ΙΩΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΣ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΡ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

«ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ»

Ι. ΣΙΔΗΡΟΦΑΓΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΑΘΗΝΑ - ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 28
1999

Copyright ΔΡΑΚΟΥ Ι. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ, 1972

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τόν Κλασσικόν μας Πολιτισμόν οί Ἕλληνες πρέπει νά τόν διαφυλάξωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Τοῦτο δέν σημαίνει, ὅτι πρέπει νά τόν ἀσφαλίσωμεν ἑρμητικῶς κεκλεισμένον εἰς τά ἑρμάρια τῶν ἰδιωτικῶν καί δημοσίων Βιβλιοθηκῶν, ἀλλ' ὅτι ἀντιθέτως πρέπει νά τόν μεταβάλωμεν ἀπό δύναμιν εἰς ἐνέργειαν, ἀπό παρελθόν εἰς παρόν, εἰς βάθρον καί κριτήριον τοῦ παρόντος.

Παλαιότερον οἱ φθονοῦντες ἡμᾶς τούς Ἕλληνας — ἐχθροί καί φίλοι — διά τήν ὄντως θείαν αὐτήν κληρονομίαν μας, ὁμοίαν τῆς ὁποίας δέν ἔχει νά ἐπιδείξῃ ἡ ἀνθρωπίνη γνῶσις, εἶχον κατορθώσει νά μᾶς κάμουν νά ἀποφεύγωμεν πᾶσαν ἐκδήλωσιν ἐθνικῆς ὑπερηφανείας διά τήν κλασσικήν μας κληρονομίαν. Καί τό εἶχον κατορθώσει μέ τό σύνθημα τῆς **προγονοπληξίας.** Καί εἶχον κατορθώσει ἀκόμη νά ἐμπλέξουν εἰς τά καταχθόνια κατά τῆς Ἑλλάδος σχέδιά των ἀρκετούς Νεοέλληνας, οἱ ὁποῖοι ἀναιδέστατα καί ἐγκληματικώτατα ἐφώναζον «κάτω ἡ προγονοπληξία»! Καί οἱ πάντες, ἄλλος ὀλιγώτερον καί ἄλλος περισσότερον, ἐφροντίζομεν νά μή φαινώμεθα προγονόπληκτοι.

Ἀλλά σήμερον δέν φοβούμεθα τά συνθήματά των, διότι τά συνεχῆ ἀπό τοῦ 1940 καί ἐφεξῆς **«Ἑλληνικά θαύματα»** ἀπέδειξαν, ὅτι εἴμεθα ἐφάμιλλοι τῶν προγόνων μας, ἀντάξιοι ἀπόγονοί των, καί δέν διατρέχομεν τόν κίνδυνον νά χαρακτηρισθῶμεν προγονόπληκτοι· διότι τοιοῦτοι εἶναι ὅσοι, οὐδέν ἔχοντες νά ἐπιδείξουν ἴδιον, ἐκμεταλλεύονται τήν αἴγλην τῶν προγόνων των. Καί οὕτω ὁ ἐθνικός ὀργανισμός κατώρθωσε νά ἀντιδράσῃ νικηφόρως καί νά ἐξουδετερώσῃ τό τόσον τεχνηέντως ἐγχυθέν εἰς αὐτόν δηλητήριον.

Καί ὑπερήφανοι πλέον οἱ Ἕλληνες, μέ συνείδησιν τῆς ἀξίας μας καί μέ αὐτοπεποίθησιν, ἔχομεν καθῆκον νά ἀναμέλψωμεν εὐχαριστήριον παιᾶνα πρός τό ἔνδοξον παρελθόν μας. Διότι καί ἡ σημερινή μας Δόξα εἰς ἐκεῖνο ὀφείλεται. Διότι τά μοναδικά καί ἀσύλληπτα εἰς μεγαλεῖον—συνεχῆ δέ— **ΟΧΙ,** τά ριπτόμενα κατά πρόσωπον τοῦ ἑκάστοτε βαρβάρου ἐπιδρομέως, εἶναι ἡ ἀπάντησις τῆς **αἰωνίας** Ἑλλάδος διά στόματος τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος. Οἱ ἑκάστοτε χύνοντες τό αἷμά των εἰς τάς ὀρσειράς τῆς Ἑλλάδος ἀπό τοῦ 1940 μέχρι σήμερον δέν εἶναι οἱ κοινοί πολεμισταί τῶν ἄλλων λαῶν. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἠχήσῃ τό πολεμιστήριον σάλπισμα τῆς ἐφόδου δέν πολεμοῦν αὐτοί, ἀλλά δι' αὐτῶν οἱ Μαραθωνομάχοι, οἱ τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδα, οἱ Σουλιῶται, οἱ ὑπερασπισταί τοῦ Μεσολογγίου, τά παλληκάρια τοῦ Ἀνδρούτσου τῆς Γραβιᾶς, οἱ πατέρες των τοῦ 1912—13, οἱ... οἱ..., Μέ μίαν λέξιν, **ὁ θρίαμβος τοῦ παρόντος ὀφείλεται εἰς τό παρελθόν, καί δή εἰς τό ἀπώτατον, εἰς τήν Κλασσικήν Ἑλλάδα.**

Μόνον ὁ μελετητής τοῦ Κλασσικοῦ Πολιτισμοῦ δύναται νά ἐξηγήσῃ τό Ἑλληνικόν θαῦμα. Πρόκειται δέ ὄντως περί θαύματος, καί τοῦτο πρέπει νά καταστῇ συνείδησις ἰδίᾳ ἐκείνων, οἵτινες πρόκειται νά μᾶς διαδεχθοῦν εἰς τήν ἔνδοξον αὐτήν γωνίαν τῆς Γῆς. Διότι εἰς τόν μήπω, δυστυχῶς, λήξαντα δεύτερον Παγκόσμιον πόλεμον μόνον ἡ Ἑλληνική Νίκη ἔχει τά χαρακτηριστικά μιᾶς πραγματικῆς νίκης, νίκης τῆς ψυχῆς καί οὐχί τῆς ὕλης. Δέν δύναται νά χαρακτηρισθῇ νικητής ὁ οἱοσδήποτε σιδηρόφρακτος πολεμιστής, ὁ μαχόμενος κατά γυμνοῦ ἀντιπάλου ὑπό τήν σκιάν τῶν καλυπτόντων τόν οὐρανόν καί ἀνασκαπτόντων διά βομβῶν τήν Γῆν πτερωτῶν του δαιμόνων. Πραγματικός νικητής, νικητής κινῶν τόν θαυμασμόν καί τῶν ἐχθρῶν του ἀκόμη, εἶναι ὁ γυμνός Ἕλλην ὁ νικῶν τούς σιδηροφράκτους ἐπιδρομεῖς, ὅπλος Δαβίδ νικῶν κατάφρακτον Γολιάθ. Ὁ Ἕλλην, ὁ ὁποῖος πρῶτος νικήσῃ εἰς τά πεδία τῶν μαχῶν εἶχεν ἤδη καταγάγῃ τήν ὑπέροχον νίκην του μέ τά δύο **«Ὄχι»** πού ἔρριψε κατά πρόσωπον δύο πανόπλων αὐτοκρατοριῶν, πρό τῶν ὁποίων ἔτρεμεν ἐκλιπαρῶν τήν εὔνοιάν των σύμπας ὁ ἄλλος Κόσμος. Αὐτά τά δύο **ΟΧΙ** (ἡ εἰς τά τρία αὐτά γράμματα συγκέντρωσις τοῦ αἰωνίου ἑλληνικοῦ συνθήματος **«Ἐλευθερία ἤ θάνατος»**), αὐτά εἶναι ἡ **ΝΙΚΗ,** αὐτά εἶναι τό Ἑλληνικόν **ΘΑΥΜΑ.** Καί τό θαῦμα αὐτό, τό ἀσύλληπτον διά τόν ἄλλον κόσμον, διά τόν Ἕλληνα εἶναι λίαν νοητόν, **διότι εἶναι ὁ φυσικός καρπός τοῦ Κλασσικοῦ μας Πολιτισμοῦ.**

Εἶναι ἐπομένως ἐξόφθαλμος ἡ δι' ἡμᾶς τούς Ἕλληνας σημασία τῶν κλασσικῶν σπουδῶν. Καί ἔγκλημα ἐθνικῆς προδοσίας ἡ προσπάθεια ποσοτικῆς καί ποιοτικῆς μειώσεως τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, καθ' ἣν στιγμήν ὅλοι οἱ πεπολιτισμένοι λαοί ἔχουν τάξει ταύτας ὡς τόν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ πολιτισμοῦ των.

Ἐάν τώρα ἐρωτήσωμεν—καί πρέπει νά τό κάμωμεν—πῶς ἀντιμετωπίζομεν οἱ Ἕλληνες τό πρόβλημα τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, φοβούμεθα ὅτι μία εἰλικρινής ἀπάντησις θά ἦτο ἀπογοητευτική. Διότι ἐν ᾧ τό Κράτος—διά τῶν Νόμων—ἔχει δώσει εἰς τάς κλασσικάς σπουδάς τήν πρέπουσαν θέσιν, ἐν τῇ πραγματικότητι τά ἀποτελέσματα εἶναι πενιχρότατα. Ὁ μέσος Ἕλλην πολίτης θά ἠδύνατο νά ἀποφανθῇ—καί μέ τό δίκαιόν του—ὅτι ἡ κλασσική παιδεία ἐχρεωκόπησεν, προκαλούμενος δέ θά ἠδύνατο νά παρατάξῃ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα, ἀρυόμενος ταῦτα ἀπό τήν κατιοῦσαν, ἣν ἀκολουθεῖ ἡ νεολαία μας, εἰς βαθμόν λίαν ἀνησυχητικόν ἐνίοτε. Καί ἡ μέν διαπίστωσις ὅτι ἡ νεολαία μας νοσεῖ πως

δέν εἶναι ἐσφαλμένη, τό συμπέρασμα ὅμως, ὅτι ἡ διαπίστωσις αὐτή ἀποδεικνύει χρεωκοπίαν τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, εἶναι ἄδικον. Διότι εἰς τήν πραγματικότητα ἀσκοῦμεν κακῶς τήν καλλιέργειαν τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, ἵνα μή εἴπωμεν, ὅτι δέν τάς καλλιεργοῦμεν παντελῶς.

Ἐάν, ὅπως πᾶσαν προσπάθειαν, οὕτω καί τήν κλασσικήν παιδείαν τήν κρίνωμεν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων της, ἀσφαλῶς δέν θά πρέπῃ νά εἴμεθα ἱκανοποιημένοι. Διά νά δειχθῇ τοῦτο σαφέστερον, δέν ἔχομεν παρά νά σκεφθῶμεν, πῶς θά ὠνειρεύετο πᾶς τις τήν οἰκείωσίν του μέ τήν κλασσικήν μας κληρονομίαν, καί νά ἀποβλέψωμεν ἔπειτα πρός τήν σημερινήν πραγματικότητα.

Ὁ κλασσικός Πολιτισμός, ἡ κλασσική σκέψις, θά ἔπρεπε νά εἶναι διάχυτος ὑπό τόν ἴδιον αὐτόν Οὐρανόν, κάτω ἀπό τόν ὁποῖον ἐδημιουργήθη. Διά τήν μεγάλην μᾶζαν τοῦ λαοῦ, τήν μή εὐτυχήσασαν νά καθίσῃ εἰς τά θραγία τῆς κλασσικῆς (τῆς μέσης) ἐκπαιδεύσεως, θά ἔπρεπε νά ὑπάρχουν οἱ κλασσικοί Συγγραφεῖς ἐν μεταφράσει. Θά ἔπρεπεν ὁ μέσος Ἕλλην πολίτης νά ἀνδροῦται μέ αὐτούς ὡς κύριον ἀνάγνωσμά του καί νά ζῇ εἰς τήν ἀτμόσφαιράν των, ὑποβάλλων οὕτω τήν ψυχικήν του διάπλασιν ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῶν ὑπεροχωτέρων προτύπων.

Οἱ ξένοι ἔχουν πρό πολλοῦ (ἀπό τῆς Ἀναγεννήσεως) διαγνώσει τήν μορφωτικήν δύναμιν τῶν κλασσικῶν μας, καί ἔχουν μακράν σειράν μεταφράσεών των διά τούς πολίτας των. Οἱ Ἕλληνες δέν τό κατωρθώσαμεν ἀκόμη. Καί ὁ μέσος Ἕλλην τῆς μεγάλης μάζης, ὁ ἔχων βιολογικῶς κληρονομήσει τάς ἰδιότητας τῶν κλασσικῶν προγόνων του, εἶναι ἑστερημένος τῆς διά τῆς μελέτης ἐκείνων ἐπιτυγχανομένης ἐπιμορφώσεως καί ἐξελίξεως τῶν ἰδιοτήτων του αὐτῶν. Καί ἐν ᾧ καθημερινῶς ἀντικρύζει τά ὑπολείμματα τῶν ἔργων τοῦ Ἰκτίνου καί τοῦ Φειδίου καί τοῦ Πραξιτέλους καί ὅλων τῶν ἄλλων δαιμονίων ἐκείνων καλλιτεχνῶν, δέν ἔχει τήν εὐτυχίαν νά γίνεται ἀκροατής τοῦ Σωκράτους, τοῦ Δημοσθένους καί ὅλων τῶν ἄλλων ψυχοπλαστῶν δημιουργῶν ἔργων τοῦ λόγου.

Διά τούς ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου (ἐμπόρους, Βιομηχάνους, παντός εἴδους ἐπαγγελματίας) καί διά τούς ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου καί τῶν ἄλλων ἀνωτάτων Σχολῶν προερχομένους ἐπιστήμονας ὅλων τῶν κλάδων τῆς ἐπιστήμης καί τῆς Τέχνης, πρέπον θά ἦτο, κατά τάς ὥρας τῆς σχολῆς καί ἀναπαύλας ἐκ τῶν εἰδικῶν ἀσχολιῶν των νά εἶναι εἰς θέσιν νά ἀνοίξουν οἱονδήποτε τόμον οἱουδήποτε Συγγραφέως τῆς ἐκλογῆς των, καί νά ἐντρυφήσουν εἰς τό περιεχόμενόν του κατά τρόπον πλατύτερον καί βαθύτερον ἀπό τόν κοινόν πολίτην τόν ἀναγινώσκονται ἀρχαῖον Συγγραφέα ἐν μεταφράσει. Θά ἔπρεπε νά ἔχουν εἰς τήν διάθεσίν των λεξικά καί εἰδικά βοηθήματα διά πᾶσαν πληροφορίαν ἀναγομένην εἰς τήν γλῶσσαν καί τόν κλασσικόν καθόλου πολιτισμόν (Μυθολογίαν, Ἱστορίαν, Γεωγραφίαν, δημόσιον καί ἰδιωτικόν Βίον). Ἡ μύησίς των εἰς τόν κλασσικόν Πολιτισμόν θά ἔπρεπε καί θά ἠδύνατο νά εἶναι πολύ πλατυτέρα καί βαθυτέρα ἀπό τήν τοῦ μέσου πολίτου τῆς μεγάλης μάζης. Διότι ὅπως ἐμπρός ἀπό τούς ζωγραφικούς πίνακας μιᾶς ἐκθέσεως παρελαύνουν μέν πάντες οἱ ἐπισκέπται, ἡ ἀπόλαυσις ὅμως ἑκάστου εἶναι διάφορος ποιοτικῶς, οὕτω καί μεταξύ τῶν μελετητῶν ἑνός ἀρχαίου Συγγραφέως ὑπάρχει καί πρέπει νά ὑπάρχῃ διαφορά κατανοήσεως, ἐμβαθύνσεως καί ὠφελείας.

Οὐδεμίαν δέ ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ μετάφρασις δέν δύναται νά ὑποκαταστήσῃ τό πρωτότυπον. Ὅσον καί ἄν μία μετάφρασις εἶναι ἐπιτυχής (θά παραμένῃ δέ πάντοτε μέγα πρόβλημα ἡ ἐπιτυχία τῆς μεταφράσεως), δέν ἔχει τήν γοητείαν τοῦ πρωτοτύπου, ἑκάστου πρωτοτύπου. Ἡ γλῶσσα ἑκάστου Συγγραφέως ἔχει τήν προσωπικήν του σφραγῖδα, εἶναι μέρος τοῦ εἶναί του, καί δέν ἠμπορεῖ νά ἀντικατασταθῇ ἀπό οἱονδήποτε ἄλλον (ἀκόμη καί σύγχρονόν του) χωρίς νά χάσῃ κάτι ἀπό τήν ἁρμονίαν της. Γράφων ἕκαστος τῶν πρωτοτύπων ἐκείνων δημιουργῶν δέν ἀπεμιμεῖτο οὔτε ἐψιττάκιζεν, ἀλλά ἐναποδέτων κατά τρόπον πηγαῖον τάς πηγαίας σκέψεις του ἔπραττε τοῦτο κατά τόν ἰδικόν του τρόπον καί κατά τόν τρόπον πού ἐκείνην τήν στιγμήν ἐπήρχετο εἰς τόν νοῦν καί τήν καρδίαν του. Οὔτε ἄλλος, οὔτε καί ὁ ἴδιος ἄλλην στιγμήν, θά ἠδύνατο νά ἐπιτύχῃ τόν ἰδανικόν τύπον ἐκφορᾶς. Εἶναι γνωστόν ὅτι ὁ Πλάτων ἐβασανίσθη οὐκ ὀλίγον ἕως ὅτου διατυπώσῃ τάς πρώτας λέξεις τῆς Πολιτείας του, μεταβαλών 4—5 φοράς τήν σειράν τῶν λέξεων. Καί ἦτο ὁ Πλάτων. Δύναταί τις τώρα νά ἀναλογισθῇ, πόσην ἐπιτυχίαν δύναται νά ἀναμένῃ κανείς ἀπό μίαν μετάφρασιν εἰς νέαν γλῶσσαν, οἱανδήποτε, ἔστω καί Νέαν Ἑλληνικήν. Πῶς νά ἀποδοθῇ τοῦ Θουκυδίδου τό ὄφος, τό βαρύ, σεμνόν, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καί πηγαῖον, πλῆττον τάς χορδάς τῆς καρδίας, καί ἐξιαφοροῦν διά τούς κανόνας τῆς κατά τήν λογικήν πλοκῆς τοῦ λόγου; Πῶς νά ἀποδοθῇ ἡ ἁπλοϊκή, πρωτόγονος καί παιδικῶς ἀφελής ἀφήγησις καί περιγραφή τοῦ Ὁμήρου; Εἶναι πράγματα ἀνέφικτα ὅλα αὐτά. Μορφή καί περιεχόμενον συμβαδίζουν, ἀπαρτίζουν ἓν ἁρμονικόν ὅλον καί ὁ ἀποχωρισμός των ἀνατρέπει τήν ἁρμονίαν. Συμβαίνει καί μέ αὐτά κάτι ἀνάλογον μέ ὅ,τι θά συνέβαινεν, ἐάν παριστάμεθα εἰς παράστασιν τραγῳδίας τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς ὑπό ἠθοποιῶν φερόντων σημερινάς ἀμφιέσεις.

Πλήρης λοιπόν ἀπόλαυσις μόνον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, ἢ τοὐλάχιστον τῇ βοηθείᾳ καί τοῦ πρωτοτύπου, εἶναι δυνατή. Ἄν ἦτο δυνατή καί πρέπουσα ἡ ἀντικατάστασις τοῦ πρωτοτύπου διά μεταφράσεως, θά ἀπετέλει μωρίαν διά τούς ξένους ἡ συστηματική διδασκαλία τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καί τῶν ἐν αὐτῇ γεγραμμένων ἔργων εἰς τά Γυμνάσια καί τά Πανεπιστήμιά των. Θά τούς ἦτο δυνατόν νά τά μεταφράσουν εἰς τήν ἐθνικήν των γλῶσσαν καί νά διδάσκουν τόν ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πολιτισμόν ἀπηλλαγμένοι τῶν δυσχερειῶν, ἃς ἐνέχει ἡ διδασκαλία τοῦ πρωτοτύπου. Καί ὅμως, παρά τό πλῆθος τῶν μεταφράσεων, τῶν προοριζομένων διά τόν κόσμον τῶν διανοουμένων, τῶν χρόνου φειδομένων, ἡ διδασκαλία ἐμμένει εἰς τήν σπουδήν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης καί τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγρα-

φέων ἐν τῷ πρωτοτύπῳ. Τόσον λοιπόν μωροί εἶναι ἐκεῖνοι καί τόσον σοφοί οἱ τά ἀντίθετα παρ' ἡμῖν προπαγανδίζοντες;

Ἐν ᾧ λοιπόν τοιαύτη θά ἔπρεπε νά εἶναι ἡ κατάστασις, νά ὑπάρχουν δηλ. οἱ Κλασσικοί Συγγραφεῖς ἐν μεταφράσει διά τό πολύ Κοινόν, ἐν πρωτοτύπῳ δέ μετά καταλλήλων βοηθητικῶν Λεξικῶν διά τόν κόσμον τῶν διανοουμένων, εἰς τήν πραγματικότητα οὔτε μεταφράσεις τοῦ συνόλου ἑκάστου Συγγραφέως ἔχομεν οὔτε στερεότυπα κείμενα καί κατάλληλα βοηθητικά Λεξικά. Σχετική προσπάθεια τριῶν ἐκδοτικῶν οἴκων ἀρξαμένη κατά τά τελευταῖα πρό τοῦ πολέμου ἔτη ὑπό καλούς οἰωνούς, καί ἀντιμετωπίζουσα τό πρόβλημα τῶν Κλασσικῶν ἐν μεταφράσει, ἀνεκόπη δυστυχῶς λόγῳ τοῦ πολέμου. Οὕτω οἱ Ἕλληνες, τερματίζοντες τήν εἰς τά οἱασδήποτε βαθμίδος θρανία φοίτησίν μας, τερματίζομεν συγχρόνως καί κάθε ἐπαφήν μέ τόν κλασσικόν πολιτισμόν μας.

Ἀλλά διά τήν κατάστασιν αὐτήν τῆς ἀποξενώσεως τῶν διανοουμένων Ἑλλήνων (τοιούτους δέ θεωροῦμεν καί τούς φοιτήσαντας εἰς τό παλαιόν Ἑλληνικόν Σχολεῖον) ἀπό τήν Προγονικήν Σοφίαν — τήν κληρονομίαν αὐτήν, τῆς ὁποίας δέν ὑπάρχει ἐνδοξοτέρα ἐπί τῆς Γῆς—δέν εἶναι ὀλιγώτερον ὑπεύθυνον τό Σχολεῖον. Εἶναι μάλιστα ὁ ἀρχικῶς ὑπαίτιος τοῦ κακοῦ, ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ· καί ἄν τό κακόν δέν διορθωθῇ εἰς τήν ρίζαν του, δέν πρέπει νά ἀναμένωμεν ἀλλαχοῦ τήν θεραπείαν.

Τό Σχολεῖον οὐ μόνον δέν ὑποβοηθεῖ θετικῶς τήν ὑπό τῶν τροφίμων του ἀφομοίωσιν τοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ εἰς ὅσον καί οἷον θά ἔπρεπε βαθμόν, ἀλλά καί συντελεῖ ἀρνητικῶς εἰς τήν πρός αὐτόν ἀδιαφορίαν των, οὐχί δέ σπανίως εἰς τήν πρός αὐτόν ἀπέχθειάν των.

Διότι ἐν ᾧ συνεχῶς τονίζομεν εἰς ὅλους τούς τόνους καί δι' ὅλων τῶν μέσων, ὅτι ὁ κύριος ἀντικειμενικός σκοπός τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν εἶναι **ἡ γνῶσις** (πρόσκτησις, ἀφομοίωσις, ἤ εἴπατέ το ὅπως ἄλλως θέλετε) **τῆς οὐσίας τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ,** καί ὅτι ὅλα τά ἄλλα, καί κυρίως ἡ γλωσσική διδασκαλία, εἶναι μέσα — ἀπαραίτητα βεβαίως, πάντως ὅμως **μέσα** — πρός ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, εἰς τήν πρᾶξιν τό **μέσον** ἔγινε **σκοπός,** καί ὁ σκοπός... «παρελείφθη ὡς εὐκόλως ἐννοούμενος». Ἡ Γλωσσική Διδασκαλία («στάδιον δόξης λαμπρόν», φαίνεται) ἐθέριεψε καί κατέπιε τό ὡρολόγιον πρόγραμμα τῆς Διδασκαλίας τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Τά Κείμενα τῶν Κλασσικῶν ἀντιμετωπίσθησαν ὡς ἁπλῆ Χρηστομάθεια διά τήν ἐφαρμογήν καί ἐμπέδωσιν τῶν Γραμματικῶν καί Συντακτικῶν γνώσεων. Οἱ κατέχοντες τά Γραμματικά καί Συντακτικά στοιχεῖα τῆς Γλώσσης ἀφωσιώθησαν ὁλοψύχως καί ἀποκλειστικῶς εἰς τήν ἐπίδειξιν τῆς σοφίας των, οἱ δέ μή κατέχοντες ἐπαρκῶς ταῦτα ἐμίσησαν κατ' ὀλίγον τό ἔργον των καί ἔπαυσαν οὐσιαστικῶς νά διδάσκουν Ἀρχαῖα Ἑλληνικά. Οἱ βαίνοντες ἐπί τῆς λεωφόρου τῆς ἀληθείας ἀπέμειναν δυστυχῶς ὀλίγοι καί περιέπεσαν εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἐξαιρέσεων, μή δυνάμενοι ἑπομένως νά ἀλλοιώσουν τόν κανόνα.

Ὑπό τάς συνθήκας αὐτάς ἡ διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἀστοχεῖ τοῦ σκοποῦ της, τῆς μεταλαμπαδεύσεως τ.ἔ. τοῦ κλασσικοῦ Πολιτισμοῦ, οἱ δέ τυχόντες κλασσικῆς Παιδείας μαζί μέ τό τέρμα τῶν Γυμνασιακῶν των σπουδῶν τερματίζουν καί κάθε ἐπαφήν των μέ τούς Ἀρχαίους Συγγραφεῖς. Διότ ἡ ἐπί τόσα ἔτη διδασκαλία ἀρχαίων Συγγραφέων δέν τούς κατέστησεν ἱκανούς νά δύνανται καί μόνο των νά κατανοοῦν τά κείμενα τῶν Συγγραφέων τῇ βοηθείᾳ καταλλήλων βοηθημάτων.

Οἱ λόγοι τῶν ἐλάχιστα ἱκανοποιητικῶν αὐτῶν ἀποτελεσμάτων εἶναι πολλοί, ἀλλ' ὁ κυριώτερος—ἤ ἐκ τῶν κυριωτέρων—εἶναι ἡ ἔλλειψις **καταλλήλων** βοηθημάτων. Τονίζομεν τήν λέξιν **καταλλήλων,** διότι βοήθημα μή κατάλληλον εἶναι προτιμότερον νά λείπῃ· ἡ ὕπαρξίς του προκαλεῖ μεγαλυτέραν ζημίαν παρά ἡ ἀνυπαρξία του. Πράγματι, ἄν ρίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς τήν Βιβλιοθήκην τῶν μαθητῶν μας, θά εὕρωμεν μόνον τό ἐγκεκριμένον ἐγχειρίδιον καί 1—2 μεταφράσεις, ἐφωδιασμένας, κατά τήν ἐπικρατοῦσαν ἐσχάτως συνήθειαν, μέ ἀφθόνους γραμματικάς καί συντακτικάς παρατηρήσεις (τά σύνεργα δηλ. τῆς τεχνολογίας). Λεξικόν **κατάλληλον διά μαθητικήν χρῆσιν** δέν ἔχουν, διότι καί δέν ὑπάρχει. Ἐάν εἰς τήν Πατρικήν Βιβλιοθήκην εὑρίσκεται Λεξικόν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς (οἱονδήποτε ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πολυτόμων) διά τόν σπουδάζοντα υἱόν εἶναι ὡς νά μή ὑπάρχῃ, διότι τοῦ εἶναι ἀδύνατον νά τό χρησιμοποιήσῃ· διά τήν χρησιμοποίησίν του θά κατηνάλισκεν ὑπερβολικά πολύν χρόνον, καί οὔτε τόν χρόνον τοῦτον διαθέτει, οὔτε, καί ἄν τόν διέθετε, θά εἶχε τόν ἡρωϊσμόν νά κολυμβᾷ μέσα εἰς μακροσκελῆ (πολλάκις πολύστηλα) λαβυρινθώδη λήμματα χωρίς νά εἶναι καί βέβαιος ὅτι δέν θά τοῦ διαφύγῃ τό ἀναζητούμενον.

Ἀλλ' ἡ Ἀρχαία Ἑλληνική γλῶσσα καί ὁ Ἀρχαῖος Ἑλληνικός Πολιτισμός δέν κατανοοῦνται ἄνευ τῆς **συστηματικῆς χρήσεως γλωσσικοῦ Λεξικοῦ καί Λεξικοῦ προσώπων καί πραγμάτων.** Τό σχόλιον ἤ ἡ μετάφρασις παρέχει τήν δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀναγκαίαν ἤ χρήσιμον πληροφορίαν, ἐν ᾧ τό Λεξικόν παρέχει συνολικήν καί καθολικήν εἰκόνα τῆς λέξεως ἤ τῆς ἐννοίας ἤ τοῦ πράγματος, περί οὗ ἑκάστοτε πρόκειται. Καί ἑπομένως διά τῆς συστηματικῆς καταφυγῆς εἰς τό Λεξικόν αἱ καθολικαί αὗται εἰκόνες γίνονται κτῆμά μας. Ἀλλά διά τήν συστηματικήν αὐτήν χρῆσιν τά πολύτομα λεξικά καταντοῦν ἄχρηστα διά τόν σπουδαστήν. Ἐκεῖνα ἐγράφησαν διά τήν ἐπιστήμην καί πρός χρῆσιν τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων.

Ὁ **μαθητής** τοῦ Γυμνασίου καί ὁ **Φοιτητής** οὔτε τόν ἀπαιτούμενον διά τήν χρῆσιν πολυτόμων Λεξικῶν **χρόνον** διαθέτουν, οὔτε τήν **ὑπομονήν** καί **ἐπιμονήν,** πού ἀπαιτοῦνται διά τήν περιπλάνησιν ἀνά τά λαβυρινθώδη λήμματα, εἶναι δυνατόν νά ἐξοικονομήσουν. Τά αὐτά δέ ἐν τινι μέτρῳ ἰσχύουν καί διά τούς διδάσκοντας, ἀσφαλῶς δέ καί κατά μείζονα μάλιστα λόγον διά πάντα Ἕλληνα **φειδόμενον χρόνου** (δημοσιογράφον, ὑπάλληλον, λόγιον κ. τ. π.).

Ὁ ἐργαζόμενος συστηματικῶς ἐπὶ τῶν κειμένων τῶν Ἀρχαίων Συγγραφέων μόνον διὰ μονοτόμου Λεξικοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετηθῇ θετικῶς. Καὶ ὅλοι εὐγνωμονοῦμεν τὸν ἀείμνηστον Κουμανούδην ἢ τὸν Σακελλίωνα π. χ. διὰ τὸ μονότομον Λατινοελληνικὸν λεξικόν των, ἢ τὸν ἀείμνηστον Πανταζίδην διὰ τὸ μονότομον Ὁμηρικόν του. Μὲ αὐτὰ ἐμάθομεν Λατινικὰ καὶ Ὅμηρον.

Ἀπὸ τὴν διαπίστωσιν λοιπὸν αὐτὴν τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης παρακινηθέντες προέβημεν εἰς τὴν συγγραφὴν καὶ ἐκδίδομεν νῦν τὸν **ΤΡΙΤΟΜΟΝ ΘΗΣΑΥΡΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.** Ἤτοι:

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ: **ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ,** ὅπως διασῴζεται αὕτη εἰς τὰ σῳζόμενα κείμενα τῶν Συγγραφέων τῶν μέχρι τοῦ 1000 περίπου μ. Χ. ἀκμασάντων.

Διὰ τοῦ μονοτόμου τούτου Λεξικοῦ ὁ μαθητής, ὁ σπουδαστής, ὁ οἱοσδήποτε τέλος μελετητὴς τῶν Κλασσικῶν ἀποκτᾷ τὸ μόνον κατάλληλον διὰ τὴν ἐργασίαν του Λεξικόν· διότι αὐτὸ τοῦ παρέχει ἀμέσως καὶ ἀσφαλῶς ὅ,τι ζητεῖ, ὅ,τι τοῦ χρειάζεται, ἐν ᾧ τὸ πολύτομον Λεξικόν, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι κατορθώνει κάποτε νὰ τὸ ἀγοράσῃ, τελικῶς ἀποβαίνει ἄχρηστον δι' οὓς λόγους ἀνεπτύξαμεν ἀνωτέρω· διότι δηλ. ἡ χρησιμοποίησίς του ἀπαιτεῖ χρόνον ποὺ δὲν μᾶς περισσεύει, καὶ διότι ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ζητουμένου δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλὴς λόγῳ τοῦ πληθωρικοῦ ὑλικοῦ των.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ: **ΚΛΑΣΣΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ** (πλουσίως εἰκονογραφημένον), περιέχον **πρόσωπα** καὶ **πράγματα** ἀπὸ τῆς μυθικῆς ἐποχῆς μέχρι τῶν Σταυροφοριῶν (12 αἰῶνος μ. Χ.), τ. ἔ. σύμπασαν τὴν Μυθολογίαν, Ἱστορίαν, Γεωγραφίαν, καὶ σύμπαντα τὸν δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν βίον.

Ὁ τόμος οὗτος ἀποτελεῖ πλήρες ὅσον καὶ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ προηγουμένου. Διότι ἐκεῖνος περιορίζεται εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν λέξεων, οὐδεμίαν δὲ παρέχει πληροφορίαν περὶ τῶν ὑπὸ Συγγραφέων μνημονευομένων προσώπων καὶ τόπων, οὔτε καὶ ἀσχολεῖται περισσότερον (πέραν δηλ. τῆς ξηρᾶς ἑρμηνείας) περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων πραγμάτων (Realien). Πάντα ταῦτα, τὸ μεῖζον δηλ. τμῆμα τοῦ κλασσικοῦ Πολιτισμοῦ **(Μυθολογία, Ἱστορία, Γεωγραφία, Δημόσιος καὶ Ἰδιωτικὸς Βίος),** εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον τόμον (τὸν καὶ ὀγκωδέστερον ἑπομένως) περιλαμβάνονται.

Ἡ πλουσία εἰκονογράφησίς του δὲν ἐπιτυγχάνει μόνον ὅ,τι εἶναι τὸ μέγα πρόσον τῆς εἰκόνος, τὴν αἰσθητοποίησιν δηλ. τῶν εἰκονιζομένων, ἀλλὰ μᾶς καθιστᾷ γνωστὸν καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῆς κλασσικῆς δημιουργίας, δηλ. **τὰ ἔργα τῆς Τέχνης.** Οὕτω ἡ ἀρχαιομάθεια τοῦ σπουδαστοῦ ὁλοκληρώνεται, μὴ περιοριζομένη εἰς τὰ ἔργα τοῦ λόγου μόνον. Ἀλλ' ἡ εἰκονογράφησις δὲν περιορίζεται εἰς τὰ ἔργα τῆς Ἀρχαίας Τέχνης· παραλλήλως περιλαμβάνει καὶ πᾶν ἀξιόλογον ἔργον τῆς **νεωτέρας Τέχνης,** ἐφ' ὅσον τὸ θέμα του ἔχει ληφθῇ ἐκ τοῦ κλασσικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας θεωροῦμεν τὸ ὅτι ἰδιαιτέρα κατεβλήθη φροντὶς διὰ τὰ εἰς τὸν Τόμον τοῦτον ἀνήκοντα στοιχεῖα τῆς **Ἁγίας Γραφῆς,** καὶ τὸ ὅτι περιλαμβάνεται ἐκ τοῦ **Ρωμαϊκοῦ Πολιτισμοῦ** ὅ,τι σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ ὁ **Βυζαντινὸς Πολιτισμὸς** μέχρι τῶν Σταυροφοριῶν.

Μέγα πρόσον τοῦ Τόμου τούτου εἶναι ἐπίσης τὸ ὅτι ἐκτὸς τῆς βιογραφίας καὶ τῶν ἄλλων πληροφοριῶν περὶ ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν Συγγραφέων περιέχει καὶ **περιληπτικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἔργων του,** εἰς τρόπον ὥστε ὁ καταφεύγων εἰς τὸν Τόμον τοῦτον νὰ ἀποκτᾷ ἀξιομερῆ εἰκόνα τῆς πνευματικῆς τοῦ Συγγραφέως δημιουργίας. Τοῦτο εἶναι σημαντικώτατον, διότι μὲ τὴν **ἀνεπαρξίαν μεταφράσεων** τῶν Κλασσικῶν, μὲ τὴν **σπάνιν τῶν Κειμένων** καὶ τὴν **ἀδυναμίαν τῆς κατανοήσεώς των** (ὡς γνωτέρω ἐξετέθη), μὲ τὸ **πολλοστημόριον τῆς διδασκομένης** ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἐξ ἑκάστου Συγγραφέως **ὕλης,** οἱ σπουδασταί μας ἔχουν παντελῆ **ἄγνοιαν τοῦ συνολικοῦ ἔργου ἑκάστου,** οὐδαμόθεν δ' ἀλλοθεν δὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν γνῶσιν αὐτοῦ κατὰ τρόπον συστηματικόν. Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα, πόσην σημασίαν ἔχει ἡ γνῶσις τοῦ ὅλου ἔργου ἑκάστου Συγγραφέως καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ γνῶσις τοῦ περιεχομένου συμπάσης τῆς Ἀρχαίας «Γραμματείας».

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ: **ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ,** περιέχον πάσας τὰς λέξεις τῆς Νέας Ἑλληνικῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων τῆς ἀρχαίας (λέξεων, περιφράσεων, τῆς συντάξεως αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν συνωνύμων των).

Τὴν παρ' ἡμῖν ἔλλειψιν τοῦ Λεξικοῦ τούτου αἰσθανόμεθα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ Ἕλληνες, τὸ δὲ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν **ἀντίστοιχα** τῶν κυριωτέρων **ξένων γλωσσῶν** (Ἀγγλικῆς, Γερμανικῆς, Γαλλικῆς) ἀποτελεῖ τρανὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὴν **ἀνάγκην τοῦ Λεξικοῦ τούτου** ἔχουν ἀπὸ αἰώνων ἀναγνωρίσει οἱ **ξένοι.**

Οὕτω ἡ συγγραφὴ του ἀποβαίνει καὶ **ζήτημα τιμῆς** διὰ τοὺς Ἕλληνας. Ἀλλὰ καὶ πολυτιμότατον εἶναι τῷ ὄντι τὸ Λεξικὸν τοῦτο. Ἂν τις ἀναλογισθῇ, ὅτι ὁ πρῶτος Τόμος παρέχει μόνον τὰς **σημασίας** ἑκάστης ἀρχαίας λέξεως, ἐν ᾧ ὁ τρίτος Τόμος παρέχει **πάσας τὰς συνωνύμους** τῆς ἀρχαίας, τὰς ἀντιστοιχούσας πρὸς ἑκάστην λέξιν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ **τὰς συντάξεις των,** ἐννοεῖ εὐθύς, ὅτι ὁ **τρίτος Τόμος εἶναι πληρέστερος τοῦ πρώτου καὶ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν, διότι μᾶς δίδει περισσότερον σύνθετον τὴν εἰκόνα της.**

ΙΩ. ΔΡ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΣ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

Εἰς τὸν τόμον τοῦτον περιέχονται καὶ ἑρμηνεύονται αἱ λέξεις τῶν Συγγραφέων (ποιητῶν καὶ πεζογράφων), τῶν ἀκμασάντων μέχρι τοῦ 1000 μ.Χ.. Ἰδιαιτέρα δὲ κατεβλήθη φροντὶς διὰ τὸ λεξιλόγιον τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ὡς **λήμματα** κατετάχθησαν καὶ ὅλοι οἱ τύποι (ρηματικοὶ ἢ ὀνοματικοί), δι' οὓς ἦτο δυνατὸν νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν προέλευσίν των (π.χ **ἄγῃ**· ἐπ.·τύπος ἀντὶ ***ἔἀγῃ***, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ὁρ. θ' τοῦ ***ἄγνυμι*— ἀγηγέραται, ἀγηγέρατο,** ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ***ἀγείρω.***

Διὰ κεφαλαίων γραμμάτων ἐξετυπώθησαν αἱ λέξεις - λήμματα, ἐξ ὧν ὡς ἀπὸ ριζικῶν τύπων προῆλθον αἱ ἑτυμολογικῶς ἀνήκουσαι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν (βλ. ΜΟΥΣΑ, ΒΑΛΛΩ, ΆΓΩ).

Τὰ συνθετικὰ ἑκάστης τῶν συνθέτων λέξεων - λημμάτων, ὅσα καὶ ἂν εἶναι, διακρίνονται συστηματικῶς ἀπ' ἀλλήλων διὰ μικρᾶς πτύλας. Τοῦτο, καίτοι καταντᾷ ἐνίοτε ἀντιαισθητικόν, ἐτηρήθη, διότι ἐπεδιώχθη ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρα σαφήνεια καὶ ταχύτερος προσανατολισμὸς περὶ τὴν προέλευσιν τῆς λέξεως. Δὲν ἀποκλείεται ἐν τούτοις νὰ παρημελήθη ἐνίοτε ἡ τήρησις τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, ὅπου τὸ πρᾶγμα ἦτο ἐξόφθαλμον. Εἰς τὰς ἀπὸ **ρ** ἢ ἄλλο σύμφωνον (ἀποβαῖνον διπλοῦν λόγῳ ἀφομοιώσεως) ἀρχομένας λέξεις—ὡς δεύτερα συνθετικὰ — ἡ διοχωριστικὴ αὐτὴ γραμμὴ (***ἀτὸ ὑφὲν***») ἐτέθη κατὰ παρέκβασιν τῶν κανόνων τοῦ συλλαβισμοῦ πρὸ τῶν δύο ὁμοίων συμφώνων, καὶ οὐχὶ μεταξὺ αὐτῶν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ δυσχερανθῇ ἡ ἐπισήμανσις τῶν συνθετικῶν (: ***ἀπο-ῤῥίπτω*** ἀντὶ ***ἀποῤ-ῥίπτω***).

Ἐπὶ παντὸς λήμματος περιέχοντος δίχρονον (α, ι, υ), σημειοῦται ἀνελλιπῶς ἡ προσῳδία τοῦ διχρόνου, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη εἶναι φανερά, ἀπὸ τὸν τόνον τῆς λέξεως π.χ.· καὶ πάλιν ὅμως ἡ προσῳδία τοῦ αὐτοῦ διχρόνου σημειοῦται εἰς τύπον ἢ παράγωγον, ὅπου ὁ τόνος δὲν βοηθεῖ διὰ τὸν καθορισμόν της. Δὲν σημειοῦται μὲν π.χ. ἡ βραχύτης τοῦ διχρόνου **ι** εἰς τὴν λ. ***ὀλίγος,*** διότι ἡ ὀξεῖα τῆς περαληγούσης μονονουχὶ βοᾷ περὶ αὐτῆς, δὲν παραλείπεται ὅμως αὕτη εἰς ὅλας τὰς ἐξ αὐτῆς παραγώγους ἢ συνθέτους λέξεις, ὅπου ὁ τονισμὸς δὲν μαρτυρεῖ περὶ αὐτῆς (***ὀλιγάκις, ὀλιγοστός, ὀλιγάνθρωπος, ὀλιγόπιστος*** κ.λ.π.).

Ὁσάκις ἡ προσῳδία τοῦ διχρόνου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σημειωθῇ εὐθὺς ἐπ' αὐτοῦ διὰ τεχνικοὺς λόγους (δι' ἔλλειψιν τυπογρ. στοιχείων., ὅπως π.χ. εἰς τὰ ᾰ̓ ἢ ῐ̓ κλπ.), τὸ πρᾶγμα ἐδηλώθη κατ' ἄλλον τρόπον· ἀπεμονώθη δηλ. τὸ δίχρονον ἐντὸς ἀγκυλῶν εὐθὺς μετὰ τὸ λῆμμα, καὶ ἀπηλλαγμένον τόνου ἢ πνεύματος ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἐφωδιάσθη μὲ τὸ σύμβολον τῆς προσῳδίας μόνον (: [ᾰ ἢ ᾰ̓, ῐ, ῑ̓, ῠ, ῡ̓]).

Ἡ δήλωσις τῆς προσῳδίας δὲν περιορίζεται εἰς μόνα τὰ λήμματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τύπους περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐντὸς τοῦ λήμματος, ὁσάκις περίστατο ἀνάγκη (π.χ. ***ἄἄσας, ἄἄσεν, ἄἄσαν, ἀἀσάμην, ἀἄσατο,*** τοῦ λήμματος **ἀάω**).

Μετὰ τὸ λῆμμα καὶ τοὺς τύπους του (ἰδίᾳ ρηματικοὺς) παρέχεται ἐντὸς παρενθέσεως ἡ λέξις, ἐκ τῆς ὁποίας παράγεται (προκειμένου δὲ περὶ λημμάτων συνθέτων λέξεων, παρέχονται ἐν παρενθέσει τὰ συνθετικὰ τῆς λέξεως). Ἡ ὑποδήλωσις τῆς παραγωγῆς ἐν παντὶ λήμματι εἶναι χρησιμωτάτη, διότι καταφεύγων τις εἰς τὴν ριζικὴν λέξιν ἀνευρίσκει τὴν πλήρη ἑτυμολογίαν τῆς λέξεως. Δι' ἑνὸς μόνον παραδείγματος τὸ πρᾶγμα καθίσταται σαφές: Εἰς τὸ λῆμμα **ἀγοράζω** δηλοῦται ἐν παρενθέσει ἡ ἐκ τοῦ λήμματος **ἀγορὰ** προέλευσις. Προσφεύγων τις εἰς τὸ λῆμμα **ἀγορὰ** πληροφορεῖται ὅτι ἡ λ. **ἀγορὰ** παράγεται ἐκ τοῦ **ἀγείρω,** ὅπου πάλιν προσφεύγων πληροφορεῖται τὴν ἐκ τοῦ **ἄγω** παραγωγήν του. Ἐκεῖ τέλος, εἰς τὴν ριζικὴν (ἁπλῆν) λ. **ἄγω,** εὑρίσκει τὴν ἑτυμολογίαν τῆς λέξεως.

Ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ γνῶσις τοῦ πόθεν παράγεται ἑκάστη λέξις, καὶ μετὰ τίνων ἄλλων συναντήκει εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ὡς ὁμόῤῥιζός των, εἶναι περιττὸν νὰ τονισθῇ ἐνταῦθα. Ἐν τούτοις εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξάρωμεν τὴν χρησιμότητα, ἣν ἡ τοιαύτη ἑτυμολογικὴ τῆς γλώσσης ἔρευνα ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν διδασκομένων.

Καὶ ἀκολουθεῖ τὸ οὐσιωδέστερον τμῆμα τοῦ λήμματος, τὰ **ἑρμηνεύματα,** αἱ σημασίαι, ἃς διὰ μέσου τῶν αἰώνων προσέλαβεν ἑκάστη λέξις. Κατεβλήθη κατ' ὀρχὴν φροντίς, καὶ προσπίπτει αὕτη εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀναγνώστου κατὰ τρόπον ἄμεσον, ἡ διάρθρωσις τῶν σημασιῶν καὶ ἡ κατάταξίς των νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ κατατοπίζεται αὐτομάτως μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα, ὅπερ θὰ ῥίψῃ εἰς τὸ λῆμμα. Εἰς τοῦτο βοηθοῦν τὰ μέγιστα τὰ κατάλληλα (καὶ καταλλήλου μεγέθους καὶ χρώματος) τυπογραφικὰ στοιχεῖα τῶν ὑποδιαιρέσεων (ἐννοοῦμεν τὰ I, II... A, B... 1, 2... α, β...). Οὕτω σημασίαι, ἐλαφρῶς ἀπ' ἀλλήλων διαφέρουσαι, χωρίζονται μεταξύ των διὰ ἐλαφρᾶς διπλῆς καθέτου (||)· αἱ περισσότερον ἀφιστάμεναι ἀπ' ἀλλήλων κατανέμονται εἰς ἰδιαιτέρας ὁμάδας, αἵτινες διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῆς διαφορᾶς, ἄλλοτε διὰ τῶν α, β... κλπ., ἄλλοτε διὰ τῶν 1, 2..., ἄλλοτε διὰ τῶν A, B..., καὶ ἄλλοτε διὰ τῶν I, II.

Ἡ παράθεσις τῶν σημασιῶν δὲν γίνεται εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ παρατίθενται αὗται κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἐξελίξεως, ἀπὸ τῆς βασικῆς - πρωταρχικῆς σημασίας καὶ ἑφεξῆς, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἱστορικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐννοίας ἑκάστης λέξεως.

Πρὸς ἀκριβέστερον καὶ πληρέστερον καθορισμὸν τῆς σημασίας τῶν λέξεων παρατίθενται ἐνίοτε λέξεις ἢ ἐκφράσεις συνώνυμοι καὶ ἀντίθετοι. Ὅταν δὲ συχνὰ περατίθενται αἱ ἐπὶ ἑκάστης σημασίας ἀντίστοιχοι λέξεις ἐκ τῆς Λατινικῆς, ὅπερ συντελεῖ οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν γνώσεων τῶν σπουδαστῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν.

Αἱ καθαρῶς ἑτυμολογικαὶ πληροφορίαι (ὅπου καὶ ὁσάκις ὑπάρχουν τοιαῦται) παρέχονται εἰς τὸ τέλος τοῦ λήμματος, ἐν ἰδιαιτέρᾳ μὲν παραγράφῳ αἱ ὁπωσοῦν ἐκτενεῖς, ἐν συνεχείᾳ δὲ τοῦ λήμματος καὶ ἐντὸς ἀγκυλῶν αἱ βραχύτεραι ἑτυμολογικαὶ νύξεις.

Τύποι ρηματικοὶ ἢ ἄλλα παράγωγα τοῦ λήμματος (ὅπως τὰ ἑπιρ. π.χ.) μόνον κατὰ τὴν κατάληξιν διαφέροντες αὐτοῦ, δὲν ἐπαναλαμβάνονται ἐν τῷ συνόλῳ των, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἑκάστοτε διαφέρον τέρμα των, τὸ δὲ πρὸ τοῦ τέρματος τμῆμά των, τὸ συμπίπτον πρὸς τὸ τοῦ λήμματος, ἀναπληροῦται διὰ μιᾶς ὁριζοντίου κεραίας: π.χ. ***ἀγαπάω*** μελ. ***—ήσω*** (=***ἀγαπήσω***)· ***ἀγαθός,*** ἐπίρ. ***—ῶς*** (=***ἀγαθῶς***).

ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ

ἀγγλ.	=ἀγγλικόν
ἀθρ. (ἀθρ.)	=ἀθροιστικόν
αἰολ.	=αἰολικός. αἰολικῶς
αἰτ.	=αἰτιατικὴ
ἄκλ.	=ἄκλιτον
ἀμετ.	=ἀμετάβατον (—τως)
ἀντίθ.	=ἀντίθετος (τως)
ἀνώμ.	=ἀνώμαλος
ἀνωτ.	=ἀνωτέρω
ἀόρ.	=ἀόριστος
ἀποθ.	=ἀποθετικόν
ἀπολ.	=ἀπολύτως
ἀπόσπ.	=ἀπόσπασμα
ἀπρόσ.	=ἀπρόσωπον (—ως)
ἀπρφ.	=ἀπαρέμφατον
ἀριθμ.	=ἀριθμητικόν
ἀρσ.	=ἀρσενικόν
ἀρχ.	=ἀρχαῖος, ἀρχικῶς
ἀρχαιότ.	=ἀρχαιότερος (—ον)
ἀττ.	=ἀττικός (—κῶς)
ἄχρ.	=ἄχρηστος
βεδ.	=βεδικὴ (vedique)
βλ.	=βλέπε
βλ. λ.	=βλ. λέξιν
βοτ.	=βοτανικὴ
breton	=βρεττονικὴ
gaél	=gaelique = Γκαιλικὴ (Ἰρλανδ—σκωτικὴ)
gall.	=gallois (κλάδος Κελτικῆς)
gaul.	=gaulois (κλάδος Κελτικῆς)
γεν.	=γενικὴ
γερμ.	=γερμανικὴ
γοτθ.	=γοτθικὴ
δηλ.	=δῆλα δὴ
δοτ.	=δοτικὴ
δυϊκ.	=δυϊκὸς
δωρ.	=δωρικός (—κῶς)
ἑ. ἀ.	=ἕνθα ἀνωτέρω
Ἑβδ.	=Ἑβδομήκοντα (ἡ μετάφρασις τῶν Ἑβδ.)
εἰδ.	=εἰδικὸς (—κῶς)
ἐκτετ.	=ἐκτεταμένος
ἑλλ.	=ἑλληνικός
ἐνεργ.	=ἐνεργητικός
ἐν.	=ἐνεστὼς
ἐν(τικ.)	=ἐντικός (—κῶς)
ἐννν.	=ἐννοεῖται, ἐννοουμένου
ἐπ.	=ἐπικός (—κῶς)
ἐπεκτ.	=ἐπεκτεταμένος
ἐπιθ.	=ἐπίθετον. ἐπιθετικός
ἐπίρ.	=ἐπίρρημα
ἐπιτ.	=ἐπιτατικός (—κῶς)
ἐπιφ.	=ἐπιφώνημα
ἑπομ.	=ἑπομένως
ἑτυμολ.	=ἑτυμολογία (—κῶς)
εὐκτ.	=εὐκτικὴ
εὐφων.	=εὐφωνικὸν
ἑφετ.	=ἑφετικὸν
franc.	=francique (= φραγκικὴ)
fris.	=frison (φρισσικὴ)
hér.	=héracléen(='Ηρακλεωτικὴ)
Ζενδ.	=Ζενδικὴ (Zend.)
θαμ.	=θαμιστικὸν
θέμ.	=θέμα
θεματ.	=θεματικός
θηλ.	=θηλυκόν
ἰαπ.	=ἰαπετικὴ
ἰδιαιτ.	=ἰδιαιτέρως
Ἰλ.	='Ιλιὰς
Ἰρλ.	='Ιρλανδικὴ (irlandais)
Ἰσλ.	='Ισλανδικὴ (islandais)
κ. ἀ.	=καὶ ἀλλαχοῦ
κ. ἄ.	=καὶ ἄλλοι (—αι, —α)
κ. ἄ. τ.	=καὶ ἄλλα τοιαῦτα
Κ. Δ.	=Καινὴ Διαθήκη
κ. ἑ.	=καὶ ἑξῆς
κλητ.	=κλητικὴ
κτλ.	=καὶ τὰ λοιπὰ
κυρ.	=κυρίως
λ.	=λέξις
λατ.	=λατινικόν, λατινιστὶ
lett.	=lette (Λεττικὴ ἢ Λεττονικὴ)
lit.	=lituanien=Λιθουανικὴ
Μ. Ε.	=μέγα ἐτυμολογικόν
μέλλ.	=μέλλων
μέσ.	=μέσος
μόρ.	=μόριον
μτβτ.	=μεταβατικός
μτγν.	=μεταγενέστερος
μτφρ.	=μεταφορικός (—κῶς)
μτχ.	=μετοχὴ
norr.	=norrois (= παλαιὰ Σκανδιναυικὴ)
norv.	=norvegien (= Νορβηγικὴ)
ὃ βλ.	=ὃ βλέπε
Ὀδ(ύσ.)	='Οδύσσεια
Ὅμ.	='Όμηρος
ὀν.	=ὀνομαστικὴ
ὀνοματοπ.	=ὀνοματοποιΐα
ὁρ(ιστ.)	=ὁριστικὴ
οὐδ.	=οὐδέτερον
οὐσ.	=οὐσιαστικόν
Π. Δ.	=Παλαιὰ Διαθήκη
παθ.	=παθητικὸς (—κῶς)
παρατ.	=παρατατικός
παρακ.	=παρακείμενος
πιθ.	=πιθανῶς
πληθ.	=πληθυντικός (—κῶς)
ποιητ.	=ποιητικός (—κῶς)
πρβλ.	=παράβαλε
πρόθ.	=πρόθεσις
προσδ.	=προσδιορισμός
προστ.	=προστακτικὴ
π. χ.	=παραδείγματος χάριν
ῥ.	=ῥῆμα
ρημ(ατ.)	ἐπίθ.=ρηματικὸν ἐπίθετον
ῥίζ.	=ῥίζα, ῥιζικόν
σ(ελ.)	=σελίς
σημ.	=σημασία. σημαίνει
σπαν.	=σπανίως
σπανιώτ.	=σπανιώτερον
στερ.	=στερητικόν
συγγ.	=συγγενὴς
συγκεκ.	=συγκεκομμένος
συγκρ.	=συγκριτικός
συλλ.	=συλλαβὴ
σύνδ.	=σύνδεσμος
συνεκδ.	=συνεκδοχικῶς
συν.	=συνήθως
συνηθέστ.	=συνηθέστερον
συνῳρ.	=συνῳρυμένος
συντετμ.	=συντετμημένος
συνών.	=συνώνυμος
συσχετ.	=συσχετικόν
συχν.	=συχνάκις
Σχολ.	=Σχολιαστής
τ. ἔ.	=τοῦτ' ἔστι
τροπ.	=τροπικός (—κῶς)
ὑπερθ(ετ.)	=ὑπερθετικός (—κῶς)
ὑπερσ.	=ὑπερσυντελικός
ὑποτ.	=ὑποτακτικὴ
ὑποκ.	=ὑποκείμενον
ὑποκορ.	=ὑποκοριστικόν

Συμπεφωνημένα σημεῖα

* δηλοῖ τύπον ὑποθετικόν, οὗτινος ἡ ὕπαρξις δὲν μαρτυρεῖται ὑπὸ κειμένου τινός.

< δηλοῖ ὅτι ἡ ἀριστερὰ του κειμένη λέξις παράγεται ἐκ τῆς κειμένης δεξιᾶ του.

> ἀντιθέτως, δηλοῖ ὅτι ἡ δεξιὰ του κειμένη λέξις παράγεται ἐκ τῆς κειμένης ἀριστερᾶ του.

‖ δηλοῖ, ὅτι ἡ μετ' αὐτὸ ἀκολουθοῦσα σημασία εἶναι κατά τι διάφορος τῆς προηγουμένης.

A

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ: Τὸ γράμμα τοῦτο εἶναι τὸ ἀρχικὸν οὐ μόνον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν γνωστῶν ἀλφαβήτων. Τὸ ὄνομά του κατὰ τὴν Φοινικικὴν περίοδον ὡμοίαζε πρὸς τὸ Ἑβραϊκὸν ὄνομα **aleph**, εἰς δὲ τὴν Ἑλληνικὴν παρελήφθη ὑπὸ τὸ ὄνομα **ἄλφα** (διότι, ὡς γνωστόν, τὰ ὀνόματα τῆς Ἑλληνικῆς λήγουν εἰς φωνῆεν καὶ ἐκ τῶν συμφώνων μόνον εἰς -ν, -ρ, -σ). Ἐσήμαινε δὲ ἡ λέξις ἄλεφ «βοῦδι». Καὶ πράγματι ἂν ἀντιστρέψωμεν τὸ κεφ. Α ἢ γράψωμεν πλαγίως τὸ μικρὸν α, βλέπομεν ὅτι τὰ δύο σχήματα ∀ ᾰ ἀποτελοῦν γραμμικὰς παραστάσεις κεφαλῆς βοὸς μετὰ κεράτων. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονῶμεν, ὅτι τὰ πρῶτα γράμματα ἦσαν σχήματα ζώων ἢ ἄλλων φυσικῶν ἀντικειμένων, ἐξελιχθέντων κατὰ μικρὸν εἰς χονδροειδῆ σκίτσα τῶν ἰδίων μορφῶν. Εἰς τὸ Φοινικικὸν ὅμως ἀλφάβητον τὸ γράμμα τοῦτο δὲν παρίστα φωνῆεν, ὅπως εἰς τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλὰ σύμφωνόν τι ἢ πνεῦμα· διότι τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον, ὅπως καὶ ὅλα τὰ Σημιτικά, δὲν εἶχεν ἰδιαίτερα σύμβολα διὰ τὰ φωνήεντα. Ἀλλ' ἡ ἄποψις, ὅτι οἱ Ἕλληνες παρέλαβον τὸ ἀλφάβητον κατ' εὐθεῖαν παρὰ τῶν Φοινίκων, ἔχει ἀρχίσει νὰ χάνῃ ἔδαφος. Εἶναι δυνατόν, ἐπομένως, τὸ γράμμα τοῦτο νὰ παρίστα φωνήεντα φθόγγον καὶ προτοῦ παραληφθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

Ἐξέλιξις τοῦ σχήματος τοῦ ἄλφα ἀπὸ τὸ σχῆμα τῆς κεφαλῆς βοός.

Τὸ σχῆμα τοῦ **ἄλφα** ὑπέστη παραλλαγὰς κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς ἱστορίας του: Εἰς τὸ Φοινικικὸν ἀλφάβητον εἶχε τὸ σχῆμα ⊀· εἰς τὸ Λυδικὸν τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ. ἐμφανίζεται ὡς Λ· εἰς τὸ Καρικὸν ὡς Α ἢ Ⱥ. Κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν φάσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, εἰς τὸ ἀλφάβητον τῆς Θήρας τοῦ 19ου ἢ 18ου αἰῶνος π.Χ., εἶχε τὸ σχῆμα Α ἢ Ⱥ· εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀλφάβητον τῆς Κλασσικῆς ἐποχῆς τὸ σύνηθες σχῆμα του ἦτο Α. Εἰς τὸ Λατινικὸν καὶ Ἰταλικὸν ἀλφάβητον τὰ ἀρχαιότερα σχήματα τοῦ ἄλφα ἦσαν Ⱥ καὶ Ⱥ· κατὰ τὰ μέσα τοῦ 2ου αἰῶνος μ.Χ. συναντᾶται τὸ σχῆμα λ, ὅπερ ἀσφαλῶς εἶναι ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ **a** τῆς μικρογραμμάτου γραφῆς, ἀφ' οὗ προηγουμένως εἶχε προσλάβει τὸ σχῆμα ⅄ (κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα μ. Χ.) καὶ τὸ σχῆμα ⅄ (κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα μ. Χ).

Κατωτέρω παραθέτομεν πίνακα σχημάτων τοῦ ἄλφα τῶν ἐπὶ μέρους ἑλληνικῶν ἀλφαβήτων κατὰ ὡρισμένην περίοδον.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ ἄλφα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ	1.200 π.Χ.	⊀
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	Λ
ΘΗΡΑΪΚΟΝ	700—600	Λ
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	⅄ a
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	600	Λ Λ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ	600	Λ
ΙΩΝΙΚΟΝ	403	Α
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Λ Λ Λ

Α, α, ἄλφα, τό, ἄκλ., πρῶτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου. Ὡς ἀριθμητ. **α'** = 1 (εἷς καὶ πρῶτος), **,,α** = 1000 (χίλιοι καὶ χιλιοστός). Ἐν μτφρ. χρήσει σημ. τὴν ἀρχήν, ὡς ἐν τῇ ***Κ. Δ.* «*ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος*»** Ἀποκάλ. Ἰωάν. Α', 8 καὶ 11-ΚΑ', 6—ΚΒ', 13.

Κυριώτεραι μεταβολαί: Ἐν τῇ Ἰων. διαλ. **ᾱ〉η (*σο-φία〉σο-φίη*)**· ἡ Δωρ. διάλ. ἐμφανίζει ἀντιθέτως **ᾱ** ἀντὶ **η** ***ἁδύς〈ἡδύς*** (ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων συναιρέσεως: ***τολμῆτε〈τολμᾶτε***).

Ὡς προθεματικὸν ἀχώριστον μόριον ἐν συνθέσει μετὰ λέξεων, τῶν ὁποίων μεταβάλλει κατὰ διαφόρους τρόπους τὴν ἔννοιαν, καὶ δή:

I ᾰ *στερητικὸν* ἐκφράζον ἔλλειψιν, στέρησιν, ἀπουσίαν, καὶ γενικῶς τὸ ἀντίθετον τοῦ δηλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῆς λέξεως: ***ᾰ-σοφος, ᾰ-νομος, ᾰ-καλος, ᾰ-παις, ᾰ-καρπος.*** Ὡς τοιοῦτον εἶναι βραχύ, ἐκτὸς ὡρισμένων περιπτώσεων, καθ' ἃς ἐκτείνεται διὰ λόγους μετρικούς. Ὑπὸ τὴν μορφὴν αὐτὴν πάντοτε μετὰ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ συμφώνου ἢ **F**· ἄλλως προσλαμβάνει τὸν τύπον ***ἄν*** (ἴδ βλ.). Βλ. καὶ ***νή***.

Ἔτυμ. Ὁ ἀρχικὸς τύπος τοῦ στερητ. **α** ἦτο ***ἀνά***, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ***ἀνά-(F)ελπτος, ἀνά-(F)εδνος*** κ.ἄ.· συνήθως πρὸ φων. (μὴ μεσολαβοῦντος **F**) μένει ***ἀν-ι ἀν-αίτιος, ἄν-ατος, ἀν-ώδυνος***· καὶ πρὸ φων. ὅμως παραμένει ἐνίοτε ***ἀ-*** (δασὺς ἢ λ. ἤρχιζεν ἄλλοτε ἀπὸ **F**): ***ἀ-(F)ἑκων, ἀ-(F)ελπτος, ἀ-(F)εργος.*** Ἐκ τοῦ τύπου ***ἀν-*** παράγεται τὸ ***ἄνευ*** ὥρ. ***ἄνις***· πρβλ. σανσκρ. **an-, a-,** γοτθ. **inuh,** παλ-γερμ. **anu, ane** (γερμ. **ohne**), λατιν. **in-,** ἀγγλ. καὶ

γερμ. un- (λατ. in-ops, ἀγγλ. un-able, γερμ. un-clar.

II *ἄ ἀθροιστικὸν (ἀ- καὶ ἀ-)*, συγγ. τῷ σανσκρ. sa-, sam, λατ. cum καὶ τῷ ἑλλ. *ἅμα*· σημ. ἑνότητα, ὁμοιότητα, ἕνωσιν, τὸ ὁμοῦ: *ἄ-κοιτις* (=ἡ ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τὴν κοίτην ἔχουσα), *ἄ-λοχος, ἀ-δελφός· ἅ-πας· ἀ-τάλαντος* κ.ἄ. Τὸ δασὺ πνεῦμα (τὸ καὶ ὀρθότερον) ἐξαφανίζεται λόγῳ ἀνομοιώσεως εἰς τὰ *ἄ-λοχος, ἀ-δελφός, ἀ-κόλουθος*, κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς ταῦτα ὁ τύπος ἀ- ἐπεξετάθη καὶ εἰς τά: *ἄ-πεδος*=ἐπίπεδος, ἴσος, *ἀ-γάλαξ* ἢ *ἀ-γάλακτος* κ. ἄ.

III *ἄ ἐπιτατικόν*, σημ. ὅ,τι καὶ τὸ *ἄγαν*, ἤτοι πολύ, παρὰ πολὺ (λίαν, πάνυ, σφόδρα), ἐπιτείνει δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς λέξ., μεθ' ἧς συντίθεται: *ἀ-χανὴς* (= ὁ ἄγαν κεχηνώς), *ἀ-σπερχής, ἄσκελής, ἀ-τενής*· ἡ στενοτάτη σχέσις τούτου πρὸς τὸ ἀθροιστικὸν εἶναι προφανής, καίτοι κατά τινας προῆλθεν ἐκ τοῦ στερητικοῦ.

IV *ἄ εὐρωνικὸν* (ἢ καὶ *πλεοναστικὸν* καλούμενον), ἐπηρεάζον μόνον τὸν ἀκουόμενον ἦχον ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως: *ἀ-βληχρός* (ἀντὶ *βληχρός*), *ἀ-σπαίρω* (ἀντὶ *σπαίρω*), *ἀ-στεροπή* (ἀντὶ *στεροπή*)· πρβλ. τὰ νεώτερα *ἀγκινάρα* (ἀντὶ *κινάρα*), *ἀπήγανος* (ἀντὶ *πήγανος*) κ.ἄ..

ἄ, ἆ ἢ **ἀᾶ**, ἐπιφωνήματα ἐκφραστικὰ ποικίλων ἰσχυρῶν συναισθημάτων, ἀντίστ. τῷ λατιν. **ah**: *ἆ δειλέ* ('Ὁμ.).

ἄ ἄ, ἐπιφώνημα γέλωτος (=χά χά), γραφόμενον καὶ **ἁ ἁ.**

ᾱ δωρ. τύπος τοῦ θηλ. ἄρθρ. *ἡ*. **2)** **ᾱ** δωρ. τύπος τοῦ θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. *ἥ*. **3)** **ᾱ** δωρ. τύπος τῆς δοτ. *ᾗ*.

ἀ-ά̄τος (α στερητ.+*ἀάω*) = ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βλαφθῇ, ἀπαραβίαστος (π. χ. περὶ τῆς *Στυγός*, εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας ὡρκίζοντο οἱ θεοί)· ἐν τῇ περιφράσει ὅμως *ἄεθλος ἀάατος* καταντᾷ νὰ σημ. ἐπικίνδυνος, δύσκολος. Τὸ μετρ. σχῆμα ἐν μὲν τῇ 'Ιλ. εἶναι ⏑ – – –, ἀλλ. δὲ ⏑ – ⏑ –. Ὅτι περιεῖχε **F** (*ἀάFατος*) δείκνυται ἐκ τοῦ παρ' 'Ησυχ. λακων. τύπου *ἀάβατος*. Πρβλ. *ἀάω, ἄτη*.

ἀ-ᾱγής, ἐς (α στερ.+*ἄγνυμι*)=ἄδραυστος, μὴ δυνάμενος νὰ δραυσθῇ, σκληρός, ἰσχυρός, στερεός· ὅτι ἀρχ. *ἀFαγὴς* πρβλ. *ἄγνυμι*.

ἀ-αδής, ές· βλ. *ἀηδὴς* (πρβλ. 'Ησυχ. «*ἀαδὲς-ἀηδές*»).

ἀάζω (βλ. *ἄωΑ, ἄημι*)· ἐκπέμπω πνοὴν μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, χουχουλιάζω, ἀχνίζω (λ. ὠνοματοπεπ.)· διάφορον τοῦ *φυσῶ*: 'Αριστοτ. προβλ. 34,7 *φυσῶσι μὲν γὰρ ψυχρόν, ἀάζουσι δὲ θερμόν· ὁ μὲν γὰρ φυσῶν κινεῖ τὸν ἀέρα οὐκ ἀθρόως, ἀλλὰ διὰ στενοῦ τοῦ στόματος, ὁ δὲ ἀάζων ἀθρόον ἐκπνεῖ, διὸ θερμόν.*

ἄανθα ἢ, *ἀάνθα*, ἡ· εἶδος ἐχωτίου.

ἄ-απτος, *ον* (α στερητ.+*ἅπτομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ, ἀπροσπέλαστος || ἀήττητος, ἀπροομάχητος || κατ' ἄλλ. ὁ μετὰ τεραστίας δυνάμεως ἀπτόμενος, ὁ λίαν ἰσχυρός. Εἴς τινας περιπτώσεις (καὶ ἐν 'Ιλ. Α567) διορθοῦται ὑπὸ τοῦ **Bechtel, Lexil.** σ. 1, εἰς *ἄεπτος* (<*ἄFεπτος=ἄσπετος, ἄρρητος*.

ἄασα, ἀασάμην, ἀάσθην· βλ. *'ΑΑ'Ω*.

ἀα̱μός· τὸ *ἀάζειν*, (ὃ βλ.).

ἀ-άσπετος, *ον*· ποιητ. ἐκτετ. *ἄσπετος* (ὃ βλ.).

ἀ-άσχετος, *ον*· ποιητ., ἐπεκτετ. *ἄσχετος* (ὃ βλ.).

ἄαται, ἐπ. ἀντὶ *ἄεται* ἐκ τοῦ *ἄωΔ* (=κορέννυμι), παρ' 'Ησ. ἀσπ. 101.

ἄᾶτος, ον· συνηρ. **ἄτος** (α στερητ. + *ἄωΔ*)· ἀχόρταγος, ἀκόρεστος: *ἄτος πολέμοιο*=ὁ μὴ χορταίνων τὸν πόλεμον, ὁ ἀχόρταγος εἰς τὴν μάχην.

'ΑΑ'Ω (Α) (βλ. *ἄωΓ*) παλ. ἐπ. ῥ., οὗ ἀπαντᾷ κυρ. ὁ ἐνεργ. ἀόρ. α' *ἄασα* καὶ (συνηρ. *ἆσα*), μέσ. ἀόρ. *ἀασάμην* (συνηρ. *ἀσάμην*), καὶ παθητ. ἀόρ. *ἀάσθην*· ὁ ἐνεστ. ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ γ' ἑν. μέσ. φ. *ἄᾱται* (πάντες δ' οἱ τύποι οὗτοι παρ' 'Ὁμ.): πλήττω, κτυπῶ || βλάπτω· εἰδικ. βλάπτω τινὰ διανοητικῶς, πνευματικῶς, τὸν ἀποπλανῶ, τὸν μωραίνω, τὸν ξεμυαλίζω. Τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ἐν τῇ μέσ. φων.— Συνήθως ὅμως τὸ μέσ. καὶ παθ. ἔχουσιν ἀμετ. σημ. βαδίζω τὴν πεπλανημένην, παραπλανῶμαι, μωραίνομαι, συνταράσσομαι, πηγαίνω «κακὴν κακῶς», πλανῶμαι, ἁμαρτάνω, ἐνεργῶ ἀφρόνως, κατὰ τρόπον μωρόν. [Παρ' 'Ομ. *ἄᾶσας, ἄᾶσεν, ἄᾶσαν*· ὡσ. *ἀᾱσάμην*, ἀλλ' ὅμως *ἀᾱσάτο*].

***Ἔτυμ.*: *ἀάω* (*ἀFάω*· πρβλ. τὸ παρὰ Πινδ. *αὐάτα* καὶ τὰ παρ' 'Ησυχ. «*ἀᾱγατᾶσθαι· βλάπτεσθαι*» καὶ «*ἀγάτημαι· βέβλαμμαι*»· προφανῶς ἐξ ἰαπ. βάσεως *ἀνα-* (πιθ. συγγ. καὶ ἡ λ. *ἀτειλή*).

ἀάω (Β)=*ἄω*, (βλ. *ἄωΔ*)· ἱκανοποιῶ || κορέννυμι (τούτου γ' ἐν. παρ' 'Ησ. *ἄαται*).

ἄβᾱ· δωρ. ἀντὶ *ἥβη*.

ἀ-βάθης, ἐς (α στερ. + *βάθος*)· ὁ ἄνευ βάθους, ὁ μὴ βαθύς.

ἀ-βάκεω (βλ.*ἀβακής*)· εἶμαι ἄλαλος, ἄφωνος.

ἀ-βακής, ἐς (α στερ.+*βάζω*)· ἄλαλος, ἄφωνος, λατ. **infans.**

***Ἔτυμ.*: Κατὰ τὸν **Bechtel, lex.** σ. 3 <*βᾱ-* τοῦ *βάκω, ἔβᾱκον, βέβᾱκα* (πρβλ. παρ' 'Ησυχ. «*βακόν· πεσόν. Κρῆτες*». Κατὰ ταῦτα βασικὴ σημ. τοῦ *ἀβακὴς*=ἀνίσχυρος, ἀδύνατος (μὴ βαρύς), ταύτης δ' ἀπότοκος ἡ «*ἥσυχος*».

ἀβάκιον· ὑποκορ. τοῦ *ἄβαξ*.

ἀβάκισκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ *ἄβαξ*· μικρὸς λίθος ἢ ψῆφος τῶν ψηφιδωτῶν, λατ. **tessera** ἢ **tessella.**

ἀ-βάκχευτος, ον (α στερ.+*βακχεύω*)· ὁ μὴ μεμυημένος εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Βάκχου, ὁ ἄνευ βακχικῆς μανίας, ὁ στερούμενος ἐμπνεύσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ὁ στερούμενος χαρᾶς.

ἄβἄλε, κυρ. **ἀ βάλε,** ἐπιφών. ἐκφράζον θαυμασμὸν (ὡς τὸ *ὤρελον*), λατ. **u'inam.**

ἀβάλε (καὶ *ἀβάλα, ἀβάλαι*)· ἐπιφ. σχετλ.· φεῦ, βαβαί.

ἀ-βα ιβάκευτος, *ον*, (α στερ.+*βαμβακεία*=*φαρμακεία*)· ὁ ἄνευ βαμβακείας δηλ. φαρμακείας||ὁ ἄνευ ἀρτύματος.

ἀ βάναυσος, *ον*· ὁ μὴ βάναυσος, ἐλευθέριος.

ἄβαξ, *-ακος*, ὁ· λατ. abacus· πίναξ, τράπεζα, σανίς, κυρ. πρὸς ἰχνογράφησιν μαθηματικῶν τύπων ἢ γεωμετρικῶν σχημάτων· **2)** σανὶς παιγνιδίου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔπαιζον *πεσσοὺς* (τὸ *πεντέγραμμα*). **3)** ὄσκος, τρυβλίον· ὑποκορ. *ἀβάκιον, ἀβακίσκος* ἀ βλ.

ἀ-βάπτιστος, *ον* (α στερ.+*βαπτίζω*)· ὁ μὴ βαπτισθείς, «ἀβάφτιστος» || τὸν ὁποῖον δὲν δύνανται τις νὰ βαπτίσῃ || ὁ μὴ βυθιζόμενος· λατ. **immersabil's.**

ἀ-βάρής, ἐς (α στερ. + *βάρος*)· ὁ μὴ βαρύς, ἐλαφρός || ὁ μὴ ἐνοχλητικός, μὴ ὀχληρός, ἀνεπαχθής.

ἀ-βασάνιστος, *ον* (α στερ. + *βασανίζω*)· ὁ μὴ ἐξετασθεὶς διὰ βασάνου, ὁ μὴ βασανισθείς || ὁ μὴ ἐρωτηθείς || ἀνεξέταστος. 'Επίρ. *ἀβασανίστως*· ἀνεξετάστως, ἄνευ δοκιμασίας, ἄνευ ἐρωτήσεως.

ἀ-βάσίλευτος, *ον* (α στερ. + *βασιλεύω*)· ὁ μὴ κυβερνώμενος ὑπὸ βασιλέως, ὁ μὴ βασιλευόμενος.

ἀ-βασκάνιστος· ὁ μὴ φθονούμενος, ὁ ἐκτὸς βασκανίας ἢ φθόνου.

ἀ-βάσκανος, *ον* (α στερ. + *βασκαίνω*)· ὁ ἀπηλλαγμένος φθόνου, ὁ μὴ φθονῶν.

ἀ-βάσκαντος, *ον* (α στερ. + *βασκαίνω*)· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς φθόνον, μὴ φθονούμενος || ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς βασκανίαν. 'Επίρ. *ἀβασκάντως*· *ἄνευ φθόνου.*

ἀ-βάστακτος, *ον* (α στερ.+*βαστάζω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ βαστάσῃ, ὁ ἀνυπόφορος.

ἀ-βᾱτός· δωρ. *ἠβητὸς* (βλ. *ἠβητής*).

ἀβατόομαι· παθ. καθίσταμαι ἄβατος, τ. ἔ. ἔρημος ('Εδδ.).

ἄ-βατος, *ον* (καὶ *η, ον*) (α στερ. + *βαίνω*)· ἀπάτητος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πατήσῃ, ἐφ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ βαδίσῃ || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ, ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος || ἀδιάβατος (ἐπὶ ποταμῶν π.χ.). 'Επὶ ἱερῶν τόπων, ὁ ἀπάτητος, ἂν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πατήσῃ τις, ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος || ὄθεν καθαρός, ἁγνός. **2)** Ὡς οὐσ. τὸ *ἄβατον=τὸ ἄδυτον.* **3)** ἐπὶ ἵππου, ὃν δὲν ἠμπορεῖ τις || ἐπὶ θηλέων ζῴων, ἀβάτευτος.— **II** ἐνεργ. *ἄβατος πόνος*=πόνος κωλύων τὸ περιπατεῖν, τ.ἔ. ποδάγρα.

ἀββᾶ, ἑβρ. λ. = *πατὴρ* (Εὐαγ. Μᾶρκ. ιδ' 36).

ἀ-βδέλυκτος, *ον* (α στερ.+*βδελύσσω*)· ὃν δὲν βδελύσσεταί τις.

'Αβδηρίτης, *-ου*, ὁ ἐξ 'Αβδήρων τῆς Θρᾴκης· ἀλλ' *'Αβδηρῖται* ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν 'Αρχαίων (ὡς καὶ ὑφ' ἡμῶν νῦν) καὶ οἱ εὐήθεις, οἱ ἠλίθιοι· 'Εξ αὐτοῦ τὸ

'Αβδηριτικός, ή, όν, ἐπίθ.· ὁ ἠλίθιος ὡς Ἀβδηρίτης.

ἀ-βέβαιος, *ον* (α στερ.+*βέβαιος*)· ἄστατος, ἀστοβής, ἀβέβαιος||κυμαινόμενος, ταλαντευόμενος. **2)** οὐσ. *τὸ ἀβέβαιον*=ἡ ἀβεβαιότης.

ἀ-βέβηλος, *ον* (α στερ.+*βέβηλος*)· ὁ μή βέβηλος, ἱερός, ἀπαραβίαστος.

ἀ-βελτερ'α, *ἡ*· μωρία, εὐήθεια, ἁπλοϊκότης. ἐκ τοῦ

ἀ-βέλτερος, *α, ον* (α στερ.+*βέλτερος*)· κυρ. ἐκεῖνος ἀπό τόν ὁποῖον λείπει τό καλύτερον, ὅθεν ὁ μή ἱκανός διά τίποτε, μηδαμινός, ἀνεπίδεκτος βελτιώσεως || εὐήθης, μωρός.

ἄβῆνα, *ἡ*· ἐκ τοῦ λατιν. **avena** = αἰγίλωψ ἤ βρόμος, βρόμι.

ἀ-βίαστος, *ον* (α στερ. + *βιάζομαι*)· ὁ μή βεβιασμένος, μή διά τῆς βίας γινόμενος, ἑκούσιος || φυσικός, ἀπροσποίητος.

ἀβίβλαβον, τό· κρίνον, ἡμεροκαλλίς || στάχυς λευκός.

Ἄβιοι, (παρά τῷ ἐκκλησ. *Θεοδωρήτῳ*) = οἱ μοναχοί «*οἱ ἄβιοι καὶ ἀνέστιοι καὶ ἄσαρκοι, μικροῦ δὲ ἀναίμονες καὶ θεῷ κατὰ τοῦτο πλησιάζοντες*».

ἄ-βιος, *ον* (α στερ.+*βίος*)=*ἀβίωτος* (ὅ βλ.)· || μετά τόν ὁποῖον δέν δύναται τις νά ζήσῃ ἤ νά ἐπιζήσῃ || ἀνυπόφορος || ὁ μή δυνάμενος νά συντηρηθῇ, ἄπορος, μή ἔχων πόρους ζωῆς.

ἀ-βίοτος, *ον* (α στερ.+*βίοτος*)=*ἄβιος* (ὅ βλ.).

ἀ-βίωτος, *ον* (α στερ.+*βιωτός* τοῦ *βιόω*) = *ἄβιος* (ὅ βλ.): *βίος ἀβ.*=vita non vitalis=ζωή τήν ὁποίαν δέν δύναται τις νά ὑποφέρῃ, ἀνυπόφορος, ἀφόρητος.

ἀ-βλάβεια, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις βλάβης, ἀκεραιότης (λατ. incolumitas), ἀσφάλεια. **2)** ἐνεργ. τό μή βλάπτειν, ἀβλαβότης (λατ. innocentia)· ἐκ τοῦ

ἀ-βλαβής, *ἐς* (α στερ. + *βλάβη*)· ἄνευ βλάβης: — **I** ὡς παθ. = ὁ μή βεβλαμμένος, ὁ μή ὑποστάς βλάβην (λατ. incolumis).— **II** ὡς ἐνεργ. ὁ μή βλάπτων, ἀβλαβῶς, ἄκακος (λατ. innocens, innoxious) || ὁ ἀποσοβῶν ἤ προλαμβάνων τήν βλάβην. Ἐπίρ. *ἀβλαβῶς*, ἐπικ. *ἀβλαβέως*=χωρίς νά προξενῆται βλάβη || ἄνευ ὀδετήσεως, ἄνευ παραβάσεως, ἀβλαβῶς.

ἀ-βλαβία, *ἡ*· παρά ποιητ. ἀντί *ἀβλάβεια*.

ἄ-βλαπτος, *ον*=*ἀβλαβής*.

ἀ-βλαστέω· δέν βλαστάνω, βλαστάνω ἀτελῶς. Ἐκ τοῦ

ἄ-βλαστος, *ον* (α στερ. + *βλαστάνω*)· ὁ μή βλαστάνων, ἀτελῶς βλαστάνων. — ὡσ. καί **ἀβλαστὴς** καί **ἀβλάστητος.**

ἀ-βλασφήμητος, *ον*· ὁ μή βλασφημηθείς, ὁ μή ὑποκείμενος εἰς βλασφημίαν.

ἄ-βλαυτος, *ον* (α στερ.+*βλαύτη*)· ὁ ἄνευ ἐμβάδων, ἀνυπόδητος, γυμνούς ἔχων τούς πόδας.

ἀ-βλεμής, *ἐς* (α στερ.+*βλεμεαίνω*)· ἀσθενής, ἀδύνατος, ἄτολμος (λατ. impotens). — Ἐπίρ. *ἀβλεμέως* (*πίνων*)=ἀκρατῶς πίνων.

ἀ-βλεννής, *ἐς* (α στερ.+*βλέννα*)· ἄνευ βλέννης (τ.ἔ. μύξης)· οὕτως ὠνομάζετο καί εἶδος ἰχθύος, ἡ ραφίς ἤ βελόνη.

ἀ-βλεπής, *ἐς* (α στερ.+*βλέπω*)· ἀνάξιος τοῦ βλέπεσθαι, ἀξιοκαταφρόνητος, ποταπός, οὐτιδανός, φαῦλος.

ἀ-βλεπτέω· δέν βλέπω, βλέπω κακῶς || παραβλέπω, παραμελῶ || σφάλλομαι.

ἀ-βλέπτημα, τό· παράραμα, σφάλμα.

ἀ-βλέφαρος, *ον*· ὁ ἄνευ βλεφάρων.

ἀ-βλεψία, *ἡ*· τό μή βλέπειν, ἡ τυφλότης || ἡ τύφλωσις.

ἀ-βλής, *-ῆτος, ὁ, ἡ* (α στερ. + *βάλλω*)· ὁ μή βλητός, ὁ μή βεβλημένος (ἐπί βελῶν μήπω χρησιμοποιηθέντων).

ἄ-βλητος, *ον* (α στερ.+*βάλλω*)· ὡς παθ. ὁ μή βεβλημένος (μή τετρωμένος) δι' ἀκοντίου ἤ βέλους || ὁ μή ριφθείς: *ἄβλητα βέλη*=τά μή ριφθέντα εἰς τρῶσιν (Σουΐδ.).

ἀ-βληχής, *ἐς* (α στερ.+*βληχή*)· ἄνευ θελασμάτων || ὁ μή ἔχων πρόβατα.

ἀ-βληχρής, *ές,* γεν. *-έος*· σπαν. τύπος τοῦ *ἀβληχρὸς* (ὅ βλ.).

ἀ-βληχρός, *ά, όν* (α εὐφων. + *βληχρός*)· ἀσθενής, ἀδύνατος, ἀνυπεράσπιστος. — ἐπί τοῦ θανάτου σημ. εὔκολος, φυσικός, μή βίαιος.

Ἔτυμ.: Συνών. τῷ *βληχρός*· δι' ἐτυμολ. βλ. *μαλακὸς* καί *βλαξ*· κατά **Becht.**, **lexil.** συγγ. τῷ ὄωρ. *μολόχα*, ἀττ. *μολόχη-μαλάχη* (*βληχ-⟨μληχ-*).

ἀ-βληχρώδης, *ες*=*ἀβληχρὸς* (ὅ βλ.).

ἄβλος, τό· ἀγγεῖον ἀμέλγματος, ὁμολγεύς, κοιν. καρδάρα.

ἀ-βοατί· δωρ. ἀντί *ἀ-βοητί*.

ἀ-βόᾱτος· δωρ. ἀντί *ἀ-βόητος*.

ἀ-βοηθησία, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις βοηθείας (Π.Διαθ.).

ἀ-βοήθητος, *ον* (α στερ.+*βοηθέω*)· ὁ ἄνευ βοηθείας, ὃν δέν δύναται τις νά βοηθήσῃ || ὁ μή ἐπιδεχόμενος βοήθειαν, μή δυνάμενος νά σωθῇ, ἀνίατος. **2)** ἐπί προσ. ἀνίκανος.

ἀ-βοητί (δωρ. *ἀβοᾱτί*) ἐπίρ. (α στερ.+*βοάω*)· ἄνευ βοῆς, ἐν σιγῇ || ἄνευ προσκλήσεως, ἀπροσκλήτως.

ἀ-βόητος, *ον* (δωρ. *ἀβόᾱτος*) (α στερ.+*βοά-ω*)· ἄνευ βοῆς, ἥσυχος, σιγηλός, σιγῶν, ἄφωνος || ἀπρόσκλητος.—**II** ἄκλαυτος, ἀθρήνητος.

ἀ-βολέω=*ἀντιβολέω*· συναντῶ.

ἀβόλλα, *ἡ* (λατ. abolla) = παχύ μάλλινον ἐπανωφόριον.

ἄ-βολος, *ον* (α στερ. + *βάλλω*)· ἐπί νέων ἵππων, ὁ μή ἀλλάξας (*βεβληκὼς*) ἀκόμη τούς πρώτους ὀδόντας || ἀλλά καί ἐπί γηραιῶν, ὁ μή ἀλλάζων (*βάλλων*) πλέον αὐτούς.— **II** ὡς οὐσ. *ἡ ἄβολος*= τό ἱμάτιον ἱππέως=λατ. **abolla** (ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τό **α** εἶναι ἴσως λείψανον τῆς *ἀμφί*· τό ριπτόμενον περί τό σῶμα).

ἀ-βόρβορος, *ον* (α στερ.+*βόρβορος*)· ὁ ἄνευ βορβόρου.

ἄβος· ἡμαρτ. γρ. ἀντί **ἀβὸς**=*ἠβὸς* (ὅ βλ.).

ἀ-βοσκής, *ἐς* (α στερ.+*βόσκω*)· *ἀβόσκητος* (ὅ βλ.)· ὁ μή φαγών, νῆστις.

ἀ-βόσκητος, *ον* (α στερ.+*βόσκω*)· ἐπί ὀρέων π.χ., ἔνθα δέν δύναται τις νά βοσκήσῃ || γεν. ἄνευ βοσκῆς, ἀβόσκητος.

ἀ-βότανος, *ον*· ὁ ἄνευ φυτῶν ἤ βλαστήσεως.

ἀ-βουκόλητος, *ον* (α στερ. + *βουκολέω*)· ὁ μή ἐπιτηρούμενος (ὑπό *βουκόλου* τρόπον τινά) || παρημελημένος, ὃν δέν λαμβάνει τις ὑπ' ὄψιν.

ἀ-βούλευτος, *ον*· ὁ κακῶς βεβουλευμένος, ἀστόχαστος, ἀπερίσκεπτος.—ἐπίρ. *-τως* = *ἀπερισκέπτως* (Ἑβδομ.).

ἀ-βουλέω, *ήσω· οὐ βούλομαι,* δέν θέλω (ἐκ τοῦ *ἄβουλος*=ὁ μή θέλων, καί οὐχί ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ρ. *βούλομαι* μετά τοῦ **α** στερ. ἐν ἀρχῇ).

ἀ-βούλητος, *ον* (α στερ.+*βουλομαι*)· ὁ μή θέλων, ἀκούσιος || ἀνεξάρτητος τῆς θελήσεως, ἀσύμφωνος πρός τήν θέλησιν || ὁ μή κατ' εὐχήν, δυσάρεστος· ἐπίρ. *ἀβουλήτως.*

ἀ-βουλία, *ἡ*· ἔλλειψις *βουλῆς*, σκέψεως || ἔλλειψις ἀποφασιστικότητος || ἀπερισκεψία, ἀσυνεσία = *δυσβουλία*· ἐκ τοῦ

ἄ-βουλος, *ον* (α στερ.+*βουλή*)· ὁ ἄνευ *βουλῆς* (σκέψεως), ἀπερίσκεπτος, ἀσύνετος || ὁ κακῶς σκεπτόμενος, ἀντίθ. τῷ *εὔβουλος* || =*δύσβουλος*, κακόβουλος.—ἐπίρ. *ἀβούλως*, ὑπερθ. *ἀβουλότατα.*

ἀ-βούτης, *-ου* (α στερ.+*βοῦς*)· ὁ μή ἔχων βώδια || ἀκτήμων, πτωχός.

ἄβρα, *ἡ* (*ἁβρός*)· ἡ εὐνοουμένη δούλη, λατ. **delicata** (μτγν.).

ἀβραμίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἑπομ.

ἀβράμις, *-ίδος*· ἡ· ἰχθύς θαλάσσιος καί τοῦ Νείλου.

ἄ-βρεκτος, *ον* (α στερ.+*βρέχω*)· ὁ μή βεβρεγμένος, ὁ μή βρεχθείς, ἄβροχος.

ἀ-βρῑθής, *ἐς* (α στερ. + *βρίθω*)· ὁ ἄνευ βάρους, ὁ μή βαρύς, ὁ μή ἔχων *βρῖθος.*

ἀβρο-βάτης (*ἁβρὸς*+*βαίνω*)· ὁ ἁβρῶς βαίνων, ὁ βαδίζων μαλακά, ἁπαλά, καμαρωτά.

ἀβρό-βιος=*ἀβροδίαιτος* (ὅ βλ.).

ἀβρό-γοος, *ον* (*ἁβρὸς*+*γόος*)· ὁ θρηνῶν ὡς γυνή (κυρ. ὁ μαλθακούς γόους καί θρήνους ἐκφέρων).

ἀβρό-δαις, *ὁ, ἡ*· πολυτελής.

ἀβρο-δίαιτα, *ἡ*· πολυτελής, πολυδάπανος βίος.

ἀβρο-δίαιτος, *ον* (*ἁβρὸς* + *δίαιτα*)· ὁ ζῶν μαλθακῶς, δηλυπρεπῶς || ζῶν πολυτελῶς, πλουσίως || *τὸ ἀβροδίαιτον*=ἡ δηλυπρέπεια, ἡ ἐκθήλυνσις.

ἀβρο-κόμης, *-ου* (*ἁβρὸς*+*κόμη*)· ὁ ἔχων *ἁβρὰν* (πλουσίαν, ἄφθονον) τήν κόμην (ἤ τά φύλλα, ἐπί φυτοῦ).

ἀ-βρόμιος, *ον* (α στερ.+*βρόμιος*)· ὁ ἄνευ οἴνου·

κυρ. ἄνευ Βάκχου «*Βρόμιος γὰρ ὁ Διόνυσος*» *Ἔτυμ. Μ.*, «*Βρόμιος γὰρ ὁ Βάκχος, ὃ καὶ ἔφορος τοῦ οἴνου κατὰ Ἕλληνας*» Ἀντ. Σιδ. Ἀνθ. 6,291.

ἄ-βρομος, *ον* (α ἀθρ.+*βρόμος*)· ὁ πολὺ ἢ δυνατὰ *βρέμων*, ὁ ἐκφέρων μέγαν *βρόμον*, θορυβώδης. — **ΙΙ** **ἄβρομος** (α στερ.+*βρόμος*)· ἀδόρυβος.

ἀβρο-πέδῐλος, *ον* (*ἁβρὸς*+*πέδιλον*)· ὁ φορῶν *ἁβρὰ* (μαλακά, ἐλαφρὰ) πέδιλα.

ἀβρό-πηνος, *ον* (*ἁβρὸς*+*πήνη*)· ὁ ἔχων λεπτὴν ὑφήν, ὁ ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος (ποιητ).

ἀβρό-πλουτος, *ον* (*ἁβρὸς*+*πλοῦτος*)· ὁ πλουσίως δαψιλής.

ἀβρό-πους (*ἁβρὸς*+*πούς*)· ὁ ἁβροὺς ἔχων πόδας, ὁ περιπατῶν ἁβρῶς.

ἈΒΡΟ'Σ, *ά, όν* (καὶ *ἁβρός, όν*)· λεπτός, κομψός, ὡραῖος || μαλθακός, λεπτεπίλεπτος || χαρίεις, εὐχάριστος || πολυτελής, λαμπρός, μεγαλοπρεπής.

Ἔτυμ.: ἀδαϝ.· κατά τινας συγγ. τῷ *ἥβη*.

ἁβροσύνη, ἡ=*ἁβρότης*.

ἁβροτάζω, μέλ. *-άξω* (ἀπαντᾷ μόνον ὁ τύπος *ἁβροτάξομεν* ἀντὶ *-ωμεν*, α' πληθ. ἀορ. α' Ὑπ.)· ἀστοχῶ, ἀποτυγχάνω, μετὰ γεν.· ἐπιχ. ῥ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *ἁμβροτεῖν*=*ἁμαρτεῖν*, (-ρο- ἀντὶ -ρα- εἶναι Αἰολισμός), ἀποβληθέντος τοῦ μ ὡς ἐν ταῖς λέξ. *ἄμβροτος-ἄβροτος, ἀμπλακεῖν-ἁπλακεῖν*. Πρβλ. καὶ *ἁμαρτάνω*.

ἁβρότης, ἡ (*ἁβρός*)· τὸ νὰ εἶναι τις ἁβρός, τρυφερότης, τρυφηλότης || κομψότης, λαμπρότης, πολυτέλεια, μεγαλοπρέπεια.

ἁβρό-τιμος, *ον* (*ἁβρὸς*+*τιμὴ*) ποιητ.· κομψός, πολυτελής, δαπανηρός.

ἁβροτόνινος, η, ον· παρεσκευασμένος ἐξ ἁβροτόνου || *ἄβροτ.* μύρον, ἔλαιον.

ἁβροτονίτης· οἶνος παρεσκευασμένος μὲ ἁβρότονον.

ἁβρότονον, *τό* (*ὡσ. ἡ ἄβρ.*)· εὐῶδες καὶ ἀρωματικὸν φυτὸν (*ἀρτεμισία, ἀφιθιά*)· λατιν. abrotonum, γαλλ. **aurone**.

ἄ-βροτος, *ον* (καὶ *η, ον*) (α στερ.+*βροτὸς*) =*ἄμβροτος, ἀμβρόσιος*, ἀθάνατος, θεῖος, ἱερός. **2)** ἄνευ ἀνθρώπων, ἔρημος ἀνδρῶν.

[ἐσχηματίσθη δὲ τὸ *ἄ-βροτος* ἀντὶ τοῦ *ἄ-μβροτος* ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *βροτός*].

ἀβρο-φυής, *ἐς* (ἁβρὸς+φύω)· ὁ *ἁβρὸς* τὴν *φυήν*, ὁ λεπτῆς φύσεως.

ἀβρο-χαίτης, *-ου, ὁ* (*ἁβρὸς*+*χαίτη*) = *ἁβροκόμης* (ὃ βλ.).

ἀ-βροχία, ἡ (βλ. *ἄβροχος*)· ἔλλειψις βροχῆς, αὐχμός, ξηρασία.

ἁβρο-χῖτων, *ὁ, ἡ,* (*ἁβρὸς* + *χιτών*)· ὁ ἁβρὸν χιτῶνα φέρων||ὁ πολυτελῶς ἐνδεδυμένος || ὁ μαλακὰ σκεπάσματα ἔχων (ἐπὶ *εὐνῆς* π.χ.).

ἄ-βροχος, ον, (α στερ.+*βρέχω*)· ὁ μὴ βεβρεγμένος (=*ἄβρεκτος* ὃ βλ.) || ὁ ἄνευ βροχῆς, ἄνευ ὑδατος, ξηρός·—ἐπίρ. *ἀβρόχως*.

ἄβρυνα, τὰ = τὰ *ονκάμινα*.

ἀβρῦνω, μέλ. *ἀβρῦνῶ*, ἀόρ. α' *ἤβρῡνα* (*ἁβρός*)· καθιστῶ τινα *ἁβρὸν* (καλλωπίζω, μαλθακύνω) || μεταχειρίζομαι μετὰ λεπτότητος—ἐν τῷ παίζω μόνον μέσ. =κομψεύομαι, καλλωπίζομαι, σχ.=*θρύπτομαι* (ὃ βλ.) —παθ.=ζῶ μαλθακῶς || γίνομαι ἀκόλαστος || μετὰ δοτ. ὑπερηφανεύομαι, καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, διά τι.

ἀ-βρωμία=ἔλλειψις δυσωδίας.

ἄ-βρωμος, *ον*· ὁ ἄνευ κακῆς ὀσμῆς.

ἀ-βρώς, *-ῶτος,* ὁ, ἡ=*ἄ-βρωτος* (ὃ βλ.).

ἀ-βρωσία, ἡ· ἡ ἔλλειψις *βρώσεως*, τροφῆς (=*ἀσιτία*· πρβλ. *ἄβρωτος*), νηστεία.

ἄ-βρωτος, *ον* (α στερ.+*βιβρώσκω*)· ὁ μὴ ἔχων φάγει, νῆστις || νηφάλιος.— **ΙΙ** ὡς παθ. ὁ μὴ τρωγόμενος || ἀφάγωτος || ἀκατάλληλος πρὸς βρῶσιν.

ἀ-βύθητος, *ον* (α στερ.+*βυθός*)· ὑπέρμετρος.

ἄ-βῦσος, *ον* = *ἄβυσσος* (ὃ βλ.).

ἀβυρτάκη, ἡ· καρύκευμα ἐκ πράσων, καρδάμων κ.ἄ.

ἄ-βυσσος, *ον* (α στερ.+*βύσσος*)· ὁ ἄνευ βυθοῦ, ἀπύθμενος || ὁ μὴ μετρούμενος || γενικῶς ἀκαταμέτρητος, ἀνεξιχνίαστος || πελώριος, τεράστιος.— **ΙΙ** ὡς οὐσ. *ἡ ἄβυσσος*· βάραθρον ἀπύθμενον, ἄβυσσος.

ἀ-βωλό-κοπος, *ον*· ὁ μὴ βωλοκοπηθείς, ἀσβάρνιστος.

ἄγα, ἡ· δωρ. ἀντὶ *ἄγη*.

ἀγάασθαι, ἀγάασθε (βλ. *ἄγαμαι*).

ἀγαγεῖν· ἀπρφ. ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *ἄγω*· *ἄγαγον* ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἤγαγον* (ἐνεργ. ἀόρ. β').

ἀγάζομαι· ποιητ. τύπος τοῦ *ἄγαμαι* μέσ. τοῦ

ἀγάζω· ἀγανακτῶ, εἶμαι θυμωμένος [δι' *ἐτυμολ.* βλ. *ἄγαν*].

ἀγάθεος=*ἠγάθεος* (ὃ βλ.).

ἀγᾰδῖς, *-ίδος,* ἡ· σφαῖρα νήματος, κουβάρι.

ἀγαθο-γονία, ἡ· γέννησις ἀγαθοῦ.

ἀγαθο-δαιμονέω· καθιστῶ εὐδαίμονα.

ἀγαθο-δαιμονισταί· συμποσιασταὶ πίνοντες εἰς τιμὴν τοῦ «ἀγαθοῦ Δαίμονος»(ἐπομ.ὀλίγον πίνοντες).

ἀγαθο-δότης, *-ου,* ὁ· ὁ δοτὴρ ἀγαθοῦ.

ἀγαθο-ειδὴς (*ἀγαθὸς*+*εἶδος*)·ὁ φαινόμενος ὡς ἀγαθός, ἀγαθοφανής.

ἀγαθο-εργέω, καὶ συνῳδ. *ἀγαθουργέω*· πράττω τὸ *ἀγαθόν*, τὸ καλόν.

ἀγαθο-εργία, συνῳδ. **ἀγαθουργία,** ἡ· καλὴ ἢ εὐγενὴς πρᾶξις, εὐεργεσία, κοιν. ἀγαθοεργία. Ἐκ τοῦ

ἀγαθο-εργός, συνῳδ. **ἀγαθουργός,** *όν* (*ἀγαθὸς*+*ἔργον, ἐργάζομαι*)· ὁ πράττων τὸ ἀγαθόν, εὐεργετικός· *οἱ ἀγαθοεργοί*, ἐν Σπάρτῃ=οἱ πέντε παλαιότατοι ἱππεῖς, ἀποστελλόμενοι εἰς πρεσβείας ὑπὸ τῆς πολιτείας.

ἀγαθο-ποιέω=*ἀγαθο-εργέω* (ὃ βλ.)· καὶ

ἀγαθο-ποιΐα, ἡ=*ἀγαθο-εργία* (ὃ βλ.).Ἐκ τοῦ

ἀγαθο-ποιός, *ὁν* (*ἀγαθὸς*+*ποιῶ*)=*ἀγαθοεργός*.

ἀγαθό-ρρῠτος, *ον* (*ἀγαθὸς*+*ῥέω*)· ὁ ῥέων ἀγαθὰ (ἐπὶ πηγῆς, ἐξ ἧς ῥέει τὸ ἀγαθόν).

ἈΓΑΘΟ'Σ (˘˘), *ή, όν*· καλὸς εἰς τὸ εἶδός του, ἀντίθ. τῷ *κακός*· **1)** Παρ' Ὁμ. συνήθως ἐπὶ ἡρώων, γενναῖος, εὐγενής || βραδύτερον ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ : καλός, ἐνάρετος,— **2)** ἐπὶ πραγμάτων, καλὸς εἰς τὸ εἶδός του, χρήσιμος· οὐδ. *τὰ ἀγαθὰ*=τὰ ἀγαθὰ τῆς τύχης, ἀγαθά, πλοῦτος, ὡσ. θησαυροί, ὑλικὰ ἀγαθὰ (ἀλλὰ καὶ πνευματικά) || τὰ ὑπάρχοντα, ὑποστατικόν || *τὸ ἀγαθόν* = λατιν. **summum bonum**. — Σχηματίζει ἀνώμαλα παραθετικά· οἱ ἐν χρήσει τύποι συγκρ. βαθμοῦ εἶναι *βελτίων, ἀμείνων, κρείσσων, λωΐων (λώων)* ποιητ. τύποι συγκρ. *βέλτερος, λωΐτερος*, ὡσ. *φέρτερος*. Ὑπερθ. *βέλτιστος, ἄριστος, κράτιστος, λώϊστος (λῷστος)*, παρὰ ποιητ. *βέλτατος, φέρτατος, φέριστος*· ἐν κοινῇ χρήσει τὸ ἐπίρ. *εὖ*=καλῶς. [σκοτεινῆς ἐτυμολ.].

ἀγαθότης, ἡ· καλωσύνη, τὸ νὰ εἶναί τις ἀγαθός.

ἀγαθουργέω· συνῳδ. τύπος τοῦ *ἀγαθο-εργέω*.

ἀγαθουργία· βλ. *ἀγαθο-εργία*.

ἀγαθουργός· βλ. *ἀγαθο-εργός*.

ἀγαθό-φρων, *ον,* ὁ, ἡ (*ἀγαθὸς*+*φρήν*)· ὁ ἀγαθὰς τὰς φρένας ἔχων, ὁ ἀγαθὰς διαθέσεις ἔχων, ὁ καλῶς διατεθειμένος.

ἀγαθύνω, (*ἀγαθὸς*) καὶ *ἀγαθόω*· κάμνω τινὰ ἀγαθόν, τὸν ἐξυψώνω || πράττω τὸ ἀγαθόν, τὸ καλόν, εὐεργετῶ·—ὡς παθ. εἶμαι εὔθυμος, ἀγάλλομαι.

ἀγαθωσύνη, ἡ (*ἀγαθὸς*)· ἀγαθότης, καλωσύνη.

ἀγαίομαι (*ἄγη*)· παράλλ. τύπος τῶν *ἄγαμαι, ἀγάομαι*, μόνον ἐν κακῇ σημ. ἀγανακτῶ, δυσανασχετῶ, ὀργίζομαι.

ἀγα-κλεής, *ἐς* (*ἄγαν*+*κλέος*)· ἄγαν ἔνδοξος, περίφημος, ἐξακουστός (=*ἀγα-κλειτός*)· γεν. *ἀγακλῆος*· συντετμ. ποιητ. τύποι : αἰτ. ἑν. *ἀγακλέᾰ*, πλ.θ. *ἀγακλέᾰς*, δοτ. ἑν. *ἀγακλεΐ*.

ἀγα-κλειτός, *ή, όν*=*ἀγακλεὴς* (ὃ βλ.).

ἀγα-κλῠτός, *ὁν* (*ἄγαν*+*κλυτὸς*) = *ἀγακλεής, ἀγακλειτὸς* (ὃ βλ.)· λατ. inclytus.

ἀγα-κτῐμένη, (*ἄγαν*+*κτίζω*), ποιητ. θηλ.=*εὐκτιμένη*, καλῶς ᾠκοδομημένη, καλὴν τοποθεσίαν ἔχουσα.

ἀ-γᾰλαξία=*ἀγαλαξία*· ἔλλειψις γάλακτος, τὸ μὴ ἔχειν γάλα

ἀ-γᾰλακτος, *ον* (α στερ. + *γάλα*)· ὁ ἄνευ γάλακτος || στεῖρος (ὁ μὴ παρέχων γάλα).— **ΙΙ** ὁ μὴ δηλάζων γάλα, ἀπογαλακτισμένος (ἀποκομμένος), λατ. **lacte depulsus** Παρ' Ἡσυχ. *ἀ-γάλακτος*=ὁμόθηλος, ὁμογάλακτος (α ἀθροιστ.+*γάλα*).

ἀγαλλίᾱμα, τὸ=τῷ ἑπομ.

ἀγαλλίᾱσις, ἡ· ὑπερβολική χαρά. Καί
ἀγαλλιασμός, ὁ=*ἀγαλλίασις* (ϐ βλ.). Ἐκ τοῦ
ἀγαλλιάω, ἀόρ. *ἠγαλλίᾱσα*· ὡσ. ὡς ἀποθ. *ἀγαλλιάομαι*, μέλλ.—*ᾱσομαι* ἐντονώτ. τύπος τοῦ *ἀγάλλομαι*· δοκιμάζω ὑπερβολικήν χαράν.
Ἀ͵ΓΑΛΛΙ͵Σ, *-ίδος*·φυτόν ϐολϐώδες τοῦ γένους τῶν ὑακίνθων || ἡ Ἶρις, ξιφοειδὲς κρίνον (σπαθόχορτο).
ἀγάλλοχον, τό· λατ. **agallochum**· ἡ πικρὰ ἀλόη.
Ἀ͵ΓΑ͵ΛΛΩ, μέλλ. *ἀγᾰλῶ*, ἀόρ. *ἤγηλα*, (ἀπαρ. *ἀγῆλαι*) =*ἀγλαὸν ποιῶ*, καθιστῶ τινα ἔνδοξον, τὸν μεγαλώνω, τιμῶ, εἰδ. ἐπὶ θεῶν || ὡσ. κοσμῶ, στολίζω.—Κατά τὸ πλεῖστον ὡς παθ. *ἀγάλλομαι*, καυχῶμαι, εὐφραίνομαι, χαίρω || μεγαλαυχῶ ἐπί τινι (μετὰ δοτ.) [δι' ἐτυμολ. ϐλ. *ἄγαν*]· ἐκ τούτου τὸ
ἄγαλμα, *-ατος,* τό· (*ἀγάλλω*)· *«πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται»* Ἡσύχ., καύχημα || ἀγαλλίασις, χαρά || στόλισμα, κόσμημα || εὐπρόσδεκτον δῶρον ἰδίᾳ διὰ τοὺς θεούς· ὅθεν 2) ὁμοίωμα θεοῦ ὡς ἀντικείμενον λατρείας. 3) κάϑε ἀνδριὰς ἢ ἄγαλμα ἢ εἰκών [δι' ἐτυμολ. ϐλ. *ἄγαν*].
ἀγαλματίας, *-ου,* ὁ· εὐειδής, ὡραῖος ὡς ἄγαλμα.
ἀγαλμάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἄγαλμα*.
ἀγαλματο-ποιΐα=ἀγαλματουργία.
ἀγαλματο-ποιική=ἀγαλματοποιητ. τέχνη.
ἀγαλματο-ποιΐκον(χρῆμα ἢ ἀργύριον)ἐν ἐπιγρ.Ἀθηνῶν.
ἀγαλματο-ποιός, *-οῦ,* ὁ (*ἄγαλμα*+*ποιῶ*)· ὁ κατασκευαστὴς ἀγάλματος, λιϑοξόος, γλύπτης, ἀνδριαντοποιός.
ἀγαλματο-τυπεῖς=*ἀγαλματοποιοί*.
ἀγαλματουργία=*ἀγαλματοποιία*.
ἀγαλματουργική=*ἀγαλματοποιητική*.
ἀγαλματουργός, *ὁν* (*ἄγαλμα*+*ἔργω*) = *ἀγαλματοποιός*.
ἀγαλματο-φορέω· φέρω εἰκόνα τινὰ ἐν τῷ νῷ, ἔχω ἐντετυπωμένην τὴν εἰκόνα τινὸς ἐντὸς μνήμης μου.
ἀγαλματόω· μεταϐάλλω εἰς ἄγαλμα.
ἀγαλμο-τῦπος, *ον*· ὁ σχηματίζων ἄγαλμα.
Ἄ͵ΓΑ͵ΜΑΙ (ϐ΄πληϑ.ἐν. *ἄγασϑε*, ἐπ. *ἀγάασϑε*· ἀπαρ. *ἄγασϑαι* ἐπ. *ἀγάασϑαι*· παρατ. *ἠγάμην* ἐπ. ϐ΄ πληϑ. *ἠγάασϑε*·μέλ. *ἀγάσομαι* ἐπ. *ἀγάσσομαι*· ἀόρ. α΄ σχηματίζει κατὰ τὸ πλεῖστον παϑητ. *ἠγάσϑην*, ἀλλὰ καὶ μέσ. *ἠγασάμην* ἐπ. *ἠγασσάμην*, *ἀγασσάμην*)· ἀποϑ. :—‖ ϑαυμάζω || ἐκπλήττομαι, παραξενεύομαι (λατ. **admirari**)· *ἄγ. τι*(να), ἀλλὰ καὶ *τινι*.— ‖ ἐν κακῇ σημ. φϑονῶ || ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι: *ἀγ. τί, τινί, περί τινος*. Ὁ Ὅμηρος ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ χρησιμοποιεῖ μόνον τὸν ἀόρ. α΄ *ἠγασάμην*, καὶ ὡς ἐν. *ἀγάομαι* ἢ *ἀγαίομαι* [δι' ἐτυμ. ϐλ. *ἄγαν*].
ἀ-γᾰμέ̓νως, ἐπίρ. μτχ. ἐκ τοῦ *ἄγαμαι*· μετὰ ϑαυμασμοῦ, μετὰ ϑερμῆς συγκαταϑέσεως.
ἄγᾰμητος, *ον*· σπανιώτ. τύπος τοῦ ἄγαμος.
ἀ-γαμία, ἡ· τὸ ζῆν ἀγάμως, ὡς ἀνύπανδρος· *ἀγαμίου δίκη* (*ζημία*) = κατηγορία κατὰ (τιμωρία) ἀγάμου, διότι ἔμεινεν ἄγαμος (παρὰ Σπαρτιάταις). Ἐκ τοῦ
ἄ-γᾰμος, *ον* (α στερ.+*γάμος*)· ἀνύπανδρος, ἀνύμφευτος, ὁ μὴ ἔχων (λαϐὼν) γυναῖκα (καὶ κοιν. ἄγαμος), λατ. **coelebs**· κυρ. λέγεται ἐπὶ ἀνδρός, ἐπὶ δὲ γυναικὸς ἐλέγετο *ἄνανδρος*· παρὰ Τραγ. συνήϑης ἡ φράσις *γάμος ἄγαμος*=ὀλέϑριος γάμος (κυρ. γάμος ποὺ δὲν εἶναι γάμος), πρϐλ. *βίος ἄβιος*.
Ἄ͵ΓΑΝ (*ἄγᾱν*, ἀλλὰ μτγν. καὶ *ἄγᾰν* ἐνίοτε), ἐπίρ. πολύ, λίαν, παρὰ πολύ· γενικῶς *ἄγαν* παρὰ Δωρ. καὶ Ἀττ., *λίην* δὲ ἐπ. καὶ Ἰων., λατ. **prorsus**.—‖ μετὰ κακῆς σημ. πολύ, ὑπερϐολικὰ πολύ, παρὰ πολύ (λατ. **nimis**), ὡς ἐν τῷ ρητῷ *μηδὲν ἄγαν* (λατ. **ne quid nimis**).
Ἔτυμ.: ἐπεκτ. ρίζα *ἀγα-* (*ϝηγα, πρϐλ. *μέγα*· ἐκ τοῦ αὐτοῦ *ἀγα-* προῆλϑον καὶ τὰ *ἀγάζω*, *ἀγάζομαι*· δὲν εἶναι ξένα ὡσ. καὶ τὰ *ἀγαίομαι*, *ἄγη*, *ἄγαμαι*, *ἀγάλλω*, *ἄγαλμα*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ριζικῆς ϐάσεως προῆλϑον καὶ τὰ *ἀγανός*, *ἀγαπάω*, *ἀγαπάζω*. Κατ' ἄλλους ἡ ριζ. ϐάσις *ἀγα-* ἔχει μᾶλλον σχέσιν πρὸς τὴν ρίζ. *ἀγ-* τοῦ *ἄγω*.
ἀγᾰνάκτέω, μέλ. *-ήσω*, (*ἄγαν*)· αἰσϑάνομαι σφοδρὸν ἐρεϑισμόν || δυσανασχετῶ, ὀργίζομαι, δυσαρεστοῦμαι, λυποῦμαι (κοιν. ἀγανακτῶ).
Ἔτυμ.: ἀϐεϐ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *ἀγα-* (*ϝηγα (ϐλ. *ἄγαν*)+*ἐνεγκεῖν*, πρϐλ. *χαλεπῶς φέρειν*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀγᾰνάκτησις, *-εως,* ἡ· κυρ. φυσικὸς ἐρεϑισμὸς καὶ πόνος || δυσανασχέτησις, κοιν. ἀγανάκτησις, δυσαρέστησις· λατ. **dolor, indignatio**.
ἀγᾰνακτητικός, *ή, όν* (*ἀγανακτέω*)· εὐερέϑιστος, ὀργίλος, μεμψίμοιρος.
ἀγᾰνακτητός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίϑ. τοῦ *ἀγανακτέω*· ἐρεϑιστικός, ἐνοχλητικὸς (κυρ. ὁ προκαλῶν ἀγανάκτησιν).
ἀγᾰνακτικός, *ή, όν*=*ἀγανακτητικός* (ϐ βλ.).
ἀγανῆσι· ποιητ. ἀντὶ *ἀγαναῖς*, δοτ. πληϑ. ϑηλ. τοῦ *ἀγανός*.
ἀγάν-νῖφος, *ον* (*ἄγαν*+*νίφω*)· ὁ *ἄγαν νιφόμενος*, *χιόνι κεκαλυμμένος*, χιονοσκεπὴς (συν. **κοσμ. ἐπίϑ.** τοῦ Ὀλύμπου).
ἀγᾰνο-ϐλέφαρος,*ον* (*ἀγανὸς*+*ϐλέφαρον*)· ὁ γλυκεῖς ἔχων ὀφϑαλμούς.
ἀγ-ᾱνόρειος, *α, ον,* ϑωρ. τύπος ἀντὶ *ἀγηνόρειος* (ϐ βλ.).
ἀ-γᾰνός, *ή, όν* (α ἀϑροιστ.+*γάνος, γανόω, γάνυμαι*)· ἥπιος, γλυκύς, προσηνής· ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ϐελῶν τῆς Ἀρτέμιδος, τὰ ὁποῖα προεκάλουν ταχὺν καὶ ἀνώδυνον ϑάνατον. Μόνον ποιητ.· πρϐλ. τὸ τῆς νέας γλώσσης *ἀγανός*, *«ἀγανὸ πανί»*=ἁραιόν, τ. ἔ. μαλακόν, κατ' ἀντίϑεσιν πρὸς τὸ «κρουστὸ» ὅπερ εἶναι σκληρόν. [δι' ἐτυμ. ϐλ. *ἄγαν*].
ἀγᾰνο-φρονέω· *φρονῶ ἀγανά*, *εἰμὶ ἀγανόφρων*, πρᾶος, εὐγενής.
ἀγᾰνο-φροσύνη, ἡ· ἠπιότης, εὐγένεια τρόπων· ἐκ τοῦ
ἀγᾰνό-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἀγανὸς*+*φρήν*)· ὁ γλυκὺς τοὺς τρόπους || φιλόφρων.
ἀγαν-ῶπις, *-ιδος,* ἡ (*ἀγανὸς*+*ὤψ*)· ἡ ἔχουσα γλυκεῖς ὀφϑαλμοὺς || ἡ ῥίπτουσα γλυκέα ϐλέμματα.
ἀγ-ᾶνωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ· ϑωρ. τύπος ἀντὶ *ἀγήνωρ* (ϐ βλ.).
ἀγάομαι· ἐπ. τύπος τοῦ *ἄγαμαι*, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ μτχ. *ἀγώμενος* μετὰ ἐνεργ. σημ. (=ϑαυμάζων) || φοϐούμενος ἢ φϑονῶν.
ἀγαπάω, μέλλ. *-άσω* (ϐλ. *ἀγαπάω*).
ἀγαπᾱτός, *όν*· ϑωρ. τύπος ἀντὶ *ἀγαπητός* (ϐ βλ.).
ἀγᾰπάω, [ᾰγ-] μελ. *-ήσω*· ἀόρ. *ἠγάπησα*, ἐπ. *ἀγάπησα*· πρκ. *ἠγάπηκα* (πρϐλ. *ἄγαμαι*, *ἀγάζομαι*)·—ἐπὶ προσ. ὑποδέχομαί τινα, περιποιοῦμαί τινα· ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ὁ Ὅμ. χρησιμοποιεῖ τὸν τύπον *ἀγαπάζω* καὶ μέσ. *ἀγαπάζομαι*. — σημ. ὡσ. χαιρετίζω τινά.— Γεν. σημ. εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τινα, ἀγαπῶ μετὰ τρυφερότητος.— ‖ ἐπὶ πραγμ. εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος μέ τι, εἶμαι ἱκανοποιημένος ἀπό τι· μετ' ἀπαρ. σημ. συνηϑίζω νά... ὡς τὸ *φιλέω*.
Ἔτυμ.: ἀϐεϐ. ϐλ. *ἄγαν*· κατά τινας ἐκ τοῦ ἐκεῖ *ἀγα-*+*ῥίζ. πα-* =λαμϐάνω, φυλάσσω, προφυλάσσω, πρϐλ. *πάομαι*=ἀποκτῶ. Ἐκ τούτου τὸ
ἀγαπεῦντες, ἰων. τύπ. ἀντὶ *ἀγαπῶντες*.
ἀγάπη, ἡ (*ἀγαπάω*)· ἡ ψυχικὴ κλίσις καὶ συγγένεια, ἣν αἰσϑάνεταί τις διὰ τὸν ἀδελφόν του π.χ., εἶτα δὲ διὰ πάντα ἄλλον συνάνϑρωπόν του || φιλανϑρωπία.
ἀγάπημα, τό (*ἀγαπάω*) (λατ. **deliciae**)· τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης.
ἀγαπ-ήνωρ, *-ορος,* ὁ (*ἀγαπάω*+*ἀνὴρ*)=*ὁ ἡνορέην ἀγαπῶν* (ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀνδρισμόν), ἀνδροπρεπής.
ἀγάπησις, *-εως,* ἡ (*ἀγαπάω*)· τὸ συναίσϑημα τῆς ἀγάπης, συμπάϑεια.
ἀγαπησμός, ὁ· σπανιώτ. τύπος τοῦ προηγ.
ἀγᾰπητέος, *α.ον*· ῥημ. ἐπίϑ. τοῦ *ἀγαπάω*· ὃν πρέπει τις νὰ ἀγαπήσῃ, ὃς πρέπει νὰ ἀγαπᾶται, εἶναι ἄξιος τῆς ἀγάπης || μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναί τις εὐχαριστημένος.
ἀγᾰπητικός, *ή, όν* (*ἀγαπάω*)· ὁ ῥέπων πρὸς τὸ ἀγαπᾶν, ἐρωτύλος || φιλόστοργος. Ἐπίρ. *-ῶς* = εὐχαρίστως, ἀσμένως.
ἀγᾰπητός, *ή, όν,* ῥημ. ἐπίϑ. τοῦ *ἀγαπάω*· ἠγαπημένος, προσφιλής || ἀξιαγάπητος, ἄξιος ἀγάπης. 2) πρᾶγμα μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναί τις εὐχαριστημένος (ὡς τὸ ἐλάχιστον κακόν): *ἀγαπητόν (ἐστι)* = πρέπει νὰ εἶναί τις εὐχαριστημένος...· — ‖ ἐπίρ. *ἀγαπητῶς*· εὐχαρίστως, ἀσμένως; προϑύμως: *ἀγαπητῶς ἔχω* = εἶμαι εὐχαριστημένος, ἀρκοῦμαι, γεν. σημ. ὅτι καὶ τὸ *ἀγαπῶ*. 2) Ἐν τῷ ἀττ. πεζ. λόγῳ

σημ.: τόσον μόνον δσον ἀκριβῶς ἀρκεῖ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τινά, δηλ. μόλις ἀκριβῶς, μόλις καὶ μετὰ βίας (βλ. *μόλις*).

ἀγαπητρίς, *-ίδος,* ἡ· γυνὴ συνοικοῦσα κληρικῷ, ἀγαπητικιά.

ἀγαπώντως· μτγν. τύπος τοῦ *ἀγαπητῶς.*

ἀγάρῐκόν, τό· λατ. agaricum, εἶδος σπογγοειδοῦς ξύλου, καταλλήλου διὰ προσάναμμα (κοιν. ἴσκα).

ἄγαρρις, ἡ (*ἀγείρω*)· συνάθροισις (ἐν ἐπιγρ.).

ἀγά-ρροος, *ον,* συνηρ. **ἀγάρρους** (*ἄγαν*+*ῥέω*)· ὁ ὁρμητικῶς, ἰσχυρῶς, ῥέων.

ἄγασθαι, ἐν. ἀπρ. τοῦ *ἄγαμαι.*

ἀγασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἄγαμαι.*

ἀγα-σθενής, *ἐς* (*ἄγαν*+*σθένος*)· λίαν ἰσχυρός.

ἄγασμα, τὸ (*ἄγαμαι*)· τὸ θαυμαζόμενον, ἀντικείμενον θαυμασμοῦ, θαῦμα.

ἀγάσομαι, ποιητ. *ἀγάσσομαι,* μέλλ. τοῦ *ἄγαμαι.*

ἀγάσσατο, ποιητ. τύπ. ἀντὶ *ἠγάσατο,* γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *ἄγαμαι.*

ἀγά-στᾰχυς, *υ* (*ἄγαν*+*στάχυς*)· λίαν εὔφορος εἰς στάχυς.

ἀγά-στονος, *ον* (*ἄγαν*+*στένω*)· ὁ βαρέως (βαθέως, *ἄγαν*) στενάζων, βαρύστονος, βαρυστενάζων || ὀλολύζων· ἐπὶ τῶν κυμάτων: ὑποκόφως ροχθῶν.

ἄγαστός, *ή, όν* (*ἄγαμαι*)· θαυμάσιος, θαυμαστός, ἄξιος θαυμασμοῦ. Ἐπίρ. *ἀγαστῶς.*

ἀ-γάστωρ, *-ορος,* (α ἀθρ.στ.+*γαστήρ*· πρβλ. *ἀ-δελφός*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρὸς || γεν. ὁ συγγενής, ὁ πλησίον.

ἀγασυλλίς, *-ίδος,* ἡ· φυτόν τι (λατ. **heracleum gummiferum**).

ἀγά-συρτος=ἐπισεσυρμένος, ρυπαρός.

ἀγᾰσώς· λακ. πληθ. αἰτ. τοῦ *ἀγαθός.*

ἀγᾰτός, *ή, όν,* ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἀγαστός,* ὡς *θαυματὸς* ἀντὶ *θαυμαστός.*

ἀγαυός, *ή, ὸν* (*ἄγαμαι*)· ἐπιφανής, ἔνδοξος, λαμπρός, εὐγενής.

Ἔτυμ.: κατά τινας τὰ *ἀγαυός, ἀγαυρός,* καθὼς καὶ τὰ *ἀγαίομαι, ἄγαμαι, ἄγη* εἶναι συγγενῆ πρὸς τὰ *γαῦρος, γαίω, γηθέω, γάνυμαι, γάνος.* Κατ' ἄλλους ἡ βάσις *ἀγαυ-* τῶν *ἀγαυός, ἀγαυρὸς* εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν βάσιν *ἀγα-* τοῦ *ἄγαμαι* (βλ. *ἄγαν*)· ἡ σχέσις *ἀγα-: ἀγαυ-* ἀπαντᾷ καὶ ἐν τοῖς: *ἐλαύ-νω: ἐλα-τός, ἄρου-ρα: ἀρό-ω.*

ἀγαυρίᾱμα, τό· θρασύτης, ἀναίδεια (Ἑβδομ.).

ἀγαυριάω· μεγάλως γαυριῶ καὶ ἐπαίρομαι.

ἀγαυρός, *ά, όν·* συγγ. τῷ *ἀγαυὸς* (α εὐφ.+*γαῦρος*)· μεγαλοπρεπής || ἀγέρωχος, ὑπερήφανος (*λίαν γαῦρος*)· ὑπερθ. ἐπίρ. *ἀγαυρότατα.*

ἀγά-φθεγκτος, *ον* (*ἄγαν*+*φθέγγομαι*)· ὁ μεγαλοφώνως φθεγγόμενος, μεγαλόφωνος.

ἀγάω=*ἀγάζομαι* (ὃ βλ.).

ἀγγᾰρεία, ἡ· ἄγγελμα, εἴδησις.

ἀγγᾰρεύω, μέλ. *-σω* (βλ. *ἄγγαρος*)· ἐξαποστέλλω τινὰ ὡς ταχυδρόμον, ὡς ἀγγελιαφόρον || ἀναγκάζω τινὰ νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ταχυδρόμος || γεν. ἀναγκάζω τινὰ εἰς ὑπηρεσίαν.

ἀγγᾰρήϊος, ὁ, ἰων. τύπος=*ἄγγαρος* (ὃ βλ.). *τὸ ἀγγαρήϊον*=τὸ ἔργον *τοῦ ἀγγάρου.*

ἄγγαρος, ὁ (περσικὴ λέξις· βλ. *ἄγγελος*)· ἔφιππος ταχυδρόμος (τοιοῦτοι ὑπῆρχον ἐγκατεστημένοι *εἰς* ὡρισμένους σταθμοὺς καθ' ὅλην τὴν Περσίαν διὰ *τὴν* μεταφορὰν τῶν βασιλικῶν παραγγελιῶν).

ἀγγείδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἀγγεῖον.*

ἀγγειο-θήκη, ἡ· ἀποθήκη ἀγγείων.

ἀγγειο-λογέω· λαμβάνω φλέβα καὶ ἐνεργῶ ἐγχείρησιν ἐπ' αὐτῆς (ἰατρ. ὅρος).

ἀγγειο-λογία, ἡ· διδασκαλία περὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος (λ. ἰατρ.).

ἀγγεῖον, τό, ἰων. *ἀγγήϊον* (*ἄγγος*)· ὅ,τι καὶ σήμ. λέγομεν ἀγγεῖον, δοχεῖον, κάδος (τεπόζιτο)· ἰατρ. ἀγγεῖα λέγονται: αἱ φλέβες, ἀρτηρίαι κλπ. αἱμοφόρα ἀγγεῖα.

ἀγγειο-σέλῑνον, τό· εἶδος σελίνου.

ἀγγει-ώδης, *ες* (*ἀγγεῖον*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς ἀγγεῖον, κοῖλος.

ἀγγελίᾱ, ἡ· ἰων. *-ίη* (*ἄγγελος*)· εἴδησις, εἰδοποίησις, ἄγγελμα || τὰ νέα: *ἀγγελίη ἐμὴ* = εἴδησις, ἄγγελμα περὶ ἐμοῦ· *ἀγγελίης ἐλθεῖν*=ἐλθεῖν ἐξ αἰτίας ἑνὸς ἀγγέλματος. **2)** Προκήρυξις, διαταγή, πρόσταγμα.

ἀγγελί-αρχος, ὁ=*ἀρχάγγελος.*

ἀγγελιᾱ-φόρος, ἰων. *ἀγγελιη-φόρος,* ὁ (*ἀγγελία*+*φέρω*)· ὁ κομιστὴς εἰδήσεως, ἀγγελίας, ὅ,τι καὶ σήμερον λέγεται ἀγγελιαφόρος.

ἀγγελικός, *ή, όν,* ὁ ἁνήκων (ἁρμόζων) εἰς ἀγγέλους.

ἀγγελιώτης, *-ου,* ὁ (*ἀγγελία*)· ἀγγελιαφόρος.

ἀγγέλλω, μέλλ. *ἀγγελῶ,* ἐπ. *ἀγγελέω*· ἀόρ. α' *ἤγγειλα*· παρακ. *ἤγγελκα,* παθ. πρκ. *ἤγγελμαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἠγγέλθην*· (*ἄγω*)· φέρω, μεταφέρω εἴδησιν, ἄγγελμα, εἰδήσεις, νέα || προκηρύσσω, διακηρύσσω, εἰδοποιῶ, ἀναγγέλλω, γνωστοποιῶ, λέγω, διηγοῦμαι. — Μέσ. *ἀγγέλλομαι*=(ἀναγγέλλω) ἀγγέλλω ἑμαυτόν, περὶ ἑμαυτοῦ.— Παθ. *ἀγγέλλομαι*· ἀναγγέλλομαι, δίδεται ἄγγελία περὶ ἐμοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἄγγελμα, τό· ἀγγελία, εἴδησις, εἰδήσεις, νέα.

ἀγγελο-θεσία, ἡ· θέσις ἀγγέλου, ἡ εἰς ἀγγέλου τάξιν μετάθεσις.

ἀγγελο-κόμιστος, *ον*· ὑπόσχεσις κομισθεῖσα ὑπὸ ἀγγέλου.

ἀγγελο-πλήρωτος, *ον*· πλήρης ἀγγέλων.

ἀγγελό-πλοκος, *ον*· ὁ ὑπ' ἀγγέλων πλεχθείς.

ἄγγελος, ὁ, ἡ· (*ἀγγέλλω*)· ἀγγελιαφόρος, ἀπεσταλμένος.— **II** ἀγγελιαφόρος ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ, ὅ,τι καὶ σήμερον νοοῦμεν λέγοντες *ἄγγελος.*

Ἔτυμ.: δὲν εἶναι ξένη πρὸς τὴν περσ. λέξιν *ἄγγαρος* (ὃ βλ.).

ἀγγελτικός, *ή, όν·* ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀγγέλλειν.

ἀγγήϊον, τό· Ἰων. ἀντὶ *ἀγγεῖον.*

ἀγγο-θήκη, ἡ· θήκη ἀγγείων, θέσις ἔνθα ἐτοποθέτουν ἀγγεῖα.

ἄγγος, *-εος,* τό· δοχεῖον παντὸς εἴδους, πίθος, χύτρα, κάδος || κασσέλα, κιβώτιον, κυτίον, δήκη.

ἄγδην, ἐπίρ. (*ἄγω*)· συρτά, «τραβηχτά», «οβαρνιχτά».

ἄγε, ἄγετε, κυρ. Προστ. τοῦ *ἄγω* χρησιμοποιούμεναι ὡς ἐπίρ. ὅπως ἡ Προστ. *φέρε·* ἐμπρός! ἔλα! κάμε γρήγορα! λοιπόν! ἐν τῇ νέᾳ διεσώθησαν ὡς «ἄε, ἄετε».

ἀ-γειος, *ου* (*γῆ*)· ὁ ἄνευ γῆς.

ἀγείρω· ἀόρ. α' *ἤγειρα·* πρκ. *ἀγήγερκα* (*ἄγω*)· φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό, συναθροίζω ἐπὶ τὸ αὐτό, συγκεντρώνω, συμμαζεύω.— **II** παθ. *ἀγείρομαι·* παθ. ἀόρ. α' *ἠγέρθην,* ἐπ. γ' πληθ. *ἤγερθεν·* πρκ. *ἀγήγερμαι,* ἐπ. γ' πληθ. *ἀγηγέρατα·* ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ. *ἀγηγέρατο·* ἔρχομαι ἐπὶ τὸ αὐτό, συγκεντρώνομαι, συναθροίζομαι· ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ ἀπαντᾷ καὶ ἐπ. ἀόρ. β' μέσ. *ἀγέρεσθαι, ἀγέροντο,* μτχ. συντετμ. *ἀγρόμενος, η, ον* = συνηθροισμένος, συγκεντρωμένος.

Ἔτυμ.: τὰ *ἀγείρω, ἀγορά, ἀγυρμός, ἀγύρτης, ἄγυρις, παν-ήγυρις* συναντῶνται ἐτυμολ. μετὰ τῶν ἔκ τινος ῥίζ. *γαρ-: γάργαρα* = σωρός, *γαργαίρω* = βρίθω, μυρμηκιῶ, *γέργερα* (« = πολλὰ» Ἡσυχ.), λατ. **grex, gregatim, e-gregius.** Τὸ *α-* (τῶν *ἀγείρω, ἀγορά*) ἐν σχέσει πρὸς τὸ λατ. **grex** θεωρεῖται ὡς <ἔκ τινος ἰαπ. ŋ -<*en=ἐντός.

ἀ-γείτων, *ον,* γεν. *-ονος* (α στερ.+*γείτων*)· ὁ ἄνευ γείτονος || μονήρης, ἀπομεμονωμένος || ἔρημος.

ἀγελᾱδόν, ὡρ. τύπος τοῦ *ἀγεληδόν* (ὃ βλ.).

ἀγελάζομαι, (*ἀγέλη*)· ζῶ ἀγεληδόν (ἐν ἀγέλῃ), συναγελάζομαι, εἶμαι ἀγελαῖος.

ἀγελαιο-κομική, ἡ (ἐνν. *τέχνη*) (*ἀγέλη*+*κομέω*)· ἡ τέχνη τοῦ διατρέφειν καὶ συντηρεῖν ἀγέλην κτηνῶν.

ἀγελαῖος, *α, ον* (*ἀγέλη*)· ἁνήκων εἰς ἀγέλην || τρεφόμενος, βόσκων, εἰς τὸ ὕπαιθρον.— **II** ὁ ἐν ἀγέλαις διάγων, «ἀγελαῖος». **2)** ὁ τῆς ἀγέλης ἢ τοῦ σωροῦ τρόπον τινά, τοῦ ὄχλου, ὁ κοινὸς καὶ ἄσημος.

ἀγελαιο-τροφία, ἡ· (*ἀγέλη*+*τρέφω*)· τὸ τρέφειν ἀγέλας.

ἀγελαιο-τροφικός, *ή, όν·* ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν ἀγελαιοτροφίαν.

ἀγελαιο-τρόφος, *ον* (*ἀγέλη*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων ἀγέλας.

ἀγελ-αρχέω· ἄρχω ἀγέλης.

ἀγελ-άρχης, *-ου,* ὁ· (*ἀγέλη*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς ἀγέλης || ὁδηγὸς ὁμάδος.

ἀγελάς, *-άδος,* ἡ (*ἀγέλη*)· ἀνήκουσα εἰς ἀγέλην.
ἀγέλασμα, *-ατος,* τὸ (*ἀγελάζομαι*)· σωρός, ἄθροισμα, πλῆθος.
ἀ-γελαστί, ἐπίρ. (α στερ.+*γελάω*)· χωρὶς γέλωτα, σοβαρῶς, χωρὶς ἀστεῖα.
ἀγελαστικός, *ή, όν*· ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ζῇ ἐν ἀγέλῃ, κοινωνικός.
ἀ-γέλαστος, *ον* (α στερ. + *γελάω*)· ὁ μὴ γελῶν, σοβαρός, σκυθρωπός, δύσθυμος. — **II** ὁ μὴ περιγελώμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐμπαίξῃ || οὐχὶ ἄξιος γέλωτος, οὐχὶ μικρὸς καὶ ἀνάξιος.
ἀγελείη, ἡ (*ἄγω*+*λεία*) ἐπ. ἐπίθ. τῆς *Ἀθηνᾶς*· *ἡ ἄγει τὴν λείαν* (πρβλ. *ληΐτις*), ἡ φέρουσα τὰ λάφυρα, λαφυραγωγοῦσα.
ἀγέλη, ἡ· (*ἄγω*)· ἄθροισμα («κοπάδι») βοῶν καὶ ἄλλων ζώων, λατ. **armentum, grex.**—μτγν. πᾶσα ὁμὰς [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄγω*].
ἀγεληδά, ἐπίρ.=*ἀγεληδόν.*
ἀγεληδόν, ἐπίρ. (*ἀγέλη*) καὶ *ἀγεληδά*· κατ' ἀγέλας, ἢ καθ' ὁμάδας.
ἀγέληθεν, ἐπίρ. (*ἀγέλη*)· ἐκ τῆς ἀγέλης.
ἀγελη-τρόφος, ὁ· ὁ τρέφων (ἔχων) ἀγέλην (ἵππων ἢ βοῶν).
ἀγέληφι, ἐπ. δοτ. τοῦ *ἀγέλη.*
ἀγελιάζω· συνέρχομαι δίκην ἀγέλης.
ἀγελιχός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς ἀγέλην, *ἀγελαῖος.*
ἀ-γέλοιος, *ον*· ὁ μὴ γελοῖος.
ἀγελο-κόμος (*ἀγέλη*+*κομέω*)· ὁ περιποιούμενος ἀγέλην.
ἀγεμόνευμα, *ἀγεμονεύω, ἀγεμών*· δωρ. τύποι ἀντὶ τῶν ἀττ. *ἡγεμόνευμα* κλπ. ἃ βλ.
ἄγεν, δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ἐάγησαν* (γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἄγνυμι*). **2)** *ἄγεν* ἐπ. γ' ἑν. ἀντὶ *ἤγεν*, πρτ. τοῦ *ἄγω.*
ἀ-γενεα-λόγητος, *ον* (α στερ.+*γενεαλογέω*)· ὁ ἄνευ γενεαλογίας, ὁ ἀγνώστου καταγωγῆς.
ἀ-γένεια, ἡ (*ἀγενής*)· ταπεινὴ κατωγωγὴ || χαμέρπεια.
ἀ-γένειος, *ον* (α στερ.+*γένειον*)· ὁ στερούμενος γενείου (σπανὸς) || παιδαριώδης. — (ἐν ἐπιγρ.) ὁ μὴ ἔχων γενειάν (προγόνους).
ἀ-γενής, *ἐς* (α στερ.+*γένος, γενέσθαι*)· ὁ μὴ γενόμενος, ἀγέννητος, μὴ δημιουργηθείς· συνηθέστ. ὅμως ἐν τῇ ἑπομ. σημ.— **II** ὁ ἐξ ἀδήμου οἰκογενείας, ταπεινός καταγωγῆς, ταπεινός, ποταπὸς (ἀντίθ. τῷ *ἀγαθός*). — **III** Παρὰ τῷ Ἰσ. Ἄπαις, μὴ δημιουργήσας οἰκογένειαν.
ἀ-γένητος, *ον* (α στερ.+*γενέσθαι*)· ὁ μὴ γεννηθείς, μὴ γενόμενος, μὴ δημιουργηθείς—**II** Ἐπὶ πραγμ. σημ. τὰ μὴ γενόμενα, μὴ συμβάντα, λατ. **infectus** || μτφρ. ψευδής, ἀβάσιμος, ἀνυπόστατος.
ἀ-γέννεια, (*ἀγεννής*)· ὁ ποταπὸς τρόπος τοῦ φέρεσθαι.
ἀ-γεννής, *ἐς*—*ἀγενής.*— **II** Ἐπίρ. *ἀγεννῶς.*
ἀ-γέννητος, *ον* (α στερ.+*γεννάω*)· ὁ μὴ γεννηθείς, μὴ παραχθείς (ὡς τὸ *ἀγένητος*) || ὁ ἄνευ καταγωγῆς.— **II**=*ἀγενὴς* **II** (ὃ βλ.). ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς, ταπεινός, ποταπός.
ἀγεννίζω· πράττω, ἐνεργῶ ὡς ἀγενής.
ἀγέομαι, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἡγέομαι.*— **II ἀγέομαι** ἀντὶ τοῦ *ἄγομαι* (ἰων.).
ἀ-γέραστος, *ον* (α στερ.+*γέρας*)· ἄνευ δώρου τιμῆς, ἀβράβευτος || ὁ μὴ ἀνταμειφθείς.
ἀγέρεσθαι, ἐπ. μέσ. ἀόρ. β' ἀπρφ. τοῦ *ἀγείρω.*
ἄγερθεν, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἠγέρθησαν* (γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀγείρω*).
ἀγερμός, ὁ (*ἀγείρω*)· συναγερμός || συλλογὴ χρημάτων || θησαυρισμὸς σοφίας.
ἀγέρομαι μτγν. τύπος τοῦ *ἀγείρομαι.*
ἀγέροντο, γ' πληθ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀγείρω.*
ἀγέροχος ον = *ἀγέρωχος* (ὃ βλ.).
ἄγερσις, *εως,* ἡ (*ἀγείρω*)· συνάθροισις || ἐπιδεώρησις.
ἀγέρτης (ἐπιγρ.)· ὁ εἰσπράκτωρ τοῦ φόρου.
ἀγερωχία, ἡ· ὑπεροψία, ὑπερηφάνεια.
ἀγέρωχος, *ον* [ἄγ-]· ἐν καλῇ ἐνν.: μεγαλόφρων, μεγαλοπρεπής, ὑπερήφανος, ἀρχοντικός || ἐν κακῇ ἐνν. ὑπερφίαλος, ὑπεροπτικός, ὑβριστικός, φαντασμένος, ἀλαζών. Ἐπίρ. *ἀγερώχως.*

Ἔτυμ.: κατά τινας ⟨*α-γερα-οχος* (α- ἐπιτατ.)· κατ' ἄλλ. ⟨*ἀγερο-οχος* (*ἀγείρ-οχος, ἀγέρσ-οχος*) = ὁ συναθροίζων ὅρματα, ὁ ἐπὶ τοῦ ἅρματος μαχόμενος.— ἢ ⟨*ἀγείρειν τὴν ὀχὴν*=συνάγειν τὴν συγκομιδήν.— ἢ ⟨ρίζ. **gar**-=κραυγάζειν (*α-* ἐπιτατ.) = *ἄγρωχος* ἐξελιχθὲν εἰς *ἀγέρωχος* διὰ μετρικοὺς λόγους (διότι ἡ λ. κεῖται ἐν τέλει στίχου, τὸ δὲ -ε- κατορθώνει τὴν ἀποφυγὴν τοῦ σπονδείου εἰς τὸν πέμπτον πόδα.
ἄγεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἄγω.*
ἀγέ-στρατος, ὁ, ἡ (*ἄγω*+*στρατός*)· ὁ ἄγων στρατόν, ὁδηγὸς στρατοῦ.
ἀγέτης, ὁ, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἡγέτης.*
ἄ-γευστος, *ον* (α στερ.+*γεύομαι*)· ὁ μὴ γευόμενος || ὁ ἄνευ γεύσεως πράγματός τινος (μετὰ γεν).
ἀγέ-χορος· ὁ ἄγων τὸν χορόν.
ἀ-γεω-μέτρητος, *ον*· ἐπὶ προσ. ὁ ἀγνοῶν γεωμετρίαν. **2)** ἐπὶ προβλημάτων, τὰ μὴ γεωμετρικά.
ἀ-γεωργησία, ἡ· κακὴ τῆς γῆς ἐπιμέλεια.
ἀ-γεώργητος, *ον*· ὁ μὴ καλλιεργηθεὶς (ἐπιγρ.).
ἄγη, ἡ (*ἄγαμαι*)· ἐν καλῇ ἐνν. θαυμασμός, ἔκπληξις || φόβος || σεβασμός. **2)** ἐν κακῇ ἐνν. φθόνος, μῖσος, πεῖσμα || ζηλοτυπία (ἐπὶ θεῶν).
ἀγή, ἡ (*ἄγνυμι*)· θραῦσμα, σύντριμμα, κομμάτι, σχίζα. **2)** περιοχὴ ὅπου θραύονται τὰ κύματα. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄγνυμι*].
ἄγη, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἐάγη,* γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ., β' τοῦ *ἄγνυμι*=θραύω.
ἀγηγέραται, ἀγηγέρατο, ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *ἀγείρω.*
ἀγήγερκα, *-μαι*· ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀγείρω.*
ἀγῆλαι· ἀπρφ. τοῦ ἀορ. α' τοῦ *ἀγάλλω.*
ἀγ-ηλάτέω, *-ήσω* (*ἄγος*+*ἐλαύνω*)· ἀποδιώκω, ἀπομακρύνω, τὸ *ἄγος* (τὸ μίασμα) ἢ τὸν ἐναγῆ (τὸν μολυσμένον), λατ. **piaculum exigere** (πρβλ. *ἀνδρηλατέω*).
ἀγ-ήλᾶτος, *ον* (*ἄγος* + *ἐλαύνω*)· *ὁ ἐλαύνων* (ἀποδιώκων, ἀπομακρύνων) *τὸ ἄγος* (τὸ μίασμα).
ἄγημα, τὸ (*ἄγω*)· τμῆμα στρατοῦ, ἰδίᾳ ἐν Λακεδαίμονι (καὶ λατ. **agēma, -atis** = Μακεδονικὴ φρουρά).
ἀγ-ηνόρειος, (δωρ. *ἀγᾱνόρειος*), *α, ον* =*ἀγήνωρ* (ὃ βλ.).
ἀγ-ηνορέω· ὑπερηφανεύομαι.
ἀγ-ηνορία, ἡ· ἀνδρικότης, ἀνδρικὸν φρόνημα, ἀνδροπρέπεια || ἀνδρεία.
ἀγ-ήνωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*ἄγαν*+*ἀνήρ*), δωρ. *ἀγάνωρ*· ἀνδροπρεπής, ἀνδρεῖος, ἡρωικὸς || ὡς. πείσμων, ἰσχυρογνώμων, ἀλαζών || ἐνίοτε σημ. μεγαλοπρεπής, λαμπρός.
ἀγήοχα, ἐνεργ. πρκ. τοῦ *ἄγω.*
ἀ-γήραντος, *ον* = τῷ ἑπομ.
ἀ-γήρᾱος, ον (α στερ.+*γῆρας*)· ὁ μὴ γηράσκων || γενικῶς ὁ μὴ παρακμάζων, ὁ μὴ δυήσκων. Συνῳ. *ἀγήρως, ων* (αἰτ. ἑν. *ἀγήρων* ἢ *ἀγήρω*· ὀνομ. δυϊκ. *ἀγήρω*, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *ἀγήρως*).
ἀ-γήρατον, τό· ἀρωματικὸν φυτόν, ἴσως τὸ *μυριόφυλλον* (**achillea ageratum**).
ἀ-γήρᾱτος, *ον*=*ἀγήραος* (ὃ βλ.)·— Ὡς *οὐσ. ὁ ἀγήρατος* = εἶδος λίθου, δι' οὗ οἱ ὑποδηματοποιοὶ ἐστίλπνουν τὰ γυναικεῖα ὑποδήματα.
ἀ-γηρο-κόμητος, *ον*· ὁ μὴ γηροκομούμενος.
ἀ-γήρως, *ων,* συνῳ. *ἀγήραος* (ὃ βλ.).
ἀγής, *ἐς* (*ἄγος*)· ἐπικατάρατος, μιαρός. — **II** ἐπὶ καλῆς σημ.=*εὐαγής,* λαμπρός, καθαρός.
ἀγησί-χορος, *ον* (*ἀγέομαι* δωρ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ἡγέομαι*+*χορός*)· ὁ ἡγούμενος τοῦ χοροῦ.
ἀγητήρ, *-ῆρος,* δωρ. ἀντὶ *ἡγητήρ.*
ἀγητός, *ή, όν* (*ἄγαμαι*)· = *ἀγαστός*· θαυμάσιος, ἀξιοθαύμαστος [ἄγ-].
ἀγιάζω, (*ἅγιος*)· καθαγιάζω, ἀφιερώνω.
ἁγιασθήτω· Προστ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἁγιάζω.*
ἁγίασμα, τό· γεν. *-ατος* (*ἁγιάζω*)· ὅ,τι εἶναι καθηγιασμένον, καθηγιασμένη δέσις, τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ (τὸ ἄδυτον, ἡ ἁγία τράπεζα τοῦ ναοῦ), ναός.
ἁγιασμός, *-οῦ,* ὁ (*ἁγιάζω*)· ἡ ἀφιέρωσις, ὁ καθαγιασμός.
ἁγιαστήριον, τὸ=*ἁγίασμα* (ὃ βλ.).
ἁγιαστικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ προωρισμένος εἰς καθιέρωσιν.

ἁγια-φόρος, *ον*=*ἱεραφόρος* (ἐπιγρ.).
ἁγιαχάς! ἐπιφών. χαρᾶς=ἰώ, ἰώ, ἰαῦ! (παρὰ Κων. Πορφυρ.).
ἁ-γίγαρτος, *ον*· ἐπὶ σταφυλῶν, ὁ ἄνευ γιγάρτων (κόκκων, κουκουτσίων).
ἁγίζω, ἀττ. μέλ. *ἁγῶ* (*ἅγιος*)· καθαγιάζω, καθιστῶ τι ἱερόν, ἀφιερώνω· λατ. **dedicare.** [δι' ἐτυμ. βλ. *ἅγιος*].
ἁγῑνέω, μελ. *-ήσω* (ἐπ. ἐν. ἀπρφ. *ἁγινέμεναι*· πρτ. *ἠγίνεον*, Ἰων. *ἀγίνεσκον*)· ἐπεκτετ. Ἰων. τύπος τοῦ *ἄγω*=ὁδηγῶ, φέρω· (διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ *ἁγινέω* ἐκ τοῦ *ἄγω* πρβλ. τὸν σχηματισμὸν τοῦ τῆς νέας «ἀρχινῶ» ἐκ τοῦ *ἄρχω*).—Μέσ. *ἁγινέομαι* = στέλλω νὰ μοῦ φέρουν.— **II** φέρω καρποὺς. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄγω*].
ἁγιό-γραφος, *ον* (*ἅγιος*+*γράφω*)· γεγραμμένος ὑπὸ ἁγίων (τῇ ἐμπνεύσει τοῦ ἁγίου πνεύματος)· *τὰ ἁγιόγραφα* (ἐνν. βιβλία)=αἱ ἅγιαι Γραφαί, τ. ἔ. οἱ ψαλμοὶ καὶ τὰ ἄλλα βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν *Νόμον* καὶ τοὺς *Προφήτας*.
ἁγιο-λεκτέω, *-ήσω* (*ἅγιος* + *λέγω*)· καλῶ ἱερωμένον τινὰ διὰ τῆς προσωνυμίας *«ἅγιε»*.
ἁγιο-ποιός, *όν*· ὁ ποιῶν ἅγιον, ἱερὸν || ὁ ἁγιάζων.
ἅγιος, *α, ον* (*ἅγος ἄγ-*)· ὁ ἀφωσιωμένος, ὁ καθιερωμένος εἰς τοὺς θεούς (λατ. **sacer**), καθηγιασμένος, ἱερὸς||ἐπὶ προσ. εὐσεβής, ἁγνὸς || ὡς οὐσιασ. *τὸ ἅγιον* =ναός.—**II** ἐνίοτε σημ. ἐπικατάρατος, ἐναγής, μιαρὸς (ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τὸ λατ. **sacer**). Ἐν τῇ παλαιοτέρᾳ ἀττικῇ μετεχειρίζοντο τὸ *ἁγνὸς* ἀντὶ τοῦ *ἅγιος*.
Ἔτυμ.: *ἅγιος, ἁγίζω, ἅγος, ἅζομαι* ⟨**ἅγjομαι*, *ἁγνός, ἁγνίζω, ἁγνεύω*, πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς σανσκρ. ῥίζ. **jag-**: **jag-ā-mi**=λατρεύω, θυσιάζω. Πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. *ἅγος* λεγόμενα.
ἁγιότης, *-ητος, ἡ* (*ἅγιος*)· ἱερότης, ὁσιότης, *ἁγιωσύνη* (ὃ βλ.).
ἁγισμός, *-οῦ, ὁ* = *ἐναγισμός*, ἀφιέρωμα εἰς τοὺς νεκρούς.
ἁγιστεία, *ἡ* (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.)· ἱεροτελεστίαι, λατρεία **ἐν** τῷ ναῷ, λειτουργία. — **II** ἁγιωσύνη. Ἐκ τοῦ
ἁγιστεύω, μέλλ. *-εύσω* (*ἁγίζω*)· ἐπιτελῶ ἱερὰς τελετάς, τελετουργῶ || *ὄθεν* εἶμαι **εὐσεβής**, θεοσεβής, ζῶ εὐσεβῶς.— **II** ἐνεργ. καθαίρω, ἐξαγνίζω || νομίζω τι ἅγιον.
ἁγιώδης, *ες*=*ἅγιος, ον* (ὃ βλ.)· — ἐπίρ. *ἁγιωδῶς* = κατὰ ἅγιον τρόπον.
ἁγιωσύνη, *ἡ* (*ἅγιος*)=*ἁγιότης* (ὃ βλ.).
ἁγκ- ποιητ. συγκεκ. τύπος ἀντὶ τοῦ *ἀνακ-* ἐπὶ συνθέτων τῆς προθ. *ἀνά* μετὰ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ *κ*: π.χ. *ἀγκεῖσθαι* ἀντὶ *ἀνα-κεῖσθαι*.
ἀγκάζομαι, μέλλ. *-άσομαι*, ἀποθ. (*ἀγκάς, ἀγκή*)· λαμβάνω, ὀγκώνω, εἰς τὰς ἀγκάλας μου.
ἁγ-κάθαρσις=*ἀνακάθαρσις* (ἐπιγρ.).
ἄγκᾰθεν, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ *ἀγκάς*· εἰς τὸν βραχίονα, τ. ἔ. στηριζόμενος, ἀναπαυόμενος, εἰς αὐτόν (λατ. **cubito presso**)· ὡσ. εἰς τοὺς βραχίονας (ἀγκάλην).
ἁγ-κάλέω, ποιητ. τύπος τοῦ *ἀνακαλέω*.
ἀγκᾰλη, *ἡ* (*ἀγκή*)· ὁ κεκαμμένος βραχίων, συνήθως κατὰ πληθ.— **II** μτφρ. περὶ παντὸς ὅπερ περισφίγγει τι, ὅπως π. χ. οἱ βραχίονες (ἡ ἀγκάλη) τῆς θαλάσσης κλπ. Πρβλ. λατ. **angulus, *ἀγκύλος***. [Δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].
ἀγκᾰλῐδ-ᾰγωγός, *όν*· ὁ φέρων ἀγκαλίδα (ἤτοι ξεμάτιον· ἐπὶ φορτηγῶν ζώων· ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται *ἀγκαλιδη-φόρος*).
ἀγκᾰλίζομαι, ἀττ. μέλλ. *-ἰοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἠγκαλισάμην*· πρκ. *ἠγκάλισμαι*· ἀποθ. (*ἀγκάλη*)· = *ἀγκάζομαι* (ὃ βλ.).
ἀγκᾰλίς, *-ίδος, ἡ*· ὑποκορ. τοῦ *ἀγκάλη*, «ἀγκαλίτσα»· ἐν τῷ πληθ. *ἀγκαλίδες* = *ἀγκάλαι*.— **II** δέσμη, δεμάτι (ὅσον χωρᾶει εἰς τὴν ἀγκαλιά).
ἀγκάλισμα, τό (*ἀγκαλίζομαι*)· ὅ,τι περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀγκάλην, ὅ,τι ἐναγκαλίζεται τις.— **II** ἡ πρᾶξις τοῦ ἐναγκαλίζεσθαι, τὸ ἀγκάλιασμα.
ἄγκαλος, ὁ (*ἀγκάλη*)· ὅ,τι χωρεῖ εἰς μίαν ἀγκάλην, ἡ «ἀγκαλιά» || δέμα πληροῦν ἀγκάλην, *ἀγκαλίς*.
ἀγκάς, ἐπίρ. (*ἀγκή*)· εἰς τὴν ἀγκάλην, εἰς τὰς ἀγκάλας.

Ἔτυμ.: Κατά τινας εἶναι κυρ. δοτ. πληθ. τοῦ *ἀγκών* ἀντὶ τοῦ πλήρους *ἀγκάσι* (πρβλ. *φρὴν φρασί*)· κατ' ἄλλους γραπτέον *ἀγκάσ'* ἀντὶ τοῦ πλήρους ἐπιρρ. *ἀγκάσε*. Ἐκ τῶν παλαιῶν ἑρμηνευτῶν θεωροῦσί τινες τὸ ἐπίρ. τοῦτο ὡς αἰτ. πληθ. τοῦ *ἀγκή*=ἀγκάλη, στηριζόμενοι εἰς τὸ παρ' Ἡσυχ. *«ἀγκὰς· ἀγκάλας»*.
ἀγκεία, *ἡ*· λόγχη.
ἄγ-κειμαι, ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἀνά-κειμαι*.
ἀγκέντουμ=λατ. **ancentum** = *σίκυς* ἄγριος (λατ. λ. παρὰ Διοσκ.).
Ἄγκη', *ἡ*=*ἄγκος* ἢ *ἀγκάλη* (ἀ βλ.).
ἀγ-κηρύσσω, ποιητ. ἀντὶ τοῦ *ἀνα-κηρύσσω*.
ἀγκίλιον, τό· εἶδος *πέλτης*, μικρᾶς ἀσπίδος (ἐκ τῆς λατ. λ. **ancile**).
ἀγκίλλα (λατ. **ancilla**)· δούλη.
ἀγκιστρεία, *ἡ* (*ἄγκιστρον*)· ἡ δι' ἀγκίστρου ἁλιεία.
ἀγκιστρευτικός, *ή, όν* (*ἄγκιστρον*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἁλιείαν || κατάλληλος, ἐπιτήδειος εἰς τὴν ἁλιείαν· *τὸ ἀγκιστρευτικὸν* = *ἀγκιστρεία* (ὃ βλ.).
ἀγκιστρεύω (*ἄγκιστρον*)· ἁλιεύω δι' ἀγκίστρου || δελεάζω.
ἀγκίστριον, τὸ (ὑποκορ. τοῦ *ἄγκιστρον*)· μικρὸ ἀγκίστρι.
ἀγκιστρό-δετος, *ον* (*ἄγκιστρον* + *δέω*)· ὁ ἔχων προσδεδεμένον ἐπάνω του ἀγκίστρι, δεδεμένος μετ' ἀγκίστρου (ἐπὶ τοῦ καλάμου τοῦ ψαρεύματος).
ἀγκιστρο-ειδής, *ὲς* (*ἄγκιστρον*+*εἶδος*), *ἡ ἀγκιστρώδης*· ὁ ἔχων σχῆμα ἀγκίστρου, κεκυρτωμένος.
ἄγκιστρον, τὸ (συγγ. τῷ *ἄγκος, ἀγκύλος*)· «ἀγκίστρι» ψαρεύματος, ἄγκιστρον || ἄγκιστρον ἀτράκτου. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].
ἀγκιστρόω, (*ἄγκιστρον*)· καθιστῶ τι ἀγκιστρωτὸν || ἀγκιστρώνω (συλλαμβάνω δι' ἀγκίστρου).
ἀγκιστρώδης, *ες*=*ἀγκιστροειδής*.
ἀγκιστρωτός,*ή,όν*· ὁ ἔχων ἀγκιστροειδεῖς ἀκίδας.
ἄγ-κλιμα, τό· ποιητ. ἀντὶ *ἀνάκλιμα* (ὃ βλ.).
ἀγ-κλίνω· ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-κλίνω* (ὃ βλ.).
ἀγκοίνη, *ἡ* (*ἀγκών*)· ποιητ. ἀντὶ *ἀγκάλη*, ἐν χρήσει μόνον κατὰ πληθ.=οἱ κεκαμμένοι βραχίονες, ἀγκάλαι.—μτφρ. πᾶν ὅ,τι περιπτύσσεταί τι σφιγκτά (πρβλ. *ἀγκάλη*). [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].
ἀγ-κομίζω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-κομίζω*.
ἀγ-κονίω, ἀντὶ *ἀνα-κονίω*· ἐγείρω κονιορτόν· κατ' ἄλλους *ἀγκονίω* = *ἐγκονέω* = ἐπισπεύδω.
Ἄγκος, *-εος*, τό· καμπὴ ἢ κοίλωμα, ἰδίᾳ τοῦ βραχίονος || ὄθεν ὀρεινὴ φάραγξ, λαγκάδι, κοιλάς. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].
ἀγ-κρεμάσας, ποιητ. ἀντὶ *ἀνακρεμάσας* (μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνακρεμάννυμι*).
ἄγ-κρῐσις, ποιητ. ἀντὶ *ἀνά-κρισις*.
ἀγ-κρούομαι, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-κρούομαι*.
ἀγκτήρ, *-ῆρος*, (*ἄγχω*)· ἐργαλεῖον (βελόνη) ραφῆς πληγῆς, λατ. **fibula**.
ἀγκτηριάζω· συρράπτω δι' *ἀγκτῆρος*.
ἀγκτηριασμός, ὁ· συρραφὴ δι' *ἀγκτῆρος*.
ἀγκυλέομαι· ἐξακοντίζω. τι ὡς ἀκόντιον, λατ. **torquere Jaculum**.
ἀγκῦλη, *ἡ*· κυρ. ἡ καμπὴ τοῦ βραχίονος (τοῦ ἀγκῶνος)· πρβλ. *ἀγκάλη*.—**II** ἡ θηλειὰ σχοινίου, βρόχος· εἰδικ. ὁ ἱμὰς ἀκοντίου, δι' οὗ τοῦτο ἠκοντίζετο, λατ. **amentum** || ὡσ. καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀκόντιον. **2)** κάδε ἱμὰς ἢ χορδή, νευρά, π.χ. τὸ λωρίον ἑνὸς κυνηγετικοῦ κυνός, ἢ νευρὰ τόξου. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].
ἀγκῦλητός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀγκυλέομαι*· ὁ βαλλόμενος (ριπτόμενος, ἐκσφενδονιζόμενος) ἀπὸ τοῦ κεκαμμένου βραχίονος.— ὡς οὐσ. *τὸ ἀγκυλητὸν* =τὸ ἀκόντιον.
ἀγκῦλιδωτός, *όν*· ὁ ἔχων θηλειὰν διὰ λαβήν.
ἀγκύλιον, τό· ὑποκ. τοῦ *ἀγκύλη*· μικρὸν ἀκόντιον. **2)** κρίκος ἁλύσεως.—**II** *τὰ ἀγκύλια*· οὕτω ἐξελληνίζοντο τὰ ρωμ. **ancilia**.
ἀγκῦλίς, *-ίδος, ἡ*· ἄγκιστρον, ἀκὶς ἀγκιστροειδής.
ἀγκῦλό-γλωσσος, *ον*· ὁ ἔχων ἀγκύλην εἰς τὴν γλῶσσαν (δηλ. γλωσσοδέτην).
ἀγκῦλο-γλώχιν, *-ινος*, ὁ (*ἀγκύλος*+*γλωχίς*)· ὁ ἔχων κυρτὰ κέντρα, πλῆκτρα (ἐπὶ τοῦ μαχομένου ἀλέκτορος).

ἀγκῠλο-γνώμων, *ον, -ονος,* ὁ ἔχων τὴν γνώμην σκολιάν, δολερός, πανοῦργος.

ἀγκῠλό-δειρος, *ον* (*δειρή*)· ὁ ἔχων κεκυρτωμένον τὸν αὐχένα.

ἀγκῠλό-δους, *-οντος,* ὁ, ἡ (*ἀγκύλος*+*ὀδούς*)· ὁ ἔχων κυρτούς, σκολιούς, ὀδόντας (στραβοδόντης) || ἀκιδωτός ἐπὶ ὅπλων, δρεπανοειδής.

ἀγκῠλο-μήτης, *-ου,* ὁ, ἡ (*ἀγκύλος*+*μῆτις*)· ὁ σκολιὰ βουλευόμενος, πανοῦργος, κρυψίνους.

ἀγκῠλό-πους, *-πουν* (*ἀγκύλος*+*πούς*)· ὁ ἔχων κυρτοὺς πόδας (στραβοπόδης): *δίφρος ἀγκυλόπους* = τῷ ρωμ. **sella curulis.**

ἀγκῠλος, *η, ον* (*ἄγκος,* πρβλ. λατ. **angulus, uncus** *ἀγκάλη*)· κεκυρτωμένος, κυρτός, καμπύλος (ἐπὶ τόξου) || ἀγκιστρωτός (π.χ. ἐπὶ τοῦ ράμφους τοῦ ἀετοῦ)·— **II** μτφρ. σκολιός, πανοῦργος, περίπλοκος (ὕφος λόγου π. χ.), ἀλλὰ καὶ μετὰ καλῆς σημ. τετορνευμένος (πάλιν ἐπὶ ὕφους). Ἡ λ. σῴζεται καὶ ἐν τῇ νέᾳ, «ἀγκούλα»=*ἀγκύλη* τ. ἔ. ράβδος μὲ καμπύλον τὸ ἓν ἄκρον, λεγομένη ἄλλως καὶ «μαγκούρα». [δι'ἔτυμ. βλ. *ἀγκών*].

ἀγκῠλό-τοξος, *ον* (*ἀγκύλος*+*τόξον*)· ὁ ἔχων κυρτόν, καμπύλον, τόξον, καμπυλότοξος.

ἀγκῠλό-φρων, ὁ, ἡ =*ἀγκυλομήτης* (ὃ βλ.).

ἀγκῠλο-χείλης, *-ου,* ὁ (*ἀγκύλος*+*χεῖλος*)· ὁ ἔχων κυρτὸν (ἀγκιστρωτὸν) χεῖλος (ἢ ράμφος, ἐπὶ πτηνῶν).

ἀγκυλο-χήλης, *ου,* ὁ (*ἀγκύλος*+*χηλή*)· ὁ ἔχων κεκυρτωμένας χηλάς.

ἀγκῠλόω, μέλ. *-ώσω*· παθ. πρκ. *ἠγκύλωμαι* (*ἀγκύλος*)· κυρτώνω, κάμνω τι ἀγκιστρωτόν, τὸ στραβώνω· Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀγκῠλ-ῶνυξ, *-υχος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων γαμψοὺς (κυρτοὺς) ὄνυχας.

ἀγκύλωσις, ἡ· ἰατρ. ὅρος, κύρτωσις, σκλήρυνσις τῶν ἄρθρων τοῦ σώματος.

ἀγκῠλωτός, *ή, ὸν* (*ἀγκυλόω*)· ἐπὶ ἀκοντίων, ἐφωδιασμένος μὲ *ἀγκύλην* (λωρίον) || καμπύλος, κυρτός, στραβός.

ἄγκῡρᾰ, ἡ (*ἄγκος, ἀγκών*), λατ. **ancora**· ἡ ἄγκυρα (ὅπως καὶ σήμερον λέγεται), ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ σχήματός της· παρὰ Πινδ. τὸ πρῶτον, διότι παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ ἡ λ. *εὐναί*=ἄγκυραι (κυρ. πρόκειται ἐκεῖ περὶ μεγάλων ὀπωσοῦν λίθων ριπτομένων εἰς τὴν θάλασσαν ἀντὶ ἀγκυρῶν). [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγκών*].

ἀγκῡρίζω, ἀττ. μέλ. *ἰῶ*· ἀόρ. α' *ἠγκύρῐσα* (*ἄγκυρα*)· ἀγκιστρώνω || συλλαμβάνω τι ὡσὰν δι' ἀγκίστρου.

ἀγκύριον, τό (ὑποκ. τοῦ *ἄγκυρα*)=μικρὰ ἄγκυρα.— **II** *ἀγκύρια* (ἐνν. *πείσματα*)=τὰ καλώδια τῆς ἀγκύρας.

ἀγκῡρο-βολέω· ῥίπτω ἄγκυραν || ἐξασφαλίζω οἱ ἀγκύρας || στερεώνω ἀσφαλῶς.

ἀγκῡρο-βόλιον, τό· τὸ μέρος ἔνθα δύναται νὰ ἀγκυροβοληθῇ τις, ὅρμος.

ἀγκῡρο-ειδής, *ές*· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἀγκύρας.

ἀγκῡρ-ουχία, ἡ (*ἄγκυρα*+*ἔχω*)· τὸ νὰ κρατῆται τι ἀκίνητον (καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ) διὰ τῶν ἀγκυρῶν, ἀσφαλὲς ἄραγμα: *ἐν ἀγκυρουχίαις,* ὅταν τις εἶναι ἀσφαλῶς ἠγκυροβοληµένος.

ἀγκῡρωτός, *ή, όν*· ρημ. ἐπίθ. ὡς ἐκ ῥ. *ἀγκυρόω*· κεκαμμένος ὡς ἄγκυρα. – **II** ὁ ὡς δι' ἀγκύρας ἠσφαλισμένος.

Ἄγκων, *-ῶνος,* ὁ, ἡ· καμπὴ (λύγισμα ἢ κοιλότης) τοῦ βραχίονος, ὁ κεκαμμένος βραχίων (βλ. *ἀγκάλη*) || ὁ ἀγκῶνας ἢ ἄγκωνας (κοινῶς)· ὅθεν: **II** Κάθε καμπή, κάθε γωνία (ὅπως ἡ καμπὴ ποταμοῦ, ἡ γωνία τοίχου, ὁ κόλπος θαλάσσης, πρβλ. τὸ τῆς νέας *«ἀγκωνή»* || ὡσ. τὰ κυρτὰ κέρατα τῆς κιδάρας. (Πρβλ. καὶ λατ. **ancon, -onis,** παρὰ Βιτρ.)

Ἔτυμ.: Τὰ *ἀγκών, ἀγκοίνη, ἀγκάλη, ἄγκος, ἀγκύλος, ἀγκύλη, ἄγκιστρον, ἄγκυρα, ὄγκος* ἀνάγονται εἰς σανσκρ. ρ. **ankáh-** = καμπυλότης; μεταξὺ βραχίονος καὶ ἰσχίου, ἀγκάλη· πρβλ. λατ. **anc-us** = ὁ ἔχων κεκυρτωμένον βραχίονα, **unc-us**=γάντζος, ἄγκιστρον, **adunc-us**=ἀγκιστρωτός, κυρτός, **uncinus, ungulus**= δακτυλίδιον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀγκωνίσκος, δ· ὑποκορ. τοῦ *ἀγκών*.

ἀγλᾰ-έθειρος, *ον* (*ἀγλαός*+*ἔθειρα*)· ὁ ἔχων στιλπνήν, λαμπράν, τὴν κόμην.

ἀγλᾰΐᾱ, ἡ (*ἀγλαός*)· λαμπρότης, καλλονή, μεγαλοπρέπεια || *ὅθεν* χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς ἀντίθ. *πρὸς πᾶν ὅ,τι εἶναι ὀλιστικῶς χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον*: πομπώδης ἐπίδειξις, ἐπιδεικτικότης, ματαιότης, καὶ κατὰ πληθ. τὰ μάταια πράγματα || ὡσ. ἑορταστικὴ χαρά, θρίαμβος, καὶ κατὰ πληθ. ἑορταὶ καὶ πανηγύρεις. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἀγλαός*].

ἀγλαιεῖσθαι· ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ *ἀγλαΐζω* μετὰ παθ. σημ.

ἀγλαΐζω, ἀττ. μέλ. *-ῐῶ*· ἀόρ. α' *ἠγλάϊσα* (*ἀγλαός*)· καθιστῶ λαμπρόν, στιλπνόν, στολίζω, λαμπρύνω, καλλωπίζω || ὡσ. δίδω τι ὡς κόσμημα.—ὡς παθ. στολίζομαι μέ τι, ὑπερηφανεύομαι διά κάτι, εὐφραίνομαι διά τι. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἀγλαός*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀγλάϊσμα, τό· στόλισμα, κόσμημα, σέμνωμα· πρβλ. *ἄγαλμα*.

ἀγλαΐσμός, ὁ = *ἀγλάϊσμα* || λαμπρότης, καλλωπισμός.

ἀγλαό-βοτρυς, *υ, -υος* (*ἀγλαός*+*βότρυς*)· ὁ ἔχων λαμπροὺς βότρυς.

ἀγλᾰό-γυιος, (*ἀγλαός* + *γυῖον*)· ὁ ἔχων ἀγλαὰ (ὡραῖα) μέλη (σώματος).

ἀγλᾰό-δενδρος, *ον* (*ἀγλαός*+*δένδρον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα δένδρα.

ἀγλᾰό-δωρος, *ον* (*ἀγλαός*+*δῶρον*)· ὁ παρέχων (χορηγῶν) ἀγλαὰ δῶρα.

ἀγλᾰό-θρονος, *ον* (*ἀγλαός* + *θρόνος*)· ὁ ἔχων λαμπρὸν θρόνον.

ἀγλαό-θῡμος, *ον*· ὁ ἔχων εὐγενῆ ψυχήν.

ἀγλᾰό-καρπος, *ον* (*ἀγλαός*+*καρπός*)· ὁ φέρων (παράγων) λαμπροὺς (ἐξαιρετικῆς ποιότητος) καρποὺς.

ἀγλᾰό-κουρος, *ον* (*ἀγλαός*+*κοῦρος*)· πλούσιος εἰς λαμπροὺς κούρους (νεανίας), ὁ ἔχων πολλοὺς καὶ λαμπροὺς νεανίας.

ἀγλᾰό-κωμος, *ον* (*ἀγλαός*+*κῶμος*)· ὁ λαμπρύνων τὸν *κῶμον* (τὴν ἑορτήν, τὰς διασκεδάσεις).

ἀγλαό-μητις, *-ιος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων λαμπρὰν σοφίαν (*ἀγλαός*+*μῆτις*).

ἀγλαό-μορφος, *ον* (*ἀγλαός*+*μορφή*)· ὁ ἔχων ὡραίαν μορφήν.

ἀγλαό-παις, ὁ, ἡ (*ἀγλ.*+*παῖς*)· ὁ ἔχων ὡραῖα τέκνα.

ἀγλαό-πεπλος, *ον* (*ἀγλ.*+*πέπλος*)· ὁ ἔχων ὡραῖον πέπλον.

ἀγλαό-πηχυς, *υ,* γεν. *-υος* (*ἀγλ.*+*πῆχυς*)· ὁ ἔχων ὡραίους πήχεις (δηλ. βραχίονας).

Ἀγλαός, *ή, όν* (καὶ *-ός, όν*)· λαμπρός, μεγαλοπρεπής, ὡραῖος, ἐξαίρετος, περίφημος || ἐπὶ ἀνθρ. ἐξακουστός, εὐγενής, περίφημος· μετὰ δοτ.=περίφημος διά τι. Ἐπίρ. *ἀγλαῶς*· (συγγ. τῷ *αἴγλη, ἀγάλλομαι*).

Ἔτυμ.: *ἀγλαός* (**ἄγλαϜος* πρβλ. *γλαυκός*.

ἀγλᾰο-τρῐαίνης, *ου,* ὁ (αἰτ. *ἀγλᾰοτρίαινᾰν*) (*ἀγλαός* + *τρίαινα*)· ὁ Θεὸς μὲ τὴν λαμπρὰν τρίαιναν (ὁ Ποσειδῶν).

ἀγλαό-φωτις, *-ιδος, ἡ* (*ἀγλ.*+*φῶς*)· εἶδος φυτοῦ, aglaophotis=παιωνία (γρ. καὶ *ἀγλαοφῶτις*).

ἄγλαυρος, *ον*=*ἀγλαός* (ὃ βλ.).

ἀγλᾰ-ώψ, *-ῶπος,* ὁ, ἡ (*ἀγλαός* + *ὤψ*)· ὁ ἔχων λαμπροὺς ὀφθαλμούς || γεν. λάμπων, ἀστράπτων.— θηλ. *ἀγλαῶπις*.

ἀ-γλευκής, *ὲς* (α στερ.+*γλεῦκος*)· ὁ μὴ γλυκύς, ἄγλυκος, ὄξινος (κοιν. ξινός), δριμὺς||τραχύς, αὐστηρός.

ἄ-γλῑνος, *ον* (α στερ.+*γλήνη*)· ὁ ἄνευ *γλήνης*, ἤ ἔ. τυφλός.

Ἄγλις, γεν. *ἄγλῐθος,* ἐν χρήσει κατὰ πληθ. μόνον *ἀγλῖθες*=κεφαλὴ σκοροδου (ὡς ἀποτελουμένη ἀπὸ πολλὰ τεμάχια, σκελίδας).

Ἔτυμ.: πιθανώτ. ἀρχικῶς ἦν **ἀ-γλῐθ-* (=πλούσιος εἰς βολβούς)· *ἀ-* ἐπιτατ. ⟨ἰαπετ. **sm̥-*: πρβλ. *ἀδελφός* ἀντὶ **ἀ-δελφός, ἀκόλουθος* ἀντὶ **ἀ-κόλουθος, ἀθρόος* ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ *ἅθροος*.

ἄ-γλισχρος, *ον*· ὁ οὐχὶ γλίσχρος, δηλ. οὐχὶ κολλώδης, ὁ ὀλισθηρός.

ἀ-γλῡκής, *ὲς* =*ἀγλευκὴς* (ὃ βλ.).

ἀ-γλωσσία, ἡ (ἀττ. *ἀγλωττία*)· βωβότης, ἀφασία, ἀλαλία· ἀντίθ. τῷ *εὐγλωττία*. Ἐκ τοῦ

ἄ-γλωσσος, *ον,* ἀττ. *ἄγλωττος* (α στερ. + *γλῶσσα*)· ὁ ἄνευ γλώσσης, ὁ μὴ ἔχων γλῶσσαν || βωβός, ἄφω-

νος, ἄλαλος, λατ. **elinguis**.—**II** ὁ λαλῶν ξένην γλῶσσαν=*βάρβαρος* (ὃ βλ.).

ἄγμα, τὸ (καὶ **ἄγμα**) (*ἄγνυμι*)· θραῦσμα, κομμάτι, ἀπόσπασμα.

ἀγμός, ὁ (*ἄγνυμι*)· θραῦσις, κάταγμα (ὀστοῦ π.χ.).—**II** ρῆγμα κρημνοῦ (κοιν. σπηλιά), κρημνός.

ἄ-γναμπτος, *ον* (α στερ.+*γνάμπτω*)· ὁ μὴ καμπτόμενος, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος.

ἄ-γναπτος, *ον* (α στερ.+*γνάπτω*)=τῷ ἐπ.— **II** ὡσ. ἀκάθαρτος, ἄπλυτος (ὁ μὴ καθαρισμένος).

ἄ-γνᾰφος, *ον* (α στερ.+*γνάπτω*)· ἐπὶ ὑφασμάτων, τό μὴ ξανδέν εἰσέτι, ἄρα νέον, καινουργές.

ἁγνεία, (*ἁγνεύω*)· καθαρότης, ἁγνότης.— **II** αὐστηρὰ τήρησις θρησκευτικῶν καθηκόντων.

ἅγνευμα, τό (*ἁγνεύω*)· ἁγνότης, ἁγνὴ διαγωγή.

ἁγνευτικός, *ή, όν*· ὁ διατηρῶν καθαρότητα || καθαρτικός· ἐκ τοῦ

ἁγνεύω, μέλ. *-εύσω* (*ἁγνός*)· μετ' ἀπαρ.= ἐπιτηρῶ αὐστηρῶς νά..., θεωρῶ τι ὡς ζήτημα θρησκευτικόν || ὡσ. ἀπολ. σημ. διατηρῶ ἑμαυτόν, διατηροῦμαι, καθαρός, ἀμόλυντος, ἁγνός· μετὰ γεν. διατηρῶ ἑμαυτόν καθαρὸν (ἁγνὸν) ἀπό τι.

ἁγνίζω, ἀττ. μέλλ. *-ίζῶ*· ἀόρ. α' *ἥγνισα* (*ἁγνός*)· καθιστῶ τινα ἁγνόν, ἐξαγνίζω, ἀποκαθαίρω (λατ. **lustrare**).— **II** θυσιάζω, κατακαίω (π.χ. τὸ θῦμα). [δι' ἔτυμ. βλ. *ἅγιος*].

ἅγνιος, *α, ον* (*ἅγνος*)· κατεσκευασμένος ἐξ ἄγνου (τ. ἔ. λυγαριᾶς), λύγινος (πρβλ. λατ **agnus castus**).

ἅγνισμα, τό (*ἁγνίζω*)· μέσον ἐξαγνισμοῦ, ἐξαγνισμός, ἐξιλέωσις.

ἁγνισμός, ὁ (*ἁγνίζω*)· καθαρισμός, ἐξαγνισμός, ἐξιλέωσις.

ἁγνιστέος, *α, ον*· ρημ. ἐπίθ.· ὃς πρέπει νὰ ἐξαγνισθῇ.

ἁγνίτης, *-ου,* ὁ (*ἁγνίζω*)· ὁ ἐξαγνίζων, καθαρίζων.

ἁγνοέω, ἐπ. *ἀγνοιέω*· μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἠγνόησα*, ἐπ. *ἀγνοίησα*, Ἰων. καὶ ἐπ. γ' ἐν. *ἀγνώσασκε*· πρκ. *ἠγνόηκα*· παθ. ἀόρ. α' *ἠγνοήθην*· πρκ. *ἠγνόημαι*· (ὡσεὶ παραγόμενον ἔκ τινος *ἄ-γνοος*=*ἄ-νοος*)· δὲν γνωρίζω, δὲν ἀντιλαμβάνομαι, διατελῶ ἐν ἀγνοίᾳ τινός (λατ. **ignorare**). Παρ' Ὁμ. ἁπαντᾷ πλειστάκις ἡ φράσις *οὐκ ἀγνοίησεν*=ἀντελήφθη ἢ ἐνόησε καλῶς, ἐγνώρισε καλῶς·—παθ. εἶμαι ἄγνωστος—ἀπολ. σφάλλομαι, πλανῶμαι, ἔχω λάθος, κάμνω λάθος· ὅθεν ἡ μτχ. *ἀγνοῶν*=κατὰ λάθος. Ἐξ αὐτοῦ

ἀγνόημα, τό· σφάλμα ἐξ ἀγνοίας, παράβλεψις, παραδρομή· καὶ

ἀγνοητικός, *ή, όν*· ὁ ρέπων εἰς τὰ ἐξ ἀγνοίας σφάλματα, πεπλανημένος.

ἄγνοια, ἡ (*ἀγνοέω*)· ἔλλειψις κατανοήσεως, ἄγνοια, ἀμάθεια.—**II**=ἀγνόημα, σφάλμα ἐξ ἀγνοίας (παρὰ ποιητ. ἐνίοτε *ἀγνοίᾱ*· πρβλ. *ἄνοια*).

ἀγνοιέω, ποιητ., *ἰδίᾳ* ἐπ., ἀντὶ *ἀγνοέω*.

ἀγνοίησι, ('Οδ. ω 218) γ' ἐν. ἀόρ. α' Εὐκτ. τοῦ *ἀγνοέω*· γραφόμενον δμως *ἀγνοιῇσι* εἶναι γ' ἐν. ἐνεστ. Ὑποτ.

ἀγνοούντως, ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐνεργ. ἐν. τοῦ *ἀγνοῶ*· ἐξ ἀγνοίας, ἀμαθῶς.

ἀγνό-ρῠτος, *ον* (*ἀγνός*+*ῥέω*)· ὁ ἀγνῶς ῥέων, διαυγής (ποιητ. τύπος μεθ' ἑνὸς ρ λόγῳ τοῦ μέτρου, παρ' Αἰσχ.).

ἁγνός, *ή, όν* (συγγ. τοῖς *ἅζω, ἅγιος, ἁγός*)· καθαρός, ἅγιος, ὁμόλυντος || ὅσιος, ἱερός, καθηγιασμένος.—**II** μετὰ γεν. καθαρὸς ἀπό τι. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἅγιος*].—ἐπίρ. *ἁγνῶς*.

ἄγνος, *ἡ*, ἀττ. ὁ=*λύγος*, λυγαριὰ || ὑψηλὸν δένδρον, ὅμοιον πρὸς τὴν ἰτέαν (**agnus castus**)· ἐν Σκύρῳ καὶ σήμερον ἔτι ἡ λυγαριὰ λέγεται *ἄγνος*.— **II** Παρ' Ἀθην. ὄνομα ἰχθύος.— **III** καὶ εἶδος πτηνοῦ.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἔτυμ.· πάντως τὸ λατ. **agnus castus** ἀποτελεῖται συγχρόνως ἀπὸ μίαν παρετυμολογίαν (τοῦ *ἄγνος* παρερμηνευθέντος ὡς *ἁγνός*) καὶ ἀπὸ ἓν δάνειον **castus** = ἁγνός, καθαρός. Ἐσχετίσθη δηλ. πρὸς τὴν ἁγνείαν ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος τοῦ ὀνόμ. πρὸς τὸ ἐπίθ. *ἁγνός*· διότι πάντως τοὺς κλάδους τῆς λυγιᾶς μετεχειρίζοντο ὡς ὑπόστρωμα αἱ ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις ἀγνεύουσαι γυναῖκες. Διότι κατὰ κυριολεξίαν λαμβανόμενον τὸ **agnus castus**(=ἱερὸς ἁμνός) οὐδὲν λόγον ἔχει ἐνταῦθα.

ἀγνότης, *-τητος* (*ἁγνός*)· καθαρότης, ἐξαγνισμός, ἁβρότης.

ἌΓΝΥ ΜΙ (γ' δυϊκ. *ἄγνῠτον*· μέλλ. *ἄξω*· ἀόρ. α' *ἔαξα*, ἐπ. *ἦξα*, Προστ. *ἄξον*, ἀπρφ. *ἄξαι*· μτχ. *ἄξας*· παθ. ἀόρ. β' *ἐάγην* (βλ. ἐν τέλει)· πρκ. *ἔᾶγα*, Ἰων. *ἔηγα*· θραύω συντρίβω, θρυμματίζω || λυγίζω (λατ. **frango**). —Παθ. μετὰ ἐνεργ. πρκ. *ἔᾶγα*· θραύομαι, συντρίβομαι || ἐπὶ ἤχων: σκορπίζω γύρω || ἐπὶ ποταμοῦ: ῥέω ἑλικοειδῶς (κατὰ τεθλασμένην κοίτην, ζικ-ζάκ).

Ἔτυμ.: τὸ ᾱ ἐν τῷ πρκ. *ἔᾱγα*, ἰων. *ἔηγα*· ἀλλ' ἐν τῷ παθ. ἀορ. β' *ἐάγην* ἄ παρ' Ὁμ., καὶ ᾱ παρ' ἀττ.· βλ. ***κατάγνυμι***. — ***ἄγνυμι*** 〈 **Ϝαγνῡμι* 〈**Ϝρήγνῡμι*· ἐν τῇ ἰαπετ. γλώσσῃ ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας ἐξέπεσε τὸ r(=ϱ) τοῦ ἐν ἀρχῇ λέξ. συμπλέγματος ἀφώνου + r: λατ. **fungor**: **fruor, fruges**· **Ϝαγνυμι*: *Ϝρηγνυμι*· πρβλ. *ποτί*: *προτί*.

ἀγν-ώδης, *ες* (*ἄγνος*+*εἶδος*)· ὅμοιος ἄγνῳ (λύγῳ).

ἀ-γνωμονεύομαι=*ἀγνωμονέομαι* (παρὰ Πλουτ.).

ἀ-γνωμονέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀγνώμων*)· ἐνεργῶ ἄνευ κρίσεως, ἀσυνέτως || ἐνεργῶ ἀμαθῶς, ἀνοήτως ἢ ἀδίκως || εἶμαι ἀγνώμων, ἀχάριστος.

ἀγνωμόνως, ἐπ. τοῦ *ἀγνώμων*· ἀναισθήτως.

ἀ-γνωμοσύνη, *ἡ*· ἔλλειψις αἰσθήσεως, σκέψεως ἢ κρίσεως, ἀναισθησία, ἀκρισία. -- **I** ἀναισθησία, ἄγνοια, ἀμάθεια.— **II** ἀνόητος ὑπεροψία, ἀλαζονεία, ὑπερηφάνεια.— **III** ἀδικία, σκληρότης· λατ. **iniquitas**· κατὰ πληθ. παρανοήσεις. Ἐκ τοῦ

ἀ-γνώμων, *ον* γεν. *-ονος*, ὁ, ἡ (α στερ.+*γνώμη*)· ὁ στερούμενος σκέψεως ἢ κρίσεως || ἀναίσθητος, παράλογος, ἄκριτος, ἀνόητος ἰσχυρογνώμων.— **II** ἀναίσθητος, ἀφιλόστοργος, τραχύς, ἄδικος.

ἀ-γνώριστος, *ον*· ὁ μὴ γνωσθείς, ἀνεξακρίβωτος.

ἀ-γνώς, *-ῶτος*, ὁ, ἡ (α στερ. + *γνῶναι*)· μετὰ παθ. σημ. ὁ ἀγνοούμενος, ἄγνωστος. 2) ἀφανής, ἀσαφής || ἀγενής.— **II** μετὰ ἐνεργ. σημ. ὁ μὴ γιγνώσκων, ἀγνοῶν, ἀνίδεος ἀπό τι.

ἀγνῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἁγνός*.

ἀγνωσία, ἡ (*ἀγνώς*)· ἄγνοια, ἔλλειψις γνώσεως.— **II** τὸ νὰ εἶναί τις ἄγνωστος, ἀφάνεια.

ἀγνώσασκε, ἦ *ἀγνώσασκε*, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἠγνόησε*, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *ἀγνοέω*·

ἀγνώσσω·ἐν. ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ προηγ.=*ἀγνοέω*.

ἄ-γνωστος ἢ *ἄγνωτος*, *ον* (α στερ.+*γιγνώσκω*)· ὁ μὴ γνωστός || περὶ οὗ δὲν ἠκουσέ τις, λησμονημένος. 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ γνωρίσῃ.— **II** ὡς ἐνεργ. ὁ μὴ γνωρίζων, ὁ ἀνίδεος περί τινος.

ἀγνωτίδια, *τά*· εἶδος ἰχθύων (κοινῶς *μυλλοκόπια*).

ἀγ-ξηρᾶναι· ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνα-ξηραίνω*.

ἀ-γοήτευτος, *ον*· ὁ μὴ γοητευόμενος ἢ ἀπατώμενος.—**II** ἐνεργ. ὁ ἄνευ δόλου.

ἀ-γόνᾰτος, *ον* (α στερ.+*γόνυ*)· ὁ ἄνευ γόνατος || ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἄνευ κόμβων ἢ ἁρμῶν.

ἀ-γονέω· εἶμαι ἄγονος ἢ ἄκαρπος.

ἀ-γονία, *ἡ*· ἀκαρπία, ἀφορία, στείρωσις· ἐκ τοῦ

ἄ-γονος, *ον* (α στερ.+*γονή*)· ὡς παθ. ὁ μὴ γεννηθείς, ἀγέννητος.—**II** ὡς ἐνεργ. ὁ μὴ γεννῶν, ὁ μὴ παράγων, ἄκαρπος, ἄφορος, στεῖρος· μετὰ γεν. ὁ μὴ παράγων εἴδός τι (μὴ παραγωγικὸς πράγματός τινος), ἐνδεὴς τινος· *τόκος ἄγονος* (= ἄκαρπος ἐργασία, ὅταν ἡ μήτηρ ἀποθνήσκῃ πρωτοῦ γεννηθῇ τὸ παιδί). 2) ὁ ἀπομείνας ἄνευ τέκνων, ἄτεκνος.

ἄ-γοος, *ον* (α στερ. + *γόος*)· ὁ μὴ θρηνηθείς, ἄκλαυστος.

ἀγορά, *ἡ*, ἐπ. καὶ ἰων. *ἀγορὴ* (*ἀγείρω*)· πᾶσα συγκέντρωσις, ἰδίᾳ ὅμως συγκέντρωσις τοῦ λαοῦ. ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ***Βουλήν*** (τὴν συνέλευσιν τῶν ἀρχόντων, τῶν εὐγενῶν δηλ. ἢ γερόντων).— **II** Ὁ χῶρος τῆς συνελεύσεως (ὁ τόπος δηλ., ἐν ᾧ συνήρχετο ἡ συνέλ.), χρησιμοποιούμενος οὐ μόνον διὰ δημοσίας συζητήσεις, ἐκλογὰς καὶ δίκας, ἀλλὰ καὶ δι' ἀγοραπωλησίας καὶ παντὸς εἴδους ἄλλας συναλλαγάς (λατ. **forum**) || εἰδικώτερον πλατεῖα ἀγορᾶς. — **III** Ἀγόρευσις λαμβάνουσα χώραν ἐν τῇ ἀγορᾷ, δημηγορία, ρητορεία, εὐγλωττία (λατ. **concio**).— **IV** Πράγματα πωλούμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἰδίᾳ ζωοτροφίαι, τὰ ὤνια (λατ. **annona**)· ***ἀγορὰν παρέχειν*** (λατ. **commeatum offerre**).— **V** Πρὸς καθορισμὸν χρόνου: ***ἀγορὰ πλήθουσα*** ἢ ***ἀγορῆς πληθώρη***

(ἀπὸ τῆς δεκάτης περίπου πρὸ μεσημβρίας μέχρι τῆς δωδεκάτης μεσημβρινῆς, ὁπότε ἡ ἀγορὰ ἦτο πλήρης καὶ διεξήγοντο αἱ πλεῖσται συναλλαγαί)· ἀντίθ. τῷ ***ἀγορῆς διέλυσις***=αἱ εὐθὺς μετὰ τὴν μεσημβρίαν ὥραι, ὅτε οἱ ἄνθρωποι ἀπήρχοντο ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὰς οἰκίας των. [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἀγείρω***].

ἀγοράασθε, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἀγορᾶσθε,*** 6′ πληθ. ἐν. Ὑριστ. τοῦ ***ἀγοράομαι*** (***ἀγορᾶασθε***).

ἀγοράζω, [ᾰγ-] μέλ. ***-άσω*** ἀόρ. ***ἠγόρασα*** πρκ. ***ἠγόρακα*** παθ. ἀόρ. ***ἠγοράσθην*** πρκ. ***ἠγόρασμαι*** (***ἀγορά***)· εὑρίσκομαι ἐν τῇ ἀγορᾷ, συχνάζω εἰς αὐτήν· ὅθεν 2) διεξάγω ἀγοραπωλησίας ἐν τῇ ἀγορᾷ, δηλ. ἀγοράζω ἢ πωλῶ, ἄρα ἀγοράζω (ὡς καὶ νῦν λέγομεν).— Μέσ. ἀγοράζω τι δι' ἐμαυτόν. 3) (περὶ ὀκνηρῶν καὶ ἀργοσχόλων ἀνθρώπων) περιφέρομαι ἀργός εἰς τὴν ἀγοράν, διημερεύω ἐκεῖ ἀσκόπως (πρβλ. ἐπ.).

ἀγοραῖος, ***ον*** [ᾰγ-]· ὁ ἐν τῇ ἀγ., ὁ ἐκ τῆς ἀγ., ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀγοράν, ἐπίθ. διαφόρων θεῶν.— **II** ὁ συχνάζων εἰς τὴν ἀγοράν·—***οἱ ἀγοραῖοι (ἄνθρωποι)*** = 1) μεταπράται, «ἔμποροι τοῦ ποδαριοῦ», μικροπωληταί. 2) ἀργόσχολοι, ἄεργοι, διημερεύοντες ἄνευ ἐργασίας εἰς τὴν ἀγοράν (λατ. **circumforanei, subrostrani**), καὶ γενικῶς, ὁ κοινὸς ὄχλος· ὅθεν ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐπὶ πραγμάτων ἀσήμων, ταπεινῶν, χυδαίων «προστύχων». — **III** Γενικῶς, κατάλληλος διὰ τὴν ἀγοράν, πεπειραμένος διὰ τὰς δημοσίας ἀγορεύσεις || δραστήριος, «καπάτσος» || ***ἡ ἀγοραία,*** (ἐνν. ἡμέρα) = ἡ δικάσιμος.

ἀγορᾱ-νομέω· εἶμαι ἀγορανόμος.

ἀγορᾱ-νομία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀγορανόμου.

ἀγορᾱ-νομικός, ***ή, όν***· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀγορανόμον, ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὸν ἀγορ. ἢ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ· λατ. **aedilicius.**

ἀγορᾱ-νόμιον, τό· τὸ οἴκημα (ἢ τὸ δικαστήριον) τοῦ ἀγορανόμου.

ἀγορᾱ-νόμιος, ***ον***· ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ εὑρισκόμενος.

ἀγορᾱ-νόμος, ὁ (***ἀγορὰ***+***νέμω***)· ὑπάλληλος (ἄρχων) τῆς ἀγορᾶς, ὁ ὁποῖος ἐρρύθμιζε τὰς ἐν αὐτῇ ἀγοραπωλησίας, ὅπως ἀκριβῶς παρὰ Ρωμ. ὁ **aedilis.**

ἀγοράομαι, ἐπ. ἀόρ. α′ ***ἀγορησάμην***· ἀποθ. (***ἀγορά***)· παρευρίσκομαι εἰς τὴν συνέλευσιν, συμμετέχω εἰς τὰς συζητήσεις || ὡσ. ὁμιλῶ εἰς τὴν συνέλευσιν, δημηγορῶ· λατ. **concionari.**

ἀγοράσδω, δωρ. τύπος ἀντὶ ***ἀγοράζω.***

ἀγορᾶσείω, ἐφεξ. τοῦ ***ἀγοράζω***· ἐπιθυμῶ νὰ ἀγοράσω, λατ. **emturio.**

ἀγορᾶσία, ἡ· τὸ ἀγοράζειν ἢ τὸ ἀγορασθέν.

ἀγόρᾱσις, ***-εως,*** ἡ (***ἀγοράζω***)·=***ἀγορασία,*** τὸ ἀγοράζειν, ἡ ἀγορὰ πράγματός τινος || ἡ πώλησις.

ἄγόρασμα, τὸ (***ἀγοράζω***)· τὸ ἀγοραζόμενον ἢ πωλούμενον· || κατὰ πληθ. τὰ ἐμπορεύματα.

ἀγορασμός, ὁ· τὸ ἀγοράζειν (κοιν. ψώνισμα).— **II** τὸ ἀγορασθέν.

ἀγοραστής, ***-οῦ,*** ὁ (***ἀγοράζω***)· ὁ δοῦλος ὃς εἶχεν ὡς ἔργον νὰ ἀγοράζῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὁ «ψωνιστής», ὁ προμηθευτής, λατ. **obsonator.**

ἀγοραστικός, ***ή, όν*** (***ἀγοράζω***)· ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐμπόριον, ἐμπορικὸς || ἐπιχειρηματικός || ἡ ἀγοραστικὴ (ἐνν. τέχνη)=τὸ ἐμπόριον.

ἀγορατρός, ὁ=***πυλαγόρας*** (ἐν. ἐπιγρ. Δελφῶν).

ἀγόραχος, ἡ· γυνὴ κατέχουσα ἀξίωμά τι, ἐν Πελοπον. πόλει (ἐπιγρ.).

ἀγορευτήριον, τό· τόπος ἀγορεύσεων. (ἐπιγρ.).

ἀγορευτός, ***ή, όν***· περὶ τοῦ ὁποίου δύναταί τις νὰ ὁμιλήσῃ.

ἀγορεύω, πρτ. ***ἠγόρευον*** ἐπ. ***ἀγόρευον*** μέλ. ***-εύσω*** ἀόρ. ***ἠγόρευσα,*** ἐπ. ***ἀγόρευσα*** πρκ. ***ἠγόρευκα*** μέσ. ἀόρ. ***ἠγορευσάμην*** παθ. ἀόρ. ***ἠγορεύθην*** πρκ. ***ἠγόρευμαι*** (ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ἀττ. εἶναι ἐν χρήσει ὁ μέλ. ***ἐρῶ,*** πρκ. ***εἴρηκα,*** ἀόρ. ***εἶπον***)· (***ἀγορά***)· ὁμιλῶ ἐν τῇ συνελεύσει, δημηγορῶ || διατυπώνω τὴν γνώμην μου || γενικῶς, ὁμιλῶ· ***κακὸν (ἢ κακῶς) ἀγορεύειν τινὰ***=ὁμιλῶ κακῶς περί τινος, τὸν κακολογῶ. 2) προκηρύσσω, διακηρύσσω.

ἀγορή, ἐπ. καὶ Ἰων. ἀντὶ ***ἀγορά***· ἐκ τούτου τὸ

ἀγορήθεν, ἐπίρ. ἐκ τῆς συνελεύσεως ἢ ἐκ τῆς ἀγορᾶς· καὶ τὸ

ἀγορήνδε, ἐπίρ.· εἰς τὴν συνέλευσιν ἢ εἰς τὴν ἀγοράν.

ἀγορήσατο, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἠγορήσατο,*** γ′ ἐν. μέσ. ἀορ. α′ τοῦ ***ἀγοράομαι.***

ἀγορητής, ὁ (***ἀγοράομαι***)· ὁμιλητής, ῥήτωρ, ἀγορητής.

ἀγορητύς, ***-ύος,*** ἡ (***ἀγοράομαι***)· τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, ἡ ρητορικὴ δεινότης, εὐγλωττία.

ἀγορῆφι, ἐπίρ.· ἐν τῇ ἀγορᾷ.

ἄγορος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***ἀγορά.***

ἄγος ἢ ***ἄγος,*** ***-εος,*** τὸ (***ἄζομαι***)· πᾶν ἀντικείμενον δρησκευτικῆς εὐλαβείας καὶ φόβου· ὅθεν: 1) μίασμα, ἐνοχὴ (λατ. **piaculum**) || ὡσ. ἡ κατάρα ποὺ ἐπακολουθεῖ μετὰ τὸ μίασμα καὶ τὴν ἐνοχήν. 2) τὸ ἐπικατάρατον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, τὸ βδέλυγμα, ἀνοσιούργημα. 3) ἡ πρὸς ἐξαγνισμὸν προσφερομένη δυσία.

Ἔτυμ. : διʼ ἐτυμ. τοῦ ***ἄγος*** βλ. ***ἅγιος.*** — ***ἀγ-ος, ἐν-αγ-ής, ἀγ-ιος***=μιαρός· πάντα ταῦτα καὶ μετὰ ψιλοῦ πνεύματος· ***ἄγος*** ψιλούμενον εἶναι Ἰων. καὶ παρὰ Θουκ.· ***ἅγιος***=μιαρὸς μαρτυρεῖται ῥητῶς ἐν Μεγ. Ἐτυμολ. Ὁ Kurtius δέχεται δύο ῥίζας ***ἀγ-:*** ἐκ τῆς πρώτης ῥ. ***ἀγ-*** παράγει τὰ θαυνόμενα ***ἅγιος, ἁγνός, ἄζομαι,*** τὰ ἔχοντα καλὴν σημασίαν (περὶ ὧν βλ. ἐν λ. ***ἅγιος***)· ἐκ τῆς δευτέρας ῥ. ***ἀγ-*** παράγει τὰ μετὰ κακῆς σημ. ψιλούμενα: ***ἄγος, ἀγής, ἐναγὴς*** (περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα).

ἀγός, ὁ (***ἄγω***)· ἀρχηγός, ὁδηγός, ἡγεμών, ἡγέτης [διʼ ἐτυμ. βλ. ***ἄγω***].

ἀγοστός, ὁ [ᾰγ-]· ἡ παλάμη τῆς χειρός.— **II** ὁ κεκαμμένος βραχίων (ὡς ὁ ἀγκών, ***ἀγκοίνη***)· συγγ. τῆς ***ἀγκών, ἄγνυμι.***

Ἔτυμ. : ***ἀγοστὸς*** ⟨***ἀγοραστὸς*** (πρβλ. ***ἀγείρω, ἄγυρις***)· πρβλ. παλ-σλαυικ. **grustl**=δράξ, φούχτα.

ἄγρα (Α), ἰων. ***ἄγρη,*** ἡ· τὸ συλλαμβάνειν, ἡ θήρα (κυνήγιον)· ***ἄγραν ἐρέπτειν*** = ἐξέρχεσθαι εἰς ἄγραν (κυνήγιον)||ὡσ. ὁ τρόπος τοῦ ἀγρεύειν (τοῦ συλλαμβάνειν τὸ θήραμα).— **II** Αὐτὸ τοῦτο τὸ συλλαμβανόμενον κατὰ τὴν θήραν, τὸ θήραμα, ἡ λεία || ἐπὶ πτηνῶν ἢ ζώων, «τὸ κυνήγι» || ἐπὶ ἰχθύων, τὸ περιεχόμενον τῶν δικτύων [διʼ ἐτυμ. βλ. ***ἄγω***].

Ἄγρα (Β), ἡ· ἐπών. τῆς Ἀρτέμιδος, παρὰ τὰ ***Ἀγροτέρα, Ἀγραία.***

ἄγρᾰ-δε, ἐπίρ.=***ἀγρόν-δε.***

ἀγραῖος, ***α, ον*** (***ἄγρα***)· ὁ τῆς ἄγρας, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος.

ἀ-γραμμᾰτία, ἡ· ἀπαιδευσία, ἀμάθεια· ἐκ τοῦ

ἀ-γράμμᾰτος, ***ον*** (***α*** στερ.+***γράμμα***)· ὁ μὴ γνωρίζων «γράμματα», ἀπαίδευτος, «ἀγράμματος» (λατ. **illiteratus**), ἰδίᾳ ὁ μὴ γνωρίζων γραφὴν ἢ ἀνάγνωσιν.— **II** = ἄγραφος, μὴ γεγραμμένος.

ἄ-γραπτος, ***ον,*** (***α*** στερ.+***γράφω***)· ὁ μὴ γεγραμμένος, ἄγραφος || ***ἄγραπτα νόμιμα***=ὁ μὴ καταγεγραμμένος ἠθικὸς νόμος· πρβλ. ***ἄγραφος.***

ἀγρ-αυλέω, μέλ. ***-ήσω***· εἶμαι ***ἄγραυλος*** (ὃ βλ.), διαμένω εἰς τοὺς ἀγροὺς (ἐπὶ ποιμένων).

ἀγρ-αυλής, ***ές***· = ***ἄγραυλος*** (ὃ βλ.).

ἀγρ-αυλία, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ***ἀγραύλου*** (ὃ βλ.) || στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐν τῷ ἀγρῷ.

ἄγρ-αυλος, ***ον*** (***ἀγρὸς***+***αὐλή***)· ὁ διαμένων εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἀγροῖκος (ἐπὶ ποιμένων) || ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἀγροτικός.

ἀγραφία, ἡ· τὸ μὴ γράφειν ἐπιστολὰς || τὸ μὴ ζωγραφεῖν (=***γράφειν***).

ἀγραφίου γραφή, ἡ· καταγγελία κατὰ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, ὁπότε ἐξηλείφοντο τὰ ὀνόματα τῶν ἐκ τοῦ καταλόγου πρὶν ἢ ἀποτίσωσι τὴν ὀφειλήν.

ἄ-γράφος, ***ον***=***ἄγραπτος*** (ὃ βλ.), ὁ μὴ γεγραμμένος· ***ἄγραφοι νόμοι*** ἐκαλοῦντο οἱ μὴ κατεγεγραμμένοι, ἦσαν δʼ οὗτοι: 1) οἱ φυσικοὶ νόμοι, ὁ ἠθικὸς νόμος· 2) οἱ ἐκ τῶν ἐθίμων καὶ ἐπὶ τῶν ἐθίμων στηριζόμενοι νόμοι.— **II** ὁ μὴ καταγεγραμμένος, μὴ περιλαμβανόμενος, εἰς γραπτὸν κατάλογον.

ἄγρει, ***ἀγρεῖτε,*** βʼ ἐν. καὶ πληθ. Προστ. τοῦ ***ἀγρέω***· παρʼ Ὁμ. ὡς ἐπίρ., ἀκριβῶς ὅπως οἱ τύποι ***ἄγε, ἄγετε!*** =ἔλα! ἔμπρός! σύντομα! γρήγορα!

ἀγρεῖος, ***α, ον*** (***ἀγρός***)· ὁ τοῦ ἀγροῦ, ἀγροτικός ||

ὡσ. ἄξεστος, σκαιός, τραχύς, ὡς τὸ ***ἄγροικος*** (ϐ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀγρειοσύνη, ἡ· σκαιότης || ἡ ζωὴ τοῦ ἀξέστου, τοῦ ἀγροίκου.

Ἀγρέ͂φνα, ***ης,*** ἡ· ϐωλοκόπος (κοιν. τσουγκράνα), δίκρανον (καὶ ***ἀγρίφη***).

ἀγρέμιος, ***ον*** (***ἄγρα***)· ὁ συλληφθεὶς κατὰ τὴν ἄγραν (κατὰ τὸ κυνήγιον).

ἀγρεμών, ***-όνος,*** δ· θηρευτής, κυνηγός.

ἀγρεσία, ἡ = ***ἄγρα***· λάφυρον (ϑήραμα) συλληφθὲν εἰς τὸ κυνήγιον.

ἄγρευμα, τὸ (***ἀγρεύω***)· τὸ συλληφθὲν ἐν ϑήρᾳ, ϑήραμα, λεία, λάφυρον. — **II** δίκτυον, γεν. μέσον θηρευτικόν.

ἀγρεύς, ***έως,*** ὁ (***ἀγρεύω***)· κυνηγός, ἐπίθ. ϑεῶν || εἶδος ἰχθύος.

ἀγρευτήρ, ***-ῆρος,*** δ·=***ἀγρευτὴς*** (ϐ βλ.).

ἀγρευτήριον ***ψυχῶν*** (παρὰ Θεοδ. Στουδ.).

ἀγρευτής, δ· ***κυνηγός,*** ὡς καὶ τὸ ***ἀγρεὺς*** (ϐ βλ.).— **II** ὡς ἐπίθ. χρησιμοποιούμενον ἐπὶ κυνηγίου ἢ ψαρεύματος: ***ἀγρευταὶ κύνες*** = κυνηγετικοὶ κύνες· ***ἀγρευτὴς κάλαμος***=καλαμίδι (καλάμι ψαρεύματος).

ἀγρευτικός, ***ή, όν*** (***ἀγρεύω***)· ἐπιτήδειος δι' ἄγραν, ἠσκημένος εἰς τὸ κυνήγιον.

ἀγρευτός, ***ή, όν***· ὁ συλληφθείς.

ἀγρεύω, μέλ. ***-εύσω*** (***ἄγρα***)· κυνηγῶ, συλλαμϐάνω ἐν ϑήρᾳ, «πιάνω» μτφρ. ἐπιδιώκω τι, κυνηγῶ κάτι, μετ' ἐπιμονῆς.

ἀγρέω, αἰολ. τύπος τοῦ ***ἀγρεύω*** (ϐ βλ.)· ὡσ. βλ. καὶ ***ἄγρει, ἀγρεῖτε.***

ἄγρη, ἡ, ἰων. τύπος ἀντὶ ***ἄγρα.***

ἄγρηδεν, ἐπίρ.· ἐκ τῆς ϑήρας.

ἀγρηνόν, τό· δίκτυον || δικτυοειδὲς ἐπίϐλημα ἐξ ἐρίων χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Βάκχου.

ἀγριαίνω, μέλ. ***ἀνῶ***· ἀόρ. ***ἠγρίᾶνα*** (***ἄγριος***)· **1)** ὡς ἀμτϐ. σημ. εἶμαι ἄγριος, ἐξοργίζομαι, ἐξερεθίζομαι, ἀντίθ.τῷ ***ἡμεροῦσθαι.*** **2)** ὡς μτϐ., δηλοῦν τὸ προκαλοῦν αἴτιον, σημ. κόμνω τινὰ νὰ ὀργισθῇ, ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω, τινὰ ἢ τι.

ἀγρι-άμπελος, ἡ· ἀγρία ἄμπελος, ἀγριόκλημα.

ἀγριάς, ***-άδος,*** ἡ=***ἀγρία*** (ϑηλ. τοῦ ***ἄγριος***).

ἀγριάω· εἶμαι ἄγριος.

ἀγρίδιον, τό, (ὑποκρ. τοῦ ***ἀγρός***), λατ. **agellus**· μικρὸς ἀγρός.

ἀγρι-έλαιος, ***ον*** (***ἄγριος***+***ἐλαία***)· ὁ ἐξ ἀγρίας ἐλαίας || ὡς οὐσ. ***ἡ ἀγριέλαιος*** = ἡ ἀγρία ἐλαία (λατ. **oleaster**).

ἀγρίζομαι· ἐρεθίζομαι.

ἀγριμαῖος, ***α, ον***· ἄγριος, ἀντίθ. τῷ ***ἥμερος*** || ***τὰ ἀγριμαῖα***=ἡ σάρξ ἀγρίων ζώων, «κυνῆγι».

ἀγριο-δαίτης, ὁ (***ἄγριος***+***δαίνυμαι***)· ὁ τρώγων ἀγρίους καρποὺς.

ἀγριόεις, ***-εσσα, -εν***=***ἄγριος.***

ἀγριο-ποιός, ***ὁν*** (***ἄγριος*** + ***ποιέω***)· ὁ καθιστῶν τινα (ἢ τι) ἄγριον, ὁ ἐξαγριώνων || περὶ ποιητοῦ, ὁ ἀγρίαν ποίησιν ποιῶν, ὁ περιγράφων ἀγρίους χαρακτῆρας.

ἄγριος, ***α, ον*** (καὶ ***-ος, -ον***) (***ἀγρός***)· ὁ ζῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, ζῶν ἀγρίως, «ἄγριος». Ἐξ αὐτοῦ: **I** ἐπὶ ζώων, ἀντίθ. τῷ ***τιϑασὸς*** καὶ ***ἥμερος,*** ἤτοι ἄγριος (λατ. **ferus**)· πρϐλ. τὸ τῆς νέας «ἀγρίμι, ἀγριμικό» ***σῦς ἄγριος*** = ἀγριόκαπρος. **2)** ἐπὶ δένδρων, ἄγριος, ἀντίθ. τῷ ἥμερος· **3)** ἐπὶ χωρῶν, ἀγρία, ἀκαλλιέργητος (λατ. **horridus**), ἀγεώργητος.—**II** ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων: **1)** ἐν ἠθικῇ ἐνν. ἄγριος, τραχύς, κακός, χαλεπὸς (λατ. **ferus, ferox**)· **2)** παρ' ἀττ. ὡσ. ἀντίθ. τῷ ***ἀστεῖος*** (=ὁ ἄνδρωπος τοῦ ἄστεως), ὅπως τὸ λατ. **rusticus** ἀντίθ. τῷ **urbanus**)· ἀγροϊκος, τραχύς· **3)** ὡσ. ἐπὶ παντὸς ϐιαίου πάϑους, ἄγριος, σφοδρός, μανιώδης· [δ' ἐτυμ. ϐλ. ***ἀγρός***].—**III** ἐπίρ. ***ἀγρίως*** (ὡσ. κατ' ***οὐδ. πληθ. ἄγρια***)· μὲ ἄγριον, ϐίαιον, τρόπον. Ἐκ τούτου

ἀγριότης, ἡ (***ἄγριος***)· ἀγριότης, ϐιαιότης, σκληρότης, δηριωδία, λατ. **feritas.**

ἀγριό-φωνος, ***ον*** (***ἄγριος***+***φωνή***)· ὁ ἔχων τραχεῖαν φωνὴν ἢ γλῶσσαν, κατὰ τὸ ***ϐαρϐαρό-φωνος.***

ἀγριόω, μέλ. ***-ώσω***· ἀόρ. ***ἠγρίωσα***· παϑ. ἀόρ. α' ***ἠγριώθην***· πρκ. ***ἠγρίωμαι*** (***ἄγριος***)· καϑιστῶ (τινα ἢ τι) ἄγριον, δηριώδη (-ες). — **II** Κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς παϑ., ἐξαγριοῦμαι, καϑίσταμαι ἄγριος, ἐν δὲ τῷ πρκ. ***ἠγρίωμαι***=εἶμαι ἄγριος, ἐπὶ φυτῶν κλπ.·—ἐπὶ ἀνθρώπων, εἶμαι σκληρός, ὠμός, ἄγριος (λατ. **efferari**).

Ἀγρίσκα, ἐπών. Ἀθηνᾶς.

ἀγρίτης, ***-ου,*** ὁ (ἀγρός)· ὁ χωρικός.

ἀγρῖφη, ἡ=***ἀγρεῖφνα*** (ϐ βλ.).

ἀγρι-ώδης, ***ες*** (***ἄγριος***+***εἶδος***)· ὁ ἔχων ἀγρίαν τὴν φύσιν, ὁ ἀγρίας μορφῆς.

ἀγριώνιος, δ· ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.—***τὰ Ἀγριώνια***= ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου.

ἀγρι-ωπός, ***ὀν*** (***ἄγριος***+***ὤψ***)· ὁ ἔχων ἀγρίαν τὴν ὄψιν, ὁ ἔχων ἄγριον τὸ ϐλέμμα.

ἀγρο-ϐόας, δ· ὁ ἀγροίκως ϐοῶν, δηλ. ἀγροίκως φϑεγγόμενος.

ἀγρο-ϐότης, δ (***ἀγρὸς***+***ϐόσκω***)· ὁ ϐόσκων εἰς τοὺς ἀγρούς, ὁ διαμένων εἰς τὴν ὕπαιϑρον (εἰς τοὺς ἀγρούς).

ἀγρο-γείτων, ***-ονος,*** ὁ (***ἀγρὸς***+***γείτων***)· ὁ γειτνιάζων εἰς τοὺς ἀγρούς, ἀντίθ. τῷ ***ἀστυγείτων*** (ϐ βλ.).

ἀγρο-δίαιτος, ***ον*** (***ἀγρὸς***+***δίαιτα***)· ὁ ζῶν εἰς τοὺς ἀγρούς.

ἀγρο-δότης, δ (***ἄγρα***+***δίδωμι***)· ὁ δίδων, παρέχων, ἄγραν (ϑήραμα, λείαν).

ἀγρόϑεν, ἐπίρ. τοῦ ***ἀγρός***· ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἐκ τῆς ἐξοχῆς.

ἀγρόϑι, ἐπίρ.· ἐν τοῖς ἀγροῖς.

ἀγρ-οικία, ἡ (***ἄγροικος***)· τραχύτης, ἀγένεια.—**II** ἀγροτικὴ ζωή, οἱ ἀγροὶ || κατὰ πληθ. σημ. ἐξοχικαὶ οἰκίαι.

ἀγρ-οικίζομαι, ἀττ. μέλλ. ***-ιοῦμαι,*** ἀποθ.· εἶμαι ἀγροῖκος, φέρομαι ἀγροίκως. Ἐκ τοῦ

ἄγρ-οικος, ***ον.*** (***ἀγρὸς***+***οἰκέω***)· ὁ ζῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀγρότης, χωρικός· ὅϑεν: **2)** ἐπὶ ἀνϑρώπων, χωρικός, καὶ μτφρ. σκαιός, ἄξεστος, τραχύς· ἀντίθ. τῷ ***ἀστεῖος.*** **3)** Ἐπὶ καρπῶν, ὁ γινόμενος, παραγόμενος, εἰς τοὺς ἀγρούς, κατωτέρας ποιότητος, ἐν ἀντιϑέσει πρὸς τοὺς ***γενναίους*** καρπούς, δηλ. τοὺς εὐγενεῖς, ἀνωτέρας ποιότητος, ἐκλεκτούς. **4)** ὡσ. ἐπὶ χώρας ἢ γῆς, τραχεῖα, ἀγεώργητος, ὡς τὸ ***ἄγριος*** (ϐ βλ.).

ἀγροικό-σοφος, ***ον***· ὁ ἀγροίκως σοφός, ὁ ἔχων ἄξεστον τὴν φυσικὴν εὐφυΐαν.

ἀγροικό-τονον· μέλος ἀγροίκως ἠχοῦν.

ἀγροίκως· ἐπίρ. τοῦ ***ἄγροικος***· τραχέως, ἀξέστως.

ἀγροιώτης, ***-ου,*** δ· ποιητ. τοῦ ***ἀγρότης***· ἄνδρωπος τῶν ἀγρῶν, «ἀγρότης», χωρικός.— **II** ὡς ἐπίθ., ἀγροτικός, ἄξεστος.

ἀγρο-κήπιον, τό· ἀγρὸς διατηρούμενος ὡς κῆπος.

ἀγρο-κόμος, ὁ (***ἀγρὸς***+***κομέω***)· ὁ οἰκονόμος, ἐπιστάτης, ἀγρῶν (κτήματος).

ἀγρόμενος, ***η, ον,*** μτχ. ἐπικ. μέσ. ἀορ ϐ' τοῦ ***ἀγείρω***· συγκεντρωϑείς.

ἀγρόν-δε, ἐπίρ. τοῦ ***ἀγρός***· εἰς τὸν ἀγρόν, εἰς τὴν ἐξοχήν.

ἀγρό-νομος, ***ον*** (καὶ ***-η, -ον***) καὶ ***ἀγρο-νόμος*** (***ἀγρὸς*** +***νέμομαι***)· ὁ ἐν ἀγροῖς διάγων, ἀγροτικός || ὡσ.= ***ἄγριος*** (ϐ βλ.).—ὡς οὐσ. ***ὁ ἀγρονόμος*** (νέμω) = ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐπιϐλέπων τὰς γαίας τοῦ Δημοσίου.

Ἄ͂ΓΡΟ΄Σ, δ, λατ. **AGER**· χωράφι, χώρα || ὡσ. ἡ ὕπαιϑρος, ἐν ἀντιϑ. πρὸς τὴν πόλιν. Κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., οἱ ἀγροί, τὰ χωράφια.

Ἔτυμ.: ***ἀγρός, ἄγριος, ἀγρότης*** εἶναι τῆς αὐτῆς ῥίζης· ***ἀγρὸς*** ‹ἰαπ. ****agros***=ϐοσκότοπος,ἐξοχή· ***ἄγριος*** ‹ἰαπ. ****agrijo***=ὁ εὑρισκόμενος εἰς τοὺς ἀγρούς,λατ. **ager**· ϐλ. καὶ ***ἄγω.***

ἀγρότερος, ***α, ον*** (***ἀγρός***), ποιητ. ἀντὶ τοῦ ***ἄγριος*** ἐπὶ φυτῶν||ἐπὶ ἀνϑρ., ἀγροτικός, διαμένων εἰς τοὺς ἀγρούς.— **II** (***ἄγρα***)· ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ϑήραν· ὅϑεν ***ἡ ἀγροτέρα*** =ἡ κυνηγός.

Ἔτυμ.: ἀνήκει εἰς τὰ εἰς -τερος ἐπίθ., τὰ στερούμενα συγκριτ. σημασ., οἷα καὶ τά: ***δρέστερος, θηλύτερος*** (ἀντὶ θῆλυς) ***θεώτερος*** (ἀντὶ δεῖος), ὡσ. τὰ ***ἡμέτερος, ἀριστερός, δεξιτερός.***

ἀγροτήρ, ***-ῆρος,*** δ·= ***ἀγρότης*** (ϐ βλ.)· ϑηλ. ***ἀγρότειρα,*** ὡς ἐπίθ. = ἡ ἐκ τῶν ἀγρῶν, χωριάτισσα.

ἀγρότης, ὁ, θηλ. *ἀγρότις, -ιδος,* (ἀγρός)· ἄνθρωπος τῆς ὑπαίθρου, χωρικός, χωριάτης· 2) ὡς ἐπίθ., ὁ ζῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἀγροτικός. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγρός*].

ἀγρο-φύλαξ, *-ᾰκος,* ὁ (*ἀγρὸς* + *φύλαξ*)· ὁ φυλάττων, ἐπιτηρῶν τοὺς ἀγρούς.

ἄ-γρυκτος, *ον* (α στερ.+*γρῡ́*)· ἄρρητος, περὶ οὗ δέν δύναταί τις νὰ εἴπῃ οὐδὲ γρῦ.

ἀγρ-υπνέω, μέλ.-*ήσω* (*ἄγρυπνος*)· εἶμαι ἄγρυπνος, ἄϋπνος, δέν κοιμοῦμαι, ἐγρηγορῶ || ἐπαγρυπνῶ, ἐπιτηρῶ: *ἀγρυπνεῖν τινι* ἢ *εἴς τι* = ἐπαγρυπνῶ ἐπάνω εἴς τινα (τι), εἶμαι ἀφωσιωμένος εἴς τινα (τι), προσέχω (τινά, τι)· [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄγρυπνος*].

ἀγρ-υπνητικός, *ή, όν*· ἄγρυπνος, ὁ μένων ἔξυπνος, ἄϋπνος.

ἀγρ-υπνία, ἡ· ἀϋπνία||ἐπαγρύπνησις (βλ. *ἄγρυπνος*).

ἄγρ-ῠπνος, *ον* (*ἀγρέω*+*ὕπνος*)· κυρ. ὁ θηρεύων, ἐπιζητῶν, ὕπνον· ὅθεν ἄϋπνος, ὁ μὴ κοιμώμενος || ὁ ἐπαγρυπνῶν.

Ἔτυμ.: ἡ ἐτυμολ. τῆς λ. *ἄγρυπνος* ἀνεζητήθη κατὰ ὅλως ἀντιθέτους κατευθύνσεις: *ἀγρέω* + *ὕπνος* (βλ. ἐν ἀρχῇ). Κατ' ἄλλους ὅμως τὸ *ἄγρυπνος* ὑπενθυμίζει τὸ *ἄγραυλος* (ἐπίθ. τῶν βοῶν, προϊμένων κλπ., οἵτινες διανυκτερεύουν εἰς τοὺς ἀγρούς) καὶ τὸ *ἀγροῖκος* (ὁ διαμένων εἰς τοὺς ἀγρούς), καὶ δέον νὰ ἑρμηνεύεται (τὸ *ἄγρυπνος* δηλ.) ὁ κοιμώμενος εἰς τοὺς ἀγροὺς (ἐπὶ βοσκῶν, πολεμιστῶν). Βεβαίως *ἡ δευτέρα* εἶναι ἀσφαλεστέρα.

ἀγρυπν-ώδης, *ες* (*ἄγρυπνος*+*εἶδος*)· ὁ ποιῶν τινα ἄγρυπνον, ὁ ἐπιφέρων ἀγρυπνίαν.

ἀγρώσσω = *ἀγρεύω* (δ' βλ.).

ἀγρώστης, ὁ (*ἀγρὸς*) = *ἀγρότης* (β. βλ.).—**II** (*ἄγρα*)· ὁ κυνηγός.—θηλ. *ἀγρῶστις, -ιδος,* ἡ· ἡ κυνηγός, ὡς ἐπίθ. ἡ κυνηγετική.

ἄγρωστις, *-ιδος, -ιος,* καὶ *-εως,* ἡ (βλ. *ἀγρώστης*)· εἶδος βοτάνης, κοιν. «ἀγριάδα», «γρασίδι» [τὸ ἐν ἀρχῇ ἀ- εἶναι προθεματικόν· πρβλ. *γράστις* = χλόη καὶ *γράω* = ροκανίζω.— Κατ' ἄλλους *ἀγρὸς* + **ἔστις* (ἐκ ῥ. *ἐδ-* = *τρώγειν*)].

ἀγρώστωρ, *-ορος,* ὁ· = *ἀγρώστης* (β' βλ.).

ἀγρώτης, ὁ· = *ἀγρότης* (β. βλ.)· ὡς ἐπίθ. = ὁ ἄνθρωπος τῶν ἀγρῶν, ἄγριος.

ἀγυιᾶ, ἡ [ᾰγ-] (*ἄγω*)· ἐπὶ πόλεων, ὁδός, λεωφόρος. —κατὰ πλῃθ. πόλις.

Ἔτυμ.: Ἀρχικῶς ἦτο μτχ. θηλ. τοῦ *ἄγω* (ἐνν. *ὁδὸς*) ἄνευ ἀναδιπλ.· πρβλ. τὰ τῆς αὐτῆς κατηγορίας *αἴθυια, ἄρπυια,* **Ἐλεύθυια** κ. ἄ.. Ἐκ τούτου τὸ

ἀγυιαῖος, *α, ον* (*ἀγυιά*)· ὁ τῶν ἀγυιῶν (τῶν ὁδῶν ἢ τῶν λεωφόρων).

ἀγυιάτης, ὁ (*ἀγυιὰ*) = **Ἀγυιεύς** (β βλ.)· κλητ. **Ἀγυιᾶτα.**

ἀγυιᾶτις, *-ιδος,* ἡ· θηλ. τοῦ προηγουμ.· γειτόνισσα.— **II** ὡς ἐπίθ. *ἀγυιάτιδες θεραπεῖαι* = ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀγυιέως (βλ. **Ἀγυιεύς**).

Ἀγυιεύς, *-έως,* ὁ (*ἀγυιά*)· ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς φρουροῦ καὶ προστάτου τῶν ὁδῶν καὶ λεωφόρων.

ἀγυιο-πλαστέω (*ἀγυιὰ* + *πλάσσω*)· οἰκοδομῶ κατὰ ὁδοὺς ἢ σειράς.

ἄ-γυιος, *ον,* (α στερ.+*γυῖον*)· ὁ ἄνευ μελῶν, ὁ ἀδύνατος εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος.

ἀ-γυμνᾰσία, ἡ· ἔλλειψις ἀσκήσεως, ἐκγυμνάσεως.

ἀ-γύμναστος, *ον* (α στερ.+*γυμνάζω*)· ὁ μὴ γεγυμνασμένος, μὴ ἠσκημένος, ἀνάσκητος || *ἀγύμναστός τινος* (καὶ *ἀγ. εἴς τι, πρός τι*) = ὁ μὴ ἠσκημένος εἴς τι, ἄπειρός τινος. 2) ἀνενόχλητος, μὴ κατατρυχόμενος ἀπό τι.—Ἐπίρ. *ἀγυμνάστως ἔχειν πρός τι* = δέν εἶμαι ἠσκημένος εἴς τι.

ἀ-γύναιξ, ὁ (α στερ.+*γυνή*)· ὁ ἄνευ γυναικός, ὁ μὴ ἔχων σύζυγον.

ἄγῡρις, *-ιος,* ἡ· αἰολ. τύπος τῆς λ. *ἀγορὰ* (β βλ.). [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγείρω*].

ἀγυρμός, ὁ, (*ἀγείρω*)· συνάθροισις, συλλογή [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγείρω*).

ἀγυρτάζω, (*ἀγύρτης*)· συλλέγω διὰ τῆς ἐπαιτείας.

ἀγυρτεύω· εἶμαι ἀγύρτης.

ἀγύρτης, ὁ (*ἀγείρω*)· κυρ. ὁ συλλέγων, ὁ συλλέκτης || ὅθεν: ὁ ἐπαίτης, «ἀγύρτης», ἀπατεών, κατεργάρης, «τσαρλατᾶνος» [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀγείρω*].

Ἐκ τούτου τὸ

ἀγυρτικός, *ή, όν*· (*ἀγύρτης*)· ὁ ἔχων χαρακτῆρα ἀγύρτου, ἀλήτης, κατεργάρικος, τσαρλατάνικος.

ἀγύρτρια, ἡ· θηλ. τοῦ *ἀγυρτὴρ* = *ἀγύρτης* (β βλ.).

ἄ-γυψος, (α στερ.+*γύψος*)· ὁ ἄνευ γύψου, ἀγύψωτος (π.χ. οἶνος).

ἀγ-χάζω, ποιητ. ἀντὶ *ἀναχάζω* = *ἀναχάζομαι*· ἀποχωρῶ|| ὑποχωρῶ.

ἀγ-χαλάω = *ἀναχαλάω* (ᾰ βλ.).

ἄγχ-αυρος, *ον* (*ἄγχι*+*αὔριον*)· ὁ ἐγγὺς τῆς αὔριον, ἐγγὺς τῆς πρωΐας.

ἀγχέ-μαχος, *ον* (*ἄγχι*+*μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος ἐκ τοῦ συστάδην, «στῆθος πρὸς στῆθος» || *ἀγχέμαχα ὅπλα* = ὅπλα κατάλληλα διὰ μάχην ἐκ τοῦ συστάδην.

ἀγχ-ήρης, *ες*· ὁ καλῶς συναρμοζόμενος, γειτνιάζων, ὁ πλησίον.

ᾍΓΧΙ˘, τοπ. ἐπίρ. = *ἐγγύς,* πλησίον, κοντά, πολὺ κοντὰ (μετὰ γεν.)· —Συγκρ. *ἄγχιον* καὶ *ἄσσον*· ὑπερθ. *ἄγχιστα, ἀγχοτάτω.* Πρβλ. *ἀγχοῦ, ἄγχιστος,* (*ἀγχῦ*).

Ἔτυμ.: εἰς πάντα ταῦτα: *ἄγχι, ἀγχοῦ, ἀγχόθι,* συγκρ. *ἄσσον* (<*ἀνσσον(<*ἀγχjον) ὑπόκειται ἡ ριζ. τῆς Ἰαπ. aʃiʃ- πρβλ. ἐν *ἄγχω.*

ἀγχί-ᾰλος, *ον* (καὶ *-η, -ον*), (*ἄγχι*+*ἅλς*)· ὁ πλησίον τῆς θαλάσσης (ἐπὶ πόλεων) || ἀλλ' ἐπὶ νήσων σημ. ἡ πλησίον τῆς θαλάσσης, δηλ. γύρωθεν περιβαλλομένη ὑπὸ θαλάσσης, τρόπον τινὰ *ἀμφί-αλος.*

ἀγχι-βᾰθής, *ὲς* (*ἄγχι* + *βάθος*)· ὁ βαθὺς καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς ἀκόμη || γεν. βαθύς, ὑψηλός.

ἀγχί-γᾰμος, *ον*· ὁ ἐγγὺς τοῦ γάμου ὤν.

ἀγχι-γείτων, *ον,* γεν. *-ονος* (*ἄγχι* + *γείτων*)· γειτνιάζων, γειτονικός, κοντινός.

ἀγχί-γυος, *ον* (*ἄγχι*+*γύα*)· ὁ γειτονικῆς χώρας, πλησιόχωρος || ὁ παρὰ τὴν ξηράν.

ἀγχι-θάλασσος, *ον*· ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν.

ἀγχι-θᾰνής, *ές*· ὁ ἐγγίζων εἰς τὸν θάνατον.

ἀγχί-θεος, ον (*ἄγχι*+*θεός*)· ὁ πλησίον τῶν θεῶν, τ. ἔ. ὁ ὅμοιος πρὸς τοὺς θεοὺς ἢ ὁ διαμένων μετ' αὐτῶν.

ἀγχί-θρονος, *ον*· ὁ καθήμενος πλησίον.

ἀγχί-θῠρος, *ον* (*ἄγχι*+*θύρα*)· ὁ πλησίον τῆς θύρας, γειτονικός.

ἀγχι-κέλευθος, *ον*· ὁ παρὰ τὴν ὁδόν.

ἀγχί-κρημνος, *ον*· ὁ παρὰ τὸν κρημνὸν ἢ τὴν ἀκτήν.

ἀγχί-λωψ, *-ωπός,* ὁ· ἀπόστημα παρὰ τὸν κανθὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔσωθεν.

ἀγχι-μᾰχητής, ὁ· = *ἀγχέμαχος* (β βλ.).

ἀγχι-μολέω· ἔρχομαι πλησίον· ἐκ τοῦ

ἀγχί-μολος, *ον,* (*ἄγχι* + *μολεῖν*)· ὁ ἐρχόμενος πλησίον· πάντοτε κατ' οὐδ. ὡς ἐπίρ. *ἀγχίμολον ἐλθεῖν* ἢ *στῆναι* = πλησίον, ἐγγύς, ἑλδ. ἢ στ.· *ἐξ ἀγχιμόλοιο* = ἐκ τοῦ πλησίον.

ἄγχιμος, *ον* (*ἄγχι*)· = *πλησίος.*

ἀγχι-νεφής, *ὲς* (*ἄγχι* + *νέφος*)· ὁ πλησίον τῶν νεφῶν.

ἀγχί-νοια, ἡ (*ἄγχι*+*νοέω*)· ἑτοιμότης πνεύματος, ὀξύνοια, εὐφυΐα (λατ. **sagacitas**).

ἀγχί-νοος, *ον,* συνῃρ. *ἀγχί-νους, ουν* (*ἄγχι*+*νοῦς*)· ὁ ὀξὺς τὸν νοῦν, εὐφυής (λατ. **sagax**).

ἀγχί-νωψ, *-ωπος,* ὁ· εἶδος λεπτοῦ καλαμοειδοῦς φυτοῦ (βλ. Διοσκ. ἐν λ. *φοῖνιξ*).

ἄγχιον, συγκρ. ἐπίρ. τοῦ *ἄγχι*· πλησιέστερον, ἐγγύτερον.

ἀγχί-πλοος, *ον,* συνῃρ. *ἀγχί-πλους, ουν* (*ἄγχι*+*πλοῦς*)· ὁ ἐγγὺς ὢν διὰ θαλάσσης || ὁ ταχέως διαπλεόμενος· *ἀγχίπλους πόρος* = σύντομον ταξίδιον.

ἀγχί-πολις, ποιητ. *ἀγχί-πτολις, -εως,* ὁ, ἡ (*ἄγχι* +*πόλις*)· ὁ ἐγγὺς τῆς πόλεως διαμένων, πλησιόχωρος.

ἀγχί-πορος, *ον* (*ἄγχι* + *πορεύομαι*)· ὁ πλησίον διερχόμενος, πλησίον εὑρισκόμενος

ἀγχί-πους, ὁ, ἡ. *-πουν,* τό· ὁ πλησίον ἔχων τὸν πόδα, ἐγγὺς εὑρισκόμενος.

ἀγχί-πτολις, ποιητ. ἀντὶ *ἀγχί-πολις.*

ἀγχί-ῤροος, *ον,* συνῃρ. *-ρους*· ὁ ῥέων πλησίον.

ἀγχί-σπορος, *ον* (*ἄγχι*+*σπείρω*) ὁ ἀγχι ἐσπαρμένος, ὁ ἐγγὺς κατὰ τὸ γένος, συγγενής.

ἄγχιστα, (βλ. *ἄγχιστος*).

ἀγχιστεία, ἡ (*ἀγχιστεύω*)· ἐγγύτης συγγενείας, συγγένεια.— **II** δικαιώματα συγγενείας, δικαιώματα κληρονομίας.

ἀγχιστεῖα, τὰ=*ἀγχιστεία* (ϐ βλ.).

ἀγχιστεύς, *-έως* (*ἄγχιστα*)· ὁ πλησιέστερος συγγενής, στενὸς συγγ. || ὁ (νόμιμος) κληρονόμος.

ἀγχιστεύω, μέλ. *-εύσω* (*ἄγχιστος*)· εἶμαι πλησίον τινός (μετὰ δοτ). || κυρ. σημ. εἶμαι ὁ πλησιέστερος συγγενής, εἶμαι ὁ κληρονόμος.

ἀγχιστήρ, *-ῆρος,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ἀγχιστεὺς* (ϐ βλ.): *ἀγχιστὴρ τοῦ πάθους* = ὁ ἄμεσος πρόξενος τοῦ πάθους.

ἀγχιστικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν *ἀγχιστείαν*, συγγενικός.

ἀγχιστῖνος, *η, ον,* ποιητ. ἐπεκτετ. τύπος τοῦ *ἄγχιστος*· ἐγγύς τινος, κολλητός, πυκνός || κατὰ σωρούς.

Ἔτυμ. : ἐπειδὴ ἡ σημασία του ὑποδηλοῖ, ὅτι μᾶλλον ἐκ τοῦ *ἄγχι* παρὰ ἐκ τοῦ *ἄγχιστος* παράγεται, θεωροῦσί τινες τὸ *ἀγχιστῖνος* ὡς σύνθ. ⟨*ἄγχι*+*-στῖνος* (στοιχεῖον συγγ. τῷ ρήμ. **stāi-**, ὅπερ ἐν τῇ ἑλλ. ἀπαντᾷ ὡς *στᾱ́jαρ*, ἰων-αττ. *στέαρ* καὶ ἄλλοτε *σταῖς*), λατ. **stiria.**

ἄγχιστος, *ον,* ἐπίθ. ὑπερθ. (*ἄγχι*)· ὁ ἐγγύτατος, πλησιέστατος || ὁ ἑπόμενος: *ἄγχιστος γένει* =πλησιέστατος συγγενής· οὐδ. *ἄγχιστον* ἢ *ἄγχιστα* (ὑπερθ. ἐπίρ.)=ἐγγύτατα: *ἄγχιστα ἔοικας* = ὁμοιάζεις παρὰ πολύ· *οἱ ἄγχιστα* = οἱ πλησιέστατοι συγγενεῖς· συν. μετὰ γεν. ὡς *ἄγχιστά τινος*=ἐγγύτατα εἴς τινα.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἔσχατος, τελευταῖος (λατ. **proximus**).

ἀγχί-στροφος, *ον* (*ἄγχι*+*στρέφω*)· ὁ στρεφόμενος ἐγγύς, ὁ ταχέως περιστρεφόμενος (ἐπὶ πτηνοῦ)· **2)** ὁ ταχέως μεταβαλλόμενος, εὐμετάβλητος, αἰφνίδιος || κατ' οὐδ. πληθ. *ἀγχίστροφα* ὡς ἐπίρ.=αἰφνιδίως.

ἀγχι-τέλεστος, *ον*· ὁ πλησιάζων εἰς τὴν τέλεσιν, τὸ τέλος.

ἀγχι-τελής, *ές,* ὁ πλησίον τοῦ τέλους.

ἀγχι-τέρμων, *ον,* γεν. *-ονος,* (*ἄγχι* + *τέρμα*)· ὁ ἐγγὺς τῶν συνόρων, συνορεύων || γειτονικός.

ἀγχί-τοκος, *ον* (*ἄγχι*+*τόκος*)· ὁ ἐγγὺς ὢν τοῦ τοκετοῦ, ἐπίτοκος (ἑτοιμόγεννος).

ἀγχι-φάνής, *ές,* ὁ πλησίον φαινόμενος.

ἀγχί-φρων, *ον* (*ἄγχι*+*φρήν*)=*ἀγχίνους* (ϐ βλ.).

ἀγχί-φῦτος, *ον*· ὁ πλησίον πεφυτευμένος.

ἀγχόθεν, ἐπίρ. (*ἀγχοῦ*)· ἐκ τοῦ πλησίον.

ἀγχόθι, ἐπίρ.= *ἀγχοῦ* (ϐ βλ.)· ἐγγύς, πλησίον (μετὰ γεν.).

ἀγχονάω, (*ἀγχόνη*)· ἀπαγχονίζω.

ἀγχόνη, ἡ (*ἄγχω*)· πνίξιμον, στραγγάλισμα, κρέμασμα, κρεμάλα, ἀπαγχονισμός, ἀγχόνη: *κρεῖσσον ἀγχόνης*=χειρότερον ἀπὸ κρέμασμα· *ἀγχόνης πέλας* = ὡσὰν ἀγχόνη (τόσον κακὸν ὅσον καὶ ἡ ἀγχ.)· **2)** ὁ βρόχος τῆς ἀγχόνης, τὸ σχοινίον τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς ἀπαγχονισμόν.

ἀγχονιμαῖος, *α, ον· ἀγχ. μόρος* = θάνατος δι' ἀγχόνης.

ἀγχόνισις, *α, ον* (*ἀγχόνη*)· ὁ κατάλληλος πρὸς στραγγάλισμα, ἀπαγχονισμόν.

ἀγ-χορεύω, ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἀνα-χορεύω.*

ἀγχόσε, ἐπίρ.· πρὸς τὰ πλησίον.

ἀγχότατος, *η, ον* ὑπερθ. ἐπίθ. (*ἄγχι*)· ἐγγύτατος, πλησιέστατος || ἑπόμενος· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπιρ. *ἀγχοτάτω*= *ἄγχιστα*, μετὰ γεν.· *οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες*=οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς.

ἀγχότερος, *α, ον,* συγκριτ. ἐπίθ. (*ἄγχι*)· ἐγγύτερος.

ἈΓΧΟΥ̃=*ἄγχι*· ἐγγύς, πλησίον· ἀπολ. ἢ μετὰ γεν., ὡσ. μετὰ δοτ.· πρβλ. *ἄγχι.* [δι' ἔτυμ. βλ. *ἄγχι*].

ἄγχ-ουρος, *ον* ἰων. ἀντὶ *ἄγχορος*· ὁ γειτνιάζων, συνορεύων.

ἌΓΧΩ, (λατ. **ango** ⟨**anghō*), πρτ. *ἦγχον*· μέλ. *ἄγξω*· ἀόρ. *ἦγξα*· λατ. **ango**· πιέζω σφιγκτά, σφίγγω, ἰδίᾳ τὸν λαιμόν || ἀποπνίγω, κρεμῶ, στραγγαλίζω.

Ἔτυμ. : ἐν πᾶσι τοῖς κατωτέρω: *ἄγχω, ἀγχόνη, ἀγκτήρ, ἄγχι* (βλ. λ.) ὑπόκειται ἡ ἰαπ. ῥ. **aŋĝh-**= συσφίγγω, συμπιέζω· ὡσ. εἰς τὰ λατ. **ango, angustus, angor, anxius**· ὡσ. εἰς τὰ ἑλλ. *ἄχ-νυ-μαι, ἄχ-ο-μαι, ἀχ-εύω, ἄχ-ος, ἄχθ-ος, ἄχ-θ-ομαι.*

ἀγχ-ώμᾰλος, *ον* (*ἄγχι* + *ὁμαλός*)· ὁ σχεδὸν ἴσος· *ἀγχώμαλος μάχη*=ἀμφίρροπος μάχη. Ἐπίρ. *ἀγχωμάλως,* ὡσ. *ἀγχώμαλα*=κατὰ τρόπον ἀμφίρροπον (λατ. **aequo Marte**).

ᾍΓΩ, λατ. **ago**· πρτ. *ἦγον,* ἐπ. *ἄγον,* ἰων. *ἄγεσκον*· μελ. *ἄξω*· ἀόρ. ϐ'. *ἤγαγον,* ἀπρφ. *ἀγαγεῖν*· σπανιώτ. ἀόρ. α'. *ἦξα,* ἀπρφ. *ἄξαι,* ἐπ. *ἀξέμεν* ἢ *ἀξέμεναι*· πρκ. *ἦχα,* καὶ μετ' ἀναδιπλ. *ἀγήοχα.*—Μέσ. μέλ. *ἄξομαι*· ἀόρ. α' *ἠξάμην,* ἀόρ. ϐ' *ἠγαγόμην.*—Παθ. μέλ. *ἀχθήσομαι* ἀλλ' ἐνίοτε μετὰ παθ. σημ. καὶ ὁ μέσ. *ἄξομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἤχθην*· πρκ. *ἦγμαι*· ρημ. ἐπίθ. *ἀκτέον* (ϐ βλ.).

I Ἐνεργ.=ἄγω (ὁδηγῶ), μεταφέρω (κυρ. ἐπὶ προσ., ἐπὶ δὲ ἀψύχων τὸ *φέρω*)· *ἄγειν καὶ φέρειν*=ἀπάγειν ἐκ τινος χώρας τὴν λείαν (τ. ἔ. κτήνη καὶ πᾶν τὸ κινητόν), ἄλλοτε δὲ σημ. λεηλατεῖν (λατ. **agere et ferre**) || *ἄγειν εἰς δίκην* (ἢ *δικαστήριον*) ἢ *ἄγειν ἐπὶ τοὺς δικασταὶς*=ἐνάγειν (καταγγέλλειν) τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον (λατ. **rapere in jus**). **2)** ὁδηγῶ πρός τι μέρος, ὁδηγῶ πρὸς τὰ ἐμπρός: *ἄγειν θανάτοιο τέλοσδε*=ὠδήγει πρὸς τὸν θάνατον· μετ' ἀπρφ. *ἄγει θανεῖν*= ὁδηγεῖ πρὸς θάνατον ||ϐθεν: ὁδηγῶ, διοικῶ (ὡς στρατηγός, ἡγοῦμαι) || ὁδηγῶ, κατευθύνω (ὡς οἱ θεοί) κλπ. **3)** ἀνατρέφω, διαπαιδαγωγῶ (καλῶς ἢ κακῶς τινα). **4)** ἄγω κατὰ μῆκος, τραϐῶ κατὰ μῆκος, κατασκευάζω π.χ. *τεῖχος* (*τεῖχος ἄγειν*=λατ. **murum ducere**). **5)** τελῶ, τηρῶ· *ἄγω* (ὡς καὶ τὸ λατ. **agere** ἐνίοτε=**celebrare**) *ἑορτὴν* π.χ.=ἑορτάζω· *ἄγειν εἰρήνην, ἄγειν σπονδὰς*=διατελεῖν ἐν εἰρήνῃ, ἐν συνθήκαις· *βίον ἄγειν*=λατ. **vitam agere**=ζῆν. **6)** Συνών. τῷ *ἡγοῦμαι* (=νομίζω, θεωρῶ, ὡς τὸ λατ. **ducere**): *ἐν τιμῇ ἄγειν ἢ ἄγεσθαί τινα*=θεωρῶ τινα ἔντιμον, τὸν τιμῶ, τὸν ὑπολήπτομαι· *περὶ πλείστου ἄγειν* = ἐκτιμᾶν τὰ μέγιστα· *θεοὺς ἄγειν*=πιστεύειν εἰς θεούς. **7)** Συνών. τῷ *ἕλκειν* ἐν τῇ σημ. τοῦ: ἔχω τόσον ϐάρος, ζυγίζω: *ἄγειν μνᾶν, τριακοσίους δαρεικούς* κλπ.=ζυγίζω ϐάρος μιᾶς μνᾶς κλπ. (ἔνθα ἡ αἰτ. δηλοῖ τὸ ϐάρος, πρὸς τὸ ὁποῖον ἰσοστατεῖ τὸ ζυγιζόμενον ϐάρος, ἢ τὸ ὁποῖον ἕλκει διὰ τοῦ ἰδίου του ϐάρους πρὸς τὰ κάτω). — **II** Μέσ. *ἄγομαι*=ἀποκομίζω, λαμϐάνω, δι' ἐμαυτόν: *χρυσὸν καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι.* **2)** *ἄγομαι γυναῖκα* — λατ. **uxorem ducere**=λαμϐάνω δι' ἐμαυτὸν σύζυγον, συζεύγνυμαι, νυμφεύομαι || καὶ ἀπολ. *ἄγομαι* = νυμφεύομαι· ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐπὶ πατρός. ὃς *ἄγεται* (=ἐκλέγει) σύζυγον διὰ τὸν υἱόν του· **3)** *διὰ στόματος ἄγομαι μῦθον*=ἀφίνω νὰ δ.ἐλθῃ διὰ τοῦ στόματός μου λόγος, προφέρω, ἐκφράζω. **4)** *ἄγομαί τι εἰς χεῖρας*=λαμϐάνω τι εἰς τὰς χεῖράς μου || ἀναλαμϐάνω, ἐπιχειρῶ.

Ἔτυμ. : *ἄγω, ἀγινέω, ἀγός, ἄκτωρ, ἀγών, ἀγυιά, ὄγμος, ἄγρα* κ.ἄ.· ὡσ. τὰ λατ. **ago, agmen, actor, actus, actio** κ. ἄ. ἀνάγονται εἰς Ἰαπ. ῥ. **ag-**, ***ágo** = ὠθῶ, ὁδηγῶ, σανσκρ. *ájāmi*=ἄγω, ἐλαύνω, Βλ. *ὄγμος.*

ἀγωγαῖος, *ον* (*ἀγωγή*)· ὁ χρησιμεύων διὰ νὰ ὁδηγῇ τις δι' αὐτοῦ, λεγόμενον π. χ. περὶ τοῦ περιλαιμίου ἢ τοῦ ἱμάντος τοῦ κυνός.

ἀγωγεῖον, τό· οἰκία μαστροποῦ, προαγωγέως, οἶκος ἀπωλείας, πορνεῖον, καταγώγιον.

ἀγωγεύς, *-έως,* ὁ (*ἄγω* = ὁδηγῶ)· ὁ ὁδηγός, ὁ ἕλκων, ὁ σύρων.—**II** τὸ δι' οὗ τις ἄγει, ὁδηγεῖ, τ.ἔ. λωρίον, ἱμάς, χαλινός.

ἀγωγή, ἡ (*ἄγω*)· τὸ ἀπάγειν, τὸ μετακομίζειν || ὡσ. ἐν ἀμτϐ. ἐνν.=μετακίνησις. **2)** τὸ φέρειν μέσα εἴς τι (εἰσαγωγή), ἢ τὸ φέρειν πρός τι (προσαγωγή) || ἐμφανίζειν τι ἐνώπιον συνελεύσεως. **3)** τὸ ἄγειν πρὸς τι σημεῖον, καθοδήγησις, διεύθυνσις || ἡ διοίκησις (ἐνὸς στρατοῦ π. χ.), ἡ τακτοποίησις, διευθέτησις (τῶν δημοσίων πραγμάτων π.χ.). **4)** ἀνατροφή, μόρφωσις, «ἀγωγή»· καὶ ἐν ἀμτϐ. σημ. συμπεριφορά, τρόπος τοῦ ζῆν.

ἀγώγῐμος, *ον* (*ἄγω*)· εὔκολος εἰς τὸ νὰ ἄγεται (ὁδηγῆται, μεταφέρηται) || *τὰ ἀγώγιμα*=πράγματα δυνάμενα νὰ μετακομισθοῦν, ἐμπορεύματα.— **II** ἐπὶ προσ., ὁ καταδικασμένος, ὁ φυγόδικος, ἢ ὁ παρα-

δεδομένος εἰς δουλείαν. — **III** εὐκόλως ἀγόμενος, εὐάγωγος, φιλόφρων.

ἀγώγιον, τό (*ἄγω*)· τό φορτίον ἀμάξης.

ἀγωγός, *ὁν* (*ἄγω*)· ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγῶν || ὡς οὐσ. ὁ *ἀγωγὸς* = ὁ ὁδηγός || *ἀγωγοί* = συνοδία (κυρ. οἱ συνοδεύοντες φύλακες).—**II** ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) πρός τι μέρος.—**III** ὁ ἕλκων πρὸς ἑαυτόν, ἑλκυστικός, ὁ προσελκύων (μετὰ γεν.)· ἀπόλ. ἑλκυστικός, προσελκυστικός || *τὸ ἀγωγὸν*=τὸ ἐπαγωγόν, τὸ ἑλκυστικόν.

Ἀγωνή, *-ῶνος,* ὁ· συνάθροισις, συνέλευσις (ὡς τὸ *ἀγορά,* ὃ βλ.). κυρ. συγκέντρωσις ἀνθρώπων πρὸς παρακολούθησιν ἀγώνων. **2)** Τόπος συνελεύσεως (συγκεντρώσεως) || τόπος, ἐν ᾧ διεξήγοντο ἀγῶνες, κονίστρα, στάδιον.—**II** Ἡ συγκέντρωσις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς των ἀγῶνας: ἀγὼν Ὀλυμπίας, ἢ Ὀλυμπισκὸς ἀγὼν κλπ. || ὅθεν ὁ συναγωνισμός, ἡ ἅμιλλα, ὁ ἀγών, διὰ τὴν ἀπόκτησιν βραβείου κατὰ τοὺς ἀγῶνας αὐτούς. **2)** Γενικῶς, κάθε ἀγών, κάθε προσπάθεια, κάθε ἅμιλλα, ὅπως π. χ. *ἀγὼν περὶ τῆς ψυχῆς.* **3)** μάχη. **4)** δικανικὸς ἀγών, δίκη. **5)** μτφρ. *ἀγὼν λόγων*=καιρὸς διὰ λόγους· *ἀγὼν μάχης*=καιρὸς διὰ μάχην κλπ. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄγω*].

ἀγων-άρχης, ὁ (*ἀγὼν*+*ἄρχω*)· ὁ προϊστάμενος, ὁ κριτής, ἀγωνίσματος.

ἀγωνία, ἡ· ἅμιλλα, συναγωνισμός, διὰ τὴν νίκην. **2)** γυμναστικὴ ἄσκησις, πάλη. **3)** ψυχικὴ (διανοητικὴ) ἀγωνία, στενοχωρία, ἀδημονία, ταραχή.

ἀγωνιᾶτης, *-ου,* ὁ· νευρικὸς ἄνθρωπος, ἀνήσυχος.

ἀγωνιάω· πρτ. *ἠγωνίων·* μελ. *-ᾱ́σω·* ἀόρ. α' *ἠγωνίᾱσα·* πρκ.· *ἠγωνίᾱκα·* ἔχω ἐμπλακῆ εἰς ἀγῶνα, συναγωνίζομαι, ἁμιλλῶμαι (ὡς τὸ *ἀγωνίζομαι*).— **II** παλαίω, προσπαθῶ ἐπιμόνως || εἶμαι ἐν ἀγωνίᾳ διά τι.

ἀγωνίδαται (βλ. *ἀγωνίζομαι*).

ἀγωνιεύω=*ἀγωνιάω* (ὃ βλ.).

ἀγωνίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι,* ἀόρ. α' *ἠγωνισάμην* (διὰ τοὺς παθητ. τύπους βλ. σημασ. **II** 2) (*ἀγών*)· ἁμιλλῶμαι διὰ βραβεῖόν τι (κυρ. εἰς δημοσίους ἀγῶνας): *ἀγωνίζομαι στάδιον* = συμμετέχω εἰς ἀγῶνα δρόμου· *ἀγ. περί τινος* = ἁμιλλῶμαι διά τι βραβεῖον· *ἀγ. τινι ἢ πρός τινα*=διεξάγω ἀγῶνα ἐναντίον τινός. **2)** Μάχομαι. **3)** Ἐπὶ ποιητ. ἀγώνων, ἀγωνίζομαι ἐπὶ τῆς σκηνῆς διὰ τὸ βραβεῖον.— **II** Διεξάγω δικαστικὸν ἀγῶνα κατά τινος· *ἀγ. δίκην, γραφὴν*=ὑπεροσπίζω ὑπόδεσιν ἐν δικαστηρίῳ μέχρι τέλους· *ἀγ. φόνον*=ὑπεραοπίζω ἐμαυτὸν κατὰ κατηγορίας ἐπὶ φόνῳ· **2)** ἐν παθ. ἐνν. ἐμπλέκομαι εἰς ἀγῶνα, ἀλλὰ σχεδὸν μόνον κατὰ πρκ. π.χ. *πολλοὶ ἀγῶνες ἀγωνίδαται* (ἀντὶ *ἠγωνισμένοι εἰσὶ*)=πολλαὶ μάχαι ἔχουσι διεξαχθῆ. Μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. καὶ ὁ Παθ. ἀόρ. *ἠγωνίσθην.*

ἀγωνικός, *ή, όν*· ὁ ἁρμόδιος ἢ ἐπιτήδειος εἰς ἀγῶνας.

ἀγώνιος (Α), *ου* (*ἀγών*)· ὁ ἐποπτεύων τὸν ἢ τοὺς ἀγῶνας (ἐπίθ. τῶν θεῶν). — ***Σχολὴ ἀγώνιος***=ἡ ἀπὸ τῆς μάχης ἀνάπαυλα.

ἀ-γώνιος (Β) (*α* στερ.+*γωνία*)· ὁ μὴ ἔχων γωνίας.

ἀγώνισις, ἡ (*ἀγωνίζομαι*)· τὸ ἀγωνίζεσθαι περὶ βραβείου.

ἀγώνισμα, τὸ (*ἀγωνίζομαι*)· πάλη, ἅμιλλα, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ βραβείου || γενικῶς, ἅμιλλα, «ἀγώνισμα», ἀγών, πάλη. Κατὰ πληθ., κατορθώματα, ἀνδραγαθήματα.— **II** ἀντικείμενον πρὸς ἐπίδειξιν, τὸ μέλημα τῶν ἀγώνων || τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος, ἡ διάκρισις, ἆθλον.— **III** τὸ μεθ' οὗ κατέρχεταί τις εἰς τὸν ἀγῶνα, π.χ. ρητορικὸν γύμνασμα.

ἀγωνισμός, ὁ (*ἀγωνίζομαι*)· ἀνταγωνισμός, ἅμιλλα.

ἀγωνιστέον· ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀγωνίζομαι* =πρέπει νὰ ἀγωνισθῇ τις.

ἀγωνιστήριος, *α, ον* (καὶ *-ος, -ον*)· = *ἀγωνιστικός.*— **II** *τὸ ἀγωνιστήριον*=τόπος συνελεύσεως.

ἀγωνιστής, ὁ (*ἀγωνίζομαι*)· ὁ ἀγωνιζόμενος, ὁ συναγωνιζόμενος, ὁ ἀντίπαλος, κυρ. *κατὰ τοὺς ἀγῶνας* || συνήγορος, δικηγόρος || ὡς. ὑποκριτής, ἠθοποιός, ὅθεν πρωτ-αγωνιστής, δευτερ-αγωνιστής κλπ. **2)** πρωταθλητής.

ἀγωνιστικός, *ή, όν* (*ἀγωνίζομαι*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀγῶνα || ὁ ἱκανός, κατάλληλος πρὸς ἀγῶνα ἢ πάλην || ὡς. ὁ ἱκανὸς πρὸς νίκην, κατάλληλος διὰ τὴν νίκην.—*ἡ ἀγωνιστικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, ἡ τέχνη τοῦ κερδίζειν τὸν ἀγῶνα.—ἐπίρ. ***ἀγωνιστικῶς: ἀγωνιστικῶς ἔχω***= εἶμαι διατεθειμένος, ἔχω διαθέσεις, πρὸς μάχην (ἀγῶνα, πάλην κλπ.).

ἀγωνο-θεσία, ἡ· τὸ ἔργον (ἢ ὑπηρεσία) τοῦ *ἀγωνοθέτου* (ὃ βλ.).

ἀγωνο-θετέω, μέλ. *ήσω*· εἶμαι κριτὴς ἢ ρυθμιστὴς τῶν ἀγώνων, διευθύνω τοὺς ἀγῶνας || γενικῶς, διευθύνω, προάγω, παροτρύνω εἰς|| κρίνω, ἀποφασίζω (περί τινος). Ἐκ τοῦ

ἀγωνο-θέτης, ὁ (*ἀγὼν*+*τίθημι*)· ὁ προεδρεύων εἰς τοὺς ἀγῶνας || ὁ κριτὴς τῶν ἀγώνων || γενικῶς, κριτής.

ἀγωνο-θετικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ χρήσιμος εἰς τὴν διάταξιν καὶ διεύθυνσιν τῶν ἀγώνων.

ἀγωνο-θήκη, ἡ=*ἀγωνοθεσία.*

ἀγωνο-λογία (*ἀγὼν* + *λέγω*)· ἐξεζητημένη συζήτησις.

ἄ-γωνος, *ον*·=*ἀγώνιος,* ὁ μὴ ἔχων γωνίας.

ἀ-δαγμός, ὁ, ἰων. τύπος ἀντὶ *ὀδαγμός*· κνησμός, φαγούρα, δηγμὸς (βλ. *ὀδαγμός*).

ἄ-δᾰδος, *ον* (*δᾷς*)· ὁ ἄνευ δᾳδός.

ἀ-δᾰ́ημονία (ἢ *ἀδαημοσύνη*) ἡ· ἄγνοια, ἀμάθεια, ἀνεπιτηδειότης εἰς τὸ πράττειν τι. Ἐκ τοῦ

ἀ-δᾰ́ήμων, *ον* (*α* στερ. + *δαῆναι*)· ὁ μὴ γιγνώσκων, ὁ ἄπειρός τινος (μετ. γεν.): *μάχης ἀδαήμων* || ἀλλ' ὅμως *ἀδαήμων κακῶν* = ὁ μὴ γνωρίσας κἂν τὴν δυστυχίαν.

ἀ-δᾰ́ής, *ἐς* (*α* στερ.+*δαῆναι*)=*ἀ-δαήμων* (ὃ βλ.)· μετ' ἀπαρ.=ὁ μὴ γνωρίζων πῶς νά... [δι' ἐτυμ. βλ. *δέδαε*].

ἀ-δάητος, *ον* (*α* στερ.+*δαῆναι*)· ἄγνωστος.

ἀ-δαίετος, *ον* (*α* στερ.+*δαίω*)· ἀδιαίρετος.

ἀ-δάϊκτος, *ον*· ἄφθαρτος.

ἀ-δάϊος, *ον* (*α* στερ.+*δάϊος*), δωρ. τύπος ἀντὶ *ἀδήϊος* (ᾱ βλ.).

ἄ-δαιτος, *ον* (*α* στερ.+*δαίνυμαι*)· ὁ μὴ τρωγόμενος, τὸν ὁποῖον δὲν εἶναι δεμιτὸν νὰ φάγῃ τις.

ἄ-δακρῦς, *υ,* γεν. *-υος* (*α* στερ. + *δάκρυ*) = *ἀδάκρυτος* **I** (ῡ βλ.).— **II**=*ἀδάκρυτος* **II** (ὃ βλ.).

ἀ-δακρῡτί ἐπίρ.· ἄνευ δακρύων. Ἐκ τοῦ

ἀ-δάκρῡτος, *ον* (*α* στερ.+*δακρύω*)· ἄνευ δακρύων· ὅθεν: **I** μετ' ἐνεργ. σημ. ὁ μὴ χύνων δάκρυα, ὁ μὴ κλαίων διά τινα.—**II** ὡς παθ., ὁ μὴ θρηνηθείς, ὁ μὴ κλαυθείς.

ἀ-δᾱλής, *ές,* δωρ. τύπος ἀντὶ *ἀ-δήλητος* (ᾱ̆ βλ.).

ἀδᾰμά′ντινος, *ον* (*ἀδάμας*)· ὁ ἐξ ἀδάμαντος, ἐκ χάλυβος || ὅθεν, σκληρὸς ὡς ἀδάμας || μετφ. σκληρότραχηλος, ἰσχυρογνώμων. Πρβλ. λατ. **adamantĕus** ἢ **adamantinus.** Ἐπίρ. *-νως.*

ἀδαμάντιος, *ὁ*· = τῷ προηγ. (ὡς ἐπών. τοῦ Ὡριγ. παρ' Εὐσεβ.).

ἀδᾰμαντό-δετος, *ον* (*ἀδάμας*+*δέω*)· οἱδηρόδετος, (κυρ. διὰ δεσμῶν ἐκ χάλυβος δεδεμένος).

ἀδᾰμαντο-πέδῐλος, *ον*· ὁ ἔχων βάσιν ἀδαμαντίνην, δηλ. στερεάν.

ἀ-δάμας, *-αντος,* ὁ (*α* στερ.+*δαμάω*)· κυρ. ἀδάμαστος, ἀκαταγώνιστος: Ὅθεν: **I** ὡς οὐσ. ὁ ἀδάμας, τὸ σκληρότερον τῶν μετάλλων, πιθανῶς ὁ χάλυψ || ὡς. τὸ διαμάντι, ὁ πολύτιμος λίθος. — **II** ὡς ἐπίθ. ἀδυσώπητος, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος. Πρβλ. λατ. **adamas, -antis.**

ἀ-δάμαστος, *ον* (στερ. *α*+*δαμάζω*), κυρ. ἐπὶ ἵππων· ὁ μὴ δαμασθεὶς (μὴ ἡμερωθεὶς ἔτι), ἀτιθάσευτος, ἢ μὴ δαμαζόμενος (βαρεῖᾶτο ἄλογο) || μτφρ. ἀδυσώπητος, ἀλύγιστος [δι' ἐτυμ. βλ. *δαμάω.*].

ἀ-δᾰμᾰ́τός, *ον,* παρὰ τοῖς τραγικοῖς ἀντὶ τοῦ προηγ. (βλ. *ἀδάμαστος*) || καὶ ἐπὶ θηλέων, ἀνύπανδρος, ἄζευκτος. [*ἄδᾰ-, ἀλλὰ καὶ ᾰ̄δᾰ-,* ὡς ἐν τῷ *ᾰ̄θᾰ́νατος*].

ἄδᾱν, αἰολ. ἀντὶ *ἄδην* (ᾰ̆ βλ.)

ἀ-δάπᾰνος, *ον,* (*α* στερ.+*δαπάνη*)· ἄνευ δαπάνης μὴ ἀπαιτῶν δαπάνην, ὁ μὴ κοστίζων τίποτε || ἐπ πρσώπων, ὁ μὴ δαπανῶν. Ἐπίρ. *ἀδαπάνως* = ἄνευ δαπάνης.

ἀδάρκη, ἡ (ἥ, **ἀδάρκης,** ὁ)· **καλαμάχνη** (ἀλμυρὸν παράσιτον ἐπάνθισμα ἐπὶ τῶν φυτῶν τῶν ἑλῶν).

Ἄδας, Ἄιδας δωρ. ἀντὶ **Ἅιδης, Ἄιδης.**

ἄ-δασμος, **ον** (**α** στερ.+**δασμός**)· ὁ ἐλεύθερος, ἀπηλλαγμένος, δασμοῦ.

ἄ-δαστος, ον (**α** στερ.+**δάσασθαι**), ἀόρ. α΄ τοῦ **δατέομαι**)· ἀμέριστος, ἀμοίραστος

ἀδαχέω· =κνήθω, τσουγκρανίζω.

ἀδδεές, ἐπ. κλητ. τοῦ **ἀδεὴς** (ὃ βλ.).

ἀδδηκότες, ποιητ. ἀντὶ **ἀδηκότες,** μτχ. πρκ. τοῦ **ἀδέω** (ὃ βλ.)

ἄδδην, ποιητ. ἀντὶ **ἄδην** (ὃ βλ).

ἀδδήσειε, εὐκτ. ἀορ. α΄ τοῦ **ἀδέω** (ὃ βλ.)

ἀδδη-φαγέω κλπ. βλ. **ἀδηφ-**

ἄδδις, -ῐχος, ἡ· μέτρον τεσσάρων χοινίκων.

ἄδε, γ΄ ἑν. ἐπ. ἀορ. β΄ τοῦ **ἀνδάνω** (ὃ βλ.).

ἀδέα, δωρ. τύπος ἀντὶ τοῦ **ἡδεῖα,** θηλ. τοῦ **ἡδύς**· ὡς. δωρ. αἰτ. ἄρσ. καὶ θηλ.

ἀ-δεὴς (Α), (ἐπ. **ἀ-δειής**), **ές,** ἐπ. κλητ. **ἀδδεὲς** (**α** στερ. — **δέος**)· ἄφοβος, ἀναιδής. **2)** ἄφοβος, ὁ μὴ ἔχων φόβον, ἀσφαλής· **τὸ ἀδεὲς**=ἡ ἀσφάλεια· ἐπίρ. **ἀδεῶς** =ἄνευ φόβου ἢ δισταγμοῦ, μετὰ θάρρους.— **II** ὁ μὴ προξενῶν φόβον, μὴ φοβερός.

ἀ-δεὴς (Β), (**α** στερ.+**δέομαι**)· ὁ μὴ ἐν ἐνδείᾳ ὤν.

ἀ-δέητος, ον (**α** στερ.+**δέομαι**)· ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην τινός, ὁ μηδενὸς δεόμενος.

ἄδεια, ἡ (**ἀδεής**)· ἀπαλλαγὴ ἀπὸ φόβου, ἀφοβία, ἀσφάλεια: **ἄδειαν διδόναι, παρέχειν** κλπ.=παραχωρεῖν ἀμνηστίαν· **ἐν ἀδείᾳ εἶναι** = αἰσθάνεσθαι ἑαυτὸν ἀσφαλῆ (**ἐν** ἀσφαλείᾳ)· **μετ' ἀδείας**=μετὰ ὑποχέσεως περὶ ἀσφαλείας.

ἀδειγᾶνες, οἱ· ἐπώνυμον ἀρχόντων τινῶν τῆς Σελευκείας.

ἀ-δειής, ές, ἐπ. τύπος ἀντὶ **ἀ-δεής.**

ἄ-δειπτος, ον· ὁ μὴ δειχθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ δειχθῇ, ἄγνωστος.

ἀ-δείμαντος, ον (**α** στερ.+**δειμαίνω**)· ἀπτόητος, ἀτρόμητος· **ἀδείμ. τινος** (μετὰ γεν.) = ἄνευ φόβου περί τινος· ἐπίρ. **ἀδειμάντως**=ἀφόβως (**ἀδεῶς**).

ἄδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ **ἀνδάνω** (ὃ βλ.).

ἄ-δειπνος, ον (**α** στερ+**δεῖπνον**)· ὁ μὴ δειπνήσας ἔτι || ὁ ἄνευ τροφῆς, νηστικός.

ἀ-δεισι-βόας, ὁ (**α** στερ.+**δέος**=φόβος +**βοή**) =ὁ μὴ φοβούμενος τὴν βοήν, ἄφοβος, ἄτρομος.

ἀ-δεισῐ-δαιμονία, ἡ· ἐλευθερία ἢ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς δεισιδαιμονίας.

ἀ-δεισῐ-δαίμων, ον· ὁ ἄνευ δεισιδαιμονίας.

ἀ-δεισί-θεος, ον· ὁ μὴ φοβούμενος θεόν («ἀθεόφοβος»), ἀσεβής.

ἀ-δέκαστος, ον (**α** στερ.+**δεκάζω**)· ὁ μὴ δεκαζόμενος, μὴ δωροδοκούμενος· ἐπίρ. **ἀδεκάστως.**

ἀ-δεκάτευτος, ον (**α** στερ.+**δεκᾰτεύω**). μὴ δεκατευόμενος (βλ. **δεκάτη**) || μὴ φορολογούμενος, ἀφορολόγητος.

ἄ-δεκτος, ον (**α** στερ.+**δέχομαι**)· ὁ μὴ γενόμενος δεκτός || ὁ μὴ πιστευόμενος.—**II** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ δεχόμενος, ὁ ἀνεπίδεκτός τινος.

ἀδελφεά, ἡ, δωρ. τύπος ἀντὶ **ἀδελφή.**

ἀδελφεή, ἡ, ἰων. τύπος ἀντὶ **ἀδελφή.**

ἀδελφειός, ὁ, ἐπικ. τύπος ἀντὶ **ἀδελφός.**

ἀδελφεο-κτόνος, ον, ἰων.τύπος ἀντὶ **ἀδελφοκτόνος.**

ἀδελφεός, ὁ, ἐπικ. καὶ ἰων. τύπος ἀντὶ **ἀδελφός.**

ἀδελφή, ἡ. θηλ. τοῦ **ἀδελφός.**

ἀδελφιδέος, -ου, καὶ συνῳρ. **ἀδελφιδοῦς, -οῦ,** ὁ (**ἀδελφός**)· υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τῆς ἀδελφῆς, τ. ἔ. ἀνεψιός.

ἀδελφιδῆ, ἡ, ἀττ. συνῳρ. τύπος ἀντὶ **ἀδελφιδέη** (**ἀδελφός**)· θυγάτηρ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς τ. ἔ. ἀνεψιά.

ἀδελφίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ἀδελφός**· μικρὸς (νεώτερος) ἀδελφός.

ἀδελφίζω, ἀττ. μέλλ. **-ιῶ** (**ἀδελφός**)· «υἱοθετῶ» τινα ὡς ἀδελφόν· καθιστῶ τινα ἀδελφόν.

ἀδελφικός, ή, όν· ὁ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς, ὡς καὶ νῦν· ἐπίρ. **-ῶς.**

ἀδέλφιξις, ἡ· ἀδελφότης, στενὴ συγγένεια.

ἀδελφο-γαμία, ἡ· γάμος μεταξὺ ἀδελφῶν.

ἀδελφο-ζωΐα, ἡ· τὸ ζῆν ἀδελφικῶς.

ἀδελφό-θεος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ ἀποστ. Ἰακώβου.

ἀδελφο-κτόνος, ον, ἰων. **ἀδελφεοκτόνος** (**ἀδελφός** +**κτείνω**)· ὁ φονεύων ἀδελφὸν ἢ ἀδελφήν.

ἀδελφό-παις, ὁ, ἡ· παῖς ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς.

ἀδελφο-ποιός, όν· ὁ παραδεχόμενος τινα ὡς ἀδελφόν.

ἀδελφο-πρεπῶς, ἐπίρ.· ὡς ἁρμόζει εἰς ἀδελφὸν (Ἑβδομ.).

ἀδελφὸς (**α** ἀθροιστ.+**δελφύς**): **I** ὡς οὐσιαστ. **ἀδελφός,** ἰων. **ἀδελφεός,** ἐπ. **ἀδελφειός,** ὁ· (ὅ,τι καὶ νῦν)· κατὰ πληθ. **ἀδελφοὶ**=ἀδελφοί καὶ ἀδελφαί· (λατ. παρὰ Τερεντ. **adelphī** ἢ **adelphoe**)·—**II** ὡς ἐπίθ. **ἀδελφός, ή, όν**=ἀδελφικός (ἐπὶ ἀρρένων καὶ θηλέων) || ὅθεν, ὡς καὶ τὸ λατ. **geminus,** ἐπὶ παντὸς διπλοῦ πράγματος ἢ ζεύγους, κατὰ ζεύγη, δίδυμος || ὡσ. ὡς δίδυμος ἑνὸς πράγματος σημ. ἐντελῶς ὅμοιος πρὸς αὐτό.

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. **δελφύς, δέλφαξ**· ὁμηρ. **ἀδελφεὸς** ‹* **ἀδελφεϳ-ος** ‹* **ἀδελφεσος** ‹* **δελφὸς**+ἀθρ. **α-**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀδελφότης, ητος, ἡ (**ἀδελφός**)· ἀδελφοσύνη, ἀδελφικὴ ἀγάπη. **2)** Σύνολον ἀδελφῶν ἐν πνεύματι, «ἀδεφότης».

ἀ-δέματος, ον (**α** στερ.+**δέμας**)· ὁ μὴ ἔχων δέμας θηλ. σῶμα.

ἀ-δέμνιος, ον (**α** στερ.+**δέμνια**)· ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμον μετά τινος.

ἄ-δενδρος, ον (**α** στερ.+**δένδρον**)· ἄνευ δένδρων.

ἀδενο-ειδής, **ὲς** (**ἀδήν**+**εἶδος**)· ὁ ὅμοιος ἀδένι, ἔχων εἶδος ἀδένος.

ἀ-δέξιος, ον (**α** στερ.+ **δεξιός**)· ἀνεπιτήδειος, ἀδέξιος.

ἀ-δερκής, **ὲς** (**α** στερ.+**δέρκομαι**)· ὁ μὴ ὁρώμενος, ἀόρατος. ἀφανής.

ἄ-δερκτος, ον, (**α** στερ.+**δέρκομαι**)· ὁ μὴ βλέπων ἀόμματος· ἐπίρ. **ἀδέρκτως**=χωρὶς νὰ βλέπῃ τις.

ἀ-δέσμιος, ον=τῷ ἑπομ.

ἄ-δεσμος, ον (**α** στερ.+**δεσμός**)· ὁ ἄνευ δεσμῶν, ἀδέσμευτος: **ἄδεσμος φυλακὴ**=λατ. **libera custodia,** ἐπὶ φυλακισμένων (ἢ αἰχμαλώτων) παραμενόντων ἄνευ δεσμῶν, δοθέντος «τοῦ λόγου τῆς τιμῆς των».

ἀ-δέσποτος, ον (**α** στερ. + **δεσπότης**)· ὁ μὴ ἔχων δεσπότην, κύριον || ἀνώνυμος (ἐπὶ γραπτῶν φερομένων ἄνευ συγγραφέως-δεσπότου).

ἄ-δετος, ον (**α** στερ. + **δέω**)· ὁ μὴ δεδεμένος, λυτὸς || ἐλεύθερος.

ἀ-δευκής, ὲς (**α** στερ.+**δεῦκος**)· μὴ γλυκύς, ὄξινος, πικρὸς (**δεῦκος γὰρ τὸ γλυκύ**)· λατ.**acerbus.**

Ἔτυμ.: Ἐκτὸς τῆς προμνησθείσης ἐτυμ. παρὰ τὸ **α** στερ. καὶ **δευκὴς**=γλυκύς, ἢ **δεῦκος.** = γλεῦκος, ὑπάρχει καὶ ἄλλη συμφωνοτέρα πρὸς τοὺς Σχολιαστάς, οἱ σχεδὸν πάντοτε ἑρμηνεύουν **ἀδευκὴς** = ἀπρόοπτος, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος. Κατὰ ταύτην ὑπόκειται βάσις **deuko** = φροντίζειν (πρβλ. **«δεύκει· φροντίζει»** Ἡσύχ.)· **ἐνδυκέως** = ἐπιμελῶς, **ἀ-δευκής, Πολυ-δεύκης,** (=ὁ πολὺ φροντίζων), **Δευκαλίων.**

ἀ-δέψητος, ον (**α** στερ. + **δεψέω**)· ἀκατέργαστος.

ἈΔΕΊΩ (Α)· τέρπω, ἀπηρχαιωμένος ἐνεστ., ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ **ἀνδάνω** σχηματίζει τὸν μέλλοντά του, τὸν ἀόρ. β΄ καὶ τὸν πρκ. (βλ. **ἀνδάνω**).

ἈΔΕΊΩ (Β)· εἶμαι κεκορεσμένος, χορτασμένος || αἰσθάνομαι ἀηδίαν· ἀπηρχαιωμένος ἐνεστ. ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχονται οἱ τύποι τῆς Εὐκτ. ἀορ, α΄ **ἀδδήσειε** ἢ **ἀδήσειε,** καὶ μτχ. παρακ. **ἀδδηκότες** ἢ **ἀδηκότες**=χορτασμένοι· πρβλ. **ἄω**=λατ. **satio, ἄδην.**

ἀ-δῄος, (συνῳρ. **ἀ-δῇος,** δωρ. **ἀ-δάϊος**), **ον** (**α** στερ. + **δῄϊος**)· ἀπολέμητος, ἀπόρθητος, ἀπρόσβλητος (καὶ μὴ προσβεβλημένος, μὴ κατεστραμμένος).

ἄ-δηκτος, ον (**α** στηρ.+**δάκνω**)· ὁ μὴ δηχθείς, ὁ μὴ καταφαγωθεὶς ὑπὸ σκωλήκων || ἀβλαβής, ὃν δὲν ἐπέπληξέ τις, ἄψεκτος. **2)** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ δάκνων.

ἀδηλέω (**ἄδηλος**)· διατελῶ ἐν ἀγνοίᾳ περί τινος πράγματος.

ἀ-δήλητος, ον (αστερ.+**δηλέομαι**)· ὁ μὴ βλαβείς, ἀβλαβής.

ἀδηλία, ἡ (**ἄδηλος**)· ἀβεβαιότης (=**ἀδηλότης, ὁ** βλ.).

ἄ-δηλος, ον (**α** στερ.+**δῆλος**)· ὁ μὴ δῆλος, μὴ φανερός, μὴ γνωστός, ἄγνωστος, ἀφανὴς || ἄσημος.

ἀδηλότης, *-τητος, ἡ* (*ἄδηλος*)· ἀβεβαιότης (=*ἀδηλία*, ὃ βλ.).
ἀδηλό-φλεβος, *ον*· ὁ ἔχων ἀοράτους φλέβας.
ἀ-δηλόω· ποιῶ τι(να) ἄδηλον.
ἀ-δημιούργητος, *ον*· ὁ μὴ εἰργασμένος ὑπὸ ἐργατῶν, ἀκατέργαστος||τραχύς, ὡμός.
ἀ-δημο-κράτητος, *ον*· ὁ μὴ δημοκρατούμενος.
ἀδημονέω, μελ. *-ήσω*· εὑρίσκομαι, διατελῶ, εἰς μεγάλην στενοχωρίαν (ἢ ἀγωνίαν) διὰ πρᾶγμά τι, ἀγωνιῶ, ἀδημονῶ [ἀδ. ἐτυμ.].
ἀδημονία, *ἡ*· μεγάλη στενοχωρία ἢ ἀγωνία, ἀνησυχία.
ἄ-δημος, *ον*=*ἀπόδημος* (ὃ βλ.).
ἀδημοσύνη, *ἡ*=*ἀδημονία* (ὃ βλ.).
ἄδην, ἐπ. *ἄδδην*, ἀττ. *ἄδην*, ἐπίρ. (**ἀδέω*), λατ. satis· ἀρκετά, μέχρι κόρου, ἀφθόνως : *ἔδμεναι ἄδδην*=τρώγειν κατὰ κόρον (ἐπὶ ἵππων)· *ἄδην πολέμοιο*=φθάνει πιὰ ὁ πόλεμος· *ἄδην ἔχειν τινὸς*=ἔχω ἀρκετὰ ἔκ τινος πράγματος (εἶμαι κεκορεσμένος ἐξ αὐτοῦ).
Ἔτυμ. : ἄδην ‹*ἄ-δην*, *ἀ-* ‹*sa*, πρβλ. *ἄ-ατος*, *ἄ-τος*, *ἄ-μεναι*, *ἄ-σαι*, λατ. sa-tur, sa-tis, sa-tie-s, sa-tie-tas, sa-tia-re (πρβλ. γερμ. satt). Τὸ βασὺ πνεῦμα εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ *σ* παρ' Ὁμ. διεσώθη μόνον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀριστάρχου *ἄ-δην* (Ε 203), τὸ δὲ *ἄ-ατος* ἢ *ἄ-τος* ‹*ἀ-σα-τος* (οὐχὶ *ἄν-ατος*). Τὸ *-δην* εἶναι ἐπιρρ. κατάλ.
ἀδήν, *-ένος, ὁ* ὅ,τι καὶ νῦν.
ἀ-δηνής, *ἐς* (*α* στερ.+*δῆνος*)· ἀμαθής, ἄπειρος.
ἄ-δηρις, *εως, ὁ, ἡ* (*α* στερ.+*δῆρις*)· ὁ ἄνευ ἀγῶνος, ἄμαχος, ἀπόλεμος (=*ἀδήριτος*, ὃ βλ.).
ἀ-δήρῑτος, *ον* (*α* στερ. + *δηρίομαι*)· ὁ ἄνευ ἀγῶνος ἢ μάχης, ἄμαχος, ἀπόλεμος.— **II** ἀκατομάχητος, ἀσυναγώνιστος.
ᾅδης ἢ **Ἅιδης,** *-ου, ὁ*, ἀττ., ἀλλὰ καὶ **Ἀΐδης** [˘—], *-αο* καὶ *-εω*· ὁ ᾅδης, ὁ θεὸς τοῦ κάτω κόσμου, ὁ Πλούτων : *εἰν* (καὶ *εἰς*) *Ἄϊδαο*, ἀττ. *ἐν* καὶ *ἐς Ἄϊδου* (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ *δόμος*) = ἐν τῷ οἴκῳ (εἰς τὸν οἶκον) τοῦ Ἅδου.— **II** μτγν. ὁ τάφος, ὁ θάνατος. [ἐκ τοῦ στερ. *α*+*Fιδ* τοῦ *ἰδεῖν*· βλ. ἐν τούτοις καὶ *αἰόλος*].
ἀδήσειε, Εὐκτ. ἀόρ. *α'* τοῦ *ἀδέω* (ὃ βλ.).
ἀδήσω, μέλλ. τοῦ *ἀνδάνω* (βλ. λ.).
ἀδη-φᾰγέω· εἶμαι ἀδηφάγος, λαίμαργος.
ἀδη-φᾰγία, *ἡ*· πολυφαγία, λαιμαργία· ἐκ τοῦ
ἀδη-φᾰγος, *ον* (*ἄδην* + *φᾰγεῖν*)· ὁ τρώγων κατὰ κόρον, πολυφάγος, παμφάγος, λαίμαργος || μτφρ. ὁ πολυδάπανος (ὁ καταναλίσκων πολλὰ χρήματα).
ἀ-δῄωτος, *ον* (*α* στερ.+*δηόω*)· ὁ μὴ δηωθείς, μὴ ἐρημωθείς, μὴ πορθηθείς || ἀπόρθητος.
ἀ-διά-βᾰτος, *ον* (*α* στερ.+*διαβαίνω*)· ὁ μὴ διαβατός, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ περάσῃ.
ἀ-δια-βεβαίωτος, *ον*· περὶ οὗ δὲν ὑπάρχει βεβαιότης.
ἀ-διά-βλητος, *ον* (*α* στερ. + *διαβάλλω*)· ὁ μὴ συκοφαντηθείς || ὁ μὴ ἐκτεθειμένος εἰς συκοφαντίας || ὁ μὴ προσέχων εἰς συκοφαντίας.
ἀ-διά-βολος = τῷ προηγ.
ἀ-διά-βροχος, *ον*· ὁ μὴ διαπερασθεὶς ὑπὸ τῆς βροχῆς.
ἀ-διά-γνωστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαγνώσῃ, νὰ διακρίνῃ.
ἀ-δι-άγωγος, *ον*· μεθ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ζήσῃ.
ἀ-διά-δραστος, *ον* (*διδράσκω*)· ὁ μὴ διαφεύγων, βέβαιος || ἀναπόφευκτος, *ἄφυκτος*.
ἀ-διά-θετος, *ον* (*α* στερ.+*διατίθημι*)· ὁ μὴ διατεθειμένος (διατεταγμένος)||ὁ μὴ καταλιπὼν διαθήκην.
ἀ-δι-αίρετος, *ον*· ὁ μὴ διαιρεθείς, μὴ διαιρετός.
ἀ-δια-κόνητος, *ον*· ᾧ τις δὲν διακονεῖ, δὲν ὑπακούει.
ἀ-δια-κόσμητος, *ον*· ὁ μὴ διακεκοσμημένος, μὴ διατεταγμένος.
ἀ-διά-κρῑτος *ον* (*α* στερ.+*διακρίνω*)· ὁ μὴ διακρινόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διακρίνῃ, νὰ διαχωρίσῃ || ἀκατανόητος, ἀδιανόητος. 2) ἀνυποφάσιστος.
ἀ-διά-λειπτος, *ον* (*α* στερ.+*διαλείπω*)· ὁ ἄνευ διαλειμμάτων, ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος, συνεχής. ἐπίρ. *-ως*.
ἀ-διά-ληπτος, *ον*· ἀχώριστος, ἀδιάκριτος.
ἀ-δι-άλλακτος, *ον* (*α* στερ.+*διαλλάσσω*)· ὁ μὴ συν διαλλασσόμενος, μὴ συμφιλιούμενος, μὴ δεχόμενος συμφιλίωσιν, «ἀδιάλλακτος». Ἐπίρ. *ἀδιαλλάκτως ἔχειν*=εἶμαι ἀδιάλλακτος.
ἀ-διά-λῡτος, *ον* (*α* στερ.+*διαλύω*)· ὁ μὴ διαλελυμένος || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαλύσῃ. 2) *ἀδιάλλακτος* (ὃ βλ.). Ἐπίρ. *ἀδιαλύτως ἔχειν = εἶμαι ἀδιάλλακτος*.
ἀ-δια-νόητος, *ον* (*α* στερ.+*διανοέομαι*)· ὁ μὴ κατανοούμενος, ἀκατανόητος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ κατανοῶν, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ, βλάξ.
ἀ-δίαντος, *ον* (ὡς. *-η, -ον*) (*α* στερ.+*διαίνω*)· ὁ μὴ βεβρεγμένος, ἄβρεκτος.—*τὸ ἀδίαντον*, εἶδος φυτοῦ (χοιν. πολυτρίχι).
ἀ-διά-ξεστος, *ον*· μὴ ἐξεσμένος, ἄξεστος.
ἀ-διά-παυστος, *ον* (*α* στερ.+*διαπαύω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπαύσῃ, ἀδιάκοπος, ὁρμητικός.
ἀ-διά-πλαστος, *ον* (*α* στερ. + *διαπλάττω*)· ὁ μὴ διαπλασθείς (μὴ λαβὼν σχῆμα, ἀδιαμόρφωτος).
ἀ-διά-πνευστος, *ον*· ὁ μὴ διαπνεόμενος, μὴ ἱδρώνων || ἄνευ ἀναπνοῆς, ἀδιάκοπος.
ἀ-διά-πτωτος, *ον* (*α* στερ.+*διαπίπτω*)· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σφάλμα, ἀλάθητος, ἀναμάρτητος, ἄμεμπτος. Ἐπίρ. *-ως*.
ἀ-δι-άρθρωτος, *ον* (*α* στερ. + *διαρθρόω*)· ὁ μὴ διηρθρωμένος, ἀσύνδετος || ἄναρθρος.
ἀ-διά-σπαστος, *ον* (*α* στερ. + *διασπάω*)· ὁ μὴ διεσπασμένος, μὴ χωρισμένος εἰς δύο || ἄθραυστος· Ἐπίρ. *-ως*.
ἀ-διά-στᾰτος, *ον* (*α* στερ.+*διίστημι*)· ὁ ἄνευ διαστάσεων.— **II** ἄνευ διαλειμμάτων, συνεχής.
ἀ-διά-στροφος, *ον*· ὁ ἀνεπίδεκτος στροφῆς || ὁ μὴ διεστραμμένος, μὴ διεφθαρμένος.
ἀ-διά-τρεπτος, *ον* (*α* στερ.+*διατρέπω*)· ἀκίνητος, ἰσχυρογνώμων, σκληροτράχηλος. Ἐκ τούτου τὸ
ἀ-δια-τρεψία, *ἡ*· (*ἀδιάτρεπτος*)· ἀκινησία, ἰσχυρογνωμοσύνη.
ἀ-διά-φθαρτος, *ον* (*α* στερ.+*διαφθείρω*) = *ἀδιάφθορος* (ὃ βλ.).
ἀ-δια-φθορία, *ἡ*· ἔλλειψις διαφθορᾶς, ἀκεραιότης. Ἐκ τοῦ
ἀ-διά-φθορος, *ον* (*α* στερ.+*διαφθείρω*)· ὁ μὴ διεφθαρμένος, καθαρός, ἁγνὸς || ἀδέκαστος.— **II** ἄφθαρτος, μὴ ὑποκείμενος εἰς φθοράν.
ἀ-διά-φορος, *ον* (*α* στερ.+*διαφέρω*)· ὁ μὴ διαφέρων, μὴ διαφορετικός, ἀπαράλλακτος || ὁ μὴ ἐνδιαφερόμενος, ἀδιάφορος.
ἀ-διά-ψευστος, *ον* (*α* στερ. + *διαψεύδω*)· ὁ μὴ ἀπατηλός || ἀλάνθαστος.
ἀ-δί-δακτος, *ον* (*α* στερ.+*δῐδάσκω*)· ἐπὶ προσ., ὁ μὴ διδαχθείς, ἀμαθής, ἄξεστος.— **II** ἐπὶ πραγμ., τὸ μὴ διδασκόμενον ἢ μὴ δεδιδαγμένον || ὡς. τὸ μεμαθημένον ἄνευ διδασκαλίας.
ἀ-δι-εξ-έργαστος, *ον* (*α* στερ.+*διεξεργάζομαι*)· ὁ μὴ ἐξειργασμένος, μὴ ἐπεξειργασμένος || ἀτελής, μὴ τελειωμένος.
ἀ-δι εξέταστος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἐξέτασιν (Ἐβδομ.).
ἀ-δι-εξ-ήγητος, *ον*· ἀπερίγραπτος || ἀδιέξοδος
ἀ-δι-έξ-οδος, *ον*, (*α* στερ.+*διέξοδος*)· ὁ ἄνευ διεξόδου, ὁ μὴ ἔχων διέξοδον (τοπικῶς) || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διεξέλθῃ.— **II** ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ διὰ μέσου τινός, νὰ εὕρῃ διέξοδον.
ἀ-δι-έργαστος, *ον* (*α* στερ.+*διεργάζομαι*)· ὁ μὴ ἐπεξειργασμένος, ἀτελείωτος εἰσέτι (=*ἀδιεξέργαστος*, ὃ βλ.).
ἀ-δι-ερεύνητος, *ον* (*α* στερ. + *διερευνάω*)· ὁ μὴ διερευνηθεὶς || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διερευνήσῃ || ἀνεξέταστος.
ἀ-δι-ήγητος, *ον*. (*α* στερ.+*διηγέομαι*)· ἀπερίγραπτος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διηγηθῇ, νὰ περιγράψῃ. — **II** ὅ τι δὲν διηγήθη τις.
ἀ-δι-ήθητος, *ον*· ὁ μὴ διηθηθείς, μὴ στραγγισθείς.
ἀ-δικαιο-δότητος, *ον*· ἔνδια οὐδεμιᾶς δικαιοσύνης δύναται νὰ τύχῃ τις.
ἀ-δίκαστος, *ον*, (*α* στερ.+*δικάζω*)· ὁ μὴ δικασθείς,

ἀνεκδίκαστος, χωρίς νὰ ἐκδοθῇ κρίσις, (ἀπόφασις), ὁ καθ' οὗ δὲν ἐξεδόθη ἀπόφασις.

ἀδικειμένος, τύπος τῆς Βοιωτ. διαλ., ἀντὶ *ἠδικημένος*, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀδικέω*.

ἀδῑκέω, πρτ. *ἠδίκεσν*, ἰων. *ἠδίκευν*· μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *-ησα*· πρκ. *ἠδίκηκα*· παθ. μετὰ μέσ. μέλλ. *ἀδικήσομαι*· πρκ. *ἠδίκημαι* (*ἄδικος*)· πράττω, διαπράττω, ἀδικίαν, εἶμαι ἄδικος. — **II** μτβ. μετ' αἰτ. προσ.=κάμνω ἄδικον εἴς τινα, ἀδικῶ τινα, βλάπτω τινά, ζημιῶ τινα || μετὰ διπλῆς αἰτ.: *ἀδικῶ τινά τι*= ἀδικῶ, βλάπτω, τινὰ εἴς τι.— παθ. ἀδικοῦμαι, βλάπτομαι (ὑπό τινος).

ἀδίκη, ἡ· ἀκαλήφη· κνίδη (κοιν. τσουκνίδα).

ἀδίκημα, τὸ (*ἀδικέω*)· ἄδικος πρᾶξις, ἀδίκημα, βλάβη (λατ. injuria)· μετὰ γεν. προσ. *ἀδίκημά τινος*= ἀδικία, βλάβη, προξενηθεῖσα εἴς τινα.

ἀδῑκητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀδικέω*· πρέπει νὰ πράττῃ τις ἀδικίαν.

ἀδῑκητικός, *ή, όν* (*ἀδικέω*)· ρέπων εἰς τὸ ἀδικεῖν, ἐπιβλαβής.

ἀδικήω, Αἰολ. ἀντὶ τοῦ *ἀδικέω*.

ἀδῑκία, ἡ (*ἀδικέω*)· ἄδικος πρᾶξις, ἀδικία, ἔλλειψις δικαιοσυνης || προσβολή|| =*ἀδίκημα* (ὅ βλ.).

ἀδίκιον, τὸ=*ἀδίκημα*, ἄδικος πρᾶξις. — *ἀδικίου γραφή* = καταγγελία κατὰ τῶν ὑλαπτόντων τὸ δημόσιον.

ἀδῑκο-δοξέω, (*ἄδικος*+*δόξα*)· ἐπιζητῶ δόξαν δι' ἀδίκων μέσων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀδῑκο-δοξία, ἡ· τὸ θηρεύειν δόξαν δι' ἀδίκων μέσων || ἄδικος ἰδέα || κακὸς σκοπός.

ἀδῑκο-μᾰχέω· μάχομαι διά τρόπου οὐχὶ δικαίου.

ἀδῑκο-μᾰχία, ἡ· ἄδικος τρόπος τοῦ μάχεσθαι.

ἀδῑκο-μήχανος, *ον*· ὁ ἀδικίαν μηχανώμενος.

ἀδῑκο-πραγέω, (*ἄδικος*+*πράττω*)· πράττω (ἐνεργῶ) ἀδίκως || εἶμαι *ἀδικοπραγὴς* (=ἄδικος).

ἀδῑκο-πρᾶγημα, τό· ἄδικος πρᾶξις.

ἄ-δῑκος, *ον* (*α* στερ.+*δίκη*), ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ., ὁ πράττων τὸ ἄδικον, ἀδικίαν, ὁ μὴ δίκαιος, ὁ ἄδικος || *ἄδικος εἴς τι*= ἄδ. ὡς πρός τι || *ἄδ. περί τινα* = ἄδ. ἐν σχέσει πρὸς πρόσωπόν τι || *ἄδικος λόγος*=ὑπεράσπισις ἀδικήματος || *ἀδίκων χειρῶν ἄρχω* = πρῶτος ἐγὼ διαπράττω παρανόμους πράξεις βίας, ἀρχίζω νὰ ἐπιτίθεμαι, νὰ ἀδικῶ || *ἄδικος πλοῦτος* = ἀδίκως κτηθὲν κέρδος.— **II** κακός, ἀπρεπής, ἀνάρμοστος, ἀτίθασος (ἐπὶ ἵππων π.χ.).— **III** *ἄδικος ἡμέρα*, τ. ἔ. ἄνευ δικῶν, ἡμέρα καθ' ἣν τὰ δικαστήρια εἶναι κλειστά, ἀργοῦσιν (λατ. **dies nefastus**). Ἐπίρ. *ἀδίκως* = ἄνευ δικαίου, ἀδίκως, παραλόγως.

ἀδῑκό-τροπος, *ον*· ὁ ἔχων ἄδικον τρόπον.

ἀδῑκό-χειρ, *ὁ, ἡ*· ὁ ἔχων ἄδικον χεῖρα.

ἀδῑκο-χρήμᾰτος, *ον*· ὁ ἔχων χρήματα ἀδίκως κτηθέντα.

ἀδῑνός, *ή, όν* καὶ *ἀδινὸς* [ᾰδ-] (*ἄδην*)· στενός, πυκνός, παχύς· ὄθεν: **I** συμπεπυκνωμένος, πεπιεσμένος. **2)** σφοδρός, βίαιος || βροντώδης, κυρ. ἐπὶ ἤχων. —Συνηθέστ. ὡς ἐπίρ. *ἀδινῶς*, ὡσ. οὐδ. *ἀδινὸν* καὶ *ἀδινὰ*=σφοδρῶς, βιαίως, δυνατά· συγκρ. *ἀδινώτερον*. [Νεώτεροί τινες Γλωσσολ. δὲν δέχονται τὴν μετὰ τοῦ *ἄδην* ἐτυμολ. συνάφειαν καὶ θεωροῦσι τὸ *ἀδινὸς* ὡς ἀβεβ. ἐτυμολογίας].

ἀ-δι-όδευτος, *ον*· ὁ δι' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ διέλθῃ.

ἀ-δι-οίκητος, *ον* (*α* στερ.+*διοικέω*)· ὁ ἄνευ διοικήσεως, ἀκυβέρνητος, ἀτακτοποίητος.

ἄδιον, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἥδιον*, οὐδ. συγκρ. τοῦ *ἡδύς*.

ἀ-δί-οπος, *ον*· ὁ ἄνευ κυβερνήτου (ἐπὶ πλοίου).

ἀ-δι-όρατος, *ον*· ὁ μὴ διορώμενος, ὁ δι' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ.

ἀ·δι·όρθωτος, *ον* (*α* στερ.+*διορθόω*)· ὁ μὴ διορθωμένος || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διορθώσῃ, ἀνεπανόρθωτος.

ἀ-δι-όριστος, *ον*· ὁ μὴ ὁριζόμενος, ἀόριστος.

ἀ-δίστακτος, *ον* (*α* στερ.+*διστάζω*)· ὁ μὴ ἀμφιβαλλόμενος, περὶ οὗ δὲν διστάζομεν, ἀναμφίβολος.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ διστάζων, μὴ ἀμφιβάλλων. Ἐπίρ. *ἀδιστάκτως*=ἄνευ δισταγμοῦ.

ἀ-δι-ύλιστος, *ον*· ὁ μὴ διυλισθείς, μὴ στραγγισθείς.

ἄ-δῑψος, *ον* (*α* στερ.+*δίψα*)· ὁ μὴ διψῶν, μὴ ὑποφέρων ἐκ δίψης.— **II** ἐνεργ., ὁ καταπαύων, σβεννύων, τὴν δίψαν.

ἀ-δμής, *-ῆτος*, *ὁ, ἡ*=*ἄδμητος* (ὅ βλ.).

ἀ-δμῆτις, *-ιδος*, αἰτ. *ἀδμῆτιν*, θηλ. τοῦ *ἀδμής*.

ἄ-δμητος, *η, ον* (*α* στερ.+*δαμάω*), ποιητ. ἀντὶ τοῦ *ἀδάματος* = ἀδάμαστος, ἀκαταγώνιστος || ἄζευκτος, ἀτιθάσευτος || ἐπὶ κτηνῶν, βαρβάτος, ἄγριος || ἐπὶ νεανίδων, ἄγαμος, ἀνύπανδρος.

ἀδμολίη, ἡ· ἡ ἀβεβαιότης.

ἄδμωνες ἢ **ἄδμωες,** οἱ· εἶδος θαλασσίου ἰχθύος.

ᾅδο-βᾶτης, *ου* (*ᾅδης*+*βαίνω*)· ὁ καταβὰς εἰς τὸν κάτω κόσμον (ᾅδην).

ἄδοι, γ' ἐν. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνδάνω*.

ἀ-δοιάστως (*δοιάζω*)· ἀνενδοιάστως.

ἀ-δόκητος, *ον* (*α* στερ.+*δοκέω*)· ἀπροσδόκητος, μὴ ἀναμενόμενος· *τὸ ἀδόκητον*=τὸ ἀπροσδ., ἡ ἔκπληξις. — **II** ὡς ἐνεργ. ὁ μὴ προσδοκῶν, ὁ μὴ ἀναμένων.—Ἐπίρ. *ἀδοκήτως* (ὡσ. ἐπίρ. ἀπαντᾷ καὶ τὸ οὐδ. *ἀδόκητα*)=ὁπροσδοκήτως· τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ἡ περίφρ. *ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου*.

ἀ-δοκῖμαστος, *ον* (*α* στερ.+*δοκιμάζω*)· ὁ μὴ δοκιμασθείς, ὁ μὴ ἐξετασθείς, ἀδοκίμαστος, ἀνεξέταστος.

ἀ-δόκῑμος, *ον* (*α* στερ.+*δόκιμος*)· μὴ δόκιμος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ δοκιμήν || κίβδηλος || ἄσημος, ἀφανής, τῆς σειρᾶς ἄνθρωπος.— **II** ἀπόβλητος ὡς κίβδηλος, ἐξώλης.

ᾅδο-λεσχέω, μέλ. *-ήσω* [ᾰδ-]· φλυαρῶ, ληρῶ, ὁμιλῶ ἄσκοπα. Ἐκ τοῦ

ᾅδο-λέσχης, *-ου*, ὡσ. *ἀδό-λεσχος*, *ὁ* (*ᾅδος*|-*λέσχη*) [ᾰδ-]· φλύαρος μέχρι κόρου καὶ ἀηδίας.— **II** Ἐν καλῇ σημ., ὀξύνους, λεπτὸς τὴν σκέψιν.

Ἔτυμ.: Καὶ τούτου ἡ ἐτυμ. ἀσταθής· κατά τινας *ἀδολέσχης* ⟨**ἀδFο-λέσχης* (πρβλ. ὁμηρ. *ἄδην* καὶ *ἄδδην* ⟨**ἀδFην*, *ἀδδηκότες*). Κατ' ἄλλους τὸ α' συνθ. *ἀδο-* ⟨*ἀFᾰδο-* (πρβλ. *ἄδος*, *ἀᾰδὴς* = δυσάρεστος). — *ἀδο-* ⟨**ἀ-σFαδο-*.—Ἢ: *ἀδολέσχης* ⟨*ἀηδο-λέσχης*=οὗ ὁ λόγος εἶναι δυσάρεστος (πρβλ. *ἄκων* ⟨*ἀέκων*, *ἄθλον* ⟨*ἀεθλον*, *ἀδών* ⟨*ἀηδών*. *Λέσχη* ἐκ ρ. *λεγ-* τοῦ *λέγω* καὶ σημ. κατ' ἀρχὴν αἰθουσα διαλέξεων (πρβλ. *Λέσχης*, *ὁ* συγγραφεὺς τοῦ ἔπους «Ἰλίου Πέρσις»]. Ἐκ τούτου τὸ

ᾅδο-λεσχικός, *ή, όν* (*ἀδολεσχία*)· ὁ ρέπων εἰς τὸ φλυαρεῖν, κοῦφος, φλύαρος.

ᾅδό-λεσχος, *ον*=*ἀδολέσχης* (ὅ βλ.).

ἄ-δολος, *ον* (*α* στερ.+*δόλος*)· ὁ ἄνευ δόλου, ἄνευ ἀπάτης, τίμιος, ἄδολος, εἰλικρινής || *παρὰ τοῖς* ἀττ. συν. ἐπὶ συνθηκῶν, ἡ ἄνευ ἀνειλικρινῶν προθέσεων συνθήκη.— **II** Ἐπὶ ὑγρῶν. ἀμιγής, ἀνόθευτος, ἁγνός. Ἐπίρ. *-ως*=ἄνευ δόλου καὶ ἀπάτης.

ᾅδον, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἔαδον*, ἀόρ. β' τοῦ *ἀνδάνω*.

ᾄδον, ποιητ. πρτ. τοῦ *ᾄδω*.

ἀ-δόνητος, *ον* (*α* στερ.+*δονέω*)· ὁ μὴ δονούμενος, μὴ κλονιζόμενος, ἀκλόνητος, ἀσάλευτος.

ἀδονίς, *-ίδος*, *ἡ*, ποιητ. ἀντὶ *ἀηδονίς* (ὅ βλ.).

ἀ-δόξαστος, *ον* (*α* στερ.+*δοξάζω*)· ὁ μὴ ἀναμενόμενος, ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος.— **II** ὁ μὴ ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς ἀτομικῆς γνώμης τινός, τ. ἔ. βέβαιος.— **III** ἐνεργ. ὁ μὴ νομίζων, ἀλλὰ γινώσκων μετὰ βεβαιότητος.

ἀ-δοξέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄδοξος*)· δὲν ἔχω καλὴν φήμην, διατελῶ ὑπὸ δυσφήμησιν.— **II** ὡς μτβ., δὲν ἐκτιμῶ, δὲν θεωρῶ ἄξιον τιμῆς, περιφρονῶ τινα.

ἀ-δόξημα, τό=*ἀδοξία*.

ἀ-δοξία, ἡ ἡ κακὴ φήμη||ἀσημότης||καταφρόνησις.

ἀ-δοξο-ποίητος, *ον* (*α* στερ.+*δόξα*+*ποιῶ*)· ὁ μὴ ὁδηγούμενος ὑπὸ *δόξης* (=γνώμης) τινός, ἄλογος.

ἄ-δοξος, *ον* (*α* στερ.+*δόξα*)· ὁ ἄνευ δόξης, ἀνυπέρβλητος, ἐπονείδιστος. **2)** ἀφανής, ἄσημος.

ἄ-δορπος, *ον* (*α* στερ.+*δόρπον*)· ὁ ἄνευ τροφῆς, μὴ φαγών, νήστις.

ἀ-δορῠ-φόρητος, *ον* (*α* στερ.+*δόρυ*+*φέρω*)· ὁ ἄνευ δορυφόρων, ἄνευ σωματοφυλάκων.

ᾍΔΟΣ, *-εος*, τό· κόρος, χορτασμός.|| ἀηδία.

ᾅδος, *-εος*, τό, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἦδος* (ὅ βλ.)· ἡδονή, χαρά.

ἄ-δοτος, *ον* (*α* στερ.+*δίδωμι*)· ὁ ἄνευ δώρων, μὴ λαβὼν δῶρον.

ἀ-δούλευτος, *ον*· ὁ μηδέποτε γενόμενος δοῦλος.
ἄ-δουλος, *ον* (α στερ.+*δοῦλος*)· ὁ ἄνευ δούλων, ὁ μὴ ὑπηρετούμενος, μὴ φυλασσόμενος, ὑπό δούλων ‖ μόνος, ἔρημος ‖ πένης.
ἀ-δούλωτος, *ον* (α στερ.+*δουλόω*)· ὁ μὴ ὑποτεταγμένος, ὁ μὴ ὑποτασσόμενος ‖ ἐλεύθερος, ἀσκλάβωτος.
ἀ-δούπητος, *ον* (α στερ.+*δουπέω*)· ἀδόρυβος, ἄνευ δούπου (κρότου).
ἀ-δρᾰ́νεια, *ἡ*, ἐπ. *ἀδρανίη*· ἀπραξία, ἀκινησία, «ἀδράνεια». Ἐκ τοῦ
ἀ-δρᾰ́νής, *ἐς* (ἦ *ἀ-δρᾰνέης*) (α στερ.+*δραίνω*)· ἀργός, μὴ δρῶν ‖ ὀκνηρός, ἄφροντις ‖ ἀσθενής, ἀδύνατος.
Ἀδράστεια, ἰων. **Ἀδρήστεια,** *ἡ*· ὄνομα τῆς Νεμέσεως, ἔκ τινος δῶμοῦ ἱδρυθέντος πρὸς τιμήν της ὑπό τοῦ Ἀδράστου· μτγν. ὡς ἐπίθ. τῆς Νεμέσεως=ἣν δέν δύναταί τις νά διαφύγῃ (ἀναπόδραστος, ὡσεί ἐκ τοῦ *διδράσκω*)· πρβλ. ἐπ.
ἄ-δραστος, ἰων. *ἄ-δρηστος, ον* (α στερ. + *διδράσκω*)· ὁ μὴ ἀποδιδράσκων, μὴ δραπετεύων, μὴ διατεθειμένος νά ἀποδράσῃ.
ἀδράχνη, *ἡ*· εἶδος δένδρου, συχνά συγχεόμενον πρὸς τὸ *ἀνδράχνη*.
ἀδρ-επήβολος, *ον* = μεγαλεπήβολος, ὁ μεγάλα (ἀδρά) ἐπιδιώκων καί κατορθῶν.
ἄ-δρεπτος, *ον* (α στερ.+*δρέπω*)· ὃν δέν ἔδρεψέ τις, ἄκοπος, ἀτρύγητος.
ἀδρέω· γίνομαι ἀδρός, ἤτοι: ὡριμάζω.
ἄ-δρηστος, *ον*, ἰων. ἀντί *ἄδραστος*.
Ἀδρίας, *-ου*, ἰων. *Ἀδρίης, -εω, ὁ*· ἡ Ἀδριατική θάλασσα. Ἐκ τούτου τό
Ἀδριατικὸς καί *Ἀδριηνός, ἡ, όν*· ὁ τῆς Ἀδριατικῆς θαλ..
ἄ-δρῐμυς, *υ* (α στερ.+*δριμύς*)· ὁ μὴ δριμύς, μὴ ὀξύς ‖ μὴ αὐστηρός.
ἀδρό-βωλος, *ον* (*ἀδρὸς*+*βῶλος*)· ὁ ἔχων ἀδρούς (τ. ἔ. στερεούς) βώλους.
ἀδρο-μερής, *ἐς* (*ἀδρὸς*+*μέρος*)· ὁ ἐξ ἀδρῶν (τ. ἔ. μεγάλων) μερῶν συνιστάμενος.
ἀδρόομαι, παθ. (*ἀδρός*)· ὡριμάζω ‖ γίνομαι ἀδρός, ἰσχυρός.
ἈΔΡΟΣ, ά, όν· κυρ. χονδρός, πυκνός, παχύς, ὀγκώδης.—ὅθεν: εὐτρεφής, ὥριμος ‖ καλοκαμωμένος, ὡραῖος ‖ παχύς, πλατύς ‖ γενικῶς, ἰσχυρός, γερός, ἔξοχος ὑπό πᾶσαν ἔποψιν [σκοτ. ἐτυμ.]. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀδροσύνη, *ἡ*=τῷ ἑπομ.
ἀδροτής, *-τῆτος, ἡ*· καί *ἀδρότης* (*ἀδρός*)· πάχος, μεστότης ‖ ὡριμότης, σφρῖγος κυρ. τοῦ σώματος.—**II** ἀφθονία, πλησμονή.
Ἔτυμ.: Ἐκτός τῆς μετά τοῦ *ἀδρὸς* ἐτυμολ. συναφείας ὑπάρχει καί ἄλλη ἐτυμ. ἐκδοχή. Κατ' αὐτήν *ἀδρότης* ‹ **ἀνδροτης* ‹ **ἀνρ-οτης*, ἐκ τοῦ *ἀνήρ*, πρβλ *δρῶψ* ‹ **ἀνρ-ωψ*=ἄνθρωπος. Ἐπειδή ὅμως κατά τήν ἐκδοχήν ταύτην μένει ἀνερμήνευτον τό ἀρχικόν *α* τοῦ *ἀδρότης*, προβάλλεται ἡ ὑπόνοια, μήπως πρόκειται περί οὐσ. *δρότης* ‹ **ἀνρ-ό-της* ἤ *δροτής*, ὁπότε ὁ ὁμηρ. στίχος θά ἀνεγινώσκετο: *λιποῦσα δροτῆτα καὶ ἥβην*.
ἀδρόω = *ἀδρύνω* (ὅ βλ.).
ἀ-δρυάς, *-άδος, ἡ* (α ἀθρ.+*δρῦς*)=*Ἀμαδρυάς*.
ἄδρυνσις, *-εως, ἡ*· ὡρίμανσις.
ἀδρύνω (*ἀδρός*)· καθιστῶ τι ὥριμον. — παθ. ὡριμάζω, γίνομαι ὥριμος (κυρ. ἐπί καρποῦ ἤ σιτηρῶν).
ἄ-δρυπτος, *ον* (α στερ.+*δρύπτω*)· ὁ μὴ σπαράσσων.
ἄ-δρυς· ὁ μὴ ἔχων δρῦς (δηλ. δένδρα), ἄδενδρος.
ἀδύ-γλωσσος, —*επής,* —*μελής,* δωρ. τύποι ἀντί *ἡδυ-*.
ἀ-δῡνᾰμία, *ἡ* (α στερ.+*δύναμις*)· ἔλλειψις δυνάμεως, ἰσχύος, «ἀδυναμία», ἐξάντλησις ‖ πενία.
ἀ-δύνᾰμος, *ον*=ἀδύνατος.
ἀ-δῡνᾰσία, *ἡ*=ἀδυναμία.
ἀ-δῡνᾰτέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀδύνατος*)· στεροῦμαι δυνάμεως, δέν ἔχω δύναμιν, δέν ἔχω τήν ἱκανότητα ἤ τήν δεξιότητα πρός τι. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀ-δῡνᾰτία, *ἡ* (*ἀδυνατέω*)·=*ἀδυναμία* (ὅ βλ.).
ἀ-δῡνᾰτος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων τήν δύναμιν, ὁ ἀνίκανος νά πράξῃ τι (μετ' ἀπρφ.). **2)** ἀπολ. ὁ ἄνευ ἰσχύος, ἄνευ δυνάμεως ‖ ἀσθενικός ‖ ἐπί πραγμ., τό μὴ δυνάμενον νά κάμῃ τι, ἀνίκανον.—*τὸ ἀδύνατον* =ἔλλειψις ἰσχύος.— **II** παθ., ὁ μὴ δυνάμενος νά ἐκτελεσθῇ, ἀνεκτέλεστος, «ἀδύνατος» ‖ *τὸ ἀδύνατον*= ἡ ἀδυναμία.— **III** ἐπίρ. *ἀδυνάτως* = ἄνευ δυνάμεως, ἀσθενῶς.
ἀδύς, *έα, ύ,* δωρ. ἀντί *ἡδύς* (ὅ βλ.).
ἀ-δυσ-ώπητος, *ον*· ὃν δέν δύναταί τις νά κάμῃ νά ἀλλάξῃ τήν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του ‖ ἀνεξιλέωτος ‖ ἀναίσχυντος.
ἄ-δῦτος, *ον* (α στερ.+*δύω*)· τόπος, εἰς ὃν δέν εἶναι ἐπιτετραμμένον νά εἰσέρχεται πᾶς τις ‖ ὅθεν ὡς οὐσ. *τὸ ἄδυτον* = τό ἐσώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, ὁ βωμός (ἁγία Τράπεζα), λατ. adytum, λεγόμενον ὡσ. καί *ὁ ἄδυτος*.
ᾄδω, ἀττ. συνῃρ. ἀντί τοῦ *ἀείδω* (ὅ βλ.).
ἀ-δώμητος, *ον*, (α στερ.+*δωμάω*)· ἄκτιστος.
ἀδών, *-όνος, ἡ*, δωρ. τύπος ἀντί *ἀηδών*, τό ἀηδόνι.
Ἀδώνια, τά· ὁ θρῆνος διά τόν Ἄδωνιν.
Ἀδωνιάζω·ἑορτάζω,τελῶ,τά Ἀδώνια. Ἐκ τούτου τό
Ἀδωνιασμός, *ὁ*· ὁ θρῆνος ὁ διά τόν Ἄδωνιν.
Ἄδωνις, *-ιδος, ὁ*· ὁ Ἄδωνις· **2)** *Ἀδώνιδος κῆποι*· χύτραι (ἤ ἄλλα δοχεῖα), ἐντός τῶν ὁποίων ἐσπείροντο καί ἐκαλλιεργοῦντο διά τά Ἀδώνια πολύτριχον καί ἄλλαι βοτάναι ταχέως αὐξανόμεναι [ἄ].
ἀ-δώρητος, *ον* (α στερ.+*δωρέομαι*)=*ἄ-δωρος* (ὅ βλ.).
ἀ-δωρία, *ἡ*=*ἀδιαφθορία* (βλ.λ.), τό ἀδωροδόκητον.
ἀ-δωρο-δόκητος, *ον*· (α στερ.+*δωροδοκέω*)=τῷ ἐπ.
ἀ-δωρο-δόκος, *ον*· ὁ μὴ δεχόμενος δῶρα, μὴ δωροδοκούμενος ‖ ‹ διάφθορος.
ἄ-δωρος, *ον*, (α στερ.+*δῶρον*)· ὁ ἄνευ δώρων, μὴ λαμβάνων δῶρα, ἀδωροδόκητος, ἀδιάφθορος ‖ *ἄδωρα δῶρα* = δῶρα ποὺ δέν εἶναι ὄντως δῶρα, κατά τό *βίος ἀβίωτος*.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ δίδων δῶρα ‖ ἄκαρπος.
ἀ-δώτης, *-ου, ὁ* (α στερ.+*δίδωμι*)·ὁ μὴ δίδων τίποτε.
ἀέ, δωρ. τύπος ἀντί *ἀεί* [ᾰ].
ἄ-εδνος,*ον* (α στερ.+*ἕδνα*)· ἄνευ προικός, *ἄφερνος*.
ἀ-έδνωτος, *ον* (α στερ.+*ἑδνόω*)· = τῷ προηγ. ‖ μὴ μνηστευθείς.
ἀεθλεύω, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἀθλεύω*.
ἀεθλέω, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἀθλέω*· Ἰων.πρτ. *ἀέθλεον*.
ἀεθλητής, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἀθλητής*.
ἀέθλιον, τό, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἆθλον* (ὅ βλ.)· κυρ. οὐδ. ἐκ τοῦ
ἀέθλιος, *ον* (ὡσ. *-α, -ον*) (*ἆεθλον*)· ὁ ἀγωνιζόμενος διά τό βραβεῖον ‖ *ἀέθλιος ἵππος*=ὁ ἵππος τῶν ἱπποδρομιῶν ‖ *ἀέθλιον μῆλον*=τό μῆλον τῆς ἔριδος.
ἄεθλον, τό, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἆθλον* (ὅ βλ.).
ἀεθλο-νῑκία, *ἡ*=νίκη ἐν τοῖς ἀγῶσιν.
ἄεθλος, *ὁ*, ἐπ. καί Ἰων. ἀντί *ἆθλος* (ὅ βλ.).
ἀεθλοσύνη, *ἡ*· ἀγών, ἅμιλλα.
ἀεθλο-φόρος, *ον*, ἐπ. καί Ἰων., ἀντί *ἀθλοφόρος*.
ἀεί, ἐπίρ.: πάντοτε, διά παντός, αἰωνίως· *δεῦρ' ἀεί*= ἀπό ἀνέκαθεν μέχρι σήμερον ‖ ὡσ. *εἰς ἀεὶ ἢ ἐσαεί*= διά πάντοτε ‖ *ὁ ἀεὶ κρατῶν*=ὁ ἑκάστοτε κρατῶν· *ὁ ἀεὶ βασιλεύς*=ὁ ἑκάστοτε βασ. Ἐκτός τοῦ ἀττ. τύπου *ἀεί* λίαν συνήθεις εἶναι καί οἱ Ἰων. καί ποιητ. τύποι, *αἰεὶ* καί *αἰέν*· ὡσ. δωρ. τύποι *αἰές, ἀὲς* καί *ἀέ*· [δι' ἐτυμολ. βλ. *αἰεί*].
ἀει-βλαστής, *ές*· ὁ διαρκῶς βλαστάνων.
ἀει-βλάστησις, *-εως, ἡ*· ἡ συνεχής, ἡ αἰωνία βλάστησις.
ἀεί-βολος, *ον* (*ἀεί*+*βάλλω*)· ὁ συνεχῶς βαλλόμενος, ριπτόμενος.
ἀει-θρυής, *ἐς* (*ἀεί*+*βρύω*)· ὁ ἀεὶ ἀναβρύων.
ἀει-γενετήρ, *-ῆρος*· ὁ ἀείποτε παράγων.
ἀει-γενέτης, ποιητ. *αἰει-γενέτης, -ου*, ὁ (*αἰεί* + *γενέσθαι*), ἐπίθ. τῶν θεῶν τοῦ Ὁμήρου, ὡς τό *αἰὲν ἐόντες*· αἰωνίως ὑπάρχων, ἀθάνατος.
ἀει-γενής, *ές*, ἀττ. τύπος ἀντί τοῦ *ἀει-γενέτης* (ὅ βλ.).
ἄειδε, ἐπ. γ' ἑν. πρτ. ἤ δ' ἑν. προστ. τοῦ *ἀείδω*.
ἀ-είδελος, *ον* (α στερ.+**εἴδω*)· ἀόρατος, σκοτεινός.
ἀ-ειδής, *ἐς* (α στερ. + **εἴδω*)· ἀόρατος, ἄνευ σωματικῆς μορφῆς, ἀσώματος, ἄϋλος.— **II** (α στερ. + *εἰδέναι*)· ἄγνωστος, ἄσημος.
ἀει-δῑνητος, *ον* (*ἀεί*+*δινέω*)· ὁ αἰωνίως δινούμενος, περιστρεφόμενος.

ἀεί-δρομος, *ον*· ὁ ἀεὶ τρέχων.

ἈΕΙΔΩ, ἀττ. συνηρ. **ᾄδω**· πρτ. **ἤειδον,** ἐπ. **ἄειδον,** ἀττ. **ᾖδον**· μέλλ. **ἀείσομαι,** ἀττ. **ᾄσομαι,** δωρ. **ἀσεῦμαι**· σπαν. **ἀείσω,** ἀττ. **ᾄσω,** δωρ. **ᾀσῶ**· ἀόρ. α′ **ἤεισα,** ἐπ. **ἄεισα,** ἀττ. **ᾖσα**.—Παθ., ἀόρ. α′ **ᾔσθην**· πρκ. **ᾆσμαι.** —τραγουδῶ, ψάλλω || ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ παντὸς εἴδους ἠχῆς καὶ ἤχου: κράζω, τερετίζω, κρώζω κλπ. (ἐπὶ ἀλέκτορος, χελιδόνος, γλαυκός, βατράχου κλπ.) || ὡσ. καὶ ἐπὶ ἄλλων ἤχων, π.χ. τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου, τοῦ συριγμοῦ, ὃν παράγει ὁ ἄνεμος ἢ λίθος ριπτόμενος.— **II** Μτβ.: **1)** μετ' αἰτ. πράγμ. ψάλλω τι, ψάλλων διηγοῦμαί τι· **2)** μετ' αἰτ. προσ. ψάλλω, ἐπαινῶ, τινα, λατ. **canere. 3)** Παθ., ἀντηχῶ ἐκ τῶν ᾀσμάτων.

Ἔτυμ.: **ἀείδω**〉**ᾄδω, ἀοιδή**〉**ᾠδή, ἀοιδός, ἀοίδιμος** (=ἄξιος ἀοιδῆς)· κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ **Brugmann,** ὅστις ἐν τῇ ρίζ. Feιπ- (τῶν ἐπιγρ. τύπων **Feίπωντι, προFeιπάτω, εἰπεῖν**) ἔβλεπεν ἀναμοίωσιν ἐκ τινος ῥ. **Fευπ-** 〈ve-vqv-〉 veqv- (**Fέπος**), ὁ **Wackernagel** θεωρεῖ τὸ **ἀείδω** παραχθὲν κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***ἀFευδω,** συγγ. τῷ **αὐδή, ὐδέω**=ᾄδω, ὀνομάζω (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **ὖδ-ης· συνετὸς** ἢ **ποιητής**· πρβλ. ὡσ. **ὖδνης· εἰδώς,** ἔμπειρος)· ἐν τοῖς λοιποῖς τὸ α εἶναι προθεματικόν.

ἀεί-ζωος, *ον*, ἀττ. συνηρ. **ἀεί-ζως,** *ων* (**ἀεὶ**+**ζωή**)· ὁ ἀεὶ ζῶν, αἰώνιος.— **II** **τὸ ἀείζωον**=φυτόν ἀειθαλές (λατιν. **sempervivum**).

ἀει-θάλής, *ές* (**ἀεὶ**+**θάλος**)· ὁ πάντοτε θάλλων || ὁ πάντοτε ζωηρός, ἀκμαῖος.

ἀει-θάνής, *ές* (**ἀεὶ**+**θνήσκω**)· ὁ ἀείποτε θνήσκων || ὁ πάντοτε φοβούμενος θάνατον.

ἀει-θεήρ, καλεῖται παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ Κρατύλῳ ὁ αἰθὴρ **«ὡς ἀεὶ περὶ τὸν ἀέρα θέων».**

ἀει-θερής, *ές* (**θέρω**)· ὁ πάντοτε θερμαίνων.

ἀεί-θουρος, *ον* (**θοῦρος**)· ὁ πάντοτε πολεμικός.

ἀει-θρύλητος, *ον*· ὁ ἀεὶ θρυλούμενος.

ἀεί-καρπος, *ον*· ὁ ἀεὶ καρποφορῶν, πάντοτε καρποφόρος.

ἀει-κείη, ἡ **-ίη,** ἀττ. συνηρ. **αἰκία,** ἡ· ἀνάρμοστος μεταχείρισις, κάκωσις || προσβολή, ὕβρις.

ἀ-εικέλιος, *α, ον*, (ὡσ. **-ος, -ον**), ποιητ. τύπος ἀντὶ τοῦ ἑπομ.· συνηρ. **αἰκέλιος.** Ἐπίρ. **-ίως**· (βλ. **ἀεικής**).

ἀ-εικής, *ές*, ἀττ. συνηρ. **αἰκής,** *ἐς* (*α* στερ.+**εἰκός**)· ἀνάρμοστος, ἀπρεπὴς || εὐτελὴς || ἀξιολύπητος, ἐπαίσχυντος· τὸ οὐδ. **ἀεικὲς** κεῖται ὡς ἐπίρ.=κατὰ ἀνάρμοστον τρόπον.

ἀ-εικίη, ἡ = **ἀεικείη** (ὃ βλ.).

ἀ-εικίζω, (**ἀεικής**), ἀττ. συνηρ. **αἰκίζω,** ἀττ. μέλ. **αἰκιῶ**· ἀόρ. α′ **ἠείκισα,** ἐπ. **ἀείκισσα**· ἐπ. παθ. ἀόρ. ἀπρφ. **ἀεικισθῆναι**· μεταχειρίζομαί τινα κατὰ ἀνάρμοστον τρόπον, προσβάλλω, τὸν κακομεταχειρίζομαι || βλάπτω, ἀδικῶ, τινα.

ἀει-κίνητος, *ον* (**ἀεὶ** + **κινέω**)· ὁ διαρκῶς κινούμενος, ὁ διατελῶν ἐν ἀδιαλείπτῳ κινήσει.

ἀεικισθήμεναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α′ τοῦ **ἀεικίζω.**

ἀείκισσα, ἀεικισσάμην, ἐπ. ἀόρ. α′ ἐνεργ. καὶ μέσ. τοῦ **ἀεικίζω.**

ἀεικιῶ, ἀττ. μέλλ. τοῦ **ἀεικίζω.**

ἀει-κύμαντος, *ον*· ὁ ἀεὶ κυμαινόμενος.

ἀεί-κωμος, *ον* (**ἀεὶ**+**κωμάζω**)· ὁ ἀεὶ κωμάζων, ὁ πάντοτε εὐθυμῶν.

ἀεικῶς, ἰων. **ἀεικέως,** ἐπίρ. τοῦ **ἀεικής**· ἐπονειδίστως.

ἀεί-λᾶλος, *ον* (**ἀεὶ**+**λαλέω**)· ὁ ἀεὶ λαλῶν, φλυαρῶν.

ἀει-λαμπής, *ές*· ὁ ἀεὶ λάμπων.

ἀει-λῑβής, *ές* (**ἀεὶ**+**λείβω**)· ὁ ἀεὶ (συνεχῶς) ῥέων.

ἀεί-λιχνος, *ον*· ὁ ἀείποτε λαίμαργος.

ἀει-λογία, ἡ· ἀττικὸς δικανικὸς ὅρος: **τὴν ἀειλογίαν παρέχω, προτείνομαι**=παρέχω, προτείνω, ἀδιάλειπτον δικαστικὴν ἔρευναν. Ἐκ τοῦ

ἀει-λόγος, *ον* (**ἀεὶ**+**λέγω**)· ὁ διαρκῶς ὁμιλῶν, διηγούμενος, φλυαρῶν.

ἄ-ειλος, *ον* (*α* στερ.+**εἴλη**)· ἀνήλιος, μὴ θερμαινόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

ἀει-μακάριστος, *ον*· ὁ πάντοτε ἄξιος νὰ μακαρίζεται, ἀξιομακάριστος.

ἀεί-μαργος, *ον*· ὁ ἀεὶ λαίμαργος || πλεονέκτης.

ἀει-μνήμων, *ον*· ὁ ἔχων ἀπέραντον μνήμην (**ἀεὶ μεμνημένος**).

ἀεί-μνηστος, *ον* καὶ **-η, ον** (**ἀεὶ** + **μιμνήσκομαι**)· ὁ ἀεὶ μνημονευόμενος || ὁ ἄξιος διαρκοῦς μνήμης, αἰώνιος

ἀει-ναής, *ἐς*=τῷ ἑπομ.

ἀεί-ναος, *ον*, συνηρ. **ἀεί-νως, ων** (**ἀεὶ**+**νάω**)=**ἀέναος** (ὃ βλ.), ὁ αἰωνίως ῥέων.

ἀει-ναῦται, οἱ· Μιλήσιοι ἄρχοντες συνεδριάζοντες ἐπὶ πλοίου.

ἀεί-νηστις, *-ιος*, ὁ, ἡ· ὁ πάντοτε νηστεύων.

ἀει-πᾱθής, *ές*· ὁ ἀεὶ πάσχων.

ἀεί-πάρθενος, *ον*· ἡ ἀεὶ παρθένος.

ἀεί-πλᾰνής, *ές*=τῷ ἑπομ.

ἀεί-πλᾰνος, *ον* (**ἀεὶ**+**πλανῶμαι**)· ὁ ἀείποτε περιπλανώμενος.

ἀει-πόθητος, *ον*· ὁ ἀεὶ ποθητός.

ἄειρα, ἐπ. τύπος ἀντὶ **ἤειρα,** ἀόρ. α′ τοῦ **ἀείρω.**

ἀεῖραι, ἀπρφ. ἀορ. τοῦ **ἀείρω.**

ἀει-ρείτη, ἡ· λέξις πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος (Κρατ. 415Δ), ἵνα ἐτυμολογηθῇ ἡ λ. **ἀρετή.**

ἀεί-ροος, *ον*, συνηρ. **ἀεί-ρους, ουν**=τῷ ἑπομ.

ἀεί-ρῠτος, *ον* (**ἀεὶ**+**ῥέω**)· ὁ αἰωνίως ῥέων.

ἈΕΙ'ΡΩ, ἀττ. **ἀΐρω**· μέλ. **ἀρῶ** [ᾱ], συνηρ. ἐκ τοῦ **ἀερῶ**· ἐνεργ. ἀόρ. α′ **ἦειρα, ἐπ. ἄειρα.**—Μέσ. μέλ., **ἀροῦμαι** [ᾱ], συνηρ. ἐκ τοῦ **ἀεροῦμαι**· ἀόρ. α′ **ἠειράμην.**—Παθ. ἀόρ. α′ **ἠέρθην,** ἐπ. **ἀέρθην**· πρκ. **ἦερμαι**· ἐπ. γ′ ἑν. ὑπερσ. **ἄωρτο**· διὰ τοὺς ἀττ. τύπους βλ. **ἀΐρω**·—σηκώνω, ὑψώνω, ἐγείρω, κυρ. σηκώνω κάτι διὰ νὰ τὸ φορτωθῶ καὶ νὰ τὸ μεταφέρω κάπου ἀλλοῦ || μεταφέρω τι ὡς λάφυρον || ἀλλ' ὡσ. σημ. καὶ ἐγχειρίζω, προσφέρω.—Μέσ. σηκώνω, ὑψῶ, τι δι' ἐμαυτόν, τ. ἔ. ἀποκομίζω, κερδίζω, λαμβάνω δι' ἐμαυτόν. —**2)** ὑψώνω, σηκώνω· **ἀείρασθαι τὰ ἱστία.**—Παθ. εἶμαι ἐξηρτημένος, κρέμαμαι: **μάχαιρα παρὰ ξίφεος κουλεὸν ἄωρτο**=ἡ μάχ. ἐκρέματο παραπλεύρως τῆς θήκης τοῦ ξίφους. **2)** ὑψοῦμαι, φέρομαι, μεταφέρομαι: **ὑψόσ' ἀερθείς.**

Ἔτυμ.: **ἀείρω** 〈*αFερjω, **ἄϊρω** 〈*Fαρjω· **μετ-ήορος**〉 ἀττ. **μετ-έωρος.** Κατά τινας παρὰ τὸ **ἀείρω** = ὑψώνω ὑπάρχει καὶ **ἀείρω**=προσδένω, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν τά: **τετρά-ορος** (ἀττ. **τέτρωρος**), **συν-άορος** (ἀττ. **συν-ωρίς**), **παρά-ορος,** (**παρή-ορος**) = παρεζευγμένος, **ἀπά-ορος** = χωρισμένος, **κατά-ορος** = ἐξηρτημένος (ἐξ οὗ ἀττ. **κατωρὶς** = ταινία κρεμαμένη κάτω ἀπὸ τὸν στέφανον), **ἀορτήρ, ἄορ** (=ξίφος, τ. ἔ. πρᾶγμα ἐξηρτημένον). Ἐν πάσι τούτοις ὑπόκειται βάσις Ἰαπ. **aver-**, καὶ δή ῥ. **ver-** ἢ **sver-**=προσδένειν, συνδέειν μετὰ προθεματ. ἀ-.

ἄεισα, ἐπ. ἀόρ. α′ τοῦ **ἀείδω.**

ἀεῖσαι, μτχ. ὀνομ. πληθ. θηλ. τοῦ **ἄημι.**

ἄεισι, γ′ πληθ. τοῦ **ἄημι.**

ἀεί-σῖτος, *ον*· ὁ **ἀεὶ σιτούμενος,** πάντοτε τρεφόμενος (ἐπὶ τῶν σιτιζομένων ἐν Πρυτανείῳ).

ἀεί-σκωψ, λατ. **strix aluco**· εἶδος νυκτοκόρακος ἢ γλαυκός (σκώψ), κληθείσης οὕτω διότι δὲν ἀποζημιεῖ.

ἄεισμα, τό, ποιητ. καὶ ἰων. τύπος τοῦ **ᾆσμα,** ὡς τὸ **ἀείδω** ἀντὶ **ᾄδω.**

ἀείσομαι, μέλλ. τοῦ **ἀείδω.**

ἀει-σόος, *ον*· ὁ ἀείποτε ἀσφαλής.

ἀει-στρεφής, *ές*· ὁ διηνεκῶς στρεφόμενος.

ἀεισχοροῦν· λ. πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος (Κρατ. 416Β) πρὸς ἐτυμολογίαν τῆς λ. **αἰσχρός.**

ἀείτας· Βοιωτ. ἀντὶ **ἀετός.**

ἀει-φᾰνής, *ἐς* (**ἀεὶ**+**φανῆναι**)· ὁ ἀείποτε λάμπων ἢ ὁρατός, ἐπὶ ἀστέρων, καὶ δή ἐπὶ τοῦ πολικοῦ ἀστέρος.

ἀει-φεγγής, *ές*· ὁ ἀεὶ φέγγων.

ἀεί-φθογγος, *ον*· ὁ ἀεὶ φθεγγόμενος.

ἀει-φλεγής, *ές*· ὁ ἀεὶ φλέγων.

ἀεί-φρουρος, *ον* (**ἀεὶ**+**φρουρά**)· ὁ ἀεὶ φρουρῶν, ἀεὶ ἀγρυπνῶν || αἰώνιος || ὁ ἀεὶ φρουρούμενος.

ἀει-φῠγία, ἡ (**ἀεὶ**+**φυγή**)· ἐξορία διὰ βίου.

ἀει-φυλλία, ἡ· (**ἀεὶ**+**φύλλον**)· τὸ ἀεὶ ἔχειν φύλλα, τὸ ἀειθαλές.

ἀεί-φυλλος, *ον*· ἀειθαλής.

ἀεί-φωτος, *ον*· ὁ πάντοτε φωτεινός.

ἀει-χᾰνής, *ές*· ὁ ἀεὶ χαίνων.

ἀει-χρόνιος, *ον* (**ἀεὶ**+**χρόνος**)· αἰώνιος.

ἀεί-χρυσον, τό· **ἀείζωον τὸ μέγα** (Διοσκ. Δ 88).

ἀκαζόμενος, *η, ον* (*ἀέκων*)· ὁ μὴ θέλων, ἀκούσιος, ἄκων || ἀνδιστάμενος : **πόλλ' ἀκαζόμενος** =multa reluctans (τοῦ Βιργιλίου).

ἀ-εκήλιος, *ον* ἀντὶ **ἀεικέλιος** (δ βλ.) [εἶναι προφανὲς ὅτι ἐσχηματίσθη οὕτω ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ **ἕκηλος**].

ἀ-έκητι, ἢ **ἀεκητὶ** (*ἀέκων*), ἐπικ. ἐπίρ.· παρὰ τὴν θέλησιν, παρ' Ὅμ. συχν. μετὰ Γεν. : **σεῦ ἀέκητι**=λατ. **te invito**· **θεῶν ἀέκητι**=λατ. **Diis non propitiis.**

ἀ-εκούσιος, *ον* καὶ *-α, -ον,* ἀττ. συνῳρ. **ἀκούσιος,** *ον* (*α* στερ.+**ἑκούσιος**)· παρὰ τὴν θέλησιν, ἐναντίον τῆς θελήσεως, ἠναγκασμένος, μὴ ἐθελοντὴς [δι' ἐτυμ. βλ. **ἀέκων**].

ἀ-έκων, ἀττ. συνῳρ. **ἄκων** [ᾰ], *-ουσα, -ον* (*α* στερ. +**ἑκών**)· παρὰ τὴν θέλησιν, ἀκούσιος || ἠναγκασμένος||ἄνευ σχεδίου ἢ προθέσεως.

Ἔτυμ. : **ἀέκων** ⟨*ἀ-Fεκων· **ἀκούσιος** ⟨**ἀ-εκούσιος** ⟨**ἀ-Fεκούσιος**· ἐν ἐπιγρ. ἀκόσι(α) ⟨**ἀ-hεκ-**, τοῦ ὁποίου τὸ δασὺ πνεῦμα ὀφείλεται εἰς τὸ **h** τοῦ β' συνθ. (πρβλ. **φρουρὸς** ⟨*προ-horος).

ἀ-έλικτος, *ον* (*α* στερ.+**ἑλίσσω**)· ὁ μὴ ἑλιγμένος, μὴ συνεστραμμένος.

ἀέλιος, δωρ. τύπος ἀντὶ **ἠέλιος, ἦλιος.**

ἄελλα, ἐπ. **ἀέλλη, -ης,** ἡ (**ἄω, ἄημι**) [ᾰ-]· θυελλώδης ἄνεμος, ἀνεμοστρόβιλος. 2) μτφρ. ἐπὶ πάσης στροβιλοειδοῦς κινήσεως [δι' ἐτυμ. βλ. **ἄημι, ἀήρ**].

ἀελλαῖος, *α, ον* (**ἄελλα**)· θυελλώδης, ταχὺς ὡς θύελλα.

ἀελλάς, *-άδος,* ἡ=**ἀελλαῖος** (δ βλ.).

ἀελλήεις, *-εσσα, -εν*=**ἀελλαῖος** (δ βλ.).

ἀελλής, *ές* (**ἄελλα**)· περιδινούμενος, στροβιλιζόμενος· [**ἀελλὴς** ⟨*sm̥-FελFης· πρβλ· **εἴλω** καὶ **ἀολλής**].

ἀελλο-δρόμας, ὁ· ταχὺς ὡς ἡ ἄελλα (ἡ θύελλα).

ἀελλό-θριξ, *-τριχος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων τρίχας κυμαινομένας εἰς τὸν ἀέρα.

ἀελλο-μάχος, *ον* (**ἄελλα**+**μάχομαι**)· ὁ μαχόμενος, παλαίων, κατὰ τῆς θυέλλης.

ἀελλό-ποδ-ος, δμηρ. τύπος τοῦ ἑπομ.

ἀελλό-πους, ὁ, ἡ, *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (**ἄελλα**+**πούς**)· ὁ ταχὺς κατὰ τοὺς πόδας ὡς ἡ θύελλα, ταχὺς ὡς ἄνεμος || ἐπὶ ἵππων, πρβλ. τὸ ἐν Κύπρῳ «ἀνεμοπόδας». Εὕρηται μόνον ἐν τῷ ἑπ. τύπῳ **ἀελλό-ποδες,** ὡς καὶ **τὰ ἀρτί-ποδ-α** = ἀρτίπους, **πουλύ-ποδ-α** = πολύπους· δοτ. πληθ. **ἀελλοπόδεσσιν.**

Ἀελλώ, *-όος* (*οῦς*), ἡ· ταχεῖα ὡς ἄελλα (θύελλα)· ὄνομα μιᾶς τῶν Ἁρπυιῶν || ὄνομα κυνηγετ. κυνός.

ἀελπτέω (**ἄελπτος**)· εἶμαι ἄνευ ἐλπίδος, δὲν ἔχω ἐλπίδας, εἶμαι ἀπηλπισμένος.

ἀ-ελπτής, *ές* (*α* στερ.+**ἔλπομαι**)· περὶ οὗ δὲν ἔχει τις ἐλπίδα, ἀπροσδόκητος.

ἀελπτία, ἡ· ἀπροσδόκητον γεγονός : **ἐξ ἀελπτίης** =λατ. **ex insperato**=ἀπροσδοκήτως. 2) ἀπόγνωσις, ἀπελπισία. Ἐκ τοῦ

ἄ-ελπτος, *ον* (*α* στερ.+**ἔλπομαι**)· ὁ μὴ ἐλπιζόμενος, μὴ προσδοκώμενος, ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος || περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἀπελπισία, εἶναί τις ἀπηλπισμένος· οὐδ. πληθ. **ἄελπτα** ὡς ἐπίρ. = ἀνελπίστως, ἀπροσδοκήτως.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἐλπίζων, ἀπηλπισμένος.

ἀελπτῶς, ἐπίρ. τοῦ **ἀελπτὴς** (καὶ **ἀέλπτως,** ἐπίρ. τοῦ **ἄελπτος**) = ἀνελπίστως, ἀπροσδοκήτως, λατ. **insperato.**

ἄεμμα, τό, ἐπικ. ἀντὶ **ἄμμα** (δ βλ.)· νευρὰ τόξου || αὐτὸ τὸ τόξον.

ἀεναό-θρυτος πηγή· ἡ ἀενάως ῥέουσα.

ἀ-ένᾰος, *ον* (**ἀεὶ**+**νάω**), καὶ ἐπ. **ἀεί-ναος,** συνῳρ. **ἀεί-νως,** *ων*· ὁ ἀεὶ ῥέων· γεν., αἰῶνιος, ἀστείρευτος, οὐδέποτε παύων· ἐπίρ. **ἀενάως** [**ἀέναος** ⟨**αἰFε**+**ναύει** («**ῥέει, βλύει**» Ἡσυχ.)· **αἰFε** = **αἰὲ** (Ἡρόδ.) = **αἰεί, ἀεί**].

ἀε-νάω, *-ουσα, -ον*=**ἀέναος** (δ βλ.).

ἀέντες, μτχ. πληθ. τοῦ **ἄημι.**

ἀεξί-βιος, *ον* (**ἀέξω**+**βίος**)· ὁ αὐξανόμενος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βίου.

ἀεξί-γυιος, *ον* (**ἀέξω**+**γυῖον**)· **ὁ ἀέξων** (ἰσχυροποιῶν, ἐνδυναμώνων) **τὰ γυῖα** (τὰ μέλη τοῦ σώματος).

ἀεξί-κακος, *ον*· ὁ αὔξων (πληθύνων) τὰ κακά.

ἀεξί-κερως· ὁ συντελῶν πρὸς αὔξησιν τῶν **κεράτων.**

ἀεξί-νοος, *ον,* συνῳρ. **ἀεξί-νους,** *ουν* (**ἀέξω**+**νόος**)· ὁ **ἀέξων** (ἐνισχύων, ἐνδυναμώνων) τὸν νοῦν.

ἀεξί-τοκος, *ον*· ὁ αὔξων (τρέφων) τὸν τόκον (δηλ. τὸ ἔμβρυον).

ἀεξί-τροφος, *ον*· ὁ ὑποτρέφων τὴν αὔξησιν.

ἀεξί-φυλλος, *ον* (**ἀέξω**+**φύλλον**)· ὁ τρέφων, **αὔξων,** φύλλα, ὁ φυτρώνων φύλλα, πολύφυλλος, ἔχων ἄφθονον φύλλωμα.

ἀεξί-φῦτος, *ον* (**ἀέξω**+**φυτόν**)· **ὁ ἀέξων** (τ.ἔ. τρέφων) τὰ φυτά.

ἈΕ**ΞΩ,** ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ **αὔξω, αὐξάνω,** λατ. **augeo**· παρὰ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ.· μτγν. ποιηταὶ χρησιμοποιοῦν καὶ μέλ. **ἀεξήσω,** ἀόρ. α' **ἀέξησα,** μέσ. μέλλ. **ἀεξήσομαι,** παθ. πρκ. **ἠέξημαι**· κάμνω τι νὰ αὐξήσῃ, νὰ μεγαλώσῃ || τρέφω, προάγω, ἰσχυροποιῶ || ἐξυψώνω || πολλαπλασιάζω. — Παθ. καὶ μέσ. αὐξάνομαι, γίνομαι μέγας || εὐημερῶ, εὐδοκιμῶ [**ἀ(F)έξω**⟨***aveq-s-**=**augere**· πλείονα ἐν **αὔξω, αὐξάνω**].

ἀ-επτος, (*α* στερ.+**ἕπομαι**)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀκολουθήσῃ (ἐπὶ νεογνῶν ζῴων).

ἀ-εργείη, ἢ *-ίη,* ἰων. ἀντὶ **ἀεργία** (δ βλ.).

ἀ-εργηλός, *ή, όν*=**ἀεργός.**

ἀ-εργής, *ἐς* = **ἀ-εργός.**

ἀ-εργία, ἰων. *-ίη,* ἡ· τὸ μὴ ἐργάζεσθαι, βαθυμία, ὀκνηρία. 2) ἐπὶ ἀγροῦ, τὸ νὰ μένῃ ἀκαλλιέργητος (χέρσος) ἢ ἔρημος. Ἐκ τοῦ

ἀ-εργός, συνῳρ. **ἀργός,** *ὀν* (*α* στερ.+***ἔργω**)· ὁ μὴ ἐργαζόμενος, ὀκνηρός· ἐπίρ. **ἀργῶς.**

ἀέρδην, συνῳρ. **ἄρδην,** ἐπίρ. (**ἀείρω**)· σηκωτά.

ἀερδείς, μτχ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀείρω.**

ἄερδεν, δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ἠέρθησαν,** γ' πληθ. παθ. ἀορ. τοῦ **ἀείρω**· **ἀέρθη** γ' ἑν. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

ἀερίζω (**ἀήρ**)· εἶμαι ὡς ἀήρ || εἶμαι λεπτὸς ὡς ὁ ἀήρ || γλαυκόχρους ὡς ὁ ἀήρ, ἔχω «οὐρανὶ» χρῶμα.

ἀέρῐνος, *η, ον*· ἀερώδης, ὅμοιος ἀέρι || γλαυκὸς ὡς τὸ στερέωμα.

ἀερί-οικος, *ον*· ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ἀέρι.

ἠέριος, *ον* καὶ *-α, -ον,* ἰων. **ἠέριος, η, ον** (**ἀήρ, ἦρ, ἦρι**)· ὁ ἐν ὁμίχλῃ, ἢ ἐν τῇ πυκνῇ ἀτμοσφαίρᾳ (τῆς πρωΐας) || συννεφώδης.— **II** ὁ ἐν τῷ ἀέρι, μετέωρος, αἰθέριος.

ἀερῖτις, ἡ· ἰδιόρ. θηλ. τοῦ **ἀέριος** (δ βλ.).

ἄ-ερκτος, *ον* (*α* στερ.+**ἕργω**)· ἄφρακτος,ἀνοικτός.

ἀερο-βᾰτέω, μέλ. *-ήσω*· βαδίζω ἐν τῷ ἀέρι, περιπατῶ εἰς τὸν ἀέρα || «ἀέρα κοπανίζω». Ἐκ τοῦ

ἀερο-βᾰτης, ὁ (**ἀήρ**+**βαίνω**)· ὁ ἀεροβατῶν, βαδίζων εἰς τὸν ἀέρα.

ἀερο-δῑνής, *ές,* ἰων. **ἠερο-δινής, ἐς** (**ἀήρ**+**δινέω**)· ὁ περιδινούμενος εἰς τὸν ἀέρα.

ἀερο-δόνητος, *ον* (**ἀήρ**+**δονέω**)· ὁ ἀνατινασσόμενος εἰς τὰ ὕψη, ἱπτάμενος.

ἀερο-δρομέω, μέλ. *-ήσω*· ταξιδεύω εἰς τοὺς αἰθέρας. Ἐκ τοῦ

ἀερο-δρόμος, *ον*· ὁ διατρέχων, διασχίζων, τὸν ἀέρα.

ἀερο-ειδής, *ἐς* (**ἀήρ** + **εἶδος**)· ὁ ὅμοιος μὲ ἀέρα, ἢ μὲ τὸ στερέωμα || ὁμιχλώδης, κεκαλυμμένος ὑπὸ ὁμίχλης (βλ. **ἠεροειδής**).

ἀερο-κόραξ, *-ᾰκος,* ὁ· ἐναέριος κόραξ, **ἀερόφοιτος** κόραξ (τ. ἔ. φανταστικὸν ὄν), παρὰ Λουκ. Ἀληθ. Ἱστ. 1,16.

ἀερο-κώνωψ, *-ωπος,* ὁ· **ἀερόφοιτος** (ἐναέριος) κώνωψ (φανταστικὸν ὄν).

ἀερο-μᾰχία, ἡ (**ἀήρ**+**μάχη**)· μάχη εἰς τὸν ἀέρα, ἀνεμοπόλεμος.

ἀερό-μελι, *-ιτος,* τό· μελιτώδης δρόσος (**aerium mel** τοῦ Βεργιλίου)· λέγεται ὡσ. καὶ **ὄνον μέλι** καὶ **δροσόμελι.**

ἀερο-μετρέω, μέλ. *-ήσω* (**ἀήρ** + **μετρέω**)· μετρῶ τὸν ἀέρα || τ. ἔ. χάνω τὸν καιρόν μου, χάνομαι, εἰς ματαίας ἐρεύνας καὶ ἐνασχολήσεις.

ἀερο-μῐγής, *ές*· ἀναμεμιγμένος μετ' ἀέρος.

ἀερό-μυδος, *ον*· ὁ λέγων λόγους τοῦ ἀέρος, ὁ φλυαρῶν ματαίως.

ἀερο-νηχής, *ἐς* (**ἀήρ**+**νήχομαι**)· ὁ νηχόμενος (δηλ.

κολυμβῶν) εἰς τὸν ἀέρα, ἐπὶ τῶν νεφῶν λεγόμενον.
ἀερο-νομέω· κινοῦμαι ἐν τῷ ἀέρι.
ἀερόομαι· γίνομαι ὁήρ.
ἀερο-πορέω=πορεύομαι ἐν τῷ ἀέρι.
ἀερο-πόρος, *ον* (*ἀήρ*+*πορεύομαι*)· ὁ πορευόμενος διὰ τοῦ ἀέρος (ἀνὰ τοὺς αἰθέρας).
ἀερό-φοιτος, *ον* (*ἀήρ*+*φοιτάω*)· συνών. τῷ προηγ. (ὁ πορευόμενος διὰ τοῦ ἀέρος), κυρ. ὁ φοιτῶν (συχνάζων) εἰς τὸν ἀέρα.
ἄερρω, αἰολ. ἀντὶ *ἀείρω* (8 βλ.).
ἀερσι-κάρηνος, *ον* (*ἀείρω*+*κάρηνον*)· ὁ αἴρων τὴν κεφαλήν, ὁ κρατῶν αὐτὴν ὑψηλά, ὑψαύχην.
ἀερσί-λοφος, *ον*· ὁ ἔχων ὑψηλὸν λόφον.
ἀερσί-μαχος, *ον*· ὁ ἀείρων (κινῶν) μάχην.
ἀερσί-νοος, *ον*· ὑψηλόφρων, ὑπερήφανος || ὁ ἀνυψῶν, διεγείρων, τὸν νοῦν.
ἀερσῐ́-πότης, *-ου*, ὁ, καὶ *ἀερσῐ́-πότητος, ον* (*ἀείρω*+*ποτάομαι*)· ὁ ὑψηλὰ πετῶν, ὑψιπέτης.
ἀερσι-πότητος, *ον*·=τῷ προηγ.
ἀερσί-πους, *πουν*, ὁ, ἡ, γεν. *-ποδος* (*ἀείρω* + *πούς*)· ὁ αἴρων ὑψηλὰ τὸν πόδα (τοὺς πόδας), καλπάζων, ζωηρῶς ἀναπηδῶν.
ἀερτάζω, ποιητ. τύπος τοῦ *ἀείρω*· σηκώνω ὑψηλά· πρτ. *ἠέρταζον*.
ἀερτάω = *ἀερτάζω* (8 βλ.), ἀόρ. α' *ἠέρτησα*· παθ. πρκ. *ἠέρτημαι*.
ἀερ-ώδης, *ες* (*ἀήρ*+*εἶδος*)=*ἀεροειδής* (8 βλ.).
ἀές, δωρ. τύπος τοῦ *ἀεί* [ᾰ̆].
ἄεσα, α' πληθ. *ἀέσαμεν* καὶ *ἄσαμεν*, γ' πληθ. *ἄεσαν*, ἀπρφ. *ἀέσαι*· ἀόρ. α' πιθ. ἐκ τινος ἀπηρχαιωμένης ῥίζης ἐνεστ. *ἀέω*=*εὕδω*=κοιμοῦμαι· οὐδεὶς ἄλλος χρόνος ἀπαντᾷ. Συγγ. τῷ *ἄημι*, *ἰαύω*, *ἀωτέω* [ἀβεβ. ἐτυμ.· κατά τινας ὑπόκειται ἰαπ. ῥ **aves*—ἀποτελοῦσα ἐπέκτασιν τῆς ῥ. **au-** (βλ. *αὐλή*)].
ἀεσι-φροσύνη, ἡ· ἀφροσύνη, ἀνοητος ἰδέα, μωρία. Ἐκ τοῦ
ἄεσί-φρων, *ον*, γεν. *-ονος*, (*ἀάω*+*φρήν*)· ὁ βλαβείς, τεταραγμένος, τὰς φρένας, φρενοβλαβής, μωρός, ἀνόητος· [κατὰ τὸν **Bechtel. lexil.** 14 γραπτ. *ἀασίφρων* (ἡ λ. παρὰ Φωτίῳ)].
ἀετῐ́δεύς, *-έως*, ὁ· νεογνὸν ἀετοῦ.
ἀετίτης, *λίθος*· ἀετόλιθος, λίθος εὑρισκόμενος ἐν τῇ φωλεᾷ τοῦ ἀετοῦ (Αἰλ. Ζ. Ἱ. 35).
ἀετό-μορφος,*ον*· ὁ ἔχων μορφὴν (ἢ σχῆμα) ἀετοῦ.
ἈΕΤΟΣ ἢ **αἰετός,** ὡσ. ποιητ. *αἰητός*, ὁ· ἀετός, λατ. aquila.— **II** ἀετὸς ὡς σημαία (παρὰ Πέρσαις) [ᾱ].
Ἐτυμ.: ποιητ. *αἰετὸς*>ἀττ. *ἀετός*· ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*αἰβετός*· *Περγαῖοι*» συνάγεται ὅτι *αἰετὸς*〈**αἰFετὸς* 〈**aFjετός*: Ὡσ. καὶ τὸ σχεδὸν συνών. *οἰωνὸς*〈**aFjωνὸς* κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ ἀρχικοῦ α- πρὸς τὸν φθόγγον τῆς ἑπομ. συλλ.· πρβλ. ὁμόρ. λατ. **avis**· *aFjετος*, **avis** *aFjωνος* ἀνάγονται εἰς κοινὴν ἰαπ. βάσιν **avje-**〈**avei**=πτηνόν· πρβλ. καὶ τὰ ἐν *αἰόλος*.
ἀετο-φόρος, *ον* (*ἀετὸς*+*φέρω*)· λατ. **aquilifer**· ὁ φέρων τὸν ἀετὸν (τὴν σημαίαν).
ἀετ-ώδης, *ες* (*ἀετὸς*+*εἶδος*)· ὁμοιος πρὸς ἀετόν.
ἀέτωμα, τό· τὸ ἀέτωμα ναῶν, τὸ τῆς ὀροφῆς τρίγωνον, λατ. **fastigium**.
***ΑΈΩ**· κοιμοῦμαι, βλ. *ἄεσα*.
***ΑΖΑ,** ἡ, κυρ. σημ. ξηρασία, καῦμα, θερμότης||ὡσ. μοῦχλα, σκωρία (βλ. *ἄζω*) [δι' ἐτυμ. βλ., *ἄζω*].
ἀζαίνω, (*ἄζω*)· ξηραίνω, καταξηραίνω.
ἀζᾰλέος, *α, ον* (*ἄζω*)· παθ. ἀπεξηραμμένος, ξηρός, καψαλισμένος||ὅθεν τραχύς, σκληρός.— **II** ἐνεργ., ὁ ξηραίνων, καψαλίζων.
ἀζάνω (*ᾰ̆ζω*)·=*ἀζαίνω*· ξηραίνω, ἀποξηραίνω.
ἀ-ζηλία, ἡ· ἔλλειψις ζηλοτυπίας||ἁπλότης, ἁπλοϊκότης. Ἐκ τοῦ
ᾰ̆-ζηλος, *ον*=*ἀζήλωτος*= ὁ μὴ ἀξιοζήλευτος, ἀξιολύπητος, ἀξιοθρήνητος || ἀσημαντος, μικροῦ ἄξιος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ φθονῶν.
ἀ-ζηλο-τύπητος, *ον* (*α* στερ. + *ζηλοτυπέω*)· ὁ μὴ ἐκτεθειμένος εἰς ζηλοτυπίαν, μὴ ζηλοτυπούμενος.
ἀ-ζηλό-τυπος, *ον* (*α* στερ.+*ζηλοτυπέω*)· ὁ μὴ ζηλότυπος, μὴ ζηλοτυπῶν.
ἀ-ζήλωτος, *ον* (*α* στερ.+*ζηλόω*)· ὁ μὴ ἀξιοζήλευτος, μὴ ζηλευτός (=*ᾰ̆ζηλος*, 8 βλ.).
ἀ-ζήμιος, *ον* (*α* στερ. + *ζημία*)· ὁ ἀπηλλαγμένος ζημίας, χρηματικῆς τιμωρίας, ὁ δωρεὰν||ὁ ἄνευ ζημίας, χωρὶς νὰ ὑποστῇ βλάβην||ὁ μὴ ἄξιος τιμωρίας. —ἐπίρ. *ως* = ἀτιμωρήτως, μετὰ ἀτιμωρησίας.— **2)** ὁ μὴ φθάνων μέχρι τιμωρίας, ἀβλαβής, ἄκακος, ἀθῷος.
Ἄζησία, ἡ· ἐπών. τῆς Δήμητρος, πιθ. ἀντὶ τοῦ *αὐξησία* (8 βλ.).
ᾰ̆ζηται, γ' ἑν. παθ. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ *ᾰ̆ζω*.
ἀ-ζήτητος, *ον* (*α* στερ. + *ζητέω*)· ἀνεξέταστος, ὁ μὴ ἐξετασθείς, ἀνερεύνητος,
ἀζηχής, *ές*· συνεχής, ἀδιάλειπτος, ἄπαυστος || συχν. ὡς ἐπίρ. *ἀζηχὲς*=ἀκαταπαύστως, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικὰ || σκληρός, τραχύς.
Ἐτυμ.: *ἀζηχὴς* 〈**ἀ-ζα-εχὴς* 〈*ἀ-δια-εχὴς* (πρβλ. Ἡσυχ. «*ἀ-ζ-εχές*· *ἀδιάλειπτον*»)· ἢ *ἀζηχὴς* 〈**ἀδ-jᾱχὴς* =ὁ σπεύδων πρός τι (ὅπου **ἀδ*=λατ. **ad**). Κατ' ἄλλους δ' συνθ. εἶναι τὸ *ἠχὴ* (=ὁ σφόδρα ἀντηχῶν).— Κατ' ἄλλους α' συνθ. *ᾰ̆ζα*=ξηρότης, τραχύτης.—ρίζ. *-ζα-* (=ἄγαν, σφόδρα).
"ΑΖΟΜΑΙ· βλ. **"ΑΖΩ.**
ἄ-ζῡγος, *ον*=*ἄ-ζυξ*, ὁ, ἡ (*α* στερ.+*ζῠγῆναι*)· ἄζευκτος, ἀσύζευκτος, ἀταίριαστος || ἀνύπανδρος
ἄ-ζῡμος, *ον* (*α* στερ.+*ζύμη*)· ἄνευ ζύμης, ἀζύμωτος || *τὰ ἄζυμα*=ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, καθ' ἣν ἤσθιον μόνον ἄζυμα.
ἄ-ζυξ, *-ῦγος*, ὁ, ἡ (*α* στερ. + *ζῠγῆναι*)· ἄζευκτος, ἀσύζευκτος || ἔπομ. ἄγαμος, ἀνύπανδρος.
"ΑΖΩ· ξηραίνω, ἀποξηραίνω, καψαλίζω.— Παθ. ἀποξηραίνομαι, καψαλίζομαι || ἀπομαραίνομαι, λυώνω (ἀπὸ λύπην π. χ.).
Ἐτυμ.: *ἄζα*, *ἄζω*, *ἀζαλέος* ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ρ. **azd-*, ἥτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν κατὰ ἤν **-d-** τῆς ῥ. **as-** τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν τοῖς λατ. **areo**, **aridus**, **ardeo** (πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ἄδδανον*· *ξηρόν*. *Λάκωνες*», ὅπου *-δδ-* 〈**zd**). Κατ' ἄλλους τὸ *ἄζω* εἶναι παράλληλος τύπος τοῦ *αὕω* Α (*ἄζω* 〈*ἀ*(F)-jω).
"ΑΖΩ, κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀποθ. "*AZOMAI*, μόνον δὲ κατὰ ἐν. καὶ πρτ.· σέβομαι, φοβοῦμαι, τοὺς θεοὺς π. χ. ἢ τοὺς γονεῖς || ὡσ. *ἄζομαι* + *ἀπρφ.* = φοβοῦμαι νὰ κάμω τι, δὲν τὸ κάμνω ἐκ φόβου|| *ἄζομαι μή...*=φοβοῦμαι μήπως. — Ἀποπ. φοβοῦμαι, κατέχομαι ἀπὸ φόβον, κατάπληξιν. Πρβλ. *σέβω*. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἅγιος*].
ἀ-ζωία, ἡ (*ἄζωος*)· ἔλλειψις ζωῆς.
ᾰ̆-ζωος, *ον* (*α* στερ.+*ζωή*)· ὁ ἄνευ ζωῆς.— **II** (*α* στερ.+*ζῶον*)· ὁ μὴ ἔχων ἐν ἑαυτῷ σκώληκας (ἐπὶ ξύλου).
ᾰ̆-ζωστος, *ον* (*α* στερ.+*ζώννυμι*)· ὁ μὴ ἐζωσμένος, ἄζωστος, ἄνευ ζώνης.
ᾰ̆η, γ. ἑν. πρτ. τοῦ *ᾰ̆ημι* (ὄ βλ.)· *«ἔπνει, ἐφύσα»* Ἡσύχ.
ἀ-ηδής, *ἐς* (*α* στερ.+*ἡδος*)· δυσάρεστος (εἰς τὴν γεῦσιν), ἀνούσιος, ἄνοστος || ἐνοχλητικὸς || ἐπὶ προσ., ψυχρός, ὀχληρός, δύστροπος. Ἐκ τούτου τό
ἀ-ηδῑ́ᾱ, ἡ (*ἀηδής*)· τὸ νὰ εἶναί τις οὐχὶ εὐχάριστος, δυσάρεστος, ἀπεχθής.— **II** δυσαρέσκεια, ἀπέχθεια, μῖσος.
ἀηδίζομαι, (*ἀηδής*)· αἰσθάνομαι ἀηδίαν.
ἀηδίζω, (*ἀηδής*)· προξενῶ ἀηδίαν.
ἀηδισμός, ὁ·=*ἀηδία*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν λ. *ἡδονή*.
ἀηδονιδεύς, *-έως*, ἐπ. γεν. *-ῆος*, ὁ· νεαρὰ ἀηδών («τὸ ἀηδονάκι»).
ἀηδόνιος, *ον* (*ἀηδών*)· ὁ τῆς ἀηδόνος, ἀνήκων εἰς τὴν ἀηδόνα.
ἀηδονίς, *-ίδος*, ἡ·=*ἀηδών*.
ἀηδώ, *-οῦς*, ἡ=*ἀηδών* (ὄ βλ.).
ἀηδών, ἡ· ἀττ. ὁ, γεν. *ἀηδόνος* ἢ *ἀηδοῦς* (*ἀείδω*)· ἀηδόνι· κυρ. σημ. ἡ ᾄδουσα, ἡ ψάλτρια.
Ἐτυμ.: Ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*ἀβηδόνα*· *ἀηδόνα*», τοῦ αἰολ. *ἀήδω*=*ἀείδω*, φαίνεται ὅτι εἶχε τὸ **F** καὶ συνανήκει τοῖς: *ἀείδω*, *αὐδή*, *ὐδέω*, *ὕδω*, ὅπου βλ. πλείονα.
ἀηδῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀηδὴς* (ὄ βλ.)· *ἀηδῶς ἔχω τινί*= διατελῶ ἐν δυσαρέστῳ σχέσει πρός τινα, δὲν δύναμαι νὰ τὸν ὑποφέρω.
ἀ-ήθεια, ἡ, ιων. *ἀηθίη* (*ἀήθης*)· τὸ ἀσυνήθιστον, καινοτομία ||τὸ νὰ μὴ εἶναί τις συνηθισμένος εἰς ἕν

πρᾶγμα‖***ἀήθειά τινος*** (πράγμ.)=ἀπειρία πράγμ. τινος.
ἀηδέσσω, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ***ἀηθέω*** = εἶμαι ἀσυνήθιστος εἴς τι (μετὰ γεν.)· πρτ. ***ἀήθεσσον.***
ἀ-ήθης, ***ες*** (α στερ, + ***ἦθος***)· ὁ μὴ συνηθισμένος, ἀσυνήθιστος‖παράδοξος.— Ἐπίρ. ***ἀήθως.*** 2) ὁ μὴ συνηθισμένος εἴς τι (μετὰ γεν.).— **II** ὁ μὴ ἔχων ἦθος (ἢ χαρακτῆρα).
ἀηδίζομαι, ἀποθ. (***ἀήθης***)· εἶμαι ἀσυνήθιστος.
ἀηδίη, ἡ = ***ἀήθεια*** (ὃ βλ.).
ἀήθως, ἐπίρ. τοῦ ***ἀήθης***· ἀσυνήθως, ἀπροσδοκήτως.
ἄημα, τὸ (***ἄημι***)· φύσημα, πνοὴ ἰσχυρά, ἄνεμος.
ἀήμεναι, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἆῆναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***ἄημι.***
ἄημι, γ' ἐν. ***ἄησι,*** γ' δυϊκ. ***ἄητον*** (οὐχὶ ***ἄετον***), γ' πληθ. ***ἄεισι***· προστ. γ' ἐν. ***ἀήτω***· ἀπρφ. ***ἀῆναι,*** ἐπ. ***ἀήμεναι***· μτχ. ***ἀείς***· ἐπ. γ' ἐν. πρτ. ***ἄη,*** γ' πληθ. ***ἄεσαν.*** — Παθ. ***ἄημαι,*** μτχ. ***ἀήμενος***· ἐπ. γ' ἐν. πρτ. ***ἄητο :*** πνέω σφοδρῶς, φυσῶ (ἐπὶ ἀνέμου)‖οἱ παθ. τύποι ἐνίοτε σημ. πλήττομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, συχνότ. ὅμως σημ. κυμαίνομαι, φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ὡσεὶ ἐν τῷ ἀνέμῳ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀνεμοδέρνομαι ‖ ὅθεν διασκορπίζομαι τῇδε κἀκεῖσε.
Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. ανε̄- , ἑλλ. ***αF(ε)***- προηλθον τά : ***ἄ-ω,*** = πνέω, ***ἄ-ος*** = πνεῦμα (Ἡσυχ.), ***ἄη-μι*** = πνέω, ***ἀή-της***=ἄνεμος, ***ἄ-ελλα*** (αἰολ. ***αὔ-ελλα***〈***ἄ(F)ελλα***), ἀ-ήρ (θεμ. ***ἀFερ,*** αἰολ. ***αὔηρ.*** δωρ. ***ἀβήρ,*** νεοελλ. ***ἀγέρας***), ***αὔ-ρα***=πνοή, ***ἀάζω***=ἀναπνέω, ***ἀσθ-μα***—λατ. **ven-tus** (πρβλ. σανσκρ, **vāmi**—φυσῶ, **vātas**=ἄνεμος, **vājús**= ἀήρ)· βλ. καὶ ***ἄελλα, ἀήρ, ἄωρος.***
ἆῆναι, ἀπρφ. τοῦ ***ἄημι.***
ἀ̄ήρ, ***ἀέρος,*** ἡ, ἀττ. ***δ'*** ἰων. καὶ ἐπ. ***ἀὴρ*** ἢ ***ἠήρ, ἠέρος, ἠ***· λατ. **āēr, -ris** (αἴτ. **āera**)· ***ἀ̄ὴρ*** προῆλθεν ἐκ τοῦ ***ἠὴρ*** κατ' ἀνομοίωσιν (πρβλ. γεν. ***ἠέρος*** καὶ ὁμηρ. ***δυσ-ἀήης***)· ἐκ δὲ τῆς γεν. ***ἠέρος*** προῆλθε τὸ μτγν. ἰων. ***ἠήρ***·—Παρ' ὁμ. καὶ Ἡσ. τὰ κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, ἡ ἀτμόσφαιρα, ἢ ὁ πυκνός, ὁμιχλώδης, ἀήρ, ὁ περιβάλλων τὴν γῆν, ἀντίθ. τῷ ***αἰθὴρ*** (=ὁ καθαρὸς ἀήρ τῶν ὑψηλοτέρων στρωμάτων· βλ. κυρ. Ἰλ. Ξ 288) ‖ ἐντεῦθεν : ὁμιχλῶδες σκότος, ὁμίχλη, σκότος ‖ ἀλλὰ μεγν. γενικῶς σημ. ἀήρ. (Ἐκ τοῦ ****ἄω, ἄημι***) [ᾱ] [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄημι***].
ἄησις, ***-εως,*** ἡ (***ἄημι***)=***ἄημα***=φύσημα.
ἀ-ήσσητος, ἀττ. ***ἀ-ήττητος, ον*** (α στερ.+***ἠσσάομαι***)· ὁ μὴ νικηθείς, μὴ καταβληθεὶς ‖ ἀκατάβλητος, ἀκαταγώνιστος.
ἀήσῡλος ἀντὶ ***αἴσυλος*** (ὃ βλ.)· πονηρός, φαῦλος, κακοήθης.
ἀήσῡρος, ***ον*** (****ἄω, ἄημι***)· ἐλαφρὸς ὡς ἀήρ ‖ σμικρός.
ἀητέομαι (***ἀήτης***)· πέτομαι, ἵπταμαι.
ἀήτη, ἡ = (***ἀήτης***) (ὃ βλ.).
ἀήτης, ***-ου,*** ὁ (***ἄω, ἄημι***)· βιαία πνοὴ ἀνέμου, φύσημα ‖ δύελλα ‖ ἄνεμος.
ἀητό-ρροος, ***ον*** (καὶ συνηρ. ***-ρους***)· ὁ παράγων ***ἀήτας*** (λ. ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτ. ἐν Κρατ.).
ἄητος, ***ον***· παλαιοτάτη λέξις ἀπαντῶσα μόνον παρ' Ὁμ. (Φ 395), πιθ. ἐκ τοῦ ***ἄημι,*** ὅθεν ἀρχικῶς ἐσήμ. δυελλώδης, ὁρμητικός, καὶ ἐντεῦθεν, βίαιος, ἄγριος, τρομερός (πρβλ. ***αἴητος***)· 2) (***ἐκ*** τοῦ ***ἀάω*** B) ἀκόρεστος, ἀχόρταγος
ἀήτω, γ' ἐν. προστ. τοῦ ***ἄημι.***
ἄ-ηχος, ***ον***· ὁ ἄνευ ἤχου (ἐπὶ φωνῆς π.χ.).
ἀ-θαλάσσευτος, ***ον***·=***ἀθαλάσσωτος,*** ὁ μήπω ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν.
ἀ-θάλασσος, ἀττ. ***-ττος, ον*** (α στερ.+***θάλασσα***)· ἄνευ θαλάσσης, μακρὰν τῆς θαλ., μεσόγειος ‖ ἀμιγὴς θαλασσίου ὕδατος (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατ. **vinum maris expers**).
ἀ-θᾰλάσσωτος, ἀττ. ***-ττωτος, ον*** (α στερ.+***θαλασσόω***)· ὁ μὴ θαλασσινός, ἄπειρος τῆς θαλάσσης, ἀσυνήθιστος εἰς τὴν θάλασσαν.
ἀ-θᾰλής, ***ὲς*** καὶ ***ἀθαλλὴς*** (α στερ.+***θάλος***)· ὁ μὴ θάλλων, μὴ θαλερός.
ἀ-θαλπής, ***ὲς*** (α στερ.+***θάλπος***)· ὁ ἄνευ θάλπους (θερμότητος).
ἀ-θαμβής, ***ὲς*** (α στερ.+***θάμβος***)· ἄφοβος, ἄτρομος.
ἀ-θᾰνᾰσία, ἡ (***ἀθάνατος***)· τὸ μὴ ἀποθνήσκειν, «ἀθανασία».
ἀ-θᾰνᾰτίζω (***ἀθάνατος***)· ποιῶ τινα ἀθάνατον, ἀπαθανατίζω τινά. — Παθ., γίνομαι ἀθάνατος, ἀπαθανατίζομαι, εἶμαι ἀθάνατος.— **II** θεωρῶ ἑμαυτὸν ἀθάνατον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀθᾰνᾰτισμός, ὁ = ἀθανασία ‖ τὸ χάρισμα τῆς ἀθανασίας ἢ ἡ πίστις πρὸς τὴν ἀθανασίαν.
ἀ-θᾰνατος, ***ον,*** καὶ ***-η, -ον***· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς θάνατον, «ἀθάνατος», μὴ θνήσκων ‖ ἀντίθ. τῷ ***θνητὸς*** καὶ ***βροτός.*** — ὅθεν ***ἀθάνατοι,*** οἱ = οἱ Θεοί ‖ ὡσ. ***σῶμα ἀθανάτων*** ἐκαλεῖτο τμῆμα στρατοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ ἀριθμὸς διετηρεῖτο ἀναλλοίωτος, διότι πᾶς ὁ πίπτων ἀνεπληροῦτο ἀμέσως καὶ αὐτομάτως τρόπον τινὰ δι' ἄλλου ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένου‖ἐπὶ πραγμ., αἰώνιος.
ἀ-θᾰνής, ***ές***· ὁ μὴ ἀποθνήσκων.
ἄ̆-θαπτος, ***ον,*** (α στερ.+***θάπτω***)· ὁ μὴ ταφείς, μὴ τεθαμμένος.— **II** ὁ μὴ ἄξιος ταφῆς.
ἄθᾰρη, ἡ (καὶ ***ἀθήρη***)· χονδροαλεσμένος σῖτος (χόνδρος), καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ πηκτὸς ζωμὸς (κουρκοῦτι)· πρβλ. λατ. **ador** = ἀσπροσίτι, κοιν. «ζειά» [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἀθήρ***].
ἀ-θαρσής, ***ὲς*** (α στερ.+***θάρσος***)· ὁ ἄνευ θάρρους, ἀποθαρρυνθείς, ἀποτεθαρρημένος, ἄτολμος.
ἀ-θαυμαστία, ἡ· ὁ χαρακτὴρ τοῦ ***ἀθαυμάστου*** (βλ.λ.).
ἀ-θαύμαστος, ***ον*** (α στερ.+***θαυμάζω***)· ὁ μὴ θαυμάζων, μὴ ἐκπλησσόμενος διὰ τίποτε· ἐπίρ. ***-τως.*** — **II** ὁ μὴ θαυμαζόμενος, ὃν οὐδεὶς θαυμάζει.
ἀ-θεάμων, ***-ον***· ὁ μὴ θεώμενος.
ἀ-θέᾱτος, ***ον,*** (α στερ. + ***θεάομαι***)· ὁ μὴ ὁρώμενος, ἀόρατος, «ἀθέατος»‖μυστικός.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ὁρῶν, μὴ βλέπων, τυφλὸς πρός τι.
ἀθεεί, ἐπίρ. (***ἄθεος***)· ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ θεοῦ.
ἀ-θεησία, ἡ· ἔλλειψις ὁράσεως, τυφλότης.
ἀ-θείαστος, ***ον*** (α στερ.+***θειάζω***)· ὁ στερούμενος θείας ἐμπνεύσεως, μὴ ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τοῦ θείου.
ἀ-θέλγής, ***ές,δ'*** ὁ μὴ θελγόμενος, ἀκαταπράϋντος.
ἀ-θέλεος, ***ον*** (α στερ.+***θέλω***)· ἀμφ. γρ. παρ' Αἰσχ. =ἀθέλητος, ὁ μὴ θέλων, ἀκούσιος.
ἄ̆-θελκτος, ***ον*** (α στερ.+***θέλγω***)· ἄκαμπτος, ἀδυσώπητος, ἀκαταπράϋντος.
ἄ̆-θεμις, ***-ιτος,*** ὁ, ἡ· ἄνομος, παράνομος.
ἀ-θεμίστιος, ἀ-θέμιστος καὶ **ἀ-θέμῑτος,** ***ον*** (α στερ.+***θέμις***)· ἄνομος, ἄνευ νόμου ἢ κυβερνήσεως, ἄθεος, ἀσεβής, ἀνόσιος, λατ. **nefarius.** Ἐπίρ. ***-τως.***
ἀ-θεμῑτο-γαμέω =ἔρχομαι εἰς ἀθέμιτον (παράνομον) γάμον.
ἀ-θέμῑτος=***ἀθέμιστος*** (ὃ βλ.).
ἀ-θεμῑτο-φαγέω=τρώγω φαγητὰ μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου.
ἀ-θεμῑτο-φάγος, ***ον***· ὁ τρώγων ἀθέμιτα φαγητά.
ἄ̆-θεος, ***ον*** (α στερ. + ***θεός***)· ὁ ἄνευ θεοῦ, ὁ ἀρνούμενος τοὺς θεούς ‖ γενικῶς ἄθεος, ἀσεβής. — **II** ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ τοὺς θεούς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀ-θεότης, ***-τητος,*** ἡ· τὸ μὴ πιστεύειν εἰς θεόν, ἀθεΐα, ἀσέβεια.
ἀ-θεράπευσία, ἡ· ἔλλειψις περιποιήσεως ἢ φροντίδων· μετὰ γεν., παραμέλησις πράγματός τινος. Ἐκ τοῦ
ἀ-θεράπευτος, ***ον*** (α στερ.+***θεράπευω***)· ὁ μὴ τυγχάνων ἢ μὴ τυχὼν περιποιήσεων, ὁ παραμεληθεὶς ἢ παρημελημένος.— **II** ὁ μὴ ἰαθείς, ἀνίατος (ἀγιάτρευτος).
ἀ-θερίζω· ἐπ. ἀόρ. α' ***ἀθέριξα*** ἢ ***ἀθέρισσα*** (α στερ.+***θέρω*** = ***θεραπεύω***) ‖ περιφρονῶ, καταφρονῶ, ἀδιαφορῶ (λατιν. **nihil curare**). [κατ' ἄλλους ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ἀρχ-ινδ. **ádhara**-=περιφρονεῖν].
ἀ-θέριστος, ***ον***· ἀφρόντιστος, παρημελημένος. —2) ἀδιάφορος, ἀμελής, παραμελῶν.— **II** ὁ μὴ θερισμένος.
ἀ-θέρμαντος, ***ον*** (α στερ.+***θερμαίνω***)· ὁ μὴ θερμανθείς, μὴ θερμασμένος ‖ μὴ ἐξεγειρόμενος ὑπὸ ποδῶν.
ἄ̆-θερμος, ***ον***· ἄνευ θερμότητος.
ἀθερ-ώδης, ***ες*** (***ἄθηρ***+***εἶδος***)· ὁ φέρων ἀθέρας ὡς ὁ στάχυς τοῦ σίτου.
ἀ-θεσία, ἡ (***ἄθετος***)· ἀστασία, ἀστάθεια ‖ παρασπονδία, ἀπιστία.
ἀ-θεσμό-βιος, ***ον***· ὁ διάγων παράνομον βίον.

ἄ-θεσμος, *ον* (α στερ.+*θεσμός*)· ὁ μὴ ἔχων θεσμούς, παρὰ τοὺς θεσμους, ἄνομος, παράνομος.

ἀ-θέσφᾰτος, *ον*· (τόσον μέγας, ὥστε) οὐδὲ θεὸς δύναται νὰ εἴπῃ περὶ αὐτοῦ, νὰ τὸν περιγράψῃ || ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος, ἄρρητος || ὄθεν, ὑπερφυσικῶς μέγας, τεράστιος, πελώριος.

ἀ-θετέω, μελ. *-ήσω* (*ἄθετος*)· θέτω κατὰ μέρος, ἀμελῶ, παραμελῶ, περιφρονῶ.— **II** ὀβελίζω ὡς νόθον, ἀπορρίπτω (ἐπὶ Γραμματ.).— **III** ἐπαναστατῶ.

ἀ-θέτησις, ἡ, γεν. *-εως*· κατάργησις, ἀπόρριψις.

ἄ-θετος, *ον* (α στερ.+*τίθημι*)· ὁ μὴ τοποθετημένος, ἀτοποθέτητος, τεθεὶς κατὰ μέρος, ἄχρηστος, ἀνωφελής.—ἐπίρ. ***ἀθέτως*** = ***ἀθέσμως***=παρανόμως.

ἀ-θεωρησία, ἡ· ἔλλειψις θεωρήσεως.

ἀ-θεωρητί, ἐπίρ.· ἄνευ θεωρίας, ἀμελῶς.

ἀ-θεώρητος, *ον* (α στερ.+*θεωρέω*)· ὁ μὴ θεωρούμενος, ἀόρατος || ἀνεξερεύνητος. **2)** ὁ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ ἐπιστημον. θεωριῶν, ὁ ἀνεπιστήμων, ἀνίδεος.

ἀ-θέως (ἐπίρ. τοῦ ***ἄθεος***)· κατὰ ἄθεον, ἀσεβῆ, τρόπον.

ἀ-θηλής, ***ἐς*** (*θηλή*)· ὁ μὴ θηλάσας.

ἄ-θηλος, *ον* (α στερ.+*θηλή*)· ὁ μὴ θηλασθείς, ἀβύζακτος || ὁ μόλις ἀπογαλακτισθείς (λατ. **jam lacte depulsus**).

ἀ-θήλυντος, *ον* (α στερ.+*θηλύνω*)· ὁ μὴ γυναικώδης, μὴ ἐκθηλυνθείς, μὴ ἐκτεθηλυμμένος || ἀνδρικός, ἀρρενωπός.

ἄ-θηλυς, *υ* (α στερ.+*θῆλυς*)· ὁ μὴ γυναικωτὸς || ὁ μὴ ἀρμόζων εἰς γυναῖκα.

Ἀθηνᾶ, *-ᾶς*, ἡ, συνῳρ. τύπος τοῦ ***Ἀθηνάα*** ἢ ***Ἀθηναία***, ἰων. ***Ἀθήνη***, ***Ἀθηναίη***, δωρ. ***Ἀθάνα***, ***Ἀθαναία***, αἰολ. ***Ἀθηνάα***· ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, λατ. **Minerva**, ἡ προστάτις τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀθήναζε, ἐπιρ.· εἰς, πρός, τὰς Ἀθήνας.

Ἀθῆναι, *-ῶν*, αἱ· ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ἐν χρήσει κατὰ πληθ., (ὡς ***Θῆβαι***, ***Μυκῆναι***), διότι συνίστατο ἐκ πολλῶν μερῶν (τῶν ***δήμων***).

Ἀθήναια, τά· ἀρχαιότερον ὄνομα τῶν Παναθηναίων.

Ἀθηναΐζω· εἶμαι Ἀθηναῖος || εἶμαι σοφὸς ὡς ἡ Ἀθηνᾶ.

Ἀθήναιον, ***τὸ*** (***Ἀθηνᾶ***)· ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἀθηναῖος, *α*, *ον* (***Ἀθηνᾶ***)· ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Ἀθήνας, «Ἀθηναῖος».

Ἀθήνη=***Ἀθηνᾶ*** (ὃ βλ.) || Ἀθῆναι.

Ἀθήνηθεν, ἢ *-θε*, ἐπίρ.· ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἀθήνησιν (καὶ ***Ἀθήνηφιν***), ἐπίρ.· ἐν Ἀθήναις.

ἀθηνιάω· σφόδρα ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι εἰς τὰς Ἀθήνας, ποθῶ τὰς Ἀθήνας.

Ἀθηνόθεν, ἐπίρ.· ἐξ Ἀθηνῶν.

ἈΘΗΡ, *-έρος*, ὁ· τὸ γένειον τοῦ στάχυος τοῦ σίτου, ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ στάχυς (λατ. **spica**).— **II** ἡ αἰχμὴ ἢ ἡ ἀκὶς τοῦ ὅπλου [ᾰ].

Ἔτυμ.: Αἱ λ. ***ἀθήρ***, ***ἀθερίνη*** (μικρὸς ἰχθὺς εἶδους σαρδίνης), ***ἀνθέριξ*** (ὃ βλ., ἀντὶ ***ἀθέριξ***, κατ' ἐπήρειαν ἐκ τοῦ ***ἄνθος***), ***ἀθερηΐς*** (ῥίζα)=***ἀκανθώδης***, ἴσως δὲ καὶ ἡ λ. ***ἀθάρη*** (ὃ βλ.), ὅλαι αὐταὶ ἀνάγονται εἰς τὴν ἰαπ. λ. ***adhor***, τοπ. ***adheri*** (=τὸ γένειον τοῦ στάχυος). Εἰς τὴν αὐτὴν λ. ἀνάγεται καὶ ἡ λατ. **ador** (=ἀσπροσίτι, «ζειά»).

ἀ-θήρᾱτος, *ον* (α στερ.+*θηράω*)· ὁ μὴ θηρευθείς, ἢ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συλλάβῃ ἐν θήρᾳ.

ἀ-θήρευτος, *ον* (α στερ.+*θηρεύω*)· ὁ μὴ θηρευθείς.

ἀθηρη-λοιγός, ὁ (***ἀθήρ***+***λοιγός***)· ὁ καταστρέφων τοὺς ἀθέρας τοῦ στάχυος (λικμητήριον, τ. ἔ. λιχνιστῆρι). Ἡσυχ. ***«τὸ λεγόμενον πτύον, οἷον ἀθερολοιγόν, τὸ τῶν ἀθέρων ὀλοθρευτικόν· ἀθέρες δὲ τὰ λεπτότατα τῶν ἀσταχύων»***. Πρβλ. ***ἀθηρόβρωτος***.

ἀθηρό βρωτος, *ον* (***ἀθήρ***+***βιβρώσκω***)· ὁ καταβιβρώσκων (καταστρέφων) τοὺς ἀθέρας τοῦ σίτου· ***ἀθηρόβρωτον ὄργανον***=τὸ πτύον δι' οὗ ἐλίκμων (ἐλίχνιζον) τὸν σῖτον.

ἄ-θηρος, *ον* (α στερ.+***θήρ***)· ὁ ἄνευ ἀγρίων ζώων, ὁ μὴ ἔχων θηρία ἢ κυνήγιον (τ. ἔ. θηρόματα).

ἀ-θησαύριστος, *ον* (α στερ.+*θησαυρίζω*)· ὁ μὴ θησαυρισθείς, ἀναποταμίευτος || ὁ μὴ κατάλληλος πρὸς ἀποθησαύρισιν, ἢ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποθησαυρίσῃ.

ἀ-θῐγής, ***ἐς*** (α στερ.+***θιγεῖν***)=***ἄθικτος*** (ὃ βλ.).

ἄ-θικτος, *ον* (α στερ.+***θιγγάνω***)· ὁ μὴ ἐγγισθείς, ἀνέγγιχτος, ἀνέπαφος, μὴ ψαυσθείς || μετὰ γεν. || ὁ μὴ ψαυσθεὶς ὑπό τινος πράγματος || ***κερδῶν ἄθικτος***=ὁ μὴ διαφθειρόμενος ὑπὸ τοῦ κέρδους, ἀφιλοκερδής || ὡσ. καὶ μετὰ δοτ. ***νόσοις ἄθικτος***=ὁ μὴ διγείς ὑπὸ νόσων, ἢ μὴ διγόμενος ὑπὸ νόσων. **2)** ὃν δὲν πρέπει νὰ ἐγγίσῃ τις, ἱερός, ἅγιος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ἐγγίζων, μὴ ψαύων.

ἄ-θλαστος, *ον*· ὁ μὴ θλώμενος, ὁ μὴ τεθλασμένος.

ἀθλεύω, συνῳρ. τύπος τοῦ ἐπ. ***ἀεθλέω***· μέλ. ***-εύσω*** (***ἄθλος***)· ἀγωνίζομαι διὰ βραβεῖον, μάχομαι, παλαίω. **2)** κοπιάζω, προσπαθῶ, ἀντέχω, ὑπομένω || ὑποφέρω.

ἀθλέω, (κοινότ. τύπος τοῦ ***ἀθλεύω***), μέλ. ***-ήσω*** ἀόρ. *α'* ***ἤθλησα***· πρκ. ***ἤθληκα*** (***ἄθλος***)· ἀγωνίζομαι διὰ βραβεῖον, μάχομαι. **2)** ὑπομένω, ὑποφέρω.— **II** εἶμαι ἀθλητής.

ἄθλημα, τὸ (***ἀθλέω***)· ἀγών, ἄμιλλα, προσπάθεια. — **II** ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἐργάζεταί τις.

ἄθλησις, *-εως*, ἡ (***ἀθλέω***)· ἀγών, ἄμιλλα||σκληρὰ προσπάθεια, ἀγών, δοκιμασία, δυσχέρεια.

ἀθλητήρ, *-ῆρος*, ὁ· ἀρχαιότερος τύπος τοῦ ***ἀθλητής***.

ἀθλητής, συνῳρ. τύπος τοῦ ***ἀεθλητής***, *-οῦ*, ὁ (***ἀθλέω***)· ἀγωνιστής, ὁ ἀγωνιζόμενος χάριν βραβείου, πρωταθλητής· λατ. **athleta**.— Γενικῶς, ὁ ἠσκημένος εἴς τι, ὁ ἐπιτήδειος εἴς τι, δεινὸς εἴς τι || ὁ ἔμπειρος πράγματός τινος (μετὰ γεν.).

ἀθλητικός, ***ή***, ***όν***· ὁ ἀνήκων εἰς (ἐπιτήδειος, κατάλληλος διά) ἀθλητήν.

ἀ-θλῐβής, ***ἐς*** (α στερ.+***θλίβω***)· ὁ μὴ πιεσθείς || ὁ μὴ θλασθείς.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ πιέζων.

ἄ-θλῐβος, ***ον***· = ἄθλιπτος.

ἄθλιος, *α*, *ον*, καὶ *-ος*, *-ον*, συνῳρ. τύπος τοῦ ***ἀέθλιος*** (***ἄεθλον***, ***ἄθλον***)· ὁ ὑποκείμενος εἰς τοὺς μόχθους τοῦ ἀγῶνος, ὁ ἀγωνιζόμενος διὰ τὸ βραβεῖον || ἐντεῦθεν γενικῶς, ταλαιπωρούμενος, «ἄθλιος», ἐλεεινός (λατ. **miser**). Ἐκ τούτου τὸ

ἀθλιότης, *-ητος*, ἡ· (***ἄθλιος***): δυστυχία, ἐλεεινότης «ἀθλιότης».

ἄ-θλιπτος, ***ον***· = ***ἀθλιβὴς*** (ὃ βλ.).

ἀθλο-θεσία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀθλοθέτου.

ἀθλο-θετέω (***ἄθλον*** + ***τίθημι***)· ὁρίζω βραβεῖα || προτείνω βραβεῖον || προσφέρω ἀμοιβάς.— **II** διευθύνω, κυβερνῶ.

ἀθλο-θετήρ, *-ῆρος*, ὁ (***ἄθλον***+***τίθημι***)· ὁ ἐπιδικάζων, ὁ ἀπονέμων, τὸ βραβεῖον, ἤτοι = ***ἀθλοθέτης*** (ὃ βλ.).

ἀθλο-θέτης, *-ου*, ὁ, (***ἄθλον***+***τίθημι***)· ὁ ἐπιδικάζων, ὁ ἀπονέμων, τὸ βραβεῖον || ὁ κριτὴς τῶν ἀγώνων· πρβλ. καὶ ***βραβεύς***.

ἌΘΛΟΝ, τό, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἐπικ. ***ἄεθλον***· τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος, ἔπαθλον||γεν., δῶρον||ἀνταμοιβή.— **II** κατὰ πληθ. καταντᾷ καὶ συνών. τῷ ***ἄθλος*** =ἀγών, πάλη.

Ἔτυμ.: ἀττ. ***ἄθλον***〈***ἀ(F)εθλον***, ***ἄθλος***〈***ἄFεθλος***, ***ἀθλεύω***〈***ἀFεθλεύω***, ***ἀθλέω***〈***ἀFεθλέω***, ***ἀθλητήρ***, ***ἄθλιος*** (ὃς ἀγωνίζεται, παλαίει· ἔπομ. δυστυχής)· Πάντα ταῦτα συνάπτονται ἐτυμολ. πρὸς τὰ λατιν. **vas**〈**va(d)-s vadis**=ἐγγυητής, μάρτυς, **vadimonium** = ἐγγύησις, **vador 1** = ὑποχρεῶ τινα ὡς ἐγγυητήν, **praes**, γεν. **praedis**〈***praevid-**=ἐγγύησις (πρβλ. παλ. λατ. **praevides**〈***praevades**)· ὡσ. πρὸς τὸ παλ. Γερμ. **wette**= ἐνέχυρον βραβεῖον ἀγῶνος, ἀγώνισμα. Ἴδε ἐτυμολ. συνάφεια τούτων ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν σημασιῶν των (ἀγώνισμα, ἐνέχυρον, ἐγγύησις). Τὸ **α-** εἶναι προθεματικὸν (ὡς ἐν λ. ἄ-εθρα κ. ἄ.). Τὸ κύρ. θέμα=***Fεθ-***, λατ. **vad-**. — Ἐσφαλμένη θεωρεῖται ἡ ἐτυμ. τοῦ ***ἄεθλον*** ἐκ τοῦ ***ἀείρω***.

ἌΘΛΟΣ, ὁ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἐπ. ***ἄεθλος***· ἀγὼν εἴτε ἐν πολέμῳ εἴτε ἐν ἀθλοπαιδιᾷ || κυρ. ἀγών, ἄμιλλα, διὰ βραβεῖον||πάλη, κακοπάθεια, κόπος, μόχθος [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄθλον***].

ἀθλοσύνη, ἡ=***ἄθλος***.

ἀθλο-φόρος, ***ον*** (***ἄθλον***+***φέρω***)· ὁ ἀποκομίζων τὸ βραβεῖον νικητὴς (ἐπὶ ἵππων π.χ.).

ἄ-δολος, *ον* (α στερ.+*δολός*)· ὁ μὴ δολός, μή τεδολωμένος, καθαρός.

ἀ-δόλωτος, *ον* (α στερ.+ *δολόω*)· μὴ τεδολωμένος, μὴ τεταραγμένος, διαυγής, καθαρός.

ἀ-δορύβητος, *ον* (α στερ.+*θορυβέω*)· ὁ μὴ τεθορυβημένος, ἀτάραχος.

ἀ-δόρῠβος, *ον* (α στερ.+*θόρυβος*)· ὁ ἄνευ θορύβου, ἀτάραχος, ἥσυχος· ἐπίρ. *-βως.*

ἀδραγένη, ἡ· εἶδος δένδρου, ἐξ οὗ ἐλαμβάνετο προσάναμμα (ἴσκα).

ἄ-δρακτος (α στερ.+*θράσσω*)·=*ἀτάρακτος* (ὃ βλ.).

ἀ-δράντευτος, *ον*·=ἄστρωτος, πιθ. ἄνευ προσκεφαλαίων.

ἄ-δραυστος, *ον* (α στερ.+ *θραύω*)· ὁ μὴ τεθραυσμένος, ἀκέραιος||ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θραύσῃ.

Ἀ͵ΘΡΕ΄Ω, ἀττ. *ἄθρέω*· μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α΄ *ἤθρησα*· βλέπω τι μετὰ προσοχῆς, προσβλέπω, παρατηρῶ.— **2)** μτγν. ἐπὶ τοῦ νοῦ, σκέπτομαι, ἐξετάζω, ἀναμετρῶ, σταθμίζω. Κυρ. κατὰ προστ. ἐνεστ. καὶ ἀορ. α΄: *ἄθρει, ἄθρησον*=κύτταζε, βλέπε, σκέψου.

Ἔτυμ.: τινὲς συνάπτουν τοῦτο πρὸς τὸ σανσκρ. *dhārāyati*=κρατεῖν, καὶ τὸ ἑλλ. *θρήσασθαι*=καθῆσθαι (τοῦ *θράω*), τὸ δὲ ἐν ἀρχῇ α- εἶναι ἁπλῶς προθεματικόν· ἄλλοι δέχονται ὡσ. τὸ προθεμ. α- μετὰ τινος ἰαπ. ῥ. dher- (θερ-), ἣν δέχονται καὶ ἐν τῇ λ. *ἀ-θρόος.*

ἀθρητέον, ρημ. ἐπίθετον τοῦ *ἀθρέω*· πρέπει νὰ σκεφθῇ τις.

ἀθροίζω ἢ **ἀθροΐζω**· μέλ. *-σω*, ἀόρ. α΄ *ἤθροισα*. Παθ. ἀόρ. α΄ *ἠθροίσθην*· πρκ. *ἤθροισμαι* (*ἀθρόος*)· συναθροίζω ἐπὶ τὸ αὐτό, συλλέγω, κυρ. συνάγω στρατ. δυνάμεις, στρατολογῶ.--Παθ.,συναθροίζομαι, συνάγομαι, συμπυκνοῦμαι.

ἄθροισις, *-εως,* ἡ (*ἀθροίζω*)· συνάθροισις, συγκέντρωσις, συλλογὴ || στρατολογία.

ἄθροισμα, τὸ (*ἀθροίζω*)· τὸ συνηθροισμένον, συγκέντρωσις, συλλογή.

ἀθροισματικός, *ή, όν*· ὁ μετὰ πολλῶν ἄλλων διαιτώμενος, ἀγελαῖος.

ἀθροισμός, *ὁ* = *ἄθροισις*· συμπύκνωσις.

ἀθροιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀθροίζω*· πρέπει νὰ ἀθροίσῃ (νὰ συλλέξῃ) τις.

ἄ-θρονος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων θρόνον (ζηλ.ἐπισκοπικόν).

ἄθρόος, *α, ον* (καὶ *-ος, -ον*), ἀττ. *ἄθρόος*, παλ. ἀττ. *ἄθρους, -ουν*· συγκρ. *ἀθροώτερος*, μτγν. *ἀθρούστερος* (*ἅμα*+*θρόος*)· συγκεντρωμένος, συμπεπυκνωμένος κατὰ σωρούς· *ἀθρόοι*=κατὰ σωρούς. - **II** ὅλα ὁμοῦ ἐφάπαξ, μιὰ γιὰ πάντα· *τὸ ἀθρόον* = ἡ ὅλη δύναμις, ὁ ὄγκος· *ἀθρόα πάντ' ἀπέτισεν* - ἐπλήρωσε τὴν ποινὴν δι' ὅλα διὰ μιᾶς (ἐφάπαξ). - Ἐπίρ. *ἀθρόον* καὶ *ἀθρόως*=διὰ μιᾶς, αἰφνιδίως. - **III** ἄπειρος, πολυπληθὴς || ὡσ. συνεχής, ἀδιάλειπτος.

Ἔτυμ.: ἀρχικῶς ἦτο *ἄθροFοι, ἐξ οὗ κατ' ἀνομοίωσιν προῆλθεν ὁ τύπος *ἀθρόοι* (μετὰ ψιλοῦ πνεύματος), εἶτα δ' ἐκ νέου *ἀθρόοι* (μετὰ δασέος) ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ἀρχικοῦ α τοῦ *ἅπαντες*, ἢ καὶ κατ' ἀφομοίωσιν πρὸς τὰ δασυνόμενα (πρβλ. *Θέθις, θυφλὸς* κλπ.).

ἀθροότης, *-ητος,* ἡ (*ἀθρόος*)· τὸ νὰ εἶναι ὅλοι (ὅλα) μαζί.

ἀ-θρύλητος, *ον*· περὶ οὗ δὲν γίνεται πολὺς λόγος.

ἄ-θρυπτος, *ον* (α στερ.+*θρύπτω*)· ἄθραυστος, ἄφθαρτος.— **II** ὁ μὴ ἐκνευρισμένος || μὴ ἐκλελυμένος, ὁ οὐχὶ ἔκφυλος.

ἀ-θρυψία, ἡ (*ἄθρυπτος*)· λιτότης τοῦ βίου.

ἀ-θῡμέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄθυμος*)· εἶμαι ἄθυμος, βαρύθυμος, ἀποκαρδιωμένος, διά τι.

ἀ-θῡμητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀθυμέω*· πρέπει νὰ ἀθυμῇ τις.

ἀ-θῡμία, ἡ (*ἄθυμος*)· ἔλλειψις θάρρους, ὀλιγοψυχία, μικροψυχία, λιποψυχία || βαρυθυμία, ἀποθάρρυνσις.

ἀ-θῡμίᾱτος, *ον*· ὁ μὴ ἐκπέμπων ἀναθυμιάσεις.

ἄ-θῡμος, *ον*· ὁ ἄνευ *θυμοῦ*, ὁ στερούμενος θάρρους ἢ ἐμπνεύσεως || ἄθυμος, λιπόψυχος. Ἐπίρ. *ἀθύμως ἔχω* = εἶμαι ἀποθαρρυμένος, δὲν ἔχω διάθεσιν διά τι.

ἀ-θυρίδωτος, *ον* (α στερ.+*θυρίς*)· ὁ ἄνευ θυρίδος (παραθύρου).

ἄθυρμα, τὸ (*ἀθύρω*)· παιγνίδιον, ἄθυρμα.

ἀθυρμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ προηγ. (*ἄθυρμα*)· μικρὸν ἄθυρμα, παιγνιδάκι.

ἀ-θυρο-γλωττία, ἡ· ἀναιδὴς φλυαρία· ἐκ τοῦ

ἀ-θῡρό-γλωττος, *ον* (*ἄθυρος*+*γλῶττα*)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ τὴν γλῶσσαν ἐντὸς τῶν θυρῶν || ἀθυρόστομος, ὁ ἔχων ἀπύλωτον στόμα || φλύαρος.

ἄ-θῡρος, *ον* (α στερ.+*θύρα*)· ὁ ἄνευ θύρας || μτφρ. ἐλεύθερος, ἀνοικτός, ἀκώλυτος.

ἀ-θυρο-στομία, ἡ=*ἀθυρογλωττία* (ὃ βλ.).

ἀ-θῡρό-στομος, *ον* (*ἄθυρος*+*στόμα*)=*ἀθυρόγλωσσος* (ὃ βλ.) || *ἀθυρ. ἠχώ*=ἀδιακόπως λαλοῦσα, ἀντὶ λαλοῦσα, πολυλάλητος.

ἄ-θυρσις, *-εως,* ἡ (*ἀθύρω*)· παιδιά, παιγνίδιον.

ἄ-θυρσος, *ον* (α στερ.+*θύρσος*)· ὁ ἄνευ θύρσου.

Ἀ͵ΘΥ΄ΡΩ· παίζω, διασκεδάζω ἐμαυτόν, διασκεδάζω.— **II** μετὰ αἰτ. παίζω τι (*παίγνιόν τι* κτλ.), κάμνω τι παίζων [ᾰθῡ-] [ἀθεῦ. ἐτυμολ].

ἀ-θῦρωτος, *ον* (α στερ. + *θύρόω*)=*ἄθυρος*· ὁ μὴ κεκλεισμένος διὰ θύρας.

ἄ-θῦτος, *ον* (α στερ.+*θύω*)· ὁ μὴ θυσιασθείς, ὃς δὲν πρέπει νὰ θυσιασθῇ, ἀκατάλληλος πρὸς θυσίαν || ὁ μὴ γενόμενος δεκτὸς κατὰ τὴν θυσίαν (λατ. **sacra inauspicata**) || γενικῶς, ὁ μὴ διὰ θυσίας ἐγκαινιασμένος (καθηγιασμένος).— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ θύων, ὁ μὴ προσφέρων θυσίαν.

ἀ-θῷος, *ον* (α στερ.+*θφή*)· ὁ μὴ τιμωρηθείς, ἀπείρακτος. **2)** μετὰ γεν., ὁ ἀπηλλαγμένος ποινῆς διά τι, ἀναίτιος, μὴ ἔνοχος, μὴ ἄξιος τιμωρίας: *ἀθῷος πληγῶν*.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ προξενῶν βλάβην, ἄκακος, ἀβλαβής.

ἀ-θώπευτος, *ον* (α στερ.+*θωπεύω*)· ἄνευ κολακείας, ἀκολάκευτος || ὃς δὲν δύναται διὰ θωπειῶν νὰ καταπραϋνθῇ, σθεν τραχύς, ἄκαμπτος, σκληρός. | **II** Ἐνεργ., ὁ μὴ θωπεύων, ὁ μὴ κολακεύων.

ἀ-θωράκιστος, *ον* (α στερ.+*θωρᾱκίζω*)· ὁ ἄνευ θώρακος, ὁ μὴ τεθωρακισμένος.

ἀ-θώρηκτος, *ον* (α στερ.+*θωρήσσω*)· = *ἀθωράκιστος* (ὃ βλ.).

Ἄδης, *ω,* ἐπ. *Ἀΐδωος, -όω,* ὁ· τὸ ὄρος Ἅδης (νῦν *ἅγιον ὄρος*), ὁ Ἅδωνας).

αἰ, σύνδ. ἐπ., ἰων. *ἠ,* ἀντὶ *εἰ* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: *αἰ* ‹**αι* ἰαπ. καὶ εἶναι κυρ. θηλ. τοπ.· ὁ ἰων. τύπος *ἠ* ‹**ᾱ*, θηλ. ὀργαν. ἐν.· *εἰ* εἶναι τοπ. οὐδ. ἐν.· θέμα **ο-*, πρβλ. σανσκρ. **a-smāi**· *αἰ* δὲν παράγεται ἐν τοῦ **σFαι*, ὅπερ θὰ ἦτο συγγ. τῷ λατ. **si.**

αἲ· συνήθως διπλοῦν *αἲ αἲ* (βλ. *αἰαῖ*)· ἐπιφών. λύπης.

αἴ, ἐπιφώνημα ἰσχυρᾶς ἐπιθυμίας, εὐχῆς (=ὦ! ἆ! εἴθε! μακάρι νὰ ἦταν, νὰ γινόταν, αὐτό! λατ. **utinam**· παρ' Ὁμ. πάντοτε *αἴ γὰρ* καὶ *εἴ γάρ*). Βλ. *εἴθε.*

Αἶ΄Α, ἡ, γεν. *αἴης,* ποιητ. ἀντὶ *γαῖα, γῆ*=γαῖα, γῆ, χώρα.

Ἔτυμ.: Συνήθως θεωρεῖται ὡς ἑτέρα γραφὴ τοῦ *γαῖα*, ἐσφαλμένως ὅμως. Ἐκ τῶν πολλῶν ἐτυμολογιῶν πιθανώτερα φαίνεται ἐκείνη καθ' ἣν *αἶα* ‹**ἄFja*, ὅπερ εἶναι ἰσοδύναμον τῷ λατ. **avia** = μεγάλη μήτηρ (πρβλ. **avus**), διότι ἡ γῆ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν πρόγονος πάντων τῶν ζώντων πλασμάτων.

αἴαγμα, τό· θρηνώδης κραυγή, θρῆνος. Ἐκ τοῦ

αἰάζω, μέλ. *αἰάξω*· κραυγάζω *αἰαῖ* ἢ ἆχ! θρηνῶ, καὶ μετ' αἰτ. θρηνῶ τι. [*αἰάζω, αἴαγμα* ‹*αἲ, ἢ αἰαῖ*, ὅπερ εἶναι ἐπιφώνημα πόνου].

αἰαῖ, ἐπιφ. θλίψεως· ἆχ! φεῦ! ἀλλοίμονον! λατ. **vae!**

Αἰάκειος, *α, ον*· ἀνήκων τῷ Αἰακῷ.

Αἰακίδης, *-ου,* ὁ· υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ.

αἰακτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰάζω*· ἀξιοθρήνητος, ἄξιος οἰμωγῆς. — **II** ὁ θρηνῶν || ἐλεεινός.

αἰᾶνής, ἰων. *αἰηνής, ές,* πιθ. ἐκ τοῦ *αἰεί,* διὸ κυρ. σημ. ἀϊδίως, οὐδέποτε τελειώνων || ὅθεν ὀχληρός, ἀνιαρός, ἀπεχθής, ὀδυνηρὸς || εἶτα γενικῶς, φοβερός, φρικτός.

Ἔτυμ.: τινὲς δέχονται δύο *αἰανής:* α΄ *αἰανὴς*=ὀδυνηρός, λυπηρός, ἐλεεινός (καὶ *αἰανός*). Τοῦτο ἢ ‹**αισανὸς* (πρβλ. λατ. **aerumna**=μόχθος, κάματος)· ἢ ‹**αἰFασ-νος* (ὁ τύπος *αἰανὴς* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *κατωτέρω ὁμώνυμόν του* β΄)· ἢ ‹*σαιF-ᾱνὴς* (=ὁ ἔ-

χων τρομακτικήν τήν ὄψιν, πρβλ. λατ. **saevus**).— β' **αἰανὴς** (=αἰώνιος)·〈**αἰFασ-νής**, πρβλ. **αἰ(F)ών**, **αἰ(F)εί**.

Αἰαντίδης, *-ου*, ὁ (**Αἴας, -αντος**)· υἱός τοῦ Αἴαντος, ἀπόγονος τοῦ Αἴ.— Ἐν Ἀθήναις, πολίτης τῆς Αἰαντίδος φυλῆς, λαβούσης τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἥρωος.

αἰανῶς, ἐπίρ. (**αἰανής**)· διά πάντοτε, αἰωνίως, ἐσαεί.

Αἴας, *-αντος*, ὁ, ἐπ. κλητ. Αἶαν· (ὁ ἥρως Αἴας).

αἰβοῖ, ἐπιφ. ἀηδίας ἢ θαυμασμοῦ· ὤφου! || ἀλλά **καί** γέλωτος: **αἰβοῖ, βοῖ**.

αἴγ-αγρος, ὁ (**αἴξ** + **ἀγρός**)· ἡ ἀγρία αἴξ (λατ. capra aegagros).

Αἰ-γᾶθεν, δωρ. ἀντί τοῦ **Αἰγῆθεν, ἐπίρ.**· ἐκ τῆς πόλεως Αἰγῶν (τῆς Ἀχαΐας ἢ τῆς Εὐβοίας).

Αἰγαῖος, *α, ον*· ὁ τοῦ Αἰγαίου || **αἰγαῖον πέλαγος,** καλούμενον καί: **ὁ Αἰγαίων, -ωνος** || **αἰγαῖος** (δηλ. **πόντος**)=τὸ Αἰγαῖον πέλαγος.

αἰγᾰνέη, ἡ (**αἴξ** ?) θηρευτική λόγχη, ἀκόντιον. **Ἔτυμ.:** κυρ. **αἰγανέη**=δόρυ ἐκ ξύλου δρυός (πρβλ. γοτθ. *aiks, παλ-γερμ. eih=δρῦς, λατ. **aesculus** 〈*aegsculus=στρεβλόδρυς, ἑλλ. **αἰγίλωψ** (εἶδος δρυός), **αἰγὶς**=ἀσπὶς τοῦ Διὸς (μήπως ἐκ ξύλου δρυός;)· πρβλ. καί **αἴγλη**.—Διά τούς δεχομένους ἐτυμολ. σχέσιν πρός τό **αἴξ**, **αἰγανέη**=ἀκόντιον διά τάς αἶγας.— Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **αἰχμή**.

ἀῖγδην, ἐπίρ. (**ἀΐσσω**)· ὁρμητικῶς, μεθ' ὁρμῆς, ταχέως.

αἴγειος, *α* (ἰων. *η*), *ον* (**αἴξ**), τύπος ἐκτεταμ. ἐκ τοῦ **αἴγεος**· ὁ ἐξ αἰγός (ἢ αἰγῶν), «κατσικήσιος», λατ. caprinus || ὡς οὐσ. **αἰγείη** (ἐνν. **δορά**), ἡ=δέρμα αἰγός.

Αἴγειος, *α, ον*· ὁ τοῦ Αἰγέως || ὁ ναός τοῦ Αἰγέως.

ΑΙ"ΓΕΙΡΟΣ, *ἡ*· ἡ σκούρα λεύκη (τουρκ. καβάκι), λατ. **pōpulus**· πρβλ. **λεύκη** (πρβλ. τήν ἐν τῇ Γαλλικῇ διάκρισιν: **αἴγειρος**=peuplier noir, **λεύκη**=peuplier blanc).

Ἔτυμ.: Εἶναι συγγ. πρός τά ἐν λ. **αἰγανέη** μνημονευόμενα.— Κατ' ἄλλους ἡ ρ. **αἰγ**—ἐκ τοῦ **ἀΐσσω** σημ. κυρ. δόνησιν, κλονισμόν, σεισμόν, ὅθεν **αἴγειρος** διότι τρέμουν τά φύλλα της καί λατ. **populus** ἐκ τοῦ **πάλλω**(;) Τήν δέ (κατ)αιγίδα καί τά κύματα (**αἶγας**) συσχετίζουν μέ τόν σεισμόν τῆς γῆς, ἐξ οὗ προκαλοῦνται.

αἰγειρο-φόρος, *ον*· ὁ φέρων (παράγων) αἰγείρους, τόπος ἐν ᾧ φύονται αἴγειροι (ἡ Βοιωτία π.χ.).

αἰγειρών, *-ῶνος*, ὁ· δάσος ἐξ αἰγείρων.

αἰγ-ελᾰ́της, *-ου*, ὁ (**αἴξ**+**ἐλαύνω**)· ὁ αἰγοβοσκός.

αἴγεος, *α, ον*,=**αἴγειος** (ὅ βλ.).

αἴγερος, ἡ· **αἴγειρος** (ὅ βλ.).

αἰγιάζω (**αἴξ**)· ὁμιλῶ περί αἰγῶν.

αἰγιᾰλίτης, *-ου*, ὁ, θηλ. *-ῖτις, -ιδος*· ὁ ἐπί τοῦ αἰγιαλοῦ. Ἐκ τοῦ

αἰγῐᾰλός, ὁ (**ἀΐσσω**+**ἅλς**)· κυρ. ἔνδα ἡ θάλασσα ὁρμᾷ || παραλία, ἀκροθαλασσιά (κοιν. γιαλός) ἀμμουδιά.

Ἔτυμ.: Παρ' Ἡσυχ. «**αἶγες· τὰ κύματα Δωριεῖς**»· πρβλ. **κατ-αιγίζω** = ἐφορμῶ μετά μανίας· σανσκρ. ējati=κινοῦμαι, δονοῦμαι, συνταράσσομαι, ἑλλ. **αἴξ**, ἀρμ. aic=αἴξ· πρβλ. καί **αἴγλη**.—Ἐν τῇ φράσει: «**αἶγες· κύματα**» ἡ λ. κεῖται ἐν μτφρ. ἐνν.· πρβλ. καί τήν παρ' ἡμῖν σήμερον συνήθειαν νά παρομοιάζωμεν τά ἀφρισμένα κύματα πρός κοπάδια πρόβατα· ὡσ. οἱ Γάλλοι ὀνομάζουν τά τοιαῦτα κύματα moutons (πρβλ. τάς φράσεις: la mer moutonne, le ciel se moutonne, mer moutonneuse κλπ.— Κατά τόν **Becht. lex.** 16 τό β' συνθ. 〈ἅλσμαι (=ὁ ὑπό τῶν κυμάτων καταρραντιζόμενος), καίτοι δέχεται ὅτι ἀντίκειται πρός τοῦτο ὁ τονισμός.—Κατά τά ἀρχ. σχόλια εἰς Ὅμ. **αἰγιαλὸς** 〈**αἰαν ἐγγὺς ἅλὸς ἔχειν**.—Δέν λείπει καί ἡ συσχέτισις πρός τήν ρ. Fαγ- τοῦ **ἄγνυμι**. — Κατά τινας τό β' συνθετ, εἶναι τό θέμ. **ἁλ-, σαλ-** (τοῦ **ἅλλομαι**. λατ. **salire**) ἢ **-ιαλος** (τρόπον τινά ὡς κατάλ.).

αἰγιᾰλ-ώδης, *ες* (**αἰγιαλὸς** + **εἶδος**)· ὁ συχνάζων εἰς τόν αἰγιαλόν.

αἰγι-βάτης, *ὁ* (**αἴξ** + **βαίνω**)· ὁ βατεύων αἶγας (ἐπί τράγου).

αἰγί-βοσις, *-εως*, ἡ (**αἴξ** + **βόσκω**)· βοσκή, νομή, αἰγῶν.

αἰγῐ-βότης, *-ου* (**αἴξ** + **βότης**)· ὁ βόσκων (τρέφων) αἶγας.

αἰγί-βοτος, (**αἴξ**+**βόσκω**)· ὁ βοσκόμενος, ἐσθιόμενος, ὑπό αἰγῶν || κατάλληλος πρός βοσκήν αἰγῶν.

αἰγίζω (**αἰγίς**)· σχίζω εἰς δύο.

αἰγί-θαλλος, ὁ (καί **αἰγί-θᾶλος**)· πτηνόν πολέμιον τῆς μελίσσης (μελισσοφάγος), λατ. **parus**.

αἴγιθος καί **αἰγίοθος,** ὁ· πιθ. τό στρουθίον.

αἰγί-κνημος, *ον* (**αἴξ**+**κνήμη**)· ὁ αἰγός κνήμας ἔχων.

αἰγῐ-κορεῖς, *-έων*, οἱ (**αἴξ**+**κορέννυμι**)· οἱ τρέφοντες αἶγας, αἰγοβοσκοί. [Κατά **Kurtius** τό β' συνθ. εἶναι οὐχί τό **κορέννυμι** ἀλλά **-κολεῖς** ρ 〈λ πρβλ. **αἰ-πόλος, βου-κόλος**].

αἰγῐ-λιψ, *-ῖπος*, ὁ, ἡ (**αἴξ**+**λιπεῖν**)· κυρ. ὁ ἐγκαταλελειμμένος καί ὑπό τῶν αἰγῶν ἀκόμη, ὅθεν ἀπόκρημνος, ἀπότομος, ὄρθιος.

Ἔτυμ.: κατ' ἄλλην ἐτυμολ. τό β' συνθ. **-λιψ** οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρός τό **λείπω, ἀλλά** συνάπτεται πρός τά λιθουαν.. **lipù lìpti** ἃ σημαίνουν ἀναβαίνειν, ἀνάρριχᾶσθαι· κατά ταῦτα **αἰγί-λιψ**=ὁ μή προσιτός παρά μόνον εἰς αἶγας· ὅπου μόνον αἶγες ἀναρριχῶνται (πρβλ. τό παρ' Ἡσυχ. «**ἅλιψ· πέτρα**», ὅπου **ἀσφαλῶς** τό **ἅλιψ**=ἀπρόσιτος.— Κατ' ἄλλους **αἰγί-λιψ**=**αἴξ**+**λίπτω** (=ἐπιθυμῶ)=λατ. **ventis petitus**=ὁ ποθούμενος ὑπό τῶν θυελλῶν, ἀνεμόδαρτος.

αἰγῖλος, ἡ (**αἴξ**)· χόρτον ἀγαπώμενον κατ' ἐξοχήν ὑπό τῶν αἰγῶν.

αἰγῖλωψ, *-ωπος* (ποιητ. *-οπος*)· εἶδος βρόμου (κοιν. **βρόμης**), ἄγριος βρόμος, λατ. **avena sterilis**. — **II** εἶδος δρυός μετά γλυκέος καρποῦ.— **III** ἀπόστημα ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, δακρυοῦχος σῦριγξ.

αἰγί-νομεύς, *-έως*, ὁ=**αἰγινόμος**, αἰγοβοσκός.

αἰγί-νόμος, *ον* (**αἴξ**+**νέμω**)· ὁ νέμων (βόσκων) αἶγας· ὡς οὐσ.=αἰγοβοσκός.— **II** **αἰγί-νομος** (προπαροξ.) ὡς παθητ. ὁ βοσκόμενος ὑπό αἰγῶν (ὁ ἐσθιόμενος ὑπό αἰγῶν).

αἰγί-οχος, *ον* (**αἰγὶς**+**ἔχω**)· ὁ φέρων (ἢ κραδαίνων) τήν αἰγίδα (ἐπών. τοῦ Διός) [ὁ σχηματισμός κατά τό **γαιή-οχος**, Λακ. **γαιάFοχος**].

Αἰγί-πᾶν, *-ανος*, ὁ· τραγό-Παν, τραγόποδος **Πάν** (ὁ τῶν Ρωμ. **Silvanus**).

αἰγί-πλαγκτος, *ον* (**αἴξ** + **πλάζομαι**)· ἐφ' οὗ περιπλανῶνται αἱ αἶγες· ἐντεῦθεν καί τό ὄρος **Αἰγίπλαγκτον** παρά τά Μέγαρα.

αἰγῐ-πόδης, *-ου*, ὁ (**αἴξ** + **πούς**)· ὁ ἔχων πόδας αἰγός.

αἰγί-πους, ὁ, ἡ, *-ουν*, τό, γεν. *-ποδος* = **αἰγιπόδης** (ὅ βλ.).

αἰγί-πῦρος, ὁ (**αἴξ**)· φυτόν μέ ἐρυθρόν ἄνθος, λίαν ἀγαπητόν εἰς τάς αἶγας (γιδοβότανον)· καί κατ' οὐδ. τό **αἰγίπυρον**.

αἰγίς, *-ίδος*, ἡ· (καί λατ. **aegis, -idis**)· ἡ «αἰγίς», ἡ τρομερά δηλ. **ἀσπίς** τοῦ Διός, περιγραφομένη ἐν Ἰλ. Ε 738· (ἐκ τοῦ **ἀΐσσω** = κινοῦμαι διαίως, ὁρμῶ)· ὅθεν **2)** μτγν. ὁρμητική θύελλα, καταιγίς, τρομερά ὡς ἡ σεισθεῖσα **αἰγίς**. — **II** (ἐκ τοῦ **αἴξ**)· δέρμα αἰγός, γιδοτόμαρον, γιδοπροβιά.

Ἔτυμ.: Κατά τά ἐν λ. **αἰγανέη** λεχθέντα **αἰγὶς** = ἀσπὶς τοῦ Διός (ἐκ δρυός;). Ἡ συνήθως κυκλοφοροῦσα ἐτυμολ. ἐκ τοῦ **αἴξ** (καθ' ἣν **αἰγὶς** = ἀσπὶς ἐκ δέρματος αἰγός) δέν εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλής. Ἀσφαλέστερον ὑπόκειται ρίζ. **aig-** (περί ἧς βλ. ἐν **αἴγλη**). Εἶναι φυσικόν ὅμως ὅτι κατά τήν ἀκτινοβολίαν τῆς ρίζης ταύτης «τό ἐτυμολογικόν αἴσθημα ἐθολώθη κάπως ἀπό τήν συσχέτισιν μέ ἔννοίας στενῶς συνδεδεμένας μέ τά δμώνυμα, καί ὅτι μία λέξις ὡς ἡ **αἰγὶς** ἦτο δυνατόν νά δώσῃ λαβήν πρός διαφόρους παραστάσεις, συνεργούσης καί τῆς μυθολογικῆς φαντασίας τοῦ λαοῦ».

αἰγίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ **αἴξ**=νεαρά αἴξ.

αἰγλάεις, δωρ. τύπος ἀντί **αἰγλήεις**.

αἰγλάζω (**αἴγλη**)· ἀκτινοβολῶ, λάμπω φαιδρῶς.

αἰγλᾶς, *-ᾶντος*, κατά συναίρ. ἐκ τοῦ **αἰγλάεις**.

ΑΙ"ΓΛΗ, *ἡ*· τό φῶς τοῦ ἡλίου, τό φῶς τῆς ἡμέρας||ὅθεν κάθε λαμπρόν φῶς, λάμψις, ἀκτινοβολία, στιλπνότης, φέγγος. **2)** μτφρ. λαμπρότης, δόξα.

Ἔτυμ.: κανον. ἐκ ρ. **aig-** (**αιγ-**)=σείω, πάλλω. ἐξακοντίζω (ἐξ ἧς ἑλλ. **αἰγανέη, αἰγὶς, καταιγὶς** ἃ βλ.)· πρβλ. ἀκόμη καί **αἶγες**=κύματα· πρωταρχική ἄρα σημ.

τῆς λ. εἶναι ἀπότομος κίνησις κραδασμός, δόνησις, σπινθηροβολία· πρβλ. σανσκρ, **iṅg-ati** = κινοῦμαι, **ēʹjati** = δονοῦμαι. Αἱ ἔνν. **φῶς-κραδασμὸς** εἶναι συναφεῖς, διότι τὸ φῶς ἐξυπακούει τρομώδη κίνησιν· ἄνευ αὐτῆς δὲν γίνεται αἰσθητόν. Κατά τινας τὸ **αἴγλη** εἶναι σύνθετον, οὗ τὸ δ' συνθ. **-γλα**〈**-γελα** (τοῦ **γελᾶν**)ι καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον τὸ δ' συνθ. **-κλὴ** (τοῦ **ὁμο-κλὴ**) 〈**-καλε** τοῦ **καλέσαι**. Πόσον δὲ σχετικαὶ εἶναι αἱ ἔνν. τῆς **αἴγλης** καὶ τοῦ **γελᾶν** δεικνύει ὁ ὁμηρ. στ. Τ362: **αἴγλη δ' οὐρανὸν ἶκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς**. Ἀνερμήνευτον παραμένει τὸ α' συνθ., Ἐκ τούτου τὸ

αἰγλήεις,-εσσα, -εν (**αἴγλη**)· λάμπων, ἀκτινοβολῶν.

αἰγλήτης, ου, ὁ· ὁ φωτοβόλος, ὁ ἀκτινοβολῶν (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος).

αἰγλη-φόρος, ον (**αἴγλη**+**φέρω**)· ὁ φέρων αἴγλην, **αἰγλήεις,** λάμπων.

αἰγλο-βολέω, (**αἴγλη** + **βάλλω**)· βάλλω ἀκτῖνας φωτός, ἀκτινοβολῶ.

αἰγλο-φᾰνής, ές, (**αἴγλη**+**φανῆναι**)· ἀκτινοβόλος, φωτοβόλος, στιλπνός, λαμπρός.

αἰγο-βᾶτης, -ου, ὁ·=**αἰγιβάτης** (ὃ βλ.).

αἰγο-βοσκός, ὁν (**αἴξ**+**βόσκω**)· ὁ βόσκων αἶγας· καὶ ὡς οὐσ. ὡσ. **αἰγοβοσκός,** ὁ· (ὅ,τι καὶ σήμερον).

αἰγο-δίωξ,-ωκος(**αἴξ**+**διώκω**)·ὁ τὰς αἶγας διώκων.

αἰγό-δορος, ον (**αἴξ**+**δορά**)· ὁ ἐκ δορᾶς (δέρματος) αἰγός.

αἰγο-δήλας, -**ου** (**αἴξ**+**θηλάζω**)· ὁ ἀμέλγων τὰς αἶγας (εἶδος γλαυκός, λατ. **caprimulgus Europaeus**).

αἰγο-θήρας (**αἴξ** + **θηράω**)· ὁ θηρεύων ἀγρίας αἶγας.

αἰγό-κερας, -**ατος,** τό· εἶδος μαράθου (**foenum Graecum**).

αἰγο-κερεύς, -**έως,** ὁ·=τῷ ἑπομ.

αἰγό-κερως, ων, γεν. -**ω**. ὡσ. **αἰγοκέρως, -ωτος,** ὁ (**αἴξ** — **κέρας**)· ὁ ἔχων κέρατα αἰγός (τράγου).— **II** ὡς οὐσ. **αἰγόκερως,** ὁ=ὁ γνωστὸς ἀστερισμὸς τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου.

αἰγο-κέφαλος, ὁ· ἴσως ἡ κερασφόρος γλαῦξ (λατ. **Strix otus**)·

αἰγ-όλεθρος, ον (**αἴξ** + **ὄλεθρος**)· ὁ ὀλέθριος εἰς τὰς αἶγας· ἴσως τὸ **azalea pontica** (φυτὸν ἀηλητηριῶδες).

αἰγο-μελής, ἐς (**αἴξ**+**μέλος**)· ὁ ἔχων μέλη τράγου.

αἰγο-νομεύς,-έως, ἰων. -**ῆος,** ὁ·=**αἰγινομεὺς** (ὃβλ.).

αἰγο-νόμος, ὁ=**αἰγινόμος** (ὃ βλ.)· αἰγοβοσκός.

αἰγ-όνυξ, -**ῠχος,** ὁ ἡ (**αἴξ**+**ὄνυξ**)=**αἰγῶνυξ** (ὃ βλ.).

αἰγο-πίθηκος, ὁ· εἶδος τράγου, ἔχοντος μορφὴν (ἢ γένειον) πιθήκου.

αἰγό-πλαστος, ον· ὁ ἔχων σχῆμα αἰγός.

αἰγο-πόδης, ὁ=**αἰγιπόδης** (ὃ βλ.).

αἰγο-πρόσωπος, ον (**αἴξ**+**πρόσωπον**)· ὁ ἔχων πρόσωπον αἰγός (γιδοπρόσωπος).

αἰγο-σκελής, ές· ὁ ἔχων σκέλη αἰγός.

αἰγο-τρῐχέω, μέλ. -**ήσω** (**αἴξ**+**θρίξ**)· ἔχω τρίχας αἰγός.

αἰγό-τριψ, -**ῐβος,** ὁ, ἡ (**αἴξ**+**τρίβω**)· πεπατημένος ὑπὸ αἰγῶν.

αἰγο-φάγος, ον (**αἴξ**+**τρώγω**)· ὁ ἐσθίων αἶγας.

αἰγ-όφθαλμος, ὁ· αἰγὸς ὀφθαλμὸς (εἶδος πολυτίμου λίθου).

αἰ-γῦπιός, ὁ (**αἴξ**+**γύψ**)· εἶδος γυπός, λατ. **vultur barbatus**.

Ἐτυμ. : αἰ-γυπιός, α' συνθ. **αἰ**=**αἴξ** ὡς ἐν τῷ **αἰ-πόλος** (=**αἴξ**+**πολέω**). **αἰγυπιὸς** καὶ **γὺψ** διαφέρουσι, καθ' ὅσον **αἰγυπιὸς** εἶναι **γὺψ αἰγῶν** (γυπάετος) λατ. **vultur barbatus,** ὅστις ἁρπάζει ζῶντα ζῷα, ὁ δὲ **γὺψ** λατ. **vultur cinereus** τρέφεται ἀπὸ νεκρὰ πτώματα. Ἡ ὑποτιθεμένη ἀναλογία πρὸς τὸ γερμ. **Lämmergaier**=γὺψ προβάτων (ἀμνῶν) συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ θεωρηθῇ τὸ **αἰγυπιὸς** σύνθ. ἐκ τοῦ **ὄϊς** (πρόβατον) + **γύψ**, λίαν ἀπιθάνως.

Αἰγυπτιάζω, μέλ. -**άσω**· εἶμαι ὡς Αἰγύπτιος, μιμοῦμαι τοὺς Αἰγ. 2) ὁμιλῶ τὴν Αἰγυπτιακὴν γλῶσσαν.

Αἰγυπτιακός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ἐπιτήδειος διὰ) τοὺς Αἰγυπτίους.

Αἰγυπτιαστί (καὶ **Αἰγυπτιαστεί**), ἐπίρ.· εἰς τὴν Αἰγυπτιακὴν γλῶσσαν.— **II** κατὰ τὸν τρόπον τῶν Αἰγυπτίων, τ. ἔ. πανούργως, δολίως.

Αἰγυπτιώδης, ες· ὅμοιος Αἰγυπτίῳ.

Αἰγυπτο-γενής, ἐς (**Αἴγυπτος** + **γένος**)· ἐξ Αἰγυπτιακοῦ γένους, Αἰγύπτιος τὸ γένος.

Αἴγυπτος, ὁ· ὁ ποταμὸς Νεῖλος. 2) ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτος.— **II** **Αἴγυπτος,** ἡ (ἡ γνωστὴ χώρα).

αἰγωλιὸς (καὶ **αἰγώλιος**), ὁ· εἶδος μικρᾶς γλαυκός.

αἰγ-ῶνυξ, -**ῦχος,** ὁ, ἡ (**αἴξ**+**ὄνυξ**)· ὁ ἔχων ὄνυχας αἰγός.

αἰγ-ώνυχον, τό· ὁ ὄνυξ τῆς αἰγός, φυτόν τι, ὅπερ καὶ **λιθόσπερμον** ἐκαλεῖτο.

αἰγ-ωπός, όν· ὁ ἔχων αἰγὸς ὀφθαλμούς (ἐπὶ ἀνθρώπων || ὁ ὅμοιος τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς αἰγός (ἐπὶ ὀφθαλμῶν).

Ἅΐδας, ἀττ. τύπος ἀντὶ **Ἀΐδης, Ἄιδης**.

αἰδεῖο, ἐπ. τύπος ἀντὶ **αἴδεο, αἴδου,** Προστ. ἐν. τοῦ **αἰδέομαι**.

ΑΙ"ΔΕ"ΟΜΑΙ· μέλ. **αἰδέσομαι,** ἐπ. **αἰδέσσομαι**· ἀόρ. α' **ἠδεσάμην**· ἐπ. Προστ. **αἴδεσσαι**· παθ. ἀόρ. α' **ἠδέσθην,** ἐπ. γ' πληθ. **αἴδεσθεν**· Ἀποθετ.: αἰσθάνομαι ἐντροπήν, ἐντρέπομαι, αἰσχύνομαι || ὡσ. μετ' αἰτ. προσ. σέβομαι, φοβοῦμαι, τινα (φοβοῦμαι δηλ. μήπως σχηματίσῃ τις κακὴν γνώμην) || μετ' ἀπρφ. ἐντρέπομαι, φοβοῦμαι, νὰ κάμω τι. 2) ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, αἰσθάνομαι οἶκτον διά τινα, ἐντεῦθεν συγχωρῶ, διαλλάττομαι πρός τινα, κυρ. κατὰ τὸν ἀορ.' α' **αἰδέσασθαι**.

Ἐτυμ. : αἴδομαι 〈***αἰσδ-ομαι, αἰδώς, αἰδέ(σ)ομαι** (ὡς τὸ **αἴδομαι**)· **αἴδιμος**· **αἰδοῖος**· πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρριζα· ὅτι δὲ ἡ ρίζα εἶχε **σ** (**αἰσδ-**) δεικνύει τὸ γοτθ. **aistan** = σέβομαι, λατ. **aestumare** 〈Ἰαπ. ***aizdilumare**.

αἴδεσθεν, ἀντὶ **αἰδέσθησαν**, γ' πληθ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **αἰδέομαι**.

αἰδέσθητι, Προστ. ἀορ. α' τοῦ **αἰδέομαι**.

αἰδέσιμος, ον (**αἰδέομαι**)· σεβάσμιος, προκαλῶν σεβασμόν.

αἴδεσις, -**εως, ἡ** (**αἰδέομαι**)· σεβασμός, συμπάθεια.

αἰδέσσομαι, ἐπ. μέλλ. τοῦ **αἰδέομαι**.

αἰδεστός, ή, όν (**αἰδέομαι**)· σεβαστός.

ἀ-ϝῐ̈δηλος, ον (**α** στερ.+**ἰδεῖν,-ϝ-**)· ὁ καθιστῶν τι ἀόρατον, ὅθεν ὁ ἐξαφανίζων, καταστρέφων.— **II** παθ., ὁ μὴ ὁρώμενος, ἀόρατος, ἄγνωστος, σκοτεινός. [**ἄϊδηλος** 〈***ἀFιδέω,** ὡς **ῥιγηλὸς** 〈**ῥιγέω**].

αἰδήμων, ον, γεν. -**ονος** (**αἰδέομαι**)· ὅστις αἰσχύνεται, ὁ ἐντροπαλός, αἰσχυντηλός, κόσμιος· ὑπερθ. **αἰδημονέστατος**· ἐπίρ. **αἰδημόνως**.

ἀ-ῖδής, ἐς (**α** στερ.+ **ἰδεῖν**)· ἀόρατος, ἄφαντος || κατεστραμμένος. 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ὁρῶν, τυφλός.

Ἅΐδης, -**εω,** ὁ, ἀττ. **Ἄιδης** ἢ **Ἄδης,** -ου (**ἀϊδής**)· ὁ Ἅδης, ὁ Θεὸς τοῦ κάτω κόσμου, λατ. **Pluto**. [βλ. **ἀδής** καὶ **αἰόλος**].

ἀΐδιάζω· εἶμαι ἀΐδιος (αἰώνιος).

ἀΐδιος, ον (**ἀεί**), ἀντὶ **ἀείδιος**· ὁ αἰώνιος, παντοτινός.

ἀϊδιότης, -**ητος,** ἡ· αἰωνιότης.

ἀ-ῖδνός, ή, όν (**α** στερ. + **ἰδεῖν**), ποιητ. τύπος ἀντὶ **ἀ-ϊδής**· ἀόρατος, κρυμμένος, ἀμαυρός.

αἰδοιέστερος, -**έστατος**· παραθετ. τοῦ **αἰδοῖος**.

αἰδοῖον, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **τὰ αἰδοῖα**· τὰ γεννητικὰ μόρια (ὄργανα), λατ. **pudenda**, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.— **II** **αἰδοῖον θαλάσσιον**=λατ. **pennatula**=εἶδος θαλασσίου...ζώου.

αἰδοῖος, α, ον· συγκρ. **αἰδοιότερος** καὶ -**έστερος,** ὑπερθ. -**έστατος** (**αἰδέομαι**)· ὁ θεωρούμενος μετὰ φόβου καὶ σεβασμοῦ, σεβαστός, σεβάσμιος, σεμνοπρεπής||ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἁξία σεβασμοῦ καὶ συμπαθείας, τρυφερὰ || ἐπὶ πραγμάτων πολύτιμος, ἐξοίρετος.— ὡς ἐνεργ., ὁ δεικνύων σεβασμόν, ὁ αἰδήμων, αἰσχυντηλός, κόσμιος. 2) σεμνός, εὐσεβής.

αἰδοι-ώδης, ες (**αἰδοῖον** + **εἶδος**)· ὅμοιος τοῖς αἰδοίοις.

αἰδοίως, ἐπίρ. τοῦ **αἰδοῖος**· σεμνῶς, κοσμίως, μετὰ σεβασμοῦ.

ΑΙ"ΔΟΜΑΙ, πρτ. **αἰδόμην,** ἐπ. ἀντὶ **αἰδέομαι, ἠδεόμην** (ἃ βλ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. **αἰδέομαι**].

Ἄϊδος, Ἄϊδι, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ *Ἀΐδης,* ἐκ τινος παλαιᾶς (ἀχρηστευθείσης εἰτα) ὀνομ. Ἄϊς· Ἀϊδόσδε καὶ εἰς Ἀϊδόσδε=εἰς τὰ ἐνδιαιτήματα τοῦ Ἀδου· εἰν Ἄϊδος (ἐνν. οἴκῳ)=ἀττ. ἐν Ἅιδου=ἐν τῷ Ἅδη [ἄϊδ- ἀλλ' ἐνίοτε ᾱ-].

αἰδό-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*αἰδώς*+*φρήν*)· ὁ αἰσθανόμενος ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σεβασμόν, οἰκτίρμων, εὔσπλαγχνος.

ἀ-ϊδρεία, ἡ *-ίη, ἡ·* ἐπ. καὶ ἰων. λέξις (*ἀϊδρις*)· ἔλλειψις γνώσεως, ἄγνοια· ἐπ. δοτ. πληθ. *ἀϊδρείῃσι.*

ἄ-ϊδρις, *ι,* γεν. *-ιος* καὶ *-εος* (*α* στερ.+*ἴδρις*)· ὁ μὴ γιγνώσκων, ἀγνοῶν, ἀδαής, ἄπειρος.

ἀϊδρο-δίκης, *-ον,* δωρ. *-δίκας, -α,* ὁ (*ἄϊδρις*+*δίκη*)· ὁ ἀγνοῶν τὸ δίκαιον ἢ τὸν νόμον, ἄνομος, τραχύς, σκληρός, ἄγριος.

ἀ-ϊδρῦτος, *ον* = *ἀν-ίδρυτος*· ὁ μὴ ἔχων μόνιμον κατοικίαν, ἀσταθής, πλάνης. 2) ἐπὶ πλεούσης νήσου.

Ἀϊδωνεύς, ὁ, ἐπεκτετ. ἐπ. τύπος τοῦ *Ἀΐδης.*

Αἰ̓ΔΏΣ, *-όος,* συνῳρ. *-οῦς, ἡ·* τὸ αἰσθημα τῆς αἰδοῦς, ἐντροπή, συστολή, συναίσθησις αἰδοῦς ἢ τιμῆς || κοσμιότης || σεβασμὸς πρὸς τοὺς ἄλλους, σέβας.— **II** πᾶν ὅ,τι προκαλεῖ ἐντροπὴν ἢ σεβασμόν, καὶ οὕτω: 1) αἰσχύνη, σκάνδαλον || *αἰδώς, Ἀργεῖοι*=ἐντροπή σας, Ἀργ.! 2)=*τὰ αἰδοῖα* (ὃ βλ.). 3) ἀξιοπρέπεια, μεγαλεῖον, μεγαλοπρέπεια.

αἰεί, ἰων. καὶ ποιητ. τύπος, ἀντὶ *ἀεί* (πρβλ. *αἰών,* λατ. aevum, aetas).

Ἔτυμ.: αἰεί ⟨*αἰFεί* ⟩ ἀττ. *ἀεί,* διαλ. *αἰές, αἰέν, αἰή· αἴFει* ⟨**αἰFεσι* τοπ.· *αἰ*(F)*ὲν* εἶναι τοπ. τοῦ *αἰ*(F)*ών· αἰῶ* ⟨**αἰFοσα*=*αἰέν· αἰὴ* εἶναι ὀργαν. ἐν. θέματος *αἰFο-· αἰὼν* ~ λατ. aevum (πρβλ. aetas ⟨aevitas, aeternus ⟨aeviternus). Πάντα δὲ ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. θέμ. *aivo- (βλ. καὶ *αἰόλος*).

(Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ *αἰεί,* τὰ παραλειπόμενα ἐνταῦθα, βλ. ὑπὸ τὴν λ. *ἀεί* καὶ τὰ σύνθετα αὐτοῦ).

αἰει-γενέτης, ὁ, ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἀει-γενέτης*· ὁ πάντοτε (ἀνέκαθεν) ὑπάρχων, αἰώνιος, ἀθάνατος.

αἰει-γενής, *ἐς*=τῷ προηγ.

αἰέλ-ουρος, ὁ, ἡ· ἰων. τύπος ἀντὶ *αἴλουρος* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: Πρβλ. τὸ παρὰ Μεγ. Ἐτυμ. «*αἴλουρος παρὰ τὸ αἰόλλειν καὶ ἀνάγειν τὴν οὐρὰν καὶ κινεῖν*»· εἶναι δὲ σαφὲς ὅτι τὸ *αἰόλος* (ὃ βλ.) προῆλθεν ἐκ τοῦ *αἰελός* κατ' ἀφομοίωσιν, μεταλαβόντος τοῦ *αἰολός*· τὸ τέρμα πάντως τῆς λέξ. διεμορφώθη ἐξ ἐπιδράσεως τῆς λ. *οὐρά.* Βλ. *αἴλουρος* καὶ *αἰόλος.*— Κατ' ἄλλους τὸ *αἰέλουρος* προῆλθε κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **αἰέρουρος,* τοῦ ὁποίου τὸ *α'* ἡμισυ ⟨**ΓαιΓερο-* ⟩**αἴΓερο* (κατ' ἀνομ.).

αἰὲν=*αἰεί.*

αἰέν-υπνος, *ον* (*αἰὲν*+*ὕπνος*)· ὁ νανουρίζων τινὰ εἰς τὸν αἰώνιον ὕπνον.

αἰές, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἀεί, αἰεί.*

αἰετηδόν, ἐπίρ.· ὡς ἀετός.

αἰετιαῖος, *α, ον* (*ἀετός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἀέτωμα, τεθειμένος ἐν τῷ ἀετώματι.

αἰέτιος, *ον*=*ἀέτειος* (ὃ βλ.)||Παροιμία: *αἰέτιον χάριν ἐκτίσω,* ἐπὶ τῶν ταχέως ἀποδιδόντων τὰς εὐεργεσίας.

αἰετόεις, *-εσσα, -εν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γένος τοῦ ἀετοῦ.

αἰετός, ὁ· ἐπεκτετ. τύπος ἀντὶ *ἀετὸς* (ὃ βλ.).

αἰζήεις, *-εσσα, -εν*· μεγ. τύπος τοῦ *αἰζηός* (ὃ βλ.).

αἰζήϊος, ἐπεκτ. τύπος τοῦ *αἰζηὸς* (ὃ βλ.).

ἀ-ΐζηλος, *ον*· = *ἀΐδηλος* (ὃ βλ.)· ἀόρατος· διὰ τὴν μεταλλαγὴν τοῦ *δ* εἰς *ζ* πρβλ. *ἀρίδηλος* ⟩ *ἀρίζηλος.*

αἰζηός, ὁ· δραστήριος, σφριγῶν, πλήρης σωματικῆς ῥώμης, εὔρωστος || ἁπλῶς ἀνήρ. ['Αβεβ. ἐτυμολ.· ἀνάγεται εἰς οὐσ. *αἴζα* (πρβλ. σχόλιον παρ' Ἡσ. «*αἰζᾶεν· εὐτραφὲς βλάστημα*»].

αἰηνής, ἰων. ἀντὶ *αἰᾶνὴς* (ὃ βλ.).

αἴητος, ὡς τὸ *ἄητος* (ὃ βλ.)· τρομερός, πελώριος, πανίσχυρος. [κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ἀγητὸς* (τοῦ *ἄγαμαι*)· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ἄημι-ἄητος* καὶ κατ' ἔκτασιν *αἴητος*· βλ. καὶ *ἄητος*].

αἰητός, ὁ, δωρ. τύπος τοῦ *ἀετός, αἰετὸς* (ὃ βλ.).

αἰᾱλέιος=*αἰθαλέος* (ὃ βλ.).

αἰᾱλέος, *α, ον* (*αἰθάλη*)· πλήρης καπνοῦ (καπνιᾶς).

αἰθάλη, ἡ (*αἴθω*)=*αἴθαλος*· καπνιά, «ἀθάλη» ὡς καὶ νῦν λέγεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς πατρίδος μας.

ἀ-ΐ̓-θᾰλής, *ές*·=*ἀειθαλὴς* (ὃ βλ.).

αἰθᾰλίων, *-ωνος* (*αἴθαλος*)· μαυρωπός, μελαψός, σκοτεινός.

αἰθαλόεις, *-όεσσα, -όεν,* συνῳρ. *αἰθαλοῦς, -οῦσα, -οῦν* (*αἴθαλος*)· αἰθαλώδης, πλήρης αἰθάλης (καπνιᾶς), τεφρόχρους.— **II** φλογερός, καίων.

ΑἸΘἉΛΟΣ, ὁ· ὡς τὸ *λιγνύς,* φλὸξ καπνίζουσα, πυκνὸς καπνὸς τοῦ πυρός, καπνιά. Ἐκ τούτου τὸ

αἰθάλόω, μέλ. *-ώσω* (*αἴθαλος*)· κατακαίω μέχρις αἰθάλης || ῥυπαίνω δι' αἰθάλης ἢ καπνοῦ. — Παθ., κατακαίομαι, γίνομαι αἰθάλη, καταστρέφομαι διὰ τοῦ πυρός, ἀποτεφροῦμαι.

αἰθαλ-ώδης, *ες* (*αἰθάλη* + *εἶδος*)· πλήρης αἰθάλης, μέλας.

αἰθάλωσις, *-εως,* ἡ· τὸ ἐγείρειν ἀτμὸν ἢ καπνόν.

αἰθαλωτός, *ή, όν* (*αἰθάλη*)· κεκαυμένος μέχρι τέφρας.

αἴθε, δωρ. καὶ ἐπ. τύπος τοῦ *εἴθε·* μακάρι νά! ἄμποτε! λατ. utinam, μετ' ἀπρφ.

αἰθερ-εμ-βᾰτέω, (*αἰθὴρ*+*ἐμβατέω*)=*αἰθεροβατέω* (ὃ βλ.)=βαδίζω εἰς τοὺς αἰθέρας, ἀεροβατῶ.

αἰθέριος, *α, ον,* ἢ *-ος, -ον* (*αἰθὴρ*) λατ. aetherius· ὁ τοῦ αἰθέρος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν αἰθέρα, τ.ἔ. εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας (ὡς ἀντίθ. τῷ *ἠέριος*), καὶ οὕτω: 1) ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὰ ὕψη. 2) αἰθέριος, οὐράνιος.

αἰθερι-ώδης, *ες* (*αἰθὴρ*+*εἶδος*)·=*αἰθερώδης* (ὃ βλ.).

αἰθερο-βᾰτέω, (*αἰθὴρ* + *βατέω*) = *αἰθερεμβατέω* (ὃ βλ.).

αἰθερο-βόσκας, *-ου* (*αἰθὴρ* + *βόσκω*)· ὁ ζῶν ἐν τῷ αἰθέρι.

αἰθερο-δρομέω· διατρέχω δρομαίως τὸν αἰθέρα. Ἐκ τοῦ

αἰθερο-δρόμος (*αἰθὴρ* + *δραμεῖν*)· ὁ τὸν αἰθέρα διατρέχων· ὁ ταξιδεύων εἰς τοὺς αἰθέρας.

αἰθερο-ειδής, *ἐς*=*αἰθερώδης* (ὃ βλ.).

αἰθερο-λαμπής, *ἐς* (*αἰθὴρ* + *λάμπω*)· ὁ λάμπων ἐν τῷ αἰθέρι.

αἰθερο-λόγος, *ον·* ὁμιλῶν περὶ αἰθέρος καὶ τῶν ὁμοίων.

αἰθερο-νόμος, *ον* (*αἰθὴρ*+*νέμομαι*)·=*αἰθεροβόσκας* (ὃ βλ.).

αἰθερο-νωμάω· κυριαρχῶ ἐν τῷ αἰθέρι.

αἰθερ-ώδης, (*αἰθὴρ*+*εἶδος*)· ὅμοιος αἰθέρι.

αἰθήεις, *-εσσα, -εν* (*αἴθω*)·=*αἰθαλόεις* (ὃ βλ.).

αἰθήρ, *-έρος·* λατ. aether, -eris· (παρ' Ὁμ. πάντοτε *ἠ,* ἐν τῷ ἀττ. πεζῷ λόγῳ πάντοτε *δ,* παρὰ Πινδ. καὶ τοῖς ἀττ. ποιητ. κατ' ἀμφ.) (*αἴθω*)· ὁ αἰθήρ, τὸ ἀνώτατον καὶ καθαρώτατον στρῶμα τοῦ ἀέρος, ἀντίθ. τῷ *ἀὴρ* (=τὸ κατώτερον στρῶμα τοῦ ἀέρος, ἡ ἀτμόσφαιρα), βλ. *ἀὴρ*||ὅθεν ὁ καθαρὸς οὐρανὸς ἢ τὸ στερέωμα, ὡς διαμονὴ τῶν θεῶν. Πρβλ. *ἀήρ.* [δι' ἐτυμ. βλ. *αἴθω*].

αἰθής, *ἐς* (*αἴθω*)· καίων, φλέγων.

Αἰθιοπῆας, ἀνώμαλος αἰτ. πληθ. τοῦ *Αἰθίοψ.*

αἰθιοπίζω=ὁμοιῶ ὡς Αἰθίοψ, εἶμαι ὡς Αἰθίοψ.

Αἰθί-οψ, *-οπος* (*αἰθὸς*+*ὄψ*)· κυρ. ὁ ἔχων κεκαυμένον τὸ πρόσωπον, μαῦρος || Ἀράπης, «Αἰθίοψ». [δι' ἐτυμ. βλ. *αἴθω*].

αἰθόλιξ, *-ικος,* ἡ· ἔγκαυμα, φλύκταινα ἐκ καύματος.

αἴθος, τὸ καὶ ὁ (*αἴθω*)· καίουσα θερμότης, καύσων || πυρά.

αἰθός, *ή, όν* (*αἴθω*)· κεκαυμένος||πυρώδης, ἔχων τὸ χοῶμα πυρός || φλογερός.

αἴθουσα (ἐνν. *στοά*), ἡ (*αἴθω*)· ἡ στοὰ ἢ τὸ πρόθυρον (πρόστοον) οἰκίας· κατὰ τὸ πλεῖστον αὕτη ἔβλεπε πρὸς ἀνατολὰς ἢ μεσημβρίαν, διὰ νὰ εἶναι εὐήλιος (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα, διότι *αἴθουσα* κυρ. εἶναι μτχ. ἐν. τοῦ ῥ. *αἴθω*).

αἰθ-οψ, *-οπος* (*αἰθὸς*+*ὄψ*)· ὁ φλογεράν ἔχων τὴν ὄψιν, ὁ ἀστράπτων (ἐπὶ μετάλλων)||ἀφρίζων, πομφολύζων (ἐπὶ οἴνου). — **II** μτφρ. πυρώδης, φλογερός, θερμὸς || ὀξύς, τολμηρός. [*ὄψ*(ἰαπ. **oqv-*, ἀλλ. *δ. ψομαι,* λατ. oculus]· βλ. *αἴθω.*

αἴθρη, μτγν. *αἴθρα*, ἡ (*αἰθήρ*)· καθαρός οὐρανός, λαμπρός καιρός (*εὔδιος*), λατ. **sudum.**

αἰθρη-γενέτης, *-ου*, ὁ = *αἰθρηγενής*.

αἰθρη-γενής, ἐς (*αἴθρη*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ αἰθέρος.

αἰθρήεις, *-εσσα*, *-εν*· = *αἴθριος* (ᾱ βλ.).

αἰθρία, ἡ=*αἴθρη* (ᾱ βλ.) || ἀπολ. κατὰ γεν. *αἰθρίας* (ἐνν. *οὔσης*)=μὲ καλὸν καιρόν (λατ. **per purum**). — **II** ὁ ἀνοικτὸς (ξάστερος) οὐρανός.

αἰθριάζω, ἤ *-ιάω* (*αἰθρία*)· εἶμαι καθαρός, γίνομαι καθαρὸς (ἀνέφελος)· ὡς ἐνεργ. καθιστῶ τινα (τὸν οὐρανόν) αἴθριον (ξεστεριάζω). Πάντα ταῦτα κυρ. ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ.

αἰθριάω· ἐκδέτω εἰς τὸν ἀέρα, ψυχραίνω.

αἰθριο-κοιτέω, μέλ. *-ήσω* (*αἰθρία*+*κοίτη*)· κοιμῶμαι εἰς τὸ ὕπαιθρον.

αἴθριος, *ον* (*αἴθρη*)· καθαρός, λαμπρός, ἀνέφελος.— **II** ὁ τηρούμενος εἰς τὸν ἀνοικτὸν χῶρον (ὕπαιθρον) || ὄθεν, ψυχρός, παγερός.— **III** *τὸ αἴθριον*=λατ. **atrium**=πρόδομος.

αἰθρι-ώδης, *ες*· ὅμοιος τῷ ἀνεφέλῳ οὐρανῷ.

αἰθρο-βάτης, *-ου*, ὁ· ὁ βαίνων ἐπὶ (διὰ) τοῦ αἰθέρος (ἐπὶ τοῦ Ἀβάριδος).— **II** σχοινοβάτης.

αἰθρο-βολέω· ῥίπτω λάμψιν ἐπί τι, φωτίζω τι.

αἰθρο-δόνητος, *ον*· ὁ διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος δονούμενος.

αἰθρο-πλᾰνής, *ές*· περιπλανώμενος ἐν τῷ αἰθέρι.

αἰθρο-πολεύω· πλανῶμαι, ἀναστρέφομαι, ἐν τῷ ἀέρι.

αἶθρος, ὁ=*αἴθρη* (ᾱ βλ.)· κυρ. ὁ καθαρὸς καὶ παγερὸς ὁἠρ τῆς πρωΐας.

αἰθρό-τοκος, *ον*· ὁ ἐν τῷ αἰθέρι γεννηθείς.

αἰθρ-ωπός, *ὀν*=*αἴθριος* (ᾱ βλ.).

αἴθυγμα, *-ατος*, τὸ (*αἰθύσσω*)· σπινθήρ.

ΑΙ"ΘΥΙΑ, ἡ· θαλάσσιον πτηνόν, εἶδος λάρου πιθανῶς (λατ. **larus marinus** ἢ **larus argentatus**).— **II** μτφρ. πλοῖον. [πιθανώτ. εἶναι κυρ. ἐπίθ. θηλ. τοῦ ***αἰθεύς**= *αἰθήεις* (βλ. *αἴθω*) ἐνν. τοῦ *ὄρνις*].

αἰθυιό-θρεπτος, *ον*· ὁ ἐσθίων *αἰθυίας* (βλ. λ.) καὶ τρεφόμενος ἐξ αὐτῶν.

αἰθυκτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*αἰθύσσω*)· ὁ ὁρμῶν βιαίως διὰ μέσου τοῦ ἀέρος (ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, βελῶν κλπ.).

αἰθύσσω, μέλ. *-ύξω* (*αἴθω*)· δέτω τι εἰς βιαίαν κίνησιν || ἀνάπτω, διεγείρω.— Παθ. κινοῦμαι ὁρμητικῶς, σείομαι, σπινθηροβολῶ, καίομαι.

ΑΙ"ΘΩ, μόνον κατὰ ἐνεστ. καὶ παρατ. *ᾖθον* (πρβλ. λατ. **aestus**=καύσων)· ἐναύω, ἀνάπτω, ἀναφλέγω.— Παθ. καίομαι, φλέγομαι. **2)** σπαν. ἀμτβ. = καίομαι, φλέγομαι, φέγγω.

Ἔτυμ.: Πάντα ταῦτα τά: *αἴθω*, *αἰθὸς* = κεκαυμένος, *αἰθὸς*=καύσων, πυρά, *αἴθων*, *αἴθοψ*, *αἰθίοψ*=στιλπνός, *αἰθήεις* = πυρακτωμένος, *αἴθουσα* (ὡς λάμπουσα τρόπον τινά), *αἰθάλη*, *αἴθαλος* = καπνιά, καπνός, *αἰθαλίων*, *αἰθὴρ* (βλ. λ.), *αἰθύσσω*, *αἶθρα* κ. λ.· ὡσ. τὰ λατ. **aestus**, **aestas**, **aedes**· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὸ σανσκρ. *ḗdhah*=ξύλο διὰ προσάναμμα, τ. ἔ. ἐκ ρ. ***aidh-** ἧς ὁ ἀσθενὴς τύπος εἶναι ***idh-** πρβλ. σανσκρ. **indhḗ**=ἀνάπτω, **iddhas** (μτχ.) =ἀναμμένος κ. ἄ., ὡς καὶ τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀσθ. ρ. ἑλλ. *ἰθαρὸς*=καθαρός, *ἰθαίνεσθαι*=θερμαίνεσθαι παρ' Ἡσυχ.· ἑπομ. ἑλλ. ριζ. *αἰθ-*, *ἰθ-*, λατ. ρ. **aed-** (**aedes** κυρ. σημ. ἑστία πυρός) πρβλ. ἀρχ. ἰρλ. **aed**= πῦρ· πρβλ. ὡσ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«ἄδις· Ἐσχάρα Μακεδόνες»* καὶ *«ἄδιας· ἐσχάρα, βωμὸς Μακεδ.»*· ὡσ. *«ἀδραιά· αἰθρία Μακεδόνες»*, *«ἀδῆ· οὐρανὸς Μακεδόνες»*· πιθανώτατα ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ *Αἴτνα*.

αἴθων, *-ωνος*, ὁ (*αἴθω*)· κυρ. ὁ φλέγων, καιόμενος.— **II** ἐπὶ μετάλλων, ἀπαστράπτων, ἀκτινοβολῶν. — **III** ἐπὶ ζῴων, φλογερός, ἄγριος, ζωηρός, θυμοειδὴς || ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ χρώματος τῶν ζῴων, ὑπόξανθος, πυρώδης (πρβλ. λατ. **aestuosus**, **fulvus**, **rufus**).

αἴ-κα, σύνδ., δωρ. ἀντὶ τοῦ *εἴ κε*, *ἐὰν* μετὰ ὑποτ. (=ἂν ἴσως).

ΑΙ'ΚΑ'ΛΛΩ, μέλ. *αἰκᾰλῶ*, (*αἶκαλος*)· κυρ. ἐπὶ κυνός, σείω τὴν οὐρὰν κολακευτικὰ || δωπεύω, καλοπιάνω.

αἴκαλος ἢ **αἰκάλος**· κόλαξ (κατὰ Ἡσύχ.).

αἴ-κε, αἴ-κεν, σύνδ. ἐπ. καὶ δωρ. ἀντὶ *ἐάν*.

αἰκεία, ἡ=*αἰκία* (ᾰ βλ.).

αἰκέλιος, *ον*=*ἀεικέλιος* (ᾰ βλ.).

ἀΐκή, ἡ (*ἀΐσσω*)· ὁρμητικὴ κίνησις, ὁρμή, σπουδή (λατ. **impe'tus**) [ῑ]. [<*ἀικ-: κορυθ-άϊξ*, *πολυ-άϊξ*, πρβλ. *ἀΐσσω* <**ἀϊκ-jω*].

ἀΐκής, *ές*, ποιητ. ἀντὶ *ἀ-εικής*, καὶ κατὰ συναίρ. *αἰκής*· ἀπρεπής, ἄτοπος· ἐπίρ. *ἀϊκῶς*=κατὰ ἀπρεπῆ τρόπον. [ἀττ. *αἰκὴς* <**ἀFικὴς* <*ἀ-εικὴς* (διὰ τὸ *αἰκία* πρβλ. Ἡροδ. *ἀεικείη* <*ἀFεικεσ-jᾱ*)· *αἰκίζω* <*ἀεικίζω*· βλ. *εἰκών*].

αἰκία [ῑ], ἡ, ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *ἀ-εικείη*· προσβλητικὴ μεταχείρισις, κάκωσις, προσβολή, κακομεταχείρισις || συχνὰ ὡσ. κατὰ πληθ. πληγαί, κτυπήματα, μαστιγώματα. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀϊκής*].

αἰκίζω, (βλ. *ἀϊκής*)· μεταχειρίζομαι προσβλητικῶς, προσβάλλω, κακοποιῶ (μὲ πληγὰς κυρ.), βασανίζω, τυραννῶ. Κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς μέσ. *αἰκίζομαι*, μέλλ. *-ίσομαι*. ἀττ. *-ιοῦμαι*· *ἀόρ.* α' *ᾐκισάμην*· ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. καὶ ὡς ἐνεργ.—Παθ. ἀόρ. α' *ᾐκίσθην*, πρκ., *ᾔκισμαι*· ὑφίσταμαι αἰκίας, βασανίζομαι [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀϊκής*].

αἴκισμα, *-ατος*, τὸ (*αἰκίζω*)· κάκωσις, βάσανος, βασάνισμα.— **II** κατὰ πληθ. *αἰκίσματα* = πτώματα, ἠκρωτηριασμένα.

αἰκισμός, ὁ, (*αἰκίζω*)=τῷ προηγ.

αἰκιστικός, *ή*, *όν* (*αἰκίζω*)· ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ *αἰκίζειν*.

αἴκλον ἢ *ἄικλον*· τὸ ἑσπερινὸν φαγητὸν ἐν Σπάρτῃ.

ᾱἴκτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἀΐσσω*)· ὁ ὁρμητικῶς φερόμενος.

ἀΐκτός, *ή*, *όν* (*ἀΐσσω*)· ὁρμητικός.

ᾰ-ῑκτος, *ον* (*α* στερ.+*ἰκνέομαι*)· ἀπροσπέλαστος.

αἰ-λίνος, ὁ· θρηνῶδες μοιρολόγι (κυρ. θρηνώδης ἀναφώνησις ἐκ τοῦ *αἰλίνον*=ἄχ! τὸν Λίνον!) **2)** Καὶ ὡς ἐπίθ. *αἰλινος*, *ον*=θρηνώδης· καὶ λατ. **aelinos.**

Ἔτυμ.: Ἡ ἐτυμολ. συσχετισις πρὸς τὸν *Λίνον* ἀνήκουσα εἰς τὸν Παυσαν. (IX, 29, 8) δὲν λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν γλωσσολόγων, οἵτινες χαρακτηρίζουν τὴν λ. ὡς ἀγνώστου ἐτυμολ.· κατά τινας πρόκειται περὶ σημιτικῆς θρηνώδους ἀναφωνήσεως ἐξελληνισθείσης (*'ἴλānu* ἢ *'ojlānu*), ἀλλ' ὑπ' ἄλλων καὶ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη θεωρεῖται ἀβάσιμος. Ἴσως εἶναι Φρυγικῆς προελεύσεως διὸ ὃν λόγον καὶ ἡ λ. *ἔλεγος* (ᾰ βλ.).

αἶλ-ουρος ἢ *αἰέλ-ουρος*, *-ου*, ὁ, ἡ (*αἰόλος*+*οὐρά*)· γαλῆ, γάτα (κληθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς κυματοειδοῦς κινήσεως τῆς οὐρᾶς)· [δι' ἐτυμ. βλ. *αἰέλουρος*].

Α'ΙΜΑ, *-ατος*, τό· τὸ αἷμα· ὡς καὶ νῦν, καὶ «γαῖμα» ἐνιαχοῦ μετὰ F· κατὰ πληθ. σημ. κρουνοὶ αἵματος, αἱματοχυσία || φόνος: *εἴργασται μητρῷον αἷμα* =ἔχει χυθῇ μητρικὸν αἷμα||*αἷμα πράττειν*=χύνειν αἷμα || *ἔφ' αἵματι φεύγειν*=ἐξορία λόγῳ ἀνδροποκτονίας.— **II** ὡς τὸ λατ. **sanguis**, συγγένεια ἐξ αἵματος [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

αἱμ-αγωγός, *ὀν* (*αἷμα*+*ἄγω*)· ὁ ἐξάγων αἷμα.

αἱμᾰ-κορίαι, ἢ *αἱμα-κουρίαι*, *-ῶν*, αἱ (*αἷμα* + *κορέννυμι*)· προσφοραὶ (δυσίαι) αἵματος, γινόμεναι ἐπὶ τοῦ τάφου πρὸς κατευνασμὸν (ἐξιλέωσιν) τῶν ψυχῶν.

αἱμακτός, *ή*, *ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἱμάσσω*· λερωμένος μὲ αἷμα, αἱμόφυρτος || ἀποτελούμενος ἐξ αἵματος.

αἱμᾰλέος, *α*, *ον* (*αἷμα*)· αἱματώδης, αἱματόχρους.

αἱμαλ-ωπίς, *-ίδος*, ἡ· δρόμβος αἵματος.

αἱμάλ-ωψ, *-ωπος*, ὁ (*αἱμαλέος*)· μᾶζα αἵματος || μέρος τοῦ σώματος ἔχον πεπηγὸς αἷμα.— **II** ὡς ἐπίθ., ὁ φαινόμενος ὡς πεπηγὸς αἷμα.

αἱμαξις, *-εως*, ἡ· ἀφαίμαξις.

αἱμάς, *-άδος*, ἡ (*αἷμα*)· ἐξόρμησις, ρεῦμα αἵματος.

αἱμᾰσιά, ἡ· τοῖχος ἐκ ξηρῶν (ἄνευ συγκολλητικῆς δηλ. ὕλης) λίθων, ξηρότοιχος, ξηροτρόχαλος, λατ. **maceria** || γεν. φράγμα (ἀβεβ. ἐτυμολ.)

αἱμασιο-λογέω· κτίζω τοίχους.

αἱμᾰσι-ώδης, *ες*, (*αἱμασιά* + *εἶδος*)· ὁ ὅμοιος τῇ *αἱμασιᾷ* (ᾰ βλ.).

αἱμάσσω, ἀττ. *αἱμάττω*· μέλ. *-άξω*· ἀόρ. α' *ἥμαξα* (*αἷμα*)· καθιστῶ τι αἱματηρόν, τὸ κηλιδώνω μὲ αἷμα || ὄθεν, πληγώνω, τραυματίζω, χύνω αἷμα || φονεύω,

σφάζω. 2) ὡς ὅρος ἰατρ. ἀφαιμάσσω.—Παθ., κυλίομαι εἰς τὸ αἷμα, σφάζομαι, φονεύομαι.— **II** ἀμτβ. εἶμαι αἱματώδης, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα.

αἱμᾰτ-εκ-χῠσία, ἡ (*αἷμα+ἐκχέω*)· ἡ χύσις αἵματος, αἱματοχυσία.

αἱμᾰτηρός, *ά, όν* (*αἷμα*)· αἱματωμένος, λερωμένος ἀπὸ αἷμα, φόνιος, φονικός.— **II** συνιστάμενος ἐξ αἵματος.

αἱμᾰτη-φόρος, *ον* (*αἷμα+φέρω*)· ὁ φέρων, προκαλῶν, αἷμα, πρόξενος αἵματος, φονικός.

αἱματία, ἡ· ζωμὸς ἐξ αἵματος, ὁ μέλας ζωμὸς τῶν Σπαρτιατῶν, ὁ παρασκευαζόμενος ἀπὸ αἷμα.

αἱμᾰτίζω (*αἷμα*)· κηλιδῶ δι' αἵματος || κεντῶ, ἐξάγω αἷμα.

αἱματικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ αἷμα.— **II** = *ἔναιμος* (ὃ βλ.), ἐπὶ τῶν ἐχόντων αἷμα ζῴων (**ἐν** ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἄναιμος*).

αἱμᾰτινος, *η, ον*· ἐξ αἵματος, αἱματώδης.

αἱμᾰτίς, *-ίδος,* ἡ· ἱμάτιον αἱματόχρουν.

αἱματῖτης, *-ου,* ὁ· ὁμοιος αἵματι||*λίθος αἱματίτης* =αἱμοστάτης, ἐρυθρὸς λίθος περιέχων σίδηρον || *αἱματῖτις φλὲψ*=ἀγωγὸς αἵματος.

αἱμᾰτο-ειδής, *ές*· ὅμοιος αἵματι, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα.

αἱμᾰτόεις, *-εσσα, -εν* (*αἷμα*)· αἱματωμένος, σκεπασμένος μὲ αἷμα, πλήρης αἵματος. 2) αἱματόχρους, ἢ ἀποτελούμενος ἀπὸ αἷμα. 3) αἱματηρός, φονικός.

αἱμᾰτο-λοιχός, *ὁν* (*αἷμα+λείχω*)· ὁ λείχων αἷμα || *ἔρως αἱματολ.* = ἔρως διψῶν αἷμα.

αἱματο-ποιητικός, *ή, όν*· ὁ ποιῶν ἢ ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ποιεῖν (παράγειν) αἷμα.

αἱματο-ποσία ἢ *αἱμο-ποσία*· τὸ πίνειν αἷμα.

αἱματό-πους, ὁ· πτηνὸν ἔχον πόδας αἱμόχρους.

αἱματό-πτυστος, *ον*· ὁ πάσχων αἱματοπτυσίαν.

αἱμᾰτο-πώτης, *-ου,* ὁ· καὶ *-πότης* (*αἷμα+πίνω*)· ὁ πίνων, βοφῶν, αἷμα.

αἱμᾰτο-ῥρόφος, *ον* (*αἷμα+βοφέω*)· ὁ βοφῶν αἷμα.

αἱμᾰτό-ρρῠτος, *ον,* (*αἷμα+ῥέω*)· ὁ ῥέων αἷμα.

αἱμᾰτο-στᾰγής, *ὲς* ἢ *αἱμο-σταγὴς* (*αἷμα+στάζω*)· ὁ στάζων αἷμα.

αἱματο-σφαγής, *ὲς* (*αἷμα+σφάζω*)· ὁ ραντισμένος ἀπὸ τὸ αἷμα φονευθέντος.

αἱμᾰτό-φυρτος, *ον* (*αἷμα+φύρω*)· ὁ πεφυρμένος αἵματι, αἱματοκυλισμένος.

αἱμᾰτο-χάρμης, *-ου,* ὁ (*αἷμα+χαίρω*)· αἱμοχαρής, ὁ εὑρίσκων ἡδονὴν (χαίρων) εἰς τὸ αἷμα, διψῶν αἷμα.

αἱμᾰτόω, μέλ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ἡμάτωσα.*—Παθ. πρκ. *ἡμάτωμαι* (*αἷμα*)· μτβ. αἱματώνω, καθαιμάσσω||σφάζω, φονεύω.

αἱμᾰτ-ώδης, *ες* (*αἷμα + εἶδος*)· ὁ φαινόμενος ὡς αἷμα, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα. 2) ἐκ τῆς φύσεως τοῦ αἵματος.

αἱμᾰτ-ωπός, *όν,* καὶ *αἱματ-ώψ, -ῶπος,* ὁ, ἡ (*αἷμα +ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν αἱματίνην, ἢ φονικήν, ὁ ἔχων βλέμμα αἱματῶδες.

αἱμάτωσις, *-εως,* ἡ (*αἱματόω*)· ἡ εἰς αἷμα μεταβολή.

αἱμᾰτ-ώψ, *-ῶπος,* ὁ, ἡ=*αἱματωπὸς* (ὃ βλ.).

αἱμητρός, *ά, όν* = *αἱματηρὸς* (ὃ βλ.).

αἷμνιον, τό· λεκάνη (γεν. δοχετον) δι' αἷμα.

αἱμο-βᾰρής, *ές*· βαρὺς ἐκ πόσεως αἵματος.

αἱμο-βᾰφής, *ὲς* (*αἷμα+βάπτω*)· ὁ βεβαμμένος, βεβαπτισμένος, εἰς τὸ αἷμα (βουτηγμένος εἰς τὸ αἷμα).

αἱμο-βόρος, *ον* (*αἷμα+βορά*)· ὁ βιβρώσκων, δηλ. μυζῶν, αἷμα || ὁ λαίμαργος δι' αἷμα.

αἱμό-διψος, *ον* (*αἷμα+δίψα*)· ὁ διψῶν δι' αἷμα.

αἱμο-ειδὴς=*αἱματοειδής.*

αἱμό-κερχνον, τό· ὀλίγος βῆξ μεδ' αἱμοπτυσίας.

αἱμο-λάπτις, ἡ· ἡ τὸ αἷμα μυζῶσα.

αἱμο-μειξία, ἡ· σαρκικὴ μεῖξις μετὰ συγγενοῦς ἐξ αἵματος.

αἱμο-ῥᾰγής, *ὲς* (*αἷμα+ῥαγῆναι*)· ὁ ῥέων ἄφθονον αἷμα, ὁ πάσχων ἀπὸ ἀκατάσχετον αἱμορραγίαν.

αἱμο-ῥᾰγικός, *ή, όν*· ὁ ὑποκείμενος εἰς αἱμορραγίαν.

αἱμό-ῥᾰντος, *ον* (*αἷμα + ῥαίνω*)· ὁ ραντισμένος μὲ αἷμα.

αἱμο-ῥροέω, μέλ. *-ήσω* (*αἱμόῤῥοος*)· πάσχω ἐξ αἱμορραγίας (ἔχω *αἱμόῤῥοιαν,* ὃ βλ.), χάνω αἷμα. Ἐκ τούτου τὸ

αἱμο-ῥροια, ἡ· αἱμορροΐα, αἱμορραγία, ροὴ αἵματος.

αἱμο-ῥροϊκός, *ή, όν*· ὁ ὑποκείμενος εἰς *αἱμόῤῥοιαν,* ὁ προξενῶν αὐτήν.

αἱμό-ῥροος, *ον* (*αἷμα+ῥέω*), καὶ κατὰ συναίρ. *αἱμόῤῥους, ουν*· ὁ ἐξ οὗ ῥέει αἷμα.

αἱμό-ῥῠσις, *-εως,* ἡ·=*αἱμόῤῥοια* (βλ. λ.).

αἱμό-ῥῠτος, *ον* (*αἷμα+ῥέω*)· ὁ ῥέων αἷμα, ὁ ἐξ οὗ ῥέει αἷμα.

Αἷ'ΜΟΣ, ὁ (καὶ *αἱμός*)· ἄκανθα, δρυμός.

αἱμο-στᾰγής, *ὲς*=*αἱματοσταγής*· στάζων αἷμα.

αἱμό-στασις, *-εως,* ἡ· μέσον καταπαῦον τὸ αἷμα || φυτὸν ἐν χρήσει ὡς στυπτικόν.

αἱμο-φόβος, *ον*· ὁ φοβούμενος τὸ αἷμα (τ. ἔ. τὴν αἱμορραγίαν).

αἱμο-φόρυκτος, *ον* (*αἷμα + φορύσσω*)· μεμολυσμένος δι' αἵματος, αἱμόφυρτος, αἱματοκυλισμένος· πρβλ. *αἱμόφυρτος.*

αἱμό-φυρτος, *ον*=*αἱματόφυρτος* (ὃ βλ.).

αἱμόω=*αἱματόω* (ὃ βλ.).

αἱμυλία, ἡ (*αἱμύλος*)· ὁ θελκτικὸς τρόπος || δολερὸς τρόπος.

αἱμῠλιος, *ον* (*αἱμύλος*)· κολακευτικός, χαριτολογῶν || ἐλκυστικός, πανοῦργος, δόλιος.

αἱμῠλο-μήτης, *-ου,* ὁ (*αἱμύλος+μῆτις*)· ὁ κολακευτικά, ἐλκυστικά, τεχνάσματα μετερχόμενος.

αἱμῠλο-πλόκος, *ον*· ὁ πλέκων δόλον, ἀπάτην.

Αἱ'ΜΥ˘ΛΟΣ, *η, ον* (καὶ *-ος, -ον*)· ὁ κολακευτικός, ἐλκυστικός, ὁ καλοπιάνων || δόλιος, πανοῦργος.

αἱμῠλό-φρων, *ον*· ὁ δόλια φρονῶν.

αἱμωδέω· «μουδιάζω», αἰσθάνομαι τοὺς ὀδόντας αἱμωδιῶντας || ὑποφέρω ἀπὸ οὐλίτιδα.

αἱμώδης, *ες*·=αἱματώδης, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα.— **II** ὁ πάσχων ἀπὸ οὐλίτιδα.

αἱμωδία, ἡ· νόσημα τῶν οὔλων.

αἱμωδιάω· ἔχω τοὺς ὀδόντας αἱμωδιῶντας, «μουδιάζω».

αἷμων, *-ονος,* ὁ=*δαίμων, δαήμων* || εἰδήμων, ἐπιτήδειος, ἔμπειρος.— **II** (*αἷμα*)· πλήρης αἵματος, αἱματώδης, αἱματηρός.

Ἔτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατ' ἄλλους σημ. κυρ. ἄπληστος, σφόδρα ποθῶν τι· καὶ κατ' ἄλλους σημ. ἐπιτήδειος, ἱκανὸς εἴς τι. Ἡ δευτέρα ἐκδοχή, καθ' ἣν *αἵμων*=δαίμων, δαήμων, στηρίζεται εἰς τὸ ἑβραϊκὸν **amzn**=καλλιτέχνης καὶ εἶναι παλαιὰ ἐτυμολ. τῆς λ. μὴ γενομένη δεκτή. Ἡ πρώτη ἐκδοχὴ καθ' ἣν σημ. ἄπληστος ἐξυπακούει βεβαίως τὴν ἐκ τῆς λ. *αἷμα* παραγωγήν της.

αἱμ-ωπός, *ὁν*=*αἱματ-ωπός* (ὃ βλ.).

αἱν-ἀρέτης, *-ου,* ὁ (*αἰνὸς+ἀρετή*)· ὁ σφόδρα γενναῖος (σφόδρα ἐνάρετος).

Αἰνείας, *-ου,* ὁ· ἐπ. γεν. *Αἰνείαο* ἢ *Αἰνείω.*

αἶνεσις, *-εως,* ἡ (*αἰνέω*)· ἔπαινος.

αἰνετός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰνέω*· ὁ ἐπῃνημένος, ὁ ἄξιος ἐπαίνου, ἀξιέπαινος. Ἐκ τοῦ

αἰνέω· πρτ. *ἤνεον* συνῳρ. *ἤνουν,* ἰων. *αἴνεον*· μέλ. *-ήσω,* ἀττ. *-έσω*· ἀόρ. α' *ἤνησα,* ἀττ. *ἤνεσα,* ἰων. *αἴνεσα*· πρκ. ἀττ. *ἤνεκα.* — Μέσ. ἀόρ. *ἠνεσάμην.* — Παθ. ἀόρ. *ἠνέθην,* πρκ. *ἤνημαι*· κυρ. λέγω, ὁμιλῶ περί τινος || ἀλλὰ συνήθως ὁμιλῶ ἐπαινετικὰ περί τινος, ἐπαινῶ, ἐπιδοκιμάζω, μετ' αἰτ.=λατ. **laudare.** 2) ἐπιτρέπω, συνιστῶ. 3) εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι, συγκατανεύω εἴς τι, συναινῶ (ὡς τὸ *ἀγαπῶ*). 4) ἀρνοῦμαι εὐγενῶς, ἀποποιοῦμαι (ὡς καὶ τὸ λατ. **laudare**).— **II** ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι, τάζω. [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

Αἰ'ΝΗ, ἡ=*αἶνος* (ὃ βλ.)· ἔπαινος, φήμη, δόξα. [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

αἴνημι, αἰολ. τύπος ἀντὶ *αἰνέω.*

αἰνῆσαι, ἰων. τύπος ἀντὶ *αἰνᾶϊς,* δοτ. πληθ. τοῦ *αἰνός.*

αἰνητός, *ή, όν,* ποιητ. τύπος ἀντὶ *αἰνετὸς* (βλ. *αἰνῶ*).

αἴνιγμα, τό, γεν. *-ατος* (*αἰνίσσομαι*)· λόγος ἀσαφής, σκοτεινός, «αἴνιγμα» συν. κατὰ πληθ. *διὰ* (ἢ

ἐξ) *αἰνιγμάτων, ἐν αἰνίγμασιν*=αἰνιγματωδῶς, ἀσαφῶς, σκοτεινῶς. Καὶ λατ. **aenigma -atis**. [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

αἰνιγματίας, ὁ=τῷ ἑπομ. (ὃ βλ.).

αἰνιγματ-ώδης, *-ες* (*αἴνιγμα* + *εἶδος*)· ὁμοιάζων μὲ αἴνιγμα, σκοτεινός, ἀσαφής.

αἰνιγμός, ὁ· (*αἰνίσσομαι*)· τὸ ὁμιλεῖν ἐν αἰνίγμασιν· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν πληθ. ὡς καὶ ἡ λ. *αἴνιγμα*. [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

αἰνίζομαι, ἀποθ.=*αἰνέω* (ὃ βλ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

αἰνικτήρ,-ῆρος, ὁ· ὁ ἀσαφῶς (μυστηριωδῶς) λαλῶν.

αἰνικτήριος, *ον* (*αἰνίσσομαι*)· αἰνιγματώδης· ἐπίρ. *-ως*=αἰνιγματωδῶς.

αἰνικτός, *ή, όν*· ὁ ἐκπεφρασμένος ἐν αἰνίγμασιν, αἰνιγματικός, ἀλληγορικός. Ἐκ τοῦ

αἰνίσσομαι, ἀττ. *αἰνίττομαι*, μελ. *-ίξομαι*· ἀόρ. *α'* *ᾐνιξάμην*· ἀποθ. (*αἶνος*)· ὁμιλῶ σκοτεινῶς, ἤτοι αἰνιγματωδῶς, δι' αἰνιγμάτων· ὑπαινίσσομαι, ὑπονοῶ, τι, ὑποδηλῶ τι (ἐπὶ πραγμ.)— **II** Ἐν παθητ. ἐνν., παθ. ἀόρ. *α'* *ᾐνίχθην*, πρκ. *ᾔνιγμαι*· γίνεται λόγος περί τινος κατὰ τρόπον αἰνιγματικόν [δι' ἐτυμ. βλ. *αἶνος*].

αἰνο-βάκχευτος, *ον*· ὁ *αἰνῶς βεβακχευμένος*, δεινῶς μαινόμενος.

αἰνο-βίας, ἰων. *αἰνο-βίης, -ου*, ὁ (*αἰνὸς* + *βίος*)· ὁ σφόδρα ἰσχυρός.

αἰνό-γαμος, *ον* (*αἰνὸς*+*γαμέω*)· ὁ συνάψας ὀλέθριον, δεινόν, γάμον.

αἰνο-γένεθλος, *ον*· ὁ πρὸς δυστυχίαν γεννηθείς.

αἰνο-γένειος, *ον*· (*αἰνὸς*+*γένυς*)· ὁ ἔχων φοβερὰς σιαγόνας.

αἰνο-γίγας, *-αντος*, ὁ· φοβερὸς γίγας.

αἰνόθεν, ἐπίρ. τοῦ *αἰνὸς*=*ἐξ αἰνοῦ* ἐν τῇ φράσει *αἰνόθεν αἰνῶς* = ἀπὸ τρόμου εἰς τρόμον, τρομερώτατα.

αἰνό-θρυπτος, *ον* (*αἰνὸς*+*θρύπτομαι*)· ὁ δεινῶς ἐκνευρισμένος, τρομερὰ μαλθακός.

αἰνο-λαμπής,*ἐς*(*αἰνὸς*+*λάμπω*)· ὁ φοβερὰ λάμπων.

αἰνό-λεκτρος, *ον* (*αἰνὸς*+*λέκτρον*)· ὁ εἰς ὀλέθριον γάμον ἐλθών.— **II** ὁ φοβερὰν ἔχων κλίνην ἢ κοίτην (περὶ τῶν σπηλαίων τῆς Ἐχίδνης).

αἰνο-λέων, *-οντος*, ὁ (*αἰνὸς*+*λέων*)· φοβερὸς λέων.

αἰνό-λῖνος, *ον* (*αἰνὸς*+*λίνον*)· ὁ ἔχων ὀλεθρίαν μοῖραν, δύσμοιρος (κυρ. ὁ ἔχων δυστυχὲς τὸ λίνον, τὸ νῆμα, τῆς ζωῆς).

αἰνό-λῠκος, ὁ (*αἰνὸς*+*λύκος*)· φοβερὸς λύκος.

αἰνο-μᾰνής, *ές*· ὁ φοβερῶς μαινόμενος.

αἰνό-μορος, *ον* (*αἰνὸς*+*μόρος*)· δύσμοιρος, καταδικασμένος εἰς κακὸν τέλος.

αἰνο-πᾰθής, *ὲς* (*αἰνὸς*+*παθεῖν*)· ὁ ὑποφέρων φοβερὰ παθήματα.

Αἰνό-παρις, ὁ (*αἰνὸς*+*Πάρις*)· ὁ δυστυχὴς Πάρις· πρβλ. *Δύσπαρις*.

αἰνο-πᾰτήρ, *-έρος*, ὁ (*αἰνὸς* + *πατήρ*)· δυστυχὴς πατήρ.

αἰνο-πέλωρος, *ον*· δεινῶς πελώριος || ἅγαν τερατώδης.

αἰνο-πλήξ, *-ῆγος*, ὁ, ἡ· ὁ δεινῶς πλήττων.

αἰνό-ποτμος, *ον*· *αἰνόμορος* (ὃ βλ.).

ΑΙ'ΝΟΣ, ὁ· διήγημα, μῦθος· *αἶνον αἰνεῖν*=διηγεῖσθαι, ἀφηγεῖσθαι, ἱστορίαν, μῦθον (ὡς τοῦ Αἰσώπου)|| γεν., λόγος, παροιμία.— μτγν. τὸ λεγόμενον πρὸς ἔπαινόν τινος, ἔπαινος.

Ἔτυμ.: βασικὴ σημ. τῆς λ.=λόγος ἔχων ὡρισμένην σημασίαν, λόγος σημαντικός· ἐκ ταύτης ἐξεπήγασαν δύο σημ. (ἀφήγησις ἢ ἀλληγορία—ἐγκώμιον ἢ ἔπαινος)· *αἶνη* (βλ. λ.), *αἰνίζομαι* (βλ. λ.), *ἀν-αίνομαι* (βλ. λ. *ἀν*=*ἀνα*-)· *αἰνίττομαι, αἴνιγμα, αἰνιγμὸς* (βλ. τὰς λ.)· πρβ. γοτθ. **ai-þ-s**, παλ- γερμ. **ei-d** = ὅρκος, μεσ-Ἰρλ. **o-eth** = ὅρκος〈ἰαπ. ***oitos**, ὅπερ ἔχει πρὸς τὸ *αἶνος* οἷαν σχέσιν ἔχει τὸ ἑλλ. οἶτος (μοῖρα) πρὸς τὸ *αἶσα* (μερίδιον παρεχόμενον ὑπὸ τῆς μοίρας).

Αἰ'ΝΟ'Σ, *ή, όν*, ἐπ. λέξις=*δεινός*, φοβερός, σκληρός, τρομερός, φρικτὸς||ἐπὶ προσ., τρομερός, φοβερός, κυρ. ἐπὶ τοῦ Διός.— οὐδ. πληθ. *αἰνὰ* ὡς ἐπίρ.= φρικτῶς, φοβερά, καὶ ὑπερθ. *ἐπίρ. αἰνότατον* = φρικτότατα [ἀβέβ. ἐτυμολ· *κατά τινας αἰνὸς*(***αἰδ-νὸς***(πρβλ. ***εἴδ-ομαι***)].

ἄ-ῖνος, *ον* [ῑ] (*α* στερ.+*ἶς*)· ὁ ἄνευ ἰνῶν ἢ ἀγγείων.

αἰνό-στολος, *ον*· *δεινόστολος* (ὃ βλ.).

αἰνο-τάλᾶς, *-ᾶνος*, ὁ=ὁ πλεῖστον ὅσον ἄθλιος.

αἰνότης, *-ητος*, ἡ (*αἰνός*)· δεινότης.

αἰνο-τίταν· ὁ δεινὸς Τιτάν.

αἰνό-τλητος, *ον*· ὁ δεινῶς ἀφόρητος.

αἰνο-τόκεια, ἡ, θηλ. ἐπίθ. τοῦ *αἰνοτόκος* (*αἰνὸς*+*τόκος*)· ἡ ἀτυχὴς ἐν τῇ μητρότητι, ἡ πρὸς δυστυχίαν τεκοῦσα.

αἰνο-τόκος, *ον* (*αἰνὸς*+*τίκτω*)· ὁ πρὸς δυστυχίαν γεννήσας.

αἰνο-τύραννος, ὁ (*αἰνὸς* + *τύραννος*)· φοβερὸς τύραννος.

ΑΙ'ΝΥΜΑΙ, ἐλλειπτ. ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἄνευ αὐξήσ. (ὡς τὸ *ἄρνυμαι*)· λαμβάνω, βάλλω χεῖρα εἴς τι, πιάνω, μετὰ γεν. (πρβλ. *ἀπαίνυμαι*=ἀφαιρῶ)||ὅθεν, ἀπολαύω, τρέφομαι ἀπό τι.

αἴνω=*πτίσσω*=κοσκινίζω, λικμῶ (λιχνίζω).

αἰνῶς, ἐπίρ. τοῦ *αἰνός*· τρομερά, φρικτά, τ.ἔ. παρὰ πολύ, ὑπερβολικά : *αἰνῶς πικρὸς*=τρομερὰ πικρός.

αἴξ, *αἰγός*, ὁ, ἡ· δοτ. πληθ. *αἴγεσιν* (*αἴσσω*)· «γίδα, κατσίκα»· *αἴξ ἀγρία* (ἢ *ἄγριος*) = *αἴγαγρος* || *ὁ αἴξ*= τράγος || *αἶγες*=τὰ μεγάλα κύματα.

Ἔτυμ. : *αἴξ—αἰγός, αἴγειος*=ἐκ δέρματος αἰγός, *αἰγά ν* =σταῦλος δι' αἶγας, *αἴγ-αγρος*=ἀγρία αἴξ· ἡ παλαιὰ ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ἄΐσσω* (θέμ. *ἀϊκ-*) θεωρεῖται νῦν ὡς ἐσφαλμένη. Συγγ. πάντως φαίνεται τὸ ἁρμ. **aic**=αἴξ, τὰ σανσκρ. **agás**=τράγος, **agā** = αἶξ. Τὸ *ι* τοῦ θέμ. *αιγ-* προέρχεται μᾶλλον δι' ἐπενθέσεως ἔκ τινος ἀρχικοῦ θέματος *αγι-*.

ἄΐξ, *-ῖκος*, ἡ (*ἄΐσσω*)=*ἀϊκὴ* (ὃ βλ.).

ἀΐξασκε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. τοῦ *ἄΐσσω*.

ἀΐξάφας, ὁ· εἶδος πλακουντίου.

ἄΐξω, μέλλ. τοῦ *ἄΐσσω*.

αἰξωνεύομαι· βλασφημῶ, κακολογῶ.

αἰολάομαι·κινοῦμαι τῇδε κἀκεῖσε||εἶμαι ἀνήσυχος.

Αἰολεύς, *-έως*, ὁ· κάτοικος τῆς Αἰολίδος.

αἰολέω· ποικίλλω.

αἰολίας, *-ου*, ὁ· ἰχθὺς τις πλήρης στιγμάτων.

αἰολίζω=*αἰόλλω* (ὃ βλ.).

ΑΙ'Ο'ΛΛΩ· κινῶ τι ταχέως τῇδε κἀκεῖσε||ποικίλλω.—Παθ., μεταβάλλω χρῶμα ἢ χροιάν· *ὄμφακες αἰόλλονται*=αἱ ὄωροι σταφυλαὶ ἀρχίζουν νὰ ἀλλάσσουν χρῶμα καὶ νὰ ὡριμάζουν (λατ. **variegantur**).

αἰολό-βουλος, *ον*· δόλιος.

αἰολο-βρόντης, *-ου*, ὁ (*αἰόλος*+*βροντή*)· ὁ παντοχόσε κεραυνοβολῶν (Ζεὺς) || κυρ. ὁ τὸν κεραυνὸν ὀφιοειδῶς (τῇδε κἀκεῖσε) ἐπισείων καὶ βροντῶν Ζεύς.

αἰολό-δακρυς, *υ*· ὁ πολὺ δακρύων.

αἰολό-δειρος, *ον* (*αἰόλος*+*δειρή*)· ὁ ἔχων πεποικιλμένον τὸν τράχηλον.

αἰολό-δωρος, *ον*· ὁ ποικίλα δῶρα δωρούμενος.

αἰολο-θώρηξ, *-ηκος*, ὁ (*αἰόλος*+*θώρηξ*)· ὁ ἔχων ἀπαστράπτοντα θώρακα.

αἰολό-μητις, *-ιος*, ὁ, ἡ (*αἰόλος* + *μῆτις*)· πλήρης ποικίλων δόλων, ποικιλόφρων, παμπόνηρος, πολυμήχανος.

αἰολο-μίτρης, *-ου*, ὁ (*αἰόλος* + *μίτρα*)· ὁ ἔχων λάμπουσαν, ἀπαστράπτουσαν *μίτραν* (ζώνην, διότι αὕτη ἦτο ἐνισχυμένη διὰ μεταλλίνων πλακῶν)· πρβλ. *αἰολοθώρηξ*.— **II** ὁ ἔχων πεποικιλμένην τιάραν (σαρίκι).

αἰολό-μολπος, *ον*· ὁ ποικίλα μέλπων, ἐκπέμπων ποικίλην μουσικήν.

αἰολό-μορφος, *ον*· ποικιλόμορφος.

αἰολό-μῦθος, *ον*· ὁ ποικίλως (τ. ἔ. μετὰ πανουργίας) λαλῶν.

αἰολό-νωτος, *ον*· ὁ ἔχων ἐστιγμένα τὰ νῶτα.

αἰολό-πέπλος, *ον*· ὁ ἔχων πέπλον πλήρη ποικιλμάτων.

αἰολό-πωλος, *ον* (*αἰόλος*+*πῶλος*)· ὁ ἔχων ταχύποδας ἵππους.

ΑΙ'Ο'ΛΟΣ, *η, ον*· ταχέως κινούμενος, εὐκίνητος || ἐπὶ σκωλήκων, σαλεύων, ἀναπηδῶν || ὡς ἐπίθ. ὅπλων, εὐκόλως κινούμενος, εὐμεταχείριστος, εὐκόλως διευθυνόμενος (λατ. **habilis**),— **II** ὁ μεταβάλλων τὸ χρῶμα, ἀπαστράπτων, στίλβων : *αἰόλη νὺξ* = κατά-

στικτος ἐξ ἀστέρων (πρβλ. Κικέρ. **caelum astris distinctum**).— **III** μτφρ. 1) εὐμετάβλητος, εὐκίνητος, ἄστατος. 2) δόλιος, πανοῦργος, ὀλισθηρός.

Ὡς κύρ. ὄνομα προπαροξύτονον **Αἴολος, -ου**, ὁ Θεὸς τῶν ἀνέμων, κυρ. ὁ ὁρμητικός, εὐμετάβολος.

Ἔτυμ.: **αἴολος** <*αἰολὸς <*αἰελὸς (βλ. **αἰέλουρος**)· Ἰαπ. ῥ. ***aju-** (=ὁρμητικότης, ταχύτης, ἐξ ἧς σανσκρ. **áva-h-** (=ταχύς, ὁρμητικός) **ayúh** (=εὐκίνητος). Τῆς αὐτῆς προελεύσεως εἶναι καὶ τὰ **ἄΐσσω**, ἀττ. **ἄϊσσω-ἄττω** <*αἰFῑκjω (=ὁρμῶ), **ἀϊκή** (ὁρμή), **κορυθ-αϊξ** (βλ. λ.), **πολυ-ᾱϊξ**· ὡσ. αἰ: ***Ἄιδης,-Ἀΐδης, Ἄιδης*** <*αἰFιδ=ὁρμητικός, βίαιος (ἐπίθ. τοῦ δαίμονος, τ.ἔ. τοῦ θεοῦ, τοῦ θανάτου)· ***Ἄϊδης:*** λατ. **saevus**· τῆς αὐτῆς προελεύσεως εἶναι ὡσ. τὰ ὁμηρ. **αἴητος, ἄητος** (=πελώριος, τρομερός) καὶ τὰ ἡρωϊκὰ ὀνόματα **Ἀΐ(F)ας, Αἰακός**· τέλος τὸ **αἰFετὸς** (πρβλ. **ἱέραξ Fιαξ, (F)ἴρηξ** καὶ **(F)ἰερὸς** (=ταχύς), **(F)ἴεμαι**).

αἰολό-στομος, ον (**αἰόλος+στόμα**)· ὁ ποικίλα καὶ ἀβέβαια σημαίνων, πολυσήμαντος, αἰνιγματώδης.

αἰολό-φῡλος, ον· ὁ ἐκ ποικίλων φύλων συνιστάμενος.

αἰολό-φωνος, ον· ποικιλόφωνος, ποικίλως τροποποιῶν τὴν φωνήν.

αἰολό-χρως, -χρωτος, ὁ, ἡ, (**αἰόλος+χρώς**)· ὁ ἔχων κατάστικτον δέρμα || ὁ ἔχων ποικίλον χρῶμα.

αἰονάω· ὑγραίνω, μουσκεύω (**καταιονάω**).

αἰόνημα, -ατος, τό· κατάβρεγμα, μούσκευμα.

αἰόνησις, -εως, ἡ· καταιόνησις, κατάβρεγμα.

ᾰ̓́σι, δοτ. πληθ. τοῦ **ἠιών**.

αἰπεινός, ή, όν (**αἰπύς**)· ὑψηλός, ἀπότομος, ὑψηλὰ κείμενος (ἐπὶ πόλεων) || μτφρ. ἐπηρμένος. 2) δυσπρόσκτητος (κυρ. εἰς ὃν δυσκόλως τις ἀναρριχᾶται).

αἰπήεις, -εσσα, -εν, ποιητ.τύπος ἀντὶ **αἰπεινὸς** (ὃ βλ.).

αἰπολέω, μέλ. **-ήσω** (**αἰπόλος**)· εἶμαι αἰπόλος (αἰγοβοσκός), βόσκω αἶγας.—Παθ. βόσκομαι, ὁδηγοῦμαι εἰς τὴν βοσκήν, βόσκω.

αἰπολικός, ή, όν (**αἰπόλος**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) αἰπόλον.

αἰπόλιον, τό (**αἰπόλος**)· ἀγέλη αἰγῶν.— **II** βοσκή, νομή, αἰγῶν.

αἰ-πόλος, ἀντὶ **αἰγο-πόλος**, ὁ (**αἶξ+πολέω**)· αἰγοβοσκός, γιδοβοσκός.

Ἔτυμ.: Τὸ β' συνθ. τῆς λ. **βου-κόλος** καὶ τὸ β' συνθ. τῆς **αἰ-πόλος** θεωροῦνται συνήθως ὡς παραλλαγαὶ μιᾶς πρωταρχικῆς ***-quolos**, κατὰ μετάπτωσιν ἐκ ρ. **quel-**, ὑποκειμένης εἰς τὰ: **πέλω, πέλομαι, πολέω, πολεύω**, λατ. **colo.** Ταῦτα ἰσχύουν καὶ διὰ τά: **θαλαμη-πόλος, θεη-πόλος, ἀμφί-πολος, μουσο-πόλος—θεη-κόλος, θεο-κόλος** κ. ἄ.· ἡ διαφοροποίησις ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι τὸ σύμπλεγμα **-qv-** τῆς ἰαπετ. ἀποδίδεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἄλλοτε διὰ τοῦ **-π-** καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ **-k-**.

ΑΙ'ΠΟΣ, -εος, τό· ὕψωμα, ἀκρώρεια, κρημνὸς ἀπότομος· ***πρὸς αἶπος ἰέναι***=ἀναβαίνειν ὕψωμα.

ΑΙ'ΠΟ'Σ, ή, όν, ἐπ. τύπος ἀντὶ **αἰπύς**· ὑψηλός, ὑψηλὰ κείμενος (ἐπὶ πόλεων)· **αἰπὰ ῥέεθρα** = ρεῖθρα (χείμαρροι) καταπίπτοντα ἀποτόμως ἀφ' ὑψηλοῦ.

-αἰ-πῆμητος, ον (**αἰπὺς+δέμω**)· ὁ ὑψηλὰ ᾠκοδομημένος.

αι . -ολωτής, -οῦ, ὁ· ὁ πανοῦργος εἰς ὕψιστον βαθμόν.

αἰπύ-λοφος, ον· ὁ ἔχων ὑψηλὸν λόφον.

αἰπῠ-μήτης, -ου, ὁ (**αἰπὺς+μῆτις**)· ὁ ὑψηλὰ νοήματα ἔχων.

αἰπύ-νοος, ον=τῷ προηγ. (περὶ τοῦ Ὀσίριδος).

αἰπῠ-νωτος, ον (**αἰπὺς + νῶτον**)· ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὰ νῶτα || ὁ κείμενος ἐπὶ ἀποκρήμνου κορυφῆς (ὀρεινῆς ῥάχεως).

αἰπυ-πλᾰ́νής, ές· ὁ εἰς τὰ ὕψη περιπλανώμενος.

ΑΙ'ΠΥ'Σ, -εῖα, -ύ· ὑψηλὸς καὶ ἀπόκρημνος (ἐπὶ πόλεων κειμένων ἐπὶ ἀποκρήμνων βράχων)· **βρόχος αἰπὺς**=βρόχος κρεμάμενος καθέτως. 2) μτφρ. παντελής, ὁλοκληρωτικός: **αἰπὺς ὄλεθρος**=ὁλοσχερὴς καταστροφὴ (διότι ἡ ἔννοια τοῦ ὀλέθρου, τοῦ θανάτου, εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μὲ ἀπὸ ἀποκρήμνου μέρους κατάπτωσιν)· **αἰπὺς χόλος**=πυργουμένη, ὀγκουμένη, ὀργή. 3) μτφρ. τραχύς, δύσκολος: **αἰπὺ οἱ ἐσσεῖται**=θὰ εἶναι δι' αὐτὸν δύσκολον ἔργον.

αἶρα, ἡ· σφῦρα (σιδηρουργοῦ).— **II** τὸ γνωστὸν παράσιτον τοῦ σίτου (κοιν. **αἶρα ἡ ἥρα**), λατ. **lolium.**

αἰράριον, τὸ = λατ. **aerarium** = δημόσιον ταμεῖον.

αἱρεσι-άρχης, -ου, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς αἱρέσεώς (σχολῆς) τινος, συν. θρησκευτικῆς.

αἱρέσιμος, ον (**αἱρέω**)· **ἁλωτός**, ὁ δυνάμενος νὰ ληφθῇ (νὰ κυριευθῇ).

αἱρεσιο-μάχος, -ου, ὁ· ὁ ὑπὲρ αἱρέσεώς τινος μαχόμενος.

αἵρεσις, -εως, ἡ (**αἱρέω**)· ἡ κατάληψις, κατάκτησις (κυρ. πόλεως).— **II** (**αἱρέομαι**)· τὸ ἐκλέγειν, ἐκλογή (κυρ. τὸ λαμβάνειν δι' ἑαυτόν)· **αἵρεσιν διδόναι**= παρέχειν τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς· **αἵρεσιν λαμβάνειν** =λαμβάνειν, ἔχειν, δικαίωμα ἐκλογῆς. 2) ἐκλογὴ ἀρχόντων.— **III** ἐκλογή, σχέδιον, σκοπός, πρόθεσις. 2) φιλοσοφικὴ αἵρεσις ἢ φιλοσοφικὴ Σχολή.— 3) πᾶσα αἵρεσις (θρησκευτικὴ π.χ.).

αἱρετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **αἱρέω**· πρέπει τις νὰ λάβῃ ἢ νὰ ἐκλέξῃ.— **II** **αἱρετέος, α, ον**· ὃν πρέπει νὰ κυριεύσῃ τις || ὃν πρέπει νὰ προτιμήσῃ τις, νὰ ἐκλέξῃ || ἐπιθυμητός.

αἱρετίζω, μέλ. **-ίσω** (**αἱρ ῾ω**)=ἐκλέγω.— **II** ἀνήκω εἴς τινα αἵρεσιν.

αἱρετικός, ή, όν (**αἱρέω**)· ἱκανὸς πρὸς ἐκλογήν, ἱκανὸς νὰ ἐκλέξῃ. 2) **αἱρετικὸς** (ὡς καὶ νῦν λέγεταί τις).

αἱρετισμός, ὁ=**αἵρεσις** (ὃ βλ.).

αἱρετιστής, -οῦ, ὁ· ὀπαδός, μιμητὴς, αἱρέσεως || ὁ ἀνήκων εἰς αἵρεσιν.

αἱρετός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **αἱρέω**· ὁ δυνάμενος νὰ καταληφθῇ ἢ κατακτηθῇ.— **II** (**αἱρέομαι**) ὁ δυνάμενος νὰ ἐκλεχθῇ, ἐκλέξιμος, ἐκλεκτέος || ποθητός, ἐπιθυμητός. 2) ἐκλεχθείς.

ΑΙ'ΡΕ'Ω· πρτ. **ἥρεον**, ἰων. **αἵρεον**· μέλ. **αἱρήσω**· πρκ. **ἥρηκα**, ἰων. **ἀραίρηκα**· ἰων. ὑπερσ. **ἀραιρήκεα.**— Μέσ. μέλ. **αἱρήσομαι**· ἀόρ. α' **ἠρησάμην.**— Παθ. μέλ. **αἱρεθήσομαι,** καὶ **αἱρήσομαι,** ἀόρ. α' **ἡρέθην**· πρκ. **ἥρημαι**· ὑπερσ. **ἠρήμην.**—Ὡσ. ἐκ ῥ. **ἙΛ-** ἀόρ. β' **εἷλον,** ἰων. γ' ἐν. **ἕλεσκε,** ἀπρφ. **ἑλεῖν**· μέσ. μέλ. **ἑλοῦμαι**· ἀόρ. β' **εἱλόμην**· ἐπ. γ' ἐν. **γέντο** ἀντὶ **ἕλετο**· σπαν. ἀόρ. α' **εἱλάμην.**—Ὡς ἐνεργ., λαμβάνω διὰ τῆς χειρός, παίρνω || δράττομαι, ἁρπάζω 2) ἀφαιρῶ, ἀποκομίζω.— **II** λαμβάνω τι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, κυριεύω, κατακτῶ || ὑπερισχύω||φονεύω 2) συλλαμβάνω, πιάνω || κερδίζω μὲ τὸ μέρος μου || δελεάζω, παραπλανῶ. 3) γενικῶς, κερδίζω, κτῶμαι. 4) ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, ἀποδεικνύω τινὰ ἔνοχον ἐγκλήματός τινος, ἐπιτυγχάνω τὴν καταδίκην του· **αἱρεῖν δίκην** ἢ **γραφὴν** = λαμβάνειν ψῆφον πρὸς καταδίκην τοῦ ἀντιδίκου, κερδίζειν τὴν δίκην· **δίκην αἱρεῖν τινα**= καταδικάζειν τινὰ διὰ δίκης. 5) **ὁ λόγος αἱρεῖ** (λατ. **ratio evincit**)=ὁ ὀρθὸς λόγος (ἢ ἡ συζήτησις) ἀποδεικνύει.— **III** συναρπάζω διὰ τοῦ νοῦ, ἀντιλαμβάνομαι, κατανοῶ.

Μέσ. **αἱρέομαι**=λαμβάνω δι' ἑαυτόν.— **II** λαμβάνω δι' ἑαυτόν, ἐκλέγω||ὅθεν, λαμβάνω κατὰ προτίμησιν, προτιμῶ (τι ἀπὸ ἄλλο) || ὡσ. **μᾶλλον αἱροῦμαι** =λαμβάνω κατὰ προτίμησιν, προτιμῶ (=λατ. **potius malle**). 2) ἐκλέγω διὰ ψήφου, ἐκλέγω (δι' ἀξίωμά τι).

Ἔτυμ.: ἐτυμολογικῶς συνάπτεται ὑπό τινων πρὸς τὸ ἑλλην. **ὁρμή**· ἡ βασικὴ σημ. τοῦ **αἱρέω** εἶναι «κινοῦμαι ζωηρῶς πρός τι»· κατὰ τοὺς ἰδίους προῆλθεν ἐκ τοῦ ὀνόμ. ***αἶρα** (πρβλ. σανσκρ. **sirá** = ποταμός) Ἰαπ. ***sṛr, *sr̥-** (=ἀφθονία).

Ἄϊρος, ὁ: ***Ἴρος ἄϊρος*** (Ὀδ. Σ. 73) =Ἴρος δυστυχής (κατὰ τὸ **δῶρα ἄδωρα, Πάρις δύσπαρις** κλπ.).

ΑΙ'ΡΩ, ἀττ. τύπος ἀντὶ τοῦ **ἀείρω**· μέλ. **ἀρῶ** [ᾰ̆]· ἀόρ. **ἦρα,** προστ. **ἆρον,** ἀπρφ, **ἆραι**· πρκ. **ἦρκα.**—Μεσ., πρτ. **ἠρόμην,** μέλ. **ἀροῦμαι** [ᾰ̆]· ἀόρ. α' **ἠράμην**· ἀόρ. β' **ἠρόμην,** ἐπ. **ἀρόμην**· παθ. μέλ. **ἀρθήσομαι,** ἀόρ. α' **ἤρθην**· πρκ. **ἤρμαι.** Πρβλ. λατ. **aerō, -ōnis** (Πλιν.)= σάκκος μεταφορέων—**aerumna**=μόχθος, κακουχία, ταλαιπωρία.

Ἐνεργ., σηκώνω, ὑψώνω, μεταφέρω: **αἶρειν πό-**

δα=περιπατεῖν· **αἴρειν σημεῖον** = σηκώνω, ὑψώνω, σημαίαν· **αἴρειν ναῦς**=τὰ ἀνοίγω (θηλ. τὰ πλοῖα) εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος. *Ὅθεν*: **2)** ἀμτβ. ἀναχωρῶ, ἐκκινῶ: **αἴρειν ταῖς ναυσὶν** = ἀποπλέειν· **αἴρειν τῷ στρατῷ** = ἐκκινεῖν, ἀναχωρεῖν.— **Παθ.** ἀνυψοῦμαι, ἀναβαίνω.— **II** ἐξυψῶ διά λόγων, ἐξυμνῶ, ἐξογκώνω: **αἴρειν θυμόν**=ἐξυψώνειν τὸ φρόνημά τινος (λατ. **tollere**).— Παθ. ἐξυψώνομαι, φθάνω μέχρις ἑνός ὕψους, αὐξάνω.— **III** σηκώνω καὶ μετακινῶ, ἀφαιρῶ || δέτω τέρμα εἴς τι || μτγν. φονεύω.

Μέσαν, σηκώνω. ὑψώνω τι δι' ἐμαυτόν||ὅθεν, ἀποκομίζω, ἀποκτῶ, κερδίζω.— **II** παίρνω ἐπάνω μου, ὑφίσταμαι, ὑπέχω, σηκώνω. **2)** ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ, ἀρχίζω.— **III** Ἐπὶ ἤχων, **αἴρεσθαι φωνὴν** = ὑψώνειν τόν τόνον τῆς φωνῆς. **IV** ὡς τὸ ἐνεργ. λαμβάνω ἐκ τοῦ μέσου, ἀφαιρῶ. [ἄ-ν' ἐτυμολ. βλ. **ἀείρω**].

Ἄΐς· ἀπηρχ. ὀνομ. ἀντὶ τοῦ **Ἄιδης** (δ βλ.).

Α'ΙΣΑ, ἡ, ὡς κύριον ὄν. (πρβλ. ***Μοῖρα***)· ἡ θεότης τοῦ πεπρωμένου (λατ. **Parca**).— **II** ὡς προσηγορ. ἡ ἀπόφασις τῆς Μοίρας, ὁ ὑπὸ θεοῦ τινος ταχθεὶς προορισμός: **Διὸς αἶσα**=ἡ μοῖρα (ἡ ἀπόφασις) ἡ ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διός. **2)** Ἡ δι' ἕνα ἕκαστον ὁρισθεῖσα τύχη, ἡ μοῖρα, τὸ πεπρωμένον: **κακῇ αἴσῃ**=κατὰ κακὴν τύχην, κατὰ κακὴν μοῖραν || τὸ μερίδιόν τινος εἴς τι πρᾶγμα, ὁ λαχνός του: **λῃΐδος αἶσα**=τὸ μερίδιόν τινος εἰς τὰ λάφυρα. **3)** τὸ ὀφειλόμενον εἴς τινα, τὸ πρέπον ἢ τὸ δίκαιόν του: **κατ' αἶσαν** (ὡς τὸ **κατὰ μοῖραν**)=προσηκόντως, πρεπόντως, δικαίως.

Ἔτυμ.: **αἶσα** ⟨**ἀ-ἶσα** (πρβλ. **ΓισΓος**) ⟨*__αἰκja__ (πρβλ. λατ. **aequus**)· συναντήκουν δὲ μετὰ τοῦ **αἶσα** τὰ **αἴσιος**, **αἴσιμος**, ὡς καὶ τὰ **αἰσυμνήτης**, **αἰσυμνάω** (διαλ. ἀντὶ **αἰσιμνάω**).

αἰσάλων, **-ωνος**, ὁ· εἶδος ἱέρακος (ἴσως τὸ «τσιχλοΐερακο») λατ. **falco aesalon**.

αἰσθάνομαι, πρτ. **ᾐσθανόμην**· μέλλ. **αἰσθήσομαι**· ἀόρ. β' **ᾐσθόμην**, μτγν. **-ησα**· ἀόρ. α' **ᾐσθησάμην**· Ἀποθ. (**ἀΐω**, **ἄϊσθω**). — ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι διά τῶν αἰσθήσεων, καὶ ἐπομ. ἄλλοτε σημ. ψηλαφῶ, ἐγγίζω, ἄλλοτε βλέπω, ἄλλοτε ἀκούω ἢ μανθάνω. Συν. μετὰ αἰτ., ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ γεν. ἀντιλαμβάνομαι διά τῶν αἰσθήσεων, λαμβάνω γνῶσιν πράγματός τινος.

Ἔτυμ.: ἐτυμολ. ἀνήκει τῷ **ἀΐω** Α (=ἀκούω) = ***ἀFίσω** (πρβλ. **ἐπ-άϊστος**, **ἤισ(σ)α**)·ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. εἶναι καὶ τὸ λατ. **audio** ⟨***aviz-d-** (ἡ ἐναλλαγὴ μεταξὺ τῶν ἰαπ. **-dh-** (ἑλλ. **-θ-**) καὶ **-d-** (λατ. **-d-**) εἶναι συχνὴ εἰς τὰ προσφύματα). Ἐκ τούτου τὸ

αἴσθημα, τό, γεν. **-ατος**· τὸ διά τῶν αἰσθήσεων γινόμενον γνωστόν (πρᾶγμα) || ἡ ἀντίληψις ἢ κατανόησις πράγματός τινος.

αἴσθησις, **-εως**, ἡ (**αἰσθάνομαι**)· ἡ διά τῶν αἰσθήσεων ἀντίληψις, κυρ. ἡ διὰ τῆς ἀφῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ὁράσεως, ἀκοῆς κλπ., ἡ συναίσθησις ἑνός πράγμ.: **αἴσθησιν ἔχειν τινός** = ἔχειν ἀντίληψιν πράγματός τινος· **αἴσθησιν παρέχειν**=δίδειν, παρέχειν, τὰ μέσα τῆς ἀντιλήψεως.— **II** κατὰ πληθ. αἱ αἰσθήσεις.— **III** (ὡς τὸ **αἴσθημα**, ἐπὶ ἀντικειμ. σημασ.) ἡ ἀντίληψις, ἡ ἐντύπωσις || προκειμένου περὶ κυνηγίου **αἴσθησις**=ὀσμή.

αἰσθητήριον, τὸ (**αἰσθάνομαι**)· ὄργανον αἰσθήσεως.

αἰσθητής, ὁ (**αἰσθάνομαι**)· ὁ αἰσθανόμενος, ἀντιλαμβανόμενος, ἐννοῶν.

αἰσθητικός, **ή**, **όν** (**αἰσθάνομαι**)· ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἐπιτήδειος πρὸς τὴν διά τῶν αἰσθήσεων ἀντίληψιν, εὐκόλως αἰσθανόμενος, εὐαίσθητος. **2)** παθ., ὁ εὐκόλως γινόμενος αἰσθητός, εὐδιάκριτος, εὐνόητος.

αἰσθητός, **ή**, **όν**, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **αἰσθάνομαι**· ὁ διά τῶν αἰσθήσεων ἀντιληπτός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ **νοητός**.

αἴσθομαι=**αἰσθάνομαι** (δ βλ.).

ἄΐσθω, (***ἄω**, **ἄημι**)· ἐκπνέω, ἀποπνέω (λατ. **exspiro**): **θυμὸν ἄϊσθε** = ἀπέβαλλε τὴν ψυχήν, ἐξέπνεεν.

αἰσιμία, ἡ· εὐτυχία. Ἐκ τοῦ

αἴσιμος, **ον** (καὶ **-η**, **-ον**) (**αἶσα**), λατ. **fatalis**· προωρισμένος ὑπὸ τῆς μοίρας, μοιραῖος, πεπρωμένος: **αἴσιμον ἦμαρ**=ἡ εἱμαρμένη ἡμέρα, ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου.— **II** εὐχάριστος εἰς τὴν μοῖραν, πρέπων, κατάλληλος, δίκαιος, ὁρθός: **αἴσιμα εἰδὼς**=γνωρίζων τί εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον.

αἴσιος, **ον**, ὡσ. **-α**, **-ον** (**αἶσα**)· ὁ καλὰ προμηνύων, εὐοίωνος, τυχηρός, εὐτυχής || κατάλληλος, ἐπίκαιρος (εἰς κατάλληλον καιρὸν ἐρχόμενος).

αἴσις, ἡ· καῦσις.

ἄ-ϊσος, **ον** (**α** στερ.+**ἴσος**)=**ἄν-ισος**=ἄνισος, ἀνόμοιος.

Ἄ'Ι'ΣΣΩ, ἀττ. **ᾄσσω** ἢ **ᾄττω**· πρτ. **ἤϊσσον**, ἀττ. **ἦσσον**, ἰων. **ἀΐσσεσκον**· μέλλ. **ἀΐξω**, ἀττ. **ᾄξω**· ἀόρ. **ἤϊξα**, ἀττ. **ἦξα**, ἰων. **ἀΐξασκον**. — Μέσ. ἀόρ. α' **ἠϊξάμην**. — Παθ. ἀόρ. **ἠΐχθην**, ἰων. **ἀΐχθην**· κινοῦμαι μετὰ ταχείας, ὁρμητικῆς, κινήσεως, ὁρμῶ || ῥίπτομαι, ἐπέρχομαι μετὰ φορᾶς|| ἀπαστράπτω (λατ. **ruere**, **impetu ferri**)· οὕτω καὶ ἐν τῷ μέσ. ἀορ. **ἀΐξασθαι** καὶ ἐν τῷ παθ. ἀορ. α' **ἀΐχθῆναι**. **2)** μτγν ἐπιδιώκω τι ἐκθύμως.— **II** μτβ. κινῶ τι ταχέως [παρ' Ὁμ. **ᾰ** παρὰ τοῖς τραγ. **ᾰ̔** ὁσάκις ἡ λ. εἶναι τρισύλλ.].

Ἔτυμ.: **ἀΐσσω** ⟨***Fαι-Fικ-jω** καὶ κατ' ἀποβολὴν τοῦ ἐν ἀρχῇ **F** λόγῳ ἀνομοιώσεως ***αἰ-Fικjω**, ἐξ ἰαπ. ῥ. **avi** (πρβλ. καὶ σανσκρ. **ve-vij - ya-te** = ἐφορμῶ). Βλ. καὶ ἐν **αἰόλος**.

ἄ-ϊστος, ἀττ. συνῳρ. **ᾱ̔στος**, **ον** (**α** στερ. + **ἰδεῖν**)· ἀόρατος, ἄγνωστος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἢ νὰ ἀκούσῃ || ἐπομ. ἐξηφανισμένος, κατεστραμμένος (πρβλ. **ἀΐδηλος**).— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ βλέπων ἢ μὴ γιγνώσκων || ὁ ἀνίδεος πράγματός τινος (μετὰ γεν.).

ἀΐστόω, ἀττ. **αἰστόω**· μέλλ. **-ώσω**· ἀόρ. α' **ἠΐστωσα**, ἀττ. **ἤστωσα**.—Παθ. ἀόρ. α' **ἠϊστώθην**, ἰων. **ἀϊστώθην** (**ἄϊστος**)· καθιστῶ τινα ἄφαντον, ἐξαφανίζω, καταστρέφω || φονεύω.

ἀΐστωρ, **-ορος**, ὁ, ἡ (**ἄ-ιστος**)· ὁ ἀγνοῶν, μὴ ἔχων πεῖραν, ἄπειρος, ἀμαθής.

ἀΐστώσειαν, Εὐκτ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀϊστόω**.

ἀΐστωτήριος, **ον** (**ἀϊστόω**)· καταστρεπτικός, ἀφανιστικός.

αἰσυμήτης, **-ῆρος**, ὁ· ἐν Ἰλ. Ω 347 ὡς ἐπίθ. τοῦ **κοῦρος**· κατ' ἄλλην ἀνάγν. **αἰσυμνητὴρ** (**κοῦρος**) = ἡγεμονικὸς νεανίας· οἱ τηροῦντες τὴν γρ. **αἰσυνητὴρ** ἄλλοι μὲν ἑρμηνεύουν βοσκός (ἐκ τοῦ **ἄϊσσω**), ἄλλοι δὲ εὐτυχής, πλούσιος (ἐκ τοῦ **αἶσα**, **αἴσιος**).

αἰσυλο-εργός, **ὁν** = **ὁ αἴσυλα ῥέζων**, **ὁ αἴσυλα** (παράνομα καὶ ἄδικα) ἐργαζόμενος.

αἴσῡλος, **ον**, ἀντίθ. τῷ **αἴσιμος**· ἀπρεπής, κακός, ἀσεβής.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· εἶναι βεβαίως ἀπαράδεκτοι αἱ παραδεδομέναι ἐτυμολ., καθ' ἃς **αἴσυλος**⟨***ἄFαίσυλος** (ἐκ τοῦ **αἶσα**) ἢ **α-** στερ.+**ἴσος** = λατ. **iniquus**. Ἀναμφίβολον εἶναι ὅτι περιέχει **-συ-**⟨**-τυ-**.

αἰσυμνάω, μέλλ. **-ήσω** (**αἶσα**)· δίδω εἴς τινα τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν μέρος ἐκ τινος πράγματος || ἐπομ. ἄρχω, κυβερνῶ, μετὰ γεν. Ἐκ τούτου τὸ

αἰσυμνήτης, **-ου**, ὁ· ὁ ῥυθμίζων τὰ τῶν ἀγώνων, κριτὴς τῶν ἀγ. || διαιτητής, ἐκλεγόμενος ὑπὸ τοῦ λαοῦ.— **II** κυβερνήτης, βασιλεύς, κυρ. ἡγεμών αἱρετός, ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκλεγόμενος||γενικῶς, πρόεδρος, διευθυντής, ἔφορος, ἐπόπτης.

αἰσχεο-κερδής, **ἐς** = **αἰσχροκερδὴς** (δ βλ.).

αἰσχεό-μυθος, **ον** = **αἰσχρεόμυθος** (δ βλ.).

αἰσχεό-φημος, **ον** = **αἰσχρεόφημος** (δ βλ.).

αἰσχήμων· ἑτ. γρ. τοῦ **αἰσχρήμων** (δ βλ.).

αἰσχίων, **αἴσχιον**, γεν. **-ονος**, καὶ **αἴσχιστος**, **η**, **ον**· παραθετικὰ τοῦ **αἰσχρός**, σχηματιζόμενα ἐκ τοῦ **αἶσχος**.

ΑΙ'ΣΧΟΣ, **-εος**· αἰσχύνη, ἐντροπή, ὄνειδος.— **II** δυσμορφία, ἀσχημία (εἴτε τοῦ πνεύματος **εἴτε** τοῦ σώματος).

Ἔτυμ.: **αἶσχος**⟨***αἰδ-χος**, **αἰσχρὸς**⟨***αἰδ-χρός**· πρβλ. γοτθ. **aiwiski**⟨***aiyvis- k** (ἐπομ. αἶσχος ⟨***aigvzghos** ⟨***aigvhs-gos**). Δὲν λείπουσι καὶ οἱ συσχετίζοντες πρὸς τὰ **αἰανός**, **αἰανὴς** (ᾱ δλ.).

αἰσχόω· ἠμαρτ. τύπος ἀντὶ τοῦ **αἰσχύνω** (δ βλ.).

αἰσχρεό-μυθος, **ον**· ὁ αἰσχρὰ λαλῶν.

αἰσχρεό-φημος, **ον**· ὁ αἰσχρὰν φήμην ἔχων.

αἰσχρήμων, **ον**, γεν. **-ονος**· ἀναίσχυντος, ἐπαίσχυντος, ἀκόλαστος.

αἰσχρό-γελως, **-ωτος**, ὁ, ἡ· ὁ αἰσχρῶς γελοῖος.

αἰσχρο-διδάκτης,ου·ὁδιδάσκων αἰσχρὰ πράγματα.
αἰσχρο-επέω, (*αἰσχρὸς* + *ἔπος*)· μεταχειρίζομαι αἰσχρὰν γλῶσσαν.
αἰσχρο-εργέω (*αἰσχρὸς* + **ἔργω*) = *αἰσχρουργέω* (ὃ βλ.).
αἰσχρο-κέρδεια, ἡ· αἰσχρά κερδοσκοπία, ἡ ἄνομος ἐπιθυμία κέρδους, τὸ αἰσχρὸν κέρδος. Ἐκ τοῦ
αἰσχρο-κερδέω· εἶμαι αἰσχροκερδής.
αἰσχρο-κερδής, ἐς (*αἰσχρὸς*+*κέρδος*)· αἰσχρὰ κέρδη ἐπιδιώκων, αἰσχρὸς κερδοσκόπος || ἄπληστος. Ἐπίρ. **-ῶς.**
αἰσχρο-λογέω (*αἰσχρολόγος*)· εἶμαι αἰσχρολόγος, λέγω αἰσχρότητας (βλ. καὶ αἰσχροεπέω).
αἰσχρο-λογία, ἡ· αἰσχρὰ γλῶσσα, ἀχρειολογία|| ὕβρις, λοιδορία. Ἐκ τοῦ
αἰσχρο-λόγος, *ον* (*αἰσχρὸς*+*λέγω*)· ὁ λέγων αἰσχρότητας, ἀχρειολόγος || ὁ ἔχων αἰσχρὸν στόμα || ὑβριστής.
αἰσχρό-μητις, *-ιος,* ὁ, ἡ (*αἰσχρὸς* + *μῆτις*)· ὁ αἰσχρὰ σχέδια ἔχων ἢ καταστρώνων.
αἰσχρο-μῡθέω = *αἰσχροεπέω* (ὃ βλ.), ἐπὶ παραφρονούσης γυναικός (παρ' Ἱππ.).
αἰσχρο-πάθεια, ἡ· τὸ πάσχειν αἰσχρὰ || αἰσχρὰ πάθη· Ἐκ τοῦ
αἰσχρο-πᾰθής, ἐς (*αἰσχρὸς*+*πάθος*)· ὁ ὑποκείμενος εἰς αἰσχρὰν καὶ κακοήθη μεταχείρισιν.
αἰσχρο-ποιέω· ἐνεργῶ αἰσχρῶς.— **II** μτβτ. ἀτιμάζω, καταισχύνω, τινά !
αἰσχρο-ποιός, *όν*· (*αἰσχρὸς* + *ποιῶ*) = ὁ αἰσχρὰ ποιῶν,ὁ ἐνεργῶν κατὰ τρόπον αἰσχρὸν(ἐπαίσχυντον).
αἰσχρο-πρᾱγέω=*αἰσχροποιέω* (ὃ βλ.).
αἰσχρο-πρᾱγία, ἡ,=*αἰσχροποιΐα* (ὃ βλ.)
αἰσχρο-πρᾱγος, *ον*· ὁ αἰσχρὰ πράττων.
αἰσχρο-πρεπής, *ές*· ὁ ἔχων δυσειδὲς τὸ ἐξωτερικόν.
αἰσχρο-ρρημονέω=*αἰσχροεπέω* (ὃ βλ.).
αἰσχρο-ρρημοσύνη=*αἰσχρολογία* (ὃ βλ.).
αἰσχρο-ρρήμων, *ον*,=*αἰσχρολόγος* (ὃ βλ.).
αἰσχρός, *ά, όν.* καὶ *-ός, -ὸν* (*αἰσχος*)· παρ. Ὅμ. ὁ προκαλῶν αἰσχύνην, ἐπονείδιστος· *αἰσχρὰ ἔπεα*=ὑβριστικοὶ λόγοι.— **II** ἀντίθ. τῷ *καλός*: **1)** δύσμορφος, ἄσχημος, ἀνάπηρος. **2)** ἐπὶ ἠθ. ἐνν. κακοήθης, ἐπαίσχυντος, ἀπρεπής, φαῦλος· *τὸ καλὸν καὶ τὸ αἰσχρὸν*=λατ. **honestum et turpe**=ἀρετὴ καὶ κακία.— Ἀντὶ τῶν ὁμαλῶν παραθετ. *αἰσχρότερος—αἰσχρότατος* εἶναι ἐν χρήσει οἱ τύποι *αἰσχίων — αἴσχιστος.* Ἐκ τούτου τὸ
αἰσχρότης, *-ητος,* ἡ· ἀσχημία, δυσμορφία. **2)** ἐντροπή, ἀτιμία, κακοήθεια, ἀσέλγεια, ἀκολασία.
αἰσχρουργέω· συνῳρ. ἀντὶ *αἰσχροεργέω*· πράττω αἰσχρὰ ἔργα (λατ. **masturbare**).—Παθ. *τὰ αἰσχρουργούμενα*=τὰ διαπραττόμενα κατὰ τρόπον αἰσχρόν.
αἰσχρούργημα, τό = τῷ ἑπομ.
αἰσχρουργία, ἡ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *αἰσχρο-εργία* (*αἰσχρὸς*+*ἔργον*)· αἰσχρὰ πρᾶξις||ἐπαίσχυντος ἀγωγή.
αἰσχρῶς, ἐπίρ. τοῦ *αἰσχρός*· κατὰ τρόπον αἰσχρόν.
αἰσχύνη, ἡ (*αἶσχος*)· ἐντροπή, ὄνειδος, ἀτιμία.— **II** ἐντροπή, αἰσχύνη, διὰ κακὴν πρᾶξιν (λατ. **pudor**) || γενικῶς, ἐντροπή, αἰδώς, αἴσθημα αἰδοῦς, [ῠ].
αἰσχυνομένη, ἡ· εἶδος βοτάνης, τῆς ὁποίας τὰ φύλλα συστέλλονται, ὅταν τὰ ἐγγίσῃ τις.
αἰσχυνομένως, ἐπίρ. ἐκ τοῦ *αἰσχύνω*·μετ'αἰσχύνης.
αἰσχυντέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰσχύνομαι* = πρέπει τις νὰ αἰσχύνεται.
αἰσχυντηλία, ἡ· *αἰδημοσύνη* (ᾰ βλ.).
αἰσχυντηλός, ή, *όν* (*αἰσχύνομαι*)· ἐντροπαλός, οἰδήμων, κόσμιος.— **II** ἐπὶ πραγμ. ὁ προξενῶν αἰσχύνην, ἄξιος αἰσχύνης.
αἰσχυντήρ, *-ῆρος,* ὁ (*αἰσχύνω*)· ὁ ἀτιμάζων, ὁ καταισχύνων || ὁ μοιχός.
αἰσχυντηρός, *ά, όν*=*αἰσχυντηλὸς* (ᾰ βλ.).
αἰσχῦνω, μέλ. *αἰσχῡνῶ,* ἰων. *-ῡνέω*· ἀόρ. α' *ᾐσχῡνα*· πρκ. *ᾔσχυγκα.*—Παθ., μέσ. μέλ. μετὰ παθ. σημ. *αἰσχῡνοῦμαι*· ὡσ. *αἰσχυνθήσομαι*· ἀόρ. *ᾐσχύνθην*· πρκ. *ᾔσχυμμαι* (*αἶσχος*)· ποιῶ ἄσχημον, δυσειδῆ, παραμορφώνω. **2)** ἐπὶ ἠθ. ἐνν. καταισχύνω, ἀτιμάζω, ἀμαυρῶ.— **II** Παθ. καταισχύνομαι, αἰσθάνομαι ἐντροπήν· ἀλλὰ συχνότ. αἰσθάνομαι ἐντροπὴν διὰ πρᾶγμά τι (μετὰ αἰτ. πράγμ.) || ὡσ. καὶ μετ' αἰτ. προσ.= αἰσθάνομαι ἐντροπὴν ἐνώπιόν τινος· μετὰ μτχ., ἐντρέπομαι διότι πράττω τι (διότι ἔχω πράξει τι) || ἐν ᾧ μετ' ἀπαρ., ἐντρέπομαι νὰ πράζω τι, δὲν πράττω ι ἀπὸ ἐντροπήν.
αἰσχύνωμα, τό·=*αἰδοῖον* ('Εβδ
αἴτε, δωρ. ἀντὶ **εἴτε.**
ΑΙ'ΤΕ'Ω· πρτ. *ᾔτεον,* ἰων. *αἴτεον*· μέλ. *αἰτήσω*· ἀόρ. α' *ᾔτησα*· πρκ. *ᾔτηκα*· ζητῶ νὰ λάβω, ἐπαιτῶ || συν. μετὰ αἰτ. πράγμ. ζητῶ τι, ζητῶ παρακλητικῶς, ἐκλιπαρῶ, ἀπαιτῶ, ἀξιῶ, τι· *ὁδὸν αἰτεῖν*=ζητεῖν τὴν ἄδειαν πρὸς ἀναχώρησιν || μετ' αἰτ. προσ., παρακαλῶ τινα· *αἰτῶ τινά τι*=παρακαλῶ τινα διά τι || μετ' ἀπαρ., παρακαλῶ τινα νὰ πράξῃ τι (κυρ. τοῦ ζητῶ νὰ πράξῃ τι).—Μέσ., ζητῶ τι δι' ἑμαυτόν, πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν ἢ σκοπόν, ἀπαιτῶ (λατ. **vindicare sibi**). —Παθητ. ζητοῦμαι, παρακαλοῦμαι, ὑπὸ ἄλλου (διά τι πρᾶγμα)· ἐπὶ πράγμ., ζητεῖται τι ὑπό τινος.
αἴτημα, *-ατος,* τό (*αἰτέω*)· τὸ ζητούμενον || αἴτησις, παράκλησις, ἀπαίτησις.
αἰτηματικός, *ή, όν*· διατεθειμένος νὰ αἰτήσῃ τι.
αἰτηματ-ώδης, (*αἴτημα*+*εἶδος*)· ὅμοιος *αἰτήματι.*
αἰτημι, αἰολ. τύπος ἀντὶ *αἰτέω* (ὃ βλ.).
αἴτης, *-ου,* δωρ. *ἄϊτας, -α,* ἢ *-εω*· ὁ εὐνοούμενος, ἐρώμενος. [πιθ. ἐκ τοῦ *ἀΐω* καὶ σημ. ὁ ἀκούων, ὁ δίδων ἀκρόασιν· ἀντίθ. τῷ *εἰσπνήλας* ἢ *εἴσπνηλος* (=ὁ ἐραστής, ὁ ἐρῶν)].
αἴτησις, *-εως,* ἡ (*αἰτέω*)· παράκλησις, ἀπαίτησις. — **II** ἐν τῇ λογικῇ, αἴτημα, λῆψις τινος ὡς δεδομένου.
αἰτητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰτέω*· πρέπει τις νὰ αἰτῇ.
αἰτητής, *-οῦ,* ὁ· ὁ αἰτῶν, ἀπαιτητής.
αἰτητικός, *ή, όν*· ὁ ἀγαπῶν νὰ ζητῇ, ἀπαιτητικός.
αἰτητός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰτέω*· ὁ ἐζητημένος, ὃν δύναταί τις νὰ ζητήσῃ ἢ ἐπαιτήσῃ.
ΑΙ'ΤΙ'Α, ἡ· αἰτία, ἀφορμὴ || ἀρχὴ (πρωταρχικὴ) || λόγος, ἀφορμὴ || περιστατικόν τι, εὐκαιρία : *αἰτίαν παρέχειν*=δίδειν εὐκαιρίαν.— **II** ἡ εὐκαιρία διὰ κακόν τι, μομφή, κατηγορία, ψόγος, σφάλμα, ἐνοχή (λατ. **crimen**) || διαμαρτυρία, ἐπίπληξις (φίλου τινός): *αἰτίαν ἔχειν*=λατ. **crimen habere** = κατηγοροῦμαι· *αἰτίαν ὑπέχειν*=διατελεῖν ὑπὸ κατηγορίαν· *ἐν αἰτίᾳ ἔχειν τινὰ*=θεωρεῖν τινα ἔνοχον· *τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν τινί*=ἀποδίδειν τὸ σφάλμα εἴς τινα· *ἀπολύειν τινὰ τῆς αἰτίας*=τὸν ἀπαλλάσσω τῆς κατηγορίας, τὸν ἀθῳώνω.
Ἔτυμ. : αἰτία, αἴτιος (ἔνθα τὸ *-τι-* διετηρήθη πρὸ τοῦ *-ο-* μὴ τραπὲν εἰς *-σι-* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ θηλ. *αἰτία* καὶ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως πρὸς τὸ *αἴσιος*), *αἰτιάομαι*· εἶναι συγγενῆ πρὸς τὸ *αἴνυμι*=λαμβάνω, ὅπως καὶ τὸ *ἔξαιτος*=ἐπίλεκτος· τ.ἐ. *αἰτία* ⟨**αἰντία*, *αἴτιος* ⟨**αἴντιος.* Κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, εἶναι τῆς αὐτῆς μετὰ τοῦ *αἰτέω* ῥίζης, καίτοι ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν εἶναι ἀσαφής.
αἰτιάασθαι, ἀπρφ. ἐπ. ἐν. τοῦ *αἰτιάομαι* (ᾰ βλ.).
αἰτιάζομαι, παθ. (*αἰτία*)· κατηγοροῦμαι ἐνοχοποιοῦμαι.
αἰτῖᾶμα, *-ατος,* τό· κατηγορία, ἀπόδοσις ἐνοχῆς. Ἐκ τοῦ
αἰτιάομαι, μέλ. *-ᾰ́σομαι*· ἀόρ. α' *ᾐτιᾱσάμην,* ἰων. *αἰτιησάμην*· (*αἰτία*).— **I** ὡς ἀποθ., δίδω τρόπον τινὰ τὴν αἰτίαν ἢ τὴν εὐκαιρίαν || κυρ. ἐπὶ σφάλματος : μέμφομαι, κατηγορῶ, ψέγω, θεωρῶ ἔνοχον : *αἰτιῶμαί τινά τινος*=κατηγορῶ τινα διά τι.— **II** ὡς παθ. (μετὰ μέλλ. *αἰτιᾰθήσομαι,* ἀόρ. α' *ᾐτιάθην,* πρκ. *ᾐτίαμαι*)· κατηγοροῦμαι, ἐνοχοποιοῦμαι. Ἐκ τούτου τὸ
αἰτίᾱσις, *-εως,* ἡ· παράπονον, κατηγορία.
αἰτιᾱτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰτιάομαι*· πρέπει τις νὰ αἰτιᾶται.
αἰτιατός, *ή, όν*· ρημ. ἐπίθ. τοῦ *αἰτιάομαι*· ὁ παραγόμενος ἐκ τινος αἰτίας, ἀποτέλεσμα· *τὸ αἰτιατὸν*=τὸ ἀποτέλεσμα, ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ *αἴτιον.*
αἰτίζω (*αἰτέω*)· ζητῶ ἢ ἐπαιτῶ πρᾶγμά τι (μετὰ αἰτ. πράγμ.)· μετ' αἰτ. προσ., ἐπαιτῶ, ἐκλιπαρῶ.
αἰτιο-λογέω· ἐρευνῶ, ἀναζητῶ τὴν αἰτίαν πράγματός τινος || εὑρίσκω καὶ ἐκθέτω τὴν αἰτίαν || ἐξηγῶ, δικαιολογῶ.

αἰτιο-λογητέον· ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νά ἀναζητήσῃ τις τάς αἰτίας, νά αἰτιολογήσῃ (δικαιολογήσῃ) τό πρᾶγμα.

αἰτιο-λογία, ἡ· ἔκθεσις τῆς αἰτίας πράγματός τινος.

αἰτιο-λογικός, ή, όν· ἕτοιμος πρός αἰτιολογίαν, ὁ ἐρευνῶν τάς αἰτίας.

αἴτιον, τό, οὐδ. τοῦ **αἴτιος**=**αἰτία** (δ 6λ.).

αἴτιος, α, ον (καί σπανιώτ. **-ος, -ον**)· ὁ παρέχων τήν αἰτίαν, τήν εὐκαιρίαν διά τι||έπομ. ὁ ὑπεύθυνος διά τί, ὁ ἐνεχόμενος εἴς τι, ὁ ἄξιος μομφῆς διά τι|| συχνότ. ὅμως μετά κακῆς σημ., ὁ προξενῶν κακόν, ὁ ἀξιόμεμπτος, ὁ ἔνοχος.—Ὡς οὐσ. **ὁ αἴτιος**=λατ. **reus** =ὁ κατηγορούμενος, ὁ δράστης, ὁ ὑπόδικος.— **Τὸ αἴτιον**=ἡ αἰτία ἑνός πράγματος (ὡς καί σήμ. τό αἴτιον—τά αἴτια).

αἰτιόωνται, ἐπ. γ' πληθ. ἐν. ὁριστ. τοῦ **αἰτιάομαι.**

αἰτίοωο, αἰτιόφτο, ἐπ. δ' καί γ' ἐν. ἐν. εὐκτ. τοῦ **αἰτιάομαι.**

αἴτισσα· ἐπίρ. ἀόρ. α' τοῦ **αἰτίζω.**

αἰτι-ώδης, ες (**αἴτιος** + **εἶδος**)· ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ τήν αἰτίαν.

Αἰτναῖος, α, ον· ὁ ἐκ τῆς Αἴτνης, ἤ ὁ ἀνήκων εἰς τήν Αἴτναν (ἐπί ἵππων π.χ., Αἰτναῖος, Σικελικός) λατ. **Aetnaeus.** 2) πελώριος, ὡς ἡ Αἴτνα.— **II Αἰτναῖος,** ὁ· θαλάσσιος ἰχθύς.

αἰτρία, ἀντί **αἰθρία**· βαρβαρισμός παρ' Ἀριστοφ.

Αἰτωλ-αρχία, ἡ· ἀρχή ἤ δυναστεία ἐπί τῶν Αἰτωλῶν.

Αἰ"ΦΟΝΗΣ, ἐπίρ.=**ἄφνω, ἄφνως**· ἐξαίφνης, αἰφνιδίως. [δι' ἐτυμολ. 6λ. **αἶψα**]. Ἐκ τούτου τό

αἰφνίδιος, ον· ὁ μή προβλεφθείς, ἀπροσδόκητος, ἐξαφνικός || ταχύς. Ἐπίρ. **αἰφνιδίως (καί αἰφνίδιον)** = ἐξαφνικά.

ἀΐχθῆναι· ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀΐσσω.**

ἀΐχθήτην· γ' ἐν. δυϊκ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀΐσσω.**

αἰχμάζω, μελ. **-άσω**· ἀόρ. α' **ἠχμασα (αἰχμή)**· ρίπτω τό δόρυ (τήν **αἰχμήν** κυρ.), μάχομαι μέ τό δόρυ.— **II** ὁπλίζω τινά μέ δόρυ.

αἰχμ-ἁλωσία, ἡ (**αἰχμάλωτος**)· κυρ. ἡ διά τῆς αἰχμῆς ἅλωσις, ἡ ἐν πολέμῳ αἰχμαλώτισις, «αἰχμαλωσία».— **II** σῶμα αἰχμαλώτων.

αἰχμαλώτευμα, τό· τό ἐν τῷ πολέμῳ αἰχμαλωτισθέν ἤ ἁρπαγέν.

αἰχμ-ἁλωτεύω, μέλ. **-εύσω (αἰχμάλωτος)**· ποιῶ τινα αἰχμάλωτον πολέμου, αἰχμαλωτίζω τινά.

αἰχμ-αλωτίζω, μέλ. **-ίσω = αἰχμαλωτεύω** (δ 6λ.). Ὡσ. ἀποθ. **αἰχμαλωτίζομαι** (μετά τῆς αὐτῆς ὡς τό ἐνεργ. σημ.)· μέλ. **-ίσομαι,** ἀόρ. α' **ἠχμαλωτισάμην**· πρκ. **ἠχμαλώτισμαι.**

αἰχμ-αλωτικός, ή, όν (αἰχμάλωτος)· ἁρμόζων εἰς (κατάλληλος δι') αἰχμάλωτον.

αἰχμ-ἁλωτίς, -ίδος, ἡ (θηλ. τοῦ **αἰχμάλωτος**)· γυνή αἰχμάλωτος Ἐκ τοῦ

αἰχμ-άλωτος, ον (αἰχμή + ἅλωτός)· **ὁ τῇ αἰχμῇ ἁλούς**=ὁ συλληφθείς διά τοῦ δόρατος, τ.ἔ. ὁ αἰχμαλωτισθείς ἐν πολέμῳ || ἐν χρήσει καί ὡς οὐσιαστ.· **οἱ αἰχμάλωτοι** = οἱ συλληφθέντες ἐν πολέμῳ. **Τὰ αἰχμάλωτα**=ἡ λεία, τά λάφυρα.

αἰχμή, ἡ (**ἀΐσσω**)· «ἡ αἰχμή», τ. ἔ. τό ἄκρον τοῦ δόρατος, λατ. **cuspis.**— **II** τό δόρυ || ὡσ. ράβδος ἤ σκῆπτρον. 2) ὡς περιληπτ. ὄν., σῶμα ἀνδρῶν ὡπλισμένων διά δοράτων (δορυφόρων), ἀκριβῶς ὅπως **ἀσπίς**=σῶμα ἀσπιδοφόρων. 3) πόλεμος, μάχη 4) ὡσ. φιλοπόλεμον πνεῦμα, πολεμικόν μένος.

Ἔτυμ. : αἰχμή, αἰχμητής, αἰχμάζω, αἰχμ-άλωτος (πρβλ. «αἱ κλοι αἱ γωνίαι τοῦ βέλους» Ἡσυχ.)· **αἰχμή** ⟨***aiksmᾱ.** Κατά **Curtius αἰχμή** προῆλθεν **ἐκ** τοῦ **ἀκ-ιμή** (πρβλ. ἀκ-ίς, ἀκ-ωκή, λατ. **ac-uo,** ἐκ ρ. ακ-).

αἰχμήεις, -εσσα, -εν (αἰχμή)· ὡπλισμένος δι' αἰχμῆς (τ. ἔ. δόρατος).

αἰχμητά, δ, ἐπικ. τύπος τοῦ **αἰχμητής.**

αἰχμητής, -οῦ, ὁ (**αἰχμή**)· ὁ δόρυ φέρων, ὁ πολεμικός.— **II** ὡς ἐπίθ., φιλοπόλεμος, πολεμικός, γενναῖος· θηλ. **αἰχμῆτις, αἰχμήτ-ιδος.**

αἰχμό-δετος, (**αἰχμή**+**δέω**=δένω)· ὁ δεδεμένος ἐν πολέμῳ (=αἰχμάλωτος).

αἰχμο-φόρος, ον (αἰχμή+**φέρω)**· ὁ φέρων δόρυ.— 2) ἐπί σωματοφυλάκων ὡς τό **δορυφόρος.**

Αἶ"ΨΑ, ἐπίρ. ταχέως, μετά ταχύτητος, αἰφνιδίως. Πρβλ. τό τῆς νέας **«ἀψὰ»**=ταχέως καί **«ἀψὺς»**=ταχύς [**αἶψα, αἰψηρός** (καί **λαιψηρός**)· **αἴφνης, ἐξαίφνης, αἰφνίδιος** (κατά τινας καί τό **αἶπος**)· πάντα ταῦτα συνανήκουν ἐτυμολ. ὑποκειμένης ἐτυμολ. τινος βάσεως **ajeqv-**].

αἰψηρο-κέλευθος, ον (αἰψηρός+**κέλευθος)**· ὁ ὁρμητικῶς κινούμενος, ὁ ταχέως βαδίζων (ἐπίθ. τοῦ Βορέου).

αἰψηρός, ά, όν (αἶψα)· ταχύς, ὁρμητικός, αἰφνίδιος.

Ἀ·ΐ·Ω (Α) ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καί πρτ. **ἄϊον**· ἀντιλαμβάνομαι (διά τῆς ἀκοῆς, ἀκούω) || ἀλλ' ὡσ. καί βλέπω, παρατηρῶ || γενικῶς ἀντιλαμβάνομαι, καταλαμβάνω, ἐννοῶ, γιγνώσκω (μετά γεν., ἀλλά καί μετ' αἰτ.) [ᾱ ἢ ᾰ, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τοῦ μέτρου].

Ἔτυμ. : ἄΐω ⟨*ὁFισω (καί **ἐπάΐστος** ἐνταῦθα ἀνήκει)· πρβλ. σανσκρ. **āvih-, avâmi** (=παρατηρῶ, εὐνοῶ), ἑλλ. αἰσθάνομαι (⟨**áFισ-θ-**), λατ. **audio** (⟨***aviz-dio**) πιθ. καί **au-ris.** Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. **avē̄i** (=παρατηρῶ προσεκτικῶς, προσέχω εἴςτι), **ave** **ávati** =προσέχω.

Ἀ·Ϊ·Ω (Β) [ᾱ ἢ ᾰ], ἐν χρήσει μόνον κατά πρτ. **ἄϊον** [ᾱ] =**ἄημι** (δ βλ.)· ἀποπνέω, ἐκπνέω.—2)=**ἀΐσθω** (δ βλ.)· ἀποπνέω, ἐκπνέω, ἀποθνήσκω : **φίλον ἄϊον ἦτορ** = ἐξέπνεον, παρέδιδον τό πνεῦμα.

ἀΐών, -όνος, ἡ, δωρ. τύπος ἀντί **ἠϊών.** [**ἀΐ**].

Αἰ'Ω'Ν, -ῶνος, ὁ καί ἡ, ἐνίοτε μετά συντετμ. αἰτ. **αἰῶ**· (δ,τι τό λατ. **AEVUM,** ἄρα ἀρχ. **αἰFών**)· πρβλ καί **αἰεί,** λατ. **aetas** (⟨**aevitas**), **aeternus** (⟨**aeviternus**)· διάστημα ἤ περίοδος χρόνου || τό χρονικόν διάστημα τῆς ζωῆς τινος, ἡ ζωή.—2) Ἐπί μακροτέρου χρονικοῦ διαστήματος, ἐποχή, γενεά, αἰών.— 3) ἀτελειώτως μακρόν διάστημα χρόνου, αἰωνιότης.—**II** ἡ ἐποχή τινός, ἡ ἡλικία του.

Ἔτυμ. : αἰεί τοπ., **αἰέν** κ.λ. ὁμόρ. τῷ **αἰών**· πρβλ. γοτθ. **aiws** (=χρόνος) παλ-γερμ.**ē̄wa** (=μακρός χρόνος), **ewig** (=αἰώνιος)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **āyuh** (= ζωή, βίος)· βλ. καί **αἰεί, αἰόλος.**

αἰωνίζω· εἶμαι αἰώνιος.

αἰώνιος, ον, καί **-α, -ον (αἰών)**· ὁ ἐπί αἰῶνας διαρκῶν, «αἰώνιος», ἀέναος (πρβλ. λατ. **aeternus**).

αἰωνο-τύκος, ον (αἰών+**τίκτω)**· ὁ τήν αἰωνιότητα γεννῶν.

αἰωνο-χαρής, ὲς (αἰών+**χαίρω)**· ὁ χαίρων αἰωνίως.

αἰώρα, ἡ (**ἀείρω**)· μηχανή δι' ἧς σώματα κρατοῦνται μετέωρα, κρεμάθρα || τό σχοινίον τῆς ὀγχόνης, (ὁ βρόχος) || εἶδος ὀχήματος ἐπί ἐλατηρίων. —**II** ἡ αἰώρησις ἐν τῷ κενῷ, ταλάντευσις [**αἰώρα** ⟨***Fαι-Fωρα,** σχηματισμός μετά ἀναδιπλώσεως καί τοῦ ἰδίου βαθμοῦ μακρότητος μέ τά θηλ. ὀνόματα, ἃ χρησιμεύουν ὡς βάσις διά τά **νωμάω, πωτάομαι, στρωφάω, τρωπάω**· βλ. καί **ἀείρω**].

αἰωρέω, μελ. **-ήσω (ἀείρω)**· ὑψώνω καί κρεμῶ, ἀφίνω κρεμασμένον || σθεν μετεωρίζω, ταλαντεύω, τό «κουνάω εἰς τόν ἀέρα».—Συχνότ. ὡς παθ. **αἰωρέομαι,** ἀόρ. α' **ἠωρήθην**· ἐξαρτῶμαι, κρέμαμαι || δονοῦμαι, πάλλομαι || κινοῦμαι εἰς τόν ἀέρα (ἐξηρτημένος ἀπό κάπου) || πτερυγίζω γύρω.— 2) Μεταφρ. εἶμαι μετέωρος (λατ. **suspensus esse**), διατελῶ ἐν ἐκκρεμότητι, ἐν ἀμφιταλαντεύσει, ἀμφιταλαντεύομαι· ἀλλ' **αἰωρεῖσθαι ἔν τινι**=ἐξαρτᾶσθαι ἐκ τινος προσώπου (λατ. **pendere ab aliquo**)· **αἰωρεῖσθαι ὑπέρ μεγάλων** = διῳκινδυνεύειν διά μεγάλα πράγματα. Ἐκ τούτου τό

αἰώρημα, -ατος, τό (**αἰωρέω**)· πᾶν ὅ,τι εἶναι κρεμασμένον καί αἰωρεῖται εἰς τόν ἀέρα || τό κρεμάμενον σχοινίον τῆς ἀγχόνης, ἤ ὁ βρόχος τῆς ἀγχόνης.— **II** τό νά εἶναί τις κρεμασμένος καί νά αἰωρῆται, ἡ αἰώρα || τό αἰωρεῖν || τό παραπέτασμα.

αἰώρησις, ἡ (**αἰωρέω**)· τό κρέμασμα, τό κρατεῖν τι εἰς τόν ἀέρα μετέωρον.

αἰωρητός, ή, όν· (καί **αἰώρητος, -ον**), ῥημ. ἐπίθ. τοῦ **αἰωρέω**· μετέωρος, κρεμάμενος, περιπτάμενος.

αἰωρία·=**αἰώρησις** (δ 6λ.).

ἀκᾶ, (ἀκή Β), ἐπίρ. δωρ.=**ἀκήν**=μαλακῶς, ἡσύχως (γραφ. καί **ἀκᾷ**).

Ἀκᾰδήμειᾰ, ἡ, γραφ. ὡσ. καί **Ἀκαδημία** [ῑ]·= γυ-

μνάσιον ἐν τοῖς προαστείοις τῶν 'Αθηνῶν, ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων, διὸ καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Πλατωνικὴν Σχολὴν ἐκαλοῦντο **'Ακαδημιακοί**. 'Εκλήθη οὕτω ἀπὸ τοῦ ἥρωος **'Ακαδήμου**. [Πρβλ. λατ. **Acadēmĭa, Acadēmicus**].

'Ακαδημιακός, ή, όν (παρὰ Πλουτ.)· τῆς **'Ακαδημείας,** 'Ακαδημαϊκός.

ἀ-κἄθ-αίρετος, ον (**καθαιρέω**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταβάλῃ.

ἀκαθαρσία, ή, (**ἀκάθαρτος**)· ῥυπαρότης, «ἀκαθαρσία».— **ΙΙ** ἐν ἠθ. ἐνν. κακοήθεια, διαφθορά, αἰσχρότης.

ἀκαθάρτης, -ητος, ἡ=τῷ προηγ.

ἀκαθαρτίζομαι· γίνομαι ἀκάθαρτος ('Εβδ).

ἀ-κάθαρτος, ον (α στερ.+**καθαίρω**)· ῥυπαρός, μὴ καθαρὸς || μεμολυσμένος, ἠθικῶς ἀκάθαρτος, μὴ ἁγνός. 'Επίρ. **-τως.**

ἀ-καθαρτο-φαγία, ή· τὸ ἐσθίειν ἀκάθαρτα.

ἀ-καθεκτέομαι· καταλείπομαι ἄργός, οὐ κατέχομαι.

ἀ-κάθεκτος, ον (α στερ. + **καθέζω** τοῦ **κατέχω**)· ἀσυγκράτητος, ἀκατάσχετος.

ἀκαθήκων, -οντος· «**ἀκαθήκουσαι διαθῆκαι**»= ἀσεβεῖς διαθῆκαι (Νεαρὰ 'Ιουστιν.).

ἀ-κάθιστος, ον· ὁ μὴ καθήμενος, ὁ ἀεὶ κινούμενος. **2)** «**ὁ ἀκάθιστος ὕμνος**»· κατανυκτικὴ τελετὴ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, τελουμένη κατὰ τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστὴν εἰς ἀνάμνησιν τῆς σωτηρίας τῆς Κων)πόλεως **ἐκ** τῆς πολιορκίας τῶν 'Αβάρων (ἐπὶ 'Ηρακλείου τῷ 625 μ. Χ.).

ἀ-καθ-οσίωτος, ον· ὁ μὴ κεκαθαρμένος.

ἄκαινα, -ης, ἡ· (**ἀκή, ἀκίς**) = ἄκανθα, βούκεντρον (λατ. **stimulus**).— **ΙΙ** ῥάβδος μήκους δέκα ποδῶν, πρὸς καταμέτρησιν γαιῶν (λατ. **acnua, acna**).

ἀκαιρέομαι, μελ. **-ήσομαι** (**ἄκαιρος**)· εἶμαι ἄνευ εὐκαιρίας, δὲν ἔχω καιρόν.

ἀκαιρεύομαι, ἀποθ· φέρομαι ἀκαίρως, ἀπρεπῶς.

ἀκαιρία, ἡ (**ἄκαιρος**)· ἡ ἀκαταλληλότης τοῦ καιροῦ, ἀκατάλληλος καιρὸς || ἔλλειψις εὐκαιρίας. — **ΙΙ** ὀχληρότης, φορτικότης, ἔλλειψις διακρίσεως, ἀδιακρισία.

ἀ-καιρο-λόγος, ον· ὁ ὁμιλῶν (φλυαρῶν) ἀκαίρως.

ἀ-καιρο-ρρήμων, ον·=ἀκαιρολόγος (ὃ βλ.).

ἄ-καιρος, ον· ὁ μὴ ἐν καιρῷ, ὁ μὴ ἐν καταλλήλῳ καιρῷ γινόμενος, ἄκαιρος: **ἐς ἄκαιρα πονεῖν** =λατ. **operam perdere** = χάνω τὸν κόπον μου.— 'Επὶ προσ., φορτικός, ἐνοχλητικός, ὀχληρός, λατ. **molestus, ineptus** || μετ' ἀπρφ. ὁ μὴ κατάλληλος, ἁρμόδιος νὰ πράξῃ τι.

ἀκακαλίς, -**ίδος**· ἡ λευκὴ μυρίκη.

ἀ-κάκης, **ες,** ποιητ. ἀντὶ **ἄκακος** (ὃ βλ.).

"ἄκἄκητἄ, ἐπ. τύπος ἀντὶ **ἀκακήτης**=**ἄκακος** (ὃ βλ.)· φιλόφρων, καλοκάγαθος (ἐπίθ. τοῦ 'Ερμοῦ καὶ τοῦ Προμηθέως). **2)** ὁ σώζων, σωτὴρ (πρβλ. **ἄκος**=φάρμακον, ἰατρικόν). **3)** ἐπιδέξιος, πολυμήχανος (πρβλ. λατ. **acutus,** καὶ τὸ παρ' 'Ησυχ. «**ἀκακίεις· συνίεις, ἀκακιεῖ· συνιεῖ**».

ἀκάκία, ἡ· ἔλλειψις κακίας, ἀθῳότης. 'Εκ τοῦ

ἀ-κακο-ποιός, όν· ὁ μηδὲν κακὸν ποιῶν.

ἄ-κακος, ον· ὁ μὴ κακός, ἄνευ κακίας, ὁ μὴ γιγνώσκων τὸ κακόν, ἀθῷος, πραῢς || κυρ. ὁ ἄνευ κακεντρεχείας, ἄνευ μνησικακίας. 'Επίρ. **ἀκάκως.**

ἀ-κἄκωτος, ον (α στερ.+**κακόω**)· ὁ μὴ κακωθείς, ἀβλαβής.— **ΙΙ** ὁ μὴ ἡττηθείς, μὴ ὑποταχθείς.

ἀκἄλανθίς, -**ίδος,** ἡ, λατ. **acalanthis**· ἡ ἀκανθὶς (εἶδος πτηνοῦ) (πρβλ. 'Ησυχ. «**ἀκαλανσίρ· ἀκανθυλλίς**»).

'**Ετυμ.** : **ἀκαλανθὶς** (***ἄκαν-ανθὶς** (**-ν-**)**-λ-** κατ' ἀνομοίωσιν, ὅπως **λάρναξ** (**νάρναξ, λυμνὸς** (παρ' 'Ησυχ.) (***νυμνός,** ἰταλ. **veleno** (**veneno**)· διότι τὸ **ἀκαλανθὶς** (**ἄκαν-ἄκανος+ἄνθος** (πρβλ. ρ. **ἀκ-**), μετὰ ἀναλογικὴν ἐπιδράσεως τοῦ **ἀκαλήρη** (ὃ βλ.).

ἀκἄλα-ρρείτης, -ου, ὁ (**ἀκαλὸς+ῥέω**)· ὁ μαλακῶς, ἡσύχως, ῥεῶν || ἀκύμαντος.

'**Ετυμ.** : καὶ **ἀκαλά-ρροος** (**ἀκαλὸς+ῥέω** (***srevo** ἐξ οὗ ἐξηγεῖται τὸ διπλοῦν ρρ)· πρβλ. **ἦκα** (=ἠρέμα), καὶ τὰ παρ' 'Ησυχ. «**ἠκαῖος· ἀσθενής**», «**ἠκαλέον· πράως**» καὶ τὸ παρὰ Μεγ. 'Ετυμ. «**ἠκαλον· ἡσυχον**».

'ΑΚΑΛΗ'ΦΗ, ἡ· κνίδη, τσουκνίδα (λατ. **urtica**) || τὸ δῆγμα, τὸ κέντρισμα, ὡς τὸ τῆς τσουκνίδας [**ἄκᾰ**].

ἀ-καλλής, **ές,** γεν. **-έος** (**α** στερ.+**κάλλος**)· ὁ ἄνευ θελγήτρων.

ἀ-καλλ-ιέρητος, ον (**α** στερ.+**καλλιερέω**)· ὁ μὴ γενόμενος δεκτὸς ἐν θυσίᾳ, οὗ αἱ θυσίαι δὲν ἀπέβησαν καλαί, ὁ κακὸν οἰωνὸν λαβών.

ἀ-καλλώπιστος, ον (α στερ.+**καλλωπίζω**)· ὁ μὴ κεκαλλωπισμένος, ἀστόλιστος.

ἀ-κάλυπτος, ον (**α** στερ.+**καλύπτω**)· ὁ μὴ κεκαλυμμένος, ἀσκέπαστος.

ἀ-κἄλῦφής, **ἐς**=**ἀκάλυπτος** (ὃ βλ.).

ἀ-κἄμαντο-λόγχης, -ου, ὁ (**ἀκάμας** + **λόγχη**)· ὁ ἀκάματος (ἀκούραστος) ἐν τῇ χρήσει τῆς λόγχης.

ἀ-κἄμαντο-μάχης, -ου, ὁ (**ἀκάμας+μάχη**)· ὁ ἀκάματος (ἀκούραστος) ἐν τῇ μάχῃ.

ἀ-κἄμαντό-πους, ὁ, ἡ, -πουν, γεν. **-οδος** (**ἀκάμας** +**πούς**)· ὁ ἀκάματος (ἀκούραστος) εἰς τοὺς πόδας.

ἀ-κἄμαντο-ρρόας, ὁ· ὁ ἀκαμάτως ῥέων.

ἀ-κἄμαντο-χάρμας, ὁ (**ἀκάμας+χάρμη**)· ὁ ἀκάματος (ἀκούραστος) εἰς τὴν μάχην (τὸν πόλεμον).

ἀ-κάμας, -αντος, ὁ (**α** στερ.+**καμεῖν**)· ὁ ἀκατάπονητος, μὴ ἀναπαυόμενος (πρβλ. λατ. **Acamās, -antis,** υἱὸς τοῦ Θησέως).

ἀ-κάμἄτος, ον, καὶ **-η, -ον** (**α** στερ.+**κάματος**)· ὁ μὴ αἰσθανόμενος κόπωσιν || ὅθεν ἀκούραστος, μὴ ἀναπαυόμενος (πρβλ. **ἀκάμας**).—**οὐδ. ἀκάματα** ὡς ἐπίρ. =ἄνευ κοπώσεως.

ἄ-καμπτος, ον (**α** στερ.+**κάμπτω**)· ὁ μὴ καμπτόμενος, ἀλύγιστος || ἐξ οὗ οὐδεὶς ἐπανακάμπτει.— **ΙΙ** ὁ μὴ λυγίζων, μὴ ὑποχωρῶν, ἀδυσώπητος, σκληροτράχηλος.

ἀ-καμψία, ἡ· ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀκάμπτου.

ἄκαν, -ανος, ὁ·=τῷ ἑπομ. (μόνον παρ' 'Εβδ.).

ἄκανθα, ἡ, γεν. **-ης** (**ἀκή**)· «ἀγκάθι», ἄκανθα, κέντρον, ὅθεν: **1)** φυτὸν ἀκανθῶδες, γαϊδουράγκαθο· ὡσ. ἀκανθῶδες δένδρον (ἀκακία, γαζία).— **2)** ἡ σπονδυλικὴ στήλη (τῶν ζῴων ἢ τῶν ἰχθύων).—**3)** μεταφρ. ἀκανθῶδες (τ.ἔ. δύσκολον καὶ δύσλυτον) ζήτημα (πρβλ. τὸ τοῦ Κικέρ. **spinae disserendi**).

ἀκανθεών, -**ῶνος,** ὁ· τόπος κατάφυτος ἐξ ἀκανθῶν (λατ. **dumetum**).

ἀκανθήεις, -**εσσα, εν**·=ἀκανθώδης.

ἀκανθηρός, **ά, όν**· ὁ πλήρης ἀκανθῶν (**ἐπί** τινων ἰχθύων).

ἀκανθίας, -ου, ὁ· ὁ πλήρης ἀκανθῶν· ὅθεν: **1)** εἶδος καρχαρίου (πιθ. τὸ λατ. **squalus acanthias**). **2)** εἶδος ἀκρίδος. **3)** ἀκανθώδης ἀσπάραγος.

ἀκανθίζω· συλλέγω ἀκάνθας.

ἀκανθικός, -**ή, όν**·=πλήρης ἀκανθῶν.

ἀκάνθϊνος, **η, ον** (**ἄκανθα**)· ἐξ ἀκανθῶν, ἀγκαθωτός.— **ΙΙ** ἐκ ξύλου ἀκάνθης (ἀκακίας).

ἀκάνθιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἄκανθα.** **2)** εἶδος ἀκάνθης (γαϊδουράγκαθο).

ἀκανθίς, -**ίδος,** ἡ, (**ἄκανθα**)· μικρὸν πτηνόν, κοιν. καρδερίνα (λατ. **fringilla carduelis** ἢ **fringilla linaria**). —ὡς θηλ. ἐπίθ.· ἀκανθώδης.

ἀκανθίων, -**ονος** ὁ· ὕστριξ (ἀκανθόχοιρος).

ἀκανθο-βᾶτης, -ου, ὁ, θηλ. **-βάτις,** γεν. **-ιδος,** ἡ (**ἄκανθα+βαίνω**)· ὁ βαδίζων ἐπὶ ἀκανθῶν.

ἀκανθο-βελής, **ές**· ὁ τραχύς, ὀξύς, ἔνεκα τῶν ἀκανθῶν.

ἀκανθό-βλαστος, ον· ὁ βλαστάνων ἀκάνθας.

ἀκανθο-βόλος, ον (**ἄκανθα+βάλλω**)· ὁ ἐκβάλλων (ἐκφύων) ἀκάνθας. — **ΙΙ** ὁ **ἀκ**—=χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαγωγὴν ὀστρίων ἢ ἀκανθῶν.

ἀκανθο-λογία, ἡ· συλλογὴ ἀκανθῶν, τὸ συλλέγειν ἀκάνθας.

ἀκανθο-λόγος, ον (**ἄκανθα+λέγω**)· ὁ συλλέγων ἀκάνθας, τ. ἔ. ἀκανθώδη ζητήματα (ἐπίθ. τῶν Γραμματικῶν ὡς συλλεγόντων λεπτολογίας) || λογομαχῶν, σμικρολόγος συζητητής.

ἀκανθόομαι (**ἄκανθα**)· γίνομαι ἀκανθώδης.

ἀκανθο-πλήξ, -**ῆγος,** ὁ, ἡ· ὁ ὑπὸ ἀκάνθης ἰχθύος πληγωθείς ('**Οδυσ. ἀκ.**=ὄνομα δράματος τοῦ Σοφοκλ.).

"ΑΚΑΝΘΟΣ, ἡ καὶ ὁ, λατ. **acanthus**· εἶδος φυτοῦ, ἀρκουδόβατος (μελάμφυλλον), οὗ τὸ σχῆμα **ἐμιμή-**

θησαν ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ Κορινθιακοῦ κιονοκράνου.
ἀκανθο-στεφής, *ές*· ἐπὶ ἰχθύος ἔχοντος ἀκανθώδη τὰ νῶτα.
ἀκανθο-τόκος, *ον*· ὁ ἀκάνθας τίκτων.
ἀκανθο-τρόφος, *ον*· ἡ τρέφουσα μόνον ἀκάνθας χέρσος.
ἀκανθο-φαγέω· ἀκάνθας ἐσθίω.
ἀκανθο-φάγος, *ον*· ὁ ἐσθίων ἀκάνθας.
ἀκανθο-φορέω, φέρω ἀκάνθας.
ἀκανθο-φόρος, *ον*· ὁ φέρων (ἔχων) ἀκάνθας || ὁ παράγων ἀκάνθας.
ἀκανθο-φυέω, φύω (φέρω, παράγω) ἀκάνθας.
ἀκανθυλλίς, *-ίδος*, ἡ· ὑποκορ. τοῦ *ἀκανθίς*· εἶδος καρδερίνας (*«σκαθί»*), λατ. **aegithalus pendulinus.** 2) ἄγριος ἀσπάραγος.
ἀκανθ-ώδης, *ες* (*ἄκανθα*+*εἶδος*)· πλήρης ἀκανθῶν, ἀγκαθωτός || μτφρ. δύσκολος.
ἀκᾰνίζω (*ἄκανος*)· εἶμαι ὡς *ἄκανος* (6λ. λ.)· φέρω κεφαλάς ἀκανθώδεις ὡς ὁ *ἄκανος*.
ἀκανικός, *ή, όν*· ὅμοιος *τῷ ἀκάνῳ*.
ἀ-κανόνιστος, (*κανονίζω*)· ὁ μὴ κανονικός, ἐναντίος εἰς τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας. — **Ἐπίρ.** *-τως*=παρὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας.
ἄκανος, ὁ (*ἀκή, ἀκίς*)· εἶδος ἀκάνθης, ἡ ἀκανθώδης κεφαλὴ καρπῶν τινων, ὡς -τοῦ Ἀνανᾶ.
ἀκαν-ώδης, *ες*· ὅμοιος ἀκάνῳ.
ἀ-κᾰπήλευτος, *ον*· ἀμέτοχος καπηλικῶν δόλων, εἰλικρινής.
ἀ-κάπηλος, *ον* = τῷ προηγ.
ἀ-κάπνιστος, *ον* (*α* στερ.+*καπνίζω*)· ὁ μὴ καπνισθείς, μὴ καπνισμένος.
ἄ-καπνος, *ον* (*α* στερ,+*καπνός*)· ἄνευ καπνοῦ, ὁ μὴ καπνίζων || ὁ μὴ παράγων καπνόν.
ἀ-κάπνωτος, *ον*· ἀπηλλαγμένος καπνοῦ.
ἀ-κάρδιος, *ον* (*α* στερ.+*καρδία*)· ὁ μὴ ἔχων καρδίαν || μτφρ. ἄνευ θάρρους (λατ. **excors**).— **II** ἐπὶ ξύλου, ὁ ἄνευ ἐντεριώνης.
ἀ-κάρηνος, *ον* (*α* στερ.+*κάρηνον*)· ὁ ἄνευ κεφαλῆς, ἀκέφαλος.
ἀ-κᾰρής, *ὲς* (*α* στερ. + *κᾰρῆναι* τοῦ *κείρω*)· κυρ. ἐπὶ κόμης πολὺ μικρᾶς, ὥστε νὰ μὴ δύναται ἢ νὰ μὴ πρέπῃ νὰ καρῇ || γενικῶς, κοντός, βραχύς, σμικρός, μικροσκοπικός || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τοῦ χρόνου, *ἀκαρὲς*=μία χρόνου στιγμή· *ἐν ἀκαρεῖ χρόνου* =εἰς μίαν στιγμήν· *ἀκαρῆ διαλιπὼν* (ἐνν. *χρόνον*) =ἀναμείνας ἐπὶ μίαν στιγμήν· *οὐδ' ἀκαρῆ* (ἐπίρ.)= οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον, ὅλως διόλου. — Ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ πραγμάτων, *ἀκαρὲς*=τεμάχιον.
Ἔτυμ.: Ἡ ἐκ τοῦ *α* στερ. + *καρ-* τοῦ *κείρω* ἐτυμ. ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ἡσυχ. ***«ἀκαρές· τὸ βραχύ, δ οὐδὲ κεῖραι οἷόν τε»***.—Ὑπὸ τοῦ **Prellwitz** προετάθη καὶ ἄλλη ἐτυμολ. (μὴ γενομένη ὁμως δεκτή) ἐκ τοῦ *ἀ-* ἀθροιστ. (**sm̥-*)+*κὴρ* (=ὄλεθρος). ***κεραΐζω*** (=διαρπάζω) (πρβλ. λατ. **caries**=σαπρότης).
ἄκαρι, τό, εἶδος μικροσκοπικοῦ ζῳϋφίου συνήθως ἐν τῷ κηρῷ εὑρισκομένου.
ἀκαριαῖος, *α, ον,* (*ἀκαρής*)· στιγμιαῖος, βραχύς.
ἄκαρνα, *-ης*, ἡ· εἶδος ἀκάνθης.
ἀκαρπέω· εἶμαι ἄκαρπος.
ἀ-κάρπιστος, *ον* (*α* στερ.+*καρπίζω*)=*ἀκάρπωτος*, ἔνθα οὐδὲν ὑπάρχει πρὸς δερισμόν, ἄκαρπος, ἄγονος (ἐπὶ τῆς θαλάσσης) || ἀνωφελής.
ἄ-καρπος, *ον*· ὁ μὴ φέρων (παράγων) καρποὺς|| ἄφορος, ἄγονος || μτφρ. ἀνωφελής, ἄχρηστος.— **II** μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ ποιῶν τινα ἄκαρπον, ἄγονον, καταστρεπτικός.— **Ἐπίρ.** —*πως*.
ἀ-κάρπωτος, *ον* (*α* στερ. + *καρπόω*)· ὁ μὴ γενόμενος καρποφόρος, ὁ μὴ παράγων καρποὺς, ὁ ἄνευ καρπῶν, ἄγονος || ἐπὶ χρησμοῦ, ὁ μὴ ἐκπληρωθείς.
ἀ-καρτέρητος, *ον*· = ἀνυπόφορος.
ἄ-καρτος, *ον* (*α* στερ. + *κείρω*)· ὁ μὴ κεκαρμένος, ἀκούρευτος.
ἀ-καρφής, *ὲς* (*α* στερ.+*κάρφω*)· ὁ μὴ ἐξηραμμένος.
ἄκασκᾰ καὶ *ἀκασκᾶ*, (ἀκή 2)· ἐπίρ.· ἄνευ δορύβου, ἡσύχως, [πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχ. ***«ἄκασκα· ἡσύχως, μαλακῶς, βραδέως»***. Συγγ. τῷ *ἧκα* (ὃ 6λ.). ἐξ αὐτοῦ
ἀκασκαῖος, *α, ον* (*ἄκασκα*)· ἡσυχος, ἀβρός, λεπτὸς (6λ. *ἄκασκα*).
ἀκάτα· ἐσφαλ. ἀνάγν. ἐν Αἰσχ. Ἀγ. 985 (ὁ **Ahrens** ἀναγιν. *ἀκτά*).
ἀ-κατά-βλητος, *ον* (*α* στερ. + *καταβάλλω*)· ὁ μὴ καταβαλλόμενος, ἀκατανίκητος || ἀναμφισβήτητος (π. χ. λόγος).
ἀ-κατ-αγγείωτος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ἀγγεῖα.
ἀ-κατ-άγγελτος, *ον*· ὁ μὴ προκηρυχθείς.
ἀ-κατά-γνωστος, *ον* (*α* στερ. + *καταγιγνώσκω*)· ὃν δὲν πρέπει νὰ καταδικάσῃ τις || ἀθῷος.
ἀ-κατ-αγώνιστος, *ον*=*ἀκατανίκητος* (ὃ 6λ.).
ἀ-κατα-δέκαστος, *ον*· ὁ μὴ δεκαζόμενος.
ἀ-κατά-δεκτος, *ον*· ὁ μὴ ἀποδεκτός.
ἀ-κατα-ζητήτως, ἐπίρ.=*ἀνεξετάστως* (ὃ 6λ.).
ἀ-κατα-θύμιος, *ον*=δυσάρεστος.
ἀ-κατ-αίσχυντος, *ον*· ὁ μὴ καταισχυνθείς.
ἀ-κατ-αιτίᾶτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατηγορήσῃ || ἀθῷος.
ἀ-κατα-κάλυπτος, *ον* (*α* στερ.+*κατακαλύπτω*)· ὁ μὴ κεκαλυμμένος, ἀσκέπαστος.
ἀ-κατά-καυστος, *ον*· ὁ μὴ κατακαείς.
ἀ-κατά-κλυστος, *ον*· ὁ μὴ κατακλυζόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων.
ἀ-κατα-κόσμητος, *ον*· ὁ μὴ κατακεκοσμημένος, ἄτακτος.
ἀ-κατά-κρῐτος, *ον* (*α* στερ. + *κατακρίνω*)· ὁ μὴ κατακριθείς, μὴ καταδικασθείς.
ἀ-κάτ-ακτος, *ον* (*α* στερ. + *κατάγνυμι*)· ὁ μὴ θραυόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θραύσῃ.
ἀ-κατά-ληκτος, *ον* (*α* στερ.+*καταλήγω*)· ὁ ἄνευ τέλους, ἀδιάλειπτος || ἐπὶ στίχων, ὁ ἔχων τὸν τελευταῖον πόδα ὁλόκληρον.
ἀ-κατα-ληπτέω· δὲν ἐννοῶ.
ἀ-κατά-ληπτος, *ον* (*α* στερ, + *καταλαμβάνω*)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταληφθῇ, νὰ κυριευθῇ. — **II** ἀκατανόητος.
ἀ-κατ-άλλακτος, *ον* (*α* στερ. + *καταλλάσσω*)· ὁ μὴ καταλλασσόμενος, μὴ συμβιβαζόμενος, ἀσυμβίβαστος, ἀδιάλλακτος.
ἀ-κατάλληλος, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μὴ κατάλληλος, ἀνάρμοστος || ἀσύμφωνος, ἑτερογενής.
ἀ-κατά-λῡτος, *ον* (*α* στερ.+*καταλύω*)· ὁ μὴ καταλυόμενος, μὴ δυνάμενος νὰ καταλυθῇ, ἀδιάλυτος, ἀκατάργητος || ἄφθαρτος.
ἀ-κατα-μάθητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μάθῃ, νὰ κατανοήσῃ.
ἀ-κατα-μάχητος, *ον* (*α* στερ.+*καταμάχομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑποτάξῃ, ἀνυπότακτος, ἀκατανίκητος, «ἀκαταμάχητος».
ἀκατά-μαχος, *ον*=τῷ προηγ.
ἀ-κατα-μέτρητος, *ον*· ὁ μὴ καταμετρηθείς, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταμετρήσῃ.
ἀ-κατ-ανάγκαστος, *ον*· ὁ μὴ ἀναγκαστικός, μὴ ἠναγκασμένος, ἑκούσιος.
ἀ-κατα-νίκητος, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν, ἀήττητος.
ἀ-κατα-νόητος, *ον* (*α* στερ.+*κατανοέω*)· ὁ μὴ κατανοούμενος, ἀκατάληπτος, «ἀκατανόητος».
ἀ-κατά-παυστος, *ον* (*α* στερ.+*καταπαύω*)· ὁ μὴ σταματῶν (ὁ μὴ ἀναπαυόμενος), ἀδιάκοπος, ἀδιάλειπτος || συνεχής, παντοτινός || ὅ,τι δὲν δύναταί τις νὰ καταπαύσῃ || ὁ μὴ ἱκανὸς νὰ σταματήσῃ ἀπὸ ἓν πρᾶγμα.
ἀ-κατά-πληκτος, *ον*· ὁ μὴ καταπλησσόμενος, ἀτρόμητος.
ἀ-κατα-πληξία, ἡ· τὸ μὴ καταπλήττεσθαι, ἀφοβία.
ἀ-κατα-πολέμητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπολεμήσῃ.
ἀ-κατα-πόνητος, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μὴ καταπονούμενος.
ἀ-κατά-ποτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπίῃ (Ἐβδ.).
ἀ-κατ-άργητος, ὁ μηδέποτε ἀργῶν, ἀκάματος.
ἀ-κατ-άρδευτος, *ον*· ὁ μὴ καταρδευθείς, ἀπότιστος.
ἀ-κατά-σβεστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατασβέσῃ.

ἀ-κατα-σήμαντος, *ον*· ἀσφράγιστος, ἄγραφος: *ἀκατασήμαντον ἔνταλμα*=προφορική παραγγελία.
ἀ-κατά-σκεπτος, *ον*· ἀπερίσκεπτος (Ἐκκλησ.).
ἀ-κατα-σκεύαστος, *ον*· ἀκατέργαστος, οὐχὶ ἐπιμελῶς κατειργασμένος, τραχύς.— **II** ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος λεπτὴν ἐπεξεργασίαν.
ἀ-κατά-σκευος, *ον*· ὁ ἄνευ προετοιμασίας, ἄτεχνος.— **II** ἁπλοῦς ἀρχαϊκός, ἀρχέγονος.
ἀ-κατα-σκήνωτος, *ον*· ἀκατάλληλος πρὸς κατασκήνωσιν.
ἀ-κατα-σκόπητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θεωρῇ ἀτενῶς.
ἀ-κατά-σκοπος, *ον*· ἄσκεπτος.
ἀ-κατα-σκωπτος, *ον*· μὴ ὑποκείμενος εἰς σκώμματα.
ἀ-κατα-σόφιστος, *ον*· ὁ μὴ ἠττώμενος διὰ σοφισμάτων.
ἀ-κατα-στᾰσία, ἡ (*ἀκατάστατος*)· ἀστασία, ἀταξία, ἀστάθεια, σύγχυσις.
ἀ-κατα-στατέω· εἶμαι ἀκατάστατος, ἄστατος.
ἀ-κατά-στᾰτος, *ον* (*α* στερ.+*καθίστημι*)· ἄστατος, ἀσταθής || ἄτακτος, «ἀκατάστατος», ἀκατασκάδιστος || ἀνήσυχος. Ἐπίρ. *ἀκαταστάτως ἔχειν*=εἶμαι ἄστατος.
ἀ-κατά-στροφος, *ον*· ὁ μηδέποτε τελευτῶν.
ἀ-κατα-σχεσία, ἡ· τὸ ἀκατάσχετον καὶ ἀκυβέρνητον.
ἀ-κατά-σχετος, *ον* (*α* στερ. + *κατέχω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναχαιτίσῃ, νὰ σταματήσῃ, ἀκράτητος, ἀκάθεκτος||ἀπειθής, ἀπειθάρχητος. Ἐπίρ. *-τως*.
ἀ-κατά-κτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατατάξῃ, νὰ προσδιορίσῃ.
ἀ-κατά-τρητος, *ον* (*α* στερ. + *κατατετραίνω*)· ὁ μὴ διατρυπηθείς.
ἀ-κατά-τριπτος, *ον*· ὁ μὴ φθειρόμενος διὰ τῆς τριβῆς.
ἀ-κατα-φρόνητος, *ον* (*α* στερ.+*καταφρονέω*)· ὃς δὲν πρέπει νὰ καταφρονηθῇ || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταφρονήσῃ || σπουδαῖος, σημαντικός (λατ. haud spernendus).
ἀ-κατα-χώριστος, *ον*· ἄπεπτος, ἀχώνευτος.
ἀ-κατά-ψεκτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ψέξῃ, ἄμεμπτος.
ἀ-κατά-ψευστος, *ον*· ὁ μὴ ψευδής, μὴ μυθώδης.
ἀ-κατ-έργαστος, *ον*· ὃν δὲν κατειργάσθη τις, ἄμορφος || ἄπεπτος, δύσπεπτος, ἀχώνευτος.
ἀκάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἄκατος* (ὃ βλ.)· ἐλαφρὰ λέμβος, ἐλαφρὸν πλοιάριον, κυρ. ἐπὶ πειρατικῶν (λατ. actuaria).— **II** μικρὸν ἱστίον (πανί).
ἀ-κάτ-οπτος, ὁ μὴ παρατηρηθείς.
"ΑΚΑΤΟΣ, ἡ (ὁ, παρ' Ἡροδότ.)· ἐλαφρὸν πλοῖον, (λατ. actuaria), λέμβος || κυρ. φορτηγὸν πλοῖον || γεν. πλοίου [ᾰκᾰ].
Ἔτυμ.: *ἄκατος* (**ἀκ-τος*, πρβλ. *ἀκόνη, ἄκαινα, ἄκανος* κλπ., μεθ' ὧν ἀνάγεται εἰς ῥ. *ακ-* λόγῳ τοῦ αἰχμηροῦ τῆς *πρῴρας*.
ἀ-κατ-ούλωτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπουλωθείς.
ἀ-κάττῡτος, *ον* (*α* στερ.+*κάττυμα*)· ὁ ἄνευ σανδαλίων, ἀνυπόδητος.
ἄ-καυλος, *ον*· ὁ ἄνευ καυλοῦ.— **II** ἐπὶ πτεροῦ μὴ ἔχοντος κάλαμον.
ἄ-καυστος, *ον* (*α* στερ.+*καίω*)· ὁ μὴ κεκαυμένος || ὃς δὲν ζύναται νὰ καῇ.
ἀ-καυτηρίαστος, *ον*· ὁ μὴ καυτηριασθείς, μὴ στιχθεὶς δι' ἐγκαύματος (ἐπὶ ἵππου).
ἀκαχείατο ἤ *-ήατο*, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἠκάχηντο*, γ' πληθ. ὑπερσ. παθ. τοῦ *ἀχέω* (ὃ βλ.).
ἀκάχησα, ἐπ. ἀντὶ *ἠκάχησα*, ἀναδιπλ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀχέω*.
ἀκαχῆσθαι, ἀκαχήμενος, ἐπ. τύποι ἀντὶ *ἠκαχῆσθαι, ἠκαχήμενος*, ἀπρφ. καὶ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ *ἀχέω ἠκάχημαι*.
ἀκαχήσω, ἀναδιπλ. μέλ. τοῦ *ἀχέω* (ὃ βλ.).
ἀκάχηται, ὑποτ. τοῦ ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀχέω* (ὃ βλ.).
ἀκᾰχίζω, ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *ἀχέω*· λυπῶ, ἐνοχλῶ, ἀνιῶ τινα.— Παθ. λυποῦμαι, πικραίνομαι. Ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἄχομαι*].
ἀκαχμένος, η, ον (*ἀκή*)· μυτερός, ὀξεῖαν ἔχων ἀκμὴν (μτχ. παθ. πρκ. ὡσεὶ ἀπὸ ρήμ. **ἄκω* = ὀξύνω, τῆς ὁποίας ὅμως μτχ. οὐδεὶς ἐνεστ. ὁριστ. εἶναι ἐν χρήσει.
Ἔτυμ.: *ἀκαχμένος* ⟨ *ἀκακσμένος*, ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ak- ἢ aq-, ἐξ ἧς καὶ τὰ: *ἄκανθα, ἄκανθος, ἀκανθίς, ἀκανίζω—ἀκή, ἀκίς, ἀκμή·ἀκόνη—ἄκρος, ἄκρις, ἄκρα, ἀκρὶς* — *ἀκωκή* (κατὰ τὸ *ἀγωγή*), *ἄκων* (=ἀκόντιον), *ἀκοντίζω* — καὶ ἐκ τῆς κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τῆς *ακ-* ῥ. *οκ-*: *ὀξύς, ὄξος, ὀξίνη*—λατ. **aceo, acer, acies, acus, acuo, acumen** κ.ἄ.
ἀκάχοιτο, εὐκτ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀχέω*.
ἀκάχοντο, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἠκάχοντο*, ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀχέω*.
ἀ-κέαστος, *ον* (*α* στερ.+*κεάζω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ σχίσῃ ἢ νὰ χωρίσῃ, πρβλ. Ἡσυχ. «*ἀκέαστος· ἄκλαστος*».
ἀκειόμενος, ἐπ. τύπος τῆς μτχ. τοῦ παθ. ἐνεστ. τοῦ *ἀκέομαι* (ὃ βλ.).
ἀκειρε-κόμας, *-ου*, ὁ=*ἀκερσεκόμης* (ὃ βλ.).
ἀ-κειρό-κομος, *ον*· ἀκούρευτος.
ἀ-κεκρυμμένως· μὴ κεκρυμμένως, φανερῶς.
ἀ-κέλευστος, *ον* (*α* στερ.+*κελεύω*)· ὁ μὴ κελευσθείς, μὴ διαταχθείς, μὴ παρακινηθείς.
ἀ-κέλῡφο ;, *ον*· ὁ μὴ ἔχων κέλυφος, ἤτοι σκληρὸν φλοιὸν (ἐπὶ καρπῶν).
ἀ-κενό-δοξος, *ον*· ἄνευ ματαιόφρονος κενοδοξίας.
ἄ-κενος, *ον*=ἄνευ κενοῦ.
ἀ-κενό-σπουδος, *ον*· ὁ ἀποφεύγων ματαίας ἀσχολίας.
ἀ-κέντητος, *ον* (*α* στερ.+*κεντέω*)· ὁ μὴ κεντηθείς (διὰ βουκέντρου) || ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην κέντρου.
ἄ-κεντρος, *ον* (*α* στερ.+*κέντρον*)· ὁ μὴ ἔχων κέντρον (κεντρί, ἐπὶ κηφήνων π.χ., ἀλέκτορος κλπ.) || μτφρ. ὁ ἄνευ δραστηριότητος, ἄνευ δυνάμεως.— **II** ὁ μὴ κεντρικός.
ἀκέομαι· ἐπ. πρτ. *ἀκεόμην*· μέλ. *ἀκέσομαι*, ἐπ. *ἀκέσσομαι*, ἀττ. *ἀκοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἠκεσάμην*, ἐπ. προστ. *ἄκεσαι*· ἀποθ. (*ἄκος*)· θεραπεύω, περιποιοῦμαι, φροντίζω· **2)** καταπαύω, σταματῶ (π.χ. δίψαν). **3)** Γενικῶς, ἐπιδιορθώνω, ἐπισκευάζω || καρικώνω (ὑφάσματα, ἐνδύματα κλπ.)· [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄκος*].
ἀ-κέραιος, *ον* (*α* στερ.+*κεράννυμι*)· ὁ μὴ ἀναμεμιγμένος, ἀμιγής, καθαρός || καθαρὸς κατὰ τὸ γένος || ἄδολος, εἰλικρινής || ὁλόκληρος (λατ. **integer**). —**II** (πρβλ. *ἀ-κήριος* Α) ἀβλαβής, ἀλεηλάλητος (ἐπὶ χωρῶν) || γεν., μὴ μειωμένος, ἄγγιχτος, ἀπείρακτος|| δροσερός, ἀνθηρός, δραστήριος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κεράννυμι* καὶ *ἀκήρατος*]. Ἐκ τούτου τὸ
ἀκεραιότης, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁλότης || χρηστότης, εἰλικρίνεια.
ἀ-κέρασ̆τος, *ον* (*α* στερ.+*κεράννυμι*)· ἀμιγής, καθαρὸς ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα.
ἀ-κέρᾱτος, *ον* (*α* στερ.+*κέρας*)· ὁ ἄνευ κεράτων.
ἀ-κέραυνος, *ον*=τῷ ἑπομ.
ἀ-κεραύνωτος, *ον* (*α* στερ. + *κεραυνόω*)· ὁ μὴ πληγεὶς διὰ κεραυνοῦ, ἀκεραυνοβόλητος.
ἀ-κέρδεια, ἡ (*ἀκερδής*)· ἡ ἔλλειψις κέρδους, ἀπώλεια, ζημία. Ἐκ τοῦ
ἀ-κερδής, *ἐς* (*α* στερ.+*κέρδος*)· ὁ ἄνευ κέρδους|| ὁ φέρων ζημίαν, ἐπιζήμιος (μὴ φέρων κέρδος).— **II** ὁ μὴ ὢν ἅπληστος κέρδους. Ἐπίρ. *ἀκερδῶς* = ἄνευ κέρδους, δωρεάν.
ἀ-κέρκιστος, *ον* (*α* στερ. *κερκίζω*)· ἀνύφαντος, μὴ ὑφασμένος.
ἄ-κερκος, *ον* (*α* στερ.+*κέρκος*)· ὁ ἄνευ οὐρᾶς.
ἀ-κερματία, ἡ (*α* στερ.+*κέρμα*)· ἔλλειψις κερμάτων, χρημάτων, «ἀναπαραδιά».
ἄ-κερος, *ον*=*ἄκερως* (ὃ βλ.).
ἀ-κερσε-κόμης, *-ου*, ὁ (*α* στερ.+*κείρω*+*κόμη*)· ὁ ἔχων τὴν κόμην μὴ κεκαρμένην, ἀκούρευτος (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος) || ὡς. ὁ ἀεὶ νέος ἢ νεάζων, διότι οἱ νεανίαι τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἔτρεφον μακρὰν κόμην μέχρις ἀνδρικῆς ἡλικίας.
ἄ-κερχνος, *ον*=ἄνευ κέρχνου (=βραχνάδος).— **II** ἐνεργ. ὁ θεραπεύων τὴν βραχνάδαν.
ἄ-κερως, *ων*, γεν. *-ω*, καὶ *ἀκέρωτος, ον*=*ἀκέρατος* (ὃ βλ.).

ἀκέσασθε, Προστ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀκέομαι.***

ἀκεσία, ἡ = ***ἄκεσις*** (ὃ βλ.).

ἀκεσί-μβροτος, ***ον***· ὁ θεραπεύων βροτούς (περὶ τοῦ Ἀσκλ.).

ἀκέσιμος, ***ον*** (***ἀκέομαι***)· ὑγιεινός, θεραπευτικός.

ἀκεσί-νοσος, ἐπ. ***ἀκεσσί-νοσος, ον*** (***ἀκέομαι***+***νόσος***)· ὁ θεραπεύων τὰς νόσους.

ἀκέσιος, ***ον***· ὁ θεραπεύων (ἐπών. τοῦ Ἀπόλλ.).

ἀκεσί-πονος, ***ον***· ὁ καταπραΰνων πόνους, ἐλαττῶν κόπον.

ἄκεσις, ***-εως,*** ἡ (***ἀκέομαι***)· θεραπεία, περιποίησις, ἐπιδιόρθωσις || ἰατρικὸν (εἶδος ἐμπλάστρου) [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄκος***].

ἄκεσμα, τὸ (***ἀκέομαι***)· ἰατρικόν, θεραπεία [δι' ἐτυμ. ὃλ. ***ἄκος***].

ἀκέσομαι, μέλ. τοῦ ***ἀκέομαι.***

ἀκεσσ—· διὰ τὰς ἀπὸ τούτου ἀρχομένας λέξεις ὃλ. ἐν ***ἀκεσ-.***

ἀκεστήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***ἀκέομαι***)· ὁ θεραπευτής, ὁ ἐπιδιορθωτής, ὁ ἰατρεύων, ὁ ἰατρός· ***ἀκεστὴρ χαλινὸς*** (ὡς ἐπίθ.) = ὁ χαλινὸς ὅστις δαμάζει τὸν ἵππον (ὁ δαμαστικὸς ὃηλ. τοῦ ἵππου) [δι' ἐτυμ. μλ. ***ἄκος***].

ἀκεστής, ***-οῦ,*** ὁ = ***ἀκεστὴρ*** (ὃ μλ.)· διορθωτὴς ἐσχισμένων ἱματίων (βλ. ***ἀκέομαι*** 3) [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄκος***].

ἀκεστικὴ (***τέχνη***), ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ***ἀκεστοῦ*** (τ. ἔ. τοῦ διορθωτοῦ ἱματίων) (βλ. ***ἀκεστὴς—ἀκεστήρ***).

ἀκεστίς, ***-ίδος,*** ἡ· ῥάβδος σιδηρᾶ (τῶν μεταλλουργῶν).

ἀκεστορία, ἡ (***ἀκέστωρ***)· ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν.

ἀκεστός, ἡ, ὸν (***ἀκέομαι***) = ***ἀκέσιμος*** || θεραπεύσιμος || τοῦ ὁποίου εὐκόλως δύναται νὰ ἀνορθωθῇ τὸ φρόνημα, ὃς εὐκόλως ἀναζωογονεῖται.

ἀκέστρα, ἡ· ἡ μεγάλη θελόνη ῥαφῆς, «σακκοράφα» [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄκος***].

ἀκέστρια, ἡ, θηλ. τοῦ ***ἀκεστής***· ῥάπτρια «μπαλωματοῦ».

ἀκεστρίς, ***-ίδος,*** ἡ· θηλ. τοῦ ***ἀκεστὴρ*** (ὃλ. λ.).

ἀκεστρον, τὸ (***ἀκέομαι***)· φάρμακον, ἰατρικὸν [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἄκος***].

ἀκεστύς, ***-ύος,*** ἡ, Ἰων. τύπος ἀντὶ τοῦ ***ἄκεσις*** (ὃ ὃλ.).

ἀκέστωρ, ***-ορος,*** ὁ· (***ἀκέομαι***)· ὁ θεραπεύων, ὁ σωτὴρ [δι' ἐτυμ. ὃλ. ***ἄκος***].

ἀκεσ-φορία, ἡ· θεραπεία, σωτηρία.

ἀκεσ-φόρος, ***ον*** (***ἄκος***+***φέρω***)· ὁ φέρων θεραπείαν, ὁ θεραπεύων.

ἀκεσ-ώδῦνος, ***ον*** (***ἀκέομαι***+***ὀδύνη***)· ὁ ἰατρεύων τὰς ὀδύνας, ὁ καταπαύων τοὺς πόνους, παυσίπονος.

ἀ-κέφᾰλος, ***ον*** (α στερ.+***κεφαλὴ***)· ὁ ἄνευ κεφαλῆς || ὁ ἄνευ ἀρχῆς.

ἀκέων, ***ἀκέουσα*** (***ἀκήν***), μετοχικὸς τύπος χρησιμοποιούμενος παρ' Ὁμ. ὡς ἐπίρ.· ἡσύχως, ἀδορύβως, σιωπηλῶς || κατὰ τὸ πλεῖστον κατ' ὄνομ. ἑνικ. ἔστω καὶ ἂν τὸ ῥῆμα κεῖται κατὰ πληθ. ἀρ.: ***ἀκέων δαίνυσθε***=τρώγετε ἐν σιγῇ.—ὁ δυϊκ. ἀπαντᾷ ἅπαξ (***ἀκέοντε***), ὁ δὲ πληθ. οὐδέποτε. Καίτοι ἀπαντᾷ τὸ θηλ. ***ἀκέουσα,*** ἐν τούτοις τὸ ἀρσ. ***ἀκέων*** εὑρηται συνημμένον καὶ μετὰ θηλ.: ***Ἀθηναίη ἀκέων ἧν.***

Ἔτυμολ. : ἀκέων· ***ἀκὴν*** (ὃ βλ.), δωρ. ***ἀκᾶ*** (ὀργαν. παρὰ Πινδ.)· πρβλ. ὁμηρ. ***ἤκα*** (ἠρέμως, ἡσύχως, ἐλαφρῶς), ***ἧκιστος*** (=ὁ πλέον ἀργός, βραδύς), ἀττ. ***ἥκ-ιστος, ἧττων.***

ἈΚΗ', ἡ· οὐσιαστικόν, ἀναφερόμενον ὑπὸ παλαιῶν Γραμματικῶν ὡς ἔχον τρεῖς σημασίας: **1)** αἰχμή, κόψις (ὅθεν τὰ: ***ἀκίς, ἀκωκή, ἀκμή, αἰχμή, ἀκόνη, ἄκρος,*** καὶ τὰ λατ. **acies,** acuo). **2)** σιγή, σιωπή, ἡσυχία (ὅθεν τὰ: ***ἀκήν, ἀκέων, ἀκᾶ, ἄκασκα***). **3)** θεραπεία (ὅθεν τὸ ***ἀκέομαι,*** ἴσως δὲ καὶ τὰ ***αἴκαλος, αἰκάλλω***) [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἀκαχμένος***].

ἀκηδεί, ἐπίρρ.=***ἀκηδῶς*** (ὃλ. ***ἀκηδής***).

ἀκήδεια, ἡ (***ἀκηδής***)· ἀμέλεια, ἀφροντισία, ἀδιαφορία.

ἀ-κήδεστος, ***ον*** (α στερ.+***κηδέω***)· περὶ οὗ οὐδεὶς ἐφρόντισεν, ἀφρόντιστος || ἄταφος, μὴ τυχὼν τῶν προσηκουσῶν τελετῶν τῆς ταφῆς. Ἐκ τούτου τὸ

ἀκηδέστως, ἐπίρ. τοῦ ***ἀκήδεστος,*** ἀλλὰ μετὰ ἐνεργ. σημ.· ἄνευ φροντίδος δι' οἱονδήποτε || ἄνευ τύψεων συνειδήσεως, ἀπανδρώπως, ἀσπλάγχνως.

ἀ-κήδευτος, ***ον***· ἄταφος.

ἀκηδέω, μέλ. ***-ήσω,*** ἀόρ. α' ***ἠκήδησα,*** ἐπ. ***ἀκήδεσα***· δὲν λαμβάνω φροντίδα περί τινος, παραμελῶ || δὲν δίδω προσοχήν, περιφρονῶ, μετὰ γεν. Ἐκ τοῦ:

ἀ-κηδής, ***ἐς*** (α στερ.+***κῆδος***)· ὡς παθ., περὶ οὗ δὲν φροντίζει τις || ἀκήδευτος, ἄταφος.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ φροντίζων διά τίποτε, ὁ μὴ σκοτιζόμενος διά τίποτε (λατ. securus). **2)** ἄφροντις, ἀμελής, ἀδιάφορος.

ἀ-κηδία, ἡ·=***ἀκήδεια*** (βλ. λ.).

ἀ-κηδιασμός, ὁ· πρᾶξις τοῦ ***ἀκηδιῶντος, ἀκηδία*** (βλ. λ. λ.), ἀμέλεια.

ἀ-κηδιαστής, ὁ· ὁ ὑποκείμενος εἰς ***ἀκηδίαν*** (βλ. λ.).

ἀ-κηδιάω· εἶμαι ἄφροντις, ἀπερίσκεπτος· **2)** εἶμαι ἀπαναρκωμένος, κατεξηντλημένος (Ἔδδ.).

ἀκήκοα· ἀττ. πρκ. τοῦ ***ἀκούω.***

ἀ-κήλητος, ***ον,*** (α στερ.+***κηλέω***)· ὁ μὴ ***κατακηλούμενος,*** μὴ γοητευόμενος || ὅθεν, ἀδυσώπητος, ἀνένδοτος, μὴ καταπραϋνόμενος, σκληρός.

ἀ-κηλῖδωτος, ***ον***· ἄνευ κηλῖδος, καθαρὸς||ἀγνὸς (ἔκκλησ.).

ἄκημα, τὸ=***ἄκεσμα*** (ὃ βλ.)· θεραπεία, ἴαμα, φάρμακον.

ἀ-κήμωτος, ***ον***· ὁ μὴ ἔχων ***κημόν,*** μὴ πεφιμωμένος.

ἀκήν, κυρ. αἰτ. τοῦ ***ἀκή*** 2, (ὃ βλ.), ἀλλὰ μόνον ὡς ἐπίρ. ἐν χρήσει· ἡσύχως, σιωπηλῶς, ἀδορύβως [δι' ἐτυμ. ὃλ. ***ἀκέων***].

ἀ-κήπευτος, ***ον***· ὁ μὴ ὢν ἐν κήπῳ, **ἄγριος.**

ἄ-κηπος, ***ον***· ὁ ἄνευ κήπου.

ἀ-κηράσιος, ***ον*** (α στερ.+***κεράννυμι***) || ὁ μὴ ἀναμεικτος, ἀμιγής, καθαρός||ἐπομ. ἄθικτος, ἀνέγγιχτος, λατ. **integer** || γεν., ἀγνός, πρόσφατος, νωπός· [***ἀκηράσιος*** ἀντὶ ***ἀκηράτιος*** ὃ ἐκ τοῦ ***ἀκήρατος***].

ἀ-κ ᾽ρᾰτος, ***ον*** (α στερ.+***κεράννυμι***)· ἀμιγής, ἀμόλυντος, καθαρὸς || ἐπὶ προσ., μὴ διεφθαρμένος, ἀμόλυντος, τίμιος, εὐθὺς || μετὰ γεν., ἀγνὸς ἀπό τι, ὁ μὴ μολυνθεὶς ἀπό τι.— **II** (βλ. ***ἀ-κήριος*** Α) ἀκέραιος, ὁλόκληρος || δραστήριος, ἀνδρικός, ἀδάμαστος.

Ἔτυμ.: ἀκήρατος=ἀμιγής (δι' ἐτυμ. ὃλ. ***κεράννυμι***). —***ἀκήρατος***=ἀκέραιος· πρβλ. ***ἀ-κήριος*** Α, ***ἀ-κέραιος*** (ἐν πᾶσι τούτοις α στερ.)· πρβλ. ὡσ. ***κηρ***(=θάνατος), ***κηραίνω***(=βλάπτω, ζημιῶ), λατ. **caries, cariosus.**

ἀ-κήριος, ***ον*** (Α) (α στερ.+***κήρ***)· ὁ μὴ βλαβεὶς ὑπὸ τῶν ***Κηρῶν*** (=***Ἐρινύων***), ἀβλαβής.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ προξενῶν βλάβην, ἀβλαβής, ἄκακος [δι' ἐτυμ. ὃλ. καὶ ***ἀκήρατος*** II].

ἀ-κήριος, ***ον*** (Β) (α στερ.+***κῆρ***)· ὁ ἄνευ καρδίας ἢ τόλμης, ἄκαρδος, ἄτολμος, δειλός, ἄθυμος (**λατ. vecors**).

ἀκηρότατος, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἀκηρατώτατος,*** ὑπερθ. τοῦ ***ἀκήρατος.***

ἀκηρυκτεί καὶ **ἀκηρυκτί,** ἐπίρ.· ἄνευ προκηρύξεως, ἀπροκηρύκτως || κυρ. ἄνευ σημαίας ἀνακωχῆς. Ἐκ τοῦ

ἀ-κήρυκτος, ***ον*** (α στερ.+***κηρύσσω***)· ὁ μὴ προαγγελθείς, μὴ προκηρυχθείς: ***ἀκήρυκτος πόλεμος***= αἰφνίδιος πόλ. (χωρὶς προειδοποίησιν), ἢ πόλεμος, καθ' ὃν οὐδεὶς κῆρυξ ἐγίνετο δεκτός, ἀσπονδος, ἀμείλικτος. **2)** ἄδοξος, ἄγνωστος. **3)** περὶ οὗ δὲν ἐκόμισεν ἀγγελίαν κῆρυξ, δὲν ἔστειλέ τις εἰδήσεις. Ἐκ τούτου τὸ

ἀκηρύκτως, ἐπίρ.=***ἀκηρυκτεί*** (ὃ ὃλ.).

ἀ-κήρωτος, ***ον*** (α στερ.+***κηρόω***)· ὁ μὴ κεκαλυμμένος διὰ κηροῦ, μὴ ***ἀλειμμένος*** κηρῷ, ἀκήρωτος.

ἀκηχέδαται ἢ **ἀκηχέαται,** ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἀκήχηνται,*** γ' πληθ. τοῦ ἀναδιπλ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἀχέω.***

ἀκηχέμενος, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἀκαχημένος,*** μτχ. τοῦ ἀναδιπλ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἀχέω.***

ἀ-κιβδήλευτος, ***ον*** = τῷ ἑπομ.

ἀ-κίβδηλος, ***ον*** (α στερ.+***κίβδηλος***)· ἀνόθευτος, γνήσιος || ὡσ. ἄδολος, τίμιος.

ἀ-κιδνός, ***ή, όν*** (καὶ ***ἄκιδνος,*** ἀβαθ. ἐτυμολ.)· ἀδύνατος, ἀσθενής, μαραμένος· παρ' Ὁμ. μόνον κατὰ συγκρ. ***ἀκιδνότερος.***

ἀκῐδ-ώδης, (***ἀκὶς***+***εἶδος***)· ὁμοιάζων πρὸς ἀκίδα, ἔχων ὀξεῖαν ἄκραν, ὀξύς.

ἀκῐδωτός, ***ή, όν***=τῷ προηγ.

ἀ-κίθᾰρις, ι, γεν. **-ιος** (α στερ.+**κιθάρα**)· ἄνευ κιθάρας ἢ ἄνευ κιθαρίσματος.

ἄ-κῑκυς, -υος, ὁ, ἡ (**α** στερ. + **κῖκυς**)· ἄνευ σθένους, ἄνευ δυνάμεως, ἀδύνατος.

ἀκῖναγμα, τὸ (καὶ **-γμός,** ὁ)· τίναγμα.

ἀκῑνάκης, -ου ἢ **-εος,** ὁ (λατ. **acīnăcēs**), Περσικὴ λάξις· βραχὺ καὶ εὐθὺ ξίφος.

ἀ-κίνδῡνος, **ον** ὁ ἄνευ κινδύνου, ἀπηλλαγμένος κινδύνου, ἀσφαλής || ἐπομ. ὁ ἀποφεύγων κινδύνους, ἀνανδρος. Ἐπίρ. **-νως.**

ἀ-κινδῡνότης, -ητος, ἡ· τὸ μὴ εἶναι ἐν κινδύνῳ, ἔλλειψις κινδύνου.

ἀ-κινδῡν-ώδης, ες· ὁ μὴ ἔχων ὄψιν ἐπικίνδυνον.

ἀ-κῑνήεις, -εσσα, -εν=**ἀκίνητος** (ὃ βλ.).

ἀ-κῑνησία, ἡ· τὸ μὴ κινεῖσθαι, ἔλλειψις κινήσεως.

ἀ-κῑνητέω=εἶμαι ἀκίνητος.

ἀ-κῑνητίζω=**ἀκινητέω** (ὃ βλ.).

ἀ-κίνητος, **ον** (σπαν. **-η, -ον**) (**α** στερ.+**κινέω**)· ὁ μὴ κινούμενος, ἀκίνητος||ἐντεῦθεν, ἀργός, ὀκνηρός, νωθρός. **2)** ἀμετάβλητος, σταθερός, ἰσχυρογνώμων.— **II** ἀμετακίνητος, ὃν εἶναι δύσκολον νὰ κινήσῃ τις. **2)** ὃν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κινήσῃ τις ἢ νὰ ψαύσῃ||ἀπαραβίαστος, ἱερὸς (λατ. **non movendus**) || ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαδοθῇ, ἀπόρρητον (**ἀκίνητα ἔπη**).

ἀκίνιος, ὁ· στέφανος ἐξ ἀκίνου.

ἄκῑνος, ὁ· εἶδος βασιλικοῦ πυκνοφύλλου καὶ λίαν εὐώδους.

ἄ-κῖος, **ον** (**α** στερ.+**κίς**)· ὁ ἄνευ σκωλήκων, ὁ μὴ σκωληκοφαγωμένος || ἀθλαβής, ὑγιής. Ὑπερθ. **ἀκιώτατος.**

ἀκῖρός, **ὁν**=**ἀκιδνὸς** (ὃ βλ.)· κατ' ἄλλους **ἄκιρος.**

ἄκίς, -ίδος, (**ἀκή,** λατ. **acies**)· αἰχμή, μύτη, ἀκωκή|| μυτερὸν ἐργαλεῖον||μτφρ. κέντρον(κεντρί,κίνητρον): **πόθων ἀκίδες**=τὰ **κέντρα** (βλ. λ.) τῶν ἐπιθυμιῶν.

ἀ-κίχητος, **ον** (**α** στερ.+**κιχάνω**)· ὁ ἀνέφικτος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ φθάσῃ||ἐπὶ προσ., ὃν δὲν δύναταί τις νὰ φθάσῃ διὰ τῆς προσευχῆς ἢ παρακλήσεως), ἀδυσώπητος, ἀκαμπτος.

ἀκκίζομαι, ἀποθ. (**ἀκκώ**)· προσποιοῦμαι ἀδιαφορίαν, κάμνω πὼς δὲν θέλω τι (ὅπερ ὅμως τοὐναντίον **ἐπιθυμῶ σφόδρα**) || κάμνω νάζια, κάμνω τσακίσματα, ὑποκρίνομαι τὸν σεμνόν (κυρ. **ἐπὶ κορασίδων, ὄθεν σεμνῶν**) || γενικῶς, προσποιοῦμαι.

ἀκκιπήσιος, ὁ· ἰχθὺς περιζήτητος παρ' ἀρχαίοις, εἶδος ὀξυρύγχου (λατ. **acipenser**).

ἀκκισμός, ὁ· προσποίησις ἀδιαφορίας || σεμνοτυφία, ψευδοκοσμιότης.

ἀκκώ, ἡ, γεν. **ἀκκοῦς**· «μπαμπρούλα», «σκιάχτρο» || φανταστικὸν φόβητρον, δι' οὗ αἱ τροφοὶ ἐφόβιζον τὰ παιδία.—Κατ' ἄλλους, μωρὸν γύναιον.

ἀ-κλαγγί, (**κλαγγή**)· ἄνευ κλαγγῆς, ἄνευ θορύβου.

ἀ-κλάρωτος, δωρ. τύπος ἀντὶ **ἀκλήρωτος** (ὃ βλ.).

ἄ-κλαστος, **ον** (**α** στερ.+**κλάω**)· ἄθραυστος.

ἄ-κλαυστος, ον (ἡ **ἄ-κλαυτος**), **ον** (**α** στερ.+**κλαίω**)· παθ., ὁ μὴ κλαυθείς, μὴ θρηνηθείς, ἄκλαυτος (ἰδίᾳ κατὰ τὸν ἐνταφιασμόν).— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ κλαίων, μὴ δακρύων.

ἀ-κλεής, **ές,** γεν. **-έος**· αἰτ. **ἀκλεᾶ,** ἰων. **ἀκλεῆ,** ποιητ. **ἀκλέᾰ** (**α** στερ.+**κλέος**)· ὁ ἄνευ φήμης, ἄδοξος, ἄσημος· οὐδ. **ἀκλεὲς** ὡς ἐπίρ.=ἀδόξως.

ἀ-κλεΐα, ἡ (**ἀ-κλεής**)· ἀδοξία, δυσφημία.

ἀ-κλειής, ές, ἐπ. τύπος ἀντὶ **ἀκλεὴς** (ὃ βλ.).—Ἐπικ. ἐπίρ. **ἀκλεὲς ὣς**=**ἀκλεῶς** (βλ. λ.).

ἄ-κλειστος, ον, ἰων. **ἀ-κλῄϊστος,** ἀττ. συνῳρ. **ἄκλητος** (**α** στερ.+**κλείω**)· ὁ μὴ κεκλεισμένος, μὴ μανδαλωμένος, μὴ στερεωμένος.

ἄ-κλεπτος, **ον**· ὁ μὴ κλέπτων, μὴ ἁπατῶν.

ἀκλεῶς, ἐπίρ. τοῦ **ἀκλεὴς**=ἀδόξως.

ἀ-κλῃής, ές, ποιητ. τύπος ἀντὶ **ἀκλεὴς** (ὃ βλ.).

ἀ-κλῄϊστος, ἰων. τύπος ἀντὶ **ἄκλειστος** (ὃ βλ.).— **II** (**κλεΐζω**)· ἄδοξος || ἀνώνυμος.

ἀ-κλήματος, **ον** (**α** στερ.+**κλῆμα**)· ὁ μὴ προερχόμενος ἐκ τῆς ἀμπέλου.

ἀ-κληρέω· εἶμαι ἄκληρος || εἶμαι ἀτυχής.

ἀ-κλήρημα, -ατος, τό· ἀπώλεια, ἀτύχημα.

ἀ-κληρία, ἡ· ἀτυχία.

ἄ-κληρος, **ον** (**α** στερ.+**κλῆρος**)· ὁ ἄνευ κλήρου (λαχνοῦ) ἢ μερίδος, πτωχός, ἔνδεής. **2)** ὁ ἄνευ κλήρου ἢ συμμετοχῆς εἴς τι πρᾶγμα (μετὰ γεν.).—**II** ὁ μὴ διὰ κλήρου διανεμηθείς, ἀκλήρωτος, ἀδιανέμητος, ὁ ἄνευ ἰδιοκτήτου. Πρβλ. καὶ τὸ τῆς νάας «ἄκληρος»=ὁ ἄνευ «κλήρας», τ. ἔ. ἄνευ ἀπογόνου.

ἀ-κληρωτεί (ἢ **-τί**)· ἄνευ τῆς χοήσεως κλήρου.

ἀ-κλήρωτος, **ον** (**α** στερ.+**κληρόω**)· ὁ ἄνευ κλήρου ἢ μερίδος ἔν τινι πράγματι (μετὰ γεν.).— **II** ὁ μὴ διὰ κλήρου διαμοιρασθείς.

ἄ-κλῃστος, **ον,** ἀττ. τύπος ἀντὶ **ἄκλειστος** (ὃ βλ.).

ἀ-κλητί, ἐπίρ. ἄνευ προσκλήσεως.

ἄ-κλητος, **ον** (**α** στερ.+**καλέω**)· ὁ μὴ προσκεκλημένος, ἀκάλεστος.

ἀ-κλίνής, **ές** (**α** στερ.+**κλίνω**)· ὁ μὴ κλίνων πρός τινα τῶν πλευρῶν, μὴ παρεκκλίνων || ἀσάλευτος, σταθερός.

ἀ-κλῑσία, ἡ· τὸ εἶναί τι (να) ἄκλιτον.

ἄ-κλονος, **ον**· ὁ μὴ κλονιζόμενος.

ἄ-κλοπος, **ον**· ὁ μὴ κλαπείς.— **II** ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δελεασμὸν ἢ ἀποπλάνησιν.— **III** ὁ μὴ λάθρα ὑποκεκρυμμένος.

ἀ-κλῠδώνιστος, **ον**· ὁ μὴ κλυδωνιζόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων || ὁ προφυλασσόμενος ἀπὸ τὴν τρικυμίαν.— **II** ἐπίρ. **-στως**=ἄνευ κλυδωνισμοῦ.

ἄ-κλυστος, **ον,** σπαν. καὶ **-η, -ον** (**α** στερ.+**κλύζω**) =**ἀκλῠδώνιστος**· ὁ μὴ κλυδωνιζόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἀκύμαντος. **2)** ὁ μὴ κατακλυζόμενος, μὴ περιβρεχόμενος, ὑπὸ τῶν κυμάτων

ἄ-κλῠτος, **ον** (**α** στερ.+**κλύω**)· ὁ μὴ ἀκουσθείς.

ἄ-κλων, ὁ, ἡ· ὁ ἄνευ κλώνων (κλάδων).

ἄ-κλωστος, **ον** (**α** στερ. + **κλώθω**)· ὁ μὴ κεκλωσμένος.

ἀκμάζω, μέλ. **-άσω** (**ἀκμή**)· εἶμαι ἐν πλήρει ἀνθήσει (ἀκμῇ), εἶμαι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου, εἶμαι ὥριμος (τέλειος) ἄνδρας, πλήρης σφρίγους καὶ δυνάμεως || ὄθεν, ἀκμάζω, εἶμαι πλούσιος ἀπό πρᾶγμά τι: **ἀκμάζειν πλούτῳ** κλπ. || μετ' ἀπρφ., εἶμαι ἀρκούντως ἰσχυρὸς διά νὰ πράξω τι || ἀλλ' ἀπροσ. μετ' ἀπρφ.=εἶναι ὁ πλέον κατάλληλος καιρὸς νὰ γίνῃ τι.

ἀκμαῖος, **α, ον** (**ἀκμή**)· ὁ ἐν πλήρει ἀκμῇ, ὁ ζωηρός, ῥωμαλέος, πλήρης ζωῆς, εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του· **ἀκμαῖος φύσιν**=εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἰσχύος του.— **II** ἐγκαίρως, εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν (λατ. **opportunus**).

ἀκμαιστής=ἀκμαῖος (ὃ βλ.).

ἀκμαστικός, ή, όν=ἀκμαῖος (ὃ βλ.).

ἀκμή, ἡ (**ἀκή,** λατ. **acies**)· αἰχμή, ὀξὺ σημεῖον || κόψις || παροιμ. **ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς**=κυρ. εἰς τὴν κόψιν τοῦ ξυραφιοῦ, τ. ἔ. εἰς τὸ κρισιμώτερον σημεῖον || **ἀμφιδέξιοι ἀκμαί** = τὰ δάκτυλα ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ὡς καὶ **ποδῶν ἀκμαί.** **2)** Τὸ ὕψιστον ἢ σπουδαιότατον σημεῖον παντὸς πράγματος, τὸ ἄνθος, ἡ ἀκμή, τὸ ζενίθ, κυρ. ἐπὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου: **ἀκμὴ ἥβης**=λατ. **flos aetatis**· **ἀκμὴ θέρους**=τὸ μέσον τοῦ θέρους.—Γενικῶς, ἰσχύς, δύναμις, ζωτικότης. **3)** συνών. τῷ **καιρός,** τ.ἔ. ἡ καταλληλοτέρα στιγμὴ || **ἀκμὴ** (ἐνν. **ἐστι**) μετ' ἀπρφ.=εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμὴ νά... || **ἐπ' ἀκμῆς εἶναι**+ἀπρφ. =εἶμαι εἰς τὸ σημεῖον (εἰς τὴν ἀκμὴν) νὰ (πράξω τι). [δι' ἐτυμ. βλ. **ἀκαχμένος**]

ἀκμήν, κυρ. αἰτ. τοῦ **ἀκμὴ** ἐν ἐπιρ. χρήσει εἰς μίαν στιγμήν, ἀμέσως, τώρα δά, πρὸ μιᾶς στιγμῆς || ἀκόμη τώρα, ἀκόμη (ὅπως τὸ **ἔτι**).

ἀκμηνός, ή, όν (**ἀκμή**)· **ἀκμαῖος,** ἐν πλήρει ἀναπτύξει, ἐν πλήρει δαλερότητι.

ἄκμηνος, **ον**· ὁ νηστεύων, ἀπεχόμενος τροφῆς [ἀδεῖ. ἐτυμολ.· πρβλ. αἰολ. **ἄκμα** = νηστεία, ἔνδεια (παρ' Ἡσυχ.)].

ἀ-κμής, -ῆτος, ὁ, ἡ, (**α** στερ.+**κάμνω**) = **ἀκάμας** (ὃ βλ.)· ἀκούραστος, ἀκατάπονητος (κυρ. ὁ μὴ **κάμνων**=μὴ ἀποκάμνων), ζωηρός.

ἀκμητεί (καὶ **-τί**), ἐπίρ.=ἄνευ κόπου, εὐκόλως.

ἄ-κμητος, **ον** (**α** στερ.+**κάμνω**) = **ἀκμὴς** (ὃ βλ.)· ὁ μὴ ἀποκάμνων, ἀκούραστος. **II** ὁ μὴ προξενῶν κόπον.

ἀκμό-θετον, τό (*ἄκμων*+*τίθημι*)· τό ὑπόβαθρον τοῦ ἄκμονος (τ. ἔ. τό ξύλον, ἐπί τοῦ ὁποίου στερεώνεται τό ἀμόνι).

ἀκμόνιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἑπομ.

"ΑΚΜΩΝ, -ονος, ὁ· τό «ἀμόνι» τοῦ σιδηρουργοῦ, λεγόμενον καὶ σήμερον *ἄκμων* (λατ. **incus**).

Ἔτυμ. ι πρβλ. σανσκρ. **áçman** (=λίθος σφενδόνης, λίθος μετεωρικός), παλ. Περσ. **asman-** (=λίθος, οὐρανός, διότι ὁ οὐράνιος θόλος ἐφαίνετο ὡς λίθινος), Λιθ. **akmú** (=λίθος)· Λιθ. **aszmú** (=κοπτερός)· ἐκ τῆς συγκρίσεως τούτων μεταξύ των συνάγεται ὅτι ὑπῆρχε κάποιος συμφυρμὸς μεταξὺ τῆς ρ. **aĸ-(ac-)** = αἰχμηρός (πρβλ. λιθ. **aszmú** = κοφτερός, αἰχμηρός· ἑλλ. ἀκίς, ἀκή, ἀκωκή) καὶ ρ. **aq-** (**aqmen**=λίθος, λιθ. **akmú**= λίθος). Ὥστε πάντα ταῦτα ἀνάγονται τελικῶς εἰς τὴν αὐτὴν ρ. ακ- (βλ. ἀκαχμένος). Ἡ ἀνάμειξις φαίνεται καὶ ἀπό τὰ παρ' Ἡσυχ. «ἄκμων· οὐρανός, ἀκμονίδαι· οἱ οὐρανίδαι» — «ἄκμονα· ἀλετρίβανον (= γουδί) Κύπριοι».

ἀ-κναμπτος, ἄκναπτος, ἀκνᾰφος=ἄγναμπτος, ἄγναπτος κλπ. (ἑλ. λ. λ.).

ἄ-κνημος, *ον* (ἀστερ.+*κνήμη*)· ἄνευ γαστροκνημίας.

ἄ-κνησμος, *ον*· ἄνευ κνησμῶν, ἐρεθισμοῦ ἢ φαγούρας.

ἄκνηστις, -ιος, ἡ (*ἄκανος*)· ἡ σπονδυλικὴ στήλη τῶν ζώων.

ἄκνηστος, ἡ· χαμελαία.

ἄ-κνισσος, ἡ μᾶλλον ὀρθῶς **ἄκνῖσος,** *ον* (α στερ. +*κνῖσα*)· ὁ ἄνευ κνίσης, κυρ. ὁ ἄνευ τοῦ πάχους τῶν θυμάτων || ἰσχνός, ἀδύνατος.

ἀ-κνίσωτος, *ον* (*ἄκνισος*)· ὁ ἄνευ κνίσης τῶν θυσιῶν.

ἀκοή, ἐπ. *ἀκουή,* ἡ (*ἀκούω*)· ἡ ἀκοή, ἤτοι: **I** ἡ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς || τό οὖς· κυρ. κατὰ πληθ. *ἀκοαῖς δέχεσθαι*=ἀκούειν κλπ.— **II** τό ἀκούειν, τό ἀκροᾶσθαί τι: *ἀκοῆς ἄξιος*=ἄξιος ἀκροάσεως. — **III** τό ἀκουσθέν, εἴδησις, λόγος, φήμη: *ἀκοῇ εἰδέναι τι* =γιγνώσκειν πρᾶγμά τι ἐκ φήμης (διαδόσεων).

ἀ-κοίλιος, *ον*· ὁ ἄνευ κοιλιᾶς. 2) ὁ ἄνευ κοιλίας.

ἄ-κοιλος, *ον*· ὁ μὴ κοῖλος.

ἀ-κοίμητος, *ον* (α στερ.+*κοιμάομαι*)· ἄϋπνος || ὁ μὴ ἀναπαυόμενος (ἐπὶ τῆς θαλάσσης).

ἀ-κοινο-νόητος, *ον* ὁ ἑστερημένος τοῦ κοινοῦ νοῦ.

ἄ-κοινος, *ον*· ὁ μὴ κοινός.

ἀ-κοινωνησία, ἡ· ἡ ἔλλειψις κοινωνίας ἢ κοινότητος τῶν ἀγαθῶν.— **II** τό μὴ εἶναί τινα κοινωνικόν.—**III** ἀφορισμὸς ἀπὸ τῆς ἱερᾶς κοινωνίας (ἐκκλησ.).

ἀ-κοινώνητος, *ον* (α στερ.+*κοινωνέω*)· ὁ μὴ γινόμενος κοινός, οὗ δὲν μετέχει τις μετά τινος ἄλλου. — **II** ὡς ἐνεργ. ὁ μὴ μετέχων εἴς τι, ὁ μὴ κοινωνὸς εἴς τι || ὄθεν, ὁ μὴ κοινωνικός, ἀντικοινωνικός, μισάνθρωπος.

ἀ-κοίτης, *-ου,* ὁ (ἄθρ. α=ἄμα+*κοίτη*)· ὁ ὁμοκοίτης, μετέχων τῆς κοίτης, σύνευνος, σύζυγος || θηλ. *ἀκοίτις, -ιος,* ἡ· ἡ σύζυγος, ἡ γυνή.

Ἔτυμ. ι *ἀ-κοίτης* ⟨σῑ̓ + *κοίτη* (πρβλ. *κεῖμαι*)· θὰ ἔδει νὰ ἀναμένωμεν *ἀκοίτης*· ἡ ψίλωσις ὀφείλεται εἰς ἰδιορρυθμίαν τῆς ἰων. διαλ. ἢ εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ συνών. *ἄλοχος*· πρβλ. *ἀ-* ἀθροιστ.).

ἄ-κοιτος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων κοίτην || ὁ μὴ ἔχων ὑποστάθμην (περὶ τοῦ μέλιτος τοῦ μὴ ἔχοντος ὑποστάθμην).

ἀ-κολάκευτος, *ον* (α στερ.+*κολακεύω*)· ὁ μὴ κολακευόμενος, μὴ παρασυρόμενος διὰ κολακειῶν.— **II** ὡς ἐνεργ. παρὰ μτγν. ὁ μὴ κολακεύων.

ἀ-κόλᾰκος, *ον*· ὁ μὴ κολακεύων.

ἀ-κόλαπτος, *ον*· ὁ μὴ κεκολαμμένος, μὴ ἔχων ἐκκολαφθῆ.

ἀ-κολᾰσία ἡ (*ἀκόλαστος*)· τὸ ἀκόλαστον, ἡ παραλυσία, ἀκράτεια || τό ἀχαλίνωτον, ἀσωτεία. Ἀντίθ. τῷ *σωφροσύνη.*

ἀκολασταίνω, (*ἀκόλαστος*)· εἶμαι ἀκόλαστος, ἀκρατής, ἄσωτος || διάγω μίαν ζωὴν ταραχώδη.

ἀ-κόλαστημα, *-ατος,* τό· πρᾶξις ἀκολασίας.

ἀ-κόλαστος, *ον* (α στερ.+*κολάζω*), λατιν. **non castigatus**· κυρ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κολάσῃ (νὰ χαλιναγωγήσῃ) || ἀσελγής, ἀπειθάρχητος, ἀχαλίνωτος || ὡσ. ἀμόρφωτος. 2) ἀκρατής· ἀντίθ. τῷ *σώφρων.* Ἐκ τούτου τὸ

ἀκολάστως· ἐπίρ. ἀκρατῶς, ἀχαλινώτως, «ἀκολάστως». Συγρ. *ἀκολαστοτέρως ἔχειν πρός τι*=εἶμαι ὑπερβολικὰ ἀκρατὴς εἴς τι.

ἀκολλητί, ἐπίρ. τοῦ ἑπομ.

ἀ-κόλλητος, *ον*· ὁ μὴ κεκολλημένος, ὁ μὴ προσηρτημένος || ἀσυνάρτητος, ἀσύναπτος.

ἄ-κολλος, *ον*· ὁ ἄνευ κόλλας, ὁ μὴ προσκολλώμενος εἴς τι.

ἀ-κολλύβιστος, βλ. ἐν λ. *κόλλυβος* II.

ἄ-κολος, *-ου,* ἡ (α στερ.+*κόλον*)· σμικρότατον τεμάχιον, «κομματάκι, ψίχουλο».

Ἔτυμ. ι ἐτυμολ. συνάπτουσι τοῦτο μετὰ τοῦ σανσκρ. **aç-náli**=τρώγειν, ρ. **aç-** (βλ. καὶ ἐν λ. *κῶμος*). Ἄλλοι θεωροῦσι τοῦτο σύνθ. ἐκ τοῦ στερ. α+*κόλον* (*ἄ-κολο-ς*)· πρβλ. λατ. **cello** (=ἀναποδογυρίζω, τέμνω κλπ.).

ἀκολουθέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀκόλουθος*)· ἀκολουθῶ, πηγαίνω εἰς τὸν δρόμον ἔπειτα ἀπό ἕνα ἢ μαζί μὲ ἕνα.— **II** μτφρ. ἀκολουθῶ τινα εἴς τι, ὑπακούω τινὰ εἴς τι πρᾶγμα. Ἐκ τούτου τὸ

ἀκολούθησις, -εως, ἡ· ἡ ἀκολουθία, παρακολούθησις, συνέχεια.

ἀκολουθητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀκολουθέω*· πρέπει τις νὰ ἀκολουθήσῃ.

ἀκολουθητικός, ή, όν· ὁ διατεθειμένος νὰ ἀκολουθῇ || ὁ εὐκόλως πειθαρχῶν.

ἀκολουθία, ἡ (*ἀκολουθέω*)· παρακολούθησις, περιποίησις || συνοδεία θεραπόντων. — **II** συμφωνία, συμμόρφωσις πρός τι.

ἀκολουθίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ *ἀκόλουθος*· μικρὸς ὑπηρέτης..

ἀ-κόλουθος, *ον* (α ἄθρ.+*κέλευθος*)· ὁ ἀκολουθῶν, ὑπηρετῶν εἴς τι.—ὡς ο�σ. *ἀκόλουθος,* ὁ· ὁ «ἀκόλουθος», ὑπηρέτης || *οἱ ἀκόλουθοι* = οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ στράτευμα, τὰ σκευοφόρα.— **II** μτφρ. ὁ ἀκολουθῶν εἴς τι, ὁ σύμφωνος εἴς τι, συμφωνῶν μέ τινα εἴς τι, ἀκόλληλος πρός τι (μετὰ γεν. ἀλλὰ καὶ δοτ.). Ἐπίρ. *-θως* + δοτ.=συμφώνως πρός...

Ἔτυμ. ι *ἀ-κόλουθος* ⟨*σῑ̓ + *κέλευθος*· σῑ̓-⟩ ἡ ἀθροισ. τὸ ὁποῖον ἐν τῇ προκειμένῃ λ. ἐτράπη εἰς *ἆ* (ψιλούμενον) κατ' ἀνομοίωσιν πρὸς τὸ ἀκολουθοῦν δασὺ *θ* (πρβλ. *ἄ-λοχος,* ὃ βλ.)· *ἀ-κόλουθος* ἀντὶ *ἀ-κέλευθο;* κατὰ φθογγικὴν διαφοροποίησιν, ἐμφανιζομένην ἤδη ἐν τῇ Ἰαπετικῇ γλώσσῃ, πρβλ. λατ. **terra : extorris**=ἐξόριστος· κέλευθος: λατ. **callis** (=ἀτραπός): λιθ. **kẽlias** (=ὁδός)· βλ. *κέλευθος.*

ἀκολουτέω, βαρβαρισμὸς ἀντὶ *ἀκολουθέω* (παρ' Ἀριστοφ.).

ἄ-κολπος, *ον*· ἄνευ κόλπου (θηλ. κοιλίας).

ἀ-κόλυμβος, *ον*· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κολυμβᾷ.

ἀ-κομιστία, ἐπ. *-ίη* [ῑ], ἡ· ἔλλειψις περιποιήσεως, φροντίδος. Ἐκ τοῦ

ἀ-κόμιστος, *ον* (α στερ.+*κομίζω*)· ὁ μὴ τυχὼν περιποιήσεων, ὁ μὴ ὑπηρετηθείς.

ἀ-κόμμωτος, *ον*· ὁ μὴ κεκομμωμένος, ἀκαλλώπιστος.

ἄ-κομος, *ον* (α στερ.+*κόμη*)· ὁ ἄνευ κόμης, φαλακρὸς || ἐπὶ δένδρων, ὁ στερούμενος φύλλων.

ἀ-κόμπαστος, *ον* (α στερ.+*κομπάζω*)· ὁ μὴ κομπάζων πρβλ. (*ἄκομπος*).

ἄ-κομπος, *ον*· ὁ μὴ κομπάζων (βλ. *ἀκόμπαστος*), κυρ. ὁ ἄνευ κόμπων (=κομπασμῶν).

ἀ-κόμψευτος, *ον*· ὁ μὴ κομψευόμενος, ἀνεπιτήδευτος, φυσικός.

ἄ-κομψος, *ον* (α στερ.+*κομψός*)· ὁ μὴ κομψός, ἀκαλλώπιστος, ἁπλοῦς καὶ ἀπέριττος, ἀφελής (λατ. **simplex**).— **II** ἄγροικος τὴν γλῶσσαν.

ἀκονάω, μέλ. *-ήσω* (*ἀκόνη*)· ἀκονίζω, ὀξύνω || παροξύνω, ἐξερεθίζω.

ἀ-κόνδῦλος, *ον* (α στερ.+*κονδύλη*)· ἄνευ γρονθοκοπήματος.

ἀκόνη, ἡ (*ἀκή*)· πέτρα πρὸς ἀκόνησιν, τὸ καὶ νῦν λεγόμενον «ἀκόνι» (λατ. **cos**).

Ἔτυμ. ι *ἀκόνη, ἀκονάω* βλ. ἐτυμολ. ἐν λ. *ἀκαχμένος*· πρβλ. σανσκρ. **áçan- áçna-** (=λίθος σφενδόνης),

Gaul. acaunum (= λίθος), Κελτ. *ak-uleña (=ἀκόνι)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὴν Ἰαπ. ρ. ak-(βλ. *ἀκαχμένος*), ἐξ ἧς ἐσχηματίσθη βάσις **ακ̄**, **ακ̄ν**, (πρβλ. *ἀκανὸς κῶνος*): λατ. **catus** (ἡκονημένος) ⟨*ketós, Catō, αἰτ. cōtem κλπ.

ἀκονίας, *-ου, ὁ·* εἶδος ἰχθύος.

ἀ-κονίᾱτος, *ον* (α στερ.+*κονιάω*)· ὁ μὴ κεκονιαμένος, μὴ «ἀσπρισμένος» δι' ἀσβέστου.

ἀκόνιον, τό· φάρμακον θεραπευτικὸν ὀφθαλμικοῦ τινος νοσήματος.

ἀ-κονίορτος, *ον* (α στερ.+*κονιορτός*)· ὁ ἄνευ κονιορτοῦ (ἀντιθ. τῷ *κονιορτώδης*).

ἀ-κονῖτῐ', ἐπίρ. τοῦ *ἀκόνιτος* (α στερ. + *κονίω*)· ἄνευ τοῦ κονιορτοῦ τῆς κονίστρας ‖ ὅθεν ἄνευ ἀγῶνος, ἄνευ μόχθων ἢ προσπαθείας (λατ. **sine pulvere**).

ἀκονῖτικός, *ή, όν*· ὁ ἐξ ἀκονίτου κατεσκευασμένος.

ἀκόνῖτον, τό· δηλητηριῶδες φυτόν, κληθὲν οὕτω «διὰ τὸ προσφύεσθαι ἐν τόπῳ Ἀκόναις καλουμένῳ, ὄντι περὶ Ἡράκλειαν» Στ. Βοῦ.· πρβλ. λατ. **aconītum.**

ἀ-κόνῖτος, *-ον* (α στερ.+*κονίω*)· ὁ ἄνευ κονιορτοῦ (ἀγῶνος καὶ πάλης).

ἄκοντι' μτγν. τύπος τοῦ *ἀέκοντι.*

ἀκοντῖ' · ἐπίρρ. τοῦ *ἄκων*· ἀντὶ *ἀεκοντί.*

ἀκοντίας, *-ου,* ὁ (*ἄκων*)· εἶδος ὄφεως ταχέως ἀναπηδῶντος· (λατ. **jaculus,** κοιν. «σαγίττα»).— **II** μετέωρον, συν. κατὰ πληθ.

ἀκοντίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ·* ἀόρ. *ἠκόντισα,* ἐπ. *ἀκόντισσα* (*ἄκων*)· ἐξακοντίζω τὸ ἀκόντιον ‖ ὡσ. ῥίπτω, ἐκσφενδονῶ, ἀκοντίζω ‖ μετὰ γεν. προσ., ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἔρριπτε τὶς τὸ ἀκόντιον ‖ μεθ' Ὁμ. μετὰ αἰτ. προσ.: πλήττω διὰ τοῦ ἀκοντίου, τραυματίζω.—Καὶ ὡς παθ.· πλήττομαι, πληγώνομαι. **2)** ἐκπέμπω ἀκτῖνας, φεγγοβολῶ (*ἐπὶ τῆς σελήνης*).—ἀμτβ. ὁρμῶ ἢ διαπερῶ.

ἀκόντιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἄκων*· δόρυ, ἀκόντιον.

ἀκόντῐσις, ἡ (*ἀκοντίζω*)· τὸ ῥίπτειν ἀκόντιον, ἐξακόντισις ἀκοντίου.

ἀκόντισμα, τό (*ἀκοντίζω*)· τὸ ριπτόμενον ἀκόντιον.— **II** ἡ ὁπόστασις, ἣν διατρέχει τὸ ριπτόμενον ἀκόντιον: *ἐντὸς ἀκοντίσματος.*

ἀκοντισμός, ὁ=**ἀκόντισις** (ὃ βλ.).

ἀκοντιστήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **ἀκοντιστής,** *-οῦ,* ὁ (*ἀκοντίζω*)· ὁ ῥίπτων ἀκόντιον, «ἀκοντιστής».

ἀκοντιστήρια, τά· μηχαναὶ ἐξακοντίζουσαι μεγάλους λίθους.

ἀκοντιστικός, *ή, όν* (*ἀκοντίζω*)· ὁ ἐξησκημένος, ἔμπειρος, ἐπιτήδειος, εἰς τὸ ῥίπτειν τὸ ἀκόντιον.

ἀκοντιστύς, *-ύος, ἡ,* ἰων. τύπος ἀντὶ *ἀκόντισις*· τὸ ἀγώνισμα τοῦ ἀκοντίου, ἅμιλλα εἰς τὸ ῥίπτειν τὸ ἀκόντιον.

ἀκοντο-βόλος, *ον*· ὁ ῥίπτων τὸ ἀκόντιον.

ἀκοντο-δόκος, *ον* (*ἄκων*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος τὸ ἀκόντιον (τ. ἔ. πληγείς δι' ἀκοντίου), ἢ ὁ φυλαττόμενος (τ. ἔ. ἀποφεύγων) τὸ ἀκόντιον.

ἀκοντο-φόρος, *ον*· ὁ φέρων ἀκόντιον.

ἀκοός, *ὀν*=**ἀκουστικός** (ὃ βλ.).

ἀ-κοπητί, ἐπίρ. τοῦ *ἄκοπος.*

ἀκοπία, ἡ (*ἄκοπος*)· ἡ ἔλλειψις (ἢ ἀποφυγὴ) κόπου.

ἄ-κοπος, *ον* (α στερ.+*κόπος*)· ὁ ἄνευ κόπου, ἐπομένως: **I** παθ., ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς κόπωσιν, μὴ κουραζόμενος, ἀκούραστος.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ κουράζων, μὴ προξενῶν κόπον, εὔκολος. **2)** ὁ ἀπομακρύνων τὸν κόπον, ἀναψυκτικός.

ἀκορέστατος = ἀναιδέστατος, αὐθαδέστατος, (ὑπερθ. εἴτε ἐκ τοῦ *ἀ-κορὴς* = ἀκόρεστος, εἴτε συντετμημένος τύπος τοῦ *ἀκορεσπότατος* τοῦ *ἀκόρεστος,* ὡς τὸ *μέσσατος, νέατος* βλ. λ. λ.).

ἀ-κόρεστος, *ον* (α στερ.+*κορέννυμι*)· ἀχόρταστος, ὁ μὴ στοματῶν, μὴ κορεννύμενος, ἀνεξάντλητος ‖ μετὰ γεν. ὁ μὴ χορταίνων ἀπό τι.—**II** ἐνεργ., ὁ μὴ παρέχων κόρον ‖ ὁ μὴ προξενῶν ἀηδίαν.

ἀ-κόρετος, *ον*=*ἀκόρεστος.*

ἀ-κορής, *ἐς*=*ἀκόρεστος,* ὃ βλ.

ἀ-κόρητος, *ον* (α στερ.+*κορέννυμι*)· ἀκόρεστος, ἀχόρταστος (μετὰ γεν. πράγμ.) βλ. *ἀκόρεστος.* **2)** (α στερ.+*κορέω*)· ὁ μὴ σαρωθείς, ἀσάρωτος ‖ ἀκαθάριστος, ἀκαλλώπιστος.

ἀκορία, ἡ (*ἄκορος* B)· τὸ μὴ ἐσθίειν μέχρι χορτασμοῦ, ἐγκράτεια ἐν τῷ ἐσθίειν.

ἀκορίτης οἶνος, ὁ· οἶνος κατεσκευασμένος μετ' *ἀκόρου* (A) (βλ. λ.).

ἄκορνα, ἡ· φυτὸν ἀκανθῶδες (**Cnicus Acarna**).

ἄκορος, (A) ἡ· εἶδος φυτοῦ, καὶ σήμερον ἔτι οὕτω ὀνομαζόμενον (**acorus calamus,** κατὰ δὲ τὸν **Sprengel iris pseudacorus**)· ἡ ῥίζα του καλεῖται *τὸ ἄκορον.*

ἄ-κορος, *ον* (B)=*ἀκόρητος* (ὃ βλ.)· μτφρ. ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος.

ἀ-κόρῡφος, *ον* (α στερ.+*κορυφή*)· ὁ ἄνευ κορυφῆς, ἄνευ ἀρχῆς.

ἄκος, *-εος,* τό (πρβλ. *ἀκέομαι*)· θεραπεία, ἀνακούφισις, ἴασις, ἰατρικόν, βοήθεια, καταφυγὴ δι' ἕν πρᾶγμα ἢ ἐναντίον ἑνὸς πράγματος (μετὰ γεν.): *ἄκος τέμνειν*=παρασκευάζειν φάρμακον.

Ἔτυμ.: ἄκος, ἀκέομαι, ἀκέστωρ, ἀκεστήρ, ἄκεστρον, ἀκέστρα συνανήκουσιν ἐτυμολ. καὶ ὑπό τινων ἀνάγονται εἰς τὴν Ἰαπ. ρ. ak (ακ-) καὶ θεωροῦνται ἐτυμολ. συγγενῆ πρὸς τὰ ἐν *ἀκαχμένος* ἐτυμολογούμενα· πιθανῶς διότι ἡ πρωτόγονος θεραπεία ἦτο χειρουργικῆς μᾶλλον φύσεως, τὰ δὲ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα ἦσαν κυρ. αἰχμηρὰ ἢ κοπτερά.

ἀ-κοσμέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄκοσμος*)· εἶμαι ἐν ἀταξίᾳ, πράττω ὄκοσμα, ἀπρεπῆ ‖ προσβάλλω.

ἀκοσμήεις, *εσσα, εν*·=*ἄκοσμος* (βλ. λ.).

ἀ-κόσμητος, *ον* (α στερ.+*κοσμέω*)· ἀδιακόσμητος, ἀτακτοποίητος, ἐν ἀταξίᾳ διατελῶν, ἀκανόνιστος. **2)** ἀστόλιστος, μὴ ἐπιπλωμένος.

ἀ-κοσμία, ἡ· ἀταξία, ἀκαταστασία ‖ ὑπερβολή, ἀσωτεία, ἀπειθαρχία, ὑβριστικὴ διαγωγή. Ἐκ τοῦ

ἄ-κοσμος, *ον* (α στερ. + *κόσμος*)· ὁ ἄνευ κόσμου (=τάξεως), ἄτακτος, ἀκατάστατος ‖ *ἐπὶ ἠθικῆς ἐνν.* ἀπείθαρχος, ἀνυπότακτος, ἀτίθασος. — Ἐπίρ. **ἀκόσμως**=ἀτάκτως.— **II** *κόσμος ἄκοσμος* (κατὰ τὸ *γάμος ἄγαμος, δῶρον ἄδωρον* κλπ.)=κόσμος (δηλ. τάξις) ποὺ κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ κόσμος.

ἀκοστάω ἢ *ἀκοστέω,* ἐν χρήσει μόνον **κατὰ μτχ.** ἀορ. α' *ἀκοστήσας*=καλοφαγωμένος (παχὺς) ‖ παραφαγωμένος (ὀηδιάσας, «κριδιάσας» *ἐπὶ ἵππου*). Ἐκ τοῦ

ἈΚΟΣΤΗ', *ἡ·* ἡ κριδή.

ἀκουάζομαι, ἀποθ. = *ἀκούω* =«ἀφουγκράζομαι», ἀκροῶμαι (μετὰ γεν.).— **II** καλοῦμαι, προσκαλοῦμαι: *δαιτὸς ἀκουάζεσθον*=εἴσθε προσκεκλημένοι εἰς τὴν εὐωχίαν (ὡς τὸ *καλεῖσθαι* λατ. **vocari**).

ἀκουή, ἡ, ἐπ. ἀντὶ *ἀκοή* (ὃ βλ.): *πατρὸς ἀκουή*= νέα περὶ τοῦ πατρός·— **II** ἦχος.

ἄ-κουρος, *ον* (α στερ.+*κοῦρος*)· ἄνευ τέκνων, ἄτεκνος, ἄπαις ‖ ὁ ἄνευ ἄρρενος κληρονόμου.— **II** (α στερ.+*κουρά*)· ὁ μὴ κεκαρμένος, ἀκούρευτος.

ἀκούσειαν, αἰολ. τύπος ἀντὶ *ἀκούσαιεν,* γ' πληθ. ἐνεργ. ἀορ. α'. Εὐκτ. τοῦ *ἀκούω.*

ἀκουσείω, ἐφετ. τοῦ *ἀκούω*· ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούω.

ἀκουσία, ἡ· ἀκούσιος ἐνέργεια ἢ πρᾶξις.

ἀκουσιάζομαι, (κατὰ παθ. ἀόρ. α')· πράττω τι ἀκουσίως (Ἐβδ.).

ἄκουσί-θεος, *ον* (*ἀκούω*+*θεός*)· ὁ εἰσακουσθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

ἀκούσιμος, *η, ον* (*ἀκούω*)· ὃν δύναταί τις νὰ ἀκούσῃ, ἀκουστός.

ἀκούσιος, *ον,* ἀττ. συνῳρ. τύπος ἀντὶ τοῦ *ἀεκούσιος* (ὃ βλ.)· ὁ μὴ θέλων, ὁ πράττων τι παρὰ τὴν θέλησίν του, ἐξαναγκασθεὶς διὰ τῆς βίας.— Ἐπίρ. *-ως*=οὐχὶ θεληματικῶς, παρὰ τὴν θέλησιν, κατὰ οὐχὶ εὐπρόσδεκτον τρόπον· ὑπερθ. *ἀκουσιώτατα.*

ἄκουσις, *-εως,* ἡ· τὸ ἀκούειν.

ἄκουσμα, τό (*ἀκούω*)· τὸ ἀκουσθέν, ἦχος. **2)** λόγος, φήμη, εἴδησις, μῦθος. [ᾰ]. Ἐκ τούτου τὸ

ἀκουσματικός, *ή, όν* (*ἄκουσμα*)· ὁ πρόθυμος νὰ ἀκούσῃ: *οἱ ἀκουσματικοί* = οἱ δόκιμοι τῆς Σχολῆς τοῦ Πυθαγόρου.

ἀκουσμάτιον, τό· μικρὸν *ἄκουσμα* (ὃ βλ.).

ἀκουστέον, καὶ *ἀκουστέα,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀκούω*· πρέπει νὰ ἀκούσῃ τις ἢ νὰ δώσῃ προσοχὴν εἴς τι («νὰ βάλῃ αὐτί») (μετὰ γεν.). **2)** *ἀκουστέος* = ὑπα-

κουστέος, εἷς ὃν πρέπει νὰ ὑπακούῃ τις, ὅστις πρέπει νὰ ὑπακούηται.

ἀκουστήριον, τό· τὸ ἀκροατήριον. 2) αἴθουσα ἀκροάσεως μαθημάτων ἢ διαλέξεων.

ἀκουστής, -οῦ, ὁ (*ἀκούω*)· ὁ ἀκούων, ὁ ἀκροαζόμενος, ὁ προσέχων εἴς τι || μαθητής.

ἀκουστικός, ἡ, ὁν· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς: *ἀκουστικὸς πόρος*=ὁ ἀκουστικὸς σωλὴν τοῦ ὠτός || *τὸ ἀκουστικὸν*=ἡ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς. 2) = *ἀκουσματικὸς* (ὅλ. λ.). 3) *ἀκουστὸς* (βλ. λ.).

ἀκουστός, ἡ, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀκούω*· ὁ ἀκουσθείς, ὁ ἀκουόμενος, ὁ δυνάμενος νὰ ἀκουσθῇ || ὅτι πρέπει νὰ ἀκουσθῇ.

ἀκουτίζω, μέλ. -*ίσω*, ἀττ. -*ιῶ*· κάμνω τινὰ νὰ ἀκούσῃ (Ἐδδ.).

Ἀ˘ΚΟΥ'Ω, μέλ. *ἀκούσομαι*· ἀόρ. α' *ἤκουσα*· πρκ. ἀττ. *ἀκήκοα*, ὑωρ. *ἀκουκα*· ὑπερσ. *ἀκηκόειν*, ἀττ. *ἀκηκόη*.—Παθ. μέλ. *ἀκουσθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἠκούσθην*· πρκ. *ἤκουσμαι*· ἀκούω, συνταξόμενον μετὰ γεν. καὶ μετὰ αἰτ. 2) ἀπολ., ἀκούω, «παρέχω ὦτα», «βάλλω αὐτί»: *ἀκούετε λεῴ*=ἀκούσατε, προσέξατε, ὦ ἄνδρωποι («ἄκουσε, κόσμε»).— II προσέχω εἴς τι, δίδω προσοχὴν εἴς τι, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν.· σπανιώτ. μετὰ ὅστ. ὁπότε σημ. ὑπακούω.— III ὡς παθ. τοῦ *εὖ (κακῶς) λέγειν τινά*, σημ. ἀκούω ἐμαυτόν καλούμενον καλῶς ἢ κακῶς, ἐπαινοῦμαι ἤ, κακολογοῦμαι, θεωροῦμαι (καλὸς ἢ κακός) || μετὰ ἐπιθ. ἢ οὐσ.: *ἀκούειν κακὸς* (λατ. **malus audire**) || ἢ μετὰ ἐπιρ.: *εὖ (κακῶς) ἀκούειν* (λατ. **bene, male, audire**).

Ἔτυμ.: *ἀκούω, ἀκοὴ* ⟨*ἀκουσᾶ, *ὑπ-ήκοος*, Λακ. *ἐπ-ᾶκοος*· *ἀκούω* ⟨ἀκουσjω ἐκ τοῦ συνθέτου **ἀκ ουσ* (=ὁ ἔχων τὸ οὖς ἡκονημένον, τ. ἔ. μετ' ἐντάσεως ἐστραμμένων πρὸς τι) (ῥ. *ακ+οὖς*)· βλ. *οὖς* (=**ὁος* ⟨**οὐσος*: λατ. **auris**)· ὑπό τινων ἀπορρίπτεται ἡ ἀνωτέρω ἐτυμ. ἐκ τῆς ῥ. **ak-** (*ακ-*)+*οὖς* καὶ ἡ λέξ. ἀνάγεται εἰς τι πρωταρχικὸν **sm-kous-jo* (πρβλ. καὶ *κοέω*=παρατηρῶ ⟨κοFέω ⟨**σκοFέω* πρβλ. *θυο-σκόος*).

ἄκρα, ἰων. *ἄκρη*, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ *ἄκρος*)· τέρμα, κορυφή, κυρ. τὸ ὕψιστον σημεῖον, ἡ κορυφὴ τοῦ λόφου π. χ., ἀκρωτήριον || φρούριον, ἀκρόπολις (λατ. **arx.**) || *κατ' ἄκρης πέρθειν*, ἀττ. *κατ' ἄκρας πέρθειν*=*πορθεῖν* (καταστρέφειν) ἀπὸ κορυφῆς μέχρι θεμελίων, τ. ἔ. ἐντελῶς, ὅλως διόλου (λατ. **funditus everlere**).

ἀ-κράαντος, *ον* (*κραιαίνω*)=*ἄκραντος* (ὅ βλ.)· ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀνεκτέλεστος, ἄκαρπος (λατ. **irritus**).

ἀ-κράγής, *ές* (α στερ.+*κραγεῖν* τοῦ *κράζω*)· ὁ μὴ κράζων, ἐπὶ κυνῶν ὁ μὴ ὑλακτῶν, μὴ γαυγίζων.

ἀ-κράδαντος, *ον* (α στερ.+*κραδαίνομαι*)· ἀσείστος.

ἀκραή, συνῳμ. τύπος τοῦ *ἀκραία*, αἰτ. ἀρσ. τοῦ *ἀκραὴς* (βλ. λ.).

ἀκρ-αής, *ές* (*ἄκρος*+*ἄημι*)· ὁ πνέων σφοδρῶς, ἰσχυρὸς ἄνεμος (περὶ ὡρισμένων *ἀνέμων*, βορρᾶ, ζεφύρου π. χ.).

ἀκραῖος, α, *ον*· ἄκρος: *τὰ ἀκραῖα*=τὰ ἄκρα τοῦ σώματος.— II ὁ κατοικῶν εἰς τὰ ὕψη, ἐπίθ. Ἥρας, Ἀφροδίτης, Ἀρτέμιδος, Ἀθηνᾶς κ. ἄ.

ἀ-κραίπαλος, *ον*· ἄνευ *κραιπάλης*, ἄνευ ζάλης ἀπὸ μέθην. 2) ἐπὶ οἴνου μὴ προξενοῦντος ζάλην. 3) ἐπὶ τινων βοτάνων (π.χ. *κρόκου*), τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ἀντίδοτα κατὰ τῆς κραιπάλης.

ἀκρακφνής, *ές*, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἀκεραιο-φανὴς* (*ἀκέραιος*+*φανῆναι*)· ἀκέραιος, ἀμιγής, καθαρός || ὅθεν: II ἄδικτος, ἀβλαβής, ὁλόκληρος (λατ. **Integer**) || μετὰ γεν. ἀνέγγιχτος ἀπὸ πρᾶγμά τι.

Ἔτυμ.: κατὰ τὴν κοινῶς ἐπικρατοῦσαν ἐτυμολ. *ἀκραιφνὴς* ⟨ἀκ(ε)ραι(ο)φ(α)νής· κατ' ἄλλους ⟨*ἄκρος*+*αἴφνης*· καὶ κατ' ἄλλους τέλος ⟨α στερ.+**κραῖφνος* (=τραῦμα, βλάβη), τοῦ ὁποίου ὅμως δὲν εἶναι βεβαία ἡ ὕπαρξις.

ἄ-κραντος, *ον* (α στερ. + *κραίνω*)· ἀνεκπλήρωτος, ἀνεκτέλεστος, ἄκαρπος || ὀκνηρός, νωθρός.— II ἀτελεύτητος, ἀτελείωτος.

ἀκρ-αξόνιον, τό (*ἄκρος* + *ἄξων*)· τὸ ἄκρον τοῦ ἄξονος.

ἀ-κρᾱσία, ἡ (Α), ἰων. -*ησίη* (*ἄκρᾱτος*)· κακὴ μεῖξις, κακὴ σύγκρασις θερμοκρασιῶν, ἀντ. τῷ *εὐκρασία* (ὅλ. λ.).

ἀ-κρᾱσία, ἡ (Β) (*ἀκρᾱτής*)· ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀκρατοῦς, ἀκράτεια, ἀκολασία (λατ. **impotentia**), ἀντίθ. τῷ *ἐγκράτεια*.

ἀ-κράτεια, ἡ· παλαιότερος τύπος τοῦ προηγουμ.· ἔλλειψις ἰσχύος, ἀδυναμία.— II ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀκρατοῦς, ἔλλειψις αὐτοκυβερνήσεως.

ἀκρᾱτέστερος, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *ἄκρᾱτος* (ὅ βλ.).

ἀκρᾰτεύομαι, (*ἀκρατής*), ἀποθ.=*οὐκ ἐγκρατεύομαι*, δὲν εἶμαι ἐγκρατής, δὲν ἔχω ἐγκράτειαν.

ἀκρᾰτευτικός, ἡ, ὁν· ὁ προερχόμενος ἀπὸ ἀκράτειαν.

ἀκρᾰτέω· εἶμαι *ἀκρατὴς* (βλ. λ.).

ἀ-κρᾰτής, *ἐς* (α στερ.+*κράτος*)· ὁ ἀνίσχυρος, στερούμενος δυνάμεως ἢ ὁ μὴ ἔχων δύναμιν ἢ ἐξουσίαν ἐπί τινος πράγματος: *ἀκρατὴς ὀργῆς*=λατ. **impotens irae**.—Κυρ. ἐπὶ ἠθ. ἐνν., ὁ μὴ ἔχων δύναμιν ἢ ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυριαρχήσῃ ἐπὶ τῶν παθῶν του, ἀχαλίνωτος, ἀκράτητος (λατ. **impotens sui**).

ἀ-κρᾰτησία, ἡ· ἔλλειψις ἐλέγχου (χαλιναγωγίας), ἀκράτεια.

ἀ-κρᾰτητος, *ον*· ἀσυγκράτητος, ἀκατάσχετος, ἀχαλίνωτος, ἀχαλιναγώγητος.—II ἀκατανόητος(ἐκκλ.) —Ἐπίρ. -*τως* καὶ -*τὶ*=*ἀκρατῶς* (βλ. λ.).

ἀ-κρᾰτία, ἡ·=ἀκράτεια (βλ. λ.).

ἀ-κρᾰτίζομαι, ἀττ. μέλ. -*ιοῦμαι*. ἀποθ.· πίνω ἄκρατον (ἀμιγῆ) οἶνον (*ἄκρᾱτος*=λατ. **merum**). — II προγευματίζω, διότι τὸ πρόγευμα συνίστατο ἐκ τεμαχίου ἄρτου ἐμβεβαπτισμένου εἰς οἶνον. Ἐκ τούτου τὸ

ἀ-κράτισμα, τὸ (καὶ *ἀκρατισμός*, ὁ)· τὸ πρόγευμα.

ἀ-κρᾱτιστος, *ον*· ὁ ἔχων προγευματίσει.

ἀ-κρᾱτο-κώθων, -*ωνος*, ὁ· ὁ πίνων ἄφθονον ἄκρατον (οἶνον) ἀπὸ τὴν «κανάτα», «κρασοπατέρας».

ἀκρατο-πηγό-βρῦτος, *ον*· ὁ *βρύων* (δηλ. ἀναβλύζων) ἐξ ἀκράτου (δηλ. ἀγνῆς) πηγῆς.

ἀ-κρᾱτο-ποσία, ἡ, ἰων. *ἀκρητοποσίη*, ἡ· ἡ πόσις ἀκράτου οἴνου. Ἐκ τοῦ

ἀκρᾱτο-πότης, -*ου*, ἰων. *ἀκρητο-πότης*, -*εω*, ὁ (*ἄκρᾱτος*+*πίνω*)· ὁ πίνων ἄκρατον (ἀμιγῆ, δηλ. ἀπηλλαγμένον ὕδατος) οἶνον.

ἄ-κρᾱτος, ἰων. *ἄκρητος*, *ον*· παραθετ. *ἀκρᾱτέστερος*, -*έστατος* (α στερ.+*κεράννυμι*)· ἀμιγής, καθαρός, ἁγνός, ἀνόθευτος, ἄδολος || κυρ. ἐπὶ οἴνου: *ἄκρατος* (ἐνν. οἶνος), ὁ· οἶνος ἄνευ ὕδατος (λατ. **merum**) «κρασὶ ἀκρᾱτο» ὡς καὶ νῦν λέγεται || μτφρ. *ἄκρατος νοῦς*=καθαρά, διαυγής, διάνοια. 2) ἐπὶ προσ. θερμός, ἀκρατής, ἀκράτητος, ὑπερβολικός || βίαιος

ἀ-κρᾱτότης, -*ητος*, ἡ· ἡ ἀμιγὴς κατάστασις (οἴνου π.χ., μέλιτος κλπ.).

ἀκρᾱτο-φόρος, ὁ (καὶ κατ' οὐδ. *τὸ ἀκρατοφόρον*)· δοχεῖον δι' ἄκρατον οἶνον.

ἀ-κράτωρ, -*ορος*, ὁ=*ἀ-κρᾰτής*· ὁ ἄνευ ἐλέγχου.

ἀκρᾰτῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀκρατὴς* (ὅ βλ.)· ἄνευ ἐλέγχου· *ἀκρατῶς ἔχω*=εἶμαι ἀκράτης, ἀκόλαστος.

ἀκρᾱτως, ἐπίρ. τοῦ *ἄκρᾱτος*· ἀμιγῶς, καθαρῶς.

ἀκρᾱ-χολέω, μέλ. -*ήσω* (*ἀκράχολος*)· εἶμαι ὀργίλος, ὀξύθυμος.

ἀκρᾱ-χολία, ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις *ἀκράχολος*, δηλ. ὀργίλος, εὐέξαπτος. Ἐκ τοῦ

ἀκρᾱ-χολος, ἰων. *ἀκρη-χολος*, *ον* (*ἄκρατος* + *χόλος*)· ὁ ταχέως ἢ αἰφνιδίως ὀργιζόμενος, εὐερέθιστος, ὀργίλος: *κύων ἀκράχολος*=ὀξύθυμος, ἀγριόσκυλος.

Ἔτυμ.: ἀκριβέστερον *ἀκρά-χολος* ⟨**ἄκρατ-χολος* (⟨ἄ-κρᾶτος χόλος)· ὁ μτγν. τύπος *ἀκρό-χολος* ἐδημιουργήθη κατὰ παρετυμολογίαν, ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος*.

ἀκρεμονικός, ἡ, όν· ὡς *ἀκρέμων* (βλ. λ.), ὡς κλάδος. Ἐκ τοῦ

ἀκρέμων, -*ονος*, ὁ (*ἄκρος*), ἢ ὀρθότ. *ἀκρεμών*· ἡ ἄκρα ἑνὸς κλάδου, μικρὸς κλάδος, κλωναράκι, βλαστός.

ἀκρ-έσπερος, *ον* (*ἄκρος*+*ἑσπέρα*)· κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑσπέρας.

ἀκρ-ήβης, -ου, ὁ, καὶ **ἄκρ-ηβος, ον** (**ἄκρος**+**ἥβη**)· εἰς τὴν πρώτην νεότητα, εἰς τὸ ἔαρ τῆς νεότητος ‖ παρὰ πολὺ νέος.

ἀ-κρήδεμνος, ον· ἄνευ **κρηδέμνου** (βλ. λ.), δηλ. ἄνευ κεφαλοδέσμου.

ἄ-κρηνος, ον· ὁ ἄνευ κρήνης, ἄνευ πηγῆς ὕδατος.

ἄ-κρητος, ον· ἰων. τύπος ἀντὶ **ἄκρᾱτος** (ὃ βλ.).

ἀκρητό-χολος, ον· ὁ προξενούμενος ὑπὸ ἀμιγοῦς χολῆς.

ἀκρη-χολία, ἀκρή-χολος, ἰων. τύποι ἀντὶ **ἀκραχολία, ἀκράχολος** (ἃ βλ.).

ἄκρια, τά=ἄκρα: **ἄκρια ῥινός.**

ἄκριας, πληθ. αἱ. τοῦ **ἄκρις** (ὅ βλ.).

ἀκρῑβάζω=ἀκριβόω (βλ. λ.) (Ἐβδ.).

ἀκρίβασμα, τό—**ἀκριβασμός,** ὁ (Ἐβδ.)· = **ἀκρίβωμα, ἀκρίβωσις** (βλ. λ. λ.).

ἀκρῑβαστής, -οῦ, ὁ (Ἐβδ.)· ὁ ἐκ τοῦ πλησίον ἐρευνῶν τὰ πράγματα.

ἀκρίβεια, ἡ· ἀκρίβεια, λεπτομέρεια ‖ μετὰ προσοχῆς ἐκτέλεσις ὁσασδήποτε· πράξεως ‖ τελειότης. — **II** αὐστηρότης, ἀκρίβεια ‖ φειδωλότης, λιτότης. Ἐκ τοῦ

ἀκρῑβής, ές· ἀκριβής, ἀπηκριβωμένος, τέλειος εἰς τὸ εἶδός του ‖ ἐπὶ σκέψεων, καθαρός, καθωρισμένος, ἀκριβής.— **II** ἐπὶ προσώπων, ἀκριβής, αὐστηρός, προσεκτικός, ὑπερακριβής ‖ ὡσ. λιτός, φειδωλός, φιλάργυρος.

Ἔτυμ. ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας **ἀκριβὴς** ‹***ἀκρο-κρῖβὴς**=ὁ ἑξετάζων (**κρίνων**) μετὰ ὀξύτητος, (μεγάλης προσοχῆς) κατὰ ἁπλοποίησιν (πρβλ. ἀμφορεὺς ‹ἀμφι-φορεύς). Κατ' ἄλλους ‹**ἀκρ-ῑβ-ης** (=ὁ ἔχων ὀξεῖαν ὅρασιν)· κατ' αὐτοὺς ἔχομεν μετάπτωσιν βάσεως ᾱ (ι)qv.: **ῑqv-** παρουσιαζομένην καὶ εἰς ἄλλα, πρβλ.: **πώνω-πῖνω, ὄπωπα - παθενοπῖπης**· ὡς πρὸς τὸ **β** (τοῦ **-ιβ**) ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου **π** πρβλ. ἀττ. **ἀβλαβές, ἀβλάβεια,** ἰων. **ἀβλαβίη** πρὸς τὰ **ἀβλοπές, ἄβλοπία, καταβλαπέσθαι** (ἐν ἐπιγρ. Γόρτυνος).

ἀκρῑβο-δίκαιος, ον· ὁ εἰς ἄκρον δίκαιος, ὁ αὐστηρῶς δικάζων ‖ ὁ ὑπερβολικὸς ἐν τῇ κατακρίσει τῶν κακῶς ἐχόντων.

ἀκρῑβό-λεκτος, ον· ὁ λεχθεὶς μετ' ἀκριβείας (Ἐκκλ).

ἀκρῑβο-λογέομαι (**ἀκριβολόγος**), ἀποθ.· εἶμαι ἀκριβής, φροντισμένος, φειδωλός, εἰς τοὺς λόγους‖ μετ' αἰτ. πράγμ. σταθμίζω τι ἐπακριβῶς, αὐστηρῶς‖ ἐρευνῶ ἀκριβῶς. Ἐκ τούτου τὸ

ἀκριβολογητέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει τις μετ' ἀκριβείας νὰ σταθμίσῃ.

ἀκρῑβο-λογία, ἡ· ἡ αὐστηρὰ ἀκρίβεια εἰς τοὺς λόγους.

ἀκρῑβο-λόγος, ον (**ἀκριβὴς** + **λόγος**)· ὁ ἀκριβὴς εἰς τοὺς λόγους.

ἀκρῑβόω, μελ. **-ώσω** (**ἀκριβής**)· ποιῶ τι μετ' ἐντελοῦς ἀκριβείας ‖ τακτοποιῶ ἐν ἀκριβείᾳ καὶ λεπτομερείᾳ ‖ ἀλλὰ συνήθως, ἐξετάζω ἢ ἐννοῶ τι ἐντελῶς (καθ' ὁλοκληρίαν) ‖ ἐκφράζω τι ἐπακριβῶς.— Ὡς παθ., γίνεται τι ἀκριβῶς ἢ τελείως.

ἀκρίβωμα, τό (**ἀκριβόω**)· ἀκριβὴς γνῶσις.

ἀκριβῶς, ἐπίρ. τοῦ **ἀκριβής**· ἀκριβῶς, ἐπακριβῶς, λεπτομερῶς.— **II** μετὰ φειδωλότητος, μετὰ δυσκολίας: **ἀκριβῶς καὶ μόλις**=λατ. **vix ac ne vix quidem**=μετὰ μεγίστης δυσκολίας.

ἀκρίβωσις, ἡ (**ἀκριβόω**)· ἀκριβὴς τήρησις.

ἀκριβωτέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει τις ἀκριβῶς, αὐστηρῶς, νὰ ἐξετάσῃ.

ἀκρίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἀκρὶς** (βλ. λ.).

ἀκρῑδο-θήκη, ἡ (**ἀκρὶς** + **τίθημι**)· κλωβίον δι' ἀκρίδας

ἀκριδο-φαγέω· ἐσθίω ἀκρίδας (Κ. Δ.).

ἀκριδο-φάγος, ον· ὁ ἐσθίων ἀκρίδας.

ἀκρίζω (**ἄκρος**)· βαδίζω ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν ‖ κόπτω τὸ ἄκρον (πρβλ. **ἐξακρίζω**).

ἄκρις, -ιος, ἡ, ἰων. τύπος ἀντὶ **ἄκρα**· κορυφὴ ὑψώματος, κορυφή ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον κατὰ πληθ. **ἄκριες ἡνεμόεσσαι**=αἱ ἀνεμώδεις κορυφαὶ τῶν ὀρέων (πρβλ. τὸ τῆς νάας «στὴν ἄκρια») [δι' ἐτυμ. βλ. **ἀκαχμένος**].

ἈΚΡΙ'Σ, -ίδος, ἡ· ἡ ἀκρίς, «ἀκρίδα», λατ. **gryllus** [δι' ἐτυμ. βλ. **ἀκαχμένος**].

ἀκρῑσία, ἡ (**ἄκριτος**)· ἔλλειψις σαφηνείας καὶ τάξεως, σύγχυσις. — **II** ἔλλειψις κρίσεως, ἐσφαλμένη κρίσις. — **III** ὁ ἀναποφάσιστος χαρακτὴρ νόσου, μὴ σημειούσης τὴν κρίσιμον φάσιν της.

ἀκρῑτί, ἐπίρ. τοῦ **ἄκριτος** (βλ. λ.).

ἀκρῑτό-βουλος, ον· ὁ μὴ ἔχων δύναμιν κρίσεως ἐν τοῖς βουλεύμασιν αὐτοῦ.

ἀκρῑτό-γυιος, ον (**ἄκριτος**+**γυῖον**)· ὁ ἔχων συγκεχυμένον, ἀσταθές, σῶμα.

ἀκρῑτό-δακρυς, υ, γεν. **-υος** (**ἄκριτος**+**δάκρυ**)· ὁ χύνων κρουνοὺς δακρύων, ἄφθονα δάκρυα.

ἀκρῑτό-μῡθος, ον (**ἄκριτος**+**μῦθος**)· ὁ ἀπερισκέπτως λαλῶν.— **II** δυσερμήνευτος

ἄ-κρῑτος, ον (α στερ. + **κρίνω**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διακρίνῃ, μὴ τακτοποιημένος, συγκεχυμένος, ἄτακτος ‖ ἀνερίθμητος. **2)** διαρκής, συνεχής, ἀδιάλειπτος ‖ ἐπὶ ὀρέων, συνεχής, συνεχόμενος.— **II** ἄκριτος, ἀδίκαστος (ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων): **ἄκριτόν τινα κτείνειν**=καταδικάζειν τινὰ εἰς θάνατον ἄνευ δίκης (λατ. **incicta causa**). **-ώς.** ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δίκην.— **III** Ἐνεργ., ὁ μὴ παρέχων κρίσιν, μὴ δυνάμενος νὰ κρίνῃ. **2)** ὁ μὴ ἐξασκῶν κρίσιν, μὴ κάμνων διάκρισιν.

ἀκρῑτό-φυλλος, ον (**ἄκριτος** + **φύλλον**)· ὁ ἔχων φύλλα μὴ διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων, πυκνόφυλλος.

ἀκρῑτό-φυρτος, ον (**ἄκριτος**+**φύρω**)· ὁ πεφυρμένος (ἀναμεμιγμένος) κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ γίνῃ διάκρισις, ὁ πολὺ «μπερδεμένος».

ἀκρῑτό-χειρος, ον· ὁ ἔχων ἀναριθμήτους χεῖρας.

ἀκροάζομαι, ἀποθ.=**ἀκροάομαι** (ὃ βλ.).

ἀκρόᾱμα, τό (**ἀκροάομαι**) = λατ. **acroāma** = πᾶν τὸ ἀκουόμενον εὐχαρίστως, πᾶν τὸ ἀναγινωσκόμενον, ἢ ὁπαγγελλόμενον, ἢ παριστώμενον ἀπὸ σκηνῆς, ἢ ᾀδόμενον ‖ μουσικὸν δρᾶμα.

ἀκροᾱματικός, ή, όν· ὁ προφορικός, ὁ προωρισμένος δι' ἀκρόασιν μόνον: **ἀκροαματικαὶ διδασκαλίαι**=αἱ ὑψηλότεραι καὶ βαθύτεραι διδασκαλίαι τῶν φιλοσόφων, μεταδιδόμεναι προφορικῶς.

ἈΚΡΟΑ'ΟΜΑΙ· πρτ. **ἠκροώμην**· μέλ. **-άσομαι** [ᾰ]· ἀόρ. α' **ἠκροᾱσάμην**· πρκ. **ἠκρόᾱμαι.** Ἀποθ.· τείνω τὸ οὖς, προσέχω, εἴς τι, κυρ. ἀκούω ἢ παρακολουθῶ μαθήματα: **ὁ ἀκροώμενος** = ὁ ἀκροατής, σπουδαστής.— **II** ὑπακούω.

ἀκρόασις, -εως, ἡ (**ἀκροάομαι**)· τὸ ἀκούειν ἢ προσέχειν εἴς τινα (τι). **2)** ὑπακοή· πρβλ. λατ. **acroāsis.**

ἀκροᾱτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀκροάομαι**· πρέπει τις νὰ ἀκροᾶται (δίδῃ προσοχήν).

ἀκροᾱτήριον, τό (**ἀκροάομαι**)· τόπος ἀκροάσεως, αἴθουσα διδασκαλίας, μαθημάτων.— **II** τὸ σύνολον τῶν ἀκροατῶν, «ἀκροατήριον».

ἀκροᾱτής, -οῦ, ὁ (**ἀκροάομαι**)· ὁ ἀκούων, ὁ «ἀκροατὴς» ‖ μαθητής.

ἀκροᾱτικός, ή, όν (**ἀκροάομαι**)· κατάλληλος δι' ἀκρόασιν ἢ παρακολούθησιν μαθημάτων· πρβλ. λατ. **acroāticus**: **μισθὸς ἀκροατικὸς** (λατ. **honorarium**)= τὰ δίδακτρα.

ἀκρο-βάμων, ον (**ἄκρος**+**βαίνω**)· ὁ βαίνων ἐπὶ τῶν ἄκρων (ποδῶν), ὁ περιπατῶν ἀκροποδητί.

ἀκρο-βαρέω, μελ. **-ήσω**· ἔχω τὸ ἄνω ἄκρον βαρύτερον τοῦ δέοντος σχετικῶς πρὸς τὸ κάτω.

ἀκρο-βάτέω (**ἄκρος** + **βαίνω**)· περιπατῶ ἐπὶ τῶν ἄκρων ποδῶν (ἀκροποδητί)·— **II** ἀναβαίνω εἰς ὄρη.

ἀκρο-βατικός, ή, όν· ἐπιτήδειος, ἱκανὸς εἰς ἀνάβασιν (λατ. **scansorius**).

ἀκρό-βατος, ον=**ἀκροβάμων.**

ἀκρο-βᾰφής, ές (**ἄκρος**+**βαφῆναι**)· βεβαμμένος εἰς τὸ ἄκρον ἢ ἐλαφρά.

ἀκρο-βελής, ές (**ἄκρος**+**βέλος**)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν αἰχμὴν εἰς τὸ ἄκρον.

ἀκρο-βελίς, -ίδος, ἡ· αἰχμὴ βέλους ἢ ὀβελὸς («σούβλα»).

ἀκρό-βλαστος, ον· ὁ ἀναφύων βλαστοὺς κατὰ τὸ ἄκρον.

ἀκρο-βολέω, (**ἀκροβόλος**)· εἶμαι ἀκροβόλος (σφενδονήτης) ‖ ἀψιμαχῶ.

ἀκροβολής, ές· =ἀκροβελής (βλ. λ.).
ἀκρο-βολία, ἡ· τὸ σφενδονᾶν, τὸ ρίπτειν μακρόθεν ‖ ἀψιμαχία.
ἀκρο-βολίζομαι (ἄκρο-βολέω) ἀποθ.· ρίπτω ἢ μάχομαι μακρόθεν ‖ ἀψιμαχῶ. Ἐκ τούτου τό
ἀκρο-βολίσις, -εως, ἡ· ἀψιμαχία.
ἀκρο-βόλισμα, -ατος, τό· =προηγ.
ἀκρο-βολισμός, ὁ=ἀκροβόλισις (ὃ βλ.).
ἀκρο-βολιστής, -οῦ, ὁ=ἀκροβόλος (ὃ βλ.).
ἀκρο-βόλος, ὁ (ἄκρος+βαλεῖν)· ὡς οὐσιαστ. ὁ ρίπτων ἀπό μακράν, σφενδονήτης, ἀψιμαχῶν ‖ ἀλλ' ὅμως: **II** ὡς ἐπίθ. προπαροξ. **ἀκρό-βολος,** ον=ὁ μακρόθεν πληγείς.
ἀκρο-βυατέω· εἶμαι ἀπερίτμητος (Ἑβδ.).
ἀκρο-βυστία, ἡ, (ἀκροβύστος)· ἡ ἄκρα τοῦ δέρματος τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου λατ. **praeputium.**— **II** ἡ κατάστασις τοῦ ἔχοντος ἀκροβυστίαν, τό νά εἶναί τις ἀπερίτμητος (Ἀγ. Γρ.).
ἀκρό-βυστος, ον (ἄκρος+βύω)· ὁ μή περιτετμημένος, ὁ ἔχων ἀκροβυστίαν, εἰς ὃν δέν ἔχει γίνει περιτομή.
ἀκρο-γένειος, ον· ὁ ἔχων τό γένειον (τό «πηγούνι») προτεταμένον ἢ ὀξύ.
ἀκρο-γωνιαῖος, ον (ἄκρος+γωνία)· ὁ ἐν τῇ ἐσχάτῃ γωνίᾳ· **ἀκρογ. λίθος** = ὁ γωνιαῖος θεμέλιος λίθος.
ἀκρό-δετος, ον (ἄκρος+δέω=δένω)· ὁ δεδεμένος εἰς τό ἄκρον ἢ τήν κορυφήν.
ἀκρο-δικαιοσύνη, ἡ· τό νά εἶναί τις ἀκριβοδίκαιος.
ἀκρό-δρυα, τά (ἄκρος+δρῦς)· τά ὀπωροφόρα δένδρα.— **II** ὀπῶραι, καρποί, κυρ. καρποί ἔχοντες σκληρόν τό κέλυφος.
ἀκρο-έλικτος, ον (ἄκρος+ἑλίσσω)· ὁ εἰλιγμένος, συνεστραμμένος, τυλιγμένος) κατά τό ἄκρον.
ἀκρό-ζεστος, ον (ἄκρος+ζέω)· ὀλίγον βρασθείς ἢ ζεσταθείς.
ἀκρό-ζυμος, ον· ὁ ὀλίγην ζύμην ἔχων.
ἀκρόθεν, ἐπίρ.· ἐκ τοῦ ἄκρου, ἐκ τῆς κορυφῆς.
ἀκρόθι, ἐπίρ.· κατά τήν ἀρχήν.
ἀκρο-θῖγής, ές (ἄκρος+θίγεῖν)· ὁ ἐγγίζων τήν ἐπιφάνειαν ἢ ἐλαφρῶς.
ἀκρό-θινα, τά· βλ. **ἀκρο-θίνιον.**
ἀκρο-θῑνιάζομαι, ἀποθ. (ἀκροθίνιον)· λαμβάνω τά **ἀκροθίνια** (τό κάλλιστον δηλ. μέρος) ‖ ἐκλέγω δι' ἐμαυτόν.
ἀκρο-θίνιον, τό (ἄκρος + θίς), κατά τό πλεῖστον ἐν πληθ. **ἀκροθίνια** καί **ἀκρόθινα**· κυρ. τό ἀνώτατον μέρος ἑνός σωροῦ, ἡ κορυφή τοῦ σωροῦ‖ἐπομ. τό ἐκλεκτότερον τμῆμα τοῦ σωροῦ ‖ ὅθεν, οἱ πρῶτοι καρποί τοῦ ἀγροῦ, τῆς λείας κλπ., ὡς τό **ἀπαρχαί.** — κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ἀκροθίνιος,** ὁπόθεν **θύη ἀκροθίνια**=προσφοραί ἐξ ἀπαρχῶν.
ἀκρο-θώραξ, -ᾱκος, ὁ, ἡ (θωρήσσω II)· ὁ ἐν μετρίᾳ μέθῃ διατελῶν, ἡμιμέθυσος. **2)** ὁ εἰς τό ἔπακρον μεθυσμένος.
ἀκρό-καρπος, ον· ὁ παράγων καρπόν ἐπί τῆς κορυφῆς.
ἀκρο-κελαινιάω, (ἄκρος+κελαινός)· ἐν χρήσει μόνον κατά ἐπικ. μτχ. **ἀκροκελαινιόων**=καθιστάμενος μέλας εἰς τήν ἐπιφάνειαν.
ἀκρο-κιδνιον, τό (ἄκρος+κίων)· τό κιονόκρανον.
ἀκρο-κνέφαιος, ον καί **ἀκρο-κνεφής,** ές (ἄκρος+κνέφας)· ὁ ἐν τῇ ὀρχῇ ἢ τῷ τέρματι τῆς νυκτός, κατά τό λυκόφως «κατά τά σουρουπώματα» ἢ κατά τό λυκαυγές «κατά τά χαράματα».
ἀκρό-κομος, ον (ἄκρος + κόμη)· ὁ ἔχων κόμην ἐπί τῆς κορυφῆς. — **II** ὁ ἔχων φύλλα εἰς τήν κορυφήν, πυκνόφυλλος.
Ἄκρο-κόρινθος, ὁ· ἡ ἀκρόπολις τῆς Κορίνθου.
ἀκροκόριον, τό· εἶδος βολβοῦ.
ἀκρο-κῦματόω, μέλ. -ώσω (ἄκρος + κῦμα)· πλέω ἐπί τῆς κορυφῆς τῶν κυμάτων.
ἀκρο-κώλιον, τό· συν. κατά πληθ. **τά ἀκρ-** = τά ἄκρα τοῦ σώματος.
ἀκρό-λῐθος, ον (ἄκρος+λίθος)· ὁ ἔχων τά ἄκρα κατεσκευασμένα ἐκ λίθου, ἐπίθ. ξυλίνων ἀγαλμάτων ἢ ἀνδριάντων, μέ κεφαλήν χεῖρας καί πόδας ἐκ μαρμάρου.
ἀκρο-λῖνιον, τό (ἄκρος+λίνον)· τό ἄκρον δικτύου.
ἀκρο-λογέω (ἄκρος + λέγω)· συλλέγω τάς ἄκρας, κορφολογῶ.
ἀκρο-λοφία, ἡ· ὀρασειρά, ὀρεινή χώρα.
ἀκρο-λοφίτης, -ου, ὁ (ἄκρος+λόφος)· ὀρεινός, ὁ διαμένων εἰς τάς κορυφάς τῶν λόφων (ὀρέων).
ἀκρό-λοφος, ον (ἄκρος+λόφος)· ὁ ἔχων ὑψηλόν τόν λόφον, τήν κορυφήν. — ὡς οὐσ. **ὁ ἀκρόλοφος**= ὀρεινή ράχις (κορυφή)· κυρ. ἡ κορυφή τοῦ λόφου.
ἀκρο-λῡτέω, (ἄκρος+λύω)· λύω μόνον κατά τά ἄκρα· **ἀκρολ. ζώνην**=παίζω μέ τά ἄκρα τῆς ζώνης, ὡσεί λύων αὐτήν.
ἀκρό-μαλλος, ον· ὁ ἔχων πυκνόν καί ἄφθονον μαλλίον, οἱονεί μακρόμαλλος.
ἀκρο-μᾰνής, ές (ἄκρος+μᾶνῆναι τοῦ μαίνομαι)· ὁ εἰς τό ἄκρον ἄωτον τῆς μανίας διατελῶν, ὁ ἄκρως (εἰς τό ἔπακρον) μαινόμενος.
ἀκρο-μάσθιον, τό (ἄκρος+μαστός)· τό ἄκρον τοῦ μαστοῦ, ἡ θηλή.
ἀκρο-μέθυσος=ἀκροθώραξ (βλ. λ.).
ἀκρο-μόλυβδος, ον (ἄκρος + μόλυβδος)· ὁ ἔχων μόλυβδον κατά τό ἄκρον, ὁ μολυβδωμένος εἰς τό ἄκρον (ἐπίθ. δικτύου).
ἄκρον, τό, οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἄκρος· τό ὕψιστον σημεῖον: **I** κορυφή ὄρους ‖ ἄκρα γῆς, ἀκρωτήριον ‖ τέλος, ἐσχατιά.— **II** μτφρ. ὁ ὕψιστος βαθμός, τό ὕψος ἑνός πράγματος.—**III** κατά πληθ. **ἄκρα** ἐπί προσ. =οἱ ἄρχοντες.— **IV** ἐν τῇ Λογικῇ τοῦ Ἀριστ. **τά ἄκρα** εἶναι ἡ μείζων καί ἐλάσσων πρότασις τοῦ συλλογισμοῦ κατ' ἀντίθεσιν πρός τόν μέσον ὅρον ἢ πρότασιν.
ἀκρο-νῦγῶς, (ἄκρος+νύσσω), ἐπίρ.· κατά τρόπον καθ' ὃν ἐφάπτονται τά ἄκρα.
ἀκρό-νυκτος, ον (καί **ἀκρονύκτιος**)· ὁ κατά τήν ἀρχήν τῆς νυκτός, πρός ἑσπέραν (πρβλ. καί **ἀκρόνυχος** Β).
ἀκρό-νυξ (-νυκτος), ἡ· ἡ ἀρχή τῆς νυκτός (= **ἀκρονυχία**).
ἀκρ-ονῦχί, ἐπίρ. (ἄκρος+ὄνυξ)· μέ τό ἄκρον τοῦ ὄνυχος.
ἀκρο-νυχία, ἡ=ἡ **ἀκρόνυξ** (βλ. λ.).
ἀκρ-όνῠχος, ον (Α) (ἄκρος + ὄνυξ) = **ἀκρώνυχος** (ὃ βλ.).
ἀκρό-νῠχος, ον (Β) (ἄκρος+νύξ)· κατά τήν ἀρχήν τῆς νυκτός, κατά τό βράδιασμα.
ἀκρο-ξιφίς, ἡ (καί **ἀκροξιφίδιον,** τό)· ἡ ἀκωκή τοῦ ξίφους.
ἀκρο-πᾰγής, ές· ὁ ἑστερεωμένος, καρφωμένος, κατά τό ἄκρον.
ἀκρό-παδος, ον· ἐσφ. γρ. ἀντί **ἀκρόπλοος** (βλ. λ.).
ἀκρό-παστος, ον (ἄκρος+πάσσω)· ὁ ἐρραντισμένος κατά τήν ἐπιφάνειαν, ὁ μόλις ἁλατισθείς.
ἀκρο-πᾰχής, ές· παχύς κατά τό ἄκρον.
ἀκρο-πενθής, ές (ἄκρος + πένθος)· ὁ εἰς ἄκρον πενθῶν, ὁ βαρέως τεθλιμμένος.
ἀκρό-πηλος, ον (ἄκρος+πηλός)· πηλώδης (λασπώδης) κατά τήν ἐπιφάνειαν.
ἄκροπις, (γλῶσσα)· ἡ ἀνίκανος νά διαρθρωθῇ, ἀδιόρθρωτος (ἀμφ. γρ.).
ἀκρό-πλοος, ον, συνηρ. **-πλους, -ουν**· ὁ πλέων (ἢ νηχόμενος) ἐπί τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, ὁ διατρέχων τήν ἐπιφάνειαν.
ἀκρο-ποδητί, ἐπίρ. (ἄκρος+πούς)· ἐπί τῶν ἄκρων ποδῶν, «στίς μύτες τῶν ποδιῶν» ‖ λάθρα.
ἀκρο-πολεύω· διέρχομαι τό ἄκρον, τήν κορυφήν.
ἀκρό-πολις, -εως, ἡ (ἄκρος+πόλις)· ἡ ἄνω πόλις, τό ὑψηλότερον μέρος (τμῆμα) τῆς πόλεως ‖ ὅθεν φρούριον, ἀκρόπολις ‖ παρ' ἀττ. κυρ. ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις ἐχρησιμοποιεῖτο καί ὡς θησαυροφυλάκιον.— **II** μτφρ. ἐπί ἀνδρῶν: **πύργος** ἀμυντικός. **2)** τό σπουδαιότατον σημεῖον.
ἀκρο-πόλος, ον (ἄκρος+πολέω)· ὁ ὑψηλά διατρίβων, ὑψηλά αἰρόμενος ‖ γεν., ὑψηλός.
ἀκρο-πόρος, ον (ἄκρος + πείρω)· ὁ διά τοῦ ἄκρου (τῆς αἰχμῆς) διατρυπῶν, ὁ διαπερῶν διά μέσου, ὁ διερχόμενος διά μέσου.— **II** προπαροξ. **ἀκρόπορος**=ὁ ἔχων πόρον (ἄνοιγμα) κατά τό ἄκρον.
ἀκρο-ποσθία, ἡ· ἡ **ἀκροβυστία** (βλ. λ.), τό ἄκρον

τοῦ δέρματος τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου, λατ. **praeputium.**

ἀκρο-πότης, -ου, ὁ· ὁ καθ' ὑπερβολὴν πίνων.

ἀκρο-πουδίς, ἐπίρ.=ἀκροποδητί (βλ. λ.).

ἀκρό-πους, ὁ· τὸ ἄκρον τοῦ ποδός.

ἀκρό-πρεμνον, τό· τὸ ἄκρον τοῦ πρέμνου (βλ. λ.).

ἀκρό-πρῳρον, τό· τὸ ἄκρον τῆς πρώρας πλοίου.

ἀκρό-πτερον, τὸ (*ἄκρος*+*πτερόν*)· τὸ ἄκρον τῆς πτέρυγος.

ἀκρό-πτολις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *ἀκρόπολις* (βλ. λ.).

ἀκρό-ρριζος, *ον* (*ἄκρος*+*ρίζα*)· ὁ μὴ καταβάλλων βαθείας ρίζας.

ἄκρος, *α, ον* (*ἀκή*)· ὁ εἰς τὸ ἄκρον, τ. ἔ. ἢ εἰς τὸ ἐξώτατον σημεῖον (λατ. **extremus**), ἢ εἰς τὸ ἀνώτατον (ὕψιστον, λατ. **summus**) ‖ *ἄκρα χείρ, ἄκροι πόδες* κλπ.=τὰ ἄκρα τῆς χειρός (δάκτυλοι), τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν (δάκτυλοι) κλπ. ‖ *πόλις ἄκρη*=*ἀκρόπολις* ‖ *ὕδωρ ἄκρον*=ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὕδατος ‖ ὡσ. *ἐπ' ἄκροις* (ἐνν. *δακτύλοις*) ἢ *ἐπ' ἄκρων* (ἐνν. δακτύλων)=*ἀκροποδητί* ‖ *οὐκ ἐπ' ἄκρας φρενὸς* = οὐχὶ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς καρδίας, τ. ἔ. ἀπὸ μέσης καρδίας ‖ *ἄκροισι λαίφουσ κρασπέδοις* = μὲ τὰ ἄκρα τοῦ ἱστίου, τ. ἔ. μὲ συνεσταλμένα τὰ ἱστία, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὁρμῆς τοῦ ἀνέμου.— **II** ἐπὶ χρόνου, *ἄκρα ἑσπέρα*=τὸ τέλος τῆς ἑσπέρας (τὸ σουρούπωμα).— **III** ἐπὶ βαθμοῦ, ὁ ὕψιστος (ἀνώτατος) εἰς τὸ εἶδός του, ὁ πρῶτος, ἔξοχος, ὑπέροχος: *ἄκροι Δαναῶν, ἄκροι ποιητῶν* = οἱ πρῶτοι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, οἱ πρῶτοι μεταξὺ ποιητῶν ‖ *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*=οὐχὶ ἰσχυρὸς τὸν νοῦν.— **IV** τὰ οὐδ. *ἄκρον* καὶ *ἄκρα κεῖνται καὶ ἐπιρ.* = λίαν, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν· βλ. *ἄκρως* (πρβλ. λατ. **acer, acies, acus, acuo**) [ἴσ' ἐτυμ. βλ *ἀκαχμένος*].

ἀκρο-σάπής, *ἐς* (*ἄκρος*+*σήπομαι*)· ὁ ἔχων ὑποστῆ σῆψιν ἐπιφανειακῶς μόνον, ἤτοι ἐλαφρῶς.

ἀκρο-σίδηρος, *ον* (*ἄκρος*+*σίδηρος*)· ὁ ἔχων σιδηροῦν ἄκρον (αἰχμήν), ὁ ἔχων αἰχμὴν ἐκ σιδήρου.

ἀκρό-σοφος, *ον* (*ἄκρος*+*σοφός*)· ὁ ἄκρος ἐν σοφίᾳ, ὁ ἄκρος (λίαν) σοφός.

ἄ-κροσσος, *ον* (*α* στερ.+*κροσσός*)· ὁ ἄνευ κροσσῶν.

ἀκρο-στήθιον, τό· τὸ στῆθος.

ἀκρο-στιχίς, *-ίδος,* ἡ· βραχὺ ποίημα, ἐν ᾧ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν στίχων ἀποτελοῦν λέξιν.

ἀκρό-στιχον, (καὶ *ἀκροστίχιον*) τό·=*ἀκροστιχίς.*

ἀκρο-στόλιον, τὸ (*ἄκρος*+*στολή*)· ἡ ἄκρα τῆς πρώρας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ κοσμημάτων. Κυρ.=*«τὸ ἄκρον τοῦ στολίου, στόλιον δὲ λέγεται τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῆς πρύμνης καὶ διῆκον μέχρι τῆς πρῴρας ξύλον, ἔνθα τὸ τῆς νεὼς ἐπιγράφεται ὄνομα».* Ἐτυμ. Μ.— **II** ὡσ.=*ἄριστον* (βλ. λ.).

ἀκρο-στόμιον, τό· τὰ ἄκρα τῶν χειλέων.

ἀκρο-σφαίρια, τά· τὰ στρογγύλα ἄκρα τῶν δακτύλων.

ἀκρο-σφᾶλής, *ἐς* (*ἄκρος*+*σφᾶλῆναι* τοῦ *σφάλλω*)· ὁ ὑποκείμενος (ρέπων) εἰς τὸ σφάλλεσθαι (σκοντάπτειν), ἐπισφαλής.— **II** ἐνεργ. ὁ ἱκανὸς νὰ καταρρίψῃ τινά, ὁ ἐπικίνδυνος.

ἀκρο-σχῖδής, *ές*· ἐσχισμένος, διηρημένος, κατὰ τὸ ἄκρον.

ἀκρο-τελεύτιον, τὸ (*ἄκρος*+*τελευτή*)· τὸ ἄκρον, ἡ παρυφή, τὸ «κενάρι» παντὸς πράγματος, κυρ. ἐπὶ στίχου ‖ ἐντεῦθεν, τὸ περιοδικῶς ἐπαναλαμβανόμενον μέρος τοῦ ᾄσματος.

ἀκρο-τενής, *ἐς* (*ἄκρος*+*τείνω*)· ὁ ἐκτεινόμενος ὑψηλά.

ἀκρότης, *-τητος,* ἡ (*ἄκρος*)· ἐσχατιά, ἄκρα ‖ κορυφή, κολοφών, ἐξοχότης, ἐντέλεια.

ἀ-κρότητος, *ον* (*α* στερ.+*κροτέω*)· ὁ μὴ κτυπηθείς, μὴ πατηθείς, καλῶς, περὶ γῆς.—**II** ὁ μὴ κτυπηθεὶς συγχρόνως μετά τινος ἄλλου, ἀσύμφωνος.

ἀκρο-τομέω (*ἄκρος*+*τεμεῖν*)· τέμνω τὰς ἄκρας (τὰς κορυφάς, ἐπὶ θερισμοῦ), θερίζω τὴν ἐπιφάνειαν. Ἐκ τοῦ:

ἀκρό-τομος, *ον* (*ἄκρος*+*τεμεῖν* τοῦ *τέμνω*)· ὁ τετμημένος κατὰ τὸ ἄκρον, ὁ ἀποτόμως ἀποκεκομμένος, ἀπότομος ‖ ἐπὶ λίθου, ὀξύς.

ἀκρό-τονος, *ον* (*ἄκρος*+*τείνω*)· ὁ εἰς ἄκρον τεταμένος, νευρώδης, ἰσχυρός.

ἄκρ-ουλος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἄκρον οὖλος (σγουρός).

ἀκρ-ουρανία, ἡ· ἡ τοῦ οὐρανοῦ ἀκρόπολις.

ἀκρ-ουχέω, (*ἄκρον*+*ἔχω*)· κατέχω τὰ ἄκρα, διαμένω εἰς τὰς κορυφάς.

ἀκρο-φᾰής, *ἐς*=*ἀκροφανὴς* (βλ. λ.).

ἀκρο-φαληριάω· λάμπω (ἢ εἶμαι λευκὸς) κατὰ τὴν κορυφήν.

ἀκρο-φᾰνής, *ἐς* (*ἄκρος*+*φανῆναι*)· ὁ ἄρτι ἀνατέλλων ‖ ὁ φαιδρῶς λάμπων.

ἀκρο-φῡής, *ἐς* (*ἄκρος*+*φύω*)· ὁ φυεὶς κατὰ τὸ ἄκρον κλάδου. — **II** ὁ ὑψηλὴν ἔχων τὴν καταγωγὴν (τὴν ἀνατροφήν), ὁ ἔχων μεγάλα φυσικὰ προτερήματα.

ἀκρο-φύλαξ, *-ᾰκος,* ὁ· ὁ φύλαξ ἀκροπόλεως (ὁ διοικητὴς ἀκροπόλεως).

ἀκρό-φυλλος, *ον* (*ἄκρος*+*φύλλον*)· ὁ ἔχων φύλλα κατὰ τὴν κορυφήν.

ἀκρο-φύσιον, τὸ (*ἄκρος*+*φῦσα*)· τὸ ἄκρον, τὸ στόμιον, τοῦ φυσητῆρος ‖ τὸ ρύγχος ἢ ὁ σωλὴν τῶν φυσητήρων.

ἀκρο-χάλιξ, ὁ, ἡ·=*ἀκροθώραξ* (βλ. λ.).

ἀκρο-χανής, *ἐς* (*ἄκρος*+*χανεῖν* τοῦ *χαίνω*)· ὁ χαίνων κατὰ τὸ ἄκρον (δηλ. τὴν κεφαλήν) ‖ ὁ εὐρέως χάσκων.

ἀκρό-χειρ, *-χειρος,* ἡ (*ἄκρος*+*χείρ*)· ἀντὶ *ἄκρα χείρ* =τὸ ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ κάτω μέρος τῆς χειρός.

ἀκρο-χειρίζομαι, (*ἄκρος*+*χείρ*), ἀποθ.· ἀγωνίζομαι ἐκ τοῦ συστάδην, τόσον ὅσον φθάνουν αἱ χεῖρες τῶν ἀντιπάλων (περὶ ἑνὸς εἴδους πάλης, καθ' ὃ οἱ παλαίοντες συνεπλέκοντο μὲ τὰς χεῖρας καὶ *οὐχὶ* μὲ ὁλόκληρα τὰ σώματά των) (βλ. καὶ *ἀκροχειρίζω*).

ἀκρο-χειρίζω· δράττομαι διὰ τῶν χειρῶν (βλ. *ἀκροχειρίζομαι*).

ἀκρο-χείρισις, ἡ·=*ἀκροχειρισμός* (βλ. λ.).

ἀκρο-χειρισμός, ὁ· τὸ παλαίειν διὰ τῶν χειρῶν.

ἀκρο-χειριστής, ὁ· ὁ παλαίων διὰ τῶν χειρῶν.

ἀκρό-χειρον, τό· τὸ ἄκρον τῆς χειρός.

ἀκρο-χᾰλᾰρός, *ον*· χλιαρός, μόλις θερμός.

ἀκρο-χολέω, -χολία, -χολος βλ. **ἀκραχολ-.**

ἀκρο-χορδον-ώδης, *ες*· ὁ πάσχων ἐξ *ἀκροχορδόνων* (βλ. λ.).

ἀκρο-χορδών, *-όνος,* ἡ (*ἄκρος*+*χορδή*)· σάρκωμα ἔχον λεπτὸν λαιμὸν (κρεατοελιά).

ἀκρό-ψῑλος, *ον*· γυμνὸς ἢ φαλακρὸς κατὰ τὴν κορυφήν.

ἄ-κρυπτος, *ον* (*α* στερ.+*κρύπτω*)· ὁ μὴ κεκρυμμένος.

ἀ-κρύσταλλος, *ον*· ὁ ἄνευ κρυστάλλου, ἄνευ πάγου.

ἀκρ-ωλένιον, τὸ (*ἄκρος*+*ὠλένη*)· τὸ ἄκρον τῆς ὠλένης (τὸ ἄκρον τοῦ ἀγκῶνος).

ἀκρ-ωμία, ἡ (*ἄκρος*+*ὦμος*)· τὸ ἄκρον τοῦ ὤμου, ἡ ἀπόφυσις.

ἀκρ-ωμίς, *-ίδος,* ἡ·=*ἀκρωμία.*

ἀκρ-ωμίτης, *-ου,* ὁ· ἐπόπτης σχολείων.

ἄκρων, *-ωνος,* ὁ (καὶ **ἀκρωνάριον,** τό) = *ἀκροκώλιον* (βλ. λ.).

ἀκρωνία, ἡ, πιθ.=*ἀκρωτηριασμός* (βλ. λ.).

ἀκρ-ωνῠχία, ἡ (*ἄκρος*+*ὄνυξ*)· τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος ‖ ὅθεν, κάθε ἐσχατιά, ἡ ράχις (κορυφὴ) ὄρους, ἀκρώρεια.

ἀκρ-ώνῠχος, *ον* (*ἄκρος*+*ὄνυξ*)· ὁ μὲ τοὺς ὄνυχας, χηλάς, ὁπλὰς κλπ. ἐγγίζων ‖ ὁ ἔχων ὄνυχας, χηλάς, ὁπλὰς κλπ.

ἀκρ-ώρεια, ἡ (*ἄκρος*+*ὄρος*)· ἡ ἄκρα (τ. ἔ. ράχις ἢ κορυφὴ) ὄρους.

ἄκρ-ωρία, ἡ (*ἄκρος*+*ὥρα*)· χαραυγή.

ἄκρως, ἐπίρ. τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος*· λίαν, καθ' ὑπερβολήν.

ἀκρωτηριάζω, μελ. *-σω*· ἀόρ. *α'* *ἠκρωτηρίασα*· παθ. πρκ. *ἠκρωτηρίασμαι* (*ἀκρωτήριον*)· ἀποκόπτω τὰ ἄκρα, κυρ. χεῖρας καὶ πόδας, καθιστῶ ἀνάπηρον, παραμορφώνω.

ἀκρωτηριασμός, ὁ· πήρωσις, κολόβωσις.

ἀκρωτήριον, τὸ (*ἄκρος*)· κάθε κατακόρυφος ἢ ὁριζοντίως προεξέχον μέρος ‖ *ἀκρ. οὔρεος*=κορυφὴ ὄρους ‖ *ἀκρωτ. νηὸς*=ἔμβολον πλοίου (λατ. **rostra**). — **II** κατὰ πληθ. τὰ ἄκρα τοῦ σώματος (χεῖρες καὶ πόδες) ‖ αἱ γωνίαι ἀετώματος (δηλ. ἡ κορυφὴ καὶ τὰ

ἄκρα αὐτοῦ). 2) κατὰ ἐν. «ἀκρωτήριον» (ξηρᾶς).

ἀκτάζω (*ἀκτή* Α). μέλ. *-σω*· ἐστιῶμαι παρὰ τὴν ἀκτήν, διασκεδάζω (=λατ. **in actis esse, convivari**).

ἀκταινόω=*ἀκταίνω* (ὃ βλ.).

ἀκταίνω, φαίνεται ὅτι εἶναι· ἐπεκτετ. τύπος τοῦ *ἄγω*· δέτω εἰς κίνησιν, ἐγείρω, ὑψώνω, ἢ (ὡς ἀμτθ.) κινοῦμαι ταχέως· [τ. ἔ. *ἄγω—ἀκτὸς*〉*ἀκταίνω*, κατὰ τά: *ἀκόλαστος : ἀκολασταίνω, ἅλαστος : ἀλασταίνω*].

ἀκταῖος, *α, ον* (*ἀκτή*)· λατ. **actaeus**· ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἢ παραλίας.—‖ *Ἀκταία* (ἐνν. *γῆ*)· ἡ· παραλιακὴ χώρα, παλαιὸν ὄνομα τῆς Ἀττικῆς, ἥτις ἐκαλεῖτο ὡσ. καὶ *ἀκτή*.

ἄ-κταντος, *ον* (*α* στερ.+*κτείνω*)· ἀφόνευτος.

ἈΚΤΕ᾽Α, ἡ (καὶ συνῃρ. *ἀκτῆ*)· κουφοξυλιὰ (δένδρον, λατ. **sambucus nigra**).

ἀ-κτέᾰνος, *ον* (*α* στερ. + *κτέανον*)· ὁ ἄνευ κτημάτων, ἀκτήμων.

ἀ-κτένιστος, *ον* (*α* στερ.+*κτενίζω*)· ὁ μὴ κτενισμένος ‖ ἠμελημένος, ἀφύλακτος.

ἀκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἄγω*· πρέπει τις νὰ ἄγῃ· *εἰρήνην ἀκτέον*=πρέπει νὰ ἔχῃ τις (νὰ διατηρῇ) εἰρήνην.— ‖ ἀμτθ. πρέπει τις νὰ βαδίζῃ.

ἀ-κτερεΐστος, ἠ ἀ-κτέριστος, ον (*α* στερ. + *κτερεΐζω* ἢ *κτερίζω*)· ὁ μὴ τυχὼν *κτερισμάτων* ‖ ὁ μὴ ταφεὶς μετὰ νεκρικῶν τιμῶν (μεγαλοπρεπῶς).

ἀκτή, ἡ, (Α) (*ἄγνυμι*)· τὸ μέρος ὅπου θραύονται τὰ κύματα, τ. ἔ. ἀκροθαλασσιά, βραχώδης ἢ ἀμμώδης. Κατὰ πληθ. *ἀκταὶ προβλῆτες* = προεξέχοντες βράχοι (κρημνοί). 2) Γλῶσσα γῆς βρεχομένη ὑπὸ θαλάσσης.— ‖ Γενικῶς, κάθε ὕψωμα, προεξέχουσα δέσις ἢ ράχις, ὅπως ἐξέχει ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἡ παραλία (λατιν. **ora**).

Ἔτυμ. : Κοινῶς παράγεται ἐκ τοῦ *ἄγνυμι*, ὡς τὸ *ῥηγμῖν* ἐκ τοῦ *ῥήγνυμι*· ἀλλ᾽ εἰς τὸ *ἀκτὴ* δὲν ὑπάρχει ἴχνος F (ἀντιθέτως ὑπάρχει εἰς τὸ *ἄγνυμι*). Πιθανωτέρα ἡ ἐτυμολ. ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. aK-(ac-, ακ-=μυτερός, βλ. ἐν *ἀκαχμένος*)· πρβλ. *ἄκραι ἠιόνες* (=*ἀκτή*).

ἀκτή, ἡ (Β) (*ἄγνυμι ;*) λατ. **acta,** κυρ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. *ἀκτὸς* (=τεθραυσμένος, ἀλεσμένος)· ἀλεσμένος σῖτος (λατ. **mola**) ‖ ἄλευρον καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενος ἄρτος.

Ἔτυμ. : Παλαιοὶ σχολιασταὶ συνάπτουσι τοῦτο πρὸς τὸ *ἄγνυμι*, ἀλλ᾽ ἐν τῇ λ. *ἀκτὴ* δὲν ὑπάρχει ἴχνος F (τοῦ *Fαγνυμι*).—*ἀκτή :* Κυπρ. *ἀκοστά*, λατ. **acus** (= δέμα σίτου), ἑλλ. *ἄχνη* 〈*ακσνα (βλ. λ.), *ἄχυρον*. Ἐκ τοῦ παρ᾽ Ἡσυχ. «*ἀκτή· τροφὴ*» ἠχθησάν τινες εἰς τὸ νὰ θεωρήσουν τὸ *ἀκτὴ* συγγ. τῷ *ἄκολος* (βλ. λ.) καὶ τῷ σανσκρ. **açnáti** = τρώγειν.

ἀκτημοσύνη, ἡ· πενία.

ἀ-κτήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*α* στερ.+*κτῆμα*)· ὁ ἄνευ κτημάτων, ἄνευ ἰδιοκτησίας, μετὰ γεν. *ἀκτήμων χρυσοῖο*=μὴ ἔχων χρυσόν.

ἄ-κτητος, *ον* (*α* στερ.+*κτάομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποκτήσῃ ‖ ὁ μὴ ἄξιος νὰ ἀποκτηθῇ.

ἀκτίνεσσιν, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἀκτῖσιν* (δοτ. πληθ. τοῦ *ἀκτίς*).

ἀκτῑνηδὸν (*ἀκτὶς*) ἐπίρ.· ἐν εἴδει ἀκτῖνος.

ἀκτῖνο-βολέω, (*ἀκτὶς*+*βάλλω*)· βάλλω (διασκορπίζω) ἀκτῖνας.—Παθ. δέχομαι τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

ἀκτῖνο-βολία, ἡ (*ἀκτὶς*+*βάλλω*)· ἡ ἐκπομπὴ ἀκτίνων.

ἀκτῖνο-γρᾰφία, ἡ· πραγματεία περὶ ἀκτινοβολίας.

ἀκτῖνο-ειδής, *ές*·=*ἀκτινώδης* (βλ. λ.).

ἀκτῖνο-λαμπέω·=*ἀκτινοβολῶ* (βλ. λ.).

ἄκτῑνος, *η, ον*· ὁ ἐκ ξύλου *ἀκτῆς* (βλ. *ἀκτέα*).

ἀκτῖνο-φόρος, *ον* (*ἀκτὶς*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἀκτῖνας.—ὡς οὐσ., εἶδος ἀκτινωτοῦ ὀστρακοδέρμου (κοχλίου), κοιν. *πενταδακτύλου* ἢ *ἕλικος* καλουμένου (λατ. **pecten**).

ἀκτῖν-ώδης, *ες*· ὅμοιος πρὸς ἀκτῖνας.

ἀκτῖνωτός, *ή, όν*· ὁ ἔχων ἀκτῖνας (**radiatus**).

ἄκτιον, τό·=*ἀκτή* (Α).

ἄκτιος, *ον* (*ἀκτὴ* Α)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀκτὴν ἢ κατοικῶν εἰς τὴν παραλίαν.

ἀκτίς, *-ῖνος*, ἡ· «ἀκτὶς» (θημ. ἀκτίνα, ἀχτίδα) κυρ. τοῦ ἡλίου ‖ *μέσσα ἀκτὶς*=μεσημβρία ‖ ὡσ. φλὸξ πυρὸς καὶ ἀστραπὴ ‖ μτφρ. λαμπρότης, αἴγλη, δόξα.— ‖ ὡς τὸ λατιν. **radius,** ἡ ἀκτὶς τροχοῦ. [πρβλ. συνών. σανσκρ. **aclúh,** λιθ. **anksĩ**].

ἀκτίτης, *-ου*, ὁ (*ἀκτή*)· ὁ διαμένων εἰς τὴν παραλίαν.

ἄ-κτῐτος, *ον* (*α* στερ.+*κτίζω*)· ἀκαλλιέργητος.

ἄκτωρ, *-ορος*, ὁ (*ἄγω*)· ὁδηγός, ἀρχηγός [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *ἄγω*].

ἀ-κῡβέρνητος, *ον* (*α* στερ. + *κυβερνάω*)· ὁ ἄνευ κυβερνήτου, ὁ μὴ πηδαλιουχούμενος.

ἀ-κύβευτος, *ον*· ὁ μὴ διακινδυνεύων τι εἰς τοὺς κύβους ‖ φρόνιμος.

ἄκυβος· βλ. *ἄκυτος*.

ἀ-κύκλιος, *ον*· ὁ μὴ διελθὼν τὸν κύκλον τῶν σπουδῶν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἐγκύκλιος.

ἀ-κύκλωτος, *ον*· ὁ μὴ κυκλωθείς, μὴ κεκυκλωμένος.

ἀ-κύλητος, *ον*· ὁ μὴ μεμιγμένος, μὴ «ἀνακατωμένος».

ἀ-κύλιστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κυλίσῃ τῇδε κἀκεῖσε.

ἌΚΥ˘ΛΟΣ, ἡ· φαγώσιμο βαλανίδι, καρπὸς τοῦ πρίνου· [συγγ. ἴσως τῇ σανσκρ. ῥ. **aç-, açnāti**=τρώγειν· πρβλ. *ἄκολος*].

ἀκυλώνιον, τό· ἡ *λυχνὶς* (βλ. λ.).

ἀ-κῦμαντος, *ον* (*α* στερ.+*κυμαίνω*)· ὁ μὴ πλητόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων‖ὁ ἄνευ κυμάτων, ἥσυχος.

ἄ-κῦμος, *ον* = *ἀκύμαντος* (ὃ βλ.). ‖ μτφρ. ἤρεμος, ἥσυχος.

ἀ-κῦμων(Α), *ον*, γεν. *-ονος* (*α* στερ. + *κῦμα*) = *ἀκύμαντος* (ὃ βλ.).

ἀ-κῡ́λων (Β), *ον*, γεν. *-ονος* (*α* στερ. + *κυέω*)· ὁ ἄνευ καρποῦ, ἄνευ (ἀπο)γόνου, στεῖρος.

ἀκῦρο-λογέω· ὁμιλῶ οὐχὶ ὀρθῶς.

ἀκῦρο-λογία, ἡ· ἡ μὴ κυριολεξία, ἀκατάλληλος φράσις, καταχρηστικὴ.

ἄκυρον, τό· εἶδος βοτάνης.

ἄ-κῦρος, *ον* (*α* στερ.+*κῦρος* δι᾽ ἔτυμ. βλ. *κύριος*)· ὁ ἄνευ κύρους, ἀθεν : ‖ ἐπὶ νόμων, ἀποφάσεων κλπ., ὁ μὴ ἰσχύων πλέον, ὁ ἀκυρωθείς, καταργηθείς : *ἄκυρος γίγνομαι, εἰμί* = δὲν ἔχω ἰσχύν, καθίσταμαι ἄκυρος, τίθεμαι κατὰ μέρος. — ‖ ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ ἔχων δικαίωμα ἢ ἐξουσίαν, μετὰ γεν.

ἀ-κῡρόω, μέλ. *-ώσω*· ἀκυρώνω, καταργῶ.

ἀ-κύρωσις, *-εως*, ἡ· ἀθέτησις.

ἀ-κυρωτέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ ἀκυρώσῃ τις.

ἀ-κύρωτος, *ον*, ρημ. ἐπίθ.· ὁ μὴ ἐπικυρωθείς, μὴ κεκυρωμένος.

ἄ-κῦτος, *ον*, καὶ **ἄκυβος** (*κύω*)· ἄκαρπος.

ἀ-κωδώνιστος, *ον* (*α* στερ. + *κωδωνίζω*)· ἀνεξέταστος, ἀδοκίμαστος.

ἄκωκή, ἡ (*ἀκή*)· αἰχμή, ἄκρα (λατ. **acies**).

Ἔτυμ. : ἀκωκή, ἄκων, ἀκοντίζω· ἐτυμ. βλ. ἐν *ἀκαχμένος*· διὰ τὸν σχηματισμὸν πρβλ. *ἀγωγή*.

ἀ-κώλιστος, *ον*· ὁ μὴ διαιρούμενος ἢ μὴ διαιρεθεὶς εἰς κῶλα.

ἄ-κωλος, *ον* (*α* στερ.+*κῶλον*)· ὁ ἄνευ κώλων (ἤτοι μελῶν τοῦ σώματος), ἠκρωτηριασμένος.— ‖ κακῶς συνηρθρωμένος, βραδυκίνητος.

ἀ-κώλῡτος, *ον*, (*α* στερ. + *κωλύω*)· ὁ μὴ κωλυόμενος, μὴ ἐμποδιζόμενος. Ἐπίρ. *-τως* = ἄνευ ἐμποδίων.

ἀ-κώμαστος, *ον*· ἄνευ εὐθυμίας.

ἀ-κωμῴδητος, *ον* (*α* στερ. + *κωμῳδέω*)· ὁ μὴ κωμῳδηθείς, μὴ καταστὰς ἀντικείμενον διακωμῳδήσεως ‖ γενικῶς, ὁ μὴ ἐμπαιχθείς.

ἄκων (Α), *-οντος*, ὁ (*ἀκή*)· ἀκόντιον, δόρυ, μικρότερον καὶ ἐλαφρότερον τοῦ ἔγχους [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *ἀκαχμένος*].

ἄκων (Β), *ἄκουσα, ἄκον*, γεν. *-οντος*, ἀττ. συνῃρ. τύπος ἀντὶ *ἀέκων*· ἐναντίον τῆς θελήσεώς τινος, παρὰ τὴν θέλησιν, διὰ τῆς βίας.—‖=*ἀκούσιος* (ὃ βλ.), ἀθέλητος. [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *ἀέκων*].

ἀ-κώνητος, *ον* (καὶ *ἀκώνιστος*) (*α* στερ.+*κωνος*)· ὁ μὴ ἀλειμμένος μὲ πίσσαν, ἀπίσσωτος.

ἄ-κωνος, *ον* (*α* στερ. + *κῶνος*)· ὁ ἄνευ κωνικῆς κορυφῆς.

ἀ-κώνωπος, ον (α στερ. + *κώνωψ*)· ὁ ἄνευ κωνώπων.

ἄ-κωπος, ον· (α στερ.+*κώπη*)· ὁ ἄνευ κωπῶν.

ἁλᾰβ-αρχέω· εἰμαι ἁλαβάρχης (θλ. λ.).

ἁλᾰβ-άρχης, ὁ· θλ. *ἀραβάρχης*.

ἁλαβ-αρχία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἁλαβάρχου (θλ.λ.).

ἁλαβαστίτης, ὁ (ἐνν. *λίθος*)· τιτανώδης ἀλάβαστρος.

ἁλᾰβαστο-θήκη, ἡ (*ἁλάβαστος*+*θήκη*)· θήκη διὰ κοσμήματα ἐξ ἁλαβάστρου.

ἄλᾰβαστος, ὁ, *ἁλαβαστίτης, ὁ, ἁλαβάστιον*, τό· ἀττ. τύποι ἀντὶ *ἁλάβαστρος* κλπ. (ᾰ θλ.).

ἁλαβαστο-φόρος, ον· ὁ φέρων (κομίζων) ἀγγεῖα ἐξ ἁλαβάστρου.

ἁλαβαστρίτης, ὁ· θλ. *ἁλαβαστίτης*.

ἁλαβαστρο-ειδῶς, ἐπίρ.· ἐν εἴδει ἁλαβάστρου.

ἄλᾰβαστρος, ὁ (καὶ ἡ) καὶ *ἁλάβαστρον*, τό· λίθος τιτανοειδὴς (λατ. **calcareus**), κοιν. «ἁλάβαστρο».— **II** πᾶν τὸ ἐκ τοιούτου λίθου κατεσκευασμένον, δοχεῖον (ἀγγεῖον) ἐξ ἁλαβάστρου, μυροθήκη.

Ἔτυμ.: α στερ. + *λαβή* (πρβλ. σχολ. Ἀριστ. Ἀχαρ. 1051 «*ἔστι λήκυθος ἡ ὥτα μὴ ἔχουσα, ἧς οὐκ ἔστι λαβέσθαι*»). Κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι ξενικῆς προελεύσεως (τὸ ἀρχαιότερον σχετικὸν χωρίον εἶναι τοῦ Ἡροδ. III 20, ἔνθα ὁ Καμβύσης ἀποστέλλει τῷ Βασιλεῖ τῶν Αἰθιόπων *μύρου ἁλάβαστρον*)· πρβλ. ἀραβ. al-Baṣrat= λίθος τοῦ **Basra**.

ἁλάβης (καὶ *ἁλλάβης*), **-ητος,** ἡ· ἰχθύς τις τοῦ Νείλου.

ἁλαβί, ἐπίρ.· ἄνευ λαβῆς.

ἅλᾰδ-δε (*ἅλς*), ἐπίρ.· εἰς (πρὸς) τὴν θάλασσαν. Παρ' Ὁμ. ἁπαντᾷ καὶ *εἰς ἅλαδε*.

ἁλά-δρομος, -ον, ὁ (κατά τινας ἐκ τοῦ *ἅλλομαι*+*δρόμος*)· ὁ δι' ἁλμάτων δρόμος || (κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ἅλς*+*δρόμος*)· ἀγώνισμα δρόμου ὑπὲρ τὴν θάλασσαν.

ἁλαζονεία, ἡ (*ἁλαζών*)· ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἁλαζόνος, ματαιοδοξία, κομπασμός, ἀγυρτεία.

ἁλαζόνευμα, τό· καύχημα, κομπασμός. Ἐκ τοῦ

ἁλαζονεύομαι, μέλ. *-εύσομαι*, ἀποθ.· κομπάζω, μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ || μεταχειρίζομαι ψευδεῖς ἰσχυρισμούς, ὑποκρίνομαι.

ἁλαζονίας, -ου, ὁ· κομπαστής, κομπορρήμων, ἁλαζών.

ἁλαζονικός, ή, όν· διατεθειμένος πρὸς κομπορρημοσύνην, ἁλαζών, «φαντασμένος».

ἁλαζονο-χαυνο-φλύαρος, ὁ· κομπορρήμων, ματαιος, φλύαρος.

ἄλαζών, -όνος, ὁ, ἡ (*ἄλη*)· κυρ. ὁ ἀνὰ τὴν χώραν ἁλώμενος (πλανώμενος), ἀγύρτης || ὅθεν: ψευδῶς κομπάζων, ἀπατεών, ἀγύρτης.— **II** ὡς ἐπίθ. ἀπατεών, μεγαλαυχῶν, κομπορρήμων (λατ. **gloriosus**)· ὑπερθ. *ἁλαζονέστατος ἢ -ώτατος*, [ᾰ]· ἔτυμ. ἐλ. *ἄλη*· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ἅλαζα*· *αἰσχρὰ*» καὶ «*ἀλαζονεύεσθαι*· *ψεύδεσθαι ἢ αἰσχύνεσθαι. Ταραντῖνοι*».

ἀλᾱθεια, ἀλᾱθής, δωρ. τύποι ἀντὶ *ἀλήθεια, ἀληθής*.

ἀλᾱθείς, δωρ. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀλίσκομαι* (ᾱ θλ.).

ἀλᾱθέως, ἐπίρ. δωρ. ἀντὶ *ἀληθέως*=ἀληθῶς.

ἀ-λάθητος, *ον*· =*ἄληστος* (βλ. λ.)· ὃν οὐδὲν λανθάνει, τοῦ ὁποίου τὴν προσοχὴν οὐδὲν διαφεύγει.

ἁλαί, αἱ· ἁλοπήγια (λατ. **salinae**).

ἁλαῖα, τά· ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς.

ἁλαίνω=*ἁλάομαι* (βλ. λ.)· περιπλανῶμαι.

ἁλαιός, *όν*· ἐσφαλ. γρ. ἀντὶ *ἀλεός* (βλ. λ.).

ἁλακάτα, ἡ, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἠλακάτη*.

ἁλακάτιον, τό· (*ἠλακάτη*), λατ. **ballista**· (ὑποκορ. τοῦ *ἁλακάτα* (βλ. λ.).

ἀλᾰλά, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἀλαλή* (ᾰ θλ.).

ἀλᾰλάζη, ἡ (*ἀλαλάζω*)· ἀλαλαγμὸς || πολεμικὴ κραυγή.

ἀλάλαγμα, τό·=*ἀλαλαγμός* (βλ. λ.).

ἀλᾰλαγμός, ὁ=*ἀλαλαγὴ* (ᾰ βλ.) || γεν., μέγας δόρυβος.

ἀλᾰλάζω, μέλ. *ἀλαλάξομαι*· ὁρ. α' *ἠλάλαξα*, ποιητ. *ἀλάλαξα* (*ἀλαλή*)· ἐγείρω πολεμικὴν κραυγήν (κυρ. φωνάζω ἀλαλά)· γεν., κραυγάζω δυνατὰ εἰς ἔνδειξιν χαρᾶς: *νίκην ἀλαλάζειν*=ἐγείρειν κραυγὴν νίκης.

ἀλᾰλαί (καὶ *ἀλαλαλαί*)· ἐπίφ. χαρᾶς ἐν τῇ φρ. «*ἀλαλαὶ ἰὴ παιών*» (Ἀριστοφ. Ὄρν. 1763, Λυσ. 1291).

ἀλᾰλή, δωρ. *ἀλᾰλά*, ἡ· ἀνοματοπ. λέξις, ἐκ τοῦ ἐπίφ. *αλαλα* / τῆς ἠχηρᾶς κραυγῆς || πολεμικὴ κραυγή, εἶτα κατὰ προσωποποίησιν παρὰ Πινδάρῳ (ἀποσπ. 225) κεῖται *Ἀλαλὰ* ὡς θυγάτηρ τοῦ θεοῦ *Πολέμου* (πρβλ. τὰ σανσκρ. ἐπίφων. **alalā arē ararē**).

ἁλάλημαι, τύπος πρκ. τοῦ *ἁλάομαι*, ἀλλ' ἐν χρήσει μόνον μετὰ σημασ. ἐνεστ.· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι γύρω, ὡς ἐπαίτης.

ἀ-λάλητος, ον (α στερ.+*λαλέω*)· ἄρρητος, ἀνέκφραστος.

ἀλᾰλητός, -οῦ, ὁ (*ἀλαλή*)· πολεμικὴ κραυγή, κραυγὴ νίκης || ὡσ. κραυγὴ οἰμωγῆς, πόνου, θρῆνος.

ἀλᾰλητύς, -ύος, ἡ·=*ἀλαλητὸς* (βλ. λ.).

ἁλαλία, ἡ· πονηρία, ἀταξία.

ἁλαλκεῖν· ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀλέξω* (ᾰ θλ.).

ἁλαλκέμεναι, -κέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *ἀλέξω* (ᾰ θλ.).

Ἀλαλκο-μενηΐς, -ίδος, ἡ (*ἀλαλκεῖν* + *μένος*)· ἡ πολιοῦχος (ἡ προστάτις) θεὰ (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

Ἀλαλκομένιος, ὁ· Βοιωτικὸς μήν, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀττικὸν *Μαιμακτηριῶνα* (15 Ν)6ρίου—15 Δ)6ρίου).

ἁλαλκτήριον, τό (*ἄλαλκε*)· θεραπεία, ἰατρικόν.

ἄ-λᾰλος, ον (α στερ.+*λάλος*)· ὁ ἄνευ λαλιᾶς, βωβός, ἄναυδος.

ἁλάλυγξ, -υγγος, ἡ· λυγμός, πνιγμός.

ἄλαλύκτημαι· τύπος ἀναδιπλ. πρκ.· (ὡσεὶ ἀπὸ ἐνεστ. *ἀλυκτέω*) (*ἀλύω*), ἀλλ' ἐν χρήσει μόνον μετὰ σημ. ἐνεστ. (ὅπως καὶ ὁ *ἁλάλημαι*)· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, ἐν ὀδημονίᾳ || ἀνησυχῶ, στενοχωροῦμαι || καθ. Ἡσύχ. «*τεθορύβημαι ἀπὸ τοῦ κατὰ διάνοιαν ἁλᾶσθαι*».

ἀ-λάμπετος, ον (α στερ.+*λάμπω*)· ὁ ἄνευ φωτός, σκοτεινός. 2) μτφρ. ἄσημος, ἄδοξος.

ἀ-λαμπής, ἐς=*ἀλάμπετος* || *ἀλαμπὴς ἡλίου*=ἄνευ τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου.

ἀλαμπία, ἡ· ἔλλειψις φωτός, λάμψεως.

ἀ-λάξευτος, ον (α στερ.+*λαξεύω*)· ὁ μὴ λαξευμένος.

ἄλάομαι, πρτ. *ἠλώμην*· ἀόρ. α' *ἠλήθην*, ἐπ. *ἀλήθην*· πρκ. *ἀλάλημαι*. Ἀποθ. (*ἄλη*) (πρβλ. λατ. **ambulo**)· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, παραπλανῶμαι || ἐνίοτε μετ' αἰτ. *ἀλᾶσθαι γῆν*=περιπλανῶμαι ἀνὰ τὴν χώραν || ὡσ. περιπλανῶμαι μακρὰν τῆς πατρίδος, εἶμαι ἐξόριστος.— **II** μτφρ. περιπλανῶμαι διανοητικῶς (ὁ νοῦς μου τριγυρίζει), εὑρίσκομαι ἐν ἀπορίᾳ.

ἀλᾰός, *όν*· ὁ μὴ βλέπων, τυφλός || *ἀλαοὶ* (ὡς ἀντίθ. τῷ *δεδορκότες*)=οἱ νεκροὶ || *ἀλαὸν ἔλκος ὀμμάτων*=πληγὴ προκαλοῦσα τύφλωσιν.— **II** σκοτεινός, ἀμαυρός.

Ἔτυμ.: *ἀλαός, ἀλάϊος* (=ἀόρατος), *ἀλαόω* (θλ. λ.). *ἀλαωτὺς* (=τυφλότης), *ἀλαοσκοπίη* (=τυφλὴ ἐπαγρύπνησις, τ. ἔ. ματαία) συνήθως ἐτυμολογοῦνται ἐκ τοῦ α στερ.+*λάω* (=βλέπω) βλ. *λάω*. Κατ' ἄλλους *ἀλαὸς* ‹**mlavos*, ὁμ συγγ. τὸ ἑλλ. *μελεὸς*=μάταιος· κατ' ἄλλους ‹**ələusós* πρβλ. λατ **luscus** (=τυφλός, σκοτεινός) ‹**lousqós* ‹**lousqós* (βάσις **alēus**).

ἀλᾰο-σκοπιά, ἡ, καὶ *-πιὴ* (*ἀλαὸς*+*σκοπέω*)· τυφλὴ σκοπιά, τ. ἔ. ἀνωφελὴς, ἀπρόσεκτος, ἐπαγρύπνησις.

ἀλᾰόω, μέλ. *-ώσω*· ἀπρφ. ἀορ. α' *ἀλαῶσαι* (*ἀλαός*)· ἀποτυφλώνω, καθιστῶ τυφλόν.

ἀλᾰπαδνός, ἡ, ὁν (*ἀλαπάζω*)· ὁ εὐκόλως καταβαλλόμενος, εὐπόρδητος || ἐξησθενημένος || ἀνίσχυρος, ἀδύνατος.

ἀλαπαδνοσύνη, ἡ· ἀδυναμία (θλ. *ἀλαπαδνός*).

ἀ-λᾰπάζω, ἐπ. πρτ. *ἀΐ́α ταζον*· μέλ. *ἀλαπάξω*· ἐπ. ἀόρ. *ἀλάπαξα* (α εὐφων. + *λιπάζω*)· ἀδειάζω (κενῶ), ἀποξηραίνω, ἐξαντλῶ, κ. διὰ τοῦτο πτωχύνω || κυρ. ἀδειάζω τὴν δύναμιν καὶ ἰσχύν τινος || κατανικῶ, φονεύω.

Ἔτυμ.: *ἀλαπάζω* ‹(α προθεμ.+*λαπάζω* (=ἀδειάζω)· *ἀλαπαδνὸς* (=ἀσθενής, λεπτός, ἰσχνός)· *λαπαρὸς* (=μαλθακός, χαῦνος)· *λαπάρα* ἰων. *λασάρη*=ἔλλειψις ὀστῶν τῶν πλευρῶν πρβλ. σανσκρ. **alpah** =μικρός, μέτριος), Λιθ. **alpti** (=ἐξασθενῶ), **alpnas** (=ἀδύνατος, ἰσχνός).

ἅλας, -ατος, τό (*ἅλς*)· τό ἁλάτι.

ἁ-λαστέω (*ἅλαστος*)· εἶμαι πλήρης ὀργῆς (κυρ. δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω τι) || μισῶ || ἀγανακτῶ. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἅλαστος*].

ἀλαστορία, ἡ· κακία, πονηρία.

ἀλάστορος, *ον* (*ἀλάστωρ*)· ὁ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν *ἀλάστορος* διατελῶν, ὁ ὑποφέρων σκληρῶς (βλ. *ἅλαστος*).

ἄ-λαστος, *ον* (α στερ.+*λαθεῖν* τοῦ *λανθάνομαι*), ἰων. *ἄληστος*· ὁ μὴ λησμονούμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ λησμονήσῃ, ἀλησμόνητος, ἀφόρητος, ἄπαυστος || ἀπεχθής, κατηραμένος.

Ἔτυμ. : τοῦτο καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ συνήθως ἐτυμολογοῦνται ἐκ τοῦ α στερ.+*λαθεῖν* τοῦ *λανθάνω*. Ἄλλοι (Kurtius) ἀνάγουσι ταῦτα εἰς ῥ. *αλ-* τοῦ *ἅλη, ἀλάομαι* (ἀ ϐλ.). Ἄλλοι ἄλλως : διότι (κατ' αὐτούς) κυρίως σημαίνουν: *ἅλαστος*=ἀνυπόφορος, κακός, δυσάρεστος· *ἀλαστέω*=ἀγανακτῶ· *ἀλάστωρ*=πνεῦμα κακόν, ἐκδικητής τοῦ ἐγκλήματος, κόλασις || μυσαρός, ἀποτρόπαιος || διό ὁ Boisack παράγει τὸ *ἅλαστος* ⟨**alg-dhfos* καὶ ἀναφέρεται εἰς τὰ σανσκρ. *rádhyati*= εἶμαι ὑπήκοος, μτχ. *raddháh, radhráh* (= πτωχός, δυστυχής), *raddha* ⟨**radh-tar-* (=δαμαστής), Ρωσσ. *ljad*=κακόν ἐργαλεῖον, *ljadáščij*=ἀδύνατος, ἀδέξιος, κακός, ἐλεεινός. Ἐκ τούτου τὸ

ἀ-λάστωρ, -*ορος,** ὁ (α στερ.+*λανθάνομαι*)· ὁ μὴ λησμονῶν, ἡ τιμωρὸς (ἐκδικητικὴ) θεότης (λατ. **deus vindex**), μετὰ ἢ ἄνευ τῆς λ. *δαίμων* || ἔπειτα γενικῶς, ὁ ἐκδικητής, διώκτης, βασανιστὴς || *βουκόλων ἀλάστωρ*=ἡ πληγὴ (κυρ. ὁ τιμωρὸς) τῶν βουκόλων.— || Μετὰ παθ. ἐνν., ὁ πάσχων ἐκ θείας ἐκδικήσεως || ἁμαρτωλός, μεμιασμένος, κακοποιός, κατηραμένος [δι' ἐτυμ. ϐλ. *ἅλαστος*].

ἁλᾶτας, ὁ, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἁλήτης*.

ἁλᾶτεία, ἡ, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἁλητεία*.

ἁλάτινος, η, ον (*ἅλας*)· πεποιημένος ἐξ ἁλατος (π.χ. *λίθος*).

ἁλάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἅλας*· πρϐλ. τὸ τῆς κοινῆς «ἁλάτι».

ἅλατο, δωρ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ἅλλομαι* (ϐλ. λ.).

ἁλᾶτο, γ' ἑν. ἐπ. πρτ. τοῦ *ἁλάομαι* (ὃ ϐλ.).

ἀ-λᾰτόμητος, *ον*· (α στερ.+*λατομέω*)· ὁ μὴ λατομηθείς, μὴ κοπείς.

ἁλᾰτο-πωλία, ἡ· τὸ ἐμπόριον τῆς πωλήσεως ἁλατος.

ἀ-λάχανος, *ον*· ἄνευ λαχάνων.

ἁλα-ῶπις, -*ιδος,** ἡ· θηλ. τοῦ ἑπομ.

ἁλα-ωπός, *όν*· ὁ ἔχων τυφλοὺς ὀφθαλμούς, σκοτεινός (λατ. **caecus**).

ἁλαωτύς, -*ύος,** ἡ (*ἁλαόω*)· τύφλωσις, τυφλότης.

ἁλα-ώψ, -*ῶπος,** ὁ, ἡ·=*ἁλαωπός* (ϐλ. λ.).

ἅλϐατοι, -*ων,** οἱ· ἀγωνισταὶ τοῦ Ἱπποδρόμου (τοῦ Βυζαντίου) ἐνδεδυμένοι λευκά.

ἄλϐολον, τό·=*γλήχων* (ϐλ. λ.)=«γληχούνι».

ἀλγεινός, *ή, όν* (*ἄλγος*)· ὁ προξενῶν ἄλγος, ὀδυνηρός, λυπηρός· ἐπίρ. -*ῶς*.— || μετὰ παθ. σημ. ὁ αἰσθανόμενος ἄλγος, ϐαρέως ὑποφέρων. Διὰ παραθ. ϐλ. *ἀλγίων*.

ἀλγεσί-δωρος, *ον* (*ἄλγος*+*δῶρον*)· κυρ. ὁ δωρούμενος ἄλγη, ὁ προξενῶν πόνους.

ἀλγεσί-θῡμος, *ον* (*ἄλγος* + *θυμός*)· ὁ ϐλίϐων, ὁ λυπῶν, τὴν καρδίαν.

ἀλγέω, μέλ. -*ήσω*· ἀόρ. α' *ἤλγησα* (*ἄλγος*)· αἰσθάνομαι σωματικὸν πόνον, ὑποφέρω ἀπὸ πόνους || εἶμαι ἀσθενής.— || Μτφρ. αἰσθάνομαι ψυχικὸν πόνον, ϐλίϐομαι, στενοχωροῦμαι || πονῶ, ὑποφέρω, διὰ πρᾶγμά τι.

ἀλγηδών, -*όνος,** ἡ (*ἀλγέω*)· αἴσθημα πόνου, πόνος, ὀδύνη (τοῦ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς).

ἄλγημα, -*ατος,** τό (*ἀλγέω*)· αἴσθημα ἄλγους, ὀδυνηρὸν αἴσθημα ὃ αἰσθάνεταί τις ἢ προξενεῖ.

ἀλγηρός, ά, όν (*ἄλγος*)· πλήρης ἄλγους, ὀδυνηρός (Ἐϐδ.).

ἄλγησις, -*εως,** ἡ (*ἀλγέω*)· αἴσθησις πόνου.

ἀλγίνοεις, *εσσα, εν* (*ἄλγος*)· ὀδυνηρός, ἀλγεινὸς (πρϐλ. *ἀλγεινός*).

ἀλγίων, *ον*, γεν. -*ονος*, καὶ *ἄλγιστος, η, ον*=*ἀνώμαλα παραθ. τοῦ *ἀλγεινός*, ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ οὐσ. *ἄλγος* (ὅπως *καλλίων, κάλλιστος* ἐκ τοῦ οὐσ. *κάλλος*)· [ἴ ἐπ. ἀλλ' ἴ ἀττ.].

Ἄλγος, -*εος,** τό· πόνος (λατ. **dolor**) σωματικὸς ἢ ψυχικὸς || πόνος, θλῖψις, ὀδύνη, στενοχωρία. — || μτγν. πᾶν ὅ,τι προξενεῖ πόνον.

Ἔτυμ. : δι' ἐτυμ. ϐλ. *ἀλέγω*· διότι *ἄλγος* : *ἀλέγω* εὑρίσκονται ἐν οἱᾳ σχέσει τὸ ζεῦγος *ἀλκή* : *ἀλέξω*. Ἐκ τούτου τὸ

ἀλγῦνω, μέλ. -*ῦνῶ*· ἀόρ. α' *ἤλγῡνα*. — Παθ. μετὰ μέσ. μέλ. *ἀλγυνοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἠλγύνθην*· προξενῶ πόνον, λυπῶ, θλίϐω.—Μετὰ παθ. σημ.. αἰσθάνομαι πόνον, πονῶ, ὑποφέρω, θλίϐομαι, λυποῦμαι, διά τι.

ἀλδαίνω, ἀόρ. 6' *ἤλδᾰνον*· κάμνω τι νὰ αὐξηθῇ, τρέφω, ἐνισχύω || *ἤλδανε μέλεα* = ἐνεδυνάμωσε τὰ μέλη του || αὐξάνω, πληθύνω, πολλαπλασιάζω. Μόνον παρὰ ποιηταῖς ἐν χρήσει.

Ἔτυμ. : ἐκ τοῦ **ἄλω*, λατ. **alo**· **altus** = ὑψηλός (πρϐλ. ἔλλην. *ἄν-αλτος*=ἀχόρταγος), **ali-mentum, alesco, ad-ultus**· ϐλ. καὶ *ἀλδήσκω*.

ἀλδήεις, *εσσα, εν*· αὐξανόμενος, πληθυνόμενος.

ἀλδήσκω·αὐξάνομαι, γίνομαι ἰσχυρός, εὐδοκιμῶ. —|| ὡς μτϐ.=*ἀλδαίνω* (ἐκ ῥίζ. Ἀλ—, ὡς ἐν τῷ λατ. **alo**)· ϐλ. *ἀλδαίνω*.

ἀλδισκάνω·= *ἀλδήσκω* (ϐλ. λ.).

ἄλδομαι·=*ἀλδήσκω* (ϐλ. λ.).

ἄλέα (Α), ἰων. *ἀλέη*, ἡ (*ἄλη, ἀλέομαι, ἀλεύω*)· *ἄλυξις* (ϐλ. λ.), διαφυγή, ἀποφυγὴ || μετὰ γεν. πραγμ. διαφυγὴ ἀπό τι || προφυλακτήριον, σκέπη, ἀπό τι.

Ἔτυμ. : *ἀλέα, ἀλέομαι, ἀλεείνω, ἀλεύω*, ἰων. *ἀλεωρὴ*=μέσον διαφυγῆς τῆς αὐτῆς ἐτυμ. προαλεύσεως πρὸς τὰ *ἀλύσκω*⟨**αλυκσκω* (πρϐλ. μελ. *ἀλύξω* ἀόρ. *ἤλυξα*), *ἀλυσκάζω*· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπετ. ϐάσις **aleu** (περὶ ἧς ϐλ. *ἄλη*).

Ἀ˘ΛΕ΄Α (Β), ἰων. *ἀλέη*, ἡ=*εἵλη* (ὃ ϐλ.)· θερμότης (ἀπὸ τὸν ἥλιον ἢ ἀπὸ πυράν).

Ἔτυμ. : *ἀλέα* (μετὰ δασέος πνεύματος)· τοῦτο καθὼς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ *ἁλεάζω, ἁλεαίνω, ἁλεεινὸς* εἶναι τῆς αὐτῆς ῥ. πρὸς τὰ *εἵλη, ἐλάνη, ἥλιος* (ἀ ϐλ.)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ϐάσις **svel*=καίω, φλέγω, πρϐλ.. ἀγγλοσαξ. **swelan*=εἶμαι θερμός. Ἐκ τούτου τὸ

ἁλεάζω (*ἀλέα* Β)· εἶμαι θερμός.

ἁλεαίνω (*ἀλέα* Β)· θερμαίνω, ἡλιάζω || ἀμτϐ., ζεσταίνομαι, γίνομαι θερμός, εἶμαι θερμός· [δι' ἐτυμ. ϐλ. *ἀλέα* 2].

ἁλεασθαι, ἁλέασθε, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α', καὶ προστ. τοῦ αὐτοῦ χρ. τοῦ ῥήμ. *ἀλέομαι*.

ἀλεγεινός, *ή, όν* (*ἀλέγω, πρϐλ. ἀλγεινός*)· ὀδυνηρός, ϐλιϐερός, δυσάρεστος, δύσκολος || μετ' ἀπρφ. *ἵπποι ἀλεγεινοὶ δαμήμεναι*=δύσκολοι εἰς τὸ νὰ δαμασθοῦν.

ἀλέγη, ἡ· σκιά.

ἀλεγίζω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ ἐπ. πρτ. μόνον *ἀλέγιζον* (*ἀλέγω*)· ϐασανίζω ἑμαυτόν διά τι, φροντίζω περί τινος, μεριμνῶ διά τι (μετὰ γεν. πράγμ).

ἀλεγύνω, κυρ. ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. (*ἀλέγω*). — Ἐν τῇ Ὀδυσ. *ἀλεγ. ἅαῖτα* (καὶ *ἅαῖτας*) = φροντίζω διά τὴν εὐωχίαν || ἔπειτα γενικῶς, προπαρασκευάζω δεῖπνον διὰ φιλοξενουμένους.

ἀ-λέγω (α ἀθρ. + *λέγω* ;), ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. στενοχωρῶ, ϐασανίζω, ἐμαυτόν, φροντίζω, μεριμνῶ || κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἀρνήσεως : *οὐκ ἀλέγω* = δὲν μὲ μέλει, δὲν φροντίζω || σπαν. ἄνευ ἀρνήσ. : *Δῖται ἀλέγουσι κιοῦσαι* = εἶναι πολὺ προσεκτικαὶ εἰς τὸν δρόμον των || ὡσ. μετὰ αἰτ. ἢ γεν., φροντίζω δι' ἓν πρόσωπον ἢ δι' ἓν πρᾶγμα.—παθ., *ἀλέγομαι ἔν τινι*= ὑπολογίζομαι, συγκαταλέγομαι μεταξύ...

Ἔτυμ. : Ἡ κοινῶς παραδεδομένη ἐτυμολ. ἐκ τοῦ α ἀθρ. ἢ προθ.+*λέγω* δὲν ἱκανοποιεῖ πάντας. Ἄλλοι δὲν δέχονται σύνθεσιν ἀλλὰ ἰαπετ. ϐάσιν **aleg-* κοινὴν εἰς πάντα τὰ κατωτέρω: *ἀλέγω, ἀλεγίζω, ἀλεγύνω* (=ἀνησυχῶ περί τινος)· λατ. **neglego, diligo, diligens, religio**· *ἄλγος, ἀλεγεινός* (⟨**alegesnos*) καὶ *ἀλγεινός, δυσ-ηλεγὴς*(=ὀδυνηρός), *ἀλγέω*· λατ. **algeo, ἀλγύνω, ἀλγηδών, ἄλγημα, ἄλγησις, ἀλγηρός**. Κατὰ ταῦτα *ἀλέγω*⟨**alégō*, *ἄλγος*⟨**álgos* ὑπερϐολικὸν μετασχημα-

τισμόν τῆς βάσεως παρουσιάζει τὸ παρ' Ἡσυχ. «ἀλαγειvά· δεινά».

ἀλεεινός, ή, όν (ἀλέα Β)· θερμός, προσηλιακός, εὐήλιος. [δι' ἐτυμ. βλ. ἀλέα Β].

ἀλεείνω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. = ἀλέομαι, ἀλεύομαι (ἀλέα Α, ἄλη)· ἀποφεύγω.

ἀλέη, ή, ἰων. ἀντὶ ἀλέα (ὃ βλ.).

ἀλεής, ές· συνών. τῷ ἀλεεινός (δ βλ.).

ἀλεία, ή=ἄλιεια βλ. λ. (ὡς τὸ ὑγεία ἐκ τοῦ ὑγίεια).

ἄλειαρ, -ατος, τό (ἀλέω)· ἀλεσμένος σῖτος, ἄλευρον.

ἄλειμμα, -ατος, τὸ (ἀλείφω)· πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ὡς ἀλοιφή, ἀλοιφή, πάχος, ἔλαιον.

ἀλειμμάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ προηγ.

ἀλειμματ-ώδης, ες (ἄλειμμα+εἶδος)· ὅμοιος πρὸς ἄλειμμα (πρὸς ἀλοιφήν).

ἀλειπτέον=δεῖ ἀλείφειν.

ἀλειπτήρ, -ῆρος, ὁ=ἀλείπτης (βλ. λ.).

ἀλειπτήριον, τό· μέρος ἔνθα ἠλείφοντο οἱ ἀγωνιζόμενοι (ἐν τοῖς Γυμνασίοις, ἢ ἐν τοῖς ῥωμαϊκοῖς βαλανείοις).

ἀλείπτης, -ου, ὁ (ἀλείφω)· ὁ ἀλείφων || προγυμναστής, προπονητής, διδάσκαλος, (κυρ. εἰς Σχολὴν πάλης).

ἀλειπτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀλείπτην, ἢ ὁ κατάλληλος δι' αὐτόν, ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀσκηθείς.— Ἡ ἀλειπτικὴ (ἐνν. τέχνη)=ἡ τέχνη τοῦ ἀλείπτου, τοῦ προγυμναστοῦ.

ἀλειπτός, ή, όν, ρημ. ἐπιθ. (ἀλείφω)· ἀληλιμμένος, ἐπιδεκτικὸς ἀλοιφῆς, ἐπαλείψεως.

ἀ-λειπτος, ον (α στερ.+λείπω)· ὁ μὴ ἀφεδεὶς ὀπίσω, μὴ ὑπολειφθεὶς || ἀήττητος.

ἀλείπτρια, ή, θηλ. τοῦ ἀλείπτης (βλ. λ.).

ἄλειπτρον, τό· διάφ. γρ. ἀντὶ ἐξάλειπτρον (βλ. λ.).

ἀλείς, εἶσα, έν· μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ εἴλω.

ἄλεισον, τὸ (α στερ.+λεῖσος)· τετορνευμένον ποτήριον || γεν.=ποτήριον.

ἀλείτης, -ου, ὁ (ἄλη)· ὁ πλανῶν τινα, ἢ ὁ ἴδιος παρεκκλίνων τῆς εὐθείας, παραβάτης, ἁμαρτωλός.

ἀ-λειτούργητος, ον (α στερ.+λειτουργία)· ὁ ἀπηλλαγμένος λειτουργιῶν (τ. ἔ. δημοσίων ὑπηρεσιῶν).

ἄλειφα, τὸ=ἄλειφαρ (βλ. λ.).

ἄλειφαρ, -ατος, τὸ (ἀλείφω)· ἀλοιφή, «ἄλειμμα», ἔλαιον, χρησιμοποιούμενον ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἐπικηδείους τελετὰς καὶ θυσίας.— ΙΙ Γενικῶς, πᾶν χρησιμεῦον πρὸς ἐπίχρισιν, πίσσα, ρητίνη.

ἀλειφατῖτης ἄρτος· ἄρτος ὠπτημένος μετὰ ἐλαίου ἢ λίπους.

ἀλειφό-βιος, ον· «ὁ περὶ παλαίστραν ἀναστρεφόμενος καὶ ὑπηρετῶν» καὶ τοῦτο ἔχων ὡς πόρον ζωῆς (περιφρονητικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀλείπτου). 2) γεν. πτωχός.

Ἀλείφω, μέλ. -ψω· ἀόρ. α' ἤλειψα, ἐπ. ἄλειψα· πρκ. ἀλήλιφα. — Παθ. ἀορ. α' ἠλείφθην, ὡσ. ἀόρ. β' ἠλίφην [ῑ]· πρκ. ἀλήλιμμαι· ἀλείφω ἢ χρίω δι' ἐλαίου (τὸ δέρμα). Παρ' Ὁμ. ἀλεῖψαι (ἢ ἀλείψασθαι) λίπ' ἔλαίῳ (συνάπτεται δηλ. πάντοτε μετὰ τῆς δοτ. ἐλαίῳ ἢ λ. λίπα, ἢν βλ.) || κυρ. ἐπὶ ἐπαλείψεως διὰ γυμναστικὰς ἀσκήσεις || οἱ ἀλειφόμενοι=οἱ ἀθληταί.— ΙΙ (ὡς τὸ ἐπαλείφω) ἐπιχρίω: οὖατ' ἀλείφω = ἐπιχρίω (βουλώνω) τὰ ὦτα.

Ἔτυμ.: ἐκ ριζ. λιπ- μετὰ προθ. α (βλ. ἐν λίπος, λιπαρός, λιπαρής)· πρβλ. λεῖος (δ βλ.)· ὡσ. ἄλειφαρ, ἄλειμμα, ἀλοιφή. Ἐν πᾶσι τούτοις τὸ δασὺ -φ- εἶναι ὑστερογενές. Ἐκ τούτου τὸ

ἄλειψις, -εως, ἡ· τὸ ἀλείφειν, ἐπάλειψις, βαφή.

ἀλεκτοριδεύς, -έως, ὁ (ἀλέκτωρ)· κοτόπουλο.

ἀλεκτόριον, τὸ=τῷ προηγ.

ἀλεκτορίς, -ίδος, ἡ (ἀλέκτωρ), θηλ. τοῦ ἀλέκτωρ· ὄρνις.

ἀλεκτορίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ἀλέκτωρ· πετεινάρι.

ἀλεκτορο-φωνία, ἡ (ἀλέκτωρ+φωνή)· τὸ κράξιμο τοῦ πετεινοῦ || ἡ ὥρα καθ' ἣν φωνεῖ ὁ ἀλέκτωρ, ἤτοι ἡ τρίτη φυλακὴ τῆς νυκτός.

ἀ-λεκτος, ον (α στερ.+λέγω)· ἀπερίγραπτος, ἀνέκφραστος, ἄρρητος.

ἀ-λεκτος, ον (α στερ. + λέκτρον)· ὁ ἄνευ λέκτρου (κοίτης), ἄγαμος· ἄλεκτρα γάμων ἀμιλλήματα =δυστυχὴς (ἀτυχὴς) ἐπιθυμία γάμου (παράνομος γάμος)· ἄλεκτρα ὡς ἐπίρ.=ἄνευ γάμου.

ἀλεκτρύαινα, ή· ὄρνις (κωμικὸν θηλ. τοῦ ἀλεκτρυών, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ λέαινα : λέων).

ἀλεκτρυόνειος, ον· ἀνήκων εἰς ἀλέκτορα.

ἀλεκτρυονο-τρόφος, ὁ· ὁ τρέφων ἀλεκτρυόνας.

ἀλεκτρυον-ώδης, ες· ὅμοιος πρὸς ἀλεκτρυόνα.

ἀλεκτρυο-πώλης, -ου, ὁ=ὁ πωλῶν ἀλεκτρυόνας, ὄρνιθας.

ἀλεκτρυο-πώλιον, τὸ (ἢ —πωλητήριον)· =ἀγορὰ πουλερικῶν.

ἀλεκτρυο-φώνιον, τὸ=ἀλεκτοροφωνία (βλ. λ).

ἀλεκτρυ-ώδης, ες· ὅμοιος πρὸς ἀλεκτρυόνα.

ἀλεκτρυών, -όνος, ὁ, ἡ (ἀλέκτωρ)· πετεινὸς ἢ ὄρνις.

Ἀλέ'κτωρ (Α), -ορος, ὁ· πετεινὸς (λατ. gallus)· πρβλ. τὸ τῆς νέας «ἀλέχτορας ἢ ἀλόχτερας» κατὰ μετάθεσιν τῶν φωνηέντων.

Ἔτυμ.: ἡ συνήθης ἐτυμολ. ἐκ τοῦ α ἀθρ.+λέκτρον δὲν ἱκανοποιεῖ. Πιθανωτέρα ἡ γνώμη τοῦ **Kretschmer,** καθ' ἣν ὑπάρχει ταυτότης μεταξὺ τῶν οὐσ. ἄλεκτωρ, ἀλεκτρυών καὶ τῶν κυρ. ὀνομ. Ἄλέκτωρ, Ἀλεκτρυών ‹ἀλέξω (=ἀπομακρύνω)· πρβλ. ἀλεξητήρ, ἀλκτὴρ=παλαιστής. Εἶναι φανερὸς ὁ πολεμικὸς χαρακτὴρ καὶ τοῦ πτηνοῦ, ἑπομ. καὶ τὸ ὄνομα τούτου ἐκ τοῦ ἀλέξω προέρχεται.

ἀλέκτωρ (Β), -ορος, ὁ (α στερ.+λέγω) = ἄλεκτρος (βλ. λ.).

Ἀλε'ΚΩ, σπαν. τύπος τοῦ ἀλέξω· ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω (τινί τι).

ἀλ-έλαιον, τό· ἀλατιστὸν ἔλαιον.

ἀλέματος, δωρ. ἀντὶ ἠλέματος (δ βλ.).

ἄλεν, δωρ. καὶ ἐπ. τύπος ἀντὶ ἔάλησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ εἴλω. — ἀλλ' ὁμως ἄλεν οὐδ. μτχ. ἀορ. β' (βλ. ἀλείς).

ἀλεξ-αίθριος, ον (ἀλέξω + αἰθρία)· ὁ προφυλάσσων ἀπὸ τὸ ψῦχος (πρβλ. Ἡσυχ. «ἀλεξαίθριον, θερμὸν σκέπασμα, Σοφοκλ. Ἀμφιαράῳ»).

ἀλεξανδρίζω, μέλ. ίσω· εἶμαι ὡς ὁ Ἀλέξανδρος, φρονῶ τὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

ἀλέξ-ανδρος, ον (ἀλέξω + ἀνήρ), ἐπιθ.· ὁ ἀλέξων (ἀμύνων, προφυλάττων) τοὺς ἄνδρας.— ΙΙ ὡς κύρ. ὄνομα, τὸ σύνηθες ὄνομα τοῦ Πάριδος ἐν τῇ Ἰλιάδι || Ἀλέξ. ὁ μέγας, υἱὸς τοῦ Φιλίππου.

ἀλεξ-ανεμία, ή· ἡ ἀπὸ τοῦ ἀνέμου προφύλαξις.

ἀλεξ-άνεμος, ον (ἀλέξω+ἄνεμος)· ὁ ἀποκρούων (κρατῶν μακρὰν) τοὺς ἀνέμους || προφυλάσσων ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

ἀλέξαρ, τὸ=τὸ δειλινόν.

ἀλέξασθαι· ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ἀλέξω.

ἀλεξέμεναι, -έμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ ἀλέξω.

ἀλέξημα, τὸ (ἀλέξω)· ὑπεράσπισις, προφύλαξις, βοήθεια.

ἀλεξ-ήνωρ, -ορος, ὁ (ἀλέξω + ἀνήρ)· ὁ βοηθῶν ἄνδρα, περὶ ἰατροῦ.

ἀλεξήσεις, γ' ἑν. ἀορ. α' εὐκτ. τοῦ ἀλέξω.

ἀλέξησις, -εως, ἡ (ἀλέξω)· ἀπόκρουσις, προφύλαξις, ὑπεράσπισις || ἀντοχή.

ἀλεξήσω μέλλ. τοῦ ἀλέξω.

ἀλεξήτειρα, ή, θηλ. τοῦ ἀλεξητὴρ (δ βλ.).

ἀλεξητήρ, -ῆρος, ὁ (ἀλέξω)· ὁ κρατῶν μακράν, ἀποκρούων || βοηθός, ὑπερασπιστής, φύλαξ, φρουρός· ἀλεξητὴρ μάχης = πρόμαχος (κυρ. ὁ κρατῶν τὴν μάχην μακρὰν ἀπὸ τὸ λοιπὸν στράτευμα). Ἐκ τούτου τὸ

ἀλεξητήριος, α, ον· ἱκανὸς νὰ κρατῇ μακράν, νὰ ὑπερασπίζῃ ἢ νὰ βοηθῇ, κυρ. ὡς ἐπίθ. τῶν θεῶν (ὡς τὸ λατ. averruncus).— ΙΙ ἀλεξητήριον (ἐνν. φάρμακον), τό· ἰατρικὸν (φάρμακον) || προφύλαξις, προστασία (μέσον προφυλάξεως).

ἀλεξήτωρ, -ορος, ὁ=ἀλεξητὴρ (δ βλ.).

ἀλεξι-ᾶρη, ή (ἀλέξω+ἀρά)· ἀρὰ ἀπομακρύνουσα τὴν ἀράν, ἡ προφυλάττουσα ἀπὸ κατάραν || ἢ (ἐκ τοῦ ἀλέξω+Ἄρης)· ἡ προφυλάττουσα ἀπὸ θάνατον καὶ ὄλεθρον.

ἀλεξι-θέλεμνος, ον· (*ἀλέξω*+*βέλεμνον*)· ὁ κρατῶν μακρὰν (ἀπομακρύνων) τὰ βέλη.
ἀλεξί-γαμος, *ον* (*ἀλέξω* + *γάμος*)· ὁ ἀποφεύγων τὸν γάμον.
ἀλεξί-κακος, ον (*ἀλέξω*+*κακόν*)· ὁ ἀπομακρύνων τὸ κακόν·
ἀλεξί(μ)-βροτος, *ον* (*ἀλέξω*+*βροτός*)· ὁ προστατεύων τοὺς βροτούς (θνητούς).
ἀλέξιμον, τό=*ἀλεξητήριον* (βλ. λ.).
ἀλεξί-μορος, *ον* (*ἀλέξω*+*μόρος*)· ὁ τὸν θάνατον ἀποδιώκων, ἀπομακρύνων.
ἄλεξις, *-εως, ἡ*· βοήθεια.
ἀλεξι-φάρμακος, *ον* (*ἀλέξω*+*φάρμακον*)· ὁ ἀπωθῶν τὸ δηλητήριον, ὁ ἐνεργῶν ὡς ἀντίδοτον.— **II** οὐδ. *ἀλεξιφάρμακον*, τό=ἀντίδοτον κατὰ τοῦ δηλητηρίου (κυρ. τὸ ἀπωδοῦν, ἐξουδετεροῦν τὸ δηλητήριον), λατ. **remedium**.
Ἀλέ'ξω· οἱ τύποι τῶν χρόνων σχηματίζονται ἐν μέρει μὲν ἐκ τοῦ *ἀλεξέω*, ἐν μέρει δὲ ἐκ τοῦ *ἀλέκω*· μέλ. *ἀλεξήσω*· γ' ἐν. ἐνεργ. ἀορ. α' εὐκτ. *ἀλεξήσειε*· μέσ. μέλ. *ἀλεξήσομαι*· ἀλλὰ καὶ μέλλ. *ἀλέξω*· ἀόρ. α' *ἤλεξα*· μέσ. μέλ. *ἀλέξομαι*· ἀόρ. α' *ἠλεξάμην*· — ὡσ. ἐπ. ἀόρ. 6' ἄνευ αὐξήσ. (ὡσεὶ ἐκ τοῦ **ἄλκω*) *ἄλαλκον*, ἀπρφ. *ἀλαλκεῖν*, *-έμεναι*, *-έμεν*, μτχ. *ἀλαλκών*· ὁπόθεν πάλιν σχηματίζεται μέλ. *ἀλαλκήσω*· ὁπομακρύνω, ἀποτρέπω, ἀποκρούω ‖ ὅθεν ὑποστηρίζω, ὑπερασπίζω, βοηθῶ. Σύνταξις: μετὰ δοτ. προσ.: *ἀλέξειν τινί* (προσ.)—μετ' αἰτ. πράγμ. *ἀλέξειν τι*: *Ζεὺς τό γ' ἀλέξησειε* = ὁ Ζεὺς ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἀποτρέψῃ. (Ἀλλὰ συχνότατα καὶ μετὰ τῶν δύο συντάξεων (μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. πράγμ.) συγχρόνως: *ἀλέξειν Δαναοῖς κακὸν ἦμαρ*=ἀποτρέπειν ἀπὸ τοὺς Δαναοὺς τὴν ἡμέραν τοῦ ὀλέθρου· πρβλ. *ἄλαλκε*.—Μέσ. *ἀλέξομαί τινα*=ἀποκρούω, ἀπομακρύνω τινὰ ἀπ' ἐμαυτοῦ, ὑπερασπίζω ἐμαυτόν ἐναντίον τινὸς (λατ. **defendere**)· ὡσ. ἀπολ. *ἀλέξομαι*=ἀλέξω (ὑπερασπίζω) ἐμαυτόν.— **II** ὡς μέσον ὡσ. ἀνταποδίδω, ἀνταμείβω. [Ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. **aleq-* ἐξ ἀσθενεστέρας μορφῆς τῆς ὁποίας παράγεται καὶ τὸ *ἀλκή*].
ἀλέομαι, συνῃρ. *ἀλεῦμαι*, ὡσ. *ἀλεύομαι*· γ' ἐν. εὐκτ. *ἀλέοιτο*· μτχ. *ἀλεύμενος*· πρὸ πάντων ὁμως παρ' Ὁμ. ἐν χρήσει κατὰ τὸ γ' ἐν. ἀορ. α' *ἠλεύατο* ἢ *ἀλεύατο*· προστ. *ἀλεύαι*, *ἀλέασθε*· ὑποτ. *ἀλέηται* ἢ *ἀλεύεται*· εὐκτ. *ἀλέαιτο*· ἀπρφ. *ἀλέασθαι*, *ἀλεύασθαι*· μτχ. *ἀλευάμενος*. Ἀποθ. (*ἀλεύω*)· ἀποφεύγω συν. μετ' αἰτ. πραγμ. *ἀλέομαι βέλος*, *θάνατον*, σπαν. μετὰ αἰτ. προσ. ‖ ὡσ. μετ' ἀπρφ.=ἀποφεύγω νὰ πράξω τι, παραλείπω νὰ τὸ πράξω, δὲν τὸ πράττω ‖ ἀπολ. (δια)φεύγω, φεύγω μετὰ πάσης δυνατῆς σπουδῆς, πετῶ (διὰ νὰ προφυλαχθῶ) ‖ παραμελῶ· πρβλ. *ἀλεῦ*.
ἀλεότης, *-ητος, ἡ* (*ἀλής*)· συνάθροισις, ὡς τὸ *ἄθροισις*.
ἀ-λεπίδωτος, *ον* (α στερ.+*λεπίς*)· ὁ ἄνευ λεπίδων, χωρὶς λέπια,
ἀ-λέπιστος, *ον* (α στερ.+*λεπίζω*)· ὁ ἄνευ λεπίδων. — **II** ὁ μὴ ἀπολεπισθείς, μὴ ἀποφλοιωθείς, ἀκαθάριστος.
ἄλεσις, *-εως, ἡ* (*ἀλέω*)· τὸ ἄλεσμα.
ἄλεσσαν, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἤλεσαν*, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀλέω*.
ἀλεστέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀλέω*· πρέπει τις νὰ ἀλέσῃ.
ἄλεται, ἐπ. ἀντὶ *ἄλληται*, γ' ἐν. ἀόρ. δ' ὑποτ. τοῦ *ἄλλομαι*=πηδῶ.
ἀλέτης, *-ου*, ὁ (*ἀλέω*)· ὁ ἀλεστής, ὁ ἀλέθων, ὁ μυλωνᾶς ‖ *ἀλέτης ὄνος*=μυλόπετρα.
ἀλετός, ὁ (*ἀλέω*)· τὸ ἀλέθειν, τὸ ἄλεσμα.
ἀλετρεύω, μέλ. *-εύσω*· ἐκτεταμ. τύπος τοῦ *ἀλέω* = ἀλέθω.
ἀλε-τρίβανος, ὁ (*ἀλέω* + *τρίβω*)· τὸ ἀλέθον ἢ κατατρῖβον, δοῖδυξ, τριπτήρ, (κοιν. γουδοχέρι).
ἀλετρίς, *-ίδος, ἡ* (*ἀλέω*)· δούλη ἀλέθουσα σῖτον (λατ. **molitrix**). 2) παρθένος ἐν Ἀθήναις ἀλέθουσα διὰ τὰ *πόπανα* τῆς Ἀθηνᾶς.
ἀλετών, *-ῶνος, ὁ*=*ἀλέτης ὄνος*=ἡ ἐπάνω μυλόπετρα.
ἀλεῦ ἢ **ἄλευ,** πιθ. συντετμ. τύπος ἀντὶ *ἀλέου*, προστακτ. τοῦ *ἀλέομαι*· ἀπόφευγε! παῦε!
ἀλευάμην, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλέομαι*.
ἀλευρίτης, *ἄρτος*, ὁ = ἄρτος ἐξ ἀλεύρων (ἐκ σίτου).
ἀλευρο-μαντεῖον, τό· πρόρρησις δι' ἀλεύρου.
ἀλευρό-μαντις, *-εως*, ὁ· ὁ ἐξ ἀλεύρου προλέγων τὰ μέλλοντα.
ἄλευρον, τό (*ἀλέω*)· ἄλευρον ἐκ σίτου, σιτάλευρον, συν. κατὰ πληθ. *ἄλευρα*, διακρινόμενα ἀπὸ τὰ *ἄλφιτα* (=κριθάλευρα).
ἀλευρ-ώδης, *ες* (*ἄλευρον* + *εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς ἄλευρον.
ἀλεύω, μέλλ. *ἀλεύσω*, ἀόρ. α' *ἤλευσα*, χρησιμοποιούμενοι ὡς ἐνεργ. τοῦ *ἀλέομαι* ἢ *ἀλεύομαι* (βλ. *ἀλέομαι*)· ἀπομακρύνω, κρατῶ μακράν.
Ἄλη, πρτ. *ἤλουν*· μέλλ. *ἀλήσω*· ἀόρ. α' *ἤλησα* ἐπ. *ἄλεσσα*· πρκ. *ἀλήλεκα*, παθ. πρκ. *ἀλήλεσμαι* ἢ *ἀλήλεμαι*· ἀλέθω, συντρίβω, κοπανίζω (λατ. **molĕre**).
Ἔτυμ.: *ἀλέω*, *ἄλητον* (ἄλευρον), *ἀλέται λίθοι* (μυλόπετρες), *ἄλετος* καὶ *ἀλετὸς* (=ἄλεσμα) *ἀλετρὶς* (=μυλωνοῦ), *ἀλετρεύω* (ἀλέθω), *ἄλευρον* (<**ἀλε-Fρον*) *ἄλη*(F)*αρ* (καὶ πληθ. *ἀλήατα*) κ ἄ.· πάντα ταῦτα ἐκ ῥ *αλ-* (πρβλ. Ἀρμ. **alam**=ἀλέθω, **alauri**(**alatrio*=μύλος, **aleur**=ἄλευρον). Ἡ συσχέτισις τῆς ῥ. *ἀλ-* πρὸς τὴν ῥ. *Γελ-* τοῦ *εἴλω* δὲν ἐπιδοκιμάζεται, διότι τὰ παράγωγα τῆς ῥ. *ἀλ-* δὲν παρέχουν ἴχνος **F**. Ὀρθότερα συνάπτεται ὑπ' ἄλλων ἡ ῥ. *ἀλ-* τοῦ *ἀλέω* πρὸς τὴν ῥ τῶν λ. **molo**=ἀλέθω, **mola**=μυλόπετρα, ἑλλ. *μύλλω μύλη*, ἀρμ. **malem**, γοτθ. **malan**, παλ. ἰρλ. **melim**· ἥτοι *αλ-(*mli-*, κοινὴ βάσις **mel** (=ἀλέθω), ἐξ ἧς ἐξέπεσε τὸ *μ* διὰ τὰ παράγωγα τῆς Ἑλληνικῆς.
ἀλεωρή, ἀττ. *ἀλεωρά*, ἡ (*ἀλέομαι*)· ἀποφυγή, διαφυγή. 2) μέσον, τρόπος, ἀποφυγῆς (διαφυγῆς) ὑπεράσπισίς τινος ἐναντίον προσ. τινός ἢ πράγμ. *δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρὴ* ‖ ἁπλ. βοήθεια, συνδρομή.
Ἄ˘ΛΗ, ἡ (*ἀλάομαι*)· ἀδιάκοπος περιπλάνησις.— 2) μτφ. περιπλάνησις τοῦ πνεύματος, σύγχυσις παραφροσύνη (λατ. **error mentis**).
Ἔτυμ.: τῆς αὐτῆς ῥ. εἶναι τά: *ἄλη*, *ἀλάομαι*, *ἀλαίνω* (= περιπλανῶμαι), *ἀλήτης*, *ἀλητεύω*, λατ. **amb-ulare**. Βλ. καὶ *ἀλαζών*, *ἀλύω*, *ἠλεός*, *ἠλάσκω*.
ἁλή, ἡ, μόνον κατὰ πληθ. **ἅλαι** (=λατ. **salinae**)· ἁλυκαί,
ἁλ-ηγός, *όν*· ὁ μεταφέρων ἅλας.
ἀληθειᾶ, ποιητ. *ἀληθείᾱ*, ἡ (*ἀληθής*)· ἀλήθεια. 2) πραγματικότης, πραγματικὴ ἀλήθεια ‖ ἡ ἐπαλήθευσις.— **II** ὁ χαρακτὴρ τοῦ λέγοντος τὴν ἀλήθειαν, εἰλικρίνεια.
ἀληθέστερον, *-έστατα*, παραθετικὰ τοῦ *ἀληθῶς*.
ἀλήθευσις, ἡ· φιλαλήθεια, εἰλικρίνεια.
ἀληθευτής, *-οῦ*, ὁ· φιλαλήθης, εἰλικρινής.
ἀληθευτικός, *ή, όν*· φιλαλήθης, εἰλικρινής.
ἀληθεύω, μέλ. *-εύσω* (*ἀληθής*)· ἐπὶ προσ., λέγω τὴν ἀλήθειαν, ὁμιλῶ τὴν ἀλήθειαν, εἶμαι φιλαλήθης ‖ ἐπὶ πραγμ., εἶμαι, ἢ ἀποδεικνύομαι, ἀληθής ‖ ἐπὶ μαντειῶν, ἐν παθ. φωνῇ = ἐπαληθεύω, ἐκπληροῦμαι.—*ἀληθεύσον πάντα*=λέγε τὴν ἀλήθειαν ἐν πᾶσιν.
ἀληθής, *ἐς* (α στερ.+*λήθω*=*λανθάνω*)· ὁ μὴ κεκρυμμένος ἢ μὴ ἀποκρυπτόμενος, ἄρα πραγματικός, ἀντίθ. τῷ ψευδὴς ἢ φαινομενικός.—Ἐπὶ προσ., φιλαλήθης, εἰλικρινής, τίμιος ‖ ἐπὶ πραγμ., πραγματικός. 2) Τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. μετὰ εἰρων. σημ.· ὡς προπαροξ. *ἀληθές;* = πράγματι; λατ. **itane?** Ἐν ᾧ τὸ ὀξύτονον *τὸ ἀληθὲς*=ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ, πράγματι (λατ. **revera**).
ἀληθίζομαι, ἀποθ.=*ἀληθεύω*.
ἀληθῑνο-λογία, ἡ· τὸ λέγειν τὴν ἀλήθειαν.
ἀληθῑνο-πίπερος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ χρῶμα ὁμοιότατος πρὸς κοκκινοπίπερον: «*ἀληθινοπίπεροι λίθοι*»=οἱ ἐκ πορφυρίτου λίθου.
ἀληθῑνός, *ή, όν* (*ἀληθής*)· ὁ σύμφωνος πρὸς τὴν ἀλήθειαν.—Ἐπὶ προσ., φιλαλήθης, ἀξιόπιστος, εἰλικρινής ‖ ἐπὶ πραγμ., πραγματικός, ἀληθινός, γνήσιος. Ἐπίρρ. *-νῶς*.
ἀληθο-γνωσία, ἡ (*ἀλήθεια* + *γνῶναι*)· ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας.
ἀληθό-μαντις, *-εως*, ὁ, ἡ (*ἀληθής*+*μάντις*)· μάντις (προφήτης) τῆς ἀληθείας (πρβλ. *κακόμαντις*).
ἀληθο-μῡθέω· λαλῶ ἀλήθειαν.

ἀληδό-μῦθος, *ον* (*ἀλήθεια* + *μῦθος*)· ὁ λαλῶν τὴν ἀλήθειαν.
ἀληδο-ποιέω· ποιῶ ἀληθῆ, καθιστῶ ἢ ἀποδεικνύω τι ἀληθές.
ἀληδ-ορκέω· ὁρκίζομαι ἀληθῶς.
ἀληδο-σοφία, ἡ· ἀληθὴς σοφία.
ἀληδοσύνη, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *ἀλήθεια*.
ἀληδότης, *-ητος,* ἡ· ἀλήθεια.
ἄλήθω, μέλ. *-ήσω*=*ἀλέω* (ἀλέθω).
ἀληδῶς, ἰων. *-έως,* ἐπίρ. τοῦ *ἀληθής*· πραγματικῶς, ἀληθῶς ‖ ὡσ. *ὡς ἀληθῶς*. — Συγκρ. *ἀληθέστερον,* ὑπερθ. *ἀληθέστατα*.
Ἀλήϊον πεδίον, τὸ (*ἄλη*)· χώα (κυρ. πεδιάς) τῶν περιπλανήσεων (ἐν Λυκίᾳ ἢ Κιλικίᾳ).
ἀ-λήϊος, *ον* (α στερ.+*λήϊον*)· ὁ ἄνευ γαιῶν πρὸς παραγωγὴν σιτηρῶν, ἄνευ ἀγρῶν ‖ πτωχός. Ἐν Ἰλ. Ι 125 συνάπτεται: *ἀλήϊος...ἀκτήμων* (ὡς ἀλλ. τὰ ἀντίθετα: *πολυλήϊος...πολυκτήμων*, Ε 612).
ἀ-λήιστος, *ον* (α στερ. + *ληίζω*)· ὁ μὴ ληιζόμενος, μὴ λεηλατούμενος.
ἄ-ληκτος, ἐπ. *ἄλληκτος, ον* (α στερ.+*λήγω*)· ὁ μὴ λήγων, ἀκατάπαυστος, διαρκής· *ἄληκτος θυμός* = ὀργὴ ἀκαταπράϋντος· *ἄληκτος χόλος* = ὀργὴ ἀμείλικτος, ἀδιάκοπος.
ἀλήλεκα, ἀλήλεσμαι, ἦ *-εμαι,* ἀττ. ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀλέω*=ἀλέθω.
ἀλήλῐφα, ἀλήλιμμαι, ἀττ. ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀλείφω*.
ἄλημα, τὸ (*ἀλέω*), κυρ. τὸ ἀλεσμένον, λεπτὸν ἄλευρον ‖ μτφρ. ὁ παμπόνηρος ἄνθρωπος, ἀπατεών.
ἀλήμεναι, ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἀλῆναι,* ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *εἴλω*.
ἀλημοσύνη, ἡ (*ἄλη*)· περιπλάνησις, τὸ περιφέρεσθαι.
ἄλήμων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ἀλάομαι*)· ὀλήτης, πλάνης (περιπλανώμενος).
ἀλῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β τοῦ *εἴλω*
ἄληξ, *-ηκος,* ὁ· εἶδος ὀσπρίου.
ἀληπτος, *ον* (α στερ.+*λαμβάνω*)· ὁ μὴ συλλαμβανόμενος, δυσκόλως συλλαμβανόμενος. — συγκρ. ἀληπτότερος = ὀλιγώτερον εὐπρόσβλητος.— **2)** ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος.
Ἄ-ΛΗΣ, ἥ *ἀλής, ές,* ἐπ. καὶ ἰων. ἐπίθ.=ἀττ. *ἀθρόος*· ἠθροισμένος εἰς ἓν ὅλον (λατ. **confertus**).
Ἔτυμ.: ἐκ ῥίζ. *ἀλ-* συγγ. τῆς ῥ. *Fελ-* τοῦ *εἴλω*, οὗ πρβλ. παθ. ἀορ. β' *ἐάλην*, ἀπρφ. *ἁλῆναι*, ὑπόθεν καὶ τὰ *ἀελλής, ἀολλής*· πρβλ. καὶ *εἴλλω, ἄλις, ἁλία, ἁλιαία*=*ἡλιαία*.
ἅλησις, *-εως,* ἡ (*ἁλάομαι*) =*ἄλη* (βλ. λ.) περὶ τῆς τροχιᾶς τοῦ ἡλίου.—**II** (*ἀλέω*)=τὸ ἀλήθειν (πρβλ. *ἄλεσις*).
ἀλησμός, ὁ (*ἀλέω*)· τὸ ἀλήθειν, τὸ συντρίβειν.
ἀ-λήστευτος, *ον* (α στερ. + *ληστεύω*)· ὁ μὴ ληστευθείς, μὴ ὑποστὰς διαρπαγήν.
ἄ-ληστος· βλ. *ἄλαστος*.
ἅληται, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. β' ὑποτ. τοῦ *ἄλλομαι*.
ἀλητεία, δωρ. *ἀλᾶτεία,* ἡ· περιπλάνησις. Ἐκ τοῦ
ἀλητεύω, μέλ. *-εύσω* (*ἀλήτης*)· περιφέρομαι ὡς ἀλήτης, ζῶ ἀλητικὴν ζωήν.
ἄλήτης, *-ου,* ὁ (*ἀλάομαι*)· ὁ περιφερόμενος, ὁ πλάνης, ἀγύρτης. **2)** ὡς ἐπίθ., ἀγυρτικός, ἀλητικός.
ἀλήτιμος, *ον* (*ἀλήτης*)· πλανώμενος.
ἀλητο-ειδής, *ές*· ὅμοιος ἀλεύρῳ, ἔχων τὸ χρῶμα ἀλεύρου.
ἄλητον, τὸ=ἄλευρον (βλ. λ.).
ἀλητὸς (Α), ὁ (*ἀλέω*) ἀντὶ *ἀλετός*· τὸ ἀλέθειν εἰς τὸν μύλον.
ἀλητὸς (Β), *ή, όν*· ἀλεσμένος.
ἀλητύς, *-ύος,* ἡ· βλ. *ἄλη*.
ἀλθαία, ἡ· ἑλώδης μαλάχη, κοιν. νεροκολόχα.
ἀλθαίνω· θεραπεύω· ἐλ. *ἄλθομαι*.
ἄλθεξις, *-εως,* ἡ· θεραπεία.
ἀλθεστήρια, τὰ (*ἀλθαίνω*)· ἰατρικά, θεραπεῖαι.
ἀλθήεις, *εσσα, εν*· θεραπεύων, ὑγιεινός.
ἀλθήσκω, (ἢ **ἀλθίσκω**)· βλ. *ἀλθαίνω, ἄλθομαι*.
ἄλθομαι, ἐπ. πρτ. *ἀλθόμην*· μέλλ. *ἀλθήσομαι*· καθίσταμαι ὑγιής· θεραπεύομαι· *ἄλθετο χείρ*. [Ἐκ ῥ. *αλθ-* πρβλ. σανσκρ. **ardh-** (= βάλλω, ἀκμάζω), **ardhukas** (ἀκμάζων), **Ζενδ. ared** (αὐξάνομαι)].
ἁλία, ἰων. *ἁλίη,* ἡ (*ἁλής*)· συνέλευσις, συγκέντρωσις λαοῦ, δωρ. καὶ ἰων. λέξις ἀντὶ τῆς ἀττ. *Ἐκκλησία*.
ἄλιά, ἡ (καὶ **ἁλία**) (*ἅλς*)· ἁλατοθήκη ἢ ἰγδίον (κοιν. γουδί) πρὸς τρίψιμον ἅλατος.
ἁλιάδαι, *-ῶν,* οἱ· ναῦται, «θαλασσινοί».
ἁλῐ-άετος, ποιητ. *ἁλιαίετος,* ὁ (*ἅλς*+*ἀετός*)· «θαλασσαετός».
ἁλι-ᾶής, *ἐς* (*ἅλς*+*ἄημι*)· ὁ πνέων πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ τῆς θαλάσσης (μόνον).
ἁλιαία, ἡ=*ἁλιά, ἡλιαία* (βλ. λ. λ.).
ἁλιακός, ἡ, *όν* δωρ. ἀντὶ *ἡλιακός*.
ἁλι-ανθής, *ἐς* (*ἅλς*+*ἄνθος*)· ἁλιπόρφυρος· κυρ. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης ἔχων τὸ ἄνθηρὸν αὐτοῦ χρῶμα.
ἁλιάς, *-άδος,* ἡ (*ἅλς*)· ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης· ἢ ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν θάλασσαν· *ἁλιὰς* (ἐνν. *κύμβη*)= ἁλιευτικὸν ἀκάτιον.
ἁλιαστής, δωρ.=ἡλιαστής (βλ. λ.).
ἀ-λίαστος, (α στερ.+*λιάζομαι*)· ἄκαμπτος ‖ ἀκατάπαυστος ‖ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπαύσῃ ἢ μετατρέψῃ ‖ ἐπὶ προσ. ἀτρόμητος, ἀκατάβλητος ‖ οὐδ. *ἁλίαστον* ὡς ἐπίρ.=ἀκαταπαύστως.
ἀ-λῐθάνωτος, *ον*· ὁ μὴ τιμηθεὶς διὰ λιβανωτοῦ, διὰ θυμιάματος.
ἁλί-βαπτος, *ον* (*ἅλς*+*βάπτω*, βλ. καὶ *ἁλιβαφής*)· ὁ βεβαπτισμένος, βεβυθισμένος ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὁ ἐν αὐτῇ πνιγείς.
ἀ-λῐβᾶς, *-αντος,* ὁ· νεκρός, πτῶμα νεκροῦ [ἀ βεβ. ἀτυμ.].
ἁλί-βᾶτος, *ον.* δωρ. ἀντὶ *ἡλί-βατος* (βλ. λ.).
ἁλι-βαφής, *ἐς* (*ἅλς*+*βάπτω*)=*ἁλίβαπτος*· ὁ βεβαπτισμένος (βυθισμένος) εἰς τὰ κύματα.
ἁλιβδῶ, αἰολ. ἀντὶ *ἁλιδύω* = καταδύω εἰς τὴν θάλασσαν.
ἁλί-βρεκτος, *ον* (*ἅλς*+*βρέχω*)· ὁ βρεχόμενος ὑπὸ τῆς θαλάσσης.
ἁλί-βρομος, *ον* (*ἅλς* + *βρέμω*)· ὁ θορυβῶν ὡς ἡ θάλασσα.
ἁλί-βροχος, *ον*·=*ἁλίβρεκτος* (βλ. λ.).
ἁλί-βρωτος, *ον* (καὶ **ἁλι-βρώς,** *-ῶτος*) (*ἅλς* + *βιβρώσκω*)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης βιβρωσκόμενος.
ἁλί-γδουπος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *ἁλί-δουπος* (βλ. λ.).
ἁλι-γείτων, *-ονος, ον*· ὁ γείτων τῆς θαλάσσης, ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν.
ἁλι-γενής, *ές*· ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης γεννηθείς.
ἄλίγκιος, *α, ον*· ὁμοιάζων, ὅμοιος [ἀβεβ. ἑτυμ.].
ἀ-λιγύ-γλωσσος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων λιγυρὰν φωνήν, ὁ μὴ ἔχων καθαρὸν ἦχον φωνῆς.
ἁλι-δῑνής, *ἐς* (*ἅλς*+*δινέω*)· ὁ περιδινηθεὶς ὑπὸ τῆς θαλάσσης.
ἁλί-δονος, *ον* (*ἅλς*+*δονέω*)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιδινούμενος, περικυλινδούμενος.
ἁλί-δουπος, *ον*· ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ δουπῶν (ἠχῶν).
ἁλί-δρομος, *ον*· ὁ διατρέχων τὴν θάλασσαν.
ἁλιεία, ἡ, (*ἁλιεύς*)· τὸ ἁλιεύειν, ἡ ἁλιευτικὴ τέχνη.
ἁλι-ειδής, *ές*· ὁ ὅμοιος τῇ θαλάσσῃ κατὰ τὸ χρῶμα.
ἁλι-εργής, *ὲς* (καὶ *ἁλι-εργός*)· ὁ ἐργαζόμενος ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὁ ἁλιεύων.— **II ἁλουργὴς**=πορφυροῦς.
ἁλι-ερκής, *ὲς* (*ἅλς*+*ἕρκος*)· ὁ ὑπὸ θαλάσσης περιπεφραγμένος, περιβαλλόμενος ὑπὸ θαλάσσης.
ἁλίευμα, τὸ (*ἁλιεύω*)· ἄγρα ἰχθύων.
ἁλιεύς, γεν. *-έως,* ἰων. *-ῆος,* ὁ (*ἅλς, ἅλιος*)· ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν θάλασσαν, καὶ οὕτω: **I** ἁλιεύς, (ψαρᾶς).— **II** θαλασσινός, ναυτικός, ναύτης ‖ μετ' ἄλλου οὐσ. *ἑρέτας ἁλιῆας*=ναυτικοὺς κωπηλάτας.
ἁλιευτής, ὁ· βλ. *ἁλιεύς*.
ἁλιευτικός, ἡ, *όν* (*ἁλιεύω*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ὁ κατάλληλος διὰ) τὴν ἁλιείαν.
ἁλιεύω, μέλ. *-σω* (*ἁλιεύς*)· εἶμαι ἁλιεύς, ἁλιεύω (ψαρεύω).
ἁλίζω (Α), μέλ. *ἁλίσω*· ἀόρ. *ἥλισα*.—παθ. ἀόρ. α' *ἡλίσθην*· πρκ. *ἥλισμαι,* ἰων. *ἅλισμαι* (*ἁλής*)· συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, συναθροίζω, συγκεντρώνω. — παθ. συνέρχομαι ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάγομαι, συναντῶμαι.

ἁλίζω (Β), μέλ. **ἁλίσω** (**ἅλς**)· ἁλατίζω. — **ΙΙ** παρέχω ἁλμυρὰν τροφήν.

ἁλί-ζωνος, ον (**ἅλς**+**ζώνη**)· ὁ περιεζωσμένος ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

ἁλί-ζωος, ὁ· ὁ ζῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ἁλίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ἁλία** (θλ. λ.).

ἁλι-ηγής, ἐς (**ἅλς**+**ἄγνυμι**)· ὁ ἐφ' οὗ θραύεται ἡ θάλασσα.

ἁλι-ήρης, ες (**ἅλς**+**ἐρέσσω**)· ἡ κώπη, **«ᾗ ἐρέσσουσι κατὰ τὴν θάλασσαν»**, δι' ἧς κωπηλατοῦσι.

ἁλίησι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ **ἁλίη**.

ἁλιήτωρ, -ορος, ὁ· ποιητ. ἀντὶ **ἁλιεὺς** (θλ. λ.).

ἁλι-ηχής, ές· ὁ ἠχῶν ὥσπερ ἡ θάλασσα· πρβλ. **ἁλίβρομος**.

ἁλίδιος, δωρ. ἀντὶ **ἡλίθιος**.

ἄ-λιδος, ον (**α** στερ.+**λίθος**)· ὁ ἄνευ λίθων, οὐχὶ πετρώδης. — **ΙΙ** ὁ μὴ πάσχων ἐκ λιθιάσεως.

ἁλικάκαβον, τὸ=**ἀναγαλλὶς** («περδικούλι» ἐν Ζακύνθῳ). στρύχνον, δορύκνιον.

ἁλικία, ἡ, δωρ. ἀντὶ **ἡλικία**.

ἁλί-κλυστος, ον (**ἅλς**+**κλύζω**)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζόμενος, προσβαλλόμενος, περιβρεχόμενος. 2) ὁ ὑψηλὰ κύματα ἐγείρων.

ἁλί-κμητος, ον (**ἅλς**+**κάμνω**)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ταλαιπωρούμενος, καταπονούμενος.

ἁλι-κνήμῑς, -ῖδος, ὁ, ἡ: **ἅμαξα ἁλ—**=ἅμαξα φερομένη ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

ἁλίκος, α, ον δωρ. ἀντὶ **ἡλίκος**.

ἁλι-κρήπῑς, -ῖδος ὁ, ἡ· ὁ παρὰ τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης.

ἁλι-κρόκᾰλος, ον· ὁ πλήρης χαλίκων.

ἁλί-κτῡπος, ον (**ἅλς**+**κτυπέω**)· ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἠχῶν, ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κλυδωνιζόμενος, πληττόμενος (θαλασσοδαρμένος), ἐπὶ πλοίων. — **ΙΙ** ὡς ἐνεργ., ὁ δρυΐζων, θρυχώμενος, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης (ἐπὶ τῶν κυμάτων). **Ἐν** τῷ ἐνεργ. σημ. ὀρθότ. **ἁλικτύπος**.

ἁλῑ-κῦμων, ον, γεν. **-ονος** (**ἅλς**+**κῦμα**)· ὁ περιβαλλόμενος, περιβρεχόμενος, ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης.

ἁλικώδης, θλ. τὸ ὀρθότ. **ἁλυκώδης**.

ἁλι-μέδων, -οντος (**ἅλς** + **μέδων**)· ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης, ποντοκράτωρ, θαλασσοκράτωρ (ὁ Ποσειδῶν).

ἁ-λιμενία, ἡ· ἡ ἔλλειψις λιμένων. **Ἐκ** τοῦ

ἄ-λῑμενος, ον (**α** στερ. + **λιμήν**)· ὁ ἄνευ λιμένος (λατ. **inportuosus**)· γενικῶς, ὁ μὴ παρέχων καταφύγιον (ἄσυλον), ὁ ἀφιλόξενος· **Ἐκ** τούτου τὸ

ἁ-λῑμενότης, ἡ· ἡ ἔλλειψις λιμένος (θλ. **ἁλιμενία**).

ἅλῑμος (Α), **ον** (**ἅλς**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλασσαν, θαλάσσιος (λατ. **marinus**).—**ΙΙ** ὡς οὐσ. **τὸ ἅλιμον**=θάμνος φυόμενος παρὰ τὴν θάλασσαν (κοιν. ἁρμυρήθρα)· ὡσ. καὶ **ὁ ἅλιμος** = θάμνος φυόμενος καὶ αὐτὸς παρὰ τὴν θάλασσαν **«φραγμίτης ὑπόλευκος, οὐκ ἔχων ἀκάνθας, φύλλα δὲ ἐλαίᾳ παραπλήσια, πλατύτερα μέντοι καὶ ἁπαλώτερα»** (Διοσκ.).

ἅ-λῑμος (Β), **ον** (**α** στερ.+**λιμός**)· ὁ ἀποδιώκων τὴν πεῖναν.

ἁ. ῑ-μῡρήεις, εσσα, εν (**ἅλς** + **μύρω**)· ὁ χυνόμενος εἰς τὴν θάλασσαν (ἐπὶ ποταμῶν).

ἁλῑ-μῡρής, ές=**ἁλιμυρήεις** (θλ. λ.). — **ΙΙ** = **ἅλιος** (Α) (θλ. λ.).

ἁλινδέω=**ἁλίνδω** (θλ. λ.).

ἁλινδήθρα, ἡ (**ἁλινδέω**)· «κυλίστρα», τόπος ὅπου οἱ ἵπποι κυλίονται (λατ. **volutabrum**).

ἁλίνδησις, -εως, ἡ· **ἡ ἐν κόνει κυλίνδησις**, τὸ κύλισμα, ἄσκησις τῶν παλαιόντων νὰ κυλίωνται εἰς τὸ ἔδαφος.

ἁλίνδω, καὶ **ἁλινδέω**, ἀόρ. α' **ἥλισα**, ἀπρφ. **ἁλῖσαι**· πρκ. **ἥλικα**· κυλίω. (ἐπὶ ἵππου). — Παθ. **ἁλινδέομαι** ἢ **ἁλίνδομαι**· κυλίομαι ὡς ὁ ἵππος ‖ ὡσ. περιφέρομαι πέρα-δῶδε, περιπλανῶμαι.

Ἔτυμ. : τῆς αὐτῆς ῥ. πρὸς τὸ **ἑλίσσω** κ. ἄ., ἐκ κοινῆς ἰαπ. βάσεως **svel** ἐναλλασσομένης μετὰ τῆς **vel-** (πρβλ. λατ. **volvo**).

ἁλῑ-νήκτειρα, ἡ (**ἅλς** + **νήχω**)· θηλ. ὡσεὶ ἐξ ἀρσ. **ἁλι-νηκτήρ**· ἡ νηχομένη (κολυμβῶσα) ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ἁλῑ-νηχής, ές (**ἅλς**+**νήχω**)· ὁ νηχόμενος (κολυμβῶν) ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ἅλῑνος (Α), **η, ον** (**ἅλς**)· ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἅλατος (ἀπὸ ἅλας), ἁλάτινος.

ἄ-λῑνος (Β), **ον** (**α** στερ.+**λίνον**)· ὁ ἄνευ δικτύου, ἄνευ κυνηγετικῶν ἐργαλείων (παγίδων).

ἅλινσις, -εως, ἡ (**ἁλίνω**)· τριβή, λέανσις, στίλβωμα.

ἁλίνω (**ἁλέω**)· **λεπτύνω**, τρίβω ‖ ἀλείφω.

ἅλιξ, δωρ. ἀντὶ **ἥλιξ** (θλ. λ.).

ἅλιξ, -ῖκος, ὁ· χόνδρος.

ἁλί-ξαντος, ον (**ἅλς**+**ξαίνω**)· ὁ ξαινόμενος, κατατρωγόμενος, ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

ἅλιος (Α), **α, ον** (**ἅλς**), ιων. **-ος -ον**· θαλάσσιος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλ., ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς θαλ. (λατ. **marinus**).

ἅλιος (Β), ὁ, δωρ. ἀντὶ **ἥλιος** [ᾰ].

ἅλιος (Γ), **α, ον**=**μάταιος** (ὃ θλ.)· ἄκαρπος, ἀνωφελὴς ‖ ὀκνηρός, νωθρὸς ‖ ὡσ. τὸ οὐδ. **κείμενον ἐπιρ. ἅλιον**=ματαίως [ᾰ].

Ἔτυμ. : Ἀβεβ. ἐτυμ.· συγγ. πάντως τῷ **ἡλίθιος, ἠλεός**=ἄφρων (καίτοι δὲν ἑρμηνεύεται τὸ βασὺ πνεῦμα).

ἁλιο-τρεφής, ἐς (**ἅλιος**Ά+**τρέφω**)· ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ τρεφόμενος, θαλασσόβιος.

ἁλιόω, μέλ. **-ώσω**· ἀόρ. α' **ἡλίωσα**, ἐπ. **ἁλίωσα** (**ἅλιος** Ι)· ματαιώνω, καθιστῶ μάταιον, ἄκαρπον ‖ ἀπογοητεύω. 2)=**ἀϊστόω** (θλ. λ.), καταστρέφω.

ἀ-λῑπᾰρής, ἐς (**α** στερ.+**λιπαρῶ**)· ὁ μὴ κατάλληλος δι' ἱκέτην, ἀνάρμοστος εἰς ἱκετεύοντα.

ἁλί-παστος, ον (**ἅλς** + **πάσσω**)· πεπασμένος δι' ἅλατος.

ἁλί-πεδον, τὸ (**ἅλς** + **πεδίον**)· πεδίον παρὰ τὴν θάλασσαν, ἀμμώδης πεδιάς (πεδινὴ ἔκτασις), κυρ. **τὸ** ἐκαλεῖτο οὕτω ὁμαλὸν καὶ παραθαλάσσιον **πεδίον** τῆς Ἀττικῆς, παρὰ τὸν Πειραιᾶ.

ἀ-λῑπής, ἐς (**α** στερ+**λίπος**)· ὁ ἄνευ λίπους, ἄπαχος, ἰσχνός.—**ΙΙ** (**λείπω, λιπεῖν**)· ἀδιάκοπος, συνεχής.

ἁλί-πλαγκτος, ον (**ἅλς**+**πλάζω**)· ὁ περιπλανώμενος εἰς (ἢ παρὰ) τὴν θάλασσαν.

ἁλί-πλακτος, δωρ. τύπος ἀντὶ **ἁλίπληκτος** (ὃ θλ.).

ἁλι-πλᾰνής, ἐς (**ἅλς**+**πλάνη**)· ὁ περιπλανώμενος ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὑπὲρ τὴν θάλασσαν. **Ἐκ** τούτου **τὸ**

ἁλι-πλᾰνία, ἡ (**ἁλιπλανής**)· ἡ περιπλάνησις εἰς τὴν θάλασσαν, ταξίδιον πλήρες περιπλανήσεων.

ἁλί-πλᾰνος, ον· = **ἁλιπλανὴς** (θλ. λ.).

ἁλί-πληκτος, δωρ. **ἁλίπλακτος, ον** (**ἅλς**+**πλήσσω**)· θαλασσόπληκτος, θαλασσοδαρμένος (κυρ. ὁ πληττόμενος ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ὁ μαστιγούμενος ὑπὸ τῆς θαλ., ἐπὶ νήσων).

ἁλι-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἡ=τῷ προηγ.

ἁλί-πλοος, ον, συνῳρ. **ἁλί-πλους, ουν** (**ἅλς**+**πλέω**)· ὁ πλέων ‖ ὁ βυθισμένος εἰς τὴν θάλ., ὁ κεκαλυμμένος μὲ ὕδωρ.

ἁλί-πνοος, ον (**ἅλς** + **πνέω**)· ὁ ὀσμὴν ἔχων θαλάσσης.

ἁλι-πόρος, ον (**ἅλς** + **πείρω**)· ὁ διαπερῶν τὴν θάλ., ὁ διὰ τῆς θαλάσσης πορευόμενος, ὁ διαπλέων τὰς θαλ., ὁ αὐλακώνων τὴν θάλ.

ἁλι-πόρφῡρος, ον (**ἅλς** + **πορφύρω**)· ὁ διὰ θαλασσίας πορφύρας βεβαμμένος, ὁ βαθέος πορφυροῦ χρώματος.

ἁλι-πτόητος, ον (**ἅλς**+**πτοέω**)· ὁ πτοούμενος ἀπὸ τὸν ρόγχον τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης.

ἁλι-ρρᾰγής, ἐς (**ἅλς** + **ῥαγῆναι** τοῦ **ῥήγνυμι**)· ὁ θραύων τὰ κύματα ‖ παθητ. ὁ καθ' οὗ (ἐφ' οὗ) θραύονται τὰ κύματα.

ἁλι-ρραίστης, ὁ (**ἅλς**+**ῥαίω**)· ὁ ὡς μαινόμενος διασχίζων τὴν θάλασσαν, καταστρεπτικός.

ἁλί-ρραντος, ον (**ἅλς** + **ῥαίνω**)· ὁ ὑπὸ θαλάσσης ῥαντιζόμενος, θαλασσοβρεγμένος, θαλασσόβρεκτος.

ἁλί-ρρηκτος, ον = **ἁλιρραγὴς** (ὃ θλ.).

ἁλι-ρρόθιος, ον καὶ **-η, -ον** (**ἅλς**+**ῥόθος**)· ὁ ὑπὸ τοῦ ρόθου (ῥόχθου) τῶν θαλασσίων κυμάτων περιβαλλόμενος ἢ προσβαλλόμενος, ὁ ὑπὸ θαλάσσης πληττόμενος.

ἁλί-ρροδος, *ον*=**ἁλιρρόθιος** (ὅ βλ.).
ἁλί-ρροιζος, *ον* (*ἅλς*+*ροῖζος*)=**ἁλιρρόθιος** (βλ.λ.).
ἁλί-ρρῠτος, *ον* (*ἅλς*+*ῥέω*)· ὁ ὑπὸ θαλάσσης περιρρεόμενος (περιβρεχόμενος).
Ἅ͂ΛΙ͂Σ, ἐπίρ. (*ἁλής*)· σωρηδόν, κατὰ σωρούς, κατὰ πλήθη, ἐν ἀφθονίᾳ (λατ. **affatim**) ‖ ἱκανῶς, ἀρκετὰ (λατ. **satis**) ‖ ὡσ. μετὰ γεν. *ἅλις ἀργύρου*= ἀρκετὰ ἀπὸ ἄργυρον (λατ. **satis argenti**)· *ἅλις ἔχω τινός*=ἔχω ἀρκετὸν μέρος ἔκ τινος πράγματος.
Ἔτυμ.: *ἅλις* ⟨**Fαλις* (τὸ ὀν ἀρχῇ **F** μαρτυρεῖται ἐκ τῆς ὁμηρ. χρήσεως καὶ ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Ἡσυχ. «*γάλι· ἱκανόν*»· Συγγ. τῇ βίζ. **Fελ-** (βλ. *εἴλω*)· ἢ *ἅλις* ⟨**σFαλις*, ἐκ θεματ. βάσεως **svel** (πρβλ. *ἑλίσσω*).
ἁλῖσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἁλίνδω*.
ἁλισγέω, μέλ. *-ήσω*· μιαίνω, μολύνω. Ἐκ τούτου τό
ἅλίσγημα, *-ατος*, τό (*ἁλισγέω*)· μόλυνσις, μίασμα.
ἁλίσκομαι, ἑλλειπτ. παθ., ὡς ἐνεργ. τοῦ ὁποίου λαμβάνεται τὸ *αἱρῶ* (βλ. *αἱρέω*)· πρτ. *ἡλισκόμην*· μέλ. *ἁλώσομαι*· ἀορ. *ἑ' ἥλων*, καὶ ἀττ. *ἑάλων*· ὑποτ. *ἁλῶ*, ἐπ. *ἅλώω*· εὐκτ. *ἁλοίην*, ἐπ. *ἁλῴην*· ἀπρφ. *ἁλῶναι* [ᾰ]· μτχ. *ἁλούς*· πρκ. *ἡλωκα*, καὶ ἀττ. *ἑάλωκα* [ᾰ]· ὑπερσ. *ἡλώκειν*· λαμβάνομαι, καταλαμβάνομαι, κατακτῶμαι, πίπτω (περιέρχομαι) εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ. **2)** συλλαμβάνομαι. **3)** θηρεύομαι, ἀγρεύομαι, συλλαμβάνομαι, πιάνομαι (ἐν κυνηγίῳ) ‖ ὡσ. ἀποκλ. κατανικῶμαι, καταβάλλομαι. **4)** σπαν. ἐν καλῇ σημ., κερδίζομαι, ἀποκτῶμαι, κατορθοῦμαι.— **II** συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀποκαλύπτομαι πράττων τι ‖ ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, κηρύσσομαι ἔνοχος, καταδικάζομαι, μετὰ γεν. πράγμ.: *ἁλῶναι κλοπῆς*=καταδικάζεσθαι ἐπὶ κλοπῇ. [*ἁλίσκομαι* ⟨**Fαλίσκομαι* ρ. **Fαλ-** καὶ **Fελ-** (πρβλ. *ἑλεῖν*)· Ριζ. βάσις ἰαπ. **evel** (πρβλ. *εἴλωτες* ⟨**ἔFέλωτες*)].
ἅλισμα, τό· ἔνυδρόν τι φυτόν.
ἁλι-σμάραγος, *ον*· ὁ ὡς ἡ θάλασσα ἠχῶν.
ἁλί-σμηκτος, *ον* (*ἅλς*+*σμήχω*)· ὁ ὑπὸ θαλάσσης σμηχόμενος (τ. ἔ. λουόμενος).
ἅλισμός, ὁ· τὸ ἁλάτισμα.
ἁλί-σπαρτος, *ον* (*ἅλς* + *σπείρω*)· ὁ ἐσπαρμένος (ὅηλ. πεπασμένος) δι' ἅλατος.
ἁλι-στέφανος, *ον*=τῷ ἑπομ.
ἁλι-στεφής, *ἐς* (*ἅλς* + *στέφω*)· ὁ περιστεφόμενος (περιβρεχόμενος, περιζωσμένος) ὑπὸ θαλάσσης.
ἁλί-στονος, *ον* (*ἅλς*+*στένω*)· ὁ στενάζων (ἠχῶν, ἀντηχῶν) ὡς ἡ θάλασσα.
ἁλιστός, *ή, ὀν* (*ἁλίζω*)· ἁλατιστός, ἁλατισμένος, ἐν ἅλμῃ διατηρούμενος.
ἅ-λιστος, βλ. *ἄλλιστος*.
ἁλί-στρεπτος, *ον* (*ἅλς*+*στρέφω*)· ὁ τῇδε κἀκεῖσε περιστρεφόμενος ἐν τῇ θαλάσσῃ (ὑπὸ τῶν κυμάτων φερόμενος).
ἁλῐταίνω, μέλ. *ἁλιτήσω*· ἀόρ. *ἑ' ἥλιτον*, ἀπρφ. *ἁλιτεῖν*· μτγν. καὶ ἀόρ. α' *ἡλίτησα*.—**Μέσ.** ἀόρ. *ἑ' ἡλιτόμην*, γ' πληθ. ἐπ. *ἁλίτοντο*, ἀπρφ. *ἁλιτέσθαι*· ὑλ. *ἁλιτήμενος* (*ἅλη*)· ἁμαρτάνω εἴς τινα ἤ φέρομαι προσβλητικῶς πρός τινα ‖ παραβαίνω τι ‖ σφάλλω, παραπλανῶμαι.
ἀ-λῐτάνευτος, *ον* (*α* στερ.+*λιτανεύω*)· ὁ μὴ συγκινούμενος ἀπὸ ἱκεσίας, ἀδυσώπητος, ἀπρόσιτος εἰς λιτανείας.
ἁλῐτεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἁλιταίνω*.
ἁλί-τενής, *ἐς* (*ἅλς*+*τείνω*)· ὁ ἐκτεινόμενος παρὰ τὴν θάλασσαν ‖ ὅθεν, ἐπίπεδος, ἰσόπεδος ‖ χαμηλός.
ἁλι-τέρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἅλς*+*τέρμα*)· ὁ ὁριζόμενος (συνορευόμενος) ὑπὸ θαλάσσης, ὁ τερματιζόμενος (ἔχων τὰ τέρματά του, τὰ ὅριά του) εἰς τὴν θάλασσαν.
ἅλῐτημα, τό. *-ατος* (*ἁλιτεῖν* τοῦ *ἁλιταίνω*)· ἁμάρτημα, σφάλμα.
ἁλῐτήμενος, μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ *ἁλιταίνω*, μετὰ τονισμοῦ καὶ σημ. ἔνεστ., ὡσεὶ ἀπὸ ῥήμ. *ἁλίτημι*. Πρβλ. *τιθ ἰμενος*, ἐπ. ἀντὶ *τιθέμενος*.
ἁλῐτ-ήμερος, *ον* (*ἁλιτεῖν*+*ἡμέρα*)· ὁ πλανηθεὶς (ἀποτυχὼν, ἀστοχήσας) ὡς πρὸς τὴν ὡρισμένην ἡμέραν (ἢ ὡρισμένον χρόνον) ‖ ὅθεν. ὁ πρόωρος γεννηθείς.
ἁλῐτημοσύνη, *ἡ*=*ἁλίτημα* (βλ. λ.).
ἁλῐτήμων, *ον* γεν. *-ονος* (*ἁλιτεῖν*)· ἁμαρτωλός, ἀνόσιος, κακοήθης (πρβλ. τὸ ἑπόμ.).
ἁλῐτήριος, *ον* καὶ **ἁλιτηρός** (*ἁλιτεῖν*)· ἁμαρτάτων, ἁμαρτωλός, ἔνοχος ‖ *ἅλιτ. τινός*=ἁμαρτάνων εἰς βάρος τινός.— **II**=**ἁλάστωρ** (βλ. λ.).
ἁλῐτηριώδης, *ες* (*ἁλιτήριος*+*εἶδος*)· κατηραμένος, βδελυκτός, ὀλέθριος.
ἁλῐτηρός, *όν*=*ἁλιτήριος* (βλ. λ.).
ἁλίτης, *-ου, ὁ*· θαλάσσιος.
ἁλίτοντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. ἐ' τοῦ *ἁλιταίνω*.
ἁλῐτό-ξενος, *ον* (*ἁλιτεῖν*+*ξένος*)· ὁ ἁμαρτάνων, ἀσεβῶν εἰς βάρος τοῦ φιλοξενουμένου, τοῦ ξένου (=φίλου).
ἁλῐτο-φροσύνη, *ἡ* (*ἁλιτεῖν*+*φρήν*)· ἀνόσιον, ἀσεβὲς φρόνημα.
ἁλῐτραίνω, ἐπ. ἀντὶ *ἁλιταίνω* (ὅ βλ.).
ἁλῐ-τρεφής, *ἐς* (*ἅλς*+*τρέφω*)· ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ τραφείς.
ἁλῐτρέω=*ἁλιταίνω* (βλ. λ.).
ἁλιτρία, *ἡ* (*ἁλιτρός*)· ἁμαρτία, ἀνοσιότης‖βλάβη.
ἁλῐτρό-βιος, *ον* (*ἁλιτρὸς*+*βιόω*)·ὁ ζῶν βίον ἁλιτήριον, μοχθηρῶς, κακῶς, ὁ φαῦλος.
ἁλιτρο-δίκης, *-ου, ὁ*· ὁ δικάζων κατὰ ἁλιτήριον τρόπον.
ἁλιτρό-νοος, *ον* (*ἁλιτρὸς*+*νόος*)· ὁ ἔχων ἁμαρτωλὸν (φαῦλον) φρόνημα, ὁ ἀσεβῶς σκεπτόμενος.
ἁλῐτρός, *όν*, συγκεκ. τύπος ἀντὶ *ἁλιτηρὸς* (*ἁλιτεῖν* τοῦ *ἁλιταίνω*)· ἁμαρτωλός, ἁμαρτάνων ‖ ὡς οὐσ. *ἁλιτρός, ὁ*=ἁμαρτωλός, ἀπατεών.
ἁλῐτροσύνη, *ἡ*=*ἁλιτρία* (βλ. λ).
ἁλί-τροφος, *ον* (*ἅλς*+*τρέφω*)· ὁ ἀποζῶν. ἐκ τῆς θαλάσσης‖ὁ ἀνατραφεὶς ἐν τῇ θαλάσσῃ (ἐπὶ *ἁλιέων*).
ἁλί-τροχος, *ον* (*ἅλς*+*τρέχω*)· ὁ διὰ μέσου τῆς θαλάσσης τρέχων (ὁρμῶν).
ἁλί-τρῡτος, *ον* καὶ *-η, -ον* (*ἅλς*+*τρύω*)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης τρυχόμενος, καταπονούμενος, κατασκοτωμένος ἀπὸ τὴν θάλασσαν.
ἁλί-τῡπος, *ον* (*ἅλς*+*τύπτω*)· ὁ τυπτόμενος ὑπὸ τῆς θαλ., θαλασσοδαρμένος, θαλασσοκτυπημένος‖ ὡσ οὐσ. *ὁ ἁλίτυπος*=ναυτικός, θαλασσινός, ναύτης.
ἁλί-τῡρος, *ὁ* (*ἅλς*+*τυρός*)· ἁλατισμένος τυρός.
ἁλῖφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἁλείφω*.
ἁλι-φθερόω (*ἅλς*+*φθείρω*)· διὰ ναυαγίου καταστρέφω, γεν. καταστρέφω.
ἁλι-φθορία, *ἡ*· ναυάγιον (κυρ. φθορὰ ἐν θαλ.). Ἐκ τοῦ
ἁλι-φθόρος, *ον* (*ἅλς*+*φθείρω*)· ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης (ἐν τῇ θαλάσσῃ) φθείρων (καταστρέφων) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ἁλιφθόρος*=πειρατής.
ἁλί-φλοιος, *ὁ, ἡ* (*ἅλς*+*φλοιός*)· θαλάσσιος φλοιὸς (εἶδος δρυός).
ἁλι-φροσύνη, *ἡ* (*ἅλις* + *φρήν*)· ἱκανὴ φρόνησις.
ἁλί-χλαινος, *ον* (*ἅλς* + *χλαίνη*)· ὁ πορφύραν περιβεβλημένος (πρβλ. *ἁλιπόρφυρος*).
ἁλίως, ἐπίρ. τοῦ *ἅλιος* Γ'=ματαίως.
ἁλκάεις, *-εντος* ὑωρ. ἀντὶ *ἀλκήεις* ὅ βλ.
ἁλκαία, *ἡ*· ἡ οὐρὰ τοῦ λέοντος (κυρ. θηλ. τοῦ *ἁλκαῖος*, ὅ βλ.).
Ἀλκαϊκός, *ή, όν* (*Ἀλκαῖος*)· «*μέτρον Ἀλκαϊκόν*» =χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Ἀλκαίου.
ἀλκαῖος,*α, ον* (*ἀλκή*)· ἰσχυρός, δυνατός, κραταιός.
ἄλκἄρ, τό. ἐν χρήσει κατ' ὄνομ. καὶ αἰτ. μόνον (*ἀλκή*)· φυλακτήριον, προπύργιον, προστασία, ἄμυνα.
ἀλκᾶς. *-ᾶντος* (καὶ **ἀλκᾶς**), *ὁ, ἡ*, ὑωρ. συνῳρ. τύπος ἐκ τοῦ *ἀλκάεις*=*ἀλκήεις* (ὅ βλ.).
ἀλκέα, *ἡ*· εἶδος ἀγρίας μαλάχης.
ἀλκείη, *ἡ*· φυτόν τι δηλητηριῶδες.
ἀλκή, *ἡ* (βλ. *ἀλαλκεῖν*)· σωματικὴ ῥώμη, δύναμις, εὐτολμία, ζύναμις, ἰσχύς· ἐν τῷ πληθ. *αἱ ἀλκαί* = κατορθώματα δυνάμεως, τολμηρὰ ἔργα. — **II** φρόνημα, πνευματικὴ, ψυχικὴ, ἰσχύς, ἀνδρεία.—**III** προπύργιον, ὑπεράσπισις, ἄμυνα ‖ ὅθεν. βοήθεια, ὑποστήριξις.—**IV** ἀγών, μάχη, συμπλοκή. [διὰ τὴν ἐτυμολ. τούτου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ παραγώγων βλ. *ἀλέξω*].
ἅλκη, *ἡ*· εἶδος ἐλάφου ἐχούσης πλατέα καὶ μεγάλα κέρατα (λατ. **alces**).

ἀλκήεις, εσσα, εν· δωρ. **ἀλκάεις** (καὶ κατὰ συναίρ. **ἀλκᾶς**), γεν. **ἀλκᾶντος**, (**ἀλκή**)· ἰσχυρός, γενναῖος, πολεμικός.

ἀλκί, ἑτερόκλ. ἐπ. δοτ. τοῦ **ἀλκή**, ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **ἄλξ**.

ἀλκί-μαχος, ον (**ἀλκὴ**+**μάχομαι**)· ὁ γενναίως μαχόμενος.

ἄλκιμος, ον, καὶ **-η, -ον** (**ἀλκή**)· ἰσχυρός, ῥωμαλέος, γενναῖος.

ἀλκιμότης, ἡ=**ἀλκή**.

ἀλκί-φρων, ον γεν. **-ονος** (**ἀλκὴ**+**φρήν**)· ὁ ἀλκιμον ἔχων τὴν φρένα, γενναῖον τὸ φρόνημα, γενναιόφρων, μεγαλόψυχος, θαρραλέος.

Ἀλκμανικός, ή, όν (**Ἀλκμάν**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἀλκμᾶνα, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Ἀλκμᾶνος.

ἀλκτήρ, -ῆρος, ὁ (**ἀλαλκεῖν** τοῦ **ἀλέξω**)=**ἀλεξητὴρ** (ὁ βλ.)· ὁ ἀπομακρύνων, ἀποκρούων ‖ προστατεύων τι ἀπό τινος, ὑπερασπιστής, προστάτης.

ἀλκτήριος, α, ον (**ἀλκτήρ**)· ὁ βοηθῶν, ὁ θεραπεύων.—**II** οὐσ. **τὸ ἀλκτήριον** = βοήθεια ‖ φάρμακον, ἀντίδοτον κατά τινος.

ἀλκυόνειον (καὶ **-ιον**), τό· εἶδος ἀπογγοειδοῦς ζωοφύτου, ὁμοιάζοντος πρὸς φωλεὰν χελιδόνος (ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη οὕτω).

ἀλκυόνίδες, αἱ (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ **ἡμέραι**) (**ἀλκυών**)· ἡμέραι τῆς ἀλκυόνος, τ. ἔ. αἱ 14 ἡμέραι τοῦ χειμῶνος, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἡ ἀλκυὼν κτίζει τὴν φωλεάν της, καθ' ὅσον κατ' αὐτὰς ἐπικρατεῖ γαλήνη. Βλ. καὶ **ἀλκυονίς**.

ἀλκυονίς, -ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ **ἀλκυών**, ἀντὶ τοῦ ὁποίου καὶ κεῖται ἐνίοτε. Βλ. καὶ **ἀλκυονίδες**.

Ἄλκυών, -όνος, ἡ· θαλάσσιον πτηνόν ἰχθυοφάγον, (θαλασσοπούλι, ψαροπούλι)· λατ. **alcēdo, -inis** ἀλλὰ καὶ **alcyōn, -onis**.

Ἔτυμ.: Ὁ ἀττ. τύπος **ἀλκυὼν** ἐτυμολ. συνήθως ὡς σύνθετον ἐκ τοῦ **ἅλς**+**κυέω**, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἐτυμ. ἐντελῶς λαϊκῆς. Ἀπίθανος ἐπίσης θεωρεῖται καὶ ἡ ἐτυμ. ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. **alek-, alk-** (ἐξ ἧς καὶ ἡ λ. **ἀλέκτωρ**, ὁ βλ.). Κατ' ἄλλους **ἀλκυὼν** ‹ ***σFαλκυὼν** (πρβλ. παλ. γερμ. **swalawa**=χελιδών). Πρὸς ταύτην ὅμως δὲν συνᾴδει ἡ λατ. ὀνομασία **alcedo**, ἧς ἡ ἀρχὴ δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς τοιαύτης ἀφετηρίας.

Ἄλλα, σύνδ. (κυρ. οὐδ. πληθ. τῆς ἀντων. **ἄλλος** μετὰ καταβιβασμοῦ τοῦ τόνου: **ἄλλα - ἀλλά**)· κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς.— **I** πρὸς ἐναντίωσιν ἁπλῆς προτάσεως (λατ. **autem**).— **II** πρὸς ἐναντίωσιν ὁλοκλήρου περιόδου ἢ κώλου (λατ. **at**)=ἀλλ' ὅμως.— Ἐνίοτε συνάπτεται καὶ μετὰ Προστ. **ἀκόμη** πρὸς ἔντονον παρότρυνσιν, ἐνθάρρυνσιν κλπ. (ὡς τὸ λατ. **tandem**): **ἀλλ' ἴθι, ἀλλ' ἄγε**.— **III** ἠνωμένον μετ' ἄλλων τινῶν μορίων: **ἀλλ' οὖν** (= ἀλλ' ὅμως, ὁπωσδήποτε)—**ἀλλὰ γὰρ** (=ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ πράγματι, βεβαίως) (λατ. **enimvero**).

ἀλλάγδην, ἐπίρρ.=κατ' ἐναλλαγήν, ἐναλλάξ.

ἀλλᾰγή, ἡ (**ἀλλάσσω**)· τὸ ἄλλαγμα, τὸ λαμβάνειν ἄλλο ἀντ' ἄλλου, ἀλλαγή ‖ ἀνταλλαγή, ἀντιαλλαγὴ ἐμπορευμάτων.

ἀλλάγιον, τὸ (**ἀλλαγή**)· ἀνταλλαγὴ αἰχμαλώτων. **2)** ἡ σωματοφυλακὴ τοῦ βασιλέως.

ἄλλαγμα, -ατος, τὸ (**ἀλλάσσω**)· πᾶν τὸ λαμβανόμενον ἢ διδόμενον ἐπ' ἀνταλλαγῇ ‖ ἡ τιμὴ ἑνὸς πράγματος.

ἀλλαγμός, δ'=τῷ προηγ.

ἀλλακτέον (**ἀλλάσσω**), ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ ἀλλάξῃ τις.

ἀλλακτικός, ή, όν· ὁ κατάλληλος εἰς ἀνταλλαγήν· **ἀλλακτικὴ** (ἐνν. **τέχνη**) = ἡ τέχνη τῆς ἀνταλλαγῆς.

ἀλλαντο-ειδής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα ἀλλᾶντος (βλ.λ.).

ἀλλαντο-ποιός, όν· ὁ ποιῶν (κατασκευάζων) ἀλλᾶντας.

ἀλλαντο-πωλέω· πωλῶ ἀλλᾶντας (λουκάνικα). Ἐκ τοῦ

ἀλλαντο-πώλης, -ου, ὁ (**ἀλλᾶς**+**πωλέω**)· πωλητὴς ἀλλάντων (λουκανίκων).

ἀλλάξαι, ἀλλάξασθαι· ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. α' καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἀλλάσσω**.

ἄλλαξις, -εως, ἡ (**ἀλλάσσω**)· ἀλλαγή, ἀνταλλαγή, συναλλαγή.

Ἄλλαξ, -αντος, δ· λουκάνικον.

ἀλλάσσω, ἀττ. **-ττω**, μέλ. **-άξω**· ἀόρ. α' **ἤλλαξα**. πρκ. **ἤλλαχα**.—Παθητ. μέλλ. α' **ἀλλαχθήσομαι**, μέλλ. β' **ἀλλαγήσομαι**· ἀόρ. α' **ἠλλάχθην**· ἀόρ. β' **ἠλλάγην**. Πρκ. **ἤλλαγμαι**· (**ἄλλος**)· καθιστῶ τι ἄλλο (διαφορετικόν) ἀπό ὅ,τι πράγματι εἶναι, μεταβάλλω, ἀλλάζω, ἀλλοιῶ.— **II** δίδω πρὸς ἀνταλλαγήν, ἀνταλλάσσω τι μὲ ἄλλο, ἀνταποδίδω. **2)** ἀλλάζω τι, καὶ ἐπομ. παραιτῶ, ἐγκαταλείπω, τι.— **III** λαμβάνω τι δι' ἀνταλλαγῆς, ἀνταλλάσσω ‖ **ἀλλάσσω τί τινος** ἢ **ἀντί τινος**=ἀνταλλάσσω ἓν πρᾶγμα μὲ ἄλλο. **2)** ἀπέρχομαι εἰς νέαν δέσιν (ἀλλάσσω δέσιν) μετὰ αἰτ. τόπου (ὡς τὸ λατ. **mutare**).— **IV** Μέσ., ἀλλάσσω ἢ μεταβάλλω ἑμαυτόν, ἀλλὰ συχνότ. ἀνταλλάσσω τι δι' ἑμαυτόν (τ. ἔ. δίδω τι καὶ λαμβάνω ἄλλο τι δι' ἑμαυτόν), ἀνταλλάσσομαι ‖ συναλλάσσομαι ‖ ἐντεῦθεν ἐμπορεύομαι, διεξάγω δοσοληψίας, εἴτε ὡς πωλητὴς εἴτε ὡς ἀγοραστής.— Καὶ οὕτω σημ. εἴτε **1)** ἀγοράζω, εἴτε **2)** πωλῶ.

ἀλλᾰχῆ, (καὶ **-χῇ**), ἐπίρ. (**ἄλλος**)· ἀλλαχοῦ, ἀλλοῦ κάπου, εἰς ἄλλο μέρος (λατ. **alibi**)· **ἄλλοτε ἀλλαχῆ** =«τὴ μιὰ ὥρα ἐδῶ καὶ τὴν ἄλλη ἐκεῖ».

ἀλλᾰχόθεν, ἐπίρ. (**ἄλλος**)· ἀπὸ ἐν ἄλλο μέρος, ἀλλοθεν ‖ κατ' ἄλλον τρόπον.

ἀλλᾰχόθι, ἐπίρ. (**ἄλλος**)· ἀλλαχοῦ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ, κάπου ἀλλοῦ.

ἀλλᾰχόσε, ἐπίρ.· εἰς κάποιο ἄλλο μέρος, πρὸς ἄλλο μέρος, πρὸς κάπου ἀλλοῦ.

ἀλλᾰχοῦ, ἐπίρ.· ἐν ἄλλῳ τόπῳ, κάπου ἀλλοῦ (λατ. **alibi**).

ἄλλεγον, ἀλλέξαι, ἐπ. τύποι ἀντὶ **ἀνέλεγον, ἀναλέξαι** (βλ. **ἀναλέγω**).

ἀλλ-επ-άλληλος, ον· ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου ‖ **τὸ ἀλλεπάλληλον**=ἐπισώρευσις.

ἄλλῃ, ἐπίρ. κυρ. δοτ. θηλ. τοῦ **ἄλλος**.— **I** ἐπίρ. τοπ.: **1)** ἐν ἄλλῳ τόπῳ, κάπου, ἀλλαχοῦ (λατ. **alibi**). **2)** εἰς ἄλλο μέρος, πρὸς κάπου ἀλλοῦ (λατ. **aliorsum**). — **II** ἐπίρ. τροπ., κατ' ἄλλον τρόπον, κάπως ἀλλοιῶς (λατ. **alias**).

ἀλλ' ἤ, τ. ἔ. **ἄλλο ἤ**=**ἀλλά**· παρεκτός, ἐκτός, πλήν.

ἀλλ-ηγορέω (**ἄλλος**+**ἀγορεύω**)· ὁμιλῶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὑπαινίσσομαι κάτι διάφορον ἀπὸ τὸ πράγματι λεγόμενον ‖ ἐκφράζομαι (ἢ ἑρμηνεύω) ἀλληγορικῶς.

ἀλλ-ηγορητέος, α, ον=**δεῖ ἀλληγορεῖσθαι**.

ἀλλ-ηγορητής, -οῦ, δ· ὁ ἀλληγορικῶς ἑρμηνεύων, ἀλληγορικὸς ἑρμηνευτής.

ἀλλ-ηγορία, ἡ· εἰκονικὴ ἔκφρασις ‖ ἔκθεσις πράγματός τινος ὑπὸ τὴν εἰκόνα ἑτέρου.

ἀλλ-ηγορικός, ή, όν· ὁ κατάλληλος δι' ἀλληγορίαν, ὁ ἀνήκων εἰς ἀλληγορίαν.

ἄ-ἀλητος, ον ποιητ. ἀντὶ **ἄ-ληκτος** (βλ. λ.).

ἀλλη-αίτιοι, α· οἱ ὀφείλοντες αἰτίαι ἀλλήλων.

ἀλλη-ανεμία, ἡ· ἀνεμομαχία.

ἀλλη-έγγυοι, α· οἱ δι' ἀλλήλους ὑπόχρεοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, οἱ δι' ἀλλήλους ὑπόλογοι.

ἀλλη-εγγύως, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· δι' ἀμοιβαίας ἐγγυήσεως.

ἀλλη-ένδετοι, α· οἱ πρὸς ἀλλήλους συνδεδεμένοι.

ἀλληλο-βασία, ἡ· ἡ ἀμοιβαία ἐπίβασις, ἀμοιβαία ἀρσενοκοιτία.

ἀλληλο-γονία, ἡ· τὸ ἐξ ἀλλήλων γίγνεσθαι ἢ παράγειν.

ἀλληλο-δρόμοι, α· οἱ ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τρέχοντες.

ἀλληλο-κτονέω· τὸ κτείνειν (φονεύειν) ἀλλήλους.

ἀλληλο-κτονία, ἡ· ἀμοιβαῖος φόνος.

ἀλληλο-κτόνοι, α· οἱ φονεύοντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον.

ἀλληλο-μάχοι, α· οἱ μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους.

ἀλληλο-πενθεῖς, ῆ· οἱ πενθοῦντες ἀλλήλους.

ἀλληλό-πλοκοι, α· οἱ πρὸς ἀλλήλους πεπλεγμένοι.

ἀλληλο-σύμμαχοι, α· ἀμοιβαῖοι σύμμαχοι.

ἀλληλό-τροποι, α· οἱ ἀνταλλάσσοντες μορφάς.

ἀλληλο-τρόφοι, α· οἱ τρέφοντες ἀλλήλους.

ἀλληλο-τυπία, ἡ· τὸ ἀμοιβαίως πλήττεσθαι ἢ τραυματίζεσθαι.

ἀλληλούΐα· ἑβρ. (χαλλελούγια)= αἰνεῖτε τὸν Κύριον (τὸν *Ἰαώ*).

ἀλληλ-ουχία, ἡ· τὸ ἀμοιβαίως συνέχεσθαι.

ἀλληλ-οῦχοι, α· οἱ ἐχόμενοι ἀλλήλων.

ἀλληλο-φᾰγέω: *«οἱ ἐχθύες ἀλληλοφαγοῦσι»* = τρώγουσιν ἀλλήλους.

ἀλληλο-φαγία, ἡ· τὸ ἀλληλοφάγωμα, τὸ νὰ τρώγῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ἐκ τοῦ

ἀλληλο-φάγος, *ον* (*ἀλλήλων*+*φᾰγεῖν*), ἰδίᾳ κατὰ πληθ. *ἀλληλοφάγοι*=οἱ ἐσθίοντες ἀλλήλους, ἀλληλοτρωγόμενοι.

ἀλληλο-φθονία, ἡ· τὸ φθονεῖν ἀλλήλους, ἀμοιβαῖος φθόνος.

ἀλληλο-φθορέω: *-ρεῖν*=τὸ φθείρειν ἀλλήλους.

ἀλληλο-φθορία, ἡ· ἀμοιβαία φθορά. Ἐκ τοῦ

ἀλληλο-φθόρος, *ον* (*ἀλλήλων*+*φθείρω*), κυρ. κατὰ πληθ. οἱ φθείροντες ἀλλήλους.

ἀλληλο-φονία, ἡ· ἀμοιβαῖος φόνος, ἀλληλοκτονία.

ἀλληλο-φόνος, *ον* (*ἀλλήλων*+**φένω*), κυρ. κατὰ πληθ.· οἱ ἀλλήλους φονεύοντες, ἀλληλοσκοτωνόμενοι.

ἀλληλο-φόντης, ὁ=τῷ προηγ.

ἀλληλο-φῦής, *ές*, συν. κατὰ πληθ. *ἀλληλοφυεῖς*= οἱ ἐξ ἀλλήλων φυόμενοι.

ἀλληλό-χρεοι, α· οἱ χρεωστοῦντες ἀλλήλοις.

ἀλλήλων, γεν. πληθ. ἄνευ ὀνομ.· δοτ. *ἀλλήλοις*, *-αις*, *-οις*· αἰτ. *ἀλλήλους*, *-ας*, *-α* (*ἄλλος*). Κατὰ ἀναβίπλωσιν ἐκ τοῦ *ἄλλος* (ἀντίστοιχα τῶν λατιν. **alter alterius, alter alteri, alter alterum**). [Δι' ἐτυμ. ὁλ. *ἄλλος*].

ἀλλήλως, ἐπίρ. (ἐκ τοῦ *ἀλλήλων*)· ὁμοιβαίως.

ἄλλην, αἰτ. θηλ. τοῦ *ἄλλος* ἐν χρήσει ὡς ἐπίρ. (ἐνν. *ὁδόν*)· εἰς ἄλλο μέρος, πρὸς ἄλλον τόπον, ἄλλοσε.

ἀλλήν-αλλος, *ον*· καὶ πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὀκανόνιστος, ἄτακτος.

ἄλλιξ, *-ῖκος*, ἡ (λατ. **alicula**)· ἀνδρικὸν ἐπανωφόριον.

ἄ-λλιστος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ἄ-λιστος* (*α* στερ.+*λίσσομαι*)· ἀδυσώπητος.

ἀ-λλιτάνευτος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ἀ-λιτάνευτος* (*α* στερ.+*λιτανεύω*)· ἀδυσώπητος.

ἄλλο-βλάστητος, *ον*· ὁ ἄλλοδι βλαστήσας, ἀλλαχοῦ γεννηθείς.

ἀλλο-γενής, *ἐς* (*ἄλλος*+*γένος*)· ὁ ἐξ ἄλλου γένους ἢ φυλῆς ‖ ξένος, ἀλλοδαπός.

ἀλλο-γλωσσία, ἡ· χρῆσις ξένης γλώσσης, διαφορὰ γλώσσης.

ἀλλό-γλωσσος, *ον* (*ἄλλος* + *γλῶσσα*)· ὁ ξένης γλώσσης, ξενόγλωσσος ‖ ξένος.

ἀλλο-γνοέω, ἰων. μτχ. ἀόρ. α' *ἀλλογνώσας* (*ἄλλος*+*νοέω*, *γνο-*, *-γνῶναι*)· ἐκλαμβάνω τινά ἢ τι ὡς ἄλλον (ἢ ἄλλο), παραγνωρίζω, κάμνω λάθος. — **Ⅱ** εἶμαι ἔξω φρενῶν.

ἀλλο-γνώμων, *ον* (*ἄλλος*+*γνώμη*)· ἀσταθής, εὐμετάβολος ‖ ὁ ἔξω φρενῶν.

ἀλλο-γνώς, *-ῶτος*, ὁ, ἡ=τῷ ἑπομ.

ἀλλό-γνωτος, *ον* (*ἄλλος* + *γιγνώσκω*)· κατὰ λάθος ἐκληφθεὶς ὡς ἄλλος ἀντ' ἄλλου ‖ κακῶς γιγνωσκόμενος ‖ ἄγνωστος, ξένος, ἀλλοδαπός.

ἀλλο-δᾰπός, *ή*, *όν*· ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλον λαόν ἢ ἄλλην χώραν, ξένος ‖ *ἀλλοδαπῇ* (ἐνν. *γῇ*)=ἐν ξένῃ χώρᾳ.

Ἔτυμ.: Ἡ ἐτυμολ. τοῦ *-δαπὸς ἀβεβαία. Κατ' ἄλλους συλλαβιστέον **ἀλλοδ-απὸς** (*ἀλλοδ-*=λατ. **aliud**), οὗ τὸ δ' συνθ. *-απὸς* (ῥ. **apnos** (πρβλ. **long-** **inquus**). Τὴν δευτέραν ταύτην ἐτυμολ. (*ἀλλοδ-απὸς*) στηρίζουσι τά: **ποδ- απὸς** (*ποδ-*=**quod**), **ἡμεδ- απός**, **ὑμεδ- απὸς** (*ἡμεδ-*=σανσκρ. **asmád**, **ὑμεδ-**=σανσκρ. **yušmád**).

ἀλλο-δημία, ἡ (*ἄλλος*+*δῆμος*)· ἡ διαμονὴ ἐν ξένῃ χώρᾳ ‖ ἡ ξένη χώρα.

ἀλλο-δοξέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀλλόδοξος*)· ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνω πρᾶγμά τι ἀντὶ ἄλλου. Ἐκ τούτου τὸ

ἀλλο-δοξία, ἡ· τὸ ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνειν τι ὡς ἄλλο ἀντὶ ἐκείνου ὃ πράγματι εἶναι.

ἀλλό-δοξος, *ον* (*ἄλλος*+*δόξα*)· ὁ ἔχων ξένην ἢ ἐσφαλμένην γνώμην.

ἀλλο-εθνής, *ές*· ὁ ἄλλου ἔθνους, ὁ ἀνήκων εἰς ξένον ἔθνος.

ἀλλο-εθνία, ἡ (*ἀλλοεθνής*)· διαφορὰ ἐθνικότητος.

ἀλλο-ειδής, *ὲς* (*ἄλλος* + *εἶδος*)· ὁ ἄλλου (διαφόρου) εἴδους, ὁ ἔχων ἄλλην (διαφορετικὴν) μορφήν, ὁ διάφορος φαινόμενος.

ἄλλοθ' κατ' ἐπ. ἔκθλιψιν τοῦ *ἄλλοθι*.

ἄλλοθεν, ἐπίρ. (*ἄλλος*)· ἀπὸ ἄλλο μέρος ἢ τόπον (λατ. **aliunde**).

ἄλλοθι, ἐπίρ. (*ἄλλος*)· ἀλλαχοῦ, ἀλλοῦ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ (λατ. **alibi**).— **Ⅱ** κατ' ἄλλον τρόπον, ἐν ἄλλῃ περιπτώσει (λατ. **alias**).

ἀλλό-θροος, *ον*, κατὰ συναίρ. *ἀλλόθρους*, *-ουν* (*ἄλλος*+*θρόος*)· ὁ ὁμιλῶν ξένην γλῶσσαν, ξένος.

ἀλλ-οινία, ἡ (*ἄλλος*+*οἶνος*)· ἀλλαγὴ οἴνων, τὸ πίνειν οἴνους διαφόρων εἰδῶν.

ἀλλοῖος, *α*, *ον* (*ἄλλος*)· ὁ ἄλλου εἴδους ἢ ποιοῦ, διαφορετικός, ἀλλοιώτικος, «ἄλλος». — Συγκρ. ἀλλοιότερος.

ἀλλοιό-στροφος, *ον*· (ἐν τῇ Μετρικῇ) ὁ ἔχων ἀκανονίστους στροφάς, ὁ μὴ συνιστάμενος ἐκ διαδοχικῶν στροφῶν καὶ ἀντιστροφῶν.

ἀλλοιο-σχήμων, *ον*· ὁ ἔχων ἀλλοῖον (διάφορον) σχῆμα.

ἀλλοιότης, *-ητος*, ἡ· διαφορά.

ἀλλοιο-τροπέω, (ἡ *-έομαι*)· ποικίλλω, μεταβάλλομαι ‖ μτβ. μεταβάλλω, ἀλλοιῶ.

ἀλλοιο-τροπία, ἡ· ὁ ἀλλοῖος τρόπος.

ἀλλοιό-τροπος, *ον*· ὁ ποικίλος τοὺς τρόπους, εὐμετάβολος.

ἀλλοιο-φωνία, ἡ· ἀλλογλωσσία.

ἀλλοιό-χροος, *ον*, συνῃρ. **-χρους**, *-ουν*· ὁ ἔχων ἀλλοῖον (μεταβεβλημένον) τὸ χρῶμα.

ἀλλοιόω, μέλ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ἠλλοίωσα*. — Παθ. πρκ. *ἠλλοίωμαι* (*ἀλλοῖος*)· καθιστῶ τι ἀλλοῖον (διάφορον), μεταβάλλω, ἀλλοιώνω.— Παθ. γίνομαι διαφορετικός, μεταβάλλομαι ‖ κυρ. μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω. 2) ἀποξενοῦμαι 3) ἀλλοφρονῶ, παραφροσύνῃ.

ἀλλοίως, ἐπίρ. τοῦ *ἀλλοῖος*· κατ' ἄλλον τρόπον.

ἀλλοίωσις, *-εως*, ἡ· μεταβολή, τροποποίησις 2) παραφροσύνη.

ἀλλοιωτικός, *ή*, *όν*· κατάλληλος πρὸς ἀλλοίωσιν.

ἄλλοκα, αἰολ. ἀντὶ *ἄλλοτε*.

ἀλλοκοτία, ἡ· «ἀλλοκοτιά».

ἀλλόκοτος, *ον* (*ἄλλος*)· ὁ ἀσυνήθους εἴδους, φύσεως, παράδοξος, τερατώδης ‖ ὡσ. ὁ ὅλως διόλου μεταβεβλημένος. Ἐπίρ. *ἀλλοκότως*.

ἈΛΛΟΜΑΙ (λατ. **SAL-IO**)· μέλλ. *ἁλοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἠλάμην*, ἀπρφ. *ἅλασθαι*· ἀόρ. β' *ἠλόμην*· ἐπ. συγκεκ. β' καὶ γ' ἐν. (ἄνευ δασέος πνεύμ.) *ἅλσο*, *ἅλτο*· γ' ἐν. ὑποτ. *ἅληται*, ἐπ. *ἅλεται*· ἀπρφ. *ἁλέσθαι*· μτχ. *ἁλόμενος*, ἐπ. *ἄλμενος*. Ἀποθ.· (ἀνα)πηδῶ, τινάσσομαι, σκιρτῶ.

Ἔτυμ.: *ἄλλομαι* (**σαλjομαι* πρβλ. ἰαπ. **selĕi**=κινῶ, σανσκρ. ρ. **sar-**: **sár-ā-mi**=τρέχω, γλιστρῶ, λατ. **salio, saltus, salto, salax**· τῆς αὐτῆς ρ. πρὸς τὸ *ἄλσομαι* εἶναι καὶ τά: *ἅλ-μα*, *ἅλ-σις*, *ἁλ-τῆρ*, *ἁλ-τι-κός*.

ἀλλο-μορφέω· μεταμφιέζω ἑμαυτόν, μεταμφιέζομαι, μεταβάλλομαι.

ἀλλό-μορφος, *ον*· ὁ ἔχων ἀλλοίαν τὴν μορφήν.

ἀλλο-πάθεια, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ *ἀλλοπαθοῦς*.

ἀλλό-πιστος, *ον*· ὁ ἄλλην πίστιν ἔχων, ὁ μὴ Χριστιανός.

ἀλλο-πρόσ-αλλος, ὁ· τ. ἔ. ἄλλοτε πρὸς ἄλλον (ὁ κλίνων ἄλλοτε πρὸς τὸ ἓν μέρος καὶ ἄλλοτε πρὸς τὸ ἄλλο), ἢ: ὁ λέγων ἄλλο πρὸς ἄλλον, ὁπόθεν (παραλειπομένης τῆς μτχ. *λέγων*) ἀπομένει ἡ περίφρασις *«ἀλλοπρόσαλλον»*, ἔχουσα τὴν ὄψιν αἰτ., ἐξ ἧς τελικῶς ἐσχηματίσθη ἡ ὀνομ. *ἀλλοπρόσαλλος* ‖ ἀβέβαιος, εὐμετάβλητος.

ἌΛΛΟΣ, *η*, *ο*, (λατ. **ALIUS**)· ἄλλος: 1) *ἄλλος τις* (ἢ *τὶς ἄλλος*) = κάποιος ἄλλος, οἱοσδήποτε ἄλλος‖*εἴ τις ἄλλος* (λατ. **si quis alius**)=ὁποιοσδήποτε ἄλλος. 2) Συχν. ἡ ἀντων. *ἄλλος* εὑρίσκεται συνημμένη μετά τινος τῶν πτώσεών της ἢ μετ' ἐπιρρ. παραγομένου ἐξ αὐτῆς: *ἄλλος ἄλλο λέγει*, *ἄλλος ἄλλῃ ἑτράπετο*, *παραλαμβάνων ἄλλος ἄλλον ἐπ' ἄλλου*. 3) μετὰ τοῦ ἄρθρ. *ὁ ἄλλος* = ὁ ὑπόλοιπος, ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος· κατὰ πληθ. *οἱ ἄλλοι*=ὅλοι οἱ ἄλλοι, οἱ ὑπόλοι-

ποι (λατ. **celeri**)· **τὰ ἄλλα** (λατ. **cetera, reliqua**) παρὰ τοῖς ἀττ. συχν. χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπίρ. = κατὰ τὰ λοιπά, διά τὰ λοιπά·—**οἵ τε ἄλλοι καί**=ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ κυρίως...· **ἐπίσης ἄλλως τε καί** = καὶ δι' ἄλλους λόγους (καὶ κατ' ἄλλον τρόπον) καὶ... (κυρίως). **4)** ἡ **ἄλλος** συνάπτεται μετ' ἀριθμητικῶν, ὅταν σημ. ἔτι, ἀκόμη, ἐπὶ πλέον: **πέμπτος ποταμὸς ἄλλος**=ἕνας πέμπτος ποταμός ἀκόμη.—**II** Σπανιώτ. ὡς τὸ **ἀλλοῖος**=ἄλλου εἴδους, διάφορος· ὅθεν: **1)** ἄλλος ἀπό ὅ,τι εἶναι γνωστόν, διαφορετικός, παράξενος. **2)** ἄλλος ἀπό ὅ,τι εἶναι εἰς τήν πραγματικότητα, ψευδής, μή πραγματικός.

Ἔτυμ.: **ἄλλος** (Κύπρ. **αἶλος** ‹alius› ἐκ ρ. **αλλ-**, ἐξ ἧς καὶ τά: **ἀλλά, ἀλλοῖος, ἀλλότριος, ἀλλήλων, ἀλλάσσω**· δμόρρ. εἶναι καὶ τὰ λατ. **alius, aliquis, alienus**· γοτθ. **alis** (ἄλλος), **aljathro** (ἀλλαχόθεν) κ. ἄ.· **ἀλλήλων**, δωρ. **ἀλλάλων** ‹**ἄλλος - ἄλλον**, δυϊκ. **ἄλλω - ἄλλω**, πληθ. **ἄλλα - ἄλλα**› (κατὰ κρᾶσιν) ***ἀλλᾶλ-**, καὶ εἶτα κατ' ἀνομοίωσιν **ἀλλᾶλ-**· τῆς αὐτῆς ῥ. εἶναι καὶ τὸ **allo-** ἐν τῷ **allo-broges** ***Ἀλλό-τριγες**.

ἄλλοσε, ἐπίρ. (**ἄλλος**)· εἰς ἄλλον τόπον, πρὸς ἄλλο μέρος || εἰς ξένας χώρας (λατ. **aliorsum**).

ἄλλοτε, ἐπίρ. (**ἄλλος** + **ὅτε**)· αἰολ. **ἄλλοτα**, δωρ. **ἄλλοκα**· ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, κατ' ἄλλην ὥραν, ὄλλοτε, ἄλλην φοράν: **ἄλλοτε... ἄλλοτε**=τή μιά φορά...καὶ τήν ἄλλη...

ἀλλο-τέρμων, **ον** (**ἄλλος**+**τέρμα**)· ἀλλότριος, ξένος: «**ἀλλοτέρμων γῆ**».

ἄλλο τι; ἐπίρ. (ἐν ἐρωτ. προτ. κατὰ τὸ πλεῖστον) (**ἄλλος**+**τις**)· ὁ,τιδήποτε ἄλλο; (λατ. **numquid aliud?**). Ὑσάκις ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ **ἤ**, ἡ πρότασις εἶναι ἐλλειπτική: **ἄλλο τι ἢ πεινήσουσι;**=**ἄλλο τι πείσονται ἢ πεινήσουσι;**=δὰ πάδουν τίποτε ἄλλο ἤ δὰ πεινάσουν; ἐνίοτε ὅμως παραλείπεται τὸ **ἤ**.

ἀλλοτριάζω, (**ἀλλότριος**)· εἶμαι ἀποξενωμένος || διάκειμαι ἐχθρικῶς (**ἀλλοτρίως**) πρός τινα.

ἀλλοτριό-γαμος, **ον**· ὁ τόν ἀλλότριον γάμον θηρεύων.

ἀλλοτριό-γνωμος, **ον** (**ἀλλότριος**+**γνώμη**)· ὁ περὶ ἄλλων πραγμάτων σκεπτόμενος, ὁ ἀλλαχοῦ ἔχων ἑστραμμένον τόν νοῦν, ἀφῃρημένος.

ἀλλοτριο-επίσκοπος, ὁ (**ἀλλότριος**+**ἐπίσκοπος**)· ὁ ἐπισκοπῶν (περιεργαζόμενος) τά ἀλλότρια.

ἀλλοτριο-λογέω· ὁμιλῶ περὶ πραγμάτων ξένων πρὸς τήν ὑπόθεσιν.

ἀλλοτριο-μορφο-δίαιτος, **ον**· ὁ ἀεὶ μεταβάλλων μορφήν, σχῆμα (ἐπὶ τῆς γῆς λεγόμενον).

ἀλλοτριο-νομέω· κατατάσσω τά πράγματα ἔξω τῆς οἰκείας θέσεως. **2)** ἀποδέχομαι ξένα ἔθιμα.

ἀλλοτριο-πρᾱγέω (**ἀλλότριος**+**πράσσω**)· ἀναμειγνύομαι εἰς ἀλλοτρίας (ξένας) ὑποθέσεις Ἐκ τούτου τό

ἀλλοτριο-πρᾱγία, ἡ (**ἀλλοτριοπραγέω**)· πολυπραγμοσύνη, φιλοπραγμοσύνη (τὸ ἀναμειγνύεσθαι εἰς ξένας ὑποθέσεις).

ἀλλοτριο-πραγμονέω=**ἀλλοτριοπραγέω** (βλ. λ.).

ἀλλοτριο-πραγμοσύνη, ἡ· τό νά ἀναμειγνύεταί τις εἰς ξένας ὑποθέσεις.

ἀλλοτριο-πράγμων, **ον**· ὁ ἀσχολούμενος εἰς ξένας ὑποθέσεις, περίεργος.

ἀλλότριος, **α**, **ον** (**ἄλλος**)· ὁ ἐξ ἄλλου ὤν, ἤ ἀνήκων εἰς ἄλλον (λατ. **alienus**), ἀντίθ. τῷ **ἴδιος**· **ἀλλοτρίων χαρίσασθαι**=χαρίζω τά ξένα πράγματα || **ἀλλοτρίοις γναθμοῖς γελᾶν** = γελῶ μὲ πρόσωπον παραμορφωμένον, οἱονεὶ ξένον (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρ. **alienis malis ridere**).— **II** ξένος, ἀλλοδαπός (λατ. **peregrinus**) || ἐντεῦθεν, παράδοξος || ὡσ. ἀποξενωμένος, ἐχθρικός.

ἀλλοτριότης, **-ητος**, ἡ (**ἀλλότριος**)· ἀποξένωσις.

ἀλλοτριο-φάγος, **ον**· ὁ ἐσθίων ξένον ἄρτον.

ἀλλοτριο-φρονέω· ἀλλότρια φρονῶ, διάκειμαι δυσμενῶς.

ἀλλοτριό-χρως, **-ωτος**, ὁ, ἡ (**ἀλλότριος**+**χρώς**)· ὁ ἄλλου χρώματος, ὁ μεταβάλλων χρῶμα.

ἀλλοτριό-χωρος, **ον**· ὁ ἐκ ξένης χώρας ὤν.

ἀλλοτριόω, μελ. **-ώσω**· καθιστῶ τι ξένον, ἀποξενώνω || καθιστῶ ἐχθρικόν, δυσμενῶς διατεθειμένον.—**Παθ.** ἀποξενοῦμαι, γίνομαι ξένος || κατατῶν ἐχθρός.— **II** κάμνω τι (τινά) νά περιέλθῃ εἰς χεῖρας ἄλλου.—**Παθ.** περιέρχομαι, πίπτω, εἰς χεῖρας ἄλλου. Ἐκ τούτου τό

ἀλλοτρίως (ἐπίρ. τοῦ **ἀλλότριος**)· **ἀλλοτρίως ἔχειν ἢ διακεῖσθαι πρός τινα**=διάκειμαι ἐχθρικῶς πρός τινα || παραδόξως.

ἀλλοτρίωσις, ἡ, **-εως**· ἀποξένωσις.

ἀλλό-τροπος, **ον**· ὁ ἔχων ἄλλους τρόπους || παράξενος, ἀλλόκοτος.

ἄλλο-τρόπως, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· κατ' ἄλλον τρόπον.

ἀλλο-τύπωτος, **-ον**· ὁ διαφόρως ἐσχηματισμένος.

ἄλλου, ἐπίρ., κοιν. ἀλλοῦ (πρβλ. **ἀλλαχοῦ**)· ἐν ἄλλῳ τόπῳ, κάπου (λατ. **alibi**).

ἀλλο-φᾰνής, **ές**· ὁ ἄλλως φαινόμενος, διάφορος.

ἀλλο-φάσσω· ἀλλογνωῶ, παραφρονῶ.

ἀλλό-φᾰτος, **ον** (**ἄλλος** + ***φένω**)· ὁ ὑπό ἄλλων φονευθείς.— **II** (**φαίνομαι**)·=**ἀλλοφανής**.

ἄ-λλοφος, ἐπ. ἀντί **ἄ-λοφος**.

ἀλλο-φρονέω, μέλ. **-ήσω** (**ἄλλος**+**φρονέω**)· εἶμαι ἄλλης σκέψεως, σκέπτομαι ἄλλα, φρονῶ ἄλλως || οὐδεμίαν σημασ. ἀποδίδω εἴς τι.— **II** Σκέπτομαι διαφορετικά ἀπό ὅ,τι θά ἔπρεπε || σκέπτομαι μή ὀρθῶς. **2)** εἶμαι ἀπών (διανοητικῶς δηλ.) ἤ δέν προσέχω || ὡσ. εἶμαι ἀναίσθητος, εἶμαι ἀλλόφρων, χάνω τάς αἰσθήσεις μου.

ἀλλο-φροσύνη, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ἀφῃρημένου, ἤ τοῦ ἔχοντος τεταραγμένας τάς φρένας.

ἀλλό-φρων, **-ονος**, ὁ, ἡ· ὁ ἄλλως φρονῶν, ὁ ἄλλην γνώμην ἔχων.

ἀλλο-φῡής, **ές** (**ἄλλος**+**φυή**)· ὁ ἄλλης φυῆς (ἄλλης φύσεως), ὁ ἔχων φύσιν εὐμετάβολον.

ἀλλο-φῡλέω (**ἀλλόφυλος**)· ἀσπάζομαι ξένα ἔθιμα (ξένην θρησκείαν) (Ἑβδ.).

ἀλλό-φῡλος, **ον** (**ἄλλος**+**φυλή**)· ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλην φυλήν, ξένος (λατ. **alienigena**) || ἄλλου εἴδους.

ἀλλο-φωνέω· ὁμιλῶ ξένην γλῶσσαν.

ἀλλο-φωνία, ἡ· σύγχυσις γλωσσῶν.

ἀλλό-φωνος, **ον**· ὁ λαλῶν ξένην γλῶσσαν (Ἑβδ.).

ἀλλο-χροέω (**ἀλλόχροος**)· ἀλλάσσω χρῶμα.

ἀλλό-χροια, ἡ· ἀλλαγή χρώματος.

ἀλλό-χροος, **ον**, συνῳρ. **ἀλλόχρους**, **ουν** (**ἄλλος** + **χρόα**)· ὁ ἄλλου χρώματος, ὁ ἔχων μεταβεβλημένον τό χρῶμα.

ἀλλό-χρως, **-ωτος**, ὁ, ἡ=**ἀλλόχροος** (ὃ βλ.)· ξένος || ὁ φαινόμενος παράδοξος.

ἄλλῠδις, ἐπίρ. (**ἄλλος**) = **ἄλλοσε** (ὃ βλ.)· παρ' Ὅμ. πάντοτε συνημμένον μετά τοῦ **ἄλλος**: **ἄλλυδις ἄλλος**= ἄλλος ἐξῶ καὶ ἄλλος ἐκεῖ.

ἀλλύεσκε, **ἀλλύουσα** [ῠ], ἐπ. τύποι ἀντί **ἀνέλυε**, **ἀναλύουσα** (βλ. **ἀναλύω**).

ἄλλως, ἐπίρ. τοῦ **ἄλλος**· κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς, διαφορετικά || **ἄλλως πως**=ἀλλοιῶς κάπως || **ἄλλως τε καί**=καὶ κατ' ἄλλον τρόπον (ἤ καὶ δι' ἄλλους λόγους) καὶ πρό πάντων (διότι).— **II** διαφορετικά ἀπό ὅ,τι || **ἐντεῦθεν ἐπὶ καλῆς σημ.**, καλλίτερον. **2)** διαφορετικά ἀπό ὅ,τι θά ἔπρεπε || ἀσκόπως || παραλόγως || ὡσ. ματαίως || διά τίποτε (ὡς τὸ **πρόσχημα**, λατ. **gratis**)· ὅθεν=**μόνον**, ἁπλῶς.

ἅλμα, τό (**ἅλλομαι**)· πήδημα, σκίρτημα.

ἅλμα, τό (**ἅλδω**)·=**ἅλσος** (βλ. λ.).

ἁλμαία, ἡ· **ἅλμη** (βλ. λ.).

ἁλμαίνομαι· καθίσταμαι ἁλμυρός.

ἁλμαινο-πώλης· ὁ πωλῶν ἁλίπαστα.

ἁλμάς, **-άδος**, ἡ· ἡ ἐν τῇ ἅλμῃ διαμείνασα, ἐλαία τῆς ἅλμης.

ἁλματίας, ὁ· πηδητής, πάσχων σπασμωδικάς κινήσεις.

ἁλμάω (**ἅλμη**)· εἶμαι ἢ γίνομαι ἁλμυρός.

ἅλμευσίς, ἡ· τό δέτειν τι εἰς ἅλμην.

ἁλμευτής, ὁ· ὁ **ἁλμεύων** (δέτων εἰς ἅλμην, «κάμνων τουρσιά») καρπούς καὶ λαχανικά.

ἁλμεύω (**ἅλμη**)· βάλλω εἰς ἅλμην.

ἅλμη, ἡ (**ἅλς**)· θαλάσσιον ὕδωρ ἀποξηρανθέν || ὡσ. ἡ θάλασσα. **2)** ἁλατισμένο νερό («ἅρμη, σαλαμούρα»).— **II** ἁλμυρότης.

ἁλμήεις, **-εσσα**, **-εν** (**ἅλμη**)· **ἁλμυρός** (ὃ βλ.).

ἁλμο-πότης, *-ου, ὁ·* ὁ πίνων ἅλμην.
ἁλμυρίζω· ἔχω ἁλμυράν γεῦσιν.
ἁλμυρίς, *-ίδος, ἡ* (*ἅλμη*)· πᾶν τό ἁλμυρόν ‖ ἁλμυρόν φαγητόν ‖ κατά πληθ. ***ἁλμυρίδες*** (αἱ)=περιοχή τῆς Ἀττικῆς πλησίον τοῦ Πειραιῶς.
ἁλμυρός, *ά, όν* (*ἅλμη*)· «ἁρμυρός», ἁλατισμένος. 2) μτφρ. πικρός, δυσάρεστος τήν γεῦσιν (ὡς τό λατ. **amarus**).
ἁλμυρότης, *ἡ·* ἡ ἰδιότης τοῦ ἁλμυροῦ.
ἁλμυρο-φόρος, *ον·* ὁ φέρων (παράγων) ἁλμυρά.
ἁλμυρ-ώδης, *ες·* ἁλμυρίζων, ὑφάλμυρος.
ἁλμ-ώδης, *ες·* = ***ἁλμυρώδης*** (βλ. λ.).
Ἄλοα'ω, ποιητ. ***ἁλοιάω***· γ' ἐν. ἐπ. πρτ. ***ἄλοια***· μέλ. ***ἁλοήσω***· ἀόρ. α' ***ἤλόησα***, ἐπ. ***ἠλοίησα***.—Παθ. ἀόρ. α' ***ἠλοήθην***· πρκ. ***ἠλόημαι***· ἁλωνίζω, ***ἁλωνοτριβέω*** (βλ. λ.), βαβδίζω· (πρβλ. ***ἅλωή***).
ἄ-λοβος, *ον* (*α* στερ.+***λοβός***)· ὁ ἄνευ λοβοῦ (ἐπί τοῦ ἥπατος τῶν θυμάτων).
ἀ-λογέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄλογος*)· οὐδένα λόγον δίδω (δέν λογαριάζω, δέν δίδω καμμίαν προσοχήν) εἴς τι πρᾶγμα (λατ. **rationem rei non habere**). 2) εἶμαι ἔξω φρενῶν, «χάνω τά λογικά μου». Ἐκ τούτου τό
ἀλόγημα, τό· σφάλμα, πλάνη, ἀτύχημα.
ἀλογητέον· ρημ. ἐπίθ.· δέν πρέπει νά δίδῃ τις προσοχήν εἴς τι.
ἀ-λογία, *ἡ* (***ἀλογέω***)· ἔλλειψις φροντίδος, προσοχῆς, ἐκτιμήσεως ‖ ἀδιαφορία ‖ περιφρόνησις. — **II** ἔλλειψις λογικοῦ, σύγχυσις, ἀφροσύνη, μωρία.
ἀ-λογισταίνω· συλλογίζομαι παραλόγως.
ἀ-λογιστέω· εἶμαι ἀσυλλόγιστος, μωρός.
ἀ-λογιστία, *ἡ·* ἀπερισκεψία. Ἐκ τοῦ
ἀ-λόγιστος, *ον* (*α* στερ.+***λογίζομαι***)· ὁ μή λογιζόμενος (συλλογιζόμενος), ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος, μωρός.— **II** ἀλογάριαστος, ὃν δέν ὑπολογίζει τις. 2) τόν ὁποῖον δέν πρέπει νά λαμβάνῃ τις ὑπ' ὄψιν ‖ ἄσημος, τιποτένιος.
ἄ-λογος, *ον* (*α* στερ.+***λόγος***).—**I** ὁ μή ἔχων λόγον, ὁ μή ὁμιλῶν, ἄφωνος. 2) ὃν δέν δύναται τις νά παραστήσῃ διά λόγου, ἀπερίγραπτος, ἀνέκφραστος (λατ. **infandus**).— **II** ὁ ἄνευ λόγου, ἄλογος, παράλογος. 2) ὁ μή σύμφωνος πρός τόν λόγον (τήν λογικήν)‖ἀντίθετος πρός τήν λογικήν, ἀλλόκοτος, ἀκατανόητος. 3) ὃν δέν ὑπελόγιζέ τις, ἀπροσδόκητος.
ἀλογ-ώδης, *ες·* ὁ φαινόμενος ἄλογος.
Ἄλό'η, *ἡ·* εἶδος φυτοῦ, καλούμενον καί σήμερον ***ἀλόη***.
ἀλοηδάριον, τό· καθαρτικόν φάρμακον κατασκευαζόμενον ἐκ τῆς ἀλόης.
ἀλοητής, ὁ (***ἁλοάω***)· ἁλωνιστής.
ἀλοητός, ὁ (***ἁλοάω***)· τό ἁλώνισμα ἤ ὁ καιρός τοῦ ἁλωνισμοῦ.
ἁλόθεν, ἐπίρ. (*ἅλς*)· ἀπό τήν θάλασσαν.
ἁλο-θήκη, *ἡ·* ἁλατοδοχεῖον.
ἁλοία, γ' ἐν. ἐπ. πρτ. τοῦ ***ἁλοιάω*** (βλ. λ.).
ἁλοιάω, ποιητ. ἀντί ***ἁλοάω*** (βλ. λ.).
ἀ-λοιδόρητος, *ον* (*α* στερ.+***λοιδορέω***)· ὁ μή λοιδορηθείς, μή ὑβρισθείς ‖ τόν ὁποῖον δέν πρέπει νά ὑβρίσῃ τις.— **II** ἐνεργ. ὁ μή λοιδορῶν (=***ἀλοίδορος***).
ἀ-λοίδορος, *ον·* ὁ μή λοιδορῶν, μή ὑβρίζων.
ἁλοίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ***ἁλίσκομαι***,
ἁλοιητήρ, *-ῆρος.* ὁ (***ἁλοιάω***)· ὁ ἁλωνίζων, ὁ κατατρίβων.
ἁλοιμός, *ὁ·*=***ἄλειμμα*** (βλ. λ.).
ἁλοιτηρός·=***ἁλιτηρός*** (βλ. λ.).
ἁλοίτης, *ὁ,* θηλ. **ἁλοῖτις·** βλ. ***ἁλείτης***.
ἁλοιτός· βλ. ***ἁλείτης***.
ἁλοιφαῖος, *α, ον* (***ἁλοιφή***)· κατάλληλος πρός ἐπάλειψιν.
ἁλοιφάω·=***ἁλείφω***.
ἁλοιφεῖον, τό· τό πρός ***ἁλοιφήν*** (= ἐπάλειψιν) κατάλληλον ἐργαλεῖον τῶν ***ἁλειπτῶν*** ‖ ὁ χῶρος εἰς τόν ὁποῖον ἐγίνετο ἡ ἐπάλειψις.
ἁλοιφή, *ἡ* (***ἁλείφω***)· πᾶν πρᾶγμα, δι' οὗ δύναταί τις νά χρίσῃ ἤ νά ἀλείψῃ, χοιρινόν λίπος (λαρδί)‖ ὡσ. ἔλαιον ἐπιχρίσεως, ἁλοιφή, ἄλειμμα ‖ γενικῶς, κάθε ἁλοιφή, πίσσωμα, γάνωμα, ἐπίθεμα ψιμυθίου ἤ βαφῆς, χρωματισμός.—**II** ἐπάλειψις, χρωματισμός.— **III** ἐξάλειψις, ἀπάλειψις (λατ. **litura**).
ἁλοκίζω, μέλ. *-σω* (***ἅλοξ***)· χαράσσω ἤ ἀνοίγω αὐλακας, αὐλακίζω ‖ γράφω ‖ σύρω, ἰχνογραφῶ.
ἅλόντε, μτχ. δυϊκ. ἀορ. β' τοῦ ***ἁλίσκομαι***.
ἌΛΟΞ, *-οκος,* ἡ, ποιητ. τύπ. τοῦ ***αὔλαξ***, οὐδέποτε ἐν χρήσει κατ' ὄνομ. ἐν.· τό αὐλάκι, ἡ αὐλακιά τοῦ ὀργώματος ‖ ὀργωμένο χωράφι, ἀγρός σίτου. 2) Εἰς τό δέρμα, τομή τραύματος, πληγή.
Ἔτυμ. : Παρ' Ὑμ. ἁπαντᾷ μόνον ἡ αἰτ. ***ὦλκα*** ἐξ ὀνομ. ****ὦλξ, ἄλοξ*** παρά Τραγ., ***αὔλαξ*** παρά Πινδ.· δωρ. ***ὦλαξ***· ὁ ὁμηρ. τύπος δεικνύει κοινότητα ρίζης πρός τά ***ὄλκός, ὀλκή*** λατ. **sulcus** (ἐκ τοῦ ***ἕλκω***). ἄρα πάντα ταῦτα ἐκ ρ Fελκ-· δι' ἀναπτύξεως φων. ἐσχηματίσθη τό ***αὔλακ(άFλακ*** καί ***ἄλοκ(άFλοκ*** (ἐκπεσόντος τοῦ F), ἀμφότερα μετά προθεμ. α.
ἁλο-πήγιον, τό·=***ἁλυκή*** (βλ. λ.).
ἁλο-πηγός, *ὁν* (***ἅλς*** + ***πήγνυμι***)· ὁ κατασκευάζων ἅλας.
ἀ-λόπιστος, *ον* (***ἄ-λοπος***)· ὁ μή ἀπολεπισθείς, ἀξεφλούδιστος.
ἄ-λοπος, *ον,* (*α* στερ.+***λέπω***)· ἀλέπιστος, ἀκαθάριστος, «ἀλανάριστος» περί ***λινοκαλάμης***· βλ. καί ***ἀλέπιστος***.
ἁλοσ-άνθινος, *η, ον·* οἶνος ἀναμεμιγμένος μετ' «***ἄνθους ἁλός***» (δηλ. λεπτότατα τριμμένου ἅλατος) καί χρησιμεύων ὡς καθαρτικόν.
ἁλόσ-ανθον, τό·=***ἅλμη*** (κατ' ἄλλας γρ. ***ἁλὸς ἄνθος***).
ἁλοσ-άχνη, *ἡ* (κατ' ἄλ. ***ἁλὸς ἄχνη***=θαλάσσης ἀφρός)· ζωόφυτον τοῦ γένους τῶν ***ἁλκυονείων***.
ἁλοσκόροδον, τό·=κάππαρις.
Ἅλοσ-ύδνη, *ἡ* (***ἅλς***+***ὕδνης***)· ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης γεννηθεῖσα, τέκνον τῆς θαλάσσης, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης καί τῆς Θέτιδος. Πρβλ. καί τό ἐν Κρήτῃ ***ἁλουπουδερὸς***=καταβρεγμένος, καταμουσκευμένος.
ἁλό-τριψ, *-ῖβος,* ὁ (***ἅλς***+***τρίβω***)· τριπτήρ (γουδί) πρός κοπάνισμα καί τρίψιμον ἅλατος.
ἁλ-ουργής· ἑλ. ***ἁλουργός***.
ἁλ-ουργία, *ἡ·* πορφυροῦς ἱματισμός.
ἁλ-ουργιαῖος, *α, ον·* ***ἁλουργὸς*** (βλ. λ.).
ἁλ-ουργικός, *ή, όν·* πορφυροβαφής.
ἁλ-ουργίς, *-ίδος, ἡ* (***ἁλουργός***)· φόρεμα, ἐσθής, χρώματος πορφυροῦ.
ἁλουργο-βαφής, *ές·* πορφυροβαφής.
ἁλουργο-πώλης, *-ου, ὁ·* ὁ πωλῶν πορφύραν· βλ. ***πορφυροπώλης***.
ἁλουργο-πωλική (ἐνν. ***τέχνη***)· τό ἐπάγγελμα τοῦ ***ἁλουργοπώλου***.
ἁλ-ουργός, *όν,* καί **ἁλ-ουργής,** *ὲς* (***ἅλς***+****ἔργω***)· κυρ. ὁ κατεσκευασμένος ἐν τῇ θαλάσσῃ ἤ παρά τήν θάλ., ἀλλά πάντοτε πρός καθορισμόν τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκ γνησίας πορφύρας πορφυροῦ χρώματος, πρός ἀντιδιαστολήν ἐκ τῶν κατ' ἀπομίμησιν χρωμάτων ‖ ἁλιπόρφυρος, βεβαμμένος μέ γνησίαν θαλασσίαν πορφύραν.
ἁλουργο-ϋφής, *ὲς* (***ἁλουργὸς***+***ὑφαίνω***)· ὁ διϋφασμένος διά πορφυρῶν νημάτων.
ἁλουργο-φορέω· φορῶ πορφυρᾶ ἱμάτια.
Ἁλούς, ἁλοῦσα, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ἁλίσκομαι***.
ἁ-λουσία, *ἡ* (***ἄλουτος***)· ἡ ἔλλειψις λουσίματος, ἀπλυσία.
ἀ-λουτέω· εἶμαι ***ἄλουτος*** (βλ. λ.), δέν λούομαι.
ἄ-λουτος (*α* στερ.+***λούω***)· ὁ μή λελουσμένος, ἄπλυτος, ἀκάθαρτος.
ἄ-λοφος, ἐπ. ***ἀλ-λοφος, ον·*** ὁ ἄνευ λόφου (λοφίου, περικεφαλαίας).
ἀ-λόχευτος, *ον·* (*α* στερ.+***λοχεύω***)· ὁ τεχθείς ἄνευ ***λοχείας*** (βλ. λ.), περί τῆς Ἀθηνᾶς. — **II** ἄνευ ὠδίνων τοκετοῦ, παρθένος.
ἄ-λοχος, *-ου, ἡ* (*α* ἀθρ.+***λέχος***, πρβλ. ***ἀκοίτης***)· ἡ συμμετέχουσα τῆς αὐτῆς κλίνης μετά τινος, ἡ σύζυγος ‖ ὡσ. παλλακίς.— **II** (*α* στερ.+***λέχος***)· ἄγαμος, ἀνύπανδρος.
ἁλόω, ἐπ. τύπος ἀντί ***ἁλάομαι***, ἐν. Προστ. τοῦ ***ἁλάομαι***.
ἄλπνιστος, *η, ον,* ὑπερθ. τοῦ ***ἄλπνος*** (μή ἀπαντῶντος ὡς ἁπλοῦ ἀλλά μόνον ἐν τῷ συνθ. ***ἔπαλπνος***

ὀβλ.)·ἥδιστος,γλυκύτατος||φίλτατος,προσφιλέστατος.

Ἅλς (Α), γεν. **ἁλός**, ὁ (λατ. **SAL**, πληθ. **sales**=**ἅλες**)· καθ' ἑνικ., κόκκος ἢ βῶλος ἅλατος || ἐν τῷ πληθ., τὸ κοινὸν μαγειρικὸν ἅλας «ἁλάτι», ὅπως παρασκευάζεται διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν.

Ἔτυμ. : ἐκ ρ. **αλ-** : **ἅλ-ας, ἁλ-ή, ἅλ-μη, ἁλ-μυρός, ἁλ-ίζω**· πρβλ. σανσκρ. **saras (sal)**, λατ. **sal, sal-inus, sal-sus**, γοτθ. **salt** (=**ἅλας**), **saltum**=**ἁλίζω**, παλ-γερμ. **sulza (salsugo)**.

Ἅλς (Β), γεν. **ἁλός**, ἡ· ἡ θάλασσα [ᾰ].

ἁλσαῖος, α, ον· ἀνήκων εἰς ἅλσος.

ἁλσηίδες, -ων, αἱ (**ἅλσος**)· νύμφαι τῶν ἁλσῶν.

ἁλσίνη, ἡ· ἄγν. φυτὸν φυόμενον εἰς σκιερούς καὶ δασώδεις τόπους, ἴσως εἶδος τῶν **cerastium**. Κατὰ τὸν Διοσκ. εἶναι ἡ ἄλλως λεγομένη **μυοσωτίς**.

ἅλσις, -εως, ἡ (**ἅλλομαι**)· πήδημα, ἀναπήδησις.

ἅλσις, -εως, ἡ (**ἁλδαίνω**)· αὔξησις.

ἅλσο, ἅλτο· ἐπ. 6' καὶ γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ **ἅλλομαι**.

ἁλσο-κομέω, ἁλσο-κομικὴ (ἐνν. **τέχνη**), **ἁλσο-κομικός**· βλ. **ἁλσοκόμος**.

ἁλσο-κόμος, ὁ (**ἅλσος**+**κομέω**)· ὁ συντηρῶν, ὁ περιποιούμενος ἅλσος (δάσος).

Ἄλσος, -εος, τό· τόπος πλήρης δένδρων καὶ χλόης, δάσος || κυρ. ἱερὸν ἅλσος || ὡσ. καὶ ἄδενδρον μέρος δάσους.

Ἔτυμ. : κατά τινας ἐξ ἧς ριζ. καὶ τὸ **ἁλδαίνω** (ὁ βλ.)· κατ' ἄλλους ἐκ ρ. **ἀρδ-** (πρβλ. **ἀρδεύω**). μαρτυρεῖ δ' ὑπὲρ τούτου τὸ παρ' Ἡσυχ. **«ἄρσα· λειμῶνες»**· ἄλλοι παρασυρόμενοι ἐκ τοῦ γερμ. **Wald** παράγουσι τὸ **ἅλσος** ⟨***Fαλσος** ⟨***ΓαλτFος**, ἐσφαλμένως ὅμως διότι ἡ λ. δὲν εἶχε **F**. Ὀρθότερον ἴσως ὁ **Boisack** παράγει τὴν λ. ἐκ τινος ἰαπ. ***alqvios**⟩ ***ἀλτjος**⟩ **ἅλσος**, μαρτυρεῖ δ' ὑπὲρ τῆς ἐτυμολ. ταύτης καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἄλσους τῆς Ὀλυμπίας **Ἅλτις**.

ἁλσ-ώδης, ες (**ἅλσος**+**εἶδος**)· ὁ ὅμοιος πρὸς ἅλσος, δασώδης.— **II** ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐν ἅλσει φυόμενος.

ἅλσωμα, τό·=**ἅλσος**.

ἁλτῆρες, οἱ (**ἅλλομαι**)· βάρη τὰ ὁποῖα ἔφερον οἱ πηδῶντες πρὸς ἔντασιν τῆς φορᾶς.

ἁλτικός, ή, όν (**ἅλλομαι**)· ὁ ἱκανός, ἄξιος εἰς τὸ ἅλμα, εὐκίνητος.

Ἅλτις, -εως, ἡ· τὸ ἱερὸν Ἅλσος τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ.

ἁλυκᾶτος, η, ον· ἁλατισμένος.

ἁλυκεία, ἡ· ἁλάτισμα, ἁλμευσις.

ἁλῦκη, ἡ·=**ἅλυσις, ἁλυσμός** (βλ. λ. λ.).

ἁλυκίς, -ίδος, ἡ (**ἅλς**)· ἁλμυρὰ πηγή.—**II** ἁλμυρότης.

ἁλυκός, ή, όν (**ἅλς**)· ἁλμυρός.

ἁλυκότης, -ητος, ἡ· ἁλμυρότης.

ἁλῦκρός, ά, όν· θαλυκρός, θερμός, χλιαρός.

ἁλυκτάζω, μέλ. **-άσω** (**ἁλύω**)· ἀνησυχῶ, ἀδημονῶ· ὡσ. παθ. πρκ. **ἁλαλύκτημαι**, ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **ἁλυκτέω**.

ἁλυκτο-πέδη, ἡ (**ἅλυκτος** II + **πέδη**)· ἀδιάλυτος δεσμός || συν. κατὰ πληθ. **ἁλυκτοπέδαι** = δεσμὰ θλίβοντα ἢ παρενοχλοῦντα.

Ἔτυμ.: ἡ συνήθ. ἐτυμ. ἐκ τοῦ **ἅλυκτος**=ἅλυτος δικαίως πολεμεῖται, διότι θὰ ἔδει νὰ σχηματίζεται **ἁλυτοπέδαι**· διὸ ὑπό τινων προτιμᾶται ἡ ἐκ τοῦ **ἁλύσσω**—**ἁλύω** παραγωγὴ· δεδομένου ὅτι ἡ ἰαπ. ρ. ***lug**=θραύειν (πρβλ. σανσκρ. **rujati**=θραύω) **ἁλυκτοπέδη** ⟨**α** στερ. +**λυκτός**+**πέδ-** (πρβλ. **πούς**). Ἴσως καὶ διὰ τὸ **ἅλυκτος** θὰ ἠδύνατο ἐν μέρει νὰ ἰσχύσῃ ἡ τελευταία αὕτη ἐτυμ.

ἅλυκτος, ον (**ἁλύω**)· τεταραγμένος, στενοχωρημένος || κατ' ἄλλους ἀναπόφευκτος, ὃν οὐ δύναταί τις φυγεῖν (ὁπότε οὐχὶ ἐκ τοῦ **ἁλύω**).— **II** (**α** στερ.+**λύω**)=**ἅλυτος**· ἀδιάλυτος (βλ. καὶ **ἁλυκτοπέδη**).

ἁλυκ-ώδης, ες (**ἁλυκός** + **εἶδος**)· ὁ ὡς ἅλας, ἁλμυρίζων.

ἀ-λῦμαντος, ον (**α** στερ. + **λυμαίνω**)· ἄβλαπτος, μὴ παθὼν βλάβην, σῶος.

ἁλύξαι· ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἁλύσκω**.

ἅλυξις, -εως, ἡ (**ἁλύσκω**)· διαφυγή, ἀποφυγή.

ἀ-λύπητος, ον (**α** στερ.+**λῡπέω**)· ὁ μὴ πικραμένος, μὴ στενοχωρημένος. — **II** ἐνεργ., ὁ μὴ λυπῶν, ὁ μὴ στενοχωρῶν.

ἀ-λῡπία, ἡ (**α** στερ.+**λύπη**)· ἡ ἔλλειψις λύπης, πόνου.—**II** τὸ μὴ προξενεῖν λύπην εἴς τινα.

ἀ-λῦπος, ον (**α** στερ. + **λύπη**)· ὁ ἀπηλλαγμένος λύπης ἢ στενοχωρίας, μὴ βασανισμένος, ἀμέριμνος. —**II** ἐνεργ. ὁ μὴ λυπῶν, μὴ προξενῶν ἐνόχλησιν, ἄκακος, ἀβλαβής.

ἄ-λῦρος, ον (**α** στερ. + **λύρα**)· ὁ ἄνευ λύρας, μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ λύρας || ὄθεν, πένθιμος.

ἅλυς, -υος, ὁ (**ἁλύω**)· ἀργία, ἀπραξία || περιπλάνησις || πλῆξις, ἀνία.

ἁλῦσηδόν, ἐπίρ.· ἐν ἁλύσεσιν.

ἁλυσθαίνω, (**ἁλύω**)· εἶμαι ἀσθενής, ἀδύνατος.

ἁλυσιδόω· ἁλυσιδώνω. Ἐκ τούτου τὸ

ἁλῦσιδωτός, ή, όν (**ἅλυσις, ἁλυσιδόω**)· κατεσκευασμένος ἐν εἴδει ἁλύσεως.

ἅλυσις, -εως· ἡ· ἡ ἁλυσίδα (ἀβεβ. ἐτυμολ.).

ἅλυσις, -εως, ἡ (**ἁλύω**)· στενοχωρία, ἀγωνία.

ἀ-λῦσῐ-τέλεια, ἡ· βλάβη, ζημία· ἐκ τοῦ ἑπομ.

ἀ-λῦσῐ-τελής, ές· ἀνωφελής, ἀσύμφορος || ὄθεν, βλαβερός. Ἐπιρ. **-λῶς**.

ἁλυσκάζω, ἐπεκτετ. τύπος τοῦ **ἁλύσκω**, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.

ἁλυσκάνω, ἐπεκτετ. τύπος τοῦ **ἁλύσκω**.

ἁλύσκω, μέλ. **ἁλύξω** καὶ **ἁλύξω**· ἀόρ. **α' ἤλυξα**, ἐπ. **ἄλυξα** (**ἁλέω** ἢ **ἁλύω**;)· ἀπ. φ. ὑγω, διαφεύγω, ἐγκαταλείπω.

ἁλυσμός, ὁ (**ἁλύω**)· ἀγωνία, ἀνησυχία.

ἁλυσμ-ώδης, ες (**ἁλυσμός**+**εἶδος**)· ἀνήσυχος.

ἄ-λυσσον, τὸ (**α** στερ. + **λύζω**)· φυτὸν χρησιμοποιούμενον κατὰ τῆς λυγγὸς (τοῦ λόξυγγα).

ἄ-λυσσος, ον (**α** στερ.+**λύσσα**)**: «ἄλυσσος πηγὴ»** ἐν Ἀρκαδίᾳ, θεραπεύουσα τὴν λύσσαν.

ἁλύσσω, μέλ. **ἁλύξω** (**ἁλύω**)· εἶμαι ἀνήσυχος, δὲν εὑρίσκω ἡσυχίαν.

ἄ-λῦτος, ον (**α** στερ.+**λύω**)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λυθῇ ἢ νὰ διασπασθῇ, ἀδιάρρηκτος, ἀδιάλυτος||συνεχής, ἀδιάλειπτος, ἀδιάκοπος. — **II** ὁ μὴ χαλαρός, μὴ διαλελυμένος.

ἀ-λύτρωτος, ον· ὁ μὴ λυτρωθείς, ἢ ὁ μὴ δυνάμενος λυτρωθῆναι.

ἄ-λυχνος, ον· ὁ ἄνευ λύχνου ἢ φωτός.

Ἀλύω, ἀττ. **ἁλύω**, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ. (**ἄλη, ἁλάομαι**)· περιπλανῶμαι ||μετὰ ψυχικῆς ἐνν., εἶμαι κακόκεφος, εἶμαι στενοχωρημένος, τεταραγμένος || εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ («τὰ ἔχω χαμένα», ὡς τὸ **ἀπορῶ**) || σπανιώτ. εἶμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ (ἔξω φρενῶν), εἴτε ἀπὸ ὑπερβολικὴν λύπην εἴτε **ἀπὸ** ὑπερβολικὴν χαράν· [ὔ παρ' Ὅμ., ῡ παρ' ἀττ.].

ἄλφα, τὸ (ἄκλιτον)· ὄνομα τοῦ πρώτου γράμματος τῆς Ἑλλ. ἀλφαβήτου (βλ. **α**).

Ἀλφάνω· ἀόρ. β' **ἤλφον**, γ' ἑν. Εὐκτ. **ἄλφοι**· παράγω, ἀποφέρω, εἰσφέρω || κερδίζω, ἀποκομίζω, ἀποκτῶ || μτφρ. **φθόνον ἀλφάνω** = ἐπισύρω τὸν φθόνον.

ἀλφεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ **ἀλφάνω**.

ἀλφεσί-βοιος, α, ον (**ἀλφεῖν** + **βοῦς**)· ὁ κομίζων βοῦς || ἐντεῦθεν ἐπὶ παρδένων, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἐλάμβανον πολλοὺς βοῦς, ὡς δῶρα ἀπὸ τοὺς θαυμαστὰς τῶν θυγατέρων των (**παρθένοι ἀλφεσίβοιαι** = παρθένοι πολύφερνοι).

ἄλφη, ἡ· παραγωγή, κτῆσις, κέρδος.

ἀλφηστής, -οῦ, ό (**ἀλφεῖν**), πάντοτε ἐν τῇ φράσει **ἄνέρες ἀλφησταί** = ἄνδρες θηρεύοντες κέρδος, ἐπιχειρηματικοί, δραστήριοι, τολμηροί, κυρ. ἐπὶ ναυτιλλομένων καὶ ἐμπορευομένων.

ἀλφηστικός, ὁ· = **ἀλφηστής** (βλ. λ.).

ἄλφῑ, τό, ποιητ., ἄκλ.· συντετμ. τύπος τοῦ **ἄλφιτον** (βλ. λ.).

ἀλφῑτ-ἀμοιβός, ὁ (**ἄλφιτον**+**ἀμείβω**)·=**ἀλφιτοπώλης**, πωλητὴς ἀλεύρων, ἔμπορος ἀλεύρων.

ἀλφῑτεία, ἡ· **ἀλφιτοποιΐα**, (βλ. λ.).

ἀλφῑτεῖον, τό· μύλος πρὸς ἄλεσιν ἀλεύρων.

ἀλφῑτεύς, **-έως**, ὁ· μυλωθρὸς ἀλέθων κριθάς.

ἀλφῑτεύω· βλ. **ἀλφηστεύω**.

ἀλφῑτηδὸν ἐπίρ.=ὡς ἄλφιτα || μτφρ. ἐπὶ καταγμάτων, εἰς συντρίμμια, «σκόνη».

ἀλφῑτηρός, ά, όν· ἐξ ἀλφίτων, ὁ ἀνήκων εἰς ἄλφιτα.

ἀλφῑτο-ειδής, ές· ὅμοιος πρὸς ἄλφιτα.

ἀλφῑτό-μαντις, -εως, ὁ· ὁ προφητεύων τὰ μέλλοντα ἐξ ἀλφίτων (χονδροκοπανισμένης κριθῆς).

"ΑΛΦΙΤΟΝ [ῑ], τό· ἄλευρον ἀπό χονδροκοπανισμένην κριθήν (λατ. **polenta**) || καθ' ἑν. μόνον ἐν τῇ φράσει **ἀλφίτου ἀκτή**=κριθάλευρον || ἀλλαχοῦ κατὰ πληθ. **ἄλφιτα**=χονδροαλεσμένη κριθή, «πληγούρι», θηλ. χόνδρος ἐκ κριθῆς, καὶ πλακοῦντες ἢ ζωμός, κατασκευαζόμενος ἐξ αὐτῆς. **2)** μτφρ. ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, ἡ περιουσία τινός || **πατρῷα ἄλφιτα**=τό «πατρικό ψωμί», ἡ πατρική κληρονομία. [ἐκ τοῦ **ἀλφὸς** =λευκός, πρβλ. λατ. **albus**].

ἀλφιτο-ποιία, ἡ=**ἀλφιτεία**=παρασκευὴ ἀλφίτων (κριθαλεύρου). Ἐκ τοῦ

ἀλφιτο-ποιός, ὁ (**ἄλφιτον**+**ποιέω**)· ὁ παρασκευαστὴς ἀλφίτων (κριθαλεύρου).

ἀλφῖτο-πώλης,-ου, ὁ·=**ἀλφιτᾰμοιβὸς** (βλ. λ.).

ἀλφῖτο-σῖτέω, μέλ.—**ήσω** (**ἄλφιτον**+**σιτέω**)· τρώγω κρίβινον ἄρτον, ζῶ μὲ κριθάλευρον ἢ μὲ ἄρτον ἐκ κριθαλεύρου.

ἀλφῖτο-φᾶγος, -ου· ὁ τρώγων κρίβινον ἄρτον.

ἀλφίτό-χρως -ωτος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κριθαλεύρου.

Ἀλφιτώ, ἡ, γεν. **-όος**=**-οῦς**· φάντασμα ἢ φόβητρον δι' οὗ αἱ τροφοὶ ἐφόβιζον τὰ παιδία (πρβλ. **Ἀκκώ**).

ἄλφοι, γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ **ἀλφάνω**.

ἀλφός, ὁ· ὑπόλευκος λέπρα τοῦ προσώπου, λατ. **vitiligo** (διὸ καὶ **ἀλφοπρόσωπος** = ὁ ἔχων λευκὸν τὸ πρόσωπον, **ἀλφό-ρυγχος**=ὁ ἔχων λευκὸν τὸ ρύγχος.

Ἔτυμ. : ἐκ ρίζ. **αλφ-** πιθανώτ. παράγεται καὶ τὸ **ἄλφιτον** λόγῳ τῆς λευκότητος τοῦ ἀλεύρου, πρβλ. **ἀλφιτόχρως, ἀλωφός,** πρβλ. καὶ γοτθ. **hvaiti** (ἀγγλ. **wheat** =σῖτος) πρὸς τὸ **hveits** (ἀγγλ. **white**=λευκὸς)· λατ. **albus,** παλ-γερμ. **elbiz** (κύκνος)· κατὰ **Curtius** ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγονται πιθανῶς καὶ τὰ κύρια ὀνόματα **Ἀλφειός, Alpes, Elbe**..

ἀλφ-ώδης, ες (**ἀλφός**)· λεπρός.

ἄλω, αἰτ. τοῦ **ἅλως** (ὃ βλ.).

Ἄλῳ, ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἅλῶα (ἡ **Ἅλῷα**), τά, γεν. **-ων** (**ἅλως**)· ἑορτὴ τῆς Δήμητρος ὡς θεᾶς τῆς γεωργίας, ἑορτὴ τῆς συγκομιδῆς.

ἀλωαῖος, α, ον (**ἅλως**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἀλώνιον. **Ἀλωαία** ἐπίθ. τῆς Δήμητρος.

Ἀλωάς,-άδος ἡ **Ἀλωῖς,-ίδος,** ἡ=**Ἀλωαία** (βλ. λ.).

ἀ-λώβητος, ον (α στερ.+**λώβη**)· ἄβλαπτος, ἄμωμος.

ἀλ-ώδης, ες (**ἅλς**+**εἶδος**)· ὁμοιος πρὸς ἅλας.

ἀλωεινός, ή, όν (**ἅλως**)· χρησιμοποιούμενος εἰς τὸ ἀλώνισμα.

ἀλωεύς,-έως, ἐπ.-**ῆος,** ὁ (**ἀλωή**)· ὁ ἐργαζόμενος ἐν ἀλωῇ (εἰς τὸ ἀλῶνι), ἀλωνιστής, γεωργὸς || ἀμπελουργός.

ἀλωή, ἡ, δωρ. **ἀλωά,** ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **ἅλως** (ὃ βλ.)· — **I** ἀλώνιον. —**II** κάθε ἰσοπεδωμένον γήπεδον, κῆπος, φυτεία, ἀμπελὼν κλπ. (βλ. **ἀλοάω**).

ἀλώῃ, ἐπ. ἀντὶ **ἀλῷ**, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ **ἁλίσκομαι**. — **II** **ἄλφη,** ἐπ. ἀντὶ **ἀλοίη,** γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἀλώιος, α, ον'=**ἀλωεινὸς** (βλ. λ.).

ἀλωΐτης,-ου, ὁ (**ἀλωή**)=**ἀλωεὺς** (ὃ βλ.), γεωργός, κηπουρός.

ἀλώμεναι, ἐπ. ἀντὶ **ἁλῶναι,** ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ἁλίσκομαι.

ἁλώμενος, η, ον, μτχ. τοῦ **ἁλάομαι**.

ἅλων,-ωνος, ἡ=**ἅλως** (ὃ βλ.).

ἁλῶναι, ἀπρ. ἀορ. 6' τοῦ **ἁλίσκομαι**. [ᾰ].

ἀλωνεύομαι, ἀποθ.· ἐργάζομαι ἐν ἀλωνίῳ.

ἀλ-ώνητος, ον· ὁ ἀγορασθεὶς δι' ὀλίγου ἅλατος, «μ' ἕνα κομμάτι ἅλας».

ἀλωνία, ἡ·=ἅλως, ἀλώνιον.

ἀλώνιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἅλως**.

ἀλωνο-τριβέω· τρίβω ἐν τῷ ἀλωνίῳ.

ἀλυό-φυτος, ον (**ἀλωὸς**+**φύω**)· ὁ ἐκ τοῦ ἀμπελῶνος φυόμενος.

ἀλωπέκειος, α, ον· τῆς (ἐξ) ἀλώπεκος. —**II** **ἀλωπεκε(ί)η** (συνῳρ. **ἀλωπεκῆ**) ἐνν. **δορά** = δέρμα ἀλώπεκος.

ἀλωπεκῆ, ἡ, ἀττ. συνῳρ. τύπος ἐκ τοῦ Ἰων. **ἀλωπεκίη** (ἐνν. **δορά**) (**ἀλώπηξ**)· δέρμα ἀλώπεκος.

ἀλωπεκία, ἡ· νόσος τῶν ἀλωπέκων (ψώρα), γεν. ψώρα.— **II** φωλεὰ ἀλώπεκος.

ἀλωπεκίας, -ου, ὁ (**ἀλώπηξ**)· ὁ ἐστιγματισμένος διὰ σημείου ἀλώπεκος.— **2)** ἰχθὺς ὁμοιος μὲ ἀλώπεκα, σκυλόψαρον (λατ. **squalus vulpes**).

ἀλωπεκίασις, ἡ· βλ. **ἀλωπεκία**.

ἀλωπεκιδεύς, -έως, ὁ· νεογνὸν ἀλώπεκος, νεαρὰ ἀλώπηξ.

ἀλωπεκίζω (**ἀλώπηξ**)· μιμοῦμαι τὴν ἀλώπεκα || εἶμαι πανοῦργος (ὡς ἀλώπηξ)· λατ. **vulpinari**.

ἀλωπέκιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἀλώπηξ**· μικρὰ ἀλώπηξ.

ἀλωπεκίς, -ίδος, ἡ (**ἀλώπηξ**)· νόθον ζῷον, μεταξὺ ἀλώπεκος καὶ κυνός, παραγόμενον διὰ διασταυρώσεως τῶν δύο εἰδῶν (λυκόσκυλο).— **II** κάλυμμα κεφαλῆς ἐκ δέρματος ἀλώπεκος.— **III** εἶδος ἀμπέλου τῆς ὁποίας οἱ βότρυες ὁμοιάζουν πρὸς οὐρὰν ἀλώπεκος

ἀλωπέκ-ουρος, ὁ· οὐρὰ ἀλώπεκος, εἶδος χόρτου.

Ἀ˘ΛΩ'ΠΗΞ, -εκος, ἡ· ἀλεποῦ (λατ. **vulpes**)||μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων. [τινὲς συσχετίζουν ἐτυμολ. τοῦτο πρὸς τὸ σανσκρ. **lōp-âças**=ὁ ἐσθίων δνησιμαῖα· ἄλλοι δέχονται ὡσ. ὡς προθεματ. τὸ **α-** καὶ συσχετίζουν τὸ β' συνθ. πρὸς τὸ Λιθ. **lape**. Πρβλ. λατ. **vulpes**].

ἀλωπός, ὁ=**ἀλώπηξ**.— **II** ὡς ἐπίθ.=**ἀλωπεκώδης**.

"Αλως, -ω, ἡ· γεν. **ἄλω** ἢ **ἅλωος**· αἰτ. **ἄλω, ἅλων,** ἢ **ἅλωα**· πληθ. ἐν. **ἅλω**· τὸ ἀλώνιον.— **II** ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης (λόγῳ τοῦ κυκλοτεροῦς σχήματος) (βλ. **ἀλωή, ἀλοάω**).—**III** καλιὰ πτηνοῦ.

ἀλώσῑμος, ον (**ἁλῶναι**)· εὐάλωτος, ὃν εὐκόλως δύναται τις νὰ συλλάβῃ, νὰ κερδίσῃ ἢ νὰ κατακτήσῃ. **2)** ἐπὶ τοῦ νοῦ, εὔληπτος, εὐκολονόητος.— **II** (**ἅλωσις**)· ὁ ἀνήκων ἢ ὑποκείμενος, ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἅλωσιν (ἐκπόρθησιν, κατάκτησιν).

ἅλωσις, -εως, ἡ (**ἁλῶναι**)· κυρίευσις, κατάκτησις. — **II** ὡς δικανικὸς ὅρος, καταδίκη.

ἀλώσομαι, μέλ. τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἁλωτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἁλῶναι**· ὁ δυνάμενος νὰ **ἁλωθῇ** (συλληφθῇ, κυριευθῇ, κατακτηθῇ) || κατορθωτός, ἐφικτός.

ἀ-λώφητος, ον (α στερ.+**λωφάω**)· ἄνευ διακοπῆς, συνεχής, ἀδιάλειπτος.

ἀλώω, ἐπ. ἀντὶ **ἁλῶ**, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἄμ, ἀντὶ **ἀνὰ** (πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ **π, β, φ**): **ἄμ πεδίον**=**ἀνὰ πεδίον**.—ἀλλ' **ἄμ'** ἀντὶ **ἅμα**.

"ΑΜΑ, I ἐπίρ., ἀμέσως, διὰ μιᾶς, συγχρόνως (λατ. **simul**).— **II** ὡς πρόθ. μετὰ δοτ.· συγχρόνως μὲ..., μαζὶ μὲ...

Ἔτυμ. : **ἅμα** ‹ *σῐ̄μα ‹βάσις **sem** (βλ. καὶ **ἁ ἀθροιστ., εἷς, ὁμός**)· ὁμόρρ. : ἑλλ. **ὁμός, ὁμοῦ** (**ὁμόθεν, ὁμόσε**), **ὁμοῖος, ὁμαλός**· λατ. **sim-ul, sim-ilis, simul-tas, simulo**· σανσκρ. **samá-s**=ὁμαλός, ἴσος· **samá-m** = ὁμοῦ, **sam** (προθ.=μετά)· παλ. — γερμ. **sama, sami, zusammen,** ἀγγλ. **same**.

ἀμᾶ, δωρ. ἀντὶ **ἅμα**.

ἀ-μαγείρευτος, ον (α στερ.+**μαγειρεύω**)· ὁ μὴ μαγειρευθεὶς ἢ μάγειρος μὴ μαγειρεύων πλέον.

Ἀμαζών, -όνος, ἡ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **αἱ Ἀμαζόνες**· ὡσ. καὶ **Ἀμαζονίδες**. ['Ιρανικὴ λέξις ***hamazan**=πολεμιστής].

ἀμάθαίνω (**ἀμαθής**)· εἶμαι ἀμαθής, ἀπαίδευτος|| εἶμαι ἀνόητος.

ἀμάθεια, ἡ· βλ. **ἀμαθία**.

ἀ-μάθής, ές (α στερ.+**μαθεῖν**)· ὁ ἀγράμματος, μὴ διδαχθεὶς || μωρός, βλάξ, ἠλίθιος || ὡσ. τραχύς, ἀγενής, ἄξεστος, ἀγροῖκος || ὡσ. ὁ μὴ ἔχων γνῶσιν πράγματός τινος.— **II** παθητ. ὁ μὴ δεδιδαγμένος, ἀγνοούμενος, ἄγνωστος. Ἐκ τούτου τὸ

ἀμάθία, ἡ· ἔλλειψις γνώσεως, ἄγνοια.

ἀμαθῖτις, -ίδος, ἡ (**ἄμαθος**)· εἶδος κογχύλης ζώσης εἰς τὴν ἄμμον.

ἀμάθόεις, -όεσσα, -όεν, κατὰ συναίρ. **ἀμαθοῦς, -οῦσα, -οῦν** (**ἄμαθος**)=ἐπ. **ἠμαθόεις**· ἀμμώδης.

"Α˘ΜΑ˘ΘΟΣ, ἡ (**ἄμμος**)· ἄμμος, ἔδαφος ἀμμώδες· [**ἄμαθος ‹ἄμαθος ‹*σάμαθος**, πρβλ. γερμ. **Sand**· βλ. **ψάμαθος, ψάμμος**].

ἀμᾰθῡ́νω, (**ἄμαθος**)· ἰσοπεδώνω τι μὲ τὴν ἄμμον (τὸ κατεδαφίζω ὥσπου νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπίπε-

δον τῆς ἄμμου) ‖ μεταβάλλω τι εἰς κόνιν (χῶμα), καταστρέφω παντελῶς.

ἀμαθ-ώδης *ες* (*ἄμαθος*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς ἄμμον ‖ πλήρης ἄμμου, ἀμμώδης.

ἀμαθῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀμαθής*· κατὰ τρόπον ἀμαθῆ· *ἀμαθῶς ἔχω*=διατελῶ ἐν ἀγνοίᾳ, εἶμαι ἀμαθής.

ἀ-μαίευτος, *ον* (*α* στερ. + *μαῖα*)· ἡ μὴ λαβοῦσά ποτε ἀνάγκην μαίας, τ. ἔ. κόρη, παρθένος.—**II** ἄνευ τῆς βοηθείας μαίας.

ἀ-μαιμάκετος, *η, ον* (καὶ *-ος, -ον*)· ἐκτεταμ. τύπος τοῦ *ἄμαχος*· ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος, φοβερός, πελώριος.

Ἔτυμ. : ἡ ἐτυμολ. σχέσις τοῦ πρὸς τὰ *ἄμαχος, ἀμάχητος, ἀμάχητος* εἶναι ἀναμφισβήτητος· τὸ *α* εἶναι στερ. ἡ συλλ. *-μαι-* ἐπιτατικὸς ἀναδιπλασιασμός, ἡ δ' ἐναλλαγὴ τῶν κ:χ εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ ἐμφανιζομένη μεταξὺ τῶν *δέκομαι* (ἰων., δωρ., λεσβ.) καὶ *δέχομαι* (ἀττ.).

ἀ-μακάριστος, *ον*· ὁ μὴ μακαριζόμενος, ὁ μὴ ἄξιος μακαρισμοῦ.

ἀ-μαλακιστία, *ἡ*· ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ μαλακυνομένου, σκληρότης.

ἀ-μάλακτος, *ον* (*α* στερ.+*μαλάσσω*)· ὁ μὴ μαλασσόμενος, μὴ δυνάμενος νὰ τύχῃ κατεργασίας **2)** ἀμετρίαστος ‖ μτφρ. τραχύς.—**II** ἄκαμπτος, σκληρός, σκληρόκαρδος.

ἀμᾰλάπτω=*ἀμαλδύνω* (βλ. λ.)· καταστρέφω, ἐξαλείφω.

ἀμαλδῦνω, ποιητ. ἀντὶ *ἀμαλύνω* (*ἀμαλός*)· κυρ. ἀπαλύνω, ποιῶ τι μαλακόν ‖ ἐντεῦθεν, συντρίβω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω **2)** μτφρ. κρύπτω, «καμουφλάρω», καθιστῶ τι ἀγνώριστον.

ἄμᾰλλη, *ἡ*=*ἄμαλλα* (βλ. λ.).

ἀ-μάλθακτος, *ον* (*α* στερ. +*μαλθάσσω*)· *ἀμάλακτος*· ὁ μὴ μαλακυνθείς, πραϋνθείς ‖ ἀμετρίαστος‖ σκληρὸς (μὴ μαλασσόμενος).

Ἀμάλθεια, ἰων. **-είη,** *ἡ*· ἡ αἴξ *Ἀμάλθεια*, τῆς ὁποίας τὸ γάλα ἐθήλασεν ὁ Ζεύς. Κατὰ τὴν μυθολογικὴν παράδοσιν ἐκ τοῦ κέρατος τῆς αἰγὸς ταύτης ἔρρεε πᾶν ὅ,τι ἤθελεν ἐπιθυμήσει ὁ κάτοχός της, ὅθεν καὶ ἡ παροιμιώδης ἔκφρασις *«κέρας Ἀμαλθείας»* = κέρας ἀφθονίας.

ἄμαλλα, ἡ (*ἀμάω*)· δέσμη ἀσταχύων, δράγμα, χειρόβολον [ᾰμ-].

ἀμαλλο-δετήρ, *-ῆρος,* ὁ (καὶ *ἀμαλλο-δέτης*) (*ἄμαλλα*+*δέω*)· ὁ δένων τὰ δεμάτια (δράγματα) τῶν σταχύων, δεματιαστής.

ἀμαλλο-τόκεια,*ἡ*· *ἡ ἀμάλλας τίκτουσα*, δηλ. ἡ παράγουσα δέσμας ἀσταχύων· (ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *ἀμαλλοτόκος, ον* = ὁ παράγων *ἀμάλλας*, δηλ. δεμάτια ἀσταχύων).

ἀμαλλο-φόρος, *ον* (*ἄμαλλα*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἀμάλλας (δεμάτια) ἀσταχύων.

ἀμᾰλός, ἀττ. *ἀμαλός, ἡ, ὸν*=*ἁπαλός* (ᾰ βλ.)· μαλακός,τρυφερός (λατ. **tener**). **2)** ἀδύνατος,ἀσθενής.

Ἔτυμ. : ἀττ. *ἀμαλός*· παράγεται ἐκ ῥ. *μαλ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ : *μαλ-ακός, μαλ-θακός, ἀμβλύς, βλὰξ* (ὃ βλ.), *μῶλυς, μωλυρός*· λατ. **mollis, mollities, mollio**· τὸ *α*ἐν ἀρχῇ εἶναι εὐφων. ὡς ἐν τῷ *ἀβληχρὸς*(*α* εὐφ.+ *βληχρός*.

ἀμᾰμᾰξυς, *-υος* (*-υδος*), ἡ· κλῆμα ἀμπέλου βασταζομένης ὑπὸ δύο στύλων, ἐφ' ὧν ἐξαπλοῦται ‖ εἶδος σταφυλῆς.

ἀμᾰμηλίς, *-ίδος,* ἡ=*ἐπιμηλίς*· μέσπιλον (=μούσμουλο)· πρβλ. Ἡσυχ. *«ἄπιον γένος ἢ μῆλον ἢ μέσπιλον»*, Εὐστ.: *«σῦκον τὸ ἅμα μήλῳ ἀνθοῦν»*, Ἀθην.: *«καί δὲ ἀμαμηλίδες οὖν εἰσιν ἄπιοι, ὡς τινες οἴονται, ἀλλ' ἕτερόν τι ἡδιον καὶ ἀπύρηνον»*.

ἀμάνδᾰλος=*ἀφανής*, ὡς εἰ ἦτο *ἀμάλδανος* ἐκ τοῦ *ἀμαλδύνω*.

Ἀμᾰνῖται, *-ῶν*, οἱ· εἶδος μυκήτων «μανιταρίων».

ἀ-μάντευτος, *ον*· ὁ μὴ προμαντευθείς, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προμαντεύσῃ ἢ νὰ ἀνιχνεύσῃ.—**II** ἐνεργ. ὁ μὴ προμαντεύων, μὴ ἀνιχνεύων (ἐπὶ *κυνῶν στερουμένων ὀσφρήσεως*).

ἀ-μαντις, *ι* : *ἄμαντις μαντικῆ*=ἡ μὴ μαντεύουσα

ἄμαξα, ἀττ. *ἅμαξα*, ἡ (*ἄγω*)· ἁμάξι, ἅμαξα ‖ κάρρο, φορτηγὸ ἁμάξι. **2)** ἡ ἅμαξα τοῦ ἄρότρου (λατ. **currus**). **3)** ὁ ἀστερισμὸς *ἅμαξα* (ἡ **Μεγάλη Ἄρκτος**) **4)** ἁμαξιτὸς δρόμος.

ἀμαξαῖος, *α, ον* (*ἅμαξα*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἅμαξαν, ἢ ὅμοιος ἁμάξῃ.

ἀμαξεύομαι, παθ.· διατρέχομαι δι' ἁμαξῶν, διασχίζομαι δι' ἁμαξιτῶν ὁδῶν· θλ. καὶ *ἁμαξεύω*.

ἀμαξεύς, *-έως,* ὁ (*ἅμαξα*)· ἁμαξηλάτης.

ἀμαξεύω· διέρχομαι δι' ἁμάξης ‖ μτφρ. μοχθῶ **2)** εἶμαι ἁμαξηλάτης.

ἁμαξ-ήλᾰτος, *ον* (ἐνν. *ὁδός*)· (*ἅμαξα*+*ἐλαύνω*)· ἡ διατρεχομένη, διασχιζομένη, ὑφ' ἁμαξῶν.

ἁμαξ-ήρης, *ες* (*ἅμαξα*+**ἄρω* τοῦ *ἀραρίσκω*)· προσηρμοσμένος ἢ ἀνήκων εἰς ἅμαξαν.

ἁμαξιαῖος, *α, ον* (*ἅμαξα*)· ἀρκετὰ μέγας διὰ νὰ γεμίσῃ μίαν ἅμαξαν (ἐπὶ λίθων π.χ.) ‖ γεν. ὁ κατάλληλος διὰ μίαν ἅμαξαν.

ἁμαξικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς ἅμαξαν.

ἁμάξιον, τό'=τῷ ἑπομ.

ἁμαξίς, *-ίδος,* ἡ, ὑποκορ. τοῦ *ἅμαξα*· μικρὸ ἁμάξι (λατ. **plostellum**) ‖ ἁμαξάκι (παιδικὸν παιγνίδιον).

ἁμαξίτης, *-ου,* ὁ (*ἅμαξα*)· ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος δι' ἅμαξαν.

ἁμαξ-ίτός, *ὸν* (*ἅμαξα*+*εἶμι*)· διαβατὸς δι' ἁμαξῶν (ἁμαξοπόρευτος) ‖ ὡς οὐσ. *ἁμαξιτὸς* (ἐνν. *ὁδός*), ἡ=λεωφόρος δι' ἁμάξης.

ἁμαξό-βιος, *ον*· ὁ ἐφ' ἁμάξης βιῶν (θηλ. διάγων τὸν βίον) (ἐπὶ τῶν νομαδικῶν φυλῶν).

ἁμάξ-οικος, *ον* (*ἅμαξα*+*οἰκέω*)· ὁ ἔχων ἅμαξαν ὡς οἰκίαν, ὁ κατοικῶν ἐν ἁμάξῃ.

ἁμαξο-κύλιστής, *-οῦ,* ὁ (*ἅμαξα*+*κυλίνδω*)· ὁ κατακυλινδῶν (θηλ. καταστρέφων) ἁμάξας.

ἁμαξο-πηγία, *ἡ*· ἡ τέχνη τοῦ *ἁμαξοπηγοῦ* (βλ.λ.), ἡ κατασκευὴ ἁμαξῶν.

ἁμαξο-πηγός, *ὁ* (*ἅμαξα*+*πήγνυμι*)· ὁ κατασκευάζων ἁμάξας, ἁμαξοποιός.

ἁμαξο-πληθής, *ἐς* (*ἅμαξα*+*πλῆθος*)· ἀρκετὰ μέγας διὰ νὰ πληρώσῃ (γεμίσῃ) μίαν ἅμαξαν (πρβλ. *ἁμαξιαῖος*).

ἁμαξο-τροχιά, *ἡ* (*τροχός, τροχιά*)· ἡ γραμμή, ἣν χαράσσει ὁ τροχὸς τῆς κινουμένης ἁμάξης, τὰ ἴχνη τῶν τροχῶν.

ἁμαξο-τροχός, *ὁ*· τροχὸς ἁμάξης.

ἁμαξ-ουργία, *ἡ*·=ἁμαξοπηγία (βλ. λ.).

ἁμαξ-ουργός, *ὁν* (*ἅμαξα* + **ἔργω*)·=*ἁμαξοπηγὸς* (βλ. λ.).

ἁμαξο-φόρητος, *ον*· ὁ φερόμενος ἐν ἁμάξῃ.

ἄμαρ, *-ατος,* τό, δωρ. τύπος ἀντὶ *ἦμαρ*.

ἌΜΑΡΑ, *ἡ*· αὔλαξ, διῶρυξ, ὀχετός, ὑδραγωγεῖον, [ᾰμᾰρᾱ].

ἀμᾰράκινος, *η, ον*· ὁ ἐξ *ἀμαράκου* (βλ. λ.).

ἀμᾰρᾰκόεις, *εσσα, εν*· ὅμοιος πρὸς ἀμάρακον (βλ. λ.).

ἄμᾰρᾰκον, τὸ (καὶ *ἀμάρακος,* ὁ), λατ. **amaracum, amaracus**· πιθανῶς βολβώδες φυτόν.—**II** *Περσικὸν* (ἢ *Αἰγυπτιακὸν*) *ἀμάρακον* = τὸ κυρ. *σάμψυχον* (βλ. λ.), κοιν. ματζουράνα.

ἀμαράντῑνος, *η, ον*=*ἀμάραντος* (ᾰ βλ.).

ἄ-μᾰραντος, *ον* (*α* στερ.+*μαραίνω*)· ὁ μὴ μαραινόμενος, μὴ φθειρόμενος (καὶ λατ. παρ' Ὀβιδ. **amarantus**).—**II** Ὡς οὐσ. *ὁ ἀμάραντος*=τὸ γνωστὸν ἄνθος, ὁ ἀμάραντος, ὡς οὐδέποτε μαραινόμενον.

ἀμάρευμα, τό· τὸ ἀκάθαρτον ὕδωρ τῶν ὀχετῶν‖ μτφρ. τὸ κατακάθι τῆς κοινωνίας.

ἀμαρεύω (*ἀμάρα*)· διοχετεύω τὸ ὕδωρ δι' ἀμάρας πρὸς ἄρδευσιν, ἀρδεύω.

ἀμαρῑῆον, τὸ (*ὕδωρ*)· τὸ ὕδωρ τῆς *ἀμάρας* (βλ. λ.).

ἀμαρη-σκαπτήρ, *ὁ*· ὁ σκάπτων ἀμάρας (βλ. λ.).

ἀμ-ἄρθρῑτις, *-ιδος,* ἡ· ἀρθρῖτις γενικὴ, ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος.

ἀμαριαῖος, *α, ον* (*ἀμάρα*)· ὁ δι' *ἀμάρας* (δι' ὀχετοῦ) ῥέων.

Ἀμάριος, ἐπών. τοῦ Διὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ. — ὡς κύρ. ὄν. τὸ *Ἀμάριον*=ναὸς τοῦ Διός, ἐν ᾧ συνήρχοντο τὰ μέλη τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας καὶ *«ἐχρημάτιζον τὰ κοινὰ»* κατὰ τὸν Στράβωνα.

Ἀ˘ΜΑΡΤΑ˘ΝΩ,μέλ. *ἁμαρτήσομαι*, μτγν. *-ήσω*· ἀόρ. *α' ἡμάρτησα*· ἀόρ. *β' ἥμαρτον*, ἀπρφ. *ἁμαρτεῖν*, ἐπ.

διὰ μεταθέσεως φθόγγων (καὶ μετὰ μεταξὺ φυέντος β) *ἥμ-β-ροτον*· πρκ. *ἡμάρτηκα*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἡμαρτήθην*· πρκ. *ἡμάρτημαι*· ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ, ἀποτυγχάνω τοῦ σκοποῦ (μετὰ γεν.)· ἐντεῦθεν **2)** γενικῶς, δὲν κατορθώνω νὰ πράξω τι, σφάλλομαι, διαπράττω σφάλμα ‖ στεροῦμαί τινος, χάνω τι. — **II** ἀπολ. ἀποτυγχάνω, πράττω τὸ κακόν, σφάλλω, ἁμαρτάνω.

Ἔτυμ.: συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τοῦ **α** στερ. καὶ ῥ. *σμαρ-* (πρβλ. *εἵμαρται*, τοῦ *σ-* ἐξηγοῦντος τὸ δασὺ πνεῦμα), ἢ *μερ-* (πρβ. *μείρω*, *μέρος*) καὶ σημ. κυρ, ἀμοιρῶ, εἶμαι ἀμέτοχος. Πρβλ. σανσκρ. **mṝsā** = ἐσφαλμένως **mṝṣyati** = ἁμελεῖν, λησμονεῖν. Ἥτοι *ἀ-μαρτάνω* ⟨*ἀ-ημαρτ-* ⟨*ἀσμαρτ-* ⟨**α-smṝt-*, βάσις **smer** (πρβλ. *«κάσμορος· δύστηνος»* Ἡσύχ. ⟨**κάτσμορος*, *«ἥμορος· ἄμοιρος»* ⟨**ἀ-σμορ-* *«ἠμορίς· ἐστερημένη»*.

ἁμαρτάς, *-άδος*, ἡ=*ἁμαρτία* (8 βλ.).

ἁμαρτεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἁμαρτῇ ἢ *ἁμαρτῆ*, ἐπίρ. (*ἅμα*)· μαζί, συγχρόνως, ἀμέσως, διὰ μιᾶς [*ἄμ-*]. [*ἅμα*+ῥ. *ἀρ-* (πρβλ. **ἄρω*)· ὀργανικὴ πτῶσις τοῦ **ἅμαρτὸς* = σύγχρονος, συμπίπτων].

ἁμάρτημα, τὸ (*ἁμαρτεῖν*)· ἀποτυχία, σφάλμα, ἁμάρτημα.

ἁμάρτησις, *-εως*, ἡ=*ἁμάρτημα*.

ἁμαρτήσομαι, μέλ. τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἁμαρτητικός, *ή, όν* (*ἁμαρτεῖν*)· ὁ ῥέπων εἰς ἀποτυχίαν ἢ εἰς ἁμαρτίαν.

ἁμαρτία, ἡ (*ἁμαρτεῖν*)· ἀποτυχία, σφάλμα, ἁμάρτημα.

ἁμαρτί-γαμος, *ον* (*ἁμαρτάνω* + *γάμος*)· ὁ ἁμαρτὼν (ἀποτυχὼν) τοῦ γάμου.

ἁμαρτί-νοος, *ον* (*ἁμαρτεῖν*+*νόος*)· ὁ ἔχων νοῦν ἁμαρτάνοντα, συγκεχυμένον.

ἁμάρτιον, τό=*ἁμάρτημα* (8 βλ.).

ἁμαρτο-επής, *ἐς* (*ἁμαρτεῖν*+*ἔπος*)· ὁ σφαλλόμενος (ἀποτυγχάνων) ἐν λόγοις, ὁ ὁμιλῶν ἀπερισκέπτως, ἀνοήτως ‖ ὁ παραληρῶν.

ἁμαρτο-λόγος, *ον*· ὁ ἡμαρτημένως ὁμιλῶν.

ἄμαρτον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *ἁμαρτάνω* (8 βλ.).

ἀ-μαρτύρητος, *ον* (**α** στερ.+*μαρτύρεω*)· ὁ ἄνευ μάρτυρος ‖ ὁ μὴ ἔχων χρείαν μαρτύρων.

ἀ-μάρτῠρος, *ον* (**α** στερ.+*μάρτυς*)· ὁ ἄνευ μάρτυρος, μὴ μεμαρτυρημένος, μὴ ἀποδεικνυόμενος διὰ μαρτύρων.

ἁμαρτωλή, ἡ=*ἁμαρτία*.

ἁμαρτωλός, *ὁν* (*ἁμαρτάνω*)· ὁ πλήρης ἁμαρτιῶν, ὁ σκληρυνθεὶς ἐν ἁμαρτίαις. — **II** ὡς οὐσ. *ὁ ἁμαρτωλὸς* (ἐκκλησ.).

ἀμάρυγή, ἡ (*ἀμαρύσσω*)=*μαρμαρυγή*· ἀκτινοβόλησις, σπινθηροβόλησις, λάμψις, ἐπὶ πραγμάτων εὐρισκομένων ἐν κινήσει [*ᾰ*, ἀλλ' ἐν ἐπ. *ᾱ*].

ἀμάρυγμα, τό· λάμψις, ἀκτινοβολία, σπινθηροβολία, σπινθηρισμός, ταχεῖα κίνησις. Ἐκ τοῦ

Ἀμαρῠ́σσω, ἐν χρήσει κατ' ἔνεστ. καὶ πρτ. μόνον· σπινθηροβολῶ, ἀκτινοβολῶ, ἐκπέμπω μαρμαρυγάς, λάμπω [*μᾰ́*].

Ἔτυμ.: ἐκ ῥίζ. *μαρ-* μετὰ εὐφων. **α-** ἐν ἀρχῇ· πρβλ. ὁμόρ. *μαρμαίρω*, *μάρμαρος*, *μαρμαρυγή*· *ἀμαρύσσω* ⟨**ἀμαρυκjω*· πρβλ. σανσκρ. **márīcih** = ἀκτὶς φωτός.

ἀμᾶς, δωρ. ἀντὶ *ἡμᾶς*.

ἀ-μάσητος, *ον* (**α** στερ.+*μασάομαι*)· ὁ μὴ μασηθεὶς (Ἑβδ.).

ἀ-μαστίγωτος, *ον*· ὁ μὴ μαστιγωθείς.

ἀ-ματαιότης, ἡ· ἡ ἔλλειψις ματαιότητος.

ἀμα-τροχάω, ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὴν ἐπ. μτχ. *ἀματροχόων* (*ἅμα*+*τρέχω*)· τρέχω ὁμοῦ, τρέχω μαζὶ μὲ κάποιον. Ἐκ τούτου τὸ

ἁμα-τροχιά, ἡ· τὸ ὁμοῦ τρέχειν ἢ ἡ σύγκρουσις τῶν τροχῶν.

ἀμαυρίσκω·=*ἀμαυρόω*.

ἀμαυρό-βιος, *ον* (*ἀμαυρὸς*+*βίος*)· ὁ ἀμαυρὸν βίον διάγων, ὁ ζῶν ἐν τῷ σκότει.

ἄμαυρός, *ά, όν*· σκοτεινός, θολός, ἀμυδρός, ἀσαφής, ἀδύνατος. **2)** μὴ ἔχων φῶς ‖ ἐντεῦθεν, τυφλός, ἀόμματος, σκοτεινός.— **II** μτφ. ἀμυδρός, ἀσαφής, ἀβέβαιος. **2)** ἄσημος, ἀφανής, ἄγνωστος.

Ἔτυμ.: ἐτυμ. ἀβεβ.· ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ στερ. **α**+*μαρ-* τοῦ *μαρμαίρω* (ἀντὶ τοῦ *ἀμαρFὸς* τρόπον τινὰ) καὶ σημ. ὁ μὴ λάμπων, ὁ μὴ σπινθηροβολῶν (*μὴ μαρμαίρων*)· ἀλλ' οὕτω μένουσιν ἀνερμήνευτα τὰ *μαυρός*, *μαυρόω*. Κατ' ἄλλους τὸ **α-** δὲν εἶναι προθεματικόν· ἀλλ' ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὅλης βάσεως· διότι καὶ τὸ *μαυρόω* σημ. ὅ,τι καὶ τὸ *ἀμαυρόω* (τ.ἔ. σκοτίζω, τυφλόω), ἐναλλάσσονται δὲ ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τοῦ μέτρου· ἄλλως τε καὶ *μαῦρος*=*ἀμαυρός*· κατ' ἄλλους τέλος τὸ **α-** εἶναι προθεματικόν, ἡ δὲ ῥίζ. *μαρ-* ἐνέχει τὴν ἔνν. τῆς σκοτεινότητος. Κατὰ τοὺς τελευταίους ἐπομ. ἡ λ. δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ρ. *μαρ-* τοῦ *μαρμαίρω*. Κατὰ τὸν **Becht. lexil** 35 ἡ βασικὴ σημ. εἶναι «ἀδύνατος», ὑστερογενὴς δὲ ἡ τοῦ τυφλοῦ.

ἀμαυρότης, *-ητος*, ἡ· =*ἀμυδρότης*, σκοτεινότης.

ἀμαυρο-φάνής, *ἐς* (*ἀμαυρὸς*+*φαίνομαι*)· ὁ ἀμυδρῶς φαινόμενος.

ἀμαυρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀμαυρός*)· ἀόρ. α' *ἠμαύρωσα*· πρκ. *ἠμαύρωκα*· καθιστῶ τι σκοτεινόν, ἀμυδρόν, ἀσαφές.— Κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς παθ. καθίσταμαι σκοτεινός, ἀσαφής ‖ ὡσ. ἀφανίζομαι.— **II** μτφρ. ἐπισκιάζω ‖ ἐξαδυνατίζω, ἀμβλύνω, μειῶ, ἐξαλείφω.

ἀμαύρωμα, τό· ἀμαύρωσις, ἐπισκότισις (ἐπὶ τοῦ ἡλίου).

ἀμαύρωσις, *-εως*, ἡ· ἐπισκότισις. **2)** ἀμβλύτης νοῦ, νωθρότης.— **II** δυσφημία κατὰ τῆς τιμῆς ἢ ὑπολήψεώς τινος.

ἀμαυρωτικός, *ή, όν*· ὁ δυνάμενος νὰ προξενήσῃ ἀμαύρωσιν.

ἀ-μάχαιρος, *ον* (**α** στερ.+*μάχαιρα*)· ὁ ἄνευ μαχαίρας.

ἀμαχεί, ἐπίρ. ἐκ τοῦ *ἄμαχος*· ἄνευ μάχης, ἄνευ ἀντιστάσεως (ἐσφαλ. γρ. *ἀμαχί*).

ἀ-μάχετος, *ον* ποιητ. ἀντὶ *ἀμάχητος*.

ἀμάχητί, ἐπίρ. τοῦ *ἀμάχητος*· ἄνευ μάχης.

ἀ-μάχητος, *ον* (**α** στερ.+*μάχομαι*)· ἀκαταμάχητος, ἀήττητος.— **II** ὁ μὴ λαβὼν μέρος εἰς μάχην, ἄμαχος.

ἀμάχί, ἐπίρ. τοῦ *ἄμαχος*· ὀρθότ. *ἀμαχεί* (8 βλ.).

ἄ-μαχος, *ον* (**α** στερ.+*μάχη*)· ὁ ἄνευ μάχης, καὶ οὕτω: **1)** ὁ καθ' οὗ οὐδεὶς μάχεται, ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος, ἀήττητος (ἐπὶ προσ.) ‖ ἐπὶ τόπων, ἀπόρθητος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ πολεμήσας, μὴ λαβὼν μέρος εἰς μάχην. **2)** ὁ μὴ ἔχων διάθεσιν πρὸς μάχην, μὴ φιλόνεικος, φιλήσυχος.

Ἀμάω· συνῳδ. παράτ. *ἤμων*· μέλ. *ἀμήσω*· ἀόρ. α' *ἤμησα*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἠμήθην*· πρκ. *ἤμημαι*· θερίζω ‖ ὡσ. συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, μαζεύω, ὅπως κάμνει ὁ θεριστὴς τοὺς θεριζομένους στάχεις. **2)** τέμνω, ἀποκόπτω. **3)** κατακόπτω, κατασφάζω [γεν., ᾱ ἐπ., ᾰ ἀττ.].

Ἔτυμ.: ⟨*ἅμα*, δωρ. *ἀμᾶ*, πρβλ. γερμ. **sammeln**. Τὸ ψιλὸν πνεῦμα ὅμως (ἀντὶ τοῦ δασέος) ἤγαγεν ἄλλους εἰς τὴν συσχέτισιν πρὸς τὸ λατ. **metere**, γερμ. **mähen** (ὅπότε τὸ **α-** εἶναι ἁπλῶς προθεματ.). Ἄλλοι τέλος δέχονται δύο ῥήμ.: μέσ. *ἀμάομαι* (⟨*ἅμα*) καὶ ἐνεργ. *ἀμάω* (μὲ τὴν δευτέραν ἐτυμολ.)· ἄλλοι τέλος θεωροῦσι τὸ *ἀμάομαι* συγγ. τῷ *ἄντλος*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. *αμ-* παράγονται καὶ τά: *ἀμητὸς* ἢ *ἄμητος*, *ἀμάλη*, *ἄμαλλα*.

ἀμβ- ἀντὶ *ἀναβ-* ἐν ἀρχῇ λέξεων.

ἀμβαίη, ἐπ. ἀντὶ *ἀναβαίη*, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναβαίνω*.

ἀμ-βαλλώμεθα, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἀναβαλλώμεθα*.

ἄμ-βᾶσις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *ἀνά-βασις*.

ἄμβη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ἄμβων**.

ἄμβῑξ, *-ῑκος*, ὁ· ἔκπωμα, ποτήριον. **2)** τὸ σκέπασμα ἀποστακτικοῦ λέβητος.

ἀμβλακεῖν, ἀμβλακίσκω, δωρ. καὶ γεν. ἀρχαιότ. τύποι ἀντὶ **ἀμπλ-**.

ἀμ-βλήδην, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ τοῦ **ἀναβλήδην** (*ἀναβάλλομαι*)· μετὰ αἰφνιδίων ἐκρήξεων, ἀθρόως.— **II** βραδέως.

ἀμβλίσκω καὶ *ἀμβλόω*, μέλ. *ἀμβλώσω*· ἀόρ. α' *ἤμβλωσα*· πρκ. *ἤμβλωκα* (*ἀμβλύς*)· προξενῶ (ἢ ἔχω) ἐξάμβλωσιν (ἀποβολήν, ἔκτρωσιν) ‖ ἀποβάλλω, κάμνω ἔκτρωσιν. [*ἀμβλίσκω* ⟨**ἀμλ-ίσκω*· (πρβλ. *ἁμαλός*, *μαλακός*· βλ. *ἀμβλύς*)].

ἀμβλυ-γώνιος, *ον* (*ἀμβλὺς+γωνία*)· ὁ ἔχων ἀμβλείας γωνίας.

ἀμβλυ-ήκοος, *ον* (*ἀμβλὺς* + *ἀκοή*)· ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν ἀκοήν.

ἀμβλυντήρ, *-ῆρος, ὁ*· ὁ ἀμβλύνων, ἐξασθενῶν.

ἀμβλῦνω· μέλ. *-ὑνῶ*· ἀόρ. α΄ *ἤμβλῡνα*.—Παθ. μέλ. *ἀμβλυνθήσομαι*· ἀορ. α΄ *ἠμβλύνθην*· πρκ. *ἠμβλυμμαι* (*ἀμβλύς*)· ἀποστομώνω, ἀφαιρῶ τὸ ὀξὺ (τὸ κοπτερόν) μέρος ἀπό τινος || ἐξαδυνατίζω, ἐλαττῶ τὴν ὀξύτητα (τὴν δριμύτητα, τὴν δύναμιν), λατ. **hebetare**.—Παθ.καθίσταμαι ἀμβλύς,χάνω τὴν κόψιν...

ἀμβλυόεις, *εσσα, εν*· σκοτεινός, ἀμαυρός.

ἀμβλυό-χρους, *ουν*· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἀμβλύ, πελιδνόν.

ἌΜΒΛΥΣ, *εῖα, ύ*· ὁ μὴ ὀξύς, ἀποστομωμένος, τοῦ ὁποίου ἀφῃρέθη τὸ ὀξὺ ἄκρον (λατ. **hebes**) || μτφρ. ἀμαυρός, δαμβός, ἀδύνατος || ἐπὶ προσ., ὁ ἀποβαλὼν τὴν ὀξυτητα τῆς ἀντιλήψεως, ἀδρανής, νωθρός, ἀποβλακωμένος. [*ἀμβλύς* ⟨**ἀμλ-ύς*, πρβλ. *ἀμαλός*].

ἀμβλῠ́της, *-ητος, ἡ*· ἡ ἔλλειψις ὀξύτητος || νωθρότης, ἀδυναμία.

ἀμβλυωγμός, *ὁ* (*ἀμβλυώττω*)· ἀμυδρὰ ἢ ἀδύνατος ὄψις.

ἀμβλυ-ωπέω=*ἀμβλυώσσω* (βλ. λ.).

ἀμβλυ-ωπία, *ἡ*· ἀμβλεῖα (ἀδύνατος) ὅρασις.

ἀμβλυ-ωπός, *ὀν*=*ἀμβλωπὸς* (ὁ βλ.).

ἀμβλυώσσω, *ἀττ. -ττω* (*ἀμβλύς*)· ἔχω ἀμβλεῖαν (ἀσθενῆ) τὴν ὅρασιν, εἶμαι μύωψ ἢ εἶμαι (γίνομαι) τυφλός, δὲν βλέπω καθόλου (σκοτεινιάζει τὸ φῶς μου).

ἀμβλωδρίδιον, *τό*· παθ., *τὸ ἀμβλωθὲν βρέφος*, ἐξάμβλωμα, προώρως γεννηθὲν ἔμβρυον.— **II** ἐνεργ. ὁ προξενῶν ἄμβλωσιν, ἐπὶ φαρμάκων, τὸ ἐνεργοῦν ἄμβλωσιν (ἀποβολήν).

ἄμβλωμα, *τὸ* (*ἀμβλίσκω*)· ἀποβολή.

ἀμβλ-ωπός, *όν*, καὶ *ἀμβλ-ώψ, -ῶπος, ὁ, ἡ* (*ἀμβλὺς+ὤψ*)· ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν τὴν ὅρασιν, κοντόφθαλμος, μύωψ || ἀμυδρός, ἀσαφής, ἐπισκοτισθείς, σκοτεινός.

ἀμβλώσιμος, *ον* (*ἄμβλωσις*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) ἐξάμβλωσιν (ἀποβολήν).

ἄμβλωσις, *-εως, ἡ* (*ἀμβλίσκω*)· ἐξάμβλωσις, ἀποβολή.— **II** ἡ φθορὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ ἐκβλαστημάτων τῆς ἀμπέλου.

ἀμβλώσκω· = *ἀμβλυώσσω* (βλ. λ.).— **II** = *ἀμβλίσκω* (βλ. λ.).

ἀμβλωσμός, *ὁ*=*ἄμβλωμα* (βλ. λ.).

ἀμβλώσσω·=*ἀμβλυώσσω*.

ἀμβλωτικός, *ή, όν*· ὁ κατάλληλος διὰ νὰ προκαλέσῃ ἀποβολὴν ἐμβρύου.

ἀμβο-ειδής, *ὲς* (*ἄμβων+εἶδος*)· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἄμβωνος, ὁ προεξέχων ὡς ἄμβων.

ἀμ-βολά, *ἡ*, ποιητ. ἀντὶ *ἀναβολὴ* (βλ. λ.).

ἀμ-βολάδην, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-βολάδην* (*ἀναβάλλω*)· μετὰ κοχλασμοῦ (παφλασμοῦ).— **II** (*ἀναβολή*)· ἐν εἴδει προοιμίου ἢ προανακρούσματος.

ἀμ-βολαδίς, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ *ἀναβολαδίς*· ζωηρῶς, μετὰ δυνάμεως.

ἀμ-βολάς, ἀντὶ *ἀνα-βολάς, -άδος, ἡ* (*ἀναβάλλω*)· *γῆ ἀμβολὰς* = χῶμα ἐξηγμένον ἐξ ὀρύγματος καὶ σεσωρευμένον πλησίον αὐτοῦ, *ἀνάχωμα*.

ἀμ-βολι-εργός, *ὀν* (*ἀναβάλλω+ἔργον*), ποιητ. ἀντὶ *ἀναβολι-εργός*· ὁ ἀναβάλλων τὸ ἔργον αὐτοῦ, ὀκνηρός.

ἀμ-βολίη, *ἡ*, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-βολία*· ἀναβολή, ἀργοπορία.

Ἀμβολο-γήρα, *ἡ*· ἡ ἀναβάλλουσα τὸ γῆρας, ἡ διατηροῦσα τὴν νεότητα ἐπὶ μακρὸν (ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης ἐν Σπάρτῃ).

ἀμ-βροσία, ἰων. *-ίη, ἡ* (κυρ. θηλ. τοῦ *ἀμβρόσιος*)· ἡ «ἀμβροσία», ἡ τροφὴ τῶν θεῶν (τὸ δὲ ποτὸν τῶν θεῶν ἐλέγετο *νέκταρ*). Πρβλ. καὶ λατ. **ambrosia**.

ἀμ-βρόσιος, α, ον, ἐπεκτατ. τύπος τοῦ *ἄμ-βροτος*· ἀθάνατος, θεῖος, θείας φύσεως.—Ἐπὶ πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς τοὺς θεούς, ἀμβρόσιος, θεῖος, θείου κάλλους. Πρβλ. καὶ λατ. **ambrosius**.

ἀμβροτεῖν, ἐπ. ἀντὶ *ἁμαρτεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἄμ-βροτος, *ον* (*α* στερ.+*βροτός*)· ἀθάνατος, θεῖος [δι' ἐτυμ. βλ. *βροτός*].

ἄμβυξ, *-υκος, ὁ*· ἴσως=*ἄμβιξ*.

ἄμβων, *-ωνος, ὁ*· ἰων. **ἄμβη**· ἡ ράχις ἢ ἡ ὀφρὺς ὄρους||γεν. πᾶν τὸ ἐξέχον, τὸ ἀποτελοῦν ἐξόγκωμα.

ἀμ-βώσας, ἰων. ἀντὶ *ἀναβοήσας*, μτχ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀναβοάω*.

ἀμὲ ἢ *ἁμέ*, δωρ. ἀντὶ *ἡμᾶς*.

ἀ-μέγαρτος, *ον* (*α* στερ.+*μεγαίρω*)· ὁ μὴ φθονούμενος, ἀνεπίφθονος, ὁλιβερὸς || δυστυχὴς || ἄθλιος.—ὡς ὀνειδισμός, κακόμοιρος, ἀξιοθρήνητος || ὡσ. φρικτός.

ἀ-μεγέθης, *ες*· (*α* στερ.+*μέγεθος*)· ὁ μὴ ἔχων μέγεθος, ἐλλιπὴς κατὰ τὸ μέγεθος || ὁ ἄνευ μεγαλοπρεπείας.

ἀ-μεθ-έλκτως, ἐπίρ.· δίχα μεθολκῆς, ἄνευ περισπαομῶν.

ἀ-μεθ-εξία, *ἡ*· τὸ μὴ μετέχειν τινός.

ἀ-μεθ-όδευτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μεθοδεύσῃ (νὰ ἀπατήσῃ).

ἀ-μεθοδεύτως, ἐπίρ.· ἄνευ μεθόδου, ἄνευ πανουργίας.

ἀ-μέθ-οδος, *ον*· ἄνευ μεθόδου, ἄνευ σχεδίου.

ἀ-μέθυσον, *τό*·=*ἀμέθυστος II*.

ἀ-μεθύστινος, *ον*· ὁ ἐξ ἀμεθύστου (πρβλ. λατ. **amethystinus**). Ἐκ τοῦ

ἀ-μέθυστος, *ον* (*α* στερ.+*μεθύω*)· ὁ μὴ μεθυσμένος. — **II** ὡς οὐσ. *ἀμέθυστος, ἡ* (*ἢ τὸ ἀμέθυστον*)· πᾶν φάρμακον κατὰ τῆς μέθης: **1)** εἶδος φυτοῦ, **2)** ὁ πολύτιμος λίθος ἀμέθυστος. Πρβλ. λατ. **amethystnus**.

ἈΜΕΙ'ΒΩ, ἐπ. πρτ. *ἄμειβον*· μέλ. *ἀμείψω*· ἀόρ. α΄ *ἤμειψα*. — **I** ἐνεργ. ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω: *χάλκεα χρυσείων τεύχεα ἀμείβειν* = ἀνταλλάσσειν χρυσᾶ ὅπλα μὲ χάλκινα (δίδειν χρυσᾶ καὶ λαμβάνειν χαλκᾶ) || κυρ. ἐπὶ τόπου, ἀλλάσσω τὸν τόπον, τ.ἔ. διέρχομαι, διαβαίνω: ὡς τὸ λατ. **muto, εἴτε** ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἐγκαταλείπω ἕνα τόπον, ἀπέρχομαι ἐξ αὐτοῦ, εἴτε τοῦ μεταβαίνω εἰς αὐτόν—**II** ἀμτβ. κατὰ μτχ.: *ἐν ἀμείβοντι*=*ἀμοιβαδὶς*=κατ' ἐναλλαγήν, διαδοχικῶς|| *οἱ ἀμείβοντες*=αἱ δοκοὶ (τῆς ὀροφῆς) αἱ σταυροειδῶς συναντώμεναι.—**III** μέσον ἀνταλλάσσω τι μέ τι ἄλλο, πράττω τι ἐκ διαδοχῆς, κατ' ἐναλλαγήν. **2)** ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ. **3)** ἀνταποδίδω, ἐκδικοῦμαι. **4)** ὡς τὸ ἐνεργ. ἀλλάσσω, κυρ. ἐπὶ τόπου, τ. ἔ. ἐξέρχομαι ἢ εἰσέρχομαι || μτφρ. ὑπερτερῶ.

Ἔτυμ.: *ἀμείβω* καὶ *ἀμεύω* (παρὰ **Πινδ.**) συνήθως ἐτυμολ. ἐκ ῥ. *μεF-* ἢ *μαF-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ λατ. **moveo, muto, mutuus** κλπ. (πρβλ. σανσκρ. **miv-, miv-ā-mi** = **moveo**) μετὰ προθεματ. *α-*· ἄλλοι ἐν τούτοις ἐτυμολογοῦσι τοῦτο ἐξ ἰαπ. ***ameigv-** (*β(-gv-)* καὶ συσχετίζουσι πρὸς τὸ λατ. **migrare,** παλ— σλαϐ. **miglivu-** (= λατ. **mobilis**), **méua** (=ἀλλαγή)].

ἀ-μειδής, *ές*·=*ἀμείδητος* (βλ. λ.).

ἀ-μείδητος, *ον* (*α* στερ. + *μειδάω*)· ὁ μὴ μειδιῶν, κατηφής.

ἄ-μεικτος, *ον* (*α* στερ.+*μείγνυμι*)· ὀρθοτέρα γραφή, ἀντὶ **ἄμικτος,** ὃ βλ. — ἐπίρ. *ἀμείκτως*, ὑπερθ. *ἀμεικτότατα*.

ἀ-μείλικτος, *ον* (*α* στερ. + *μειλίσσω*)· ὁ μὴ ἀπαλυνθείς, τραχύς, σκληρός.

ἀ-μείλῐχος, *ον*=τῷ προηγ., τραχύς, αὐστηρός, δριμύς || ἀδυσώπητος, ἄκαμπτος.

ἀμείνων, *ον*, γεν. *-ονος*, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *ἀγαθός*· καλλίτερος || ἐπὶ προσ., ἱκανώτερος, εὐρωστότερος, ἰσχυρότερος, γενναιότερος.

Ἔτυμ.: κατά τινας *ἀ-μεινον*⟨(*α* στερ.+ῥ. *mei-*=*ἐλαττώνειν* (πρβλ. *μείων, μινύθω*), ἐπομ. *ἀμείνων* κυρ. =ῥύχι ὀλιγώτερος, οὐχὶ ὀλιγώτερον καλός. Κατά τινας συγγ. τῷ λατιν. **amoenus**.

ἀ-μειξία, *ἡ*· βλ. *ἀμιξία*.

ἈΜΕΙ'ΡΩ=*ἀμέρδω* (ὃ βλ.) [*ἀμείρω*⟨(*α* στερ.+*μέρος*]

ἀμειψάμενος, ἀμείψασθαι, τύποι μέσ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀμείβω*.

ἀμειψι-κοσμία, *ἡ*·=*μετακόσμησις* (βλ. λ.).

ἀμειψι-ρρυσμέω (*ρυσμὸς = ρυθμός*)· ἀλλάσσω σχῆμα, μεταμορφοῦμαι.

ἀμειψι-ρρυσμία, ἡ· ἀλλαγὴ σχήματος.

ἄμειψις, *-εως*, ἡ (*ἀμείβω*)· ἀλλαγή, ἀνταλλαγή‖ διαδοχὴ ‖ ἀνταπόδοσις ‖ ἀπόκρισις.

ἀμειψί-χροος, *ον*· ὁ μεταβάλλων τὴν χροιάν.

ἀ-μείωτος, *ον* (α στερ.+*μειόω*)· ὁ μὴ μειούμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μειώσῃ.

ἀ-μέλαθρος, *ον*· ὁ ἄνευ μελάθρου, τ. ἔ. ἄοικος.

ἈΜΕΛΓΩ, μέλ. *-ξω* (λατ. **MULGERE**)· «ἀρμέγω». **II** ἐκθλίβω, ἐκμυζῶ, ἐξάγω διὰ πιέσεως ‖ μτφρ. ἀποξηραίνω, ἐξαντλῶ.—βοφῶ, πίνω.

Ἔτυμ.: *ἀμέλγω*, *ἀμολγεύς*, *ἀμελκτὴρ* παράγονται ἐξ ἰαπ. βάσεως **amelg**, ἐκ. ρ. **melg-** (*μελγ-*) καὶ προθεματ. **a-** (πρβλ. λατ. **mulceo, mulctra, mulco**—σανσκρ. **marg', márg'-a-mi** = ἀποτρίβω, ἀποσπογγίζω), παλγερμ. **milch-u**· βλ. καὶ *ἀμέργω*.

ἀμέλει, Προστ. τοῦ *ἀμελέω*· μὴ σὲ μέλει, δὲν πειράζει ‖ ὅθεν ὡς ἐπίρ. ἀναμφιβόλως, ἐξάπαντος, φυσικά.

ἀμέλεια, ἡ (*ἀμελής*)· ἀδιαφορία, ὀλιγωρία, ἀφροντισία.

ἀμελετησία, ἡ· ἔλλειψις ἀσκήσεως ἢ μελέτης, ἔλλειψις προσοχῆς. Ἐκ τοῦ

ἀ-μελέτητος, *ον* (α στερ.+*μελετάω*)· ὁ μὴ ἀσκηθείς, ἀνάσκητος, ἀπροπαράσκευος.

ἀμελέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἠμέλησα*, ἐπ. *ἀμέλησα*· πρκ. *ἠμέληκα* (*ἀμελής*)· εἶμαι ἀμελής, ἄφροντις, ἀδιάφορος. **2)** παραμελῶ, ἀδιαφορῶ, περιφρονῶ. **3)** παραβλέπω, καὶ ἐπρμ. ἀφίνω, ἀνέχομαι, ὑπομένω. **4)** παραμελῶ νὰ πράξω τι (μετ' ἀπρφ.)—παθ., παραμελοῦμαι, περιφρονοῦμαι.

ἀ-μελής, *ἐς* (α στερ.+*μέλει*)· ἀμελής, ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος.— **II** παθ. παρημεληλημένος, περὶ οὗ οὐδεὶς φροντίζει.

ἀμελητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀμελέω*· πρέπει νὰ παραμεληθῇ τις.

ἀμελητής, *-οῦ*, ὁ· ὁ παραμελῶν, ὁ ὀλιγωρῶν.

ἀμελητικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων ροπὴν πρὸς τὴν ἀμέλειαν.

ἀμέλητος, *ον* (*ἀμελέω*) ὡς τὸ *ἀμελής*, ἤτοι: παρημεληλημένος, ἀνάξιος φροντίδος.

ἀμελία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *ἀμέλεια*· ἀδιαφορία.

ἀμελκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀμέλγω*· *δεῖ ἀμέλγειν*.

ἀμελκτήρ, *-ῆρος*, ὁ· ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἀμέλγουσιν.

ἀμελκτός, *όν*· ὁ ἡμελγμένος ἢ ὅστις δύναται νὰ ἀμελχθῇ.

ἀ-μέλλητος, *ον* (α στερ.+*μέλλω*)· ὁ μὴ ἀναβληθείς, ὃς δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, ἀνυπέρθετος.— Ἐπίρ. *-τως*, ὡσ. *ἀμελλητί*=ἀνυπερθέτως.

ἄμελξις, *-εως*, ἡ (*ἀμέλγω*)· τὸ ἄρμεγμα.

ἀ-μελ-ῴδητος, *ον*· ὁ ἄνευ μελῳδίας.

ἀμελῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀμελής*· κατὰ τρόπον ἀμελῆ ‖ ἀδιαφόρως, μετὰ ἀδιαφορίας ‖ *ἀμελῶς ἔχω* = εἶμαι ἀμελής (ἀδιάφορος).

ἄ-μεμπτος, *ον* (α στερ.+*μέμφομαι*)· ἄψογος, ἄμωμος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μεμφθῇ ‖ ἐπὶ πραγμ., τέλειος εἰς τὸ εἶδός του.—ἐπίρ. *ἀμέμπτως*=κατὰ τρόπον ἄμεμπτον, ποὺ νὰ μὴ χωρῇ μομφή.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ψέγων, μὴ μεμφόμενος, μὴ εὑρίσκων ψεγάδι, ἐλάττωμα ‖ ὁ ἐντελῶς εὐχαριστημένος.

ἀ-μεμφής, *ές*· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετὰ παθ. ἐνν.=*ἄμεμπτος* I (βλ. λ.). **2)** ἀλλὰ καὶ ὡς ἐνεργ. = *ἄμεμπτος* II (βλ. λ.).

ἀ-μεμφία, ἡ (*ἀμεμφής*)· ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμέμπτου ‖ τὸ μὴ μέμφεσθαι ‖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ μομφῆς.

ἀ-μεμψί-μοιρος, *ον*· ὁ μὴ μεμψιμοιρῶν, ὁ μὴ παραπονούμενος διὰ τὴν τύχην του.

ἄμεναι ἀντὶ *ἀέμεναι*, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *ἄω*=ἱκανοποιῶ.

ἀμενηνός, *(ή), όν* (α στερ. + *μένος*)· ἀδύνατος, ἐξησθενημένος (κυρ. ὁ ἄνευ μένους) [διὰ τὸν τύπον *ἀμεν-ηνός* πρβλ. *πετε-ηνός*, λατ. **veter-anus**]. Ἐκ τούτου τὸ

ἀ-μενηνόω, ἐπ. ἀόρ. α' *ἀμενήνωσα*· ἐξασθενίζω, νεκρώνω τὴν δύναμίν τινος.

ἀ-μενής=*ἀμενηνός* (ὃ βλ.).

ἀμέρα, δωρ. ἀντὶ *ἡμέρα*.

ἈΜΕΡΓΩ, μέλ. *-ξω*· δρέπω, κόπτω (λατ. **decerpere**) [ᾰ] [ἐκ προθεμ. **α** καὶ ῥ *μεργ-* (ἤτοι ἐξ ἰαπ. βάσεως **amerg-** συγγεν. τῆς βάσεως **amelg-** βλ. *ὀμέλγω*) ἐξ ἧς παράγονται τὰ *ἀμέργω*, *ἀμοργός*, *ἀμόργη*, *ὀμόργνυμι* (μετὰ προθεμ. *ο-*), λατ. **mergae, merges**, σανσκρ. **mṛj-áti**=καθαρίζω, σπογγίζω].

ἀμέρδω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἤμερσα*, ἐπ. *ἄμερσα*· παθ. ἀόρ. α' *ἠμέρθην* (πιθ. **α** στερ.+*μέρος*)· ἀποστερῶ τινα ἀπὸ τὸ μερίδιόν του, τοῦ τὸ ἀφαιρῶ.— Παθ. ἀποστεροῦμαί τινος, χάνω τι [*ἀμέρδω* <*ἀμερζω* <**ἀμερσδω* <**ἀμεργjω*, τῆς αὐτῆς ἐτυμολ. μὲ τὸ *ἀμείρω*. Διὰ τὸ ἁπλοῦν *μέρδω* πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«μέρδει· κωλύει, βλάπτει»* καὶ *«μερθεῖσα· στερηθεῖσα»*].

ἀ-μερής, *ἐς* (α στερ.+*μέρος*)· ὁ μὴ διῃρημένος ‖ μὴ μεριζόμενος, ἀδιαίρετος (ὁλ. *ἀμέριστος*).

ἀ-μέριμνος, *ον* (α στερ.+*μέριμνα*)· ἀπηλλαγμένος μεριμνῶν, ἄφροντις, ξένοιαστος, ὁ μὴ ἐνδιαφερόμενος διά τι.— **II** παθ. παρημεληµένος, δι' ὃν οὐδεὶς μεριμνᾷ.— **III** ὁ ἀποδιώκων, ἀποφεύγων, τὰς μερίμνας.

ἀμέριος, δωρ. ἀντὶ *ἡμέριος*.

ἀ-μέριστος, *ον* (α στερ.+*μερίζω*)· ἀδιαίρετος, μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ, ἀδιανέμητος (ὁλ. καὶ *ἀμερής*).

ἀ-μερμηρεί, ἐπίρ. ἀμερίμνως, ἀδιαφόρως, ἀμελῶς.

ἀμερό-κοιτος, δωρ. ἀντὶ *ἡμερό-κοιτος*.

ἄμερος, δωρ. ἀντὶ *ἦμερος*.

ἄμερσε, *ἀμέρσαι*, γ' ἑν. καὶ ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμέρδω* (ὃ βλ.).

ἀμερσί-γαμος, *ον*· ὁ ἀποστερῶν τινα τοῦ γαμηλίου δεσμοῦ.

ἀμερσί-νοος, *ον*· ὁ ἀποστερῶν τινα τοῦ νοῦ, ὁ καθιστῶν τινα παράφρονα.

ἀμὲς ἢ *ἀμές*, δωρ. ἀντὶ *ἡμεῖς*.

ἀ-μετα-βλησία, ἡ· τὸ μὴ μεταβάλλεσθαι.

ἀ-μετά-βλητος, *ον* (α στερ.+*μεταβάλλομαι*)· ὁ μὴ μεταβαλλόμενος.

ἀ-μετά-βολος=*ἀμετάβλητος*, ὃ βλ.

ἀ-μετά-γνωστος, *ον*· ἀμετάβλητος, ἄκαμπτος, ἀδυσώπητος.

ἀ-μετά-γραφος, *ον*· ὁ μὴ μεταγραφείς, οὗ δὲν ὑπάρχει ἀντίγραφον.

ἀ-μετά-δοτος, *ον*· ὁ μὴ μεταδιδούς τινί τι, ὁ μὴ μετέχων (τ. ἔ. ὁ ἀφωρισμένος ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας) (ἐκκλ.).

ἀ-μετά-θετος, *ον* (α στερ. + *μετατίθημι*)· ὁ μὴ μετατιθέμενος, ἀμετάβλητος, ἀναλλοίωτος.

ἀ-μετα-κίνητος, *ον* (α στερ. + *μετακινέω*)· ὁ μὴ μετακινούμενος, ἀμετάβλητος.

ἀ-μετά-κλαστος, *ον*· (α στερ. + *μετα-κλάω*)· ὁ μὴ μετακλώμενος, ἄκαμπτος ‖ ἀναλλοίωτος.

ἀ-μετα-κλητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μετακαλέσῃ ‖ ἀκατάσχετος.

ἀ-μετα-κλῑνής, *ές*· ἄκαμπτος.

ἀ-μετά-κλωστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μετακλώσῃ.

ἀ-μετ-άλλακτος, *ον*· ὁ μὴ μεταλλασσόμενος, ἀμετάβλητος.

ἀ-μετα-μέλητος, *ον* (α στερ.+*μετα-μέλει*)· περὶ οὗ δὲν μεταμελεῖταί τις.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ μεταμελούμενος, μὴ μετανοῶν, ἀμετάβλητος.

ἀ-μετα-νόητος, *ον* (α στερ.+*μετανοέω*)· περὶ οὗ δὲν μετανοεῖ τις.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ μετανοῶν.

ἀ-μετά-πειστος, *ον* (α στερ.+*μεταπείθω*)· ὁ μὴ μεταπειθόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πείσῃ, ὥπως μεταβάλῃ γνώμην.

ἀ-μετά-πλαστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μεταπλάσῃ ἐκ νέου ἢ νὰ ἀλλοιώσῃ.

ἀ-μετά-πταιστος, *ον*· ὁ μὴ ὑποπίπτων εἰς πταῖσμα, ἀναμάρτητος.

ἀ-μετα-πτωσία, ἡ·=τὸ ἀμετάβλητον, ἡ σταθερότης τοῦ ἀμεταπτώτου.

ἀ-μετάπτωτος, *ον* (α στερ. + *μεταπίπτω*)· ὁ μὴ μεταβαλλόμενος, ὁ μὴ μεταπίπτων, ἀμετάβλητος.

ἀ-μετα-σάλευτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κινήσῃ ἢ νὰ σείσῃ, ἀσάλευτος, ἀκίνητος.

ἀ-μετά-στατος, *ον* (α στερ.+*μεθίστημι*)· ὃν δὲν

δύναται τις νά μεταστήσῃ, νά μετακινήσῃ ‖ ἀμετακίνητος, ἀμετάβλητος.

ἀ-μετα-στρεπτεί (ῆ **-τί**), ἐπίρ. (α στερ.+*μεταστρέφω*)· χωρίς νά στραφῇ τις ὀπίσω, ἀμεταστρέπτως, κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

ἀ-μετά-στροφος, *ον* (α στερ.+*μεταστρέφω*)· ὁ μή μεταστρεφόμενος, ἀμετάβλητος ἀναλλοίωτος.

ἀ-μετά-σχετος, *ον*· τοῦ ὁποίου δέν εἶναι δυνατόν νά μετάσχῃ τις.

ἀ-μετα-σχηματίστως, ἐπίρ.· ἄνευ μετασχηματισμοῦ.

ἀ-μετά-τρεπτος, *ον* (α στερ.+*μετατρέπω*)=*ἀμετάστροφος* (βλ. λ.).

ἀ-μετά-τροπος, *ον*·=*ἀμετάτρεπτος* (βλ. λ.).

ἀ-μετα-φόρητος, *ον*· ὄν δέν δύναται τις νά μεταφέρῃ.

ἀ-μετα-χείριστος, *ον*· ὁ μή μεταχειρισμένος, μή χρησιμοποιημένος, καινούργιος ‖ ὄν δέν δύναται τις νά μεταχειρισθῇ, δυσμεταχείοιστος.

ἄμέτερος, δωρ. ἀντί *ἡμέτερος*.

ἀ-μετ-εώριστος, *ον*· ὁ μή ἔχων νοῦν μετέωρον, σταθερός.

ἀ-μέτ-οχος, *ον*· ὁ μή μετέχων εἴς τι, μή λαμβάνων μέρος (μή ἔχων μέρος) εἴς τι.

ἀ-μέτρητος, *ον* (α στερ.+*μετρέω*)· ὁ μή δυνάμενος νά μετρηθῇ, ὄν δέν δύναται τις νά μετρήσῃ ‖ μέγας, ἄπειρος (λατ. **immensus**) ‖ ἀναρίθμητος, ἀνεξάντλητος.

ἀ-μετρο-βαθής, *ές*· ὁ ἔχων ἀμέτρητον βάθος.

ἀ-μετρό-βιος, *ον* (*ἄμετρος*+*βίος*)· ὁ ἀνυπολογίστου ζωῆς, λίαν μακρόβιος.

ἀ-μετρο-επής, *ὲς* (*ἄμετρος* + *ἔπος*)· ὁ ἄμετρος εἰς τούς λόγους, ὁ μή μετρῶν τά λόγια του, ἀδυρόστομος, ἀχαλίνωτος εἰς τήν γλῶσσαν, φλύαρος.

ἀ-μετρό-κακος, *ον*· ὁ ὑπέρ τό μέτρον κακός.

ἀ-μετρο-παθής, *ές*· ὁ ὑπερβολικός εἰς τά πάθη του.

ἀ-μετρο-πότης, *-ου, ὁ*· ὁ ἀμέτρως (ἄνευ μέτρου, ὑπερβολικά) πίνων.

ἄ-μετρος, *ον* (α στερ.+*μέτρον*)· ὁ ἄνευ μέτρου, ἄπειρος, ἀπεριόριστος, ὑπερβολικός, ἀκατάπαυστος. —ἐν. ἠθ. ἑνν. μή κόσμιος, ἀκρατής.—ἐπίρ. *ἀμέτρως* =ἄνευ μέτρου, ἀτελείωτα.

ἀμευσι-επής, *ές*: *ἀμευσ. φροντίς* = *ἡ, «διαλλάσσουσα καὶ ἀμειβομένη τοῖς λόγοις»* (Ἡσυχ.).

ἀμεύσιμος, *ον* (*ἀμεύομαι*)·=*πορεύσιμος* (βλ. λ.).

ἀμευσί-πορος, *ον* (*ἀμεύω*+*πόρος*) = *τρίοδος* (λατ. **trivium**)· ὅπου τρεῖς ὁδοί διασταυροῦνται (κυρ. ὁ ἔχων ἐναλλάσσοντας, διασταυρουμένους, πόρους).

ἀμεύω, αἰολ. ἀντί *ἀμείβω*· ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' *ἀμεύσασθαι*· ὑπερτερῶ, νικῶ ‖ διαβαίνω, διέρχομαι, διαπεραιώνομαι [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀμείβω*].

"ΑΜΗ, ἡ· πτύον ἤ σκαπάνη, δίκελλα (*ἀμάω*). 2) κάδος πρός ἄντλησιν ὕδατος (κουβᾶς) (λατ. **hama**). 3)σκαλιστήριον, βωλοκόπος, «τσουγκράνα». Ἐτυμ.: ἐν τῇ α' σημασ. εἶναι παράγωγον τοῦ *ἀμάω* =συλλέγω, θερίζω, ὡς καί τά: *ἄμητος, ἀμητός, ἄμαλλα, ἀμάλη* (πρβλ. λατ. **am-p-la** = **ansa** = δράξ, δεμάτι, **manus**: *μάρη* (=χειρ)--**metere**· γερμ. **mähen**)· τό ἐν ἀρχῇ **α-** εἶναι ἐπρμ. προθεματικόν. — ἐν τῇ β' σημασ. εἶναι τῆς αὐτῆς ἐτυμολ. πρός τό *ἀμίς*〉 λατ. **ama**〉 γερμ. **ohm**· πρβλ. σανσκρ. **amatram**=λάγηνος, ἀρμ. **aman**=ἀγγεῖον (βάζο)· λατ. **ampla** 〈**am-la**.

ἀμῆ, ἄτ. *ἀμῆν*, ἐπίρ. κυρ., ἀντί *ἀμῆν*, δωτ. θηλ. τοῦ *ἀμός* = τίς· κατά τινα τρόπον, κάπως: *ἀμηγέπη* = κατά κάποιον τρόπον, «ἔτσι ἤ ἀλλοιῶς». [ᾰ̆]. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀμῶς*].

ἀμήν, *ἑβρ.* ἐπίρ.=ἀληθῶς, τῷ ὄντι, γένοιτο ‖ ὡσ. καί ὡς οὖσ. **τό *ἀμήν***=ἡ βεβαιότης (**Κ. Δ.**).

ἀμήνιον, τό· ἑτέρα γρ. τοῦ *ἄμμιον* (βλ. λ.).

ἀ-μηνις, *-ιος,* ὁ, ἡ·=τῷ *ἑπομ.*

ἀ-μήνῑτος, *ον* (α στερ.+*μηνίω*)· ὁ μή ὢν ὠργισμένος ἤ ὀργίλος.

ἀ-μήνῡτος, *ον*· ὁ μή μηνυθείς.

"ΑΜΗΣ, *-ητος,* ὁ· εἶδος γαλακτούχου πλακοῦντος (γαλατόπηττα).

ἀμησάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμάω* (βλ. λ.).

ἄμητήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἀμάω*)· θεριστής ‖ μτφρ. ὁ κατεδαφίζων, ὁ καταστροφεύς.

ἀμητήριον, τό· δρέπανον.

ἀμητικός, *ή, όν* (*ἄμητος*)· ὁ ἐκ τοῦ θερισμοῦ, ἤ ὁ ἀνήκων εἰς τό θερίζειν.

"ἄμητος, ὁ (*ἀμάω*)· ὁ θερισμός ‖ ὡσ. ἡ ἐποχή τοῦ θερισμοῦ.— **II** ἡ συγκομιδή, ἐσοδεία, (*κατά τινας ὀρθότερον ἐν τῇ σημ. ταύτῃ γραπτ. **ἀμητός***).

ἀ-μήτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (α στερ.+*μήτηρ*)· ὁ ἄνευ μητρός, ὀρφανός μητρός.— **II** ὁ μή ὅμοιος πρός μητέρα, ἀφιλόστοργος.

ἀ-μηχᾰνέω, πρτ. *ἠμηχάνουν*· μέλ. *-ήσω* (*ἀμήχανος*)· εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, τά ἔχω χαμένα, δέν ἠξεύρω τί νά κάμω ‖ ὡσ. στεροῦμαι.

ἀ-μηχανής· βλ. *ἀμήχανος*.

ἀ-μηχᾰνία, ἡ, ἰων. *ἀμηχανίη* (*ἀμηχανέω*)· ἔλλειψις μέσων ἤ πόρων (*μηχανῆς*), ἔνδεια ‖ στενοχωρία.— **II** ταλαιπωρία, μόχθος.

ἀ-μηχανο-εργός, *όν*· ὁ μή ἐπιτήδειος πρός ἐργασίαν.

ἀ-μηχανο-ποιέομαι· ἀνεπιτηδείως τρέπομαι πρός τό ἔργον.

ἀ-μήχᾰνος, *ον* (α στερ.+*μηχανή*)· ὁ ἄνευ μέσων ἤ πόρων, ὁ εὑρισκόμενος ἐν ἀμηχανίᾳ, ὁ μή εὑρίσκων καταφύγιον ‖ ὁ στερούμενος ἀρωγῆς—**II** συνηθέστ. ἐν παθ. ἐνν. ἀπραγματοποίητος, ἀδύνατος, δύσκολος ‖ ἀκαταγώνιστος ‖ ὡσ. ἀνεξήγητος, ἀνερμήνευτος.

ἀμηχανόωσι, *ἀμηχανόων,* ἐπ. γ' πληθ. καί μτχ. ἐν. ὡσεί ἐκ ῥήμ. *ἀμηχανάω*.

ἀμία, ἡ (καί *ἀμίας,* ὁ)· ὁ ἰχθύς γόμφος, ἤ γομφάριον, κοιν. «γουφάρι».

ἀ-μίαντος, *ον*· (α στερ.+*μιαίνω*)· ὁ μή μιανθείς, ἁγνός, καθαρός.

ἀ-μῖγής, *ὲς* (α στερ. + *μείγνυμι*)· ὁ μή μεμιγμένος, ἄμεικτος, καθαρός.

ἀμίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἀμίς* (βλ. λ.).

ἀμί-θεος, δωρ. ἀντί *ἠμί-θεος*.

ἀμιθρέω, ἀμιθρός· ἐπικ. ἀντί **ἀριθμέω, ἀριθμός.**

ἀμικτο-μίαινος·=*ἄγνος* (βλ. λ.).

ἄ-μικτος, *ον* (ὀρθότ. **ἄμεικτος**) (α στερ.+*μίγνυμι*, ὀρθότ. **μείγνυμι**)· ὁ μή ἀναμεικτος, μή ἀναμεμιγμένος, καθαρός.—**II** Ἐπί προσ., ὁ μή ἀναμειγνυόμενος μετ' ἄλλων, ἀντικοινωνικός, ἀκοινώνητος, ἀπροσπέλαστος, σκαιός, ἄγριος. — **III** ὁ μή δυνάμενος νά ἀναμειχθῇ, ἀσυμβίβαστος. — Ἐπίρ. *ἀμίκτως*, ὑπερθ. *ἀμικτότατα*, (ὀρθότ. *ἀμείκτως, ἀμεικτότατα*).

"ΑΜΙΛΛΑ, *-ης,* ἡ· συναγωνισμός πρός ὑπεροχήν, ἀνταγωνισμός ‖ γενικῶς, ἀγών, πάλη, [ᾰ̆].

Ἔτυμ.: *ἄμιλλα*〈**siμil-ja,* (ἤ〈ἰαπ.**sμ̃-mil-ja,*πρβλ. λατ. **similis, simultas**· σανσκρ. **samarâh** (παλαίω, ἀγωνίζομαι), παλ. Περσ. **hamara**-(=πάλη,· ἀγών)· βλ. καί *ἅμα*. Ἐκ τούτου τό

ἀμιλλάομαι, μέλ. *-ήσομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἠμιλλησάμην* καί παθ. *ἠμιλλήθην*· πρκ. *ἠμίλλημαι*· ἀποθ.— συναγωνίζομαι, ἀνταγωνίζομαι μέ κάποιον (λατ. **aemulari**).—**II** γεν., προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι διά τι, ἐπιδιώκω τι μετά πάσης προθυμίας.

ἀμίλλημα, τό (*ἀμιλλάομαι*)· ἀγών, ἀνταγωνισμός, πάλη.

ἀμιλλητέον, ρημ. ἐπίθ.·πρέπει τις νά ἀνταγωνισθῇ.

ἀμιλλητήρ, *-ῆρος,* (*ἀμιλλάομαι*)· ἀνταγωνιστής, ἀντίπαλος.

ἀμιλλητικός, *ή, όν*· ὁ ρέπων πρός τήν ἁμιλλαν, ὁ ἐπιτήδειος πρός ἁμιλλαν.

ἀ-μιμητό-βιος, *ον,* (*ἀμίμητος*+*βίος*)· ὁ ἀμίμητος εἰς τόν βίον του, οὗ τόν βίον δέν δύναται τις νά μιμηθῇ ‖ ὁ μή δυνάμενος νά μιμηθῇ τόν βίον τινός.

ἀ-μίμητος, *ον* (α στερ.+*μιμέομαι*)· ὄν δέν δύναται τις νά μιμηθῇ.—**II** ὄν δέν ἐμιμήθη τις.

ἀ-μῐξία, ἡ, ἰων. *ἀμιξίη* (ὀρθότ. *ἀμειξία*) (*ἄμεικτος*)· τό ἄμεικτον (τό νά μή εἶναί τις ἀνάμεικτος), ἡ καθαρότης. 2) ἡ ἔλλειψις ἐπιμειξίας, ἐπικοινωνίας, ἡ ἀκοινωνησία.

ἀμ-ιππος, *ον* (*ἅμα* + *ἵππος*)· ὁ ἅμα τῷ ἵππῳ πορευόμενος, τ. ἔ. ταχύς ὡς ἵππος. 2) *ἄμιπποι,* οἱ =πεζοί ἀνάμεικτοι μέ ἱππεῖς.

'ΑΜΙ'Σ, *-ίδος, ἡ·* οὐροδοχεῖον.

ἀ-μῖσής, *ἐς* (*α* στερ.+*μῖσος*)· ὁ ἀπηλλαγμένος μίσους, μή μισητός. Συγκρ. ***ἀμισέστερος.***

ἀ-μισθί, ἐπίρ. τοῦ ***ἄμισθος***· ἄνευ ἀμοιβῆς, ἄνευ πληρωμῆς μισθοῦ.

ἄ-μισθος, *ον,* (*α* στερ.+*μισθός*)· ὁ μή ἔμμισθος, ἄνευ πληρωμῆς, ἢ ἀμοιβῆς. **2)** παθ. ὁ μή μισθούμενος. **3)** ἐνεργ. ὁ μή πληρώνων.

ἀ-μίσθωτος, *ον* (*α* στερ.+*μισθόω*)· ὁ μή μισθωδείς, μή μισθωμένος, μή ἐνοικιασμένος ‖ μή ἀποφέρων εἰσόδημα.

ἀ-μῖσία, ἡ· τὸ νά μή μισῆται τις.

ἀ-μιστύλλευτος, *ον·* (καὶ **ἀμίστυλλος**)· ὁ μή κατακοπείς εἰς μικρά τεμάχια.

ἄ-μισχος, *ον* (*α* στερ.+*μίσχος*)· ὁ μή ἔχων μίσχον.

ἀ-μῖτρος, *ον*· ὁ ἄνευ μίτρας (διαδήματος τῆς κεφαλῆς ἢ ζώνης).

ἀ-μῖτρο-χίτωνες, *οἱ* (*α* στερ.+*μίτρα*+*χιτών*)· οἱ μή φέροντες ζώνην (*μίτραν*) ἐπὶ τῶν χιτώνων των, οἱ ἀζώστους ἔχοντες τοὺς χιτῶνας.

ἀ-μίτρωτος, *ον*· ὁ μή ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διάδημα, μή ἔχων περιδεδεμένην τὴν κεφαλήν του μέ ταινίαν.

ἀ-μιχθᾱλόεις, *εσσα, εν·* ἐκτετ. τύπος τοῦ ***ἄμικτος***· ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος ‖ ἄξενος, ἀφιλόξενος.

Ἔτυμ.: ἄλλοι ἐτυμολογοῦσι τοῦτο καθ'ὃν τρόπον καὶ τὸ ***δμίχλη*** (ὃ βλ.) καὶ ἑρμηνεύουσιν ***δμιχλώδης***· βλ. ***δμίχλη.***

ἀμμ-, ποιητ. ἀντὶ ***ἀναμ-.*** Διὰ τὰς λ., αἵ δὲν ἔχουσι περιληφθῆ ὑπὸ τὸ ***ἀμμ-*** βλ. ὑπὸ τὸ ***ἀναμ-.***

ἄμμα, *-ατος,* τὸ (***ἅπτω***)· πᾶν ὅ,τι εἶναι δεδεμένον ἢ ἔγινε πρὸς δέσιν, ἤτοι: **1)** κόμβος **2)** βρόχος, «δηλειά». **3)** σχοινίον, ταινία, ἱμάς.

ἄμμε, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***ἡμᾶς.***

ἀμ-μένω, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνα-μένω*** (ὃ βλ.).

ἄμμες, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***ἡμεῖς.***

ἀμ-μέσον, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνὰ μέσον.***

ἀμμέων, αἰολ. ἀντὶ ***ἡμῶν.***

ἄμμι, τό, ἀφρικανικόν φυτόν.

ἄμμι, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***ἡμῖν***

ἀμμία, ἡ· ὑποκορ. τοῦ **ἄμμα**· «μητερούλα», πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἀμία, μήτηρ, τροφός».***

ἀμ-μίγα, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ ***ἀνά-μιγα.***

ἀμ-μίγδην, ἀντὶ ***ἀναμίγδην,*** βλ. καὶ ***ἄμμιγα.***

ἄμμινος, *η, ον*·=***ψάμμινος,*** ἀμμώδης.

ἀμ-μίξας, μτχ. ἐπ. ἀορ. α' ἀντὶ ***ἀναμίξας*** τοῦ ***ἀναμίγνυμι.***

ἄμμιον, τὸ (***ἄμμος***)· κιννάβαρι ἐν τῇ ἀμμώδει αὐτοῦ καταστάσει (λατ. **minium**).

ἀμμίτης, *ὁ,* καὶ **ἀμμῖτις,** *ἡ* (ἐνν. ***λίθος***)· ἀμμόλιθος.

ἀμ-μνάσει, ***ἀμ-μνάσειεν,*** δωρ. ἀντὶ ***ἀνα-μνήσει, ἀνα-μνήσειεν,*** μέλ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ ***ἀναμιμνήσκω.***

ἀμμο-βάτης (***βαίνω***)=***ἀμμοβύτης*** (βλ. λ.).

ἀμμό-γειος, *ον*· ὁ ἔχων ἀμμώδη γῆν.

ἀμμό-δρομος, *ὁ*· ἀμμώδης τόπος πρὸς ἱπποδρομίαν.

ἀμμο-δύτης, *-ου, ὁ* (***ἄμμος***+***δύω***)· ὁ εἰς τὴν ἄμμον εἰσδύων (εἶδος ὄφεως).

ἀμμο-κονία, ἡ· ἄμμος μεμιγμένη μετ' ἀσβέστου.

ἀμμό-νιτρον, τό· ἄμμος μεμιγμένη μετὰ νίτρου (διὰ τῆς τήξεως ἀμφοτέρων τούτων παράγεται ἡ ὕαλος).

ἀμμο-πλῦσία, ἡ· τὸ πλύσιμον τῆς ἄμμου.

ἀμμορία (Α), ἡ, ἰων. ***-ίη*** (***ἄμμορος***)· κακὴ μοῖρα, «ἀμοιριά».

ἀμμορία (Β), *ἡ*·=***ὁμορία*** (βλ.λ.), ἐπίγρ. παρὰ Δημ.7,40.

ἄ-μμορος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ ***ἄ-μορος***· ὁ ἄνευ μεριδίου εἴς τι, «ἄ-μοιρος», ἀμέτοχος ‖ ἀπολ. ἄτυχος, δυστυχής.

"ΑΜΜΟΣ, *ἡ* ***ἄμμος,*** *ἡ·* ὅ,τι καὶ σήμερον καλοῦμεν ἄμμον‖ὡσ. ἀμμῶδες ἔδαφος, στίβος ἱπποδρομίου, βλ. ***ψάμμος*** [***ἄμμος*** ⟨***ἄμαθος***+***ψάμμος,*** καθ' ὃν λόγον ***ψάμαθος*** ⟨***ψάμμος***+***ἄμαθος***· πρβλ. ***ψάμμος, ψάμαθος, ἄμαθος***].

ἀμμό-τροφος, *ον* (***ἄμμος*** + ***τρέφω***)· ὁ τρεφόμενος, αὐξανόμενος, ἐν τῇ ἄμμῳ.

ἀμμό-χρῡσος, *ὁ·* εἶδος πολυτίμου λίθου παρεμφεροῦς πρὸς ὄγκον ἄμμου μετὰ χρυσῶν φλεβῶν.

ἀμμο-χωσία, *ἡ·* **ἐπίχωσις δι' ἄμμου.**

ἀμμό-χωστος, *ον* (***ἄμμος***+***χώννυμι***)· ὁ κεχωσμένος δι' ἄμμου.

ἀμμ-ώδης, *ες* (***ἄμμος*** + ***εἶδος***)· πλήρης ἄμμου, «ἀμμώδης».

"Αμμων, *-ωνος, ὁ·* ὁ Λιβυκὸς Ζεὺς Ἄμμων (πιθ. Αἰγυπτ. λέξις).

'Αμμωνιάς, *-άδος, ἡ* (καὶ ***'Αμμωνίς, -ίδος***)· (***"Αμμων***)· ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸν Δία Ἄμμωνα, τ.ἔ. Ἀφρικανική, Λιβυκή.

ἄμνᾱμος, *ὁ* (καὶ ***ἀμνάμων, ὁ***) (***ἀμνός***)· ἀπόγονος ‖υἱὸς ἢ ἔγγονος.

ἀ-μνᾰ́μων, δωρ. ἀντὶ ***ἀμνήμων.***

ἀμνάς, *-άδος, ἡ,* θηλ. τοῦ ***ἀμνός.***

ἀ-μναστέω, ***ἄμναστος,*** δωρ. ἀντὶ ***ἀμνηστέω, ἄμνηστος.***

ἀμνεῖος, *α, ον* (***ἀμνός***)· ὁ ἀνήκων εἰς ἀμνόν, «ἀρνίσιος».

ἀμνή, ἡ, θηλ. τοῦ ***ἀμνός,*** κοιν. ἡ ὀμνάδα, ἀρνάδα.

ἀ-μνημόνευτος, *ον* (*α* στερ. + ***μνημονεύω***)· ὁ μή μνημονευθείς, λησμονημένος ‖ ὁ περὶ οὗ δέν ἐμερίμνησέ τις (δέν τὸν ἐσκέφθη τις).

ἀ-μνημονέω, μέλ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἠμνημόνησα***· εἶμαι ***ἀμνήμων,*** ἐπιλήσμων, λησμονῶ ‖ δέν κάμνω λόγον περί τινος, δέν ἀναφέρω περὶ αὐτοῦ, τό παρέρχομαι ἐν σιγῇ (μετὰ γεν.).

ἀ-μνημοσύνη, *ἡ·* ἡ ἐπιλησμοσύνη. **'Εκ** τοῦ

ἀ-μνήμων, *ον,* γεν. ***-ονος*** (*α* στερ.+***μνήμη***)· ὁ στερούμενος μνήμης, ἐπιλήσμων.— **2)** Παθ. ὁ λησμονημένος, μὴ μνημονευθείς.

ἀ-μνησία, *ἡ·* ἐπιλησμοσύνη.

ἀ-μνησι-κᾰ́κέω· εἶμαι ἀμνησίκακος. **2)** Παθ. ἀπολαύω ἀμνηστίας.

ἀ-μνησι-κάκητος, *ον·* ὃν δέν ἐνθυμεῖται τις μετὰ κακῶν αἰσθημάτων, μετὰ μίσους καὶ τάσεως ἐκδικήσεως.

ἀ-μνησι-κᾰ́κία, *ἡ·* ἡ συγχώρησις.

ἀ-μνησί-κᾰκος, *ον·* ὁ μή μνησικακῶν, μή φυλάττων πάθος ἐκδικήσεως, ἄκακος.

ἀ-μνήστευτος, *ἡ* (*α* στερ.+***μνηστεύω***)· ἡ μή μνηστευθεῖσα, μή ζητηθεῖσα εἰς γάμον ‖ ἡ μή νομίμως ὑπανδρευθεῖσα (ἀλλὰ συζῶσα ὡς παλλακίς).— ἐπίρ. ***ἀμνηστεύτως***=ἄνευ νομίμου μνηστεύσεως.

ἀ-μνηστέω (***ἄμνηστος***)· = ***ἀμνημονέω***· εἶμαι ἀμνήμων (ἐπιλήσμων), λησμονῶ.—Παθ. λησμονοῦμαι.

ἀ-μνηστία, *ἡ·* λησμοσύνη, λήθη ‖ ὅθεν, συγχώρησις ἀδικήματος, «ἀμνηστία». **'Εκ** τοῦ

ἄ-μνηστος, *ον* (*α* στερ.+***μνάομαι***)· ὁ λησμονημένος, ὃν δέν ἐνθυμεῖται τις πλέον. **2)** ἐνεργ. = ***ἀμνηστῶν,*** ὁ μή ἐνθυμούμενος.

ἀμνήσω, ποιητ. μέλ. ἀντὶ ***ἀναμνήσω.***

ἀμνίον, τό· ἀγγεῖον, ἐν ᾧ συνεκέντρωνον τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ἱερείων.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ***ἀμνίον*** ⟨****σαμβνίον,*** ἔκ τινος οὐσ. ****σαμβν*** ἐκ τοῦ ἰαπετ. **saῘgven**= αἷμα, πρβλ. λατιν. **sanguen, sanguis** = αἷμα.—Κατ' ἄλλους ***ἀμνίον*** εἶναι ὑποκορ. τοῦ ***ἄμων***=κύπελλον ὃ συλλέγει (ἡ ψίλωσις κατὰ τὴν Ἰων. διάλ.).

ἀμνίς, *-ίδος, ἡ*=***ἀμνή*** (ὃ βλ.).

ἀμνο-κοῶν, *-οῦντος, ὁ* (***ἀμνός*** + ***κοέω***)· ὁ ἔχων νοῦν προβάτου, «προβατόμυαλος», τ.ἔ. ἠλίθιος.

'ΑΜΝΟ'Σ, *ὁ* καὶ *ἡ* ***ἀρνίον***· κλίνεται ὡς ἑξῆς: γεν. ***ἀρνός,*** δοτ. ***ἀρνί,*** αἰτ. ***ἄρνα***—***ἄρνες*** κλπ. ὡσεὶ ἀπὸ ὀνομ. ****ἄρς***· (βλ. ***ἀρνός***).

Ἔτυμ.: συνήθως ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ***ἀFι-νὸς*** (πρβλ. σανσκρ. **avis** = λατ. **ovis** (ἑλλ. ***ὄϊς***), **avilla-** τὸ δὲ ***αFινὸς*** ⟩ ***αβνος***⟩***ἀμνὸς*** (ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὸ ***σεβνὸς*** ⟩ ***σεμνός***)· κατ' ἄλλους πιθανώτερον ***ἀμνὸς*** ⟨ ****ἄβνός,*** ἀλλὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ **ovis, avis**(***ὄϊος***)· ***ἀβνὸς*** ⟨ἰαπ. ****agvnos*** (πρβλ. λατ. **agnus,** παλ.-σλαβ. **agne**).

ἀμνο-φόρος, *ον,* ἐσφαλμ. γραφὴ ἀντὶ ***μαννοφόρος*** (ὃ βλ.) (θὰ ἐσήμ. ἡ φέρουσα, δηλ. ἐν γαστρί, ἀμνόν).

ἀ-μογητί, ἐπίρ. τοῦ ***ἀμόγητος***· ἄνευ μόχθου ἢ προσπαθείας, ἀπόνως.

ἀ-μόγητος, *ον* (*α* στερ. + ***μογέω***)· ὁ μή καταπονούμενος, ἀκαταπόνητος, ἀκούραστος.

ἀμόθεν, ἀττ. ***ἁμόθεν,*** ἐπίρ. (***ἀμός***)· **ἀπό τινος τόπου, ἀπό κάπου.**

ἀμόθι ἢ **ἀμοθεί**, ἐπίρ. (**ἀμός**)· κάπου.
ἀμοῖ, ἐπίρ. (**ἀμός**)· πρός κάποιο μέρος, πρός κάπου.
ἀμοιβάδιος, **α**, **ον**=**ἀμοιβαῖος** (ᾱ βλ.).
ἀμοιβάδίς, ἐπίρ. (**ἀμοιβή**)· ἐκ διαδοχῆς, κατά σειράν (λατ. **alternatim**).
ἀμοιβάζω· ἀνταλλάσσω.
ἀμοιβαῖος, **ον**, ὡσ. **-η**, ῆ **-α**, **-ον** (**ἀμοιβή**)· ἐναλλὰξ γινόμενος ἢ ἀνταποδιδόμενος, ἀνταλλασσόμενος, ἀμοιβαῖος ‖ ἐπὶ ποιητ. στίχων, **τὰ ἀμοιβαῖα** = στίχοι ψαλλόμενοι ἢ ἀπαγγελλόμενοι ὑπὸ δύο προσώπων ἐναλλάξ, ὁ εἷς ὡς ἀπόκρισις εἰς τὸν ἄλλον (**carmen amoebaeum**).— **II** ὁ ἀνταποδίδων τὰ ἴσα, ἀντεμπιπτικός.—ἐπίρ. **-ως**=εἰς ἀνταπόδοσιν.
ἀμοιβάς, **-άδος**, ἡ· κυρ. ἰδιόρρ. θηλ. τοῦ **ἀμοιβαῖος**· **χλαῖνα ἀμοιβὰς**=χλ. δι' ἀνταλλαγήν.
ἀμοιβή, ἡ (**ἀμείβω**)· ἀνταπόδοσις, ἐπιστροφὴ ‖ δθεν, ἀποζημίωσις, ἐξιλέωσις ‖ ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις. **2)** ἀπόκρισις, ἀπάντησις.— **II** ἀλλαγή, ἀνταλλαγή, ἀνταλλαγὴ ἐμπορευμάτων.
ἀμοιβηδίς, ἐπίρ. (**ἀμοιβή**)· ἀμοιβαίως, ἐναλλάξ.
ἀμοιβηδόν, ἐπίρ.=τῷ προηγ.
ἀμοιβός, ὁ (**ἀμείβω**)· ὁ διαδεχόμενός τινα, ἀντικαταστάτης, διάδοχος.—**II** ὡς ἐπίθ., εἰς ἀνταπόδοσιν, εἰς ἀνταλλαγήν.
ἀ-μοιρέω· δὲν ἔχω μερίδιον εἴς τι πρᾶγμα. Ἐκ τοῦ
ἄ-μοιρος, **ον**, (**α** στερ.+**μοῖρα**)· ὁ μὴ ἔχων μερίδιον εἰς ἓν πρᾶγμα, ὁ ἀπεστερημένος πράγματός τινος.—**II** ἀπολ. ἄτυχής, δυστυχής (πρβλ. **ἄμμορος**).
ἀμοιχεύτως, ἐπίρ. ἄνευ μοιχείας.
ἀμολγαῖος α, **ον** (**ἀμέλγω**)· ὁ ἐκ γάλακτος κατεσκευασμένος (πρβλ. ἀμολγός).
ἀμολγεύς, **-έως**, ὁ (**ἀμέλγω**)· ἀγγεῖον πρὸς ἄμελξιν, καδίσκος, «καρδάρι» (λατ. **mulctra**).
ἀμολγός, ὁ (**ἀμέλγω**)· ἡ ὥρα τοῦ ἀμέλγματος, τ. ἔ. τὸ λυκόφως ἢ τὸ λυκαυγὲς ‖ αἱ 4 ὧραι εἴτε πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἴτε μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ, καὶ οὕτω γενικῶς, **ἡ νύξ**.
Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. **ἀμέλγω**· ἐν τούτοις ἡ ἐκ τούτου ἐτυμολ. καὶ ἡ ἀναγραφομένη ἀνωτέρω σημασία χαρακτηρίζεται ἐπιστημονικῶς ἀστήρικτος καὶ αὐτόχρημα ἀλλόκοτος. Διὰ τὴν ὀρθὴν ἐτυμολ. τῆς λ. ἐπεστράτευσαν τὰ νεῦελλ. «μοῦργος» = μέλας, «μοῦργι» =τὸ σκότος τῆς ἑσπέρας καὶ «μουργίζει»=ἀρχίζει νὰ σκοτεινιάζῃ, ἀνάγουν δὲ πάντα ταῦτα εἰς ρ. **μαρκ-**, **μρακ-** (πρβλ. ἰσλανδ. **myrkr**=σκοτεινός).
ἀ-μόλυντος, **ον** (**α** στερ.+**μολύνω**)·=**ἀμίαντος** (βλ. λ.). — **II** ἐνεργ., ὁ μὴ μολύνων, μὴ καταλείπων σημεῖόν τι ἢ κηλῖδα.
ἄ-μομφος, **ον** (**α** στερ. + **μομφή**)· ἄμεμπτος. — **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἔχων τι διὰ τὸ ὁποῖον νὰ παραπονεθῇ.
ἀ-μονάδιστος, **ον**· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναχθῇ εἰς μονάδας.
ἀμόρα, ἡ· εἶδος γλυκέος πλακοῦντος.
ἀμορβαῖος, **ον**· ἀγροτικός, ποιμενικός‖σκοτεινός.
ἀμορβάς, **-άδος**, ἡ· θηλ. τοῦ **ἀμορβὸς** (βλ. λ.).
ἀμορβός, **-οῦ**, ὁ· ὁ ἀκόλουθος, ὁ ὑπηρέτης ‖ κυρ. βοσκός, ποιμήν, χοιροβοσκός. — **II** ὡς ἐπίθ., σκοτεινός.
ἀμόργης, **-ου**, ὁ (**ἀμέργω**)· τὸ ὑδατῶδες ρευστὸν τὸ ἐξερχόμενον ἀπὸ τὰς ἐλαίας κατὰ τὴν σύνθλιψίν των πρὸς ἐξαγωγὴν ἐλαίου (λατ. **amurca**)· μτγν. **ἀμόργη** (κοιν. «μούργα»).
ἀμοργίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἀμοργὶς** (βλ. λ.).
ἀμόργῖνος, **ον**· κατεσκευασμένος ἐξ **ἀμοργίδος**, ἤτοι ἐκ λεπτοῦ λίνου ἐξ Ἀμοργοῦ.
ἀμοργίς, **-ίδος**, ἡ· λεπτὸν λίνον ἐκ τῆς νήσου Ἀμοργοῦ.
ἀμοργός, ὁ (**ἀμέργω**)· ὁ συνθλίβων, ὁ ἀποστραγγίζων, ὁ ἐκμυζῶν ‖ **«λαμπτῆρες ἀμοργοὶ ἀνέμων»**= λαμπτῆρες προφυλάσσοντες τὸ φῶς ἀπὸ τοὺς ἀνέμους.— **II** =**ἀμοργὶς** (βλ. λ.).
ἀμορίτης, ὁ, **ἄρτος**·=ἀμόρα (βλ. λ.).
ἄ-μορος, **ον** (**α** στερ.+**μόρος**)· ἄνευ μεριδίου εἴς τι (βλ. **ἄμοιρος**), ἐνδεής τινος.— **II** ἀπολ. δυστυχής, ἀτυχής, ἐλεεινός.
ἀ-μορφία, ἡ· ἔλλειψις μορφῆς ἢ σχήματος, τὸ ἄμορφον.— **II** δυσμορφία, ἀσχημία. Ἐκ τοῦ
ἄ-μορφος, **ον** (**α** στερ.+**μορφή**)· ὁ ἄνευ μορφῆς, σχήματος, κακοσχηματισμένος, παραμορφωμένος, κακόμορφος, δύσμορφος ‖ ἀπρεπής, ἀνάρμοστος. Συγκρ. **ἀμορφότερος**.
ἀ-μορφύνω, (**ἄμορφος**)· καθιστῶ τι κακόμορφον, δύσμορφον, τὸ ἀσχημίζω.
ἀ-μόρφωτος, **ον** (**α** στερ.+**μορφόω**)· ὁ μὴ λαβὼν μορφὴν ἢ σχῆμα, ἀδιατύπωτος, ἀσχημάτιστος.
ἀμορφώτως, ἐπίρ.· ἀσχηματίστως.
ἅμός, ἡ **ἀμός**, **ή**, **όν**, αἰολ. καὶ ἐπ. **ἀντὶ ἡμός**, **ἡμέτερος** (λατ. **noster**).
ἄμός, παρ' ἀττ. ποιητ. ἀντὶ **ἐμός**.
ἄμός, ἀττ. **ᾱμός**, παλαιότ. τύπος ἀντὶ **εἷς**, καὶ οὕτω =**εἷς** ἀλλὰ ἐν χρήσει μόνον εἰς τοὺς ἐπίρ. τύπους **ἀμῆ**, **ἀμόθεν**, **ἀμοῦ**, **ἀμῶς**.
ἄμως, δωρ. ἀντὶ **ἡμως**=**ὡς**, **ὅτε**.
ἄ-μοτος, **ον**· ἀκόρεστος, λαίμαργος ‖ἄγριος ‖ οὐδ. **ἄμοτον** ὡς ἐπίρ.=ἀκορέστως, ἀδιακόπως.
Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ἴσως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. μὲ τὸ **μέμονα** (ὃ βλ.) καὶ **α** ἐπιτατ. ἐν ἀρχῇ. Κατ' ἄλλους ἔχει μᾶλλον τὴν σημ. τοῦ ἀκαταπόνητος καὶ συσχετίζεται πρὸς τὰ ἑλλ. **μῶλος**, **μόλις** καὶ τὰ λατ. **moles**, **molestus**).
ἀμοῦ, ἀττ. **ἀμοῦ**, ἐπίρ. τοῦ **ἀμός**· κάπου.
ἀ-μουσία, ἡ (**ἄμουσος**)· ἔλλειψις ἁρμονίας, ἔλλειψις παιδείας ‖ τραχύτης, ἀγροικότης
ἀ-μουσο-λογία, ἡ· τὸ ἀπαίδευτος καὶ ἀμούσως λαλεῖν.
ἄ-μουσος, **ον** (**α** στερ.+**μοῦσα**)· ἄνευ τῶν Μουσῶν, ἄνευ κλίσεως πρὸς τὰς καλὰς τέχνας ‖ ἀπολίτιστος, ἄξεστος, τραχύς, ἀγροῖκος ‖ ἐπὶ πραγμ., ἀκατέργαστος, χυδαῖος, χονδροειδής. — **II** ὁ μὴ γνωρίζων μουσικὴν ‖ ἐπὶ ἤχων, ὁ παράχορδος, μὴ ἁρμονικός.
ἀμουσότης, ἡ·=**ἀμουσία** (βλ. λ.).
ἀ-μοχθεί, (καὶ—**θί**), ἐπίρ. τοῦ **ἄμοχθος**· ἄνευ μόχθου ἢ κόπου.
ἀ-μόχθητος, **ον** (**α** στερ. + **μοχθέω**) = τῷ ἑπομ.
ἄ-μοχθος, **ον** (**α** στερ.+**μόχθος**)· ἀπηλλαγμένος μόχθου ἢ φροντίδος.— **II** ὁ μὴ κουρασμένος.
ἀμπ-, ποιητ. συντετμ. τύπος ἀντὶ **ἀναπ-**, ὑπὸ τὸ ὁποῖον δέον νὰ ἀναζητηθῶσι πολλαὶ λέξεις ἀρχόμεναι ἀπὸ **ἀμπ-**
ἀμ-παλίν-ορρος, ἐπιτ. τύπος τοῦ **παλίνορρος** (βλ. λ.).
ἄμ-παλος· βλ. **ἀνάπαλος**.
ἀμ-πεδίον, **ἀμ-πεδιήρης**, **ἀμ-πέλαγος**, θὰ ἔδει νὰ γράφωνται ὀρθότ. **ἄμ πεδίον**, τ. ἔ. **ἀνὰ πεδίον** κλπ.
ἀμ-πείραντες, μτχ. ἐπ. ἀορ. α΄ τοῦ **ἀναπείρω**.
ἀμ-πέλαγος, ἀντὶ **ἀνὰ πέλαγος**.
ἀμπελ-άνθη, ἡ·=οἰνάνθη.
ἀμπελ-εργάτης, ὁ· ἀμπελουργός.
ἀμπελεών, **-ῶνος**, ὁ, ποιητ. ἀντὶ **ἀμπελών**.
ἀμπελικός, **ή**, **όν**· ὁ τῆς ἀμπέλου, ὁ εἰς ἄμπελον ἀνήκων.
ἀμπέλῖνος, **ον**, ὡσ. **-η**, **-ον** καὶ **ἀμπέλειος** (**ἄμπελος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἄμπελον.
ἀμπέλιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ἄμπελος**.
ἀμπελίς, **-ίδος** ἡ=τῷ προηγ.· νεαρὰ ἄμπελος. — **II** εἶδος πτηνοῦ (βλ. **ἀμπελίων**).— **III** εἶδος θαλασσίου φυτοῦ.
ἀμπελῖτις, ἡ· **γῆ ἀμπ.**=ἀσφαλτῶδες χῶμα χρησιμεῦον πρὸς θεραπείαν τῆς φθειριάσεως τῆς ἀμπέλου.
ἀμπελίων, ὁ· εἶδος ᾠδικοῦ πτηνοῦ.
ἀμπελο-γενής, **ές**· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γένος τῆς ἀμπέλου.
ἀμπελό-δεσμος, ὁ· Σικελικὸν φυτόν, δι' οὗ περιέδενον τὰς ἀμπέλους.
ἀμπελόεις, **εσσα**, **εν** (**ἄμπελος**)· πλούσιος εἰς ἀμπέλους, πλήρης ἀμπέλων **2)**=**ἀμπέλινος** (βλ. λ.).
ἀμπελο-εργός, **ὀν**=συνηρ. **ἀμπελουργός**, ὃ βλ.
ἀμπελό-καρπον, τό· τὸ φυτὸν **ἀπαρίνη** (ῑ βλ.).
ἀμπελο-κόμος, ὁ, ἡ· **ἀμπελουργός**.
ἀμπελο-λεύκη, ἡ· ἀγρία ἄμπελος.
ἀμπελο-μιξία, ἡ· (**ἄμπελος**+**μεῖξις**)· ἀνόμειξις ἀμπέλου (γραπτ. **ἀμπελομειξία**).
ἀμπελό-πρασον, τό· ἀγριόπρασον, κοιν. «πραοουλίδα» ἢ «πρασιλίδρα»

Ἄμπελος, ἡ· τὸ κλῆμα (λατ. **vitis**) ‖ «ἀμπέλι». *Ἔτυμ.* : συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τῆς **ἀμφὶ** (αἰολ. **ἀμπὶ**) +**ελ-** (<**Fελ-** πρβλ. **ἑλίσσω, ἕλιξ, εἰλύω**). Ἄλλοι θεωροῦν τὴν λ. θρᾳκικὴν ἢ συγγ. τῇ ἑλλ. λ. **ἄμπ-ρον** (= σχοινοτενής, προεκτεταμένος, ἔνν. συμβιβαζόμεναι πρὸς τὰς φυσ. ἰδιότητας τῆς ἀμπέλου)· κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι ἑβραϊκὴ (ēnāb=οταφυλή). Κατ' ἄλλους τέλος **ἄμπελος** (<*aϑgvelo- (κανον. βαθμίς, μετὰ τῆς παραλλήλου **ἀγκύλος, ἀγκύλη**· πρβλ. **ἀγκών, ὄγκος,** λατιν. **uncus, ancus** κλπ.)· τὸ σανσκρ. **aϑkuráh**=ἀγκύλος ἢ ἄμπελος.

ἀμπελ-ουργεῖον, τό· ἀμπελών.

ἀμπελ-ουργέω, (**ἀμπελουργός**)· καλλιεργῶ ἀμπέλους, κλαδεύω ἀμπέλους.

ἀμπελ-ουργία, ἡ· ἡ καλλιέργεια, ἡ περιποίησις ἀμπέλων.

ἀμπελ-ουργικός, ή, όν· ὁ κατάλληλος διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀμπελώνων. — **Ἡ ἀμπελουργικὴ** (ἔνν. **τέχνη**)· ἡ τέχνη τῆς καλλιεργείας τῆς ἀμπέλου.

ἀμπελ-ουργός, ὁ (**ἄμπελος**+**ἔργον**)· ὁ καλλιεργῶν ἀμπέλους.

ἀμπελο-φάγος, ον· ὁ διαβιβρώσκων, ὁ φθείρων, τὰς ἀμπέλους.

ἀμπελο-φύτωρ, -**ορος,** ὁ (**ἄμπελος**+**φύω**)· ὁ φυτεύων ἀμπέλους (ἐπίθ. τοῦ Βάκχου).

ἀμπελών, -ῶνος, ὁ (**ἄμπελος**)· τὸ «ἀμπέλι».

ἀμ-πεπαλών, ἐπ. τύπος ἀντὶ **ἀνα-πεπαλών,** μτχ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ **ἀνα-πάλλω.**

ἀμπερές, ἐπίρ. ἀπαντῶν μόνον ἐνσυνθ. **δι-αμπερὲς** (βλ.).

ἀμ-πέτασον, ἀμ-πετάσας, ποιητ. προστ. ἀορ. α' καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ἀνα-πετάννυμι.**

ἀμπ-εχόνη, ἡ (**ἀμπέχω**)· λεπτὸν ἐπανωφόριον ‖ γεν. ἔνδυμα.

ἀμπ-εχόνιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἀμπεχόνη** (βλ. λ.).

ἀμπ-έχονον, τό·=**ἀμπεχόνη** (βλ. λ.).

ἀμπ-έχω καὶ **ἀμπ-ίσχω**· ἐπ. πρτ. **ἄμπεχον**· μέλ. **ἀμφέξω**· ἀόρ. β' **ἤμπισχον,** ἀπρφ. **ἀμπισχεῖν,** μτχ. **ἀμπισχών.** — Μέσ. **ἀμπέχομαι** καὶ **ἀμπίσχομαι**· πρτ. **ἠμπειχόμην**· μέλ. **ἀμφέξομαι**· ἀόρ. β' **ἠμπεσχόμην,** μτχ. **ἀμπισχόμενος** (**ἀμφὶ**+**ἔχω**)· περιβάλλω, καλύπτω (λατ. **cingere**).—**II** περιτίθημι, ἐνδύω (λατ. **circumdare, induere**)· βλ. **ἀμπισχνέομαι.**

ἀμ-πήδησε, ἀντὶ **ἀνεπήδησε.**

ἀμ-πίμπλημι, ἀντὶ **ἀνα-πίμπλημι.**

ἀμπ-ισχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀμπ-έχω.**

ἀμπ-ισχνέομαι = **ἀμπέχομαι** (ὃ βλ.)· περιτίθεμαι, περιβάλλομαι, ἐνδύομαι (λατ. **circuminduor**).

ἀμπ-ίσχω· βλ. **ἀμπέχω.**

ἀμπλάκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀμπλακίσκω** (βλ. λ.).

ἀμπλάκημα, -ατος, τὸ (**ἀμπλακεῖν**)· σφάλμα, πλάνη, ἁμάρτημα.

ἀμπλάκητος, ον καὶ **-τὸς** (**ἀμπλακεῖν**)· ἁμαρτωλός, φορτωμένος ἀπὸ ἐνοχήν, ἔνοχος.

ἀμπλακία, ἡ=**ἀμπλάκημα** (ὃ βλ.).

ἀμπλάκιον, τό=**ἀμπλάκημα** (ὃ βλ.).

ἀμπλακίσκω, μέλ. **ἀμπλακήσω**· πρκ. **ἠμπλάκηκα**· ἀόρ. β' **ἤμπλᾰκον.** — Παθ. πρκ. **ἠμπλάκημαι**· συνών. τῷ **ἁμαρτάνω**· ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ ‖ ὑπολείπομαί τινος ‖ δὲν κατορθώνω νὰ πράξω τι.

Ἔτυμ. : ἀβέβ. ἐτυμολ.· δεδομένου ὅτι τὰ χειρόγρ. παρέχουσιν ἐκ παραλλήλου ἀμφοτέρους τοὺς τύπους **ἀμβλακίσκω—ἀμπλακίσκω** (ὡσῤ. τὸ πρῶτον, ἀττ. τὸ δεύτερον) ἐτυμολ. τινὲς τοῦτο ὡς καὶ τὸ **βλᾶξ** (ὃ βλ.), καὶ **μαλακὸς** (ὃ βλ.)· ἄλλοι ὅμως ἀποκρούουν τὴν ἐτύμ. αὐτὴν θεωροῦντες τὸ **π** πρωταρχικόν.

ἀμ-πνείω, ἐπ. ἀντὶ **ἀναπνέω.**

ἄμ-πνευμα, ἀμ-πνεῦσαι κλπ. ποιητ. ἀντὶ **ἀναπνεῦμα, ἀναπνεῦσαι** κλπ.

ἄμ-πνῡε, γ' ἑν. Προστ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ **ἀνα-πνέω.**

ἀμ-πνύνθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀναπνέω.**

ἄμ-πνῡτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ἀμπνέω.**

ἀμ-πόνον ἀντὶ **ἀνὰ πόνον.**

ἀμπρευτής, δ' ὁ σύρων. Ἐκ τοῦ

ἀμπρεύω· σύρω, ἕλκω.

ἀμ-πτάμενος, ἀμ-πταίην (βλ. **ἀναπέτομαι**).

ἀμπυκάζω· παθ. ἀόρ. α' **ἀμπυκάσθην** (**ἄμπυξ**)· περιβάλλω (περιδένω, ἀναδέω) τὴν κόμην διὰ ταινίας (**ἄμπυκος**) ‖ γεν., δένω, συνάπτω.

ἀμπυκτήρ, -ῆρος, ὁ=**ἄμπυξ** (ὃ βλ.)· ταινία κλπ. ‖ ὡσ. τὸ προμετωπίδιον τοῦ χαλινοῦ τῶν ἵππων. Ἐκ τούτου τὸ

ἀμπυκτήριος, α, ον, ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ τῶν ἵππων (κυρ.κατ'οὐδ. ὡς οὐσ.**τὸ ἀμπυκτήριον=ἀμπυκτὴρ** ὃ βλ.).

ἄμπυξ, -ῦκος, ὁ (ἀλλὰ καὶ ἡ) (**ἀμπέχω**)· ταινία ἢ διάδημα πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης, κεφαλόδεσμος. —**II** ταινία ἢ προμετωπίδιον τοῦ χαλινοῦ τῶν ἵππων ‖ ὡσ. χαλινός.—**III** πᾶν τὸ στρογγύλον, κυκλοειδὲς‖ τροχός· [κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **ἄντυξ** μεθ' οὗ ἔχει τὴν αὐτὴν περίπου σημασ.].

ἀμ-πώλημα, (δωρ. ἀντὶ **ἀναπώλ-**), τό· χρηματικὴ ἐγγύησις, καταβαλλομένη εἰς τὸ κράτος πρὸς ἀσφάλειαν μελλούσης ζημίας ἐκ μισθώσεως.

ἀμ-πωτίζω· ἀποσύρομαι (ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μετὰ τὴν πλημμυρίδα).

ἄμ-πωτις, ἡ, γεν. **-εως,** ἰων. **-ιος** (μτγν καὶ **-ιδος**), συντετμ. τύπος ἀντὶ **ἀνάπωτις** (**ἀναπίνω**)· ἡ ἀπορρόφησις, ἀναρρόφησις ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἡ γνωστὴ «ἄμπωτις», τὸ τράβηγμα δηλ. τῶν θαλασσίων ὑδάτων πρὸς τὰ μέσα, τὸ ἀντίθ. τῆς παλιρροίας. [**ἄμπωτις**<**ἄμ-** (=**ἀνὰ**)+**πωτις**· βάσις **pōi : pī** (πρβ. ἑλλ. **πώνω-πίνω,** λατ. **pōtus, pōtor**)].

Ἀμυγδᾰλέᾱ συνῳδ. **-αλῆ, ἡ**· τὸ γνωστὸν δένδρον, ἡ ἀμυγδαλιά.

Ἔτυμ. : κατά τινας ἐτυμ. ἐκ τοῦ **μύσσω, μύξα,** δένδρον μυξώδες (βλεννώδες)· πρβλ. λακων. **μύκηρος, μούκηρος** παρ' Ἡσυχ.=κάρυον, ἀμύγδαλον. Κατ' ἄλλους **ἀ-μυγδ-άλ-η** = **Ἑβρ. meged'** ḗ **magdī'** ḗ = πολύτιμον δῶρον τοῦ θεοῦ.

ἀμυγδάλεος, α, ον=**ἀμυγδαλόεις**· ὁ ἀνήκων εἰς ἀμύγδαλα ἢ εἰς ἀμυγδαλῆν, ἢ ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἀμυγδάλων.

ἀμυγδάλη, ἡ· = ἀμύγδαλον.

ἀμυγδάλῐνος, η, ον· ἀποτελούμενος ἢ **κατεσκευασμένος** ἐξ ἀμυγδάλων.

ἀμυγδάλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἀμυγδάλη** (**βλ. λ.**),

ἀμυγδᾰλίς, -ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ **ἀμυγδάλη** (**βλ.λ.**).

ἀμυγδαλίτης, δ'=τῷ ἑπομ.

ἀμυγδαλο-ειδής, ές· ὅμοιος πρὸς ἀμύγδαλον ἢ πρὸς ἀμυγδαλῆν.

ἀμυγδᾰλόεις, εσσα, εν=**ἀμυγδάλεος** (**βλ. λ.**).

ἀμυγδαλο-κατ-άκτης, δ· ἀμυγδαλοδραύστης, ὄργανον πρὸς θραῦσιν ἀμυγδάλων.

ἀμύγδαλον, τό· ἐσφαλ. γρ. ἀντὶ **ἀμυγδάλη** (**βλ. λ.**).

ἄμυγμα, -ατος, τὸ (**ἀμύσσω**)· τὸ τράβηγμα. **τὸ ξέσχισμα, ἡ ἀπόσπασις διὰ τῶν ὀνύχων, τὸ «γκρατζούνισμα».**

ἀμυγμός, ὁ (**ἀμύσσω**)· τὸ **ἄμυγμα** (ὃ βλ.), ξέσχισμα, ἡ κατακρεούργησις, σπαραγμός.

ἄμῦδις, ἐπίρ.=**ἅμα** (ὃ βλ.)· ἐπὶ χρόνου, μαζί, συγχρόνως, τὴν ἴδια ὥρα. Συχνότ. ἐπὶ τόπου, μαζί, ὁμοῦ.

Ἔτυμ. : **ἄμυδις** ἐκ τοῦ **ἅμα,** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ἄλλυδις**<**ἄλλο(δ),** Ἀρκαδ. **ἄλλυ** (τὸ ψιλὸν πνεῦμα καὶ τὸ **-υ-** εἶναι ἰδιορρυθμία τῆς αἰολ. διαλ.).

ἀμυδρήεις, εσσα, εν=**ἀμυδρὸς** (βλ. λ.).

ἀμυδρόομαι, γίνομαι ἀμυδρὸς ἢ ἀσαφής, ἢ δυσδιάκριτος.

Ἀμῠδρός, ά, όν, συγγ. (κατὰ τὴν σημασίαν) τῷ **ἀμαυρός**· σκοτεινός, θολός, ἀδύνατος, μόλις διακρινόμενος, δυσδιάκριτος. Ἐπίρ. **ἀμυδρῶς**· ὡσ. ἐπιρ. κεῖται καὶ τὸ οὐδ. **ἀμυδρόν.**

ἀμυδρότης, -ητος, ἡ· ἀσάφεια.

ἀμύδρωσις, -εως, ἡ· τὸ καθιστᾶν τι ἀμυδρὸν ἢ ἀσθενές.

ἀ-μύελος, ον· ὁ μὴ ἔχων μυελόν («μεδούλι»).

ἀ-μύητος, ον (**α** στερ.+**μυέω**)· ὁ μὴ μεμυημένος, ἀκατήχητος ‖ ἀνόσιος, βέβηλος.

ἀ-μῦθητος, ον (**α** στερ.+**μῦθέομαι**)· περὶ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ διηγηθῇ, ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος, ἀνεκδιήγητος ‖ ἀναρίθμητος.

ἄ-μῦθος, ον· ὁ ἄνευ μυθικῶν διηγήσεων.

ἀ-μῦκητος, ον (**α** στερ.+**μῦκάομαι**)· ἄνευ μυκηθμοῦ, τόπος ἐν ᾧ δὲν ἀκούεται μυκηθμὸς ζώων, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχουσι μυκώμενα ζῶα.

Ἀμύκλαι, -ῶν, αἱ· πόλις Λακωνική, περίφημος διὰ τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος. —**ὁ** κατ. **Ἀμυκλαῖος** ἢ

Ἀμυκλαεύς—Ἀμυκλαῖον, τό (ἐνν. *ἱερόν*)· ὁ ναός τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος.

ἀμύκλαι, αἱ (καὶ **ἀμυκλαῖδες**)· εἶδος ἐμβάδων (πεδίλων), ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως.

ἀμυκλαΐζω· ὁμιλῶ τὴν διάλεκτον τῶν Ἀμυκλῶν (τὴν Λακωνικήν).

ἀ-μύκτηρ, **-ηρος**· ὁ ἄνευ μυκτήρων, ἄνευ ρινός.

ἀμυκτικός, **ή**, **όν** (**ἀμύσσω**)· ἐπιτήδειος, κατάλληλος πρὸς τὸ ἀμύσσειν, σπαράσσειν τὰς σάρκας.— ἐπὶ φαρμάκων, ἐρεθιστικός.

ἀμύλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἄμυλος** (βλ. λ.).

ἄ-μῦλος, **ον** (**α** στερ. + **μύλη**)· ὁ μὴ ἀλεσθεὶς ἐν μύλῳ || ὅθεν, ὁ ἐκ λεπτοτάτου ἀλεύρου (διότι τὸ ἀλεύρι τοῦ μύλου δὲν εἶναι πολὺ λεπτόν).— ὡς οὐσ. **ἄμυλος**, ὁ=πλακοῦς ἐκ λεπτοτάτου ἀλεύρου, οὕτω καλούμενος ἐκ τοῦ ἀλεύρου, τοῦ μὴ ἀλεσμένου εἰς κοινὸν μύλον || ὡσ. οὐδ. **τὸ ἄμυλον** (ἐνν. **ἄλευρον**)· ἄχνη ἀλεύρου, λεπτότατον ἄλευρον.

ἄμῦμων, **ον**, γεν. **-ονος** (**α** στερ.+**μῶμος**)· ἄμωμος, ἄψογος, ἄξοχος, λαμπρός.

Ἔτυμ.: **ἀμύμων** ⟨**α** στερ.+ἰαπ. βάσις **mōum** = ἑλλ. **μῶμος** (ὃ βλ.), **μῶμαρ**, **μωμέομαι** (αἰολ. **μῦμαρ**=**μῶμαρ**· καὶ δὴ ἐκ τοῦ αἰολ. τύπου παράγεται τὸ **ἀμύμων**).

ἄμῦνα, ἡ (**ἀμύνω**)· ἀπόκρουσις προσβολῆς, ὑπεράσπισις || ἐκδίκησις, ἀνταπόδοσις.

ἀμύνἄθε, **ἀμυνἄθεῖν**, γ' ἐν. ὁρ. καὶ ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ **ἀμύνω**.

ἀμυνἄθοῦ, β' ἐν. ποιητ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ἀμύνω**.

ἀμῡνάθω· ἐκτετ. τύπος τοῦ **ἀμύνω** (βλ. λ.)· ὑπερασπίζω, βοηθῶ.— **II** μέσον, ἀπωθῶ, ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀποκρούω.

ἀμῦναι, **ἀμύνασθαι**, ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἀμύνω**.

Ἀμυνίας, **-ου**, ὁ· κύρ. ὀν. χρησιμοποιούμενον καὶ ὡς ἐπίθ. (**ἀμύνω**)· ἕτοιμος πρὸς ἄμυναν || ἀμυντικός.

ἄμυνον, Προστ. ἀορ. α' τοῦ **ἀμύνω**.

ἀμυντέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀμύνω**· πρέπει νὰ βοηθῇ τις || **ἐν τῇ αὐτῇ σημ.** καὶ ὁ τύπος **ἀμυντέα**. — **II** πρέπει νὰ ἀποκρούῃ τις.

ἀμυντήρ, **-ῆρος**, ὁ (**ἀμύνω**)· ὁ ὑπερασπιστής.

ἀμυντήριος, **ον** (**ἀμύνω**)· κατάλληλος πρὸς ὑπεράσπισιν, ἀμυντικός || **ἀμυντήρια ὅπλα** = ἀμυντικὰ ὅπλα.— **II** **ἀμυντήριον**, τό, ὡς οὐσ. = τὸ μέσον πρὸς ἄμυναν ἢ ὑπεράσπισιν.

ἀμυντικός, **ή**, **όν** (**ἀμύνω**)· ἱκανὸς πρὸς ἄμυναν || κατάλληλος (ἱκανός) πρὸς ὑπεράσπισιν ἢ ἐκδίκησιν.

ἀμύντωρ, **-ορος**, ὁ=**ἀμυντὴρ** (ὃ βλ.)· βοηθός, ὑπερασπιστής, ἐκδικητής.

ἈΜΥ'ΝΩ [ῠ], ἐπ. πρτ. **ἄμυνον**· μέλ. **ἀμῦνῶ**, ἰων. **ἀμῦνέω**· ἀόρ. α' **ἤμῦνα**, ἐπ. **ἄμῦνα**· ποιητ. ἀόρ. β' **ἠμύνἄθον**. — κρατῶ μακράν, ἀπομακρύνω, ἀπωθῶ (λατ. **defendo**) || ὑπερασπίζω, μάχομαι ὑπέρ τινος, βοηθῶ || σπαν. ἀνταποδίδω.— **II** Μέσον: κρατῶ τινα μακρὰν ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀποκρούω τινὰ ἀπ' ἐμαυτοῦ || ὑπερασπίζω ἐμαυτόν ἐναντίον τινός. **2)** ἐκδικοῦμαι ἐμαυτὸν ἢ ἄλλον τινά. || ἀνταποδίδω, τιμωρῶ.

Ἔτυμ.: **ἀμύνω** (**ἄμυνα**, **ἀμύντωρ**, **ἀμυντήρ**, **Ἀμύντας**, **Ἀμυνίας**) ⟨**α** προθεμ.+**μυν-** πρβλ. **μύνη**=πρόφασις πρὸς ἀναβολήν, «**μύνασθαι**· προφασίζεσθαι» Ἡσυχ.· πρβλ. ὁμόρρ. λατ. **munio**, **moenia**, **munus**, **immunis**, **com-munis**, **muni-ceps**.

ἄμυξις, **-εως**, ἡ (**ἀμύσσω**)· τὸ ξέσχισμα (κυρ. δι' ὀνύχων), τὸ «γρατζούνισμα», τὸ σπαράσσειν.

ἄ-μυος, **ον** (**α** στερ.+**μῦς**)· ὁ μὴ ἔχων μῦς, ἤτοι μυῶνας.

ἀ-μύσακτος, **ον** (**α** στερ.+**μυσάττω**)· ἀβδέλυκτος, ἀμίαντος, ὁ μὴ μιαίνων.

ἈΜΥ'ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· ἐπ. πρτ. **ἄμυσσον**· μέλ. **ἀμύξω**· ἀόρ. α' **ἤμυξα**· κατασχίζω, «τσουγγρανίζω, τραυματίζω || κατακομματιάζω.— **II** μτφρ. **θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος**=θὰ κατασπαράξῃς τὴν καρδίαν σου ἀπὸ τὴν λύπην σου [ᾰ].

Ἔτυμ.: **ἀμύσσω**, **ἀμυχή**, **ἀμυγμός**, **ἀμυχμός**, **ἄμυξις**, **ἄμυγμα**, **ἀμυχιαῖος** ⟨**α** προθεμ.+**μυκ-** (πρβλ. λατ. **muc-rō**, ἴσως δὲ συγγ. καὶ τῷ **νύσσω**)· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «**ἀμυκαλαί**· αἱ **ἀκίδες τῶν βελῶν παρὰ τὸ ἀμύσσειν**».

ἀ-μυστί, ἐπίρ. (**α** στερ. + **μύω**) κυρ. χωρὶς νὰ κλείσῃ τις τὸ στόμα, τ. ἔ. «μονορρούφι». Ἐκ τούτου τό

ἀ-μυστίζω, μέλ. **-σω**· πρκ. **ἠμύστικα**· πίνω ἀπνευστί («μονορρούφι»), πίνω πολὺ διὰ μιᾶς || μεθύω. Ἐκ τοῦ

ἄ-μυστις, **-ιος** καὶ **-ιδος**, ἡ· (**α** στερ.+**μύω**)· μακρὰ καὶ διὰ μιᾶς πόσις, πολυποσία, φιλοποσία.— **II** εὐμέγεθες ποτήριον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Θρᾳξίν.

ἀ-μυσχρός, **ά**, **όν** (**α** στερ.+**μύσος**)· ἀμίαντος, ἀμόλυντος.

ἀμῦχή, ἡ=**ἄμυξις** (ὃ βλ.).

ἀμῦχιαῖος, **α**, **ον** (**ἀμυχή**)· ὁ φέρων ἀμυχὰς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὀλίγον ἐξεσμένος || μτφρ. ἐπιπόλαιος.

ἀμυχμός, ὁ=**ἄμυξις** (βλ. λ.).

ἀμῦχ-ώδης, **ες** (**ἀμυχὴ**+**εἶδος**)· ὅμοιος πρὸς ἀμυχήν.

ἀμύω· βλ. **ἠμύω**.

ἀμφ-, παλαιὸς καὶ συντετμ. ποιητ. τύπος ἀντὶ **ἀναφ-** (πρβλ. **ἀμπ-**) || ἀλλὰ συνηθέστ. ἀντὶ τῆς **ἀμφὶ** πρὸ φων

ἀμφ-άγαμαι· περιίσταμαι καὶ θαυμάζω.

ἀμφ-ἄγἄπάζω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. (**ἀμφὶ**+**ἀγαπάζω**)· ἐναγκαλίζομαι μετά στοργῆς, χαιρετίζω θερμῶς, μεταχειρίζομαί τινα φιλικώτατα.

ἀμφ-ἄγἄπάω=**ἀμφαγαπάζω**.

ἀμφ-ἀγείρω, ἐπ. μέσ. ἀορ. β' **ἀμφαγερόμην** (**ἀμφὶ**+**ἀγείρω**)· συλλέγω, συναθροίζω, περιῤ.— Μέσ. συναθροίζομαι περιῤ.

ἀμφ-ἀγερέδομαι καὶ **-αγέρομαι**, ποιητ. ἀντὶ **ἀμφαγείρομαι** (ὃ βλ. ἐν **ἀμφ-αγείρω**).

ἀμ-φάδην (καὶ **ἀμφαδά**), ἐπίρ.=**ἀμφαδὸν** (δ βλ.).

ἀμ-φάδιος, **α**, **ον** (**ἀμφᾰδός**, ποιητ. ἀντὶ τοῦ **ἀναφάδιος**, ὃ δὲν ἀπαντᾷ)· δημόσιος, φανερός, γνωστός. —**ἀμφαδίην** ὡς ἐπίρ.=δημοσίᾳ, φανερὰ (=**ἀμφαδόν**, δ βλ.)., λατ. **palam**.

ἀμ-φᾰδόν, ἐπίρ. (ποιητ. ἀντὶ **ἀναφαδὸν**=ἀναφανδόν)· δημοσίᾳ, φανερά, ἄνευ μεταμορφώσεως («ἀκαμουφλάριστα»). [**ἀμφαδόν**, **ἀμφαδά**, **ἀμφάδην** ⟨**ἀμ-**(=ἀνά)+**φα-** (τοῦ **φαίνω**)]. Ἐκ τοῦ

ἀμ-φᾰδός, **ή**, **όν** (**ἀνα-φαίνω**)· δημόσιος, φανερός, γνωστός, πασίγνωστος.

ἀμ-φαίνω, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-φαίνω**.

ἀμφ-ἄΐσσομαι, παθ. (**ἀμφὶ**+**ἄΐσσω**)· ἐφορμῶ κύκλῳ πανταχόθεν || περυγίζω ἢ κυματίζω γύρω.

ἀμφ-αιωρέω· κάμνω ὥστε νὰ περιπλέωσι.

ἀμφ-ἀκανθος, **ον** (**ἀμφὶ**+**ἄκανθα**)· ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ ἀκανθῶν.

ἀμφ-ἀκης, δωρ. ἀντὶ **ἀμφήκης** (βλ. λ.).

ἀμφ-ἀλᾰλάζω· φωνάζω πέριξ.

ἀμφ-αλάλημαι· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι.

ἀμφ-αλείφω· ἀλείφω πέριξ.

ἀμφ-αλλάξ, ἐπίρ. ἐπιτστ. **ἀλλάξ**· ἐναλλάξ, ἐκ διαδοχῆς.

ἀμφ-αλλάσσω· μεταβάλλω, ἀλλάσσω ἐντελῶς.

ἀμ-φανδόν, ἐπίρ., ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-φανδόν**.

ἀμ-φᾰνέειν, ποιητ. ἀντὶ **ἀναφανεῖν**, μέλλ. ἀπρφ. τοῦ **ἀναφαίνω**.

ἀμφ-ἄρᾰβέω, μέλ. **-ήσω** (**ἀμφὶ**+**ἀραβέω**)· κροταλίζω ἢ κωδωνίζω (ἠχῶ) γύρω.

ἀμφ-ἀρᾰβίζω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μόνον=**ἀμφαραβέω** (δ βλ.).

ἀμφ-ἄρίστερος, **ον**· ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἀριστερός, τ. ἔ. ὅλως ἀδέξιος καὶ ἀνεπιτήδειος.

ἀμ-φᾰσίη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **ἀφασία**· «ἀφασία»· τὸ νὰ χάσῃ τις τὴν φωνήν του, εἴτε ἀπὸ φόβον εἴτε ἀπὸ κατάπληξιν εἴτε ἀπὸ ὀργήν.

Ἔτυμ.: **ἀμ-φασίη** ⟨**ἀμ-** (=**ἀνα-**, **ἀν-**, **α-** στερητ.)+**φα-** (τοῦ **φημί**)· ὡς πρὸς τὰς διαφόρους μορφὰς τοῦ στερητ. **α** πρβλ. **ἀνά-εδνος**, **νά-ποινος**, **νη-κερδὴς** (διότι **α-** ⟨***ϝ-**⟩**αν-**, **να-**), **ἀν-ύπαρκτος**, **ἀ-θάνατος**.

ἄμφ-αυξις, **-εως**, ἡ (**ἀμφὶ**+**αὔξειν**)· ἡ παραβλάστησις περὶ τὸ λεῖον μέρος τοῦ στελέχους τῆς ἐλάτης, τῆς ὁποίας ἀπεκόπησαν οἱ κλάδοι (λεγομένη καὶ **ἀμφίγυα** ἢ **ἀμφιγύα**).

ἀμφ-αὐτέω· περιχῶ.

ἀμφ-ἀφάσασθαι, ἐπ. ἀντὶ **ἀμφαφᾶσθαι**, ἀπρφ. μέσου ἐνεστ. τοῦ **ἀμφαφάω** (ὃ βλ.).

ἀμφ-ἀφάω, καὶ μέσ. **ἀμφ-αφάομαι** (**ἀμφὶ**+**ἀφάω**)· ψαύω, ψηλαφῶ ὁλόγυρα || περιδάλπω || χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι (λατ. **tractare**).

ἀμφ-αφόων, -όωσα, ἐπ. ἀντὶ **ἀμφαφῶν, -ῶσα**· μτχ. ἐν. τοῦ **ἀμφαφάω** (ὃ βλ.).

ἀμφ-αφόωντο, γ' πληθ. ἐπ. μέσ. πρτ. τοῦ **ἀμφαφάω.**

ἀμφ-έθετο· μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἀμφι-τίθημι.**

ἀμφ-εικάς, -άδος, ἡ' (ἐνν. **ἡμέρα**)· ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν εἰκοστήν, ἡ εἰκοστὴ πρώτη ἡμέρα.

ἀμφ-ελελίζω· κινῶ τῇδε κάκεῖσε.—**II** παθ. κινοῦμαι, κυμαίνομαι, τῇδε κάκεῖσε.

ἀμφ-ελικτός, όν, (καὶ **ἀμφέλ-**), ποιητ. ἀντὶ **ἀμφιελικτός**· περιτυλιγμένος, συσπειρωμένος.

ἀμφ-ελίσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-ξω,** ποιητ. ἀντὶ **ἀμφιελίσσω**· περιτυλίσσω, συμπτύσσω, συστρέφω.

ἀμφ-έλκω· περιέλκω, σύρω πέριξ.

ἀμφ-ελυτρόω· περικαλύπτω.

ἀμφ-εμμένος, μτχ. ποι. πρκ. τοῦ **ἀμφιέννυμι.**

ἀμφ-ενέπω, ἐπιτ. τύπος τοῦ **ἐνέπω** (βλ. λ.).

ἀμφ-έπω, ποιητ. ἀντὶ **ἀμφι-έπω** (ὃ βλ.).

ἀμφ-ερείδω· στηρίζω ὁλόγυρα.

ἀμφ-ερέφω, μέλ. **-ψω** (**ἀμφὶ+ἐρέφω**)· καλύπτω, σκεπάζω, πέριξ, κατακαλύπτω.

ἀμφ-ερκής, ές· περιπεφραγμένος ὁλόγυρα.

ἀμφ-ερυθραίνω· κατακοκκινίζω.

ἀμφ-έρχομαι, ἀόρ. 6' **ἀμφ-ήλυθον** ἢ **ἀμφῆλθον**· ἀποθ. (**ἀμφὶ+ἔρχομαι**)· ἔρχομαι γύρω ἀπὸ ἕνα, τὸν περιτριγυρίζω.

ἀμ-φέρω, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-φέρω.**

ἀμφ-έσταν· ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ **ἀμφ-ίστημι.**

ἀμφ-εστᾶσι, ἀντὶ **ἀμφ-εστήκᾶσι,** γ' πληθ. πρκ. τοῦ **ἀμφίστημι.**

ἀμ-φεύγω, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-φεύγω.**

ἀμφ-έχανον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἀμφι-χαίνω.**

ἀμφ-εχῦθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀμφι-χέω.**

ἀμφ-έχῠτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ **ἀμφι-χέω.**

ἀμφ-ήκης, ες (**ἀμφὶ+ἀκή**)· ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος, ὁμφίστομος, δίκοπος, κοπτερὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. ('Επὶ ἀστραπῆς). δικρανωτή (διχαλωτή).—μτφρ. **ἀμφήκης γλῶττα** = γλῶσσα ἥτις κόπτει κατὰ δύο τρόπους, δύναται δηλ. νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον ‖ ἀμφίβολος, διφορούμενος (χρησμὸς π.χ.).

ἀμφ-ήλῠθε, γ' ἐν. ἀορ. 6' τοῦ **ἀμφέρχομαι.**

ἀμφ-ημερίνός, ή, όν· καθημερινός.

ἀμφ-ηρεφής, ὲς (**ἀμφὶ+ἐρέφω**)· σκεπασμένος ἐκατέρωθεν ἢ πέριξ, καλῶς ἐστεγασμένος· πρβλ. τὸ παρὰ Φωτίῳ **«ἀμφηρεφές· ἀμφοτέρωθεν ἐστεγασμένον».**

ἀμφ-ήρης, ες (**ἀμφὶ+ἐρέσσω**)· ὁ ἔχων κώπας εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς. **2)** (**ἀμφὶ+*ἄρω**)· ὁ ἐκατέρωθεν συνηρμοσμένος ἢ συνδεδεμένος ‖ παντοχόθεν καλῶς ἡρμοσμένος. 'Εκ τούτου τὸ

ἀμφ-ηρικός, ή, όν=ἀμφήρης 1· **ἀκάτιον ἀμφηρικόν**· ἐλαφρὸν ἐφόλκιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἕκαστος ἐρέτης ἐκωπηλάτει μὲ δύο κώπας, ἢ ἁπλῶς δίκωπον.

ἀμφ-ήριστος, ον (**ἀμφὶ + ἐρίζω**)· ὁ ἐκατέρωθεν ἀμφισβητούμενος, διαφιλονικούμενος. **2)** ἰσόπαλος εἰς τὸν ἀγῶνα.

'ΑΜΦΙ', πρόθ. μετὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ. — 'Η ριζικὴ σημασ. εἶναι: κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω.—**I** **μετὰ γενικῆς**: περὶ τινος, ἕνεκά τινος, διά τι, χάριν πράγματός τινος ‖ ἐν σχέσει πρός τι, ἀναφορικῶς πρός τι. **2)** σπαν. ἐπὶ τόπου, πέριξ, ὁλόγυρα.—**II** **μετὰ δοτικῆς**: **1)** ἐπὶ τόπου, πέριξ, γύρω, ὁλόγυρα ‖ πλησίον, ἐγγύς, ὁμοῦ. **2)** ὁσάκις δὲν πρόκειται περὶ τοπικῆς σχέσεως, περί τινος, διά τι, διὰ λογαριασμὸν πράγματός τινος ‖ ἐν σχέσει πρός τι, ἀναφορικῶς πρός τι **3)** διὰ μέσου τινός. — **III** **μετὰ αἰτιατικῆς**, ἐπὶ τόπου, πέριξ, ὁλόγυρα, ἐπί τινος ‖ πλησίον καὶ πέριξ.—κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ ἐν τῇ συντάξει ταύτῃ συνυποδηλοῦται κίνησις.—**IV** **ἄνευ πτώσεως,** ὡς ἐπίρ., πέριξ, γύρω, ὁλόγυρα, πανταχόθεν, ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. —**V** **ἐν συνθέσει,** πέριξ, ἐκατέρωθεν, πανταχόθεν.

Ετυμ.: λατ. **ambi-, amb-,** Gaul. **ambi-** παλ. ἰρλ. **imb-, imm-,** Gall. **am-,** παλ-γερμ. **umbi,** παλ-ισλ. **umb, um**· σανσκρ. **abhi.** 'Επομ. πρόκειται περὶ ἰαπ. ρ. **ambh-amb-** ἑλλ. **αμφ-**: ἑλλ. **ἀμφι, ἀμφις, ἄμβω, ἀμπι-**· σανσκρ. **abhitas**—λατιν. **ambages, ambiguus, ambulo, amplector.** Βασικὴ σημασ. =κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ.

ἀμφι-άγνυμαι, παθ.· δραύομαι ὁλόγυρα, περιθραύομαι.

ἀμφιάζω, μέλ. **-άσω,** ἀόρ. **ἠμφίασα,** πρκ. **ἠμφίακα.**— μέσ.μέλ. **-άσομαι,** ἀόρ. **ἠμφιασάμην,** πρκ. **ἠμφίασμαι**· παρὰ Ιλιουτ. παράλλ. τύπος **ἀμφιέζω.**—(ἐκ τῆς προθ. **ἀμφί,** ὅπως ἐκ τῆς **ἀντὶ** τὸ **ἀντιάζω**). Σημ. ὅτι καὶ τὸ **ἀμφιέννυμι** (βλ. λ.). δηλ. περιβάλλω τινὰ δι' ἱματίων, ἐνδύω.

ἀμφί-ἄλος, ον (**ἀμφὶ+ἅλς**)· ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ θαλάσσης, κυρ. ὁ ἔχων τὴν θάλασσαν ἑκατέρωθεν, ὁ μεταξὺ δύο θαλασσῶν (λατ. **bimaris**).

ἀμφι-άναχτες, ων· οὕτως ἐπωνομάζοντο σκωπτικῶς ὑπὸ τοῦ 'Αριστοφ. οἱ διθυραμβοποιοί, διότι εἰς τὰ προοίμια τῶν διθυράμβων των περιελάμβανον στερεοτύπως τὴν φράσιν **«ἀμφίμοι αὖθις ἄνακτα...»** 'Εκ τούτου τὸ

ἀμφι-ανακτίζω· προοιμιάζομαι ὡς οἱ **ἀμφιάνακτες** (βλ. λ.).

'Αμφιάραος, -ου, (ἀττ. **'Αμφιάρεως, -ω**), καὶ **'Αμφιάρης**· ὁ Θηβαῖος ἥρως καὶ οἰωνόμαντις.

ἀμφ'ἄσις, -εως, ἡ (**ἀμφιάζω**)· περιβολή, ἔνδυμα.

ἀμφίασμα, τὸ= **τὸ ἀμφίεσμα** (βλ.λ.), ἔνδυμα ('Εβδ.).

ἀμφιασμός, ὁ' = **ἀμφίασις** (βλ. λ.).

ἀμφ-ιάχω (**ἀμφὶ+ἰάχω**)· φωνάζω ὁλόγυρα‖περίπταμαι κραυγάζων, ἐν ἀνωμάλ. μτχ. πρκ. **ἀμφιᾱχώς, -υῖα.**

ἀμφι-βαίνω, μέλ. **ἀμφι-βήσομαι,** πρκ. **ἀμφι-βέβηκα**· περιπατῶ ὁλόγυρα, περιτριγυρίζω, περιέρχομαι. **2)** διασκελίζω, (περιβαίνω) ‖ ὄθεν, προστατεύω, προφυλάσσω. — **II** περιβάλλω, περιζώνω, περικαλύπτω, περιτυλίσσω.

ἀμφι-βάλλω, μέλ. **-βᾰλῶ**· πρκ. **-βέβληκα.** Μέσ. ἰων. μέλ. **-βαλεῦμαι**· ἀπρφ. ἀορ. β' **-βαλέσθαι**· ῥίπτω ἢ τοποθετῶ πέριξ, κυρ. ἐπὶ ἐνδυμάτων κλπ., τὰ τοποθετῶ ἐπί τινος προσώπου, ἐνδύω τινὰ (λατ. **circumdare**).—Μέσ. περιβάλλω ἑμαυτόν, περιβάλλομαι, περιτίθεμαι (λατ. **accingi**). **2)** κυρ. ῥίπτω τὰς χεῖρας περί τινα, τὸν περιπτύσσομαι, τὸν ἐναγκαλίζομαι ‖ ὡς. ἁρπάζω. **3)** περιβάλλω, περιζώνω ‖ ἀλλ' ὡς. καὶ πλήττω τινὰ πανταχόθεν. — **II** ἀμτβ. μεταβαίνω εἰς ἄλλον τόπον· οὕτω καὶ ὡς μέσον.

ἀμφι-βάς· μτχ. ἀορ. 6' τοῦ **ἀμφι-βαίνω.**

ἀμφι-βᾰσία, ἡ (βλ. **ἀμφισβασία**).

ἀμφί-βᾰσις, -εως, ἡ (**ἀμφι-βαίνω**)· κύκλωσις, περίζωσις.

ἀμφι-βάσκω·=**ἀμφιβαίνω** (βλ. λ.).

ἀμφί-βιος, ον (**ἀμφὶ + βίος**)· ὁ διαβιῶν ἔν τε τῇ ξηρᾷ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ.

ἀμφί-βλημα, -ατος, τὸ (**ἀμφιβάλλω**)· πᾶν τὸ ἐρριμμένον πέριξ ‖ περίφραγμα, περίβολος.—**II** ἔνδυμα.

ἀμφι-βληστρεύω· ἀγρεύω δι' ἀμφιβλήστρου (Π.Δ.).

ἀμφι-βληστρικός, ή, όν· κατάλληλος δι' ἀμφίβληστρον, χρησιμεύων δι' αὐτό.

ἀμφί-βληστρον, τὸ (**ἀμφιβάλλω**)· πᾶν τὸ ριπτόμενον πέριξ, ὁλόγυρα. **1)** ἁλιευτικὸν δίκτυον (πεζόβολος). **2)** ἔνδυμα. **3)** πέδη, δεσμός. **4)** ἐπὶ τοίχων, περίβολος, φράκτης.

ἀμφί-βλητος, ον (**ἀμφι-βάλλω**)· ὁ τιθέμενος ἢ ριπτόμενος περὶ τὸ σῶμα.

ἀμφί-βοήτος, ον (**ἀμφὶ+βοάω**)· ὁ πέριξ βοώμενος, περιηχούμενος, ἀντηχῶν. **2)** περίφημος, ἐξακουστός.

ἀμφί-βολεύς, ὁ (**ἀμφιβάλλω**)·=**ἁλιεὺς** (βλ.λ.) 'Εβδ.

ἀμφί-βολή, ἡ (**ἀμφιβάλλω**)· τὸ ρίψιμον (π. χ. δικτύου).

ἀμφι-βολία, ἡ (καὶ λατ. παρὰ Κικ. **amphibolia**)· (**ἀμφίβολος**)· ἡ κατάστασις τοῦ ἐκατέρωθεν προσβαλλομένου.— **II** ἀβεβαιότης, διστογμός. **'Εκ τοῦ**

ἀμφιβο-λογία, ἡ· ἀμφίβολος λόγος.

ἀμφί-βολος, ον (**ἀμφιβάλλω**)· ὁ τιθέμενος γύρω, πέριξ, ὁ πέριξ ἐρριμμένος ‖ ὄθεν: **τὸ ἀμφίβολον**=ἔνδυμα.—**II** ὁ πληγεὶς ἢ προσβληθεὶς ἑκατέρωθεν ἢ πανταχόθεν. **2)** ὡς ἐνεργ., ὁ πλήττων διὰ τῶν δύο ἄκρων, δίκοπος, διπλῆν ἔχων αἰχμήν. — **III** ἀμφίβολος ἀβέβαιος, διστακτικός.

ἀμφι-βόσκομαι, ἀποθ.=**περιβόσκομαι,** διαβιβρώσκω πανταχόθεν.

ἀμφί-βουλος, *ον* (*ἀμφὶ+βουλή*)· δίγνωμος, ἀμφιρρέπων, διοτάζων.

ἀμφι-βράγχια, τά· οἱ περὶ τὰ παρίσθμια τόποι, ἡ περὶ τὴν βάσιν τῆς γλώσσης χώρα.

ἀμφί-βραχυς, *εια, υ*· ὁ βραχὺς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα (ἤτοι ὁ μετρικὸς πούς ⏑ – ⏑).

ἀμφί-βροτος, *η, ον*· καὶ *-ος, -ον* (*ἀμφὶ+βροτός*)· ὁ καλύπτων ὁλόγυρα τὸν θνητόν, ὅπως π.χ. προκειμένου περὶ μεγάλης ἀσπίδος, τῆς ὁποίας εἶναι συνήθως ἐπίθ. (*ἀμφιβρότη*).

ἀμφί-βροχος, *ον* (*ἀμφὶ+βρέχω*)· ὁ καθ' ὁλοκληρίαν βεβρεγμένος, διάβροχος, κάθυγρος.

ἀμφι-βώμιος, *ον* (*ἀμφὶ+βωμός*)· ὁ περὶ τὸν βωμόν.

ἀμφί-βωτος, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἀμφιβόητος*· περιβόητος.

ἀμφι-γάνυμαι, ἀποθ.·=*ἀμφιγηθέω* (βλ. λ.).

ἀμφι-γηθέω· χαίρω ὑπερβολικά, εἶμαι περιχαρής.

ἀμφι-γνοέω, πρτ. *ἠμφεγνόουν*· μέλ. *ἀμφιγνοήσω*· ἀόρ. α' *ἠμφεγνόησα*.—Παθ. μτχ. ἀορ. α' *ἀμφιγνοηθείς* (*ἀμφὶ+γνοέω*, αἰολ. ἀντὶ *νοέω*)· εἶμαι δίγνωμος περὶ ἑνὸς πράγμ., ἀμφιβάλλω περὶ αὐτοῦ, δὲν τὸ γνωρίζω ἀσφαλῶς ἢ δὲν τὸ ἐννοῶ κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον, ἀμφιταλαντεύομαι.—Παθ. εἶμαι ἄγνωστος, ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ ἐμοῦ.

ἀμφι-γνώμων, *ον*· ὁ ἀμφιβόλου γνώμης (Βυζ.).

ἀμφι-γόητος, *ον* (*ἀμφὶ+γοάω*)· πανταχόθεν ὑπὸ γόων περιβαλλόμενος (περιηχούμενος).

ἀμφι-γῦῆεις ὁ (*ἀμφὶ + γυιὸς*)· ὁ κατ' ἀμφότερα τὰ σκέλη (τοὺς πόδας) χωλός, γεν. χωλός, ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου.

Ἔτυμ. : *γύης*=στραβόξυλο τοῦ ἀρότρου, καὶ μτφρ. τὸ στραβὸ πόδι (πρβλ. *γαυσὸς — βλαισὸς* ἀντίθετα : *γαυσὸς*=ὁ ἔχων πόδας κεκαμμένους πρὸς τὰ ἔξω *-βλαισὸς* = ὁ ἔχων στραβὰ πόδια πρὸς τὰ μέσα)· ἑπομ. *ἀμφιγυήεις* ἐκεῖνος ποὺ τὰ δύο του πόδια μοιάζουν σὰν στραβὰ κούτσουρα.

ἀμφί-γῦος, *ον* (*ἀμφὶ+γυῖον*)· κυρ. ὁ ἔχων μέλη ἑκατέρωθεν τοῦ σώματος. — Παρ' Ὅμ. ὡς ἐπίθ. τοῦ δόρατος (*ἀμφίγ. ἔγχος, δόρυ*) σημ. δόρυ ἔχον δύο αἰχμάς, ἔχον καὶ τὰ δύο ἄκρα ὀξέα, μυτερά· παρὰ Σοφ. ἐπὶ ἀνθρ., καλῶς ἡσκημένος, καλῶς ἐξωπλισμένος.

ἀμφι-δαίω· ἀνάπτω ὁλόγυρα.— ἀμτδ. κατὰ πρκ. *ἀμφι-δέδηα*, ὑπερσ. *-δεδήειν*, καίω, φλέγομαι, ὁλόγυρα.

ἀμφι-δάκνω, μέλ. *-δήξομαι*· δαγκάνω ὁλόγυρα.

ἀμφι-δάκρῦτος, *ον* (*ἀμφὶ+δακρύω*)· ὁ προκαλῶν δάκρυα ὁλόγυρα || πλήρης δακρύων, πολυδάκρυτος || πολυθρήνητος.

ἀμφί-δᾱσυς, *εια, υ* (*ἀμφὶ + δασύς*)· ὁ πανταχόθεν δασύτριχος, λάσιος.

ἀμφι-δέαι, αἱ (*ἀμφὶ+δέω*)· πᾶν τὸ περιδενόμενον γύρω, περιβραχιόνιον, περισφύριον.

ἀμφι-δέδηα, *-δεδήειν*, πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *ἀμφιδαίω*.

ἀμφι-δέμω· περιοικοδομῶ.

ἀμφι-δέξιος, *ον*· ὁ ἔχων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας δεξιὰς (θηλ. ὁ ἀμφοτέρας ἐξ ἴσου, ὡς τὴν δεξιάν, μεταχειριζόμενος), λίαν ἐπιδέξιος (λατ. **ambidexter**). 2) ἀμφίβολος (λατ. **anceps**), διφορούμενος || δίκοπος, δίστομος. 3) ἐνίοτε ἁπλῶς ὡς τὸ ἀμφότερος : *ἀμφιδέξιοι ἀκμαὶ*=αἱ δύο χεῖρες.

ἀμφι-δέρκομαι, πρκ. *-δέδορκα*, ἀποθ.· κυττάζω ὁλόγυρα, περιδεῶμαι, περισκοπῶ.

ἀμφι-δέτης, ὁ (*ἀμφὶ+δέω*)· δεσμὸς τοῦ τραχήλου διὰ τοὺς βοῦς, περιτραχήλιον.

ἀμφί-δετος, *ον* (*ἀμφὶ+δέω*)· ὁ δεδεμένος ὁλόγυρα, περιδεδεμένος.

ἀμφι-δέω· δένω ὁλόγυρα.

ἀμφι-δηριάομαι (*ἀμφὶ + δηριάομαι*)· μάχομαι περί τινος.

ἀμφι-δήρῖτος, *ον* (*ἀμφὶ+δηρίομαι*)· ὁ φιλονεικούμενος, ἀμφισβητούμενος, ἀμφίβολος, ἀμφίρροπος.

ἀμφι-διαίνω· περιβρέχω, βρέχω (ὑγραίνω) ὁλόγυρα.

ἀμφι-δῖνέω, μέλ. *-ήσω*· περιστρέφω, τυλίσω τι, ὁλόγυρα. Ὅθεν ὁ παθ. πρκ. *ἀμφιδεδίνημαι* = εἶμαι στενῶς προσηρμοσμένος.

ἀμφι-δοκεύω, μέλ. *-εύσω*· παραμονεύω, ἐνεδρεύω, ἀγρύπνως παραφυλάττω.

ἀμφί-δομος, *ον*· ὁ ᾠκοδομημένος ἐν εἴδει ἀμφιθεάτρου.

ἀμφι-δονέω, μέλ. *-ήσω*· περιστρέφω γύρω, στροφοδινῶ || ἀναταράσσω βιαίως, ἐξεγείρω.

ἀμφι-δοξέω· εἶμαι δίγνωμος, διστακτικός, διατελῶ ἐν ἀμφιβολίᾳ, διοτάζω.—Παθ. ἀμφιβάλλομαι, ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ ἐμοῦ. Ἐκ τοῦ

ἀμφί-δοξος, *ον* (*ἀμφὶ+δόξα*)· διφορούμενος, ἀμφισβητούμενος || ὡς ἐνεργ. ὁ ἔχων ἀμφίβολον καὶ οὐχὶ βεβαίαν καὶ καθωρισμένην γνώμην.

ἀμφί-δορος, *ον* (*ἀμφὶ+δέρω*)· ὁ γδαρμένος ὁλόγυρα, ἐντελῶς.

ἀμφί-δοχμος, *ον* (*ἀμφὶ+δοχμή*)· τόσου μεγέθους ὥστε νὰ ἠμπορῇ κανεὶς νὰ τὸν πιάσῃ μὲ τὴ χούφτα, χειροπληθὴς (κυρ. ἐπὶ λίθων).

Ἀμφι-δρόμια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις, καθ' ἣν ἐδίδετο ὄνομα εἰς ἀρτιγέννητον βρέφος· ἡ ὀνομασία ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι τὸ βρέφος *περιεφέρετο* ἐν πομπῇ περὶ τὴν *ἑστίαν*.

ἀμφί-δρομος, *ον* (*ἀμφὶ+δραμεῖν*)· ὁ τρέχων τριγύρω (κυρ. ὁ τρέχων πρός τι μέρος καὶ ἔπειτα ἐπιστρέφων πάλιν.

ἀμφι-δρύπτομαι· κατασχίζομαι (κατασπαράσσομαι) πανταχόθεν.

ἀμφί-δρυπτος, *ον*=*ἀμφίδρυφος* (ὃ βλ.).

ἀμφι-δρῦφής, *ἐς* (*ἀμφὶ + δρῦφῆναι* τοῦ *δρύπτω*)· ὁ κατεσχισμένος (γρατζουνισμένος) εἰς ἀμφοτέρας τὰς παρειάς. — **II** ὡς ἐνεργ., ὁ σπαράσσων ἀμφοτέρας τὰς παρειάς.

ἀμφί-δρῦφος, *ον*, (*ἀμφὶ+δρῦφῆναι*, τοῦ *δρύπτω*)· ὁ ἐσχισμένος ἑκατέρωθεν, ὡς τὸ προηγ.

ἀμφί-δῦμος, *ον*· πρβ. *δί-δυμος* (*ἀμφὶ + δύομαι*)· ὁ προσιτὸς ἐκ τῶν δύο πλευρῶν, δίδυρος, δύο εἰσόδους ἔχων || δίδυμος, διπλοῦς, διπλῆς φύσεως.

ἀμφι-δύω, μέλ. *-δύσω*· περιενδύω, ἐνδύω, περιβάλλω.—Μέσ. περιβάλλω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι.

ἀμφιέζω· ἄλλ. γρ. τοῦ *ἀμφιάζω*.

ἀμφί-εκτον, τό· μέτρον τι μεταξὺ τοῦ *ἡμιέκτου* καὶ τοῦ *ἀμφορέως* (βλ. πίν. μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν Κλ. Ἑγ. Λ.).

ἀμφι-ελικτός, *ὀν* (*ἀμφιελίσσω*), καὶ *ἀμφιέλικτος*· ὁ κύκλῳ περιστρεφόμενος || ὁ κύκλῳ τυλιγμένος, περιεστραμμένος.

ἀμφι-έλισσα, ἡ, γεν. *-ίσσης*· θηλ. ἐπίθ. τῆς *νηός*· ἡ ἑκατέρωθεν κωπηλατουμένη, διὰ κωπῶν ἐλαυνομένη || ἢ ἡ ταλαντευομένη, κυμαινομένη τῇδε κἀκεῖσε, λικνιζομένη. Ἐκ τοῦ

ἀμφι-ελίσσω· περιτυλίσσω.

ἀμφι-έννυμι καὶ *ἀμφι-εννύω*· μέλ. *ἀμφιέσω*, ἀττ. *ἀμφιῶ*· ἀόρ. α' *ἠμφίεσα*, ἐπ. *ἀμφίεσα*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἠμφιέσθην*· πρκ. *ἠμφίεσμαι*, ποιητ. *ἄμφεῖμαι*· περιβάλλω, ἐνδύω, τινά (λατ. **induere**).—Παθ. ἐνδύομαι, φορῶ, κυρ. κατὰ πρκ.—**II** Μέσ. *ἀμφιέννυμαι*· ἀόρ. α' *ἠμφιεσάμην*, γ' πληθ. *ἀμφιέσαντο*, προστ. *ἀμφιέσασθε*· ἐνδύω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι.

ἀμφι-έπω, ποιητ. *ἀμφ-έπω*· ἀόρ. β' *ἀμφί-εσπον* καὶ *ἄμφ-εσπον* (*ἀμφὶ + ἕπω*)· ἠγαινοέρχομαι γύρω ἀπό τι.— **II** ἀσχολοῦμαι γύρω ἀπό τι, φροντίζω περί τινος || τιμῶ τινα ἢ τι || κυρ. περιποιοῦμαι, ὑπερασπίζω, προστατεύω.— **III** Μέσ., παρακολουθῶ καὶ συνωθοῦμαι πέριξ τινός.

ἀμφί-εργος, *ον*· λέξ. γεωργ. περὶ τοῦ ἀγροῦ κατὰ τὴν περίοδον τῆς σποράς, ὁπότε οὔτε ποτισμένος εἶναι καλὰ ἀπὸ βροχὰς οὔτε ὁ ἥλιος τὸν ζεσταίνει πολὺ (παρὰ Θεοφρ.).

ἀμφίεσαν, *ἀμφιέσαντο,* ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμφι-έννυμι*.

ἀμφί-εσμα, τό (*ἀμφιέννυμι*)· ἔνδυμα, περιβολή (ἰδίως κατὰ πληθ.).

ἀμφί-εσμός, ὁ· = ἀμφίεσμα.

ἀμφί-ετες, ἐπίρρ. (*ἀμφὶ+ἔτος*)· κατ' ἔτος, ἐτησίως.

ἀμφι-έτηρος, *ον* (*ἔτος*)· ἐτήσιος.

ἀμφι-ετής, *ές*· = τῷ προηγ.

ἀμφ-ιζάνω, (*ἀμφὶ + ἱζάνω*)· (κατα)κάθημαι ὁλόγυρα ἢ ἐπί τινος, περικάθημαι, ἐπικάθημαι (ὅπως περικάθηται καὶ ἐπικάθηται ἡ κόνις).

ἀμφί-ζευκτος, *ον* (*ἀμφὶ*+*ζεύγνυμι*)· ὁ ἐζευγμένος ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν.

ἀμφι-ζέω· βράζω ὁλόγυρα (ἐπὶ κυμάτων).

ἀμφί-ζωστος, *ον* (*ἀμφὶ* + *ζώννυμι*)· ὁ περιεζωσμένος.

ἀμφι-θάλασσος, *ον*, ἀττ. *-ττος* (*ἀμφὶ*+*θάλασσα*)· ὁ περιβαλλόμενος, ἢ περιβεβλημένος, ὑπὸ θαλάσσης ‖ ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν.

ἀμφι-θᾰλής, *ές*· ὁ θάλλων (ἀνθίζων, ἀκμάζων) ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν (*ἰδίᾳ ἐπὶ τέκνων ἐχόντων ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς ἐν ζωῇ*) ‖ ὁ ἐν ἀφθονίᾳ ζῶν, πλούσιος. Ἐκ τοῦ

ἀμφι-θάλλω, πρκ. *ἀμφιτέθηλα*· θάλλω, ἀνθίζω, ὁλόγυρα ‖ εἶμαι ἐν πλήρει ἀκμῇ.

ἀμφι-θάλπω· θερμαίνω πανταχόθεν, θερμαίνω ἐντελῶς.

ἀμφι-θέᾱτρον, τὸ (*ἀμφὶ*+*θέατρον*)· κυκλοτερὲς θέατρον, οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ θέα πανταχόθεν.

ἀμφί-θετος, *ον* (*ἀμφὶ*+*τίθημι*)· ὁ δυνάμενος νὰ τεθῇ (τοποθετηθῇ) ἑκατέρωθεν ‖ ἐπὶ φιάλης, δυναμένης νὰ σταθῇ ἑκατέρωθεν, ἢ ἀμφοτέρωθεν τετορευμένης καὶ λαβὰς ἐχούσης (πρβλ. *ἀμφιφορεύς, ἀμφικύπελλος*).

ἀμφι-θέω, μέλ. *-θεύσομαι*· τρέχω τριγύρω, περιτρέχω.

ἀμφι-θηγής, *ές*=τῷ ἑπομ.

ἀμφί-θηκτος, *ον* (*ἀμφὶ* + *θήγω*)· ὁ τεθηγμένος, ἠκονημένος ἑκατέρωθεν, δίστομος, δίκοπος.

ἀμφι-θλᾶσις, ἡ· πίεσις γινομένη πανταχόθεν.

ἀμφί-θλασμα, τό· θλάσμα τῆς σαρκὸς περὶ τὰς πλευράς.

ἀμφι-θλάω· συνθλίβω μέρος τι τοῦ σώματος.

ἀμφι-θνήσκω· ἐπὶ σαρκός, νεκροῦμαι περί τινα πληγήν.

ἀμφι-θοάζω· περιτρέχω, ὁρμῶ πέριξ.

ἀμφι-θορεῖν· ἀπρμφ.ἀορ.β΄τοῦ *ἀμφιθρώσκω* (βλ.λ.).

ἀμφι-θόωκος, *ον*· ὁ περὶ τὸν δρόνον ὤν.

ἀμφί-θρεπτος, *ον* (*ἀμφὶ* + *τρέφω*)· ὁ πεπηγὼς τριγύρω (ἐπὶ τοῦ αἵματος).

ἀμφί-θρυπτος, *ον*· ὁ περιθραύων, περισυντρίβων, περιτρώγων (*περὶ φαρμάκου τῆς λιθιάσεως τῶν νεφρῶν*)· ἀμφ. γρ. παρ' Ἀρετ.

ἀμφι-θρώσκω· πηδῶ, σκιρτῶ, ὁλόγυρα.

ἀμφί-θῠρος, *ον* (*ἀμφὶ* + *θύρα*)· ὁ ἔχων διπλῆν θύραν, δίθυρος (μίαν δηλ. θύραν ἑκατέρωθεν) ‖ ὡς οὐσ. *τὸ ἀμφίθυρον*=πρόδομος αἴθουσα ‖ ἐν τῇ ἐκκλ. γλ. παραπέτασμα πρὸ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ.

ἀμφι-καθ-έζομαι· περικάθημαι.

ἀμφι-κάθ-ημαι· περικάθημαι

ἀμφι-καίνῡμαι: *ἀμφεκέκαστο τεύχεσι* = ἦτο κατασταλιωτος μὲ ὅπλα.

ἀμφι-κᾰλύπτω, μέλ. *-ψω*· σκεπάζω ὁλόγυρα, περικαλύπτω, περιτυλίσσω ‖ σαβανώνω.— **II** θέτω τι πέριξ ὡς κάλυμμα, πέπλον, σκέπην ‖ τό περιτυλίσσω.

ἀμφι-κάρηνος, *ον*· ὁ ἔχων δύο κεφαλάς. — **II** ὁ περὶ τὴν κεφαλήν.

ἀμφι-κᾰρής, *ές*· = τῷ προηγ.

ἀμφί-καρπος· *ον*· ὁ πανταχόθεν καρποφορῶν.

ἀμφί-καυστις, ἡ *-καυτις, -εως,* ἡ (*ἀμφὶ* + *καίω*)· =«ὡρίμη κριθή» (Εὐστ.)·—Παρὰ τοῖς Κωμ. τό αἰδοῖον.

ἀμφι-κεάζω· ἐπ. ἀορ. α΄ μτχ. *ἀμφικεάσας*· σχίζω ἑκατέρωθεν, διασχίζω, κόπτω, εἰς δύο.

ἀμφί-κειμαι, χρησιμοποιούμενον ὡς παθ. τοῦ *ἀμφιτίθημι*· περίκειμαι, ἐπίκειμαι, κεῖμαι πολὺ κοντὰ εἴς τι ‖ στηρίζομαι ἐπάνω εἴς τι.

ἀμφι-κείρω, μέλ. *-κερῶ*· περικείρω, κουρεύω τριγύρω, ὁλόγυρα.

ἀμφι-κέλευθος, *ον*· ὁ ἑκατέρωθεν ἔχων κελεύθους (ὁδούς).

ἀμφί-κερως, *ων*· ὁ ἔχων δύο κέρατα.

ἀμφι-κέφᾰλος, ἐπ. *-κέφαλλος, ον* (*ἀμφὶ*+*κεφαλή*)· δικέφαλος (κυρ. ὁ ἔχων κεφαλὰς ἑκατέρωθεν).

ἀμφι-κῐνῦρομαι· περιέρχομαι θρηνολογῶν.

ἀμφί-κῐων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἀμφὶ*+*κίων*)· ὁ ἔχων κίονας πέριξ (=*περίστυλος*).

ἀμφί-κλαστος, *ον* (*ἀμφὶ* + *κλάω*)· τεθραυσμένος ὁλόγυρα.

ἀμφι-κλαυτος,*ον*· γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον κλαίουσιν.

ἀμφι-κλῑνής, *ὲς* (*ἀμφὶ*+*κλίνω*)· ὁ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη κλίνων, ἀσταθής, ἀβέβαιος. — ἐπίρ. *ἀμφικλινῶς ἔχω*=ἀμφιβάλλω, εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ.

ἀμφι-κλύζω· περικλύζω, καταπλημμυρῶ.

ἀμφί-κλυστος, *ον* (*ἀμφὶ* + *κλύζω*)· ὁ περικλυζόμενος ἑκατέρωθεν (γύρωθεν) ὑπὸ θαλάσσης.

ἀμφι-κνεφής, *ές*· ὁ σκοτεινὸς πανταχόθεν.

ἀμφί-κοιλος, *ον*· ὁ πανταχόθεν κοῖλος.

ἀμφι-κολλάω· κολλῶ πέριξ, ὁλόγυρα.

ἀμφί-κολλος, *ον*· ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς κεκολλημένος.

ἀμφι-κομέω, μέλ. *-ήσω*· περιποιοῦμαι καθ' ὅλας τὰς πλευρὰς (ἢ περιπ. λίαν ἐπιμελῶς).

ἀμφί-κομος, *ον*, (*ἀμφὶ* + *κόμη*)· ὁ ἔχων κόμην (μαλλιὰ) ὁλόγυρα, ὁ πλούσιος εἰς κόμην ‖ ἐπὶ *δένδρων*, πυκνόφυλλος.

ἀμφί-κοπος, *ον*· (*ἀμφὶ*+*κοπῆναι* τοῦ *κόπτω*)· δίκοπος, δίστομος.

ἀμφί-κουρος, *ον* (πρβλ. *περίκουρος*)· ἐπὶ κορμοῦ δένδρου, ὁ κλαδευμένος, οὗ ἀφῄρεσαν τοὺς γύρω κλάδους ‖ ὁ ἑκατέρωθεν κεκαρμένος.

ἀμφί-κρᾱνος, *ον* (*ἀμφὶ* + *κάρα*) = *ἀμφικάρηνος, ἀμφικέφαλος* (ἀ βλ.).—**II** ὁ περιβάλλων ἢ περιστρέφων τὴν κεφαλήν.

ἀμφι-κρέμᾰμαι, παθ. κλινόμενον *ὡς τὸ δύναμαι* (*ἀμφὶ*+*κρεμάννυμι*)· κρέμαμαι ὁλόγυρα, περικρέμαμαι ‖ πτερυγίζω ὁλόγυρα. Ἐκ τούτου τὸ

ἀμφι-κρεμής, *ές*· ὁ κρεμάμενος πέριξ τινὸς ‖ ὁ κρεμάμενος περὶ τοὺς ὤμους.

ἀμφί-κρημνος, *ον*, (*ἀμφὶ*+*κρημνός*)· ὁ ἔχων κρημνοὺς ὁλόγυρα, ὁ ἐν μέσῳ κρημνῶν.

ἀμφί-κρηνος, *ον*, ἰων. ἀντὶ *ἀμφίκρᾱνος* (ᾰ βλ.)· ὁ περιβάλλων τὴν κεφαλήν.

ἀμφι-κρύπτω· κρύπτω τι παντοχόθεν, περικαλύπτω.

ἀμφι-κτίονες, *-ων*, οἱ (γραφ. καὶ *-κτύονες*) (*ἀμφὶ* +*κτίζω*)· οἱ πέριξ (ἢ ἐγγὺς) οἰκοῦντες (βλ. καὶ *περικτίονες*). Ἐκ τούτου τὸ

Ἀμφι-κτύονες, *-ων*, οἱ· οἱ γνωστοὶ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος *Ἀμφικτύονες*, τὰ μέλη μιᾶς *Βουλῆς* τρόπον τινά, ἀποτελουμένης ἀπὸ ἀπεσταλμένους ὅλων τῶν Ἑλλ. πόλεων.—**II** οἱ Πρόεδροι τῶν Πυθικῶν ἀγώνων. Ἐκ τούτου τὸ

Ἀμφικτυονία, ἡ (καὶ *-εία*)· ἡ ἀμφικτυονικὴ ἕνωσις ‖ γεν. πᾶσα ὁμοσπονδία, σύνδεσμος.

Ἀμφικτυονικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας, ἢ εἰς τὴν ἕνωσιν αὐτῶν.

Ἀμφικτυονίς, *-ίδος*, ἡ· θηλ. τοῦ *Ἀμφικτυονικός*: **I** *Ἀμφ.* (ἐνν. πόλις)· πόλις-μέλος τῆς Ἀμφικτυονίας. **II** ὄνομα τῆς Ἀρτέμιδος (ἢ Δήμητρος) ἐν Ἀνθήλῃ, ἔνθα συνήρχετο τὸ Ἀμφικτ. Συνέδριον.

ἀμφι-κυκάω· ἀνακυκῶ, ἀνακινῶ, ἀνακατεύω.

ἀμφι-κυκλόομαι, μέσ.· περικυκλώνω.

ἀμφι-κῠλίνδω, μέλ. *-κυλίσω* [ῐ]· περικυλίω, ἢ κυλῶ τι ἐπάνω εἰς ἄλλο.

ἀμφί-κῠμων, *ον*, γεν. *-ονος*·=*ἀμφίκλυστος* (βλ.λ.).

ἀμφι-κυνέω· καταφιλῶ.

ἀμφί-κύπελλος, *ον* (*ἀμφὶ* + *κύπελλον*), παρ' Ὁμ. πάντοτε μετὰ τοῦ *δέπας*· διπλοῦν ποτήριον, τοιοῦτον ὥστε νὰ δύναται *ἑκατέρωθεν* νὰ σταθῇ ὡς ποτήριον (πρβλ. *ἀμφίθετος*).

ἀμφι-κυρτόομαι, παθ.· περικυρτοῦμαι, εἶμαι ἀμφίκυρτος (περὶ τῆς σελήνης).

ἀμφί-κυρτος, *ον* (*ἀμφὶ* + *κυρτός*)· ὁ ἑκατέρωθεν κυρτός.

ἀμφί-λᾰλος, *ον* (*ἀμφὶ* + *λάλος*)· ὁ φλυαρῶν παντοῦ (ἢ κατ' ἄλλους ὁ λαλῶν εἰς δύο γλώσσας, ὁ ἀναμειγνύων ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικά).

ἀμφι-λαμβάνω· λαμβάνω (ἢ κρατῶ) τι καὶ μὲ τὰ δύο χέρια, τὸ ἀγκαλιάζω σφιγκτά. Ἐκ τούτου τὸ

ἀμφι-λᾰβής, *ὲς* (*ἀμφὶ* + *λαβεῖν*)· κυρ.=ὁ *ἀμφιλαβὴς* = περιλαμβάνων ‖ ὁ πανταχοῦ ἐξαπλούμενος ‖ ὅθεν περιεκτικός, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος ‖ ὡσ. ὑπερβολικός, ὑπερμεγέθης ‖ βίαιος.

ἀμφι-λᾰχαίνω· περισκάπτω, ἢ διὰ τῆς σκαπάνης περικαθαίρω.

ἀμφι-λέγω, μέλ. *-ξω*· ὁμιλῶ κατὰ δύο πλευρὰς (δύο ἀπόψεις) ‖ *ὄθεν*, ἀμφισβητῶ, φιλονεικῶ.

ἀμφι-λείπω· καταλείπω ὁλόγυρα, ἐγκαταλείπω ἐντελῶς.

ἀμφί-λεκτος, *ον* (*ἀμφιλέγω*)· ὁ συζητούμενος ὑπὸ πολλῶν ὁλόγυρα ‖ ἀμφισβητούμενος, φιλονεικούμενος, ἀμφίβολος.—**II** ὡς ἐνεργ., ὁ ἀμφισβητῶν, φιλονεικῶν, δύστροπος.

ἀμφί-λῑνος, *ον*· λινόδετος, δεδεμένος διὰ λινοῦ δεσμοῦ ἢ ταινίας.

ἀμφι-λῑπής, *ές*· ὁ κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἐλλιπὴς (ἐπὶ μέτρων).

ἀμφι-λιχμάζω· *περιλείχω*, λείχω (γλύφω) ὁλόγυρα.

ἀμφι-λογέομαι, ἀποθ.· ὡς τὸ *ἀμφιλέγω* (βλ. λ.)· ἀμφισβητῶ, ἐρίζω, φιλονεικῶ.

ἀμφι-λογία, ἡ· ἀμφισβήτησις, φιλονεικία, συζήτησις ‖ ἀμφιβολία. Ἐκ τοῦ

ἀμφί-λογος, *ον* (*ἀμφὶ*+*λέγω*)· παθητ. ἀμφισβητούμενος, ὑπὸ συζήτησιν, ἀμφίβολος.—**II** ὡς ἐνεργ. φιλόνεικος, ἐριστικός.

ἀμφί-λοξος, *ον*· ὁ κλίνων κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη.

ἀμφί-λοφος, *ον* (*ἀμφὶ*+*λόφος*)· ὁ περιβάλλων τὸν αὐχένα (τὸν τράχηλον).

ἀμφι-λῦκη νύξ, ἡ (*ἀμφὶ*+*λύκη*, λατ. lux)· τὸ λυκαυγὲς τῆς πρωΐας (ἢ καὶ τὸ λυκόφως τῆς ἑσπέρας). *Ἔτυμ.* : δι' ἐτυμολ. βλ. *λύκη, λευκός*· κατὰ τὸ *ἀμφὶ δείλην* δύναται καὶ τὸ *ἀμφιλύκη* νὰ νοηθῇ ὡς : *ἀμφὶ τὴν λύκην* (πρβλ. *ἀνάλογος* = *ἀνὰ λόγον*).

ἀμφί-μαλλος, *ον*· ὁ ἀμφοτέρωθεν μαλλωτός.

***ἀμφι-μάομαι,** (*ἀμφὶ*+*μάω*)· ἀνύπαρκτος ἐνεστ. τοῦ ἐπ. *ἀόρ. α' ἀμφιμασάμην*· καθαρίζω ὁλόγυρα διὰ σπόγγου (πρβλ. καὶ *ἀμφιμαίομαι*).

ἀμφι-μάρπτω· συναρπάζω τι πανταχόθεν‖ψηλαφῶ ‖ μεταχειρίζομαι.

ἀμφι-μάσχᾰλος, *ον* (*ἀμφὶ*+*μασχάλη*)· ὁ καλύπτων, περιβάλλων, ἀμφοτέρας τὰς μασχάλας (δηλ. τοὺς βραχίονας) ‖ ὁ ἔχων δύο χειρίδας.

ἀμφι-μάτορες, δωρ. ἀντὶ *ἀμφι-μήτορες* (ὃ βλ.).

ἀμφι-μᾰχητος, *ον*· περιμάχητος, περὶ οὗ μάχονται πανταχόθεν. Ἐκ τοῦ

ἀμφι-μᾰχομαι, μελ. *-μᾰχοῦμαι*· ἀποθ. — μάχομαι ὁλόγυρα: 1) προσβάλλω, ἐφορμῶ. 2) ἀγωνίζομαι περί τινος.

ἀμφι-μέλᾱς, *αινα, αν*· ὁλόγυρα μέλας, ὁ περιεζωσμένος ἀπὸ σκοτάδι.

ἀμφι-μέλει· μόνον ἐν τῷ παρακ. *ἀμφιμέμηλε* ἀπαντῶν παρὰ Κοΐν. Σμυρν. *«ἀλλά σοι ἀμφιμέμηλε θράσος»*=μόνον περὶ θράσους μέλει σοι (νοιάζεσαι, σκοτίζεσαι).

ἀμφι-μέμῡκε, γ' ἑν. ἐνεργ. πρκ. τοῦ *ἀμφι-μυκάομαι.*

ἀμφι-μερίζομαι, παθ., διαμερίζομαι ἐντελῶς.

ἀμφί-μηλον, τό· *μήλη*, δηλ. καθετήρ, μέ σφαιρίδια ἑκατέρωθεν.

ἀμφι-μήτορες, οἱ, αἱ (*ἀμφὶ*+*μήτηρ*)· ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφαὶ ἐκ διαφόρων μητέρων (ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός).

ἀμφι-μήτριος, *ον* (*μήτρα*)· ὁ περὶ τὴν μήτραν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν μήτραν. 2) τὰ *ἀμφιμήτρια* = ὁ πυθμὴν τοῦ πλοίου, τὰ παρὰ τὴν τρόπιν μέρη τοῦ πλοίου, τὰ ἄλλως λεγόμενα καὶ *ἐγκοίλια.* — **II** (*μήτηρ*)· ὁ ἐκ διαφόρου (ἑξ ἄλλης) μητρός.

ἀμφι-μίγνυμι, (ὀρθότ. *-μείγνυμι*)· ἀναμειγνύω καλῶς.

ἀμφι-μῡχάομαι, ἐνεργ. πρκ.—*μέμῡκα*· ἀποθ.: μυκῶμαι, ἀντηχῶ μὲ τοὺς μυκηθμούς μου ὁλόγυρα (κυρ. ἐπὶ βοῶν): *δάπεδον ἀμφιμέμῡκε* (Ὀδ. Κ 227)= τὸ ἔδαφος ἀντήχει ὁλόγυρα (ὡσεὶ ἀπὸ μυκηθμούς) ἀπὸ τὸ ἄσμα τῆς Κίρκης.

ἀμφι-νάω· περιρρέω.

ἀμφι-νεικής, *ές* (*ἀμφὶ*+*νεῖκος*)· ὁ καταστὰς ἀντικείμενον διαπληκτισμῶν, φιλονεικίας ‖ περιμάχητος, περιζήτητος.

ἀμφι-νείκητος, *ον* (*ἀμφὶ*+*νεικέω*) = *ἀμφινεικὴς* (ὃ βλ.)

ἀμφι-νέμομαι, μέσον· διαμένω, κατοικῶ, πέριξ (κυρ. δμως ἐπὶ κτηνῶν, βόσκομαι, βόσκω τριγύρω).—**II** ἐπὶ πυρός, ἐξαπλοῦμαι, ἐπεκτείνομαι.

ἀμφι-νεύομαι· νεύω, κλίνω τὴν κεφαλὴν πότε πρὸς τὸ ἓν μέρος καὶ πότε πρὸς τὸ ἄλλο.

ἀμφι-νοέω, μέλ. *-ήσω*· σκέπτομαι κατὰ δύο τρόπους, εἶμαι δίγνωμος, ἀμφιβάλλω. Ἐκ τοῦ

ἀμφί-νοος, *ον*· ὁ νοῶν τι ἀμφοτέρωθεν, τ. ἔ. ἀγχίνους, συνετός ‖ πολύτροπος, πολυμήχανος.

ἀμφι-νωμάω· περικυκλῶ, περιβάλλω ‖ διαιρῶ, χωρίζω εἰς δύο.

ἀμφι-ξέω, μέλ. *-ἑσω*· περιξέω, περιλεαίνω.

ἀμφί-ξοος, *ον*, κατὰ συναίρ. *ἀμφίξους, -ουν* (*ἀμφι*+*ξέω*)· ὁ ξέων, λεαίνων, ὁλόγυρα.

ἀμφίον, *-ου* (καὶ *ἄμφιον*), τό·=*ἀμφίεσμα* (βλ. λ.).

ἀμφι-ορκία, ἡ· ὁ ἀμοιβαῖος ὅρκος, δηλ. ὅρκος ἐπιβαλλόμενος εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους.

ἀμφι-πᾱγής, *ὲς* (*ἀμφὶ*+*πήγνυμι*)· ὁ πανταχόθεν καλὰ ἑστερεωμένος.

ἀμφι-παίζω· παίζω πέριξ.

ἀμφί-παλτος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πάλλω*)· ὁ ἀντηχῶν (κυρ. ὁ πανταχόθεν παλλόμενος).

ἀμφι-πᾰλῦνω· παλύνω (δηλ. πασπαλίζω) ὁλόγυρα, περιρραίνω.

ἀμφι-πᾰτάσσω, μέλ. *-ξω*· πατάσσω, πλήττω, εἰς (ἢ ἀπὸ) ὅλας τὰς πλευράς.

ἀμφι-πεδάω· περιδεσμεύω.

ἀμφί-πεδος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πέδον*)· ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ πεδιάδος.

ἀμφι-πέλομαι, ἀποθ.· ὑπάρχω πανταχοῦ ‖ περιηχῶ (ἐπὶ μουσικῆς).

ἀμφι-πένομαι, ἀποθ.· εἶμαι ἀπησχολημένος περί τι (τινα) ‖ φροντίζω περί τινος, προσέχω εἴς τι (τινα).

ἀμφι-περι-αιωρέομαι· περικρέμαμαι.

ἀμφι-περι-έπομαι· μεταχειρίζομαι.

ἀμφι-περι-ίπταμαι· πέτομαι πέριξ.

ἀμφι-περι-ίσταμαι· ἵσταμαι πέριξ, ὁλόγυρα.

ἀμφι-περι-κραδάω· κραδαίνω ὁλόγυρα.

ἀμφι-περι-κρουνίζω· ἀναβλύζω πανταχόθεν.

ἀμφι-περι-κτίονες, *-ων*, οἱ· cl πέριξ οἰκοῦντες· βλ. *περικτίονες, ἀμφικτίονες.*

ἀμφι-πέριξ, ἐπίρ.· ὁλόγυρα, πέριξ.

ἀμφι-περι-πλάζω· κάμνω τινὰ νὰ περιπλανᾶται ὁλόγυρα.

ἀμφι-περι-πλάσσομαι· σχηματίζομαι πέριξ ὡς τις τύπος.

ἀμφι-περι-πλέγδην, ἐπίρ. (*ἀμφὶ*+*περιπλέκω*)· περιπεπλεγμένος (περιπλεχτὰ) ἀπὸ παντοῦ.

ἀμφι-περι-πτώσσω· ζαρώνω ἀπὸ τὴν τρομάρα μου, τρέμω ὁλόκληρος.

ἀμφι-περι-σκαίρω· διασκιρτῶ, περιπηδῶ, πηδῶ ὁλόγυρα.

ἀμφι-περι-στείνομαι, (*στεινὸς* ‹ *στενός*)· στενοχωροῦμαι (συνωθοῦμαι, συνθλίβομαι) πανταχόθεν.

ἀμφι-περι-στέφω· δέτω τι πέριξ ὡς στέφανον.

ἀμφι-περι-στρωφάω (θαμιστ. τοῦ *-στρέφω*)· περιστρέφω τι διαρκῶς περὶ ὅλα τὰ μέρη (πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις).

ἀμφι-περι-σφίγγω· περισφίγγω τι ὁλόγυρα.

ἀμφι-περι-τρομέω· τρέμω ὁλόκληρος.

ἀμφι-περι-τροχάζω· περιτρέχω.

ἀμφι-περι-τρύζω· τιτίζω («τσιτσυρίζω») ὁλόγυρα (ὡς ἡ χελιδὼν π. χ.).

ἀμφι-περι-φθίνῡθω (*ἀμφὶ*+*περὶ*+*φθίνω*)· φθίνω (λυώνω) ὅλως διόλου τριγύρω, φθείρομαι ἐντελῶς.

ἀμφι-περι-φρίσσω· φρικιῶ ἐντελῶς.

ἀμφι-πεσών, *οῦσα, όν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀμφιπίπτω* (βλ. λ.).

ἀμφι-πετάννυμι· ἀναπετάννυμι, ἐξαπλώνω, ἀνοίγω, ὁλόγυρα.

ἀμφι-πέτομαι, ἀποθ.· = *περιπέτομαι*, πετῶ ὁλόγυρα.

ἀμφι-πήγνυμαι· στερεοῦμαι ὁλόγυρα.

ἀμφι-πιάζω, μέλ. *-άξω* (δωρ. ἀντὶ *-πιέζω*)· συμπιέζω ὁλόγυρα ‖ περιπτύσσομαι σφιγκτά.

ἀμφι-πίπτω, μέλ. *-πεσοῦμαι*· πίπτω πέριξ, περιπτύσσομαι περιπαθῶς (θερμῶς), ἐναγκαλίζομαι.

ἀμφι-πίτνω=*ἀμφι-πίπτω* (ὃ βλ.).

ἀμφι-πλάσσω· περιπλάσσω, περιαλείφω.
ἀμφι-πλεκής, ές·=*ἀμφίπλεκτος* (βλ. λ.).
ἀμφί-πλεκτος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πλέκω*)· συνεστραμμένος ὁλόγυρα, περιπλεγμένος.
ἀμφι-πλέκω· πλέκω ὁλόγυρα, περιτυλίσσω.
ἀμφί-πληκτος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πλήσσω*)· ὁ πληττόμενος πανταχόθεν ‖ ὁ περιβρεχόμενος ὑπὸ θαλάσσης.— **II** ἐνεργ. ὁ πλήττων πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις.
ἀμφι-πλήξ, *-ῆγος,* ὁ, ἡ (*ἀμφὶ*+*πλήττω*)· ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πλήττων, δίστομος, δίκοπος. — **II**=τῷ προηγ. 1 (ἐν παθ. ἐνν.)
ἀμφι-πλίζ, ἐπίρ.· μὲ μεγάλα βήματα, μὲ μακροὺς διασκελισμούς.
ἀμφι-πλύνω· πλύνω τι ὁλόγυρα, ἐντελῶς, ὁλόκληρον.
ἀμφί-πνευμα, τό· ἡ πανταχόθεν ἀναπνοή.
ἀμφι-πολεύω (*ἀμφί-πολος*)· εἶμαι ἀκόλουθος, ὑπηρετῶ ὡς ἀμφίπολος ‖ ἀσχολοῦμαι περί τι, φροντίζω περί τινος ‖ ἐπὶ δούλων, ὑπηρετῶ, διακονῶ.
ἀμφι-πολέω·=*ἀμφιπολεύω* (ὃ βλ.).
ἀμφι-πολία (καὶ **-εία**), ἡ· ἱερατικὸν ἀξίωμα ἐν Συρακούσαις.
ἀμφί-πολις, ποιητ. *ἀμφίπτολις,* ὁ, ἡ (*ἀμφὶ*+*πόλις*)· ὁ γύρω ἀπὸ μίαν πόλιν, ὁ περιβάλλων πόλιν ‖ ὁ πιέζων τὴν πόλιν πανταχόθεν. 2) Ὡς θηλ. οὐσ. πόλις κειμένη μεταξὺ δύο θαλασσῶν ἢ ποταμῶν.
ἀμφί-πολος, *ον* (*ἀμφὶ* + *πέλω*)· κυρ. ὁ εὑρισκόμενος πέριξ, ὁ ἀσχολούμενος περί τι ‖ γεν. ὡς θηλ. οὐσιαστ. θεράπαινα (*ἡ ἀμφὶ τὴν δέσποιναν πέλεται*), ὑπηρέτρια, θαλαμηπόλος ‖ ὡς ἀρσ. οὐσιαστ. ἀκόλουθος, ὑπασπιστής.— **II** ὡς ἐπίθ. πολυσύχναστος.
Ἔτυμ. : ἀμφί-πολος (πρβλ. *θαλαμη-πόλος, αἰ-πόλος· βου-κόλος* κλπ.)〈*ἀμφὶ*+*πέλω, πέλομαι*〈ἰαπ.qvel-· συγγ. τῇ λατ. anculus 〈**ambiqolos.**
ἀμφι-πονέομαι, ἀποθ. μετὰ παθ. ἀορ. α' *ἀμφεπονήθην* (*ἀμφὶ*+*πονέω*)· κοπιάζω διά τι, φροντίζω περί τινος, περιποιοῦμαι.
ἀμφι-ποτάομαι, ἀποθ.· περιίπταμαι.
ἄμφ-ιπποι, *-ων,* οἱ· ἱππεῖς ἔχοντες τὴν δεξιότητα νὰ μεταπηδοῦν ἀπὸ τὸν ἕνα ἵππον εἰς τὸν ἄλλον ἐν καλπασμῷ.
ἀμφ-ιππο-τοξόται, οἱ· ἐλαφρὸν ἱππικὸν ἐφωδιασμένον καὶ μὲ τόξα.
ἀμφι-πρέ-στῦλος, *ον*· ναὸς ἔχων διπλοῦν πρόστυλον ἐν τῷ προδόμῳ καὶ ὀπισθοδόμῳ.
ἀμφι-πρόσωπος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πρόσωπον*)· ὁ ἔχων διπλοῦν πρόσωπον, διπρόσωπος (λατ. **bifrons**).
ἀμφί-πρυμνος, *ον*· ὁ ἔχων δύο πρύμνας, τ.ἔ. πηδάλιον καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν· πρβλ. *ἀμφίπρωρος.*
ἀμφι-πτύσσω, μέλ. *-ξω*· περιπτύσσω.—Μεσ. *ἀμφιπτύσσομαι* = περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι. Ἐκ τούτου τό
ἀμφι-πτῦχή, ἡ· ἡ περίπτυξις, ἐναγκαλισμός.
ἀμφί-πῡλος, *ον* (*ἀμφὶ* + *πύλη*)· ὁ ἔχων δύο εἰσόδους.
ἀμφί-πῦρος, *ον* (*ἀμφὶ*+*πῦρ*)· ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ πυρός, ὁ ἐν μέσῳ πυρῶν.— **II** ὁ ἔχων πῦρ εἰς ἑκάτερον ἄκρον (ἐπὶ τοῦ κεραυνοῦ).
ἀμφι-ρρεπής, ἐς (*ἀμφὶ*+*ῥέπω*)· ὁ ῥέπων (κλίνων) κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἀμφίρροπος.
ἀμφι-ρρήγνυμι· διαρρηγνύω ὁλόκληρον εἰς τεμάχια.
ἀμφί-ρροπος, *ον*·=*ἀμφιρρεπὴς* (βλ. λ.).
ἀμφι-ρρώξ, *-ῶγος,* ὁ, ἡ· ὁ πανταχόθεν ἐρρωγώς, ὁ πλήρης ρωγμῶν.
ἀμφί-ῥῡτος, η, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *ἀμφί-ρῥῡτος, ον* (*ἀμφὶ*+*ῥέω*)· ὁ πανταχόθεν περιρρεόμενος, ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ θαλάσσης.
ΑΜΦΙ'Σ ὡς ἐπίρ. 1) ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἢ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη. Ἐντεῦθεν: 2) χωριστά, δίχα, κεχωρισμένως, μακράν: *γαῖαν καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχειν*=διατηρεῖν τὴν γῆν χωριστὰ ἀπὸ τὸν οὐρανόν. 3) Γενικῶς, πέριξ, ὁλόγυρα.— **II** Σπανιώτ. ὡς πρόθ. μετὰ γεν., πέριξ, μακράν ἀπό, χωριστὰ ἀπό. 2) σπαν. μετὰ δοτ. (ὡς ἡ *ἀμφί*), ὁλόγυρα. 3) μετ' αἰτ., πέριξ, ὁλόγυρα, ὁπότε ἀκολουθεῖ πάντοτε μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένην λέξιν.
ἀμφι-σαλεύομαι, παθ.· σαλεύομαι πανταχόθεν, κλυδωνίζομαι (ὡς τὸ πλοῖον).
ἀμφίς-βαινα, *-ης,* ἡ (*ἀμφὶς*+*βαίνω*)· εἶδος ὄφεως, δυναμένου νὰ ἕρπῃ πρός τε τὰ ἐμπρὸς καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω.
ἀμφισ-βᾶσίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ τοῦ *ἀμφισ-βήτησις* (ὃ βλ.).
ἀμφισ-βᾶτέω·=*ἀμφισβητέω* (βλ. λ.).
ἀμφίς-βᾶτος, *ον*·=*ἀμφισβήτητος* (βλ. λ.).
ἀμφισ-βητέω· πρτ. *ἠμφισβήτουν,* ἢ μετὰ διπλῆς αὐξήσ. *ἠμφεσβήτουν*· οὕτω καὶ ἀόρ. α' *ἠμφισβήτησα* καὶ *ἠμφεσβήτησα.*—Παθ., μέσ. μέλ. μετὰ παθ. σημ. *ἀμφισβητήσομαι·* ἀόρ. α' *ἠμφισβητήθην* ἢ *ἠμφεσβ.*—: (*ἀμφὶς*+*βῆναι* τοῦ *βαίνω*)· ἵσταμαι χωριστά, βαίνω χωριστὰ ‖ καὶ ἐπομένως φιλονεικῶ, διαφωνῶ, γεν. συζητῶ ‖ ἀμφισβητῶ τι.— Παθ., εἶμαι τὸ ἀντικείμενον διαμφισβητήσεων, διαμφισβητοῦμαι. Ἐκ τούτου τό
ἀμφισ-βήτημα, τό, γεν. *-ατος*· τὸ ἀμφισβητούμενον σημεῖον· καὶ
ἀμφισ-βητήσῐμος, *ον*· ὑποκείμενος εἰς ἀντιρρήσεις, εἰς διαμφισβήτησιν, ἀμφίβολος.
ἀμφισ-βήτησις, *-εως,* ἡ (*ἀμφισβητέω*)· διαμφισβήτησις, φιλονεικία, συζήτησις, ἀντιρρήσεις ‖ αἰτία ἢ εὐκαιρία πρὸς ἀμφισβητήσεις καὶ διαπληκτισμούς. 2) ὡς δικαν. ὅρος, τὸ ἐγείρειν ἀξιώσεις ἐπί τινος κληρονομίας.
ἀμφισβητητέον, ρηματ. ἐπίθ.· = *δεῖ ἀμφισβητεῖν* =πρέπει νὰ φέρῃ τις ἀντιρρήσεις.
ἀμφισ-βητητικός, ἡ, *όν*· ὁ ἐριστικός, συζητητικός, φιλόνεικος.
ἀμφισ-βήτητος, *ον*· διαφιλονεικούμενος, ὑποκείμενος εἰς ἀμφισβήτησιν.
ἀμφί-σκιος, *ον* (*ἀμφὶ* + *σκιά*)· ὁ ῥίπτων σκιὰν κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἄλλοτε πρὸς βορρᾶν καὶ ἄλλοτε πρὸς νότον (ἐπὶ τῶν κατοικούντων τὰς ζώνας τῶν Τροπικῶν).—**II** ὁ ἐκτείνων σκιὰν ὁλόγυρα.
ἀμφ-ίστᾰμαι (βλ. *ἀμφίστημι*).
ἀμφι-στέλλω, περιβάλλω, ἐνδύω, τινά.—Μέσ., ἐνδύω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι, περιβάλλομαι ‖ στολίζομαι.
ἀμφι-στένω· στενάζω, (βογγῶ, βοῦζω) ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ὁλόγυρα.
ἀμφί-στερνος, *ον*· ὁ ἔχων διπλοῦν στέρνον.
ἀμφι-στεφᾰνόομαι, παθ. (*ἀμφὶ*+*στέφανος*)· ἵσταμαι ὁλόγυρα ὡς στέφανος.
ἀμφι-στεφής, ἐς (*ἀμφὶ*+*στέφω*)· τεθειμένος πέριξ ἐν εἴδει στεφάνου. — **II** ὁ πλήρης μέχρι στεφάνης (ἕως ἐπάνω).
ἀμφι-στέφω· περιστέφω, περιβάλλω.
ἀμφ-ίστημι· τοποθετῶ πέριξ. Παθ. *ἀμφίσταμαι,* μετὰ τῶν ἀμτδ. ἐνεργ. χρόνων ἀορ. β' *ἀμφέστην,* πρκ. *ἀμφέστηκα·* ἵσταμαι πέριξ.
ἀμφί-στομος, *ον* (*ἀμφὶ* + *στόμα*)· ὁ ἔχων δύο στόματα ἢ ὀπάς, δίστομος ‖ διπλοῦς.
ἀμφι-στρᾰτάομαι, γ' πληθ. ἐπ. πρτ. *ἀμφεστρατόωντο·* ἀποθ. (*ἀμφὶ*+*στρατός*)· περικυκλώνω διὰ στρατοῦ, πολιορκῶ.
ἀμφι-στρεφής, ἐς (*ἀμφὶ*+*στρέφω*)· ὁ περιστρεφόμενος, περιεστραμμένος, συνεστραμμένος, συμπεπλεγμένος.
ἀμφι-στρόγγυλος, *ον*· ὁλοστρόγγυλος.
ἀμφί-στροφος, *ον*· ὁ τῇδε κἀκεῖσε στρεφόμενος ‖ ὁ ταχέως στρεφόμενος, εὔστροφος.
ἀμφι-σφάλλω· κάμνω τι νὰ περιστραφῇ (ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σώματος).
ἀμφι-σφαλσις, *-εως,* ἡ· περιστροφή.
ἀμφίσ-ωπος, *ον*·=*περί-ωπος*=περίοπτος.
ἀμφι-τᾰδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμφι-τείνω.*
ἀμφι-τᾰλαντεύω· σταθμίζω τι οὕτως ὥστε νὰ κλίνῃ ἐξ ἴσου πρὸς ὅλα τὰ μέρη.
ἀμφι-τάλαντος, *ον*· ὁ πρὸς ἅπαντα τὰ μέρη ἐξ ἴσου κλίνων (ἐπὶ ζυγοῦ).
ἀμφι-τάμνω, ἰων. ἀντὶ *ἀμφι-τέμνω.*
ἀμφι-τᾰνύω=*ἀμφι-τείνω* (βλ. λ.).
ἀμφι-τάπης· τάπης χνοώδης καὶ ἀπὸ τὰς δύο ὄψεις, *ἀμφίμαλλος.*
ἀμφι-τᾰράσσω· ἀναταράσσω πανταχόθεν.

ἀμφι-ταρβής, ἐς (*τάρβος*)· ὁ πανταχόθεν δορυβούμενος.
ἀμφι-τεθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμφι-τίθημι*.
ἀμφι-τείνω· τεντώνω καὶ ρίπτω γύρω.
ἀμφι-τείρω· κατατυραννῶ.
ἀμφι-τειχής, ἐς (*ἀμφὶ* + *τεῖχος*)· ὁ περιβάλλων τὰ τείχη.
ἀμφι-τέμνω, ἰων. *-τάμνω*· περικόπτω, διακόπτω.
ἀμφί-τερμος, *ον* (*ἀμφὶ* + *τέρμα*)· ὁ πανταχόθεν περιοριζόμενος.
ἀμφι-τεύχω· κατασκευάζω ὁλόγυρα.
ἀμφι-τίθημι, Προστ. *ἀμφι-τίθει*· μέλ. *-θήσω*· ἀόρ. α' *-έθηκα*· ἀόρ. β' *ἀμφέθην*· παθ. ἀόρ. α' *ἀμφετέθην*· τοποθετῶ πέριξ, περιβάλλω. — **Μέσον,** περιβάλλομαι.
ἀμφι-τϊνάσσω, μέλ. *-άξω*· τινάσσω πέριξ.
ἀμφι-τιττῡβίζω· «τσυρίζω», τιττυβίζω, ὁλόγυρα (ἐπὶ πτηνῶν).
ἀμφί-τομος, *ον* καὶ *ἀμφι-τόμος* (*ἀμφὶ* + *ταμεῖν* τοῦ *τέμνω*)· ὁ κόπτων ἑκατέρωθεν, δίστομος, δίκοπος.
ἀμφί-τορνος, *ον* (*ἀμφὶ* + *τορνόω*)· καλῶς, πανταχόθεν, τετορνευμένος, ὁλοστρόγγυλος.
ἀμφι-τορνωτός, *ή, όν*· περιφερής.
ἀμφι-τρέμω· τρέμω ὁλόγυρα, τρέμω οὐγκορμος.
ἀμφι-τρέχω· τρέχω γύρω, περιτρέχω, περιβάλλω, περικυκλῶ.
ἀμφι-τρής, *-ῆτος*, ὁ, ἡ·=*ἀμφίτρητος* (ὃ βλ.).
ἀμφί-τρητος, *ον* (*ἀμφὶ*+**τράω* τοῦ *τετραίνω*)· ὁ πέρα-πέρα τρυπημένος, διάτρητος (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν δύο εἰσόδων, ἐπὶ σπηλαίων π. χ.).
ἀμφί-τριψ, *-ιβος*, ὁ (*ἀμφὶ* + *τρίβω*)· ὁ ὁλόγυρα τριβόμενος ἢ τετριμμένος ‖ μτφρ. ὡς τὸ περίτριμμα, πανοῦργος.
ἀμφι-τρομέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀμφὶ*+*τρέμω*)· τρέμω ὅλος διά τινα, περί τινος (μετὰ γεν.).
ἀμφι-τροχόω· ἀμφιτρέχω, περιβάλλω, περιφύομαι.
ἀμφί-τυπος, *ον* (*ἀμφὶ*+*τύπτω*)· δίκοπος, δίστομος.
ἀμφι-φᾰείνω (*ἀμφὶ*+*φάω*)· λάμπω ὁλόγυρα.
ἀμφι-φᾰής, ἐς (*ἀμφὶ*+*φάος*)· ὁ πανταχοῦ φαινόμενος, πανταχοῦ ὁρατός· πρβλ. ***ἀμφιφανής***.
ἀμφί-φᾰλος, *ον*· ὁ ἔχων φάλους (κατ' ἄλλους γρ. φαλούς) ὁλόγυρα (ἐπὶ *κυνέης* π. χ., τ. ἔ. περικεφαλαίας, ἐχούσης περὶ ἑαυτὴν φάλους) [κατὰ τὸν **Bechf. lexil.** 42 β' συνθ. εἶναι τὸ ἐπίθ. *φαλὸς*=φέγγων, λάμπων (πρβλ. α' συνθ. τῶν λ. *φαλακρός, φάλ-ανθος*· *φαλὸς* συγγ. τῷ *φάλαρα, φαληριάω*].
ἀμφι-φᾰνής, ἐς (*ἀμφὶ*+*φανῆναι*)· ὁ ὁρατὸς ὁλόγυρα, φαινόμενος πανταχόθεν.
ἀμφι-φέρομαι· φέρομαι ὁλόγυρα, περιστρέφομαι.
ἀμφί-φλασμα, τό·=*ἀμφίθλασμα* (βλ. λ.).
ἀμφι-φοβέομαι, παθ. (*ἀμφὶ*+*φοβέω*)· φοβοῦμαι ἢ τρέμω ὁλόγυρα (ὁλόκληρος).
ἀμφι-φορεύς, *-έως*, ἐπ. *-ῆος*, ὁ (*ἀμφὶ* + *φέρω*)· μεγάλη ὑδρία μὲ δύο λαβάς (κατὰ ἀπλολογίαν *ἀμφορεὺς* ὃ βλ.).
ἀμφι-φράζομαι, μέσ.· σκέπτομαι (περί τινος) ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, τὸ ἐξετάζω ὁλόγυρα.
ἀμφί-φυσα, ἡ (*φύω*)· = *ἄμφαυξις* (βλ. λ.)· καὶ *ἀμφι-φύα*.
ἀμφι-φῶν, *-ῶντος*, ὁ (κυρ. μτχ. τοῦ *ἀμφιφάω*)· πλακοῦς προσφερόμενος τῇ Ἀρτέμιδι ἐν Μουνιχίᾳ *μεταξὺ δύο φώτων*, δηλ. μεταξὺ τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς.
ἀμφι-φῶς, ὁ· ὁ ἔχων ἑκατέρωθεν φῶς.
ἀμφι-χαίνω, ἀόρ. β' *ἀμφέχᾰνον*· χάσκω πανταχόθεν, ἁπειλῶ νὰ καταπίω ‖ χάσκω εὐρέως.
ἀμφί-χαιτος, *ον*· ὁ ἔχων φύλλα ὁλόγυρα.
ἀμφι-χᾰνής, *ές*· ὁ χαίνων πανταχόθεν.
ἀμφι-χάρασσω· χαράσσω πέριξ.
ἀμφι-χάσκω·=*ἀμφιχαίνω* (βλ. λ.).
ἀμφι-χέω, μέλ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *ἀμφέχεα*· παθ. ἀόρ. α' *ἀμφεχύθην*· ἐπ. γ. ἑν. παθ. ἀορ. β. *ἀμφέχῡτο*· πρκ. *—κέχυμαι*· χύνω γύρω, περιχέω, περιχύνω. **Παθ.** περιχύνομαι ‖ ἐναγκαλίζομαι.
ἀμφι-χολόομαι, παθ. εἶμαι ὠργισμένος ἕνεκά τινος.
ἀμφι-χορεύω, μέλ. *-σω*· χορεύω ὁλόγυρα.
ἀμφι-χρίομαι· περιχρίομαι.
ἀμφί-χρῡσος, *ον* (*ἀμφὶ*+*χρυσός*)· ἐπιχρυσωμένος ὁλόγυρα.
ἀμφι-χυθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀμφι-χέω* (βλ.λ.).
ἀμφί-χῡτος, *ον* (*ἀμφιχέω*)· περικεχυμένος πανταχόθεν, τριγύρω συσσωρευμένος.
ἀμφί-χωλος, *ον*· ὁ κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλός.
ἀμφ-οδευτικός, *ή, όν*· ὁ ἑκατέρωθεν ὁδευτικός.
ἀμφ-οδικός, *ή, όν*· ἐνόδιος
ἄμφ-οδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἑπομ. καὶ μεθεπ.
ἄμφ-οδον, τὸ (*ἀμφὶ*+*ὁδός*)· τμῆμα πόλεως (συνοικία) περιβαλλόμενον ἀπὸ ὁδοὺς (λατ. **vicus**)· βλ. *ἄμφοδος*.
ἄμφ-οδος, ἡ (*ἀμφὶ*+*ὁδός*)· ὁδὸς περιάγουσα περὶ συνοικίαν τινὰ ἢ γεν. γύρω ἀπὸ τμῆμα τῆς πόλεως (περιφερικὸς δρόμος ;).
ἀμφ-όδους·=*ἀμφώδων* (βλ. λ.).
ἀμφορεᾶ-φορέω· φέρω ἀμφορεῖς.
ἀμφορεᾶ-φόρος, *ον*· ὁ φέρων ἀμφορεῖς.
ἀμφορείδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἑπομ.
ἀμ-φορεύς, *-έως*, ὁ (καὶ λατ. **amphora**, κατὰ ἀπλοποίησιν ἀντὶ τοῦ *ἀμφι-φορεὺς* ὃ βλ.)· ὑδρία ‖ ὡσ. ὑδρία μὲ δύο λαβὰς ἐν ᾗ ἐναπετίθετο τέφρα νεκροῦ ‖ ὡς μέτρον ρευστῶν = τῷ ***μετρητής***, τ. ἔ. 1 ½, τῆς ῥωμ. **amphora**, ἢ περίπου 9 γαλλώνια (39,39 λίτραι). Βλ. πίν. μέτρων καὶ σταθμῶν ἐν Κλ. Ἐ. Λ.
ἀμφορίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ *ἀμφορεύς*.
ἀμφορίτης ἀγών· ἀγὼν δρόμου καθ' ὃν οἱ δρομεῖς ἐβάσταζον ἀμφορέα, καὶ τὸ ἔπαθλον δὲ ἦτο ἐπίσης ἀμφορεύς.
ἀμφοτεράκις, ἐπίρ.· = *ἀμφοτέρως*, κατὰ δύο τρόπους.
ἀμφοτέρη, ὡς ἐπίρ. (*ἀμφότερος*)· καὶ κατὰ τοὺς δύο τρόπους (λατ. **utrimque**).
ἀμφοτερίζω· εἶμαι κατὰ δύο τρόπους χρήσιμος.
ἀμφοτερό-βλεπτος, *ον*· ὁ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη βλέπων, προφυλακτικός, ἀναποφάσιστος.
ἀμφοτερό-γλωσσος, *ον*· ὁ δίγλωσσος, ὁ κατ' ὁμφοτέρους τοὺς τρόπους ὁμιλῶν, διττῶς λαλῶν.
ἀμφοτερο-δέξιος, *ον*·=*ἀμφιδέξιος* (βλ. λ.).
ἀμφοτερο-δεξιότης, ἡ=ἐπιδεξιότης,
ἀμφοτερό-πλους, *-ουν*· ὁ ἀμφοτέρωθεν πλευστός. 2) ὡς οὐσ. *τὸ ἀμφοτερόπλουν* (ἐνν. *ἀργύριον* ἢ *δάνειον*)=ναυτοδάνειον ἐπὶ ὑποθηκεύσει τοῦ πλοίου, ὁπότε ὁ δανειστὴς διέτρεχε τὸν κίνδυνον δι' ἀμφότερα τὰ ταξίδια (τοῦ ἀπόπλου καὶ τῆς ἐπιστροφῆς).
ἀμφότερος, *α, ον* (*ἄμφω*), λατ. **uterque**· καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος· ***κατ' ἀμφότερα*** = ἀμφοτέρωθεν, καὶ κατὰ τὰς δύο πλευρὰς (ἀπόψεις, μέρη) (λατ. **utrimque**)· ***ἐπ' ἀμφότερα***=πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη (λατ. **in utramque partem**). Ἐκ τούτου τὸ
ἀμφοτέρωθεν, ἐπίρ.· ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἢ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη (λατ. **ex utraque parte, utrimque**)· καὶ ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα.
ἀμφοτέρωθι, ἐπίρ.· κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη.
ἀμφοτέρως, ἐπίρ.· κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους. Καὶ
ἀμφοτέρωσε, ἐπίρ.· πρὸς (εἰς) ἀμφότερα τὰ μέρη.
ἀμφ-ουδίς, ἐπίρ. (*ἀμφὶ*+*οὖδας*)· ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἀπὸ χαμαί, πάλιν πρὸς χαμαί, τ. ἔ. γύρω ἀπὸ χάμω.
Ἔτυμ. : Κατὰ τὸν **Bechf., lexil** 42 γραπτέον ***ἀμφωδὶς*** =ἀπὸ τὰ δύο αὐτιά, διότι αὐτὴ ἡ ἐνν. ἁρμόζει εἰς τὸ ὁμηρ. χωρίον ρ. 235-7· ***ἀμφωδὶς*** ⟨***ἀμφωϝαδὶς*** (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«ἐξωβάδια· ἑνώτια. Δάκωνες»*** βλ. καὶ ***ἑνωπαδὶς***=κατὰ πρόσωπον).
ἀμ-φράσσαιτο, ποιητ. Εὐκτ. ἀορ. α' ἀντὶ τοῦ ***ἀναφράσσαιτο*** (τοῦ ***ἀναφράζομαι***).
ἀμφ-υλάω· περιυλακτῶ, ὑλακτῶ τινα.
ἀμφ-ύπαρκτος, *ον*· ὁ ἀμφοτέρωθεν ὑπάρχων.
ἀμ-φύω, ποιητ. ἀντὶ τοῦ ***ἀναφύω***.
"ΑΜΦΩ, *τώ, τά, τώ,* ὡσ. *οἵ, αἱ, τά*· Γεν. καὶ Δοτ. *ἀμφοῖν*· καὶ οἱ δύο ὁμοῦ, ἀμφότεροι (λατ. AMBO). [τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὴν πρόθεσιν ***ἀμφί***, ἣν βλ.].
ἀμφ-ώβολος, ὁ (*ἀμφὶ*+*ὀβολός*)· ἀκόντιον ἢ ὀβελὸς (σούβλα) μὲ διπλῆν αἰχμήν.

ἀμφ-ώδων, *-οντος,* ὁ, ἡ (*ἀμφὶ*+*ὀδούς*)· ὁ ἔχων ὀδόντας εἰς ἀμφοτέρας τὰς σιαγόνας.— **II** ὡς οὐσ. ὁ ὄνος.

ἄμφ-ωμος, *ες* (*ἀμφὶ* + *οὖς*) = *ἄμφ-ωτος* (ϐ βλ.)· ὁ ἔχων δύο ὦτα, τ. ἔ. δύο λαβάς.

ἄμφ-ωτις, *-ιδος,* ἡ (*ἀμφὶ* + *οὖς*)· καὶ *ἀμφωτίς*· καδίσκος μὲ δύο λαβάς (δίωτος) || μάλλινον ἢ δερμάτινον κάλυμμα τῶν ὤτων, προφυλακτήριον τῶν πυκτῶν.

ἄμφ-ωτος, *ον* (*ἀμφὶ*+*οὖς*)=*ἀμφώης* (ϐ βλ.)· ὁ ἔχων δύο ὦτα, ἤτοι δύο λαβάς.

ἀμῷεν ἀντὶ **ἀμάοιεν,** γ' πληθ. ἐν. Εὐκτ. τοῦ *ἀμάω* (ϐ βλ.).

ἀ-μώμητος, *ον* (α στερ.+*μωμέομαι*)· ὁ μὴ μωμηθείς (μὴ ψεχθείς), ἄμεμπτος, ἄψογος· ἐπίρ. *-τως*= ἀψόγως.

ἀμωμίς, *-ίδος,* ἡ· εἶδος φυτοῦ ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ *ἄμωμον* (βλ. λ.).

ἄ-μωμον, τό (λατ. amōmum)· ἰνδικὸν ἀρωματικὸν φυτόν.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἑϐρ. **hamōm.* Τὸ δὲ *κιννάμωμον* ἐκλήθη οὕτω (ἀντὶ τοῦ *κιννάμωνον*) κατὰ παρετυμολογίαν πρὸς τὸ *ἄμωμος*=ἄψογος· πρβλ. Ἑϐρ. qinnāmōn, κοιν. κανέλλα.

ἄ-μωμος, *ον* (α στερ. + *μῶμος*)· ὁ ἄνευ μώμου, τ.ἔ. ἄνευ ψόγου, ἐλαττώματος, ἄψογος.

ἀμωμότης, *ἡ*· ἀγνότης.

ἀμωρέα, ἡ· εἶδος ραφανίδος.

ἀμῶς, ἀττ. *ἄμως,* ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἀπηρχ. *ἀμός*=*τις,* κυρ. ἐν συνθέσει: *ἀμωσγέπως* (ἢ *ἀμῶς γέ πως*)=κατὰ ἕνα οἱονδήποτε τρόπον [⟨*sjm̥_ βλ. *ἀμός*· πρβλ. σανσκρ. samah, γοτθ. sum-s].

ἄμωτον, τό· = *καστάνειον* (βλ. λ.).

ᵃΑΝ, τροπολογικὸν (ἢ δυνητικὸν) μόριον, χρησιμοποιούμενον ὡς τὰ ἐπ. καὶ λυρ. μόρια *κε, κεν* (δωρ. *κᾶ*). Ἡ χρῆσις τοῦ μορίου τούτου εἶναι ποικίλη, ἡ δὲ σημ. αὐτοῦ ὁρίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς συντάξεως, ἐν ᾗ ἀπαντᾷ. Τὸ *ἄν* ἔχει βραχὺ τὸ *α*. Οὐδέποτε συντάσσεται μετὰ ἐνεστ. ἢ πρκ. ὁριστ. οὔτε μετὰ προστακτ.

Δύο χρήσεις τοῦ *ἄν* δύνανται νὰ διακριθῶσι: Α' *Ἐν τῇ ὑποθέσει,* ἐν συνδυασμῷ μετὰ λέξεων δηλωθετ., ἀναφορ., χρον. καὶ τελικῶν. Β' *Ἐν τῇ ἀποδόσει.* Καὶ δή:

Α'. ΕΝ ΤΗ ΥΠΟΘΕΣΕΙ. **I.** ΜΕΘ' ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ. Ὁ *ἄν* ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ μόριον, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται τὸ ῥῆμα, παρὰ εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ῥῆμα. Γενικῶς μεθ' Ὑποτ. τὸ μόριον *ἂν* ἀναφέρεται εἰς μελλοντικὴν ἔννοιαν, συνοδεύει δὲ ἢ τὸν ὑποθ. *εἰ* (καὶ λέγεται δι' αὐτὸ εἰδικώτερον *ὑποθετικὸς ἄν*), ἢ ἀναφορ. καὶ χρον. λέξεις (ἐνίοτε δὲ καὶ τελικοὺς συνδ.), ὁπότε λέγεται *ἀοριστολογικὸς ἄνι εἰ+ἄν=ἐάν, ἤν, ὅς ἄν, πρὶν ἄν, ἕως ἄν, ὅπως ἄν, ἐπεὶ+ἄν = ἐπεὰν — ἐπήν, ὅτε+ἄν = ὅταν, ἐπειδή+ἄν=ἐπειδάν, ὁπότε+ἄν=ὁπόταν.* Τὸ *ἂν* ὡς ὑποθ. μὲν ἐμφαίνει τὸ προσδοκώμενον, ὡς ἀοριστολογ. δὲ σημαίνει ἀόριστον ἐπανάληψιν: *ὅς ἄν*=οἱοσδήποτε, ὁποιος καὶ ἄν· *ὅπου ἄν* = εἰς οἱονδήποτε μέρος· *ὁπόταν* = εἰς οἱονδήποτε περίστασιν. — **II** ΜΕΤ' ΕΓΚΤΙΚΗΣ, σπαν. παρὰ ποιηταῖς, ὡς μεθ. Ὑποτ. Ἐν τῇ συντάξει ταύτῃ τὸ μόριον *ἄν* δὲν ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' ἔχει ἔννοιαν ἀοριστολογικὴν (καθὼς καὶ ὁ *κεν*): *ὥς κε... δοίη δ' ᾧ κεν ἐθέλῃσι*=ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς ὁντινα θὰ ἤθελεν. — **III** ΜΕΘ' ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ εἰσαγομένης ὑπὸ τοῦ *εἰ,* ἀλλὰ σπαν. καὶ μόνον παρὰ ποιηταῖς: μετὰ Ὁριστ. μέλλ. ὡς μετὰ Ὑποτ. (:οἵ *κέ μετιμήσουσι*), ἅπαξ δὲ μετὰ Ὁριστ. παρῳχ. χρόνου (Ἰλ. Ψ 526): *εἰ δέ κεν ἔτι προτέρω ἐγένετο δρόμος.*

Β'. ΕΝ ΤΗ ΑΠΟΔΟΣΕΙ. Ἐν ταύτῃ ὁ *ἄν* ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα, καὶ δηλοῖ ὅτι ἡ ἐν τῷ ῥήματι περιεχομένη ἔννοια ἐξαρτᾶται ἐκ τινος ὅρου ἐκφραζομένου ἢ ὑπονοουμένου. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὁ *ἄν* λέγεται συν. *δυνητικός,* καὶ τίθεται ἵνα μετριάσῃ τὴν δογματικότητα τῆς Ὁριστικῆς. Οὕτω: *ἦλθεν*=ἦλθε (λέγεται δηλ. ὡς κάτι τὸ συμϐάν, ὡς πραγματικὸν καὶ ϐέϐαιον, καὶ οὐχὶ ὑπὸ ὅρους)· ἐν ᾧ *ἦλθεν ἄν*=ϑὰ εἶχεν ἔλθῃ, ἠδύνατο νὰ εἶχεν ἔλθῃ (λέγεται δηλ. τοῦτο ὡς κάτι τὸ ὁποῖον **συμϐαίνει ἢ εἶναι δυνατὸν νὰ συμϐῇ, ὑπὸ ὅρους ὅμως,** εἴτε ῥητῶς ἐκφραζομένους εἴτε ὑπονοουμένους. Ὁμοίως: *ἔλθοι*=εἴθε νὰ ἔλθῃ—ἐν ᾧ: *ἔλθοι ἄν*=ϑὰ ἤρχετο (ὑπό τινας ὅρους), καὶ ἑπομ. δυνατὸν νὰ ἔλθῃ.

Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ (δηλ. ἐν τῇ ἀποδόσει) ὁ *ἄν* εἰδικώτερον συντάσσεται:

I ΜΕΘ' ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ, καὶ δή: 1) ***μετὰ μέλλ.*** (ἀλλὰ μόνον παρὰ ποιηταῖς), ὅτε ὁ *ἄν* (ἢ ὁ *κεν*) δηλοῖ ὅτι ϑὰ συμϐῇ τι ἀσφαλῶς, ἂν προηγουμένως συμϐῇ κάτι ἄλλο: *ὅ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι* = καὶ ἀσφαλῶς ϑέλει ϑυμώσει ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον (εἰς ὁποιον) ϑέλω ὑπάγει. — 2) ***Μετὰ παρατ. ὁ ἄν (κεν)*** δηλοῖ τὴν συχνὴν ἐπανάληψιν πράξεώς τινος ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας (κάτι ποὺ ϑὰ συνέϐαινε πάντοτε...): *ἔλεγεν ἄν*=ϑὰ ἔλεγεν (ὁσάκις δηλ. ϑὰ εὑρίσκεν εὐκαιρίαν)—*κλαίεσκεν ἄν* = ϑὰ ἐξηκολούϑει νὰ κλαίῃ (ἄν...).—3) ***Μετὰ ἀορίστου ὁ ἄν*** ἐκφράζει τι τὸ ὁποῖον ϑὰ εἶχε συμϐῇ εἰς μίαν ὡρισμένην περίστασιν (ὑπὸ κάποιον ὅρον): *εἶπεν ἄν*=ϑὰ εἶχεν εἴπει. — **II** ΜΕΘ' ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ, ἀλλὰ μόνον παρὰ ποιηταῖς· ἡ ἐπ. Ὑποτακτ. ἄλλως τε ἐν κυρίαις προτάσεσιν χρησιμοποιεῖται ὡς ὁ μέλλ. τῆς Ὁριστ., διὸ καὶ προσλαμϐάνει τὸν *ἄν (κεν)* ὡς ἐκεῖνος: *εἰ δέ κε μὴ δῴησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι*=ἂν ὅμως δὲν δώσῃ, ϑὰ τὴν πάρω μόνος μου.—**III** ΜΕΤ' ΕΥΚΤΙΚΗΣ· τὸ μόριον *ἄν* μετὰ τῆς ἐγκλίσεως ταύτης μετατρέπει τὴν *εὐχὴν* τῆς ἁπλῆς Εὐκτικῆς εἰς ϐεϐαίωσιν ὑπὸ ὅρους. Οὐδέποτε συντάσσεται μετὰ Εὐκτικῆς μέλλοντος. Ἡ τοιαύτη σύνταξις δηλοῖ, ὅτι ἂν ἡ διὰ τῆς ὑποθέσεως ἐκφραζομένη ἔννοια ἦτο δυνατή, ἡ ἔννοια τῆς ἀποδόσεως ϑὰ ἐπηκολούϑει ὡς ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα: *εἰ ἐνιγκαῖον εἴη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἑλοίμην ἄν ἀδικεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν* =ἐάν...ϑὰ προετίμων τότε ἑξάπαντος νά...· ἐνίοτε ἡ δυνητικὴ Εὐκτ. ἐν τῇ ἀποδόσει κεῖται ἀντὶ ἐμμέσου καὶ ἠπίας προσταγῆς, ἢ ἀντὶ παρακλήσεως: *χωροῖτ' ἂν εἴσω* =ὁρίστε μέσα, περάστε· *κλύοις ἄν ἤδη* = ἄκουσε τώρα, σὲ παρακαλῶ· *κομίζοις ἄν σεαυτόν*=«ἄδειασέ μας τὴ γωνιά» (κυρ. «ἠμπορεῖς νὰ μᾶς ἀδειάσῃς τὴ γωνιά»).—**IV** ΜΕΤ' ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΗΣ, τὰ ὁποῖα τότε (μετὰ τοῦ *ἄν* δηλ. συντεταγμένα) ἰσοδυναμοῦσι πρὸς δυνητικὴν Ὁριστικὴν ἢ δυνητικὴν Εὐκτικήν. Τίϑεται δὲ *ἀπρφ.* ἢ *μτχ.* μετὰ τοῦ *ἄν* ἀντὶ *Ὁριστ.* ἢ *Εὐκτ.* μετὰ τοῦ *ἄν,* ὁσάκις προηγεῖται ῥῆμα συντασσόμενον μετ' ἀπρφ. (δοξαστικόν, λεκτικόν, ϐουλητικόν, δυνητικόν) ἢ συντασσόμενον μετὰ μτχ. (γνωστικόν, αἰσθήσεως σημαντικὸν κλπ.). Ἔστωσαν δύο παραδείγματα πρὸς διευκρίνησιν: *φησὶν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἄν εἶναι εἰ τοῦτο πράξειαν*=λέγει ὅτι ϑὰ ἦσαν ἐλεύϑεροι, ἐὰν ἤϑελον πράξει τοῦτο (τὸ ἀπρφ. λόγῳ τῆς ἐξαρτήσεώς του ἐκ τοῦ *φησιν*)—*οἶδα αὐτοὺς ἐλευθέρους ἄν ὄντας εἰ ταῦτα πράξειαν*=γνωρίζω ὅτι ϑὰ ἦσαν ἐλεύϑεροι ἂν ἤϑελον πράξῃ ταῦτα (ἐνταῦϑα *μτχ.*+*ἄν* λόγῳ τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τοῦ *οἶδα*). Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ δυνητ. ἀπρφ. *εἶναι ἄν* καὶ ἡ δυνητ. μτχ. *ὄντας ἄν* ἰσοδυναμοῦσι πρὸς δυνητ. Εὐκτ. *εἶεν ἄν.* Ἐὰν ἀντὶ τοῦ *πράξειαν* τεϑῇ ἡ Ὁριστ. *ἔπραξαν,* τότε τὸ δυνητ. ἀπρφ. καὶ ἡ δυνητ. μτχ. (*εἶναι ἄν — ὄντας ἄν*) κεῖνται ἀντὶ δυνητ. Ὁριστ. *ἦσαν ἄν.*

Γ'. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. **1** ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝ. Ἐν τῇ *ὑποθέσει* ὁ *ἄν,* ὁσάκις δὲν εἶναι συγκεχωνευμένον μετὰ τῶν σχετικῶν μορίων (*ἐάν, ὅταν, ἐπειδὰν* κλπ.), χωρίζεται ἀπ' αὐτῶν μόνον διὰ μονοσυλλάϐων λέξεων (*μέν, δέ, καί, τι, γάρ, νυ, περ.* κλπ.). Ἐν δὲ τῇ *ἀποδόσει* ὁ *ἄν* κεῖται ἢ πλησίον τοῦ ῥήματος, ἢ κατόπιν ἄλλης τινὸς ἐμφαντικῆς λέξεως, ἰδίᾳ δ' ἀναφορ., ἐρωτημ. καὶ ἀρνητ. λέξεως ἢ ἐπιϑ. ἢ ἐπίρ. Διὰ τοῦτο, ὁσάκις ὑπάρχουσιν ἐν τῷ λόγῳ δύο ἢ καὶ πλείονες ἐμφαντικαὶ λέξεις, ὁ *ἄν* δύναται νὰ ἐπαναληφϑῇ δίς (ἢ καὶ τρίς), ὁπότε ὁ πρῶτος προϊζεάζει τρόπον τινὰ περὶ τοῦ ἁπλῶς δυνατοῦ καὶ ἐνδεχομένου τῆς ἑπομένης ἰδέας, ὁ δὲ δεύτερος (καὶ τρίτος) σαφηνίζουσι τὸ προϋποδηλωϑὲν δυνατὸν γενέσϑαι. Ἡ τοιαύτη ἐπανάληψις τοῦ *ἄν* γίνεται κυρίως ὅταν εἶναι ἀνάγκη νὰ δηλωϑῇ εὐϑὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πραγματικότητος ἀλλὰ ἁπλῶς περὶ τοῦ δυνατοῦ γενέσϑαι, ἢ ὅταν μετὰ τὸν *ἄν* παρεμϐληϑῶσι πλείονες λέξεις καὶ ληφϑῇ τρόπον τινά: *ὥστ' ἄν, εἰ σθένος λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἄν—κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ'*

ἄν.— **II** ΠΑΡΑΛΕΙΨΙΣ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ. Ἐνίοτε ἐλλείπει τὸ ῥῆμα εἰς ὃ ἀνήκει ὁ **ἄν**, καὶ πρέπει νὰ ὑπονοηθῇ. Σύνηθες δ' εἶναι τοῦτο ἰδίᾳ εἰς τὰς περιφράσεις **πῶς γὰρ ἄν ;** (ἐνν. **εἴη**) — **πῶς οὐκ ἄν ;** (ἐνν. **εἴη**) — **ὥσπερ ἂν εἰ (ὡσπερανεί): φοβούμενος ὥσπερ ἂν εἰ παῖς** (=**ὥσπερ ἂν ἐφοβήθη εἰ παῖς ἦν**) — **ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅποι ἂν καὶ ὑμεῖς** (ἐνν. **ἴοιτε**).— **III** ΠΑΡΑΛΕΙΨΙΣ ΤΟΥ ΑΝ. Ὁσάκις ἡ ἀπόδοσις ἀποτελεῖται ἐκ πλειόνων ὁμοταγῶν προτάσεων κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλισιν ἐκφερομένων, ὁ **ἄν** συνήθως τίθεται μόνον ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐξυπακούεται ἐν ταῖς λοιπαῖς.

ἄν, σύνδ. (ἰων.-αττ.) = **ἐάν,** μετὰ Ὑποτ. [ᾰ] ["ἂν ⟨*αἰ-ἄν (βλ. **ἐάν**)· πρβλ. λατ. **an,** γοτθ. **an.**].

ἀν- ἢ **ἀν-,** συντετμ. ἐπ. τύπος τῆς προθ. **ἀνά** [ᾰ] ἰδίᾳ πρὸ τῶν ὀδοντοφώνων : **ἀνδαίω** = ἀναδαίω (πρὸ τῶν οὐρανικῶν **αγ : ἄγ γύαλα=ἀνὰ γύαλα,** καὶ πρὸ τῶν χειλικῶν **αμ : ἄμ βωμοῖσι = ἀνὰ βωμοῖσι, ἄμ πέτραις=ἀνὰ πέτραις, ἀμ-μένω=ἀναμένω**)· βλ. **ἀνά.**

ἄν, συντετμ. τύπος ἐκ τοῦ **ἄνα** (βλ. λ.) ἀντὶ **ἀνέστη** (ὅπως **ἔνι** ἀντὶ **ἔνεστι**)· ἔστη ὄρθιος, ἐσηκώθη.

ἀν-, ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **α** στερ. πρὸ φωνήεντος : **ἀν-αίτιος, ἀν-ώδυνος** (βλ. **α-** στερ.).

'ΑΝΑ', Πρόθ. συντασσομένη μετὰ Γεν., Δοτ. καὶ Αἰτ., χρησιμοποιουμένη καὶ μὲ τὰς μορφὰς **ἀν-, ἀγ-, ἀμ-** (ἀναλόγως τοῦ ἀρχικοῦ συμφ. τῆς ἑπομ. λ. : πρὸ ὀδοντ. **ἀν-,** πρὸ οὐραν. **αγ-,** πρὸ χειλ. **ἀμ-**· βλ. ἀνωτ. **ἂν-** ἢ **ἀν-**)· ἐν τῇ γενικῇ τῆς σημασίᾳ εἶναι ἀντίθ. τῆς πρόθ. **κατά.** — **I** ***Μετὰ Γενικῆς*·** ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι· μόνον ἐν τῇ Ὀδυσ. καὶ δὴ ἐν φράσεσιν, οἷα **ἡ ἂν δ' ἄρα νηὸς βαῖνε**=ἐπέβαινεν, ἐπεβιβάζετο ἐπὶ τοῦ πλοίου, κ. ἀ.— **II** ***Μετὰ Δοτικῆς*·** ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι (ἄνευ τῆς ἐννοίας τῆς κινήσεως) : **ἀν ἵπποις—ἄμ βωμοῖσι—ἀνά τε ναυσὶ καὶ σὺν ὅπλοις—ἄμ πέτραις.**— **III** ***Μετὰ Αἰτιατικῆς*·** ἡ σύνταξις αὕτη εἶναι ἡ συνηθεστέρα τῆς **ἀνά** (μετὰ συνυποδηλουμένης κινήσεως πρὸς τὰ ἄνω). **1)** ***ἐπὶ τόπου*·** ἐπάνω, πρὸς τὰ ἐπάνω, ἀπὸ κάτω ἕως τὴν κορυφήν, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν : **ἀνὰ τὴν Ἑλλ.—ἀνὰ στρατὸν—ἀν' ὅμιλον— ἀνὰ τὸν ποταμόν.** **2)** ***ἐπὶ χρόνου*·** καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τινος : **ἀνὰ νύκτα—ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν — ἀνὰ τὸν πόλεμον.**— Ἐνίοτε κεῖται μετὰ διανεμητικῆς ἐνν. : **ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν** = κάθε ἡμέραν—**ἀνὰ πᾶν ἔτος.** **3)** ***Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν*** σημ. διανομὴν ἢ μερισμόν : **κρέα εἴκοσιν ἀν' ἡμιωβολιαῖα**= 20 τεμάχια κρέατος πρὸς ἡμίσυν ὀβολὸν ἕκαστον—**τῶν ἀν' ὀκτὼ τῶβολοῦ** = ἐκ τῶν πωλουμένων ὀκτὼ εἰς τὸν ὀβολὸν—**ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας**=ὡδευσαν 5 παρασ. τὴν ἡμέραν—**ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον**= ἓν δηνάριον ἕκαστος.— **IV** ***Ὡς ἐπίρρημα*·** ἐκεῖ ἐπάνω, ὅλως διόλου, εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν ἐκεῖ ἐπάνω : ***μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν*** = ἐπάνω δὲ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἦσαν «τσαμπιὰ» ἀπὸ μαῦρα σταφύλια.— **V** ***Ἐν συνθέσει*·** ἐπάνω εἰς, πρὸς τὰ ἐπάνω, ἐπάνω, (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **κατά**) : **ἀναβαίνω, ἀναβλέπω, ἀνίστημι·** ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ ἔνν. τῆς αὐξήσεως ἢ ἐνισχύσεως (: **ἀνακρίνω**), τῆς ἐπαναλήψεως (: **ἀναδιδάσκω, ἀναγιγνώσκω**)· ὡς. καὶ ἡ ἔνν. τοῦ ὀπίσω : **ἀναχωρέω, ἀνανεύω, ἀναποδίζω** (λατ. **re-, retro-**)· ἡ τελευταία αὕτη ἔνν. πηγάζει ἐκ φράσεων οἷα ἡ : **ἀνὰ ῥόον**=πρὸς τὰ ἐπάνω, δηλ. ἐναντίον τοῦ ρεύματος, ἤτοι πρὸς τὰ ὀπίσω. [ᾰ̓νᾰ̓] [**ἀνὰ** ⟨ἰαπ. ***ανᾱ**· πρβλ. ἑλλ. **ἄνω,** λατ. **an-helare,** γοτθ. **anā,** ὁσκ.-ουμβρ. **an-**].

ἄνα, ἀντὶ **ἀνά-στηθι**· ἐγέρθητι! «σήκω»! (γεγραμμένον κατ' ἀναστροφήν).

ἄνα, κλητ. τοῦ **ἄναξ** (βασιλεύς), ἀείποτε μόνον ἐπὶ προσφωνήσεως θεῶν.

ἀνάβᾶ, ἀττ. ἀντὶ **ἀνάβηθι,** Προστ. ἀορ. β' τοῦ **ἀναβαίνω.**

ἀνα-βάδην, ἐπίρ. (**ἀναβαίνω**)· «ἀναβαίνοντας» ἐπάνω, ὑψηλά, «ὄντας» ἐπάνω, ὑψηλὰ (ἀντίθ. τῷ **κατα-βάδην**) ‖ μὲ τὰ πόδια ἄνω.

ἀνα-βάδον, ἐπίρ.· δι' ἐπιβάσεως, «καβαλλικευτά».

ἀνα-βαδμικός, ή, όν· ὁ βαθμηδόν, δηλ. κατὰ βαθμίδας ἀναβαίνων.

ἀνα-βαθμίς, -ίδος, ἡ· ἡ βαθμίς, (τὸ σκαλοπάτι) (Ἐβδ.).

ἀνα-βαθμός ὁ (**ἀναβαίνω**)· κλῖμαξ (κυρ. μέσον ἀναβάσεως), σκαλοπάτι (βαθμίς).— **II** Ἐν τῇ **ἐκκλησ.** γλώσσῃ **ἀναβαθμοὶ** εἶναι διάφορα ἀντιφωνικὰ τροπάρια· πᾶς ἦχος ἔχει τοὺς ἀναβαθμούς του· οἱ **ἀναβαθμοὶ** διαιροῦνται εἰς τρία μέρη, ἅτινα καλοῦνται **ἀντίφωνα.**

ἀνα-βάθρα, ἡ (**ἀνὰ**+**βάθρον**)· ἀνεμόσκαλα‖ὑψηλὸν κάθισμα.

ἀνα-βαίνω, μέλ. **-βήσομαι**· ἀόρ. β' **ἀνέβην**· ὡσ. μέσ. ἀόρ. α' **ἀνεβησάμην,** ἐπ. γ' ἑν. **ἀνεβήσετο**· πρκ. **ἀνα-βέβηκα.**— **I** ἀμτβ. ἀνεβαίνω, πηγαίνω ἐπάνω, βαίνω πρὸς τὰ ἐπάνω, ἀναβαίνω εἰς πλοῖον, ἐπιβαίνω, ἐπιβιβάζομαι πρὸς ἀπόπλουν.— **II** ἐν τῷ ἀορ. α' **ἀνέβησα** ἔχει μτβ. σημ., κάμνω τινὰ νὰ ἀναβῇ, τὸν ἀνεβάζω, κυρ. τὸν ἐπιβιβάζω ἐπὶ πλοίου.—**Παθ.,** μτχ. ἀορ. α' **ἀναβαθείς**· ἵππος ἐφ' οὗ ἔχει τις ἀναβῇ (ἱππεύσει)· οὕτω καὶ ἡ μτχ. πρκ. **ἀναβεβαμένος** (ἐπὶ ἵππων), ὁ ἔχων ἤδη τὸν ἱππέα ἐπὶ τῆς ράχεως.

ἀνα-βακχεύω, μέλ. **-σω** (**ἀνὰ** + **Βάκχος**)· διεγείρω, ἐξάπτω, εἰς βακχικὴν μανίαν, καθιστῶ τινα ἐκμανῆ, τὸν ἐνθουσιάζω. **2)** ἀμτβ. περιέρχομαι εἰς βακχικὴν μανίαν, καταλαμβάνομαι ἀπὸ βακχικὸν οἶστρον.

ἀνα-βακχιόω·=**ἀναβακχεύω** (ὃ βλ.).

ἀνα-βάλλω, μέλ. **-βᾰ̈λῶ**· πρκ. **-βέβληκα**· ῥίπτω ἐπάνω, ἀναβιβάζω.— **II** ῥίπτω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναστέλλω, «ἀναβάλλω».— Μέσον, ἀνακρούομαι, ἀνακρούω, προανακρούω, κάμνω ἔναρξιν τοῦ ᾄδειν.— **III** ἀναβάλλω, ἐπιβραδύνω, καθυστερῶ, ἀργοπορῶ (ὡς ἐνεργ. καὶ μέσ.).— **IV** ὡς μέσ., ῥίπτω τὰ ἱμάτιόν μου ἢ τὸ ἐπανωφόριόν μου ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους μου, ἐνδύομαι.

ἀνα-βαπτίζω, μέλ. **-σω**· βυθίζω κατ' ἐπανάληψιν ‖ βαπτίζω ἐκ νέου.

ἀνα-βάπτω· βάπτω (βρέχω) ἐκ νέου. **2)** βάπτω (κηλιδώνω) τὰς χεῖράς μου.

ἀνα-βᾶς, ᾶσα, άν, μτχ. ἀορ. β'. τοῦ **ἀναβαίνω.**

ἀνα-βάσιμος, ον· εἰς ὃν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ.

ἀνα-βάσιον, τό·=**ἀνάβασις** (βλ. λ.) ‖ φυτόν τι παρὰ Διοσκ. λεγόμενον καὶ **ἵππουρις.**

ἀνά-βᾰσις, -εως, ἡ (**ἀναβαίνω**)· τὸ ἀνέρχεσθαι, ἀναβαίνειν, τὸ ἀνέβασμα. **2)** ἐκστρατεία ἀπὸ τὰ παράλια πρὸς τὰ μεσόγεια, κυρ. πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἀσίας, ὡς ἐκείνη τοῦ νεωτέρου Κύρου, ἣν περιγράφει ὁ **Ξενοφῶν** ἐν τῇ **«Ἀναβάσει»** του. **3)** Ἡ ὕψωσις (ἐξόγκωσις) τῆς στάθμης τῶν ὑδάτων ποταμοῦ.— **II** Ὁδὸς φέρουσα πρὸς τὰ ἄνω, ἀνάβασις (δηλ. ἀνηφορικὸς δρόμος) πρὸς τὴν κορυφὴν ὄρους π. χ. ἢ πρὸς πύργον.

ἀνα-βασμός, ὁ·=**ἀναβαθμὸς** (βλ. λ.).

ἀνα-βασσαρέω·=**ἀναβακχεύω** (βλ. λ.).

ἀνα-βαστάζω· ἀνεγείρω, σηκώνω ἐπάνω, βαστάζω, φέρω.

ἀνα-βαστακτήρ, -ῆρος, ὁ· ὁ ἀναβαστάζων, ὁ ὑποβαστάζων.

ἀνα-βάστασις, -εως, ἡ· τὸ ἀναβαστάζειν.

ἀνα-βατέος, α, ον· ὃν πρέπει νὰ ἀναβῇ τις.

ἀνα-βατήριον, τὸ (ἐνν. **ἱερόν**)· θυσία ἣν ἐτέλουν ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβιβασθῶσι πλοίου πρὸς ἀπόπλουν ‖ ὑπόβαθρον, ὑποπόδιον.

ἀνα-βάτης, ποιητ. **ἀμβάτης, -ου, ὁ** (**ἀναβαίνω**)· ὁ ἀναβαίνων, ὁ ἀναβάς· ἰδίως ὁ Ἱππεύς, ὁ ἀναβαίνων ἐπὶ ἵππου. Ὥσ. **ἀναβάτης** ἐλέγετο **καὶ** ὁ «ἵππος ὀχευτής», τὸ βαρβᾶτο δηλ. ἄλογο.

Ἀναβατιανός, ὁ· οὕτω ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν αἱρετικῶν Καϊανιτῶν βιβλίον τι περιέχον **«ἃ εἶδεν ὁ Παῦλος καθ' ὃν ἀνέβη καιρὸν εἰς τρίτον οὐρανόν».**

ἀνα-βᾰτικός, ή, όν (**ἀναβαίνω**)· ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ ἀναβαίνειν, ὁ ἔμπειρος ἀναβάτης. **2)** ὁ βαθμηδὸν ἀνερχόμενος πυρετός.

ἀνα-βᾰ̓τός, ποιητ. **ἀμβατός, ὀν** (**ἀναβαίνω**)· ὁ ἐφ' οὗ δύναταί τις ν' ἀναβῇ, εὐκολοανέβατος. **2)** ἐν τῇ χριστ. γλώσ. ἔνζυμος ἄρτος.

ἀνα-βέβηκα· πρκτ. τοῦ **ἀναβαίνω.**

ἀνα-βέβρῠχεν, πρκ. ἑνὸς ἀπηρχαιωμ. ***ἀναβρύχω**· ἀναπηδῶ, ἀνακοχλάζω.

ἀνά-βηδι, ἀνα-βῆναι, Προστ. καὶ Ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀνα-βαίνω.**

ἀνά-θηξις, ἡ· ἀπόχρεμψις.
ἀνα-θήσσω = *βήχω*· ἐκβάλλω φλέγματα ἐκ τῶν πνευμόνων.
ἀνα-βἰβάζω, μέσ. μέλ. *ἀνα-βιβάσομαι,* ἀττ. *-βιβῶμαι*· ἀόρ. α' *ἀνεβίβασα,* μέσ. *-ασάμην*· ἐνεργ. τοῦ *ἀναβαίνω*· κάμνω τινά νά ἀναβῇ. 1) ἀναβιβάζω τινά ἐπί τῶν νώτων ἵππου («τόν ἀνεβάζω ἐπάνω στό ἄλογο»). 2) σύρω πλοῖον ἀπό τήν θάλασσαν εἰς τήν ξηράν (τό «βγάζω στή στεριά»). 3) Μέσ. *ἀναβιβάζομαί τινα ἐπὶ τὴν ναῦν* = τόν ἐπιβιβάζω εἰς τό πλοῖον διά ταξίδιον 4) ὡς δικανικός ὅρος, προσάγω εἰς τό δικαστήριον ὡς μάρτυρα, τόν προσκαλῶ εἰς τό δικ. ὡς μάρτυρα, ἤ καί τόν ἀνεβάζω (τόν καθίζω) εἰς τό ἐδώλιον τοῦ κατηγορουμένου. Ἐκ τούτου τό
ἀνα-βιβᾱστέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει τις νά ἀναβιβάζῃ (*δεῖ ἀναβιβάζειν*).
ἀνα-βιβρώσκω· καταβροχθίζω.
ἀνα-βιόω, μέλ. *ἀναβιώσομαι*· ἀόρ. β' *ἀνεβίων,* ἀπρφ. *ἀναβιῶναι,* σπαν. ἀορ. α' *ἀνεβίωσα* (*ἀνά*+*βίος*)· ἐπανέρχομαι εἰς τήν ζωήν, ἀναζῶ ἐκ νέου.
ἀνα-βίωμα, τό· = τῷ ἑπομ.
ἀνα-βίωσις, *-εως,* ἡ (*ἀναβιόω*)· ἡ ἀνάκτησις τῆς ζωῆς, ἡ ἀνάρρωσις.
ἀνά-βιώσκομαι, ἀόρ. α' *ἀνεβιωσάμην,* ἀποθ.· ἐπαναφέρω τινά εἰς τήν ζωήν ‖ ὡσ. ὡς παθ. = *ἀναβιόω*=ἐπανέρχομαι εἰς τήν ζωήν, «ξαναζωντανεύω».
ἀνα-βλαστάνω, μέλ. *-βλαστήσω*· ἀόρ. β' *ἀνέβλαστον*· βλαστάνω ἐκ νέου, ἀναδίδω νέους βλαστούς (ἐπὶ φυτῶν) ‖ ἐπὶ πόλεως, ἀκμάζω.
ἀνα-βλάστημα, τό· τό ξαναφύτρωμα, νέος βλαστός, παραφυάς.
ἀνα-βλάστησις, *-εως,* ἡ· ἡ ἐκ νέου βλάστησις.
ἀνά-βλεμμα, *-ατος,* τό· βλέμμα ῥιπτόμενον πρός τά ἄνω, τό βλέπειν (ἀνασκοπεῖν, ἐξετάζειν) πρός τά ἄνω (ἤ πρός τά ὀπίσω).
ἀνα-βλέπω, μέλ. *-ψω*· βλέπω πρός τά ἄνω, σηκώνω τό βλέμμα. 2) στρέφω τό βλέμμα πρός τά ὀπίσω (πρός τό παρελθόν)· λατ. **respicere.**—‖ βλέπω ἐκ νέου, τ. ἔ. ἀνακτῶ τήν ὅρασίν μου. Ἐκ τούτου τό
ἀνά-βλεψις, *-εως,* ἡ (*ἀναβλέπω*)· ἡ ἀνάκτησις τῆς ὁράσεως.
ἀνα-βλήδην, ποιητ.-συντετμ. τύπος *ἀμβλήδην.* ἐπίρ. (*ἀναβάλλομαι*)· μετά αἰφνιδίων ἐκρήξεων, ἀθρόως. 2) μετά ἀναβολήν τινα, ὀψέ, σχολαίως, βραδέως. 3) ἐναλλάξ.
ἀνα-βληδόν, ἐπίρ.· ὡς ὅταν περιβάλληταί τις ἱμάτιον.
ἀνά-βλησις, *-εως,* ἡ (*ἀναβάλλω*)· ἀναβολή, παράτασις, καθυστέρησις.
ἀνα-βλύζω, μέλ. *-ὑσω*· ἀορ. α' *ἀνέβλυσα*· ἀναπέμπω, ἀναδίδω, ἀναβλύζω, χύνω πρός τά ἄνω· *ἀναβλύζειν ἔλαιον.* 2) ἀμτβ. χύνομαι μεθ' ὁρμῆς, ἐξορμῶ, ἀναβλύζω,πλημμυρῶ,ἐκχειλίζω, «ξεχειλίζω».
ἀνά-βλυσις, *-εως,* ἡ· ἐπὶ πηγῶν, ἡ ἄνοδος, ἐκροή ὕδατος, ἀνάβλυσις λεγόμενον καί σήμερον ἔτι.
ἀνα-βλυστάνω·=*ἀναβλύζω* (βλ. λ.).
ἀνα-βλύω·=*ἀναβλύζω* (βλ. λ.).
ἀνα-βλώσκω, ἀόρ. β' *ἀν-έμολον*· ἀνέρχομαι ‖ προχωρῶ πρός τά ὀπίσω.
ἀνα-βόᾱμα, τό· = *ἀναβόησις* (βλ. λ.).
ἀνα-βοάω, μέλ. *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *ἀνεβόησα,* ἰων. ἀπρφ. *ἀμβῶσαι* (ἀντὶ *ἀναβοῆσαι*)· φωνάζω, κράζω μεγαλοφώνως, ἀνακράζω ‖ μετ' αἰτ. πράγμ. κραυγάζω τι, ἤ δρηνῶ γοερῶς ἐπί τινι.—‖ μετά αἰτ. προσ., ἐπικαλοῦμαί τινα.
ἀνα-βόημα, τό·= *ἀναβόαμα* = *ἀναβόησις* (βλ. λ.).
ἀνα-βόησις, ἡ· κραυγή δυνατή, τό μεγαλοφώνως κραυγάζειν, ξεφωνητό.
ἀνα-βοθρεύω· ἀνασκάπτω, ἐκσκάπτω.
ἀνα-βολάδην, ποιητ. *ἀμβολάδην,* ἐπιρ. (*ἀναβολή*)· «ἀνακοχλάζοντας». — ‖ ὡς προοίμιον ἤ προανάκρουσμα μουσικοῦ μέλους. —‖‖ μέ ἀναβολάς, σιγά-σιγά (πρβλ. *ἀναβλήδην*).
ἀνα-βόλαιον, ἤ *-άδιον,* τό (*ἀναβάλλω*)· μανδύας.
ἀνα-βολάς, *-άδος,* ἡ (καί συντετμ. *ἀμβολάς* ὁ βλ.) (*ἀναβάλλω*)· χῶμα ἐρριμμένον ἐπάνω εἴς τι, ἀνάχωμα, ἐπίχωμα.
ἀνα-βολεύς, *-έως,* ὁ· ὁ βοηθῶν τινα νά ἀναβῇ ἐπί τοῦ ἵππου.
ἀνα-βολή, ποιητ. *ἀμ-βολή,* ἡ (*ἀναβάλλω*)· πᾶν ὅ,τι εἶναι συσσωρευμένον ἐπάνω, χωματοβούνι. 2) πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐρριμμένον γύρω ἀπό τι, ἐπανωφόρι, ἐπενδύτης. — ‖ ἀνύψωσις τῆς φωνῆς, προοίμιον, προανάκρουσμα. 2) ἀναβολή, παράτασις, ἐπιβράδυνσις, καθυστέρησις.
ἀνα-βολία, ἡ, ποιητ. *ἀμβολία* (*ἀναβολή*)· ἀναβολή, χρονοτριβή.
ἀνα-βολίδιον, τό· πήρα (σακκούλι) κρεμασμένη ἐκ τῶν ἀναβολέων.
ἀνα-βορβορύζω· γογγύζω μετά κραυγῆς, «μουρμουρίζω δυνατά».
ἀνα-βουκολέω· ἐξαπατῶ.
ἀνα-βράζω, ἀμτβ.· βράζω, ἀφρίζω· βλ. καί *ἀναβράσσω.*
ἀνά-βρασις, ἡ (καί *ἀναβρασμός,* ὁ, καί *ἀνάβρασμα,* τό)· τό βράζειν, τό ἀνακοχλάζειν.
ἀνα-βράσσω, ἀττ. *-ττω*· παθ. ἀόρ. α' *ἀνεβράσθην*· βράζω τι ἐντελῶς, καλά ‖ τό κάμνω νά κοχλάζῃ, νά ἀφρίζῃ, νά βράζῃ. Ἐκ τούτου τό
ἀνά-βραστος, *ον*· βεβρασμένος.
***ἀνα-βράχω,** ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ γ' ἐν. ἀορ. β' *ἀνέβρᾰχεν*· (ὁ βλ.).
ἀνα-βρέχομαι, παθ.· βρέχομαι ἐκ νέου.
ἀνα-βρομέω· βροντῶ ἠχηρῶς.
ἀνα-βροντάω· βροντῶ μετά πατάγου.
ἀνα-βροχίζω· ἐξάγω διά βρόχου τάς βλεφαρίδας (τά τσίνορα).
ἀνα-βροχισμός, ὁ· ἡ διά βρόχου ἐξαγωγή τῶν βλεφαρίδων‖ἐγχείρησις πρός θεραπείαν τριχιάσεως.
***ἀνα-βρόχω,** ἀόρ. α' *ἀνέβροξα,* εὐκτ. *ἀναβρόξειε*· πρκ. *ἀναβέβροχα*· καταπίνω πάλιν, ἀναρροφῶ, καταρροφῶ (ἐπὶ τοῦ θαλασσίου ὕδατος τοῦ καταπινομένου καί ροχθοῦντος εἰς τήν Χάρυβδιν)· ὡσ. παθητ. μτχ. ἀορ. β' *ἀνα-βροχείς, -εῖσα, -ἐν* = ὁ ροφηθείς πάλιν πρός τά κάτω. Πρβλ. *καταβρόχω, βρόχω.*
ἀνα-βρυάζω, ἀόρ. α' *ἀνεβρύαξα*· φωνάζω δυνατά ἀπό χαράν, χρεμετίζω ἠχηρῶς (ἐπὶ ἵππων).
ἀνά-βρυτον, τό· ὕδωρ ἀναβρύον ἐκ σωλῆνος.
ἀνα-βρῠχάομαι, ἀποθ.· βρυχῶμαι δυνατά (μουγγρίζω δυνατά).
***ἀνα-βρύχω**· βλ. *ἀναβέβρυχε.*
ἀναβρύω· βλ. *ἀναβλύω.*
ἀνά-βρωσις, *-εως,* ἡ· καταβρόχθισις.
ἀνα-βρωτικός, *ή, όν*· ὁ καταβροχθίζων.
ἀνα-βῶσαι, ἰων. ἀντὶ *ἀναβοῆσαι,* ἀπρφ. ἀορ. τοῦ *ἀναβοάω.*
ἀνά-γαιον, τό·=*ἀνώγαιον.*
ἀνα-γαλλίς, *-ίδος,* ἡ· φυτόν τι, εἶδος γαλατσίδας.
ἀνα-γαργαρίζω (καί *-λίζω*)· κάμνω γαργάραν.
ἀνα-γαργάρισμα, τό· γαργάρα.
ἀνα-γαργάριστον, τό (καί *-λιστον*)· φάρμακον διά γαργάραν.
ἀν-αγγέλλω· διά τούς χρόνους βλ. *ἀγγέλλω*· φέρω ὀπίσω νέα περί τινος πράγματος, φέρω εἰδήσεις, ἀγγέλλω (λατ. **renuntiare**).
ἀν-άγγελος, *ον*· ἄνευ ἀγγέλου, ὅστις νά ἀναγγείλῃ.
ἀν-άγγελτος, *ον*· ὁ μή ἀναγγελθείς, ἀπόρρητος.
ἀνά-γειος, *ον*· ὁ ἀνά τήν γῆν, ὁ ὑπέρ τήν γῆν.
ἀν-αγείρω· συναθροίζω ἐκ νέου.
ἀνα-γελάω, μέλ. *-γελάσομαι* [ᾰ]· ἀόρ. α' *-εγέλᾰσα*· γελῶ δυνατά.
ἀνα-γεννάω, μέλ. *-ήσω*· γεννῶ ἐκ νέου, ἀναπαράγω, ξαναγεννῶ.
ἀνα-γέννησις, ἡ· ἀνάπλασις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου, ἀπό ἀσεβοῦς εἰς εὐσεβῆ (Ἐκκλ.).
ἀνα-γεννητικός, *ή, όν*· ἱκανός νά ἀναπαραγάγῃ.
ἀν-ᾱγέομαι, δωρ. ἀντὶ *ἀν-ηγέομαι.*
ἀνα-γεύω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἀνέγευσα*· δίδω εἴς τινα νά γευθῇ, νά δοκιμάσῃ.
ἀν-αγής, *ἐς* (α στερ.+*ἄγος*)· ὁ μή ἐναγής, καθαρός, ἁγνός.

ἀνα-γηρόομαι, ἀποθ.· φωνάζω δυνατά.

ἀνα-γιγνώσκω, μτγν. *ἀνα-γἰνώσκω*· μέλ. *ἀναγνώσομαι,* ἀόρ. β' *ἀνέγνων*· πρκ. *ἀνέγνωκα*· γνωρίζω ἐπακριβῶς. 2) γνωρίζω ἐκ νέου, ἀναγνωρίζω, ὁμολογῶ τι ὡς ἰδικόν μου (λατ. **agnoscere**). 3) διακρίνω, διαστέλλω, ἀντιδιαστέλλω||ἐντεῦθεν, διαβάζω. **II** ἐν τῇ ἰων. διαλ. ὁ ἀόρ. α' *ἀνέγνωσα* ἔχει μεταθ. σημ.: ἔπεισά τινα νὰ πράξῃ τι· ὡς. ὁ παθ. ἀόρ. α' *ἀνεγνώσθην*=ἐπείσθην, καὶ ὁ πρκ. *ἀνέγνωσμαι*= ἔχω πεισθῇ, εἶμαι πεπεισμένος (νὰ πράξω τι).

ἀναγκάζω, μέλ. *-άσω*· πρκ. *ἠνάγκακα* (*ἀνάγκη*)· βιάζω, ἐξαναγκάζω || ἐξαναγκάζω, κυρ. πείθων δι' ἐπιχειρημάτων || ὡσ. ἐξαναγκάζω διὰ βασανιστηρίων, ἑπομ. κατατρύχω τινά, ἐνοχλῶ τινα. 2) ἀποδεικνύω τὴν ὕπαρξιν ἀνάγκης. 3) μετὰ διπλῆς αἰτ., ἀναγκάζω τινὰ νὰ πράξῃ τι.

ἀναγκαίη, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἀνάγκη* (βλ. λ.).

ἀναγκαῖον, τό· κυρ. τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. οὐσ. λαμβανόμενον· τόπος περιορισμοῦ, εἱρκτή, φυλακή. 2) *αἰδοῖον*. 3) ἀφοδευτήριον.

ἀναγκαῖος, *α, ον,* ὡσ. *-ος, -ον* (*ἀνάγκη*)· ὁ ἐξ ἀνάγκης ἢ διὰ τῆς βίας (ὢν ἢ γινόμενος): **I** ἐνεργ., ὁ ἐξαναγκάζων, πιέζων, ἀσκῶν βίαν: *ἡμαρ ἀναγκαῖον*=ἡ ἡμέρα τῆς βίας, τοῦ ἐξαναγκασμοῦ=*δούλιον ἦμαρ*=ὁ βίος τοῦ σκλαβωμένου. 2) πιεστικός, πειστικός. 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἀναγκαστικός, ὑποχρεωτικός (νὰ γίνῃ).— **II** παθητ. ἐξηναγκασμένος, πιεσθείς || ἑπομ. δυστυχής, βασανισμένος. 2) ἀναγκαῖος: *τὰ ἀναγκαῖα*=τὰ πρὸς τὸ ζῆν || ὡσ. ὁ ἀπολύτως ἀναγκαῖος, ἀπαραίτητος, ὁ μόλις ἀρκῶν. 3) ὁ συνδεδεμένος δι' ἀναγκαίων ἤτοι φυσικῶν δεσμῶν, τ. ἔ. ὁ ἐξ αἵματος συγγενής || ὡς οὐσ. *οἱ ἀναγκαῖοι*=οἱ συγγενεῖς (λατιν. **necessarii**).

ἀναγκαιότης, *-ητος,* ἡ· συγγένεια ἐξ αἵματος. 2) ἀνάγκη.

ἀναγκαίως, ἐπίρ. τοῦ *ἀναγκαῖος*· κατ' ἀνάγκην, διὰ τῆς βίας· *ἀναγκαίως ἔχει* = εἶναι ἀναγκαῖον· ὑπερθ. *ἀναγκαιότατα*.

ἀνάγκασμα, τό· ἐπιβολὴ βίας, καταναγκασμός.

ἀναγκασμός, ὁ· *ἀνάγκασμα* (βλ. λ.).

ἀναγκαστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀναγκάζω*= *δεῖ ἀναγκάζειν*=πρέπει νὰ ἀναγκάσῃ τις.

ἀναγκαστέος, *α, ον,* ρημ. ἐπίθ.· ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ βία ἢ καταναγκασμός.

ἀναγκαστήρ, *-ῆρος,* ὁ· ὁ ἐπιβάλλων ἀνάγκην, ὁ ἐκβιάζων.

ἀναγκαστήριος, *α, ον*·=ἀναγκαστικός (βλ. λ.).

ἀναγκαστικός, *ή, όν* (*ἀναγκάζω*)· καταναγκαστικός, ὑποχρεωτικός.

ἀναγκαστός, *ή, όν*· ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀναγκάζω*· ὁ ἀναγκαζόμενος, ἐξηναγκασμένος, ὁ ἐκτελῶν τι παρὰ τὴν θέλησίν του.

ἈΝΑΓΚΗ, ἰων. καὶ ἐπ. *ἀναγκαίη,* ἡ (λατ. **necessitas**)· ἐξαναγκασμός, βία, «ἀνάγκη» || συχν. κατὰ δοτ. *ἀνάγκῃ* ὡς ἐπίρ.=διὰ τῆς βίας, ἐξ ἀνάγκης, κατ' ἀνάγκην, ἀναγκαστικῶς. 2) ἀνάγκη, ὀφειλομένη εἰς φυσικὴν ἔλλειψιν ἢ ἐπιθυμίαν, ὅπως εἶναι ἡ πεῖνα. 3) πραγματικὴ, ὑλικὴ, βία, ἐξαναγκασμὸς δι' ὑλικῆς βίας (ὅπως εἶναι π. χ. τὰ βασανιστήρια) || ἐντεῦθεν, σωματικὸν ἄλγος, κακουχία. **II** Ὡς τὸ λατ. **necessitudo**, ὁ δεσμὸς τοῦ αἵματος, ἡ συγγένεια.

Ἐτυμ.: Κατά τινας ἐξ ἧς ρ. καὶ τὸ *ἄγχω* (λατιν. **ango**, γερμ. **eng**, μετὰ ἐπιτ. *α-* ἐν ἀρχῇ)· κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τινος ἰαπετ. βάσεως ***anek-, aŋk-**, πρβλ. παλ-ιρλ. **ëcen**, γαλλ. **angen**, μεσ-Βρεταν. **anquen**, τέλος λατ. **nec-esse**.

ἀναγκό-δακρυς, *-υ*· ὁ χύνων βεβιασμένα δάκρυα.

ἀναγκο-θέτησις, ἡ· βία, καταναγκασμός.

ἀναγκό-σιτος, *ον* = *ἀναγκοφάγος*· ὁ τρώγων κατ' ἀνάγκην ὅ,τι ἂν εὕρῃ (ἐπὶ παρασίτων).

ἀναγκο-τροφέω· τρώγω τι κατ' ἀνάγκην, κάμνω δίαιταν.

ἀναγκο-φᾰγέω·=*ἀναγκοτροφέω* (βλ. λ.).

ἀναγκο-φᾰγία, ἡ· ἀναγκαστικὴ δίαιτα.

ἀναγκο-φορέω· φέρω κατ' ἀνάγκην, ἀναγκαζόμενος.

ἀν-άγκυλος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀγκύλης (ἤτοι βρόχου), δι' οὗ ἐλαμβάνετο καὶ ἐξηκοντίζετο τὸ ἀκόντιον.

ἀνα-γλῠκαίνω· γλυκύνω || ὡς παθ., γίνομαι γλυκύς.

ἀνά-γλυπτος, *ον*·=*ἀνάγλυφος* (βλ. λ.).

ἀνα-γλυφή, ἡ· τὸ κατασκευάζειν ἀνάγλυφον.

ἀνά-γλῠφος, *ον*· ὁ ἀναγεγλυμμένος κατὰ τρόπον ὥστε αἱ γλυφαὶ νὰ ἐξέχουν κατὰ τὸ ἥμισυ.— *τὸ ἀνάγλυφον*=*ἡ ἀναγλυφή* (βλ. λ.).

ἀνα-γλύφω· ποιῶ ἀνάγλυφα, σκαλίζω.

ἀνα-γνάμπτω, μέλ. *-ψω*· παθ. ἀόρ. α' *ἀνεγνάμφθην*· κάμπτω (λυγίζω) πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ πέριξ. 2) λύω, ἀφαιρῶ, τὸν δεσμόν π. χ.

ἀν-αγνεία (*α* στερ.+*ἁγνεύω*)· ὀδελυρὰ κακία, ἀνοσιότης (Ἑβδ.).

ἀν-άγνιστος, *ον*· ὁ μὴ ἡγνισμένος, ἀνόσιος, μὴ κεκαθαρμένος.

ἀνα-γνοίην, *ἀνα-γνῶναι*· Εὐκτ. καὶ Ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-γιγνώσκω*.

ἄν-αγνος, *ον* (*α* στερ.+*ἁγνός*)· οὐχὶ ἁγνός, μεμολυσμένος, ἀκάθαρτος, μυσαρός || γενικῶς, ἀνίερος, ἔνοχος.

ἀνα-γνωρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *ῐῶ*· γνωρίζω ἐκ νέου, γνωρίζω πάλιν || «ἀναγνωρίζω», ὁμολογῶ. — **II** Ἐν τῇ τραγῳδίᾳ *ἀναγνωρίζω* σημ. λαμβάνω γνῶσιν προσώπου ἐν τοιαύτῃ περιπετείᾳ, ὥστε ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως νὰ πηγάζῃ ἡ λύσις τῆς πλοκῆς τοῦ δράματος. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-γνώρισις, *-εως,* ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν.— **II** ἐν τῇ τραγωδίᾳ ὡς ἄγουσα εἰς τὴν λύσιν τῆς πλοκῆς τοῦ δράματος.

ἀνα-γνωρισμός, *ὁ*·=*ἀναγνώρισις* (βλ. λ.).

ἀνα-γνωριστικός, *ή, όν*· ὁ συντελῶν πρὸς ἀναγνώρισιν.

ἀνά-γνωσις, *-εως,* (*ἀναγνῶναι* τοῦ *ἀναγιγνώσκω*)· =*ἀναγνώρισις*, τὸ γιγνώσκειν δηλ. ἐκ νέου, «ἀναγνώρισις», ὁμολογία.— **II** ὡς καὶ νῦν, τὸ διάβασμα, ἡ «ἀνάγνωσις» || ἡ πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν ἀγάπη, μελέτη.

ἀνά-γνωσμα, *-ατος,* τὸ (*ἀναγνῶναι* τοῦ *ἀναγιγνώσκω*)· μέρος κειμένου συγγραφέως ἀναγινωσκόμενον μεγαλοφώνως.

ἀνα-γνωστέον· πρέπει τις νὰ ἀναγνώσῃ.

ἀνα-γνώστης, *-ου, ὁ*· δοῦλος ἡσκημένος εἰς ἀνάγνωσιν, ἀναγνώστης καὶ σήμερον καλούμενος ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Μοναστηρίων.

ἀνα-γνωστικός, *ή, όν*· ὁ ἔμπειρος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν || ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀνάγνωσιν. 2) ὁ κατάλληλος πρὸς ἀνάγνωσιν (καὶ οὐχὶ δηλ. πρὸς ἀπαγγελίαν).

ἀν-αγόρευσις, *-εως,* ἡ· δημοσία ἀνακήρυξις, προκήρυξις. Ἐκ τοῦ

ἀν-ἀγορεύω, ἀττ. μέλ. *ἀνερῶ*· ἀόρ. β' *ἀνεῖπον*· φωνάζω δυνατά, διακηρύσσω δημοσίᾳ.— Παθ., ἀνακηρύσσομαι || ὀνομάζομαι ἰδιαιτέρως ἀπὸ ὅλους τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, παίρνω τὸ ὄνομα.

ἀνα-γραπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀναγράφω*· = *δεῖ ἀναγράφειν*=πρέπει νὰ ἀναγράψῃ τις (ἡ πόλις π.χ. ἕνα ὡς εὐεργέτην).

ἀνά-γραπτος, *ον* (*ἀναγράφω*)· ἀναγεγραμμένος (ἢ ἀντιγεγραμμένος) ἐπάνω εἴς τι (εἰς πίνακα π.χ.) καὶ ἐκτεθειμένος δημοσίᾳ || ἐγγεγραμμένος, καταχωρισμένος εἰς ἐπίσημα βιβλία || ἐζωγραφισμένος ἐν εἰκόνι.

ἀνα-γρᾰφεύς, *-έως,* ὁ (*ἀναγράφω*)· ὁ ἐπὶ τῶν ἀναγραφῶν γραμματεύς, ὁ ἐγγράφων εἰς πίνακας τοὺς νόμους τῆς πόλεως || συμβολαιογράφος, δημόσιος γραμματεύς (**scriba publicus** λατ.).

ἀνα-γρᾰφή, ἡ· ἡ ἐγγραφὴ νόμων, συνθηκῶν κ.τ.ὅ. || ἡ ἀντιγραφὴ || τὸ ἀντιγεγραμμένον κείμενον, δημόσιον ἔγγραφον. Ἐκ τοῦ

ἀνα-γρᾰφω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἀνέγραψα*· «ἀναγράφω», ἐγχαράσσω εἰς πλάκας καὶ στήνω || γενικῶς, καταχωρίζω τι εἰς ἐπίσημα κείμενα (ἔγγραφα: συνθήκας, νόμους κλπ.).—**II** περιγράφω.

ἀνα-γρηγορέω· ἀνεγείρομαι, ἐξυπνῶ πάλιν, ἐκ τοῦ ὕπνου.

ἀν-αγρία, ἡ (*α* στερ.+*ἄγρα*)· περίοδος τοῦ ἔτους

καθ' ἣν εἶναι ἀπηγορευμένη ἡ θήρα (κυνήγιον).
ἀνα-γρύζω· ἐνισχυμένον *γούζω*· τονθορύζω, γογγύζω, λέγω γρῦ.
ἀνα-γυμνόω· καθιστῶ γυμνόν, ἀποκαλύπτω «ξεγυμνώνω, ξεσκεπάζω».
ἀνάγυρος, -ου, ὁ (**anagyris foetida**)· φυτὸν δυσῶδες καὶ ἐμετικὸν (κοιν. βρωμοξυλιά) || ὡσ. ***ἀνάγυρις, -ιος,*** ἡ, περὶ ἧς ὁ Διοσκ. λέγει· «βαρύοσμος ἰσχυρῶς· ἄνθος κράμβῃ ἐοικός· καρπὸς ἐν κερατίοις μικροῖς, τὸ σχῆμα νεφρῶν· ποικίλος, στερεός... ὁ δὲ καρπὸς ἐσθιόμενος ἔμετον συντόνως ποιεῖ». Ἐξ αὐτοῦ καὶ ὁ δῆμος τῆς Ἀττικῆς ***Ἀναγυροῦς,*** διὰ τὸ αὐτόθι φυόμενον δυσῶδες φυτόν.
ἀν-άγχω· ὀπάγχω, πνίγω, στραγγαλίζω.
ἀν-άγω, μέλ. ***ἀνάξω***· ἀόρ. β' ***ἀνήγαγον*** (***ἀνά***+***ἄγω***)· 1) ἄγω, ὁδηγῶ, ἄνω (ἀπὸ χαμηλοτέρου τόπου εἰς ὑψηλότερον), παρ' Ὅμ. ὅμως = ***ἄγω*** (φέρω, κομίζω, ὁδηγῶ). 2) ***ἀνάγειν ναῦν***=ὁδηγεῖν τὸ πλοῖον ἐκ τοῦ λιμένος (ἢ τῶν παραλίων) εἰς τὰ ἀνοικτὰ τοῦ πελάγους, καὶ εἶτα ***ἀνάγειν ἢ ἀνάγεσθαι*** ἀπολ. (ἄνευ δηλ. τοῦ ἀντικ. ***ναῦν***) ἐν τῇ· αὐτῇ ἐννοίᾳ. 3) ὁδηγῶ ἐπάνω, τ. ἔ. εἰς τὰ ἐνδότερα χώρας τινός. 4) ὁδηγῶ ἄνω ἐπὶ ἠθ. ἐνν., τ. ἔ. ἐξυψώνω, ἐξυμνῶ. 5) σηκώνω ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἀνατρέφω, μεγαλώνω, τινά, διαπαιδαγωγῶ. — **II** φέρω ὀπίσω, ἐπανάγω, ἐπαναφέρω.—**III** ἀμτβ. ***ἀνάγω*** (***ἐνν. ἐμαυτὸν***)=ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ.
ἀν-αγωγεύς, -έως, ὁ (***ἀνάγω***)· κυρ. ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) πρὸς τὰ ἄνω, ὁ ἀναβιβάζων || ἐντεῦθεν, πᾶν τὸ δι' οὗ ὁδηγεῖ τις, ἰμάς, τελαμών κλπ.
ἀν-αγωγή, ἡ (***ἀνάγω***)· τὸ ἄγειν (ὁδηγεῖν) ἄνω|| κυρ. τὸ ὁδηγεῖν πλοῖον εἰς τὰ ἀνοικτά. 2) τὸ ὁδηγεῖν ὀπίσω, ἡ ἐπαναφορά. 3) ἐξύψωσις. 4) ἀπόδοσις, κατὰ νόμον· ἐπιστροφή.
ἀν-αγώγια (ἐνν. ***ἱερά***), τά· θυσίαι καὶ προσφοραὶ γινόμεναι ἐπὶ τῇ ἀναγωγῇ (δηλ. ἐπὶ τῷ ἀπόπλῳ) || ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης ἐν Σικελίᾳ.
ἀν-αγωγία, ἡ (α στερ.+***ἀγωγή***)· ἔλλειψις ἀνατροφῆς καὶ παιδεύσεως, ἀκολασία.
ἀν-αγωγικός, ή, όν (ἐκκλ.)· ὁ ἀνάγων (ὀνυψῶν) τὴν διάνοιαν εἰς ἐπουράνια πράγματα, μυστικός.
ἀν-αγώγιος, ον· = τῷ προηγ.
ἀν-άγωγος, ον (α στερ.+***ἀγωγή***)· ὁ ἄνευ ἀγωγῆς (καθοδηγήσεως) ἢ διαπαιδαγωγήσεως || ὁ κακῶς ἀνατεθραμμένος || ἐπὶ ἵππων, κυνῶν κλπ., ὁ ἀτίθασος, ἀδάμαστος.
ἀν-ἀγώνιστος, ον (α στερ.+***ἀγωνίζομαι***)· ὁ ἄνευ ἀγῶνος, ὁ οὐδέποτε ἀγωνισθεὶς περὶ βραβείου.
ἀνα-δαίνυμαι· ἀντεοδίω, δηλ. ἐσθίω τὸν ἐσθίοντα ὁμοίόν μου: (παρὰ Θεοδ. Πρόδρ.) ***«ἰχθὺς δαίνυται ἄνδρα, ἀνὴρ δ' ἀναδαίνυται ἰχθύν· ἄμφω δαιτυμόνες ἀμφοτέρων»***.
ἀνα-δαίω(Α)· μοιράζω ἐκ νέου || γεν., διαμοιράζω, ἢ διανέμω κατ' ἀναλογίαν τῶν κατοίκων νεοκτηθεῖσαν χώραν.
ἀνα-δαίω(Β) ποιητ. ***ἀν-δαίω*** = ἀνάπτω, ***ἀνακαίω***.
ἀνα-δάκνω· δάκνω ἐκ νέου· δάκνω ὁλόγυρα || ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω.
ἀνα-δάσασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀνα-δατέομαι***.
ἀνα-δασμός, ὁ (***ἀναδάσασθαι***)· ἡ ἀνακατανομή, ἐκ νέου διαμοιρασμὸς || γεν., διαίρεσις, διανομή, κατανομή.
ἀνά-δαστος, ον (***ἀναδάσασθαι***)· ὁ ἐκ νέου διαιρεθεὶς καὶ διαμοιρασθεὶς || γεν. κατανεμηθείς, μοιρασθείς.
ἀνα-δατέομαι, μέλ. —***δάσομαι***· ἀόρ. α' ***ἀνεδασάμην***· μοιράζω ἐκ νέου, ἀνακατανέμω.
ἀνά-δρομα· πρκ. β' τοῦ ***ἀνατρέχω***.
ἀνά-δειγμα, ***-ματος,*** τό· μέσον ἐπιδείξεως||εἶδος ἐπιστομίου, χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τῶν δημοσίων κηρύκων πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς φωνῆς των.
ἀνα-δείκνῡμι καὶ ***ἀναδεικνύω***· μέλλ. ***-δείξω,*** ἰων. ***-δέξω***· σηκώνω ψηλὰ καὶ δείχνω, ἐπιδεικνύω.—**II** καθιστῶ τι γνωστὸν τοῖς πᾶσι (δημόσιον), διακηρύσσω, προκηρύσσω. Ἐκ τούτου τὸ
ἀνα-δεικτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἀναδείκνυμι***· = ***δεῖ ἀναδεικνύναι***=πρέπει νὰ ἀναδείξῃ τις.
ἀνά-δειξις, -εως, ἡ· ἐπίδειξις, ἔκθεσις || διακήρυξις, προκήρυξις || ἔκλογή, διορισμός, ἀναγόρευσις.
ἀνα-δέκομαι, ἰων. ἀντὶ ***ἀνα-δέχομαι*** (δλ. λ.).
ἀνα-δεκτικός, ή, όν· ἐπιδεκτικός.
ἀν-άδελφος, ον (α στερ.+***ἀδελφός***)· ὁ ἄνευ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς.
ἀνά-δεμα, ποιητ. ***ἄν-δεμα, -ατος,*** τὸ (***ἀναδέω***)· ***ἀνάδημα,*** τ. ἔ. κεφαλόδεσμος (κορδέλλα τῶν μαλλιῶν).
ἀνα-δέμομαι· κτίζω ἐκ νέου, ἀνοικοδομῶ.
ἀνα-δενδράδιον, τό· τόπος κατάφυτος ἐξ ἀναδενδράδων || μικρὰ ἀναδενδράς.
ἀνα-δενδράς, -άδος, ἡ· ἡ ἄμπελος ἡ ἀναρριχωμένη ἐπὶ τῶν δένδρων, κοιν. δενδρόκληθρα.
ἀνα-δενδρίτης οἶνος· οἶνος ἐξ ἀμπέλου ἀναδενδράδος (βλ. λ.).— **II** θηλ. ***ἀναδενδρῖτις ἄμπελος***= ***ἀναδενδράς***.
ἀνα-δενδρο-μαλάχη, ἡ· μαλάχη ὁμοία δένδρῳ.
ἀνα-δενδρόομαι, ἐπὶ ***δένδρων***· ἀναρριχῶμαι ἐπάνω εἰς δένδρα.
ἀνα-δέξαι, ἰων. ἀντὶ ***ἀνα-δεῖξαι,*** ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀνα-δείκνυμι***.
ἀνα-δέρκομαι· ἀορ. β' ***ἀν-έδρακον***'=***ἀναβλέπω***, τ. ἔ. βλέπω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνοίγω ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμοὺς (ξαναβλέπω), ἀνακτῶ τὸ φῶς μου.
ἀνα-δέρω, μελ. ***-δερῶ***'=***ἀναξέω***, ἀφαιρῶ τὸ δέρμα, καὶ κυρ. τὴν ἐπὶ τραύματος σχηματιζομένην ἐπιδερμίδα (κοιν. κάρκαδο), λατ. **refricare ulcus** || ἐντεῦθεν, ἀναξέω παλαιὰς πληγάς.
ἀνά-δεσις, -εως, ἡ (***ἀναδέω***)· τὸ συμμαζεύειν καὶ δένειν ἐπάνω, τὸ ἀνασήκωμα.
ἀνά-δεσμα, τό· θλ. ***ἀνάδεσμος***.
ἀνα-δεσμεύω· δένω ἐπάνω, δένω ὑψηλά.
ἀνα-δέσμη, ἡ, καὶ ***ἀνάδεσμος,*** ὁ (***ἀναδέω***)· ταινία ἢ πλέγμα πρὸς ***ἀνάδεσιν*** (βλ. λ.) τῆς γυναικείας κόμης, κεφαλόδεσμος.
ἀνά-δεσμος, ὁ'=***ἀναδέσμη*** (βλ. λ.).
ἀνά-δετος, ον (***ἀναδέω***)· ὁ ἀναδεδεμένος, δεμένος ὑψηλά, ἀνασηκωμένος,
ἀνα-δεύω· ὑγραίνω, μουσκεύω, ποτίζω, ἐμβάπτω εἰς ὕδωρ || ἀναμειγνύω.
ἀνα-δέχομαι, μέσ. μέλ. ***-δέξομαι***· ἀόρ. α' ***ἀνεδεξάμην***—ἀλλ' ἐπ. παθ. ἀόρ. β' ***ἀνεδέγμην***· πρκ. ***ἀναδέδεγμαι***· ἀποθ.· λαμβάνω (ἐπάνω), σηκώνω, ἀναλαμβάνω, παραλαμβάνω || ὡσ. λαμβάνω τι ὀπίσω, ξαναπαίρνω τι (ἐπιστρεφόμενον). **II** λαμβάνω ἢ δέχομαι ἐπάνω μου, ὑπόκειμαι ὑποκύπτω, εἷς τι. 2) ἀναλαμβάνω νὰ πράξω τι, ὑπόσχομαι ὅτι θὰ πράξω τι || ὡσ. εἶμαι ἐγγυητὴς διά τινα, ἐγγυῶμαι περί τινος πράγμ.— **III** περιμένω τινα.
ἀνα-δέω, ποιητ. ***ἀν-δέω***· μέλ. ***-δήσω***· ἀόρ. α' ***-έδησα***· παθ. πρκ. ***-δέδεμαι***· δένω ὑψηλά, δένω ἐπάνω καὶ γύρω, ἀνασηκώνω || στεφανώνω: ***ἀναδεῖν τινα εὐαγγέλια***=στεφανώνειν τινὰ διὰ τὰς καλὰς εἰδήσεις ποὺ ἔφερεν.— **II** ***ἀναδῆσαι ἑαυτὸν εἴς τινα***= ἀναφέρω, ἀνάγω, τὸ γένος μου (ἐμαυτόν) εἴς τινα ἱδρυτὴν θεὸν ἢ ἥρωα, ὡς ἀρχηγέτην.— **III** Μέσον, προσδένω τι διὰ σχοινίου γύρω μου: ***ἀναδούμενοι ἔλκειν*** (***τὰς ναῦς***)=προσδένοντες τὰ πλοῖα καὶ σύροντες αὐτά, βυμουλκοῦντες || στεφανώνω ἐμαυτόν, στεφανώνομαι
ἀνά-δημα, ποιητ. ***ἄν-δημα, -ατος.*** τὸ (***ἀναδέω***) — ***ἀναδέσμη*** (ὃ θλ.), κεφαλόδεσμος.
ἀνά-δηξις, -εως, ἡ· δῆξις ἢ δηκτικὴ ἐνέργεια.
ἀνα-διδακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἀναδιδάσκω***=***δεῖ ἀναδιδάσκειν***=πρέπει νὰ διδάξῃ τις ἄλλως, ἢ διὰ καλλιτέρου τρόπου.
ἀνα-δῐδάσκω, μέλ. ***ἄξω***· διδάσκω κατ' ἐπανάληψιν || διδάσκω κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ διὰ καλλιτέρου τρόπου (λατ. **dedocere**) || ὡσ. ἁπλῶς = ***διδάσκω***. — Παθ. διδάσκομαι κατ' ἐπανάληψιν, ἄρα τελειότερον, βαθύτερον.— **II** ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ, ἐπεξηγῶ.
ἀνα-διδράσκω· ἀποδιδράσκω ἐκ νέου.
ἀνα-δίδωμι, ποιητ. ***ἀν-δίδωμι***· μέλ. ***-δώσω***· ΐδω

τι πρὸς τὰ ἄνω, ἀναδίδω, ἀποπνέω (ὀσμὴν π.χ.) || ἀναδίδω, παράγω, ἀποφέρω (καρποὺς π.χ.) **2)** ἀμεταβ., ἐπὶ πηγῶν ὕδατος, πυρὸς κλπ., ἐξορμῶ, πηγάζω, ἀναβλύζω.— **II** δίδω γύρω, διανέμω ὁλόγυρα, διαμοιράζω || ὡσ. δίδω ὀπίσω, ἀποδίδω, ἐπιστρέφω; ἀποκαθιστῶ.

ἀνα-δῐκάζω· ἀποφασίζω ἐκ νέου, δικάζω ἐφεσιβληθεῖσαν ὑπόθεσιν.— **II** μέσ. ἀνανεώνω δίκην μετὰ ἀναίρεσιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως.

ἀνα-δικία, ἡ· ἀνανέωσις δίκης.

ἀνά-δῐκος, *ον* (*ἀνὰ*+*δίκη*)· ὁ δικασθεὶς ἐκ νέου, οὗ ἡ δίκη ἀνεθεωρήθη ἢ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ.

ἀνα-δῑνεύω· περιδινοῦμαι πέριξ.

ἀνα-δῑνέω·ἀμτβ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, περιστρέφομαι.

ἀνα-διπλόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀνὰ*+*διπλοῦς*)· ποιῶ τι διπλοῦν, τὸ διπλώνω, διπλασιάζω, «τὸ ξαναξευτερώνω».

ἀνα-δίπλωσις, *-εως,* ἡ· τὸ δίπλωμα || ἐπανάληψις || ἀναδιπλασιασμός.

ἀνα-δῑφάω· ζητῶ τι ἀναψηλαφῶν.

ἀνα-διχάζω· δὲν ὁμοφωνῶ, δὲν συμφωνῶ.

ἀνα-δομέω·=*ἀναδέμω* (βλ. λ.).

ἀνα-δονέω· ἀνακινῶ, ἀναταράσσω, ἐξεγείρω.

ἀνα-δορά, ἡ· ἔλκυσις, ἀπόσπασις, τῆς ἐπιδερμίδος.

ἀνά-δοσις, *-εως,* ἡ (*ἀναδίδωμι*)· ἀνάπτυξις, αὔξησις (φυτῶν π. χ.) || ἔκρηξις, ἐξόρμησις.— **II** μτβ. διανομή||ἐπὶ τροφῆς, πέψις||μτφρ. χώνευσις γνώσεων.

ἀνα-δοτικός, ή, όν· διανεμητικός, χωνευτικός, συντελεστικὸς πρὸς πέψιν.

ἀνά-δοτος, *ον* (*ἀναδίδωμι*)· ὁ διδόμενος ὀπίσω, ἀποδιδόμενος, ἐπιστρεφόμενος.

ἀνά-δου, ἀντὶ *ἀνάδοσο,* Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναδίδωμι.*

ἀνα-δουλόω· ἐπανάγω εἰς τὴν δουλείαν.

ἀνα-δοῦναι, *ἀναδούς, -οῦσα, -όν,* ἀπρφ. καὶ μτχ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ *ἀναδίδωμι.*

ἀνα-δοῦνται, *ἀναδούμενος,* γ' πληθ. καὶ μτχ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ *ἀνα-δέω.*

ἀνα-δοχή, ἡ (*ἀναδέχομαι*)· τὸ ἀναδέχεσθαι, ἡ ἀνάληψις, ἀποδοχή: *ἀναδοχὴ πόνων*= ἡ ἀνάληψις κόπων, ταλαιπωριῶν.— **II** ἐγγύησις, ἀσφάλεια.

ἀνα-δοχος, *ον* (*ἀναδέχομαι*)· ὁ ἐγγυητὴς || ὁ ἀναδεχόμενος ἐκ τῆς κολυμβήθρας τὸ βαπτιζόμενον.

ἀνα-δραμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνατρέχω.*

ἀνα-δράμομαι, ποιητ. ἀντὶ *-μοῦμαι,* μέλ. τοῦ *ἀνατρέχω.*

ἀνα-δρέπω·=δρέπω || μέσ. συλλέγω.

ἀνα-δρομή, ἡ (*ἀναδραμεῖν*)· τὸ ἀνατρέχειν, τὸ ρέειν (τρέχειν) πρὸς τὰ ἄνω (ἐπὶ τοῦ χυμοῦ τῶν φυτῶν). **2)** αἰφνίδιος νυγμὸς πόνου.

ἀνά-δρομος, *ον*· ὁ τρέχων πρὸς τὰ ἄνω (ἐπὶ ἰχθύος κατευθυνομένου πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ, ἀντιθέτως δηλ. πρὸς τὸ ῥεῦμα).

ἀνα-δῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-δύομαι.*

ἀνα-δύνω· ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος.

ἀνα-δύομαι, μέλ. *-δύσομαι.* Ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ἀνέδῡν,* πρκ. *ἀναδέδῡκα* (*ἀνὰ*+*δύω*)· ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω, κυρ. ἐκ τῆς θαλάσσης || ἀπολ., ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἀνέρχομαι, ἀνατέλλω || ἐπὶ πηγῶν, ἐκπηγάζω, ἀναβλύζω. **2)** ἀποσύρομαι, ὀπισθοχωρῶ || μετ' ἀπρφ. ἀναβάλλω νὰ πράξω τι, ἀποφεύγω νὰ τὸ πράξω.

ἀνά-δῦσις, ἡ· ὑποχώρησις, διαφυγή.

ἀνα-δῶν, μτχ. ἀττ. ἐνεστ. τοῦ *ἀνα-δέω.*

ἀνά-εδνος, ἡ (α στερ.+*ἕδνον*)· ἡ ἄνευ δώρων ἐκ μέρους τοῦ γαμβροῦ, ἄνευ νυμφικῶν δώρων.

Ἐτυμ.: στερ. *ἀνα* ἄνευ ἐκθλίψεως πρὸ τοῦ *ε-* διότι τὸ *ἕ-* συνθετ. εἶχε F: *ἀνάϝεδνος* (πρβλ. *ἀνάελπτος*)· κατ' ἄλλους διορθωτέον εἰς *ἀν-έεδνος*(*ἀν-έϝεδνος*(α στερ.+ *ἕεδνα,* συχν. τύπου τοῦ *ἕδνα.*

ἀν-αεῖραι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀν-αείρω.*

ἀν-αείρω (*ἀνὰ*+*ἀείρω*)· σηκώνω ἐπάνω ἀπὸ τὴν γῆν, ἀνυψῶ.

ἀν-άελπτος, *ον* (α στερ.+ *ἄελπτος* τοῦ *ἔλπομαι*)· ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, ἀπρόοπτος.

ἀν-αέξω· αὐξάνομαι μεγεθύνω.

ἀν-αερτάω, ἐπεκτετ. ἀντὶ *ἀν-αείρω* (ὃ βλ.).

ἀνα-ζάω, ἀπρφ. *ἀνα-ζῆν*· μέλ. *-ζήσω*· ζῶ ἐκ νέου, ἀναζῶ, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν.

ἀνά-ζεσις, *-εως,* ἡ· ἡ βράσις, περὶ τῆς διαπύρου λάβας τῆς ἐκχεομένης ἐκ τῶν ἡφαιστείων.

ἀνα-ζεύγνῡμι καὶ *-ύω,* μέλ. *-ζεύξω*· *ζευγνύω πάλιν* || ἐντεῦθεν, προπαρασκευάζομαι διὰ νὰ ἐκκινήσω πάλιν, κυρ. μετὰ στρατοῦ, ἐξορμῶ, ἐκκινῶ || καὶ οὕτω ἐπὶ πλοίων, *νῆας ἀναζ.* = πάλιν ἀποπλέω. **2)** ἀμτβ. *ἀναζ.* (ἐνν. *στρατὸν* κλπ.)=ἀφίνω τὴν θέσιν μου καὶ ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, διὰ νὰ μετακινηθῶ εἰς ἄλλο μέρος. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνά-ζευξις, *-εως,* ἡ· ἐκκίνησις.

ἀνα-ζέω, μέλ.· *-ζέσω*· βράζω, ἀνακοχλάζω, ἀναφλάζω.—**II** μτβ. κάμνω τι νὰ βράσῃ.

ἀνά-ζησις, ἡ· ἡ εἰς τὸν βίον ἀνάκλησις, ἀναβίωσις.

ἀνα-ζητέω· ζητῶ νὰ εὕρω, ἀναζητῶ, ἐξετάζω, ἀνερευνῶ (λατ. **anquirere** || ἀναζητῶ, ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-ζήτησις, *-εως,* ἡ· ἀνερεύνησις, ἔρευνα, ἐξέτασις.

ἀνα-ζυγή, ἡ·=*ἀνάζευξις,* ὃ βλ.

ἀνα-ζῠγόω· ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀνα-ζῡμόω· ἐπενεργῶ ὡς ἡ ζύμη, κάμνω τι νὰ φουσκώσῃ.—**II** Παθ. ζυμοῦμαι, φουσκώνω.

ἀνα-ζύμωσις, *-εως,* ἡ· ἡ ζύμωσις.

ἀνα-ζωγραφέω· ζωγραφῶ, σκιαγραφῶ.

ἀνα-ζωγράφησις, ἡ· ἀναπαράστασις.

ἀνα-ζωγρέω· ἀνακαλῶ, ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν, ἀναστήνω.

ἀνα-ζώγρησις, ἡ· ἀνάκλησις εἰς τὴν ζωήν.

ἀνα-ζώννῡμι, μέλ. *-ζώσω*· ζώνω ὑψηλά, ἀνασηκώνω μὲ τὴν ζώνην.

ἀνα-ζωο-ποιέω καὶ **ἀναζωόω**· ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν.

ἀνα-ζωπῠρέω· ἀναζωογονῶ, ἀναρριπίζω. — Παθ. ἀνακτῶ νέαν ζωήν, ἀναζωογονοῦμαι.

ἀνα-ζωπύρησις, ἡ· ἀναζωογόνησις, ἀνάκτησις νέων δυνάμεων.

ἀνα-θάλπω· θερμαίνω ἐκ νέου, περιθάλπω.

ἀνα-θαρσέω, ἀττ. *-θαῤῥέω*· ἀνακτῶ τὸ θάρρος μου, ἀναλαμβάνω θάρρος.

ἀνα-θαρσύνω, ἀττ. *-θαῤῥύνω*· μτβ., πληρῶ μὲ νέον θάρρος, ἐνθαῤῥύνω τινὰ ἐκ νέου, τοῦ δίδω νέον θάρρος.—**II** ἀμτβ.=*ἀναθαρσέω* (ὃ βλ.).

ἀνα-θαυμάζω· ἀποθαυμάζω.

ἀνα-θεάομαι· θεῶμαι, θεωρῶ, ἐκ νέου.

ἀνα-θεῖναι, ἀνα-θείς· ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-τίθημι.*

ἀνά-θεμα, *-ατος,* τὸ (*ἀνατίθημι*)· πᾶν τὸ ἀνατεθειμένον (ἀφιερωμένον) ἢ κατηραμένον (ἀφωρισμένον, ἐπάρατον). Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-θεμᾰτίζω· παραδίδω τι εἰς τὸ ἀνάθεμα||καταρῶμαι, βλασφημῶ.

ἀνα-θεραπεύω· περιποιοῦμαι μετὰ προσοχῆς.

ἀνα-θερμαίνω· θερμαίνω, ζεσταίνω, ἐκ νέου || παθ., γίνομαι ἐκ νέου θερμός, ξαναζεσταίνομαι.

ἀνά-θεσις, ἡ (*ἀνατίθημι*)· τὸ ἀνατιθέναι, τὸ ἀφιεροῦν.

ἀνα-θετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀνατίθημι*· πρέπει τις νὰ ἀναβάλλῃ (*δεῖ ἀνατιθέναι*) ||= *ἀποδοτέον*=πρέπει νὰ ἀποδώσῃ.

ἀνα-θέω, μέλ. *-θεύσομαι* καὶ *-θευσοῦμαι*· τρέχω ἐπάνω (ἐπὶ δένδρων, ἀναβλαστάνω) ἢ ὀπίσω, ἐπανέρχομαι (ἐπιστρέφω).

ἀνα-θεωρέω· βλέπω πρός τι, ἢ παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς || θεῶμαι ἢ παρατηρῶ ἐκ νέου.

ἀνα-θεώρησις, *-εως,* ἡ· ἡ ἀκριβὴς ἔρευνα.

ἀνα-θηλάζω· θυζαίνω, ροφῶ.

ἀνα-θηλέω, ὡς τὸ *ἀνα-θάλλω* (*ἀνὰ*+*θῆλυς*)· πάλιν θάλλω, ξαναγίνομαι πράσινος || ἀνθίζω, ἢ βλαστάνω ἐκ νέου.

ἀνά-θημα, *-ατος,* τὸ (*ἀνα-τίθημι*)· πᾶν τὸ ἀνατεθειμένον (ἀφιερωμένον), κυρ. ἐπὶ ἀφιερωμάτων εἰς ναούς, *ἀφιέρωμα.* Παρ' Ὁμ. ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ σημ.

τοῦ στολίσματος, κοσμήματος, εὐφροσύνης (συνών. τῇ λ. *ἄγαλμα*, ὁ βλ.).

ἀνα-θηματικός, *ή, όν*· συνιστάμενος ἐξ ἀναθημάτων.

ἀνα-θηράω· ἀνιχνεύω, ἐρευνῶ.

ἀνα-θλάω· κατασυντρίβω εἰς τεμάχια.

ἀνα-θλίβω, μέλ. *-ψω*· θλίβω, πιέζω, ἰσχυρῶς || ἐξάγω ὑγρὸν διά πιέσεως.

ἄν-αθλος, *ον* (α στερ. + *ἆθλος*)· ὁ ἄνευ ἄθλων, ἀπόλεμος.

ἀνα-θολόω· καθιστῶ τι θολόν || ἀναταράσσω || λυπῶ, ἐνοχλῶ.

ἀνα-θόλωσις· *ἡ*· τὸ καθιστᾶν τι θολόν, θόλωσις, σύμμειξις.

ἀνα-θορεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἀνα-θρώσκω*.

ἀνα-θόρνῦμαι· = *ἀναθρώσκω* (βλ. λ.).

ἀνα-θορῦβέω, μέλ. *-ήσω*· κάμνω θόρυβον || ἐπικροτῶ θορυβωδῶς.

ἀνά-θρεμμα, *-ατος,* τό (*ἀνα-τρέφω*)· τὸ ἀνατραφέν, τὸ θρέμμα.

ἀνά-θρεπτος, *ον*· ὁ ἀνατραφείς, τρόφιμος (ἐπὶ δούλων).

ἀνά-θρεψις, *ἡ*· ἡ ἐκ νέου θρέψις.

ἀν-αθρέω (*ἀνὰ* + *ἀθρέω*)· βλέπω πρὸς τὰ ἄνω || παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, ἐκ τοῦ πλησίον.

ἀνα-θρηνέω· θρηνολογῶ μεγαλοφώνως.

ἀν-άθρησις, *-εως, ἡ* (*ἀναθρέω*)· ἡ ἐκ τοῦ πλησίον ἐξέτασις, παρατήρησις.

ἀνα-θρύπτομαι· τρυφῶ, ἡδυπαθῶ, διάγω βίον τρυφηλόν.

ἀνα-θρώσκω, ποιητ. καὶ ἴων. *ἀν-θρώσκω*· μέλ. *-θροῦμαι*· ἀόρ. *ἀνέθορον*, ἀπρφ. *ἀναθορεῖν*· ἀναπηδῶ, τινάσσομαι ἐπάνω, ἀνατινάσσομαι || πηδῶ ἐπάνω εἴς τι (εἰς τὸν ἵππον π. χ.).

ἀνα-θυάω· ὀργῶ πάλιν πρὸς συνουσίαν (ἐπὶ χοίρων).

ἀνα-θῡμίασις, *-εως, ἡ*· ὅ,τι καὶ σήμερον.

ἀνα-θῡμιάω· ἐγείρω ἀναθυμίασιν || παθ. ἐγείρομαι ἐν εἴδει καπνοῦ.—**II** μεσ. ὑψώνω ἀτμούς.

ἀνα-θύω (Α)· ἀναπηδῶ, ὁρμῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβλύζω.

ἀνα-θύω (Β)· θυσιάζω ἐκ νέου.

ἀν-αἰδεῖα, *ἡ*, ἐπ. καὶ ἴων. *ἀναιδείη* (*ἀναιδής*)· ἔλλειψις αἰδοῦς, αὐθάδεια, ἀναισχυντία, ὁδιαντροπιά.

ἀν-αιδεύομαι, ἀποθ. (*ἀναιδής*)· συμπεριφέρομαι ἀναιδῶς, ἄνευ αἰδοῦς, ἀναισχύντως.

ἀν-αιδήμων, *ον,* γεν. *-ονος*· ἀναιδής, ἀναίσχυντος.

ἀν-αιδής, *ἐς* (α στερ.+*αἰδώς, αἰδέομαι*)· ὁ ἄνευ αἰδοῦς, ἀναίσχυντος, αὐθάδης, θρασύς || Ἐπὶ πραγμ., ἀνηλεής, σκληρός || ὁ λίθος τοῦ Σισύφου καλεῖται *λᾶας ἀναιδής*=ἀναίσχυντος, ἄσπλαγχνος.

ἀν-αίδητος, *ον*· =τῷ προηγ.

ἀν-αιδίζομαι· =*ἀναιδεύομαι* (βλ. λ.).

ἀν-αιδο-μάχας, *ὁ*· ὁ μὴ συστελλόμενος ἐν τῇ μάχῃ, ὁ ἀφόβως μαχόμενος.

ἀν-αιδύσσω· ἀνασείω, ἀνα ριπίζω (τὴν φλόγα π.χ.).

ἀν-αίδω (*ἀνὰ*+*αἴθω*)· ἀνάπτω, ἀναφλέγω || ἀναλάμπω.

ἀν-αιμακτί, ἐπίρ. τοῦ ἐπ. *ἀναίμακτος*· ἄνευ αἱματοχυσίας.

ἀν-αίμᾰκτος, (α στερ.+*αἱμάσσω*)· ὁ ἄνευ αἵματος, ὁ μὴ ἔχων αἷμα || ὁ μὴ κηλιδωθεὶς δι' αἵματος (λατ. **incruentus**).

ἀν-αίμᾰτος, *ον*=*ἄναιμος* (ὃ βλ.).

ἀν-αιμία, *ἡ*· ἔλλειψις αἵματος.

ἄν-αιμος, *ον,* καὶ *ἀν-αίμων, -ον,* γεν. *-ονος* (α στερ.+*αἷμα*)· ὁ ἄνευ αἵματος.

ἀν-αιμό-σαρκος, *ον*· ὁ ἔχων ἀναιμον σάρκα (περὶ τοῦ τέττιγος).

ἀν-αιμότης, *ἡ*·=*ἀναιμία* (βλ. λ.).

ἀν-αίμων, *ον, -ονος*·=*ἄναιμος* (βλ. λ.).

ἀν-αιμωτί, ἐπίρ.=*ἀν-αιμακτί* (ὃ βλ.).

ἀν-αίνομαι, πρτ. *ἠναινόμην,* ἐπ. *ἀναινόμην,* μέλ. *ἀνᾱνοῦμαι* (οὐχὶ ἐν χρήσει)· ἀόρ. α΄ *ἠνηνάμην,* ἀπρφ. *ἀνήνασθαι* (Ὑποτ. *ἀνήνηται*). Ἀποθ. ἀρνοῦμαι, ἀποριπτω, περιφρονῶ || μετ' ἀπρφ., ἀρνοῦμαι νὰ πράξω τι || ἐντεῦθεν, δικαιολογῶ ἐμαυτὸν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν, ἀποκηρύσσω || μετανοῶ, ἐντρέπομαι ποιὰ πράττω τι.

Ἔτυμ.: ἀδεβ. ἐτυμολ. ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ α΄ συνθ., ἂν δηλ. πρόκειται περὶ τῆς προθ. *ἀνὰ* ἢ περὶ τοῦ στερ. *ἀν-*· τὸ β΄ συνθετ. ἀσφαλῶς εἶναι ἡ λ. *αἶνος*.

ἀν-αῖξας, μτχ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀν-αΐσσω* (βλ. λ.).

ἀν-αιρεθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀναιρέω*.

ἀν-αίρεσις, *-εως, ἡ* (*ἀναιρέω*)· τὸ σήκωμα πτωμάτων, τ. ἔ. ὁ ἐνταφιασμός. 2) τὸ ἀναλαμβάνειν ἐπιχείρησίν τινα (παίρνω τι ἐπάνω μου, τὸ ἀναλαμβάνω).—**II** καταστροφή, ὄλεθρος.

ἀν-αιρετέον, ρημ. ἐπίθ.· = *δεῖ ἀναιρεῖν* (βλ. *ἀναιρέω*).

ἀν-αιρετήριος·=*ἀναιρετικὸς* (βλ. λ.).

ἀν-αιρέτης, *-ου,* ὁ· καταστροφεύς, δολοφόνος.

ἀν-αιρετικός, *ή, όν*· καταστρεπτικός, ὀναιρῶν.

ἀν-αίρετος, *ον* (α στερ.+*αἱρέομαι*)· ὁ μὴ *αἱρούμενος*, ὁ μὴ ἐκλέγων.

ἀν-αιρέω, μέλ. *-ήσω*· πρκ. *ἀνῄρηκα,* παθ. πρκ. *ἀνῄρημαι* (βλ. *αἱρέω*)· σηκώνω ἐπάνω (λατ. **tollere**), καὶ οὕτω :—**I** ἀποκομίζω, κυρ. ἐπὶ ὁραδείων || ἁπλῶς, παίρνω ἐπάνω, σηκώνω.—**II** ἐξαφανίζω, καταστρέφω (κυρ. αἴρω ἐκ τοῦ μέσου, ἐκποδὼν ποιοῦμαι) || ἐπὶ νόμων καὶ ἐθίμων, καταργῶ.—**III** ὑποδεικνύω, χρηομοδοτῶ, ἀποκρίνομαι (κυρ. ἐπὶ ἀπαντήσεων μαντείων) || ἀλλὰ καὶ ἀπολύτως, ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντησιν. ***Μέσον,*** λαμβάνω ἐπάνω μου, εἰς χεῖράς μου, σηκώνω δι' ἐμαυτὸν || ἐντεῦθεν. κερδίζω, ἀπολαμβάνω, δέχομαι || ἀπαιτῶ. 2) σηκώνω (ἐπάνω) νεκρούς (πρὸς ἐνταφιασμόν), ἐνταφιάζω. 3) λαμβάνω εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἀναδέχομαι νεογεννηθέντα τέκνα (λατ. **tollere, suscipere, liberos**). 4) συλλαμβάνω (ἐν γαστρί). 5) λαμβάνω, σηκώνω, χρήματα ἐπὶ τόκῳ.—**II** ἀναλαμβάνω ἐπιχείρησίν τινα, ἀναλαμβάνω τι, τὸ παίρνω ἐπάνω μου.—**III** ἀποσύρω, διαγράφω, ἀκυρῶ.

ἀν-αίρω, μέλ. *ἀνᾰρῶ*· αἴρω ἄνω, ὑψῶ.

ἀν-αισθής, *ές*·=*ἀναίσθητος* (βλ. λ.).

ἀν-αισθησία, *ἡ* (*ἀναίσθητος*)· ἔλλειψις αἰσθήσεως ἢ ἀντιλήψεως, «ἀναισθησία».

ἀν-αισθητέω (*ἀναίσθητος*)· εἶμαι ἀναίσθητος || στερεῦμαι εὐαισθησίας. Φέρεται ἐν τισι χειρογρ. καὶ *ἀναισθητεύω* καὶ *ἀνασθηταίνω*.

ἀν-αίσθητος, *ον* (α στερ.+*αἰσθέσθαι,* ἀόρ. β΄ τοῦ *αἰσθάνομαι*)· ὁ ἄνευ αἰσθήσεως, ὁ μὴ αἰσθανόμενος. 2) ὁ στερούμενος τοῦ κοινοῦ νοῦ, ἀνόητος—**II** παθ., ὁ μὴ γινόμενος αἰσθητός, ὃν δὲν αἰσθάνεταί τις.

ἀν-αισίμόω, πρτ. *ἀναισίμουν*· ἀόρ. α΄ *ἀναισίμωσα*· — παθ. ἀόρ. α΄ *ἀναισιμώθην*· πρκ. *ἀναισίμωμαι* (α στερ.+*αἴσιμος*· τὸ ἁπλοῦν *αἰσιμόω* δὲν εἶναι ἐν χρήσει)· ἴων. ῥ.=ἀττ. *ἀναλίσκω*=μεταχειρίζομαι, καταναλίσκω, δαπανῶ (ἐπὶ χρόνου), ἐξαντλῶ (ἐπὶ τροφίμων). Ἐκ τούτου τὸ

ἀν-αισίμωμα, *-ατος,* τό (*ἀναισιμόω*)· πᾶν τὸ καταναλισκόμενον, τὸ δαπανώμενον, δαπάνη.

ἄν-αῖσσω, ἀττ. *ἀν-ᾴσσω, ἀν-ᾴττω* (*ἀνὰ*+*ἀΐσσω*)· ἀναπηδῶ, ἐγείρομαι ταχέως, ὁρμῶ ἐπάνω, ἀνατινάσσομαι || μετ' αἰτ. πηδῶ ἐπάνω εἰς...

ἀν-αισχής, *ές*·=*ἀναίσχυντος* (βλ. λ.).

ἀν-αισχυντέω (*ἀναίσχυντος*)· εἶμαι ἀναίσχυντος, ἀναιδής, συμπεριφέρομαι ἀναιδῶς.

ἀν-αισχύντημα, *-ατος,* τό· ἀναίσχυντος, ἀναιδὴς πρᾶξις.

ἀν-αισχυντία, *ἡ*· ἔλλειψις αἰσχύνης, ἀναίδεια, «ἀδιαντροπιά». Ἐκ τοῦ

ἀν-αίσχυντος, *ον* (α στερ.+*αἰσχύνη*)· ὁ μὴ αἰσχυνόμενος, ἀναιδής, ξετσίπωτος || ἐπὶ πραγμ., ἀπεχθής, βδελυρός.

ἀν-αίτητος, *η, ον* (α στερ.+*αἰτέω*)· ὁ μὴ αἰτηθείς, ἀζήτητος.

ἀν-αιτίατος, *ον*· ὃν δὲν αἰτιώμεθα, ἀκατηγόρητος.

ἀν-αιτιο-λόγητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ αἰτιολογήσῃ.

ἀν-αίτιος, *ον* (α στερ.+*αἰτία*)· ὁ ἄνευ αἰτίας,

ἄνευ δικαιολογίας, ἀβάσιμος.— ‖ ἐπί προσ., μή ἔνοχος, ἀθῷος, ἄψογος.

ἀν-αιωρέω· ὑψώνω τι καί τό κρατῶ ὑψηλά.

ἀνα-καγχάζω (βλ. *καγχάζω*)· γελῶ μετά καγχασμοῦ (δυνατά).

ἀνα-κάθαιρω· καθαρίζω ἐντελῶς.— Παθ., γίνομαι ὅλως διόλου καθαρός, ξεκαθαρίζομαι.

ἀνα-κάθαρσις, *-εως*, *ἡ*· τό ἀποκαθαίρειν ‖ διευκρίνησις σκοτεινοῦ χωρίου, ἑρμηνεία, ἐξήγησις.

ἀνα-καθαρτικός, *ή, όν*· ἐμετικός.

ἀνα-κάθημαι· κάθημαι ὀρθά, δηλ. οὐχί πλαγίως, οὔτε κύπτων.

ἀνα-καθίγνυμαι·=τῷ ἑπομ.

ἀνα-καθ-ίζω· καθίζω τι ὄρθιον.—Μέσον, κάθημαι ὄρθιος (ὁ ἴδιος).— ‖ ἀμτβ., κάθημαι πάλιν (χάμω), ξανακάθημαι.

ἀνα-καινίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἀνανεώνω.

ἀνα-καινισμός, *ὁ*·=ἀνακαίνισις.

ἀνα-καινο-ποιέω·=*ἀνακαινίζω* (βλ. λ.).

ἀνα-καινουργέω=*ἀνακαινίζω*=ἀνανεώνω τι, τό «ξανακαινουργιώνω».

ἀνα-καινόω (*ἀνά*+*καινός*)· ἀνανεώνω, ἀποκαθιστῶ. Ἐκ τούτου τό

ἀνα-καίνωσις, *ἡ*, γεν. *-εως* (*ἀνακαινόω*)· ἀνανέωσις, ἀνακαίνισις.

ἀνάκαιον, τό·=*ἀναγκαῖον* (βλ. λ.)· φυλακή, εἱρκτή.

ἀνα-καίω, ἀόρ. *α' ἀνέκαυσα*· ἀνάπτω.—Μέσ., ἀνάπτω δι' ἐμαυτόν ‖ μτφρ. φλογίζω, ἐξάπτω, διεγείρω, ἐνθαρρύνω ‖ ἐν παθ. ἐνν. καίομαι, ἐξάπτομαι, φλέγομαι, ὀπό θυμόν.

ἀνᾰ-κᾰλέω, ποιητ. *ἀγ-καλέω*, μέλ. *-έσω*· καλῶ, προσκαλῶ, ἐπάνω, κυρ. τούς νεκρούς.— ‖ πρόσκαλῶ, ἐπικαλοῦμαι, κατ' ἐπανάληψιν ‖ ὅθεν: ἐπικαλοῦμαι τήν βοήθειαν τῶν θεῶν. **2)** προσκαλῶ, κλητεύω, εἰς τό δικαστήριον. **3)** φωνάζω τινά ὀνομαστικῶς.— ‖‖ καλῶ τινα (νά ἔλθῃ) ὀπίσω, ἀνακαλῶ τινα (ἐκ τῆς ἐξορίας).

ἀνα-καλινδέομαι ἀντί *καλινδέομαι*·=*κυλινδέομαι* (βλ. λ.).

ἀνα-κάλυπτήρια, τά· ἡ ἑορτή τῆς ἐκκαλύψεως, καθ' ἣν *ἡ* νύμφη ἀφῄρει τό πρῶτον τήν παρθενικήν της καλύπτραν καί ἐδέχετο δῶρα (*ἕδνα*) ἀπό τόν νυμφίον.— ‖ τά κατά τήν τελετήν αὐτήν προσφερόμενα δῶρα, τά λεγόμενα καί *ἕδνα* ἢ *ὀπτήρια*· πρβλ. καί *ἀνακάλυπτρα*.

ἀνα-κάλυπτος, *ον*· ἀκάλυπτος (Ἐβδ.).

ἀνα-κάλυπτρα, τά·=*ἀνακαλυπτήρια* (βλ. λ.).

ἀνα-κᾰλύπτω, μέλ. *-ψω*· ἀποκαλύπτω, ξεσκεπάζω.— ‖ ἀμτβ. αἴρω κάλυμμά τι, ἀνοίγω.

ἀνα-κάλυψις, *ἡ*· ἀποκάλυψις, ξεσκέπασμα, φανέρωσις.

ἀνα-καμπή, *ἡ*· κάμψις.

ἀνα-καμπτήριον, τό· τόπος πρός περίπατον.

ἀνα-κάμπτω, μέλ. *-ψω*· κάμπτω, λυγίζω τι πρός τά ἄνω ἢ πρός τά ὀπίσω. **2)** ἀμτβ. (ἐνν. *ἐμαυτόν*)= λυγίζω ἐγώ πρός τά ὀπίσω, ἐπανακάμπτω.

ἀνα-κάμψ-ερως, *-ωτος*, *ὁ*· βοτάνη ἔχουσα τήν δύναμιν νά ἐπαναφέρῃ τόν ἔρωτα.

ἀνα-καμψί-πνοος, *ον*· ὁ ἐπανακάμπτων ἄνεμος, εἶδος ἀνεμοστροβίλου.

ἀνά-καμψις, *-εως*, *ἡ*· ἡ πρός τά ὀπίσω κάμψις.

ἀν-άκανθος, *ον* (*α* στερ.+*ἄκανθα*)· ὁ ἄνευ ἀκανθῶν ἢ ὀστῶν ‖ ὁ ἄνευ σπονδυλικῆς στήλης.

ἀνα-κάπτω, μέλ. *-ψω*· «χάφτω», καταπίνω, καταβροχθίζω.

ἀνα-κατα-λήκτως·=*ἀκαταλήκτως* (βλ. λ.).

ἀνά-καυσις, *-εως*, *ἡ*· τό ἀνακαίειν, τό ἀνάπτειν, ἡ πυρπόλησις.

ἀνα-καχλάζω· βράζω μετά καχλασμοῦ, ἐξορμῶ.

ἀνά-καψις, *-εως*, *ἡ*· κατάποσις, καταβρόχθισις, «χάψιμον».

ἀνα-κέαται, ἰων. ἀντί *ἀνάκεινται*, γ' πληθ. τοῦ *ἀνάκειμαι* (βλ. λ.).

Ἀνάκεια, τά, *-ων*· ἑορτή τῶν Διοσκούρων· βλ. *Ἀνάκειον*, *Ἄνακες*.

ἀνά-κειμαι, ποιητ. *ἄγ-κειμαι*· μέλ. *-κείσομαι*· ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *ἀνατίθημι*· εἶμαι ἀνατεθειμένος (ἀφιερωμένος), κεῖμαι ὡς ἀφιέρωμα θεοῦ τινος ‖ ὡσ. ἔχω ἀνεγερθῆ, εἶμαι ἀνεγηγερμένος ὡς ἀνδριάς.— ‖ ἀναφέρομαι εἴς τι, ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος.

Ἀνάκειον, τό· ὁ ναός τῶν Διοσκούρων, τοῦ Κάστορος δηλ. καί Πολυδεύκους· βλ. *Ἄνακες*.

ἀνα-κείρω, μέλ. *-ερῶ*· ἀνοίγω, ὀχίζω.

ἀνα-κέκλομαι, ποιητ. ἀντί *ἀνα-καλέω* (δ βλ.).

ἀνα-κέλᾰδος, *ὁ* (*ἀνά*+*κέλομαι*)· δυνατή κραυγή ‖ κρότος, ἦχος.

ἀνα-κέομαι, ἀποθ.· διορθῶ, ἐπανορθῶ‖θεραπεύω.

ἀνα-κεράννῡμι καί *-ύω*· μέλ. *-κεράσω*· ἀναμειγνύω ἐκ νέου‖γεν., ἀνακατώνω, ἀναμειγνύω καλῶς.

Ἄνακες, οἱ, ἀπηρχ. τύπος τοῦ *ἄνακτες*=οἱ βασιλεῖς (Κάστωρ καί Πολυδεύκης).

ἀνα-κεφᾰλαιόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀνά*+*κεφαλή*)· συγκεντρώνω εἰς περίληψιν, συγκεφαλαιώνω.

ἀνα-κεφαλαίωσις, *-εως*, *ἡ*· συγκεφαλαίωσις, περίληψις.

ἀνα-κεφαλαιωτικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τήν ἀνακεφαλαίωσιν.

ἀνα-κηκῖω· ἀναπηδῶ, ἀναβλύζω μὲ ὁρμήν ‖ ὡσ. πάλλομαι βιαίως.

ἀνα-κήρυκτος, *ον*· ἀνακηρυχθείς.

ἀνα-κήρυξις, *-εως*, *ἡ*· ἀνάρρησις, ἀναγόρευσις.

ἀνα-κηρύσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-ὑξω*· κηρύσσω δημοσίᾳ, προκηρύσσω διά τοῦ κήρυκος, διακηρύσσω, κυρ. ὡς κατακτητής (νικητής) ‖ προσφέρω διά τῆς φωνῆς τοῦ κήρυκος ‖ καί οὕτω, ἐκθέτω τι εἰς δημοπρασίαν (διά τοῦ κήρυκος).

ἀνα-κινδῡνεύω, μέλ. *-σω*· ὁρμῶ ἐκ νέου εἰς τόν κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω πάλιν, διατρέχω νέον κίνδυνον.

ἀνα-κῑνέω· κινῶ πρός τά ἄνω ‖ ταλαντεύω τῇδε κἀκεῖσε. **2)** ἐξεγείρω, ἐξάπτω, ἀφυπνίζω (λατ. **suscitare**). Ἐκ τούτου τά:

ἀνα-κίνημα, τό· ἡ ἄνω καί κάτω κίνησις τῶν βραχιόνων. Καί

ἀνα-κίνησις, *-εως*, *ἡ*· κραδασμός, αἰώρησις, τῇδε κἀκεῖσε. **2)** ἔξαψις, ἐξέγερσις, συγκίνησις. Καί

ἀνα-κινητικός, *ή, όν*· ὁ ἀνακινῶν, ὁ προξενῶν ἀνακίνησιν.

ἀνα-κῐρνάμαι, ἀποθ.=*ἀνακεράννυμι* (δ βλ.).

ἀνα-κλάζω, μέλ. *-κλάγξω*· ἀόρ. *β' ἀνέκλαγον*· φωνάζω δυνατά, ἀναβοῶ, ἀνακράζω ‖ ἐπί κυνός, ὑλακτῶ, γαυγίζω.

ἀνα-κλαίω, μέλ. *-κλαύσομαι*· κλαίω φωναχτά, ἀναβοῶ γοερῶς, ἐκρήγνυμαι εἰς γόους ‖ ἐκοπῶ εἰς δάκρυα ‖ ὡσ. κλαίω διά τι, θρηνῶ τι.

ἀνά-κλασις (Α) *ἡ*(*ἀνακλάω*)· ἡ πρός τά ὀπίσω ἀνάκαμψις, ἀναστροφή ‖ ἐπί φωτός, ἀντανάκλασις ‖ ἐπί ἤχου, ἀντήχησις.

ἀνά-κλασις (Β) καί **ἀνάκλαυσις,** *ἡ* (*ἀνακλαίω*)· θρῆνος.

ἀνα-κλασμός, *ὁ*·=τῷ προηγ.

ἀνά-κλαστος, *ον* (*ἀνακλάω*)· ὁ εἰς τά ὀπίσω κεκλασμένος, ἀντανακλώμενος ‖ ἐν τῇ Γραμμ. κλιτός.

ἀνα-κλαυθμός ἢ *-κλαυσμός*, *ὁ*·=*ἀνάκλαυσις* (βλ.λ.).

ἀνά-κλαυσις (*ἀνακλαίω*)=θρῆνος.

ἀνα-κλᾶω (Α) μέλ. *κλᾰσω*· ἀόρ. *α' ἀνέκλᾰσα*· λυγίζω, κάμπτω, πρός τά ἄνω ἢ πρός τά ὀπίσω‖κάμνω κομμάτια. **2)** σύρω πρός τά ἄνω, ἀναστρέφω.— ‖ ἐπί τοῦ φωτός ὡς παθ. ἀντανακλῶμαι ‖ ἐπί ἤχου, ἀντηχῶ.

ἀνα-κλάω (Β) ἀττ. ἀντί *ἀνακλαίω* (δ βλ.).

ἀνά-κλημα, τό·=*ἀνάκλησις* (δ βλ.).

ἀνα-κληρόω· διανέμω ἐκ νέου διά κλήρου, ξαναμοιράζω.

ἀνα-κλήρωσις, *ἡ*· ἡ ἐκ νέου διανομή.

ἀνά-κλησις, *-εως*, *ἡ* (*ἀνα-καλέω*)· πρόσκλησις, ἐπίκλησις ‖ κλήτευσις. — ‖ ἀνάκλησις, κυρ. ἐκ τῆς ἐξορίας.

ἀνα-κλητήρια, τά· ἑορτή τῆς ἀναγορεύσεώς τινος ὡς Βασιλέως, διατελοῦντος μέχρι τῆς ἀναγορεύσεώς του ὑπό κηδεμονίαν.

ἀνα-κλητικός, *ή, όν*· ὁ προτρέπων ἢ συντελῶν εἴς τι ‖ ὁ κατάλληλος πρός ἀνάκλησιν.

ἀνά-κλῖμα, τό· ἀνωφέρεια.

ἀνα-κλῐθήσομαι, παθ. μέλλ. τοῦ **ἀνακλίνω.**

ἀνα-κλινθείς, μτγν. **ἀνακλιθείς,** ποιητ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ .

ἀνα-κλίνω, ποιητ. **ἀγ-κλίνω**· μέλ. **-κλῐνῶ**· ἀόρ. α΄ **ἀν-έκλῑνα**· κάμνω τι νὰ γέρνῃ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀκκουμβῶ τι ἐπάνω εἴς τι ἄλλο.—Παθ., κεῖμαι, **ἀνά-κειμαι,** βυθίζομαι ἢ στηρίζομαι ὀπίσω.—**II** ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω (θύραν π. χ.), ὄθεν, ἀνοίγω.

ἀνά-κλῐσις, **-εως,** ἡ· τὸ ἐξάπλωμα, τὸ πλάγιασμα.

ἀνα-κλισμός, ὁ· τὸ ὀπίσθιον στήριγμα, τὸ ἐρεισίνωτον καθίσματος ἢ ἀνακλίντρου.

ἀνά-κλῐτος, **η, ον** (**ἀνακλίνω**)· ὁ ἀνακεκλιμένος, ὁ στηριγμένος ὀπίσω.

ἀνα-κλονέω· κλονίζω, κινῶ ἄνω καὶ κάτω.

ἀνα-κλύζω, μελλ. **-ύσω**· ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἥτις ἀναταρασσομένη ἐφορμᾷ. **2)** ἀπολ., ἀναβράζω, ὡς τὰ κύματα.

ἀνα-κλώθω· κλώθω ἐκ νέου τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τινος || μεταβάλλω τὴν μοῖράν του.

ἀνα-κνάπτω· λευκαίνω, καθαρίζω, ἀνακαινίζω παλαιὰ ἱμάτια.

ἀνα-κνάω· ἀνατρίβω.

ἀνα-κνισόω· πληρῶ τι κνίσης, ἢ εὐωδίας, καθιστῶ τι εὐώδες.

ἀνα-κογχῠλιάζω, μελ. **-σω** (**ἀνὰ+κόγχη**)· ἀνοίγω καὶ παραχαράττω μίαν σφραγῖδα, πλαστογραφῶ. **2)**=**ἀναγαργαρίζω** (βλ. λ.).

ἀνα-κογχῠλιασμός, ὁ· τὸ νὰ κάμνῃ τις γαργάρας.

ἀνα-κογχῠλιαστόν, τό (ἔνν. φάρμακον)· ἡ γαργάρα.

Ἄνακοι, -ων·="**Ανακες** (βλ. λ.).

ἀνα-κοινόω· μέλ. **-ώσω**· καθιστῶ τι κοινὸν καὶ εἰς ἄλλον (λατιν. **communicare aliquid cum aliquo**)|| ἐπικοινωνῶ μέ τινα, τὸν συμβουλεύομαι.—Μέσ. μετὰ παθητ. πρκ. **-κεκοίνωμαι** || κάτι τὸ ἰδικόν μου τὸ καθιστῶ κοινὸν καὶ εἰς ἄλλους, τὸ μεταδίδω.

ἀνα-κοιρᾰνέω· ἄρχω, κυβερνῶ, τυραννεύω, ἔν τινι τόπῳ.

ἀνα-κοκκύζω· φωνῶ «κουκουρίκο», ἐπὶ ἀλέκτορος.

ἀνα-κολλάω· ἐπικολλῶ ἢ συγκολλῶ.

ἀνα-κόλλημα, τό· τὸ ἐπικεκολλημένον.

ἀνα-κόλλησις, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπικολλᾶν.

ἀνα-κολλητικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος εἰς ἐπικόλλησιν.

ἀν-ακολουθία, ἡ· ἡ ἔλλειψις ἀκολουθίας, συνεχείας || τὸ ἀνακόλουθον (σχῆμα).

ἀν-ακόλουθος, **ον**· ὁ ἄνευ ἀκολουθίας, ὁ μὴ συμφωνῶν πρὸς τὰ προηγούμενα.

ἀνα-κολπάζω, μέλ. **-σω** (**ἀνὰ+κόλπος**)· ἀνασηκώνω τὸ φόρεμά μου, ὥστε νὰ σχηματίζεται κόλπος πτυχῶν, ἀναζώννυμαι «ἀνασκουμπώνομαι» || ἀπολ., ἀναζώννυμαι (ἀνασκουμπώνομαι).

ἀνα-κολυμβάω, μέλ. **-ήσω**· ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἀφ' οὗ καταβυθισθῶ || μτβ. ἀνάγω (ἀναβιβάζω) τι ἐκ τοῦ πυθμένος.

ἀνα-κομάω (**ἀνὰ + κομάω**)· κομῶ ἐκ νέου· ἀποκτῶ ἐκ νέου μαλλιὰ (**νέον φύλλωμα**).

ἀνα-κομβόομαι· ἀνακομβώνομαι, κουμπώνομαι ἐκ νέου || τὸ ἐνεργ. **ἀνακομβόω** = ξεκουμπώνω, ξεγυμνώνω.

ἀνα-κομῐδή, ἡ· ἡ ἀνάκτησις ἑνὸς πράγματος, ἢ ἡ ἀνάρρωσις ἐκ τινος ἀσθενείας.

ἀνα-κομίζω, ποιητ. **ἀγ-κομίζω**· μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ**· ἀόρ. α΄ **ἀνεκόμισα**· κομίζω ἄνω, φέρω ἄνω || κυρ. φέρομαι πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ρεύματος, ἢ ἐναντίον τοῦ ρεύματος.—Παθ., ὑπάγω ἄνω, ἀνέρχομαι.— **II** φέρω ἢ λαμβάνω ὀπίσω, ἀνακτῶ.—Μέσον μετὰ παθ. πρκ.· φέρω τι ὀπίσω μετ' ἐμαυτοῦ || ἐπανακτῶ κάτι τὸ ἰδικόν μου || τὸ ξαναπαίρνω πάλιν.—Παθ. γυρίζω ὀπίσω, ἐπανέρχομαι.

ἀν-ἄκοντίζω, μέλ. **-ίσω**· ἀκοντίζω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναρρίπτω.— **II** ἀμτβ. ἀναπηδῶ, ἐξακοντίζομαι, ἐκσφενδονίζομαι, ὅπως τὸ αἷμα ἐκ τῆς πληγῆς.

ἀνα-κοπή, ἡ· τὸ κτυπᾶν ὀπίσω||ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ὥθησις, ἀνάσχεσις, ἐμπόδιον||ἀνάπαλσις, ἀντικτύπημα.

ἀνα-κόπτω· κτυπῶ, ἐκβιάζω ἢ ἀπωθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω || ἀποκρούω, ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω.—Παθ., διακόπτομαι ἐμποδίζομαι, ἀναχαιτίζομαι.

ἀνα-κουφίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ἀνασηκώνω, σηκώνω ἐπάνω, ὑψώνω. **2)** ἐλαφρύνω.—Παθητ. ἀνασηκώνομαι, ὑψώνομαι || ἐλαφρύνομαι ψυχικῶς, «ἀνακουφίζομαι». Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-κούφῐσις, **-εως,** ἡ· ἀνύψωσις, ἀνασήκωμα || ἐλάφρυνσις || ἀνακούφισις ἀπό τινος πράγματος.

ἀνα-κούφισμα, **-ατος,** τό· ἐλάφρυνσις.

ἀνα-κράδαίνω καὶ **ἀνακρᾰδάω**· σείω, σαλεύω.

ἀνα-κρᾰδεύω·=τῷ προηγ.

ἀνα-κράζω, μέλ **ἀνακράξομαι**· ἀόρ. β΄ **ἀνέκρᾰγον**· κραυγάζω, φωνάζω δυνατά, ὑψώνω τὴν φωνήν μου.

ἀνα-κρᾱθείς, μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ **ἀνα-κεράννυμι.**

ἀνά-κρᾱσις, **-εως,** ἡ (**ἀνακεράννυμι**)· ἡ ἀνάμειξις, τὸ ἀνακάτωμα.

ἀνα-κραυγάζω, μέλ. **-άσω**· κράζω ἰσχυρῶς.

ἀνα-κραύγασμα, τό· μεγάλη, ἰσχυρὰ κραυγή.

ἀνακρέκομαι, ἀποθ.· (**κρέκω**)· ἀρχίζω νὰ παίζω πλήττων διὰ τοῦ πλήκτρου ἐντατὸν ὄργανον || ἐπὶ πτηνοῦ, χορδίζω, ρυθμίζω, τὴν φωνήν μου.

ἀνα-κρεμάννυμι, ποιητ. **ἀγ-κρεμ.**· μέλ. **-κρεμάσω**· ἀόρ. α΄ **ἀνεκρέμασα**· κρεμῶ τι ἐπάνω εἴς τι, κρεμῶ ὑψηλά, ἢ κρεμῶ τι ἀπό τι.—Παθ. εἶμαι κρεμασμένος (ἀπό τι) || μτφρ. εἶμαι μετέωρος, ἐκκρεμής (λατ. **suspensus esse**).

ἀνα-κρεμασμός, ὁ· τὸ ἀνακρέμασμα, ἀνάρτησις.

ἀνα-κρήμνημι·=ἀνακρεμάννυμι.

ἀνα-κρῑ́νω (διὰ τοὺς χρόνους βλ. **κρίνω**)· ἐξετάζω καλῶς, ἀναζητῶ, «ἀνακρίνω».— **II** ἐξετάζω ἐκ τῶν προτέρων, προανακρίνω.— Μέσ., **ἀνακρίνεσθαι πρὸς ἑαυτὸν**=ἐρωτᾶν ἀλλήλους (ὁ εἷς τὸν ἄλλον), διαδικάζεσθαι, κρισολογεῖσθαι. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνά-κρῐσις, ποιητ. **ἄγκρισις, -εως,** ἡ· ἐξέτασις, ἀνάκρισις, ἔρευνα.

ἀνα-κροταλίζω·=**ἀνακροτέω** (βλ. λ.)

ἀνα-κροτέω, μέλ. **-ήσω**· σηκώνω πρὸς τὰ ἄνω (τὰς χεῖρας π.χ.) καὶ κτυπῶ ὁμοῦ (συγκρούω) || ἀπολ. χειροκροτῶ μὲ ὑψωμένας τὰς χεῖρας, ἐπιδοκιμάζω, ἐπευφημῶ, ζωηρῶς.

ἀνά-κρουσις, **-εως,** ἡ (**ἀνακρούω**)· ὤθησις πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναχαίτισις || κυρ. τὸ ὠθεῖν ἐν πλοῖον πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοχώρησις πλοίου, «πρύμναν κρούειν», τὸ κωπηλατεῖν πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀνα-κρουστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀνακρούω**· πρέπει τις νὰ ἀνακρούσῃ, νὰ σταματήσῃ, νὰ ἀναχαιτίσῃ.

ἀνα-κρουστικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος ἢ κατάλληλος πρὸς ἀνάκρουσιν, πρὸς ἀνακοπήν.

ἀνα-κρούω, μέλ. **-σω**· ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, σταματῶ, ἀναχαιτίζω.—ὡς μέσον, ἐπὶ πλοίου, **ἀνακρούομαι πρύμνην**=ὠθῶ τὸ πλοῖον ὀπίσω, πρὸς τὴν πρύμναν, ὀπισθοδρομῶ διὰ τῆς πρύμνης (κωπηλατῶ, κατὰ τρόπον ὥστε τὸ ἔμβολον νὰ μένῃ ἐστραμμένον πρὸς τοὺς ἐχθρούς) || ὡς μέσον καὶ ἐν τῇ Μουσικῇ: πλήττω τὰς χορδάς, κάμνω προανάκρουσμα, προανακρούω (πρβλ. **ἀναβάλλομαι**).

ἀνα-κτάομαι, μέλ. **-κτήσομαι**· πρκ. **ἀνέκτημαι,** ἀποθ.· ἀνακτῶ, κτῶμαι πάλιν ἐπανορθώνω.— **II** ἑλκύω τινὰ πρὸς τὸ μέρος μου, κερδίζω τὴν εὔνοιάν τινος.

ἀν-ακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀνάγω**· πρέπει νὰ ἀναβιβάσῃ (ἐξαγάγῃ) τις || πρέπει νὰ ἀναφέρῃ, νὰ ἀναγάγῃ τις.

ἄνακτεσι, ἐπ. ἀντὶ **ἄναξι,** δοτ. πληθ. τοῦ **ἄναξ.**

ἀνά-κτησις, **-εως,** ἡ· τὸ ἀνακτᾶσθαι, τὸ ἀναλαμβάνειν, ἡ ἐκ νέου κτῆσις || ἀνάκτησις ἰσχύος, ἀνάρρωσις.

ἀνα-κτητικός, ή, όν·κατάλληλος πρὸς ἀνάρρωσιν.

ἀνα-κτίζω· κτίζω ἐκ νέου.

ἀνά-κτῐσις, ἡ· ἀνακαίνισις, ἀνανέωσις, ἀναγέννησις.

ἀνακτίτης, ὁ· πολύτιμός τις λίθος.

ἀνακτορία, ἡ (**ἀνάκτωρ**)· ἡγεμονία, κυριότης, κυβέρνησις.

ἀνακτόριος, α, ον (**ἀνάκτωρ**)· ὁ ἀνήκων εἰς **ἄνακτα** (τ. ἔ- κύριον ἢ βασιλέα), βασιλικός, «ἀνακτορικός»· **ἀνακτόριον,** τὸ=**ἀνάκτορον** (ὅ βλ.).

ἀνάκτορον, τὸ (**ἀνάκτωρ**)· ἐνδιαίτημα βασιλέως, παλάτι, «ἀνάκτορον» || ὡσ. ναός.

'Ανακτο-τελέσται, *-ῶν,* οἱ *(τελέω)*· οἱ Πρόεδροι τῶν μυστηρίων, ἤτοι ἱερῶν τελετῶν, τῶν Κορυβάντων.

ἀνάκτωρ, *-ορος,* ὁ *(ἀνάσσω)*· *ἄναξ,* βασιλεύς.

ἀνα-κυῖσκω· ἔρχομαι πάλιν εἰς συνουσίαν.

ἀνα-κυκάω, μέλ. *-ήσω*· ἀναταράσσω, ἀνακατώνω, ἀναμειγνύω ‖ συγχέω.

ἀνα-κυκλέω· στρέφω τι γύρω ἐκ νέου ‖ ἀμτδ. καὶ παθ. περιστρέφομαι, ἔρχομαι γύρω πάλιν. 'Εκ τούτου τὸ

ἀνα-κύκλησις, *-εως,* ἡ· ἡ κυκλικὴ ἐπάνοδος, περιστροφή, ἐπιστροφή, ἐπαναφορά ‖ ἀναστάτωσις, ἐπανάστασις.

ἀνα-κυκλικός, *ή, όν*· ὁ εὐκόλως ἀναστρεφόμενος, ἐπὶ στίχου δυναμένου νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἀναδρομικῶς.

ἀνα-κυκλόω· = *ἀνακυκλέω* (βλ. λ.).

ἀνα-κύκλωσις, *ἡ*· = *ἀνακύκλησις* (6λ. λ.)· περιστροφή ‖ κατάλυσις, μεταβολή, ἀνατροπή.

ἀνα-κῦλισμός, *ὁ*· τὸ πρὸς τὰ ἄνω ἢ ὀπίσω κυλίεσθαι.

ἀνα-κυλίω· κυλίω πρὸς τὰ ἄνω ‖ κυλίω κατ' ἐπανάληψιν.

ἀνα-κυμβάλιάζω *(ἀνὰ + κύμβαλον)*· κροτῶ ὡς *κύμβαλον*· *δίφροι ἀνεκυμβαλίαζον* = ἀνετρέποντο (ἀναποδογύριζαν) μετὰ πατάγου (ἠχούντες ὡς κύμβαλα).

ἀνα-κῦπόω· ἀνατρέπω.

ἀνα-κύπτω, μέλ. *κύψω* καὶ *κύψομαι*· ἀόρ. α' *ἀνέκυψα*· πρκ. *ἀνακέκῦφα*· σηκώνω τὴν κεφαλήν ‖ κυρ. ἀναδύομαι ἐκ τοῦ ὕδατος (ἀνέρχομαι ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδ.) ‖ ἐντεῦθεν, ἐξέρχομαι ἀπὸ δύσκολον θέσιν, συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω.

ἀνα-κῦρίωσις, *ἡ*· ἐπίσημος βεβαίωσις.

ἀνα-κυρτόω· κάμπτω πρὸς τὰ ἄνω ἢ ὀπίσω.

ἀνα-κωδωνίζω· κτυπῶ τι καὶ τὸ δοκιμάζω διὰ τοῦ ἤχου, κωδωνίζω, ἠχῶ.

ἀνα-κωκῦω, μέλ. *-ύσω*· θρηνῶ μεγαλοφώνως ‖ ἐκβάλλω ὀξείας κραυγάς.

ἀνά-κωλος, *ον (ἀνὰ+κῶλον)*· κολοβός, βραχύς, «κοντός».

ἀνα-κωλύω· εἴργω, ἀπείργω, ἐμποδίζω.

ἀνα-κωμῳδέω· ἀναβιβάζω ἐκ νέου ἐπὶ τῆς σκηνῆς ‖ ἐμπαίζω, κοροϊδεύω.

ἀνᾰκῶς, ἐπιρ. = *ἐπιμελῶς,* μετὰ προσοχῆς ‖ *ἀνακῶς ἔχειν τινὸς* = φροντίζειν, μεριμνᾶν, περί τινος (ἐκ τοῦ *ἄνακος,* ἐπιθ. τοῦ *ἄναξ,* = ἐπιμελητής, φροντιστής).

ἀνᾰκωχεύω (καὶ ὀρθότ. *ἀνοκωχεύω,* πρβλ. *ἀνακωχή*), μέλ. *-σω*· κρατῶ ὀπίσω, σταματῶ, κυρ. ἐπὶ πλοίων, κρατῶ τὸ πλοῖον ἠγκυροβοληµένον, ἀλλ' ὅμως *ἀνακωχ. τὸν τόνον τῶν ὅπλων* = διατηρῶ τὴν ἔντασιν τῶν σχοινίων, τὰ διατηρῶ τεντωμένα. **2)** ἀμτδ. *ἀνακωχ.* (ἐνν. *ἑμαυτὸν*) = παραμένω ἥσυχος, σταματῶ.

ἀνακωχή, *ἡ*· ἐσφαλμένος τύπος τοῦ *ἀνοκωχὴ* (ὃ βλ.).

ἀνα-λαβεῖν, ἀπρ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναλαμβάνω.*

ἀνα-λάζομαι, ἀποθ.· λαμβάνω πάλιν, ἀναλαμβάνω.

ἀνα-λακτίζω· λακτίζω ὄπισθεν ‖ μτδ. ἀπολακτίζω τι, ἀπορρίπτω ‖ περιφρονῶ.

ἀν-ᾰλᾰλάζω, ἀορ. α' *ἀνηλάλαξα*· ἐκβάλλω μεγαλόφωνον κραυγήν, ἰδία πολεμικήν, κραυγάζω δυνατά.

ἀνα-λαμβάνω, μέλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. β' *ἀνέλᾰβον*· πρκ. *ἀνείληφα*· λαμβάνω ἐπάνω (μου), παίρνω εἰς τὰ χέρια μου, γενικῶς λαμβάνω τινά (τι) μετ' ἐμαυτοῦ, παραλαμβάνω, «ἀναλαμβάνω». **2)** ὑποδετῶ. **3)** ἀναλαμβάνω, κυρ. ὡς μέσ. ἀναλαμβάνω (ἐπιχειρησίν τινα), ἐπιχειρῶ: *πόλεμον ἀναλαβέσθαι.* **4)** λαμβάνω πάλιν, ἐπανορχίζω: *ἀναλαβεῖν λόγον.* — **II** λαμβάνω ὀπίσω, ἐπανακτῶ ‖ ἐπανορθώνω, διορθώνω. — **III** ἀναχαιτίζω (ἐπὶ ἵππου). — **IV** προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου, κερδίζω τὴν εὔνοιάν τινος.

ἀνα-λάμπω, μέλ. *-λάμψω*· ἐκπέμπω λάμψιν, φλόγα, ἀναφλέγομαι, «παίρνω φωτιά».

ἀνά-λαμψις, *ἡ*· *(ἀναλάμπω)*· τὸ ἀναλάμπειν, τὸ ἐκλάμπειν.

ἀν-αλγής, *ἐς* = *ἀνάλγητος* (ὃ βλ.).

ἀν-αλγησία, *ἡ*· τὸ νὰ μὴ αἰσθάνεται τις ἄλγος, ἀναισθησία. 'Εκ τοῦ

ἀν-άλγητος, *ον (α* στερ.+*ἀλγέω)*· ἄνευ ἄλγους: **I** ἐπὶ προσ., ὁ μὴ αἰσθανόμενος (ἄλγος), ἀναίσθητος, σκληρόκαρδος, ἀσπλαγχνος. — ἐπίρ. *-τως* = ἀναισθήτως. — **II** ἐπὶ πραγμ.: **1)** τὸ ἄνευ ἄλγους: *ἀνάλγητα* = πράγματα «χωρὶς βάσανα». **2)** σκληρός, ἀνηλεής (ὡς παθ. ὄηλ., ὁ μὴ αἰσθανόμενος ἄλγος).

ἀν-αλδαίνω· τρέφω, αὐξάνω.

ἀν-αλδής, *ἐς (α* στερ. + *ἀλδαίνω)*· ὁ μὴ προκόπτων, μὴ εὐδοκιμῶν «ἀρρωστιάρικος».

ἀν-αλδήσκω· ἀναφύομαι, φυτρώνω, ξεφυτρώνω.

ἀνα-λεαίνω· λεαίνω καλῶς.

ἀνα-λέγω, ἐπ. πρτ. *ἄλλεγον*· μέλ. *ἀναλέξω*· ἀόρ. α' *ἀνέλεξα,* ἐπ. ἀπρ. *ἄλλέξαι*· διαλέγω ἀπὸ χάμω, μαζεύω ἀπὸ χάμω. — Μέσ. διαλέγω ἀπὸ χάμω δι' ἐμαυτόν. **2)** ἀναδιηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι. — **II** διαβάζω δυνατά.

ἀν-άλειπτος, *ον*· ὁ μὴ ἀλειμμένος.

ἀν-αλειφής, *ἡ*· τὸ οὐκ ἀλείφεσθαι.

ἀν-άλειφος, *ον* = *ἀνάλειπτος* (βλ. λ.).

ἀνα-λείχω, μέλ. *-ξω*· «γλείφω».

ἀν-ᾰλήθης, *ες (α* στερ.+*ἀληθής)*· ὁ μὴ ἀληθής, ψευδής.

ἀνά-λημμα, *-ατος,* τὸ *(ἀναλαμβάνω)*· ὅ,τι μεταχειρίζεται τις πρὸς διόρθωσιν ἢ ὑποστήριξιν, χειρουργικὴ ταινία ἀνηρτημένη ἐκ τοῦ λαιμοῦ, ἵνα κρατῇ ὑψηλὰ πάσχον μέλος τοῦ σώματος.

ἀνα-ληπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀναλαμβάνω*· πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τις ἐκ νέου.

ἀνα-ληπτήρ, *-ῆρος,* ὁ· καδίσκος πρὸς ἄντλησιν, «κουβᾶς».

ἀνα-ληπτικός, *ή, όν*· ὁ συντελῶν πρὸς ἀνάρρωσιν.

ἀνα-ληπτρίς, *-ίδος,* ἡ· ταινία ἢ ἀνάδεσμος πρὸς ἀνάρτησιν πάσχοντος μέλους τοῦ σώματος.

ἀνά-ληψις, *-εως, ἡ (ἀναλαμβάνω)*· τὸ ἀναλαμβάνειν, ἀνάκτησις, τρόπος ἢ μέσον ἐπανακτήσεως ‖ ἐπανόρθωσις, ἐπιδιόρθωσις, ἐπισκευή. — **II** τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀναληφθῇ (ἀνέλθῃ) ‖ ἡ ἄνοδος, ἡ ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

ἀν-αλθής, *ἐς (α* στερ.+*ἄλθομαι)*· ἀνίατος, ἀθεράπευτος ‖ ὁ μὴ θεραπεύων.

ἀν-άλθητος, *ον* = *ἀναλθὴς* (βλ. λ.).

ἀνα-λικμάω· ἀποχωρίζω τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν σῖτον διὰ λικμήσεως, «λιχνίζω».

ἀν-ᾰλῖπος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *ἀν-ήλιπος*· ἀνυπόδητος (ἐκ τοῦ *ἤλιψ* = ὑπόδημα).

ἀν-ᾱλίσκω, (<**ἀνα-Ϝαλίσκω*) καὶ *ἀναλόω,* μέλ. *ἀνᾱλώσω*· ἀόρ. α' *ἀνήλωσα*· πρκ. *ἀνήλωκα* ἢ *ἀνάλωκα*· παθ. μέλ. *ἀνᾱλωθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἀνηλώθην* ἢ *ἀνᾱλώθην*· πρκ. *ἀνήλωμαι* ἢ *ἀνάλωμαι*· ὁ ἐν. *ἀν-ᾱλόω* εἶναι σπάν., καθὼς καὶ ὁ πρτ. *ἀνάλουν*· δαπανῶ, ἐξοδεύω, κυρ. μετὰ κακῆς σημασ., κατασπαταλῶ ἀσωτεύων. Μτφρ. *ἀναλ. ὕπνον* = ἀπολαμβάνω τὸν ὕπνον μέχρι καταχρήσεως. — **II** 'Επὶ προσ., φονεύω, ἀφανίζω.

'Ετυμ.: παρὰ τὴν ταυτότητα τῆς μορφῆς εἶναι λίαν ἀμφίβολον, ἂν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ *ἅλίσκομαι*· εἰς τοῦτο ἀντιτίθενται: ἡ διάφορος ποσότης τῆς συλλ. *ᾱλ-*, ὁ ἐνεργ. τύπος, ἡ μεταβ. ἔνν. καὶ ἰδίᾳ ἡ διαφορὰ τῆς σημασ.

ἀν-άλιστος, *ον*· ἀναλάτιστος, ἀνάλατος ‖ ἀνόητος, μωρός.

ἀνα-λιχμάομαι = *ἀναλείχω* (βλ. λ.).

ἀν-άλκεια, *ἡ*· ἔλλειψις ἄλκης, ἀδυναμία.

ἀν-αλκής, *ἐς* = *ἄναλκις* (ὃ βλ.).

ἄν-αλκις, *-ιδος,* ὁ, ἡ, αἰτ. *-ιδα* ἢ *-ιν (α* στερ.+*ἀλκή)*· ὁ ἄνευ ἄλκης, ἄνευ δυνάμεως, ἀνίσχυρος ‖ ἀπόλεμος.

ἀν-άλλακτος, *ον*· ἀμετάβλητος, ἀναλλοίωτος.

ἀν-αλλοίωτος, *ον (α* στερ.+*ἀλλοιόω)*· ἀμετάβλητος.

ἀν-άλλομαι, ἀποθ.· πηδῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀναπηδῶ.

ἄν-ᾰλμος, *ον (α* στερ.+*ἅλμη)*· οὐχὶ ἁλμυρός, ἀνάλατος.

ἀν-άλμυρος, *ον* = *ἄναλμος* (6λ. λ.).

ἀνα-λογέω· εἶμαι ἀνάλογος.

ἀνα-λογητέον, ρημ. ἐπίθ.· *δεῖ ἀναλογεῖν.*

ἀνα-λογητικός, *ή, όν* = *ἀνάλογος.*

ἀνα-λογία, *ἡ (ἀνὰ+λόγος)*· συμμετρία, «ἀναλογία», ὀρθὸς λόγος, ὀρθὴ σχέσις.

ἀνα-λογίζομαι, ἀποθ.· λογαριάζω, ὑπολογίζω || συγκεφαλαιώνω || σκέπτομαι περί τινος. Ἐκ τούτου τό **ἀνα-λογιστέον,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἀναλογίζομαι*** = ***δεῖ ἀναλογίζεσθαι.***

ἀνα-λογιστικός, ***ή, όν***· ὁ κρίνων ἐξ ἀναλογίας, ἀναλογικός.— **II** ὁ διδάσκων ἀναλογίαν.

ἀνά-λογος, ***ον*** (***ἀνά***+***λόγος***)· ὁ σύμφωνος πρὸς τὸν προσήκοντα λόγον, ὅμοιος, σύμμετρος.

ἄν-αλος, ***ον*** (α στερ.+***ἅλς***)· ὁ ἄνευ ἅλατος, ἀνάλατος.

ἀν-ᾱλόω, σπάν. τύπος τοῦ ***ἀναλίσκω.***

ἄν-αλτος, ***ον*** (α στερ.+***ἅλτός***)· ὁ μὴ κορεννύμενος, ἀκόρεστος, ἄπληστος (λατ. **inexplebilis**).

Ἔτυμ.: ⟨***ἀν***-στερ.+*****ἀλτός***, πρβλ. λατ. **alo, altus,** παλ-Ἰρλ. **alim** = τρέφω, γοτθ. **ala** = μεγεθύνω, παλ-ἰσλ. **ala**=παράγω, τρέφω, γερμ. **all**=γέρων. Ἐκ τῆς ῥ. ***ἁλ***- αὐτῆς προῆλθον περαιτέρω αἱ ῥ. ***ἀλθ***- (***ἄλθομαι*** =θεραπεύομαι, ***ἀλθ-αίνω***, ***ἀλθ-ήσκω***) καὶ ***ἀλδ***- : ***ἀλδ-αίν-ω***, ***ἀλδ-ήσκ-ω.***

ἀνα-λύζω (βλ. ***λύζω***)· κλαίω μετὰ λυγμῶν.

ἀνά-λῡσις, ***-εως***, ἡ (***ἀναλύω***)· λύσις, ὁπαλλαγὴ || διάλυσις, θάνατος || λύσις προβλήματος.— **II** (ἐκ τοῦ παθ.) ἀναπόδισις, ὁπισθοδρόμησις.

ἀνα-λῡτήρ, ***-ῆρος***, ὁ· σωτήρ, λυτρωτής.

ἀνα-λῡτικός, ***ή, όν***· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνάλυσιν, πραγματευόμενος περὶ ἀναλύσεως.

ἀνά-λῡτος, ***ον***· ὁ δυνάμενος νὰ ἀναλυθῇ.

ἀνα-λῡτρόω· ἀπολυτρώνω.

ἀνα-λύω, ἰων. καὶ ἐπ. ***ἀλ-λύω***· μέλ. ***-λῡσω***· πρκ. ***-λέλῡκα***, παθ. ***-λέλῡμαι***· λύω, διαλύω || λύω, διαλύω, πάλιν || ὡσ. ἀπολύω, ἐλευθερώνω.— **II** καταργῶ, ἀπαλλάσσομαι||καταπαύω, θέτω τέρμα εἴς τι.— **III** ἀμτβ., ***ἀναλύω*** (ἐνν. ***ἵππον***, ***ναῦν*** κλπ.)=λύω (τὸν χαλινόν, τὰ πρυμνήσια καλῴδια)πρὸς ἀναχώρησιν (ἀπόπλουν), καὶ οὕτω = ἀναχωρῶ, ἀποπλέω, ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι.

ἀνάλωκα, ***-ωμαι***,πρκ. ἐνεργ. καὶ παθ. τοῦ ***ἀνᾱλίσκω.***

ἀνάλωμα, ***-ατος***, τὸ (***ἀνᾱλόω***)· πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀνηλωμένον (ἐξωδευμένον)||δαπάνη, κόστος, ἔξοδον || κατὰ πληθ., δαπάναι.

ἀνάλωσα, ***ἀνᾱλῶσαι***· ἀόρ. α΄ τοῦ ***ἀναλίσκω.***

ἄνάλωσις, ***-εως***, ἡ(***ἀναλόω***)·δαπάνη,κατανάλωσις.

ἀνᾱλωτέος, ***α, ον***· ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἀναλίσκω***· ὃν πρέπει τις νὰ ἀναλώσῃ.

ἀνᾱλωτής, ὁ (***ἀναλόω***)· ὁ ἀναλίσκων, ὁ δαπανῶν, ὁ σπάταλος.

ἀνᾱλωτικός, ***ή, όν***· ὁ προκαλῶν δαπάνας, δαπανηρός.

ἄν-ἅλωτος, ***ον*** (α στερ.+***ἁλῶναι*** τοῦ ***ἁλίσκομαι***)· (ἐπὶ τόπων, φρουρίων), ὁ μὴ ἁλωθεὶς (κυριευθείς) ἤ ὁ μὴ ἁλισκόμενος (ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κυριεύσῃ), ἀπόρθητος. **2)** ἐπὶ προσ., ὁ μὴ δυνάμενος νὰ νικηθῇ δι' ἐπιχειρημάτων, ἀκατάβλητος || ἀδωροδόκητος. **3)** ἐπὶ πραγμ., ἀνέφικτος.

ἀνα-λωφάω· ἀνακουφίζομαι ἀπὸ τοὺς πόνους.

ἀνα-μαιμάω· μαίνομαι καθ' ὅλην τὴν γραμμήν || ἐπὶ πυρός π.χ., λυμαίνομαι, νέμομαι, κατακαίω.

ἀνα-μαλάσσω· μαλάσσω πάλιν, καθιστῶ τι μαλακὸν διὰ μαλάγματος.

ἀνα-μανθάνω, μέλ. ***-μᾰθήσομαι***· μανθάνω πάλιν ἤ ἐκ νέου, μανθάνω ἐπακριβῶς (ἐν λεπτομερείαις) || μανθάνω διαφορετικά || ἐρευνῶ, ἐξετάζω, λεπτομερῶς.

ἀνα-μαντεύομαι, ἀποθ.· καθιστῶ τὰ μαντευθέντα ἄκυρα.

ἀν-ᾰμάξευτος, ***ον*** (α στερ.+***ἁμαξεύω***)· ἀδιάβατος δι' ἁμάξας (ὃν δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἅμαξαι).

ἀνάμαξις, ***-εως***, ἡ· ἔκδλιψις, ἐκπίεσις.

ἀνα-μαρμαίρω· κινοῦμαι ταχέως ἐπὶ τῶν φυσητήρων σιδηρουργοῦ.

ἀν-αμαρτησία, ἡ· ἔλλειψις ἁμαρτίας, ἀθῳότης.

ἀν-ᾰμάρτητος, ***ον*** (α στερ. + ***ἁμαρτεῖν***)· ὁ ἄνευ σφαλμάτων (ὁ μὴ ἁμαρτάνων), ἀλάθητος || ἐπὶ ἠθικῆς ἐνν., ἄμεμπτος, ἄψογος, ἀνεπίληπτος.— Ἐπίρ. ***-τως***=ἄνευ παλσματος.

ἀν-αμαρτο-επής, ***ές***· ὁ μὴ ἁμαρτάνων ἐν τοῖς λόγοις, ὁ μὴ λέγων ψεύματα.

ἀνα-μᾰσάομαι, ἀποθ.· μηρυκῶμαι, «ἀναμασῶ» τὴν τροφήν, μασῶ ἐν συνεχείᾳ (λατ. **ruminari**).

ἀνα-μάσσω, ἀττ. ***-ττω***· μέλ. ***-ξω***· ἀόρ. α΄ ***ἀνέμαξα***· ἀποτρίβω, ἀποσπογγίζω: ***ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις***=ἔργον, τὸ ὁποῖον σὺ θὰ ἀποτρίψῃς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου (ὡσεὶ ἦτο κηλίς).— **II** Μέσον, ζυμώνω τὸ ψωμί μου.

ἀ-νᾰμάτος (α στερ.+***νᾶμα***)· ἄνυδρος.

ἀνα-μάχομαι, μέλ. ***-μαχοῦμαι***, ἐνίοτε ***-μαχέσομαι*** ἢ ***-μαχήσομαι*** ἀποθ.· μάχομαι ἐκ νέου, ἀνανεώνω τὴν μάχην || ἐπανορθώνω μίαν ἧτταν.

ἀν-άμ-βᾰτος, ***ον***, ποιητ. ἀντὶ ***ἀν-ανά-βατος*** (α στερ. +***ἀναβαίνω***)· ἐπὶ ἵππου, ὁ ἐφ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ, ὃ/ δὲν δύναται τις νὰ ἱππεύσῃ, ἀδάμαστος.

ἀνα-μείγνυμι· ὀρθοτέρα γραφὴ τοῦ ***ἀνα-μίγνυμι*** (ὃ βλ.).

ἀνά-μειξις, ***-εως***, ἡ· ὀρθοτ. γρ. τοῦ ***ἀνάμιξις*** (ὃ βλ.).

ἀν ἀμέλητος, ***ον***· ὁ μὴ ἀμελχθείς, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀμέλξῃ.

ἀνα-μελετάω· ἐπαναλαμβάνω τὸ μελετηθέν, τὸ μελετῶ ἐκ νέου.

ἀν-άμελκτος, ***ον***· ὁ μὴ ἀμελχθείς, «ἀνάρμεχτος».

ἀνα-μέλπω, μέλ. ***-ψω***· ἀρχίζω νὰ ᾄδω || ἀνυμνῶ.

ἀνα-μένω, ποιητ. ***ἀμμένω***· μέλ. ***-μενῶ***· ἀόρ. α΄ ***ἀνέμεινα***· περιμένω διά..., ἀναμένω (τινά, τι) || ἀπολ., διατελῶ ἐν ἀναμονῇ.—**2)** περιμένω, ὑπομένω, ὑποφέρω, ἀντέχω. **3)** ἀναβάλλω, ἀργοπορῶ, βραδύνω.

ἀνα-μερίζω· διαιρῶ.—μέσ., διαμερίζομαι.

ἀνα-μέρισις, ἡ· διαμέρισις.

ἀνά-μεσος, ***ον***· ὁ ἐν τῷ μέσῳ, ἐν τῷ κέντρῳ χώρας τινός (λατ. **mediterraneus**).

ἀνά-μεστος, ***ον***· γεμᾶτος ἐντελῶς, κατάμεστος.

ἀνα-μεστόω, μέλ. ***-ώσω***· γεμίζω ἐντελῶς, πληρῶ ἐξ ὁλοκλήρου.

ἀνα-μεταξύ, ἐπίρ.· ἀνὰ μέσον, μεταξύ.

ἀνα-μετρέω, μέλ. ***-ήσω***· μετρῶ ἐκ νέου πάλιν, «ξαναμετρῶ» || καταμετρῶ ἐκ νέου τὴν ὁδὸν ἣν διῆλθον || γεν.κῶς. πράττω, ἤ λέγω τι κατ' ἐπανάληψιν, ἐπαναλαμβάνω. — **II** κάμνω ἀπολογισμόν τινος, κάμνω ἐκτίμησιν πράγματός τινος, «ἀναμετρῶ» τι ἀπὸ μὴ ὑλικῆς ἀπόψεως. Ἐκ τούτου τό **ἀνα-μέτρησις,** ***-εως***, ἡ· ἡ ἐκτίμησις πράγματός τινος, ἡ «ἀναμέτρησις» || ἡ πρᾶξις τῆς ἐκτιμήσεως, τοῦ ὑπολογισμοῦ (τῶν διαστάσεων π.χ.).

ἀνα-μηρυκάομαι, ἀποθ.· ἀναμασῶμαι.

ἀνα-μηρύομαι, ἀποθ.· περιτυλίσσω, ἀναούρω (ὡς ἐπὶ κλωστῆς).

ἀνά-μῐγα, ποιητ. ***ἄμμῐγα***, ὡσ. ***ἀνά-μιγδα***, ἐπίρ.· ἀναμίξ, «ἀνακατωμένα».

ἀνα-μίγνῡμι καὶ ***-ύω***· μέλλ. ***ἀνα-μίξω***· ἀόρ. α΄ ***ἀνέμιξα*** (καὶ ὀρθότ. ***ἀναμείγν-*** κλπ., διὰ τοῦ ***-ει-***)· ἀνακατεύω μαζί, ἀνακατώνω, «ἀναμειγνύω». — **II** Μέσ., ἔχω κοινωνικὴν ἐπικοινωνίαν, ἐπικοινωνῶ, ἐνοῦμαι μετ' ἄλλων.

ἀνα-μικτός, ***ή, όν*** (ὀρθότ. ***-μεικτός***)· ἀναμεμιγμένος.

ἀνά-μικτος, ***ον*** (ὀρθότ. ***-μεικτος***)· ὁ μὴ ἀναμεμιγμένος.

ἀνα-μιμέομαι=***ἀπομιμέομαι*** (βλ. λ.).

ἀνα-μιμνήσκω, μέλ. ***ἀναμνήσω***, ποιητ. ***ἀμμνήσω***· ἀόρ. α΄ ***ἀνέμνησα***· ὑπενθυμίζω τι εἴς τινα (τινὰ περί τινος πράγμ.) || μετ' ἀπρφ., ὑπενθυμίζω τινὰ νὰ πράξῃ τι || ὡσ. ἐπαναφέρω, ἀνακαλῶ, εἰς τὴν μνήμην, κάμνω μνείαν πράγματός τινος. — Παθ. ἐνθυμοῦμαι, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου.

ἀνα-μίμνω, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνα-μένω.***

ἀνα-μῐξ (***ἀναμίγνυμι***)· ἀνάκατα, ἀναμεμιγμένος, φύρδην-μίγδην.

ἀνά-μιξις, ***-εως***, ἡ (καὶ ὀρθότ. ***ἀνάμειξις***, βλ. ***ἀναμίγνυμι***)· ἐπικοινωνία, ἀνακάτωμα || ἐπιμειξία.

ἀνα-μίσγω, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***ἀναμίγνυμι.***

ἀνα-μισθαρνέω· ὑπηρετῶ ἐκ νέου ἐπὶ μισθῷ.

ἀνα-μίσθομαι, παθ.· μισθοῦμαι, ἐνοικιάζομαι, ἐκ νέου.

ἀνα-μίσθωσις, ἡ· ἡ ἐκ νέου μίσθωσις.

ἄν-αμμα, τό (***ἀνάπτω***)· πᾶν τὸ ἀνημμένον, τὸ φλεγόμενον.

ἀν-άμμᾰτος, *ον* (α στερ.+*ἄμμα*)· ὁ ἄνευ ἀμμάτων, δηλ. κόμβων.

ἀνα-μνησθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀναμιμνήσκω*.

ἀνά-μνησις, *-εως,* ἡ (*ἀναμιμνήσκω*)· ἡ ἀναπόλησις, ἡ εἰς τὴν μνήμην ἀνάκλησις, «ἀνάμνησις», ἐνδύμησις.

ἀνα-μνηστικός, *ή, όν*· ὁ εὐκόλως ἀναμιμνησκόμενος.

ἀνα-μνηστός, *ή, όν*· οὗ τις δύναται νὰ ἀναμνησθῇ.

ἀνα-μολεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναβλώσκω*.

ἀνα-μολύνω· ἐπιτεταμ. μολύνω.

ἀνα-μονή, ἡ· τὸ ἐν ὑπομονῇ ἀναμένειν, ὑπομονή.

ἀνα-μορμολύττομαι· ἐμβάλλω τρόμον, ἐκφοβίζω.

ἀνα-μορμύρω· θορυβῶ παταγωδῶς, βρυχῶμαι, μυκῶμαι || ἀναβράζω, ἀνακοχλάζω, (*ἐπὶ τῆς θαλάσσης* π. χ.).

ἀνα-μορφόω· ἀναμορφώνω, ἀνακαινίζω || μεταμορφώνω.

ἀνα-μόρφωσις, ἡ· ἡ ἐκ νέου μόρφωσις.

ἀνα-μοχλεύω (*ἀνὰ+μοχλός*)· ὑψώνω, σηκώνω, τι διὰ μοχλοῦ || ἀνοίγω τι διὰ τῆς βίας.

ἀν-αμπέχονος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀμπεχόνης, ἄνευ ἐπανωφορίου.

ἀν-αμπλάκητος, *ον* (α στερ.+*ἀμπλάκητος*)· ὁ μὴ πλανώμενος, μὴ σφαλλόμενος, μὴ ἀποτυγχάνων, ἀλάνθαστος, ἀπταιστος.

ἀν-άμπυξ, *-υκος,* ὁ, ἡ· ἄνευ ἄμπυκος, κεφαλοδέσμου, ταινίας.

ἀνα-μῡρίζω· χρίω ἐκ νέου διά μύρου, «ξαναμυρώνω».

ἀνα-μυχίζομαι, ἀποθ.· ἀναστενάζω βαθέως || οἰμώζω, ὀδύρομαι.

ἀνα-μύω· ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς, ἀναβλέπω· ἀντίθ. τῷ *συμμύω, καμμύω* (βλ. λ. λ.).

ἀν-αμφ-ήριστος, *ον*· ἀδιαφιλονείκητος, ἀναμφίβολος.

ἀν-αμφί-βολος, *ον*· ὁ μὴ ἀμφίβολος, θετικός, βέβαιος.

ἀν-αμφί-δοξος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ἀμφιβόλους (διδορουμένας) ἰδέας.

ἀν-αμφί-εστος, *ον*· ὁ μὴ ἠμφιεσμένος μὴ ἐνδεδυμένος, γυμνός.

ἀν-αμφί-λεκτος, *ον*· = τῷ ἑπομ.

ἀν-αμφί-λογος, *ον* (α στερ.+*ἀμφίλογος*)· ἀναμφίβολος, ἀναμφισβήτητος, ἀδιαφιλονείκητος.

ἀν-αμφισ-βήτητος, *ον* (α στερ.+*ἀμφισβήτητος*)· ὁ μὴ ἀμφισβητηθείς, μὴ ἀμφισβητούμενος, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει (ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ) ἀμφισβήτησις, ἀδιαφιλονείκητος, «ἀναμφισβήτητος». — **II** ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ ἀντιλέγων, μὴ ἀμφισβητῶν.

ἀν-ανάγκαστος, *ον* (α στερ. + *ἀναγκάζω*)· ὁ μὴ ἠναγκασμένος, προαιρετικός.

ἀν-ανδρία, ἡ (καὶ ἐνίοτε *-εία*)· ἔλλειψις ἀνδρισμοῦ, δειλία. — **II** ἡ κατάστασις τῆς ἀνυπάνδρου γυναικός. Ἐκ τοῦ *ἄνανδρος*.

ἀν-ανδρόομαι· καθίσταμαι ἀνίκανος πρὸς σαρκικὴν μεῖξιν.

ἄν-ανδρος, *ον* (α στερ. + *ἀνήρ*)· **I** = *ἄνευ ἀνδρὸς* = ἄνευ συζύγου || ἄνευ ἀνδρῶν (δηλ. ἀνθρώπων γενικῶς), ἔρημος, ἐγκαταλελειμμένος, ἀκατοίκητος. — **II** μὴ ἀνδρεῖος, δειλός || ἀνάξιος ἀνδρός, ἀνάρμοστος εἰς ἄνδρα.

ἀν-ανδρόω, μέλ. *-ώσω*· καθιστῶ τινα *ἄνανδρον* (τ. ἔ. ἄνευ συζύγου) ἢ δειλόν || τὸν καθιστῶ ἀνίκανον, τὸν εὐνουχίζω. Βλ. καὶ *ἀνανδρόομαι*.

ἀν-άνδρωτος, *ον*· ἡ ἐστερημένη ἀνδρός, ἡ ἀπομείνασα χήρα.

ἀνα-νεάζω, μέλ. *-άσω* (*ἀνὰ+νέος*)· καθιστῶ τινα ἐκ νέου νέον || ἀμτβ., ἀνανεάζω ἐμαυτόν, καθίσταμαι πάλιν νέος.

ἀνα-νέμω, ποιητ. *ἀν-νέμω*· μοιράζω ἢ κατανέμω ἐκ νέου. — **II** μέσον, ἀριθμῶ, λογαριάζω, ἐκ νέου || ἀπαγγέλλω ἐκ στήθους, ἀποστηθίζω.

ἀνα-νέομαι, ποιητ. *ἀν-νέομαι*, ἀποθ.· ἀνέρχομαι, ἀνατέλλω.

ἀνα-νεόομαι, μέλ. *-ώσομαι*· ἀόρ. α' *ἀνενεωσάμην*, ποιητ. ἀπρφ. *ἀννεώσασθαι*· ἀποθ.· ἀνανεώνω, ἀναζῶ, ἀναζωογονοῦμαι.

ἀνά-νευσις, *-εως,* ἡ — **I** (*ἀνα* στερ.+*νέομαι*)· ἀναβίωσις, ἐπάνοδος || κίνησις πρὸς τὰ ἄνω, *ἀνάδυσις* (ἀντ. τῷ *κατάδυσις*). — **II** (*νεύω*)· ἄρνησις (ἀντ. τῷ *κατάνευσις*).

ἀνα-νευστικῶς (*ἀνανεύω*)· ἀρνητικῶς.

ἀνα-νεύω, μέλ. *-σω*· κυρ. ρίπτω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς ἔνδειξιν ἀρνήσεως || *δθεν,* ἀρνοῦμαι, ἀπορρίπτω.

ἀνα-νέω, μέλλ. *-νεύσομαι*· ἀναθέω, ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

ἀνα-νέωμα, τό· = ἀνανέωσις (βλ. λ.).

ἀνα-νέωσις, *-σεως,* ἡ (*ἀνανεόομαι*)· ἀνακαίνισις (καινούργιωμα), ἀναγέννησις, ἐπανόρθωσις.

ἀνα-νεωτικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ἢ τὴν δύναμιν νὰ ἀνανεώνῃ, νὰ ἀναζωπυρῇ.

ἀνα-νήφω, μέλ. *-ψω*· γίνομαι πάλιν νηφάλιος, ἐπανέρχομαι εἰς τὰς αἰσθήσεις μου, συνέρχομαι. 2) μτβ. ἐπαναφέρω τινὰ εἰς τὰς αἰσθήσεις του, τὸν κάμνω πάλιν νηφάλιον.

ἀνα-νήχομαι, ἀποθ.· = *ἀνανέω, ἐπιπλέω* || μτφρ. ἀναλαμβάνω ἀνορρωννύω.

ἀνά-νηψις, ἡ· ἀνάρρωσις, ἀναζωογόνησις.

ἀν-ανδέω· ἀνδίζω ἐκ νέου, ἐξακολουθῶ θάλλων.

ἀν-ανδής, *ὲς* (α στερ.+*ἄνθος*)· ὁ ἄνευ ἄνθους.

ἀν-άνιος, *ον* (α στερ.+*ἀνία*)· ὁ ἄνευ ἀνίας, ὁ μὴ προξενῶν ἀνίαν.

ἀνα-νίσσομαι, ἀποθ.· = *ἀνανέομαι* (βλ. λ.).

ἀνα-νοέω· ἀναλογίζομαι, φέρω εἰς τὴν μνήμην μου.

ἀνα-νομή, ἡ· ἡ ἐκ νέου διανομή, ἀναδασμός.

ἀνα-νοσέω· νοσῶ πάλιν, πίπτω πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν νόσον.

ἄν-αντα, ἐπίρ. τοῦ *ἀν-άντης*· ὑψηλά, ἀνωφερῶς, πρὸς τὰ ἄνω· ἀντίθ. τῷ *κάτ-αντα* (δ βλ.).

ἀν-αντ-ἀγώνιστος, *ον* (α στερ.+*ἀνταγωνίζομαι*)· ὁ ἄνευ ἀνταγωνιστοῦ, ἄνευ ἀγῶνος || ὁ πρὸς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀνταγωνισθῇ || ἀδιαφιλονείκητος.

ἀν-αντ-από-δοτος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀποδόσεως.

ἀν-άντης, *ες* (*ἀνὰ+ἀντάω*)· ἀνηφορικός, ἀνωφερής, ἀπότομος· ἀντίθ. τῷ *κατ-άντης*· *δθεν* συνών. τῷ λατ. arduus, δύσκολος.

ἀν-αντί-βλεπτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προσβλέψῃ.

ἀν-αντί-θετος, *ον*· πρὸς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀντείπῃ.

ἀν-αντί-λεκτος, *ον* (α στερ.+*ἀντιλέγω*) = τῷ ἑπομ.

ἀν-αντί-ρρητος, *ον* (α στερ. + *ἀντερῶ* τοῦ *ἀντιλέγω*)· ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἀντιρρήσεις. Ἐπίρ. *-τως* = ἄνευ ἀντιλογίας.

ἀν-αντί-τῡπος, *ον*· ὁ μὴ παρέχων ἀντίστασιν, ὁ μὴ ἀνθιστάμενος.

ἀν-αντι-φωνησία, ἡ· τὸ μὴ ἀντιφωνεῖν, μὴ ἀποκρίνεσθαι.

ἀν-αντι-φώνητος, *ον*· ὁ μὴ ἀντιφωνηθείς, μὴ λαβὼν ἀπόκρισιν.

ἀν-αντλέω· ἀνέλκω ἢ ἐξάγω τὸ ὕδωρ δι' ἀντλίας.

Ἄ˘ΝΑΞ, γεν. *ἄνακτος,* ὁ· ἐπ. δοτ. πληθ. *ἀνάκτεσσι*· κύριος, ἄρχων, βασιλεύς (χρησιμοπ. *ἐπὶ* ὅλων τῶν θεῶν, καὶ κυρ. τοῦ Ἀπόλλωνος). — **II** κάθε γήινος ἄρχων, ἡγεμών, ἀρχηγός, βασιλεὺς || ὡσ. ἐπὶ τῶν υἱῶν ἢ συγγενῶν τῶν βασιλέων, καὶ γενικῶς ἐπὶ τῶν προυχόντων μιᾶς πόλεως, ἐπὶ τῶν διαχειριζομένων τὰ κοινὰ ἑνός κράτους. 2) ὡσ. ὁ οἰκοδεσπότης (λατ. herus, dominus). 3) γενικῶς, πᾶς ὅστις εἶναι ὑπεύθυνος διά κάτι, ὡς *κώπης ἄνακτες, πύλης ἄναξ, ὅπλων ἄναξ* (πρβλ. *χειρ-ῶναξ*) [⟨*Fανα-* + *κτ-* (τοῦ κτῶμαι;)· πρβλ. sancio). vanoti=κερδίζειν].

ἀνα-ξαίνω· ξαίνω (ξέω) ἐκ νέου || ἀνανεώνω || ἐξερεθίζω ἐκ νέου.

ἀνάξασθαι· ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνάσσω*.

ἀνα-ξέω· ξέω καλῶς, ξέων λειαίνω, στιλβώνω.

ἀνα-ξηραίνω, μέλ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α' *-εξήρᾰνα,* ποιητ. ἀπρφ. *ἀγξηρᾶναι*· καταξηραίνω, στεγνώνω.

ἀνα-ξήρανσις, *-εως,* ἡ· ἀποξήρανσις.

ἀνα-ξηραντικός, *ή, όν*· ὁ ἀναξηραίνων, ὁ προκαλῶν ἀναξήρανσιν.

ἀνα-ξηρασία, ἡ·=*ἀναξήρανσις* (βλ. λ.).
ἄναξία (Α), ἡ (*ἀνάσσω*)· διαταγή, κέλευσμα, ἐντολή. 2) = *βασιλεία*.
ἀν-αξία (Β), ἡ· (*α* στερ. + *ἀξία*)· ἀναξιότης, ἔλλειψις ἀξίας.
ἀναξί-αλος, *ον* (*ἄναξ*+*ἅλς*)· ὁ ἀνάσσων τῆς ἁλός, ὁ βασιλεὺς τῆς θαλάσσης.
ἀναξι-βρόντας, ὁ· ὁ ἄναξ (κύριος) τῶν βροντῶν. **II** (*ἀνάγω*)· ὁ ἀνάγων τὰς βροντάς.
ἀναξί-μολπος, *ον* (*ἀνάγω* + *μολπή*)· ὁ ἀνάγων, διεγείρων, τὰς μολπάς. — **II** (*ἀνάσσω*)· ὁ ἀνάσσων τῶν μολπῶν, ὁ πρωτεύων κατὰ τὴν ἀνάπεμψιν τῶν μολπῶν.
ἀν-αξιό-λογος, *ον*· ὁ ἀνάξιος λόγου.
ἀν-αξιο-πάθεια, ἡ· τὸ ἀναξίως πάσχειν‖ἡ διὰ τὸ ἀναξιοπαθεῖν δικαία ἀγανάκτησις. Ἐκ τοῦ
ἀν-αξιο-παθέω (*ἀνάξιος*+*παθεῖν*)·δεινοπαθῶ παρ' ἀξίαν ‖ ἀγανακτῶ ὡς πάσχων ἀναξίως (ἐν ᾧ δηλ. θὰ ἤξιζα ἀντιθέτου τύχης).
ἀν-άξιος, *ον*, ὡσ. *-α*, *-ον* (*α* στερ. + *ἄξιος*)· ὁ μὴ ἄξιος, μὴ θεωρούμενος ἄξιος διά τι, μετὰ γεν. ‖ ἀπολ. ὁ ἄνευ ἀξίας, τιποτένιος, ἄχρηστος. 2) ὁ μὴ ἀξίζων νὰ πάθῃ κακόν τι (ὅστις δὲν εἶναι πρέπον ἢ δίκαιον νὰ πάθῃ κακόν τι).
ἀν-αξιότης, ἡ· ὡς καὶ νῦν.
ἀναξι-φόρμιγξ, *-ιγγος*, ὁ, ἡ (*ἀνάσσω*+*φόρμιγξ*)· ὁ κύριος (ἄρχων) τῆς λύρας (κυρ. *ὁ ἀνάσσων τῆς φόρμιγγος*).
ἀν-αξίως· ἐπίρ. τοῦ *ἀνάξιος*· κατὰ τρόπον ἀνάξιον, ἀναξίως.
ἀνα-ξῠνόω (*ἀνὰ*+*ξυνὸς*)=*ἀνακοινόω* (ὃ βλ.).
ἀναξυρίδες, *-ίδων*, αἱ· περισκελίδες, ἃς ἐφόρουν οἱ ἀνατολικοὶ λαοί (λέξις Περσική).
ἀνα-ξῦω, μέλ. *-ύσω*· παθ. ἀόρ. *ἀνεξύσθην*· ἀποξέω, ἀπαλείφω.
ἀνάζω, μέλ. τοῦ *ἀνάσσω*.
ἀν-αοίγω, μέλ. *-ξω*, ποιητ. ἀντὶ *ἀν-οίγω*.
ἀνα-παιδεύω· παιδεύω (διαπαιδαγωγῶ, διδάσκω) ἐκ νέου.
ἀνα-παιστικός, *ή*, *όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀνάπαιστον.
ἀνά-παιστος, *ον* (*ἀνα-παίω*)· *ὁ παιόμενος* πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναπαλλόμενος, ἀναπηδῶν ‖ ὡς οὐσ. *ἀνάπαιστος* (ἐνν. *πούς*), ὁ· ὁ γνωστὸς μετρικὸς πούς, ὁ ἀντίδετος τοῦ δακτύλου (˘˘¯), λατ. **anapaestus**.
ἀνα-παίω, μέλ. *-σω*· παίω (κτυπῶ) πάλιν, κτυπῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀντικρούω, ἀποκρούω.
ἀνα-πάλαισις, *-εως*, ἡ· ἡ ἀνανέωσις τῆς πάλης, οὗ ἀγῶνος.
ἀνα-πάλαίω· ἐπανορθῶ διά νέου ἀγῶνος.
ἀνα-πάλη, ἡ· χορὸς κατ' ἀπομίμησιν τῶν πέντε ἀγωνισμάτων τοῦ *πεντάθλου*.
ἀνά-πάλιν, ἐπίρ. ὀπίσω πάλιν.—**II** ἐκ νέου πάλιν. —**III** τοὐναντίον, ἀντιθέτως, ἀντιστρόφως.
ἀνα-παλιν-δρομέω· (παρ' Ἱπποκρ. ἐπὶ ἐπιδέσμου) ῥέρομαι πάλιν ὀπίσω εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον.
ἀν-απ-άλλακτος, *ον*· οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἀπαλλαχθῇ.
ἀνα-πάλλω, ποιητ. *ἀμπάλλω*· μέλ. *ἀναπᾶλῶ*· ἀόρ. *α'ἀνέπηλα*· ἐπ. μτχ. ἀόρ. β' *ἀμπεπαλών*· πάλλω τῇδε κἀκεῖσε, κραδαίνω, θέτω εἰς κίνησιν.—Παθ. μετὰ ὑπ. ἀορ. δ' *ἀνέπαλτο*· ἀναπηδῶ, ἀνατινάσσομαι.
ἀνά-παλσις, *εως*, ἡ· τὸ ἀναπάλλεσθαι,ἀναπήδησις.
ἀνα-παριάζω· μεταβάλλω γνώμην ὡς οἱ Πάριοι.
ἀν-απ-άρτιστος, *ον*· ὁ μὴ ἀπηρτισμένος, ἀτελής.
ἀνά-πᾶς, *-ᾶσα*, *-ἄν*·=*σύμπας* (βλ. λ.).
ἀνα-πάσσω, μέλ. *-άσω*· ἐπιπάσσω, πασπαλίζω ἐπί τινος.
ἀνα-πάτέω· ἀνέρχομαι, ὑπάγω ὀπίσω.
ἀν-απ-αύδητος, *ον*· ὁ μὴ ἀπαυδῶν, ἀκαταπόνητος.
ἀνά-παυλα, *-ης*, ἡ (*ἀναπαύω*)· ἀνάπαυσις, ἡρεμία, ἡσυχία, ἀνακούφισις, ξεκούρασμα ἀπὸ ἀσχολίαν τινά ‖ ἐπὶ *φρουρῶν*, *κατ' ἀναπαύλας διιρῆσθαι* =τὸ νὰ εἶναι διηρημένοι εἰς «βάρδιες».— **II** τόπος ἀναπαύσεως, ἀναπαυτήριον.
ἀνά-παυμα, τό· ἀνάπαυσις, ἡσυχία ‖ τόπος ἀναπαύσεως, ἀναπαυτήριον.
ἀνά-παυσις, ποιητ. *ἄμπαυσις*, *-εως*, ἡ (*ἀναπαύω*)· «ἀνάπαυσις», ἡσυχία, ἡρεμία, ἀνακούφισις ‖ ξεκούρασμα ἀπό κάτι ‖ παῦσις, λῆξις, σταμάτημα.
ἀνα-παυστέον, ρημ. ἐπιθ.· πρέπει τις νὰ ἀναπαυθῇ, ἢ νὰ παύσῃ, νὰ σταματήσῃ.
ἀνα-παυστήριος, ἰων. *ἀμπ-*, *ον* (*ἀναπαύω*)· ἀνήκων ἢ κατάλληλος πρὸς ἀνάπουσιν. — ὡς οὐσ. *τὸ ἀναπαυ(σ)τήριον* = τόπος ἀναπαύσεως ‖ ὁ χρόνος, ἡ ὥρα τῆς ἀναπαύσεως ‖ ὡσ. *τὸ ἀναπ.* (ἐνν. *σημεῖον*)=ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγος, τὸ σάλπισμα, πρὸς ἀνάπαυσιν.
ἀνα-παύω, ἰων. *ἀμ-παύω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *παύω*)· κάμνω διακοπήν, σταματῶ ἀπὸ ἓν πρᾶγμα ‖ μτγνέστ. παρέχω ἀνάπαυσιν, ἀνακουφίζω ἀπό κάτι.— **II** Μέσον, παύω ἀπό τοῦ νὰ κάμνω τι, ἀπέχω ἀπό τι, ἐγκαταλείπω τι, διακόπτω ‖ ἀπολ. κάμνω τὴν ἀνάπαυσίν μου, ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι ‖ ὡσ. ἀποθνήσκω. 2) σταματῶ, ἀναπαύομαι. 3) ἀναλαμβάνω δυνάμεις.
ἀνα-πείθω, μέλ. *-πείσω*· ἀόρ. *α' ἀνέπεισα*· ὑπερνικῶ τὴν γνώμην τινός, μεταβάλλω τὴν γνώμην του, τὸν μεταπείθω, τὸν πείθω νὰ κάμῃ τι παρὰ τὴν θέλησίν του ‖ ὡσ. μετὰ *κακῆς ἐνν.*, παραούρω, ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ.
ἀνα-πεινάω· πεινῶ ἐκ νέου, «ξαναπεινῶ».
ἀνά-πειρα, ἡ· ἀπόπειρα, δοκιμή.
ἀνα-πειράομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· δοκιμάζω ἢ ἐπιχειρῶ ἐκ νέου, ἀποπειρῶμαι, κάμνω δοκιμήν.— **II** ὡς ναυτικὸς καὶ στρατιωτικὸς ὅρος, ἐπαναλαμβάνω ἢ ἐξακολουθῶ ἀσκήσεις, ἐξασκοῦμαι, ἐξασκῶ, γυμνάζω.
ἀνα-πείρω, μέλ. *-περῶ*· ἀόρ. *α' ἀνέπειρα*, ἐπ. μτχ. *ἀμπείρας*· παθ. ἀόρ. β' *ἀνεπάρην* [-ἄρ-]· πρκ. *ἀναπέπαρμαι*, ποιητ. *ἀμπέπαρμαι* (*ἀνὰ*+*πείρω*)· διαπερῶ, σουβλίζω.
ἀνα-πειστήριος, *α*, *ον* (*ἀναπείθω*)· καταπειστικός ‖ μεταπειθών, παραπλανῶν.
ἀνα-πεμπάζω καὶ *-άζομαι*· λογαριάζω ἐκ νέου ‖ μτφρ. ἀναλογίζομαι, μελετῶ, σκέπτομαι ἐκ νέου (κατὰ συνέχειαν).
ἀνα-πέμπω, ποιητ. *ἀμ-πέμπω*, μέλ. *-ψω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *πέμπω*)· στέλλω ἐπάνω (πρὸς τὰ μεσόγεια) ἢ ἐκπέμπω. — Μέσ., πέμπω ἐκ μέρους μου.— **II** πέμπω ὀπίσω, ἀνάγω.
ἀνα-πεπτᾰμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀνα-πετάννυμι*.
ἀνα-πεσεῖν, *ἀναπεσών*, ἀπρφ καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναπίπτω*.
ἀνα-πέσσω, ἀττ. *-ττω*· βράζω τι ἐκ νέου ‖ ἀναθερμαίνω.
ἀνα-πετάννῡμι καὶ *ἀναπεταννύω*, ὡσ. *ἀνα-πετάω*· μέλ. *-πετάσω*, ἀττ. *-πετῶ*· ἀόρ. *α' ἀνεπέτασα*, ποιητ. Ιρρωστ. καὶ μτχ. *ἀμπέτασον*, *ἀμπετάσας*· ἀναπτύσσω, ἀνοίγω, ἁπλώνω, ξεδιπλώνω.—μτχ. παθ. πρκ. *ἀναπεπτᾰμένος*, *η*, *ον*=ἀνοικτός, ἐκτεταμένος.
ἀνα-πέτεια, ἡ· διαστολή, ἄνοιγμα.
ἀνα-πετής, *ές*· ἀναπεπταμένος, ὁλάνοικτος.
ἀνα-πέτομαι, μέλ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. β' *ἀνεπτόμην* ἢ *ἀνεπτάμην*, ποιητ. μτχ. *ἀμπτάμενος*· τοῦ ἐνεργ. τύπου *ἀνέπτην* ποιητ. εὐχτ. *ἀμπταίην* (βλ. *πέτομαι*)· πετῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνίπταμαι, ἀφίπταμαι, φεύγω.
ἀνά-πευσις, ἡ (*ἀναπυνθάνομαι*)· ἔρευνα, ἐρώτησις.
ἀνα-πέφνα, πρκ. τοῦ *ἀναφαίνω*.
ἀνα-πήγνῡμι ἢ *-ύω*· διαπερῶ, σουβλίζω ‖ ἀνασκολοπίζω, σταυρώνω.
ἀνα-πηδάω, ποιητ. *ἀμ-πηδάω*· μέλ. *-ήσομαι*· (βλ. *πηδάω*)· πηδῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀναπηδῶ, ἀνατινάσσομαι, ἀνασκιρτῶ ‖ *ἀναπηδῶ ἐπ' ἔργον* = τινάσσομαι ἐπάνω «γιὰ νὰ πάω στὴ δουλειά»‖ἐπὶ πηγῶν, ἐκπηγάζω, ἀναβλύζω.— **II** πηδῶ πρὸς τὰ ὀπίσω.
ἀνα-πήδησις, *-εως*, ἡ· τὸ ἀναπηδᾶν, ἀναπήδησις, ἐξόρμησις.
ἀνα-πηνίζομαι, ἀποθ· ἐκτυλίσσω.
ἀνα-πηρία, ἡ· χωλότης, πήρωσις.
ἀνα-πηρόομαι· καθίσταμαι ἀνάπηρος.
ἀνά-πηρος, *ον* (*ἀνὰ*+*πηρός*)· ἠκρωτηριασμένος, κολοβός, «σακάτης».

ἀνα-πῐδύω, μέλ. **-ὕσω**· κάμνω τι νὰ ἀναβλύσῃ ‖ ἀμτβ. ἀναβλύζω, ἀνέρχομαι.

ἀναπίεζω· πέζω πρὸς τὰ ὀπίσω·

ἀνα-πίμπλημι, μέλ. **-πλήσω**· ἀόρ. α' **ἀνέπλησα**· πληρῶ μέχρι χειλέων, γεμίζω ἕως ἐπάνω (λατ. **explēre**) ‖ ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ, τελειώνω, συμπληρώνω.— **II** γεμίζω ἕως ἄνω, ἱκανοποιῶ, καταπραΰνω, κατευνάζω.— **III** πληρῶ τι ἐντελῶς ἀπό τι, κυρ. ἐπὶ τῆς ἐνν. τοῦ μολύνειν, μιαίνειν ‖ ὄθεν ὡς **παθητ.**, μολύνομαι κηλιδοῦμαι.

ἀνα-πίμπρημι· ἐξογκῶ, φουσκώνω, ‖ παθ. ἐξογκοῦμαι· πρβλ. **ἀνα-πρήθω.**

ἀνα-πίνω· πίνω, ροφῶ, ἀναρροφῶ ‖ ἀπορροφῶ ἐκ νέου.

ἀνα-πιπράσκω· πωλῶ ἐκ νέου.

ἀνα-πίπτω, μέλ. **-πεσοῦμαι**· ἀόρ. β' **ἀνέπεσον**· πρκ. **ἀνα-πέπτωκα**· πίπτω πρὸς τὰ ὀπίσω. **2)** ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ ‖ ὄθεν, ἀθυμῶ, τεμπελιάζω, ὀλιγωρῶ, δειλιῶ (λατ. **concidere animo**).

ἀνα-πίτνημι, ποιητ. ἀντὶ **ἀναπετάννυμι** (βλ. λ.).

ἀνα-πλάκητος, **ον**·=**ἀναμπλάκητος** (βλ. λ.).

ἀνα-πλανόομαι·=πλανῶμαι.

ἀνά-πλᾰσις, **-εως,** ἡ (**ἀναπλάσσω**)· ἡ ἐκ νέου πλάσις, ὁ ἐκ νέου σχηματισμός, μετάπλασις ‖ μτφρ. ἀναγέννησις (ἐκκλησ.).

ἀνά-πλασμα, τό (**ἀναπλάσσω**)· τὸ ἀναπλασθέν, τὸ ἐκ νέου σχηματισθέν ‖ τύπος, πρότυπον, ἀνάστημα **2)** ἀναπαράστασις, δημιούργημα τῆς φαντασίας.

ἀνα-πλασμός, **δ**·=**ἀνάπλασις** (βλ. λ.).

ἀνα-πλᾰσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-πλάσω**· ἀόρ. α' **ἀνέπλᾰσα**· — πλάττω (σχηματίζω, διαμορφώνω) ἐκ νέου, μεταμορφώνω, μετασχηματίζω, ἀναχωνεύω ‖ γενικῶς, «χύνω σέ καλούπι», δίδω μορφήν (σχῆμα) ‖ ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, φαντάζομαι.—**II** ἐπαλείφω, ἐμπλαστρώνω.

ἀνά-πλαστος, **ον**· ὁ δυνάμενος νὰ πλασθῇ εἰς σχῆμά τι, ὁ εὔπλαστος.

ἀνα-πλατῡ́νομαι· ἐπεκτείνομαι εἰς πλάτος

ἀνα-πλείω, ἐπ. ἀντὶ **ἀνα-πλέω** (βλ. λ.).

ἀνα-πλέκω, μέλ. **-ξω**· πλέκω περί τι πρός τὰ ἄνω, περιπλέκω, περιελίσσω, τυλίσσω ‖ στεφανώνω.

ἀνά-πλεος, **α, ον**· βλ. **ἀνάπλεως.**

ἀνά-πλευσις, **-εως,** ἡ· μόνον μτφρ. σῆψις καὶ καταρρεύσις τοῦ ὀστοῦ.

ἀνα-πλέω, μέλλ. **-πλεύσομαι ἢ -πλευσοῦμαι**· ἀόρ. α' **ἀνέπλευσα**· ἰων. ἐν. **ἀνα-πλώω**· πλέω πρὸς τὰ ἄνω, πλέω πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ρεύματος (ἀντιθέτως πρὸς τὸ ρεῦμα) ‖ ὡσ. ἀποπλέω, πλέω προς τὰ ἀνοικτὰ ‖ ἐπιπλέω, ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. — **II** πλέω ὀπίσω πάλιν διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, ἐπανέρχομαι‖ἐπὶ ἰχθύος, κολυμβῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπανέρχομαι. — **III** μτφρ. σήπομαι, πίπτω (ἐπὶ ὀδόντων).

ἀνά-πλεως, **ων,** γεν. **-ω**· ὡσ. θηλ. **ἀναπλέα**· ἰων. καὶ ἀττ. ἀντὶ **ἀνάπλεος**· (**ἀνὰ+πλέως = πλέος**)· πλήρης ἕως ἄνω, ἐντελῶς γεμᾶτος ἀπό τι. — **II** μολυσμένος, μιασμένος, ἀπό τι.

ἀνα-πλήθω, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-πίμπλημι** (βλ. λ.). **2)** ἀμτβ. εἶμαι πλήρης.

ἀνα-πλημμῡρέω· ὑπερεκχειλίζω.

ἀνα-πλημμύρω· κάμνω νὰ πλημμυρίσῃ τι.

ἀνα-πληρόω, μέλ. **-ώσω**· πληρῶ τι ἕως ἄνω, γεμίζω τι ἐντελῶς.—**II** γεμίζω πάλιν, συμπληρῶ, παρέχω τὸ ἐλλεῖπον.—**Παθ.**, ἐπανέρχομαι εἰς τὸ πρότερον μέγεθος ἢ σχῆμα (ἐπὶ τοῦ ἡλίου κατόπιν ἐκλείψεως).

ἀνα-πλήρωμα, τό· συμπλήρωμα.

ἀνα-πληρωματῐκός· ὀρθότ. **ἀναπληρωτικὸς** (βλ.λ.).

ἀνα-πλήρωσις, ἡ· συμπλήρωσις ‖ μτφρ. ἐκπλήρωσις, ἱκανοποίησις ‖ ἀποκατάστασις, ἀνάκτησις. — **II** (ἐκ τοῦ παθ.) τὸ πλημμύρισμα.

ἀνα-πληρωτέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ ἀναπληρώσῃ τις.

ἀνα-πληρωτικός, **ή, όν**· ὁ ἀνήκων εἰς ἀναπλήρωσιν ἢ συμπλήρωσιν, συμπληρωματικός.

ἀνα-πλῆσαι, **ἀναπλήσας,** ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀναπίμπλημι** (βλ. λ.).

ἀνα-πληστικός, **ή, όν** (**ἀναπίμπλημι**)· ὁ κατάλληλος πρὸς ἀναπλήρωσιν, παραπληρωματικός, πλεοναστικός ‖ μτφρ. μιασματικός, κολλητικός.

ἀνα-πλίσσω· μέλ. **-ξω**· ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ.

ἀνα-πλοκή, ἡ (**ἀναπλέκω**)· πλοκή, πλέξιμον. — **II** (ἐν τῇ **Μουσ.**) συνδυασμὸς τόνων ἀνιόντων (**ἀντίθ. τῷ καταπλοκή**).

ἀνά-πλοος, συνῃρ. **ἀνάπλους,** ὁ (**ἀναπλέω**)· τὸ πλέειν, πλοῦς, πρὸς τὰ ἄνω, κυρ. ἀντιθέτως πρὸς τὸ ρεῦμα ‖ ὡσ. ἀπόπλους πρὸς τὰ ἀνοικτά.

ἀν-απλόω, μέλ. **-ώσω**· «ξεδιπλώνω», ἐκτυλίσσω, ἀνοίγω.

ἀνα-πλύνω· πλύνω ἐκ δευτέρου, «ξαναπλύνω, ξεβγάζω».

ἀνά-πλῦσις, **-εως,** ἡ· τὸ ἀναπλύνειν, τὸ ξέβγαλμα.

ἀν-άπλωσις, **-εως,** ἡ (**ἀνὰ+ἁπλόω**)· ἀνάπτυξις, ἐξέλιξις ‖ ἐξήγησις.

ἀνα-πλωτάζω· ἀναβαίνω, ἀνέρχομαι, μεθ' ὁρμῆς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν (ἐπὶ ἐρυγῆς, δηλ. «ρεψίματος»).

ἀνα-πλώω, ἰων. ἀντὶ **ἀνα-πλέω** (βλ. λ.).

ἀνα-πνείω, ἰων. **ἀμπνείω,** ἐπ. ἀντὶ **ἀναπνέω** (βλ.λ.).

ἀνά-πνευμα, τὸ (**ἀναπνέω**)· τόπος πρὸς ἀνάπαυσιν, ἀναπαυτήριον.

ἀνα-πνεύσειε, γ' ἐν. **Εὐκτ.** ἀόρ. α' τοῦ **ἀναπνέω.**

ἀνά-πνευσις, **-εως,** ἡ (**ἀναπνέω**)· τὸ ἀναπνεῖν, ἀναπνοή, ἀνάσασμα ‖ διακοπή, ἀνάπαυλα, ἀνακούφισις, ἀπό τι.—**II** εἰσπνοή.

ἀνα-πνευστικός, **ή, όν**· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος, ἐπιτήδειος, διά) τὴν ἀναπνοήν.

ἀνα-πνευστός, **ή, όν**· παθητ., ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπνευσθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ἀναπνεύσῃ, ὁ κατάλληλος πρὸς ἀναπνοήν.

ἀν-άπνευστος, **ον,** ποιητ. ἀντὶ **ἄπνευστος** (βλ .λ.)· ὁ ἄνευ ἀναπνοῆς, μὴ ἀναπνέων, ἄπνους (κατ' ἄλλους : **ἀνά-πνευστος**(**ἀνὰ** στερ.+**πνευστός**).

ἀνα-πνέω, μέλ. **-πνεύσομαι**· ἀόρ. α' **ἀν-έπνευσα**· «ἀναπνέω», ἀνασαίνω ‖ κάμνω διακοπήν, ἀναπαύομαι (ξεκουράζομαι) ἀπό τι· (διὰ τοὺς τύπους **ἄμπνυε, ἄμπνῡτο, ἀμπνύνθη** βλ. τὰς οἰκείας λ.).—**II** εἰσπνέω, ἀναπνέω (λατ. **respiro**).—**III** ἀποπνέω, ἐκπέμπω.

ἀνα-πνίγω· ἀποπνίγω.

ἀνα-πνοή, ποιητ. **ἀμπνοή,** ἡ (**ἀναπνέω**)· ἀνάκτησις τῆς πνοῆς ‖ ἀνάπαυσις, «ξεκούρασμα».— **II** εἰσπνοή, ἀναπνοή (λατ. **respiratio**).

ἀνά-πνοια, ἡ·=**ἀναπνοὴ** (βλ. λ.).

ἀνάπνυε, Προστ. ποιητ. ἐν. τοῦ **ἀναπνέω.**

ἀν-από-βλητος, **ον**· ὁ μὴ ἀπόβλητος, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ἀπορρίψῃ (νὰ ἀπολέσῃ) τις.

ἀν-από-γρᾰφος, **ον**· ὁ μὴ ἀπογεγραμμένος (εἰς τὰ βιβλία τοῦ Τελωνείου).

ἀν-από-δεικτος, **ον**· ὁ μὴ ἀποδεδειγμένος, μὴ ἀποδειχθείς ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδειχθῇ ‖ μὴ ἔχων χρείαν ἀποδείξεως (ἐπὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν ἢ ἀξιωμάτων).

ἀν-απο-δήμητος, **ον** (**σ** στερ.+**ἀποδημέω**)· ὁ μὴ ἀποδημήσας, ἀταξίδευτος.

ἀνα-ποδίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ἀόρ. α' **ἀνεπόδισα** (**ἀνὰ+πούς**)· κάμνω τινὰ νὰ βαδίσῃ πρὸς τὰ ὀπίσω (νὰ ὀπισοδρομήσῃ) ‖ τὸν γυρίζω (φωνάζω) ὀπίσω καὶ τὸν ἐρωτῶ ‖ **ἀναποδίζειν ἑαυτόν** = διορθώνειν ἑαυτόν.— **II** ἀμτβ. βαδίζω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισοδρομῶ.

ἀνα-ποδισμός (**ἀναποδίζω**)· ἐπιστροφή, ἐπάνοδος ‖ ἀνάκλησις (Ἐβδ.).

ἀν-από-δοτος, **ον**· ὁ μὴ ἀποδοθείς ὀπίσω, ὁ μὴ ἀνταποδιδόμενος, ἀνανταπόδοτος.

ἀνα-ποδόω·=**ἀναποδίζω** II (βλ. λ.).

ἀν-από-δραστος, **ον**· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ἀναπόφευκτος.

ἀνα-πράσσω· ποιῶ, παρασκευάζω ‖ ἐπισκευάζω.

ἀνα-ποίητος, **ον**· ὁ πεποιημένος, κατεσκευασμένος, ἔκ τινος πράγμ.

ἀνά-ποινος, **ον** (**α** στερ.+**ἄποινα**)· ὁ ἄνευ ἀποίνων, δηλ. λύτρων ἢ ἀνταμοιβῆς ‖ οὐδ. **ἀνάποινον** ὡς ἐπίρ.=ἄνευ ἀμοιβῆς, δωρεάν.

ἀνα-πολάζω· σαλεύω.

ἀν-από-λαυστος, **ον** (**α** στερ.+**ἀπολαύω**)· ὃν δὲν

δύναται τις ἢ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπολαύσῃ ‖ ἐνεργ. ὁ μὴ ἀπολαύων τινός.

ἀνα-πολεμέω· ἀνανεώνω τὸν πόλεμον, «ξαναπολεμῶ».

ἀνα-πολέω, ποιητ. **ἀμπολέω**· κυρ. ἀναστρέφω τὸ χῶμα πρὸς τὰ ἄνω πάλιν ‖ διασπῶ, διαχωρίζω, διὰ τοῦ ἀρότρου ‖ ἐντεῦθεν, διεξέρχομαι ἐκ νέου, ἐπανεξετάζω, ἐπαναλαμβάνω, ἀναθεωρῶ, ἀνασκοπῶ.

ἀνα-πόλησις, **-εως,** ἡ· τὸ ἀναπολεῖν, φέρειν τι εἰς τὴν μνήμην.

ἀνα-πολητικός, **ἡ, ὁν**· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ἀναπολεῖν.

ἀνα-πολίζω·=**ἀναπολέω, ἐν τῇ ἐνν. τοῦ** ὀργώνω ἐκ νέου (ἐπὶ ἀγροῦ).

ἀν-απο-λόγητος, **ον** (**α** στερ.+**ἀπολογέομαι**)· ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἀπολογίαν, ἀδικαιολόγητος· **2)** ἐνεργ., ὁ ἀνίκανος νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν, ὁ μὴ ἔχων δικαιολογίαν.

ἀν-από-λυτος, **ον**· ὁ μὴ ἀπολελυμένος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπολυθῇ.

ἀνα-πομπή, ἡ (**ἀναπέμπω**)· ἀποστολὴ πρὸς τὰ ἄνω, δηλ. πρὸς τὰ μεσόγεια, ἢ πρὸς τὴν μητρόπολιν, ἢ πρὸς τὴν πρωτεύουσαν ‖ **θησαυρῶν ἀναπομπή**=ἀνασκαφή, ἀνόρυξις, θησαυρῶν.

ἀνα-πόμπιμος, **ον** (**ἀνα-πέμπω**)· ὁ ἄνω ἢ ὀπίσω ἢ οἴκαδε πεμπόμενος ‖ ἐν τῇ δικανικῇ γλ. ὁ ἐφεσιβαλλόμενος, δηλ. ὁ παραπεμπόμενος εἰς ἕτερον δικαστήριον.

ἀνα-πομπός, ὁ (**ἀναπέμπω**)· ὁ πέμπων ἄνω ἢ ὀπίσω (ἐπίθ. τοῦ Ἅδου).

ἀν-από-νιπτος, **ον** (**α** στερ.+**ἀπονίζω**)· ἄνιπτος, ἄπλυτος.— **ΙΙ**=τῷ ἑπομ.

ἀν-από-πλῦτος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποπλύνῃ, νὰ ἐξαλείψῃ.

ἀνα-πορεύομαι, ἀποθ.· πορεύομαι πρὸς τὰ ἄνω.

ἀν-από-σβεστος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποσβέσῃ.

ἀν-από-σπαστος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποσπάσῃ, ἀχώριστος.

ἀν-από-στᾰτος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ διαφύγῃ, ἀναπόφευκτος.

ἀν-από-στρεπτος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποστρέψῃ.

ἀνα-ποτάομαι, ἀποθ.=**ἀναπέτομαι** (ὃ βλ.).

ἀν-από-τευκτος, **ον**· ὁ μὴ ἀποτυγχάνων.

ἀν-από-τμητος, **ον**· ὁ μὴ ἀποτεμνόμενος, ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποκόψῃ.

ἀνα-ποτνιασμός, ὁ· ἀναστεναγμὸς μετ' ἐπικλήσεως τῆς θείας προνοίας.

ἀν-από-τριπτος, **ον**· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἀποτρίψῃ, ἀνεξάλειπτος.

ἀν-απούλωτος, **ον**· ὁ μὴ ἐπουλωθείς.

ἀν-απο-φέρω· φέρω ὀπίσω πάλιν.

ἀνά-πραξις, ἡ· ἀπαίτησις καὶ εἴσπραξις (χρέους ἢ προστίμου).

ἀνά-πρᾶσις, **-εως,** ἡ· μεταπώλησις.

ἀνα-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-ξω**· ἀπαιτῶ, εἰσπράττω· **ἀνυπρ. ὑπόσχεσιν** = ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω τὴν ἐκπλήρωσιν μιᾶς ὑποσχέσεως.

ἀνα-πρεσβεύω· ἀποστέλλω πρέσβεις ἄνω (π. χ. εἰς Ρώμην).

ἀνα-πρήθω, μέλ. **-σω**· κυρ. θέτω πῦρ, ἀνάπτω, πυρπολῶ ‖ μτφρ. ἀναβλύζω, ἐκχέω, ἀναπέμπω, ἀφίνω νὰ ρεύσῃ ἀφθόνως: **δάκρυα ἀναπρήσας**= ἀφήσας τὰ δάκρυά του νὰ ἀναβλύσουν ποταμηδόν.

ἀνά-πρῐσις, **-εως,** ἡ· τὸ πριόνισμα.

ἀνα-πρίω· πριονίζω.

ἀν-απτέον, ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ **ἀνάπτω**· πρέπει νὰ προσάψῃ (προσαρτήσῃ) τις.

ἀνα-πτερόω· μέλ. **ὡσω**· ἀόρ. α' **ἀνεπτέρωσα**· πρκ. **ἀν-επτέρωκα**· ἐφοδιάζω μὲ πτέρυγας, ἢ σηκώνω (ἁπλῶνω) τὰς πτέρυγας πρὸς πτῆσιν ‖ γενικῶς, ἐγείρω, διεγείρω, ἐξεγείρω, ἀνορθῶ. **2)** ἐπὶ τῆς διανοίας, ἐξάπτω τὸν νοῦν τινος, τὸν «ξεμυαλίζω», τὸν κάμνω ἐκτὸς ἑαυτοῦ.—Παθ. ἀναπτερώνομαι, ἐξάπτομαι, διατελῶ εἰς κατάστασιν ἐξάψεως.—**ΙΙ** ἐφοδιάζω μὲ νέας πτέρυγας.—Παθ. ἀποκτῶ νέας πτέρυγας.

ἀνα-πτερῠγίζω· ἐγείρω ἢ ἀνοίγω τὰς πτέρυγάς μου καὶ ἀφίπταμαι.

ἀνα-πτερωτός, ὁ· ὁ ἀναπτερῶν.

ἀνα-πτῆναι, **ἀνα-πτάσθαι, ἀνα-πτέσθαι,** ἀπαρφ. τοῦ **ἀνέπτην, ἀνεπτάμην, ἀνεπτόμην,** ἀορ. β' τοῦ **ἀνα-πέτομαι.**

ἀν-άπτης, **ου,** ὁ (**ἀνάπτω II**)· ὁ ἐξάπτων καὶ διεγείρων εἰς στάσιν, ταραξίας.

ἀνά-πτησις, **-εως,** ἡ· (**ἀναπέτομαι**)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω πτῆσις.

ἀνα-πτοέω· κατατρομάζω τινά.

ἀν-απτός, **ή, όν** (**ἀνάπτω**)· ὁ προσηρμοσμένος.

ἄν-απτος, **ον** (**α** στερ.+**ἅπτομαι**)· ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἐγγίσῃ.

ἀνά-πτυκτος, **ον** (καὶ **ἀναπτυκτός**)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπτυχθῇ, νὰ ἀνοιχθῇ.

ἀνά-πτυξις, **-εως,** ἡ· τὸ ἄνοιγμα, ξετύλιγμα ‖ ἑρμηνεία. Ἐκ τοῦ **ἀναπτύσσω** (βλ. λ.).

ἀνά-πτῠσις (**ἀναπτύω**)· ἡ ἀπόχρεμψις φλεγμάτων.

ἀνα-πτύσσω, μέλ. **-ξω**· Παθ. ἀόρ. α' **ἀνεπτύχθην,** ἀόρ. β' **ἀνεπτύγην** [ῠ] (βλ. **πτύσσω**)· ἐκτυλίσσω, «ξεδιπλώνω», ἀνοίγω, κυρ. κυλίνδρους παπύρων ‖ ἑπομ. ὡς τὸ λατ. **evolvere,** ἐκτυλίσσω πρὸς ἀνάγνωσιν ‖ ὄθεν, ἐκτυλίσσω, φέρω εἰς φῶς, ἀποκαλύπτω (λατ. **explicare**)— **ΙΙ** ὡς στρατιωτ. ὅρος, **τὴν φάλαγγα ἀναπτύσσειν**=πτύσσειν (διπλώνειν) τὴν φάλαγγα πρὸς τὰ ὀπίσω, τ. ἔ. καθιστᾶν τὴν φάλαγγα βαθυτέραν διὰ μετακινήσεως ἀνδρῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πτερύγων πρὸς τὰ ὀπίσω ‖ ἀλλ' ὅμως: **ἀναπτύσσειν τὸ κέρας**=ἐπεκτείνειν τὸ κέρας, ὥστε τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος νὰ αὐξήσῃ εἰς μῆκος (λατ. **explicare**). Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-πτῦχή, ἡ (**ἀναπτύσσω**)· **ἀνάπτυξις** (βλ. λ.), ἄνοιγμα, ἐκτύλιξις, «ξεδίπλωμα», ἐξάπλωσις.

ἀνά-πτῡχος, **ον**(**ἀναπτύσσω**)·=**ἀνάπτυκτος** (βλ.λ.).

ἀνα-πτύω, μέλ. **-σω** [ῠ]· πτύω πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἔξω (ἀποπτύω, ἐκπτύω) ‖ γεν., πτυαλίζω, ραντίζω.

ἀν-άπτω, μέλ. **-ψω**· ἀόρ. α' **ἀνῆψα**· ἐξαρτῶ τι ἐπάνω ἀπό τι, προσδένω τι εἴς τι (ἐπάνω εἴς τι) ‖ **ἀγάλματα ἀνάπτειν** = **ἀγ. ἀνατιθέναι**=ἀναρτᾶν ἀγάλματα ὡς ἀναθηματικὰ δῶρα, ἀφιερώνειν ‖ **μῶμον ἀνάπτειν**=προσάπτειν, ἀποδίδειν, ὄνειδος ἐπί τινος.—Μέσ. προσδένω ἐπάνω μου (ἢ δι' ἐμαυτόν): **ἀνάπτομαι ναῦν**=προσ ένω ἐπάνω μου πλοῖον καὶ τὸ δυμουλκῶ μακράν.—Παθ., εἶμαι προσδεδεμένος ἢ προσδένω ἐμαυτόν ἐπάνω εἴς τι ‖ προσκολλῶμαι εἴς τι.— **ΙΙ** «ἀνάπτω», φέγγω, φλογίζω ‖ μτφρ. παροξύνω, πυρπολῶ.

ἀνα-πυνθάνομαι, μέλ. **-πεύσομαι**· ἀόρ. β **ἀνεπύθόμην**· ἀποθ.· ἀνερευνῶ, ἀνερωτῶ, ἐξετάζω, ζητῶ πληροφορίας ‖ ὡσ. μανθάνω δι' ἀνακρίσεως, δι' ἀναζητήσεως, πληροφοροῦμαι.

ἀνα-πῠρίζω·=**ἀνα-πύρόω** (βλ. λ.), πυρπολῶ.

ἀνα-πῠρόω· ἀνάπτω, κάμνω τι νὰ ἀνάψῃ, πυρπολῶ.

ἀνά-πυστος, **ον** (**ἀναπυνθάνομαι**)· ὁ ἀναζητηθείς, ἐξακριβωθείς ‖ πασίγνωστος «ἐξακουστός».

ἀνα-πῡτίζω· ἀναβλύζω, ἀναδίδω.

ἀνα-πωλέω· πωλῶ ἐκ νέου, «ξαναπωλῶ».

ἀνα-πώλημα, τό· δωρ. **ἀμπώλημα**· τὸ ἀναπωλούμενον.

ἀνα-πωμάζω (**πῶμα**)· αἴρω (οἰκοδομῶ) τὸ πῶμα (σκέπασμα), ξεσκεπάζω.

ἀνά-πωτις, συντετμ. **ἄμ-πωτις,** γεν. **-εως,** ἰων. **-ιος,** ἡ (**ἀναπίνω**)· βλ. **ἄμπωτις.**

ἀναρ—· ἐν τοῖς συνθέτοις τῆς προθ. **ἀνά** μετὰ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ ρ τὸ ἡμίφωνον τοῦτο διπλασιάζεται συνήθως, ὡς ἐν λ. **ἀναρ-ριπίζω** κ.ἀ., καίτοι παρὰ ποιητ. καὶ ἐν τῇ ἰων. διαλ. ἐνίοτε δὲν συντελεῖται ὁ διπλασιασμὸς οὗτος.

ἀναραιρικώς, ἰων. ἀντὶ **ἀνῃρημένως,** μτχ. πρκ. τοῦ **ἀναιρῶ.**

ἀν-αράομαι, ἀποθ.· ἀνακαλῶ κατάραν.

ἀν-άρβῦλος, **ον**· ὁ ἄνευ ὑποδημάτων, ἀνυπόδητος.

ἀν-άργῡρος, **ον** (**α** στερ.+**ἄργυρος**)· ὁ ἄνευ ἀργυρίου, ἄνευ χρημάτων.

ἀν-άρδευτος, **ον**· ὁ μὴ ἀρδευόμενος, ἀπότιστος, ξηρός.

ἀν-άρετος, *ον*· ὁ μή ἔχων ἀρετάς, ὁ μή ἐνάρετος, ὁ κακός.

ἀν-αρθρία, ἡ· ἡ ἀτονία τῶν ἄρθρων (ἐπὶ εὐνούχων).

ἄν-αρθρος, *ον* (α στερ.+*ἄρθρον*)· ὁ ἄνευ ἄρθρων (δηλ. μελῶν τοῦ σώματος) ‖ ἐξηρθρωμένος, ἐκνευρισμένος ἄτονος, ἀσυνάρτητος. **2)** ἐπὶ ἤχων, ὁ μή ἡρθρωμένος, συγκεχυμένος.

ἀν-αριθμέομαι, μέλ. *-ήσομαι*· ἀπαριθμῶ, λογαριάζω, ὑπολογίζω ‖ ἀναλογίζομαι.

ἀν-αρίθμητος, *ον* (α στερ.+*ἀριθμητός*)·=τῷ ἑπομ.

ἀν-άριθμος, *ον* (α στερ. + *ἀριθμός*)· ὁ ἄνευ ἀριθμοῦ, μή δυνάμενος νά ἀριθμηθῇ, ἀμέτρητος, ἄπειρος, «ἀναρίθμητος» ‖ ὁ ἄνευ δεσμῶν, περιορισμῶν, εἰς ἓν πρᾶγμα ‖ μετά γεν., ὁ μή λογαριάζων πρᾶγμά τι, ἄμετρος εἴς τι ‖ ὁ μή λογαριαζόμενος, ἀσήμαντος.

ἀν-άριστέω· δέν λαμβάνω ἄριστον (δηλ. πρόγευμα), δέν προγευματίζω.

ἀν-αρίστητος, *ον* (*ἀναριστέω*)· ὁ μή προγευματίσας, ἀπρογεύματιστος.

ἀν-αριστία, ἡ· τό μή λαμβάνειν ἄριστον (πρόγευμα).

ἄν-αριστος, *ον* (α στερ.+*τὸ ἄριστον*)· ὁ μή προγευματίσας ‖ νῆστις ‖ νηφάλιος (βλ. *ἀκράτιστος*).

ἀναρίτης, *-ου,* ὁ·=**νηρείτης** (βλ. λ.).

ἀν-αρκτος, *ον* (α στερ.+*ἄρχω*)· ὁ μή ἀρχόμενος, μή ὑποτεταγμένος ‖ ὁ μή ὑποτασσόμενος (μή δεχόμενος) νά κυβερνηθῇ.

ἀν-άρμενος, *ον* (α στερ. + *ἄρω*)· ὁ μή κατηρτισμένος, μή ἐξηρτυμένος, ἀπαράσκευος.

ἀν-αρμόδιος, *ον*· ὁ μή ἁρμόδιος.

ἄν-αρμος, *ον*· ὁ μή ἁρμόζων, ὁ μή προσαρμοζόμενος.

ἀν-αρμοστέω (*ἀνάρμοστος*)· εἶμαι ἀνάρμοστος, δέν προσαρμόζομαι, δέν ἁρμόζω ‖ (ἐπὶ μουσ. ὀργάνων) ἠχῶ παραφώνως, κάμνω παραφωνίας.

ἀν-αρμοστία, ἡ· ἀκαταλληλότης ‖ (ἐπὶ ἤχων) παραφωνία, δυσαρμονία ‖ διαφωνία, διχόνοια.

ἀν-άρμοστος, *ον* (α στερ. + *ἁρμόζω*)· ἀκατάλληλος, ἀσύμφωνος ‖ ἐπὶ ἤχων, παράφωνος, ποράχορδος ‖ ἐπὶ προσ., φορτικός, ἀλλόκοτος. **2)** ὁ μή παρεσκευασμένος πρός τι.

ἀν-αρπάγδην, ἐπίρ.· διά βιαίας προσαγωγῆς, βιαίως.

ἀν-αρπᾰγή, ἡ· ἡ ἐκ νέου ἁρπαγή, ἀνάκτησις. Ἐκ τοῦ.

ἀν-αρπάζω, μέλ. *-ξω,* ἀττ. *-άσω* ἢ *-άσομαι* [ᾰ]· ἀόρ. α' *ἀνήρπασα*· ἁρπάζω πρός τά ἄνω, «κάμνω τι ἀνάρπαστον».—**II** ἁρπάζω τι καί φεύγω, ἁπάγω, σύρω διά τῆς βίας, κυρ. ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν (λατ. **rapere in jus**).—**III** κυριεύω ἐξ ἐφόδου, καί οὕτω λαφυραγωγῶ ‖ γεν. μεταχειρίζομαί τινα κατά τρόπον βίαιον, τοῦ φέρομαι βιαίως. Ἐκ τούτου τό

ἀν-αρπαστός, *όν,* καί *-ή, ὸν* (ὡσ. *ἀνάρπαστος, ον*)· ὁ ἁρπασθείς, ἁπαχθείς (κυρ. εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς Περσίας) ‖ ὁ εἰς διαρπαγήν ἐκτεθειμένος‖ὃν τις βιαίως μεταχειρίζεται.

ἀν-αρραγής, *ές*·=*ἀρραγὴς* (βλ. λ.).

ἀνα-ρραίνω· ἀναβλύζω, ἀναπέμπω.

ἀνα(ρ)ραιρηκώς· μτχ. ἰων. πρκ. τοῦ ῥήμ. *ἀναιρέω* (βλ. λ.).

ἀνα-ρράπτω, μέλ. *-ψω*· συρράπτω, καταρράπτω, ράπτω πρός τά ἄνω.

ἀνα-ρρᾰφή, ἡ· ἡ πρός τά ἄνω ραφή (ἀντίθ. τῷ *καταρραφή*).

ἀνα-ρραφικός, *ή,όν*· ἐπιτήδειος πρός ἀναρραφήν.

ἀνα-ρραψῳδέω· ᾄδω ὡς ῥαψῳδός.

ἀνα-ρρέγχω· ἀρχίζω νά ῥέγχω (νά ροχαλίζω).

ἀνα-ρρέπω· ῥέπω πρός τά ἄγω (ἐπὶ πλάστιγγος), ἀντίθ. τῷ *καταρρέπω*.

ἀνα-ρρέω, μέλλ. *-ρεύσομαι* (*ἀνά*+*ῥέω*)· ῥέω πρός τά ὀπίσω, πρός τά ἄνω, πρός τάς πηγάς.

ἀνά-ρρημα, τό· τό ἀνερρωγός. **2)** τό διάταγμα (λατ. **edictum**).

ἀνα-ρρήγνῡμι ἢ *-ύω*· μέλ· *-ρήξω*· ἀόρ. α' *ἀνέρρηξα*· σχίζω, διαρρηγνύω ἢ ἀνοίγω.—**II** προκαλῶ, προξενῶ, κυρ. κάμνω τι νά ἐκσπάσῃ· *ἀναρρῆξαι ἔπη*=λατ. **rumpere voces**. — **III** παθ. διαρρηγνύομαι, σπάζω, θραύομαι. — **III** ἀμτβ. ἐν τῇ σημ. τοῦ παθ. σπάζω, θραύομαι.

ἀνα-ρρηδῆναι, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ἐνεργ. ἀκρ. β' *ἀνείπεῖν* (βλ. λ.).

ἀνα-ρρήξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἀναρρήγνυμι*.

ἀνά-ρρηξις, *-εως,* ἡ (*ἀνα-ρρήγνυμι*)· διάρρηξις.

ἀνά-ρρησις, *-εως,* ἡ (*ἀναγορεύω*)· ἀνακήρυξις, δημοσία διακήρυξις.

ἀνά-ρρῑνον, τό· δριμύ τι φυτόν, πιθ. τό κάρδαμον (**nasturtium**)· πρβλ. παρ' Ἀθην. (IX 369 B) «*ραφανίς, γογγυλίς, ῥάφυς, ἀνάρρινον, ὅμοια*».

ἀνα-ρρῑπίζω· ἀνάπτω ἐκ νέου ‖ κάμνω ἀέρα ὡς διά ριπιδίου.

ἀνα-ρρίπτω ἢ *-έω,* μέλ. *-ρίψω*· ἀόρ. α' *ἀνέρριψα*· ῥίπτω πρός τά ἄνω· *ἀναρριπτεῖν ἅλα πηδῷ*=ῥίπτειν πρός τά ἄνω τήν θάλασσαν διά τῆς κώπης. — **II** *ἀναρρίπτειν κίνδυνον* = ἀναλαμβάνειν τόν κίνδυνον πράγματός τινος, διακινδυνεύειν, διατρέχειν τόν κίνδυνον νά... ‖ ὡσ. καί ἄνευ τῆς αἰτ. *κίνδυνον*· *εἰς ἅπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρρίπτειν*=διακυβεύειν ὅλα τά ὑπάρχοντα, παίζειν «ὅλα γιά ὅλα».

ἀν-αρρῑχάομαι, πρτ. *ἀνερριχώμην*· μέλ. *ἀναρριχήσομαι*· ἀόρ. α' *ἀνερριχησάμην*· ἀποθ.· «σκαρφαλώνω μέ χέρια καί μέ πόδια», «ἀναρριχῶμαι».

ἀν-αρρίχησις, *-εως,* ἡ· ὅ,τι καί νῦν, τό σκαρφάλωμα.

ἀνά-ρριψις, *-εως,* ἡ· ἡ πρός τά ἄνω ῥῖψις (ἐπὶ ἡφαιστείου).

ἀνα-ρροή, ἡ (καί *ἀναρρόη*)·=*ἀνάρροια* (βλ. λ).

ἀνά-ρροια, ἡ (*ἀναρρέω*)· τό ρέειν ὀπίσω, παλίρροια, ἄμπωτις («φυρονερμά»).

ἀνα-ρροιβδέω· ἀναρροφῶ, καταπίνω πάλιν.

ἀνα-ρροίβδησις, ἡ· ἡ ἀναρρόφησις (τῶν ὑδάτων).

ἀνα-ρροιζέω· ὁρμῶ πρός τά ἐπάνω ἢ πρός τά ὀπίσω ‖ φέρομαι ὑψηλά μετά ταχύτητος καί ροίζου (ἐπὶ βελῶν).

ἀνα-ρροπία, ἡ· ἡ πρός τά ἄνω ροπή, κίνησις (περί τῶν χυμῶν), ἀντίθ. τῷ *καταρροπίη*.

ἀνά-ρροπος, *ον*· ὁ πρός τά ἄνω ρέπων (ὡς ἐπὶ πλάστιγγος) ‖ ὁ ἀποσυρόμενος, ὑποχωρῶν πρός τά ὀπίσω.

ἀνά-ρρους, *-ου,* ὁ· ἡ πρός τά ἄνω ροή (ἀντίθ. τῷ *κατάρρους*).

ἀνα-ρροφέω·=*ἀναρροιβδέω* (βλ. λ.).

ἀνα-ρροχθέω· ἀνακυλίομαι μετά ρόχθου (ἐπὶ τῶν κυμάτων).

ἀνα-ρρυθμίζω· μεταβάλλω τόν ρυθμόν ‖ τελειοποιῶ.

ἀνά-ρρῡσις, *-εως,* ἡ (*ἀνὰ*+*ῥύω*=*ἐρύω*)· τό ἀνασύρειν, ἀναρπάζειν ‖ διάσωσις, ἀπολύτρωσις. **2)** ἡ δευτέρα ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀπατουρίων.

ἀνα-ρρύω (*ἀνὰ*+*ῥύω* = *ἐρύω*)· ἀνέλκω τήν κεφαλήν τοῦ θύματος πρός τά ὀπίσω (διά νά τήν ἀποκόψω), σφάζω ‖ θύω. **2)** μέσ. ἀναούρω ‖ ἀπολυτρώνω, σώζω ‖ ἐπανορθῶ.

ἀνα-ρρώννῡμι καί *-ύω*· μέλ. *ἀναρρῶσω*· ἀόρ. α' *ἀνέρρωσα*· δίδω νέας δυνάμεις, ἐνδυναμώνω πάλιν.— ἀμτβ. καί παθητ. ἀναλαμβάνω νέας δυνάμεις (σωματικάς ἢ ψυχικάς).

ἀνα-ρρώομαι, ἀποθ.· ὁρμῶ πρός τά ὀπίσω, ὀπισθοχωρῶ. **2)** μτχ. ἐνεργ. *ἀναρρώων*=ἀποδιώκων πρός τά ὀπίσω.

ἀν-άρσιος, *ον*· ὡσ. *-α, -ον* (α στερ.+*ἄρσιος*)· ὁ μή προσαρμοζόμενος πρός τι ‖ ὄθεν ἐχθρικός, δυσοίωνος, ἀπαίσιος, ἄσπονδος, ἀδυσώπητος, ἀδιάλλακτος ‖ ἐπὶ πραγμ., διεστραμμένος, παράδοξος, τερατώδης.

ἀν-αρτάω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. *ἀνήρτησα*· κρεμάω ἐπάνω εἴς τι ἢ ἀπό τι, ἐξαρτῶ τι ἐκ τινος, τό προσδένω εἴς τι, τό κάμνω νά στηρίζεται εἴς τι.— Μέσον μετά παθ. πρκ. *ἀνήρτημαι*· προσδένω τί ἐπάνω μου, προσκολλῶ (τινα, τι) εἰς τόν ἑαυτόν μου, τόν «παίρνω μέ τό μέρος μου» ‖ ὡσ. ὑποτάσσω.— Παθητ., ὡσ. μετά πρκ. *ἀνήρτημαι*· κρέμαμαι, ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος, στηρίζομαι εἴς τινα: *ὅτῳ πάντα εἰς ἑαυτὸν ἀνήρτηται*=ὁστις ἔχει τά πάντα ἐξ ἑαυ-

τοῦ ἐξαρτώμενα ‖ ἀλλ' ὅμως: **ἀνήρτηται+ἅπαρ.**=ἔχει προετοιμασθῆ νά (πράξῃ τι).

ἀν-αρτέομαι, ἰων. ῥῆμ., ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ παθ. πρκ.· προτίθεμαι, σχεδιάζω, νά **πράξω τι,** εἶμαι ἀποφασισμένος νά πράξω τι.

ἀν-άρτησις, *-εως,* ἡ ἀνακρέμασις ‖ εἶδος βασανιστηρίου.

ἀν-άρτιος, *ον* (*α* στερ.+*ἄρτιος*)· ὁ μή ἄρτιος, τ. ἔ. περιττός ‖ ἀνώμαλος, ἀνισόπεδος ‖ ἀσυνήθης, ἀλλόκοτος ‖ ἐχθρικός (πρβλ. *ἄρτιος*).

ἀν-άρτῡτος, *ον*· ὁ μή πᾶρεσκευασμένος, μή ἡρτυμένος, ἀνάλατος.

ἀν-ἄρῦτω· ἀντλῶ ὡς ἐκ φρέατος.

ἀν-αρχαΐζω, μέλ. *-σω*· (*α* στερ.+*ἀρχαΐζω*)· καθιστῶ πάλιν ἀρχαϊκόν, ἀρχαῖον.

ἀν-άρχετος, *ον*· βλ. *ἄναρκτος.*

ἀν-αρχία, ἡ (*ἄναρχος*)· ἡ ἔλλειψις ἄρχοντος, ἔλλειψις ἀρχῆς ‖ ἡ κατάστασις λαοῦ διατελοῦντος ἄνευ κυβερνήσεως, «ἀναρχία».

ἀν-άρχομαι· ἄρχομαι ἐκ νέου.

ἄν-αρχος, *ον* (*α* στερ.+*ἀρχή*)· ὁ ἄνευ ἀρχῆς (ἐξουσίας) ἢ ἀρχηγοῦ. **2)** ὁ ἄνευ ἀρχῆς (ἐνάρξεως).

ἀνα-σᾰλεύω· σαλεύω τι ἐκ τῆς θέσεώς του, μετακινῶ.

ἀνα-σβέννῡμι· ἀποσβεννύω ‖ ἀμβλύνω.

ἀνα-σειράζω, μέλ. *-άσω* (*ἀνά*+*σειρά*)· ἕλκω πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ τῆς σειρᾶς (τ.ἔ. τῆς ἁλύσεως) ‖ ἀναχαιτίζω ‖ ἀπάγω ἀπὸ τῆς εὐθείας ὁδοῦ.

ἀνα-σειρασμός, ὁ· τὸ ἀνασύρειν τοὺς χαλινούς.

ἀνά-σεισις, *-εως,* ἡ·=*ἀνάσεισμα* (βλ. λ.).

ἀνα-σεισί-φαλλος, *ον*· ὁ τὸν φαλλὸν ἀνασείων.

ἀνά-σεισμα, τὸ (*ἀνασείω*)· ἀπειλητικὴ ἀνάσεισις πράγματός τινος πρὸς ἐκφόβησιν.

ἀνα-σεισμός, ὁ· ἀπειλή (βλ. *ἀνάσεισμα*).

ἀνα-σείω, ποιητ. *ἀνασσείω*· μέλ. *-σείσω*· σείω (τινάσσω) πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω ‖ πάλλω τῇδε κἀκεῖσε, κινῶ ἄνω-κάτω, ἀναταράσσω ‖ ἐξεγείρω, ὑποκινῶ εἰς στάσιν.

ἀνα-σεσυρμένος· μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀνα-σύρω.*

ἀνα-σεύω· κινῶ πρὸς τὰ ἄνω.—Παθητ. μετὰ ἐπικ. ἀορ. β' *ἀνεσσύμην,* γ' ἐν. *ἀνέσσῠτο*· ἀναπηδῶ ἢ ἐξορμῶ.

ἀνα-σηκόω· ἀναπληρῶ τὸ ἐλλεῖπον διὰ τῆς προσθήκης βάρους ‖ ἀποζημιῶ, ὡς τὸ *ἀντισηκόω* (βλ. λ.).

ἀν-ασθμαίνω· ἀναπνέω μετὰ δυσκολίας.

ἀνάσιλλος, ὁ (καὶ *-σῖλος*)· μέρος τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, ὡρδωμένων κατὰ τὸ μέτωπον (κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Πάρθων).

ἀνά-σῑμος, *ον* (λατ. **resīmus**)· ὁ ἔχων τὴν ῥῖνα σιμὴν (ἐστραμμένην πρὸς τὰ ἄνω) ‖ γεν. ὁ κατὰ τὸ ἓν ἄκρον ἐστραμμένος πρὸς τὰ ἄνω.

ἀνα-σῖμόω (λατ. **nasum supinari**)· ὀσφραίνομαι καὶ εἶτα ἀναστρέφω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ συστέλλω τὴν ῥῖνα (ὅπως κάμνουν π.χ. οἱ ὄνοι).

ἀνα-σκαίρω· ἀνασκιρτῶ, ἀναπηδῶ.

ἀνα-σκάλλω· ἀνασκάπτω.

ἀνα-σκάπτω, μέλ. *-ψω*· σκάπτων ἐξάγω, ἀνορύττω, «ἀνασκάπτω» ‖ ἐκριζῶ, ξεριζώνω‖κατεδαφίζω.

ἀνα-σκεδάννυμι· διασκορπίζω

ἀνα-σκέπτομαι· βλ. *ἀνα-σκοπέω.*

ἀνα-σκευάζω, μέλ. *-άσω*· πρκ. *ἀν-εσκεύακα.*—Παθ. ἀόρ. α' *ἀνεσκευάσθην,* πρκ. *ἀνεσκεύασμαι.*—(ἀντίθ. τῷ *κατασκευάζω*)· πάλιν σκευάζω ‖ συσκευάζω τὰς ἀποσκευάς μου (*τὰ σκεύη*), λατ. **vasa colligere** ‖ ἐντεῦθεν τὸ μέσ. *ἀνασκευάζομαι* ἐπὶ στρατοῦ =διαλύω τὸ στρατόπεδον, ἐκκινῶ. **2)** ἀπογυμνώνω, κατεδαφίζω τόπον τινά.—Μέσ.· ἀπογυμνῶ τὴν ἐμαυτοῦ οἰκίαν, παραλαμβάνω μαζί μου πᾶν ὅ,τι ἔχω. **3)** ἐρημώνω, λεηλατῶ. **4)** ὡς παθητ. (τεχνικὸς ὅρος) πτωχεύω· *ἀνεσκευάσμεθα*=εἴμεθα κατεστραμμένοι.

ἀνα-σκευή, ἡ· καταστολή, κατάπνιξις ‖ ἀναίρεσις ἐπιχειρημάτων.

ἀν-άσκησία, ἡ· ἔλλειψις ἀσκήσεως, ἐκγυμνάσεως.

ἄν-άσκητος, *ον* (*α* στερ.+*ἀσκέω*)· ὁ μὴ ἠσκημένος, ἀγύμναστος.

ἀνα-σκίδνημι·=*ἀνασκεδάννυμι* (βλ. λ.).

ἀνα-σκολοπίζω, μέλ. *-ίσω*· προσηλώνω (καρφώνω) ἐπὶ πασσάλου, «παλουκώνω».—ἀπρφ. μέσ. μέλλ. *ἀνασκολοπιεῖσθαι* ἀπαντᾷ μετὰ παθητ. σημασ. — Βλ. καὶ *ἀνασταυρῶ.*

ἀνα-σκοπέω, μέλ. *ἀνασκέψομαι*· ἀόρ. *ἀν-εσκεψάμην*· παρατηρῶ τι, ἐπιθεωρῶ μετὰ προσοχῆς ‖ ἐρευνῶ μέσα εἰς τι.— **II** ἀναθεωρῶ, ἀναλογίζομαι.

ἀνα-σοβέω· κάμνω τινὰ νὰ ἀναπηδήσῃ, τὸν φοβίζω.

ἀνα-σπαράσσω, μέλ. *-ξω*· τραβῶ ἐπάνω ‖ ξεσχίζω, κομματιάζω.

ἀνά-σπᾰσις, ἡ· τὸ ἀνασπᾶν, ἡ συστολή.

ἀνα-σπαστήριος, *α, ον*· ἐπιτήδειος πρὸς ἀνάσπασιν.

ἀνά-σπαστος, *ον* (καὶ κατὰ Ἔτυμ. **Μ.** *ἀνασπαστός*)· ὁ ἀνασευρμένος, κυρ. ὁ ἐκτοπιζόμενος (ἐξοριζόμενος) ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ μεταβαίνων εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν. **2)** (ἐπὶ θύρας), ἡ συρομένη (ἐλκομένη) πρὸς τὰ ὀπίσω, τ. ἔ. ἀνοικτή. Ἐκ τοῦ

ἀνα-σπάω, ποιητ. *ἀν-σπάω,* μέλ. *-σπάσω* [ᾰ]· ἀόρ. α' *ἀνέσπᾰσα*· σύρω, ἕλκω, πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασύρω (π. χ. πλοῖον εἰς τὴν ξηράν). **2)** ἀνασύρω, ἀναρροφῶ ‖ ἕλκω πρὸς τὰ ὀπίσω. — **II** *τὰς ὀφρῦς ἀνασπᾶν*=ἀνασηκώνω, ἀνυψώνω, τὰ φρύδια, καὶ οὕτω προσλαμβάνω σοβαρὸν καὶ ἐπιβλητικὸν ὕφος ‖ *λόγους ἀνασπᾶν* = προφέρω, ἐκστομίζω, πομπώδεις φράσεις.

ἄν-ασπις, *-ιδος,* ὁ, ἡ· ὁ μὴ ἔχων ἀσπίδα.

ἀνα-σπογγίζω· καθαρίζω διὰ σπόγγου, σπογγίζω τελείως.

ἄνασσα, ἡ· θηλ. τοῦ *ἄναξ*· βασίλισσα, κυρία, δέσποινα.

ἀν-άσσᾰτος, δωρ. ἀντὶ *ἀν-ήσσητος*· ἀήττητος.

ἀνασσείασκε, ἦ *-εσκε,* ἰων. ἀντὶ *ἀνέσειε,* γ' ἐν. πρτ. τοῦ *ἀνασείω.*

ἀνά-σσῠτος, *ον* (*ἀνασεύομαι*)· ὁ εἰς τὰ ὀπίσω ἢ πρὸς τὰ ἄνω ὁρμῶν, ὁ πρὸς τὰ ἄνω ἢ ὀπίσω ὠθούμενος.

ἀνάσσω, πρτ. *ἤνασσον,* ἐπ. *ἄνασσον*· μέλ. *ἀνάξω*· ἀόρ. α' *ἤναξα,* ἐπ. *ἄναξα* (*ἄναξ*)· εἶμαι ἄρχων, αὐθέντης, κύριος, δεσπότης ‖ κυβερνῶ, βασιλεύω.—Μέσ.. *τρὶς ἀνάξασθαι γένεα ἀνδρῶν* (ἅπαξ, παρ' Ὁμ., γ 245)= βασιλεῦσαι ἐπὶ τριῶν γενεῶν. — Παθητ., *ἀνάσσομαι*=κυβερνῶμαι [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄναξ*].

ἀν-άσσω, ἀττ. ἀντὶ *ἀν-αΐσσω* (δ βλ.).

ἀνά-στα, ἀντὶ *ἀνά-στηθι,* Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνίστημι.*

ἀνα-στᾰδόν, ἐπίρ. (*ἀνίστημι*)· ὀρθίως.

ἀνά-σταθμος, ὁ· ἡ σκηνή.

ἀνα-στᾰλάω· ἐξέρχομαι κατὰ σταλαγμούς, στάζω (ἐπὶ πηγῆς).

ἀνα-σταλτικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ἀναστέλλειν, κωλύειν.

ἀνα-σταλῦζω· ἐπεκτ. ἀντὶ τοῦ *σταλύζω, ἀσταλύζω* (βλ. λ.)· ἀναστενάζω.

ἀνα-στάς, ἀνα-στῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνίστημι.*

ἀνα-στάσιμος, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ‖ *ἡ ἀναστάσιμος ἡμέρα*=Κυριακή.

ἀνά-στᾰσις, γεν. *-εως,* ἰων. *-ιος,* ἡ: **I** μετὰ ἐνεργ. σημ. (*ἀνίστημι*)· τὸ νὰ κάμῃ τίς τινα νὰ ἐγερθῇ· τὸ ἀφυπνίζειν· τὸ ἐγείρειν νεκρόν. **2)** τὸ νὰ κάμῃ τίς τινα νὰ ἐγερθῇ καὶ ἀφήσῃ τὸ μέρος ἔνθα ἵστατο ‖ μετατόπισις ‖ συνήθως μετὰ κακῆς σημασ., ἐρήμωσις, ἀναστάτωσις, καταστροφή. **3)** ἀνέγερσις, ἀνοικοδόμησις.—**II** μετὰ παθητ. σημ. (*ἀνίσταμαι*), τὸ ἀνεγείρεσθαι, σηκώνεσθαι ἐπάνω, κυρ. εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ ‖ *ἀνάστασις ἐξ ὕπνου*=ἀφύπνισις ‖ ἀνάστασις ἐκ νεκρῶν, νεκρανάστασις.

ἀνα-στᾰτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἀνίστημι*)· ὁ ἀναστατῶν, ὁ ἐρημώνων, καταστρέφων.

ἀνα-στᾰτης, *-ου,* ὁ· = *ἀναστατὴρ*) (δ βλ.).

ἀνά-στᾰτος, *ον* (*ἀνίσταμαι*)· ὁ ἀναστατωθείς, ὁ ἀναγκασθείς νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ ἀπέλθῃ, ὁ ἀποδιωχθεὶς ἐκ τῆς οἰκίας του καὶ τῆς πατρίδος του ‖ ὅθεν, ὁ ἐρημωθείς, λεηλατηθείς. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνα-στᾰτόω, μέλ. *-ώσω*· ἀναστατώνω, κάμνω ἄνω-κάτω, προκαλῶ σύγχυσιν.

ἀνα-σταυρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀνὰ+σταυρός*)· παλουκώνω, πασσαλώνω ἢ προσηλῶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ (ἐπάνω εἰς τὸν σταυρόν καρφώνω), σταυρώνω, ὡς τὸ *ἀνασκολοπίζω* (βλ. λ.).— **II** σταυρώνω ἐκ νέου, ξανασταυρώνω.

ἀνα-σταύρωσις, *ἡ*· ἡ ἀνασκολόπισις.

ἀνα-στᾰχύω (*στάχυς*)· ἀναφύομαι ὡς στάχυς.

ἀνα-στείβω· ἐπιτετ. *στείβω* (βλ. λ.).

ἀν-άστειος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀστείων τρόπων, δηλ. ἄνευ ἐξηυγενισμένων τρόπων, ὁ ἀγροικος (λατ. **inurbanus**).

ἀνά-στειρος, *ον* (*στεῖρα*)· ἡ ναῦς ἡ ἔχουσα ὑψηλὴν πρῷραν.

ἀνα-στείχω· ἀνέρχομαι.

ἀνα-στέλλω, μέλ. *-στελῶ* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *στέλλω*)· στέλλω ἐπάνω, ἐγείρω, ἀνεγείρω σηκώνω.—**Μέσον,** ἀνασηκώνω καὶ ζώνω ἐπάνω τὰ ἐνδύματά μου. **2)** κρατῶ ὀπίσω, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω.—**Παθητ.,** ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω, ἀποσύρομαι. **3)** φαινομενικῶς ἀμτβ. (ἐξυπακ. τῆς αἰτ. *ἑμαυτόν*)· ἀποσύρομαι.

ἀνα-στενάζω, μέλ. *-άξω=ἀναστένω* (ὃ βλ.).

ἀνα-στενᾰχίζω=ἀναστένω (ὃ βλ.).

ἀνα-στενᾰχω· στενάζω μεγαλοφώνως (διά τινα, μετ' αἰτ. προσ.) || θρηνῶ μεγαλοφώνως.

ἀνα-στένω· στενάζω δυνατά. **2)** θρηνῶ δυνατά.

ἀν-άστερος, *ον*· ποιητ. ἀντὶ *ἄναστρος* (βλ. λ.).

ἀνα-στέφω, μέλ. *-ψω*· στέφ , στεφανώνω.—**Παθ.,** πρκ. *ἀνέστεμμαι κάρα* = ἔχω τὴν κεφαλήν μου ἐστεμμένην.

ἀνα-στηλῑτεύω· γράφω τι ἐπὶ στήλης (διὰ νὰ τὸ γνωστοποιήσω διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ).

ἀνα-στηλόω· ἀνεγείρω τι ὡς μνημεῖον (ἢ ἐπὶ μνημείου).

ἀνα-στήλωσις, *-εως,* *ἡ*· ἀνέγερσις μνημείου ἢ εἰκόνος.

ἀνά-στημα, τὸ (*ἀνίσταμαι*)· ὕψος, μέγεδος (ἐπὶ ὄρους) || ἀνέγερσις οἰκοδομήματος.

ἀνα-στηρίζω, μέλ. *-ξω*· στερεώνω ἐπὶ στερεᾶς βάσεως.

ἀνα-στησείω, ἐφετ. ἐκ τοῦ μέλλ. *ἀνα-στήσω* (τοῦ *ἀνίστημι*)· ἐπιθυμῶ νὰ ἐγείρω τι.

ἀνα-στοιχειόω· διαλύω πάλιν εἰς τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα || παθ., ἀνακαινίζομαι, ἀναγεννῶμαι.

ἀνα-στοιχείωσις, *ἡ*· διάλυσις, ἀνάπλασις, ἀναγέννησις.

ἀνα-στολή, *ἡ* (*ἀναστέλλω*)· τὸ ρίπτειν πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸ ἀναστέλλειν || ἀναχαίτισις || καταστολή, περιορισμός.

ἀνα-στολίζομαι· στολίζομαι ἐκ νέου.

ἀνα-στομόω, μέλ. *-ώσω*· ἐφοδιάζω μὲ στόμα, κάμνω ἄνοιγμα, ἀνοίγω· *ἀναστομοῦν τάφρον*=ἀνοίγω, καθαρίζω, τάφρον (ξεφράσω τάφρον).

ἀνα-στόμωσις, *ἡ*· ἄνοιγμα, ἔξοδος, ἐκβολή || ἡ ἀκόνησις, τὸ ἀκόνισμα.

ἀνα-στομωτήριος, *ον*·=*ἀναστομωτικὸς* (βλ. λ.).

ἀνα-στομωτικός, *ἡ, όν*· ὁ προκαλῶν ἐκροὴν αἵματος ἢ ἄλλου ὑγροῦ || διεγερτικός ὀρέξεως.

ἀνα-στοναχέω καὶ **ἀνα-στοναχίζω**·=*ἀναστένω*.

ἀ-ναστοφάγος, *ον*· ὁ μὴ ἐσθίων τὸν *ναστὸν* (= πλακοῦντα πρὸς θυσίαν).

ἀν-αστράπτω·=ἀστράπτω.

ἀνα-στρᾰτεύω· καλῶ πάλιν εἰς ἐκστρατείαν || μέσ., πάλιν στρατεύομαι, ὑπηρετῶ πάλιν ὡς στρατιώτης.

ἀνα-στρᾰτοπεδεία, *ἡ*· τὸ ἀναστρατοπεδεύειν.

ἀνα-στρᾰτοπεδεύω· μεταστρατοπεδεύω.

ἀνα-στρέφω, μέλ. *-ψω*· πρκ. παθ. *ἀνέστραμμαι*· γυρίζω τι (νά) «ξανάστροφα», στρέφω τὸ ἄνω-κάτω (σκάπτων), στρέφω ἀνάποδα, ἀντιστρέφω.— **II** γυρίζω τι (νά) πρὸς τὰ ὀπίσω, γύρω ἢ περιζ || *ἀναστρέφω πάλιν*=ἐπαναλαμβάνω || περισυλλέγω, συναθροίζω. **2)** ἀμτβ. (ἐνν. *ἑμαυτόν*)· στρέφω, γυρίζω ὀπίσω, ἐπιστρέφω.— **III** Παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *-στρέψομαι*· στρέφω ἑμαυτὸν γύρω ἔν τινι δέσει, παραμένω ἐκεῖ, διαμένω (ὡς τὸ λατ. **versari**)· *γαῖαν ἀναστρέφομαι*=πηγαίνω καὶ διαμένω εἰς τινα χώραν. **2)** ἀσχολοῦμαι περί τι. **3)** περιστρέφομαι, περιοδικῶς ἐπανέρχομαι. **4)** ἐπὶ στρατιωτῶν, περισυνάγομαι καὶ στρέφομαι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διὰ νὰ τὸν ἀντικρούσω.

ἀνα-στροφή, *ἡ*· τὸ στρέφειν ὀπίσω ἢ πέριξ, ἡ ἐπιστροφή, ὁ γυρισμός || τὸ κάμνειν στροφὴν (μεταβολὴν) κατὰ τὴν μάχην πρὸς φυγὴν ἢ ἀντίστασιν. **2)** τὸ περιστρέφεσθαι ἔν τινι δέσει||ἐπομένως τὸ διαμένειν εἴς τι μέρος || ἡ δέσις, τὸ μέρος, ἔνδα διαμένει τις, διαμονή, κατοικία.

ἀνα-στροφία, *ἡ*·=τῷ προηγ.

ἀνα-στρόφως, ἐπίρ.· ἀντιστρόφως, τἀνάπαλιν.

ἀνα-στρωπή, *ἡ*· λέξ. ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτ. ἐν Κρατ. 409C πρὸς ἐξήγησιν τῆς λ. *ἀστραπὴ* (*ὅτι τὰ ὦπα ἀναστρέφει*).

ἀνα-στρωφάω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-στρέφω*· στρέφω πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.

ἀνα-στῠφελίζω, ἐπιτετ. *στυφελίζω* (βλ. λ.).

ἀνα-στῠφω· γίνομαι κατηφής, μελαγχολικός || (παρὰ τοῖς Κωμ.)=*στύω* (βλ. λ.).

ἀνα-συν-τάσσω· μεταβάλλω, τροποποιῶ (τὴν πολεμ. φορολογίαν).

ἀνά-συρμα, τό· τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ *ἀνασύρεσθαι* || *ἀνάσυρμα παρθένου*=κρύφιος τοκετός.

ἀνα-σῦρω, μέλ. *-σῠρῶ*· ἀόρ. α' *ἀνέσῠρα*· σύρω (πρὸς τὰ) ἄνω || σηκώνω ἐπάνω.—**Μέσ.,** τραβῶ, σηκώνω, ἐπάνω τὰ ἐνδύματά μου, γυμνώνομαι.— **II** μέσ., ὀρπάζω, λαφυραγωγῶ.

ἀνα-σφάλλω, μέλ. *-σφᾰλῶ*· ἀόρ. α' *ἀνέσφηλα*· ἀνεγείρομαι ἐκ τινος πτώσεως, ἀναλαμβάνω (ἐκ νόσου π. χ.).

ἀνα-σφηνόω· συσφίγγω διὰ σφηνῶν, σφηνώνω.

ἀνα-σφίγγω· κρατῶ καλῶς, κατέχω.

ἀνάσφορον, τό·=πτέρις (φυτόν).

ἀνα-σχεθέειν, συνηρ. *ἀνασχεθεῖν,* ἀπρφ. τοῦ *ἀνέσχεθον,* ποιητ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνέχω* (ὃ βλ.).

ἀνά-σχεσις, ἡ (*ἀνέχω*)· τὸ ἀνέχεσθαι, ἀνοχή, ἐγκαρτέρησις||ἀνατολὴ ἡλίου (πρβλ. *ἀνοχή, ἀνατολή*).

ἀνα-σχετικός, *ἡ, όν*· ὑπομένων, ὑπομονητικός, καρτερικός.

ἀνα-σχετός, ποιητ. *ἀνσχετός, ὸν* (*ἀνέχομαι*)· ὃν δύναταί τις νὰ ἀνέχηται, νὰ ὑφίσταται, νὰ ὑπομένῃ, ἀνεκτός, ὑποφερτός.

ἀνα-σχίζω, μέλλ. *-ίσω*· ἀνοίγω, σχίζω, «ξεκοιλιάζω» || ἐκδέρω (γδέρνω).

ἀνα-σχινδυλεύω (καὶ *-σκινδ-*)· ἀνασκολοπίζω.

ἀνα-σχών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνέχω.*

ἀνα-σῴζω, μέλ. *-σώσω*· ἀόρ. α' *ἀνέσωσα* (*ἀνὰ +σῴζω*)· ἀνακτῶ πᾶν ὅ,τι εἶναι χαμένον.—**Μέσον,** ἀνακτῶ «ξανακερδίζω» δι' ἑμαυτόν. **2)** ἐπαναφέρω, ἀποκαθιστῶ. — **Παθ.** ἐπιστρέφω σῶος. **3)** διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ (ἐν τῷ νῷ), ἐνθυμοῦμαι.

ἀνα-σωρεύω· συσσωρεύω.

ἀνά-σωσις, *ἡ*·=*κομιδὴ* (βλ. λ.).

ἀνά-σωσμα, τό· διάσωσις, διατήρησις.

ἀνα-σωσμός, ὁ·=*ἀνάσωσμα* (βλ. λ.).

ἀνα-τάδην, ἐπίρ.·=*ἐκτάδην.*

ἀνα-τᾰνύω, ποιητ. *ἀντανύω*· ἀνατείνω.

ἀνα-τᾰράσσω, ἀττ. *-ττω*· μέλ. *-ταράξω*· ἀνακατώνω, κινῶ (ζωηρῶς) ἄνω - κάτω καὶ δολώνω, συγχύζω || ἐντεῦθεν, ἐξεγείρω, προξενῶ ἔξαψιν, διεγείρω εἰς μανίαν· μτχ. παθ. πρκ. *ἀνατεταραγμένος*= συγκεχυμένος, ἐν συγχύσει, ἐν ἀταξία.

ἀνά-τασις, *-εως,* *ἡ* (*ἀνατείνω*)· τὸ ἀνατείνειν (ἐκτείνειν πρὸς τὰ ἄνω) || ἔνταοις || τὸ ὑπομένειν πεῖναν, νηστεία.

ἀνα-τάσσω, ἀττ. *-ττω*· μέλ. *-τάξω*· τακτοποιῶ (βάλλω εἰς τάξιν) τι ἐκ νέου.—**Μέσ.,** ἐκ νέου διεξέρχομαί τί κατὰ τάξιν (κατὰ οειρὰν), ἐπαναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ ἐκ νέου || συντάσσω.

ἀνα-τᾰτῐκός, *ἡ, όν* (*ἀνάτασις*)· ἀπειλητικός.

ἀνα-τέθραμμαι· παθ. πρκ. τοῦ *ἀνα-τρέφω*.

ἀν-ᾱτεί *ἡ ἀνατί,* ἐπίρ. τοῦ *ἄν-ατος* (ὃ βλ.)· ἄνευ *ἄτης,* τ. ἔ. ἀτιμωρητί.

ἀνα-τείνω, ποιητ. *ἀν-τείνω*· μέλ. *-τενῶ*· ἀόρ. α' *ἀν-έτεινα*· τείνω (ἐκτείνω, τεντώνω) πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἐμπρός: *χεῖρα ἀνατείνειν* = ὑψώνω τὴν χεῖρα **διὰ**

νά ὁρκισθῶ, ὁρκίζομαι ὑψώνων τήν χεῖρα—*μάχαιραν ἀνατεταμένος*=ἔχων τό ξίφος ἐξηγμένον (ὑψωμένον ἀπειλητικῶς).— **II** ἀμτβ. φδάνω ἐπάνω.— **III** ἐκτείνω, ἐπεκτείνω (π.χ. τήν γραμμήν τῆς μάχης).

ἀνα-τειχίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ* κτίζω, ἐγείρω, νέα τείχη, ἤ ἐπιδιορθώνω τείχη. Ἐκ τούτου τό

ἀνα-τείχισμός, ὁ· ἡ ἀνοικοδόμησις νέων τειχῶν.

ἀνα-τέλλω, ποιητ. *ἀν-τέλλω*, μέλλ. *-τελῶ*· ἀόρ. α' *ἀνέτειλα*· κάμνω ἤ ἀφίνω τι νά ἀνατείλῃ, νά φυτρώσῃ (λατ. **submitto**) || ἐντεῦθεν, παράγω, φέρω εἰς φῶς.—**II** ἀμτβ. (ἐνν. *ἐμαυτόν*)· ἐγείρομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς, «ἀνατέλλω», κυρ. ἐπί τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης || ὡσ. ἐπί τῶν πηγῶν ποταμοῦ, πηγάζω, ἐκπηγάζω || αὐξάνω, μεγαλώνω.

ἀνα-τέμνω, μέλ. *-τεμῶ* (διά τούς χρόνους βλ. *τέμνω*)· κατακομματιάζω, σχίζω καί ἀνοίγω (π. χ. τόν νεκρόν), ἀποκόπτω, ἐκριζώνω.

ἀνα-τεταμένον, τό· ἡ παρά Διοσχ. *ἔλξίνη*.

ἀνα-τήκω, μέλ. *-ξω*· τήκω, ἀναλύω || μτφρ. μαλακύνω, χαλαρώνω. **2)** Παθ. τήκομαι, λυώνω (ἀμτβ.).

ἀνά-τηξις, ἡ· τό λυώσιμον.

ἀν-ᾶτι ἐπίρ.·=*ἀνατεί*.

ἀνα-τίθημι, μέλ. *-θήσω* (διά τούς χρόνους βλ. *τίθημι*)· δέτω ἐπάνω, ἐπιδέτω, ἐπιρρίπτω (ὡς βάρος) || ἀλλά καί, ἀπονέμω, ἀποδίδω (μετά καλῆς σημ., ἐπί ἀπονεμομένης τιμῆς)||ἐμπιστεύομαι.—**II** ἐπιδέτω τι ὡς ἀναθηματικόν δῶρον, ἀφιερώνω· ἐντεῦθεν τό ἀναθηματικόν δῶρον *ἐλέγετο ἀνάθημα*. —**III** τοποδετῶ ὀπίσω, μετατοπίζω || μετά γεν.=μετατοπίζω, μεταδέτω, ἐκ τινος (τόπου) || (*ἡμέρα*)... *προσθεῖσα, κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν* = ἡμέρα... προσεγγίζουσα ἡμᾶς καί ἀπομακρύνουσα ἡμᾶς ἀπό τοῦ θανάτου. — **IV** Μέσ., δέτω ἐπάνω μου, ἀναλαμβάνω **2)** τοποδετῶ διαφορετικά, διευθετῶ ἐκ νέου || παρ' ἀττ. ἀνακαλῶ, παίρνω ὀπίσω τήν γνώμην μου.

ἀνα-τίκτω· τίκτω (γεννῶ) ἐκ νέου.

ἀνα-τῑμάω, μέλ. *-ήσω*· ὑψώνω τήν τιμήν.

ἀνα-τῑναγμός, ὁ· (*ἀνατινάσσω*)· ἰσχυρά, βιαία, ἀνατίναξις (διάσεισις).

ἀνα-τῑνάσσω, μέλ. *-ξω*· πάλλω, τινάσσω, ἄνω-κάτω, τῇδε-κάκεῖσε, κραδαίνω.

ἀνα-τιτράω· μέλ. *ἀνα-τρήσω*· διατρυπῶ, τρυπῶ.

ἀνα-τλᾶς, μτχ. τοῦ *ἀνατλῆναι* (βλ. λ.).

ἀνά-τλασις·=*ἀνάτλημα* (βλ. λ.).

ἀνά-τλημα, τό· καρτέρησις, καρτερία, ὑπομονή.

ἀνα-τλῆναι, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' *ἀν-έτλην* (μή ὑπάρχοντος ἐν χρήσει ἐνεστ. *ἀνάτλημι*, χρησιμοποιουμένου δ' ἀντί τούτου τοῦ *ἀνατολμάω*)· μέλ. *ἀνατλήσομαι*· φέρω, ὑποφέρω, ἀνέχομαι, ὑπομένω.

ἀν-ατμίζομαι· ἐξατμίζομαι.

ἀνα-τοιχέω (*τοῖχος*)· μεταπίπτω ἤ μετακυλίομαι ἀπό τοῦ ἑνός τοίχου (πλευρᾶς) τοῦ πλοίου εἰς τόν ἄλλον (ἐπί ἐπιβατῶν).

ἀνα-τοκισμός, ὁ· ὁ,τι καί νῦν, ὁ τόκος ἐπί τόκου.

ἀνα-τολή, ποιητ. *ἀντολή*, ἡ (*ἀνατέλλω*)· ἡ ὕψωσις, κυρ. τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης || «ἡ Ἀνατολή», ὡς τόπος ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος (λατ. **Oriens**).

ἀνατολικός, *ή, όν*· ὡς καί νῦν.

ἀνατόλιος, ποιητ. *ἀντόλιος, η, ον*·=τῷ προηγ.

ἀνα-τολμάω, μέλλ. *-ήσω*· λαμβάνω νέαν τόλμην, ἀνακτῶ θάρρος.

ἀνατολό-βλεπτος, *ον*· ὁ βλέπων ἤ τετραμμένος πρός Ἀνατολάς.

ἀνα-τομή (*ἀνατέμνω*)· ὁ διαμελισμός.

ἀνα-τομικός, *ή, όν* (*ἀνατομή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τήν ἀνατομικήν.

ἀνά-τονος, *ον*· ὁ πρός τά ἄνω ἐκτεινόμενος.

ἄν-ᾱτος, *ον* (α στερ.+*ἄτη*)· ὁ ἄνευ *ἄτης* (τ. ἔ. βλάβης), ὁ μή παθών βλάβην, μή τιμωρηθείς.—**II** ἐνεργ., ὁ μή προξενῶν βλάβην, ἀβλαβής, ἄκακος.

ἀνα-τρεπτέον· πρέπει νά ἀνατρέψῃ (νά ἀναιρέσῃ) τις.

ἀνα-τρεπτικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων τήν δύναμιν τοῦ ἀνατρέπειν, καταστρεπτικός. Ἐκ τοῦ

ἀνα-τρέπω, ποιητ. *ἀντρέπω*· μέλ. *-τρέψω*· ἀόρ. α' *ἀνέτρεψα*· στρέφω πρός τά ἄνω ἤ φέρω τά ἄνω κάτω, ἀναποδογυρίζω. **2)** τά κάμνω ἄνω - κάτω, καταστρέφω, ἀφανίζω (λατ. **evertere**). **3)** Παθητ. μετά μέσου μέλλ. *-τρέψομαι*· ρίπτομαι κάτω, ἀναποδογυρίζομαι || ἀδυμῶ, ἀποκαρδιώνομαι.

ἀνα-τρέφω, μέλ. *-θρέψω*· ἀόρ. α' *ἀνέθρεψα*· τρέφω διά νά μεγαλώσῃ, μεγαλώνω τινά, «ἀνατρέφω», διαπαιδαγωγῶ.

ἀνα-τρέχω, μέλ. *ἀναθρέξομαι* καί *ἀναδραμοῦμαι*· ἀορ. β' *ἀνέδρᾰμον*· τρέχω πρός τά ὀπίσω. **2)** ἀνασκιρτῶ, τινάσσομαι ἐπάνω. **3)** ὑψοῦμαι κατ' εὐθεῖαν πρός τά ἄνω: *ἀναδέδρομε πέτρη* (πρκ. μετά σημ. ἐνεστ.)· ὁ βράχος ἀνυψοῦται ἀπότομος. **4)** βλαστάνω, ἀνέρχομαι πρός τά ἄνω, ἐπί φυτῶν || ὅθεν καί ἐπί πόλεων, ἀναφαίνομαι, ἀναπτύσσομαι ταχέως.

ἀνά-τρεψις, ἡ· ἡ ἀνατροπή.

ἀνά-τρησις, *-εως*, ἡ (*ἀνά*+*τιτράω, τετραίνω*)· διάτρησις, διατρύπησις || ἡ ἀνοιχθεῖσα ὀπή.

ἀνά-τρητος, *ον* (*ἀνατιτράω*)· διάτρητος, κατατρυπημένος.

ἀνα-τριαινόω (*τρίαινα*)· ἀναταράσσω (ὡς διά τριαίνης).

ἀνα-τρίβω, μέλ. *-ψω*· τρίβω κατ' ἐπανάληψιν, τρίβω καλά, καθαρίζω, τρίβω καθαρά.— **II** κατατρίβω, συντρίβω || παθητ., τρίβομαι συντρίβομαι, φθείρομαι.

ἀνα-τρίζω· «τσυρίζω» δυνατά.

ἀνά-τριμμα, τό (*ἀνατρίβω*)· τό τετριμμένον.

ἀνά-τριπτος, *ον* (*ἀνατρίβω*)· χνοώδης.

ἀνά-τρῐχος, *ον* (*θρίξ*)· ὁ ἔχων τάς τρίχας ἠνωρθωμένας.

ἀνά-τριψις, *-εως*, ἡ· ἡ τριβή, «τό τρίψιμον», ἐντριβή.

ἀνα-τροπεύς, *-έως*, ὁ (*ἀνατρέπω*)· ὁ ἀνατρέπων, ὁ καταστροφεύς.

ἀνα-τροπή, ἡ (*ἀνατρέπω*)· τό ἀναποδογύρισμα|| καταστροφή.

ἀνα-τροφή, ἡ (*ἀνατρέφω*)· ὡς καί νῦν, ἀνατροφή.

ἀνα-τροχάζω, ἀνατροχάω·=*ἀνατρέχω* (βλ. λ.).

ἀνα-τρῠγάω· ἐπικαρπολογῶ βότρυς (μετά τόν τρυγητόν τῆς ἀμπέλου).

ἀν-άττικος, *ον*· ὁ μή ἀττικός.

ἀνα-τῠλίσσω· ἐκτυλίσσω, ἀνελίσσω, ἀνοίγω.

ἀνα-τῠπόω· ἀποτυπῶ ἐκ νέου, σφραγίζω πάλιν || μέσ., σχεδιάζω τι κατά νοῦν.

ἀνα-τύπωμα, τό· ἡ κατά διάνοιαν εἰκών πράγματός τινος, ἡ παράστασίς του.

ἀνα-τύπωσις, ἡ· διανοητική ἀναπαράστασις.

ἀνα-τυρβάζω, μέλ. *άσω*· ἀναταράσσω, ἀνακατώνω.

ἀνα-τύφομαι· ὑποκαίομαι, διεγείρομαι.

ἀν-αύγητος, *ον* (α στερ.+*αὐγή*)· ὁ ἄνευ αὐγῆς, ἄνευ ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, σκοτεινός.

ἀν-αυδής, *ές*·=*ἄναυδος* (βλ. λ.).

ἀν-αύδητος, δωρ. *-ᾱτος, ον* (α στερ.+*αὐδάω*)·= *ἄρρητος*=ἀνέκφραστος, λατ. **infandus**. **2)** ἄφωνος, ἄλαλος.

ἀ-ναυδία, ἡ· ἀφασία, ἀφωνία.

ἄν-αυδος, *ον* (α στερ.+*αὐδή*)· ἄφωνος, ἄλαλος || ὁ ἐμποδίζων τό λαλεῖν, ἐπιβάλλων σιωπήν.— **II** ἀνέκφραστος.

ἄν-αυλος, *ον* (α στερ.+*αὐλός*)· ἄνευ τῆς μουσικῆς τοῦ αὐλοῦ || ἐντεῦθεν μελαγχολικός, περίλυπος.

ἀ-ναυλόχητος, *ον*· ὁ μή εἰσερχόμενος εἰς ναύλοχον λιμένα (ἐπί μικροῦ πλοίου).

ἀ-ναυμάχητος, *ον*· ὁ ἄνευ ναυμαχίας.

ἀ-ναυμαχίου *γραφή*· μήνυσις κατά τριηράρχου μή λαβόντος μέρος εἰς ναυμαχίαν τινά (ἐπί δειλίᾳ).

ἀν-αυξής, *ές*· ὁ μή κατάλληλος πρός αὔξησιν, ὁ κωλύων τήν αὔξησιν.— **II** ἀμτβ. ὁ μή αὐξανόμενος.

ἀν-αυξησία, ἡ· μειωμένη αὔξησις.

ἀν-αύξητος, *ον*· ὁ μή αὐξάνων || ὁ ἄνευ αὐξήσεως.

Ἄναυρος, ὁ· χείμαρρος ἐν Θεσσαλίᾳ.— **II** ὡς προσηγορ. *ἄναυρος*=ὀρεινός χείμαρρος, ὁρμητικός χείμαρρος.

***ἄ-ναυς,** γεν. *ἄνᾱος*, ὁ, ἡ (α στερ.+*ναῦς*)· ὁ ἄνευ πλοίων· εὑρηται μόνον ἐν Αἰσχ. Περσ. 680: *νᾶες ἄναες* πλοῖα πού δέν εἶναι πλέον πλοῖα (λατ. **naves non naves**).

ἀν-αϋτέω· κραυγάζω μεγαλοφώνως.
ἀν-αύχην, -ενος, ὁ, ἡ· ὁ ἄνευ αὐχένος ἢ λαιμοῦ.
ἀν-αύω (καὶ **ἀν-αῦω** 〈 **ἀνὰ**+**αὔω**=**φωνάζω**)·=**ἀναϋτέω** (βλ. λ.).
ἀνα-φαίνω, ποιητ. **ἀμφαίνω,** μέλ. **-φᾰνῶ**· ἀόρ. α' **ἀνέφηνα** ἢ **-έφᾱνα**· κάμνω τι νὰ φανῇ (νὰ λάμψῃ, νὰ δώσῃ φλόγα) || φέρω εἰς φῶς, φανερώνω, γεννῶ, παράγω || διακηρύσσω, προκηρύσσω.— **II** Παθ. μετὰ μέσου μέλλ. **ἀναφᾰνήσομαι,** ἐνεργ. πρκ. **ἀναπέφηνα**· ἔχω φανερωθῇ, ἐμφανίζομαι ἐναργῶς || ὡς. ἐπανεμφανίζομαι· εἶμαι φανερός ἢ καταδεικνύομαι ὅτι εἶμαι || ὅθεν, λογαριάζομαι, θεωροῦμαι.
Ἀνάφαιος· ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος (ὡς τοῦ τὰ πάντα ἀναφαίνοντος).
ἀν-αφαίρετος, ον· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀφαιρέσῃ.
ἀναφάλακρος, ον·=**ἀναφάλαντος** (βλ. λ.).
ἀναφᾰλαντίας, -ου, ὁ·=**ἀναφάλαντος** (βλ. λ.).
ἀναφᾰλαντίασις, ἡ· ἡ φαλακρότης τοῦ ὑπεράνω τοῦ μετώπου μέρους τῆς κεφαλῆς.
ἀναφάλαντος, ον· ὁ ἔχων ἀτριχον τὸ ἄνω τοῦ μετώπου μέρος τῆς κεφαλῆς.
ἀναφαλάντωμα, τό·=**ἀναφαλαντίασις** (βλ. λ.).
ἀνα-φᾶνας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ἀναφαίνω**· καταστήσας φανερόν (ποιήσας νὰ φαίνεται ὅτι...) || ἐλθὼν εἰς ὄψιν τινός, ἰδών τι.
ἀνα-φανδά, ἐπίρ. (**ἀναφαίνω**)· φανερῶς, καθαρά, ἀναφανδόν, δημοσίᾳ.
ἀνα-φανδόν, ἐπιρ.=τῷ προηγ.
ἀνα-φᾶνείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ἀναφαίνω** (ὃ βλ.).
ἀνα-φαντάζω·=ἀναφαίνω (Βασιλ.).
ἀνα-φέρω, ποιητ. **ἀμφέρω**· μέλ. **ἀνοίσω**· ἀόρ. α' **ἀνήνεγκα,** ἰων. **ἀνήνεικα,** ὡσ. **ἄνῳσα**· φέρω ἢ μεταφέρω ἄνω, κυρ. εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν.—Παθητ., ἀνέρχομαι. — Μέσ., μεταφέρω ἄνω δι' ἐμαυτόν, ἢ μεταφέρω τι ὃ εἶναι ἰδικόν μου: **ἀνανείκασθαι** ἀπολ., ἀναπέμπω βαθὺν ἀναστεναγμόν. **2)** ὑψώνω, ἐξυψώνω, ἐξυμνῶ, ἐπαινῶ. **3)** κρατῶ ὄρθιον, ὑποστηρίζω, ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαί τινα. — **II** ἀμβτ., ἀνυψοῦμαι (ὅπως οἱ ἀστέρες).—**III** φέρω ἢ μεταφέρω πρὸς τὰ ὀπίσω: **1)** φέρω εἰς τὰ ὀπίσω εἰδήσεις (νέα). **2)** φέρω τινὰ ὀπίσω ἐκ τῆς ἐξορίας. **3)** ἀνάγω, ῥίπτω δηλ. τι εἰς τὸ παρελθόν ἐπί τινος, τὸ ἀνάγω, τὸ ἀναφέρω εἰς αὐτόν || ἀπολ., ἀναφέρω τι εἴς τινα, τοῦ τὸ καθιστῶ γνωστόν, τὸν συμβουλεύομαι. **4)** ἐπαναφέρω εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν, ἀποκαθιστῶ, ἀνορθῶ || ἀμτβ. καὶ ὡς παθ., ἀνανεῶ ἐμαυτόν, ἀναλαμβάνω.
ἀνα-φεύγω, μέλ. **-φεύξομαι**· φεύγω πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰ ὀπίσω, διαφεύγω || (ἐπὶ φήμης)· βαθμηδὸν ἐξαφανίζομαι.
ἀνα-φευκτικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος πρὸς φυγήν (διαφυγήν).
ἀνά-φευξις, ἡ (**ἀναφεύγω**)· τὸ φεύγειν ὀπίσω.
ἀνα-φῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἀναφαίνω**.
ἀν-ᾰφής, ές (**α** στερ. + **ἀφή**)· ἄψαυστος, ἀνέγγιχτος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ || (ἐπὶ οἴνου)· ὁ μὴ ἔχων γεῦσιν, ἀνούσιος, ἄνοστος, ἀηδής.
ἀνα-φθέγγομαι, ἀποθ.· ἀναφωνῶ μεγαλοφώνως, ἀνακραυγάζω. Ἐκ τούτου τὸ
ἀνά-φθεγξις, ἡ· ἀναφώνησις, ἀναβόησις.
ἀνα-φθείρομαι, παθ.· καταστρέφομαι κυριολεκτικῶς.
ἀνα-φλάω, μέλ. **-άσω**· μαλάσσω διά τῆς χειρὸς τὸ αἰδοῖον (λατ. **masturbare**)· οὐσ. **ἀναφλασμός**.
ἀνα-φλεγμαίνω, μελ. **-ᾰνῶ**· φλογίζομαι.
ἀνα-φλέγω, μέλ. **-ξω**· ἀνάπτω, ἀναζωπυρώνω || ὅθεν, πυρπολῶ, παροξύνω, ἐξάπτω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀνά-φλεξις, -εως.. ἡ· ὡς καὶ νῦν.
ἀνα-φλογίζω, μέλ. **-σω**=**ἀναφλέγω** (δ βλ.).
ἀνα-φλογόω·=τῷ προηγ.
ἀνα-φλόγωσις, ἡ·=**ἀνάφλεξις** (βλ. λ.).
ἀνα-φλύζω·=**ἀναφλύω** (βλ. λ.).
ἀνα-φλύω· ἀνακοχλάζω, ὅπως τὸ βράζον ὕδωρ.
ἀνα-φοβέω, μέλ. **-ήσω**· ἐκφοβίζω, τρομοκρατῶ.
ἀνα-φοινίζω· ἐρυθριῶ, κοκκινίζω.
ἀνα-φοιτάω· ἐπανέρχομαι, ἀνέρχομαι.
ἀνα-φοίτησις, -εως, ἡ· ἄνοδος.
ἀνα-φορά, -ᾶς, ἡ (**ἀναφέρω**)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω μεταφορά, ἡ ἀνύψωσις. **2)** ἀμτβ. ἔγερσις, ἀνύψωσις. —**II** μεταφορὰ πρὸς τὰ ὀπίσω: **1)** τὸ ἀναφέρειν, δίδειν ἀναφορὰν εἴς τινα περί τινος. **2)** ὑποχώρησις, διακοπή, ἀνάπαυλα || συγχώρησις, ἄφεσις. **3)** ἀμτβ. ἀναδρομή, ἐπάνοδος || μέσον πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν.
ἀνα-φορεύς, -έως, ὁ (**ἀναφέρω**)· ὁ ἀνέχων, ὁ ἀναβαστάζων || μακρὸν ξύλον, «μανέλλα» πρὸς μετακομιδὴν βαρέων πραγμάτων.
ἀνα-φορέω=**ἀναφέρω** (ὅ βλ.).
ἀνα-φορικός, ή, όν (**ἀναφορέω**)· ὁ ἔχων ἀναφοράν (δηλ. σχέσιν) πρὸς τι, ὁ ἀναφερόμενος εἴς τι || (ἐν τῇ Ἰατρικῇ) ὁ ἀναβιβάζων (ἀνάγων, πτύων) αἷμα, ἢ φλέγμα.
ἀνά-φορον, τὸ (**ἀναφέρω**)· πᾶν ὅ,τι μεταφέρει τις μαζί του || ζυγὸς ἢ ξύλον χρησιμοποιούμενα διά τὴν μεταφοράν.
ἀνα-φορτίζομαι· παθ. φορτώνομαι.
ἀνα-φορύσσω, ἰων. ἀντὶ **ἀναφυρά́ω** (βλ. λ.).
ἀνα-φράγνυμι· **ἀναῤῥάσσω** (βλ. λ.).
ἀνα-φράζομαι, μέλ. **-σομαι,** μέσον· παρατηρῶ ἐκ νέου, ἀναγνωρίζω.
ἀνα-φράσσω· φράσσω ἐκ νέου, ἀποφράττω, κλείω.
ἀνα-φρίσσω καὶ **ἀναφρίττω**· ἀνατριχιάζω, «σηκώνεται ἡ τρίχα μου».
ἀν-αφροδισία, ἡ· ἔλλειψις ἐρωτικῆς ἐρεθιστικότητος, ἀναισθησία πρὸς ἔρωτα.
ἀν-αφρόδιτος, ον (**α** στερ. + **Ἀφροδίτη**)· ἄνευ τῆς Ἀφροδίτης, ὁ μὴ ἀπολαύων τῆς εὐνοίας της || ὁ ἀναίσθητος πρὸς ἔρωτα, ὁ μὴ ἐρεθιζόμενος || ὁ ἄνευ κάλλους, ἐπομένως ἄσχημος.
ἀνα-φρονέω, μέλ. **-ήσω**· ἐπανέρχομαι εἰς τὰς φρένας μου, εἰς τὰς αἰσθήσεις μου, συνέρχομαι.
ἀνα-φροντίζω· σκέπτομαι, μελετῶ, τι **ἐπιστα**μένως, μετ' ἀκριβείας (κυρ. κατ' ἐπανάληψιν).
ἄν-αφρος, ον· ὁ μὴ περιέχων ἀφρόν.
ἀνα-φῡγή, ἡ (**ἀναφεύγω**)· τὸ φεύγειν πρὸς τὰ ὀπίσω, διαφυγή, ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος.—**II** ὑποχώρησις.
ἀνα-φυή, ἡ· βλάστημα, παραφυάς.
ἀνά-φυξις, ἡ·=**ἀναφυγὴ** (βλ. λ.).
ἀνα-φῡράω· ἀναμειγνύω, ζυμώνω.
ἀνα-φυρμός, ὁ· σύγχυσις.
ἀνα-φῦρω, παθ. πρκ. **ἀνα-πέφυρμαι**· ἀναμειγνύω, συγχέω || μιαίνω, μολύνω.
ἀνα-φῡσάω, -ήσω· φυσῶ πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐκφυσῶ.—Παθ., εἶμαι πεφυσιωμένος ἢ ἀλαζών.
ἀνα-φύσημα, τὸ (**ἀναφυσάω**)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἀναφύσησις (ἀνέμου, πυρός) || ἀλαζονεία, οἴησις «φούσκωμα».
ἀνα-φύσησις, ἡ· τὸ πρὸς τὰ ἄνω φύσημα τῶν ἡφαιστείων || τὸ προανάκρουσμα (πρῶτον φύσημα) τῶν αὐλητῶν.
ἀνα-φῡσιάω· φυσῶ ἢ ἀναβλύζω πρὸς τὰ ἄνω (ὡς ὁ δελφὶν π. χ.).
ἀνά-φυσις, ἡ (**ἀναφύομαι**)· τὸ ἀναφύεσθαι, τὸ «ξαναφύτρωμα».
ἀν-αφύσσω· ἀνάρροφῶ.
ἀνα-φῡτεύω· φυτεύω ἐκ νέου, «ξαναφυτεύω».
ἀνα-φύω, μέλ. **-ύσω**· κάμνω τι νὰ βλαστήσῃ, παράγω. Μέσ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **ἀνέφυν,** πρκ. **ἀναπέφυκα**· ἀναβλαστάνω || βλαστάνω ἐκ νέου.
ἀνα-φωνέω, μέλ. **-ήσω**· ἀναβοῶ, φωνάζω δυνατά, ἀνακηρύσσω, προκηρύσσω, Ἐκ τούτου τὸ
ἀνα-φώνημα, τό· προκήρυξις, διακήρυξις.
ἀνα-φώνησις, -εως, ἡ· ὡς καὶ σήμερον.
ἀνα-φωτίς, -ίδος, ἡ· παράθυρον ἐν τῇ ὀροφῇ, φεγγίτης.
ἀνα-χάζω, μέλ.. **-άσω**· μτβ., κάμνω τινὰ νὰ ὑποχωρήσῃ, σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω. — Κατὰ τὸ πλεῖστον κεῖται ὡς ἀποθ. **ἀνα-χάζομαι,** μέλ. **-άσομαι** ἐπ. ἀόρ. α' **ἀνεχασάμην**· ἀποσύρομαι, ὀπισθοχωρῶ, ὑποχωρῶ.
ἀνα-χαίνω, μέλ. **-χᾰνοῦμαι,** ἀόρ. β' **ἀνέχᾰνον,** πρκ. **ἀνακέχηνα**· ἀνοίγω τὸ στόμα μου εὐρέως, χάσκω εὐρέως.

ἀνα-χαιτίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἀνά*+*χαίτη*)· ἐπὶ ἵππου, ρίπτω τὴν χαίτην ὀπίσω, σηκώνομαι ἐπὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν.—μετὰ αἰτ., σηκώνομαι εἰς τὰ ὀπίσθια καὶ ρίπτω τὸν ἀναβάτην ‖ **ἐντεῦθεν,** ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω ‖ ἐμποδίζω, ἀνακόπτω, σταματῶ.

ἀνα-χαίτισις, ἡ· ἡ παρακώλυσις, τὸ σταμάτισμα.

ἀνα-χαίτισμα, τό· ὡς καὶ νῦν, ἡ ὀπισθοχώρησις ‖ ἡ παρακώλυσις, ὁ περιορισμός.

ἀνα-χαλασμός, ὁ· (*ἀναχαλάω*)· χαλάρωσις.

ἀνα-χαλαστικός, *ή, όν*· χαλαρωτικός.

ἀνα-χᾰλάω· χαλαρώνω, παραλύω.

ἀνα-χαλκεύω· χαλκεύω ἐκ νέου, κατεργάζομαι (ἐπὶ μετάλλων).

ἀνα-χαραγή, ἡ (*ἀναχαράσσω*)· τὸ χάραγμα.

ἀνα-χάραξις, ἡ (*ἀναχαράσσω*)· ἀνόρθωσις, ἀναστροφή.

ἀνα-χαράσσω, ἀττ. *-ττω*· ἀποξύω.

ἀνα-χάσκω=*ἀναχαίνω.*

ἀνα-χειρίζομαι, ἀποθ.· κρατῶ ὀπίσω, κωλύω.

ἀνα-χειρο-τονέω· χειροτονῶ ἐκ δευτέρου.

ἀνα-χειρο-τόνησις, ἡ· ἡ ἐκ νέου χειροτονία.

ἀνα-χειρο-τονία, ἡ·=τῷ προηγ.

ἀνα-χέω, μέλ. *-χεῶ*· χύνω ἐπάνω, χύνω ἐν ἀφθονίᾳ.— **II**=*ἀναχώννυμι* (βλ. λ.).

ἀνα-χλαινόω· ἐνδύω, περιβάλλω, τινὰ μὲ χλαῖναν.

ἀνα-χλιαίνω· χλιαίνω, καθιστῶ χλιαρόν, ὑπόθερμον.

ἀνα-χνοαίνομαι (*ἀνά*+*χνόος*), παθ.· ἀποκτῶ τὸ πρῶτο χνούδι, τὰς πρώτας τρίχας τοῦ γενείου.

ἀνα-χοή, ἡ (*ἀναχέω*)· ἔκρηξις.

ἀνα-χορεύω, μέλ. *-σω*· ἀρχίζω τὸν χορόν.—ἀμτβ. ἀναπηδῶ, χοροπηδῶ (ἀπὸ χαρᾶν).

ἀνα-χόω· παλαιότ. τύπος τοῦ *ἀναχώννυμι* (βλ. λ.).

ἀνα-χράομαι· καταναλίσκω. **2)** *διαχράομαι* (βλ. λ.), ἀποκτείνω, φονεύω.

ἀνα-χρέμπτομαι, ἀναπτύω (ἐκβάλλω φλέγμα) μετὰ βηχός, ἀποχρέμπτομαι. Ἐκ τούτου τό

ἀνά-χρεμψις, ἡ (*ἀναχρέμπτομαι*)· ἡ μετὰ βηχὸς ἀπόχρεμψις.

ἀνα-χρώννῡμι· δίδω νέον χρῶμα, χρωματίζω ἐκ νέου.

ἀνά-χρωσις, ἡ (*ἀναχρώννυμι*)· τὸ μόλυσμα.

ἀνά-χῠμα, *-ατος,* τὸ (*ἀναχέω*)· ἀπέραντος ἔκτασις, τὸ ἀχανές.

ἀν-αχῦρωτος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀχύρων.

ἀνά-χῠσις, *-εως,* ἡ (*ἀναχέω*)· ἔκχυσις, ἐκροή, σπατάλη ‖ ὑπερβολή.

ἀνα-χώνευσις, ἡ· τὸ ἀναχωνεύειν, ἡ μεταβολή.

ἀνα-χωνεύω· χωνεύω ἐκ νέου, ἀναλύω ἐκ δευτέρου.

ἀνα-χώννῡμι, μέλ. *-χώσω*· ἐπισωρεύω χῶμα, ἐπιχωματίζω, καλύπτω διὰ σωροῦ χώματος.

ἀνα-χωρέω, μέλ. *-ήσω*· ὑπάγω ὀπίσω, ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ.—**II** ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπανέρχομαι εἰς τὸν νόμιμον κτήτορα. — **III** ὑποχωρῶ, ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι. Ἐκ τούτου τό

ἀνα-χώρημα, τὸ (*ἀναχωρέω*)· ἀποχώρησις. Καὶ

ἀνα-χώρησις, *-εως,* ἰων. *-ιος,* ἡ (*ἀναχωρέω*)· ἀποχώρησις, ὑποχώρησις, ἐπιστροφή. **2)** τρόπος ἢ τόπος ἀποχωρήσεως, καταφύγιον, λατ. **recessus.**

ἀνα-χωρητέον· ρημ. ἐπίθ.=*δεῖ ἀναχωρεῖν*=πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ (νὰ ἀποσυρθῇ) τις.

ἀνα-χωρητής, ὁ (*ἀναχωρέω*)· ὁ ἀποσυρθεὶς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀσκητής, μοναχός.

ἀνα-χωρητικός, *ή, όν*· ὁ διατεθειμένος νὰ ἀποχωρήσῃ.

ἀνα-χωρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· κάμνω τινὰ νὰ ὑπάγῃ ὀπίσω, νὰ ἀποχωρήσῃ, νὰ ἀποσυρθῇ, ἀποσύρω.

ἀνα-ψᾰλάσσω· σχίζω, ἀνοίγω..

ἀνα-ψάω, μέλ. *-ήσω*· σπογγίζω.

ἀνα-ψηλαφάω· ἀναζητῶ, ἀνερευνῶ.

ἀνα-ψηφίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*ἀνά*+*ψῆφος*)· δέτω τι εἰς ψηφοφορίαν ἐκ νέου. Ἐκ τούτου τό

ἀνα-ψήφῐσις, *-εως,* ἡ· τὸ ἐκ νέου ψηφοφορεῖν, τὸ θέτειν τι ἐκ νέου εἰς ψηφοφορίαν.

ἄναψις, *-εως,* ἡ (*ἀνάπτω*)· τὸ ἀνάπτειν, τὸ ἀναμμα.

ἀνα-ψῡκτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἀναψύχω*)· ὁ παρέχων ἀναψυχήν, ὁ ἀνακουφίζων.

ἀνα-ψῡκτικός, *ή, όν* (*ἀναψύχω*)· δροσιστικός.

ἀνά-ψῡξις, *-εως,* ἡ (*ἀναψύχω*)· τὸ δροσίζειν, ἀναζωογονεῖν ‖ ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις.

ἀνα-ψῦχή, ἡ· τὸ δρόσισμα, ἡ ἀναζωογόνησις ‖ τὸ ξεκούρασμα, ἡ ἀνακούφισις ἀπὸ ἓν πρᾶγμα ‖ ἀνάπαυσις. Ἐκ τοῦ *ἀναψύχω.*

ἀνα-ψῡχόω· ἐμψυχώνω πάλιν.

ἀνα-ψῦχω, μέλ. *-ψύξω.*—Παθ. ἀόρ. α′ *ἀνεψύχθην*· ἀόρ. β′ *ἀνεψύχην* [ῠ] (*ἀνὰ* + *ψῦχος*)· ἀποψυχραίνω, δροσίζω, ἀναζωογονῶ διὰ καθαροῦ ἀέρος ‖ γενικῶς, φαιδρύνω: *ναῦς ἀναψύχειν*=διορθώνω, ἐπισκευάζω, πλοῖα, «τὰ καλαφατίζω, τὰ ξανακάνω γερά».—Μέσ., ἀναπνέω δροσερὸν ἀέρα ἐκ νέου, ἀναζωογονοῦμαι, ἀναλαμβάνω.

ἀν-δαίω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-δαίω* (β βλ.).

ἀνδάνω, πρτ. *ἤνδανον,* ἐπ. *ἐήνδανον,* ἰων· *ἔδανδανον*· μέλ. *ἀδήσω*· ἀόρ. β′ *ἔᾰδον,* ἐπ. *εὔᾰδον* καὶ *ἄδον* [ᾰ]· πρκ. *ἄδηκα,* ὡσ. *ἔᾰδα,* δωρ. *ἔᾱδα* (ρίζ. Ϝαδ-, ἐμφανιζομένη ἐν τῷ ἀορ. β′ καὶ ἐν τῷ μέλλ.)· ἀρέσκω, εὐαρεστῶ, τέρπω, εὐφραίνω, ὡς τὸ *ἥδομαι*· παρ' Ὁμ. καὶ Ἡροδ. πάντοτε μετὰ δοτ. προσ. *ἀνδάνει μοι*· ἀπρόσ. *ἀνδάνει μοι ποιεῖν* (ὡς τὸ λατ. **placet**· ἐν ἐπιγρ. *τὰ* Ϝε*Ϝαδηκότα*=**quae placuerunt**).

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *ἀδ-*⟨*σϜαδ-*· πρβλ. σανσκρ. **svád-ā-mi** =καθιστῶ τι ἡδύ, **svádē** = εἶμαι εὐχάριστος, **svād-ú-s**=ἡδύς· λατ. **suavis** (⟨**suad-vis**) **suadeo, suadus,** γοτθ. **sūþs**· παλ. γερμ. **suozi**= γερμ. **süss.** Ἐκ τῆς αὐ. τῆς ῥ. παράγονται πιθανώτατα ἀκόμη καὶ τὰ ἑλλ. *ἥδ-ος, ἡδ-ονή, ἡδ-ύς, ἥδυ-μος, ἑδ-ανός, ἄσ-μενος.*

ἀν-δεμα, ἀνδεσμος, ἀνδέχομαι, ἀνδημα, ποιητ. τύποι, ἀντὶ *ἀνά-δεμα, ἀνάδεσμος, ἀναδέχομαι, ἀναδέω, ἀνάδημα.*

ἄνδηρον, τό· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *ἄνδηρα,* ὡσεὶ *ἄνθηρα,* τά· ἀνάχωμα ὄχθης ἢ τάφρου, πρόχωμα ‖ πρασιὰ κήπου (ὑπερέχουσα τοῦ ἐδάφους) ‖ κάθε ἐπίχωσις, ἐσκαμμένον καὶ συσσωρευμένον χῶμα,

ἀνδησάμενος, ποιητ. μτχ. ἀορ. α′ τοῦ *ἀναδέω.*

ἀν-διχᾶ, ἐπίρ. (*ἀνὰ*+*δίχα*)· χωριστά, εἰς δύο μέρη. —**II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν.=*ἀμφίς, χωρίς.*

ἀν-διχάζω·=*ἀναδιχάζω* (βλ. λ.).

ἀνδρ-ᾰγᾰθέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνήρ*+*ἀγαθός*)· εἶμαι ἢ συμπεριφέρομαι ὡς *ἀγαθὸς* (γενναῖος) ἀνήρ. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνδρ-ᾰγᾰθημα, τό· γενναία πρᾶξις.

ἀνδρ-ᾰγᾰθία, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ γενναίου (*ἀγαθοῦ*) ἀνδρός, γενναιότης, ἀνδρεία. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνδρ-ᾰγᾰθίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *ἰοῦμαι*· Ἀποθ. ἐνεργῶ ἀνδροπρεπῶς, γενναίως, ἐντίμως ‖ ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι, παίζω τὸν ρόλον ἀγαθοῦ (γενναίου) ἀνδρός.

ἀνδρ-ᾰγᾰθικός, *ή, όν*· ὁ ἁρμόζων εἰς γενναῖον ἄνδρα, ἀνδρεῖος.

ἀνδρ-άγρια, *-ων,* τὰ (*ἀνὴρ* + *ἄγρα*)· τὰ λάφυρα φονευθέντος ἐχθροῦ (πρβλ. *ζω-άγρια, βο-άγρια, μοιχ-άγρια*).

ἀνδραῖζομαι, παθ.· γίνομαι ἄρρην, μεταβάλλομαι εἰς ἄνδρα.

ἀνδρᾰκάς,(Α) ἐπίρ. (*ἀνὴρ*)=κατ' ἄνδρα, «ἕνας - ἕνας», λατ. **viritim** ‖ γεν.. χωριστά, κεχωρισμένως.

ἀνδρακάς,(Β) *-άδος,* ἡ (*ἀνήρ*)· τὸ μερίδιον ἀνδρός, μερίς.

ἀνδραπόδεσσι, ἑτερόκλ. δοτ. τοῦ *ἀνδράποδον,* ἀντὶ *ἀνδραπόδοις,* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *ἀνδράπους.*

ἀνδρᾰ-ποδίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἀόρ. α′ *ἠνδραπόδισα*· — παθ. μέλ. *ἀνδραποδισθήσομαι,* ἀλλὰ καὶ μεσ. *ἀνδραποδιοῦμαι*· ἀόρ. α′ *ἠνδραποδίσθην*· πρκ. *ἠνδραπόδισμαι* (*ἀνδράποδον*)· ποιῶ τινα ἀνδράποδον, περιάγω εἰς δουλείαν, ὑποδουλώνω, κυρ. πωλῶ ἐλευθέρους ἄνδρας ὡς ἀνδράποδα (δούλους), οὕτω δὲ εἶναι χειρότερον τοῦ *δουλόω* (λατ. **vendere sub corona**).—Παθ., πωλοῦμαι ὡς δοῦλος.

ἀνδρᾰ-πόδῐσις, *-εως,* ἡ· καὶ *ἀνδραποδισμός,* ὁ (*ἀνδραποδίζομαι*)· ἡ πώλησις ἐλευθέρου ἀνδρὸς ὡς

ἀνδραπόδου (δούλου) || ὑποδούλωσις || ἀνθρωποκλοπία (ἁρπαγὴ ἀνθρώπων).

ἀνδρᾰ-ποδισμός, ὁ· βλ. *ἀνδραπόδισις*.

ἀνδρᾰ-ποδιστής, *-οῦ*, ὁ (*ἀνδραποδίζομαι*)· ὁ πωλητὴς ἀνδραπόδων, σωματέμπορος || ὁ ἁρπάζων ἀνθρώπους διὰ νὰ τοὺς πωλήσῃ ὡς δούλους.

ἀνδρᾰ-ποδιστικός, *ή, όν* = *ἀνδραποδιστήριος* (βλ. λ.)· *ἡ ἀνδραποδιστικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)· ἡ τέχνη τοῦ ἀνδραποδίζειν, ἡ σωματεμπορία.

ἀνδρᾰπόδο-κάπηλος, ὁ· ὁ σωματέμπορος.

ἀνδρᾰ-πόδον, τό· ὁ δοῦλος, ὁ σκλάβος, κυρ. ὁ αἰχμαλωτισθεὶς ἐν πολέμῳ καὶ πωληθεὶς ὡς δοῦλος· παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ καὶ ἡ δοτ. *ἀνδραπόδεσσι* ὡσεὶ ἐξ ὀν. *ἀνδράπους*.

ἀνδρᾰποδ-ώδης, *ες* (*ἀνδράποδον*+*εἶδος*)· δουλικός, δουλοπρεπὴς (λατ. servilis), ἀντίθ. τῷ *ἐλεύθερος*.

ἀνδρᾰποδωδία, ἡ· ἡ δουλοπρέπεια.

ἀνδρᾰποδ-ώνης, *-ου*, ὁ· (*ὠνέομαι*)· ὁ ἔμπορος δούλων.

ἀνδρᾰριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἀνήρ*· ἀνθρωπίσκος, ἀνδρείκελον || ἀνθρωπάριον, ἐλεεινὸς ἄνθρωπος.

ἀνδράσι, δοτ. πληθ. τοῦ *ἀνήρ*.

ἀνδρ-αχθής, *ές* (*ἀνὴρ* + *ἄχθος*)· ὁ ἔχων ἄχθος (τ. ἔ. βάρος) ἀνδρός, ἤτοι ὁ βαρὺς ὅσον τὸ φορτίον ποὺ δύναται νὰ μεταφέρῃ εἷς ἄνθρωπος.

ἀνδράχνη, ἡ· κοιν. «ἀντράκλα» || εἶδος κουμαριᾶς (ἢ ἐλέγετο τότε καὶ *ἄνδραχνος*).

ἀνδρεία, ἰων. *-ηΐη*, ἡ (*ἀνήρ*)· ὁ ἀνδρισμός, ὁ ἀνδρικὸς χαρακτήρ, τὸ ἀνδρικὸν μένος, ἡ παλληκαριά (λατ. virtus, fortitudo).

ἀνδρ-είκελον, τὸ (*ἀνὴρ* + *εἴκελος*)· ὁμοίωμα, εἰκών, ἀνδρὸς || ἄγαλμα.— **II** χρῶμα (ψιμύθιον) σαρκόχρουν (ἔχον τὸ χρῶμα τῆς ἀνθρωπίνης σαρκός).

ἀνδρ-είκελος, *ον*· ὁμοιος ἀνδρί (3λ. προηγ. λ.).

ἀνδρειόομαι· γίνομαι ἀνδρεῖος, «ἀνδρειώνομαι».

ἀνδρεῖος, *α, ον*, ἰων. *ἀνδρήϊος, η, ον* (*ἀνήρ*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἄνδρα, ἀνδρικός, ἄρρην (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ *θῆλυς*) || οὐδ. *τὸ ἀνδρεῖον*=ἀνδρισμός, ἀνδροπρέπεια.— **II** *τὰ ἀνδρεῖα* = τὰ δημόσια (κοινὰ) δεῖπνα (τὰ συσσίτια) τῶν Κρητῶν, τοῦτο δ' ὡσαύτως ἦτο καὶ τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῶν Σπαρτιατικῶν *φειδιτίων* (ἢ *φιλιτίων*) βλ. λ. λ. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνδρειότης, *-ητος*, ἡ·=*ἀνδρεία* (ὃ βλ.).

ἀνδρειόω· βλ. *ἀνδρειόομαι*.

ἀνδρεῖ-φόντης, *-ου*, ὁ (*ἀνὴρ*+*θείνω*, **φένω*)· ὁ ἀνδροφόνος, ὁ φονεύων ἄνδρας (κατὰ τὸ *ἀργεϊφόντης*)· παρ' Αἰσχ. *ἀνδρο-φόντης*.

ἀνδρειών, *-ῶνος*, ὁ· ποιητ. ἀντὶ *ἀνδρεὼν* (βλ. *ἀνδρών*).

ἀνδρ-εράστρια, ἡ· ἐμμανῶς ἀγαπῶσα τοὺς ἄνδρας.

ἄνδρεσσι, ἐπ. ἀντὶ *ἀνδράσι*, δοτ. πληθ. τοῦ *ἀνήρ*.

ἀνδρεύμενος, ἰων. ἀντὶ *ἀνδρούμενος*, μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *ἀνδρόω*.

ἀνδρεύομαι, ἀποθ.=*ἀνδρίζομαι*.

ἀνδρεών, *-ῶνος*, ὁ· ἰων. ἀντὶ *ἀνδρὼν* (βλ. λ.).

ἀνδρηΐη, ἰων. ἀντὶ *ἀνδρεία*.

ἀνδρήϊος, *η, ον*, ἰων. ἀντὶ *ἀνδρεῖος*.

ἀνδρ-ηλᾰτέω, μέλ. *ήσω*· ἐκδιώκω (ἀπ-ελαύνω) ἐκ τοῦ οἴκου, ἐκ τῆς πατρίδος, ἤτοι ἐξορίζω (κυρ. *ἐλαύνω ἄνδρα*). Ἐκ τοῦ

ἀνδρ-ηλᾰτης, *-ου*, ὁ (*ἀνὴρ*+*ἐλαύνω*)· ὁ ἀποδιώκων τινὰ ἐκ τῆς πατρίδος του || ὁ ἐκδικητὴς τοῦ αἵματος (ἐν περιπτώσει φόνου).

ἀνδρία, μτγν. τύπος τοῦ *ἀνδρεία* (ὃ βλ.).

ἀνδριαντίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ *ἀνδριάς*.

ἀνδριαντο-γλῦφος, ὁ· ὁ γλύφων ἀνδριάντας.

ἀνδριαντο-ειδής, *ές*· ὁμοιος ἀνδριάντι.

ἀνδριαντο-πλαστικὴ (ἐνν. *τέχνη*)· ἡ τέχνη τοῦ πλάττειν ἀνδριάντας ἐκ πηλοῦ ἢ ὅλλης εὐπλάστου ὕλης.

ἀνδριαντο-ποιέω, (*ἀνδριαντοποιός*)· ποιῶ ἀνδριάντας, εἶμαι ἀνδριαντοποιός. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνδριαντο-ποιΐα, ἡ· κατασκευὴ ἀνδριάντων, ἡ τέχνη τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ, ἀγαλματοποιΐα.

ἀνδριαντο-ποιϊκή, ἡ· (ἐνν. *τέχνη*)·=τῷ προηγ.

ἀνδριαντο-ποιός, *-οῦ*, ὁ (*ἀνδριὰς*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευαστὴς ἀνδριάντων, ἀγαλματοποιός.

ἀνδριαντουργέω, -ργία, -ργός·=*ἀνδριαντοποιέω, -ία, -ὸς* (βλ. λ. λ.).

ἀνδριάς, *-άντος*, ὁ (*ἀνήρ*)· τὸ ὁμοίωμα ἀνδρός, ἄγαλμα.

ἀνδρίζω, μέλ. —*ίσω* (*ἀνήρ*)· ποιῶ τινα ἄνδρα, τὸν καθιστῶ ἀνδρικόν, τὸν σκληραγωγῶ.—Παθ., ἀνδροῦμαι, γίνομαι ἀνήρ, καθίσταμαι ἀνήρ, ἔρχομαι εἰς ἡλικίαν ἀνδρός||σκέπτομαι καὶ ἐνεργῶ ὡς ἀνήρ.

ἀνδρικός, *ή, όν* (*ἀνήρ*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἄνδρα, ἄρρενωπός, «ἀνδρικός» || ὡσ. ἐπὶ πραγμ., ἰσχυρός, σωματώδης, ῥωμαλέος, εὔρωστος. — Ἐπίρ. *ἀνδρικῶς*=ὡς ἀνήρ, γενναίως· ὑπερθ. *ἀνδρικώτατα*. **α.** —**II** ὁ ἐξ ἀνδρῶν ἀποτελούμενος.

ἀνδρ᾽ιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἀνήρ*· ἀνδράριον, ἀνθρωπίσκος.

ἄνδρισμα, τό· ἀνδρικὸν ἔργον, γενναία πρᾶξις.

ἀνδρισμός, ὁ·=*ἀνδρεία* (βλ. λ.).

ἀνδριστέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀνδρίζω*· πρέπει νὰ πράττῃ τις ἀνδρικῶς, νὰ παριστᾷ τὸν ἄνδρα· (=*ἀνδρικῶς πρακτέον*).

ἀνδριστής, *-οῦ*, ὁ· γενναῖος ἀνήρ.

ἀνδριστῖ, ἐπίρ.· κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀνδρῶν, ἀνδρικῶς.

ἀνδρο-βᾰτέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνὴρ* + *βαίνω*) =' λατ. paedico· ἀρσενοκοιτῶ.—οὐσ. *ἀνδροβάτης*· βλ. *ἀρρενοκοίτης*.

ἀνδρο-βόρος, *ον* (*ἀνὴρ*+*βιβρώσκω*)·ἀνδροφάγος.

ἀνδρό-βουλος, *ον* (*ἀνὴρ*+*βουλή*)· ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα φρόνημα ἀνδρός.

ἀνδρο-βρώς, *-ῶτος*, ὁ, ἡ (*ἀνὴρ* + *βιβρώσκω*)· = *ἀνδροβόρος* (βλ. λ.), ὁ βιβρώσκων ἄνδρας (*ἀνδροβόρος*), ἀνθρωποφάγος.

ἀνδρο-γένεια, ἡ (*ἀνὴρ*+*γένος*)· ἡ καταγωγὴ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἀνδρός.

ἀνδρο-γίγας *-αντος*, ὁ· ὁ γιγαντώδης, πελώριος ἀνήρ.

ἀνδρο-γόνος, *ον* (*ἀνὴρ* + *γενέσθαι*)· ὁ γεννῶν ἄνδρας, τ. ἔ. ἄρρενας παῖδας || πρόσφορος διὰ τὴν γέννησιν ἀρρένων.

ἀνδρό-γῡνος, *ον* (*ἀνὴρ*+*γυνή*)· ὁ ἀνὴρ ἅμα καὶ γυνή (ἄρρην ἅμα καὶ θῆλυς), ἑρμαφρόδιτος || θηλυπρεπής, ἐκτεθηλυμμένος.—**II** ὡς ἐπίθ., ἐπὶ λουτρῶν· ὁ χρησιμοποιούμενος ἀπὸ κοινοῦ, ὑπ' ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

ἀνδρο-δάϊκτος, *ον* (*ἀνὴρ* + *δαΐζω*)· ὁ φονεύων τοὺς ἄνδρας, φονικός.

ἀνδρο-δᾰμας, *-αντος*, ὁ, ἡ (*ἀνήρ*+*δαμάω*)· ὁ δαμάζων τοὺς ἄνδρας || ὁ φονεύων ἀνθρώπους.

ἀνδρο-δόκος, *ον* (*ἀνὴρ* + *δέχομαι*)· ὁ τοὺς ἄνδρας δεχόμενος.

ἀνδρο-ειδής, *ές*· ὁ ἔχων εἶδος ἀνδρός, ὁ ὁμοιος ἀνδρί.

ἀνδρο-θεὰ (καὶ *ἀνδροθέα*), ἡ (*ἀνὴρ*+*θεά*)· ἡ ἀνδρώδης (ἀνδροπρεπὴς, ἀνδρικὴ) θεά, τ. ἔ. ἡ Ἀθηνᾶ.

ἀνδρόθεν, ἐπίρ. (*ἀνήρ*)· ἐξ ἀνδρός, ἐξ ἀνθρώπων.

ἀνδρό-θηλυς, ὁ, ἡ·=*ἀνδρόγυνος* I.

ἀνδρο-θνής, *-ῆτος*, ὁ (*ἀνὴρ*+*θνήσκω*)· ὁ ποιῶν τοὺς ἄνδρας θνήσκειν, ἀνδροφόνος, φονικός. Βλ. καὶ *ἀνδροκμής*.

ἀνδρο-κάπηλος, ὁ· ὁ δουλέμπορος.

ἀνδρο-κάπραινα, ἡ· ἡ λάγνος γυνή, ἀκόλαστος γυνή.

ἀνδρο-κμής, *-ῆτος*, ὁ, ἡ (*ἀνὴρ*+*κάμνω*)· ὁ καταπονῶν τοὺς ἄνδρας || ὁ ἀνδροκτόνος, φονικός. Βλ. καὶ *ἀνδροθνής*.

ἀνδρό-κμητος, *ον* (*ἀνὴρ*+*κάμνω*)· ὁ ὑπ' ἀνδρῶν (ὑπ' ἀνθρωπίνων χειρῶν) εἰργασμένος (καμωμένος), οἱονεὶ *ἀνδρόδμητος*, πρβλ. *θεόδμητος*.

ἀνδρο-κοιτέω (*ἀνὴρ*+*κοίτη*)· ἐπὶ γυναικός, συγκοιμῶμαι μετ' ἀνδρός.

Ἀνδρο-κόρινθος, ἡ· οὕτως ἐκαλεῖτο ὑπό τινων (πρβλ. Ἀθην. 351C) ἡ *Ἡράκλεια*, τῆς ὁποίας οἱ ἄνδρες εἶχον τὰ πορνικὰ ἤθη τῶν γυναικῶν τῆς Κορίνθου.

ἀνδρο-κτᾰσία, ἡ (*ἀνὴρ* + *κτείνω*)· *ἀνδροκτονία*, φόνος ἀνθρώπων, ἀνθρωποκτονία.

ἀνδρο-κτονέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνδροκτόνος*)· φονεύω ἄνδρας. Ἐκ τούτου τό

ἀνδρο-κτονία, ἡ=*ἀνδροκτασία* (ὅ βλ.).

ἀνδρο-κτόνος, *ον* (*ἀνήρ* + *κτείνω*)· ὁ φονεύων ἄνδρας (ἀνδρώπους), ἀνδρωποκτόνος.

ἀνδρ-όλεθρος, *ον*· ὁ ἄγων εἰς ὄλεθρον ἄνδρας, ὁ καταστρέφων ἀνδρώπους.

ἀνδρ-ολέτειρα, ἡ (*ἀνήρ*+*ὄλλυμι*)· ἡ ἐξολοθρεύουσα ἄνδρας, φόνισσα.

ἀνδρο-ληψία, ἡ· ἡ σύλληψις ἀνδρῶν ἐνόχων φόνου ἐν τῇ ξένῃ· ἦτο Ἀθηναϊκὸς Νόμος (πρβλ. Δημ. 647, 24), ὁ ὁποῖος ἀπῄτει τὴν σύλληψιν τριῶν ἀνδρῶν τῆς ἐνόχου καὶ μὴ ἐκδιδούσης τὸν φονέα πόλεως, ἵνα δικασθῶσιν ἀντὶ τοῦ φονέως. Ἐκαλεῖτο δὲ τοῦτο καὶ ***ἀνδρολήψιον***.

ἀνδρο-λογέω (*ἀνήρ* + *λέγω*)· συλλέγω ἄνδρας, στρατολογῶ.

ἀνδρο-μᾰνής, *ἐς* (*ἀνήρ*+*μαίνομαι*)· ἐπὶ γυναικός, ἡ μαινομένη δι' ἄνδρας (πρβλ. ***γυναικομανής***). Ἐκ τούτου τό

ἀνδρο-μᾰνία, ἡ· ἐμμανὴς ἐπιθυμία δι' ἄνδρα.

ἀνδρο-μᾰχος, *ον* καὶ *-η*, *-ον* (*ἀνήρ*+*μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος κατ' ἀνδρῶν· ἐντεῦθεν τὸ κύρ. ὄνομα ***Ἀνδρομάχη***.

ἀνδρόμεος, *α*, *ον* (*ἀνήρ*)· ἀνδρώπινος.

ἀνδρο-μήκης, *ες* (*ἀνήρ* + *μῆκος*)· ὁ μῆκος ἀνδρὸς ἔχων.

ἄνδρομος, *ον*·=*ἀνδρώδης* (βλ. λ.).

ἀνδρο-πᾱγής, *ές*· συμπαγὴς ὡς ἀνήρ, ἀνδρικός.

ἀνδρό-παις, ὁ (*ἀνήρ* + *παῖς*)· ὁ παῖς ὁ ἤδη εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν ἐλθών, ἢ ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἀνδρεῖος ὤν || ὁ ἀνδρὸς φρόνησιν ἔχων παῖς (Ἡσυχ.).

ἀνδρο-πλαστία, ἡ (*ἀνήρ*+*πλάσσω*)· τὸ πλάττειν ἀνδρώπους (ἐκ μαλακῆς ὕλης).

ἀνδρο-πλήθεια, ἡ (*ἀνήρ*+*πλῆθος*)· πλῆδος ἀνδρώπων.

ἀνδρο-ποιός, *όν*· ὁ ποιῶν ἄνδρας, ὁ ἐμπνέων αἰσδήματα ἀνδρικά.

ἀνδρό-πορνος, *ὁ*· ὁ πορνευόμενος, ὁ κίναιδος.

ἀνδρο-πρεπής, *ὲς* (*ἀνήρ*+*πρέπω*)· ὁ πρέπων (ἁρμόζων) εἰς ἄνδρα, ἀνδρικός, γενναῖος.

ἀνδρό-πρωρος, *ον*· ὁ ἔχων ἀνδρικὸν πρόσωπον.

ἀνδρόσ-αιμον, τό (*αἷμα*)· φυτὸν ἐκδάλλον ὀπὸν αἱματόχρουν, εἶδος ἀγρίου πηγάνου.

ἀνδρό-σῑνις, *-ιδος*, ἡ (*ἀνήρ*+*σίνομαι*)· ὁ τοὺς ἄνδρας *σινόμενος* (τ.ἔ. βλάπτων), ὁ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς ἀνδρώπους.

ἀνδρό-σφιγξ, ὁ, ἡ (*ἀνήρ*+***Σφίγξ***)· Σφὶγξ ἔχουσα προτομὴν ἀνδρὸς (κυρ. ἄρρην Σφίγξ), ἐν ᾧ συνήδως αἱ Σφίγγες εἶχον πρόσωπον γυναικός.

ἀνδρότης, *-ητος*, ἡ (καὶ *ἀνδροτής*, *-ῆτος*) = *ἀνδρεία* (ὅ βλ.)· ἀνδροσύνη, ἀνδρισμός.

ἀνδρο-τομέω (*τέμνω*)· ἐκτέμνω τοὺς ὄρχεις, ὀρχοτομῶ, εὐνουχίζω.

ἀνδρο-τοξότης, *ὁ*· ὁ τοξεύων τοὺς ἄνδρας.

ἀνδρο-τῡχής, *ὲς* (*ἀνήρ*+*τυγχάνω*)· ὁ τυγχάνων ἀνδρός||(ἐπὶ νεανίδων) ἡ ἀξιουμένη συζύγου, ἡ λαμβάνουσα σύζυγον || ***ἀνδροτυχὴς βίοτος***=ἔγγαμος βίος.

ἀνδρο-φᾰγέω, μέλ. *-ήσω*· ἐσδίω ἄνδρας, εἶμαι ἀνδρωποφάγος. Ἐκ τοῦ

ἀνδρο-φᾰγος, *ον* (*ἀνήρ*+*φᾰγεῖν*)· ὁ τρώγων ἀνδρώπους, ἀνδρωποφάγος : οἱ ***Ἀνδροφάγοι*** (=ἀνδρωποφάγοι) μνημονεύονται ὑπὸ τοῦ Ἡροδ. ὡς λαὸς Σκυθικός.

ἀνδρο-φθόρος, *ον* (*ἀνήρ*+*φθείρω*)· ὁ φδείρων τοὺς ἄνδρας, ὁ προξενῶν φδορὰν εἰς τοὺς ἀνδρώπους.—**II** παθητ., ***ἀνδρόφθορος, ον : αἷμα ἀνδρόφθορον***=αἷμα φονευδέντος ἀνδρός.

ἀνδρο-φονεύς, *ὁ*· = *ἀνδροφόνος* (βλ. λ.).

ἀνδρο-φονέω· φονεύω ἀνδρώπους||γεν., φονεύω.

ἀνδρο-φονία, ἡ· ὁ φόνος ἀνδρῶν, ἀνδρωποκτονία. Ἐκ τοῦ

ἀνδρο-φόνος, *ον* (*ἀνήρ*+**φένω*)· ὁ φονεύων ἄνδρας· ϑηλ. ***ἡ ἀνδροφόνος***=ἡ φονεύσασα τὸν σύζυγόν της. — **II** ὡς νομ. ὅρος, ὁ ἀποδειχδεὶς ἔνοχος ἀνδρωποκτονίας, ἀνδρωποκτόνος.

ἀνδρο-φόντης, *-ου*, *ὁ*=***ἀνδρει-φόντης***· ὁ φονεύων τοὺς ἄνδρας, ἀνδρωποκτόνος.

ἀνδρό-φρων, *ὁ*, *ἡ*· ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα φρόνημα ἀνδρός, ὡς τὸ ***ἀνδρόβουλος*** (βλ. λ.).

ἀνδρο-φυής, *ές*· ὁ ἔχων φυὴν (ἢ φύσιν) ἀνδρός.

ἀνδρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀνήρ*)· ἀνατρέφω μέχρι τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας, μεγαλώνω. — Παϑ., γίνομαι ἀνήρ, φδάνω εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν. — **II** μεταβάλλω εἰς ἄνδρα.

ἀνδρ-ώδης, *ες* (*ἀνήρ*+*εἶδος*)· ὡς ἀνήρ, ἀνδρικός, ἀνδ εἶος· ἐπίρ. ***ἀνδρωδῶς***, ὑπερϑ. ***ἀνδρωδέστατα***.

ἀνδρωθείς, μτχ. παϑ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀνδρόω***.

ἀνδρών, ἰων. ***ἀνδρεών***, *-ῶνος*, ὁ (*ἀνήρ*)· διαμέρισμα διὰ τοὺ ἄνδρας ***ἀνδρωνῖτις*** (ὅ βλ.)· ἀντίϑ. ***γυναικών***, ***γυναικωνῖτις***· πρβλ. καὶ λατ. *parā* Πλιν. andrōn, -ōnis.

ἀνδρωνῖτις, *-ιδος*, ἡ = *ἀνδρὼν* (ὅ βλ.).

ἀν-ᾰΐσσεται, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνα-δύεται***.

ἄνδωκε, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνέδωκε***, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀναδίδωμι***.

ἀ-νέαστος, *α* στερ. + *νεάω*)· ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ μὴ ἀροδεῖσα μὴ γεωργηδεῖσα, ἀγεώργητος, ἀκαλλιέργητος.

ἀν-έϑην, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἀνα-βαίνω***.

ἀν-εβιωσάμην, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀνα-βιώσκομαι***.

ἀν-έβρᾰχε, γ' ἑν. ἀορ. 6' (ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει)· ἐπὶ ὄπλων, παταγῶ, (κροτῶ, ἀντηχῶ), ἰσχυρῶς || ἐπὶ ϑυρῶν, τρίζω δυνατά.

ἀν-έβωσε, ἰων. ἀντὶ ***ἀν-εβόησε***, ἀορ. α' τοῦ ***ἀναβοῶ***.

ἀν-έγγραπτος, *ον*· ὁ μὴ ἐγγεγραμμένος.

ἀν-έγγυος, *ον* (*α* στερ. + ***ἐγγύη***)· ὁ ἄνευ ἐγγυήσεως, ἄνευ ἐχεγγύου, δι' ὃν οὐδεὶς ἔδωκεν ἐγγύησιν || ὁ μὴ ἐπισήμως μνηστευδείς || ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου.

ἀν-εγείρω, μέλ. *-εγερῶ*· ποιητ. ἀόρ. α' ***ἀνέγειρα***· σηκώνω (κυρ. ἀπὸ τὸν ὕπνον , ἀφυπνίζω, ἐξεγείρω || μτφρ. διεγείρω, ἐνδαρρύνω — Παϑ., εἶμαι ἀφυπνισμένος, σηκώνομαι. Ἐκ τούτου τό

ἀν-εγέρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (***ἀνεγείρω***)· ἔξυπνος, ἄγρυπνος, ἐγρηγορώς.

ἀν-έγερσις, *-εως*, ἡ (***ἀνεγείρω***)· τὸ ἀνεγείρειν|| τὸ ἀνεγεῖ εσδαι ἐκ τοῦ ὕπνου.

ἀν-εγερτέον, ρημ. ἐπίϑ. τοῦ ***ἀνεγείρω*** ***δεῖ ἀνεγείρειν***=πρέπει τις νὰ ἀνεγείρῃ, νὰ ἀφυπνίζῃ.

ἀν-εγερτήρια, τά· ὕμνοι εἰς τὴν ἀνάστασιν.

ἀν-εγερτικός, *ή*, *όν*· ὁ ἀφυπνίζων, ὁ ἐξεγείρων.

ἀν-έγερτος, *ον* (*α* στερ.+***ἐγείρομαι***)· ὁ μὴ ἐνεοδεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀξύπνητος.

ἀν-εγκέφαλος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ἐγκέφαλον.

ἀν-εγκλητί, ἐπίρ. τοῦ ἑπομ.

ἀν-έγκλητος, *ον* (*α* στερ.+***ἐγκαλέω***)· ὁ μὴ ἐγκαλούμενος, μὴ κατηγορηδείς || ὁ ἄνευ ψόγου, ἄψογος, ἀμεμπτος.

ἀν-έγκλῑτος, (*α* στερ.+***ἐγκλίνω***)· ὁ μὴ παρεκκλίνων, ἀμετάβλητος.

ἀν-εγκωμίαστος, *ον* (*α* στερ.+***ἐγκωμιάζω***)· ὁ μὴ ἐγκωμιασδείς.

ἀν-έγναμψα, ***ἀνεγνάμφθην***, ἀόρ. α' ἐνεργ. καὶ παϑ. τοῦ ***ἀναγνάμπτω***.

ἀν-έγνωκα, ***ἀνέγνων***, παρακ. καὶ ἀόρ. 6' τοῦ ***ἀναγινώσκω***.

ἀν-έγρομαι· μτγν. ποιητ. τύπος ἀντὶ τοῦ ***ἀνεγείρομαι***, σχηματισδεὶς ἐκ τοῦ ἀορ. ***ἀνηγρόμην***.

ἀν-εγχείρητος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναλάβῃ.

ἀν-εγχώρητος, *ον*· ***ὃς οὐκ ἐγχωρεῖ γίγνεσθαι***, δηλ. ἀδύνατος.

ἀν-εδάφιστος, *ον*· ὁ μὴ ἰσοπεδωδείς, ἀνισοπέδωτος.

ἀν-εδέγμεϑα, α' πληϑ. ἐπ. παϑ. ἀόρ. 6' τοῦ ***ἀναδέχομαι***.

ἀν-έδειξα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀναδείκνυμι***.

ἀν-έδεστος, *ον*· ὁ μὴ ἐδώδιμος, μὴ ἐσδιόμενος.

ἀν-έδην, ἐπίρ. (***ἀνίημι***)· ἀνέτως, χαλαρῶς, ἄνευ περιορισμῶν || ἀφροντίστως, ἀπροσέκτως.— **II** ἄνευ περαιτέρω φροντίδος, ἁπλῶς. [⟨***ἀν-έ-δην*** τοῦ ***ἀν-ίημι***].

ἀν-έδρακεν, γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ ***ἀναδέρκομαι***.

ἀν-έδραμον, ἀνώμαλ. ἀόρ. 6' τοῦ ***ἀνατρέχω***.

ἀν-έδραστος, *ον*· ὁ μὴ ἑδραῖος, ἀσταδής.

ἀν-εδύσετο, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *ἀνα-δύομαι.*
ἀν-έεδνος· βλ. *ἀνάεδνος.*
ἀν-εέργω, πρτ. *ἀνέεργον,* παλαιότ. ἐπ. τύπος ἀντὶ *ἀνέργω, ἀνείργω* (βλ. λ. λ.).
ἀν-έζησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀναζάω.*
ἀν-έζομαι· καθίζω.
ἀν-εθελησία, ἡ· ἡ μὴ θέλησις, ἔλλειψις θελήσεως.
ἀν-εθέλητος, *ον* (α στερ.+*ἐθέλω*)· ὃν δὲν θέλει τις, ἀνεπιθύμητος, ἀπευκταῖος ‖ ὁ ἄνευ θελήσεως, ὁ στερούμενος θελήσεως.
ἀν-έθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀνίημι.* **2)** ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀνα-τίθημι.*
ἀν-εθίζομαι· συνηθίζω (εἴς τι).
ἀν-εθιστέον· *δεῖ ἀνεθίζεσθαι*=πρέπει νὰ συνηθίζῃ τις εἴς τι.
ἀν-έθιστος, *ον·* ἀσυνήθιστος, ἀσυνήθης.
ἀν-είδεος, *ον* (α στερ.+*εἶδος*)· ὁ μὴ ἔχων εἶδος, δηλ. μορφήν, ἄμορφος.
ἀν-ειδωλο-ποιέω·= *εἰδωλοποιέω* (βλ. λ.).—μέσον, σχηματίζω τὴν εἰκόνα (ἢ ἰδέαν), πράγματός τινος.
ἀν-είδωλος, *ον·* ὁ ἄνευ εἰδώλων ἢ μορφῶν (ἐκκλ.).
ἀν-είην, εὐκτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνίημι.*
ἀν-εικαιότης, *-ητος,* ἡ· φρόνησις, διάκρισις.
ἀν-είκαστος, *ον* (α στερ. + *εἰκάζω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ (νὰ ἐκφράσῃ δι' εἰκασίας), ὁ ἄπειρος.
ἀ-νεικής, *ές·* περὶ οὗ δὲν διαφιλονεικεῖ τις, ἀδιαφιλονείκητος.
ἀν-εικόνιστος, *ον·* ὁ μὴ δυνάμενος νὰ εἰκονισθῇ, νὰ παρασταθῇ δηλ. δι' εἰκόνος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ περιγράψῃ, νὰ παραστήσῃ.
ἀν-ειλείθυια, ἡ (α στερ. + *Εἰλείθυια*)· ἡ γεννηθεῖσα ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς Εἰλειθυίας, θεᾶς τοῦ τοκετοῦ (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ἥτις κατὰ τὴν Μυθολογίαν ἐγεννήθη ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός).
ἀν-ειλέω, μέλ. *-ήσω* (βλ. *εἴλω*)· περιτυλίσσω, περικλείω, στρέφω μαζί, στρυμώνω ‖ ἀνελίσσω, ξεδιπλώνω, ἐκτυλίσσω, ἀνοίγω. — παθ. συνωστίζομαι, συμπιέζομαι.
ἀν-είλημα, τὸ (*ἀνειλέω*)· *στρόφος* κωλικόπονος, στρίψιμον τοῦ ἐντέρου, κόψιμο.
ἀν-είλησις, ἡ·=τῷ προηγ.
ἀν-είληφα, *ἀν-είλημμαι,* ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀναλαμβάνω.*
ἀν-ειλιγμένως· κεχωρισμένως, ἐν ἐκτάσει, λεπτομερῶς.
ἀν-είλιξις, ἡ (*ἀνελίσσω*)· *ἀνέλιξις,* ἀνακύκλησις, ἀνάλυσις.
ἀν-ειλίσσω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνελίσσω* (βλ. λ).
ἀν-είλω ἢ **ἀνείλω·** = *ἀνειλέω* (βλ. λ.).—μέσ., ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι.
ἀν-εῖλον, *ἀνειλόμην,* ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀναιρέω.*
ἀν-είμαρται, γ' ἑν. παθ. πρκ. (= *οὐχ εἵμαρται*)· δὲν εἶναι πεπρωμένον.
ἀν-ειμένως, ἐπίρ. τοῦ *ἀνειμένος,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀνίημι·* χαλαρῶς, ἐν ἀνέσει, ἀμελῶς ‖ ἄνευ περιορισμῶν.
ἀν-ειμι, (*ἀνὰ*+*εἶμι*)· ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω ‖ *ἀνάγομαι,* τ. ἔ. ἀνοίγομαι εἰς τὸ πέλαγος ‖ ὡσ. προχωρῶ ἀπὸ τὰ παράλια (κάτω) πρὸς τὰ μεσόγεια (ἄνω).— **II** πλησιάζω. προσέρχομαι ὡς ἱκέτης.— **III** ὑπάγω ὀπίσω, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πατρίδα, ἐπιστρέφω.
ἀν-είμων, *ον,* γεν. *-ονος* (α στερ. + *εἷμα*)· ὁ ἄνευ ἐνδυμάτων, γυμνός.
ἀν-ειπεῖν (*ἀνὰ*+*εἰπεῖν*), ἀπρφ. ἀορ β' (ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει)· παθ. ἀόρ. α' *ἀνερρήθην* (ὡσεὶ ἐκ ῥ. *ἀναρρέω*)· πρκ. *ἀν-είρημαι* (ἐκ τοῦ τύπου *ἀν-ερέω*)·—λέγω μεγαλοφώνως, προκηρύσσω, διακηρύσσω (ἰδίᾳ διὰ κήρυκος ‖ δίδω εἴδησιν, εἰδοποιῶ.
ἀν-είργω, μέλ. *-ξω·* κρατῶ ὀπίσω, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω· παρὰ ποιητ. πρτ. *ἀνέεργον.*
ἀν-είρημαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀνειπεῖν* (ὃ βλ.).
ἄν-ειρξις, ἡ (*ἀν-είργω*)· παρακώλυσις, ἀπόκλεισις, ἐμπόδιον.
ἀν-είρομαι, ἐπ. καὶ ἰων. *ἀνέρομαι* (*ἀνὰ*+*εἴρομαι, ἔρομαι*)· ἀνερωτῶ, ἀνακρίνω, ἐξετάζω.
ἀν-ειρῦω, μέλ. *-ύσω,* ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἀν-ερύω·* σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω.
ἀν-είρω (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *εἴρω*)· συνδέω, συνάπτω, συμπλέκω, περιάπτω.
ἀν-εἰς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνίημι.*
ἀν-είσακτος, *ον* (α στερ.+ *εἰσάγω*)· ὁ μὴ εἰσαχθεὶς (εἰς τὰ μυστήρια), ἀμύητος.
ἀν-είσ-οδος, *ον* (α στερ.+*εἴσοδος*)· ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος.
ἀν-εισ-φορία, ἡ (α στερ.+ *εἰσφέρω*)· ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πολεμικοὺς φόρους.
ἀν-εἰσ-φορος, *ον·* ὁ μὴ εἰσφέρων, ὁ ἀπηλλαγμένος πολεμικῶν (ἢ ἄλλων) εἰσφορῶν.
ἀν-έκαθεν, πρὸ συμφ. δὲ *-θε ἄνω*+*ἑκάς,* πρβλ. *ἀνεκάς*), ἐπίρ. τοπ.· ἐκ τῶν ἄνω, ἄνωθεν· πρβλ. *ἄγκαθεν.*—**II** ἐπὶ χρόνου, ἐξ ἀρχῆς, «ἀνέκαθεν».
ἀν-εκάς, ἐπίρ. (*ἄνω*+*ἑκάς*)· πρὸς τὰ ἄνω, ἄνω, ὑψηλά, λατ. **sursum.**
ἀν-έκ-βᾰτος, *ον* (α στερ. + *ἐκβαίνω*)· ὁ ἄνευ διεξόδου, ἀδιέξοδος (κυρ. ὅθεν δὲν δύναταί τις νὰ ἐξέλθῃ.
ἀν-εκ-βίαστος, *ον·* ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκβιάσῃ νὰ κατανικήσῃ.
ἀν-εκ-δήμητος, *ον·* ὁ κατάλληλος πρὸς ἀποδημίαν.
ἀν-εκ-δι-ήγητος, *ον* (α στερ.+*ἐκδιηγέομαι*)· ἀπερίγραπτος, ἀνέκφραστος ‖ ἐξαιρετικός.
ἀν-έκ-δοτος, *ον* (α στερ + *ἐκδίδωμι*)· **ἐπὶ κόρης,** ἡ μὴ δοθεῖσα εἰς ἄνδρα μὴ ὑπανδρευθεῖσα.
ἀν-έκ-δρομος, *ον* (α στερ.+ *ἐκδραμεῖν*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαφύγῃ (ἀποφύγῃ), ἀναπόφευκτος‖ ἀδιέξοδο .
ἀν-έκ-θυτος, *ον·* ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐξιλεώσῃ διὰ θυσιῶν.
ἀν-έκ-κλειστος, *ον·* ὁ μὴ ἀποκεκλεισμένος.
ἀν-εκ-κλησίαστος, *ον·* ἄνευ ἐκκλησίας (δηλ. συνελεύσεως) ‖ ὁ ἀποκεκλεισμένος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας (ἐκκλησ.).
ἀν-εκ-λάλητος, *ον* (α στερ.+*ἐκλαλέω*)· ἀπερίγραπτος ἀνέκραστος, ἀκατονόμαστος.
ἀν-έκ-λειπτος, *ον* (α στερ.+ *ἐκλείπω*)· ἀκατάπαυστος, ἀτελεύτητος‖ἀλάθητος.
ἀν-εκ-λεκτος, *ον·* ὁ μὴ ἐκλεχθείς.
ἀν-εκλῐ́θην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀνα-κλίνω.*
ἀν-έκλῑνα, ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀνακλίνω.*
ἀν-εκ-λῑπής, *ές·*=*ἀνέκλειπτος* (βλ. λ.).
ἀν-εκ-λόγιστος, *ον·*=*ἀνεύθυνος,* μὴ ὑπεύθυνος. —**II** ἀνυπολόγιστος, ἀλογάριαστος.
ἀν-εκ-πίμπλημι, μέλ. *-εκπλήσω·* π' ηρῶ ἕως ἄνω, ἢ πληρῶ ἐκ νέου.
ἀν-έκ-πληκτος, *ον* (α στερ.+ *ἐκπλήσσω*)· ὁ μὴ ἐκπληττόμενος μὴ καταπλησσόμενος), ἀπτόητος, ἄτρομος, ἀτάραχος ‖ *τὸ ἀνέκπληκτον*=ἡ ἀταραξία, ἀφοβία — **II** ἐνεργ. ὁ οὐδεμίαν προξενῶν ἔκπληξιν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀν-εκ-πληξία, ἡ· τὸ ἀτρόμητον, ἡ ἀφοβία.
ἀν-έκ-πλῡτος, *ον* (α στερ.+*ἐκπλύνω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκπλύνῃ, νὰ ἐξαλείψῃ· ἀνεξάλειπτος.
ἀν-εκ-πόμπευτος, *ον·* ὁ μὴ ἐπιδεικνυόμενος.
ἀν-έκ-πτωτος, *ον·* ὁ μὴ ἐκπίπτων (μὴ ἀποστερούμενός) τινος.
ἀν-εκ-πύητος, *ον·* ὁ μὴ πυώδης.
ἀν-εκ-πύρωτος, *ον·* ὁ μὴ πυρποληθείς.
ἀν-έκ-πυστος, *ον·* ὁ μὴ θρυλούμενος, κοινός ‖ ὁ μὴ ἀνευρεθεὶς κατόπιν ἀναζητήσεων.
ἀν-έκράγον, ἀόρ. β' τοῦ *ἀνακράζω.*
ἀν-εκ-ρίζωτος, *ον·* ὁ μὴ ἐκριζωθείς.
ἀν-εκτέος, *-α, -ον·* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀνέχομαι·* ὃν πρέπει τις νὰ ἀνέχηται.
ἀν-εκτικός, *ή, ὸν* (*ἀνέχομαι*)· ὁ ἀνεχόμενος, ὁ ὑπομονητικός.
ἀν-έκ-τιτος, *ον* (α στερ.+*ἐκτίω*)· ὁ ἀπλήρωτος.
ἀνεκτός, *όν,* μτγν. *ή, ὸν* (*ἀνέχομαι*)· ὃν δύναταί τις νὰ ἀνέχηται, νὰ ὑποφέρῃ ‖ ὑποφερτός, «ἀνεκτός».—Ἐπίρ. *ἀνεκτῶς*=ὑποφερτά, κατὰ τρόπον ποὺ νὰ τὸν ἀνέχηται τις.
ἀν-έκ-φευκτος, *ον·* ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀπο-

φύγῃ, ἀναπόφευκτος, ὁ μὴ ἀποφευγόμενος ‖ ἐνεργ., ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαφύγῃ.

ἀν-εκ-φοίτητος, *ον*· ὁ μὴ συνηθισμένος νὰ ἐξέρχηται, ἀκοινώνητος.

ἀν-έκ-φορος, *ον*· ὁ μὴ εἰς φῶς ἐκφερόμενος, ὁ ἄρρητος.

ἀν-έκ-φραστος, *ον* (α στερ.+*ἐκφράζω*)· ὃν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν, ἀπερίγραπτος.

ἀν-έκ-φυκτος, *ον*·=*ἄφυκτος* (βλ. λ.).

ἀν-εκ-χύμωτος, *ον*· ὁ μὴ ἀποβαλὼν τὸν ἑαυτοῦ χυμόν.

ἀν-έλαιος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐλαίου.

ἀν-ελάττωτος, *ον*· ὁ μὴ ἐλαττούμενος.

ἀν-έλεγκτος, *ον* (α στερ.+*ἐλέγχω*)· ἀνεξέλεγκτος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐλεγχθῇ ‖ ὁ μὴ ἐλεγχθείς, ἐξετασθείς, ἀνεξέταστος.

ἀν-ελεγξία, *ἡ*· τὸ ἀνεξέλεγκτον.

ἀν-ελέγχω· ἐξετάζω ἐκ νέου, ἐξελέγχω.

ἀν-ελεήμων, *-ονος, ὁ, ἡ* (α στερ.+*ἐλεήμων*)· ὁ μὴ ἐλεήμων, ἀσπλαγχνος, ἀνοικτίρμων.

ἀν-ελέητος, *ον* (α στερ.+*ἔλεος*)· ἀνηλεής (βλ. *ἀνέλεος*), ὁ ἄνευ ἐλέους.

ἀν-ελεῖν, *ἀν-ελέσθαι*, ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἀναιρέω*.

ἀν-ελελίζω, σείω, κινῶ, ἐξεγείρω.

ἀν-έλεος, *ον* (α στερ+*ἔλεος*)=ὁ ἄνευ ἐλέους, *ἀνελεήμων*, ἀσπλαγχνος.

ἀν-ελευθερία, *ἡ* (*ἀνελεύθερος*)· ἔλλειψις ἐλευθερίας, ἐλευθερίου φρονήματος.

ἀν-ελευθεριότης, *-ητος, ἡ*=*ἀνελευθερία* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

ἀν-ελεύθερος, *ον* (α στερ.+*ἐλεύθερος*)· ὁ οὐχὶ ἐλεύθερος, δουλοπρεπής, λατ. **illiberalis** ‖ ἐπὶ χρήματ. ζητημάτων, φειδωλός, φιλάργυρος, γλίσχρος.

ἀν-έλευσις, *ἡ* (*ἀνέρχομαι*)· ἄνοδος, ἀνάληψις.

ἀν-ελήφθην, παθ. ἀόρ. α΄ τοῦ *ἀναλαμβάνω*.

ἄν-έλιγμα, τὸ (*ἀνελίσσω*)· πᾶν ὅ,τι ἀνελίσσεται.

ἀν-έλιξις, *ἡ* (διαφ. γρ. *ἀν-είλιξις*) (*ἀν-ελίσσω*)· βλ. *ἀνείλιξις* ‖ ἡ δι' ἀραιώσεως εὔρυνσις τοῦ χοροῦ τῶν δραμάτων.

ἀν-ελίσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-ξω* (*ἀνὰ*+*ἑλίσσω*)· ἐκτυλίσσω «ξετυλίγω», ὡς τὸ λατ. **evolvere,** ἐπὶ βιβλίων γεγραμμένων ἐπὶ κυλίνδρων (παπύρου ἢ περγαμηνῆς) ‖ ὅθεν, ἀναγινώσκω καὶ ἀναπτύσσω, ἑρμηνεύω. 2) μτφρ. *ἀνελίσσειν βίον* (λατ. **versare vitam**) = ἐκτυλίσσω, περιδινῶ (διεξέρχομαι) τὴν ζωήν τινος.

ἀν-ελκής, *ἐς* (α στερ.+*ἕλκος*)· ὁ μὴ ἔχων ἕλκη.

ἀν-ελκόομαι· γίνομαι ἐκ νέου ἑλκώδης.

ἄν-ελκτος, *ον* (α στερ.+*ἕλκω*)· ὁ μὴ ἑλκτός, ὁ μὴ ἐκτεινόμενος διὰ τῆς ἕλξεως.

ἀν-ελκτός, *ή, όν* (*ἀνὰ*+*ἕλκω*)· ὁ πρὸς τὰ ἄνω ἀνασεσυρμένος.

ἀν-έλκω, (καὶ *-κύω*), μέλ. *ἀν-έλξω*, παρ' ἀττ. *ἀνελκύσω* μετ' ἀορ. α΄ *ἀνείλκυσα*, παθ. πρκ. *ἀνείλκυσμαι* ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *ἀν-ελκύω*· (*ἀνὰ*+*ἕλκω*)· ἕλκω (τραβῶ) πρὸς τὰ ἄνω, κρατῶ ὑψηλὰ ‖ κυρ. ἕλκω πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν νευρὰν τόξου ἕως νὰ ἀποκτήσῃ ὅλην του τὴν ἔντασιν ‖ *ἀνελκύσαι ναῦς*=σύρω τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηρὰν (ἄνω)‖σύρω καὶ ἐξάγω εἰς τὸ φῶς, ἢ εἰς τὴν ἀνοικτὴν αὐλήν.— Μέσον, ἕλκω πρ᾽ς τὸ μέρος μου: *ἀνέλκεσθαι τρίχας*=«τραβῶ τὰ μαλλιά μου». **II** σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀν-έλκωτος, *ον*· ὁ ἄνευ ἑλκῶν.

ἀν-έλλην, *ὁ, ἡ*· ὁ μὴ Ἕλλην, ξένος.

ἀν-ελλήνιστος, *ον*· ὁ μὴ ἑλληνικός.

ἀν-ελλιπής, *ές*· ὁ μὴ λείπων, συνεχής, ἀδιάκοπος.

ἄν-ελπις, *-ιδος ὁ, ἡ* (α στερ.+*ἐλπίς*)· ὁ ἄνευ ἐλπίδος, ἀπηλπισμένος (μηδεμίαν ἐλπίδα ἔχων).

ἀν-έλπιστος, *ον* (α στερ.+*ἐλπίζω*)· ὁ μὴ ἐλπιζόμενος, μὴ προσδοκώμενος, ἀπροσδόκητος.— **II** ἐνεργ. ἐπὶ προσ., ὁ οὐδεμίαν ἐλπίδα ἔχων, ἀπηλπισμένος. 2) ἐπὶ πραγμ., ὁ μὴ παρέχων ἐλπίδας.— **III** ἐπίρ. *-τως* =ἄνευ ἐλπίδων: *ἀνελπίστως ἔχω*=εἶμαι ἀπηλπισμένος, εὑρίσκομαι ἐν ἀπελπισίᾳ.

ἀν-έλυτρος, *ον* (α στερ. + *ἔλυτρον*)· ὁ μὴ ἔχων *ἔλυτρον* (ξηλ. περικάλυμμα) ἐπὶ τῶν πτερύγων ὡς αἱ μέλισσαι: (ἀντιθέτως πρὸς τὰ *κολεόπτερα*).

ἀν-έμ-βατος, *ον* (α στερ.+*ἐμβαίνω*)· ὁ μὴ βατός, ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ μεταβαίνων εἴς τινα.

ἀ-νεμέσητος, *ον* (α στερ.+*νεμεσάω*)· ὁ ἀπηλλαγμένος ψόγου (πταίσματος), ἄψογος, ἄμεμπτος ‖ ὁ μὴ ἀξιόμεμπτος.

ἀν-έμετος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐμέτου.

ἀν-εμέω· ἐξεμῶ, «ξερνῶ».

ἀ-νέμητος, *ον* (α στερ.+*νέμω*)· ὁ μὴ διανεμηθείς, μὴ δυνάμενος νὰ διανεμηθῇ, ἀδιαίρετος.— **II** ὁ μὴ ἔχων μερίδιον, συμμετοχήν.

ἀνεμία, *ἡ* (*ἄνεμος*)· ἡ ἐμπνευματωσις, τὸ «φούσκωμα».

ἀνεμιαῖος, *α, ον* (*ἄνεμος*)· ὁ πλήρης ἀνέμων, ἀνεμώδης.

ἀνεμίζομαι (*ἄνεμος*), παθητ· κινοῦμαι, παρασύρομαι, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

ἀνέμιος, *ον*·=*ἀνεμιαῖος* (βλ. λ.).

ἀν-εμνήσθην, παθ. ἀόρ. α΄ τοῦ *ἀναμιμνῄσκω*.

ἀνεμό-δρομος, *ον* (*ἄνεμος* + *δραμεῖν*)· ὁ ταχὺς ὡς ἄνεμος.

ἀνεμόεις, *-εσσα, -εν* (*ἄνεμος*)· εὐάερος, πλήρης ἀνέμων ‖ ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἀνέμους ‖ ὡς ὁ ἄνεμος, ταχὺς ὡς ἄνεμος· [ᾰ], πρβλ. *ἠνεμόεις*.

ἀνεμο-μαχία, *ἡ*· μάχη κατ' ἀνέμων, σύγκρουσις πρὸς τοὺς ἀνέμους.

ἀνεμο-πόλεμος, *ὁ*· ἐλαφρὰ συμπλοκή, ἀκροβολισμός.

ἀνεμό-πους, *ουν*· ὁ ἔχων πόδας ταχεῖς ὡς ὁ ἄνεμος.

ἀνεμό-πτερος, *ον*·=*ἀνεμόπους* (βλ. λ.).

ἌΝΕΜΟΣ, *ὁ*· «ἄνεμος», ἀέρας (λατ. **ventus**· πρβλ. καὶ **animus, anima**)· *θύελλα ἀνέμοιο*=ἀνεμοδύελλα, ἀνεμοστρόβιλος, καταιγὶς ‖ *ἄνεμος κατὰ βορέαν ἕστηκὼς*=βόρειος ἄνεμος, προερχόμενος ἀπὸ βορρᾶ. Ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος μνημονεύουσι 4 ἀνέμους: *βορέαν, Εὖρον, Νότον* καὶ *Ζέφυρον*· ὁ Ἀριστοτέλης κατονομάζει δώδεκα ἀνέμους, οἵτινες ἐχρησίμευον πρὸς καθορισμὸν τῶν διαφόρων σημείων τοῦ ὁρίζοντος [ᾰ].

Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. **an-**, πρβλ. σανσκρ. ***án-i-mi*** = ἀναπνέω, **an-as**=πνοή, **an-ilá-s**=ἄνεμος— λατ **an-imus, an-i-ma**—γοτθ. **ahma** = πνεῦμα, **us-an-an**=ἐκπνέω.—σανσκρ. ῥ. **an-**› ἑλλ. *ἀν-ε-μος* (παρ. Ἡ συχ. «*ἄν-ται· ἄνεμοι*»).

ἀνεμο-σκεπής, *ἐς* (*ἄνεμος* + *σκέπη*)· ὁ σκέπων (προφυλάσσων) ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

ἀνεμό-στροφος, *ον*· ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου (ἢ μετὰ τοῦ ἀνέμου) περιστρεφόμενος.

ἀνεμο-συρις, *-ιδος, ἡ* (*ἄνεμος*+*σύρω*)· δίνη, θύελλα, τυφών.

ἀνεμο-σφάραγος, *ον*· ὁ ἀντηχῶν εἰς τοὺς ἀνέμους.

ἀνεμο-τρεφής, *ἐς* (*ἄνεμος*+*τρέφω*)· τρεφόμενος (αὔξησιν λαμβάνων) ὑπὸ τοῦ ἀνέμου (ἐπὶ τοῦ κύματος π.χ.)· *ἔγχος ἀνεμοτρεφὲς*= δόρυ κατασκευασθὲν ἀπὸ κλάδον δένδρου, καταστάντος ἰσχυροῦ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου (ἐκτεθειμένου εἰς τοὺς ἀνέμους, αὐξηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου).

ἀνεμο-φθόρητος, *ον*·=*ἀνεμόφθορος* (βλ. λ.).

ἀνεμο-φθορία, *ἡ*· ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου προξενουμένη φθορά (Ἐβδ.).

ἀνεμό-φθορος, *ον*· ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φθαρείς,

ἀνεμο-φόρητος, (*ἄνεμος*+*φέρω*)· ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων παρασυρθείς.

ἀνεμόω, μέλ. *-ώσω*· παθ. πρκ. *ἠνέμωμαι* (*ἄνεμος*)· ἐκθέτω εἰς τοὺς ἀνέμους.— Παθ., ἐπὶ κύματος, ἐξεγείρομαι, ἐξογκοῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

ἀν-έμ-πλεκτος, *ον* (α στερ. + *ἐμπλήσσω*)· ὁ μὴ ἐκπληττόμενος, ἀτρόμητος, ἀδιατάρακτος.

ἀν-εμ-πόδιστος, *ον* (α στερ. + *ἐμποδίζω*)· ὁ μὴ ἐμποδιζόμενος, ἄνευ ἐμποδίου.—**II** ἐνεργ., ὁ μηδὲν ἐμπόδιον παρέχων.

ἀν-έμ-πτωτος, *ον*· ὁ μὴ περιπίπτων εἴς τι.

ἀν-εμ-φάνιστος, *ον*· ὁ μὴ ἐμφανιζόμενος.

ἀν-έμ-φατος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐκφράσεως, ὁ μὴ ἐμφαίνων, μὴ ἐκφράζων τι.

ἀνεμ-ώδης, *ες* (*ἄνεμος*)· ὡς καὶ νῦν.

ἀνεμ-ώκης, *ες* (*ἄνεμος* + *ὠκύς*)· ὁ ταχὺς ὡς ἄνεμος.

ἀνεμώλιος, *ον* (*ἄνεμος*)· ἀνεμώδης, τ. ἔ. ὅμοιος πρὸς ἄνεμον, ἄστατος ‖ μάταιος, ἄγονος ἄκαρπος.

Ἔτυμ. : ⟨*ἀνεμώνιος* (πρβλ. *ἄνεμος*)=ὁ ὢν ἔρμαιον τῶν ἀνέμων, ὃ «δι' εὐφωνίαν» (κατὰ τὸν Εὐστάθ.) ἐγένετο *ἀνεμώλιος*, ὡς *νάρναξ*⟩*λάρναξ*.

ἀνεμώνη, ἡ (*ἄνεμος*)· τὸ γνωστὸν ἄνθος, ἡ «ἀνεμώνη» (κυρ. τὸ ἄνθος τοῦ ἀνέμου).

Ἀνεμῶτις, *-ιδος*, ἡ· ἡ κατάπαυουσα τοὺς ἀνέμους (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

ἀν-εν-δεής, *ές*· ὁ μὴ ἐνδεής, ὁ μὴ ἔχων χρείαν ‖ πλούσιος, ἄφθονος, πλουσιοπάροχος.

ἀν-έν-δεκτος, *ον* (*α* στερ. + *ἐνδέχομαι*)· ἀπαράδεκτος, ἀδύνατος.

ἀν-εν-δοίαστος, *ον* (*α* στερ. + *ἐνδοιάζω*)· ὁ μὴ ἐνδοιαζόμενος, ἀναμφίβολος.

ἀν-έν-δοτος, *ον*· ὁ μὴ ὑποχωρῶν (ὡς καὶ νῦν).

ἀν-ένεικα, ποιητ ἀντὶ *ἀν-ήνεικα*, ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀναφέρω*· *ἀν-ενείκατο* μέσ. ἀόρ. α', *ἀν-ενειχθείς* μτχ. παθ. ἀορ. α'.

ἀν-ενεκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀναφέρω*· πρέπει νὰ ἀναφέρῃ τις.

ἀν-εν-εργής, *ές*· ὁ μὴ ἐνεργῶν, ἀδρανής, μὴ ὢν ἀποτελεσματικός.

ἀν-ενεργησία, *ἡ*· ἡ κατάστασις τοῦ *ἀνενεργοῦς*, τὸ μὴ ἀποτελεσματικόν.

ἀν-ενέργητος, *ον*· ὁ μὴ ἐνεργῶν, ὁ ἄνευ ἐνεργείας.

ἀν-ενήνοθε, βλ. *ἐνήνοθε*.

ἀν-ενθουσίαστος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ.

ἀν-εν-θρονίαστος, *ον*· ἡ κόγχη *«ἥτις οὐ καθιέρωται»* (Ἐκκλησ.).

ἀν-εν-νόητος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων τὴν ἔννοιάν τινος, ὁ μὴ ἐννοῶν τι.

ἀν-εν-όχλητος, *ον*· ὡς καὶ νῦν.

ἀν-ένοχος, *ον*· ὁ μὴ ἐνεχόμενος, ὁ μὴ ὑπεύθυνος.

ἀν-έν-τατος, *ον* (*ἐντείνω*)· ὁ μὴ ἐντεταμένος.

ἀν-έντες, πληθ. μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *ἀν-ίημι*.

ἀν-έν-τευκτος, *ον*· ὁ ἀπρόσιτος, *ᾧ οὐδεὶς δύναται ἐντυγχάνειν* ‖ ἀδέκαστος.

ἀν-εν-τρεχής, *ές*· ὁ μὴ ἔμπειρος, ἀνεπιτήδειος.

ἀν-εξ-άγγελτος, *ον*· ἀνεξομολόγητος.

ἀν-εξ-άλειπτος, *ον* (*α* στερ. + *ἐξαλείφω*)· ὁ μὴ ἐξαλειφόμενος, ἀνεξίτηλος.

ἀν-εξ-απάτητος, *ον*· ὁ μὴ ἐξαπατώμενος.

ἀν-εξ-άρνητος, *ον*· ὁ μὴ ἐξαρνούμενός τι.

ἀν-εξ-έλεγκτος, *ον* (*α* στερ.+*ἐξελέγχω*)· ὁ μὴ τεθεὶς ὑπὸ ἔ εγχον, ὁ μὴ ἐξελεγχθείς, ὃν δὲν δύναται τις νὰ ἐξελέγξῃ ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδειχθῇ ‖ ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἔλεγχον, ἀντίρρησιν ‖ ἄψογος, ἀνεπίληπτος.

ἀν-εξ-έργαστος, *ον* (*α* στερ.+*ἐξεργάζομαι*)· ὁ μὴ ἐξειργασμένος, ἀτελείωτος.

ἀν-εξ-ερεύνητος, *ον* (*α* στερ.+*ἐξερευνάω*)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξερευνηθῇ, «ἀνεξερεύνητος».

ἀν-εξ-έταστος, *ον* (*α* στερ.+*ἐξετάζω*)· ὁ μὴ ἐξεταοθείς, μὴ ἐρευνηθείς, ἀβασάνιστος.—**ΙΙ** *βίος ἀνεξέταστος*=ζωὴ ἄνευ ἐρεύνης.

ἀν-εξ-εύρετος, *ον* (*α* στερ.+*ἐξευρίσκω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐξεύρῃ.

ἀνεξῖ-κάκέω· εἶμαι ἀνεξίκακος, μακρόθυμος.

ἀνεξι-κακία, ἡ (ἐκ τοῦ *ἀνεξί-κακος* ὃ βλ.)· ὑπομονητικότης, μακροθυμία.

ἀνεξί-κακος, *ον* (*ἀνέχομαι*+*κακός*)· ὁ ἀνεχόμενος, ὑπομένων, τὰ κακὰ‖ὑπομονητικός, μακρόθυμος.

ἀν-εξ-ίκμαστος, *ον*· ὁ μὴ ἀποβαλὼν τὴν ἑαυτοῦ ἰκμάδα, ὁ μὴ ἀποξηρανθείς.

ἀν-εξ-ίλαστος, *ον*· ἀνεξιλέωτος.

ἀν-εξ-ῖτητος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐξόδου, ἀδιέξοδος, ἀδιάβατος.

ἀν-εξ-ιχνίαστος, *ον*· (*α* στερ. + *ἐξιχνιάζω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐξιχνιάσῃ, ἀνεξερεύνητος.

ἀν-έξ-οδος, *ον* (*α* στερ.+*ἔξοδος*)· ὁ ἄνευ ἐξόδου, ἀπὸ ὃ ιου δὲν δύναταί ις νὰ ἐξέλθῃ ‖ ὁ ἄνευ ἐπιστροφῆς (λατ. **irremeabilis**).

ἀν-έξ-οιστος, *ον*· = *ἀνέκφορος* (6λ. λ.), ὃν δὲν πρέπει τις νὰ ἐξενέγκῃ (νὰ φέρῃ εἰς φῶς, νὰ φανερώσῃ).

ἀν-εξ-ομολόγητος, *ον*· ὁ μὴ ἐξομολογηθείς.

ἄνεοι *ἢ ἀνεοὶ* (6λ. *ἄνεως*).

ἀνέονται (6λ. *ἀνέωνται*).

ἀν-εόρταστος, *ον* (*α* στερ.+*ἑορτάζω*)· ὁ ἄνευ ἑορτῶν, ἄνευ ἑορταστικῶν ἀπολαύσεων.

ἀν-έορτος, *ον* (*α* στερ.+*ἑορτή*)· ὁ ἄνευ ἑορτῆς ‖ *ἀνέορτος ἱερῶν*=ἀμέτοχος ἑορταστικῶν τελετῶν.

ἀν-επ-άγγελτος, *ον*· ὁ μὴ προκηρυχθείς ‖ ἄκλητος, ἄνευ προσκλήσεως

ἀν-επ-αίσθητος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπαισθάνομαι*)· ὃν δὲν αἰσθάνεταί τις, ἀπαρατήρητος.

ἀν-επ-άϊστος, *ον*· (*α* στερ.+*ἐπαΐω*)·ὁ μὴ ἀκουστός.

ἀν-επ-αἰσχυντος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπαισχύνομαι*)· ὁ μὴ ἔχων λόγον νὰ αἰσχύνεται ‖ ἀναίσχυντος.

ἀν-επ-αιτίατος, *ον*· ἀπηλλαγμένος πάσης κατηγορίας, ἀθῷος.

ἀν-έπ-ακτος, *ον*· (*α* στερ.+*ἐπάγω*)· ὁ μὴ ἐπανερχόμενος ‖ ὁ ἄνευ ἐπακτῶν ἡμερῶν (ἐνιαυτός, μήν).

ἀν-επ-άλλακτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπαλλάσσων, ὁ ἔχων τι οὐχὶ ἐν συνεχεῖ σειρᾷ, ἀλλ' ἐναλλάξ.

ἀν-έπαλτο, ἐπ. ἀντὶ *ἀν-επάλετο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀναπάλλω* μετὰ παθ. σημ. (βλ. *ἀναπάλλω*).

ἀν-επ-αμύνετος, *ον*· ὁ ἄνευ ἀμύνης.

ἀν-επ-αν-όρθωτος, *ον*· ὡς καὶ νῦν, ὁ μὴ ἐπανορθούμενος, ἀδιόρθωτος ‖ ὁ μὴ χρειαζόμενος διορθωσιν, τέλειος.

ἀν-έπαυσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀναπαύω*.

ἀν-έπαφος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπαφή*)· ἄδικτος, ἀβλαβής.

ἀν-επ-αφρόδιτος, *ον*·=ἀναφρόδιτος (6λ. λ.).

ἀν-επ-αχθής, *ὲς* (*α* στερ.+*ἐπαχθής*)· ὁ μὴ ἐπαχθής, μὴ ὀχληρός, μὴ φορτικός· ἐπίρ. *ἀνεπαχθῶς φέρω*= δὲν φέρω βαρέως, δὲν μοῦ κακοφαίνεται.

ἀν-επ-έγκλητος, *ον*· ἀκατηγόρητος, ἄμεμπτος.

ἀν-επ-έκ-τατος, *ον*· ὁ μὴ ἐπεκταθείς, μὴ μηκυνθείς.

ἀν-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ *ἀναπίπτω*.

ἀν-επηρέαστος, *ον*· (*α* στερ. + *ἐπηρεάζομαι*)· ὁ ἄνευ ἐπηρείας, ἄνευ ὕβρεως.

ἀν-επι-βασία, *ἡ*· τὸ ἀνεπίβατον, τὸ ἀπρόσιτον.

ἀν-επί-βᾶτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ, ἄβατος, ἀδιάβατος ‖ ἀπροσπέλαστος.

ἀν-επί-βλητος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιβαλλόμενος, ἀμελής, ἀδιάφορος.

ἀν-επι-βούλευτος, *ον*· (*α* στερ.+*ἐπιβουλεύω*)· ὁ ἄνευ ἐπιβουλῆς(κακῶν σχεδίων) ‖ ἐνεργ., ὁ μὴ ἐπιβουλεύων τινὶ (μὴ σχεδιάζων κακὰ δι' ἄλλον). **2)** παθητ., ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἐπιβουλην (καθ' οὗ δὲν σχεδιάζει τις κακά).

ἀν-επι-γνώμων, *ον*· ὁ ἀγνοῶν τι, ὁ μὴ αἰσθανόμενός τι

ἀν-επί-γνωστος, *ον*· ὁ μὴ σαφῶς γιγνωσκόμενος.

ἀν-επι-γραφία, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις ἐπιγραφῆς.

ἀν-επί-γραφος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐπιγραφῆς ‖ ὁ ἄνευ σαφῶν στοιχείων

ἀν-επι-δεής=*ἀν-ενδεὴς* ὃ 6λ.

ἀν-επί-δεικτος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐπιδείξεως.

ἀν-επί-δεκτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιδεχόμενός τι ‖ ἀπαράδεκτος.

ἀν-επί-δετος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιδεθείς ‖ ὁ μὴ προσδεδεμένος.

ἀν-επί-δηλος, *ον*· ὁ μὴ ἐπίδηλος, μὴ φανερός, ἀπαρατήρητος.

ἀν-επί-δικος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπίδικος*)· μὴ ἀμφισβητούμενος, ἀναμφισβήτητος ‖ ἐπὶ κληρονόμου, ὁ δι' οὗ τὸν γόμον δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφισβήτησις.

ἀν-επι-δόκητος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιδοκέω*)· ἀπροσδόκητος, ἀπρόβλεπτος

ἀν-επί-δοτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιδοθείς, μὴ αὐξάνων, μὴ προοδεύων.

ἀν-επί-δῦτος, *ον*· ὁ μὴ δύων, ὁ ἄνευ δύσεως.

ἀν-επιείκεια, *ἡ*· ἔλλειψις ἐπιεικείας, σκληρότης, τραχύτης. Ἐκ τοῦ

ἀν-επιεικὴς, *ὲς* (*α* στερ.+*ἐπιεικής*)· ὁ μὴ ἐπιει.

κής, σκληρός, τραχύς || παράλογος· ἐπίρ. **-κῶς.**
ἀν-επί-θετος, *ον*· ὁ ἀνεπίδεκτος προσθήκης.
ἀν-επι-θεώρητος, *ον*· μὴ θεωρηθείς, μὴ ἐξετασθείς.
ἀν-επι-θόλωτος, *ον*· ὁ μὴ θολωμένος, καθαρός.
ἀν-επι-θύμητος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιθυμητὸς || ὁ μὴ ἐπιθυμῶν, ὁ στερούμενος ἐπιθυμιῶν.
ἀν-επι-κάλυπτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπικεκαλυμμένος.
ἀν-επί-καμπτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπικαμπτόμενος, μὴ ἐπικαμφθείς.
ἀν-επί-κλητος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπικαλέω*)· ὁ μὴ κατηγορούμενος, μὴ ψεγόμενος, ἀνεπίληπτος, ἄψογος. Ἐπίρ. **-τως**=ἄνευ ἐπικρίσεως, ἄνευ ψόγου.
ἀν-επικούρητος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐπικουρίας, ἄνευ συνδρομῆς.
ἀν-επι-κρῑσία, *ἡ*· τὸ μὴ ἐπικρίνειν.
ἀν-επί-κρῑτος, *ον*· ὁ μὴ κριθείς || περὶ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ κρίνῃ (νὰ ἀποφασίσῃ), ἄκριτος.
ἀν-επί-κρυπτος, *ον*· ὁ μὴ κεκρυμμένος.
ἀν-επι-κώλῡτος, *ον*· ἀκώλυτος, ἀνεμπόδιστος.
ἀν-επί-ληπτος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιλαμβάνομαι*)· ὁ εἰς ὃν οὐδὲν δύναταί τις νὰ προσάψῃ, ἀδιάβλητος, ἄψογος· ἐπίρ. **-τως.**
ἀν-επί-ληστος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιλανθάνομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ λησμονήσῃ, ἀλησμόνητος.
ἀν-επι-λόγιστος, *ον*· ἀπερίσκεπτος, ἀσυλλόγιστος.
ἀν-επί-λυτος, *ον*· ἀπιδεδεμένος.
ἀν-επί-μ(ε)ικτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιμειγνύμενος, μὴ ἀναμειγνυόμενος μετ' ἄλλων, ἀκοινώνητος.
ἀν-επι-μ(ε)ιξία, *ἡ*· ἔλλειψις ἐπιμειξίας || ἔλλειψις ἐμπορικῆς συναλλαγῆς.
ἀν-επί-μονος, *ον*· ὁ μὴ ἐπίμονος, ἀσταθής.
ἀν-επι-νοησία, *ἡ*· τὸ ἀκατανόητον.
ἀν-επι-νόητος, *ον*· ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος || ἀνίκανος νὰ ἀντιληφθῇ.
ἀν-επί-ξεστος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιξέω*)· ὁ μὴ ἐπιξεσθείς, μὴ λειανθείς || ἀτελής, μὴ συντελεσθείς.
ἀν-επί-πληκτος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιπλήσσω*)· μὴ ἐπιπληττόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιπλήξῃ, ἄμεμπτος || ἐπὶ κακῆς σημ. ἀδιόρθωτος, ἀκόλαστος.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἐλέγχων, ὁ μὴ ψέγων.
ἀν-επι-πληξία, *ἡ*· ἀτιμωρησία, ἀκολασία.
ἀν-επι-πρόσθετος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιπροσθούμενος, ὁ ἄνευ τινὸς ἐπιπροσθήσεως, ᾗ οὐδὲν ἐπιπροσθεῖ.
ἀν-επί-ρρεκτος, *ον* (*α* στερ. + *ἐπιρρέζω*)· ὁ μὴ χρησιμοποιηθεὶς ἔτι διὰ θυσίας, μὴ ἀφιερωθείς.
ἀν-επι-σήμαντος, *ον*· ὁ μὴ διακρινόμενος, ἀπαρατήρητος.
ἀν-επι-σημείωτος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐπισημειώσεων, ὁ μὴ ἐξηγηθείς, ἀνεξήγητος.
ἀν-επί-σκεπτος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπισκέπτομαι*)· ὁ μὴ ἐξετάζων, ἀπρόσεκτος.— **II** παθ., μὴ ἐξεταζόμενος, ἀπαρατήρητος.
ἀν-επι-σκεψία, *ἡ*· ἔλλειψις ἐπισκοπήσεως, ἐξετάσεως, παρατηρήσεως.
ἀν-επι-σκίαστος, *ον*· ὁ μὴ ἐπισκιαζόμενος, καθαρός, λαμπρός.
ἀν-επι-σκόπητος, *ον*· παρημελημένος, ἀνεξερεύνητος, περὶ οὗ οὐδεὶς φροντίζει, ὃν οὐδεὶς ἐπισκοπεῖ.— **II** ὁ ἀνεξάρτητος ἀπὸ Ἐπισκόπους (ἐκκλ.).
ἀν-επί-σκοπος, *ον*· ἄνευ ἐπιβλέψεως.
ἀν-επι-σκότητος, *ον*· ὁ μὴ ἐπισκοτιζόμενος.
ἀν-επι-στάθμευτος, *ον*· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἐπισταθμίαν, δηλ. ὁ μὴ ὑποχρεωμένος νὰ παρέχῃ σταθμὸν (κατοικίαν) εἰς στρατιώτας.
ἀν-επι-στασία, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις ἐπιστασίας, ἀπερισκεψία.
ἀν-επιστάτητος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐπιστάτου, ἄνευ φύλακος.
ἀν-επίστατος, *ον* (*α* στερ. + *ἐφίστημι*)· ἀπρόσεκτος, ἀδιάφορος || παθ. ἀπαρατήρητος.
ἀν-επιστημονικός, *ή, όν*· ὁ μὴ ἐπιστημονικός.
ἀν-επιστημοσύνη, *ἡ*· ἔλλειψις ἐπιστήμης (γνώσεως), ἄγνοια, ἀπειρία (ἔλλειψις πείρας) || ἔλλειψις ἐπιδεξιότητος. Ἐκ τοῦ
ἀν-επιστήμων, *ον*, γεν. **-ονος** (*α* στερ. + *ἐπιστήμων*)· ὁ μὴ ἐπιστάμενος, ὁ ἀγνοῶν || ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιστημονικός || μετ' ἀπρφ., ὁ μὴ γνωρίζων πῶς νὰ κάμῃ τι· ἐπίρ. **-μόνως.**
ἀν-επιστρεπτέω=*οὐκ ἐπιστρέφομαι*=δὲν φροντίζω, εἶμαι ἀδιάφορος.
ἀν-επί-στρεπτος, *ον* = *ὁ μὴ ἐπιστρεφόμενος,* δηλ. ἀπρόσεκτος, ἀδιάφορος, ὀμελής.
ἀν-επι-στρεφής, *ές*=*ἀνεπίστρεπτος* (βλ. λ.) || ἄκαμπτος, ἀμείλικτος.
ἀν-επιστρεψία, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις προσοχῆς ἢ ἐνδιαφέροντος, ἀδιαφορία, ἀμέλεια.
ἀν-επισφᾰλής, *ές*=ἀσφαλής.
ἀν-επίσχετος, *ον* (*α* στερ. + *ἐπέχω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ σταματήσῃ, ἀσυγκράτητος.
ἀν-επί-τακτος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιτάσσω*)· ὁ μὴ διατασσόμενος, ὁ μὴ ὑπαγόμενος εἰς οὐδένα. Ἐπίρ. **-τως**·
ἀν-επί-τᾰτος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιτείνῃ, ὁ μὴ ἐπιτεινόμενος || ὁ μὴ ἐπιτεταμένος, μὴ τεντωμένος, ἀτέντωτος, χαλαρός.
ἀν-επί-τευκτος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ, ἀνεπιτυχής.—ἐπίρ. **-τως.**
ἀν-επι-τέχνητος, *ον*· ὁ μὴ ἔντεχνος, ὁ ἄνευ σχεδίου.—ἐπίρ. *ἀνεπιτεχνήτως*=ἄνευ ἐπιτεχνήσεως
ἀν-επιτήδειος, *ον*, ἰων. *ἀν-επιτήδεος, η, ον* (*α* στερ.+*ἐπιτήδειος*)· ἀδέξιος, ἀκατάλληλος, μὴ ἐπιδέξιος, «ἀνεπιτήδειος» || ὀχληρὸς || ἐπιβλαβής. 2) ἐπὶ προσ., δυσμενῶς διατεθειμένος, ἐχθρικός, μὴ φιλικός, τραχύς.
ἀν-επιτηδειότης, *-ητος, ἡ*· ἀνικανότης, ξυσχέρεια, τὸ ἀκατάλληλον.
ἀν-επιτήδευτος, *ον* (*α* στερ. + *ἐπιτηδεύω*)· ὁ μὴ ἐπιτετηδευμένος, ἀφελής, ἁπλοῦς, ἀπροσποίητος.— **II** ὁ μὴ ἠσκημένος, μὴ δεδοκιμασμένος.
ἀν-επι-τίμητος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπιτιμάω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιτιμήσῃ (ἐπιπλήξῃ) || ἀτιμώρητος.
ἀν-επι-τῡχής, *ές*=*ἀνεπίτευκτος* (βλ. λ.).
ἀν-επί-φαντος, *ον*· ὁ ἄνευ πολυτελείας καὶ ἐπιδείξεως.
ἀν-επί-φθονος, *ον* (*α* στερ.+*ἐπίφθονος*)· ὁ ἄνευ φθόνου ἢ ψόγου, ἄμεμπτος||μὴ φθονερός· ἐπίρ. **-νως.**
ἀν-επί-φραστος, *ον*· ἀπαρατήρητος, ἀπροσδόκητος.
ἀν-επι-χείρητος, *ον*· (*α* στερ.+*ἐπιχειρέω*)· ἀπρόσβλητος, ἀπροσμάχητος || ὁ μὴ ἐπιχειρηθείς.
ἀν-επί-ψογος, *ον*· ὁ μὴ ἐπίψογος, ἄμεμπτος.
ἀν-έπνευσα, ἀόρ. *α'* τοῦ *ἀναπνέω.*
ἀν-επ-ονείδιστος, *ον*· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὀνειδίσῃ, νὰ ψέξῃ, ἄψογος, ἄμεμπτος.
ἀν-επόπτευτος, *ον*· ὁ μὴ γινόμενος *ἐπόπτης,* μὴ περιληφθεὶς εἰς τοὺς *ἐπόπτας,* ὁ μὴ μυηθεὶς τελείως εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια.
ἀν-έπουλος, *ον* ἢ **ἀν-επούλωτος,** *ον*· ὁ μὴ ἐπουλωθείς.
ἀν-επτάμην, *ἀνέπτην,* μέσ. καὶ ἐνεργ. ὑόρ. *β'* τοῦ *ἀνίπτᾰμαι*· πρβλ. *ἀνα-πέτομαι.*
ἀν-έραμαι· βλ. *ἀνεράομαι.*
ἀν-εράομαι, ἀόρ. *α'* *ἀνηράσθην,* ἀποθ. (*ἀνὰ* + *ἐράω*)· ἐρῶ ἐκ νέου, ἀγαπῶ ἐκ νέου, πάλιν.
ἀν-εραστία, *ἡ*· τὸ μὴ ἐράσμιον.
ἀν-έραστος, *ον* (*α* στερ.+*ἐράω*)· ὁ ἄνευ ἔρωτος, ὁ μὴ ἀγαπώμενος || ὁ μὴ ἄξιος ἀγάπης.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ἐρῶν, μὴ ἀγαπῶν.
ἀν-έργαστος, *ον*· (*α* στερ.+*ἐργάζομαι*)· ὁ μὴ ἐπεξειργασμένος, ἀκατέργαστος, ἀτελής.
ἀν-εργής, *ές*· ὁ μὴ ἐνεργῶν, ὁ ἄνευ ἀποτελέσματος.
ἄν-εργος, *ον* (*α* στερ. + *ἔργον*)· ὁ μὴ τελεσθείς, ἀνεκτέλεστος : *ἔργα ἄνεργα*=λατ. **facta infecta.**
ἀν-έργω, παλαιότ. τύπος τοῦ *ἀν-είργω* (βλ. λ.).
ἀν-ερεθίζω, μέλ. **-ίσω**· ἐρεθίζω, προκαλῶ, παροξύνω, ἐκ νέου (κατ' ἐπανάληψιν).
ἀν-ερείδω· ὑποστηρίζω, στηρίζω τι ἐπί τινος.
ἀν-έρεικτος, *ον*, ὁ μὴ *ἐρεικτός,* μὴ τετριμμένος εἰς λεπτὰ μέρη, μὴ ἀληλεσμένος.
***ἀν-ερείπομαι,** (*ἀνὰ*+*ἐρείπω*) ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον παρ' ὁμ. ἐν τῷ γ' πληθ. ἀορ. *α'* *ἀνηρείψαντο*· ἀναρπάζω καὶ ἁπάγω μακράν.

ἀν-έρειστος, *ον*· ὁ ἄνευ ἐρείσματος, ἀστήρικτος.
ἀν-ερέπτομαι· σπασμωδικῶς συστέλλομαι.
ἀν-ερεύγω· ἀναπέμπω, ἐκβάλλω διὰ τοῦ στόματος ‖ μέσ. (ἐπὶ ποταμῶν) ἐκβάλλω, χύνομαι.
ἀν-ερευνάω, μέλ. *-ήσω*· ἀναζητῶ, ἐξετάζω, ἀνιχνεύω, «ἀνερευνῶ».
ἀν-ερεύνησις, *-εως*, ἡ· ἀναζήτησις.
ἀν-ερεύνητος, *ον* (α στερ.+*ἐρευνάω*)· ὁ μὴ ἀνερευνηθείς ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐρευνηθῇ, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀνεύρῃ, νὰ ἀνερευνήσῃ.
ἀν-ερίβευτος, *ον*· ἀδέκαστος, ἀδωροδόκητος.
ἀν-ερίναστος, *ον* (α στερ. + *ἐρινάζω, ἐρινεός*)· (ἐπὶ σύκων), ὅταν ὡριμάζουν χωρὶς νὰ ἔχωμεν χρεμάσῃ εἰς τὴν συκῆν ὁλύνθους (ἀγρίας συκῆς).
ἀν-ερκής, *ὲς* (α στερ.+*ἕρκος*)· ἀπροστάτευτος, ἀφύλακτος.
ἀν-ερμάτιστος, *ον*· ὁ ἄνευ ἔρματος, «χωρὶς σαβούραν» (ἐπὶ πλοίων).
ἀν-ερμήνευτος, *ον*· ὁ μὴ ἑρμηνευθείς ἢ μὴ ἑρμηνευόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἑρμηνεύσῃ, ἀνεξήγητος, ἀπερίγραπτος.
ἀν-έρομαι, ἐπ. *ἀν-είρομαι*· ἀόρ. *ἀνηρόμην*, ἀποθ. (*ἀνά*+*ἔρέομαι*)· ἐρωτῶ, ἀνακρίνω.
ἀν-έρπω, ἀόρ. α' *ἀν-είρπυσα* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἀν-ερπύζω*)· ἕρπω, σύρομαι πρὸς τὰ ἄνω.
ἀν-έρρω, ἀόρ. α' *ἀνήρρησα*· ἀπέρχομαι, «πηγαίνω κατὰ διαβόλου» (μετὰ συνυποδηλουμένης τῆς ἀτυχίας, συμφορᾶς)· *ἄνερρε*=«γκρεμοτσακίσου, ξεκουμπίσου», λατ. **abi in malam rem.** Βλ. *ἔρρω*.
ἀν-ερυθρίαστος, *ον*· ὁ μὴ ἐρυθριῶν.
ἀν-ερυθριάω, μέλ. *-άσω* [ᾰ]· ἀρχίζω νὰ ἐρυθριῶ, «ξεροκοκκινίζω».
ἀν-ερῦω, ἰων. *ἀν-ειρύω*· μέλ. *-ύσω*· ἕλκω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασύρω.
ἀν-έρχομαι, μέλ. *ἀνελεύσομαι*· ἀόρ. β' *ἀνήλῠθον* ἢ *ἀνῆλθον*· πρκ. *ἀνελήλυθα*· ἀναβαίνω, ἀνυψοῦμαι, μεγαλώνω, αὐξάνω (ἐπὶ ὑδάτων) ‖ ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἀνατέλλω ‖ ἐπὶ τοῦ πυρός, ἀναφλέγομαι, ἀναλάμπω.— **II** πηγαίνω, ἢ ἔρχομαι, ὀπίσω, ἐπιστρέφω ‖ ἐπανέρχομαι εἰς ἓν πρᾶγμα. **2)** *ἀνέρχεσθαι εἴς τινα*=ἀναφέρομαι εἴς τινα, ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος.
ἀν-ερωτάω, μέλ. *ήσω*· ἐρωτῶ πάλιν ἢ κατ' ἐπανάληψιν.
ἀν-ερωτητέον=*δεῖ ἀνερωτᾶν* (βλ. *ἀνερωτάω*).
ἀν-έσαιμι, εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ἀν-ίημι*.
ἄν-εσαν, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *ἀν-ίημι*.
ἀν-έσαντες, μτχ. τοῦ *ἀνεῖσα*, ἀορ. α' τοῦ *ἀν-ίζω*.
ἀν-έσει, ἐπ. ἀντὶ *ἀνήσει*, γ' ἑν. μέλ. τοῦ *ἀνίημι*.
ἀν-εσθίω· (ἐπὶ ἑλκῶν) βιβρώσκω, φθείρω.
ἀν-εσία, ἡ=ἄνεσις (βλ. λ.).
ἄν-εσις, *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ (*ἀνίημι*)· χαλάρωσις, «ξετέντωμα», ὅπως ἐπὶ τῶν χορδῶν λύρας, ἀνάπαυσις, ἀφροντισία, ἀδιαφορία· *ἄνεσις κακῶν* = ἐλάττωσις τῶν συμφορῶν. **2)** ἀπόλαυσις, ἀκολασία.
ἀν-έσσῡτο, γ'. ἑν. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-σεύω* (βλ.λ.).
ἀν-έστην, ἀόρ. β' τοῦ *ἀν-ίστημι*.
ἀν-έστιος, *ον* (α στερ. + *ἑστία*)· ὁ ἄνευ ἑστίας (κατοικίας) ἢ πατρίδος, ἔρημος.
ἀν-έσχεθε, *ἀνεσχέθομεν*, ποιητ. τύποι ἐπεκτ. ἀντὶ *ἀνέσχε, ἀνέσχομεν*, ἀορ. β' τοῦ *ἀν-έχω*.
ἀν-ετάζω, μέλ. *-σω*· ἐξετάζω ἐξαντλητικά, ἀνερωτῶ, ἀνακρίνω.
ἀν-έταιρος, *ον*· ὁ ἄνευ ἑταίρων, ἄνευ φίλων.
ἀν-έτασις, *-εως*, ἡ (*ἀνετάζω*)· ἐξέτασις, ἀνίχνευσις, ἔρευνα.
ἀν-έτειλε, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ἀνα-τέλλω*.
ἀν-ετέον=*δεῖ ἀνιέναι* (τοῦ *ἀνίημι*)=πρέπει νὰ ἀφήσῃ (νὰ χαλαρώσῃ) τις.
ἀν-ετεροίωτος, *ον*· ἀναλλοίωτος, ἀμετάβλητος.
ἀν-ετικός, *ή, όν*· ὁ παρέχων ἄνεσιν.
ἀν-έτλην, ἀόρ. β' τοῦ **ἀνάτλημι*.
ἀν-έτοιμος, *ον* (α στερ.+*ἕτοιμος*)· ὁ μὴ ἕτοιμος.
ἄν-ετος, *ον* (*ἀνίημι*)· χαλαρωμένος, χαλαρός, μὴ τεταμένος, ἄτονος (κυρ. ἐπὶ τόξου). **2)** ὁπλαγμένος οἱουδήποτε κόπου, περιφερόμενος ἐλεύθερος (ἐπὶ τῶν ἀφιερωμένων εἰς θεὸν) ‖ ἐλεύθερος.
ἀν-ετράφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀνα-τρέφω*.
ἀν-ετῦμο-λόγητος, *ον*· ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἐτυμολογίαν, ὁ ἀγνώστου παραγωγῆς.
ἀν-έτῡμος, *ον*=τῷ προηγ.
ἄνευ, πρόθ. μετὰ γεν.· χωρίς, ἄνευ· *ἄνευ θεῶν* (λατ. sine Diis)=χωρὶς τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν· *ἄνευ τοῦ κραίνοντος*=λατ. **injussu regis** = χωρὶς τὴν ἐγκρισιν τοῦ βασιλέως. **2)** μακρὰν ἀπό... **3)** ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, παρεκτός, πλήν, ἐξαιρουμένου (τοῦ, τῆς), ὡς τὸ *χωρίς*.
Ἔτυμ.: *ἄνευ, ἄνευθε*, Δωρ. *ἄνευν*, Ἠλ. *ἄνευς*, Μεγαρ. *ἄνις* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *χωρίς*)· παράγονται ἐκ στερ. προθεμ. μορίου *ἀν-* ὃ βλ.· *ἄνευ*〈**ə neu*, γοτθ. **inu**, παλ - γερμ. **ānō** (νεογερμ. **ohne**).
ἀν-ευάζω· ἀνακράζω *εὖα* (ἐπίφθεγμα ὕμνου εἰς Διόνυσον)· τιμῶ τινα διὰ τοιούτων ἐπιφωνήσεων, ἐπευφημῶ.
ἄνευθε, καὶ πρὸ φων. *ἄνευθεν* (*ἄνευ*): **1)** Πρόθ. μετὰ γεν., ἄνευ, χωρίς, δίχως. **2)** μακρὰν ἀπό. — **II** ἐπίρ., μακράν, μακρὰν ἀπέχων.
ἀν-εύθετος, *ον* (α στερ.+ *εὔθετος*)· ὁ μὴ εὔθετος, ὁ μὴ καλῶς τοποθετημένος, ἀκατάλληλος, ὀχληρός.
ἀν-εύθῡνος, *ον* (α στερ.+*εὐθύνη*)· ὁ μὴ ὑπεύθυνος, μὴ ἔχων νὰ δώσῃ λόγον, «ἀνεύθυνος» ‖ ἐντεῦθεν, ὁ μὴ ἔνοχος, ἀθῷος.
ἀν-εύθυντος, *ον* (α στερ.+*εὐθύνω*)· ὁ μὴ εὐθυντός, μὴ καθιστάμενος εὐθύς.
ἄν-ευκτος, *ον* (α στερ.+*εὔχομαι*)· ὃν δὲν εὔχεταί τις, μὴ εὐκτός, ἀνεπιθύμητος. — **II** ἐνεργ., ὁ μὴ εὐχόμενος διά τι, ὁ μὴ παρακαλῶν.
ἀν-ευλάβεια, ἡ· ἡ ἔλλειψις εὐλαβείας, σεβασμοῦ ‖ ἀμέλεια, ἀφροντισία.
ἀν-ευλαβής, *ές*· ὁ μηδὲν φοβούμενος, ἄφοβος‖ ὁ μὴ εὐλαβὴς πρὸς τὰ θεῖα.
ἀν-ευρεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνευρίσκω*.
ἀν-εύρεσις, *-εως*, ἡ (*ἀνευρίσκω*)· ἡ ἐξεύρεσις, ἀνακάλυψις.
ἀν-ευρετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀνευρίσκω*· πρέπει νὰ ἀνεύρῃ (νὰ ἀνακαλύψῃ) τις.
ἀν-εύρετος, *ον* (α στερ.+ *εὑρίσκω*)· ὁ μὴ ἀνευρεθείς, μὴ ἀνακαλυφθείς ‖ ὁ μὴ ἀνευρισκόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀνεύρῃ (ἀνακαλύψῃ).
ἀν-εύρημα, *-ατος*, τό· ἐφεύρεσις, ἀνακάλυψις.
ἀν-ευρίσκω, μέλ. *ἀνευρήσω*· ἀόρ. β' *ἀνεῦρον*· ἀνάττ. μέσ. ἀόρ. α' *ἀνευράμην*· παθ. ἀόρ. α' *ἀνευρέθην*· ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω, «ἀνευρίσκω». — Παθ., ἀνευρίσκομαι, ἀνακαλύπτομαι.
ἄ-νευρος, *ον* (α στερ.+*νεῦρον*)· ὁ ἄνευ νεύρων ‖ ἀνειμένος, χλιαρός, ἄτονος, ἀδύνατος.
ἀν-εύρυνσις, *-εως*, ἡ· ἡ διεύρυνσις, ἡ διαστολή, τὸ ἄνοιγμα.
ἀν-ευρύνω· εὐρύνω, διανοίγω, διαστέλλω.
ἀν-εύρυσμα, τό· (*ἀνευρύνω*)· ἡ διαπλάτυνσις.
ἀν-ευ-φημέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνακράζω *«εὐφήμει, εὐφημεῖτε»* ‖ ἀνακραυγάζω «ξεφωνίζω» ‖ ὑποδέχομαι μετ' ἐπευφημιῶν.
ἀν-ευ-φήμητος, *ον*· ὁ μὴ ἀνευφημηθείς, μὴ ἐπαινεθείς.
ἀν-εύχομαι, ἀποθ. ἀνακαλῶ, ἀποσύρω, παράκλησιν.
ἀν-εφ-άλλομαι, ἀποθ.· ἀναπηδῶ κατά τινος.
ἀν-έφ-απτος, *ον* (πρβλ. *ἀνέπαφος*)· ὃν δὲν δικαιοῦται νὰ ἀπαγάγῃ τις ὡς δοῦλον.
ἀν-έφ-εδρος, *ον*· ὁ ἄνευ *ἐφέδρου* (βλ. λ.).
ἀν-εφ-έλκομαι· ἀνασύρω δι' ἐμαυτόν.
ἀ-νέφελος, *ον*, ἐπικ. *ἀνέφελος* (α στερ.+*νεφέλη*)· ὁ ἄνευ νεφελῶν, αἴθριος, ἀκάλυπτος, φανερός.
ἄν-εφδος, *ον*· ἄβρωστος ‖ (ἐπὶ πλίνθων) ὠμός, μὴ ὀπτός, ἄψητος.
ἀν-έφ-ικτος, *ον* (α στερ.+*ἐφικνέομαι*)· ὁ μὴ ἐφικτός, ἄβατος, ἀπρόσιτος.
ἀν-έφ-οδος, *ον*· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἔφοδον.
ἀν-εχ-έγγῡος, *ον* (α στερ.+*ἐχέγγυος*)· ὁ μὴ παρέχων ἐγγύησιν ‖ ὁ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην.
ἀν-έχησι (3λ. *ἀν-έχω*)·
ἀν-έχω, πρτ. *ἀνεῖχον*· ὡσ. *ἀν-ίσχω, ἀνίσχον*· μέλ. *ἀν-έξω*, ὡσ. *ἀνα-σχήσω*· ἀορ. β' *ἀν-έσχον*, ποιητ. *ἀνέσχεθον*· πρκ. *ἀν-έσχηκα*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἀν-εσχέθην*·

πρκ. **ἀνέσχημαι**· ἀπαντᾷ καὶ γ' ἐν. ἐν. Ὅρ. **ἀνέχησι** ὡσεί ἐξ ἐν. **ἀνέχημι**· (**ἀνά**+**ἔχω**)· κρατῶ ὑψηλά, σηκώνω ὑψηλά, ἀνατείνω (π.χ. τὰς χεῖρας ἐν προσευχῇ ἢ ἐν μάχῃ) ‖ κρατῶ ὑψηλὰ καὶ ἐπιδεικνύω εἴς τινα ‖ **ἀνέχειν φάος**=κρατῶ ὑψηλὰ φῶς (λαμπάδα) ‖ κυρ. ἐν τῇ φράσει **ἄνεχε, πάρεχε, φῶς,** ἢ ἁπλῶς **ἄνεχε, πάρεχε** = κράτει ὑψηλὰ τὴν ἀνημμένην λαμπάδα καὶ φέγγε εἰς τὴν πομπὴν τοῦ γάμου, κάμε γρήγορα, προπορεύου. **2)** ἐκδειάζω, ἐγκωμιάζω, ἐπαινῶ. **3)** ἐπὶ χώρας: **ἀνέχειν τὴν ἄκρην**=προβάλλειν ἀκρωτήριον (**ἀνέχει ἡ ἄκρα**=προεξέχει τὸ ἀκρ.). **4)** ὑποστηρίζω ‖ ἐξακολουθῶ νὰ πράττω τι ‖ μετὰ μτχ.: **στέρξας ἀνέχει**=ἐξακολουθεῖ νὰ ἀγαπᾷ ‖ περὶ τῆς **ἀηδόνος**: **ἀνέχειν κισσὸν**=διαμένειν συνεχῶς εἰς τὸν κισσόν, κατοικεῖν ἐν αὐτῷ.— **II** συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἀνακόπτω: **Ζεὺς ἀνέχων,** ἀντίθ. τῷ **ὕων** (ὁ σταματῶν τὴν βροχήν).— **III** ἀμτβ., ὀρθώνομαι ὑψηλά, ἀνυψοῦμαι, ἀνέρχομαι (κυρ. ὑπὸ τὸν τύπον **ἀνίσχω,** ἐπὶ τοῦ ἡλίου) ‖ ἐπὶ συμβάντων, συμβαίνω, γίνομαι, λαμβάνω χώραν ‖ μετὰ γεν.. ἀνατέλλω, ἀνέρχομαι, ἐκ τινος‖ συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω, ἐκ τινος. **2)** προέρχομαι, προεκβάλλω, προεξέχω (κυρ. ἐπὶ ἀκρωτηρίου προεξέχοντος πρὸς τὴν θάλασσαν). **3)** διατηρῶ, ἐξακολουθῶ νὰ πράττω τι. Β΄. Μέσον **ἀν-έχομαι**· μέλ. **ἀνέξομαι** ἢ **ἀνασχήσομαι**· ἀττ. πρτ. καὶ ἀόρ. δ΄ μετὰ διπλῆς αὐξήσ. **ἠνειχόμην, ἠνεσχόμην**· κυρίως κρατοῦμαι (κρατῶ ἐμαυτόν) ὑψηλὰ ‖ κρατοῦμαι ὄρθιος ἐναντίον τινός (πράγμ.), ἀντέχω, ἀνθίσταμαι, βαστῶ, διαρκῶ ‖ οὕτω ἐν τῇ μτχ. **ἀνεχόμενοι φέρουσι**= φέρουν μὲ ὑπομονήν. **2) ἀνέχεσθαι ξείνους**=ὑπομένειν (ἐπιτρέπειν) τὴν παρουσίαν ξένων, (καὶ οὕτω) ὑποδέχεσθαι αὐτούς.— **II** Κρατῶ ὑψηλά, ἀνατείνω, δ,τι εἶναι ἰδικόν μου: **ἀνέχεσθαι χεῖρας** = σηκώνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς πάλην, μάχην).— **III** σπανίως, συγκρατοῦμαι ἀπὸ ἄλλον (ἐπὶ νυκτερίδων, αἵτινες κρέμανται ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην).

ἀν-έψανος, **ον** (**α** στερ.+**ἕψω**)· (ἐπὶ ὑφαλμύρων ὑδάτων) τὸ ἀκατάλληλον πρὸς ἕψησιν (βράσιμον) τροφῶν.

ἀνεψιά, ἡ, θηλ. τοῦ **ἀνεψιός**· ἐξαδέλφη, (ἢ μτγν. καὶ ἀνεψιά, ὡς καὶ νῦν).

ἀνεψιαδῆ, ἡ· δυγάτηρ πρώτου ἐξαδέλφου ἢ πρώτης ἐξαδέλφης (θηλ. τοῦ **ἑπομ.**).

ἀνεψιάδοῦς, **-οῦ,** ὁ· υἱὸς τοῦ πρώτου ἐξαδέλφου (ἢ πρώτης ἐξαδέλφης). Ἐκ τοῦ

ἈΝΕΨΙΟΣ, ὁ· πρῶτος ἐξάδελφος, γεν. ἐξάδελφος (μτγν. ἀνεψιός, ὡς καὶ νῦν).

*Ἔτυμ.: ἐκ ρ. **νεπ-** + **α-νεψ-ιός** (α- ἀθροιστ.), πρβλ. **νέπ-οδ-ες** = ἀπόγονοι· πρβλ. λατ. **nepos, neptis**— σανσκρ. **nápāt, náp-tar**=ἀπόγονος, θηλ. **naptī**=δυγάτηρ, ἐγγονή—Ζενδ. **naptar, napat**=ἀπόγονος, θηλ. **napt-i**=συγγένεια, **naptya**=οἰκογένεια—Γοτθ. **nithjis** ἀρσ., **niþ-jō** θηλ.=συγγενής — παλ-γερμ. **nefo, niftila**—παλ-λιθ. **nepotis** (ἀνεψιός, ἔγγονος), **neptis** (=ἔγγονος)· Ἰαπ. ***anépōtios.**

ἀνεψιότης, **-ητος,** ἡ· ἡ συγγένεια τῶν πρώτων ἐξαδέλφων.

ἀν-έψυχδεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀνα-ψύχω.**

ἀν-έψω· βράζω ἐκ νέου.

ἄνεῳ ἢ **ἄνεω**· ὅλ. **ἄνεως.**

ἀν-έῳγα, ἀττ. πρκ. τοῦ **ἀνοίγω,** μτχ. **ἀνεῳγώς,** πάντοτε ἀμτβ.

ἀν-έῳγον, πρτ. τοῦ **ἀνοίγω.**

ἀν-έωνται (καὶ οὐχὶ **ἀνέονται**), ἀντὶ **ἀνεῖνται,** γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **ἀνίημι** (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. **ἀν-εύω**)· ἔχουσιν ἀφιερωθῆ.

ἀν-έῳξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀνοίγω.**

ἄνεως, γεν. **-ω,** ὁ, ἡ· ἀττ. τύπος ἀπηρχαιωμένου ἐπιθ. **ἄνανος, ἀνᾶος** (**α** στερ.+**αὐω**=φωνάζω)· ὁ ἄνευ κραυγῆς βουβός ‖ **ἄνεφ,** ὀνομ. πληθ.

*Ἔτυμ.: ἄλλος τύπος παράλλ. = **ἀν-εFο-ς** (τοῦ **ἀνίημι**) = χαλαρός, ἥσυχος (βασικὴ σημ. = σιγηλός). Κατὰ τὸν **Bechl. lexil.** ἐξ **ἄνεως**(**ἀν-ηFος** (τοῦ **ἠμί**)= ὁ μὴ ὁμιλῶν.

ἀν-εῴχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀνοίγω.**

ἄνη, ἡ, (**ἄνω**)· ἐκτέλεσις (πρβλ. **«ἄνη· ἄνυσις καὶ πρᾶξις»** Ἡσύχ.).

ἀν-ηβάω μέλ. **-ήσω**· γίνομαι νέος ἐκ νέου, λατ. **repuerascere** ‖ φθάνω εἰς ἥβην, γίνομαι ἔφηβος. Ἐκ τούτου τὸ

ἀν-ηβητήριος, **α, ον**· ὁ κάμνων τινὰ πάλιν νέον, ἀνανεῶν.

ἄν-ηβος, **ον** (**α** στερ.+**ἥβη**)· ὁ μὴ φθάσας ἀκόμη εἰς τὴν ἥβην, (τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐφήβου), ἀγένειος (ἀντίθ. τῷ **ἔφηβος**).

ἀν-ήγαγον, ἀόρ. β΄ τοῦ **ἀν-άγω.**

ἀν-ηγεμόνευτος, **ον** (**α** στερ.+**ἡγεμονεύω**)· ὁ ἄνευ ἡγεμόνος, ἄνευ ἀρχηγοῦ, ἢ ὁδηγοῦ.

ἀν-ηγεμονικός, **ή, όν**· ὁ μὴ προσήκων ἡγεμόνι.

ἀν-ηγέομαι, μέλ. **-ήσομαι,** ἀποθ.· διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι, ἀναφέρω.

ἀν-ηδής, **ές**·=**ἀηδής.**—ἐπίρ. **ἀνηδέως**=ἀηδῶς.

ἀν-ήδονος, **ον**· ὁ μὴ προξενῶν ἡδονήν, ἀτερπής, ὀχληρός, δυσάρεστος.

ἀν-ήδυντος, **ον** (**α** στερ.+**ἡδύνω**)· ὁ μὴ ἡδυσμένος, μὴ ἡρτυμένος, μὴ ὡριμασμένος ‖ δυσάρεστος, ἀηδής, ἀπεχθής.

ἀν-ήδυστος, **ον**·=**ἀνήδυντος** (βλ. λ.).

ἀνῆη, ἐπ. ἀντὶ **ἀνῇ,** γ' ἑν. ἀορ. β΄ ὑποτ. τοῦ **ἀνίημι.**

ἀνηθ-έλαιον, τό· ἔλαιον τοῦ ἀνήθου.

ἀνήθινος, **η, ον** (**ἄνηθον**)· ὁ κατεσκευασμένος (παρεσκευασμένος) ἐξ ἀνήθου.

ἀνηθίτης, (**οἶνος**)· οἶνος μεμιγμένος ἀνήθῳ.

ἌΝΗΘΟΝ, τό (ἢ **ἄννηθον**)· ὁ «ἄνηθος», λατιν. **anēthum**· ἰων. **ἄννησον** ἢ **ἄνησον**· ποιητ. **ἄννητον** ἢ **ἄνητον.**

ἀν-ηθο-ποίητος, **ον**· ὁ μὴ περιγράφων μετ' ἀκριβείας τὸν χαρακτῆρα προσώπου ‖ ὁ ἄνευ ἠθικοῦ χαρακτῆρος, ἀνήθικος.

ἀν-ήϊξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀν-αΐσσω** (ὅ βλ.).

ἀν-ήϊον, ἐπ. ἀντὶ **ἀνῄειν,** πρτ. τοῦ **ἄνειμι.**

ἀν-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀν-ίημι.**

ἀν-ήκεστος, **ον** (**α** στερ. + **ἀκέομαι**)· ὁ μὴ θεραπευόμενος, ἀνίατος, ἀθεράπευτος: **ἀνήκεστα ποιεῖν τινα**=προξενῶ εἰς τινα ἀνεπανόρθωτον συμφοράν· **ἀνήκεστα πάσχειν**=ὑφίσταμαι παντελῆ ὄλεθρον.— **II** ἐνεργ., ὁ προξενῶν ἀνεπανόρθωτον βλάβην, ὀλεθριώτατος, θανατηφόρος· ἐπίρ. **ἀνηκέστως διατεθέναι** = μεταχειρίζομαι μὲ ἀποτροπιαστικὴν σκληρότητα.

ἀν-ηκής, **ές** (**α** στερ.+**ἄκος**)·=τῷ προηγ.

ἀν-ηκίδωτος, **ον** (**α** στερ.+**ἀκιδωτός**)· ὁ ἄνευ ἀκίδος, ἄνευ αἰχμῆς.

ἀν-ηκοΐα, ἡ· τὸ μὴ ἀκούειν ‖ ἄγνοια.

ἀν-ήκοος, **ον** (**α** στερ.+**ἀκοή**)· ὁ ἄνευ ἀκοῆς, κωφὸς ‖ ὁ μὴ ἔχων ἀκούσει περί τινος πράγμ., ὁ ἀγνοῶν αὐτό. **2)** ὁ μὴ δέλων νὰ ἀκούσῃ, ἀπειθαρχος.— **II** ὁ μὴ ἀκουσθείς.

ἀν-ηκουστέω, μέλ. **-ήσω**· δὲν θέλω νὰ ἀκούσω, παρακούω ‖ εἶμαι ἀπειθαρχος. Ἐκ τοῦ

ἀν-ηκουστία, ἡ· ἔλλειψις ἀκοῆς, κώφωσις, κωφότης.

ἀν-ήκουστος, **ον** (**α** στερ.+**ἀκούω**)· περὶ οὗ δὲν ἔχει τις ἀκούσει, πρωτάκουστος, τρομερός.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ θέλων νὰ ἀκούσῃ, ἀνυπάκοος.—Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ ἀνήκουστον**=ἔλλειψις ὑπακοῆς, παρακοή.

ἀν-ήκω, μέλ. **-ξω** (**ἀνά**+**ἥκω**)· φθάνω ὑψηλὰ ἕως κάπου. **2)** ἔχω φθάσει ὑψηλὰ ἕως ἐν σημεῖον: **ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκειν** = φθάνω (ἔχω φθάσει) εἰς ὕψιστον σημεῖον ‖ ἀναφέρω, παραπέμπω, ἀποτείνομαι πρός τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα (ἢ ἀνήκω εἰς αὐτό).— **II** ἐπανέρχομαι.

ἀν-ηλάκᾰτος, **ον**· ὁ μὴ ἐξησκημένος εἰς τὴν ἡλακάτην, ἀδαὴς εἰς τὸ νήθειν.

ἀν-ηλάλαζον, **ἀνηλάλαξα,** πρτ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ **ἀναλαλάζω** (ὅ βλ.).

ἀν-ήλατο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **ἀνάλλομαι** (ὅ βλ.).

ἀν-ήλᾰτος, **ον** (**α** στερ.+**ἐλαύνω**)· ὁ μὴ ἐλατός, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκτείνῃ διὰ σφυρηλατήσεως ‖ μτφρ. ἰσχυρογνώμων, ἄκαμπτος.

ἀν-ηλεγής, **ές**· ὠμόφρων, σκληρός.

ἀν-ηλεὴς=**ἀνελεής, ἀνέλεος** (ἃ βλ.).

ἀν-ηλέητος, **ον**· ὁ μὴ ἐλεούμενος, ὃν οὐδεὶς ἐλεεῖ ‖ ὁ ἀνάξιος ἐλέους.

ἀν-ήλεπτος, *ον* (α στερ.+*ἀλείφω*)· ὁ μή ἀληλιμμένος.
ἀν-ηλειψία, *ἡ*· ἡ κατάστασις τοῦ μή ἀληλιμμένου, ἀκαθαρσία.
ἀν-ηλής'=*ἀνηλεὴς* (βλ. λ.).
ἀν-ηλιάζω· ἐκθέτω εἰς τὸν ἥλιον.
ἀν-ηλίαστος, *ον*· ὁ μή ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον.
ἀν-ήλῐκος, *ον* (α στερ.+*ἥλιξ*)· ὁ μή φθάσας ἀκόμη εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν.
ἀν-ήλιος, *ον* (α στερ.+*ἥλιος*)· ὁ ἄνευ ἡλίου, σκιερός, σκοτεινός.
ἀν-ήλῐπος, δωρ. *ἀνάλιπος, ον* (α στερ+*ἦλιψ*, εἶδος ὑποδήματος, πέδιλον)· ὁ ἄνευ πεδίλων, ἀνυπόδητος, «ξυπόλυτος» (πρβλ. *νήλιπος, νηλίπους*).
ἀν-ηλῐφής, *ές* (καὶ *ἀνήλῐφος*)'=*ἀνήλειπτος* (βλ. λ.).
ἀν-ήλῠσις, *-εως, ἡ* (*ἀνέρχομαι*)· ἄνοδος. **2)** ἐπιστροφή.
ἀν-ήλωσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀν-αλίσκω*.
ἀν-ήμελκτος, *ον* (α στερ.+*ἀμέλγω*)· ὁ μή ἡμελγμένος, «ἀνάρμεχτος», «ἀνόρμεγος».
ἀν-ήμερος, *ον* (α στερ. + *ἥμερος*)· ὁ μή ἥμερος, ἄγριος, ἀτίθασος ‖ ἐπὶ φυτῶν, ἄγριος.
ἀνήνασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀναίνομαι*, ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ χρόνου ἀπαντῶσιν οἱ τύποι *ἀνήνατο* γ' ἑν. Ὑρ., *ἀνήνηται* γ' ἑν. Ὑποτ.
ἀν-ηνεμία, *ἡ*'=*νηνεμία*, γαλήνη. Ἐκ τοῦ
ἀν-ήνεμος, *ον* (α στερ.+*ἄνεμος*)· ὁ ἄνευ ἀνέμου, γαλήνιος, ἥσυχος ‖ *ἀνήνεμος χειμώνων* (ἀντὶ *ἄνευ ἀνέμου χειμώνων*)=ἄνευ τῆς πνοῆς τῶν δυελλῶν.
ἀν-ήνιος, *ον*· ἀντὶ *ἀν-άνιος* (α στερ. + *ἀνία*)· ὁ ἄνευ πόνων.
ἀνήνοθε, ἐπ. πρκ. β' μετὰ σημ. ἀπο. ἀπαντᾷ παρ' Ὁμ. δίς: *αἷμα ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς* (Λ 266)= αἷμα ἀνέβλυσεν ἐκ τῆς πληγῆς—*κνίση ἀνήνοθεν* (ρ 270) =ἡ κνῖσα (ὀσμὴ) ἀνῆλθεν (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. * *ἀνέθω*= ἀνέρχομαι, ὑψοῦμαι, πρβλ. *ἐνήνοχα*: * *ἐνέκω, ἐδήδοκα* ἐ *ἔδω*. Κατ' ἄλλους τὰ ῥήμ. ταῦτα ἐσχηματίσθησαν κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῶν προθ. *ἀνά, ἐν* μετὰ τῆς κατάλ. *ἔθω*).
ἀν-ήνυστος καὶ *ἀν-ήνῡτος, ον* (α στερ.+*ἀνύω*)· ὁ μή δυνάμενος νὰ τελειωθῇ, νὰ συμπληρωθῇ, ἀτελείωτος, ἀνεκτέλεστος, ἀκατόρθωτος, μάταιος.
ἀν-ήνῡτος, *ον* = *ἀνήνυστος* (βλ. λ.) ‖ ἀτελεύτητος, ἄνευ τέλους.
ἀν-ήνωρ, *-ορος,* ὁ (α στερ.+*ἀνήρ*)· ἄνανδρος, ἀνάξιος ἀνδρός, δηλυπρεπής, ψοφοδεὴς (ὡς τὸ *ἄνανδρος*, ὃ βλ.).
ἀν-ῆπται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ἀνάπτω*.
ἀν-ηπύω, μέλ. *-σω* = *ἀναφωνέω*· ἀνακράζω, φωνάζω δυνατά ‖ ᾄδω.
ἈΝΗ'Ρ, ὁ, γεν. *ἀνδρός*, δοτ. *ἀνδρί*, αἰτ. *ἄνδρα*, κλητ. *ἄνερ*· πληθ. *ἄνδρες, -δρῶν, -δράσι, -δρας*. Ἐπ. ὡσ. γεν. *ἀνέρος* κλπ., δοτ. πληθ. *ἄνδρεσσι*· «ἀνήρ», ἄνδρας (ἀντιθ. τῷ *γυνή*), λατ. vir (οὐχὶ homo).— **II** ἄνδρωπος, ὡς ἀντιθ. τῷ *θεός*: *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε*.— **III** ἀνήρ, ὥριμος ἄνδρας, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν νεανίαν.— **IV** «ἄνδρας» μετ' ἐμφάσεως «πραγματικὰ ἄνδρας», ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ γενικὸν *ἄνθρωπος*: *Πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες*.— **V** σύζυγος: *αἰγῶν ἀνὴρ* (πρβλ. τὸ τοῦ Βιργιλ. vir gregis).
Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **nar-, ναρ-** μετὰ προθεμ. εὐφων. *α-* καὶ ἀναφυομένου *δ*: *α-ν(δ)ρ-* (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. *δρῶψ*< **νρ-ωψ*>* *ν(δ)ρ-ωψ*=ἀνήρ). Πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **nar, nar-as** = ἀνήρ, **nar-jas**=ἀνδρικός, ηζ'-**lama-s** ἀνδρειότατος—Ζενδ. **nar, nara**=ἀνήρ, **naiya**= ἀνδρικός.—Ἄλλοι δέχονται ἰαπ. βάσιν **anēr**. Παράγωγα: *ἀνδρεῖος, ἀνδρεία*, ὁμ. *ἠνορέη, ἀγ-ήνωρ*, παρ' Ἡσυχ. *«δρῶψ· ἄνθρωπος»* καὶ *«νωρεῖ· εὐεργεῖ»*, *ἀνθρ-ωπος*=*δρῶψ* (<*νερ-ωψ*>*νρ-ωψ*>*ν(δ)ρ-ωψ*>*δρωψ*)· πρβλ. καὶ *δροτῆτα* = *ἀνδροτῆτα*.
ἀνήρ, παρ' Ἀττ. κατὰ κράσιν, ἀντὶ *ὁ ἀνήρ*.
ἀν-ηρέθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀν-αιρέω*.
ἀν-ήρεικτος, *ον*· ἰων. ἀντὶ *ἀνέρεικτος* (βλ. λ.).
ἀν-ηρέμητος, *ον*· ὁ μή ἠρεμῶν.
ἀν-ηρεφής, *ὲς* (α στερ.+*ἐρέφω*)· ὁ ἄνευ ὀροφῆς.
ἀνήρης, *ες* (*ἀνήρ*)'= *ἀνδρώδης* (βλ. λ.).
ἀν-ήριθμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ἀν-άριθμος* (βλ. λ.).
ἀν-ηρόμην, ἀόρ. β' τοῦ *ἀν-έρομαι* (ὃ βλ.).
ἀνηρός, *ά, όν*'=*ἀνιαρὸς* (βλ. λ.).
ἀν-ήροτος, *ον* (α στερ.+*ἀρόω*)· μὴ ἠροτριωμένος, ἀκαλλιέργητος ‖ μτφρ. ἐπὶ ἀγάμου γυναικός.
ἀν-ηρτημένως, ἐπίρ. (*ἀν-αρτάω*)· ἄνευ συνοχῆς, ἀσυναρτήτως, χαλαρῶς.
ἀν-ήρτησα, *ἀνήρτημαι*, ἐνεργ. ἀόρ. α' καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀν-αρτάω*.
ἀνησι-δώρα, *ἡ* (*ἀνίημι*+*δῶρον*)· ἡ ἀναπέμπουσα δῶρα (ἐπίθ. τῆς Γῆς καὶ τῆς Δήμητρος).
ἄνησον *ἢ ἄννητον*, τό, ἰων. ἀντὶ *ἄνηθον* (ὃ βλ.)
ἀν-ήσσητος (συνηθέστ. *ἀήσσητος*), δωρ. *ἀνάσσᾱτος* καὶ *ἀνήσσατος*, ἀττ. *ἀ-ήττητος, ον* (α στερ.+*ἠσσάω*)· ὁ μὴ ἡττηθείς, μὴ νικηθείς, μὴ καταβληθεὶς ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ νικηθῇ, νὰ καταβληθῇ, «ἀήττητος».
ἄ-νηστις, ὁ, ἡ'=*νῆστις* (τὸ ἐν ἀρχῇ α- κεῖται πλεοναστικῶς ὡς ἐν τοῖς *στάχυς-ἄσταχυς, νώνυμος-ἀνώνυμος, νήνεμος-ἀνήνεμος, νήριθμος-ἀνήριθμος*).
ἀνήτῐνος, *η, ον*, δωρ. ἀντὶ *ἀνήθινος*.
ἄννητον *ἢ ἄννητον*, τό, δωρ. καὶ αἰολ. ἀντὶ *ἄνηθον* (βλ. λ.).
ἀν-ήττητος, *ον*, ἀττ. ἀντὶ *ἀν-ήσσητος* (ὃ βλ.).
ἀν-ήφαιστος, *ον* (α στερ. + *Ἥφαιστος*)· ὁ ἄνευ πραγματικοῦ πυρός ‖ *πῦρ ἀνήφαιστον*, τ. ἔ. τὸ πῦρ τῆς διχονοίας (οὐχὶ τὸ πραγματικόν).
ἀν-ήφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀνάπτω*.
ἀν-ήφθω, γ' ἑν. παθ πρκ. Προστ. τοῦ *ἀνάπτω*.
ἀν-ήχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀνάγω*.
ἀν-ῆψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀνάπτω*.
ἀνθ-αιρέομαι, μέλ. *-ήσομαι*· ἀποθ. (*ἀντι*+*αἱρέω*)· ἐκλέγω τι ἀντὶ ἄλλου πράγματος ‖ προτιμῶ, προκρίνω, τινά(τι) ἀντὶ ἄλλου.— **II** διαφιλονεικῶ, ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπί τινος.
ἀνθάλιον, τό· φυτόν τι, τὸ κατὰ Διννάτον **cyperus esculentum** (πρβλ. Plin. H. N. XXI 52).
ἀνθ-ἁλίσκομαι, μέλ. *-αλώσομαι*, παθ.· συλλαμβάνομαι ἢ φονεύομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀνθ-ἁμιλλάομαι (*ἀνθάμιλλος*), μέλ. *ήσομαι*, ἀποθ.· ἀνταγωνίζομαι, συναγωνίζομαι, πρός τινα, εἶμαι ἀνταγωνιστής του, ἀντίπαλός του.
ἀνθ-αμίλλησις, *ἡ* (οὐσ. τοῦ προηγ.)· ὁ ἀνταγωνισμός.
ἀνθ-άμιλλος, *ον* (*ἀντὶ* + *ἅμιλλα*)· ἀνταγωνιστής, ἀντίπαλος.
ἀνθ-άπτομαι, ἰων. *ἀντ-άπτομαι*, μέλ. *-ψομαι*· ἀποθ.· ἅπτομαι καὶ ἐγώ, βάλλω καὶ ἐγὼ χεῖρα ἐπί τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω. **2)** βάλλω χεῖρα, ἐπιτίθεμαι. **3)** ἀντεπιτίθεμαι.
ἀνθ-αρπάζω· ἁρπάζω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀνθεινός, *ή, όν*'=*ἀνθινὸς* (βλ. λ.).
ἄνθειον, τό (*ἄνθος*)· ἄνθος (βλ. λ.).
ἄνθειος, *α, ον*· ὁ πλήρης ἀνθέων.
ἀνθ-εκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀντέχω*· πρέπει τις νὰ κρατῆται στερεῶς ἀπό τι, νὰ προσκολλᾶται εἴς τι ‖ ὡσ. καὶ κατὰ πληθ. *ἀνθεκτέα*.
ἀνθ-εκτικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ *ἀντέχηταί τινος* (νὰ πιάνεται ἀπό τι, νὰ προσκολλᾶται εἴς τι).
ἀνθ-ελιγμός, ὁ (*ἑλίσσω*), ἰων. *ἀντελιγμός*· ὁ πρὸς τὸ ἀντίδετον μέρος ἑλιγμός. Παρὰ Βυζ. καὶ *ἀνθέλιγμα*.
ἀνθ-ελκόντως *ἔχω τινί* = ἕλκω κατὰ τὴν ἀντίδετον διεύθυνσιν, ἀνθίσταμαι κατά τινος.
ἀνθ-έλκω, μέλ. *-ξω*· ἕλκω, σύρω, ἐναντίον τινός.
ἄνθεμα, *-ατος*, τό, ποιητ. ἀντὶ *ἀνά-θεμα* ἢ *ἀνάθημα*.
ἀνθεμίζομαι, ἀποθ. ἀνθολογῶ, δρέπω ἄνθη.
ἀνθέμιον, τὸ=*ἄνθος*· *ἀνθέμιον ἐστιγμένος*=κατάστικτος μὲ ἄνθη (σχήματα ἀνθέων).
ἀνθεμίς, *-ίδος*, ἡ = *ἄνθος* ‖ εἶδος φυτοῦ ὡς τὸ χαμαίμηλον.
ἀνθεμο-ειδής, *ές*'=*ἀνθεμώδης* (βλ. λ.).
ἀνθεμόεις, *εσσα, εν* (ὡσ. καὶ θηλ. *-εις*)· πλήρης ἀνθέων, πολυανθής, ἀνθισμένος ‖ ἐπὶ σκευῶν ἐκ μετάλλου, πεποικιλμένος μὲ ἀνάγλυφα ἄνθη. Ἐκ τοῦ

ἄνθεμον, τό (*ἄνθος*) = *ἄνθος* ‖ ὄνομα φυτοῦ τινος, ὡς τὸ *ἀνθεμίς* (βλ. λ.) ‖ κατὰ πληθ. ὄνομα χοροῦ τινος παρ' Ἀθην. (629 Ε).

ἀνθεμό-ρρῠτος, *ον* (*ἄνθεμον* + *ῥέω*)· ὁ ἐκρέων ἐκ τῶν ἀνθέων, ὁ παραγόμενος ἐξ ἀνθέων.

ἀνθεμ-ουργός, *ὀν* (*ἄνθεμον*+**ἔργω*)· ὁ ἐργαζόμενος ἐπὶ τῶν ἀνθέων (ἢ μὲ ἄνθη), ἐπίθ. τῆς μελίσσης ἀπεργαζομένης τὸ μέλι ἐκ τοῦ χυμοῦ τῶν ἀνθέων.

ἀνθεμοῦς, *οῦσα, οῦν*· συνηρ. *ἀνθεμόεις* (βλ. λ.).

ἀνθεμ-ώδης, *ες,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἀνθεμο-ειδὴς* (*ἄνθεμον*+*εἶδος*)· πλήρης ἀνθέων, ἀνθηρός.

ἀνθεμωτός, *ή, ὸν* (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. *ἀνθεμόω*)· ὁ πεποικιλμένος διὰ σχημάτων ἀνθέων.

ἄνθ-εξις, *-εως,* ἡ (*ἀντέχομαι*)· τὸ ἀντέχεσθαί τινος, ἡ περίπτυξις.

ἀνθ-έξομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *ἀντ-έχω.*

ἄν-θεο, ἐπ. ἀντὶ *ἀνά-θου,* Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-τίθημι.*

ἀνθερεών, *-ῶνος,* ὁ (*ἀνθέω*)· τὸ «πηγούνι», δηλ. τὸ μέρος ἔνθα φύεται (ἀνθεῖ) ὁ πώγων (λατ. **mentum**).

ἀνθερίκη, ἡ, καὶ *ἀνθέρικος* ὁ' = *ἀνθέριξ* (ὁ βλ.)· ἡ καλάμη (κοτσάνι) τοῦ ἀσφοδέλου ‖ συνεκδ. ἀσφόδελος, καλαμιά.

ἀνθέρικος, ὁ· βλ. *ἀνθερίκη, ἀνθέριξ.*

ἀνθέριξ, *-ικος,* ὁ (*ἀθήρ*)· τὸ γένειον τῶν στάχυων σίτου, στάχυς. 2) καλάμη (πρβλ. *ἀνθερίκη*) [εἶναι προφανὲς ὅτι ἐσχηματίσθη ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς λ. *ἄνθος* βλ. *ἀθήρ*].

ἄν-θεσαν, ἐπ. ἀντὶ *ἀν-έθεσαν,* γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνατίθημι.*

ἀνθεσι-ουργός, *όν*· ὁ παράγων ἄνθη.

ἀνθεσι-πότᾱτος, *ον*· ὁ περὶ τὰ ἄνθη πετόμενος, πτερυγίζων.

ἀνθεσί-χρως, *-ωτος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων χρῶμα ἀνθέων, ποικιλόχρωμος.

Ἀνθεστήρια, *-ων,* τά· ἡ ἑορτὴ τῶν ἀνθέων, ἡ τριήμερος ἑορτὴ τοῦ Βάκχου ἐν Ἀθήναις κατὰ μῆνα Ἀνθεστηριῶνα.

Ἀνθεστηριών, *-ῶνος,* ὁ· ὁ μὴν Ἀνθεστηριών, ὁ ὄγδοος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ Μαρτίου.

ἀνθ-εστιάω· *ἑστιῶ* καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου τὸν *ἑστιάσαντά με,* ἀνταποδίδω τὴν φιλοξενίαν.

Ἀνθεσ-φόρια, *-ων,* τά· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Περσεφόνης, ἀπαχθείσης ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος ἐν ᾧ συνέλεγεν ἄνθη. Ἐκ τοῦ

ἀνθεσ-φόρος, *ον* (*ἄνθος*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἄνθη, ἀνθοφόρος, πλήρης ἀνθέων.

ἄν-θετο, ἐπ. ἀντὶ *ἀν-έθετο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀνατίθημι.*

ἀνθέω, μέλ. *ἀνθήσω*· ἀνθῶ, ἀνθίζω, εἶμαι εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου. Μτφρ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης: *ἀνθεῖν νεκροῖς*= εἶμαι κατεσπαρμένος μὲ πτώματα ‖ ἐπὶ χρωμάτων, εἶμαι λαμπρός, στίλβω ‖ μτφρ., ἀκμάζω: *ἀνθεῖν ἀνδράσι* = εἶμαι πλούσιος εἰς ἄνδρας ‖ εἶμαι εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον, εἰς τὸ κρισιμώτατον σημεῖον (τῆς νόσου π.χ.).

ἄνθη, ἡ=*ἄνθος* (ὁ βλ.) ‖ ἡ ἄνθησις, τὸ ἄνθισμα φυτοῦ τινος ἢ ἄνθους.

ἀνθηδών, *-όνος,* ἡ (*ἀνθέω*)· ἡ ἀνθώδης, δηλ. ἡ μέλισσα ‖ εἶδος μεσπίλης «μουσμουλιᾶς».

ἀνθήλη, ἡ (*ἀνθηλὸς* ἀντὶ *ἀνθηρός*)· ὁ χνουδωτὸς στάχυς, ἡ «φούντα» τοῦ καλάμου (λατ. **panicula**).

ἀνθήλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἀνθήλη* (βλ. λ.).

ἀνθ-ήλιος· =*ἀντήλιος* (βλ. λ.).

ἀνθήμων, *ον,* γεν. *-ονος*· =*ἀνθηρός.*

ἀνθηρο-γραφέω· γράφω μετ' ἀνθηροῦ ὕφους.

ἀνθηρο-πεί̈κῐλτος, *ον*· πεποικιλμένος δι' ἀνθέων, διηνθισμένος.

ἀνθηρός, *ά, όν* (*ἀνθέω*)· πλήρης ἀνθέων, ἀνθίζων ‖ ὄθεν, δροσερός, νεαρός, σφριγῶν ‖ μτφρ. ὁ ὢν ἐν πλήρει ἀκμῇ, τέλειος. 2) ὁ ἔχων ζωηρόν, λαμπρόν, χρῶμα. 3) ἐπὶ ὕφους, ἀνθηρός, γλαφυρός.

ἄνθησις, *-εως,* ἡ· βλ. *ἄνθη.*

ἀνθ-ησσάομαι, πρκ. *ἀνθήσσημαι*· παθ. νικῶμαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειρὰν μου, ὑποχωρῶ, ὑποτάσσομαι, μὲ τὴν σειράν μου.

ἀνθητικός, *ή, όν* (*ἀνθέω*)· ὁ ἀνθῶν, ἀντίθ. τῷ *ἀνανθής.*

ἀνθη-φόρος, *ον*=*ἀνθεσ-φόρος*· ὁ φέρων ἄνθη.

ἀνθίας, ὁ· εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἀγελαίου, ὅστις ἐκαλεῖτο καὶ *αὐλωπίας,* ἔτι δὲ καὶ *ἱερὸς ἰχθὺς* (κατά τινας ὁ σημερ. *χάννος*).

ἀνθ-ιερόω· ἀφιερῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου ‖ ἀντιλιτανεύω.

ἀνθίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἄνθος*)· στρώνω (στολίζω) μὲ ἄνθη ‖ σκεπάζω μὲ ἄνθη ‖ καὶ οὕτω, βάπτω μὲ χρώματα, χρωματίζω.— Παθ. «ἀνθίζω», εἶμαι πλήρης ἀνθέων, εἶμαι χρωματισμένος ‖ παθ. μτχ. *ἠνθισμένος,* μτφρ. περί τινος, οὗ ἡ κόμη εἶναι ραντισμένη μὲ λευκὰς τρίχας.

ἀνθικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς ἄνθη, ὁμοιος μὲ ἄνθη.

ἄνθινος, *η, ον* (καὶ *ινὸς*) (*ἄνθος*)· ἐξ ἀνθέων, ὁμοιος μὲ ἄνθη, ἀνθίζων ‖ δροσερός. Πρβλ. λατ. παρὰ Πλιν. **anthinus.**

ἀνθ-ιππάζομαι, μέλ. *-άσομαι*· ἀποθ.· φέρομαι (δηλ. ὁρμῶ) ἔφιππος, ἱππεύω, κατά τινος.

ἀνθ-ιππᾰσία, ἡ· εἰκονικὴ ἱππομαχία, καθ' ἣν οἱ ἱππεῖς ἐφορμῶσι κατ' ἀλλήλων, *«φεύγοντες ἀλλήλους καὶ διώκοντες ταχέως»* (Ἡσυχ.).

ἀνθ-ιππεύω=*ἀνθιππάζομαι* (ὁ βλ.).

ἀνθ-ίστημι (*ἀντὶ*+*ἵστημι*)· **I** Ἐνεργ. ἐν τῷ ἐν. καὶ πρτ., ἐν τῷ μέλλ. *ἀναστήσω* καὶ ἀορ. *α' ἀνέστησα*· στήνω ἐναντίον, κυρ. ἐν μάχῃ· στήνω τι(νά) κατ-αντικρὺ ἄλλου τινὸς (λατ. **componere**), ἑπομ. συγκρίνω, παραβάλλω.— **II** ἀμτβ. ἐν μέσ. ἢ παθ. *ἀνθίσταμαι,* ὡσ. ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. *ἀνθέστηκα,* ἀορ. *β' ἀντέστην*· ἵσταμαι ἐναντίον, ἐναντιοῦμαι, «ἀνθίσταμαι».

ἀνθο-βᾰφεύς, ὁ· βαφεὺς ἀνθηρῶν χρωμάτων.

ἀνθο-βᾰφής, *ές*· ὁ βεβαμμένος εἰς ἀνθηρὰ χρώματα, ὁ λαμπρόχρωμος.

ἀνθο-βαφία, ἡ· τὸ βάπτειν εἰς ἀνθηρὰ χρώματα.

ἀνθο-βαφικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνθοβαφίαν.

ἀνθο-βάφος, *ον*· ὁ βαφεὺς ἀνθηρῶν χρωμάτων.

ἀνθό-βᾰφος, *ον*·=*ἀνθοβαφὴς* (βλ. λ.).

ἀνθο-βολέω, μέλ. *ήσω* (*ἀνθόβολος*)· σκεπάζω, κατακαλύπτω, μὲ ἄνθη. — Παθ. βαίνομαι μὲ ἄνθη, ἔχω ἄνθη περικεχυμένα ἐπάνω μου.— **II** ἐπὶ δένδρων, ὁ ἀναδίδων ἄνθη, ὁ φύων ἄνθη, ὁ ἀνθοβολῶν.

ἀνθο-βόλησις, *-εως,* ἡ· τὸ ἄνθισμα, τὸ ἀνθοβόλισμα, τῶν φυτῶν, δένδρων.

ἀνθό-βολος, *ον* (*ἄνθος*+*βάλλω*)· ὁ περικεχυμένος, κεκοσμημένος, μὲ ἄνθη.

ἀνθο-βοσκός, *όν*· ὁ τρέφων ἄνθη.

ἀνθο-γραφέω·=*ἀνθηρογραφέω* (βλ. λ.).

ἀνθο-δίαιτος, *ον* (*ἄνθος*+*δίαιτα*)· ὁ ζῶν μὲ ἄνθη, ἀφυόμενος τὴν τροφήν του ἐκ τῶν ἀνθέων.

ἀνθο-δόκος, *ον* (*ἄνθος*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἄνθη ‖ δοχεῖον δι' ἄνθη.

ἀνθο-κάρηνος, *ον*· ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐστεφανωμένην δι' ἀνθέων.

ἀνθο-κομέω, μέλ. *-ήσω*· περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ, παράγω, ἄνθη. Ἐκ τοῦ

ἀνθο-κόμος, *ον* (*ἄνθος*+*κομέω*)· ὁ φέρων, παράγων, ἄνθη, καλλιεργητὴς ἀνθέων. 2) ὁ ποικιλόχρους, ὁ ἔχων χρῶμα ἀνθηρόν.

ἀνθο-κρατέω· ἄρχω τῶν ἀνθέων (λέξις χλευαζομένη ὑπὸ τοῦ Λουκ.).

ἀνθό-κροκος, *ον* (*ἄνθος*+*κρέκω*)· ὁ πεπλεγμένος ἢ διυφασμένος (πεποικιλμένος) μὲ ἄνθη, ἢ ὁ κροκοβαφὴς ‖ ὁ μερικῶς χρωματισμένος (οὐχὶ ἐν ὅλῳ).

ἀνθ-ολκή, ἡ (*ἀνθέλκω*)· τὸ ἀνθέλκειν, ἡ πρὸς τὸ ἀντίδετον μέρος ἕλξις ‖ ἀντίπραξις, ἀντίστασις.

ἀνθ-ολκός, *όν*·=*ἀντίροπος* (βλ. λ.).

ἀνθο-λογέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνθολόγος*)· συλλέγω ἄνθη. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνθο-λογία, ἡ· συλλογὴ ἀνθέων· *Ἀνθολογίαι* ἐκλήθησαν συλλογαὶ μικρῶν ἑλλην. ποιημάτων (κυρ. ἐπιγραμμάτων), διαφόρων ποιητῶν, τὰ ὁποῖα οἱ ἐκδόται

συνέλεξαν καὶ συνήρμοσαν εἰς ἓν ὅλον ἐν εἴδει ἀνθοδέσμης. Πρώτη τοιαύτη εἶναι ἡ τοῦ Μελεάγρου· ἔπειτα ἡ Φιλίππου τοῦ Θεσσαλονικέως, καὶ ἀκολούθως ἡ τοῦ Ἀγαθίου. Ἔχομεν ὡσαύτως τὴν τοῦ Κωνσταντίνου Κεφαλᾶ (πρότερον Βατικανὴν καλουμένην καὶ νῦν Παλατίνην) καὶ τὴν τοῦ Μαξίμου Πλανούδη.

ἀνθο-λόγιον, τό· = *ἀνθολογία* (βλ. λ).

ἀνθο-λόγος, *ον* (*ἄνθος*+*λέγω*)· ὁ συλλογεύς ἀνθέων ‖ ὁ περὶ τὰ ἄνθη ἀσχολούμενος.

ἀνθ-ομο-λογέομαι, ἀποθ. (*ἀντί* + *ὁμολογέομαι*)· κάμνω προφορικὴν συμφωνίαν μετά τινος. 2) ὁμολογῶ ἢ ἀνταποδίδω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου εὐχαριστίας. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀνθ-ομο-λόγησις, *-εως,* ἡ· ἁμοιβαία συμφωνία. 2) ἐξομολόγησις, ὁμολογία, μαρτυρία.

ἀνθ-ομο-λογία, ἡ = τῷ προηγ.

ἀνθο-νομέω· νέμομαι ἄνθη, τρέφομαι δι' ἀνθέων, βόσκω ἄνθη. Ἐκ τοῦ

ἀνθο-νόμος (καὶ *ἀνθό-νομος*), *ον* (*ἄνθος*+*νέμομαι*)· ὁ νεμόμενος (τρεφόμενος μέ) ἄνθη.

ἀνθ-οπλίζω, μέλ. *-ίσω·* ὁπλίζω ἐναντίον. — Παθ. καὶ μέσ., ὁπλίζομαι, ὁπλίζω ἑμαυτόν, ἐναντίον.

ἀνθό-πνους, *ουν·* ὁ ἔχων πνοὴν ἀνθέων, ὁ ἀποπνέων εὐωδίαν ἀνθέων.

ἀνθο-ποιός, *όν·* ὁ ποιῶν (παράγων) ἄνθη.

ἄν-θορε, ποιητ. ἀντὶ *ἀνέθορε,* γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἀνα-θρώσκω.*

ἀνθ-ορμέω, μέλ. *-ήσω·* εἶμαι ἠγκυροβολημένος (προσωρμισμένος) ἀπέναντί τινος.

Ἄνθος, *-εος,* τό· πᾶν ὅ,τι βλαστάνει «ξεφυτρώνει», νεαρὸν βλάστημα, βλαστός ‖ ἄνθος ‖ ὡσ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀφρὸς ὁ σχηματιζόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὑγροῦ : *ἄνθος οἴνου* (λατ. **flos vini**) ‖ ἡ μούχλα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας παλαιῶν οἴνων. — **II** μτφρ. τὸ ἄνθος, ἡ ἀκμή, ἑνὸς πραγμ. *ἥβης ἄνθος*=ἡ ἀκμὴ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας ‖ γενικῶς, χάρις, καύχημα, τιμή ‖ ὡσ. τὸ ἄκρον ἄωτον παντὸς πράγματος κακοῦ ἢ καλοῦ 2) λαμπρότης (στιλπνότης) χρώματος, ὡς ἡ τοῦ χρυσοῦ.—**III** ἄνθος ἐκαλεῖτο καὶ μικρὸν πτηνὸν ἐκ τῶν σκωληκοφάγων.

Ἔτυμ. : πιθανώτατα ἡ λ. *ἄνθος* καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς παράγωγα : *ἀνθέω, ἄνθεμον, ἄνθη* (ἡ), *ἀνθηρός, ἀνθερεών, ἀνθέριξ* κ. ἀ. εἶναι τῆς αὐτῆς ῥ. μὲ τὰ : *ἄθηρ* (ὃ βλ.), *ἀθάρη,* ἴσως δὲ καὶ *Ἀθήνη, Ἀθῆναι,* ἤτοι ἐκ ῥ. *αθ-,* παρεντιθεμένου ἑνὸς *-ν-·* πρβλ. σανσκρ. **andhas** (=**herba**) ἴσως δὲ καὶ λατ. **ador, adoreus.**

ἀνθ-οσμία, ἡ· εὐωδία, ὀσμή.

ἀνθ-οσμίας, *-ου,* ὁ (*ἄνθος*+*ὀσμή*)· ὁ πλήρης εὐωδίας ἀνθέων (κυρ. ὁ ἔχων ὀσμὴν ἀνθέων) ‖ γεν., ὁ ἔχων γλυκεῖαν ὀσμήν, ὡς ἐπίθ. τοῦ οἴνου.

ἀνθοσύνη, ἡ (*ἄνθος*)· ἡ ἄνθησις, ἀνθηρὰ βλάστησις.

ἀνθο-φορέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνθο-φόρος*)· φέρω ἄνθη, παράγω ἄνθη ‖ φέρω μέλι ἀπὸ τὰ ἄνθη (ἐπὶ μελισσῶν).

Ἀνθο-φόρια, τὰ = *Ἀνθεσφόρια* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

ἀνθο-φόρος, *ον* (*ἄνθος*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἄνθη, ὁ πλήρης ἀνθέων ‖ ἀνθηρός.

ἀνθο-φυής, *ὲς* (*ἄνθος*+*φυή*)· ὁ ἔχων τὴν φυὴν (φύσιν) ἀνθέων, ὁ ἔχων λαμπρὸν χρῶμα, ποικιλόχρους.

ἀνθό-χροια, ἡ· ἀνθηρὰ χροιά.

ἀνθρακεία, ἡ· κατασκευὴ ἀνθράκων. Ἐκ τοῦ *ἀνθρακεύω* (βλ. λ.).

ἀνθρᾰκεύς, *-έως,* ὁ (*ἄνθραξ*)· ὁ παρασκευάζων ἄνθρακας, ἀνθρακοκαύστης. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνθρακευτής, ὁ· = *ἀνθρακεὺς* (βλ. λ.).

ἀνθρακευτός, *ή, όν*· ὁ κατάλληλος ὅπως διὰ τῆς καύσεως μεταβληθῇ εἰς ἄνθρακα (ὁ μὴ φλογιστός).

ἀνθρακεύω, μέλ. *-σω·* εἶμαι ἀνθρακεύς, κάμνω ἄνθρακας ‖ καίω μέχρις ἀπανθρακώσεως.

ἀνθρᾰκιά, *-ᾶς,* ἐπ. *ἀνθρακιή, -ῆς,* ἡ (*ἄνθραξ*)· σωρὸς ἀνθράκων πεπυρακτωμένων, «θράκα». 2) μαυρίλα ὡς ἡ ἐκ τῶν ἀνθράκων.

ἀνθρακίας, ὁ· μέλας ὡς ὁ ἄνθραξ («μαῦρος σὰν τὸ κάρβουνο»).

ἀνθρακιάω· πάσχω ἐκ τοῦ γνωστοῦ οἰδήματος, ὅπερ καλεῖται *ἄνθραξ.*

ἀνθρακίδες, αἱ· ὀπτοὶ ἰχθύες (ψητὰ ψάρια τῆς ἐσχάρας).

ἀνθρακίζω (καὶ *ἀνθρακόω*)· καίω διὰ παρασκευὴν ἀνθράκων, ἀπανθρακώνω.

ἀνθράκινος, *η, ον·* ὁ ἐξ ἀνθράκος, τοῦ πολυτίμου λίθου.

ἀνθράκιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἄνθραξ·* εἶδος μέλανος λίθου ‖ τὸ μαγκάλι (*πύραυνος* ἐπὶ μικροῦ τρίποδος).

ἀνθρᾰκῖτης, *-ου,* ὁ· ὄνομα πολυτίμου λίθου.— **II** *ἀνθρακῖτις,* ἡ· εἶδος ἀνθράκος.

ἀνθρᾰκο-γρᾰφία, ἡ· πρόχειρον ἰχνογράφημα δι' ἀνθράκος.

ἀνθρακο-ειδής, *ές·* ὅμοιος πρὸς ἄνθρακα, ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἀνθράκος.

ἀνθρακόεις, *εσσα, εν·* ὁ ἐξ ἀνθράκων.

ἀνθρᾰκόομαι, πρκ. *ἠνθράκωμαι,* παθ. (*ἄνθραξ*)· καίομαι μέχρις ἀπανθρακώσεως, μεταβάλλομαι εἰς ἄνθρακα, ἀπανθρακώνομαι.

ἀνθρακ-ώδης, *ες·* ἀνθρακοειδής.

ἀνθράκωμα, τό· πῦρ ἐξ ἀνθράκων.

Ἄνθραξ, *-ᾰκος,* ὁ· «κάρβουνο», ξυλάνθραξ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. 2) λιθάνθραξ.— **II** πολύτιμος λίθος, χρώματος βαθέως ἐρυθροῦ. 3) εἶδος ἀποστήματος κακοήθους καὶ διαβρωτικοῦ. — **III** τὸ κιννάβαρι.

ἀνθρηδών, *-όνος,* ἡ· εἶδος σφηκός.

Ἀνθρήνη, ἡ· ἀγρία μέλισσα ‖ σφήξ. Ἐκ τούτου τό

ἀνθρήνιον, τό· φωλεὰ ἀγρίων μελισσῶν (ἢ σφηκῶν, «σφηκοφωλιά»).

ἀνθρηνι-ώδης, *ες·* ὅμοιος *ἀνθρηνίῳ* (βλ. λ.).

ἀνθρηνο-ειδής, *ές·* ὅμοιος *ἀνθρήνῃ* (βλ. λ.).

ἀνθρωπ-άρεσκος, ὁ (*ἄνθρωπος* + *ἀρέσκω*)· ὁ σπουδάζων ἀρέσκειν τοῖς ἀνθρώποις, φιλάρεσκος.

ἀνθρωπάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἄνθρωπος·* ἀνθρωπίσκος, «ἀνθρωπάριον».

ἀνθρωπέη, συνηρ. *ἀνθρωπῆ* (ἐνν. *δορά*), ἡ· τὸ δέρμα ἀνθρώπου.

ἀνθρώπειος, *α, ον,* ἰων. *ἀνθρωπήϊος, η, ον* (*ἄνθρωπος*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἄνθρωπον, ἀνθρώπινος ‖ ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἀνθρώπινος· ἐπίρ. *-ως*=δι' ἀνθρωπίνων μέσων, κατὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην πιθανότητα.

ἀνθρωπεύομαι· ἐνεργῶ ὡς ἄνθρωπος (καὶ οὐχὶ ὡς θεὸς ἢ ὡς κτῆνος).

ἀνθρωπήϊος, *η, ον,* ἰων. ἀντὶ *ἀνθρώπειος.*

ἀνθρωπίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἄνθρωπος*)· ἐνεργῶ ὡς ἄνθρωπος, φέρομαι ὡς ἄνθρωπος, εἶμαι φιλάνθρωπος.—Παθ., γίνομαι ἄνθρωπος.

ἀνθρωπῐκός, *ή, όν·* ὁ ἀνήκων εἰς ἄνθρωπον, ὁ ἁρμόζων εἰς ἄνθρωπον, ἀνθρώπινος.

ἀνθρώπῐνος, *η, ον* (*ἄνθρωπος*) καὶ *-ος, -ον·* ὁ ἀνήκων εἰς ἄνθρωπον, ὁ ἐξ ἀνθρώπου, «ἀνθρώπινος» ‖ *πᾶν τὸ ἀνθρώπινον*=τὸ ἀνθρώπινον γένος ‖ *τὰ ἀνθρώπινα*=αἱ τύχαι, ἡ μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου.— Ἐπίρ. *ἀνθρωπίνως ἁμαρτάνειν*=διαπράττω ἀνθρώπινα (τ. ἔ. συγγνωστά) σφάλματα.

ἀνθρώπιον, τό· ὑποκ. τοῦ *ἄνθρωπος*=*ἀνθρωπίσκος* (ὃ βλ.).

ἀνθρωπίσκος, ὁ, ὑποκ. τοῦ *ἄνθρωπος·* μικρόσωμος ἄνθρωπος, ἀνθρωπάριον (λατ. **homuncio**).

ἀνθρωπισμός, ὁ (*ἀνθρωπίζω*)· ἡ ἀνθρωπίνη μόρφωσις, τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα.—**II** ἡ ἐνανθρώπησις, ἡ ἀνάληψις ἀνθρωπίνης φύσεως.

ἀνθρωπο-βορέω· = *ἀνθρωποφαγέω* (βλ. λ.).

ἀνθρωπο-βορία, ἡ· = *ἀνθρωποφαγία* (βλ. λ.).

ἀνθρωπο-βόρος, *ον*· = ἀνθρωποφάγος (βλ. λ.).

ἀνθρωπό-βρωτος, *ον·* ὁ ὑπ' ἀνθρώπων βιβρωσκόμενος.

ἀνθρωπο-γενής, *ές,* (καὶ *γέννητος, ον*)· ὁ ἐξ ἀνθρώπων γεννηθείς.

ἀνθρωπό-γλωσσος, *ον* (ἀττ. *-ττος*)· ὁ ὁμιλῶν ὡς ἄνθρωπος, ὁ ἔχων γλῶσσαν ἀνθρώπου.

ἀνθρωπο-γνᾰφεῖον, τό· κωμικῶς ἀντὶ *βαλανεῖον* (βλ. λ.).

ἀνθρωπο-γονέω (*γονή*)· γεννῶ, παράγω, ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-γονία, ἡ· ἡ γένεσις ἀνθρώπων.
ἀνθρωπο-γράφος, *ον*· ὁ ζωγραφῶν ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-δαίμων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*ἄνθρωπος* + *δαίμων*)· ἄνδρωπος-θεός, τ. ἔ. ὁ ἀποδεωδεὶς ἄνθρωπος, ἥρως || παρὰ μτγν. δαίμων λαβὼν μορφὴν ἀνθρώπου, ἀνθρωπόμορφος.
ἀνθρωπό-δηκτος, *ον*· ὁ ὑπ' ἀνθρώπου δηχθείς.
ἀνθρωπο-δίδακτος, *ον*· ὁ ὑπ' ἀνθρώπου διδαχθείς.
ἀνθρωπο-ειδής, *ἐς* (*ἄνθρωπος* + *εἶδος*)· ὁ ἔχων τὴν μορφὴν ἀνθρώπου, ἀνθρωπόμορφος.
ἀνθρωπό-θεος, *ον*· ὁ θεάνθρωπος, ὁ ἑνανθρωπήσας θεός.
ἀνθρωπο-θηρία, ἡ· θήρα (κυνήγιον) ἀνθρώπων.
ἀνθρωπο-θνησία, ἡ· θάνατος (φθορά) ἀνθρώπων.
ἀνθρωπό-θῡμος, *ον*· ὁ ἔχων θυμὸν (δηλ. εὐψυχίαν) ἀνθρώπου, ὁ γενναῖος.
ἀνθρωπο-θῡσία, ἡ· τὸ θυσιάζειν ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-θῡτέω· θύω (θυσιάζω) ἀνθρώπους, προσφέρω αὐτοὺς ὡς θυσίαν.
ἀνθρωπο-κομικός, *ή, όν* (*ἄνθρωπος*+*κομέω*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἀνθρώπου || *ἡ ἀνθρωποκομικὴ τέχνη*=ἡ τέχνη ἡ ἀσχολουμένη περὶ τὴν φροντίδα διὰ τὸν ἄνθρωπον.
ἀνθρωπο-κόμος, *ον*· ὁ ἐπιμελούμενος ἀνθρώπων.
ἀνθρωπο-κτονέω· διάφ. γρ. ἀντὶ *ἀνθρωποσφαγέω* (βλ. λ.).
ἀνθρωπο-κτόνος, *ον* (*ἄνθρωπος* + *κτείνω*)· ὁ κτείνων (φονεύων) ἀνθρώπους.—Προπαροξ. *ἀνθρωπό-κτονος*=ὁ φονευόμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· *βορὰ ἀνθρωπόκτονος*=τὸ τρώγειν φονευμένους ἀνθρώπους (ἀνθρώπινα πτώματα).
ἀνθρωπο-λάτρης, *ὁ*· ὁ λατρεύων ἄνθρωπον ἢ ἀνθρώπους.
ἀνθρωπό-λιχνος, *ον*· ὁ ἀγαπῶν νὰ προσκολλᾶται εἰς τὸν ἄνθρωπον.
ἀνθρωπο-λογέω· ὁμιλῶ περί τινος ὡς περὶ ἀνθρώπου.
ἀνθρωπο-λόγος, *ον*· ὁ ὁμιλῶν περὶ ἀνθρώπου.
ἀνθρωπο-λοιγός, *ὁ*· = *ἀνθρωπ-ολέτης*,=ὁ ἐξολοθρεύων τοὺς ἀνθρώπους, ὁ ὄλεθρος τῶν ἀνθρώπων.
ἀνθρωπο-μάγειρος, ὁ, ἡ· γνωρίζων νὰ μαγειρεύῃ τὸν ἄνθρωπον, δηλ. νὰ τὸν καταγοητεύῃ.
ἀνθρωπό-μῑμος, *ον*· ὁ μιμούμενος ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-μορφία, ἡ· ἡ ἀνθρωπίνη μορφή.
ἀνθρωπό-μορφος, *ον*· ὁ ἔχων μορφὴν ἀνθρώπου, ἀνθρωποειδής.—Ἐντεῦθεν *ἀνθρωπομορφιανοὶ* καὶ *-μορφῖται* (οἱ) ἐκαλοῦντο οἱ αἱρετικοί, οἱ παραδεχόμενοι τὸν Θεὸν ὡς ἔχοντα μορφὴν ἀνθρωπίνην· οἱ αὐτοὶ ἐκαλοῦντο καὶ *Αὐδιανοὶ* ἀπὸ τοῦ αἱρεσιάρχου *Αὐδαίου*.
ἀνθρωπο-μορφόω· δίδω μορφὴν ἀνθρώπου.
ἀνθρωπο-νομικός, *ή, όν* (*ἄνθρωπος*+*νέμω*)· *ἀνθρωπονομικὴ τέχνη*=ἡ τέχνη (ἡ μέθοδος) τοῦ νέμειν (δηλ. διοικεῖν) ἀνθρώπους.
ἀνθρωπό-νοος, *οον* (καὶ συνῳρ. *—νους*)· ὁ ἔχων ἀνθρώπινον νοῦν, εὐφυής.
ἀνθρωπόομαι· ἔχω τὴν κατὰ διάνοιαν παράστασιν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνθρώπου (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν).
ἀνθρωπο-πάθεια, ἡ· ἡ ἀνθρωπίνη φύσις.
ἀνθρωπο-πάθέω· ἔχω ἀνθρώπου πάθη ἢ αἰσθήματα.
ἀνθρωπο-πάθής, *ές*· ὁ ἔχων ἀνθρώπου πάθη ἢ αἰσθήματα.
ἀνθρωπο-ποιέω· ποιῶ (ἢ σχηματίζω) ἄνθρωπον ἢ ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-ποιΐα, ἡ· ἡ δημιουργία ἀνθρώπων. Ἐκ τοῦ
ἀνθρωπο-ποιός, *ὁν* (*ἄνθρωπος*+*ποιῶ*)· ὁ κατασκευαστὴς ἀνθρώπων.
ἀνθρωπο-πολίτης, *ὁ*· ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ κατοικήσας (περὶ τοῦ Θεοῦ, Ἐκκλησ.).
ἀνθρωπο-πρεπής, *ές*· ὁ πρέπων (ἁρμόζων) εἰς ἄνθρωπον.
ἀνθρωπο-πρόσωπος, *ον*· ὁ ἔχων πρόσωπον (ἢ μορφὴν) ἀνθρώπου.
ἀνθρωπο-ῥραίστης, *-ου*, ὁ (*ἄνθρωπος*+*ῥαίω*)· ὁ καταστρέφων τοὺς ἀνθρώπους.
ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ὁ· ἄνδρωπος (λατ. **homo** καὶ οὐχὶ **vir**)· πληθ. *οἱ ἄνθρωποι*, γεν. τὸ ἀνθρώπινον γένος || οὕτω, *μάλιστα ἢ ἥκιστα ἀνθρώπων*=τὸ πλεῖστον ἢ τὸ ἐλάχιστον μέρος ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων || ὡς τὸ *ἀνήρ*, οὕτω καὶ τὸ *ἄνθρωπος* εὑρηται συνημμένον μετ' ἄλλου οὐσ.: *ἄνθρωπος ὁδίτης* = ὁ ὁδοιπόρος. Ὡς ἀντιτιθέμενον τῷ *ἀνὴρ* ἐκφράζει ποιάν τινα περιφρόνησιν, ὡς τὸ λατ. **homo** ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **vir**· οὕτω χρησιμοποιεῖται ἐπὶ προσφωνήσεως δούλων: *ὦ ἄνθρωπε*. Τὸ θηλ. *ἄνθρωπος*, ἡ (ὡς τὸ θηλ. **homo** ἐν τῇ λατιν.)=γυνή.
Ἔτυμ.: Συνήθως ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ἀνὴρ* (*ἀνδρ-*)+*ὤψ* =ὁ ἔχων ὄψιν ἀνδρός· ἄλλους δὲν ἱκανοποιεῖ ἡ ἐτυμολ. αὕτη, διότι δὲν ἐξηγεῖ τὴν τροπὴν τοῦ *δ* εἰς *θ*· διὸ δέχονται *ἄνθρ-ωπος* ⟨**ἀνδρ-ηωπος* = ὁ ἔχων ἐμφάνειαν ἢ ἐξωτερικὸν ἀνδρός (—*ηωπος* συγγ. τῷ γοτθ. **saihan**=βλέπειν, λατ. **signum** ⟨**seqvno-m*), ἐν ᾧ ἡ δασύτης τοῦ *θ* ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ δασέος **h** ἐν ἀρχῇ τοῦ 6ου συνθ. — Ἄλλοι παράγουσι τὸ *ἄνθρωπος* ⟨**Ϝηθρ-ωπος* (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*μενθήρη· φροντίς*». — ἄλλοι παρασύρονται ἀπὸ γραφῆς ἐπιγρ.: *ἄντρῡπος* (Γορτ.), *ἀτρόποισι*=*ἀνθρώποισι* (Παμφ.) καὶ ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς τὸ ῥ· *ἀνα-τρέπω* (πρβλ. *τρωπάω*). —Κατ' ἄλλους *ἄνθρ-ωπος* = ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον (*ὤψ*) πωγωνοφόρον· πρβλ. *ἀνθερεών*=πηγούνι (χῶρος φέρων τρίχας δίκην ἀκανθῶν), ὁμηρ. *ἀνθέριξ* =γένειον στάχυος, *ἄθηρ* (ὡσ.) ⟨**Ϝther*, *ἀνθρίσκος* =φραγκομαγδανός, *ἀνθρήνη*=κηφὴν (γενικῶς *ἄνθρ-*=κεντρί, βελόνη).
ἄνθρωπος, ἀττ. κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *ὁ ἄνθρωπος*.
ἀνθρωπο-σφᾰγέω, μέλ. *—ήσω* (*ἄνθρωπος*+*σφάττω*)· σφάζω ἢ θυσιάζω ἀνθρώπους.
ἀνθρωπό-σχημος, *ον*· ὁ ἔχων σχῆμα ἀνθρώπου.
ἀνθρωπότης, ἡ· ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ἡ ἀφηρημένη ἔννοια τοῦ ἀνθρώπου
ἀνθρωπο-ϋπό-στατος, *ον*· ὁ ἔχων ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν.
ἀνθρωπ-ουργία, ἡ· — *ουργός, ὁν* (*ἄνθρωπος* + **ἔργω*)· = *ἀνθρωποποιΐα, ἀνθρωποποιός*.
ἀνθρωπο-φᾰγέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνθρωποφάγος*)· τρώγω ἀνθρώπους ἢ ἀνθρωπίνους σάρκας. Ἐκ τούτου τὸ
ἀνθρωπο-φᾰγία, ἡ· τὸ ἐσθίειν ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-φάγος, *ον* (*ἄνθρωπος*+*φαγεῖν*)· ὁ τρώγων ἀνθρώπους, «ἀνθρωποφάγος».
ἀνθρωπο-φᾰνής, *ές*· ὁ φαινόμενος ὡς ἄνθρωπος.
ἀνθρωπο-φόρος, *ον*· ὁ φέρων (παράγων) ἀνθρώπους.
ἀνθρωπο-φῡής, *ὲς* (*ἄνθρωπος*+*φυή*)· ὁ ἔχων φύσιν ἀνθρώπου.
ἀνθρωπό-φῡτος, *ον*· ὁ ἐξ ἀνθρώπου φύς (γεννηθείς).
ἀν-θρώσκω, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἀνα-θρώσκω* (δ βλ.).
ἀνθ-υβρίζω, μέλ. *-ίσω*· ὑβρίζω εἰς ἀνταπόδοσιν ὕβρεως, ἀνταποδίδω τὴν ὕβριν.
ἀνθ-υλακτέω· ὑλακτῶ ἐναντίον τινός.
ἀνθύλλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἄνθους, μικρὸν ἄνθος. — **II** =*ἀνθυλλὶς* (βλ. λ.).
ἀνθυλλίς, *-ίδος*, ἡ· φυτόν, κατά τινας τὸ **cressa Cretica**.
ἀνθ-υπ-άγω· (*ἀντί*+*ὑπάγω*)· ἐνάγω καὶ ἐγώ, καταγγέλλω καὶ ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τὸν ὑπαγόντα με εἰς δίκην καὶ ἀποτυχόντα.
ἀνθ-υπ-ακούω· ὑπακούω καὶ ἐγώ.
ἀνθ-υπ-αλλαγή, ἡ· ἀνταλλαγή.
ἀνθ-υπ-αλλάσσω (*-ττω*)· ἀνταλλάσω, λέγω ἄλλο ἀντὶ ἄλλου.
ἀνθ-υπ-αντάω· ἀνταπαντῶ.
ἀνθ-υπ-άρχω· ἔχω ἐναντίαν ὕπαρξιν.
ἀνθ-ῠπᾰτεία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνθυπάτου.
ἀνθ-ῠπᾰτεύω, μέλ. *-σω*· εἶμαι ἀνθύπατος. Καὶ
ἀνθ-υπατικός, *ή, όν*· ὁ τοῦ ἀνθυπάτου.
ἀνθ-ύπᾰτος, *ὁ*· ὁ ἀντὶ τοῦ ὑπάτου (λατ. **proconsul**), «ἀνθύπατος».

ἀνθ-ὑπ-είκω, μέλ. *-ξω* (*ἀντὶ* + *ὑπείκω*)· ὑπείκω καὶ ἐγὼ μέ τὴν σειράν μου, ὑποχωρῶ ἀμοιβαίως. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνθ-ύπ-ειξις, *-εως*, ἡ· ἀμοιβαία ὑποχώρησις.

ἀνθ-υπ-εκ-καίω· ἀνάπτω πῦρ ἐναντίον ἄλλου πυρὸς καὶ καταστρέφω αὐτό

ἀνθ-υπ-εξ-άγω· ἐξάγω ὃν εἶχον εἰσαγάγει.

ἀνθ-υπερ-βάλλω· ὑπερβάλλω καὶ ἐγώ.

ἀνθ-υπηρετέω· ἀνταποδίδω ὑπηρεσίαν, ἀντιχαρίζομαι.

ἀνθ-υπο-βάλλω· φέρω ἐνστάσεις, ἀντερωτῶ.

ἀνθ-υπο-κρίνομαι, μέλ. *-κρἰνοῦμαι*· ἀποθ. (*ἀντὶ* + *ὑποκρίνομαι*)· ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι καὶ ἐγὼ ἀμοιβαίως (εἰς ἀντιμετώπισιν ἄλλου ὑποκρινομένου). 2) ἀνταπαντῶ.

ἀνθ-υπο-λείπω· ἀφίνω εἰς τὸ ἄλλο μέρος ὡς ἀντισήκωμα.

ἀνθ-υπ-όμνῡμι, μέλ. *-ομόσω* (*ἀντὶ ὑπόμνυμι*)· δίδω καὶ ἐγὼ ἔνορκον διαβεβαίωσιν περὶ τοῦ ἐναντίου.

ἀνθ-υπ-οπτεύω (*ἀντὶ*+*ὑποπτεύω*)· ὑποπτεύω καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως).

ἀνθ-υπ-ορύσσω, μέλ. *-ὀρυξω*· ἀνοίγω καὶ ἐγὼ ὑπόνομον πρὸς ματαίωσιν τῶν ὑπονομευτικῶν ἔργων τοῦ ἐχθροῦ.

ἀνθ-υπ-ουργέω (*ἀντὶ* + *ὑπουργέω*)· ἐξυπηρετῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν, ἀνταποδίδω εὐεργεσίαν, ἀντευεργετῶ. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνθ-υπ-ούργημα, τό, γεν. *-ατος*· ἀνταπόδοσις εὐεργεσίας, ἐξυπηρέτησις γινομένη εἰς ἀνταπόδοσιν.

ἀνθ-υπο-φέρω· ἀνθυποβάλλω.— **II** ἀνταφαιρῶ.

ἀνθ-υπο-φορά, ἡ· ἔνστασις τιθεμένη ὑπό τοῦ ἀγορεύοντος καὶ ἀναιρουμένη ὑπ' αὐτοῦ.

ἀνθ-υπο-χώρησις, ἡ· ἀμοιβαία ὑποχώρησις.

ἀνθ-υφ-αιρέω (*ἀντὶ*+*ὑφαιρέω*)· ἀφαιρῶ καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως), ἀνταφαιρῶ, ἀφαιρῶ εἰς ἀνταπόδοσιν.

ἀνθ-υφ-ίσταμαι, μέλ. *-υποστήσομαι*· ἀόρ. β' *-υπέστην* (*ἀντὶ* + *ὑφίστημι*)· ὑποκαθιστῶ ἑμαυτόν εἰς τὴν θέσιν ἄλλου, ἀναλαμβάνω ἀντὶ ἄλλου.

ἀνθ-ώδης, *ες* (*ἄνθος*+*εἶδος*)· ὁμοιάζων πρὸς ἄνθος, πλήρης ἀνθέων.

ἀνθ-ώπλισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀνθοπλίζω*.

ἀνθ-ωραΐζομαι· ἀμιλλῶμαι πρὸς ἄλλον ὡς πρὸς τὸν ἐξωραϊσμόν.

Ἀνία, ἰων. *ἀνίη*, ἡ· θλῖψις, λύπη, ἀμηχανία, στενοχωρία, κόπος, ἀνησυχία || παρ' Ὅμ. μετὰ ἐνεργ. σημ. ἐπὶ προσώπου, *δαιτὸς ἀνίη* = ἡ ἐνόχλησις τοῦ συμποσίου μας. [παρ' Ὅμ. *ἀνίη*, μεθ' Ὅμ. *ἀνία* ἢ ἐνίοτε *ἄνια*]. Ἐκ τούτου τὸ

ἀνία, ἡ· δωρ. ἀντὶ *ἠνία*· χαλινός.

ἀνῐάζω, ἀόρ. α' *ἠνίᾱσα*· προξενῶ ἀνίαν, λυπῶ, στενοχωρῶ.— **II** ἀμτβ. εἶμαι τεθλιμμένος ἢ λυπημένος, αἰσθάνομαι ἀνίαν.

ἀν-ῑάομαι, μελ. *-άσομαι* [ᾱ]· ἀποθ.· ἰῶμαι (=θεραπεύω) ἑκ νέου, διορθώνω, ἀποκαθιστῶ.

ἀνιᾱρός, *ά, όν,* ἰων. καὶ ἐπ. *ἀνιηρός, ή, όν* (*ἀνιάω*)· ὁ προξενῶν ἀνίαν, (θλῖψιν), θλιβερός, ἐνοχλητικός· ἀνώμ. παραθ. *ἀνῑηρέστερος*.— **II** ὁ τεθλιμμένος, ὀδυμος, στενοχωρημένος. Ἐπίρ. *-ρῶς* [παρ' Ὅμ. *ἀνῑηρός*, μτγν. ὡσ. καὶ *ἀνῐ-*].

ἀν-ῑᾶτος, *ον* (*α* στερ.+*ἰάομαι*)· ὁ μὴ ἰατός, ἀθεράπευτος || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀδιόρθωτος.— **II** ἐνεργ., ἀνωφελής, μάταιος (κυρ. ὁ μὴ θεραπεύων, μὴ ἰατρεύων).

ἀν-ίατρος· ὁ μὴ ἰατρός, («κομπογιαννίτης»).

ἀν-ιάχω (*ἰάχω*)· φωνάζω δυνατά, ἀναβοῶ.

ἀνιάω, μέλ. *-άσω* [ᾱ], ἰων. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἠνίᾱσα*, δωρ. *ἀνίασα*· πρκ. *ἠνίᾱκα*. — Παθ. μετὰ μέσ. μέλλ. *ἀνιάσομαι*· ἀόρ. α' *ἠνιάθην*· πρκ. *ἠνίᾱμαι* (*ἀνία*)· προξενῶ ἀνίαν (θλῖψιν), λυπῶ, δυσαρεστῶ. — Παθ., λύποῦμαι, θλίβομαι, ἀνενοχωροῦμαι· *ἀνιῶμαί τι* = ἐνοχλοῦμαι ὡς πρός τι, διά τι· συν. ὅμως μετὰ δοτ.— Παρ' Ὅμ. ἀπαντᾷ ἰων. τύπος μτχ. παθ. ἀορ. α' *ἀνιηθείς* ὡς ἐπίθ. = μελαγχολικὸς ἄνθρωπος. [παρ' Ὅμ. πάντοτε *ῑ*, μτγν. καὶ *ῐ*].

ἀνιγρός, *ά* (*ή*), *όν*'=*ἀνιαρὸς* (βλ. λ).

ἀν-ιδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' ἐξ ἀχρηστευθέντος ἐνεστ. **ἀν-είδω*=ἀναβλέπω, βλέπω πρὸς τὰ ἄνω.

ἀν-ίδιος, *ον*· ὁ μηδὲν ἔχων ἴδιον, *ὁ ἀκτήμων* (ἑλ. λ.), ἄοικος.

ἀν-ῑδῑτί, ἐπίρ.· = *ἀνιδρωτί*, δηλ. ἀπόνως, ἄνευ κόπου. Βλ. *ἀνιδίω*.

ἀν-ῑδίω· ἱδρώνω τόσον ὥστε ὁ ἱδρὼς μουσκεύει καὶ τὰ ἐνδύματά μου. Βλ. *ἀνιδρόω*.

ἄν-ιδρος, *ον*· ἑλ. *ἀνίδρως*.

ἀν-ιδρόω· ἱδρώνω.

ἀν-ίδρῡτος, *ον* (*α* στερ. + *ἱδρύω*)· ὁ μὴ ἱδρυθείς, μὴ στερεωθείς, ἀκατάστατος, ἀνήσυχος, ἀεικίνητος || κυρ. ὁ μὴ ἔχων μόνιμον κατοικίαν (πατρίδα), περιπλανώμενος, ἀλήτης.

ἀν-ιδρῡω· ἀνεγείρω, στήνω.

ἀν-ίδρως, *ωνος*· ὁ ἄνευ ἱδρῶτος, ἀνίδρος. Ἡ γρ. *ἄνιδρος* εἶναι ἐσφαλμ.

ἀν-ίδρωσις, ἡ· τὸ ἱδρώνειν, τὸ ἵδρωμα.

ἀν-ῑδρωτί, ἐπίρ. τοῦ *ἀν-ίδρωτος*· ἄνευ ἱδρῶτος || ἐπομ. νωχελῶς, βραδέως.

ἀν-ίδρωτος, *ον* (*α* στερ.+*ἱδρόω*)· ὁ μὴ ἱδρώσας, ὁ μὴ γυμνάσας τὸ σῶμά του ἕως οὗ νὰ ἱδρώσῃ.

ἀν-ίεις, *ἀνίει*, 6' καὶ γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀνίημι*.

ἀν-ιεῖς, 6' ἑν. ἐν. τοῦ *ἀνίημι*.

ἀν-ίεμαι, μέσ. καὶ παθ. τοῦ *ἀνίημι*.

ἀν-ιέναι, ἀπρφ. ἐν. τοῦ *ἀνίημι*=στέλλω πρὸς τὰ ἄνω. 2) ἀπρφ. ἐν. τοῦ *ἄν-ειμι* (τοῦ *εἶμι*)=ἀνέρχομαι.

ἀν-ιέρατος, *ον*· ὁ ἄνευ ἱερᾶς τελετῆς.

ἀν-ῑερός, *ον* (*α* στερ.+*ἱερός*)· ὁ μὴ ἱερός, μὴ ἡγιασμένος, ἀνόσιος, βέβηλος.—**II** ὁ μὴ καθιερωθείς.

ἀν-ιερόω· ἀφιερῶ, ἀνατίθημι.

ἀν-ιέρωσις, *-εως*, ἡ· καθιέρωσις.

ἀν-ίεσκε, ἰων. πρτ. τοῦ *ἀν-ίημι*·

ἀν-ίζω, ἀόρ. α' *ἀνέῐσα* (*ἀνὰ*+*ἵζω*)· ἀνεγείρω.

ἀνιηθείς, ἰων. ἀντὶ *ἀνιᾱθείς*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνιάω*.

ἀν-ίημι, πρτ. *ἀν-ίην*· ὡσ. 6' ἑν. ἐν. *ἀνιεῖς*, 6' καὶ γ' ἑν. πρτ. *ἀνίεις, ἀνίει*· ἰων. γ' ἑν. *ἀνίεσκε* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἀνιέω*)· μέλ. *ἀνήσω*, ὡσ. *ἀνέσω*· ἀόρ. α' *ἀνῆκα*, ἰων. *ἀνέηκα*, ὡσ. ἐπ. *ἄνεσα*· ἀόρ. 6' μὴ ἐν χρήσει κατὰ τὸν ἑν. Ὁριστ., ἀλλ' ἐν τῇ ἐπ. Ὑποτ. *ἀνῇῃ* ἀντὶ *ἀνῇ*, Εὐκτ. *ἀνείη*, ἀπρφ. *ἀνεῖναι*, μτχ. *ἀνέντες*.—Παθ. *ἀνίεμαι*· ἀόρ. α' *ἀνέθην*· πρκ. *ἀνεῖμαι*· (*ἀνὰ*+*ἵημι*)· στέλλω ἄνω, ἀναπέμπω ἢ ἐξαποστέλλω || κάμνω νὰ ἀναπηδήσῃ, παράγω (ἐπὶ τῆς γῆς π.χ.) || κυρ. στέλλω ἄνω ἐκ τοῦ κάτω κόσμου (τῶν νεκρῶν). — **II** στέλλω ὀπίσω. — **III** ἀφίνω νὰ ὑπάγῃ. 2) *ἀνιέναι τινὶ*=ἐξαπολύω τινά ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι κατά τινος (ὡς τὸ λατ. **immittere alicui**) || ἐντεῦθεν γενικῶς, ἐξωθῶ, ἐξεγείρω. 3) ἀφίνω μόνον, ἐγκαταλείπω. — **Μέσον** *ἀνίεμαι*=χαλαρώνω, λύω, ἀπολύω. — Παθ., ἀφίνομαι ἐλεύθερος νὰ ὑπάγω, πηγαίνω ἐλεύθερος || μτχ. παθ. πρκ. *ἀνειμένος* = ἐλεύθερος νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει, καὶ νὰ μεταβαίνῃ ὅπου καὶ ἂν θέλῃ· *ἀνειμένος εἴς τι* = ἐξ ὁλοκλήρου ἐνησχολημένος μέ τι· ἐντεῦθεν **IV** ὡς τὸ λατ. **remittere**, χαλαρώνω, κυρ. ἐπὶ τόξου, ἐκχορδίζω («ξεκουρδίζω»)· ἔπομ. παραμελῶ, ὑποχωρῶ, παραδίδω. — Παθ., εἶμαι χαλαρός, ἄτονος. **V** ἀμτβ. ἐνεργ. κοπάζω, χαλαροῦμαι, εἶμαι **ὀδρανής** (λατ. **remisse agere**).

ἀνῐηρός, *ή, όν*, ἰων. ἀντὶ *ἀνιαρός*.

ἀνῐκα, δωρ. ἀντὶ *ἠνίκα*.

ἀν-ῑκᾰνός, *ον* (*α* στερ.+*ἱκανός*)· ὁ μὴ ἱκανός, μὴ ἀρκετός, μὴ ἐπαρκής. 2) ὁ μηδὲν εὑρίσκων ἱκανόν, ἀκόρεστος.

ἀν-ῑκᾰνότης, —*ητος*, ἡ· τὸ μὴ ἐπαρκεῖν, ἔλλειψις ἱκανότητος.

ἀν-ῑκεί, ἢ **ἀνῑκί,** ἐπίρ.· ἄνευ νίκης.

ἀν-ῑκέτευτος, *ον* (*α* στερ.+*ἱκετεύω*)· ὁ μὴ ἱκετεύων (ἐνεργ.) || ὁ μὴ ἱκετευθείς (παθ.).

ἀ-νῖκητος, *ον* (*α* στερ.+*νῑκάω*)· ὁ μὴ νικηθείς, μὴ νικώμενος, ἀήττητος.

ἀν-ικμάζομαι· ἀποβάλλω (χάνω) τὴν ἰκμάδα μου, ξηραίνομαι.

ἀν-ίκμαντος· ἑλ. *ἄνικμος*.

ἄν-ικμος, *ον* (*α* στερ.+*ἰκμάς*)· ὁ ἄνευ ἰκμάδος, ξηρός.

ἀν-ίλαστος, *ον* (*α* στερ.+*ἱλάσκομαι*)· ὁ μὴ ἐξιλε-

ωμένος ‖ ἀνεξίλαστος, ἀνηλεής, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπραΰνῃ.

ἀν-ίλεως, *ων*, γεν. —*ω*, ἀττ. ἀντὶ **ἀν-ίλαος** (α στερ. +**ἵλεως**)· ἀνηλεής, ἄσπλαγχνος.

ἀν-ίμαστος, *ον*· ἀμαστίγωτος.

ἀν-ῑμάω, μελ. *-ήσομαι* (**ἀνὰ**+**ἰμάς**)· ἀνασύρω (ἀντλῶ) ὕδωρ διὰ δερματίνων λωρίδων (ἀντὶ σχοινίου) ‖ γεν., σύρω ἐπάνω, ἀνασύρω, ἀνέλκω, ἀντλῶ.—Παθ. ὑψώνομαι, σηκώνομαι, ἀνασύρομαι· **μετὰ τῆς αὐτῆς** σημ. καὶ ὡς ἀμτβ. (ἐνν. **ἑμαυτόν**).

ἄνῐος, *ον* (**ἀνία**)=**ἀνιαρὸς** (ὃ βλ.).

ἀν-ίουλος, *ον* (α στερ.+**ἴουλος**)· ἀγένειος.

ἀνίοχος, δωρ. ἀντὶ **ἡνίοχος** (βλ. λ.).

ἀν-ιππεύω, μελ. *-σω*· ἀναβαίνω ἔφιππος (κυρ. ἱππεύω) πρὸς τὰ ἄνω.

ἄν-ιππος, *ον* (α στερ.+**ἵππος**)· ὁ ἄνευ ἵππου ‖ ὁ μὴ ὑπηρετῶν ἐν τῷ ἀτρατῷ ὡς ἔφιππος ‖ **ἐπὶ** χωρῶν, ἀκατάλληλος δι' ἵππους.

ἀν-ῐπτάμαι, ἀποθ.=**ἀνα-πέτομαι** (βλ. λ.).

ἀνιπτό-πους, *ὁ, ἡ, -πουν, τό*, γεν. *-ποδος* (**ἄνιπτος** +**πούς**)· ὁ ἔχων τοὺς πόδας ἀνίπτους (ἀπλύτους).

ἄ-νιπτος, *ον* (α στερ.+**νίζω**)· ἄπλυτος, «ἄνιφτος»· 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποπλύνῃ (νὰ ἐξαλείψῃ).

ἄνις, Βοιωτ. ἀντὶ τοῦ **ἄνευ, ἐπίσης καὶ Μεγαρ.**

ἀν-ισάζω· ἰσάζω, ἐξισώνω.

ἀν-ἰσάκις, ἐπίρ.· οὐχὶ ἰσάκις.

ἀν-ισ-άριθμος, *ον*· ὁ μὴ ἰσάριθμος.

ἀνισᾶτον, τό· ἀφέψημα τοῦ ἀνήθου.

ἀν-ισ-επί-πεδος, *ον*· ὁ ἔχων ἄνισον ἐπίπεδον.

ἀν-ισ-ήλικος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ἴσην ἡλικίαν.

ἀν-ἰσίτης, *-ου*, ὁ (θηλ. **ἀνισῖτις, -ιδος, ἡ**)· ὁ παρεσκευασμένος μετὰ ἀνίσου καρποῦ (ἐπὶ οἴνου).

ἀν-ἴσο-γώνιος, *ον*· ὁ ἔχων ἀνίσους γωνίας.

ἀν-ισο-ειδής, *ές*· ὁ ἔχων ἄνισον ὀχῆμα.

ἀν-ισο-κρᾰτέω· εἶμαι πάρα πολὺ ἀδύνατος διά τι πρᾶγμα.

ἀν-ἰσό-μετρος, *ον*· ὁ ἔχων ἄνισον μέτρον πρός τινα.

ἀν-ἴσο-μήκης, *ες*· ὁ ἔχων ἄνισον μῆκος.

ἄνῖσον, τό· νῦν γλυκάνισον (συγγ. τῷ ἄνηθον.).

ἀν-ἴσο-πλᾰ́τής, *ές*· ὁ ἔχων ἄνισον πλάτος.

ἀν-ἰσό-πλευρος, *ον*· ὁ ἔχων ἀνίσους πλευράς.

ἀν-ἰσό-ρροπος, *ον*· ὁ μὴ ἰσόρροπος.

ἄν-ἴσος, *ον* καὶ *-η, -ον* (α στερ.+**ἴσος**)· ὁ μὴ ἴσος, «ἄνισος», ἀνώμαλος ‖ μτφρ. ἄδικος [**ῐ** ἐπ., **ῑ** ἀττ.].

ἀν-ἰσο-σθενής, *ές*· ὁ μὴ ἰσοσθενής.

ἀν-ἴσο-τᾰχύς, *ές*· ὁ ἀνίσως ταχύς, ὁ μὴ ἐξ ἴσου ταχύς.

ἀν-ἰσότης, *-ητος, ἡ*· ἡ ἐλλειψις ἰσότητος.

ἀν-ἰσό-τῑμος, *ον*· ὁ ἔχων ἄνισον τιμήν.

ἀν-ἴσο-τοιχέω (**τοῖχος**)· κλίνω περισσότερον πρὸς τὸ ἓν μέρος («γέρνω»), εἶμαι ἐκτὸς ὑπηρεσίας.

ἀν-ἰσό-τονος, *ον*· ὁ ἄνισος κατὰ τόνον, κατὰ τὴν ἔντασιν.

ἀν-ἴσο-ῠψής, *ές*· ὁ ἔχων ἄνισον ὕψος.

ἀν-ἴσο-φυής, *ές*· ὁ ἔχων ἀνομοίαν φύσιν.

ἀν-ἰσόω, μέλ. *-ώσω* (**ἀνὰ** + **ἰσόω**)· καθιστῶ ἴσον, ἰσορροπῶ, ἐξισώνω ‖ μέσ. καὶ παθ., εἶμαι (γίνομαι) ἴσος πρός τι ‖ μτγν. (**ἄνισος**)· κάμνω τι ἄνισον.

ἀν-ἵστα καὶ **ἀνίστη,** ἀντὶ **ἀνάστηθι,** Προστ. τοῦ **ἀνίστημι**.

ἀν-ιστάνω, μτγν. τύπος τοῦ ἑπομ.

ἀν-ἵστημι (**ἀνὰ**+**ἵστημι**)· **Ι** ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ., ἐν τῷ μέλ. **ἀναστήσω** καὶ ἀόρ. α' **ἀνέστησα**· στήνω ὄρθιον, κάμνω τινὰ νὰ ἀνεκωθῇ ὄρθιος, ἐγείρω ‖ τὸν σηκώνω ἀπὸ τὸν ὕπνον (λατ. excito), ἢ καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον (ἐγείρω ἐκ νεκρῶν) ‖ μτγν. ἀνιδρύω, οἰκοδομῶ ‖ ὡσ. καὶ οἰκοδομῶ ἐκ νέου. 2) ἐξεγείρω πρὸς δρᾶσιν ‖ προκαλῶ ἐπανάστασιν. 3) κάμνω τοὺς ἀνθρώπους νὰ μεταναστεύσουν (**ἀνασπάτους ποιῶ**), τοὺς μεταφυτεύω ‖ καίτοι ἐν τῷ παθ. καὶ ἐν τοῖς ἀμτβ. χρόνοις συνήθως σημ. εἶμαι ἄνευ κατοίκων (ἀκατοίκητος), ἐρημ. νομαι ‖ **χώρα ἀνεστηκυῖα**=χώρα ἐρημωθεῖσα ‖ ὡσ. κάμνω **ἱκέτας** νὰ σηκωθοῦν καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν **τὸν δωμόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάθηντο ὡς ἱκέται.** 4) ἐξεγείρω πρὸς πόλεμον. **ΙΙ** μτβ. εἶναι καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. α' **ἀνεστησάμην πόλιν** = ἀνήγειρα ἐμαυτῷ πόλιν. **ΙΙΙ** Ἀμτβ. εἶναι τὸ παθ. **ἀνίσταμαι, ὁ** ἐνεργ. ἀόρ. β' **ἀνέστην, ὁ** πρκ. **ἀνέστηκα** καὶ ὁ ὑπερσ. **ἀνεστήκειν**· στέκομαι ὄρθιος, σηκώνομαι ‖ τινάσσομαι ἐπάνω πρὸς δρᾶσιν· **ἀνίσταμαί τινι**=ἐγείρομαι διὰ νὰ ἐπιτεθῶ κατά τινος ‖ σηκώνομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ ‖ σηκώνομαι ἀπὸ τὸν ὕπνον ‖ ἐγείρομαι ἐκ νεκρῶν ‖ ἐγείρομαι ἐκ τινος νόσου (ἐγείρομαι ἐκ τῆς κλίνης κατόπιν ἀσθενείας), ἀναλαμβάνω ‖ ἐγείρομαι ὅπως ἀπέλθω, ἐκκινῶ.

ἀν-ιστορέω, μέλ. —*ήσω*· ἐρωτῶ νὰ μάθω, ἐξετάζω, ἐρευνῶ.

ἀν-ιστορησία, *ἡ*· ἄγνοια τῆς Ἱστορίας.

ἀν-ιστόρητος, *ον* (α στερ.+**ἱστορέω**)· ὁ ἀγνοῶν τὴν Ἱστορίαν, ἀμαθής, ἀπαίδευτος. 2) ἄγνωστος (μὴ μνημονευόμενος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ).

ἀν-ίστω ἀντὶ **ἀν-ίστασο,** Προστ. τοῦ **ἀν-ίστημι**.

ἀν-ισχάνω· βλ. **ἀν-ίσχω**.

ἀν-ἰσχιος, *ον* (α στερ.+**ἰσχίον**)· ὁ μὴ ἔχων σαρκώδη ἰσχία, ὁ ἔχων τὰ σκέλη ἄσαρκα (ἐπὶ πτηνῶν).

ἀν-ἰσχῡρός, *ον*· ὁ μὴ ἰσχυρός, ὁ ἄνευ ἰσχύος.

ἄν-ισχυς, υ, γεν. —*υος*· ὁ ἄνευ σχύος.

ἀν-ίσχω (καὶ **ἀνισχάνω**)=**ἀν-έχω**· ἐγείρω, σηκώνω ὑψηλά. 2) ἀμτβ. **ὁ ἥλιος ἀνίσχει**=ὁ ἥλιος ἀνατέλλει.

ἀν-ἴσως, ἐπίρ. τοῦ **ἄνῐσος**· οὐχὶ ἴσως, κατὰ ἄνισον τρόπον ‖ ἀνωμάλως ‖ ἀδίκως.

ἀν-ἴσωσις, *-εως, ἡ* (**ἀνισόω**)· ἐξίσωσις.

ἀν-ἰτέον=**δεῖ ἀνιέναι**· πρέπει νὰ ἀνέλθῃ τις.

ἀν-ῑΰζω (**ἀνὰ**+**ἰύζω**)· κραυγάζω δυνατά, φωνάζω ἀγρίως, («σκούζω»).

ἄν-ιχθυς, *υ*, γεν. *-υος*· ὁ ἄνευ ἰχθύων, ἢ ὁ ἔχων ὀλίγους ἰχθῦς.

ἀν-ίχνευτος, *ον*· ὁ μὴ ἀνιχνευδείς.

ἀν-ιχνεύω, μέλ. *-σω* (**ἀνὰ** + **ἰχνεύω**)· ἀναζητῶ τὰ ἴχνη τινός, παρακολουθῶ (ἐπὶ θηρευτικοῦ κυνός) ‖ γεν. ἐξερευνῶ, ἀναζητῶ, ἀνιχνεύω.

ἄν-ιχνος, *ον*· ὁ ἄνευ ἰχνῶν ἢ σημείων.

ἀν-ίψαλος, *ον* (α στερ. + **ἴπτομαι**)· ὁ μὴ παθὼν βλάβην.

ἀν-ιψατο, ἰων. ἀντὶ **ἀνιάοιντο,** γ' πληθ. Εὐκτ. τοῦ **ἀν-ιάομαι**.

ἀνιώδης, *ες*=**ἀνιαρός** (βλ. λ.).

ἀν-ἴωτος, *ον* (α στερ.+**ἰόω**) ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σκωρίασιν.

ἀν-κριτήρ, *ὁ*=**ἀνακριτής**.

ἀν-νείμῃ, ὑποτ. ποιητ. ἀορ. α' τοῦ **ἀνα-νέμω**.

ἀν-νεῖται, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-νεῖται** γ' ἑν. τοῦ **ἀνανέομαι**.

ἀν-νέφελος, ἐπ. ἀντὶ **ἀ-νέφελος** (ὃ βλ.).

ἀν-νεώσασθαι, ποιητ. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἀνανεόομαι**.

ἀννιβίζω· εἶμαι μὲ τὸ μέρος τοῦ Ἀννίβα.

ἀν-ξηραίνω, ποιητ. ἀντὶ **ἀνα-ξηραίνω**.

ἀν-όδευτος, *ον*· μὴ ὁδευόμενος, ἀδιάβατος.

ἀν-οδηγέω, μέλ. *-ήσω* (**ἀνὰ**+**ὁδηγέω**)· ὁδηγῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπανάγω.

ἀν-οδία, *ἡ* (α στερ.+**ὁδός**)· ὁδὸς ποὺ δὲν εἶναι ὁδός ‖ περιοχὴ στερουμένη ὁδῶν.

ἄν-οδμος, *ον*· ὁ ἄνευ ὀσμῆς, ἄοσμος.

ἀν-όδοντος, *ον*=**ἀνόδους** (βλ. λ.).

ἄν-οδος (Α), *ον* (α στερ.+**ὁδός**)· ὁ μὴ ἔχων ὁδόν, ἀδιάβατος, ἄβατος.

ἄν-οδος (Β), *ἡ* (**ἀνὰ**+**ὁδός**)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἄγουσα ὁδός, ἀνήφορος ‖ πορεία πρὸς τὰ μεσόγεια (κυρ. πρὸς τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν).

ἀν-όδους, *-οντος, ὁ, ἡ* (α στερ. + **ὀδούς**)· ὁ ἄνευ ὀδόντων, νωδός.

ἀν-οδῡρομαι, ἀποθ.· ὀδύρομαι μεγαλοφώνως, θρηνολογῶ, κλαίω ὀδυρόμενος.

ἀν-όδυρτος, *ον*· ὁ μὴ ὀδυρόμενος, μὴ θρηνῶν.

ἄν-οζος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ὄζους ἢ ὁ ἔχων ὀλίγους (ἀντ. τῷ **ὀζώδης**).

ἀ-νόημα, τό, *-ατος*· ἀνόητος πρᾶξις, ἀνοησία.

ἀ-νοήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (α στερ.+**νοέω**)· ὁ ἄνευ νοῦ ἢ νοημοσύνης, ἀναίσθητος, **ἀνόητος, ἄφρων,**

ἀ-νοησία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν.— **II** =*ἀκαταληψία* (βλ. λ.), τὸ ἀκατανόητον, ἀκατάληπτον.

ἀνοηταίνω· εἶμαι ἀνόητος, φέρομαι ἀνοήτως.

ἀνοητία, ἡ· ἀττ. ἀντὶ *ἀνοησία*.

ἀ-νόητος, *ον* (*α* στερ.+*νοέω*)· παθ., ὁ μὴ νοούμενος, ἀδιανόητος, ἀκατανόητος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ σκεφθῇ.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἐννοῶν, ἀνόητος, μωρός, παράλογος (λατ. amens).

ἀ-νόθευτος, *ον*· ὁ μὴ νοθευθείς, γνήσιος, καθαρός, ἀγνός.

ἄ-νοθος, *ον*· ἀνόθευτος, γνήσιος.

ἄ-νοια, ἐπ. *ἀνοίη*, ἡ (*ἄ-νοος*)· ἔλλειψις νοῦ, νοήσεως, κατανοήσεως || μωρία.

ἀν-οιγή, ἡ· τὸ ἄνοιγμα.

ἀν-οίγνῡμι καὶ *ἀν-οίγω*, ἐπ. *ἀνα-οίγω*· μέλ. *ἀνοίξω*, πρτ. μετὰ διπλῆς αὐξ. *ἀνέῳγον*, ἰων. *ἀνα-οίγεσκον*· ἀόρ. α' μετὰ διπλῆς ὡσ. αὐξ. *ἀν-έῳξα*, ἀττ. *ἤνοιξα*, ἰων. *ἄνοιξα* ἢ *ἄνῳξα*· πρκ. α' *ἀν-έῳχα*, πρκ. β' *ἀν-έῳγα*. — Παθ. *ἀν-οίγνῦμαι*, μέλ. *ἀν-οιχθήσομαι*, μέλ. β' *ἀνοιγήσομαι*, μέλ. γ' *ἀνεῴξομαι*· ἀόρ. *ἀν-εῴχθην*, ἀπρφ. *ἀν-οιχθῆναι*· (*ἀνὰ*+*οἴγω*): 1) «ἀνοίγω». 2) μτφρ. φανερώνω ἀποκαλύπτω, «ξεσκεπάζω». 3) ὡς ναυτικὸς ὅρος, ἀπολ. ἐξέρχομαι εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, πλέω «πρὸς τὰ ἀνοικτά».—Παθ. «ἀνοίγομαι», εἶμαι ἀνοικτός.

ἀν-οίγω, μέλ. *-ξω*=*ἀν-οίγνυμι* (ὅ βλ.).

ἀν-οιδαίνω καὶ *ἀνοιδέω* (*ἀνὰ*+*οἰδαίνω*)· μέλ. *ἀνοιδήσω*· πρκ. *ἀνῴδηκα*· ἐξογκοῦμαι, φουσκώνω, «πρήσκομαι».

ἀν-οίδανσις, *-εως*, ἡ·=*ἀνοίδησις*.

ἀν-οιδέω=*ἀν-οιδαίνω* (ὅ βλ.)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀν-οίδησις, ἡ· τὸ πρήξιμον, φούσκωμα.

ἀν-οιδίσκω· κάμνω νὰ ἐξογκωθῇ, νὰ φουσκώσῃ (τούτου παθ. τὸ *ἀνοιδέω*).

ἀν-οίκειος, *ον* (*α* στερ. + *οἰκεῖος*)· ὁ μὴ οἰκεῖος || ὁ μὴ φιλικός || ὁ μὴ ἁρμόζων, ἀνάρμοστος.

ἀν-οικειότης, *-ητος*, ἡ· ἔλλειψις οἰκειότητος.

ἀν-οικείωτος, *ον*· ὁ ἄνευ οἰκειότητος, ἄσχετος, ἀλλότριος.

ἀν-οικίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄ῶ*· οἰκίζω ἐκ νέου || ἀνοικοδομῶ — **II** κάμνω τινὰ νὰ ἀλλάξῃ κατοικίαν, τὸν μετακινῶ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, μετοικίζω.— Παθ. καὶ μέσ. μεταναστεύω (κυρ. πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰ μεσόγεια). **2)** *ἀνοικίζειν πόλιν* = τὴν ἀπογυμνώνω ἀπὸ κατοίκους, τὴν ἐρημώνω. —**III** Παθ. κτίζομαι, ἱδρύομαι, εἰς τὰ μεσόγεια, μακρὰν ἀπὸ τὰ παράλια.

ἀν-οίκισις, *-εως*, ἡ· τὸ μετοικίζειν πρὸς τὰ μεσογειότερα.

ἀν-οικισμός, ὁ·=*ἀνοίκισις* (βλ. λ.).—**II** ἡ ἐκ νέου κτίσις, ἀνακαίνισις, ἐπανόρθωσις.

ἀν-οικο-δομέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνὰ*+*οἰκοδομέω*)· κτίζω, «ἀνοικοδομῶ».—**II** οἰκοδομῶ ἐκ νέου.—**III** περιτειχίζω, φράσσω διὰ τοίχου (ἢ τείχους).

ἀν-οικο-νόμητος, *ον*· ὁ μὴ τακτοποιηθείς, ὁ μὴ ὢν ἐν τάξει, ἄτακτος.

ἄν-οικος, *ον* (*α* στερ.+*οἶκος*)· ὁ στερούμενος οἰκίας, ἄοικος || στερούμενος οἰκογενειακῆς ἑστίας.

ἀν-οικτεί (ἢ *-τί*), ἐπίρ·=*ἀνοίκτως*, ἄνευ οἴκτου, ἀνοικτιρμόνως.

ἀν-οικτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀν-οίγω*· πρέπει νὰ ἀνοίξῃ τις.

ἀνοίκτης, *-ου*, δ· ὁ ἀνοίγων.

ἀν-οικτίρμων, *ον*, *-ονος*, (*α* στερ.+*οἰκτίρμων*)· ὁ μὴ οἰκτίρμων, ἀνηλεής, ἀσπλαγχνος.

ἀν-οίκτιστος, *ον* (*α* στερ. + *οἰκτίζω*)· ὃν οὐδεὶς οἰκτείρει, οὐδεὶς εὐσπλαγχνίζεται.

ἀν-οικτός, *ή*, *όν* (*ἄν-οίγνυμι*)· ὁ μὴ κεκλεισμένος, «ἀνοικτός».

ἄν-οικτος, *ον* (*α* στερ.+*οἶκτος*)· ὁ ἄνευ οἴκτου, ἀνοικτίρμων, σκληρός. — Ἐπίρ. *-τως*=ἄνευ οἴκτου, ἄνευ ἐλέους.

ἀν-οιμώζω, μέλ. *-ώξομαι*· οἰμώζω (θρηνῶ) μεγαλοφώνως.

ἀν-οιμωκτί, (καὶ **ἀνοιμωκτεί**) ἐπίρ. τοῦ *ἀν-οίμωκτος*· ἄνευ θρήνων καὶ οἰμωγῶν || ὡσ. ἄνευ ἀνάγκης **πρὸς οἰμωγάς, τ. ἑ. ἀτιμωρητί.**

ἀν-οίμωκτος, *ον* (*α* στερ.+*οἰμώζω*)· ὁ μὴ θρηνηθείς, ἄκλαυστος, ἀθρήνητος.

ἀν-οινία, ἡ·=*ἀοινία* (βλ. λ.).

ἄν-οινος, *ον*·=*ἄοινος* (βλ. λ.).

ἀν-οῖξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνοίγνυμι*.

ἄν-οιξις, *-εως*, ἡ (*ἀνοίγνυμι*)· ἄνοιγμα, τὸ ἀνοίγειν. Ἡ ἐποχὴ *ἄνοιξις* (=*ἔαρ*) ὠνομάσθη οὕτω, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἀνοίγουν τὰ φυτὰ (ἀναδίδονται φύλλα, ἄνθη).

ἀν-οιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀνα-φέρω*· πρέπει τις νὰ δώσῃ ἀναφοράν, νὰ ἀναφέρῃ, νὰ καταστήσῃ γνωστόν.

ἀν-οιστός, ἰων. *ἀνώϊστος*, *η*, *ον* (*ἀναφέρω*, μέλ. *ἀνοίσω*.· ὁ ἀναφερθεὶς (ὁ περὶ οὗ ἐγένετο λόγος) || ὁ ἀνενεχθεὶς εἴς τινα διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεως.

ἀν-οιστρέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνὰ*+*οἶστρος*)· κεντῶ μέχρι μανίας (βακχικῆς), οἰστρηλατῶ, τρελλαίνω.

ἄν-οιστρος, *ον*· ὁ ἄνευ οἴστρου, ἄνευ βακχικῆς μανίας.

ἀν-οίσω, μέλ. τοῦ *ἀνα-φέρω*.

ἄνοιτο, γ' ἑν. πκθ. ἐν. τοῦ *ἄνω*.

ἀν-οιχθῶσιν, γ' πλ.θ. παθ. ἀορ. α' ὑποτ. τοῦ *ἀνοίγνυμι*.

ἀν-οκωχεύω (ἠττον ὀρθῶς *ἀνακωχεύω*), μέλ. *-σω* (*ἀνοκωχή*)· κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, σταματῶ, ἐμποδίζω || κρατῶ τὸ πλοῖον ἀνοικτὰ «στὰ πανιά». —**II** ἀμτθ. *ἀνοκωχεύω* (ἐξυπαχ. *ἐμαυτὸν*)=σταματῶ.

ἀν-οκωχή, ἡ (καὶ συν. ἠττον ὀρθῶς *ἀνακωχὴ*) (*ἀνόκωχα*, παρακ. τοῦ *ἀν-έχω*)· ἐσχηματίσθη κατ' ἀναδιπλωσιν ἐκ τοῦ *ἀνοχὴ* (πρβλ. *ὄκωχα* πρκ. τοῦ *ἔχω*)· στάσις, παῦσις, ἀνάπαυλα || ἰδίως διακοπὴ τῶν ἐχθροπραξιῶν, «ἀνακωχή».—**II** ἐμπόδιον, *κώλυμα*.

Ἔτυμ. : ὁ ὀρθὸς τύπος εἶναι *ἀν-οκωχή*, ὁ δὲ μτγν. *ἀνακωχὴ* ὀφείλεται εἰς παρετυμολ. ἐκ τῆς προθ. *ἀνά*. Ἐσχηματίσθη δὲ *ἀν-οκωχὴ* κατ' ἀναδιπλασιασμὸν (πρβλ. *ἔχω*, πρκ. *ὄκωχα*, *ἀν-έχω* : *ἀν-όκωχα* : *ἀν-οκωχή*· ὡσ. *δι-οκωχή*, *συν-οκωχή*, *κατ-οκωχή*)· πρβλ. καὶ *ἄνω* : *ἀγωγή*.

ἀν-ολβία, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ *ἀνόλβου* (=τοῦ μὴ εὐτυχοῦς), ἡ ἔλλειψις ὄλβου, ἀθλιότης, δυστυχία.

ἀν-όλβιος, *ον*=*ἄν-ολβος* (ὅ βλ.).

ἄν-ολβος, *ον* (*α* στερ.+*ὄλβος*)· ὁ μὴ ὄλβιος, ὁ μὴ ἔχων ὄλβον, ἐλεεινός, δυστυχής.

ἀν-όλεθρος, *ον* (*α* στερ.+*ὄλεθρος*)· ὁ μὴ ἐξολοθρευθείς, μὴ κατεστραμμένος. Πρβλ. ἀττ. *ἀν-ώλεθρος* (=ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ὄλεθρον || ἐνεργ. ὁ μὴ προξενῶν ὄλεθρον, ἀβλαβής).

ἀν-ολίγωρος, *ον*· ὁ μὴ ὀλίγωρος, μὴ ἀμελής.

ἀν-ολισθάνω· ἀόρ. *-ώλισθον*· ὁ μὴ ὀλισθαίνων πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ὑποστρέφων.

ἀν-ολκή, ἡ (*ἀνέλκω*)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἕλξις, τὸ σύρειν πρὸς τὰ ἄνω.

ἀν-ολολύζω, μέλ. *-ύξω* (*ἀνὰ*+*ὀλολύζω*)· ἀνακράζω μεγαλοφώνως, ἀλαλάζω ἀπὸ χαράν. **2)** θρηνῶ μεγαλοφώνως, κλαίω μὲ ὀλολυγμούς. **II** ἐνεργ. κάμνω τινὰ νὰ ἀλαλάξῃ.

ἀν-ολοφῦρομαι, ἀπο.θ.(*ἀνὰ*+*ὀλοφύρομαι*)·=*ἀνοδύρομαι*· ἐκσπῶ εἰς ὀλοφυρμούς, εἰς δυνατοὺς θρήνους.

ἀν-ολυμπιάς, ἡ· ὀλυμπιὰς μὴ ἐγγραφεῖσα ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ὀλυμπιάδων (πρόκειται περὶ τῆς 34 καὶ 104 ὀλυμπιάδων, τὰς ὁποίας οἱ Ἠλεῖοι ἐκάλουν οὕτω διὰ τὸν μνημονευθέντα λόγον).

ἄνομαι· βλ. ἐν λ. *ἄνω*.

ἀν-ομαλίζω (*ἀνὰ*+*ὁμαλόω*)· ἐπαναφέρω εἰς τὸ ὁμαλόν, ἐξομαλίζω, ἐξισῶ.

ἀν-ομάλωσις, ἡ (*ἀνὰ*+*ὁμαλόω*)· ἡ ἐξ ἴσου διανομὴ πράγματός τινος, ἐξίσωσις.

ἀν-ομβρέω, (*ἀνὰ*+*ὄμβρος*)· ἀναβλύζω ὕδωρ.

ἀν-όμβρησις, *εσσα*, *εν* (*ἀνομβρέω*)· πολύομβρος.

ἀν-ομβρία, ἡ, (*α* στερ.+*ὄμβρος*)· ἔλλειψις βροχῆς, ξηρασία.

ἄν-ομβρος, *ον* (*α* στερ.+*ὄμβρος*)· ὁ ἄνευ βροχῆς.

ἀ-νομέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄνομος*)· ἐνεργῶ παρανόμως, κάμνω παρανομίας.

ἀν-ομ-ήλικος, *ον* (*α* στερ.+*ὁμῆλιξ*)· ὁ μὴ ὁμῆλιξ.

ἀνόμημα, *-ατος*, τό· (*ἀνομέω*)· παράβασις νόμου, ἄνομος πρᾶξις.

ἀ-νομία, ἡ, ἰων. (*ἄνομος*)· παρανομία, παράνομος διαγωγή.

ἀν-ομίλητος, *ον* (α στερ.+*ὁμιλέω*)· ὁ μὴ ἔχων ἐπικοινωνίαν μετ' ἄλλων, ἀκοινώνητος. **2)** μετά γεν. ὁ ἄμοιρός τινος, στερούμενός τινος.

ἀ-νόμιμος, *ον*· ὁ μὴ νόμιμος (βλ. *ἄνομος*).

ἀν-όμιχλος, *ον*· ὁ ἄνευ ὁμίχλης.

ἀν-όμμᾰτος, *ον* (α στερ.+*ὄμμα*)· ὁ ἄνευ ὀμμάτων (ὀφθαλμῶν).

ἀν-ομο-γενής, *ές*· ὁ μὴ ὁμογενής, ὁ διάφορος τὸ γένος.

ἀν-ομο-ειδής, *ές*· ὁ διάφορος τὸ εἶδος.

ἀν-ομό-ζηλος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ὅμοιον ζῆλον (ἀντίθ. τῷ *ὁμόζηλος*).

ἀ-νομο-θέτητος, *ον*· ὁ ἄνευ νομοθετήσεως, ἄνευ νόμου, ἄτακτος ‖ ὁ μὴ κανονιζόμενος ὑπὸ νόμου.

ἀν-ομοιο-βᾰρής, *ές*· ὁ ἔχων ἄνισον βάρος.

ἀν-ομοιο-γενής, *ές*· ὁ ἀνήκων εἰς διάφορον γένος, ὁ διάφορος τὸ γένος.

ἀν-ομοιο-ειδής, *ές*· ὁ διαφόρου εἴδους, ἑτεροειδής.

ἀν-ομοιο-μερής, *ές*· ὁ μὴ ὁμοιομερής, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ οὐχὶ ὁμοίων μερῶν.

ἀν-όμοιος, *ον*· καὶ *-α, -ον* (α στερ.+*ὅμοιος*)· ὁ μὴ ὅμοιος, διάφορος, ἀνόμοιος.

ἀν-ομοιό-στροφος, *ον*· ὁ συγκείμενος ἐξ ἀνομοίων στροφῶν.

ἀν-ομοιο-σχήμων, *ον*· ὁ ἔχων ἀνόμοιον σχῆμα.

ἀν-ομοιότης, *-ητος, ἡ* (*ἀνόμοιος*)· ἔλλειψις ὁμοιότητος, διαφορά.

ἀν-ομοιο-ουσιαστής, *ὁ*· ὁ διισχυριζόμενος ὅτι ὁ υἱὸς εἶναι ἀνομοιοούσιος τῷ πατρὶ (Μ. Βασίλ.).

ἀν-ομοιο-ούσιος, *ον*· ὁ ἐξ ἀνομοίου (διαφόρου) οὐσίας (ἐκκλησ.).

ἀν-ομοιόω (*ἀνόμοιος*)· καθιστῶ τι ἀνόμοιον, διάφορον.—παθητ. εἶμαι ἢ γίνομαι ἀνόμοιος.

ἀν-ομοίωσις, *-εως, ἡ*· ἡ διαφοροποίησις, τὸ καθιστᾶν τι ἀνόμοιον.

ἀν-ομο-λογέομαι, μέλ. *-ήσομαι*· πρκ. *ἀνωμολόγημαι*. Ἀποθ. (*ἀνὰ*+*ὁμολογέω*)· συμφωνῶ ἐτί τινος πράγματος.

ἀν-ομο-λογητέον· πρέπει νὰ ἀνομολογήσῃ τις, νὰ παραδεχθῇ.

ἀν-ομο-λογία, ἡ (*ἀνομολογέομαι*)· συγκατάθεσις. **2)** (*ἀν-ομόλογος*)· ἀσυμφωνία.

ἀν-ομό-λογος, *ον*· ἀσύμφωνος.

ἀν-ομο-λογούμενος, *η, ον* (α στερ. + *ὁμολογέω*)· ὁ μὴ συμφωνῶν, ἀσύμφωνος, ἀσυνεπής, ἀνακόλουθος ‖ ὁ μὴ γενόμενος παραδεκτὸς (μὴ ὁμολογηθείς).

ἀν-ομο-ούσιος, *ον*· ὁ μὴ ὁμοούσιος.

ἄ-νομος, *ον* (α στερ.+*νόμος*)· ὁ ἄνευ νόμου, παράνομος, ἀσεβής. Ἐπίρ. *-μως*=παρανόμως. **II** (νόμος II) ὁ μὴ κατὰ μουσικὸν νόμον γινόμενος, μὴ μελῳδικός, ἄμουσος.

ἀν-όνητος, δωρ. *ἀν-όνᾱτος, ον* (α στερ.+*ὀνίνημι*)· ἀνωφελής, ἄχρηστος ‖ *ἀνόνητός τινος*=ὁ μὴ ὠφελούμενος ἐκ τινος· οὐδ. πληθ. *ἀνόνητα* ὡς ἐπίρ. = ἀνωφελῶς, ματαίως.

ἄ-νοος, *ον*, κατὰ συναίρ. *ἄνους, ουν* (α στερ. + *νόος*)· ὁ ἄνευ νοῦ, ἀνόητος, μωρός, «ἄμυαλος».

ἀνοπαῖα, ἐπίρ., εἴτε (ἐκ τοῦ α στερ.+*ὄψομαι*, μέλ. τοῦ *ὁρῶ*)=ἀοράτως, ἀπαρατηρήτως ‖ εἴτε (ἐκ τοῦ *ἄνω*+*ὀπή*) = πρὸς τὰ ἄνω, ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, διὰ τῆς ὀπῆς τῆς στέγης.

Ἐτυμ.: ἐν Ὀδ. α 320 λέγεται περὶ τῆς Ἀθηνᾶς ὅτι «*ὄρνις ὣς ἀνόπαια διέπτατο*», ὅπου κεῖται ὡς θηλ. τοῦ ἐπιθ. *ἀνόπαιος* καὶ σημ. «*ἀνὰ τῇ ὀπῇ*»= εἰς τὸν φεγγίτην (κεῖται δηλ. ἐνταῦθα ὡς ἐπιρρ. κατηγορούμ.). Ἐπίσης παρ' Ἡροδ. (VII 216) *Ἀνόπαια* καλεῖται τὸ μέρος τῆς Οἴτης καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀτραπός, ἡ καταστᾶσα περίφημος ἐκ τῆς προδοσίας τοῦ Ἐφιάλτου (ἀκριβῶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀντίστοιχον ὀνομασίαν τῆς κατοικίας). *Ἀνόπαιος* καλεῖται ἐν μτφρ. ἐνν. καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς (**Fragm. 51 D**) ὡς *ἀνωφερής*, τ. ἔ. δύσκολος. Κατὰ τὸν Ἀριστ. *ἀνόπαια ἢ πανόπαια*= εἶδος ἀετοῦ.

ἄν-οπλος, *ον* (α στερ.+*ὅπλον*)· ὁ ἄνευ ὅπλου (κυρ. ὁ ἄνευ μεγάλης ἀσπίδος, ἥτις ἦτο τὸ διακριτικὸν τοῦ *ὁπλίτου*), ὁ οὐχὶ βαρέως ὡπλισμένος‖γεν., ἄοπλος, «ξαρμάτωτος».

ἄν-οπτος,*ον* (α στερ.+*ὄψομαι*)·ἀόρατος, ἀδέατος.

ἀν-όρᾱτος, *ον*, ὡσ. *ἀ-όρατος* (α στερ.+*ὁράω*) = *ἄνοπτος* (ὃ βλ.).

ἀν-οργάζω· ἀναζυμώνω, πλάθω, μαλάσσω.

ἄν-οργᾰνος, *ον* (α στερ. + *ὄργανον*)· ὁ ἄνευ ὀργάνων.

ἀν-όργητος, *ον*· ὁ ἄνευ ὀργῆς, ὁ μὴ ὀργιζόμενος.

ἀν-οργίαστος, *ον* (α στερ.+*ὀργιάζω*)· ὁ μὴ συνοδευόμενος ἀπὸ ὄργια. — **II** ἐπὶ θεῶν, πρὸς τιμήν τῶν ὁποίων δὲν λαμβάνουν χώραν (δὲν τελοῦνται) ὄργια.—**III** ὁ μὴ μυηθεὶς εἰς ὄργια, ἀμύητος.

ἄν-οργος, *ον*· ὁ μὴ ὀργιζόμενος, ὁ ἄνευ ὀργῆς.

Ἀνορέα, ἰων. *ἠνορέη, ἡ* (*ἀνήρ*)· ἀνδρεία, φρόνημα (πρβλ. *ἀνόρεος*).

ἀν-ορέγω· ἐκτείνω πρὸς τὰ ἄνω.

ἀν-όρεκτος, *ον* (α στερ. + *ὄρεξις*)· ὁ μὴ ἔχων ὄρεξιν ‖ ὁ μὴ κινῶν τὴν ὄρεξιν.

ἀν-ορεξία, ἡ· ἔλλειψις ὀρέξεως.

Ἄνορεος, *α, ον* (*ἀνήρ*)· ἀνδρεῖος, θαραλλέος (πρβλ. *ἀνορέα*).

ἀν-ορθιάζω· φωνάζω δυνατά.— **II** ἀνεγείρω, ἀνορθώνω.

ἄν-ορθος, *ον*· ὄρθιος, εὐθὺς (*ἀνὰ*+*ὀρθός*)·

ἀν-ορθόω, μέλ. *-ώσω* (*ἀνὰ*+*ὀρθόω*)· μετὰ διπλῆς αὔξ. παρατ. *ἠνώρθουν*, ἀόρ. α' *ἠνώρθωσα*· στήνω ὀρθόν, ἀνεγείρω, ἐκ νέου ‖ ἀποκαθιστῶ ‖ ἐπαναφέρω εἰς τὴν προτέραν ἀκμήν, ἐπανορθῶ, διορθώνω.

ἀν-όρθωσις, *-εως, ἡ*· = *ἐπανόρθωσις* (βλ. λ.).

ἀν-ορμάομαι· τινάσσομαι ἐπάνω μεθ' ὁρμῆς, ὁρμῶ μετὰ προθυμίας νὰ πράξω τι.

ἀν-ορμίζω· ἐξάγω ἐκ τοῦ ὅρμου τὰ πλοῖα· — μέσ., ἐξέρχομαι εἰς τὸ πέλαγος.

ἄν-ορμος, *ον* (α στερ. + *ὅρμος*)· ὁ ἄνευ ὅρμου (λιμένος) ‖ ἀφιλόξενος.

ἀν-όρνῡμι,μέλ. *-όρσω*· διεγείρω, ἐξεγείρω, ἀρχίζω.

ἀν-ορούω, μέλ. *-ούσω*· ἀόρ. α' *ἀν-όρουσα* (*ἀνὰ*+*ὀρούω, ὄρνυμι*)· ἀνεγείρομαι, ἀναπηδῶ ‖ ἀναβαίνω ταχέως.

ἄν-οροφος, *ον* (α στερ.+*ὄροφος*)· ὁ ἄνευ ὀροφῆς (στέγης) ἄστεγος (γρ. καὶ *ἀνώροφος*).

ἀν-ορρο-πῦγιος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ὀρροπήγιον, δηλ. οὐράν.

ἀν-ορταλίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἀνὰ* + *ὀρταλίζω*)· κτυπῶ τὰς πτέρυγας καὶ κράζω (ὡς ὁ πετεινός) ‖ βαδίζω χοροπηδητὰ καὶ κορδωτός.

ἀν-ορύσσω, ἀττ.-ττω· μέλ.-ξω (*ἀνὰ*+*ὀρύσσω*)· ἀνασκάπτω κάτι τὸ τεθαμμένον, «ξεχώνω» ‖ *ἀνασκάπτω τάφον*· ἀνοίγω τάφον.

ἀν-ορχέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀναπηδῶ καὶ χορεύω (ὀρχίζω νὰ χοροπηδῶ) ἀπὸ χαράν.

ἄν-ορχος, *ον*· ὁ ἄνευ ὄρχεων.

ἀ-νόσητος, *ον*·=*ἄνοσος* (βλ. λ.).

ἀ-νοσία, ἡ (*ἄνοσος*)· ἔλλειψις νόσου, ὑγεία.

ἀν-όσιος, *ον* ἢ *-α, -ον* (α στερ.+*ὅσιος*)· ὁ μὴ ὅσιος, ἀνίερος, ἄναγνος, μιαρός (λατ. **profanus**) ‖ *ἀνόσιος νέκυς*=πτῶμα νεκροῦ, ὃ δὲν ἔτυχε τῶν νενομισμένων τιμῶν. Ἐκ τούτου τὸ

ἀν-οσιότης, *-ητος, ἡ*· ἀνιερότης, ἀσέβεια.

ἀν-οσιουργέω (*ἀνόσιος* ὃ βλ.+*ἐργάζομαι*)· πράττω ἀνόσια.

ἀν-οσιούργημα, τό· ἀνόσιον ἔργον.

ἀν-οσιουργία, ἡ· ἀνόσιος πρᾶξις.

ἀν-οσιουργός, *ὁν* (*ἀνόσια ἐργαζόμενος*)· ὁ πράττων ἀνόσια.

ἄν-οσμος, *ον*·=*ἄνοδμος* (βλ. λ.)· ὁ ἄνευ ὀσμῆς, δοσμος.

ἄ-νοσος, ἰων. *ἄ-νουσος, ον* (α στερ. + *νόσος*)· ὁ ἄνευ νόσου, ὑγιής, πλήρης ὑγείας ‖ ἐπὶ πραγμ., ἀπηλλαγμένος ἀπὸ κάθε ἐλάττωμα, ὑγιής, εὔρωστος ‖ *ἄνοσος κακῶν*= ἀπρόσβλητος, ἀνέγγιχτος ἀπὸ συμφοράς.

ἀν-όστεος, *ον* (α στερ.+*ὀστέον*)· ὁ στερούμενος ὀστῶν (ὡς ὁ ὀκτάπους π. χ.).

ἀ-νόστητος, *ον*· ὁ μὴ νοστῶν, μὴ ἐπανερχόμε-

νος ‖ τόπος ἐξ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἐπανέλθῃ.
ἀ-νόστϊμος, *ον* (*α* στερ. + *νόστιμος*)· ὁ μὴ ἐπιστρέφων, ὃς δὲν δύναται ἢ δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ. **II** ὁ μὴ ἔχων νοστιμάδα, ὁ μὴ θρεπτικός.
ἄ-νοστος, *ον* (*α* στερ.+*νόστος*)· ὁ ἄνευ ἐπανόδου, μὴ ἐπιστρέφων ἢ μὴ ἐπιστρέψας.— **II** ὁ μὴ νόστιμος, μὴ ἔχων νοστιμάδα.
ἀ-νόσφιτος, *ον*· ὁ μὴ κλαπείς, ἀσφαλής, βέβαιος.
ἀν-όσφραντος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ὀσμὴν ἢ ἔχων ὀλίγην μόνον.
ἀ-νότιστος, *ον*· μὴ νοτιζόμενος, μὴ ὑγραινόμενος.
ἀν-οτοτύζω (*ἀνὰ*+*ὀτοτοῖ*)· ἀναλύομαι, ἐκσπῶ εἰς θρήνους (ἀναφωνῶν *ὀτοτοῖ*).
ἀν-ούατος *ον* (*α* στερ.+*οὖς*)· ὁ ἄνευ ὠτός, τ. ἔ. ἄνευ λαβῆς.
ἀ-νου-θέτητος, *ον* (*α* στερ.+*νοῦς*+*τίθημι*)· ὁ μὴ νουθετηθεὶς ‖ ὁ μὴ θέλων νὰ ἀκούσῃ νουθεσίας.
ἄ-νους, συνηρ. ἀντὶ *ἄ-νοος.*
ἀν-ουσίαστος, *ον*·=τῷ ἑπομ.
ἀν-ούσιος, *ον* (*α* στερ. + *οὐσία*)· ὁ ἄνευ οὐσίας (δηλ. περιουσίας ὑλικῆς, χρηματικῆς).
ἄ-νουσος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *ἄ-νοσος.*
ἀν-ούτᾰτος, *ον* (*α* στερ. + *οὐτάω*)· ὁ μὴ τρωθεὶς (τραυματισθεὶς) ἐκ τοῦ σύνεγγυς.
ἀν-ουτητί, ἐπίρ. ἐκ τοῦ προηγ.· ἄνευ τραύματος, χωρὶς νὰ τραυματισθῇ.
ἀν-ούτητος, *ον*·=*ἀνούτατος* (βλ. λ.).
ἀν-οφθαλμίᾱτος, *ον*· ὁ μὴ ἔχων ὀφθαλμίαν.
ἀν-οχεύς, ὁ (*ἀνέχω*)· ὁ κρατῶν τι πρὸς τὰ ἄνω, ὁ ὑποβαστάζων τι.
ἀν-όχευτος, *ον*· ὁ μὴ ὀχευθείς, ἢ ὁ μὴ ὀχευόμενος (ἐπὶ ζώων, πτηνῶν κλπ.).
ἀν-οχέω· ὀχῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνάγω, ἀνυψῶ.
ἀν-οχή, ἡ (*ἀν-έχω*)· ἀναχαίτισις, παῦσις, διακοπή (κυρ. ἐπὶ ἐχθροπραξιῶν), ἀνακωχή.— **II** (*ἀνέχομαι*)· μακροθυμία, ἀνοχή.
ἀν-οχλέω·=*ἀνοχλίζω* (βλ. λ.).
ἀν-οχλησία, ἡ· *ἀοχλησία* (βλ. λ.).
ἀν-οχλητικῶς, ἐπίρ.· δι' ὑποκινήσεως μὲ μοχλόν.
ἀν-οχλίζω· ἀναμοχλεύω, ἀνακινῶ.
ἄν-οχλος, *ον*· ὁ μὴ ἐνοχλῶν, μὴ ὀχληρός.
ἀν-οχμάζω, μέλ. *-άσω*· ἀνεγείρω, ἀνυψῶ, κρατῶ ὑψηλά.
ἀν-οψία, ἡ (βλ. *ἄνοψος*)· ἡ ἔλλειψις ὄψου (δηλ. ὀψαρίου) ‖ ἔλλειψις προσφαγίου.
ἄν-οψος, *ον* (*α* στερ.+*ὄψον*)· ὁ ἄνευ ὄψου (δηλ. προσφαγίου).
ἄν-στα, ἐπ. συντετμ. τύπος Προστ. ἀντὶ *ἀνά-στα, ἀνά-στηθι.*
ἀν-στάς, *ἀν-στήμεναι,* ἐπ. τύποι ἀντὶ *ἀναστάς, ἀναστῆναι,* μτχ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἀνίστημι.*
ἀν-στήσω, ἐπ. ἀντὶ *ἀνα-στήσω,* μέλ. τοῦ *ἀν-ίστημι.*
ἀν-στήτην, ἐπ. ἀντὶ *ἀνεστήτην,* γ΄ δυϊκ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἀν-ίστημι.*
ἀν-στρέψειαν, ἀντὶ *ἀνα-στρέψειαν.*
ἀν-σχεθέειν, *ἄν-σχεο,* ἐπ. τύποι ἀντὶ *ἀνα-σχεθεῖν, ἀνάσχου,* ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. β΄ καὶ Προστ. μέσ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἀν-έχω.*
ἀν-σχετός, ἐπ. ἀντὶ *ἀνα-σχετός.*
ἄντα (*ἀντί, ἄντην*), ἐπίρ.· ἀπέναντι, καταντικρὺ (πρβλ. τὸ τῆς νέας «ἀγνάντια»), κατὰ πρόσωπον, φανερά, λατ. **coram.**— **II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ἀπέναντί τινος, ἀντικρύ τινος ‖ *ἄντα παρειάων* = πρὸ τῶν παρειῶν (ἐπὶ πέπλου) ‖ ἀντιμέτωπός τινος ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ ἐχθρικῆς σημ., ἐναντίον: *ἄντα Διὸς πολεμίζειν* [διὰ τὴν ἐτυμολ. τοῦ *ἄντα, ἄντην, ἀντιάω, ἀπ-αντάω, ἄντομαι* κ. ἄ. βλ. *ἀν-τί*].
ἀντ-ᾰγᾰνακτέω· ἀγανακτῶ καὶ ἐγὼ (μὲ τὴν σειράν μου).
ἀντ-ᾰγᾰπάω· ἀνταγαπῶ τὸν ἀγαπῶντά με.
ἀντ-ᾰγοράζω, μέλ. *-άσω*· ἀγοράζω εἰς ἀντάλλαγμά τινος πωληθέντος.
ἀντ-ᾰγορεύω, μέλ. *-σω*· ἀγορεύω ἐναντίον τινός, ἀπαντῶ ‖ ἀντιλέγω.
ἀντ-αγρεύομαι· συλλαμβάνομαι καὶ ἐγώ.
ἀντ-ᾰγωνίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ίσσομαι*· ἀποθ.· ἀγωνίζομαι κατά τινος, ἀμιλλῶμαι πρός τινα (κυρ. ἐν πολέμῳ)‖ ἐρίζω, φιλονεικῶ, πρός τινα· ὡς παθ. τίθεμαι ἐναντίον τινός ὡς ἀντίπαλος. Ἐκ τούτου τὸ
ἀντ-ᾰγώνισμα, τό· ὁ ἀγὼν κατὰ τινος ἄλλου.
ἀντ-ᾰγωνιστέω, εἶμαι ἀνταγωνιστής, ἀντίπαλος.
ἀντ-ᾰγωνιστής, *-οῦ,* ὁ· ἀντίπαλος.
ἀντ-ᾰδῑκέω, μέλ. *-ήσω*· ἀδικῶ, βλάπτω, εἰς ἀνταπόδοσιν (ἀντεκδικούμενος).
ἀντ-ᾰδω· ᾄδω καὶ ἐγώ, ἀνταποκρινόμενος εἰς ἄλλου ᾠδήν (κυρ. ἐπὶ ᾠδικῶν πτηνῶν, περδίκων κ.ἄ.).
ἀντ-αείρω=*ἀντ-αίρω*·—Μόνον ὡς μέσ.: *ἀνταείρεσθαι χεῖράς τινι*=ἀνυψῶ τὰς χεῖρας ἐναντίον τινός, κινῶ πόλεμον κατά τινος.
ἄντ-αθλος, *ον* (*ἀντὶ*+*ἆθλος*)· ὁ ἀγωνιζόμενος κατά τινος, ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής.
ἀντ-αιδέομαι, μέλ. *-έσομαι,* μέσ.· *αἰδοῦμαι καὶ ἐγὼ*=ἀνταποδίδω τὸν σεβασμόν.
ἀνταῖος, *α, ον* (*ἄντα*)· ὁ σταθεὶς ἀπέναντι, ἀντικρινός, ἀντιμέτωπος, ἐναντίος: *ἀνταία* (ἐνν. *πληγή*) =τραῦμα ἐπενεχθὲν κατὰ μέτωπον (κατάστηθα). 2) ἐχθρικός, πολεμίος. **II** ὁ πρὸς ὃν στρέφεταί τις ἱκετεύων· *τὰ ἀνταῖα θεῶν*=δεήσεις πρὸς τοὺς θεούς.
ἀντ-αίρω, μέλ. *ἀντ-ᾰρῶ*· ἀόρ. α΄ *ἀντ-ῆρα*· ἐγείρω ἐναντίον. **II** ἀμτβ. (φαινομενικῶς, διότι ἐνν. ἡ αἰτ. *χεῖρας*)· ἀνθίσταμαι (ἐγείρομαι ἐναντίον τινός), λατ. **contra assurgere.**
ἀντ-αιτέω, μέλ. *-ήσω*· ζητῶ (ἀπαιτῶ) εἰς ἀντάλλαγμα.
ἀντ-αιτιάομαι· ἀντικατηγορῶ.
ἀντ-αίτιος, *ον*· ἀξιοκατηγόρητος καὶ αὐτὸς (ὅπως καὶ ὁ ἄλλος).
ἀντ-αιχμαλωτεύω·=*ἀνταιχμαλωτίζω* (βλ. λ.).
ἀντ-αιχμαλωτίζω· αἰχμαλωτίζω καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκδίκησιν.
ἀντ-αιωρέομαι· αἰωροῦμαι καὶ ἐγώ.
Ἀντακαῖος, ὁ· εἶδος μεγάλου ἰχθύος διαιτωμένου ἐν ποταμοῖς.
ἀντ-ᾰκολουθέω· ἀκολουθῶ κατόπιν, συνοδεύω.
ἀντ-ᾰκολουθία, ἡ· ἡ συνοδεία, τὸ ἀντακολουθεῖν.
ἀντ-ᾰκοντίζω· ἀκοντίζω ἐναντίον.
ἀντ-ᾰκούω, μέλ. *-ούσομαι*· ἀκούω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἀκροῶμαι, προσέχω, καὶ ἐγὼ τὰ εἰς ἀνταπόδοσιν τῶν λόγων μου λεγόμενα.
ἀντ-ακροάομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.=*ἀντακούω* (ὃ βλ.)
ἀντ-ᾰλλᾰλάζω, μέλ. *-άξω*· ἀνταποδίδω τοὺς ἀλαλαγμούς, ἀλαλάζω καὶ ἐγὼ ‖ ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ.
ἀντ-άλλαγμα, *-ατος,* τό· (*ἀνταλλάσσω*)· πᾶν ὅ,τι δίδεται ἢ λαμβάνεται πρὸς ἀνταλλαγήν, «ἀντάλλαγμα».
ἀντ-άλλαγος, *ον*· ὁ ἀντηλλαγμένος ἀντὶ ἑτέρου.
ἀντ-αλλακτέον· *δεῖ τινα ἀνταλλάξαι*· = πρέπει νὰ δώσῃ τις εἰς ἀνταλλαγήν.
ἀντ-άλλακτος, *ον*· ὁ ἔχων ἴσην ἀξίαν μὲ ἄλλο πρᾶγμα καὶ δυνάμενος νὰ ἀνταλλαχθῇ μὲ αὐτό.
ἀντ-αλλάσσω, ἀττ. *-ττω,* μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α΄ *-ήλαξα*· δίδω ἢ λαμβάνω τι πρὸς ἀνταλλαγήν, ἀνταλλάσσω τι μὲ ἄλλο.—Μέσον, λαμβάνω τι ὡς ἀντάλλαγμα δι' ἄλλο.
ἀντ-ᾰμείβομαι, μέλ. *-ψομαι,* μέσον· δίδω ἢ λαμβάνω τι εἰς ἀνταλλαγήν, ἀνταλλάσσω. 2) ἐπιβάλλω ποινὴν εἰς ἀνταπόδοσιν (τιμωρίαν, λόγῳ) κακῆς διαγωγῆς, ἀνταποδίδω, τιμωρῶ. 3) ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ μὲ λέξεις. Ἐκ τούτου τὸ
ἀντ-άμειξις, *-εως,* ἡ· ἀνταπόδοσις, ἀνταλλαγή.
ἀντ-αμοιβή, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν.
ἀντ-ᾰμῦνομαι, μέσον· ὑπερασπίζω ἐμαυτὸν ἐναντίον ἄλλου, ἀνθίσταμαι 2) ἀνταποδίδω, ἀντεπεξέρχομαι.
ἀντ-ανα-βῑβάζω, μέλ. *-βιβάσω* καὶ *-βιβῶ*· ἀναβιβάζω καὶ ἐγὼ ἀμοιβαίως.
ἀντ-ανα-βοάω· ἀναβοῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν, ἀντιφωνῶ.
ἀντ-ανα-γινώσκω· ἀναγινώσκω βιβλίον ἀντιπαραβάλλων αὐτὸ πρὸς ἄλλο.
ἀντ-αν-άγω, μέλ. *-ξω*· ὁδηγῶ καὶ ἐγὼ ἄνω (ἀ-

νοικτά) ἐναντίον τινός ‖ κυρ. ἐπὶ πλοίων. ἀποπλέω (ἀνοίγομαι) εἰς τὰ ἀνοικτὰ ἐναντίον ἐπερχομένων πλοίων ‖ γεν. ἐπιτίθεμαι, ἀντεπεξέρχομαι. **2)** ἀναβιβάζω ἀντὶ ἄλλου.

ἀντ-αν-αίρεσις, *-εως, ἡ*=*ἀνθυραίρεσις* (βλ. λ.).

ἀντ-αν-αιρέω· ἀντεποδίδω φόνον ἀντὶ φόνου ἀντιφονεύω ‖ ἀφαιρῶ, ἐξαλείφω.—παθ. ἐξαλείφομαι, ἀπαλείφομαι.

ἀντ-ανά-κλᾶσις, *-εως, ἡ·* ὅ,τι καὶ νῦν.

ἀντ-ανα-κλάω· ὅ,τι καὶ νῦν.

ἀντ-ανα-κοπή, *ἡ·* ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ἀνακοπή, ὑποστροφή.

ἀντ-ανα-κράζω· ἀνακράζω καὶ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν.

ἀντ-ᾱνα-λίσκω, μέλ. *-ανᾰλώσω·* καταστρέφω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου (εἰς ἀνταπόδοσιν προσγενομένης μοι καταστροφῆς).

ἀντ-ανα-μένω· ἀναμένω καὶ ἐγὼ (ἀντὶ νὰ λάβω δραστήρια μέτρα).

ἀντ-ανα-παύομαι· ἀναπαύομαι καὶ ἐγώ, ὅταν ἀναπαύωνται ἄλλοι.

ἀντ-ανα-πέμπω· πέμπω ὀπίσω.

ἀντ-ανα-πίμπλημι· πληρῶ (γεμίζω) καὶ ἐγώ, ἢ γεμίζω ἐν ἀντιδόσει (πρός τινα).

ἀντ-ανα-πλέκω, μέλ. *-ξω·* πλέκω καὶ ἐγὼ ὁμιλῶ μενος πρός τινα.

ἀντ-ανα-πληρόω, μέλ. *-ώσω·* ἀναπληρῶ εἰς ἀντικατάστασιν (εἰς συμπλήρωσιν), ἀντικαθιστῶ.

ἀντ-ανα-πλήρωσις, *ἡ·* ἡ ἐκ νέου ἀναπλήρωσις.

ἀντ-ανα-στρέφω· ἀναστρέφω ὀπίσω.

ἀντ-ανα-φωνέω·=ἀντιφωνῶ.

ἀντ-ανα-χωρέω· ἀμοιβαίως δίδω τόπον, ὑποχωρῶ.

ἄντ-ανδρος,*ον* (*ἀντὶ*+*ἀνήρ*)· ὁ ἀντὶ ἀνδρός, ἀντικαθιστῶν ἄνδρα.

ἀντ-άν-ειμι (*ἀντὶ*+*ἀνὰ*+*εἶμι*)· ἀνέρχομαι, ἀνυψοῦμαι, ἐναντίον ‖ φθάνω εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος μέ ἄλλο τι.

ἀντ-αν-έχω· ἀνυψῶ καὶ ἐγώ.

ἀντ-αν-ίσόω· καθιστῶ τι ἴσον καὶ ἐγώ, συμπληρῶ.

ἀντ-αν-ίσωμα, *-ατος, τό·* τὸ δι' οὗ ἐξισοῦταί τι.

ἀντ-αν-ίσωσις, *ἡ·* ἐξίσωσις.

ἀντ-αν-ίστημι (*ἀντὶ*+*ἀνὰ*+*ἵστημι*)· **I** ἐνεργ. μτδ. ἐν τῷ ἐνεστ., πρτ., μελ., καὶ ἀορ. α'· ἐγείρω τι ἐναντίον τινὸς ἢ ἀντί τινος, ἀντιτάσσω. **II** ἀμτδ. ἐν τῷ παθητ. μετὰ τοῦ ἀορ. β' καὶ τοῦ ἐνεργ. πρκ.· ἐγείρομαι ἐναντίον τινός, ἀντιτάσσομαι.

ἀντ-αν-οίγω (ἢ *-οίγνυμι*)· ἀνοίγω τι ἐναντίον τινός.

ἀντ-άξιος, *α, ον·* ἴσος κατὰ τὴν ὀξίαν, ἰσάξιος, ἐφάμιλλος. Ἐκ τούτου τὸ

ἀντ-αξιόω, μελ. *-ώσω·* ἀνταπαιτῶ, ἀπαιτῶ τι ὡς ἀντάλλαγμα ἢ ἀπαιτῶ τι μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-απ-αιτέω, μελ. *-ήσω·* ἀπαιτῶ εἰς ἀνταπόδοσιν.

ἀντ-απ-αμείβομαι, μεσον·ἀνταποκρίνομαι‖ὑπείκω, ὑπακούω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου (ὑποχωρῶ ἀμοιβαίως).

ἀντ-απάτάω· ἀπατῶ τὸν πειρώμενον νὰ μὲ ἀπατήσῃ.

ἀντ-απ-αύγασμα, *τό·* ἀντανάκλασις φωτὸς ἢ δόξης.

ἀντ-απειλέω· ἀπειλῶ καὶ ἐγώ, ἐκφράζω καὶ ἐγὼ ἀπειλήν.

ἀντ-απ-ερύκω· κρατῶ καὶ ἐγὼ μακράν, ἀποκρούω καὶ ἐγώ.

ἀντ-απο-δείκνυμι, μελ. *-δείξω·* ἀποδεικνύω εἰς ἀνταπόδοσιν ἢ εἰς ἀπάντησιν.

ἀντ-απο-δίδωμι, μέλ. *-δώσω·* ἀόρ. α' *ἀνταπέδωκα·* δίδω ἀπίσω καὶ ἐγὼ (μὲ τὴν σειράν μου) πρὸς ἐξόφλησιν, πληρώνω ἀποτίνω.— **II** ἀνταποδίδω, ἐπιστρέφω.— **III** ἀμτδ. ἀνταποκρίνομαι, ἀντιστοιχῶ πρός τι.— **IV** παραδίδω μὲ τὴν σειράν μου ‖ ἑρμηνεύω καὶ ἐγώ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀντ-από-δομα, *-ατος, τό·* τὸ ἀνταποδιδόμενον, ἡ ἀνταμοιβή, ἡ ἀμοιβή. Καὶ

ἀντ-από-δοσις, *-εως, ἡ·* τὸ ἀνταποδίδειν, «ἀνταπόδοσις», ἀνταμοιβή.

ἀντ-απο-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀνταποδίδωμι.***

ἀντ-απο-δύομαι· ἀντεπεξέρχομαί τινι ἐν τῷ ἀγῶνι.

ἀντ-απο-θνήσκω· καταδικάζομαι εἰς θάνατον ὡς φονεύς.

ἀντ-απο-κρίνομαι, μέσ., ἀπαντῶ ἐκ νέου ‖ ἀντιστοιχῶ.

ἀντ-απο-κτείνω, μέλ. *-κτενῶ·* φονεύω πρὸς ἀντεκδίκησιν.

ἀντ-απο-λαμβάνω, μέλ. *-λήψομαι·* λαμβάνω ὀπίσω εἰς ἀντάλλαγμα, ἀπολαμβάνω ἀμοιβαίως.

ἀντ-απ-όλλῡμι· καταστρέφω τὸν καταστρέφοντα, καταστρέφω (φονεύω) καὶ ἐγὼ εἰς ἀντεκδίκησιν.—Παθ. καὶ Μέσ. μετὰ ἐνεργ. παρακ. β' *-όλωλα·* καταστρέφομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-απο-λογέομαι· ἀπολογοῦμαι εἰς ἀπάντησιν.

ἀντ-απο-πέρδω· πέρδομαι ἐναντίον τινός.

ἀντ-απορέω· προβάλλω πάλιν ἀπορίαν, ἀντιπροβάλλω ἀπορίαν.

ἀντ-απο-στέλλω· στέλλω ἀντὶ ἄλλου, στέλλω πρὸς ἀνταλλαγήν ‖ στέλλω ὀπίσω ‖ παραπέμπω τινὰ πάλιν.

ἀντ-απο-στροφή, *ἡ·* τὸ στρέφειν (βλέπειν) πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος.

ἀντ-απο-ταφρεύω· ἀποχωρίζω διὰ τάφρων.

ἀντ-απο-τειχίζω· ἐγείρω τείχισμα ἐναντίον ἄλλου τειχίσματος ἢ ὀχυρώματος.

ἀντ-απο-τίνω, καὶ *-τίω,* μελ. *-τίσω·* ἀνταποδίδω (κυρ. *ἀποτίω* καὶ ἐγώ).

ἀντ-απο-φαίνω, μελ. *-φᾰνῶ·* ἀνταποδεικνύω, ἀποδεικνύω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

ἀντ-άπτομαι, ἰων. ἀντὶ ***ἀνθ-άπτομαι.***

ἀντ-απ-ωθέω· ὠθῶ ὀπίσω ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀντ-απώ-θησις, *-εως, ἡ·* ἀμοιβαία ἀπώθησις.

ἀντ-άπ-ωσις·=τῷ προηγ.

ἀντ-αριθμέω· παραβάλλω ἀριθμὸν πρὸς ἀριθμόν, συγκρίνω ἀριθμούς.

ἀντ-αρκέω, μέλ. *-έσω·* ἀνθίσταμαι, ἀντέχω (εἰς τὴν ἐναντίον τινὸς ἀντίστασιν) ‖ εἶμαι ἀρκούντως καὶ ἐγὼ ἰσχυρὸς νὰ ἀντισταθῶ.

ἀντ-αρκτικός, *ἡ, όν* (*ἄρκτος*)· ὁ ἀντίθετος πρὸς τὸν ἀρκτικόν, ὁ μεσημβρινός.

ἄντ-αρσις, *-εως, ἡ·* ἐξέγερσις, ἐπανάστασις.

ἀντ-ασπάζομαι, μέλ. *-άσομαι·* ἀποθ.· ἀντιχαιρετίζω ‖ ὑποδέχομαι καὶ ἐγὼ φιλοφρόνως, ἀνταποδίδω φιλοφροσύνην.

ἀντ-αστράπτω·ἀστράπτω ἐναντίον τῆς ἀστραπῆς

ἀντ-αυγάζω·=*ἀνταυγέω* (βλ. λ.), «λαμπροβολῶ».— **II** μτβτ. λαμπρύνω.

ἀντ-αυγασία, *ἡ·* ἀντανάκλασις φωτός.

ἀντ-αύγεια·=τῷ προηγ. (ὅ,τι καὶ νῦν).

ἀντ-αυγέω, μέλ. *-ήσω·* ἀντανακλῶ φῶς, ἀντανακλῶ. Ἐκ τοῦ

ἀντ-αυγής, *ἐς* (*ἀντὶ*+*αὐγή*)· ὁ ἀντανακλῶν φῶς, σπινθηροβολῶν.

ἀντ-αυδάω, μέλ. *-ήσω·* ὁμιλῶ εἰς ἀπάντησιν, ἀπαντῶ, ἀνταπαντῶ.

ἀντάω, ἰων. *ἀντέω,* μέλ. *-ήσω·* ἀόρ. α' *ἤντησα* (*ἄντα, ἀντί*)· ἐπὶ προσ., ἔρχομαι ἀπέναντι, ἔρχομαι ἀντιμέτωπος, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, συναντῶ ‖ ὡσ. *ἀντῆσαι μάχης, δαιτὸς* κλπ.=λαμβάνω μέρος, μετέχω, εἰς μάχην, συμπόσιον κλπ.

ἀντ-εβόλησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀντι-βολέω.***

ἀντ-εγ-γράφω· ἐξαλείφω ὄνομα ἐγγεγραμμένον καὶ ἀντ' αὐτοῦ γράφω ἄλλο.

ἀντ-εγείρω· ἀνεγείρω ἢ οἰκοδομῶ τι εἰς τὴν θέσιν ἄλλου ‖ ἐγείρω τι ἐναντίον τινός.

ἀντ-εγ-κᾰλέω, μέλ. *-έσω·* ἐγκαλῶ (κατηγορῶ) καὶ ἐγώ, ἀντικατηγορῶ.

ἀντ-έγ-κλημα, *τό·* ἀντέγκλησις, ἀνταγωγή, ἀντικατηγορία.

ἀντ-εγ-χειρίζω· λαμβάνω τι ἀπό τινα καὶ τὸ ἐγχειρίζω εἰς ἄλλον.

ἀντ-εικάζω, μέλ. *-άσομαι·* ἀόρ. α' *-ήκασα·* παρομοιάζω καὶ ἐγὼ πρὸς ἄλλο, λέγω ὅτι εἶναι ὅμοιον πρὸς ἄλλο.

ἀν-τείνω, ποιητ. ἀντὶ ***ἀνα-τείνω.***

ἀντ-εῖπον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· ὁμιλῶ ἐναντίον ἢ εἰς ἀπάντησιν, ἀντιλέγω (πρβλ. *ἀντ-ερῶ, ἀντι-λέγω, ἀντ-αγορεύω*)·

ἀντ-είρομαι, ἰων. ἀντὶ *ἀντ-έρομαι* (βλ. λ.).

ἀντ-εισ-άγω, μέλ. *-ξω*· εἰσάγω ἀντί τινος, ἀντικαθιστῶ.—**II** εἰσάγω ἀμοιβαίως εἰς ὑπούργημά τι.

ἀντ-εισ-βάλλω· ἀμτβ. εἰσβάλλω καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκδίκησιν.

ἀντ-εισ-δρομή, ἡ· εἰσδρομὴ (εἰσβολὴ) εἰς μέρος, ὁπόθεν ἀπεβλήθη ἄλλο τι.

ἀντ-εισ-ενεκτέον (*ἀντεισφέρω*)·=*δεῖ ἀντεισφέρειν ἢ ἀντεισενεγκεῖν*. Βλ. *ἀντεισφέρω*.

ἀντ-εισ-καλέω· εἰσκαλῶ καὶ ἐγώ.

ἀντ-εισ-φέρω, μέλ. *-εισοίσω*· πληρώνω ἢ συνεισφέρω ἀντὶ ἄλλου τινός (πρβλ. *εἰσφορά*).—**II** ὑποκαθιστῶ ἕν πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν ἄλλου.

ἀντ-εκ-θέω· κάμνω καὶ ἐγὼ ἐξόρμησιν || ἀντεπεξέρχομαι.

ἀντ-εκ-θλίβω· ἐκθλίβω καὶ ἐγώ.

ἀντ-εκ-κλέπτω, μέλ. *-ψω*· κλέπτω καὶ ἐγὼ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ὅσα μοῦ ἔκλεψαν (ἢ πρὸς ἀντεκδίκησιν).

ἀντ-εκ-κόπτω, μέλ. *-ψω*· ἐκκόπτω («βγάζω») καὶ ἐγὼ προς ἐκδίκησιν, ἀντεκβάλλω.

ἀντ-εκ-πέμπω, μέλ. *-ψω*· ἐξαποστέλλω καὶ ἐγὼ || πέμπω ἐναντίον τινός.

ἀντ-εκ-πλέω, μέλ. *-πλεύσομαι*· ἐκπλέω ἐναντίον τινὸς (πλέοντος κατ' ἐμοῦ).

ἀντ-εκ-πλήσσω, μέλ. *-ξω*· κάμνω νὰ τρομάξῃ, ἐκφοβίζω τὸν ἐκφοβίσαντά με.

ἀντ-εκ-πνέω· ἐκπνέω ἀμοιβαίως.

ἀντ-εκ-ρέω· ἐκρέω ἀμοιβαίως.

ἀντ-εκ-τάσσω (ἐνν. *στρατόν*)· ἀντιπαρατάσσω στρατὸν πρὸς μάχην.

ἀντ-εκ-τείνω, μέλ. *-εκτενῶ*· ἐκτείνω τι ἐναντίον (θηλ. ἐναντι) ἄλλου διὰ νὰ τὸ ἐξισώσω || ἐπομ. παραβάλλω τι μέ τι ἄλλο.

ἀντ-εκ-τίθημι· ἐκτίθημί τι ἀντὶ ἄλλου προεκτεθέντος || δημοσιεύω διάταγμα ἐναντίον ἄλλου διατάγματος.

ἀντ-εκ-τίνω· ἀντιπληρώνω, ἀνταποδίδω.

ἀντ-έκ-τισις, ἡ· ἀνταπόδοσις, ποινή, τιμωρία.

ἀντ-εκ-τρέφω· ἐκτρέφω τὸν ἐκθρέψαντά με || ἐκτρέφω, καλλιεργῶ, ὡς ἐφάμιλλον.

ἀντ-εκ-τρέχω, μέλ. *-ἐκδρᾰμοῦμαι*· ἐξορμῶ ἐναντίον τινὸς ἐκδραμόντος κατ' ἐμοῦ.

ἀντ-εκ-φέρω· ἀντιτάσσω.

ἀντ-ελαβόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀντιλαμβάνω*.

ἀντ-ελαττόομαι· ἡττῶμαι ὑπὸ τοῦ ἡττηθέντος (ἀντίθ. τῷ *ἀντεπικρατῶ*).

ἀντ-ελαύνω· ἀντεπεξέρχομαι || ἐκπλέω ἐναντίον τινός.

ἀν-τέλλουσα, δωρ. ἀντὶ *ἀντέλλουσα*, θηλ. τῆς μτχ. τοῦ *ἀνατέλλω*.

ἀν-τέλλω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-τέλλω*.

ἀντ-ελπίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἐλπίζω ἐκ νέου εἰς ἀντιστάθμισμα ἀποτυχίας, συλλαμβάνω νέαν ἐλπίδα πρὸς ἐπανόρθωσιν ἀποτυχίας.

ἀντ-εμ-βαίνω· ἐμβαίνω ἀμοιβαίως καὶ προσαρμόζομαι (ἐπὶ στροφίγγων ἢ ἀρθρώσεων).

ἀντ-εμ-βάλλω, μέλ. *-εμβᾰλῶ*, ἀμτβ.· εἰσβάλλω καὶ ἐγὼ (εἰς τὴν χώραν τοῦ εἰσβαλόντος εἰς τὴν ἰδικήν μου). 2) μτδτ. ἐμβάλλω τι ἀντί τινος.

ἀντ-εμ-βῐβάζω, μέλ. *-άσω*· ἐπιβιβάζω εἰς πλοῖον εἰς ἀντικατάστασιν, ἐπιβιβάζω τινὰ ὡς ἀντικαταστάτην ἄλλου.

ἀντ-εμ-βολή, ἡ· ἀμοιβαία εἰσβολή.

ἀντ-εμ-παγῇ, γ' ἑν. παθ. ἀορ. β' ὑποτ. τοῦ ἐπομ.

ἀντ-εμ-πήγνυμι, μελ. *-εμπήξω*· ἐμπηγνύω καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως).

ἀντ-εμ-πίμπλημι· πληρῶ τι καὶ ἐγὼ πρὸς ἀνταμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν.

ἀντ-εμ-πίμπρημι, μελ. *-εμπρήσω*· πυρπολῶ καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκδίκησιν.

ἀντ-εμ-πλέκομαι· περιπλέκομαι ὁμοῦ || ἐναγκαλίζομαι καὶ ἐγώ, ἀποδίδω τὰς περιπτύξεις τινός.

ἀντ-εμ-πλοκή, ἡ· ἀμοιβαία ἐμπλοκή, συμπλοκή.

ἀντ-εμ-φαίνω, μέλ. *-φᾰνῶ*· ἰσχυρίζομαι τὸ ἐναντίον, ἀντιλέγω.

ἀντ-έμ-φᾰσις, ἡ· διάφορος ἔμφασις || ἀντίθεσις, διαφορά.

ἀντ-εν-δείκνυμαι, μέσ. παρέχω ἐναντίας ἐνδείξεις (ἐπὶ συμπτωμάτων).

ἀντ-έν-δειξις, ἡ· ἐναντία ἔνδειξις, ἐμπόδιον, κώλυμα.

ἀντ-εν-δίδωμι, μέλ. *-ενδώσω*· ὑποχωρῶ καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως), ἐνδίδω ἐναλλὰξ εἰς τὸν ἕλκοντα (ἐπὶ πριονιστῶν).

ἀντ-εν-δύομαι· ἐνδύομαί τι ἀντὶ ἄλλου.

ἀντ-εν-έδρα, ἡ· ἐνέδρα ἐναντίον ἄλλης ἐνέδρας.

ἀντ-εν-εδρεύω· ἐνεδρεύω κατ' ἄλλου ἐνεδρεύοντος ἐναντίον μου.

ἀντ-εξ-άγω, μέλ. *-ᾰξω*· ἐξάγω τι καὶ ἐγὼ ἀντί τινος ἄλλου.— **II** ἐξάγω στράτευμα κατ' ἐχθροῦ || ἀπολ. ἀντεπεξέρχομαι κατά τινος.

ἀντ-εξ-αίρω· ἐξυψώνω, μεγαλύνω ἀνδαμιλλώμενος.

ἀντ-εξ-αιτέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνταπαιτῶ.

ἀντ-εξ-αν-ίσταμαι· ἐξανίσταμαι ἐναντίον τινός.

ἀντ-εξ-ᾰπᾰτάω· ἐξαπατῶ καὶ ἐγώ.

ἀντ-έξ-ειμι (*εἶμι*)· ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός, ἀντεπεξέρχομαι.

ἀντ-εξ-ελαύνω· ἀντεπεξέρχομαι κατά τινος (κυρ. ἐξέρχομαι ἐφιππος ἐναντίον τινός).

ἀντ-εξ-έρχομαι, ἀποθ.=*ἀντέξειμι* (ὃ βλ.).

ἀντ-εξ-ετάζω, μέλ. *-σω*· ἐξετάζω τι παραβάλλων πρὸς ἄλλο.—Μέσον, ἀντιμετροῦμαι πρός τινα, ἀντιπαραβάλλολαι πρός τινα || διαμφισβητῶ τι πρός τινα, παρουσιάζομαι ὡς ἀντίδικος (ἐν δικαστηρίῳ).

ἀντ-εξ-ηγέομαι· ἐξηγοῦμαι καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου.

ἀντ-εξ-ήγησις, ἡ· ἐναντία ἐξήγησις.

ἀντ-εξ-ιππεύω, μέλ. *-σω*· ἀντεπεξέρχομαι ἔφιππος ἐναντίον τινὸς ὁρμῶντος ἐναντίον μου.

ἀντ-εξ-ίσταμαι· ὑποχωρῶ εἰς προσβολήν.

ἀντ-εξ-οπλίζω· ἐξοπλίζω ἐναντίον τινός.

ἀντ-εξ-ορμάω· ἐξορμῶ ἢ ἐκπλέω ἐναντίον τινός.

ἀντ-εξ-όρμησις, *-εως*, ἡ (*ἀντὶ*+*ἐξορμάω*)· ἀντεπίθεσις || ὁ ἀπόπλους πρὸς ἐπίπλουν κατά τινος.

ἀντ-έξ-ωσις, ἡ· ἀμοιβαία ἔξωσις, ἐκβολή.

ἀντ-επ-αγγελία, ἡ· ἀμοιβαία ὑπόσχεσις.

ἀντ-επ-άγω, μελ. *-ξω*· ὁδηγῶ τὸν στρατόν, ἢ (ἀμτβ.) προχωρῶ ἐναντίον τινός. **II** ἀντεπιβάλλω.

ἀντ-επ-άδω· μεταχειρίζομαι ἐπῳδὰς ἐναντίον τινός.

ἀντ-επ-αινέω, μέλ. *έσω*· ἐπαινῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν ἐπαίνων. **II** παθ. *ἀντεπαινοῦμαί τινι* =ἐπαινοῦμαι ἐν συγκρίσει πρός τινα.

ἀντ-επ-αν-άγομαι *ἀντι*+*ἐπι*+*ἀνα*+*ἄγομαι*)· ἀποπλέω (ἐξέρχομαι εἰς τὸ πέλαγος) ἐναντίον ἐπιπλέοντος ἐχθροῦ.

ἀντ-επ-αφ-ίημι· ἀπολύω τι ἐναντίον τινός, ἀφίνω τι νὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον ἐπεοχομένου ἐχθροῦ.

ἀντ-έπ-ειμι (*ἀντι*+*ἐπι*+*εἶμι*)· ἀντεπέρχομαι, ἀντεπεξέρχομαι, κατά τινος (ἐπερχομένου ἐχθροῦ).

ἀντ-επ-εισ-άγομαι, παθ.· εἰσάγομαι ἢ εἰσέρχομαι ἀντὶ ἄλλου ἐξερχομένου.

ἀντ-επ-είσ-οδος, ἡ· τὸ ἀντεπεισέρχεσθαι, ἡ εἴσοδος εἰς δέσιν ἄλλου ἐξερχομένου.

ἀντ-επ-εισ-φέρομαι· εἰσφέρομαι ἀντὶ ἑτέρου.

ἀντ-επ-ελαύνω· ἀντεπιτίθεμαι ἢ ὁρμῶ κατ' ἐπερχομένου ἐχθροῦ.

ἀντ-επ-εξ-άγω (*ἀντι*+*ἐπι*+*ἐξ*+*ἄγω*), μελ. *-ξω*· ὁδηγῶ (στρατὸν) ἔξω || ἢ (ἀμτβ.) ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός.

ἀντ-επ-έξ-ειμι (*εἶμι*)· ἀντεπεξέρχομαι (κυρ. ἐναντίον ἐπερχομένου ἐχροῦ).

ἀντ-επ-εξ-ελαύνω, μέλ. *-ελῶ*· ἀντεπεξέρχομαι.

ἀντ-επ-εξ-έρχομαι, ἀποθ.=*ἀντεπέξειμι* (ὃ βλ.)

ἀντ-επ-έξ-οδος, ἡ· ἡ ἔξοδος (ἐκ πόλεως ἢ ὀχυροῦ) πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπερχομένης ἐφόδου.

ἀντ-επ-έρχομαι· ἀντεπεξέρχομαι.

ἀντ-επ-ηχέω· διὰ κραυγῶν καὶ ὀδυρμῶν κάμνω θόρυβον πρὸς ἐνόχλησιν ἄλλων λαλούντων ἢ ᾀδόντων.

ἀντ-επι-βουλεύω, μέλ. *-σω*· ἀντεπιβουλεύομαί τινα, εἰς τὰ ἰδικά του ἐπίβουλα σχέδια ἀντιτάσσω ἰδικά μου.

ἀντ-επι-γράφω· ἐπιγράφω τι εἰς τὴν θέσιν ἄλλου (ὅ ἐξαλείφω).

ἀντ-επι-δείκνυμι, μελ. *-δείξω*· ἐπιδεικνύω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἀντιπαρουσιάζω.

ἀντ-επί-θεσις, ἡ· ἀμοιβαία ἐπίθεσις, ἄμιλλα.

ἀντ-επι-θῡμέω, μελ. *-ήσω*· ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ ἀμοιβαίως. — παθ. *ἀντεπιθυμεῖσθαί τινος*=εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐπιθυμητὸς διά τι, ἔχω τι τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ ἄλλος τις.

ἀντ-επι-κᾰλέω· ἀντεγκαλῶ, ἀντονειδίζω.

ἀντ-επι-κουρέω, μελ. *-ήσω*· ἐπικουρῶ (βοηθῶ) καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς παρεχομένης μοι βοηθείας.

ἀντ-επι-κράτεια, ἡ· ἡ ἐναλλὰξ ἐπικράτησις, ἡ διαδοχικὴ ὑπεροχή.

ἀντ-επι-κρατέω· ἐπικρατῶ τινος προσπαθοῦντος νὰ μὲ καταβάλῃ.

ἀντ-επι-λαμβάνομαι· πιάνω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-επι-μελέομαι, μέσ. μελ. *-ήσομαι*· παθ. ἀόρ. *α' -επεμελήθην*, ἀποθ.· ἐπιμελοῦμαι (φροντίζω) καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-επι-νεύω· ἐπινοῶ καὶ ἐγὼ ἀφ' ἑτέρου.

ἀντ-επι-πλέω· πλέω ἐναντίον ἄλλου πλέοντος κατ' ἐμοῦ.

ἀντ-επί-σκοπος, ὁ· ἀντίζηλος ἐπίσκοπος, ἐπιδιώκων τὴν ἕδραν ἄλλου.

ἀντ-επι-σκώπτω· ἐπισκώπτω καὶ ἐγὼ τὸν σκώψαντά με.

ἀντ-επίσταμαι· ἐπίσταμαι καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου.

ἀντ-επι-στέλλω· πέμπω ἀπάντησιν προφορικὴν ἢ δι' ἐπιστολῆς.

ἀντ-επι-στολή, ἡ· ἐπιστολὴ εἰς ἀπάντησιν.

ἀντ-επι-στρᾰτεύω, μελ. *-σω*· ἐκστρατεύω ἐναντίον τινός.

ἀντ-επι-στρέφω· ἐπιστρέφω ὀπίσω, ἐπὶ λοιδορίων.

ἀντ-επι-στροφή, ἡ· στροφὴ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀντ-επι-τάσσω, μελ. *-ξω*· ἐπιτάσσω (διατάσσω) καὶ ἐγώ, ἀντιδιατάσσω.

ἀντ-επι-τείνω· ἐπιτείνω πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν.

ἀντ-επι-τειχίζομαι, μέσ. μελ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*· παθ. πρκ. *-τετείχισμαι*· ἀποθ. ἐγείρω καὶ ἐγὼ ἐπιτειχίσματα (ὀχυρώματα) ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

ἀντ-επι-τίθημι, μελ. *-θήσω*· ἐπιθέτω (ἐπιφέρω) καὶ ἐγὼ τι εἰς ἀντίποινα (εἰς ἀπάντησιν, εἰς ἐκδίκησιν) ἢ ἀντί τινος. **II** Μέσον, ἐπιτίθεμαι καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου, ἀντεπιτίθεμαι.

ἀντ-επι-φέρω· ἐπιφέρω ἀμοιβαίως, προξενῶ.

ἀντ-επι-χειρέω· ἐπιχειρῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου || προσπαθῶ νὰ ἀποδείξω τὸ ἐναντίον || ἀντεπιτίθεμαι.

ἀντ-ἐρᾶμαι· 6λ. *ἀντεράω*.

ἀντ-ερᾰνίζω, μελ. *-ίσω* (*ἀντὶ*+*ἔρανος*)· συνεισφέρω καὶ ἐγὼ τὸ ἀναλογοῦν μοι μέρος εἰς τὸν ἔρανον.—παθ. ἀντιπληρώνομαι, ἀνταμείβομαι.

ἀντ-εραστής, *-οῦ*, ὁ· ὁ ἀντίπαλος εἰς τὸν ἔρωτα, «ἀντεραστής».

ἀντ-ερᾰ́ω· ἀγαπῶ καὶ ἐγὼ || ἀνταγωνίζομαί τινα εἰς τὸν ἔρωτα, εἶμαι ἀντεραστής.

ἀντ-ερείδω, μέλ. *-σω*· ἀντιστηρίζω, ἀντιστυλώνω.— **II** ἀμτδ. ἵσταμαι σταθερὸς ἐναντίον τινός, ἀνθίσταμαι, παρέχω ἀντίστασιν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀντ-έρεισις, *-εως*, ἡ (*ἀντερείδω*)· τὸ ἐρείδειν τι ἐναντίον τινός, ἀντίστασις, ἀντιπίεσις.

ἀντ-ερειστικός, ή, όν· ὁ ἐπιτήδειος εἰς ἀντίστασιν.

ἀντ-ερίζω· ἀνθαμιλλῶμαι.

ἀντ-έρομαι, ἰων. *-είρομαι*· ἀόρ. β' *-ηρόμην*· ἀποθ.· ἐρωτῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἀντερωτῶ.

ἀντ-ερῦομαι, ἀποθ.· ἀντισταθμίζω || κυρ. κάμνω τι νὰ εἶναι ἴσου βάρους πρὸς τι || ἐπομ. νὰ ἔχῃ ἴσην ἀξίαν (τὸ ἰσοσταθμίζω).

ἀντ-ερῶ, μέλ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· πρκ. *ἀντείρηκα* (πρβλ. *ἀντεῖπον*)· δὰ ἀντιλέξω, δὰ ἀντείπω.— παθ. μελ. *οὐδὲν ἀντειρήσεται*=δὲν δὰ δοθῇ καμμία ἄρνησις.

ἀντ-έρως, *-ωτος*, ὁ· ὁμοιβαῖος ἔρως, ὁ ἀνταποκρινόμενος ἔρως.

ἀντ-ερωτάω, μέλ. *-ήσω*· ἐρωτῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-έστην, ἀόρ. β' ὁριστ. τοῦ *ἀνθ-ίστημι*.

ἀντ-ευ-εργετέω, μέλ. *ήσω*· ἀνταποδίδω εὐεργεσίαν.

ἀντ-ευεργετικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀνταποδίδῃ τὴν εὐεργεσίαν.

ἀντ-ευ-νοέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνταποδίδω τὴν εὔνοιαν, εὐνοῶ τοὺς εὐνοοῦντάς με.

ἀντ-ευ-ποιέω=*ἀντευεργετέω* (ὅ 6λ.).

ἀντ-ευ-φημέω· ἀντεπαινῶ.

ἀντ-ευ-φραίνω· εὐφραίνω τὸν προξενήσαντα εὐφροσύνην εἰς ἐμέ.

ἀντ-εφ-εστιάω· ἑστιῶ (φιλεύω, τραπεζώνω) καὶ ἐγὼ ἀνταποδίδων ἑστίασιν (τραπέζωμα).

ἀντ-εφ-ευρίσκω· ἐφευρίσκω ἐφεύρεσιν ἐναντίον πάσης ἐφευρέσεως.

ἀντ-εφ-ίστημι· ἀντιτάσσω.

ἀντ-εφ-οδιάζομαι· ἐφοδιάζομαι μὲ ἄλλα πράγματα (ἀντὶ ἐφοδίων).

ἀντ-εφ-ορμάω· ἐφορμῶ ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι κατά τινος.

ἀντ-εφ-όρμησις, ἡ· ἀντεπίθεσις.

ἀντ-έχω ἢ *ἀντ-ίσχω*, μέλ. *ἀνθέξω* (*ἀντὶ*+*ἔχω* ἢ *ἴσχω*)· κρατῶ τι ἀπέναντι ἢ ἔμπροσθεν || *χεῖρα κρατὸς ἀντέχειν*=κρατῶ τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ μετώπου (ὥστε νὰ σκεπάζωνται οἱ ὀφθαλμοί).— **II** ἀμτδ. βαστῶ, ἀντέχω ἀνθιστάμενος || ἀνθίσταμαι || ἀπολ. ἀντέχω, ἐπομ. ἐπέρκω, εἶμαι ἀρκετός.— **III** μέσον, κρατῶ τι ἔμπροσθέν μου πρὸς ἄμυναν κατά τινος || μτγν. μετὰ γεν. μόνον, κρατοῦμαι ἀπό τι, πιάνομαι ἀπό τι, προσκολλῶμαι εἴς τι.

ἀντέω, ἰων. ἀντί *ἀντάω* (βλ. λ.).

ἄντη, ἡ (*ἄντομαι* II)· προσευχή, ἱκεσία, παράκλησις.

ἀντήεις (δωρ. *ἀντάεις*), *εσσα, εν* (*ἄντα*)· ἐχθρικός.

ἀντ-ήλιος, ον (*ἀντὶ*+*ἥλιος*)· ὁ κείμενος ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, ὁ ἐστραμμένος πρὸς τὸν ἥλιον, τ. ἔ. πρὸς ἀνατολάς, ἀνατολικός || *δαίμονες ἀντήλιοι*= ἀγάλματα θεῶν βλέποντα πρὸς τὸν ἥλιον (τ. ἔ. ἱδρυμένα πρὸ τῶν πυλῶν, ἐν ὑπαίθρῳ).— **II** ὅμοιος πρὸς τὸν ἥλιον.— **III** *ἀντήλια*=σκιάδια πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὸν ἥλιον || *ἀντήλια* (*ἡ ἀνθήλια*) = τὰ παρώπια τῶν ἵππων (δερμάτινα σκιάδια, τιθέμενα ἑκατέρωθεν τῶν ὀφθαλμῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπουν πρὸς τὰ πλάγια). —ὁ τύπος *ἀνθήλιος* εἶναι μεταγεν.

ἄντην, ἐπίρ. (*ἀντί*)· ἔναντι, ἀπέναντι, ἀντικρύ. 2) κατὰ πρόσωπον, φανερά, ἐνώπιον ὅλων. 3) *ἀντην ἔρχεσθαι* = ἐπέρχομαι κατ' εὐθεῖαν ἐναντίον τινός· *ἄντην βάλλεσθαι*=κτυπῶμαι κατὰ πρόσωπον, κατὰ μέτωπον («στῆθος πρὸς στῆθος»). [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄντα, ἀντί*].

ἀντ-ήνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ, (*ἀντὶ*+*ἀνήρ*)· ὁ ἀντὶ ἀνδρὸς ὤν, ἀντικαταστάτης τοῦ ἀνδρός.

ἀντ-ηρέτης, *-ου*, ὁ (*ἀντὶ*+*ἐρέτης*)· κυρ. ὁ ἐρέσσων (κωπηλατῶν) ἐναντίον ἄλλου || γεν., ὁ ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής, ἐχθρός.

ἀντ-ήρης, *ες* (*ἀντὶ*+*-ήρης*, ἐπιθ. καταλ. ἐκ θεμ. *αρ-* τοῦ *ἀραρίσκω*)· ὁ τεθειμένος (κείμενος) ἀπέναντι, ὁ ἀντικρινός· *πληγαὶ στέρνων ἀντήρεις*=κτυπήματα κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ στῆθος.

ἀντ-ηρίς, *-ίδος*, ἡ (*ἀντερείδω*)· ἔρεισμα, στήριγμα, ἀντιστήριγμα || δοκὸς χρησιμεύουσα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐξωτερικῶν δοκῶν τῆς πρώρας πλοίου (ἐν περιπτώσει συγκρούσεως).

ἀντήσειε, γ' ἑν. ἀορ. α' εὐκτ. τοῦ *ἀντάω*.

ἀντ-ηχέω, δωρ. *-ᾱχέω*, μέλ. *-ήσω*· «ἀντηχῶ», ἀντιλαλῶ. — **II** ἀπολ., ἐπὶ μουσικῆς χορδῆς, ἀποτελῶ ἀντήχησιν.

ἀντ-ήχησις, ἡ· τὸ ἀντηχεῖν, ἀπήχησις, ἀντίλαλος.

'ΑΝΤΙ', (πρβλ. λατ. *ante*), πρόθ. μετὰ γεν.· βασικὴ

σημ. καταντικρύ, ἀπέναντι : **I** ἐπὶ τόπου, κατέναντι, ἀπέναντι, πρό(τινος).—**II** πρὸς δήλωσιν ἀξίας, ἀντάξιος πρός, ἰσοδύναμος πρός... (λατ. **pro, instar**): ***ἀντὶ πολλῶν λαῶν ἐστι***=εἶναι ἀντάξιος πολλῶν λαῶν(ἀξίζει διὰ πολλοὺς πολεμιστάς) ‖ ἐντεῦθεν : **1)** εἰς ἀντάλλαγμα, εἰς ἀνταπόδοσίν τινος (πρβλ. τὸ τῆς νέας «ἀντίς»). **2)** (πρός) χάριν τινός. **3)** ἀντί τινος, διά τι. **4)** πρὸς δήλωσιν συγκρίσεως : ***ἓν ἀνθ' ἑνὸς***=τὸ ἓν τεθειμένον ἀπέναντι τοῦ ἄλλου (συγκρινόμενον πρός τὸ ἄλλο). **5)** μετὰ ρημ. ἱκεσίας δηλωτικῶν (ὡς ἡ *πρὸς* μετὰ γεν.)=δι' ὄνομά τινος, πρὸς χάριν τινός (λατ. **per**).

Ἐν τοῖς συνθέτοις ἡ ***ἀντὶ*** σημαίνει **1)** ἀπέναντι : ***ἀντί-πορος, ἀντι-βαίνω.*** **2)** ἐν ἀντιθέσει πρός τινα, ἐναντίον τινός : ***ἀντι-λέγω, ἀντι-πολεμέω.*** **3)** ἀμοιβαιότητα : ***ἀντι-δεξιόομαι.*** **4)** ἀνταπόδοσιν : ***ἀντι-βοηθέω.*** **5)** τὸ ἀντί τινος, ἀντικατάστασιν : ***ἀντι-βασιλεύς, ἀνθ-ύπατος.*** **6)** ἰσότητα, ὁμοιότητα, πρός : ***ἀντί-θεος, ἀντί-παις,*** **7)** ἀντιστοιχίαν : ***ἀντί-μορφος.***

Ἔτυμ. : ἐκ ρ. ***ἀντ-*** παράγονται τὰ ἑλλ. ***ἀντί, ἄντα, ἄντην, ἀντι-κρύ, ἄντι-κρυς, ἀντίος, ἐναντίος, ἀντομαι, ἀντάω, ἀντιάω, ἀντιάζω, ἀντιὰς***—πρβλ. σανσκρ. **ánti**=ἀπέναντι, **anti-kás**=ἐγγύς, **anti-ká-m**=ἐνώπιόν τινος, **anti-dēvá-s**=ὁ ἀντίπαλός μας εἰς τὸ παιγνίδι.—Πρβλ. ὡσ. λατ. **ante, anterior, antiquus**—γοτθ. **and**=κατὰ μῆκος, ἐναντίον, **anda-vaúr-d**=ἀπάντησις, **anta-nahti**=παραμονή— παλ γερμ. **ant-wort** = ἀπάντησις—ἀγγλ-σαξ. **and-swar** = ἀγγλ. **answer** = ἀπάντησις.

ἀντία, ἐπίρ.=***ἄντην,*** ὃ βλ. (κυρ. εἶναι οὐδ. πληθ. τοῦ ***ἀντίος***).

ἀντιάαν, ἀπρφ. ἐπ. ἐν. τοῦ ***ἀντιάω.***

ἀντιάασθε, ***-θαι*** ἐπικ. τύπος τοῦ β' πληθ. ὁριστ. καὶ ἀπρφ. μέσης φων. τοῦ ***ἀντιάω.***

ἀντιάζω, μέλ. ***-άσω***, δωρ. ***-άξω*** ἀόρ. α' ***ἠντίασα*** (***ἀντί***)· ἔρχομαι ἢ πηγαίνω πρός..., συναντῶ (ὡς ἐχθρὸς ἢ ὡς φίλος). **2)** ἐπὶ πραγμ., ἀποκτῶ, ἀπολαμβάνω, τι.—**II** πλησιάζω μὲ ἱκεσίας, ἱκετεύω.

ἀντι-άνειρᾰ, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (***ἀντὶ***+***ἀνήρ***)· ἰσόπαλος πρὸς ἄνδρα, ἴση πρὸς ἄνδρα, «ἀνδρογυναίκα» (ἐπὶ τῶν Ἀμαζόνων).

Ἔτυμ. : θηλ. τύπος ἀρσ. εἰς ***-άνωρ*** ἢ ***-ήνωρ*** (διότι ἡ βραχ. λήγουσα ***-ρᾰ*** δεικνύει, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς ἀρσ. εἰς ***-ος***) πρβλ. ***δώτειρα, σώτειρα, δράστειρα***· βλ. καὶ ***βωτιάνειρᾰ, κυδιάνειρᾰ.***

ἀντιάς, ***-άδος,*** ἡ· συν. κατὰ πληθ. ***ἀντιάδες*** = ***τὰ παρίσθμια*** (κοιν. ἀμυγδαλῖται).

ἀντ-ιαχέω*· ἀντεκπέμπω ἰαχήν.

ἀντ-ιάχω*·=τῷ προηγ.

ἀντιάω, μέλ. ***-άσω***· ἐπ. ἐνεστ. ***ἀντιόω,*** γ' πληθ. Προστ. ***ἀντιοώντων,*** μτχ. ***ἀντιόων, -όωσα, -όωντες,*** ἀπρφ. ***ἀντιάαν,*** μέσ. ἀπρφ. ***ἀντιάασθαι,*** (***ἀντί, ἀντίος***)· ἀπαντῶ, «ἀντικρύζω» (πρβλ. τὰ τῆς νέας «ἀγναντεύω»)· συναντῶ τινα ὡς φίλος ἢ ὡς ἐχθρός‖ ἀντιπαραβάλλομαι, ἀντιμετρῶ ἑμαυτὸν πρός τινα ‖ σπαν. ἐν τῇ σημ. τοῦ ἔρχομαι πρὸς βοήθειαν. **2)** ἐπὶ πραγμ., ὑπάγω πρὸς ἀναζήτησιν πράγματός τινος (μετὰ γεν. πραγμ.) ‖ ἐπὶ θέλους, βάλλω. κτυπῶ ‖ ἐπὶ θεῶν, ἔρχομαι νὰ συναντήσω ἀφιέρωμα, τ. ἔ. νὰ τὸ δεχθῶ εὐμενῶς ‖ οὕτω γενικῶς, μετέχω, ἀπολαύω, ἑνός πράγματος, λαμβάνω τι.—**II** μετὰ δοτ., συναντῶ τινα, συναντῶμαι μέ τινα.—**III** μετ' αἰτ. τακτοποιῶ,ἑτοιμάζω,προπαρασκευάζω· ***λέχος ἀντιόωσα.***

ἀντι-βάδην, ἐπίρ.· διὰ βαδίσματος ἐναντίον τινός, ἐξ ἀντιθέτου.

ἀντι-βαίνω, μελ. ***-βήσομαι***· ἀόρ. β' ***ἀντέβην***· βαίνω ἐναντίον, ἀνθίσταμαι ἀντιτάσσομαι ‖ προκινδυνεύω ὑπέρ τινος ‖ ***ἀντιβὰς ἑλᾶν***=στηρίξας καλῶς τοὺς πόδας σου ἐπὶ τῶν σανιδωμάτων τοῦ πλοίου νὰ κωπηλατῇς.

ἀντιβάκχειος ἢ ***παλιμβάκχειος*** (πούς, ἐν τῇ **Μετρικῇ**) : ⏑ ‒ ‒ (π. χ. ***λείποιᾰθε***), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ***βακχεῖον*** : ‒ ⏑ ‒ (π. χ. ***λιπόντων***)

ἀντι-βάλλω, μελ. ***-βᾰλῶ***· βάλλω(ἀκοντίζω) ἐναντίον τινός (ἢ ἀκοντίζω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἀντικτυπῶ,ἀντακοντίζω).—**II** ἀντιπαραβάλλω,συγκρίνω.

ἀντί-βᾰσις, ***-σεως,*** ἡ· ἀντίστασις, ἐναντίωσις.

ἀντι-βᾰτικός, ***ή, όν*** (***ἀντι***+***βαίνω***)· ἐναντίος, ἀντίδετος.

ἀντι-βιάζομαι, μέλ. ***-σομαι,*** ἀποθ.· ἀντιτάσσω βίαν εἰς τὴν βίαν, μεταχειρίζομαι βίαν ἐναντίον τῆς βίας.

ἀντι-βιβρώσκω*· ἀντεσθίω.

ἀντι-βίην, ἐπιρ.· ἐναντίον, μὲ βίαν κατὰ τῆς βίας, βιαίως· κυρ. αἰτ. θηλ. τοῦ ἐπιθ. ***ἀντίβιος*** (βλ.λ.).

ἀντί-βιος, ***α, ον,*** ὡσ. ***-ος,- ον*** (***ἀντι***+***βία***)· ὁ ἀντιτάσσων βίαν ἐναντίον τῆς βίας· ***ἀντιβίοις ἐπέεσσι***=μὲ ἐριστικοὺς λόγους (μὲ διαπληκτισμούς) ‖ οὐδ. ***ἀντίβιον*** ὡς ἐπίρ.=***ἀντιβίην.***

ἀντι-βλάπτω*· βλάπτω τὸν βλάπτοντά με, ἀνταποδίδω βλάβην.

ἀντι-βλέπω, μελ. ***-ψω***· βλέπω κατ' εὐθεῖαν πρός τινα, τὸν βλέπω κατὰ πρόσωπον.

ἀντί-βλεψις, ***-εως,*** ἡ· τὸ ἀτενίζειν κατὰ πρόσωπον.

ἀντι-βοάω, μέλ. ***-βοήσομαι***· ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ (ἐπὶ τῆς ἠχοῦς) ‖ ἀποκρίνομαι μεγαλοφώνως.

ἀντι-βοηθέω, μέλ. ***-ήσω***· βοηθῶ καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως), ἀνταποδίδω τὴν βοήθειαν.

ἀντι-βολέω, μέλ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' μετὰ διπλῆς αὐξ. ***ἠντεβόλησα,*** ἐπ. ***ἀντεβόλησα*** (***ἀντιβάλλω***)· συναντῶ κατὰ τύχην, ἀπαντῶ (κυρ. ἐν μάχῃ). **II** λαμβάνω μέρος εἴς τι, μετέχω τινός (μετὰ γεν, πράγμ.).— **III** μετ' αἰτ. προσ., συναντῶ ὡς ἱκέτης, ἱκετεύω, παρακαλῶ.

ἀντι-βολή, ἡ (***ἀντιβάλλω***)· παραβολή, ἀντιπαράθεσις.

ἀντι-βόλησις, ***-εως,*** ἡ (καὶ ***ἀντιβολία***) (***ἀντιβολέω***)· παράκλησις, δέησις, ἱκεσία.

ἀντι-βολία, ἡ· βλ. ***ἀντιβόλησις.***

ἀντι-βομβέω*· βομβῶ καὶ ἐγὼ ἀφ' ἑτέρου.

ἀντι-βουλεύομαι, μέσ.· δίδω ἐναντίαν συμβουλήν.

ἀντι-βρίθω*· καταβαρύνω ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς πλάστιγγος.

ἀντι-βροντάω*· βροντῶ καὶ ἐγὼ ὅταν βροντᾷ ἐκεῖνος ‖ ἀνταγωνίζομαι πρός τινα.

ἀντι-γέγωνα, πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ. ἀντιβοῶ, φωνάζω καὶ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν.

ἀντι-γενεᾱ-λογέω, μελ. ***-ήσω***· ἀνταγωνίζομαί τινα κατὰ τὴν γενεαλογίαν ‖ ἀντικρούω τὴν γενεαλογίαν τινός δι' ἄλλης.

ἀντι-γεννάω*· γεννῶ ἀμιλλώμενος ‖ μτφρ. ἀντ.-παρουσιάζω.

ἀντι-γεραίρω*· γεραίρω καὶ ἐγὼ ‖ ἀνταποδίδω τιμὴν ἀντὶ τιμῆς.

ἀντι-γηρο-τροφέω*· γηροκομῶ τινα, τρέφω τινὰ εἰς τὸ γῆρας του πρὸς ἀνταπόδοσιν τῶν τροφείων.

ἀντι-γνωμονέω*· εἶμαι ἐναντίας γνώμης.Ἐκ τοῦ

ἀντι-γνώμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***ἀντι***+***γνώμη***)· ὁ ἐναντίαν γνώμην ἔχων.

ἀντί-γραμμα, τό· = ἀντίγραφον.

ἀντι-γραφεύς, ***-έως,*** ὁ (***ἀντιγράφω***)· ὁ ἀντιγράφων ‖ ὁ κρατῶν (τηρῶν) τὸν ἰσολογισμόν, ἐλεγκτής (λατ. **contratotulator**).

ἀντι-γρᾰφή, ἡ (***ἀντιγράφω***)· γραπτὴ ἀπάντησις. — **II** ὡς νομικὸς (δικανικὸς) ὅρος, κυρ. ἡ ἀπάντησις ἢ διδομένη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἡ ἀπολογία του ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος (τοῦ κατηγόρου δηλ.), μήνυσις, καταγγελία.

ἀντί-γρᾰφος, ***ον***· ὁ ἀντιγεγραμμένος, ὁ δὶς γεγραμμένος, διπλοῦς ‖ ἐντεῦθεν ὡς οὐσ. ***τὰ ἀντίγραφα*** ἐν ᾗ σημ. καὶ σήμερον ἀπαντᾷ ἡ λέξις. Ἐκ τοῦ

ἀντι-γράφω, μέλ. ***-ψω***· γράφω ἐναντίον τινός ἢ εἰς ἀπάντησιν, ἀπαντῶ.— Μέσον μετὰ παθ. πρκ. ***ἀντιγέγραμμαι*** (ὡς δικανικὸς ὅρος) εἰσάγω ὡς δικαιολογίαν, ὑπεραιρίζω τινὰ ἐναντίον ἄλλου· πρβλ. ***ἀντιγραφή.***

ἀντι-δάκνω μέλ. ***-δήξομαι***· παθ. πρκ. ***-δέδηγμαι***· δάκνω καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν, δάκνω τὸν δάκνοντά με.

ἀντι-δάκτῠλος, ὁ· ὁ ἀντίχειρ ‖ (ἐν τῇ **Μετρικῇ**) ὁ ἀνεστραμμένος δάκτυλος, ἤτοι ***ἀνάπαιστος*** (⏑ ‒).

ἀντι-δᾰνειστέον*·=***δεῖ ἀντιδανείζειν.**

ἀντι-δᾰπᾰνάω· δαπανῶ ἀμοιβαίως εἴς τι.
ἀντί-δειπνος, *ον*· ὁ λαμβάνων τὴν θέσιν ἄλλου κατὰ τὸ δεῖπνον.
ἀντι-δέομαι· δέομαι καὶ ἐγώ, ἀνδικετεύω.
ἀντι-δεξιόομαι, μέσον· δεξιοῦμαι τὸν δεξιούμενόν με, δίδω καὶ ἐγὼ τὴν δεξιὰν εἰς χαιρετισμόν, ἀνταποδίδω δεξίωσιν, ἀντιχαιρετίζω.
ἀντι-δέρκομαι, ἀποθ.=*ἀντιβλέπω*.
ἀντι-δέρω· δέρω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-δέχομαι, μέλ. *-δέξομαι*, ἀποθ.· δέχομαι (λαμβάνω) τι εἰς ἀντάλλαγμα ἀντὶ ἄλλου.
ἀντι-δημ-ᾰγωγέω, μέλ. *-ήσω*· δημοκοπῶ καὶ ἐγώ, εἶμαι ἀνταγωνιστὴς ἄλλου δημαγωγοῦ.
ἀντι-δημιουργέω· δημιουργῶ, κατασκευάζω, τι ἀμιλλώμενος.
ἀντι-δια-βαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· διαβαίνω καὶ ἐγὼ (ἐναντίον τοῦ διαβάντος).
ἀντι-δια-βάλλω· διαβάλλω τὸν διαβάλλοντα.
ἀντι-δια-ζεύγνυμι· διαχωρίζω καὶ διχοτομῶ.
ἀντι-δι-αίρεσις, ἡ (ἐν τῇ Λογικῇ)· ἡ κατ' ἐναντίωσιν διαίρεσις, ὑποδιαίρεσις.
ἀντι-δι-αιρέω· διαιρῶ, χωρίζω εἰς ἀντίθετα.
ἀντι-διᾰκονος, *ον*· ὁ διακονῶν τῷ διακονοῦντι.
ἀντι-δια-κοσμέω· παρατάσσω ἐναντίον ἄλλου παρατάσσοντος, ἀντιπαρατάσσω.
ἀντι-δια-λέγομαι· ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ ἐν συζητήσει.
ἀντι-δι-αλλάσσομαι· ἀνταλλάσσω αἰχμαλώτους. — **II** ἀλλάσσω καὶ δέτω ἄλλο εἰς τὴν θέσιν του || (ἐν διηγήσει) λέγω ἄλλο ἀντὶ ἄλλου.
ἀντι-δια-νυκτερεύω· διανυκτερεύω ἀπέναντί τινος, ἐπίσης διανυκτερεύοντος.
ἀντι-δια-πλέκω· ἀντιτάσσω, ἀνταπαντῶ, ἀντιπαρατηρῶ.
ἀντι-δια-στέλλω· διακρίνω ἓν πρᾶγμα ἀπὸ ἄλλο ἀντιπαραθέτων αὐτά || ἀντιτάσσω.
ἀντι-δια-στολή, ἡ· διάκρισις ἐξ ἀντιπαραθέσεως.
ἀντι-δια-τάσσομαι, μέσ.· ἀντιτάσσω, ἀντιπαρατίθημι.
ἀντι-δια-τίθημι μέλ. *-θήσω*· ἀνταποδίδω τὰ ἴσα. (κυρ. διαθέτω, διευθετῶ καὶ ἐγώ). — Μέσ. διοθέτω ἐμαυτὸν ἐναντίον τινός, παρουσιάζω ἀντίστασιν.
ἀντι-δίδᾰσκᾰλος, ὁ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ ποιητῶν ἀναβιβαζόντων ἐπὶ τῆς σκηνῆς δημοσιᾷ ἔργα πρὸς ἀνταγωνισμόν.
ἀντι-δίδᾰσκω, μέλ. *-δῐδάξω*· διδάσκω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἢ διδάσκω τὸ ἐναντίον || ἐπὶ δραματικῶν ποιητῶν, ἀναβιβάζω ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀντίπαλον πρὸς ὁμότεχνον ποιητὴν ἔργον πρὸς διεκδίκησιν τοῦ βραβείου.
ἀντι-δίδωμι, μέλ. *-δώσω*· δίδω εἰς ἀνταπόδοσιν, ἀνταπ. δίδω.—**II** ὡς δικανικὸς ὅρος, προτείνω (προσφέρομαι) νὰ ἀνταλλάξω τὴν περιουσίαν μου μέ τινα. πρβλ. *ἀντίδοσις*.
ἀντι-δι-έξ-ειμι (*εἶμι*)· διεξέρχομαι καὶ ἐγὼ (ἐκ νέου), ἀπαριθμῶ.
ἀντι-δι-εξ-έρχομαι, ἀποθ.· ἀντεπεξέρχομαι κατά τινος δοξασίας.
ἀντι-δικάζομαι· ἐγείρω δίκην κατὰ τοῦ ἐγείραντος κατ' ἐμοῦ δίκην.
ἀντι-δῐκέω, μέλ. *-ήσω*· πρτ. *ἠντι-δίκουν* (τ. ἔ. αὐξάνει ἔξωθεν καὶ οὐχὶ μετὰ τὴν πρόθ.) ἀλλὰ καὶ *ἠντεδίκουν* (μετὰ διπλῆς αὐξ.)· ἀόρ. α' *ἠντιδίκησα* καὶ *ἠντεδίκησα* (ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν συμβαίνει ὅ,τι καὶ ἐν τῷ πρτ.)· εἶμαι ἐναγόμενος (κατηγορούμενος) ἔν τινι δίκῃ, ἢ γενικῶς, εἶμαι ἀντίδικος. Ἐκ τοῦ
ἀντι-δικία, ἡ· *ἡ ἀντιδικασία*, δηλ. ἐναντίον τινὸς διαδικασία, ἔρις, φιλονεικία.
Ἀντιδικο-μαριανῖται, οἱ· αἱρετικοὶ δοξάζοντες, ὅτι ἡ Μαρία μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἔγινε πραγματικὴ σύζυγος τοῦ Ἰωσήφ.
ἀντί-δῐκος, *-ου*, ὁ (*ἀντὶ*+*δίκη*)· ὁ ἀντίπαλος κατά τινα δίκην, κυρ. μὲν ὁ κατηγορούμενος, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ὁ κατήγορος· *οἱ ἀντίδικοι*=οἱ διάδικοι, τὰ δύο μέρη (πρόσωπα) τῆς δίκης || γενικῶς, ἐναντίος, ἐχθρός.
ἀντι-δι-ορύσσω, ἀττ. *-ύττω*· σκάπτω ὑπόνομον ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους.
ἀντι-δοκέω, μέλ. *-δοκήσω* ἢ *-δόξω*· εἶμαι ἀντιθέτου γνώμης.
ἀντι-δομή, ἡ (*δέμω*)· οἰκοδόμημα ἀνεγερθὲν ἐναντίον ἄλλου ἢ ἀντὶ πεσόντος.
ἀντι-δοξάζω (*ἀντίδοξος*)· ἔχω ἐναντίαν *δόξαν* (τ. ἔ. γνώμην).
ἀντι-δοξέω·=τῷ προηγ.
ἀντί-δοξος, *ον* (*ἀντὶ*+*δόξα*)· ὁ ἔχων ἐναντίαν δόξαν (γνώμην)· ὁ τὰ ἐνάντια δοξάζων.
ἀντί-δορος, *ον* (*ἀντὶ*+*δορά*)· ὁ ἔχων ὡς κάλυμμα ἄλλο τι ἀντὶ δέρματος.
ἀντί-δοσις, *-εως*, ἡ (*ἀντὶ*+*δίδωμι*)· ἀνταπόδοσις, ἀνταλλαγή || ἀνταμοιβή. 2) Ἐν Ἀθήναις εἰδικὴ διαδικασία, καθ' ἣν πᾶς πολίτης, ἐπιφορτιζόμενος μὲ δημοσίαν τινὰ *λειτουργίαν* ἢ *εἰσφοράν*, ἠδύνατο νὰ προτείνῃ οἱονδήποτε ἄλλον, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει πλουσιώτερόν του ἀλλὰ μὴ ἐπιφορτιζόμενον. ὑπεχρεοῦτο δ' ὁ ἄλλος αὐτὸς ἢ νὰ δεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου προτεινομένην ἀνταλλαγὴν περιουσιῶν ἢ νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν ἐπιβάρυνσιν.
ἀντί-δοτος, *ον* (*ἀντιδίδωμι*)· ὁ διδόμενος εἰς ἀντάλλαγμα || ὁ διδόμενος ὡς ἀντιφάρμακον κατὰ δηλητηρίου || ἐντεῦθεν ὡς οὐσ. *ἀντίδοτος* (ἐνν. *δόσις*) ἢ οὐδ. *τὸ ἀντίδοτον* (λεγόμενον οὕτω καὶ σήμερον) = ἀντιφάρμακον, θεραπεία, λατ. **antidotum.**
ἀντι-δουλεύω, μέλ. *-σω*· εἶμαι ὡς δοῦλος εἴς τινα ἄλλον || δέν εἶμαι εἰς καλλιτέραν κατάστασιν ἀπὸ ἕνα δοῦλον || ἀνταποδίδω ὑπηρεσίαν.
ἀντί-δουλος, *ον*· ὁ ἀντὶ δούλου, ὅμοιος δούλῳ || ὃν μεταχειρίζεται τις ὡς δοῦλον.
ἀντί-δουπος, *ον*· ὁ ἀντηχῶν, ὁ ἀνταποδίδων τὸν δοῦπον.
ἀντι-δράσσομαι, ἀττ. *-ττομαι*· πιάνω, ἐγγίζω.
ἀντι-δράω, μελ. *-άσω*· ἀντενεργῶ, ἀνταποδίδω τὰ ἴσα || ἀντεκδικοῦμαι.
ἀντι-δρομέω· τρέχω κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν.
ἀντι-δύνω· (ἐπὶ ἀστέρος) δύω καθ' ἣν ὥραν ἄλλος ἀστὴρ ἀνατέλλει.
ἀντι-δυσ-χεραίνω· δυσχεραίνω κατὰ δυσχεραίνοντος.
ἀντι-δυσ-ωπέω· παρακαλῶ τὸν παρακαλοῦντα.
ἀντι-δωρεά, ἡ· ἀνταπόδοσις δωρεᾶς, ἀνταμοιβή.
ἀντι-δωρέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· χαρίζω, δωρίζω καὶ ἐγώ, ἀνταποδίδω τὸ δῶρον.
ἀντι-ζεύγνυμι· ἀντιζευγνύω τί τινι, παραζευγνύω τι μέ τι, συνάπτω (π. χ. λέξιν τινὰ μὲ τὸν καταλληλον ὅρον προτάσεως).
ἀντι-ζητέω, μελ. *-ήσω*· ζητῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀντάλλαγμα || ζητῶ τὸν ζητοῦντά με.
ἀντί-ζῠγος, *ον*· ὁ τεθεὶς εἰς τὴν ἀπέναντι πλάστιγγα, ἰσοζυγῶν, ἀντίστοιχος.
ἀντι-ζωγρέω, μελ. *-ήσω*· πιάνω καὶ ἐγὼ ζωντανὸν || σῴζω καὶ ἐγὼ τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλοτε σώσαντος τὴν ἰδικήν μου.
ἀντι-θάλπω· θάλπω (θερμαίνω) ἀμοιβαίως.
ἀντι-θάπτω, μελ. *-ψω*· θάπτω ἀπέναντι.
ἀντί-θεος, *η, ον*· ἰσόθεος, ὅμοιος πρὸς τοὺς θεούς, ἴσος πρὸς τοὺς θεούς.—**II** ἀντίθετος πρὸς τὸν θεόν, ἀσεβὴς || ὡς οὐσ. *ὁ ἀντίθεος* = ἐχθρικὸς δαίμων, ἐχθρικὴ θεότης.
ἀντι-θεράπεύω, μέλ. *-σω*· φροντίζω, περιθάλπω, καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν, περιθάλπω τὸν περιθάλψαντά με.
ἀντί-θεσις, *-εως*, ἡ (*ἀντι-τίθημι*)· ἐναντίωσις, ἀντίθεσις.
ἀντι-θετέον·=*δεῖ ἀντιτιθέναι*=πρέπει νὰ ἀντιτάξῃ τις.
ἀντι-θετικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων ἢ ἀποτελῶν ἀντίθεσιν. 2) ἀντίστοιχος.
ἀντί-θετος, *ον* (*ἀντιτίθημι*)· ἐναντίος || ὡς οὐσ. *τὸ ἀντίθετον*=ἀντίθεσις.
ἀντι-θέω, μελ. *-θεύσομαι*· τρέχω ἐναντίον, ἀντιθέτως || συναγωνίζομαι εἰς ἀγῶνα δρόμου.
ἀντι-θήγω· ἀντακονίζω, ἀκονίζω ἐναντίον ἀκονίζοντος.
ἀντι-θλίβω· θλίβω, ἀντιπιέζω.

ἀντι-δόωκος, *ον* (*θῶκος*)· ὁ καθήμενος ἀπέναντι, ἀντίδρονος.
ἀντι-δροέω· ἀντεγείρω δροῦν, δόρυβον.
ἀντί-δρονος, *ον*· ὁ καθήμενος ἀπέναντι, ὁ ἔχων ἀπέναντι τὸν δρόνον του ‖ ἐντεῦθεν, ἀντίζηλος, ἀντίπαλος.
ἀντί-δροος, *ον*· ἀντηχῶν.
ἀντι-δρυλ(λ)έω· ἀντιψιθυρίζω.
ἀντι-δυμοῦμαι· δυμώνω καὶ ἐγώ.
ἀντι-δῦρετρος, *ον*· ὁ ἀντὶ δυρέτρου, ὁ ἀντικαδιστῶν δύραν.
ἀντί-θῦρος, *ον* (*ἀντὶ*+*θύρα*)· ὁ ἀπέναντι τῆς θύρας· ὡς οὐσ *τὸ ἀντίθυρον*=τὸ ἀπέναντι τῆς θύρας ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας.
ἀντι-δύω· δύω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-καθ-αιρέω· καθαιρῶ τινα ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ τὸν ἀντικαθιστῶ δι' ἄλλου.
ἀντι-καθ-έζομαι, (*ἕζομαι*) μέλ. *-καθεδοῦμαι*· ἀόρ. β' *-καθεζόμην*. Μέσ.· κάθημαι, στρατοπεδεύω, ἀπέναντι.
ἀντι-καθ-εύδω, (*εὕδω*) μέλ. *-ευδήσω*· κοιμοῦμαι ἀπέναντί τινος‖καθεύδω πάλιν‖καθεύδω ἀντὶ ἄλλου.
ἀντι-κάθ-ημαι, (*ἧμαι*), ἰων. *-κάτημαι*, ἀποθ. = *ἀντικαθέζομαι* (ὃ βλ.).
ἀντι-καθ-ίζω· τοποθετῶ ἀπέναντι.—Μέσον=*ἀντικαθίζομαι* (καὶ *-έζομαι*)=κάθημαι ἀπέναντι ‖ ἀντιστρατοπεδεύω, λαμβάνω θέσιν ἀπέναντι.
ἀντι-καθ-ίστημι, ἰων. *ἀντικατίστημι*· μέλ. *-καταστήσω*· **I** ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ., πρτ., μέλλ. καὶ ἀορ. α'· ἀντικαθιστῶ (κυρ. δέτω κάτω ἢ ἐγκαθιστῶ εἰς ἀντικατάστασιν) ‖ στήνω τι ἐναντίον τινός, ἀντιτάσσω ‖ ἐπανεγείρω, ἐπαναφέρω.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ παθ. μετὰ τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' *-κατέστην* καὶ πρκ. *-καθέστηκα*· τίθεμαι εἰς τὴν θέσιν τινός, τὸν διαδέχομαι, τὸν παραγκωνίζω **2)** ἀνθίσταμαι.
ἀντι-καίω, ἀττ. *-κάω*· καίω τὸ καῦσάν μου.
ἀντι-κάκ-ουργέω· κακοποιῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀντεκδίκησιν (διότι δηλ. ἐκακοποιήθην).
ἀντι-κάκόω·=τῷ προηγ.
ἀντι-κάκωσις, *-εως*, ἡ (*ἀντικακόω*)· ἀνταπόδοσις κακώσεως, ἀμοιβαία κακοποίησις.
ἀντι-κάλέω, μέλ. *-έσω*· προσκαλῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, προσκαλῶ τὸν προσκαλέσαντά με.
ἀντι-καλλ-ωπίζομαι· ἀμιλλώμενος καλλωπίζομαι καὶ ἐγώ.
ἀντι-καρτερέω·καρτερῶ, ἀντέχω ἐναντίον τινός.
ἀντι-κατα-βάλλω· *ἀνταποδίδωμι*.
ἀντι-κατ-άγω· φέρω τινὰ εἰς τὴν θέσιν τινός.
ἀντι-κατα-δύνω· (ἐπὶ ἀστέρος) δύω (βασιλεύω) καθ' ἣν ὥραν ἄλλος ἀστὴρ ἀνατέλλει.
ἀντι-κατα-θνήσκω, ἀόρ. β' *-έθανον*· ἀποθνήσκω καὶ ἐγὼ ‖ καταδικάζομαι καὶ θανατοῦμαι ὡς φονεύς.
ἀντι-κατα-λέγω· ἐκλέγω ἄλλον ἀντὶ τοῦ παυθέντος.
ἀντι-κατα-λείπω· καταλείπω τινὰ ἀντὶ ἄλλου τινός (ἀφίνω ἄλλον ἀντὶ ἄλλου, εἰς τὴν θέσιν ἄλλου).
ἀντι-κατ-αλλαγή, ἡ· ἀνταλλαγή.
ἀντι-κατ-άλλαγμα,τό· ἀντάλλαγμα,ἀνταπόδοσις.
ἀντι-κατ-αλλακτέον· πρέπει τις νὰ ἀνταλλάξῃ.
ἀντι-κατ-άλλαξις, ἡ· τὸ ἐκ τοῦ ἐμπορίου κέρδος.
ἀντι-κατ-αλλάσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-ξω*· καὶ μέσ. *-σσομαι*· ἀνταλλάσσω τι μὲ ἄλλο. — Παθ., συνδιαλλάσσομαι, συμφιλιώνομαι.
ἀντι-κατα-πλήσσω· καταπλήσσω τὸν καταπλήξαντά με.
ἀντι-κατα-ῥρέω· καταῤῥέω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-κατα-σκευάζω· ἀντικαθιστῶ ‖ κατασκευάζω τι ἐναντίον ἄλλου κατασκευάσαντος.
ἀντι-κατά-στᾶσις, *-εως*, ἡ· ἡ ἀντίστασις ‖ ἀπάντησις εἰς ἐπιχειρήματα (ἐν συζητήσει) ‖ ἐναντιότης ‖ ἡ ἀντικατάστασις ὡς καὶ νῦν λέγεται καὶ νοεῖται.
ἀντι-κατα-στράτοπεδεύω· στρατοπεδεύω ἀπέναντι.
ἀντι-κατά-σχεσις, ἡ· ἡ βιαία συγκράτησις.
ἀντι-κατά-τᾶσις, ἡ· ἡ ἐπέκτασις δι' ἕλξεως ἐκ τῶν ἀντιδέτων ἄκρων.
ἀντι-κατα-τάσσω· τάσσω τινὰ εἰς τὴν θέσιν ἑτέρου.
ἀντι-κατα-τείνω· ἐκτείνω ἔλκων πρὸς τὸ ἕτερον μέρος ‖ μτφρ. διατείνομαι, διισχυρίζομαι (ἀντιθέτως πρὸς ἄλλον).
ἀντι-κατα-τρέχω· κατατρέχω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, κάμνω ἐπιδρομὴν εἰς τὴν χώραν τοῦ ἐπιδραμόντος κατὰ τῆς ἰδικῆς μου.
ἀντι-κατα-φρονέω· καταφρονῶ τὸν καταφρονήσαντά με.
ἀντι-κατ-ηγορέω· κατηγορῶ τὸν κατηγορήσαντα.— **II** Παθ. ἐν τῇ Λογικῇ, τὸ νὰ δύνανται δύο ὅροι νὰ χρησιμεύουν ἐναλλάξ ὡς ὑποκείμενα καὶ ὡς κατηγορούμενα τῆς προτάσεως.
ἀντι-κατ-ηγορία, ἡ· κατηγορία ἐναντίον κατηγορίας.
ἀντι-κάτημαι, *ἀντι-κατίζομαι*, *ἀντι-κατίστημι*, ἰων. τύποι ἀντὶ τῶν ἀττ. *ἀντικαθ-* (οὗς βλ.).
ἀντί-κειμαι, μέλ. *-κείσομαι* (λαμβάνεται ὡς παθ. τοῦ *ἀντιτίθημι*)· κεῖμαι (εἶμαι τεθειμένος) ἀπέναντί τινος, ἀντιστοιχῶ. **2)** εἶμαι ἐναντίος, ἀντιτάσσομαι, ἀνθίσταμαι.
ἀντι-κέλευθος, *ον*· ὁ ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι μέρους τῆς ὁδοῦ.
ἀντι-κελεύω, μέλ. *-σω*· κελεύω καὶ ἐγώ.
ἀντί-κεντρον, τὸ (*ἀντὶ*+*κέντρον*)· τὸ χρησμεῦον ὡς κέντρον («κεντρί»), ὡς κίνητρον, ἐλατήριον.
ἀντι-κηδεύω, μέλ. *-σω*· φροντίζω, περιποιοῦμαι, πρὸς ἀνταπόδοσιν κηδεύματος (θηλ. περιποιήσεως).
ἀντι-κηρύσσω, μέλ. *-ὑξω*· προ(δ:α)κηρύσσω καὶ ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν, εἰς τὸ κήρυγμα κήρυκος ἀπαντῶ δι' ἄλλου κηρύγματος.
ἀντι-κίνέω· κινῶ τι ἐναντίον ἄλλου·— **II** μέσον, ποιῶ ἀντιθέτους κινήσεις, κινοῦμαι παρακολουθῶν τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ.
ἀντι-κίνησις, ἡ· ἡ ἐναντία κίνησις.
ἀντι-κλάζω, μέλ. *-κλάγξω*· ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ.— ἀντηχῶ κατὰ τὴν κροῦσιν ἐναντίον τινός (*ἀντικλ. τινί*).
ἀντι-κλαίω· κλαίω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, κλαίω ἀκούων ἄλλον κλαίοντα.
ἀντι-κλάω· ἀντανακλῶ, ἀντηχῶ, ἐπανέρχομαι.
ἀντι-κλίνω· στρέφω ἀντιθέτως ‖ ἀρνοῦμαι.
ἀντι-κνημίζω (ἢ *-ιάζω*)· τύπτω εἰς τὸ ἀντικνήμιον,
ἀντι-κνήμιον, τὸ (*ἀντὶ* + *κνήμη*)· τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς κνήμης (τὸ καλάμι τοῦ ποδιοῦ).
ἀντί-κοιλον, τό· τὸ κοῖλον τοῦ ὑποκάτω μέρους τοῦ ποδός.
ἀντι-κολάζομαι, παθ.· κολάζομαι ὡς πράξας τι ἄξιον τιμωρίας.
ἀντι-κολᾰκεύω, μελ. *-σω*· κολακεύω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-κομίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· κομίζω, φέρω ὀπίσω, εἰς ἀπάντησιν.
ἀντι-κομπάζω· κομπάζω ἐναντίον ἄλλου κομπάζοντος.
ἀντι-κοντόω· ὑποστηρίζω διὰ κοντοῦ, ἤτοι διὰ ξυλίνου ὑποστηρίγματος.
ἀντι-κοπή, ἡ· ἀνακοπή, ὤθησις πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀντίστασις.
ἀντι-κοπτικός, *ή*, *όν*· ὁ παρέχων ἀντίστασιν, ἀποκρουστικός, ἀπωθῶν.
ἀντι-κόπτω, μέλ. *-ψω*· ἀντικτυπῶ, ἀντικρούω ‖ ἀμτβ. ἀνθίσταμαι, ἀντιτάσσομαι.
ἀντι-κορύσσομαι, ἀποθ.· ὁπλίζομαι (λαμβάνω τὰ ὅπλα) ἐναντίον τινός ‖ ἀντιπαρασκευάζομαι πρὸς μάχην.
ἀντι-κοσμέω· κοσμούμενος ὁ ἴδιος κοσμῶ ἄλλον.
ἀντί-κοψις, ἡ (*κόπτω*)· ἐναντία πνοή.
ἀντι-κράτέω, μέλ. *-ήσω*· κρατῶ τινος (ἔχω τι) ἀντὶ ἄλλου τινός.
ἀντι-κρίνω· κρίνω τὸν κρίνοντα ‖ συγκρίνω, παραβάλλω.— **II** ὀγωνίζομαι ἐναντίον τινός.
ἀντί-κρουσις, *-εως*, ἡ· ἡ ἐναντίον τινὸς κροῦσις ‖ ὅθεν, ἐμπόδιον, αἰφνιδία ἀναχαίτισις. Ἐκ τοῦ
ἀντι-κρούω, μέλ. *-σω*· πλήττω ἢ ὠθῶ πρὸς τὰ

ὀπίσω, σταματῶ, ἐμποδίζω. 2) ἀμτθ. εἶμαι ἐμπόδιον, ἐμποδίζω.

ἀντῖκρὺ καὶ **ἄντἴκρυς**, ἐπίρ. (*ἀντί*, *ἄντην*)· ταῦτα δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν σημ.: **I** *ἀντῖκρὺ*=ἀπέναντι, ἐντελῶς ἀντιθέτως, «ἀντίκρα», «ἀντικρύ». 2) Παρ' Ὁμ. ὡσ. καὶ=*ἄντἴκρυς*=κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, καθ' ὁλοκληρίαν (ἐντελῶς).— **II** *ἄντἴκρυς* (οὐδέποτε παρ' Ὁμ.)=κατ' εὐθεῖαν, ἴσια. 2) ὅλως διόλου, καθ' ὁλοκληρίαν, ἀπροκαλύπτως, φανερῶς, ἄνευ καμουφλαρίσματος ἢ ἐπιφυλάξεων (ἀνεπιφυλάκτως). 3) ἐπὶ χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως, παραχρῆμα.

Ἔτυμ.ι δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄντα*, *ἀντί*· τὸ β' ἤμισυ *-κρ-υ* περιέχει τύπον μετεσχηματισμένον *ἐκ τῆς* βάσεως τῆς ὑποκειμένης εἰς τὰς λ. *κέρας*, *κάρα*.

ἀντι-κτείνω· ἀνταποδίδω φόνον ἀντὶ φόνου.

ἀντί-κτησις, *-εως*, ἡ· ἡ κτῆσις πράγματός τινος ἀντὶ ἄλλου.

ἀντι-κτόνος, *ον* (*ἀντὶ*+*κτείνω*)· ὁ φονεύων εἰς ἀνταπόδοσιν, ὁ ἀντεκδικούμενος διά φόνου.

ἀντι-κτῡπέω, μέλ. *-ήσω*· κτυπῶ, κροτῶ, ἐναντίον ‖ ἀντηχῶ.

ἀντί-κτυπος, *ον*· ὁ ἀντηχῶν.

ἀντι-κῡδαίνω· ἀντεπαινῶ.

ἀντι-κῡμαίνομαι, παθ.· κλυδωνίζομαι τῇδε κἀκεῖσε (ἐν μέσῳ κυμάτων ἀντιφερομένων).

ἀντι-κῦρω, μέλ. *-κύρσω*· συναντῶ κατὰ τύχην.

ἀντι-κωλύω· ἐμποδίζω ἀνθιστάμενος.

ἀντι-κωμ-ῳδέω, μέλ. *-ήσω*· διακωμῳδῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντι-λᾰβή, ἡ (*ἀντιλαμβάνω*)· λαβή («χερούλι διὰ πιάσιμο»), λατ. **ansa**.

ἀντι-λαγχάνω, μέλ. *-λήξομαι*· πρκ. *ἀντ-είληχα*· τραβῶ λαχνοὺς (κλήρους) διά τι, ἀποκτῶ (λαμβάνω) τι καὶ ἐγὼ διὰ κλήρου.

ἀντι-λάζομαι καὶ *-λάζῠμαι*, ἀποθ.· λαμβάνω εἰς ἀντάλλαγμα (ὡς ἀμοιβὴν διά τὸ ὑπ' ἐμοῦ διδόμενον. 2) κρατοῦμαι στερεά ἀπό τι ‖ μετέχω εἴς τι.

ἀντι-λακτίζω, μέλ. *-ίσω*· λακτίζω ἐναντίον ἢ λακτίζω καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν δοθέντων μοι λακτισμάτων.

ἀντι-λαμβάνω, μέλ. *λήψομαι*· πρκ. *ἀντείληφα*· ἀόρ. β' *ἀντέλαβον*· λαμβάνω τι ἀντί τινος ἢ λαμβάνω καὶ ἐγὼ εἰς ἀντάλλαγμα.— **II** μέσον μετὰ γεν., κρατοῦμαι ἀπό τι, ἀδράχνω τι ‖ ὄθεν: 1) λαμβάνω τό μέρος τινός, βοηθῶ. 2) προβάλλω ἀξιώσεις ἐπί τινος. 3) λαμβάνω μέρος εἴς τι πρᾶγμα. 4) λαμβάνω τι ἀνά χεῖρας μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀνεύρω σφάλμα. 5) αἰχμαλωτίζω, θέλγω. 6) συλλαμβάνω τι διὰ τοῦ νοῦ, «ἀντιλαμβάνομαι».

ἀντι-λάμπω, μέλ. *-ψω*· ἐκπέμπω καὶ ἐγὼ λάμψιν.— **II** ἀμτθ. ἀντανακλῶ φῶς, ἀντιφέγγω.

ἀντί-λαμψις, *-εως*, ἡ· ἡ ἀντανάκλασις τοῦ φωτός.

ἀντι-λέγω, μέλ. *-λέξω*· λέγω ἐναντίον, «ἀντιλέγω», ἐναντιοῦμαι διά λόγων. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀντι-λεκτέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ ἀντείπῃ τις (*δεῖ ἀντιλέγειν*). Καὶ

ἀντί-λεκτος, *ον* (*ἀντιλέγω*)· διαφιλονεικούμενος, ὃν δύναταί τις νὰ ἀμφισβητήσῃ.

ἀντί-λεξις, ἡ· ἀπόκρισις, ἀπάντησις.

ἀντι-λεσχαίνω· ὁμιλῶ ἐναντίον τινός, φλυαρῶ ἐναντίον τινός.

ἀντι-λέων, *-οντος*, ὁ (*ἀντὶ* + *λέων*)· ὅμοιος πρὸς λέοντα.

ἀντι-ληπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀντιλαμβάνομαι*· πρέπει νὰ βοηθῇ τις, ἢ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἴς τι.— **II** πρέπει νὰ ἀναχαιτίζῃ τις.

ἀντι-ληπτικός, *ή*, *όν*· ὁ ἱκανός πρὸς ἀντίληψιν, ὁ δυνάμενος, νὰ ἀντιληφθῇ ‖ ὁ δυνάμενος νὰ βοηθήσῃ, βοηθητικός.— **II** ὁ ἱκανός νὰ ἀναχαιτίσῃ.

ἀντι-λήπτωρ, *-ορος*, ὁ (*ἀντιλαμβάνομαι*)· ὁ ἀντιλαμβανόμενος, ὑπερασπιστής, βοηθός (Ἐκκλησ.).

ἀντί-ληψις, *-εως*, ἡ, (*ἀντιλαμβάνω*)· τὸ λαμβάνειν τι εἰς ἀντάλλαγμα.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου)· τὸ βάλλειν χεῖρα εἴς τι, κατάσχεσις: ἐπομ. ἀξίωσις ἐπί τινος πράγματος. 2) προστασία ‖ βοήθεια, συνδρομή. 3) ἐπίδεσις, ἐναντίωσις.

ἀντι-λῑτανεύω· ἱκετεύω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου τὸν ἱκετεύοντά με.

ἀντι-λογέω, μέλ. *-ήσω*=*ἀντιλέγω* (ὃ βλ.), ἀρνοῦμαι.

ἀντι-λογία, ἡ (*ἀντιλέγω*)· λογομαχία, συζήτησις (λατ. *disceptatio*)· γεν., ἐναντίωσις, ἀντίδεσις, ἔνστασις.

ἀντι-λογίζομαι, ἀποθ.· λογαριάζω ἐξ ἄλλου, ὑπολογίζω ἀφ' ἑτέρου.

ἀντι-λογικός, *ή*, *όν* (*ἀντιλέγω*)· ὁ ῥέπων πρὸς ἀντιλογίαν, ὁ κατάλληλος πρὸς ἀντιλογίαν, ἐριστικός, σοφιστικός.

ἀντί-λογος, *ον* (*ἀντιλέγω*)· ἀντιλέγων, ἐναντίος ‖ ἀντιφατικός.

ἀντι-λοιδορέω, μέλ. *-ήσω*· λοιδορῶ τὸν λοιδοροῦντα, περιγελῶ, ὑβρίζω, εἰς ἀνταπόδοσιν.

ἀντι-λῡπέω· προξενῶ λύπην εἰς τὸν λυπήσαντά με.

ἀντι-λύπησις, *-εως*, ἡ· τὸ λυπεῖν τὸν λυπήσαντα.

ἀντί-λῡρος, *ον* (*ἀντὶ*+*λύρα*)· ὁ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς λύραν, ὁ ἀνταποκρινόμενος πρὸς τὴν λύραν.

ἀντί-λυτρον, *-ου*, τὸ (*ἀντὶ*+*λύτρον*)· τὸ ὡς *λύτρα* διδόμενον, τὸ ἀντίτιμον ἐξαγορᾶς αἰχμαλώτου.

ἀντι-λυτρόω· ἀπολυτρώνω τὸν ἀπολυτρώσαντά με.

ἀντι-μαίνομαι, μέλ. *-μᾰνήσομαι*· μαίνομαι ἐναντίον τινός, ἢ μαίνομαι καὶ ἐγὼ (ὡς ἐκεῖνος).

ἀντι-μανθάνω, μέλ. *-μᾰθήσομαι*· μανθάνω τι ἀντὶ ἄλλου ‖ ἀφίνω τὰ παλαιὰ καὶ μανθάνω νέα.

ἀντι-μαντεύομαι· μαντεύομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου ‖ μαντεύομαι ἐναντίον ἄλλης μαντείας.

ἀντι-μαρτυρέω· μαρτυρῶ κατά τινος ‖ μαρτυρῶ τὸ ἐναντίον.

ἀντι-μαρτύρησις, ἡ· ἡ ἐναντία μαρτυρία.

ἀντι-μαρτύρομαι· διαμαρτύρομαι.

ἀντι-μᾰχέω· ἀνθίσταμαι διά τῶν ὅπλων ‖ ὡς νομ. ὅρος, ἐγείρω ἐνστάσεις.

ἀντι-μᾰχησις, ἡ· ἀγών, συμπλοκή.

ἀντι-μάχομαι, μέλ. *-μᾰχήσομαι*, ἀποθ.· μάχομαι ἐναντίον τινός.

ἀντί-μᾰχος, *ον*· ὁ ἐναντίον τινὸς μαχόμενος, ἀντίπαλος.

ἀντι-μεθ-έλκω· ἕλκω (σύρω) πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν.

ἀντι-μεθ-ίστημι, μέλ. *-στήσω*: **I** ἐνεργ. μτθ. ἐν τῷ πρτ. μελ. καὶ ἀορ. α'· μετατοπίζω ἀπό τοῦ ἑνός μέρους εἰς τὸ ἄλλο ‖ ἀναστατώνω, ἄρδην ἀνατρέπω. — **II** ἀμτθ. ἐν τῷ παθητ. μετὰ τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' *-μετέστην*, πρκ. *-μεθέστηκα*· ἀλλάσσω θέσιν, περνῶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος ‖ ὑποχωρῶ.

ἀντι-μειρᾰκιεύομαι· δεικνύω πρός τινα παιδικὴν αὐθάδειαν καὶ ἀντεκδίκησιν, ἀντιχαλεπαίνω πρός τινα.

ἀντι-μελετάω· μελετῶ τι μετὰ ζήλου ‖ γυμνάζομαι ἐναντίον τινός.

ἀντι-μελίζω· ἁμιλλῶμαι, συναγωνίζομαι, πρός τινα ἐν τῇ μουσικῇ.

ἀντι-μέλλω, μέλλ. *-μελλήσω*· περιμένω καὶ καιροφυλακτῶ (καραδοκῶ) ἐναντίον τινός.

ἀντι-μέμφομαι, μέλ. *-ψομαι*, ἀποθ.· μέμφομαι (κατηγορῶ) καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου (εἰς ἀνταπόδοσιν μομφῶν), ἀντ κατηγορῶ.

ἀντι-μερίζομαι, ἀποθ.· μεταδίδω καὶ ἐγὼ (κυρ. μερίζομαι, ἀπονέμω, εἰς ἀνταπόδοσιν).

ἀντι-μεσ-ουρᾰνέω· εἶμαι εἰς τὸν ἀντίθετον μεσημβρινὸν (ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν ἥλιον κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ὁπότε οἱ ἀντίποδες ἔχουν τὸν ἥλιον ἐν μεσουρανήματι).

ἀντι-μεσ-ούρᾰνημα, τό· τὸ ἀντίθετον μεσουράνημα, δηλ. ὁ ἀντίθετος μεσημβρινός.

ἀντι-μετα-βαίνω· μεταβαίνω ἀμοιβαδόν, δηλ. μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντι-μετα-βάλλω· πρὸς μίαν μεταβολὴν ἀντιτάσσω ἄλλην, μεταβάλλω ἀμοιβαίως.

ἀντι-μετα-βολή, ἡ· (σχῆμα λόγου), ἀντιμετάθεσις, ὁμοιβαία μεταλλαγή.

ἀντι-μετά-θεσις, ἡ· ἀμοιβαία μετάθεσις.

ἀντι-μετα-κλίνω· κλίνω πλαγίως, ἢ κατὰ τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν.

ἀντι-μετα-λαμβάνω· λαμβάνω τι ἀντὶ ἄλλου.— Παθ. ἀντιμεταβάλλομαι.
ἀντι-μετά-ληψις, ἡ· ἀνταλλαγή, μεταλλαγή.
ἀντι-μεταλλεύω· ὀρύσσω ἐναντίαν ὑπόνομον, ἀνδυπορύσσω.
ἀντι-μετα-ρρέω· ρέω ὀπίσω, ἐπανέρχομαι.
ἀντι-μετα-σπάω· ἕλκω, σύρω πρὸς τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν, ἀντιμεθέλκω.
ἀντι-μετά-στᾰσις, ἡ· ἀμοιβαία μετάστασις, μετάθεσις, μεταβολή.
ἀντι-μετά-ταξις· μεταλλαγή, ἀνταλλαγὴ θέσεως.
ἀντι-μετα-τάσσω· μεταβάλλω καὶ ἐγὼ τὴν θέσιν τοῦ στρατοῦ μου ἀναλόγως τῆς μετατάξεως (μετακινήσεως) τοῦ ἀντιπάλου.
ἀντι-μετα-χωρέω· μεταχωρῶ πρὸς τὸ ἕτερον μέρος.
ἀντι-μέτ-ειμι· ἀνταγωνίζομαι, ἀνθαμιλλῶμαι.
ἀντι-μετρέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνταποδίδω μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον, ἀντισταθμίζω.
ἀντι-μέτ-ωπος, *ον* (*ἀντὶ*+*μέτωπον*)· πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, κατὰ μέτωπον.
ἀντι-μηχᾰνάομαι· μηχανεύομαι καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου ‖ ἀντενεργῶ, καταπολεμῶ.
ἀντι-μηχάνημα, τό· μηχάνημα ἐναντίον ἄλλου μηχανήματος.
ἀντι-μιμέομαι· μιμοῦμαι καθ' ὅλα.
ἀντι-μίμησις, *-εως*, ἡ· πιστὴ (ἀκριβὴς) ἀπομίμησις, πιθηκισμός.
ἀντί-μῑμος, *ον* (*ἀντὶ*+*μιμέομαι*)· ὁ πιστῶς ἀπομιμούμενος, ὁ πιθηκίζων ‖ ὁ πεποιημένος (πλασμένος) ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλου προτύπου («μοντελλαρισμένος σύμφωνα μὲ κάποιο πρότυπο»).
ἀντι-μῑσέω· μισῶ εἰς ἀνταπόδοσιν τοῦ κατ' ἐμοῦ μίσους.
ἀντι-μισθία, ἡ· ἡ ἀμοιβή, μισθός, ἀνταμοιβή, ἀνταπόδοσις. Ἐκ τοῦ
ἀντί-μισθος, *ον*· ὁ ἀντὶ μισθοῦ, ἀντὶ ἀμοιβῆς, διδόμενος.
ἀντι-μνηστεύομαι· εἶμαι ἀντίπαλος μνηστήρ, εἶμαι ἀντεραστής.
ἀντι-μοιρία, ἡ (*ἀντὶ*+*μοῖρα*)· ἀνταμοιβή, ἀποζημίωσις (κυρ. ἴση μοῖρα, ἰσομοιρία). Ἐκ τοῦ
ἀντί-μοιρος, *ον*=*ἰσόμοιρος* (ϐ βλ.).
ἀντί-μολπος, *ον* (*ἀντὶ* + *μολπή*)· ὁ ἀντηχῶν, ὁ διαφέρων κατὰ τὸν ἦχον· *ἀντίμολπον ἄκος ὕπνου* =ἆσμα ἀντικαθιστῶν τὸν ὕπνον (ἢ ἀντιδραστικὸν κατὰ τοῦ ὕπνου).
ἀντί-μορφος, *ον* (*ἀντὶ*+*μορφή*)· ὁ ὁμοιόμορφος.
ἀντι-μῡκάομαι, ἀποθ.· (ἐπὶ βοῶν) μυκῶμαι εἰς ἀπάντησιν ἄλλου μυκωμένου.
ἀντι-ναυ-πηγέω, μέλ. *-ήσω* (*ναῦς*+*πήγνυμι*)· κατασκευάζω πλοῖα ἐναντίον τινός, ναυπηγῶ καὶ ἐγὼ ‖ παρασκευάζω στόλον κατά τινος.
ἀντι-νήχομαι· νήχομαι ἐναντίον τινός.
ἀντι-νικάω, μέλ. *-ήσω*· νικῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-νομία, ἡ (*ἀντὶ*+*νόμος*)· ἀσάφεια τοῦ νόμου καὶ ἀντίφασις πρὸς ἑαυτόν.
ἀντι-νομικός, *ή*, *όν*· ὁ ἀφορῶν τὴν ἀντινομίαν, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀσάφειαν ἐν τοῖς νόμοις.
ἀντι-νομο-θετέω· κάμνω νόμους ἐναντίον τινός.
ἀντί-νοος, *ον*· ὁ ἔχων ἀντίθετον χαρακτῆρα, ὁ ἀνθιστάμενος.
ἀντι-νου-θετέω· νουθετῶ τὸν νουθετοῦντά με.
ἀντί-νωτος, *ον*· «πλάτη μὲ πλάτη».
ἀντι-ξοέω, μέλ. *-ήσω*· θέτω ἐμαυτὸν ἐναντίον, ἐναντιοῦμαι. Ἐκ τοῦ
ἀντί-ξοος, *ον*· ἰων. *ἀντί-ξους*, *ουν* (*ἀντὶ*+*ξέω*)· κυρ. ὁ ἐξεσμένος ἐντιθέτως, ἐντεῦθεν δέ· ὁ ἐναντίος, ἀντίθετος, ἐχθρικός· *τὸ ἀντίξοον*=ἡ ἐναντιότης.
ἀντι-ξύω· ξύω τὸν ξυόντά με.
ἀντίον (Α), ἐπίρ. τοῦ *ἀντίος* (ϐ βλ.).
ἀντίον (Β), τό (*ἀντί*)· μέρος τοῦ «ἀργαλειοῦ» ‖ συνεκδ. ὅλος ὁ «ἀργαλειός».
ἀντιόομαι, μέσ. μέλ. *-ώσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἠντιώθην*, ἀποθ.· συναντῶμαι (ἐν μάχῃ), ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.

ἀντίος, *α*, *ον* (*ἀντί*)· ὁ ἀπέναντι, καὶ οὕτω: **Ι** ὁ καταντικρύ, ἀντικρινός ‖ μετὰ γεν., ὁ συναντώμενος, ὁ ἀντικρύζων, ἀντιμετωπίζων.— **ΙΙ** ἐναντίος, ἀντίθετος, ἀντίπαλος.— **ΙΙΙ** ὡς ἐπίρ. *ἀντία* καὶ *ἀντίον*, ὡς τὸ *ἄντα* καὶ *ἄντην*· ἔναντι, ἀπέναντι ‖ ἐναντίον, κατ' εὐθεῖαν πρός. **2)** ἐναντίον τῆς θελήσεώς τινος.
ἀντιο-στᾰτέω, ποιητ. ἀντί *ἀνθίσταμαι* (ϐ βλ.)· ἐπὶ ἀνέμου, ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ἐναντίος.
ἀντι-οχεύομαι, παθ.· ὀχοῦμαι ἀντιθέτως, φέρομαι ἐναντίον τινός.
ἀντιόω· *ἀντιόων*, *-όωσα*, *ἀντιοώντων* (βλ. *ἀντιάω*).
ἀντι-πάθεια, ἡ (*ἀντιπαθής*)· τὸ πάσχειν πάθημά τι ἀντὶ ἄλλου. — ἀντίθετος (ἐχθρικὴ) διάθεσις πρός τινα.
ἀντι-πᾰθέω (*ἀντὶ* + *παθεῖν* τοῦ *πάσχω*)· ὑφίσταμαι (δέχομαι) ἐξωτερικὰς ἐντυπώσεις, ἐπηρεάζομαι ἀπό...
ἀντι-πᾰθής, *ἐς* (*ἀντὶ* + *πᾰθεῖν*)· ὁ ἀνταποδίδων πάθημα πρὸς πάθημα. — **ΙΙ** ὁ ἐναντίων (ἀντιθέτων, δυσμενῶν) αἰσθημάτων (διαθέσεων) ἢ παθῶν.
ἀντι-παίζω· παίζω μὲ ἄλλον ἢ ἐναντίον ἄλλου.
ἀντί-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ· ὁ ὅμοιος πρὸς παῖδα, ἰσόπαις ‖ ὁ μὴ ὢν καλλίτερος ἀπὸ ἕνα παιδί.
ἀντι-παίω· παίω ἐναντίον, ἀνθίσταμαι.
ἀντι-παιωνίζω· ἀντιαιανίζω, ἀντάδω παῖανα.
ἀντι-πάλαισμα, τό· ἐπινόησις τρόπου πρὸς ἀντίστασιν.
ἀντι-πᾰλαιστής, ὁ· ὁ ἀντιπαλαίων, ὁ ἀνταγωνιστής.
ἀντι-πᾰλαίω· παλαίω ἐναντίον τινός, ἀνταγωνίζομαι.
ἀντι-πᾰλᾰμάομαι· βλ. ἀντιμηχανῶμαι.
ἀντι-πάλλομαι· τινάσσομαι ὀπίσω, ἀναπηδῶ πρὸς τὰ ὀπίσω.
ἀντί-πᾰλος, *ον* (*ἀντὶ*+*πάλη*)· κυρ. ὁ παλαίων ἐναντίον τινός ‖ ὅθεν, ἀνταγωνιστής, «ἀντίπαλος» ‖ ἰσόπαλος, ἰσόρροπος, σχεδὸν ἴσος ‖ ὁ ἀνταποκρινόμενος, ἀντίστοιχος, πρός τι(να). — **ΙΙ** ὁ μαχόμενος ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.—**ΙΙΙ** ὡς οὐσ. *ὁ ἀντίπαλος* =ὁ ἀνταγωνιστής, ὁ «ἀντίπαλος». **2)** ὁ ὑπερασπιστής, ὁ ὑπέρμαχος.
ἀντι-παρα-βάλλω, μέλ. *-βᾰλῶ*· βάλλω (κρατῶ) τι πλησίον ἄλλου, συγκρίνω ἐπακριβῶς.—**ΙΙ** συνεισφέρω τι ἀντί τινος.
ἀντι-παρα-βολή, ἡ (*ἀντιπαραβάλλω*)· ἡ ἐκ τοῦ πλησίον σύγκρισις ἢ παράθεσις.
ἀντι-παρ-αγγελία, ἡ· ὁ συναγωνισμός, διαγωνισμός, πρὸς κατάληψιν δημοσίου λειτουργήματος, λαμβάνων χώραν μεταξὺ ἀντιπάλων ἐπιζητούντων τὴν κατάληψίν του. Ἐκ τοῦ
ἀντι-παρ-αγγέλλω, μέλ. *-ελῶ*· ἀντιδιατάσσω, δίδω καὶ ἐγὼ διαταγάς.— **ΙΙ** ἀμιλλῶμαι, διαγωνίζομαι, διὰ δημόσιον λειτούργημα.
ἀντι-παρα-γρᾰφή, ἡ· παραγραφὴ ἐναντίον ἄλλης παραγραφῆς. Ἐκ τοῦ
ἀντι-παρα-γράφω· παραγράφω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου ‖ συντάσσω ἀπάντησιν κατὰ τῆς παραγραφῆς τοῦ ἀντιδίκου.
ἀντι-παρ-άγω, μέλ. *-ξω*· ὁδηγῶ ἐναντίον.— **ΙΙ** ἀμτϐ. προχωρῶ ἐναντίον ἢ παραλλήλως πρός τι(να).
ἀντι-παρ-ᾰγωγή, ἡ (*ἀντιπαράγω*)· ἡ κατὰ πολεμίων ἐπέλασις στρατοῦ ‖ ἐχθρικὴ διάθεσις.
ἀντι-παρα-δείκνυμι· παραβάλλω, συγκρίνω, ἀντιπαραθέτω.
ἀντι-παρα-δίδωμι· παραδίδωμι ὁμοιοβαίως ‖ ἀφαιρῶ τι ἀπὸ ἕνα καὶ τὸ παραδίδω εἰς ἄλλον.
ἀντι-παρά-θεσις, *-εως*, ἡ· ἀντιπαραβολή, σύγκρισις.
ἀντι-πᾰρά-θετος, *-ον*· ὁ ἀντιπαραβληθείς, ὃν δύναται τις νὰ ἀντιπαραβάλῃ.
ἀντι-παρα-θέω, μέλ. *-θεύσομαι* (*θέω*)· τρέχω παραλλήλως πρός τι(να) καὶ ἐναντίον (τρέχω ἐναντίον τινὸς ἐκ τῶν πλαγίων) ‖ ὑπερφαλαγγίζω.
ἀντι-παρα-θεωρέω· ἐξετάζω δι' ἀντιπαραβολῆς.
ἀντι-παρ-αινέω· δίδω ἐναντίαν συμβουλὴν ‖ παραινῶ καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντι-παρα-κᾰλέω, μέλ. *-έσω*· προσκαλῶ (παροτρύνω) καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου (ἀμοιβαίως).
ἀντι-παρα-κελεύομαι· προτρέπω καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου (ἢ ἐξ ἀντιδέτου).
ἀντι-παρά-κλησις, ἡ ἀμοιβαία παράκλησις, ἀμοιβαία προτροπή.
ἀντι-παρα-λαμβάνω· παραλαμβάνω τι ἀντὶ ἄλλου || ἀμοιβαίως παραλαμβάνω.
ἀντι-παρα-λῡπέω, μέλ. *-ήσω*· παρενοχλῶ, παραβλάπτω, καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-παρα-πέμπομαι· ἀναπολῶ, φέρω εἰς τὴν μνήμην μου.
ἀντι-παρα-πλέω, μέλ. *-πλεύσομαι*· παραπλέω καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.
ἀντι-παρα-πορεύομαι = *ἀντιπάρειμι, ἀντιπαράγω* (βλ.λ.λ.).
ἀντι-παρα-σκευάζομαι, μέλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· προπαρασκευάζω καὶ ἐγὼ ἐμαυτὸν ἐναντίον ἄλλου, ἑτοιμάζομαι καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου || ἐν τῷ πληθ. ἐξοπλίζονται ἀμφότερα τὰ ἀντίπαλα μέρη. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀντι-παρα-σκευή, ἡ· ἐχθρικὴ προετοιμασία, τὸ ἀντιπαρασκευάζεσθαι κατ' ἐχθροῦ παρασκευαζομένου πρὸς πόλεμον.
ἀντι-παρά-στᾰσις, *-εως*, ἡ· ἔνστασις ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἀναίρεσις ἐνστάσεως.
ἀντι-παρα-στρᾰτοπεδεύω· στρατοπεδεύω ἀπέναντι.
ἀντι-παρά-ταξις, *-εως*, ἡ· ἐχθρικὴ παράταξις ἐναντίον ἄλλης ὁμοίας παρατάξεως πρὸς μάχην || ἐσχεδιασμένη ἀντίστασις.
ἀντι-παρα-τάσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-ξω*· παρατάσσω ἀπέναντι (ἐναντίον), εἰς τάξιν μάχης.—μεσ. καὶ παθ. παρατάσσομαι (ἵσταμαι ἐν παρατάξει) ἐναντίον τινός.
ἀντι-παρα-τείνω· παρατείνω, παραλλήλως, πρὸς παραβολὴν καὶ σύγκρισιν, ἀντιπαραβέτω πρὸς σύγκρισιν.
ἀντι-παρα-τίθημι· θέτω τι ἀπέναντι καὶ παραλλήλως πρὸς ἄλλο τι, συμπαραβάλλω, συγκρίνω λεπτομερῶς.
ἀντι-παρα-τρέπω· παρατρέπω, στρέφω, πρὸς τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν || στρέφω ἐναντίον.
ἀντι-παρα-χωρέω· παραχωρῶ, ὑποχωρῶ, ἀμοιβαίως.
ἀντι-πάρ-ειμι (*εἶμι*)· πορεύομαι παραλλήλως πρός τι(να) εὑρισκόμενον ἀπέναντι || *ἀντιπαρέρχομαι* (δ βλ.).
ἀντι-παρ-έκτᾰσις, ἡ· παρέκτασις πρός τι, ἀντιπαράτασις, ἐξίσωσις.
ἀντι-παρ-εκ-τείνω· = *ἀντιπαρατείνω*.
ἀντι-παρ-εξ-άγω· ἐξάγω ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ἀντεπεξέρχομαι || συγκρίνω.
ἀντι-παρ-εξ-άγωγή, ἡ· ἐναντίωσις, ἀντίδεσις.
ἀντι-παρ-έξ-ειμι = *ἀντιπάρειμι* (δ βλ.).
ἀντι-παρ-έρχομαι = *ἀντιπάρειμι* (δ βλ.).
ἀντι-παρ-έχω· παρέχω, χορηγῶ καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου || προξενῶ καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου.
ἀντι-παρ-ηγορέω· παρηγορῶ καὶ ἐγώ.
ἀντι-παρ-ήκω· ἐκτείνω παραλλήλως πρός τι||ἀμτδ. ἐκ τοῦ ἀντιδέτου μέρους ἐκτείνομαι, ὑπερφαλαγγῶ, κυκλῶ.
ἀντι-παρ-ιππεύω· ὁδηγῶ τὸ ἱππικὸν ἐκ τοῦ πλαγίου ἐναντίον ἄλλου ἱππικοῦ.
ἀντι-παρ-ίστημι· παριστάνω || παθ. *ἀντιπαρίσταμαι* = ἀνταποκρίνομαι.
ἀντι-παρ-οδεύω· ἐνῶ πορεύομαι ἀπαντῶ ἄλλον ἐρχόμενον ἐκ τοῦ ἀντιδέτου μέρους.
ἀντι-παρ-ρησιάζομαι· ἀνταπαντῶ μετὰ παρρησίας.
ἀντι-παρ-ῳδέω· παρῳδῶ ἐναντίον ἄλλης παρῳδίας.
ἀντι-παρ-ωνῡμέομαι· ἔχω ἀντίδετον ὄνομα, καλοῦμαι δι' ἀντιδέτου ὀνόματος.
ἀντί-πασχα, τό, ἄκλιτον· ἡ πρώτη μετὰ τὸ Πάσχα Κυριακή, ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.
ἀντι-πάσχω, μέλ. *-πείσομαι*· πρκ. *-πέπονθα*· πάσχω, ὑποφέρω, ὑφίσταμαι, καὶ ἐγὼ (ἀμοιβαίως)· τὸ *ἀντιπεπονθὸς* (οὐδ. παθ. μτχ.) = ἀντεκδίκησις, ἀντίποινα.
ἀντι-πᾰτᾰγέω, μελ. *-ήσω*· ἀνταποδίδω τὸν πάταγον, παταγῶ (κροτῶ) καὶ ἐγὼ ὥστε νὰ καταπνίγεται κάθε ἄλλος πάταγος.
ἀντι-πείθω· πείθω, προσπαθῶ νὰ πείσω, τινὰ διὰ τὴν ἀντίδετον ἄποψιν, νὰ τὸν κάμω νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ ἀντιδέτου.
ἀντι-πελαργέω· περιθάλπω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, ἀνταποδίδω τὰς περιποιήσεις, τὴν ἀγάπην.
ἀντι-πέμπω, μέλ. *-ψω*· στέλλω ὀπίσω ἀπάντησιν || στέλλω εἰς ἀπάντησιν.— || στέλλω ἐναντίον.— ||| στέλλω ἀντὶ ἄλλου.
ἀντί-πεμψις, ἡ· ἀντήχησις.
ἀντι-πενθής, *ές* (*ἀντί*+*πένθος*)· ἰσοπενθής, ὁ προκαλῶν πένθος.
ἀντι-περαίνω, μελ. *-περᾰ̂νῶ*· διαπερῶ (διατρυπῶ) καὶ ἐγὼ (ἐπὶ τῆς συνουσίας).
ἀντι-πέραιος, *-α, -ον*· ὁ κείμενος ἀπέναντι (χωρ. ὁ ἀντιπέραν, ὁ πέραν, τῆς θαλάσσης).
ἀντι-περαιόω· μεταφέρω εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.
ἀντι-πέρᾱν, ἰων. *-πέρην*, ἐπίρ. = *ἀντιπέρᾱς* (δ βλ.)· ὡσ. ὡς ἐπιθ. ἐν τῇ φράσει *ἀσιάδ' ἀντιπέρην τε* = τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν ἀντικρινὴν παραλίαν.
ἀντι-πέρᾱς ἢ *-πέρα*, ἐπίρ.· ἀπέναντι, ἀντικρύ, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀντι-πέρηθεν, ἐπίρ.· ἐκ τῆς ἀντιπέραν, ἐκ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς.
ἀντι-πέρην, ἰων. ἀντὶ *ἀντι-πέραν* (δ βλ.).
ἀντι-περι-άγω· ἄγω (στρέφω) εἰς τὸ ἐναντίον, φέρω ὁλόγυρα ἐναντίον τινός.
ἀντι-περι-ᾰγωγή, ἡ· ἡ ἀντίστροφος περιαγωγή, ἐναντία κίνησις.
ἀντι-περί-αμμα, τό· ἀντίδετος δεσμός.
ἀντι-περι-βάλλω· ἀμοιβαίως περιβάλλω || ἐπὶ ἐπιδέσμου (ἰατρ.), περιτυλίσσω πρὸς τὸ ἐναντίον μέρος || περιπτύσσομαι (ἀγκαλιάζω) τὸν περιπτυχθέντα μὲ.
ἀντι-περί-ειμι· περιέρχομαι ὡς ἐν κύκλῳ.
ἀντι-περι-έλκω· σύρω ὁλόγυρα πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος.
ἀντι-περι-ηχέω· ἀντηχῶ ὁλόγυρα.
ἀντι-περι-ίστημι· περιβάλλω πανταχόθεν καὶ συμπιέζω || ἀμτδ. καὶ παθητ. συμπιέζομαι πρὸς τὰ ἔσω πανταχόθεν.
ἀντι-περι-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι*· περιπτύσσομαι (ἐναγκαλίζομαι) καὶ ἐγώ.
ἀντι-περι-πίπτω· περιπίπτω εἰς τὸ ἀντίδετον.
ἀντι-περι-πλέω· πλέω ὁλόγυρα πρὸς τὸ ἀντίδετον μέρος.
ἀντι-περί-σπασμα, τὸ (καὶ *ἀντιπερισπασμός*)· ὁ ἀντιπεριοπασμός (κατὰ τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις).
ἀντι-περι-σπάω· ἀναγκάζω τὸν ἀντίπαλον νὰ κάμῃ ἀντίδετον κίνησιν ἀπὸ τὴν σκοπουμένην.
ἀντι-περί-στασις, ἡ· συμπίεσις πανταχόθεν.
ἀντι-περι-στροφή, ἡ· ἡ πρὸς τὸ ἀντίδετον μέρος περιστροφή.
ἀντι-περι-τέμνω· περιτέμνω ἐκ νέου.
ἀντι-περι-χωρέω· προχωρῶ γύρω (περικάμπτω) ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ || τὸν περικυκλώνω.
ἀντι-περι-ψῡ́χω· περιψύχω καὶ ἐγὼ ἀμοιβαίως· διατηρῶ ψυχρὸν τὸ περιψῦχόν με.
ἀντι-περι-ωθέω· περισφίγγω.
ἀντι-πέσσομαι· χωνεύομαι ὁλοσχερῶς.
ἀντί-πετρος, *ον* (*ἀντί*+*πέτρα*)· σκληρὸς ὡς πέτρα (κυρ. ὅμοιος, ἴσος, πρὸς λίθον), βραχώδης.— || ἐπίθ. τοῦ Διός, ἐπειδὴ ἀντ' αὐτοῦ «Πέτρος ἐδόθη τῷ Κρόνῳ».
ἀντί-πηξ, *-ηγος*, ἡ (*ἀντί*+*πήγνυμι*)· πλεκτὴ κούνια, κιβώτιον.
ἀντι-πηρόομαι· πηροῦμαι ὑπὸ τοῦ πηρωθέντος.
ἀντι-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι*· πίπτω ἐναντίον τινός. 2) ἀντικρούω, ἀντιπαλαίω, ἀνθίσταμαι. 3) ἐπὶ περιστάσεων εἶμαι ἐναντίος.— || πίπτω εἰς ἐναντίαν διεύθυνσιν.
ἀντι-πλάσσομαι· ἐκ νέου πλάττομαι, ἀναπλάττομαι.

ἀντί-πλαστος, *ον*· ἰσόπλαστος, ὅμοιος.
ἀντι-πλαστ-ουργέω· πλαστουργῶ ἐναντίον τοῦ πλαστουγήσαντος.
ἀντι-πλέκω· συμπλέκω, ἐμπλέκω, πλέκω τὸ ἓν μετὰ τοῦ ἄλλου.
ἀντι-πλεον-εκτέω· πλεονεκτῶ καὶ ἐγώ.
ἀντί-πλευρος, *ον*· ὁ ἔχων τὴν πλευρὰν ἀπέναντι, παράλληλος.
ἀντι-πλέω, μελ. *-πλεύσομαι*· πλέω ἐναντίον.
ἀντι-πλήκτης, *ὁ*· ὁ ἀνταποδιδοὺς κτύπημα ἀντὶ κτυπήματος.
ἀντι-πλῆξ, *-πληγος, ὁ, ἡ* (*ἀντί*+*πλήττω*)· ὁ πλησσόμενος κατὰ μέτωπον (ὑπὸ τῶν κριόν).
ἀντί-πληξις, *-εως, ἡ*· ἡ ἐναντία πλῆξις, ἀντίκρουσις.
ἀντι-πληρόω, μελ. *-ώσω*· ἐφοδιάζω πλοῖα μὲ πλήρωμα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. 2) συμπληρῶ (ἀναπληρῶ) μὲ νέα μέλη.
ἀντι-πλήσσω· πλήττω ἐναντίον.
ἀντί-πλοια, *ἡ* (*ἀντιπλέω*)· τὸ πλέειν ἐναντίον τοῦ ἀνέμου.
ἀντι-πλουτέω· πλουτῶ καὶ ἐγώ.
ἀντί-πνευσις, *-εως, ἡ*· ἐναντίον ρεῦμα ἀέρος.
ἀντι-πνέω, μέλ. *-πνεύσομαι*· πνέω πρός τι μέρος ‖ πνέω ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους, πνέω ἐναντίον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀντί-πνοια, *ἡ* (*ἀντίπνοος*)· πνοὴ ἀνέμου κατ' ἄλλου ἀνέμου. 2) ἐναντίος ἄνεμος.
ἀντί-πνοος, *ον*, κατὰ συναίρ. *ἀντίπνους, -ουν*· ὁ πνέων ἐναντίον, ὁ προξενούμενος ὑπὸ ἐναντίων ἀνέμων.
ἀντι-ποθέω, μελ. *-ήσω*· ποθῶ ἀμοιβαίως, ποθῶ τὸν ποθοῦντά με.
ἀντι-ποιέω, μελ. *-ήσω*· πράττω τι εἰς ἀνταπόδοσιν, ἀνταποδίδω (ἀντίθ. τῷ *ἀντιπάσχω*).— Μέσον, ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπί τινος ‖ διεκδικῶ τι, φιλονεικῶ πρός τινα διά τι.
ἀντι-ποίησις, *-εως, ἡ* (*ἀντιποιέομαι*)· ἡ ἔγερσις ἀξιώσεων ἐπί τινος.
ἀντι-ποιητέον· *δεῖ ἀντιποιεῖσθαί τινος.*
ἀντι-ποιητικός, *ή, όν*· ὁ ἀντιποιούμενός τινος, ὁ ἐπίζητῶν τι, ὁ ἀποβλέπων εἴς τι.
ἀντι-ποιμαίνω· εἶμαι ἀντίζηλος ποιμήν.
ἀντί-ποινος, *ον* (*ἀντί*+*ποινή*)· ὁ πρὸς τιμωρίαν ἀποδιδόμενος, ὁ ἀνταποδιδόμενος πρὸς τιμωρίαν ‖ ὡς οὐσιαστ. *τὰ ἀντίποινα*=*ἄποινα* (ὃ βλ.), ἀνταπόδοσις, ἀντεκδίκησις, ἀνταμοιβή.
ἀντι-πολεμέω, μέλ. *-ήσω*· πολεμῶ κατά τινος.— ■ παθ. πολεμοῦμαι ὑπὸ τοῦ πολεμηθέντος ὑπ' ἐμοῦ.
ἀντι-πολέμιος, *ον*=*ἀντιπόλεμος* (ὃ βλ.).
ἀντι-πόλεμος, *ον*· ὁ πολεμῶν ἐναντίον τινός· ὡς οὐσ. *οἱ ἀντιπόλεμοι*=οἱ πολέμιοι, οἱ ἐχθροί.
ἀντι-πολίζω· ποιῶ ὀχυρώματα ἐναντίον πόλεώς τινος.
ἀντι-πολιορκέω, μέλ. *-ήσω*· πολιορκῶ καὶ ἐγὼ ἐξ ἄλλου.
ἀντί-πολις, *ἡ*· ἐναντία πόλις, ἀντίπαλος πόλις.
ἀντι-πολῑτεία, *ἡ*· ἀντιπολίτευσις.
ἀντι-πολῑτεύομαι· εἶμαι πολιτικὸς ἀντίπαλος.
ἀντι-πονέομαι· πονῶ, κοπιάζω, ἐναντίον τινός.
ἀντί-πονον, τό· ἀμοιβὴ διὰ κόπον, μισθός.
ἀντι-πορεύομαι, παθ. μετὰ μέσ. μέλλ. *-εύσομαι*· παθ. ἀορ. *α' ἀντεπορεύθην*· πορεύομαι (προχωρῶ) ἐναντίον τινός ‖ βαίνω πρὸς συνάντησίν τινος.
ἀντι-πορέω· παρέχω τι ἀντί τινος.
ἀντι-πορθέω, μελλ. *-ήσω*· πορθῶ, λεηλατῶ πρὸς ἀντεκδίκησιν.
ἀντί-πορθμος, *ον*· ὁ ἀντιπέραν τοῦ πορθμοῦ κείμενος.
ἀντι-πορνο-βοσκός, *ὁ*· ὄνομα κωμῳδίας τινὸς τοῦ Διωξίππου.
ἀντί-πορος, *ον*· ὁ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ἀκτῆς κείμενος, ὁ ἀντικρινός.
ἀντί-πους, *ουν*· ὁ εἰς τὸ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον μέρος τῆς σφαίρας πατῶν
ἀντι-πραγία, *ἡ*=*ἀντίπραξις* (βλ. λ.).
ἀντί-πραξις, *ἡ*· ἀντενέργεια, ἀντίστασις.
ἀντι-πράσσω, ἀττ. *-ττω*, ἰων. *-πρήσσω*· μέλ. *-ξω*· ἐνεργῶ ἐναντίον τινός, ἀντενεργῶ, ἀντιτίθεμαι, ἐναντιοῦμαι.
ἀντι-πρεσβεύομαι, μέσον· στέλλω καὶ ἐγὼ πρεσβευτὰς (ἀντιπρέσβεις).
ἀντι-πρήσσω, ἰων. ἀντὶ *ἀντιπράσσω.*
ἀντι-προ-αίρεσις, *-εως, ἡ*· ἀμοιβαία προαίρεσις.
ἀντι-προ-βάλλομαι· προβάλλω ἢ προτείνω τι ἀντὶ ἄλλου.
ἀντι-προ-βολή, *ἡ*· ἀντιπρότασις.
ἀντι-προ-εῖδον·εἶδον πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.
ἀντι-πρό-ειμι (*εἶμι*)· προχωρῶ ἐναντίον, ἀντεπεξέρχομαι.
ἀντι-προ-θῡμέομαι· ἔχω ἀντίθετον προθυμίαν, δὲν διάκειμαι εὐμενῶς, εἶμαι δυσηρεστημένος.
ἀντί-προικα, ἐπίρ.· σχεδὸν δωρεάν, εὐθηνά.
ἀντι-προ-ῑσχομαι· κρατῶ τι ἐνώπιόν τινος, ἀντιτάσσω.
ἀντι-προ-κᾰλέομαι, μέσον· προκαλῶ καὶ ἐγώ, εἰς τὴν πρόκλησιν ἀπαντῶ μὲ πρόκλησιν, ἀντιπροκαλῶ.
ἀντι-προ-πίνω· ἀνταποδίδω πρόποσιν.
ἀντι-προσ-άγορεύω· ἀνταποδίδω χαιρετισμόν ‖ ἀντασπάζομαι.
ἀντι-προσ-ᾱμάομαι· (πρβλ. *ἀμάω*)· ἐπισωρεύω νέον χῶμα ἀντὶ ἄλλου (παρασυρθέντος ὑπὸ τῶν ρευμάτων), «ξανασωρουλιάζω».
ἀντι-πρόσ-ειμι (*εἶμι*)· πορεύομαι ἐναντίον.
ἀντι-προσ-εῖπον· ἀόρ. β' ἄνευ ἐν. ἐν χρήσει (πρβλ. *ἀντιπροσαγορεύω*)· ἀντεχαιρέτισα· παθ. ἀόρ. *ἀντιπροσερρήθην*·
ἀντι-προσ-ελαύνω· ἀμτβ. προσελαύνω ἐναντίον.
ἀντι-προσ-έρχομαι, ἀποθ.· ἀντιπρόσειμι.
ἀντι-προσ-έχω· προσέχω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειρόν μου.
ἀντι-προσ-καλέομαι, μέσον· προσκαλῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν γενομένης μοι προσκλήσεως ‖ ἀντικαταγγέλλω.
ἀντι-προσκῡνέω· προσκυνῶ καὶ ἐγὼ τὸν προσκυνοῦντά με.
ἀντι-προσ-φέρω, μέλ. *-προσοίσω*· προσφέρω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντι-προσ-φθέγγομαι· ἀντιπροσφωνῶ.
ἀντι-πρόσ-ωπος, *ον* (*ἀντί*+*πρόσωπον*)· ἔχων τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρός τι μέρος, «πρόσωπον πρὸς πρόσωπον», ἀντιμέτωπος.
ἀντι-προ-τείνω, μέλ. *-τενῶ*· προτείνω καὶ ἐγώ, «ἀντιπροτείνω», κάμνω (ὑποβάλλω) ἀντιπροτάσεις.
ἀντι-προ-τίθημι=*ἀντιπροτείνω.*
ἀντι-προ-φέρω· παρουσιάζω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, φέρω ἐμπρὸς ἐναντίον ἄλλου.
ἀντί-πρῳρος, *ον* (*ἀντί*+*πρῷρα*)· μὲ τὴν πρῷραν ἐστραμμένην πρὸς τινα (πρὸς ἄλλην πρῷραν), «πρῷραν πρὸς πρῷραν» ‖ ἐντεῦθεν ὡς τὸ *ἀντιπρόσωπος*, ἀντιμέτωπος.
ἀντί-πτωμα, *-ατος*, τό· τὸ πρόσκομμα.
ἀντί-πτωσις, *-εως, ἡ*· τὸ πίπτειν ἐναντίον τινός, ἀντίστασις.
ἀντί-πυγος, *ον*· ὁ ἔχων τὴν πυγὴν ἐστραμμένην πρὸς τὴν πυγὴν ἄλλου (ἐπὶ τῆς συνουσίας ζώων τινῶν): «*πυγηδὸν συμπλέκεσθαι*».
ἀντί-πῦλος, *ον* (*ἀντί*+*πύλη*)· ὁ ἀπέναντι τῆς πύλης κείμενος.
ἀντι-πυνθάνομαι· ἐρωτῶ (ἐρευνῶ, ζητῶ πληροφορίας) καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.
ἀντί-πυργος, *ον*· ὁ ὅμοιος (ἴσος) πρὸς πύργον.
ἀντι-πυργόω, μελ. *-ώσω*· κτίζω πύργον ἀπέναντι (ἄλλου) πύργου: *ἀντιπυργόω πόλιν*=ἀνεγείρω πόλιν ὡς ἀντίπαλον (ἀντίζηλον).
ἀντι-πυρσεύω· εἰς τὸ διὰ πυρσοῦ σῆμα ἀπαντῶ διὰ τῆς ἀνυψώσεως ἄλλου πυρσοῦ ὡς σήματος.
ἀντι-ῥᾰπίζω· ραπίζω τὸν ραπίσαντά με.
ἀντι-ῥρέπω, μελ. *-ψω*· ἰσορροπῶ, ἀντισταθμίζω, κρατῶ τὴν ἰσορροπίαν (κυρ. ῥέπω πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, κάμνω τὴν πλάστιγγα νὰ κλίνῃ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος)‖ μτφρ. ἀμφιταλαντεύομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀντι-ῥρέω· ῥέω ἢ πνέω (ἐπὶ ἀνέμου) πρὸς ἀντίθετον διεύθυνσιν.

ἀντι-ρρήγνυμαι· ρήγνυμαι καὶ ἐγώ.
ἀντι-ρρημονέω· ἀντιλέγω.
ἀντί-ρρησις, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν· ἐναντίος ἰσχυρισμός, ἐναντιολογία.
ἀντι-ρρητικός, ή, όν· ἐναντιολογικός, ἐριστικός.
ἀντι-ρρητορεύω· ἀγορεύω ἐναντίον, ἀντιλέγω.
ἀντί-ρρινον, τό· φυτόν ἄγριον καὶ ἥμερον, μὲ ἄνθος διχειλές, κοιν. λυκόστομον, καθότι πιεζόμενον περὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ ἀνοίγει ὡς στόμα λύκου.
ἀντι-ρροια, ἡ (*ἀντιρρέω*)· ἐναντίον ρεῦμα ἀέρος.
ἀντι-ρροπία· ἡ· ἰσορροπία, συμμετρία.
ἀντί-ρροπος, *ον*· ἰσόρροπος, ἰσοβαρής, ἰσόσταθμος.
ἀντί-ρρους, *-ουν* (*ἀντὶ*+*ῥέω*)· ὁ ῥέων κατ' εὐθεῖαν ἐναντίον τινός.
ἀντι-σέβομαι· σέβομαι τὸν σεβόμενόν με.
ἀντι-σεμνύνομαι· φέρομαι ὑπερηφάνως πρὸς τὸν ὑπερήφανον.
ἀντι-σηκόω, μελ. *-ώσω*· ζυγοστατῶ ἀντιθέτως, τὸ βάρος μου σηκώνει τὴν ἐπέναντι πλάστιγγα καὶ τὴν φέρει εἰς ἰσορροπίαν πρὸς τὴν ἄλλην **2)** ἀμτβ. εἶμαι ἴσος κατὰ τὸ βάρος, ἰσορροπῶ, ἰσοσταθμίζω, ἀντισταθμίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀντι-σήκωσις, *-εως,* ἰων. *-ιος,* ἡ· ἀντιστάθμησις, ἀποκατάστασις τοῦ ἰσοζυγίου || ἐντεῦθεν, ἀνταμοιβή, ἀντιμισθία.
ἀντι-σημαίνω· δίδω ἐναντίον σημεῖον.
ἀντι-σήπομαι· σήπομαι καὶ ἐγώ.
Ἀντισθένειοι, οἱ· οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀντισθένους.
Ἀντισθενισμός, ὁ· ὁ τρόπος τοῦ ζῆν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀντισθένους.
ἀντι-σιωπάω, μέλ. *-ήσομαι*· σιωπῶ καὶ ἐγώ.
ἀντι-σκευάζομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· τακτοποιῶ (συσκευάζω) καὶ ἐγὼ (ἢ συσκ. διαφορετικά).
ἀντι-σκώπτω· σκώπτω τὸν σκώπτοντά με.
ἀντ-ίσόομαι, παθ. (*ἀντὶ*+*ἰσόω*)· εἶμαι ἴσος πρὸς ἴσον, εἶμαι ἰσότιμος, ἵσταμαι ἐναντί τινος (ἀνδίσταμαι) ἐπὶ ἴσοις ὅροις || ἐξισοῦμαι.
ἀντι-σοφιστής, ὁ· ὁ ἀντισοφιζόμενος, ὁ καταπολεμῶν σόφισμα δι' ἄλλου σοφίσματος.
ἀντί-σπασμα, τό· ὁ ἀντιπερισπασμὸς ἐν πολέμῳ.
ἀντι-σπασμός, ὁ (*ἀντὶ*+*σπάω*)· συντάραξις, σπασμοὶ (κυρ. ἀντίθετος σπασμός, ἀντίθετος κίνησις).
ἀντι-σπαστικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ ἀντισπᾷ, νὰ ἀναχαιτίζῃ.
ἀντί-σπαστος, *ον* (*ἀντὶ*+*σπάω*)· ὁ ἑλκυσθεὶς πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος || ἐντεῦθεν, σπασμωδικός, συνταρακτικός.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ἀντίσπαστος*=μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς ἰάμβου καὶ ἑνὸς τροχαίου (ὡς Ἀλέξανδρος ⏑ – – ⏑). Ἐκ τοῦ
ἀντι-σπάω, μέλ. *-άσω*· τραβῶ τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν || σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναχαιτίζω.
ἀντι-σπεύδω· ἐναντιοῦμαι μετὰ προθυμίας, ἀγωνίζομαι ἐναντίον τινός.
ἀντί-σποδιον, τό· φυτικὴ σποδὸς ἔχουσα τὰς αὐτὰς ἰδιότητας μὲ τὴν μεταλλικὴν σποδόν.
ἀντί-σποδος, *ον*· ὁ ἀντὶ σποδοῦ χρησιμεύων || ὡς οὐσ. *ἡ* (*ὁ*) *ἀντίσποδος*=*τὸ ἀντισπόδιον* (βλ. λ.).
ἀντι-σπουδάζω=*ἀντισπεύδω* (βλ. λ.).
ἀντι-σταθμάω·=*ἀντισηκόω* (βλ. λ.).
ἀντι-στάθμευσις, ἡ·=*ἀντισήκωσις* (βλ. λ.).
ἀντι-σταθμίζω·=*ἀντισηκόω* (βλ. λ.).
ἀντί-σταθμος, *ον* (*ἀντὶ*+*στάθμη*)· ἰσοβαρής, ἰσοζυγής, ἰσόρροπος, πρός τι(να).
ἀντι-στάσιάζω, μελ. *-άσω*· στασιάζω ἐναντίον || σχηματίζω ἀντιπολιτευτικὸν κόμμα.
ἀντι-στασιαστής, ὁ·=*ἀντιστασιώτης* (βλ. λ.).
ἀντί-στάσιος, *ον*· ὁ ἔχων ἴσον βάρος, ἰσοβαρής.
ἀντί-στἄσις, *-έως,* ἡ· (*ἀνθίσταμαι*)· ἀντίθετος φατρία, ἀντίθετον κόμμα || ἀντίστασις, ἐναντίωσις.
ἀντι-στασιώδης, *ες*· στασιαστικός, ἐπαναστατικός.
ἀντι-στασιώτης, *-ου,* ὁ· ὁ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου κόμματος.
ἀντι-στἄτέω, μελ. *-ήσω*· ἵσταμαι ἀντιμέτωπος, ἀνθίσταμαι || κυρ. εἶμαι πολιτικὸς ἀντίπαλος. Ἐκ τοῦ
ἀντι-στἄτης, *-ου,* ὁ (*ἀνθίσταμαι*)· ὁ ἀντίπαλος, ἐναντίος.
ἀντι-στἄτικός, ή, όν· ὁ πρὸς ἀντίστασιν διατεθειμένος.
ἀντί-στἄτος, *ον*·=*ἀντιστατικὸς* (βλ. λ.).
ἀντι-στέλλω· ἀντιδιαστέλλω.
ἀντι-στέργω· ἀνταγαπῶ.
ἀντ-ίστημι, ἰων. ἀντὶ *ἀνθίστημι*.
ἀντι-στήριγμα, τό· τὸ ἀντέρεισμα || μτφρ. ὑποστήριξις, προστασία.
ἀντι-στηριγμός, ὁ· ἀντωθισμός.
ἀντι-στηρίζω· ὑποστηρίζω.— **II** ἐπιπιέζω.
ἀντι-στίλβω· ἀνταναλῶ λάμψιν.
ἀντι-στοιχέω, μελ. *-ήσω*· ἵσταμαι ἀπέναντι ἐν στοίχοις (κατὰ ζεύγη) || εἶμαι τεταγμένος ἀπέναντι || ἀνταποκρίνομαι, ἀναλογῶ (πρβ. *στείχω*).
ἀντι-στοιχία, ἡ· τὸ ἀντιστοιχεῖν, τὸ ἵστασθαι ἀπέναντι ἄλλου.
ἀντί-στοιχος, *ον*· ὁ ἐν στοίχοις ἀντικρὺ κείμενος || ὁ ἱστάμενος ἀπέναντι || ὁ ἀνταποκρινόμενος, ἰσοδυναμῶν, ὅμοιος.
ἀντί-στομος, *ον*· «*ἡ ἐξ ἑκατέρου μέρους τάξις*» (Ἡσυχ.), ὁ ἐρχόμενος ἀντιμέτωπος.
ἀντι-στράτεύομαι, ἀποθ. (*ἀντὶ*+*στρατεύω*)· ἐκστρατεύω ἐναντίον τινός, κάμνω πόλεμον κατά τινος.
ἀντι-στρατ-ηγέω· ἐνεργῶ ἐναντίον τινὸς ὡς στρατηγός, κάμνω πόλεμον ἐναντίον τινός || εἶμαι ἀντιστράτηγος.
ἀντι-στρατήγημα, τό· στρατήγημα κατὰ στρατηγήματος.
ἀντι-στράτ-ηγος, ὁ· ὁ ἀντίπαλος στρατηγός, τ.ἔ. ὁ στρατηγὸς τῶν πολεμίων. — ὡσ. ὁ ὑποστράτηγος τῶν Ρωμαίων (**Propraetor**) ἢ ὁ Ἀνθύπατος (**Proconsul**).
ἀντι-στρατιώτης, *-ου,* ὁ· στρατιώτης ἐκ τῶν πολεμίων, ἀντίπαλος, ἐχθρός.
ἀντι-στράτο-πεδεία, ἡ· στρατοπέδευσις ἀπέναντι ἢ ἐναντίον ἐχθρικοῦ στρατοπέδου.
ἀντι-στράτο-πέδευσις, *-εως,* ἡ·=τῷ προηγ.
ἀντι-στράτο-πεδεύω, καὶ μέσ. *-πεδεύομαι* (*ἀντὶ*+*στρατόπεδον*)· στρατοπεδεύω ἀπέναντι (τοῦ ἐχθροῦ).
ἀντί-στρεπτος, *ον*· ὃν δύναταί τις νὰ στρέψῃ πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος.
ἀντι-στρέφω, μέλ. *-ψω*· πρκ. *ἀντέστροφα*· στρέφω πρὸς τὸ ἀντίθετον (ἄλλο) μέρος, δίδω ἀντίστροφον κατεύθυνσιν.— **II** ἀμτβ. (ἐνν. *ἐμαυτὸν* κλπ.), στρέφομαι (στρέφω τὸ πρόσωπον) πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, περιστρέφομαι || ἀτενίζω πέριξ.
ἀντι-στροφή, ἡ· (*ἀντιστρέφω*)· στροφὴ πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ πέριξ.— **II** Ἐν ταῖς τραγῳδίαις, *ἀντιστροφὴ* =ἐπάνοδος τοῦ χοροῦ, ἀνταποκρινομένη εἰς προηγουμένην *στροφήν*, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὅμως διαφέρει, ὅτι κατὰ ταύτην (τὴν ἀντιστροφὴν) οἱ χορευταὶ ἐκινοῦντο ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ (καὶ οὐχὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ὅπως κατὰ τὴν στροφήν).
ἀντί-στροφος, *ον* (*ἀντιστρέφω*)· ὁ ἐστραμμένος πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, τεθειμένος ἀπέναντι, ὁ ἐστραμμένος οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀντιμέτωπος ἑνὸς ἄλλου, ἐπομ. ἀντίστοιχος || *τὸ ἀντίστροφον*=τὸ ἀν ἴδετον ἑνὸς πράγματος, ἢ τὸ ἀντίστοιχόν του (πανομοιότυπον). Ἐπιρ. *-φως*=κατὰ τὸν ἀντίθετον τρόπον.
ἀντι-σύγ-κλητος, ἡ· ἐναντία σύγκλητος, ὄνομα δοθὲν ὑπὸ τοῦ Μαρίου εἰς τοὺς ἑξακοσίους δορυφόρους, οὓς εἶχε περὶ ἑαυτόν.
ἀντι-συλ-λογίζομαι· ἀπαντῶ δι' ἐναντίου συλλογισμοῦ.
ἀντι-συμ-βουλεύω· δίδω ἐναντίαν συμβουλήν.
ἀντι-συμ-μάχέομαι· ἀντιβοηθοῦμαι.
ἀντι-συμ-ποσιάζω (παρὰ Λουκ.)· γράφω καὶ ἐγὼ συμπόσιον μιμούμενος ἄλλον.
ἀντι-συμ-φωνέω· ἐσφ. γρ. ἀντὶ *ἀντιφωνέω* (βλ. λ.) παρὰ Πλουτ.
ἀντι-συν-αντάω, μέλ. *-ήσω*· συναντῶ τινα ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ ἀπέναντι μέρος, ἀντιμετωπίζω.
ἀντι-σύν-αξις, *-εως,* ἡ· ἀντισυναγωγὴ σχισματικῶν ἢ αἱρετικῶν.
ἀντι-συν-άπτω· συνάπτω πρὸς τὰ ἐναντία μέρη,

ἀντι-σύν-δρομος, *ον*· ὁ ἐπιπίπτων, ἐφορμῶν, κατά τινος μετ' ἄλλου.

ἀντι-σύν-δεσις, *ἡ*· ἐναντία σύνδεσις.

ἀντι-σύν-δετος, *ον*· ἀντίστοιχος.

ἀντι-συν-τάσσω· συντάσσω βιβλίον ἐναντίον τινός ἢ εἰς ἀπάντησιν.

ἀντι-συ-στρέφω· συστρέφω ποός τό ἀντίθετον μέρος.

ἀντι-σύ-στροφος, *ον*· ὁ πρός τό ἀντίθετον μέρος συστρεφόμενος.

ἀντι-σφαῖρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*ἀντὶ*+*σφαῖρα*)· παίζω τήν σφαῖραν ρίπτων αὐτήν ὀπίσω εἰς τόν ρίψαντα.

ἀντι-σφάττω· ἀντικτείνω, φονεύω τόν φονεύσαντα.

ἀντι-σφήν, *ὁ*· σφήν τεθειμένος οὕτως ὥστε νά συναντᾷ ἕτερον.

ἀντι-σχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀντ-έχω*.

ἀντί-σχεσθε, β' πληθ. Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀντ-έχω*.

ἀντι-σχηματίζω· ἀπαντῶ δι' ἑτέρου ρητορικοῦ σχήματος.

ἀντ-ισχῡρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *ῐῶ*· ἐνισχύω (ἰσχυροποιῶ) ἐναντίον τινός || μέσον, δ ατηρῶ ἐπιμόνως ἀντίθετον γνώμην, διισχυρίζομαι τό ἐναντίον || ὑνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.

ἀντ-ίσχῡρος, *ον*· ἰσχυρός πρός ἀντίστασιν.

ἀντ-ισχῡω, μέλ. *-ύσω*· ὁπωδῶ διά τῆς βίας, ἀνθίσταμαι ἰσχυρῶς.

ἀντ-ίσχω, παράλλ. τύπος τοῦ *ἀντέχω* (ὅ βλ.).

ἀντί-ταγμα, τό (*ἀντιτάσσω*)· ἀντιτασσομένη στρατιωτική δύναμις.

ἀντι-τακτέον· ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀντιτάσσω*· πρέπει νά ἀντιτάξῃ τίς τι || παθ. πρέπει τις νά ἀντιταχθῇ.

ἀντι-τακτικός, *ἡ, όν*· ἐπιτήδειος πρός ἀντίστασιν.

ἀντι-τἄλ αντεύω, μέλ. *-εύσω*=*ἀντισηκόω* (ὅ βλ.).

ἀντι-τἄλάντωσις, *ἡ*· ἰσορροπία.

ἀντι-τἄμεῖν, ἀπρ. ἀορ. ἐ' τοῦ *ἀντιτέμνω*.

ἀντί-τἄμίας, *ὁ*· ὑποταμίας, παρὰ Ρωμαίοις Proquaestor.

ἀντί-ταξις, *-εως*, *ἡ*· ἡ τοποθέτησις εἰς σειράν ἀντίθετον πρός τι(νά), ἀντιμέτωπος τοποθέτησις, ἀντιπαράταξις, ἀντίθετος παράταξις (ἐν μάχῃ).— || ἀντίθεσις, ἐναντίωσις. Ἐκ τοῦ *ἀντιτάσσω*.

ἀντι-τἄράττω· ταράττω τι ἐκ καταφορᾶς πρός αὐτό.

ἀντί-τἄσις, *-εως*, *ἡ* (*ἀντιτείνω*)· ἡ πρός τό ἐναντίον μέρος τάνυσις (π.χ. κατὰ τὴν τοποθέτησιν ἐξαρθρωθέντος μέλους) || ἀντίστασις, ἐναντίωσις.

ἀντι-τάσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-τάξω*· παρατάσσω ἐν μάχῃ ἐναντίον ἄλλου τινός.— Παθ. παρατάσσομαι ἐναντίον τινός. — Γενικῶς, ἐναντιοῦμαι, ἀνθίσταμαι.

ἀντι-τείνω, μέλ. *-τενῶ*· τείνω, τεντώνω, πρός τό ἀπέναντι μέρος || τείνω (προσφέρω) εἰς ἀνταπόδοσιν, ἀνταμείβω.— || ἀμτθ. καὶ μέσ., ἀντιπολαίω, ἀντενεργῶ, ἀνθίσταμαι || ἐπὶ χωρῶν καὶ τόπων, κεῖμαι ἀπέναντι.

ἀντι-τειχίζω· ἐγείρω τείχισμα (τειχίζω) ἐναντίον ἄλλου τειχίσματος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀντι-τείχισμα, τό, γεν. *-ατος*· ἀντίστοιχον ὀχύρωμα, ἀντιμέτωπον ὀχύρωμα (ὀχύρ. ἐγειρόμενον ἐναντίον ἄλλου ὀχυρώματος).

ἀντι-τέμνω, μέλ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *ἀντέτε(α)μον*· τέμνω τι ἐναντίον τινός, τ. ἔ. προμηθεύω φάρμακον ἢ ἀντίδοτον.

ἀντι-τέρπω· τέρπω τόν τέρψαντά με.

ἀντι-τεταγμένως, ἐπίρ.· ἀντιθέτως.

ἀντι-τεύχω· κάμνω, κατασκευάζω, τι ἐναντίον τινός.

ἀντι-τεχνάζω· μεταχειρίζομαι τέχνασμα ἐναντίον τεχνάσματος.

ἀντι-τεχνάομαι, ἀποθ.· ἀντεπινοῶ τέχνασμα ἐναντίον τινός, ἀντιμηχανῶμαι.

ἀντι-τεχνέω· εἶμαι ἀντίτεχνος ἢ ἀντίζηλος ἐν τῇ τέχνῃ.

ἀντι-τέχνησις, *-εως*, *ἡ*· τέχνασμα κατὰ τεχνάσματος || ἀντεπινόησις στρατηγήματος || ἀντιστρατήγημα.

ἀντί-τεχνος, *ον* (*ἀντὶ*+*τέχνη*)· ὁ ἀντίπαλος εἰς τήν τέχνην ἢ εἰς τήν πανουργίαν.

ἀντι-τηρέω· διατηρῶ καὶ ἐγὼ μὲ τήν σειράν μου.

ἀντι-τίθημι, μέλ. *-θήσω*· τοποθετῶ ἐναντίον ἄλλου (ἢ ἔναντι ἄλλου) || συγκρίνω || ἀντιτάσσω || ἀμτθ. ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.—Παθητ., ἀντιπαραβάλλομαι, συγκρίνομαι, ἢ ἐξισοῦμαι ἔναντι ἄλλου.— || δέτω τι εἰς ἀνταμοιβήν (ὡς τίμημα πράγματός τινος || δίδω πρᾶγμά τι ἀντὶ ἄλλου, ἀντικαθιστῶ.

ἀντι-τῑμάω, μέλ. *-ήσω*· ἀνταποδίδω τιμάς (τιμῶ τόν τιμῶντά με).— Μέσον, ὡς δικανικός ὅρος, καθορίζω ἀντεκτίμησιν (ἀντιπροτείνω ἄλλην ἐκτίμησιν) τῆς ποινῆς (ὁ κατηγορούμενος ἐδικαιοῦτο νὰ κάμῃ τοῦτο ἐν δικαστηρίῳ ἀντικρούων τὴν ὑπό τοῦ κατηγόρου ζητηθεῖσαν ποινήν). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀντι-τίμημα, τό=τῷ ἑπομ.

ἀντι-τίμησις, *-εως*, *ἡ*· ὡς δικανικός ὅρος ἡ ἀντεκτίμησις τῆς ποινῆς γινομένη ὑπό τοῦ κατηγορουμένου εἰς ἀπάντησιν πρός τήν *τίμησιν* (ὅ βλ., δηλ. πρός τόν καθορισμόν τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς), τήν γενομένην ὑπό τοῦ κατηγόρου.

ἀντι-τῑμωρέω, μέλ. *-ήσω*· τιμωρῶ εἰς ἀνταπόδοσιν.— Μέσον, ἀντεκδικοῦμαι μὲ τήν σειράν μου.

ἀντι-τῑμώρημα, *-ατος*, τό· ἐκδίκησις.

ἀντι-τῑμώρησις, *ἡ*·=τῷ προηγ.

ἀντι-τῑμωρία, *ἡ*=*ἀντιτιμώρημα* (βλ. λ.).

ἀντι-τίνω, μελ. *-τείσω*· πληρώνω ἢ ὑφίσταμαι τιμωρίαν δι' ἔν πρᾶγμα || δίδω ἀντίποινα, ἀνταποδίδω — Μέσον, λαμβάνω ἀντίποινα, ἐπιζάλλω ἀντίποινα, ἀντεκδικοῦμαι.

ἀντι-τῑτρώσκω· ἐν τῷ παθ., λαμβάνω καὶ ἕτερον τραῦμα || ἐνεργ. τραυματίζω ἀμοιβαίως.

ἀντι-τολμάω, μελ. *-ήσω*· δεικνύω τόλμην κατά τολμητοῦ || τολμῶ νά σταθῶ ἀντιμέτωπός τινος.

ἀντί-τολμος, *ον* (*ἀντὶ*+*τόλμη*)· ὁ τολμῶν νά ἀντισταθῇ, ὁ ἀντιτάσσων τόλμην, τολμηρός.

ἀντί-τομος, *ον* (*ἀντιτάμεῖν* τοῦ *ἀντιτέμνω*)· ὁ τεμνόμενος ὡς ἀντιφάρμακον διά τι || ὡς οὐσ. *τὸ ἀντίτομον*=τὸ ἀντιφάρμακον, τὸ ἀντίδοτον.

ἀντί-τονος, *ον* (*ἀντιτείνω*)· ὁ ἐναντίον τινός τεταμένος | ὁ ἀνθιστάμενος πρός τι.να.— || ὡς οὐσ. *τὰ ἀντίτονα*=τὰ σχοινία τά χρησιμοποιούμενα διά τήν πρόσδεσιν τῶν πολιορκητικῶν μηχανῶν.

ἀντι-τοξεύω, μέλ. *-σω*· τοξεύω καὶ ἐγὼ μὲ τήν σειράν μου, τοξευω κατὰ τοξεύοντος.

ἀντι-τορέω, μελ. *-ήσω*· διατρυπῶ (διαπερῶ) πέρα πέρα.

ἄν-τῖτος, *ον*, ἀντὶ *ἀνά-τιτος* (*ἀνατίνω*)· ὁ ἀνταποδοτέος, ὁ τιμῶν ἐκδικήσεως, ἐκδικητέος, ἐκδικητικός· *ἄντιτα ἔργα*=ἔργα ἐκδικήσεως (ἐκδικητικά «ἀντιτιμώρητα» *ἀντίτιτα* κατὰ τὰ ἀρχαῖα σχόλια).

ἀντί-τραγος, *ὁ*· μέρος τοῦ ὠτός, καὶ δὴ ἡ ἐξοχή τοῦ ἐξωτερικοῦ ὠτός.

ἀντι-τρέφω· τρέφω, διατρέφω, ἀμοιβαίως || ἀνταποδίδω τά τροφεῖα, τρέφω τόν θρέψαντά με.

ἀντι-τρέχω. τρέχω ὁμιλῶμενος πρός τινα.

ἀντι-τρίβω· ἀμοιβαίως τρίβω.

ἀντι-τυγχάνω, μέλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *-έτῠχον*· συναντῶ καὶ γώ, εὑρίσκω καὶ ἐγὼ (κυρ. τυγχάνω τινός κ. ἐγώ).

ἀντι-τυμπανίζω· τυμπανίζω ἐναντίον τινός, κυρίως ἐναντίον ἄλλου ἤχου, ἵνα μή ἀκούηται.

ἀντι-τῠπέω· πλήττω ἐναντίον || ἀνθίστομαι, ἀντιτείνω || ἀπωθῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ σκληρῶν σωμάτων.

ἀντι-τῠπής, *ές*· ἀνθιστάμενος, ἀπωθῶν, ἀντικρούων || μτφρ. τραχύς, σκληρός.

ἀντι-τῠπία, *ἡ*· ἡ ἀντίστασις τραχέος σώματος || ἀντίκρουσις, ἀνταπώθησις.

ἀντί-τῠπος, *ον* (*ἀντὶ*+*τῠπῆναι* τοῦ *τύπτω*)· ὁ ἀντικρουόμενος, ἀνταναπλώμενος || ἀντηχῶν· *τύπος ἀντίτυπος*=κτύπος προξενούμενος ἐκ κτύπου, κτύπημα ἐπάνω εἰς κτύπημα.—ἀνταποκρινόμενος πρός ..., ἀντιστοιχῶν πρός...— Ὡς οὐσ. *τὸ ἀντίτυπον* =ὁμοίωμα, «ἀντίτυπον», ἀκριβὴς ἀναπαράστασις.— || ἐνεργ., ὁ πλήττων, ὠθῶν, ὀπίσω (ὡς ἀπωθεῖ σκλη-

ρὸν σῶμα πληττόμενον) || ἐντεῦθεν, ἀνδιστάμενος, ἐναντιούμενος || ἄκαμπτος, ἰσχυρογνώμων || ἐναντίος· *ἀντίτυπος Διός*=ἀντίπαλος τοῦ Διός.

ἀντι-τυπόω· ἀπεικονίζω, ἐκφράζω.

ἀντι-τύπτω, μέλ. *-ψω*· τύπτω καὶ ἐγώ, τύπτω τὸν τύπτοντά με, ἀντικτυπῶ,

ἀντι-τύπωσις, ἡ· εἰκὼν ἐντυπωθεῖσα, ἐντύπωσις.

ἀντι-τῠραννέω· γίνομαι καὶ ἐγὼ τύρρανος.

ἀντι-φαίνω· ἀντανακλῶ λάμψιν.

ἀντι-φάνεια, ἡ· ἀντανάκλασις.

ἀντι-φάρμᾰκον, τό· ἀντίδοτον.

ἀντί-φᾰσις, *-εως*, ἡ (*ἀντὶ* + *φημί*)· **ἐν τῇ Λογικῇ**, τὸ λέγειν ἀντίθετα, ἀντίφασις προτάσεων.— **II** ἀντιφατικὴ πρότασις.

ἀντι-φάσκω· ἀντιλέγω, ἀναιρῶ. **2)** ἀποκρίνομαι.

ἀντι-φᾰτικός, *ή, όν*· **ἐν τῇ Λογικῇ, ἐν ᾗ καὶ σήμερον σημασ.** || οὐσ. *τὰ ἀντιφατικὰ*=τὰ ἀντίθετα.

ἀντι-φερίζω (*ἀντὶ*+*φέρω*)· τάσσω ἑμαυτὸν ἐναντίον τινός || ἀντιμετρῶ ἑμαυτόν πρός τινα, ἀντιπαραβάλλομαι || ἰσοφαρίζω, ἐξισοῦμαι, πρός τινα || ἀνταγωνίζομαι διὰ τὸ βραβεῖον.

ἀντί-φερνος, *ον* (*ἀντὶ* + *φερνή*)· ὁ ἀντὶ φερνῆς (προικὸς) διδόμενος, ὁ ἀντικαθιστῶν τὴν προῖκα.

ἀντι-φέρω, μελ. *ἀντοίσω*· ἀντιτάσσω. — **Μέσ. καὶ παθ.** *ἀντιφέρομαι* || τάσσω ἑμαυτὸν ἐναντίον τινός, ἀντιτάσσομαι, ἀντιτίθεμαι, ἀνθίσταμαι.

ἀντι-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι*· φεύγω καὶ ἐγὼ || ἀπέρχομαι εἰς ἐξορίαν καὶ ἐγὼ (ἢ ἀντὶ ἄλλου).

ἀντί-φημι, μέλ. *-φήσω*· ὁμιλῶ ἐναντίον, ἀντιλέγω.

ἀντι-φθέγγομαι, μελ. *-φθέγξομαι*· ἀνταποδίδω ἦχον, ἀντηχῶ.—**II** ὁμιλῶ ἐναντίον τινός, ἀντιλέγω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀντί-φθογγος, *ον*· ὁ ἀντηχῶν· ὁ ἔχων ἦχον ἀνταποκρινόμενον, ὁ συμφωνῶν || ὁ ἀπομιμούμενος || ὁ ἔχων ἐναντίον ἦχον, ἀντίθετος.

ἀντι-φῐλέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνταγαπῶ, ἀγαπῶ καὶ ἐγὼ ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν πρός με ἀγάπην ἄλλου || φιλῶ καὶ ἐγὼ (μὲ τὰ χεῖλη, ὡς καὶ σήμερον λέγεται).

ἀντι-φίλησις, *-εως*, ἡ· τὸ ἀντιφιλεῖν, ἀνταπόδοσις φιλίας.

ἀντι-φιλία, ἡ· ἀμοιβαία φιλία, στοργή.

ἀντι-φῐλο-δοξέω· ἀμιλλῶμαι ἐν τῇ φιλοδοξίᾳ, φιλοδοξῶ καὶ ἐγώ.

ἀντι-φῐλο-νεικέω· φιλονεικῶ καὶ ἐγὼ || ἐρίζω καὶ ἐγὼ μὲ πεῖσμα.

ἀντι-φῐλο-σοφέω· ἔχω ἐναντίας φιλοσοφικὰς θεωρίας.

ἀντι-φῐλο-τῑμέομαι, παθ. κινοῦμαι ἐναντίον τινὸς ἀπὸ φιλοτιμίαν ἢ ἀντιζηλίαν.

ἀντι-φῐλο-φρονέομαι, ἀποθ.· ἀνταποδίδω φιλοφροσύνην || περιποιοῦμαι καὶ ἐγὼ ἀμοιβαίως.

ἀντι-φλέγω, μελ. *-ξω*· κάμνω τι νὰ λάμψῃ, ἀντιφωτίζω, καταφωτίζω.

ἀντι-φλυᾱρέω· λέγω καὶ ἐγὼ φλυαρίας, φλυαρῶ κατὰ φλυαροῦντος.

ἀντι-φοβέω· προξενῶ φόβον εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον φοβοῦμαι.

ἀντι-φονεύω· ἀνταποδίδω φόνον ἀντὶ φόνου.

ἀντί-φονος, *ον*· φόνος γινόμενος πρὸς ἀντεκδίκησιν (φόνος ἀντὶ φόνου).—**II** *θάνατοι ἀντίφονοι*= θάνατοι ἐξ ἀλληλοσφαγίας, ἀμοιβαῖοι φόνοι.

ἀντι-φορτίζομαι, μελ. *-ίσομαι*, ἀποθ. (*ἀντὶ*+*φόρτος*)· εἰσάγω φορτίον (ἐμπόρευμα) εἰς ἀνταλλαγὴν ἄλλου ἐξαχθέ τος.— **II** τὸ ἐνεργ. *ἀντιφορτίζω* = διὰ τῶν χρημάτων τοῦ πωληθέντος φορτίου ἀγοράζω ἄλλο ἐμπόρευμα καὶ φορτώνω τὸ πλοῖον.

ἀντί-φορτος, ὁ· φορτίον ἀνταλλαχθὲν πρὸς ἕτερον φορτίον.

ἀντί-φραγμα, τό· φραγμὸς ἐναντίον τινός, πρόχωμα.

ἀντι-φράζω, μέλ. *-σω*· φράζω δι' ἄλλου ἢ δι' ἀντιθέτου ὀνόματος.

ἀντί-φραξις, ἡ (*ἀντιφράσσω*)· τὸ φράξιμον ἢ ἐμπόδιον μεταξὺ δύο πραγμάτων.

ἀντί-φρᾱσις, ἡ (*ἀντιφράζω*)· λέξις χρησιμοποιουμένη κατ' εὐφημισμὸν (π. χ. *«πόντος Εὔξεινος»* ἀντὶ *«Ἄξεινος»*=ἀφιλόξενος).

ἀντι-φράσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· φράσσω, περιορίζω διὰ φράγματος || παρακωλύω, ἐμποδίζω.

ἀντι-φρίσσω· ἐπὶ χείρου, ὀρθώνω τὰς τρίχας μου κατά τινος.

ἀντι-φρυάσσομαι· κυρ. ἐπὶ ἵππων, χρεμετίζω πρὸς ἄλλον ἵππον χρεμετίζοντα || μτφρ. ἀλαζονεύομαι, ἀνθυπερφρονῶ, γαυριῶ κατὰ τοῦ γαυριῶντος.

ἀντι-φῠλᾰκή, ἡ· ἡ ἀμοιβαία προφύλαξις ἐναντί τινος.

ἀντί-φῠλαξ, *-ακος*, ὁ· φρουρὸς τεταγμένος νὰ ἐπιτηρῇ ἄλλον.

ἀντι-φῠλάσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλλ. *-ξω*· ἐπιτηρῶ καὶ ἐγὼ τὸν ἐπιτηροῦντά με.—**Μέσ.** ον, λαμβάνω καὶ ἐγὼ προφυλακτικὰ μέτρα κατά τινος, ὅστις κάμνει τὸ αὐτὸ δι' ἐμέ.

ἀντι-φύομαι· παθ. ἐπὶ φυτῶν, φύομαι εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου ἐκκοπέντος.

ἀντι-φῡσάω· φυσῶ κατὰ τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν.

ἀντι-φῠτεύω· φυτεύω ἀμοιβαίως, γεννῶ

ἀντι-φωνέω, μέλ. *-ήσω*· φωνῶ εἰς ἀπάντησιν, ἀποκρίνομαι || ἀποκρίνομαι ἀντὶ ἑτέρου, εἶμαι ὑπεύθυνος. Ἐκ τοῦ

ἀντί-φωνος, *ον* (*ἀντὶ*+*φωνή*)· ὁ ἀντηχῶν, ὁ ἐπιστρέφων τὸν ἦχον || ὁ ἀντίστοιχος. **2)** ὁ διαφωνῶν πρός τι(να).— **II** ὡς οὐσ. τὸ *ἀντίφωνον* = ἡ συμφωνία (ἐν τῇ μουσικῇ κλίμακι).

ἀντι-φωτισμός, ὁ (*ἀντιφωτίζω*)· ἀντανάκλασις φωτός, ἀντίλαμψις.

ἀντι-χαίρω· χαίρω καὶ ἐγώ, συμμερίζομαι τὴν χαρὰν τινος.

ἀντι-χᾰλεπαίνω· ὀργίζομαι κατὰ ὠργισμένου ἐναντίον μου.

ἀντι-χαλκεύω· χαλκεύω τι πρὸς ἀντιμετώπισιν ἄλλου προχαλκευθέντος || χαλκεύω τι κίβδηλον ἐναντίον τοῦ γνησίου || μέσον, χαλκεύω τι πρὸς ἀντίστασιν.

ἀντι-χᾰρίζομαι, μελλ, *-ίσομαι*, ἀττ. *-ἰοῦμαι*, ἀποθ.· ἐπιδεικνύω καὶ ἐγὼ φιλοφροσύνην πρός τινα εἰς ἀνταπόδοσιν ἰδικῆς του πρός με φιλοφρονήσεως.

ἀντι-χασμάομαι, ἀποθ.· χασμῶμαι μιμούμενος αὐτομάτως ἄλλον χασμώμενον.

ἀντί-χειρ (ἐνν. *δάκτυλος*), ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν.

ἀντι-χειρο-τονέω, μέλ. *-ήσω*· ψηφίζω (δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν) ἐναντίον τινός.

ἀντί-χθων, *-ονος* (ἐνν. *γῆ*), ἡ· ἐναντία τις γῆ || τὸ νότιον ἡμισφαίριον || κατὰ πληθ. οἱ κάτοικοι τοῦ Νοτίου Ἡμισφαιρίου.

ἀντί-χορδος, *ον*· ὁ μὴ συμφωνῶν κατὰ τὸν ἦχον, ἀντίθετος, ἐναντίος.

ἀντι-χορ-ηγέω· εἶμαι ἀντίπαλος χορηγός, εἶμαι *ἀντιχόρηγος* || χορηγῶ τι ἀπέναντι ἄλλου λαμβανομένου, ἀνταποδίδω.

ἀντι-χόρ-ηγος, ὁ· ὁ ἀντίπαλος χορηγός.

ἀντι-χράω, (*χράω* Γ), ἀόρ. α' *ἀντέχρησα*· εἶμαι ἀρκετός, ἐπαρκῶ, ἐξαρκῶ.

ἀντί-χρησις, ἡ· ἡ χρῆσις πράγματός τινος ἀντὶ ἄλλου.

ἀντί-χριστος, ὁ· ὁ τῷ Χριστῷ ἐναντίος, ἀντίπαλος τοῦ Χριστοῦ, «ἀντίχριστος» || ὁ Ἀντίχριστος, ὡς ἀντίπαλος τοῦ Χριστοῦ, ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ χριστιανικὴν ἔποψιν· θὰ ἐμφανισθῇ δ' οὗτος πρὸ τῆς συντελείας τοῦ κόσμου.

ἀντι-χρονισμός, ὁ· ἐναλλαγὴ χρόνου.

ἀντί-χροος, *ον*· ποικιλόχρους.

ἀντι-χρώζω· ἀντιχρωματίζω.

ἀντι-ψάλλω, μέλ. *-ψᾰλῶ*· παίζω ἔγχορδον ὄργανον ἐν συνοδείᾳ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀντί-ψαλμος, *ον*· ἀνταποκρινόμενος, ἀντίστοιχος || ἁρμονικός.

ἀντι-ψηφίζομαι, ἀποθ.· ψηφοφορῶ ἐναντίον, ῥίπτω ἐναντίαν ψῆφον.

ἀντί-ψηφος, *ον*· ὁ ψηφίζων ἐναντίον.

ἀντί-ψῡχος, *ον* (*ἀντὶ*+*ψυχή*)· ὁ ἀντὶ τῆς ψυχῆς (δηλ. τῆς ζωῆς) διδόμενος, ὁ διδόμενος διὰ τὴν ζωήν.

ἀντι-ψῡχω· ψυχθεὶς ὑπὸ ἄλλου, *ψύχω* (θλ. λ.) καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντλέω, μελ. *-ήσω* (*ἄντλος*), κυρ. ἐξάγω καὶ χύνω ἔξω τὸν *ἄντλον* (τ. ἔ. τὸ δυσῶδες ὕδωρ τὸ εἰς τὸ βάθος τοῦ πλοίου συναγόμενον), ἢ ἁπλῶς ἐξάγω, τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ πλοίου || γενικῶς, ἐξάγω, ἀνασύρω, ὕδωρ.— **II** μτφρ. διοχετεύω, ἐποχετεύω, μεταχειρίζομαι μέχρι τέλους, ἐξαντλῶ (ἐπὶ πηγῶν) || ἐπὶ μόχθων, ἐξαντλῶ, τ. ἔ. ὑπομένω μέχρι τέλους (ὡς τὸ λατ. **exantlare** ἢ **exhaurire labores**) || σημ. ὅμως καὶ κατασπαταλῶ, ἀσωτεύω.

ἄντλημα, *-ατος,* τὸ (*ἀντλέω*)· = *ἀντλητήριον* (βλ. λ.), ἀγγεῖον (κάδος, «κουβᾶς») πρὸς ἄντλησιν ὕδατος || ἐπίχυσις ὕδατος ἐπὶ πάσχοντος μέρους τοῦ σώματος.

ἄντλησις, ἡ (*ἀντλέω*)· τὸ ἀντλεῖν ὕδωρ, ἐξάντλησις, κένωσις.

ἀντλητήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἀντλέω*)· ὁ ἀντλῶν ὕδωρ, κοιν. νεροὺλᾶς.

ἀντλητήριος, *α, ον*· ὁ κατάλληλος πρὸς ἄντλησιν || ὡς οὐσ. *τὸ ἀντλητήριον* (ἐνν. *ἀγγεῖον*)· καδίσκος πρὸς ἄντλησιν.

ἀντλία, ἡ (*ἄντλος*)· τὸ κύτος (τὸ ἀμπάρι) τοῦ πλοίου.— **II** τὸ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ κύτους τοῦ πλοίου συναγόμενον ἀκόθαρτον ὕδωρ.

ἀντλίον, τὸ (*ἄντλος*)· ὁ κάδος ἀντλήσεως «κουβᾶς».

ΤΑΝΤΛΟΣ, ὁ· τὸ κοῖλον τοῦ πλοίου (τὸ κύτος), ὅπου καταστάλαζουν τὰ ἀκάθαρτα νερά (λατ. **sentina**).— **II** τὸ ἀκάθαρτον ὕδωρ (τὸ ἐκεῖ καταστάλαζον) καθ' ἑαυτό· *ἄντλον δέχεσθαι* = ἀφίνω νὰ περνοῦν νερά, «κάμνω νερά»· *ἄντλον εἴργειν*=**sentinam exhaurire**=ἐξάγω τὰ ἀκάθαρτα νερά.—ποιητ. τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ἡ θάλασσα.

Ἔτυμ.: *ἄντλος* ⟨ἰαπ. ***samtlos*· διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν n : m πρβλ. λατ. **sanies** ⟨***sam-ies**, **venio** ⟨***vemio**, **sentina** ⟨***smtina**, ἑλλ. *ἅσις* ⟨***smtis**. Τὸ ὅτι δὲ φιλοῦται τὸ οὖτω προελθὸν *ἄντλος* καὶ δὲν δασύνεται (λόγῳ τοῦ ἐν ἀρχῇ ποτὲ ὑπάρχοντος **s-**) ὀφείλεται εἰς αἰολισμόν.

ἀντ-οδῦρομαι, ἀποθ.· ὀδύρομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἀντ-οικέω· κατοικῶ εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος.

ἀντ-οικο-δομέω· οἰκοδομῶ ἢ ἐγείρω ὀχυρώματα ἐναντίον τινός.

ἀντ-οικο-δομία, ἡ· τὸ οἰκοδομεῖν ἐναντίον τινός.

ἄντ-οικος, *ον*· ὁ κατοικῶν εἰς τὸ αὐτὸ γεωγραφικὸν πλάτος μὲ τινα ἄλλον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου ἡμισφαιρίου.

ἀντ-οικτείρω· οἰκτείρω, λυποῦμαι, καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου, λυποῦμαι καὶ ἐγὼ δι' αὐτόν.

ἀντ-οικτίζω, μέλ. *-ίσω*=*ἀντοικτείρω* (ὃ βλ.).

ἀντ-οίομαι, ἀποθ. μετὰ παθ. ἀορ. *ἀντῳήθην*· *οἴομαι τἀναντία*, εἶμαι ἀντιθέτου γνώμης.

ἀν-τολή, ἡ, ποιητ. συνεπτ. ἀντὶ *ἀνα-τολή*.

ἀν-τολίη, ἡ, ποιητ.=*ἀντολὴ* (βλ. λ.) ἀνατολή.

ἄντομαι, ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ. (*ἄντα, ἀντί*)· συναντῶ, ἀπαντῶ.— **II** = *ἀντιάζω*, προσέρχομαι μετὰ παρακλήσεων, ἱκετεύω.

ἀντ-ομματέω· = *ἀντοφθαλμέω*· βλέπω εἰς τὸ πρόσωπον, βλέπω κατὰ πρόσωπον.

ἀντ-όμνυμι, μελ. *-ομόσω* καὶ *-ομοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἀντώμοσα*· ὁρκίζομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.— **II** ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, ὁρκίζομαι εἰς ἀπάντησιν (ἐπὶ τοῦ ἐναγόντος ὀμνύοντος ὅτι ἀληθῆ θὰ κατηγορήσῃ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἀληθῆ θὰ ἀπολογηθῇ)· πρβλ. *ἀντωμοσία*.

ἀντ-ονίνημι, μέλ. *-ονήσω*· ὠφελῶ ἀμοιβαίως, ἀντωφελῶ.

ἀντ-ονομάζω, μελ. *-άσω*· ὀνομάζω μὲ νέον ὄνομα, δίδω νέον ὄνομα.— **II** ὁμιλῶ μὲ *ἀντονομασίας*, ὁμιλῶν μεταχειρίζομαι *ἀντονομασίας* (βλ. λ.).

ἀντ-ονομασία, ἡ (*ἀντονομάζω*)· ἡ χρῆσις ἐπιθέτου (πατρωνυμικοῦ ἢ προσηγορικοῦ) ἀντὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος, καὶ ταναπαλιν.

ἀντ-οπτεύω· παρατηρῶ, ἀτενίζω, εἴς τι.

ἀντ-οργίζομαι· ὀργίζομαι κατὰ τοῦ ὀργιζομένου.

ἀντ-ορέγω· *ὀρέγω* καὶ ἐγώ, ἐκτείνω δηλ. καὶ ἐγὼ τὴν χεῖρα καὶ δίδω κάτι.

ἀντ-όρυξις, ἡ (*ἀντορύσσω*)· ἀνόρυξις ἀνθυπονόμου, δηλ. ὑπὸ ὁμοῦ στρεφομένου κατ' ἄλλου ἀνορυσσομένου ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου.

ἀντ-ορύσσω, μελ. *-ύξω*· ὑπονομεύω ἐναντίον||κατασκευάζω ἀνθυπόνομον.

ἀντ-οφείλω, μελ. *-οφειλήσω*· ὀφείλω καὶ ἐγώ.

ἀντ-οφθαλμέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀντὶ+ὀφθαλμός*)· ἀτενίζω κατὰ πρόσωπον || ἐναντιοῦμαι, ἀντιτάσσομαι.

ἀντ-οχέομαι, παθ.· ὀχοῦμαι ὡσεὶ ἐφ' ἵππου ἢ ἐφ' ἅρματος.

ἀντοχή, ἡ (*ἀντέχομαι*)· τὸ ἀντέχεσθαι, συνοχή, συνάρεια.

ἀντ-οχῠρόω· ἀντικοδομῶ πεσόν ὀχύρωμα.

ἀντραῖος, *α, ον* (*ἄντρον*)· ὁ δαμίζων (δηλ. φοιτῶν, συχνάζων) εἰς τὰ *ἄντρα* (τὰ σπήλαια).

ἀν-τρέπω, ποιητ. ἀντὶ *ἀνα-τρέπω*.

ἀντριάς, *-άδος,* ἡ (*ἄντρον*), ἰδιόρρυθμον θηλ. τοῦ *ἀντραῖος*· ἡ ἀνήκουσα, ἡ κατοικοῦσα, εἰς σπήλαια: *νύμφαι ἀντριάδες*=νύμφαι τῶν ἄντρων.

ἀντρο-δίαιτος, *ον* (*ἄντρον+διαιτῶμαι*)· ὁ διαιτώμενος (ζῶν, διαβιῶν) ἐντὸς ἄντρων (σπηλαίων).

ἀντρο-ειδής, *ἐς* (*ἄντρον+εἶδος*)· ὅμοιος ἄντρῳ (σπηλαίῳ), *ἀντρώδης*.

ἄντροθε, ἐπίρ.· ἐκ τοῦ ἄντρου (σπηλαίου).

ΤΑΝΤΡΟΝ, τό, λατ. **antrum**· σπήλαιον (= σπηλιά).

ΤΑΝΤΥΞ, *-ῦγος,* ἡ· κυρ. ἡ περιφέρεια ἢ τὸ χεῖλος παντὸς κυκλοτεροῦς ἢ ἐπικαμποῦς σώματος (πρ. ἄγμοτος), καὶ οὕτω παρ' Ὁμ.: **1)** τὸ χεῖλος (ὁ γῦρος) τῆς κυκλοτεροῦς ἀσπίδος. **2)** ἡ καμπύλη ράβδος ἡ περιθέουσα τὸ πρόσθιον μέρος καὶ τὰ πλάγια τοῦ ἅρματος, καὶ χρησιμεύουσα ὡς ἔρεισμα ἢ λαβὴ διὰ τὸν ὀχούμενον || ὁ γῦρος τοῦ δίφρου || αὐτὴ ἐνίοτε ἦτο διπλῆ || ἐνίοτε ἡ ἄντυξ κατέληγεν εἰς κόμβον ἐμπρός, ἀπὸ αὐτὸν δὲ ἐξῆπτων ἢ εἰς αὐτὸν ἔδενον τὰς ἡνίας, ὅταν τὸ ἅρμα παρέμενεν ἐν ἀβρανείᾳ.—Μεθ' Ὅμ., κατὰ πληθ. *αἱ ἄντυγες*=αὐτὸ τοῦτο τὸ ἅρμα. **3)** ὁ σκελετὸς τῆς λύρας. **4)** ἡ τροχιὰ τῶν πλανητῶν

Ἔτυμ.: ἀβέβ. ἐτυμολ. (βλ. καὶ *ἄμπυξ*)· κατά τινας *ἄντυξ* ⟨*ἀνά+τεύχω* (καὶ δὴ ἐκ τοῦ παρ' Ὁμήρῳ ἀπαρεμφάτου ἀορ. β' *τετυκεῖν*), πρβλ. καὶ ὁμηρ. *καταΐτυξ* «ἀπὸ τοῦ *κάτω τετύχθαι*» Σχολ.

ἀντ-υπο-κρίνομαι, *ἀντ-υπ-ουργέω,* ἰων. ἀντὶ *ἀνθ-υπ-*.

ἀντ-ῳδή, ἡ· ἡ ἀντίστοιχος ᾠδή.

ἀντ-ῳδός, *ὁ* (*ἀντὶ+ἀοιδός*)· ὁ ᾄδων εἰς ἀπάντησιν, ὁ εἰς τὴν ᾠδὴν ἀπαντῶν, ὁ ἐπαναλαμβάνων τὴν ᾠδὴν || ἀντίστοιχος.

ἀντ-ωδέω· ᾠδῶ ἐναντίον ἢ ὀπίσω || μέσ. ᾠδῶ τιν κατά τινος ἄλλου.— **II** ἐναντιοῦμαι.

ἄντ-ωμος, *ον* (*ἀντὶ+ὦμος*)· ὁ ἰσάμενος πλησίον ἄλλου, «ὦμον πρὸς ὦμον» || ὡς οὐσ. *οἱ ἄντωμοι*= οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμισφαιρίου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *ἀντίποδες*.

ἀντ-ωμοσία, ἡ (*ἀντὶ ὄμνυμι*)· ὅρκος διδόμενος ὑπὸ τινος ἐναντίον ἄλλου || ὡς ἀττικὸς δικανικὸς ὅρος, ὅρκος ἀφ' ἑνὸς τοῦ κατηγόρου, ὅτι ἀληθῆ κατηγορεῖ, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ κατηγορουμένου, ὅτι ἀπολογούμενος θὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν.

ἀντ-ωνέομαι, ἀποθ.· ἀγοράζω τι εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πωληθέντος || ἀντιπροσφέρω τιμήν, πλειοδοτῶ.

ἀντ-ωνῠμία, ἡ (*ἀντὶ + ὄνομα*)· ὁ Ἀπολλώνιος (π. ἀντων. 10 Α) ὡς ἑξῆς ὁρίζει τὴν ἀντωνυμίαν: *«λέξις ἀντ' ὀνόματος προσώπων ὡρισμένων παραστατική, διάφορος κατὰ τὴν πτῶσιν καὶ ἀριθμόν, ὅτι καὶ γένους ἐστὶ κατὰ τὴν φωνὴν ἀπαρέμφατος»*.

ἀντ-ωνῠμικός, *ή, όν* (*ἀντωνυμία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀντωνυμίαν.

ἀντ-ωπέω (*ἀντὶ+ὤψ*)·=*ἀντοφθαλμέω* (βλ. λ.).

ἀντ-ωπής, *ές*·=*ἀντωπός* (βλ. λ.).

ἀντ-ωπία, ἡ (*ἀντωπός*)· πρόσβλεψις.

ἀντ-ώπιος, *ον*· = *ἐνώπιος* (βλ. λ.), κατὰ πρόσωπον, ἀπέναντι.

ἀντ-ῶπις, *-ιδος,* ἡ· ἰδιόρρ. θηλυκὸν τοῦ ἑπομ. *ἀντωπός*.

ἀντ-ωπός, *όν* (*ἀντὶ+ὤψ*)· ὁ ἀτενίζων κατ' εὐθεῖαν πρός τι, κατὰ μέτωπον, ὁ ἀντιμέτωπος.

ἄντ-ωσις, *-εως, ἡ* (*ἀντωθέω*)· ἡ ἐναντίον τινός ἢ ἡ πρός τὰ ὀπίσω ὤθησις.

ἀντ-ωτίς, *-ίδος, ἡ* (*ἀντί*+*οὖς*)· κάλυμμα τῶν ὤτων· αἱ *ἀντωτίδες* ἐλέγοντο καὶ *ἀμφωτίδες*.

ἀντ-ωφελέω, μέλ. *-ήσω*· ὠφελῶ καὶ ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν.—Παθ., ἀποκομίζω ὠφέλειαν ἀμοιβαίως.

ἀν-υβριστί, ἐπίρ. τοῦ ἑπομ.· ἄνευ ὕβρεως.

ἀν-ύβριστος, *ον* (*α* στερ.+*ὑβρίζω*)· ὁ μὴ ὑβρισμένος, μὴ ὑβρισθείς.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ὑβρίζων, εὐπρεπής.

ἀν-υγιαίνω· ἐπαναφέρω εἰς ὑγείαν.

ἀν-υγραίνω· ὑγραίνω, μαλακώνω.

ἀν-ύδρευτος, *ον*· ἀπότιστος.

ἀν-υδρία, *ἡ*· ἡ ἔλλειψις ὕδατος, ἀνομβρία, ξηρασία. Ἐκ τοῦ

ἄν-υδρος, *ον* (*α* στερ.+*ὕδωρ*)· ὁ στερούμενος ὕδατος || *ἡ ἄνυδρος* (ἐνν. *γῆ*) ἢ *τὸ ἄνυδρον* (ἐνν. *χωρίον*)=τόπος (περιοχή) στερούμενος ὕδατος (πηγαίου).

ἀ-νύκτερος, *ον*· ὁ ἄνευ νυκτὸς ἢ σκότους.

ἄν-ῡλος, *ον* (*α* στερ.+*ὕλη*)· ὁ ἄνευ δάσους (διαφ. γρ. *ἄϋλος*).

ἀν-ῠμέναιος, *ον* (*α* στερ.+*ὑμέναιος*)· ὁ ἄνευ τοῦ γαμηλίου ᾄσματος, ἄγαμος.

ἄνῠμες, δωρ. ἀντὶ *ἤνυμεν*, α' πληθ. πρτ. τοῦ *ἄνυμι*.

ἄνῡμι=*ἀνύω* (ὃ βλ.).—Παθ. *ἀνῦμαι*, πρτ. *ἠνῦτο ἔργον*=τὸ ἔργον ἐτελειοῦτο (ἦτο τελειωμένον). [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀνύω*].

ἀν-υμνέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀνά*+*ὑμνέω*)· ὑμνῶ ἐν ᾠδαῖς.

ἀ-νύμφευτος, *ον* (*α* στερ.+*νυμφεύω*)· ὁ μὴ νυμφευθείς, ἄγαμος || *ἀνύμφευτον γονὴν ἔχων*=γεννηθεὶς ἐξ ὀλεθρίου (ἁμαρτωλοῦ) γάμου.

ἀ-νυμφής, *ές*·=τῷ ἑπομ.

ἄ-νυμφος, *ον* (*α* στερ.+*νύμφη*)· ὁ ἄνευ νύμφης, ὁ μὴ νυμφευθείς, ἄγαμος· *ἄνυμφα γάμων ἀμιλλήματα* =ἀνίεροι ἐναγκαλισμοί (ὡς στηριζόμενοι εἰς παρανόμους γάμους).— **II** ὁ ἄνευ νύμφης ἢ οἰκοδεσποίνης.

ἀν-υπ-αίτιος, *ον*· ὁ μὴ ὑπαίτιος, ἀναίτιος, ἄμεμπτος.

ἀν-ύπ-αρκτος, *ον*· ὁ μὴ ὑπάρχων ἐν τῇ πραγματικότητι.

ἀν-ὕπαρξία, *ἡ*· τὸ μὴ ὑπάρχειν.

ἀν-ύπ-εικτος, *ον* (*α* στερ. + *ὑπείκω*)· ὁ μὴ ὑποχωρῶν, ἀνυποχώρητος, ἀνένδοτος.

ἀν-υπέρ-βᾰτος, *ον* (*α* στερ.+*ὑπερβαίνω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑπερβῇ, ἀκατανίκητος.

ἀν-υπέρ-βλητος, *ον* (*α* στερ.+*ὑπερβάλλω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑπερβάλῃ (νὰ ὑπερβῇ), ἢ νὰ ὑπερνικήσῃ || ἀπροσπέραστος, «ἀνυπέρβλητος».

ἀν-υπερ-θεσία, *ἡ*· ἔλλειψις ἀναβολῆς, σπουδή.

ἀν-υπέρ-θετος, *ον*· ὁ μὴ ἀναβαλλόμενος, ἄμεσος, ἀνυπέρβλητος.

ἀν-υπ-εύθῡνος, *ον* (*α* στερ. + *ὑπεύθυνος*)· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην, ὁ ἀνεύθυνος, ἀπηλλαγμένος εὐθύνης.

ἀν-υπ-ήκοος, *ον*· ὁ μὴ ὑπακούων, ἀπειθῶν.

ἀν-υπηρέτητος, *ον*· ὁ ἄνευ ὑπηρετῶν.

ἀν-υπό-βλητος, *ον*· ὁ μὴ ὑποβεβλημένος, ὁ μὴ ὑποκείμενος.

ἀν-υπό-γνωστος, *ον*· ἀνυπονόητος.

ἀν-υπο-δεσία, *ἡ*, *ἀν-υπο-δετέω*, *ἀν-υπό-δετος*, μτγν. τύποι ἀντὶ τῶν *ἀνυποδησία*, *-δητέω*, *-δητος*.

ἀν-υπο-δησία, *ἡ*· τὸ μὴ φέρειν ὑποδήματα, «ξυπολυσιά». Ἐκ τοῦ

ἀν-υπό-δητος, *ον* (*α* στερ.+*ὑποδέω*)· ὁ ἄνευ ὑποδημάτων, «ξυπόλυτος» || ὡσ. ὁ φορῶν παλαιὰ ὑποδήματα, κακῶς ὑποδεδεμένος.

ἀν-υπό-δικος, *ον* (*α* στερ.+*ὑπόδικος*)· ὁ μὴ ὑπόδικος, μὴ ὑποκείμενος εἰς δίκην.

ἀν-υπό-θετος, *ον*· ὁ μὴ ὑποθετικός, ἀπόλυτος.— **II** ὁ ἄνευ θεμελίου ἢ βάσεως.

ἀν-ύπ-οιστος, *ον* (*οἴσω* τοῦ *φέρω*)· ἀφόρητος.

ἀν-υπό-κρῑτος, *ον* (*α* στερ.+*ὑποκρίνομαι*)· ὁ μὴ ὑποκρινόμενος, ὁ ἄνευ ὑποκρισίας (προσποιήσεως), εἰλικρινής.

ἀν-υπο-μενετέος, *α, ον*· ὃν δὲν πρέπει ἢ δὲν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ.

ἀν-υπο-μονησία, *ἡ*· τὸ μὴ ὑπομένειν, τὸ ἀφόρητον.

ἀν-υπο-μόνητος, *ον*· ἀφόρητος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ || ἐνεργ. ὁ μὴ ὑπομένων.

ἀν-υπο-νόητος, *ον*· (*α* στερ. + *ὑπονοέω*)· ὁ μὴ ὑπονοούμενος, ὃν δὲν ὑποπτεύεταί τις, περὶ οὗ δὲν ὑπάρχει ὑποψία || ἀπροσδόκητος.—**II** ἐνεργ. ὁ μὴ ὑποπτεύων.

ἀν-ύπ-οπτος, *ον* (*α* στερ.+*ὕποπτος*)· ὁ ἄνευ ὑποψίας, τ.ἔ. 1) Παθ., ὃν δὲν ὑποπτεύει τις. 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ὑποπτεύων.

ἀν-υπό-πτωτος, *ον* (*α* στερ. + *ὑποπίπτω*)· ὁ μὴ ὑποπίπτων εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν αἰσθήσεων.

ἀν-υπό-στᾰτος, *ον* (*α* στερ.+*ὑφίστημι*)· ἐναντίον τοῦ ὁποίου δὲν δύναταί τις νὰ ἀντισταθῇ, ἀκαταγώνιστος. — **II** ὁ ἄνευ βάσεως, ἀβάσιμος, «ἀνυπόστατος» || ἄνευ ὑποστάθμης.

ἀν-υπό-στολος, *ον* (*α* στερ. + *ὑποστέλλω*)· ὁ μὴ ὑποκρυπτόμενος, ἐλεύθερος, παρρησιαστικός, ἄφοβος.

ἀν-υπό-στροφος, *ον* (*α* στερ.+*ὑποστρέφω*)· ἐξ οὗ οὐδεὶς ἐπιστρέφει, ἀγύριστος || ἐπὶ νόσων, ἡ μὴ ὑποτροπιάζουσα.

ἀν-υπό-τακτος, *ον* (*α* στερ. + *ὑποτάσσω*)· ὁ μὴ ὑποτεταγμένος, μὴ ὑποταχθείς || ὁ μὴ ὑποτασσόμενος, ἀτίθασος, ἀπειθάρχος.

ἀν-υπο-τίμητος, *ον*· ὁ μὴ ἐκτιμηθεὶς ἀπὸ ἐκτιμητήν || ἐπὶ κατηγορουμένου, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ὡρίσθη εἰσέτι ἡ ποινή || ἀτιμώρητος.

ἀν-ύπουλος, *ον*· ὁ μὴ ὕπουλος, ὁ μὴ δόλιος.

ἀνύ-πους, *ὁ, ἡ*· «*ἀνύποδας*· *ἀπὸ τοῦ τοῖς ποσὶν ἀνύειν*»· ἴσως προῆλθεν ἐξ ἐσφαλμ. ἀναγνώσεως τοῦ ἐν Σοφ Αἴ. 837 *α' Ἐρινῦς τανύποδας*».

ἀν-ύπτιος, *ον* (*α* στερ.+*ὕπτιος*)· ὁ μὴ ὕπτιος, δηλ. ὁ μὴ παθητικός.

ἀνύσειε, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ἀνύω*.

ἀνῦσι-εργός, *ὁν* (*ἀνύω* + *ἔργον*) καὶ *ἀνυσίεργος*· ὁ *ἀνύων τὸ ἔργον*, φιλόπονος, φίλεργος.

ἀνῦσιμος, *ον* (*ἀνύω*)=*ἀνυστικός*, *ἀνυτικός* (βλ.λ.λ.), ἀποτελεσματικός, συντελεστικός, λυσιτελής.

ἄνῦσις, *-εως,* ἡ (*ἀνύω*)· ἐκπλήρωσις, τελείωσις, κατόρθωσις.

ἄνυσσα, ἐπ. ἀντὶ *ἤνυσα*, ἀόρ. α' τοῦ *ἀνύω*.

ἀν-υστέρητος, *ον*· ὁ μὴ ἐκλείπων, μὴ ὑστερῶν.

ἀνυστικός, *ἡ, ὀν* (*ἀνύω*)· συντελεστικός, ἀποτελεσματικὸς || ταχύς, ὁρμητικός.

ἀνυστός, *ὀν* (*ἀνύω*)· ὁ δυνάμενος νὰ ἐκτελεσθῇ, κατορθωτός· *σιγῇ ὡς ἀνυστὸν* = ἐν σιγῇ καθ' ὅσον εἶναι δυνατόν (τ. ἔ. ὅσον τὸ δυνατὸν μετὰ μεγαλυτέρας σιγῆς).

ἀνῠτῐκός, *ἡ, ὀν*=*ἀνυστικός*, *ἀνύσιμος* (ἀ βλ.).

ἄνῠτο, δωρ. ἀντὶ *ἤνῠτο*, γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ *ἄνυμι*.

ἀνῠτῶ ἢ *ἀνῦτω*, ἀττ. τύπος τοῦ *ἀνύω*, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.

ἀν-ῠφαίνω (*ἀνά*+*ὑφαίνω*)· ὑφαίνω ἐκ νέου.

ἀν-υψόω, μέλ. *-ώσω*· ὀγκώνω ὑψηλά, ἀνεγείρω, ἀνυψώνω.

ἄνῦω, ἀττ. *ἀνῦτω*, ὀρθότ. *ἀνύτω*, ποιητ. *ἄνῡμι*· μελ. *ἀνύσω*· ἀόρ. α' *ἤνυσα*, ἐπ. *ἄνυσσα*· πρκ. *ἤνυκα*. —Παθ. ἀόρ. α' *ἠνύσθην*· πρκ. *ἤνυσμαι* (*ἄνω* Α)· ἐπιτελῶ, τελειώνω (κυρ. τελειώνω πρός τὰ ἄνω, ἀνεγείρω), συμπληρώνω (λατ. **conficere**)· *οὐδὲν ἤνυε*=δὲν κατώρθωνε τίποτε.— Μέσον, ἐκτελῶ, κατορθώνω, τι πρὸς τὸ συμφέρον μου.—Παθητ., τελειώνομαι, καὶ ἐπὶ προσώπων αὐξάνομαι, «μεγαλώνω». 2) προκαλῶ τὸ τέλος τινός, καταστρέφω. 3) φθάνω εἰς τὸ τέλος ταξιδίου, ἀπολ.· *ἀνύτειν εἰς...* ἀντὶ *ἀνύτειν ὁδὸν εἰς...* = διανύω τὴν ὁδὸν πρός... τινα τόπον (φθάνω εἰς...)· ὡσ. *ἀνύτειν θάλαμον* ἀντὶ *ἀνύτειν εἰς θάλαμον*=φθάνω εἰς τὸν θάλαμον. 4 φθάνω εἰς τι, ἐπιτυγχάνω τι, λαμβάνω, προμηθεύομαι, ἐξευρίσκω.— **II** Μετὰ μτχ. *οὐκ ἀνύω φθονέουσα* = οὐδὲν κερδίζω μὲ τὸ νὰ φθονῶ || παρ' ἀττ. ὡς τὸ *φθάνω* ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ πράττειν τι ταχέως· *ἄνυε πράττων*= «κάμε γρήγορα» || ἀλλὰ συχνότ. ἡ μτχ. *ἀνύσας* μετὰ Προστ.=κάμε γρήγορα καί...: *ἀνύσας ἄνοιγε*=«κάμε γρήγορα καὶ ἄνοιξε»—*λέγε ἀνύσας*=«κάμε γρήγορα καὶ πές μου»· ὡσ. *ἄνυε ἁπλῶς* = «κάμε γρήγορα!

τσακίσου ! »— **III** Σπανιώτ. μετ' ἀπρφ. ***στρατὸς ἤνυσε περᾶν***=ὁ στρατὸς κατώρθωσε (ἐπέτυχε) νὰ περάσῃ.

Ἔτυμ. : ἄνυμι καὶ δευτερεύοντες παράλληλοι τύποι : ***ἀνύω, ἀνύω, ἄνω*** (〈*ἀνϝω)· Κρητ. ***ἄναμαι*** 〈*s̯ŋ-να-μαι, σχηματισθὲν κατὰ τὸ ***μάρναμαι***· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«ἀανές· οὐ τελεσθησόμενον»***. Ἰαπετ. βάσις **sen** : σανσκρ. **sanōti**=κερδίζειν.

"ΑΝΩ (Α), πρτ. ***ἤνον***· συμπληρώνω, τελειώνω.— Παθ. φθάνω εἰς τὸ τέρμα, εἶμαι τελειωμένος || κυρ. ἐπὶ χρονικοῦ διαστήματος, ***νὺξ ἄνεται***=ἡ νὺξ προχωρεῖ πρὸς τὸ τέρμα της· ***ἔτος ἀνόμενον***=τὸ λῆγον ἔτος [ᾰ].

ἄνω (Β), ἐπίρ. (***ἀνά***)· ἄνω, ὑψηλά, πρὸς τὰ ἄνω, λατ. **sursum** || μετὰ γεν., ***αἰθέρος ἄνω***=ὑψηλὰ εἰς τὸν αἰθέρα || ἀπολ., ἄνω, ὑπεράνω, ὑψηλά, λατ. **supra**. **2)** ἐπὶ γεωγραφικῶν σχέσεων, ***ἄνω*** = πρὸς βορρᾶν, ἀντιθ. τῷ ***κάτω***=πρὸς νότον. **3)** ἐπὶ χωρῶν, ***ἄνω*** =τὰ μεσόγεια, τὸ ἐσωτερικὸν (μακρὰν τῶν παραλίων). **4)** ἐν χρονικῇ ἐννοίᾳ, πρότερον, προηγουμένως, ἐν τῷ παρελθόντι, τὸ πάλαι : ***εἰς τὸ ἄνω***= εἰς τὸ παρελθόν· ***οἱ ἄνω***=οἱ ὀρχαῖοι· ***ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις***=εἰς τὸ παρελθόν· ***οἱ ἄνω μητρὸς***=οἱ πρὸς μητρὸς πρόγονοι. **5)** ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἀντιδέσει πρὸς τὸν Ἅδην καὶ πρὸς τὸν οὐρανόν : ***οἱ ἄνω θεοί***= οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκοῦντες θεοὶ (λατ. **superi**)— ***οἱ ἄνω***=οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ζῶντες, ἀντιθ. τῷ ***οἱ κάτω*** =οἱ νεκροί. **6)** ***ἄνω καὶ κάτω***=ἐπάνω καὶ κάτω· ἄνω - κάτω (λατ. **susque deque**)· πέρα - δῶθε, «πάντα στὸ ἴδιο μέρος». — **II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν.=ὑπεράνω. – **III** Συγκριτ. ***ἀνωτέρω***=«ψηλότερα»· ὡσ. ὡς πρόθ. ***ἀνωτέρω Σάμου***=πέραν τῆς Σ.— ὑπερθ. ***ἀνωτάτω***= «παρὰ πολὺ ὑψηλά». [αἰολ. ***ὄνω***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἀνά, ἄνα***].

ἄν-ω, Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀν-ίημι***.

ἄνωγα, ἀπηρχ. ἐπ. πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ. διατάσσω, παραγγέλλω, κελεύω, λατ. **jubeo** || ἀλλ' ὡσ. σημ. καὶ συμβουλεύω, παρακινῶ, τινα νὰ πράξῃ τι. Ἐκ τοῦ ***ἄνωγα*** ἀπαντῶσι α' πληθ. Ὁριστ. ***ἄνωγμεν***· Προστ. ***ἄνωγε*** καὶ ***ἄνωχθι***, γ' ἑν. ***ἀνωγέτω*** καὶ ***ἀνώχθω***, β' πληθ. ***ἀνώγετε*** καὶ ***ἄνωχθε***· ἀπρφ. ***ἀνωγέμεν***· ὑπερσ. ***ἠνώγειν***, ἄνευ αὐξ. ***ἀνώγειν***, ἰων. ***ἠνώγεα***· Ὑπάρχει ὡσ. γ' ἑν. ἐν. ***ἀνώγει*** (ὡσεὶ ἐκ α' ἑν. ***ἀνώγω***)· ἐξ αὐτοῦ ἔχομεν ἐν. ***ἀνώγω***, πρτ. ***ἄνωγον***, μελλ. ***ἀνώξω***, ἀόρ. α' ***ἤνωξα***.

ἀνώ-γαιον, τό, καὶ ***ἀνώγεων*** (***ἄνω*** + ***γαῖα***)· κυρ. πᾶν τὸ ὑπὲρ τὴν γῆν || τὸ ἐπάνω πάτωμα οἰκίας (χρησιμεῦον ὡς ἀστιατόριον, ὡς τὸ λατ. **coenaculum**).

ἀν-ῴγει, ἐπ. ἀντὶ ***ἀν-έῳγει***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἀν-οίγνυμι***· ἀλλ' ***ἄνωγεν*** εἶναι γ' ἑν. τοῦ ***ἄνωγα*** (βλ. λ.).

ἀνώ-γεων, γεν. **-ω**, τό, καὶ ***ἀνώ-γεως***, γεν. **-ω**, ὁ, ἡ=***ἀνώγαιον*** (ὃ βλ.).

ἄνωγμεν, ἐπ. α' πληθ. Ὁρ. τοῦ ***ἄνωγα*** (βλ. λ.).

ἀνώγω· βλ. ***ἄνωγα***.

ἀν-ώδης, ***ες*** (α στερ.+***ὄζω***)· ὁ μὴ ὄζων, μὴ ἔχων ὀσμήν (πρβλ. ***δυσ-ώδης, εὐ-ώδης***).

ἀν-ωδίνω· ἔχω ὠδῖνας τοκετοῦ, τίκτω.

ἄν-ῳδος· ὁ μὴ ᾄδων.

ἀν-ωδῡνία (***ἀνώδυνος***)· ἔλλειψις ὀδύνης.

ἀν-ώδῡνος, ***ον*** (α στερ.+***ὀδύνη***)· ὁ ἀπηλλαγμένος ὀδύνης (πόνου, ἄλγους), ὁ μὴ πονῶν (μὴ αἰσθανόμενος πόνον).— **II** ἐνεργ. ὁ κατευνάζων, καταπραΰνων, τοὺς πόνους.

ἄνωθεν, δωρ. ***ἄνωθα***, ἐπίρ. (***ἄνω***)· ἐπὶ τόπου, ἀπ' ἐπάνω, ἐξ οὐρανοῦ. **2)** ἐπάνω, ὑψηλά, καὶ οὕτω ***οἱ ἄνωθεν***= οἱ ζῶντες, ἀντιθ. τῷ ***οἱ κάτω***=οἱ νεκροί || μετὰ γεν. ***ἄνωθε γῆς*** = ὑπὲρ τὸ ἔδαφος.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἐξ ἀρχῆς, ἀπ' ἀρχῆς.

ἀν-ωθέω, μέλ. ***-ωθήσω*** καὶ ***-ώσω***· ὠθῶ πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἔμπρὸς || ἐπὶ πλοίου, ἀπωθῶ μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀκτήν· ***ἀνώσαντες*** (ἔνν. ***τὴν ναῦν***) ***πλέον ἐς πόλιν***=ὠθήσαντες αὐτὴν μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀκτὴν ἔπλεον πρὸς τὴν πόλιν· (πρβλ. τὸ λατ. **protrudere in altum**).—Μέσον, ἀπωθῶ τι μακράν μου.

ἀν-ωϊστί, ἐπίρ. τοῦ ἑπομ.· ἀπροβλέπτως, ἀπροσδοκήτως.

ἀν-ώϊστος, ***ον*** (α στερ.+***οἴομαι***)· ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος, ἀπρόβλεπτος ἀπρόοπτος.— **II** ἰων. ἀντὶ ***ἀν-οιστὸς*** (τοῦ ***ἀνα-φέρω***)=ἀναφερθεὶς (κυρ. ἀνυψωθεὶς) || ὑποταχθεὶς εἴς τινα.

ἀν-ώλεθρος, ***ον*** (α στερ.+***ὄλεθρος***)· μὴ ὑποκείμενος εἰς ὄλεθρον, ἀδιάφθορος, ἄφθαρτος.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ προξενῶν ὄλεθρον.

ἀν-ωμᾰλέω, (***ἀνώμαλος***)· εἶμαι ἀνώμαλος.

ἀν-ωμᾰλής, ***ές***=***ἀνώμαλος*** (βλ. λ.).

ἀν-ωμαλία, ἡ· ἡ ἔλλειψις ὁμαλότητος || ἀταξία.

ἀν-ωμᾰλίζω, ***ἀνωμάλισις***· βλ. ***ἀνομαλ-***

ἀν-ώμαλος, ***ον*** (α στερ.+***ὁμαλός***)· ὁ μὴ ὁμαλός, μὴ ἐπίπεδος, μὴ ἰσοπεδωμένος || ἀκανόνιστος, ἄστατος· ***τὸ ἀνώμαλον***=ἡ ἀνωμαλία τοῦ ἐδάφους.— **II** ἐπὶ προσώπων, ἀσταθής, ἰδιότροπος.

ἀν-ωμᾰλότης, ἡ=***ἀνωμαλία*** (βλ. λ.).

ἀν-ωμοτί, ἐπίρ. τοῦ ***ἀνώμοτος*** (ὃ βλ.)· ἄνευ ὅρκου.

ἀν-ώμοτος, ***ον*** (α στερ.+***ὄμνυμι***)· ὁ μὴ ὀμόσας, μὴ ὁρκισθείς, μὴ δεσμευμένος δι' ὅρκου.

ἄνωνις, ***-ιδος***· καὶ ***ἀνωνίς, -ίδος***· φυτὸν θαμνοειδὲς καὶ ἀκανθῶδες, κοιν. παλαμωνίδα, ἀνωνίδα.

ἀν-ωνόμαστος, ***ον*** (α στερ.+***ὀνομάζω***)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὀνομασθῇ || ἀπερίγραπτος, ἀδιήγητος· πρβλ. ***ἀνώνυμος***.

ἀν-ωνῡμεῖ καὶ ***ἀνωνυμί***, ἐπίρ. τοῦ ***ἀνώνυμος*** (ὃ βλ.).

ἀν-ώνῡμος, ***ον*** (α στερ.+***ὄνυμα***, αἰολ. ἀντὶ ***ὄνομα***)· ὁ μὴ ἔχων ὄνομα, ἄνευ ὀνόματος, «ἀνώνυμος».— **II** ἄγνωστος, ἀσήμαντος, ἄδοξος.

ἀνῶξαι, ἀπρφ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀνώγω***· βλ. ***ἄνωγα***.

ἀνώξω, μέλ. τοῦ ***ἀνώγω***· βλ. ***ἄνωγα***.

ἀν-ωρία, ἡ, ἰων. ***-ίη***· τὸ ἄκαιρον, τὸ ἀκατάλληλον τῆς ὥρας τοῦ ἔτους : ***ἀνωρία τοῦ ἔτους***=ἡ κακὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους, τ. ἔ. ὁ χειμών. Ἐκ τοῦ

ἄν-ωρος, ***ον*** (α στερ.+***ὥρα***)=***ἄ-ωρος*** (ὃ βλ.)· ὁ παρὰ τὴν ὥραν, ἄκαιρος || μὴ ὥριμος (λατ. **immaturus**).

ἀν-ώροφος, ***ον*** (α στερ.+***ὄροφος***)· ὁ ἄνευ ὀροφῆς, ἀστέγαστος.

ἀν-ωρῠόμαι, ἀποθ. (***ἀνά***+***ὠρύομαι***)· ὠρύομαι ἰσχυρῶς || κλαίω ὠρυόμενος.

ἀν-ῳσαι, ἰων. ἀντὶ ***ἀν-οῖσαι*** = ἀττ. ***ἀν-ενέγκαι***, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀνα-φέρω***.

ἀν-ώσας, ***ασα, αν***, μτχ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀν-ωθέω***.

ἀν-ωστικῶς, ἐπίρ. (***ἀνωθέω***)· δι' ὠθήσεως πρὸς τὰ ἄνω.

ἀνώτατος, ***η, ον,*** ὑπερθ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ***ἄνω***· ὑπέρτατος, «ἀνώτατος».

ἀνωτάτω, ὑπερθ. ἐπίρ. τοῦ ***ἄνω***· εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον, ἀνώτατα.

ἀνωτερικός, ***ή, όν*** (***ἀνωτέρω***)· ὁ ἄνω, ὁ ὑψηλότερος, ὁ ὑπέρτερος· ***τὰ ἀνωτερικὰ μέρη***=τὰ ὑψηλά, τὰ μεσόγεια· ***τὸ ἀνωτερικὸν***=φάρμακον ἐνεργοῦν πρὸς τὰ ἄνω, ἐμετικόν.

ἀνώτερον, συγκρ. ἐπίρ. (βλ. ***ἄνω***)· ὑψηλότερα, ἐπάνω.

ἀνωτέρω, συγκρ. ἐπίρ. τοῦ ***ἄνω***· ὑψηλότερα, ἐπάνω.

ἀνωτέρωθεν, ἐπίρ.· ἐξ ἀνωτέρου μέρους.

ἄν-ωτος, ***ον***·=***ἄωτος*** (βλ. λ.).

ἀνω-φάλακρος, ***ον***· ὁ κατὰ τὴν κορυφὴν φαλακρός.

ἀν-ωφέλεια, ἡ· ἡ ἔλλειψις ὠφελείας.

ἀν-ωφελής, ***ές*** (α στερ.+***ὠφελέω***)· ὁ μὴ ὠφέλιμος, ἄχρηστος || σημ. ὡσ. καὶ βλαβερός (ὡς τὸ λατ. **inutilis**).

ἀν-ωφέλητος, ***ον*** (α στερ.+***ὠφελέω***)· ἄγονος, ἄκαρπος, ἄχρηστος, «ἀνωφελής». **2)** τιποτένιος, ἄχρηστος.

ἀνω-φέρεια, ἡ (***ἀνωφερής***)· ἡ πρὸς τὰ ἄνω φορά, ὁ ἀνήφορος· ἀντιθ. τῷ ***κατωφέρεια***.

ἀνω-φερής, ***ές*** (***ἄνω***+***φέρω***)· ὁ φερόμενος πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβαίνων, ἀνηφορικὸς (ἀντιθ. τῷ ***κατωφερὴς***) || ἐνεργ. ὁ φέρων πρὸς τὰ ἄνω.

ἀνώ-φοιτος, ***ον***· ὁ πρὸς τὰ ἄνω βαίνων, ὁ ἀνερχόμενος.

ἀνώ-φορος, ***ον***·=***ἀνωφερὴς*** (βλ. λ.).

ἄνωχθι, ***ἀνώχθω***, β' καὶ γ' ἑν. προστ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***ἄνωγα***· β' πληθ. ***ἄνωχθε*** τοῦ ***ἄνωγα***.

ἀν-ώχῡρος, ***ον***, καὶ ***ἀνόχυρος***=μὴ ὠχυρωμένος, ἀνοχύρωτος.

ἄξαι, ἀπρ. ἀορ. α' τοῦ ***ἄγνυμι***=θραύω· ***ἄξαντο*** γ' πληθ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ αὐτοῦ ρήμ.

ἄξασθε· Προστ. μέσ. ἀορ α' τοῦ *ἄγω* (δ βλ.).

Ἄ-ξεινος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *ἄξενος.*— **II** *Ἄξεινος* (ἐνν. *Πόντος*)· ὁ ἀφιλόξενος Πόντος (μετονομασθεὶς πρὸς εὐφημισμὸν εἰς *Εὔξεινον Πόντον*).

ἀξέυεναι, *ἀξέμεν,* ἐπ. ἀντὶ *ἄξειν,* ἀπρφ. τοῦ ἐνεργ. μελλ. *ἄξω* τοῦ *ἄγω.*

ἀ-ξενία, ἡ (*ἄξενος*)· ἔλλειψις φιλοξενίας.

ἄ-ξενος, ἰων. *ἄ-ξεινος, ον* (*α* στερ. + *ξένος*)· ἀφιλόξενος || μὴ κατοικήσιμος.

ἄ-ξεστος, *ον* (*α* στερ.+*ξέω*)· μὴ ἐξεσμένος, ἀπελέκητος, μὴ κατειργασμένος.

ἄξῃ, Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *ἄγνυμι.*

ἀξία, ἡ, κυρ. θηλ. τοῦ *ἄξιος*· ἡ ἀξία πράγματός τινος || ἐπὶ προσώπων, ὑπόληψις, βαθμός, τιμή || γενικῶς, αἱ ἀποδοχαί, ἡ ἀμοιβή, ἀνθρώπου || *κατ' ἀξίαν* =συμφώνως πρὸς τὴν ἀξίαν, ὅσον ἀξίζει || *ὑπὲρ ἀξίαν*=περισσότερον ἀπό ὅ,τι ἀξίζει || *παρ' ἀξίαν*= ἐν ᾧ δὲν ἀξίζει.

ἀξι-ἄγαστος, *ον* (*ἄξιος*+*ἄγαμαι*)· ἄξιος θαυμασμοῦ, ἀξιοθαύμαστος.

ἀξι-άκουστος, *ον* (*ἄξιος*+*ἀκούω*)· ὁ ἄξιος ἀκοῆς.

ἀξι-ακρόᾱτος, *ον* (*ἄξιος* + *ἀκροάομαι*)· ὁ ἄξιος ἀκροάσεως.

ἀξι-από-λαυστος, *ον*· ὁ ἄξιος ἀπολαύσεως.

ἀξι-αφ-ήγητος, ἰων. *ἀξιαπήγ-, ον* (*ἄξιος*+*ἀφηγέομαι*)· ὁ ἄξιος ἀφηγήσεως.

ἀξι-ελέητος, *ον*· ὁ ἄξιος ἐλέους.

ἀξι-έν-τρεπτος, (*ἄξιος* + *ἐντρέπομαι*)· ὁ ἄξιος σεβασμοῦ, ἀξιοσέβαστος.

ἀξι-έπ-αινος, *ον* (*ἄξιος*+*ἐπαινέω*)· ὁ ἄξιος ἐπαίνου.

ἀξι-έραστος, *ον* (*ἄξιος*+*ἔραμαι*)· ἄξιος ἀγάπης, ἀξιαγάπητος.

ἀξίνη, ἡ (*ἄγνυμι*)· εἶδος πελέκεως, κυρ. πρὸς σχίσιμον ξύλων || πολεμικὴ ἀξίνη, «δίστομος πέλεκυς» κατὰ τὸν Ἡσύχ. || «ἀξινάρι, ἀξίνα».

Ἔτυμ.: πρβλ. λατ. **ascia** (σκεπαρνάκι) ‹*acsia (διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν δ' αὐτὴν **cs** (ξ): **c** πρβλ. ἑλλ. *ἰξός*: λατ. **viscus**· ὡσ. **ps**: **sp** πρβλ. **vespa** ‹*vepsa· τινὲς δὲ συσχετίζουν τοῦτο καὶ πρὸς τὸ δ' συνθετ. τῆς ὁμηρ. λ. *τανα-ήκης.*

ἀξιο-βίωτος, *ον* (*ἄξιος*+*βιόω*)· ἄξιος νὰ ζῇ.

ἀξιο-δίωκτος, *ον*· ὁ ἄξιος διώξεως.

ἀξιο-εργός, *ον* (*ἄξιος*+*ἔργον*)· ὁ ἄξιος, ἱκανός, νὰ ἐργασθῇ.

ἀξιό-ζηλος, *ον*· ἀξιοζήλευτος.

ἀξιο-ζήλωτος, *ον*·=τῷ προηγ.

ἀξιο-ζήτητος, *ον*·ὁ ἄξιος ζητήσεως, ἄξιος ἐρεύνης.

ἀξιο-θαύμαστος, *ον* (*ἄξιος*+*θαυμάζω*)· ὁ ἄξιος θαυμασμοῦ, «ἀξιοθαύμαστος».

ἀξιο-θέᾱτος, *ον,* ἰων. *-ητος* (*ἄξιος*+*θεάομαι*)· ἄξιος θέας, «ἀξιοθέατος».

ἀξιό-θεος (Α), *ον* (*ἄξιος* + *θεός*)· ὁ ἄξιος τοῦ θεοῦ, εὐσεβής.

ἀξιό-θεος (Β), *ον* (*ἄξιος*+*θέα*)·=ἀξιοθέατος (βλ.λ.).

ἀξιο-θρηνος, *ον* (*ἄξιος*+*θρῆνος*)· ὁ ἄξιος θρήνου, «ἀξιοθρήνητος».

ἀξιό-κλεος, *ον* (*κλέος*)· ὁ ἄξιος κλέους, φήμης.

ἀξιο-κοινώνητος, *ον*· ἄξιος τῆς κοινωνίας τινός.

ἀξιό-κτητος, (*ἄξιος* + *κτάομαι*)· ἄξιος ἀποκτήσεως, ἄξιος νὰ γίνῃ κτῆμά μας.

ἀξιό-λογος, *ον* (*ἄξιος* + *λόγος*)· ὁ ἄξιος λόγου, ἄξιος μνείας, ἀξιόλογος, ἀξιοσημείωτος. Ἐπίρ. *-γως.*

ἀξιο-μάκάριστος, *ον* (*ἄξιος* + *μακαρίζω*)· ἄξιος μακαρισμοῦ, ἄξιος νὰ θεωρῆται εὐτυχής.

ἀξιό-μάχος, *ον* (*ἄξιος*+*μάχομαι*)· ὁ ἰσόπαλος ἐν μάχῃ, ὁ ἔχων τὴν ἀξίαν (τὴν δύναμιν) νὰ δώσῃ μάχην || ὁ κατάλληλος, ἱκανός, νὰ δώσῃ μάχην.

ἀξιομί-μητος, *ον*· ὁ ἄξιος μιμήσεως.

ἀξιο-μίσής, *ἐς* (*ἄξιος* + *μῖσος*)· ἄξιος μίσους, μισητός, ἀξιομίσητος.

ἀξιο-μίσητος, *ον*· = *ἀξιομισὴς* (βλ. λ.).

ἀξιο-μνημόνευτος, *ον* (*ἄξιος*+*μνημονεύω*)· ὁ ἄξιος μνείας.

ἀξιό-μορφος, *ον*· ὁ ἔχων ἀξίαν λόγου μορφήν, εὔμορφος.

ἀξιό-νῖκος, *ον* (*ἄξιος* + *νίκη*)· ἄξιος τῆς νίκης, ἱκανὸς νὰ νικήσῃ.

ἀξι-ονόμαστος, *ον*· ὁ ἄξιος νὰ ὀνομάζεται, νὰ ἀναφέρεται.

ἀξιο-παρά-κλητος, *ον*· ἄξιος παρακλήσεως, παραμυθίας, παρηγορίας.

ἀξιο-πενθής, *ἐς* (*ἄξιος*+*πένθος*)· ἄξιος πένθους, ἄξιος θρήνου, ἀξιοθρήνητος.

ἀξιο-πιστία, ἡ· ὡς καὶ νῦν, τὸ νὰ εἶναί τις ἀξιόπιστος || τὸ νὰ φαίνεται ἀξιόπιστος, τὸ εὐλογοφανές.

ἀξιό-πιστος, *ον* (*ἄξιος*+*πιστός*)· ὁ ἄξιος πίστεως (ἐμπιστοσύνης) ἀξιόπιστος (ὡς καὶ νῦν).

ἀξιο-πρᾱγία, ἡ· πρᾶξις ἀξία ἐπαίνου, καλὴ διαγωγή.

ἀξιο-πρεπής, *ἐς* *ἄξιος* + *πρέπω*)· εὐπρεπής, εὐσχήμων, πρέπων.

ἀξι-όρᾱτος, *ον* (*ἄξιος*+*ὁράω*)· ἄξιος θέας, ἀξιοθέατος.

ἄξιος, *α, ον* (*ἄγω* IV = ζυγίζω· ὁ ἴσης (ὁμοίας) ἀξίας (τιμῆς), ὁ ἔχων τόσον βάρος (ἀξίαν) ὅσον... || μετὰ γεν.· *βοὸς ἄξιος* = ὁ ἔχων τὸ βάρος (τὴν ἀξίαν, τὴν τιμήν) ἑνὸς βοός || *πολλοῦ ἄξιος*=ὁ ἀξίζων πολύ, ὁ ἔχων μεγάλην ἀξίαν || ὡσ. μετ' ἀπρφ. *ἄξιος θανεῖν*=ἄξιος θανάτου. **2)** Ἀπολ., ἄξιος, ἀξιόλογος, καλός || παρ' Ὁμ. ἡ λέξις ἐνέχει τὴν ἔννοιαν τῆς μεγάλης τιμῆς (μεγάλης ἀξίας) || παρ' ἀττ. ἔχει ὡσ. καὶ τὴν ἀκριβῶς ἀντίθετον σημ. τῆς μικρᾶς τιμῆς, τῆς εὐθηνίας.— **II** Μετὰ ἠθικῆς ἐνν., ἄξιος τιμῆς, ἄξιος ἐκτιμήσεως, ἀξιότιμος, ἀξιόλογος || ἐντεῦθεν, κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἀξίζων νὰ τύχῃ πράγματός τινος: *ἄξιός εἰμι*=ἀξίζω νά... *ἄξιός εἰμι οἰκτείρεσθαι*=ἀξίζω νὰ μὲ λυπᾶται κανείς.

Ἔτυμ.: ἄξιος‹**ἄγ-τι-ος*· πρβλ. λατ. **agina**=δίσκος πλάστιγγος, **ex-agium**=ζύγισμα, **exāmen** (‹**ex-a-(g)-men**)=γλωσσίδι παλάντζας, **exilis** (‹**exēlis**‹**ex-ag-silis**=στενός), ἃ πάντα ἐκ τοῦ **ago**=ἑλλ. ἄγω.

ἀξιό-σκεπτος, *ον* (*ἄξιος*+*σκέπτομαι*)· ἄξιος σκέψεως, μελέτης.

ἀξιο-σπούδαστος, *ον* (*ἄξιος* + *σπουδάζω*)· ἄξιος ἐνδέρμων προσπαθειῶν.

ἀξιο-στράτ-ηγος, *ον* (*ἄξιος* + *στρατηγός*)· ἄξιος νὰ εἶναι στρατηγός, ἀντάξιος μεγάλου στρατηγοῦ.

ἀξιο-τέκμαρτος, *ον* (*ἄξιος*+*τεκμαίρω*)· ἄξιος νὰ προσαχθῇ πρὸς μαρτυρίαν, ἀξιόπιστος.

ἀξιο-τίμητος, *ον*· ὁ ἄξιος τιμῆς.

ἀξιό-τῑμος, *ον*· ὁ ἄξιος τιμῆς.

ἀξιο-φίλητος, *ον* (*ἄξιος*+*φιλέω*)· ἄξιος ἀγάπης, ἀξιαγάπητος.

ἀξιό-χρεως, *ον,* ἰων. ἀντὶ τοῦ ἑπομ.

ἀξιό-χρεως, *εων,* γεν. *-ω·* ἰων. *ἀξιόχρεος, ον,* οὐδ. πληθ. *ἀξιόχρεα* (*ἄξιος*+*χρέος*)· ἄξιος πράγματός τινος, καὶ ἑπομ. ἄξιος ὑπολογισμοῦ, ὑπολογίσιμος, σπουδαῖος, σημαντικός, ἀξιόλογος, ἀξιοσημείωτος. **2)** χρήσιμος, ἱκανός, ἀρκετός.— **II** μετ' ἀπρφ. ἱκανός, ἀρκετός, νὰ πράττῃ τι. — **III** ὡς τὸ *ἄξιος* μετὰ γεν., ἄξιος πράγματός τινος (ἄξιος νὰ τύχῃ πράγματός τινος).

ἀξιόω, μέλ. *-ώσω,* πρκ. *ἠξίωκα.*—Παθ. μέλ. *ἀξιωθήσομαι,* ἀλλ' ὡσ. καὶ κατὰ μέσ. φων. *ἀξιώσομαι* (μετὰ παθ. θηλ. σημ.)· πρκ. *ἠξίωμαι·* (*ἄξιος*)· θεωρῶ, κρίνω, τινά ἄξιόν τινος (πράγμ.): ἐπὶ πραγμ., θεωρῶ τι ἄξιον ὡρισμένης τιμῆς||ὡσ. καὶ ἀπολ., ἐκτιμῶ, τιμῶ.— **II** Κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως μετ' ἀπρφ., θεωρῶ τινα ἄξιον (νὰ πράξῃ τι ἢ νὰ εἶναί τι) || ἑπομένως: **1)** περὶ ἄλλων, θεωρῶ πρέπον, ἀναμένω, ἀξιῶ, ἀπαιτῶ, νά... (λατ. **postulare**): *ἀξιῶ κομίζεσθαι* = θεωρῶ δίκαιον, ἔχω τὴν ἀξίωσιν, νὰ λάβω || ἀπολ. προσβάλλω τὴν ἀξίωσιν. **2)** περὶ ἡμῶν αὐτῶν, θεωρῶ καλόν, συναινῶ, ἀποφασίζω, νά... (πράξω ἢ νὰ εἶμαι τι): *ἀξιῶ θανεῖν*=συναινῶ νὰ ἀποθάνω· *ἀξιῶ πράσσειν*=θεωρῶ πρέπον, ἀποφασίζω, τολμῶ, νὰ πράξω τι. **3)** νομίζω, ὑποθέτω || ἰσχυρίζομαι.

ἄ-ξῐφος, *ον*· ὁ ἄνευ ξίφους.

ἀξι-ώλεθρος, *ον*· ὁ ἄξιος ὀλέθρου.

ἀξίωμα, *-ατος,* τό· (*ἀξιόω*)·ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου θεωρεῖται τις ἄξιος, καὶ ἑπομένως, ἐκτίμησις, φήμη, ὑπόληψις, βαθμός, κοινωνικὴ θέσις (λατ. **dignitas**). **II** τὸ θεωρούμενον ὡς κατάλληλον, καλόν, ἑπομένως, σκοπός, ἀπόφασις. **2)** ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ ἐπιστήμῃ καθόλου, ὅ,τι λαμβάνεται ὡς αὐταπόδεικτος προϋ-

πόδεσις, «ἀξίωμα» ὡς καὶ νῦν λέγεται. 3) ἀπαίτησις, αἴτησις.

ἀξιωματικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος δι' ἀξίωμά τι, ἀξιοπρεπής, ἔντιμος || ὁ κοτέχων ὑψηλὴν θέσιν. 2) ἱκετευτικός. 3) ὁ ὁμιλῶν δι' ἀξιωμάτων, δογματικῶς.

ἀξιωμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ἀξίωμα**· μικρὰ ἀξιοπρέπεια.

ἀξίως, ἐπιρ. τοῦ **ἄξιος**· κατὰ τρόπον ἀντάξιον, ἐπαξίως, ὅπως ταιριάζει.

ἀξίωσις, -εως, ἰων. -ιος, ἡ (**ἀξιόω**)· τὸ νά θεωρῆται τις ἄξιος. ἐκτίμησις, ὑπόληψις, χαρακτήρ.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου **ἀξιόομαι**), τό νά θεωρῶ ἑμαυτόν ἄξιον, ἀπαίτησις, ἀξίωσις.— **III** τὸ θεωρεῖν καλόν, γνώμη, γνωμικόν, ἀπόφθεγμα || σημασία (ἐπὶ λέξεων).

ἀ-ξόανος, ον· ὁ ἄνευ ξοάνων (δηλ. ἄνευ ὁμοιωμάτων ἐκ ξύλου).

ἄξομαι, μέσ. μέλλ. (μετὰ παθ. σημ.) τοῦ **ἄγω**.

ἀξον-ήλᾰτος, ον (**ἄξων**+**ἐλαύνω**)· περιστρεφόμενος περὶ ἄξονα.

ἀξόνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ἄξων**· μικρὸς ἄξων (λέγεται καὶ **ἀξονίσκος**).

ἀξόνιος, α, ον (**ἄξων**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἄξονα.

ἄξος, ὁ, Κρητ. λέξις ἀντὶ **ἀγμὸς** (βλ λ.).

ἀ-ξυγ-κρότητος, ον ἀντὶ **ἀσυγκρότητος** (α στερ.+**συγκροτέω**)· ὁ μὴ συγκολληθεὶς διὰ σφυρηλατήσεως || ἐπὶ κωπηλατῶν, ὁ μὴ ἡσκημένος νά κωπηλατῇ συμφώνως πρὸς τὸν ρυθμὸν τῶν ἄλλων || ὁ χαλορᾴς καὶ ἀσυνάρτητος.

ἀ-ξῠλία, ἡ (**ἄξυλος**)· ἔλλειψις ξύλων.

ἄ-ξῠλος, ον (α στερ. ἢ καὶ ἐπίτατ.+**ξύλον**)· ὁ μὴ δενδροτομημένος, ἀπὸ ὅπου οὐδεὶς ξυλεύεται || μὴ ἡραιωμένος, καὶ ἔπομ. ἔχων ἄφθονον ξυλείαν.— **II** ὁ ἄνευ ξύλων.

ἀ-ξυμ-, ἀ-ξυν-· βλ. **ἀσυμ-, ἀσυν-**.

ἀ-ξύ-στᾰτος, ον· βλ. **ἀσύστ-**.

ἄξων, -ονος, ὁ (**ἄγω**)· «ἄξων» τροχοῦ, «ἀξόνι», λατ. **axis** || ὡσ. καὶ ὁ ὅλος τροχός || ὡσ. ὁ ὑποθέμενος ἄξων τοῦ οὐρανοῦ, ὁ πόλος.— **II οἱ ἄξονες**= οἱ ξύλινοι πίνακες τῶν νόμων ἐν Ἀθήναις (καλούμενοι οὕτω ὡς περιστρεφόμενοι περὶ ἄξονα).

Ἔτυμ. : ἐκ ῥ. **ἀξ-** κατ' ἐπίτασιν τῆς ῥ. **ἀγ-** τοῦ **ἄγω**· πρβλ. σανσκρ. **akshas**, λατ. **axis**, παλ-γερμ. **ahsa**, λιθ. **aszīs**, ἡ πρωταρχικὴ του σημ. ἦτο ὦμος (πρβλ. λατ. **axilla** = μασχάλη, **ala** ‹*axla = πτέρυξ, παλ-γερμ. **ahsala**, γερμ. **achsel**=ὦμος.

ἄ-ογκος, ον· ὁ μὴ ἔχων ὄγκον, λεπτός, λελεπτυσμένος.

ἄ-οδμος, ον·=**ἄνοδμος** (βλ. λ.).

ἀοζέω· ὑπηρετῶ τινα.

ἄοζος (Α), ὁ· ἀκόλουθος, θεράπων, ὑπηρέτης, ἰδίως ὁ ἀνήκων εἰς ναόν τινα.

Ἔτυμ. : ἀβεβαίας ἐτυμολ.· κατά τινας ‹**ἄ-οδϳος**(α ἀθροιστ.+**ὁδός**)=ἀκόλουθος (πρβλ. ἀνέκδ. Βεκ. «ἄζος· ὑπηρέτης, ἀκόλουθος» καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «**ἄοζοι**· μάγειροι, ὑπηρέται, θεράποντες, ἀκόλουθοι»).—Ὑπάρχει καὶ ἄλλη λ. **ἄ-οζος** (α στερ.+**ὄζος**) (σχηματισθεῖσα κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν πρώτην ἀντὶ **ἄν-οζος**)=ὁ μὴ ἔχων ὄζους (ἐπὶ δένδρων). Καίτοι καὶ ἐν τῇ πρώτῃ λ. δεύτερον συνθ. εἶναι ἡ ὁμηρ. λ. **ὄζος**(=θεράπων) ‹**ὀ-** (ἀθροιστ.)+***sed-** (ἐν λ. **ὁδός**)· βλ. **ὄζος**.

ἄ-οζος (Β), ον·=**ἄνοζος** (βλ. λ.) (πρβλ. καὶ **ἄοζος** Α).

ἀοιδή, καὶ κατὰ συναίρ. **ᾠδή**, ἡ (**ἀείδω**)· ᾆσμα, τὸ ᾄδειν· ὡσ. τὸ θέμα (τὸ περιεχόμενον) τοῦ ᾄσματος || ἔπομ. ὁ μῦθος, διήγημα.

ἀοιδιάω, ποιητ. ἀντὶ **ἀείδω** (βλ. λ.).

ἀοίδῐμος, ον (**ἀείδω**)· ὁ ᾀδόμενος, περὶ οὗ ψάλλονται ᾄσματα || φημισμένος || μετὰ κακῆς ἐνν., διαβόητος, περιβόητος.

ἀοιδο-θέτης, -ου, ὁ (**ἀοιδή**+**τίθημι**)· ὁ λυρικὸς ποιητής (π.χ. **ὑμνοθέτης, νομοθέτης**).

ἀοιδο-μάχος, ον· ἐπὶ Γραμματικῶν, ὁ ἐρίζων περὶ λέξεων καὶ στίχων ποιητῶν.

ἀοιδο-πόλος, ὁ (**ἀοιδή** + **πολέω**)· ὁ περὶ τὰς ᾠδὰς ἀναστρεφόμενος (ἀσχολούμενος, «**πολούμενος**»), τ. ἔ. ὁ ποιητής, ὁ ἀοιδός.

ἀοιδός, ὁ (**ἀείδω**)· τραγουδιστής, βαψῳδός, «βάρδος» (λατ. **vates**) || θηλ. τραγουδίστρια, ψάλτρια (ἐπὶ τῆς Σφιγγός).— **II** ὡς ἐπίθ. **ἀοιδός, ὀν**=μουσικός, μελῳδικός.

ἀοιδοσύνη, ἡ (**ἀοιδός**)· ποίησις, ᾆσμα.

ἀοιδο-τόκος, ον· ὁ ἐμπνέων ᾠδήν (ποίησιν).

ἀ-οίκητος, ον (α στερ.+**οἰκέω**)· ὁ μὴ κατῳκημένος, ἀκατοίκητος || ὁ μὴ δυνάμενος νά κατοικηθῇ || ὁ ἄνευ οἰκίας || ὁ ἄνευ πατρίδος.

ἄ-οικος, ον (α στερ.+**οἶκος**)· ὁ στερούμενος οἰκίας || ὁ ἄνευ οἰκογενείας || ὁ ἄνευ πατρίδος.

ἀ-οινέω (**ἄοινος**)· ἀπέχω ἀπὸ οἴνον, δὲν πίνω οἶνον.

ἀ-οινία, ἡ· ἀποχὴ ἀπὸ οἴνου.

ἄ-οινος, ον (α στερ.+**οἶνος**)· ὁ ἄνευ οἴνου || ὁ μὴ λατρευόμενος μὲ προσφορὰς οἴνου || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ πίνων οἶνον, νηφάλιος, ἐγκρατής || ἐπὶ τόπου, ὁ μὴ παράγων οἶνον.

ἀοῖος, α, ον, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ **ἠοῖος** = **ἑῷος** (βλ. λ. λ.).

ἄ-οιστος, ον (α στερ.+**οἴσω** τοῦ **φέρω**)· ἀφόρητος.

ἀ-οκνία, ἡ (**ἄρκνος**)· δραστηριότης, φιλεργία, προθυμία, ἔλλειψις ὄκνου.

ἄ-οκνος, ον (α στερ. + **ὄκνος**)· ὁ ἄνευ φόβου ἢ δισταγμοῦ, ὁποφασιστικός || ἀκούραστος, δραστήριος, ἀεικίνητος. Ἐπίρ. **-νως**.

ἀολλέα, ἀολλέας, αἱτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ **ἀολλής**.

ἀολλήδην, ἐπίρ. τοῦ **ἀολλής**· ἐν σώματι, ὁμοῦ, ὅλοι μαζί.

ἀολλής, ἐς (α ἀθροιστ+**εἵλω**), συν. κατὰ πληθ.· ὅλοι ὁμοῦ, καθ' ὁμάδας, κατ' ἀγέλας.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ **ἀ-ελλής**, ὡς καὶ τοῖς: ἰων. **ἁλῆς** (‹***ἀηλῆς**‹***ἀFαλλής**, ‹***ἀFαlνής**)· ἰων. **ἀλέω, ἀλίζω**· ἰων. **ἀλίη**, δωρ. **ἀλία** καὶ **ἀλιαία** (κυρ. ἐπίθ.), ἀττ. ***ἠλιαία** (= ἐκκλησία τοῦ δήμου) ‹***ἀFαλία** ‹***ἀFαλλία** ‹***ἀFαlνία**· διὰ τὸ ψιλὸν πνεῦμα πρβλ. **ἀπηλιαστής, ἀντήλιος, ἀπηλιώτης**. Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. βάσις **avel**=συσφίγγειν, συμπιέζειν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀολλίζω, μέλ. **-ίσω** (**ἀολλής**)· συναθροίζω, ἐπισωρεύω, συλλέγω. — Παθ. συγκεντρώνομαι, συναθροίζομαι.

ἄ-οπλος, ον (α στερ.+**ὅπλον**)·ὁ ἄνευ ὅπλων, ὁ μὴ ὡπλισμένος, «ξαρμάτωτος».

ἄ-οπτος, ον (α στερ. + ***ὄπτομαι**)· ἀόμματος, τυφλός, ἀόρατος.

ἄορ καὶ **ἄωρ, ἄορος,** τό (**ἀείρω**)· ξίφος, κυρ. ξίφος κρεμάμενον ἀπὸ ζώνης ἢ τελαμῶνος || μτγν. πᾶν ὅπλον. [Ἡ ἐκ τοῦ **ἀείρω** (**ἄορ** ‹**aFερ-**) παραγωγὴ του φαίνεται ἡ ὀρθοτέρα, διότι βασικὴ σημ. εἶναι, τὸ ἐξαρτώμενον, ὅ,τι κρέμαται. Κατ' ἄλλους ὅμως **ἄορ** ‹*ᾱsor (πρβλ. σανσκρ. **as'h**, λατ. **ensis**].

ἀορᾰ́ς, αἱτ. πληθ. ἀντὶ **ἄορα**, ἐκ τοῦ **ἄορ** (ὃ βλ.).

ἀ-ορᾱσία, ἡ· στέρησις ὁράσεως, τυφλότης.

ἀ-όρᾱτος, ον (α στερ.+**ὁράω**)· ὁ μὴ ὁρώμενος, ἀθέατος, ἀφανής· ὃν δὲν δύναταί τις νά ἴδῃ.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἰδών.

ἀ-οργησία, ἡ (α στερ.+**ὀργή**)· παντελὴς ἔλλειψις ὀργῆς.

ἀ-οργητέομαι· εἶμαι **ἀόργητος** (βλ. λ.).

ἀ-όργητος, ον· (α στερ.+**ὀργή**)· ὁ μὴ ὀργιζόμενος, ὁ μὴ ἔχων ὀργήν.

ἀ-οριστέω (**ἀόριστος**)· εἶμαι ἀόριστος, ἀβέβαιος.

ἀ-οριστία, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἀβεβαιότης.

ἄ-ορίστος, ον (α στερ. + **ὁρίζω**)· ὁ ἄνευ ὁρίων (συνόρων) || ἀκαθόριστος, μὴ ὡρισμένος ἢ μὴ δυνάμενος νά καθορισθῇ, «ἀόριστος», ἀπροσδιόριστος. — **II ὁ ἀόριστος** (ἐνν. **χρόνος**) τῆς Γραμματικῆς.

ἀ-οριστόω· ἐκφέρω διὰ τοῦ ἀορίστου||παθ., εἶμαι ἀόριστος.

ἀ-οριστ-ώδης, ες (**ἀόριστος** + **εἶδος**)· ὅμοιος ἀορίστου.

ἀ-όρμητος, ον· ὁ ἄνευ ὁρμῆς.

ἄ-ορνος, ον (α στερ.+**ὄρνις**)· ὁ ἄνευ πτηνῶν.

ἀορτέω· ἐκτετ. τύπος τοῦ **ἀείρω** (ὃ βλ.), ἀπαντῶν μόνον κατὰ μτχ. **ἀορτηθείς**=ἀνορτηθείς, κρεμασθείς.

ἀορτή, ἡ (**ἀείρω**)· ὁ γυλιὸς (σακκοπήρα) τῶν στρατιωτῶν.—**II** «ἡ ἀορτὴ» ἢ μεγάλη ἀρτηρία.

ἀορτήρ, -ῆρος, ὁ (**ἀείρω**)· ἱμάς, λωρίον, ἐξ οὗ

κρέματαί τι ‖ ζώνη, ζώνη ξίφους ‖ ὡσ. καὶ ἱμὰς γυλιοῦ.

ἄορτο, ἰων. ἀντὶ **ἤορτο,** γ' ἐν. ὑπερσ. παθ. τοῦ **ἀείρω**· πρβλ. **ἄωρτο.**

ἄορτρα, τὰ (**ἀείρω**)· οἱ δύο λοβοὶ τῶν πνευμόνων.

ἀ-όρχης, **ες**· ὁ ἄνευ ὄρχεων, **ἐκτομίας,** δηλ. εὐνοῦχος.

ἀ-οσμος, **ον** (**α** στερ. + **ὀσμή**)· ὁ μὴ ἔχων ὀσμήν, ὁ ἄνευ ὀσμῆς.

ἀοσσέω, μελ. **-ήσω** (**ἄοζος**)· βοηθῶ.

Ἔτυμ.: δὲν δέχονται πάντες τὴν ἐκ τοῦ **ἄοζος**—**ἀοζέω** (=ὑπηρετῶ) ἐτυμολ.· κατά τινας ⟨**ἀ-** ἀθρ. (***sɱ-**) +***scu̯jejo**⟨***soqvjos**=λατ. **socius** (βλ. **ἕπομαι,** ἔνθα ⟨***sequ-** **ὀπάων** = ὀπαδός, ἀκόλουθος). Πρὸς δὲ τὴν ἀντιστοιχίαν **sequi**—**socius** ἀναλογεῖ ἡ ἀντιστοιχία ἔπομαι -ὀπάων.—Κατ' ἄλλους ⟨**α**+**ὄθομαι**=φροντίζω, μεριμνῶ. Κα' ἄλλους ἐκ τοῦ **ὀσσέειν**—**ὀσσητὴρ** (= προοέχειν, βοηθός, **α-** ἀθρ.= ὁ προστάτης). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀοσσητήρ, **-ῆρος,** ὁ· ὁ βοηθός (βλ. **ἀοσσέω, ἄοζος**).

ἄ-ουτος, **ον** (**α** στερ.+**οὐτάω**)· ὁ μὴ τραυματισθείς, μὴ πληγεὶς ‖ μὴ βλαφθείς.

ἀ-οχλησία, ἡ· (**ἀόχλητος**)· τὸ ἀνενόχλητον τοῦ σώματος, ἀταραξία, ἡσυχία.

ἀ-όχλητος, **ον** (**α** στερ. + **ὀχλέω**)· μὴ ἐνοχλούμενος, ἀνενόχλητος, ἀτάραχος, ἥσυχος, γαληνιαῖος.

ἄ-οχλος, **ον**· (**α** στερ.+**ὀχλέω**)· ὁ μὴ ἐνοχλῶν, μὴ παρέχων ἐνόχλησιν.

ἀπ-αγγεῖλαι, **ἀπαγγείλας,** ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ἀπαγγέλλω.**

ἀπ-αγγελία, ἡ· ἔκθεσις ‖ ἀφήγησις, διήγησις, «ἀπαγγελία». Ἐκ τοῦ

ἀπ-αγγέλλω, μέλ. **-ελῶ,** ἰων. **-ελέω**· ἀόρ. α' **-ήγειλα.** — Παθ. ἀόρ. α' **-ηγέλθην,** ἀόρ. β' **-ηγέλην**· πρκ. **-ήγγελμαι**· φέρω εἰδήσεις, ἀναγγέλλω, ἀναφέρω ‖ διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι. — Μέσον, **πάλιν ἀπαγγέλλεσθαι**=φέρω ὀπίσω εἰδήσεις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-αγγελτήρ, **-ῆρος,** ὁ· ὁ ἀγγελιαφόρος, ταχυδρόμος ‖ ὁ πειῶν γνωστόν, ὁ δεικνύων.

ἀπ-αγγελτικός, **ή, όν**· ὁ ἀπαγγέλλων, ὁ εἰδοποιῶν ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀπαγγελίαν ‖ ὡς οὐσ. **τὸ ἀπαγγελτικόν** = ἡ ἱκανότης τοῦ ἀπαγγέλλειν, ἡ δύναμις τοῦ ἐκφράζεσθαι.

ἄπ-αγε, ἐπιρ.· φύγε! μακράν! «ξεκουμπίσου ἀπ' ἐδῶ! γκρεμοτσακίσου!» (λατ. **apage!**)· κυρ. εἶναι Προστ. τοῦ **ἀπάγω,** ἐξυπακούεται δὲ ἡ αἰτ. **σεαυτόν** (**ἄπαγε σεαυτόν**).

ἀ-πάγής, **ἐς** (**α** στερ.+**παγῆναι** τοῦ **πήγνυμι**)· ὁ μὴ στερεωμένος (μὴ πεπηγμένος), ὁ χαλαρᾶς ὑφῆς (συνδέσεως), μαλακός, ἄπηκτος.

ἀπ-άγῑνέω, ἰων. ἀντὶ **ἀπ-άγω,** κυρ. ἐπὶ πληρωμῆς φόρου· ἐξάγω, κομίζω (φόρον ὡς φόρου ὑποτελής).

ἀπ-αγκύλόω· κάμνω τι ἀγκύλον, ἀγκιστροειδές, κάμπτω, λυγίζω.

ἀπ-αγκωνίζομαι, ἀποθ. (**ἀγκών**)· ἀπωθῶ τι διὰ τῶν ἀγκώνων.

ἀπ-αγλαΐζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ἀποστερῶ τοῦ ἀτολισμοῦ (κυρ. στερῶ τῆς ἀγλαΐας).

ἀπ-άγόρευμα, τό· = ἀπαγόρευσις (ἀντίθ. τῷ **πρόσταγμα**).

ἀπ-άγόρευσις, ἡ· σωματικὴ κόπωσις, ἐξάντλησις ‖ ἄρνησις.

ἀπ-άγορευτέον, ρημ. ἐπίθ.· **δεῖ ἀπαγορεύειν.**

ἀπ-άγορευτικός, ή, όν· ὁ ἀπαγορεύων, ἐμποδίζων.

ἀπ-άγορεύω, μέλ. **-σω** (ὁ ἀττ. μέλ. **ἀπερῶ,** πρκ. **ἀπ-είρηκα,** ἀόρ. **ἀπ-εῖπον**)· δὲν ἐπιτρέπω, «ἀπαγορεύω» ‖ ἀπολ. ἀποτρέπω, μεταπείθω.—**II** ἀμτβ., ἀποχαιρετίζω, ἀπαρνοῦμαι, παραιτοῦμαι, μετὰ δοτ. ‖ μετὰ μτχ. ἐγκαταλείπω, παύω πράττων τι ‖ ὡσ. ἀρχίζω νὰ κουράζωμαι. **2)** ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω ἐλαττοῦμαι, ὑποχωρῶ ‖ ὡσ. ἐπὶ πραγμ. τὰ **ἀπαγορεύοντα** = τὰ ἐκ τῆς χρήσεως καθιστάμενα ἄχρηστα.

ἀπ-αγριόομαι, παθ. (**ἀπό**+**ἄγριος**)· γίνομαι ἄγριος, ἐξαγριοῦμαι.

ἀπ-αγρίωσις, **-εως,** ἡ· (**ἀπαγριόομαι**)· ἡ εἰς ἀγρίαν κατάστασιν μεταβολή.

ἀπ-αγχονίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**=**ἀπάγχω** (ὁ βλ.), κρεμῶ τινα ἐκ τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν πνίγω. — **II** λύω τινὰ ἀπὸ τῆς ἀγχόνης.

ἀπ-άγχω, μελ. **-άγξω**· στραγγαλίζω, πνίγω, ἀπαγχονίζω.—Μέσον, ἀπαγχονίζω (κρεμῶ ἐπὶ τῆς ἀγχόνης) ἐμαυτόν, ἀπαγχονίζομαι ‖ εἶμαι ἕτοιμος νὰ κρεμασθῶ.

ἀπ-άγω, μέλ. **-ξω** (διὰ τοὺς χρόνους βλ. **ἄγω**)· ὁδηγῶ μακράν, μεταφέρω μακράν.— Μέσον, ἀποκομίζω τι δι' ἐμαυτόν.— **II** λαμβάνω ὀπίσω, φέρω εἰς τὴν πατρίδα.— **III** ἐπιστρέφω ὅ,τι ὀφείλω, ἀποδίδω, πληρώνω.— **IV** ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, προσάγω τινὰ ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς καὶ κατηγορῶ. **2)** ὁδηγῶ μακράν πρὸς θάνατον.— **V** ἐπὶ συζητήσεως, ὁδηγῶ μακράν, περιπλέκω, ἐκτρέπω (τὴν συζήτησιν) ἐκ τινος δέματος.— **VI** ὡς ἐὰν ἦτο ἀμτβ. (ἐνν. **ἐμαυτόν**), ἀπομακρύνομαι, κυρ. κατὰ Προστ. **ἄπαγε** (ὁ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-αγωγή, ἡ· τὸ ὁδηγεῖν μακράν, τὸ ἀπάγειν μακράν, τὸ σύρειν μακράν.— **II** ἡ διὰ τῆς βίας γινομένη ἀπαγωγή, ἁρπαγή. — **III** πληρωμὴ (φόρων).— **IV** ὡς ἀττ. νομικὸς ὅρος, προσαγωγὴ ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν καὶ καταγγελία.

ἀπ-αγωγός, **ό**· ὁ ἀπάγων, ὁ ἀπομακρύνων.

ἀπ-αδεῖν, **-ᾶσειν,** ἰων. ἀντὶ **ἀφαδ-,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀφανδάνω.**

ἀπ-άδω, μέλ. **ἀσομαι**· ᾄδω παραφώνως, δὲν ἐπιτυγχάνω τὸν ὀρθὸν τόνον ‖ μτφρ. διαφωνῶ, δὲν συμφωνῶ, πρός τινα ‖ ἀπομακρύνομαι, παραπλανῶμαι, μακρὰν ἀπό τι(νος).

ἀπ-άειρομαι, Παθητ. ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ ἀπό...· βλ. **ἀπαείρω.**

ἀπ-άειρω, ἀόρ. **-ήειρα,** ποιητ. τύπος τοῦ **ἀπαίρω**· ἀπέρχομαι.

ἀπ-αέξομαι· ποιητ. ἀντὶ τοῦ **ἀπαυξάνομαι**·

ἀπ-αθανατίζω· ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀθανασίαν, ρέπω (κλίνω) πρὸς τὸ ἀθάνατον (τὸ θεῖον). **2)** μτβ. καθιστῶ τι(να) ἀθάνατον, ἀποθεῶ τι(να).— **II** παθητ. καθίσταμαι ἀθάνατος, κατακτῶ τὴν ἀθανασίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-αθανάτισις, ἡ (**ἀπαθανατίζω**)· ἀποθέωσις.

ἀπ-αθανατόω· **ἀπαθανατίζω** (μτβ.) βλ. λ.

ἀ-πάθεια, ἡ· ἡ ἀναισθησία, τὸ μὴ αἰσθάνεσθαι τὰς κακοπαθείας, ἀναλγησία, «ἀπάθεια» ‖ παρὰ τοῖς Στωικοῖς, ἔλλειψις πάθους, ἡσυχία. Ἐκ τοῦ

ἀ-παθής, **ές** (**α** στερ.+**πάθος**)· ὁ ἄνευ πάθους, ὁ μὴ πάσχων ‖ ἀναίσθητος, ἀπαθής. **2)** ἀπρόθυμος εἰς τὸ πάσχειν, ἀνυπόμονος. **3)** ὁ μὴ παθών, ἀβλαβής, σῶος.

ἀ-παθῶς, ἐπιρ. τοῦ **ἀπαθής**· ἄνευ πάθους.

ἀπαί, ποιητ. ἀντὶ **ἀπό.**

ἀπ-αιγειρόομαι· μεταβάλλομαι, μεταμορφοῦμαι εἰς **ἀΐγειρον** (βλ. λ.).

ἀ-παιδ-ἀγώγητος, **ον**· ὁ ἄνευ παιδαγωγοῦ ἢ ὁδηγοῦ.

ἀ-παιδευσία, ἡ· ἔλλειψις παιδεύσεως, ἄγνοια, ἀμάθεια ‖ βαναυσότης, χυδαιότης.— **II** ἔλλειψις ἐλέγχου ἐπί τινος πράγματος. Ἐκ τοῦ

ἀ-παίδευτος, **ον** (**α** στερ.+**παιδεύω**)· ὁ μὴ παιδευθείς, μὴ πεπαιδευμένος, ἀμαθής, ἀγροῖκος, χυδαῖος. Ἐπίρ. **ἀπαιδεύτως ἔχειν**=εἶμαι ἀγροῖκος.

ἀ-παιδία, ἡ (**ἄπαις**)· **ἀτεκνία.**

ἀπ-αιθαλόω· καίω τι ἕως οὗ γίνῃ αἰθάλη (στάκτη).

ἀπ-αίδομαι· φλέγομαι, καίομαι.

ἀπ-αιθριάζω, μελ. **-άσω** (**ἀπό**+**αἴθρια**)· ἀπομακρύνω, ἀποδιώκω (τὰ νέφη) καὶ κάμνω πάλιν αἴθρια.— **2)** ἀμτβ. ἐπὶ ἀτμοσφ. καταστάσεως, γίνομαι πάλιν αἴθριος, ἀνέφελος, «ἀνοίγω».

ἀπ-αιθύσσομαι, παθ.· ἐπὶ πυρσοῦ ἢ λαμπάδος, ρίπτω φλόγα κυματοειδῆ.

ἀπ-αινέω· οὐκ αἰνῶ, δὲν ἐξυμνῶ.

ἀπ-αίνομαι· διάφ. γρ. ἀντὶ τοῦ **ἀναίνομαι** (βλ. λ.).

ἀπ-αίνῡμαι, ἐπ. **ἀπο-αίνῡμαι,** ἀποθ. (**ἀπό**+**αἴνυμαι**)· ἀφαιρῶ, ἀποσύρω ‖ ἀποκόπτω, δρέπω.

ἀπ-αίνῡτο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ προηγουμ.

ἀπ-αιολάω (βλ. **ἀπ-αιόλη**)· ἐξαπατῶ ‖ περιπλέκω, συγχέω, παραπλανῶ. Ἐκ τοῦ

ἀπ-αιόλη, ἡ (**ἀπό**+**αἴολος**)· ἀπάτη, ἐξαπάτησις, πᾶν εἶδος καὶ πᾶς τρόπος ἐξαπατήσεως.

Ἀπαιόλη (καὶ **Ἀπαιολή**), ἡ· ἡ ἀπάτη προσωποποιημένη (ἐν Ἀριστοφ. Νεφ. 1150).

ἀπ-αιόλημα, *-ατος,* τό· πανοῦργον τέχνασμα, ζόλος.

ἀπ-αιρεθέω, ἰων. ἀντὶ **ἀφαιρεθῶ,** ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀφαιρέω.**

ἀπ-αιρέω, ἰων. ἀντὶ **ἀφ-αιρέω.**

ἀπ-αίρω, ἐπ. ἐπεκτ. **ἀπ-αείρω**· ἰων. πρτ. **ἀπ-αίρεσκον**· μελ. **ἀπ-ἄρῶ,** ἀόρ. α' **ἀπ-ῆρα**· πρκ. **ἀπ-ῆρκα**· σηκώνω καὶ ἀπομακρύνω‖ἐπρμ. μεταφέρω, ἀφαιρῶ.— **II** ὁδηγῶ μακράν (στρατὸν ἢ στόλον) ‖ ἐντεῦθεν, ὡσεὶ ἦτο ἀμτβ., ἀποπλέω, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ ‖ γενικῶς, ἐκκινῶ, ἀναχωρῶ ‖ ὡσ. μετὰ γεν. **ἀπαίρειν χθονὸς**= ἀναχωρῶ ἐκ τῆς χώρας.

ἄ-παις, *-παιδος,* ὁ, ἡ (**α** στερ.+**παῖς**)· ἄνευ παίδων, ἄτεκνος ‖ μετὰ γεν.: **ἄπαις ἄρσενος γόνου**=ἄνευ ἀρρένων κληρονόμων.

ἀπ-αίσιος, *ον·* δυσοίωνος (λατ. **inauspicatus**).

ἀπ-αΐσσω, ἀττ. **-ᾴσσω,** μέλ. **-ᾴξω**· ἀττ. ἀόρ. α' **ἀπῇξα**· πηδῶ κάτω (ἀπὸ ὑψηλὰ) ‖ γεν., ἐξορμῶ (ἐκτινασσόμενος ὁρμῶ).

ἀπ-αισχύνομαι· συστέλλομαι ἐξ αἰσχύνης ‖ ἀποσύρομαι ἀπὸ ἐντροπήν.

ἀπ-αισχυντέω·=τῷ προηγ.

ἀπ-αιτέω, μελ. **-ήσω**· ζητῶ ὀπίσω, ἢ ἁπλῶς προβάλλω ἀξίωσιν ἐπί τινος.— Παθ. ἔχω τι τὸ ὁποῖον μοῦ ζητοῦν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-αίτημα, τό·=τῷ ἑπομ.

ἀπ-αίτησις, *-εως,* ἡ· τὸ νὰ ζητῇ τις νὰ λάβῃ ὀπίσω κάτι ποὺ τοῦ ὀφείλουν ‖ ἀξίωσις, «ἀπαίτησις».

ἀπ-αιτητέον, ρημ. ἐπίθ.· **δεῖ ἀπαιτεῖν.**

ἀπ-αιτητέος, α, ον· ὃν πρέπει τις νὰ ἀπαιτήσῃ.

ἀπ-αιτητής, *-οῦ,* ὁ· ὁ φορολόγος, εἰσπράκτωρ.

ἀπ-αιτητικός, ή, όν· ὁ ἔχων παραλόγους ἀπαιτήσεις.

ἀπ-αιτίζω, μέλ. **-ίσω** = **ἀπαιτέω**=ζητῶ ὀπίσω (ἰδίως ἐπὶ πραγμάτων ἀφαιρεθέντων διὰ τῆς βίας).

ἀ-παίων, *-ωνος,* ὁ, ἡ· ἄνευ παιδνος, ἄνευ εὐθυμίας.

ἀπ-αιωρέω, μέλ. **-ήσω**· κάμνω (ἀ ίνω) τι νὰ **αἰωρῆται** (κρέμεται) ἀπό τινος πρὸς τὰ κάτω, κρεμῶ.— Παθητ. μετὰ μέσ. μέλ. **-ήσομαι**· κρέμαμαι ἀπό τινος πρὸς τὰ κάτω ‖ οἰωροῦμαι πέρα-δῶδε.

ἀπ-αιώρημα, τό· χειρουργικὴ ταινία (κρεμαμένη ἐκ τοῦ λαιμοῦ ἢ ἐξ ἄλλου μέρους, ἵνα βαστάσῃ τεθλασμένον μέλος τοῦ σώματος), ρτάνη.

ἀπ-αιώρησις, *-εως,* ἡ· τὸ κρέμασμα.

ἀπ-ακμάζω· παρακμάζω.

ἀπ-ακμή, ἡ· παρακμή.

ἀπ-άκοντίζω, μέλλ. ἀττ. **-ίξω**· ρίπτω ὡς ἀκόντιον, ἐξακοντίζω.

ἀπ-ακριβόομαι, πρκ. **ἀπηκρίβωμαι**· Παθ. (**ἀπὸ**+**ἀκριβής**)· εἶμαι τελειωμένος, ἐπακριβῶς τελειωμένος ‖ τελειώνομαι (γίνομαι) μετ' ἀκριβείας καὶ τελειότητος, τε εἰροποιοῦμαι· παθ. μτχ. **ἀπηκρῑβωμένος**· ὁ ἄριστα ἐξειργασμένος, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας τελειωμένος. 2) μέσον, ἀποτελειώνω τι μετ' ἀκριβείας, καθιστῶ τι τέλειον.

ἀπ-ακταίνω· μτβτ. κουράζω τι διὰ βιαίας ἀσκήσεως.

ἀπ-ακτός, ή, όν (**ἀπάγω**)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀπαχθῇ εἰς φυλακήν.

ἀ-πᾶλαιστος, ον (**α** στερ.+**πᾰλαίω**)· ὁ μὴ ριφθεὶς εἰς τὴν πάλην ‖ γεν., ἀκαταδάμαστος, ἀκατανίκητος (κυρ. ὁ καθ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ παλαίσῃ).

ἀ-πᾰλαίστρος, ον (**α** στερ.+**πᾰλαίστρα**)· ὁ μὴ ἠσκημένος ἐν τῇ παλαίστρᾳ, ἀδέξιος.— **II** ὁ μὴ συνηθισμένος ἐν τῇ παλαίστρᾳ, ὁ ἐναντίον τῶν κανονισμῶν της.

ἀπ-ᾰλαλκε, **ἀπ-αλάλκοι,** γ' ἑν. ἀορ. β' Ὁριστ. καὶ Εὐκτ. τοῦ **ἀπαλέξω,** ἐσχηματισμένοι κατ' ἀναδίπλωσιν ἐκ τινος ***ἀπ-άλκω.** — ἐπικ. ἀπρφ. **ἀπαλαλκέμεν**· βλ. **ἀπαλέξω**· ἀπωθῶ τι(να) ἀπό τινος, ἀπομακρύνω.

ἀ-πᾰλᾰμνος, *ον*=**ἀπάλαμος** (ὃ βλ.)· πρβλ. **παλαμναῖος** ἐκ τοῦ **παλάμη,** ὅπως **νώνυμνος** ἐκ τοῦ **νώνυμος.**

ἀ-πᾰλᾰμος, *ον* (**α** στερ.+**παλάμη**)· ὁ ἄνευ παλαμῶν (θηλ. χειρῶν), ἢ ὁ ἄνευ τῆς χρήσεως τῶν χειρῶν, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ χρησιμοποιήσῃ (καταλλήλως) τὰς χεῖρας ‖ ὁ πρὸς οὐδὲν χρήσιμος, ἄχρηστος, ἀδέξιος, ὀκνηρός.— **II** ὃν δὲν δύναταί τις νὰ βοηθήσῃ, ἀνοικονόμητος (δυσμεταχείριστος) ‖ ἀνόσιος, δρασύς, ὑβριστικός.

ἀπ-ᾰλάομαι, παθ.· εἶμαι ἔξω τῆς ὁδοῦ, ἀποπλανῶμαι.

ἀπ-αλγέω, μέλ. **-ήσω** (**ἀπὸ**+**ἀλγέω**)· δὲν αἰσθάνομαι ἄλγος ‖ εἶμαι ἀνάλγητος, ἀναίσθητος, ἀπαθής.

ἀπ-άλγησις, ἡ (**ἀπαλγέω**)· ἡ παῦσις τοῦ ἄλγους, τὸ μὴ αἰσθάνεσθαι πλέον ἄλγος.

ἀπ-ᾰλείφω, μελ. **-ψω**· πρκ. **ἀπ-αλήλῐφα**· ἐξαλείφω (κυρ. ἐξ ἐπισήμου καταλόγου).

ἀπ-ᾰλέξησις, ἡ· ὑπεράσπισις.

ἀπ-ᾰλεξί-κακος, *ον*·=ἀλεξίκακος (βλ. λ.).

ἀπ-ᾰλέξω, μέλ. **-αλεξήσω**· ἀόρ. α' εὐκτ. **ἀπαλεξήσαιμι**· ἐπ. ἀόρ. β' **ἀπάλαλκον** (βλ. **ἀπίλαλκε**)· (**ἀπὸ**+**ἀλέξω**)· ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω, κρατῶ τι μακρὰν ἀπὸ ἄλλον (μετὰ γεν. προσ. καὶ αἰτ. τοῦ πράγμ.): **ἀπαλέξειν βέλος τινὸς**=ἀπομακρύνω (κρατῶ μακρὰν) τὸ βέλος ἀπὸ κάποιον ‖ ὡσ. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. τοῦ πραγμ.· κρατῶ, διατηρῶ τινα μακρὰν τῆς συμφορᾶς (λατ. **defendere aliquen ab aliqua re**).—Μέσον, ὑπερασπίζω ἑμαυτὸν κατά τινος.

ἀπ-ᾰληθεύω, μέλ. **-σω**· λέγω πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ‖ ἐξευρίσκω τὴν ἀλήθειαν.

ἀπ-αλθαίνομαι·=**ἀπαλθέομαι** (βλ. λ.).

ἀπ-αλθέομαι, μέλ. **-ήσομαι,** ἀποθ. (**ἀπὸ**+**ἀλθέω**)· θεραπεύω ἐντελῶς.

ἀπ-αλθήσεσθον, γ' δυϊκ. μέλ. Ὀρ. τοῦ **ἀπαλθέομαι.**

ἀπᾰλία, ἡ (**ἁπαλός**)· ἁπαλότης, μαλακότης.

ἀπᾰλίας, *-ου,* ὁ ἔριφος γαλαθηνὸς (κατσίκι γάλακτος).

ἀπ-αλλᾰγή, ἡ (**ἀπαλλάσσω**)· ἀπελευθέρωσις, ἀπολύτρωσις, «ἀπαλλαγή», ἀπό τινος πράγματος.— **II** μετάθεσις, μετατόπισις ‖ διαζύγιον.— **III** (ἐκ τοῦ παθητ.) ἀπομάκρυνσις, διαφυγὴ ‖ ἀναχώρησις.

ἀπ-αλλακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀπαλλάσσω.** πρέπει τις νὰ ἀπαλλάξῃ, νὰ ἀπομακρύνῃ ‖ (ἐκ τοῦ παθ.), πρέπει νὰ ἀπαλλαχθῇ, νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπό κάτι.

ἀπ-αλλακτής, ὁ· ὁ ἐλευθερωτὴς ἀπό τινος.

ἀπ-αλλακτικός, ή, όν· ὁ κατάλληλος ὥστε ἀπαλλάξῃ ἀπό τινος ‖ ὁ κατάλληλος νὰ θεραπεύσῃ.

ἀπ-αλλαξείω, ἐφετ. τοῦ **ἀπαλλάσσομαι**· ἐπιθυμῶ νὰ ἀπαλλαχθῶ, νὰ ἐλευθερωθῶ, ἀπό κάτι, νὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπό κάτι.

ἀπ-άλλαξις, *-εως,* ἡ=**ἀπαλλαγὴ** (βλ. λ.).

ἀπ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. **-ξω**· ἀόρ. α' **-ήλλαξα**· πρκ. **-ήλλᾰχα**· ἐλευθερώνω, ἀπολυτρώνω, ἀπό τι. 2) ἀπομακρύνω ἀπό τι.— **II** ἀμτβ. ἐκφεύγω, διαφεύγω, κυρ. μετὰ προσθήκης ἐπιρ. τινός, π. χ. **εὖ, κακῶς ἀπαλλάσσειν** (=διαφεύγω ἐν καλῇ ἢ ἐν κακῇ καταστάσει) ‖ ἀπομακρύνομαι, ἀναχωρῶ.

Παθ. μετὰ μέσ. μελ. καὶ μέσ. ἀορ. α' (μετὰ παθ. ὡσ. σημ.) **ἀπαλλάξομαι, ἀπηλλαξάμην**· ἀλλὰ καὶ μετὰ παθ. μελ. **ἀπαλλαχθήσομαι** καὶ παθ. ἀορ. α' **ἀπηλλάχθην** ἢ παθ. ἀορ. β' **ἀπηλλάγην**· πρκ. **ἀπήλλαγμαι**· ἐλευθερώνομαι, «ἀπαλλάσσομαι», «γλυτώνω», ἀπό πρᾶγμά τι. 2) ἐκφεύγω, διαφεύγω, συν. μετά τινος ἐπιθ. ἢ ἐπιρ., π.χ. **καλῶς** (ἢ **ἀζήμιος**) **ἀπαλλάσεσθαι** = ἐκφεύγω καλὰ («τὴν γλυτώνω φθηνά») ἢ ἐκφεύγω ἄνευ βλάβης (ἄνευ ζημίας: **ἀζήμιος**), ὅπως καὶ τὸ ἀμτβ. ἐνεργ. ‖ ἐντεῦθεν ἁπλ. ἀπελευθεροῦμαι, ἀθῳοῦμαι.— **II** μετακινοῦμαι, ἀναχωρῶ ἐκ τινος, ἀπέρχομαι ‖ ἑπομ. ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι, ἐκ τῆς παρούσης ζωῆς, τ. ἔ. ἀποθνήσκω‖**ἐκ παίδων ἀπαλλαθχῆναι**=λατ. **e pueris excedere**=ἐξέρχομαι ἀπὸ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ γίνομαι ἀνήρ (περνῶ εἰς τὴν ἀνδρικήν) ‖ ἀπομακρύνομαι ἐκ τινος. 2) ἐγκαταλείπω, ἀφίνω, παραιτοῦμαι, παύω, σταματῶ.

ἀπ-αλλότριος, α, ον· ὁ ἀπαλλοτριωθείς, ὁ δοθεὶς εἰς ξένους.

ἀπ-αλλοτριόω, μέλ. **-ώσω**· πρκ. **-ηλλοτρίωκα** (**ἀπὸ**+**ἀλλότριος**)· καθιστῶ τι ἀλλότριον, ἀποξενώνω.

ἀπ-αλλοτρίωσις, ἡ (**ἀπαλλοτριόω**)· πώλησις, δόσις, «ἀπαλλοτρίωσις», ὡς λέγεται ἔτι καὶ νῦν.

ἀπ-αλοάω, ποιητ. **-αλοιάω,** μέλ. **-ήσω**· κυρ. ἀλωνίζω ‖ ἐντεῦθεν, συντρίβω, συνθλίβω, καταοτρέφω.

ἀπᾰλό-θριξ, *-τρῐχος,* ὁ, ἡ (**ἁπαλὸς**+**θρίξ**)· ὁ ἔ-

χων· ἀπαλάς τρίχας (μαλακὴν κόμην).

'ΑΠΑΛΟΊΣ, *ή, όν*· μα α ός, τρυφερός || μτφρ. μαλακός, ἥπιος, εὐγενής || λεπτός, «ντελικᾶτος».

Ἔτυμ.: τινὲς θεωροῦσι τοῦτο ὁμόρριζον τῷ λατ. **sapere** καὶ τῷ ἑλλ. *ὀπός*. – ἄλλοι ὅτι *ἁπαλὸς-ἁβρὸς* εἶναι ὁμόρριζα (πρβλ. *ἁπαλὸν γελάσαι—ἁβρὰ γελᾶν*). Κατ' ἄλλους ἐκ τινος ***saqva**=ἀδυνατίζειν, καὶ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ χαϊδευτικοῦ ***apa** (=παπάκι, πατερούλη). Δὲν λείπει δὲ καὶ ἡ ἐκ τοῦ *ἅπτω, ἁφὴ* παραγωγή.

ἁπᾰλό-σαρκος, *ον*· (*ἁπαλὸς+σάρξ*)· ὁ ἔχων ἁπαλὴν (τ. ἔ. τρυφερὰν) σάρκα.

ἁπαλό-στομος, *ον* (*ἁπαλὸς+στόμα*)· (ἐπὶ οἴνου) ὁ ἔχων ἁπαλὸν στόμα.

ἁπαλ-ὄστρακος, *ον*· ὁ ἔχων ἁπαλὸν ὄστρακον.

ἁπᾰλο-σύγ-κρῑτος, *ον*· ὁ ἁπαλῶς συγκεκριμένος, ὁ ἔχων ἁπαλὴν σύστασιν.

ἁπᾰλότης, *-ητος, ἡ* (*ἁπαλός*)· μαλακότης, τρυφερότης.

ἁπᾰλο-τρεφής, *ἐς* (*ἁπαλὸς+τρέφω*)· ὁ καλῶς τεθραμμένος, παχύς.

ἁπᾰλο-φόρος, *ον* (*ἁπαλὸς+φορῶ, φέρω*)· ὁ φορῶν ἁπαλὰ (ὑηλ. ἁβρὰ) ἱμάτια.

ἁπαλό-φρων, *ον* (*ἁπαλὸς+φρήν*)· ὁ ἔχων ἁπαλὰ (ὑηλ. τρυφερὰ) αἰσθήματα, συναισθηματικός.

ἁπαλό-χροος, *ον*, κατὰ συναίρ. *-χρους, -χρουν* (*ἁπαλὸς+χροὸς* γεν. τοῦ *χρώς*)· ὁ ἔχων ἁπαλὸν δέρμα· ὡς, μετὰ ἑτεροκλ. γεν. *ἁπαλόχροος*, δοτ.-*χροΐ*, κλπ.

ἁπαλύνω. μέλ. *-ὕνῶ* (*ἁπαλός*)· μαλακύνω, μαλάσσω, καθιστῶ τι μαλακόν, ἁπαλόν, τρυφερόν.

ἁπᾰλυσμός, ὁ (*ἁπαλύνω*)· ἡ πάχυνσις.

ἁπ-αλφῑτίζω, μέλ. *-σω*· ἀνα ειγνύω οἶνον μετ' ἀλφίτων (ὑηλ. χονδροαλεσμένης κριθῆς).

ἁπάλωσις, *-εως*, ἡ (*ἁπαλός*)· μαλάκυνσις.

ἁπ-αμαλδύνω· καθιστῶ τι ἀφανῆ, καταστρέφω ἐντελῶς.

ἁπ-αμάω, μελ. *-ήσω*· ἀποκόπτω.

ἁπ-αμβλίσκω· καθιστῶ τι ἀτελεσφόρητον. — **II** ἀμτβ. ἐπὶ γυναικός, ἀποβάλλω, κάμνω ἀποβολήν.

ἁπ-αμβλύνω, μέλ. *ὕνῶ*.—Παθ. πρκ. *ἀπήμβλυμμαι*· καθιστῶ τι ἀμβλύ, ἀποστομώνω τὴν κόψιν του, ὥστε νὰ μὴ εἶνει κοπτερόν.—Παθ. εἶμαι ἀποστομωμένος, χάνω τὴν κόψιν. **2)** μτφρ. χάνω τὴν ὀξύτητα τῆς διανοήσεώς μου, ἐξ οὗ ἐνεῶ.

ἁπ-αμβροτεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἁφ-αμαρτάνω*.

ἁπ-ἄμείβομαι, μέλ. *-αμείψομαι*· ἀόρ. α' *-ημείφθην*. Ἀποθ. (*ἀπὸ+ἀμείβω*)· ἀποκρίνομαι εἴς τινα, ἀπαντῶ.

ἁπ-ἄμείρω· καθιστῶ τινα ἄμοιρον, τὸν ἀποστερῶ τοῦ μεριδίου τῆς συμμετοχῆς του εἴς τι.—Παθ. εἶμαι ἀπεστερημένος.

ἁπ-ἀμέλγω· ἀρυζάνω, ροφῶ γάλα ἐκ τοῦ μαστοῦ.

ἁπ-αμελέω, μέλ. *-ήσω*· παραμελῶ ἐντελῶς.

ἁπ-ἀμέρδω·=*ἀπαμείρω* (βλ. λ.).

ἁπαμμένος, *η, ον*, ἰων. ἀντὶ *ἁφημμένος*, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἁφ-άπτω*.

ἁπ-αμπ-ίσχω· ἀπεκδύω.

ἁπ-ἄμπλακίσκω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. β' *ἀπ-ήμπλακον*· ἀπρφ. *ἀπ-αμπλακεῖν*·=*ἁφαμαρτάνω* (βλ. λ.).

ἁπ-ἀμύνω, μέλ. *-ὕνῶ*· κρατῶ μακράν, ἀποκρούω, ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω (ὑπερασπιζόμενός τινα ἢ τι). —Μέσον, ἀπωθῶ μακράν μου, κρατῶ τι μακρὰν ἐμοῦ || ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀπωθῶ, ἀποκρούω. **2)** ὑπερασπίζω ἑμαυτόν.

ἁπ-αμφιάζω· ἀπεκδύω, ἀπογυμνῶ, ἀφαιρῶ τὸ περιβάλλον ἢ τὸ περικοσμοῦν.

ἁπ-αμφι-έννῡμι· ἀποδύω, ἐκδύω, «ξεγυμνώνω» || ἀφαιρῶ, ἐξαλείφω.

ἁπ-ανα-γῑγνώσκω· ἀναγιγνώσκω ἐσφαλμένως.

ἁπ-ανά-γνωσμα, τό· ἐσφαλμένη ἀνάγνωσις.

ἁπ-αν-αιδεύομαι·=*ἀπαναισχυντέω* (βλ. λ.).

ἁπ-ἀναίνομαι, ἀόρ. α' *ἀπηνηνάμην*· ἀποθ. ἀπαρνοῦμαι. ἀπορρίπτω. ἐντελῶς.

ἁπ-αν-αισχυντέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ὅλως διόλου ἀναιδὴς καὶ ἀναίσχυντος || εἶμαι ἀρκετὰ ἀναιδὴς διὰ νὰ πράξω ἢ νὰ εἴπω τι.

ἁπ-αν-ᾰλίσκω, μέλ. *-ανᾰλώσω*· πρκ. *-ανᾴλωκα*· καταναλίσκω τι, καταδαπανῶ τι.

ἁπ-αν-ἄλωσις, *-εως*, ἡ· ἡ παντελὴς κατανάλωσις.

ἁπ-ανά-στᾰσις, *-εως*, ἡ (*ἀπανίσταμαι*)· ἡ μετακίνησις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς τὸν ἄλλον, μετοικεσία, μετάστασις.

ἁπ-ανα-στομόω· βλ. *ἀναστομόω*.

ἁπ-ανα-τέλλω, ποιητ. *ἀπαντέλλω*· κάμνω τι νὰ ἀνατείλῃ, ἐγείρω τι ἀπό...

ἀ-πάν-δοκευτος, *ον*· ὁ ἄνευ πανδοχείου πρὸς ἀνάπαυσιν.

ἁπ-ανδρίζομαι· ὑπομένω, ἀντέχω, ἀνδρικῶς.

ἁπ-ανδρόομαι, πρκ. *ἀπήνδρωμαι*· παθ. (*ἀπὸ+ἀνδρός*, γεν. τοῦ *ἀνήρ*)· γίνομαι ἀνήρ, φθάνω εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν.

ἁπ-άνευθε καὶ *-θεν*, ἐπεκτ. τύπος τοῦ *ἄνευθε*, ἐπίρ.· μακράν, πολὺ μακράν.— **II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν., μακρὰν ἀπό τι, χωριστὰ ἀπό τι || ἀλλὰ κ ί, ἔξω ἀπό, πόρρωθεν.

ἁπ-ανήνασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπαναίνομαι* (ὃ βλ.).

ἁπ-ανθέω, μέλ. *-ήσω*· πρκ. *ἀπήνθηκα*· παύω νὰ ἀνθίζω, μαραίνομαι, φθίνω, ξηραίνομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἁπ-άνθησις, *-εως*, ἡ· ἡ ροὴ τῶν ἀνθέων, μαραμός, ξηρασία || παρακμή.

ἁπ-ανθίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἀπὸ+ἄνθος*)· ἀποκόπτω ἄνθη (λατ. **decerpere**)· μτφρ. *ματαίαν γλῶσσαν ἀπανθίζειν*=δρέπω τὰ ἄνθη τῆς ἀργοσχόλου φλυαρίας.—Μέσον, συλλέγω μέλι ἀπὸ ἄνθη || μτφρ. συλλέγω τὸ κάλλιστον μέρος πράγματός τινος.

ἁπ-άνθισμα, τό· ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀρίστου, ὁ «ἄνθός», ἡ «ἀφρόκρεμα».

ἁπ-ανθρᾰκίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ψήνω τι ἐπάνω εἰς τὰ κάρβουνα, ψήνω, καβουρντίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἁπ-ανθρακίς, *-ίδος*, ἡ (*ἀπὸ+ἄνθραξ*)· μικρὸς ἰχθὺς πρὸς ὀπτησιν (διὰ ψήσιμον).— **II** πίττα ψημένη εἰς τὰ κάρβουνα.

ἁπ-ανθρακόω, μέλ. *-ώσω*· καίω τι ἕως οὗ μεταβληθῇ εἰς ἄνθρακα.

ἁπ-ανθρωπία, ἡ· ἡ ἔλλειψις ἀνθρωπισμοῦ || μισανθρωπία, ἀποστροφὴ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

ἁπ-ανθρωπίζομαι· γίνομαι ἄνθρωπος (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ κτῆνος).

ἁπ-άνθρωπος, *ον*· ὁ μακρὰν τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, στερούμενος ἀνθρωπισμοῦ, ἄγριος, βάρβαρος.— **II** ὁ μὴ κοινωνικός, ὁ μισάνθρωπος || *ἐπὶ χωρῶν*, ἀκατοίκητος.

ἁπ-αν-ίστημι, μέλ. *-αναστήσω*: **I** Ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ., παρατ., μέλλ. καὶ ἀορ. α' κάμνω τι(νά) νὰ ἐγερθῇ καὶ φύγῃ, ἀποπέμπω ἢ παίρνω τι καὶ φεύγω. — **II** Παθ. *ἀπανίσταμαι* μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. ἀορ. β' *-έστην*, πρκ. *-έστηκα*· σηκώνομαι καὶ φεύγω || ἐγκαταλείπω τὴν πατρίδα μου, μεταναστεύω.

ἀ-πάν-ουργος, *ον*· ὁ μὴ πανοῦργος.

ἁ-παντ-άπᾶσιν, ἐπίρρ. ὁλοσχερῶς, καθόλου.

ἁ-παντᾰχῇ=*ἁπανταχοῦ* (ὃ βλ.).

ἁ-παντᾰχόθεν· ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη.

ἁ-παντᾰχόθι, ἐπίρ.=*ἁπανταχοῦ*.

ἁ-παντᾰχοῦ, ἐπίρ. (*ἅπας*)· πανταχοῦ, «παντοῦ».

ἁπ-αντάω, ἀττ. πρτ. *ἀπήντων*· μέλ. *ἀπαντήσομαι*· ἀόρ. α' *ἀπήντησα*· πρκ. *ἀπήντηκα*· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω νὰ συναντήσω, συναντῶ, ἐντιμετωπίζω (εἴτε ὡς φίλος εἴτε ὡς ἐχθρός) || ἐπομ. ἀνθίσταμαι. **2)** συναντῶμαι μέ τινα, πίπτω ἐπάνω εἴς τινα. **3)** Ἐπὶ πραγμ., συμβαίνω, συναντῶ ἀπροσδοκήτως, ἀνακαλύπτω || ὡσ. ἀποβαίνω καλῶς, προκόπτω. **4)** ὑπάγω ἢ ἔρχομαι εἰς..., φθάνω ἢ εἶμαι παρὼν εἰς... || ὡσ. καταφεύγω εἴς τι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄντα*].

ἀπάντῃ, ἐπίρ. (*ἅπας*)· ἀπανταχοῦ.— **II** κατὰ πάντα τρόπον.

ἁπ-άντη, δωρ. γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀπαντάω*.

ἁπ-αντή, ἡ·=*ἀπάντησις* (βλ. λ.) Ἑβδ.

ἁπ-άντημα, τό (*ἀπαντάω*· συνάντημα.

ἁπ-άντησις, *-εως*, ἡ (*ἀπαντάω*)· συνάντησις, προϋπάντησις || ἀπόκρισις, «ἀπάντησις».

ἁπ-αντῐκρύ, ἐπίρ. (*ἀπὸ+ἀντικρύ*)· ἀκριβῶς ἀπέναντι καταντικρύ.

ἁπ-αντίον, ἐπίρ. (*ἀπὸ+ἀντίον*)· ἀκριβῶς ἀπέναντι.

ἁπ-αντλέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνασύρω, τραβῶ ἐπάνω

(ἔξω), ἀντλῶ (π.χ. τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὸ κύτος τοῦ πλοίου) || ὄθεν, ἐλαφρύνω, ἐλαττώνω.

ἀπ-άντλησις, ἡ, (*ἀπαντλέω*)· τό ἀντλεῖν ὕδωρ, ἄντλησις ὕδατος.

ἀπ-άντομαι=*ἀπ-αντάω* (ὅ βλ.).

ἀ-πάντοτε, ἐπίρ.· πάντοτε, ἑκάστοτε.

ἀπ-ανύω, μελ. *-ύσω*· συμπληρώνω, ἀποτελειώνω ἐντελῶς: *ἀπανύειν* (ἐνν. *ὄδὸν*)=τελειώνω τό ταξίδιον.

ἀπ-άνωθεν, ἐπίρ.· ἀπό τό ἄνω μέρος, ἀπό τήν κορυφήν.

"ΑΠΑΞ, ἐπίρ.· μίαν φοράν, μίαν φοράν μόνον, ἅπαξ διά παντός (λατ. **semel**).—**II** Ἄνευ ἐννοίας τινός ἀριθμητικῆς, μετά τούς συνδ. *ἐπεί, ὡς* κλπ. (ὡς τό λατ. **ut semel**): *ὡς ἅπαξ ἤρξατο* = ὅ αν ἅπαξ ἤρχισε, ἅπαξ καί ἤρχισε (μιά καί ἤρχισεν).

Ἔτυμ.: *ἅ-παξ* ⟨*ἀ-* (⟨**sm̥**-, πρβλ. *εἷς* ⟨**sem-s**) + *-παξ* (ὀνομ. ὡσεί ἀπολιθωθεῖσα τρόπον τινά ἐκ τῶν *πήγνυμι, πακτόω*· πρβλ. *ἀναμίξ*)· κατ' ἄλλους *ἅπαξ* ⟨***ἁ-πακτὶ** (πρβλ. *ὀνομαστί*)· πρβλ. λατ. **sem-el, sim-plex, sin-guli** — σανσκρ. **sa-k,r't** = *ἅπαξ*. Βλ. *ἁπλόος* καί *ὁδάξ*· ὡσ. πρβλ. τά ἐν λ. *ἅμα* λεγόμενα πρός ἐτυμ.

ἁπαξ-ἁπᾶς, *ᾶσα, ἄν,* κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· ὅλος διά μιᾶς, ὅλος (ὅλοι) μαζί, ὅλοι ἀνεξαιρέτως || ἐν τῷ ἑν., ὁ καθείς, ἅρα πάντες.

ἁπαξ-απλῶς, ἐπίρ. (ἐπιτετ. *ἁπλῶς*)· γενικῶς, καθόλου.

ἀ-ἀξία, ἡ, (*ἀπό*+*ἄξιος*)· ἡ ἔλλειψις ἀξίας, ἡ ἀναξιότης, *ἰδίᾳ ἐπί ἠθικῆς ἐννοίας.*

ἀπ-άξιος, *ον* (*ἀπό*+*ἄξιος*) = *ἀνάξιος*· ὁ μή ἄξιός τινος.

ἀπ-αξιόω, μελ. *-ώσω*· θεωρῶ τι(να) ὡς μή ἄξιόν τινος || ἀπορρίπτω ὡς ἀνάξιον, δέν ἀναγνωρίζω, ἀπαρνοῦμαι (λατ. **dedignari**).

ἀπ-αξίωσις, *-εως,* ἡ· ἀπόρριψις, περιφρόνησις.

ἀπ-άορος, *ον,* ὑωρ. ἀντί *ἀπ-ήορος* (βλ. λ.).

ἄ-παππος, *ον* (*α* στερ.+*πάππος*)· ὁ ἄνευ πάππου ἤ προγόνων.

ἀπ-άπτω, ἰων. ἀντί *ἀφάπτω.*

ἀ-παρά-βᾶτος, *ον* (*α* στερ. + *παραβαίνω*)· ὁ μή παραβαινόμενος, ὃν δέν δύναταί τις νά παρεκβῇ.— **II** ἐνεργ. ὁ μή μεταβαίνων εἰς ἕτερον || ὄθεν, ὁ μή παρερχόμενος, μή φθειρόμενος, ὁ μή ἀποθνήσκων, ἀναλλοίωτος. 2) ὁ μή παραβαίνων.

ἀ-παρά-βλαστος, *ον*· ὁ μή ἐκφύων παραφυάδας (*παραβλαστήματα*), κοιν. κωλορίζια, ἐν ἀντιθέσει πρός τά *παραβλαστικά* = τά ἐκφύοντα παραφυάδας.

ἀ-παρ-αγγέλτως, ἐπίρ.· ἄνευ παραγγελίας (=διαταγῆς), ἀκελεύστως.

ἀ-παρά-γραφος, *ον*· ἀπροσδιόριστος.

ἀ-παρ-άγωγος, *ον*· ὁ μή παραγόμενος, μή παρασυρόμενος, σταθερός, διαρκής.

ἀ-παρά-θετος, *ον*· ὁ μή κυρούμενος διά παραθέσεως παραλλήλων χωρίων || ὁ μή συγκρινόμενος, ἀσύγκριτος.

ἀ-παρά-θραυστος, *ον*· ὁ μή θραυόμενος, ἀδιάσειστος, ἀσάλευτος.

ἀπ-άραιρημένος, ἰων. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀφ-αιρέω.*

ἀ-παρ-αίτητος, *ον* (*α* στερ.+*παραιτέω*)· ὁ μή μετατρεπόμενος (μή ἀλλάσσων γνώμην) διά παρακλήσεων, μή καμπτόμενος, ἀδυσώπητος, ἀμείλικτος || ἀναπόφευκτος.— **II** ἐπί πρόσ., ὃν δέν δύναταί τις νά ἱκετεύσῃ, σκληρός, ἄτεγκτος ἀδυσώπητος. Ἐπίρ. *-τως*=ἀδυσωπήτως.

ἀ-παρα-κάλυπτος, *ον* (*α* στερ. + *παρακαλύπτω*)· ἀκάλυπτος, ἀσκέπαστος, φανερός. Ἐπίρ. *-τως*=φανερῶς, κατά τρόπον πού δέν χωρεῖ παραποίησις.

ἀ-παρά-κλητος, *ον* (*α* στερ.+*παρακαλέω*)· ὁ μή προσκληθείς, ἀπροσκάλεστος, χωρίς νά τόν φωνάξουν, ἐθελοντής.— **II** ἀπαρηγόρητος.

ἀ-παρά-λειπτος, *ον*· ὁ ἄνευ παραλείψεως, συνεχής, πλήρης.

ἀ-παρ-άλλακτος, *ον* (*α* στερ.+*παραλλάσσω*)· ἀναλλοίωτος, ὁ μή παραλλάσσων, ἀκριβῶς ὅμοιος.

ἀ-παρ-αλλάξία, ἡ· τό ἀμετάβλητον.

ἀ-παρα-λόγιστος, *ον* (*α* στερ.+*παραλογίζομαι*)· ὁ μή ἐξαπατώμενος, ὃν δέν δύναται τις νά ἐξαπατήσῃ.— **II** ἐνεργ., ὁ μή ἐξαπατῶν.

ἀ-παρ-άμίλλητος, *ον*· πρός τόν ὁποῖον οὐδείς δύναται νά ἀμιλληθῇ, ἀπαράμιλλος, ἀσύγκριτος, ἀνυπέρβλητος.

ἀ-παρα-μῦθητος, *ον* (*α* στερ.+*παραμυθέομαι*)· ὃν δέν δύναταί τις νά καταπείσῃ || ὄθεν, ἀδιόρθωτος || ὡσ. ἀπαρηγόρητος.— **II** ὃν δέν δύναταί τις νά ἱκετεύσῃ, ἀνεξιλέωτος, ἀδυσώπητος.

ἀ-παρά-μῦθος, *ον*=*ἀπαραμύθητος,* ἀδυσώπητος, ἀλύγιστος, ἰσχυρογνώμων, ἀμείλικτος, σκληρός, βάρβαρος [παρ' Αἰσχ. *ἀπᾰρᾰ-* ὡς ἐν λ. *ἄθᾰνᾰτος*].

ἀπ-άραξα, ἐπ. ἀόρ. *α'* τοῦ *ἀπαράσσω* (ὅ βλ.).

ἀ-παρά-πειστος, *ον*· ὃν δέν δύναταί τις νά παραπείσῃ.

ἀ-παρα-πόδιστος, *ον*· ἀνεμπόδιστος.

ἀ-παρα-ποίητος, *ον*· ὁ μή παραπεποιημένος, ἀνόθευτος, γνήσιος.

ἀ-παρα-σάλευτος, *ον*· ἀδειάσειστος.

ἀ-παρα-σήμαντος, *ον*· ἀσημείωτος.

ἀ-παρα-σκευᾰσία, ἡ· ἔλλειψις ἑτοιμασίας.

ἀ-παρα-σκεύαστος, *ον* (*α* στερ. + *παρασκευάζω*) =τῷ ἑπομ.

ἀ-παρά-σκευος, *ον* (*α* στερ.+*παρασκευή*)· ὁ ἄνευ προπαρασκευῆς, ἀπροπαράσκευος, ἀνέτοιμος.

ἀπ-ᾰράσσω, ἀττ. *-ττω,* μέλ. *-ξω*· ἀόρ. *α'* *ἀπήραξα*· ἀποσπῶ, ἐκβάλλω, ἀποκόπτω || ἐξορύσσω (λατ. **deculere**).

ἀ-παρά-τιλτος, *ον* (*τίλλω*)· ὁ μή ἔχων τάς τρίχας μαδημένας.

ἀ-παρά-τρεπτος, *ον*· ἀγύριστος || ἀδυσώπητος || ἄκαμπτος || ἀμετάβλητος.

ἀ-παρά-χῦτος, *ον*· εἷς ὃν οὐδέν ἔχει χυθῆ, ἄμεικτος.

ἀ-παρα-χώρητος, *ον*· ὁ μή παραχωρῶν, μή ὑποχωρῶν, ἀνένδοτος.

ἄπ-αρχμα, *-ατος,* τό (*ἀπάρχομαι*)=*ἀπαρχή* (ὅ βλ.).

ἀπ-αργῠρίζω· ἐξαργυρώνω.

ἀπ-αργῠρόω·=τῷ προηγ.

ἀ-παρ-έγ-χυτος, *ον*·=*ἀπαράχυτος* (βλ. λ.).

ἀ-παρ-έμ-φατος, *ον*· ὁ μή παρεμφαίνων, μή ὁρίζων τι || ὡς οὐσ. ἡ *ἀπαρέμφατος* (ἐνν. *ἔγκλισις*) ἤ *τό ἀπαρέμφατον*=ὁ τύπος ὁ μή καθορίζων ὅ,τι αἱ ὀρθαί ἐγκλίσεις.

ἀπ-ᾰρέσκω, μέλ. *-αρέσω*· δέν ἀρέσκω, εἶμαι δυσάρεστος, δέν εἶμαι ἀρεστός. 2) μέσον μετά παθ. ἐνν.: *οὐ νεμεσητὸν βασιλῆα ἄνδρα ἀπαρέσασθαι*= δέν πρέπει νά τό θεωρήσῃ τις βαρύ ὅτι ἀνήρ βασιλεύς δά ἦτο δυνατόν νά εἶναι δυσηρεστημένος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπ-ᾰρέσασθαι, ἐπ. ἀπρφ. μέσ. ἀόρ. *α'* τοῦ *ἀπαρέσκω.*

ἀπ-άρεστος, *ον*· ὁ μή εὐαρεστῶν, ὁ μή ἀρεστός.

ἀ-παρ-ηγόρητος, *ον*· ὃν οὐδείς δύναται νά παρηγορήσῃ||ἀκυβέρνητος, ἀνυπότακτος, ἀκατάσχετος.

ἀ-παρθένευτος, *ον* (*α* στερ.+*παρθενεύω*)· ἀπρεπής, ἀνάρμοστος εἰς παρθένον. Τό οὐδ. πληθ. κεῖται ὡς ἐπίρ.

ἀ-πάρθενος, *ον* (*α*+στερ. *παρθένος*)· ἡ μή οὖσα πλέον παρθένος· *νύμφην ἄνυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον*=παρθένον σύζυγον καί χήραν κόρην.

ἀπ-αρθρόομαι· παθ. ἑνοῦμαι δι' ἀρθρώσεως, διαρθροῦμαι.

ἀπ-ᾰριθμέω, μέλ. *-ήσω*· ἀριθμῶ μετά προσοχῆς, ἕν πρός ἕν || λογαριάζω.— **II** ὑπολογίζω ἤ πληρώνω ἐκ νέου. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπ-ᾰρίθμησις, *-εως,* ἡ· τό ἀπαριθμεῖν.

ἀπαρίνη, ἡ· εἶδος φυτοῦ, πιθ. ἡ κο λητσίδα (καλουμένη καί *φιλάνθρωπος* ἤ *φιλεταίριος,* διότι ὁ ἀκανθώδης στάχυς της ἐπικολλᾶται εἰς τά ἱμάτια).

ἀπ-αρκέω, μέλ. *-έσω*· ἀρκῶ, εἶμαι ἀρκετός.— **II** ἀμτθ. εἶμαι εὐχαριστημένος, συναινῶ, συγκατατίθεμαι.

ἀπ-αρκτίας, *-ου,* ὁ (*ἄρκτος*)· βόρειος ἄνεμος (λατ. **sep'entrio**).

ἀπ-άρκτιος, *ον* (*ἄρκτος*)· βόρειος.

ἀπ-αρνέομαι, μέσ. μέλλ. *-ήσομαι*· παθ. ἀόρ. *α'* *ἀπηρνήθην,* ἀποθ.· ἀρνοῦμαι ὁλοσχερῶς, ἀπαρνοῦμαι.

ἄπ-αρνος, *ον* (*ἀπό*+*ἀρνέομαι*)· ὁ παντελῶς ἀρνούμενος: *ἄπαρνός ἐστι μὴ νοσεῖν* = ἀρνεῖται ὅτι

εἶναι ἀσθενής ‖ μετὰ γεν., **ἄπαρνος οὐδενὸς καθίστατο**=οὐδὲν ἠρνεῖτο.— **II** παθ., **ὁ ἀπηρνημένος** = (ὃν ἀρνεῖταί τις), ἀπερριμμένος.

ἀ-παρ-όδευτος, *ον*· ὁ ἄνευ παρόδου, ἄβατος.

ἀπ-αρρενόω·=**ἀπανδρόω**=καθιστῶ τινα ἄνδρα, τὸν φέρω εἰς τὴν ἥβην.

ἀ-παρ-ρησίαστος, *ον* (**παρρησία**)· ὁ ἐστερημένος παρρησίας (ἐλευθερίας λόγου) ‖ ὁ μὴ ὁμιλῶν μετὰ παρρησίας.

ἀπ-αρτάω, μέλ. *-ήσω*· παθ. πρκ. *-ήρτημαι*· κυρ. κρεμῶ ἀπό τινος ‖ ἐξαρτῶ, ἀναρτῶ ‖ ἀπαγχονίζω.— **II** ἀπομακρύνω, ἀποσπῶ τι, καὶ τὸ ἀναρτῶ.—Παθητ. κρέμαμαι, εἶμαι μετέωρος, ἐκκρεμής.— **III** μεταθέτω, μετακινῶ, ἀποχωρίζω ‖ εἶτα, κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμτβ. (ἑαυτόν), μετακινῶ ἑμαυτόν, ἀπέρχομαι.

ἀπ-άρτημα, τό· (**ἀπαρτάω**)· τὸ ἀπηρτημένον ὡς κόσμημα.

ἀπ-άρτησις, ἡ (**ἀπαρτάω**)· κρέμασις, ἐξάρτησις ‖ ἀποχωρισμός, ἀπόσπασις.

ἀπ-αρτί (**ἀπό** + **ἄρτιος**), ἐπίρ.· πλήρως, τελείως ‖ ἐπὶ ἀριθμῶν, ἀκριβῶς. — **II** ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον, ἐντελῶς ἀντιθέτως.—**III** ἐπὶ χρόνου, ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου, εἰς τὸ ἑξῆς ‖ τώρα ἀκριβῶς, τώρα μόλις.

ἀπ-αρτία, ἡ· ἀποσκευή, οἰκιακὰ σκεύη, κινητὰ πράγματα, ἔπιπλα.— **II** δημοσία πρᾶξις, δημοπρασία.

ἀπ-αρτίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἑτοιμάζω, συμπληρώνω.— Παθ. συμπληρώνομαι, τελειοποιοῦμαι ἀκριβῶς.

ἀπ-αρτί-λογία, ἡ (**ἀπό**+**ἄρτιος**+**λόγος**)· ἀριθμὸς (ἢ ποσόν) στρογγύλος (πλήρης, ἄρτιος), ἀπηρτισμένος ἀριθμός.

ἀπ-άρτιον προγράφειν (παρὰ Πλουτ.) = λατ. **auctionem bonorum proscribere** = ἐκδέτω εἰς δημοπρασίαν τὰ ἔπιπλά μου.

ἀπ-άρτισις, *-εως*, ἡ· συμπλήρωσις, συντέλεσις, τελειότης. — **II** τέλειον σύστημα.

ἀπ-αρτισμός, ὁ (**ἀπαρτίζω**)· ἡ συμπλήρωσις.

ἀπ-αρτίως, ἐπίρ.·=**ἀπαρτί** (βλ. λ.).

ἀπ-άρυστέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει τις νὰ ἀρύεται (νὰ ἀντλῇ). Ἐκ τοῦ

ἀπ-αρῶ, μέλ. *-ύσω*· ἀποσύρω, ἀφαιρῶ, ἀντλῶ, ἐξαντλῶ.

ἀπ-αρχαΐζω· συγκρίνω τι πρός τι ἀρχαῖον.

ἀπ-αρχή, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ πληθ. **αἱ ἀπαρχαί**=ἡ ἔνορξις τῆς θυσίας, τὸ πρῶτον μέρος τῶν προσφορῶν (ἐπὶ τῶν τριχῶν τῶν κοπτομένων ἐκ τοῦ μετώπου). 2) οἱ πρῶτοι καρποί, αἱ ἀπαρχαὶ τῶν καρπῶν. Ἐκ τοῦ

ἀπ-άρχομαι, μελ. *-ξομαι*, ἀποθ.· κάμνω ἀρχήν (κυρ. ἐν θυσίᾳ)· **τρίχας ἀπάρχεσθαι**=ἀρχίζω τὴν θυσίαν μὲ τρίχας (τ. ἔ. ἀποκόπτων τρίχας ἐκ τοῦ μετώπου τοῦ ζώματος καὶ ρίπτων αὐτὰς εἰς τὴν πυράν).—**II** μετὰ γεν., ἀποκόπτω μέρος ἑνὸς πράγματος, ἵνα τὸ προσφέρω ὡς θυσίαν· προσφέρω μέρος πράγματός τινος. 2) προσφέρω τὰς ἀπαρχὰς τῶν καρπῶν (τὰ πρωτόλεια) ἑνός πράγματος ‖ ἀπολ., ἀρχίζω μ'αν θυσίαν.

ἀπ-άρχω, μελ. *-ξω*· εἶμαι ὁ πρῶτος, κάμνω τὴν ἀρχήν ‖ δεικνύω τὸν δρόμον (ὁδηγῶ εἰς ὁδόν).

ἄ-πᾶς, ἅπᾶσα, ἅπαν (**ἅμα**+**πᾶς**), ἐπιτετ. ἀντὶ **πᾶς**· ὅλως διόλου ὅλος, ὅλος μαζί ‖ **ἐν ἅπασι καὶ εἰς ἅπαντα**=καθ' ὁλοκληρίαν.—Παρ' ἀττ. ὡς καὶ τὸ **πᾶς** ἐν τῇ ἑνν. τοῦ ὁ καθείς, πᾶς τις (λατ. **unusquisque**). [κυρ. **ἅπας** ‹*ἀ-‹σῃ- (ὀλ. **ἅμα**)+**πᾶς παντ-** (ὀλ. **πᾶς**)· πρβλ. σανσκρ. **çaçvānt**›***saçvant**=ἅπας].

ἀπ-ασβολόομαι, παθ.· μεταβάλλομαι εἰς ἀσβόλην, πληροῦμαι ἀσβόλης.

ἀπ-ασκαρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ*· τινάσσομαι, ἀσπαίρω, «σπερταρῶ», πηδῶ, σκιρτῶ.

ἀπ-ασπαίρω· ἀγωνίζομαι, παλαίω σπασμωδικά.

ἀ-παστία, ἡ· νηστεία, ἀοιτία. Ἐκ τοῦ

ἄ-παστος, *ον*, (α στερ.+**πατέομαι**)· ὁ μὴ φαγών, μὴ γευθεὶς ‖ νῆστις, νηστικός, «ἀφάγωτος».

ἀπ-ασχολέομαι, ἀποθ.· δὲν ἔχω καμμίαν ἀνάπαυλαν, εἶμαι ἀπησχολημένος.

ἀπᾰτάω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' **ἠπάτησα** ἐπ. **ἀπ-**· πρκ. **ἠπάτηκα** (**ἀπάτη**)· ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, σοφίζομαι ‖ ὡ τὸ λατιν. **fallere tempus** = ψευτοπερνῶ τὸν καιρόν μου.—Παθ. ἐξαπατῶμαι, σφάλλομαι.

ἀπ-άτερθε καὶ *-θεν*, ἐπίρ. (**ἀπό**+**ἄτερθε**)· πολὺ μακράν, χωριστά, κατάμονος.— **II** Πρόθ. μετὰ γεν.· μακράν ἀπό τινα.

ἀπᾰτέω, ἰων. ἀντὶ **ἀπατάω**.

ἀπᾰτεών, *-ῶνος*, ὁ· ὁ ἐξαπατῶν, ὁ δόλιος, πανοῦργος, «ἀπατεών».

Ἀ˘ΠΑ˘ΤΗ, ἡ· ἐξαπάτησις, δόλος, ἐμπαιγμός, «ἀπάτη» ‖ ἐν ὀλιγώτερον **κακῇ** ἑνν. πονηρία, ἐπινοητικότης ‖ στρατήγημα (ἐν πολέμῳ).

Ἔτυμ. : τινὲς ἐκ τοῦ **ἀπαφίσκω**, ὃ ἐκ τοῦ **ἅπτω**· κατ' ἄλλους ἐκ θεμ. **ἀπατ-** ‹*apu̯i- ‹*pent-** (πρβλ. γερμ. **finden**)· κατ' ἄλλους τέλος **ἀπατάω** ‹***ἀποπατάω** κατὰ ἁπλοποίησιν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπᾰτήλιος, *ον*· ἀπατηλός, πανοῦργος.

ἀπᾰτηλός, *ή, όν*=**ἀπατήλιος** (ὃ βλ.).

ἀπάτημα, *-ατος*, τὸ (**ἀπατάω**)· ἀπάτη, στρατήγημα.

ἀπατητικός, *ή, όν* (**ἀπατάω**)· ἀπατηλός, ὁ δυνάμενος νὰ ἀπατᾷ.

ἀ-πᾰτητος, *ον* (α στερ.+**πατέω**)· ὁ μὴ πεπατημένος, μὴ πατηθεὶς ‖ μὴ τετριμμένος, καινός.

ἀπ-ᾰτῑμάζω, μελ. *-άσω*=**ἀπατιμάω** (ὃ βλ.).

ἀπ-ᾰτῑμάω, μελ. *-ήσω*, ἐπιτετ. ἀντὶ τοῦ **ἀτιμάω**· μεγάλως ἀτιμάζω, καταισχύνω.

ἀπ-ατμίζω· ἐξατμίζομαι, μεταβάλλομαι εἰς ἀτμόν.

Ἀπᾰτουρεών, *-ῶνος*, ὁ· παρὰ Κυζικηνοῖς ὄνομα τρίτου μηνός, ἀντιστοίχου πρὸς τὸν ἀττ. Πυανεψιῶνα.

Ἀπᾰτούρια, *-ων*, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις, κατὰ μῆνα Πυανεψιῶνα, διαρκείας τριῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ Ἀθηναῖοι ἐνέγραφον τοὺς παῖδάς των εἰς τοὺς καταλόγους τῶν πολιτῶν. [πιθανῶς ἐκ τοῦ **πατὴρ** ἢ **φρατρία** μετὰ τοῦ ἀθροιστ. **α** ‹*sm̥-**pator**-Fia· βλ. καὶ **ὁμοπάτορες**].

ἀ-πᾰτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (α στερ.+**πατήρ**)· ὁ στερούμενος πατρός, ὀρφανός ‖ ὁ ἀποκεκηρυγμένος ὑπὸ τοῦ πατρός του.

ἀπ-αυαίνω· ἀποξηραίνω ‖ παθ. ἀποξηραίνομαι.

ἀπ-αυγάζω, μέλλ. *-σω*· ἐκπέμπω λάμψιν, ἀκτινοβολῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-αύγασμα, *-ατος*, τό· ἀντανάκλασις ἀκτινοβολία,

ἀπ αυγασμός, ὁ·=τῷ προηγ.

ἀπ-αυδάω, μέλ. *-ήσω*· διηγοῦμαι ἢ προστάσσω σαφῶς (λατ. **edicere**) μετ' ἀπρφ.— **II** ἀπαγορεύω (μετὰ ἐπομ. **μὴ** καὶ ἀπρφ.): **ἀπαυδῶ τινα μὴ ποιεῖν** = ἀπαγορεύω (δὲν ἐπιτρέπω) εἰς τινα νὰ πράξῃ τι.— **III** ἀπορρίπτω, ἀποκηρύττω.— **IV** ἀρνοῦμαι.— **V** ἀμτβ. χάνω τὴν δύναμιν πρός τι, δὲν ἔχω δυνάμεις πρός τι, ἀποκάμνω, δὲν ἐπαρκῶ ‖ **ἀπαυδᾶν φίλῳ** = στεροῦμαι φίλου (δὲν ἐπαρκῶ διὰ φίλον) ‖ ὡσ. ἀποδειλιῶ, χάνομαι, φθείρομαι ‖ **ἀπαυδᾶν κόπῳ** = ἀποδειλιῶ πρὸ τοῦ μόχθου (καταβάλλομαι ὑπὸ τοῦ μόχθου).

ἀπ-αυδᾰδίζομαι, μέλ. *-ίσομαι*, ἀποθ.· ὁμιλῶ ἢ ἐνεργῶ μετὰ δράσους καὶ αὐθαδείας, εἶμαι ἀθυρόστομος, «τὰ λέω ὄξ' ἀπὸ τὰ δόντια».

ἀπ-αυθ-ημερίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ* (**ἀπό**+**αὐθήμερος**)· πράττω τι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, μεταβαίνω κάπου καὶ ἐπιστρέφω αὐθημερόν.

ἀπ-αυλίζομαι (**αὐλή**), ἀποθ.· κοιμῶμαι ἢ διαμένω μακράν τινος.

ἀπ-αυράω, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ πρτ. μετὰ σημ. ἀορ., **ἀπηύρων, ἀπηύρᾱς, ἀπηύρᾱ**, καὶ ἐν τῇ ἐνεργ. καὶ μέσ. μτχ. τοῦ ἀορ. α' **ἀπούρας, ἀπουρᾰμένος** (τὸ ἁπλοῦν **αὖρᾰω** δὲν ἀπαντᾷ)· ἀφαιρῶ ἀπό τι(να), ἀποστερῶ ἀπό..., ἁρπάζω ἀπό..., μετὰ διπλῆς αἰτ. προσ. καὶ πραγμ. (**ἀπαυρᾰώ τινά τι**).— **II** λαμβάνω, δέχομαι, καλόν ἢ κακόν ‖ ἀπολαύω ἢ ὑποφέρω.

Ἔτυμ. : **ἀπαυράω** ‹**ἀπο**-**Fράω** ἢ **ἀπ**-**aFράω** (πρβλ. **ῥύω, ἐ-ῥύσ**ω).

ἄ-παυστος, *ον* (α στερ.+**παύω**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ σταματήσῃ ἢ νὰ κατευνάσῃ (νὰ ἱκανοποιήσῃ) ‖ ὁ οὐδέποτε παύων, ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος. — **II** μετὰ γεν., ὁ μηδέποτε σταματῶν ἀπό τι.

ἀπ-αυτῑκα, ἐπίρ. (**ἀπό**+**αὐτίκα**), ἐπιτετ. **αὐτίκα**· παρευθύς, ἀμέσως, πάραυτα.

ἀπ-αυτο-μᾰτίζω· πράττω ἢ τροσφέρω τι αὐτομάτως, αὐτοπροαιρέτως, ἑκουσίως.
ἀπ-αυτο-μολέω, μέλ. *-ήσω*· πηγαίνω μὲ τὴν δέλησίν μου, αὐτομολῶ, ἀπό τινα εἰς ἄλλον, λιποτακτῶ.
ἀπ-αυχενίζω· ἀποκόπτω τὸν λαιμόν ‖ ἀναχαιτίζω, δαμάζω (π. χ. ταῦρον), ἔλκων αὐτὸν ὀπίσω ἀπὸ τοῦ αὐχένος του ‖ ἀποσείω τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ αὐχένος, ἀπελευθερώνω.
ἀπ-αφανίζω· ἀφανίζω, καταστρέφω.
ἀπ-αφ-αυαίνω· ἀποξηραίνω παντελῶς.
ἀπ-ᾰφίσκω, μέλ. *ἀπαφήσω*· ἀόρ. β' *ἤπαφον*, μτχ. *ἀπαφών*· Εὐκτ. μέσ. ἀορ. 6' *ἀπάφοιτο* μετὰ ἐνεργ. σημ.· συνών. τῷ *ἀπατάω*· ἐξαπατῶ, δολιεύομαι [ἐκ τοῦ *ἄπτω—ἀφή—ἀφάσσω*〉*ἀφ-αφίσκω*〉*ἀπ-αφίσκω*].
ἀπ-άχθομαι, ἀποθ· εἶμαι μισητός, ὀχληρός ‖ γίνομαι ἀντιπαθής, κινῶ τὸ μῖσος τῶν ἄλλων κατ' ἐμοῦ.
ἀπ-ᾰχλῡ́ω· ἀπαλλάσσω τῆς ἀχλύος ἢ τοῦ σκότους.
ἀπ-έβαλον, ἀόρ. 6' τοῦ *ἀποβάλλω*.
ἀπ-έβην, *ἀπ-έβησα*, ἀόρ. 6' καὶ α' τοῦ *ἀπο-βαίνω*.
ἀπ-έβλῐσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-βλίττω*.
ἀπεδᾰνός, *όν*, δωρ. ἀντὶ *ἠπεδανός*.
ἀ-πέδῐλος, *ον* (α στερ.+*πέδιλον*)· ἀνυπόδητος, «ξυπόλητος».
ἄ-πεδος, *ον* (α ἀθροιστ.+*πέδον*)· ἐπίπεδος, πεδινός, ὁμαλός.
ἀπ-εδρύφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-δρύπτω*.
ἀπ-έδω (βλ. *ἀπ-εσθίω*).
ἀπ-έειπε, ἐπ. γ' ἑν. ὁριστ. τοῦ *ἀπεῖπον* (δ βλ.).
ἀπ-έεργε, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀπο-έργω*.
ἀπ-έῃσιν, ἐπ. ἀντὶ *ἀπ-ῇ*, γ' ἑν. ὑποτ. ἐν. τοῦ *ἄπ-ειμι* (*εἰμί*).
ἀπ-έθανον, ἀόρ. 6' τοῦ *ἀπο-θνῄσκω*.
ἀπ-εθίζω· «ξεσυνηθίζω» τινά.
ἀπ-εῖδον, ἀπρφ. *ἀπ-ΐδεῖν*, ἀορ. 6' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, χρησιμοποιούμενος ὡς ἀόρ. τοῦ *ἀφ-οράω*· ἀποτρέφω τὸ βλέμμα μου ἀπό τι(νος) καὶ τὸ κατευθύνω ἀλλαχοῦ, βλέπω πρὸς ἄλλο μέρος ‖ καὶ οὕτω, στρέφω τὸ βλέμμα μου πρός τι
ἀ-πειθ-αρχία, ἡ· τὸ νὰ μὴ εἶναί τις πειθαρχικός.
ἀ-πείθεια, ἡ (*ἀπειθής*)· τὸ μὴ πείθεσθαι, μὴ ὑπακούειν, ἀνυπακοή.
ἀ-πειθέω, μέλ. *-ήσω* (*ἀπειθής*)· ἀρνοῦμαι (ἀπορρίπτω) συμβιβασμόν, εἶμαι ἀπειθής, ἀρνοῦμαι ὑπακοήν ‖ δὲν πείθομαι.
ἀπ-είθη, *ἀπ-είθησαν*. Ἰων. ἀντὶ *ἀφ-είθη, ἀφ-είθησαν*, γ' ἑν. καὶ πληθ. παθ. ἀορ. τοῦ *ἀφίημι*.
ἀ-πειθής, *ἐς* (α στερ.+*πείθομαι*)· ὁ μὴ ὑπακούων, ἀνυπάκοος ‖ ἐπὶ πλοίων, δυσμεταχείριστος, δυσκόλως κυβερνώμενος.— **II** (*πείθω*) ἐνεργ. ὁ μὴ πείθων.
ἀπ-εικάζω, μέλ. *-άσω*· ἀντιγράφω, ἀπεικονίζω ‖ ἐκφράζω διὰ συγκρίσεως ‖ ἐπομ. παρομοιάζω πρός τι, συγκρίνω, παραβάλλω, πρός τι.— **II** *ὡς ἀπεικάσαι*=καθ' ὅσον δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ (νὰ συμπεράνῃ ἐξ εἰκασίας)=λατιν. **ut licet conjicere.**
ἀπ-εικᾰσία, ἡ· ἀπεικόνισις.
ἀπ-είκασμα, τό· ὁμοίωμα.
ἀπ-εικ ˉστέον· ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀπεικάζω*· *δεῖ ἀπεικάζειν ἢ ἀπεικάσαι*.
ἀπ-εικονίζω (*ἀπὸ*+*εἰκών*)· *ἀπεικάζω*, παριστῶ ἐν εἰκόνι, προσωπογραφῶ.
ὀπ-εικότως, *ἀπ-εικὼς* (βλ. *ἀπ-εοικώς*).
πειλείω, ἐπ. ἀντὶ *ἀπειλέω* Β (δ βλ.).
ἀπ-ειλέω (Α), μέλ. *-ήσω* (*ἀπὸ*+*εἰλέω*)· πιέζω σκληρῶς, συνωθῶ· παθ. *ἀπειληθεὶς ἐς ἀπορίην, ἐς ἀναγκαίην*=περιελθὼν εἰς μεγάλην στενοχωρίαν.
ἀπειλέω (Β). μελ. *-ήσω* (*ἀπειλή*)· ἀπειλῶ, φοβερίζω (λατ. **minari**)· μετ' ἀπρφ., ἀπειλῶ νὰ πράξω τι.— **II** ἐκφέρω (ἐκστομίζω) πομπώδεις ἀπειλάς ‖ μεγαλαυχῶ, κομπάζω (λατ. **gloriari**).— **III** διαβεβαιῶ, ὑπισχνοῦμαι «τάζω».— Παθ. τρομοκρατοῦμαι δι' ἀπειλῶν.
ἄπειλή, ἡ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ πληθ. *αἱ ἀπειλαί*=ὅ,τι καὶ νῦν ὀνομάζομεν οὕτω, ἀπειλαί, «φοβέρες» ‖ ὡσ. καυχησιολογίαι, πομπώδεις ὑποσχέσεις, «παχιὰ λόγια» ‖ ἐν τῷ ἑν. ἐπαπείλησις, τὸ ἀπειλεῖν.
Ἔτυμ. : ἀδεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγεν. τῷ ***pellare*** ἐν τῷ **appellare**· πρβλ. παλ- γερμ. **spel**=ὁμιλία.
ἀπ-ειληθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπ-ειλέω* Α (*ἀπὸ* + *εἰλέω*).
ἀπείλημα, *-ατος, τὸ*=*ἀπειλή*.
ἀπ-ειλημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀπ-ειλέω* Α (*ἀπὸ* + *εἰλέω*).
ἀπειλήτην, ἐπ. ἀντὶ *ἠπειλείτην*, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ *ἀπειλέω* Β (*ἀπειλή*).
ἀπειλητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἀπειλέω*)· ὁ ἀπειλῶν, κομπάζων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀπειλητήριος, *α, ον*· ὁ ἀπειλητικός.
ἀπ-είληφα, ἐνεργ. πρκ. τοῦ *ἀπο-λαμβάνω*.
ἀπ-είλω (*εἴλλω*)· ἀπωθῶ, ἀποφράσσω.
ἄπ-ειμι (Α), μελ. *ἀπ-έσομαι* (*ἀπὸ*+*εἰμί*)· ἀπουσιάζω, εἶμαι ἀπών, εἶμαι μακρὰν ἀπό τι(να) ‖ ἀπολ. εἶμαι μακρὰν ἢ ἀπών ‖ ἐπὶ πραγμ. ἐλλείπω, δὲν ὑπάρχω. Παρ' Ὁμ. συνήθεις τύποι εἶναι ὁ πρτ. *ἄπῑην*, ἐπ. *ἀπέην*, γ' πληθ. *ἄπεσαν* καὶ ἐπ. μέλ. *ἀπέσσομαι*.
ἄπ-ειμι (Β) (*ἀπὸ*+*εἶμι*)· ἀπέρχομαι μακράν, ἀναχωρῶ ‖ ὁ ἐν. Ὁρ. καὶ τὸ πλεῖστον μετὰ σημ. μελ.=θὰ ἀπέλθω· Προστ. *ἄπιθι*, μτχ. *ἀπιών*.
ἀπ-ειπέμεν=*ἀπειπεῖν* (βλ. τὸ ἐπ. *ἀπεῖπον*).
ἀπ-εῖπον, ἀπρφ. *ἀπειπεῖν*, ἐπ. *ἀποειπεῖν*· ὡσ. ἀόρ. α' *ἀπεῖπα*, μέσ. *ἀπειπάμην*· μέλ. *ἀπερῶ*, πρκ. *ἀπείρηκα*· ὁ ἐν. ἀναπληροῦται διὰ *τῶν ἀπόφημι, ἀπαγορεύω*· ὁμιλῶ, λέγω, ἢ ὁμιλῶ μετὰ παρρησίας, ἐλευθεροστομῶ.— **II** ἀπαγορεύω, ὁπότε ἀκολουθεῖ *μὴ* + ἀπρφ: *ἀπεῖπον αὐτὸν μὴ ποιεῖν*=ἀπηγόρευσα εἰς αὐτὸν νὰ πράξῃ—*τὸ ἀπειρημένον*=τὸ ἀπηγορευμένον.— **III** ἀρνοῦμαι, ἀπαρνοῦμαι, δὲν ἀναγνωρίζω, ἐγκαταλείπω: *ἀπείπασθαι τὸν υἱόν*=δὲν ἀναγνωρίζω τὸν υἱόν μου—*ἀπειπεῖν ὄψιν* = ἀποτρέπω ἀπομακρύνω (ἀποσοβῶ) τὸ ὅραμα (τὴν ὀπτασίαν, τὸ ὄνειρον) διὰ προσφορῶν (διὰ θυσιῶν). — **IV** ἀρνοῦμαι, ἀπορρίπτω.— **V** ἀμτβ., ἀποκάμνω, ἐξαντλοῦμαι, κουράζομαι ‖ μετὰ δοτ. προσ., εἶμαι ἐλλιπὴς ὡς πρός τινα, χρεωκοπῶ ὡς πρός τινα, ἀποτυγχάνω ὡς πρός τινα, στεροῦμαί τινος: *ἀπειρηκέναι φίλοις* = ἔχω ἀποτύχει ὡς πρός τοὺς φίλους μου ‖ ἀλλ' ὅμως *ἀπειρηκέναι χρήμασιν* = ἔχω πτωχεύσει (τ. ἔ. μετὰ δοτ. πράγμ. = ἀποτυγχάνω, ὑπολείπομαι ἐν τινι). — μετὰ μτχ. *ἀπείρηκα καθήμενος* = ἔχω κουρασθῇ νὰ κάθημαι.
ἀ-πείραντος, *ον* (α στερ. + *πέρας*)·=*ἀπέραντος*= ἀτελείωτος, «ἀπέραντος», ἄπειρος.
ἀ-πείραστος, *ον* (α στερ.+*πειράζω*)· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς πειρασμόν, ὁ μὴ δοκιμασθείς, ἀδοκίμαστος.
ἀ-πείρᾱτος, *ον* (α στερ.+ *πειράομαι*), δωρ. ἀντὶ *ἀπείρητος* (δ βλ.)· ὁ μὴ δοκιμάσας, μὴ δοκιμασθείς.
ἀπειράχῶς·=κατὰ ἀπείρους τρόπους.
ἀπ-είργαθον, ἐπ. γ' ἑν. *ἀπο-έργαθε*, ἀπρφ. *ἀπεργαθεῖν*· ποιητ. ἀόρ. 6' τοῦ *ἀπ-είργω* (δ βλ.).
ἀπ-είργω, παρ' Ἡροδ. συν. *ἀπ-έργω*, ἐπ. ὡσ. *ἀποέργω*· μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἀπεῖρξα*· ποιητ. ἀόρ. 6' *ἀπείργαθον*, ἐπ. *ἀπο-έργαθον*· Παθ. πρκ. *ἀπείργμαι*· κρατῶ μακράν, ἀποκλείω ἀπό... ‖ χωρίζω τι ἀπό... ‖ κρατῶ τι μακρὰν ἀπό..., ἐμποδίζω νὰ πλησιάσῃ, κρατῶ ὀπίσω ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, *ἀπεργμένος* = ἀποκεκομμένος (ἀπὸ τὴν παλαιάν του κοίτην).—**II** διαχωρίζω, διαιρῶ ‖ ὅθεν ὁρίζω, περιβάλλω ὡς ὅριον, περιορίζω, ἐπὶ θαλασσῶν, ποταμῶν κλπ.— **III** ἀποκόπτω, περιορίζω.
ἀ-πειρέσιος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον*, (βλ. *ἀπερείσιος*)· ἐπεκτετ. τύπος τοῦ *ἄπειρος*.— **II** (*πέρας*) ἄνευ ὁρίων (περάτων), ἀπέραντος, ἄπειρος, ἀναρίθμητος.
Ἔτυμ.: Κατὰ τὸν **Schulze** ἀμφότεροι οἱ τύποι *ἀπειρέσιος-ἀπερείσιος* εἶναι διασκευαὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου*ἀπερέσιος〈*ἀπέρετος〈στερ. α+*περετός〈πείρω =διαπερῶ· ἡ ἑκάστοτε προτίμησις τοῦ ἑτέρου τῶν τύπων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θέσεώς του ἐν τῷ στίχῳ.
ἀπ-είρηκα, ἀπρφ. *ἀπειρηκέναι*, πρκ. τοῦ *ἀπεῖπον* (δ βλ.).
ἀπ-είρημαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀπεῖπον*.
ἀ-πείρητος, *ον*, ὡσ. *-η, -ον* (α στερ.+*πειράομαι*)· ὁ ἄνευ πείρας, ἄνευ δοκιμῆς, καὶ οὕτω: **I** ἐνεργ. ὁ μὴ δοκιμάσας τι, ἢ ἀπολ. ὁ μὴ ἐπιχειρήσας, μὴ

ἀποπειραθεὶς ‖ ὡσ. ὁ μὴ ἔχων πεῖράν τινος, ὁ ἄπειρος ἢ ὀδέξιος εἴς τι. — **II** Παθ., ὁ μὴ δοκιμασθείς, μὴ ἐπιχειρηθείς.

ἀ-πειρία, ἡ, (*ἄπειρος* I, *πεῖρα*), ἀντίθ. τῷ *ἐμπειρία*· ἔλλειψις ἐπιδεξιότητος, ἔλλειψις πείρας, «ἀπειρίσ».— **II** (*ἄπειρος* II, *πέρας*)· τὸ ἄπειρον, τὸ μὴ ἔχον πέρας.

ἀ-πείρῐτος, *-ον*, ἐπ. ἀντὶ *ἀπειρέσιος*.

Ἔτυμ. : κατὰ Schulze (α στερ.+*περὶ* (λατ. per)= ὃν δὲν δύναταί τις νὰ περιέλθῃ (*-ιτος* ὡς ἐν τῷ *ἀμαξ-ιτός*).

ἀ-πειρό-γαμος, *ον*· ὁ μὴ λαβὼν πεῖραν γάμου, ἄγαμος, παρθένος.

ἀ-πειρό-δακρυς, *υ*, γεν. *-υος* (*ἄπειρος* + *δάκρυ*)· ὁ ἀπείρως δακρύων, ὁ ἀκαταπαύστως κλαίων (ἢ καὶ ὁ μὴ ἔχων πεῖραν δακρύων).

ἀ-πειρό-δροσος, *ον* (*ἄπειρος*+*δρόσος*)· ὁ ἄπειρος δρόσου, ὁ μὴ δροσισθείς, κατάξηρος.

ἀ-πειρό-κᾰκος, *ον* (*ἄπειρος*+*κακός*)· ὁ μὴ ἔχων πεῖραν κακοῦ, μὴ γιγνώσκων τί ἐστι κακόν· *τὸ ἀπειρόκακον*=ἡ ἁπλοϊκότης, ἀφέλεια (κυρ. τὸ μὴ ἔχειν πεῖραν κακοῦ, τὸ μὴ ὑποπτεύειν).— **II** ὁ μὴ συνηθισμένος εἰς τὰς συμφοράς (ὁ μὴ λαβὼν πεῖραν κακοῦ).

ἀ-πειρο-κᾰλέομαι, ῆ *-εύομαι*, ἀποθ.· εἶμαι ἀπειρόκαλος, στεροῦμαι καλαισθησίας.

ἀ-πειρο-κᾰλία, ἡ· ἡ ἄγνοια τοῦ ὡραίου, ἔλλειψις καλαισθησίας ‖ κατὰ πληθ. πράξεις χυδαῖαι, βαναυσότητες. Ἐκ τοῦ

ἀ-πειρό-κᾰλος, *ον* (*ἄπειρος*+*καλός*)· ὁ ἄπειρος τοῦ κολοῦ, ὁ ἄνευ καλαισθησίας, βάναυσος, χυδαῖος· ἐπιρ. *-λως*.

ἀ-πειρο-λεχής, *ἐς* (*ἄπειρος*+*λέχος*)· =*ἀπειρόγαμος* (ὅλ. λ.), ἄπειρος λέχους (συζυγικῆς κλίνης), ἄγαμος.

ἀ-πειρο-λογῐ́α, ἡ (*ἄπειρος*+*λόγος*)· ἀπεραντολογία, ὑπερβολικὴ πολυλογία.

ἀ-πειρό-λογος, *ον*· ὁ μὴ πεπειραμένος εἰς τὸ λέγειν, μὴ ἐξησκημένος εἰς τὴν χρῆσιν λέξεων.

ἀ-πειρο-μᾰ́χης, *-ου*, δωρ. *-μάχας*, γεν. *-α*, ὁ (*ἄπειρος*+*μάχη*)· ὁ μάχης ἄπειρος, ὁ ἀδοκίμαστος ἐν μάχῃ, ὁ μὴ λαβὼν πεῖραν πολέμου, ἄμαχος, ἀπόλεμος.

ἀ-πειρο-μεγέθης, *ες*· ὁ ἔχων ἄπειρον μέγεθος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας.

ἀ-πειρό-πλους, *ουν*· ὁ ἄπειρος θαλασσοπλοΐας, ὁ μὴ ἔμπειρος εἰς τὴν ναυτιλίαν.

ἄ-πειρος, *ον*· **I** (α στερ.+*πεῖρα*, *πειράομαι*)· ὁ ἄνευ δοκιμῆς ἢ πείρας πράγματός τινος, ὁ ἀδυνήθιστος εἴς τι ‖ ὁ μὴ γιγνώσκων τι ‖ ἐντεῦθεν ἁπλ., ὁ μὴ ἔχων πεῖραν, ἄπειρος, ἀμαθής.— **II** (α στερ.+*πεῖρας*, *πέρας*)=*ἀπειρέσιος*· ὁ ἄνευ πέρατος, ἀπέραντος, ἀτελείωτος, ἀναρίθμητος. 2) ἐπὶ ἐνδυμάτων, δικτύων κλπ., τὸ μὴ ἔχον τέρμα, ἀτελεύτητον (τ. ἔ. ἄνευ διεξόδου).

ἀ-πειρο-σθενής, *ές*· ὁ ἔχων ἄπειρον ὀδένος, ἀπειροδύναμος.

ἀ-πειροσύνη, ἡ=*ἀπειρία* (ἔλλειψις πείρας).

ἀ-πειρό-τοκος, *ον* (*ἄπειρος*+*τόκος*)· ἡ μὴ ἔχουσα πεῖραν τοκετοῦ, παρθένος, ἡ μὴ ἔχουσα γεννήσει ἀκόμη.

ἀ-πείρων, *ον* γεν. *-ονος* (α στερ.+*πεῖρας* ἐπ. ἀντὶ *πέρας*)=*ἄπειρος* II· ἀπέραντος, ἀτελείωτος, ἀναρίθμητος, ἄπειρος.— **II** (α στερ.+*πεῖρα*)=*ἄπειρος* I· ὁ στερούμενος πείρας.

ἀπ-είς, ἰων. ἀντὶ *ἀφ-είς*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφ-ίημι*.

ἀπ-έκ, προθ. μετὰ γεν. (πρὸ φων. *ἀπέξ*)· μακρὰν καὶ ἔξω, ἔξω καὶ μακράν, τινος.

ἀπ-εκ-δέχομαι, μελ. *-δέξομαι*, ἀποθ.· περιμένω, προσδοκῶ.

ἀπ-εκ-δῡ́νω ἢ *-δύω*, μελ. *-δύσω*· ἐκδύω τινὰ ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του («τοῦ βγάζω τὰ ροῦχα»).—Μέσον, *ἀπεκδύομαι*, μέλ. *-δύσομαι*· ἐνεργ. ἀόρ. β' *ἀπεξέδῡν*, πρκ. *ἀπεκδέδῡκα*· ἐκδύω ἐμαυτόν ‖ ἐκβάλλω τὰ ἱμάτιά μου, ἐκδύομαι.

ἀπ-εκ-δύομαι· βλ. *ἀπεκδύνω*.

ἀπ-έκ-δῡσις, *-εως*, ἡ (*ἀπεκδύομαι*)· ἡ ἀποβολὴ (ἐπόρριψις) τῶν ἐνδυμάτων.

ἀπ-έκῐξ, ὡρ. ἀορ. α' (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **ἀπο-κίκω*) =*ἀπέβαλε* (=ἔχασε).

ἀπ-εκ-λανθάνομαι, μέσ.· λησμονῶ ὅλως διόλου. — ἐπ. ἀόρ. β' μέσ. Προστ. *ἀπεκλελάθεσθε Θάμβεος*= λησμονήσατε ἐντελῶς τὴν κατάπληξίν σας.

ἀπ-εκ-λελάθεσθε (ὅλ. προηγ.).

ἀπ-εκ-λογή, ἡ. ἀντιθ. τῷ *ἐκλογή*· ἀπόρριψις.

ἀπ-εκρέμασα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀποκρεμάννυμι*.

ἀπ-έκτᾰνον, ἀόρ. β' τοῦ *ἀπο-κτείνω*.

ἀπ-έκτᾰτο· μέσ. ἀόρ. μετὰ παθ. σημ. τοῦ *ἀποκτείνω*.

ἀ-πέκτητος, *ον* (α στερ.+*πεκτέω*)· ἀκτένιστος, ἀσυγύριστος.

ἄ-πεκτος, *ον*·=τῷ προηγ.

ἀπ-ελαύνω, μέλ. *-ελάσω*, ἀττ. *ἀπελῶ*· πρκ. *ἀπελήλακα*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἀπηλάθην*· πρκ. *ἀπελήλασμαι* καὶ *-ᾶμαι*· ὡσ. ἀπαντᾷ ὁ τύπος *ἀπέλα* ὡς Προστ. τοῦ ἁπλοῦ ἐν. *ἀπ-ελάω*· δωρ. ἀόρ. β' *ἀπήλαον*· ἀποδιώκω, ἀποβάλλω, ἐξορίζω, ἐξωθῶ.— **II** *ἀπελαύνειν στρατὸν*=ἀπομακρύνω στρατόν ‖ ἐντεῦθεν, ὡσεὶ ἀμτβ., πορεύομαι, ἀναχωρῶ ‖ ὡσ. (ἐνν. *ἵππον*) ἀπέρχομαι ἔφιππος.—Παθ., ἀποδιώκομαι μακράν ‖ ὅθεν, ἀποκλείομαι ἀπό τινος πράγμ. ‖ γεν., εἶμαι μακρὰν ἀπό....

ἀπ-ελάω=*ἀπ-ελαύνω* (βλ. λ.)

ἀπ-έλεγμα, τὸ (καὶ *ἀπελεγμός*, ὁ)· κακὴ φήμη (κυρ. τὸ ἀπελέγχεσθαι, ἐξέλεγχις). Ἐκ τοῦ

ἀπ-ελέγχω, μέλ. *-ἐγξω*· ἐξελέγχω, ἐπικρίνω, ἀνασκευάζω, ὅλως διόλου.

ἀ-πέλεθρος, *ον* (α στερ.+*πέλεθρον*)· ἀμέτρητος, ἄμετρος, ἄπειρος· τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ.=ἀπείρως μακράν.

ἀπ-έλειψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-λείβω* (καὶ οὐχὶ τοῦ *ἀπολείπω*).

ἀπ-ελέσθαι, *ἀπ-ελόμενος*, ἰων. τύποι ἀντὶ *ἀφελ-*, ἀπρφ. καὶ μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφαιρέω*.

ἀπ-ελευθερία, ἡ (*ἀπελεύθερος*)· ἡ χειραφέτησις δούλου ‖ ἡ ἀπελευθέρωσις δούλου καὶ ἡ πολιτογράφησίς του εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐλευθέρων· ἡ κατάστασις τοῦ ἀπελευθέρου (λατ. **libertinitas**).

ἀπ-ελευθερικός, *ή*, *όν*· ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ἀπελευθέρου. Ἐκ τοῦ

ἀπ-ελεύθερος, ὁ· δοῦλος χειραφετηθείς, χειράφετος (λατ. **libertus**, **libertinus**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-ελευθερόω, μέλ. *-ώσω*· ἀπελευθερώνω, ἐλευθερώνω ‖ ἀποδίδω τὴν ἐλευθερίαν εἰς δοῦλον, χειραφετῶ.

ἀπ-ελήλᾰκα, πρκ. τοῦ *ἀπ-ελαύνω*.

ἀπ-ελήλῡθα, πρκ τοῦ *ἀπ-έρχομαι*.

ἀπ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπέρχομαι*.

ἀπ-ελίσσω· ἐκτυλίσσω, «ξετυλίγω».

ἀπ-έλκω, ἰων. ἀντὶ *ἀφ-έλκω*.

ἀπέλλα, ἡ, λακων. ἀντὶ *ἐκκλησία*=συνέλευσις.

ἀπελλάζω, λακων. ἀντὶ *ἐκκλησιάζω* (βλ. λ.).

Ἀπέλλαι, αἱ· ἑορτὴ καθ' ἣν προσεφέροντο ὑπὸ τῆς φυλῆς τῶν Λαβυαδῶν θυσίαι καλούμεναι *ἀπελλαῖα*.

ἀπελλαῖα, τὰ· θυσίαι τελούμεναι κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀπελλῶν.

Ἀπελλαῖος, ὁ· ὄνομα μηνὸς διαφόρων δωρικῶν πόλεων (Δελφῶν, Ἐπιδαύρου κ. ἄ.).

ἀπέλλητος, ὁ·=*ἀνταγωνιστής*.

ἄ-πελος, τὸ (*πέλλα* B)· ἔλκος μὴ ἐπουλωθὲν εἰσέτι.

ἀπ-έλου, γ' ἐν. ἀπηρχ. ἀττ. πρτ. τοῦ *ἀπο-λούω* (ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *ἀπο-λόω*).

ἀπελπίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ὠθῶ πρός ἀπελπισίαν, φέρω εἰς ἀπε πισίαν ‖ ἀμτβ. ἀπελπίζομαι. 2 =*ἐλπίζειν ἀπό τινος*=ἔχω ἐλπίδας ἀπό τι.

ἀπ-ελπισμός, ὁ· ἀπελπισία, ἔλλειψις ἐλπίδος.

ἀπ-εμέω, μέλ. *-έσω*· ἐξεμῶ («ξερνῶ»), ἀποπτύω.

ἀπ-εμνήσαντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπομιμνήσκω*.

ἀπ-εμόρξατο, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπ-ομόργνυμι* (ὅ βλ.).

ἀπ-εμ-πολάω, μέλ.. *-ήσω*· διαθέτω τι διὰ πωλήσεως ἢ ἀνταλλαγῆς. 2) ἀγοράζω καὶ πωλῶ· προδίδω, «ἀπεμπολῶ».

ἀπ-έναντι, (*ἀπὸ*+*ἔναντι*), ἐπιρ.· καταντικρύ, ἀπέναντι (μετὰ γεν.) ‖ ὡσ.

ἀπ-εναντίον, ἐπίρ.=*ἀπέναντι* (ὅλ. λ.).

ἀπ-ενᾰρίζω, μελ. *-ίξω·* ἀπογυμνῶ τινα ἀπό τά ὅπλα του, ὁ σκυλεύω, τόν λαφυραγωγῶ.
ἀπ-ενάσσατο, γ' ἑν. ἐπιχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποναίω.*
ἀπ-ενέγκασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποφέρω.*
ἀπ-ένεικα, ἐπ. ἀντί *ἀπήνεικα ἢ ἀπήνεγκα,* ἀορ. α' τοῦ *ἀποφέρω·* ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' *ἀπενειχθῆναι.*
ἀπ-ενέπω (βλ. *ἀπ-εννέπω*).
ἀ-πενθής, *ἐς* (α στερ.+*πένθος*)· ὁ μή πενθῶν, ὁ ἀπηλλαγμένος πένθους.
ἀ-πένθητος, *ον* (α στερ.+*πενθέω*)· ὁ μή θρηνηθείς, δι' ὅν οὐδείς ἐπένθησεν.— **II** =*ἀπενθής,* ὁ μή πενθῶν.
ἀπ-ενιαυτέω, μελ. *-ήσω ἢ ἀπ ενιαυτίζω,* μελ. *-ίσω* (*ἀπό*+*ἐνιαυτός*)· ἀπέρχομαι εἰς ἐξορίαν δι' ἕν ἔτος.
ἀπ-ενιαύτησις, *-εως, ἡ,* ἡ ἐπί ἕν ἔτος ἐξορία.
ἀπ-ενιαυτίζω, ἀττ. μέλ. *-ιῶ·* ἀπέρχομαι εἰς ἐξορίαν ἐπί ἕν ἔτος· βλ. καί *ἀπενιαυτέω.*
ἀπ-ενιαύτισις, *-εως, ἡ* =*ἀπενιαύτησις* (βλ. λ.).
ἀπ-ενιαυτισμός, *ὁ* =*ἀπενιαύτισις* (βλ. λ.).
ἀπ-εννέπω (καί *ἀπ-ενέπω*)· ἀ αγορεύω (συν. τῷ *ἀπαυδάω* ὅ βλ.): *ἀπεννέπω σε μὴ ποιεῖν*=σοῦ ἀπαγορεύω νά πράξῃς τι.— **II** διατάσσω ἀποχήν ἀπό τινος: *ἀπεννέπειν τινὰ θαλάμων* = ἀποδώκω τινά ἐκ τῶν θαλάμων.
ἀπ-έξ (βλ. *ἀπέκ*).
ἀπ-εοικώς, ἀττ. *ἀπεικώς, -υῖα, -ός,* μτχ. παρακ. τοῦ *ἀπέοικα·* παράλογος, ἀνάρμοστος, ἄδικος. Ἐπίρ. *ἀπεοικότως*=παραλόγως, ἀναρμόστως.
ἀ-πέπαντος, *ον* (α στερ.+*πεπαίνω*)· ὁ μή πεπανθείς, ὁ μή ὡριμάσας, ἄωρος.
ἀ-πέπειρος, *ον* (α στερ.+*πέπειρος*)· ὁ μή ὥριμος, ἄωρος, παράκαιρος.
ἀπ-επλάγχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-πλάζω.*
ἀπ-έπλευσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-πλέω.*
ἄ-πεπλος, *ον* (α στερ.+*πέπλος*)· ὁ ἄνευ πέπλου (ἤ γεν. ἐνδύματος), ὁ φορῶν τόν χιτῶνα μόνον.
ἀπ-έπλω, συντετμ. τύπος ἀντί *ἀπέπλωσε,* ἰων. ἀντί *ἀπ-έπλευσε,* γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπο-πλέω.*
ἀπ-έπνευσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀπο-πνέω.*
ἀπ-επτάμην, ἀόρ. β' τοῦ *ἀπο-πέτομαι.*
ἄ-πεπτος, *ον* (α στερ.+*πέσσω,* μέλ. *πέψω*)· ἄῤῥαστος, ἀμαγείρευτος, ἀχώνευτος.
ἄπερ, οὐδ. πληθ. τοῦ *ὅσπερ* (ὅ βλ.)· παρ' ἀττ. συχν. ὡς ἐπίρ.=*ὥσπερ.*
ἀ-πέραντος, *ον* (α στερ.+*περαίνω*)· ὁ μή ἔχων πέρατα, ἄπειρος, ἀτελείωτος, ἀναρίθμητος.
ἀπέρᾱσις, *ἡ* (*ἀπεράω*)· ἔμετος.
ἀ-πέρᾱτος, *ον* (α στερ. + *περάω*)· ὃν δέν δύναται τις νά περάσῃ.
ἀ-περάτωτος, *ον* (α στερ.+*περατόω*)· = *ἀπέραντος* (ὅ βλ.).
ἀπεράω, μέλ. *-άσω·* ἐξεμῶ, κάμνω ἔμετον.
ἀπ-εργάζομαι, μέλ. *-άσομαι·* πρκ. *ἀπ-είργασμαι·* μετά σημ. ἐνεργ. καί παθ.· ἀποθ.· κατεργάζομαί τι, ἀποτελειώνω τι, τελείως || μτχ. πρκ. *ἀπειργασμένος* =ἐντελῶς ἀποτελειωμένος || ἐπί ζωγράφου, ἀποτελειώνω διά χρωμάτων, παριστάνω ἤ ἐκφράζω τι πλήρως || γενικῶς, σχηματίζω, δημιουργῶ. 2) ἀποτελεκώνω μίαν σύμβασιν. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀπ-εργᾰ́σία, *ἡ·* ἡ ἀποτελείωσις, ἡ συμπλήρωσις|| τό παράγειν, δημιουργεῖν, τι, τό προξενεῖν τι.
ἀπ-εργαστικός, ή, όν· ἐπιτήδειος πρός τό ἀπεργάζεσθαι.
ἀπ-έργω, ἰων. ἀντί *ἀπ-είργω.*
ἀπ-έρδω, μελ. *-ξω·* φέρω εἰς πέρας, τελειώνω.
ἀπερ-εί, ἐπίρ.=*ὥσπερεί* (ἐκ τοῦ *ἄπερ,* ὅ βλ.).
ἀπ-ερείδω· στηρίζω, προσηλώνω στε εά. — μέσ. μέλ. *ἀπερείσομαι,* ἀόρ. *ἀπηρεισάμην,* ἀλλ' ὁμως παθ. πρκ. *ἀπερήρεισμαι·* προσηλῶ, στερεώνω, ἐμαυτόν στερεῶς ἐπάνω εἴς τι, τ. ἔ. ὑποστηρίζω ἐμαυτόν ἐπί τινος πράγματος, βασίζομαι εἴς τι || ἐνδιατρίβω, ἐπιμένω, ἐπί τινος, ὡσ. καταταλάζω εἰς ἴδιαίτερον μέρος || ἀπολ., ἀκκουμβῶ, ἀποκλίνω πρός τι.
ἀπερείσιος, *ον,* ποιητ. = *ἀπειρέσιος* ἡ *ἀπερείσια ἄποινα*=ἄπειρα, ἀμέτρητα, δῶρα (λύτρα). [α στερ.+*πεῖραρ, ἄπειρος* ‹ **ἀπερjος*].
ἀπ-έρεισις, *-εως, ἡ·* τό ἐρείδεσθαι (στηρίζεσθαι) ἐπί τινος, πίεσις, ἀντίστασις.— **II** ἐπιβολή (π. χ. τιμωρίας).
ἀπ-ερεύγομαι· μέσ., ἐρεύγομαι, ἐξεμῶ || ἐπί ποταμῶν, ἐκβάλλω, χύνομαι.
ἀπ-ερημόω, μέλ. *-ώσω·* καθιστῶ τι ἐντελῶς ἔρημον.
ἀπ-ερητῦω, μελ. *-ύσω·* κωλύω, ἐμποδίζω.
ἀ-περι-γένητος, *ον* (α στερ.+*περιγίγνομαι*)· ἀκατανίκητος.
ἀ-περί-δρακτος, *ον* (α στερ.+*περιδράσσομαι*)· ὃν δέν δύναταί τις νά συλλάβῃ, ἀκατάληπτος.
ἀ-περί-εργος, *ον·* ἁπλοῦς, ἀπέριττος, λιτός, ἀφελής, μή ἐξεζητημένος.
ἀ-περι-λᾰ́λητος, *ον* (α στερ.+*περιλαλέω*)· ὁ ἀνυπέρβλητος (ἀκατανίκητος) εἰς τήν φλυαρίαν.
ἀπερί-ληπτος, *ον* (α στερ. + *περιλαμβάνω*)· ὁ μή περιλαμβανόμενος, μή δυνάμενος νά περιληφθῇ || ἀπερίγραπτος, ἀπεριόριστος, ἀκαθόριστος.
ἀ-περι-μέριμνος, *ον* (α στερ. + *περί* + *μέριμνα*)· ἀμέριμνος, ἄφροντις, ἀπερίσκεπτος· ἐπίρ. *-νως* = ἀμερίμνως, ἀφροντίστως.
ἀ-περι-νόητος, *ον·* ἀκατανόητος||ἀπροσδόκητος.
ἀ-περί-οπτος, *ον* (α στερ.+*περιόψομαι*)· ὁ μή ὁρῶν πέριξ ἑαυτοῦ, ὁ ἀδιαφορῶν διά τό πᾶν, ἀμέριμνος, ἀδιάφορος.
ἀ-περί-σκεπτος, *ον* (α στερ.+*περισκέπτομαι*)· ὁ μή σκεπτόμενος, ἀπερίσκεπτος, ἀμέριμνος, ἀστόχαστος· ἐπίρ. *-τως.*
ἀ-περί-σπαστος, *ον* (α στερ. + *περισπάω*)· ὁ μή περισπώμενος (τῆδε κάκεῖσε), ἀδιατάρακτος· ἐπίρ. *-τως*=ἀδιαταράκτως.
ἀ-πέρισσος, ἀττ. *-ττος, ον* (α στερ.+*περισσός*)· ὁ ἄνευ περισσείας (ἄνευ περιττοῦ, πλεονάζοντός τινος), ἁπλοῦς, λιτός, «ἀπέριττος».
ἀ-περί-στᾰτος, *ον* (α στερ.+*περι-ίσταμαι*)· περί ὃν οὐδείς ἵσταται, ἔρημος, ἀπροστάτευτος, ἀνυπεράσπιστος.
ἀ-περί-τμητος, *ον* (α στερ. + *περιτέμνω*)· ὁ μή περιτετμημένος, μή περικεκομμένος, μή περιωρισμένος.
ἀ-περί-τροπος, *ον* (α στερ. + *περιτρέπω*)· ὁ μή ἐπιστρέφων, ἀνεπίστροφος || ἀδιάφορος, ἀμέριμνος, «ξέ ο αστος».
ἀ-περίττος· βλ. *ἀπέρισσος.*
ἀπ-ερρήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀπερῶ* (ὅ βλ.).
ἀπ-ερρίγᾱσι, γ' πληθ. παρακ. β' τοῦ *ἀπο-ρριγέω.*
ἀπ-έρρω· ἀπέρχομαι, «ξεκουμπίζομαι», «γκρεμοτσακίζομαι»· Προστ. *ἄπερρε* = φύγ' ἀπ' ἐδῶ, «ξεκουμπίσου»=λατ. **abi in malam rem·** βλ. καί ἁπλοῦν *ἔρρω.*
ἀπ-ερυγγάνω· ἐξερεύγομαι, ἐξεμῶ || ἐπί ποταμῶν, ἐκβάλλω, χύνομαι || ἀπολ. ἐρεύγομαι.
ἀπ-ερυθριάω, μελ. *-άσω·* ἀφίνω κατά μέρος τά ἐρυθήματα («τή ντροπή»), δέν ἐρυθριῶ, δέν κοκκινίζω || εἶμαι ἀναίσχυντος.
ἀπ-ερῦκω, μελ. *-ξω* (*ἀπ*)+*ἐρύκω*)· ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω, ἀποκρούω.—Μέσον,ἀπέχω, ἀφίσταμαι, παύω.
ἀπ-ερῠσῐβόω, μελ. *-ώσω* (*ἐρυσίβη*)· καταστρέφω δι' ἐρυσίβης (νόσου τῶν φυτῶν) || παράγω ἐρυσίβην.
ἀπ-ερῶ, μελ. *-ύσω·* ἀποσπῶ ἀπό τι, τραβῶ.
ἀπ-έρχομαι, μελ. *-ελεύσομαι·* ἀόρ. β' *-ἠλῠθον, -ἦλθον·* πρκ. *-ελήλῡθα·* «ἀπέρχομαι», ἀναχωρῶ, ἀποχωρῶ, ἐκ τινος τόπου || *ἀπέρχεσθαι εἰς...* = πορεύομαι ἀπό τό ἕνα μέρος εἰς τό ἄλλο.
ἀπ-ερῶ, ἰων. *ἀπ-ερέω,* μελλ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· πρκ. *ἀπείρηκα·* μέσ. μελ. *ἀπεροῦμαι·* παθ. ἀόρ. α' *ἀπερρήθην* (βλ. *ἀπεῖπον*)· ὁμιλῶ μετά δράσους, «τά λέω ὄξ' ἀπό τά δόντια».— **II** ἀπαγορεύω: *ἀπερῶ σε μὴ πράττειν*=σοῦ τό ἀπαγορεύω νά τό κάμῃς.—**III** ἀπαρνοῦμαι, ἀποκηρύττω, δέν ἀναγνωρίζω.—**IV** ἀρνοῦμαι, ἀπορρίπτω. — **V** ἀμτ. ἀπ-κάμνω, κουράζομαι, ἐξαντλοῦμαι, χάνομαι (πρβ. *ἀ τεῖπον*).
ἀπ-ερωεύς, *-έως,* ὁ· ὁ ἐμποδίζων, ὁ κωλύων || ὁ ματαιώνων, ὁ παραλύων. Ἐκ τοῦ
ἀπ-ερωέω, μελ. *-ήσω·* ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, ἀπό... Ἐκ τοῦ

ἀπ-ερωή, ἡ· ἡ πρός τά ὀπίσω ἀποχώρησις. — **II** ἐμπόδιον.

ἀπ-ερωήσειας, β' ἑν. ἀορ. α' Εὐκτ. τοῦ ***ἀπ-ερωέω.***

ἀπ-έρωτος, ***ον*** (***ἀπό***+***ἔρως***)· ὁ μή ἐρῶν, ὁ μή ἔχων ἔρωτα.

ἄπ-ες, ἰων. ἀντί ***ἄφ-ες,*** Προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφ-ίημι.***

ἀπ-εσθέομαι, (***ἔσθής***)· μεσ., ἐκδύω ἐμαυτόν, ἐκδύομαι.

ἀπ-εσθίω, μέλ. ***ἀπέδομαι***· πρκ. ***ἀπεβήδοκα***· παθ. ἀόρ. α' ***ἀπηδέσθην***· τρώγω ἤ «βροκανίζω» (τρωγαλίζω, περιτρώγω) ‖ κατατρώγω.

ἀπ-εσκέδασα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀπο-σκεδάννυμι.***

ἀ-πεσκής, ***ἐς*** (***α*** στερ.+***πέσκος***)· ἄνευ δέρματος, ἀκάλυπτος.

ἀπ-εσσεῖται, ἀντί ***ἀπέσεται,*** γ' ἑν. μέλ. τοῦ ***ἄπειμι.***

ἀπ-εσσούα, Λακων. ἀντί ***ἀπεσσύη,*** παθ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀποσεύω***· ἀπῆλθε, «πάει πιό», δέν ὑπάρχει, ἀπέθανεν.

ἀπ-εσσύμην, ἐπ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἀποσεύω.***

ἀπ-έστην, ἀόρ. β' τοῦ ***ἀφ-ίστημι.***

ἀπ-εστραμμένως, ἐπίρ. (***ἀποστρέφω***)· κατ' ἀντίστροφον τρόπον.

ἀπ-εστράφατο, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἀποστρέφω.***

ἀπ-εστώ, ***-οῦς,*** ἡ (***ἄπειμι, εἶμι***), ἰων. λέξις· τό νά εἶναι τις ἀπών, ἀπουσία· 6λ. ***εὐεστώ.***

ἀ-πέτηλος, ***ον*** (***α*** στερ.+***πέτηλον***)· ὁ ἄνευ πετάλων, ἄνευ φύλλων.

ἀπ-έτραπον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἀπο-τρέπω.***

ἀπ-ευ-δοκέω· ἔρχομαι εἰς ἀπελπισμόν, εἰς ἀπόγνωσιν, ἀπελπίζομαι.

ἀπ-ευ-θᾰνᾰτίζω· ἀποθνῄσκω μακαρίως.

ἀ-πευθής, ***ἐς*** (***α*** στερ.+***πυνθάνομαι***)· ὁ μή ἐρευνηθείς, μή ἐξετασθείς, ἀνήκουστος, ἀνεξέταστος, ἀνερεύνητος ‖ ἄγνωστος (λατ. **ignotus**).— **II** ἐνεργ., ὁ μή ἐρευνήσας, μή ζητήσας πληροφορίας, ὁ ἀγνοῶν (λατ. **ignarus**).

ἀπ-ευθῡ́νω, μελ. ***-ῡ́νῶ***· καθιστῶ τι πάλιν εὐθύ, «ἰσιάζω» ‖ ἀνεγείρω ἐκ νέου ‖ μτφρ. ἐπαναφέρω, ἀποκαθιστῶ ‖ ὁδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ, διοικῶ ‖ ***χέρας δεσμοῖς ἀπευθύνειν*** ‖ διευθύνω, ὁδηγῶ, τάς χεῖρας διά τῶν ἁλύσεων (τ. ἔ. δένω τάς χεῖρας).

ἀπ-ευκταῖος, ***α, ον***·=τῷ ἑπομ.

ἀπ-ευκτός, ***όν*** (***ἀπεύχομαι***)· ὄν τις εὔχεται νά μή ἔχῃ, ἀνεπιθύμητος ‖ ἐπάρατος, κατηραμένος.

ἀπ-ευνάζω, μελ. ***-άσω***· τόν νανουρίζω νά κοιμηθῇ ‖ κατευνάζω, καταπραΰνω.

ἀπ-ευ-τακτέω· πληρώνω τακτικῶς.

ἀπ-ευτελίζω· καθιστῶ τι εὐτελές, ἐξευτελίζω.

ἀπ-ευ-φημέω· = ***ἀπεύχομαι*** (6λ. λ.), λατ. **abominari.**

ἀπ-εύχετος, ***ον***=***ἀπευκτός*** (ὃ 6λ.). Ἐκ τοῦ

ἀπ-εύχομαι, μελ. ***-ξομαι,*** ἀποθ.· εὔχομαι νά μή γίνῃ τι, τό ἀποστέργω (λατ. **deprecari**).

ἀπ-εύω· 6λ. ***ἀφεύω.***

ἀπ-ευωνίζω·πωλῶ εὐθηνά.

ἀπ-έφθῑδον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἀπο-φθίνω.***

ἀπ-έφθῑτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀποφθίνω.***

ἄπ-εφθος, ***ον,*** ἀντί ***ἄφεφθος*** (***ἀφ-έψω***)· καλοβρασμένος, διυλισμένος‖***ἄπεφθος χρυσός***=καθαρός, ἀκήρατος, ἀμιγής, χρυσός (λατ. **aurum recoctum**).

ἀπ-εχθαίρω, μελ. ***-ᾱ́ρῶ***· ἀόρ. α' ***ἀπήχθηρα***· μισῶ καθ' ὑπερβολήν.— **II** ποιῶ τι(να) λίαν μισητόν.

ἀπ-εχθάνομαι, μελ. ***-εχθήσομαι***· ἀόρ. β' ***ἀπηχθόμην,*** ἀπρφ. ***ἀπεχθέσθαι***· πρκ. ***ἀπήχθημαι***· παθ., μισοῦμαι ‖ ἐπισύρω τήν ἀντιπάθειαν ‖ εἶμαι ἢ γίνομαι ἀντιπαθητικός ‖ ὡς. κινοῦμαι, ἐξωδοῦμαι, πρός τό μῖσος: ***οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει***=οὔτε ὅλος ὁ λαός ἐξωδημένος εἰς μῖσος ἐναντίον μου ὀργίζεται κατ' ἐμοῦ.— **II** Ἀποθ. ἐν ἐνεργ. σημ., κινῶ, προκαλῶ, μῖσος: ***λόγοι ἀπεχθανόμενοι***=λόγοι προκαλοῦντες μῖσος‖μετά δοτ. προσ., εἶμαι ἢ γίνομαι μισητός εἷς τινα.

ἀπ-έχθεια, ἡ (***ἀπεχθής***)· ἐχθρότης, μῖσος, ἀντιπάθεια ‖ κατά πληθ.=ἔχθρα· ***δι' ἀπεχθείας τινὶ ἐλθεῖν***=μισοῦμαι ὑπό τινος.

ἀπ-έχθημα, ***-ατος,*** τό· πᾶν ὅ,τι μισεῖ τις.

ἀπ-εχθήμων, ***ον***· = τῷ ἑπομ.

ἀπ-εχθής, ***ἐς*** (***ἀπό***+***ἔχθος***)· μισητός, ἐχθρικός.

ἀπ-εχθητικός, ***ή, όν***· πλήρης ἔχθρας, φθονερός· ἀντίθ. τῷ ***κόλαξ.***

ἀπ-έχθομαι=***ἀπ-εχθάνομαι*** (ὃ βλ.).—Παθ. (***ἀπό***+***ἔχθος***)· μισοῦμαι ἢ εἶμαι μισητός.

ἀπ-εχθῶς, ἐπίρ. τοῦ ***ἀπεχθής***· ***ἀπεχθῶς ἔχω***=διάκειμαι ἐχθρικῶς πρός τινα.

ἀπ-έχω, μέλ. ἀφέξω καί ***ἀποσχήσω***· ἀορ. β' ***ἀπέσχον***· κρατῶ μακράν, τηρῶ μακράν, ἀπό... ‖ διαχωρίζω.—Μέσον, ***ἀπέχομαι χειρᾶς τινος*** = κρατῶ τάς χεῖρας μακράν ἀπό τινα ‖ ἀλλ' ὅμως ***ἀπέχομαι*** ἀπολ. =κρατῶ ἐμαυτόν μακράν ἀπό τι, ἀπέχω ἀπό..., ἀφίσταμαι ἀπό...— **II** ἀμτβ., εἶμαι μακράν ἀπό..., μετά γεν. τόπου: ***τῆς πόλεως οὐ πολλὴν ὁδὸν ἀπέχει***= δέν εὑρίσκεται εἰς πολύ μεγάλην ἀπόστασιν ἀπό τήν πόλιν ‖ σημ. ὡσ., ὡς καί τό μέσον, ἀπέχω ἀπό ἓν πρᾶγμα.— **III** ἔχω τι πλῆρες, λαμβάνω τι πλῆρες («παίρνω σωστόν»): ***ἀπέχω μισθόν***—ἔχω (λαμβάνω) πλήρη μισθόν.

ἀ-πεψία, ἡ (***ἄπεπτος***)· ἔλλειψις πέψεως, ἀχωνευσία.

ἀπ-έψω, ἰων. ἀντί ***ἀφ-έψω.***

ἀπ-έωσα, ἀορ. α' τοῦ ***ἀπ-ωθέω.***

ἀπ-ηγέομαι, ***ἀπ-ήγημα, ἀπ-ήγησις,*** ἰων.ἀντί ***ἀφ-ηγ-***

ἀπ-ηγορέομαι, μέσ.· ὑπερασπίζω ἐμαυτόν, ὡς τό ***ἀπολογέομαι.***

ἀπ-ηγόρημα, τό (***ἀπηγορέομαι***)· ὑπεράσπισις (ἀντίθ. τῷ ***κατηγόρημα***).

ἀπ-ηγορία, ἡ·=τῷ προηγ.

ἀ-πήδᾰλος, ***ον***· ὁ ἄνευ πηδαλίου.

ἀπ-ηθέω, μελ. ***-ήσω***· στραγγίζω, διυλίζω.

ἄ-πηκτος, ***ον***· ὁ μή πηγνύμενος, ὁ ἀνεπίδεκτος στερεοποιήσεως.

ἀπ-ηλάθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀπ-ελαύνω*** (ὃ βλ.).

ἀπ-ηλεγέω· ἀμελῶ.

ἀπ-ηλεγέως, ἐπίρ. ἐσχηματισμένον ὡσεί ἐξ ἐπιθ. ****ἀπηλεγής,*** ***ἐς*** (***ἀπό*** + ***ἀλέγω***)· ἄνευ φροντίδος δι' ὀ,τιδήποτε, ἀφροντίστως, ὁμερίμνως ‖ ***μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν*** = ὁμιλῶ «καθαρά καί ξάστερα», χωρίς νά σκοτίζωμαι διά τάς συνεπείας.

ἀπ-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἀπέρχομαι.***

ἀπ-ηλιαστής, ***-οῦ,*** ὁ (***ἀπό*** + ***Ἡλιαία***)· ὁ ἀπέχων ἀπό τήν Ἡλιαίαν, ὁ ἀποφεύγων τήν Ἡλ., τ. ἔ. ὁ ἐχθρός πρός τόν νόμον, ὁ ἀποστρεφόμενος τά δικαστήρια (μετά λογοπαιγνίου ἐπί τῆς λέξεως ***ἥλιος,*** τ. ἔ. ὁ μή ἀρεσκόμενος νά ἡλιάζεται).

ἀπ-ῆλιξ, ἰων. ἀντί ***ἀφ-ῆλιξ.***

ἀπ-ηλιώτης (ἐνν. ***ἄνεμος***), ***-ου,*** ὁ (***ἀπό***+***ἥλιος***)· ὁ ἀνατολικός ἄνεμος (λατ. **subsolanus**).

ἀ-πήμαντος, ***ον*** (***α*** στερ.+***πημαίνω***)· ὁ μή παθών βλάβην, σῶος καί ἀβλαβής, ὁ ἀπηλλαγμένος δυστυχίας.— **II** ἐνεργ., ὁ μή προξενῶν βλάβην.

ἀπ-ήμβροτον, ἐπ. ἀντί ***ἀφ-ήμαρτον,*** ἀορ. β' τοῦ ***ἀφ-αμαρτάνω.***

ἀπ-ῆμεν, α' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἄπ-ειμι*** (***εἰμί***).

Ἀ-πήμιος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ ἀποτρέπων τά κακά, ἀλεξίκακος.

ἀ-πημοσύνη, ἡ (***ἀπήμων***)· ἔλλειψις βλάβης, ἀβλάβεια ‖ ὀσφάλεια ‖ ἀκεραιότης.

ἀπ-ημ-πόλα, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἀπ-εμ-πολάω.***

ἀ-πήμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***α*** στερ.+***πῆμα***)· ὁ μή παθών βλάβην, μή βεβλαμμένος, σῶος καί ἀβλαβής ‖ ὁ ἄνευ βλίψεων ἢ βασάνων.— **II** ἐνεργ. ὁ μή προξενῶν βλάβην, ἀβλαβής ‖ ἥσυχος, πρᾶος ‖ ἐπί θεῶν εὐμενής, ἵλεως.

ἀπ-ήνεια, ἡ (***ἀπηνής***)· τραχύτης, σκληρότης.

ἀπ-ήνεμος, ***ον*** (***ἄνεμος***)· ὁ μή ἔχων ἄνεμον, μή προσβαλλόμενος ὑπό ἀνέμου, ὑπήνεμος.

ἀπήνη, ἡ· τετράτροχος ἅμαξα ‖ μτγν. κάθε ἅμαξα, ἅρμα.— **II** συν. τῷ ***ζεῦγος*** ‖ ζεῦγος, ζεῦγος βοῶν (ζευγάρι) [ἁγν. ἐτυμολ.].

ἀπ-ηνήναντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀπ-αναίνομαι*** (ὃ 6λ.).

ἀπ-ηνής, ***ές***· τραχύς, σκληρός· ἐπότομος (πρβλ. ***πρόσ-ηνής***)·

ἀπ-ῆνδον, ὤωρ. ἀντί ***ἀπ-ῆλθον,*** ἀορ. β' τοῦ ***ἀπέρχομαι.***

ἀπ-ήορος, δωρ. καὶ ἰων. **ἀπ-άορος,** ἐπ. **ἀπ-ήωρος, ον** (**ἀπὸ**+**ἀείρω**)· ὁ αἰωρούμενος ὑψηλά, μετέωρος (λατ. suspensus)· πρβλ. τὸ τῆς νέας «**ἀπάωρος**» ἢ «**ἀπάορος**» = ἀφηρημένος, οἱονεὶ ἀεροβατῶν, μὴ εὑρισκόμενος εἰς τοῦτον τὸν κόσμον.

ἀ-πηρής, ἐς (α στερ.+**πηρός**)· ὁ μὴ πεπηρωμένος, μὴ ἀνάπηρος, μὴ παθὼν πήρωσιν.

ἄ-πηρος, ον (α στερ.+**πήρα**)· ὁ μὴ ἔχων πήραν (σακκίδιον).— **II** (α στερ.+**πηρός**)· ὁ μὴ παθὼν πήρωσιν (κολόβωσιν, σωματικὴν βλάβην) || ὁ μὴ πεπηρωμένος, ἀκολόβωτος.

ἀπ-ηρτημένως, ἐπίρ. (**ἀπαρτάω**)· κεχωρισμένως, χωριστά.

ἀπ-ηρτισμένως, ἐπίρ. (**ἀπαρτίζω**)· ὅλως διόλου, ἐντελῶς.

ἀ-πήρωτος, ον (α στερ.+**πηρόω**)· ὁ μὴ πεπηρωμένος, μὴ παθὼν πήρωσιν.

ἀπ-ηύρων, -**ρα,** α΄ καὶ γ΄ ἐν. πρτ. τοῦ **ἀπαυράω.**

ἀπ-ηχέω· ἀντηχῶ.

ἀπ-ήχημα, τό (**ἀπηχέω**)· ἦχος, ἀντήχησις.

ἀπ-ηχής, ἐς (**ἀπὸ**+**ἦχος**)· κακόηχος, ἀσύμφωνος, παράφωνος || δοσυβώδης || δυσάρεστος.

ἀπ-ήχθετο, γ΄ ἐν. μέσ. ἀόρ. β΄ τοῦ **ἀπεχθάνομαι.**

ἀπ-ήωρος, ἐπ. ἀντὶ **ἀπ-ήορος** (πρβλ. **παρ-ήορος, συν-ήορος**)

ἀπία γῆ (βλ. **ἄπιος**).

ἀπ-ίάλλω, δωρ. καὶ λακων. ἀντὶ **ἀποπέμπω.**

ἀπ-ιδιάζω· ζῶ ὁλομόναχος, κατ' ἰδίαν.

ἀπ-ιδιαστικός, ή, όν· ἀποκεχωρισμένος, ἀναχωρητικός, ἐρημικός.

ἀ-πίεστος, ον (α στερ.+**πιέζω**)· ὁ μὴ ἐνδίδων τῇ πιέσει, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πιέσῃ.

ἀπ-ίημι, ἰων. ἀντὶ **ἀφ-ίημι.**

ἀ-πίθανος, ον· ὁ μὴ πιθανός, μὴ πιστευτός, ἀπίστευτος, «ἀπίθανος».— **II** μὴ πειστικός, μὴ πείθων.

ἀ-πιθανότης, -**ητος,** ἡ· ἡ ἔλλειψις πιθανότητος, ἔλλειψις πειστικότητος.

ἀ-πῑθέω, ἐπ. ἀόρ. α΄ **ἀπίθησα,** ποιητ. ἀντὶ **ἀπειθέω.** Ἐκ τοῦ

ἀ-πίθής, ές, ποιητ. ἀντὶ **ἀ-πειθής.**

ἀπ-ίδυντήρ, -**ῆρος,** ὁ· ὁ παλινορθωτὴς || ὁ διευθύνων, ὁ κατευθύνων. Ἐκ τοῦ

ἀπ-ῐδύνω=**ἀπ-ευθύνω** (βλ. λ.).

ἀπ-ικμάω· λικμάω, λιχνίζω.

ἀπ-ικνέομαι, ἀπ-ικόμην, ἰων. ἀντὶ **ἀφικ-.**

ἀ-πίλητος, ον (α στερ.+**πῑλέω**)· ὁ ἀσυμπίεστος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συμπιέσῃ, ὁ μὴ ἐλαστικός.

ἀ-πίμελος, ον (α στερ.+**πιμελή**)· ὁ μὴ ἔχων πιμελήν, ὁ ἄνευ πάχους, ἄταχος.

ἀ-πινής, ἐς (α στερ.+**πίνος**)· ὁ ἄνευ πίνου, ἄνευ ρύπου, μὴ ρυπαρός, καθαρός.

ἀ-πῑνύσσω, (α στερ.+**πινυτός**)· δὲν ἔχω τὰς φρένας μου, εἶμαι ἄφρων, ἀσύνετος, εἶμαι ἀνόητος.

ἄπ-ιξις, ἰων. ἀντὶ **ἄφιξις.**

ἄπιον, τό (**ἄπιος**)· ἀπίδιον (ἀχλάδι), λατ. pirum [**ἄπιον**<***apio**, λατ. **pirum**<**pirum**].

Ἄπιος, ἡ· **ἀπιδέα,** «ἀπιδιά», «ἀγριαχλαδιά» (λατ. **pirus**).

ἄπιος, -η, -ον (**ἀπό**)· ὁ μακρὰν ἀπέχων, μακρὰν εὑρισκόμενος, ὁ μακρὰν, μακρινός: **ἐξ ἀπίης γαίης**=ἐκ τῆς μακρὰν ἀπεχούσης γῆς.— **II Ἄπιος, α, ον**=Πελοποννήσιος, λέγεται δ' ὅτι (ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας) παράγεται ἐκ τοῦ «**Ἄπις**», ὡς ὠνομάζετο μυθικός τις βασιλεὺς τοῦ Ἄργους: ἐντεῦθεν **Ἀπία γῆ** ἢ ἁπλῶς **Ἀπία**=ἡ Πελοπόννησος· ὡσ. **Ἀπίς, -ίδος,** ἡ· (ἐν τῇ περιπτώσει II **α**) [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἀπό**].

ἀπ-ῑπόω, μέλ. -**ώσω**· ἐκπέζω τὸν ὁπόν.

ἀπ-ίσόω, μέλ. -**ώσω**· καθιστῶ τι ἴσο ἢ ὁμαλόν.

ἀ-πιστέω, μελ. -**ήσω**· πρκ. **ἠπίστηκα** (**ἄπιστος**)· εἶμαι ἄπιστος, δὲν πιστεύω, δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνην, δὲν ἐμπιστεύομαι, «ἀπιστῶ» || δυσπιστῶ.— Παθ. μετὰ μέσου μέλλ. **ἀπιστήσομαι**· δὲν γίνομαι πιστευτὸς | δὲν μὲ πιστεύουν οἱ ἄλλοι.—**II** =**ἀπειθέω**· δὲν ὑπακούω, παρακούω, δὲν πειθαρχῶ.

ἀπ-ίστημι, ἰων. ἀντὶ **ἀφ-ίστημι.**

ἀ-πιστία, ἰων. -**ίη,** ἡ (**ἀπιστέω**)· τὸ μὴ πιστεύειν, δυσπιστία || **πολλὰς ἀπιστίας ἔχει τι**=τὸ πρᾶγμα ἐπιτρέπει νὰ διατηρῇ τις πολλὰς ἀμφιβολίας.— **II** ἔλλειψις πίστεως, ἀπιστία || δυσπιστία || ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης.

ἄ-πιστος, ον (α στερ.+**πιστός**): **I** παθ. ὃν δὲν ἐμπιστεύεταί τις, καὶ ἐπρμ. 1) ἐπὶ προσ., ὁ μὴ πιστευόμενος, μὴ ἀξιόπιστος. 2) ἐπὶ πραγμ., ἀπίστευτος, μὴ πιστευτός. — **II** ἐνεργ. ὁ μὴ πιστεύων ἢ μὴ ἐμπιστευόμενος||ὁ δυσπιστῶν. 2) ὁ μὴ ὑπακούων.

ἀ-πιστοσύνη=**ἀπιστία.**

ἀπίστως, ἐπίρ. τοῦ **ἄπιστος**: **I** ἐνεργ., μετὰ δυσπιστίας, ὑπόπτως.— **II** παθ., ἀπιστεύτως, κατὰ τρόπον μὴ πιστευτόν.

ἀπ-ισχναίνω· καθιστῶ τινα ἰσχνόν.

ἀπ-ισχῡρίζομαι, μέλ. -**ίσομαι,** ἀττ. -**ίοῦμαι,** ἀποθ.· ἐναντιοῦμαι μὲ πεῖσμα, ἀρνοῦμαι ἐπιμόνως.

ἀπ-ίσχω, ποιητ. ἀντὶ **ἀπέχω**· κρατῶ μακρὰν (πρβλ. **ἀπέχω**) || σύρω ὀπίσω, ἀποσύρω.

ἀπ-ῑτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ **ἄπ-ειμι** (**εἶμι**)· πρέπει τις νὰ ἀπέλθῃ (**δεῖ ἀπιέναι**).

ἁπλᾰκέω, ἁπλακία κλπ.· βλ. **ἀμπλακέω** κλπ.

ἁ-πλάκουντος, ον· ὁ ἄνευ πλακούντων.

ἁ-πλᾰνής, ές (α στερ. + **πλανάομαι**)· ὁ μὴ περιπλανώμενος, σταθερὸς || στερεωμένος.

ἁ-πλαστία, ἡ (**ἄπλαστος**)· εἰλικρίνεια.

ἄ-πλαστος, ον (α στερ.+**πλάσσω**)· ὁ μὴ πλασμένος, μὴ πλαστός || ἐπομ. φυσικός, γνήσιος, ἀπροσποίητος, εἰλικρινής.— **II** (α στερ.+**πελάζω**) συντετμ. ἀντὶ **ἀπέλαστος**· ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος || φαιδρός, τρατώδης.

ἁ-πλατής, ἐς (α στερ.+**πλάτος**)· ὁ μὴ ἔχων πλάτος.

ἅ-πλᾶτος, ἰων. **ἄ-πλητος, ον** (α στερ. + **πελάω,** ποιητ. ἀντὶ **πελάζω**)· συντετμ. ἀντὶ **ἀπέλᾶτος**· ἀπροσπέλαστος, ἀπλησίαστος, ἀπρόσιτος || τρομερός.

ἄ-πλεκτος, *ον* (α στερ.+**πλέκω**)· ὁ μὴ πεπλεγμένος.

ἁ-πλεον-έκτητος, ον· ὁ ἄνευ πλεονεξίας || ὃν οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπερνικήσῃ.

ἅ-πλετος, ον, παράλ. τύπος τοῦ **ἅπλατος** ἢ τοῦ **ἄπληστος,** ἐν χρήσει μόνον μετὰ τῆς ἐνν. ὑπερβολικά μέγας, ἀλλόκοτος, ἀσυνήθης.

ἅ-πλευστος, ον (α στερ. + **πλεύσομαι,** μέλ. τοῦ **πλέω**)· ὁ μὴ πλωτός, ὁ μὴ δαπλευσθείς.

ἄ-πληκτος, ον (α στερ. + **πλήσσω**)· ὁ μὴ πληττόμενος, μὴ πληγείς || ἐπὶ ἵππου, ὁ μὴ χρειαζόμενος πλῆκτρον (ἢ κέντρον). — **II** ἐνεργ. ὁ μὴ ἐρεθίζων, μὴ κεντῶν.

ἀ-πλήρωτος, ον (α στερ. + **πληρόω**)· ἀκόρεστος.

ἀ-πληστία, ἡ· ἀκόρεστος ἐπιθυμία. Ἐκ τοῦ

ἄ-πλητος, ον (α στερ.+**πίμπλημι**)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πληρωθῇ (τ. ἔ. νὰ γεμισθῇ), ἀκόρεστος, ἀχόρταγος || μετὰ γεν. **ἄπλητος αἵματος** = ὁ μὴ χορταίνων αἷμα.

ἅ-πλοια, ἰων. **ἀπλοΐη,** ἡ (**ἄπλους**)· τὸ μὴ δύνασθαι πλέειν, ἡ δυσκολία πρὸς πλοῦν (λόγῳ μὴ εὐνοϊκοῦ καιροῦ).

ἁπλοΐζομαι, ἀποθ. (**ἁπλόος**)· φέρομαι ἀνοικτά, τ. ἔ. ἐλευθέρως, εἰλικρινῶς.

ἁπλοϊκός, ή, όν· ὅμοιος πρὸς ἁπλοῦν, φυσικός, φανερός, σαφής.

ἁπλοΐς, -**ίδος,** ἡ (**ἁπλόος**)· ἁπλοῦν φόρεμα (τ. ἔ. «μικρὸ καὶ μονό»).

Ἁπλο-κύων, ὁ· σκωπτικὸν ὄνομα κυνικοῦ φιλοσόφου, μωρὸς κύων, ἀνόητος.

ἁπλόος, -**όη,** -**όον,** συνῃρ. **ἁπλοῦς, ῆ, οῦν** (λατ. **simplex**)· «μονός» (ἀντίθ. τῷ **διπλόος**=λατ. **duplex**= «διπλός»), ἁπλοῦς, «ἁπλός».— **II** ἀπέριττος, ἁπλοῦς, ἁπλοϊκός, εἴτε ἐν καλῇ ἐνν. εἰλικρινής, ἔχων παρρησίαν, εἴτε μετὰ κακῆς ἐνν. μωρός, ἀνόητος, ἀφελής, ἁπλοϊκός, εὐήθης, «ἀγαθούλης».— **III** ἁπλοῦς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **μεικτός,** ἐντεῦθεν ἀπόλυτος καθαρός, ἀμίγής.

Ἐτυμ.: παράγ. ἐκ τοῦ **ἅμα** καὶ σημ. κυρ. ὅλα κατὰ ἕνα τρόπον, ὡς τὸ λατ. **simplex** ἐκ τοῦ **simul**· κυρ. **ἁ-πλόος** <ἀθρ. **ἁ-** (<***σῃ**-)+**πλόος**· πρβλ. **εἷς** καὶ **διπλόος.**

ἅ-πλοος, ον, συνῃρ. **ἅ-πλους, ουν** (α στερ.+**πλέω**)· ὁ μὴ πλέων: 1) ἐπὶ πλοίων, ὁ μὴ κατάλληλος πρὸς πλοῦν, μὴ πλώϊμος. 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μηδέποτε

ταξιδεύσας.— **II** Παθ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ μὴ πλωτός, ἀπρόσφορος πρός ναυτιλίαν, ὃν δὲν δύναται τις νὰ διαπλεύσῃ.

ἁπλότης, *-ητος, ἡ* (*ἁπλόος*), ὡς τὸ λατιν. **simplicitas**· ἁπλότης, ἁπλοϊκότης, εἰλικρίνεια.

ἁπλοῦς, ῆ, οῦν, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἁπλόος* (ὃ 6λ.).

ἁ-πλους, ουν, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἄπλοος* (ὃ 6λ.).

ἁ-πλουτος, *ον* (*α* στερ.+*πλοῦτος*)· ὁ ἄνευ πλούτου.

ἁπλόω, μέλ. *-ώσω* (*ἁπλοῦς*)· καθιστῶ τι ἁπλοῦν.

ἁπλῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἁπλοῦς* (λατ. **simpliciter**)· κυρ. κατὰ ἕνα τρόπον ‖ ἁπλοϊκῶς, ἀφελῶς, εἰλικρινῶς, ἄνευ περιστροφῶν, φανερῶς ‖ ἀπολύτως, ἄνευ ἐξαιρέσεων.— **II** ἐν μιᾷ λέξει (λατ. **denique**).

ἄ-πλωτος, *ον* (*α* στερ.+*πλώω*)· ὁ μὴ πλωτός, ἄπλευστος.

ἀ-πνεύματος, *ον* (*α* στερ.+*πνεῦμα*)· ὁ ἄνευ πνοῆς ἀνέμου (ἀντίθ. τῷ *πνευματώδης*).

ἄ-πνευστος, *ον* (*α* στερ.+*πνεύσομαι* τοῦ *πνέω*)· ὁ ἄνευ πνοῆς, μὴ ἀναπνέων ‖ ὄθεν, ἄψυχος.

ἄ-πνοια, (*ἄπνοος*)· ἔλλειψις πνοῆς ἀνέμου.

ἄ-πνοος, *ον,* κατὰ συναίρ. *ἄ-πνους, ουν* (*α* στερ.+*πνέω*)· ὁ ἄνευ πνοῆς ἀνέμου, ὁ χωρὶς ἀέρα.— **II** ὁ ἄνευ ἀναπνοῆς, ἄψυχος.

'ΑΠΟ'. Α'. ***Πρόθεσις, μετὰ γεν. μόνον***=λατ. AB, ABS, ἐπὶ ἐνν. τόπου, χρόνου, ἢ οἱασδήποτε ἄλλης: **I** Ἐπὶ τόπου, δηλοῦσα κίνησιν ἐκ τινος τόπου, τὸ μακρὰν ἀπό τι ‖ ὡσ. τὸ κάτω ἀπό τι. **2)** (ἄνευ συνυποδηλώσεως τόπου), μακρὰν τινος, εἰς ἀπόστασιν ἀπό τινος.— **II** μτγν. ἐπὶ χρόνου, ἀπό, ἀπὸ τότε, μετὰ ἀπό: ***ἀπὸ δείπνου γενέσθαι*** = ἐδείπνησα, μετὰ τὸ δεῖπνον.— **III** Ἐπὶ ***Ἀρχῆς*** παντὸς εἴδους, ὡς 1) ἐπὶ καταγωγῆς, γενέσεως: ***οὐκ ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης*** = δὲν «ἐξεφύτρωσε» ἀπὸ δρῦν οὔτε ἀπὸ βράχον· ***ἀπὸ Σπάρτης***=καταγόμενος ἐκ Σπ., γεννηθεὶς ἐν Σπ. 2)Ἐπὶ μέσων ἢ ὀργάνων: ***ἀπὸ βιοῦ πέφνεν***=ἐφόνευσε μὲ βέλη τοῦ τόξου του (ριφθέντα ἀπό τό τόξον του). 3) Ἐπὶ τῆς αἰτίας ἢ εὐκαιρίας: ***ἀπὸ δικαιοσύνης***=ἕνεκα δικαιοσύνης, διὰ λόγους δικ. 4) ἐπὶ τῆς ὕλης, ἐξ ἧς πρᾶγμά τι ἔχει ἀποτελεσθῇ: ***ἀπὸ ξύλου πεποιημένα***=«καμωμένα ἀπὸ ξύλο».

Β'. ***Ὡς ἐπίρρημα,*** ἄνευ πτώσεως=μακράν, μακράν ἀπό (ἀλλὰ σχεδὸν πάντοτε μετὰ ρημ. ἐν τμήσει).

Γ'. ***Ἐν συνθέσει:***) μακρὰν, μακρὰν ἀπό, χωριστά: ***ἀπο-τέμνω, ἀπο-βαίνω.*** **2)** παῦσιν, λῆξιν, ἀπό τι: ***ἀπ-αλγέω***‖καὶ ἑπομ. ἀποτελείωσιν, συμπλήρωσι·: ***ἀπ-εργάζομαι.*** 3) τὸ ὀπίσω πάλιν (ἐπιστροφὴν δηλ.): ***ἀπο-δίδωμι.*** 4) ἐπὶ ὀνειδισμοῦ: ***ἀπο-καλῶ*** (τινά τι μετὰ κακῆς ἐνν.). 5)=σχεδὸν *α* στερ.: ***ἀπ-αυδάω, ἀπ-αγορεύω***· τοῦτο δὲ καὶ ἐν. συνθ. μετὰ ἐπιθ. ἐνν. ***ἀπό-σιτος.***

Ἔτυμ. : [αἰολ. ***ἀπύ***· πρβλ. σανσκρ. καὶ ζενδ. **apa**— λατ. **ab, au-, abs**—Γοτθ. καὶ παλ. σκανδ. **af** — ἀγγλοσαξ. **of** (ἀγγλ. **of, off**)—παλ. γερμ. **aba, ab**-· ἐκ τῆς ***ἀπὸ*** τὸ ἐπίθ. ***ἄπιος,*** ὃ 6λ.

ἄπο, κατ' ἀναστροφὴν τόνου ἀντὶ ***ἀπὸ*** (δσάκις κεῖται μετὰ τὸ οὐσ. εἰς ὃ ἀνήκει).

ἀπο-αίνῦμαι, ποιητ. ἀντὶ ***ἀπ-αίνυμαι***· ἀφαιρῶ.

ἀπο-αιρέομαι, ποιητ. ἀντὶ ***ἀφ-αιρέομαι.***

ἀπό-βα, ἀττ. ἀντὶ ***ἀπό-βηθι,*** Προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀπο-βαίνω.***

ἀπο-βάθρα, ἡ (***ἀπο-βαίνω***)· κλῖμαξ (σκάλα) πρὸς ἀποβίβασιν ἐκ τοῦ πλοίου. Ἐκ τοῦ

ἀπο-βαίνω, μελ. *-βήσομαι*· ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' ***ἀπε-βήσετο***· ἀόρ. β' ***ἀπ-έβην***· πρκ. ***ἀπο-βέβηκα***· βαδίζω μακράν, ἀπέρχομαι ‖ ἀφιππεύω, ἀποβιβάζομαι ἀπό. **2)** πορεύομαι μακράν, ἀναχωρῶ.— **II** ἐπὶ γεγονότων, ἐκβαίνω, καταλήγω ‖ ἀπολ. καταντῶ, τελειώνω, κατὰ ἕνα τρόπον (λατ. **evenire**) : ***τὸ ἀποβαῖνον*** = ἡ ἔκβασις, ἡ κατάληξις ‖ τὰ ***ἀποβαίνοντα, τὰ ἀποβάντα***=τὰ ἀποτελέσματα ‖ ***τὰ ἀποβησόμενα***=τὰ πιθανὰ ἀποτελέσματα ‖ ὡσ. ***ἀποβαίνειν*** ἁπλῶς = ἀποβαίνειν καλῶς, ἐπιτυγχάνειν. **2)** ὡσ. ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ. μετὰ ἐπιθ.· καταντῶ, ἀποδεικνύομαι, φαίνομαι (τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος), λατ. **evadere**· ***ἀποβαίνουσι κοινοί***=ἀποδεικνύονται ἀμερόληπτοι. **3)** ἐπὶ συνθηκῶν καὶ καταστάσεων: ***ἀποβαίνειν εἴς τι***= καταλήγειν εἴς τι.

Β'. Ὡς ἐνεργ. μτδ. μόνον ἐν τῷ ἀορ. α' ***ἀπέβησα***· κάμνω τινὰ νὰ κατέλθῃ ἀπὸ τὸν ἵππον (νὰ ἀφιππεύσῃ) ἢ ἀπὸ τὸ πλοῖον νὰ ἀποβιβασθῇ.

ἀπο-βάλλω, μέλ. *-βᾰλῶ*· ἀορ. β' ***ἀπέβᾰλον***· πρκ. ***ἀπο-βέβληκα***· ρίπτω μακρὰν ἀπό ‖ μετὰ αἰτ. μόνον, ρίπτω μακράν. **2)** ρίπτω μακράν, ἀπορρίπτω ‖ ὡσ. ρίπτω μακράν, πετῶ ‖ πωλῶ πολὺ εὐθηνά. **3)** χάνω.

ἀπο-βάπτω, μέλ. *-ψω*· βυθίζω ἐντελῶς.

ἀπο-βάς, *-βᾶσα, -βάν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀποβαίνω.***

ἀπό-βασις, *-εως,* ἡ (***ἀποβαίνω***)· ἀποβίβασις, ἀπόβασις.

ἀπο-βατήριος (***Ζεὺς***)· ὁ προστάτης τῶν ἀποβάσεων (βλ. ***ἀπόβασις, ἀποβαίνω***).

ἀπο-βιάζομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· ἐκβιάζω, ὠθῶ ὀπίσω, ἐξαναγκάζω ὀπίσω· παθ. ἀορ. α' ***ἀποβιασθῆναι*** μετὰ παθ. σημ.=ἐξαναγκάζομαι, ἀπωθοῦμαι διὰ τῆς βίας (πρὸς τὰ ὀπίσω).

ἀπο-βίβάζω, μελ. *-βῐβάσω,* ἀττ. *-βῐβῶ* (μτδ. τοῦ ***ἀποβαίνω***)· ἐξάγω τινὰ (ἐκ τοῦ πλοίου) εἰς τὴν ξηράν, ἀποβιβάζω, ἐκβάλλω.

ἀπο-βιβρώσκω, παθ. ἀόρ. α' ***ἀπεβρώθην***· κατατρώγω, καταβιβρώσκω.

ἀπο-βιόω, μέλ. *-ώσομαι*· παύομαι τοῦ ζῆν, δὲν ζῶ πλέον.

ἀπο-βίωσις (*βίος*)· ἡ ἐκ τοῦ βίου ἀπέλευσις, τελευτή, θάνατος.

ἀπο-βλάπτω, μέλλ. *-ψω*· καταστρέφω ἐντελῶς.— Παθ. ἀόρ. α' ***ἀποβλαφθῆναι***· ἀποστεροῦμαι, χάνω.

ἀπο-βλαστάνω, μελ. *-βλαστήσω*· ἀόρ. β' ***ἀπέβλαστον***· βλαστάνω ἀπό τινος, φυτρώνω, ἐκβλαστάνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-βλάστημα, τό· βλαστός, «βλαστάρι».

ἀπό-βλεπτος, *ον*· πρὸς ὃν ἀποβλέπει τις, περίβλεπτος ὑπὸ ὅλους, θαυμαζόμενος, ἔνδοξος. Ἐκ τοῦ

ἀποβλέπω, μελ. *-ψω*· ἀποστρέφω τὰ βλέμματά μου ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα πράγματα καὶ τὰ στρέφω (τὰ προσηλώνω) πρὸς ἕν ‖ προσα ενίζω ἐπιμόνως.

ἀπο-βλητικός, *ή, όν* (***ἀποβάλλω***)· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ ὑποβάλλῃ, νὰ ἀπορρίπτῃ.

ἀπό-βλητος, *ον* (***ἀποβάλλω***)· ὁ ἄξιος νὰ ἀποβληθῇ (νὰ ἀπορριφθῇ, «γιὰ πέταμα») ὡς ἀνάξιος, ἀσήμαντος.

ἀπο-βλίσσω, ἀττ. *-ττω,* μελ. *-ίσω*· ἀόρ. α' ***ἀπέβλῐσα***.—ὁποκόπτω τὴν κηρήθραν ἀπὸ τὴν κυψέλην, παίρνω τὸ μέλι ‖ μτφρ. κλέπτω, ἁρπάζω.

ἀπο-βλύζω, μελ. *-σω*· ἀναβρύω, ἐκβάλλω, ἐξεμῶ, ἀναβλύζω, ἀναδίδω: ***ἀποβλύζειν οἴνου*** = «ξερνῶ κρασί».

ἀπο-βολεύς, *-έως,* ὁ· ὁ ἀποβάλλων, ὁ ρίπτων μακράν, ὁ πετῶν.

ἀπο-βολή, *-ῆς,* ἡ· (***ἀποβάλλω***)· τὸ ρίπτειν μακράν, ἀπόρριψις, ἀπώλεια, «χάσιμον».

ἀπο-βολιαῖος, *ον* (***ἀποβάλλω***)· κατάλληλος ἢ συνηθίζων νὰ ἀποβάλλῃ (νὰ ἀπορρίπτῃ). — **II** παθ., ὁ ἄξιος νὰ πεταχθῇ, «γιὰ πέταμα» ‖ ὁ ἀποβαλλόμενος, ἀπορριπτόμενος.

ἀπο-βόσκομαι, ἀποθ.· βόσκω ἐμαυτόν, τρώγω ‖ τρέφομαι ἀπό τι.

ἀπο-βουκολέω, μελ. *-ήσω*· ἀφίνω τὴν ἀγέλην νὰ ἀποπλανηθῇ ‖ παροδηγῶ, ἀποπλανῶ ‖ κάμνω νὰ χαθῇ. **2)** δελεάζω, «διαβουκολῶ», καταπραΰνω, ἐξαπατῶ.

ἀπό-βρεγμα, τό· (***ἀπο-βρέχω***)· ἔκχυμα.

ἀπο-βρέχω· βρέχω καλῶς, βάλλω εἰς τὸ νερό, μουσκεύω.

ἀπο-βρίζω, μέλ. *-ξω*· ἀποκοιμῶμαι, παίρνω ὕπνον βαθύν.

ἀπο-βρῦχω· ἀποκόπτω κομμάτια διὰ τῶν ὀδόντων.

ἀπο-βώμιος, *ον* (***ἀπὸ***+***βωμός***)· ὁ μακρὰν βωμοῦ, ἄθεος, ἀσεβής.

ἀπό-γαιος ἢ ***ἀπόγειος,*** *ον* (***ἀπὸ***+***γῆ***)· ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν ξηράν (***ἐπὶ ἀνέμων*** π.χ.). — **II** ὡς οὐσ. ***τὸ ἀπόγαιον*** (*-ειον*)· κάλως, χονδρὸν σχοινίον (κοιν. παλαμάρι), δι' οὗ τὸ πλοῖον ***ἐδένετο*** εἰς τὴν ξηράν.

ἀπο-γαιόω· μεταβάλλω εἰς γῆν.

ἀπό-γειος· ὃλ. ***ἀπόγαιος.***

ἀπο-γεισόω· κάμνω ὥστε νὰ προεξέχῃ τι ὡς γεῖσον ‖ ἐφοδιάζω μὲ γείσωμα.

ἀπο-γεννάω· γεννῶ ἀπό τινος, παράγω.

ἀπο-γέννημα, τό· τὸ ἀπό τινος γεννηθέν.

ἀπο-γεύω, μελ. *-σω*· κάμνω τινά νὰ γευθῇ ἀπό τι·—μέσον, γεύομαι ὁ ἴδιος, δοκιμάζω, ἀπό τι.

ἀπο-γεφῠρόω, μέλ. *-ώσω*· ἐφοδιάζω μὲ γέφυραν ἢ μὲ προχώματα (μῶλον) (διὰ νὰ προληφθῇ ἡ εἰσροὴ τῶν ὑδάτων).

ἀπο-γηράσκω, μελ. *-άσομαι*· γηράσκω, γίνομαι γέρων.

ἀπο-γίγνομαι, μτγν. ἀττ. *-γίνομαι*· μέλ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. β' *ἀπ-εγενόμην*· πρκ. *ἀπογεγένημαι*· εἶμαι μακρὰν ἀπό.., δὲν ἔχω μέρος (μερίδιον) εἴς τι.— **II** ἀπολ. ἀπομακρύνομαι, καὶ οὕτω: ἐγκαταλείπω τὴν ζωήν, ἀποθνήσκω: *οἱ ἀπογενόμενοι*=οἱ νεκροί.

ἀπο-γιγνώσκω, μτγν. ἀττ. *-γῑνώσκω*· μελ. *-γνώσομαι*· ἀορ. β' *ἀπέγνων*· πρκ. *ἀπέγνωκα*· ἐγκαταλείπω σχέδιον ἢ τὴν ἀπόφασιν νὰ πράξω τι (μετὰ γεν.) ‖ ἀποφασίζω νὰ μή.... (μεταβάλλων γνώμην ἀποφασίζω νὰ μή). 2) ἀπελπίζομαι, εὑρίσκομαι ἐν ἀπογνώσει. — **II** μετὰ αἰτ. ἐγκαταλείπω τι ὡς ἄχρηστον.— **III** ὡς δικανικὸς ὅρος, ἀρνοῦμαι νὰ δεχθῶ κατηγορίαν τινά, ἀπορρίπτω διατυπωθεῖσαν κατηγορίαν ‖ ἑπομ. ἀθῳώνω.

ἀπο-γλωττίζω· ἀφαιρῶ τὴν γλῶσσάν τινος ‖ τὸν καθιστῶ ὄλαλον.

ἀπό-γνοια, ἡ (*ἀπο-γιγνώσκω*)· ἀπόγνωσις, ἀπελπισία.

ἀπό-γνωσις, ἡ=*ἀπόγνοια* (ὃ βλ.)· ὡς καὶ σήμερον, «ἀπόγνωσις».

ἀπό-γονος, *ον* (*ἀπογίγνομαι*)· ὁ καταγόμενος ἢ γεννηθεὶς ἐκ τινος, «ἀπόγονος» ὡς καὶ νῦν λέγεται ‖ ἐν τῷ πληθ. πάντοτε μετὰ τῆς σημ. τῶν ἀπογόνων.

ἀπο-γρᾰφή, ἡ (*ἀπογράφω*)· ὡς δικαν. ὅρος, ἀντίγραφον μηνύσεως (*γραφῆς*), κατάθεσις.— **II** καταγραφή, κατάλογος κτημάτων, κτηματολόγιον (κυρ. *κατάλογος πραγμάτων ἀνηκόντων μὲν εἰς τὸ Κράτος, κατεχομένων ὅμως ὑπὸ ἰδιωτῶν*).

ἀπό-γρᾰφος, *ον*· ὁ ἀντιγεγραμμένος.

ἀπο-γράφω, μέλ. *-ψω*· καταγράφω, ἀντιγράφω, κυρ. καταγράφω ἐν καταλόγῳ.— Μέσον, ἔχω τι κατα.ωρισμένον ἀπὸ ἄλλους, ἢ καταχωρίζω τι πρὸς ἀτομικήν μου χρῆσιν.— **II** ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, 1) *ἀπογράφειν τινὰ*=παραδίδω ἀντίγραφον τῆς κατά τινος κατηγορίας (κυρ. ἐγγράφω τινὸς τὸ ὄνομα ὅπως εἰσαγάγῃ κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ) ‖ δίδω ἢ καταρτίζω κατάλογον περουσίας, περὶ ἧς ὑπάρχει ἰσχυρισμὸς ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ ἧτις ὅμως κατακρατεῖται ὑπὸ ἰδιώτου. 2) *ἀπογράφειν τὰ ὑπάρχοντα* = κάμνω καταγραφὴν (ἀπογραφὴν) τῆς περιουσίας (ὡς καὶ σήμερον λέγεται ἐν τῇ Νομικῇ ἐπιστήμῃ).

ἀπο-γυιόω, (*ἀπὸ*+*γυῖον*)· στερῶ τινα τῆς χρήσεως τῶν μελῶν του (τὸν κάμνω νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ χρησιμοποιῇ τὰ μέλη του) ‖ τὸν ἐξασθενίζω, τὸν ἐκνευρίζω («τοῦ κόβω τὰ ἥπατα»).

ἀπο-γυμνάζω, μελ. *-άσω*· γυμνάζω, ἐκγυμνάζω, συντόνως ‖ ἐξασκῶ καλῶς.

ἀπο-γυμνόω· γυμνώνω, ἀπογυμνώνω, ἐντελῶς ‖ κυρ. τοῦ ἀφαιρῶ τὰ ὅπλα, τὸν ἀφοπλίζω, «ξαρματώνω».—Παθητ. εἶμαι ἀπογυμνωμένος.— Μέσον, γυμνώνω ἐμαυτόν, «ξεγυμνώνομαι».

ἀπο-δάκνω, μελ. *-δήξομαι*· ἀποκόπτω κομμάτι διὰ τῶν ὀδόντων (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ. δαγκάνω.

ἀπο-δακρῡ́ω, μελ. *-ύσω*· χύνω ἄφθονα δάκρυα ‖ μετ' αἰτ. κλαίω πολὺ διά τι(να), θρηνῶ.

ἀπο-δαρδάνω· κοιμῶμαι ὀλίγον.

ἀπο-δάσμιος, *ον*· *ὁ ἀποδεδασμένος*=ὁ ἀποκεχωρισμένος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-δασμός, ὁ (*ἀπο-δατέομαι*)· μέρος, μερίδιον, ἐκ τοῦ συνόλου. Ἐκ τοῦ

ἀπο-δᾰτέομαι, μελ· *-δάσομαι, ἐπ. -δάσσομαι*· ἀόρ. α' *ἀπεδασάμην*, ἐπ. ἀπρφ. *ἀποδάσσασθαι*· διαμοιράζω, διανέμω κατ' ἀναλογίαν.— **II** ἀποχωρίζω, διαχωρίζω.

ἀπο-δεής, *ἐς* (*δέω*)· ὁ ἀποδέων, ὁ μὴ πλήρης.

ἀπο-δεῖ, ἰων. *ἀπο-δέει*, ἀπρόσ. τοῦ *ἀπο-δέω*.

ἀπο-δειδῐ́σσομαι, ἀποθ. ἐκφοβίζω, προξενῶ φόβον.

ἀπο-δείκνυμι καὶ *-ύω*· μελ. *-δείξω*, ἰων. *-δέξω*.— Παθ. ἀόρ. α' *ἀπεδείχθην*· πρκ. *ἀποδέδειγμαι*, ἰων. *-δέδεγμαι*:— **I** δεικνύω, ἐπιδεικνύω, φανερώνω, καθιστῶ γνωστόν ‖ ἐντεῦθεν 1) παρουσιάζω, παράγω, ἐκδίδω ‖ δημοσιεύω (π. χ. νόμον, λατ. **promulgare**). 2) ὑποδεικνύω, διορίζω: *χῶρος ἀποδεδεγμένος*=ὑποδειχθεῖσα θέσις. 3) δεικνύω δι' ἐπιχειρημάτων, ἀποδεικνύω.— **II** ἀναδεικνύω πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον ‖ ὅθεν: 1) διορίζω, ὀνομάζω, δημιουργῶ. 2) κάμνω, καθιστῶ. 3 παριστῶ ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον. 4) ἀποδεικνύω ὅτι εἶναι... 5) μετ- ἀπρφ., ὁρίζω, καθορίζω (ὥστε πρᾶγμά τι νὰ...)— Μέσον. ἐπιδεικνύω τι ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς ἐμέ: *ἀποδείξασθαι γνώμην*=λέγω τὴν γνώμην μου, ἀποφαίνομαι γνώμην.— *ἀποδείξασθαι ἀρετὰς* =δεικνύω (ἐπιδεικνύω, παρέχω) ἔξοχα προτερήματα.

ἀπο-δειλίασις, ἡ· μεγάλη δειλία. Ἐκ τοῦ

ἀπο-δειλιάω, μελ. *-άσω*· εἶμαι δειλὸς ‖ τρέμω πρὸ τοῦ κινδύνου.

ἀπό-δειξις, ἰων. *-δεξις, -εως*, ἡ (*ἀποδείκνυμι*)· ἐπίδειξις, φανέρωσις ‖ ὅθεν: 1) ἔκθεσις, παράδοσις, δημοσίευσις. 2) ἐπίδειξις, ἀπόδειξις.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου), ἐπίδειξις, κατόρθωμα, ἀνδραγάθημα, ἐκτέλεσις.

ἀπο-δειπνίδιος, *ον* (*ἀπὸ*+*δεῖπνον*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ δεῖπνον ‖ ὁ περισσεύων ἐκ τοῦ δείπνου («τὰ ἀπομεινάρια»).

ἀπο-δειρο-τομέω, μελ. *-ήσω* (*ἀπὸ*+*δειρὴ*+*τέμνω*)· ἀποκόπτω τὸν λαιμόν, ἀπαυχενίζω, ἀποκεφαλίζω, καρατομῶ.

ἀπο-δείρω, ἰων. ἀντὶ *ἀπο-δέρω*.

ἀπο-δεκᾰτόω, μέλ. *-ώσω*· πληρώνω τὸ δέκατον πράγματός τινος (τὴν δεκάτην).— **II** λαμβάνω τὸ δέκατον ἀπό τινα (*ἀποδ. τινά*).

ἀπο-δέκομαι, ἰων. ἀντὶ *ἀπο-δέχομαι*.

ἀπο-δεκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀποδέχομαι* (*δεῖ ἀποδέχεσθαι*)· πρέπει νὰ λαμβάνῃ τις (ἢ νὰ δέχηται).

ἀπο-δεκτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἀποδέχομαι*) = *ἀποδέκτης* (ὃ βλ.)· ὁ δεχόμενος ἢ ὁ λαμβάνων.

ἀπο-δεκτός, *ὸν* (*ἀποδέχομαι*)· παραδεκτός, εὐπρόσδεκτος.

ἀπο-δέξασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποδέχομαι*. 2) ἰων. ἀντὶ *ἀπο-δείξασθαι*, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποδείκνυμι*.

ἀπό-δεξις, *-εως*, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἀπόδειξις*.

ἀπό-δερμα, τό, γεν. *-ατος* (*ἀπο-δέρω*)· τὸ ἀπεκδαρέν (ἀφαιρεθὲν) δέρμα.

ἀπο-δερματίζω· ἐκδέρω, «γδέρνω».

ἀπο-δέρω, ἰων. *-δείρω*, μέλ. *-δερῶ*· ἀόρ. α' *ἀπέδειρα*· ἐκδέρω ἐντελῶς· *ἀποδέρειν τὴν κεφαλήν*= «ξεπετσώνω».— **II** ἀφαιρῶ τὸ δέρμα διὰ μαστιγώσεως.

ἀπό-δεσμος, ὁ (*ἀπο-δέω*)· δεσμός, στηθόδεσμος, ζώνη.

ἀπο-δεχθείς, ἰων. μτχ. τοῦ παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποδείκνυμι*.

ἀπο-δέχομαι, ἰων. *-δέκομαι*· μέλ. *-δέξομαι*· ἀόρ. *ἀπεδεξάμην*· πρκ. *-δέδεγμαι*, ἀποθ. δέχομαι ἐντελῶς, παραδέχομαι εὐχαρίστως, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι. 2) παραδέχομαι ὡς ἀπόδειξιν ‖ ἐπιτρέπω, ἐπιδοκιμάζω. 3) παραδέχομαί τινα (ὡς διδάσκαλον, ἀκολουθῶ αὐτόν: *ἀποδέχομαί τινος*=δέχομαι τὴν γνώμην τινός, συμφωνῶ μέ τινα. 4) ἐννοῶ, καταλαμβάνω.— **II** λαμβάνω ὀπίσω, ἐπανακτῶ.

ἀπο-δέω (Α), μελ. *-δήσω*· δένω σφιγκτά.

ἀπο-δέω (Β), ἰων. μελ. *-δεήσω*· εἶμαι ὀλιγώτερος (κατὰ τόσον...), ἐλλείπω, ὑπολείπομαι.—Ἀπρόσ. *ἀποδεῖ*=ἐλλείπει, ὑπολείπεται.

ἀπο-δηλόω· καθιστῶ δῆλον, φανερώνω.

ἀπο-δημέω, μελ. *-ήσω* (*ἀπόδημος*)· εἶμαι μακρὰν τῆς πατρίδος μου ‖ ἀπέρχομαι εἰς τὸ ἐξωτερικόν: *ἀποδημεῖν εἰς Θετταλίαν*=πηγαίνω καὶ ζῶ εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-δημητής, *-οῦ*, ὁ· ὁ εὑρισκόμενος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ (ὁ μὴ ἐνδημῶν).

ἀπο-δη μητικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὰς ἀποδημίας, τὰ ταξίδια.
ἀπο-δημία, ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις μακρὰν τῆς πατρίδος ‖ τὸ ἀπέρχεσθαι εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐκ τοῦ
ἀπό-δημος, ον· ὁ μακρὰν τῆς πατρίδος του ‖ ὁ ζῶν ἢ ταξιδεύων ἔξω.
ἀ-ποδία, ἡ (α στερ. + *πούς*·) ἡ ἔλλειψις ποδῶν, τὸ μὴ ἔχειν πόδας.
ἀπο-διαιτάω, μελ. -*ήσω* (βλ. *διαιτάω*)· ἀποφασίζω, ἀπεφαίνομαι, ὡς διαιτητὴς ὑπὲρ τινος ‖ ἀπολύω, ἀθῳώνω, τινά ὡς διαιτητής (ἀντίθ. τῷ *καταδιαιτάω*).
ἀπο-διά-κειμαι, παθ.· εἶμαι διατεθειμένος ἐναντίον τινός, βδελύσσομαί τι(να).
ἀπο-δια-στέλλω· διαι ῶ, διαχωρίζω.
ἀπο-δια-τρίβω· κατατρίβω, καταναλίσκω.
ἀπο-δίδάσκω, μελ. -*διδάξω*· διδάσκω τινὰ νὰ μὴ πράττῃ τι («ξεμαθαίνω» τινά), λατ. **dedocere.**
ἀπο-δίδράσκω, ἰων. -*διδρήσκω*· μέλ. -*δράσομαι*, ἰων. -*δρήσομαι*· ἀόρ. β' *ἀπέδραν*, ἰων. *ἀπέδρην*, μτχ. *ἀποδράς*· δραπετεύω, φεύγω, ἐκφεύγω, «τὸ κόβω λάσπη», κυρ. ἐπὶ κλέπτου. **2)** ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ καὶ μετὰ αἰτ., ἀποφεύγω τινά.
Ἔτυμ.: πρβλ. σανσκρ. **dráti, drámati** (=τρέχειν), Ζενδ. μτχ. **dramna-**, ἑλλ. *δραμεῖν*, *δέδρομα*, *δρόμος*, σανσκρ. **drávati, drāpayati** = ἑλλ. *δραπέτης*.
ἀπο-δίδωμι, μέλ. -*δώσω*· ἀόρ. α' *ἀπέδωκα*· δίδω ὀπίσω, ἐπιστρέφω, ἀποκαθιστῶ ‖ κυρ. δίδω τι ὀπίσω ὡς ὀφειλόμενον, ἀνταποδίδω. **2)** ἀποδίδω, ἀποφέρω, παράγω, ἐπὶ χώρας. **3)** παραχωρῶ, ἐπιτρέπω. **4)** καθιστῶ τι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον. **5)** παραδίδω εἰς τινα, ἐμπιστεύομαι εἰς τινα, π.χ. *ἔνα δοῦλον* ‖ ὡσ. παραδίδω ἐπιστολήν (λατ. **reddere**). — **II** ἀμτβ., = *ἐπιδίδωμι* (ὃ βλ.)· αὐξάνομαι.—Μέσον, δίδω τι ἐκ τῶν ἐμῶν, πωλῶ ‖ ὡσ. ἐνοικιάζω.
ἀπο-δι-ίστημι· μέλ. -*στήσω*· ἀπομακρύνω τι ἀπὸ ἄλλον.
ἀπο-δίκάζω, μέλ. -*άσω*· ἀθῳώνω, ἀντίθ. τῷ *καταδικάζω*.
ἀπο-δίκεῖν, ἀπρφ. τοῦ *ἀπ-έδικον*, ποιητ. ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· ἀπορρίπτω ‖ καταρρίπτω.
ἀπο-δίκέω, μελ. -*ήσω* (*ἀπὸ* + *δίκη*)· ὑπερασπίζω ἑμαυτόν ἐν δικαστηρίῳ, ἀπολογοῦμαι.
ἀπο-δῖνέω, μελ. -*ήσω*· περιστρέφω ἰλιγγιωδῶς ‖ ἀλωνίζω (σῖτον).
ἀπο-δίομαι, ἀποθ. (*ἀπὸ* + *δίω*), ποιητ. ἀντὶ *ἀποδιώκω*.
ἀπο-διο-πομπέομαι, (*ἀπὸ*+*Ζεὺς*+*πομπή*)· ἀποτρέπω ἐπικείμενα κακὰ δι' ἱλαστηρίων θυσιῶν εἰς τὸν Δία.
ἀπο-δι-ορίζω, μελ. -*ίσω*· ἀποχωρίζω διὰ ὁρίων (συνόρων), προσδιορίζω, «ξεχωρίζω μὲ σημάδια».
ἀπο-διώκω, μελ. -*διώξομαι*· διώκω, ἐκδιώκω (μακρὰν ἀπό τι).
ἀπο-δοκεῖ, ἀπρόσ. (*ἀπὸ*+*δοκέω*)· κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τοῦ *μὴ* καὶ ἀπρφ.: *ἀπέδοξέ σφι μὴ πράττειν*=ἐφάνη καλὸν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ πράξουν‖ἀπολ. *ὥς σφι ἀπέδοξε*=ὅταν ἀπεφάσισαν (νὰ μὴ...) ‖ κυρ. ὅθεν *ἀποδοκεῖ*=ἀπαρέσκει.
ἀπο-δοκῑμάζω, μελ. -*άσω*· ἀπορρίπτω (κατὰ γενομένην δοκιμασίαν ἢ ἐξέτασιν) ‖ γεν., ἀπορρίπτω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἀπο-δοκιμαστέον, ρημ. ἐπίθ.· *δεῖ ἀποδοκιμάζειν* =πρέπει τις νὰ ἀποδοκιμάσῃ.— **II** *ἀποδοκιμαστέος*, α, ον=ὃν πρέπει τις νὰ ἀποδοκιμάσῃ, ὃς πρέπει νὰ ἀποδοκιμασθῇ.
ἀπο-δοκιμάω·=*ἀποδοκιμάζω* (βλ. λ.).
ἀπο-δόκῖμος, ον· ὁ ἀδόκιμος, μὴ ἔχων ἀξίαν τινά.
ἄπ-οδος, ἰων. ἀντὶ *ἄφ-οδος*.
ἀπο-δόσῖμος, ον (*ἀποδίδωμι*)· ὃν πρέπει τις νὰ ἀποδώσῃ ‖ ὃς πρέπει νὰ ἀποδοθῇ.
ἀπό-δοσις, -*εως*, ἡ (*ἀποδίδωμι*)· τὸ δίδειν ὀπίσω, ἐπιστροφὴ πράγματος ὀφειλομένου, ἀποκατάστασις ‖ ἀπότισις, πληρωμή.
ἀπο-δοτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀποδίδωμι*· *δεῖ ἀποδοῦναι*· πρέπει τις νὰ ἀποδώσῃ, νὰ δώσῃ ὀπίσω ὡς ὀφειλόμενον ‖ νὰ ἀναφέρῃ (νὰ δώσῃ ἀναφοράν).
ἀπο-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπο-δίδωμι*.
ἀπο-δοχεῖον, τὸ (*ἀποδέχομαι*)· ἀποθήκη ‖ τὰ ἀποδοχεῖα (ἑδ.)=ὑδροθήκη.
ἀπο-δοχή, ἡ (*ἀποδέχομαι*)· τὸ δέχεσθαι (λαμβάνειν) τι ἐπιστρεφόμενον ὀπίσω, ἀνάθ. τῷ *ἀπόδοσις*‖ παραλαβή.— **II** ἔπαινος, ἐγκώμιον, ἐπιδοκιμασία.
ἀπο-δοχμόω, μελ. -*ώσω*· λυγίζω (ἀποκλίνω) πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ πρὸς τὰ πλάγια.
ἀπο-δρᾰδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπο-δαρθάνω*.
ἀπο-δράς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποδιδράσκω*.
ἀπό-δρᾱσις, ἰων. *ἀπόδρησις*, -*εως*, ἡ (*ἀποδιδράσκω*)· δραπέτευσις, διαφυγή.
ἀπο-δρέπτομαι, ἀποθ.=*ἀποδρέπω*.
ἀπο-δρέπω, μελ. -*ψω*· δρέπω, ἀποκόπτω.—Μέσον, συλλέγω δι' ἐμαυτόν.
ἀπο-δρῆναι, ἰων. ἀντὶ -*δρᾶναι*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποδιδράσκω*.
ἀπο-δρύπτω, μέλ. -*ψω*· ἀόρ. α' *ἀπέδρυψα*· ἀόρ. β' *ἀπέδρῡφον*· παθ. ἀόρ. α' *ἀπεδρύφθην*· ἀποξαίνω, «ξεγδέρνω».
ἀπο-δρύφοι, γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπο-δρύπτω*.
ἀπο-δῦνω·=*ἀποδύω*· ἐκβάλλω, ἐκδύω (πρβλ. *ἀποδύω*).
ἀπ-οδῡρομαι, μελ. -*οδῡροῦμαι*· δυσανασχετῶ πικρῶς, ἀπολοφύρομαι.
ἀπο-δύς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπο-δύω*.
ἀπό-δυσις, ἡ (*ἀποδύομαι*)· τὸ ἀποδύεσθαι.
ἀπο-δυσ-πετέω· ὀπέχομαί τινος (παραιτῶ τι) ἀπὸ ἀποδάρρυνσιν, ἀποδαρρύνομαι.
ἀπο-δῡτέον· πρέπει νὰ ἐκδύσῃ τις, νὰ ἀπογυμνώσῃ.
ἀπο-δῡτήριον, ὁ· χῶρος, ἐν ᾧ ἀπεδύοντο (ἐξεδύοντο) οἱ μέλλοντες νὰ λουσθῶσιν (καὶ λατ. **apodyterium**).
ἀπο-δύω· **I** μτβ. ἐν τῷ μέλλ. *ἀποδύσω*, ἀορ. α' *ἀπέδῡσα*· ἐκδύω (ἀφαιρῶ) τὰ ὅπλα ἀπὸ τὸ πτῶμα φονευθέντος (ὁκυλεύω) ‖ μετ' αἰτ. προσ., ἀπογυμνώνω τινὰ ἀπὸ τὰ ὅπλα του κλπ.— **II** ἀμτβ. ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ. καθὼς καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. β' *ἀπέδυν* (ἐσχηματισμένῳ ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἀπόδυμι*) καὶ τῷ πρκ. *ἀποδέδυκα*· ἐκδύω ἐμαυτόν, ἀπογυμνώνω ἐμαυτόν, ἐκδύομαι: *ἀποδύομαι πρός τι* = ἀπογυμνοῦμαι διά τι, ἐκδύομαι καὶ ἑτοιμάζομαι διά τι. **2)** μτφρ. ἀποκρούω.
ἀπο-εἴκω, μελ. -ξω· ἀποσύρομαι ἀπό... (πρβλ. *εἴκω*).
ἀπό-ειπον, ες, ε, ἐπ. ἀντὶ *ἀπεῖπον* (ὃ βλ.), ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει.
ἀπο-έργαθε, γ' ἑν. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπ-έργω*, *ἀπείργω* (ἃ βλ.).
ἀπο-έργω, ποιητ. ἀντὶ *ἀπέργω*, *ἀπείργω* (ἃ βλ.)· μτχ. *ἀποεργμένη* ἀντὶ *ἀπεργομένη*.
ἀπό-ερσε, ἀπηρχ. ἐπ. ἀόρ. α' ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ γ' ἑν.· ἐπισπεύδω, βιάζομαι ‖ «ξεπαστρεύω» ‖ παρασύρω (ἐπὶ ρέοντος ὕδατος)· Ὑποτ. *ἀποέρσῃ*, Εὐκτ. *ἀποέρσειε* [〈*ἀπό*-(F)*ερσε* δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀπούρας*].
ἀπο-ζάω, μέλ. -*ζήσω*· ζῶ ἀπό τι ‖ *ὅσον ἀποζῆν*= ὅσον ἠρκει ἁπλῶς διά νὰ ζῶσιν ἀπὸ αὐτό.
ἀπο-ζεύγνῡμι καὶ -*ύω*, μέλ. -*ζεύξω*· λύω ἀπὸ τὸν ζυγόν, ἀποχωρίζω. — Παθ., ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ.: *δεῦρ' ἀπεζύγην πόδας* = ἀνεχώρησα καὶ ἦλθον ἐνταῦθα πεζῇ.
ἀπο-ζέω, μελ. -*ζέσω*· βράζω ἕως οὗ ἐκχυθῇ ἀφρός ‖ ἐκχέω κατὰ τὸν βρασμόν.
ἀπό-ζῡμος, ον· ὁ εὑρισκόμενος ἐν καταστάσει ζυμώσεως.
ἀπ-όζω, μέλ. -*οζήσω*· ὄζω (μυρίζω) ἀπό κάτι ‖ ἔχω τὴν ὀσμήν τινος.— **II** ἀπρόσ. *ἀπόζει τῆς Ἀραβίης*=ἔρχεται ὀσμὴ ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν.
ἀπο-ζω-γρᾰφέω· ζωγραφῶ, ἀπεικονίζω.
ἀπο-θάλλω, μέλ. -*θᾰλῶ*· χάνω τὸ ἄνθος μου, πορακμάζω.
ἀπο-θανεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποθνῄσκω*.
ἀπο-θανετέον (καὶ -*θανατέον*, καὶ -*θνητέον*)· πρέπει νὰ ἀποθάνῃ τις.
ἀπο-θάνοῦμαι, μέλλ. τοῦ *ἀποθνῄσκω*.
ἀπο-θαρρέω καὶ *ἀπο-θαρσέω*, μελ. -*ήσω*· λαμβάνω θάρρος, ἔχω πλήρη πεποίθησιν.

ἀπο-θαυμάζω, Ἰων. *ἀπο-θωμάζω,* μελ. *-άσω·* θαυμάζω, ἐκπλήττομαι, διά τι ‖ ἀπολ. κυριεύομαι ὑπό μεγάλου θαυμασμοῦ.

ἀπο-θείομαι, ἐπ. ἀντὶ *ἀποθέωμαι, ἀποθῶμαι,* Ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποτίθημι.*

ἀπο-θειόω, μέλ. *-ώσω,* ποιητ. ἀντὶ *ἀποθεόω.*

ἄποθεν, ἐπίρ. (*ἀπό*)· ἀπό μακράν, μακρόθεν, πόρρωθεν.

ἀπό-θεος, *ον·* ὁ μακρὰν τῶν θεῶν ‖ ὄθεν, ἄθεος, ἀσεβής.

ἀπο-θεόω, μελ. *-ώσω·* θεοποιῶ, κάμνω τινὰ θεόν.

ἀπο-θεράπεια, ἡ· κανονικὴ λατρεία.

ἀπο-θεράπεύω· θεραπεύω τινά, τὸν περιποιοῦμαι μετ' ἐνδείξεων σεβασμοῦ.

ἀπο-θερίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῖῶ·* ἀποκόπτω (ὡσεὶ στάχυς σίτου).

ἀπο-θέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποτίθημι.*

ἀπό-θεσις, *-εως,* ἡ (*ἀποτίθημι*)· τὸ ἀποδέτειν, τὸ δέτειν κατὰ μέρος ἢ μακράν, τὸ παραμέρισμα ‖ τὸ δέτειν κατὰ μέρος πρὸς ἀποταμίευσιν ‖ ἔκθεσις.

ἀπο-θεσπίζω· προφητεύω, ἀπαγγέλλω χρησμοὺς ἀπὸ τοῦ τρίποδος.

ἀπό-θεστος, *ον* (*ἀποτίθημι*)· καταφρονημένος, περιφρονημένος [πρβλ. *πολύ-θεστος* = λίαν ἐπιδυμητός, πολύτιμος· ὁλ. *θέσασθαι*].

ἀπο-θέται, *-ῶν,* αἱ· τόπος ῥημνώδης καὶ βαραθρώδης ἐν Λακεδαίμονι, παρὰ τὸν Ταΰγετον, ὅπου ἐρρίπτοντο εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησίν των ὅσα βρέφη ἐγεννῶντο δύσμορφα ἢ ἀνάπηρα. Ἐκ τοῦ

ἀπό-θετος, *ον* (*ἀποτίθημι*)· ὁ ἀποτεθειμένος (βαλμένος κατὰ μέρος) ‖ ἐντεῦθεν, κρυμμένος ‖ μτφρ. μυστηριώδης, ἐπιφυλακτικός πρβλ. λατ. **abditus**].

ἀπο-θέω, μελ. *-θεύσομαι·* ἀπέρχομαι τρέχων.

ἀπο-θήκη, ἡ (*ἀποτίθημι*), λατ. **apothēca**· μέρος πρὸς ἀπόθεσιν (ἐναποθέκευσιν) πραγμάτων‖σιτοβολών, σιταποθήκη ‖ «ἀποθήκη» ἐμπορ υμάτων, τροφίμων κλπ.— **II** Πᾶν τὸ ἀναποθηκευόμενον ‖ *ἀποθήκην ποιοῦμαι εἴς τινα* =ἀποθηκεύω εὐγνωμοσύνην περὶ τινι.

ἀπο-θηλύνω· ἐκθηλύνω, ἐκνευρίζω, ἐκλύω.

ἀπο-θηριόω· μεταβάλλω εἰς θηρίον, ἀποθηριώνω.

ἀπο-θησαυρίζω, μελ. *-ίσω·* «θησαυρίζω», φυλάττω ἐν τῷ θησαυρῷ (ἐν τῇ ἀποθήκῃ).

ἀπο-θῑνόομαι, (*θίς*), παθητ. ἀποφράσσομαι δι' ἄμμου ἢ πηλοῦ, πληροῦμαι ἄμμου (ἢ πηλοῦ).

ἀπο-θλίβω, μελ. *-ψω·* ἐκπιέζων ἐξάγω‖πιέζω πολύ, συνθλίβω.

ἀπό-θλιψις, ἡ (*ἀποθλίβω*)· τὸ δι' ἀποθλίψεως ἐξάγειν, τὸ «πάτημα» ‖ ἔκθλιψις, ἐκβολή, ἐκδίωξις.

ἀπο-θνήσκω, μελ. *-θᾰνοῦμαι·* ἀόρ. β' *ἀπέθανον·* «πεθαίνω», ἀποθνήσκω (ὡς καὶ σήμερον).— **II** ὡς παθητ. τοῦ *ἀποκτείνω* σημ. φονεύομαι.

ἀπο-θορεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπο-θρῴσκω* (ὁλ.λ.).

ἀπο-θρᾰσῡ́νομαι, μελ. *-ῡνοῦμαι·* εἶμαι ἢ γίνομαι πολὺ θαρραλέος, παρατολμῶ ‖ ἀποτολμῶ τὰ πάντα (ἐντεῦθεν ἡ κακὴ σημ. μεθ' ἧς χρησιμοποιεῖται σήμερον).

ἀπό-θραυσις, ἡ (*ἀποθραύω*)· θραῦσις, θλάσις ‖ διάσπασις.

ἀπό-θραυσμα, τὸ (*ἀποθραύω*)· θραῦσμα, σύντριμμα, τεμάχιον.

ἀπο-θραύω, μελ. *-σω·* θραύω καὶ ἀποκόπτω ἀπό τι.—Παθ. *ἀποθραύεσθαι τῆς εὐκλείας*=ἀποθραύομαι καὶ ἀποχωρίζομαι (τ. ἔ. χάνω ὅλως διόλου) τὴν καλὴν φήμην πού ἔχω.

ἀπο-θρηνέω· θρηνολογῶ, ἀποδύρομαι.

ἀπο-θρῐ́ζω, μελ. *-σω* (*ἀπό*+*θρῖον*), κυρ. ἀποκόπτω φύλλα συκῆς ‖ γεν., ἀποκόπτω, περικόπτω, κολοβώνω.

ἀπο-θρίζω· ὁλ. *ἀποθερίζω.*

ἀπό-θρονος, *ον·* ὁ ἐρχόμενος ἢ προερχόμενος ἀπὸ θρόνου.

ἀπο-θρύπτω, μελ. *-ψω·* συντρίβω εἰς τεμάχια, καταθρυμματίζω.—Παθητ., συντρίβομαι κατὰ τὸ φρόνημα, ἐκνευρίζομαι.

ἀπο-θρῴσκω, μελ. *-θοροῦμαι·* ἀόρ. β' *ἀπέθορον·* ἐκπηδῶ, πηδῶ ἔξω (ἢ κάτω) ἀπό τι, ἐκτινάσσομαι.—**II** ἀναπηδῶ, ἀνέρχομαι ‖ ἀπολ., ἀνυψοῦμαι ἀπότομα (ἐπὶ ἀποχρήμνων βράχων).

ἀπο-θῡμίασις, *-εως,* ἡ· (*ἀποθυμιάω*)· ἀναθυμίασις, ἐξάτμισις.

ἀπο-θῡμιάω (*ἀποθύμιος*)· καπνίζω.

ἀπο-θῡ́μιος, *ον* (*ἀπό* + *θῡμός*)· ὁ οὐχὶ *καταθύμιος* (ὁλ. λ.), ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς τὰς διαθέσεις (τὸν *θυμόν*) τινος, δυσάρεστος, μισητός.

ἀπό-θῡμος, *ον·* = *ἄθυμος* (ὁλ. λ.), ἀδιάφορος, ἄφροντις.

ἀπο-θυννίζω· ἀποστέλλω εἰς τοὺς *θύννους* (βλ. λ.), περιφρονῶ τινα ὡς μωρὸν καὶ ἀνόητον.

ἀπο-θύω, μελ. *-ύσω·* προσφέρω θυσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχα «τάμα».

ἀ-ποίητος, *ον* (α στερ. + *ποιέω*)· ὁ μὴ πεποιημένος «ἀκάματος» ‖ ὃ δὲν δύναται τις νὰ πράξῃ.

ἀπ-οικέω, μελ. *-ήσω* (*ἄποικος*)· ἀπέρχομαι ἐκ τῆς πατρίδος, ἐγκαθίσταμαι εἰς ξένην χώραν ‖ μετοικῶ, μεταναστεύω.—**II** διαμένω μακράν, κατοικῶ μακράν ‖ γεν., ζῶ μακράν: *ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ μακρὰν ἀπῳκεῖτο* = ἡ Κ. κατῴκειτο μακράν ἀπὸ ἐμέ, τ. ἔ. ἐγὼ κατῴκουν μακράν ἀπὸ τὴν Κ.—**III** μετ' αἰτ. *ἀποικέω τι(νὰ)* =*ἀποικίζω* (ὁ βλ.)= ἀποστέλλω ἀποίκους. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-οικία, ἡ· ἐγκατάστασις μακράν τῆς πατρίδος ‖ συνοικισμὸς ἀνθρώπων μακράν τῆς πατρίδος των, «ἀποικία».

ἀπ-οικίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ́ῶ·* παθ. ἀόρ. α' *ἀπῳκίσθην·* πρκ. *ἀπῴκισμαι·* στέλλω (ἀποίκους) μακράν τῆς πατρίδος, μεταφυτεύω ‖ γεν., στέλλω (ἢ μεταφέρω) μακράν.—Παθ. εἶμαι ἐγκατεστημένος εἰς μακρινὴν χώραν ‖ μεταναστεύω, μετοικίζω.— **II** ἱδρύω ἀποικίαν εἴς τι μέρος, στέλλω ἀποικίαν.

ἀπ-οικίς, *-ίδος,* ἡ (θηλ. τοῦ *ἄποικος*)· *ἡ ἀποικὶς* (ἐνν. *πόλις*)=ἀποικία.

ἀπ-οικισμός, ὁ (*ἀποικίζω*)· ἵδρυσις ἀποικίας.

ἀπ-οικο-δομέω, μέλ. *-ήσω·* ἀποφράσσω (ἀπομακρύνω) δ.' οἰκοδομῆς (διὰ κτιρίου) ‖ ἀποκλείω διά τείχους, περιτειχίζω.

ἄπ-οικος, *ον* (*ἀπό*+*οἶκος* · ὁ μακρὰν τῆς πατρίδος του (τοῦ *οἴκου*), ὁ ἐν τῇ ξένῃ ζῶν ‖ ἐντεῦθεν, ὡς οὐσιαστ.: 1) Ἐπὶ προσ., ὁ ἐγκατασταθεὶς εἰς ξένην χώραν, «ἄποικος». 2) ἐπὶ πόλεων, *ἄποικος* (ἐνν. *πόλις*), ἡ = *ἀποικία* (ὁ βλ.).

ἀπ-οικτίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι,* ἀποθ.· παραπονοῦμαι μεγαλοφώνως.

ἀ-ποίμαντος, *ον* (α στερ.+*ποιμαίνω*)· ὁ ἄνευ ποιμένος ‖ ἀφρούρητος, παρημελημένος.

ἀπ-οιμώζω, μελ. *-οιμώξομαι·* θρηνῶ μεγαλοφώνως.

ἄ-ποινα, *-ων,* τά, μόνον ἐν τῷ πληθ. ἐν χρήσει (α εὐφων. + *ποινή*)· λύτρα ἢ ἀντίτιμον τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ζωῆς ἢ τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐλευθερίας. — **II** γεν., ἀνταμοιβή, ἀποζημίωσις, ἀνταπόδοσις ‖ ἀμοιβή.

Ἔτυμ.: *ἄποινα* 〈 (*ἀπό-ποινα* (κατὰ ἁπλοποίησιν)· *ποινὴ* 〈 (*qvoi-na·* πρβλ. *ἀπό-τισις* (*τίσις*) 〈 (*qui-ti-s*), *τίω, τείω* 〈 (*qveio.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-ποινάω, μέλ. *-ήσω* (*ἄποινα*)· ἀπαιτῶ λύτρα ἢ γεν. τὸ ἀντίτιμον, ἀνταμοιβήν.—Μέσον, λαμβάνω τι ὡς λύτρα, ὡς ἀποζημίωσιν, πληρώνομαι

ἀποινό-δῐκος, *ον* (*ἄποινα*+*δίκη*)· ὁ ἀπαιτῶν, ἐπιβάλλων, ποινήν, ὁ τιμωρῶν ‖ ὁ ἐξιλεώνων.

ἀποινό-δορπος, *ον·* ὁ καταβροχθίζων λύτρα.

ἄ-ποιος, *ον* (α στερ.+*ποιός*)· ὁ ἄνευ ποιότητος ἢ ἰδιότητος.

ἀπ-οῖστεύω, μέλ. *-εύσω·* φονεύω διὰ βελῶν (*ὀϊστῶν*).

ἀπ-οίσω, μέλ. τοῦ *ἀποφέρω.*

ἀπ-οίχομαι, μέλ. *-οιχήσομαι·* πρκ. *-ῴχημαι,* ἀποθ.· ἔχω ἀπέλθει μακράν, εἶμαι μακράν ἀπό ‖ ἀπολ. ἀπέρχομαι, ἔχω ἀναχωρήσει ‖ ἐπομ. εἶμαι νεκρός καὶ δὲν ὑπάρχω πλέον.— **II** Σπανιώτ. ἀποαύρομαι ἀπό, ἀναχωρῶ.

ἀπο-καθαίρω, μελ. *-ᾰ̓ρῶ·* καθαρίζω, «παστρεύω».—Παθητ., ἀπομακρύνομαι διὰ καθαρισμοῦ, καθαρίζομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-κάθαρμα, τό (*ἀποκαθαίρω*)· τό ἀπεκκρινόμενον, τό περίττωμα.

ἀπο-κάθαρσις, *-εως, ἡ*· καθαρισμός, ἐξαγνισμός, ἐξιλέωσις ‖ καθαρισμός διά καθαρσίου.

ἀπο-κάθ-ημαι, ἰων. *-κάτημαι*, παθ. κάθημαι χωριστά (μακράν).

ἀπο-καθ-ίζω, μελλ. *-ίσω*· βάλλω τινά νά καθίσῃ κάτω.—Μέσον, κάθημαι κάτω.

ἀπο-καθ-ιστάνω καί *ἀπο-καθ-ίστημι*, μελ. *-καταστήσω*: Ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ. καί ἀορ. α΄ ἐπανιδρύω, ἐπανορθῶ, ἀποκαθιστῶ.— ΙΙ ἀμτβ. ἐν τῷ παθ., ὡς καί ἐν τῷ ἀορ. β΄ μετά τοῦ ἐνεργ. πρκ.· ἀποκαθίστημαι.

ἀπο-καθ-ίστημι· βλ. *ἀποκαθιστάνω*.

ἀπο-καίνῦμαι, παθ.· ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ἐξέχω.

ἀπο-καίριος, *ον*=*ἄκαιρος* (ὃ βλ.).

ἀπο-καίω, μελ. *-καύσω*· κατακαίω ‖ ὡσ. ἐπί ὑπερβολικοῦ ψύχους, παγώνω, «ξεπαγιάζω».

ἀπο-κακέω (*κάκη*)· ὑποκύπτω ὑπό τό βάρος δυστυχίας· καταβάλλομαι ὑπ' αὐτοῦ (Ἑβδ.).

ἀπο-κάλέω· μελ. *-έσω* (διά τούς χρόνους βλ. *καλέω*)· καλῶ ὀπίσω, ἀνακαλῶ ἀπό τήν ἐξορίαν. 2) καλῶ μακράν (κατά μέρος).— ΙΙ καλῶ ὀνομαστί, ἰδίως ἐπί ἀνειδισμοῦ, στιγματίζω.— ΙΙΙ ἀποτρέπω ἀπό τι· πρβλ. λατ. **apoculo** παρά Πατρ.

ἀπο-κάλύπτω, μελ. *-ψω*· ἀποκαλύπτω, «ξεσκεπάζω».—Μέσον, ἀποκαλύπτω ἑαυτόν, ἀποκαλύπτομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-κάλυψις, *-εως, ἡ*· φανέρωσις, «ἀποκάλυψις».

ἀπο-κάμνω, μελ. *-κᾰμοῦμαι* (διά τούς χρόνους βλ. *κάμνω*)· κατακουράζομαι, ἀποδαρρύνομαι ἐντελῶς· μετ' ἀπρφ., παύω ἀπό τοῦ νά πράττω τι.— ΙΙ μετ' αἰτ., *ἀποκάμνειν τι*=ἀπο ειλιῶ πρό τοῦ κόπου, ἀποφεύγω τόν κόπον.

ἀπο-κάμπτω, μελ. *-ψω*, ἀμτβ.· κάμπτω, λυγίζω, (ἀπό τήν εὐθεῖαν θέσιν μου, γέρνω) ‖ στρέφω πρός τά πλάγια 2) Μεταφ., στρέφω (τρέπω) τι πρός τά πλάγια ὁπό τι, παραμερίζω τι, ἀποφεύγω τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπό-καμψις, *-εως, ἡ*· παραμέρισμα, λοξοδρομία, παρέκκλισις ἀπό τινος.

ἀπο-κάπύω, ἐπ. ἀόρ. α΄ *-εκάπυσσα* (*ἀπό*+*κάπτω* πρβλ. τό τῆς νέας «χάφτω»)· ἀποπνέω, ἐκπνέω· *ἀποκαπύειν ψυχήν*=ἀποπνέω, παραδίδω τό πνεῦμα (ἀποθνήσκω ἤ λιποθυμῶ).

ἀπο-κᾰρᾱ-δοκέω· ἀναμένω ἐναγωνίως, καιροφυλακτῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-κᾰρᾱ-δοκία, *ἡ*· ἔνδεικτος προσδοκία.

ἀπο-καρπόω· παράγω καρπούς ‖ γεν. παράγω.

ἀπο-καρτερέω, μελ. *-ήσω*· δέν ἀντέχω πλέον ‖ ἀποθνήσκω ἐξ ἀσιτίας ἑκουσίως.

ἀπο-κατ-αλλάσσω, ἀττ. *-ττω*· συμβιβάζω ἐκ νέου.

ἀπο-κατά-στᾰσις, *-εως, ἡ* (*ἀποκαθίστημι*)· πλήρης ἐπανόρθωσις, «ἀποκατάστασις».

ἀπο-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντί *ἀπο-κάθ-ημαι* (ὃ βλ.).

ἀπο-κατ-ορθόω· ἀνορθώνω.

ἀπο-καυλίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄ῶ* (*ἀπό*+*καυλός*)· ἀποκόπτω τόν *καυλόν* (τό στέλεχος) ‖ κολοβώνω.

ἀπο-καύλισις, *-εως, ἡ* (*ἀποκαυλίζω*)· ἡ ἀποκοπή τοῦ στελέχους (τοῦ *καυλοῦ*)· ἀπόσπασις.

ἀπό-καυσις, *-εως, ἡ* (*ἀποκαίω*)· ἡ καῦσις, κατάκαυσις.

ἀπό-κειμαι, μελ. *-κείσομαι*, ἐν χρήσει ὡς παθ. τοῦ *ἀποτίθημι*· τοποθετοῦμαι (εὑρίσκομαι, εἶμαι) μακράν ‖ εὑρίσκομαι ἀποθηκευμένος (ἀποθησαυρισμένος), φυλάσσομαι ἐν ἀποθήκῃ | ἐντεῦθεν, φυλάσσομαι μυστικά, ἐν ἐφεδρείᾳ.—Ἀπρόσ. *ἀπόκειταί τινι*= εἶναι ἀποθηκευμένον διά τινα.

ἀπο-κείρω, μελ. *-κερῶ*, ἐπ. *-κέρσω*· πρκ. *-κέκαρκα*, παθ. *-κέκαρμαι*· κουρεύω, ἀποκόπτω (κυρ. ἐπί κόμης) ‖ γεν., κόπτω κομμάτια, κόπτω πέρα-πέρα, ἀποκόπτω.

ἀπο-κενόω· ἐκκενῶ ἐντελῶς, ἀποστραγγίζω, ἐξαντλῶ.

ἀπο-κερδαίνω, μελλ. *-κερδήσω* καί *-κερδᾰνῶ*· ἔχω κέρδος ἤ εὐχαρίστησιν ἀπό τι.

ἀπο-κερμᾰτίζω· μεταβάλλω εἰς κέρματα (μικρά νομίσματα) ‖ διασκορπίζω, σπαταλῶ.

ἀπο-κεφᾰλίζω· μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄ῶ* (*ἀπό*+*κεφαλή*)· ἀποκόπτω τήν κεφαλήν τινος.

ἀπο-κηδεύω, μελ. *-σω*· παύω νά πενθῶ (νά κλαίω) διά τι(να).

ἀπο-κηδέω, μελ. *--ήσω*=*ἀκηδέω*· ἀποβάλλω πᾶσαν φροντίδα, ἀφροντιστῶ, εἶμαι ἀμέριμνος.

ἀπο-κήρυκτος, *ον* (*ἀποκηρύσσω*)· ὁ δημοσίᾳ ἀποκηρυχθείς, ἀποκληρωθείς.

ἀπο-κήρυξις, ἡ (*ἀποκηρύσσω*)· ἡ πώλησις διά κήρυκος, δημοπρασία.

ἀπο-κηρύσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· διακηρύσσω, ἀγγέλλω διά κήρυκος, κυρ. προσφέρω πρός πώλησιν ἐν δημοπρασίᾳ.— ΙΙ «ἀποκηρύσσω» δημοσίᾳ (ὡς καί σήμερον λέγεται ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἀποξενώνω), ἀποκληρώνω (τέκνον π.χ.) ‖ ὡσ. δηλῶ, διακηρύσσω, τινά ὡς φυγόποινον (φυγόδικον).— ΙΙΙ ἀπαγορεύω διά προκηρύξεως.

ἀπο-κίδναμαι· ἀποσκεδάννυμαι, διασκορπίζομαι.

ἀπο-κινδῡνευσις, *-εως, ἡ*· τό κάμνειν μίαν παράτολμον προσπάθειαν, τό πιχειρεῖν τι τό ἐπικίνδυνον ‖ τό ριψοκινδυνεύειν. Ἐκ τοῦ

ἀπο-κινδῡνεύω· μελ. *-σω*· ἐπιχειρῶ τι ἐπικίνδυνον, ἀποτολμῶ τι, ριψοκινδυνεύω.— Παθητ. μετά τετελ. μελ. *ἀποκεκινδύνευσμαι*· ἐκτίθεμαι (περιέρχομαι) εἰς τόν ἔσχατον κίνδυνον.

ἀπο-κινέω· ἀπομακρύνω, ἀποκυλίω, μεταφέρω.

ἀπό-κῑνος, ὁ (*ἀπό*+*κινέω*)· εἶδος κωμικῆς (ἀσελγοῦς ἐὲ) ὀρχήσεως ‖ μτφρ. *ἀπόκινον εὖρὲ* = εὑρὲ μέσον ὅπως χορεύοντες διαφύγωμεν.

ἀπο-κλάζω (Α), μέλ. *-άξω*· κράζω μετά βροντώδους φωνῆς ‖ ἐκπέμπω κλαγγήν.

ἀπ-οκλάζω (Β), μέλ. *-άσω* (*ἀπό* + *ὀκλάζω*)· κάμπτω τά γόνατά μου, καί οὕτω ‖ ἀναπαύομαι (πρβλ. *κάμπτειν γόνυ*).

ἀπο-κλαίω, ἀττ. *ἀπο-κλάω* [ᾱω]· μελ. *-κλαύσομαι*· κλαίω μεγαλοφώνως ‖ μετά αἰτ., θρηνῶ, πενθῶ βαρέως, διά τινα.— ΙΙ παύω ἀπό τοῦ νά κλαίω, σταματῶ τό κλάμα.

ἀπο-κλᾴζω, *ἀπόκλᾰξον*, δωρ. μέλ. καί Προστ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀποκλείω*.

ἀπό-κλᾱρος, δωρ. ἀντί *ἀπόκληρος*.

ἀπο-κλᾰδᾶω (Α), μέλ. *-άσω*· ἀποβραύω, σπάζω ἀπό τι.

ἀπο-κλᾰδάω (Β), ἀττ. ἀντί *ἀπο-κλαίω* (βλ. λ.).

ἀπό-κλεισις ἡ *ἀπόκλησις, -εως, ἡ* (*ἀποκλείω*)· τό (ἀπο)κλείειν, τό κλείσιμον.— ΙΙ ἀποκλεισμός, ἐμπόδιον

ἀπό-κλειστος, *ον*· ὁ ἀποκεκλεισμένος, κλεισμένος ἔξω ‖ περιφραγμένος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-κλεί̈ω, μέλ. *-κλείσω*· ἰων. *-κληῖω*, μέλ. *-κληῖσω*· ἀττ. *-κλῄω*, μέλ. *-κλῄσω*· δωρ. μέλ. *-κλᾴξω*· κλείω ἔξω ἀπό... 2) ἀποκόπτω, ἀποκλείω ἤ ἐμποδίζω, παρεμποδίζω, ἀπό πρᾶγμά τι.— Παθητ. ἀποκλείομαι ἤ ἐμποδίζομαι ἀπό...— ΙΙ μετά αἰτ. μόνον, κλείω ‖ ἀποκόπτω, ἀποφράσσω, ἐμποδίζω.

ἀπο-κλέπτω, μελ. *-ψω*· ἁρπαίρω κλέπτων, κλέπτω καί φεύγω.

ἀπο-κληῖω, μελ. *-κληῖξω*, ἰων. ἀντί *ἀποκλείω*, μέλ. *-κλείσω*.

ἀπό-κληρος, δωρ. *ἀπό-κλᾱρος*, *ον*· ὁ ἄνευ κλήρου ἤ μεριδίου εἴς τι, ὁ μή λαμβάνων μέρος εἴς τι ‖ ἄμοιρος, ἀμέτοχος (μετά γεν.).— ΙΙ ἀπολ., ὁ ἀποκλεισθείς τῆς κληρονομίας.

ἀπο-κληρόω, μελ. *-ώσω*· ἐκλέγω, λαμβάνω διά κλήρου.

ἀπο-κλήρωσις, *-εως, ἡ* (*ἀποκληρόω*)· ἐκλογή διά κλήρου ἤ κατά τύχην, ἐκλογή ὅλογος ‖ παράλογος διαγωγή.

ἀπό-κλητος, *ον* (*ἀποκαλέω*)· ἐκλεχθείς ἀπό τινος, ἐκλεκτός.

ἀπό-κλῖμα, τό (*ἀποκλίνω*)· κατωφέρεια, κατωφερής κλίσις.

ἀπο-κλινθείς, ποιητ. ἀντί *ἀπο-κλῑθείς*, μτχ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἀπο-κλίνω*.

ἀπο-κλίνω, μελ. *-ῑ̄νῶ*· ἀορ. α΄ *ἀπέκλῑνα*· πρκ. *-κεκλῑ́κα*, παθ. *-κέκλῑμαι*· κλίνω τι πρός τά ἔξω ἤ πρός τά πλάγια ‖ κλίνω τι πρός τά ὀπίσω.— ΙΙ ἀμτβ. κλίνω (γέρνω) πρός τά πλάγια ‖ μτφρ. ἀπο-

κλίνω, παρεκκλίνω, πρὸς τὸ χειρότερον, ἐκπίπτω («ξεπέφτω»), «παραστρατίζω». Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπό-κλῐσις, *-εως, ἡ* (*ἀποκλίνω*)· παρέκκλισις, κλίσις πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ‖ παρεκτροπή ‖ ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἡ δύσις ἢ ἡ κλίσις πρὸς τὴν δύσιν.

ἀπό-κλῐτος, *ον* (*ἀπο-κλίνω*)· ὁ πρὸς τὰ κάτω κλίνων (πρὸς τὴν δύσιν κλίνων).

ἀπο-κλᾰ́ζω, μελ. *-ύσω*· ἀποκλύνω ‖ ἀποτρέπω διὰ καθαρμῶν.

ἀπο-κμητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀποκάμνω*· πρέπει τις νὰ ἀπακάμῃ.

ἀπο-κναίω, ἀττ. *-κνάω*, μελ. *-κνήσω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *κνάω*)· ἀπεξέω, ἀποτρίβω, τι· *ἀποκναίω τινά*=καταπονῶ τινα, τὸν κατατρίβω, τὸν καταπονῶ μέχρι θανάτου. — Μέσον, κατατρίβω ἑαυτόν, φθείρομαι, ὀλιγοστεύω.

ἀπ-οκνέω, μελ. *-ήσω*· ὀκνῶ (φοβοῦμαι, τρέμω) πρό τινος, ἀπὸ φόβον ἀπεφεύγω τι, κατολαμβάνομαι ὑπὸ δισταγμοῦ προκειμένου περί τινος (μετ' αἰτ.) ‖ ἀπολ. ὀπιαθοχωρῶ πὸ φόβον, ἀποδειλιῶ, διστάζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-όκνησις, *-εως, ἡ*· ἡ ἕνεκα φόβου ὀποφυγή.

ἀπο-κνίζω, μελ. *-ίσω*· «τσιμπῶ», ἀποκόπτω διὰ τοῦ ὄνυχος.

ἀπό-κνισις, *-εως, ἡ* (*ἀποκνίζω*)· ἡ ἀποκοπὴ μικροῦ τεμαχίου, «ἀποτσίμπι».

ἀπό-κνισμα, τό· τὸ ἀποκοπὲν διὰ τῶν ὀνύχων, μικρὸν τεμάχιον.

ἀπο-κοιμάομαι, παθ. μετὰ μέσ. μέλ. *-κοιμήσομαι*· κοιμῶμαι μακρὰν τῆς οἰκίας μου. **2)** «παίρνω ὀλίγον ὕπνον».

ἀπο-κοινωνέω· ἀποκλείω τινὰ ἧς κοινωνίας (κυρ. τῆς ἐκκλησίας), τὸν ἀφορίζω (ἐκκλ.).

ἀπο-κοινώνησις, *-εως, ἡ* (*ἀποκοινωνέω*)· ὁ ἀφορισμός.

ἀπο-κοιτέω, μελ. *-ήσω*· κοιμῶμαι μακρὰν ἀπό τὴν θέσιν μου, κοιμῶμαι ἀλλοῦ. Ἐκ τοῦ

ἀπό-κοιτος, *ον* (*ἀπό*+*κοίτη*)· ὁ κοιμώμενος μακρὰν ἀπό τινος.

ἀπο-κολυμβάω, μελ. *-ήσω*· σώζομαι κολυμβῶν, ἐξέρχομαι εἰς τὴν ξηρὰν κολυμβῶν.

ἀπο-κομάω (*κόμη*)· χάνω τὴν κόμην μου.

ἀπο-κομῐδή, *ἡ* (*ἀπό*+*κομίζω*)· μετακομιδή, μεταφορά.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου)· ἀποκόμισις. Ἐκ τοῦ

ἀπο-κομίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄́σω*· μεταφέρω ἢ διευθύνω (ἐδηγῶ) μακράν, ἀπομακρύνω.— Μέσον, μεταφέρω τι μαζί μου.=Παθητ., μεταφέρομαι, ἀποσύρομαι, ἀναχωρῶ.

ἀπό-κομμα, *-ατος* (*ἀπο-κόπτω*)· τεμάχιον (κομμάτι) ἀποκοπέν, σχίζα, θρύμμα.

ἀπο-κομπάζω, μελ. *-άσω*· ἐκραύομαι μετά ἤχου (ἐπὶ τῶν χορδῶν τῆς λύρας).

ἀπο-κοπή, ἡ (*ἀποκόπτω*)· τὸ ἀποκόπτειν, ἀποτομή, ἀποχώρισις· *ἀποκοπὴ χρεῶν* = λατ. **tabulae novae** = ἀπόλειψις ὅλων τῶν (παλαιῶν) χρεῶν (ἡ *σεισάχθεια* τοῦ Σόλωνος).

ἀπο-κόπτω, μελ. *-ψω*· ὀποκόπτω, ἀποχωρίζω.— **II** διὰ κτυπημάτων ἀποσπῶ ἀπό ἓν μέρος.— **III** Μέσον, πλήττω τὸ στῆθος (στηθοκοποῦμαι) κατὰ τοὺς θρήνους ‖ *θρῆνον πενθῶ* διά τι(να).

ἀπο-κορσόομαι (*κόρση*), παθ.· = *ἀποκείρομαι* (βλ. λ.).

ἀπο-κορῡφόω, μελ. *-ώσω*· σχηματίζω κορυφήν, κάμνω σουβλερὸν ‖ συγκεφαλαιώνω δι' ὀλίγων.

ἀπο-κοσμέω, μελ. *-ήσω*· καθαρίζω, ἀφαιρῶ τὰ περιττά, ὥστε νὰ ἀποκαταστήσω τὸ ξιν (*κόσμον*) ‖ γεν., ἀφαιρῶ, σηκώνω ‖ ἀφαιρῶ τὸν στολισμόν.— Μέσον, ἀφαιρῶ, ἀποβάλλω, τὸν στολισμόν μου.—Παθ., ἀπογυμνοῦμαι ἀπὸ τὸν στολισμόν μου.

ἀπο-κοττᾰβίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄́σω*· τινάσσω ἐκ τοῦ ποτηρίου τὰς τελευταίας σταγόνας τοῦ οἴνου, (ὡς ἔπραττον ἐν τῇ παιδιᾷ τοῦ *κοττάβου*)·

ἀπο-κουφίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄́σω*· ἐλαφρώνω ἢ ἀπαλλάσσω ἀπό τι.

ἀπο-κράδιος, *ον* (*ἀπὸ*+*κράδη*)· ὁ ἀποκοπεὶς ἀπὸ συκῆν.

ἀπο-κραιπᾰλάω· ἀπαλλάσσομαι τῆς κραιπάλης διὰ τοῦ ὕπνου, ἐγείρομαι τοῦ ὕπνου ἐκ κραιπάλης.

ἀπο-κρᾱνίζω, μέλ. *-ίσω*· τύπτων ἀποκόπτω (ἀφαιρῶ) ἀπό τοῦ κρανίου.

ἀπο-κρᾰτέω, μελ. *-ήσω*· ὑπερέχω, ὑπερτερῶ. **2)** κρατῶ πίσω, ἐμποδίζω.

ἀπο-κρέμᾰμαι· κρέμαμαι ἔκ (ἀπό) τινος.

ἀπο-κρεμᾰ́ννυμι, μελ. *-κρεμάσω*, ἀττ. *-κρεμῶ* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *κρεμάννυμι*)· ἀφίνω τι νὰ κρέμαται.— **II** ἀναρτῶ, κρεμῶ.

ἀπο-κρεμαστός, *ή, όν* (*ἀποκρεμάννυμι*)· ὁ ἀπό τινος πράγματος κρεμάμενος.

ἀπό-κρημνος, *ον*· κρημνώδης, ἀπότομος·

ἀπο-κρῐ̄́δόν, ἐπίρ. (*ἀποκρίνω*)· χωρίς, χωριστά.

ἀπό-κρῐμᾰ, *-ατος*, τό· (*ἀποκρίνω*)· δικαστὴ ἡ ἀπόφασις, καταδίκη εἰς θάνατον.

ἀπο-κρινθείς, *ἀποκρῐθείς*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ἑπομ.

ἀπο-κρῑ́νω, μελ. *-ῑ̄́νῶ*· παθ. ἀόρ. *ἀπεκρῐ́θην*· πρκ. *-κέκρῐμαι*· διαιρῶ, διαχωρίζω, διακρίνω.— Παθητ. διαιροῦμαι, ἀποχωρίζομαι ἀπό ἄλλον· *ἀποκεκρίσθαι εἰς ἓν ὄνομα*=ἀποχωρίζομαι ἀπό ἄλλους καὶ φέρομαι ὑπὸ ἓν ὄνομα.— **II** ἐκλέγω, προτιμῶ.— **III** Μέσον, δίδω ἀπόκρισιν ἢ ἀπαντῶ εἰς ἐρώτησιν ‖ κυρ. ἀπαντῶ εἰς προσαπτομένας μοι κατηγορίας ‖ *ἀποκρίνεσθαί τι*=δίδω μίαν ἀπάντησιν· τὴν αὐτὴν ἔνν. μὲ τὸ μέσον ἔχει καὶ ὁ παθ. ἀόρ. α' *ἀπεκρῐ́θην*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπό-κρῐσις, *-εως, ἡ*· ὁ χωρισμός, ἀποχωρισμός, διαχωρισμός.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου), ἀπάντησις, «ἀπόκρισις».

ἀπο-κρῑ́τέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀποκρίνω*· πρέπει νὰ χωρίσῃ τις.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου), πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ τις.

ἀπο-κρῑ́τικός, *ή, όν*· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν (ἢ τὴν ἰδιότητα) νὰ ἀποκρίνῃ (νὰ ἀποχωρίζῃ).

ἀπό-κρῑτος, *ον* (*ἀποκρίνω*)· ὁ ἀποκεχωρισμένος, ἐκλεκτός, ἐξαίρετος.

ἀπο-κροτέω· ποιῶ κρότον διὰ τῶν δύο δακτύλων (τοῦ μέσου καὶ τοῦ μεγάλου).

ἀπο-κρότημα, τό (*ἀποκροτέω*)· τὸ ποιεῖν κρότον διὰ τῶν δύο δακτύλων.

ἀπό-κροτος, *ον*· ὁ σκληρῶς κτυπημένος, πεπατημένος ‖ τραχύς, στερεός (κυρ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους).

ἀπο-κρούω, μελ. *-σω*· πλήττω, ἀπωθῶ (ἀπομακρύνω διὰ τῆς βίας) ἀπό μέρος τι (μετὰ γεν.).— Μέσον, ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω ἀπό κοντά μου, γεν. ἀπωθῶ.—Παθητ., ἀπωθοῦμαι ἢ θραύομαι: *κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουμένον*=ποτήριον μὲ ὀπασμένον τὸ χεῖλος.

ἀπο-κρύπτασκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *ἀποκρύπτω*.

ἀπο-κρύπτω, μέλ. *-ψω*· κρύπτω ἀπό τι(να), διατηρῶ τι κρυμμένον ἀπό τι(να) ‖ *ἀποκρύπτειν τινί τι* ἢ *τινά τι*=λατ. **celare aliquem aliquid**=κρύπτω, ἀποκρύπτω, τι ἀπό τι(να). **2)** ἀποκρύπτω τι ἀπό τά μάτια ἄλλων ‖ ἀμαυρῶ, σκιάζω.— **II** χάνω τι ἀπό τά μάτια μου: *ἀποκρύπτειν τὴν γῆν* = χάνω τὴν θέαν τῆς γῆς, χάνω ἀπό τά μάτια μου τὴν ξηράν (ἐπὶ πλοίων ἀποπλεόντων εἰς τὸ πέλαγος), ὡς παρὰ Βιργ. **Phaeacum abscondimus arces.** Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπό-κρῠφος, *ον*· ὁ (κε)κρυμμένος ‖ *ἐν ἀποκρύφῳ*=κρυφίως, κρυφά, μυστικά.— **II** σκοτεινός, ἀσαφής, δυσνόητος.

ἀπο-κτάμεν, *-κτάμεναι*, ἐπ. ἀντὶ *-κτᾰ́νεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποκτείνω*.

ἀπο-κτάμενος, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἀποκτείνω*.

ἀπο-κτάομαι· χάνω (ἀντίθ. τῷ *κτῶμαι*).

ἀπο-κτείνω, μελ. *-κτενῶ*· ἀόρ. α' *ἀπέκτεινα*· ἀόρ. β' *ἀπέκτᾰνον*, ποιητ. *ἀπέκτᾰν, ας, α*· ὡσ. ἐπ. ἐν παθ. μορφῇ *ἀπεκτάμην*· πρκ. *ἀπέκτονα*, καὶ σπανιώτ. *ἀπεκτόνηκα, ἀπέκτᾰκα* καὶ *ἀπέκταγκα*· φονεύω, σφάζω ‖ ἐπὶ δικαστῶν, καταδικάζω εἰς θάνατον ‖ ἐπὶ τοῦ δημίου, «ἐκτελῶ», θανατώνω ‖ μτφρ. συν. τῷ *ἀπονάειν*=καταπονῶ μέχρι θανάτου, «τσακίζω, σκοτώνω» ὡς τὸ λατ. **enecare.**

ἀπο-κτέννω, μτγν. τύπος τοῦ *ἀποκτείνω*.

ἀπό-κτησις, *-εως, ἡ* (βλ. *ἀποκτάομαι*)· ἀπώλεια.

ἀπο-κτίννῡμι (καὶ *-νῦμι*)· =*ἀποκτείνω* (βλ. λ.).

ἀπό-κτῐσις, *-εως,* ἡ· ἡ ἵδρυσις ἀποικίας (ὡς τὸ *ἀποίκισις*).

ἀπο-κῡβεύω· διακυβεύω, διακινδυνεύω, ριψοκινδυνεύω.

ἀπο-κῡέω, μελ. *-ήσω·* φέρω νεογνόν, γεννῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-κύησις, *-εως,* ἡ· γέννησις, γέννα.

ἀπο-κυΐσκω·=*ἀποκυέω* (βλ. λ).

ἀπο-κυλῐ́νδω, μελ. *-κυλίσω·* ἀπομακρύνω κυλίων, κυλίω μακράν.

ἀπο-κῡματίζω·κάμνω τι νά κυματίζῃ,νά ἀναβράζῃ.

ἀπο-κύπτω, μελ. *-ψω·* πρκ. *-κέκῡφα·* κύπτω πρός τά ἔμπρός (κύπτω μακράν τινος).

ἀπο-κωκῡ́ω, μελ. *-ύσω·* βρηνῶ μεγαλοφώνως.

ἀπο-κώλῡσις, *-εως,* ἡ· ἡ παρεμπόδισις, τό ἐμποδίζειν ‖ ὁποποίησις, ἄρνησις (ἐπί ἵππων μή δεχομένων τόν χαλινόν ἤ τόν ἀναβάτην). Ἐκ τοῦ

ἀπο-κωλῡ́ω, μελ. *-ύσω·* ἐμποδίζω ἀπό τι ‖ μετ' ἀπρφ., τόν ἐμποδίζω ὁπό τοῦ νά πράξῃ τι ‖ ἀπολ., εἶμαι ἐμπόδιον, ἐμποδίζω, κρατῶ μακράν.

ἀπο-λᾰβών, *-λαβόμενος,* μτχ. ἐνεργ. καί μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ἀπολαμβάνω* (βλ. λ.).

ἀπο-λαγχάνω, μελ. *-λήξομαι·* ἀόρ. 6' *ἀπέλᾰχον·* λαμβάνω μερίδιον διά κλήρου: *ἀπολαχεῖν μέρος τινός* ‖ γενικῶς, λαμβάνω, ἐπιτυγχάνω.

ἀπο-λάζῡμαι, ἀποθ. ποιητ. ἀντί *ἀπο-λαμβάνω.*

ἀπο-λακτίζω (λατ., παρά Πλαύτῳ **apolactizo**), μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ·* ἀπωδῶ λακτίζων, ἀποσείω, ἀποτινάσσω ‖ γενικῶς, λακτίζω, «κλωτσῶ». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-λακτισμός, ὁ· τό ἀπολακτίζειν, τό λάκτισμα, «κλωτσιά».

ἀπο-λαλέω, μέλ. *-ήσω·* φλυαρῶ, μωρολογῶ.

ἀπο-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι,* παρ' Ἡροδ. *-λάμψομαι·* πρκ. *ἀπείληφα,* παθ. *ἀπείλημμαι·* διά τόν ἀόρ. ἔχομεν ἐν τῇ ἐνεργ. μόνον τόν ἀόρ. 6' *ἀπέλᾰβον,* καί ἐν τῇ παθ. μόνον τόν ἀόρ. α' *ἀπελήφθην* καί ἰων *ἀπελάμρθην·* λαμβάνω ἤ δέχομαι παρά τινος ‖ ἀπολ., λομβάνω κάτι πού μοῦ ὀφείλεται, λαμβάνω τό ὀφειλόμενον. 2) ἀφαιρῶ. 3) ἀκούω ἤ μανθάνω, ὡς τό λατ. **accipio.**—**II** λαμβάνω ὀπίσω, ἀνακτῶμαι, «ξαναποκτῶ». 2) ἔχω τι τό ὁποῖον μοί ἐπιστρέφη.— **III** λαμβάνω ἤ ὁδηγῶ τινα εἰς παράμερον μέρος, τόν παίρνω κατά μέρος, παράμερα.— **IV** ἀποχώπτω, ἀποχωρίζω, ἀποκλείω (ὡς διά τείχους) ‖ σταματῶ, ἀναχαιτίζω ‖ φυλακίζω (λατ. **deprehendere**), κυρ. ἐπί ἐναντίων ἀνέμων.

ἀπο-λαμπρύνω· καθιστῶ λαμπρόν, περίφημον.— Παθητ., γίνομαι τοιοῦτος.

ἀπο-λάμπω, μελ. *-ψω·* ἐκπέμπω λάμψιν, ἀντανακλῶ φῶς, ἀστράπτω: *αἱχμῆς ἀπέλαμπε* (δηλ. *φῶς*) =λάμψις ἠκτινοβόλει (διεχέετο) ἀπό τήν αἰχμήν τοῦ δόρατος.

ἀπο-λάπτω, μελ. *-ψω·* λάπτω («λάφτω»), πίνω, διά τῆς γλώσσης (ὅπως ὁ κύων) ‖ καταπίνω λαιμάργως (ἁπλήστως).

ἀπό-λαυσις, *-εως,* ἡ (*ἀπολαύω*)· «ἀπόλαυσις», τό ἀπολαύειν ‖ μετά γεν., ἀπόλαυσις ἤ ὄφελος προελθόν ἔκ τινος πράγματος.

ἀπό-λαυσμα, τό·=*ἀπόλαυσις* (βλ. λ.).

ἀπο-λαυστῐ́κός, *ή, όν* (*ἀπολαύω*)· ὁ παραδεδομένος εἰς τάς ἀπολαύσεις ἤ ὁ προξενῶν ἀπόλαυσιν.

ἀπο-λαυστός, *ή, όν·* ὄν ἀπολαύει τις ἤ δύναται νά ἀπολαύσῃ. Ἐκ τοῦ

ἀπο-λαύω, μελ. *ἀπολαύσομαι·* πρτ. *ἀπέλαυον,* ἀόρ. α' *ἀπέλαυσα* (ἐνίοτε ἀπαντῶσιν ὡς *ἀπήλαυον, ἀπήλαυσα* · καρποῦμαι ἔκ τινος πράγματος, ἀπολαμβάνω, χαίρομαι ‖ ὡς. λομβά ω (ὠφελοῦμαί) τι ἀπό ἄλλον, ἤ δι' ἄλλον, π. χ. *ἀγαθόν ἀπολαύειν τινός.* 2) εἰρωνικῶς, «ξεμπερδεύω λαμπρά, ὡραῖα», ὠφελοῦμαι ἔκ τινος ‖ ὁπόθεν ὡσαύτως ἔν κακῇ ἐνν. σημ. καί βλάπτομαι, ζημιώνομαι, χάνω ἀπό ἕν πρᾶγμα.

Ἔτυμ.: τό ἁπλοῦν *λαύω* δέν ἀπαντᾷ, πιθανώτ. ὅμως ἦτο *λάω* ἤ *λάFω* (=ἀπολουστικῶς ἔχω, κατά Ἀριστ.)· πάντως ἡ ρ. εἶναι *λαυ-* τ. ἔ. *λαF-* ἤ *λαβ-* (ἐκ τῆς τελευταίας καί τό *λαμβάνω*)· ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. τά: ἰων. *λεία, λῃΐς, λῃΐη,* δωρ. *λαία·* πρβλ. σανσκρ. **lotas** (λεία), λατ. **latro, lucrum** γοτθ. **laum** (γερμ. **Lohn**).

ἀπο-λᾰχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *ἀπο-λαγχάνω.*

ἀπο-λεαίνω· ποιῶ τι λεῖον.

ἀπο-λέγω, μελ. *-ξω·* παθ. πρκ. *ἀπολέλεγμαι* ἤ *ἀπείλεγμαι·* διαλέγω ἀπό πολλά, ἐκλέγω. — Μέσον, διαλέγω δι' ἐμαυτόν.—Παθητ., *ἀπολελεγμένοι* = ἐπίλεκτοι, ἐκλεκτοί.

ἀπο-λείβω, μελ. *-ψω·* ἀορ. α' *ἀπέλειψα·* ἀφίνω τι νά στάξῃ κάτω (διά σπονδήν). — Παθητ., στάζω ἤ ρέω κάτω ἀπό τι.

ἀπο-λείπω, μελ. *-ψω·* ἀόρ. 6' *ἀπέλῐπον·* ἀφίνω δι' ἀργότερα ἤ ἀφίνω ὀπίσω.— **II** ἀφίνω ὀπίσω μου, τ. ἔ. χάνω. 2) ἀφίνω ὀπίσω (ὅπως εἰς τούς ἀγῶνας), ἀφίνω τινά εἰς ἀπόστασιν, «ξεπερνῶ».— **III** ἀφίνω τι ὅλως διόλου. ἐγκαταλείπω, παραιτοῦμαι ‖ ἐπί πραγμ., ἀφίνω μόνον, ἀφίνω «ἀκάμωτον». — **IV** ἀμτδ., παύω νά ὑπάρχω, δέν ὑπάρχω, ἐκλείπω, εἶμαι μακράν ἤ ἐπών ‖ ἐπί ποταμῶν, ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω. 2) εἶμαι ἐλλιπής εἴς τι ἤ κατά τι: *ἀπό τεσσάρων πηχέων ἀπολείπων τρεῖς δακτύλους* (Ἡρόδ.) = ἐλλιπής κατά τρεῖς δακτύλους ἀπό τέσσαρας πήχεις. 3) μετά μτχ., παύομαι πράττων τι, παύω ἀπό τοῦ νά... 4) ἀναχωρῶ ἔκ τινος τόπου.— **V** Παθ., ἐγκαταλείπομαι ὀπίσω ‖ εἶμαι κατώτερός τινος. 2) εἶμαι χωρισμένος ἀπό τινα, εἶμαι μακράν τινος (μετά γεν.): *πολύ τῆς ἀληθείας ἀπολελειμμένοι*=εὑρισκόμενοι εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπό τήν ἀλήθειαν ‖ στεροῦμαί τινος. 3) εἶμαι ἐλλιπής εἴς τι (ὡς. μετά γεν.).

ἀπο-λείχω, μελ. *-ξω·* λείχων ἀφαιρῶ ἔκ τινος, λείχων καθαρίζω, λείχω.

ἀπό-λειψις, *-εως,* ἡ (*ἀπολείπω*)· τό ἀφίνειν ὀπίσω, ἐγκατάλειψις.— **II** ἀμτδ., ἔλλειψις, ἀνεπάρκεια, ἐλάττωσις, «ὀλιγόστευμα».

ἀπό-λεκτος, *ον* (*ἀπολέγω*)· ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, ἐξαίρετος.

ἀπο-λέλῡμαι· παθ. πρκ. τοῦ *ἀπολύω.*

ἀ-πολέμητος, *ον·* ὁ μή πολεμηθείς, μή ὑποστάς τά δεινά τοῦ πολέμου.

ἀ-πόλεμος, ποιητ. *ἀπτόλεμος, ον·* ὁ ἄπειρος πολέμου, ὁ μή φιλοπόλεμος, ὁ μή πολεμικός, ἀκατάλληλος (ἀνίκανος) πρός πόλεμον ‖ εἰρηνικός, εἰρηνόφιλος.— **II** ὁ μή δυνάμενος νά καταπολεμηθῇ, ἀκαταμάχητος, ἀήττητος.— **III** *πόλεμος ἀπόλεμος* =πόλεμος πού δέν εἶναι πόλεμος, τ. ἔ. οὐδεμίαν ἔχων ἐλπίδα ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως.

ἀπο-λεπιδόομαι, παθ.· ἀπολεπίζομαι.

ἀπο-λεπτύνομαι· καθίσταμαι ἐντελῶς λεπτός ἤ ἀδύνατος.

ἀπο-λέπω, μελ. *-ψω·* «ἀπολεπίζω», «ξεφλουδίζω», ἀφαιρῶ τό δέρμα· μτχ. παθ. πρκ. *ἀπολελεμμένος.*

ἀπ-ολέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ἀπ-όλλυμι.*

ἀπ-ολέσκετο, ἐπ. ἀντί *ἀπώλετο,* γ' ἐν. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ἀπόλλυμι.*

ἀπο-λευκαίνω· καθιστῶ τι ὁλόλευκον, λατ. **dealbare** ‖ παθ., εἶμαι ἤ γίνομαι λευκός.

ἀπο-λήγω, ποιητ. *ἀπολλήγω,* μελ. *-ξω·* παύω, δίδω τέλος, ἀπέχω, ἀφίσταμαι, ἀπό πράγμά τι ‖ μετά μτχ., παύω (ἀπό τοῦ) νά πράττω τι.

ἀπο-ληρέω, μελ. *-ήσω·* φλυαρῶ «εἰς τά κουτουροῦ», λέγω ὅ,τι μοῦ ἔλθῃ.

ἀπό-ληψις, *-εως,* ἡ (*ἀπολαμβάνω*)· τό λομβάνειν ἀπό..., παραλαβή‖τό λομβάνειν ὀπίσω, ἀνάκτησις.— **II** ἀπόκλεισις, παρεμπόδισις, ἀποκλεισμός, ἀποκοπή.

ἀπο-λῐθάζω, μελ. *-ξω·* ἀποστάζω, ἀπορρίπτω.— **II** ἀμτδ. ἐκπίπτω, πόρρω ἀπέρχομαι, ἐξαφανίζομαι.

ἀπο-λῐγαίνω· βοῶ ὀξέως, δημιουργῶ μέγαν πάταγον, θορυβῶ ‖ ὁμιλῶ δυνατά, φωνάζω «στριγγές φωνές» (σκληρίζω, «τσυρίζω»).

ἀπο-λῐθόω· μεταβάλλω εἰς λίθον, ἀπολιθώνω.

ἀπο-λίθωσις, *-εως,* ἡ (*ἀπολιθόω*)· ἡ εἰς λίθον μεταβολή.

ἀπο-λιμπάνω, ἰων. ἀντί *ἀπο-λείπω* (βλ. λ.).

ἄ-πολις, *ι* (οὐδ.), γεν. *-ιδος,* (καί *-εως*), ἰων. *-ιος·* δωτ. *ἀπόλι·* ὁ μή ἔχων πόλιν, κράτος, ἤ πατρίδα ‖ ὁ ἀπολέσας τά δικαιώματα τοῦ πολίτου, ἐξόριστος. — **II** *πόλις ἄπολις*=πόλις πού δέν εἶναι πόλις τ. ἔ. κατεστραμμένη, «κακορρίζικη».

ἀπ-ολισθάνω, μελ. *-ολισθήσω* ἀόρ. α' *-ωλίσθησα* ἀόρ. β' *-ώλισθον* ὀλισθαίνω ἔκ τινος μέρους, «ξεγλιστρῶ» || διαφεύγω.

ἀπο-λῑταργίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* ἐκφεύγω, φεύγω ταχέως «γκρεμοτσακίζομαι».

ἀ-πολίτευτος, *ον* (α στερ.+πολιτεύω) ὁ μή λαμβάνων μέρος εἰς τήν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, ὁ μή ἀναμειγνυόμενος εἰς τά πολιτικά, μή πολιτικός.

ἀπο-λῑχμάομαι, μελ. *-ήσομαι,* ἀποθ. = *ἀπολείχω* (δ 6λ.).

ἀπο-λλήγω, ἐπ. ἀντί *ἀπολήγω* (δ 6λ.).

ἀπ-όλλῡμι ἤ *ἀπ-ολλύω* πρτ. *ἀπώλλυν* ἤ *ἀπώλλυον* μελ. *ἀπολέσω,* ἐπ. *-ολέσσω,* ἀττ. *ἀπολῶ,* ἰων. *ἀπολέω* ἀόρ. α' *ἀπώλεσα,* ἐπ. *ἀπόλεσσα* πρκ. *ἀπώλεκα,* ἀττ. *ἀπολώλεκα* καταστρέφω ἐντελῶς, φονεύω, σφάζω || ἐπί πραγμ., κατεδαφίζω, ἐρημώνω, ἀφανίζω.— **II** χάνω τι ἐντελῶς. [Πρβλ. λατ. ab olec 2].

Μέσον, *ἀπόλλῡμαι* μέλ. *ἀπολοῦμαι,* ἰων. *ἀπολέομαι* ἀόρ. β' *ἀπωλόμην* πρκ. *ἀπόλωλα* ὑπερσ. *ἀπολώλειν* ἤ *ἀπωλώλειν* χάνομαι, ἀποθνήσκω || ὡς ἀπλῶς περιέρχομαι εἰς δέσιν κατεστραμμένου, εἶμαι κατεστραμμένος.— **II** εἶμαι χαμένος, χάνομαι, φθίνω, λυώνω,— **III** εἶμαι ἐλεεινός, «ἀξιολύπητος», «κακορίζικος».

Ἀπόλλων, *-ωνος,* ὁ αἰτ. *-ωνα* ἤ *-ω* κλητ. *Ἄπολλον* ὁ Ἀπόλλων υἱός τοῦ Διός καί τῆς Λητοῦς.

Ἔτυμ. : συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ἀπόλλυμι* ἤδη ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἔκτοτε προσελήφθησαν πλεῖσται γνῶμαι, τολμηραί καί ἐσφαλμέναι κατά τό πλεῖστον: τό συνεσχέτισαν πρός ξένας λ. ἰδίᾳ σανσκρ. || πρός τήν λ. *ἀπειλή* π. χ. καί *ἀπέλλα*=*ἐκκλησία* (λατ. **appellare, compellare** κλπ.) || ἄλλοι ἐπενόησαν θέμ. *ἀπελ-, ἀπλ-* = εἶμαι δυνατός (⟨ἰαπ. *op = ἔργον): *'Απελjων, 'Απλων* = ὁ δυνατός, ὁ βοηθῶν· κατά **Bois.** ἀρχικός τύπος = *'Απέλλων* ⟨*'Απελjων* (μαρτυρούμενος ἐπιγραφικῶς)· ὁ τύπος *'Απόλλων* προῆλθεν ἐκ τῆς κλητ. *Ἄπολλον* ⟨*Ἄπελλον* (ὅπου τό ἄτονον -ε-)-οκατ' ἀφομοίωσιν πρός τό *-ο-* τῆς ληγούσης)· πρβλ. κύρ. ὀν. *'Απελλέας, 'Απελλᾶς, 'Απελλῆς,* κλπ. (ὅπου δέν ἐχώρει τοιαύτη ἀφομοίωσις). Ἴσως πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τινα ριζικήν βάσιν **apel** = διεγείρειν, κινεῖν, προκαλεῖν, ὁπότε *'Απόλλων*=ὁ δημιουργός, ὁ προκαλῶν, ὁ διεγείρων.

'Απολλώνειον καί *'Απολλώνιον,* τό· ναός τοῦ Ἀπόλλωνος.

ἀπο-λογέομαι, μελ. *-ήσομαι* μέσ. ἀόρ. α' *ἀπελογησάμην,* παθ. *ἀπολογήθην* πρκ. *ἀπολελόγημαι,* ἀποθ. (*ἀπό*+*λόγος*)· ὁμιλῶ πρός ὑπεράσπισιν, ἀποκρούω κατηγορίαν || ὡς. ὁμιλῶ ὑπερασπίζων γεγονός τι. 2) *ἀπολογοῦμαί τι*=ὑπερασπίζω ἐμαυτόν ἐναντίον κατηγορίας τινός. 3) *ἀπολογοῦμαι δίκην θανάτου*=ὁμιλῶ ἐναντίον ἐκδοθείσης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς θάνατον. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-λόγημα, *-ατος,* τό (*ἀπολογέομαι*)· ἐπιχείρημα προβαλλόμενον κατά τήν ὑπεράσπισιν.

ἀπο-λογία, ἡ (*ἀπολογέομαι*)· λόγος πρός ὑπεράσπισιν, ὑπεράσπισις.

ἀπο-λογίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ῐοῦμαι* ἀόρ. α' *-ελογισάμην* πρκ. *-λελόγισμαι,* ἀποθ. κάμνω λογαριασμούς, λογαριάζω, δίδω λογαριασμόν (λατ. **rationes reddere**).— **II** δίδω πλήρη λογαριασμόν περί τινος || ἀναδιηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι λεπτομερῶς. 2) ὑπολογίζω, σταθμίζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-λογισμός, ὁ *ἀπολογίζομαι*)· τό δίδειν λογαριασμόν || ἔκθεσις γεγονότων ἤ σκέψεων.

ἀπό-λογος, ὁ· ἱστορία, διήγησις || **«***'Αλκίνου ἀπόλογος***»** παροιμιώδης φράσις χρησιμοποιουμένη ἐπί τῶν μακρῶν διηγήσεων, ὡς ἐκείνη τοῦ Ὀδυσσέως πρός τόν *'Αλκίνουν* (Ὀδυσ. IX -XII).— **II** μῦθος, ὡς οἱ τοῦ Αἰσώπου, ἀλληγορία. Πρβλ. λατ. **apologus** μετά τῆς αὐτῆς σημ.

ἀπ-ολοίατο, ἰων. ἀντί *ἀπ-όλοιντο,* γ' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀπόλλυμι.*

ἀπ-ολολύζω, μελ. *-ξω* (ἐπιτ. *ὀλολύξω*)· ἐκπέμπω δυνατήν κραυγήν, ὀλολυγήν (χαράς), ἤ ὀλολυγμούς (λύπης, δρῆ ων).

ἀπ-ολόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπόλλυμι.*

ἀπ-ολοῦμαι, μέσ. μελ. τοῦ *ἀπόλλυμι.*

ἀπό-λουσις, *-εως,* ἡ· τό ἀπολούειν, τό πλύσιμον. Ἐκ τοῦ

ἀπο-λούω, μελ. *-λούσω* ἀποπλύνω, «ξεπλύνω».— Μέσον: *ἄλμην ὤμοιϊν ἀπολούσομαι* = θά ἀποπλύνω τήν ἅλμην ἀπό τούς ὤμους μου.— **II** μετ' αἰτ. προσ. λούων (πλυνων) καθαρίζω τινά.

ἀπ-ολοφῡροῦμαι, μέλλ. *-ῡροῦμαι* θρηνῶ μεγαλοφώνως. 2) παύω (ἀπό τοῦ) νά θρηνῶ.

ἀπο-λοχμόομαι, παθ. γίνομαι δαμνώδης.

ἀπο-λῡμαίνομαι, μέλ. *-μᾶνοῦμαι,* ἀποθ. (*ἀπό*+*λῦμα*)· καθαρίζω ἐμαυτόν (καθαρίζομαι) διά λουτρῶν.

ἀπο-λῡμαντήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἀπό*+*λυμαίνομαι*)· ὁ λυμαινόμενος || ὁ καταστροφεύς.

ἀπο-λῡσίμος, *ον* (*ἀπολύω*)· ὁ ἄξιος ἀπολύσεως (ὁ ἀξίζων νά ἀπελευθερωθῇ, ἤ νά ἀθῳωθῇ).

ἀπό-λῡσις, *-εως,* ἡ (*ἀπολύω*)· «ἀπόλυσις», ἀπαλλαγή, ἀπελευθέρωσις || ἀθῴωσις || μετά γεν., *κατά τήν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου* = κατά τήν ἀπαλλαγήν αὐτοῦ ἐκ τῆς θανατικῆς ποινῆς.

ἀπο-λῡτικός, *ή, όν* (*ἀπολύω*)· διατεθειμένος νά ἀπολύσῃ (νά ἀθῳώσῃ). Ἐπίρ. *ἀπολυτικῶς ἔχειν* = εἶμαι διατεθειμένος νά ἀπολύσω (ἀθῳώσω).

ἀπό-λῡτος, *ον* (*ἀπολύω*)· ἀπολελυμένος, ἐλεύθερος, ἀνεξάρτητος.

ἀπο-λυτρόω, μελ. *-ώσω* ἀπολύω (ἐλευθερῶ) ἀντί λύτρων (λαμβάνων λύτρα).—Μέσον, ἐξαγοράζω τήν ἐλευθερίαν τινός, τόν «ἀπολυτρώνω» ἀντί λύτρων (δίδων λύτρα). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-λύτρωσις, *-εως,* ἡ· ἡ ἀπελευθέρωσις, ἡ ἐξαγορά.

ἀπο-λύω, μέλλ. *-λύσω* ἀορ. α' *ἀπέλῡσα* πρκ. *ἀπολέλῡκα* λύω ἀπό τινος, «ἀπολνῶ» || ἀπελευθερώνω τινά ἀπό τινος || ἀνακουφίζω τινά ἀπό... || *ἀπολύειν αἰτίης*=ἀθῳώνω τινά ἀπό τινος κατηγορίας || ἀπολ., ἀθῳώνω. 2) ἐν τῇ 'Ιλιάδι πάντοτε *ἀπολύω*=*ἀπολυτρόω*=ἀφίνω τινά ἐλεύθερον ἐπί τῇ καταβολῇ λύτρων || καί ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ, ἐξαγοράζω τήν ἐλευθερίαν τινός πληρώνων τά λύτρα: *ἀπολυσόμεθα χαλκοῦ τε χρυσοῦ τε* = θά τόν ἀπελευθερώσωμεν πληρώνοντες χαλκόν καί χρυσόν. 3) διαλύω, ἀπολύω (ἀποστρατεύω) στρατόν || ἐξοφλῶ χρέος.— **II** Μέσον, ἀπολυτρώνω, ἀπελευθερώνω τινά δι' ἐμαυτόν, ἐξαγοράζω (πρβλ. ἀνωτ. 2). 2) *ἀπολύεσθαι διαβολάς*=ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω, τάς ἐναντίον μου συκοφαντίας (λατιν. **diluere**) || ὅθεν ἀπολ., ὑπερασπίζω ἐμαυτόν. 3) ἀπελευθεροῦμαι, ἀναχωρῶ.— **III** Παθητ., ἀπολυτρώνομαι, ἀφίνομαι ἐλεύθερος, ἀπό... 2) ἀπαλλάσσομαι, ἀθῳώνομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ.

ἀπο-λωβάομαι, μέλ. *-ήσομαι,* ἀποθ. ὑβρίζω χυδαίως, κακομεταχειρίζομαι || ἀόρ. α' *ἀπελωβήθην* ἐν παθ. ἐνν.=ἐξυβρίσθην.

ἀπ-όλωλα, μέσ. πρκ. τοῦ *ἀπόλλυμι.*

ἀπο-λωτίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἀπό*+*λωτός*)=*ἀπανθίζω* δρέπω ἄνθη, συλλέγω ἄνθη || ὅθεν γενικῶς, ἀποσπῶ, τίλλω.

ἀπο-λωφάω καταπαῦνω.

ἀπο-μαγδᾰλία, ἡ (*ἀπο-μάσσω*)· ἡ «ψίχα» τοῦ ἄρτου (τοῦ καρβελιοῦ), μέ τήν ὁποίαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες *ἀπέμασσον* (ἐσφούγγιζαν) τάς χεῖρας καί ἔπαιτα τήν ἔρριπτον εἰς τούς κύνας.

ἀπό-μαγμα, τό (*ἀπομάσσω*)· πᾶν ὅ,τι μετοχειρίζεται τις πρός σπογγισμόν ἤ καθαρισμόν || ἡ ἀπορριπτομένη ἀκαθαρσία (= *κάθαρμα* βλ. λ.).— **II** τό ἀποτύπωμα σφραγῖδος.

ἀπο-μαίνομαι, μέλ. *-μᾰνήσομαι* πρκ. *ἀπο-μέμηνα,* ἀποθ. κυριεύομαι ὑπό μανίας, ὀργίζομαι μέχρι μανίας. 2) παύομαι τῆς μανίας, «ξεθυμώνω».

ἀπο-μᾰλᾰκίζομαι (καί *-μαλθακ-*)· εἶμαι (δεικνύομαι) μαλακός: (δειλός).

ἀπο-μαλθᾰκίζομαι=τῷ προηγ.

ἀπο-μανθάνω, μέλ. *-μᾰθήσομαι* «ξεμαθαίνω», λησμονῶ ὅσα ἔμαθον (λατ. **dediscere**).

ἀπο-μαντεύομαι, μέλ. *-σομαι,* ἀποθ. ἀγγέλλω, προαγγέλλω, ὡς προφήτης || ὅθεν προφητεύω, προμαντεύω, προλέγω.

ἀπό-μαξις, *-εως, ἡ (ἀπομάσσω)*· ἀποσπόγγισις.
ἀπο-μᾰραίνομαι, παθητ.· μαραίνομαι ἐντελῶς, καταξηραίνομαι ‖ φθίνω, λυώνω (ἐπὶ ἡσύχου, μὴ βιαίου, φυσικοῦ θανάτου).
ἀπο-μάρανσις, *-εως, ἡ (ἀπομαραίνομαι)*· ἡ βαθμιαία ἐκλειψις, ἐξαφάνισις.
ἀπο-μαρτῠρέω· μαρτυρῶ, φέρω μαρτυρίαν.
ἀπο-μαρτῠροµαι, ἀποθ.· βεβαιώνω, πιστοποιῶ, διὰ μαρτυρίας, ἐπιμένω μὲ πεῖσμα, διισχυρίζομαι ἐπιμόνως.
ἀπο-μάσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλλ. *-ξω*· σπογγίζω, ἀποσπογγίζω, καθαρίζω.—Μέσον, σπογγίζω τὰς χεῖράς μου. **2)** ἰοιάζω διὰ τοῦ ἀπομέκτρου («ριγλάρω») τὸ ὑπερπληρωθὲν μέτρον (π.χ. τὸ κοιλὸν διὰ τὴν μέτρησιν ξηρῶν προϊόντων, ὡς σίτου) ‖ *κενεὰν* (ἐνν. *χοίνικα*) *ἀπομάξαι* = χάνω τὸν κόπον μου, κοπιάζω εἰς μάτην (διότι ὄντως ματεία εἶναι ἡ ἐργασία αὐτή, νὰ ἰσιάζῃς δηλ. διὰ τῆς ἀπομάκτρας κενὴν χοίνικα, ὡσεὶ αὕτη ἦτο ὑπερπλήρης).— **II** ἀποτυπώνω, σχηματίζω τὸ ἀποτύπωμα ἑνὸς ἀντικειμένου.— Μέσον, λαμβάνω τὸ ἐκμαγεῖόν τινος, ἀντιγράφω ἀπὸ ἄλλο.
ἀπο-μαστῐγόω, μέλ. *-ώσω*· μαστιγώνω σκληρά, δυνατά.
ἀπο-ματαΐζω, μέλ. *-ίσω (ἀπὸ+ματαιος)*· συμπεριφέρομαι ἀπρεπῶς ‖ πράττω τι τὸ ἄσεμνον, ἀσχημονῶ‖κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ *ἀπο-πέρδομαι* (κλάνω).
ἀπο-μάχομαι, μελ. *-μαχέσομαι*, συνῆρ. *-μᾰχοῦμαι*· μάχομαι ἀπό τι(νος) (π. χ. ἀπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως ἢ ἀπὸ φρούριον)· *τείχεα ἑκανὰ ἀπομάχεσθαι* =τείχη ἀρκετὰ ἰσχυρά, ὥστε νὰ μᾶ ἐταΐ τις (ἐπάνω) ἀπὸ αὐτά.— **II** *ἀπομάχομαί τι* = ἀποκρούω τι, τὸ καταπολεμῶ, δὲν τὸ ἐγκρίνω.— **III** *ἀπομάχομαί τινα*=ἀπωθῶ, ἀποκρούω, τινὰ ἐν μάχῃ.— **IV** τελειώνω μάχην, φέρω αὐτὴν εἰς πέρας.
ἀπό-μᾰχος, *ον (ἀπὸ+μάχη)*· ὁ μὴ μαχόμενος ‖ ὁ μὴ ἱκανὸς ἢ μὴ κατάλληλος πλέον διὰ πόλεμον, ὁ μὴ ἀξιόμαχος ‖ ἄχρηστος (λατ. **causarius**).
ἀπο-μείρομαι, μελ. *-μεροῦμαι*, ἀποθ.· διανέμω, διαμοιράζω, κάμνω μερίδια. **2)** Παθ., ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος.
ἀπο-μερίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· δίδω (τὸ) μερίδιον ἀπό τι, διαμοιράζω, διανέμω.— **II** ἀποχωρίζω (διακρίνω) μέσα ἀπὸ πλῆθος.
ἀπο-μερμηρίζω, μελ. *-ίσω* καὶ *-ίξω*· ἀποκοιμῶμαι καὶ λησμονῶ τὰς μερίμνας μου.
ἀπο-μεστόω, μελ. *-ώσω*· γεμίζω τι ἕως ἐπάνω (μέχρι χειλέων, μέχρι στεφάνης).
ἀπο-μετρέω, μελ. *-ήσω*· μετρῶ ἀναλόγως ‖ μετρῶ καὶ δίδω, διαμοιράζω.
ἀπο-μηκῦνω, μελ. *-ὕνῶ*· ἐπεκτείνω, ἰαρατείνω, παρελκύω.
ἀπο-μηνΐω, μελ. *-ίσω*· εἶμαι λίαν ὠργισμένος. **2)** ἀποτίθεμαι τὴν μῆνιν (παύομαι τῆς ὀργῆς, «ξεθυμώνω»).
ἀπο-μῑμέομαι, μελ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· μιμοῦμαι, «ἀπομιμοῦμαι», ἀναπαριστῶ πιστῶς.
ἀπο-μιμνήσκομαι, παθητ. μετὰ μέσ. μελ. *-μνήσομαι*· ἀόρ. α' *ἀπεμνησάμην*· πρκ. *ἀπομέμνημαι*· ἀναμιμνήσκομαι, ἐνθυμοῦμαι.
ἀπό-μισθος, *ον*· ὡς τὸ *ἄμισθος*, ὁ ἄνευ μισθοῦ ‖ ὁ ἀπεστερημένος τοῦ μισθοῦ του.— **II** ὁ ἀποπληρωθείς ὁ λαβὼν δηλ. πλήρη τὸν μισθόν του, καὶ ἀπολυθείς (λατ. **emeritus**).
ἀπο-μισθόω, μελ. *-ώσω*· ἐκμισθώνω, δίδω ἐπὶ μισθῷ (τ. ἔ. ἐπὶ ἐνοικίῳ), ἐνοικιάζω ‖ μετ' ἀπρφ. *ἀπομισθῶ ποιεῖν τι*=συμφωνῶ (συνάπτω, κλείω συμφωνίαν) διά νὰ γίνῃ κάτι (λατ. **locare aliquid faciendum**).
ἀπο-μνάομαι, ἰων. ἀντὶ *ἀπο-μιμνήσκομαι* (βλ. λ.).
ἀπο-μνημόνευμα, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· διήγησις περὶ λόγων καὶ πράξεων διατηρουμένων ἐν τῇ μνήμῃ, ὅτι καὶ σήμερον λέγομεν «ἀπομνημονεύματα» (λατ. **memorabilia**), ὡς ἐκεῖνα τοῦ Ξενοφῶντος περὶ τοῦ Σωκράτους. Ἐκ τοῦ
ἀπο-μνημονεύω, μελ. *-σω*· ἐνθυμοῦμαι, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου. — **II** διηγοῦμαι ἀπὸ μνήμης, ἐπαναλαμβάνω ‖ ὅθεν, ἐνθυμοῦμαι, ἔχω ἐν τῇ μνήμῃ. **2)** *ἀπομνημονεύω τινί τι* = ἔχω τι ἐν τῇ μνήμῃ ἐναντίον ἄλλου, τοῦ χρεωστῶ μνησικακίαν.
ἀπο-μνησῑ-κᾰκέω, μελ. *-ήσω = μνησικακέω* (ὃ βλ.)· διατηρῶ μνησικακίαν ἐναντίον τινός (δὲν λησμονῶ τὸ κακὸν ποὺ μοῦ ἔκαμε).
ἀπ-όμνῡμι ἢ *ἀπομνύω*· γ' ἑν. πρτ. *ἀπώμνυ*· μέλ. *ἀπ-ομοῦμαι* (βλ. *ὄμνυμι*)· παίρνω ὅρκον (ὁρκίζομαι) ὅτι δὲν θὰ πράξω τι. **2)** ὁρκίζομαι ὅτι δὲν ἔπραξά τι ‖ ἀρνοῦμαι μεθ' ὅρκου.— **II** ἐπιτετ. *ὄμνυμι*· παίρνω ἐπίσημον ὅρκον ‖ βεβαιῶ δι' ἐπισήμου ὅρκου ὅτι...
ἀπό-μοιρα, ἡ· μερίδιον.
ἀπο-μοιράομαι, ἀποθ.· δίδω ὡς μερίδιον.
ἀπο-μοιρέω· ἀμοιρῶ, στεροῦμαι.
ἀπο-μοίρια, τά· τὰ μέρη.
ἀπο-μονόω, μέλ. *-ώσω*· ἀφίνω ἐντελῶς μόνον.— Παθ., ὁπομονώνομαι, ἀποκλείομαι, ἀπό τι.
ἀπο-μόργνῡμι ἢ *ἀπ-ομόργνῡμι*) καὶ *ἀπομοργνύω*· ἐπ. γ' ἑν. πρτ. *ἀπομόρ;νυ*. Μέσος ἐπ. ἀόρ. α' *ἀπομορξάμην*.—Μτχ. παθ ἀορ. α' *ἀπομορχθεὶς* (*ἀπὸ+μόργνυμι* ἢ *ὁμόργνυμι*)· ἀποσπογγίζω, σπογγίζω ἐντελῶς, σπογγίζω καθαρά.—Μέσον: *ἀπομόρξασθαι παρειὰς*=σπογγίζω τὰς παρειάς μου· *ἀπομόρξασθαι δάκρυ*=σκουπίζω τὰ δάκρυά μου.
ἀπ-ομόρξατο, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ προηγ.
ἀπ-ομόσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἀπ-όμνυμι*.
ἀπό-μουσος, *ον (ἀπὸ+Μοῦσα)*, συνών. τῷ *ἄμουσος*· ὁ μοκρὰν τῶν Μουσῶν, ἄμουσος ‖ τραχύς, βάναυσος, ἐπίρ. *ἀπομούσως γράφομαι*=εἶμαι ἐζωγραφημένος κατά τρόπον μὴ εὐνοϊκόν.
ἀπο-μῡθέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀποτρέπω, μεταπείθω.
ἀπο-μῡκάομαι, μέλ. *-ήσομαι*· μυκῶμαι μεγαλοφώνως.
ἀπο-μυκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἀπομύσσομαι*· πρέπει τις νὰ καθαρίσῃ (ἀποσπογγίσῃ) τὴν ρῖνά του («νὰ βγάλῃ τὴν μύξαν του»).
ἀπο-μυκτηρίζω· ἐμπαίζω τινὰ διὰ μορφασμῶν τῶν μυκτήρων.
ἀπο-μύσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· καθαρίζω τὴν ρῖνά τινος ‖ ὅθεν μτφρ. ὀξύνω τὸ πνεῦμά του (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατίου **vir emunctae naris**).—Μέσον, «φυσῶ τὴ μύτη μου», «βγάζω τὴ μύξα μου», καθαρίζω τὴν ρῖνά μου.
Ἔτυμ.: πρβλ. *μυκτήρ, μύξα*(**μυκτjα, μύξος, μύξων* — λατ. **mucus, mucor, mugil, e-mungo** — σανσκρ. **muncati, mucáti**=χαλαρώνω — λιθ. **smunkù smùkti**= γλιστρῶ καὶ πέφτω—μεσ. γερμ. **smiegen**.
ἀπ-όναιο, β' ἑν. Εὐχτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀπ-ονίνημι*· καὶ *ἀπ-οναίατο* γ' πληθ. ἀντὶ *ἀπ-όναιντο*.
ἀπο-ναΐω· βλ. *ἀπονάω*.
***ἀπο-νάω,** ἀπηρχ. ἐνεστ., ἐξ οὗ ὁ ἐνεργ. ἀόρ. α' *ἀπένᾰσα*, ἐπ. *ἀπένασσα* (*ἀπὸ+νάω*)· μετακινῶ τινα ἀπό τινα δέσιν εἰς ἄλλην ‖ ὡσ. στέλλω ὀπίσω. — Μέσον, ἐν τῷ γ' ἑν. ἀορ. α' *ἀπενάσατο*, ἐπ. *ἀπενάσσατο*· μετακινῶ, ἐμαυτόν εἰς ἄλλην θέσιν, ἀναχωρῶ ‖ ἀλλ' ὡσ. καί, ἐξαποστέλλω.— Παθ. ἀορ. α' *ἀπονασθῆναι*· μεταφέρομαι μακράν, ἀναχωρῶ ἐκ τινος μέρους.
ἀπο-νέμω, μελ. *-νεμῶ* καὶ μτγν. *-νεμήσω*· ἀόρ. α' *ἀπένειμα*· μοιράζω, διανέμω, ἀπονέμω εἰς ἕνα ἕκαστον ‖ μεταδίδω, προσφέρω.—Μέσον, ἀπονέμω εἰς ἐμαυτόν, λαμβάνω. **2)** τρέφομαι ἀπό τι.— **II** μερίζω, χωρίζω, ἀποχωρίζω.
ἀπο-νενοημένως, ἐπίρ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀπονοέομαι*· ἀπεγνωσμένως, μετ' ἀπελπισίας.
ἀπο-νέομαι, ἀποθ.· ἀπέρχομαι, πορεύομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω (ἐπ. λέξις ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.) [ᾱ παρὰ τοῖς ἐπ.].
ἀ-πονέστερος, *-τατος*, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *ἄπονος*.
ἀπο-νεύω, μελ. *-σω*· ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον ἀπὸ ἄλλα πράγματα στρέφω τοῦτο πρὸς ἓν ‖ ἐπρμ. κλίνω πρὸς τὸ μέσος τινός (πρβλ. *ἀποβλέπω*).— **II** ἀρνοῦμαι διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω (λατ. **abnuere**).
ἀπο-νέω, μελ. *-νήσω*· ἐκφορτώνω.—Μέσον, ῥίπτω ἐν φορτίον μακράν ἀπό τι.

ἀπ-ονήμενος, μτχ.μέσ.ἀορ.β' τοῦ **ἀπ-ονίνημι** (ὃ βλ.).
ἀ-πονητί, ἐπίρ. τοῦ **ἀπόνητος**· ἄνευ πόνου (ἤτοι κόπου), ἀκόπως.
ἀπ-όνητο, ἰων. ἀντὶ **ἀπ-ώνητο,** γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ἀπ-ονίνημι.**
ἀ-πόνητος, **ον** (α στερ.+**πονέω**)· ὁ μὴ κουρασμένος.— **II** ὁ ἄνευ κόπου, εὔκολος· ὑπερθ. **ἀπονητότατα** = μετ' ἐλαχίστου κόπου. **2)** ὁ ἄνευ βασάνων, ὁ μὴ ὑποφέρων δεινά.
ἀπο-νήχομαι· ἐκφεύγω κολυμβῶν.
ἀ-πονία, ἡ (**ἄπονος**)· ἡ ἀποφυγὴ πόνων, ῥᾳθυμία, ὀκνηρία.
ἀπο-νίζω, μελ. **-νίψω** (ὡσεἰ ἐκ τοῦ **ἀπο-νίπτω,** ὅπερ εἶναι μτγν. τύπος)· ἀποπλύνω, καθαρίζω || μέσον, πλύνω καὶ καθαρίζω ἀπό τό σῶμά μου. **2)** πλύνω καθαρά || μέσον, πλύνω τόν ἑαυτόν μου καθαρά.
ἀπό-νιμμα, τό (**ἀπονίπτω**)'=**ἀπόνιπτρον** (ὃ βλ.).
ἀπ-ονίνημι, μελ. **-ονήσω**· παρέχω ἀπόλαυσιν.— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ **ἀπ-ονίνᾶμαι**· μελ. **-ονήσομαι**· ἀόρ. β' **ἀπωνήμην,** ἐπ. ἄνευ αὐξ. **ἀπονήμην,** β' ἑν. εὐκτ. **ἀπόναιο,** μτχ. **ἀπονήμενος.**— Ἔχω ὄφελος (κέρδος) ἢ τήν ἀπόλαυσιν ἀπό πρᾶγμά τι: **τῶνδ' ἀπόναιο**=εἴθε «νά τά χαρῇς» (νά τά ἀπολαύσῃς) τά πράγματα αὐτά.
ἀπό-νιπτρον, τό· ὕδωρ διά νίψιμον χειρῶν κλπ. || τό ἐκ τῆς ἀπονίψεως ὑπορόον ὕδωρ. Ἐκ τοῦ
ἀπο-νίπτω (βλ. **ἀπονίζω**).
ἀπο-νοέομαι, μελ. **-νοήσομαι**· πρκ. **ἀπονενόημαι,** ἀποθ.· εἶμαι ἔξω ἀπό τά λογικά μου, τά ἔχω χαμένα || εἶμαι ἐκτός ἑαυτοῦ **1)** ἐπὶ φόβου, εἶμαι ἀπηλπισμένος, διατελῶ ἐν ἀπογνώσει: **ἄνθρωποι, ἀπονενοημένοι** (λατ. **perditi**)=διατελοῦντες ἐν ἀπογνώσει. **2)** ἐπὶ ἐντροπῆς, **ὁ ἀπονενοημένος**=ὁ ἀναίσχυντος, χαμένος, πρόστυχος, τιποτένιος. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀπό-νοια, ἡ· ἡ ἀπώλεια πάσης αἰσθήσεως, μωρία, παραφροσύνη || κυρ. ἀπόγνωσις, ἀπελπισία.
ἀπο-νομή, ἡ (**ἀπονέμω**)· = **ἀπονέμησις** (βλ. λ.), διανομή, ἀπόδοσις.
ἄ-πονος, **ον** (α στερ.+**πόνος**)· μετὰ ἀνωμ. παραθετικῶν **ἀπονέστερος, ἀπονέστατος**· ὁ ἄνευ πόνου, τ. ἔ. μόχθου, ὁ μὴ κοπιάζων «ξεκούραστος». **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἀποφεύγων τόν κόπον, ὀκνηρός, «τεμπέλης», «ραχατλῆς». **3)** ἐπὶ πραγμ., μετὰ παθ. ἐνν., τό καμωμένον χωρὶς κόπον, εὔκολον.
ἀπο-νοσέω· ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου, θεραπεύομαι.
ἀπο-νοστέω, μελ. **-ήσω** ἐπιστρέφω εἰς τήν πατρίδα, ἐπανέρχομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό·
ἀπο-νόστησις, **-εως,** ἡ· ἡ εἰς τήν πατρίδα ἐπιστροφή, ἐπάνοδος.
ἀπο-νόσφι, καὶ πρὸ φων. **-φιν** (**ἀπὸ+νόσφι**), ἐπίρ.· μακρὰν ἀπό.., ἢ χωριστά.— **II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν., πολὺ μακρὰν ἀπό (κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τὸ οὐσ. εἰς ὃ ἀνήκει).
ἀπο-νοσφίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· χωρίζω εἰς δύο, κρατῶ μακρὰν ἀπό || ἀποστερῶ ἢ ἀπογυμνώ ἀπό...— Παθ. ἀποστεροῦμαι ἀπό τι (μετὰ αἰτ.).— **II** μετὰ ἁπλῆς αἰτ., φεύγω ἀπό... ἀποφεύγω, προσπαθῶ νά ἀπομακρύνω τι ἀπ' ἐμοῦ.
ἀπο-νυκτερεύω· διέρχομαι τήν νύκτα μακράν τινος
ἀπ-ονῠχίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· παθ. ἀόρ. **ἀπωνυχίσθην**· πρκ. **ἀπωνύχισμαι** (**ἀπὸ-+ὀνυχίζω**)· περικόπτω (ψαλλιδίζω) τούς ὄνυχας.— **I** σχίζω, ξεσχίζω, μέ τά νύχια.— **III** δοκιμάζω ἢ ἐξετάζω μέ τά νύχια: **ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος** = λατ. (Ὁρατ.) **ad unguem factus** = λεπτομερῶς ἐξητασμένος διά τοῦ ὄνυχος.
ἀπ-ονύχισμα, **-ατος,** τό· τό ἀπό τοῦ ὄνυχος ἀποκοπτόμενον μέρος.
ἀπο-νωτίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ὀναγκάζω τινά νά στρέψῃ τά νῶτα καὶ νά φύγῃ.— **Μέσον,** στρέφω τά νῶτα καὶ φεύγω.
ἀπο-ξαίνω· σπαράσσω, τραυματίζω.
ἀπό-ξενος, **ὁ,ἡ** = **ἄξενος** (βλ. λ.), ἀφιλόξενος. **2)** **ἀπόξενος γῆς** = μακρὰν ἀπό τινος τόπου (χώρας, πατρίδος).
ἀπο-ξενόω, μέλ. **-ώσω**· ἀπελαύνω (ἀπομακρύνω) τινά ἀπό τήν οἰκίαν του καὶ ἀπό τήν πατρίδα του || γεν., ἀποξενώνω, ἢ ἐξορίζω τινά ἀπό... — Παθητ., ἀποξενώνομαι, ζῶ μακρὰν τῆς πατρίδος μου, ἐξορίζομαι || μεταναστεύω εἰς ἄλλον τόπον. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀπο-ξένωσις, ἡ (**ἀποξενόω**)· ἀποδημία εἰς ξένον τόπον || διαμονή ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.
ἀπο-ξέω, μελ. **-ξέσω**· ἀποξύω, ξύνω, ἀποσπῶ, ἀποκόπτω.
ἀπο-ξηραίνω, μελ. **-ᾶνῶ**· ξηραίνω ἐντελῶς, στεγνώνω, «ἀποξηραίνω» (ποταμόν π. χ.).—Παθητ., ξηραίνομαι, γίνομαι ἐντελῶς στεγνός, «στεγνώνω»· ἐκ τούτου ἰων. παθ. μτχ. **ἀπεξηρασμένος.**
ἀπ-οξῦνω, μέλ. **-ὕνῶ**· κάμνω τι νά ἀπολήγῃ εἰς ὀξύ, τό κάμνω «μυτερό», κωνοειδές.
ἀπο-ξῠράω, ἰων. **-έω,** μέλ. **-ήσω**· (**ἀπόξυρος**)· ξυρίζω καθαρά, ξυρίζω ἐντελῶς (πρβλ. **ἀπο-ξύρω**).
ἀπό-ξῠρος, **ον** (**ἀπὸ+ξυρόν**)· ἀπότομος, τραχύς.
ἀπο-ξῠρω=**ἀποξυράω** (ὃ βλ.). —**Μέσον,** ξυρίζω ἐμαυτόν ἐντελῶς, εἶμαι καλά ξυρισμένος.
ἄπ-οξυς, **υ**· ὁ εἰς ὀξύ κατά μικρόν ἀπολήγων.
ἀπ-οξυστρόομαι, παθ.· ἀμβλύνομαι.
ἀπο-ξῠ́ω, μελ. **-ύσω**'=**ἀπο-ξέω** (ὃ βλ.)· ἀφαιρῶ τι δι' ἀποξέσεως || ἐντεῦθεν, «γδέρνω», ὅπως τό δέρμα.
ἀπο-πάλλω ·πάλλω τι καὶ τό ἑξακοντίζω || ῥίπτω (π. χ. βέλη).—Παθ. πηδῶ ὀπίσω, τινάσσομαι ὀπίσω, ἀνακόπτομαι.
ἀπο-παλμός, ὁ· ἡ πρὸς τά ὀπίσω ἀναπήδησις.
ἀπο-παπταίνω, μέλ. **-παπτᾶνῶ,** ἰων. **-έω**· μτχ. ἀορ. α' **ἀποπαπτήνας**· κυττάζω γύρω (ὡσὰν διὰ νά εὕρω μέρος ἢ τρόπον νὰ φύγω).
ἀπό-παστος, **ον** (**ἀπὸ+πατέομαι**)· **ἄπαστος** (βλ.λ.), νῆστις, νηστικός.
ἀπο-πᾰτέω, μελ. **-ήσω** ἢ **-ήσομαι**· ἀποσύρομαι ἀπό τήν ὁδόν, παραμερίζω (δι' ἱκανοποίησιν φυσικῆς μου ἀνάγκης). Ἐκ τοῦ
ἀπό-πᾰτος, ὁ καὶ ἡ· τό παραμερίζειν ἀπό τόν δρόμον || ἡ κόπρος, τό περίττωμα τῆς κοιλίας. **2)**= **ἄφοδος**· τόπος ἐν ᾧ ἀποπατοῦμεν, «ἀπόπατος», κοπρών.
ἀπό-παυσις, **-εως,** ἡ (**ἀποπαύω**)· τό σταματᾶν, ἀναχαιτίζειν || τό ἐμποδίζειν, ἐμπόδιον.— **I** (ἐκ τοῦ μέσου), παῦσις, τέρμα, τέλος.
ἀπο-παύω, μελ. **-σω**· σταματῶ τι(να), ἀναχαιτίζω ἢ ἐμποδίζω τι(νὰ) ἀπό τι || μετ' ἀπαρ., ἐμποδίζω, δέν ἀφίνω, τινά νά πράξῃ τι· μετὰ ἁπλῆς αἰτ. σταματῶ, ἀναχαιτίζω.— **I** Μέσον, παύω ἀπό τι, ἐγκαταλείπω τι.
ἀπό-πειρα, ἡ (**ἀπὸ+πεῖρα**)· δοκιμή, τόλμημα.
ἀπο-πειρᾰ́ζω, μελ. **-άσω,** σπανιώτ. τύπος τοῦ ἑπομ.
ἀπο-πειράομαι, μετὰ μέσ. μελ. **-άσομαι** [ᾱ]· παθ. ἀορ. α' **ἀπεπειράθην,** ἰων. **-ήθην,** ἀποθ.· κάμνω δοκιμήν, ἀπόπειραν («ἀποπειρῶμαι») ἢ ἔλεγχόν τινος (προσ. ἢ πραγμ.). Σπαν. ἐν τῷ ἐνεργ.: **ἀποπειρᾶσαι τοῦ Πειραιέως** (ἀπρφ. ἀορ. α') = κάμνω ἀπόπειραν νὰ καταλάβω τόν Πειραιᾶ.
ἀπο-πέκω, μέλ. **-ξω**· **ἀποκείρω** (βλ. λ.), κουρεύω.
ἀπο-πελεκάω, μελ. **-ήσω**·**ἀποκόπτω διὰ πελέκεως.**
ἀπο-πελιόομαι (**ἀπὸ+πελιός**)· γίνομαι πελιδνός, ὠχρός.
ἀπο-πεμπτόω· δίδω τό πέμπτον μέρος τινός.
ἀπο-πέμπω, μελ. **-ψω**· ἀποστέλλω, ἐξαποστέλλω, στέλλω μακράν || ἀπολύω || ὡσ. ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, ἀποπέμπω, ἀπελαύνω (εἰς τόπον μακρυνόν). **2)** προπέμπω, συνοδεύω || ἐπὶ πραγμ., δίδω ὀπίσω. — **Μέσον,** μετακινῶ, στέλλω, μακράν ἀπ' ἐμοῦ, ἀπαλλάσσομαι || ἐπὶ συζύγου, τήν διαζευγνύω, παίρνω διαζύγιον ἀπό αὐτήν. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἀπό-πεμψις, **-εως,** ἡ· τό πέμπειν μακράν || ἀποπομπή, ἀπόλυσις, διάζευξις (διαζύγιον).
ἀπο-πενθέω· πενθῶ, θρηνῶ, τινα.— **I** παύω νὰ πενθῶ.
ἀπο-περάω, μελ. **-άσω,** ἰων. **-ήσω** (**ἀπὸ+περάω**)· μεταφέρω εἰς τό ἄλλο (ἐπὶ θαλάσσης, εἰς τήν ἀπέναντι ξηράν) μέρος, διαβιβάζω.
ἀπο-πέρδομαι, μελ. **-παρδήσομαι,** ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-έπαρδον**· «κλάνω» (λατ. **pedo**).
ἀπο-περκόομαι (**πέρκος**), παθ.· μαυρίζω (ἐπὶ ὠρι-μαζουσῶν σταφυλῶν).

ἀπο-πέσησι, ἐπ. γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **ἀποπίπτω.**

ἀπο-πετάννυμι· ἀνοίγω, σηκώνω.

ἀπο-πέτομαι, μ λ. **-πτήσομαι·** ἀόρ. β' **ἀπεπτάμην,** μτχ. **ἀποπτάμενος·** καὶ ἐνεργ. ἀόρ. β' **ἀπέπτην·** ὀφίπταμαι, πετῶ μακράν, πετῶ καὶ φεύγω (πρβλ. **πέτομαι**).

ἀπο-πεφασμένως, ἐπίρ. (ἐκ τῆς μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἀποφαίνω**)· φανερῶς, σαφῶς, καθαρά.

ἀπο-πήγνῡμι, μελ. **-πήξω·** κάμνω τι νὰ παγώσῃ ἢ νὰ πήξῃ.—Παθ. μέλ. **-παγήσομαι, ἐπι** ἀνθρ., εἶμαι παγωμένος || ἐπὶ αἵματος. πήζω.

ἀπο-πηδάω, μέλ, **-ήσω** καὶ **-ήσομαι·** πηδῶ (μακράν) ἀπό τινος || ἀποσκιρτῶ. Ἐξ οὗτοῦ τὸ

ἀπο-πήδησις, **-εως,** ἡ· ἀποπαλμός, τίναγμα πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ πρὸς τὰ ἄνω.

ἀπο-πιέζω, μέλ. **ἑσω·** πιέζω ἰσχυρῶς.

ἀπο-πίεσις, **-εως,** ἡ· ἔκθλιψις, πίεσις.

ἀπο-πίεσμα, **-ατος,** τό· πίεσις ἔκ τινος πράγματος.

ἀπο-πίμπλημι, καὶ **-πιμπλάω,** ποιητ. καὶ **-πίπλημι, πιπλάω·** μέλ. **-πλήσω·** ἀόρ. α' **ἀπέπλησα·** ἀπογεμίζω, πληρῶ μέχρι στεφάνης || συμπληρῶ ἀριθμόν. — **ΙΙ** ἱκανοποιῶ, ἐκπληρῶ || καταπραΰνω, καθησυχάζω (λατ. **explere**).

ἀπο-πίνω, μελ. **-πίομαι·** πίνω ἔκ τινος, πίνω μέρος τινός, ἀποπίνω.

ἀπο-πίπτω, μέλ. **-πεσοῦμαι·** ἀόρ. β' **ἀπέπεσον·** πίπτω κάτω ἀπό τινος, κρημνίζομαι ἀπό τι(νος) (μετὰ γεν.). **2)** ἀπολ., πίπτω ὡς σταλαγμός, σταλάζω.— **ΙΙ** ἀποτυγχάνω εἴς τι (μετὰ γεν.) || καὶ ἀπολ., ἀποτυγχάνω.

ἀπο-πιστεύω· πιστεύω ἐντελῶς, ἐμπιστεύομαι εἴς τινα.

ἀπο-πλαγχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀποπλάζω** (ὃ βλ.).

ἀπο-πλάζω, μέλ. **-πλάγξω·** ὁδηγῶ ἔξω τῆς ὁδοῦ (μακράν τινος), ἀποπλανῶ.—Παθητ., πορεύομαι ἔξω τῆς ὁδοῦ, ἐκτρέπομαι, ἐξωδοῦμαι μακράν || παρ' Ὁμήρῳ μόνον ὁ παθ. ἀόρ. α' **ἀπεπλάγχθην**=πλανῶμαι μακράν ἀπό τινος, ἀπομακρύνομαι || στεροῦμαί τινος || **τρυφάλεια ἀποπλαγχθεῖσα**=περικεφαλαία ἐκτιναχθεῖσα ἐκ τῆς κεφαλῆς (πρβλ. **ἀποπλανῶ**).

ἀπο-πλάνάω, μέλ. **-ήσω·** ὁδηγῶ ἔξω τῆς ὁδοῦ, ἐκτρέπω τῆς εὐθείας, ἀποπλανῶ (ὡς τὸ **ἀποπλάζω,** ὃ βλ.).—Μέσον, πλανῶμαι μακράν, παρασύρομαι, ἐκτρέπομαι.

ἀπο-πλάσσομαι, μελ. **-πλάσομαι·** πλάσσω τι κατ' ἀπομίμησιν (καθ' ὁμοίωσίν) τινος, ἀπομιμοῦμαι.

ἀπο-πλέω, ἐπ. **-πλεῖω,** ἰων. **-πλώω·** μέλ. **πλεύσομαι** ἢ **-πλευσοῦμαι·** ἀόρ. α' **ἀπέπλευσα·** πλέω ἔκ τινος τόπου, πλέω μακράν, ἀποπλέω || πλέω ὀπίσω.

ἀπο-πληκτικός, **ή, όν·** ἀποπληκτος

ἀπό-πληκτος, **ον** (**ἀποπλήσσω**)· ὁ κατακτυπημένος ἢ ὁ καταστὰς ἀνίκανος ἀπό τὰ κτυπήματα.) διανοητικῶς, ἐμβρόντητος, «ἀπόπληκτος», λατ. **attonitus.** 2) σωματικῶς, ὁ καταστὰς ἀνάπηρος, παράλυτος. Ἐξ οὗτοῦ τὸ

ἀπο-πληξία, ἡ· προσβολὴ ἀποπληξίας (πρβλ. **ἀπόπληκτος**).

ἀπο-πληρόω, μέλ. **-ώσω·** γεμίζω ἐντελῶς (λατ. **explere**) || ἱκανοποιῶ.— **ΙΙ** ἐκπληρῶ

ἀπο-πλήσσω, ἀττ. **-ττω·** μελ. **-ξω.**— Παθ. ἀόρ. α' **-επλήχθην·** ἀόρ. β' **-επλήγην·** πρκ. **-πέπληγμαι·** πατάσσω, κτυπῶ || μὲ κτυπήματα καθιστῶ τινα ἀνίκανον σωματικῶς καὶ διανοητικῶς.—Παθ., χάνω τὰς αἰσθήσεις μου, ζαλίζομαι, προσβάλλομαι ἀπὸ ἀποπληξίαν.

ἀπο-πλίσσομαι, ἀττ. **-ττομαι,** μέλ. **-ξομαι,** ἀποθ.· ἀπέρχομαι μὲ ἀνοικτὰ βήματα (**πλίξ**=βῆμα) || ἐκφεύγω.

ἀπό-πλοος, συνηρ. **ἀπόπλους,** ὁ (**ἀποπλέω**)· τὸ πλέειν μακράν, «ἀπόπλους».

ἀπό-πλῦμα, τό· τὸ ὕδωρ ἐν ᾧ ἐπλύθη ἢ διελύθη τι. Ἐκ τοῦ

ἀπο-πλῦνω, μέλ. **-ὕνῶ·** πλύνω ἐντελῶς (καθαρά), «ξεπλύνω», καθαρίζω μὲ πλύσιμον· ἰων. πρτ. **ὀποπλύνεσκον.**

ἀπο-πλώω, ἰων. ἀντὶ **ἀπο-πλέω.**

ἀπο-πνέω, ἐπ. **-πνεῖω·** μέλ. **-πνεύσομαι·** ἀόρ. α' **ἀπέπνευσα·** ἐκπέμπω πνοήν, ἀναδίδω : **ἀπ- θυμὸν** ἢ **ψυχὴν**=«παραδίδω τὸ πνεῦμα», «ξεψυχῶ» (λατ. **expirare animam**). **2)** φυσῶ, πνέω, ἔκ τινος ὡριαμένου μέρους. **3)** ἐκπέμπω ὀσμήν, ἀναπέμπω ὀσμήν, μυρίζω (ἐπὶ πραγμ.).

ἀπο-πνίγω, μελ. **-πνίξω** ἢ **-πνίξομαι·** πνίγω, στραγγαλίζω.—Παθ. μελ. **-πνιγήσομαι·** ἀόρ. β' **-επνίγην·** πρκ. **-πέπνιγμαι·** πνίγομαι || πνίγομαι εἰς τὸ ὕδωρ || πνίγομαι ἀπὸ θυμόν.

ἀπο-πνοή, ἡ· ἐκπνοή, ἀναθυμίασις, ἐξάτμισις.

ἀπο-ποιέομαι, ἀποθ.· ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀπορρίπτω || ἀρνοῦμαι, δὲν ἀναγνωρίζω.

ἀπο-πολεμέω, μελ. **-ήσω·** πολεμῶ, μάχομαι, ἀπό τινος (μέρους).

ἀπό-πολις, ποιητ. **ἀπό-πτολις, -ι,** γεν. **-ιδος** καὶ **-εως·** μακράν τῆς πόλεως, ἐξόριστος.

ἀπο-πομπή, ἡ (**ἀποπέμπω**)· τὸ πέμπειν μακράν, ἀποστολή || ἀπομάκρυνσις || ἀπαλλαγή, ἀποσόβησις.

ἀπο-πονέω, μέλ. **-ήσω·** παύομαι τοῦ πονεῖν || τελειώνω ἓν ἔργον || παύω ἐργαζόμενος.

ἀπο-πορεύομαι, παθ. (πρβλ. **πορεύω**) μετὰ μέσ. μέλλ. **-εύσομαι,** ἀορ. παθ. ἀόρ. α' **ἀπεπορεύθην·** ἀναχωρῶ, ἀποχωρῶ, ἀπέρχομαι.

ἀπο-περπάω· ἀφαιρῶ τὴν πόρπην ἢ τὴν περόνην ἀπό τινος.

ἀπο-πράσσομαι, μέσ.· εἰσπράττω μέχρις ὁβολοῦ.

ἀπο-πρᾱτίζομαι, ἀποθ. (**πιπράσκω**)· πωλῶ.

ἀπο-πραῦνω, μελ. **-ὕνῶ·** καταπραΰνω, μαλακώνω.

ἀπό-πρεμνος, **ον·** ὁ ἀπό τοῦ πρέμνου, ὁ ἀπό τοῦ κατωτάτου μέρους, ὁ ἐκ θεμελίων.

ἀπο-πρεσβεία, ἡ· ἔκθεσις πρέσβεως. Ἐκ τοῦ

ἀπο-πρεσβεύω· ἐκθέτω τὰ τῆς πρεσβείας.

ἀπο-πρίασθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀπ-ωνέομαι** (ἄνευ ἐνεστ. **ἀποπρίαμαι**).

ἀπο-πρίζω, μελ. **-ίσω** [ῑ]=**ἀποπρίω** (ὃ βλ.).

ἀπο-πρίω, μελ. **-ίσω·** ἀποκόπτω, ἀποχωρίζω, μὲ τὸ πριόνι || πριονίζω.

ἀπε-πρό, ἐπίρ. μακράν, πολὺ μακράν. **2)** **ὡς πρόθ.** μετὰ γεν., μακράν ἀπό.

ἀπο-προ-αιρέω· ἀφαιρῶ μέρος ἀπό τι || ἀφαιρῶ ἀπὸ πρίν || μτχ. ἀορ. β' : **σίτου ἀποπροσελὼν**=ἀποκόψας μέρος τοῦ ἄρτου.

ἀπο-προ-βάλλω· βάλλω, ρίπτω, μακράν ἀπ' ἐμοῦ.

ἀπο-προ-ἑηκα, ἰων. ἀόρ. β' τοῦ **ἀπο-προ-ἵημι** (ὃ βλ.).

ἀπο-προ-ελών, μτχ. ἀόρ. β' τοῦ **ἀποπροαιρέω** (ὃ βλ.).

ἀπό-προθε, καὶ πρὸ φων. **-θεν,** ἐπίρ. (**ἀπὸ+πρό**)· μακρόθεν, ἀπὸ μακρὰν || μακράν, μακρὰν ἀπό...

ἀπο-προ-θέω· φεύγω μακράν ἀπό τινος.

ἀπό-προθι, ἐπίρ. (**ἀπο—πρό**)· μακράν.

ἀπο-προ-θορεῖν· ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀπο-προθρῴσκω·** ἀναπηδῶ μακράν ἀπό τινος.

ἀπο-προ-ιείς, μτχ. ἐν. τοῦ

ἀπο-προ-ἵημι, μελ. **-προήσω·** ἐπ. ἀόρ. α' **-προέηκα·** πέμπω ἐμπρός, προπέμπω || ρίπτω μακράν. **2)** ἀποστέλλω || ἐξακοντίζω. **3)** ἀφίνω τι νὰ πέσῃ.

ἀπο-προ-λείπω· ἀφίνω μακράν ὀπίσω.

ἀπο-προ-νοσφίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῖῶ·** ἀπομακρύνω, μεταφέρω μακράν.

ἀπο-προ-τέμνω, μελ. **-τεμῶ·** ἐπ. ἀόρ. β' **-ἐτᾰμον** (βλ. **τέμνω**)· ἀποκόπτω ἀπό τι || **νώτου ἀποπροταμὼν** =ἀποκόψας τεμάχιον ἐκ τῆς ῥάχεως.

ἀπο-προ-φεύγω, μέλ. **-φεύξομαι·** φεύγω μακράν ἀπό..., ἐκφεύγω.

ἀπο-πτάμενος, **η, ον,** μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἀπο-πέτομαι** (ὡσεί ἐξ ἐν. **ἀφ-ίπταμαι**).

ἀπ-οπτάω· ὀπτῶ ἱκανῶς.

ἀπο-πτερυγίζομαι, ἀποθ.· κτυπῶ τὰς πτέρυγας ἰσχυρῶς πρὸ· ἀλλήλας.

ἀπ-οπτεύω· βλέπω πρός...

ἀπο-πτῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀπο-πέτομαι** (ὡσεί ἐξ ἐν. **ἀφ-ίπτημι**).

ἀπό-πτισμα, **-ατος,** τὸ (**πτίσσω**)· ἄχυρον, κέλυφος, λέπυρον.

ἀπο-πτίσσω· ἀφαιρῶ τὸ κέλυφος, ἀπογυμνώνω ἀπὸ τὸ κέλυφος.

ἀπο-πτοέω· ἐκφοβίζω, τρομάζω, τινὰ || παθ. φοβοῦμαι, τρομάζω, «σκιάζομαι».

ἀπό-πτολις, ποιητ. ἀντὶ *ἀπό-πολις* (ὃ βλ.).

ἄπ-οπτος, *ον* (*ἀπ-όψομαι*, μέλ. τοῦ *ἀφ-οράω*)· ὁ πόρρωθεν (μακρόθεν) ὁρώμενος ἢ ὁρατός. 2) ὁ ὁρώμενος εἰς ἀπόστασιν, ἑπομ. ὁ μακρὰν ἀπό....: *ἐξ ἀπόπτου*=πόρρωθεν, ἀπὸ μακρᾶν, ἀντίθ. τῷ *ἐγγύθεν*· ἐντεῦθεν δέ ‖ ὁ ἀμυδρῶς ὁρώμενος.

ἀπό-πτυστος, *ον*· ὁ ἀπεπτυαμένος ‖ βδελυκτός, μυσαρός, κατάπτυστος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-πτύω, μέλλ. *-ύσω* [ῠ]· ἐκπτύω, πτύω, πτύων ἐκβάλλω ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης: *ἀποπτύει ἅλὸς ἄχνην*= ἐκβάλλει (τινάσσει ἔξω) ἀφρὸν τῆς θαλάσσης ‖ ἐντεῦθεν, βδελύσσομαι, ἀποτροπιάζομαι (λατ. **respuere**).

ἀπό-πτωμα, τό· ἀτύχημα, δυστύχημα.

ἀπο-πυνθάνομαι, μέλ. *-πεύσομαι*, ἀποθ.· ζητῶ πληροφορίας, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ, περί τινος.

ἀπο-πυρίας, (ἐνν. *ἄρτος*), ὁ· εἶδος ἄρτου ὀπτωμένου ἐπὶ ἀνθράκων.

ἀπ-οράω καὶ *ἀπ-ορέω*, ἰων. ἀντὶ *ἀφοράω*.

ἀπο-ρέπω, μελ. *-ψω*· «ξεγλιστρῶ», ἀποδιδράσκω, «τὸ κόβω λάσπη», «τὸ στρίβω».

ἀ-πόρευτος, *ον* (α στερ.+*πορεύομαι*)· ἀβιάβατος, ἄβατος.

ἀ-πορέω, μελ. *-ήσω* (*ἄπορος*)· εἶμαι ἄνευ πόρων, εἶμαι ἄπορος, εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, δὲν ἠξεύρω τί νὰ κάμω ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκολουθεῖται ὑπὸ ἐξηρτημένης προτάσ.: *ἀπορῶ, ὅπως διαβήσομαι* = τὰ ἔχω χαμένα, δὲν ἠξεύρω, πῶς θὰ διαβῶ ‖ μετ' ἀπρφ. =εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, πῶς νὰ κάμω... ‖ *οὐκ ἀπορῶ* = δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν.— ‖ Παθητ., *ἀπορεῖται*=ὑπάρχει ζήτημα, ὑπάρχει ἀπορία ‖ *τὸ ἀπορηθὲν*=ἡ ἐγερθεῖσα ἀπορία ‖ ὡσ. ἐν τῷ παθ. σημ. παραμελοῦμαι, δὲν λαμβάνεται πρόνοια ὑπὲρ ἐμοῦ. 2) μετὰ γεν. πράγμ., εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ διά τι, στεροῦμαί τινος, π. χ. τροφῆς. 3) ἀλλ' ὅμως, *ἀπορῶ τινι* (μετὰ δοτ.) = εὑρίσκομαι, διατελῶ, ἐν ἀμηχανίᾳ ἕνεκά τινος, διά τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-πόρημα, *-ατος,* τὸ (*ἀπορέω*)· τὸ ἀπορούμενον, τὸ περὶ οὗ ὑπάρχει ἀπορία, τὸ ἀμφισβητούμενον.

ἀ-πορηματικός·=*ἀπορητικὸς* (βλ. λ.).

ἀ-πορησία, ἡ=*ἀπορία* (βλ. λ.).

ἀ-πορητικός, *ή, όν* (*ἀπορέω*)· ὁ ἔχων βοπὴν πρὸς τὸ ἀπορεῖν, πρὸς τὴν ἀμφιβολίαν, ὁ σκεπτικιστής.

ἀ-πόρθητος, *ον* (ὡσ. *-η, -ον*) (α στερ.+*πορθέω*)· ὁ μὴ λεηλατηθείς ‖ ὁ μὴ ἐκπορθηθείς, μὴ κυριευθείς ‖ καὶ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πορθηθῇ, «ἀπόρθητος».

ἀπ-ορθόω, μελ. *-ώσω*· κάμνω τι πάλιν εὐθύ, ὀρθόν, ἀποκαθιστῶ ‖ ὀδηγῶ ὀρθῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-όρθωσις, *-εως,* ἡ· τὸ ἀνορθοῦν τι ἐκ νέου, ἀποκατάστασις ‖ παλινόρθωσις.

ἀ-πορία, ἡ (*ἄπορος*)· ἔλλειψις πόρων, ὅθεν: I ἐπὶ τόπων, δυσκολία διαβάσεως, τὸ δύσβατον ‖ ἐπὶ πραγμάτων, δυσχέρειαι, δυσκολία, ἀμηχανία ‖ ἐπὶ ζητημάτων (προβλημάτων), δυσκολία.— II ἐπὶ προσώπων, δυσχέρεια εἰς τὸ νὰ ἀπασχοληθῇ μέ τι ἢ νὰ ἐπινοήσῃ τι. 2) ἔλλειψις μέσων ἢ πόρων, στενοχωρία, διασταγμός, ἐνδοιασμός. 3) *ἀπορία τινὸς* = ἔλλειψις πράγματός τινος ‖ ἀπολ., στέρησις, ἔνδεια, πενία.

ἀπ-ορνῑθόομαι· παθητ., γίνομαι πτηνόν.

ἀπ-όρνῡμαι (*ἀπό*+*ὄρνυμι*), παθ.· ἐκκινῶ ἀπό τινος τόπου.

ἀ-πορο-ποίητος, *ον*· ὁ ἄνευ πόρων (ὁπῶν), ἀδιάβ οχος.

ἄ-πορος, *ον* (α στερ.+*πόρος*)· ὁ ἄνευ πόρου (= διαβάσεως), ὁ μὴ ἔχων διάβασιν, καὶ ἑπομένως: I ἐπὶ τόπων, ἀδιάβατος, ἄβατος, ἀπάτητος ‖ ἐπὶ πραγμάτων, κάτι τοῦ ὁποίου δὲν βλέπει τις εὔκολον τὴν διέξοδον (τὴν ἐκτέλεσιν), ἀκατόρθωτον, λίαν δύσκολον, δυσχερέστατον ‖ *τὰ ἄπορα*=δυσχέρειαι ‖ *ἐν ἀπόροις εἰμί*=εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ μεγάλων δυσχερειῶν. 2) ζύσκολος νὰ ἀποκτηθῇ, δυσπόριστος, σπάνιος.— II ἐπὶ προσώπων, δύσκολος νὰ συνεννοηθῇ κανείς μαζί του, κακότροπος, δυσμεταχείριστος ‖ μετ' ἀπρφ. *ἄπορός προσφέρεσθαι* = ἀδύνατον νὰ συνεννοηθῇ τις μαζί του. 2) ὁ ἄνευ μέσων ἢ πόρων, καὶ ἑπομ. ὁ διατελῶν ἐν ἀμηχανίᾳ, μὴ γνωρίζων τί νὰ κάμῃ. 3) πτωχός, ἔνδεής.

ἀπ-ορούω, μελ. *-σω*· ἀναπηδῶ ἀπὸ τὴν θέσιν μου, ἐξορμῶ.

ἀπορρ— (τὸ ρ παρ' ἀττ. διπλασιάζεται ἐν πᾶσι τοῖς συνθέτοις μετὰ τῆς προθ. *ἀπό*, ἐν τῇ ἰων. διαλ. ὅμως παραμένει ἁπλοῦν).

ἀπο-ρρᾳ-θῡμέω, μελ. *-ήσω*· παραμελῶ ἀπὸ ἀδιαφορίαν ‖ παραιτοῦμαι, ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω (καὶ διατελῶ ἐν ἀπογοητεύσει).

ἀπο-ρραίνω, μελ. *ἄνῶ*· βαίνω, βαντίζω ἢ χύνω γύρω.

ἀπο-ρραίω, μελ. *-σω*· ἀφαιρῶ ἢ ἁρπάζω ἀπο τι-(να): *ἦτορ ἀπορραίω τινά*=ἀποστερῶ τινα τῆς ζωῆς.

ἀπο-ρραντήριον, τὸ (*ἀπορραίνω*)· ἀγγεῖον δι' οὗ βαντίζει τις ἡγιασμένον ὕδωρ.

ἀπο-ρρᾰπίζω· ἀπωθῶ, ἀποκρούω.

ἀπο-ρράπτω, μελ. *-ψω*· ράπτω πάλιν, συνάπτω ράπτων.

ἀπο-ρράσσω· βιαίως (μεθ' ὁρμῆς) τινάσσω τινά μακρὰν, ἀποδιώκω.

ἀπο-ρραψ-ῳδέω, μελ. *-ήσω* (*ἀπό*+*ῥάπτω*+*ᾠδή*)· ἀπαγγέλ\ω ὡς ῥαψῳδὸς ‖ ἀπαγγέλλω χωρία ἐκ ῥαψῳδιῶν.

ἀπο-ρρέζω, μέλ. *-ξω*· προσφέρω θυσίαν ἐξ ὧν ἔχω.

ἀπο-ρρέμβομαι, ἀποθ.· ἀποπλανῶμαι, διστάζω, ταλαντεύομαι.

ἀπό-ρρευσις, ἡ (*ἀπο-ρρέω*)· ἀπορροή, ἀπόρροια.

ἀπο-ρρέω, μελ. *-ρρεύσομαι* ἢ *-ρρῠήσομαι*· παθ. ἀόρ. β' *ἀπ-ερρύην*· ρέω, χύνομαι, ἔξω ἀπὸ ‖ ἀπολ., ἐκρέω ἀφθόνως, ἐπὶ αἵματος π.χ. 2) πίπτω ἀπό τινος κάτω, ἐκπίπτω, ἀποπίπτω, ὡς οἱ καρποὶ κλπ. 3) φθείρομαι, χάνομαι, λυώνω, ἀφανίζομαι.

ἀπό-ρρηγμα, τό· τὸ ἀπό τινος ἀποσπώμενον μέρος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-ρρήγνῡμι ἢ *-ύω*· μέλ. *-ρρήξω*· διαρρηγνύω, σπάζω στὰ δύο. Παθ. ἀόρ. β' *ἀπ-ερράγην*· διαρρηγνύομαι, διαχωρίζομαι.

ἀπο-ρρηθὲν καὶ *ἀπο-ρρηθῆναι*, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀπ-ερῶ* (ὃ βλ.).

ἀπό-ρρημα, τὸ=*ἀπόρρησις* (ὃ βλ.).

ἀπό-ρρησις, *-εως,* ἡ (*ἀπ-ερῶ*)· ἀπαγόρευσις. 2) ἄρνησις ‖ ἐγκατάλειψις.—II ἀποκήρυξις κληρονόμου, ἀποκλήρωσις.

ἀπό-ρρητος, *ον* (*ἀπ-ερῶ*)· ἀπηγορευμένος: *τὰ ἀπηγορευμένα*=ἐμπορεύματα, τῶν ὁποίων ἦτο ἀπηγορευμένη ἡ ἐξαγωγή.— II ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀνακοινωθῇ, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος: *τὸ ἀπόρρητον*=μυστικὸν τοῦ κράτους ‖ ἐντεῦθεν, μυστικός (λατ. **facendus**), ἱερός ‖ *ἀπόρρητον ποιεῖσθαι*=τηρῶ (φυλάττω) μυστικόν. 2) *τὰ ἀπόρρητα*=πράγματα μὴ κατάλληλα διὰ συζήτησιν.

ἀπο-ρρῑγέω, μελ. *-ήσω*· πρκ. *ἀπέρρῑγα*· φρίσσω, ἀνατριχιάζω, διά τι ‖ δὲν πράττω τι ἀπὸ φρίκην.

ἀπο-ρρῑγόω· φρικιῶ, τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους.

ἀπο-ρριζόω·=*ἐκριζόω*, «ξεριζώνω».

ἀπο-ρρῑνάω, μελ. *-ήσω*· ἀποκόπτω διὰ τῆς ρίνης.

ἀπο-ρριπίζω·ἐκφυσῶ, ἀπομακρύνω διὰ τῆς πνοῆς.

ἀπο-ρρίπτω, ποιητ. *ἀπο-ρίπτω*, μγν. δὲ καὶ *ἀποῤῥιπτέω*· μελ. *ἀπορρίψω*· ἀορ. α' *ἀπέρριψα*· ρίπτω ἔξω, μακρὰν ‖ ρίπτω χωριστὰ ‖ ἀποβάλλω («βγάζω») ἔνδυμα.— II πετῶ ἔξω, ἐκτοπίζω, τινά (ἀπὸ τὴν χώραν του π. χ.), ἀποκηρύττω.— III ἐκτομίζω κομπαστικοὺς λόγους.

ἀπο-ρροή, ἡ, καὶ *ἀπό-ρροια*, ἡ (*ἀπο-ρρέω*)· ἐκροή, τὸ ἀπορρέειν ‖ ροῦς, ρεῦμα. — II ἐκπόρευσις, ἐκπήγασις ‖ ἐπίδρασις.

ἀπο-ρροιβδέω, μελ. *-ήσω* (πρβλ. *ροιβδέω*)· ἐκπέμπω ὀξείας κραυγάς, σκληρίζω («τσυρίζω»).

ἀπό-ρροος, *ον*, καὶ συνῳρ. *-ρρους, -ουν* (*ἀπορρέω*)· ὁ ἀπορρέων ‖ ὡς οὐσ. διακλάδωσις ἢ βραχίων ποταμοῦ ἢ θαλάσσης.

ἀπο-ρροφάω ἢ *-έω*, μελ. *-ήσω*· βοφῶ ἀπό τι, καταπίνω τι ἀπό τι, «ἀπορροφῶ».

ἀπο-ῤῥυῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' μετὰ ἐνεργ. σημ. τοῦ *ἀπορρέω*.

ἀπο-ρρυήσομαι, μελ. τοῦ *ἀπορρέω*.

ἀπο-ρρύπτω (καὶ *-ρρυπόω*)· ἀποπλύνω τὸν ῥύπον. —μέσ. καθαρίζω ἐμαυτόν. 2) ἀποπλύνω, καθαρίζω.

ἀπό-ρρῠτος, *ον* = *ἀπόρροος*· ὁ ρέων ἀπό τινος, ἐκρέων ‖ *ἀπόρρυτα σταθμά* = σταῦλοι μὲ ὀχετοὺς (ὅπως ἐκρέωσιν αἱ ἀκαθαρσίαι).

ἀπό-ρρυψις, *-εως,* ἡ· ὁ καθαρισμός.

ἀπο-ρρώξ, *-ῶγος,* ὁ, ἡ (*ἀπο-ρρήγνυμι*)· ὁ ἀποκεκομμένος, ἀπεσπασμένος (*ἀπερρωγὼς*) ‖ ἀπόκρημνος, ἀπότομος, κρημνώδης (λατ. **praeruptus**).— **II** ὡς οὐσ. θηλ., μέρος ἀποσπασθὲν ἢ ἀποχωρισθὲν ἀπό ὁ,τι δήποτε: *Στυγὸς ὕδατος ἀπορρὼξ* = διακλάδωσις (παραπόταμος) τῆς Στυγός.

ἀπ-ορφανίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* παθ.· ἀποσπῶμαι ἀπό τι (ὡς τὸ ὀρφανόν) ‖ γίνομαι ὀρφανός ‖ ἀποστεροῦμαί τινος.

ἀ-πόρφυρος, *ον* (α στερ.+*πορφύρα*)· ὁ ἄνευ πορφυροῦ ἰματισμοῦ.

ἀπ-ορχέομαι, μελ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· χάνω τι ὀρχούμενος (τ. ἔ. ἐξ αἰτίας τῆς ὀρχήσεως).

ἄπος (καὶ *ἄπος*), *-εως,* τὸ=*κάματος* (ὃ βλ.).

ἀπο-σᾰλεύω, μελ. *-εύσω*· ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, ἐπ' ἀγκυρῶν σαλεύω, εἶμαι ἀραγμένος «στὰ ἀνοικτά»‖μτφρ. ἀφίσταμαί τινος (κρατῶ ἐμαυτὸν ἐν ἀποστάσει ἀπό τινος). 2) μτβ., σαλεύω τι ἀπό τῆς δέσεώς του.

ἀπο-σᾰφέω, μελ. *-ήσω* (*ἀπὸ*+*σαφής*)· καθιστῶ τι σαφές, ἀποσαφηνίζω.

ἀπο-σβέννῡμι ἢ *-σβεννύω·* μελ. *-σβέσω*· ἐξαλείφω, ἀφανίζω, σβήνω ‖ καταστρέφω, ἀπαλείφω.— Παθ. μετὰ μέσ. μελλ. *-σβήσομαι*· ἀμτβ. ἐνεργ. ἀόρ. β' *ἀπέσβην,* ἐνεργ. πρκ. *ἀπέσβηκα*· σβήνομαι, ἐξαφανίζομαι, χάνομαι, ἀποθνήσκω.

ἀπο-σείω, μελ. *-σω*· σείω, τινάσσω, τι μακράν.— Μέσον, ἀποσείω, τινάσσω μακράν, ἀπ' ἐμοῦ ‖ ἐπὶ ἵππου, ρίπτω τὸν ἀναβάτην μου.

ἀπο-σεμνόω· καθιστῶ σεμνόν.

ἀπο-σεμνύνω· ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω, πομπωδῶς.— Παθ. μετὰ μέσ. μελλ. *ἀπο-σεμνῠνοῦμαι*· μεγαλοπιάνομαι, παίρνω ὕφος σοβαρόν.

ἀπο-σεύω· ἀποδιώκω, διώκω.— Παθ. ἐξορμῶ, ἀπέρχομαι τρέχων· παθ. ἀόρ. α' *ἀπεσσύθην,* ἐπ. παθ. ἀόρ. β' *ἀπέσσυτο.*

ἀπο-σημαίνω, μελ. *-ᾰνῶ*· ἀναγγέλλω διά σημείων (συνθημάτων), δίδω εἴδησιν, εἰδοποιῶ ‖ δίδω σημεῖον (σύνθημα), ἐπιβεβαιῶ διά σήματος.— **II** *ἀποσημαίνω εἴς τινα* = ὑπαινίσσομαί τινα, ἀναφέρομαι εἴς τινα.— **III** μέσον, σφραγίζω τι ὡς δημευμένον, δημεύω ‖ ἐπὶ προσώπων, προγράφω, ἐπικηρύσσω ἀμοιβὴν διὰ τὸν ὀλεθρόν του.

ἀπο-σήπω, μελ. *-ψω*· κάμνω τι νὰ σαπίσῃ, φθείρω ὁλοσχερῶς.—Παθ., μελ. *-σᾰπήσομαι,* ἀόρ. β' *ἀπεσάπην*· μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. *ἀποσέσηπα*· σαπίζω, χάνω τι ἕνεκα ἀπονεκρώσεως.

ἀπο-σῑμόω, μέλ. *-ώσω*· καθιστῶ τι σιμόν.— Παθ. εἶμαι σιμὸς («πλατσομύτης», μὲ πεπλατυσμένην τὴν ρῖνα).— **II** *ἀποσιμῶ τὰς ναῦς* = στρέφω τὰ πλοῖα ἐκτὸς τῆς γραμμῆς, ἐπιχειρῶ κίνησιν πρὸς τὰ πλάγια διὰ νὰ ἀποφύγω τὴν κατὰ μέτωπον σύγκρουσιν.

ἀπ-οσιόομαι, ἰων. ἀντὶ *ἀφ-οσιόομαι* (βλ. λ.).

ἀπο-σῖτέω· ἀπέχω τροφῆς, μένω ἄσιτος, αὐτοκτονῶ δι' ἀπεργίας πείνης.

ἀπο-σῑτικός, ή, όν· ὁ διεγείρων ἀποστροφὴν πρὸς τροφήν.

ἀπό-σῑτος, *ον*=*ἄσιτος,* ὁ μηδὲν φαγών, νηστικὸς ‖ ὁ ἀπέχων τροφῆς.

ἀπο-σῐ̈ώπάω, μέλ. *-ήσομαι*· μετὰ τὸ λέγειν τηρῶ σιγήν, σιωπῶ ἐντελῶς.— **II** μτβ. τηρῶ μυστικόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-σῐ̈ώπησις, *-εως,* ἡ· τὸ ἀποσιωπᾶν, ἡ «ἀποσιώπησις». 2) ρητορικὸν σχῆμα, καθ' ὃ ἡ πρότασις διακόπτεται ἀποτόμως (ὡς ἐν Ἰλ. Α 342, Σοφ. Ἀντ. 577).

ἀπο-σκάπτω, μέλ. *-ψω*· σκάπτω τάφρον, ἀποκλείω διὰ τάφρου ‖ ἢ ἁπλῶς σκάπτω.

ἀπο-σκεδάννῡμι, μελ. *-σκεδάσω,* συνῃρ. *-σκεδῶ*· σκορπίζω ἔξω, διασκορπίζω.— Παθ. διασκορπίζομαι, ἀπομακρύνομαι ὀπό τι.

ἀπο-σκευάζω, μέλ. *-άσω*· συσκευάζω καὶ μεταφέρω (κυρ. ἀφαιρῶ ἀπὸ τὸ μέσον τὰ σκεύη).—Μέσον, συσκευάζω τὰς ἀποσκευάς μου καὶ ἑτοιμάζομαι διὰ ταξίδιον.

ἀπο-σκευή, ἡ· ἡ μετακόμισις, ἡ μεταφορὰ τῶν ἐπιτηδείων ‖ ἡ ἀποσκευὴ (ὡς καὶ σήμερον ἡ λ.).

ἀπο-σκέψομαι, μτλ. τοῦ *ἀπο-σκοπέω.*

ἀπό-σκημμα, *-ατος,* τὸ (*ἀπο-σκήπτω*)· στήριγμα.

ἀπο-σκηνέω, μέλ. *-ήσω*· κατασκηνώνω μακράν τινος. Ἐκ τοῦ

ἀπό-σκηνος, *ον* (*ἀπὸ* + *σκηνή*)· ὁ κατασκηνῶν χωριστὰ ‖ ὁ ζῶν καὶ τρεφόμενος μόνος (ἀντιθ. *τῷ σύσσιτος*).

ἀπο-σκηνόω· ἔχω ἢ τηρῶ τι μακράν τινος.

ἀπο-σκήπτω, μελ. *-ψω* (*ἀπό*+*σκήπτω*)· ἀκκαυμ-ζῶ τὸ ἓν πρᾶγμα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο ‖ ρίπτω τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἢ ἀκοντίζω ἐναντίον τινὸς ‖ κυρ. ἐπὶ τῶν θεῶν: *ἀποσκήπτω βέλεα ἔς τι* = ἐκσφενδονίζω κεραυνοὺς ἐναντίον τινός. — **II** ἀμτβ., πίπτω αἰφνιδίως, ἐκσπῶ, ἐνσκήπτω (ὡς ὁ κεραυνὸς π.χ.): *ἀποσκήπτω ἐς φλαῦρον* = ὁπολήγω εἰς ἄθλιον τέλος, καταλήγω εἰς τὸ μηδέν.

ἀπο-σκιάζω, μελ. *-σω*· ρίπτω σκιάν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπο-σκίασμα, *-ατος,* τό· ἡ σκιὰ ‖ ἡ ἐπισκίασις ‖ τὸ σκοτεινίασμα.

ἀπο-σκίδνᾰμαι, παθ. = *ἀποσκεδάννυμαι* (ὃ βλ.)· διασκορπίζομαι.

ἀπο-σκίμπτω, μελ. *-ψω*=*ἀποσκήπτω* (βλ. λ.).

ἀπο-σκιρτάω, μελ. *-ήσω*· ἀποσκιρτῶ, φεύγω.

ἀπο-σκλῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β', ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἀπό-σκλημι* (βλ. *σκέλλω*)· εἶμαι ἀπεξηραμμένος, ἔχω ἀπομαρανθῇ.

ἀπο-σκοπέω, μελ. *-σκέψομαι*· ἀποσύρω τὰ βλέμματά μου ἀπὸ ἄλλα ἀντικείμενα καὶ τὰ προσηλώνω ἐπί ἑνός, καὶ οὕτω, προσβλέπω τι σταθερῶς, ἀτενίζω πρός τι (*ἀποσκ. πρός τινα ἢ τι*) ‖ μετ' αἰτ., βλέπω τι, σπαρατηρῶ τι.

ἀπο-σκόπιος, *ον* (*ἀπὸ*+*σκοπός*)· ὁ μακρὰν τοῦ σκοποῦ.

ἀπό-σκοπος, *ον*· ὁ ἁμαρτάνων τοῦ σκοποῦ.

ἀπο-σκορᾰκίζω, μελ. *-ίσω* (*ἐς κόρακας*)· πέμπω εἰς κόρακας, στέλλω «στὸ διάβολο», ἀποδιώκω.

ἀπο-σκοτίζω, μελ. *-ίῶ*· σκοτίζω, ἀμαυρῶ.— **II** ἀποσύρομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἵνα μὴ ἐπισκιάσῃ τινά ἡ σκιά μου.

ἀπο-σκοτόω (*ἀπὸ*+*σκότος*)· καθιστῶ τι σκοτεινόν.—*ἀποσκοτόομαι* = γίνομαι σκοτεινός, τυφλοῦμαι ‖ σκιάζομαι, γίνομαι σκιερός.

ἀπο-σκῡβᾰλίζω, μελ. *-ίσω*· θεωρῶ τι ὡς σκύβαλον καὶ τὸ ἀπορρίπτω ὡς ἄχρηστον.

ἀπο-σκυδμαίνω· ὀργίζομαι σφοδρῶς κατά τινος.

ἀπο-σκῡθίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἀφαιρῶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ δέρματος (τῆς κορυφῆς τοῦ κρανίου) κατὰ τὸν τρόπον τῶν Σκυθῶν, «ξεπετσώνω» ‖ μτφρ. ξυρίζω μέχρι τοῦ δέρματος, καθιστῶ φαλακρόν.

ἀπο-σκῡλεύω, μελ. *-σω*· λαφυραγωγῶ, λαμβάνω ὡς σκῦλον (λάφυρον), ἀπογυμνώνω.

ἀπο-σκώπτω, μελ. *-ψομαι*· ἐμπαίζω, περιπαίζω.

ἀπο-σμάω· ἀποσπογγίζω, σπογγίζω καλῶς, καθαρίζω.

ἀπο-σμήχω·=*ἀποσμάω,* ἀποσπογγίζω, καθαρίζω.

ἀπο-σμῑκρύνω· ποιῶ τι σμικρόν.

ἀπο-σμῑλεύω· ξέω ἢ καθαρίζω διὰ τῆς σμίλης.

ἀπο-σμύττω, μελ. *-ξω*· ἐξαπατῶ· μτχ. παθ. ἀόρ. β' *ἀποσμυγέντες*=ἐξαπατηθέντες.

ἀπο-σμῦχομαι· τήκομαι, καταναλίσκομαι, διὰ βραδέος πυρός.

ἀπο-σοβέω, μελ. *-ήσω*· «σκιάζω», φοβίζω, «διώχνω σκιάζοντας», ὅπως συμβαίνει μὲ τὰ πουλιὰ ‖ ἀπομακρύνω.— **II** ἀμτβ., ἀπέρχομαι φεύγων, ἐν τῇ φράσει: «*οὐκ ἀποσοβήσεις;*» = «δὲν δὰ ξεκουμπισθῇς;»

ἀπο-σοφόομαι· γίνομαι, καθίσταμαι, σοφός.

ἀπο-σπάδιος, η, ον (*ἀποσπάω*)· ὁ ἀπεσπασμένος ἀπό τινος.

ἀπο-σπαίρω· ἀσπαίρω, «σπαρταρῶ».

ἀπο-σπάραγμα, τό·=*ἀπόσπασμα* (βλ. λ.). Ἐκ τοῦ

ἀπο-σπᾰράσσω, ἀττ. *-ττω,* μελ. *-ξω*· ἀποσπῶ βιαίως.

ἀπο-σπάς, *-άδος,* ἡ· ἡ ἀπεσπασμένη ‖ ὡς οὐσ., ἡ παραφυὰς ἡ ἀποκεκομμένη πρὸς φύτευσιν.

ἀπό-σπασμα, *-ατος,* τό· τὸ ἀπεσπασμένον (ἀπε-

σχισμένον) τεμάχιον, «κομμάτι». Ἐκ τοῦ

ἀπο-σπάω, μελ. *-σπάσω* [ᾰ]· ἀποχωρίζω, ἀποσπῶ, ἀποσχίζω, τι ἀπό τινος || ***ἀποσπῶ πύλας*** = ἀποσπῶ, ἐξάγω, πύλας ἀπό τήν θέσιν των.· ***ἀποσπῶ τό στρατόπεδον***=ἀποσύρω τόν στρατόν. — Παθ., ἀποσπῶμαι, ἕλκομαι μακράν || ἐπί στρατοῦ, ἀποχωρίζομαι ἤ διασπῶμαι.

ἀπο-σπείρω· ρίπτω τι ἤ διασκορπίζω, ὡς ὅταν σπείρῃ τις σπόρον.

ἀπο-σπένδω, μελ. *-σπείσω*· ἐκχέω οἶνον ὡς σπονδήν (κατά τάς θυσίας), λατ. **libare.**

ἀπο-σπερμαίνω· ἐκχέω τό σπέρμα μου, ἀποσπερματίζω.

ἀπο-σπεύδω, μελ. *-σπεύσω*· προσπαθῶ παντί τρόπῳ νά ἐμποδίσω || ἀποτρέπω μετ' ἐπιμονῆς.

ἀπο-σποδέω, μέλ. *-ήσω*· κατατρίβω τι, καταστρέφω τι (ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως).

ἀπο-σπουδάζω, μέλ. *-άσω*· ἀποφεύγω παντί τρόπῳ || δέν δέχομαι, περιφρονῶ, καταφρονῶ.

ἀπο-σσεύω, ποιητ. ἀντί ***ἀπο-σεύω.***

ἀπό-σσῦτος, ***ον*** **(*ἀποσσεύω*)**· ὁ σπεύδων ἐμπρός.

ἀπό-στᾶ ἀντί ***ἀπό-στηθι.*** προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφίστημι.***

ἀπο-στᾰδόν, ἐπίρ. **(*ἀφίστημι*)**· ἐξ ἀποστάσεως, ἀπό μακράν.

ἀπο-στάζω, μελ. *-ξω*· ἀφίνω τι νά πίπτῃ σταγονηδόν (*στάγδην*), νά στάζῃ. — **II** ἀμτβ., πίπτω κατά σταγόνας, στάζω || ***μανίας δεινόν ἀποστάζει μένος***= ἡ λύσσα τῆς μανίας σταλάζει.

ἀπο-στᾰλάζω, μέλ. *-άξω*·=***ἀποστάζω*** (βλ. λ.).

ἀπο-στᾰλάω·=***ἀποσταλάζω*** (βλ. λ.).

ἀπο-στάς, ***ἀπο-στῆναι,*** μτχ. καί ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφίστημι.***

ἀπο-στᾰσία, ἡ **(*ἀφίσταμαι*)**, μτγν. τύπος ἀντί ***ἀπόστασις***· ἀποσκίρτησις, ἐπανάστασις.

ἀπο-στᾰσιον, τό **(*ἀφίσταμαι*)**· τό διαζύγιον· ***ἀποστασίου βιβλίον,*** τό=τό ἔγγραφον τῆς διαζεύξεως, τό διζύγιον || ***ἀποστασίου δίκη***=καταγγελία ἐναντίον ἀπελευθέρου καταλιπόντος τόν ἑαυτοῦ προστάτην, ἡ προσελθόντος εἰς ἄλλον || Ἡ ὀνομ. δέν ἀπαντᾷ εἰς δοκίμους Συγγραφεῖς.

ἀπό-στᾰσις, *-εως,* ἡ **(*ἀφίσταμαι*)**· τό ἵστασθαι μακράν ἀπό τινος, καί οὕτω: 1) ἀποσκίρτησις, ἀνταρσία. 2) ἀποδημία, ἀναχώρησις, μετακίνησις, ἀπό... 3) ἀπόστασις, διάστημα.

ἀπο-στᾰτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἀφίσταμαι***· πρέπει νά ἀποστῇ τις (νά ἀποχωρήσῃ, νά ἀποσυρθῇ).

ἀπο-στᾰτέω, μελ. *-ήσω*· ἵσταμαι μακράν ἤ χωριστά ἀπό.. || διαφέρω ἀπό... || ἀποσκιρτῶ, «ἀποστατῶ», ἀπό...— **II** ἀπολ., εἶμαι χωριστά, ἵσταμαι μακράν || εἶμαι ἀπών. Ἐκ τοῦ ***ἀποστάτης*** (βλ. λ.).

ἀπο-στᾰτήρ, *-ῆρος,* ὁ **(*ἀφίστημι*)**· ὁ ἔχων ἐξουσίαν νά διαλύσῃ ἐκκλησίαν.

ἀπο-στάτης, *-ου,* ὁ **(*ἀφίσταμαι*)**· ὁ δραπέτης, λιποτάκτης, ἀντάρτης. ἐπαναστάτης. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-στατῐκός, ***ή, όν***· ὁ ἀνταρτικός, ὁ ἔχων τάσιν πρός ἀποστασίαν, στασιαστικός· ἐπίρ. ***ἀποστατικῶς ἔχω*** = ἔχω διάθεσιν, τάσιν, πρός ἐπανάστασιν || εἶμαι ἕτοιμος δι' ἐπανάστασιν.

ἀπο-σταυρόω, μελ. *-ώσω*· ἀποφράσσω ἀποχωρίζω, διά ***σταυρώματος*** (τ. ἔ. περιφράγματος ἐκ πασσάλων).

ἀπο-στᾰχύω· ἀναδίδω στάχυς, βλαστάνω στάχυς.

ἀπο-στεγάζω, μελ. *-άσω*· ἀποκαλύπτω, «ξεσκεπάζω».

ἀπο-στέγω, μελ. *-ξω*· **(*στέγω*)** (θηλ. προφυλάσσω) ἀπό τινος || προφυλάσσω, διατηρῶ ἐν ἀσφαλείᾳ || προστατεύω, ὑπερασπίζω.— **II** κρατῶ τι μακράν, ἀποκλείω τι, τό ἐμποδίζω ἀπό τοῦ νά εἰσδύσῃ (τό ὕδωρ π. χ.), καί γενικῶς, τηρῶ εἰς ἀπόστασιν: ***ὄχλον πύργος ἀποστέγει***=τόν ὄχλον τόν τηρεῖ εἰς ἀπόστασιν ὁ πύργος.

ἀπο-στεινόω, ποιητ. ἀντί ***ἀπο-στενόω*** (8 βλ.).

ἀπο-στείχω, μελ. *-ξω*· ἀόρ. β' ***ἀπέστῐχον***· πορεύομαι μακράν || κυρ. πορεύομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω.

ἀπο-στέλλω, μελ. *-στελῶ*· ἀόρ. α' ***ἀπέστειλα***· πρκ. ***-έσταλκα***·—Παθ. ἀόρ. β' ***ἀπεστάλην***· πρκ. ***-έσταλμαι***· στέλλω μακράν ἀπό... || ἀπολ., στέλλω μακράν, ἐξορίζω.— **II** στέλλω ἔξω, ἐξαποστέλλω (δι' ὑπηρεσίαν τινά).— **III** ὠθῶ, διώκω, πρός τά ὀπίσω.—Παθ., στέλλομαι ἔξω, ἐξαποστέλλομαι || ὡσ. ἀναχωρῶ, πορεύομαι μακράν, ἀπέρχομαι.— **IV** ἀμτβ. ἀποσύρομαι ὀπίσω, ὑποχωρῶ, ὑποστρέφω (ἐπί τῆς θαλάσσης π. χ.).

ἀπο-στενόω, ποιητ. ***-στεινόω***· μελ. ***-ώσω***· στενεύω, περιορίζω, στενοχωρῶ· ***ἀπεστείνωντο***, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ.

ἀπο-στέργω, μελ. *-ξω*· δέν ἀγαπῶ πλέον, ἀποβάλλω τήν ἀγάπην || ἀποδοκιμάζω, ἀποστρέφομαι, βδελύσσομαι (λατ. **abominari**).

ἀπο-στερέω, μελ. *-ήσω*· ἀφαιρῶ || στερῶ, ἀποστερῶ, τινα ἀπό τι || μετ' αἰτ. πραγμ. μόνον, ἀφαιρῶ, ἁρπάζω || δέν δίδω τι (ποὺ εἶχον ὑποσχεθῇ), ἀρνοῦμαι νά δώσω τι, τό κατακρατῶ. — Παθητ. μετά παθ. καί μέσ. μελλ. ***-στερηθήσομαι*** καί ***-στερήσομαι***, πρκ. ***ἀπεστέρημαι***· λεηλατοῦμαι, διαρπάζομαι || ἀποστεροῦμαί τινος, στεροῦμαί τινος.— **II** ἀπρόσ. ***ἀποστερεῖ με***=μοῦ λείπει, ἔχω ἔλλειψιν. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-στέρησις, *-εως,* ἡ· ἀφαίρεσις, ἀπόσπασις || λεηλασία || ἀποστέρησις, στέρησις.

ἀπο-στερητής, *-οῦ,* ὁ **(*ἀποστερέω*)**· ὁ ἅρπαξ, κλέπτης || ληστής || ἀπατεών· θηλ. ***ἀποστερητὶς*** ἤ ***-τρίς,*** ***-ίδος,*** ἡ, ὡς ἐπίθ.=***ἀποστερητική.***

ἀπο-στερητικός, ***ή, όν*** **(*ἀποστερέω*)**· ὁ ἱκανός (κατάλληλος) νά λεηλατήσῃ (διαρπάσῃ) ἤ νά ἀποστερήσῃ||***γνώμη ἀποστερητικὴ τόκου***=ἐπινόησις (τέχνασμα) διά νά ἀποστερήσῃ τίς τινα τῶν τόκων (διά νά μή τοῦ πληρώσῃ τούς τόκους ποὺ τοῦ ὀφείλει).

ἀπο-στερητρίς, ***-ίδος,*** ἡ (βλ. ***ἀποστερητής***).

ἀπο-στερίσκω=***ἀποστερέω*** (βλ. λ.).

ἀπο-στεφᾰνόω· ἀφαιρῶ, ἁρπάζω, κλέπτω τόν στέφανον ἀπό τήν κεφαλήν τινος.

ἀπο-στηρίζω, μελ. *-ξω*· προσηλώνω (στερεώνω) στερεά. 2) μέσον, στηρίζομαι «γερά» || στηρίζω ἐμαυτόν στερεά ἐπί τινος (ρίπτω ὅλον μου τό βάρος ἐπάνω εἴς τι).

ἀπο-στιλβόω, μελ. *-ώσω*· κάμνω τι στιλπνόν.

ἀπο-στίλβω, μελ. *-ψω*· εἶμαι στιλπνός, στίλβω ὁ ἴδιος, λάμπω.

ἀπο-στλεγγίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἀποξέω διά ***στλεγγίδος*** (ξύστρας).— Μέσον, ἀποξέομαι καί καθαρίζομαι (ἀπό τόν ἱδρῶτα π. χ.) μέ τήν ξύστραν (κυρ. ***ἀποστλεγγίζω ἐμαυτόν***)· μτχ. παθ. πρκ. ***ἀπεστλεγγισμένοι*** = καθαροί (ὡς ***ἄρτι ἀποστλεγγίσαντες ἑαυτούς***), λατ. **lauti**· πρβλ. ***στλεγγίς.*** Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-στλέγγισμα, τό· συν. κατά πληθ. αἱ ἀκαθαρσίαι ἄς ἀπέξεσέ τις ἐκ τοῦ σώματός του διά τῆς στλεγγίδος.

ἀπο-στολεύς, *-έως,* ὁ **(*ἀποστέλλω*)**· ὁ ἐξοπλίζων στόλον (εἰδικός ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐντεταλμένος τήν παρασκευήν μοίρας στόλου πρός ἐξυπηρέτησιν τῆς πόλεως).

ἀπο-στολή, ἡ **(*ἀποστέλλω*** · τό ἀποστέλλειν ἔξω, «ἀποστολή».— **II** (ἐκ τοῦ παθητ.), ἐκστρατεία.— **III** τό ἀξίωμα (ἡ ὑπηρεσία) τοῦ ἀποστόλου, τό ἔργον (ἡ ἀποστολή) τοῦ ἀποστόλου.

ἀπό-στολος, ὁ **(*ἀποστέλλομαι*)**·ὁ ἀπεσταλμένος, ὁ ἀποστελλόμενος || ἀγγελιαφόρος, πρεσβευτής. 2) ἀπόστολος (=ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ).— **II** =***στόλος***=ναυτική ἐκστρατεία.

ἀπο-στομᾰτίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ* **(*στόμα*)**· ***ἀπὸ στόματος εἰπεῖν*** = ὁμιλῶ (λέγω) ἀπό μνήμης, «ἐκ στήθους».— **II** ὑποβάλλω ἐρωτήσεις εἴς τινα (ὡς νά ζητῶ ἄμεσον ἀπάντησιν).

ἀπο-στομόω· κλείω, φράσσω, τό στόμα τινός (ἀντίθ. τῷ ***ἀναστομόω***, βλ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπο-στόμωσις, *-εως,* ἡ **(*ἀποστομόω*)**· τό ἄνοιγμα (κυρ. ὅμως ἡ σημασία αὐτη ἀνήκει εἰς τό ***ἀναστόμωσις***).

ἀπό-στοργος, ***ον***·=***ἄστοργος*** (βλ. λ.).

ἀπ-οστρᾰκίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἐξορίζω δι' ὀστρακισμοῦ

ἀπο-στράτηγος, ὁ· ὁ ἀπό τοῦ στρατηγικοῦ ἀξιώματος ἀποσυρθείς.

ἀπο-στρᾰτο-πεδεύω, ἤ ἀποθ. ***ἀποστρατοπεδεύο.***

μαι· στρατοπεδεύω (μεταφέρω τὸ στρατόπεδόν μου) μακράν τινος· ***ἀποστρατοπεδεύομαι πόρσω*** = στρατοπεδεύω εἰς ἀπόστασιν.

ἀπο-στραφῶ, ῆς, ῆ, Ὑποτ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ

ἀπο-στρέφω, μελ. *-ψω*· γ' ἐν. ἰων. ἀορ. α' ***ἀποστρέψασκε***· παθ. ἀόρ. 6' ***ἀπεστράφην***· πρκ. ***ἀπέστραμμαι***· στρέφω τινά ὀπίσω (ἢ διά νά τρέψω εἰς φυγήν ἢ διά νά τόν γυρίσω ὀπίσω ἀπό τήν φυγήν)· ***πόδας καὶ χεῖρας ἀποστρέφω*** = συστρέφω χεῖρας καί πόδας καί τά δένω ὀπίσω εἰς τήν ράχιν. **2)** στρέφω (τρέπω) πρός ἄλλο μέρος, πρός ἄλλην κατεύθυνσιν || ὄθεν, ἀποτρέπω τινά ἀπό τι, τόν μεταπείθω (νά μή τό πράξῃ).— **II** ἀμτβ. (ἐνν. ***ἐμαυτόν*** κλπ.), στρέφω ἐμαυτόν, ἀλλάσσω διεύθυνσιν, στρέφω (δηλ. γυρίζω) ὀπίσω.— Παθ. μετὰ μέσου μέλλ. *-στρέψομαι*· λυγίζομαι, κάμπτομαι πρός τά ὀπίσω· ***ἀπέστραμαι τοὺς ἐμβόλους*** (ἐπί πλοίων) = ἔχω τά ἔμβολα (τάς πρώρας) γυρισμένα πρός τά ὀπίσω (ἔχουν καμφθῆ τά ἔμβολα).— **III** στρέφω ἐμαυτόν ἀπό τινος (ἢ μακράν τινος), ἀποστρέφομαι (λατ. **aversari**)· μετ' αἰτ.: ***μή μ' ἀποστραφῇς***=μή στραφῇς (μή στρέψῃς τό πρόσωπον) ἀπό ἐμέ (λατ. **avertor**)· ***ἀπεστραμμένοι λόγοι*** = ἐχθρικοί λόγοι. **2)** ἀπέρχομαι διαφεύγω. **3)** στρέφω καί φεύγω. Ἐξ οὗ τοῦ τό

ἀπο-στροφή, ἡ (***ἀποστρέφω***)· ἡ πρός τά ὀπίσω στροφή || τό ἀποστρέφειν, τό γυρίζειν πρός ἄλλο μέρος.— **II** (ἐκ τοῦ παθ.), τό στρέφειν ἑαυτόν, τό στρέφεσθαι πρός ἄλλην κατεύθυνσιν. **2)** διαφυγή, ἡ τόπος εἰς ὃν καταφεύγει τις, καταφύγιον, διέξοδος: ***ἀποστροφὴ κακῶν*** = καταφύγιον ἀπό συμφορᾶς||***ὕδατος ἀποστροφή***=καταφύγιον (διέξοδος) ἐναντίον τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὕδατος (μέσον, τρόπος, νά προμηθευθῇ τις ὕδωρ).

Ἀπο-στροφία, ἡ· ἡ ἀποστρέφουσα (ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης ἐν Θήβαις).

ἀπό-στροφος, ***ον*** (***ἀποστρέφω***)· ὁ ἀπεστραμμένος, γυρισμένος πρός ἄλλο μέρος || ὁ ἀφ' οὗ τις ἀποστρέφει τό πρόσωπον, φοβερός, ἀποτρόπαιος.

ἀπο-στϋγέω, μελ. *-στύξω*· ἀόρ. α' *-εστύγησα* καί *-έστυξα*· ἀόρ. 6' *-έστυγον*· πρκ. *-εστύγηκα*· μισῶ μέ πάθος, ἀποστρέφομαι, βδελύσσομαι, σιχαίνομαι.

ἀπο-στῦφελίζω, μελ. *-ξω*· ἀπωθῶ μακράν, ἀπομακρύνω, διά τῆς βίας.

ἀπο-στῦφω· συστέλλω, συσπῶ || στύφω (ἐπί τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δριμέων, δηλ. τῶν στυφῶν ὅπως κοινῶς λέγομεν).

ἀπο-σϋκάζω, μελ. *-άσω* (***ἀπό***+***σῦκον***)· συνδλίβω σῦκα (τρυγῶ σῦκα) || πιέζω τά σῦκα διά τῶν δακτύλων, δοκιμάζων οὕτω ἂν εἶναι ὥριμα || μτφρ. βολιδοσκοπῶ, καθώς καί ἐπί τῶν μηνυτῶν (καί ἐπί τῶν συκοφαντῶν).

ἀπο-σϋλάω, μέλ. *-ήσω*· ἀφαιρῶ λάφυρα ἀπό τινα, λαφυραγωγῶ τινα || ἁρπάζω, ἀφαιρῶ || ἀποστερῶ τινα (ἀπό πράγμά τι).

ἀπο-συμ-βαίνω· σύ συμβαίνω.

ἀπο-συμ-βουλεύω· συμβουλεύω τινά νά ἀπέχῃ ἀπό τι, τόν ἀποτρέπω.

ἀπο-συν-άγωγος, ***ον*** (***ἀπό*** + ***συναγωγή***)· ὁ ἀποβληθείς ἐκ τῆς συναγωγῆς.

ἀπο-σϋρίζω, μελ. *-ξω*· συρίζω δυνατά, μή ἔχων τί νά σκεφθῶ || συρίζω δυνατά διά νά δείξω ἀδιαφορίαν.— **II** τόν ἐκδιώκω μετά συριγμῶν.

ἀπο-σῦρω, μελ. *-σύρω*· ἀποσπῶ, ἁρπάζω, τραβῶ μακράν || ἐκδέρω, «γδέρνω» (π.χ. ***μέτωπον ἐς ὀστέον***, Θεόκρ.).

ἀπο-συσ-σῖτέω· λείπω, ἀπουσιάζω, ἀπό τό δημόσιον συσσίτιον.

ἀπο-σφάζω, ἀττ. *-σφάττω*, μελ. *-ξω* (διά τούς χρόνους βλ. *σφάζω*)· ἀποκόπτω τόν λαιμόν τινος, σφάζω τι(νά): ***ἀποσφάζω τινὰ ἐς ἄγγος*** = τόν σφάζω εἰς τρόπον ὥστε τό αἷμα νά ρεύσῃ μέσα εἰς ἀγγεῖον || γεν., σφάζω, φονεύω.—Μέσον, φονεύω (σφάζω) ἐμαυτόν, ἀποκόπτω τόν λαιμόν μου, σφάζομαι.

ἀπο-σφαιρίζομαι, παθ.· ἀναπηδῶ ὡς σφαῖρα.

ἀπο-σφαιρόω· κάμνω τι σφαιρικόν, τοῦ δίδω τό σχῆμα σφαίρας.

ἀπο-σφᾰκέλίζω, μελ. ***-ίσω*** (βλ. ***σφάκελος***)· ἔχω ἀπονεκρωμένα (ἀποναρκωμένα) τά μέλη τοῦ σώματός μου, «ξεπαγιάζω» || ἀποθνήσκω ἀπό ἀπονέκρωσιν (γάγγραιναν)· ἐξ οὗ τοῦ τό

ἀπο-σφᾰκέλισις, ἡ (***ἀποσφακελίζω***)· σῆψις, γάγγραινα.

ἀπο-σφάλλω, μελ. *-σφᾰλῶ*· ἀόρ. α' *-έσφηλα*· κάμνω τινά νά σκοντάψῃ || τόν κάμνω νά ἐκτραπῇ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, τόν ἀποπλανῶ, τόν παραστρατίζω· ***ἀποσφάλλω τινὰ πόνου*** = τόν κάμνω νά ἀστοχήσῃ εἰς τούς καρπούς τῶν μόχθων του. — Παθ., κυρ. ἐν τῷ ἀορ. 6' ***ἀπεσφάλην***· ἐξαπατῶμαι εἴς τι, ἀποτυγχάνω εἴς τι.

ἀπο-σφάττω=***ἀποσφάζω***.

ἀπο-σφενδονάω (ἢ *-έω*)· ρίπτω τι μακράν μεδ' ὁρμῆς ὡς διά σφενδόνης.

ἀπο-σφενδόνητος, ***ον***· = ***ἀποσφενδονηθείς*** (βλ. ***ἀποσφενδονάω***).

ἀπο-σφήλειε, ***ἀπο-σφήλωσιν***, Εὐκτ. καί Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀποσφάλλω***.

ἀπο-σφίγγω· συσφίγγω, περισφίγγω.

ἀπο-σφρᾱγίζω, ἰων. *-σφρηγίζω*, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ξω*· σφραγίζω, κλείω διά σφραγῖδος. **2)** μτγν. λύω (ἀνοίγω) τήν σφραγῖδα, «ξεσφραγίζω».

ἀπο-σφράγισμα, τό, (***ἀποσφραγίζω***)· ἀποτύπωμα σφραγῖδος || σφραγίς.

ἀπ-οσφραίνω, μελ. *-οσφρήσω*· κάμνω τι νά ἔχῃ τήν ὀσμήν τινος (νά μυρίζῃ).

ἀπο-σχάζω· ἐπιτετ. ***σχᾴζω***· χαράσσω, ἀνοίγω.

ἀπο-σχᾰλῐ́δόω, μελ. *-ώσω* (πρβλ. ***σχαλίς*** καί ***ἀποσχαλίδωμα***)· στηρίζω δίκτυα ἐπί ***σχαλίδων*** (διχαλωτῶν ράβδων). Ἐξ οὗ τοῦ τό

ἀπο-σχᾰ́λῐ́δωμα, *-ατος*, τό· διχαλωτόν κονταρόξυλον πρός ὑποστήριξιν ἁγρευτικῶν δικτύων.

ἀπό-σχασις, ἡ (***ἀποσχάζω***)· τό ἄνοιγμα φλεβός, φλεβοτομία.

ἀπο-σχεδιάζω· = αὐτοσχεδιάζω, ποιῶ ἢ λέγω τι ἐκ τοῦ προχείρου.

ἀπό-σχεσις, ἡ (***ἀπέχομαι***)· ἀποχή.

ἀπο-σχήσω, μελ. τοῦ ***ἀπ-έχω***.

ἀπο-σχεῖν, *-σχέσθαι*, ἀπρφ. ἐνεργ. καί μέσ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἀπέχω***.

ἀπο-σχίζω, μέλ. *-ίσω*· παθ. ἀορ. α' ***ἀπ-εσχίσθην***· σχίζω, ἀποκόπτω μέρος, ἀπό τι. **2)** ἀποχωρίζω, διαχωρίζω, διαμελίζω, ἢ ἀποσπῶ ἀπό... || κυρ. ὡς παθ., ἐπί ποταμοῦ π. χ., ἀποσχιζομένου (διακλαδιζομένου, τ.ἔ. περὶ παραποτάμου) ὑπό τόν κυρίως ποταμόν, ἢ ἐπί φυλῆς ἀποσπωμένης ἐκ τοῦ κυρίως κορμοῦ της κλπ.

ἀπο-σχοινίζω (***σχοινίον***)· ἀποχωρίζω (ἀπομονώνω) διά σχοινίου (ὑπομένου ὀλόγυρα).

ἀπο-σχολάζω(***σχολή***)· ξεκουράζομαι, ἀναπαύομαι.

ἀπο-σῴζω, μελ. *-σώσω*· σώζω ἀπό..., διαφυλάσσω ἀπό..., διαφυλάσσω ἐν ἀσφαλείᾳ || ἀποκαθιστῶ πόλιν: ***ἀποσῴζω οἴκαδε*** = φέρω σῶον εἰς τήν πατρίδα. — Παθ., ***ἀποσωθῆναι ἐς...*** = ἐφθασα σῶος εἰς... || ἀπολ. διασῴζομαι ἀπό κίνδυνον, «γλυτώνω».

ἀπό-τακτος (καί *-τός*), ***ον*** (***ἀποτάσσω***)· ὁ ἀποτεθειμένος (ὁ τοποθετημένος χωριστά) πρός ὡρισμένην (εἰδικήν) χρῆσιν || ὁ εἰδικῶς ὑποδειχθείς (εἰδικῶς τεταγμένος).

ἀπο-τάμνω, ἰων. ἀντί ***ἀπο-τέμνω***.

ἀπό-τᾰσις, *-εως*, ἡ (***ἀποτείνω***)· παράτασις ἐπί ἦχου || τέντωμα, ξάπλωμα.

ἀπο-τάσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· ἀποχωρίζω, θέτω χωριστά, «ξεχωρίζω» || προσδιορίζω, τάσσω, τοποθετῶ, εἰδικῶς: ***ἀπετέτακτο πρὸς τὸ δεξιόν*** = εἶχε ταχθῆ (τοποθετηθῆ) εἰς τό δεξιόν.— **II** Μέσον, ***ἀποτάσσομαί τινι***=ἀποχαιρετίζω τι(νά) (κυρ. ἀποχωρίζομαι ὀπό τι ἢ ἀπό τινα).

ἀπο-ταυρόομαι, παθ.· ἐνεργῶ ὡς ταῦρος, ἀγριεύω ὡς ταῦρος || ρίπτω ἄγρια βλέμματα ὡς ταῦρος: ***δέργματα ἀποταυροῦμαι*** = ρίπτω ἄγρια βλέμματα.

ἀπό-ταυρος, ***ον***· ὁ μακράν ἀπό τοῦ ταύρου, ὁ ἀνόχευτος.

ἀπό-τᾰφος, ***ον***· ὁ ἀπεστερημένος τῶν προγονικῶν τάφων.

ἀπο-ταφρεύω, μελ. *-σω*· περιβάλλω διά τάφρου, περιχαρακώνω, ὀχυρώνω.

ἀπο-τέθνασαν, ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***ἀποθνήσκω***· εἶχον ἀποθάνει, ἦσαν νεκροί.

ἀπο-τεθνεώς, ἀντὶ ***ἀποτεθνεώς, ἀποτεθνηκώς,*** ἰων. μτχ. πρκ. τοῦ ***ἀποθνήσκω.***

ἀπο-τείνω, μελ. *-τενῶ* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***τείκω***)· ἐκτείνω, ἐπεκτείνω, ἐπιμηκύνω ‖ μετὰ μτχ., ἐξα ολουθῶ (συνεχίζω) πράττων τι.— **Μέσον,** ἀγωνίζομαι, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω προσπάθειας. **2)** ἀμτβ., ὡς τὸ λατ. **contendere,** σπεύδω πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ‖ **ἐκτείνομαι.**

ἀπο-τειχίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἀποχωρίζω διὰ τείχους, ἀποκλείω διὰ τείχους. **1)** πρὸς ὀχύρωσιν, ὀχυρώνω. **2)** πρὸς ἀποκλεισμόν, ὁποκλείω. Ἐξ αὐτοῦ τά:

ἀπο-τείχισις, *-εως,* ἡ· ὁ περιτειχισμὸς μιᾶς πόλεως ἢ ὁ ἀποκλεισμός της. Καὶ

ἀπο-τείχισμα, τό· τεῖχος ἢ τείχη ἀνεγερθέντα πρὸς ἀποκλεισμόν, γραμμαὶ ἀποκλεισμοῦ.

ἀπο-τειχισμός, ὁ=***ἀποτείχισις*** (ὃ βλ.).

ἀπο-τέλεσμα, τὸ (***ἀποτελέω***)· ἡ συμπλήρωσις, ἡ ἀποτελείωσις ἑνὸς ἔργου ‖ τὸ συμπληρωθὲν ἔργον ‖ ἡ ἐπίδοσις, τὸ «ἀποτέλεσμα».

ἀπο-τελεστικός, ***ή, όν***· ἀποτελεσματικός, ἐκτελῶν, ἀποτελῶν.

ἀπο-τελευτάω, μελ. *-ήσω*· φέρω τι ἐντελῶς εἰς πέρας, ἀποτελειώνω τι ἐντελῶς. **2)** ἀμτβ. φθάνω εἰς πέρας, τελευτῶ, σταματῶ (***εἴς τι*** = ἐν τινι πράγματι).

ἀπο-τελέω, μελ. *-τελέσω*, ἀττ. *-τελῶ*· πρκ. *-τετέλεκα.*—Παθ. ἀόρ. α' *-ετελέσθην*· πρκ. *-τετέλεσμαι*· φέρω τι ἐντελῶς εἰς πέρας, ἀποτελειώνω, συμπληρῶ ‖ μτχ. παθ. πρκ. ***ἀποτετελεσμένος***=τελειωμένος, τέλειος. **2)** ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ, μίαν ὑποχρέωσιν. **3)** γενικῶς, συμπληρῶ, ἐκτελῶ, πράττω. **4)** καθιστῶ τι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον: ***τὴν πόλιν ἀποτελῶ εὐδαίμονα*** =καθιστῶ τὴν πόλιν ἐντελῶς εὐτυχῆ.

ἀπο-τέμνω, ἰων. καὶ ἐπ. *-τάμνω*· μέλ. *-τεμῶ*· ἀόρ. 6' ***ἀπέτᾰμον*** (ὀρθότ. ***ἀπέτεμον***· πρβλ. ***τέμνω***)· πρκ. ***ἀποτέτμηκα***· ἀποκόπτω· ***ἀποτέμνω τινὸς*** = ἀποκόπτω μέρος πράγματός τινος. **2)** ἀποχωρίζω ἢ κόπτω τι ἀπό τι. — **Μέσον,** ἀποκόπτω τι δι' ἐμαυτόν, κυρ. μὲ τὴν πρόθεσιν τῆς οἰκειοποιήσεως.

ἀπό-τευγμα, τό (***ἀπο-τυγχάνω***)=***ἀπότευξις*** (ὃ βλ.).

ἀπό-τευξις, *-εως,* ἡ (***ἀπο-τυγχάνω***) = ἀποτυχία.

ἀπο-τήκω, μελ. *-ξω*· κάμνω τι νὰ λυώσῃ (καὶ νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ ἄλλο τι) ‖ «λυώνω» τι, ἀναλύω τι, τήκω τι.—Παθητ., κυρ. ἐν τῷ ἀορ. 6' ***ἀπετάκην***· ἀφανίζομαι, φθίνω, «λυώνω», χάνομαι.

ἀπο-τῆλε, ἐπίρ.=***ἀποτηλοῦ*** (βλ. λ.).

ἀπο-τηλοῦ, ἐπιρ. μακράν, πολὺ μακρὰν, ἀπό τι (πρβλ. ***τηλοῦ***).

ἀπό-τηξις, *-εως,* ἡ (***ἀποτήκω***)· τῆξις ἀπό τινος, ἀπορροή.

ἀ-ποτί-θᾶτος, ***ον,*** δωρ. ἀντὶ ***ἀ-πρόσ-βᾶτος.***

ἀπο-τίθημι, μελ. *-θήσω*· δέτω τι, βάλλω τι, κατὰ μέρος ‖ ἀποδέτω, ἐναποδέτω (ἀποθηκεύω).—**Μέσον,** ἀποδέτω τι ἀπ' ἐπάνω μου, ρίπτω τι ἀπ' ἐπάνω μου ‖ δέτω κατὰ μέρος, παραμερίζω. **2)** δέτω κατὰ μέρος δι' ἐμαυτόν, ἀποθηκεύω. **3)** ***ἀποτίθεμαι εἰς αὖθις***=ἀναβάλλω δι' ἄλλην στιγμήν.

ἀπο-τίκτω· γεννῶ, παράγω.

ἀπο-τίλλω, μελ. *-τῐλῶ*· ἀόρ. α' *-ἔτῐλα*· μαδῶ, ἀποσπῶ, «ξερριζώνω». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπό-τῐλμα, *-ατος,* τὸ (***ἀποτίλλω***)· τὸ μαδηθὲν (κατὰ πλῆθ., τὰ πούπουλα).

ἀπο-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· δὲν τιμῶ, περιφρονῶ.— **II** διατιμῶ, κάμνω ἐκτίμησιν, ὁρίζω τὴν τιμὴν κατόπιν ἐκτιμήσεως: ***διμνέως ἀποτιμησάμενοι***=ὁρίσαντες τὴν τιμήν των εἰς δύο μνᾶς· ἐντεῦθεν **III** ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος: α') ἐνεργ., ὑποθηκεύω περιουσίαν ἐπὶ τῇ βάσει γενομένης ἐκτιμήσεως, δανείζομαι χρήματα ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἢ ὑποθήκῃ. **2)** μέσον, δανείζω ἐπὶ ὑποθήκῃ, λαμβάνω ὡς ἐνέχυρον. **3)** παθητ., ἐπὶ τῆς περιουσίας, ὑποθηκεύομαι ἢ δίδομαι ὡς ἐνέχυρον (ἐνεχυριάζομαι). Ἐξ αὐτοῦ τὰ

ἀπο-τίμημα, τό· τὸ ποσὸν τὸ καθορισθὲν ὑπὸ τῶν ἐκτιμητῶν. **2)** τὸ ἀποτιμηθὲν (ἐκτιμηθὲν) ἐνέχυρον, ἢ ἡ ὑποθήκη· καὶ

ἀπο-τίμησις, ἡ· ὑποθήκευσις κτημάτων ‖ ἀπογραφή.

ἀπο-τῑμητής, *-οῦ,* ὁ (***ἀποτιμάω***)· ὁ ἐκτιμητής.

ἀπό-τῑμος, ***ον*** (***ἀπὸ***+***τιμή***)=***ἄτῑμος***· ὁ μὴ τιμώμενος, ἀνυπόληπτος.

ἀπο-τῑνάσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· ἀποσείω, τινάσσω (ἀπ' ἐπάνω μου).

ἀπο-τίνῡμαι, ἀποθ. ποιητ. ἀντὶ ***ἀπο-τίνομαι*** (ὃ βλ.).

ἀπο-τίνω, μελ. *-τείσω* [ῑ]· πληρώνω ὀπίσω, πληρώνω τι τὸ ὀφειλόμενον, ἀνταποδίδω ‖ πληρώνω ἐξ ὁλοκλήρου, ἀποπληρώνω.— **Μέσον, *ἀποτίνομαι***, μελ. ***-τείσομαι***· ἐπιβάλλω εἴς τινα νὰ μοὶ πληρώσῃ τι, τὸν ἐξαναγκάζω: ***ἀποτίνομαί τινα*** = ἐκδικῶ ἐμαυτὸν ἐναντίον τινός, ἐκδικοῦμαί τινα, τὸν τιμωρῶ ‖ ἀποδ., λαμβάνω ἐκδίκησιν.

ἀπο-τμήγω, μελ. *-ξω*, ἐπ. ἀντὶ ***ἀπο-τέμνω***· (ἀπο)κόπτω τι ἀπό τινος ‖ ***κλιτῦς ἀποτμήγω***= ἀποκόπτω τὰς κλιτῦς (τὰς ὀργώνω, ἐπὶ χειμάρρων).

ἀπο-τμήξεις, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀποτμήγω.***

ἄ-ποτμος, ***ον*** (α στερ.+***πότμος***)· ἀτυχής, δυσ υχής, κακόμοιρος.

ἀπο-τολμάω, μελ. *-ήσω*· ἐπ χειρῶ παράτολμον ἐγχείρημα.— **II** ἀποδ., εἶμαι τολμηρός, ἄτρομος, ἄφοβος.

ἀπο-τομή, ἡ (***ἀποτέμνω***)· ἀποκοπή.

ἀπο-τομία, ἡ (***ἀπότομος***)· ἀπότομος τρόπος ‖ αὐστηρότης. Ἐκ τοῦ

ἀπό-τομος, ***ον*** (***ἀποτέμνω***)· ὁ ἀποκεκομμένος, ἀπόκρημνος, ἀπότομος. **2)** μτφρ. αὐστηρός, τραχύς.— ἐπίρ. *-ως* (ὡς καὶ σήμερον).

ἀπο-τοξεύω, μελ. *-σω*· ἐξακοντίζω βέλη, ἐκτοξεύω ‖ σκοπεύω, σημαδεύω, τι.

ἀπο-τορνεύω, (καὶ *-όω*)· ποιῶ τι στρογγύλον (ἀποστρογγυλώνω) ὡς διὰ τόρνου.

ἄ-ποτος, ***ον*** (α στερ.+***ποτός***)·ὁ μὴ πινόμενος, ἀκατάλληλος πρὸς πόσιν.— **II** ἐνεργ., ὁ μηδέποτε πίνων ‖ ὁ μὴ πιών, ὁ ἄνευ ποτοῦ.

ἀπο-τρᾱγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἀπο-τρώγω.***

ἀπο-τρέπω, μελ. *-ψω*· τρέπω τι μακρὰν τινος πράγμ., ἀπομακρύνω τι ‖ καὶ ἐπομ., ἐμποδίζω τι, ἢ πείθω τινὰ νὰ μὴ πράξῃ τι, τὸν «ἀποτρέπω» ἀπό τι. **2)** μετὰ αἰτ. μόνον, τρέπω (στρέφω) τι μακρὰν ἢ ὀπίσω ‖ ἀποσοβῶ, (μίαν συμφορὰν π. χ.). **3)** ὡς. ἀποτρέπω τι ἀπό ἄλλα (ἄλλους) καὶ τὸ τρέπω πρὸς ἓν(α) ‖ ὅθεν, σημαδεύω, σκοπεύω, τι.— **II** **Μέσον** καὶ Παθητ., στρέφομαι ὀπό τι, ἀπέχω ἀπό τι. **2)** στρέφομαι ἀλλοῦ. **3)** ἀποστρέφω τὸ πρόσωπόν μου ἀπό τι(να), δὲν δίδω προσοχήν, περιφρονῶ (ὡς τὸ λατιν. **aversari**).

ἀπο-τρέχω, μελ. ***-θρέξομαι***, ὡς. ***-δραμοῦμαι***· ἀόρ. 6' ***ἀπέδρᾰμον*** (ἐξ ἀπηρχ. ***δρέμω***)· ἀπέρχομαι τρέχων, ἀπομακρύνομαι δρομαίως.

ἀπο-τριβή, ἡ· ἡ ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως φθορὰ ἑνός πράγματος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-τρίβω, μελ. *-ψω*· τρ'βω, καθαρίζω διὰ τριβῆς, «ξυστρίζω» (ἐπὶ ἵππων π. χ.).— **II** φθείρω, ἐξαφανίζω ‖ μέσον, τρίβων ρίπτω τι μακράν μου, ἐξαλείφω, ἀπαλλάσσομαί τινος ‖ ἀπορρίπτω.

ἀπο-τρόπαιος, ***ον*** (***ἀποτροπή***)· ὁ ἀποτρέπων (τρέπων μακράν), κυρ. ἐπὶ τῶν Θεῶν, τῶν ἀποσοβούντων τὰς συμφορὰς (λατ. **Dii averrunci**).— **II** παθητ., ὅστις δὰ ἔ ρεπε νὰ ἀποτραπῇ (νὰ ἀποκρουσθῇ) ‖ δυσοίωνος. Ἐκ τοῦ

ἀπο-τροπή, ἡ (***ἀπο-τρέπω***)· τὸ ἀποτρέπειν, ἡ «ἀποτροπή». **2)** τὸ τρέπειν πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν (τὴν ροὴν τοῦ ὕδατος π. χ.).— **II** τὸ ἐμποδίζειν ἀπό τι, ἡ παρεμπόδισις.— **III** (ἐκ τοῦ μέσου), ἀπομάκρυνσις ἀπό τι, ἐγκατάλειψις αὐτοῦ.

ἀπό-τροπος, ***ον*** (***ἀποτρέπω***)· ὁ ἀπομεμακρυσμένος, ὁ ἐξωρισμένος, ἐξόριστος. **2)** ὁ ἀφ' οὗ ἀπομακρύνεται τις, ἀποτρόπαιος, βδελυρός.— **II** ἐνεργ., ὁ ἀπομακρύνων, ὁ ἀποτρέπων.

ἀπό-τροφος, ***ον*** (***ἀπό*** + ***τροφή***)· ὁ τεθραμμένος (τραφεὶς) μακρὰν τῶν γονέων του ‖ ἐν γένει, ὁ ἀποξενωθείς.

ἀπ-οτρύνω, μελ. *-οτρῡνῶ*· ἐξεγείρω.

ἀπο-τρῡ́ω, μελ. *-ὑσω*· ἀποτρίβω, ἀποξύω ‖ καὶ

οὕτω, φθείρω.— **II** ἐνοχλῶ, κατατρύχω, βασανίζω, καταπονῶ ‖ μέσον, ***ἀποτρύομαι γῆν*** = καταπονῶ τήν γῆν (διά τῆς καλλιεργείας).

ἀπο-τρώγω, μελ. *-τρώξομαι*· ἀόρ. 6′ ***ἀπέτραγον***· δαγκάνω ἤ ροκανίζω ἀπό τι.

ἀπο-τρωπάω, ποιητ. θαμιστ. τοῦ ***ἀποτρέπω***.

ἀπο-τυγχάνω, μελ. *-τεύξομαι*· δέν ἐπιτυγχάνω εἷς τι (μετά γεν.) ‖ ἀστοχῶ, χάνω τι.= **II** ἀπολ. εἶμαι ἀτυχής, ἀστοχῶ ‖ δέν ἐπιτυγχάνω τήν ἀλήθειαν (δέν εὑρίσκω τό ἀληθές), ἔχω ἄδικον.

ἀπο-τῡμπανίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· «τουμπανιάζω», δέρω πολύ, «σκοτώνω στό ξύλο».

ἀπο-τῡπόομαι, μέσ.· ἀποτυπώνω τι ἐπί τινος ὕλης, ὡς π.χ. ἐπί κηροῦ, ἐντυπώνω εἰς τήν μνήμην μου.

ἀπο-τυπόω· τυπώνω.

ἀπο-τύπτω, μελ. *-ψω*· παύω νά κτυπῶ. — **Μέσον**, παύω νά κτυπῶμαι (νά κτυπῶ ἑμαυτόν) θρηνολογῶν.

ἀπο-τῡπωμα, τό (***ἀποτυπόομαι***)· τό ἀποτυπωθέν ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐντύπωσις

ἀπο-τῡπωσις, *-εως*, ἡ· ἐντύπωσις.

ἀπ-ούρας, ἐπ. μτχ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α′ τοῦ ***ἀπαυράω***=ἀφαιρῶ· μτχ. μέσ. ἀορ. α′ ***ἀπουράμενος*** ἀπαντᾷ ἐν παθ. ἐνν. παρ' Ἡροδ.

Ἐτυμολ.: ***ἀπούρας*** μτχ. ἀορ., πρβλ. πρτ. ***ἀπηύρων*** μετά σημ. ἀορ., μέσ. ἀόρ. α′ ***ἀπηύρατο***, ἐνεργ. μελ. ***ἀπουρήσουσιν***, σιγματ. ἀόρ. α′ ***ἀπό(F)ερσε***. — ***ἀπηύρα*** ⟨***ἀπ-ή-Fρα***, ***ἀπ-ούρας*** ⟨****ἀποFρᾶς***, ***ἀπουρήσω*** ⟨****ἀποFρήσω***.—Ἰαπ. βάσις **aver** (πρβλ. ***ἀείρω*** καί **(F)ερύω**).

ἀπ-ουρίζω, μελ. *-ίσω*, ἰων. ἀντί ***ἀφ-ορίζω***· καθορίζω τά ὅρια (ὁροθετῶ): ***ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας*** = ἄλλοι θά καθορίσουν τά ὅρια τῶν κτημάτων του (τ. ἔ. θά τά σμικρύνουν)· κατ' ἄλλην γραφήν ***ἀπουρήσουσι*** ὡσεί ἐξ ἐν. ****ἀπουράω*** = ***ἀπαυράω*** (=ἀφαιρῶ), τ. ἔ. ἄλλοι θά τοῦ τά πάρουν.

ἄπ-ουρος, *ον* (***ἀπό*** + ***οὖρος***, ἰων. ἀντί ***ὅρος***)· ὁ μακράν τῶν συνόρων: ***ἄπουρος πάτρας***=ὁ μακράν τῶν ὁρίων τῆς πατρίδος του.

ἀπ-ουρόω (***οὖρος***)· ἔχω ἐναντίον ἄνεμον.

ἄ-πους, ὁ, ἡ, ***ἄ-ποδος*** (***α*** στερ. + ***πούς***)· ὁ ἄνευ ποδός ἤ ποδῶν ‖ ὁ μή δυνάμενος νά κάμῃ χρῆσιν τῶν ποδῶν του, χωλός ‖ βραδυκίνητος, βραδυπορῶν.

ἀπ-ουσία, ἡ (***ἀπεῖναι*** τοῦ ***ἄπειμι***, ***εἰμί***)· τό νά εὑρίσκεταί τις μακράν, τό νά μή εἶναι παρών, «ἀπουσία».— **II** ἔλλειψις, ἐλάττωμα.

ἀπο-φᾱγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6′ τοῦ ***ἀπεσθίω*** (ὃ βλ.).

ἀπο-φαιδρῡ́νω, μελ. *-ῡ́νῶ*· ἀποκαθαίρω, καθιστῶ τι λαμπρόν.

ἀπο-φαίνω, μελ. *-ᾰ́νῶ*· ἀόρ. α′ ***ἀπέφηνα***· ἀναδεικνύω, ἐπιδεικνύω ‖ δεικνύω διά λόγου, διακηρύσσω. **2)** δεικνύω τι διά τῆς λογικῆς, ἀποδεικνύω λογικῶς. — **II** ὡς τό ***ἀποδείκνυμι***, καθιστῶ ἤ κάμνω τι τοιοῦτον ἤ τοιοῦτον.—**Μέσον**, παρουσιάζω κάτι ἰδικόν μου, καί οὕτω κάμνω ἐπίδειξιν ἑμαυτοῦ, ἐπιδεικνύομαι.· **2)** ***ἀποφαίνομαι γνώμην*** = ἐκφράζω τήν γνώμην μου (τήν διατυπώνω). — **Παθητ.**, διακηρύσσομαι, ἐπιδεικνύομαι, ὡς τοιοῦτος ἤ τοιοῦτος.— **III** ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς, κάμνω τήν ἐμφάνισίν μου.

ἀπο-φάργνυμι=***ἀποφράγνυμι*** (ὃ βλ.).

ἀπό-φᾰσις (Α), *-εως*, ἡ (***ἀπό-φημι***)· ἄρνησις, ἀπάρνησις.

ἀπό-φᾰσις (Β), *-εως*, ἡ (***ἀπο-φαίνω***)=***ἀπόφανσις***· κρίσις, ἔκφρασις γνώμης, «ἀπόφασις», διακήρυξις.— **II** ἀπόκρισις, ἀπάντησις.

ἀπο-φάσκω = ***ἀπό-φημι*** (ὃ βλ.)· ἐν χρήσει μόνον κατ' ἀπρφ. καί μτχ. ἐν. καί κατά πρτ.

ἀπο-φᾱτικός, ***ή, όν*** (***ἀπόφημι***)· ἀρνητικός (ἀντίθ. τῷ ***καταφατικός***).

ἀπο-φέρβομαι, ἀποθ.· τρέφομαι μέ τι (ἀπό τι), νέμομαι, καρποῦμαι.

ἀπο-φέρω, μελ. ***ἀπ-οίσω***· ἀόρ. α′ ***ἀπ-ήνεγκα***, ἰων. ***ἀπ-ένεικα***, ἀορ. 6′ ***ἀπ-ήνεγκον*** (βλ. ***φέρω***)· φέρω ἔξω, φέρω μακράν, μεταφέρω.— **II** φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω· ὄθεν: **2)** ἐκδέτω, ἀναφέρω. **3)** πληρώνω ὀπίσω, δίδω ὀπίσω, ἐπιστρέφω τι· γενικῶς, πληρώνω τό ὀφειλόμενον.— **III** παραδίδω εἰς δίκην, ἐγχειρίζω κατηγορίαν κλπ. (ὡς δικανικός ὅρος). — **IV** ἀμτβ. ἐν Προστ., ὡς: ***ἄπαγε, ἀπόφερε***=φύγε! (***ἀπόφερ' ἐς κόρακας*** τοῦ Ἀριστοφ. = «πήγαινε στόν διάβολο ἀπ' ἐδῶ».—**Μέσον**, λαμβάνω δι' ἑμαυτόν, κερδίζω, λαμβάνω, πορίζομαι, ἀποκτῶ.

ἀπο-φεύγω, μελ. *-φεύξομαι* καί *-φευξοῦμαι*· ἀόρ. 6′ ***ἀπ-έφυγον*** (βλ. καί ***φεύγω***)· ἐκφεύγω ἀπό τινος, διαφεύγω. — **II** ὡς δικανικός ὅρος: ***ἀποφεύγω τοὺς διώκοντας***=ἀπαλλάσσομαι τῶν κατηγόρων, ὑπερασπίζω ἐπιτυχῶς ‖ ἀπολ., ἀθῳώνομαι, ἀπαλλάσσομαι (ἀντίθ. τῷ ***ἁλίσκομαι***). Ἐξ αὐτοῦ τά

ἀπο-φευκτικός, ***ή, όν***· ἐπιτήδειος εἰς τό διαφεύγειν, πρόθυμος εἰς τό νά διαφεύγῃ ‖ ***τά ἀποφευκτικά***=τά μέσα τῆς διαφυγῆς. Καί

ἀπό-φευξις, *-εως*, ἡ· διαφυγή, ἀποφυγή, ἀπαλλαγή.

ἀπό-φημι, μελ. *-φήσω*· ὁμιλῶ καθαρά, διακηρύσσω σαφῶς, λέγω ῥητῶς καί κατηγορηματικῶς (διαρρήδην). **2)** λέγω ὄχι, ἀρνοῦμαι ‖ ὡσ. ἀντιλέγω, φέρω ἀντιρρήσεις.

ἀπο-φθέγγομαι, μελ. *-φθέγξομαι*, ἀποθ.· ἐκφράζω τήν γνώμην μου φανερά. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπό-φθεγκτος, *ον*=***ἄφθεγκτος*** (ὃ βλ.).

ἀπό-φθεγμα, *-ατος*, τό (***ἀποφθέγγομαι***)· ὅ,τι τις ***ἀποφθέγγεται*** ‖ ἰδίως βραχεῖα καί περιληπτική ῥῆσις, εὐφυής ἀπάντησις, ἐν εἴδει γνωμικοῦ, περιέχουσα σοφήν γνώμην: «ἀπόφθεγμα».

ἀπο-φθείρω, μελ. *-φθερῶ*· πρκ. ***ἀπέφθαρκα***· καταστρέφω ἐντελῶς, φθείρω, ἀφανίζω, ἐρημώνω.— **Παθητ.** μετά μέσ. μελ. ***ἀποφθεροῦμαι***· φθείρομαι, καταστρέφομαι, χάνομαι: ***οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ μοι;*** = «δέν πᾶς στό διάβολο ἀπ' ἐδῶ;» (λατ. **abi in malam rem, pasce corvos**).

ἀπο-φθῑνῡ́θω, ποιητ. (βλ. ***ἀπο-φθίνω***)· φθείρομαι, ἀπόλλυμαι, χάνομαι.— **II** μτβ., ***ἀποφθινύθω θυμόν***=φθείρω, καταστρέφω τήν ζωήν τινος.

ἀπο-φθίνω, ἐπ. ἐνεργ. ἀόρ. 6′ ***ἀπέφθῐθον***· ὡσ. ἐπ. παθ. ἀόρ. 6′ ***ἀπεφθίμην***, μτχ. ***ἀποφθίμενος***· χάνομαι ὅλως διόλου, ἀποθνήσκω.— **II** ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ μελλ. ***ἀποφθίσω***, ἀόρ. ***ἀπέφθισα***· κάμνω τινά νά χαθῇ, καταστρέφω, προκαλῶ τήν ἀπώλειάν τινος.

ἀπο-φθίσθω, γ′ ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β′ Προστ. τοῦ ***ἀποφθίνω*** (ὃ βλ.).

ἀπο-φθορά, ἡ (***ἀποφθείρω***)· ἐντελής καταστροφή.

ἀπο-φλαυρίζω, μελ. *-ίσω*, ὐωρ. *-ίξω*· ἀποφαυλίζω, ἐξευτελίζω ‖ περιφρονῶ.

ἀπο-φλοιόω, μελ. *-ώσω* (***ἀπό***+***φλοιός***)· ἀφαιρῶ τόν φλοιόν ‖ μτφρ., ἀφαιρῶ τό δέρμα, ἐκδέρω.

ἀπο-φλύζω, μελ. *-σω* (καί *-ξω*)· ἀπερεύγομαι.

ἀπο-φοιβάζω· χρησμῳδῶ, μαντεύομαι.

ἀπο-φοιτάω, μελ. *-ήσω*· ἀπέρχομαι ‖ κυρ. παύω ἀπό τοῦ νά πηγαίνω (νά φοιτῶ) εἰς τόν διδάσκαλόν μου, τόν ἐγκαταλείπω.

ἀπό-φονος, *ον*: ***φόνος ἀπόφονος***=φόνος ἀφύσικος, ἄτοπος, ἄδικος.

ἀπο-φορά, ἡ (***ἀποφέρω***)· τό ἀποφέρειν, τό ἀφαιρεῖν.— **II** τό φέρειν, πληρώνειν, ὅ,τι εἶναι ὀφειλόμενον ‖ ὡσ. π.χ. τόν καταβαλλόμενον, τό πληρωνόμενον, τ. ἔ. φόρος, δασμός ‖ γενικῶς, κέρδος, εἰσόδημα, ἐνοίκιον.

ἀπο-φορτίζομαι, μελ. *-ίσομαι*, ἀποθ.· ἀπορρίπτω τό φορτίον μου, «ξεφορτώνομαι».

ἀπο-φράγνῡμι, καί *-ύω*, μελ. *-φράξω*· ἀποφράσσω διά φραγμοῦ, περιφράσσω ‖ ἀποχωρίζω, ἀποκλείω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀπό-φραξις, *-εως*, ἡ (***ἀπο-φράγνυμι***)· ἀπόκλεισις διά φράγματος, περίφραξις, «φράξιμον» ‖ ἀποκλεισμός.

ἀπο-φρᾱς, *-άδος*, ἡ (***ἀπό***+***φράζω***)· κυρ. ἡ περί ἧς δέν πρέπει (ἤ δέν δύναται) νά γίνεται λόγος (ὡς τό λατ. **infandus, nefandus** ‖ κακότυχος, δυσοίωνος, κακή: ***ἀποφράδες ἡμέραι***=λατ. **dies nefasti** = ἡμέραι καθ' ἃς δέν ἐλειτούργουν τά δικαστήρια οὔτε αἱ ἄλλαι ἐξουσίαι· ἀντίθ. τῷ ***καθαραὶ ἡμέραι***.

ἀπο-φράσσω, ἀττ. *-ττω*=***ἀποφράγνυμι*** (ὃ βλ.).

ἀπο-φυάς, *-άδος*, ἡ (***ἀπό***+***φύομαι***)· κλάδος, «παραφυάς».

ἀπο-φυγγάνω=***ἀποφεύγω*** (ὃ βλ.).

ἀπο-φυγή, ἡ (*ἀποφεύγω*)· φυγή, διαφυγή ‖ τόπος εἰς ὃν καταφεύγει τις

ἀπό-φυξις (βλ. *ἀπόφευξις*).

ἀπο-φύομαι, παθ. μετὰ ἐνεργ. ἀόρ. β' *ἀπέφυν* καὶ πρκ. *ἀποπέφῡκα*· αὐξάνομαι (βλαστάνω) ς παραφυάς.

ἀπό-φῡσις, *-εως*, ἡ (*ἀποφύομαι*)· παραφυάς, παραβλάστημα.

ἀπο-φῡτεία, ἡ (*ἀποφυτεύω*)· τὸ φυτεύειν παραφυάδας ἢ κλάδους.

ἀπο-φῡτεύω· φυτεύω παραφυάδας ἀπὸ δένδρον ἢ φυτόν.

ἀπ-οφώλιος, *ον* (*ἀπὸ* + *ὄφελος* ;)· μάταιος, ἀνωφελής (λατ. **irritus**).

Ἔτυμ.: ἀέσθ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *φωλεὸς* (*ἀπο-φώλιος*) = ὁ ἐκ τῆς φωλεᾶς ἀπερριμμένος ‖ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ὄφελος* = ἀνωφελής, μάταιος. Κατὰ τὴν ἐτυμολ. αὐτὴν ἔχομεν *ὄφελος—ὀφόλιος—ὀφώλιος* (*ἀπ-οφώλιος*)· *ὄφελος* ‹ **ὄφολος*· ἡ ἔκτασις τοῦ *ο* εἰς *ω* ἀποδοτέα εἰς μετρικοὺς λόγους (πρὸς ἀποφυγὴν συσωρεύσεως βραγέων)· Κατά τινας ‹ *φηλὸς* = ἀπατεών (πρβλ. λατ. **fallo** ‹ **falno**). Κατὰ τὸν **Bechl. lexil. 52** ‹ *ἀποφεῖν* (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἀποφεῖν· ἀπατῆσαι»*** καὶ σημ. ἀπατεών· ἔχομεν δὲ *ἀποφεῖν : ἀποφώλιος* κατὰ τὸ *ἁμαρτεῖν : ἁμαρτωλός*.

ἀπο-χάζομαι, μελ. *-χάσομαι*, ἀποθ.· ἀποσύρομαι ἐκ τινος, ἀποχωρῶ.

ἀπο-χᾰλασμός· χαλάρωσις, χαλαρότης. Ἐκ τοῦ

ἀπο-χᾰλάω, μελ. *-ᾰσω* = χαλαρώνω καὶ ἀφίνω, παραλύω (ὅπως «λασκάρει κανεὶς τὸ σχοινί»).

ἀπο-χᾰλῐνόω, μέλ. *-ώσω*· ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, τὸν χαλινόν.

ἀπο-χαλκεύω, μελ. *-σω*· κατασκευάζω τι ἀπὸ χαλκόν.

ἀπο-χαλκίζω, μελ. *-σω*· ἀφαιρῶ ἀπὸ τι τὸν χαλκόν.

ἀπο-χᾰρᾰκόω=*ἀπο-σταυρόω* = ἀποχωρίζω, ἀποφράσσω διὰ χαρακώματος.

ἀπο-χειρο-βίωτος, *ον* (*ἀπὸ*+*χείρ*+*βιόω*)· ὁ ζῶν ἀπὸ τὸς χεῖράς του, τ. ἔ. ἀπὸ τὸν κόπον τῶν χειρῶν του.

ἀπό-χειρος, *ον*· ἀπαράσκευος.

ἀπο-χειρο-τονέω, μελ. *-ήσω*· ἀπομακρύνω διὰ χειροτονίας (ὑψώσεως τῆς χειρός), τ. ἔ. διὰ τῆς ψήφου μου ἀπομακρύνω κατηγορίαν τινὰ ἀπό τινος ‖ τὸν κηρύσσω ἀθῷον.— **II** ἐπὶ προσ., ἀπορρίπτω (τινὰ ὡς ἀκατάλληλον), ἀντικαθιστῶ τινα, τὸν ἀπολύω. **2)** ἐπὶ πραγμ., ἀπορρίπτω τι (διὰ τῆς ψήφου μου), ψηφίζω ἐναντίον τινός ‖ ἀκυρώνω τι, καταργῶ τι. Ἐξ οὗ τὸ

ἀπο-χειρο-τόνησις, *-εως*, ἡ· ἀπόρριψις δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός.

ἀπ-οχετεύω, μελ. *-σω*· ἀπομακρύνω, ἀποσύρω, (τὰ ὕδατα) δι' ὀχετοῦ.

ἀπο-χέω, μελ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *ἀπ-έχεα*. — Παθ. ἀόρ. α' *ἀπ-εχύθην*· πρκ. *ἀπο-κέχυμαι*· χέω, ἔξω ἀπό τι, ἐκχέω, χύνω.

ἀπ-οχή, ἡ (*ἀπ-έχω*)· ἀπόστασις, διάστημα ‖ ἀποχή, ἐγκράτεια.

ἀπο-χηρόω (βλ. *χῆρος, χηρόω*)· στερῶ, ἀποστερῶ.

ἀπο-χόω (βλ. *χοῦς*)· δι' ἀναχώματος ἀποφράσσω.

ἀπο-χραίνω· «ἀποχρωματίζω» ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἀμβλύνω (ἐλαττώνω) τὴν ζωηρότητα τοῦ χρώματος, σκιάζω ‖ παραλλάσσω (μεταβάλλω) τὸ χρῶμά τινος.

ἀπο-χράω, ἰων. *-χρέω*, ἀπρφ. *ἀπο-χρῆν*, ἰων. *-χρᾶν*· πρτ. *ἀπέχρην*· μελ. *-χρήσω*· ἀόρ. α' *ἀπέχρησα*· ἐπαρκῶ, ἱκανοποιῶ ‖ εἶμαι ἐπαρκής, εἶμαι ἱκανοποιητικός (ἀρκετός): *ἑκατὸν νέες ἀποχρῶσι* = ἑκατὸν πλοῖα ἀρκοῦν. **2)** μετὰ δοτ. *ποταμὸς οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος*=...δὲν ἐπήρκεσε διὰ τὸν στρατὸν ‖ μετ' ἀπρφ. *ἀποχρᾷ μοι ποιεῖν τι* = εἶναι ἀρκετὸν (ἱκανοποιητικὸν) δι' ἐμὲ νὰ πράξω τι ‖ ἀπαντᾷ ὡσ. γ' ἑν. μέσ. παρατ. *ἀπεχρέετο* = *ἀπέχρη*. **3)** Παθητ., εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι ‖ *ἀποχρεωμένων τούτοις τῶν Μυσῶν*=τῶν Μυσῶν ὄντων εὐχαριστημένων μὲ αὐτά.— **II** Μέσον, μεταχειρίζομαί τι, ἐκμεταλλεύομαί τι ἐλλήρως. **2)** κάμνω κατάχρησιν (ἢ καὶ κακὴν χρῆσιν πράγματός τινος (λατ. **abuti**).

ἀπο-χρέομαι, *-χρέω*, ἰων. ἀντὶ *ἀποχράομαι*, *-χράω*· **ἀπό-χρη,** ἀπρόσ. τοῦ *ἀπο-χράω* (δ βλ.).

ἀπο-χρήματος, *ον* (*ἀπὸ*+*χρῆμα*)· ὁ μὴ χρηματικὸς ‖ τ. ἔ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πληρωθῇ εἰς χρῆμα

ἀπό-χρησις, *-εως*, ἡ (*ἀποχράομαι*)· ἡ πλήρης (ἐντελὴς) χρῆσις, κατάχρησις‖ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος.

ἀπο-χρώντως, ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. ἐν. τοῦ *ἀπο-χράω, ἀπόχρη*· ἀρκετά, ἱκανοποιητικά.

ἀπό-χῡθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀποχέω*.

ἀπ-οχυρόω· ὀχυρώνω, ἐξασφαλίζω.

ἀπο-χωλόω (*ἀπὸ*+*χωλός*)· καθιστῶ ἐντελῶς χωλόν,

ἀπο-χώννυμι, μελ. *-χώσω*· κλείω ἢ φράσσω δι' ἐπιχωματώσεως, ἀποκλείω δι' ἀναχώματος (τὴν *ἐκβολὴν* π. χ. ποταμοῦ).

ἀπο-χωρέω, μελ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι*· χωρῶ (πορεύομαι) ἀπό τινος (ἢ μακράν τινος), μετὰ γεν. **2)** ἀπολ., ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ ‖ ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ. **3)** *ἀποχωρῶ ἔκ τινος* (πραγμ.) = ἀποσύρομαι ἀπό τι, τ. ἔ. τὸ ἐγκαταλείπω. — **II** «ἀποχωρῶ», ἀποχωρίζομαι, διέρχομαι (ἐπὶ τῶν περιττωμάτων, τῶν ἐκκρίσεων τοῦ σώματος κλπ.). Ἐξ οὗ τὸ

ἀπο-χώρησις, *-εως*, ἡ· τὸ ἀποχωρεῖν, ἀπέρχεσθαι, ἀπομακρύνεσθαι ‖ ὑποχώρησις ‖ τόπος ἢ τρόπος ἐξασφαλίσεως.

ἀπο-χωρίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· μερίζω, ἢ χωρίζω, «ἀποχωρίζω» τι ἀπὸ τι ‖ βάλλω τι κατὰ μέρος.

ἀπο-ψάω, ἀπρφ. *ἀπο-ψῆν*· πρτ. *ἀπέψην*· ἀόρ. α' *ἀπέψησα*· ἀπομάσσω, ἀποσπογγίζω. **2)** σπογγίζω καθαρά.— Μέσον, ἀποσπογγίζω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ. **3)** σπογγίζω τὴν ρῖνά μου.

ἀπο-ψεύδομαι· ψεύδομαι παχυλῶς, ἀπατῶ.

ἀπο-ψηφίζομαι, μελ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ῐοῦμαι*, ἀποθ. ‖ μετ' αἰτ. προσ., δίδω ἀρνητικὴν ψῆφον (προκειμένου περὶ ὑποψηφίου δι' ἀξίωμά τι), τὸν ἀπορρίπτω· ἀόρ. α' *ἀπεψηφίσθην* καὶ πρκ. *ἀπεψήφισμαι* χρησιμοποιοῦνται ἐνίοτε ἐν τῇ παθητ. ἐνν. τοῦ *ἀπορρίπτομαι*.— **II** μετ' αἰτ. πραγμ. *ἀποψ- γραφὴν*=ψηφίζω ἐναντίον μιᾶς ἀποδοχῆς καταγγελίας τινός ‖ *ἀποψ-νόμον*= ἀπορρίπτω νόμον ‖ *αἰτίαν ἀποψηφίζομαί τινος*= διὰ τῆς ψήφου μου ἀπαλλάσσω τινὰ τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένης κατηγορίας, τὸν ἀθῳώνω ‖ ἀπολ. δίδω ἀθῳωτικὴν ψῆφον. — **II** *ἀποψηφίζομαι μὴ ποιεῖν*=ψηφίζω ἐναντίον τοῦ νὰ πράξῃ τίς τι (καὶ γενικῶς, συχνὰ ἀκολουθεῖ *μὴ*+*ἄπαρ* τὸ *ἀποψηφίζομαι* σημ. δίδω τὴν ψῆφόν μου ἐναντίον τοῦ νὰ πράξῃ τίς τι). Ἐξ οὗ τὸ

ἀπο-ψήφισις, *-εως*, ἡ· ἀθώωσις, ἀπαλλαγή.

ἀπο-ψήχω· τρίβω διὰ τῆς παλάμης.— Παθητ., ἐκτρίβομαι, πίπτω.

ἀπο-ψῑλόω, μελ. *-ώσω*· ἀποσπῶ, ἀφαιρῶ, τὰς τρίχας, μαδῶ, ἀπογυμνώνω ‖ γεν., καθιστῶ γυμνόν, καὶ μετὰ γεν. ἀποστερῶ τι(να) ἀπό τι πρᾶγμα.

ἀπ-οψίς, *-εως*, ἡ (*ἀπ-όψομαι*, μέλ. τοῦ *ἀφ-οράω*)· τὸ ὁρᾶν ἐκ τινος μέρους, θέα, «ἄποψις».

ἀπ-όψομαι, μέλλων ἀπηρχ. ἐνεστ. *ἀπ-όπτομαι*, χρησιμοποιούμενος ὡς μέλλων τοῦ *ἀφοράω*.

ἀπο-ψῡχω, μελ. *-ξω*· παθ. πρκ. *ἀπέψυγμαι* (*ἀπὸ*+*ψυχή*)· ἐγκαταλείπω τὴν ἀναπνοήν μου, λιποθυμῶ, λιποψυχῶ. **2)** μετ' αἰτ., *ἀποψύχω ψυχὴν* = ἀποπνέω (ἀποβάλλω, χάνω) τὴν ζωήν μου ‖ ἀπολ. ἐκπνέω, ἀποθνῄσκω (ὡς τὸ *ἀποπνέω*, λατ. **exspiro**).— **II** (*ἀπὸ*+*ψῦχος*)· ψυχραίνω, δροσίζω.— Παθητ., δροσίζομαι, ἀναλαμβάνω, ἀναζωογονοῦμαι.— μέσον, ἐν τῇ ὁμηρ. φράσει *ἱδρῶτα ἀπεψύχοντο*=ἐξήραινον (ἐστέγνωναν ἀπὸ) τὸν ἱδρῶτά των.— **III** ἀπρόσ. *ἀποψύχει*=ἀρχίζει νὰ κάμνῃ ψῦχος, «κάμνει παγωνιά».

ἀπ-πέμψει, ἐπ. συγκεκομ. τύπος ἀντὶ *ἀπο-πέμψει*.

ἀ-πραγμόνως, ἐπίρ. τοῦ *ἀπράγμων* (δ βλ.)· ἄνευ κόπου ἢ φροντίδος, εὐκόλως.

ἀ-πραγμοσύνη, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ *ἀπράγμονος* (δ βλ.), ἀπομάκρυνσις ἀπὸ πάσης ἀσχολίας, ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, καὶ ἀπὸ δικαστικὰς περιπετείας ‖ ἀγάπη ἡσυχίας (λατ. **otium**), ἄνεσις, νωχέλεια, ἀδράνεια. Ἐκ τοῦ

ἀ-πράγμων, *-ον*, γεν. *-ονος* (α στερ.+*πρᾶγμα*)· ὁ ἄνευ ἀσχολίας, ὁ ἀπηλλαγμένος φροντίδων, ὁ μὴ ἀναμειγνυόμενος εἰς τὰ δημόσια πράγματα ἢ εἰς

δίκας (φροντίδες, ἐνασχολήσεις κλπ.=*πράγματα*), ὁ μὴ φιλοπράγμων, ὁ φιλήσυχος: *τόπος ἀπράγμων* = τόπος ἀπηλλαγμένος δικαστηρίων καὶ ἐρίδων. 2) ἐπὶ πραγμ., ὁ μὴ ὀχληρὸς ἢ ἀνίαρός, ὁ μὴ ὀδυνηρός.— **II** μετὰ παθητ. ἐνν. ὁ ἀποκτώμενος ἢ δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ ἄνευ κόπων καὶ βασάνων.

ἀ-πρακτέω, μελ. *-ήσω*· οὐδὲν πράττω ‖ μένω ἄπρακτος, ἀργός. 2) δὲν ἀπολαμβάνω κέρδος τι. Ἐκ τοῦ

ἄ-πρακτος, *ον,* ἰων. *ἄπῃκτος* (α στερ.+*πρᾱ́ττω*): **I** ἐνεργ., ὁ οὐδὲν πράττων ἢ κατορθῶν, ὁ οὐδὲν ἀποτέλεσμα φέρων ‖ ἀνωφελής, ἀσύμφορος ‖ ἀργός, νωθρός: *ἄπρακτος νέομαι* = ἐπανέρχομαι «ἄπρακτος», χωρὶς νὰ ἔχω κατορθώσει τίποτε (ἄνευ ἐπιτυχίας τινός· λατ. **re infecta**)·—ἐπίρ. *-τως*=ἀνεπιτυχῶς.— **II** Μετὰ παθητ. ἐνν. ὁ καθ' οὗ οὐδὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραχθῇ (νὰ γίνῃ), ἀνοικονόμητος, δυσμεταχείριστος ‖ ἀνίατος. 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γίνῃ, ἀδύνατος (ὃ δὲν δύναταί τις νὰ πράξῃ). 3) *οὐδὲ μαντικῆς ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι* –οὐδὲ ἐκ τῆς μαντικῆς τέχνης ἔμεινα ἀνεπιβούλευτος ὑφ' ὑμῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-πραξία, ἡ· τὸ μὴ πράττειν, μὴ ἐνεργεῖν, ἀδράνεια ‖ μὴ ἐπίτευξις ἀποτελέσματος.— **II** τὸ διατελεῖν ἐν ἀμηχανίᾳ, στενοχωρίᾳ, ἀμηχανίᾳ.

ἄ-πρᾶτος, *ον* (α στερ.+*πίπρᾱται,* γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *πιπράσκω*)· ἀπώλητος: ὁ μὴ πωληθείς, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πωλήσῃ.

ἀ-πράϋντος, ἰων. *ἀπρήϋντος ον* (α στερ.+*πραΰνω*)· ὁ μὴ καταπραΰνόμενος.

ἀ-πρέπεια· βλ. *ἀπρεπία.*

ἀ-πρεπής, *ἐς* (α στερ.+*πρέπω*)· ὁ μὴ πρέπων (μὴ ἁρμόζων) ‖ ἀνάρμοστος, οὐχὶ εὐπρεπής, «ἀπρεπής».

ἀ-πρεπία, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *ἀπρέπεια*· ἀπρεπὴς διαγωγή, ἔλλειψις εὐπρεπείας, ἀκοσμία.

ἄ-πρηκτος, ἰων. ἀντὶ *ἄπρακτος* (ὃ βλ.).

ἀπρῐᾱ́την, ἐπίρ. (πρβλ. *πρίασθαι, ἀπρίατος*· ἄνευ πληρωμῆς τιμήματος ἢ λύτρων, δωρεάν. Ἐκ τοῦ

ἀ-πρῐᾱ́τος, *η, ον* (α στερ.+*πρίαμαι*)· ὁ μὴ ἀγορασθείς.

ἄ-πριγδα, πιθ.=*ἀπρὶξ* (ὃ βλ.).

ἀ-πρικδό-πλεκτος, *ον* (*ἀπρὶξ*+*πλήσσω*)· ὁ ἀδιακόπως πλησσόμενος.

ἀ-πρίξ, ἐπίρ. (α ἀθρ.+*πρίζω, πρίω*)· κυρ. μετὰ κλειστῶν ὀδόντων (μετὰ ἐσφιγμένων ὀδόντων), ὡς τὸ *ὀδὰξ* (λατ. **mordĭcus**)· ἐντεῦθεν, στενῶς, σφιγκτά, ἰσχυρῶς ‖ μτφρ. ἀδιακόπως, ἐνοχλητικῶς.

ἀ-προ-αίρετος, *ον* (α στερ.+*προαιροῦμαι*)· ὁ ἄνευ ὡρισμένου σκοποῦ, ὁ μὴ ἐσκεμμένος.

ἀ-προ-βούλευτος, *ον*· βλ. *ἀπρόβουλος.*

ἀ-πρό-βουλος, *ον* (α στερ.+*προβουλεύομαι*)· *ἀπροβούλευτος,* ὁ μὴ σχεδιασθεὶς ἐκ τῶν προτέρων, ἀπροσχεδίαστος, ἀπρομελέτητος· ἐπίρ. *-λως*=βιαστικά, ἀπερισκέπτως.

ἀ-πρό-θῡμος, *ον*· ὁ μὴ πρόθυμος, ὁ μὴ διατεθειμένος διά τι, νωθρός.

ἀ-προ-ΐδής, *ἐς* (α στερ.+*προιδεῖν*)· ὁ μὴ προβλεφθεὶς ἢ μὴ προβλεπόμενος, ἀπρόοπτος.

ἄ-προικος, (α στερ.+*προίξ*)· ὁ ἄνευ μεριδίου ἢ προικός.

ἀ-προ-μήθητος, (α στερ.+*προ-μηθής,* πρβλ. *προμηθέομαι, Προ-μηθεύς, μῆτις*)· ἀπρόβλεπτος, μὴ προβλεπόμενος.

ἀ-προ-νόητος, *ον* (α στερ.+*προνοέω*)· ὁ μὴ προνοηθείς, περὶ οὗ δὲν ἐσκέφθη τις ἐκ τῶν προτέρων.— ὡς ἐνεργ., ὁ μὴ προνοῶν, μὴ σκεπτόμενος ἐκ τῶν προτέρων.

ἀ-προ-νοήτως, ἐπίρ. τοῦ *ἀπρονόητος* (α στερ.+*προνοέω*)· ἄνευ προνοίας, προμελέτης ‖ χωρὶς πρόβλεψιν ‖ ἀπερισκέπτως ‖ ἐξαίφνης.

ἀ-πρό-ξενος, *ον*· ὁ ἄνευ προξένου.

ἀ-προ-οιμίαστος, *ον*· ὁ ἄνευ προοιμίου.

ἀ-πρό-οπτος, *ον* (α στερ.+*προ-όψομαι,* μελ. τοῦ *προ-οράω*)· ὁ μὴ προβλεπόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προΐδῃ. 2) ἐνεργ., ὁ μὴ προβλέπων, μὴ περιμένων, τι.

ἀ-πρόσ-βᾶτος, *ον,* δωρ. *ἀ-ποτί-βᾶτος*· ἄβατος, ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος ‖ ἐπὶ ἀσθενείας, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ θεραπευθῇ, ἀνίατος.

ἀ-προσ-δεής, *ἐς* (α στερ.+*προσδέομαι*)· ὁ μὴ ἔχων χρείαν πράγματός τινος ἐπὶ πλέον ‖ ὁ αὐτάρκης.

ἀ-προσ-διόνυσος, *ον* (*ὁ μὴ πρὸς Διόνυσον*)· ὁ ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Διονύσου ‖ γεν. ἀνάρμοστος, ἀκατάλληλος.

ἀ-προσ-δόκητος, *ον* (α στερ.+*προσδοκάω*)· ὁ μὴ προσδοκώμενος, μὴ ἀναμενόμενος, ἀπρόβλεπτος, «ἀπροσδόκητος».—ἐπίρ. *-τως.*— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ προσδοκῶν, μὴ περιμένων τι.

ἀ-προσ-ήγορος, *ον* (α στερ.+*προσήγορος, προσαγορεύω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προσαγορεύσῃ (νὰ τοῦ ὁμιλήσῃ, λόγῳ τῆς τραχύτητός του), ἀδυσώπητος, βλοσυρός, ἄγριος, ἀγροῖκος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ὁμιλῶν, μὴ προσαγορεύων (μὴ προσφωνῶν) τινα, μὴ χαιρετῶν τινα.

ἀ-πρόσ-ικτος, *ον* (α στερ.+*προσ-ικνέομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ φθάσῃ, ἀνέφικτος ‖ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ, ἀπλησίαστος, ἀπροσπέλαστος.

ἀ-πρό-σκεπτος, *ον* (α στερ.+*προσκέψομαι,* μέλ. τοῦ *προσκοπέω*)· περὶ οὗ δὲν ἐγένετο προηγουμένη σκέψις ‖ ἀπρόβλεπτος.

ἀ-πρόσ-κλητος, *ον* (α στερ. + *προσκαλέω*)· ὁ μὴ προσκληθείς, «ἀπρόσκλητος» ‖ ὁ μὴ κλητευθεὶς (μὴ προσκληθείς) νὰ παρακολουθήσῃ δίκην.

ἀ-πρόσ-κοπος (Α), *ον* (α στερ. + *προσκόπτω*)· ὁ μὴ προσκόπτων (μὴ σκοντάπτων), μὴ προσκρούων, μὴ κτυπῶν ἐναντίον τινός ‖ ὁ μὴ πίπτων εἰς πταῖσμα ‖ ὁ μὴ παρέχων πρόσκομμα ἢ σκάνδαλον.

ἀ-πρό-σκοπος, (Β), *ον* (α στερ.+*προ-σκοπέω*)· ὁ μὴ προσκοπῶν, μὴ προβλέπων, μὴ προνοῶν.

ἀ-πρόσ-μᾰχος, *ον* (α στερ.+*προσμάχομαι*)· ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἀ-πρόσ-μικτος, *ον* (καὶ *-μικτος, α* στερ.+*προσμ(ε)ίγνυμι*)· ὁ εἰς οὐδεμίαν ἐπιμειξίαν ἐρχόμενος μετ' ἄλλων, ὁ μὴ ἐπικοινωνῶν μετ' ἄλλων.

ἀ-πρόσ-οιστος, (α στερ. + *προσ-οίσω,* μέλλ. τοῦ *προσ-φέρω*)· καθ' οὗ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντιστραθῇ, ἀκαταγώνιστος. 2) ὁ ἀποφεύγων τοὺς ἀνθρώπους, ἀκοινώνητος ‖ ἀνυπόφορος, ἀβάστακτος.

ἀ-προσ-όμῑλος, *ον ᾧ οὐδεὶς δύναται προσομιλῆσαι*=ἀκοινώνητος.

ἀ-προσ-όρᾱτος, *ον*· ὃν δὲν τολμᾷ τις νὰ ἴδῃ, τρομερός, φοβερός.

ἀ-προ-στᾰσίου *γραφή,* ἡ (α στερ. + *προστάτης*)· καταγγελία ὑποβαλλομένη ἐναντίον *μετοίκου* ἐν Ἀθήναις, διότι δὲν ἐξέλεξε ὡς *προστάτην του* ἕνα ἐκ τῶν γνησίων Ἀθηναίων πολιτῶν. Ἡ ὀνομ. *ἀπροστάσιον,* τό, δὲν ἀπαντᾷ.

ἀ-πρόσ-φορος, *ον* (α στερ. + *προσφέρω*)· ἀκατάλληλος, ἀσύμφορος, ἐπικίνδυνος.

ἀ-προσωπο-λήπτως, ἐπίρ. τοῦ *ἀπροσωπόληπτος* (α στερ.+*πρόσωπον*+*λαμβάνω*)· ἄνευ προσωπολη-ψίας, χωρὶς νὰ ἀποβλέπῃ τις εἰς πρόσωπα, ἀμεροληπτως.

ἀ-προτί-μαστος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *ἀ-πρόσ-μαστος* (α στερ.+*προσμάσσω*)· ἄψαυστος, ἄβικτος ‖ ἀμόλυντος.

ἀ-προ-φᾶσιστος, *ον* (α στερ. + *προφασίζομαι*)· ὁ οὐδεμίαν *πρόφασιν* (δικαιολογίαν) προβάλλων, ἕτοιμος, πρόθυμος. Ἐπίρ. *-τως*=ἄνευ προφάσεως, ἄνευ προσπαθείας πρὸς ὑπεκφυγήν ‖ τιμίως, εἰλικρινῶς.

ἀ-πρό-φᾰτος, *ον* (α στερ.+*πρόφημι*)· ὁ μὴ προρηθεὶς ‖ ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος. 2) ἄρρητος, ἀνέκφραστος.

ἀ-προ-φῡλάκτως, *ον* (α στερ.+*προφυλάσσομαι*)· ὁ καθ' οὗ δὲν προεφυλάχθη τις ‖ ἀπρόοπτος, ἀπροσδόκητος.— **II** ἐνεργ. ὁ μὴ λαμβάνων προφυλακτικὰ μέτρα, μὴ προφυλασσόμενος.

ἄ-πταιστος, *ον* (α στερ. + *πταίω*)· ὁ μὴ προσκόπτων, μὴ σκοντάπτων: *ἀπταιστότερον παρέχω τὸν ἵππον* = καθιστῶ τὸν ἵππον ὀλιγώτερον ἐπιρρεπῆ εἰς τὸ προσκόπτειν, τὸν συνηθίζω νὰ μὴ σκοντάπτῃ.— **II** ὁ μὴ παθὼν βλάβην ἢ ἀλλοίωσίν τινα (ὁ διατηρούμενος εἰς τὴν φυσικήν του κατάστασιν).

ἄ-πτερος, *ον* (α στερ.+*πτερόν*)· ὁ ἄνευ πτερῶν, μὴ πτερωτός. Ἡ συνήθης παρ' Ὁμήρῳ φράσις *τῇ δ'*

ἄπτερος ἔπλετο μῦθος=ὁ λόγος ὑπῆρξε δι' αὐτήν **ἄπτερας**, τ. ἔ. δὲν ἐπέταξεν ἐκ νέου, εἰσέδυσε καὶ παρέμεινεν εἰς τὴν καρδίαν της ‖ ὡσ. **ἄπτερα πωτήματα**=πτῆσις (φυγή) ἄνευ πτερῶν ‖ ἐπὶ ἐαλῶν, τὰ μὴ πτερωτὰ βέλη ‖ ἐπὶ νεοσσῶν κλπ., ὁ μὴ ἀποκτήσας ἔτι πτερά (πούπουλα) ‖ **ἄπτερος φάτις**=κυρ. φήμη ἄνευ πτερῶν, (τ. ἔ. ἀνεπιβεβαίωτος ἀκόμη, ἄωρος, ἀβέβαιος).

ἀ-πτήν, γεν. **ἀπτῆνος**, ὁ, ἡ· δοτ. πληθ. **ἀπτῆσι** (α στερ.+**πτηνός**)· ἄπτερος, «ἀμάλλιαστος» ‖ ἐπὶ νεοσσῶν, ὁ ἄνευ πτερύγων· (κυρ. **ὁ μὴ δυνάμενος πτῆναι**).

ἀ-πτο-επής, **ἐς** (α στερ.+**πτοέω**+**ἔπος**)· ὁ μὴ πτοούμενος ἐν τῷ λέγειν, ἀπτόητος εἰς τοὺς λόγους του, ὁ μετὰ παρρησίας ὁμιλῶν. Κατ' ἄλλους γραπτέον **ἀπτο-επὴς** (**ἄπτομαι**+**ἔπος**)· ὁ διὰ τῶν λόγων προσβάλλων (καθεπτόμενος).

Ἔτυμ.: ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐτυμολ. προτείνεται καὶ τρίτη, καθ' ἣν **ἀπτοεπὴς** <***ἀεπτοεπὴς** <**ἀFεπτοFεπὴς** =ὁ λέγων πράγματα ποὺ δὲν πρέπει νὰ λέγωνται =λατ. **non dicenda dicens**.

ἀ-πτόλεμος, **ον**, ποιητ. ἀντὶ **ἀπόλεμος**.

ἄπτος, **ἡ**, **ὸν** (**ἅπτω**)· ὁ ὑποπίπτων εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ἁφῆς, ὃν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ ‖ ψηλαφητός, χειροπιαστός.

ἍΠΤΩ, μελ. **ἅψω**· ἀόρ. α' **ἧψα**.— Παθ. ἀόρ. α' **ἥφθην**, ἐπ. **ἐάφθην**· πρκ. **ἧμμαι**, ἰων. **ἅμμαι**· προσάπτω, προσδένω, προσαρμόζω, στερεώνω, τι ἐπί τινος (ἢ ἀπό τι): **ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἐάφθη**=ἡ ἀσπὶς του ἐστερεώθη (τ. ἔ. προσεκολλήθη) κοντά του.—Συχν. ὡς μέσον· **ἅπτομαι**, μελ. **ἅψομαι**· ἀόρ. α' **ἡψάμην**· προσδένω ἐμαυτόν εἰς... ‖ ἐπομ. προσκολλῶμαι εἰς... ‖ ἐγγίζω τι, πιάνομαι ἀπό τι: **ἅψασθαι γούνων**= προσκολλῶμαι εἰς τὰ γόνατά τινος, προσπίπτω εἰς τὰ γόνατά του («τοῦ πέφτω στὰ γόνατα») ‖ μτγν. ἐπιλαμβάνομαί τινος, ἐπιχειρῶ τι, ἀρχίζω τι. 2) ἐφομαλῶ, ἐπιτίθεμαι, κατά τινος. 3) ἐγγίζω, ἐγκρεάζω, ἐπιδρῶ (τι, ἐπί τινος). 4) ἁρπάζω, συλλαμβάνω, τι διὰ τῶν αἰσθήσεων ‖ ἀντιλαμβάνομαι, κατανοῶ, καταλαμβάνω, ἐννοῶ. 5) φθόνω, κακοφθάνω, προφθάνω ‖ ἀποκτῶ, κερδίζω, ἐπιτυγχάνω.— **II** ἀνάπτω, πυρπολῶ· καίω.— Παθητ., ἀνάπτομαι, «παίρνω φωτιά», πυρπολοῦμαι, ἀναφλέγομαι. [ἐκ ῥ. **ἁφ-**, πρβλ. **ἁφή**, **ἁφάω**, **ἁφάσσω**, **ἅπτρα**].

ἀ-πτύς, **-ῦτος**, ὁ, ἡ (α στερ.+**πίπτω**)· ὁ μὴ πίπτων ἢ ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς πτῶσιν (ἀποτυχίαν) ‖ ἀλάθητος, ἀναμάρτητος.

ἄ-πτωτος, **ον** (α στερ.+**πτῶσις**)·=**ἀπτὼς** (ὃ βλ.)‖ ὁ ἄνευ πτώσεων (γραμμ.), ὄκλιτος.

ἄ-πυγος, **ον**, (α στερ. + **πυγή**)· κυρ. ὁ στερούμενος νώτων (τ. ἔ. ὁ ἔχων λιποσάρκους, ἰσχνούς, γλουτούς).

ἀ-πύλωτος, **ον** (α στερ. + **πυλόω**)· ὁ μὴ κεκλεισμένος διὰ πυλῶν, ὁ μὴ ἠσφαλισμένος διὰ πυλῶν, ἀνοικτός.

ἄ-πυργος, **ον** (α στερ.+**πύργος**)· ὁ ἄνευ πύργων, ὁ ἄνευ τείχους, ἀτείχιστος.

ἀ-πύργωτος, **ον** (α στερ. + **πυργόω**)· ὁ μὴ περιβαλλόμενος ὑπὸ πύργων.

ἄ-πῦρος **ον** (α στερ. + **πῦρ**)· ὁ ἄνευ πυρός ‖ παρ' Ὁμήρῳ μόνον ἐπὶ τριπόδων καὶ ἄλλων ἀγγείων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἀκόμη τεθῆ ἐπὶ τῆς πυρᾶς ‖ ἐπομ. νέος, καινουργής, ἀμεταχείριστος‖**ἄπυρος οἶκος**=ψυχρός, παγωμένος (κυρ. στερούμενος πυρός), ἀνήλιος ‖ ἄχαρις, μελαγχολικὸς ‖ **χρυσὸς ἄπυρος**=ὁ μὴ τακεὶς διὰ θερμάνσεως, ὁκατέργαστος (ἀντιθ. τῷ **ἀπεφθος**)· **ἱερὰ ἄπυρα** = θυσίαι καθ' ἃς δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο πυρά, ἀλλὰ καὶ αἱ μὴ προσφερόμεναι διὰ πυρός (ἅρα μὴ προσηκόντως), ἤτοι συνών. τῷ **ἄθυτα ἱερὰ**= θυσίαι μὴ προσφερθεῖσαι· **ἄπυρος ἀρδις**=αἰχμὴ μὴ σφυρηλατηθεῖσα ἐπὶ τῆς πυρᾶς (ἐπὶ τοῦ κέντρου τοῦ οἰστροῦ, θηλ. τῆς «ἀλογόμυιγας»)· ἐπίρ. **-ρως**.

ἀ-πῦρωτος, **ον** (α στερ.+**πυρόω**)· **ἄπυρος**, μὴ τεθεὶς εἰδικῶτερα ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἄθικτος ὑπὸ τοῦ πυρός.

ἄ-πυστος, **ον** (α στερ.+**πυνθάνομαι**)· περὶ οὗ οὐδὲν ἔχει ἀκουσθῇ (ἢ γίνῃ γνωστόν), ἄγνωστος.— **II** ἐνεργ., ὅστις οὐδὲν ἔχει ἀκούσει, ἀπληροφόρητος ‖ μετὰ γεν., ὁ ἀγνοῶν τι.

ἀπῦτης, ὁ, δωρ. **ἠπύτης** (ὃ βλ.).

ἀπύω, δωρ. ἀντὶ **ἠπύω**.

ἈΠΟΥΣ, ἡ **ἀπφῦς**, γεν. **-ὑος**, ὁ, (καὶ **ἀπφά**, **ἄπφα**, **ἀπράριον**)· λέξις ἐκφράζουσα στοργήν, χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν τέκνων πρὸς τὸν πατέρα (πρβλ. σημερ. παπάκη, μπαμπᾶ· Ἑβρ. **ἀββᾶ**).

ἀπ-ψδός, **ὸν** (**ἀπὸ**+**ᾠδή**)· ὁ ἀπάδων, ὁ παράφωνος, παράχορδος.

ἄπωθεν, ἐπίρ.=**ἄποθεν**· μακρόθεν, ἀπὸ μακρὰν.

ἀπ-ωθέω, μελ. **-ωθήσω** καὶ **-άσω**· ἀορ. α' **ἀπέωσα** ἢ **ἄπωσα**· ὠθῶ μακρὰν, ἀποδιώκω, ἀπομακρύνω‖ἐπὶ ἀνέμου, παρασύρω μακρὰν, ἀπομακρύνω ἐκ τῆς τροχιᾶς του ‖ μτγν. ἀπελαύνω ἐκ τῆς χώρας, ἐξορίζω. 2) «ἀπωθῶ», ἀποκρούω, ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω. 3) Μέσον, ἀπορρίπτω, ἀπαξιῶ, περιφρονῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀπ-ώθητος, **ον**· ὁ ἀπωσθείς, ἀποκρουσθείς, ἀποδιωχθείς ‖ ἀπορριφθείς.

ἀπ-ώλεια, ἡ (**ἀπόλλυμι**)· κατστροφή ‖ ἀπώλεια, χάσιμον ‖ ἐρήμωσις,

ἀπ-ώλεσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀπόλλυμι**.

ἀπ-ωλόμην, μέσ. ἀόρ. β' μετὰ παθητ. ἐνν. τοῦ **ἀπόλλυμι**.

ἀ-πώματος, **ον** (α στερ.+**πῶμα**)· ὁ ἄνευ πώματος, ἀπωμάτιστος, ἀβούλωτος.

ἀπ-ώμοσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀπόμνυμι**.

ἀπ-ωμοσία, ἡ (**ἀπόμνυμι**)· ἡ μεθ' ὅρκου ἄρνησις, ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος ἀντίθ. τῷ **ἐξωμοσία**.

ἀπ-ώμοτος, **ον** (**ἀπόμνυμι**)· (ἐν τῷ οὐδ. γένει) πᾶν ὅ,τι δι' ὅρκου (εὐόρκως) ἀποφαίνεταί τις ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ, ἢ ὅτι δὲν τὸ ἔπραξεν (λατ. **abjurandus**): **βροτοῖσιν οὐδὲν ἔστ' ἀπώμοτον** (Σοφ.) =οἱ θνητοὶ δὰ ἔπρεπε νὰ μὴ ὁρκίζωνται ποτέ διά κάτι, ὅτι δὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ συμβῇ.— **II** ἐνεργ., ὁ δεσμευμένος δι' ὅρκου νὰ μὴ πράξῃ τι.

ἀπ-ῶσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἀπ-ωθέω**.

ἀπ-ωσάμην, **-σασθαι**, ὁριστ. καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἀπ-ωθέω**.

ἀπωσί-κῦματος, **ον** (**ἀπωθέω**+**κῦμα**)· ὁ ἀπωθῶν τὰ κύματα.

ἄπ-ωσις, **-εως**, ἡ (**ἀπωθέω**)· ἀπώθησις, τὸ ὠθεῖν μακρὰν ‖ ἀπόκρουσις.

ἀπ-ωστός, **ή**, **όν** (**ἀπωθέω**)· ὁ ἀπωθητέος (ἀποδιωχθείς, ἀπελαθείς) ἀπό τινος μέρους (ὁ «διωγμένος», φυγάς).— **II** ὁ δυνάμενος νὰ ἀπωσθῇ (δὲν δύναταί τις νὰ ἀπωθήσῃ, νὰ ἀποδιώξῃ).

ἀπώτερος, **α**, **ον**, (**ἀπό**), συγκρ. ἐπίθ.· ὁ μακρινώτερος, ὁ περισσότερον ἀπομεμακρυσμένος.—Ὑπερθ. **ἀπώτατος**=ὁ τὰ μάλιστα ἀπομεμακρυσμένος.

ἄρ, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **ἄρα** (πρὸ συμφώνου).

ἌΡΑ, ἐπ. **ῥὰ** (ὅπερ εἶναι ἐγκλιτ.), καὶ πρὸ συμφ. **ἄρ** πιθανώτ. ἐκ τῆς ρ. αρ- τοῦ **ἀραρίσκω**, ὃ βλ.]: **I** **ἐπικὴ χρῆσις**: 1) τότε, εὐθύς, ἀμέσως: **ὣς φάτο, βῆ δ' ἄρ' ὄνειρος**=τοιουτοτρόπως ὡμίλησεν, εὐθὺς δ' ἀμέσως ὁ ὄνειρος **ἔβη**.—Ἔπειτα, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως: **οἱ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον**. 2) ἐπεξήγησις πράγματος προμνημονευθέντος: **εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε... φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν** = ἐὰν δὲν εἶχεν ἐκστομίσει... διότι (=**ῥ'**) εἶπεν ὅτι... ‖ συναπτόμενον μετ' ἀναφορ. ἀντων. καθιστᾷ ταύτην ἐμφαντικωτέραν: **ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί**=...ἀκριβῶς (=**ἄρα**) ἐκεῖνος ποὺ ἤθελον αὐτοί. — **II** **Ἀττικὴ χρῆσις**: Παρ' Ἀττικοῖς ἔχει πάντοτε τὴν ἔννοιαν τοῦ **οὖν**, ἤτοι σημ. λοιπόν, ἐπομένως, κατ' ἀκολουθίαν, οὕτω λοιπόν: **κάλλιστον ἄρα ἡ ἀρετὴ**= ἐπομένως (κατὰ ταῦτα) (πρέπει νὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι) ἡ ἀρετὴ εἶναι τὸ ὡραιότερον πρᾶγμα· **μάτην ἄρ'**, **ὡς ἔοικεν**, **ἥκομεν**=ὅπως φαίνεται λοιπόν, ἔχομεν ἔλθει ματαίως.— Ἐν ἐρωτήσεσι: **τίς ἄρα ῥύσεται;**=ποῖος λοιπὸν δὰ σώσῃ;.— Ὁ **ἄρα** οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ λόγου.

ἆρά (<**ἦ ἄρα**), ἐρωτημ. μόριον, ἐντονώτερον τοῦ **ἄρα** κατὰ τὸν τόνον καὶ τὴν σημασίαν· συνήθως μετὰ τὸ **ἄρα** προσδοκᾶται ἀρνητικὴ ἀπάντησις (λατ. **num**?) 2) ὁσάκις ἐκ τῶν συμφραζομένων ὑποδηλοῦται ὅτι πρέπει νὰ ἀναμένεται καταφατικὴ ἀπάντησις, χρησιμοποιεῖται τὸ **ἆρ' οὐ**; (λατ. **nonne**?). 3) ὁ **ἆρα** χρησιμοποιεῖται ὡσαύτως καὶ εἰς ἐπιφωνήσεις: **ὀδυηρὸς ὅρ' ὁ**

πλοῦτος!:—Ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ὁ **ἀρα** εὕρηται πάντοτε ἐν ἀρχῇ λόγου.

'ΑΡΑ', ἰων. **'ΑΡΗ'**, ἡ· εὐχή, προσευχή || παρ' Ὁμήρῳ κατὰ τὸ πλεῖστον εὐχὴ διὰ νὰ πληγῇ τις ὑπὸ συμφορᾶς, κατάρα, ἐντεῦθεν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κατάρας, βλάβη, καταστροφή, ὄλεθρος.— **II** **Ἀρὰ** προσωποποιημένη εἶναι ἡ θεὰ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἐκδικήσεως (λατ. **Dira**).

Ἔτυμ.: **ἀρὰ** ἢ **ἀρὴ** ‹ ***ἄρFᾶ** (πρβλ. ἀρκαδ. **κάταρFος** =κατηραμένος)· κατ' ἄλλους **ἀρὰ** ‹ ***ἀρα(F)ὰ** (πρβλ. σανσκρ. **dryati**. λατ. **ōrō**, εἶτα ἑλλ. «**ἀρύει· ἀντιλέγει, βοᾷ· ἀρύουσαι· λέγουσαι, κελεύουσαι· ἀρύσασθαι· ἐπικαλέσασθαι**» Ἡσυχ.), **ἀρή**· παθ. μτχ. **ἀρημένος**= βεβλαμμένος· Ἡσυχ. «**ἄρος·... καὶ βλάβος ἀκούσιον**», «**ἀπαρές· ὑγιές· ἀπήωτον**». Τινὲς ἐνταῦθα τοποθετοῦσι καὶ τὸ ***ΑρFής: ἔρω(F)ὴ** (=ἔφοδος), Ὅμηρ. **ἀρειὴ** (βλ. λ.)—σανσκρ. **irin**-= βίαιος, **irasyá**-= **ἀρειὴ** (‹ ***ἀρεσjη**)=κακὴ προαίρεσις, **irsyā**=φθόνος, μῖσος.

ἀράβέω, μέλ. **-ήσω** (**ἄραβος**)· κροτῶ, βροντῶ, ἠχῶ ἀντηχῶ, προξενῶ κλαγγήν (πάντοτε ἐπὶ ὁπλισμοῦ καὶ ὅπλων). Ἐκ τοῦ

"ΑΡΑΒΟΣ, ὁ· κρότος, κτύπος, τρίξιμον: **ἄραβος ὀδόντων**=βρυγμὸς (τρίξιμον) τῶν ὀδόντων.

Ἔτυμ.: **ἄραβος, ἀραβέω, ἀραβάσσω, ἀρραβάσσω, ἀρράβαξ, ἄραδος, ἀράζω** καὶ **ἀρράζω, ἀράγδην, ἀραγμός, ἄραγμα, ἀράσσω**· πάντα ταῦτα εἶναι προϊόντα ὀνοματοποιΐας.

ἀράγδην, ἐπίρ. (**ἀράσσω**)· μετ' ἀραγμοῦ, μετὰ πατάγου, μετὰ κρότου.

ἄραγμα, -ατος, τό, καὶ **ἀραγμός,** ὁ (**ἀράσσω**)· βρόντημα, κρότος, πάταγος, τριγμός: **ἀραγμὸς στέρνων** =κτυπήματα στήθους, στηθοκοπήματα (λατιν. **planctus**) [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἄραβος**].

ἀραγμός, ὁ· βλ. **ἄραγμα**.

ἀραι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **αἴρω**.

'ΑΡΑΙΟ'Σ, (σπαν. **ἀραιὸς**) **ά, όν** (ὡσ. **-ός, -όν**)· λεπτός, στενός, ἀδύνατος, ἰσχνός, «ἀραιὸς» ὡς καὶ νῦν.

Ἔτυμ.: **ἀραιός, ἀραιόω**=καθιστῶ τι ἀραιόν, **ἀραίωμα**=κενὸν διάστημα, ρωγμή· πρβλ. σανσκρ. **ṛtí**=ἐκτός, ἄνευ, λατ. **rarus**=χαλαρός, ἀραιός, σπάνιος, ἀραιωμένος—Λιθ. **yrù irti**= χωρίζομαι, **ardy'ti** χωρίζειν, προξενεῖν ρήγματα, **retas**=σπάνιος, ἀραιὸς· ἰαπ. βάσις **er**ē = χωρίζω, χαλαρώνω· πρβλ. ἑλλ. **ἔρημος, ἐρῆμος**.

'ἀραῖος, α, ον (ὡσ. **-ος, -ον**) (**ἀρά**)· ἱκετευόμενος, παρακαλούμενος: **Ζεὺς ἀραῖος=ἱκέσιος**. 2) ὁ καθ' οὗ προσηυχήθη τις, κατηραμένος.— **II** ἐνεργ., ὁ καταρώμενος, ὁ ἐπιφέρων βλάβην.

ἀραιόω· καθιστῶ τι ἀραιόν, χαλαρὸν (ἀντιθ. τῷ **πυκνόω**) || παθ., γίνομαι ἀραιός.

ἀραίρηκα, ἀραιρηκώς, ἀραιρημένος, ἀραίρητο· ἰων. τύπος μετ' ἀναδιπλ. ἀντὶ τῶν **ἤρηκα, ἠρηκώς, ἠρημένος, ἤρητο** (ἀναδιπλ. τύποι παρακ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **αἱρέω**).

ἀραίωμα, τὸ (**ἀραιόω**)· δ,τι καὶ νῦν, χαραγμάδα.

ἀραίωσις, ἡ (**ἀραιόω**)· τὸ ἀραιοῦσθαι, ἡ ἀραίωσις (ὅπως καὶ σήμερον).

ἀραιωτικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν (τὴν ἰδιότητα) νὰ ἀραιώνῃ.

ἀράμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **αἴρω**.

ἀράομαι, μελ. **-άσομαι** [ᾱ], ἰων. **-ήσομαι**· πρκ. **ἠρᾶμαι,** ἀπαντῶν μόνον ἐν συνθέτοις· ἀποθ. (πρβλ. **ἀρά**)· προσεύχομαι, εὔχομαι εἰς Θεόν. 2) προσεύχομαι, εὔχομαι, ὅπως συμβῇ (γίνῃ) πρᾶγμά τι (μετ' ἀπρφ.). 3) εὔχομαί τι διά τινα, ἐνίοτε μετὰ καλῆς σημ., συνήθως ὅμως μετὰ κακῆς, καταρῶμαί τινα νὰ πάθῃ τι || κυρ. μετὰ συστ. ἀντικ. κατ' αἰτ.: **ἀρὰς ἀρᾶσθαί τινι**= ἐκστομίζω κατάρας κατά τινος.

ἄρᾶρε, θωρ. ἀντὶ **ἄρηρε,** γ' ἐν. μέσ. πρκ. τοῦ **ἀραρίσκω** ἐν ἀμετ. ἐννν.· εἶναι καθωρισμένος (ψηφισμένον)· ἀλλ' ὅμως.— **II** **ἄρᾰρε,** ἐπ. ἀντὶ **ἤρᾰρε** ἀορ. β' ἐν μτβ. ἐννν.· κατηύναζε, καθησύχασεν, ἱκανοποίησεν.

ἀρᾰρεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἀραρίσκω**:

ἀραρίσκω, ἀναδιπλ. ἐν. ἐκ τῆς ῥίζ. τοῦ ἀχρ. ἐν. ***ἄρω**: **II** μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ., ἐν τῷ μέλ. **ἀρῶ**, ἰων. **ἄρσω**· ἀορ. α' **ἦρσα**, ἰων. **ἄρσα**· ἀορ. β' **ἤρᾰρον**, ἐπ. **ἄρᾰρον**· συνάπτω, ἑνώνω, συναρμόζω, βάλλω μαζί || προσαρμόζω τι πρός τι, συναρμολογῶ τι μέ τι, ἐφοδιάζω τι μέ τι.— **II** ἀμτβ. ἐν τῇ παθητ. καὶ μέσ. φωνῇ, ἐν τῷ πρκ. **ἄρηρα**, ἀττ. **ἄρᾶρα**, ἐπικ. μτχ. θηλ. **ἀρᾰρυῖα**· ὑπερσ. **ἠράρειν** [ᾰ]· ὡσ. μτχ. παθ. πρκ. **ἀρηρεμένος**, καὶ ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' **ἄρμενος**· συνάπτομαι, συνδέομαι, συναρμόζομαι στενῶς μετά τινος|| προσαρμόζομαι στενῶς, καλῶς || στερεώνομαι || εἶμαι ἁρμόδιος, κατάλληλος ἢ εὐάρεστος.

Ἔτυμολ.: ἐκ ῥ. **ἀρ-**(‹ἰαπ. **ar**-) παρήχθησαν τὰ ἑλλ. **ἀραρίσκω**, παρκ. **ἄρ-αρα**, μτχ. **ἄρ-μενος** (πρβλ. τῆς νέας «**ἄρμενα**»=ἱστία καὶ «**ἁρμενίζω**»), **ἁρ-μός, ἅρ-μα, ἀρ-τύς** (Ἡσυχ.) = **ἀρ-θμός, ἀρ-τύω, ἀρ-τύνω, ἄρ-θρον, ἄρ-τι, ἄρ-τιος, ἀρ-έσκω, ἀρ-ετή ἀ-ρι** (**ἀρείων, ἄρ-ιστος**), **ἄρ-α** (**αρ, ρα**), **ἐρι-ήρ-ης** — σανσκρ. **arāh**=ἀκτίς, **āram**=ἁρμόζων, κατάλληλος διά τι— Ἀρμ. **ar'nem** = κόμνω, ἀόρ. **arar**=ἑλλ. **ἄραρε**—λατ. **ar-ma, ar- us, ar-lus, arti-culus, ar-tire, ar-tare, ar-ti-fex**· διὰ τὸ βασὺ πνεῦμα παραγώγων τινῶν τῆς ρ. ταύτης βλ. λ. **ἅρμα**.

ἄρᾰρον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ **ἀραρίσκω**· μτχ. **ἀρᾰρών**.

ἀρᾱρώς, **ἀρᾱρυῖα,** ἐπ. **ἀρᾰρυῖα, ἀρᾱρός,** μτχ. πρκ. τοῦ **ἀραρίσκω**· προσηρμοσμένος, προσαρμόζων || ἁρμόδιος κατάλληλος. Ἐπίρ. **-ότως**.

ἀράσσω, ἀττ. **-ττω**, μελλ. **-ἀράξω**, θωρ. **-αξῶ**· ἀόρ. **ἤραξα**, ἐπ. **ἄραξα**.— Παθητ. ἀόρ. α' **ἠράχθην** (α εὐφων.+**ῥάσσω**)· κτυπῶ, κρούω, ἰσχυρῶς||κατασυντρίβω, κάμνω κομμάτια (μετὰ συμπαρομαρτούσης τῆς ἐννοίας τοῦ κρότου ὡς ἐπὶ ἵππων· **πύλας ἀράσσειν** = κρούειν μανιωδῶς τὰς πύλας || μτφρ. **ἀράσσω ὀνείδεσι**=κτυπῶ (προσβάλλω) τινὰ δι' ὕβρεων καὶ ὀνειδισμῶν.— Παθητ. (ἐπὶ πραγμ.), προσκρούειν τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου μετὰ πατάγου, συγκρούομαι, κροτοῦμαι [ᾰ]. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἄραβος** καὶ **ῥήσσω**].

ἀρᾱτός, ἰων. **ἀρητός, ή, όν** (**ἀράομαι**)· εὐκτοῖος. 2) κατηρημένος, κατάρατος.

ἀραχναῖος, βλ. **ἀράχνειος**.

ἀράχνειος, α, ον (καὶ **ἀραχναῖος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὀράχνην. Ἐκ τοῦ

'ΑΡΑ'ΧΝΗ, ἡ=**ἀράχνης,** ὁ (ὃ βλ.).— **II** τὸ ὕφασμα τῆς ἀράχνης (λατ. **a anea**).

Ἔτυμ.: καὶ **ἀραχνός, ἀράχνιον**· **ἀράχνη** ‹ ***araksna**, πρβλ. λατ. **araneus, aranea** ‹ ***aracsn-**· τινὲς συσχετίζουσι τοῦτο πρὸς τὸ **ἄρκυς** (=δίκτυον).

'ΑΡΑ'ΧΝΗΣ, ὁ· τὸ ἔντομον τῆς ἀράχνης, ἀράχνη. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀράχνιον, τό· τὸ ὕφασμα τῆς ἀράχνης (βλ. **ἀράχνη**).

ἀραχνιόω· ὑφαίνω ἱστὸν ἀράχνης περὶ τινός, περιβάλλω δι' ἀράχνης.

ἀραχνι-ώδης, ες· ὅμοιος ἀραχνίῳ (βλ. λ.).

ἀραχνο-ειδής, ές· ὅμοιος ἱστῷ ἀράχνης.

ἄραχνος, ὁ· βλ. **ἀράχνης,** ὁ.

"Αραψ, -αβος, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Ἀραβίας || λέγεται ὡσ. καὶ **"Αραβος,** ὁ.

'ΑΡΒΥ'ΛΗ, ἡ· στερεὸν ὑπόδημα φθάνον μέχρι τῶν σφυρῶν, χρησιμοποιούμενον δὲ ὑπὸ κυνηγῶν, ὁδοιπόρων κλπ. χωρικῶν [ῠ].

ἀρβυλίς, -ίδος, ἡ=**ἀρβύλη** (ὃ βλ.).

ἀργᾶεις, θωρ. ἀντὶ **ἀργῆεις**.

ἀργαίνω (**ἀργὸς** = λευκός)· = λευκαίνω, ποιῶ τι λευκόν.

ἀργᾶλέος, α, ον (ἐκ τοῦ **ἄλγος,** κατ' ἀνομοίωσιν ἀντὶ **ἀλγαλέος**· σκληρός, ὀδυνηρός, ἀνιαρός, ἀφόρητος (λατ. **gravis**) || ὡσ. ἐπὶ προσώπων, ὀχληρός, ἀνιαρός.

ἀργᾶς, κατὰ συναίρ. ἀντὶ **ἀργάεις** (βλ. λ.).

ἀργεί-λοφος, **ον**· ὁ ἔχων λευκὴν τὴν κορυφήν.

'Αργει-φόντης, -ου, ὁ, ἀντὶ **'Αργο-φονευτὴς** (**"Αργος+φένω, φονεύω**)· ὁ φονεὺς τοῦ "Αργου (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ).

Ἔτυμ.: τὸ β' συνθ. **-φόντης** ἀντὶ **-θέντης** τοῦ **θείνω** βλ. ἐν **ἀνδρεϊ-φόντης**· ἀπαντᾷ καὶ ὡς προσηγορ. **ἀργεϊ-φόντης,** οὗ τὸ α' συνθ. εἶναι τοπικὴ θέματος **ἄργεσ-** (βλ. ἐν **ἀργεννός**), καὶ σημ. διὰ τῆς λάμψεως ἢ ἐν τῇ λάμψει φονεύων.

ἀργέ-λοφοι, -ων, οἱ (λέξις τοῦ 'Αριστοφάνους)· οἱ ποδεῶνες (πόδες) τῆς προβιᾶς («τὰ ποδάρια» της)

‖ γενικῶς, ἄχρηστα ἐξαρτύματα, τὰ ἀχ:ηστα πράγματα ‖ τὰ ἀπορρίμματα, σκύβαλα, σκουπίδια. [⟨*ἀργός*=εἰς οὐδὲν χρησιμεύων, ἄχρηστος+*λόφος*=κόσμημα, ἐξάρτημα, λοφίον].

ἀργεννός, *ή, όν,* Αἰολ. καὶ Δωρ. ἀντὶ *ἀργός·* λευκός (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ προβάτων). [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἀργής·* *ἀργεννός* ⟨*ἄργεσνος,* πρβλ. *φαεινός* ⟨*φαεσνος, σελάννα* ⟨*σελασνα*].

Ἀργεστής, *-οῦ,* ὁ (*ἀργός*) λατ. **arges** ‘ζ· λευκός. — **II** ὡς παροξύτ. *ἀργέστης, -ου,* ὁ (ἐπίθ. τοῦ Νότου καὶ ἄλλων ἄνεμων)· ὁ καθαρίζων, ὁ αἰθρίαν ποιῶν (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατ. **Notus albus, delergens nubila caelo**). 2) μτγν. ἐκ τοῦ ὅτι ἦτο τὸ ἐπίθ. τοῦ Ζεφύρου μετέπεσεν εἰς τὸ νὰ δηλοῖ τὸν βορειοδυτικὸν ἄνεμον, ὃς παρ' Ἀθηναίοις καλεῖται καὶ *Σκίρων,* παρ' ἄλλοις δὲ καὶ *ἰάπυξ.* [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἀργής*].

ἀργέτι, *ἀργέτα,* ποιητ. δοτ. καὶ αἰτ. ἀντὶ *ἀργῆτι, ἀργῆτα* (τοῦ *ἀργής*=λευκός, ὃ ὅλ.).

ἀργέω, μελ. *-ήσω* (*ἀργός=ἀεργός*)· εἶμαι ἀργός, νωθρός, ὀκνηρός ‖ οὐδὲν πράττω ‖ ἐπὶ ἀγροῦ, ὁ μένων ἀκαλλιέργητος.— **II** μτφ., ἀφίνω τι «ἀκάμωτον», ἀνεκτέλεστον.—Παθητ. μένω (ἀφίνομαι, καταλείπομαι) ἀνεκτέλεστος ‖ εἶμαι ἄκαρπος, ἄχρηστος.

ἀργῆεις, (ὑωρ. *ἀργᾶεις*), *εσσα, -εν,* κατὰ συναίρ. *ἀργᾶς,* γεν. *ἀργάντος=ἀργής* (ὃ ὅλ.)

ἀργής, *-ῆτος,* ὁ, ἡ (ὡσ. μετὰ ποιητ. δοτ. καὶ αἰτ. *ἀργέτι, ἀργέτα*) (*ἀργός* A)· λευκός, λαμπρός· ἀπαστράπτων ‖ ζωηρός.

Ἔτυμ.: *ἀρ;ής;, ἐν-αργής, ἀργεστής, ἀργεννός* (*-νν-* ⟨**-σν-*), *ἀργός* A (=λάμπων, στίλβων, βλ. λ.), ὁμ. *ἀργινόεις,* ὁμ. *ἀργι-κέραυνος, ἀργί-πους, ἀργεί-λοφος, ἀργαίνω* (=εἶμαι λευκός), *ἄργεμα, ἀργήεις, Ἄργος, ἄργυρος, ἀργύφεος, ἄργυρος, ἄργιλος*— σανσκρ. **árjunaḥ** (= λευκός, φωτεινός), **rajatáḥ** = λάμπων ἀπὸ λευκότητα (ὅλ. *ἄργυρος*), **rājati** = λάμπειν—Λατ. **arguo, argutus, argentum** (ὅλ. *ἄργυρος*). Πάντα ταῦτα παράγονται ἐκ τῆς αὐτῆς ἰαπ. ρ.**arg-** (*ἀργ-*).

ἀργηστής, *-οῦ,* ὁ = *ἀργής* (ὃ ὅλ.)· λευκός, ἀπαστράπτων, μαρμαίρων.

ἀργία, ἡ=*ἀεργία* (*ἀργός=ἀεργός*)· ἡ ἔλλειψις ἐργασίας ‖ ὀκνηρία, ἀπραξία, ὀχρηστία ‖ ἐν καλῇ σημ. ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις.

ἀργι-βόειος, *ον·* ὁ ἔχων λευκοὺς βοῦς, ἐπίθ. τῆς Εὐβοίας.

ἀργι-κέραυνος, *ον* (*ἀργής* ὃ ὅλ.+*κεραυνός*)· ὁ ἔχων (ἢ ἐκοφενδονίζων) λευκοὺς (λάμποντας, ἀπαστράπτοντας) κεραυνούς.

ἀργι-κέρως, *-ωτος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων λευκὰ κέρατα.

ἀργικός, *ή, όν*·=*ἀργός,* ὀκνηρός, νωθρός.

ἄργιλλος ἢ *ἄργιλος,* ἡ (*ἀργός* A)· λευκὸς πηλός, χῶμα κατάλληλον διὰ τὴν ἀγγειοπλαστικήν (λατ. **argilla**). [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἀργής*· κατ' ἄλλους ⟨**mŗg*: **gaul. marga** = κιμωλία: ἑλλ. *ἀμόργη* = κατακάδια ἐλαίου].

ἀργιλλ-ώδης ἢ *ἀργιλ-ώδης, ες* (*ἄργιλλος+εἶδος*)· ὁμοιος ἀργίλλῳ ἢ ὁ συνιστάμενος ἐξ ἀργίλλου, «ἀργιλλώδης».

ἀργι-νεφής, *ές·* ὁ λευκὸς ὡς λευκὸν νέφος.

ἀργῖνόεις, *εσσα, εν* (*ἀργός* A)· λευκός, λάμπων· [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἀργής*].

ἀργι-όδους, *-όδοντος,* ὁ, ἡ (*ἀργός* A+*ὀδούς*)· ὁ ἔχων λευκοὺς ὀδόντας ἢ χαυλιόδοντας.

ἀργί-πους, ὁ, ἡ, *-ουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*ἀργός* A+*πούς*)· ὁ ταχύπους, ὁ ταχεῖς πόδας ἔχων, ὁ ταχὺς (κατὰ τοὺς πόδας. 2) ὁ λευκοὺς πόδας ἔχων.

ἄργμα, τό, γεν. *-ατος* (*ἄρχω*), μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρήσει: *τὰ ἄργματα=ἀπαρχαί* (ὃ ὅλ.) =αἱ ἀπαρχαὶ (τῶν καρπῶν π.χ.) αἱ προσφερόμεναι κατὰ τὰς θυσίας (*πρωτόλεια, ἀκροθίνια*).

Ἀργο-γενής, *ές·* ὁ ἐν Ἄργει γεννηθείς, Ἀργεῖος.

Ἀργόθεν, ἐπίρ.· ἐκ τοῦ Ἄργους.

Ἀργολίζω, μελ. *-ίσω·* λαμβάνω τὸ μέρος τῶν Ἀργείων (τοῦ Ἄργους)· Ἐκ τοῦ

Ἀργολίς, *-ίδος,* ἡ· περιοχὴ τῆς Πελλοποννήσου (ἡ παραλιακὴ πεδιὰς τοῦ Ἄργους παρὰ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον)· κυρ. εἶναι ἐπίθ. ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσ. *γῆ* (*Ἀργολὶς γῆ*). 2) ὡς ἐπίθ. ὁ, ἡ· ἐκ τῆς Ἀργολίδος, Ἀργολικός.

Ἄργος, *-εος,* τό· ὄνομα διαφόρων Ἑλληνικῶν πόλεων, ἐξ ὧν τὰ μάλιστα γνωστὴ εἶναι ἡ ἐν Πελοποννήσῳ ‖ παρ' Ὁμ. καλεῖται *Ἄργος Ἀχαϊκὸν* πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἀπὸ τοῦ *Πελασγικοῦ Ἄργους.* *Ἄργος* ἐνίοτε καλεῖται παρ' Ὁμήρῳ καὶ ὁλόκληρος ἡ *Ἀργολίς,* ἀκόμη δὲ καὶ ὅλη ἡ *Πελοπόννησος.*

ἈΡΓΟ'Σ, (Α) *ή, όν·* λάμπων, στίλβων, μαρμαίρων‖ *πόδας ἀργοί* καλοῦνται οἱ κύνες ἐν τῇ *ἐννεπ.* τοῦ *ταχύποδες κύνες,* διότι πᾶσα ταχεῖα κίνησις συνοδεύεται ἀπό εἰδός τι μαρμαρυγῆς (δονουμένης λάμψεως).

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. *ἀργ-* ἐξ ἧς πάντα τὰ *ἐν* λ. *ἀργῆς* ἀναγραφόμενα· κυρ. *ἀργός* ⟨**ἄργρος* κατ' ἀνομοίωσιν=σανσκρ. **ʃzráh**=κοκκινωπός (ὅλ. *ἀργής, ἄργυρος*). Τὸ ὁμηρ. ἐπίθ. *ἀργός* (ἐπίθ. τῶν κυνῶν· κυνῶν-εῖναι, κατά τινας, ἄλλο ἐπίθ. καὶ σημ. «ταχὺς» (: *ἀργί-πους*=λευκό-πους ἢ ταχύπους; πρβλ. καὶ ὄνομα ἵππου *Πόδαργος*), συσχετίζεται δ' ὑπ' αὐτῶν πρὸς τὸ σανσκρ. **ʃjyati ʃnjáti**=ἐκτείνομαι (=ἑλλ. *ὀρέγω*).Ἀλλὰ μήπως αἱ δύο ἔννοιαι τῆς ταχύτητος καὶ τῆς λευκότητος εἶναι ξέναι πρὸς ἀλλήλας; πρβλ. δίσκον τοῦ Νεύτωνος.

ἀργός (Β), *όν,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἀεργός* (α στερ.+*ἔργον*)· ὁ μὴ ἐργαζόμενος, κυρ. ὁ μὴ ἐργαζόμενος (μὴ καλλιεργῶν) τὴν γῆν ‖ ἐντεῦθεν ὁ μηδὲν πράττων, ὀκνηρός, νωθρός, βραδὺς ‖ μετὰ γεν. τοῦ πράγμ. ὁ ὀκνηρὸς (βραδὺς) εἴς τι ‖ ὁ ἀπηλλαγμένος τινός: *ἀργὸς πόνων*=ὁ ἀπηλλαγμένος κόπων‖ ἐπὶ γῆς, ἡ παραμένουσα ἀκαλλιέργητος, ἡ χέρσος. — **II** Παθητ., ὁ μὴ κατεργαομένος ‖ ἀνεκτέλεστος (λατ. **infectus**) ‖ ὁ μὴ ἐπιχειρηθεὶς (ἐπὶ συζητήσεως, ὁ μὴ συζητηθείς) [*ἀργὸς* ⟨**ἀFεργος* ⟨α στερ.+*Fέργον*].

ἀργῦρ-άγχη, ἡ (*ἄργυρος+ἄγχω*)· σχηματισθὲν κατὰ τὸ *κυνάγχη·* συνάγχη ἀργυρίου, χρηματικὴ συνάγχη, λεχθεῖσα περὶ τοῦ Δημοσθένους, ὅτι δηλ. οὗτος προσεπροιήθη συνάγχην (ὑφ' ἧς δὲν ἔπασχε, πραγματικῶς) διὰ νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, ἵνα ἀγορεύσῃ, ἐπειδὴ εἰς τὴν πραγματικότητα εἶχε δωροδοκηθῇ πρὸς τοῦτο (ὡς διετείνοντο οἱ πολιτικοί του ἀντίπαλοι).

ἀργῦρ-ᾰμοιβός, ὁ (*ἄργυρος+ἀμείβω*)· ὁ ἀνταλλάσσων νομίσματα (λατ. **argentarius**).

ἀργῦρ-άσπιδες, οἱ· οἱ ἀργυρᾶς ἀσπίδας φέροντες (σῶμα τοῦ Μακεδονικοῦ στρατοῦ).

ἀργῦρεῖον, τό· μεταλλεῖον ἀργύρου· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἑπομ.

ἀργῦρεῖος (ἢ καὶ *ἀργυρεῖος*), *ον* = *ἀργύρεος* (ὃ ὅλ.): *ἀργύρεια μέταλλα*=μεταλλεῖα ἀργύρου.

ἀργῦρεος, *α, ον,* κατὰ συναίρ. *ἀργῦροῦς, ᾶ, οῦν* (*ἄργυρος*)· ὁ ἐξ ἀργύρου, «ἀργύρεος», ἀσημένιος [ὅλ. *ἄργυρος*].

ἀργῦρεύω· σκάπτω πρὸς εὕρεσιν ἀργύρου.

ἀργῦρ-ήλᾰτος, *ον* (*ἄργυρος+ἐλαύνω*)· ὁ ἐξ ἀργύρου διὰ σφυρηλατήσεως κατεσκευασμένος.

ἀργῦρίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἀργύριον* (ὃ ὅλ.).

ἀργῦρίζομαι· λαμβάνω χρήματα δι' *ἀργυρισμοῦ* (ὅλ. λ.), δι' ἐκβιασμοῦ ἢ δι' οὐχὶ ἐντίμου τρόπου.

ἀργυρικός, *ή, όν* (*ἄργυρος*)· χρηματικός·

ἀργῦριον, τό (*ἄργυρος*)· τεμάχιον ἀργύρου ‖ ἐντεῦθεν, «ἀσῆμι», τ.ἔ. νόμισμα ‖ περιληπτ. χρήματα (ὡς καὶ νῦν, «ἀργύρια» ἀντὶ χρήματα).

ἀργῦρίς, *-ίδος,* ἡ (*ἄργυρος*)· ἀργυροῦν ἄγγεῖον (ποτήριον, φιάλη κλπ.).

ἀργυρισμός, ὁ (*ἀργυρίζομαι*)· χρηματισμός, ἀργυρολογία.

ἀργῦρῖτης, ὁ, θηλ. *ἀργυρῖτις, -ιδος,* ἡ (*ἄργυρος*)· ὁ ἐξ ἀργύρου, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς ἄργυρον ‖ ὡς οὐσ.(ἐνν. *γῆ*) = γῆ (ἰδ. ψάμμος) περιέχουσα ἄργυρον, ἀργυροῦχος.

ἀργυρο-γνώμων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ἄργυρος+γιγνώσκω*)· ὁ ἔμπειρος περὶ τὴν διάγνωσιν τοῦ ἀργύρου (τ. ἔ. τῶν γνησίων ἀπὸ τῶν κιβδήλων νομισμάτων).

ἀργῦρο-δῖνης, *-ου,* ὁ (*ἄργυρος+δίνη*)· ὁ σχηματίζων ἀργυροχρόους δίνας (ἐπίθ. ποταμῶν).

ἀργῦρο-ειδής, *ές* (*ἄργυρος+εἶδος*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἀργύρου, ὁμοιάζων πρὸς ἄργυρον.

ἀργῠρό-ηλος, *ον* (*ἄργυρος*+*ἦλος*)· ὁ στολισμένος (*διαπεπαρμένος*) μὲ ἀργυροῦς ἥλους (ὁσημένια καρφιά).

ἀργῠρο-κόπος, ὁ (*ἄργυρος*+*κόπτω*)· ὁ τὸν ὄργυρον κατεργαζόμενος (ὁ «σιδηρουργὸς» τοῦ ἀργύρου) ‖ νομισματοκόπος.

ἀργῠρο-λογέω (*ἀργυρολόγος*)· συλλέγω χρήματα, εἰσπράττω χρήματα ‖ μετὰ αἰτ., ἐπιβάλλω εἴς τινα φόρους, φορολογῶ τινα. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀργῠρο-λογία, ἡ· ἡ συλλογὴ (ἡ ἴσπραξις) χρημάτων ‖ ἐπιβολὴ φόρων, φορολογία.

ἀργῠρο-λόγος, *ον* (*ἄργυρος*+*λέγω*)· ὁ συλλέγων (εἰσπράττων) χρήματα ‖ ὁ φορολογῶν.

ἀργῠρο-μῑγής, *ἐς* (*ἄργυρος* + *μείγνυμι*)· ὁ μεμιγμένος μετ' ἀργύρου, ὁ περιέχων ἄργυρον.

ἀργῠρό-πεζα, ἡ *ἄργυρος* + *πέζα*· ἡ ἔχουσα ἀργυροῦς (ἄρα λευκούς, ὡραίους) πόδας ‖ ὡσ. καὶ *ἀργυρό-πεζος, ον.*

ἀργῠρο-ποιός, ὁ (*ἄργυρος*+*ποιέω*)· ὁ καρτεργαζόμενος τὸν ἄργυρον.

ἀργῠρό-πους, ὁ, ἡ, *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*ἄργυρος*+*πούς*)· ὁ ἔχων πόδας ἀργυροῦς.

ἀργῠρο-ρρῠτής, *-ού,* ὁ (*ἄργυρος*+*ῥέω*)· *ἀργυρορρόας*· ὁ ῥέων (ὁ φέρων ἐν τῷ ῥεύματί του) ἄργυρον.

ἄργ-ῠρος, ὁ (*ἀργός, ἀργής* = λευκός), ὡς τὸ λατ. **arg-entum**· πρβλ. καὶ λατ. **arguo**· τὸ γνωστὸν λευκὸν μέταλλον, τὸ «ἀσῆμι», μνημονευόμενον ἤδη παρ' Ὁμήρῳ. 2) ἀργυρᾶ νομίσματα, καθόλου χρήματα. Βλ. καὶ *ἄργυρος.* [Δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀργής, ἀργός*].

ἀργυρο-στερής, *ἐς* (*ἄργυρος*+*στερέω*)· ὁ στερῶν τινα τοῦ ἀργύρου (τ. ἔ. τοῦ ὀργυρίου του).

ἀργυρό-τοιχος, *ον* (*ἄργυρος*+*τοῖχος*)· ὁ ἔχων ἀργυροῦς τοίχους (ἀργυρᾶς πλευράς).

ἀργῠρό-τοξος, *ον* (*ἄργυρος*+*τόξον*)· ὁ ἔχων ἀργυροῦν τόξον (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος).

ἀργῠρο-φεγγής, *ἐς* (*ἄργυρος*+*φέγγος*)· ὁ φέγγων (λάμπων) ὡς ἄργυρος.

ἀργυρόω, μελ. *-ώσω* (*ἄργυρος*)· μετατρέπω τι εἰς ἀργυροῦν, τὸ ἐπεργυρώνω. 2) ἀμείβω μὲ χρῆμα, πληρώνω εἰς χρῆμα. — Παθητ. ἀμείβομαι, πληρώνομαι, εἰς χρῆμα.

ἀργῠρ-ώδης, *ες* = *ἀργυροειδὴς* (ὃ βλ.). 2) πλούσιος εἰς ἄργυρον.

ἀργύρωμα, *-ατος,* τὸ (*ἀργυρόω*)· ἀργυροῦν σκεῦος (κυρ. κατὰ πληθ. «ἀσημικά»).

ἀργῠρ-ώνητος, *ον* (*ἄργυρος* + *ὠνέομαι*)· ὁ ἀντὶ ἀργυρίου ἀγορασθείς.

ἄργῠφος, *α, ον* (*ἄργυρος*)· ὁ λευκὸς ὡς ἄργυρος ‖ λάμπων ὡς ἄργυρος [Δ' ἐτυμολ. βλ. *ἄργυφος*].

ἄργῠφος, *ον* = *ἀργύφεος* (ὃ βλ.), ἐπίθ. τῶν προβάτων [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀργής, ἀργός, ἄργυρος*· τὸ τέρμα πιθαν. ἀνάγεται εἰς ῥ *φα-* = σανσκρ. **bha-** = φαίνομαι. Κατ' ἄλλους δ' συνθ. εἶναι τὸ *ὖρος* καὶ κατ' ἄλλους τὸ *ὑφαντὸς* τοῦ *ὑραίνω*].

Ἀργώ, *-όος,* συνηρ. *-οῦς,* ἡ (*ἀργὸς* = *ταχύς*)· τὸ πλοῖον δι' οὗ ὁ Ἰάσων ἔπλευσεν εἰς Κολχίδα, ἡ «Ἀργώ».

ἄρδευσις, *-εως,* ἡ· τὸ πότισμα. Ἐκ τοῦ

ἀρδεύω, μελ. *-σω* = *ἄρδω*· ποτίζω (λατ. **irrigare**), βλ. *ἄρδω.*

ἄρδην, ἐπίρ. συνηρ. ἀντὶ *ἀέρδην* (*αἴρω, ἀείρω*)· σηκωτὰ ὑψηλά, σηκωτὰ εἰς τὸν ἀέρα.— ‖ ἐντελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου, ἐκ θεμελίων (λατ. **penitus**).

Ἄρδις, *-εως,* ἡ· ἡ ἀκίς, ἡ αἰχμὴ παντὸς πράγμ. (ἔχοντος τοιαύτην) π. χ. ἡ αἰχμὴ βέλους ‖ τὸ κέντρον, «κεντρὶ» (τοῦ ὀίστρου π. χ.. κοιν. ἀλογόμυιγας).

Ἔτυμ.: οὐδεμίαν ἔχει ἐτυμολ. σχέσιν πρὸς τὸ *ἄρδω*· τινὲς συνάπτουσι τοῦτο μετὰ τοῦ παλ-ιρλ. **aird** = τελικὸν σημεῖον, πρὸς τὰ λατ. **ordior, orior,** καὶ τὰ ἑλλ. *ὄρνυμι, ὀρθός, ἐρέθω, ἐρεθίζω, ὀροθύνω.* Ἄλλοι πρὸς τὸ παλ-γαρμ. **aruzi,** μεσ-γαρμ. **erze,** γαρμ. **erz** = ὀρείχαλκος. Πάντα ὅμως λίαν ἀμφίβολα.

ἄρδμός, ὁ· τὸ πότισμα (τὸ ἀρδεύειν) ‖ τόπος ποτισμοῦ, ποτίστρα. Ἐκ τοῦ

ΑΡΔΩ (καὶ *ἀρδεύω*), μελ. *ἄρσω*· ἀόρ. α' *ἤρσα*· ποτίζω, ποτίζω ὀγέλην κτηνῶν π. χ.. τοὺς βόας νὰ πίουν.— Παθητ., πίνω. 2) ἐπὶ ποταμῶν, ποτίζω (ἀρδεύω) μίαν ἔκτασιν γῆς (λατ. **irrigare**).— ‖ μτφρ. δροσίζω, ἀνανεῶ, ἀναζωογονῶ ‖ περιδάπω, περιποιοῦμαι.

Ἔτυμ.: ὡσ. τὰ *ἀρδ-μός, ἀρδ-άνιον, ἄρδ-α* ἀνάγονται εἰς ρ. **ard-** (ἑλλ. *ἀρδ-*)· πρβλ. σανσκρ. **ardati, ṛdati** = ῥέειν, **ardayati** = κάμνω νὰ τρέχῃ **ardrāh** = ὑγρός, **ṛdu** = ὑγρασία· πιθαν. δὲ καὶ τὸ *ραίνω* (ὃ βλ.), οὗ ὁ τύπος *ἐρράδαται* δὲν φαίνεται ξένος πρὸς τὴν ῥ. *ἀρδ-*.

Ἀρέθουσα, ἡ· ὄνομα διαφόρων πηγῶν, πιθανῶς ἀντὶ *Ἄρδουσα* = ποτίζουσα (ἐκ τοῦ ἀπηρχ. *ἀρέθω* = *ἄρδω*, κατὰ **Lobeck**)· περιφημότερα ὅλων ἦτο ἡ ἐν Συρακούσαις. Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ οὕτω ὀνομάζεται πηγή τις τῆς νήσου Ἰθάκης, νῦν «Ἀρετοῦσα».

ἄρειά, ἰων. *ἀρεϊή,* ἡ (*ἀρά*)· ἐπεκτ. *ἀρά*· ὄνομα περιληπτικόν: ἀπειλαί, «φοβερίσματα» (κυρ. κατάραι) [*ἀρειάω*· *ἐπηρεάζω, ἀρκαδ.* ἀπαρφ. *ἀπηρειάζεν*· *ἐπήρεια* (= βιαία πρᾶξις) ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. μὲ τὴν λ. *ἀρή* (ἣν ὃλ.)].

ἀρει-μανής, *ές,* καὶ *ἀρει-μάνιος, ον* (*ἄρης*+*μαίνομαι*)· ὁ πλήρης πολεμικοῦ μένους, πολεμοχαρής.

Ἄρειος, *ον* (ὡσ. *-α, -ον*), ἰων. *Ἀρήϊος, η, ον* (*Ἄρης*)· πολεμοχαρής, πολεμικὸς φιλοπόλεμος (κυρ. ὁ ἄνθρωπος τοῦ Ἄρεως, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἄρην), λατ. **Mavortius**· συγκρ. *ἀρειότερος, α, ον* = *ἀρείων.*

Ἄρειος πάγος, ὁ· ὁ λόφος (*πάγος*) τοῦ Ἄρεως, ἐναντι τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς δυσμάς. Ἐνταῦθα συνεδρίαζε τὸ ἀνώτατον ἐν Ἀθήναις ὁμώνυμον δικαστήριον (ὁ «Ἄρειος Πάγος»), ἀσχολούμενον κυρ. μὲ φονικὰς δίκας.

ἀρτιότερος, *α, ον* = *ἀρείων* (ὃ βλ.).

Ἀρεί-τολμος, *ον* (*Ἄρης*;+*τόλμα*)· ὁ πλήρης τόλμης τοῦ Ἄρεως, ὁ τολμηρὸς εἰς τὸν πόλεμον.

Ἀρεί-φᾶτος, ἐπ. *Ἀρηί-φατος, ον* (*Ἄρης* + *πέφαται,* γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *φένω*)· ὁ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἄρεως, ὁ φονευθεὶς ἐν πολέμῳ. 2) μτγν. γενικῶς = *Ἄγειος* (ὃ βλ.).

ἀρε-ίων, ὁ, ἡ, *ον,* τό, γεν. *-ονος*· καλλίτερος, ἰσχυρότερος, γενναιότερος· ἐν χρήσει ὡς συγκρ. τοῦ *ἀγαθός* [διὰ τὴν παραγωγὴν βλ. *Ἄρης*· πρβλ.. καὶ *ἀρετή, ἀρέσκω, ἀρι-, ἀραρίσκω*].

ἄ-ρεκτος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *ἄρρεκτος* (ὃ βλ.).

ἀρέομαι, ἰων. ἀντὶ *ἀράομαι.*

ἀρέσαι, *ἀρέσασθαι,* ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἀρέσκω.*

ἀρεσάσθω, ἐπ. *ἀρεσσάσθω,* γ' ἑν. Προστ. μέσ. ἀορ. τοῦ *ἀρέσκω.*

ἀρέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *αἴρω.*

ἀρεσκεία, ἡ (*ἀρέσκω*) καὶ *ἀρέσκεια*· ὁ πόθος τοῦ ἀρέσκειν, ἡ προσπάθεια νὰ εἶναί τις ἀρεστός, ὁ χαρακτὴρ τοῦ φιλαρέσκου, φιλαρέσκεια ‖ ἐν κακῇ ἐνν. χαμέρπεια, κολακεία.

ἀρεσκόντως, ἐπίρ. μτγ. ἐν. τοῦ *ἀρέσκω*· κατὰ τρόπον ἀρεστόν, εὐαρέστως.

ἄρεσκος, *ον* (καὶ *-η, -ον*)· ὁ προσπαθῶν διὰ παντοίων τρόπων νὰ εἶναι ἀρεστός, ὁ φιλάρεσκος, ὁ «ὑποχρεωτικὸς» ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ὁ χαμερπής, κόλαξ. Ἐκ τοῦ

ἀρέσκω, μελ. *ἀρέσω*· ἀόρ. α' *ἤρεσα,* ἀπρφ. *ἀρέσαι*· πρκ. *ἀρήρεκα.* — Μέσον, μέλ. *ἀρέσομαι,* ἐπ. *ἀρέσσομαι,* ἀόρ. α' *ἠρεσάμην,* ἐπ. μτγ. *ἀρεσσάμενος.* — Παθητ., ἀόρ. α' *ἠρέσθην* (**ἄρω, ἄρσω*)· εὐαρεστῶ, ἐπανορθῶ τὸ κακὸν ποὺ ἔκαμα, ἱκανοποιῶ, ἐξευμενίζω: *ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθα* = ἀλλὰ πήγαινε τώρα, αὐτὰ δὲ θὰ τὰ κανονίσωμεν μεταξύ μας ἀργότερα («θὰ κόμωμε καλὰ μαζί»)· *ἄψ ἀρέσαι ἐθέλω* = θέλω νὰ τὸν ἀποζημιώσω (νὰ τὸν κάμω πάλιν εὐχάριστον, καλόν) ‖ μετὰ αἰτ. προσ., συμφιλιώνω, ἐξευμενίζω, ἐξ.λεῶ, ἀνακτῶ τὴν εὔνοιάν τινος: *αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέσσιν* = ἂς τὸν ἐξευμενίσῃ (καταπρσὺνῃ) μὲ λόγους ‖ μετὰ γεν. πραγμ.: *ἀρέσαντο φρένας αἵματος* = ἐκόρεσαν τὴν ψυχήν των μὲ αἷμα.— Παθητ., εἶμαι εὐχαριστημένος, ἱκανοποιημένος, συμφωνῶ.— ‖ μετὰ δοτ. προσ., εἶμαι εὐάρεστος εἴς τινα, τέρπω, εὐφραίνω, ἱκανοποιῶ, τινα, εὐαρεστῶ τινα, κολακεύω τινά: *ταῦτα ἀρέσκει μοι* ‖ *ἀρέσκω τρόποις τινός* = συμμορφοῦμαι πρὸς

τοὺς τρόπους (τὸν χαρακτῆρά) τινος.—ἀπρόσ. *ἤρεσέ σφι ταῦτα ποιεῖν*=τοὺς ἦτο ἀρεστὸν νὰ πράττουν ταῦτα [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἀρετή, ἀρείων, ἀραρίσκω*].

ἀρεστός, *ή, όν,* ρημ. ἐπιθ. τοῦ *ἀρέσκω*· ὁ ἀρέσκων, εὐάρεστος, εὐγνώμων ‖ εὐπρόσδεκτος, τυχὼν ἐπιδοκιμασίας. Ἐπίρ. *-τῶς.*

ἀρετάω, μελ. *-ήσω* (*ἀρετή*)· εἶμαι ἐπιτήδειος, ἱκανός, πρός τι ‖ προκόπτω, εὐδοκιμῶ, εὐδαιμονῶ.

ἀρετή, *ἡ*· ἀγαθότης, καλωσύνη ‖ ὑπεροχή, τελειότης, παντὸς εἴδους ‖ παρ' Ὁμήρῳ ὅμως, ὡς τὸ λατ. **virtus** (ἐκ τοῦ **vir**), ἀνδρεία, ἀνδρισμός, παλληκαριὰ ‖ ὡσ. σημ. ἀνδρικὸν κάλλος, ἀξιοπρέπεια κλπ. 2) Ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἐπὶ τῶν ἀρετῶν, πλεονεκτημάτων, προτερημάτων γονιμότητος χώρας τινός, πηγῶν κλπ. 3) ὑπεροχὴ ἔν τινι τέχνῃ, δεξιότης.— **II** Ἐν ἠθικῇ ἐνν. ἀγαθότης, καλωσύνη, «ὀρετὴ» ὡς καὶ νῦν λέγομεν. — ὡσ. φήμη περὶ ἀρετῆς, ὑπόληψις, διάκρισις ἐπὶ ἀρετῇ. (διὰ τὴν ἐτυμολ. ὅλ. *Ἄρης*).

ἀρή, *ἡ.* ἰων. καὶ ὁμηρ. ἀντὶ *ἀρά.*

ἄρηαι, ἐπ. ἀντὶ *ἄρῃ, 6ʹ ἐν.* Ὑποτ. μέσ. ἀορ. 6ʹ τοῦ *αἴρω.*

ἀρηγοσύνη, *ἡ*=*ἄρηξις* (ὃ ὅλ.).

ἈΡΗΓΩ, μελ. *-ξω*· βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος ἐν πολέμῳ, ἔρχομαι εἰς ἐπικουρίαν τινός (μετὰ δοτ.). 2) ἀπολ., εἶμαι χρήσιμος, ὠφέλιμος, εἶμαι ἱκανός· *σιγᾶν ἀρήγει*=προσήκει (ταιριάζει) νὰ εἶναι σιωπηλός (νὰ σιγᾷ), ὡς τὸ λατ. **juvat.**— **II** μετὰ αἰτ. πράγμ., ἀποκρούω, ἐμποδίζω, ἀποσοβῶ: *ἀρήγειν ἄλωσιν* = ἀποσοβεῖν τὴν ἐκπόρθησιν. ὡσ. *ἀρήγω τινί τι* = ἀποκρούω (ἀποτρέπω) τι ἀπό τινος), τὸ προλαμβάνω: *φόνον τέκνοις ἀρήγω* = προλαμβάνω καὶ ἀποσοβῶ τὸν φόνον τῶν τέκνων.

Ἔτυμ.: Συνήθως θεωρεῖται ὡς προερχόμενον ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐξ ἧς τὸ *ἀρκέω* (ὃ ὅλ.) καὶ λατ. **arceo.** Ὑπ' ἄλλων ἐτυμολ. συνάπτεται (ὡς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενα: *ἀρηγών, ἀρωγός, ἀρωγή*) πρὸς τὸ σανσκρ. *rájati*=βασιλεύω, κυβερνῶ, λατ. **rex, rego** παλ-ιρλ. **rigim**=εἶμαι βασιλεὺς καὶ τὸ ἑλλ. *ὀρέγω.* Ταῦτα ὅμως εἶναι ἐξοφθάλμως ἀβάσιμα, καὶ ἐναπομένει ἰσχυρὰ ἡ ἐκ τῆς ρ. *ἀρκ-* καὶ κατ' ἐπέκτασιν *ἀραχ-* παραγωγή.

ἀρηγών, *-όνος, ὁ, ἡ*· ὁρωγός, βοηθός.

Ἀρηί-θοος, *ον* (*Ἄρης*+*θοός*)· ὁ ταχὺς ὡς ὁ Ἄρης, ταχὺς ἐν πολέμῳ. [ᾰ].

Ἀρηι-κτάμενος, *η, ον* (*Ἄρης* + *κτείνω*)· ὁ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἄρεως, ἢ ὁ φονευθεὶς ἐν πολέμῳ.

Ἀρήιος, *η, ον.* ἰων. ἀντὶ *Ἄρειος* [ᾰ].

Ἀρηί-φᾶτος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *Ἀρεί-φατος* [ᾰ].

Ἀρηί-φίλος, *ὁ, ἡ* (ὡσ. *-η, -ον*) (*Ἄρης*+*φίλος*) [ᾰ]· ὁ προσφιλὴς εἰς τὸν Ἄρην, ὁ εὐνοούμενος ὑπὸ τοῦ Ἄρεως.

ἀρήμεναι, ἰων. ἀπρφ., πιθανῶς ἀντὶ τοῦ *ἀρᾶν* (= προσεύχομαι), ἐνεργ. τύπου τοῦ *ἀρᾶσθαι* (ἐκ τοῦ *ἀράομαι,* ὃ ὅλ.).

ἀρημένος, *η, ον* (ἀβεβ. ἐτυμολ.)· δεινοπαθήσας, καταπεπονημένος‖=*βεβλαμμένος* (ὃ βλ.). [συνήθ. θεωρεῖται ὡς μτχ. ἑνὸς *ἄρημι* ὅμορρ. τῷ *ἀρῆ-ἀρά*].

ἄρηξις, *-εως,* ἡ (*ἀρήγω*)· βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία.— **II** μετὰ γεν. πράγμ., βοήθεια ἐναντίον τινός (πρὸς ἀποτροπήν του).

ἄρηρα, μέσ. πρκ. τοῦ *ἀραρίσκω* (ὃ ὅλ.)· ὑπερσ. *ἀρήρειν.*

ἀρηρεμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀραρίσκω,* ὃ βλ.

ἀρήροκα, *ἀρήρομαι,* ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀρόω.*

ἀρηρομένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀρόω.*

Ἄρης, *ὁ*· γεν. *Ἄρεος ἢ Ἄρεως* (οὐδέποτε *Ἄρους*)· δοτ. *Ἄρεϊ,* παρ' ἄττ. συνῃρ. *Ἄρει,* ποιητ. *Ἄρῃ*· αἰτ. *Ἄρη,* ὡσ. *Ἄρην* καὶ *Ἄρεα*· κλητ. *Ἄρες*· ἐπικὴ καὶ ἰων. κλίσις: *Ἄρης, Ἄρηος, -ηι, -ηα*· ὁ θεὸς Ἄρης, λατ. **Mars,** υἱὸς τοῦ Διός καὶ τῆς Ἥρας, θεὸς τοῦ πολέμου καὶ τοῦ ὀλέθρου, τὸ πνεῦμα τῆς ἔριδος, τοῦ λοιμοῦ, τῆς συποδείας. Διὸ συχνὰ ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς δήλωσιν τῆς ἐννοίας τοῦ πολέμου, τῆς σφαγῆς, τοῦ φόνου κλπ.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ *ἄρσην, ἄρσην,* ὡς τὸ λατ. **Mars** εἶναι συγγ. τῷ **mas.** Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. *ἀρ-* προῆλθον τά: *ἀρετή, ἀρι-, ἀρείων, ἄριστος,* διότι ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς ἐνν. τοῦ καλοῦ, τῆς ἀρετῆς, συνέπιπτε μὲ τὴν ἔνν. τῆς ἀνδρείας, τῆς ἐν πολέμῳ γενναιότητος· πρβλ. τὸ λατ. **virtus.**

ἄρητήρ, *-ῆρος, ὁ* θηλ. *ἀρήτειρα* (*ἀράομαι*)· κυρ. ὁ εὐχόμενος ‖ ἐντεῦθεν, ὁ ἱερεύς, ἡ ἱέρεια.

ἀρητός, ἰων. ἀντὶ *ἀρατός.*

ἀρθείς, μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ *αἴρω.*

ἄρθεν, αἰολ. ἀντὶ *ἦρθησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *αἴρω.*

ἀρθμέω, μελλ. *-ήσω* (*ἄρθμός*)· ἀμτβ. εἶμαι ἡνωμένος μαζὶ μέ τι, συνδέω, συναρμολογῶ.

ἄρθμιος, *α, ον* (*ἄρθμός*)· συνδεδεμένος, συνηρμοσμένος, ἡνωμένος ‖ ὁ φίλος καὶ σύμμαχός τινος.— ὡσ. οὐσ., *ἄρθμια, -ων,* τὰ=αἱ εἰρηνικαὶ σχέσεις, ὁμόνοια, φιλία.

ἁρθμός, *ὁ* (*ἀραρίσκω*)· δεσμός, σύνδεσμος, συνασπισμὸς ‖ φιλία, συμμαχία.

ἄρθρον, *τό* (*ἀραρίσκω*)· ἁρμός, ἄρθρωσις, κλείδωσις, καὶ ἰδίᾳ τὸ κοίλωμα τῆς ἀρθρώσεως ‖ κατὰ πληθ., τὰ μέλη τοῦ σώματος ‖ συχν. ἡνωμένον μετ' ἄλλης τινὸς λέξεως: *ἄρθρα ποδοῖν* = τὰ σφυρά· *ἄρθρα τῶν κύκλων*=οἱ ὀφθαλμοί ‖ *ἄρθρα στόματος*= τὸ στόμα.

ἀρθρο-πέδη, *ἡ* (*ἄρθρον*+*πέδη*)· ἡ πέδη (δηλ. ὁ δεσμός) τῶν ἄρθρων.

ἀρθρόω, μελ. *-ώσω* (*ἄρθρον*)· στερεώνω δι' ἁρμοῦ (ἀρθρώσεως) ‖ διαρθρώνω, συναρθρώνω ‖ ἐκφέρω, προφέρω, καθαρὰ (σαφῶς καὶ διακεκριμένως) ‖ ὡσ. νευρώνω, δυναμώνω, ἐνισχύω, ἐντείνω.

ἀρθρ-ώδης, *ες* (*ἄρθρον*+*εἶδος*)· ὁ καλῶς συνηρμοσμένος ‖ νευρώδης, ἰσχυρός.

ἈΡΙ- [ᾰ], ἀχώριστον προθεμ. μόριον, ὡς τὸ *ἐρι-,* ἐνισχῦον τὴν ἔννοιαν τοῦ 6ʹ συνθετικοῦ· ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης, ἐξ ἧς τὰ *Ἄρης, ἀρείων, ἄριστος, ἀραρίσκω* (ἃ ὅλ.)· καθ' ἑαυτὸ περιέχει τὴν ἔννοιαν τῆς καταλληλότητος, τῆς ἀνωτερότητος (πρβλ. *ἀρίγνωτος, ἀρίδακρυς, ἀρίδηλος*), τ. ἔ. = πολὺ [πρβλ. καὶ σανσκρ. **ari**=ἑλλ. *ἀρι-*: véd. **arigurtáh, aristutáh**=λίαν ἱκανοποιημένος].

ἀρί-γνως, *-ωτος, ὁ, ἡ*=*ἀρίγνωτος.*

ἀρί-γνωτος, *η, ον* (ὡσ. *-ος, -ον*) (*ἀρι-*+*γιγνώσκω*)· εὐδιάγνωστος (εὐκολογνώριστος) ‖ λίαν γνωστός, πασίγνωστος, φημισμένος, περίφημος ‖ ἐν κακῇ ἐνν. περιβόητος, ἄτιμος (λατ. **nimium notus**).

ἀρί-δακρῦς, *υ,* γεν. *-υος* (*ἀρι-*+*δάκρυ*)· πολύδακρυς, θρηνώδης, γοερῶς κλαίων.

ἀρί-δᾶλος, δωρ. ἀντὶ *ἀρίδηλος* (ὃ ὅλ.).

ἀρι-δείκετος, *ον* (*ἀρι-*+*δείκνῡμι*)· ὁ πολὺ δεικνυόμενος, ὁ ὑπὸ πάντων δακτυλοδεικτούμενος (λατ. **digito monstratus**) ‖ θθεν, περίφημος, ἐπιφανὴς ‖ παρ' Ὁμ. καὶ ὡς ὑπερθ.: *ἀριδείκετος ἀνδρῶν*=ἐνδοξότατος, ἐπιφανέστατος· [ὑπό τινος συσχετίζεται πρὸς τὸ σανσκρ. **dàçah,* λατ. **decus,* ὁπότε θὰ ἀνεμένομεν *ἀριδέκετος* καὶ κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν *ἀριδείκετος*].

ἀρί-δηλος, *ον*· ὁ λίαν *δῆλος,* καταδηλος, πασίδηλος, πασιφανὴς | ἐπὶ ὀρέων, ὁ μακρόθεν ὁρατὸς ‖ φανερός, καταφανής, πασίγνωστος.

ἀρί-ζηλος, *ον* (καὶ *-η, -ον*), ἐπ. τύπος τοῦ *ἀρίδηλος* (ὃ ὅλ.)· λίαν καταφανὴς ἢ περίβλεπτος, ἐπιφανής, Ἐπίρ. *-λως*· [*ἀρί-ζηλος*〈**ἀρι-δϳ-ηλος,* πρβλ. *δῆλος*〈**δεϳελος*· *δεϳε-*〉*δϳε*〉*ζη-*(*-ζηλος*), ὅπως ἀκριβῶς *τερε-* (*τέρε-τρον*)〉*τρᾱ*〉*τρη* (ἐν τῷ *τρητός*)].

ἀρι-ζήλωτος, *ον*· ὁ πολὺ ζηλευτός, λίαν ἐπίφθονος ‖ λίαν εὐτυχής.

ἀριθματός, *όν,* δωρ. ἀντὶ *ἀριθμητός.*

ἀριθμεῦντι, δωρ. ἀντὶ *ἀριθμοῦσι,* γ' πληθ. τοῦ *ἀριθμέω.*

ἀριθμέω, μελ. *-ήσω* (*ἀριθμός*)· «ἀριθμῶ», μετρῶ, λογαριάζω, ὑπολογίζω ‖ ὑπολογίζω πρὸς ἀπότισιν, ἀποτίνω, ἀποπληρώνω.

ἀριθμηθήμεναι, ἐπ. ἀντὶ *ἀριθμηθῆναι,* ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀριθμέω.*

ἀρίθμημα, *-ατος,* τὸ (*ἀριθμέω*)· ἀριθμὸς ‖ ἀρίθμησις.

ἀρίθμησις, *-εως,* ἡ· τὸ ἀριθμεῖν, ἀπαριθμεῖν, τὸ μέτρημα.

ἀριθμητικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἀριθμεῖν,

λογαριάζειν, ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος εἰς αὐτά, ὁ ἐξ ησκημένος εἰς αὐτά ‖ οὐσ. **ἡ ἀριθμητικὴ** (ἐνν. **τέχνη**) ὡς καὶ παρ' ἡμῖν σήμερον. Ἐπίρ. **-κῶς**.

ἀριθμητός, ή, όν· ὁ εὐκόλως ἀριθμούμενος (ὑπολογιζόμενος), ὁ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ, ὁ μικρὸς ἢ ὀλίγος κατὰ τὸν ἀριθμόν, εὐάριθμος, ὀλιγάριθμός· **οὐκ ἀριθμητὸς**=ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ, ἀναρίθμητος, ἀλογάριαστος (λατ. **nullo in numero habitus**).

ἀριθμός, ὁ· ὅ,τι καὶ σήμερον, «ἀριθμός», λατ. **numerus**. **2)** ποσόν, μέγεθος, ἔκτασις χρόνου ἢ τόπου: **πολὺς ἀριθμὸς χρόνου**. **3)** ἀριθμός, ὡς βαθμὸς ἀξίας, κοινωνικῆς θέσεως κλπ.: **μετ' ἀνδρῶν ἴζομαι ἀριθμῷ** = κάθημαι εἰς τὴν σειρὰν μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν, λαμβάνω θέσιν μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ‖ **ἐν ἀριθμῷ εἰμι** = συναριθμοῦμαι, ἔχω ὑπόληψιν (ὑπολογίζομαι, ἐκτιμῶμαι) ‖ συχν. **οὐκ ἐν ἀριθμῷ εἰμι**=δὲν λογαριάζομαι, περιφρονοῦμαι (λατ. **nullo esse in numero**)· **4)** ἁπλοῦς ἀριθμός, ποσότης, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ποιότητα ἢ ἀξίαν: **ταῦτ' οὐκ ἀριθμὸς λόγων** (Σοφ.)=αὐτὰ δὲν εἶναι ἁπλῆ παράταξις λέξεων ‖ οὕτως **ἐπὶ** ἀνθρώπων, **ἐγεινάμην τέκνα οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν**=ἐγέννησα ὄχι ἁπλῶς ἀριθμὸν τέκνων μόνον ἀλλά... (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατ. **nos numerus sumus**=δὲν εἴμεθα παρὰ ἁπλοῦς ἀριθμὸς μόνον, δηλ. ἁπλᾶ «νούμερα»).— **II** ἀρίθμησις, μέτρησις, ἀπαρίθμησις: **ἀριθμὸν ποιοῦμαι τῆς στρατιῆς** (Ἡρόδ.) = ἀπαριθμῶ, ἐπιθεωρῶ, τὸν στρατόν.

Ἔτυμ.: ἀριθμός, ἀριθμέω: ἴων. **ἀμιθρός, ἀμιθρέω** (κατὰ μετάθεσιν φθόγγων)· **-θμο-** εἶναι τὸ γνωστὸν πρόσφυμα. Τὸ ριζικὸν στοιχεῖον **ἀρι-** εὑρίσκεται ἐν τῇ λ. **νήριτος** = ἄνευ ἀριθμοῦ. Πάντως ἐκ τῆς ρ. **ἀρ-** τοῦ **ἀραρίσκω** (ὃ βλ).

ἄ-ρῑν=**ἄρρις**.

Ἄριος, α, ον· παλαιὸν ὄνομα ἀντὶ τοῦ **Μηδικός**.

ἀρι-πρεπής, ἐς (**ἀρι-**+**πρέπω**)· ὁ λίαν εὐπρεπής, μεγαλοπρεπής, ξιαπρεπής, ἐκλαμπρότατος.

ἄ-ρῑς=**ἄρρις** (δ βλ.).

ἀρί-σημος, ον (**ἀρι-**+**σῆμα**)· λίαν ἀξιοσημείωτος, περιφανὴς ‖ λίαν φανερός, καταφανής, πασιφανή.

ἀρισδ-άρματος, ον (**ἄριστος**+**ἅρμα**)· ὁ ἄριστος ἐν τῇ ἁρματηλασίᾳ.

ἀρι-σκῠδής, ἐς (**ἀρι-**+**σκύζω**)· ὁ λίαν ὀργίλος.

ἀρίστ-αθλος, ον (**ἄριστος** + **ἆθλον**)· ὁ ἀριστεύσας ἐν τῷ ἀγῶνι, νικηφόρος ἀθλητής.

ἀρίστ-αρχος, ον (**ἄριστος**+**ἀρχός**)· ὁ ἄριστα διευθύνων, ἄριστα κυβερνῶν.

ἀρι-στάφῠλος, ον (**ἀρι-**+**στᾰφυλή**)· ὁ πλούσιος εἰς σταφυλάς, πολυστάφυλος (διάφ. γρ. ἀντὶ **ἐριστάφυλος**).

ἀριστάω, μελ. **-ήσω**· πρκ. **ἠρίστηκα**, συγκεκ. α' πληθ. **ἠρίσταμεν**, συγκεκ. ἀπρφ. **ἠριστάναι** (**ἄριστον**)· παίρνω τὸ πρωινόν μου, προγευματίζω (λατ. **prandere**) ‖ γεν., γευματίζω, ἐσθίω (πρβλ. **ἄριστον**).

ἀριστεία, ἡ (**ἀριστεύω**)· τὰ κατορθώματα τοῦ ἥρωος, τὰ ὁποῖα ἐκέρδισαν τὸ ἔπαθλον τῆς προσωπικῆς ἀνδρείας (**τὰ ἀριστεῖα**) ‖ κάθε μεγάλη καὶ ἡρωικὴ δρᾶσις, γενναιότης, ἀνδραγαθία. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο φέρονται καὶ μεμονωμέναι ῥαψῳδίαι τῆς Ἰλιάδος, ἔνθα περιγράφονται τὰ κατορθώματα ἡρωός τινος, π. χ. ἡ ῥαψ. Ε' φέρει τὸν τίτλον **Διομήδους ἀριστεία**.

ἀριστεῖα, τά, πάντοτε σχεδὸν κατὰ πληθ. (**ἀριστεύω**)· τὸ βραβεῖον τοῦ ἀρίστου, ἡ ἀμοιβὴ ἐπὶ γενναιότητι ‖ ἐν τῷ ἑν. (σπαν.), μνημεῖον ἀνδρείας ἢ νίκης.

ἀριστερός, ά, όν· «ἀριστερός», εὐώνυμος, «ζερβός», εἰς τὰ ἀριστερὰ (λατ. **sinister**) ‖ **ἐπ' ἀριστερὰ** =πρὸς τὰ ἀριστερά ‖ **ἐξ ἀριστερῶν** = ἀριστερόθεν, ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος, εἰς τὰ ἀριστερά. **2)** **ἡ ἀριστερὰ** (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐσ. **χειρ**) = τὸ ἀριστερὸ χέρι. **3)** μτφρ. ὁ προμηνύων κακόν, δυσοίωνος (διότι διὰ τὸν Ἕλληνα οἰωνοσκόπον, βλέποντα πρὸς βορρᾶν, ἐθεωροῦντο κακοὶ οἱ οἰωνοὶ ποὺ ἤρχοντο ἐξ ἀριστερῶν, διότι εἰς τὰ ἀριστερά των ἔκειτο ἡ δύσις. **4)** ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀριστερόχειρ ἀδέξιος, ὡς τὸ Γαλλ. **gauche** [ἄδεξ. ἐτυμολ. διότι δὲν ἱκανοποιεῖ ἡ συγγ. μετὰ τῶν: **νέρθε, ἔνερθε**, οὔτε ἡ ἐκ τοῦ **ἄριστος** παραγωγή].

ἀριστεύς, -έως, ὁ (**ἄριστος**)· ὁ ἄριστος (ὁ καλλίτερος, ὁ ἱκανώτερος) ἀνήρ ‖ πάρ' Ὁμ. κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **οἱ ἀριστῆες** (λατ. **optimates**), οἱ ἄριστοι, οἱ πρόκριτοι, οἱ ἄρχοντες, οἱ ἡγεμόνες.

ἀριστεύω, γ' ἐν. ἰων. πρτ. **ἀριστεύεσκε**· μελ. **-εύσω** (**ἄριστος**)· εἶμαι ὁ ἄριστος ἢ ὁ γενναιότατος.: **Τρώων ἀριστεύεσκε**=ἦτο ὁ ἄριστος τῶν Τρώων· **ἀριστεύω τι** = εἶμαι ἄριστος εἴς τι ‖ μετ' ἀπρφ., **ἀριστεύεσκε μάχεσθαι**=ἦτο πρῶτος εἰς τὴν μάχην.

ἀριστήϊον, ἰων. ἀντὶ **ἀριστεῖον**.

ἀριστίζω, μελ. **-ίσω** (**ἄριστον**)· δίδω εἴς τινα τὸ ἄριστον (τὸ πρόγευμα).—Μέσον, λαμβάνω τὸ πρόγευμά μου, προγευματίζω.

ἀριστίνδην, ἐπίρ. (**ἄριστος**)· κατ' ἀξίαν, ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς θέσεως, κατ' ἐκλογήν (τοῦ ἀρίστου).

ἀριστό-βουλος, η, ον (**ἄριστος**+**βουλή**)· ὁ ἄριστα βουλευόμενος τινί

ἀριστο-γένεθλος, ον (**ἄριστος**+**γένεθλον**)· ὁ παράγων (γεννῶν) πᾶν ὅ,τι ἄριστον (ἀρίστους ἄνδρας).

ἀριστο-γόνος, ον· ἐπὶ μητρός, ἡ τὰ ἄριστα τέκνα τίκτουσα.

ἀριστό-καρπος, ον· ὁ φέρων (παράγων) ἀρίστους καρποὺς.

ἀριστο-κρᾰτέομαι· κυβερνῶμαι ὑπὸ τῶν ἀρίστων (ὑπὸ τῶν εὐγενῶν).

ἀριστο-κρᾰτία, ἡ (**ἄριστος**+**κρατεῖν**)· τὸ κράτος (δηλ. ἡ δι' ἰκησις) τῶν ἀρίστων, τῶν εὐγενοῦς καταγωγῆς ‖ τ. ἔ. ἡ μορφὴ ἐκείνη τοῦ πολιτεύματος, καθ' ἣν κυβερνῶσιν οἱ ἄριστοι ‖ ἡ «ἀριστοκρατία», ὡς λέγομεν καὶ σήμερον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀριστο-κρᾰτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν.

ἀριστό-μαντις, -εως, ὁ, ἡ (**ἄριστος**+**μάντις**)· ὁ ἄριστος τῶν μάντεων, ἄριστος μάντις.

ἀριστο-μάχος, ον (**ἄριστος**+**μάχη**)· ὁ ἄριστα μαχόμενος.

ἌΡΙΣΤΟΝ, τό· πρωινὸν φαγητόν, πρόγευμα (λαμβανόμενον κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου) ‖ **βραδύτερον ἄριστον** ἐκαλεῖτο τὸ μεσημβρινὸν φαγητὸν (τὸ τῶν ρωμαίων **prandium**), τὸ δὲ πρωινὸν πρόγευμα ὠνομάσθη τότε **ἀκράτισμα**.

Ἔτυμ.: ἐτυμολ. οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει μὲ τὸ ὑπερθ. **ἄριστος**, ἀλλ' εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ ***ἀρι-** (=πρωΐα) ⟨ἀ(j)ερι- (πρβλ. γοτθ. **air**, παλ-γερμ. **ēr** (=εὐθύς, ταχέως) ⟨παλ-γερμ. ***a(j)ir-i** (πρβλ. Ζενδ. **ayar** (=ἡμέρα)+**-στο** ⟨***-d-to** (**-d-** ⟨**ed-**=τρώγειν)· πρβλ. **ἠρι** (**ἠέριος**) ⟨***ἀ(j)ερ-**· τ.ἔ. **ἄριστον**=**ἦρι ἐστὸν** (= τρωγόμενον τὴν πρωΐαν).

ἀριστό-νοος, ον (**ἄριστος**+**νόος**)· ὁ ἔχων ἄριστον νοῦν, ὁ ἔχων ἀρίστας διαθέσεις.

ἀριστο-ποιέω, μελ. **-ήσω** (**ἄριστον** + **ποιέω**)· παρασκευάζω τὸ **ἄριστον** (τ. ἔ. τὸ πρόγευμα)· **τὰ ἀριστοποιούμενα**=τὰ παρασκευασθέντα διὰ τὸ **ἄριστον** (=τὸ πρόγευμα).—Μέσον, λαμβάνω τὸ πρόγευμά μου, προγευματίζω.

ἄριστος, η, ον· ὁ καλλίτερος (ὁ ἐξέχων) εἰς τὸ εἶδός του, χρησιμοποιούμενον ὡς ὑπερθ. τοῦ **ἀγαθός** ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἄριστος, τ. ἔ. ὁ ἀνδρειότατος ἢ εὐγενέστατος ‖ μετ' ἀπρφ., **ἄριστοι μάχεσθαι**=οἱ καλλίτεροι, οἱ ἱκανώτεροι, διὰ τὴν μάχην ‖ **ἄριστος ἀπατᾶσθαι**=ὁ εὐκολώτατα ἐξαπατώμενος.—Παρ' Ἀττ. ὁ καλλίτερος, τ. ἔ. ὁ τὰ μάλιστα ἐξέχων, ἐξοχώτατος, εὐγενέστατος κ.τ.ὅ. ‖ οὐδ. πληθ. **ἄριστα** ὡς ἐπίρ. = «ἄριστα», ὑπέροχα, ἐξοχα ‖ κατὰ κρᾶσιν μετὰ τοῦ ἄρθρου, **ὥριστος** (Ὁμηρ.), **ἄριστος** (ἀττ.), **ὧριστος** (Δωρ.). Διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. **Ἄρης**.

ἀριστο-τόκεια, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ

ἀριστο-τόκος, ον (**ἄριστος**+**τεκεῖν** τοῦ **τίκτω**)· ὁ φέρων (γεννῶν) τὰ ἄριστα τέκνα. Καὶ παθ. **ἀριστότοκος**=ὁ ὑπὸ ἀρίστων γονέων γεννηθείς.

ἀριστό-χειρ, -χειρος, ὁ, ἡ (**ἄριστος**+**χείρ**)· ὁ ἔχων ἀρίστην χεῖρα· **ἀγὼν ἀριστόχειρ**=ἀγὼν κερδιζόμενος δι' ἰσχυροτάτης χειρὸς (πυγμῆς).

ἀριστ-ώδῑν, -ῖνος, ὁ, ἡ (**ἄριστος**+**ὠδίς**)· ὁ γεννῶν ἄριστα τέκνα.

ἀρι-σφαλής, ές (*ἀρι-+σφάλλειν* τοῦ *σφάλλω*)· ὁ λίαν ὀλισθηρός, ἐπισφαλής‖ἀπατηλός, δόλιος, ἐπίβουλος.

ἀρι-φραδής, ές (*ἀρι-+φράζομαι*)· ὁ εὐκόλως διαγιγνωσκόμενος, εὐδιάκριτος ‖ ὁ λίαν φανερός, καταφανής, κατάδηλος ‖ ὁ καθαρὰ ὁρατός, λαμπρός, φωτεινός. Ἐπίρ. *-δέως*=λίαν σαφῶς.

ἄρκειος, α, ον=*ἄρκτειος*=ὁ τῆς ἄρκτου ‖ ἐξ ἄρκτου, βόρειος.

ἀρκεόντως, ἀττ., κατὰ συναίρ. *ἀρκούντως,* ἐπίρ. *ἐκ* τῆς μτχ. τοῦ ἐν. τοῦ *ἀρκέω*· ἀρκετά, «ἀρκούντως»: *ἀρκούντως ἔχει*=ἀρκεῖ, φθάνει.

ἄρκεσις, *-εως,* ἡ (*ἀρκέω*)· βοήθεια, ἐπικουρία, ἐξυπηρέτησις.

ἀρκετός, ή, όν (*ἀρκέω*)· «ἀρκετός», ἱκανός, ἱκανοποιητικός.

ἀρκεῦν, ἰων. ἀντὶ *ἀρκοῦν,* οὐδ. μτχ. ἐν. τοῦ

ἈΡΚΕ'Ω, μελ. *-έσω*· ἀόρ. α' *ἤρκεσα*.— Παθ. πρκ. *ἤρκεσμαι* (λατ. **arceo**)· κρατῶ μακράν, ἀποκρούω, ἀπομακρύνω, ἀποσοβῶ ‖ μετὰ δοτ. μόνον, βοηθῶ, ὑπερασπίζω.— **II** εἶμαι χρήσιμος, ὠφελῶ, εἶμαι ἀρκετὰ ἰσχυρὸς (κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἀπρφ.)‖ὡς. μετὰ δοτ., εἶμαι ἐπαρκής, ἐπαρκῶ, ἱκανοποιῶ ‖ ἀπολ., εἶμαι ἀρκετός, εἶμαι ἀρκετὰ ἰσχυρός. **2)** ἀπρο., *ἀρκεῖ μοι* =εἶναι ἀρκετὸν δι' ἐμέ, μοῦ ἀρκεῖ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ‖ *ἀρκεῖν δοκεῖ*=μοὶ φαίνεται ἀρκετὸν (ὅτι ἀρκεῖ), φαίνεται ὅτι εἶναι καλόν.— **III** Παθητ., εἶμαι ἱκανοποιημένος, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι.

Ἐτυμολ.: ἐκ ρίζ. *αρκ-*, ἑτέρας μορφῆς τῆς ῥ. *αλκ-* (πρβλ. *ἀλ-αλκεῖν, ἀλκή, ἀλέξω*)· ἀπὸ ἀπόψεως σημασίας ἄλλως τε αἱ δύο ῥίζαι δὲν ἀπέχουσιν: ἡ *αρκ-* διατηρεῖ τὴν θετικὴν ἡ *αλκ-* τὴν ἀρνητικὴν πλευρὰν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐνν.: ἑλλ. *ἀρκ-έω, ἄρκ-ιος, ἄρκ-ος* —Λατ. **arc-**: **arc-eo, arx, arc-a, arc-era, arc-anus**· πρβλ. ἀρμ. **argel**=ἐμπόδιον, **argelum**=*ἀρκέω*.

ἄρκηλος, *δ'* ὁ σκύμνος παρδάλεως.

ἄρκιος, α, ον (ὡς. *-ος, -ον*) (*ἀρκέω*)· ὁ ἐφ' οὗ δύναταί τις νὰ στηριχθῇ ‖ ἀσφαλής, βέβαιος: *νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι ἠὲ σαωθῆναι* = τώρα εἶναι ἀσφαλὲς καὶ βέβαιον ὅτι ἢ χανόμεθα ἢ σῳζόμεθα ‖ *ἄρκιος μισθὸς*=βεβαία (ἢ καὶ ἐπαρκὴς) ἀνταμοιβή.— **II** ἐπαρκής, ἱκανοποιητικός.

ἄρκος, τὸ (*ἀρκέω*)· ἀμυντήριον ὅπλον‖παρηγορία.

ἀρκούντως, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *ἀρκεόντως* (*δ* βλ.).

ἄρκτειος, α, ον (*ἄρκτος*)· ὁ τῆς ἄρκτου.

ἄρκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἄρχομαι*· *δεῖ τινα ἄρχεσθαι*=πρέπει τις νὰ κάμῃ ἀρχὴν (νὰ ἀρχίσῃ).— **II** (ἐκ τοῦ *ἄρχω*)· *δεῖ τινα ἄρχειν*=πρέπει τις νὰ ἄρξῃ (νὰ κυβερνήσῃ). **2)** ἐν παθητ. ἐνν.· *δεῖ τινα ἄρχεσθαι* =πρέπει τις νὰ ἄρχεται (νὰ εἶναι ὑπό ἀρχήν), νὰ ἐξουσιάζεται, τ. ἔ πρέπει τις νὰ ὑπακούῃ.

"ΑΡΚΤΟΣ, ὁ καὶ ἡ· ἄρκτος, «ἀρκούδα». **2)** *"Αρκτος,* ἡ, ὁ ἀστερισμὸς τῆς *Μεγάλης "Αρκτου,* καλουμένη ἄλλως καὶ *ἅμαξα* ‖ ἐντεῦθεν σημ. καί, ὁ βόρειος Πόλος, ἡ γεν. ὁ Βορρᾶς.

Ἀρκτ-οῦρος, ὁ (*ἄρκτος+οὖρος*) κυρ. ὁ φύλαξ τῆς ἄρκτου, ὁ φρουρῶν τὴν «Μεγάλην "Αρκτον», λαμπρὸς ἀστὴρ εὑρισκόμενος πλησιέστατα πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Μεγάλης "Αρκτου, καλούμενος δ' ἄλλως καὶ *Βοώτης*.— **II** ὁ χρόνος τῆς ἐπιτολῆς του, περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου.

Ἀρκτο-φύλαξ, *-ακος,* ὁ (*ἄρκτος+φύλαξ*) = *Ἀρκτοῦρος* (*ὃ* βλ.)· ὁ φρουρὸς τῆς «Μεγάλης "Αρκτου».

"ΑΡΚΥΣ, ἀττ. *ἄρκυς, -νος,* ἡ [ῠ]· δίκτυον, κυνηγετικὸν δίκτυον (λατ. **cassis**) ‖ *ἄρκυες ξίφους* (μτφρ.) =τὰ δίκτυα, τ. ἔ. οἱ κίνδυνοι (οἱ ἀγῶνες) τοῦ ξίφους.

Ἐτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ *ἀράχνη*· κατ' ἄλλους ἐκ ριζ. *ἀρ-* (τοῦ *ἀραρίσκω,* *δ* βλ.) καὶ κατ' ἐπέκτ. *ἀρκ-*, ἐξ ἧς καὶ τὸ *ἀρκάνη,* ἴσως δὲ καὶ τὸ *ἀσάγγη*.

ἀρκῠ-στᾰσία, ἡ, ΰ:

ἀρκυ-στάσιον, τὸ (*ἄρκυς+ἵστημι*)· τόπος, ἐν ᾧ στήνονται θηρευτικὰ δίκτυα.

ἀρκύ-στατος, η, ον (ἢ *-ος, -ον*) (*ἄρκυς+ἵστημι*)· ὁ περιβεβλημένος ὑπὸ δικτύων ‖ *ἀρκυστάτη πεμονὴ* =δάνατος ἐν τῷ μέσῳ τῶν δικτύων ‖ *ἀρκύστατον, τό*=δίκτυον, ἡ τόπος περιβεβλημένος ὑπὸ δικτύων.

ἀρκυ-ωρός, ὁ (*ἄρκυς+οὖρος*)· ὁ φύλαξ τῶν *ἀρκύων* (τ. ἔ. τῶν δικτύων).

ἅρμα, *-ατος,* τὸ (τῆς αὐτῆς ῥίζ. μὲ τὰς λ. *ἁρμός· ἁρμόζω*)· δίτροχον ὄχημα, κυρ. πολεμικὸν ἅρμα, «ἁμάξι». **2)** τὸ ἅρμα καὶ οἱ ἵπποι, τὸ ἑζευγμένον ἅρμα ‖ ὡς. οἱ ἵπποι.

Ἐτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀραρίσκω*· τὸ δασὺ πνεῦμα παραγώγων τινῶν τῆς ρ. *ἀρ-* (*ἅρμα, ἁρμός* κλπ.) ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς παράγωγα τῆς ῥ. **ser-** (π. χ. *ὅρμος, ἕρμα*).

ἁρμαλία, ἡ (*ἁρμόζω*), καὶ *ἁρμαλιά*· τὸ παραχωρημένον (καθωρισμένον) ποσὸν τροφῆς, ζωοτροφίαι, «κουμπάνια». (*«παρὰ τὸ ἁρμόζειν καὶ ἰσχυροποιεῖν τὰ μέλη»* Ἡσύχ.· *«ἢ παρὰ τὸ αἴρειν τὰ σώματα, ἢ ὅτι δίκην ἅρματος φέρει τὰ σώματα»* Μ. Ἐτ.) [ἐτυμολ. συναπτέον τῷ *ἀραρίσκω* δ βλ.].

ἁρμ-άμαξα, ἡ (*ἅρμα* + *ἅμαξα*)· Περσικῆς κατασκευῆς ἄνετος ἅμαξα, κεκαλυμμένη, κυρ. διὰ γυναῖκας καὶ παιδία.

ἁρμάτειος, α, ον (*ἅρμα*)· ὁ τοῦ ἅρματος, ὁ ἀνήκων εἰς ἅρμα ‖ εἰδ. ἐπὶ μουσικῆς, εἴτε πολεμικῆς χροιᾶς εἴτε θρηνώδους.

ἁρμᾰτεύω, μελ. *-σω* (*ἅρμα*)· *ἁρματηλατῶ* (ὁδηγῶ ἅρμα), ἐποχοῦμαι ἅρματος.

ἁρμᾰτ-ηλᾰσία, ἡ· τὸ *ἐλαύνειν* (ὁδηγεῖν) ἅρμα. Ἐκ τοῦ

ἁρμᾰτ-ηλᾰτέω, μελ. *-ήσω*· ἐλαύνω (ὁδηγῶ) ἅρμα. Ἐκ τοῦ

ἁρμᾰτ-ηλᾰτης, -ου, ὁ (*ἅρμα* + *ἐλαύνω*)· *ὁ ἐλαύνων* (ὁδηγῶν) ἅρμα, ὁ ἐποχούμενος τοῦ ἅρματος, «ὁ ἁρματηλάτης».

ἁρμᾰτ-ήλᾰτος, ον (*ἅρμα+ἐλαύνω*)· ὁ προσδεδεμένος ἐπὶ τροχοῦ ἅρματος καὶ περιελαυνόμενος (περιστρεφόμενος).

ἁρμᾰτό-κτῠπος, *δ'* ὁ δοῦπος (κτύπος, δόρυβος) τῶν ἁρμάτων.

ἁρμᾰτο-πηγός, *ὀν* (*ἅρμα+πήγνυμι*)· ὁ πηγνύων (τ. ἔ. κατασκευάζων) ἅρματα ‖ *ὁ ἁρματοπηγός*=τροχοποιός, ἁμαξοποιός.

ἁρμᾰτο-τροφέω, μέλ. *-ήσω* (*ἅρμα+τρέφω*)· κυρ. τρέφω ἅρματα, τ. ἔ. τρέφω, συντηρῶ, ἵππους (κυρ. δι' ἀγῶνας ἁρματοδρομιῶν). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἁρμᾰτο-τροφία, ἡ· ἡ συντήρησις ἵππων δι' ἁρματοδρομίας.

ἁρμᾰτο-τροχιά, ἰων. *-ιή,* ἡ (*ἅρμα* + *τροχός*)· ἡ τροχιὰ τοῦ ἅρματος (τ. ἔ. ἡ γραμμὴ ἣν σχηματίζουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱ τροχοὶ τοῦ ἅρματος, τὰ ἴχνη των).

ἁρμᾰτωλία, ἡ=*ἁρματηλασία* (*ὃ* βλ.) μετὰ συμπαρομαρτοῦντος ὑπαινιγμοῦ διὰ τὴν λ. *ἁμαρτωλία*.

ἅρμενα, τά· τὰ ἱστία καὶ τὰ ἄλλα «ἐξάρτια» τοῦ πλοίου (ὡς ἡ λ. *ὅπλα*) [ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζ. μὲ τὰς λ. *ἁρμός, ἁρμόζω* κλπ.· βλ. *ἀραρίσκω*].

ἁρμενος, η, ον, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. *β'* τοῦ *ἀραρίσκω*.

ἁρμόδιος, α, ον (καὶ *-ος, -ον*) (*ἁρμόζω*)· ὁ ἁρμόζων, συναρμόζων ‖ ὅθεν, εὐάρμοστος, ἁρμονικός, εὐάρεστος,

ἁρμόζω, ἀττ. *-ττω,* δωρ. *ἁρμόσδω*· μελ. *ἁρμόσω*· ἀόρ. α' *ἥρμοσα*· πρκ. *ἥρμοκα*. — Παθ., ἀόρ. α' *ἡρμόσθην*· πρκ. *ἥρμοσμαι* (*ἁρμός, ἅρω*)· συναρμόζω, προσαρμόζω ὁμοῦ, συναρμολογῶ, συνδέω (κυρ. ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ ξυλουργοῦ). — Μέσον, συναρμόζω, προσαρμόζω, ἐμαυτόν (ἢ τι δι' ἐμαυτόν) ‖ συγκολλῶ ‖ προπαρασκευάζω, ἑτοιμάζω. **2)** ἐπὶ γάμου, δίδω εἰς γάμον, νυμφεύω, ὑπανδρεύω.—Μέσον, λαμβάνω ὡς σύζυγον, νυμφεύομαι, ὑπανδρεύομαι.—Παθητ., δίδομαι εἰς γάμον ὑπό τινος, νυμφεύομαι ὑπό τινος. **3)** δένω·σφιγκτά. **4)** βάλλω εἰς τάξιν, διευθετῶ, τακτοποιῶ, κυβερνῶ. — **II** Ἀμτβ., ἁρμόζω, ταιριάζω, «πηγαίνω καλά» ‖ προσαρμόζομαι πρός τι.— **III** ἀπρο., *ἁρμόζει*=εἶναι ἁρμοστόν, εἶναι πρέπον, ταιριάζει (λατιν. **decet**), μετ' ἀπρφ.: *ἁρμόζει σιγᾶν*.

ἁρμοῖ, ἐπίρ. = *ἄρτι*· ἀκριβῶς, μόλις πρὸ ὀλίγου, ἀρτίως, νεωστί (κυρ. εἶναι ἀρχαία δοτ. τοῦ *ἁρμός*).

ἁρμο-λογέω, μέλ. *-ήσω* (*ἁρμός+λέγω*)· συναρμολογῶ, συναρμόζω, συνδέω ὁμοῦ.

ἁρμονία, ἡ (*ἁρμόζω*)· ἡ συναρμολόγησις ‖ σύνδεσμος, σύνδεσις.— **II** συμφωνία συναπτομένη μεταξὺ ἀνδρώπων, σύμβασις.— **III** διάταξις, δεσμός, ψήφισμα ‖ ὅθεν, μοῖρα, πεπρωμένον.— **IV** *ὡς μου-*

σικός ὅρος, «ἁρμονία», συμφωνία ἤχων. **2)** Ἐν τῇ ρητορικῇ, ἡ ρύθμισις τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, ἡ μουσικότης τῆς φωνῆς. **3)** γενικῶς, ἁρμονία, συμφωνία κλπ. ‖ ***δύστροπος γυναικῶν ἁρμονία***=ἡ διεστραμμένη, κακότροπος, διάθεσις τῶν γυναικῶν.

ἁρμονικός, *ή, όν* (***ἁρμόζω***)· ὁ ἐπιδέξιος, ἔμπειρος εἰς τὴν μουσικήν: ***τὰ ἁρμονικά***=ἡ θεωρία τῆς μουσικῆς.

ἁρμός, ὁ (*ᾰ-* λόγῳ τοῦ ***ἅμα***· πρβλ. ***ἄρω***)· «ἁρμός» ὡς καὶ νῦν ἐν τῇ οἰκοδομικῇ, ἄρθρωσις, κλείδωσις: ***ἁρμὸς χώματος λιθοσπαδὴς*** (Σοφ.)=χαραματιά, ἄνοιγμα σχηματισθὲν εἰς τὸν τάφον διὰ τῆς ἀποσπάσεως λίθων.

ἁρμόσδω, δωρ. ἀντὶ ***ἁρμόζω***.

ἅρμοσμα, *-ατος,* τό (***ἁρμόζω***)· τὸ προσηρμοσμένον, πᾶν ὅ,τι εἶναι συνηρμολογημένον.

ἁρμοστήρ, *-ῆρος,* ὁ=***ἁρμοστὴς*** (ᾰ ὃλ.)· ποιητ., ὡς ***ἁρμόστωρ***=ὁ κυβερνῶν, ὁ διοικητής.

ἁρμοστής, *-οῦ,* ὁ (***ἁρμόζω***)· ὁ ***ἁρμόζων***, ὅστις διευθετεῖ, κυβερνᾷ ‖ ὁ κυβερνήτης ‖ κυρ. «ὁ ἁρμοστής», τ.ἔ. ὁ κυβερνήτης τῶν ἑλλην. νήσων καὶ πόλεων τῆς Μ. Ἀσίας, ὁ ἀποστελλόμενος ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἡγεμονίας των ‖ ***ἁρμοστὴς*** ὡσ. ἐκαλεῖτο καὶ ὁ Διοικητὴς ἀνεξαρτήτου ἀποικίας.

ἁρμοστός, *ή, όν*· ὁ προσαρμοζόμενος. Ἐκ τοῦ **ἁρμόττω,** ἀττ. ἀντὶ ***ἁρμόζω*** (ᾰ ὃλ.).

ἄρνα, αἰτ. ἑν. (μὴ ὑπαρχούσης ὀνομ. ἐν χρήσει),δυϊκ. ***ἄρνε***, πληθ. ***ἄρνες*** κλπ.· (ᾰλ. ***ἀρνός***).

ἀρνᾰκίς, *-ίδος,* ἡ (***ἀρνός***)· δορὰ (δέρμα) προβάτου·(«προβιά»).

ἄρνειος, *α, ον* (***ἀρνός***)· ἀρνήσιος (ἢ προβατήσιος)· ***ἄρνειος φόνος***=ἐσφαγμένα πρόβατα.

ἀρνειός, ὁ (***ἀρνός***)· νεαρὸς κριός ‖ ἀλλ' ὡς ἐπίθ. ***ἀρνειὸς***=ἀρσενικός ‖ ***ἀρνειὸς δῖς***= «ἀρσενικὸ πρόβατο». Κατὰ τὸν Ἀμμών. ***«ἄρνες καὶ ἀρνειοὶ διαφέρουσιν· ἄρνες μὲν γὰρ λέγονται οἱ νεογνοί, ἀρνειοὶ δὲ οἱ προήκοντες τῇ ἡλικίᾳ»***. [δι' ἐτυμ. ᾰλ. ***ἀρνός***· ὡς ἐπίθ. βεβαίως τὸ ***ἀρνειὸς*** ‹***ἀρσνειὸς***(τοῦ ***ἄρσην***)].

ἀρνεο-βοΐνης, *-ου,* ὁ (***ἀρνὸς***+***βοινάω***)· ἀρνοφάγος (κυρ. ὁ εὐωχούμενος καὶ συμποσιάζων μὲ κρέατα ἀρνῶν).

Ἀρνέομαι, μελ. *-ήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' ***ἠρνήθην***, ἀλλὰ καὶ μεσ. ἀόρ. α' ***ἠρνησάμην***· ἀποθ.· ἀρνοῦμαι νὰ εἴπω (ἀντίθ. τῷ ***φημί***, ***εἶπον***) ‖ ἀρνοῦμαι νὰ δώσω (ἀντίθ. τῷ ***δοῦναι***) ‖ ἀπολ., λέγω ὄχι, ἀρνοῦμαι, δὲν θέλω ‖ μετ' ἀπρφ., ἀρνοῦμαι νὰ πράξω τι [πρβλ. ἀρμ. **uranam**=ἀρνοῦμαι, **urast**=ἀρνησις].

ἀρνευτήρ, *-ῆρος,* ὁ (***ἀρνεύω***)· ὁ πίπτων, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω, ἐπάνω ἀπὸ πύργον ἢ ἀπὸ ἅρμα ‖ ὡσ. ὁ βουτηχτὴς (***δύτης***)· πρβλ. καὶ ***νῦβιστητήρ***.

ἀρνεύω, μελ. *-σω* (***ἀρνός***)· πηδῶ (***κυβιστῶ***), χοροπηδῶ, σκιρτῶ, ὡσὰν τὸ ἀρνίον.

Ἔτυμ.: Ἐκτὸς τῆς συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ***ἀρὴν*** - ***ἀρνός***· κατ' ἄλλους ***ἀρ-νευ-*** ‹*ϝr- neu-* (πρβλ. Λιθ. **nérti**=καταδύειν,**naras** = κολυμβίς (πτηνόν)), κατ' ἄλλους συναπτ. καὶ τῷ ἑλλ. ***ἀρύω*** ‹*ϝr-νω*.

ἀρνήσιμος, *ον* (***ἀρνέομαι***)· ὃν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ.

ἄρνησις, *-εως,* ἡ (***ἀρνέομαι***)· τὸ ἀρνεῖσθαι, ἡ «ἄρνησις».

ἀρνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ἀρνός***· μικρὸ ἀρνί, ἀμνός, ἀρνάκι.— **II** δορὰ (δέρμα) ἀρνίου.

Ἀρνός, τοῦ, τῆς (γεν. ἐξ ἀπηρχ. ὀνομ. ****ἄρς***, τῆς ἐν χρήσει ὀνομ. οὔσης ***ἀμνός***)· δοτ. ***ἀρνί***, ἀττ. ***ἄρνα***· δυϊκ. ***ἄρνε***· πληθ. ***ἄρνες***, γεν. ***ἀρνῶν***, δοτ. ***ἀρνάσι*** (ἐπ. ***ἄρνεσσι***), αἰτ. ***ἄρνας***· ἀρνί, ἀμνός (ἄρρην ἢ θῆλυς), λατ. **agnus, agna** ‖ ὡσ. σημ. γεν. πρόβατον (ἄρρεν ἢ θῆλυ).

Ἔτυμ.: συν. συνάπτ. τῷ ***ἀρὴν*** ‹**Fαρήν**, γεν. **(F)ἀρνός**. Ἐπειδὴ παρ' Ὁμ. δὲν ὑπάρχουσιν ἴχνη ἀρχικοῦ **F**, ὁ **Meillet** παράγει τὸ ἑμ. ***ἄρνειὸς*** ἐκ τοῦ ***ἄρσην*** ‹****ἀρσνειὸς*** (= ἀρσενικός). — Ἡ ὀνομ. ***ἀρὴν*** μαρτυρεῖται ἐπιγρ.· παρ' Ὁμ. ***πολύρρην*** (= πλούσιος εἰς ἀρνιὰ) ἐξυπακούει δ' συνθ. ****-Fρην***· ***ἀρνακίς***=προβιὰ ἀρνιοῦ· ***ἄρνειος***=ἀρνήσιος, ***ἀρνειὸς***=κριός.

ἀρνῦμαι, ἐλλειπτ. ἀποθ., ἐν χρήσει κατ' ἐν. καὶ πρτ. μόνον, ἐπεκτετ. τύπος τοῦ ***αἴρομαι***· λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, κερδίζω, ἀποκομίζω, τι ὡς ὄραβεῖον.

Ἔτυμ.: ***ἄρνυμαι*** ἐξ ἐπεκτετ. ῥ. ***αρ-*** (***αρνυ-***) τοῦ ***αἴρομαι*** (μελ. ***ἀρ-σῦμαι***)· πρβλ. ***ἄρ-ος***=ὠφέλεια, βοήθεια· ***μίσθ-αρνος***, ***μισθ-αρνέω***· πρβλ. Ἀρμ. **arnu-m** =λαμβάνω (ἀόρ. **ar'i**=ἔλαβον, πρβλ. ***ἠρόμην***—σανσκρ. **ṛṇō´-ti**=ἐγγίζω, φθάνω, **árihaṃ**=ἀσχολία—παλ-γερμ. **arnōn**=ἀποκτῶ—ἀγγλ. **earn**=κερδίζω,

ἀρξεῖσθαι, δωρ. ἀντὶ ***ἄρξομαι***, μελ. τοῦ ***ἄρχομαι***.

ἀρόμην, ἐπ. μεσ. ἀορ. β' τοῦ ***αἴρω***.

ἄρον, *-άτω,* Προστ. ἀορ. α' τοῦ ***αἴρω***.

ἄρος, τό· ὠφέλεια, βοήθεια, ἐπικουρία.

ἀρόσιμος, *ον* (***ἀρόω***)· ὁ δυνάμενος ἢ κατάλληλος νὰ καλλιεργηθῇ, καλλιεργήσιμος ‖ καρποφόρος ‖ μτφρ. (ἐπὶ γυναικός), κατάλληλος πρὸς παραγωγὴν τέκνων (πρὸς παιδοποίαν).

ἄροσις, *-εως,* ἡ (***ἀρόω***)· τὸ ἀροτριᾶν, ἡ ἀροτρίασις, καλλιέργεια.— **II** γῆ καλλιεργήσιμος, σιτοφόρος ἀγρός, λατ. **arvum**.

ἀροτήρ, *-ῆρος,* ὁ (***ἀρόω***)· ὁ ἀροτριῶν, ὁ ὀργώνων ‖ γεωργὸς ‖ ***βοῦς ἀροτὴρ***=βοῦς δι' ὄργωμα.— **II** μετφρ. ὁ γεννήτωρ, ὁ πατήρ.

ἀρότης, *-ου,* ὁ=***ἀροτὴρ*** (ᾰ ὃλ.)· ***Πιερίδων ἀρόται***=ἐργάται (θεράποντες) τῶν Μουσῶν, τ. ἔ. ποιηταί.

ἄροτος, ὁ (***ἀρόω***)· τὸ ὄργωμα ‖ γεωργία: ***ζῆν ἀπ' ἀρότου***= ζῆν ἐκ τῆς γεωργίας (διὰ τῆς γεωργίας). **2)** συγκομιδή, ἐσοδεία ‖ οἱ καρποὶ τῶν ἀγρῶν ‖ ἐπίσης ἀγρός.— **II** ἡ ἐποχὴ τῆς καλλιεργείας, ἡ ἐποχὴ τῆς σπορᾶς (ὁ σπορητός).

ἀροτραῖος, *α, ον* (***ἄροτρον***)· τοῦ σιτοφόρου ἀγροῦ ‖ ἀγροτικός.

ἀροτρεύς, *-έως,* ὁ=***ἀροτὴρ*** (ᾰ ὃλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ **ἀροτρεύω,** μελ. *-σω* = ***ἀρόω*** (ᾰ ὃλ.).

ἀροτρητής, *-οῦ,* ὁ· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἄροτρον (ὀρθότ. θὰ ἦτο ***ἀροτρευτὴς*** ὡς ἐκ τοῦ ***ἀροτρεύω***).

ἀροτριάω, μελ. *-άσω* [ᾰ]=***ἀρόω*** (ᾰ ὃλ.).

ἀροτρο-δί-αυλος, ὁ (***ἄροτρον*** + ***δίαυλος***)· ὁ ἀροτριῶν πέρα-δῶθε (ἢ ἐπάνω-κάτω), ὡς ὁ δρομεὺς ἐν τῷ διαύλῳ.

ἄροτρον, τό (***ἀρόω***)· «ἄροτρον», ἀλέτρι (λατ. **aratrum**).

ἀροτρο-πόνος, *ον* (***ἄροτρον***+***πόνος***)· ὁ μοχθῶν (κοπιάζων) μὲ τὸ ἄροτρον.

ἀροτρο-φορέω, μελ. *-ήσω* (***ἄροτρον***+***φέρω***)· σύρω τὸ ἄροτρον.

ἄρρῦμαι, μέσ. μέλ. τοῦ ***ἀείρω***· ἐν ᾧ **Ἄρρυμαι** εἶναι μέσ. μέλ. τοῦ ***αἴρω***.

ἄρουρα, ἡ (***ἀρόω***)· γῆ καλλιεργημένη ἢ καλλιεργήσιμος ‖ ἀγρὸς σιτοφόρος (λατ. **arvum**) ‖ ὡσ. γεν. ἔδαφος, γῆ, χῶρος, χῶμα ‖ ***πατρὶς ἄρουρα***=πατρίς, γενέτειρα.—μτφρ. ἐπὶ γυναικός, ὡς δεχομένης σπόρον καὶ ἀποφερούσης καρποὺς (τὰ τέκνα της) [δι' ἐτυμολ. ᾰλ. ***ἀρόω***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀρουραῖος, *α, ον* (***ἄρουρα***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ***ἄρουραν*** (τοὺς ἀγρούς), ἀγροτικός ‖ ***μῦς ἀρουραῖος***=μῦς τῶν ἀγρῶν (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς οἰκοσίτους).

ἀρούριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ἄρουρα*** (ᾰ ὃλ.)· χωραφάκι.

ἀρουρο-πόνος, *ον* (***ἄρουρα***+***πόνος***)· ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ πονῶν (τ. ἔ. ἐργαζόμενος).

Ἀρόω, μελ. *-όσω*, ποιητ. *-όσσω*· ἀόρ. α' ***ἤροσα***· πρκ. ***ἀρήροκα***.—Παθ. ἀόρ. α' ***ἠρόθην***· πρκ. ***ἀρήρομαι***· ἀροτριῶ, ὀργώνω, καλλιεργῶ (λατ. **aro** Α).— **II** σπείρω: ***ἀροῦν εἰς κήπους*** = σπείρειν εἰς κήπους. **2)** μτφρ. ἐπὶ τοῦ συζύγου, γεννῶ ‖ ἐπὶ τοῦ παιδὸς (γεν. τέκνου), γεννῶμαι.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **αρο(F)-**: ἑλλ. ***ἀρό-ω***, ***ἀρό-σιμος***, ***ἀρο-τήρ***, ***ἄρο-τος***, ***ἄρο-τρον***, ***ἄρου-ρα***, «***πολύ-ηρος***· ***πολυάρουρος***» (Ἡσύχ.)—Λατ. **ar-o, ara-tor, ara-tio, a-rātrum, arvu-s, arvu-m** — Γοτθ. **arjam** = ἀροτριᾶν— παλ-γερμ. **err-an** = **arare**, **ar-i**=**aratio** — παλ-αγγλ. **ear**=ἀροτριᾶν.

ἀρόωσι, ἐπ. ἀντὶ ***ἀροῦσι***, γ' πληθ. ἐν. τοῦ ***ἀρόω***.

ἁρπᾰγή, ἡ (***ἁρπάζω***)· τὸ ἁρπάζειν, τὸ ἁποσπᾶν τι βιαίως, διαρπαγή, λῃστεία, λεηλασία.— **II** τὸ ἁρπασθὲν πρᾶγμα, λεία, λάφυρον.— **III** ἁρπακτικότης, ἁπληστία.

ἁρπάγη, ἡ (*ἁρπάζω*)· «γάντζος», «τσεγκέλι», «άρπαγη». 2) τσουγκράνα (ἡ γκρατζούνα), διχάλι (λατ. **harpāgo**).

ἁρπάγιμος, *η, ον*· ὁ ἁρπασθείς.

ἅρπαγμα, *-ατος*, τό (*ἁρπάζω*)· τό ἁρπαζόμενον, τό διαρπασθέν, ἡ λεία, τό λάφυρον.

ἁρπαγμός, ὁ (*ἁρπάζω*)· λεηλασία, λήστευσις. 2) πᾶν τό διαρπαζόμενον, τό λάφυρον.

ἌΡΠΑΖΩ, μελ. *ἁρπάξω*, ἀττ. *ἁρπάσω* ἢ *ἁρπάσομαι*· ἀόρ. α' *ἥρπαξα*, ἀττ. *ἥρπασα*· πρκ. *ἡρπάκα*. — Παθητ., ἀόρ. α' *ἡρπάχθην* ἢ *ἡρπάσθην*· ἀόρ. β' *ἡρπάγην*· πρκ. *ἥρπαγμαι* ἢ *ἥρπασμαι*· ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, διά τῆς βίας, «ἁρπάζω» (ὡς καί νῦν): *ἁρπάξας φέρειν*=λατ. **raptim ferre**. 2) ἁρπάζω τι ἐν σπουδῇ, ἀναρπάζω || ὡσ. ἁρπάζω διά τοῦ νοῦ, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ. 3) καταλαμβάνω καί κατανικῶ, καταβάλλω.— **II** λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ, διαρπάζω.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *ἁρπ-*〈**sῐp-*〈**srep-*〉**rep-* (πρβλ. λατ. **rapio**, ἑλλ. *ἑρέπτομαι*)· ἐκ ῥ. *ἁρπ-* ἑλλ. *ἅρπ-υιαι*, *ἅρπ-η*, *ἅρπ-αξ*, *ἁρπ-άζω*, *ἁρπ-άγη*, *ἁρπαγ-ή*· *ἁρπ-*〉**rap-**: λατ. **rap-io**, **rap-ax**, **rap-idus**, **rap-tor**, **rap-ina**.— *ἁρπ-*〈**sῐp-**: **sarpio**, **sarp-o**, **sar-men**, **sar-mentum**, παλ.- γερμ. **sarf**, **scarp** (ἀγγλ. **sharp** = ὀξύς), διὰ τό *ἁρπαλέος* ἑλ. λ. Ἐξ αὐτοῦ· τό

ἁρπακτήρ, ὁ, *-ῆρος*· ἅρπαξ, λῃστής.— θηλ. *ἁρπάκτειρα*.

ἁρπακτός, *ή, όν* (*ἁρπάζω*)· ὁ δι' ἁρπαγῆς εἰλημμένος, «ἁρπαχτός», κλοπιμαῖος.

ἁρπακτύς, *-ύος*, ἡ = *ἁρπαγή* (ἑλ. λ.).

ἁρπά-λαγος, ὁ· κυνηγετικόν ὄργανον.

ἁρπαλέος, *α, ον* (καί *-ος, -ον*) (*ἁρπάζω;*)· ἁρπακτικός, ἄπληστος, ἀδηφάγος, λαίμαργος. 2) ἑλκυστικός (πρός ἑαυτόν ἑλκύων), θελκτικός, γοητευτικός· πᾶν ὅ,τι ἁρπάζουν οἱ ἄνθρωποι, «ἁρπαχτός». Ἐπίρ. *-έως*=προθύμως, διακαῶς.

Ἔτυμ.: κατ' ἄλλους οὐδέν τό κοινόν ἔχει ἡ λ. πρός τό «*ἁρπάζω*», ἀλλ' ἐσχηματίσθη κατ' ἀνομοίωσιν ἀντί τοῦ **ἅλπαλέος* (ὡς *ἀργαλέος* ἀντί *ἀλγαλέος*), ὅ εἶναι τό θετικόν τοῦ *ἄλπ-ιστος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ἁλπαλέον· ἀγαπητόν*». Τοῦτο πρέπει νά ἀναχθῇ βεβαίως εἰς τό *ἕλπω* (**Fέλπω**) λατ. **volup**. Πρός τήν ἐτυμολ. ταύτην συνάδει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 σημασ.· κατ' αὐτήν γραπτέον *ἁρπαλέος*. Ἡ ἀναλογία *ἁρπαλέος : ἄλπιστος* ἔχει τήν ἀντίστοιχόν της εἰς τά ζεύγη : *ἀργαλέος : ἄλγιστος*, *κερδαλέος : κέρδιστος*.

ἁρπαλίζω, μελ. *-ίσω*· ἁρπάζω τι εὐθύς, ρίχνομαι ἐπάνω του, λαμβάνω, δέχομαι (μετά προθυμίας).

ἅρπαξ, *-αγος*, ὁ, ἡ (*ἁρπάζω*)· ὁ ἁρπάζων, διαρπάζων, ἁρπακτικός (λατ. **rapax**).— **II** ὡς οὐσ. *ἅρπαξ*, ὁ=ληστής, «ἅρπαξ», σφετεριστής λαφυραγωγός. 2) ἡ *ἅρπαξ*=ληστεία, διαρπαγή, λεηλασία.

ἁρπαξ-άνδρα, ἡ· ἡ ἁρπάζουσα τούς ἄνδρας, ἐπί τῆς σφιγγός.

ἅρπασμα=*ἅρπαγμα* (ὃ ἑλ.).

ἁρπεδόνη, ἡ (*ἁρπάζω*)· σχοινίον θηρευτικόν πρός παγίδευσιν ἀγρίων ζώων || νῆμα, κλωστή, ἐξ ὧν ὑφαίνονται τά ὑφάσματα || ὡσ. καί ἡ νευρά τοῦ τόξου [κατ' ἄλλους ἐκ ῥ. *ἁρ-* τοῦ *ἀραρίσκω* ὃ ἑλ].

ἅρπη, ἡ (*ἁρπάζω*)· πτηνόν ἁρπακτικόν, εἶδος ἱέρακος.— **II** δρέπανον || δρεπανοειδές ξίφος, ἀκινάκης, «χατζάρα» || δρεπανοειδές βούκεντρον (δι' οὗ ἤλαυνον τούς ἐλαφάντας) [δι' ἔτυμ. ἑλ. *ἁρπάζω*].

ἅρπυιαι, αἱ (*ἁρπάζω*)· κυρ. αἱ ἁρπάκτριαι, «ἁρπάχτρες», τ. ἔ. αἱ δύελλαι, οἱ ἀνεμοστρόβιλοι· ἐν τῇ μτγν. μυθολογίᾳ αὗται παρίστανται ὡς πτερωτά τέρατα ἅτινα ἀνήρπαζον τάς ἐπί τῶν τραπεζῶν τροφάς, ἀκόμη δέ καί ἀνθρώπους [δι' ἔτυμ. ἑλ. *ἁρπάζω*].

ἌΡΡΑΒΩΝ, *-ῶνος*, ὁ· χρηματική προκαταβολή (τό κοινῶς λεγόμενον «καπάρο»), διδομένη ὑπό τοῦ ἀγοραστοῦ πρός ἐγγύησιν. 2) ἐνέχυρον, ἐγγύησις, ἀσφάλεια (λατ. **arrhabo**, **arha**).—πρβλ. καί ἑβρ. **ērābōn**.

ἀ-ρραγής, *ές* (*α* στερ.+*ῥήγνυμι*)· ὁ μή ῥαγείς, μή θλασθείς.

ἄ-ρρατος, *ον* (*α* στερ.+*ῥαίω*)· ὁ μή θραυόμενος, ἀκούραστος.

ἄ-ρρᾰφος, *ον* (*α* στερ. + *ῥαφῆναι* τοῦ *ῥάπτω*)· τό μή ἐρραμμένος, ὁ ἄνευ ραφῆς.

ἄ-ρρεκτος, ποιητ. *ἄ-ρεκτος, ον* (*α* στερ.+*ῥέζω*)· ὁ ἀνεκτέλεστος, ἀγίνωτος || ἀτελής, ἀτελείωτος.

ἀρρενικός, *ή, όν* (*ἄρρην*)· ἀρσενικός, ἀνδρικός (ἀντίθ. τῷ *θηλυκός*).

ἀρρενο-γονέω· γεννῶ ἄρρενα τέκνα.

ἀρρενο-γονία, ἡ· ἡ γέννησις ἀρρένων τέκνων.

ἀρρενο-γόνος, *ον*· ὁ γεννῶν ἄρρενα τέκνα.

ἀρρενο-κοίτης, *-ου*, ὁ· ὁ μετά ἀρρένων αἰσχρουργῶν.

ἀρρενο-κυέω·=*ἀρρενοτοκέω* (ὁλ. λ.).

ἀρρενόομαι· γίνομαι ἀνήρ || *ἀρρενόω* = καθιστῶ τινα ἄνδρα.

ἀρρενό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*ἄρρην*+*παῖς*)· ὁ ἐξ ἀρσενικῶν τέκνων (ἀποτελούμενος π. χ. *γόνος*). 2) ὁ μετά ἄρρενος τέκνου || κατ' ἄλλους, «ἀρσενικοθήλυκος».

ἀρρενο-ποιός, *όν*· ὁ συντελῶν πρός γέννησιν ἀρρένων.

ἀρρενο-τοκέω· τίκτω ἄρρενα τέκνα.

ἀρρενο-τόκος, *ον*· ἐπί γυναικός, ἡ τίκτουσα ἄρρενα τέκνα.

ἀρρεν-ωπός, *όν* (*ἄρρην* + *ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν ἄρρενος (ἀνδρικήν) || ἀνδρικός, ἀνδροπρεπής.

ἄ-ρρηκτος, *ον* (*α* στερ. + *ῥήγνυμι*)· ὁ μή διαρρηγνυόμενος, ἀδιάρρηκτος || ὃν δέν δύναταί τις νά θραύσῃ ἢ νά φθείρῃ || μτφρ. ἀκάματος, ἀκούραστος. Ἐπίρ. *-τως*.

ἌΡΡΗΝ, ὁ, ἡ, *ἄρρεν*, τό, γεν. *-ενος*· παλ-αττ. *ἄρσην*· ἰων. *ἔρσην*· «ἀρσενικός» (ἀντίθ. τῷ *θῆλυς*) ||ὄθεν, ἀνδρικός, ἀνδροπρεπής, ἰσχυρός, δυνατός || ὡς οὐσ. *ἄρρην*, ὁ=ὁ «ἄνδρας». [δι' ἔτυμ. ἑλ. *ἄρσην*].

ἀρρηνής, *ές* (*ἄρρην*)· ἄγριος, βάρβαρος, ἀγροῖκος.

ἄ-ρρητος, *ον* (καί *-η, -ον*) (*α* στερ. + *ῥηθῆναι*)· ὁ μή ρηθείς (λατ. **indictus**) || ὁ μή γνωστοποιηθείς, μή ἀποκαλυφθείς.— **II** ὅ,τι δέν πρέπει νά λεχθῇ, μυστικόν, μυστηριῶδες : *διδακτά τ' ἄρρητά τε* = πράγματα πού δύνανται νά ἀνακοινωθοῦν (ἀνακοινώσιμα) καί ἄλλα πού δέν πρέπει νά λεχθοῦν («ρητά καί ἀπόρρητα»). 2) τό μή δυνάμενον νά λεχθῇ, φρικτόν, ἀδέμιτον, ἀποτρόπαιον (λατ. **nefandum**)||*ἄρρητ' ἀρρήτων*=τά πλέον τρομερά πράγματα. 3) ὁ θεωρούμενος αἰσχρός, ἐπαίσχυντος, λόγος διά νά τόν εἴπῃ τις || *ῥητά καὶ ἄρρητα* = λατ. **dicenda tacenda**.

ἀρρη-φορέω, μελ. *-ήσω* (*ἀρρηφόρος*)· φέρω τόν πέπλον τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀρρη-φορία, ἡ· ἡ μετά τοῦ πέπλου πομπή πρός τιμήν τῆς Ἀθηνᾶς (πρβλ. *Ἀρρη-φόροι*).

Ἀρρη-φόροι, αἱ (*ἄρρητα* + *φέρω*)· αἱ δύο κόραι αἱ φέρουσαι τόν πέπλον καί τά ἄλλα ἱερά (*ἄρρητα*) τῆς Ἀθηνᾶς κατά τήν ἑορτήν τῶν Σκιροφορίων ἐν Ἀθήναις.

Ἔτυμ.: συνήθως ἐτυμολ. 〈*ἄρρητα*+*φέρω*· ἄλλοι ἐκ τοῦ *ἄρριχος*=κόφινος· καί ἄλλοι (ἐκ τοῦ παραλλήλου τύπου *Ἐρρηφόροι* κινούμενοι) συσχετίζουσι τοῦτο πρός τήν *Ἔρσην* (θυγατέρα τοῦ Κέκροπος), ἀντί *Ἐρσηφόροι*.

ἀ-ρρίγητος, *ον* (*α* στερ.+*ῥῑγέω*)· ὁ μή ριγῶν (μή τρέμων) ἐκ τοῦ ψύχους ἢ τοῦ τρόμου.

ἄ-ρρῑγος, *ον*· ὁ μή αἰσθανόμενος ρῖγος (ψῦχος) || ὁ ἄνευ ρίγους (τρεμούλας).

ἄ-ρριζος, *ον* (*α* στερ.+*ῥίζα*)· ὁ μή ἐρριζωμένος, ὁ ἄνευ ριζῶν.

ἄ-ρρῑς, *-ῑνος*, ὁ, ἡ (*α* στερ.+*ῥίς*)· ὁ στερούμενος ρινός, τ. ἔ. ὀσφρήσεως || ὁ μή ρινηλατῶν.

Ἄρρῑχος, ὁ, ἀττ. ἡ· κόφινος (ἐκ λυγαριᾶς).

ἄ-ρρυθμος, *ον* (*α* στερ.+*ῥυθμός*)· ὁ ἄνευ ρυθμοῦ ἢ ἀναλογίας (συμμετρίας) || ὁ ἀκατάλληλος, μή προσαρμοζόμενος, ἀκανόνιστος. Ἐπίρ. *-μως*=ἄνευ ρυθμικοῦ χρόνου.

ἀ-ρρῡτίδωτος, *ον* (*α* στερ. + *ῥυτίς*)· ὁ μή ἔχων ρυτίδας.

ἀρρωδέω, ἀρρωδίη· βλ. *ὀρρωδέω, ὀρρωδία*.

ἀ-ρρώξ, *-ῶγος*, ὁ, ἡ (*α* στερ.+*ῥῶξ* τοῦ *ῥήγνυμι*)· ὁ ἄνευ ρωγμῆς, ἀρραγής, ἄρρηκτος.

ἀ-ρρωστέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄρρωστος*)· εἶμαι ἢ γίνομαι ἄρρωστος (ἀσθενής). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀ-ρρώστημα, *-ατος*, τό· ἀσθένεια, νόσος.

ἀ-ρρωστία, ἡ (*ἀρρωστέω*)· ἀδυναμία, ἀσθένεια, νόσος, «ἀρρώστια» ‖ *ἀρρωστία τοῦ στρατεύειν*=ἀνικανότης πρὸς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὀφειλομένη εἰς νόσον.

ἄ-ρρωστος, *ον* (α στερ.+*ῥώννυμι*)· ἀδύνατος, καχεκτικός, ἀσθενής, «ἄρρωστος» ‖ ὄθεν, χαῦνος, νωθρός, ἀδρανής.

ἄρσαι, ἄρσον, ἄρσαντες καὶ **ἀρσάμενος**· ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. τοῦ *ἀραρίσκω*.

ἄρσε, ἐπ. ἀντὶ *ἦρσε*, γ' ἐν. ἀορ. τοῦ *ἀραρίσκω*.

ἀρσενικός, ἡ, *ὀν*=*ἀρρενικὸς* (ὃ βλ.).

ἀρσενο-κοίτης, -*ου*, ὁ (*ἄρσην*+*κοίτη*)· ὁ συγκοιμώμενος μετὰ ἀρρένων παίδων (κίναιδος).

ἌΡΣΗΝ, *ενος*, ἰων. καὶ ἀττ. ἀντὶ τοῦ μτγν. ἀττ. *ἄρρην* [αἰολ. *ἔρσην* (ἄνευ F), λακ. *εἴρην*, ἰων. *ἔρσην*· πρβλ. *ἀρσενικός*· πιθ. συγγ. τῷ σανσκρ. **rsha-bhá-s** = ταῦρος, Ζενδ. **arshan**=ἄνδρας. Ἑπομ.· ἐκ *ῥ. ἀρσ-*= σανσκρ. **arsh-**].

ἄρσιος, *ον* (*ἄρω*)· κατάλληλος, εὐάρμοστος, φιλικός.

ἀρσί-ποους, ὁ, ἡ, -*πουν*, τό, γεν. -*ποδος*, συνηρ. ἀντὶ τοῦ *ἀερσί-ποους* (*ἀείρω*+*πούς*)· ὁ ἀΐρων (σηκώνων ὑψηλὰ) τοὺς πόδας· ζωηρός, ταχύς.

ἄρσις, -*εως*, ἡ (*αἴρω*)· τὸ οἴκωμα, ἡ ὕψωσις.— ἐν τῇ προσῳδίᾳ, ἡ ὕψωσις (ἔντασις) τῆς φωνῆς ἐν τῇ πρώτῃ συλλαβῇ, ἡ «ἄρσις» (λατ. **ictus**) ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν *θέσιν* (τὴν ὕφεσιν τῆς φωνῆς, τὸ χαμήλωμά της).

ἄρσω, ἰων. ἀντὶ *ἀρῶ*, μελλ. τοῦ *ἀραρίσκω*.

ἀρτάβη, ἡ· περσικὸν μέτρον, ἴσον πρὸς 1 ἀττ. μέδιμνον καὶ 3 χοίνικας.

ἀρτᾰμέω, μελ. -*ήσω*· κόπτω εἰς τεμάχια, διαμελίζω ‖ ἀποκόπτω. Ἐκ τοῦ

ἌΡΤΑ˘ΜΟΣ, ὁ· σφαγεύς, φονεύς, «λανιστής» (κυρ. *«ὃ εἰς ἄρτια τέμνων»* κατὰ Εὐστ. ‖ μάγειρος.

Ἔτυμ.: ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Εὐσταθ. χωρίου θεωροῦσι τὸ *ἄρταμος* προελθὸν ἐκ τοῦ **ἀρτό-ταμος* ἢ **ἀρτί-ταμος*=ὁ τέμνων ἐπιδεξίως (πρβλ. *ἀρτίως*)· κατ' ἄλλους α' συνθ. εἶναι *ἀρ-* ⟨**ῆιr-*, πρβλ. *μέρος*· ἄλλην ἐτυμολ. βλ. ἐν λ. *ἀρτεμής*,

ἀρτᾰνη, ἡ (*ἀρτάω*)· σχοινίον δι' οὗ ἀρτᾶ (ἐξαρτᾶ, κρεμᾷ) τίς τι ἀπό κάπου ‖ βρόχος, ἀγχόνη.

ἀρτάω, ἰων. *ἀρτέω*· μελ. -*ήσω*· πρκ. *ἤρτηκα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἠρτήθην*· πρκ. *ἤρτημαι*, ἰων. γ' πληθ. *ἀρτέαται* (ἐξ ἧς ρίζ. καὶ τὸ *ἀραρίσκω*)· προσδένω τι εἴς τι, κρεμῶ (ἐξαρτῶ) τι ἀπό ἓν ἄλλο πρᾶγμα. — Παθ. κρεμῶμαι, ἐξαρτῶμαι, ἀπό τινος (*ἀρτάομαι ἔκ τινος*) ‖ ἐντεῦθεν, ἐξαρτῶμαι (ἐπὶ ἀφῃρ. ἐννοιῶν) ἐκ τινος (λατ. **pendere ab aliquo**).— ‖ Παθητ. προσαρμόζομαι, προπαρασκευάζομαι, εἶμαι ἕτοιμος [*ἀρτάω*, *ἀρτάνη*, *ἀρτέμων*, *ἀρτηρία*· πιθαν. ἐκ *ῥ.* **ver-** (βάσις **aver**), ἐξ ἧς καὶ τὸ *ἀείρω* (βλ. λ.)].

ἀρτέαται, ἰων. ἀντὶ *ἤρτηνται* ἢ *ἠρτημένοι εἰσί*, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀρτάω*.

ἀρτεμής, *ἐς* (*ἄρτιος*;)· σῶος καὶ ἀβλαβής, ἀκέραιος.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ἴσως σύνθ. ἐκ τοῦ *ἀρ-*=*ἀρι-* καὶ **τεμεσ-*· πρβλ. *τημε-λέω* (=φροντίζω περί τινος; ἀσχολοῦμαι εἴς τι) καὶ *ἀ-τμήν*=ὑπηρέτης, δοῦλος· συνήθως ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ἄρτι*, *ἄρτιος* καὶ τῶν ὁμορρίζων των. Συσχετιζόμενον πρὸς τὸ *ἄρταμος* εὑρίσκεται ὡς διατηροῦν τὴν παθητ. σημ. (=φροντισμένος) ἐν ᾧ τὸ *ἄρταμος* ἔχει ἐνεργ. σημ. (=ὁ φροντίζων). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀρτεμία, ἡ (πρβλ. *ἀρτεμής*)· ἀκεραιότης, ὑγεία, ἀσφάλεια.

ἌΡΤΕΜΙΣ, γεν. -*ιδος*, αἰτ. -*ιν* ἢ -*ιδα*, ἡ· ἡ θεὰ Ἄρτεμις, ἡ DIANA τῶν Ρωμαίων, θεὰ τοῦ κυνηγίου, δυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς, ἀδελφὴ δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος. Παρ' Ὁμήρῳ, διὰ τὰς γυναῖκας αἳ ἀπέθνῃσκον αἰφνιδίως καὶ ἄνευ πόνων, λέγεται ὅτι ἐφονεύοντο ἀπὸ τὰ *«ἀγανὰ βέλεα»* τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπως διὰ τῶν ὀλῶν τοῦ Ἀπόλλωνος οἱ τοιοῦτον θάνατον εὑρίσκοντες ἄνδρες. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἀρτεμίσιον, τὸ· ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, ἢ τόπος ἀφιερωμέ^ος εἰς αὐτήν.

Ἀρτεμίσιος, ὁ· Σπαρτιατικὸς μήν, ἀντιστοιχῶν πρὸς μέρος τοῦ ἀττικοῦ Ἐλαφηβολιῶνος.

ἀρτέμων, -ονος, ὁ (*ἀρτάω*)· τὸ κύριον (τὸ μέγα) ἱστίον τοῦ πρωραίου ἱστοῦ ‖ ἢ ὁ παπαφλύγκος, τ. ἔ. τὸ τετραγωνικὸν ἱστίον (πανί), τὸ εὐθὺς μετὰ τὸ κάτω πανὶ ἑνὸς ἱστοῦ (λατ. **suppărum**) ‖ τροχαλία πολυσπάστου.

ἀρτέω, ἰων. ἀντὶ *ἀρτάω*.

ἄρτημα, τό (*ἀρτάω*)· πᾶν τὸ ἠρτημένον (κρεμάμενον πρὸς τὰ κάτω) ‖ ἠρτημένον κόσμημα, ἐνώτιον (σκουλαρίκι).

ἀρτηρία, ἡ (*ἀείρω*)· κυρ. ἡ τραχεῖα ἀρτηρία (λατ. **arteria**).— ‖ πᾶσα ἀρτηρία ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν φλέβα.— ‖ =*ἀορτή*.

ἌΡΤΙ, ἐπίρ.· πρὸ ὀλίγου, ἀκριβῶς τώρα-δά, μόλις πρὸ ὀλίγου. 2) ὡσ. καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλ. χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα ‖ ἀλλ' ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀμέσου παρελθόντος, ἐσχάτως (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πάλαι*).— ‖ ἐν τοῖς μετ' αὐτοῦ (ὡς α' συνθ.) συνθέτοις δηλοῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ μόλις πρὸ ὀλίγου συμβάν.

Ἔτυμ.: συνήθ. ἐτυμολ. ἐκ τῆς *ῥ. ἀρ-* (βλ. *ἀραρίσκω*, *ἀρτύς*) ὁμοῦ μετὰ τῶν *ἀπαρτί*, *ἄρτιος*, *ἀρτιάζω*, ἰων. *ἀρτέομαι* (=προπαρασκευάζομαι, Ἡροδ.), ὁμηρ. *ἐπαρτὴς* (=παρεσκευασμένος, ἕτοιμος)· πρβλ. σανσκρ. **ṛtám** = διευθέτησις, χρῆσις, **ṛtáh** =ὀρθός, δίκαιος, πρέπων — λατ. **ars**= ἐπιδεξιότης, μεσ. - γερμ. **art**= τρόπος.

ἀρτιάζω, μελ. -*άσω* (*ἄρτιος*)· «παίζω μονά-ζυγά» (λατ. **par impar ludere**).— ‖ λογαριάζω, μετρῶ.

ἀρτιᾶκις, ἐπίρ. (*ἄρτιος*)· μέ ἄρτιον ἀριθμόν, ζυγά (ὡς ἐπίρ.).

ἀρτι-βρεχής, *ἐς* (*ἄρτι*+*βρέχω*)· ὁ ἄρτι (πρὸ ὀλίγου) βραχείς.

ἀρτί-γᾶμος, *ον* (*ἄρτι* + *γάμος*)· ὁ ἄρτι (νεωστὶ) νυμφευθείς, ὁ νεόγαμος.

ἀρτι-γένειος, *ον* (*ἄρτι*+*γένειον*), τοῦ ὁποίου τὸ γένειον πρὸ ὀλίγου ἐβλάστησεν (ἐφύτρωσεν).

ἀρτι-γέννητος, *ον* (*ἄρτι* + *γεννῶ*)· ὁ ἄρτι (πρὸ ὀλίγου) γεννηθείς.

ἀρτι-γλῦφής, *ἐς* (*ἄρτι*+*γλύφω*)· ὁ ἄρτι (μόλις πρὸ ὀλίγου) γλυφεὶς (σκαλισθείς), καινουργιοδουλεμένος.

ἀρτί-γονος, *ον* (*ἄρτι* + *γίγνομαι*)= *ἀρτιγέννητος* (ὃ βλ.).

ἀρτι-δᾰής, *ἐς* (*ἄρτι* + *δᾰῆναι*)· νεοδίδακτος, πρὸ ὀλίγου διδαχθείς.

ἀρτί-δακρυς, *υ*, γεν. -*υος* (*ἄρτι* + *δάκρυ*)· ὁ ἄρτι δακρύων ἢ δακρύσας, ὁ μέλλων ὁσονούπω νὰ κλαύσῃ, ὁ ἕτοιμος νὰ κλαύσῃ, (ὁ ἔχων «κιόλας τὰ δάκρυα στὰ μάτια του»).

ἀρτί-δορος, *ον* (*ἄρτι*+*δέρω*)· ὁ ἄρτι ἐκδαρείς, ὁ νεόγδαρτος, ὁ πρὸ ὀλίγου «ξεφλουδισθείς».

ἀρτι-έπεια, ἡ· κυρ. θηλ. τοῦ

ἀρτι-επής, *ἐς* (*ἄρτιος*+*ἔπος*)· ὁ ἄρτιος (ἔμπειρος) εἰς τοὺς λόγους του ‖ πρόθυμος νὰ ὁμιλῇ, εὔγλωττος.

ἀρτι-ζυγία, ἡ (*ἄρτι*+*ζυγός*)· ἡ νεωστὶ γενομένη σύζευξις: *ἀνδρῶν ἀρτιζυγία*=οἱ νεόγαμοι σύζυγοι.

ἀρτίζω, μελ. -*ίσω* (*ἄρτιος*)· ἑτοιμάζω, παρασκευάζω ‖ ἐκτελῶ, ἐπιτελῶ.

ἀρτι-θᾰλής, *ἐς* (*ἄρτι* + *θᾰλεῖν*)· ὁ πρὸ ὀλίγου ἀνθήσας.

ἀρτι-θᾰνής, *ἐς* (*ἄρτι* + *θᾰνεῖν*)· ὁ πρὸ ὀλίγου ἀποθανών.

ἀρτί-κολλος, *ον* (*ἄρτι*+*κολλάω*)· ὁ ἀκριβῶς κεκολλημένος, καλὰ συγκεκολλημένος ‖ ὁ προσκολλώμενος στενῶς.— ‖ μτφρ. ὁ καλῶς προσαρμοζόμενος, εὐάρμοστος, ἁρμόδιος: *εἰς ἀρτίκολλον* = ἀκριβῶς ἐπικαίρως, «στὴν ὥρα».

ἀρτι-κόμης, *-ου* ὁ (*ἄρτι*+*κομάω*)· ὁ νεωστὶ ἀποκτήσας κόμην ἢ φύλλα.

ἀρτι-λόγος, *ον* (*ἄρτι* ἢ *ἄρτιος*+*λέγω*)· ὁ ὁμιλῶν προθύμως (εὐκόλως, εὐγλώττως).

ἀρτι-λόχευτος, *ον* (*ἄρτι*+*λοχεύω*)· ὁ ἄρτι (πρὸ μικροῦ) γεννηθείς, νεογέννητος (κυρ. *ὁ ἄρτι λοχευθείς*· πρβλ. *λέχος*).

ἀρτι-μᾰθής, *ἐς* (*ἄρτι*+*μαθεῖν*)· ὁ ἄρτι (πρὸ ὀλίγου) μαθών τι, νεοδίδακτος ‖ ἀσυνήθιστος.

ἄρτιος, *α, ον* (*ἀραρίσκω*, *ἄρτι*)· πλήρης, τέλειος εἰς τὸ εἶδός του, ἀκριβῶς προσαρμοζόμενος: *ἄρτια*

βάζω = λαλῶ, λέγω, τά δέοντα (τά ἁρμόζοντα) ‖ ἄρτια ἤδη=ἐγνώριζε (ἐσκέπτετο) «ὑγιῆ, ἡρμοσμένα». 2) ἐνεργ., ταχύς, ἕτοιμος, πρόθυμος (μετ' ἀπρφ.)— ■ ἐπὶ ἀριθμῶν. τέλειος, ὁμαλός (ἀντίθ. τῷ περισσός=ἄζυγος, μονός).

ἁρτι-πᾰγής, ἐς (ἄρτι + πᾰγῆναι, παθ. ἀορ. β' τοῦ πήγνυμι)· ὁ μόλις πρό ὀλίγου παγείς (στερεωθείς, συγκολληθείς), κατασκευασθείς.— Ἐπὶ τυροῦ, ὁ πρό ὀλίγου πεπηγώς («ποὺ μόλις ἔπηξε»), λατ. **recens coactus.**

ἁρτί-πλουτος, ον· ὁ ἄρτι κτηθείς (κερδηθείς), ἐπίθ. τοῦ χρήματος. 2) ὁ ἄρτι πλουτήσας, νεόπλουτος.

ἁρτί-πος, ἐπ. ἀντὶ ἁρτί-πους (δ 6λ.).

ἁρτί-πους, ὁ, ἡ, -πουν, τό, γεν. -ποδος (ἄρτιος+πούς)· ὁ ἄρτιος τοὺς πόδας, τ. ἔ. ὁ ὑγιής τοὺς πόδας (ἀντίθ. τῷ χωλός) ‖ ὁ ταχύπους.— ■ ὁ ἐρχόμενος εἰς κατάλληλον στιγμήν. Πρβλ. ἁρτίχειρ, ἀρτιμελής.

ἄρτῐσις, -εως, ἡ (ἀρτίζω)· ἡ προετοιμασία ‖ ἡ διακόσμησις (τό «συγύρισμα»).

ἁρτί-σκαπτος, ον (ἄρτι+σκάπτω)· ὁ ἀρτισκαφεύς.

ἁρτί-στομος, ον (ἄρτιος+στόμα)· ὁ ὁμίλων ἁρτίως (τ. ἔ. εὐκρινῶς, σαφῶς, ὀρθῶς) ‖ (ἐκ τοῦ ἄρτι+στόμα)· ὁ ὁμιλῶν εὐγλώττως.

ἁρτι-τελής, ές· ὁ ἄρτι μυηθείς εἰς μυστήρια.

ἁρτί-τοκος, ον (ἄρτι+τεκεῖν τοῦ τίκτω)· ὁ πρό ὀλίγου γεννηθείς (τεχθείς). 2) ἁρτι-τόκος, ον (παροξύτ.), ἐνεργ.· ἡ ἄρτι (πρό ὀλίγου) τεκοῦσα.

ἁρτι-τρεφής, ές (ἄρτι+τρέφομαι)· ὁ ἄρτι τρεφόμενος, ὁ πρό ὀλίγου θηλάζων.

ἁρτι-φᾰνής, ές (ἄρτι+φανῆναι)· ὁ ἄρτι φανείς, νεωστὶ ἐμφανισθείς.

ἁρτί-φρων, ον γεν. -ονος (ἄρτιος+φρήν)· ὁ ἄρτιος τὰς φρένας, ὁ ὑγιὴς τὰς φρένας, ὁ σώφρων (ὁ «μυαλωμένος»).

ἁρτι-φυής, ές καὶ ἁρτίφῠτος (ἄρτι+φύω)· ὁ ἄρτι φυείς, τ. ἔ. ὁ πρό ὀλίγου γεννηθείς,

ἁρτι-χᾰνής, ές (ἄρτι+χανεῖν τοῦ χαίνω)· ὁ ἄρτι χαίνων, ὁ μόλις ἀνοίγων (ἐπὶ ἀνθέων ἢ δένδρων).

ἁρτί-χειρ, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἀρτίας, τ. ἔ. ἐξησκημένας.

ἁρτί-χνους, συν (ἄρτι+χνόος, συνήρ. χνοῦς)· ὁ ἄρτι χνοάζων (ἐπὶ καρπῶν), «ποὺ μόλις ἀρχίζει νὰ βγαίνῃ τὸ χνοῦδι» (ἢ τὸ γένειον, ἐπὶ νέων).

ἁρτί-χριστος, ον (ἄρτι+χρίω)· ὁ ἄρτι ἐπιχρισθείς.

ἀρτίως, ἐπίρ. τοῦ ἄρτιος· πρὸ ὀλίγου, ἀκριβῶς (συνών. τῷ ἄρτι).

ἀρτο-κόπος, ον (ἄρτος + κόπτω)· ὁ κόπτων (τ. ἔ. ὁ ἐργαζόμενος) τὸν ἄρτον, ὁ κάμνων ψωμί ‖ ὡς οὐσ., ὁ ἀρτοποιός («ψωμᾶς»).

Ἐτυμ.: κατ' ἄλλους συγγ. τῷ λιθ. **kepù kèpti** = ψήνω ἄρτον. Τὸ **kepù** τοῦτο θεωρεῖται ὡς προελθὸν ἐκ τοῦ ***pekù*** (κατὰ μετάθεσιν)=ἑλλ. *πέσσω*, σανσκρ. ***pácati***=ψήνω· (διὰ τὴν μετάθεσιν αὐτὴν τῶν φθόγγων **kepù-pekù** πρβλ. ἑλλ. *σκέπτομαι* : λατ. **specio**· οὕτω κατ' ἀνομοίωσιν προῆλθεν κατ' αὐτοὺς τὸ ἄρτο-κόπος ‹ἀρτο-πόπος (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *πέπτω, πόπανον*)· ἄλλοι ἀντιθέτως δέχονται ἐνταῦθα ἀνομοίωσιν· πρβλ. λατ. **coquo**‹***quequo***‹ἰαπ. ***peqvo***· ἑπομ. καὶ τὸ δ' συνθ. -κόπος‹***qoqvo***-(κατ' ἀνομοίωσιν)‹ἰαπ.***peqvo*** (κατ' ἀφομοίωσιν).

ἀρτο-λᾰγῶνος, ον (ἄρτος+λάγυνος)· ὁ μετὰ ἄρτου καὶ λαγύνου (ἐπιθ. τῆς πήρας, δισακκιοῦ).

ἀρτο-ποιός, ὁν (ἄρτος+ποιέω)· ὁ κατασκευαστὴς ἄρτου ‖ ὡς οὐσ. ὁ ἀρτοποιός (ψωμᾶς).

ἀρτο-πώλης, -ου, ὁ (ἄρτος+πωλέομαι)· ὁ ἔμπορος ἄρτου, ὁ πωλῶν ἄρτον, «ἀρτοπώλης». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀρτο-πώλιον, τό· κατάστημα πωλήσεως ἄρτου, «ἀρτοπωλεῖον».

ἀρτό-πωλις, (οὐχὶ ἀρτοπῶλις), -ιδος, ἡ, θηλ. τοῦ ἀρτοπώλης· ἡ πωλοῦσα ἄρτον γυνή.

ἌΡΤΟΣ, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ «καρβέλι», κυρ. ἀπὸ σιτάρι, διότι ὁ ἐκ κριθαλεύρου ἄρτος ἐλέγετο μᾶζα ‖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ πληθ. ἀρ. οἱ ἄρτοι [ἀμφιβ. ἐτυμολ.· τινὲς συνάπτουσι τὴν λ. πρὸς τὰ : ἀρτύω, ἀρτίζω, ἀραρίσκω (ἄρτος= τὸ παρεσκευασμένον)] 6λ. ἀρτο-κόπος.

ἀρτο-σῖτέω, μελ. -ήσω (ἄρτος+σιτέομαι)· τρώγω ἄρτον ἐκ σιταλεύρου, ἀντίθ. τῷ ἀλφιτο-σιτέω=τρώγω ἄρτον ἐκ κριθαλεύρου.

ἀρτο-φᾰγέω· ἐσθίω (τρώγω) ἄρτον. Ἐκ τοῦ

ἀρτο-φᾰγος, -ου, ὁ (ἄρτος+φᾰγεῖν)· ὁ ἐσθίων ἄρτον.

ἄρτῡμα, τὸ (ἀρτύνω)· τὸ καρύκευμα, ἡ «ἀρτυσιά» τῶν φαγητῶν.

ἀρτῦνας, ὁ (ἀρτύνω)· ἄρχων ἐν Ἄργει καὶ Ἐπιδαύρῳ, ὡς τὸ ἁρμοστής.

ἀρτῦνω, μέλ. ἀρτῠνῶ, ἐπ. ἀρτῠνέω· ἀόρ. α' ἤρτῡνα· παθ. ἀόρ. α' ἠρτύνθην.— ὡσ. καὶ ἀρτύω· μελ. ἀρτύσω· ἀόρ. α' ἤρτῡσα· πρκ. ἤρτῡκα, παθ. ἤρτῡμαι (τῆς αὐτῆς ρίζ. μὲ τὸ ἀραρίσκω)· τακτοποιῶ, διευθύνω, διοικῶ ‖ ἐπινοῶ, μηχανῶμαι ‖ ἐν κακῇ ἐνν., σχεδιάζω, μηχανορραφῶ : δόλον ἀρτύνω (=λατ. insidias struere)=στήνω ἐνέδραν ‖ γενικῶς, προπαρασκευάζω, ἑτοιμάζω.— Μέσον, προπαρασκευάζω, ἑτοιμάζω.

ἄρτυσις, ἡ (ἀρτύω)· τὸ ἀρτύειν, καρυκεύειν ἐδέσματα.

ἀρτύω· μέλ. ἀρτῡσω, ἀόρ. ἤρτῡσα, πρκ. ἤρτῡκα· =ἀρτύνω (δ 6λ.) ‖ καρυκεύω.

ἀρῡβαλλος, (καὶ -λος) ὁ (ἀρύω)· ἀγγεῖον (κουβᾶς, σίγλος) κατάλληλον δι' ἄντλησιν ὕδατος (μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν ἀρύταιναν) [ἀμφιβ. ἐτυμολ.· πιθαν. ‹ἀρύω+βαλάντιον ἢ ἀρύω+βάλλω].

ἀρυσάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ἀρύω.

ἀρύσσω, ἰων. ἀντὶ ἀρύω.

ἀρυστήρ, -ῆρος, ὁ=ἀρυτὴρ (δ 6λ.).

ἀρύστῐχος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ἀρυτὴρ (δ 6λ.)· μικρὴ κουτάλα.

ἀρύταινα, -ης, ἡ = ἀρυτὴρ (6λ. λ.) ‖ κουτάλα, χουλιάρα (πρβλ. ἀρύβαλλος).

ἀρῠτήρ, -ῆρος, ὁ (ἀρύω)· εἶδος ἀγγείου (κουλα, κύαθος) διὰ τὴν ἄντλησιν ὑγρῶν.

ἀρῠτήσῐμος, ον (ἀρύω)· ὁ κατάλληλος πρὸς πόσιν, πόσιμος (κυρ. ὕδωρ ἀντλούμενον πρὸς πόσιν).

ἈΡΥ'Ω, ἀττ. ἀρῡτω· μέλ. -ῡσω· ἀόρ. α' ἠρῡσα.— Παθ. ἀόρ. α' ἠρῠθην ἢ ἠρύσθην (πρβλ. ἀνύω, ἀνύτω), λατ. **haurire**· ἀντλῶ ὕδωρ ἢ ὑγρὸν καθόλου (δι' ἄλλον) ‖ μέσον, ἀντλῶ ὕδωρ δι' ἑμαυτόν ‖ μετὰ γεν. ἀρύτεσθαι Νείλου ὑδάτων=ἀντλεῖν ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου ‖ μτφρ. κερδίζω, ἀποκτῶ.

Ἐτυμ.: ἀμφιβ. ἐτυμολ.· τινὲς ἀρύω‹***Ϝαρύω**, πρβλ. σανσκρ. **vár**= ὕδωρ (6λ. λ. *οὖρον*).

ἀρχ-ά̓γγελος, ὁ (ἀρχὸς+ἄγγελος)· ὁ ἄρχων τῶν ἀγγέλων, «ἀρχάγγελος».

ἀρχαΐζω· εἶμαι ἀρχαϊκὸς τοὺς τρόπους, μιμοῦμαι τοὺς ἀρχαίους κατὰ τὰ ἤθη ἢ τὴν γλῶσσαν.

ἀρχαϊκός, ή, όν (ἀρχαῖος)· ὁ ἔχων (ἢ μιμούμενος) ἀπηρχαιωμένους τρόπους, ἀρχαιότροπος, ἀπηρχαιωμένος, πεπαλαιωμένος.

ἀρχαιό-γονος, ον (ἀρχαῖος+γονή)· ὁ ἐξ ἀρχαίου γένους (ὁ καταγόμενος ἀπὸ ἀρχαίαν οἰκογένειαν).

ἀρχαιο-λογέω, μελ. -ήσω· συζητῶ περὶ πραγμάτων ἀπηρχαιωμένων ‖ ἀρχαΐζω. Ἐκ τοῦ

ἀρχαιο-λόγος, ον (ἀρχαῖος+λέγω)· ὁ ἐρευνῶν ἀρχαιότητας (ἀπηρχαιωμένα πράγματα), ἀρχαιοδίφης ‖ ὁ γράφων ἀρχαίαν ἱστορίαν.

ἀρχαιο-μελη-σῐδωνο-φρῡνῐχ-ήρᾰτος, ον (ἀρχαῖος, μέλος, Σιδώνιος, Φρύνιχος, ἐρατός) : μέλη ἄρχ— = προσφιλῆ παλαιὰ ᾄσματα ἀπὸ τὰς Φοινίσσας τοῦ Φρυνίχου· (ἐπίθετον συντεθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἐκ πολλῶν ὀνομάτων κατὰ τρόπον κωμικόν).

ἀρχαῖον (ἐνν. δάνειον), τό, κυρ. οὐδ. τοῦ ἀρχαῖος (δ 6λ.) ‖ τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον (λατ. **sors**).

ἀρχαιό-πλουτος, ον (ἀρχαῖος+πλοῦτος)· ὁ ἀπὸ ἀρχαίων χρόνων πλούσιος (ὁ ἔχων κληρονομικὸν πλοῦτον).

ἀρχαιο-πρεπής, ές (ἀρχαῖος+πρέπω)· ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν ἀρχαιότητα ‖ ὁ διαπρεπὴς καὶ τιμώμενος διὰ τὴν ἀρχαιότητά του.

ἀρχαῖος, α, ον (ἀρχὴ 1)· ὁ ἐξ ἀρχῆς, ἀρχαῖος,

παλαιὸς ‖ ἐν καλῇ σημασ., ὁ σεβαστὸς τὴν ἡλικίαν, ἡλικιωμένος ‖ ἐν κακῇ σημ., ὁ ἀπηρχαιωμένος, «ὁ ξεπερασμένος», (περιφρονημένος) ‖ ὡσ. ἁπλοϊκός, εὐήθης, ἀνόητος. 2) ὁ παλαιός, προγενέστερος.

ἀρχαιό-τροπος, *ον* (*ἀρχαῖος* + *τρόπος*)· ὁ κατ' ἀρχαϊκὸν τρόπον, ὁ ἀρχαϊκὸς τοὺς τρόπους, «τοῦ παλαιοῦ συρμοῦ».

ἀρχ-αιρεσία, ἡ (*ἀρχὴ* + *αἵρεσις*)· ἐκλογὴ ἀρχῶν (ἀρχόντων), λατ. **comitia**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀρχ-αιρεσιάζω, μελ. *-σω*· συγκαλῶ συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν ἀρχόντων ‖ ὡσ. ψηφοθηρῶ διά τὴν ἐκλογήν, ἐπιδιώκω ἀξιωμά τι.

ἀρχαίως, ἐπίρ. τοῦ *ἀρχαῖος*· εἰς ἀρχαίους χρόνους. 2) κατά ἀπηρχαιωμένον (ἀρχαϊκὸν) τρόπον ‖ εἰς ἀρχαϊκὸν ὕφος.

ἀρχε—, ἀχώριστον προθεματ. μόριον ἐκ τοῦ *ἄρχω*, ἐκφράζον τὴν ἔνν. τῆς ὑπεροχῆς, τῆς ἐξοχότητος.

ἀρχεῖον, ἰων. *ἀρχήϊον*, τό· κυρ. οὐδ. ἐπιθέτου τινὸς *ἀρχεῖος, α, ον* (*ἀρχή*)· δημόσιον ἵδρυμα, ἕδρα τῶν Ἀρχῶν (λατ. **Curia**).

ἀρχέ-κακος, *ον* (*ἀρχε-* + *κακός*)· ὁ πρωταίτιος τοῦ κακοῦ.

ἀρχέ-λαος, *ον*, ἀττ. *ἀρχέ-λεως, ων* (*ἀρχε-*+*λαός*)· ὁ ἀρχηγὸς λαῶν (λαοῦ), ἀρχηγός, ἡγεμών, κατὰ συναίρ. *ἀρχέ-λᾶς*.

ἀρχέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *ἄρχω*.

ἀρχέ-πλουτος, *ον* (*ἀρχε-*+*πλοῦτος*)· ὁ ἀρχαιόδεν πλούσιος ‖ ὁ ἀπολαύων ἀρχαῖον πλοῦτον.

ἀρχέτας, ὁ, δωρ. *ἀρχέτης* (*ἄρχω*)· ἀρχηγός, ἡγεμών.— **II** ὡς ἐπίθ., ἀρχέτας δρόνος = ἡγεμονικὸς θρόνος.

ἀρχέ-τῠπον, τὸ (*ἀρχε-*+*τύπος*)· τὸ πρωτότυπον (ἀντίθ. τῷ *ἀπόγραφον*), λεγόμενον καὶ νῦν *ἀρχέτυπον*, ὑπόδειγμα, πρότυπον, μοντέλλο. Καὶ λατ. **archetypum**.

ἀρχεύω, μελ. *-σω* (*ἄρχω*)· εἶμαι ἀρχηγός, κυβερνῶ, διοικῶ.

ἀρχέ-χορος, *ον* (*ἀρχε-* + *χορός*)· ὁ ἐξάρχων τοῦ χοροῦ, ὁ διευθύνων τὸν χορόν.

ἈΡΧΗ', ἡ· ἔναρξις, ἀρχή ‖ πρώτη αἰτία ‖ πηγή· *κατ' ἀρχὰς*=ὡς καὶ νῦν λέγομεν, εἰς τὴν ἀρχήν, κατὰ πρῶτον ‖ *ἐξ ἀρχῆς* = ἀπὸ τὴν ἀρχήν ‖ ἀπολ. *ἀρχὴν*=ἐν πρώτοις, κατ' ἀρχάς (αἰτ. καταστᾶσα ἐπιρ.)· *οὐκ ἀρχὴν*=οὐχὶ κατ' ἀρχήν, τ. ἔ. οὐδέποτε, οὐδόλως (=λατ. **omnino non**) 2) πρώτη ἀρχή, στοιχεῖον. 3) Ἐν τῷ πληθ.=*ἀπαρχαὶ* (8 βλ.). 4) ἡ γωνία (ἄκρα) σινδόνος, ἐπιδέομου κλπ.— **II** ὑπερτάτη δύναμις, κυριαρχία, ἐξουσία: *Διὸς ἀρχή*· μετὰ γεν. πράγμ. *ἀρχὴ τῆς Ἀσίας*=ἐξουσία ἐπὶ τῆς Ἀσίας.— ὡσ. αὐτοκρατορία, κράτος. 2) Ἐν τῷ· ἀττ. πεζῷ λόγῳ, ἀρχή, ἐξουσία, ὑπούργημα ἐν τῇ κυβερνήσει. Κατελαμβάνοντο δὲ τὰ ἀξιώματα αὐτὰ κατὰ δύο τρόπους, καὶ ἀναλόγως διεκρίνοντο εἰς *ἀρχὰς χειροτονητὰς* (δι' ἐκλογῆς) καὶ *κληρωτὰς* (διὰ κλήρου).

ἀρχη-γενής, *ὲς* (*ἄρχω* + *γενέσθαι*)· ὁ προκαλῶν τὴν πρώτην ἀρχὴν ἑνὸς πράγματος.

ἀρχ-ηγετεύω, μελ. *-σω*· εἶμαι ἀρχηγέτης, εἶμαι ἀρχηγός, ἄρχων, ἡγεμονεύω, κυβερνῶ· καὶ

ἀρχ-ηγετέω, μελ. *-ήσω*· κάμνω ἀρχήν, «ἀρχινῶ». Ἐκ τοῦ

ἀρχ-ηγέτης, *-ου*, ὁ· θηλ. *ἀρχηγέτις, -ιδος*, δοτ. δμως *ἀρχηγέτι*· δωρ. *ἀρχᾱγέτης*·(*ἀρχὴ*+*ἡγέομαι*)· ἀρχηγὸς ‖ ὁ ἱδρυτὴς πόλεως ἢ γενάρχης οἰκογενείας. — **II** ὁ πρῶτος ἡγέτης, ἡγεμών, πρῶτος.

ἀρχ-ηγός, δωρ. *ἀρχ-ᾱγός, ὸν* (*ἀρχὴ*+*ἡγέομαι*)· ὁ ἀρχίζων, ὁ προξενῶν, τι ‖ ὁ πρωταίτιος.— **II** ὡς οὐσ. συνών. τῷ *ἀρχηγέτης*, τ.ἔ. «ἀρχηγός», ἱδρυτής, γενάρχης (λατ. **auctor**) ‖ προπάτωρ. 2) ἡγεμών, ἀρχηγός.

ἀρχῆθεν, ἐπίρ. (*ἀρχή*)· ἐξ ἀρχῆς, παλαιόθεν.

ἀρχήϊον, τό, ἰων. ἀντὶ *ἀρχεῖον*.

ἀρχήν, ἐπίρ. (βλ. *ἀρχὴ* 1).

"ΑΡΧΙ-, ἀχώριστον προθεμ. μόριον ἐκ τοῦ *ἄρχω*, ὡς τὸ *ἀρχε-* (8 βλ.).

ἀρχίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἀρχή*· μικρὸν (καὶ ἀνάξιον λόγου) ὑπούργημα, (ἀξίωμα).

ἀρχ-ιερατικός, *ή, όν* (*ἀρχιερεύς*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀρχιερέα.

ἀρχ-ιερεύς, *-έως*, ὁ· ἰων. ὀνομ. *ἀρχιέρεως, -εω*· ὡσ. ἀπαντᾷ ὀνομ. *ἀρχιερεύς*, ὁπότε αἰτ. πληθ. *ἀρχιερῆας* (*ἄρχω*+*ἱερεύς*)· ὁ ἀνώτατος ἱερεύς, ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων, ἱεράρχης, «ἀρχιερεύς».

ἀρχ-ιερωσύνη, ἡ (*ἀρχι-*+*ἱερωσύνη*)·τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως, ἡ ὑπερτάτη ἱερωσύνη.

ἀρχι-θάλασσος, *ον* (*ἀρχι-* + *θάλασσα*)· ὁ κυρίαρχος τῆς θαλάσσης, ὁ κυβερνῶν τὰς θαλάσσας, ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης.

ἀρχι-θεωρέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι *ἀρχιθέωρος* (8 βλ.). Ἐκ τοῦ

ἀρχι-θέωρος, ὁ (*ἀρχι-* + *θεωρός*)· ὁ ἀρχηγός, ὁ ἡγέτης, θεωρίας ‖ ὁ πρῶτος τῶν θεωρῶν (τ. ἔ. πρέσβεων ἐχόντων θρησκευτικὴν ἀποστολήν).

ἀρχί-κλωψ, *-ωπος*, ὁ· ἀρχηγὸς τῶν κλεπτῶν, (ληστῶν).

ἀρχῐκός, *ή, όν* (*ἀρχή*)· βασιλικός, ἡγεμονικός. 2) κατάλληλος διὰ τὸ κυβερνᾶν ‖ ἔμπειρος, ἡσκημένος εἰς τὸ διοικεῖν.

ἀρχι-κυβερνήτης, *-ου*, ὁ· ὁ ἀνώτατος (ὁ πρῶτος) κυβερνήτης πλοίου.

ἀρχί-μῖμος, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς τῶν μίμων, πρῶτος κωμικὸς ὑποκριτής.

ἀρχι-οινο-χόος, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς τῶν οἰνοχόων, ὁ «ἀρχικεραστής».

ἀρχι-πειρᾱτής, *-οῦ*, ὁ (λατ. **archipīrāta**)· ὁ ἀρχηγὸς τῶν πειρατῶν, «ἀρχιπειρατής».

ἀρχι-ποίμην, *-ενος*, ὁ (*ἀρχι-* + *ποιμήν*)· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ποιμένων, ὁ πρῶτος ποιμήν (*ἐν τῇ Κ. Δ. οὕτω καλεῖται ὁ Χριστός*).

ἀρχ-ιρεύς, ὁ, ἰων. ἀντὶ *ἀρχιερεύς*.

ἀρχι-συν-άγωγος, ὁ (*ἀρχι-*+*συναγωγή*)· ὁ ἀρχηγὸς τῆς συναγωγῆς.

ἀρχι-τεκτονέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι ἀρχιτέκτων οἰκοδομῆς τινος ‖ οἰκοδομῶ, κατασκευάζω ‖ ἐπινοῶ, μηχανεύομαι (λατ. **struere**). Ἐκ τοῦ

ἀρχι-τέκτων, *-ονος*, ὁ (καὶ λατ. **architectōn** παρὰ Πλαύτ.)· ὁ ἀρχηγὸς (πρῶτος) τῶν τεκτόνων, «ἀρχιμάστορας», «πρωτομάστορας», ὁ διευθύνων ἔργα, «ἀρχιτέκτων», μηχανικὸς ‖ γεν. ὁ πρωτουργός, πρωταίτιος, ἐπινοητής.

ἀρχι-τελώνης, *-ου*, ὁ· ὁ ἀνώτατος τελώνης (τ. ἔ. εἰσπράκτωρ φόρων), ὁ ἀρχιφορατζής.

ἀρχι-τρίκλῖνος, ὁ· ὁ συμποσίαρχος, κυρ. ὁ πρῶτος τρίκλινος, ὁ ἄρχων ἢ ὁ πρόεδρος τοῦ συμποσίου ἢ *τρικλινίου*, ὡς ὠνομάζοντο τὰ συμπόσια διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ μετέχοντες αὐτῶν ἦσαν πλαγιασμένοι ἐπὶ κλινοκαθισμάτων τοποθετημένων κατὰ μῆκος τῶν τριῶν πλευρῶν τῆς τραπέζης.

ἀρχός, ὁ· ἀρχηγός, ἄρχων, ἡγεμών, κυβερνήτης. [δι' ἔτυμ. βλ. ἐν τέλει τοῦ *ἄρχω*]. Ἐκ τοῦ

"ΑΡΧΩ, μελ. *ἄρξω*· ἀόρ. α' *ἦρξα*· πρκ. *ἦρχα*.— Συχνότ. ὡς μέσον *ἄρχομαι*· μελ. *ἄρξομαι*· ἀόρ. α' *ἠρξάμην*· πρκ. *ἤργμαι*.—Παθητ.,μελ. *ἀρχθήσομαι*· ἀορ. α' *ἤρχθην*. **I** ἐπὶ χρόνου, «ἀρχίζω, ἀρχινῶ» ‖ μετὰ γεν., κάμνω ἀρχὴν πράγματός τινος: *ἄρχειν πολέμοιο* ‖ μετ' ἀπρφ. ἢ μτχ. : *ἄρχομαι οἰκοδομεῖν* (*-ῶν*)=ἀρχίζω νὰ οἰκοδομῶ (νὰ κτίζω) ‖ *ἡ ψυχὴ ἄρχεται ἀπολείπουσα* =ἡ ψυχὴ (ἡ ζωὴ) ἀρχίζει νὰ σβήνῃ. 2) ἀρχίζω ἀπό τινος (ἢ ἀρχίζω μέ τι) : *ἄρχομαι Διός* = ἀρχίζω ἀπὸ τὸν Δία (λατ. **a Jove principium**). 3) μετα γεν. πράγμ. καὶ δοτ. προσ. : *ἄρχω θεοῖς δαιτός* = κάμνω προπαρασκευὰς διὰ συμπόσιον τῶν θεῶν.— Μέσον, ἐπίσης καὶ ἐπὶ θρησκευτικῆς ἐννοίας (ὡς τὸ *ἀπάρχεσθαι*) : *ἄρχομαι μελέων* = ἀρχίζω τὴν θυσίαν μὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τῶν θυμάτων. 4) μετ' αἰτ., *ἄρχειν ὁδόν τινι*=δεικνύειν εἴς τινα τὸν δρόμον.— Προστ., *ἄρχε!* =ἄρχισε !— μτχ. *ἀρχόμενος*=κατ' ἀρχάς.— **II** Ἐπὶ τοπικῆς σχέσεως ἢ θέσεως, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν., κυβερνῶ, εἶμαι ἀρχηγός, διοικῶ.— σπανιώτ. μετὰ δοτ., *ἀνδράσιν ἄρχειν*= διοικεῖν ἄνδρας.—μετὰ αἰτ. τοῦ ἐσωτερ. ἢ συστοίχου ἀντικ., *ἄρχω ἀρχὴν*=ἔχω, χειρίζομαι, ἀξίωμα. 2) Παθητ. κυβερνῶμαι, ἐξουσιάζομαι, διοικοῦμαι, ἄρχομαι, (ὑπό τινος)· *οἱ ἀρχόμενοι*=οἱ ὑπήκοοι.

Ἔτυμ. : ἀρχὸς—ὄρχαμος (*ἄρχω, ἀρχή, ἀρχαῖος, ἄρχων* κλπ.), *ἐκ ρ. ἀρχ-* : σανσκρ. ρ. **arch-** : **ṛch-ā-mi**

=εἶμαι ἄξιος, δύναμαι, **arch-an**=ἄξιος, ἱκανός, **argh á-m**=ἀξία, τιμή, **argh-ja-s**=πολύτιμος· συγγ. τῷ **ἀλφάνω** (=ἀποκτῶ, βλ. λ. **ἀλφή**)· **ἀρχὸς - ὄρχαμος** (ἀ- : ὀ-)· **ἀρ-** ⟨*ϝ- : **ἄρχω** ⟨*mrgho=εἶμαι ὁ πρῶτος· κατά τινας συγγ. καὶ τά: **ὄρχος**=σειρά (**δένδρων** π.χ.), **ὄρχατος**=περίβολος (μάνδρα). Ἐκ τῆς κυρ. σημ. τοῦ **ἄρχω**=σηκώνομαι ἄνω, κυριαρχῶ, **ἀρχὸς**=ὁ προεξέχων, **ὄρχαμος**=ὁ πρῶτος συνάγεται ἡ συγγ. καὶ τῶν λατιν. **rigeo, rigidus, rigor** (πρβλ. μεσ-γερμ. **rëgen**=ὑψώνομαι, γερμ. **regen**=βέτω εἰς κίνησιν).

ἄρχων, **-οντος,** ὁ (κυρ. μτχ. τοῦ **ἄρχω**)· κυβερνήτης, διοικητής, ἀρχηγός, βασιλεύς. **2) οἱ ἄρχοντες**=αἱ κατ' ἐξοχὴν Ἀρχαὶ ἐν Ἀθήναις· ἐννέα τὸν ἀριθμὸν Ἄρχοντες, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος ἐκαλεῖτο ἐμφαντικῶς **ὁ Ἄρχων** ἢ **Ἄρχων ἐπώνυμος**, ὁ δεύτερος **Βασιλεύς**, ὁ τρίτος **Πολέμαρχος**, καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἓξ **Θεσμοθέται**. (Ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ Λατιν. **archōn, —ontis**).

***ΑΡΩ,** τύπος θεωρούμενος ὡς ἀποτελῶν τὴν ρίζαν τοῦ **ἀραρίσκω** (ὃ βλ.).

ἄρῶ, μέλ. τοῦ **ἀείρω**· ἐν ᾧ **ἄρῶ** εἶναι μέλλ. τοῦ **αἴρω**.

ἀρωγή, ἡ (**ἀρήγω**)· βοήθεια, ἐπικουρία, ὑπεράσπισις || **ἀρωγὴ νόσου**=βοήθεια πρὸς καταπολέμησιν ἀσθενείας.

ἀρωγο-ναύτης, **ου,** ὁ (**ἀρωγός**+**ναύτης**)· ὁ ἀρωγὸς (βοηθὸς) τῶν ναυτῶν.

ἀρωγός, **ὁν** (**ἀρήγω**)· ὁ βοηθῶν, ὁ ἐπικουρῶν, προστάτης || εὐμενής, εὔνους || μετὰ γεν., ὠφέλιμος, χρήσιμος, εἴς τι.— **II** Ὡς οὐσ. **ὁ ἀρωγὸς**=ὁ βοηθός, ὁ ὑπερασπιστής, προστάτης || συνήγορος ἐνώπιον δικαστηρίου.

ἌΡΩΜΑ (Α), τό· πᾶσα εὔοσμος καὶ ἀρωματικὴ βοτάνη· τὸ μυρωδικόν. [ἀβεβ. ἐτυμολ.· τινὲς θεωροῦσι τοῦτο συγγ. τῷ **ἀρτύω, ἀραρίσκω**].

ἄρωμα (Β), τὸ (**ἀρόω**)· **ἄρουρα,** ἀγρὸς (σιτοφόρος), λατ. **arvum.**

ἀρωματο-φόρος, **ον**· ὁ φέρων (παράγων) ἀρώματα.

ἀρώμεναι, ἐπ. ἀντὶ **ἀροῦν,** συνηρ. τύπος ἐκ τοῦ **ἀροέμεναι,** ἀπρφ. ἐν. τοῦ **ἀρόω**.

ἀρωραῖος, δωρ. ἀντὶ **ἀρουραῖος.**

ἀρώσιμος· βλ. **ἀρόσιμος.**

ἄς, ἂς ἢ **ἄς,** αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ **ἕως**=μέχρι, ἕως.

ἆς, δωρ. γεν. ἀντὶ **ἧς** (ἐκ τῆς ἀναφ. ἀντων. **ὅς, ἥ, ὅ**).

ἆσαι, συνηρ. ἀντὶ **ἄᾶσαι,** ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἀάω** (ὃ βλ.)=βλάπτω.

ἆσαιμι, Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **ἄω**=κορέννυμι.

ἄ-σακτος, **ον** (α στερ.+**σακτὸς** τοῦ **σάττω**)· ὁ μὴ καταπατηδείς, ἀπάτητος.

ἀ-σᾰλᾰμίνιος, **ον** (α στερ.+**Σαλαμίς**)· ὁ μὴ πλεύσας (μὴ ζήσας) εἰς Σαλαμῖνα, ὁ μὴ παρευρεθεὶς εἰς τὴν Σαλαμῖνα || ὁ μὴ πραγματικὸς (γνήσιος) δαλασσινός.

ἀ-σάλευτος, **ον** (α στερ.+**σαλευτός**)· ἀκίνητος, ἀκλόνητος, γαλήνιος.

ἄ-σᾰλος, **ον**=**ἀσάλευτος** (βλ. λ.).

ἆσαμεν, α' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **ἄω**=κοιμῶμαι.

ἀσάμινθος, ἡ· λουτήρ, λεκάνη, σκάφη [ἀβεβ. ἐτυμολ.· πάντως τὸ σύμπλεγμα **-νθ-** τοπικῶν τινων ὀνομάτων θεωρεῖται μὴ Ἑλληνικόν: **Τίρυνθ-ος** (γεν. τοῦ **Τίρυνς**), **Κόρινθος, Ὄλυνθος, Σάμινθος**].

Ἀσάνᾱ, Ἀσᾶναι, Ἀσᾱναῖος, λακων. ἀντὶ **Ἀθήνη, Ἀθῆναι, Ἀθηναῖος.**

ἀ-σάνδᾰλος, **ον** (α στερ.+**σάνδαλον**)· ὁ ἄνευ σανδαλίων, ἀνυπόδητος.

ἄ-σαντος, **ον** (α στερ.+**σαίνω**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπραΰνῃ, ἀνήμερος, ἄγριος, σκληρός, τραχὺς || σκυθρωπός, στρυφνός.

ἀ-σᾰπής, **ές** (α στερ.+**σήπομαι**)· ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σῆψιν, ὁ μὴ σηπόμενος.

ἄ-σαρκος, **ον** (α στερ.+**σάρξ**)· ὁ ἄνευ σαρκῶν, ὀλιγόσαρκος, λιπόσαρκος, ἰσχνός.

ἆσασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἄω** (ὃ βλ.)· κορέννυμι.

ἆσατο, συνηρ. ἀντὶ **ἄάσατο,** γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἀάω** (ὃ βλ.)· βλάπτω.

ἀ-σάφεια, ἡ· ἔλλειψις σαφηνείας. Ἐκ τοῦ

ἀ-σᾰφής, **ὲς** (α στερ.+**σαφής**)· ὁ μὴ σαφής, δυσδιάκριτος, ἀμυδρός, σκοτεινός, ἀβέβαιος. Ἐπίρ. **-φῶς**=μὴ σαφῶς, οὐχὶ καθαρά.

ἄσάω, μελ. **-ήσω** (**ἄση**)· ἀδηφαγῶ, παρατρώγω, παραχορταίνω.— Παθητ., **ἀσάομαι,** μετὰ παθ. ἀορ. α' **ἀσήθην** καὶ μέσ. **ἀσάμην**· αἰσθάνομαι ἀηδίαν ἢ ναυτίαν (τάσιν πρὸς ἔμετον ἐκ τῆς πολυφαγίας), σικχαίνομαί τι.

ἄ-σβεστος, **ον** (καὶ **-η, -ον**) (α στερ.+**σβεστός**)· ὁ μὴ σβεσθείς, μὴ σβεννύμενος, ποὺ δὲν πρέπει νὰ σβεσθῇ || ἀτελείωτος, ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος «ἄσβηστος».— **II** ὡς οὐσ., **ἄσβεστος** (ἐνν. **τίτανος**), ἡ· ἡ μὴ σβεσθεῖσα εἰς τὸ ὕδωρ τίτανος, κοινῶς «ἀσβέστης». **2)** ὀρυκτὸν μὴ ἐπηρεαζόμενον ὑπὸ τοῦ πυρός (λατ. **asbestus**).

"ΑΣΒΟΛΟΣ, ἡ, σπαν. ὁ, ὡσ. **ἀσβόλη,** ἡ· κοιν. «καπνιά».

Ἔτυμ.: ἄσβολος ⟨**ας**(=λατ. **ad**)+**βόλος** (πρβλ. **βάλλω**)· ὡς πρὸς τὴν ρ. **ad** πρβλ. λατ. **assus** (=ψημένος) ⟨*ad-tos· συγγ. ὡσ. τῷ γοτθ. **azgo**=τέφρα, παλγερμ. **asca**=τέφρα, ἴσως καὶ λατ. **areo**=εἶμαι ξηρός (**-r-** ⟨**-s-**), σανσκρ. **ásah**=τέφρα, **ásitah**=μέλας, καὶ ἑλλ. **ἄζω** (βλ. λ. **ἄζα**).

ἆσε ἀντὶ **ἄᾶσε,** γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **ἀάω**=βλάπτω.

ἀ-σέβεια, ἡ (**ἀσεβής**)· ἔλλειψις εὐσεβείας, σεβασμοῦ (πρὸς τὸ θεῖον), ἀνευλάβεια, «ἀσέβεια».

ἀ-σεβέω, μελ. **-ήσω** (**ἀσεβής**)· φέρομαι ἀσεβῶς (ἀνευλαβῶς), ἁμαρτάνω περὶ τὰ θεῖα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-σέβημα, **-ατος,** τό· ἀσεβὴς πρᾶξις, ἱεροσυλία || ἁμάρτημα.

ἀ-σεβής, **ὲς** (α στερ.+**σέβω**)· ὁ μὴ εὐσεβής, μὴ σεβόμενος τοὺς θεούς, ἄθεος, βέβηλος, ἀνίερος, ἱερόσυλος.

ἆσειν, μελ. ἀπρφ. τοῦ **ἄω**=κορέννυμι [ᾱ].

ἀ-σείρωτος, **ον** (α στερ.+**σειρόω**)· ὁ ἐπὶ ὀχήματος συρομένου ὑπὸ τῶν δύο ζυγίων μόνον ἵππων, ἄνευ τῶν δύο ἄλλων, τῶν καλουμένων **σειραφόρων**, οἵτινες προσεδένοντο διὰ λωρίων πλησίον τῶν δύο ζυγίων.

ἀ-σέλαστος, **ον** (α στερ.+**σέλας**)· ὁ μὴ φωτιζόμενος.

ἀσελγαίνω, μελ. **-ᾰ̈νῶ**· παθ. πρκ. **ἠσέλγημαι** (**ἀσελγής**)· φέρομαι ἀσελγῶς, ἀκολάστως || εἶμαι ἀσελγής, ἀκόλαστος.

ἀσέλγεια, ἡ (**ἀσελγής**)· παραλυσία, ἀκολασία.

ἀ-σελγής, **ὲς** (α στερ.+**θέλγω**)· ἀκόλαστος, ἀσωτος, αἰσχρός, κτηνώδης. Ἐπίρ. **-γῶς**=ὑπερβολικῶς, «ἀδιάντροπα». [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

ἀ-σέληνος, **ον** (α στερ.+**σελήνη**)· ἄνευ σελήνης, ἀφέγγαρος, σκοτεινός.

ἄ-σεμνος, **ον** (α στερ.+**σεμνός**)· ὁ μὴ σεμνὸς || ἀπρεπής, ἀνελεύθερος || αἰσχρός.

ἀ-σεπτέω=**ἀσεβέω**=ἐνεργῶ, φέρομαι, ἀσέμνως (ἀσεβῶς). Ἐκ τοῦ

ἄ-σεπτος, **ον** (α στερ. + **σέβω**)· ὁ μὴ σεβάσμιος, ἀσεβής, ἀνίερος.

ἆσεσθε, β' πληθ. μεσ. μελ. τοῦ **ἄω**=κορέννυμι.

ἀσεῦμαι, δωρ. ἀντὶ **ἀείσομαι, ἀττ. ᾄσομαι,** μέλ. τοῦ **ἀείδω.**

ἄση, ἡ (**ἄω**=χορταίνω)· κόρος, ἀηδία, βδελυγμός. **2)** γενικῶς, ὀδύνη (ψυχική), ἄλγος || ἀμηχανία.

ἀσηδῆς, ἀσηθῆναι, ὑποτ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἀσάω.**

ἀ-σήμαντος, **ον** (α στερ. + **σημαίνω**)· ὁ ἄνευ ἀρχηγοῦ, ἀδέσποτος || ἀφύλακτος, ἀφρόντιστος.— **II** ἀσφράγιστος, ἀσημάδευτος.

ἄ-σημος, **ον** (α στερ. + **σῆμα**)· ὁ ἄνευ σημείου («σημαδιοῦ») || **ἄσημος χρυσὸς**=χρυσὸς ἄκοπος, μὴ τυπωμένος εἰς νομίσματα· **ἄσημα ὅπλα** = ὅπλα μὴ φέροντα ἔμβλημα (σῆμα).— **II** ἐπὶ θυσιῶν κλπ., ὁ μὴ παρέχων σημεῖόν τι· σκοτεινός, ἀκατάληπτος.— **III** ὁ μὴ καταλείπων σημεῖον (ἴχνος) τι, δυσδιάκριτος, ἀπαρατήρητος, μὴ ἀκουόμενος (ἢ μὴ ἀκουσθείς) || ἐπὶ ἤχων, ἀναρθρος (ἀκατάληπτος). **2)** ἐπὶ προσώπων καὶ θέσεων, ἄγνωστος, ἀφανής, ἀσήμαντος, μικρός.

ἀ-σήμων, **ον,** γεν. **-ονος**=**ἄσημος** (ὃ βλ.).

ἀ-σθένεια, ἡ· (*ἀσθενής*)· ἔλλειψις ἰσχύος ἴδυνάμεως), ἀδυναμία, καχεξία. **2)** νόσος, «ἀσθένεια» ὡς καὶ νῦν.

ἀ-σθενέω, μελ. *-ήσω* (*ἀσθενής*)· εἶμαι ἀδύνατος, ἀσθενικός, καχεκτικός.

ἀ-σθένημα, *-ατος,* τό (*ἀσθενέω*)· ἀδυναμία, ἀσθενικὴ κατάστασις.

ἀ-σθενής, *ἐς* (α στερ.+*σθένος*)· ὁ ἄνευ σθένους (δυνάμεως), ἀδύνατος ‖ ἀσθενικός, καχεκτικός. **2)** ἐπὶ περιουσίας, πτωχός ‖ *οἱ ἀσθενέστεροι*=οἱ ἀδυνατώτεροι, τ. ἔ. οἱ ἄποροι, οἱ πένητες. **3)** ἄοημος, ἀσήμαντος, ἀνάξιος λόγου (ἐπὶ ποταμῶν, μικρός).

ἀ-σθενόω, μελ. *-ώσω* (*ἀσθενής*)· καθιστῶ τι ἀθενὲς, ἀνίσχυρον.

ἀσθενῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀσθενής*· ἄνευ ἰσχύος, ἀδύναται, ἐλαφρῶς, ὀλίγον.

ἄσθμα, *-ατος,* τό (*ἄω, ἀάζω, ἄημι*=φυσῶ)· δύσκολος ἀναπνοή, δύσπνοια, «λαχάνιασμα», «ἄσθμα». — **II** γεν., πνοή, ἀναπνοή.

Ἔτυμ.: *ἀσθμα*(**ἄϝεσ-θμα* κατ' ἄλλους ⟨**ἀνσθμα* (πρβλ. *ἄνεμος,* λατ. (h)alo(=φυσῶ)⟨**anslo, anhelo*=πνευστιῶ⟨**an-anslo.

ἀσθμαίνω (*ἄσθμα*)· δυσκόλως ἀναπνέω, «λαχανιάζω», πνευστιῶ, ἔχω δύσπνοιαν.

Ἀσι-άρχης, *-ου,* ὁ (*Ἀσία*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων τῆς Ἀσίας ‖ ὁ ἀνώτατος θρησκευτικὸς λειτουργὸς ἐν Ἀσίᾳ, ὡς ἐπαρχία τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους.

Ἀσιάς, *-άδος,* ἡ (*Ἀσία*), θηλ. ἐπίθ.· Ἀσιατική· *ἡ Ἀσιὰς* (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐσ. *κιθάρα*)=ἡ λύρα, ὡς αὐτὴ διερρυθμίσθη ἐν Ἀσίᾳ.

Ἀσιᾶτο-γενής, *ἐς* (*Ἀσία*+*γένος*)· ὁ Ἀσιατικῆς καταγωγῆς.

ἀ-σίδηρος, *ον* (α στερ.+*σίδηρος*)· ὁ μὴ κατεσκευασμένος ἐκ σιδήρου. **2)** ὁ μὴ ἔχων σίδηρον (τ. ἔ. ξίφος).

ἀ-σίνής, *ἐς* (α στερ.+*σίνομαι*)· ἐπὶ προσ., ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, σῶος καὶ ἀβλαβὴς ‖ ἐπὶ πραγμ., τὸ μὴ ὑποστὰν βλάβην, σῶον.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ βλάπτων, μὴ βλαβερός, οὐδὲν κακὸν προξενῶν ‖ ἀβλαβῶς. **2)** ὁ προφυλάσσων ἀπὸ βλάβην. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-σίνως, ἐπίρ.· ἀβλαβῶς· ὑπερθ. *ἀσινέστατα.*

ἄσιος, *α, ον* (*ἄσις*)· πλήρης ἰλύος (πηλοῦ), «λασπώδης».

ἄσις, *-εως,* ἡ· ἰλύς, πηλός, «λάσπη».

ἀ-σῖτέω, μελ. *-ήσω* (*ἄσιτος*)· εἶμαι *ἄσιτος* (ἄνευ *σίτου,* τ. ἔ. ἄνευ τροφῆς), νηστεύω.

ἀ-σῖτία, ἡ· ἔλλειψις τροφῆς, νηστεία. Ἐκ τοῦ

ἄ-σῖτος, *ον* (α στερ.+*σῖτος*)· ὁ ἄνευ σίτου (τροφῆς), νήστις.

ἀσκαλάβος, ἡ *ἀσκαλαβώτης, -ου,* ὁ· εἶδος σαύρας.

ἄ-σκαλος, *ον* (α στερ.+*σκάλλω*)· ἄσκαπτος, ἀσκάλιστος, ὁ μὴ σκαλισθείς, μὴ βοτανολογηθείς.

ἀσκάντης, *-ου,* ὁ· «παληοκρέββατο».— **II** φέρετρον, νεκροκρέββατον.

ἀ-σκαρδάμυκτεῖ καὶ *-κτί,* ἐπίρ. τοῦ *ἀσκαρδάμυκτος*· χωρὶς νὰ ἀνοιγοκλείσῃ τὶς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀτενῶς.

ἀ-σκαρδάμυκτος, *ον* (α στερ.+*σκαρδαμύσσω*)· ὁ μὴ *σκαρδαμύσσων* (τ. ἔ. μὴ κινῶν τὰ βλέφαρα), ὁ βλέπων ἀτενῶς (μὲ ὀταθερὸν βλέμμα, ἐνίοτε καὶ ἀναιδές).— **II** ἐπὶ χρόνου, ὁ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν ἀκαρεῖ.

ἀ-σκελής, *ἐς* (α εὐφων.+*σκέλος* τοῦ *σκέλλω*)· ὁ ἄγαν κατεοκληκώς, κατασκελετωμένος, καταβεβλημένος. **2)** οὐδ. *ἀσκελές,* ὡς ἐπίρ., ὡσ. *ἀσκελέως* = ἐπιμόνως, μετ' ἰσχυρογνωμοσύνης, πεισμόνως.

Ἔτυμ.: συνήθ. ἐκ τοῦ *ἀ-* ἐπιτατ.+*σκέλος*=ξηρασία, ἐξάντλησις (πρβλ. *σκέλλω*=ἀποξηραίνομαι, ἀποσκελετώνομαι). Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ α στερ. καὶ ἐκ τινος ῥ. τοῦ *σκολιὸς* = στρεβλωμένος, ὁπότε *ἀσκελὴς*= ἀκλόνητος, ὁμετάπειστος.

ἀ-σκέπαρνος, *ον* (α στερ. + *σκέπαρνον*)· ἀσκεπάρνιστος (μὴ πελεκηθεὶς διὰ σκεπάρνου), ἀπελέκητος.

ἄ-σκεπτος, *ον* (α στερ.+*σκέμμαι, μέλ.* τοῦ *ἀκοπέω*)· ἀπερίσκεπτος, «ἀσυλλόγιστος».—ἐπίρ. *-τως*= ἀπερισκέπτως.— **II** ἀνεξέταστος, ἀπαρατήρητος.

ἀ-σκευής, *ἐς*=*ἄσκευος* (δ βλ.).

ἄ-σκευος, *ον* (α στερ.+*σκευή*)· ὁ ἄνευ σκευῶν, ὁ μὴ ἐφωδιασμένος μέ τι: μετὰ γεν.: *ἄσκευος ἀσπίδων τε καὶ στρατοῦ*=ἄνευ ὅπλων καὶ στρατοῦ.

ἀ-σκευώρητος, *ον*· ὁ μὴ ὁλοσχερῶς ἐρευνηθείς, ἀνεξεύνητος.

ἀσκέ'Ω, μελ. *-ήσω*· πρκ. *ἤσκηκα,* παθ. *ἤσκημαι*· ἐπεξεργάζομαί τι μετὰ πολλῆς φροντίδος (ἐπιμελῶς, τεχνικῶς) ‖ διαμορφῶ, διαπλάττω ‖ ἐνδύω ἐπιμελῶς, κοσμῶ, στολίζω ‖ ὡσ. **2)** τιμῶ θεότητά τινα (λατ. **colere**).— **II** Παρ' Ἀττ. καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἐξασκῶ, ἐκγυμνάζω, (λατ. **exercere**), λεγόμενον τόσον ἐπὶ προσ. (*ἀσκῶ τὸ σῶμα* = γυμνάζω τὸ σῶμά μου), ὅσον καὶ ἐπὶ πραγμ. (ἀσκῶ τέχνην = μετέρχομαι, καταγίνομαι εἰς, τέχνην τινά). **2)** μετ' ἀπρφ.: *ἀσκῶ τοιαύτη μένειν*=προσπαθῶ, μελετῶ, ἐπιδιώκω, νὰ παραμένω τοιαύτη. **3)** ἀπολ., ἐξασκῶ, μετέρχομαι ‖ γυμνάζω.

Ἔτυμ.: ἀμφιβ. ἐτυμολ.· παρ' Ὁμ. *ἀσκήσας* = ἐπαγρυπνήσας ἐπιμελῶς, ἐξ ἧς ἐνν. τινὲς συνήγαγον *ἀσκέω* ⟨*ἀ-σκός* ⟨**ἀν-σκός* ⟨ἰαπ. **ηks-kos*=ὃς ἐπιτηρεῖ, ἐπαγρυπνεῖ, ἐπιμελῶς (πρβλ. *ἀνακῶς*=ἐπιμελῶς, θλ. *κοέω*)

ἀ-σκηθής, *ἐς* (ἀδεθ. ἐτυμολ.)· ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην τινά, ἀβλαβὴς καὶ σῶος, ἀκέραιος.

Ἔτυμ.: Ἴσως ἐκ τοῦ α στερ. καὶ τινος ῥίζης ἐνυπαρχούσης ἐν τῷ ἀγγλ. **skathe,** γερμ. **Schaden**=βλάβη· πρβλ. γοτθ. **skaþjan**=βλάπτω, **skaþis,** παλ-γερμ. **scado,** ἰρλ. **scathaim**=κολοβώνω, ἀκρωτηριάζω.

ἄσκημα, *-ατος,* τό (*ἀσκέω*)· τὸ εἰς ὃ ἀσκεῖται τις, ἄσκησις, γύμνασμα

ἄ-σκηνος, *ον* (α στερ.+*σκηνή*)· ὁ ἄνευ σκηνῆς, ὁ μὴ ὑπὸ σκηνήν, ὑπαίθριος.

ἄσκησις, *-εως* (*ἀσκέω*)· ἐξάσκησις, «ἄσκησις», ἐκγύμνασις ‖ *ἄσκησίς τινος*=ἐξάσκησις εἴς τι.— **II** ἐπάγγελμα, ἐπιτήδευμα, τέχνη (λατ. **ars**).

ἀσκητέος, *α, ον,* ρημ. ἐπιθ. τοῦ *ἀσκέω*· ὃς πρέπει νὰ ἐξασκηθῇ, ὃν πρέπει νὰ ἀσκήσῃ τις.

ἀσκητής, *-οῦ,* ὁ (*ἀσκέω* · ὁ ἐξασκῶν πᾶν εἶδος ἐπαγγέλματος, ὁ καταγινόμενος μέ ὁ,τιδήποτε (ἀντίθ. τῷ *ἰδιώτης*) ‖ ἀθλητής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀσκητικός, *ή, όν*· ἐργατικός, φιλόπονος, ἀθλητκός.

ἀσκητός, *ή, όν* (*ἀσκέω*)· ἐπιμελῶς κατειργασμένος, τεχνικῶς κατεσκευασμένος. **2)** ἐξησκημένος εἴς τι. **3)** ὁ δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ (νὰ ἐπιτευχθῇ) δι' ἀσκήσεως (ὡς ἀντίθ. πρὸς τὸ *διδακτός*).

ἄ-σκιος, *α, ον* (α στερ.+*σκιά*)· ὁ ἄνευ σκιᾶς.

ἀ-σκίπων, *-ονος,* ὁ, ἡ (α στερ.+*σκίπων*)· ὁ ἄνευ *σκίπωνος,* δηλ. βακτηρίας.

Ἀσκληπιεῖον, τό· ὁ ναὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐκ τοῦ

Ἀσκληπιός, ὁ· ὁ Ἀσκληπιός (λατ. **Aesculapius**) ‖ παρ' Ὁμήρῳ, Θεσσαλὸς ἡγεμών, περίφημος ὡς ἰατρὸς ‖ μετέπειτα προστάτης Θεὸς τῆς Ἰατρικῆς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Κορωνίδος.

ἄ-σκοπος, *ον* (α στερ. + *σκοπέω*)· ἐνεργ. ὁ μὴ σκοπῶν, μὴ βλέπων ‖ ἀσύνετος, ἀστόχαστος ‖ ὁ μὴ σκεπτόμενος περί τινος (μετὰ γεν. *ἄσκ- τινος*).— **II** Παθητ., ἀόρατος, ἀθέατος. **2)** ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ, ἀσαφής, σκοτεινός ‖ ἀπίστευτος, ἀπίθανος.

ἄσκο'Σ, ὁ· δερμάτινος σάκκος, «ἀσκί». «τουλούμι». **2)** γεν., δέρμα (προβιά) ζώου.— παροιμία: *ἀσκὸν δέρω τινά* = ἐκδέρω (κακοποιῶ) τινὰ ζῶντα· *ἀσκὸς δεδάρθαι*=νὰ «γδαρῇ» κανεὶς ζῶν (ἐν ζωῇ).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας *ἀσκὸς*=μέρος τεχνικῆς ἐργασίας καὶ συσχετίζεται ὡς ὁμόρριζον τοῦ ῥ. *ἀσκέω*· κατ' ἄλλους *ἀσκὸς* ⟨**ϝισκός,* πρβλ. «*μέσκος· κώδιον, δέρμα*» (Ἡσύχ.)· ὡς συγγ. τῷ *μάσθλη, μάσθλημα*=δερματίνο λουρί.

ἀσκώλια, τὰ (*ἀσκός*)· ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν ἀγροτικῶν Διονυσίων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχόρευον ἐπάνω εἰς ἀσκιὰ (τουλούμια κρασιοῦ) [**ἀσκο[σ]αλιαι ἄλλομαι*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀσκωλιάζω, μελ. *-σω*· χορεύω ὅπως καὶ κατὰ τὰ *Ἀσκώλια* (θλ. λ.).

ἄσκωμα, *-ατος,* τό (*ἀσκός*)· δερματίνον περιτύλιγμα τοῦ σκαλμοῦ πρὸς εὔκολον περιστροφὴν καὶ κίνησιν τῆς κώπης.

ᾆσμα, τό (*ᾄδω*)· «τραγούδι», ᾆσμα.

ᾰσμᾰτο-κάμπτης, *-ου, ὁ* (*ᾰσμα+κάμπτω*)· ὁ κάμπτων τὰ ᾄσματα, ὁ τραγουδῶν μὲ «τσακίσματα τῆς φωνῆς».

ἀσμενίζω (*ἄσμενος*)· δέχομαί τι εὐχαρίστως, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι.

ἄσμενος, η, ον, ὡσεί ἀντὶ *ἡσμένος* (μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἥδομαι*)· λίαν εὐχαριστημένος, εὐτυχής, χαίρων || συχν. κατὰ δοτ.: *ἀσμένῳ μοι ἂν εἴη* = θὰ ἦτο δι' ἐμὲ λίαν εὐχάριστον (θὰ ἤμην πολὺ εὐτυχὴς δι' αὐτό).— Συγκρ. *ἀσμενώτερος, -έστερος* καὶ *-αίτερος*. Ἐπίρ. *-νως*=εὐχαρίστως, μετὰ χαρᾶς, προθύμως.

Ἔτυμ.: κυρ. εἶναι μτχ. μέσ. ἀορ. 〈**Fαδ-σ-μενος* (πρβλ. ὁριστ. γ' ἐν. *ἥσατο*)· *ἐκ ῥ.* **svad-** (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *ἀνδάνω, ἡδύς*)· τινὲς φρονοῦσιν ὅτι δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ *ἄσμενος* ἡ σημ. χαρούμενος πάντοτε (π. χ. *«φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο* Ἰλ. ΧΧ 350)· δι' αὐτοὺς *ἄσμενος* 〈**Ῡss-menos* (πρβλ. γοτθ. **nasjan**=διασῴζειν, **ganisan** =εἶμαι σεσωσμένος, ἑλλ. *νέομαι* 〈*νέσομαι, νίσομαι* 〈**νιν-σομαι*)· οὕτω βασικὴ σημασία τοῦ *ἄσμενος* = διαεσωσμένος, ὧν ἐν ἀσφαλείᾳ ἀπό..., ἐντεῦθεν δὲ εἰς τινας περιπτώσεις «χαρούμενος», ἐκτὸς ἐὰν τὸ *ἄσμενος* ἀντικαταστήσῃ τὸ *ἄσμενος* (συγγ. τῷ *ἀνδάνω*).

ἀ-σόλοικος, *ον*· ὁ ἄνευ σολοικισμῶν || μτφρ. ἐπὶ κράτους, ἀγνόν, μὴ κεκαρυκευμένον.

ᾄσομαι, συνῳρ. ἀντὶ *ἀείσομαι*, μελ. τοῦ *ᾄδω*=τραγουδῶ.

ἄ-σοφος, *ον* (*α* στερ.+*σοφός*)· ὁ μὴ σοφός, μωρός, ἠλίθιος.

'ΑΣΠΑ'ΖΟΜΑΙ, μελ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ὑποδέχομαι εὐγενῶς, φιλοφρόνως, τὸν «καλωσορίζω», χαιρετίζω (λατ. **salutare**) || ὡσ. χαιρετίζω τινὰ ἀπαχαιρετῶντάς τον. 2) ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι, φιλῶ («ἀσπάζομαι»), δωπεύω, «χαϊδεύω». 3) προσκολλῶμαι εἴς τινα, τὸν παρακολουθῶ μετὰ ζήλου (ὡς ὁ μαθητὴς τὸν διδάσκαλον). 4) *ἀσπάζομαι ὅτι...*=εἶμαι εὐτυχὴς διότι...

ἀ-σπαίρω, ἰων. πρτ. *ἀσπαίρεσκον* (*α* εὐφων.+*σπαίρω*)· ἀσθμαίνω, πνευστιῶ, «λαχανιάζω», «σπαρταρῶ», «σπαράζω» || ἀγωνίζομαι σπασμωδικῶς.

Ἔτυμ.: 〈*α-* προθεμ.+ *σπαίρω* ἐκ *ῥ. σπαρ-* (πρβλ. σανσκρ. **sphar, sphur-ā-mi**=τρέμω, σφαδάζω, **sphuras**=τρέμων)· κατ' ἄλλους 〈*ἀν-*(=ἀνά)+*σπαίρω*.

ἀσπάλᾰθος, ὁ· εὐώδης θάμνος ἀκανθώδης, «ἀσπαλάθρός».

ἀσπάραγος, ἀττ. *ἀσφάραγος* (ᾰ θλ.), ὁ· «σπαράγγι» (λατ. **asparagus**).

ἄ-σπαρτος, *ον* (*α* στερ.+*σπείρω*)· ἐπὶ γῆς, ὁ μὴ σπαρείς, ἀκαλλιέργητος || ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ σπαρεὶς ἀλλὰ βλαστήσας ἀφ' ἑαυτοῦ («ἄγριος»).

ἀσπάσιος, *α, ον* (καὶ *-ος, -ον*) (*ἀσπάζομαι*)· εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος, ἀγαπητός, ἐπιθυμητός.— **II** λίαν εὐχαριστημένος, πλήρης χαρᾶς, εὐτυχής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀσπασίως, ἐπίρ.· προθύμως, εὐχαρίστως.

ἄσπασμα, *-ατος,* τὸ (*ἀσπάζομαι*)· τὸ «καλωσόρισμα», χειρετισμός, ὑποδοχὴ || κατὰ πληθ., ἐναγκαλισμοί, περιπτύξεις, φιλήματα.

ἀσπασμός, ὁ (*ἀσπάζομαι*)· ἐναγκαλισμὸς || στοργή, σύμπαθεια.

ἀσπαστός, *ή, όν*=*ἀσπάσιος* (ᾰ θλ.).

ἄ-σπειστος, *ον* (*α* στερ.+*σπένδομαι*)· ὃν δι' οὐδεμιᾶς σπονδῆς (θυσίας) δύναταί τις νὰ καταπραΰνῃ, ἄσπονδος, ἀμείλικτος, ἀδιάλλακτος, ἀνεξιλέωτος.

ἄ-σπερμος, *ον* (*α* στερ.+*σπέρμα*)· ὁ ἄνευ σπέρματος, ὁ ἄνευ σποράς, τ.ἔ. ὁ ἄνευ ἀπογόνων, ἄκληρος.

ἀ-σπερχές, ἐπίρ. (*α* εὐφων.+*σπέρχω*)· ἐσπευσμένως, βιαστικά, ἀκαταπαύστως. (Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *α* ἐπιτ.+*σπέρχομαι*, εἶμαι ὀξύθυμος, ὀργίλος).

ἄ-σπετος, *ον* (*α* στερ.+*εἰπεῖν*)· ἄφατος, ἄρρητος, ἀνέκφραστος, ἀπεριγράπτως μέγας || οὐδ. *ἄσπετον* ὡς ἐπίρ.=ἀπερίγραπτα.—ἀλλ' ὅμως, *φωνὴ ἄσπετος*= φωνὴ ἀναρθρος (ἀσαφὴς καὶ δυσδιάκριτος).

Ἔτυμ.: *ἄσπετος* 〈*ἀ-* στερ.+**seqv-, sqv-** (ἧτις ῥ. ἐνυπάρχει ἐν τοῖς ὁμηρ. *ἔνεπε* (〈**ἐνεσπε*), *ἔσπετε* (〈**ἐν-σπετε*), λατιν. **inquam** (〈**insquam* ἢ **ind(u)squam*), **inseque** = λέγε κλπ. Ἐν τῇ ἐνν. τοῦ «ἀστείρευτος, ἀνεξάντλητος» πρβλ. σανσκρ. **ásakrah** = ὁ μὴ σταματῶν.

ἀσπῐδ-απο-βλής, *-ῆτος, ὁ* (*ἀσπὶς+ἀποβάλλω*)· ὁ ἀποβάλλων τὴν ἀσπίδα, ὁ ῥίψασπις, δειλός.

ἀσπῐδη-στρόφος, *ον* (*ἀσπὶς+στρέφω*)· ὁ στρέφων, πάλλων, τὴν ἀσπίδα.

ἀσπιδη-φόρος, *ον* (*ἀσπὶς+φέρω*)· ὁ φέρων ἀσπίδα, «ἀσπιδοφόρος» || ὡς οὐσ., ἀσπιδοφόρος, πολεμιστής.

ἀσπίδιον, τὸ (*ἀσπίς*)· μικρὰ ἀσπίς.

ἀσπιδιώτης, ὁ (*ἀσπίς*)· ἀσπιδοφόρος, πολεμιστής.

ἀσπιδό-δουπος, *ον* (*ἀσπὶς+δοῦπος*)· ὁ διὰ τῶν ἀσπίδων ποιῶν δοῦπον.

ἀσπῐδο-πηγεῖον, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἀσπιδοπηγοῦ (γεν. τοῦ ὁπλοποιοῦ). Ἐκ τοῦ

ἀσπῐδο-πηγός, ὁ (*ἀσπὶς+πήγνυμι*)· ὁ πηγνύων (κατασκευάζων) ἀσπίδας.

ἀσπιδ-οῦχος, ὁ (*ἀσπὶς+ἔχω*)· ὁ ἔχων (φέρων) ἀσπίδα.

ἀσπιδο-φέρμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*ἀσπὶς+φέρβω*)· ὁ τραφεὶς ἐν τῇ ἀσπίδι, ἢ τρεφόμενος διὰ τῆς ἀσπίδος, πολεμιστής, πολεμικός.

ἀσπῐ-λος, *ον* (*α* στερ.+*σπίλος*)· ὁ μὴ ἔχων σπίλον, τ. ἔ. κηλῖδα, ἀσπίλωτος, ἀκηλίδωτος, ἀμόλυντος, ἁγνός, ἄμωμος.

'ΑΣΠΙ'Σ, *-ίδος, ἡ*· κυκλοτερὴς ἀσπὶς (λατ. **clipeus**), κατεσκευασμένη ἐκ δέρματος βοός, ἐπικεκαλυμμένου διὰ μεταλλίνων πλακῶν, μετὰ ὀμφαλοῦ ἐν τῷ μέσῳ καὶ θυσάνων κατὰ τὴν περιφέρειαν || ἄλλη ἦτο ἡ μακρὰ ἐπιμήκης ἀσπίς, ἥτις ἦτο *ὅπλον* φερόμενον ὑπὸ τῶν *ὁπλιτῶν* (λατ. **scutum**). 2) Ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς δήλωσιν ἀριθμοῦ ὁπλιτῶν: *ὀκτακισχιλίη ἀσπὶς*=ὀκτακισχίλιοι ὁπλῖται || *τάττομαι ἐπ' ἀσπίδας πέντε καὶ εἴκοσι* = τάσσομαι (ἢ τάσσω τοὺς ὁπλίτας) εἰς βάθος εἴκοσι καὶ πέντε ἀνδρῶν || *ἐπ' ἀσπίδα—παρ' ἀσπίδα*=πρὸς τὰ ἀριστερὰ (διότι ἡ ἀσπὶς ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν φράσιν *ἐπὶ δόρυ* = πρὸς τὰ δεξιά.— **II** εἶδος ὄφεως, «ἀσπίδα» [σκοτεινῆς προελεύσεως. Ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ *αἰγὶς*=ἀσπὶς (βλ. λ.)].

ἀσπιστήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ *ἀσπιστὴς* (*ἀσπίς*)· ὁ ὡπλισμένος δι' ἀσπίδος, πολεμιστὴς || ὡσ. *ἀσπίτωρ* ὡς ἐπίθ.: *κλόνοι ἀσπίστορες*=πάταγος ἐκ τῆς συγκρούσεως ἀσπιδοφόρων μαχητῶν.

ἀ-σπλαγχνος, *ον* (*α* στερ. + *σπλάγχνα*)· ὁ στερούμενος σπλάγχνων || μτφρ. ἄκαρδος, δειλός, ἀνανδρος || ἀνηλεής, «ἀσπλαγχνος».

ἀ-σπονδεί, ἐπιρ. τοῦ *ἄσπονδος* (ᾰ θλ.)· ἄνευ σπονδῶν, ἄνευ ἀνακωχῆς, ἀδιαλλάκτως. Ἐκ τοῦ

ἄ-σπονδος, *ον* (*α* στερ.+*σπονδή*)· ὁ ἄνευ σπονδῆς, εἰς ὃν δὲν προσεφέρθησαν σπονδαί.— **II** ὁ ἄνευ κανονικῆς ἀνακωχῆς (ἡ ὁποία ἐπεκυροῦτο διὰ σπονδῶν) || *τὸ ἄσπονδον*=τὸ νὰ διατελῇ τις ἄνευ συνθήκης ἢ συμβάσεως μετ' ἄλλων, οὐδετερότης.— **III** ὁ μὴ δεχόμενος ἀνακωχήν, ἀδιάλλακτος, δανάσιμος, «ἄσπονδος».

ἀ-σπορος, *ον* (*α* στερ.+*σπόρος*)=*ἄσπαρτος* (ᾰ θλ.).

ἀ-σπούδαστος, *ον* (*α* στερ.+*σπουδάζω*)· ὁ μὴ ἐπιδιωκόμενος μετὰ ζήλου καὶ σπουδῆς.— **II** ἀνάξιος σπουδῆς καὶ ζήλου, ὃν δὲν πρέπει (δὲν ἀξίζει) νὰ ἐπιδιώκῃ τις μετὰ ζήλου.

ἀ-σπουδεί καὶ **ἀ-σπουδί,** ἐπιρ. (*α* στερ.+*σπουδή*)· ἄνευ ζήλου καὶ κακοπαθείας, ἄνευ πόνου καὶ μόχθου || χωρὶς ἀγῶνα, ἀγενῶς, αἰσχρῶς.

ἄσσα, ἀττ. *ἄττα,* ἰων. ἀντὶ *ἅτινα,* οὐδ. πληθ. τοῦ *ὅστις* (ᾰ θλ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄσσα*].

ἄσσα, ἀττ. *ἄττα,* ἰων. ἀντὶ *τινά* (βλ. ἀόρ. *τις*).

Ἔτυμ.: *ἄσσα, ἄττα* (= τινά) προῆλθεν ἐξ ἐσφαλμένου χωρισμοῦ τῶν λέξεων *ὁποιά σσα*(〈**τ'ja*), καὶ *σμικρά τα*, εἰς: *ὁποῖ' ἄσσα—σμίκρ' ἄττα*. Τὰ ἀντίστοιχα τούτων ἀναφορ. *ἄσσα, ἄττα* 〈**ἄ-τ'ja* (πρβλ. Μεγαρ. *σὰ*=*ἃ*〈**τ'ja*).

ἀσσάριον, ὑποκορ. τοῦ λατ. **as**· πολὺ μικρὸν νόμισμα (δίλεπτον, τὸ ἀρχ. *ἡμιώβολον*, τὸ τέταρτον τοῦ δηναρίου).

=ἄσσον, ἐπίρ. συγκρ. τοῦ *ἄγχι*· ἐγγύτερον || ἐνίοτε

μετὰ γεν. ***ἄσσον ἐμεῖο*** = ἐγγύτερον πρός με.— ὡσ. καὶ ***ἀσσοτέρω***, ἐξ οὗ ἐσχηματίσθη τὸ συγκρ. ἐπίθ. ***ἀσσότερος***, ὑπερθ. ***ἀσσότατος*** (ἐπιρ. ὑπερθ. ***ἀσσοτάτω***).

ἄσσω, ἀττ. συνῳρ. ἀντὶ ***ἄλσσω***.

ἀ-στᾰγής, ***ές***· ὁ μὴ στάζων ‖ ἐπὶ δακρύων, ὁ μὴ στάζων ἀλλὰ ῥέων. Βλ. ***ἄστακτος***.

ἀ-στᾰθής, ***ὲς*** (α στερ.+***ἵσταμαι***)· ὁ μὴ σταθερός, ἄστατος, ἀβέβαιος, «ἀσταθής».

ἀ-στάθμητος, ***ον*** (α στερ.+***σταθμάομαι***)· ἀσταθής, ἄστατος ‖ ἐπὶ πραγμ., ἀβέβαιος.

ἄ-στακτος, ***ον*** (α στερ.+***στάζω*** βλ. ***ἀσταγής***)· ὁ μὴ στάζων, τ. ἔ. ὁ ῥέων ἀφθόνως.— ἐπίρ. ***ἀστακτεί***= οὐχὶ στάγδην, ἀλλὰ χύδην (οὐχὶ κατὰ σταγόνας, σταγονηδόν, ἀλλ' ἀφθόνως).

ἀ-στάλακτος, ***ον*** (α στερ.+***σταλάζω***)· ὁ μὴ σταλάζων.

ἄ-στᾰσίαστος, ***ον*** (α στερ.+***στασιάζω***)· ὁ ἄνευ στάσεων, ἄνευ κομματικοῦ πνεύματος ‖ ὁ μὴ στασιάζων, μὴ διαταρασσόμενος ὑπὸ στάσεων ‖ ἥσυχος· Ἐπίρ. ***-τως***.

ἀ-στᾰτέω, μελ. ***-ήσω***· εἶμαι ἄστατος, δὲν ἡσυχάζω ‖ εἶμαι περιπλανώμενος, δὲν ἔχω μόνιμον κατοικίαν. Ἐκ τοῦ

ἄ-στᾰτος, ***ον*** (α στερ.+***ἵσταμαι***)· ὁ μὴ σταθερός, ἀβέβαιος, ἄστατος.

ἀ-σταφίδῖτις, ***-ῖδος***, ἡ· θηλ. ἐπίθ.· ἡ συνισταμένη ἐξ ἀστοφίδων [***δῐ***]. Ἐκ τοῦ

ἀ-στᾰφίς, ***-ίδος***, ἡ (α εὐφων.+***σταφίς***)· σταφυλὴ (ἀπεξηραμμένη).

ἀ-σταχύεσιν, ἄοτ. πληθ. τοῦ

ἄ-στᾰχυς, ***-υος***, ὁ (α εὐφων.+***στάχυς***)· στάχυς (σίτου), τὸ «ἀστάχι, στάχι».

ἀ-στέγαστος, ***ον*** (α στερ.+***στεγάζω***)· ὁ μὴ ἐστεγασμένος, «ξέσκεπος, ξεσκέπαστος» ‖ ἐπὶ πλοίων, ὁ ἄνευ καταστρώματος ‖ ***διὰ τὸ ἀστέγαστον*** = ἐπειδὴ δὲν εἶχον στέγην.

ἀστεΐζομαι, ἀποθ.· φέρομαι ὡς ἀστὸς (ὡς ἄνθρωπος δηλ. λεπτὸς καὶ εὐφυής), λαλῶ ***ἀστείως*** ‖ εἶμαι εὐφυολόγος, εὐφυολογῶ ‖ χαριτολογῶ. Ἐκ τοῦ

ἀστεῖος, ***ον***, ὡσ. ***-α***, ***-ον*** (***ἄστυ***)· κυρ. ὁ τοῦ ἄστεως (πόλεως), ἀστός ‖ εἶτα (ὡς τὸ λατ. **urbanus**) ὁ εὐγενής, φιλόφρων, ὁ ἔχων λεπτοὺς τρόπους, εὐφυής, ἔξυπνος, «ἀστεῖος», εὐτράπελος, κομψὸς (ἀντιθ. τῷ ***ἄγροικος***).

ἄ-στεπτος, ***ον*** (α στερ.+***στείβω***)· ἀπάτητος.

ἀ-στεμφής, ***ὲς*** (α στερ.+***στέμβω***)· ἀκίνητος, ἀκλόνητος, ἀδιάσειστος ‖ ἐπίρ. ***ἀστεμφέως ἔχω τινά*** = κρατῶ τινὰ «γερά». 2) ἐπὶ προσ., ἄκαμπτος, ἀδυσώπητος.

Ἔτυμ. : ⟨α στερ.+ρ. ***στεμφ-***, ἐξ ἧς ***στέμφυλον*** (= ἐκθλιβεῖσα ἐλαία ἢ σταφυλή), ***σταφυλή***, ***στέμβ-ω*** = κινῶ βιαίως, καταπατῶ, κακομεταχειρίζομαι, ***στεμβάζω*** (Ἡσυχ.), ***στοβ-έω***, ***στοβ-άζω*** (=περιυβρίζω)· πρβλ. σανσκρ. **stambh**=σταθεροποιῶ, στηρίζω.

ἀ-στένακτος, ***ον*** (α στερ.+***στενάζω***)· ὁ ἄνευ στεναγμοῦ ‖ ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην διὰ στεναγμούς.

ἀστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἔδω***· ***δεῖ τινα ἔδειν*** (ἢ ***ἔσαι***)=πρέπει νὰ τραγουδήσῃ.

ἄ-στεπτος, ***ον*** (α στερ.+***στέφω***)· ὁ μὴ στεφθεὶς ‖ δθεν, ὁ μὴ τιμηθείς.

ἀ-στεργ-άνωρ, ***-ορος***, ὁ, ἡ (***ἀστεργὴς*** + ***ἀνήρ***)· ἡ μὴ στέργουσα (μὴ ἀγαπῶσα) ἄνδρα, ἡ μισοῦσα τὸν γάμον.

ἀ-στεργής, ***ὲς*** (α στερ. + ***στέργω***)· ὁ ἄνευ στοργῆς, ἄνευ ἀγάπης ‖ ἀσυμπαθής, μισητός, δυσάρεστος.

ἀστερο-ειδής, ***ὲς*** (***ἀστὴρ*** + ***εἶδος***)· ὁμοιος πρὸς ἀστέρα ‖ ἀστερόεις, ἔναστρος.

ἀστερόεις, ***εσσα***, ***εν*** (***ἀστήρ***)· πλήρης ἀστέρων, ἔναστρος ‖ ἀπαστράπτων, σπινθηροβολῶν (ὡς ἀστήρ).

ἀστεροπή, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***ἀστραπή*** (δ βλ.). Πρβλ. τὸ τῆς νέας «ἀστροπή», «ἀστροπελέκι» ἀντὶ «ἀστραπὴ-πελέκι». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀστεροπητής, ***-οῦ***, ὁ ἀστράπτων ‖ ὁ ἐκφενδονῶν τὸν κεραυνόν.

ἀστερ-ωπός, ***ὸν*** (***ἀστὴρ***+***ὤψ***)· ὁ ἔχων τὴν ὄψιν ἀστέρος, ὁ ὁμοιος πρὸς ἀστέρα, λαμπρός ‖ ἔναστρος.

ἀ-στέφᾰνος, (α στερ. + ***στέφανος***)· ὁ ἄνευ στεφάνου.

ἀ-στεφάνωτος, ***ον*** (α στερ.+***στεφανόω***)· ὁ μὴ ἐστεφανωμένος.

ἀστή, ἡ, θηλ. τοῦ ***ἀστὸς*** (δ βλ.).

ἄ-στηλος, ***ον*** (α στερ.+***στήλη***)· ὁ ἄνευ ἐπιτυμβίου στήλης.

ἈΣΤΗ'Ρ, ὁ, γεν. ***-έρος***· δοτ. πληθ. ***ἀστρᾶσι*** (λατ. **astrum**)· ἀστήρ, ἄστρον «ἀστέρι». 2) πᾶν φωτεινὸν σῶμα, μετέωρον.

Ἔτυμ. : πρβλ. σανσκρ. **stár-**, Ζενδ. **star-** (=ἄστρον), λατιν. **stella** ⟨****stēr-la***, **astrum** (ἴσως δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλ.) γοτθ. **stairnō**, παλ- γερμ. **sterno**· πιθαν. ἰαπ. ****astēr*** γεν. ****stros***· ἄλλοι δέχονται **a-** εὐφων. καὶ ῥ. **star-** (τ. ἔ. τὸ σανσκρ.), συγγ. τῷ **sternere** = στρωννύναι (καθόσον οἱ ἀστέρες φαίνονται ὡς κατεστρωμένοι εἰς τὸν οὐρανόν).

ἀ-στήρικτος, ***ον*** (α στερ. + ***στηρίζω***)· ὁ μὴ ἐστηριγμένος ἢ μὴ στηριζόμενος, ὁ ἄνευ στηρίγματος ‖ μὴ σταθερός, ἀσταθής, ἀκατάστατος.

ἀ-στῑβής, ***ὲς*** (α στερ. + ***στείβω***)· ὃν δὲν δύναται (δὲν πρέπει) νὰ πατήσῃ τις, ἱερὸς (καὶ ἀπαραβίαστος). 2) ἀπάτητος, ἄβατος ἔρημος.

ἀστικός, ***ή***, ***όν*** (***ἄστυ***)· ὁ τοῦ ἄστεως, ὁ ἀνήκων εἰς ἄστυ (πόλιν), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ἀγροτικὸς*** ἢ ***κατ' ἀγρούς***: ***τὰ ἀστικὰ Διονύσια*** (ἢ ***τὰ κατ' ἄστυ***)= τὰ ἑορταζόμενα (ἀγόμενα) εἰς τὴν πόλιν (πρβλ. ***Διονύσια*** II) ‖ ὡσ. ἰδαγενής, ἐγχώριος, ἐν ἀντιθέσει πρὸ τὸ ***ξενικὸς***=ἐξ ἄλλης χώρας ἀλλοδαπός.— **II**= ***ἀστεῖος*** (δ βλ.).

ἄ-στικτος, ***ον*** (α στερ.+***στίζω***)· ὁ μὴ ἐστιγμένος, μὴ ἐστιγματισμένος, μὴ φέρων στίγματα.

ἀ-στλέγγιστος, ***ον*** (α στερ.+***στλεγγίζω***)· ὁ μὴ ξεσθείς, μὴ καθαρισθείς, διὰ τῆς ***στλεγγίδος ξύστρας***), ἀκαθάριστος, «ἀξύστρητος».

ἄ-στολος, ***ον*** (α στερ.+***στολή***)· ὁ μὴ ἐνδεδυμένος ‖ ὁ μὴ φορεύμενος ‖ ὁ μὴ φέρων τὸ «πετραχείλι».

ἄ-στομος, ***ον*** (α στερ.+***στόμα***)· ὁ στερούμενος στόματος, τ. ἔ. ἄφωνος, ἄναυδος.— **II** ἐπὶ ἵππων, σκληρόστομος, δυσήνιος, ἀτίθασος.— **III** ἐπὶ κυνῶν, ὁ ἔχων ἀδύνατον στόμα καὶ μὴ δυνάμενος ὡς ἐκ τούτου νὰ δαγκάσῃ.— **IV** ἐπὶ ξίφους, τὸ μὴ ἔχον κόψιν, τὸ μαλακόν, τὸ μὴ ἐπιδεχόμενον σκλήρυνσιν. Πρβλ. **astomi,-orum**=περιβόητος φυλὴ τῶν Ἰνδιῶν.

ἀστό-ξενος, ὁ, ἡ (***ἄστυ***+***ξένος***)· ὁ ἐπισήμως φιλοξενούμενος ὑπὸ τῆς πόλεως.

ἄ-στοργος, ***ον*** (α στερ.+***στέργω***)· ὁ ἄνευ (τῆς φυσικῆς) στοργῆς, ἄκαρδος, σκληρόκαρδος, βάρβαρος.

ἀστός, ὁ (***ἄστυ***)· ἄνθρωπος, κάτοικος, τοῦ ἄστεως (τῆς πόλεως), πολίτης, δημότης, ἀντίθ. τῷ ***ξένος*** καὶ ***μέτοικος*** (ἃ βλ.).

ἀ-στοχέω, μέλ. ***-ήσω***· δὲν ἐπιτυγχάνω τὸν ***στόχον***, ἀποτυγχάνω. Ἐκ τοῦ

ἄ-στοχος, ***ον*** (α στερ.+***στόχος***)· ὁ μὴ ἐπιτυγχάνων τὸν στόχον, ὁ σκοπεύων κακῶς ‖ ἄσκοπος, παράλογος.

ἀ-στράβη, ἡ· τὸ ἐπίσαγμα ἡμιόνου, σάγμα, «σαμάρι» [συγγ. τῷ ***ἀστραβὴς*** (δ βλ.) καὶ τῷ ***στρεβλός***].

ἀ-στρᾰβής, ***ὲς*** (α στερ.+***στραφῆναι***)=***ἀστραφὴς*** (δ βλ.), ἤτοι ὁ μὴ στρεφόμενος ἢ μὴ ἐστραμμένος, εὐθύς, «ἴσιος» ‖ ἀλύγιστος, στερεός.

ἀστραβίζω (***ἀστράβη***)· χρησιμεύω ὡς ὑποζύγιον, ἐκτελῶ ἔργα ἡμιόνου.

ἀστραγάλη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***ἀστράγαλος*** (δ βλ.).

ἀστραγαλίζω· παίζω τοὺς ἀστραγάλους (παιγνίδιον).

ἀστρᾰγάλος, ὁ· εἷς τῶν σπονδύλων, ἰδίως τοῦ τραχήλου.— **II** τὸ ὀστοῦν τῶν σφυρῶν (λατ. **talus**), τὸ καὶ νῦν «ἀστράγαλος» καλούμενον.— **III** κατὰ τὸ πλεῖστον πληθ. ***ἀστράγαλοι*** οἱ· οἱ κύβοι (παιγνίδιον), οἵτινες κατ' ἀρχὰς κατεσκευάζοντο ἐξ ἀστραγάλων, ἢ ἦσαν αὐτὸ τοῦτο ἀστράγαλοι (λατ. **tali**) ‖ ἐντεῦθεν, ***ἀγὼν ἀστραγάλων***. Εἶχον δ' οἱ ἀστράγαλοι 4 μόνον ἐπιπέδους ἐπιφανείας, ἐν ᾧ οἱ κύβοι εἶχον 6 τοιαύτας· ἔπαιζον δὲ μὲ 4 ἀστραγάλους, τοὺς ὁποίους ἔρριπτον ἐκ τῆς παλάμης τῆς χειρὸς ἢ ἀπὸ πυξίδος, ἥτις ἐκαλεῖτο

πύργος. 'Η ἐπιτυχεστέρα περίπτωσις ρίψεως ἦτο ἐκείνη, καθ' ἣν ἕκαστος ἀστράγαλος εἶχε διάφορον ἀριθμὸν στιγμάτων ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐκαλεῖτο δι' αὐτὴ **'Αφροδίτη** (λατ. **Jacius Veneris**), ἡ δὲ χειροτέρα, ὅταν πάντες οἱ ἀστράγαλοι παρουσίαζον τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν στιγμάτων, ἐκαλεῖτο δ' αὐτὴ **κύων** (λατ. **canis**).

'Ετυμ.: ὁμόρριζά του τὰ: **ἄστρις, ἀστριχος, ἀστρίζειν, ἀστραγαλίζειν**· κατά τινας συγγ. τῷ **στρογγύλος**· κατ' ἄλλους (καὶ πιθανώτ.) συγγ. τῷ **ὀστέον, ὄστρακον, ὄστρεον, ὀστακός**, ἐσχηματίσθη δὲ κατ' ἀφομοίωσιν **ἀστράγαλος** (<***ὀστράγαλος**.

'ΑΣΤΡΑΠΗ', ἡ· λάμψις ἀστραπῆς, ἀστραπή, «ἀστροπή» πρβλ. **ἀστεροπή**, [ἄπ]. [Πάντα τὰ ὁμόρρ. καὶ συνών. ταῦτα (: **ἀστραπή, ἀστεροπή-στεροπή, στέροψ· ἀστράπτω-στράπτω· ἀστεροπητής, ἀστεροπαῖος**) ἐτυμολ. ἀνάγονται εἰς τὰ: **ἀστήρ, ἄστρον** (ἃ βλ.)].

ἀστράπη-φορέω, μελ. **-ήσω**· φέρω ἀστραπάς. 'Εκ τοῦ

ἀστραπη-φόρος, ον (**ἀστραπή**+**φέρω**)· ὁ φέρων ἀστραπήν, ὁ ἀπαστράπτων.

ἀστράπτω, μελ. **-ψω** (**ἀστραπή**)· «ἀστράφτω», ἐκπέμπω ἀστραπάς || ἐκσφενδονῶ κεραυνούς||ἀπρόσ. **ἀστράπτει** || μτβτ. φωτίζω.— ■ ἀμτβ. λάμπω ὡς ἀστραπή, φεγγοβολῶ.

ἀστρᾶσι, δοτ. πληθ. τοῦ **ἀστήρ.**

ἀ-στρᾰτία, ἡ (**α** στερ.+**στρατεύω**)· ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς θητείας. 2) ἀποφυγὴ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, λιποταξία, ἥτις ἐν 'Αθήναις ἐθεωρεῖτο βαρὺ ἔγκλημα: **φεύγω γραφὴν ἀστρατείας** = κατηγοροῦμαι ἐπὶ **ἀστρατείᾳ· ἀστρατείας ἁλίσκομαι** =καταδικάζομαι ἐπὶ λιποταξίᾳ.

ἀ-στρᾰτευτος, ον (**α** στερ.+**στρατεύω**)· ὁ ἄνευ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐπομ. 1) ὁ ἀπαλλαγεὶς ἐξ αὐτῆς. 2) ὁ μηδέποτε ὑπηρετήσας ὡς στρατιώτης.

ἄ-στρεπτος, ον (**α** στερ.+**στρέφω**, πρβλ. **ἄστροφος**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ στρέψῃ (νὰ κάμψῃ) || ἐπὶ προσ. ἀκαμπτος, ἀλύγιστος, σκληρός.

ἀστρο-γείτων, ον, γεν. -ονος (**ἄστρον**+**γείτων**)· ὁ γειτνιάζων πρὸς τὰ ἄστρα, ὁ πλησίον τῶν ἀστέρων.

ἀστρο-λογία, ἡ· ἀστρονομία, ἡ σπουδὴ τῶν ἀστέρων. 'Εκ τοῦ

ἀστρο-λόγος, ὁ (**ἄστρον**+**λέγω**)· ἀστρονόμος, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν ἀστέρων || μτγν. «ἀστρολόγος», δηλ. ἀστρόμαντις. Λατ. **astrologus.**

"ΑΣΤΡΟΝ, τό (λατ. ASTRUM)· **ἀστήρ**, ἄστρον||ἀστερισμός [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἀστήρ**].

ἀστρο-νομέω, μελ. **-ήσω**· καὶ **ἀστρονομίζω**, μελ. **-ίσω**· εἶμαι ἀστρονόμος, σπουζάζω ἀστρονομίαν (πρβλ. **ἀστρονόμος**).

ἀστρο-νομία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν. 'Εκ τοῦ

ἀστρο-νόμος, ον (**ἄστρον** + **νέμω**)· ὁ κανονίζων (εἰς τάξεις) τοὺς ἀστέρας || ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν ἀστέρων.—'Ως οὐσ., **ὁ ἀστρονόμος,** ὅ,τι καὶ νῦν.

ἄ-στροφος, ον (**α** στερ. + **στρέφω**)· ὁ μὴ στρεφόμενος ὀλόγυρα (λατ. **irretorius**)· **ἄστροφος εἶμι** =ἔρχομαι (πορεύομαι) χωρὶς νὰ γυρίσω (νὰ κυττάξω) ὀπίσω.

ἀστρῷος, α, ον (**ἄστρον**)· ὁ τῶν ἄστρων, ὁ προερχόμενος ἐκ τῶν ἀστέρων || ἔναστρος.

ἀστρ-ωπός, ὀν=**ἀστεραωπός** (ὃ βλ.).

ἄ-στρωτος, ον (**α** στερ.+**στρώννυμι**)· ὁ ἄνευ στρωμνῆς, ὁ ἄνευ κλίνης || ὁ μὴ ἰσοπεδωθείς, μὴ ὁμαλυνθείς, ἀνώμαλος.

"ΑΣΤΥ, τό· γεν. **-εος** καὶ **-εως**· πόλις || οἱ 'Αθηναῖοι κυρ. ἐκάλουν τὴν πόλιν των **ἄστυ,** ὅπως οἱ Ρωμαῖοι τὴν ἰδικήν των ἐκάλουν κυρ. **urbs**· καίτοι **ἄστυ** ἐσήμαινεν ὡσ. καὶ «τὴν ἄνω πόλιν», ἐν ἀντιθέσει πρὸς «τὴν κάτω πόλιν», τὸν Πειραιᾶ δηλ. ἢ τὸ Φάληρον.

'Ετυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. ***ves-** (θεμ. βάσις **aves**= διαμένειν), ἥτις εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥ. **au-** τοῦ ἑλλ. **ἰαύω** =ἐπαναπαύομαι (βλ. **αὐλή, ἰαύω, ἐνιαυτός**)· ὅτι ἡ λ. **ἄστυ** εἶχεν ἐν ἀρχῇ **F** (**Faστυ**) δείκνυται ἀπὸ τὰς ἐπ. φράσεις: **ἀνὰ ἄστυ, κατὰ ἄστυ, περὶ ἄστυ, προτὶ ἄστυ**· πρβλ. ἐπιγρ. ἀρκ. **Faστός,** Κρητ. γεν. **Fάστιος** = ἀστεῖος, ἀρκ. γεν. **Faστυόχω** (**Faστύοχος**=πολιοῦχος, ἐπίθ. τῆς 'Αθηνᾶς)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **vástu**=διαμονή, κατοικία, **vástu** = τόπος διαμονῆς, **vásati** = διαμένειν, οἰκεῖν — Γοτθ. **visan**=μένειν—παλ- γερμ. **wist** = οἴκησις—Λατ. **Vesta** = θεὰ τῆς οἰκιακῆς ἑστίας (βλ. **ἑστία**), **vestibulum**=ἡ πρὸ τοῦ οἴκου αὐλή (<***vesti** = οἰκία)· τὸ ψιλὸν πνεῦμα ὀφείλεται ἴσως εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὴν λ. **ἀγρός.**

ἀστῠ-άναξ, -ακτος, ὁ (**ἄστυ**+**ἄναξ**)· ὁ ἄναξ (κύριος, ἡγεμών, βασιλεὺς) τοῦ ἄστεως (πόλεως).

ἀστῠ-βοώτης, -ου, ὁ (**ἄστυ**+**βοάω**)· ὁ βοῶν (κράζων, ἀνακράζων) ἀνὰ τὴν πόλιν, ὁ διαλαλητὴς (ἐπὶ κήρυκος), «ντελάλης».

ἀστῠ-γείτων, ον, γεν. **-ονος** (**ἄστυ** + **γείτων**)· ὁ γειτνιῶν τῷ ἄστει, ὁ γειτονεύων μὲ πόλιν, πλησιόχωρος, ὅμορος || ὡς οὐσ. γείτων.

ἀστῠ-δε, ἐπίρ. (**ἄστυ**)· εἰς τὸ ἄστυ πρὸς τὸ ἄστυ.

ἀστικός, ή, όν = **ἀστικὸς** (ὃ βλ.).

ἄ-στῦλος, ον (**α** στερ.+**στῦλος**)· ὁ ἄνευ στύλου ἢ ὑποστηρίγματος.

ἀστῠ-νῑκος πόλις, ἡ=Ἀθῆναι, ἡ νικηφόρος πόλις (Αἰσχ.).

ἀστῠ-νομέω· εἶμαι **ἀστυνόμος** (ὃ βλ.). 'Εκ τοῦ

ἀστῠ-νόμος, ον (**ἄστυ**+**νέμω**)· ὁ τὴν πόλιν προστατεύων, ἐπιβλέπων || ὡσ. δημόσιος, κοινωνικός: **ἀστυνόμοι ὄργαι** = αἰσθήματα καὶ διαθέσεις τῆς κατὰ νόμους κοινωνικῆς διαβιώσεως||ὡς οὐσ. **ὁ ἀστυνόμος** = ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἔχων ὡς ἔργον τὴν φροντίδα περὶ τῆς καθαριότητος τῶν ὁδῶν καὶ περὶ τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων. 'Ησαν δὲ δέκα τὸν ἀριθμὸν οἱ ἀστυνόμοι, πέντε διὰ τὰς 'Αθήνας καὶ πέντε διὰ τὸν Πειραιᾶ.

ἀστῠ-οχος, ον (**ἄστυ**+**ἔχω**)· ὁ ἔχων τὸ ἄστυ, τ. ἔ ὁ φυλάττων, προστατεύων, τὴν πόλιν.

ἀ-στῠφέλικτος, ον (**α** στερ. + **στυφελίζω**)· ἀτίναικτος, ἀσειστος, ἀδιάσειστος, ἀδιατάρακτος, ἀκράδαντος, ἀτράνταχτος.

ἀ-στύφελος, ον (**α** στερ.+**στυφελός**)· οὐχὶ πετρώδης, οὐχὶ τραχύς.

ἀ-συγ-γνώμων, ον (**α** στερ.+**συγγνώμων**)· ὁ ἄνευ συγγνώμης || ὁ μὴ παρέχων συγγνώμην, ἀδυσώπητος, ἀμείλικτος.

ἀ-συγ-κέραστος, ον (**α** στερ.+**συγκεραστός**)· ὁ μὴ συγκεκραμένος, ἄκρατος, ἄμεικτος, ἀμιγής || ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος συγκερασμόν.

ἀ-συγ-κόμιστος, ον (**α** στερ.+**συγκομιστός**)· ὁ μὴ συγκομισθείς, μὴ συγκεντρωθείς, ἀσύνακτος || ἀθέριστος.

ἀ-σύγ-κρῐτος, ον (**α** στερ.+**συγκρίνω**)· ὁ μὴ συγκρινόμενος, μὴ ἐπιδεχόμενος σύγκρισιν, ἀπαράβλητος || ἀνόμοιος || ἀκοινώνητος.

ἀ-συγ-κρότητος, ον (βλ. **ἀξυκρότητος**).

ἀ-σῡκο-φάντητος, ον (**α** στερ.+**συκοφαντέω**)· ὁ μὴ συκοφαντηθείς, μὴ ὑποκείμενος εἰς συκοφαντίας, ἀδιάβλητος.

ἀ-σῡλαῖος, α, ον (**ἄ-σῡλον**)· ὁ τοῦ ἀσύλου, ἀνήκων εἰς ἄσυλον || παρέχων ἄσυλον.

ἀ-σύλητος, ον (**α** στερ.+**συλάω**)· ὁ ἀπαραβίαστος (βλ. **ἄσυλος**).

ἀ-σῡλία, ἡ (**ἄσυλος**)· τὸ ἀπαραβίαστον, ἀσφάλεια (κυρ. ἐπὶ ἱκετῶν) || ἱερότης.

ἀ-συλ-λόγιστος, ον (**α** στερ. + **συλλογίζομαι**)· ὁ ἀνίκανος νὰ συλλογισθῇ (νὰ λογικευθῇ), παράλογος.— ἐπίρ. **-τως ἔχω**=δὲν ἔχω τὴν ἱκανότητα νὰ κρίνω.

ἄ-σῡλος, ον (**α** στερ.+**σύλη**)· ὁ μὴ συληθείς, μὴ διαρπαγείς || ἀβλαβὴς καὶ σῶος || ἄθικτος || ἀσφαλὴς || ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σύληση, ἀπαράβλαστος || ὡσ. μετὰ γεν.: **γάμων ἄσυλος** = ἀσφαλὴς ὡς πρὸς τὸν γάμον (μὴ ἐνοχλούμενος ἀπὸ κανένα διὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου).

ἀ-σύμ-βᾰτος, ον (**α** στερ.+**συμβαίνω**)· ὁ μὴ ἐρχόμενος εἰς συμβιβασμόν, ἀσυμβίβαστος· ἐπίρ. **-τως.**

ἀ-σύμ-βλητος, ον (**α** στερ.+**συμβάλλω**)· ὁ μὴ συγκρινόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συγκρίνῃ (νὰ παραβάλῃ), ἀπαράβλητος.— ■ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, νὰ ἐννοήσῃ||ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος.

ἀ-σύμ-βολος, *ον* (α στερ. + *συμβάλλω*)· ὁ ἄνευ συμβολῆς, συνεισφορᾶς ‖ ὁ μὴ συνεισφέρων ἔρανον, ὁ μὴ πληρώνων τὸ μερίδιόν του.

ἀ-σύμ-μετρος, *ον* (α στερ.+*σύμμετρος*)· ὁ μὴ συμμετρικός, μὴ ἁρμονικός, δυσανάλογος.— **II** δυσανάλογος, ἄνισος.

ἀ-συμ-πάθής, *ὲς* (α στερ. + *συμπαθής*)· ὁ ἄνευ συμπαθείας, ὁ μὴ ἔχων συμπάθειαν, μὴ συμπαθῶν.

ἀ-σύμ-φορος, *ον* (α στερ. + *συμφέρω*)· ὁ μὴ συμφέρων, ἀσύμφορος, ἀνωφελής, ἄχρηστος ‖ ἐπιζήμιος, ἐπιβλαβής (ὡς τὸ λατ. **inutilis**).— Ἐπίρ. *-ρως*.

ἀ-σύμ-φωνος, *ον* (α στερ.+*συμφωνῶ*)· ὁ μὴ συμφωνῶν.

ἀ-σύν-δετος, *ον* (α στερ.+*συνδέω*)· ὁ μὴ συνδεδεμένος, χαλαρός.

ἀ-σύν-δηλος, *ον*· ἐπιτετ. *ἄδηλος*, 8 βλ.

ἀ-συν-εσία, ἡ (*ἀσύνετος*)· ἔλλειψις συνέσεως, ἔλλειψις κατανοήσεως ἢ ἀντιλήψεως, μωρία, ἠλιθιότης.

ἀ-σύν-ετος, *ον*, ἀττ. *ἀ-ξύνετος* (α στερ.+*συνετός*)· ὁ μὴ συνετός, ὁ στερούμενος κατανοήσεως, κατανοητικότητος ὄφρων, ἀνόητος. **2)** ὁ μὴ δυνάμενος, ὁ ἀνίκανος, νὰ ἐννοήσῃ τι.— **II** παθητ., ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατανοηθῇ, ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος. Ἐπίρ. *-τως*.

ἀ-σύν-ήμων, ἀττ. *ἀξυνήμων*, *-ον*, γεν. *-ονος* (α στερ.+*συνίημι*)=*ἀσύνετος* (3 βλ.)· ὁ μὴ κατανοῶν, μὴ ὢν εἰς θέσιν νὰ κατανοήσῃ, μωρός.

ἀ-σύν-θετος, *οὐ*, ἀττ. *ἀξύνθετος* (α στερ.+*συντίθημι*, πρβλ. *συνθήκη*)· ὁ μὴ περιοριζόμενος (δεομευόμενος) ὑπὸ συνθήκης τινός ‖ ἄπιστος (μὴ παρέχων ἐμπιστοσύνην). Ἐπίρ. *-τως*.

ἀ-σύν-οπτος, *ον*· μὴ εὐκόλως διακρινόμενος, δυσδιάκριτος.

ἀ-σύν-τακτος, ἀττ. *ἀξύντακτος*, *ον* (α στερ.+*συντάσσω*)· ὁ μὴ τεταγμένος ὁμοῦ μετ' ἄλλων ‖ κυρ. ἐπὶ στρατιωτῶν, ὁ μὴ παρατεταγμένος εἰς τάξιν μάχης ‖ ὅθεν, ὁ εὑρισκόμενος ἐν ὀταξίᾳ, ἀκατάστατος.— **II** ὁ μὴ κοινωνικός, μὴ ἀποτελῶν μέλος ὁμοπονδίας.— **III** ἀσύμμετρος, δυσανάλογος.— **IV** μὴ περιλαμβανόμενος ἐν φορολογικοῖς καταλόγοις, ἀπηλλαγμένος φόρων.

ἀ-σύν-τονος, *ον* (α στερ.+*συντείνω*)· ὁ μὴ σύντονος, μὴ ἐντεταμένος, χαλαρός. Ἐπίρ. *-νως*=οὐχὶ συντόνως, χαλαρῶς (ὑπερθ. *ἀσυντονώτατα*).

ἀ-συ-σκεύαστος, *ον* (α στερ.+*συσκευάζω*)· ὁ μὴ συσκευασθείς, μὴ συνεσκευασμένος, ὁ μὴ καλῶς τακτοποιημένος, ἀσυγύριστος, μὴ πρόσφορος, μὴ βολικός.

ἀ-σύ-στᾰτος, ἀττ. *ἀξύστᾰτος*, *ον* (α στερ.+*συνίσταμαι*)· ὁ μὴ ἔχων συνοχήν, συνεκτικότητα ‖ μτφρ. ἀκανόνιστος, ἀνώμαλος, ἀσύμφωνος ‖ ἀσυμβίβαστος, ἀσυνάρτητος.

ἀ-σῦφηλος, *ον* (ἀβεβ. ἐτυμολ.)· οὐτιδανός, ποταπός, ἀνάξιος λόγου, περιφρονημένος ‖ ὡσ. καὶ ὁ περιφρονῶν, ὑποβιβάζων, ταπεινωτικός, [κατὰ τὰ παλαιὰ σχόλια τοῦ Ὁμήρου (α στερ.+*συφηλὸς* ‹*σοφὸς «ἔστι δὲ ἀσύφηλος καὶ ὁ ἀπαίδευτος, ἐγένετο δὲ ἀπὸ σοφὸς συφηλός»*, βλ. *σοφός*].

ἀσυχία, *ἀσύχιμος*, *ἄσυχος*, δωρ. τύποι ἀντὶ *ἡσυχ-*.

ἀ-σφᾰδαστος, *ον* (α στερ.+*σφαδάζω*)· ἄνευ σφαδασμῶν (σπασμῶν) ἢ ἀγωνίας.

ἄ-σφακτος, *ον* (α στερ.+*σφάττω*)· ὁ μὴ σφαγείς.

ἀ-σφάλεια, ἡ (*ἀσφαλής*)· τὸ μὴ ὀφάλλεσθαι, μὴ προσκόπτειν κατὰ τὸ βάδισμα. **2)** ἐξασφάλισις ἀπὸ κίνδυνον, προσωπικὴ ἀσφάλεια ‖ ὡσ. καὶ ἀσφαλὴς ὁδηγία. **3)** βεβαιότης, ἐγγύησις, ἀσφάλεια (‹συγουριά›).

ἀ-σφάλειος, *ον*· ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἐξασφαλίζων, ὁ φυλάττων τινὰ ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἐκ τοῦ

ἀ-σφᾰλής, *ὲς* (α στερ.+*σφᾰλῆναι*, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *σφάλλω*)· ὁ μὴ σφαλλόμενος (μὴ σκοντάφτων) ‖ ἑδραῖος, στερεός, σταθερός. **2)** ἐπὶ προσ., ἀλάθητος, ἀσφαλής, πιστός, ἀξιόπιστος ‖ ἐπὶ πραγμ. ἐξησφαλισμένος, βέβαιος. **3)** ἀσφαλής, ἀκίνδυνος, ἐξησφαλισμένος ἀπὸ κίνδυνον· *ἐν ἀσφαλεῖ ἢ ἐξ ἀσφαλοῦς*=ἐν ἀσφαλείᾳ· *τὸ ἀσφαλὲς* = *ἡ ἀσφάλεια* (3 βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀ-σφᾰλίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *ἴττω*· καθιστῶ τι ἀσφαλές, ἐξασφαλίζω, ἐγγυῶμαι.

ἀ-σφαλισθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀσφαλίζω*.

ἀσφαλτίτης, *-ου*, ὁ, θηλ. *-ῖτις*, ἡ, γεν. *-ιδος*· ὁ ἐξ ἀσφάλτου, ἀσφαλτώδης: *λίμνη Ἀσφαλτῖτις* (λατ. **Lacus Asphaltītes**)=ἡ Νεκρὰ θάλασσα. Ἐκ τοῦ

ἄσφαλτος, *-ου*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, «ἄσφαλτος, κατράμι», σχηματιζομένη εἰς σβώλους ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὑδάτων (π. χ. ποταμοῦ τινος παρὰ τὴν Βαβυλῶνα). [ξένη σημιτικὴ λέξις].

ἀ-σφᾰλῶς, ἰων. *-έως*, ἐπίρ. τοῦ *ἀσφαλής*· σταθερῶς, ἑδραίως, ἀσφαλῶς ‖ συγκρ. *ἀσφαλέστερον*, ὑπερθ. *-έστατα*.

ἀ-σφᾰράγέω (α εὐφων. + *σφαραγέω*)· ἀντηχῶ, ποιῶ κλαγγήν, κροτῶ, θορυβῶ.

ἀ-σφᾰράγος, ὁ (α εὐφων. + *σφάραγος*, 8 βλ.)· ὁ φάρυγξ, ὁ οἰσοφάγος [παρ.' Ησυχ. *«σφάραγος· βρόγχος, τράχηλος, λαιμός»*].

ἄσφι, ἄσφε, Αἰολ. ἀντὶ *σφί, σφέ*.

ἀσφόδελος, ὁ· εἶδος κρινοειδοῦς φυτοῦ, τὸ κοινῶς λεγόμενον «ἀσπέρδουκλας», «σπερδούκλι».— **II** ὡς ἐπίθ. ὀξύτον. *ἀσφοδελὸς λειμών*=λειμὼν πλήρης ἀσφοδέλων, ἔνθα ἠσύχαζον αἱ σκιαὶ τῶν ἡρώων.

Ἐτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *σφοδρός, σφεδανός* (δ βλ.), κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *σφόνδυλος* = σπόνδυλος αὐχένος.

ἀ-σχᾰλάω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. : ἐπ. γ' ἐν. *ἀσχαλᾷς*, γ' πληθ. *ἀσχαλόωσι*, ἀπρφ. *ἀσχαλάαν*, μτχ. *ἀσχαλόων*· ἀπάντᾳ καὶ τύπος *ἀσχάλλωσι* λυποῦμαι, ἀδημονῶ, ἀγωνιῶ, ἀγανακτῶ ‖ μὲ ἀ μτχ. *ἀσχαλάω μένων*=στενοχωροῦμαι, ἀγανακτῶ ποὺ μένω ‖ καὶ μετὰ δοτ. *ἀσχ- τινί*=διά τι ‖ μετὰ αἰτ. *ἀσχ- θάνατον*=αἰσθάνομαι τὴν φρίκην τοῦ θανάτου.

Ἐτυμ. : 〈 α στερ.+ρ. seĝh- (πρβλ. σανσκρ. sáhaḷē =ὑπερβαστάζω, ὑποφέρω, ἑλλ. *ἔχω, ὀχέω*). Κατ' ἄλλους προηγεῖται ὄνομα **ἀσχαλος* = ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατηθῇ, ἢ ὁ μὴ ἔχων *σχολήν*.

ἄ-σχετος, *ον* (α στερ.+*σχεῖν* τοῦ *ἔχω*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συγκρατήσῃ, ἀσυγκράτητος, ἀκατάσχετος ‖ ἀκατανίκητος.

ἀ-σχημάτιστος, *ον* (α στερ. + *σχηματίζω*)· ὁ μὴ ἐσχηματισμένος, ὁ ἄνευ μορφῆς ἢ σχήματος.

ἀ-σχημονέω (*ἀσχήμων*)· φέρομαι, συμπεριφέρομαι, ἀπρεπῶς, ἀσεμνως ‖ ἐνεργῶ κατὰ τρόπον αἰσχρόν.

ἀ-σχημοσύνη, *ἡ*· ἔλλειψις σχήματος (μορφῆς) ‖ δυσμορφία, παραμόρφωσις ‖ ἀπρέπεια, αἰσχρότης, ἀχρειότης. Ἐκ τοῦ

ἀ-σχήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (α στερ.+*σχῆμα*)· ὁ μὴ ἔχων σχῆμα ἢ μορφὴν ‖ κακῶς ἐσχηματισμένος, δύσμορφος, δυσειδής, ἄσχημος ‖ ἀπρεπής, αἰσχρός, ἀναιδής, ἐπαίσχυντος. Ἐπιρ. *ἀσχημόνως*.

ἀ-σχολία, ἡ· ἐνασχόλησις, φιλοπονία, «ἀσχολία». — **II** ἔλλειψις σχολῆς (ἀναπαύλας, εὐκαιρίας) ‖ παρεμπόδισις, ἐμπόδιον: *ἀσχολίαν παρέχω τινί*=παρέχω εἴς τινα ἐνόχλησιν, τοῦ εἶναι ἐμπόδιον. Ἐκ τοῦ

ἄ-σχολος, *ον* (α στερ. + *σχολή*)· ὁ μὴ ἔχων *σχολήν*, ὁ ἀπησχολημένος, ὁ ἐργατικός, φιλόπονος. Ἐπίρ. *-λως*.

ἀσχολόων, *ἀσχολόωσι*, ἐπ. μτχ. ἐν. καὶ γ' πληθ. τοῦ *ἀσχαλάω*.

ἀ-σώμᾰτος, *ον* (α στερ.+*σῶμα*)· ὁ μὴ ἔχων σῶμα, ἄυλος.

ἀ-σωτία· ὀπατάλη, «ἀσωτεία», ἀκολασία. Ἐκ τοῦ

ἄ-σωτος, *ον* (α στερ.+*σῴζω*)· ὅστις δὲν δύναται νὰ σωθῇ, δὲν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας ‖ ἐγκαταλελειμμένος, ἀκόλαστος, ἐξώλης καὶ προώλης (λατ. **perditus**, πρβλ. καὶ παρὰ Κικ. λατ. **asǫlus**). Ἐπίρ. *-τως*· ἀκολάστως.

ἀ-τακτέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἄτακτος, φέρομαι ἀτάκτως ‖ παρεκτρέπομαι ‖ εἶμαι ἀπειθάρχητος. **2)** γενικῶς, ζῶ ἄτακτον βίον. Ἐκ τοῦ

ἄ-τακτος, *ον* (α στερ+*τάσσω*)· ὁ ἐκτὸς τάξεως, ὁ μὴ ὢν ἐν τάξει μάχης ‖ ὁ μὴ εὑρισκόμενος εἰς τὴν θέσιν του. **2)** ὁ μὴ πειθαρχημένος, ἄτακτος, ἄκοσμος ‖ ἐκτὸς νόμου, παράνομος. Ἐπίρ. *-τως*.

ἀ-τᾰλαίπωρος, *ον* (α στερ. + *ταλαίπωρος*)· ὁ μὴ μοχθῶν μετ' ὑπομονῆς, ἀνίκανος νὰ ὑποφέρῃ κό-

που καὶ ταλαιπωρίας ‖ ἀμελής, «ξένοιαστος», ἀδιάφορος.

ἀ-τάλαντος, *ον* (α ἀθροιστ.+*τάλαντον*)· ἴσος κατὰ τὸ βάρος, ἰσοβαρής, ἰσοδύναμος ἢ ἴσος (ὅμοιος) πρός τι (βλ. *τάλαντον*).

ἀτᾰλά-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἀταλὸς*+*φρήν*)· ὁ *ἀταλὰς* (τ. ἔ. τρυφερὰς) φρένας ἔχων, ἀπαλόφρων, ὁ ἔχων αἰσθήματα μικροῦ παιδιοῦ.

ἀ-τᾰλλω· ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ.· (*ἀταλός*)· σκιρτῶ, χοροπηδῶ καὶ δὴ ὡς ἐνεργ. μτβ. μὲν=μετα-χειρίζομαί τινα ἀὰν παιδί· ὡς ἀμτβ. δὲ=ἐνεργῶ σὰν παιδί, φέρομαι παιδικῶς.— ‖ μτβ. τρέφω μὲ στοργικότητα, μεγαλώνω, ἐν βρέφος, ἀνατρέφω (παιδίον), (πρβλ. *ἀτιτάλλω*, μετὰ ἐνεστ. ἀναδιπλασιασμοῦ). — Παθητ., τρέφομαι, μεγαλώνομαι, αὐξάνω, μεγαλώνω.

ἄτᾰλός, *ή*, *όν* (συγγ. τῷ *ἁπαλός*)· τρυφερός, λεπτός, νεανικός, ἁπαλός (πρβλ. τὸ τῆς νέας «*ταλυφός*»).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας *ἀταλὸς* (=παιδικός) ⟨**ἄτα-ἄτα* (τῶν νηπίων ἐπιφώνημα!). τὸ δὲ *ἀτι-ταλὸς* (ἐξ οὗ *ἀτιτάλλω*) ⟨*ἀταλὸς*+*ἰταλὸς* (=μοσχάρι) κατὰ συμφυρμόν· κατ' ἄλλους *ἀταλὸς* ⟨α στερ.+ῥ. *ταλ-* (τοῦ *τάλας*, *ἔτλην*)=ἀνίκανος νὰ ὑποφέρῃ (ἄρα τρυφερός)· κατ' ἄλλους *ἀτ-αλὸς*: λατ. **ad-ules-cens** (πρβλ. γοτθ. **alan, aljan**=αὐξάνειν, μεγαλώνειν).

ἀτᾰλό-ψῡχος, *ον* (*ἀταλὸς*+*ψυχή*)· ὁ ἔχων τρυφερὰν ψυχήν, ἀπολόψυχος.

ἀτάομαι (*ἄτη*)· μεγάλως ὑποφέρω, εὑρίσκομαι ἐν μεγάλῃ στενοχωρίᾳ.

ἀ-ταξία, *ἡ* (*ἄτακτος*)· ἔλλειψις τάξεως καὶ πειθαρχίας. 2) «ἀταξία», ἀκαταστασία, σύγχυσις ‖ ὁ κολασία.

"ΑΤΑ'Ρ, ἐπ. *αὐτάρ*, σύνδ.· ἀλλά, ὅμως (λατ. **at**)· εἰσάγει ἰσχυρὰν ἀντίθεσιν, ἔντασιν ἢ ἐπανόρθωσιν. Συχνὰ ἀπαντᾷ ἀντὶ τοῦ συνδ. *δὲ* (προηγουμένου *μέν*).

Ἔτυμ.: *ἀτὰρ* ⟨ἰαπ. **sῶi̯*, καὶ εἶναι συγγ. τῷ ἰων. *ἄτερ* (=χωριστὰ ἀπό...), ὃ πάλιν εἶναι συγγ. τῷ παλγερμ. **suntar**(=καθ' ἑαυτόν,κεχωρισμένως (πρβλ. γερμ. **sondern**)· ἐκ τοιαύτης ὅμως προελεύσεως ἀνεμένετο *ἀτὰρ* (μετὰ δασέος πνεύματος). Λόγῳ τῆς δυσκολίας αὐτῆς ἄλλοι δέχονται *ἀτὰρ* ⟨**ἀτ-ᾶρ*, πρβλ. *αὐτὰρ*(**αὖτ'ᾶρ* (συγγ. τῷ λατ. **at**).

ἀ-τᾰρακτος, *ον* (α στερ,+*τᾰράσσω*)· ὁ μὴ τεταραγμένος, μὴ ταραχθείς, μὴ περιελθὼν εἰς σύγχυσιν ‖ ψύχραιμος, ἀτάραχος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-τᾰραξία, *ἡ*· ἔλλειψις ταραχῆς ‖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ παντὸς πάθους, ἀπάθεια, ἠρεμία, νηφαλιότης.

ἀ-τάραχος, *ον* (α στερ.+*ταραχή*)=*ἀτάρακτος* ὃ βλ.

ἀ-ταρβής, *ἐς* (α στερ. + *τάρβος*)· ὁ μὴ φοβούμενος, ἄφοβος, ἄτρομος: *ἀταρβὴς τῆς θέας*=οὐδένα φόβον δοκιμάζων ἐκ τοῦ θεάματος.

ἀ-τάρβητος, *ον* (α στερ.+*ταρβέω*)· ἀτρόμητος, ἀπτόητος.

ἀ-ταρπῖτός, *ἡ*, ἰων. ἀντὶ *ἀτραπιτὸς* (ὃ βλ.).

ἀ-ταρπός, *ἡ*, ἰων. ἀντὶ *ἀτραπὸς* (ὃ βλ.)

ἀταρτηρός, *όν*, ἐπ. ἀντὶ *ἀτηρὸς* (ὃ βλ.)· ὁλέθριος, βλαβερὸς ‖ δηκτικός, πειρακτικός. [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

ἀτασθᾰλία, *ἡ* (*ἀτάσθαλος*)· ἀτασθαλος (τ.ἔ. αὐθάδης, ἀσεβής, κακοῦργος) πρᾶξις ‖ μωρία, ἀφροσύνη, ἀσέβεια.

ἀτασθάλλω· εἶμαι ἀτάσθαλος (ὃ βλ.); ἐνεργῶ αὐθαδῶς, ἀφρόνως ‖ αὐθαδιάζω. Ἐκ τοῦ

"ἄτάσθᾰλος, *ον* (*ἀτάω*, *ἀτέω*)· αὐθάδης, κακός, ἄφρων, ἀκόλαστος, θρασύς, κοιν. «ἄτσαλος». [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας ⟨**ἀ-τλάσ-θαλος* (*τλῆναι*)· κατ' ἄλλους ⟨*τωθάζω*=χλευάζω· ἄλλοι ⟨*ἀ-*+*τα-* (ἀναδιπλ.)+ῥ. *σθαλ-*· ἄλλοι τέλος ⟨*ἄτη*].

ἀ-ταύρωτος, *ον* (καὶ *-η*, *ον*) (α στερ.+*ταῦρος*)· κυρ. ἡ μήπω δεχθεῖσα ταῦρον, «ἀπήδητος» ‖ ἄγαμος, ἀνύπανδρος, παρθένος.

ἄ-ταφος, *ον* (α στερ.+*τᾰφῆναι*)· ὁ μὴ ταφείς, ἄθαπτος.

ἀτάω, μελ. *-ήσω* (*ἄτη*)· βλάπτω, λυπῶ.—Παθητ., ὑποφέρω, εὑρίσκομαι ἐν μεγάλῃ στενοχωρίᾳ (ἀμηχανίᾳ).

ἄτε, κυρ. αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ *ὅστε*, ἐν ἐπιρρ. χρήσει· ὡς τὸ *ἅπερ*, ἀκριβῶς ὅπως, καθά, καθάπερ, ὡς ἐάν, ὅπως.— ■ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, καθόσον, ἐπειδή, «βλέποντας ὅτι» (λατ. **quippe, utpote**).

ἄ-τεγκτος, *ον* (α στερ.+*τέγγω*)· ὁ μὴ τεγγόμενος, ἄβρεκτος ‖ μὴ γινόμενος μαλακώτερος ‖ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μαλάξῃ, ἀμάλακτος, ἄκαμπτος, ἀνηλεής, ἀνοικτίρμων.

ἀ-τειρής, *ἐς* (α στερ. + *τείρω*)· ὁ μὴ *τειρόμενος* (μὴ φθειρόμενος) ‖ ἀκαταπόνητος, ἀδάμαστος ‖ μτφ. ἰσχυρογνώμων, ἀκληροτράχηλος, ἀλύγιστος, σκληρός ‖ ὀχληρός, ἀνιαρός. [ἀβεβ. ἐτυμολ. καὶ σημ.· κατά τινας ⟨*ἀ-τερσὴς* (*τέρσομαι*=ξηραίνομαι)· κατ' ἄλλους πιθανώτ. ⟨*ἀ-τερFῆς* (τοῦ *τείρω*)=ὁ μὴ φθειρόμενος].

ἀ-τείχιστος, *ον* (α στερ.+*τειχίζω*)· ὁ μὴ τετειχισμένος, ὁ ἄνευ τειχῶν καὶ πύργων, ἀνοχύρωτος. — ‖ ὁ μὴ περικλεισθεὶς ἐντὸς τείχους, μὴ ἀποκλεισθεὶς διὰ τείχους.

ἀ-τέκμαρτος, *ον* (α στερ.+*τεκμαίρομαι*)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ (νὰ εἰκάσῃ), ἐξ εἰκασίας νὰ κατανοήσῃ ‖ ἀσαφής, ἀπροσδιόριστος, ἀκαθόριστος, ἀβέβαιος, σκοτεινός ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀβέβαιος, ἀσταθής, ἄστατος. Ἐπίρ. *ἀτεκμάρτως ἔχω*=εἶμαι εἰς τὸ ἀκότος, «ἔχω μεσάνυκτα».

ἀ-τεκνία, *ἡ*· ἔλλειψις τέκνων, στείρωσις. Ἐκ τοῦ

ἄ-τεκνος, *ον* (α στερ.+*τέκνον*)· ὁ μὴ τεκνοποιήσας, στεῖρος.

ἀ-τέλεια, *ἡ* (*ἀτελής*)· ἐν Ἀθήναις, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰς δημοσίας ὑποχρεώσεις (τ. ἔ. *τέλη* δηλ. φόρους, *λειτουργίας* κλπ.), ἀφορολογησία (λατ. **immunitas**).

ἀ-τέλεστος, *ον* (α στερ.+*τελέω*)· ὁ ἄνευ τέλους ἢ ἀποτελέσματος ‖ ἀνεκτέλεστος (ὁ μήπω ἐκτελεσθείς, τελειωθείς) ‖ ἀνεκπλήρωτος, ἀκατόρθωτος (τ. ἔ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτελεσθῇ).— οὐδ. πληθ. *ἀτέλεστα* ὡς ἐπίρ.=εἰς μάτην, ματαίως.— ‖ ὁ μὴ μεμυημένος, ἀμύητος, ἀκατήχητος.

ἀ-τελεύτητος, *ον* (α στερ.+*τελευτάω*)· ὁ μὴ φθάνων εἰς ἓν τέλος (τέρμα), ἀτελείωτος.— ‖ ἄνευ τέλους, ἀκατόρθωτος.

ἀ-τέλευτος, *ον* (α στερ.+*τελευτή*)· ὁ ἄνευ τέλους, ἀτελεύτητος, αἰώνιος.

ἀ-τελής, *ἐς* (α στερ.+*τέλος*)· ὁ ἄνευ τέλους, ἀτέλεστος, μὴ τελεσθείς (ἀποπερατωθείς). 2) ὁ μὴ φέρων ἀποτέλεσμα, μάταιος (λατ. **irritus**). 3) ἀτελής (ἡμιτελής), ἄωρος.— ‖ ἐνεργ., ὁ μὴ φέρων εἰς τέλος (εἰς ἓν πέρας), μὴ ἐκτελῶν (ἀποπερατώνων) ἓν πρᾶγμα.— ‖‖ ἐν Ἀθήναις, ὁ ἀπηλλαγμένος τελῶν (φόρων τοῦ Δημοσίου) ἢ εἰσφορῶν (λατ. **immunis**).— ‖‖ ὁ ἀμύητος, ἀκατήχητος, εἴς τι (μετὰ γεν.).

ἀτελίη, *ἡ*, ἰων. ἀντὶ *ἀτέλεια* (βλ. λ.).

"ἀτέμβω, μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει· βλάπτω, προξενῶ βλάβην, κακοποιῶ, κακομεταχειρίζομαι, συνταράσσω.—Παθητ., ἀποστεροῦμαί τινος: *ἀτέμβονται νεότητος* = ἔχουν στερηθῇ τῆς νεότητός των, τὴν ἔχουν χάσει (εἶναι «ξεπερασμένης ἡλικίας»).

Ἔτυμ.: ἀγνώστου ἐτυμολ.· τινὲς συνάπτουσι τοῦτο πρὸς τὰ συνών. σανσκρ. **dabhnṓti, dábhati, dambháh**= ἀπάτη, **dambháyati** = βλάπτω· ἄλλοι τὸ θεωροῦσι συνών. τοῦ *καταδέω* (κυρ. δένω τὰ μάγια) καὶ συγγ. τῷ *κόμβος*· τέλος ἄλλοι τὸ ἀνάγουσιν εἰς ἰαπετ. ***aqu-embo***. Πάντα ταῦτα ὅμως εἶναι ἀμφίβολα.

ἀ-τενής, *ἐς* (α ἄθροιστ.+*τείνω*)· ὁ λίαν τεταμένος, τεντωμένος‖σθεν, ἀφωσιωμένος, ἔντονος, δριμὺς ‖ ὑπερβολικός. 2) εὐθύς, ἴσιος, ὁ κατ' εὐθεῖαν, ἄμεσος ‖ εἰλικρινής, τίμιος, εὐθὺς (χαρακτήρ). 3) ὁ μὴ καμπτόμενος, ἀλύγιστος, ἀδυσώπητος, ἐπίμονος, σκληρός.— ■ Ἐπίρ. *ἀτενῶς* ἢ *ἀτενὲς*=καθ' ὑπερβολήν, σφόδρα.

Ἔτυμ.: *ἀτενὴς* ⟨*ἀ-* ἀθροιστ. (⟨**sτ̑ι̯-*)+**τένος* (=χορδή, σχοινίον)=λατ. **tenus** (=τεντωμένον σχοινίον), ἑλλ. *τείνω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-τενίζω, μελ. *-ίσω* (βλ. *ἀτενής*)· βλέπω ἀτενῶς, ἔχω τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἴς τι, βλέπω ἀσκαρδαμυκτεί.

"ΑΤΕΡ, πρόθ., μετὰ γεν., ἄνευ, χωρίς, ἐκτός, παρεκτός, πλήν.— ‖ χωριστά, μακρὰν ἀπό.

Ἔτυμ.: *ἄτερ* (*ἄτερθε(ν)*, *ἀπάτερθε(ν)*) ⟨**sτ̑ι̯ter* (πρβλ. παλ-γερμ. **suntar**, γοτθ. **sundro**, σανσκρ. **sanitúr**,

sarutár, λατ. **sine**· συγγ. τοῖς ἑλλ. **ἄτερος** (=ὁ ἕτερος)· θὰ ἀνέμενά τις ***ἄτερ** (βλ. **ἀτάρ**).

ἀ-τέραμνος, *ον* (α στερ.+**τέραμνος**)· ὁ μὴ μαλακυνδείς, σκληρός, ἀναίσθητος, ἀνάλγητος ‖ ἀδυσώπητος, ἀνηλεής (βλ. **τέρην**).

ἀ-τεράμων, *ον*, γεν. **-ονος**, ἀττ. ἀντὶ **ἀτέραμνος** (ὃ βλ.).

ἄτερθε, καὶ πρὸ φων. **ἄτερθεν**=**ἄτερ** (ὃ βλ.).

ἀ-τέρμων, *ον*, γεν. **-ονος** (α στερ.+**τέρμα**)· ὁ ἄνευ τερμάτων (ὁρίων)‖ὁ μὴ ἔχων τέρμα (δηλ. διέξοδον), ἀδιέξοδος.

"ἄτερος, *ον*, δωρ. ἀντὶ **ἕτερος, ον.** 2) **"ᾶτερος,** ἀττ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ **ὁ ἕτερος**, γεν. **θᾶτέρου**, δοτ. **θᾶτέρῳ, θᾶτέρᾳ** κλπ. (ἢ μετὰ τοῦ σημείου τῆς κράσεως **θἀτέρου** κλπ.).

ἀ-τερπής, **ἐς** (α στερ. + **τέρπω**)· ὁ μὴ παρέχων τέρψιν (μὴ τέρπων), ἄχαρος λυπηρός.— **II** ὁ μὴ αἰσθανόμενος τέρψιν (μὴ τερπόμενος), μὴ ἀπολαύων πρᾶγμά τι.

ἄ-τερπος, *ον*=**ἀτερπὴς** (ὃ βλ.).

ἀ-τευχής, **ἐς** καὶ **ἀ-τεύχητος,** *ον* (α στερ.+**τεῦχος**)· ἄνευ ὅπλων, ἄοπλος.

ἀ-τεύχητος, *ον*=τῷ προηγ.

ἄ-τεχνος, *ον* ἢ **ἀ-τεχνής, ἐς** (α στερ. + **τέχνη**)· ὁ ἄνευ τέχνης, ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος ‖ τραχύς, ἀγροϊκος ‖ ἐπὶ πραγμ., κακότεχνος, μὴ τεχνικῶς κατεσκευασμένος.— **II** ὁ ἄνευ τέχνης ἢ πανουργίας (πονηρίας), ἀπονήρευτος, ἁπλοϊκός, ἀφελής, ἄκακος.

ἀ-τεχνῶς, ἐπίρ. τοῦ **ἀτεχνὴς** — **ἀτέχνως** ἐπίρ. τοῦ **ἄτεχνος**· ἄνευ τέχνης ἢ δεξιότητος, χονδροειδῶς. — **II** πράγματι, ἀπολύτως, ὁλοσχερῶς, ἐντελῶς (λατ. **plane, prorsus**), ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ ταύτῃ γράφεται κατὰ τὸ πλεῖστον **ἀτεχνῶς : ἀτεχνῶς ξένος ἔχω**=εἶμαι ἐντελῶς ξένος.

"ἄτέω, ἐν χρήσει μόνον κατὰ μτχ. **ἀτέων**=δαιμονιῶν, θεβλαμμένος, θεόληπτος, παράφορος, ἔξω φρενῶν.

Ἔτυμ. : ἀδεβ. ἐτυμολ.· ***ἀτέFων** (βλ. **ἀτύζω**)· κατ' ἄλλους ⟨α στερ. + ***τηϳοντ-** (πρβλ. σανσκρ. **cáyati**, ἑλλ. **τέω**)· ὀρθότερον ὅμως ἐκ τοῦ **ἄτη** (βλ. λ.). Ἐκ τοῦ

"ἄτη, ἡ (**ἀάω**)· ταραχή, σύγχυσις φρενῶν, ἀπάτη ‖ δικαστικὴ τυφλότης (ἀποστελλομένη ὑπὸ τῶν Θεῶν). 2) ὄλεθρος, καταστροφή, βλάβη ‖ ἐπὶ προσώπων, ὄλεθρος, λοιμός, πανώλης. 3) **"Ἄτη,** προσωποποιημένη, ἡ θεὰ τῆς βλάβης, τῆς συμφορᾶς· αἱ **Λιταὶ** ἔρχονται δραδέως κατόπιν αὐτῆς καὶ θεραπεύουσι τὸ κακὸν ὅπερ ἐπροξένησεν ἡ **"Ἄτη** (πρβλ. Ἰλ. IX 500).

Ἔτυμ. : ἄτη ⟨***aFaϊa**⟩ **ἀάτη** (ἐκ τοῦ **ἀάω**)· πρβλ. **«βωτάζειν· βάλλειν, Γατάλαι· οὐλαί»** (Ἡσυχ.), λιθ. vetis=ὀλέθριον ἕλκος. παλ- γερμ. wvol=ἥττα· βάσις avo = βλάπτειν (βάσις **ava** εἰς τὰ ***aFa-tā** καὶ **aFάσκει**—βάσις **va** ἐν τῇ λ. **ἄτη.**

ἄ-τηκτος, *ον* (α στερ. + **τήκω**)· ὁ μὴ τακείς, μὴ τηκόμενος.

ἀ-τημελέω, μελ. **-ήσω**· εἶμαι ἀμελής, ἀπρόσεκτος. Ἐκ τοῦ

ἀ-τημελής, **ἐς** (α στερ. + **τημελής**)· παρημελημένος, ἀμελής, ἀπεριποίητος, ἄφροντις.

ἀ-τημέλητος, *ον* (**ἀτημελέω**)· παρημελημένος, ὃν οὐδεὶς προσέχει καὶ περὶ οὗ οὐδεὶς φροντίζει. 2) ὁ ἀποτυχών, ἀπογοητευμένος.— **II** ἐνεργ. ὁ μηδεμίαν προσοχὴν δίδων καὶ μηδεμίαν φροντίδα λαμβάνων, ἀμελής, νωθρός, παραμελῶν ἑαυτόν, ἀπεριποίητος ‖ ἐπίρ. **ἀτημελήτως ἔχειν τινός**=οὐδόλως προσέχειν εἴς τι.

"ἄτηρός, **ά, όν** (**ἄτη**)· ὁ ἀποπλανηθείς, ἀποτυφλωθείς, ὑπὸ τῆς **"Ἄτης** ‖ ὁ ὠδούμενος εἰς ὄλεθρον.— **II** ὀλέθριος, καταστρεπτικός. Ἐπίρ. **-ρῶς.**

Ἀτθίς, **-ίδος.** ἡ=ἀττικὴ (πρβλ. **Ἀττικός**).— **II** ὡς οὐσ. (ἐνν. **γῆ**) = ἡ Ἀττική. 2) (ἐνν. **γλῶττα**)=ἡ ἀττικὴ διάλεκτος.

"ἄ-τίετος, *ον* (α στερ. + **τίω**)· ὁ μὴ τιμηθείς, ἀτίμητος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ τιμῶν.

ἀ-τίζω (α στερ.+**τίζω**=**τίω**), μελ. **-ίσω**=δὲν τιμῶ, δὲν δίδω προσοχήν, ἀδιαφορῶ ‖ ἀπολ. κατὰ μτχ. **ἀτίζων**=μετ' ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως ‖ μετ' αἰτ., ὀψηφῶ, καταφρονῶ, τι(να).

Ἔτυμ.: κατὰ Schulze, ἐκ τινος ***τίjος** (=**τῖμος, τιμή**) ⟩***ἀτιής, ἀτιέω, *ἀτιίζω**⟩ **ἀτίζω** (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἄλλα εἰς **-ίζω** ῥήματα)· κατ' ἄλλους **ἀτίζω** ⟨***ἀ-τιτ-** = σανσκρ. **cit**, πρβλ. **cáyate, cáyati** =φοβοῦμαι, ἀνησυχῶ.

ἀ-τῑθάσευτος, *ον* (α στερ. + **τιθασεύω**)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ τιθασεύσῃ, ἀδάμαστος, ἄγριος.

ἀ-τιμ-αγελέω· καταλείπω τὴν ἀγέλην, ἐπὶ ταύρου. Ἐκ τοῦ

ἀ-τῑμ-ἀγέλης, **-ου,** ὁ (**ἀτιμάω** + **ἀγέλη**)· ὁ μὴ τιμῶν (περιφρονῶν ἢ ἐγκαταλείπων) τὴν ἀγέλην ‖ ὁ βόσκων μόνος.

ἀ-τῑμάζω, μελ. **-άσω**· ἀόρ. α' **ἠτίμᾰσα**· πρκ. **ἠτίμᾰκα.**—Παθ. ἀόρ. α' **ἠτῑμάσθην**· πρκ. **ἠτίμασμαι** (α στερ.+**τιμάω**)· δὲν τιμῶ, περιφρονῶ, μεταχειρίζομαι περιφρονητικῶς.—Παθ., ὑποφέρω ἀτιμίαν, ὑφίσταμαι προσβολήν, περιφρόνησιν ‖ περιφρονοῦμαι, ἐξευτελίζομαι.— **II**=**ἀτιμόω** (ὃ βλ.) ἐν δικανικῇ ἐνν.= ἀποστερῶ τινα τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, τοῦ τὰ ἀφαιρῶ.

ἀ-τῑμαστέος, **α, ον,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἀτιμάζω**· ὃς πρέπει νὰ μὴ τιμᾶται, ὁ περιφρονητέος. 2) **ἀτιμαστέον=δεῖ ἀτιμάζειν**=πρέπει νὰ μὴ τιμᾷ τις, νὰ περιφρονῇ.

ἀ-τῑμαστήρ, **-ῆρος,** ὁ (**ἀτιμάζω**)· ὁ ἀτιμάζων, ὁ περιφρονῶν.

ἀ-τίμαστος, *ον* (**ἀτιμάζω**)· ὁ μὴ ἀξιούμενος τιμῆς, ὁ περιφρονούμενος, περιφρονημένος.

ἀ-τῑμάω, μελ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ἠτίμησα**· πρκ. **ἠτίμηκα.**—Παθ. ἀόρ. **ἠτῑμήθην** (α στερ.+**τιμάω**)· δὲν τιμῶ, περιφρονῶ, προσβάλλω, ἐξευτελίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-τίμητος, *ον* (**ἀτῑμάω**)· ὁ μὴ τιμηθείς, περιφρονημένος.—**II** ἐν δικανικῇ ἐνν., ὁ μὴ ἐκτιμηθείς: **δίκη ἀτίμητος**=δίκη, καθ' ἣν ἡ ποινὴ δὲν ἐκτιμᾶται (δὲν καθορίζεται) ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἀλλ' εἶναι ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένη ὑπὸ τοῦ νόμου.

ἀ-τῑμία, ἡ (**ἄτιμος**)· αἶσχος, «ἀτιμία», ὄνειδος, καταισχύνη. 2) ἐν Ἀθήναις, ἡ ἀπώλεια (ἡ στέρησις) τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων (λατιν. **deminutio capitis**).

ἀ-τῑμο-πενθής, **ἐς** (**ἄτιμος**+**πένθος**)· ὁ πενθῶν δι' ἐπελθοῦσαν ἀτιμίαν.

ἄ-τῑμος, *ον* (α στερ.+**τῖμὴ** I)· ὁ μὴ τιμώμενος, ὁ ἀτιμαζόμενος, ὁ περιφρονούμενος ἢ περιφρονημένος, ἀνυπόληπτος, ὁ θεωρούμενος ἀνάξιος ‖ μετὰ γεν., ὁ μὴ θεωρούμενος ἄξιός τινος, ὁ ἄνευ τιμῆς τινος. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ πολίτης ὁ στερηθεὶς τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, εἴτε κατὰ τὸ ὅλον εἴτε ἐν μέρει (λατ. **capite deminutus**), ἀντίθ. τῷ **ἐπίτιμος** (ὃ βλ.)· πρβλ. **ἀτιμία.**— **II** (**τιμὴ II**)· ὁ ἄνευ ἀγοραστικῆς τιμῆς ἢ ἀξίας. 2) ὁ ἀνεκδίκητος, ἀτιμώρητος, μὴ τιμωρηθείς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-τῑμόω, μελ. **-ώσω**· ἀτιμάζω, καταισχύνω.—Παθ., ἀτιμάζομαι, καταισχύνομαι, καταδικάζομαι εἰς ἀτιμίαν. 2) ἐν τῇ δικανικῇ γλώσσῃ, τιμωρῶ τινα μὲ στέρησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων (**μὲ ἀτιμίαν**), λατ. **aerarium facere.**

ἄτῑμων, ἐπ. πρτ. τοῦ **ἀτιμάω.**

ἀ-τῑμωρητί, καὶ **ἀ-τῑμωρητεί,** ἐπίρ. τοῦ

ἀ-τῑμώρητος, *ον* (α στερ.+**τιμωρέομαι**)· ὁ μὴ τιμωρηθείς, ὁ παρ' οὗ δὲν ἐλαβέ τις ἐκδίκησιν, ὁ ἄνευ ἀντεκδικήσεως, ἀνεκδίκητος. 2) ὁ ἀνυπεράσπιστος, ἀβοήθητος, ἀπροφύλακτος.

ἄτῑμος, ἐπίρ. τοῦ **ἄτιμος**· ἐπονειδίστως.

ἀ-τῑμώσις, **-εως,** ἡ (**ἀτιμόω**)· τὸ ἀτιμάζειν, τὸ καθιστᾶν τινα ἄτιμον, τὸ καταισχύνειν τινά.

ἀτῑτάλλω, ἀόρ. α' ἰων. **ἀτίτηλα**· ἀναβιπλ. τύπος τοῦ **ἀτάλλω**, ὃ βλ. (**ἀταλός**)· ἀνατρέφω, τρέφω ‖ περιποιοῦμαι· γενικῶς ἀγαπῶ, περιβάλπω· [δι' ἔτυμ. βλ. **ἀταλός, ἀτάλλω**].

ἄ-τῑτος, *ον*, ὡσ. **-η, ον** (α στερ.+**τίω**)· ὁ μὴ τιμώμενος, περιφρονούμενος. 2) ὁ ἀνεκδίκητος.— **II** ὁ μὴ πληρωθείς, ἀπλήρωτος, ἀνεξόφλητος ‖ **ποινὴ ἄτιτος**=ποινὴ ἥν τις δὲν ἀπέτισεν.

ἀ-τῖω, (α στερ.+**τίω**)· δὲν τιμῶ, περιφρονῶ ‖ δὲν ἐκδικοῦμαι.

Ἀτλᾱ-γενής, **ἐς** (**"Ἄτλας** + **γένος**)· ὁ γεννηθεὶς (καταγόμενος) ἐκ τοῦ "Ατλαντος.

Ἀτλαντίς, *-ίδος,* ἡ· θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος‖θάλασσα, νῆσος. Ἐκ τοῦ

Ἄ-τλας, *-αντος,* ὁ (α εὐφων.+*τλῆναι*)· ὁ Ἄτλας, εἷς ἐκ τῶν ἀρχαίων Θεῶν, ὁ βαστάζων (ἀνέχων ἐπὶ τῶν ὤμων του) τοὺς κίονας (στύλους) τοῦ οὐρανοῦ ‖ ὡσ. εἷς ἐκ τῶ Τιτάνων. 2) κίων (στῦλος) τοῦ οὐρανοῦ, τό ὄρος Ἄτλας τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς.

ἀ-τλητέω· εἶμαι ἀνίκανος νά φέρω ‖ εἶμαι ἀνυπόμονος, δέν ὑπομένω. Ἐκ τοῦ

ἄ-τλητος, δωρ. *ἄ-τλᾶτος, ον* (α στερ.+*τλῆναι*)· ὃν δέν δύναται τις νά ὑποφέρῃ, ἀνυπόφορος, μή ὑποφερτός.— **ΙΙ** ὃ δέν πρέπει νά ἀποτολμήσῃ τις

ἀτμή, ἡ=*ἀτμός* (ὃ βλ.).

ἄ-τμητος, *ον* (α στερ.+*τέμνω*)· ὁ μή τμηθείς, μή κοπείς, ἄκοπος ‖ ἐπὶ χώρας, ἡ μή ἐρημωθεῖσα, μή λεηλατηθεῖσα, μή ζημωθεῖσα. 2) ἐπὶ μεταλλείων, τό μή ἀνοιχθὲν ἀκόμη, τό μή ἐν ἐνεργείᾳ, τό «ἀδούλευτο».

ἀτμίζω, μελ. *-ίσω* (*ἀτμός*)· ἐκπέμπτω ἀτμόν (ἐπὶ ὕδατος) ‖ καπνίζω.

ἀτμῖς, *-ίδος,* ἡ (*ἄω, ἄημι*)· ἀτμός, ἀναθυμίασις, ἀχνός.

ἀτμός, ὁ (*ἄω, ἄημι*)· ἀτμός, καπνός, ἀναθυμίασις, ἀχνός (λατ. **vapor**).

Ἔτυμ.: *ἀτμὸς* ‹ *ἀετμὸς* (κατὰ συναιρ.) (πρβλ. Ἡσυχ. «*ἄετμα· φλόξ, ἀετμόν· τὸ πνεῦμα*»)‹ **ἀ-(F)ετμὸς* (τοῦ *ἄημι* ‹ *ἀ(F)ημι*)· βάσις **ave** (πρβλ. σανσκρ. *ā́tmā*=πνοή, παλ-γερμ. *ātum*· τὰ ὁμηρ. *ἄϋτμή, ἀϋτμὴν* ‹ **ὕτμή, *ὐτμὴν* μετὰ προθεμ. α- ληφθέντος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τό *ἀ-Fετμός*.

ἄ-τοιχος, *ον* (α στερ.+*τοῖχος*)· ὁ μή ἔχων τοίχους, ἀτείχιστος.

ἄ-τοκος *ον* (α στερ.+*τόκος, τεκεῖν, τίκτω*)· ὁ μηδέποτε γεννήσας (κυρ. ἐπὶ γυναικῶς), ἡ μή ἀποκτήσασα ποτὲ τέκνον, στεῖρα.— **ΙΙ** ὁ ἄνευ τόκου (συμφέροντος), ὁ μή ἀποφέρων τόκον (ἐπὶ *δανειζομένων* χρημάτων).

ἀ-τόλμητος, *ον* (α στερ.+*τολμάω*)· ὃν δέν δύναται (ἢ δέν πρέπει) νά ἀποτολμήσῃ τις ‖ ὡσ.=*ἄτλητος* (ὃ βλ.)· ἀνυπόφορος, ὃν δέν δύναται τις νά ὑποφέρῃ.

ἀ-τολμία, ἡ· ἔλλειψις τόλμης, δειλία. Ἐκ τοῦ

ἄ-τολμος, *ον* (α στερ.+*τόλμα*)· ὁ μή ἔχων τόλμην, ὁ στερούμενος θάρρους, δειλός. 2) ὁ μή ἀποτολμῶν, ἐφεκτικός, ὑποχωρητικός.

ἄ-τομος, *ον* (α στερ.+*τομὴ* τοῦ *τέμνω*)· ὁ μή τμηθείς, ἄτμητος, ἄκοπος ‖ ἀδιαίρετος.— **ΙΙ** ὃν δέν δύναται τις νά κόψῃ, ἀδιαίρετος ‖ ***ἐν ἀτόμῳ*** = ἐν μιᾷ στιγμῇ τοῦ χρόνου. Πρβλ. καὶ λατ. **atomus**.

ἀ-τονία, ἡ· ἔκλυσις, χαλάρωσις, δυνάμεων. Ἐκ τοῦ

ἄ-τονος, *ον* (α στερ.+*τείνω*)· ὁ μή τεταμένος, μή τεντωμένος, χαλαρός, «ἄτονος», χαῦνος, νωθρός (λατ. **remissus**).— (*τόνος*), ὁ ἄνευ τόνου (γραμματ).

ἀ-τόξευτος, *ον*· ὁ ἐκτὸς βολῆς τόξου, ὁ μή δυνάμενος νά τοξευθῇ.

ἄ-τοξος, *ον* (α στερ.+*τόξον*)· ὁ στερούμενος τόξου ἢ βέλους.

ἀ-τοπία, ἡ· ἡ παραδοξότης, τὸ ἀλλόκοτον, τὸ ἄτοπον ‖ ἀσυνήθης φύσις ‖ ἀφύσικος (ἀλλόκοτος) συμπεριφορά, Ἐκ τοῦ

ἄ-τοπος, *ον* (α στερ.+*τόπος*)· ὁ ἐκτὸς τόπου (ἐκτὸς τῆς οἰκείας δέσεως) ‖ ἀσυνήθης, παράδοξος, ἀλλόκοτος, θαυμαστός. 2) ἄτοπος, παράλογος, ἀνάρμοστος (λατ. **ineptus**). 3) ἀφύσικος, παρὰ φύσιν, ὀηδής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀτόπως, ἐπίρ. τοῦ *ἄτοπος* (ὃ βλ.).

ἄτος, *ον,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ἄατος* (ὃ βλ.)· ἄπληστος, ὀχόρταγος (μετὰ γεν.).

ἄ-τρακτος, ὁ καὶ ἡ· «ἀδράχτι».— **ΙΙ** ὡσ. βέλος (πρβλ. *ἠλακάτη*).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· συνήθ. ἀνάγεται εἰς τὸ *τρέπω*· Κατ' ἄλλους εἶναι ἐμόρριζον πρὸς τὰ : ἑλλ. *ἀ-τρεκής*, λατ. **torqueo, torques, torculum, tormentum**· ἀνάγονται δὲ ταῦτα εἰς ἰαπ. βάσιν **tereg**=περιστρέφειν· βλ. *τρέπω*, ριζ. *τρεπ-, τραπ-, ἄ-τρακ-τος*, ἴσως καὶ *ἀ-τρεκ-ὴς* (ὃ βλ.).

ἀ-τράπίτός, ἐπ. *ἀταρπιτός*, ἡ = *ἀτράπὸς* (ὃ βλ.).

ἀ-τράπός, ἐπ. *ἀ-ταρπός*, ἡ (α εὐφων., κατ' ἄλλ. στερ.+*τραπέω* τοῦ *τρέπω*)· «*ὁδὸς τετριμμένη μὴ ἔχουσα ἐκτροπάς, ἀλλ' εὐθεῖα*» Ἡσύχ.· γεν. μονοπάτι, δρόμος, ὁδός [τὸ ἐν ἀρχῇ *ἀ-* εἶναι διφορούμ. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθ. *ἀμαξιτός*, θὰ ἀνέμενέ τις *ἀτραπιτὸς* (*ἀταρπιτός*), κυρ. ὡς ἐπίθ. (ἐνν. τοῦ *ὁδὸς*) (πρβλ. Ἡσυχ. «*ἀτραπίζειν· βαδίζειν, ὁδοιπορεῖν*»)· τὸ δὲ β' συνθ. *-ιτος* ἐκ τοῦ *εἶμι*].

ἀ-τρέκεια, ἡ· πραγματικότης, ἡ γυμνὴ ἀλήθεια, ἀκρίβεια.— **ΙΙ** δικαιοσύνη, εὐθύτης. Ἐκ τοῦ

Ἀ-ΤΡΕΚΗ'Σ, *ἐς* (πρβλ. *τρέπω*)· πραγματικός, ἀληθής, ἀκριβής.— **ΙΙ** αὐστηρός, δίκαιος, εὐθὺς [δι' ἐτυμ. βλ. *ἄτρακτος*].

ἀ-τρέμᾰ, καὶ πρὸ φων. *ἀ-τρέμᾰς*, ἐπίρ. (α στερ.+*τρέμω*)· ἄνευ τρόμου, χωρὶς νὰ τρέμῃ τις ‖ ἀσάλευτα. 2) ἡσύχως, ἠρέμως, πράως, μειλιχίως.

Ἔτυμ.: κυρ. εἶναι ἀπηρχαιωμένη, αἰτ. οὐδ. ἐν. καταλήξασα ἐπίρ.· πρβλ. *κρέας, κρέα, ἠρέμα, «ψέφας· σκότος»* καὶ «*ψάφα· κνέφας*» (παρ' Ἡσυχ.)· πρβλ. καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν ζευγῶν *ἀτρεμής : ἀτρέμας—ἀσεβής : σέβας*.

ἀ-τρεμαῖος, α, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *ἀτρεμής*· ἥσυχος, ἤρεμος, πρᾶος· *ἀτρεμαία βοὰ* (Εὐρ.)=ψίθυρος.

ἀ-τρεμεί, καὶ *ἀ-τρεμὶ*=*ἀτρέμα* (ὃ βλ.).

ἀ-τρεμέω· δὲν τρέμω, ἀκινητῶ, τηρῶ ἡσυχίαν, ἀκινησίαν. Ἐκ τοῦ

ἀ-τρεμής, *ἐς* (α στερ. + *τρέμω*)· ὁ μή τρέμων, ὁ ἀκινητῶν ‖ πρᾶος, ἤρεμος ‖ ἐπίρ. *ἀτρεμὶ* = ἡσύχως.

ἀ-τρεμία, ἡ (*ἀτρεμής*)· τὸ τηρεῖν ἀκινησίαν, ἠρεμία, ἡσυχία.

ἀ-τρεμίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *ἰῶ* (*ἀτρεμής*)· διατελῶ *ἀτρεμὴς* ‖ τηρῶ ἡσυχίαν, δὲν κινοῦμαι, ἡσυχάζω ‖ *οὐκ ἀτρεμίζειν*=εἶμαι ἀνήσυχος, δὲν ἡσυχάζω, δὲν κάθημαι φρόνιμα.

ἀ-τρεπτος, *ον* (α στερ. + *τρέπω*)· ὁ μή τρεπόμενος, μή μετακινούμενος, ἀμετακίνητος ‖ ἀμετάβλητος, ἀναλλοίωτος ‖ ἄκαμπτος.

ἄ-τρεστος, *ον* (α στερ.+*τρέω*)· ὁ μή τρέμων, ἀτρόμητος, ἄφοβος.

ἄ-τρητος, *ον* (α στερ. + *τρητὸς*) = *ἀτρύπητος*, μή τετρημένος (ἄνευ ὀπῆς).

ἀ-τρίακτος, *ον* (α στερ. + *τριάζω* ὃ βλ.)· ἀκατανίκητος, ἀήττητος.

ἀ-τρίβαστος, *ον* (α στερ.+ *τρίβω*)· ὁ μή τριβείς, ὁ μή συνηθισμένος.

ἀ-τρῐβής, *ἐς* (α στερ.+*τρῐ́βῆναι*)· ὁ μή τριβείς, ἄτριπτος ‖ ἐπὶ τόπων, ὁ μή τετριμμένος (πεπατημένος), ὁ ἄνευ τρίβου, ἄβατος, ἀπάτητος ‖ ἐπὶ ὁδῶν, μή συνηθιζόμενος, μή συχναζόμενος, μή πολυσύχνωστος. 2) ἐπὶ ἐνδυμάτων, τὸ μή πολυφορεμένον, νέον, ἀμεταχείριστον (λατιν. **integer**).

ἄτριον, τό, δωρ. *ἤτριον*.

ἄ-τριπτος, *ον* (α στερ. + *τρίβω*)· ὁ μή τετριμμένος (πρβλ. *ἀτριβής*), ὁ μή ἀπεσκληρυμμένος (καταπεπονημένος) διὰ τῆς ἐργασίας. 2) ἐπὶ σίτου, ὁ μή ἀλωνισμένος ἢ μή ἀλεσμένος. 3) *ἄτριπτοι ἄκανθαι*=ἄκανθαι, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν δύναταί τις νά πατήσῃ.

ἀτρόμητος, *ον* (α στερ.+*τρομέω*)· ἄτρομος, ἄφοβος, «ἀτρόμητος». Πρβλ. *ἄτρομος*.

ἄ-τρομος, *ον* (α στερ.+*τρέμω*)· ὁ μή τρομάζων, μή φοβούμενος (λατ. **intrepidus**).

ἀ-τροπία, ἡ· τὸ μή τρέπεσθαι (μή μεταβάλλειν τρόπον), ἀκαμψία, τραχύτης σκληρότης, δυστροπία. Ἐκ τοῦ

ἄ-τροπος, *ον* (α στερ.+*τρέπω*)· ὁ μή τρεπόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νά (μετα)τρέψῃ, ἀμετάτρεπτος. 2) ἐπὶ προσώπων, ἀδυσώπητος, ἄκαμπτος, σκληρός ‖ ἡ ***Ἄτροπος***, ὄνομα μιᾶς ἐκ τῶν τριῶν ***Μοιρῶν***.

ἀ-τροφέω, μελ. *-ήσω*· φθίνω, τήκομαι, λυώνω. Ἐκ τοῦ

ἄ-τροφος, *ον* (α στερ.+*τρέφω*)· ὁ μή τρεφόμενος, μή λαμβάνων τροφήν ‖ ὁ φθίνων κατὰ μικρόν, ὁ πάσχων ἀπὸ ἀτροφίαν.

ἀ-τρῠ́γετος, *ον* καὶ *-η, -ον* (α στερ.+*τρῠ́γάω*)· ὁ μή παρέχων τι πρὸς τρυγητόν ‖ ἄκαρπος, ἄγονος ‖ γεν., ἔρημος, ἐγκαταλελειμμένος. 2) ἀκαταπόνη-

τος, ἀνήσυχος. Πρβλ. καὶ τὸ τῆς νέας (Ἰθάκης κ. ἀ.) **«ἀτρύητος»**, **«ἀτρύητη θάλασσα»**.

Ἔτυμ.: ἐπίθ. τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ αἰθέρος, ἀμφιβ. ἐτυμολ.· διὰ τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινε «ἄγονος» ὡσεὶ ἐκ τοῦ **α** στερ.+**τρυγάω**· διά τινας ἐκ τῶν νεωτέρων ἑρμηνευτέον «ἀκαταπόνητος» (διὰ τὴν θάλασσαν, καὶ «σπινθηροδολῶν» διὰ τὸν αἰθέρα), ὁπότε παράγεται ἐκ τοῦ **τρύω** καὶ κεῖται ἀντὶ τοῦ **ἄ-τρυτος** (ἴσως ἀρχικῶς **ἀτρύFετος**, τὸ δὲ F > γ).

ἀ-τρῡγής, ἐς (**α** στερ.+**τρύγη**)· ὁ μὴ συνειλεγμένος, ἀσύνακτος (κυρ. ὁ μὴ τρυγηθείς).

ἀ-τρῦμων, ον, γεν. **-ονος** = **ἄτρυτος** (δ βλ.)· μετὰ γεν. **ἀτρύμων κακῶν**=ὁ μὴ καταπονηθεὶς (μὴ καταβληθεὶς) ἀπὸ τὰς συμφοράς.

ἀ-τρύπητος, ον (**α** στερ. + **τρυπάω** = **ἄτρητος** (ὃ βλ.), «ἀτρύπητος», ὡς καὶ σήμερον.

ἄ-τρῡτος, ον (**α** στερ.+**τρύω**)· ὁ μὴ καταβληθείς, ἀκατάβλητος, ἀκαταπόνητος ‖ ἀδιάπτωτος, ἀμείωτος ‖ ἐπὶ ὁδῶν, ἀτελεύτητος, ἐπίπονος, ἀνισόρ.

Ἀ-τρῑτώνη, ἡ· ἡ ἀδάμαστος, ἡ ἀκαταπόνητος (ὄνομα τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς) ‖ κυρ. εἶναι ἐπεκτ. τύπος τοῦ **ἀτρύτη**, ὡς τὸ **Ἀιδωνεὺς** ἐκ τοῦ **Ἄιδης**.

ἄ-τρωτος, ον (**α** στερ.+**τιτρώσκω**)· ὁ μὴ τρωθεὶς ἢ μὴ τιτρωσκόμενος, ἀτραυμάτιστος, ἀπλήγωτος.

ἄττα, ἀττ. ἀντὶ **τινά** (ἀορ. ἀντων)· **ἄττα** ἀττ. ἀντὶ **ἄτινα** (πρβλ. **ἄσσα, ἅσσα**).

ἄττα, συνήθης προσφώνησις νεωτέρων πρὸς πρεσβυτέρους· «πατέρα μου, μπάρμπα...»· λατ. **atta,** γοτθ. **atta,** παλ-γερμ. **atto**· σανσκρ. **attā** (=μανούλα, μεγάλη ἀδελφή) ‖ πρβλ. καὶ τὰ τῆς ἀρχ. Ἑλλ. **ἄππα, ἄπφα, πάππα, τάτα, τέττα** [τᾰ̄].

ἀττᾰγᾶς, -ᾶ, ὁ (καὶ **ἀτταγήν, -ῆνος**, πρβλ. λατ. **attagen**)· πιθ. εἶδος πέρδικος, λιβαδοπέρδικα (ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ κρωγμοῦ της, κατὰ τὸν Ἄγγλον **Thompson** εἰδικῶς ἀσχοληθέντα καὶ γράψαντα διὰ τὰ πτηνὰ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος).

ἀτταταῖ· σχετλιαστικὸν ἐπιφώνημα δηλωτικὸν λύπης, πόνου· φεῦ! ὤφου! ὤχ! (πρβλ. βαβαί! φεῦ!) ‖ ἐνίστε ἐπιτεί. εἰς **ἀτατταταῖ** ‖ ἀπαντᾷ καὶ εἰρωνικῶς εἰρημένον· [πρβλ. λατ. **attat, attatae**].

ἀττέλαβος, ἰων. **ἀττέλεβος,** ὁ· εἶδος ἀκρίδος ἄνευ πτερύγων.

ἀττικίζω, μέλλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐ́ῶ** (**ἀττικός**)· πηγαίνω μὲ τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων, φρονῶ τὰ τῶν Ἀθην., «ἀττικίζω» ‖ μτγν. ζῶ ὡς Ἀθηναῖος, καὶ κυρ. ὁμιλῶ τὴν ἀττικὴν διάλεκτον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀττικισμός, ὁ· τὸ ἀττικίζειν, τὸ λαμβάνειν τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων ‖ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.— **II** γλωσσικῶς, ἀττικὴ ἔκφρασις, ἀττικὸν ὕφος, «ἀττικισμός».

Ἀττικίων, ὑποκορ. τοῦ Ἀττικοῦ· μικρὸς Ἀθηναῖος.

Ἀττικός, ή, όν· ἀττικός, Ἀθηναῖος· ἡ **Ἀττικὴ** (ἐνν. **γῆ**)=**Ἀτθίς**=«Ἀττική».

ἀττικωνῐ́κός, ή, όν, παράλληλος τύπος τοῦ **Λακωνικός**.

ἄττον, ἀττ. ἀντὶ **ἧσσον**=ἐγγύτερον πλησιέστερον.

ἄττω, ἀττ. ἀντὶ **ἥσσω, ἧσσον** (ὃ βλ.).

ἀτύζομαι, μτχ. ἀορ. α' **ἀτυχθείς,** παθητ. (**ἀτάω**;)· εἶμαι καταδορυβημένος ἀπὸ φόβον, τρομάζω ‖ ταράσσομαι, ἐκπλήσσομαι, τὰ χάνω.— **ἀτυζόμενος πεδίοιο**=φεύγων (τρέχων) ἔντρομος ἀνὰ τὴν πεδιάδα ‖ ὡς. ὁ τεταραγμένος ἀπὸ ὑπερβολικὴν λύπην ‖ μετ' αἰτ., καταπλήσσομαι ἀπὸ πρᾶγμά τι.— **II** σπαν. ἐνέργ. **ἀτύζω,** μελ. **-ύξω**· φοβίζω, ἐκφοβίζω, καταπτοέω, τινά.

Ἔτυμ.: κατά τινας <***a-tugjo** (***a-**<ϱ̥ πρβλ. ἐν· **ἤα-**<**sϱ̥**-) πρβλ. σανσκρ. **tuñjati tujáti** = πλήττω, ὠθῶ, πληγώνω, παλ-γερμ. **duhjan** = πιέζω. Ὁ συσχετισμὸς πρὸς τὰ ἑλλ. **στύφω** ἢ **στέμβω** θεωρεῖται ἀστήρικτος· ἄστοχος ἐπίσης εἶναι ἡ ἐτυμολ. <***ϱ̥tu-djo** (πρβλ. λατ. **metus**)· τέλος ἡ ἐκ τοῦ **ἀτάω** μόνον σημασιολογικῶς στηρίζεται.

ἀ-τῠράννευτος, **ον** (**α** στερ.+**τυραννεύω**)· ὁ μὴ κυβερνώμενος ὑπὸ τυράννων, ὁ ἀπηλλαγμένος τυράννων.

ἀ-τυφία, ἡ· ταπεινοφροσύνη· ἐκ τοῦ

ἄ-τῡφος, **ον** (**α** στερ.+**τύφω**)· ὁ μὴ τετυφωμένος, μὴ ἔχων **τῦφον** (τ. ἔ. οἴησιν), μὴ πεφυσιωμένος (φουσκωμένος), μὴ ἀλαζών, ταπεινόφρων, μετριόφρων.

ἀ-τῡχέω, μέλ. **-ήσω** (**ἀτυχής**)· εἶμαι ἀτυχής, ἄτυχος, δὲν ἔχω τύχην, ἀποτυγχάνω, ναυαγῶ ‖ μετὰ γεν., ἀποτυγχάνω, δὲν κατορθώνω νὰ λάβω ἢ νὰ κερδίσω πρᾶγμά τι. **2) ἀτυχῶ πρός τινα** = ἀποτυγχάνω εἰς τὴν αἴτησίν μου πρός τινα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-τύχημα, **-ατος,** τό· δυστύχημα ἀτυχία, «ἀτύχημα», ἀναποδιά.

ἀ-τῡχής, ές (**α** στερ.+**τυχεῖν**)· ὁ στερούμενος τύχης, ἄτυχος, ἀτυχής, ἄμοιρος ‖ ἄκαρπος, ἄστοχος. Ἐπίρ. **-χῶς**.

ἀ-τῡχία, ἡ (**ἀτυχέω**)· κακὴ τύχη, δυστυχία.— **II** ἀποτυχία, ναυάγιον, ἀτύχημα, ἀναποδιά.

ΑΥ', ἐπίρ.· ἐπὶ τόπου, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω (λατ. **retro**).— **II** ἐπὶ χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου, αὖθις, ἅπαξ ἔτι (λατιν. **denuo**).— **III** περαιτέρω, προσέτι, ἐκτὸς τούτου, πρὸς τούτοις (λατ. **porro**). **2)** ἀφ' ἑτέρου, ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, μὲ τὴν σειράν, τὸν ἕνα ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἄλλον (λατ. **vicissim**).

Ἔτυμ.: **αὖ** (καὶ ἐν συνθ. **αὖτε**, ἰων. **αὖτις**, Γορτυν. **αὔτιν**, ἀττ. **αὖθις**, δωρ. **αὔθιν**) = ἐκ νέου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐξ ἀντιδέ ου, ἔπειτα — **αὐτάρ** (<***αὖτ' ἄρ**)=ἀλλά· πρβλ. λατ. **aut** (<***au-ti**=ἤ, **autem**=ἀλλά, παλ-γερμ. **ouh**=**autem**, γερμ. **auch**=ὡσαύτως (=ἐλλ. **αὖ-γε**).

αὐαίνω, πρτ. **αὔαινον**· μελ. **αὐᾰνῶ**· παθ. ἀορ. α' **αὐάνθην** (**αὖω**)· ξηραίνω. **2)** μαραίνω (ἀμτβ. μαραίνομαι, φθίνω, λυώνω)· **βίον αὐαίνω** = φθείρω τὴν ζωήν μου, μαραίνομαι ‖ μέσ. μελ. **αὐανοῦμαι** μετὰ παθ. σημ.=δὰ μαρανθῶ, δὰ λυώσω.

αὐᾰλέος, α, ον (**αὖος**)· ξηρός, κατάξηρος, μαραμένος ‖ ἐπὶ κόμης, αὐχμηρός, ρυπαρός, ἀνομαλιόρης.

Αὔασις, ἡ=**Ὄασις**, τὸ ὄνομα χλοερῶν νησίδων τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης.

αὐάτα (**ἀFᾰτᾱ**), αἰολ. ἀντὶ **ἄτη** (δ βλ.)· συμφορά, δυστύχημα.

αὐγάζω, μελ. **-άσω**· ἀόρ. α' **ηὔγασα** (**αὐγή**)· βλέπω, παρατηρῶ, ἐναργῶς (εὐκρινῶς), ἀτενίζω, διακρίνω, θεῶμαι ‖ οὕτω καὶ ὡς μέσον.— **II** ὡς ἀμτβ., καταλάμπω, φέγγω, ἀκτινοβολῶ.

ΑΥ'ΓΗ', ἡ· λαμπρὸν φῶς, κυρ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, καὶ οὕτω κατὰ πληθ. αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου: **ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο** = ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τ. ἔ. ζῶν ἔτι, **ἐν** ζωῇ—**αὐγὰς λεύσσειν**=βλέπειν τὸ φῶς, τ. ἔ. ζῆν—**κλύζειν πρὸς αὐγὰς** = ἐγείρεσθαι (ἀνυψοῦσθαι) κυματώδης πρὸς τὸν οὐρανόν. **2)** ἐν γένει, πᾶν λαμπρὸν φῶς, κυρ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν: **ὀμμάτων αὐγαί** ἢ ἁπλῶς **αὐγαί**=ὀφθαλμοί (λατ. **lumina**). **3)** πᾶσα λάμψις (ἀκτινοβολία) ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας στιλπνῶν ἀντικειμένων, λαμπηδών, μαρμαρυγή.

αὐδάζομαι, μελ. **-άξομαι**· ἀόρ. α' **ηὐδαξάμην**, ἀποθ. (**αὐδή**)· ἀνακράζω, λαλῶ (δλ. **αὐδάω**).

αὐδάω, πρτ. **ηὔδων**· ἀττ. **-άσω**· ἀόρ. α' **ηὔδησα**, ἰων. γ' ἑν. **αὐδήσασκε**· πρκ. **ηὔδηκα**· ὡς. **αὐδάομαι** ὡς ἀπαθ.· ὁμιλῶ, λαλῶ, κουβεντιάζω ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., λέγω τι ‖ ἐπὶ χρησμῶν, προφέρω, ἐκστομίζω, διακηρύσσω. **2)** μετ' αἰτ. προσ., ὁμιλῶ, ἀπευθύνομαι, πρός τινα ‖ προσαγορεύω τινά. **3)** μετ' ἀπρφ., λέγω, συνιστῶ, παραγγέλλω, διατάσσω, τινά νὰ πράξῃ τι. **4)** ὀνομάζω, καλῶ τινα ὀνομαστικῶς: **αὐδῶμαι παῖς Ἀχιλλέως** = καλοῦμαι, ὀνομάζομαι, παῖς τοῦ Ἀχιλλέως. **5)** ἐννοῶ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον (ὡς ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. **dicere**). Ἐκ τοῦ

ΑΥΔΗ', ἡ· ἡ ἀνθρωπίνη φωνή, λαλιά, ὁμιλία ‖ μτφρ. πᾶς ἄλλος ἦχος, π. χ. τὸ βούϊσμα, ὁ τρυγμὸς (ἡ κλαγγὴ) τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου. **2)** λογοδοσία ἔκδεσις, λογαριασμός· [**αὐδή, αὔδω, αὐδάω, αὐδήεις· ὐδέω, ὔδω** συγγ. τῷ **ἀείδω** (δ βλ.), **ἀηδών**. σανσκρ. **vádati**=ὁμιλῶ· βλ. **ἀείδω**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὐδήεις, εσσα, εν· ὁ λαλῶν μὲ ἀνθρωπίνην φωνήν, ὁ ἔχων ἀνθρωπίνην λαλιάν.

αὐ-ερύω (τ. ἔ. **ἀνά+ἐρύω**)· **ἀόρ. α' αὐέρυσα**· σύρω, ἕλκω, τι πρὸς τὰ ὀπίσω ‖ **ἕλκω τὸ τόξον** (τραβῶ τὴν νευρὰν τοῦ τόξου) ‖ **ἐν θυσίᾳ, ἕλκω τὴν κεφα-**

λην τοῦ θύματος πρὸς τὰ ὀπίσω, διὰ νὰ τοῦ κόψω τὴν κεφαλήν.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ ***αὖ+ἐρύω*** ἐτυμολ. δὲν ἐπιδοκιμάζεται, διότι τὸ ***αὖ*** δὲν κεῖται συνήθως μετὰ τῆς τοπικῆς σημ. «πρὸς τὰ ὀπίσω»· διὸ ἄλλοι ἐτυμολ. ***αὐερύω*** ⟨****αFFερύω*** ⟨****ἀν-Fερύω*** (=***ἀνὰ=ἄνω+ἐρύω***).

αὐθ-άδεια, ποιητ. ***αὐθᾱδία,*** ἡ· αὐθαιρεσία, ἰσχυρογνωμοσύνη, πεῖσμα, ἐπιμονὴ ‖ ἀλαζονεία, προπέτεια. Ἐκ τοῦ

αὐθ-ᾱδης, ες (***αὐτὸς+ἥδομαι***)· αὐθαίρετος, φίλαυτος, ἐπίμονος, θρασύς, ὑπερόπτης, ἰσχυρογνώμων ‖ ὡσ. ἀναίσθητος ἀνάλγητος· ἐπίρ. ***-δῶς*** (καὶ ***-δως***).

Ἔτυμ.: ***αὐθάδης*** ⟨****αὐτο-Fαδης*** (τοῦ ***ἥδομαι***) (ἀττ. ***αὐθᾱδης*** ἀντὶ ****αὐθώδης*** κατὰ τὸ ***διπλᾶ*** ⟨***διπλόα***· ἢ ***αὐθάδης*** ⟨****αὐταFαδὴς*** κατὰ φθογγικὴν ἀφομοίωσιν)· βλ. ***αὐτός, ἅνδάνω, ἀδεῖν, ἡδύς.***

αὐθ-ᾱδία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***αὐθάδεια.***

αὐθ-ᾱδίζομαι, μελ. ***-ίσομαι*** (***αὐθάδης***), ἀποθ.· εἶμαι ***αὐθάδης***· φέρομαι μὲ αὐθάδειαν, θρασύτητα.

αὐθ-ᾱδικός, ἡ, ὸν (***αὐθάδης***)· ὁ ἔχων αὐθάδεις τοὺς τρόπους, ἀγέρωχος, αὐθαίρετος.

αὐθ-άδισμα, ***-ατος,*** τὸ (***αὐθάδης***)· πρᾶξις αὐθαδείας, αὐθάδης τρόπος, πεῖσμα.

αὐθᾱδό-στομος, ***ον*** (***αὐθάδης*** + ***στόμα***)· ὁ ἔχων αὐθαδες, ἀγέρωχον, στόμα ‖ ὁ ὁμιλῶν αὐθαδῶς, ἀγερώχως.

αὐθ-αιμος, ***ον***=τῷ ἑπομ. ***αὐθαίμων*** ὃ βλ.

αὐθ-αίμων, ον, γεν. ***-ονος*** (***αὐτὸς*** + ***αἷμα***)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος ‖ ὡς οὐσ., ἀδελφός ἢ ἀδελφή, στενὸς συγγενής.

αὐθ-αίρετος, ον (***αὐτὸς*** + ***αἱρέω***)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκλεχθείς, αὐτοχειροτόνητος.— **II** ὃν τις ἐκλέγει ὁ ἴδιος, ὁ ἴδιος ἐπισύρει ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐκούσιος, θελη-ματικός, αὐτοπροαίρετος. Ἐπίρ. ***-τως.***

αὐθ-έκαστος, ον (***αὐτὸς+ἕκαστος***)· ὁ λέγων τὰ πράγματα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἕκαστα, «ὀρθὰ-κοφτὰ»‖ ἀνυπόκριτος, εἰλικρινής.

αὐθ-εντέω, μελ. ***-ήσω***· ἔχω ἐξουσίαν ἐπί τινος, εἶμαι αὐθέντης. Ἐκ τοῦ

αὐθ-έντης, ου, δ· συνεσταλμ. ἀντὶ ***αὐτο-έντης*** (ὃ παρὰ Σοφ.) (***αὐτὸς+ἕντης***)· ὁ ἰδιοχείρως φονεύων ‖ κυρ. ἐπὶ φόνων διαπραττομένων ὑπὸ συγγενῶν ‖ ὡσ. ὁ ἀποκτείνων ἑαυτόν, ὁ αὐτόχειρ, ὁ αὐτοκτονῶν. **2)** ὁ ἀπόλυτος κύριος, δεσπότης.— **II** ὡς ἐπίθ., ***αὐθέντης φόνος*** = βίαιος θάνατος, θάνατος προελθὼν ἐκ φόνου.

Ἔτυμ.: ⟨***αὐτὸς+*ἕντης*** (ἐκ ῥ. **sen-** πρβλ. σανσκρ. **sanō'li** (=κερδίζειν, ἀποκτᾶν), ἑλλ. ***ἄνυμι*** (=φθάνω εἰς τὸ τέλος, ἀποκτῶ), λατ. **sons** = ἔνοχος, παλ-γερμ. **sunia**. Τὸ δ' συνθετ. ***ἕντης*** (ἐκ τοῦ ***ἔννυμι;***) δὲν ἀπαντᾷ αὐτοτελῶς, διεσώθη ὅμως καὶ ἐν τῷ ***συν-έντης*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«συνέντης· συνεργός»***). Αἱ δύο ἔννοιαι, τοῦ φονέως καὶ τοῦ αὐθέντου, ἐξηγοῦνται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι δύο λέξεις διαφορετικῆς προελεύσεως κατέληξαν εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τύπον: α' ***αὐθέντης*** (= φονεὺς) ⟨****αὐτο-θέντης*** (κατ' ἀνομοίωσιν), ῥίζ. **gvhen**=φονεύω (πρβλ. ***θείνω, φόνος, αὐτοφόντης***)· καὶ δ' ***αὐθέντης*** ⟨****αὐτ-ἕντης*** (πρβλ. ***συν-έντης***) περὶ οὗ βλ. ἐν ἀρχῇ.

αὐθ-ήμερος, ον (***αὐτὸς+ἡμέρα***)· ὁ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενόμενος (συμβάς) ‖ ἐπίρ. ***αὐθημερόν,*** ἰων. ***αὐτημερὸν***=κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

αὖθι (καὶ ***αὖτι,*** ἐξ οὗ τὸ ***αὐτίκα***), ἐπίρ. συντετμ. ἀντὶ ***αὐτόθι***· ἐπὶ τόπου, αὐτοῦ, ἐδῶ, ἐνταῦθα, ἐκεῖ, ἐν τῷ τόπῳ ‖ ἐπὶ χρόνου, πάραυτα, παρευθύς, ἀμέσως, εὐθύς [κυρ. διάφορον τοῦ ***αὖθις,*** μεθ' οὗ ὅμως ἐταυτίσθη βραδύτερον· κυρ. ἀνήκει εἰς τὴν ἀντων. ***αὐτός***].

αὐθι-γενής, ἰων. ***αὐτιγ-, ἐς*** (***αὖθι*** + ***γενέσθαι***)· ὁ γεννηθεὶς ἐν τῷ τόπῳ, ὁ γεννηθεὶς ἐν τῇ χώρᾳ, αὐτόχθων, γηγενής, ἰδαγενής, ἐγχώριος, ἐντόπιος (λατ. **indigĕna**) ‖ ἐπὶ ποταμῶν. ὁ ἐκπηγάζων ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς χώρας: ***αὐθιγενὲς ὕδωρ***=τὸ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἀναβρύον, μὴ ἐρχόμενον ἀλλοθεν. **2)** γνήσιος, εἰλικρινής.

αὖθις, ἰων. ***αὖτις,*** ἐπίρ, ἐκτετ. τύπος τοῦ ***αὖ*** (ὃ βλ.): **I** ἐπὶ τόπου, ὀπίσω, ὀπίσω πάλιν.— **II** ἐπὶ χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου, ἐκ δευτέρου ‖ ὡσ. εἰς τὸ ἑξῆς, ἀκολούθως.— **III** περαιτέρω, προσέτι, πρὸς τούτοις, ἀφ' ἑτέρου, ἐξ ἄλλου, ἐφεξῆς, μὲ τὴν σειράν.

αὐθ-όμ-αιμος, ον (***αὐτὸς+ὅμαιμος, ὁμοῦ+αἷμα***), ἐπιτ. ***ὅμαιμος*** (ὃ βλ.)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, συγγενής.

αὐθ-ωρεὶ (καὶ ***-ρί***), ἐπίρ. (***αὐτὸς+ὥρα***)· κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ‖ αὐτοστιγμί, εὐθύς, πάραυτα.

αὐ-ίᾱχος, ον (τ. ἔ. ***ἀFίαχος, α*** ἀθροιστ.+***ἰαχή***)· ὁ ἀλαλάζων ὁμοῦ ἢ ἀπὸ κοινοῦ ‖ θορυβώδης, πολυτάραχος (ἐπὶ τῶν Τρώων ὁρμώντων εἰς τὴν μάχην) [πρβλ. σχολ. τοῦ Ἀριστοφ. ***«ἄβρομοι=ἅγαν βρομοῦντες καὶ ἄγαν ἰαχοῦντες».*** Ἡ σημασία «ἄνευ φωνῆς» ⟨***ἀ**στερ.+***Fιαχή*** εἶναι ἐσφαλμένη· τ. ἔ. ⟨****aFFίαχος*** ⟨****ἀν-Fία-ος, αν-***⟨ῳ-].

αὔλαξ, ***-ακος,*** ἡ=***ἄλοξ*** (ὃ βλ.)· ἡ αὐλακιά, τὸ αὐλάκι ‖ ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ τύπος ***ὦλαξ*** (ὃ βλ.), καὶ παρ' Ὁμ. ***ὤλξ***· [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἄλοξ***].

αὔλειος, α, ον, ἐνίοτε καὶ ***-ος, -ον*** (***αὐλή***)· ὁ τῆς αὐλῆς, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐλήν: ***ἐπ' αὐλείηισι θύρῃσι***=εἰς τὴν θύραν τῆς αὐλῆς (τὴν αὐλόθυραν).

αὐλέω, μελ. ***-ήσω*** (***αὐλός***)· παίζω τὸν αὐλόν.— Παθητ. ἐπὶ μελῳδιῶν (ρυθμῶν), παίζομαι εἰς τὸν αὐλόν ‖ ὅμως: ***αὐλεῖται πᾶν μέλαθρον***=ὅλος ὁ οἶκος ἀντηχεῖ ἀπὸ τοὺς ἤχους τοῦ αὐλοῦ.— **II** Μέσον, τέρπομαι διὰ τοῦ αὐλοῦ, ἀκούω μουσικήν.

αὐλή, ἡ (****ἄω, ἄημι,*** πρβλ. λατ. **aula**)· παρ' Ὁμήρῳ, ὁ πρὸ τῆς οἰκίας ἀνοικτὸς χῶρος, περιβαλλόμενος γύρω ἀπὸ ἐξωτερικὰ (ἀνεξαρτητα ἀπὸ τὸν κυρίως οἶκον) μικρὰ διαμερίσματα, μὲ τὸν θωμὸν τοῦ ***Ἑρκείου Διὸς*** ἐν τῷ μέσῳ· εἶχε δ' ἡ αὐλὴ δύο θύρας, τὴν κυρίως αὐλόθυραν (πρβλ. αὔλειος), δι' ἧς εἰσήρχετό τις ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ***αὐλῆς*** φέρουσαν διὰ τῆς ***αἰθούσης*** εἰς τὸν ***πρόδομον.*** — **II** Μετὰ τὸν Ὅμηρον, ***αὐλὴ*** ἦτο χῶρος τετράγωνος ἀνοικτός, περιξ τοῦ ὁποίου εἶχεν οἰκοδομηθῇ ἡ οἰκία, μὲ ***περιστύλιον*** γύρω καὶ εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς, ἐκ τοῦ ὁποίου θύραι ὡδήγουν εἰς διαμερίσματα τῶν ἀνδρῶν· ἔναντι της ***αὐλοθύρας*** (τῆς ***αὐλείου θύρας***) ἔκειτο ἡ ***μέσαυλος*** ἢ ***μέταυλος,*** ἄγουσα εἰς διαμερίσματα τῶν γυναικῶν.— **III** γενικῶς, πᾶσα αὐλὴ ἢ περίβολος.— **IV** πᾶσα κατοικία, ἐνδιαίτημα, δωμάτιον.

Ἔτυμ.: συνήθως ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ***ἄημι***=φυσῶ, διότι ἡ ἀρχικὴ σημ. τῆς λ. ἦτο «χῶρος πέριξ τῆς οἰκίας ἀναπεπταμένος εἰς τὸν ἀέρα».— Πρβλ. ***ἄγρ-αυλος***=ὁ διερχόμενος τὴν νύκτα εἰς τοὺς ἀγρούς, ***αὐλις***=κατοικία (παρ' Ἡσυχ. ***«ἄπαυλος· ἀπόκοιτος»***· συγγ. τῷ ὁμ. ***ἰαύω***=ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι, ***ἰαυθμός***=κατάλυμα, ****αἴω***=κατοικῶ (Ἡσυχ. ***«ἄιες· ἐκοιμήθης, αἰέσκοντο· ηὐλίζοντο».*** Ῥίζα **au-** καὶ κατ' ἐπέκτασιν **aves-** ἐν Ὁμηρ. ***ἄεσα.*** Βλ. ***ἄσυ.***

αὔλημα, -ατος, τὸ (***αὐλέω***)· τὸ αὐλούμενον, τὸ μάχιον μουσικῆς παιζόμενον δι' αὐλοῦ.

αὐλησεῦντι, δωρ. ἀντὶ ***αὐλήσουσι,*** γ' πληθ. μέλ. τοῦ ***αὐλέω.***

αὐλητήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καὶ ***αὐλητής, -οῦ,*** ὁ (***αὐλέω***)· ὁ παίζων αὐλόν (λατ. **tibicen**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὐλητικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν εἰς τὸ αὐλεῖν, εἰς τὸν αὐλὸν ἢ καὶ εἰς τὸν παίζοντα τὸν αὐλόν· ἡ ***αὐλητικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***)=ἡ τέχνη τοῦ αὐλητοῦ.

αὐλητρίς, ***-ίδος,*** ἡ, θηλ. τοῦ ***αὐλητὴς*** (ὃ βλ.)· αὐλήτρια, ἡ παίζουσα αὐλόν.

αὐλιάς, ***-άδος,*** ἡ (***αὐλή***)· ἡ προστατεύουσα τὰ μανδριὰ τῶν κτηνῶν (ἡ κατοικοῦσα ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν κτηνῶν), ὄνομα Νύμφης.

αὐλίζομαι, μέσ. μελ. ***αὐλίσομαι-*** ἀορ. α' ***ηὐλισάμην***· παθ. ἀορ. α' ***ηὐλίσθην***· πρκ. ***ηὔλισμαι,*** ἀποθ. (***αὐλή***)· εἶμαι, κεῖμαι, εἰς τὴν αὐλὴν ‖ διανυκτερεύω ἔξω ‖ γενικῶς, κατασκηνώνω, καταλύω, διαμένω ‖ ζῶ ‖ ὡς στρατ. ὅρος, στρατοπεδεύω, νυκτοφυλακῶ.

αὐλικός, ή, όν (***αὐλή***)· ὁ τῆς αὐλῆς, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐλήν.

αὔλιον, τὸ (***αὐλή***)· πᾶσα ἀγροτικὴ οἰκία, καλύβη ‖ «μαντρί».— **II** δωμάτιον, θάλαμος ‖ σπήλαιον.

αὐλιος, α, ον (***αὐλή***)· ὁ ἀνήκων εἰς μάνδραν (κτηνῶν), ἀγροτικός, χωρικός.

αὔλις, *-ιδος,* ἡ (*αὐλίζομαι*)· σταῦλος, «μαντρί», σκηνή, κατασκήνωσις (κυρ. πρὸς διανυκτέρευσιν): *αὔλιν θέσθαι*=στήνω (ἔστησα) τὴν σκηνήν μου, κατεσκήνωσα.

αὐλίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *αὐλός*· μικρὸς κάλαμος, μικρὸς αὐλός.

αὐλιστρίς, *-ίδος,* ἡ (*αὐλίζομαι*)· ἡ συγκάτοικος ‖ ἡ ὑπηρέτρια σταύλου.

αὐλο-δόκη, ἡ (*αὐλὸς*+*δέχομαι*)· θήκη αὐλοῦ, αὐλοθήκη.

αὐλο-θετέω (*αὐλὸς*+*τίθημι*)· συνδέτω αὐλούς, συναρμόζω αὐλούς, κατασκευάζω αὐλούς.

αὐλο-ποιός, ὁ (*αὐλὸς*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευαστὴς αὐλῶν.

αὐλός, ὁ (**αὔω* = φυσῶ, *ἅημι*;)· πᾶν πνευστὸν ὄργανον, «αὐλός, φλογέρα», ἐκ καλάμου ἢ ξύλου ἢ ὀστοῦ, ἐλεφαντοστοῦ, ἢ καὶ ἐκ μετάλλου: *αὐλοὶ ἀνδρήϊοι καὶ γυναικήϊοι* (πιθ.=λατ. **tibia dextra et sinistra**), τ. ἔ. βαθύαυλοι καὶ ὀξύαυλοι (βαθύφωνοι καὶ ὑψίφωνοι) ‖ *αὐλὸς Ἐνυαλίου*=αὐλὸς τοῦ Ἄρεως, τ. ἔ. πολεμικὴ σάλπιγξ. **2)** πᾶν εἶδος σωλῆνος, φλογέρας, πᾶν κοίλωμα, κάθε κανφάλα.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ἄλλοι ⟨*ἅημι*· ἄλλοι *αὐλὸς* ⟨**sauslo*: σανσκρ. **susih**· καὶ ἄλλοι ἄλλοθεν· ὑπὸ πολλῶν θεωρεῖται συγγ. πρὸς τὸ λατ. **alveus, alvus.**— Ἄλλοι ἐκ τινος ἑλλ. ρίζ. *αυρ-* (=ὕδωρ.), πρβλ. Ἡσυχ. *«ἐπαύρους· τοὺς χειμάρρους ποταμούς»*, *ἄν-αυρος* (=ὁ στειρεύων κατὰ τὸ θέρος χείμαρρος), *Ἄγλαυρος* (διὰ τὸ διαυγὲς ὕδωρ), νύμφη τῶν ὑδάτων (*Αὔρα*, *Ἀγλαυρίς*, ἐπίσης νύμφαι τῶν ὑδάτων)· ἡ ρ. αὐτὴ *αυρ-* (**aur-**) εἶναι συγγ. *τῆς* ἰαπ. **ver-** (=ὕδωρ) ἐν τῷ σανσκρ. *vár*=ὕδωρ.

αὐλ-φδός, ὁ (*αὐλὸς*+*φδή*)· ὁ ᾄδων πρὸς αὐλόν ‖ ὁ παίζων αὐλὸν καὶ εἶτα ᾄδων.

αὐλών, *-ῶνος,* ὁ, ποιητ. καὶ θηλ. ἡ (*αὐλός*)· κοῖλος δρόμος ‖ πᾶν κοίλωμα μετσξὺ βουνῶν, κοιλάς, χαράδρα, φάραγξ ‖ διῶρυξ, ὑδραγωγεῖον ‖ πορθμός, στενόν: *αὐλῶνες πόντιοι* = τὰ στενὰ περάσματα θαλάσσης, τὰ μεταξὺ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου

αὐλ-ῶπις, *-ιδος,* ἡ (*αὐλὸς*+*ὤψ*), ἐπίθ. τῆς περικεφαλαίας, φερούσης *αὐλόν*, ἐφ' οὗ προσηρμόζετο ὁ *λόφος*: *αὐλῶπις τρυφάλεια*=ἡ περικεφαλαία ἡ ἐχουσα αὐλοὺς δίκην ὀφθαλμῶν· ἦσαν δ' αὐλοὶ (οἱ *φάλοι* λεγόμενοι) κερατοειδεῖς προεξοχαί, τὰς ὁποίας ἡ ποιητικὴ φαντασία ἐφαντάσθη ὡς ὀφθαλμοὺς (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἀστακόν, τὸν σαλιγκάρον κ. ἄ.).

ΑΥ'ΞΑ'ΝΩ ἢ **ΑΥ''ΞΩ,** ποιητ. *ἀέξω*· μελ. *αὐξήσω*· ἀορ. α' *ηὔξησα*· πρκ. *ηὔξηκα*· (πρβλ. λατ. **augeo, auxilium**)· κάμνω τι νὰ αὐξήσῃ, τὸ μεγαλώνω, τὸ αὐξάνω ‖ προάγω τι, μεγαλοποιῶ, ἐκθειάζω, ἀνυψῶ, ἐξαίρω, τι.— **II** Παθητ., μετὰ μέσ. μέλ. *αὐξήσομαι* καὶ παθ. *αὐξηθήσομαι*· ἀορ. α' *ηὐξήθην*· πρκ. *ηὔξημαι*· αὐξάνομαι, μεγαλώνω, φυτρώνω, δυναμώνομαι, γίνομαι μεγαλύτερος, ἰσχυρότερος ‖ ἐπὶ τέκνου, «μεγαλώνω», «ψηλώνω» ‖ ἐπὶ ἀνέμου, σηκώνομαι· *ηὐξανόμην ἀκούων*=ἐγινόμην ὑψηλότερος (ἐκόρδωνα) ἀκούων.— **III** ἀμτβ. ἐνεργ., μεγαλώνω, αὐξάνω (ὡς τὸ παθητ.).

Ἔτυμ.: ὁμόρ. τῷ λατ. **aug-eo, auxilium** ⟨**auq-s*, **aveq-s*, ἐν ὁμηρ. *ἀ(F)έξω*· πρβλ. σανσκρ. *váksanam*=βοήθεια· **aveq-s* εἶναι ἐπέκτασις τῆς **aveg-*, παραλλήλου μορφῆς τῆς **aug-**, ἐξ ἧς λατ. **augeo, augustus, auctor, augmen**—γοτθ. **aukan**=αὐξάνομαι.—Κατ' ἄλλους συγγ. εἶναι καὶ τὸ λατ. **vegeo, vegetus.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὔξη, ἡ,=*αὔξησις* (ὃ βλ.).

αὐξηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *αὐξάνω*.

Αὐξησία, ἡ (*αὔξω*)· ἡ θεὰ τῆς αὐξήσεως.

αὔξησις, *-εως,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, τὸ μεγάλωμα, ἡ αὔξησις.

αὐξῖμος, *ον* (*αὔξω*)· ὁ προάγων τὴν αὔξησιν, ὁ αὐξάνων.

αὐξο-σέληνον, τὸ (*αὐξάνω*+*σελήνη*)· ἡ αὐξανομένη σελήνη, ἡ νέα σελήνη.

αὐξώ, *-οῦς,* ἡ (*αὐξάνω*)· ἡ θεὰ τῆς αὐξήσεως, μία τῶν Χαρίτων, ἣν ἐπεκαλοῦντο ὡς μάρτυρα, ὁσάκις οἱ Ἀθηναῖοι ἔψηφοι ἔβλεπον τὸν νενομισμένον ὅρκον.

αὔξω· βλ. *αὐξάνω*.

αὐονή, ἡ (*αὖος*)· ξηρασία, ξηρότης, μαρασμός.

αὖος, η, ον (*αὔω* A)· ξηρός, ἀπεξηραμμένος (ἐπὶ καρπῶν) ‖ *αὖον ἀϋτεῖν*=ἐκπέμπειν ξηρὸν καὶ τραχὺν ἦχον (ἐπὶ μετάλλων). **2)** στεγνός, μαραμμένος. **3)** ἀπεστραγγισμένος, ἐξηντλημένος.

Ἔτυμ.: Πρβλ. πάντα τὰ ὁμόρ.: *αὖος*, ἀττ. *αὕος*· *αὐαίνω*, ἀττ. *αὑαίνω* (πρβλ. *ἀφ-αυαίνω*, *καθ-αυαίνω*)· *αὐονὴ*=ξηρασία· *αὐαλέος*, *αὐηλός*· *αὐσταλέος*=ἡλιοκαμμένος· *αὐστηρὸς* (=κυρ. ξηρός, εἶτα τραχύς)· *αὔω*=ξηραίνω· *αὐχμός*.—*αὖος* ⟨**sauso-s**, σανσκρ. *çush*=ξηραίνειν, *çush-kas*=ξηρός· παλ-γερμ. *sôrên* = ἀποξηραίνειν· συγγ. εἶναι καὶ τὸ *ἄζω* (ὃ βλ.). Βλ. καὶ *αὔω*,

ἀυπνία, ἡ· τὸ μὴ κοιμᾶσθαι, τὸ ἄυπνον εἶναι, «ἀυπνία». Ἐκ τοῦ

ἄ-υπνος, *ον* (*α* στερ.+*ὕπνος*, ῡ)· ὁ ἄνευ ὕπνου, ὁ μὴ κοιμώμενος, ἄγρυπνος, «ἄυπνος».—*ὕπνος ἄυπνος*=ὕπνος ποὺ δὲν εἶναι ὕπνος ‖ ὕπνος ἀνήσυχος, τεταραγμένος.

αὔρα, ἰων. *αὔρη*, ἡ (**ἄω*, *ἅημι*)· ἀὴρ ἐν κινήσει, πνοὴ ἀνέμου, κυρ. ὁ δροσερὸς ἀὴρ τῆς πρωΐας, ἢ ἡ δροσερὰ πνοὴ ἡ ἐρχομένη ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης (λατ. **aura**).

Ἔτυμ.: διʼ ἐτυμολ. βλ. *ἄημι*, *ἀήρ*, *ἄελλα*· πρβλ. Λιθ. **audra** = θύελλα, βοή· ἐκ βάσεως *ανε* = πνέειν. Διὰ τὸ λατιν. **aura** ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἂν εἶναι τῆς αὐτῆς προελεύσεως ἢ ἂν εἶναι ἁπλοῦν δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Κατά τινας τὸ Λιθ. **audra** θὰ ἦτο μᾶλλον συγγ. τῷ Ἑλλ. *ὕδωρ* καὶ τῷ λατ. **unda.**

αὔριον, (ἐκ τοῦ *αὖως*, αἰολ. ἀντὶ *ἠῶς*), ἐπίρ., ὡς καὶ νῦν, αὔριον ‖ *ἐς αὔριον*=τὴν ἐπομένην, τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἢ μέχρι τῆς ἐπομένης, μέχρι τῆς αὔριον, διʼ αὔριον—*ἡ αὔριον* (ἐνν. *ἡμέρα*)=ἡ αὐριανὴ ἡμέρα ‖ ὡσ. *ἡ ἐς αὔριον ἡμέρα*, *ὁ αὔριον χρόνος*. [*αὔριον* ⟨**αυσρ*, πρβλ. λιθ. **auszrà** = ἠώς, σανσκρ. *usráh*=πρωινός (βλ. καὶ *ἕως*)].

ἀῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *αὔω* B (ᾰ βλ.).

αὔσιος, δωρ. ἀντὶ *τηΰσιος* (ᾰ βλ.).

αὐσταλέος, ποιητ. *ἀϋσταλέος*, *α*, *ον* (*αὖος*) ἡλιοκαής, αὐχμηρός, ζαρωμένος, στεγνός, μαρομμένος (λατ. **siccus**).

αὐστηρός, *ά*, *όν* (**ἄω*, *αὔω*, *ἄζω*)· ὁ καθιστῶν τὴν γλῶσσαν ξηρὰν καὶ τραχεῖαν ‖ ὀξύς, δριμύς, πικρός. **2)** μτφρ. (ὡς τὸ λατ. **austerus**), αὐστηρός, βλοσυρός, τραχύς, στρυφνός, δύσκολος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὐστηρότης, *-ητος,* ἡ, τραχύτης, δριμύτης, δριμεῖα γεῦσις. **2)** μτφρ. τραχύτης, στρυφνότης, σκυθρωπότης.

αὐτ-άγγελος, *ον* (*αὐτὸς*+*ἀγγέλλω*)· ὁ αὐτοπροσώπως ἀγγέλλων τι ‖ ὁ φέρων εἰδήσεις περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶδεν ἰδίοις ὄμμασιν.

αὐτ-άγρετος, *ον* (*αὐτὸς*+*ἀγρέω*)· ὁ αὐτοεκλεγόμενος (ἀντὶ τοῦ *αὐθαίρετος*, ᾰ βλ.), ὁ ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς προσωπικῆς του ἐκλογῆς, ὃν ἐκλέγει τις ὁ ἴδιος.— **II** ἐνεργ., ὁ ἐλευθέρως ἐκλέγων διʼ ἑαυτόν.

αὐτ-άδελφος, *ον* (*αὐτὸς*+*ἀδελφός*)· ὁ συγγενεύων ὡς καθαυτὸ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή ‖ ὁ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή τινος.

αὔτ-ανδρος, *ον* (*αὐτὸς*+*ἀνήρ*)· καὶ μὲ τοὺς ἀνδρώπους μαζί, σύψυχος, (ἔμψυχα καὶ ἄψυχα).

αὐτ-άνεψιος, ὁ (θηλ. *-ία*) (*αὐτὸς*+*ἀνεψιός*)· ὁ καθαυτὸ ἀνεψιός (μου), τ. ἔ. πρωτεξάδελφος.

αὐτάρ, σύνδ., ἐπ. ἀντὶ *ἀτάρ*· ἀλλά, ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πάντως, ὁπωσδήποτε, προσέτι, πρὸς τούτοις, ἐξ ἄλλου. Ἐν ἀρχῇ προτάσεως πάντοτε, ὡς καὶ ὁ *ἀτάρ*.

αὐτ-άρκεια, ἡ (*αὐτάρκης*)· τὸ νὰ ἐπαρκῇ τις εἰς ἑαυτόν, νὰ ἐξοικονομῆται μὲ ὅσα ἔχει, καὶ νὰ μὴ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην ἄλλου τινός, οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία.

αὐτ-άρκης, ὁ, ἡ, *-ες,* τό· ὁ ἐπαρκῶν εἰς ἑαυτόν, ὁ ἔχων ἱκανά, ὁ μὴ ἔχων τὴν ἀνάγκην ἄλλου, ὁ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητος: *πόλις αὐτάρκης* = πόλις ἐφοδιάζουσα ἑαυτήν, μὴ ἔχουσα ἀνάγκην ἔξωθεν εἰσαγωγῶν ‖ μετʼ ἀπρφ., *αὐτάρκης ἀναγκάζειν*=πλήρως ἱκανὸς νὰ ἐξαναγκάζῃ.

αὖτε, ἐπίρ. **I** ἐπὶ χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου, αὖθις.—

‖ πρὸς δήλωσιν ἀκολουθίας, πάλιν, περαιτέρω, πρὸς τούτοις (ὡς τὸ λατ. **autem**). 2) ἐξ ἀντιδέτου, ἐξ ἄλλου.

αὐτ-έκ-μαγμα, *-ατος,* τό (*αὐτὸς+ἐκμάσσομαι*)· ἀκριβὲς καὶ ἀπαράλλακτον ὁμοίωμα (ἀντίτυπον), πιστὴ προσωπογραφία.

αὐτ-εξ-ούσιος, *ον* (*αὐτὸς+ἐξουσία*)· ὁ κύριος ἑαυτοῦ, ὁ ἐξουσιάζων ἑαυτόν, ἀπολύτως ἐλεύθερος, ἀνεξάρτητος.— *τὸ αὐτεξούσιον*=ἀπόλυτος, πλήρης, ἐξουσία.

αὐτ-επ-άγγελτος, *ον* (*αὐτὸς + ἐπαγγέλλομαι*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ, αὐθορμήτως, προσφερόμενος (νὰ πράξῃ τι), χωρὶς νὰ παρακινηθῇ ὑπ' ἄλλου ‖ αὐθόρμητος, αὐτόβουλος (λατ. **sponte**).

αὐτ-επ-ώνυμος, *ον* (*αὐτὸς+ἐπώνυμος*)· ὁ τὸ αὐτὸ ἐπώνυμον ἔχων, ὁμώνυμος.

αὐτ-ερέτης, *-ου,* ὁ (*αὐτὸς+ἐρέτης*)· ὁ ἐν ταὐτῷ κωπηλάτης καὶ στρατιώτης.

ἀϋτέω, ἐπ. πρτ. *ἄϋτευν,* ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μόνον· φωνάζω, κραυγάζω ‖ ὡσ. ὡς ἐνεργ. σημ. καί, καλῶ ὀνομαστικῶς [ῡ].

Ἔτυμ. : *ἀντέω, ἀυτή,* **ἄϋω* Β. — **ἀϋω* <**a-ju-jo,* πρβλ, λατ. **jubilum,** γερμ. **jauchzen** = ἐκπέμπω κραυγὰς χαρᾶς (πρβλ. καὶ ἑλλ. *ἰυγή*).—Κατά τινας συγγ. πρὸς ταῦτα εἶναι καὶ τὸ λατ. **ovo** = φωνάζω χαρούμενος (καίτοι ἄλλοι συνάπτουσι τοῦτο πρὸς τὸ *εὐάζω,* ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

ἀϋτή, ἡ (*αὖω* Β)· κραυγή, βοή, φωνὴ ‖ κυρ. πολεμικὴ κραυγή, ἀλαλαγμὸς μάχης ‖ ἐντεῦθεν δὲ καὶ: αὐτὴ αὕτη ἡ μάχη [ῡ].

αὐτ-ήκοος, *ον* (*αὐτὸς + ἀκούω*)· ὁ ἀκούων μὲ τὰ ἴδιά του ὦτα, ὁ αὐτήκοος μάρτυς.

αὐτ-ήμαρ, ἐπίρ. = *αὐθημερὸν*=τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

αὐτι-γενής, *ές,* ἰων. ἀντὶ *αὐθιγενής* (ὃ βλ.).

αὐτίκα, ἐπίρ. (*αὐτός*)· εὐθύς, ὁμέσως, πάραυτα: *αὐτίκα καὶ μετέπειτα*=ἐν τῷ παρόντι (τώρα δὰ μέσως) καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ‖ μετ' ὀλίγον, μετ' οὐ πολύ, κατ' εὐθεῖαν (λατ. **mox**).— ‖ ἐπὶ παραδείγματι, λόγου χάριν, δείγματος χάριν : *αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεύς ;* = ὁ Ζεύς, διὰ νὰ φέρω ἓν παράδειγμα, μὲ ποῖα μέσα κυβερνᾷ ;

Ἔτυμ.: αὐτίκα<*αὐτι*+προσφ. *-κα* (πρβλ.*ἠνί-κα,* δωρ. *ὅ-κα, τό-κα* κλπ.)· πάντα ταῦτα συναπτέα τῇ ἀντ. *αὐτός.*

αὐτις, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *αὖθις.*

ἀυτμή, ἡ (**ἄω, αὖω* Β)· ἀναπνοή, πνοὴ ‖ τὸ φύσημα τοῦ φυσητηρίου.— ‖ ὁσμή, ἀναθυμίασις, μυρωδιὰ (βλ. καὶ *ἀτμός*).

ἀυτμήν, *-μένος,* ὁ = *ἀυτμὴ* (ὃ βλ.).

αὐτο-βοεί, ἐπίρ. (*αὐτὸς + βοή*) = μὲ τὸν πρῶτον ἀλαλαγμόν, «μὲ μιὰ φωνὴ» ἁπλῶς ‖ ἐν τῷ ἅμα: *αὐτοβοεὶ ἑλεῖν*=κυριεύειν ἄνευ ἀντιστάσεως (μὲ τὸν πρῶτον ἀλαλαγμόν).

αὐτό-βουλος, *ον* (*αὐτὸς + βουλή*)· ὁ ἐξ οἰκείας βουλήσεως, οἰκειοβελής, αὐθόρμητος.

αὐτο-γενής, *ὲς* (*αὐτὸς + γίγνομαι*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ γεννηθείς, αὐτογέννητος ‖ ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, συγγενής.

αὐτο-γέννητος, *ον* (*αὐτὸς+γεννάω*)· γεννηθεὶς ἀφ' ἑαυτοῦ, φυσικός: *κοιμήματα μητρὸς αὐτογέννητα* = συνουσία μητρὸς μετὰ τοῦ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντος (τοῦ φυσικοῦ της) τέκνου.

αὐτο-γνωμονέω, μελ. *-ήσω*· ἐνεργῶ *αὐτογνωμόνως* (τ. ἔ. κατὰ τὴν δέλησίν μου ἢ κατὰ τὴν κρίσιν μου). Ἐκ τοῦ

αὐτο-γνώμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*αὐτὸς+γνώμη*)· ὁ ἐνεργῶν αὐθαιρέτως, κατὰ τὴν δέλησίν του ἢ κατὰ τὴν κρίσιν του, «ὅπως τοῦ καπνίσῃ». Ἐπίρ. *-μόνως.*

αὐτό-γνωτος, *ον* (*αὐτὸς + γιγνώσκω*)· αὐθαίρετος, ὁ αὐθαιρέτως ἀποφασισθείς, ἢ αὐθαιρέτως ἐκλεγείς.

αὐτό-γραφος, *ον* (*αὐτὸς + γράφω*)· ὁ ἰδιοχείρως γεγραμμένος, πρωτότυπος.

αὐτό-γυος, *ον* (*αὐτὸς + γύης*)*: αὐτόγυον ἄροτρον* =ἀλέτρι, τοῦ ὁποίου ὁ *γύης,* τὸ *ἔλυμα* καὶ ὁ *ἰστοβοεὺς* εἶναι ἀπὸ ἕνα τεμάχιον ξύλου (μονοκόμματο).

αὐτο-δάής, *ὲς* (*αὐτὸς+δαῆναι*)· αὐτοδίδακτος ‖ ἀπρομελέτητος.

αὐτο-δάϊκτος, *ον* (*αὐτὸς+δαΐζω*)· ὁ ὑφ' ἑαυτοῦ φονευθείς, ὁ αὐτόχειρ (ἢ οἱ ἀμοιβαίως φονευθέντες).

αὐτ-οδάξ, ἐπίρ. (*αὐτὸς + ὀδάξ*)· μὲ σφιγμένους τοὺς ὀδόντας ‖ ἐντεῦθεν ἰσχυρογνώμων, ἀλύγιστος.

αὐτό-δεκα, (*αὐτὸς+δέκα*)· δέκα ἀκριβῶς, σωστὰ δέκα.

αὐτό-δηλος, *ον* (*αὐτὸς+δῆλος*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ φανερός, αὐτονόητος.

αὐτο-δίδακτος, *ον* (*αὐτὸς+διδάσκω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ διδαχθείς, «αὐτοδίδακτος».

αὐτό-δικος, *ον* (*αὐτὸς+δίκη*)· ὁ ἔχων ἰδικά του δικαστήρια, ἰδικούς του δικαστάς, καὶ δικάζων κατὰ τοὺς ἰδικούς του νόμους ‖ ὁ δικαστικῶς ἀνεξάρτητος.

αὐτό-διον (ἢ *αὐτ-όδιον*), ἐπίρ. (*αὐτὸς* ἢ *αὐτὸς+ὁδός*)· παραχρῆμα, ἀμέσως, ἀπ' εὐθείας (κατὰ τὴν δευτέραν ἐτυμολ. σημ. κυρ. ὁ ἐξ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ ἐληλυθώς, ἄρα ἀπ' εὐθείας, ἀμέσως· κατὰ τὴν πρώτην ἐτυμολ. πρόκειται περὶ ἐκτάσεως ἐκ τῆς *αὐτός,* ὡς τὸ *μαψίδιος* ἐκ τοῦ *μάψ* καὶ *μινυθάδιος* ἐκ τοῦ *μίνυθα*)· [κατ' ἄλλους ἐτυμολ. ἄλλως : <**αὐτό-διϜον*= ὁμηρ. *αὐτ-ῆμαρ* (πρβλ. *δία* = ἡμέρα, λατ. **dies**· *αὐτόδιον* = **hodie**)· πρβλ. καὶ σανσκρ. **sa-divah,** παλ-ιρλ. **indiu**].

αὐτο-έλικτος, *ον* (*αὐτὸς+ἑλίσσω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ἑλισσόμενος (τυλισσόμενος), ὁ ἐκ φύσεως σγουρομάλλης.

αὐτο-έντης, *-ου,* ὁ=*αὐθέντης* (ὃ βλ.)· φονεύς.

αὐτο-ετής, *ὲς* (*αὐτὸς+ἔτος*)·ὁ τοῦ αὐτοῦ (τοῦ ἰδίου) ἔτους, «μονοχρονίαρικος» ‖ ἐπίρ. *αὐτοέτες*=κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἐντὸς τοῦ ἔτους.

αὐτο-θελεί, ἐπίρ. τοῦ ἑπομ. *αὐτοθελὴς*=ἑκουσίως, αὐτοδελήτως, οἰκειοδελῶς.

αὐτό-θελης, *ὲς* (*αὐτὸς+θέλω*)· ὁ τῆς ἑαυτοῦ θελήσεως, ὃν τις θέλει ὁ ἴδιος, ἑκούσιος, οἰκειοδελής.

αὐτόθεν, ἐπίρ. (βλ. *αὐτοῦ*)· ἐπὶ τόπου, ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέρος ποὺ εὑρίσκεταί τις, ἀπὸ ἐδῶ, ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, ἀπ' ἐκεῖ (λατ. **illinc**).— ‖ ἐπὶ χρόνου, παραχρῆμα, διὰ μιᾶς, ἀμέσως (λατιν. **illico**).

αὐτόθι, ἐπίρ. ἀντὶ *αὐτοῦ*· ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μέρος, ἐκεῖ, ἐνταῦθα.

αὐτο-κάσίγνητος, ὁ, καὶ *-τη,* ἡ (*αὐτὸς+κασίγνητος*)· αὐτάδελφος (αὐταδέλφη)· [δι' ἐτυμολ. βλ. *κασίγνητος*].

αὐτο-κατά-κρῖτος, *ον* (*αὐτὸς + κατακρίνω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κατακρινόμενος, ἀφ' ἑαυτοῦ καταδικαζόμενος.

αὐτο-κέλευθος, *ον* (*αὐτὸς+κέλευθος*)· ὁ πορευόμενος τὸν δρόμον του, ὑπάγων καθ' ἑαυτόν (μόνος του).

αὐτο-κέλευστος, *ον* (*αὐτός+κελεύω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κελευόμενος, ὁ ἐξ οἰκείας ἐπιταγῆς (προαιρέσεως), αὐτόβουλος, αὐθόρμητος.

αὐτο-κελής, *ὲς* (*αὐτὸς+κέλομαι*)=τῷ *προηγ.*

αὐτό-κλητος, *ον* (*αὐτὸς+καλέω*)· ὁ καλέσας αὐτὸς ἑαυτόν, ὁ κληθεὶς ὑφ' ἑαυτοῦ, ἀπρόσκλητος, ἀκάλεστος.

αὐτό-κομος, *ον* (*αὐτὸς+κόμη*)· ὁ ἔχων τὴν φυσικήν του κόμην, («μὲ ὅλα του τὰ μαλλιά»), δασύς. — ‖ μὲ ὅλον του τὸ φύλλωμα (ἐπὶ δένδρων).

αὐτο-κράτής, *ὲς* (*αὐτὸς + κράτος*)· ὁ κυβερνῶν κατὰ τὸ δοκοῦν (ὅπως τοῦ καπνίσῃ), ὁ ἔχων ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ὁ ἀπόλυτος κυρίαρχος, αὐτεξούσιος· *τὸ αὐτοκρατὲς*=πλήρης (ἀπόλυτος) ἐξουσία.

αὐτο-κράτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*αὐτὸς+κρατέω*)· ὁ κρατῶν ἑαυτοῦ, ὁ κύριος ἑαυτοῦ, ἑπομ. : ‖ ἐπὶ προσώπων ἢ πόλεων, ἐλεύθερος καὶ ἀνεξάρτητος (λατ. **sui juris**). 2) ἐπὶ πράσεων κλπ., ὁ ἔχων πλήρη ἐξουσίαν (ἀπόλυτον πληρεξουσιότητα). 3) ἐπὶ κυβερνητῶν ἢ ἀρχόντων, ἀπόλυτος, αὐθαίρετος, ἀνεύθυνος, ἀπολυταρχικός.

αὐτό-κτίτος, *ον* (*αὐτὸς+κτίζω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ (αὐτομάτως) παραχθεὶς (κατασκευασθείς), ὁ ἐκ φύσεως σχηματισθείς.

αὐτο-κτονέω· κτείνω αὐτὸς ἐμαυτόν, ὅ,τι καὶ νῦν «αὐτοκτονῶ» (ἰδίᾳ χειρί), ἢ (κατὰ πληθ.), *ἀλληλοκτονοῦσι* (=φονεύει ὁ εἷς τὸν ἄλλον, θανατώνονται ἀμοιβαίως). Ἐκ τοῦ

αὐτο-κτόνος, *ον* (*αὐτὸς+κτείνω*)· ὁ φονεύων ἑαυτόν (ἰδίᾳ χειρί), αὐτόχειρ.— **II** ἀλληλοκτόνος, ὁ εἷς φονεύων τὸν ἄλλον· *θάνατος αὐτοκτόνος* = ἀμοιβαῖος θάνατος (διὰ τῶν χειρῶν ἀλλήλων, ἑκάτερος διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἄλλου).

αὐτο-κῠβερνήτης, *-ου*, ὁ (*αὐτὸς+κυβερνάω*)· ὁ κυβερνῶν ὁ ἴδιος (ποὺ κρατεῖ τὸ τιμόνι ὁ ἴδιος προσωπικῶς).

αὐτό-κωπος, *ον* (*αὐτὸς+κώπη*)· (καθὼς εἶναι) μαζὶ μὲ τὴν κώπην (τ. ἔ. τὴν λαβήν)· *βέλη αὐτόκωπα* = ὅπλα (γενικῶς) μὲ λαβήν (τ. ἔ. ξίφη).

αὐτο-μᾰθής, *ές* (*αὐτὸς+μαθεῖν*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ μαθών, αὐτοδίδακτος· *αὐτομαθής τινος* = ἑαυτοδίδακτος εἷς τι.

αὐτό-μαρτῠς, *-ῠρος*, ὁ, ἡ (*αὐτὸς+μάρτυς*)· αὐτὸς οὗτος (αὐτὸς ὁ ἴδιος) ὁ μάρτυς, τ.ἔ. αὐτόπτης μάρτυς.

αὐτο-μᾰτίζω, μελ. *-ίσω*· ἐνεργῶ κατὰ τὴν δέλησίν μου, αὐτοβούλως ‖ ἐνεργῶ αὐτομάτως, αὐθορμήτως, καὶ ἐπομ. ἐνεργῶ ἀπερισκέπτως. Ἐκ τοῦ

αὐτό-μᾰτος, *η, ον*, καὶ *-ος, -ον* (*αὐτὸς + μέμαα*, πρκ. τοῦ **μάω*)· ὁ ἐνεργῶν κατὰ τὴν δέλησίν του, ἑνεργῶν ἐξ οἰκείας βουλήσεως, ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀκέλευστος, ἀπρόσκλητος ‖ κυρ. ὁ κινούμενος ἀφ' ἑαυτοῦ, αὐτοκίνητος· *τὰ αὐτόματα* = μηχανήματα κινούμενα ἀφ' ἑαυτῶν, αὐτοκίνητα. **2)** ἐπὶ φυτῶν, τὰ φυόμενα ἀφ' ἑαυτῶν, τὰ αὐτοφυῆ. **3)** ἐπὶ συμβάντων (γεγονότων) συμβαινόντων ἀφ' ἑαυτῶν, τυχαίως, ἄνευ ἐξωτερικῆς τινος ἐπενεργείας ‖ *ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου* = φυσικῶς, αὐτομάτως, κατὰ τύχην. Ἐπιρ. *αὐτομάτως* = ἀφ' ἑαυτοῦ, ἄνευ αἰτίας, ἐκ τύχης (λατ. **ultro, sponte sua**).

Ἔτυμ.: συνήθ. ἐτυμολ. ὡς ἐν ἀρχῇ φαίνεται (δηλ. ἐκ τῆς *αὐτὸς+μέμαα*). Κατ' ἄλλους ‹*αὐτο* + **mṇtós*, μτχ. τῆς ῥιζ. **men** = σκέπτομαι· πρβλ. σανσκρ. **matáh** = σκέψις, λατ. **com-mentus**.—Κατ' ἄλλους τὸ δ' συνθ. ‹ἑλλ. *μῶσθαι* = ἀγωνίζεσθαι, *μῶλος* = ἀγών, *μάτην* = ματαίως.

αὐτο-μολέω, μελ. *-ήσω* (*αὐτόμολος*)· κυρ. ἐπὶ στρατιωτῶν, ἐγκαταλείπω τὰς τάξεις μου καὶ δραπετεύων καταφεύγω εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὐτο-μόλησις, *-εως*, ἡ, καὶ **αὐτομολία**· ἡ λιποταξία καὶ ἡ καταφυγὴ εἰς τὸν ἐχθρόν.

αὐτό-μολος, *ον* (*αὐτὸς + μολεῖν*)· ὁ ἐρχόμενος (μολὼν) ἀφ' ἑαυτοῦ, αὐθόρμητος, ἄκλητος ‖ ὡς οὐσ. ὁ αὐτομολῶν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ ‖ ὁ λιποτακτῶν πρὸς τὸν ἐχθρόν.

αὐτο-νομέομαι, ἀποθ. (*αὐτόνομος*)· ζῶ σύμφωνα πρὸς τοὺς ἰδικούς μου νόμους, εἶμαι ἀνεξάρτητος.

αὐτο-νομία, ἡ· τὸ ζῆν αὐτονόμως, ἡ πολιτικὴ ἀνεξαρτησία ‖ τὸ ἔχειν ἰδίους νόμους. Ἐκ τοῦ

αὐτό-νομος, *ον* (*αὐτὸς+νέμω*)· ὁ ζῶν κατὰ τοὺς ἰδικούς του νόμους ‖ ὁ ἔχων ἰδίαν νομοθεσίαν ‖ ἀνεξάρτητος.— **II** (*νέμομαι*)· ὁ νεμόμενος (βόσκων) κατὰ βούλησιν.

αὐτο-νῠχί, ἐπίρ. (*αὐτὸς + νὺξ*), καὶ *-εί*· κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα, ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς νυκτός.

αὐτό-ξῠλος, ὁ (*αὐτὸς+ξύλον*)· ἀπὸ ξύλον μόνον, ὅλως διόλου ἀπὸ ξύλον, ἀπὸ ἁπλοῦν (τ. ἔ. ἀκατέργαστον) ξύλον.

αὐτό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*αὐτὸς+παῖς*)· αὐτὸ τοῦτο παῖς, τ. ἔ. γνήσιον τέκνον (υἱὸς ἢ θυγάτηρ).

αὐτο-πήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*αὐτὸς+πῆμα*)· ὁ πηγάζων (προερχόμενος) ἐκ τῶν ἰδικῶν του σφαλμάτων, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ κακὰ ἔχων.

αὐτο-ποιός, *ὸν* (*αὐτὸς + ποιέω*), καὶ **αὐτόποιος**· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ποιητής, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ παραχθείς, αὐτοφυὴς (μὴ φυτευθεὶς π. χ. ὑπ' ἀνθρώπων).

αὐτό-πολις, *-εως*, ἡ (*αὐτὸς+πόλις*)· πόλις αὐτοκυβερνωμένη, αὐτόνομος, ἀνεξάρτητος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

αὐτο-πολίτης, *-ου*, ὁ· πολίτης αὐτονόμου (ἐλευθέρας) πόλεως.

αὐτο-πόνητος, *ον* (*αὐτὸς+πονέω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ πεπονημένος (ἐπεξειργασμένος), φυσικός.

αὐτό-πρεμνος, *ον* (*αὐτὸς+πρέμνον*)· μαζὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἰδίαν τὴν ῥίζαν, σύρριζος· *αὐτόπρεμνος ὄλλυσθαι* (ἐπὶ δένδρου) = χάνω ῥίζας καὶ κλάδους μαζί, καταστρέφομαι ἐξ ὁλοκλήρου.

αὐτο-πρόσωπος, *ον* (*αὐτὸς+πρόσωπον*)· μὲ τὸ καθ' αὐτὸ πρόσωπον, χωρὶς δηλ. προσωπεῖον (αὐτοπροσώπως).

αὐτ-όπτης, *-ου*, ὁ (*αὐτὸς+ὄψομαι*, μελ. τοῦ **ὁράω**)· ὁ βλέπων διὰ τῶν ἰδίων του ὀφθαλμῶν, «αὐτόπτης» μάρτυς.

αὐτο-πώλης, *-ου*, ὁ (*αὐτὸς + πωλέω*)· ὁ πωλῶν τὰ ἑαυτοῦ προϊόντα.

αὐτό-ῤριζος, ποιητ. **αὐτό-ῤιζος, ον** (*αὐτὸς+ῥίζα*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ριζωμένος, ἔχων φυσικὰς ῥίζας, αὐτοφυής.— **II** μὲ αὐτὰς τὰς ῥίζας, σύρριζος (βλ. **αὐτόπρεμνος**).

αὐτό-ῤῥῠτος, ποιητ. **αὐτό-ῥῠτος, ον** (*αὐτὸς+ῥέω*)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ῥέων.

ΑΥ'ΤΟ'Σ, **αὐτή, αὐτό,** ἀντων. ὁριστικὴ ἢ κάλλιον διασταλτική· ἐγὼ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» (λατ. **ipse**) ‖ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις της συχνὰ κεῖται ἀντὶ τῆς τριτοπροσώπου προσωπικῆς ἀντων. ‖ μετὰ τοῦ ἄρθρου, *ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό* = ὁ ἴδιος (ἡ ἰδία, τὸ ἴδιον).— **I** ὁ ἴδιος, ἐγὼ ὁ ἴδιος, σὺ ὁ ἴδιος κλπ. (ἀναλόγως τοῦ προσ. τοῦ ῥήματος): **1)** ἐγὼ αὐτός, ὁ καθαυτὸ ἄνθρωπος, τ. ἔ. τὸ κυρίως *ἐγὼ* τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως εἶναι τὸ πνεῦμα, ἡ ψυχή, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σῶμα ‖ ἢ: αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλους, π.χ. ὁ βασιλεὺς ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ὑπηκόους του ‖ διὸ ἡ ἀντων. αὐτὴ χρησιμοποιεῖται ἐμφαντικῶς διὰ σοφόν τινα, ὅπως δεικνύει π.χ. τὸ τῶν Πυθαγορείων *αὐτὸς ἔφα* (λατ. **ipse dixit**) περὶ τοῦ Πυθαγόρου. **2)** ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐξ ἰδίας δελήσεως, ἐξ οἰκείας πρωτοβουλίας, λατ. **sponte** (πρβλ. *αὐτόματος*): *ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω* = ἂς ὑπάγῃ ἕκαστος ἀφ' ἑαυτοῦ. **3)** = *μόνος* = καθ' ἑαυτόν, μόνος: *αὐτὸς περ ἐὼν* = καίπερ μόνος (καθ' ἑαυτόν)—*αὐτοὶ ἐσμὲν* = εἴμεθα μόνοι μας. **4)** Κατὰ δοτ. μετά τινος οὐσιαστ. = μαζὶ μέ τι, ὁμοῦ μετά τινος: *ἀνόρουσεν αὐτῇ σὺν φόρμιγγι* = ἀνεπήδησε μὲ τὴν λύραν εἰς τὴν χεῖρα ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἄνευ τῆς *σύν*: *ἵπποις αὐτοῖς ὄχεσφιν* = ἅρματα καὶ ἵππους μαζί. **5)** ἡ **αὐτὸς** μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ: *πέμπτος αὐτὸς* = αὐτὸς ὁ ἴδιος ὡς πέμπτος, τ. ἔ. αὐτὸς ὁ ἴδιος μαζὶ μὲ τέσσαρας ἄλλους (πάντως ὅμως *αὐτὸς* ὡς τὸ κύριον πρόσωπον). **6)** ὡσαύτως ἡ **αὐτὸς** ἀπαντᾷ καὶ ἡνωμένη μετὰ τῆς προσωπικῆς ἀντων.: *ἐγὼ αὐτός, σύ αὐτὸς* κλπ. (παρ' Ὁμ. πάντοτε κεχωρισμένως, μεροληβουσῶν μιᾶς ἢ πλειόνων λέξεων) ‖ ἐνίοτε ἡ προσ. ἀντ. παραλείπεται ἐν ταῖς ἐκφράσεσι ταύταις, π.χ. *αὐτὸν ἐλέησον* ἀντὶ *ἐμὲ αὐτὸν ἐλέησον*. Ἐξ ἄλλου ἡ **αὐτὸς** ἀπαντᾷ ἡνωμένη καὶ μετὰ τῆς αὐτοπαθοῦς *ἑαυτοῦ, αὐτοῦ* κλπ. πρὸς μείζονα ἔμφασιν, π. χ. *αὐτὸς καθ' αὐτοῦ—αὐτοὶ ὑφ' αὑτῶν*. **7)** Συγκρ. *αὐτότερος*, ὑπερθ. *αὐτότατος* (πρβλ. λατ. **ipsissimus**).

II *αὐτός, αὐτή, αὐτό,* (λατ. **ille**), ἁπλῶς ὡς τρίτον πρόσ. τῆς προσωπ. ἀντων., μόνον ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου. Διὰ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν πλαγίων πτώσεων *αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν* καὶ τῶν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντων. *αὑτοῦ, αὑτῷ, αὑτὸν* βλ. ἐν λ. *ἑαυτοῦ*.

III Μετὰ τοῦ ἄρθρου, *ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό* (καὶ ἀττ. κατὰ κρᾶσιν *αὐτός, αὐτή, ταὐτὸ* καὶ *ταὐτόν*· γεν. *ταὐτοῦ*, κλπ.· ἰων. *ωὐτός, τωὐτό*)· ὁ ἴδιος, ὁ αὐτὸς ἀκριβῶς (λατ. **idem**). Ὡς ἔναρθρος προσλαμβάνει συχνὰ καὶ δοτ., ὅπως τὸ ἐπίθ. *ὅμοιος* κ. ἄ.: *ὁ αὐτὸς τῷ λίθῳ* = ἴδιος ὅπως ὁ λίθος—*τὸ αὐτὸ πράσσειν (πάσχειν) τινί* = τὰ ἴδια μέ τινα (πράσσειν, πάσχειν) ‖ πρβλ. ὡσ. τὰς φράσεις *κατὰ ταὐτό, ὑπὸ ταὐτὸ* = κατὰ τὴν ἰδίαν περίπου ἐποχήν (λατ. **sub idem tempus**) — *εἰς ταὐτό, ἐν ταὐτῷ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ* = εἰς τὸ αὐτὸ (τὸ ἴδιον) μέρος, ἐν τῷ αὐτῷ μέρει, ἐκ τοῦ αὐτοῦ (τοῦ ἰδίου) μέρους.

IV *Ἐν συνθέτοις*: **1)** ἀφ' ἑαυτοῦ, φυσικός, οὐχὶ τεχνητός: **αὐτόκτιτος** (βλ.). **2)** μόνον ἀπό τι, ἀπό τίποτε ἄλλο: **αὐτόξυλος** (βλ.). **3)** ἀφ' ἑαυτοῦ: **αὐτοδίδακτος** (βλ.). **4)** ἀκριβῶς ἴσια-ἴσια: **αὐτόδεκα** (βλ.). **5)** (σπανίως) μετὰ τῆς αὐτοπαθοῦς σημ. τῆς ἀντων. **αὐτοῦ καὶ ἀλλήλων**: **αὐθέντης, αὐτοκτονέω** (βλ.). **6)** ὁμοῦ μετά τινος: **αὐτόπρεμνος** (βλ.).

Ἔτυμ.: αὐτός ⟨αὐ+το· (αὐ-⟨*ἄσυ-, πρβλ. σανσκρ. ásuḥ=ζωή, Ζενδ. aŋhu-=ζωή)· τό- εἶναι ὅ,τι καὶ τὸ λατ. -ce εἰς τὸ hic (=hi-ce), ec-ce, τ. ἔ. δεικτικόν.

αὐτόσε, ἐπίρ. (αὐτοῦ)· εἰς αὐτό τοῦτο τὸ μέρος (λατ. illuc).

αὐτο-σίδηρος, ον (αὐτός+σίδηρος)· ὅλος ἀπό σίδηρον, ὁλοσίδηρος.

αὐτό-σσυτος, ον (αὐτός+σεύομαι)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος.

αὐτο-στάδία, ἡ (αὐτός+ἵσταμαι)· ἡ ἐκ τοῦ συστάδην μάχη.

αὐτό-στολος, ον (αὐτός+στέλλομαι)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ σταλείς, ἢ ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ μεταβαίνων (κάπου).

αὐτό-στονος, ον (αὐτός+στένω)· ὁ καθ' ἑαυτόν στενάζων, ἢ ὁ στενάζων διὰ τά ἑαυτοῦ δεινά.

αὐτο-σφᾰγής, ὲς (αὐτός+σφαγῆναι)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ (ἰδίᾳ δηλ. χειρί) σφαγείς (αὐτόχειρ), ἢ ὁ ὑπό τῶν ἑαυτοῦ συγγενῶν σφαγείς.

αὐτο-σχεδά, ἐπίρ.=αὐτοσχεδόν.

αὐτο-σχεδιάζω, μελ. -άσω (αὐτοσχέδιος)· ἐνεργῶ ἢ ὁμιλῶ ἐκ τοῦ προχείρου (ἄνευ προετοιμασίας) || ἐντεῦθεν ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, ἐνεργῶ ἢ ὁμιλῶ ἀπερισκέπτως || κρίνω ἐπιπολαίως, ἐπιφανειακῶς. 2) ἐν καλῇ ἐνν., ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, καταστρώνω σχέδιόν τι ἐκ τοῦ προχείρου καὶ ἀμελητί (τ. ἔ. ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ). Ἐξ αὐτοῦ τό

αὐτο-σχεδίασμα, -ατος, τό· πᾶν τό γινόμενον αὐτοσχεδίως, ἐκ τοῦ προχείρου (ἄνευ σκέψεως ἢ προπαρασκευῆς), πρόχειρον κάμωμα. Καί

αὐτο-σχεδιαστής, -οῦ, ὁ· ὁ ἐνεργῶν ἢ ὁμιλῶν ἐκ τοῦ προχείρου || ἀρχάριος (λατ. tiro).

αὐτό-σχεδος, α, ον καί -ος, -ον (αὐτός+σχέδιος)· ὁ ἐκ τοῦ προχείρου γινόμενος («χέρι-χέρι»).— ὡς θηλ. οὐσ. **αὐτοσχεδίη** (ἐνν. μάχη, ἡ = ἡ ἐκ τοῦ συστάδην (ἐκ τοῦ σύνεγγυς) μάχη, συμπλοκή || αἰτ. **αὐτοσχεδίην** ὡς ἐπίρ.=**αὐτοσχεδόν** (ὃ βλ.)=ἐκ τοῦ σύνεγγυς.— II ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, πρόχειρος || ἐπάνω εἰς τήν ἔξαψιν.

αὐτο-σχεδόν, ἐπίρ. (αὐτός+σχεδόν)· ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ χειρός, («χέρι μέ χέρι»), ἐκ τοῦ συστάδην (λατ. comminus).

αὐτότατος, βλ. αὐτός I 7.

αὐτο-τέλεστος, ον (αὐτός+τελέω)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ τελούμενος (κατορθούμενος).

αὐτο-τελής, ὲς (αὐτός+τέλος)· ὁ καθ' ἑαυτόν πλήρης, τέλειος || ὁ ἐπαρκῶν δι' ἑαυτόν.— Ἐπίρ. **αὐτοτελῶς**=ἀπολύτως, αὐθαιρέτως.— II ὁ φορολογῶν ἑαυτόν, ὁ αὐτοφορολογούμενος.

αὐτότερος βλ. αὐτός I 7.

αὐτο-τόκος, ον (αὐτός + τόκος)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ γεννῶν.— **αὐτότοκος**=μαζί μέ τό ἔμβρυον.

αὐτο-τρᾰγικός, ή, όν (αὐτός + τραγικός)· αὐτόχρημα τραγικός || ἐξ ὁλοκλήρου, ἐντελῶς, τραγικός.

αὐτο-τροπήσας, μτχ. ἀορ. α' ὡσεί ἐξ ἐνεστ. **αὐτοτροπάω** (αὐτός+τρέπω)· στρέφω κατ' εὐθεῖαν.

αὐτοῦ, ἐπίρ., κυρ. γεν. οὐδ. τῆς **αὐτός**· εἰς αὐτό ἀκριβῶς τό μέρος, ἐδῶ, ἐκεῖ, «αὐτοῦ» τοπικῶς (ὡς καί νῦν), (λατ. illico).

αὐτοῦ, ἀττ. συνῳρ. ἀντί **ἑαυτοῦ**.

αὐτ-ουργία, ἡ· τό ἐργάζεσθαί τι ἰδίαις χερσί· **αὐτουργία φόνου**=αὐτοκτονία (φόνος διαπραττόμενος ἰδιοχείρως, αὐτοχειριασμός). Ἐκ τοῦ

αὐτ-ουργός, ὸν (αὐτός+ἔργον)· ὁ ἐργαζόμενος αὐτός ὁ ἴδιος (αὐτοπροσώπως καί οὐχί διά δούλων π. χ.). 2) ὡς οὐσιαστ. **ὁ αὐτουργός**=ὁ καλλιεργῶν τούς ἀγρούς του, ὁ γεωργός, ἀγρότης.— II Παθητ., ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰργασμένος (αὐτοποίητος τρόπον τινά), χονδροδουλευμένος (πρβλ. **αὐτοσχέδιος**).

αὐτόφι, αὐτόφιν, ἐπ. γεν. καί δοτ. ἑν. καί πληθ. τῆς **αὐτός**· ἐπ' **αὐτόφι** ἢ **σταρ' αὐτόφι**=εἰς αὐτό ἀκριβῶς τό μέρος· **ἀπ' αὐτόφι** = ἀπό αὐτό ἀκριβῶς τό μέρος.

αὐτό-φλοιος, ον (αὐτός + φλοιός)· μαζί μέ τόν φλοιόν (καθώς εἶναι μέ τήν φλούδαν, ἀξεφλούδιστος).

αὐτο-φόνος, ον (αὐτός+*φένω)· ὁ φονεύων ἑαυτόν (αὐτόχειρ) ἢ τινα ἐκ τῶν οἰκείων του.

αὐτο-φόντης, -ου, ὁ (αὐτός+*φένω)· ὁ ἰδιοχείρως φονεύων, ὁ φονεύς.

αὐτό-φορτος, ον (αὐτός + φόρτος)· ὁ φέρων τό ἑαυτοῦ φορτίον (τάς ἀποσκευάς του) || καθώς εἶναι μέ ὅλον τό φορτίον.

αὐτο-φῡής, ὲς (αὐτός+φύω)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ φυόμενος, ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχων. 2) ὁ φυόμενος ἢ παραγόμενος ἐν τῷ τόπῳ (καί μή εἰσαγόμενος ἔξωθεν, ἐπί προϊόντων). 3) φυσικός, ἐν ἀντιθ. πρός τό **τεχνητός: αὐτοφυεῖς λόφοι**=λόφοι διατηρούμενοι ἐν τῇ φυσικῇ των καταστάσει (τ. ἔ. μή λατομούμενοι ἢ ὀρυσσόμενοι πρός ἐξαγωγήν μετάλλου). Ἐξ αὐτοῦ τό

αὐτό-φῡτος, ον (αὐτός+φύω)· ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ **φύς** (γεννηθείς, παραχθείς), πρβλ. **αὐτοφυής**.

αὐτο-φυῶς, ἐπίρ.=φυσικῶς.

αὐτό-φωρος, ον (αὐτός+φώρ)· ὁ συλληφθείς κατ' αὐτήν ταύτην τήν διάπραξιν τῆς κλοπῆς: **ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνω** = καταλαμβάνω, συλλαμβάνω, τινά ἐν αὐτῇ τῇ πράξει τῆς κλοπῆς («τόν πιάνω στά πράσα») λατ. **in ipso furto deprehendere** — **ἐπ' αὐτοφώρῳ τις ἑάλω**=συνελήφθη τις (ἐπ' αὐτοφώρῳ) κλέπτων.

αὐτό-χειρ, -ρος, ὁ, ἡ (αὐτός+χείρ)· ὁ ἐργαζόμενος (ὁ πράττων τι) ἰδιοχείρως || μετά γεν., ὁ δημιουργός, ὁ κατασκευαστής, ὁ ἐργάτης πράγματός τινος.— II ἀπολ., ὁ φονεύων ἑαυτόν ἢ ἕνα τῶν συγγενῶν του (πρβλ. **αὐθέντης**), καί γεν. φονεύς, ἀνδροκτόνος. — III ὡς ἐπίθ., φονικός || Ἰδιοχείρος. Ἐξ αὐτοῦ τό

αὐτο-χειρί, ἐπίρ., Ἰδιοχείρως («μέ τά ἴδια του τά χέρια»).

αὐτο-χειρία, ἡ (αὐτόχειρ)· τό πράττειν τι ἰδιοχείρως||αὐτοκτονία 2ρτ. **αὐτοχειρίᾱ**=**αὐτοχειρί** (ὃ βλ.).

αὐτό-χθονος, ον (αὐτός + χθών)· σύν αὐτῇ τῇ χθονί (αὐτός μέ ὅλην του τήν πατρίδα).

αὐτό-χθων, ον, γεν. -ονος (αὐτός+ χθών)· ὁ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς **χθονός** (χώρας, γῆς) ἀναφυείς (ὤν), γηγενής, ἰδαγενής, ἐντοπιος (λατ. **terrigena**: **οἱ αὐτόχθονες** (ὡς τό λατ. **Aborigines, Indigenae**) =οἱ ἀνέκαθεν ἐντόπιοι, οἱ ἰδαγενεῖς, οἱ γεννηθέντες ἐν τῇ χώρᾳ (καί μή ἐλθόντες δηλ. ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὡς ἔποικοι).

αὐτο-χόλωτος, ον (αὐτός+χολόω)· ὁ καθ' ἑαυτοῦ κεχολωμένος, ὁ θυμωμένος μέ τόν ἑαυτόν του.

αὐτό-χοωνος, ον, ἐπ. ἀντί **αὐτο-χόανος** (αὐτός + χοάνη)· ὁ ἁπλῶς (τ. ἔ. προχείρως) χυθείς, ἄμορφος, ἀσύμμετρος (ἢ καί ἄξεστος, ἀγυάλιστος), (ἐπί δίσκου τῶν δισκοβόλων).

αὐτό-χρημα, ἐπίρ. (αὐτός + χρῆμα)· πράγματι, τῇ ἀληθείᾳ, τῷ ὄντι («**αὐτό τό χρῆμα**»=**πρᾶγμα**, Ἡσυχ.) || ἀκριβῶς, ἐντελῶς, ἀπαραλλάκτως || πάραυτα, ἀμέσως || σαφῶς.

αὖτως, ἐπίρ. τῆς **αὐτός** μετά αἰολ. τονισμοῦ· οὕτω ἀκριβῶς, ἔτσι ἀκριβῶς, ἔτσι ὅπως εἶναι || **γυμνόν ἑόντα, αὖτως** (ὁμ.)=ἄοπλον, ἔτσι δά ὅπως εἶμαι καί εὑρίσκομαι. 2) ξτσι ἀκριβῶς καί ὄχι καλύτερα || ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ συναπτεται συχνά καί μέ ἄλλας λέξεις δηλωτικάς περιφρονήσεως (προσλαμβάνει δέ καί τάς εἰδικωτέρας σημασ. ἀπερισκέπτως, **ματαίως**): **νήπιος αὖτως** (ὁμ.)=ἔτσι δά, ἕνα ἁπλό νήπιο καί τίποτ' ἄλλο.— II ἀκριβῶς ὅπως πρότερον, ὅπως ἦτο: **λευκόν ἔτ' αὖτως** (ὁμ.) = λευκόν εἰσέτι ὅπως ὅταν ἦτο νέον.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς **αὐτός** παραγόμενον ἔδει νά τονίζεται **αὐτῶς**, ἐτονίσθη δ' **αὖτως** κατά τήν αἰολ. διάλ.· ὁ ὑπάρχων τονισμός θά ἐδικαιολόγει παραγωγήν ἐκ τοῦ θηλ. **αὕτη** (ὡς τό ἐπίρ. **οὕτως** παρῆχθη ἐκ τοῦ ἀρσ. **οὗτος**), ἀλλά τότε θά ἔδει νά γράφεται **αὕτως** (μετά δασείας).

αὐχενίζω, μελ. -ίσω, ἀττ. -ῐῶ (**αὐχήν**)· ἀποκόπτω τόν αὐχένα, ἀποκεφαλίζω.

αὐχένιος, α, ον (**αὐχήν**)· ὁ ἀνήκων εἰς τόν αὐχένα: **αὐχένιοι τένοντες**=οἱ τένοντες τοῦ αὐχένος.

αὐχέω, μελ. -ήσω· ἀόρ. α' ηὔχησα (ὡς τό **καυχάομαι** ὃ βλ.)· κομπάζω, ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι, μεγαλαυχῶ || μετ' ἀπρφ., καυχῶμαι ὅτι || γενικῶς, ἐπικαλοῦμαι, διακηρύσσω (καυχώμενος). Ἐκ τοῦ

ΑΥ'ΧΗ', ἡ (καὶ **αὔχη**)· καύχησις, καύχημα, καυχησιολογία, ἀλαζονεία [ἀγνώστου ἐτυμολ.· ἴσως συγγ. τῷ **εὔχομαι, εὐχος**].

αὔχημα, *-ατος*, τό (**αὐχέω**)· τό πρᾶγμα, δι' ὃ τις καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται, τό καύχημα, τό σέμνωμα.— **II** μεγαλαυχία ‖ ὡς. **αὐχὴ** (ὃ βλ.).

αὔχησις, *-εως*, ἡ (**αὐχέω**)· καύχησις, ἀγαλλίασις.

αὐχμέω, μελ. *-ήσω* (**αὐχμός**)· εἶμαι αὐχμηρός (ξηρός, ρυπαρός, ἄλουτος), λατ. **squalēre.**

αὐχμηέις, *εσσα, εν* = **αὐχμηρὸς** ὃ βλ.)· ξηρός, μαραμμένος, ἄνευ βροχῆς, στεγνός, ρυπαρός (λατ. **squalidus**). **2)** πτωχεύσας, ἐλεεινός, κακορρίζικος, «φουκαρᾶς».

αὐχμός, ὁ (**ἄω, αὔω, αὕος** ἀ βλ.)· ἀνομβρία, ξηρασία ‖ ἔλλειψις, πενία ‖ ἰσχνότης, ξηρότης.

αὐχμ-ώδης, *ες* (**αὐχμὸς**+**εἶδος**)=**αὐχμηρὸς** (ὃ βλ.)· ὁ φαινόμενος ὡς ξηρός, στεγνός, γεμᾶτος κόνιν.— *Τὸ αὐχμῶδες*=ἡ ξηρασία.

ΑΥ"Ω (Α). ἀττ. **αὕω**· ξηραίνω, μαραίνω ‖ ὡσ. περικαίω, καψαλίζω ‖ ὀνάπτω, βάλλω πῦρ, πυρπολῶ.

Ἔτυμ.: αὔω, ἐν-αύω, ἐξ-αύω, ἀφ-αύω· πυρ-αύστης, αὐσταλέος, αὐστηρός· αὔω ‹ ***αὐσjω**, πρβλ. λατ. haurio (sup. hausĭum)· διὰ τὸ ἀττ. **αὕω** πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχ. «**καθαῦσαι· ἀφανίσαι**». Βλ. **αὖος.**

ΑΥ"Ω (Β), μελ. **ἀύσω**· ἀόρ. **ἤυσα**· ἀνακράζω, ἐκβάλλω κραυγήν, φωνάζω δυνατά ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πραγμ., ἠχῶ, ἀντηχῶ ‖ μετ' αἰτ. προσ., προσκαλῶ (καλῶ)τινα μεγαλοφώνως [δι' ἐτυμ. βλ. **ἀυτέω, ἄημι**].

αὔως, ἡ, αἰολ. ἀντὶ **ἀώς, ἠὼς** (=πρωΐα).

ἀφ-αγνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἐξαγνίζω, καθαρίζω, καθαγιάζω.—Μέσον, ἀφιερῶ (ἀφοσιῶ) ἐμαυτὸν διὰ καθαρτηρίων θυσιῶν.

ἀφ-αιρέω, μελ. *-ήσω*· πρκ. **ἀφῄρηκα**· παθ. ἀόρ. α' **ἀφῃρέθην**· πρκ. **ἀφῄρημαι**.—Ἐκ τῆς ῥίζης 'ΕΛ- ἔχομεν ἀόρ. β' **ἀφεῖλον**, μέσ. μέλλ. **ἀφελοῦμαι** (**ἀπὸ**+**αἱρέω**)· λαμβάνω ἀπό τινος, ἀφαιρῶ τι ἀπό τινα ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ., **ἀφαιρεῖν τινά τι**=ἀποστερῶ τινα ἀπό τι ‖ **ἀφαιρεῖν τινος** (πραγμ.)=ἀφαιρῶ (μέρος) ἀπὸ πρᾶγμά τι, ἐπομ. τὸ ἐλαττώνω ‖ ὡσ. ἀπαλλάσσω τινά ἀπό τινος ὑποχρεώσεως, τοῦ χαρίζω τι, τὸν συγχωρῶ.— **II** ὡς μέσον (ἀπαντᾷ δ' οὕτω συχνότ. ἢ ὡς ἐνεργ.), ἀφαιρῶ τι (λαμβάνω τι) δι' ἐμαυτόν, ἀφαιρῶ, παίρνω, ἁρπάζω ‖ **ἀφαιροῦμαί τινά τι** = ἀποστερῶ τινα ἀπό τι, τοῦ ἀφαιρῶ τι (πάντοτε ὅμως ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ὅτι τοῦ τὸ ἀποστερῶ λαμβάνων τοῦτο δι' ἐμαυτόν). μετὰ ἐπομένου **μὴ**+**ἅπρφ.**=ἐμποδίζω, κωλύω τινὰ ἀπὸ τοῦ νὰ πράξῃ τι.— **III** Παθητ., ἀποστεροῦμαι ὑπό τινος ἀπό κάτι (χάνω κάτι ἐξ αἰτίας τινός (μοῦ ἀφαιρεῖ τίς τι).

Ἄφαιστος, δωρ. ἀντὶ **Ἥφαιστος.**

ἀφ-άλλομαι, μελ. **ἀφαλοῦμαι**· ἀόρ. α' **ἀφηλάμην**· ἀποθ. (**ἀπὸ**+**ἅλλομαι**)· πηδῶ κάτω ἀπό τι, ἐκπηδῶ (ἀπό τι).

ἄ-φᾶλος, *ον* (**α** στερ. + **φάλος**)· ἄνευ φάλου (ἐπὶ περικεφαλαίας στεφουμένης **φάλου**, ἐφ' οὗ ἐστεφεῦτο ὁ **λόφος**).

ἀφ-αμαρτάνω, μελ. *-αμαρτήσομαι*, ἀόρ. β' **ἀφήμαρτον**, ἐπ. **ἀπήμβροτον** (**ἀπὸ**+**ἁμαρτάνω**)· ἀποτυγχάνω τοῦ σκοποῦ, ἀστοχῶ ‖ δέν ἐπιτυγχάνω εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσω τι.

ἀφ-άμαρτε, ἐπικ. τύπος τοῦ γ' **ἐν.** τοῦ ἀορ. β' τοῦ προηγ. ῥ.

ἀφ-αμαρτο-επής, *ὲς* (**ἀφαμαρτεῖν**+**ἔπος**)=**ἁμαρτοεπὴς** (ὃ ἑλ.)=ὁ ἀποτυγχάνων εἰς τὸν σκοπὸν ὃν εἶχον οἱ λόγοι του, ὁ ὁμιλῶν «εἰς τὰ κουτουροῦ».

ἀφ-ανδάνω, μελ. *-αδήσω*· ἀπρφ. ἰων. ἀορ. β' **ἀπἄδέειν** (**ἀπὸ**+**ἀνδάνω**)· ἀπαρέσκω, δέν ἀρέσκω, δέν κατορθώνω νὰ εἶμαι ἀρεστός.

ἀ-φάνεια, ἡ· τὸ μὴ φαίνεσθαι, σκότος, ἀμαυρότης, ἀσάφεια.— **II** ἐξαφάνισις, παντελὴς ὄλεθρος, ἀπώλεια. Ἐκ τοῦ

ἀ-φᾰνής, *ὲς* (**α** στερ.+**φανῆναι**)· μὴ φαινόμενος, ἀόρατος, ἀδέατος ‖ ἀνεξερεύνητος. **2)** καταστάς ἄφαντος, ἐξαφανισθείς ‖ κεκρυμμένος, μυστικός‖ἐντεῦθεν, ἄγνωστος ‖ **τὸ ἀφανὲς** = ἡ ἀβεβαιότης. **3)** **ἀφανὴς οὐσία**=ἡ μὴ καταφανής, μὴ φανερά, περιουσία (προσωπικὴ χρηματικὴ περιουσία, δυναμένη νὰ τηρηθῇ μυστική), **ἐν** ἀντιθέσει πρὸς τὴν **φανερὰν οὐσίαν**, οἷα εἶναι ἡ συνισταμένη εἰς ἀκίνητα καὶ ἀγρούς. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀ-φᾰνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· πρκ. **ἠφάνικα**· καθιστῶ τι ἀφανές, ἀποκρύπτω, πιέζων ἀφανίζω‖ αἴρω τι ἐκ τοῦ μέσου, «ξεμπερδεύω μ' αὐτό», ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι. **2)** ἐξαφανίζω ἐντελῶς, ἐξαλείφω, κατεδαφίζω ‖ ἀποξέω καὶ ἀπαλείφω τι γεγραμμένον ‖ ἐξαλείφω τὰ ἴχνη κλπ. **3)** ἀποκρύπτω, κλέπτω, ἐξανεμίζω περιουσίαν ἀπό καταχρήσεις. **4)** ἐπισκοτίζω, ἀμαυρῶ, ξεθωρίζω ‖ ἐξαλείφω, ἐξολοθρεύω.— **II** Παθητ., ἐξαφανίζομαι (καὶ δὲν γίνεται πλέον λόγος περὶ ἐμοῦ), γίνομαι ἄφαντος, χάνομαι ‖κυρ. ἐπὶ πνιγέντων θαλασσινῶν. **2)** ζῶ μακρὰν τῆς πολιτικῆς, ἀπέχω ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, δὲν ἀναμειγνύομαι εἰς τὴν πολιτικήν, ἰδιωτεύω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀφάνῐσις, *-εως*, ἡ· ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος.— **II** ἐξάλειψις, ἐξαφάνισις.

ἀφανισμός, ὁ=**ἀφάνισις** (ὃ βλ.).

ἄ-φαντος, *ον* (**α** στερ.+**φαίνομαι**)· ἀόρατος, ἠσμονημένος ‖ σκοτεινός, ἀφανὴς ‖ μυστικός, κρύφιος. **2)** ἀπροσδόκητος.

ἀφ-άπτω, μέλ. *-ψω*· παθ. πρκ. **ἀφῆμμαι** (**ἀπὸ** + **ἅπτω**)· προσδένω (στερεώνω) ἀπό τι (ἢ εἰς τι)· **ἀφάπτω ἅμματα**=προσδένω κόμβους ἐπὶ σχοινίου.— Παθητ., εἶμαι ἐξηρτημένος (κρεμασμένος) ἀπό τι, ἐξαρτῶμαι (κρέμομαι) ἐκ τινος· ἰων. μτχ. παθ. πρκ. **ἀπαμμένος** ἀντὶ **ἀφημμένος.**

ἄφαρ, ποιητ. ἐπίρ. σημ. κυρ. ἄμεσον ἀκολουθίαν: **I** ἀμέσως, εὐθύς, πάραυτα ‖ αἰφνιδίως, διὰ μιᾶς, εἰς τὴν στιγμήν, ταχέως. **II** εὐθύς, μετὰ ταῦτα, κατόπιν, ἔπειτα.— **III** ἀδιακόπως, ἄνευ διακοπῆς, ἀδιαλείπτως [**ἄφ-**] [ἀγν. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ **ἄφνω**].

ἄ-φαρκτος, *ον*, παλ. ἀττ. τύπος ἀντὶ **ἄφρακτος** (ὃ βλ.).

ἀφ-αρπάζω, μελ. *-άξω*, ἀττ. *-άσσω* ἢ μᾶλλον *-άσομαι*.— Παθητ. ἀόρ. α' *-ηρπάσθην*· πρκ. *-ήρπασμαι*· ἁρπάζω, ἀποσπῶ, τι ἀπό τινος ‖ κάμνω τι ἀνάρπαστον (μὲ μεγάλην ζέσιν καὶ προθυμίαν).

ἀφάρτερος, *α, ον* συγκριτ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ **ἄφαρ** (ὃ βλ.)· ταχύτερος, εὐκινητότερος, θιαστικώτερος.

ἀ-φᾰσία, ἡ (**ἄφατος**)· τὸ μὴ δύνασθαι λαλεῖν, ἀνικανότης πρὸς τὸ λαλεῖν, «ἀφασία» (ὡς καὶ σήμερον λέγομεν).

ἀφάσσω, μελ. **ἀφάσω**· ἀόρ. α' **ἤφασα**, πρτ. **ἄφασον** (**ἅπτω, ἀφάω**)· συλλαμβάνω, ἁρπάζω ‖ ψαύω, ἅπτομαι, ψηλαφῶ, ἐγγίζω [βλ. ἐτυμολ. βλ. **ἅπτω**].

ἄ-φᾰτος, *ον* (**α** στερ.+**φατός**)· ἄρρητος, ὁ μὴ λεχθεὶς περὶ οὗ δὲν πρέπει (ἢ δὲν δύναται) νὰ γίνεται λόγος, ἄσημος, μὴ ἄξιος λόγου· **ἄφατα χρήματα** = ἀνυπολόγιστα (ἀμέτρητα) χρηματικὰ ποσά· **ἄφατον ὡς...** = δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ πῶς... **2)** ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος ‖ πελώριος, τεράστιος, τερατώδης.

ἀφ-αυαίνω, παθ. μελ. *-αυανθήσομαι* = **ἀφαύω** (ὃ βλ.)

ἀφαυρός, *ά, όν*· ἀσθενής, ἀδύνατος [ἀβέβ. ἐτυμολ.· **ἀφαυρὸς** ‹ ***ἀφλαυρός**· βλ. **φλαῦρος**].

ἀφ-αύω (**ἀπὸ**+**αὔω**)· ἀποξηραίνω, καψαλίζω, φρυγανίζω (λατ. **torrere**).—Παθητ., ἀποξηραίνομαι, καψαλίζομαι, κατατήκομαι.

ἀφάω ἢ **ἀφάω** (**ἅπτω, ἀφή**)· ψαύω, ἅπτομαι, ψηλαφῶ.

ἀ-φεγγής, *ὲς* (**α** στερ.+**φέγγος**)· ὁ μὴ φέγγων, ἄνευ φωτός, σκοτεινός ‖ μετφρ. κακότυχος (ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ δυσμενῆ ἀστερισμόν). **2)** σκοτεινός, ἀμυδρός.

ἀφ-εδρών, *-ῶνος*, ὁ (**ἀπὸ** + **ἕδρα**)· ἀπόπατος, ὁ χετὸς ἀποχετευτικὸς τῶν ἀκαθαρσιῶν.

ἀφέῃ, ἐπ. ἀντὶ **ἀφῇς**, Ὑποτ. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ἀφίημι.**

ἀφέηκα, ἐπ. ἀντὶ **ἀφῆκα**, ἀορ. α' τοῦ **ἀφίημι.**

ἀφεθήσομαι, παθ. μελ. τοῦ **ἀφίημι.**

ἀ-φειδέστερον, συγκριτ., **ἀφειδέστατα** ὑπερθ. τοῦ ἐπιρ. **ἀφειδῶς.**

ἀ-φειδέω, μελ. *-ήσω*· δὲν φείδομαι, δὲν λυποῦμαι, ἀψηφῶ ‖ εἶμαι ἀφειδής, σπάταλος ‖ **ἀφειδῶ**

πόνου=ἀψηφῶ, δὲν λογαριάζω, τοὺς κόπους, τ. ἔ. ἀμελῶ, παραμελῶ, ἀποφεύγω τὸν κόπον || ἀπολ. **ἀφειδήσαντες** = τολμήσαντες, ριψοκινδυνεύσαντες (χωρὶς νὰ λογαριάσουν τίποτε). Ἐκ τοῦ

ἀ-φειδής, ἐς (α στερ.+*φείδομαι*)· ὁ μὴ φειδόμενος, σπάταλος || δαψιλής, γενναιόδωρος. 2) ὁ μὴ λογαριάζων τίποτε, ἀνηλεής, σκληρός, ἀσπλαγχνος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-φειδία, ἡ· ἀφθονία, δαψίλεια. 2) τραχύτης, σκληρογωγία, αὐστηρότης.

ἀ-φειδῶς, ἰων. *-έως*, ἐπίρ. τοῦ *ἀφειδής*· δαψιλῶς, ἀφθόνως, «ἀφειδῶς», μὲ σπατάλην.

ἄφ-ειη, Εὐκτ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἀφίημι*.

ἀφ-εῖλον,-όμην, ἐνεργ. καὶ μέσ.ἀόρ. β' τοῦ *ἀφαιρέω*.

ἄφ-εῖμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀφίημι*.

ἄφ-εῖμεν, α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφίημι*.

ἄφ-εἰς, *ἀφεῖσα, ἄφέν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφίημι*,

ἀφ-εκτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ἀπέχω*· *δεῖ τινα ἀπέχειν*=πρέπει νὰ ἀπέχῃ τις.

ἀ-φέλεια, ἡ· (*ἀφελής*)· ἁπλότης, φυσικότης, εἰλικρίνεια, ἔλλειψις προσποιήσεως.

ἀφ-ελεῖν, *ἀφ-ελέσθαι*, ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφαιρέω*.

ἀ-φελής, *ἐς* (α στερ.+*φελλεύς*)· ἄνευ λίθων, ἐπίπεδος, ὁμαλός, λεῖος, μαλακός.— ‖ μτφρ. ἁπλοῦς, ἀπέριττος, ἁπλοϊκός, «ἀφελής»· [ὅλ. *φελλεύς*=πετρῶδες ἔδαφος].

ἀφ-έλκω, μέλ. *-έλξω*· ὁ συνήθ. ὅμως μέλλ. εἶναι *ἀφελκύσω* [ῠ], ἀόρ. α' *ἀφείλκυσα* (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *ἀφελκύω*)· σύρω, τραβῶ, ἀποσπῶ, ἀπό τινος || σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω, σύρω μακράν. 2) ροφῶ, ἀπορροφῶ, ἀντλῶ.

ἀ-φελότης, *-ητος*, ἡ (*ἀφελὴς*) = *ἀφέλεια* (ὅ ὅλ.)· ὁμαλότης, λειότης || ὄθεν, ἁπλότης, ἁπλοϊκότης, εἰλικρίνεια.

ἀφ-ελών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἀφαιρέω*.

ἀ-φελῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀφελής*· τραχέως, ἀγροίκως, βαναύσως, ἀγεννῶς.

ἄφενος, τό· πλοῦτος, ἀφθονία.

Ἔτυμ. : ἄφ-ενος, ἄφ-νος, ἀφνε-ιός, ἀφνεύω—Λατ. **op-s, op-es, opu-lentus, in-ops, copia** (〈co-op-ia 〈cum+op-es)—Σανσκρ. **áp-nas**. Πάντα ταῦτα θεωροῦνται ὁμόρριζα. Κατά τινας συγγ. καὶ τὸ λατ. **pinguis** καὶ τὸ ἑλλ. *πιμελή*.—Κατά τινας *ἄφενος* 〈**sm̥-gvh-(e)n-es-** καὶ συγγ. πρὸς τὰ : *φόνος*=ἀφθονία (*:φόνος αἵματος*), *εὐθένεια, εὔθηνία* (=πλοῦτος, πληνομή), ἅπαντα ἐκ ρ. **gvhen-**· ἀλλ' ἡ ἐτυμολ. αὕτη ἀποκρούεται ὑπὸ πολλῶν.— Κατ' ἄλλους *ἄφενος, ἄφνος* 〈**mbh(e)n-es**, ἐκ ρ. **emb**h=πληνομή, ἐξ ἧς καὶ τὸ λατ. **omnis** 〈**ombh-ni-s**.

ἄφ-ερκτος, ον (*ἀπείργω*)· ἀποκεκλεισμένος ἀπό τινος.

ἀφ-έρπω, μελ. *-ψω*· ἀλλ' ὅμως ἀόρ. α' *ἀφείρπυσα* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἀφερπύζω*)· ἕρπων, τ. ἔ. συρόμενος (σιγὰ-σιγὰ) ἀπομακρύνομαι || ὑπεκφεύγω, δραπετεύω.

ἄ-φερτος, ον (α στερ.+*φέρω*)· ἀφόρητος, ἀνυπόφορος.

ἄφ-ες, Προστ. β' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἀφίημι*.

Ἀφέσιος, ὁ (*ἀφίημι*)· ὁ λυτρωτής, ἐλευθερωτὴς (ἐπίθ. τοῦ Διός).

ἄφ-εσις, *-εως*, ἡ (*ἀφίημι*)· τὸ ἀφίνειν, τὸ ἀπολύειν (ἀφίνειν τινὰ ἐλεύθερον), ἀπόλυσις, ἀπελευθέρωσις || ἐξόφλησις, πληρωμή || συγχώρησις, ἄφεσις, συγγνώμη || τὸ ξεκίνημα ἵππων (ἐκ τῆς βαλβίδος κατὰ τὰς ἱπποδρομίας), καὶ ἐπομένως, αὐτὴ ἡ *βαλβίς*.

ἀφ-εσταίη=*ἀφεστήκοι*, Εὐκτ. γ' ἑν. πρκ. τοῦ *ἀφίστημι*.

ἄφ-ετος, ον (*ἀφίημι*)· ὁ ἀφεθεὶς ἢ ἀφειμένος ἐλεύθερος, ὁ ἐλευθέρως διατρέχων καὶ περιπλανώμενος, κυρ. ἐπὶ ἱερῶν κτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐλεύθερα νὰ βόσκουν ὅπου ἤθελον *κατ' ἀγέλας* || ἐντεῦθεν, ὁ ἀφιερωμένος εἴς τινα Θεόν (καὶ ἀπηλλαγμένος τῶν μεριμνῶν τοῦ βίου).

ἄ-φευκτος, ον=*ἄφυκτος*, ὃ ὅλ.

ἀφ-εύω, ἀόρ. α' *ἄφευσα* (ἄνευ αὐξήσ.)· παθ. πρκ. *ἧφευμαι*· περικαίω, καψαλίζω. 2) ψήνω, φρυγανίζω, καβουρδίζω.

ἀφ-έψω, ἰων. *ἀπέψω*· μελ. *ἀφεψήσω*· βράζω καλά, συμπυκνώ διὰ βρασμοῦ. ‖ διὰ βρασμοῦ ἀπαλλάσσω τι ἀπό κάθε σκωρίαν, καθαρίζω, διυλίζω || ἀνανεώνω τινὰ διὰ τοῦ βρασμοῦ (ὡς ἡ Μήδεια τὸν πατέρα τοῦ Ἰάσονος).

ἀφ-έωκα, δωρ. ἀντὶ *ἀφ-εῖκα*, ἐνεργ. παρκ., καὶ *ἀφέωνται*, δωρ. ἀντὶ *ἀφεῖνται*, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀφίημι*.

ἀφή, ἡ (*ἅπτω*)· τὸ συνάπτειν, ἡ συναρμολόγησις. 2) τὸ ἀνάπτειν, τὸ ἄναμμα.— ‖ (*ἅπτομαι*)· ἡ ψαῦσις, τὸ ἅπτεσθαι, τὸ ἐγγίζειν, ψηλάφησις || ἡ αἴσθησις τῆς ἁφῆς. [κατ' ἄλλους ὀρθότ. ψιλοῦται *ἀφή*, ἐκ τοῦ *ἀφάσσω, ἀφάω* ἃ ὅλ.].

ἀφ-ηγέομαι, μελ. *-ηγήσομαι*· ὁδηγῶ ἔξω, ὁδηγῶ μακράν τινος || γεν., δεικνύω τὴν ὁδόν, ὁδηγῶ, προπορεύομαι.— ‖ διηγοῦμαι, «ἀφηγοῦμαι», ἀναφέρω, ἐξηγῶ, ἐξιστορῶ.— ‖‖ πρκ. *ἀφήγημαι* εἶναι ἐν χρήσει μετὰ παθ. ἐνν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀφ-ήγημα, ἰων. *ἀπήγημα, -ατος*, τό· διήγημα, ἱστορία. Καὶ

ἀφ-ήγησις, ἰων. *ἀπήγησις, -εως*, ἡ· διήγησις, «ἀφήγησις».

ἀφ-ηδύνω· καθιστῶ τι ἡδύ.

ἄφ-ηκα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀφίημι*.

ἀφ-ῆλιξ, ἰων. *ἀπ-ῆλιξ, -ικος*, ὁ, ἡ· ὁ ὑπερβὰς τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς ἡλικίας, παρῆλιξ, γηραλέος || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει τὰ παραθετικά του: *ἀφηλικέστερος—ἀφηλικέστατος*.

ἄφ-ημαι, (ὅλ. *ἧμαι*), ρ.αθ., κάθημαι χωριστά, μακράν.

ἀφ-ημερεύω· ἀπουσιάζω ἐπὶ μίαν ἡμέραν.

ἀφ-ῆρηκα, πρκ. τοῦ *ἀφαιρέω*.

ἀφ-ήτωρ, *-ορος*, ὁ (*ἀφίημι*)· ὁ τὸ βέλος ἀφιείς, ὁ τοξότης.

ἀ-φθαρσία, ἡ· ἡ ἔλλειψις φθορᾶς, ἀθανασία. Ἐκ τοῦ

ἄ-φθαρτος, ον (α στερ.+*φθείρω*)· ὁ μὴ φθαρεὶς ἢ μὴ ἐφθαρμένος || ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς φθοράν.

ἀ-φθεγκτος, ον (α στερ.+*φθέγγομαι*)· ὁ μὴ φθεγγόμενος, ἄφωνος || περὶ οὗ δὲν δύναται (ἢ δὲν πρέπει) νὰ γίνεται λόγος || *ἐν ἀφθέγκτῳ νάπει* = ἐν ὅλσει ἔνδα οὐδεὶς πρέπει νὰ ὁμιλῇ.

ἄφθη, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *ἤφθη*, γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἅπτω*.

ἄ-φθῖτος, ον, μτγν. ὡσ. καὶ *-η, -ον* (α στερ.+*φθίνω*)· ὁ μὴ φθίνων, μὴ ἐφθαρμένος, ἄφθαρτος, μὴ ὑποκείμενος εἰς φθοράν.

ἄ-φθογγος, ον (α στερ.+*φθέγγομαι*)· ὁ μὴ φθεγγόμενος, ἄφωνος, ἄλαλος.

ἀφθονέστερος, -έστατος, ἀνώμαλα παραθετ. τοῦ *ἄφθονος*.

ἀ-φθόνητος, ον (α στερ. + *φθονέω*)· ὁ μὴ φθονούμενος, ἀνεπίφθονος.— ‖ ὁ μὴ τρέφων φθόνον κατά τινος.

ἀφθονία, ἡ· ἡ ἔλλειψις (ἀπαλλαγὴ ἀπὸ) φθόνου, προθυμία || συνηθέστ. ἐπὶ πραγμάτων, δαψίλεια, «ἀφθονία». Ἐκ τοῦ

ἄ-φθονος, ον, ἐνεργ. ὁ μὴ ἔχων φθόνον, ὁ ἀπηλλαγμένος φθόνου || ὁ μὴ φθονερός, γενναιόδωρος, μεγαλόδωρος.— ‖ Παθητ., ὁ μὴ φθονούμενος, ὁ γενναιοδώρως (πλουσιοπαρόχως) διδόμενος, ἄφθονος, πλουσιοπάροχος, δαψιλής. 2)=*ἀνεπίφθονος*, ὃς δὲν φθονεῖται, δὲν προκαλεῖ τὸν φθόνον. — ‖‖ ἐπίρ. *-νως : ἀφθόνως ἔχω τινὸς*=ἔχω ἀρκετὰ ἀπό τι.

ἀ-φθορία, ἡ· ἔλλειψις φθορᾶς, τὸ νὰ εἶναί τις ἀδιάφθορος || ἀδωρότης, καθαρότης, ἁγνότης. Ἐκ τοῦ

ἄ-φθορος, ον (α στερ.+*φθείρω*)· ὁ μὴ φθαρείς, ὁ μὴ φθειρόμενος, ἀδιάφθορος || ἁγνός, ἀδῶρος.

ἀφ-ιδρῶω, μελ. *-ύσω*.—Παθ. ἀόρ. α' *-ύθην* ἢ *ὑνθην*· πρκ. *ἀφίδρῦμαι*· μετατοπίζω ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον, μετακινῶ.

ἀφ-ιερόω, μέλ. *-ώσω*.—Παθ. πρκ. *ἀφιέρωμαι*· ἐξαγνίζω, καθαγιάζω, ἀφιερώνω.

ἀφ-ίημι· πρτ. (ὡσεὶ ἀπὸ ρ. μ. *ἀφιέω*) *ἠφίουν*, γ' ἑν. *ἠφίει*, ἐπ. *ἀφίει*, γ' πληθ. *ἠφίουν, ἠφίεσαν*· μελ. *ἀφήσω*· πρκ. *ἀφεῖκα*, δωρ. *ἀφέωκα*.—Παθ. μελ. *ἀφε-*

θήσομαι ἀόρ. α' ***ἀφείθην*** πρκ. ***ἀφεῖμαι***, δωρ. γ' πληθ. ***ἀφέωνται*** μετά σημ. ἐνεστ.· ἀφίνω, στέλλω, ἀποστέλλω, ἀπολύω (λατ. **emittere**), κυρ. ἐπί βλημάτων (βελῶν)· ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἀποστέλλω πρός ἐκστρατείαν, ἐξαποστέλλω, στέλλω ἔξω.— **II** ἀποπέμπω, διώχνω (λατιν. **dimittere**) ‖ ἐντεῦθεν, ἀπορρίπτω, ἀποβάλλω, πετῶ, τι **2)** ἀφίνω νά φύγῃ, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἀπολύω, ἀπαλλάσσω ἀπό κατηγορίαν κλπ. ‖ ἀπολ. ***ἀφιέναι τινά*** = ἀθῳόνω. **3)** διαλύω, ἀπολύω, ἀποστρατεύω, ἐπί στρατεύματος ‖ ὡσ. τήν αὐτήν σημ. ἔχει καί ἐπί τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἐν Ἀθήναις. **4)** χωρίζω, διαζευγνύω (παίρνω διαζύγιον) **5)** ***ἀφιέναι πλοῖον εἰς...***=ἀπολύω (ἀφίνω) πλοῖον διά νά πλεύσῃ εἰς...— **III** σταματῶ, «τά παρατάω» (λατ. **omittere**, **praetermittere**) ‖ ἐντεῦθεν, ἀποβάλλω (βγάζω ἀπ' ἐπάνω μου), παραμελῶ, παραλείπω, ἀφίνω τινά ἥσυχον (δέν τόν ἐνοχλῶ), ἀδιαφορῶ διά τι(να).— **IV** ἀφίνω, ἀνέχομαι, ἐπιτρέπω νά πράξῃ τίς τι ἤ νά γίνῃ τι.— **V** φαινομενικῶς ἀμτβ. (διότι ἐξυπ. στρατόν, ναῦς κλπ.), ἐκπλέω, ἀποπλέω, ἐξορμῶ, ἐκκινῶ.

Β' Μέσον, ἀφίνω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ, «ἀφίνω ἀπό τά χέρια μου», ἀποστέλλω. **2)** λύω, ἐλευθερώνω, ἐμαυτόν ἀπό τινος ‖ παρ' Ἀττ. συχνά μετά γεν. μόνον: ***ἀφοῦ τέκνων***=ἄφησε τά παιδιά.

ἀφ-ῑκάνω=***ἀφικνέομαι*** (ὁ 6λ.).

ἀφικέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφικνέομαι***.

ἀφῑκεο, δωρ. ἀντί ***ἀφῖκου***, β' ἐν. ἀορ. β' τοῦ ἑπομ. ρ.

ἀφ-ικνέομαι, μέλ. ***ἀφῑξομαι***· ἀόρ. ***ἀφῖκόμην***· παθ. πρκ. ***ἀφῖγμαι***, ἀποθ.· φθάνω εἰς..., ἔρχομαι εἰς..., φθάνω ‖ ***ἀφικνοῦμαι ἐπί, ἤ ἀφ. εἰς πάντα***=δοκιμάζω (μετέρχομαι) πᾶν μέσον ‖ ***ἀφικνοῦμαι εἰς τό ἔσχατον κακοῦ***=φθάνω, καταντῶ, εἰς τήν ἐσχάτην ἔνδειαν (δυστυχίαν) ‖ ***διά μίχης, δι' ἔχθρας, ἀφικνοῦμαί τινι*** = φθάνω, περιέρχομαι εἰς πόλεμον ἤ εἰς ἔχθραν πρός τινα.— **II** ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω.

ἀφικόμενος, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφικνέομαι***.

ἀ-φῐλ-άγαθος, ***ον*** (α στερ.+***φίλος***+***ἀγαθός***)· ὁ μή φιλάγαθος, ὁ μή φιλῶν τό ἀγαθόν, μή φίλος πρός τούς ἀγαθούς ἄνδρας.

ἀ-φῐλ-άργῡρος, ***ον*** (α στερ.+***φίλος***+***ἄργυρος***)· ὁ μή φιλάργυρος, μή ἀγαπῶν τό χρῆμα, ὁ μή ἄπληστος.

ἀ-φίλητος, ***ον*** (α στερ.+***φιλέω***)· ὁ μή φιλούμενος, μή ἀγαπητός.

ἀ-φῐλο-δοξία, ἡ· ἔλλειψις φιλοδοξίας. Ἐκ τοῦ

ἀ-φῐλό-δοξος, ***ον*** (α στερ.+***φίλος***+***δόξα***)· ὁ μή φιλόδοξος μή ἀπατῶν τήν δόξαν.

ἄ-φῐλος, ***ον*** (α στερ.+***φίλος***)· ἐπί προσ., ὁ μή ἔχων φίλους. **2)** ἐπί προσ. καί πραγμ., ὁ οὐχί φιλικός, μή αἰσθανόμενος φιλίαν, δυσάρεστος, μισητός, ἀπεχθής.— ἐπίρ. **-λως.**

ἄφ-ιξις, ἰων. ***ἄπιξις***, **-εως**, ἡ· (***ἀφικνέομαι***)· ἔρχομός, ἔλευσις, «ἄφιξις».— **II** ἐπάνοδος (εἰς τήν πατρίδα π. χ.) ‖ ἀναχώρησις (ἐν Πράξ. Ἀποστ.).

ἀφ-ιππεύω, μελ. **-εύσω** (***ἄφιππος***)· ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι, ἔφιππος ‖ ἐπανέρχομαι ἔφιππος.

ἀφ-ιππία, ἡ· ἡ περί τό ἱππεύειν ἀδεξιότης. Ἐκ τοῦ

ἄφ-ιππος, ***ον***· ὁ ἀνεπιτήδειος, ἀδέξιος, δι' ἱππασίαν.— **II** ὁ κακῶς ἱππεύων, ὁ ἄπειρος ἱππασίας.

ἀφ-ίστημι, πρτ. ***ἀφίστην***· μελ. ***ἀποστήσω***· ἀόρ. α' ***ἀπέστησα***, καί μέσ. ἀόρ. α' ***ἀπεστησάμην*** (ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις τούτοις εἶναι ἐνεργ. μτβ)· ἀπομακρύνω, παρσμερίζω, ἀποχωρίζω ‖ ἐντεῦθεν, ἐμποδίζω, ματαιώνω ‖ κατά τό πλεῖστον ὅμως σημ. κάμνω ἐπανάστασιν, στασιάζω, ἐπαναστατῶ. **2)** ζυγίζω, ἀναμετρῶ, ἀνταποδίδω ‖ ***μή χρεῖος ἀποστήσωνται*** = μή τυχόν ζυγίσουν (ὑπολογίσουν καί ἑπομ. πληρώσουν εἰς τό ἀκέραιον, ἀνταποδώσουν) τό χρέος.— **II** ἀμτβ. ἐν παθητ. φωνῇ, μετά ἐνεργ. ἀορ. β' ***ἀπέστην***· πρκ. ***ἀφέστηκα***· ὑπερσ. ***ἀφεστήκειν*** καί μέσ. μέλλ. ***ἀποστήσομαι***· ἵσταμαι μακράν, ἵσταμαι εἰς ἀπόστασιν ἀπό τινος, ἀπέχω ‖ ***ἀφίσταμαι πραγμάτων*** κλπ.=ἀποσύρομαι ἀπό κάθε ἐπιχείρησιν ‖ ***ἀφίσταμαι ἀπό τινος***=στασιάζω, ἐπαναστατῶ, ἀπό τινος (ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος δι' ἐπαναστάσεως), καί συχν. ἀπολ. ἐπαναστατῶ ‖ ὡσ. μετ' ἀπρφ. ***ἀπέστην ἐρωτῆσαι***=ἀπέφυγον νά ἐρωτήσω, ἔπαυσα νά ἐρωτῶ. **2)** ἀπολ. ἵσταμαι μακράν, χωριστά ἀπό τι(να), παραμένω εἰς ἀπόστασιν.

ἀφῖχθαι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ ***ἀφικνέομαι***.

ἄφλαστον, τό (πρβλ. λατ. **aplustra -orum**)· ἡ καμπύλη πρύμνα τοῦ πλοίου μετά τῶν ἑαυτῆς κοσμημάτων (ἀβεβ. ἐτυμολ.).

ἄ-φλεκτος, ***ον*** (α στερ.+***φλέγω***)· ὁ μή φλεχθείς, ὁ μή καείς ‖ ὁ μή φλεγόμενος.

ἀ-φλοισμός, ὁ (α εὐφων.+***φλοῖσβος***)· ἄφρισμα, ἀφρός (ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἐξωργισμένου ἀνθρώπου) ἤ ὁ τριγμός τῶν ὀδόντων (πιθαν. ἐσχηματισμ. κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἤχου, ὡς ἡ λ. ***φλοῖσβος***, ἤν 6λ.).

ἀφνειός, ***όν***, καί **-ή, -ὸν** (***ἄφενος***)· πλούσιος, εὔπορος, εὐκατάστατος ‖ ὡσ. μετά γεν., πλούσιος εἴς τι.

ἀφενός, ***ά, όν***· παράλλ. τύπος τοῦ ***ἀφνειός*** (ὁ 6λ.).

"ΑΦΝΩ (καί ***ἄφνως***), ἐπίρ.· ἐξαίφνης, ἐξ ἀπροόπτου, ἀπροσδοκήτως.

Ἔτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· θεωρεῖται συγγ. τῷ ***ἄφαρ*** (ὁ 6λ.). — ***ἄφνως*** (**sῆ-gvhnō**ĭ = διά μιᾶς, ῥίζ. **gvhən-**, πρβλ. ***θείνω*** (= κτυπῶ)· πρβλ. ***αὖωνης, αἰῳνίδιως, ἐξαίφνης***.

ἀ-φόβητος, ***ον*** (α στερ.+***φοβέομαι***)· ὁ μή φοβούμενος, ἀπτόητος, ἄφοβος ‖ μετά γεν., ὁ μή φοβούμενός τι (πρβλ. ***ἄφοβος***).

ἄ-φοβος, ***ον*** (α στερ.+***φόβος***)· ὁ ἄνευ φόβου, ὁ μή φοβούμενος, ἀπτόητος (6λ. ***ἀφόβητος***). **2)** ἐνεργ. ὁ μή προξενῶν φόβον, ὁ μή φοβερός, ἀκίνδυνος, ὃν δέν φοβεῖται τις.

ἀ-φοβό-σπλαγχνος, ***ον*** (***ἄφοβος***+***σπάγχνον***)· ὁ ἔχων ἀτρόμητα σπλάγχνα (ἄφοβον ἀπτόητον, καρδίαν—«ποῦ τό λέει ἡ καρδιά του»), γενναιόκαρδος.

ἀφόβως, ἐπίρ. τοῦ ***ἄφοβος***· ἄνευ φόβου, ἀσφαλῶς, ἀκινδύνως.

ἄφ-οδος, ἡ (***ἀπό***+***ὁδός***)· τό ἀπέρχεσθαι, ἡ ἀναχώρησις ‖ ὡσ. ἐπιστροφή.— **II** =ἀπόπατος ‖ περίττωμα, κόπρος.

ἀ-φοίβαντος, ***ον*** (α στερ.+***φοιβαίνω***)· ὁ μή καθαρθείς (μή καθαρισθείς), ἀκάθαρτος, ἀκαθάριστος,

ἀφ-ομοιόω, μελ. **-ώσω**· καθιστῶ τι ὅμοιον πρός ἄλλο, ἐξομοιώνω.— **II** συγκρίνω, παραβάλλω.— **III** ἀπεικονίζω, προσωπογραφῶ, ἀπομιμοῦμαι, ξεσηκώνω, ἀντιγράφω.

ἀφ-οπλίζω, μελ. **-ίσω**· ἀφαιρῶ τά ὅπλα, «ξαρματώνω»— μέσ. ***ἀφοπλίζεσθαι ἔντεα*** = ἀποθέτω τήν πανοπλίαν μου, «ξαρματώνομαι».

ἀφ-οράω, πρτ. ***ἀφεώρων***· πρκ. ***ἀφεόρακα***· μετά ἐκτασμένου ἄλλοθεν μέλλ. ***ἀπ-όψομαι*** (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. ***ἀπ-όπτομαι***), καί ἀορ. β' ***ἀπεῖδον*** (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. ***ἀπ-είδω***)· ἀποστρέφω τό βλέμμα ἀπό ὅλα τά ἄλλα καί τό κατευθύνω πρός ἕν, καί οὕτω, παρατηρῶ τι, βλέπω εἴς τι (λατ. **respicere**).— βλέπω καθαρά, ἔχω τι ἐν τῷ συνόλῳ του πρό ὀφθαλμῶν.— **II** θεωρῶ τι, ἀπό τινος θέσεως, βλέπω μακρόθεν.— **III** σπαν., ἀποστρέφω τό βλέμμα, ἔχω τά νῶτα ἐστραμμένα.

ἀ-φόρητος, ***ον*** (α στερ.+***φορητός***)· ὁ μή φερόμενος ‖ μή ἀνεκτός, ἀνυπόφορος, «ἀφόρητος».

ἀ-φορία, ἡ (***ἄφορος***)· τό μή φέρειν τι, μή παράγειν τι, ἀκαρπία ‖ ἔλλειψις ἑνός πράγματος (μετά γεν.)— **II** στείρωσις, ἀγονία.

ἀφοριεῖ, γ' ἐν. ἐνεργ. μέλ. δριστ., ἤ β' ἐν. μέσ. μέλλ. δριστ. τοῦ

ἀφ-ορίζω, μέλλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ῶ**· ἀόρ. ***ἀφώρισα***· παθ. πρκ. ***ἀφώρισμαι***· προσδιορίζω, ἐπισημαίνω, σημαδεύω, τι μέ ὁρόσημα ‖ ἀποχωρίζω, καθορίζω.— Μέσον, σημαδεύω, ἐπισημαίνω, τι δι' ἐμαυτόν ‖ ἀποχωρίζω δι' ἐμαυτόν, τό οἰκειοποιοῦμαι.— **II** βάλλω τι κατά μέρος, τό ξεχωρίζω, τό διαστέλλω (***ἀπό ἄλλα***) ‖ ὡσ. ἀπορρίπτω, ἐξορίζω.

ἀφ-ορμάω, μελ. **-ήσω**· μτβ., κάμνω τι νά ὁρμήσῃ (νά ἐκκινήσῃ) ἐκ τινος μέρους.— **II** ἀμτβ. ἐκκινῶ, ἐξορμῶ, ἐκ τινος μέρους, ἀναχωρῶ ‖ ὡσ. καί ὡς παθητ., ξεκινῶ, ἀναχωρῶ.

ἀφ-ορμή, ἡ (***ἀπό***+***ὁρμή***)· τόπος ἀπό τόν ὁποῖον ὁρμᾶται (ἀναχωρεῖ, ἐκκινεῖ) τις, ἀφετηρία ‖ βάσις ἐπιχειρήσεων, ὁρμητήριον ‖ μέσα ἐκκινήσεως.— ἐντεῦθεν καί, τόπος εἰς ὃν ἀποσύρεται τις, τόπος ἀ-

σφαλείας, διασώσεως (καταφύγιον, ἄσυλον). 2) σημεῖον ἐξορμήσεως, ἡ περίστασις, εὐκαιρία, ἀφορμή, πρόφασις, πρόσχημα δι' ἓν πρᾶγμα. 3) τὰ ὑλικὰ μέσα, πόροι, πηγαί, κεφάλαια ‖ κυρ. τὰ μέσα πρὸς διεξαγωγὴν πολέμου (χρήματα, πλοῖα), λατ. **fundus**.— ‖ τὸ ἐκκινεῖν, τὸ ἀναλαμβάνειν, ἐπιχειρεῖν, τι.

ἀφ-ορμηθεῖεν, γ' πληθ. εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἀφορμάω***.

ἀφ-ορμίζομαι, μέσ.· λύω τὰ πλοῖα ἀπὸ τὸν λιμένα (καὶ τὰ ἀφίνω νὰ ἐκπλεύσουν).

ἀ-φόρμικτος, ***ον*** (α στερ.+***φορμίζω***)· ὁ ἄνευ φόρμιγγος, μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ ἤχου φόρμιγγος (λύρας).

ἄφ-ορμος, ***ον*** (***ἀπὸ***+***ὅρμος***)· ὁ ἄνευ ὅρμου (λιμένος). 2) (***ὁρμάω***)· ὁ ***ἀφορμηθείς***=ὁ ξεκινημένος.

ἄ-φορος, ***ον*** (α στερ. + ***φέρω***)· ὁ μὴ φέρων, μὴ παράγων (καρπόν), ἄγονος, ἄκαρπος.

ἀ-φόρυκτος, ***ον*** (α στερ.+***φορύσσω***)· ἀκηλίδωτος, ἄσπιλος, ἀμόλυντος ‖ καθαρός, ἁγνός.

ἀφ-οσιόω, μελ. ***-ώσω*** (***ἀπὸ*** + ***ὅσιος***)· ἐξαγνίζω, ἀποκαθαίρω, ἢ ἀπαλλάσσω ἀπό κάθε ἐνοχήν.— Μέσον, ἐξαγνίζω (ἀποκαθαίρω) ἐμαυτόν ἀπό τὰς ἁμαρτίας μου (ἐκ τῆς παραιτήσεως τῶν πρὸς τὸ θεῖον καθηκόντων μου)· ***ἀφοσιοῦμαι τῷ θεῷ*** = προσφέρω ἐξιλαστηρίους θυσίας εἰς τὸν θεόν. — Μέσον. ὡσ. ἀπολύω (ἀπαλλάσσω) ἐμαυτόν (ἀπὸ ὀφειλομένην τινὰ ὑπηρεσίαν) ‖ ***ἀφοσιοῦμαι ἐξόρκωσιν*** (Ἡρόδ.) = ἀπαλλάσσω ἐμαυτόν ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων ποὺ ἀπέρρεον ἀπὸ ὅρκον τινά.

ἀφ-οῦ, Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἀφίημι***.

ἀφόωντα, ἐπ. ἀντὶ ***ἀφῶντα***, αἰτ. μτχ. ἐνεργ. ἐν. τοῦ ***ἀφάω*** (ὃ βλ.).

ἀ-φρᾰδέω, μελ. ***-ήσω***· ἐνεργῶ ἄνευ φρονήσεως. Ἐκ τοῦ

ἀ-φρᾰδής, ***ές*** (α στερ.+***φράζομαι***)· ἀσύνετος, ἀνόητος, μωρός ‖ ἐπὶ νεκροῦ, ἀναίσθητος, μὴ αἰσθανόμενος. Ἐπίρ. ***ἀφραδέως***=ἀνοήτως, ἀσυνέτως, ἀπερισκέπτως, μωρῶς, ἀναισθήτως. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-φρᾰδία, ἡ· ἀσυνεσία, ἀπερισκεψία, μωρία.

ἀ-φράδμων, ***ον***, γεν. ***-ονος***=***ἀφραδής*** (ὃ βλ.).

ἀ-φραίνω (***ἄ-φρων***)· εἶμαι ἄφρων, μωρὸς κλπ. (βλ. ***ἄφρων***), «ἀνοηταίνω».

ἄ-φρακτος, παλ.-αττ. ***ἄ-φαρκτος***, ***ον*** (α στερ. + ***φράσσω***)· μὴ περφραγμένος, μὴ ὠχυρωμένος, ἀφύλακτος, ἀπροφύλακτος, ἀπροστάτευτος.— ‖ ἀπαραφύλακτος, ὃν δὲν φρουρεῖ τις.

ἀ-φράσμων, ***ον***, γεν. ***-ονος***=***ἀφράδμων***· (ὃ βλ.).

ἄ-φραστος, ***ον*** (α στερ.+***φράζω***)· ἀνέκφραστος, ἀνεκλάλητος ‖ παράδοξος, ἀλλόκοτος. 2) ἄρρητος, ἀνεκδιήγητος, ἀναρίθμητος.— ‖ (α στερ.+***φράζομαι***)· περὶ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ γίνῃ σκέψις ‖ ἀόρατος, ἀπροσδόκητος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀφράστως, ἐπίρ.· ***ἀπροσδοκήτως***.

ἀφρέω, μελ. ***-ήσω*** (***ἄφρός***)· ἀφρίζω, ἐκβάλλω ἀφροὺς ‖ μετ' αἰτ., καλύπτω μὲ ἀφροὺς.

ἀφρη-λόγος, ***ον*** (***ἄφρός***+***λέγω***)· ὁ συνάγων τὸν ἀφρὸν (ἀντὶ ***ἀφρολόγος***) ‖ μτφρ. ὁ διεξερχόμενος τι ἐν ἐπιτροχάδην ἀναγνώσει.

ἀφρηστής, οῦ, ὁ (***ἀφρέω***)· ὁ ἀφρίζων, ὁ ἐξάγων ἀφροὺς.

ἀ-φρήτωρ, ***-ορος***, ὁ, ἰων. ἀντὶ ***ἀφράτωρ*** (α στερ. +***φράτρα***)· ὁ ἄνευ ἀδελφότητος (***φράτρας***), μὴ δεσμευόμενος ἀπὸ κανένα κοινωνικὸν δεσμόν.

ἀφρίζω, μελ. ***-ίσω***=***ἀφρέω*** (ὃ βλ.), ὡς καὶ νῦν «ἀφρίζω».

ἀφριόεις, ***εσσα***, ***εν*** (***ἄφρός***)· ἀφρίζων, ἀφρώδης, πλήρης ἀφροῦ.

ἀφρο-γένεια, ἡ· ἡ ἐκ τοῦ ἀφροῦ γεννηθεῖσα (ἀναδυθεῖσα, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης). Ἐκ τοῦ

ἀφρο-γενής, ***ές*** (***ἄφρός*** + ***γενέσθαι***)· ὁ ἐκ τοῦ ἀφροῦ γεννηθείς.

Ἀφροδισιάς, ***-άδος***, θηλ. ἐπίθ.· ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἀφροδίτην.

Ἀφροδίσιος, ***α***, ***ον*** (καὶ ***-ος***, ***-ον***)· ἀνήκων εἰς τὴν Ἀφροδίτην.—‖ ***Ἀφροδίσιον***, τὸ=ναὸς τῆς Ἀφροδίτης· ***Ἀφροδίσια***, τὰ=ἑορτὴ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐκ τοῦ

Ἀφροδίτη, ἡ (***ἀφρός***)· ἡ θεὰ Ἀφροδίτη (λατ. **Venus**), θεὰ τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ κάλλους, γεννηθεῖσα ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης. — ‖ ὡς προσηγορικόν, ἔρως, ἡδονή, σαρκικὸς πόθος.—ὡσ. καλλονή.

ἀφρονέστερος, ***-έστατος***, παραθετ. τοῦ ***ἄφρων*** (ὃ βλ.).

ἀ-φρονέω, μελ. ***-ήσω*** (***ἄφρων***)· εἶμαι ἄφρων, μωρός, ἐνεργῶ ἀνοήτως, μωρῶς.

ἀ-φροντις, ***-ιδος***, ὁ, ἡ· ὁ ἄνευ φροντίδων, ἀμέριμνος, ἀδιάφορος.

ἀ-φροντιστέω, μελ. ***-ήσω***· εἶμαι ἄφροντις, ξένοιαστος, ἀπρόσεκτος ‖ οὐδεμίαν ἔχω φροντίδα περὶ πράγματός τινος (μετὰ γεν.). Ἐκ τοῦ

ἀ-φρόντιστος, ***ον*** (α στερ.+***φροντίζω***)· ὁ μὴ φροντίζων, μὴ ἔχων φροντίδας, ἄφροντις, ἀμέριμνος, ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος. — οὕτω ὡς ἐπίρ. ***ἀφροντίστως ἔχω***=ἀδιαφορῶ, εἶμαι ἀμέριμνος. — ‖ Παθητ., περὶ οὗ δὲν γίνεται σκέψις (ὃν δὲν σκέπτεταί τις), ἀπροσδόκητος.

ἀ-φρόνως, ἐπίρ. τοῦ ***ἄφρων***· μωρῶς, ἀνοήτως, ἀπερισκέπτως.

Ἄφρο'Σ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ἀφρὸς τῆς θαλάσσης π. χ. Ἐτυμ. : ‹*m̥bhrós, σανσκρ. **abhrám**, λατ. **imber**, ἑλλ. ***ὄμβρος***· ἰαπ. ῥ. *m̥bh-, *embh-, *ombh- ‹ βάσεως **enebh** ἢ **onebh** ‹**nebh-** ἐν τοῖς ἑλλ. ***νέφος***, ***νεφέλη***.

ἀ-φροσύνη, ἡ, (***ἄφρων***)· ἔλλειψις φρονήσεως, μωρία, ἀνοησία, ἀπερισκεψία.

ἄ-φρουρος, ***ον*** (α στερ.+***φρουρά***)· ὁ μὴ φρουρούμενος, μὴ ἔχων φρουράν, ἀφύλακτος.

ἀφρο-φυής, ***ές*** (***ἀφρός***+***φύω***)· ὁ παράγων ἀφρόν, ἀφρώδης, γαλακτώδης. 2) ὁ ὡς ἀφρὸς μαλακός.

ἀφρ-ώδης, ***ες***, (***ἀφρός***+***εἶδος***)· πλήρης ἀφροῦ ‖ ὅμοιος μὲ ἀφρόν.

ἄ-φρων, ***ον***, γεν. ***-ονος*** (α στερ.+***φρήν***)· ὁ στερούμενος φρενῶν, ἐπομ. μωρός, ἀνόητος, τρελλός, παράφρων, μανιακός (λατ. **amens, demens**)· παραθ. ***ἀφρονέστερος***, ***-έστατος***.

ἀφ-υδραίνω (***ἀπὸ*** + ***ὑδραίνω***)· ἀποπλύνω, πλύνω καθαρὰ ‖ μέσον, πλύνω ἐμαυτόν, πλύνομαι, λούομαι.

ἄφῡη, ἡ· εἶδος σαρδέλλας (μαρίδα ἢ γόπα).

Ἐτυμ. : ἀγν. ἐτυμολ.· τινὲς θεωροῦσι τοῦτο συγγ. τῷ ***ἀφύω*** παρ' Ἱπποκρ. = εἶμαι ἢ γίνομαι λευκός· κατ' ἄλλους ‹α στερ. + ***φύω***.

ἀ-φῡής, ***ές*** (α στερ. + ***φυή***)· ὁ μὴ ἔχων φυσικὸν τάλαντον, φυσικὴν διανοητικὴν ἱκανότητα, ὁ στερούμενος εὐφυΐας, ἠλίθιος ‖ ὁ φύσει ἀδέξιος καὶ ἀνεπιτήδειος πρός τι.— ‖ ***ἐν καλῇ ἐνν.***, ἁπλοῦς, ἁπλοϊκός, ἀπονήρευτος.

ἄ-φυκτος, ***ον*** (α στερ.+***φυκτός***)· ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ἀναπόφευκτος ‖ ἐπὶ βελῶν, τὸ μὴ ἀστοχοῦν, ἀλάνθαστον (λατ. **certa sagitta**), ὃ οὐδεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀποφύγῃ ἅπαξ ριφθὲν κατ' αὐτοῦ. 2) ἐνεργ., ὁ ἱκανὸς νὰ διαφύγῃ, νὰ ἐκφύγῃ, τι.

ἀ-φυλακτέω, μέλ. ***-ήσω***· εἶμαι ἀφύλακτος, δὲν φυλάσσομαι, δὲν προφυλάσσομαι ‖ μετὰ γεν., δὲν φροντίζω περὶ τινος, παραμελῶ τι. Ἐκ τοῦ

ἀ-φύλακτος, ***ον*** (α στερ. + ***φυλάσσω***)· ὁ μὴ φυλασσόμενος, ἀπροφύλακτος, ἀφρούρητος.— ‖ ἐπὶ προσ., ὁ μὴ φυλασσόμενος, ἀπρόσεκτος, ἀμελής, ἀμέριμνος· ***ἀφύλακτόν τινα λαμβάνω***=συλλαμβάνω τινὰ ἀπροφύλακτον (τελοῦντα ἐν ἀμεριμνησίᾳ). 2) ἐπὶ πραγμ., κάτι ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν δύναταί τις νὰ προφυλαχθῇ. Ἐπίρ. ***-τως***. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀ-φύλαξία, ἡ· ἔλλειψις ἐπιτηρήσεως (ἐπαγρυπνήσεως) ‖ ἔλλειψις προφυλάξεως, ἀπροσεξία, ἀφροντιστία.

ἀφ-ῡλίζω, μελ. ***-ίσω*** (***ἀπὸ***+***ὑλίζω***)· διηθῶ, διϋλίζω, καθαρίζω ἀπὸ τὴν ὕλην.

ἄ-φυλλος, ***ον*** (α στερ.+***φύλλον***)· ἐστερημένος φύλλων (ἐπὶ ξηρῶν ξύλων) ‖ ***ἄφυλλον στόμα***=λόγοι μὴ συνοδευόμενοι ὑπὸ κλάδου ἐλαίας, ὃν ἔφερον συνήθως οἱ ἱκέται.

ἀφύξειν, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ ***ἀφύσσω***.

ἀφ-υπνίζω, μέλ. ***-ίσω*** (***ἀπὸ*** + ***ὕπνος***)· σηκώνω τινὰ ἀπὸ τὸν ὕπνον.

ἀφ-υπνόω, μέλ. ***-ώσω***· ἀόρ. α' ***ἀφύπνωσα*** (***ἀπὸ*** +

ὑπνόω)· ἐγείρομαι (σηκώνομαι) ἀπό τόν ὕπνον, ἐξυπνῶ.— ‖ ἀποκοιμῶμαι, «παίρνω ὕπνους».

ἀφυσγετός, ὁ (*ἀφύσσω*)· ἰλύς, πηλός, βόρβορος (γεν. ἀκαθαρσίαι), τά ὁποῖα καταβιβάζουν συμπαρασύροντες μαζί των οἱ ὁρμητικοί χείμαρροι.

Ἀ-Φ-Υ-ΣΣΩ, μελ. *ἀφύξω*, ἀορ. *-ξῶ*· ἀόρ. α' *ἤφῦσα* ἐπ. *ἄφυσσα*· μέσ. ἀόρ. α' *ἠφῠσάμην* ἐπ. *ἀφυσσάμην*· σύρω, ἀνασύρω, ἀντλῶ (ἐπί ὑγρῶν)· *πίθων ἠφύσσετο οἶνος*=οἶνος ἠντλεῖτο ἐκ τῶν πίθων.— Μέσον, ἀντλῶ δι' ἐμαυτόν, πίνω (μπεκρουλιάζω). 2) ἀντλῶν χύνω εἰς σωρόν, σωρεύω, ἐπισωρεύω, στοιβάζω: *πλοῦτον ἀφύξειν*.— Μέσον, *φύλλα ἠφυξάμην* = *φύλλα ἐπεχεάμην*=ἔκαμα ἕνα σωρόν φύλλων [συγγ. τῷ λατ. imber, ἑλλ. *ἀφρός*, ἤτοι ⟨**mbhu-*.—κατ' ἄλλους *ἀφύω* ⟨*ἀπό*+*ῥ*, us- πρβλ. aus- *ἐν αὔω* Α ϐ ϐλ.].

ἀ-φύτευτος, *ον* (α στερ.+*φυτεύω*)· ὁ μή φυτευμένος, «ἀφύτευτος», ἀσπαρτος.

ἀφυῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἀφυὴς* (ϐ ϐλ.)· *ἀφυῶς ἔχω* = στεροῦμαι φυσικῆς εὐφυΐας.

ἀ-φώνητος, *ον* (α στερ.+*φωνέω*)· ἀνεκφώνητος, ἄφατος, ἀνέκφραστος, ἀκατονόμαστος, ἀπερίγραπτος.— ‖ ἄφωνος, ἄλαλος, ϐωϐός.

ἀ-φωνία, ἡ· ἔλλειψις φωνῆς, ἀλαλία. Ἐκ τοῦ

ἄ-φωνος, *ον* (α στερ.+*φωνή*)· ὁ ἐστερημένος φωνῆς, ἄλαλος, ϐωϐός ‖ ἀναρθρος· ἐπίρ. *-νως*.

ἄχᾶ, ϐωρ. ἀντί *ἠχή*·

Ἀχαία, ἰων. *Ἀχαΐη*, ἡ (*Ἄχος*)· ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν *Ἀττικῇ* (*«ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν Κόρην ἄχους, ὅπερ ἐποιεῖτο ἀναζητοῦσα αὐτὴν»* Ἡσυχ.). Δατ. Achāia.

Ἀχαιΐς, ἀττ. *Ἀχᾱΐς, -ίδος*, ἡ· ἡ Ἀχαΐα, ἡ Ἀχαϊκή γῆ (μετά ἢ ἄνευ τοῦ *γαῖα*). 2) (ἐνν. *γυνή*)· γυνή ἐξ Ἀχαΐας ‖ ὡσ. καί *Ἀχαιΐᾰς, -άδος*, ἡ.

ἀχαΐνης, ὁ (*ἀκίς*) [ῐ]· διετής ἔλαφος (μέ τάς μονάς *ἀκίδας* ἐπί τῶν κεράτων) ‖ ὡσ. *ἡ ἀχαΐνη*=δορκάς

Ἀχαιός, *ά, όν*· Ἀχαιός, ἐξ Ἀχαΐας (λατ. Achivus).— ‖ ὡσ. οὐσ., 1) *Ἀχαιοί, οἱ* (παρ' Ὁμ. οὕτω καλοῦνται γενικῶς ὅλοι οἱ Ἕλληνες), λατ. Achaeus Achael. 2) *Ἀχαία*, ἡ (Ἀχαΐα)· ἡ Ἀχ. τῆς Πελοποννήσου (ἀλλ' ὑπό τούς Ρωμαίους περιελάμϐανεν ἅπασαν τήν Ἑλλάδα πλήν τῆς Θεσσαλίας).

ἀ-χάλῐνος, *ον* (α στερ.+*χαλινός*)· ἄνευ χαλινοῦ, ἀχαλίνωτος.

ἀ-χάλκεος, *ον* (α στερ.+*χαλκοῦς*)· ὁ ἄνευ χαλκοῦ, ὁ μή ἔχων μηδέ ἕνα χαλκοῦν (ἐλάχιστον νόμισμα). ς. ἔ. ἀπένταρος.

ἀ-χάλκευτος, *ον* (α στερ. + *χαλκεύω*)· ὁ μή κατασκευασθείς, μή σφυρηλατηθείς, ἐκ χαλκοῦ (ἐκ μετάλλου)·

ἀ-χαλκέω· εἶμαι ἀπένταρος (ὅλ. *ἀχάλκεος*).

ἄ-χαλκος, *ον* (α στερ.+*χαλκός*)· ὁ ἄνευ χαλκοῦ ‖ κυρ. ὁ ἄνευ ὁρειχαλκίνων ὅπλων ‖ *ἄχαλκος ἀσπίδων*=ἄνευ χαλκῶν ἀσπίδων.

ἀ-χάλκωτος, *ον* (α στερ.+*χαλκόω*) = *ἀχάλκευτος* (ϐ ϐλ.).

ἄχᾰνη, ἡ· περσικόν μέτρον=45 *μέδιμνοι*.

ἀ-χάνής, *ές* (α στερ.+*χανεῖν* τοῦ *χάσκω*)· ὁ μή χάσκων, μή ἀνοίγων τό στόμα, ἄλαλος, ἄφωνος.— ‖ (α εὐφων.) χάσκων, μέγας, ἀπέραντος.

ἀ-χᾰράκωτος, *ον* (α στερ.+*χαρακόω*)· ὁ μή περιχαρακωμένος. ἀπερίφρακτος, μή ὠχυρωμένος μέ χαρακώματα.

ἄ-χᾰρις, ὁ, ἡ, *ἄχαρι*, τό, γεν. *-ιτος* (α στερ.+*χάρις*)· ὁ ἄνευ χάριτος ἢ ϐελγήτρων, δυσάρεστος, ἐλεεινός.— ‖ ὁ μή γνωρίζων χάριν, ἀγνώμων, ἀχάριστος (λατ. ingratus).

ἀ-χαριστέω, μελ. *-ήσω* (*ἀχάριστος*)· εἶμαι ἀχάριστος, εἶμαι ἀγνώμων.

ἀ-χαριστία, ἡ· ἔλλειψις εὐγνωμοσύνης, ἀγνωμοσύνη «ἀχαριστία» ‖ ἔλλειψις χάριτος, ἀκαμψία, τραχύτης, ἀγροικία.

ἀ-χάριστος, ἰων. καί ποιητ. *ἀ-χάριτος ον* (α στερ. +*χαρίζομαι*)· ὁ μή εὐχάριστος, δυσάρεστος ‖ ἄνευ χάριτος, «ἀχάριστος». 2) Παθητ. ὁ μή ἀνταμειφϐείς διά χάριτος, μή τυχών εὐγνωμοσύνης (εὐχαριστίας), ἀνικανοποίητος· ἐπίρ. *οὐκ ἀχαρίστως ἔχω τινί*=εἶμαι εὐγνώμων πρός τινα. 3) ἀπρόϐυμος, ἀνόρεξος ‖ ὅθεν ὡς ἐπίρ. *ἀχαρίστως ἕπομαι* = ἀκολουθῶ ἀπροθύμως (χωρίς καλήν διάθεσιν), μετά δυστροπίας.

ἀχεδών, *-όνος*, ϐωρ. ἀντί *ἠχεδών* (δ ϐλ.).

ἀ-χείμαντος, *ον*, καί *-μαστος*, καί *-ματος* (α στερ. +*χειμαίνω*)· ὁ μή χειμαζόμενος, μή ταρασσόμενος ὑπό τρικυμιῶν.

ἄ-χειρ, *-ρος*, ὁ, ἡ (α στερ.+*χείρ*)· ἄνευ χειρῶν ‖ ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος.

ἀ-χειρής, *ές*· ὁ ἄνευ χειρῶν (=*ἄχειρ*, ϐ ϐλ.).

ἀ-χειρο-ποίητος, *ον*· ὁ μή πεποιημένος διά τῶν χειρῶν.

ἄ-χειρος, *ον*=*ἄχειρ* (ϐ ϐλ.)· *τά ἄχειρα* = τά ὀπίσθια μέρη τοῦ σώματος.

ἀ-χειρωτος, *ον* (α στερ.+*χειρόω*)· μή καλλιεργηθείς (μή φυτευθείς) ὑπό χειρῶν.— ‖ μή χειρωθείς, μή ὑποταχθείς ‖ ἀπόρθητος, μή δυνάμενος νά χειρωθῇ (ὑποταχθῇ).

Ἀχελῷος, λατ. Achelōus, ποιητ. *Ἀχελώϊος*, ὁ· ποταμός Ἀχ., ὄνομα διαφόρων ποταμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότερος εἶναι ὁ ῥέων διά τῆς Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας.— ‖ ὡς προσηγορικόν, πᾶν ῥεῦμα, πᾶς χείμαρρος, ἤ ἐν γένει τό ὕδωρ (πρϐλ. τοῦ Βιργιλίου Acheloïa pocula).

Ἄχερδος, ἡ (καί ὀπανιωτ. ὁ)· ἄγριος ἀκανθώδης δάμνος, χρησιμοποιούμενος πρός κατασκευήν φρακτῶν ‖ ἴ ὡς εἶδος ἀγρίας ἀχράδος, ἀγραπιδιᾶς.

Ἀχερόντιος, (καί *-ειος*) καί *Ἀχερούσιος, α, ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τόν Ἀχέροντα, ὁ τοῦ Ἀχέροντος· θηλ. *-ιάς*, γεν. *-ιάδος*.

ἀχερωΐς, *-ίδος*, ἡ· ἡ λεύκη (περί ἧς ἐπιστεύετο ὅτι εἶχε κομισθῇ ὑπό τοῦ Ἡρακλέους ἐκ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἀχέροντος).

Ἀχέρων, *-οντος*, ὁ· Ἀχέρων, ὁ ποταμός τοῦ Ἅδου (ἡ λ. παρήχθη ἐκ τοῦ *Ἄχος*, ὡς ἡ λ. *Κωκυτός* ἐκ τοῦ *κωκύω*) λατ. Acherōn.

ἀχέτας, *-ου*, ὁ, ϐωρ. ἀντί *ἠχέτης* (*ἀχέω*)· ὁ ἠχῶν ‖ κυρ. ὁ ἄρρην τέττιξ λόγῳ τοῦ τερατισμοῦ του.

ἀχεύω (*ἄχος*)· πενθῶ, λυποῦμαι, θρηνῶ ‖ *ἀχεύω τινός*=διά τινα.

ἀχέω (Α) (*ἄχος*) = *ἀχεύω* (ϐ ϐλ.)· μόνον κατά μτχ. ἐν χρήσει: *κῆρ ἀχέων*=ϐλιϐόμενος εἰς τήν καρδίαν (ἐγκαρδίως).— ‖ Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης *αχ-* προῆλθον τά: 1) ἐπ. ἀναϐιπλ. ἀόρ. 6' *ἤκαχον* ἐν ἐνεργ. μτϐ. ἐνν., κάμνω τινά νά λυπηθῇ, τόν πικραίνω, τόν παροργίζω, τόν ἐνοχλῶ, τόν ϐασανίζω· μετά τῆς αὐτῆς ἐνν. καί ὁ ἀναϐιπλ. μέλ. *ἀκαχήσω*, ἀορ. α' *ἠκάχησα* (ὡσεί ἐξ ἐν. *ἀχέω*). 2) Μέσον καί παθ. λυποῦμαι, ὑποτ. *ἀκάχηται*, εὐκτ. *ἀκάχοιτο*, πρτ. γ' πληθ. *ἀκάχοντο*. — Παθ. πρκ. *ἀκάχημαι*, ἐπ. γ' πληθ. *ἀκηχέδαται* ἢ *ἀκηχέαται* (ἀντί *ἀκήχηνται*)· γ' πληθ. ὑπερσ. *ἀκαχείατο* (ἀντί *ἀκήχηντο*)· ἀπρφ. *ἀκάχησθαι*· μτχ. *ἀκαχήμενος*, ἐπ. καί *ἀκηχέμενος*.

ᾱχέω (Β), ϐωρ. καί ποιητ. τύποι τοῦ *ἠχέω*.

ἄχημα, ϐωρ. ἀντί *ἤχημα*.

Ἀχήν, *-ῆνος*, ὁ, ἡ· πτωχός, ἄπορος [ᾱ].

Ἔτυμ.: *ἀχηνία* = σιτοδεία· *«ἠχάνω· πτωχεύω»* Σουΐδ. *«ἠχῆνες· κενοί, πτωχοί»* Ἡσυχ.· *«κτεανήχης· πένης»* Ἡσυχ.· πρϐ. καί *ἰχανάω*=ποθῶ, *ἴχαρ*=πόθος, ἐπιθυμία.—ἴσως δέ συγγ. καί τῷ *ἄγχω* (δ ϐλ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀχηνία, ἡ· ἔνδεια, ἀνέχεια, ἔλλειψις ‖ *ὀμμάτων ἀχηνία*=τῶν ὀφθαλμῶν κενόν ϐλέμμα (ἔλλειψις ζώντων ὀφθαλμῶν).

ἀχθεινός, *ή, όν* (*ἄχθος*)· φορτικός, ἐπαχθής, καταθλιπτικός. Ἐπίρ. *-νῶς* = δυσαρέστως, ἀκουσίως (λατ. aegre, moleste).

ἀχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἄγω*.

ἀχθηδών, *-όνος*, ἡ (*ἄχθομαι*)· ϐάρος, φορτίον ‖ ϐλῖψις, λύπη, ἐνόχλησις.

ἀχθήσομαι, παθ. μελ. τοῦ *ἄγω*.

ἄχθομαι, παθ. μετά μέσ. μέλλ. *ἀχθέσομαι* καί παθ. *ἀχθεσθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἠχθέσθην*· πρκ. *ἤχθημαι* (*ἄχθος*)· εἶμαι φορτωμένος, ϐεϐαρημένος· — καταπιέζομαι, δυσαρεστοῦμαι, ἀνιῶμαι, ἐνοχλοῦμαι, ἀηδιάζω.

Ἄχθος, *-εος*, τό· ϐάρος, φορτίον· *ἄχθος ἀρούρης*=ϐάρος τῆς γῆς (οἱ ἄχρηστοι ἄνθρωποι, οἱ ὀ-

κνηροί· λατ. **pondera terrae, fruges consumere nati**).— **II** φορτίον ὀλίψεως, ἤτοι ὀλῖψις, λύπη, ἀδημονία, στενοχωρία. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἄγχω**].

ἀχθο-φορέω, μελ. **-ήσω** (**ἄχθος** + **φέρω**)· φέρω ἄχθη, τ.ἔ. φέρω φορτία ‖ φέρω τι ὡς φορτίον. Ἐκ τοῦ

ἀχθο-φόρος, ον, (**ἄχθος**+**φέρω**)· ὁ φέρων ἄχθος (τ. ἔ. φορτίον).— **II** ὡς οὐσ., «ἀχθοφόρος» ὡς καὶ νῦν (βαστάζος, τουρκ. «χαμάλης»).

Ἀχίλλειος, α, ον, ὁ τοῦ Ἀχιλλέως (λατ. **Achillēus**)· **ἀχίλλειαι μᾶζαι**=πλακοῦντες (πίτται) ἐξ ἀρίστης ποιότητος κριθαλεύρου. Ἐκ τοῦ

Ἀχιλλεύς, **-έως** ἐπ. **-ῆος,** ὁ (ἐπ. καὶ **Ἀχιλεύς**) λατ. **Achillēs**· ὁ γνωστὸς Ὁμηρικὸς ἥρως, υἱὸς τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, ἡγεμὼν τῶν Μυρμιδόνων.

ἀ-χίτων, ον, γεν. **-ονος**· ὁ ἄνευ χιτῶνος (τ. ἔ. ἀλλαφρότατα ἐνδεδυμένος, μὲ τὸ ἱμάτιον μόνον).

ἀ-χλαινία, ἡ· τὸ μὴ ἔχειν χλαῖναν ‖ γεν., ἔλλειψις ἱματισμοῦ. Ἐκ τοῦ

ἄ-χλαινος, ον, (α στερ. + **χλαῖνα**)· ὁ ἄνευ χλαίνης (ἐπανωφορίου).

ἄ-χλοος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. **ἄ-χλους, ουν** (α στερ.+**χλόα**)· ὁ στερούμενος χλόης ‖ ξηρός, μαραμμένος.

ἀχλῠόεις, εσσα εν (**ἀχλύς**)· πλήρης ἀχλύος, ζοφερός, σκοτεινός, κατηφής.

ἈΧΛΥ'Σ, -ύος, ἡ· ὁμίχλη, καταχνιά ‖ σκότος, ζόφος (λατ. **calīgo**)· παρ' Ὁμ. **ἀχλὺς** καλεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποθνῃσκόντων ἢ λιποθυμούντων (ἡ σκοτοδίνη τῶν ὀφθαλμῶν των) ‖ μτφρ. ταραχή, σύγχυσις.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ παρ' Ἡσυχ. **«ἄκαρον· τυφλόν»,** καὶ τῷ λατ. **aquilus**=σκοτεινός, **aquila**=ἀετός **aquilo**=βορρᾶς· — κατ' ἄλλους **ἀχλὺς** 〈***Μχλύς,** πρβλ. **ὁμίχλη**· κατ' ἄλλους 〈***ωgh-,** πρβλ. ἰαπ. ***nogh-** ἑλλ. **νύχα· νύκτωρ, ἔννυχος.**ο Πάντα ταῦτα ὅμως εἶναι λίαν ἀμφίβολα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀχλῦω, μελ. **-ύσω**· ἀόρ. **α' ἤχλῡσα**· σκεπάζομαι μὲ **ἀχλὺν** (ὁμίχλην), σκοτεινιάζω.

ᾍΑΧΝΗ, ὠωρ. **ἄχνα,** ἡ· πᾶν ὅ,τι ἐπικάθηται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πράγματός τινος (ἐπὶ τῶν ὑγρῶν π.χ.), ἀφρός: **ἄχνη οὐρανία**=ἡ πάχνη (δρόσος τοῦ οὐρανοῦ)· **δακρύων ἄχνη**=τὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιπολάζοντα δάκρυα.— **II** ἐπὶ στερεῶν, τὸ χνοῦδι (ἐπὶ καρπῶν) ‖ τὸ λεπτὸν ἄχυρον ποὺ παρασύρει ὁ ἄνεμος κατὰ τὴν λίκμησιν.— **III ἄχνη,** κατ' αἰτ. ὡς ἐπίρ.=ὀλίγον «ἕνα κομματάκι». [πιθανώτ. συγγ. τῷ **ἄχυρον**· ὡσ. ὑπ' ἄλλων θεωρεῖται συγγ. τῷ λατ. **acus, aceris** = δέμα σίτου, ὡς καὶ συγγ. πρὸς τὴν ῥ. **ακ-** (βλ. **ἀκαχμένος**) : **ἄχνη** 〈***ακσ-να**].

ἄχνῡμαι, ἀποθ., ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον (**ἄχος**)· ὀλίβομαι, λυποῦμαι (πρβλ. **ἀχεύω, ἀχέω**) [δι' ἐτυμ. βλ. **ἄγχω**].

ἄ-χολος, ον (α στερ.+**χολή**)· ὁ στερούμενος χολῆς ‖ μτφρ. πρᾶος, ἥμερος, μειλίχιος, εὐγενής.— **II** ὁ καταπραΰνων (ἐξουδετερῶν) τὴν χολὴν ἢ τὴν ὀργήν.

ἄχομαι, ἀποθ. (**ἄχος**)· πενθῶ, λυποῦμαι, ὀλίβομαι (πρβλ. **ἄχνυμαι**)·

ἀ-χόρευτος, ον (α στερ.+**χορεύω**)· μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ χοροῦ (πρβλ. **ἄχορος**), μὴ ἑορταζόμενος μὲ χοροὺς ‖ ἀτερπής, μελαγχολικός, ἄχαρος.

ἀ-χορήγητος, ον (α στερ.+**χορηγέω**)· ὁ μὴ ἔχων χορηγίαν τινά, ὁ στερούμενος.

ἄ-χορος, ον· ὁ ἄνευ χοροῦ ‖ πένθιμος, περίλυπος, λυπηρός.

ᾍΑΧΟΣ, -εος, τό· ἄλγος, πόνος, λύπη, στενοχωρία ‖ παρ' Ὁμ. ἀείποτε ἐπὶ τοῦ πνεύματος, τῆς ψυχῆς, καὶ οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ σώματος. [δι' ἐτ. βλ. **ἄγχω**].

ἀ-χραής, ὲς=**ἄχραντος** (ὃ βλ.).

ἄ-χραντος, ον (α στερ.+**χραίνω**)· ἀμόλυντος, ἀμίαντος, ἄσπιλος.

ἀχράς, -άδος, ἡ· εἶδος ἀγρίου ἀπιδίου, ἀχλάδι ‖ ἐπίσης καὶ τὸ **δέντρον,** ἡ ἀγριαπιδιά, ἀχλαδιά· [καὶ **ἄχερδος· ἀχ-**〈***ῳgh-,** πρβλ. **ὄγχνη**=ἀχλαδιά, **ἔγχος**=δόρυ ἀπὸ ξύλον ἀγραπιδᾶς].

ἀ-χρεῖος, ον (σπαν. **α, ον**), ἰων. **ἀ-χρήϊος** (α στερ. +**χρεία**)· ἄχρηστος, μὴ χρήσιμος, ἀνωφελής, ἀσύμφορος ‖ οὐτιδανός, τιποτένιος, ἀσήμαντος, πρὸς οὐδὲν χρήσιμος ‖ ἄχρηστος (ἀνίκανος) ἐν πολέμῳ. — **II** οὐδ. **ἀχρεῖον** ὡς ἐπιρ. = ἀχρήστως, ἀνωφελῶς, βλακωδῶς, ἀνοήτως: **ἀχρεῖον ἰδὼν**=ρίψας ἡλίδιον βλέμμα (περὶ τοῦ Θερσίτου ἐν Ἰλ.)—**ἀχρεῖον γελᾶν**= γελᾶν ἄνευ λόγου, γέλωτα βεβιασμένον· **ἀχρεῖον κλάζειν** (ἐπὶ κυνός)=γαυγίζειν ἄνευ λόγου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἀχρειόω, μελ. **-ώσω** (**ἀχρεῖος**)· καθιστῶ τι ἄχρηστον, καθιστῶ ἀνίκανον.

ἀ-χρήϊος, ον, ἰων. ἀντὶ **ἀχρεῖος** (βλ. λ.).

ἀ-χρημᾰτία, ἡ· ἔλλειψις χρημάτων (ἢ μέσων). Ἐκ τοῦ

ἀ-χρήμᾰτος, ον (α στερ.+**χρῆμα**)· ὁ ἄνευ χρημάτων (ἢ μέσων)· **οἱ ἀχρήματοι**=οἱ πτωχοί.

ἀ-χρημοσύνη, ἡ· ἔλλειψις χρήματος. Ἐκ τοῦ

ἄ-χρήμων, ον, γεν. **-ονος** (α στερ.+**χρῆμα**)=**ἀχρήματος** (ὃ βλ.), πτωχός, ἄπορος, ἔνδεής.

ἀ-χρηστία, ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις ἄχρηστος, τὸ νὰ μὴ χρησιμεύῃ εἴς τίποτε ‖ τὸ νὰ μὴ μεταχειρίζηταί τίς τι. Ἐκ τοῦ

ἄ-χρηστος, ον (α στερ.+**χρηστός**)· ὁ μὴ χρήσιμος, μὴ χρησιμεύων, «ἄχρηστος», ἀνωφελής, ἀσύμφορος (ἐντελῶς δηλ. συνών. τῷ **ἀχρεῖος,** ὃ βλ.) ‖ **ἄχρηστος ἔς τι**=μὴ χρήσιμος, μὴ κατάλληλος, διά τι.— ἄνευ ἀποτελέσματος (λατ. **irritus**).— **II** ἀπηνής, ἀσπλαγχνος, σκληρός.— **III** ἐνεργ., ὁ μὴ ποιῶν χρῆσίν τινος, μὴ χρησιμοποιῶν τι (μετὰ δοτ.).

ἄχρι, καὶ πρὸ φων. **ἄχρις** (**ἄκρος**)· πρόθ.+γεν.· μέχρι, ἕως (λατ. **usque ad**): **ἄχρι μάλα κνέφαος**=μέχρι βαθείας νυκτός—**ἄχρι τῆς καρδίας** = μέχρι τῆς καρδίας.— **II** σύνδ., μέχρις ὅτου, ἕως ὅτου ‖ ἐν ὅσῳ, ἐφ' ὅσον (λατ. **donec**) ‖ ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει ἀπαντᾷ καὶ **ἄχρι οὗ**.— **III** ἐπίρ. τρόπου, ὁλοσχερῶς, παντελῶς, εἰς τὸ ἔπακρον (λατ. **penitus**).

Ἔτυμ.: κυρ. παρ' ἀττ. **ἄχρι, μέχρι** πρὸ συμφ. καὶ πρὸ φων., ἀδιαφόρως· οἱ ἐπικ. χρησιμοποιοῦσιν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τοῦ μέτρου: **ἄχρι - ἄχρις, μέχρι - μέχρις.** Παρὰ μτγν. ὑπερίσχυσαν οἱ ἐπικ. τύποι **ἄχρις, μέχρις,** ὑπὸ δὲ τῶν ἀντιγραφέων εἰσήχθησαν ἐνίοτε καὶ εἰς χειρόγρ. δοκίμων συγγρ.. Καίτοι δὲ τὰ **ἄχρι-μέχρι** ὁμοιάζουσι πρὸς ἄλληλα κατά τε τὸν τύπον καὶ τὴν σημ., ἀνήκουσιν εἰς ἄλλην ἕκαστον ρίζαν.

ἀ-χρώμᾰτος, ον (α στερ.+**χρῶμα**)· ὁ στερούμενος χρώματος.

ἄ-χρωστος, ον (α στερ.+**χρώζω**)· ὁ μὴ ἔχων χρῶμα, ὄχρωμος (βλ. **ἀχρώματος**) ‖ ἄψαυστος, ἄθικτος, ἀνέγγιχτος.

ἀχῠρῖτις, -ιδος, ἡ (**ἄχυρον**)· ἀνώμ. θηλ. ἐπίθ. (τοῦ **ἀχύρινος**)· «ἀχυρένια», ἀπὸ ἄχυρον.

ἀχυρμία, ἡ· (**ἄχυρον**)· σωρὸς ἀχύρων.

ἀχῠρο-δόκη, ἡ (**ἄχυρον** + **δέχομαι**)· ἀποθήκη ἀχύρων.

ᾍΑ˘ΧΥ˘ΡΟΝ, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῳ πληθ.· ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, ἄχυρα, **πίτυρα** [σκοτειν. ἐτυμολ.· συγγ. ἴσως τῷ **ἄχνη,** ὃ βλ.].

ἀχῠρό-τριψ, -ῖβος, ὁ, ἡ (**ἄχυρον**+**τρίβω**)· ὁ τρίβων τὰ ἄχυρα.

ἀχώ, ἡ· ὠωρ. ἀντὶ **ἠχώ**.

ἀ-χώριστος, ον (α στερ.+ **χωριστὸς** τοῦ **χωρίζω**)· ὁ μὴ χωριζόμενος, μὴ δυνάμενος νὰ χωρισθῇ, ἀναπόσπαστος ‖ ὁ μὴ κεχωρισμένος, ἀμέριστος, ἀχώριστος.— **II** (α στερ.+**χῶρος**)· δι' ὃν δὲν ὡρίσθη θέσις τις, ὁ μὴ ἔχων τόπον προσδιωρισμένον.

ᾍΑΨ, ἐπίρ. τόπου. πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπίσω, μακράν, μακρὰν ἀπό. 2) ἐπὶ πράξεων, πάλιν, αὖθις, ἐκ νέου [ἐκ τῆς **ἀπό : απ+s,** πρβλ. λατ. **abs=ab+s**].

ἀψάμενος, μετ.χ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἅπτομαι** (δ βλ.).

ἄ-ψαυστος, ον (α στερ. + **ψαύω**)· ἄθικτος, ἄψαυστος, ἀνέγγιχτος.— **II** ἐνεργ., ὁ μὴ ἐγγίζων, μὴ ψαύων.

ἀ-ψεγής, ὲς (α στερ.+**ψέγω**)· ἄψογος, ἄμεμπτος, ἀκατηγόρητος.

ἄ-ψεκτος, ον=**ἀψεγὴς.** (δ βλ.).

ἀ-ψεύδεια, ἡ (**ἀψευδής**)· τὸ μὴ ψεύδεσθαι, ἡ ἀλήθεια, φιλαλήθεια. Καὶ

ἀ-ψευδέω, μελ. **-ήσω**· δὲν ψεύδομαι, λέγω τὴν ἀλήθειαν. Ἐκ τοῦ

ἀ-ψευδής, ἐς (α στερ.+*ψεῦδος*)· ὁ μή ψευδόμενος, φιλαλήθης, εἰλικρινής || ἐπί πραγμ., **γνήσιος**, ἀληθινός, καθαρός, ἀμιγής ἀγνός. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἀ-ψευδῶς, ἰων. *-έως*, ἐπίρ. πράγματι, ἀληθῶς.

ἄ-ψευστος, ον (α στερ.+*ψεύδομαι*)· μτγν. τύπος τοῦ *ἀψευδής* (ϑ βλ.)· ἀνυπόκριτος, ἀπροσποίητος, εἰλικρινής.

ἄ-ψηκτος, ον (α στερ.+*ψήχω*)· ἄτριπτος, μή «ἀργασμένος», ἀκατέργαστος, ἀμάλακτος. σκληρός.

ἀ-ψήφιστος, ον (α στερ. + *ψηφίζομαι*)· ὁ μή ψηφίσας.

ἀ-ψῑδόομαι, πρκ. *ἠψίδωμαι*· παθητ. (*ἀψίς*)· συνάπτομαι (συνδέομαι) ἐν κύκλω. ὀλόγυρα (ἐν εἴδει ἀψῖδος) ἢ ἐν καμπύλῃ.

ἀψί-κορος, ον (*ἅπτομαι*+*κόρος*)· *ὁ κορεννύμενος ἅμα τῷ ἅψασθαι τῶν σιτίων* = ὁ ταχέως χορταίνων || ὁ εὐμετάβλητος εἰς τάς ὀρέξεις του, «λιχούδης».

ἀψῑ-μᾰχία, ἡ (*ἀψί-μαχος*)· ὁ ἀκροβολισμός, ἀρχή μοχης «ἀψιμαχία», ὡς καί νῦν. Ἐκ τοῦ

ἀψῑ-μᾰχος, ον (*ἅπτομαι* + *μάχη*)· ὁ ἀπτόμενος μάχης, ὁ ἀκροβολιζόμενος, ἀκροβολιστής.

ἀψίνθιον, τό (λατ. **absinthium**, γαλλ. **absinthe**)· φυτόν, ἡ ἀψιδιά· [παρ' Ἡσυχ. *ἀσπίνθιον*· μή ἑλληνικῆς προελεύσεως· τό στοιχεῖον *-νθ-* διετηρήθη εἰς τά προελληνικά τοπωνύμια: ***Κόρινθος, Ὄλυνθος, Τίρυνθ(ος)*** κλπ.]. Ἐκ τοῦ

Ἄψινθος, ἡ=ἀψίνδιον (δ βλ.).

ἀψίς, ἰων. *ἀψίς, -ῖδος*, ἡ (*ἅπτω*)· ὅμμα, συναφή, ἕνωσις, ῥαφή || δηλειά, κόμβος || *ἀψῖδες λίνου*=δηλειές δικτύου. **2)** τά τεμάχια ξύλου τοῦ γύρου τῶν τροχῶν, αὐτός οὗτος ὁ τροχός || *κύκλος ἀψῖδος*= ὁ τροχός τοῦ κεραμέως. **3)** (θριαμβευτική) ἀψίς, «ἀψίδα», ὄδλος, καμάρα. [ἐκ *ῥ. ἀφ-* τοῦ *ἅπτω*, δ βλ.).

ἀψῖσι, δοτ. πληθ. τοῦ *ἀψίς*.

ἀψό-ρροος, ον, καί κατά συναίρ. *ἀψόρρους, ουν* (*ἄψ*+*ῥέω*)· ὁ ῥέων πρός τά ὀπίσω || ὁ ἐπιστρέφων ὀπίσω, εἰς ἑαυτόν πάλιν εἰσρέων.

Ἔτυμ.: βλ. καί *ἄψορρος* ἐν τέλει. Τό μεταξύ τῶν *ἄψ-ῥέω* παρεισφρῆσαν *-ο-* θεωρεῖται ὡς ἀθροιστ. (πρβλ. *ὄ-θριξ, ὄ-πατρος, ὄ-ζυξ*).

ἄψ-ορρος, ον (συντετμ. τύπος τοῦ προηγ.;)· ὁ κινούμενος πρός τά ὀπίσω, ἐπιστρέφων ὀπίσω, παλινδρομικός, παλίνορσος—οὐδ. *ἄψορρον* ὡς ἐπίρ.= ὀπίσω, πάλιν ὀπίσω.

Ἔτυμ.: τοῦτο ὅμως δέν ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ῥέω* ὡς τό προηγούμ. (διά τοῦτο δέν εἶναι συντετμ. τύπος τοῦ *ἀψόρροος*, ὡς τό *χείμαρρος* <*χειμάρροος*), ἀλλά τό δ' συνθ. *-ορρος* <*-ορσος* (πρβλ. *παλιν-ορσος*) τοῦ *ὄρ-νυμι*· πρβλ. σανσκρ. *ṛsati* = ῥέειν.— Τό προηγ. *ἀψόρροος* εἶναι ἴσως αὐτό τοῦτο τό *ἄψορρος* τροποποιημένον ὑπό τήν ἐπήρειάν τινος **ῥοός*=ὁ ῥέων.

ἄψος, -εος, τό (*ἅπτω*)· συναφή, ἁρθρωσις, ἁρμός, κλείδωσις.

ἀ-ψόφητος, ον (α στερ. + *ψοφέω*)· ἄνευ ψόφου (τ. ἔ. δορύβου), ἀδόρυβος· μετά γεν. *ἀψόφητος κωπνμάτων*=ἄνευ τοῦ δορύβου τῶν δρήνων.

ἄ-ψοφος, ον (α στερ.+*ψόφος*)=*ἀψόφητος* (ϑ βλ.).

ἄ-ψυκτος, ον (α στερ.+*ψύχω*)· ὁ μή ψυχόμενος.

ἀ-ψῡχία, ἡ· στέρησις τῆς ψυχῆς, λιποθυμία || ἔλλειψις ἀδρους, ὀλιγοψυχία. Ἐκ τοῦ

ἄ-ψῡχος, ον (α στερ. + *ψῡχή*)· ὁ στερούμενος ψυχῆς (τ. ἔ. ζωῆς), ὁ μή ἔχων ζωήν.— **II** ὁ μικρόψυχος, δειλός, λιπόθυμος.

***ΑΩ** (Α), ἐκ ῥιζης τοῦ *ἄημι*· πνέω, φυσῶ· πρβλ. *ἄζω, αὔω*.

***ΑΩ** (Β), ἐκ ῥιζ. τοῦ *ἰαύω, ἀωτέω*· κοιμῶμαι· ἀόρ. α' *ἄεσα*, ἐπ. *ἄεσσα*, κατά συναίρ. *ἆσα*.

***ΑΩ** (Γ), πληγώνω, τραυματίζω, ϑλάπτω (συνῳρ. ἐκ τοῦ *ἀάω*, δ βλ.).

***ΑΩ** (Δ), κορέννυμι, χορταίνω, τινά· ἀπρφ. *ἄμεναι* [ᾰ], κατά συναίρ. ἐκ τοῦ *ἀέμεναι*, ἐπ. ἀντί *ἄειν*· ἀόρ. α' *ἆσα*· ρημ. ἐπίϑ. *ἀτός* [ᾰ]· καί μετά τοῦ α στερ. *ἄατος* [ᾰ ᾰ], κατά συναίρ. *ἆτος*.

ἀῶϑεν, ἐπίρ. δωρ. ἀντί *ἠῶϑεν*.

ἀών, ᾶόνος, ἡ, δωρ. ἀντί *ἠϊών*.

ἀ-ωρί, ἐπίρ. τοῦ *ἄ-ωρος*· εἰς ἀκατάλληλον ὥραν, ἀκαίρως.

ἀ-ωρία, ἡ (*ἄωρος*) || ἄκαιρος (ἀκατάλληλος) ὥρα || ἄκαιρος τύχη ἢ ϑάνατος, πρόωρος ϑάνατος || κατ' αἰτ. ὡς ἐπίρ. *ἀωρίαν*=πάρωρα, πολύ ἀργά: *ἀωρίαν ἦκω* = ἔχω ἔλϑει πολύ ἀργά. [ᾰ].

ἀ-ώριος, *ον*=*ἄωρος* (δ βλ.).

ἀωρό-νυκτος, ον (*ἄωρος*+*νύξ*)· ὁ γινόμενος ἐν προκεχωρηκυία ὥρα τῆς νυκτός, κατά τό μεσονύκτιον || μεσονύκτιος (λατ. **intempesta nocte**).

ἄ-ωρος, ον (α στερ.+*ὥρα*)· ὁ παρά τήν *ὥραν*, «ἄωρος», ἄκαιρος, ὁ μή εἰς τόν καιρόν του: *ἄωρος χειμών*—*ἄωρος ϑάνατος*.— **I** ὁ πρίν ἀπό τήν ὥραν του, ἀνώριμος, πρώιμος, ἄγουρος, ἀγίνωτος.— **III** παραμορφωμένος, ἀσχημος. [ᾰ].

ἄωρτο, ἐπ. παϑ. ὑπερσ. τοῦ *ἀείρω* (δ βλ.).

Ἀώς, ἡ, δωρ. *Ἠώς*, **Ἕως**. Ἐξ αὐτοῦ τό

Ἀωσ-φόρος, δ=*Ἑωσφόρος* (δ βλ.)· ὁ φέρων φῶς, κομιστής φωτός || τό ἄστρον τῆς πρωίας (λατ. **Lucifer**).

ἀωτέω, μελ. *-ήσω* (*ἄω*)· κοιμῶμαι. Ἐκ τοῦ

ἄωτον, τό, καί *ἄωτος*, δ· τό ἄριστον, τό ἐκλεκτότατον τοῦ εἴδους του, τό ἄνδος, ὁ «ἀδέρας». Παρ' Ὁμήρῳ, ἐπί τοῦ λεπτοτάτου καί ἐξαιρετικῆς ποιότητος μαλλίου: *οἷός ἄωτον* || ὡσ. καί ἐπί τῶν ἐκ λεπτοτάτου πανίου ἀσπρορρούχων: *λίνοιο λεπτὸν ἄωτον* [πιϑαν. ἐκ τοῦ *ἄημι*, *ἀήτης*, ϑεμ. ϐάσις **ᾱvo**: **ᾱvo**=πνέειν, φυσᾶν].

Β

Τὸ γραμμα **βῆτα** ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν **beth**. Κατὰ τὸν 9ον αἰ. π. Χ. εἶχε τὸ σχῆμα 9, ὅπως φαίνεται ἐν Μωαβιτικῇ ἐπιγραφῇ. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀλφαβήτῳ τὰ ἀρχαϊκώτατα σχήματά του ἦσαν Γ Β καὶ Π . Τὸ ἐπικρατήσαν τελικῶς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ σχῆμα ἦτο Β ἢ Β , τὰ σχήματα δὲ ταῦτα διετηρήθησαν ἀμετάβλητα καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ, καταλήξαντα εἰς τὸ νεώτερον **B**. Κατὰ τὸν 6ον αἰ. π. Χ. ἀπαντᾷ κεφαλαῖον βῆτα τῆς Λατινικῆς ἀλφαβήτου ἔχον τὸ σχῆμα Ɓ , ὁμοιάζον παραδόξως πρὸς τὰ ἀρχαϊκώτατα σχήματα τοῦ βῆτα τῆς νήσου Θήρας, καίτοι οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γίνῃ περὶ προελεύσεως τοῦ πρώτου ἐκ τοῦ δευτέρου, διότι τὰ δύο σχήματα ἐξειλίχθησαν ἐντελῶς ἀνεξαρτήτως ἀπ' ἀλλήλων.

Ὁ πίναξ δεικνύει τὸ σχῆμα τοῦ βῆτα τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Β, β, βῆτα, ἄκλ. τὸ δεύτερον γράμμα τῆς ἑλληνικῆς ἀλφαβήτου ‖ ἐντεῦθεν ὡς ἀριθμητ. σύμβολον β'= ***δύο*** καὶ ***δεύτερος***, ,β=2000.

Οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Δωριεῖς τὸ ἐχρησιμοποίουν ἀντὶ τῆς ἁπλῆς δασείας πρό τοῦ ρ: ***βρόδον, βράκος*** ἀντὶ ***ῥόδον, ῥάκος***.— Συχνὰ παρενσβάλλετο μεταξὺ τῶν δύο γραμμάτων τῶν συμπλεγμάτων ***μ λ*** καὶ ***μ ρ***, διὰ νὰ ἀπαρτισθῇ πληρέστερος καὶ εὐκρινέστερος ἦχος: ***μεσημβρία, γαμβρός, ἄμβροτος, μέμβλεται.***

Ἡ εἰς ἄλλα σύμφωνα τροπὴ τοῦ ***β*** ὠφείλετο κυρίως εἰς τὴν διάφορον προφορὰν τῶν ἐπὶ μέρους διαλέκτων· ἐτράπη δὲ: **I** ***π*** **›** ***β***: ***βατεῖν, βικρὸς*** ἀντὶ ***πατεῖν, πικρός.***— **II** ***β*** **›** ***ζ*** (Ἀρκαδ.): ***ζέρεθρον*** ἀντὶ ***βέρεθρον, βάραθρον.***— **III** ***β*** **›** ***γ***: ***γλήχων*** ἀντὶ ***βλήχων.***

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	9
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	9
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	ℑ λ
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	B
ΑΤΤΙΚΟΝ . . .	600	B
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Ɓ Ɔ ϟ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	B
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	B
Κλασσ. Λατινικὸν καὶ ἐφεξῆς	—	B

βᾶ· συντετμ. τύπος τῆς κλητ. ***βασιλεῦ***, ποιητ., ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***βᾶς*** ⇒ βασιλεύς.

βάβάζω· ἀναδιπλ. τύπος τοῦ ***βάζω*** (ὃ βλ.).

βάβαί, *βαβαιάξ*, πρβλ. ***παπαῖ***, λατ. **papae**, ἐπιφώνημα ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ· μπᾶ! Θεέ μου! Παναγία μου!

Ἔτυμ.: παράγεται ἐκ τῆς ἀναδιπλ. παιδικῆς λέξεως ***βαβὰ*** (πρβλ. τὰ ***βαβάζω, βαβίζω, βαβύζω, βάβαξ, βαβάκτης, βαβράζω***· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **bababā** = κροτῶ καιόμενος, παταγῶ, λατ. **babil** = «γαυριῶ», **babiger**=ἔκδαμβος, ἀγγλ. **baby**=παιδίον, λατ. **babulus**=φλύαρος· τὸ τελευταῖον τοῦτο προσεγγίζει τὰ συγγ. τῆς ἰαπ. ***bal-bal-** (**ba-bal, bam-bal, bal-b-**κλπ.) σημαίνοντα ἄναρθρον καὶ ἀσυνάρτητον ἀφήγησιν (πρβλ. σανσκρ. **balbalākarō'li**=εἶμαι βραδύγλωσσος, τραυλίζω, **balbūthāh**=τραυλός, λατ. **balbus**=τραυλός, **balbutio**=τραυλότης, ἑλλ. ***βαμβαλίζω, βαμβακύζω***=κροτῶ, παταγῶ, τοὺς ὀδόντας, ***βαμβαίνω***=τραυλίζω, τοῦ ὁποίου δάνειον εἶναι τὸ λατ. **bambalio** ὡς λατ. παρωνύμιον, σημ. κυρ. τσεβδός. Βλ. καὶ λ. ***βάρβαρος.***

βάβαξ, ***-ακος***, ὁ (***βαβάζω***)· φλύαρος.

βαβύκα, ἡ, λακων. ἀντὶ ***γέφυρα.***

βάγμα, ***-ατος***, τὸ (***βάζω***)· λόγος, ὁμιλία.

βάδην, ἐπίρ. (***βαίνω***)· βῆμα πρὸς βῆμα, ἠρέμα, σιγὰ-σιγὰ (λατιν. **pedetentim**)· ἀντίθ. τῷ ***δρόμῳ, τροχάδην.***—**II** πεζῇ, «μὲ τὰ πόδια», ἀντίθ. τῷ: ἐφ' ἵππου, ἐφ' ἁμάξης.— **III** βαθμηδόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον (λατ. **gratim**).

βαδίζω, ἀττ. μέλλ. ***βαδιοῦμαι***, μτγν. ***-ιῶ***· ἀόρ. α' ***ἐβάδισα***· πρκ. ***βεβάδικα*** (***βάδος, βαίνω***)· πηγαίνω πεζῇ, περιπατῶ, ὁδοιπορῶ ‖ πηγαίνω σιγά, βηματίζω ‖ γενικῶς, πορεύομαι, «βαδίζω» (πρβλ. λατ. **badisco**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βάδισις, ***-εως***, ἡ· τὸ βαδίζειν, τὸ πορεύεσθαι, τὸ βάδισμα.

βάδιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***βαδίζω***· πρέπει νὰ βαδίζῃ τις, πρέπει νὰ περιπατήσῃ τις.

βαδιστής, ***-οῦ***, ὁ (***βαδίζω***)· ὁ βαδίζων πεζῇ, περιπατητής, πεζοπόρος, δρομεύς ‖ ***ταχὺς βαδιστὴς***=ταχὺς πεζοπόρος, ταχὺς δρομεύς.

βαδιστικός, ***ή, όν*** (***βαδίζω***)· καλός, ἱκανός, εἰς τὸ περιπατεῖν.

βάδος, ὁ (***βαίνω***)· περίπατος, βάδισις. [ἐκ ῥ. ***βα-***, ἐξ ἧς καὶ τὸ ***βαίνω*** (δι' ἐπεκτάσεως κατὰ ἓν ***-ν-***) καὶ τά: ***βῆμα, βωμός, βάσις, βάθρον*** κλπ.· ἐν τῇ λ. ***βά-δ-ος*** ἔχομεν ἐπέκτασιν τῆς ῥίζ. ***βα-*** δι' ἑνὸς ***δ.***]

ΒΑΖΩ, μέλ. ***βάξω***· ὁμιλῶ, λέγω· γ' **ἔν.** παθ. πρκ. ***ἔπος; βέβακται*** = λόγος ἔχει λεχθῆ· πρβλ. καὶ ***βαβάζω.*** [ἐκ ῥ. ***βακ-*** πρβλ. ***βάξις, ἄβακής***· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«βάσκειν· λέγειν, κακολογεῖν»***· πρβλ.

καὶ τὸ ἐνιαχοῦ τῆς Νάας Ἑλλην. «ἔβαξε, θὰ βάξῃ» =ἤχησε, θὰ ἠχήσῃ· *βάσκω* ‹*βασκσκω· συγγ. τῷ *βάσκανος* (ὃ βλ.)· πρβλ. καὶ *ἀβασκής*].

βάθέα, ἰων. ἀντὶ *βαθεῖα*, θηλ. τοῦ *βαθύς*.

βάθέως, ἐπίρ. τοῦ *βαθύς*· ὁ,τι καὶ νῦν, βαθιά.

βάθιστος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ *βαθύς*.

βαθμίς, *-ίδος* (καὶ *-ῖδος*), ἡ· σκαλοπάτι ‖ ὑπόβαθρον, βάσις ‖ κατώφλιον (*οὐδός*). Ἐκ τοῦ

βαθμός, ὁ (*βαίνω*)· σκαλοπάτι, κλῖμαξ, κατώφλιον.— **II** μτφρ. βαθμὸς προόδου, κοινωνικὴ θέσις, ἀξίωμα, τάξις (λατ. gradus).

βάθος, *-εος*, τὸ (*βαθύς*)· βάθος ἢ ὕψος (ἀναλόγως τῆς κατευθύνσεως, πρὸς ἣν μετρεῖ τις, πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ κάτω), λατ. altitudo ‖ ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ *ἐπὶ βάθος*=κατὰ βάθος στήλης ἢ φάλαγγος, εἰς τρόπον ὥστε ἡ παράταξις νὰ παρουσιάζῃ μέγα βάθος καὶ μικρὸν μέτωπον. [ἐκ ῥ. *βαθ-*, συγγ. τῇ ῥ. *βαφ-* τοῦ ῥ. *βάπτω* (ὃ βλ.)· πρβλ. καὶ *βαθύς*].

βαθρεία, ἡ=*βάθρον* (ὃ βλ.).

βάθρον, τὸ (ῥ. *βα-*, *βαίνω*)· τὸ ἐφ' οὗ βαίνει ἢ ἵσταταί τις, βάσις, ὑπόβαθρον, «βάθρον» ‖ θεμελίωσις, θεμέλιον. **2)** βαθμίς, σκαλοπάτι, ἢ σειρὰ βαθμίδων κλίμακος ‖ ἡ περιφέρεια κλίμακος ‖ ἐν τῷ πληθ. κλίμακες. **3)** οὐδός, κατώφλιον ‖ μτφρ. χεῖλος, ἄκρον: *κινδύνου βάθρα* = τὸ χεῖλος τοῦ κινδύνου. **4)** θρανίον, ἕδρα, κάθισμα [ἐκ ῥ. *βα-* τοῦ ῥ. *βαίνω* ἐπεκτετ. κατὰ ἓν *-θ-*, ὡς ἐν λ. *βά-δ-ος* (ὃ βλ.) κατὰ ἓν *-δ-*· *δ*⇒*dh*=*θ*].

βάθυ-αγκής, *ἐς* (*βαθύς*+*ἄγκος*)· ὁ ἔχων βαθείας κοιλάδας (φάραγγας).

βάθύ-βουλος, *ον* (*βαθύς*+*βουλή*)· ὁ ἔχων βαθεῖαν βουλήν, βαθύνους, νουνεχής.

βάθύ-γειος, ἰων. *βαθύ-γεος, ον,* ἀττ. *βαθύγεως, ων,* (*βαθύς* + *γῆ*)· ὁ ἔχων βαθεῖαν (παχεῖαν) γῆν, καρποφόρος, γόνιμος, εὔφορος.

βάθύ-γήρως, *ων* (*βαθύς*+*γῆρας*)· ὁ ἐν βαθεῖ γήρατι, ὑπέργηρος.

βάθύ-γλυπτος, *ον* (*βαθύς* + *γλύφω*)· ὁ βαθέως γεγλυμμένος (σκαλισμένος).

βάθύ-δῖνήεις, *εσσα, εν* (*βαθύς*+*δινάω*)· ὁ βαθέως συστρεφόμενος, ὁ σχηματίζων βαθεῖαν δίνην. Καὶ

βάθύ-δῖνης, *-ου, ὁ* = *βαθυδινήεις* (ὃ βλ.).

βάθύ-δοξος, *ον* (*βαθύς* + *δόξα*)· ὁ λίαν πεφημισμένος, ἐνδοξότατος.

βάθύ-ζωνος, *ον* (*βαθύς*+*ζώνη*)· ὁ βαθέως ἐζωσμένος (τ. ἔ. οὐχὶ ὑψηλά, ὑπὸ τὸ στῆθος, ἀλλὰ χαμηλά, ἄνωθεν τῆς ὀσφύος, οὕτως ὥστε ἡ ἐσθὴς ἐπιπτεν εἰς τὴν ζώνην μὲ πλουσίας πτυχώσεις (πρβλ. *εὔζωνος, βαθύκολπος*).

βάθύ-θριξ, *-τρῐχος, ὁ, ἡ* (*βαθύς*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων μακρὰς καὶ πυκνὰς τρίχας, ὁ ἔχων πλουσίαν κόμην ‖ ἐπὶ προσώπων. ὁ ἔχων πυκνὸν τρίχωμα.

βάθύ-καμπής, *ἐς* (*βαθύς* + *κάμπτω*)· ὁ βαθέως (τ. ἔ. λίαν) κεκαμμένος ‖ πολὺ καμπύλος, κυρτός.

βάθύ-κήτης, (*βαθύς* + *κῆτος*)· ὁ ἔχων βαθείας (μεγάλας) κοιλότητας, τ. ἔ. ὁ πολὺ βαθὺς (π. χ. πόντος).

βάθύ-κλείς, *ἐς* (*βαθύς*+*κλέος*)=βαθύδοξος, λίαν πεφημισμένος.

βάθύ-κολπος, *ον* (*βαθύς* + *κόλπος*)· ὁ βαθέως κεκολπωμένος, τ. ἔ. ὁ φέρων ἱμάτιον μὲ βαθείας (πλουσίας) πτυχώσεις, ὡς τὸ *βαθύζωνος* (ὃ βλ.). **2)** ἡ ἔχουσα λίαν ἀνεπτυγμένον τὸ στῆθος, ἡ ἔχουσα πλούσια στήθη (μαστοὺς πληροῦντας τὸ στῆθος). — **II** ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ ἔχουσα βαθείας (τ. ἔ. εὐφόρους) κοιλάδας.

βάθύ-κρημνος, *ον* (*βαθύς*+*κρημνός*)· ὁ ἔχων βαθεῖς (τ. ἔ. ὑψηλοὺς καὶ ἀποτόμους) κρημνούς.

βάθύ-κρύσταλλος, *ον*· ὁ κεκαλυμμένος μὲ βαθεῖς (τ. ἔ. παχεῖς) κρυστάλλους (δηλ. πάγους).

βάθύ-κτέᾶνος, *ον* (*βαθύς* + *κτέανον*)· ὁ ἔχων πολλὰ κτήματα, βαθύπλουτος ‖ κυρ. ὁ ἔχων πολλὰς καὶ μεγάλας ἀγέλας κτηνῶν.

βάθύ-λειμος, *ον*, καὶ *βᾰθῠ-λείμων, ον,* γεν. *-ονος* (*βαθύς*+*λειμών*)· ὁ ἔχων βαθεῖς (τ. ἔ. πλουσίους, εὐφόρους) λειμῶνας.

βάθύ-λήϊος, *ον* (*βαθύς* + *λήϊον*)· ὁ ἔχων βαθὺ λήϊον (τ. ἔ. ἄφθονα καὶ πλούσια σπαρτά).

βάθῠ-μαλλος, *ον* (*βαθύς*+*μαλλός*)· πυκνόμαλλος, ὁ ἔχων πυκνὰ καὶ ἄφθονα (βαθιὰ) μαλλιά.

βάθῠ-μήτης, *-ου,* ὁ (καὶ *βᾰθῠμῆτα*) (*βαθύς* + *μῆτις*)· ὁ βαθείας ἔχων βουλάς, βαθύνους (πρβλ. *μητίετα*).

βάθῠ-νοος, *ον*· καὶ συνηρ. *βαθύνους, ουν* (*βαθύς* +*νόος*)· ὁ ἔχων βαθὺν νοῦν, βαθεῖαν σκέψιν, φρόνιμος.

βάθῡ́νω, μέλ. *βᾰθῡ́νῶ*· πρκ. *βεβάθυγκα* (*βαθύς*)· καθιστῶ τι βαθύ, σκάπτω καὶ κοιλαίνω τι ‖ *βαθύνω τὴν φάλαγγα* = αὐξάνω τὸ βάθος τῆς φάλαγγος προσθέτων σειρὰς πολεμιστῶν.

βάθῠ-ξύλος, *ον* (*βαθύς*+*ξύλον*)· πυκνόδενδρος.

βάθῠ-πεδος, *ον* (*βαθύς*+*πέδον*)· ὁ ἔχων (ἢ ἀποτελῶν) βαθεῖαν πεδιάδα (τ. ἔ. χαμηλήν, κειμένην μεταξὺ ὀρέων).

βάθῠ-πέλμος, *ον* (*βαθύς*+*πέλμα*)· ὁ ἔχων βαθὺ (τ. ἔ. παχὺ) πέλμα («χονδρὴν πατοῦσαν»).

βάθῠ-πλόκαμος, *ον* (*βαθύς*+*πλόκαμος*)· ὁ ἔχων βαθεῖς (τ. ἔ. μακρούς, πλουσίους) πλοκάμους (πλεξίδας).

βάθῠ-πλουτος, *ον* (*βαθύς*+*πλοῦτος*)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν (ἐξαιρετικὰ) πλούσιος.

βάθῠ-πόλεμος, *ον* (*βαθύς*+*πόλεμος*)· ὁ χωμένος βαθιὰ εἰς τὸν πόλεμον, ὁ πολεμῶν μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις.

βάθῠ-ρρείτης, *-ου, ὁ* (*βαθύς*+*ῥέω*) = *βαθύρροος* (ὃ βλ.).

βαθύ-ρρηνος, *ον* (*βαθύς*+*ῥήν*)· ὁ ἔχων ἢ, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ πυκνοῦ καὶ μακροῦ μαλλίου προβάτων, πυκνόμαλλος.

βάθῠ-ρριζος, *ον* (*βαθύς*+*ῥίζα*)· ὁ ἔχων βαθείας ῥίζας, ὁ βαθέως ἐρριζωμένος.

βάθῠ-ρροος, καὶ κατὰ συναίρ. *βαθύρρους, ουν* (*βαθύς*+*ῥέω*)· ὁ ἔχων βαθὺ ρεῦμα, ὁ ὑπερεκχειλίζων, ῥέων μὲ ἄφθονα ὕδατα.

ΒΑΘΥΣ, *βαθεῖα* (ἰων. *βαθέα*), *βαθύ*· συγκρ. *βαθύτερος*, ποιητ. *βαθίων*, δωρ. *βάσσων*· ὑπερθ. *βαθύτατος*, ποιητ. *βάθιστος*· βαθὺς ἢ ὑψηλός, λατ. altus. **2)** βαθύς, παχύς, χονδρὸς ‖ δαψιλής, ἄφθονος (ὡς ἐπὶ μαλλιῶν καὶ γενείου) ‖ γενικῶς: μέγας, ἄφθονος ‖ ἐπὶ φωνῆς: βαθεῖα ‖ ἐπὶ τοῦ νοῦ, διανοίας, σκέψεως: βαθύς, ουνετός, σώφρων.—ὡσ. μετὰ διαφόρων ἄλλων σημασιῶν ἐπὶ χρόνου, ἡλικίας κλπ.: *βαθὺς ὄρθρος*—*βαθὺ γῆρας*—*βαθεῖα φάλαγξ*.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *βαθ-*, ἐξ ἧς καὶ τὰ: *βάθος* (ὃ βλ.), *βένθος* (πρβλ. *πάθος*—*πένθος*)· πρβλ. σανσκρ. gāh= βυθίζομαι, βουτῶ, gāh-as=λουόμενος (ὡς οὐσ.=βάδος), gah-ana-s=βαθύς.

βάθῠ-σκάφής, *ἐς* (*βαθύς* + *σκάπτω*)· ὁ βαθέως ἐσκαμμένος.

βάθύ-σκίος, *ον* (*βαθύς*+*σκιά*)· ὁ βαθέως σκιαζόμενος, ὁ ῥίπτων παχεῖαν σκιὰν ἢ εὑρισκόμενος ἐν τοιαύτῃ.

βάθῠ-σπορος, *ον* (*βαθύς*+*σπείρω*)· ὁ βαθέως ἐσπαρμένος, εὔφορος.

βάθύ-στερνος, *ον* (*βαθύς*+*στέρνον*)· ὁ ἔχων βαθὺ (τ. ἔ. πλατύ, εὐρὺ) στέρνον ‖ *εὐρύστερνος αἶα*=γῆ ἔχουσα εὐρὺ καὶ ἐκτεταμένον στῆθος.

βάθῠ-στολμος, *ον* (*βαθύς*+*στολμός*)· ὁ φορῶν μακρὰν καὶ πλουσίαν (*βαθεῖαν*) ἐσθῆτα (φόρεμα, ἐπανωφόριον).

βάθῠ-στρωτος, *ον* (*βαθύς*+*στρώννυμι*)· ὁ βαθέως ἐστρωμένος, ὁ ἔχων παχέα στρώματα.

βάθῠ-σχοινος, *ον* (*βαθύς*+*σχοῖνος*)· ὁ κατάφυτος ἀπὸ πυκνοὺς σχοίνους τόπος.

βάθῠ-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*βαθύς*+*φρήν*)=*βαθύβουλος* (ὃ βλ.), βαθύνους.

βάθῠ-φυλλος, *ον* (*βαθύς*+*φύλλον*)· ὁ ἔχων βαθὺ (πυκνὸν) φύλλωμα.

βάθῠ-χαίτης, *-ου,* ὁ· ὡσ. καὶ *βαθυχαιτήεις, -εσσα, -εν* (*βαθύς*+*χαίτη*)· ὁ ἔχων βαθεῖαν (τ. ἔ. μακρὰν καὶ πυκνήν, πλουσίαν) χαίτην (κόμην).

βάθῠ-χθων, *ον*, γεν. *-ονος* (*βαθύς*+*χθών*) = *βαθύγειος* (ὃ βλ.)· ὁ ἔχων βαθεῖαν (παχεῖαν, εὔφορον) χθόνα (γῆν), εὔφορος, γόνιμος.

βαίην, ης, η, αὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *βαίνω*.

ΒΑΙ'ΝΩ (σχηματισθὲν ἐκ τινος **βάω*)· μέλ. *βήσομαι*, ἐπ. *βέομαι* καὶ *βείομαι*, δωρ. *βᾶσεῦμαι*· πρκ. *βέβηκα*, ἐπ. γ' πληθ. *βεβίασι*, *βεβᾶσι*· ἀπρμ. *βεβάμεν*· μτχ. *βεβᾰώς*, *βεβᾰνῖα*, καὶ κατὰ συναίρ. *βεβώς*, *βεβῶσα*, *βεβώς*· ἀόρ. β' *ἔβην*, ἐπ. γ' ἔν. *βῆ*, ἐπ. γ' δυΐκ. *βάτην*. Προστ. *βῆθι*, ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις *βᾶ* (π. χ. *κατάβα*)· Ὑποτ. *βῶ*, ἐπ. *βείω*, ἐπ. γ' ἔν. *βήῃ*· Εὐκτ. *βαίην*· ἀπροφ. *βῆναι*, ἐπ. *βήμεναι*· μτχ. *βάς*, *βᾶσα*, *βάν*. — Μέσον, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' *ἐβήσετο*, ἀντὶ *ἐβήσατο*.—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐβάθην* ἐν συνθ. (ὡς *συνεβάθην*)· πρκ. *βέβᾰμαι* ἐν συνθ. (ὡς *παραβέβαμαι*)· Ἀμτβ., περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι. **2)** ἐπικ. μετ' ἀπροφ.: *βῆ δ' ἴμεν*, *βὰν δ' ἰέναι* = ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ (ἐξεκίνησαν νὰ ὑπάγουν)· *βῆ δὲ θέειν*=ἤρχισε νὰ τρέχῃ. **3)** *βαίνω μετά τι* = βαδίζω κατόπιν τινός (πραγμ.), ἔπειτα ἀπό τι· *βαίνω ἐπ' ἐλπίδος* κλπ. = προχωρῶ (στηριζόμενος) ἐπὶ ἐλπίδων, τ. ἔ. τρέφω ἐλπίδας κλπ. **4)** ὁ πρκ. *βέβηκα* ἔχει κυρ. τὴν ἔννοιαν τοῦ: εὑρίσκομαι ἔν τινι τόπῳ, ἔχω καταταλάξει, ἔχω κατακαθίσει: *εὖ βέβηκα*=εἶμαι καλὰ στερεωμένος· *οἱ ἐν τέλει βεβῶτες*=οἱ κατέχοντες τὰ ἀξιώματα. **5)** ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων, *ἐννέα ἐνιαυτοὶ βεβάασι*=ἐννέα ἔτη ἦλθον καὶ παρῆλθον. **6)** ἀναβαίνω: *βαίνω δίφρον*=ἀναβαίνω εἰς δίφρον, ἐπιβαίνω δίφρου ‖ ἐπὶ ζώων, συνευρίσκομαι, συνουσιάζομαι, «καβαλλικεύω»: *ἵπποι βαινόμενοι*=φορβάδες. **7)** μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἢ ἐσωτερ. ἀντικ. *βαίνω κέλευθον*=περιπατῶ ὁδόν— *βαίνω πόδα*=κινῶ τὸν πόδα πρὸς τὰ ἐμπρός, προχωρῶ ‖ ὡσ. μτγν. μετ' αἰτ. *αἶνον ἔβα κόρος*=ἀηδία ἐπῆλθε μετὰ τὸν ἔπαινον· *χρέος ἔβα με*=χρέη μὲ κατέλαβον (ἐπεσωρεύθησαν ἐπ' ἐμοῦ).

II Μεταβ., μετ' ἐνεργ. μέλλ. *βήσω*· ἀόρ. α' *ἔβησα* (ἀντ. ἀποκρινόμενος σημασιολ. εἰς ἐνεστ. *βιβάζω*)· κάμνω τινὰ νὰ βαδίσῃ: *φῶτας βῆσεν ἀφ' ἵππων*=τοὺς ἔκαμε νὰ κατέλθωσι (τοὺς κατεβίβασεν) ἀπὸ τὸ ἅρμα.

Ἔτυμ.: *βαίνω* ⟨ **βαν-jω* ⟨ **βαμ-jω* ⟨ **gvιβ-jō*=λατ. **venio**· πρβλ. σανσκ. ρ. **ga-**=βαίνειν (ἐν. g'i-gā-mi) **gá-ti-s**=βῆμα κλπ.· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγονται καὶ τὰ: *βάσις*, *βάσκω*, *βῆμα*, *βιβάς*, *βιβάσθων*, *βιβάζω*, *βάδος*, *βαδίζω*, *βάθρον*, *βέβαιος*, *βηλός*, *βέβηλος*, *βωμός*· πρβλ. καὶ ἀγγλ. **gate**, **gait**, go, **going**.

βάϊον, τό (*βάϊς*)· κλάδος φοίνικος.

ΒΑΙΟ'Σ, *ά*, *όν*· μικρός, λεπτός, ἀσήμαντος, ὀλίγος, εὐτελής, ταπεινός: *ἐχώρει βαιὸς* = ἐταξίδευε μὲ μικρὰν συνοδίαν ‖ *ἀπὸ βαιῆς* (ἐνν. *ἡλικίας*) = παιδιόθεν (ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας) ‖ *βαιὸν* ὡς ἐπίρ. = ὀλίγον· [*βαιὸς* ⟨ **gvaisos*· πρβλ. λιθ. **gaiszti**, **gaĩzsti** = γίνομαι ἄφαντος, **gaiszinti** = ἀφανίζειν. Προβλ. *ἠβαιός*].

ΒΑ΄Ϊ'Σ, ἡ, γεν. *-ιδος* (ὡσ. καὶ *βαΐς*, *-ίδος*)· κλάδος φοίνικος.

ΒΑΙ'ΤΗ, ἡ· δερμάτινον ἐπανωφόριον τῶν χωρικῶν, ἡ γούνα· [θρακικὴ λέξις].

βακέλας, ὁ· ἱερεὺς (ἢ ὑπηρέτης) τῆς Κυβέλης· χονδροκέφαλος, φαῦλος, παληάνδρωπος, λατ. **bacelus**, **baceolus**.

βάκηλος, ὁ=*βακέλας* ὃ βλ.

βάκίζω, μέλ. *-ίσω* (*Βάκις*)· προφητεύω ὡς ὁ Βάκις.

Βάκις, *-ῐδος* ὁ· ἀρχαῖος μάντις ἐκ Βοιωτίας.

βάκκᾰρις, *-ιδος* (ἢ *-ιος*, ἢ *-εως*) ἡ· ἀρωματικὸν φυτόν, ἐκ τῶν ῥιζῶν τοῦ ὁποίου παρήγετο ἔλαιον (λατ. **baccar**).

βακτηρία, ἡ=*βάκτρον* (ὃ βλ.).

βακτήριον, τό=*βάκτρον* (ὃ βλ.).

βάκτρευμα, *-ατος*, τό· βακτηρία, ράβδος, στήριγμα. Ἐκ τοῦ

βακτρεύω, μελ. *-σω*· στηρίζομαι (ἀκκουμβῶ) ἐπὶ βακτηρίας. Ἐκ τοῦ

βάκτρον, τό (**βάω*, *βιβάζω*), λατ. **baculun**· ράβδος, *βακτηρία* (ὃ βλ.), στήριγμα.

βακτρο-προσαίτης, *-ου*, ὁ (*βάκτρον* + *προσαίτης*)· ὁ ἐπαίτης ὅστις περιφέρεται στηριζόμενος ἐπὶ βακτηρίας.

βακχάω (*Βάκχος*)· παραληρῶ διατελῶν ἐν Βακχικῇ μανίᾳ.

βακχέ-βακχον ᾄδω· ᾄδω ὕμνον εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν ἐπικλήσεων «*Βάκχε*, *Βάκχε*» ‖ ἐπικαλοῦμαι τὸν Βάκχον.

βακχεία, ἡ (*Βάκχος*)· βακχικὴ κραιπάλη, μανία, παραφροσύνη.

Βακχεῖον, τό· ναὸς τοῦ Βάκχου.— **II** = *βακχεία* (ὃ βλ.).

βάκχειος (ἢ *βακχεῖος*) *α*, *ον* (*Βάκχος*)· βακχικός, ἁνήκων εἰς τὸν Βάκχον ἢ εἰς τὰς τελετάς του ‖ ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἱερέα τοῦ Βάκχου, ἐνδυσιῶν, μαινόμενος,

βάκχευμα, *-ατος*, τό (*βακχεύω*)=*βακχεία* (ὃ βλ.).

Βακχεύς, *-έως*, ὁ=*Βάκχος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βακχεύσῐμος, *ον*· ὁ παραδεδομένος εἰς βακχικὰ ὄρνια, μανιώδης.

βάκχευσις, *-εως*, ἡ (*βακχεύω*)· βακχικὴ κραιπάλη, μανία.

βακχεύω, μελ. *-εύσω* (*Βάκχος*)· τελῶ (ἑορτάζω) τὴν ἑορτὴν τοῦ Βάκχου. **2)** ὁμιλῶ ἢ ἐνεργῶ ὡς κατεχόμενος ὑπὸ μανίας, μαίνομαι ἐκ θρησκευτικοῦ ἐνδουσιασμοῦ (λατ. **bacchari**).— **II** ἐνεργ. μτβ. ἐμπνέω μανίαν εἴς τινα, κινῶ τινα εἰς βακχικὸν ἐνδουσιασμόν.

Βάκχη, ἡ (*Βάκχος*) καὶ *Βακχίς*, *-ίδος*· ἱέρεια τοῦ Βάκχου.— **II** πᾶσα ὑπὸ βακχικῆς μανίας κατεχομένη γυνή, μαινάς.

βακχιάζω=*βακχεύω*.

βάκχιος, *α*, *ον* καὶ *βακχικός*, *ή*, *όν*=*βάκχειος* (ὃ βλ.).— **II** ὡς οὐσιαστ. *ὁ Βάκχιος* (ἐνν. *θεός*)=ὁ βακχικὸς θεός, τ. ἔ. ὁ Βάκχος.

Βακχίς, *-ίδος*, ἡ=*Βάκχη* (ὃ βλ.).

βακχιώτης, *-ου*, ὁ (*Βάκχιος*)· διασώτης τοῦ Βάκχου, βακχευτής.

ΒΑ'ΚΧΟΣ, ὁ· ὁ θεὸς Βάκχος, νεώτερον σχετικῶς (ἀπαντῶν παρὰ Σοφ. τὸ πρῶτον) ὄνομα τοῦ Διονύσου, ὃς ἐκαλεῖτο *Διόνυσος Βάκχειος* καὶ *ὁ Βάκχειος*· ὁ πρῶτος φυτεύσας τὴν ἄμπελον, θεὸς τοῦ οἴνου καὶ τῆς ἐμπνεύσεως, εἰδικῶς δὲ τῆς δραματικῆς ποιήσεως. Ταυτίζεται πρὸς τὴν λέξιν *Ἴακχος*, καὶ οὕτω παράγεται ἐκ τοῦ *ἰάχω*.—**II** ὁ ὑπὸ τοῦ Βάκχου κατεχόμενος ‖ γενικῶς, πᾶς ἐνθουσιῶν καὶ μαινόμενος ἐξ ἐνθουσιασμοῦ.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **Fαχ-** ὥστε *Βάκχος* ⟨ **Fάκχος*, καὶ *Ἴακχος* ⟨ **FιFακχος*· πιθ. συγγ. τῷ *ἰαχή*, *ἠχέω*: *ἰαχὴ* ⟨ **FιFαχή*· πρβλ. ὁμηρ. *αὐίαχος* ⟨ **ἀFίαχος* καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*βαβάκτης· κραυγάσας ὅθεν καὶ Βάκχος*».

βάλἄν-άγρα, ἡ (*βάλανος* + *ἄγρα*· ἐργαλεῖον, ἀγγκιστρον ἢ κλειδίον), δι' οὗ ἐξῆγον τὴν *βάλανον*, καὶ οὕτω ἡ θύρα ἠνοίγετο ‖ κλειδί, κλειδαριά,

βᾰλᾰνεῖον, τό, λατ. **balneum** (παλ. **balineum**· πρβλ. τὸ νεοελ. *μπάνιο*)· λουτήρ, λουτρὸν ‖ λουτρόν. Πρβλ. *βλύω*.

ΒΑ˘ΛΑ˘ΝΕΥ'Σ, *-έως*, ὁ· ὁ ὑπηρέτης τοῦ λουτρῶνος, λατ. **balneator**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βᾰλᾰνεύω, μέλ. *-σω*· εἶμαι *βαλανεὺς* (ὃ βλ.), ὑπηρετῶ ἐν *βαλανείῳ* (ὃ βλ.) ‖ περιποιοῦμαι τοὺς λουομένους ‖ γεν., ὑπηρετῶ, περιποιοῦμαι.

βᾰλᾰνη-φάγος, *ον* (*βάλανος* + *φαγεῖν*)· ὁ τρώγων βαλάνους (βαλανίδια).

βᾰλᾰνη-φόρος, *ον* (*βάλανος* + *φέρω*)· ὁ φέρων (τ. ἔ. παράγων) βαλανίδια ἢ χουρμάδες.

βαλᾰνίζω (*βάλανος*)· τινάζω τὴν βαλανιδιὰν καὶ συλλέγω τὰ πίπτοντα βαλανίδια.

βᾰλᾰνισσα, ἡ, θηλ. τοῦ *βαλανεὺς* (ὡς *βασίλισσα* θηλ. τοῦ *βασιλεύς*) ‖ ἡ ἐν βαλανείῳ (λουτρῶνι) ὑπηρετοῦσα γυνή.

ΒΑ˘ΛΑ˘ΝΟΣ, ἡ· κυρ. τὸ βαλανίδι ἢ βελανίδι (λατ. **glans** καὶ **belanus**), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων καρπῶν καὶ κυρ. ἐπὶ τοῦ καρποῦ τοῦ φοίνικος (τοῦ χουρμᾶ). *Διὸς βάλανος*=τὸ γλυκὺ κάστανον.— **II** δι' ὁμοιότητα σχήματος: **1)** εἶδος ὀστρακοδέρμου («μύδι»). **2)** ἡ βάλανος (τὸ ἄκρον) τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου. **3)** οἰδήριον ἢ καρφίον (λατ. **pessulus**), τὸ ὁποῖον εἰσῆγον διά τινος ὀπῆς τοῦ ἄκρου τοῦ ξυλίνου μοχλοῦ (τοῦ ὄπισθεν τῆς θύρας κειμένου καὶ διήκοντος καθ' ὅλον τὸ πλάτος αὐτῆς) εἰς ἄλλην ὀπὴν ἀνοιγμένην ἐπὶ τῆς παραστάδος τῆς θύρας (τὴν *βαλανοδόκην*),

διὰ νὰ συγκρατῆται ἡ θύρα κλειστή, μὴ μετακινουμένου τοῦ μοχλοῦ· διὰ νὰ ἀνοιχθῇ ἡ θύρα ἔπρεπε νὰ ἀνασυρθῇ ὁ σιδηροῦς αὐτὸς πάσσαλος (*ἡ βάλανος*) διὰ τῆς *βαλανάγρας* (βλ. λ.).

Ἔτυμ. : πιθανώτ. ἐκ ῥ. *βαλ-* (τοῦ *βάλλω*) ὡς σημ. πᾶν ὅ,τι ῥίπτεται ἢ πίπτει· πρβλ. λατ. **gla-ns, gla-ndis**, ἑλλ. *βλή-μενος, βλη-τός*· ἡ ταυτότης τῶν φθόγγων **b-g** ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ ἄλλων γλωσσῶν (ἐκτὸς τῆς Λατιν.): λιθ. **gile**, παλ.-πρωσσ. **gile**, σανσκρ. **gulah=glans penis**, ἰαπ. **gvelē*=βάλανος, γαλλ. **gland**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βᾰλᾰνόω, μέλ. *-ώσω*· κλείω (κλειδώνω, μανδαλώνω) τὴν θύραν διὰ *βαλάνου* (βλ. *βάλανος*).

βᾰλαντῐη-τόμος, (καὶ *βαλαντιο-τόμος*) ὁ (*βαλάντιον*+*τεμεῖν*)· ὁ τέμνων (κόπτων, τρυπῶν) τὸ βαλάντιον καὶ ἀφαιρῶν τὰ ἐν αὐτῷ χρήματα.

ΒΑΛΑ΄ΝΤΙΟΝ, τὸ (καὶ ὀρθότ. *βαλλάντιον*)· σακκίδιον, «πουγγί», χρηματοφυλάκιον (σκοτειν. ἑτυμολ.).

βαλαντιο-τομέω· τέμνω (κόπτω) βαλάντια || κλέπτω χρήματα.

ΒΑΛΒΙ΄Σ, *-ῖδος,* ἡ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *αἱ βαλβῖδες* (λατ. **carcĕres**)· κυρ. τὸ σχοινίον τὸ τεινόμενον πρὸ τῶν ἁγωνιζομένων ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ δρόμου || *κατὰ* πληθ. κυρ. ἐσήμ. τοὺς στύλους, ἀφ' ὧν ἦτο τεντωμένον τὸ σχοινίον, ἑπομένως ἡ γραμμὴ ἀφ' ἧς ἀνεχώρουν. Εἶτα ἐσήμ. τὸ σημεῖον τοῦ σταδίου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξεκίνουν καὶ εἰς ὃ ἐπέστρεφον οἱ δρομεῖς ἢ οἱ ἁρματοδρόμοι || κάθε σημεῖον ἐκκινήσεως (π. χ. τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ ἐρρίπτετο ὁ δίσκος).— ■ Πᾶν μέρος ὅπερ ἔπρεπε νὰ κερδηθῇ (νὰ κατακτηθῇ), ὅπως ἡ ἔπαλξις τείχους || ὡσ. ἐσήμ. πᾶν τέρμα, τέ)ος (σκοτεινῆς ἑτυμολ.).

βάλε ἀντὶ *ἔβαλε*, γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ *βάλλω*.

βᾰλήν, ὡσ. *βαλλήν, -ῆνος,* ὁ· βασιλεὺς (λέξ. Φρυγική, πιθ. συγγ. τῇ ἑβρ. **Bel** ἢ **Baal**=Κύριος).

βᾰλῐΐός, *ά, όν* (*βάλλω*)· στικτός, ποικίλος, παρδαλός, «*βάλιος*» (σημερ.) = ὁ φέρων λευκὸν στίγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου, (λατ. **varius**)· πρβλ. *Βαλίος,* ὄνομα ἑνὸς τῶν ἵππων τοῦ Ἀχιλλέως. [πιθ. συγγ. τῷ *βαλανεὺς* καὶ *βάλλω*].

βαλλάντιον, τὸ=*βαλάντιον* (ὃ βλ.).

βαλλήναδε βλέπειν· λογοπαίγνιον ἐπὶ τῶν λέξ. *βάλλω* καὶ τοῦ ἀττ. δήμου *Παλλήνη*.

ΒΑ΄ΛΛΩ, μέλ. *βᾰλῶ,* ἰων. *βᾰλέω* (σπαν. *βαλλήσω*)· ἀόρ. β' *ἔβᾰλον,* ἰων. ἀπρφ. *βαλέειν*· πρκ. *βέβληκα*· ὑπερσ. *ἐβεβλήκειν*· ἐπ. *βεβλήκειν*.— Μέσον, ἰων. πρτ. *βαλλέσκετο*· μέλλ. *βαλοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἐβᾰλόμην,* ἰων. Προστ. *βαλεῦ*.—Παθητ., μέλλ. *βληθήσομαι,* τετελ. μελ. *βεβλήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐβλήθην*· γ' ἑν. ἀορ. β' *ἔβλητο,* ὑποτ. *βλήεται,* εὐκτ. β' ἑν. *βλεῖο,* ἀπρφ. *βλῆσθαι,* μτχ. *βλήμενος*· πρκ. *βέβλημαι,* ἰων. γ' πληθ. *βεβλήαται*· ὑπερσ. *ἐβεβλήμην*·— ■ ἐνεργ. ῥίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω (κυρ. ἐπὶ οἱουδήποτε βλήματος ἐκηβόλου ὅπλου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς πᾶν πλῆγμα δι' ἀγχεμάχου ὅπλου, ἐφ' οὗ ἦτο ἐν χρήσει τό: *πλήττω, οὐτάω*) || μτφρ. ἐπὶ ἤχου, πίπτω, προσπίπτω, προσβάλλω (τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς): *κτύπος οὖατα βάλλει*=ἦχος προσπίπτει εἰς τὰ ὦτά μου.—ἐπὶ πλοίων, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω || ὡσ. σπρώχνω, σκουντῶ || ἀφήνω νὰ πέσῃ || καὶ ἐπὶ ζακρύων, χύνω δάκρυα || ὡσ. βάλλω (τοποθετῶ) ὀλόγυρα: *κύκλα ἀμφὶ ὀχέεσσι βάλε*· πρβλ. τὸ σημερ. βάζω, βάνω, βαίνω. **2)** ὡς ἀμτβ., πίπτω, κουτρουβαλῶ, κυλίομαι: *ποταμὸς εἰς ἅλα βάλλων*.— ■ Μέσον, ἀναμετρῶ κατ' ἐμαυτόν, βάλλω εἰς τὸν νοῦν μου, συλλογίζομαι, διαλογίζομαι. **2)** ῥίπτω ἐπάνω μου: *ξίφος ἀμφ' ὤμοις βάλλομαι*=ῥίπτω εἰς τοὺς ὤμους ξίφος (τ. ἔ. τὸ ἐξαρτῶ διὰ τελαμῶνος ἀπὸ τοὺς ὤμους μου). **3)** βάλλω δεμέλιον, δεμελιώνω: *βάλλομαι ἄστυ*=ἱδρύω πόλιν || *κρηπῖδα βάλλομαι*=**fundamenta jacere** = βάλλω δεμέλια.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. *βαλ-* (καὶ κατὰ μετάπτ. *βελ-, βολ-*) παράγονται τὰ: *βέλος, βέλεμνον, βελόνη, βλητός, βολή, βόλος, βολίς*. Ἀντίστ. σανσκρ. ῥ. **gal-**: **gla-**=*βαλ-*: *βλη-* (σημειωτέα ἡ συχνὴ ἀντιστοιχία τῶν φθόγγων **g**:*β*).— *βάλλω* ⟨ἰαπ.**gvljo*, ῥ. *gvel-* πρβλ. ἀρκαδ. *-δέλλω* ⟨**gveljo*: *ἐσ-δέλλοντες*= ἐκβάλλοντες (ἐν. ἐπιγρ.), ὡσ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ζέλλειν· βάλλειν*»· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. ῥ. **gal-**: **galatī**=ῥέω σταγονηδόν, πίπτω, **gālayati**=ὑγροποιοῦμαι (πρβλ. ἑλλ. *βλύω, βλύζω*). Βλ. καὶ *βαλανεύς*.

βαλοῖσαι, δωρ. ἀντὶ *βαλοῦσαι,* ὀνομ. πληθ. θηλ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βᾶλός, *-οῦ,* ὁ· δωρ. ἀντὶ *βηλός*.

βαλῶ, μέλλ. ὁριστ., καὶ *βάλω* ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βᾶμα, τό, δωρ. ἀντὶ *βῆμα*.

βαμβαίνω· συγκρούω τοὺς ὀδόντας, τραυλίζω (λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου). [συγγ. τῷ *βάζω, βαβάζω*· *βαμβακύζω, βαμβαλίζω*· πρβλ. *βαβαί*. Κατ' ἄλλους τὸ *βαμβαίνω* ἔχει πρὸς τὸ *βαίνω* οἱαν σχέσιν ἔχει τὸ *παμφαίνω* πρὸς τὸ *φαίνω*].

βᾶμες, δωρ. ἀντὶ *βῶμεν,* α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *βαίνω*.

βάμμα, *-ατος,* τὸ (*βάπτω*)· ὑγρὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου βάπτεται, βυθίζεταί τι, βαφή (βλ. *βάπτω*).

βάν, ἐπ. ἀντὶ *ἔβαν, ἔβησαν,* γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *βαίνω*.

βᾰναυσία, ἡ (*βάναυσος*)· χειρωναξία, ἡ ζωὴ καὶ αἱ συνήθειαι τοῦ χειρώνακτος || τὸ ἔργον καὶ ὁ χαρακτὴρ τοῦ βαναύσου || Ἐντεῦθεν, χυδαιότης, βαναυσότης, ἔλλειψις μορφώσεως. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βᾰναυσικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος διὰ χειρωνακτικὰς ἐργασίας || *τέχνη βανυσικὴ* = μηχανικὴ (χειρωνακτικὴ) τέχνη, λατ. **ars sellularia**.

βάν-αυσος, *ον* (ἀντὶ *βαύναυσος,* ἐκ τοῦ *βαῦνος*+*αὔω*)· ἐργαζόμενος διὰ τοῦ πυρός || ὄθεν γενικῶς, χειρῶναξ, χειροτέχνης, ἀποχειροβίοτος || μτφρ. ταπεινός, χυδαῖος, ἀνελεύθερος.

βαναυσ-ουργία, ἡ (*βάναυσος*+**ἔργω*)· τὸ ἔργον ἢ ἡ τέχνη τοῦ βαναύσου (τοῦ χειρώνακτος).

βάξις, *-εως,* ἡ (*βάζω*)· λόγος, φήμη || εἴδησις, ἀγγελία || ἔκδεσις || κυρ. ἐπὶ χρησμοῦ· *ἀλώσιμος βάξις*=ἀφήγησις, νέα (εἰδήσεις), περὶ τῆς ἁλώσεως.

βαπτίζω, ἀττ. μέλλ. *βαπτιῶ* (*βάπτω*)· βυθίζω κατ' ἐπανάληψιν, βυθίζω ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καταβυθίζω.— Μέσον, λούομαι.— ■ «βαπτίζω». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βάπτισμα, τό, γεν. *-ατος*· τὸ βυθίζειν, λούειν, βαπτίζειν. Πρβλ. *βαπτισμός*.

βαπτισμός, ὁ· ἡ εἰς τὸ ὕδωρ καταβύθισις || τὸ βάπτισμα.

βαπτιστής, *-οῦ,* ὁ· βυθίζων, ὁ βαφεύς.— ■ ὁ βαπτίζων: *ὁ Βαπτιστὴς* (ὁ Ἰωάννης).

βαπτός, *ή, όν*· βυθισμένος, βεβαμμένος || ὁ ἔχων λαμπρὸν χρῶμα.— ■ ὁ ἀντλούμενος ὅπως τὸ ὕδωρ. Ἐκ τοῦ

ΒΑ΄ΠΤΩ, μέλ. *βάψω*.— Παθ. ἀόρ. *ἐβάφθην,* ἀόρ. β' *ἐβάφην*· πρκ. *βέβαμμαι*.— ■ μτβ. βυθίζω εἰς τὸ ὕδωρ (γεν. εἰς ὑγρόν), καταβυθίζω (λατ. **immergere**). **2)** «βάφω», βυθίζω εἰς βαφήν, χρωματίζω, μουσκεύω. — παροιμία: *βάπτω τινὰ βάμμα Σαρδιανικὸν*=χρωματίζω τινὰ μὲ τὴν ἐρυθρὰν βαφὴν τῶν Σάρδεων, τοῦ προσδίδω αἱματηρὰν ὄψιν, τὸν δέρω μέχρις αἱματώσεως, **3)** γεμίζω τι καταβυθίζων αὐτό, ἀνασύρω, ἀντλῶ.— ■ ἀμτβ. βυθίζομαι, καταβυθίζομαι: *ναῦς ἔβαψεν*=τὸ πλοῖον ἐβυθίσθη.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *βαφ-*, πρβλ. *βαφή, βαφεύς*· πρβλ. αἰολ. παρ' Ἡσυχ. «*βύπτειν· βαπτίζειν*». Κατά τινας συγγ. τῇ ῥ. *βαθ-*: *βαθύς, βάθος,* ἀ βλ., κλπ.

βάραθρον, ἰων. *βέρεθρον,* τό (συγγ. τῷ *βάθρον, βόθρος*) λατ. **barathrum**· ἄβυσσος χάσμα βαθὺ γῆς, χαράδρα || ἐν Ἀθήναις χαράδρα ὄπισθεν τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς ἣν κατεκρημνίζοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι (πρβλ. τὸν *καιάδαν* ἐν Σπάρτῃ) || ἐντεῦθεν: ■ μτφρ. ὄλεθρος, καταστροφή. [δι' ἑτυμολ. βλ. καὶ *βιβρώσκω*].

βαρβᾰρίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*βάρβαρος*)· φέρομαι ἢ ὁμιλῶ ὡς βάρβαρος || ὁμιλῶ ξένην γλῶσσαν.— ■ παίρνω τὸ μέρος τῶν βαρβάρων, φρονῶ τὰ τῶν βαρβάρων (καὶ δὴ τὰ τῶν Περσῶν, *μηδίζω*)· πρβλ. *μηδίζω*.

βαρβᾰρικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς βαρβάρους, ξένος, ξενικός, ὅμοιος πρὸς ξένον || ἀντίθ. τῷ *ἑλληνικός*. — ἐπίρ. *βαρβαρικῶς*=ἐν ξένῃ γλώσσῃ (καὶ δὴ Περσικῇ). Ἐκ τοῦ

ΒΑ΄ΡΒΑ˘ΡΟΣ, *ον,* ἐπίθ.· βαρβαρικός, τ. ἔ. οὐχὶ ἑλληνικός, ξένος ‖ ὡς οὐσ. *οἱ βάρβαροι*=πάντες ὅσοι δὲν ἦσαν Ἕλληνες ἢ δὲν ὁμίλουν ἑλληνιστί. Ὁ Πλάτων διακρίνει τοὺς ἀνθρώπους εἰς Βαρβάρους καὶ Ἕλληνας, ὅπως οἱ Ἑβραῖοι ἀπεκάλουν ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς συλλήβδην Ἐθνικούς (Gentiles).— **II** Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου οἱ Ρωμαῖοι ἐχρησιμοποίουν τὸν ὅρον δι' ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς πλὴν τοῦ ἰδικοῦ των καὶ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες ὅμως καὶ τότε ἀκόμη ἐπέμενον νὰ θεωροῦν καὶ νὰ ἀποκαλοῦν *βαρβάρους* καὶ τοὺς Ρωμαίους.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ σανσκρ. **barbará-s** (τραυλός, οὖλος ὄηλ. σγουρός, ξενικός), λατ. **balbus**=τραυλός, **balbutio** = τραυλότης. Ἡ λέξις εἶναι πάντως πεποιημένη κατὰ τὸν ἦχον τῆς γλώσσης τῶν ξενογλώσσων, πρβλ. *βορβορύζω* (= μουρμουρίζω, γουργουρίζω), περσ. **barbar,** σανσκρ. **balbalā̆karō̆ti**· πρβλ. *βαβαί.*

βαρβᾰρό-φωνος, *ον* (*βάρβαρος*+*φωνή*)· ὁ λαλῶν ξένην (ἢ καὶ ἀλλόκοτον) γλῶσσαν, βαρβαρόγλωσσος.

βαρβᾰρόω, μέλ. *-ώσω* (*βάρβαρος*)· καθιστῶ τινα βάρβαρον ἢ ξένον. — Παθητ., καθίσταμαι (γίνομαι) βάρβαρος, ἐξαγριοῦμαι ‖ εἶμαι ἀκατάληπτος ὅταν ὁμιλῶ.

ΒΑ΄ΡΒΙ˘ΤΟΝ, τὸ (καὶ *βάρβῑτος,* ὁ ἢ ἡ)· μουσικὸν ὄργανον μὲ πολλὰς χορδάς, ὅμοιον πρὸς τὴν λύραν, ἀντὶ τῆς ὁποίας καὶ χρησιμοποιεῖται. [πιθ. ξενικ. λέξις· κατ' ἄλλους ἑλλ. συγγ. τῇ ῥ. *μερ-* πρβλ. *μορμύρω*].

βάρδιστος, *η, ον,* κατὰ ποιητικὴν μετάθεσιν ἀντὶ *βράδιστος,* ὑπερθ. τοῦ *βραδύς*· οὕτω καὶ συγκριτ. *βαρδύτερος* ἀντὶ *βραδύτερος.*

βᾰρέω (*βάρος*), ἀμτθ. κατὰ μτχ. ἐπ. πρκ. *βεβαρηὼς* =καταπεπονημένος, καταβεβλημένος : *οἴνῳ βεβαρηότες*=οἰνοβαρεῖς.

βᾰρέως, ἐπίρ. τοῦ *βαρύς*· βαρέως, ἐπαχθῶς, ἀνιαρῶς ‖ *βαρέως φέρω τι*=λατ. **aegre-ferre** = δυσανασχετῶ διά τι, μετὰ δυσκολίας τὸ ὑποφέρω—*βαρέως ἀκούω* = ἀκούω οὐχὶ μετὰ προθυμίας (ἀλλὰ μετὰ ἀηδίας).

βᾶρις, *-ιδος,* ἰων. *-ιος,* ἡ, πληθ. *βάρεις,* ἰων. *βάρῑς,* αἴ· Αἰγυπτιακὸν πλοιάριον, εἶδος σχεδίας ‖ γεν., μονόξυλον, λέμβος, ἀκάτιον (λατ. **ratis**).

Ἔτυμ. : *βᾶρις* 〈 κοπτ. **bari**· *βᾶρις* 〉λατ. **bāris** καὶ **barka** (〈 ***bārica**)=λέμβος, ἀκάτιον.

ΒΑ΄ΡΟΣ, *-εος,* τό· βάρος, φορτίον, πίεσις ‖ ἐντεῦθεν, λύπη, στενόχωρος κατάστασις, ἀθλιότης, δυστυχία ‖ ὡσ. ποσότης, ἀφθονία, ὑπερβολή.

βᾰρύ-αλγής, *ἐς* (*βαρὺς*+*ἄλγος*)· ὁ βαρέως (μετὰ στενοχωρίας) ἀλγῶν (ὑποφέρων, βαρέως πάσχων). **2)** ὁ προξενῶν βαρὺ ἄλγος (μεγάλην ὀλῖψιν).

βᾰρύ-ἄλγητος, *ον* (*βαρὺς*+*ἀλγέω*)· ὁ λίαν ὀδυνηρός, ἀνιαρὸς ‖ ὁ προξενῶν βαρέα ἄλγη (= *βαρυαλγής* 2).

βαρυ-ᾱχὴς (Α), *ἐς* (*βαρὺς*+*ἄχος*)· ὁ βαρέως (βαθέως) στενάζων (ὁ πλήρης ὀλίψεων).

βαρυ-ᾱχὴς (Β), *ές,* δωρ. ἀντὶ *βαρυηχὴς* (βλ. λ).

βᾰρύ-βρεμέτης, *-ου,* ὁ, καὶ *-ετάω, -ῆρος,* ὁ (θηλ. *-έτειρα,* ἡ) (*βαρὺς* + *βρέμω*)· ὁ δυνατὰ (*βαρέως*) βροντῶν.

βαρυ-βρομήτης, *-ου,* ὁ (*βαρὺς* + *βρομέω*)· ὁ δυνατὰ βρυχώμενος (μυκώμενος, ὠρυόμενος).

βᾰρύ-βρομος, *ον* (*βαρὺς*+*βρόμος*)· ὁ βαρέως (ἰσχυρῶς, δυνατὰ) κροτῶν.

βᾰρύ-βρώς, *-ῶτος,* ὁ, ἡ (*βαρὺς* + *βιβρώσκω*)· ὁ λαιμάργως τρώγων, ὁ καταβιβρώσκων, κατατρώγων.

βᾰρύ-γδουπος, *ον* (*βαρὺς*+*δοῦπος*)· ὁ βαρέως (ἠχηρῶς) κροτῶν, ὁ δυνατὰ βροντῶν.

βᾰρύ-γούνατος καὶ *βαρύ-γουνος, ον* (*βαρὺς*+*γόνυ*)· ὁ βαρέα ἔχων τὰ γόνατα, βραδυκίνητος, ὀκνηρός.

βᾰρύ-γυιος, *ον* (*βαρὺς*+*γυῖον*)· ὁ καταπονῶν (καταβάλλων, κουράζων) τὰ μέλη.

βᾰρῠ-δαιμονέω, μελ. *-ήσω* (*βαρυδαίμων*)· κατέχομαι ὑπὸ κακοῦ δαίμονος ‖ γεν., εἶμαι ἀτυχής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βᾰρῠ-δαιμονία, ἡ· βαρεῖα μοῖρα (κακοτυχία) ‖ δυστυχία, ἀτυχία.

βᾰρῠ-δαίμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*βαρὺς* + *δαίμων*)· ὁ κύπτων κάτω ἀπὸ σκληρὰν μοῖραν, κακότυχος.

βᾰρύ-δακρυς, *υ* (*βαρὺς*+*δάκρυ*)· ὁ χύνων πικρὰ δάκρυα, ὁ πικρῶς δρηνῶν.

βᾰρύ-δῐκος, *ον* (*βαρὺς*+*δίκη*)· ὁ βαρεῖαν (μεγάλην) ἐκδίκησιν λαμβάνων, ὁ σκληρῶς ἐκδικούμενος.

βᾰρύ-δοτειρα, *ἡ* (*βαρὺς*+*δοτήρ*)· ἡ δίδουσα (παρέχουσα) βάρη (συμφοράς), ἡ πρόξενος συμφορῶν.

βᾰρύ-δουπος=*βαρύγδουπος* (ὃ βλ.).

βᾰρύ-ζηλος, *ον* (*βαρὺς* + *ζῆλος*)· ὁ ὑπερβολικὰ ζηλότυπος.

βᾰρῠ-ηχής, *ἐς* (*βαρὺς* + *ἦχος*)· ὁ βαρέως ἠχῶν, ὁ προξενῶν δυνατὸν ἦχον, βροντώδης.

βᾰρῠ-θῡμία, ἡ· κατήφεια, μελαγχολία. Ἐκ τοῦ

βᾰρύ-θῡμος, *ον* (*βαρὺς*+*θυμός*)· ὁ βεβαρημένος τὸ πνεῦμα (τὴν ψυχήν), ὁ ἡγανακτημένος, κατηφής, ἔχων κακὴν ψυχικὴν διάθεσιν.

βᾰρῠθω (*βαρύς*)· εἶμαι βεβαρημένος (καταπεπονημένος) ‖ εἶμαι βαρύς, ἀπαρνακωμένος, νωθρός.

βᾰρύ-κομπος, *ον* (*βαρὺς* + *κομπέω*)· ὁ βαρέως κομπῶν, βαρέως βρυχώμενος (ὠρυόμενος).

βᾰρύ-κοτος, *ον* (*βαρὺς*+*κοτέω*)· ὁ βαρέως ὀργιζόμενος, ὁ σφόδρα ὀργιζόμενος.

βᾰρύ-κτῠπος, *ον* (*βαρὺς*+*κτυπέω*)· ὁ βαρέως κροτῶν, ἠχῶν, ὁ φοβερὰ βροντῶν, βαρύγδουπος.

βᾰρῠ-λαῖλαψ, *-απος,* ὁ, ἡ (*βαρὺς* + *λαῖλαψ*)· ὁ βαρεῖαν λαίλαπα (φοβερὰν τρικυμίαν) ἐγείρων.

βᾰρύ-λογος, *ον* (*βαρὺς*+*λόγος*)· ὁ βαρὺς εἰς τοὺς λόγους, ὁ κακολόγος, βωμολόχος, ὁ χρησιμοποιῶν ὑβριστικὰς ἐκφράσεις : *βαρύλογα ἔχθεα*=μῖσος ἐκσπῶν εἰς πικρὰς λέξεις.

βᾰρῠ-μήνιος, *ον* καὶ *βαρύμηνις, ι,* γεν. *-ιος* (*βαρὺς*+*μῆνις*)· ὁ ὑπερβαλλόντως μηνίων, ὁ ὑπερβολικὰ ὀργιζόμενος.

βᾰρύ-μισθος, *ον* (*βαρὺς* + *μισθός*)· ὁ ἀπαιτῶν (λαμβάνων) βαρὺν μισθὸν (πλουσίας ἀπολαύας) ‖ ἄπληστος, πλεονέκτης.

βᾰρύ-μοχθος, *ον* (*βαρὺς*+*μόχθος*)· ὁ βαρέως μοχθῶν, ὁ ὑπομένων πολλοὺς μόχθους, πλήρης κόπων, ταλαίπωρος.

βάρυνθεν, ἐπ. καὶ αἰολ. ἀντὶ *ἐβαρύνθησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *βαρύνω.*

βᾰρῡ́νω, μελ. *-ῡ́νῶ* (*βαρύς*)· φορτώνω βαρέως, ἐπιβαρύνω ‖ καταβλίβω διὰ τοῦ βάρους, βασανίζω, τυραννῶ.—Παθητ., εἶμαι κουρασμένος, ἐξηντλημένος: *βαρύνομαι χεῖρα*=εἶμαι ἠκρωτηριασμένος **κατὰ** τὴν χεῖρα.—Μτφρ. εἶμαι πλήρης ἀνίας (λατ. **gravari**).

βᾰρῠ-όπης, *-ου,* ὁ (*βαρὺς*+*ὄψ*)· ὁ ἔχων βαρεῖαν (ἠχηρὰν) φωνήν.

βᾰρῠ-όργητος, *ον* (*βαρὺς*+*ὀργή*)· ὁ βαρέως (σφόδρα) ἐξωργισμένος.

βᾰρῠ-πάλᾰμος, *ον* (*βαρὺς*+*παλάμη*)· ὁ ἔχων **βα**ρεῖαν χεῖρα ‖ ὁ λαμβάνων σκληρὰν ἐκδίκησιν.

βᾰρῠ-πενθής, *ἐς* (*βαρὺς*+*πένθος*)· ὁ προξενῶν βαρὺ πένθος.

βᾰρῠ-πένθητος, *ον* (*βαρὺς*+*πενθέω*)· ὁ βαρέως πενθῶν.

βᾰρῠ-πεσής, *ἐς* (*βαρὺς*+*πεσεῖν*)· ὁ βαρέως πίπτων.

βᾰρύ-ποτμος, *ον* (*βαρὺς*+*πότμος*) = *βαρυδαίμων* (ὃ βλ.)· ὁ ἔχων βαρεῖαν μοῖραν, κακότυχος, ἀτυχής.

βᾰρύ-πους, ὁ, ἡ *-ποδος, τό,* γεν. *-ποδος* (*βαρὺς*+*πούς*)· ὁ βαρὺς τοὺς πόδας ‖ βαρὺς κατὰ τὰ ἄκρα.

ΒΑ˘ΡΥ˘Σ, *εῖα, ύ·* συγκρ. *βαρύτερος,* ὑπερθ. *βαρύτατος*· βαρὺς (λατ. **gravis**) ‖ φορτικός, ἀνιαρός, ἐνοχλητικός, ὀχληρός, καταβλιπτικός ‖ ἐπὶ προσώπων, ὀχληρὸς αὐστηρός, καταβλιπτικός. **2)** ἐν καλῇ ἐνν. σπουδαῖος, ἐπιβλητικός, ἀξιοπρεπής.— **II** ἐπὶ στρατιωτῶν, βαρέως ὡπλισμένος.— **III** ἐπὶ ἤχου, ἰσχυρός, δυνατός ‖ βαθύς, «βαρὺς» (ἀντιθ. τῷ ὀξύς).

Ἔτυμ. : *βαρύς, βαρύνω, βαρύτης, βάρος, βαρέω*· πρβλ. σανσκρ. **gurús** = βαρύς, **gurutā̆** = βάρος, λατ. **gravis, gravitas, gravedo, gravo, gravidus.** Πάντα ταῦτα ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. **gar-**: ἑλλ. *βαρ.* : *βαρὺς*(ίαπ. ***gvṛrus**. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. κατὰ μετάπτ. καὶ αἱ ποιητ. λ. *βρῖ, βριαρός, βρίθω, βριθύς, βρίζω* καὶ λατ. **brutus.**

βᾰρῠ-σίδηρος, *ον* (*βαρὺς* + *σίδηρος*)· βαρύς ἐκ τοῦ σιδήρου.

βᾰρύ-σταθμος, *ον* (*βαρὺς* + *σταθμός*)· ὁ βαρέως σταθμώμενος, βαρὺς εἰς τὸ ζύγι, βαρύς.

βᾰρῠ-στενάχων, *ουσα, ον* (*βαρὺς* + *στενάχω*)· ὁ βαρέως (βαθέως) ἀναστενάζων «βαρυναστενάζων».

βαρύ-στονος, *ον* (*βαρὺς*+*στένω*)=*βαρυστενάχων* (ὃ βλ.).

βᾰρῠ-σύμφορος, *ον* (*βαρὺς* + *συμφορά*)· ὁ ὑπὸ συμφορῶν καταβεβλημένος (βεβαρημένος).

βᾰρῠ-σφάρᾱγος, *ον* (*βαρὺς* + *σφάραγος*)· ὁ ἠχηρῶς (σφόδρα) βροντῶν (=*βαρυσμάραγος*).

βᾰρύτης, *-ητος*, ἡ (*βαρύς*)· βάρος, βαρύτης ‖φορτικότης ‖ τραχύτης, καταπίεσις ‖ βαρύτης τρόπων, ἀξιοπρέπεια.

βᾰρῠ-τῑμος, *ον* (*βαρὺς*+*τιμή*)· ὁ μεγάλης ἀξίας ‖σεβάσμιος, πολύτιμος, δαπανηρός.

βᾰρύ-τλητος, *ον* (*βαρὺς* + *τλῆναι*, ἀορ. β΄ τοῦ **τλάω*)· ὁ δυσκολοϋπόφερτος, ἀνυπόφορος.

βᾰρύ-φθογγος, *ον* (*βαρὺς*+*φθογγή, φθόγγος*)· ὁ βαρέως (μεγάλως) ἠχῶν, ὁ ἠχηρῶς βρυχώμενος.

βᾰρύ-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*βαρὺς* + *φρήν*)· ὁ σπουδαῖος τὴν σκέψιν ἢ τὴν πρόθεσιν ‖ βαρύθυμος, μελαγχολικός, κατηφής.

βᾰρύ-χειλος, *ον* (*βαρὺς* + *χεῖλος*)· ὁ ἔχων παχέα χεῖλη.

βᾰρύ-χορδος, *ον* (*βαρὺς*+*χορδή*)· ὁ ἔχων χορδὰς βαρέως (βαθέως) ἠχούσας, ὁ βαθέως ἠχῶν.

βᾰρύ-ψῡχος, *ον* (*βαρὺς*+*ψυχή*)· ὁ βαρεῖαν ἔχων τὴν ψυχικὴν διάθεσιν, βαρυκάρδιος ‖ μικρόψυχος, ἄθυμος, κατηφής.

βάς, βᾶσα, βάν, μτχ. ἀορ. β΄ τοῦ *βαίνω*.

βᾰσᾰνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· τρίβω ἐπὶ τῆς δοκιμαστικῆς λίθου (βλ. *βάσανος*) ‖ δοκιμάζω (ἐξελέγχω) τὴν γνησιότητα ἑνός πράγματος, ἐξετάζω τι ‖ ἀποδεικνύω τὴν ἐνοχήν, καταδικάζω ‖ ὑποβάλλω εἰς βασανιστήρια, «βασανίζω».

βᾰσᾰνισμός, ὁ (*βασανίζω*)· τὸ ὑποβάλλειν εἰς βασανιστήρια ‖ βάσανος, τιμωρία.

βᾰσᾰνιστής, *-οῦ*, ὁ, εἰδικ. θηλ. ἡ *βασανίστρια* (*βασανίζω*)· ὁ ἐξεταστής, ὁ ἀνακρίνων ‖ ὁ ὑποβάλλων εἰς βασανιστήρια, βασανιστής.

ΒΑ΄ΣΑ˜ΝΟΣ, ἡ· ἡ Λυδία λίθος (**lapis Lydius**), ἡ χρησιμεύουσα πρὸς δοκιμὴν τῆς γνησιότητος τοῦ χρυσοῦ (πρβλ. καὶ *παρατρίβω*).— **II** μτφρ. ἔλεγχος, δοκιμή, ἂν πρᾶγμά τι εἶναι γνήσιον ἢ οὔ.— **III** ἐξέτασις, ἀνάκρισις, κυρ. δι' ἐφαρμογῆς βασανιστηρίων. **2)** βασανιστήριον, ψυχικὴ ὀδύνη, νόσος [ἡ λ. εἶναι πιθ. ἀνατολ. προελεύσεως].

βασεῦμαι, βασεῦνται, δωρ. ἀντὶ *βήσομαι, βήσονται*, μέλ. τοῦ *βαίνω*.

βᾰσίλειᾰ, ἡ (*βασιλεύς*)· βασίλισσα, ἡγεμονίς, πριγκίπισσα ‖ γεν. γυνὴ βασιλικῆς καταγωγῆς.

βᾰσῐλείᾱ, ἡ (*βασιλεύω*)· βασίλειον, βασιλικὴ ἐξουσία, κράτος ‖ κληρονομικὴ μοναρχία (ἀντίθ. τῷ τυραννίς).

βᾰσίλειον, τό, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ βασίλεια*=ἀνάκτορον βασιλέως ‖ ὡσ. τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον ἢ ἡ βασιλικὴ σκηνή. Κατὰ κυριολεξίαν εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ.

βᾰσίλειος, *ον*, καὶ *-α, -ον*, ἰων. *βασιλήϊος, η, ον*· ὁ τοῦ βασιλέως, βασιλικός. Ἐκ τοῦ

ΒΑ˜ΣΙ˜ΛΕΥ΄Σ, *-έως*, ἰων. *-ῆος*, ὁ, αἰτ. *βασιλέα* καὶ κατὰ συναίρ. *βασιλῆ*· ὀνομ. πληθ. *βασιλεῖς* (ἐν τῇ παλαιοτ. ἀττ. *-ῆς*, ἰων. *-ῆες*)· βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμὼν (ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων).— Ἐκ τούτου τὰ παραθετ. *βασιλεύτερος, -τατος*=βασιλικώτερος, βασιλικώτατος.— **II** *βασιλεὺς* ἐπίσης ἐκαλεῖτο ὁ δεύτερος ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων ἐν Ἀθήναις, ὃς ἦν ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς λατρείας πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν φονικῶν δικῶν.— **III** Μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας ἐκαλεῖτο ὡς ὁ κυρίως *Βασιλεὺς* (ἄνευ ἄρθρου) ἢ *ὁ μέγας Βασιλεύς*.

**Ἔτυμ.*: σκοτεινῆς ἐτυμολ.· κατὰ τὴν πιθανωτ. ἐτυμολογίαν εἶναι σύνθ. ἐκ τοῦ *βασι-*· ‹ρίζ. *βα-* τοῦ *βαίνω* +ἰων. *-λεύς*, πρβλ. **λᾱFος, λᾱός, λεώς*, ἤτοι τὸ ὅλον= ὁδηγὸς τοῦ λαοῦ ‖ κατ' ἄλλους τὸ β΄ συνθ. εἶναι *λᾱ-Fας* › *λᾶς*=λίθος καὶ *βασιλεὺς*=ὁ βαίνων ἐπὶ λίθου. Κατ' ἄλλους δὲν εἶναι σύνθετον ἀλλ' ἁπλοῦν, παράγωμενον ἐκ τινος **βάσις* = φυλή, οἰκογένεια, *-λεὺς* δὲ εἶναι κατάληξις, ὡς ἡ *-ευς* ἐν πολλοῖς ὀνόμασιν (*κουρεύς, νομεὺς* κ. ἄ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βᾰσῐλεύω, μέλ. *-σω*· εἶμαι βασιλεύς, κυβερνῶ· κατ' ἀόρ. α΄ *ἐβασίλευσα*=ἔχω γίνει (ἐγενόμην) βασιλεύς.— **II** μετὰ δοτ. σημ. κυβερνῶ λαόν τινα, εἶμαι βασιλεὺς ἐν μέσῳ τινῶν.— Παθητ., κυβερνῶμαι ὑπὸ βασιλέως, διατελῶ ὑπὸ βασιλέα.

βᾰσῐλήϊη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *βασιλείᾱ* (ὃ βλ.).

βᾰσῐλήϊος, η, ον, ἰων. ἀντὶ *βασίλειος* (ὃ βλ.).

βᾰσῐλῆις, *-ίδος*, ἡ· ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *βασίλειος*=βασιλικὸς ‖ =*βασίλεια*=βασίλισσα.

βασιλίζω, μέλ. *-σω* (*βασιλεύς*)· εἶμαι μὲ τὸ μέρος τοῦ βασιλέως, φρονῶ τὰ τοῦ βασιλέως ‖ φέρομαι βασιλικῶς.

βᾰσῐλῐκός, ή, όν = *βασίλειος* (ὃ βλ.)· ὁ τοῦ βασιλέως, βασιλικός, ἐμπρέπων εἰς βασιλέα. **2)** ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) βασιλέα, ἡγεμονικός. — **II** ὡς οὐσ. *ὁ βασιλικὸς* = αὐλικός, εὐπατρίδης, ἢ ἐνν. τοῦ οὐσ. *οἶκος*=ἀνάκτορον, παλάτιον.

βᾰσῐλῖναῦ· βαρβαρικὸς τύπος ἀντὶ *βασίλιννα, βασίλισσα* (βλ. λ. λ.).

βᾰσίλιννα καὶ *βασίλισσα, ἡ*=*βασίλειᾰ* (ὃ βλ.)= βασίλισσα.

βᾰσῐλῐς, *-ίδος*, ἡ = *βασίλειᾰ* (ὃ βλ.) = βασίλισσα, ἡγεμονίς· ὡς ἐπίθ.=*βασιλῆϊς*=βασιλική.

βᾰσῐλίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ *βασιλεύς*· μικρὸς βασιλεύς, μικρὸς ἀρχηγός, λατ. **regulus**.

βᾰσῐλίσσα, ἡ· μτγν. τύπος ἀντὶ *βασίλεια* = βασίλισσα.

βᾰσῐμος, *ον* (*βαίνω*)· ὃν δύναταί τις νὰ διαβῇ, βατός ‖ προσιτός.

βάσις, *-εως*, ἡ (*βαίνω*)· τὸ βαδίζειν, βῆμα, πάτημα ‖ περίπατος.— **II** τὸ ἐφ' οὗ βαίνει τις, ἔδαφος, δάπεδον ‖ βάθρον, ὑπόβαθρον, κρηπίδωμα.

βασκαίνω, μέλ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α΄ *ἐβάσκηνα*· παθ. ἀόρ. α΄ *ἐβασκάνθην* (*βάσκω, βάζω*)· χρησιμοποιῶ κακὰς λέξεις περί τινος ‖ κυρ. συκοφαντῶ, κακολογῶ, δυσφημῶ, ταπεινῶ.— **II** χρησιμοποιῶ κακοὺς λόγους διά τινα, μαγεύω τινὰ μὲ μαγικὰ μέσα (γοητείας) ἢ «μὲ τὸ κακὸ μάτι», «ματιάζω» (λατ. **fascinare**).

βασκᾰνία, ἡ (*βάσκανος*)· κακολογία, φθόνος, κακεντρέχεια.— **II** μαγεία, «μάτιασμα».

βασκᾰνίον, τό· φυλακτήριον ἐναντίον μαγείας, μαγικόν τι μέσον.— **II** ἐν τῷ πληθ. γοητεῖαι, μαγεῖαι.

βάσκᾰνος, *ον* (*βασκαίνω*)· συκοφάντης, κακολόγος, φθονερός, κακοήθης. **2)** μάγος, γόης.

Ἔτυμ.*: *βάσκανος* ‹βακ-σκανος*, πρβλ. *βάζω* (βλ. λ.), *βάξις, «βάσκειν· λέγειν, κακολογεῖν»* Ἡσυχ.· λατ. **fascinum** ‹ **fari**+**cano**.

βασκαντικός, ή, όν· ὑβριστικός, φθονερός, φιλοκατήγορος.

βασκάς, *άδος*, ἡ· εἶδος νήσσης.

βάσκε· Προστ. ἀπηρχαιωμένου τινὸς *βάσκω*, ἑτέρου τύπου τοῦ *βαίνω* (ὅπως τὸ *χάσκω* εἶναι ἕτερος τύπος τοῦ *χαίνω*)· *βάσκ' ἴθι* = «ἔλα, πήγαινε!» «δρόμο, φύγε!» — *βάσκετε* = φύγετε «δρόμο!», ἀλλὰ καὶ *βάσκε* = ἐλθέ· θλ. *βαίνω*.

βασμός, ἰων. ἀντὶ *βαθμὸς* (βλ. λ.).

βᾶσσα, δωρ. ἀντὶ *βῆσσα* (βλ. λ.).

βασσᾰ́ρα, ἡ=*ἀλώπηξ* (θρᾳκ. προελεύσεως).— **II** χιτὼν τῶν ἐν Θρᾴκῃ βακχῶν (ὡς πεποιημένος ἐκ δέρματος ἀλώπεκος). **2)** *Θρᾷσσα Βάκχη*, ἐπίθ. πάσης πόρνης, ἢ ἀναιδοῦς καθόλου γυναικός.

βασσαρικός, ή, όν·=*βακχικός* (βλ. λ.).

βασσάριον, τό· ὑποκορ. τοῦ *βασσάρα* (θλ. λ.)· μικρὰ ἀλώπηξ.

βάσσων, ον, γεν. *-ονος*, δωρ., συγκρ. τοῦ *βαθὺς* (πρβλ. *θάσσων, βράσσων, ἐλάσσων, ἧσσων*).

βάσταγμα, *-ατος*, τό· πᾶν τὸ βαστάζόμενον, τὸ φορτίον.— **II** τὸ βαστάζον, στηρίζον ‖ ράβδος, βακτηρία, στήριγμα. Ἐκ τοῦ

ΒΑΣΤΑ΄ΖΩ, μελ. *-άσω*· ἀόρ. α΄ *ἐβάστασα*, μτγν.

ἐβάσταξα παθ. ἀόρ. α' ***ἐβαστάχθην*** σηκώνω, κρατῶ ὑψηλά, ὑψώνω (σημ. «βαστῶ») || μτφρ. ἐξυψώνω, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ.— **II** φέρω, ὑποστηρίζω, κρατῶ ὄρθιον || φέρω ἐν τῷ νῷ, ἔχω κατὰ νοῦν, σταθμίζω, σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι.— **III** λαμβάνω καὶ φεύγω, ἁρπάζω.— **IV** λαμβάνω ἀνὰ χεῖρας, ἐγγίζω, ἐξετάζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βαστακτέος, α, ον ὃν πρέπει τις νὰ βαστάσῃ, νὰ φέρῃ.

βαστακτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***βαστάζω*** ὁ δυνάμενος νὰ βασταχθῇ || ὁ βασταζόμενος || σηκωτός.

βάταλος, ὁ (καὶ ***βάτταλος***) ὁ τραυλίζων (σκωπτικὸν ἐπώνυμον τοῦ Δημοσθένους, σχέσιν ἔχον πρὸς τὸ ***βατταρίζω***, διότι κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν δὲν ἠδύνατο νὰ προφέρῃ τὸ ρ)· κυρ. ***βάταλος*** = πρωκτὸς καὶ ἐπὶ προσώπ.=***κίναιδος***.

βάτέω, μέλ. ***-ήσω*** (***βαίνω***)· ἐπιβαίνω, ὀχεύω, βατεύω, «πηδῶ» (ἐπὶ ζῴων).

βάτην, ἐπ. ἀντὶ ***ἐβήτην***, γ' δυϊκ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω***.

βατήρ, -ῆρος, ὁ (***βαίνω***)· τὸ ἐφ' οὗ πατεῖ τις, οὐδός, κατώφλιον. **2)** τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀναχωρεῖ τις (=***βαλβίς***). **3)** τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται τις περιπατῶν, βακτηρία. **4)** ἐν λύρᾳ, στρόφιγξ, κλειδίον, δι' οὗ ἐντείνονται αἱ χορδαί.

βάτηρίς, -ίδος, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (π. χ. ***βατηρὶς κλῖμαξ***)· ἡ χρησιμεύουσα πρὸς ἀνάβασιν.

βατία, ἡ = ***βάτος*** (ὃ βλ.)· ἀκανθώδης δάμνος, λόχμη.

βατιάκη, ἡ· εἶδος ποτηρίου· ὑποκορ. ***βατιάκιον***.

βατιδο-σκόπος, ***ον*** (***βατὶς***+***σκοπέω***)· ὁ παρατηρῶν, κατασκοπεύων, τὰς βατίδας (ὃλ. ***βατίς***)· ὁ λαίμαργος διὰ ***βατίδας***.

βάτις, -ίδος, ἡ (***βάτος***)· εἶδος ἀκανθώδους ἰχθύος ἢ δάμνου.— **II** πτηνὸν συχνάζον εἰς δάμνους (**rubicola**).

βάτο-δρόπος, ***ον*** (***βάτος***+***δρέπω***)· ὁ δρέπων (ἀνασπῶν) ἀκάνθας, ὁ δρέπων (συλλέγων) βάτους.

βατόεις, εσσα, εν (***βάτος***)· ἀκανθώδης.

ΒΑ'ΤΟΣ (Α), ὁ· ἀκανθώδης δάμνος, «βάτος», «βατσινιά». [σκοτεινῆς ἐτυμολ.]. ***Τὸ βάτον***=βατόμουρον, καρπὸς τῆς βάτου.

βάτος (Β), ὁ· ἑβραϊκὸν μέτρον δι' ὑγρά, **bath**= τῇ Αἰγυπτιακῇ ***ἀρτάβῃ*** καὶ τῷ ἀττ. ***μετρητῇ***.

βάτος (Γ), ὁ· εἶδος πλατέος ἰχθύος (ὃλ. ***βατίς***).

βᾰτός, ή, όν (***βαίνω***)· διαβατός, ὃν δύναταί τις νὰ διαβῇ, εὐκολοπέραστος.

βατράχειος, ον (***βάτραχος***)· ὁ ἐκ βατράχου ἢ εἰς βάτραχον ἀνήκων: ***βατράχειον*** (ἐνν. ***χρῶμα***) = τὸ χρῶμα τοῦ βατράχου, πρασινοκίτρινον.

βατραχειοῦς, ὁ (***βάτραχος***)· ὁ ἔχων χρῶμα βατράχου.—***τὸ βατραχειοῦν***=δικαστήριον ἐν Ἀθήναις, καλούμενον οὕτως ἐκ τοῦ χρώματος αὐτοῦ.

βατράχιον, τό· ἀγριοσέλινον, πολυάνθεμον (**ranunculus**).

βατράχίς, -ῖδος καὶ **-ίδος,** ἡ· ἑσθὴς χρώματος βατράχου (πρασινοκιτρίνου). Ἐκ τοῦ

βατραχίτης λίθος· λίθος πρασίνου ἀνοικτοῦ χρώματος.

βατραχο-μυο-μαχία, ἡ· ἡ μάχη βατράχων καὶ μυῶν (τίτλος παρῳδίας ἡρωϊκῆς).

ΒΑ"ΤΡΑΧΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν «βάτραχος, βάτραχας, βαδρακός, βαρδακός, βάρδακλας» (λατ. **rana**). **2)** τὸ κοῖλον μέρος τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου.

βαττᾰρίζω, ἀττ. μέλλ. ***-ἴξω*** (***Βάττος***)· τραυλίζω, ψελλίζω [πρβλ. ***Βάττος «ἰσχνόφωνος καὶ τραυλὸς»*** παρ' Ἡροδ.· ἡ λ. εἶναι πεποιημένη κατὰ τὸν ἦχον, πρβλ. λατ. **buttuti butlubatta** ἐπιφων.].

βαττο-λογέω=***βατταρίζω*** (***βάττος***+***λόγος***)· ὁμιλῶ τραυλίζων || ἐπαναλαμβάνω πολλάκις τὴν ἰδίαν συλλοβήν (ὅπως κάμνουν οἱ ἔχοντες δυσκολίαν περὶ τὴν γλῶσσαν) || χρησιμοποιῶ ματαίας ἐπαναλήψεις, φλυαρῶ, πολυλογῶ.

Βάττος, ὁ· ὁ τραυλίζων, κύριον ὄνομα Βασιλέως τινὸς τῆς Κυρήνης (λέξις πεποιημένη κατὰ τὸν ἦχον τοῦ τραυλίζοντος· πρβλ. ***βατταρίζω***).

βατύλη, ἡ· ἡ νᾶνος, ἡ βραχύσωμος γυνή.

βατ-ώδης, ες (***βάτος***+***εἶδος***)· ὅμοιος ἀκάνθῃ, ἀκανθώδης.— **II** κεκαλυμμένος μὲ ἀκάνθας.

βαυβάω· πίπτω εἰς ὕπνον, ἀποκοιμῶμαι.— **II** ἐνεργ. ἀποκοιμίζω, ὡς τὸ ***βαυκαλάω***.

βαῦζω, δωρ. ***βαῦσδω***· μέλ. ***βαῦξω***· κραυγάζω «***βαύ, βαύ***», ὑλακτῶ, «γαυγίζω, βαβίζω» || ἐντεῦθεν, δρηνῶ, ὀλοφύρομαι, γρύζω || μέμφομαι, ὀνειδίζω.— **II** μτβ. ἀνακράζω, φωνάζω δυνατά, διά τι. [Ἡ λ. εἶναι πεποιημένη κατὰ τὴν ὑλακὴν τοῦ κυνός ***βαύ-βαὺ***= ***γαῦ-γαῦ***· πρβλ. τὸ λατ. **baubor**].

βαυκαλάω (καὶ ***βαυκαλίζω***)· συγγ. τῷ ***βαυβάω*** (βλ. λ.)· ἀποκοιμίζω, νανουρίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βαυκάλημα, τό· νανούρισμα.

βαύκᾰλις, -ιδος, ἡ, ἢ ***-εως***· ἀγγεῖον (χαλκοῦν ἢ πήλινον) πρὸς ψύχρανσιν οἴνου, ψυκτὴρ (σκοτειν. ἐτυμολ.).

βαυκίδες, αἱ· εἶδος γυναικείων πεδίλων.

βαῦνος ἢ ***βαυνός,*** ὁ (***αὔω***)· κλίβανος, κάμινος (ἀγν. ἐτυμολ.).

βαῦσδω, δωρ. ἀντὶ ***βαῦζω*** (ὃ βλ.).

βᾰφή, ἡ (***βάπτω***)· καταβύθισις, τὸ βούτημα π. χ. πεπυρακτωμένου σιδήρου εἰς ψυχρὸν ὕδωρ.— Ἡ καταβύθισις ὑφάσματος εἰς βαφήν, τὸ βάψιμον· ὡσ. αὐτὴ αὕτη ἡ βαφή.

βαφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***βάπτω***.

βάψις, -εως, ἡ (***βάπτω***)· ἡ καταβύθισις, **τὸ βάψιμον**.

βδάλλω, ἀορ. ***ἔβδηλα***· ἀμέλγω ἀγελάδας

βδάλσις, ἡ (***βδάλλω***)· τὸ ἄμελγμα.

ΒΔΕ'ΛΛΑ˘, ἡ (***βδάλλω***)· ὁ γνωστὸς σκώληξ «ἀβδέλλα», λατ. **hirudo**· [πρβλ. ***βδάλλω*** = βυζαίνω, ἀμέλγω· ἀγν. ἐτυμολογ.].

βδελλίζω· βάλλω, προσκολλῶ βδέλλας.

βδέλυγμα, τὸ (***βδελύσσω***)· σίχαμα, κάθαρμα, σιχαμένον πρᾶγμα, κυρ. ἐπὶ εἰδώλων.

βδελυγμία, ἡ (***βδελύσσω***)· ἀηδία, σικχασιά || ἀκαθαρσία, ἀηδὲς πρᾶγμα.

βδελυκτός, ή, όν (***βδελύσσω***)· σιχαμερός, προξενῶν βδελυγμίαν, ἀηδίαν, βδελυρός.

βδελύκ-τροπος, ον ἀντὶ ***βδελυκτό-τροπος*** (***βδελυκτός***+***τρόπος***) = ***βδελυκτὸς*** (ὃ βλ.).

ΒΔΕΛΥ˘ΡΟ'Σ, ά, όν· πρακαλῶν τὴν βδελυγμίαν, σιχαμερός, «βδελυρὸς» ὡς καὶ νῦν λέγεται.

Ἔτυμ.: συγγ. ***βδόλος*** = δυσοσμία, ***βδύλλω*** (ὃ βλ.)· πρβλ. καὶ ***βδέω***.

βδελύσσω, ἀττ. ***-ττω***· μέλ. ***-ξω***· παράγω (προκαλῶ) δυωδίαν (ἀποστροφήν) || καθιστῶ τι ἀηδές.— **II** Κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀποθετ. ***βδελύττομαι***, μετὰ μέσ. μέλλ. α' ***βδελύξομαι*** καὶ παθ. μέλλ. α' ***βδελυχθήσομαι***, μέσ. ἀόρ. α' ***ἐβδελυξάμην*** καὶ παθ. ἀορ. α' ***ἐβδελύχθην***· αἰσθάνομαι ἀποστροφὴν (ἀηδίαν) πρός τι, ἀποστρέφομαι, αἰσθάνομαι φρίκην διά τι. Ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ οἱ τύποι, ὡς καὶ ὁ πρκ. ***ἐβδέλυγμαι***, ἀπαντῶσι καὶ ἐν παθητ. ἐνν., εἶμαι βδελυκτός, ἄξιος ἀποστροφῆς.

βδέσμα, τὸ (***βδέω***)· πορδή, φῦσα (λατ. **visium**).

βδεῦ, (***βδέω***)· κωμικὴ παρῴδησις τοῦ ***Ζεῦ***.

ΒΔΕ'Ω, μέλ. ***βδέσω***· πέρδομαι, «κλάνω», βρωμάω.

Ἔτυμ.: ***βδέω, βδέσμα, βδόλος, βδύλλω, βδελυρός, βδελύσσω***· πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρ., (ἐκ ῥ. ***βδεσ-*** ὡς καὶ τὰ λατ. **vis- io, visium** = βδέσμα· πρβλ. καὶ Λιθ. **bėz-d-as** = βδέσμα, **bez-d-u** =βδέω, βοημ. **bzd-i-ti**= βδεῖν· σημειωτέα ἡ ἀντιστοιχία τῶν λατ. **v**: ἑλλ. **β**.

βδύλλω = ***βδέω*** (ὃ βλ.)· μετ' αἰτ. φοβοῦμαί τινα || ἐξευτελίζω τινά, φέρομαι κακῶς καὶ βαναύσως πρός τινα.

βεβάᾶσι, γ' πληθ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***βαίνω***.

βέβαιος, α, ον (ὡσ. ***-ος, -ον***) (***βαίνω***)· στερεός, σταθερὸς || ἀκλόνητος || ἀξιόπιστος, ἀσφαλής, σίγουρος: ***τὸ βέβαιον***=βεβαιότης.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. ***βα-*** ⟨***gvə-*** ἢ ***gvŋ̄*** τοῦ ***βαίνω***· ἡ λ. ***βέβαιος*** ⟨***βέβα-ιο-ς*** ἐξεκίνησε ἐκ τῆς ῥ. τοῦ πρκ. ***βεβα-***· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥιζ. βάσεως παράγεται καὶ τὸ ***βέβη-λο-ς***, ὅπερ εἶναι παθητ. τρόπον τινὰ τοῦ ***βέβαιος***, καίτοι ἐν ἄλλῃ ἐνν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βεβαιότης, -ητος, ἡ· στερεότης, σταθερότης, ἀσφάλεια.

βεβαιόω, μέλ. ***-ώσω***· καθιστῶ τι στερεὸν (βέ-

βαιον), ἐπιβεβαιῶ, ἐξασφαλίζω.—**Μέσον**, ἐξασφαλίζω δι' ἐμαυτόν (στηρίζω τήν στάσιν μου καί τά ἐπιχειρήματά μου), ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρώνω, ἐξασφαλίζω.

βεβαίως, ἐπίρ. τοῦ ***βέβαιος*** στερεῶς, σταθερῶς.

βεβαίωσις, ***-εως,*** ἡ· ἐξασφάλισις, ἐπιβεβαίωσις, ἐπικύρωσις.

βεβᾶμεν, ***βεβᾶναι,*** ἐπ. συγκεκ. τύποι τοῦ ***βεβηκέναι,*** ἀπρφ. πρκ. τοῦ ***βαίνω.***

βέβαμμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***βάπτω.***

βεβαρηώς, μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***βαρέω*** (ὅ βλ.)=καταβεβλημένος, καταπεπονημένος.

βέβᾶσαν, γ' πληθ. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***βαίνω.***

βεβᾶσι, ἀττ. συνηρ. τύπος ἀντί ***βεβάασι,*** γ' πληθ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***βαίνω.***

βεβᾰώς, βεβᾰῦῖα, ἐπ. ἀντί ***βεβηκώς, -υῖα,*** μτχ. πρκ. τοῦ ***βαίνω.***

βέβηκα, πρκ. τοῦ ***βαίνω.***

βεβήκειν, ἰων. ἀντί ***ἐβεβήκειν,*** ὑπερσ. τοῦ ***βαίνω.***

βέβηλος, ***ον*** (***βαίνω, βηλός***)· ἐπί τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπιτετραμμένον νά πατήσῃ τις («***βατὸς καὶ τοῖς τυχοῦσι***»)· παραδεδομένος εἰς τήν ἀνθρωπίνην χρῆσιν· λατ. **profanus,** ἀντίθ. τῷ ***ἱερός.***— **II** ἐπί ἀνθρώπων, ἀνίερος, ἀνόσιος, βέβηλος [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βέβαιος***]. Ἐξ αὐτοῦ τό

βεβηλόω, μέλ. ***-ώσω***· μιαίνω, βεβηλώνω, μολύνω.

βεβίασμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***βιάζω.***

βεβίηκα, πρκ. τοῦ ***βιάω.***

βεβλάστηκα, πρκ. τοῦ ***βλαστάνω.***

βέβλᾰφα, βέβλαμμαι· ἐνεργ. καί παθ. πρκ. τοῦ ***βλάπτω.***

βεβλάψομαι, παθ. τετελ. μέλ. τοῦ ***βλάπτω.***

βέβλεφα, βέβλεμμαι, ἐνεργ. καί παθ. πρκ. τοῦ ***βλέπω.***

βέβληαι, β' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ***βάλλω.***

βεβλήαται, βεβλήατο, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. καί ὑπερσ. τοῦ ***βάλλω.***

βέβληκα, βέβλημαι, ἐνεργ. καί παθ. πρκ. τοῦ ***βάλλω.***

βεβλήκειν, βεβλήμην, ἐπ. ἐνεργ. καί παθ. ὑπερσ. τοῦ ***βάλλω.***

βέβληται, βέβλητο, γ' ἐν. παθ. πρκ. καί ὑπερσ. τοῦ ***βάλλω.***

βεβλίκα, πρκ. τοῦ ***βλίττω.***

βεβολήατο, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ., καί ***βεβολημένος*** μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***βολέω*** ἀντί ***βάλλω.***

βεβούλημαι, πρκ. τοῦ ***βούλομαι.***

βεβούλευκα, βεβούλευμαι, ἐνεργ. καί παθ. πρκ. τοῦ ***βουλεύω.***

βέβρασμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***βράσσω.***

βέβρῐθα, πρκ. τοῦ ***βρίθω.***

βεβροτωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***βροτόω.***

βέβρῡχε, (βλ. ***βρυχάομαι***).

βεβρώθω, ποιητ. τύπος τοῦ ***βιβρώσκω*** (ὅ βλ.).

βέβρωκα, βέβρωμαι, ἐνεργ. καί παθητ. πρκ. τοῦ ***βιβρώσκω.***

βεβρώς, συγκεκ. τύπος ἀντί ***βεβρωκώς,*** μτχ. πρκ. τοῦ ***βιβρώσκω.***

βεβρώσομαι, παθ. τετελ. μέλ. τοῦ ***βιβρώσκω.***

βέβυσμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***βύζω.***

βεβώς, βεβῶσα, ἀττ. συνηρ. τύπος ἀντί ***βεβαώς,*** μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***βαίνω.***

βέῃ, β' ἐν. τοῦ ***βέομαι,*** ἐπ. μέλλ. τοῦ ***βαίνω.***

βείομαι, ἐπ. ἀντί ***βήσομαι,*** μέλλ. τοῦ ***βαίνω*** (ἤ μέλλ. τοῦ ***βιόω***)=θά περιπατήσω (ἤ θά ζήσω).

βείω, ἐπ. ἀντί ***βῶ,*** ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω*** (ἤ τοῦ ***βιόω=βείομαι,*** ὅ βλ.).

βεκκε-σέληνος, ***ον*** (***βεκὸς+σελήνη***) = ***ἀρχαῖος,*** ἀρχαϊκός, ἀπηρχαιωμένος κρονόληρος || ἀνόητος, βλάξ.

βεκός, τό (γρ. καί ***βεκκός, βέκκος***)=ἄρτος (πιθ. φρυγ. λέξ.).

βελεη-φόρος, ***ον***· ὁ φέρων βέλη.

βέλεκος, δ· εἶδος ὀσπρίου, ὁμοιον λαθύρῳ.

βέλεμνον, τό, ποιητ. ἀντί ***βέλος***· «βέλος», βλῆμα || ἀκόντιον [ἐκ ρίζ. ***βαλ-*** τοῦ ***βάλλω,*** ὅ βλ.].

βελένιον, τό· εἶδος φυτοῦ, περί οὗ λέγεται ὅτι εἶναι δηλητηριῶδες μέν ἐν **Περσίᾳ,** ἀβλαβές δέ μεταφυτευόμενον **εἰς Αἴγυπτον ἤ Παλαιστίνην.**

βελεσσι-χαρής, ***ὲς*** (***βέλος+χαίρω***)· ὁ χαίρων (εὐφραινόμενος) εἰς τά βέλη (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλ.).

βελόνη, ἡ (***βέλος***)· ἀκωκή (αἰχμή) βέλους || τό ἄκρον τοῦ δόρατος || βελόνη βαπτικῆς, «βελόνα». [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βάλλω***].

βελόνο-πώλης, ***-ου,*** ὁ (***βελόνη*** + ***πωλέω***)· ὁ πωλῶν βελόνας.

βέλος, ***-εος,*** τό (***βάλλω***)· πᾶν τό ριπτόμενον, τό βαλλόμενον, βλῆμα, «βέλος», ἀκόντιον (πρβλ. λατ. **jaculum** ἐκ τοῦ **jacio**). **2)** μτφρ. ***ἀγανὰ βέλεα*** (τοῦ Ἀπόλλωνος καί τῆς Ἀρτέμιδος) χρησιμοποιοῦνται ἐπί τοῦ αἰφνιδίου καί ἀνωδύνου θανάτου· ***δύσομβρα βέλεα*** =τά βέλη τῆς καταιγίδος· ***ὀμμάτων βέλος***=βλέμμα ἐξακοντιζόμενον ὑπό τοῦ ὀφθαλμοῦ. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βάλλω,*** ἐκ ρίζ. ***βαλ- : βελ-*** ‹gvel-].

βελ-ουλκός, ***ὸν*** (***βέλος+ἕλκω***)· ὁ ἕλκων (ἀναούρων, ἐκβάλλων) βέλος ἐκ πληγῆς.

βέλτερος, ***α, ον*** = ***βελτίων*** (ὅ βλ.), ποιητ. συγκρ. τοῦ ***ἀγαθός.*** Ἐξ αὐτοῦ ὡσ. σπάν. ὑπερθ. ***βέλτατος, η, ον.***

βέλτιστος, ***η, ον,*** ὑπερθ. τοῦ ***ἀγαθός***· παρά πολύ καλός, ἄριστος.

βελτίων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (συγκριτ. τοῦ ***ἀγαθός***)· καλλίτερος· [ἀττ. ***βελτίων*** ἀλλά ***βέλτιον***].

βεμβῑκιάω (***βέμβιξ***)· περιστρέφομαι ὡς βέμβιξ («σβούρα»).

βεμβῑκίζω, μελ. ***-ίσω*** (***βέμβιξ***)· περιστρέφω (γυρίζω) τι σάν σβούρα || δέτω εἰς κίνησιν.

ΒΕΜΒΙΞ, ***-ικος,*** ἡ· «σβούρα» (λατ. **turbo**).

βενδίδειον, τό· ὁ ναός τῆς Βενδῖδος (θρᾳκικῆς ὀνομασίας τῆς Ἀρτέμιδος).

Βενδίς, ***-ίδος***· ἡ Θρᾳκική Ἄρτεμις, λατρευομένη ὑπό τό ὄνομα τοῦτο καί ἐν Πειραιεῖ.

ΒΕΝΘΟΣ, ***-εος,*** τό (ποιητ. ἀντί ***βάθος,*** ὅπως ἀκριβῶς ***πένθος*** ἀντί ***πάθος***)· τό βάθος τῆς θαλάσσης (λατ. **fundus**)· ***βένθοσδε***=εἰς τόν θυθόν· ***βένθεα ὕλης***=τά βάθη (τό ἐσωτερικόν) ***τοῦ δάσους*** [δι' ἐτυμ. βλ. καί ***βαθύς, βάθος***].

βέντιστος, ***η, ον,*** Δωρ. ἀντί ***βέλτιστος.***

βέομαι, ἐπ. ἀντί ***βήσομαι,*** μέλλ. τοῦ ***βαίνω*** (ἤ καί τοῦ ***βιόω***=θά ζήσω)· βλ. καί ***βείομαι.***

βέρεθρον, τό, ἐπ. καί ἰων. ἀντί ***βάραθρον.***

βερέ-σχεδας, δ· ἀνόητος, βλάξ («μποῦφος»)· (λέξ. κωμ. πεποιημ. ὑπό Ἀριστοφ.).

βεῦδος, ***-εος,*** τό· πολυτελής γυναικεία ἐσθής.

βῆ βῆ· ἡ βληχή τῶν προβάτων («μποτ....αϊ»).

βῆ, ποιητ. ἀντί ***ἔβη,*** γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω.***

βῆγμα, τό (***βήσσω***)· ἀπόχρεμψις, φλέγμα.

βῆδι, βῆναι, Προστ. καί ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω.***

βηλός, ὁ (***βαίνω***)· οὐδός, κατώφλιον (λατ. **limen**)· πρβλ. ***βέβηλος.***

βῆμα, ***-ατος,*** τό (***βαίνω***)· πάτημα βῆμα || δέσις (τόπος)· διά νά πατήσῃ τις (νά βάλῃ τόν πόδα).— **II** δέσις ὑψηλότερον πως κειμένη (ἀφ' ἧς συνήθως ὁμιλεῖ τις) || ρητορ. βῆμα, ἀφ' οὗ ὁμιλεῖ ὁ ρήτωρ (π.χ. ἐν τῇ Πνυκί), λατ. **rostra, suggestum** ἤ **-us.**

βῆμεν, ἐπ. ἀντί ***ἔβημεν,*** α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω.***

βήμεναι, ἐπ. ἀντί ***βῆναι,*** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω.***

βῆν, ἐπ. ἀντί ***ἔβην,*** ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω***·

βῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***βαίνω.***

βήξ, ***βηχός,*** ἡ (ἤ ὁ) (***βήσσω***)· «βήχας» (λατ. **tussis**) [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

βήρυλλος, ***ὁ,*** πολύτιμος λίθος, χρώματος θαλασσοπρασίνου.

βῆσα, ἐπ. ἀντί ***ἔβησα,*** ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ ***βαίνω.***

βήσεο, ἐπ. ἀντί ***βῆσαι,*** Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***βαίνω.***

βήσετο, ἐπ. ἀντί ***ἐβήσατο,*** γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***βαίνω.***

βήσομαι, μέλ. τοῦ ***βαίνω.***

βῆσσα, δωρ. ***βᾶσσα,*** ἡ (***βαίνω***), λατ. **saltus**· δασώδης κοιλάς ἤ φάραγξ: ***οὔρεος ἐν βήσῃσι*** = εἰς τάς φαράγγας τῶν ὀρέων.— **II** εἶδος ποτηρίου (τῶν Ἀλεξανδρινῶν), εὐρυτέρου κάτω καί στενοτέρου ἄνω· [πιθ. ὁμόρ. τῷ ***βαθὺς — βυθὸς — βυσσὸς — ἄβυσσος***· πρβλ. ***βάθος, βαθύς***]. Ἐξ αὐτοῦ τό

βησσήεις, ***εσσα, εν*** (***βῆσσα***)· δασώδης, δρυμώδης, φαραγγώδης.

ΒΗ'ΣΣΩ, ἀττ. *βήττω*, μέλ. *βήξω*· ἀόρ. α' *ἔβηξα*· βήχω (ἐπεποιημ. λ.).

βητ-άρμων, *-ονος*, ὁ (*βαίνω* + *ἁρμός*)· ὀρχηστής, χορευτής (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «*ὀρχησταί, οἱ διὰ τῶν ποδῶν ὀρχούμενοι ἀπὸ τοῦ ἡρμοσμένως βαίνειν*»).

βήτην, ποιητ. ἀντὶ *ἐβήτην*, γ' δυϊκ. ἀόρ. 6' τοῦ *βαίνω*.

ΒΙ'Α, ἰων. *βίη*, ἡ· σωματικὴ δύναμις, ἰσχύς, ῥώμη (λατ. vis) ‖ συχνὰ ἐν περιφράσει μετὰ γεν. προσ.: *βίη Ἡρακλῆος*=ἡ ῥώμη τοῦ Ἡρακλέους.— **II** βία, πρᾶξις βίας, ἐφαρμογὴ βίας ‖ *βίᾳ τινὸς*=παρὰ τὴν θέλησίν τινος [ῑ̆].

Ἔτυμ.: *βία, βίαιος, βιάω, βιάζω*· πρβλ. *βι-, βιο-* ἐν τοῖς συνθ. *Ἀντί-βιος, Ὑπέρ-βιος*· λατ. vis, violo· βλ. *ἴς*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βῐάζω, μέλ. *-άσω*· ἐκβιάζω, μετέρχομαι βίαν, ἀναγκάζω.— Παθ. ἀόρ. α' *ἐβιάσθην*· πρκ. *βεβίασμαι*· ὑπόκειμαι εἰς ἐκβιασμόν, ὑφίσταμαι ἐκβιασμόν, ἐξαναγκάζομαι: *βιάζομαι τάδε*=ἐκβιάζομαι νὰ πράξω ταῦτα.— **II** ὡς ἀποθετικόν, μετὰ μέσ. ἀορ. α' *ἐβιασάμην* καὶ (ἐνίοτε) παθητ. πρκ. *βεβίασμαι*· ἐξαναγκάζω τινά, μετέρχομαι βίαν, καταβάλλω, κατανικῶ: *βιάζομαι ἐμαυτόν*=μετέρχομαι βίαν κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἐκβιάζω τὸν ἑαυτόν μου (αὐτόκτονῶ)· *βιάζομαί τινα*=ἐξαναγκάζω τινὰ διὰ τῆς βίας, ἐπιπίπτω κατά τινος ‖ ἀπολ., μετέρχομαι βίαν, ἀνοίγω διέξοδον διὰ τῆς βίας (ἐκβιάζω λύσεις).

βῐαιο-κλώψ, *-ῶπος*, ὁ (*βίαιος* + *κλέπτω*)· ὁ κλέπτων διὰ τῆς βίας.

βῐαιο-μάχας, *-α*, ὁ (*βίαιος*+*μάχη*)· ὁ βιαίως (χρησιμοποιῶν βίαν καὶ οὐχὶ δόλον) μαχόμενος.

βῐαιος, *α, ον*, ὡσ. *-ος, -ον* (*βία*)· «βίαιος», ἰσχυρός, λάβρος, δριμὺς ‖ ὁ ἐνεργῶν βιαίως (ἐκβιαστικῶς), ἐκβιάζων, ἐξαναγκάζων· *πρὸς τὸ βίαιον*=διὰ τῆς βίας. **2)** ὡς παθητ. ὁ ἐκβιαζόμενος, διὰ τῆς βίας ἐξαναγκαζόμενος‖καταναγκαστικός. Ἐξ αὐτοῦ τό

βῐαιότης, *-ητος*, ἡ· βία, ἐκβιασμός ‖ ὁ χαρακτὴρ τοῦ βιαίου.

βῐαίως, ἐπίρ. τοῦ *βίαιος*· διὰ τῆς βίας, ἀναγκαστικῶς.

βῐ-αρκής, *ἐς* (*βίος*+*ἀρκέω*)· ὁ παρέχων τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ὁ ἐπαρκῶν εἰς τὰ τοῦ βίου, βιοποριστικός.

βῐαστής, *-οῦ*, ὁ (*βιάζω*)· ὁ χρησιμοποιῶν (ἀσκῶν) βίαν, ὁ ἐκβιαστής.

βῐατής, *-οῦ*, ὁ=*βιαστής*.

βῐάω· πρκ. *βεβίηκα*·— παλαιότ. ἐπ. τύπος τοῦ *βιάζω*· ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.— Μέσον, *βιάομαι*, μέλ. *βιήσομαι*· ἐκβιάζω, μετοχειρίζομαί τινα κατὰ τρόπον βίαιον, μετέρχομαι βίαν κατά τινος ‖ ὡσ. πλεονεκτῶ, ἐξαπατῶ, ἀποστερῶ δι' ἁπάτης: *νῶϊ μισθὸν βήσατο*=μᾶς ἐστέρησε διὰ τῆς βίας τὸν μισθόν μας.— ἀόρ. α' *ἐβιήθην* = ἐξηναγκάσθην διὰ τῆς βίας.

βῐβάζω, μέλ. *-άσω*, ἀττ. *βιβῶ*, μτβτ. τοῦ *βαίνω*· κάμνω τινὰ νὰ ἀναβῇ, ἐγείρω, ὑψώνω, ἐξυψῶ. [δι' ἐτυμολ. βλ. *βαίνω*].

βῐβάς, *ᾶσα, άν*, μτχ. ἐν. ἐσχηματισμένη ὡσεὶ ἐκ *β. βίβημι*=*βαίνω* (ὃ βλ.).

βῐβάσθων, *οὖσα, ον*, μτχ. ἐν. τοῦ ῥημ. *βιβάσθω*=*βαίνω*· βηματίζω, διασκελίζω ‖ *μακρὰ βιβάσθων*=μεγάλα βήματα βηματίζων, μὲ μεγάλους βηματισμούς.

βῐβάω, ποιητ. παράλληλος τύπος τοῦ *βαίνω*· βηματίζω, διασκελίζω ‖ *πέλωρα βιβᾶν*=κάμνειν πελώρια βήματα ‖ μτχ. *βιβῶν, βιβῶσα* (βηματίζων, βαδίζων).

βίβημι, ποιητ. τύπος ἰσοδ. τοῦ *βαίνω* (βλ. λ.).

βιβλάριον, ὑποκορ. τοῦ *βίβλος*· μικρὸν βιβλίον ἢ κύλινδρος χάρτου· ὡσ. καὶ *βιβλαρίδιον* καὶ *βιβλίδιον* καὶ *βιβλιδάριον*.

βιβλιακός, *ή, όν*· ὁ ἄνδρωπος τῶν βιβλίων, ὁ βιβλιοφάγος, πολυμαθὴς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως βιβλίων.

Βίβλινος οἶνος· οἶνος παραγόμενος εἴς τινα ὀρεινὰ μέρη τῆς Θράκης, τὰ καλούμενα *Βίβλινα ὄρη*.

βιβλιο-θήκη, *ἡ* (*βιβλίον*+*θήκη*)· θήκη βιβλίων (ἐπιπλον, ἐν ᾧ φυλάσσονται βιβλία «βιβλιοθήκη») ‖ συλλογὴ βιβλίων.

βιβλιο-κάπηλος, *ὁ*· ὁ ἔμπορος βιβλίων.

βιβλιο-λάθας, *-α*, ὁ (*βιβλίον*+*λήθη*)· ὁ ἐπιλανδανόμενος τῶν βιβλίων (σκωπτικὸν ἐπώνυμον Διδύμου τοῦ Γραμματικοῦ, γράψαντος περὶ τὰ 3.500 βιβλία, τόσα ὥστε νὰ μὴ τὰ ἐνθυμῆται ὅλα).

βιβλίον, τὸ (καὶ *βυβλίον*), ὑποκορ. τοῦ *βίβλος*· μικρὸν βιβλίον, ἐπιστολὴ ‖ κύλινδρος· βλ. *βίβλος*.

βιβλιο-πώλης, *-ου*, ὁ (*βιβλίον*+*πωλέω*)· ὁ πωλῶν βιβλία.

ΒΙ'ΒΛΟΣ, *ἡ*· ὁ ἐσωτερικὸς φλοιὸς τοῦ παπύρου (*βύβλος*).— **II** χάρτης πεποιημένος ἐκ τοῦ φλοιοῦ αὐτοῦ ‖ ἐντεῦθεν, φύλλα χάρτου, «βιβλίον». [πρβλ. φοιν. *βύβλος*=πάπυρος· *βύβλινος*=κατεσκευασμένος ἀπὸ ἴνας *βύβλου* (τ. ἔ. παπύρου)].

ΒΙΒΡΩ'ΣΚΩ, μέλ. *βρώσομαι*· ἀόρ. α' *ἔβρωσα*· ἀόρ. 6' *ἔβρων*· πρκ. *βέβρωκα*, μτχ. *βεβρωκώς*, καὶ κατὰ συγκοπὴν *βεβρώς*.— Παθητ., μελ. *βρωθήσομαι*· τετελ. μελ. *βεβρώσομαι*· ἀόρ. α' *ἐβρώθην*· πρκ. *βέβρωμαι* (οἱ ἐλλείποντες χρόνοι παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ *ἐσθίω*)· τρώγω, κατατρώγω ‖ ροκανίζω, περιτρώγω ‖ καταναλίσκω ‖ μετὰ γεν., τρώγω ἔκ τινος πράγμ.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥίζ. *βορ-*, ἐξ ἧς παράγονται καὶ τὰ: *βορά, βορός· βρῶμα, βρώμη, βρῶσις, βρωτὴρ* (πρβλ. καὶ ἐν συνθ. *δημ(ι)ο-βόρος*, λατ. carni-vorus)· λατ. vorax, devoro, vorō, vorāgō· ῥ. *βορ-*≈ σανσκριτ. gar-: gir-á-mi=χάφτω· διὸ πιθανῶς ἀνήκει ἐνταῦθα καὶ τὸ *βάραθρον*.

βιβῶ, ἀττ. μέλλ. τοῦ *βιβάζω*.

βιβῶν, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *βιβάων*, μτχ. τοῦ *βιβάω*.

Βιδιαῖοι, οἱ· Ἄρχοντες ἐν Σπάρτῃ, πέντε τὸν ἀριθμόν, ἐποπτεύοντες τὰ γυμνάσια τῶν νέων (ἐτ. γρ. *βίδεοι, βίδυοι, βείδεοι*· πιθ. συγγ. τῷ *ἰδυῖοι* ‹*Fιδυῖοι* ‹*Fιδεῖν*, videre).

βῐκίον· τὸ· ὑποκορ. τοῦ ἑπ.

ΒΙ'ΚΟΣ, ὁ (ἀνατολ. λέξις)· ἀγγεῖον (πίδος ἢ ἀμφορεύς) κατάλληλον πρὸς ἐναποθήκευσιν οἴνου.

ΒΙ'ΝΕ'Ω· συνευρίσκομαι, συνουσιάζω (κυρ. διὰ τῆς βίας καὶ παρὰ φύσιν)· ἀντίθ. τῷ *ὀπυίω* [κατά τινας συγγ. τῷ *βία*].

βῐνητιάω· ἐφετ. τοῦ *βῑνέω*· ἐπιθυμῶ συνουσίας.

βιο-δότης, *-ου*, ὁ (*βίος*+*δίδωμι*)· ὁ δίδων (ὁ δωρούμενος, ὁ χορηγῶν) ζωὴν ἢ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

βιό-δωρος, *ον* (*βίος*+*δῶρον*)· ὁ δωρούμενος τὸ ζῆν (τὰ πρὸς τὸ ζῆν) ‖ μεγαλόδωρος.

βιο-δώτης, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *βιοδότης*.

βιο-θάλμιος, *ον* (*βίος*+*θάλλω*)· ζωηρός, ἀκμαῖος, θάλλων, εὔρωστος.

βιο-θρέμμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*βίος* + *τρέφω*)· ὁ τρέφων (ὁ διατηρῶν) τὴν ζωὴν ‖ διατροφεύς, συντηρητής.

ΒΙ'ΟΣ, *ὁ*· ζωή, βίος ‖ ὁ δρόμος (ἡ πορεία, ἡ τροχιὰ) τῆς ζωῆς.— **II** ὁ τρόπος ἢ τὰ μέσα τὰ πρὸς τὸ ζῆν («τὸ βιόσ») ‖ ἡ ζωή, ὁ πόρος ζωῆς, τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα ἀνδρώπου τινός.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζ. παράγονται τὰ: *βίος, βίοτος, βιοτή, βιόω* (ἐπ. μελ. *βείομαι* καὶ *βέομαι*)· λατιν. vivo, vivus, vita, victus· σανσκρ. g'īv, g'īvāmi =ζῶ, g'īvás = ζῶν, g'īvitám = ζωή· Γοτθ.. qvius= ζῶν, ga-quium = ἀναζῆν· παλαιογερμ. quek (πρβλ. ἀγγλ. quick, quicken, γερμ. er-quicken=ἀναψύχειν, ἀναζωογονεῖν)· Λιθ. gyvenú = ζῶ, gy'vas = ζῶν, gyvatà=ζωή.

ΒΙΟ'Σ, *ὁ*· τόξον [*β*-‹gv-, πρβλ. σανσκρ. g'ya=νευρὰ τόξου· οἱ Ἀρχαῖοι παρῆγον τὴν λέξιν ἢ ἐκ τοῦ *βία* (=ἔνταση) ἢ ἐκ τοῦ *βίος*, διότι τὸ τόξον ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς βασικὸν μέσον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν].

βιο-στερής, *ἐς* (*βίος*+*στερέω*)· ὁ ἀποστερῶν ἄλλον τινὰ τῶν πρὸς τὸ ζῆν μέσων.— **II** ἐν παθητ. ἐνν. ὁ στερούμενος τῶν πρὸς τὸ ζῆν, ὁ διατελῶν ἐν ἐνδείᾳ.

βιοτεία, *ἡ* (*βιοτεύω*)· τρόπος πορισμοῦ τῶν πρὸς τὸ ζῆν, μέσον ζωῆς.

βιοτεύω, μέλ. *-σω* (*βιόω*)· ζῶ, ὑφίσταμαι, συντηροῦμαι ‖ *βιοτεύω ἀπό τινος*=ζῶ ἀπό τι.

βιοτή, ἡ, λατ. **vita**=*βίοτος* (ὃ βλ.).
βιότης, *-ητος,* ἡ=*βίοτος* (ὃ βλ.).
βιοτικός, *ή, όν·* βλ. *βιωτικός.*
βιότιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *βίοτος·* μικρὸν εἰσόδημα, μικροὶ πόροι ζωῆς.
βίοτος, ὁ (*βιόω*)· ζωὴ || τὰ μέσα τὰ πρὸς τὸ ζῆν, πόρος ζωῆς. [δι' ἐτυμολ. βλ. *βίος*].
βιοῦς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *βιόω.*
βιο-φειδής, *ἐς* (*βίος* + *φείδομαι*)· ὁ φειδόμενος τῆς περιουσίας του || φειδωλός, φιλάργυρος, «τσιγγούνης».
βιόω, μέλ. *βιώσομαι,* μτγν. *βιώσω·* ἀόρ. α' *ἐβίωσα.*— ἀόρ. β' *ἔβιων* (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. *βίωμι*)· γ' ἑν. Προστ. *βιώτω·* Ὑποτ. *βιῶ·* Εὐκτ. *βιώην·* ἀπρφ. *βιῶναι·* μτχ. *βιοὺς* (*βίος,* λατ. **vivo**)· ζῶ, κυρ. ζῶ εὐτυχής.— Παθητ., *βιοῦται*=ζῇ τις (λατ. **vivitur**).
βιόωνται, *βιόωντο,* γ' πληθ. ἐπ. μέσ. ἐν. καὶ πρτ. τοῦ *βιάω.*
βιώατο, ἀντὶ *βιῶντο,* γ' πληθ. μέσ.ἐν. Εὐκτ. τοῦ *βιάω.*
βιώην, Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *βιόω.*
βιῶναι, ἀπρφ. τοῦ *βιόω.*
βιώσιμος, *ον* (*βιόω*)· ὃν πρέπει νὰ διέλθῃ («νὰ ζήσῃ») τις || ὁ δυνάμενος ἢ ἔχων ἐλπίδα νὰ ζήσῃ || ἄξιος νὰ ζήσῃ.
βίωσις, *-εως,* ἡ (*βιόω*)· βίος, ζωή || τρόπος ζωῆς.
βιώσκομαι, ἀποθ., μτθ. τοῦ *βιόω·* ζωογονῶ, διατηρῶ ἐν τῇ ζωῇ. β' ἑν. ἐπ. ἀορ. α' *ἐβιώσαο.*
βιωτικός, *ή, όν* (*βιόω*) καὶ ὀρθότ. *βιοτικός·* κατάλληλος, ἄξιος, διὰ τὴν ζωὴν || ζωηρός.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ζωήν, ὁ ἀποβλέπων εἰς τὸν βίον.
βιωτός, *ή, όν* (*βιόω*)· ὃν δύναταί τις νὰ ζήσῃ, ὃν ἀξίζει νὰ ζήσῃ τις || κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἀρνήσεως: *βίος οὐ βιωτὸς* = ἀνυπόφορος ζωή, ποὺ δὲν δύναται καὶ δὲν ἀξίζει νὰ τὴν ζῇ κανείς (πρβλ. *ἀβίωτος*).
βιώτω, γ' ἑν. Προστ. ἀορ. β' τοῦ *βιόω.*
βι-ωφελής, *ές·* ὁ χρήσιμος εἰς τὴν ζωήν.
βλάβεν, ἐπ. ἀντὶ *ἐβλάβησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βλάπτω.*
βλάβερός, *ά, όν* (*βλάπτω*)· ἐπιβλαβής, ἐπιζήμιος, «βλαβερός».
βλάβη, ἡ (*βλάπτω*)· «βλάβη», ζημία, φθορά: *βλάβης δίκη*=ἀγωγὴ δι' ἐπενεχθεῖσαν ζημίαν.
Ἔτυμ.: *βλάβη, βλάβος, βλάβομαι, βλάπτω, βλαβερός, βλαβόεις,* πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρριζα, παραγόμενα ἐκ ρ. *βλαπ-* κατὰ προοδευτικὴν ἀφομοίωσιν *βλαβ-* (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«ἀβλοπές, ἀβλαβές»·* *βλαπ-* ‹ *μλαπ-* ‹ *mlqv-* πρβλ. σανσκρ. **marcáyati**= βλάπτειν, mḷ̥**kṭáḥ**=ᵒπληγωμένος, λατ. **mulco, multa** (παλ. λατ. **molta** ‹ *moicta*).
βλάβῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βλάπτω.*
βλάβήσομαι, παθ. μέλ. β' τοῦ *βλάπτω.*
βλάβομαι=*βλάπτομαι* (ὃ βλ.)· ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ ἐν. *βλάβεται.*
βλάβος, *-εος,* (καὶ κατὰ συναίρ. *-ους*), τό=*βλάβη* (ὃ βλ.).
ΒΛΑΙΣΟ'Σ, *ή, όν·* ὁ ἔχων τὰ σκέλη κυρτὰ πρὸς τὰ ἔσω, τοὺς δὲ πόδας πρὸς τὰ ἔξω, «στραβοπόδης» || γεν. κυρτός, ἀγκύλος, «στραβός». [ἀγνώστου ἐτυμολ.· ἀσφαλῶς ταὐτὸν τῷ λατ. **blaesus**=τραυλός, ὅπερ εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς].
βλαισότης, ἡ (*βλαισός*)· ἡ πρὸς τὰ ἔξω στρεβλότης τῶν ποδῶν, τὸ στράβωμα τῶν ποδῶν.
βλαίσωσις, ἡ·=*βλαισότης.*
βλᾶκεία, ἡ (*βλακεύω*)· ὀκνηρία, νωθρότης, ἠλιθιότης.
βλᾶκεύω (*βλάξ*)· εἶμαι νωθρός, ὀκνηρός («βλάξ»).
βλᾶκικός, *ή, όν* (*βλάξ*)· νωθρός, ἀνόητος, «βλάξ». Ἐπίρ. *βλακικῶς.*
βλᾶκώδης, *ες* (*βλὰξ*+*εἶδος*)· ὁμοιάζων πρὸς νωθρόν, βραδὺν || νωθρός.
βλάμμα, τὸ (*βλάπτω*)·=*βλάβη* (βλ. λ.).
ΒΛΑ'Ξ, *βλᾶκός,* ὁ, ἡ (συγγ. τῷ *μαλακός,* ὃ βλ.)· μαλθακός, νωθρὸς τό τε σῶμα καὶ τὸν νοῦν || ἀδρανής. Ἀνώμ. συγκρ. *βλᾶκίστερος ἢ βλᾶκώτερος.*
Ἔτυμ.: ἐκ ρ. *βλᾶκ-* ‹ *μλᾶκ-* ‹ *μαλακ-* ἐν τῷ *μαλακός·* ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. καὶ τὰ *μαλ-θ-ακός, ἀ-μαλός, ἀμβλύς· βληχρός, ἀβληχρός, βλώσκω, μολεῖν·* πρβλ σανσκρ. **mlāyati** = χαλαρώνω, **mlāṭaḥ** = μαλθακός Λατ. **flaccus** (χαλαρός, χαῦνος) ‹ *mlākos·* **mollis, mollities, mollire.** Ἀρχικὴ ἰαπ. ρ. **mal-** (καὶ παραλλ. **mar-**) πρβλ. λατ. **maltās**=**molles,** ἑλλ. *«μαλ-κόν· μαλακόν, μαλ-κίω· κακῶς ἔχω»* Ἡσυχ. *«μαλκ-ενίς· παρθένος Κρῆτες»* Ἡσυχ.· *μῶλυς*=**mollis** (ἀντὶ **mol-vis**) : **mol-vi** : *μωλ-υ*=**ten-ui** : *ταν-υ· μῶλυς*=βραδύς, νωθρός· *μωλύτερος*=ἀμβλύτερος· *μωλύειν*=παρῦνειν (**mollire**). Ἴσως καὶ τὸ λατ. **mul-ier** (πρβλ. *μαλκενίς*)=**mollior** (πρβλ. *θηλύτεραι γυναῖκες*)· *ἀμβλὺς* ‹ *ἀ-μλυ-ς.*
ΒΛΑ'ΠΤΩ, μελ. *βλάψω·* ἐπ. ἀορ. α' *βλάψα·* πρκ. *βέβλᾰφα* ἢ *ἔβλᾰφα.*—Παθ. μελ. β' *βλᾰβήσομαι,* τετελ. μέλ. *βεβλάψομαι·* μέσ. μέλλ. *βλάψομαι* χρησιμοποιούμενος ὡς παθητ.· παθ. ἀόρ. α' *ἐβλάφθην,* συνηθέστ. ἀόρ. β' *ἐβλᾰβην·* πρκ. *βέβλαμμαι·* ἐμποδίζω, κωλύω, ἐξασθενίζω || ἀναχαιτίζω, σταματῶ || μετὰ γεν., ἐμποδίζω ἀπό τι || *βλαβέντα λοισθίων δρόμων* = ἀναχαιτισθέντα εἰς τὸν τελευταῖόν του δρόμον || *βλαφθεὶς ἐν ὄζῳ*=ἐμπλακεὶς (μπερδευθεὶς) εἰς τοὺς κλάδους. **2)** Ἐπὶ τοῦ πνεύματος, τυφλώνω, ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ. **3)** ζημιώνω, προξενῶ βλάβην, φθείρω. [δι' ἐτυμολ. βλ. *βλάβη*].
βλαστάνω, μέλ. *βλαστήσω·* ἀόρ. β' *ἔβλαστον·* μτγν. ἀόρ. α' *ἐβλάστησα·* πρκ. *βεβλάστηκα* ἢ *ἐβλάστηκα* (*βλαστέω*)· ἐκβάλλω βλαστόν, ξεφυτρώνω, «βλαστάνω» || γενικῶς, ἀναδίδω, φύω, φυτρώνω, φύομαι.
Ἔτυμ. : *βλαστάνω, βλαστός, βλάστη, βλάστημα, βλαστημός·* ἐκ ρ. *βλ-* ‹ *μλ-* πρβλ. Ἀγγλοσαξων. **molda** =κεφαλή, σανσκρ. **murdhā**=μέτωπον, κεφαλή, ἑλλην. *βλωθρός*=ὑψηλός, *βλώσκω — μολοῦμαι,* λατ. **flos,** παλ-γερμ. **blat** = φύλλον. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ριζικὴ ἔκφυσις **melō**=αὐξάνω, εἶμαι ὑψηλός, ἐξ ἧς καὶ *μέλαθρον, βλωθρός.* Ἄλλοι, βασιζόμενοι ἐπὶ τῆς σανσκρ. ρ. **vardh-** (**vardhami**=αὐξάνω) συνάγουσι κατὰ μετάθεσιν φθόγγων ρ. **vradh-** = ἑλλ. *βλαθ-,* ἐξ ἧς κανονικῶς τὰ *βλάστη, βλαστάνω* (τὸ τελευταῖον κατ' ἐπέκτασιν τοῦ θέμ., ὡς ἐν τοῖς *αὔξάνω, ἐζάνω*).
βλάστη, ἡ=*βλαστὸς* (ὃ βλ.)· βλαστάρι, κλωνάρι, φύλλον.— **II** αὔξησις, ἀνάπτυξις.
βλάστημα, *-ατος,* τό, καὶ *βλαστημός,* ὁ = *βλάστη* (ὃ βλ.).
βλαστημός, ὁ = *βλάστη* I.
ΒΛΑΣΤΟ'Σ, ὁ (*βλαστάνω*)· βλαστάρι, κλωνος, παραφυάς· λατ. **germen.** [δι' ἐτυμολ. βλ. *βλαστάνω*].
βλασ-φημέω, μέλ.-*ήσω·* πρκ. *βεβλασφήμηκα* (*βλάσφημος*)· στάζω (ἀφίνω νὰ πέσουν, νὰ ἐκφύγουν), προφέρω, βεβήλους λόγους || ὁμιλῶ ἀσεβῶς. **2)** ὁμιλῶ κακῶς ἢ πρὸς βλάβην τινὸς || δυσφημῶ, συκοφαντῶ, τινα || «βλασφημῶ». Ἐξ αὐτοῦ τὸ
βλασ-φημία, ἡ· βέβηλος, ἀσεβής, γλῶσσα. **2)** δυσφήμησις, κακολογία || «βλασφημία», (ἀσεβὴς λόγος). Ἐκ τοῦ
βλάσ-φημος, *ον* (*βλὰξ* ἢ *βλάπτω ;*+*φήμη*)· ὁ ἀσεβῶς ὁμιλῶν, κακολόγος. **2)** ὁ ὑβριστικῶς ὁμιλῶν, συκοφαντικός.
Ἔτυμ. : βέβαιον εἶναι τὸ β' συνθετ. *φήμη,* καὶ ὅτι σημ. τὸν ἐκστομίζοντα ἀπρεπεῖς καὶ ἀσεβεῖς λόγους. Κατά τινας τὸ α' συνθ. εἶναι θεματικὸς τις τύπος *βλασ-* ‹ *μλασ-* ‹ ***mls-*** ἰαπετ. τινος λ. ***melos*** ἐνυπαρχούσης ἐν τῷ ἀρμεν. ᵒ **mel**=ἁμάρτημα, σφάλμα, Λιθ. **mẽlas**= ἁμάρτημα, ὡς καὶ ἐν τῷ ἑλλ. *μέλεος*=οὐτιδανός, μάταιος.— Κατ' ἄλλους *βλάσφημος* ‹ *βλάψ-φημος* ἀντὶ *βλαψί-φημος,* ὅπου α' συνθ. θὰ ἦτο τὸ *βλάπτω, βλάβος.*— Κατ' ἄλλους α' συνθ. εἶναι τὸ *βλὰξ βλασ-* ‹ *μλαθσ-* (πρβλ. ἐτυμολ. ἐν *βλάξ*), πρβλ. καὶ σανσκρ. mḷ̥'**dhaḥ**=ὑπεροψία, καταφρόνησις.— Κατά τινας τέλος *βλασ-* ‹ *βλαδσ-,* πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«βδαδόν· ἀδύνατον, βλάζειν· μωραίνειν»,* πρβλ. καὶ *βλαδαρός,* συγγ. τῷ *ἀμαλός, ἀμαλδύνω,* καὶ *μέλδω.*
ΒΛΑΥ'ΤΗ, ἡ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *βλαῦται,* αἱ· εἶδος σανδαλίων, λατ. **soleae.** [ἀγν. ἐτυμολ.· πρβλ. *ἄβλαυτος* = ἀνυπόδητος· βλ. ἐν λ.*γλάμων*].
βλαυτίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *βλαύτη.*
βλαφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *βλάπτω.*
βλαχὰ, ὡρ. ἀντὶ *βληχῇ.*

βλάψα, ἐπ. ἀντὶ *ἔβλαψα*, ἀορ. α' τοῦ *βλάπτω*.

βλάψις, -εως, ἡ (*βλάπτω*)· βλάβη, βλάψιμον, ζημία.

βλαψί-φρων, ον, γεν. *-ονος* (*βλάπτω* + *φρήν*)· ὁ βλάπτων τὰς φρένας, ὁ καθιστῶν τινα παράφρονα. 2) ὁ βεβλαμμένος τὰς φρένας, φρενοβλαβής. Ἐπίρ. *βλαψιφρόνως*=κατὰ τρόπον φρενοβλαβῆ.»

βλεῖο, β' ἐν. Εὐκτ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βλεμεαίνω (*βρέμω ; ἢ βλέπω ;*)· καυχῶμαι, εἶμαι ὑπερήφανος διά τι: *σθένεϊ βλεμεαίνων*=ὑπερήφανος διὰ τὴν ῥώμην του.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· πρβλ. *ἀβλεμὴς* = ἀσθενής, ἀδύνατος· βλ.. καὶ *βλοσυρός*· κατά τινας ἐξ οὗ. *βλέμος*=πυρά (*βλεμεαίνων*=διάπυρος, φλογερός), πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*βλεμεαίνειν, γαυριᾶν, ἐπαίρεσθαι, πεποιφέναι, χαίρειν, ἀφρίζειν, ὀργίζεθαι*»· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *βλέμμα* ἀντὶ τοῦ *βλεμμαίνω* ‹ *βλεμεαίνω* κατὰ τὸ *μενεαίνω* (=ἀτενίζω μετὰ θάρρους).

βλέμμα, -ατος, τὸ (*βλέπω*)· κύτταγμα, «ματιά» ‖ ὁ ὀφθαλμός,

βλέποισα, δωρ. ἀντὶ *βλέπουσα*.

βλέπος, τὸ=*βλέμμα* ‖ «ματιά».

βλεπτέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *βλέπω*· πρέπει νὰ ἴδῃ τις.

βλεπτικός, ή, όν (*βλέπω*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὅρασιν ‖ ἐπιτήδειος ἢ ἱκανὸς εἰς τὸ βλέπειν.

βλεπτός, ή, όν· ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ ‖ ὁ ἄξιος νὰ τὸν ἴδῃ τις. Ἐκ τοῦ

ΒΛΕΠ'ΠΩ, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἔβλεψα*· πρκ. *βέβλεφα*. — Παθ. ἀόρ. α' *ἐβλέφθην*· πρκ. *βέβλεμμαι*· κυττάζω, βλέπω ‖ στρέφω τὸ βλέμμα πρός τι ‖ ὡσ. μετ' αἰτ. *ἄρη, φόβον, βλέπω*=ἔχω ὄψιν ἄρεως, φαίνομαι ἔντρομος ‖ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ : *κάρδαμα βλέπειν* = παρέχειν ὄψιν πικρὰν ὡς τὸ κάρδαμον (ἔχειν βλέμμα πικρόν)—*κᾶπυ βλέπειν*=ἔχειν βλέμμα δριμὺ ὡς τὸ σίναπι.— **II** Βλέπω (ἔχω τὸ βλέμμα ἐστραμμένον) πρὸς ὡρισμένην κατεύθυνσιν, στρέφω πρός τι ‖ κυρ. ἐπὶ θέας, κατευθύνσεως : *οἰκία πρὸς μεσημβρίαν βλέπουσα* = ἔχουσα τὴν πρόοψιν ἐστραμμένην πρὸς νότον.— **III** βλέπω τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἔρχομαι εἰς τὴν ζωήν, γεννῶμαι, ζῶ. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ κεῖται μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ *φάος*.— **IV** βλέπω πρός τι μετὰ πόδου νὰ τὸ ἀποκτήσω, ἐπιδυμῶ τι (μετ' ἀπρφ.) 2) φροντίζω διά τι, προφυλάσσομαι ἀπό τι.

Ἔτυμ.: *βλέπω, βλέπος, βλέμμα· βλέφαρον*, δωρ. *γλέφαρον* εἶναι ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης. Οὐχὶ ἀσφαλοῦς ἐτυμολ.· τὸ συνεσχέτισαν πρὸς τὰ σανσκρ. *glapayati*= κάμνω τι νὰ πέσῃ, *glāyati glati* = ἑλλ. *βάλλω* καὶ *βαλεῖν ὄμματα, ὅσσε, εἴ τι ἢ πρός τι*· πρὸς τὸ παλγερμ. *pflegan*=φροντίζειν· πρὸς τὸ παλ-σλαδ. *glipati* =παρατηρεῖν. Τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι *βλέπω - βλέφαρον* ‹ ρ. *gvlep-, gvleph-*, τὰ δὲ διαλεκτικὰ. *γλέπω, γλέφαρον* εἶναι ἐπομένως προϊόντα ἀνομοιώσεως ἀναλόγου πρὸς τὸ *ἀρτοκόπος* ἀντὶ *ἀρτοπόπος*.

βλεφᾰρίς, -ίδος, ἡ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *βλεφαρίδες*=τρίχες τῶν βλεφάρων. Ἐκ τοῦ

βλέφαρον, τὸ (*βλέπω*), δωρ. *γλέφαρον*· ὅ,τι καὶ νῦν, «βλέφαρον».— **II** ἐν τῷ πληθ., οἱ ὀφθαλμοί : *ἀμέρας βλέφαρον*=ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ἡμέρας, τ. ἔ. ὁ ἥλιος· *νυκτὸς βλέφαρον*=ἡ σελήνη.

βλήεται, ἀντὶ *βλήηται, βλῆται,* Ὑποτ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βληθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *βάλλω*.

βληθήσομαι, παθητ. μελ. α' τοῦ *βάλλω*.

βλῆμα, -ατος, τὸ (*βάλλω*)· τὸ ῥίψιμον, βολή, πέταγμα. 2) πυροβολισμός, τραῦμα, πληγή. 3) σκέπασμα (κλινοσκέπασμα).

βλήμενος, η, ον, μτχ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βλῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βλῆσθαι, ἀπρφ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βλήσομαι, ἐπ. μέλλ. τοῦ *βάλλω*.

βλητέος, α, ον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *βάλλω*· ὃν πρέπει νὰ ῥίψῃ τις. 2) *βλητέον*=πρέπει νὰ ῥίψῃ τις.

βλῆτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βάλλω*.

βλητός, ή, όν (*βάλλω*)· βεβλημένος, ἐξηκοντισμένος ‖ κτυπημένος, πληγωμένος.

βλῆτρον, τὸ (*βάλλω*)· σιδηροῦν καρφίον.

βληχάομαι, μέλ. *-ήσομαι*· ἀποθ. (*βληχή*)· θελάζω (ἐπὶ ἀρνίων καὶ αἰγῶν). Ἐκ τοῦ

ΒΛΗΧΗ', ἡ· τὸ «βέλασμα»· γεν. ὁ κλαυθμηρισμὸς τῶν παιδίων (λατ. vagitus).

Ἔτυμ.: *βλη-χή, βλη-χάς, βλη-χά-ομαι, βλη-χάζω*· πρβλ. λατ. *bāla-re, bālā-tus*· πεποιημ. λ., πρβλ. καὶ λατ. *blactero*, γερμ. *blöcken*= βελάζειν (συγγ. καὶ τῷ παλ-σλαδ. *blējati, blekati, blecotati*· κατά τινας ἐν πᾶσι ὑπόκειται ῥ. *blā* ‹ *bālā*, ἐπεκτεταμένη διὰ διαφόρων συμφώνων· *χ* ‹ *-σκ-* τῶν ἐναρκτικῶν ἴσως. Κατ' ἄλλους *βλ-* ‹ gvl.

βληχρός, ά, όν (*βλάξ*)· ἀδύνατος, ἀσθενής ‖ νωθρός ‖ μαλακός, ἤρεμος ‖ ὡσ. καὶ μετὰ τοῦ εὐφων. *α-* : *ἀβληχρὸς* (ὃ βλ.)· ἐπίρ. *βληχρῶς*=ὀλίγον, ἐπιπολαίως. [δι' ἐτυμολ. βλ. *βλάξ*].

ΒΛΗ'ΧΩΝ, -ωνος, ἡ· αἰτ. *βληχὼ* ἢ *βλήχω*· ἰων. *γλήχων*, δωρ. *γλάκων*· καὶ *βληχώ, -οῦς*· φληκοῦνι (φυτ.).

Ἔτυμ. : οἱ διπλοῖ τύποι *βλήχων : γλήχων* ἀναλογοῦσι πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν *βλέφαρον : γλέφαρον*· σκοτειν. ἐτυμολ.· *βλήχων* ‹ *gvlāph *γλάχων, γλήχων* κατ' ἀφομοίωσιν ἐκ τοῦ *gvlaph- εἰς *glāph-. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βληχωνίας, -ου, ὁ· παρεσκευασμένας ἀπὸ φληκοῦνι (βλ. *βλήχων*).

βλῖμάζω, λακ. *-άττω*· διὰ τοῦ δακτύλου δοκιμάζω, ἂν ἡ κόττα ἔχει τὸ αὐγό.

ΒΛΙ'ΤΤΩ, ἰων. *βλίσσω*· μέλ. *βλίσω*· ἀόρ. *ἔβλῖσα*· (*μέλι*)· ἀποκόπτω τὴν κηρύθραν, καὶ λαμβάνω (τρυγῶ) τὸ μέλι.

Ἔτυμ. : ἐξ ἧς ῥίζης καὶ ἡ λ. *μέλι*, διὰ παρεμβολῆς ἑνὸς *β*, ὅπως *βλὰξ* ‹ *μαλ-ακός, βροτός : ἄμβροτος, βλώσκω : μολεῖν, μεσ-ημβρία : ἡμέρα· βλίττω* ‹ *mlitjo.

ΒΛΟΣΥ῾ΡΟ'Σ, ά, όν· ἀγριωπός, αὐστηρός ‖ ὡσ. ἀνδροπρεπής, ἀνδρεῖος‖ἢ τραχύς, θάνατος, ἀγενής.

Ἔτυμ. : σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ *βλαστάνω*· κατ' ἄλλους *βλοσυρὸς* ‹ **βλεσυρὸς* καὶ συγγ. τῷ *βλεμεαίνω, ἀ-βλεμής*.

βλοσῡρ-ῶπις, -ιδος, ἡ (*βλοσυρὸς* + *ὤψ*)· ἡ βλοσυρὰ τὴν ὄψιν, ἡ *βλοσυρὸν* (φοβερὸν καὶ ἄγριον) ἔχουσα τὸ βλέμμα,

ΒΛΥ'ΖΩ, μέλ. *βλῦσω*· ἀόρ. α' *ἔβλῦσα*=*βλύω* (ὃ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βλύσις, -εως, ἡ, καὶ *βλυσμός*, ὁ· ἀνάβλυσις, ἀνάβρυσις ‖ πλημμύρισμα.

βλύσσεις, ποιητ. ἀντὶ *βλύσαι*, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *βλύζω*.

ΒΛΥ'Ω, μέλ. *βλύσω*· ἀναβλύζω, ἀναπηδῶ ‖ παφλάζω, κοχλακίζω ‖ ἔκρεω ‖ ἐντεῦθεν, εἶμαι πλήρης, πλημμυρῶ.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας τὰ *βλύζω, βλύω* συνανήκουσι μετὰ τοῦ *βρύω* καὶ εἶναι συγγ. τῷ *φλύω*· ἄλλοι συνάπτουσι ταῦτα πρὸς τὸ παλ-γερμ. *quellan*= ἀναπηδῶ, σανσκρ. *galati*=στάζω, *gālayati* = ὑγροποιῶ, καὶ τὸ ἑλλ. *βάλλω* (ὃ βλ.).

βλῶμαι, Ὑποτ. μέσ. ἀορ. τοῦ *βάλλω*·

βλωθρός, ά, όν (*βλώσκω*)· ὑψηλός, μεγαλοπρεπὴς (ἐπὶ δένδρων).

Ἔτυμ.: *βλωθρὸς* ‹ **μλωθρός*· πρβλ. σανσκρ. *mūrdhā* (‹ **mr̥dh-* ἰαπ. **mldh-*) καὶ ἑλλ. *βλαστάνω* (ὃ βλ.)· κατά τινας *βλωθρὸς* ‹ **βρωθρὸς* κατ' ἀνομοίωσιν ‹ ἰαπ. **mrǥdh-ro-*.

βλώσκω· (οἱ χρόνοι του σχηματίζονται ὡσεὶ ἐξ ἓν. *μόλω*)· μελ. *μολοῦμαι*, ἀόρ. β' *ἔμολον* (πρβλ. *θρώσκω, θοροῦμαι, ἔθορον*)· πρκ. *μέμβλωκα* (ἀντὶ *μεμόλωκα*)· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω. [δι' ἐτυμολ. βλ. *βλαστάνω*· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «*ἔμβλω· ἐφάνη· ἀγχιβλὼς· ἄρτι παρών*». Βάσις *melǥ*=αὐξάνω].

βο-άγριον, τό· ἀσπὶς ἐκ δέρματος ἀγρίου ταύρου.

Ἔτυμ. : κυρ. σημ. τὸ λαφυραγωγούμενον κατὰ τὴν ἄγραν βοός, τ. ἔ. τὸ δέρμα, ἀκόμη δὲ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζομένη ἀσπίς. Κατὰ ταῦτα δύναται ὡς δεύτερον συνθετικὸν νὰ θεωρηθῇ ἡ λ. *ἄγρα*. Ἐκ τοῦ

βό-αγρος, ἡ (*βοῦς*+*ἄγριος*)· ἄγριος βοῦς, ἀγριος ταῦρος.

βοα-βόος, δωρ. ἀντὶ *βοηθόος* (ὄνομα Δελφικοῦ μηνός).

βόαμα, *-ατος* τὸ (*βοάω*)· ὀξεῖα κραυγή, κραυγὴ ‖ ἠχηρὰ μελῳδία.

βόαξ, -ᾱκος, ὁ· καὶ συνηρ. **βᾶξ**· εἶδος ἰχθύος ἱεροῦ τοῦ Ἑρμοῦ, κληθέντος οὕτω ἐκ τοῦ ἤχου, ὃν ἐκπέμπει.

βοᾶτης, -ου, ὁ, θηλ. **βοᾶτις, -ιδος,** ἡ (**βοάω**)· ὁ κραυγάζων, ξεφωνίζων.

βό-αυλος, ὁ· **βό-αυλον,** τὸ (**βοῦς** + **αὐλή**)· σταῦλος βοῶν, βούσταθμον.

βοάω, ἐπ. γ' ἐν. **βοᾷ,** γ' πληθ. **βοόωσιν,** μτχ. **βοόων**· μελ. **βοήσω,** ἀττ. **βοήσομαι,** ἰων. συνηρ. **βώσω, βώσομαι**· ἀορ. α' **ἐβόησα,** ἰων. **ἔβωσα**· πρκ. **βεβόηκα.**—Μέσ. ἀόρ. α' **ἐβοησάμην,** ἰων. **ἐβωσάμην.**—Παθητ., ἀόρ. α' **ἐβοήθην,** ἰων. **ἐβώσθην**· πρκ. **βεβόημαι,** ἰων. **βέβωμαι** (**βοή**)· ἐκβάλλω κραυγὴν ἐκ χαρᾶς ἢ λύπης, κραυγάζω, ἀνακράζω, φωνάζω δυνατά ‖ ἐπὶ πραγμ., ἠχῶ, ἀντηχῶ, δυνατά, «βοΐζω» ‖ βροντῶ, ὠρύομαι, βρυχῶμαι. — **II** μτβτ., μετ' αἰτ. προσ., ἐπικαλοῦμαί τινα, τὸν φωνάζω δυνατά ‖ τὸν φωνάζω ζητῶν τὴν βοήθειάν του. **2)** ἀπαιτῶ, ἀξιῶ τι φωνάζων δυνατά. **3)** διαβρυλῶ, διακηρύσσω.

βοεικός, ή, όν (**βοῦς**)'=**βόειος** (ὃ βλ.)· ὁ ἀνήκων εἰς βοῦν ἢ κατάλληλος διὰ βοῦν ‖ ὁ ἐκ βοός: **ζεύγη βοεικὰ**=ἅμαξαι συρόμεναι ὑπὸ βοῶν.

βόειος ἢ **βόεος, α, ον** (**βοῦς**)· ὁ ἐκ βοὸς ἢ ἐκ βοῶν, ὁ ἐκ βοείου δέρματος ‖ ὠδινός, ἀγελαδινὸς ‖ ἡ **βοεία** ἢ **βοέα** καὶ κατὰ συναίρ. **βοῆ** (ἐνν. **δορά**)· δέρμα βοός, ἀσπὶς ἐκ δέρματος βοός.

βοεύς, -έως, ὁ (**βοῦς**)· λωρίον ἢ σχοινίον ἐκ δέρματος βοός.

βοή, ἡ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **βοέη** (βλ. **βόειος**).

ΒΟΗ', ἡ· ἰσχυρὰ φωνή, κραυγὴ (ἀπὸ χαρὰν ἢ ἀπὸ λύπην) ‖ πολεμικὴ κραυγὴ κατὰ τὴν μάχην ἐκπεμπομένη, ἢ καὶ αὐτὴ ἡ μάχη ‖ **βοὴν ἀγαθὸς** = ὁ μεγαλόφωνος κατὰ τὰς μάχας, ὁ γενναῖος πολεμιστής ‖ ὡσ. **βοὴ** ἐλέγετο καὶ ὁ θορυβώδης πάταγος τῶν κυμάτων.— **II** = βοήθεια, ἐπικουρία (ἣν ζητεῖ τις κραυγάζων).

Ἔτυμ.: **βοὴ** ‹ gvonā, ρ. gveu- = φωνάζειν, πρβλ. **γόος** (ἡ ἐναλλαγὴ μεταξὺ **β—γ** δὲν εἶναί τι τὸ ἀσύνηθες)· τὸ λατ. boō = ἐκβάλλω φωνὴν εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

βοη-γενής, ές (**βοῦς**+**γενέσθαι**)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ βοός (καὶ **βουγενής**).

βοη-δρομέω (**βοηδρόμος**)· τρέχω πρὸς τὴν ἀκουομένην κραυγήν, τρέχω πρὸς τὸν ἐπικαλούμενον (ζητοῦντα) βοήθειαν ‖ σπεύδω εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, ὑπερασπίζω.

Βοη-δρόμια, -ων, τά· πανήγυρις καὶ ἀγῶνες εἰς ἀνάμνησιν τῆς βοηθείας τῆς δοθείσης ὑπὸ τοῦ Θησέως ἐναντίον τῶν Ἀμαζόνων.

Βοη-δρομιών, -ῶνος, ὁ· ὁ τρίτος ἀττικὸς μήν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ἐτελοῦντο τὰ **Βοηδρόμια,** εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης, ἣν κατήγαγεν ὁ Θησεὺς μαχόμενος πρὸς τὰς Ἀμαζόνας (ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ διάστημα 16ν Σεπτεμβρίου—16ν Ὀκτωβρίου).

βοη-δρόμος, ον (**βοὴ** + **δρόμος**)· ὁ τρέχων πρὸς βοήθειαν ‖ ὡς οὐσιαστ.=ὁ βοηδός.

βοήθ-αρχος, ὁ· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐπικούρων ‖ παρὰ Καρχηδονίοις, ὄνομα ἄρχοντος.

βοήθεια, ἡ (**βοηθός**)· βοήθεια, προστασία, ἐπικουρία ‖ σωτηρία, ἀπολύτρωσις.— **II** βοηθητικὴ δύναμις.

βοη-θέω, ἰων. **βωθέω,** μέλ. **-ήσω** (**βοηθός**)· βοηθῶ, ὑποστηρίζω, ἔρχομαι εἰς ἐπικουρίαν, σπεύδω εἰς βοήθειαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βοηθητέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ βοηθήσῃ τις.

βοηθητικός, ή, όν (**βοηθέω**)· ὁ πρόθυμος ἢ ἱκανὸς νὰ βοηθήσῃ.

βοη-θόος, ον (**βοὴ**+**θέω**)· ὁ σπεύδων πρὸς τὴν βοὴν τῆς μάχης, πολεμικός, πολεμοχαρὴς ‖ **βοηθόον ἅρμα**=ἅρμα σπεῦδον πρὸς τὴν μάχην.

Ἔτυμ.: **βοηθόος** ‹ **βοὴ**+**θοός,** πρβλ. **θέω,** συνών. τῷ **βοηδρόμος**· **βοηθέω** ‹ ***βοηθοέω**· ἰων. **βωθῆσαι**= βοηθῆσαι.

βοηδός, όν, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **βοηθόος**· ὡς οὐσ. **ὁ βοηθός**=ὁ παρέχων βοήθειαν, βοηθητικός, συμμαχικός.

βο-ηλᾰσία, ἡ· τὸ ὁδηγεῖν βοῦς ‖ ἀπαγωγή, ἀρπαγή, βοῶν.— **II** τόπος, ἔνθα βόσκονται βόες (κτήνη), νομή, βοσκή. Ἐκ τοῦ

βο-ηλᾰτέω (**βοῦς**+**ἐλαύνω**)· ἀπάγω βοῦς ‖ κεντῶ βοῦν ὅπως προχωρήσῃ.— **II** (**βοὴ**+**ἐλαύνω**)· ἐγείρω βοὴν (κραυγήν).

βο-ηλᾰτης, -ου, ὁ· θηλ. **βοηλάτις, -ιδος,** ἡ (**βοῦς** +**ἐλαύνω**)· ὁ **ἐλαύνων** (ἀπάγων μακρὰν) βοῦς ‖ ὁ ἅρπαξ βοῶν.— **II** ὁ ζωηλάτης, κτηνηλάτης, ὁ ἐλαύνων καὶ βόσκων βοῦς ‖ βουκόλος, ἀγελαδάρης.

βο-ηλᾰτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς βόσκησιν βοῶν ‖ **ἡ βοηλατικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)· ἡ τέχνη τοῦ **βοηλάτου** (βλ. λ.).

βοη-νόμος, ον=**βουνόμος** (ὃ βλ.).

βόης, -ου, ὁ (**βοάω**)· ὁ «φωνακλᾶς».

βόησις, -εως, ἡ, ἰων. **βοητύς, -ύος,** ἡ (**βοάω**)=**βυὴ** (ὃ βλ.)· δυνατὴ φωνή, κραυγὴ ‖ κυρ. ἐπίκλησις βοηθείας.

βοητής, -οῦ, ὁ· ὁ βοῶν, ὁ φωνάζων ἰσχυρῶς.

βοητητικός, ή, όν· βοῶν, θορυβώδης.

βοητός, ή, όν (**βοάω**)· ὁ μεγαλοφώνως ἀδόμενος.

βοητύς, -ύος, ἡ· ἰων. ἀντὶ **βόησις.**

βοθρεύω· σκάπτω βόθρον, λάκκον.

ΒΟ'ΘΡΟΣ, ὁ· λάκκος, ὄρυγμα ‖ γεν. τρύπα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ‖ τάφρος (λατ. **puteus**).

Ἔτυμ.: **βόθρος, βόθυνος**· λατ. **fodio** = ὀρύσσω, **fossa**=ὄρυγμα, **fodico**=κεντῶ· λιθ. **badau badyti** =κεντῶ, **bedù bedéti**=ὀρύσσω· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. bhed(h) bhod(h)· **βόθρος** ‹ ***ποθ-ρος** ‹ ***φοθ-ρος** (ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ **βαθὺς** **β**‹**π**).

βόθυνος, ὁ=**βόθρος** (ὃ βλ.).

βοῖ, ὡς τὸ **αἰβοῖ**· ἐπιφών. δυσαρεσκείας ἢ περιφρονήσεως: οὔφ!

βοϊδάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **βοῦς** (βλ. καὶ **βοίδιον**).

βοΐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **βοῦς** (μόσχος, μοσχάρι, μοσχίδα).

Βοιωτ-αρχέω, μελ. **-ήσω**· εἶμαι Βοιωτάρχης. Ἐκ τοῦ

Βοιωτ-άρχης, -ου, ὁ (**Βοιωτὸς** + **ἄρχω**)· «Βοιωτάρχης», εἷς ἐκ τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων ἐν Βοιωτίᾳ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Βοιωτ-αρχία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ Βοιωτάρχου.

Βοιωτία, ἡ· ἡ «Βοιωτία», κληθεῖσα οὕτω ἐκ τῶν πλουσίων βοσκῶν καὶ τῶν χάριν εἰς αὐτὰς πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγελῶν κτηνῶν (βοῶν). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Βοιωτιάζω καὶ **Βοιωτίζω**· ὁμοιάζω πρὸς Βοιωτόν, φέρομαι ὡς Βοιωτὸς ‖ εἶμαι βραδύνους, ἠλίθιος ‖ ὁμιλῶ τὴν Βοιωτικὴν διάλεκτον.—Φρονῶ τὰ τῶν Βοιωτῶν, εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν Β.

Βοιωτίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ Βοιωτός· μικρὸς Βοιωτός.

Βοιωτι-ουργής, ές (**Βοιωτία** + **ἔργον**)· προερχόμενος ἐκ Βοιωτικῆς ἐργασίας.

Βοιωτός, -οῦ, ὁ κάτοικος τῆς Βοιωτίας.

βολαῖος, α, ον (**βολή**)· σφοδρός, βίαιος.

ΒΟΛΒΟ'Σ, ὁ, λατ. **bulbus**· εἶδος κρομμυοειδοῦς ρίζης, «βολβός», «βρουβός».

Ἔτυμ.: ἴσως συγγ. τῷ λατιν. **vulva, volvere**· ἐξ ἀναδιπλ. ἰαπ. ῥ. ***bol-**, πρβλ. λατ. **bulbus**· λιθ. **bulbė, bulwis**· σανσκρ. **bálbajah** (φυτὸν βολβοειδοῦς μορφῆς)· λατ. **bulla** = πομφόλυξ, φυσαλίς· λιθ. **bulis**=γλουτός (=σανσκρ. **bulih**).

βολή, ἡ (**βάλλω**)· τὸ ῥῖψιμον, κτύπημα, πληγὴ (τραῦμα) ἐκ βλήματος (ἐξακοντιζομένου), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **πληγὴ**=κτύπημα ἐξ ἀγχεμάχου ὅπλου. —μτφρ. ἀστραπιαῖον βλέμμα.—**βολαὶ ἡλίου**=ἀκτῖνες ἡλίου. Πρβλ. τὸ σημερ. «βολά»: «μιὰ βολά, δυὸ βολὲς»=**ἅπαξ, δίς.**

βολίζω, μέλ. **-σω** (**βολίς**)· ῥίπτω τὴν βολίδα (ἐκ μολύβδου) διὰ τὴν μέτρησιν τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης.

βολίς, -ίδος, ἡ (**βάλλω**)· πᾶν τὸ βαλλόμενον (ῥιπτόμενον) βλῆμα ‖ ὁ βολιδοσκοπῶν μόλυβδος.— **II** τὸ ῥῖψιμον τῶν κύβων.

βολίτῑνος, η, ον· ὁ ἐκ κόπρου βοῶν (παρεκευασμένος). Ἐκ τοῦ

βόλῑτον, τό, ἢ **βόλῑτος,** ὁ (**βόλος**)· κόπρος βοῶν.

βόλλομαι καὶ **βόλομαι,** αἰολ. ἀντὶ **βούλομαι.**

βολο-κτῡπία, ἡ (**βόλος**+**κτυπέω**)· ὁ κτύπος (κρότος) τῶν ριπτομένων κύβων.

βόλομαι=*βούλομαι* (βλ. λ.).

βόλος, ὁ (*βάλλω*)· τὸ ρίψιμον τοῦ «πεζοβόλου, τ. ἔ. τοῦ ριπτομένου διά τῆς χειρὸς δικτύου || ὡσ. τὸ συλλαμβανόμενον πρᾶγμα· *βόλος ἰχθύων* = μία ἄγρα (τραβηξιά) ἰχθύων.= ‖ τὸ ρίψιμον τῶν κύβων.

βομβ-αύλιος, ὁ (*βόμβος* + *αὐλός*)· ὁ παίζων τὸν ἀσκαυλον (κοιν. γκάϊδαν)· κυρ. ὁ διά τοῦ αὐλοῦ βομβῶν (κατά λογοπαικτικὸν συμφυρμὸν τῶν λέξ. *αὐλητὴς* καὶ *βομβυλιός*).

βομβεῦντι, αἰολ. ἀντὶ *βομβοῦσι*, γ' πληθ. τοῦ *βομβέω*.

βομβέω, μέλ. *-ήσω* (*βόμβος*)· δημιουργῶ βόμβον ‖ ἠχῶ βαθέως ἢ ὑποκώφως ‖ βοΰζω, βομβῶ.

βομβήεις, *εσσα, εν* (*βομβέω*)· ὁ βομβῶν, βοΰζων.

βομβητής, *-οῦ*, ὁ (*βομβέω*)· ὁ βομβῶν.

ΒΟ'ΜΒΟΣ, ὁ, λατ. **bombus**· πᾶς βαθὺς καὶ ὑπόκωφος ἦχος (λέξ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου).

Ἔτυμ. : βόμβος, βομβέω, βόμβυξ, -ῦκος, βομβύκιον, βομβυλιὸς (ἢ *-ύλιος*), *βομβύλη*· πᾶσαι αὐταὶ εἶναι λέξεις πεποιημέναι ἐκ τοῦ παραγομένου ἤχου· τὸ λατ. **bombus** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.· πρβλ. καὶ τὰ συνών. σανσκρ. **bambarah**=μέλισσα, λιθ. **bambėti** =μουρμουρίζω (πρβλ. *βαβαί*), **bimbalas bimbilas**= κοπρόμυιγα.

βομβυλιός, *-οῦ*, ὁ, ἡ (καὶ *βομβύλιος*) (*βόμβος*)· βομβοῦν ἔντομον, ἀγριομέλισσα (κοιν. «μπούμπουρας»).

βομβύλια, τά· εἴδος μελισσῶν, αἵτινες κατασκευάζουν φωλεὰς ἐκ πηλοῦ.

βόμβυξ, *-ῦκος*, ὁ· μεταξοσκώληξ.

Ἔτυμ. : βόμβυξ, βομβῦκιον, βομβυλιός, βομβυλίς· πᾶσαι αὐταὶ εἶναι ξενικῆς ἴσως προελεύσεως λέξεις.

βοο-θύτης, *-ου*, ὁ=*βουθύτης* (ὃ βλ.).

βοο-κτᾶσία, ἡ (*βοῦς*+*κτείνω*)· τὸ *κτείνειν* (σφάζειν) βοῦς.

βοο-νόμος, *βοο-σφαγία* κλπ.=*βουνόμος, βουσφαγία*.

βοο-σφάγία, ἡ (*βοῦς*+*σφάζω*)· σφαγὴ βοῶν.

βοόω, ἐπ. ἀντὶ *βοάω*.

ΒΟΡΑ', ἡ (*βιβρώσκω*)· τροφή, κρέας [δι' ἐτυμολ. βλ. *βιβρώσκω*].

βορβορό-θῡμος, *ον* (*βόρβορος* + *θῦμός*)· ὁ ἔχων βορβορώδη (βρωμερὸν) *θυμὸν* (τ. ἔ. ψυχήν).

ΒΟ'ΡΒΟΡΟΣ, ὁ· ἰλὺς (πηλός), λάσπη (λατ. **coenum**).

Ἔτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· τινὲς συσχετίζουν τοῦτο πρὸς τὸ Ἀρμ. **Kork** = ρυπαρότης ἢ τὸ συνών. παλ-αγγλ. **horh**· καὶ ἄλλοι πρὸς τὸ σανσκρ. **barbura**=ὕδωρ.

βορβορο-τάραξις, ὁ (*βόρβορος*+*ταράσσω*)· ὁ τὸν βόρβορον ἀνατάρασσων, «ἀνακατωσούρης» («σκατοχούλιαρο»).

βορβορόω· μιαίνω, μολύνω.

βορβορ-ώδης, *ες* (*βόρβορος*+*εἶδος*)· πηλώδης, λασπώδης, γλοιώδης, ἀκάθαρτος, βρωμερός.

ΒΟΡΕ'ΑΣ, *-ου*, ὁ· ἰων. *Βορέης*, κατὰ συναίρ. *Βορῆς, -έω*· ἀττ. *Βορρᾶς, -ᾶ*· «βοριᾶς», ὁ βόρειος ἄνεμος (λατ. **aquilo**).— ‖ τὸ βόρειον μέρος τοῦ ὁρίζοντος· *πρὸς βορῆν ἄνεμον* = πρὸς Βορρᾶν ‖ *πρὸς βορέαν τινός* = πρὸς τὰ βόρεια (πρὸς βορρᾶν) δέσεώς (τόπου) τινος.

Ἔτυμ.: πρβλ. παλ-σλαβ. **gora**, σανσκρ. **girih**, Ἀλβ. **gur** (πάντα=ὄρος, βράχος), Λιθ. **girė** = δάσος· ἄλλως τε *βορέης* κυρ. σημ. ἄνεμος τῶν ὀρέων, πρβλ. *ὑπερβόρεος* = ἀπὸ πέραν (ἐκεῖθεν) τῶν ὀρέων, ἀρκτῷος.

Βορεάς, *-άδος*, ἡ, ἰων. *Βορειάς*, ποιητ. *Βορεϊάς, Βορηΐς*· θυγάτηρ τοῦ Βορρᾶ.— ‖ θηλ. ἐπίθ., βορεία, βορεινή.

βόρειος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον* (*Βορέας*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν βόρειον ἄνεμον, βορεινός.

Βορεῶτις, *-ιδος*, ἡ=*Βορεὰς* (ὃ βλ.).

βορήιος, *η, ον*, ἰων. ἀντὶ *βόρειος* (ὃ βλ.).

Βορηΐς, *-ίδος*, ἡ=*Βορεάς*.

βορός, *ά, όν* (*βορά*)· ὁ καταβροχθίζων, ἀδηφάγος, λαίμαργος.

βόρυες, οἱ· ἄγνωστα ζῷα τῆς Λιβύης.

βόσις, *-εως*, ἡ (*βόσκω*)· τροφή, φορβή, χόρτον.

βόσκε, ἐπ. γ' ἐν. Προστ. τοῦ *βόσκω*.

βοσκή, ἡ *βόσκη*, ἡ (*βόσκω*)· τροφὴ τῶν ζώων, «βοσκή», χόρτον, φορβή, νομή.

βόσκημα, *-ατος*, τὸ (*βόσκω*)· τὸ τρεφόμενον (βοσκόμενον, βόσκον), θρέμματα, ἀγέλη ‖ ἀγέλη κτηνῶν ἢ προβάτων.— ‖ τροφή.

βοσκητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *βόσκω*· πρέπει νὰ θρέψῃ (νὰ βοσκήσῃ) τις.

βοσκός, ὁ· ὁ βόσκων ἀγέλην, βουκόλος, «βοσκός».

ΒΟ'ΣΚΩ, μέλ. *βοσκήσω* (ὡσεὶ ἐξ ἀπηρχαιωμένου τινὸς *βοσκέω*)· — Ἐνεργ., ἐπὶ τοῦ βοσκοῦ, τρέφω, ὁδηγῶ εἰς τὴν βοσκήν (τὰ ποίμνια), διατρέφω, ὑποστηρίζω, συντηρῶ, διατηρῶ (λατ. **pascere**).— Παθητ., ἐπὶ τῆς ἀγέλης κτηνῶν (λατ. **pasci**)· τρέφομαι, βόσκομαι.

Ἔτυμ.: βόσκω, βοσκή, βόσις, βόσκημα, βοτόν, βοτήρ, βότης, βώτωρ, βωτιάνειρα· ἐκ ῥ. gvō-=βόσκειν, πιθαν. δὲ συγγ. τῷ ἰαπ. ***gvōus**, αἰτ. **gvōm** (= βοῦς)· βλ. *βοῦς*.

Βοσπόριος, *α, ον*· ἀπὸ τὸν Βόσπορον, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Β.

Βόσ-πορος, ὁ (*βοῦς*+*πόρος* : *βοὸς πόρος*)· κυρ. τὸ πέρασμα (*πόρος*) βοός, διάβασις βοός ‖ ὄνομα πορθμῶν τινων (στενῶν δηλ. θαλασσίων διαβάσεων), κυρ. δὲ τοῦ Κιμμερίου καὶ τοῦ Θρᾳκικοῦ πορθμοῦ.

βόστρῡξ, *-ῦχος*, ὁ=*βόστρῠχος* (ὃ βλ.).

βοστρύχιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *βόστρῠχος*.

ΒΟ'ΣΤΡΥΧΟΣ, ὁ (ἐν τῷ πληθ. δὲ καὶ *τὰ βόστρυχα*)· πλέγμα τριχῶν, πλόκαμος, πλεξούδα ‖ ποιητ. πᾶν ὅ,τι εἶναι συνεστραμμένον ἢ συμπεπλεγμένον ἑλικοειδῶς, ὅπως π. χ. ἡ ἀστραπὴ (*πυρὸς βόστρυχος*), ἢ ἡ ἕλιξ κλήματος (κοιν. ψαλλίδα).

Ἔτυμ.: β-<*gv-* πρβλ. norr. **kwaster**=σάρωθρον, μεσ-γερμ. **quasi**=βάτος, norv. **quistr**=κλάδος, κάτω χωρῶν **kwast** = ραντιστήριον ἁγιασμοῦ. Κατά τινας συγγ. καὶ τῷ λατιν. **vespicēs**=ἄκανθαι βάτου, σανσκρ. **guspiṭah** = κημός (καπίστρι), Ἀγγλοσαξ. **cosp** = δεσμός, **cyspan**=ἁλυσοδένω (τὰ τελευταῖα ταῦτα ὑπενθυμίζουσι τὸ λατιν. **cuspis**).

βοτάμια, τὰ (*βόσκω*)=*βοσκαί*.

βοτάνη, ἡ (*βόσκω*)· βοσκή, χόρτος, τροφὴ ζώων.

βοτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*βόσκω*)· βοσκός: *οἰωνῶν βοτὴρ*=οἰωνοσκόπος· *κύων βοτὴρ* = ποιμενικὸς κύων («τσοπανόσκυλος»).

βοτηρικός, *ή, όν* (*βοτήρ*)· ὁ ἀνήκων εἰς βοσκόν ἢ κατάλληλος διὰ βοσκόν.

βοτόν, τὸ (*βόσκω*)=*βόσκημα*· πᾶν τὸ βοσκόμενον, κτῆνος.

βοτρῡδόν, ἐπίρ. (*βότρυς*)· ὡς βότρυς, ὡσὰν τὸ σταφύλι, καθ' ὁμάδας.

βοτρύϊος, *α, ον* (*βότρυς*)· ἐκ βοτρύων, συγκείμενος ἐκ σταφυλῶν.

βοτρυό-δωρος, *ον* (*βότρυς*+*δῶρον*)· ὁ παράγων βότρυας (κυρ. ὁ δωρούμενος σταφυλάς).

βοτρυόεις, *εσσα, εν* (*βότρυς*)· πλήρης βοτρύων.

βοτρυό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*βότρυς*+*παῖς*)· τέκνον τῆς σταφυλῆς.

βοτρυο-χαίτης, *-ου*, ὁ (*βότρυς* + *χαίτη*)· ὁ ἔχων βότρυας εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς. 2) ὁ ἔχων βοτρυώδη (τ. ἔ. πυκνήν, πλουσίαν) τὴν κόμην.

ΒΟ'ΤΡΥΣ, *-υος*, ὁ· σταφυλή, «τσαμπὶ σταφυλιοῦ», λατ. **racemus**.— ‖ = βότρυχος, βόστρυχος (πλόκαμος, πλεξούδα).

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ.· ἐξ ἰαπ. ῥ. **gvet-** (=συστρέφω, τυλίσσω) παρηχθησαν ἴσως τὰ ἑλλ. *βότρυς, βόστρυχος*, λατ. **botulus** (<***guot-** = ἔντερον, λουκάνικον)· ὡσ. τὸ ἑλλ. *βύττος* (=*γυναικὸς αἰδοῖον*), σανσκρ. **gutsáh**=«τούφα», δέσμη, παλ-γερμ. **garba** = δεμάτι σταχύων, δράγμα.

βότρῠχος, ὁ=*βόστρυχος* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: προῆλθε κατὰ συμφυρμὸν τῶν λ. *βότρυς* καὶ *βόστρυχος*, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὁ συμφυρμὸς τῶν σημασ., καθ' ὃν *βότρυς* σημ. καὶ πλεξούδα.

βοτρῠχ-ώδης, *ες* (*βότρυχος* + *εἶδος*)· ὡσὰν βόστρυχος, σγουρὸς (κατσαρός).

βοτρυ-ώδης, *ες* (*βότρυς*+*εἶδος*) = *βοτρυοειδὴς* = ὡσὰν τσαμπὶ σταφύλια.

βου-, τύπος τοῦ οὐσ. *βοῦς*, χρησιμοποιούμενος ὡς

α' συνθετ. πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ὑπερβολικὰ μεγάλου, τοῦ τερατώδους: **βού-παις, βου-φάγος** (πρβλ. κοιν. **βού-συκα**=πελώρια, πολὺ μεγάλα, σῦκα).

ΒΟΥ΄ΒΑ˘ΛΙΣ, *-ιος, ἡ·* εἶδος ἐλάφου ἢ ἀντιλόπης, αἰγάγρου τῆς Ἀφρικῆς (δμοίου πρὸς βοῦν).

ΒΟΥ΄ΒΑ˘ΛΟΣ, ὁ, λατ. **bubălus**· βουβάλι, ἄγριος βοῦς.

Ἔτυμ.: ἐξ ἧς ῥίζ. καὶ τὸ ***βοῦ-ς,*** πρβλ. σανσκρ. **gāu-s,** (ρ. **gav-**), **gavalah** = ἄγριος βούβαλος, λατ. **bō-s** (ρ. **bov-**), παλ-γερμ. **chuo** (ἀγελάς), λατ. **bubulus** (ὡς ἐπίθ.).

βου-βότης, *-ου,* ὁ *(**βοῦς**+**βόσκω**)*· ὁ βόσκων βοῦς, τρέφων βοῦς ‖ ὡς οὐσ. ***βουβότης,*** ὁ = βουκόλος.

βού-βοτος, *ον (**βοῦς**-**βόσκομαι**)*· ὁ ὑπὸ βοῶν νεμόμενος (φαγωμένος ἀπὸ βώδια).

βού-βρωστις, *-εως,* ἡ *(**βου-** + **βιβρώσκω**)*· βουλιμία, ἀφύσικος ὄρεξις ‖ μτφρ. συντριπτικὴ πενία, δυστυχία (πρβλ. ***βου-***).

ΒΟΥΒΩ΄Ν, *-ῶνος,* ὁ· ὁ «βουβών», λαπάρα (ὁ μεταξὺ τῶν μηρῶν τόπος), λατ. **inguen.** [θεωρεῖται συγγ. ῥ. πρὸς τὸ ***βουνός***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βουβωνιάω· ὑποφέρω ἀπὸ πρήξιμον τῶν βουβώνων.

βου-γάϊος, ὁ *(**βου-** + **γαίω**)*· ὁ ὑπερβολικὰ (πρβλ· ***βου-***) χαίρων ‖ κομπορρήμων, μεγαλαυχῶν ‖ θρασύδειλος.

Ἔτυμ.: ***βου-***(***βοῦς*** εἶναι μεγεθυντικὸν πρόθημα, δηλωτικὸν ὑπερβολικῆς τινος καὶ τερατώδους ἰδιότητος· τὸ δ' συνθ. ***γάϊος***(****γάFιος,*** πρβλ. μτχ. ἐν. ***γαίων, γαῦρος*** (=ὑπερήφανος).

βου-δόρος, *ον (**βοῦς**+**δέρω**)*· ὁ ἐκδέρων βοῦς ‖ ὁ βασανίζων βοῦς‖ὡσ. οὐσ., μάχαιρα πρὸς ἐκδοράν.

βου-δερής, *ἐς (**βοῦς**+**δέρω**)*· ὁ παρέχων δερινὴν βοσκὴν ‖ ὁ διατρέφων κατὰ τὸ δέρος.

βου-δοίνης, *-ου,* ὁ *(**βοῦς** + **θοινάω**)*· ὁ ἐσθίων βοῦς ‖ ὁ δειπνῶν ὁλόκληρον βοῦν.

βου-θόρος, *ον (**βοῦς**+**θρώσκω**)*· ὁ τὰς βοῦς ὀχεύων

βου-θῦσία, ἡ· θυσία βοῶν. Ἐκ τοῦ

βου-θῦτέω *(**βοῦς**+**θύω**)*· σφάζω, θυσιάζω, βοῦς ‖ γενικῶς, θυσιάζω ἢ κατασφάζω. Ἐκ τοῦ

βού-θῦτος, *ον (**βοῦς**+**θύω**)*· ὁ ἐκ θυσιῶν, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς θυσίας ‖ θυτικός.

βουκαΐος, ὁ *(**βοῦκος**)*· ὁ ἀροτριῶν μὲ βοῦς‖βουκόλος, βοηλάτης.

βού-κερως, *ων,* γεν. ***βούκερω,*** αἰτ. πληθ. ***βούκερως*** *(**βοῦς**+**κέρας**)*· ὁ ἔχων κέρατα ὡσὰν τοῦ βοός.

βου-κέφαλος, *ον (**κεφαλή**)*· ὁ ἔχων κεφαλὴν βοὸς ‖ ἐπίθ. ἵππων, ἰδίᾳ Θεσσαλικῶν, διότι ἦσαν ἐστιγματισμένοι (μαρκαρισμένοι) μὲ σχῆμα κεφαλῆς βοός. Πρβλ. ***Βουκεφάλας,*** γεν. ***-α,*** ὄνομα τοῦ ἵππου τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου.

βου-κολέω, μέλ. *-ήσω (**βουκόλος**)*· βόσκω, ἐπιτηρῶ, ἀγέλην βοῶν.—**Μέσον,** βόσκομαι, βόσκω (ἐμαυτόν), «βόσκω» ἐγὼ ὁ ἴδιος, περιπλανῶμαι ἀνὰ τὰς βοσκάς.— **II** μτφρ. ἐμπαίζω, ἐξαπατῶ: ***ἐλπίδι βουκολοῦμαι***=τρέφω (ἐξαπατῶ) ἐμαυτὸν μὲ ἐλπίδας.

βου-κόλησις, ἡ *(**βουκολέω**)*· ἡ βόσκησις βοῶν ‖ μτφρ. ἡ ἐξαπάτησις.

βου-κολία, ἡ *(**βουκόλος**)*· ἀγέλη βοῶν, «βουκολιό».— **II** σταῦλος βοῶν, βούσταδμος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βου-κολιάζομαι, δωρ. ***βωκ-,*** μελ. ***-άξομαι*** (καὶ ***-αξοῦμαι***)· ᾄδω ἢ γράφω βουκολικὰ ᾄσματα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βου-κολιαστής, *-οῦ,* ὁ, δωρ. ***βωκ-***· ὁ ᾄδων ἢ ποιῶν βουκολικὰ ᾄσματα, ὁ βουκολικὸς ποιητής.

βου-κολικός, *ή, όν,* δωρ. ***βωκολικός, ά, όν*** *(**βουκόλος**)*· ἀγροτικός, ποιμενικός: ***τὰ βουκολικὰ*** (ἐνν. ***ποιήματα***)=ἡ βουκολικὴ (ποιμενικὴ) ποίησις.

βουκόλιον, τό· ἀγέλη βοῶν. Ἐκ τοῦ

βου-κόλος, δωρ. ***βω-κόλος,*** ὁ *(**βοῦς**+**ἀπηρχ. **κολέω*** =λατ. **colo**)· «βουκόλος», βοσκὸς (τσοπάνης) ἀγέλης βοῶν, ἀγελαδάρης.

Ἔτυμ.: ***βουκόλος,*** καὶ ὑποκορ. ***βοῦκος,*** δωρ. ***βῶκος, βουκαῖος*** πρβλ. Ἰρλ. **buachaill,** gall. **bugail**= ποιμήν, breton. **bugel** = νεαρὸς βοσκός· διὰ τὸ δ' συνθετ. ***-κόλος*** βλ. ἐν λ. ***αἰ-πόλος.***

βοῦκος, δωρ. ***βῶκος,*** ὁ *(**βοῦς**)*=***βουκαῖος*** (ὃ βλ.).

βού-κρανος, *ον (**βοῦς**+**κράνος**)*· ὁ ἔχων κεφαλὴν βοός.

βουλαῖος, *α, ον (**βουλή**)*· ὁ ἐν τῇ βουλῇ, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν βουλὴν ‖ ἐπίθ. τῶν **Θεῶν,** ὅσων τὰ ἀγάλματα ἵσταντο ἐν τῷ βουλευτηρίῳ.

βούλ-αρχος, ὁ *(**βουλή**+**ἄρχω**)*, λατ. **auctor consilii**· ὁ εἰσηγητὴς (ἐπινοητὴς) σχεδίου τινός.

βουλεία, ἡ *(**βουλεύω**)*· τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ.

βούλευμα, *-ατος,* τό· ψήφισμα, ἀπόφασις τῆς βουλῆς (λατ. **consilium**)· γενικῶς, ἀπόφασις, σχέδιον, σκοπός.

βουλευμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***βούλευμα.***

βούλευσις, *-εως,* ἡ *(**βουλεύω**)*· σκέψις, περίσκεψις.

βουλευτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***βουλεύω***· πρέπει νὰ βουλευθῇ (νὰ σκεφθῇ) τις.

βουλευτήρ, *-ῆρος,* ὁ=***βουλευτής***· ἐξ αὐτοῦ τὸ

βουλευτήριος, *ον*· ὁ συμβουλεύων, κατάλληλος διὰ συμβουλήν.— **II** ὡς οὐσ. ***τὸ βουλευτήριον*** = τὸ μέγαρον τῆς Βουλῆς ‖ αὐτὴ ἡ Βουλὴ (τὸ σύνολον τῶν βουλευτῶν).

βουλευτής, *-οῦ,* ὁ *(**βουλεύω**)*· μέλος τῆς Βουλῆς. — **II** σύμβουλος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βουλευτικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τοὺς βουλευτὰς ἢ τὴν βουλήν: ***ὅρκος βουλευτικὸς*** =ὁ διδόμενος ὑπὸ τῶν βουλευτῶν ὅρκος. **2)** ὡς οὐσιαστ. ***τὸ βουλευτικὸν*** (ἐν τῷ ἀθηναϊκῷ θεάτρῳ) = τὰ πλησιέστερα πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἑδώλια, τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν ***Βουλὴν τῶν πεντακοσίων.***— **II** ὁ κατάλληλος ἢ ἱκανὸς διὰ συμβουλήν.

βουλευτός, *ή, όν*· ὁ ἐπινοηθείς, σχεδιασθείς. Ἐκ τοῦ

βουλεύω, μέλ. *-σω*· πρκ. ***βεβούλευκα.***— **Μέσ.** μέλ. ***-εύσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐβουλευσάμην.***— Παθητ. ἀόρ. α' ***ἐβουλεύθην***· πρκ. ***βεβούλευμαι***· ἀλλ' ὁ μέσ. μέλλ. **κεῖται** καὶ μετὰ παθητ. σημ.· ὅπως ἐπίσης καὶ ὁ παθητ. ἀόρ. καὶ ὁ παθ. παρκ. ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ μετὰ μέσης σημ.· ***(βουλή)***· συσκέπτομαι, σκέπτομαι· κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, ἔχω σκεφθῇ, καὶ οὕτω ἔχω καταλήξει εἰς ἀπόφασιν, ἀποφασίζω ***ἐπί*** τινος πράγματος (σημ. «βουλιοῦμαι»).—**μέσον,** συσκέπτομαι κατ' ἐμαυτόν, ἑπομένως καταλήγω εἰς ἀπόφασιν, ἀποφασίζω (ὡς ἐν τῷ ἐνεργητ.).— Παθητ., εἶμαι ἀποφασισμένος διά τι, ἔχω ἀποφασισθῇ διά τι.— **II** εἶμαι μέλος τῆς Βουλῆς: δίδω συμβουλὴν [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βούλομαι, βουλή***].

βουλή, ἡ *(**βούλομαι**)*· θέλησις, ἀπόφασις (λατ. **consilium**).— σχέδιον, σκοπός, ἐπιδίωξις, πρόθεσις. **2)** συμβουλή, γνώμη (εἴτε λαμβανομένη, εἴτε διδομένη).— **II** ὡσ. (ὡς καὶ τὸ λατ. **concilium**) ἡ Βουλὴ ἢ ἡ Σύγκλητος (κυρ. δὲ ἡ Βουλὴ τῶν 500 ἐν Ἀθήναις).

Ἔτυμ.: ἐκ. ῥ. ***βολ-, βούλ-ομαι; βουλ-ή, βούλ-η-σις, βούλ-η-μα, βουλ-εύω***· πρβλ. σανσκρ. **var** (**vr-nṇ-mi, vr-nā-mi**) = ἐκλέγω, προτιμῶ, **var-ás** = ὁ ἐκλέγων, **vára-s**=εὐχή, **vra-tá-m**=θέλησις· **Ζενδ. var**=ἐκλέγειν, ἐπιθυμεῖν· λατ. **vol-o, vol un-tas, vol-unt-arius**· πρβλ. Κρητ. ***βώλ-ομαι*** = βούλομαι, αἰολ. ***βόλλομαι, βόλλα***=βουλή· βλ. καὶ ***βούλομαι.***

βούληαι, ἐπ. ἀντὶ ***βούλῃ,*** δ' ἐν. Ὑποτ. τοῦ ***βούλομαι.***

βουλήεις, ***εσσα, εν (βουλή)***· ὁ ἔχων καλὴν γνώμην, συνετός.

βουληθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***βούλομαι.***

βούλημα, *-ατος,* τὸ *(**βούλομαι**)*· θέλησις, σκοπός, πρόθεσις.

βούλησις, *-εως,* ἡ *(**βούλομαι**)*· τὸ θέλειν ‖ θέλησις, σκοπός, πρόθεσις.

βουλήσομαι, μέλ. τοῦ ***βούλομαι.***

βουλη-φόρος, *ον (**βουλή**+**φέρω**)*· ὁ συμβουλεύων, ὁ ἐκφέρων γνώμην.

βου-λῖμία, ἡ *(**βου-**+**λιμός**)*· ὑπερβολικὴ πεῖνα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βου-λῑμιάω, μέλ. *-άσω*· ὑποφέρω ἀπὸ ὑπερβολικὴν πεῖναν.

βούλιος, ***ον (βουλή)***=***βουλευτικὸς*** (ὃ βλ.).

ΒΟΥ΄ΛΟΜΑΙ· πρτ. ***ἐβουλόμην,*** ἀττ. ὡσ. ***ἠβουλόμην***· μέλ. ***βουλήσομαι***· ἀορ. α' ***ἐβουλήθην,*** ἀττ. **καὶ**

ἠβουλήθην· πρκ. **βεβούλημαι**, ἐν συνθ. δὲ καὶ **βέβουλα** (**προ-βέβουλα**)· Ἀποθετ.· δέλω, ἐπιθυμῶ, ἔχω ἐν νῷ || συνήθως μετ' ἀπαρ., ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ δοτ.: **Τρώεσσιν ἐβούλετο νίκην**=ἐπεθύμει νίκην διὰ τοὺς Τρῶας (νὰ νικήσουν οἱ Τρῶες), ἢ τὸ πλῆρες: **Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.** — **βούλει** ἢ **βούλεσθε** μεθ' Ὑποτακτ. προσθέτει δύναμιν εἰς τὴν ἀπαίτησιν ἐπὶ παρακελευσματικῶν ἐρωτήσεων: **βούλει φράσω**;= θέλεις νὰ εἴπω...;—**ὁ βουλόμενος** (λατ. **quivis**) = πᾶς ὅστις θέλει, ὁ πρῶτος τυχὼν ποὺ ἐπιθυμεῖ.— **II** ἔχω προτιμότερον, προτιμῶ, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ ἔπομ. **ἤ**, ὁπότε κεῖται ἀντὶ τοῦ **βούλομαι μᾶλλον**: **βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι** ἢ **ἀπολέσθαι**=ἐγὼ προτιμῶ νὰ εἶναι σῶος ὁ λαὸς (στρατὸς) παρὰ νὰ χαθῇ.

Ἔτυμ.: ἀττ. **βούλομαι**, δωρ. **βώλομαι**, Ὁμηρ.,Ἀρκ., Κυπρ. **βόλομαι**, Θεσσαλ. **βέλλομαι**, Βοιωτ. **βείλομη**, δωρ. **δήλομαι**, Λοκρ., Δελφ. **δείλομαι**· ἰων-αττ. **βουλή**, δωρ. **βωλά**, Λεσβ. **βόλλα**· ἰων-αττ. **βουλεύω**, δωρ. **βωλεύω**, Λεσβ. **βολλεύω**· πάντα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. **βολ-**· **βούλομαι**〈***βόλσομαι** (ὑποτ. ἀορ. τοῦ **βόλομαι**)· τὸ ***βόλσομαι** ὀφείλει τὸ **ο** εἰς ἐπίδρασιν τοῦ ἐνέστ. **βόλομαι**, ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου θεματ. φων. τοῦ ἀορ. **-ε-**, τοῦ σῳζομένου ἐν τῷ Θεσσαλ. **βέλλομαι**, δωρ. **δήλομαι** (〈***gvel-s-**)· πάντως ἐξ ἰαπ. ῥ. **gvel- gvol-**· δὲν συμφωνοῦσι πάντες διὰ τὴν συσχέτισίν των πρὸς τά: **βελτίων**, λατ. **volo** (=ἄλλ. **ἔλδομαι**).

βουλό-μᾰχος, (**βούλομαι** + **μάχη**)· ὁ ἐπιθυμῶν (ἐπιζητῶν, ἐπιδιώκων) τὴν μάχην (τὴν ἔριδα).

βου-λῦσιος, **ον**· ὥρα κατάλληλος διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ λύσιν τῶν βοῶν. Ἐκ τοῦ

βου-λῡτός, ὁ (**βοῦς** + **λύω**)· (κυρ. εἶναι ἐπίθ. (ἐνν. τοῦ **καιρός**)· ἡ ὥρα ἡ κατάλληλος διὰ τὴν ἀπόζευξιν τῶν βοῶν, ἑσπέρα: **βουλυτόνδε**=πρὸς τὸ ἑσπέρας, κατὰ τὸ ἑσπέρας. Πρβλ. τὸ λατ. **solūtus**=λελυμένος, ἀπεζευγμένος.

βου-μολγός, ὁ (**βοῦς** + **ἀμέλγω**)· ὁ ἀμέλγων τὰς ἀγελάδας.

βού-μῦκοι, οἱ· ἠχηρὰ βοὴ ὁμοία πρὸς μυκηθμὸν βοός.

βουναία, ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ὁποίας τὸ ἱερὸν **ἐδρίσκετο** ἐπί τινος βουνοῦ ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν **Ἀ**κροκόρινθον ὁδοῦ.

βουνίζω (**βουνός**)· ἐπισωρεύω (**ἐβδ.**).

βοῦνις, **-ιδος**, ἡ (**βουνός**)· βουνώδης.

βουνίτης, **-ου**, ὁ (**βουνός**)· ὁ διαμένων εἰς τὰ ὄρη.

βουνο-βᾰτέω, (**βουνὸς** + **βαίνω**)· περιπατῶ εἰς (ἢ ἀναβαίνω) βουνά.

βου-νόμος, **ον** (**βοῦς**+**νέμω**)· ὁ νέμων (βόσκων, τρέφων) βοῦς (ἀγέλην), ἀγελαδάρης.— **II βού-νομος** (**βοῦς**+**νέμομαι**)· ὁ βοσκόμενος (τρωγόμενος) ὑπὸ βοῶν: **ἀγέλαι βουνόμοι** (κατ' ἄλλους **βούνομοι**) =ἀγέλαι βοῶν νεμομένων (βοσκομένων).

ΒΟΥΝΟ΄Σ, ὁ· βουνόν, ὕψωμα, λόφος. [**θεωρεῖται** συγγ. ῥ. πρὸς τὸ **βουβών**, ὃ βλ.].

βουνώδης=**βουνο-ειδής**· ὀρεινός.

βού-παις, **-παιδος**, ὁ (**βου-**+**παῖς**)· μεγάλο παιδί, «παλληκαράκι». **2)** ἐπὶ μελισσῶν, ἡ γεννηθεῖσα ἐκ τοῦ βοὸς = **βουγενὴς** (διὰ τὴν μυθολογουμένην αὐτῶν καταγωγήν, πρβ. **Virg. georg.** 4,281).

βού-πᾰλις, **-εως**, ὁ, ἡ (**βου-**+**πάλη**)· ὁ σκληρῶς παλαίων || ὁ συνιστάμενος εἰς σκληρὰν πάλην, ὡς ἡ μεταξὺ βοῶν πάλη.

βου-πάμων, **ον**, γεν. **-ονος** (**βοῦς**+**πέπᾶμαι**, πρκ. τοῦ **πάομαι**)· ὁ πλούσιος εἰς ἀγέλας βοῶν.

βού-πληκτρος, **ον**· ὁ κεντῶν βοῦς· = **βουπλὴξ** (ὃ βλ.).

βου-πλήξ, **-πλῆγος**, ὁ, ἡ (**βοῦς**+**πλήσσω**)· κέντρον βοός, βούκεντρον || πέλεκυς πρὸς σφαγὴν βοός.

βου-ποίμην, **-ενος**, ὁ (**βοῦς** + **ποιμήν**)· ποιμὴν (βοσκὸς) βοῶν, βουκόλος.

βου-πόρος, **ον** (**βοῦς**+**πείρω**)· ὁ διαπερῶν (διατρυπῶν) βοῦν: **βουπόρος ὀβελὸς** = σούβλα (**ὀβελὸς**) ἀρκετὰ μεγάλη διὰ νὰ διαπεράσῃ ὁλόκληρον βοῦν.

βού-πρῳρος, **ον** (**βοῦς**+**πρῷρα**)· ὁ ἔχων μέτωπον (πρόσωπον, κυρ. πρῷραν) βοός.

ΒΟΥ΄Σ, ὁ, ἡ· γεν. **βοός**, ποιητ. καὶ **βοῦ**· αἰτ. **βοῦν**, ποιητ. **βῶν**, ὡσ. ποιητ. καὶ **βόα**. — πληθ. ὀνομ. **βόες** καὶ σπαν. κατὰ συναίρ. **βοῦς**· γεν. **βοῶν** καὶ σπαν. συνῳρ. **βῶν**· δοτ. **βουσί**, ποιητ. **βόεσσι**, σπαν. **βοσί**. νεαρὸς βοῦς, ταῦρος ἢ ἀγελάς, βοῦς, βόϊδι ἢ βοῦδι ἢ βώδι· ἐν τῷ πληθ. κτήνη.— **II βοῦς**, ἡ = ἀσπὶς κεκαλυμμένη διὰ δέρματος βοός. — **III** παροιμ.: **βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ βέβηκε**, **βοῦς ἐπὶ γλώσσης ἐπιβαίνει**, ὡς **ὗς ἐπὶ στόμα**, ἐπὶ ἀνθρώπων τηρούντων σιγὴν διὰ σπουδαῖόν τινα λόγον (ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι βαρύ τι σῶμα τηρεῖ δεδεμένην τὴν γλῶσσαν, ἢ ὅτι δωροδόκημά τι ἢ νόμισμα φέρον τὴν εἰκόνα βοὸς πείθει εἰς σιωπήν).

Ἔτυμ.: **βοῦς** 〈***βωυς**· πρβλ. σανσκρ. **gāúh** = ἀγελὰς, Ζενδ. **gāus**=ἀγελάς· λατ. **bōs** γεν. **bōvis**· ὀμβρ. **bum**=**bovem** (〈**gvōm**=βῶν, σανσκρ. **gám**)· Ἰρλ. **bō**, γεν. **bou bō** (〈***bovos**)· παλ-γεσμ. **chuo**· παλ-σαξ. **kō** (=ἀγελὰς) 〈αἰτ. ***kōn** 〈***gvōm**· ἀγγλο-σαξ **cú**· Ἰαπ. ***gvōv-**, αἰτ. ***gvō[v]m**· ἐν τῇ ἐξησθενημένῃ βαθμίδι μεταπτώσεως ὡς δ' συνθετ. ἐν τῇ ἑλλ. λ. **ἑκατόμ-βη** = **δυσία** ἑκατὸν βοῶν (**-βη** 〈***gvνᾱ**)· πρβλ. σανσκρ. **çata gu-** = ὁ κάτοχος ἑκατὸν ἀγελάδων, καὶ ἴσως λατ. **bŭ-bulcus** = βουκόλος· **-βοιος** (ἐν τῷ δμηρ. **τεσσαρά-βοιος** = ὁ ἀξίας τεσσάρων βοῶν) 〈***βοFjος** (πρβλ. σανσκρ. **gávyah**) 〈***gvovjo.** Ἄξιον σημειώσεως εἶναι τὸ παρ' Ἡσυχ. **ϕαῖος ἢ γαιὸς· ὁ ἐργάτης βοῦς»**. Ἐνταῦθα ὡσ. ἀνήκει τὸ **βούβ-αλος** (ἴσως ἀντὶ **βού-F-αλο-ς**), ἀντίστοιχον τοῦ σανσκρ. **gav-ala-s.**

βοῦς, συνῳρ. αἰτ. πληθ. ἀντὶ **βόας** (τοῦ οὐσ. **ὁ βοῦς**).

βού-σταθμον, τὸ (**βοῦς**+**σταθμός**)· σταῦλος βοῶν.

βού-στασις, **-εως**, ἡ=**βούσταθμον** (ὃ βλ.).

βου-στροφηδόν, ἐπίρ. (**βοῦς**+**στροφή**)· κατὰ τὸν τρόπον ποὺ στρέφονται οἱ βόες κατὰ τὴν ἄροσιν || ἐπὶ τῆς ἀρχαιοτάτης ἑλληνικῆς γραφῆς, καθ' ἣν ἔγραφον ἐναλλὰξ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ (οὕτω εἶχον γραφῆ οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος π. χ.).

βου-στρόφος, **ον** (**βοῦς**+**στρέφω**)· ὁ στρέφων (τ. ἔ. ὀδηγῶν) τοὺς βοῦς.—**ὡς οὐσ. ὁ βουστρόφος**= τὸ βούκεντρον.

βου-σφᾰγέω (**βοῦς**+**σφάζω**)· σφάζω βοῦς.

βούτᾰλις, **-ιος**, ἡ· εἶδος νυκτερινοῦ πτηνοῦ (**κοιν.** γκιώνης).

βούτης, **-ου**, ὁ (**βοῦς**)· δωρ. **βούτας** ἢ **βώτας**· βουκόλος, ἀγελαδάρης.

βου-φᾰγος, **ον** (**βοῦς**+**φᾰγεῖν**)· ὁ τρώγων βοῦς.

βου-φονέω, μελ. **-ήσω** (**βουφόνος**)· φονεύω (σφάζω) βοῦς.

βου-φόνια, τὰ (ἐνν. **ἱερά**)· ἑορτὴ συνοδευομένη ἀπὸ δυσίας βοῶν. Ἐκ τοῦ

βου-φόνος, **ον** (**βοῦς**+**φόνος**)· ὁ φονεύων (θυσιάζων) βοῦς. **2)** ἐν ᾧ ἢ καθ' ὃν σφάζονται (θυσιάζονται) βόες.

βου-φορβέω, μελ. **-ήσω** (**βου-φορβός**)· τρέφω, διατηρῶ, βοῦς || βόσκω βοῦς || συντηρῶ ἀγέλας.

βου-φόρβια, τά, γεν. **-ων**· ἀγέλη βοῶν. Ἐκ τοῦ

βου-φορβός, **ον** (**βοῦς**+**φέρβω**)· ὁ τρέφων βοῦς. — ὡς οὐσ. ὁ **βουφορβός**· βουκόλος, βοσκός.

βού-φορτος, **ον** (**βου-**+ **φόρτος**)· ὁ φέρων μέγα φορτίον.

βου-χανδής, **ὲς** (**βοῦς**+**χανδάνω**)· ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ («νὰ χωρέσῃ») ὁλόκληρον βοῦν.

βού-χῐλος, **ον** (**βοῦς**+**χιλός**)· πλούσιος εἰς νομὴν || ἢ ὁ ἔχων τροφὴν διὰ τὰ κτήνη (**χιλόν**, **χόρτον**)|| ὁ τρέφων βόας.

βοῶν· συνῳρ. μτχ. τοῦ **βοάω**. **2)** γεν. πληθ. τοῦ **βοῦς**.

βο-ώνης, **-ου**, ὁ (**βοῦς**+**ὠνέομαι**)· ὁ ἀγοράζων βοῦς διὰ δυσίας (εἰδικὸς ἄρχων ἐν Ἀθήναις).

βο-ῶπις, **-ιδος**, ἡ (**βοῦς** + **ὤψ**)· ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς βοός (τ. ἔ. μεγάλους καὶ στρογγύλους)· εἰδικώτερον ἡ λέξις ἀπαντᾷ ὑπὸ μίαν τῶν ἀκολούθων ἐννοιῶν: α' ταυρηδὸν βλέπουσα (ἡ ἔχουσα σταθερὸν βλέμμα, τὸ βλέμμα τῆς αὐτοπεποιθήσεως)· β' μεγαλόφθαλμος (τὸ α' συνθ. σημ. μεγέθυνσιν, πρβλ. **βούπαις**, **βουγάϊος** κ.λ.)· γ' μεγαλόφωνος (κατὰ τὸν Ἡσύχιον, ὅστις μνημονεύει καὶ ταύτην τὴν σημασ., πρβλ. **εὐρύ-**

πα)· δ' ἡ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς ταύρου ἢ μόσχου ἢ ἀγελάδος· ἀκόμη καὶ ἡ ἔχουσα ὄψιν (μορφήν) ἀγελάδος.

βοωτέω, μέλ. *-ήσω* ἀροτριῶ. Ἐκ τοῦ

βοώτης, *-ου,* ὁ· ὁ βοηλάτης, βουκόλος ‖ γεωργός.— **II** ὀνομασία τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ἀρκτούρου (ὅπως *ἅμαξα* ἐπωνομάζετο ὁ ἀστερισμός τῆς Ἄρκτου).

βράβεία, ἡ (*βραβεύω*)· τό ἀξίωμα (τό ὑπούργημα) *τοῦ βραβέως* (τ. ἔ. τοῦ δικαστοῦ, κριτοῦ, ἢ διαιτητοῦ) ‖ ἡ προεδρία τῶν ἀγώνων ‖ γενικῶς, κρίσις, διαιτησία.

βράβεῖον, τὸ (*βραβεύω*)· τό ἔπαθλον τῶν ἀγώνων.

ΒΡΑΒΕΥ'Σ, *-έως,* ὁ· ἀττ. αἰτ. ἑν. *βραβῆ,* Ὀνομ. πληθ. *βραβῆς*· ὁ κριτής, ὁ καθορίζων καὶ ἀπονέμων τά βραβεῖα κατὰ τοὺς ἀγῶνας ‖ γεν., κριτής, διαιτητής ‖ ἀρχηγός, ὁδηγός.

Ἔτυμ. : σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας *βραβεὺς* ⟨**μρα-βεύς,* πρβλ. *πρεσ-βεύς, *μρα- : μαρ-* (ἐν λ. *μάρτυς*)· κατ' ἄλλους *βραβεὺς* ⟨**mg̑vēus*=ὁδηγός : πρβλ. *ἀμορβός*=συνοδός.

βραβευτής, *-οῦ,* ὁ=*βραβεύς.*

βραβεύω, μέλ. *-σω* (*βραβεύς*)· εἶμαι κριτής, ἢ διαιτητής ‖ κρίνω ‖ διευθύνω, κυβερνῶ.

βράβῦλον, τό· εἶδος ἀγρίου δαμασκήνου, κορόμηλον.

βράβῦλος, ἡ· τό δένδρον ὃ παράγει *βράβυλα* (δαμάσκηνα), δαμασκηνέα.

ΒΡΑ'ΓΧΟΣ, ὁ· «βραχνάδα», λαιμόπονος (κρυολόγημα τοῦ λαιμοῦ).

Ἔτυμ.: *βραγχάω, βράγχος* καὶ *βάραγχος, βράγχη*· κατά τινας συγγ. τῷ ἑλλ. *βρόγχος* (ὃ βλ.)· κατ' ἄλλους εἶναι ὁμόρ. τοῦ ὁμηρ. ἀορ. **ἔβραχε** (ὁλ. *βράχω*), πρβλ. σανσκρ. **barhati-bṝhati.** Ἐξ αὐτοῦ τό

βραγχός, *ἡ, ὁν*· βραχνός.

βραδέως, ἐπίρ. τοῦ *βραδύς*· ἀργά, σιγά-σιγά.

βραδῖνός, *ἡ, ὁν,* αἰολ. ἀντὶ *βραδινὸς* (ὁλ. λ.).

βραδῖων, *βράδιστος,* ποιητ. παραθετ. τοῦ *βραδύς.*

βράδος, *-εος,* τό (*βραδύς*)· βραδύτης, ἀργοπορία.

βραδύνω, μέλ. *-ὕνῶ* (*βραδύς*)· ἐπιβραδύνω, ἀναβάλλω.— Παθητ., ἀναβάλλομαι, εἶμαι καθυστερημένος.— **II** ἀμτδ. βαίνω βραδέως, ἀργοπορῶ.— μέσον, εἶμαι βραδύς (ἀργός), βραδυπορῶ, χρονοτριβῶ.

βραδῦ-πειθής, *ἐς* (*βραδύς*+*πείθομαι*)· ὁ βραδέως πειθόμενος, δύσκολος εἰς τὸ νά πεισθῇ (εἰς τὸ νά πιστεύσῃ).

βραδῦ-πλοέω, μέλ. *-ήσω* (*βραδὺς* + *πλέω*)· πλέω βραδέως (ἀργά).

βραδύ-πους, ὁ, ἡ, *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*βραδὺς* +*πούς*)· ὁ βραδὺς τοὺς πόδας, ἀργοκίνητος.

ΒΡΑ˘ΔΥ'Σ, *-εῖα, ὑ*· συγκρ. *βραδύτερος* (καὶ κατὰ ποιητ. μετάθεσιν φθόγγων *βαρδύτερος*), ὡσ. ποιητ. *βραδῖων* (ὃ βλ.) καὶ *βράσσων*· ὑπερθετ. *βραδύτατος* ποιητ. *βράδιστος* (καὶ κατὰ μετάθεσιν *βάρδιστος*)· ἀργός, βαρὺς (ἀντίθ. τῷ *ταχύς*) : *βάρδιστοι θείειν* (Ὅμ.) = βραδύτατοι εἰς τὸ τρέχειν.— μτφρ. βραδὺς τὴν ἀντίληψιν, βραδύνους, νωθρὸς τὴν σκέψιν.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἀργός, καθυστερημένος.

Ἔτυμ.: *βραδὺς* ⟨**gvrdus,* πρβλ. λατ. **gurdus** ⟨**gvurdos* ⟨**gvḭdos*· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **mrd-ú-s** (ἀντὶ **mardus**)=μαλακός, **mrdu-tā**=μαλακότης, ἀτονία· ἡ αὐτὴ ῥ. **mard** μετὰ *τοῦ* ἐξφων. α- ἐν ἀρχῇ ὑπόκειται ἐν τῷ *ἀ-μαλδ-ύνω*=καθιστῶ τι μαλακόν, ἀδύνατον. Κατά τινας ἐκ τοῦ *ἀμέρδω* (ὃ βλ.).

βραδῦ-σκελής, *ἐς* (*βραδὺς*+*σκέλος*)·=*βραδύπους* (ὃ βλ.)· κυρ. ὁ βραδὺς τὰ σκέλη (τ. ἔ. τοὺς πόδας).

βραδῦτής, *-ῆτος,* (*βραδύς*)· βραδύτης, ἀργοπορία ‖ νωθρεία, πλῆξις

βράκος, τό, αἰολ. ἀντὶ *ῥάκος* ⟨ **Fρακος**· πλούσιόν (πολύτιμον) φόρεμα γυναικός.

βρασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *βράζω.*

ΒΡΑ'ΣΣΩ. ἀττ. *βράττω*· μέλ. *βρᾰσω*· ἀόρ. α' *ἔβρασα.*—Παθητ. ἀόρ. α' *ἐβράσθην*· πρκ. *βέβρασμαι*· κινῶ βιαίως, κοχλάζω ‖ ῥίπτω ἐπάνω (ἐκβράζω), ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 2) λιχνίζω, κοσκινίζω, δημητριακά (σῖτον).—Παθητ., βράζω, παφλάζω, κοχλάζω.

Ἔτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας *βράσσω* ⟨**mg̑jo,* κατ' αὐτοὺς δὲ παράγεται ἐκ τούτου καὶ τὸ λατ. **fretum** (ἀναβρασμός τῆς θαλάσσης) ⟨**mretom,* παλ-γερμ. **brātan** (= ψῆνω) ⟨**mrēt-* (κατ' ἄλλους τὸ **fretum**⟨**ferveo** καὶ τὸ παλ-γερμ. **brātan**⟨**bhrēt-*).—Κατ' ἄλλους *βράσσω*⟨**μρᾱθjω,* πρβλ. lett. **murdet**=παφλάζω, Λιθ. **mùrdau mùrdyti**=ταράσσω ἐν τῷ ὕδατι.

βράσσων, *ον,* γεν. *-ονος,* ποιητ. συγκριτ. τοῦ *βραδὺς* (καὶ κατ' ἄλλους τοῦ *βραχύς,* ὅπερ ὅμως δὲν εἶναι ὁμηρικὸν· ἡ ἀντιστοιχία *βχαχύς : βράσσων* ἀναλογεῖ πρὸς τὴν *ἐλαχύς : ἐλάσσων*).

βράχε· βλ. *βράχω* [δι' ἐτυμολ. βλ. *βράγχος*].

βρᾰχείς, *εῖσα, έν,* μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *βρέχω.*

βρᾰχίων (Α), *-ονος,* ὁ (*βραχύς*)· τό ἀπό τοῦ ὤμου μέχρι τοῦ ἀγκῶνος μέρος τῆς χειρός (ἀντίθ. τῷ *πῆχυς*), λατ. **brachium** (δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.) [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

βρᾰχίων (Β), *-ον,* γεν. *-ονος* (ἰων. *ῑ,* ἀττ. *ῐ*), *βράχιστος*· παραθ. τοῦ *βραχὺς* (ὃ βλ.).

βράχος, *-εος,* τό, πληθ. *βράχεα* καὶ κατὰ συναίρ. *βράχη* (*βραχύς*)· τά «ρηχὰ νερά», τενάγη (λατ. **vada, brevia et syrtes**).

βρᾰχύ-βιος, *ον*· ὁ βραχὺν ἔχων τὸν βίον, ὀλιγόζωος.

βρᾰχῠ-βωλος, *ον* (*βραχὺς* + *βῶλος*)· ὁ ἔχων ὀλίγους βώλους γῆς (ὀλίγον χῶμα) ‖ *βραχύβωλος χέρσος*=στενὴ λωρὶς γῆς.

βρᾰχῠ-γνώμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*βραχὺς*+*γνώμη*)· ὁ ἔχων ὀλίγον νοῦν (περιωρισμένην ἀντίληψιν).

βρᾰχῠ-δρομος, *ον* (*βραχὺς* + *δρόμος*)· ὁ τρέχων ὀλίγον.

βρᾰχῠ-λογία, ἡ· ἡ βραχύτης ἐν τῷ λόγῳ ‖ τό ὀμιλεῖν (ἢ καὶ γράφειν) συντόμως). Ἐκ τοῦ

βρᾰχῠ-λόγος, *ον* (*βραχὺς*+*λέγω*)· ὁ ὀλιγόλογος, ὁ ἐπιδιώκων τὴν συντομίαν ἐν τῷ λέγειν (ἢ γράφειν).

βρᾰχύνω, μελ. *-ὕνῶ*· καθιστῶ τι βραχύ. Ἐκ τοῦ

ΒΡΑ˘ΧΥ'Σ, *εῖα,* ὑ· συγκριτ. *βραχύτερος* καὶ *βραχίων*· ὑπερθ. *βραχύτατος* καὶ *βράχιστος*· ἐπὶ χώρου καὶ χρόνου, βραχύς, μικρός, ὀλίγος ‖ ἐπὶ ἀριθμοῦ καὶ βαθμοῦ (τάξεως), μικρός, ὀλίγος (λατ. **brevis**) : *βραχὺ* =ὀλίγον, ὀλίγον χρόνον ἢ διάστημα ‖ *ἐπὶ βραχὺ* = διὰ μικρόν, διάστημα ‖ *κατὰ βραχὺ* = μικρὸν κατὰ μικρόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ‖ *ἐν βραχεῖ* = ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ‖ *διὰ βραχέων*=μὲ ὀλίγας λέξεις, δι' ὀλίγων (λατ. **brevibus, paucis**) ‖ *διὰ βραχυτάτων ἢ ἐν βραχυτάτοις*=δι' ἐλαχίστων λέξεων (λατ. **quam brevissime**).

βρᾰχῠ-σίδηρος, *ον* (*βραχὺς*+*σίδηρος*) : *ἄκων βραχυσίδηρος*(παρὰ Πινδ.)=ἀκόντιον ἔχον αἰχμὴν μικράν.

βρᾰχῠ-σκελής, *ὲς* (*βραχὺς*+*σκέλος*)· ὁ ἔχων βραχέα σκέλη.

βρᾰχῠ-σύμβολος, *ον* (*βραχὺς* + *συμβολή*)· ὁ μικρὰν συνεισφορὰν εἰσφέρων.

βρᾰχῠ-τονος, (*βραχὺς*+*τείνω*)· ὁ μέχρις ὀλίγου ἐξικνούμενος.

βρᾰχῠ-τράχηλος, *ον* (*βραχὺς*+*τράχηλος*)· ὁ βραχὺν τὸν τράχηλον ἔχων.

βρᾰχύτης, *-ητος,* ἡ (*βραχύς*)· συντομία, «βραχύτης» ‖ γλισχρότης, ἀνεπάρκεια, ἔλλειψις.

βρᾰχῠ-φεγγίτης, *-ου,* ὁ (*βραχὺς*+*φέγγος*)· ὁ παρέχων ὀλίγον ἢ ἀνεπαρκὲς φῶς.

βρᾰχῠ-φυλλος, (*βραχὺς*+*φύλλον*)· ὁ ἔχων ὀλίγα φύλλα, ὀραιὸν φύλλωμα.

***ΒΡΑ'ΧΩ,** ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὸ γ' ἑν. ἀορ. β' *ἔβραχε* ἢ *βράχε*· κροτῶ, βραντῶ, παταγῶ, ἀντηχῶ, ὠρύομαι (πεποιημ. λ.)· [δι' ἐτυμολ. βλ. *βράγχος*].

βρέγμα, *-ατος,* τό (*βρέχω*)· τό πρόσθιον καὶ ἄνω τοῦ μετώπου μέρος τοῦ κρανίου (λατ. **sinciput**)· ἀπαντᾷ καὶ ὡς *βρεγμὸς* ἢ *βρεχμός, βρέχμα* [πιθαν. ἐκ τοῦ *βρέχω,* διότι τοῦτο τὸ μέρος τοῦ κρανίου ἀποστατοῦται βραδύτερον τῶν ἄλλων].

βρεκεκεκέξ, ἀπομίμησις τῆς φωνῆς τῶν βατράχων.

ΒΡΕ'ΜΩ, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. (ὅτι καὶ τὸ λατ. **fremo**)· βρυχῶμαι, ὠρύομαι (ἐπὶ τῶν κυμάτων ἢ τοῦ ἀνέμου) ‖ παταγῶ, ἐπὶ ὅπλων | ὠ-

ρύομαι, κραυγάζω, ἐπὶ ὄχλου || ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὡς μέσον.

Ἐτυμ.: ***βρέμω, βρόμος, βρομέω, βροντὴ*** ⟨****βρομ-τᾶ·*** ***βροντᾶν·*** λατ. **fremo**· παλ-γερμ. **breman**=μυκῶμαι, **bremo** = οἶστρος (ἀλογόμυια)· gall. **breffu** = μυκῶμαι· ἰαπ. ****mrem-*** μετὰ τετμημένης ἀναδιπλώσεως, πρβλ. σανσκρ. **marmarah** = δορυβώδης, ἑλλ. ***μορμύρω.*** Κατ' ἄλλους ***βρέμω***⟨****gvrem-*** πρβλ. Λιθ. **grumenti**= βροντῶ μακράν, παλ.-σλαϐ. **grumeti**=βροντῶ· ταῦτα ὅμως παράγονται ἐξ ἰαπ. ῥ. ****ghrem*** καὶ εἶναι ὁμόρριζα τοῦ ἑλλ. ***χρεμετίζω.***

ΒΡΕ'ΝΘΟΣ, ὁ· ἄγνωστον θαλάσσιον πτηνόν μεγαλοπρεποῦς ἐμφανίσεως || ἐντεῦθεν:— **II** οἴησις, ἀλαζονεία, ὑπερηφάνεια. **Ἐξ** αὐτοῦ τὸ

βρενθύομαι, ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.· συμπεριφέρομαι ὑπεροπτικῶς, κρατῶ τὴν κεφαλήν μου ὑψηλά, κομπάζω.

Ἐτυμ.: ***βρενθύομαι, βρένθος·*** λατ. **grandis** = ὑψηλός· παλ-σλαϐ. **gradĭ**=οτῆθος· gall. **brynn** = λόφος· παλ-ιρλ. **bruinne**=οτῆθος· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς **Ἰαπ.** ****gvrendh-***=φουσκώνω.

βρέξις, ***-εως,*** ἡ (***βρέχω***)=βρέξιμον, βροχή·

ΒΡΕ'ΤΑΣ, τό, γεν. ***βρέτεος,*** **Ὄνομ.** πληθ. ***βρέτη·*** ξύλινον ὁμοίωμα θεοῦ, ξόανον.

ΒΡΕ'ΦΟΣ, ***-εος,*** τό· τὸ μὴ γεννηθὲν ἀκόμη, τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔμβρυον· (λατ. **foetus**=ἔμβρυον).— **II** τὸ νεογέννητον, τὸ νεογνόν || ἐπὶ ζῴων, σκύμνος, σκύλαξ.

Ἐτυμ.: ***βρέφος*** ⟨****gvrebhos,*** πρβλ. σανσκρ. **gárbhah**=μήτρα, Ζενδ. **garewa** = νεογνὸν ζῷου· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-γερμ. **kalp**, Γοτθ. **kalbô**=δάμαλις. Ἡ ῥίζα τῆς λ. ***βρέφος*** εἶναι ἀσφαλῶς **grabh-** (ἀργότερον **grah-**)=συλλαμϐάνειν, ἑπομένως ***βρέφος***=τὸ αυλληφθέν, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζῴων (πρβλ. τὸ παρ' Ὁμ. ***«βρέφος ἠμίονον κυέουσαν»***). Τινὲς τὸ ἐνεργ. σημασ. ἔχον σανσκρ. **gárbhas** καὶ Ζενδ. **garewa** τὰ συσχετίζουν πρὸς τὸ ἑλλ. ***δελφ-ὺς***=κοιλία (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«δολφὸς ἡ μήτρα»***).

βρεχμός, ὁ=***βρέγμα*** (ὃ βλ.).

ΒΡΕ'ΧΩ, μέλ. ***-ξω,*** ἀόρ. α' ***ἔβρεξα.***— παθητ. ἀόρ. α' ***ἐβρέχθην·*** ἀόρ. β' ***ἐβράχην·*** πρκ. ***βέβρεγμαι·*** ὑγραίνω τὴν ἐπιφάνειαν, μουσκεύω, ραντίζω (ἀντίθ. τῷ ***τέγγω***).— Παθητ., ὑγραίνομαι, διαβρέχομαι, μουσκεύομαι. **2)** ἄπροσ. ***βρέχει*** = ***ὕει*** = λατ. **pluit** = πίπτει βροχή, «βρέχει».

Ἐτυμ.: ***βρέχω, βροχή, βροχετὸς*** ἐκ ῥ. ***βρεχ-,*** συγγ. τῷ λατ. **rigo, irriguus,** Γοτθ. **rign** (βροχή), **rignjan** (βρέχειν), παλ-γερμ. **regan,** Γερμ. **regen**=(βρέχειν), Ἀγγλ. **rain** (ἐν πᾶσι τούτοις τὸ ***β*** τῆς ῥίζης ἀπωλέσθη). Ἡ ῥ. ***βρεχ-*** ⟨ἰαπ.****meregh-***.

ΒΡΙ-˘, ἀχώριστον ἐπιτατικὸν πρόθημα, ὀπόθεν παράγονται τὰ: ***βριάω, βριαρός, Βριάρεως, ὄ-βριμος, βριθύς, βρίθω*** κ. ἄ. βλ. ἐν λ. ***βαρύς.***

Βριάρεως, ὁ (ἐν ἐπ. τρισυλλ. ***Βρῐᾰρ᾽ως***)· ὁ ***βριαρὸς*** (δ βλ.), ἰσχυρός, Γίγας ἑκατόγχειρ, ὑπὸ τῶν Θεῶν οὕτω καλούμενος, ὑπὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων καλούμενος ***Αἰγαίων.***

βρῐᾰρός, ***ά, όν,*** ἰων. ***βριερός, ή, ὸν*** (***βριάω***)· ἰσχυρός, στερεός, στιβαρός.

Ἐτυμ.: ***βριαρός, βριάω, βριήπυος*** = ὁ φωνάζων δυνατά· ***«βρῖ· βριαρόν»*** Ἡσυχ.· ***«βρί· ἐπὶ τοῦ μεγάλου»*** Ἡσυχ. Κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **jráyati**= ἐφορμῶ ἐπί τινος, **jráyah**=ἔφοδος. Πάντως τὸ ***βριαρὸς*** εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. ***βαρὺς*** κατὰ τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων, ὡς καὶ τῷ ***ὕβρις*** (***ὑ-*** = ἐπί). Ὁμόρριζα πάντως εἶναι τὰ: ***βρίθω,*** πρκ. ***βέβριθα, βρῖθος, βριθύς·*** ὡσ. τὸ ***βρίμη*** = ἔφοδος, ὀργή, ***βρῑμάομαι, -όομαι, -άζω, -αίνω*** (ἃ βλ.). Πλείονα ὅλ. ἐν λ. ***βαρύς.***

βρῐάω (***βρι-***)· ἰσχυροποιῶ, καθιστῶ τι(να) ἰσχυρόν,— **II** ἀμτϐ., εἶμαι ἰσχυρός.

ΒΡΙ'ΖΩ, μέλ. ***-ξω·*** νυστάζω, εἶμαι νυσταλέος, ἀποκοιμῶμαι || ἀδρανῶ, ἀπρακτῶ [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βαρύς, βριαρός·*** πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«ἀ-βρίζ· ἐργηγόρως»***].

βρῐ-ήπυος, ***ον*** (***βρι-*** + ***ἠπύω***)· ὁ δυνατά φωνάζων, μεγαλόφωνος.

Ἐτυμ.: τὸ α' συνθ. ***βρι-*** εἶναι τὸ αὐτὸ μετὰ τῆς λ. ***βριαρός, Βριάρεως·*** ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ ***βάρος, βαρεῖν, βαρὺς*** (***βαρυ-, βρυ-, βρι-***), πρβλ. **Ἡσυχ.** ***«βρι· ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ τίθεται».***

βρῖθος, ***-εος,*** τὸ (***βρίθω***)· βάρος [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βριαρός***].

βρῑθοσύνη, ἡ (***βρῖθος***)· βάρος, βαρύτης.

βρῑθύ-νοος, ***ον*** (***βριθὺς***+***νόος***)· ὁ ἐμβριθὴς κατὰ τὸν νοῦν, βαθύνους, συνετός.

βρῑθύς, ***εῖα, ὐ*** (***βρίθω***)· βαρύς, στιβαρός, σταθερός.

ΒΡΙ'ΘΩ, μελ. ***βρίσω,*** ἐπ. ἀπρφ. ***βρισέμεν·*** ἀόρ. α' ***ἔβρῖσα·*** πρκ. ***βέβρῖθα·*** εἶμαι βαρύς, στιβαρὸς || εἶμαι βαριὰ φορτωμένος μέ τι || κάμπτομαι ὑπὸ τὸ βάρος πράγματός τινος. — Μέσον: ***μήκων καρπῷ βριθομένη*** = παπαρούνα γεμάτη (κυρ. φορτωμένη) καρπόν· ***ἔρις βεβρῐθυῖα*** (ἐπ. ἀντὶ ***βεβρῖθυῖα***) = βαρεῖα οπουδαία, ἔρις. **2)** Ἐπὶ ἀνθρώπων, ὑπερβαίνω κατὰ τὸ βάρος, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ || ὑπεριοχύω ἐν τῷ ἀγῶνι, εἶμαι ὁ κύριος τῆς καταστάσεως.— **II** μτϐτ., ἐπιβαρύνω, καταπιέζω. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***βριαρός, βαρύς.***

βρῑμάομαι καὶ ***βρῑμόομαι,*** ἀποθ.· φρυάττω ἐξ ὀργῆς, εἶμαι πλήρης ὀργῆς, μαίνομαι.

Ἐτυμ. : δι' ἐτυμολ. βλ. ***βριαρός·*** ἡ λ. φαίνεται πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου.

βρῖσ-άρματος, ***ον*** (***βρίθω*** + ***ἅρμα***)· ὁ φορτώνων (λυγίζων ὑπὸ τὸ βάρος του) τὸ ἅρμα (ἁμαξαν).

ΒΡΟ'ΓΧΟΣ, ὁ· λάρυγξ, τραχεῖα ἀρτηρία.

Ἐτυμ. : βρόγχος, βρογχίη, βρόγχια=χόνδροι τῆς ρινός· δι' ἐτυμ. ὅλ. ***βρόχθος.***

βρομέω = ***βρέμω*** (ὃ ὅλ.)· βομβῶ, βοῦζω (ἐπὶ κωνώπων) || κροτῶ, παταγῶ (ἐπὶ πυρός) || κοχλάζω, παφλάζω (ἐπὶ βράζοντος ὕδατος) [δι' ἐτυμ. βλ. ***βρέμω***].

βρομιάζομαι, ἀποθ.· κορυβαντιῶ, ὀργιάζω, μεθοκοπῶ, ὡς ὁ Βάκχος. **Ἐκ** τοῦ

βρόμιος, ***α, ον*** (***βρόμος***)· ὁ ἠχῶν, ἀντηχῶν || βρυχώμενος, ὠρυόμενος || δορυβώδης, ταραχώδης. — Ἐντεῦθεν, ***ὁ Βρόμιος*** = ὁ δορυβώδης (θυελλώδης) θεός, ἐπώνυμον τοῦ Βάκχου. **2)** = ***Βάκχειος,*** τ. ἔ. βακχικός.

Βρομι-ώδης, ***ες*** (***Βρόμος***+***εἶδος***)· Βακχικός.

βρόμος, ὁ (***βρέμω***), λατ. **fremitus**· πᾶς ἰσχυρὸς δόρυβος, ἦ ταραχή, ἦ κρότος καὶ πάταγος (ὡς ἐπὶ πυρὸς π. χ.) [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***βρέμω***].

βροντάω, μελ. ***-ήσω·*** βροντῶ, μπουμπουνίζω || ἀπροσ. ***βροντᾷ***=λατ. **tonat**=«βροντᾷ».

ΒΡΟΝΤΗ', ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν καὶ ἐννοοῦμεν.— **II** ἡ κατάστασις τοῦ ὑπὸ βροντῆς καταστάντος ἐκπλήκτου, ἡ ἐμβροντησία, κατάπληξις. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***βρέμω***].

βρόντημα, ***-ατος,*** τὸ (***βροντάω***)· τὸ κεραυνοβόλημα.

Βρόντης, ***-ου,*** ὁ (***βροντή***)· ὁ βροντῶν, ὄνομα ἑνὸς τῶν τριῶν Κυκλώπων, οἵτινες ἐσφυρηλάτουν τοὺς κεραυνοὺς τοῦ Διός.

βροντησι-κέραυνος, ***ον*** (***βροντάω***+***κεραυνός***)· ὁ ἐκπέμπων βροντὴν καὶ ἀστραπὴν ἢ κεραυνόν.

βροντ-ώδης, ***ες*** (***βροντὴ***+***εἶδος***)· ὁ ὅμοιος βροντῇ, «βροντώδης», ὁ ἔχων φωνὴν ὁμοίαν πρὸς βροντήν.

βρότειος, ***ον*** (καὶ ***-α, -ον***), ἐπ. ***βρότεος, η, ον*** (***βροτός***)· θνητός, ἀνθρώπινος.—ὡσ. καὶ ***βροτήσιος, α, ον.***

βροτο-βᾶμων, ***ον*** (***βροτὸς***+***βῆμα***)· ὁ καταπατῶν τοὺς ἀνθρώπους.

βροτό-γηρυς, ***υ,*** γεν. ***-υος*** (***βροτὸς***+***γῆρυς***)· ὁ ἔχων ἀνθρωπίνην φωνὴν (ἐπὶ ψιττακοῦ).

βροτόεις, ***εσσα, εν*** (***βρότος***)· αἱματηρός, πλήρης αἵματος, αἱματωμένος, αἱματοβαφής || κηλιδωμένος [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***βρότος***].

βροτο-κτονέω· κτείνω (φονεύω) ***βροτοὺς*** (θνητούς, ἀνθρώπους). **Ἐκ** τοῦ

βροτο-κτόνος, ***ον*** (***βροτὸς*** + ***κτείνω***)· ὁ ***κτείνων βροτοὺς***=ὁ φονεύων ἀνθρώπους.

βροτο-λοιγός, ***ὸν*** (***βροτὸς*** + ***λοιγός***)· ὁ ὄλεθρος (ἡ φθορὰ) τῶν ἀνθρώπων.

ΒΡΟΤΟ'Σ, ὁ· θνητὸς ἄνθρωπος, ἄνθρωπος (ἀντίθ. τῷ ***ἀθάνατος*** ἢ ***Θεός***)· ὡς ἐπίθ. ***βροτός, ή, όν***=θνητός.

Ἐτυμ.: ***βροτὸς***⟨****μβροτός,*** πρβλ. ***ἄμβροτος*** (=ἀθάνατος), ***τερψί-μβροτος, Ἀχαί-μβροτος,*** κλπ. τ. ἔ.

mors = ἑλλ. *μόρος, μορτὸς* >*μροτὸς* >*μ(β)ροτὸς* >*βροτὸς* (πρβλ. τὸ τῆς νεωτ. *μωρὲ* >*μρὲ* >*μ(β)ρὲ* >*βρὲ* ἢ *ρέ*). Ιρβλ. *βλώσκω*〈**μβλώσκω*〈**μλώσκω* (βλ. λ.)· παρ' Ἡσυχ. «*μορτός· ἄνθρωπος, θνητός*»· σανσκρ. ῥ. **mar-**(**már-ā-m, mr̥i̯ē** (=ἀποδνήκω), **mr̥-tá-s** (=νεκρός), **marā́ju-s, mr̥-tá-jas** (=θνητός), **a-mr̥-ta-s** (=ἀθάνατος), **a-mr̥-ta-m** (=ποτὸν ἀθανασίας), **mar-ás, mr̥-ti-s** (=θάνατος)· Ζενδ. **mar** (θνήσκειν), **mare-ta** (= θνητός), **maretan** (= ἄδρωπος).— Λατ. **mor-i-or, mors-mortis, mor-luus, mort-alis, mor-bus, mar-ceo, mar-cesco, marc-idus**— Λιθ. **mir-ti** (θνήσκειν), **máras** (ὄλεθρος)· κατὰ ταῦτα ***βροτὸς***〈ἰαπ.***mórto**-+***mr̥tó**-, λατ. **morior**〈***mr̥jo**-.—Ἰαπ. ῥ ***mer**-〉ἑλλ. ***μερ-*** (***μορ-, μαρ-***)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τὰ ***μαραίνω, μαρασμός***.

ΒΡΟ'ΤΟΣ, ὁ· αἷμα ρεῦσαν ἐκ πληγῆς, αἷμα πηκτὸν ἢ ἀνάμεικτον μὲ κονιορτόν (λατ. **cruor** = ***λύθρον***).

Ἔτυμ.: βρότος, βροτόεις, βροτόω_= ρυπαίνω, κηλιδώνω, μὲ αἷμα· πρβλ. σανσκρ. **murtáh** (=πηκτός, πηγμένος), **mu'rccati** = πήζω, γίνομαι ἀλύγιστος. Κατά τινας συγγ. τῷ ***βόρ-βορ-os***, καὶ κατ' ἄλλους συγγ. τῷ ***μύρον***, ῥημ. ἐπιθ. ***μυρτός***, ἐξ οὗ προῆλθε τὸ ***βρότος***, καθ' ὃν περίπου τρόπον τὸ ***βροτὸς*** ἐκ τοῦ ***μορτὸς*** (πρβλ. τὸ τοῦ Σχολ. ἐν 'Ιλ. VIII,71 «***βρότος οὐ πᾶν αἷμα ἀλλὰ τὸ ἀπὸ βροτοῦ πεφονευμένου***».

βροτο-σκόπος, ***ον*** (***βροτὸς***+***σκοπέω***)· ὁ παρατηρῶν, παρακολουθῶν τὸν ἄνθρωπον.

βροτο-στῦγής, ***ὲς*** (***βροτὸς***+***στυγέω***)· ὁ μισῶν τοὺς ἀνθρώπους.— **II** ἐν παθητ. ἐνν., ὁ μισούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

βροτο-φεγγής, ***ὲς*** (***βροτὸς***+***φέγγος***)· ὁ παρέχων φέγγος (φῶς) εἰς τοὺς βροτούς (θνητούς).

βροτο-φθόρος, ***ον*** (***βροτὸς***+***φθείρω***)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) τοὺς ἀνθρώπους.

βροτόω (***βρότος***)· κηλιδώνω μὲ αἷμα [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βρότος***].

βροχετός, ὁ (***βρέχω***)· ὑγρασία, βροχή.

βροχέως. Αἰολ. ἀντὶ ***βραχέως***.

ΒΡΟ'ΧΘΟΣ, ὁ· λαιμός, φάρυγξ.

Ἔτυμ.: βρόχθος, πρβλ. ἀορ. ***ἔβροξε***, ὁμηρ. ***ἀνα-κατα-βρόξειε, ἀνα-βροχείς***, παρ' Ἡσυχ. «***βρόξαι· ῥοφῆσαι***». Πρβλ. ἑλλ. ***βρόγχος*** (δ βλ.), μεσ-αγγλ. **crawe** (=ὁ δεύτερος στόμαχος τῶν πτηνῶν)· μεσ-γερμ. **krage** (=λαιμός, φάρυγξ)· παλ-ιρλ. **brage** (=αὐχήν, τράχηλος)· gall. **breuant** (=φάρυγξ)· πάντα ταῦτα εἶναι συγγ. τῇ ῥ. **grev-** ἥτις ἐνυπάρχει ἐν τῇ ἑλλ. λ. ***βορὰ*** (ὃ βλ.) κ. ἄ.· πρβλ. καὶ ***βρόχω***.

βροχίς, ἡ (***βρέχω***)· μελανοδοχεῖον (**ἐκ κέρατος**). 2) ὑποκορ. τοῦ ***βρόχος*** (ὃ βλ.).

ΒΡΟ'ΧΟΣ, ὁ· «βρόχος», δηλειά, σχοινίον πρὸς ἀπαγχονισμὸν ἢ στραγγαλισμόν || παγὶς διά πτηνά || «μάτι» ἢ τρύπα τοῦ δικτύου.

Ἔτυμ. : βροχο-〈***μροχο-***, πρβλ. τὰ παρ' Ἡσυχ. «***μόροττον· ἓν φλοιοῦ πλέγμα τι***»· «***μάραγνα· μάστιξ, ῥάβδος, ταυρεία***», λατ. **merges**=δράγμα σταχύων· πρβλ. παλ-ιρλ. **braig** (=ἄλυσις), **braga** (=δεσμώτης).—Ἰαπ. ῥ. ***mereghe-*** (=πλέκω, δένω).

ΒΡΟ'ΧΩ,** ἀόρ. α' ***ἔβροξα· καταπίνω, ροφῶ· πρβλ. ***ἀναβρόχω, καταβρόχω***.

βρῡάζω (***βρύω***)· εἶμαι γεμᾶτος, ὑπερπλήρης || πλημμυρῶ, «ξεχειλίζω».

βρύγδην, ἐπίρ. (***βρύκω***)· κυρ. μὲ συνεσφιγμένους ὀδόντας, σφιγκτά, δυνατά.

βρυγμός, ὁ (***βρύχω***)· δάγκαμα || τριγμὸς τῶν ὀδόντων [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βρύχω***].

ΒΡΥ'ΚΩ, μελ. **-ξω**· ἀόρ. ***ἔβρυξα***· δαγκάνω, καταβροχθίζω λαιμάργως. Πρβλ. ***βρύχω***.

Ἔτυμ.: βρύκω, βρύγδην (ὃ βλ.)· συγγ. τῷ ἑλλ. ***βροῦκος*** κλπ. (=ἀκρὶς) καὶ λατ. **broccus** = ὁ ἔχων προεξέχοντας ὀδόντας. Πρβλ. ὡσ. παλ-γερμ. **chrouwil**=δίκρανον, ἂν καὶ λίαν ἀμφίβολος ἡ μετ' αὐτοῦ συγγένεια.

ΒΡΥ'ΛΛΩ = ***βρῦν εἰπεῖν*** (δ βλ.).

βρῦν, βρῦν εἰπεῖν· λέγω «μπρρ...», ἐπὶ νηπίων || φωνάζω ζητῶν ὕδωρ.

βρύξ, μόνον κατ' αἰτ. ***βρύχα***· τὸ βάθος, ἡ ἄβυσσος τῆς θαλάσσης. [δι' ἐτυμ. βλ. ***βρύχιος***].

βρῡχάομαι, μέσ. μέλ. ***βρυχήσομαι***, παθ. ἀόρ. α' ***ἐβρυχήθην***· ἐπ. πρκ. ***βέβρῡχα*** (οὕτω ***μέμηκα, μέμυκα***, ἐκ τῶν ***μηκάομαι, μυκάομαι***)· ἀποθ. (βλ. ***βρύχω***)· βρυχῶμαι, «βρουχιοῦμαι», μυκῶμαι (μουγκρίζω), ὠρύομαι (οὐρλιάζω), λατ. **rugire**.

Ἔτυμ. : ἀγν. ἐτυμολ.· πάντως τὰ ***βρυχάομαι, βρύκω, βρύχω*** συνανήκουσιν ἐτυμολ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

βρῦχημα, -ατος, τό· βρυχηδμός, «μούγκρισμα»· καὶ

βρῡχητής, -οῦ, ὁ· ὁ βρυχώμενος, «μουγκρίζων».

βρῦχιος, α, ον καὶ **-ος, -ον** (***βρύξ***)· ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, βαθύς: ***βρυχία ἠχὼ***=ἀντήχησις (ἠχὼ) ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀβύσσου.

Ἔτυμ. : βρύχιος, ἐπίρ. ***ὑπόβρυχα*** = ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ***ὑποβρύχιος, βρύξ***· ***ἐν*** πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ρ. ***βρ.-***〈**mr-** πρβλ. ἀγγλ. **brack** (χαμηλός), γερμ. **brakig** (ὕδωρ θαλάσσης), εἶτα λατ. **mare**.

ΒΡΥ'ΧΩ, μέλ. ***βρύξω***· ἀόρ. β' ***ἔβρῠχον***· παθ. ἀόρ. α' ***ἐβρύχθην***· εἶναι τοῦτο τὸ ***βρύκω*** (ὃ βλ.).

Ἔτυμ. : βρύχω, βρῦχή, βρῦγμός, βρῦχετὸς συνανήκουσιν ἐτυμολ.· πρβλ. Γοτθ. **kriustan** (τρίζω τοὺς ὀδόντας)· Λιθ. **gráuziu, gráuzti** (ροκανίζω)· παλ-σλαβ. **gryza grysti** (δαγκώνω)· Ἀρμ. **krcel atamanc** (τριγμὸς τῶν ὀδόντων).

ΒΡΥ'Ω, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ., σπαν. δὲ κατὰ μέλλ. ***βρύσω***· εἶμαι πλήρης ἔκ τινος πράγματος || εἶμαι κατάμεστος, φουσκωμένος, μέ τι (ἀπό τι), «βρυάζω».— **II** Μτέτ., κάμνω νὰ ἀναβλύσῃ τι, «βγάζω» τι.

βρῶμα, -ατος, τὸ (***βιβρώσκω***)· τὸ τρωγόμενον, τροφή, φαγητόν.

βρωμάομαι, ἀόρ. α' ***ἐβρωμησάμην***, ἀποθ. (***βρέμω***)· ὀγκανίζω, «γκαρίζω» ὡσὰν ὄνος (λατ. **rudĕre**) [ἐτυμ. συγγ. τῷ ***βρέμω, βρόμος***, ἃ βλ.].

βρώμη, ἡ (***βιβρώσκω***)=***βρῶμα*** (=τροφή).

βρώσῐμος, ον (***βρῶσις***)· φαγώσιμος.

βρῶσις, -εως, ἡ (***βιβρώσκω***)· τὸ τρώγειν, τό φαγητόν, (ἀντίθ. τῷ ***πόσις***), «ἡ βρώση».— **II** Τὸ κατατρώγειν, ἡ διάβρωσις, σκωρία.

βρωτήρ, -ῆρος, ὁ (***βιβρώσκω***)· ὁ τρώγων, ὁ καταβροχθίζων.

βρωτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***βιβρώσκω***· ἐδώδιμος, φαγώσιμος, ὃν δύναταί τις νὰ φάγῃ.—***Τὸ βρωτὸν=ἡ βρῶσις*** (ὃ βλ.).

βρωτύς, -ύος, ἡ (***βιβρώσκω***), ἴων. ἀντὶ ***βρῶσις*** (ὃ βλ).

βύβλινος, η, ον (***βύβλος***)· κατεσκευασμένος ἐκ ***βύβλου*** (τ. ἔ. παπύρου)· πρβλ. ***βίβλινος***.

ΒΥ'ΒΛΟΣ, ἡ· αἰγύπτιος πάπυρος.— **II** αἱ ἶνες (τὰ νεῦρα) τοῦ φλοιοῦ του, ἐξ ὧν κατεσκευάζοντο σχοινία, χάρτης κλπ. : ***αἱ βύβλοι***=τὰ φύλλα τῆς βίβλου, ἐντεῦθεν ***δέ***, τὸ βιβλίον || τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει ὡσ. καὶ ὁ πληθ. τοῦ οὐδ. ***τὰ βύβλα***. Ἐν τῇ τελευταίᾳ σημ. γράφεται καὶ ***βίβλος*** (ὃ βλ.)· βλ. ***βίβλος***.

βύζην, ἐπίρ. (***βύω***)· στενῶς πεπιεσμένος, στενῶς || πυκνῶς, ἀδρόως. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***βυνέω***].

βῡθίζω, μελ. **-ίσω** (***βυθός***)· καταβυθίζω, βουτῶ τι.

βῡθιος, α, ον (***βυθός***)· ὁ ἐν τῷ βάθει εὑρισκόμενος, ὁ βυθισμένος, βαθύς.— **II** ὁ τοῦ βυθοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ βάθος: ***βύθια*** (ἐνν. ***ζῷα***)=τὰ ὑδρόβια ζῷα.

βῡθίτης, -ου, ὁ· ***βυθῖτις, -ίδος,*** ἡ=***βύθιος*** (ὃ βλ.).

ΒΥ'ΘΟΣ, ὁ· βάθος, πυθμήν, «βυθός», ὁ «πάτος» τῆς θαλάσσης. [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας εἶναι ὁμόρρ. τῷ ***βάθος*** (ὃ βλ.)· ἄλλοι συσχετίζουν τὸ παρ' Ἡσυχ. «***γυθίσσων· διορύσσων***»].

βῡθο-τρεφής, ***ὲς*** ὁ ἐν τῷ βυθῷ ζῶν.

βῦκάνη, ἡ· σάλπιγξ (λατ. **buccina**) [πιθ. α' συνθ. τὸ ***βοῦς***, καὶ β' ἡ πεποιημ. ῥ. ***καν-***].

βῦκανάω ἢ **βουκανάω**· φυσῶ τὴν αάλπιγγα, σαλπίζω.

βῦκάνημα, τό· ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγος.

βῦκανητὴς καὶ **βυκανιστής,** ὁ· ὁ σαλπιγκτής.

βύκτης, -ου, ὁ (***βύω***), ἀρσ. ἐπίθ.· ὁ μεγαλαυχῶν, κομπάζων, «φουσκώνων» || ἡχητικός, παταγώδης || ἐπ. γεν. πληθ. ***βυκτάων***.

Ἔτυμ.: βύκτης, βυκάνη (=σάλπιγξ), ἐτυμολ. συνανήκουσι τῷ σανσκρ. **bukkāṛah** (βρυχηδμὸς λέοντος), λατ. **buccina** (σάλπιξ), **bucca** (ἐξωγκωμένη παρειά)· μεσ-ιρλ. **bochua** (μυκωμένη θάλασσα)· gall. **bugad** (μυκηδμός)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **buq-**

(πνέειν), πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου· πρβλ. καὶ *βύας*.

βῡνέω, ἀττ. ἀντὶ *βύω* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: *βυνέω* ⟨ **βυσνέω*, *βύω*· *βύστρα*, *βύσμα*· *βύζην* (ἀδρόως, σωρηδόν)· πάντα ταῦτα συνανήκουσιν ἐτυμολ., θεωροῦνται δ' ὑπό τινων ὡς προϊόντα ἰαπ. ῥ. ***bus-** ἢ ***gv-** (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ζέβυται· σέσακται*», ὅπερ *ζέβυται* ⟨ ἰαπ. ***gve-bu-**, πρβλ. σανσκρ. **ja-bhāra**.

ΒΥ'ΡΣΑ, ἡ· τὸ ἐκδαρὲν (ἀφαιρεδὲν δέρμα), ἡ δορά. [*βύρσα*, *βύρσινος*· ἀγν. ἐτυμολ., ἴσως ἡ λ. δὲν εἶναι ἑλλην.].

βυρσ-αίετος, ὁ (*βύρσα*+*αἰετός*)· δερμάτινος ἀετός, παρώνυμον (παρατσούκλι) τοῦ βυρσοδέψου Κλέωνος.

βυρσεύς, *-έως*, ὁ· βυρσοδέψης. Ἐκ τοῦ

βυρσεύω, μέλ. *-σω* (*βύρσα*)· κατεργάζομαι δέρματα, βυρσοδεψῶ.

βυρσῖνη, ἡ· δερμάτινον λωρίον (μάστιξ)· θηλ. τοῦ

βύρσῐνος, *η*, *ον* (*βύρσα*)· κατεσκευασμένος ἐκ δέρματος, δερμάτινος.

βυρσο-δεψέω, μελ. *-ήσω*· κατεργάζομαι δέρματα, εἶμαι βυρσοδέψης. Ἐκ τοῦ

βυρσο-δέψης, *-ου*, ὁ (*βύρσα*+*δέψω*)· ὁ κατεργαζόμενος δέρματα.

βυρσο-παφλᾰγών, *-όνος*, ὁ (*Βύρσα*+*Παφλαγών*)· ὁ βυρσοδέψης Παφλαγών (παρώνυμον τοῦ Κλέωνος).

βυρσο-πώλης, *-ου*, ὁ (*βύρσα* + *πωλέω*)· ὁ πωλῶν δέρματα.

βυρσο-τενής, *ὲς* καὶ **βυρσό-τονος,** *ον* (*βύρσα*+*τείνω*)· ὁ ἔχων δέρμα τεντωμένον ἐπάνω του.

βύσσῐνος, *η*, *ον* (*βύσσος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ *βύσσου* (λεπτοϋφασμένου λινοῦ ὑφάσματος).

βυσσο-δομέω (*βυσσὸς*+*δέμω*, *δομέω*)· κυρ. οἰκοδομῶ ἐν τῷ βάθει, τ.ἔ. σκέπτομαι περί τινος ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς μου ‖ σχεδιάζω τι ἐν τῷ κρυπτῷ, «βυσσοδομῶ». [*βυσσὸς* ⟨ *βυθ-j-ος*=βυθός].

βυσσόθεν, ἐπίρ. (*βυσσός*)· ἐκ τοῦ βυθοῦ, ἀπό τὰ βάθη, ἐκ δεμελίων.

βυσσο-μέτρης, *-ου*, ὁ (*βυσσὸς*+*μετρέω*)· ὁ μετρῶν τοὺς βυθούς, τὰ βάθη.

βυσσός, ὁ=βυθός, τό βάθος (ὁ πυθμήν) τῆς θαλάσσης [*βυσσός*, *ἄ-βυσσος*, *βυσσοδομεύω*, *βυσσόφρων*, παρ' Ἡσυχ. «*βύσσαλοι· βόθροι*»· δι' ἐτυμολ. βλ. *βυθός*].

ΒΥ'ΣΣΟΣ, ἡ· λεπτὸν ὑποκίτρινον λίνον (ἰδίᾳ Αἰγυπτιακὸν καὶ Ἰνδικόν) καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενον ὕφασμα [*βύσσος*, _ *βύσσινος*· ἡ λ. εἶναι πιθανώτ. σημιτικὴ (Ἑβρ.-Ἀραμ. **bus**=ὀθόνη, πανί)].

βυσσό-φρων, *ον*, γεν.· *-ονος* (*βυσσὸς*+*φρήν*)· ὁ βαθέως ἢ βαθέα σκεπτόμενος, κρυψίνους, πανοῦργος.

ΒΥ'Ω (καὶ *βυνέω*, ὃ βλ.), μελ. *βύσω*· ἀόρ. α' *ἔβῡσα*·—Παθ. ἀόρ. α' *ἐβύσθην*· πρκ. *βέβυσμαι*· «στουπώνω», βουλλώνω, κλείω, φράσσω: *νήματος βεβυσμένος*=στουπωμένος μὲ νῆμα· *σπογγίῳ βεβυσμένος*=βουλλωμένος μὲ σπόγγον [δι' ἐτυμολ. βλ. *βῡνέω*].

βῶ, Ὑποτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *βαίνω*.

βωθέω, ἰων. ἐκ συναιρ. τύπος ἀντὶ τοῦ *βοηθέω*.

βωκολιάσδω, *-αστής*, δωρ. ἀντὶ *βουκ-*.

βωκόλος, βωκολικός, δωρ. ἀντὶ *βουκ-*.

βῶκος, ὁ, δωρ. ἀντὶ *βοῦκος* (ὃ βλ.).

βωλάκιος, *α*, *ον* (*βῶλαξ*)· ὁ σχηματίζων βώλακας, ὁ ἔχων πλούσιον (ἄφθονον) χῶμα.

βῶλαξ, *-ᾰκος*, ἡ=*βῶλος*, χωμάτινος σβῶλος.

βώλιον, τὸ (καὶ **βωλίον**), ὑποκορ. τοῦ *βῶλος*· μικρὸς σβῶλος.

ΒΩ˜ΛΟΣ, ἡ· λατ. **gleba**, βῶλος («σβῶλος» χώματος) ‖ τεμάχιον γῆς, ἔδαφος, χῶμα ‖ γενικῶς, ὄγκος παντὸς πράγματος, ἀκόμη καὶ ὁ ἥλιος καλεῖται *χρυσέα βῶλος*.

Ἔτυμ. *βῶλος*, *βῶλαξ* ⟨ ῥ. **gvel-** (πρβλ. *βάλανος*)· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **glāúh**=σφαῖρα, «μπάλλα», λατ. **gleba**· κατ' ἄλλους ἐκ ῥ. **gel-** (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *γλουτός*).

βωλο-τόμος, *ον* (*βῶλος* + *τέμνω*)· ὁ τέμνων (κόπτων, συντρίβων) τοὺς βώλους, βωλοκόπος.

βώμιος, *α*, *ον*, καὶ *-ος*, *-ον* (*βωμός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν βωμόν, ὁ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

βωμίς, *-ίδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *βωμός*· βαθμίς, «σκαλοπάτι» βωμοῦ.

βωμο-λόχευμα, *-ατος*, τό· ἀχρεία (φαύλη) ἀστειότης, ἀπρεπὲς σκῶμμα, «βωμολοχία» ‖ χαμερπὴς κολακεία, χυδαῖον κολάκευμα. Ἐκ τοῦ

βωμο-λοχεύομαι, ἀποθ.· μετέρχομαι (ἐξασκῶ) βάναυσον (χυδαίαν) βωμολοχίαν ‖ ἀρέσκομαι εἰς χυδαῖα σκώμματα. Ἐκ τοῦ

βωμο-λόχος, *ον* (*βωμὸς* + *λοχάω*)· ὁ ἑλλοχεύων (παρεμένων) περὶ τοὺς βωμούς, διὰ νὰ κλέψῃ τὰ τεμάχια τῶν προσφερομένων κρεάτων ‖ ὁ πεινασμένος, ὁ ζητιάνος ‖ ἐντεῦθεν, ὁ χαμερπής, κόλαξ, ὁ βάναυσος ἀστειολόγος, ὁ «βωμολόχος».

βωμός, ὁ (*βαίνω*)· πᾶσα ὑψηλότερόν πως κειμένη τοποθεσία (θέσις), ἐφ' ἧς δύναταί τις νὰ σταθῇ ‖ βάθρον, λατ. **suggestus** ‖ ὑψωμένον μέρος κατάλληλον διὰ προσφοράν θυσιῶν, «βωμός»· μτγνέστ. ὡσ. καὶ *τύμβος* (τ.ἔ. χωμάτινος λόφος κρύπτων εἰς τὰ ἔγκατά του τάφους), λατ. **tumulus**]δι' ἐτυμολ. βλ. *βαίνω*].

βῶν, ἐπ. ἀντὶ *βοῦν*, αἰτ. τοῦ *βοῦς*· ὡσ. συνῆρ. γεν. πληθ. ἀντὶ *βοῶν*.

βώσας, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *βοήσας*, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *βοάω*.

βῶσι, γ' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *βαίνω*.

βωστρέω (*βοάω*)· βοῶ, κράζω εἰς βοήθειαν. [*βωστρέω* : *βοάω*· πρβλ. τὰ ἀνάλογα, *ἐλαστρέω* : *ἐλάω*, *καλιστρέω* : *καλέω*, *σαωστρέω* : *σῴζω*].

βώτας, δωρ. ἀντὶ *βούτης* (ὃ βλ.).

βωτι-άνειρα, ἡ (*βόσκω*+*ἀνήρ*)· ἡ τρέφουσα ἄνδρας, τροφὸς ἡρώων.

βώτωρ, *-ορος*, ὁ=*βοτὴρ* (ὃ βλ.). [πρβλ. *συ-βώτης* =χοιροβοσκός· *παμ-βῶτις* = ἡ τρέφουσα πάντας ἀνθρώπους· βλ. *βόσκω*].

Γ

Τὸ γράμμα **γάμμα** ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν **gimel** (𐤂). Τὰ ἑκάστοτε ἐν τῇ Ἑλληνικῇ σχήματά του εἶναι: Γ, ⊂, Λ, <. Ἐκ τοῦ τελευταίου σχήματος προῆλθε προφανῶς τὸ τῆς λατινικῆς ἀλφαβήτου **C**, σχῆμα ἄλλως τε τὸ ὁποῖον ἀνευρίσκομεν ἤδη καὶ ἐν τῇ Κορινθιακῇ καὶ Χαλκιδικῇ ἀλφαβήτῳ. Ἀμφότερα τὰ σχήματα < καὶ **C** ἀνευρίσκονται εἰς τὴν ἀρχαϊκωτέραν λατινικὴν ἀλφάβητον, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ἑτρουσκικήν, ἐκεῖνο δμως πού ἐπέζησε καὶ τελικῶς ἐκυριάρχησεν ἐν τῇ Λατινικῇ ἀλφαβήτῳ καὶ ταῖς νεολατινικαῖς γλώσσαις εἶναι τὸ δεύτερον σχῆμα **C**.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ γάμμα τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤂
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	Λ
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	⊂ ⊂
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	⊂
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	Λ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	> ⊃
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	⊂
ΙΩΝΙΚΟΝ.	400	𐤂
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	C
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	Γ Γ

Γ, γ, γάμμα, ἄκλ., τὸ τρίτον γράμμα τῆς Ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. γ′ = τρεῖς, τρίτος, ἐνῷ ,γ = 3000. — Πρὸ τῶν οὐρανικῶν **κ, γ, χ** καὶ πρὸ τοῦ **ξ** τὸ **γ** προφέρεται ὡς ἔρρινον **ν**, ὅπως π. χ. εἰς τὰς λέξεις ***ἄγχος, ἄγκος, ἄγχι, ἄγξω.*** — Διὰ τὸ ***δίγαμμα*** **F** ὅλ. τὸ γράμμα **σ.**—Ὁ Ὅμηρος τὸ τοποθετεῖ εἰς τὴν ἀρχὴν μερικῶν λέξεων, ὡς ***αἶα: γαῖα, δοῦπος: γδοῦπος***· τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐν τῷ ἀττ. λόγῳ πρὸ τῶν **λ** καὶ **ν**, π. χ. ***λήμη: γλήμη, νέφος: γνόφος.*** — Ἐν τῇ Δωρικῇ διαλέκτῳ ἀπαντᾷ ἐνίοτε **δ** ἀντὶ τοῦ **γ**, π. χ. ***δᾶ*** ἀντὶ τοῦ ***γῆ*** καὶ ***δνόφος*** ἀντὶ τοῦ ***γνόφος***· ὡσ. **γ** ἀντὶ τοῦ **β**: ***γλέφαρον*** ἀντὶ ***βλέφαρον***· ἐν τῇ ἀττ. διαλ. δμως ἀπαντᾷ καὶ ἀντιθέτως **β** ἀντὶ **γ**: ***βλήχων*** ἀντὶ ***γλήχων***· ὡσ. ἀπαντᾷ **γ** ἀντὶ **κ**: ***γνάπτω*** ἀντὶ ***κνάπτω***· ὡσ. καὶ ἀντὶ τοῦ **λ**: ***γήιον*** ἀντὶ ***λήιον.***

γᾰ́, Δωρ. ἀντὶ ***γε.***

γᾶ, Δωρ. καὶ Αἰολ. ἀντὶ **γῆ.**

γαγγᾰ́μη, ἡ, ἢ **γάγγᾰμον,** τό· μικρὸν στρογγύλον δίκτυον (κατάλληλον διὰ τὴν ἄγραν ὀστρέων) [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***γέντο***].

γάγγραινα, ἡ (***γράω, γραίνω***)· πληγὴ προκαλοῦσα διάβρωσιν καὶ καταλήγουσα εἰς σῆψιν τῶν πέριξ μερῶν, ἅτινα σηπόμενα πίπτουσιν. Ἡ εἰς νέκρωσιν καταλήγουσα γάγγραινα καλεῖται ***σφάκελος.*** [***γάγγραινα, γόγγρος***· πιθ. ἐκ ῥ. **ger-** = τρώγειν· πρβλ. ***γράω***].

Γάδαρα, ***-ων,*** τά· πόλις ἐν Παλαιστίνῃ (ὅλ. Κ.Ε.Λ.).

Γάδειρα, ***-ων,*** τά· πόλις τῆς Ἱσπανίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

γάζα, ἡ· ὁ βασιλικὸς θησαυρός, τὸ θησαυροφυλάκιον ‖ οἱ θησαυροὶ (Περσικὴ λέξις).

γαζο-φῠλᾰ́κιον, τὸ (***γάζα — φυλᾰκή***)· τὸ θησαυροφυλάκιον, ταμεῖον (λατ. **aerarium**).

γᾱδέω, δωρ. ἀντὶ ***γηθέω.***

γαῖα, ἡ, γεν. ***γαίας*** ἐπ. ***γαίης*** (οὐχὶ δμως καὶ ὀνομ. ***γαίη,*** ἐκτὸς ἐν τῇ μτγν. ποιήσει)· ὅπως καὶ τὸ ***αἶα,*** ποιητ. ἀντὶ ***γῆ***· «γῆ», ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς, τινος. [ἐν τῇ Ἡρακλεωτ. ***γαιών, -ῶνος***=σωρὸς χώματος· δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***γῆ***].

γαιά-οχος, ***ον,*** δωρ. ἀντὶ ***γαιήοχος.***

γαιη-γενής, ***ές,*** ποιητ. ἀντὶ ***γηγενής.***

γαιήιος, ***η, ον*** (***γαῖα***)· ἀναπηδήσας, ἀναφυείς, ἐκ τῆς γῆς.

γαιή-οχος, ***ον*** (***γαῖα***+***ἔχω***), ποιητ. ***γηοῦχος***· ὁ ἔχων (τ. ἔ. ἀνέχων, βαστάζων) τὴν γῆν, περιέχων (περιβάλλων, περικυκλῶν) τὴν γῆν (ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ὡς θεοῦ τῆς θαλάσσης) ‖ ἐπὶ ἄλλων θεῶν, ὁ προστάτης μιᾶς χώρας (πρβλ. τὸ σημερ. ***πολιοῦχος***). [λακων. ***γαιάοχος*** ἢ ***γεάοχος*** (***γαιαϜοχος***) <***γαῖα***+***-Ϝοχος*** ὅλ. ***ὄχος*** ὡς καὶ τὸ ὁμοίως ἐσχηματισμένον σύνθ. ***αἰγίοχος***].

γάιος, ***ον,*** Δωρ. ἀντὶ ***γήιος***· ὁ ἐπὶ τῆς γῆς (τῆς ξηρᾶς) ὤν, «γήινος».

ΓΑΪ'Ω, μόνον κατὰ μτχ. ἐν χρήσει: ***κύδεϊ γαίων*** = γαυριῶν (ὑπερηφανευόμενος) διὰ τὴν δόξαν του. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***γηθέω***].

ΓΑ'ΛΑ, γεν. ***γάλακτος,*** τό· «τὸ γάλα» (λατ. **lac,** γεν. **lac-tis**: ***γάλακ-τος***) [⏑ ⏑].

Ἔτυμ.: ***γάλα, γαλαθηνός*** (πρβλ. ***θῆσθαι*** = θηλάζειν)· ***γαλακτοφάγος***· ***γλάγος, κλάγος***· παρ' Ἡσυχ. ***«γλακῶνες***· ***μεστοὶ γάλακτος—γλακκόν***· ***γαλαθηνόν»***· συγγ. τῷ λατιν. **lac**<**lact,** [παλ-λατ. **lacte,** γεν. **lactis,** πρβλ. ***γα-λακτ-ος*** (τὸ ***γα-*** εἶναι προθεματικόν). Ὑπό τινων θεωροῦνται συγγ. τὰ ***ἀμέλγω*** (λατ. **mulgeo**), ὁπότε θὰ εἴχομεν ἀμοιβαίαν ἀλληλεπίδρασιν μεταξὺ τῶν δύο θεμάτων: ****μλαγ-*** (>****βλαγ-,*** πρβλ. ***ἀμέλγω***). καὶ ***γλακ-***·

τὸ ὁμηρ. *γλάγος* κατ' ἄλλους εἶναι πρωταρχικὸν (πρωτότυπον) καὶ κατ' ἄλλους προῆλθε δι' ἀφομοιώσεως ἐκ τοῦ **γλάκος* (πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχ. *«γλακῶνες· μεστοὶ γάλακτος»*)· τὸ τῆς Κρητικῆς διαλ. *κλάγος* ⟨**γλάκος* κατὰ μετάθεσιν φθόγγων, ἢ κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ *γλάγος*. Κατὰ τὸν **Hirt** *γλάγος* ⟨**dlagos*, λατ. **lac** ⟨*dl-*, πρβλ. ἰαπ. **delək*, **dləktós*, **dlaktī* συγγ. θεωρεῖται καὶ τὸ Γοτθ. **miluks**, ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ **milkau*, ἀγγλοσαξ. **meolkan** κλπ. (=θηλάζειν)· πρβλ. ἀγγλ. **milk**.

γᾰλᾰθηνός, *ή, όν* (καὶ *-ός, -όν*) (*γάλα*)· ὁ θηλάζων ἔτι, νήπιον.

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. *γάλα*· ὡς β' συνθ. εἶναι ἡ ῥ. *θα-, θη-*, ἡ ἐνυπάρχουσα ἐν τοῖς: *θῆ-σθαι* = ἀμέλγειν, θηλάζειν (προβλ. *γάλα θῆσθαι* ἐν Ὀδυσ. δ 89), *θη-λή, τι-θή-νη, τί-τθη* (=τροφός), *θῆ-λυς· τιθηνὸς· τιτθός*· πρβλ. σανσκρ. ῥ. **dhā-**, **dhāj-ā-mi**=πίνω, ἀμέλγω, **dhā-rús** = θῆλυς, **dhā-tri**=τροφός, μήτηρ, **dhē-nús**=γαλακτοῦχος ἀγελάς· λατ. **fē-lo** (ἀμέλγω), **fē-mina, fī-lius, fī-lia.**

γαλάκτῐνος, *η, ο* (*γάλα*)· γαλακτώδης, λευκὸς ὡς γάλα.

γᾰλᾰκτο-πᾰγής, *ὲς* (*γάλα*+*παγῆναι*) τοῦ *πήγνυμι*· ὅμοιος (λευκὸς) ὡς τὸ πηγμένον γάλα.

γᾰλακτο-πότης, *-ου, ὁ* (*γάλα*+*πίνω*) καὶ *-πώτης*· ὁ πίνων γάλα.

γαλάνα, γαλανός, Δωρ. ἀντὶ **γαλήνη, γαληνός.**

ΓΑΛΕ῎Η, *-έης*, καὶ κατὰ συναίρ. *γαλῆ, -ῆς*· ἡ κοινῶς λεγομένη γάτα ἢ κουνάβι (νυφίτσα), (σημερ. «γαλίδα, γαλίτσα», λατ. **mustela.**

Ἔτυμ.: *γαλέη*⟨**γαλεϳα*, ἐπίθ. τοῦ **γαλίς*: σανσκρ. **girih** = μῦς, λατ. **glis** γεν. **gliris** = σκίουρος· τὸ λατ. **galea** (περικεφαλαία ἐκ δέρματος) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, παρουσιάζει δὲ τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς χρῆσιν μὲ τὸ ὁμηρ. *κυνέη* (=κράνος ἐκ δέρματος κυνός) ἐν τῇ ὁμηρ. φράσει *κτιδέη κυνέη* (=κράνος ἀπὸ δέρμα κουναβιοῦ).

γᾰλεο-ειδής, *-ὲς* (*γαλέος*)· ἐκ τοῦ εἴδους τῶν καρχαριῶν.

γᾰλεός, *ὁ*· εἶδος καρχαρίου κηλιδωτοῦ ὡς *ἡ γαλέη* (βλ. λ.), λατ. **mustelus.**

γαλερός, *ά, όν* φαιδρός, εὔθυμος (συγγ. τῷ *γαλήνη*, ὃ βλ.)—ἐπίρ. *-ῶς.*

γᾰλεώτης, *-ου, ὁ* (*γαλέη*)· εἶδος κηλιδωτῆς σαύρας.

γᾰλῆ, ἡ, κατὰ συναίρ. ἀντὶ τοῦ *γαλέη* (ὃ βλ.).

γᾰληναῖος, *α, ον*=*γαληνὸς* (ὃ βλ.).

γᾰλήνεια, δωρ. *γαλάνεια, ἡ*=τῷ ἑπομ.

ΓΑ῍ΛΗ῎ΝΗ, ἡ· νηνεμία (ἔλλειψις ἀνέμου) καὶ ἡσυχία τῆς θαλάσσης (ἔλλειψις τρικυμίας), κοιν. «κάλμα», «μπουνάτσα» (γαλλ. **bonace**): *γαλήνην ἐλαύνειν*=πλέειν διὰ τῆς γαληνισίας θαλάσσης, πλέειν ἐν καιρῷ γαλήνης ‖ γενικῶς, ἡρεμία, «γαλήνη». [*γαλήνη*, αἰολ. *γέλᾶνα· γαληνός*· δι' ἐτυμολ. βλ. *γελάω*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γαληνιάω· εἶμαι γαλήνιος, φαιδρός, εὔθυμος ‖ εἶμαι εὔδιος, «ξάστερος»· ἐπ. μτχ. θηλ. *γαληνιόωσα.*

γᾰληνός, *ὸν* (*γαλήνη*)· ἥσυχος, ἤρεμος, κυρ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης ‖ οὐδ. πληθ. *γαληνὰ* = ἡσυχία: *γαλήν' ὁρῶ*=βλέπω γαλήνην (ἐν Εὐρ. Ὀρ. 279, περὶ οὗ παραβάλλεται, ὅτι ἀπηγγέλθη ποτὲ ὑπό τινος ἠθοποιοῦ ὡς *γᾶλῆν ὁρῶ*).

γαλι-άγκων, *-ωνος*, ὁ· ὁ ἔχων ἀγκῶνας (δηλ. βραχίονας) γαλῆς, τ. ἔ. βραχεῖς.

Γάλλος, ὁ· ἱερεὺς τῆς Κυβέλης ‖ εὐνοῦχος.

γᾰλ-ουργέω, *-ουργός, -ουχέω, -ουχία*=*γαλακτ-.*

ΓΑ῍ΛΟ῎ΩΣ (καὶ *γάλοως*), ἡ, γεν. *γαλόω*, δοτ. καὶ ὀνομ. πληθ. *γαλόῳ*· ἀττ. *γάλως* γεν. *-ω*· ἀνδραδέλφη (ἀδελφὴ τοῦ ἀνδρός, κοιν. κουνιάδα, ἀλλὰ καὶ ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ, κοιν. νύφη), λατ. **glos**· τὸ ἀντίστοιχον ἀρσ. εἶναι: *δαήρ*. [πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«γέλαρος· ἀδελφοῦ γυνή»*· ἴσως ἐκ ῥ. *γαλ-* ἐν τῇ σημ. τοῦ εἶμαι εὔθυμος].

γᾶμαι, δωρ. ἀντὶ *γῆμαι*, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *γαμέω.*

Γάμβρειον, τό· πόλις τῆς Μυσίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

γαμβρός, ὁ (*γαμέω*)· καὶ αἰολ. *γάμβρος*· πᾶς ὁ ἐξ ἐπιγαμίας (διὰ *γάμου*), συγγενής, «συμπέθερος», λατ. **affinis**: **I** ὅτι καὶ σήμερον, ὁ συζευχθεὶς τὴν θυγατέρα τινός, «γαμβρός». **2)** ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς (ὁ σύζυγος τῆς ἀδελφῆς)· ἢ καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς γυναικός, γυναικάδελφος («κουνιάδος»). **3)** πενθερός.— **II** ἐν τῇ Δωρ. καὶ Αἰολ., νυμφίος, μνηστήρ, ἐραστής, «ἕνας ποὺ γαμπρίζει».

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ *γάμος*· πρβλ. σανσκρ. **jāmātā**, Ζενδ. **zāmātar-**, λατ. **gener**· ἐκ ῥ. **gem-** = συναρμόζω, ζευγαρώνω, πρβλ. λατ. **geminus** (= δίδυμος) καὶ ἑλλ. *γέντο* (ὃ βλ.)· κατ' ἄλλους ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **ĝen-** = γεννᾶν, παράγειν, *γάμος* ⟨**ĝn̥-mo*, σανσκρ. **jāmātā** ⟨**ĝn̥-m-*, **jārâh** (ἐραστής) ⟨**ĝn̥-r o-s.*

γᾶμεν, δωρ. ἀντὶ *ἔγημεν*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *γαμέω.*

γᾰμετή, ἡ, θηλ. τοῦ *γαμέτης* (ὃ βλ.)· ἡ σύζυγος, ἔγγαμος γυνὴ (νόμιμος σύζυγος), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *παλλακὴν* (ἢ λέγεται *κτητὴ*) ‖ ὡσ. καὶ *γυνὴ γαμετή.*

γᾰμέτης, *-ου* ὁ (*γαμέω*), δωρ. *γαμέτᾱ*· ἀνήρ, σύζυγος· καὶ

γᾰμέτις, *-ιδος, ἡ*=*γαμετὴ* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

γᾰμέω, μέλ. *γαμέω*, ἀττ. *γαμῶ*, μτγν. *γαμήσω*· ἀόρ. α' *ἔγημα*, μτγν. *ἐγάμησα*· πρκ. *γεγάμηκα.*—Μέσ. μέλ. *γαμέσομαι*, ἐπ. γ' ἑν. *γαμέσσεται*, ἀττ. *γαμοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἐγημάμην.* — Παθ., ἀόρ. α' *ἐγαμήθην*, ποιητ. μτχ. *γαμεθείς*· πρκ. *γεγάμημαι* (*γάμος*)· ἐπὶ ἀνδρός, νυμφεύομαι, λαμβάνω γυναῖκα ὡς σύζυγον (λατ. **ducĕre**): *ἐκ κακοῦ, ἐξ ἀγαθοῦ γῆμαι*=λαβεῖν γυναῖκα ἐκ ταπεινῆς ἢ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας. — **II** μέσον, δίδω (ἐμαυτόν ἢ τὸ τέκνον μου) εἰς γάμον: **1)** ἐπὶ γυναικός, δίδω ἐμαυτὴν εἰς γάμον, ὑπανδρεύομαι (λατ. **nubere**). **2)** ἐπὶ τῶν γονέων, δίδω τὸ τέκνον μου εἰς γάμον, μνηστεύω τὸ τέκνον μου ‖ λαμβάνω γυναῖκα διὰ τὸν υἱόν μου ἢ ἄνδρα (σύζυγον) διὰ τὴν θυγατέρα μου.—**III** Παθητ., δίδομαι εἰς ἄνδρα (ὡς σύζυγός του), ὑπανδρεύομαι ἢ λαμβάνομαι ὑπό τινος γυναικὸς ὡς σύζυγος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γαμβρός, γάμος*].

γᾰμήλευμα, *-ατος*, τό=*γάμος* (βλ. λ.).

γᾰμήλιος, *ον*, καὶ *-α, -ον* (*γαμέω*)· ὁ ἁνήκων εἰς γάμον, νυμφικός (λατ. **nuptialis**): *ἡ γαμηλία*· (ἐνν. *θυσία*)=ἑορτὴ γινομένη ἐπ' εὐκαιρίᾳ γάμου.

Γαμηλιών, *-ῶνος*, ὁ· ὁ ἕβδομος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ *γαμέω*, διότι ἦτο ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν συνήθως ἐτελοῦντο οἱ γάμοι, καὶ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα 1ῆ Ἰανουαρίου — 1ῆ Φεβρουαρίου. Βλ. καὶ *Δηναιών.*

γαμίζω, μέλ. *-ίσω* (*γάμος*)· δίδω εἰς γάμον (θυγατέρα), ὑπανδρεύω.

γᾰμῐκός, *ή, όν* (*γάμος*)· ὁ ἁνήκων εἰς γάμον ἢ κατάλληλος διὰ γάμον, νυμφικός (λατ. **nuptialis**): *τὰ γαμικὰ*=ὁ γάμος (λατ. **nuptiae**)· ἐπίρ. *-κῶς*=ὡς εἰς γάμον.

γᾰμίσκω=*γαμίζω* (ὃ βλ.).

γᾰμο-κλόπος, *ον* (*γάμος*+*κλέπτω*)· μοιχευτικός, μοιχικὸς ‖ ὡς οὐσιασ. μοιχός.

γᾰ-μόρος, ὁ, δωρ. ἀντὶ *γη-μόρος.*

ΓΑ῍ΜΟΣ, ὁ· «γάμος», τελετὴ γάμου, ὑπανδρεία: ἐν τῷ πληθ. *οἱ γάμοι*=γαμήλιοι ἑορταί, τελετὴ γάμου (λατ. **nuptiae**).

Ἔτυμ.: *γάμος*· *γαμέω*· ἀόρ. *ἔγημα*, δωρ. *ἔγᾱμα*· *γαμέτης, γαμετή, γαμέτις· γαμήλιος· γαμβρὸς* (βλ. λ.)· συγγ. τῷ σανσκρ. **jāmih** (ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή), λατ. **geminus** (δίδυμος) κ.ἄ. (βλ. ἐν λ. *γαμβρός*).

γαμο-στόλος, *ον* (*γάμος* + *στέλλω*)· ὁ στέλλων (προπαρασκευάζων) γάμον.

γαμφηλαί, *-ῶν*, αἱ (*γαμψὸς* + *γναμπτός*)· αἱ σιαγόνες ζώου (π. χ. λέοντος, ἵππου κλ.)· ῥάμφος πτηνοῦ. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γόμφος*].

γαμψός, *ή, όν* (*κάμπτω*)· καμπύλος, κυρτός, κεκαμμένος.

Ἔτυμ.: *γαμψός· γαμψώνυξ, -υχος* (*γαμψὸς*+*ὄνυξ*) =ὁ ἔχων γαμψοὺς ὄνυχας· πρβλ. Λιθ. **gum˜bas** (προεξοχή, κόμβος), **gémbė** (καρφίον), **gumbroné** (περικεφαλαία). Πάντα ταῦτα εἶναι συγγ. τῷ *γνάμπτω*= κυρτώνω· βλ. *γνάμπτω.*

γᾶν, δωρ. ἀντὶ *γῆν, γαῖαν.*

γᾰνάω (*γάνος*)· λάμπω, ἀπαστράπτω, στίλβω || φαίνομαι δροσερός, ζωηρός, θαλερός (λατ. **nitere**) || μτφρ. εἶμαι φαιδρός, χαίρω, ἀγάλλομαι.

ΓΑ΄ΝΟΣ, *-εος*, τό· λαμπρότης, ατιλπνότης || ἀκτινοβολία || κάλλος, γοητεία, εὐφροαύνη.

'*Ετυμ.*: *γάνος*, *γᾰνάω* (λάμπω), *γανόω* (δ βλ.)· *γανερὸς* (λαμπρός, στίλβων)· *γάνυμαι* (ᾰ βλ.)· *γανυρὸς* (φαιδρός)· Πάντα ταῦτα συνανήκουσιν ἐτυμολ., διά τήν ἐτυμολ. δέ βλ. *γηθέω*.

γᾰνόω· καθιστῶ τι λάμπον, ἀπαστράπτον, τό κάμνω νά ἀκτινοβολῇ, «γανώνω»· μτχ. παθ. πρκ. *γεγανωμένος*=λατ. **nitidus**=περιχαρής, εὔθυμος.

γανόων, *-ώσα*, ἐπ. μτχ. τοῦ *γανάω*.

γάνῠμαι, ἐπ. μέλ. *γανύσσομαι*· Ἀποθ. (*γάνος*)· ἀγάλλομαι, λαμπρύνομαι, φαιδρύνομαι || εἶμαι κατενθουσιασμένος μέ τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

γάνυσμα, τό, γεν. *-ατος*=*γάνος* (δ βλ.).

γᾶ-πεδον, τό, δωρ. ἀντί *γήπεδον*.

γᾱ-πετής, γᾱ-πόνος, γᾱ-ποτος, δωρ. ἀντί *γηπετὴς* κλπ.

ΓΑ΄Ρ, σύνδ. αἰτιολ. ἤ ἐπεξηγηματ. καί συμπερασμ.· γενικῶς θεωρεῖται ὡς σύνθ. ἐκ τῶν *γε* + *ἄρ* (*ἄρα*), μέ κυριαρχοῦσαν τήν ἔννοιαν ἄλλοτε τοῦ πρώτου καί ἄλλοτε τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ. Ἀντιστοιχεῖ πρός τό τῆς Λατιν. **enim** καί, ὡς ἐκεῖνο, οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ λόγου, ἀλλά πάντοτε μετά μίαν τοὐλάχιστον λέξιν. Αἱ κυριώτεραι χρήσεις του εἶναι: **I. Αἰτιολογικός,** εἰσάγων τόν λόγον ἤ τήν αἰτίαν τοῦ συνόλου τῶν προηγουμένων ἤ μέρους αὐτῶν, ὁπότε=διότι.—"Οταν ἡ αἰτιολογία προηγῆται τοῦ αἰτιολογουμένου, ὁ *γὰρ*=ἐφ' ὅσον, ἀφ' οὗ, ἐπειδή: '*Ατρεΐδη, πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσιν Ἀχαιοί,... τῷ σε χρὴ πόλεμον παῦσαι*=ἐπειδή πολλοί... ἔχουν πέσει νεκροί, δι' αὐτό πρέπει νά σταματήσῃς τόν πόλεμον || τήν αὐτήν σημασίαν ἔχει ὁ *γὰρ* καί ἐν ταῖς παρενθετικαῖς προτάσεσιν: *καί, ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδειώτατον,...* = καί, ἐπειδή ὁ Μαρ. ἦτο ἡ πλέον κατάλληλος τοποθεσία, ..— **II 'Επεξηγηματικός,** εἰσάγων πλήρη ἐπεξήγησιν (ἀνάλυσιν) τῶν προηγουμένων (ἰδίᾳ ὁσάκις εἰσάγει ἔναρξιν ἀφηγήσεως): *ὅμως δὲ λεκτέα ἃ γιγνώσκω· ἔχει γὰρ ἡ χώρα πεδία κάλλιστα...* = ἀλλ' ὅμως πρέπει νά εἴπω ὅσα γνωρίζω· ἔχει δῆλα δή (=*γάρ*· δυνάμενος νά ἀποδοθῇ καί διά τοῦ συλλογ. λοιπόν) ἡ χώρα κλπ. Τοιαύτην ἐπεξηγ. σημ. ἔχει συνήθως, ὁσάκις προηγεῖται δεικτική ἀντων., ἤ ὑπερθετικοῦ βαθμοῦ ἐπίθ., ἤ μία τῶν εἰσαγωγικῶν φράσεων *σκέψασθε δέ, δῆλον δέ, τεκμήριον δέ*.— **III 'Επιτατικός,** ἐπιτείνων (ἐνισχύων): **1)** *'Ερώτησιν* (ὡς τό λατ. **nam**): *τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν*=καί ποῖος λοιπόν ἀπό τούς θεούς σέ ἀπέστειλεν...; **2)** *Εὐχήν: κακῶς γὰρ ἐξόλοιο*= Ὦ, πού νά πήγαινες κατά διαβόλου! μετά τοιαύτης σημασ. κεῖται ὁ *γὰρ* εἰς τήν συνήθη παρ' Ὁμήρῳ περίφρασιν *αἴ γὰρ* καί τήν παρ' Ἀττ. *εἰ ἦ εἴθε γὰρ* (λατ. **utinam**) (=ὦ, μακάρι νά...).— **IV 'Εν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων μορίων:** *ἀλλὰ γάρ*, ἔνθα ὁ *γὰρ* ἀνήκει εἰς πρότασιν μή ὑπάρχουσαν ἀλλ' εὐκόλως ἐκ τῶν συμφραζομένων ἐννοουμένην, ἧς ἡ θέσις εἶναι μεταξύ τοῦ *ἀλλὰ* καί τοῦ *γάρ*: *ἀλλὰ γὰρ ἤκουσ' αἴδ' ἐπὶ πρᾶγος πικρὸν* (Αἰσχ.)=*ἀλλὰ* [*σιώπα*], *αἴδε γὰρ ἥκουσιν*... Ἡ σύνταξις δηλ. εἶναι *ἐλλειπτική*· Παρ' Ἡροδ. ὑπάρχει χωρίον ἔνθα ἡ τοιαύτη σύνταξις εἶναι πλήρης: *ἀλλ', οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος*. **2)** *γὰρ ἄρα*=διότι ἀληθῶς, διότι τῷ ὄντι. **3)** *γὰρ δή*= διότι βέβαια, διότι ὡς γνωστόν. **4)** *γὰρ οὖν*=διότι τῇ ἀληθείᾳ. **5)** *γάρ που*=διότι ὑποθέτω.

γαργαίρω, μέλ. *-ᾰρῶ* (*γάργᾰρα*)· εἶμαι πλήρης ἀπό τι, γέμω.

'*Ετυμ.*: ἐκ ῥ. *γαρ-* παράγονται τά: *γάρ-γαρα* (σωρός), *γαρ-γαίρω*, *ἀ-γείρω*, *ἀγορά*, *ἄγυρις*, *ἀγύρτης*· λατ. **grex**, **e-greg-ius**, **greg-a-rius**· διά πλείονα βλ. *ἀγείρω*.

γαργᾰλίζω, ἀττ. *γαγγαλίζω* (*γάργαλος*)· ὅ,τι καί σήμερον, ἐρεθίζω (λατ. **titillare**). Ἐξ αὐτοῦ τό

γαργαλισμός, *-οῦ*, ὁ· κνησμός, τό γαργάλισμα, λατ. **titillatio**.

ΓΑ΄ΡΓΑΛΟΣ, ὁ· γαργαλισμός, κνησμός (φαγούρα) || *γαργαλὴς* = ὁ εὐκόλως γαργαλιζόμενος || *γαργαλίζω*· λέξεις πεποιημέναι κατ' ἀπομίμησιν ἦχου (πρβλ. λατ. **gurges**).

ΓΑ΄ΡΓΑ˘ΡΑ, τά· σωρός, πλῆθος, ἀφθονία [διά τήν ἐτυμολ. βλ. *γαργαίρω* καί *ἀγείρω*].

γᾰρύω, δωρ. ἀντί *γηρύω*.

γαστήρ, ἡ, γεν. *γαστέρος* καί κατά συγκοπ. *γαστρός*, δοτ. πληθ. *γαστρᾰσι*· ἡ κοιλία, τό ὑπογάστριον, λατ. **venter**· *γαστὴρ ἀσπίδος* = τό κοῖλον τῆς ἀσπίδος. **2)** μήτρα, λατ. **uterus**: *ἐν γαστρὶ φέρειν ἢ ἔχειν* = ἔγκυον εἶναι, ἐγκυμονεῖν. **3)** μτφρ. ὄρεξις, καί ἐν κακῇ σημασ, λαιμαργία, ἀδηφαγία.

'*Ετυμ.*: *γαστήρ*, γεν. *γαστρός*, αἰτ. *γαστέρα*· *γαστρα* (=ἡ κοιλία ἀγγείου) ⟨*gᵚn̥-s-* (ἡ πρώτη σημασ. = τό περιέχον τά ἐντόσθια)· πρβλ. σανσκρ. *g'athára-s* (κοιλία), *γέμω* (κυρ.=γραπώνω, περιέχω, εἶμαι πλήρης)· *γέμος*=ἐντόσθια ἐγκεκλεισμένα ἐντός τῆς κοιλίας. Βλ. *γέμος* καί *γέντο*. Ἐξ αὐτοῦ τό

γάστρα, ἰων. *γάστρη*, ἡ· *κοιλία* (τ. ἔ. τό ἐξωγκωμένον μέρος) ἑνός πίδου.

γαστρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γαστήρ*, *γαστρίον* (ᾰ βλ.).

γαστρίζω, μέλ. *-ίσω* (*γάστρις*)· γεμίζω τήν κοιλίαν, ὑπερπληρῶ τήν κοιλίαν.— **II** κτυπῶ τινα εἰς τήν κοιλίαν («πυγμαχικό κόλπο»).

γαστρῐ-μαργία, ἡ· λαιμαργία, ἀδηφαγία. ἐκ τοῦ

γαστρῐ-μαργος, *ον* (*γαστὴρ* + *μάργος*)· ἀδηφάγος, λαίμαργος.

γαστρίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γαστήρ*.

γάστρις, *-ιος* (καί *-ιδος*), ὁ, ἡ (*γαστήρ*)· ὁ ἔχων μεγάλην κοιλίαν (ὡσάν πίθον) || λαίμαργος.

γαστρο-βᾰρής, *ές* (*γαστὴρ*+*βαρύς*), ἰδίᾳ ἐπί γυναικός· ἡ βεβαρημένη τήν γαστέρα μέ ἔμβρυον, ἡ ἔγκυος.

γαστρο-φορέω, μελ. *-ήσω* (*γαστὴρ*+*φέρω*)· φέρω ἐν τῇ κοιλίᾳ, εἶμαι ἔγκυος.

γαστρ-ώδης, *ες* (*γαστὴρ* + *εἶδος*)=*γαστροειδής*, ὁ «κοιλαρᾶς», ὁ ἐξωγκωμένην ἔχων τήν κοιλίαν.

γάστρων, *-ωνος*, ὁ=*γάστρις* (δλ. λ.).

γαυλικός, *ή, όν* (*γαῦλος*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἤ κατάλληλος διά) ἐμπορικόν πλοῖον.

γαυλῖτικός, *ή, όν* = *γαυλικὸς* (ὅ βλ.).

ΓΑΥΛΟ΄Σ, ὁ· σκεῦος χρησιμοποιούμενον κατά τό ἄμελγμα τῶν προβάτων (κοιν. «καρδάρι, γαβάθα»)|| κάδος («κουβᾶς») χρησιμοποιούμενος διά τήν ἄντλησιν ὕδατος (λατ. **gaulus**) || καθόλου, πᾶν στρογγύλον σκεῦος (π. χ. ἡ κυψέλη μελισσῶν).

'*Ετυμ.*: πρβλ. σανσκρ. **gōlaḥ** (σφαῖρα), **gōlagōlam** (σφαιρική λάγηνος), Ἀρμ. **kur** (=σκάφη) ⟨*gu-ra.

ΓΑΥ˘ΛΟΣ, ὁ· στρογγύλον ἐμπορικόν πλοῖον (φοινικικόν), ἐν ἀντιθέσει πρός τάς *μακρὰς ναῦς*, *τὰς τριήρεις* (τά καθαυτό πολεμικά πλοῖα). [κατά τινας φοινικική λ.].

γαυριάω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ.· συμπεριφέρομαι ὑπερηφάνως, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, «γαυριάζω». Ἐκ τοῦ

γαῦρος, *ον*, καί *-α*, *-ον* (*γαίω*)· ὁ καυχώμενος, ὑπερηφανευόμενος, διά τι || ἀλαζών, ἀγέρωχος || ὁ περιφρονητικῶς πρός τούς ἄλλους φερόμενος || εὐπτόητος [*γαῦρος· γαύραξ*, *-ακος*, ἰων. *γαύρηξ* ('Ησυχ.)· *γαυριάω· γαυρόω* (= καθιστῶ τινα *γαῦρον*)· πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρ. (ἐκ ῥ. *γαυ-*⟩ *γαF-*⟩ *γα-*) τῷ ὁμ. *γαίω* ⟨*γαF-jω* βλ. *γηθέω* καί *ἀγαυός*]. Ἐξ αὐτοῦ τό

γαυρόομαι, παθητ.· ἐπαίρομαι διά τι || εἶμαι ὑπερήφανος, ἀλαζών. (συνών. τῷ *γαυριάω*, ᾰ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

γαύρωμα, *-ατος*, τό· ἐφ' ᾧ τις ἐπαίρεται, αἰτία ὑπερηφανείας, κομπορρημοσύνη.

γε, δωρ. *γα*, ἐγκλιτ. μόριον, λατ. **quidem**· τοὐλάχιστον, ἐν πάσῃ περιπτώσει: *ὅ γ' ἐνθάδε λεὼς* =οἱ ἐδῶ τούλάχιστον ἄνθρωποι || συχνά ἡνωμένον μετά ἀντωνυμιῶν: *ἔγωγε*, *σύγε*, *ὅγε*. **2)** καλά λοιπόν, τότε λοιπόν (ὑποθηλοῦν κάποιαν ἀπροθυμίαν): *εἰμί γε*= τότε λοιπόν (καλά λοιπόν), θά ὑπάγω (ἀφ' οὗ εἶναι ἔτσι...). **3)** Καί πράγματι (τῷ ὄντι, ἀληθῶς) || ἐπ-

ίσης, προσέτι: **καλῶς γε ποιῶν** = καὶ προσέτι (πολὺ) καλῶς ποιῶν! **4)** πρός ἔξαρσιν καὶ ἐπίτασιν ὅρκων: **νὴ Δία... γε** (μετὰ μεσολαβούσης λέξεώς τινος, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἀναφέρεται ὁ **γε**).— **II** ἀκριβῶς, ἴσα-ἴσα, ἀκριβῶς ἴσα-ἴσα· ἀκόμη καί: **ἦλθον Ἀμφιάρεώ γε πρὸς βίαν**=ἀκριβῶς (ἀκόμη καὶ) ἐναντίον τῆς δελήσεως τοῦ Ἀμφιαράου. [εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ **-κ** τοῦ Γοτθ. **mi-k** = **ἐμέ-γε** καὶ πρὸς τὸ **-g-** τοῦ λατ. **neg-ōtium, neg-legere, neg-are**· πρβλ. σανσκρ. **ha** ⟨***ghe, *gha** ἢ **gho**, Λιθ. **-gi, -gu**, Λατιν. **hi-c** ⟨***ghe** ἢ ***gho**+***ke**].

γέα, ἡ· σπάν. ἀσυναίρ. τύπος τοῦ **γῆ**.

γεά-οχος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **γαιή-οχος**.

γέγᾰα, ἐπ. ἀντὶ **γέγονα**, πρκ. τοῦ **γίγνομαι**· ἔχω γεννηθῆ, εἶμαι, ζῶ· πληθ. **γέγᾰμεν, γεγᾶτε, γεγᾶᾱσι**· ἀλλ' ὅμως **γεγάμεν** [ᾰ] ἀπρφ. ἀντὶ **γεγαέναι**, Δωρ. **γεγάκειν** [ᾱ]· μτχ. **γεγαώς, -αυῖα**, ἀττ. κατὰ συναίο. **νεγώς, -ῶσα**, ὡς τὸ **βεβαώς, βεβώς**.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **γεν-, γα-** (**γεν-: ἔ-γεν-ό-μην, γί-γνο-μαι, γέν-ος, γεν-ε-τήρ, γεν-έ-τειρα, γέν-ε-σις** κλπ.· **-γα-: γε-γα-ώς, γε-γά-α-σι, γί-γα-ς**)· πρβλ. σανσκρ. **g'an** (**g'án-ā-mi, g'á-gan-mi**) = γεννῶ, παράγειν, **g'an-ús** = γένος, **g'an-i-tá**=γενέτωρ, **g'án-i-trī**= γενέτειρα· λατ. **gen-, gi-gn-o, gen-us, gen-i-tor, gen-e-trix, gen-s** κλπ.

γέγᾰθα, δωρ. ἀντὶ **γέγηθα**, πρκ. τοῦ **γηθέω**.

γεγάκειν, ἀπρφ. δωρ. πρκτ. τοῦ **γίγνομαι**· βλ. **γέγαα**.

γέγαμεν, γεγάμεν· βλ. **γέγαα**.

γεγάμηκα, πρκ. τοῦ **γαμέω**.

γεγένημαι, πρκ. τοῦ **γίγνομαι**.

γέγευμαι, παθ. πρκ. τοῦ **γεύω**.

γέγηθα, γεγήθειν, πρκ. καὶ ἐπ. ὑπερσ. τοῦ **γηθέω**.

γεγήρᾶκα, πρκ. τοῦ **γηράσκω**.

γέγλυμμαι, παθ. πρκ. τοῦ **γλύφω**.

γεγόμφωμαι, παθ. πρκ. τοῦ **γομφόω**.

γέγονα, πρκ. τοῦ **γίγνομαι**.

γέγραφα, γέγραμμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **γράφω**.

γεγράψομαι, τετελ. μέλ. τοῦ **γράφω**.

γεγύμνακα, γεγύμνασμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **γυμνάζω**.

ΓΕΎΓΩΝΑ, πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ., μτχ. **γεγωνώς**, ὑπερσ. **ἐγεγώνειν** μετὰ σημασ. πρτ. — Οἱ ἄλλοι χρόνοι εἶναι ἐσχηματισμένοι ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **γεγώνω** ἢ **γεγωνέω**: ἀπρφ. **γεγωνεῖν**, ἐπ. **γεγωνέμεν**· πρτ. **ἐγεγώνευν** ἢ **γεγώνευν** ἀντὶ **ἐγεγώνεον**, ὡσ. γ' ἑν. **ἐγέγωνε**· ἀπρφ. ἀορ. α' **γεγωνῆσαι**· ρημ. ἐπίθ. **γεγωνητέον**· φωνάζω δυνατὰ ἢ κράζω μεγαλοφώνως, ὥστε νὰ γίνω ἀκουστός: **ὅσον τε γέγωνε βοήσας**=ὅσον ἠμπόρεσε νὰ γίνῃ ἀκουστὸς μὲ τὰς κραυγάς του || μετὰ αἰτ. πράγμ., διακηρύσσω, διαδηλῶ || ἐπὶ πραγμάτων, ἠχῶ, ἀντηχῶ, κωδωνίζω, κ.λ.π.

Ἔτυμ.: εἶναι βεβαία ἡ ἐτυμολ. συγγένεια πρὸς τὸ **γιγνώσκω**, τοῦ ὁποίου δμοιάζει νὰ εἶναι τύπος πρκμ.: **γέγωνα, γεγωνέοντες**=εὐκολογνώριστοι· **γεγωνίσκω** =διακηρύσσω· ριζ. βάσις **ĝenē/ō**· δι' ἐτυμολ. βλ. **γιγνώσκω**.

γεγώνησις, **-εως,** ἡ (**γέγωνα**)· τὸ μεγαλοφώνως κράζειν, ἡ μεγαλόφωνος ὁμιλία.

γεγωνητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **γεγωνέω**· πρέπει νὰ διακηρύξῃ τις μεγαλοφώνως.

γεγωνίσκω, ἐπεκτετ. ἐν. ἀντὶ **γέγωνα**=διακηρύσσω.

γεγωνός, **όν,** ἐπίθ. ἐκ μτχ. **γεγωνὼς** (ὡς τὸ ἐπίθ. **ἀραρός, ὀν** ἐκ μτχ. **ἀραρώς**)· ὁ μεγαλοφώνως κράζων, μεγάλως ἠχῶν, ἠχηρός.

γεγώς, **-ῶσα, -ὼς**· μτχ. ἀττ. πρκ. τοῦ **γίγνομαι**, ἀντὶ **γεγονώς, γεγαὼς** (βλ. **γέγαα**).

Γέεννα, ἡ, γεν. **Γεέννης**· ἑβραϊκὴ λέξ. **Gehenna** (⟨**gê-hinnom**)=ἡ κοιλὰς τοῦ Ἐννόμ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεταφιάζοντο τὰ πτώματα τῶν μεγαλυτέρων ἐγκληματιῶν.—ἐντεῦθεν, Ἅδης, τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον (κόλασις, τάρταρος).

γεη-πόνος κλπ., βλ. **γεωπ—**.

γει-ᾰρότης, **-ου,** ὁ (**γῆ**+**ἀρόω**) καὶ **γει-αροτήρ**· ὁ καλλιεργῶν τὴν γῆν.

γεινάμενος, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **γείνομαι**.

γείνεαι, ἐπ. ἀντὶ **γείνηαι**, β' ἑν. Ὑποτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **γείνομαι**.

γείνομαι, ὡς παθητ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· γεννῶμαι (ἀκριβῶς ὅπως τὸ **γίγνομαι**).— **II** Ὁ ἀόρ. α' **ἐγεινάμην**, ἀπρφ. **γείνασθαι**, χρησιμοποιεῖται πάντοτε ἐν ἐνεργ. μτβτ. ἐνν.=**ἐγέννησα**· τ. ἔ. **γεννῶ** (ἐπὶ πατρός) καὶ **τίκτω** (ἐπὶ μητρός)· **οἱ γεινάμενοι**=οἱ γεννήτορες.

γειο-μόρος κλπ.=**γεωμόρος**.

γειο-φόρος, **ον** (**γῆ**+**φέρω**)· ὁ φέρων γῆν.

ΓΕΙΎΣΟΝ, ἡ **γεῖσσον,** τό· πᾶν τὸ προεξέχον εἰς τρόπον ὥστε νὰ προφυλάσσῃ, τὸ γεῖσον (ἡ κορνίζα) τῆς ὄροφῆς || τὸ κράσπεδον (ἡ παρυφή) ἱματίου. [ἀγν. ἐτυμολ.· ἡ λ. θεωρεῖται ὑπὸ τῶν πλείστων ὡς Καρική, πρβλ. τὴν καρικὴν λ. **γίσσα**=λίθος.]

γειτνίασις, **-εως,** ἡ· γειτονία, τὸ νὰ εἶναί τις **γείτων** || οἱ γείτονες, «ἡ γειτονιά». Ἐκ τοῦ

γειτνιάω (**γείτων**)· εἶμαι γείτων, συνορεύω

γειτονεύω καὶ **γειτονέω**=**γειτνιάω** (δ βλ.).

γειτόσϋνος, **ον** = **γειτνιάζων**, γειτονικός, κοντινός. Ἐκ τοῦ

ΓΕΊΤΩΝ, **-ονος,** ὁ, ἡ (**γῆ**;)· ὁ,τι καὶ νῦν, ὁ «γείτονας».— **II** ὡς ἐπίθ. ὁ γειτνιάζων, ὁ συνορεύων, ὁ γειτονικός. — μτφρ. συγγενὴς πρός τινα || ὅμοιος πρός τινα. [ἀγν. ἐτυμολ.· ἴσως συγγ. τῷ **γῆ**· πάντως τὸ **-ει-** ἀπαντᾷ εἰς ὅλας τὰς διαλ.].

γελαίσας, αἰολ. ἀντὶ **γελάσας**.

γελᾱνής, **ὲς** (**γελάω**)· γελαστικός, εὔθυμος.

γελᾶντι, δωρ. ἀντὶ **γελῶντι**, δοτ. μτχ. τοῦ **γελάω**.

γελάξας, δωρ. ἀντὶ **γελάσας**.

γελάοισα καὶ **γελεῦσα,** δωρ. ἀντὶ **γελάουσα**.

γελᾶσα, δωρ. ἀντὶ **γελῶσα**, ὀνομ. θηλ. μτχ. τοῦ **γελάω**.

γελασείω, ἐφετικὸν τοῦ **γελάω**· ἔχω ὄρεξιν νὰ γελάσω, εἶμαι ἕτοιμος (πρόθυμος) νὰ γελάσω.

γέλασμα, **-ατος,** τό (**γελάω**)· γέλως || μτφρ. τὸ πάφλασμα (π.χ. τῶν κυμάτων): **κυμάτων ἀνήριθμον γέλασμα**=τὸ πάφλασμα ἀναριθμήτων κυμάτων.

γελαστής, **-οῦ,** ὁ (**γελάω**)· ὁ γελῶν, ὁ μυκτηριστής (χλευαστής).

γελαστός, **ή, όν**· γελοῖος, καταγέλαστος. Ἐκ τοῦ

ΓΕΛΑ΄Ω, ἐπ. **γελόω**, ἐπ. μτχ. πληθ. **γελόωντες, γελώοντες, ἢ γελοίωντες**· ἐπ. πρτ. **γελοίων** ἢ **-ώων**· μελ. **γελάσομαι**· ἀόρ. α' **ἐγέλᾱσα**, ἐπ. **ἐγέλασσα**, Δωρ. **ἐγέλαξα**.—Παθητ. ἀορ. α' **ἐγελάσθην**· πρκ. **γεγέλασμαι**· γελῶ, λατ. **rideo**· **ἐγέλασσε φίλον κῆρ** = ἐγέλασεν ἐντός του (μέσα του) ἡ καρδιά του.— **II** γελῶ διά τι(να), χλευάζω τι(νά).

Ἔτυμ.: **γελάω**· **γελαστός**· **γελᾱνὴς** (⟨***γελασ-νής**)· **γέλως, -ωτος**, ἀττ. γεν. **γέλω** (ἀντὶ ***γαλώς**), αἰολ. **γέλος**· **γαληνὸς** (⟨***γαλασ-νος**)· **γαλήνη** (βλ. λ.)· πιθαν. συγγ. τῷ «**γελεῖν**· **λάμπειν, ἀνθεῖν**» Ἡσυχ. καὶ τῷ **γλῆνος, γλήνη, «γλαινοί· τὰ λαμπρύσματα»** (Ἡσυχ.)· πρβλ. ἰρλ. **glan**, (καθαρός) ⟨***glano-s**· Γαλλ. **glain** (πολύτιμος λίθος) ⟨***glanjo**· Ἰρλ. **glaine gāilthe** (νηνεμία ⟨***glanjā**· παλ-γερμ. **kleini** (λαμπρός) ⟨***glai-**.

ΓΕ΄ΛΓΙΣ, **-ιδος** (καὶ **-ιθος**, καὶ **-ιος**), ἡ (καὶ ἧττον ὀρθῶς **γελγίς**)· πληθ. **γέλγιες** = **ἄγλις** (δ βλ.)· κεφαλὴ ἢ βολβὸς ἢ σκελὶς σκορόδου (λατ. **spica allii**). [**γέλγις** ⟨***γελγιθ-**: πρβλ. **ἄγλις** καὶ ἴσως σανσκρ. **grñjanah**=εἶδος κρομμύου].

γελοίϊος, ἐπ. ἀντὶ **γέλοιος** (δ βλ.).

γέλοιος **α, ον,** καὶ **-ος, -ον** (**γελάω**), καὶ **γελοῖος**· καταγέλαστος, «γελοῖος», ἄξιος γέλωτος.— **II** προκαλῶν γέλωτα, γελωτοποιός, εὐτράπελος, ἀστεῖος || **γέλοια**=ἀστεϊσμοί, ἀστειότητες «ἀστεῖα».

γελοίων, ἐπ. πρτ. τοῦ **γελάω**.

γελσιώντες, μτχ. ἐν. τοῦ **γελοιάω**.

γελόω, γελόωντες, ἐπ. ἀντὶ **γελάω, γελάοντες**.

γελῶντι, δωρ. ἀντὶ **γελῶσι**.

γελώοντες, ποιητ. ἀντὶ **γελόωντες**.

γέλως, ὁ· γεν. **-ωτος,** αἰτ. **-ω**· δοτ. **-ωτι** (ἐπ. **-φ**)· αἰτ. **γέλωτα** (ἐπ. **γέλω**, παρὰ τοῖς ἀττ. ποιητ. **γέλων**)· (**γελάω**)· γέλως, γέλασμα, λατ. **risus**· **ἐπὶ γέλωτι**= διά νὰ προκαλέσῃ τις γέλωτα, χάριν ἀστειότητος. — **II** ἀντικείμενον γέλωτος, αἰτία διὰ γέλωτα (λατ.

ludibrium)· *γέλωτα ποιοῦμαί τι*=γελοιοποιῶ τι, τὸ κάμνω νὰ προκαλῇ τὸν γέλωτα.

γελωτο-ποιΐα, ἡ· τὸ νὰ κάμνῃ τις γελοῖα πράγματα, διὰ νὰ προκαλῇ τὸν γέλωτα τῶν ἄλλων || βωμολοχία. Ἐκ τοῦ

γελωτο-ποιός, *ὁν* (*γέλως* + *ποιέω*)· ὁ προκαλῶν (κινῶν) τὸν γέλωτα || ὡς οὐσ. *ὁ γελωτοποιός, -οῦ*=ὁ λέγων ἀστεῖα, ὁ ποιῶν γελοῖα, ὁ «γελωτοποιός».

γελώων, ἐπ. πρτ., *γελώοντες* ἐπ. μτχ. τοῦ *γελάω*.

γεμίζω, μέλ. *γεμίσω*, ἀττ. *-ΐῶ* (*γέμω*)· «γεμίζω», πληρῶ ἐντελῶς || φορτώνω τι μέ τι. — Παθητ., πληροῦμαι, φορτώνομαι.

γέμος, τὸ=*γόμος*· βάρος, φορτίον. Ἐκ τοῦ

ΓΕΜΩ, ἐν χρήσει μόνον κατὰ ἐνεστ. καὶ παρατ.· εἶμαι γεμᾶτος, εἶμαι πλήρης ἀπὸ πρᾶγμά τι.

Ἔτυμ.: γέμω, γεμίζω· γέμος (= ἐντόσθια· βλ. *γαστήρ*)· *γόμος*=φορτίον· πρβλ. λατ. **gemo**· βλ. *γέντο*.

γενεά, *-ᾶς*, ἰων. *γενεή, -ῆς*, ἡ (**γένω*)· γέννησις, χρόνος γεννήσεως, γενετή: *ὁπλότερος γενεῇ*=νεώτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν || *ἐκ γενεῆς* = ἐκ γενετῆς (ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς γεννήσεως).—**II** γέννησις, οἰκογένεια, καταγωγή: *γενεῇ ὑπέρτερος* = ἀνώτερος κατὰ τὴν καταγωγήν· ἐπὶ ἵππων, «ράτσα».—**III** «γενεά»=λατ. **saeculum**: *δύο γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων*.— **IV** τέκνα, ἀπόγονοι.

γενεᾱ-λογέω, μέλ. *-ήσω* (*γενεα-λόγος*)· ἀνιχνεύω, παρακολουθῶ, τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τινός: *γενεαλογῶ τινα*=παρακολουθῶ τὴν γενεαλογίαν τινός.— Παθ., ἔλκω τὴν γενεαλογίαν μου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γενεᾱ-λογία, ἡ· ἡ παρακολούθησις τῆς καταγωγῆς τινος, ἡ «γενεαλογία» του. Ἐκ τοῦ

γενεᾱ-λόγος, *ον* (*γενεὰ* + *λέγω*)· ὁ ἐρευνῶν τὴν γενεαλογίαν.

γενεή, *-ῆς*, ἡ, ἰων. ἀντὶ *γενεά*· ἐπ. δοτ. *γενεῆφι*.

γενέθλη, ἡ· γέννησις, ἀρχή, προέλευσις, καταγωγή || ἐπὶ ἵππων, ράτσα, γένος. **2)** ὁ τόπος τῆς γεννήσεως, τόπος προελεύσεως: *ἀργύρου γενέθλη* = μεταλλεῖον ἀργύρου.

γενεθλίδιος, *ον*=*γενέθλιος*.

γενέθλιος, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν γέννησιν ἢ τὸ γένος τινός (λατ. **natalis**): *γενέθλιον ἦμαρ*=ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεώς τινος· *τὰ γενέθλια* = ἑορτὴ ἐπὶ τῇ γεννήσει τινός, ἡ κατ' ἔτος (καὶ δὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως) ἑορτὴ τοῦ γεννηθέντος· *γενέθλιοι θεοὶ*=λατ. **dii gentiles**=οἱ θεοὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν οἰκογένειαν ἢ τὸ γένος τινός, οἱ προστάται θεοί || *γενέθλιον αἷμα*=συγγενικὸν αἷμα.

γένεθλον, τὸ = *γενέθλη* (ὃ βλ.)· καταγωγή. **2)** =*γέννημα*, γόνος, ἀπόγονοι.

γενειάζω, θωρ. *-άσθω* (*γένειον*)· ἀποκτῶ γενειάδα, φθάνω (ἔρχομαι) εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν.

γενειάς, *-άδος*, ἡ (*γένειον*)· γένειον, πώγων, γενειάς. **2)** Κατὰ πληθ., παρειαί («μάγουλα»), γνάθοι.

γενειάσκω = *γενειάζω*· ἀρχίζω νὰ ἀποκτῶ γενειάδα.

γενειάτης, ἰων. *γενειήτης*, ὁ· θηλ. *γενειᾶτις* ἢ *-εᾶτις, -ιδος* (*γενειάς*)· γενειοφόρος.

γενειάω, μέλ. *-ήσω*=*γενειάζω*· ἀποκτῶ γενειάδα, τρέφω (ἔχω) γενειάδα.

γένειον, τὸ (*γένυς*)· τὸ καλυπτόμενον ὑπὸ τοῦ πώγωνος μέρος τῆς κάτω σιαγόνος, τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου, ἡ κάτω σιαγών, τὸ «πηγούνι».

γένεο, ἐπ. ἀντὶ *ἐγένου*, 6' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *γίγνομαι*.

γενέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *γίγνομαι*.

γενέσιος, *ον*= *γενέθλιος* (ὃ βλ.).— **II** *τὰ γενέσια* =ἑορτὴ εἰς μνήμην τῶν *γενεθλίων* νεκροῦ τινος (πρβλ. *νεκύσια*).

γένεσις, *-εως*, ἡ (*γενέσθαι*, **γένω*)· ἀρχή, πηγή || γέννησις, γένος («ράτσα»), καταγωγή. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γένος, γίγνομαι*].

γενέσκετο, ἰων. ἀντὶ *ἐγένετο*, γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *γίγνομαι*.

γενέτειρα, θηλ. τοῦ *γενετὴρ* (**γένω*)· ἡ χορηγοῦσα τὴν γέννησιν, γεννήτρια, μήτηρ.— **II** ἡ γεννηθεῖσα, ἡ θυγάτηρ.

γενετή, ἡ=*γενεὴ* (ὃ βλ.), γέννησις, τοκετός.

γενετήρ, *-ῆρος*, ὁ = *γενέτης* (ὃ βλ.). [δι' ἐτυμολ. βλ. *γένος, γίγνομαι*].

γενέτης, *-ου*, ὁ (**γένω*)· ὁ γεννήσας, ὁ πατήρ, πρόγονος. **2)** ὁ ἀποκτηθείς, ὁ υἱός.— **II** ὡς ἐπίθ.= *γενέθλιος* (βλ. λ.).

Γενετυλλίς, *-ίδος*, ἡ (*γένω*)· ἡ θεὰ ἡ ἐφορῶσα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης, προστάτιδος καὶ βοηθοῦ κατὰ τοὺς τοκετούς.

γενέτωρ, *-ορος*, ὁ=*γενέτης* (ὃ βλ.), πατήρ (πρβλ. λατ. genitor).

γένευ, ἰων. ἀντὶ *ἐγένου*, 6' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *γίγνομαι*.

γενηθήτω, γ' ἑν. Προστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *γίγνομαι*.

γενής, ἡ, γεν. *γενῆδος* (*γένυς*)· καὶ κατὰ συναίρ. *γενῆδας*·=*γένυς* (ὃ βλ.)· ἀκωκὴ (κόψις) τοῦ πελέκεως || πέλεκυς, ἀξίνη, δίκελλα. [δι' ἐτυμ. βλ. *γένυς*].

γένημα, *-ατος*, τὸ=*γέννημα* (ὃ βλ.).

γέννᾰ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *γένος*· καταγωγή, ἀπόγονοι [παράγωγον τοῦ *γεννάω* ‹ **γενενάω*· *γενναῖος* =ὁ ἀνήκων ἀποκλειστικῶς εἰς ἓν γένος, μίαν ράτσαν, ὁ εὐγενοῦς γένους. Βλ. *γίγνομαι*].

γενν̆άδας, *-ου*, ὁ, πληθ. *γεννάδαι* (*γέννα*)· ὁ εὐγενὴς (τὴν ψυχήν, ἢ τὴν καταγωγήν), λατ. **generosus**.

γενναιο-πρεπής, *-ὲς* (*γενναῖος* + *πρέπω*)· ὁ ἁρμόζων (κατάλληλος) εἰς εὐγενῆ. (Ἐπίρ. *-πῶς*=κατὰ τρόπον *πρέποντα εἰς γενναίους*.

γενναῖος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον* (*γέννα*)· ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν γενεὰν ἢ τὴν καταγωγήν τινος· *οὔ μοι γενναῖον*=δὲν ταιριάζει εἰς τὴν ὑψηλὴν καταγωγήν μου || εὐγενὴς τὸ ἦθος (μεγαλόφρων, ὑψηλόφρων) καὶ τὴν καταγωγήν (τὸ αἷμα, «γαλαζοαίματος»), εὐγενὴς || ἐπὶ ζῴων, «καλῆς ράτσας», «ἀπὸ καλὸ σόϊ» || ἐπὶ πραγμάτων, καλὸς εἰς τὸ εἶδός του, καλῆς ποιότητος || ἀλλ' ὡσ. καὶ: *γενναία δύη*=γνησία (ἰσχυρά, δυνατὴ) δυστυχία. [δι' ἐτυμ. βλ. *γέννα, γίγνομαι*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γενναιότης, *-ητος*, ἡ· εὐγένεια, εὐγενικὸν φρόνημα || ὁ χαρακτὴρ τοῦ γενναίου || ἐπὶ χώρας, εὐφορία, γονιμότης.

γενναίως, ἐπίρ. τοῦ *γενναῖος*· εὐγενῶς· ὑπερθ. *γενναιότατα*.

γεννάω, μέλ. *-ήσω* (*γέννα*)· ἐπὶ τοῦ πατρός, παράγω ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, «γεννῶ» || ἐπὶ τῆς μητρός, φέρω εἰς τὸν κόσμον, ἀντὶ τοῦ *τίκτω* || *οἱ γεννήσαντες*=οἱ γονεῖς.— **II** μτφρ. γεννῶ, παράγω, δημιουργῶ, δίδω ἀρχὴν εἴς τι [δι' ἐτυμολ. βλ. *γέννα, γένος, γίγνομαι*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γέννημα, *-ατος*, τὸ· πᾶν τὸ παραγόμενον, τὸ γεννώμενον, τέκνον (**progenies, proles**) || πᾶν προϊόν, πᾶν ἔργον.— **II** ἡ φύσις τινός.— **III** γέννησις, παραγωγή.

γέννησις, *-εως*, ἡ· γέννησις, παραγωγὴ || τὸ γεννᾶν, παράγειν.

γεννητής, *-οῦ*, ὁ, καὶ *γεννήτης* (*γεννάω*)· ὁ γεννῶν, ὁ γονεύς (λατ. **pater familias**).

γεννητός, *ή, όν* (*γεννάω*)· ὁ γεννηθεὶς || θνητός.

γεννήτωρ, *-ορος*, ὁ=*γενέτωρ* (ὃ βλ.).

γεννικός, *ή, όν* = *γενναῖος*· εὐγενής, γενναιόφρων || πλήρης ζωῆς. Ἐπίρ. *-ῶς*.

γενοίατο, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *γένοιντο*.

γενοίμαν, θωρ. Εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ *γίγνομαι*.

γένος, *-εος*, τὸ (**γένω*)· «γένος», γενεά, οἰκογένεια || καταγωγὴ || συχνὰ κατ' αἰτ. ἀπόλ. *γένος: ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί*=εἶμαι ἀπὸ τὴν Ἰθάκην ἐκ καταγωγῆς || οὕτω καὶ κατὰ δοτ. *γένει πολίτης*=πολίτης γεννημένος (κατ' ἀντίθ. πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ὑστέρων πολιτογραφουμένους).— **II** ἀπόγονος, ἔκγονος, τέκνον (πρβλ. τὸ τοῦ Βιργιλ. **Divi genus**).— **III** φυλή, «ράτσα» (ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν), ἔθνος. **2)** ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον, ἐποχή, ἡλικία, γενεά.— **IV** φῦλον || γένος.— **V** γένος, τάξις· ἐν τῇ Λογικῇ ἀντίθ. τῷ *εἶδος* (**species**). [*γένος*=σανσκρ. **janaḥ**=λατ. **genus**· βλ. *γίγνομαι*].

γέντο=*ἔλαβεν* (ἤρπασεν)· γ' ἑν. ἀπηρχαιωμένου τινὸς καὶ μηκέτι ἐν χρήσει ρήματος, μόνον ἐν τῷ τύπῳ τούτῳ ἀπαντῶντος· πιθ. αἰολ. ἀντὶ *ἕλετο* (τοῦ *γ* κειμένου ἀντὶ F).— **II** συγκεκομ. ἀντὶ τοῦ *ἐγένετο*.

*Ετυμ.: δμηρ. **γέντο** 〈 ***γεμ-το**, προφανῶς τοῦ **γέμω** =λαμβάνω, πιάνω· πρβλ. Κυπρ. παρ' Ησυχ. **«ἀπό-γεμε· ἄφελκε»**, **«ὔγγεμος· συλλαβή»**, **γάγγαμον** κλ· πρβλ. καὶ τὰ σχετικὰ τὰ παρατιθέμενα ἐν λ. **γέμω**· ὡσ. ἰρλ. **gemel** (δεσμός, ἅλυσις), ἀλλ. **ὄ-γμος** (χειρύβολον οταχύων, δράγμα)· ρίζ. **gem-** (ἁρπάζειν, ἁδράχνειν, περιέχειν, 6λ. **γαστήρ**· πιέζειν, 6λ. **γέμω**· συνενώνειν, 6λ. **γαμβρός, γάμος**)· Κατ' ἄλλους ἐκ ῥ. **Fελ-** τοῦ ἀορ. **ἔλετο** (**γ** ἀντὶ **F**, **ν** ἀντὶ **λ**, ὡς **ἦνθον** ἀντὶ **ἦλθον**, **βέντιστος** ἀντὶ **βέλτιστος**.

ΓΕ'ΝΥ˘Σ, ἡ, γεν. **γένυος**· δοτ. **γένυϊ**· δοτ. πληθ. **γέ-νυσι**, ἐπ. **γέννυσι**· αἰτ. **γένυας**, συνῳρ. **γένῡς**· ἡ κάτω σιαγών, «σαγόνι», ἀμφότεραι αἱ σιαγόνες, στόμα || ἐντεῦθεν ὡσ. ἡ παρειά, τὸ πηγούνι.— **II** ἡ ἀκμή, ἀκωκή, «κόψις» τοῦ πελέκεως, πέλεκυς· ἀξίνη.

*Ετυμ.: **γένυς· γένειον· γενειάς· γενηίς**· πρβλ. σανσκρ. **hánuh** = σιαγών (σανσκρ. h- 〈**gh-**: ἑλλ. **γ-**)· Φρυγ. **ἀζήν**, αἰτ. **ἄζένα** (**γένειον**) 〈προθεμ. **ἀ-**+**ζεν** = γένυς· Λατιν. **gena**=γνάθος, παρειά (ἀντὶ ***genus** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **māla**), **genuinus** (**dens**)=μυλόδους (τραπεζίτης), θέμ. **genu-** = **γένυς**· παλ - ἰρλ. **gin**, gall. **gen** (παρειά)· Γοτθ. **kinnus** (σιαγών, παρειά)· παλ-γερμ. **kinni** (σιαγών, πώγων)· πρβλ. ὡσ. **γνάθος γναθμός**, Λιθ. **z'ándas** (σιαγών)· πρβλ. ὡσ. τὸ παρ' Ησυχ. **«κάναδοι** (ἴσ. Μακεδον.)· **σιαγόνες, γνάθοι»**.

***ΓΕ'ΝΩ,** ἀπηρχ. ἐνεστ. ἐκ ῥίζ. τοῦ **γίγνομαι** (8 βλ.).

γέρᾱ, ἐπ. συνῳρ. τύπος τοῦ **γέραα**, καὶ παρ' Ἡροδ. **γέρεα** (πληθ. **γέρας**)· **γέρᾰ**, κατ' ἀποκοπὴν ἀντὶ τῆς ὀνομ. πληθ. **γέραα**.

γεραιός, ά, όν (**γέρων, γῆρας**) = **γηραιός**, γέρων τὴν ἡλικίαν, γέρων || σεβάσμιος, σεβαστός· συγκριτ. **γεραίτερος** (κατὰ τὸ **παλαίτερος**): **οἱ γεραίτεροι**=οἱ πρεσβύτεροι (λατ. **senatores**)· οἱ γονεῖς. Ὑπερθ. **γεραίτατος**.

γεραιό-φλοιος, **ον** (**γεραιὸς** + **φλοιός**)· ὁ ἔχων γηραιόν (πεπαλαιωμένον) φλοιὸν || ὁ ἔχων πλῆρες ρυτίδων δέρμα.

γεραίρω, μελ. **γερᾰρῶ**· ἀόρ. α' **ἐγέρηρα**, ἀπρφ. **γερᾶραι**· ἀόρ. β' **ἐγέρᾰρον** (**γέρας**)· τιμῶ, ἀνταμείβω διά δώρου || γενικῶς, τιμῶ.

γεραίτερος, -τατος, παραθετ. τοῦ **γεραιός**.

ΓΕ'ΡΑ˘ΝΟΣ, ἡ, λατ. **grus**· τὸ γνωστὸν πτηνὸν **γέρανος** (μὲ μακρὸν λαιμόν). 2) Ἡ γνωστὴ μηχανὴ (πρὸς ἀνύψωσιν βαρῶν χρησιμοποιουμένη ἐν τῷ θεάτρῳ π.χ.).

*Ετυμ.: ἐκ ῥ. **γερ-**: **γέρ-αν-ος, γερ-άν-ιον, Γερ-άν-εια**· πρβλ. λατ. **gr-u-s, gru-ere**· παλ-γερμ. **chr-anuh**· ἀγγλ-σαξ. **cr'-an-** Λιθ. **gér-ve - krunk**· πρβλ. Gall. **tarvos trigaranos**=ταῦρος μὲ τρία πτηνὰ ἐπὶ τῆς ράχεως· γερμ. **kranich, krahn** (γέρανος). Ἡ ῥ. **ger-** εἶναι κατ' ἀπομίμησιν φωνῆς (=φωνάζειν).

γερᾰός, ή, όν=**γεραιός**.

γερᾰρός, ά, όν (**γεραίρω**)· σεβάσμιος, μεγαλοπρεπής· **γεραροί**, οἱ=οἱ ἱερεῖς· **αἱ γεραραὶ**=αἱ ἱέρειαι.

ΓΕ'ΡΑΣ, -αος, τό· ὀνομ. πληθ. **γέρατα**, ἰων. **γέρεα**, ἐπ. συνῳρ. **γέρᾱ**· δῶρον τιμῆς, (τιμητικὸν δῶρον), ἔπαθλον || γεν., δῶρον, τιμή || μτφρ.· **γέρας θανόντων**= ἡ τελευταία τιμὴ ἡ ἀπονεμομένη εἰς νεκρούς.— **II** προνόμιον, δικαίωμα.

*Ετυμ.: **γέρας**, (κυρ. = ἡλικία, προνόμιον ἡλικίας, μερίδιον τιμῆς)· **γεραίρω, γεραρός, ἀγέραστος**· 6λ. **γέρων** (πρβλ. **«τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων»**)· κατά τινας συγγ. τῷ Zend. **gar** (τιμή), **garanh** (ἀπονομὴ τιμῆς)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **βαρύς**〈***garus** ἢ ἐκ ῥ. **gar** = καλεῖν, φωνάζειν. Ἄλλοι τέλος τὴν σχετίζουσι πρὸς τὸ **γαῦρος**〈σανσκρ. **gar-vas** (πρβλ. **νεῦρον**: **nervus**), καὶ πρὸς τὰ σανσκρ. **gar-vas** (ἀλαζονεία), **garvá-s** (ἀλαζών). Βλ. **γέρων**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γεράσμιος, **ον** (**γέρας**)· ὁ τιμῶν, ὁ γεραίρων.— **II** ὁ τιμώμενος, ὁ γεραιρόμενος, ὁ τετιμημένος.

Γεράστιος· Σπαρτιατικὸς μήν, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀττικὸν **Ἐλαφηβολιῶνα**.

γερασ-φόρος, **ον** (**γέρας** + **φέρω**)· ὁ φέρων (ἀποκομίζων, κτώμενος, κερδίζων) τιμήν.

γέρεα, ἰων. ὀνομ. πληθ. τοῦ **γέρας**.

Γερήνιος, ὁ· ὁμηρ. ἐπίθ. τοῦ **Νέστορος** (6λ. **Κ.Ε.Λ.**).

Γερητο-Θεόδωροι, οἱ· ἄνθρωποι ὡς ὁ Γέρης καὶ ὁ Θεόδωρος (δηλ. εὐτελεῖς καὶ οὐτιδανοί).

γεροντ-ἄγωγέω (**γέρων** + **ἀγωγός** τοῦ **ἄγω**), μελ. **-ήσω**· ἄγω (ὁδηγῶ) γέροντα. Ἐκ τοῦ

γεροντ-ἀγωγός, ὁ (**γέρων** + **ἄγω**)· ὁ ὁδηγῶν γέροντα.

γεροντία, ἡ· λακων. ἀντὶ **γερουσία** (8 6λ.).

γερόντιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **γέρων**· «γεροντάκι ἢ γεροντάκος».

γερουσία, ἡ (**γέρων**)· βουλὴ (συνέδριον) γερόντων, «γερουσία» ὡς καὶ σήμερον || κυρ. ἐν **Σπάρτῃ**, ὅπου ἡ γερουσία ἀπετελεῖτο ἐξ 28 γερόντων.— **II** πρεσβεία.

γερούσιος, α, **ον** (**γέρων**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ προωρισμένος, κατάλληλος, διά) τοὺς γέροντας, τοὺς πρεσβυτέρους (ἢ τοὺς ἀρχηγούς): **οἶνος γερούσιος** =οἶνος φυλαγμένος διὰ τοὺς ἀρχηγούς μόνον.

γέρρον, τὸ (**εἴρω**;), λατ. **gerra**· πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἀπὸ βέργας λυγαριᾶς, κυρ. ἐπιμήκης ἀσπὶς (κεκαλυμμένη διὰ δέρματος), ὁποίαν μετεχειρίζοντο οἱ Πέρσαι. 2) πλεκτὴ καλύβη (ἢ σκηνή).

*Ετυμ.: τὴν συνήθως προβαλλομένην ἐτυμολ. ἐκ τοῦ **εἴρω** δὲν δέχονται οἱ πλεῖστοι. Τινὲς τὸ θεωροῦσι προελθὸν ἐκ ῥ. **ger-** (περιστρέφειν, πλέκειν), πρβλ. τὸ παρ' Ησυχ. **«γάρρα· ῥάβδος**, Κρητ. **γάρσανα· φρύγανα** (χαμόκλαδα)».

γερρο-φόροι, οἱ (**γέρρον** + **φέρω**)· οἱ φέροντες γέρρα || στρατιῶται φέροντες πλεκτὰς ἀσπίδας· (6λ. **γέρρον**).

ΓΕ'ΡΩΝ, **-οντος,** ὁ· ὁ ἡλικιωμένος, ὁ «γέροντας», λατ. **senex**: **οἱ γέροντες** = οἱ πρεσβύτεροι, οἱ ἀρχηγοί, οἵτινες μετὰ τοῦ Βασιλέως ἀπετέλουν τὴν κυρίως Βουλὴν || ἐντεῦθεν **γέροντες** ἐκαλοῦντο καὶ οἱ **γερουσιασταί**, ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς ἐν τῇ Λατιν. **patres**, κυρ. ἐν Σπάρτῃ, ὅπου οὗτοι ἦσαν 28 τὸν ἀριθμόν.— **II** ὡς ἐπίθ. **γέρων, ον**, ἀλλ' ὁμῶς πάντοτε σχεδὸν μετὰ ἀρσ. οὐσ., ὡς **γέρων λόγος** (πρβλ. τὸ δμηρ. **γέρον σάκος**).

*Ετυμ.: **γέρων· γέρας** (βλ. λ.)· **γεραιός· γηραλέος· γηράσκειν· γερούσιος**〈***γεροντ-ιο-ς· γερουσία· γῆρας** (6λ. λ.)· **γραῦς** (6λ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **járan** (=γέρων), **járati** (= καθιστῶ τινα γεροντικόν, ἀδύνατον), **jarānáh** (=ὑπέργηρως)· **jarás- jará** (=ἡλικία, γῆρας), **jarimá** (=ἡλικία)· πρβλ. **«τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων»**· ριζ. βάσις πάντων τούτων=**gērē** (=γηράσκειν).

γεῦμα, **-ατος,** τό (**γεύω**)· ἡ γεῦσις πράγματός τινος.

γεύσασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **γεύω**.

ΓΕΥ'Ω, μέλ. **γεύσω**· ἀορ. α' **ἔγευσα**· δίδω (παρέχω) εἴς τινα τὴν γεῦσιν πράγματός τινος.—**Μέσον, γεύομαι,** μέλ. **γεύσομαι**· ἀόρ. α' **ἐγευσάμην**· μετὰ παθ. πρκ. **γέγευμαι**· ἀπογεύομαι, δοκιμάζω, τρώγω, ἀπό πρᾶγμά τι· γ' πληθ. ὑπερσ. **ἐγέγευντο** = εἶχον γευθῆ, εἶχον δοκιμάσει || ἐντεῦθεν, δοκιμάζω, κάμνω δοκιμήν, ἀπόπειραν, λαμβάνω πεῖραν πράγματός τινος: **δουρὸς γεύσασθαι** = νὰ δοκιμάσῃ, νὰ αἰσθανθῇ (λάβῃ αἴσθησιν) τοῦ δόρατος || ἀπολαύω.

*Ετυμ.: ἐκ ῥ. **γευ-** (〈**γευσ-**) **γεύ-ω, γεύ-ο-μαι, γεῦ-μα, γεῦ-σι-ς, γευ-στ-ός**· πρβλ. σανσκρ. **g'ush** (ἀρέσκομαι εἴς τι), **g'úsh-ti-s** (γεῦσις, ἱκανοποίησις), **g'ō'sha-s** (ἱκανοποίησις, ἀπόλαυσις)· λατ. **de-gu(s)-nare, degustare, gus-tus, gus-tare**· Γοτθ. **kius-a** (δοκιμάζω), **kus-tus** (δοκιμή) = λατ. **gustus, kaus-jan** (γεύομαι)· παλ-περσ. **dauš-** (δοκιμάζω ἀπό τι).

ΓΕ'ΦΥ˘ΡΑ, ἡ· χῶμα, πρόσχωμα, ἀνάχωμα (ἵνα ἐμποδίζῃ τὴν ἐκχείλισιν ποταμοῦ), ἢ «γέφυρα» πρὸς ζεῦξιν ποταμοῦ (ἐν χρήσει παρ' Ὁμ. κατὰ πληθ. πάντοτε). — Παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ ὡσ. ἡ περίφρασις **πολέμοιο γέφυραι**=ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἀντιμαχομένων παρατάξεων λωρὶς ἐδάφους, τὸ πεδίον τῆς μάχης.— **II** μτγν. ἐν τῷ ἑν., **«γέφυρα»**: **γέφυραν ζευγνύναι ἢ γεφύρᾳ ζευγνύναι ποταμὸν**=**ponte jungere fluvium**= κατασκευάζειν ὑπεράνω ποταμοῦ τινος γέφυραν.

*Ετυμ.: **γέφυρα**, Βοιωτ. **βέφῡρα**, Λακ. **δίφουρα**, Γορτ. **δέφῡρα**· ἀγν. ἐτυμολ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γεφῡρόω, μελ. **-ώσω**· καθιστῶ τι διαβατόν, συνδέω, διὰ γεφύρας || γεφύρωνω: **γεφύρωσε. ποταμὸν**

(τὸ δένδρον)=ἔκαμε γέφυραν ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ· ***γεφύρωσε κέλευθον*** = ἔκαμε δρόμον διά γεφύρας, γεφυρωτόν. — Παθητ., ***ἐγεφυρώθη ὁ πόρος*** = τὸ πέρασμα κατέστη διαβατόν (ἠνώθη) διά γεφύρας.

γεω-γρᾰφία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν, ἡ περιγραφὴ τῆς γῆς, ὁ γεωγραφικὸς χάρτης. Ἐκ τοῦ

γεω-γράφος, ***ον*** (***γῆ***+***γράφω***)· ὁ περιγράφων τὴν γῆν· ὡς οὐσ. ***ὁ γεωγράφος, -ου***=ὁ «γεωγράφος».

γεώ-λοφος, ὁ (***γῆ***+***λόφος***)· λόφος, λοφίσκος· ὡσ. ***τὸ γεώλοφον*** καὶ ***ἡ γεωλοφία***.

γεω-μετρέω, μελ. ***-ήσω***· μετρῶ τὴν γῆν, εἶμαι γεωμέτρης. Ἐκ τοῦ

γεω-μέτρης, ***-ου***, ὁ (***γῆ***+***μετρέω***)· ὁ μετρῶν τὴν γῆν, ὁ γεωμέτρης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γεω-μετρία, ἡ· τὸ μετρεῖν τὴν γῆν, ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν γεωμετρίαν· καὶ

γεω-μετρικός, ***ή, όν***· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος (ἔμπειρος) εἰς τὴν γεωμετρίαν: γεωμετρικός: ***ἡ γεωμετρικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***) = ἡ γεωμετρία· ***ὁ γεωμετρικὸς***=ὁ γεωμέτρης. Ἐπίρ. ***-κῶς***.

γεω-μορία, ἡ· διανομὴ τῶν χωρῶν τῆς γῆς ‖ γεωργία. Ἐκ τοῦ

γεω-μόρος (καὶ ***γη-μόρος, γα-μόρος***, καὶ ***γειομόρος***), ὁ, ἡ (***γῆ***+***μείρομαι***)· ὁ μετέχων εἰς τὴν διανομὴν τῆς γῆς, κληροῦχος, κτηματίας: ***οἱ γεωμόροι***=οἱ γαιοκτήμονες, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ εὐγενεῖς, λατ. optimates.

γεώ-πεδον ***ἡ γεω-πέδιον, τό,*** ἰων. ἀντὶ ***γή-πεδον*** (ὃ βλ.).

γεω-πείνης, ***-ου***, ὁ (***γῆ***+***πένομαι***)· ὁ πένης εἰς γαίας, ὁ μικροκτηματίας.

γεω-πόνος, ὁ (***γῆ***+***πονέω***)· ὁ καλλιεργῶν τὴν γῆν (κυρ. ***ὁ πονῶν*** περὶ τὴν γῆν, ὁ ἐργαζόμενος τὴν γῆν), γεωργός, «γεωπόνος».

γε-ωργέω, μελ. ***-ήσω***, (***γεωργός***)· εἶμαι γεωργὸς‖ ὡσ. καλλιεργῶ τὴν γῆν (***ἐργάζομαι τὴν γῆν***) ‖ μτφρ. μετέρχομαι, ἐπαγγέλλομαί, τι ‖ μετὰ φιλοπονίας ἀσκῶ τέχνην τινὰ ἢ ἐπάγγελμα.

γε-ωργία, ἡ (***γεωργός***)· «γεωργία», καλλιέργεια τῆς γῆς.— **II** ἐν τῷ πληθ., καλλιεργημέναι γαῖαι, ἀγροτικὰ κτήματα, χωράφια.

γε-ωργικός, ***ή, όν*** (***γεωργὸς***)· ὁ ἀνήκων ἢ καταλληλος διὰ καλλιέργειαν, ἀγροτικός.— **II** ὁ ἐπιτήδειος, ἔμπειρος, περὶ τὴν γεωργίαν.

γε-ώργιον, τό· ἀγρὸς ‖ καλλιέργεια ‖ εἰσόδημα, συγκομιδή. Ἐκ τοῦ

γε-ωργός, ***ὁν*** (***γῆ***+***ἔργον***, ***ἔργω***)· ὁ ἐργαζόμενος τὴν γῆν, καλλιεργητής, ζευγίτης ‖ ὡς οὐσιαστ. ***γεωργός, -οῦ***, ὁ=ὁ ἀγρότης, ὁ χωρικός, «γεωργός».

γε-ωρῦχέω, μέλ. ***-ήσω***· σκάπτω, ἀνασκάπτω, τὴν γῆν. Ἐκ τοῦ

γε-ωρύχος, ***ον*** (***γῆ*** + ***ὀρύσσω***)· ὁ ***ὀρύσσων*** (ἀνασκάπτων) τὴν γῆν, κάμνων λάκκους ἢ ὀπὰς εἰς τὴν γῆν.

γεω-τόμος, ***ον*** (***γῆ*** + ***τεμεῖν*** τοῦ ***τέμνω***)· ὁ κατατέμνων (κόπτων, σχίζων) τὴν γῆν, ὁ ἀροτριῶν τὴν γῆν, ὁ γεωργός.

ΓΗ˜, ἡ, κατὰ συναίρ. ἀντὶ ***γέα***· ὅ,τι καὶ νῦν, «γῆ», χώρα, ἔδαφος: ***γῆν καὶ ὕδωρ διδόναι***=δίδειν, παραδίδειν, χῶμα καὶ ὕδωρ ὡς σημεῖα ὑποταγῆς ‖ ***κατὰ γῆν***=κατὰ ξηράν, διὰ ξηρᾶς, ἀντίθ. τῷ ***κατὰ θάλασσαν*** ‖ ὡσ. ***κατὰ γῆς***=ὑπὸ τὴν γῆν (ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους) ‖ ***ποῦ γῆς ;***= λατ. **ubi terrarum ?**=εἰς ποῖον μέρος τῆς γῆς ;

Ἔτυμ.: γῆ, δωρ. ***γᾶ***, Κυπρ. ***ζᾶ***, ὁμηρ. ***γαῖα*** (〈***γᾶFja***), ἰων. ***γέη***· ***γήδιον*** (=μικρὸν κτῆμα)· ***γήπεδον***· ***γήινος, γεωργὸς*** (〈*γᾶFεργός)· λακ. ***γαβεργὸν*** 〈*γᾶFεργός· Ἡρακλ. ***γαιὼν*** (βλ. λ.)· ὁμηρ. ***γαιήοχος*** (βλ. λ.). Ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας ἴσως ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἡ ῥ. ***γα-, γεν-*** (τοῦ ***γίγνομαι***).

γη-γενής, ***ές*** (***γῆ*** + ****γένω***)· ὁ ἐκ τῆς γῆς γεννηθεὶς ἢ γεγενημένος ‖ αὐτόχθων, «γηγενής».—Ὡς οὐσ., ***γηγενής, -οῦς***, ὁ=υἱὸς τῆς γῆς (ἐπὶ τῶν Τιτάνων καὶ Γιγάντων).

γῆθεν, ἐπίρ. τοῦ ***γῆ***· ἐκ τῆς γῆς, ἀπὸ τῆς γῆς.

γηθέω, μέλ. ***-ήσω***· ἀόρ. ***ἐγήθησα***· πρκ. ***γέγηθα***, δωρ. ***γέγᾱθα*** (μετὰ σημ. ἐνεστ.)· ὑπερσ. ***ἐγεγήθειν*** (***γαίω***)· χαίρω, ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι·

Ἔτυμ.: γηθέω, δωρ. ***γᾱθέω*** 〈*γᾱFεθέω=λατ. **gaudeo** 〈*gāvideo 〈*gāvedhejo· πρκ. ***γέγηθα***, δωρ. ***γέγᾱθα*** (=εἶμαι χαρούμενος)· ***γηθοσύνη*** (=χαρά)· ***γηθόσυνος*** (=χαρούμενος)· ὁμηρ. ***γαίω*** (〈*γαF-jω), ***γάνυμαι*** 〈ἰαπ. ****ga-ne-v-mi***· ***γάνος*** (βλ. λ.), τὸ ἀφῳρ. τοῦ ***γάνυμαι***· ***γαῦρος*** (βλ. λ.)· Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ριζ. **gāu-** (= χαίρω, ἀγάλλομαι)· πρβλ. λατιν. **gau, gaudeo, gavisus, gaudium**· ἑλλ. ῥ. ***γα-*** 〉 ***γαυ-*** (ὅπως ***φα-*** 〉 ***φαυ-***) καὶ ***γαν-***. Κατά τινας συγγ. πρὸς ταῦτα εἶναι καὶ τά: ***ἀ-γαυ-ός, ἀ-γαυ-ρός, ἀ-γαί-ομαι, ἄ-γα-μαι, ἄγη***.

γηθοσύνη, ἡ (***γηθέω***)· χαρά, εὐφροσύνη.

γηθόσῠνος, ***η, ον*** (***γηθέω***)· πλήρης χαρᾶς, εὐφρόσυνος, εὐτυχής.

ΓΗ'ΘΥΟΝ, τό, λατ. **gelhyum**· εἶδος πράσου.

γήινος, καὶ ***γήιος, ον*** (***γῆ***)· ἐκ γῆς ἢ χώματος.

γηΐτης, καὶ κατὰ συναίρ. ***γῆτης, -ου***, ὁ (***γῆ***)· γεωργός.

γή-λοφος, ὁ=***γεώλοφος***· λόφος.

γῆμαι, γήμας, γήμασθαι, γημάμενος· ἀπρφ. καὶ μτχ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***γαμέω***.

γη-μόρος, ὁ=***γεωμόρος*** (ὃ βλ.).

γη-οχέω (***γῆ***+***ἔχω***), ἰων. ἀντὶ τοῦ ***γη-ουχέω***· εἶμαι κάτοχος γῆς, εἶμαι κτηματίας.

γή-πεδον, τὸ=***γεώ-πεδον*** (ὃ βλ.) (***γῆ***+***πέδον***)· τεμάχιον γῆς, «γήπεδον».

γη-πετής, ***ἐς*** (***γῆ***+***πεσεῖν*** τοῦ ***πίπτω***)· ὁ πίπτων ἐπὶ τῆς γῆς.

γη-πόνος, ὁ=***γεω πόνος*** (ὃ βλ.).

γή-ποτος, δωρ. ***γά-ποτος, ον*** (***γῆ***+***πέ-ποται***, γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ***πίνω***)· ὁ καταπινόμενος ἢ καταποδεὶς ὑπὸ τῆς γῆς ‖ ὃν πρέπει (ἢ δύναται) νὰ καταπίῃ ἡ γῆ.

γηραιός, ***ά, όν*** (***γῆρας***)· ἡλικιωμένος, γέρων.

γηρᾰλέος καὶ ***γηράλιος, α, ον***=***γηραιὸς*** (ὃ βλ.).

γηράναι (ἀπρφ. ἀορ. β') ἢ ***γηρᾶναι***, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***γηράσκω***.

γηράντεσσι, ἐπ. ἀντὶ ***γηράσι***, δοτ. πληθ. τοῦ ***γῆρας*** (μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***γηράσκω***).

γηραός, ά, όν, ποιητ. ἀντὶ ***γηραιός***.

γηρὰς μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***γηράσκω***.

ΓΗ˜ΡΑΣ, τό, γεν. ***γήραος*** (ἀττ. συνῳρ. ***γήρως***)· δοτ. ***γήραϊ*** (καὶ ἀττ. συνῳρ. ***γήρᾳ***)· γεροντικὴ ἡλικία (λατ. **senectus**). [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***γέρων*** καὶ ***γηράσκω***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γηράσκω ἢ ***γηράω***· μέλ. ***-άσω***, ἀττ. ***γηρᾰσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐγήρᾱσα***· ἀόρ. β' ***ἐγήρᾱν*** (ἀπρφ. ***γηρᾶναι***, μτχ. ***γηράς***, ὡσεί ἐκ ῥ. εἰς ***-μι***: ***γήρημι*** ἢ ***γήρᾱμι***)· πρκ. ***γεγήρᾱκα***· ἀρχίζω νὰ «γερνῶ», γίνομαι γέρων καὶ ἀδύνατος, «γηράζω».— ὡς μτβ. (καὶ δι' ἐν τῷ ἀορ. α' ***ἐγήρᾱσα***)· κάμνω τινὰ νὰ γηράσῃ.

Ἔτυμ.: γηράω 〈***γήρᾰμι***, πρβλ. μτχ. ἐν. ***γηράς***, ἀπρφ. ἐν. ***γηράναι***· ἀόρ. ***ἐγήρασα, ἐγήρην***· Τὸ ***-η-*** τῆς ρίζης ἀντὶ ***-ε-*** ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθετόν του ***ἠβάω***, κατόπιν δὲ τούτου τὸ ***γέρας*** (=ἡλικία, πρβλ. ***γέρων***· ἑλ. λ. ***γέρας***) 〉 ***γῆρας***, γεν. ***γήραος γήρως, τὸ γεραιὸς*** 〉 ***γηραιός, γεραλέος*** (Ἡσυχ.) 〉 ***γηραλέος***.

γηρο-βοσκέω, μελ. ***-ήσω***· τρέφω καὶ περιποιοῦμαί τινα ἐν τῷ γήρατι, γηροκομῶ. — Παθ., τρέφομαι, τυγχάνω περιποιήσεων, κατὰ τὸ γῆρας, γηροκομοῦμαι. Ἐκ τοῦ

γηρο-βοσκός, ***ὁν*** (***γῆρας*** + ***βόσκω***)· ὁ τρέφων ἢ περιθάλπων (περιποιούμενος) τινα κατὰ τὸ γῆρός του (κυρ. ὁ γηροκομῶν τοὺς γονεῖς του).

γηρο-κόμος, ***ον*** (***γῆρας***+***κομέω***)· ὁ περιποιούμενος (***κομῶν***) γέροντας=***γηροβοσκός***.

γήρῡμα, ***-ατος***, τὸ (***γηρύω***)· φωνή, ἦχος, φθόγγος, τόνος.

ΓΗ˜ΡΥΣ, ***-υος***, ἡ· φωνή, λαλιά, ὁμιλία· πρβλ. τὸ τὸ σημ. γκαρυξιά.

Ἔτυμ.: γῆρυς, δωρ. ***γᾶρυς***· ***γηρύω*** (ὃ βλ.) (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«γαρριώμεθα· λοιδορούμεθα»***), ***Γηρυόνης***· ὁμόρ. εἶναι τά: λατ. **garrio** (φλυαρῶ, λαρῶ), **garrulus** (φλύαρος, ἀκριτόμυθος)· παλ-ιρλ. **gairm,** gall. **garm** (κραυγή) 〈Κελτ. ****garsmen***· παλ-ιρλ. **gāir,** gall. **gawr** (=κατακραυγή)· παλ-γερμ. **kara** (=ol-

μωγή, ὁλοφυρμός)· Γοτθ. **kara**, ἀγγλ-σαξ. **cearou** (=μέριμνα)· παλ-σαξ. **karm** (ὁλοφυρμός)· σανσκρ. **gar, grināmi** (=καλῶ, ἐπαινῶ), **gir** (φωνή), **girā** (λόγος)· Ζενδ. **gar** (ᾄδω)· παλ-γερμ. **kirru** (γερμ. **knarren**,· πιθ. ἐνταῦθα ἀνήκουν καὶ τὰ λατ. **gallus**, παλ-σκανδ. **kalla** (ἀγγλ. **call** = φωνάζω, καλῶ). Ὡσ. ἐνταῦθα, κατά τινας, ἀνήκουσι καὶ λέξεις τινὲς ἀναλόγου σημ.. ἀναφερόμεναι εἰς ἀπομιμητικὰς ῥίζας **gver-** (πρβλ. λέξ. **δειριᾶν**) καὶ **ger-** (πρβλ. λ. **γέρανος**). Ἐξ αὐτοῦ τό

γηρύω, δωρ. **γᾱρύω**· μελ. **γηρύσω**· ἀόρ. α' **ἐγήρῡσα**. Μέσον. μέλλ. **-ύσομαι**· ἀόρ. α' **ἐγηρυσάμην**, ἀλλὰ καὶ παθ. **ἐγηρύθην** μετὰ μέσ. σημ.· ἐκστομίζω, ὁμιλῶ, λέγω, κράζω, ᾄδω, ψάλλω (λατ. **garrire**). [Ἐκ τοῦ **γῆρυς**, ὃ βλ. καὶ δι' ἐτυμολ.]. Πρβλ. τὸ σημερ. γαρύζω ἢ γκαρύζω.

γήρως, κατὰ συναίρ. ἀντὶ **γήραος**, γεν. τοῦ **γῆρας**.

γήτειον, τό, ἀττ. ἀντὶ **γήθυον**· εἶδος πράσου.

γῆτης, ὁ (καὶ **γήτης**) κατὰ συναίρ. ἀντὶ **γητῖτης** (ὃ βλ.).

γη-τόμος, **ον** (**γῆ**+**τεμεῖν** τοῦ **τέμνω**)· ὁ **τέμνων** (καλλιεργῶν) τὴν γῆν=**γεωτόμος** (ὃ βλ.).

γῑγαντ-ολέτης, **-ου,** ὁ (**γίγας** + **ὄλλυμι**)· ὁ τοὺς γίγαντας **ὀλλὺς** (τ. ἔ. καταστρέφων, φονεύων), ὁ καταστροφεὺς γιγάντων.

γῑγαντο-φόνος, **ον** (**γίγας**+***φένω**)· ὁ φονεύων τοὺς γίγαντας.

ΓΙΓΑΡΤΟΝ, τό· ὁ πυρὴν (τὸ «κουκούτσι») τῆς σταφυλῆς. Ἐν τῷ πληθ., τὰ στέμφυλα.

Ἐτυμ.: ἐτυμολ. συναντήκει τῷ λατ. **grānum** (σπόρος, καρπός) = παλ-ιρλ. **grān**, Gall. **grawn**, Γοτθ. **kaúrn**, παλ-γερμ. **corn**· ὡσ. σανσκρ. **jírnáh** (εὔθραυστος)· ἰαπ. ***gerā**—(ὡς μτθτ. φθείρω διὰ προστριβῆς —ὡς ἀμτθ. ἐξαντλοῦμαι, φθίνω, γηράσκω)· πρβλ. ὡσ. παλ-γερμ. **kerno** (κουκούτσι)· πρβλ. καὶ λ. **γέρων, γῆρας, γραῦς, γεγέριμος, γῦρις, γρυμέα.**

ΓΙΓΑΣ, **-αντος,** ὁ, κλητ. **γίγαν** (**γαῖα** ἢ **γῆ**)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **οἱ γίγαντες**· φυλὴ ἀγριανθρώπων, πελωρίων τὸ μέγεθος καὶ τὴν δύναμιν, ἐξολοθρευθεῖσα ὑπὸ τῶν Θεῶν. Παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ, τὰ τέκνα τῆς Γῆς, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα **γίγας=γηγενής.**

Ἐτυμ. : παρὰ τὴν κοινῶς παραδεδεγμένην παραγωγὴν ἐκ τοῦ **γαῖα**, ἄλλοι, ὀρθότερον ἴσως, θεωροῦσιν ὅτι τὸ **γίγας** ἀνήκει ἴσως εἰς τύπον τινὰ ***γιγαίνω, γέγαα** ἐκ ῥ *ĝen- τοῦ **γίγνομαι**· ἐν ταὐτῷ ἡ λ. ὑπενθυμίζει τὴν λατ. ῥ. **ingeni-** (=ὑπερμεγέθης).

γί-γνομαι, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ **γι-γένομαι**, ὅπερ ἐσχηματίσθη δι' ἐνεστωτ. ἀναδιπλασιασμοῦ ἐκ τοῦ ῥιζικοῦ ***ΓΕΝΩ** (ὃ βλ.)· ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου προέρχονται οἱ: μέλ. **γενήσομαι**· ἀόρ. β' **ἐγενόμην**· πρκ. **γεγένημαι** καὶ **γέγονα**· ἀόρ. α' (παρὰ μτγν.) **ἐγενήθην**· διὰ τὸν ἐπ. πρκ. **γέγᾰα** βλ. **γέγαα**.—Ἔρχομαι εἰς τὸ εἶναι, γίνομαι ‖ λαμβάνω χώραν, συμβαίνω ‖ γεννῶμαι ‖ εἶμαι ‖ ἐν τῷ πρκ. **γέγονα** = εἶμαι ἀπὸ γενετῆς τοιοῦτος, ἔχω γίνει τοιοῦτος. **2)** ἐπὶ συμβάντων, συμβαίνω, ἐπέρχομαι.— **II** Μετὰ προθ. ἢ ἐπιρρ., ἐπὶ κινήσεως = φθάνω, μεταβαίνω, εἰς...: **ἐγίγνετο εἰς Δακεδαίμονα. 2) πάντα, παντοῖος, παντοδαπὸς γίγνομαι** = λαμβάνω ὅλας τὰς μορφάς, στρέφομαι πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν ‖ **ἐμαυτοῦ γίγνομαι** =γίνομαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου, συγκρατῶ τὰ νεῦρά μου) ‖ **ἐντὸς ἐμαυτοῦ γίγνομαι** = συνέρχομαι, ἐπανευρίσκω ἐμαυτόν. **3) τί γένωμαι,** καὶ σπανιώτ. **τίς γένωμαι ;** = τί θὰ γίνῃ μὲ ἐμέ ; τί θὰ ἀπογίνω ; τί πρέπει νὰ κάμω ἐγώ ; **4) γίγνομαι δι' ὀργῆς**=ὀργίζομαι· **γίγνομαι διὰ λόγων**=λέγω κλπ. **5)** μετὰ γεν. τῆς ἀξίας, ἀξίζω τόσον...**ὀβολοῦ γίγνομαι**=ἔχω ἀξίαν ἑνὸς ὀβολοῦ.

Ἐτυμ. : ἐκ ῥ. **γεν-, γα-** : **ἔ-γεν-ό-μην, γί-γν-ο-μαι, γείν-ο-μαι** (=γεννῶμαι), **γέν-ος, γεν-ε-τήρ, γεν-έ-τωρ, γεν-έ-τειρα, γέν-ε-σις, γεν-ε-τή, γεν-ε-ά, γεν-έ-θλη, γέν-ν-α.**—**γόν-ος, γον-ή, γον-εύς.** — **-γνητος, (διό-, κασί-) γνή-σιο-ς, γνω-τός.**—**νεο-γν-ός, δμό-γν-ι-ο-ς.**—**γυν-ή.**— Σανσκρ. ῥ. **g'án-** (**g'án-ā-mi** καὶ **g'á-g'an-mi**)=γεννῶ, παράγω. **g'ā́-j-ē** (γεννῶμαι), **g'an-as** (**ὄν, εἶναι**), **g'an-ús** (γένος), **g'an-i-tā́** (γεννήτωρ), **g'án-i-tri** (γενέτειρα), **g'ā́-ti-s** (γέννησις).—Λατιν. ῥ. **gen- : gi-gn-o, gen-ui, gen-us, gen-i-tor, gen-e-trix, gen(t)-s, gnasc-or, gna-tus, na-tio, gen-er, gen-iu-s** — **nā-tūra**— παλ-ιρλ. **ro-gēnar**=**natus sum,** μέλ. **gignid** = **nascetur, gein**=**naissance.** Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***ĝenē-, ĝenō-** (=γίγνομαι), δὲν εἶναι δὲ ξέναι καὶ αἱ λ. **γαμβρός, γάμος.** Διὰ τὸν μτγν. τύπον **γίνομαι** βλ. ἐν λ. **γιγνώσκω-γινώσκω,** ἐν τέλει.

γι-γνώσκω, ἐσχηματισμένον δι' ἐνεστ. ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ***γνοέω,** (〈ῥ. **γνο-**), **γνῶ-ναι,** λατ. **nōsco**· μέλλ. **γνώ-σομαι**· ἀόρ. β' **ἔ-γνων,** προστ. **γνῶ-θι,** εὐκτ. **γνοίην,** ἀπρφ. **γνῶ-ναι,** μτχ. **γνούς**· πρκ. **ἔ-γνω-κα,** παθ. **ἔ-γνω-σμαι,** παθ. ἀόρ. α' **ἐ-γνώ-σθην**· ἀντιλαμβάνομαι, αἰσθάνομαι, ἀποκτῶ γνῶσιν πράγματός τινος, σημειώνω ‖ καὶ οὕτω γεν. γνωρίζω (ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων) ‖ εἶμαι ἐνήμερος (γνώστης) τινός, ἐννοῶ τι, κατανοῶ τι ‖ **ἐνίοτε** μετὰ γεν. ἀντὶ αἰτ., γνωρίζω (ἔχω γνῶσιν) περί τινος : **γνῶ χωμένου**=ἔμαθεν, ἀντελήφθη, ὅτι αὐτός ἦτο ἐξωργισμένος ‖ σπαν. καὶ μετὰ μτχ.: **ἔγνων ἠττημένος**= ἀντελήφθην ὅτι εἶχον νικηθῇ.— **II** ἐξετάζω, παρατηρῶ, σχηματίζω γνώμην περί τινος, ἀποφασίζω ἐπί τινος, ψηφίζω : **γνῶναι τὰ δίκαια** = λαβεῖν δικαίαν ἀπόφασιν.

Ἐτυμ. : **ἐκ ῥ. γνω- : ἔ-γνω-ν, γι-γνώ-σκ-ω, γνῶ-μα, γνῶ-σι-ς, γνώ-μη, γνω-σ-τό-ς, γνω-τό-ς, γνωρ-ίζ-ω, γνω-σ-τήρ, γνώρ-ιμος· γέγωνα** (βλ.λ.).—**ἀ-γνοέω** (〈***ἄ-γνοο-ς, *γνα-Fo-ς** πρβλ. λατ. **cognitus**〈***gnato-s**)· **ἄ-γνοια· ἀγνώς, -ῶτος** κλπ. — Σανσκρ. ῥ. **g'nā-(g'ānā-mi)**=γιγνώσκειν, **g'nā-na-m** (=γνῶσις), **g'nā-s g'nā-ti-s** (=γνωστός, συγγενής). — Λατιν. **gno-sc-o** (=ἠπειρ. **γνώσκω**) **nō-ti-o, nō-tus, gnā-ru-s, i-gnōr-o,** παλ-λατ. **gnar-igare, rarrare.**—Παλ-γερμ. **knā-u** (γιγνώσκω), Γοτθ. **kann** (γιγνώσκω), **kunth-s** (γνωστός), **kunthi** (γνῶσις). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***ĝnō-** =γιγνώσκειν (πρβλ. **γνῶμα,** λατ. ***gnōmen**), καὶ ἰαπ. βάσις ***genē-, *ĝeno-** (=γιγνώσκειν). Δὲν εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, ἂν ἡ βάσις αὕτη εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν βάσιν ***ĝenē-, *ĝenō**(=γίγνομαι)·μία τοιαύτη πιθανότης θὰ ἐστηρίζετο εἰς τὸ ὅτι ἡ πρώτη βάσις σημ. διανοητικὴν ἱκανότητα, καὶ ἡ δευτέρα φυσικὴν ἱκανότητα παραγωγῆς. — Αἱ γραφαὶ **γινώσκω** καὶ **γίνομαι** (ἀντὶ **γιγνώσκω** καὶ **γίγνομαι**) ἀπαντῶσιν ἐν τῇ ἰωνικο-αττικῇ διαλ. εἰς μτγν. περίοδον, καὶ δὴ ἐν ἰων. ἐπιγρ. μετὰ τὸν ὄρον π.Χ. αἰ., καὶ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. περὶ τὸ 300 π.Χ.· ὡσ. δωρ. **γίνομαι, γινώσκω,** Θεσσαλ. **γινυμέναν,** Βοιωτ. **γινιούμενον.** Τὸ σύμπλεγμα **-γν-** παριστᾷ τὸ ἰαπ. σύμπλεγμα **-ĝn-** (ἀποδιδόμενον διὰ τοῦ **-γν-** τῆς Ἑλλ. ἐν τῷ τῆς Γορτυν. διαλ. **γιννόμενον**)· πιθανώτατα πρόκειται περὶ ἐκπτώσεως τοῦ ἰαπ. φθόγγου **ĝ** μετὰ ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως τοῦ προηγουμένου **-ĭ-** εἰς **-ī-** (**γῑνώσκω, γῑνομαι**), χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ ἀποκλείεται ὅτι σποραδικῶς ἐξηκολούθησαν νὰ ἐμφανίζωνται ἐκ παραλλήλου πρὸς τοὺς νεωτέρους καὶ οἱ παλαιότεροι τύποι μετὰ τοῦ συμπλέγματος **-ĝn-**.

γίνομαι, ἰων. καὶ μτγν. ἀντὶ **γίγνομαι** (ὃ βλ. ἐν τέλει).

γῑνώσκω, ἰων. καὶ μτγν. ἀντὶ **γιγνώσκω** (ὃ βλ. ἐν τέλει).

γλᾰγάω (**γλάγος**)· εἶμαι γαλακτερός (ἔχω πολὺ γάλα) ‖ εἶμαι πλήρης χυμοῦ.

γλᾰγερός, ά, όν (**γλάγος**)· γεμᾶτος γάλα, γαλακτερός.

γλᾰγόεις, εσσα, εν (**γλάγος**) = **γλαγερὸς** (ὃ βλ.).

γλᾰγο-πήξ, **-ῆγος,** ὁ, ἡ (**γλάγος**+**πήγνυμι**)· ὁ πηγνύων τὸ γάλα ‖ ἄγγειον ἐν ᾧ πήγνυται τὸ γάλα.

ΓΛΑΓΟΣ, **-εος,** τό, ποιητ. ἀντὶ **γάλα.** [δι' ἐτυμολ. βλ. **γάλα**].

γλᾰγό-τροφος, ον· ὁ διὰ γάλακτος τραφείς.

γλάζω· ἔτ. τύπος τοῦ **κλάζω** (ὃ βλ.).

γλακτο-φάγος, ον (**γάλα** + **φαγεῖν**)· κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ **γαλακτοφάγος**· ὁ τρεφόμενος μὲ γάλα (κυρ. ὁ τρώγων, δηλ. πίνων, γάλα).

ΓΛΑΜΗ, ἡ = λήμη (ταίμπλα τῶν ματιῶν).

γλᾰμῡρός, ά, όν (**γλάμη**)· λημώδης «τσιμπλιάρης».

γλάμων, ον, γεν. **-ονος** (**γλάμη**)· ὁ «τσιμπλιάρης».

Ἐτυμ. : **γλάμων, γλαμυρός, γλαμώδης** (συνών.), **γλάμυξος**〈***γλαμό-μυξος** (τσιμπλιάρης), πρβλ. **μύξα**= βλέννα· **ἀττ. γλαμάω** (ἔχω ὀφθαλμοὺς μὲ ταίμπλες),

γλημίον (κόκκος τσίμπλας)· συγγ. τῷ Λεττον. **glemas** (μύξα), **glu'mt** (γίνομαι γλοκώδης), Κάτω Χωρῶν **klam**, Ἀγγλ. **klammy** (κολλητός, ἰξώδης).

γλάνις, -ιδος ἡ **-ιος**, ὁ, ἡ (πληθ. **γλάνεις**, αἰ)· ἰχθὺς ὅμοιος τῷ σιλούρῳ.

γλάνος, ὁ· ἡ ὕαινα (**hyaena striata**).

γλαρίς, -ίδος, ἡ· γλυφὶς πρὸς κατεργασίαν ξύλου ἢ λίθου (λατ. **caelum, scalprum**).

γλαυκάω (**γλαυκός**), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ ἐπ. μτχ. **γλαυκιόων** = ἐξακοντίζων ἄγρια βλέμματα, μὲ ἀποστράπτοντας ὀφθαλμούς (ἐπὶ λέοντος).

γλαυκίζω, μελ. **-ίσω**· ἔχω χρῶμα γλαυκόν, κυανόφαιον.

γλαύκῑνος, η, ον· ἔχων χρῶμα κυανόφαιον.

γλαυκόομαι· πάσχω ἐκ γλαυκώματος.

ΓΛΑΥΚΟ΄Σ, ή, όν, Αἰολ. **γλαῦκος, α, ον**· ὁ ἀκτινοβολῶν, ἀπαστράπτων, λάμπων.— **II** μετὰ ἐνν. χρώματος, ὠχρο-πράσινος, κυανοπράσινος, κυανόφαιος, στακτὺς (λατ. **glaucus**) (ἐπὶ ἐλαίας, ἰτέας, ὡσ. καὶ ἐπὶ σταφυλῶν).—**III** Ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀνοικτοπράσινος, φαιός (λατ. **caesius**) || ἐπὶ προσ., «γαλανομάτης».

Ἔτυμ.: γλαυκός, γλαυκιόων (δμηρ. μτχ.)· **γλαύκιον** (εἶδος παπαρούνας· ἀγριόπαπια μὲ κυανοπράσινα μάτια)· **γλαῦκος** (ἰχθὺς φαιόχρους)· **γλαυκίσκος** (ἰχθύς, φυτόν)· **γλαυκώψ, γλαυκῶπις** (θλ. λ. λ.)· **γλαῦξ** (βλ. λ.)· **(δια)γλαύσσω** (λάμπω μὲ ζωηρὰν λάμψιν)· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **«γλαυσόν· λαμπρόν»**· **γλαύσω** ⟨ ***γλαυκ-jω, γλαυσόν** ⟨ ***γλαυκ-jον**. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ῥ. **γαλ-**. Πιθ. συγγ. πρὸς τὰ: **γλαιvοί, γλῆνος, γλήνη, γελεῖν, γαλήνη** κλ. (ἀ θλ. ἐν λ. **γελάω**). Χαρακτηριστικὰ εἶναι σχετικὰ σχόλια Ἀπολλων. τοῦ Ροδίου 11280: **«διαγλαύσσουσιν ἀντὶ τοῦ φωτίζουσιν ἢ διαλάμπουσιν, ὅθεν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ γλαυκῶπις, καὶ γλήνη ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ παρὰ τὸ γλαύσσειν, ὅ ἐστι λάμπειν. Καὶ Εὐριπίδης ἐπὶ τῆς σελήνης ἐχρήσατο «γλαυκῶπίς τε στρέφεται μήνη»**.

γλαυκό-χροος, ὁ, ἡ, αἰτ. **γλαυκόχροα** (**γλαυκός**+**χρόος**)· ὁ ἔχων χρῶμα γλαυκὸν (φαιόν), φαιός, κυανόφαιος.

γλαυκ-ῶπις, -ιδος, ἡ· αἰτ. **-ιδα** ἀλλὰ καὶ **-ιν** (**γλαυκός**+**ὤψ**), ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ ἔχουσα ἀπαστράπτοντας (ἀκτινοβολοῦντας) ὀφθαλμούς. Κατά τινας ἐν τούτοις = ἡ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς (ἢ καὶ μορφήν, ὄψιν) γλαυκός (⟨**γλαὺξ**+**ὤψ**).

γλαυκ-ώψ, -ῶπος, ὁ, ἡ=**γλαυκῶπις** (ὃ βλ.).

γλαύξ, ἀττ. **γλαῦξ, -κός**, ἡ (**γλαυκός**)· ἡ γλαύξ (κοιν. «κουκουβάγια»), λατ. **noctua**, ὀνομασθεῖσα οὕτω διὰ τοὺς ἀστραπηβόλους ὀφθαλμοὺς τῆς. Παροιμία: **γλαῦκ' Ἀθήναζε ἢ γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, «λεγομένη ἐπὶ τῶν μάτην πραττόντων τι ἢ ἐπὶ τῶν μάτην ἐπισωρευόντων τινὰ τοῖς προϋπάρχουσιν, ὥσπερ εἴ τις γλαῦκας Ἀθήναζε ἄγοι· πληθύνουσι γὰρ ἐνταῦθα αἱ γλαῦκες»** (σχόλια Ἡσυχ. ἐν Ἀριστ. Ὄρν. 301)· ὡσαύτως ἀθηναϊκά τινα νομίσματα ἐκαλοῦντο **«γλαῦκες Λαυρεωτικαί»**) ἐκ τῆς εἰκόνος γλαυκός, ἣν ἔφερον.

γλᾰφῠ, τὸ (**γλάφω**)· κοιλότης, σπήλαιον [δι' ἐτυμ. ἔλ. **γλάφω**].

γλᾰφῠρία, ἡ· λειότης, στιλπνότης || ἡμερότης, πραότης. Ἐκ τοῦ

γλᾰφῠρός, ά, όν (**γλάφω**)· κοῖλος, βαθουλὸς || **γλαφυρὸς λιμήν**=βαθὺς λιμήν.— **II** λεῖος, στιλπνός, στιλβωμένος || ἐπὶ προσώπων, λεπτός, ἀκριβής, κριτικός· ἐπίρ. **-ρῶς**=κομψῶς, λείως, χαριέντως.

ΓΛΑ΄ΦΩ· λαξεύω, κοιλαίνω, ἀνασκάπτω || ἐπὶ λέοντος, ξέω (ξεσχίζω) τὸ ἔδαφος μὲ τοὺς ὄνυχας.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **γλαφ-** παράγονται τά: **γλάφω, γλάφυ, γλαφυρός,** Λατ. **glaber** (φαλακρὸς) ⟨ ***ghladhro-**, πρβλ. παλ-γερμ **glat** (λεῖος, στιλπνός), **glabresco, glabrare** (καίτοι ὑπ' ἄλλων ἀμφισβητεῖται ἡ πρὸς τὰ τῆς Λατινικῆς συσχέτισις). Σημειωτέα ἡ προβαλλομένη ὑπό τινων ἀντιστοιχία τῶν **γλάφω**: λατ. **scalpo—γλύφω**: **sculpo**.

γλᾰ́χων, δωρ. ἀντὶ **γλήχων** (ὃ βλ.).

γλευκο-πότης, -ου, ὁ (**γλεῦκος**+**πέ-ποται, γ' ἐν.** παθ. πρκ. τοῦ **πίνω**)· ὁ πίνων γλεῦκος (μοῦστον, νέο κρασί).

γλεῦκος, -εος, τὸ (**γλυκύς**), λατ. **mustum**· «γλεῦκος», «μοῦστος», νέος οἶνος μήπω ζυμωθείς, ὁ γλυκὺς τῶν σταφυλῶν χυμός. [δι' ἐτυμολ. βλ. **γλυκύς**].

γλέφαρον, τό, δωρ. ἀντὶ **βλέφαρον** (ὃ θλ.).

ΓΛΗ΄ΝΗ, ἡ· κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ («νινί»), βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ· καὶ **II** Ἐπειδὴ αἱ εἰκόνες τῶν ἀντικειμένων σχηματίζονται μικραὶ ἐντὸς τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ, σημ. πᾶν μικρὸν ὁμοίωμα μεγαλυτέρου ἀντικειμένου, πλαγγὼν (κούκλα), πρβλ. **κόρη**, λατ. **pupilla** || ὡς λοιδορία: **ἔρρε κακὴ γλήνη**=κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ παληοκόριτσο!

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. θλ. **γελάω, γλαυκός**· **γλη-**⟨**γελε-** (πρβλ. Ἡσυχ. **«γελέω· λάμπω, ἀνθῶ»**), ὡς **τρη-** (π.χ. **τρητός**) ⟨**τερε-** (ἐν λ. **τέρετρον**).

ΓΛΗ΄ΝΟΣ, τό, γεν. **-εος** (θλ. **γλήνη**)· κατὰ πληθ., πράγματα, πρὸς ἃ πρέπει νὰ ἀτενίζῃ τις μετὰ προσοχῆς, ἀξιοδέατα. [δι' ἐτυμολ. θλ. **γλήνη**].

ΓΛΗ΄ΧΩΝ, -ωνος, ἡ· αἰτ. **γλήχωνα** καὶ κατ' ἀποκοπὴν **γλήχω**· τὸ φλησκούνι ἢ βλησκούνι· ἰων. ἀντὶ **βλήχων** (ὃ θλ.) [δι' ἐτυμολ. θλ. **βλήχων**].

γλισχρ-αντιλογ-εξεπίτριπτος, ον (κυρ. **γλισχραντι-λογ-εξ-επι-τριπτος**)· κωμικὴ λέξις παρ' Ἀριστοφάνει (Νεφ. 1004)=ὁ διὰ μηδαμινὰ πράγματα **ἀντιλέγων** καὶ φωνασκῶν καὶ φιλονεικῶν (**γλίσχρος**+**ἀντιλογία**+**ἐξεπίτριπτος**).

ΓΛΙ΄ΣΧΡΟΣ, α, ον· ἰξώδης, κολλώδης, ὀλισθηρός (γλιστερός). — **II** μτφρ. ὁ ἐπιμόνως προσκολλώμενος εἴς τινα καὶ παρακαλῶν, φορτικός, ὀχληρός. **2)** φειδωλός, φιλάργυρος, ἄπληστος. **3)** ἐπὶ ἀριστικῶν συζητήσεων, στρεψόδικος || μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

Ἔτυμ.: **γλίσχρος** ⟨ ***γλιτ-χρος** (κατὰ τὸ **αἰσχρὸς** ⟨ **αἰδ-χρὸς**) ἐκ ῥ. **λῑτ-** (⟨**γλιτ-**) ἐν τοῖς: **λί-ς** (ῥ. **λῑτ-**), **λιτ-ός, λισσός, λίσπος, λίσφος, λίσ-τρον**· πρβλ. λατ. **glit-tus, gli-s** (⟨ῥ. **glit-**) — Λιθ. **glitùs**· πιθ. συγγ. καὶ τῷ **ὀλισθ-άν-ω**. Βλ. καὶ **γλοιός**.

γλίσχρων, -ονος, ὁ (**γλίσχρος**)· γλίσχρος, φιλάργυρος, ἐξηντα-βελόνης, «τσιγγούνης».

γλίσχρως, ἐπίρ. τοῦ **γλίσχρος**· κατὰ τρόπον ὀχληρὸν καὶ φορτικὸν || φειδωλῶς, γλίσχρως, μόλις καὶ μετὰ βίας || κατὰ τρόπον μικροπρεπῆ καὶ εὐτελῆ.

ΓΛΙ΄ΧΟΜΑΙ [ῐ], ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἀγωνίζομαι νὰ ἀπολαύσω τι, σφόδρα ἐπιθυμῶ τι (μετὰ γεν.). **2)** **γλίχομαι περί τινος** = αἰσθάνομαι διακαῆ πόθον γύρω ἀπὸ (δι') ἕν πρᾶγμα.

Ἔτυμ.: πιθαν. ὁμόρ. τῷ **γλίσχρος**· **γλί-χο-μαι** ⟨**γλιθ-σκομαι**, πρβλ. **ἔρ-χο-μαι** ⟨**ἔρ-σκομαι**. Βλ. καὶ **γλοιός, γλοιά**.

ΓΛΟΙ΄Α ἡ **γλοιά**, ἡ· κόλλα (**γλία**)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

γλοιός, ὁ· πᾶσα κολλώδης οὐσία, κόλλα (τοιαύτη π. χ. οὐσία ἦτο τὸ ἰξῶδες ἔλαιον, τὸ ἔλαιον μετὰ κονιορτοῦ, ὅπερ ἀπέξεον ἀπὸ τοῦ δέρματος τῶν οἱ παλαισταὶ διὰ τῆς **στλεγγίδος**. — **II** ὡς ἐπίθ. **γλοιός, ά, όν**· ὁλισθηρός, ἄπιστος, πανοῦργος.

Ἔτυμ.: **γλοιὸς** (⟨ ***γλοιFος**)· **γλοιοῦμαι** = γίνομαι γλοιώδης (κολλώδης)· **γλία, γλίνη, γλοία** ἢ **γλοιὰ** (=κόλλα)· **«γλιττόν· γλοιόν»** (Ἡσυχ.)· **γλίσχρος** (θλ. λ.)· **γλίχομαι** (θλ. λ.)· πρβλ. λατ. **glūs** γεν. **glūtis, glūtən** (**ū**⟨**oi**), **glūtino, glis**, γεν. **glitis**· Ἰρλ. **glenim** (⟨Κελτ. ***glinămi**)=προσκολλῶμαι· παλ-γερμ. **chlenan** (=κολλῶ), **klīban** (=συνδέομαι), **kleiben** (προσκολλῶ), **kleben** (κολλᾶν)· Λιθ. **glitùs** ο (ὀλισθηρός), **glitė** (τόγλοιώδες, ψαρόκολλα)· Λεττον. **gliws** (=**γλοιός**) = πλαδαρός, **glīwe** (μύξα), **flidēt** (κολλώδης)· Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***glei-, *glei-t-** (=κολλᾶν, κολλητός).

ΓΛΟΥΤΟ΄Σ, ὁ· πρωκτὸς || ἐν τῷ πληθ., οἱ γλουτοί, τὰ κωλομέρια.

Ἔτυμ.: πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **«γλουτός· σφαίρωμα (τῆς κοτύλης)»**· σανσκρ. **glą́ùh** (σφαῖρα, κουβάρι), **gudáh** ⟨ ***gruda-** ⟨ ***gluda-** (=μπάλλα, σφαῖρα), **gōlaḥ** ⟨ ***gōda-** ⟨ ***grōda-** ⟨ ***glōda-** (=σφαῖρα), πρβλ. καὶ **γαυλός**· παλ-γερμ. **chlinwa, chliwa** (σφαῖρα, κουβάρι), γερμ. **knäuel** (κουβάρι) (κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **klänel**, γερμ. **kugel** (σφαῖρα, μπάλλα) ⟨ ***klugel**. Ἰαπ,

β. *gleu- ⟨*gel- (=σχηματίζομαι εἰς μπάλλαν), πρβλ. λατ. galla, glēba, globus κλπ.

γλῠκαίνομαι, παθητ. γίνομαι γλυκύς.

γλῠκερός, ά, όν=γλυκὺς (ὄ βλ.).

γλῠκερό-χρως, -ωτος, ὁ, ἡ (γλυκερὸς+χρώς)· ὁ ἔχων γλυκὺ δέρμα (καὶ ὡραῖον).

γλῠκίος, α, ον=(γλυκὺς) (ὄ βλ.).

γλῠκύ-δακρυς, υ, γεν. -υος (γλυκὺς + δάκρυ)· ὁ κινῶν (προκαλῶν) γλυκέα δάκρυα.

γλῠκύ-δωρος, ον (γλυκὺς+δῶρον)· ὁ ἔχων (ἢ φέρων) γλυκέα δῶρα.

γλῠκῠ-ηχής, ἐς (γλυκὺς+ἠχέω)· ὁ γλυκέως ἠχῶν, γλυκὺν παράγων ἦχον.

γλῠκῠ-θῡμία, ἡ· γλυκεῖα ψυχική διάθεσις, γλυκύτης πνεύματος. Ἐκ τοῦ

γλῠκύ-θῡμος, ον (γλυκὺς + θῡμός)· ὁ γλυκεῖαν ἔχων τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς, ἥμερος, πρᾷος.— **II** μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ τέρπων τὸ πνεῦμα, τὴν ψυχήν || ὁ τερπνός, εὐφρόσυνος.

γλῠκύ-μᾶλον, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ γλυκύ-μηλον (γλυκὺς+μῆλον)· μελίμηλον=γλυκὺ μῆλον.

γλῠκῠ-μείλῐχος, ον (γλυκὺς+μείλιχος)· ὁ γλυκὺς συνάμα καὶ μειλίχιος, γλυκὺς καὶ πρᾷος τὴν καρδίαν, γλυκύς, θελκτικός, ἑλκυστικός.

γλῠκῠ-μῡθέω, μελ. -ήσω· ὁμιλῶ μετὰ γλυκύτητος. Ἐκ τοῦ

γλῠκύ-μῡθος, ον (γλυκὺς + μῦθος)· ὁ γλυκέως ὁμιλῶν.

γλῠκύ-μῡλον, τό, δωρ. ἀντὶ γλυκύμηλον (γλυκὺς +μῆλον)· γλυκὺ μῆλον.

γλῠκύ-παις, -αιδος, ὁ, ἡ (γλυκὺς+παῖς)· ὁ ἔχων λαμπρὰ (κυρ. γλυκὰ) τέκνα.

γλῠκῠ-πάρθενος, ἡ (γλυκὺς+παρθένος)· ἡ γλυκεῖα παρθένος.

γλῠκύ-πικρος, ον (γλυκὺς+πικρός)· ὁ γλυκὺς ἅμα καὶ πικρός, ὁ μετὰ γλυκύτητος πικρός.

ΓΛΥΚΥ'Σ, εῖα, ύ· ὁ γλυκὺς τὴν γεῦσιν, γλυκὺς || μτφρ. εὐφρόσυνος, εὐχάριστος || ἐπί προσ.. ἀγαπητός, καλοχάγαθος, φιλόφρων. Παραθ. γλυκέων, γλύκιστος· ὡσ. γλυκύτερος, γλυκύτατος.

'Ετυμ.: γλυκύς, γλυκερὸς· γλυκαίνω· γλεῦκος (βλ. λ.)· ἀ-γλευκὴς=πικρός, δριμύς, (βλ. λ.)· γλεύκη (=γλυκύτης), πρβλ. Ἡσυχ. «γλύκκα· ἡ γλυκύτης καὶ γλυκκόν· γλυκὺν» (-κκ- ⟨κν ⟨κυ)· ἐγ-γλύσσω (παρ' Ἡροδ.,=ἔχω γλυκεῖαν γεῦσιν)· γλυκὺς ⟨*δλυκύς : λατ. dulcis⟨*dolucis, ἐκ ριζ. δάσεως doleuk=γλυκύς· πρβλ. ὡσ. λατ. dulc-ēdo, dulce-sc-o· πρβλ. σανσκρ. gul-ja-s=γλυκύτης. Κατά τινας τὸ λατ. dulcis ⟨*gulcis κατ' ἀνομοίωσιν. Περὶ τῆς ὑπό τινων συσχετιζομένης λ. δεῦκος βλ. ἀ-δευκὴς καὶ δεῦκος.

γλῠκῦτης, -ητος, ἡ (γλυκύς)· ὁ, τι καὶ νῦν, γλυκύτης.

γλῦπτήρ, -ῆρος, ὁ, καὶ **γλύπτης,** -ου, ὁ (γλύφω)· ὁ σκαλίζων, ὁ κοιλαίνων, μὲ τὴν σμίλην || ὁ γλύπτης, ἀγαλματοποιός.

γλῦπτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ γλύφω· κατάλληλος πρὸς γλυφὴν (σκάλισμα) || ὁ γεγλυμμένος, σκαλισμένος.

γλῦφᾰνον, τό, καὶ **γλύφανος,** ὁ (γλύφω)· μαχαιρίδιον ἢ σμίλη κατάλληλος διὰ σκάλισμα.

γλῦφίς, -ίδος, ἡ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., γλυφίδες· ἡ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βέλους χαραματιά, ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς νευρᾶς (τῆς κόρδας) ταῦ τόξου || μτγν. καὶ αὐτὸ τὸ τόξον.— **II** =γλύφανον (δ βλ.) τ. ἔ. μαχαιρίδιον. Ἐκ τοῦ

ΓΛΥ'ΦΩ, μέλ. -ψω· ἀόρ. α' ἔγλυψα.—Παθ. ἀόρ. α' ἐγλύφθην, ἀόρ. β' ἐγλύφην [ῠ]· πρκ. γέγλυμμαι καὶ ἔγλυμμαι· κοιλαίνω σκαλίζων καὶ ἀνασκάπτων || κυρ. ἐγχαράσσω, χαράσσω διὰ γλυφίδος.—**II** Γράφω ἐπὶ (κηρωτῆς) πινακίδος.

'Ετυμ.: Ἐκ ρ. γλυφ- : γλύφω, γλυφίς, γλύφανος, γλύπτης, γλυπτήρ· λατ. glub-o (ἐκδέρω, ἀποφλοιῶ), glūma ⟨*glub-ma ἢ *glub-smā (φλοιός καρποῦ)· πτθ. συγγ. τῷ κελύφη, κέλυφος· πρβλ. ὡσ. παλ-γερμ. kloban, kluft (ρωγμή, σχισμή). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ρ. *glubh-. Βλ. καὶ γλάφω.

ΓΛΩ'Ξ, γλωχός, ἡ, κατὰ πληθ. μόνον γλῶχες· τὸ γένειον τοῦ στάχυος· [δι' ἐτυμολ. βλ. γλωχίς].

ΓΛΩ῎ΣΣΑ, ἀττ. γλῶττα, -ης, ἡ· ὁ, τι καὶ νῦν, ἡ «γλῶσσα», λατ. lingua || ἀπὸ γλώσσης = διὰ στόματος, ἐκ στήθους, ἀπὸ μνήμης καὶ ἐκ τοῦ προχείρου || οὐκ ἀπὸ γλώσσης= οὐχὶ ἀπὸ τὴν γλῶσσαν ἄλλου τινός, οὐχὶ ἐκ φήμης || γλῶσσαν ἵέναι=ἀφίνω ἐλευθέραν τὴν γλῶσσάν μου, ὁμιλῶ ἐλευθέρως (ἄνευ περιορισμῶν).— **II** γλῶσσα, ἣν λαλεῖ τις || γλῶσσαν νομίζω = μεταχειρίζομαι γλῶσσάν τινα ἢ διάλεκτον.

'Ετυμ.: γλῶσσα, ἀττ. γλῶττα, ἰων. γλάσσα· ἐν Κρητ. «εὔγλωθ(θ)οι· εὔφημοι»· γλῶσσα ⟨*γλωχ-ja (βλ. γλωχίς)· ἐσφαλμένη ἡ παραγωγὴ γλῶσσα ⟨*glodhja. Ὁ τύπος γλάσσα συγγ. τῷ γλάζω ἐξ ἰαπ. ρ. *gelō-.

γλωσσ-αλγία, ἀττ. γλωσσαργία, ἡ· ἀτελεύτητος καὶ ἀκατάσχετος φλυαρία. Ἐκ τοῦ

γλώσσ-αλγος, ἀττ. **γλώσσ-αργος,** ον (γλῶσσα +ἄλγος)· ὁ ὁμιλῶν μέχρι ποὺ νὰ πονέσῃ ἡ γλῶσσά του, ὁ ἀκατασχέτως φλύαρος.

γλωσσό-κομον, τό (γλῶσσα+κομέω)· κυρ. θήκη πρὸς φύλαξιν γλωσσίδος (τ. ἔ. τοῦ στομίου) αὐλοῦ || θήκη ἢ σάκκος πρὸς φύλαξιν χρημάτων.

γλῶττα, ἡ· ἀττ. ἀντὶ γλῶσσα.

γλωττο-στροφέω, μέλ. -ήσω (γλῶττα+στρέφω)· στρέφω εὐκινήτως τὴν γλῶσσαν, φλυαρῶ.

ΓΛΩΧΙ'Σ ἢ **γλωχίν,** γεν. -ῖνος· «γλωσσίδι» || πᾶσα προεξέχουσα αἰχμὴ ἢ ἀκωκή || τὸ ἄκρον τοῦ λωρίου τοῦ ζυγοῦ. 2) ἡ αἰχμὴ (ἀκωκή) βέλους || αὐτὸ τὸ τόξον. [δι' ἐτυμολ. βλ. γλῶσσα, ἧς εἶναι δωρ.· τῆς αὐτῆς ρ. εἶναι καὶ τὸ γλώξ, πληθ. γλῶχες (ὄ βλ.)].

γναθμός, ὁ· σιαγών, ποιητ. τύπος τοῦ γνάθος (ὅ βλ.).

ΓΝΑ῎ΘΟΣ, ἡ· ἡ σιαγών, τὸ στόμα || κυρ. ἡ κάτω σιαγών.— **II** ὅμοιος τῷ γένυς=ἡ ἄκρα ἢ ἡ ἀκμὴ ὁπλου π. χ. [δι' ἐτυμολ. βλ. γένυς].

γναμπτός, ή, όν· κυρτός, καμπύλος, κεκαμμένος ||εὐλύγιστος, εὔκαμπτος||μτφρ. ἐνδοτικός, ὑποχωρητικός, εὐοικονόμητος. Ἐκ τοῦ

ΓΝΑ'ΜΠΤΩ, μέλ. -ψω· ἀόρ. α' ἔγναμψα· ποιητ. τύπος τοῦ κάμπτω· κάμπτω, κυρτώνω, λυγίζω. [δι' ἐτυμολ. βλ. γαμψός· πρβλ. παλ. γερμ. knebil (πάροδος].

γναπτός, ή, όν (γνάπτω) ἀντὶ τοῦ κναπτός· ἐξεσμένος («γνεσμένος»), ἐπὶ μαλλίων (ἐρίων)· βλ. κνάπτω.

ΓΝΑ'ΠΤΩ, γνάπτωρ· γναφεῖον, -φεύς, -φευτικός, -φεύω, -φικός· γνάφος, -γις· βλ. κνάπτω κλπ.

γνήσιος, α, ον, συγκεκομ. ἐκ τοῦ γενέσιος· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ (γνήσιον) γένος, δηλ. νομίμως (ἐκ νομίμου γάμου) γεννηθείς, νόμιμος (ἀντίθ. τῷ νόθος) ||γεν., «γνήσιος», πραγματικός, ἀληθής (λατ. genuinus)· γνήσιαι γυναῖκες=νόμιμοι σύζυγοι (ἀντίθ. τῷ παλλακίδες)· γνήσιοι "Ελληνες· φρονῶ γνήσια = ἔχω εὐγενῆ φρονήματα. [δι' ἐτυμολ. βλ. γίγνομαι].

γνησίως, ἐπίρ. τοῦ γνήσιος· νομίμως, πράγματι, ἀληθῶς.

γνοίην, ης, η· Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

γνοῖμεν, ἐπ. ἀντὶ γνοίημεν, α' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

γνούς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

ΓΝΟ'ΦΟΣ, ὁ=ὀνόφος (σκοτάδι), ὅ βλ. [δι' ἐτυμολ. βλ. ὀνόφος].

γνοφ-ώδης, ες (γνόφος+εἶδος)· σκοτεινός (λατ. tenebrosus).

γνύξ, ἐπίρ. (γόνυ)· μὲ κεκλιμένον τὸ γόνυ, γονατιστά: γνὺξ ἐριπεῖν=νὰ πέσῃ τις εἰς τὰ γόνατα.

γνῶ, ἰων. ἀντὶ ἔγνω, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

γνῶθι, γνώτω, Προστ. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

γνῶμα, -ατος, τὸ (γνῶναι τοῦ γιγνώσκω)· τὸ δι' οὗ γιγνώσκεταί τι, τεκμήριον, σημεῖον, ἔνδειξις (ὅμοιον τῷ γνώμων, ὅ βλ.).— **II** κρίσις, γνώμη.

γνώμεναι, ἐπ. ἀντὶ γνῶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ γιγνώσκω.

γνώμη, ἡ (γνῶναι τοῦ γιγνώσκω)· μέσον γνώσεως, τεκμήριον, σημεῖον.— **II** σκέψις, νοῦς, κρίσις: γνώμῃ τῇ ἀρίστῃ (ἐνν. κρίνειν ἢ δικάζειν) = συμφώνως πρὸς τὴν ἀρίστην κρίσιν (φράσις περιλαμβανομένη ἐν τῷ ὅρκῳ τοῦ δικαστοῦ). 2) βούλησις,

πρόθεσις: **ἀφ' ἑαυτοῦ γνώμης** = ἐξ οἰκείας βουλήσεως. 3) κρίσις, ἀτομική γνώμη: **γνώμην ἀποφαίνομαι**=ἐκφράζω, διατυπώνω, τὴν κρίσιν μου, τὴν σκέψιν μου || ὡσ. καὶ ἐπὶ ἐσφαλμένης κρίσεως, ἐπὶ φαντασίας· **γνῶμαι**=αἱ σκέψεις (γνῶμαι, ρήσεις) σοφῶν ἀνδρῶν, ἀξιώματα. 4) σκοπός, πρόθεσις, ἀπόφασις || ψήφισμα, βούλευμα [δι' ἐτυμολ. βλ.**γιγνώσκω**.].

γνωμίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **γνώμη**.

γνωμο-λογία, ἡ (**γνώμη**+**λέγω**)· συλλογή γνωμῶν (δηλ. γνωμικῶν).

γνωμονικός, ή, όν (**γνώμων**)· ἁρμόδιος νὰ δίδῃ γνώμην (νὰ παράσχῃ κρίσιν) || ἔμπειρος, πεπειραμένος ἢ ἠσκημένος εἴς τι.— **II** ὁ ἀνήκων ἢ ἔμπειρος εἰς **γνώμονας** (ἡλιακὰ ὡρολόγια).

γνωμοσύνη, ἡ (**γνώμων**)· φρόνησις, σύνεσις, κρίσις.

γνωμο-τῠπέω· τυπώνω (τρόπον τινὰ χύνω εἰς τύπους, καλούπια) γνωμικά (**γνώμας**)· καὶ

γνωμο-τῠπικός, ή, όν· ἐπιδέξιος, εὐφυής, εἰς τὸ **γνωμοτυπεῖν** (διατυπώνειν «ἀξιώματα»). Ἐκ τοῦ

γνωμο-τῦπος, ον (**γνώμη**+**τύπτειν** τοῦ **τύπτω**)· ὁ διατυπώνων «ἀξιώματα» (τ. ἔ. γνωμικὰ ἀποφθέγματα), ὁ ἀποφθεγματικῶς ὁμιλῶν.

γνώμων, -**ονος,** ὁ (**γνῶναι** τοῦ **γιγνώσκω**)· ὁ γιγνώσκων, γνώστης, κριτής, ἑρμηνευτής.— **II** **ὁ γνώμων** ἢ δείκτης τοῦ ἡλιακοῦ ὡρολογίου.— **III** **οἱ γνώμονες,** τ. ἔ. οἱ ὀδόντες οἱ δεικνύοντες τὴν ἡλικίαν τοῦ ἵππου.— **IV** τὸ γωνιόμετρον, ἡ «γωνία» τοῦ ξυλουργοῦ, λατ. **norma** || ἐντεῦθεν, κανὼν ἢ ὁδηγὸς τοῦ βίου. [δι' ἐτυμολ. βλ. **γιγνώσκω**].

γνῶν, ἐπ. ἀντὶ **ἔγνων,** ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνῶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνώομεν, ἐπ. ἀντὶ **γνῶμεν,** α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνωρίζω, μελ. -**ίσω,** ἀττ. -**ῐῶ**· πρκ. **ἐγνώρικα**· καθιστῶ γνωστόν, δηλῶ, κηρύσσω. 2) ἀνακαλύπτω, ἀποκαλύπτω || ἀναγνωρίζω, ὁμολογῶ. 3) ἔχω (λαμβάνω) γνῶσίν τινος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **γιγνώσκω**]. Ἐκ τοῦ

γνώρῐμος, ον, σπαν. **η, ον** (**γνωτός**)· γνωστός, καλὰ γνωστός || ὡς οὐσ. **ὁ γνώριμος**=φίλος, κάποιος «γνωστός», λατ. **familiaris**.— **II** **οἱ γνώριμοι**=οἱ ἐπισημότεροι, οἱ προύχοντες (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν **δῆμον**), λατ. **optimates**.

Ἔτυμ.: **γνώριμος**· **γνωρίζω**· **γνώρισις** ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. μὲ τὸ **γι-γνώσκω** (ὃ βλ.)· πρβλ. λατ. **norma** ⟨*gnōrimą (γωνιόμετρον, κανών), **gnārus** (⟨*gn̥̄-), **narrō** (⟨*gnārō) = κάμνω γνωστόν, **ignōrō**. Βλ. **γιγνώσκω**.

γνωρίμως, ἐπίρ. τοῦ **γνώριμος**· σαφῶς (κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γίνῃ γνωστόν), κατὰ τρόπον καταληπτόν, κατὰ τρόπον οἰκεῖον· **γνωρίμως ἔχω τινί** = διάκειμαι φιλικῶς πρός τινα, διατηρῶ φιλικὰς σχέσεις μετά τινος.

γνώρῐσις, -**εως,** ἡ (**γνωρίζω**)· γνωριμία, «γνώρα» || γνῶσις.

γνώρισμα, -**ατος,** τὸ (**γνωρίζω**)· τὸ δι' οὗ πράγμά τι καθίσταται γνωστόν, τεκμήριον, σημεῖον, ἔνδειξις.

γνωρισμός, -**οῦ,** ὁ (**γνωρίζω**)· τὸ κάμνειν τι γνωστόν, ἡ γνωστοποίησις, ἡ ἀναγνώρισις.

γνωριστικός, ή, όν (**γνωρίζω**)· ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ καθιστᾶν τι γνωστόν

γνῷς, β' ἑν. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνωσθήσομαι, παθητ. μέλλ. τοῦ **γιγνώσκω**.

γνῶσι, γ' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνωσι-μάχέω, μέλ. -**ήσω** (**γνῶσις**+**μάχομαι**)· μάχομαι πρὸς (ἀντικρούω) τὴν ἰδίαν μου γνώμην, τ.ἔ. ὁμολογῶ ὅτι ἡ γνώμη μου εἶναι πεπλανημένη (ὅτι εὑρίσκομαι ἐν ἀδίκῳ) || μεταβάλλω γνώμην, ὑποχωρῶ: **γνωσιμαχῶ μὴ εἶναι ὅμοιον** = ὑποχωρῶ καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶναι...

γνῶσις, -**εως,** ἡ (**γνῶναι** τοῦ **γιγνώσκω**)· τὸ νὰ ζητῇ τις νὰ μάθῃ || δικαστικὴ ἔρευνα, λατ. **cognitio**. — **II** γνῶσις, τὸ κατέχειν τι || σοφία. 2) ἡ γνωριμία μετά τινος προσώπου. 3) ἀναγνώρισις.

γνώσομαι, μέλλ. τοῦ **γιγνώσκω**.

γνώστηρ, -**ῆρος,** ὁ (**γιγνώσκω**)· ὁ γιγνώσκων ἢ ὁ ἐγγυώμενος (ὁ βεβαιῶν) τὴν ἀλήθειαν πράγματός τινος (λατ. **cognitor**).

γνώστης, -**ου,** ὁ=**γνωστήρ** (ὃ βλ.).

γνωστός, ή, όν, τύπος παράλληλος τῷ **γνωτὸς** (ὃ βλ.)· «γνωστός», δυνάμενος νὰ γνωσθῇ || ὡς οὐσ., οἰκεῖος, φίλος.— **II** ὁ ἐγνωσμένος.

γνῶτε, β' πληθ. Προστ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.— **γνῶτον, γνῶτον,** β' καὶ γ' δυΐκ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνωτός, ή, όν, ὡσ. -**ός,** -**όν** (**γνῶναι** τοῦ **γιγνώσκω**)· γνωστός, ὃν καλῶς γνωρίζουσιν. — Ὡς οὐσ., (**γίγνομαι**) οἰκεῖος, φίλος, συγγενής, ὁδελφός: **γνωτοί τε γνωταί τε**=ὁδελφοὶ καὶ ὁδελφαί.

Ἔτυμ.: ὡς οὐσ. **γνωτὸς** = συγγενής, ὁδελφὸς ὁμαιμος—**γνωτὴ** = ὁδελφὴ εἶναι συγγ. τῷ —**γνητὸς** (= γεννηδείς) ἐκ ριζ. ὁάσεως **genē**/**ō**, ὡσ. τῷ λατ. **gnātus** (⟨*gn̥̄-) = σανσκρ. **jātáḥ** (= υἱός), **jn̄ātih** (= γονεύς, συγγενής)· ὁλ. **γίγνομαι**.

γνώω, ἐπ. ἀντὶ **γνῶ,** Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γνώωσι, ἐπ. ἀντὶ **γνῶσι,** γ' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **γιγνώσκω**.

γοάσκεν, ἰων. ἀντὶ **ἐγόα,** γ' ἑν. Πρτ. τοῦ **γοάω**.

γοάσιεν, ἢ **γοάψεν,** γ' πληθ. Εὐκτ. τοῦ **γοάω**.

γοάοντι, δωρ. ἀντὶ **γοάουσι,** γ' πληθ. τοῦ **γοάω**.

ΓΟΑ΄Ω, ἐπ. ἀπρφ. **γοήμεναι**· ἐπ. μτχ. **γοόων,** -**όωσα**· ἐπ. πρτ. **ἔγοον** (καὶ **γόων**), ὡσ. **γοάασκον**· μελ. **γοήσομαι,** μτγν. **γοήσω**· ἀόρ. α' **ἐγόησα**.—Παθητ. ἀόρ. α' **ἐγοήθην** (**γόος**)· θρηνῶ γοερῶς, στενάζω, κλαίω, «γόζομαι» ἢ «γώζομαι».— **II** μετὰ αἰτ., θρηνῶ, πενθῶ, κλαίω, τινά ἢ διά τινα.

ΓΟΓΓΥ΄ΖΩ, μέλ. -**σω**· «μουρμουρίζω», τονθορύζω, γρύζω, «γογγύζω» (λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου).

Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. gveu-(=φωνάζειν) ὁλ. ἐν. λ. **βοή**: **γογ-γύζ-ω**(⟨***γογ-γύγ-jω**, **γογ-γυσ-μό-ς**· ἐκ σανσκρ. ῥ. **guñg´-**, **guñg´-ă-mi** (= μουρμουρίζω), **guñgita-m** = βόμβος· εἰς τὴν ἑλλην. λ. ὁηλ. ἡ ῥίζα ἔχει ἀναδιπλασιασθῇ.

γογγύλη, ἡ, καὶ **γογγῠλίς,** -**ίδος,** ἡ (**γογγύλος**)· εἶδος λαχάνου μὲ ὁολοειδῆ τὴν ῥίζαν, «γογγύλι».

γογγῠλλω· κάμνω τι στρογγύλον. Ἐκ τοῦ

ΓΟΓΓΥ΄ΛΟΣ, η, ον, ὡσ. **γογγύλιος, α, ον**=**στρογγύλος** (ὃ βλ.)· κυκλοτερής, σφαιρικός. [ἐκ ῥ. **geu-, gou-, gū̆-** (=κυρτῶ, καμπυλώνω)· συγγ. τῷ **γαυλός, γύλιος**: **γογγύλος, γογγυλίς, γογγύλη, γογγύλλω**· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπάρχει ἀναδιπλασιασμὸς τῆς ῥίζης].

γογγυσμός, ὁ (**γογγύζω**)· τὸ «μουρμουρητό», τὸ «γόγγυσμα», ἀγανάκτησις.

γογγυστής, -**οῦ,** ὁ (**γογγύζω**)· ὁ «γογγύζων», «μουρμουρίζων».

γοεδνός, ή, όν=**γοερὸς** (ὃ βλ.).

γοερός, ά, όν (**γοάω**)· ἐπὶ πραγμ., ἀξιοθρήνητος, πένθιμος, ὀλιθερός || ἐπὶ προσ., θρηνῶν, πενθῶν, ὀλοφυρόμενος, ὀδυρόμενος.

ΓΟ΄Η, ἡ=**γόος** (ὃ βλ.): **καταείδοντες γόῃσι τῷ ἀνέμῳ**=μὲ θρήνους καὶ κοπετοὺς μαγεύοντες τοὺς ἀνέμους.

γοήμεναι, ἐπ. ἀντὶ **γοᾶν,** ἀπρφ. ἐν. τοῦ **γοάω**.

γοήμων, -**ον,** γεν. -**ονος**=**γοερὸς** (ὃ βλ.).

γόης, -**ητος,** ὁ· ὁοτ. πληθ. **γόησι** (**γοάω**)· ὁ μὲ γοερὰς κραυγὰς ἐκτομίζων μαγείας || μάγος, «γόης» || ψεύστης, ἀπατεών. [δι' ἐτυμολ. βλ. **γόος**].

γοήσομαι, μέλ. τοῦ **γοάω**.

γοητεία, ἡ (**γοητεύω**)· μαγεία, μαγγανεία, ἀπάτη, ἀγυρτεία.

γοητεύω, μελ. -**σω** (**γόης**)· μαγεύω, βασκαίνω, δένω διὰ μαγείας || ἐξαπατῶ.

γοήτης, -**ου,** ὁ (καὶ **γοητὴς**) (**γοάω**)· ὁ κραυγάζων, ὁ ὀλοφυρόμενος || ὁ γοητευτικός, πλανητικός, ἀπατηλός.

γοῆτις, -**ιδος,** ἡ· ἰδιόρ. θηλ. τοῦ **γόης** (ὃ βλ.)· μάγισσα, φαρμακεύτρια.

γόμος, ὁ (**γέμω**)· φορτίον πλοίου, ὁάρος, φορτίον.

γομφιό-δουπος, ον (**γομφίος**+**δοῦπος**)· ὁ δουπῶν (κροτῶν, ἠχῶν) μεταξὺ τῶν ὀδόντων (καθὼς προσκρούει εἰς τοὺς ὀδόντας, ἐπὶ χαλινοῦ).

γομφίος, (ἐνν. **ὀδούς**), ὁ (**γόμφος**)· μυλόδους, κοιν.

τραπεζίτης (ὁδούς), λατ. **molaris** (ἀντίθ. τῷ *προσθίος*).— **II** ὁδοὺς κλειδίου.

γομφό-δετος, *ον* (*γόμφος* + *δέω*)· ὁ δεδεμένος (στερεωμένος) μὲ ἥλους.

γομφο-πᾰγής, *ἐς* (*γόμφος*+*πᾰγῆναι* τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ διὰ καρφίων στερεῶς συνδεδεμένος.

ΓΟ'ΜΦΟΣ, *ὁ*· μεγάλου μεγέθους σφηνοειδὲς καρφίον (*ἧλος*) ἐκ μετάλλου ἢ ξύλου, κατάλληλον διὰ τὴν ναυπήγησιν πλοίων ‖ καθόλου, πᾶν εἶδος συνδέσεως ἢ στερεώσεως (πρβλ. τὸ σημ. «γόφος»= ἰσχίον) ‖ κατὰ πληθ. *γόμφοι*=τὰ σταυρωτὰ πλευρικὰ σανιδώματα τῶν αἰγυπτιακῶν μονοξύλων.

Ἔτυμ.: *γόμφος, γομφίος,* (*ὁδοὺς*)=σανσκρ. **jambhyah**=μυλόδους· *γαμφηλαὶ γαμφαὶ* (=σιαγόνες ζώου)· *γόμφος* = σανσκρ. **jámbhah** (ὁδούς)· πρβλ. ἰαπ. ***gombho-s*** (ὁδοντοστοιχία)· *πρβλ. ὡσ.* **jambhatē, jábhatē** (ἁρπάζω διὰ τοῦ στόματος), **jambháyati** (τρίβω). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γομφόω, μέλ. *-ώσω*· συνδέω (στερεώνω) διὰ *γόμφων* (ξυλίνων ἢ σιδηρῶν καρφίων) ‖ *γεγόμφωται σκάφος*=τὸ κοῖλον τοῦ πλοίου (τὸ σκάφος) ἔχει στερεωθῆ διὰ γόμφων (τ. ἔ. ἔχει ναυπηγηθῆ). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γόμφωμα, *-ατος,* τὸ (*γομφόω*)· τὸ διὰ γόμφων συνηρμοσμένον καὶ συνδεδεμένον ‖ ὁ σκελετός, τὸ «σκαρί».

γομφωτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*γομφόω*)· ὁ συνδέων διὰ γόμφων (βλ. *γόμφος*)· ὁ ναυπηγός.

γονεύς, *-έως,* ὁ (**γένω*)· ὁ γεννῶν, ὁ πατήρ, πρόγονος ‖ ἐν τῷ πληθ., οἱ γονεῖς, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γόνος*].

γονεύω· γεννῶ, παράγω.

γονή, *ἡ* (*γένω, γενέσθαι*)· τὸ γεγενημένον, τὸ παρηγμένον, ἡ γενεά, οἱ ἀπόγονοι, τὸ γένος, ἡ γενεά, ἡ «ράτσα» ‖ οἰκογένεια.— **II** σπόρος, σπέρμα.— **III** γέννα, τοκετὸς ‖ μήτρα.— **IV** γέννησις, καταγωγή.— **V** γενεά. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γόνος*].

γόνῐμος, *ον,* ὡς. *η, ον* (*γόνος*)· παραγωγικός, καρποφόρος, εὔφορος· *ποιητὴς γόνιμος* = ποιητὴς μὲ δημιουργικὴν πνοήν, πραγματικὸς ποιητής, μὲ γνησίαν ποιητικὴν διάθεσιν ‖ ἐντεῦθεν, γνήσιος, ἀληθινός. [δι' ἐτυμολ. βλ. *γόνος*].

γόνος, ὁ, ἡ (**γένω, γενέσθαι*)· τὸ γεννώμενον ἢ παραγόμενον τέκνον, ἀπόγονος ‖ ὡσ. λέγεται ἐπὶ τῶν νεογνῶν ζώων, ἐπὶ τῶν καρπῶν τῶν φυτῶν, καὶ γενικῶς, ἐπὶ παντὸς προϊόντος.— **II** τὸ γένος («ράτσα»), καταγωγή.— **III** τὸ γεννᾶν, ἡ γέννησις. [*γόνος, γονή· γονεύς· γόνιμος*· βλ. *γίγνομαι*].

ΓΟ'ΝΥ, τό, γεν. *γόνατος,* δοτ. πληθ. *γόνασι*· ἰων. *γόνυ, γούνατος* κλπ.· ἐπ. *γόνυ, γουνός, γουνί,* πληθ. *γοῦνα, γούνων, γούνεσσι*· πρβλ. *δόρυ*· λατ. **GENU**· τὸ γόνυ («γόνατο»): *ἅπτομαι γούνων* = ἐναγκαλίζομαι τὰ γόνατα ὡς ἱκέτης· *ἄντομαι, λίσσομαί τινα πρὸς γονάτων*=ἱκετεύω τινὰ ἐναγκαλιζόμενος τὰ γόνατά του ‖ *γόνυ κάμπτω* = κλίνω τὸ γόνυ (κυρ. κάμπτω, λυγίζω), τ. ἔ. κάθημαι, καθίζω, καὶ ἀναπαύομαι ‖ *κάμπτειν γόνυ* ὅμως λέγεται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἑτοιμαζομένων δι' ἀγῶνα δρόμου καὶ ἑτοίμων ἤδη νὰ τρέξωσιν ‖ *γόνατα τιθέναι*· γονατίζω ‖ *θεῶν ἐν γούνασι κεῖται*= εὑρίσκεται εἰς τὰ γόνατα τῶν θεῶν, τ. ἔ. ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησιν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν θεῶν. — Κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῶν καταβαλλομένων πολεμιστῶν: *ἐς γόνυ βάλλω, κλίνω, ῥίπτω*=τὸν «ρίχνω στὰ γόνατα», «τὸν γονατίζω».— **II** τὸ γόνυ, τ. ἔ. ὁ ἁρμὸς (ὁ κόμβος) δαμνωδῶν τινων φυτῶν, π.χ. τοῦ καλάμου (λατ. **geniculum**).

Ἔτυμ.: *γόνυ, γόνατος*(**γονFατος,* πληθ. αἰολ. *γόννα,* ἰων. *γοῦνα* (<**γονFα*)· *γωνία* (<**γωνF-ιᾱ*· *πρόχνυ* (βλ. λ.)· ὁμηρ. *γνὺψ* (βλ. λ.)· *γνύπετος* (ὁ πίπτων εἰς τὰ γόνατα)· ὁμηρ. *ἰγνύη*(<**Fι-γνῡη*=τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ γόνατος (*ἰγνύα,* ἀγκύλη)· ὁμ. *γουνάζομαι, γουνόομαι*· πρβλ. σανσκρ. **jānu** (ā<ō πρβλ. *γωνία,* **ou**<**o** πρβλ. *γόνυ*), **abhi-jñú** (μέχρι τοῦ γόνατος)· γοτθ. **kniu**· λατ. **genu, geni-culu-m, geniculatus**. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. βάσις **ĝeneu** (*γόνυ*).

γονύ-κροτος, *ον* (*γόνυ*+*κροτέω*)· ὁ κροτῶν τὰ γόνατα, τ. ἔ. ἔχων αὐτὰ κεκαμμένα πρὸς τὰ ἔσω, εἰς τρόπον ὥστε συγκρούονται ἐν τῷ περιπατεῖν.

γονῠ-πετέω, πίπτω εἰς τὰ γόνατα: *γονυπετῶ τινι* ἢ *τινα*=γονατίζω ἐνώπιόν τινος πρὸς καθικέτευσιν. Ἐκ τοῦ

γονῠ-πετής, *ἐς* (*γόνυ*+*πεσεῖν*)· ὁ πίπτων εἰς τὰ γόνατα, ὁ γονατιστὸς ‖ *γονυπετὴς ἕδρα* = ἡ στάσις τοῦ γονατισμένου (τοῦ γονυπετοῦς).

γόον, ἐπ. ἀντὶ *ἐγόαον*. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *γοάω*.

ΓΟ'ΟΣ, *ὁ*· θρῆνος. ὁλοφυρμός, στεναγμός, «γοητός».

Ἔτυμ.: *γόος*· *γοάω*· *γόης* (βλ. λ.)· *γόος*(**γόFος,* συγγ. τῷ *βοή,* ἐκ *ῥ. gveu-* (κραυγάζειν), τοῦ *-γ-* προερχομένου ἐκ τοῦ συνεσταλμένου τύπου *gu-* (πρβλ. *γογγύ-ζω*)· πρβλ. σανσκρ. *ῥ.* **gu-** (καὶ κατ' ἀναδιπλ. **g'ō-gu**) =ἠχεῖν, **gāus**=λόγος· παλ-σλαϐ. **gov-orĭ** (θόρυβος), **govor-i-ti** (θορυβεῖν)· Ρωσσ. **govorĭ**ĭ (ὁμιλεῖν)· παλ-ιρλ. **guth** (φωνή, λέξις), **gute, gutte** (φωνήεις). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **ĝheu-**.

· **γοόων,** *-όωσα,* ἐπ. μτχ. τοῦ *γοάω*.

Γοργεῖος, ἀττ. *Γόργειος, α, ον* (*Γοργώ*)· ὁ τῆς Γοργόνος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Γοργόνα.

Γοργο-λόφας, *-ου,* ὁ· ὁ ἔχων ἐπὶ τοῦ κράνους του (ἢ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος του) Γοργόνειον· θηλ. *Γοργολόφα, -ης,* ἡ.

Γοργόνειος, *ον*=*Γοργεῖος* (ὃ βλ.).

Γοργό-νωτος, *ον* (*Γοργὼ*+*νῶτον*)· ὁ ἔχων τὴν Γοργόνα ἐπὶ τῆς ράχεως· π. χ. ἀσπὶς φέρουσα Γοργόνα.

γοργόομαι, παθητ., γίνομαι *γοργὸς* (τ. ἔ. ἄγριος, ἀδάμαστος, ἐπὶ ἵππου). Ἐκ τοῦ

ΓΟΡΓΟ'Σ, *ἡ, όν*· φρικτός, τρομερός, φοβερὸς ‖ μανιώδης, ἄγριος: *γοργὸν βλέπω* = ῥίπτω φοβερὸν βλέμμα, φαίνομαι φοβερὸς ‖ *γοργὸς εἰσιδεῖν* = φοβερὸς νὰ τὸν ἴδῃ κανείς (φοβερὸς τὴν ὄψιν) ‖ ἐπὶ ἵππων, θερμός, θυμοειδής.

Ἔτυμ.: *γοργός· Γοργώ· γοργοῦσθαι· γοργώψ* καὶ *γοργωπὸς* (=γοργὸς τὴν ὄψιν)· Πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόῤῥιζα· *γοργὸς*=παλ.-ιρλ. **garg gargg** (τραχύς, ἄγριος), πρβλ. ἰρλ. **grāin** (ἀσχημία)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***greg'-**.

Γοργο-φόνος, *ον* (*Γοργὼ*+**φένω*)· ὁ φονεὺς τῆς Γοργοῦς, ὁ φονεύσας τὴν Γοργόνα (θλ. *Γοργώ*).— θηλ. *Γοργο-φόνη,* ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς.

ΓΟ'ΡΓΥ ΡΑ, ἡ· ὑπόγειος εἰρκτή, δεσμωτήριον ‖ ὑπόγειος ὀχετὸς (ἀγωγὸς ἀκαθαρσιῶν).

Ἔτυμ.: *γόργυρα,* ἰων. *γοργύρη*· πρβλ. παρ' Ἡσυχ· *ἀγέργυρα· αὐλή, δεσμωτήριον*»· ὁ τύπος τῆς ὀνομ. *γόργυρα* προῆλθεν ἐκ συμφυρμοῦ τῶν τύπων *γέργυρα,* γεν. *γοργύρας*. Φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἡ λ. ἐσχηματίσθη δι' ἀναδιπλώσεως τῆς ῥ. *γῡρ-* τῆς λ. *γυρὸς* (ὃ βλ.).

Γοργώ, *-όος* καὶ κατὰ συναίρ. *-οῦς,* ἡ· μτγν. κλίσις *Γοργώ, Γοργόνος,* καὶ ἐν τῷ πληθ. *Γοργόνες* (*γοργός*)· ἡ «Γοργόνα», τέρας φρικτὸν τὴν θέαν. Ὁ Ἡσίοδος ἀναφέρει τρεῖς Γοργόνας ὀνομαστικῶς, τὴν Εὐρυάλην, τὴν Σθεινὼ καὶ τὴν Μέδουσαν (θυγατέρας τοῦ Φόρκυος καὶ τῆς Κητοῦς)· ἡ τελευταία (ἡ Μέδουσα) ἦτο ἡ φρικτοτέρα· ἡ πλήρης ὄφεων ἀντὶ πλοκάμων κεφαλή της ἦτο προσηρμοσμένη εἰς τὴν αἰγίδα τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ πάντες ὅσοι τὴν προσέβλεπον ἀπελιθοῦντο

γοργ-ῶπις, *-ιδος,* ἡ· ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *γοργώψ*.

γοργ-ωπός, *ὸν* (*γοργὸς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ἄγριον καὶ βλοσυρὸν τὸ ὄμμα, φρικτός.

γοργ-ώψ, *-ῶπος,* ὁ, ἡ=*γοργωπὸς* (ὃ βλ.).

γοῦν, (*γ'οὖν*), ἰων. *γῶν* (*γε*+*οὖν*)· περιοριστικὸν ἢ ἐλαττωτικὸν μόριον· τοὐλάχιστον, λοιπόν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐξ ἅπαντος ‖ ἀληθῶς, τῷ ὄντι (συχνὰ εἰς ἀπαντήσεις).

γοῦνα, *γούνων,* ἐπ. πληθ. τοῦ *γόνυ* (ὃ βλ.).

γουνάζεο, ἐπ. Προστ. τοῦ *γουνάζομαι*.

γουνάζομαι, μελ. *-σομαι,* ἀποθ. (*γόνυ*)· «πέφτω» καὶ ἐναγκαλίζομαι τὰ γόνατά τινος (διά τινα, χάριν τινός)· *γουν. πρός τινος* = ἱκετεύω ἐν ὀνόματί τινος, ἀντί τινος.

γούνατος, *γούνατι, γούνατα, γούνασι*· ἰων. καὶ ποιητ. κλίσις τοῦ *γόνυ*.

γουνόομαι, ἀποθ.= *γουνάζομαι* (ὃ βλ.)· ἐπ. πρτ. *γουνούμην*.

γουνο-πάγής, ές (*γόνυ* + *πήγνυμι*)· ὁ ἔχων τὰ γόνατα κοκκαλιασμένα (μουδιασμένα).

γουνο-πάχής, ές (*γουνός* ποιητ. γεν. τοῦ *γόνυ* + *παχύς*)· ὁ ἔχων παχέα (φουσκωμένα) γόνατα.

γουνός, ποιητ. γεν. τοῦ *γόνυ*.

γουνός, ὁ (*γόνος, γονή*)· ἀγρός, εὔφορος γῆ, λατ. **uber** ‖ *γουνὸς ἀλωῆς*=εὔφορος ἀμπελών.

Ἔτυμ.: κατά τινας *γουνὸς* (κυρ.=μαστοειδὴς λόφος) ‹ **γονFος*, πρβλ. Θεσσαλ. **γοννὸς* (*Γόννοι, Γοννοκόνδυλοι*) καὶ *γόνυ*· ἄλλοι δὲν δέχονται τὴν τοιαύτην ἐτυμολ., προτιμῶντες τὴν συγγ. πρὸς τὰ *γόνος, γονή*, θέμ. *γεν-*.

γράδιον, τό, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *γραΐδιον*.

γρᾶες, καὶ *γρῆες*, ὀνομ. πληθ. τοῦ *γραῦς* καὶ *γρηῦς* (βλ. λ. λ.).

γραῖα, ἐπ. γραίη, ἡ· θηλ. τοῦ *γραῖος*· γραῖα γυνή, ἡ «γρηά».— **II** ὡς θηλ. ἐπίθ. γηραιά: *γραῖαι δαίμονες* (ἐπὶ τῶν Εὐμενίδων), *γραία χερὶ* κλπ. [βλ. *γραῦς*· δι' ἐτυμολ.].

γραΐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γραῖς, γραῦς*· «λαδικό», «γρηςύλα».

γραιόομαι, παθητ.· γίνομαι γραῖα.

γραῖος, γραία, γραῖον, (κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ *γεραιός*)· παλαιός, ἡλικιωμένος, γηραιός, ψαρομάλλης· *γραίη σταφυλὴ* (λατ. **uva passa**)=σταφίδες. Βλ. *γραῦς*.

γράμμα, *-ατος*, τὸ (*γράφω*)· ὅ,τι γράφεται, τὸ γεγραμμένον, τὸ χαραγμένον, ἰδ. τὸ στοιχεῖον τοῦ ἀλφαβήτου, γράμμα, λατ. **litera** ‖ ἐν τῷ πληθ., γράμματα, στοιχεῖα ἀλφαβήτου, ἀλφάβητος. **2)** μουσικὸν σημεῖον (*νότα»). **3)** ἰχνογράφημα, εἰκονογραφία, εἰκών.— **II** Κατὰ πληθ. ὡσ., ἐπιστολή (ὡς τὸ λατ. **literae**) ‖ ἐπιγραφή ‖ δημόσια ἔγγραφα, ἐπίσημα ἔγγραφα, ὑπομνήματα, σημειώσεις, λογοριασμοί ‖ ὡσ. σύγγραμμα, βιβλίον, πραγματεία, διατριβή.— **III** «τὰ γράμματα», ἤγουν ἡ παιδεία, μάθησις (= *μαθήματα*).

γραμμᾰτείδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *γραμματεῖον* (βλ.λ.).

γραμμᾰτεῖον, τὸ (*γράφω*)· τὸ ἐφ' οὗ τις γράφει, πινακίς, σημειωματάριον.

γραμματεύς, *-έως*, ὁ (*γράφω*)· «γραμματεὺς» (ὡς καὶ σήμερον), γραφεύς, λατ. **scriba**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γραμματεύω· εἶμαι γραμματεύς, κάμνω τὸν γραμματέα.

γραμματίζω (*γράμματα*)· διδάσκω τὰ στοιχειώδη γράμματα.

γραμματικός, *ή, όν* (*γράμματα*)· ὁ γνωρίζων τὰ στοιχειώδη γράμματα, ὁ κατέχων τὴν γραμματικὴν ‖ ὡς οὐσιαστ. *ὁ γραμματικὸς* = ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν γραμματικήν, ὁ κριτικός, ὁ ἑρμηνευτὴς ‖ *ἡ γραμματικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) ὡς καὶ παρ' ἡμῖν. Ἐπίρ. *-κῶς*.

γραμματιστής, *-οῦ*, ὁ (*γραμματίζω*)· ὁ διδάσκων τὰ στοιχειώδη γράμματα, γραμματοδιδάσκαλος, διδάσκαλος. **2)** =*γραμματεὺς* (ὃ βλ.).

γραμμᾰτο-κύφων, *-ωνος*, ὁ (*γράμματα* + *κύπτω*)· ὁ κύπτων (ἢ κεκυφώς) ἐπάνω ἀπὸ μουχλιασμένα ἔγγραφα (ἀρχεῖα) (σκωπτικὸν παρώνυμον τῶν γραμματέων).

γραμμή, ἡ (*γράφω*)· τρόβηγμα γραφίδος κατὰ μῆκος τοῦ χάρτου, χαραγματιά, «γραμμή»: *ἡ μακρὰ* (*γραμμή*), ἣν ἔσυρον οἱ δικασταὶ ἐπὶ τῆς πινακίδος, ὡς σημεῖον καταδίκης.— **II** Ἡ γραμμὴ ἡ συρομένη ἐγκαρσίως τῆς ὁδοῦ, καὶ δηλοῦσα τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τὸ τέρμα τοῦ δρόμου (*βαλβίς*).— **III** ἡ μεσαία γραμμὴ ἐπὶ σανίδος (π. χ. ἐπὶ τοῦ ἄβακος τῶν πεσσῶν), καλουμένη ὡσ. καὶ *ἡ ἱερὰ* ‖ ἐντεῦθεν ἐλέχθη παροιμιωδῶς: *τὸν ἀπὸ γραμμῆς* (ἢ *ἀφ' ἱερᾶς*) *κινεῖν λίθον*=κινεῖν τὸν ἐπὶ τῆς κυρίας (τῆς μεσαίας, τῆς ἱερᾶς) γραμμῆς εὑρισκόμενον πεσσόν, ἤγουν κάμνειν τὴν ὑστάτην ἀπόπειραν.

γραῦο-σόβης, *-ου*, ὁ (*γραῦς* + *σοβέω*)· ὁ ἐκφοβίζων (καὶ διώκων) γραίας.

γραπτέος, α, ον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *γράφω*· ὃς πρέπει νὰ γραφῇ, ὃν πρέπει νὰ γράψῃ (νὰ περιγράψῃ) τις: *γραπτέον*=πρέπει νὰ γράψῃ τις.

γραπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*γράφω*)· ὁ γράφων, ὁ συγγραφεύς.

γραπτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *γράφω*· ἐζωγραφημένος ‖ σημειωμένος (μαρκαρισμένος)· μὲ γράμματα ‖ γεγραμμένος.

γραπτύς, *-ύος*, ἡ (*γράφω*)· ἀμυχή, τσουγγράνισμα, σχίσιμον.

γράσος, ὁ· ἡ δυσωδία τοῦ τράγου (λατ. **hircus**) ‖ ὡσ. καὶ ἡ δυσοσμία τοῦ ἱδρῶτος τῆς μασχάλης (πρβλ. *κινάβρα*).

γράσων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*γράσος*)· ὁ ἀποπνέων δυσοσμίαν ὡς τράγος.

ΓΡΑΥ˜Σ, *γρᾱός*, ἡ, ὀνομ. πληθ. *γρᾶες*, αἰτ. *γραῦς*· ἰων. κλίσις *γρηῦς, γρηός*· ποιητ. ὡσ. *γρηῦς*· γραῖα γυνή, «γρηά». — **II** ἄφρος, ὡς ἐπὶ βραζομένου γάλακτος.

Ἔτυμ.: γεν. *γρᾱὸς* ‹ **γρᾱFος*, δμτρ. *γρῆϋς* καὶ *γρηῦς*· *γραῖα*, δμ. *γραίη, γραύις, γραυίδι, γραΐς, -ΐδος*· πάντα ταῦτα εἶναι συγγ. τῷ *γέρων* (βλ. λ.)· πρβλ. λατ. **grāvastellus** (πολιός, ψαρός, ὑποκορ. τοῦ **grāvaster* ‹ **grāvos**.

γρᾰφεύς, *-έως*, ὁ (*γράφω*)· ζωγράφος.— **II** =*γραμματεὺς* (ὃ βλ.).

γρᾰφή, ἡ (*γράφω*)· ἡ διὰ γραμμῶν παράστασις ‖ ἰχνογράφησις, ζωγράφημα, εἰκών: *ὅσον γραφῇ* = μόνον ἐν εἰκόνι. **2)** τὸ γράφειν, «ἡ γραφή», τὸ γράψιμον. — **II** ζωγραφικὸς πίναξ, εἰκὼν μορφή, σχῆμα.— **III** (*γράφομαι*) ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, μήνυσις, ἔγγραφος καταγγελία διὰ δημόσιον ἀδίκημα, ποινικὴ δίωξις (ἀντίθ. τῷ *δίκη* = ἰδιωτικὴ καταγγελία): *ἀστρατείας γραφὴ*=μήνυσις ἐπὶ ἀνυποταξίᾳ.

γρᾰφῐκός, *ή, όν*· ἱκανὸς εἰς τὸ σύρειν γραμμάς, εἰς τὸ ἰχνογραφεῖν ἢ ζωγραφεῖν ‖ *ἡ γραφικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τῆς ζωγραφικῆς. **2)** κατάλληλος πρὸς γραφήν ‖ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ περιγράφῃ.

γρᾰφίς, *-ίδος*, ἡ (*γράφω*)· κάλαμος, «γραφίς», κονδύλιον ‖ γεν. ἐργαλεῖον κατάλληλον πρὸς γραφὴν ἢ πρὸς σκάλισμα (γλυφήν) ἐπὶ κηρωτῶν πινακίδων.— **II** κέντημα, σχεδιογράφημα (τ. ἔ. = *γραφὴ* ὃ βλ.).

ΓΡΑ΄ΦΩ, μέλ. *-ψω*· πρκ. *γέγραφα*, μτγν. *γεγράφηκα*.— Παθητ., μέλ. *γραφήσομαι*, τετελ. μέλ. *γεγράψομαι*· ἀόρ. β' *ἐγράφην*, μτγν. ἀόρ. α' *ἐγράφθην*· πρκ. *γέγραμμαι*· χαράσσω, γλύφω, τσουγκρανίζω: *σήματα γράψας ἐν πίνακι*=χαράξας (σκαλίσας) σχήματα ἐπὶ πίνακος.— **II** σύρω γραμμὰς διὰ κονδυλίου, ἰχνογραφίζω, ζωγραφίζω.— **III** «γράφω» ὡς καὶ νῦν λέγομεν, παριστῶ διὰ γραπτῶν σημείων: *γράφειν εἰς διφθέρας* = γράφειν ἐπὶ δερμάτων. **2)** ἐγχαράσσω, ἐγγράφω, ἐπιγράφω: *γράφειν εἰς στήλην* = ἐπιγράφειν (ἐγχαράσσειν) εἰς στήλην· παθητ. *γράφομαί τι*=ἐπιγράφομαι μέ τι, τὸ ὄνομά μου εἶναι ἐπιγεγραμμένον. **3)** καταγράφω, σημειῶ, θεωρῶ: *γράφω τινὰ αἴτιον* = θεωρῶ τινα (τὸν καταγράφω) ὡς αἴτιον ‖ ἐντεῦθεν, ἀναγράφω, καταχωρίζω, ἐγγράφω εἰς κατάλογον. **4)** καταγράφω νόμον διὰ νὰ τὸν προτείνω μετὰ ταῦτα ‖ ἐντεῦθεν, προτείνω, προβάλλω.

Β'. *Μέσον*, γράφω δι' ἐμαυτόν ἢ πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν, κρατῶ σημειώσεις. **2)** ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, *γράφομαί τινα*=ἐγγράφως καταγγέλλω τινά (*τινὸς* =διὰ δημόσιόν τι ἀδίκημα) ‖ πλῆρες: *δίκην ἢ γραφὴν γράφομαί τινα* ‖ ὡσ. μετ. ἀπρφ.: *γράφομαί τινα ἀδικεῖν*=καταγγέλω τινὰ ὅτι διέπραξεν ἀδίκημα ‖ ἀπολ. *οἱ γραψάμενοι* = οἱ ἐνάγοντες, οἱ μηνυταί ‖ ἀλλὰ *γράφομαί τι*=καταγγέλλω πρᾶξίν τινα ὡς παράνομον.— Παθητ., καταγγέλλομαι.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *γραφ-*: *γράφω, γράμμα· γραφεύς· γραφή· γραπτὸς* κλπ.· πρβλ. Γοτθ. **grab-a** (σκάπτω), **grôba** (βόθρος), Γερμ. **graben** (ὀρύσσειν). Ἡ ῥίζ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου.

γράω· τρώγω, ροκανίζω.

γρα-ώδης, *ες* (*γραῦς* + *εἶδος*)· ὁμοιος πρὸς γραῖαν, ἢ ἀνήκων εἰς γραῖαν, λατ. **anilis** ‖ μωρός, ἀσήμαντος, τιποτένιος.

γρηγορέω· εἶμαι «ξύπνιος», εἶμαι ἄγρυπνος· μτγν. ἐνεστ. ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ πρκ. *ἐγρήγορα* (ὃ βλ.).

γρηῦς, ἡ, ἰων. ἀντὶ *γραῦς*, ποιητ. ὡσ. *γρηῦς*. Βλ. *γραῦς*.

γρῖπεύς, *-έως*, ὁ (*γρῖπος*)· ἁλιεὺς (ψαρᾶς) ‖ ἐν-

ταῦθεν θηλ. ἐπίθ. **γριπηΐς** (ἐνν. **τέχνη**)· ἡ τέχνη τοῦ **γριπέως**, ἡ ἁλιευτική.

ΓΡΙ¯ΠΟΣ, ὁ· δίκτυον ἁλιέων [δι' ἐτυμ. Βλ. **Γρῖφος**].

γρίπων, ὁ=**γριπεὺς** (ὃ βλ.), ἁλιεύς.

ΓΡΙ¯ΦΟΣ, ὁ (ὡς τὸ **γρῖπος**)· δίκτυον ἁλιέων ἢ κάνιστρον (καλάθι), κατεσκευασμένον ἀπὸ σπάρτα (βοῦρλα). 2) πᾶν τὸ περίπλοκον, τὸ ἀσαφές, ἀσαφὴς ῥῆσις, αἴνιγμα, «γρῖφος». **Ἔτυμ.: γρῖφος** καὶ ὀλίγον μτγν. ἀλλ' ἐκ παραλλήλου ἁπάντων **γρῖπος· γριπεύς· γριπεύω, γριπίζω· γριφεύω** (= ὁμιλῶ δι' αἰνιγμάτων, αἰνιγματωδῶς)· **γρῖφος** ⟨*gr-i-bho-, πρβλ. μεσ-γερμ. **krëbe** (=καλάθι), σανσκρ. **grapsa** (δέσμη)· ἐκ ρ. **ger-** (=σχηματίζω πλεξούδαν, πλέκω) βλ. λ. **γέρρον**). Πάντως ἡ ἐτυμολ. ἀμφοτέρων δὲν εἶναι ἀσφαλής. Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ **ῥῖπ-ος**) καὶ τῷ λατ. **scirp-u-s.**

γρῖφ-ώδης, ες (**γρῖφος**+**εἶδος**)· ὅμοιος πρὸς **γρῖφον** (ὃλ. λ.). αἰνιγματώδης.

ΓΡΟ'ΣΦΟΣ, ὁ· εἶδος ἀκοντίου.

ΓΡΥ¯, γρυλλισμός, γρύξιμος (ὡς ἡ τῶν χοίρων φωνή)· **οὐδὲ γρῦ ἀπεκρίνατο** = δὲν εἶπεν εἰς ἀπάντησιν οὔτε ἕνα γρῦ, τ. ἔ. οὔτε λέξιν, οὔτε συλλαβήν ‖ **οὐδὲ γρῦ**=οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην φωνήν, οὔτε «τσιμουδιά».

Ἔτυμ.: γρῦ· γρύζω ⟨***γρυδ-jω** (=γρυλλίζω)· **γρῦλος** καὶ **γρύλλος, γρύσσων· γρῦλίζω** (βλ. λ.) **«γογγρύζειν· τονθορύζειν, τὸ τὰς ὗς φωνεῖν»** (Ἡσύχ.)· πρβλ. λατ. **grundiō grunniō** (=γρυλλίζω)=παλ-γερμ. **grunzian.** Κατὰ τὸν Ἡσύχ. ὅμως καὶ ἄλλους **γρῦ**= ὁ ὑποκάτω τοῦ ὄνυχος ῥύπος, τ. ἔ. τίποτε, ἀσήμαντον πρᾶγμα· κατ' ἄλλους τὸ **γρῦ** εἶναι συγγ. πρὸς τὰ **γρύτη, γρῦμέα** καὶ σημ. «ψίχουλον». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γρύζω, μέλ. **-ξω** ἢ **-ξομαι**· ἀόρ. α' **ἔγρυξα**· λέγω **γρῦ**, γογγύζω, μουρμουρίζω, λατ. **grunnio**· βλ. **γρῦ.**

γρυλλίζω ἢ **γρυλίζω** (**γρύλλος** ἢ **γρῦλος**)· «γρυλλίζω», μουγκρίζω.

γρύλλος ἢ **γρῦλος,** ὁ (**γρῦ**)· χοῖρος, χοιρίδιον.

γρῦπ-άετος, ὁ (**γρὺψ**+**ἀετός**)· εἶδος ἀετοῦ. ἀετολέοντος, ἢ δράκοντος.

ΓΡΥΠΟ'Σ, ή, όν [ῡ]· κυρτωμένος, καμπουριασμένος ‖ κυρ. ὁ ἔχων τὴν ῥῖνα κυρτήν, ὁ ἔχων ἀέτιον ῥῖνα (ἀντίθ. τῷ **σιμός,** ὃ βλ.).

Ἔτυμ: γρυπός· γρῦπόομαι γρῦπαίνω (=γίνομαι ἀγκιστροειδής)· **«γρυμπάνειν· γρυποῦσθαι, συγκάμπτειν»** (Ἡσυχ.)· **γρὺψ** (βλ. λ.)· συγγ. τῷ παλ-γερμ. **chrump** (=κυρτωμένος καμπύλος, στρεβλός) ⟨***grumpó-**· norr. **kryppel** (=ἀνάπηρος), **kryppa kroppa** (= καμπούρης), Βαυαρ. **krüpfen** (=καμπουριάζω). Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ παλ-Γερμ. **chrouwil** (= τρίαινα, σφιγκτήρ)· πρβλ. **γρυμέα**= σάκκος παλαιῶν ἐνδυμάτων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γρῦπότης, -ητος, ἡ (**γρυπός**)· κυρτότης, τὸ ἀγκιστροειδὲς (ἰδίᾳ τῆς ῥινός).

γρῦπόω, μέλ. **-ώσω** (**γρυπός**)· κυρτώνω, κάμπτω.

γρύψ, γεν. **γρῦπός,** ὁ (**γρῦπός**)· ἀετολέων (μυθολογικὸν τέρας, μὲ κεφαλὴν καὶ πτερὰ ἀετοῦ, σῶμα δὲ λέοντος) ‖ ἱππάετος (πτερωτὸς ἵππος· κατὰ τὸ ἥμισυ ἵππος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀετός).

γρῶνος, η, ον (**γράω**)· κατατραγωμένος, κατατρυπημένος, κοῖλος.

γρώνη, ἡ (**γρῶνος**)· σπήλαιον, κοίλη πέτρα, «γούρνα» ‖ σκάφη ζυμώματος.

ΓΥ'Α, ἡ· τεμάχιον γῆς, ἀγρός, πεδίον. [πιθ. ἐκ τοῦ **γῆ** (ὃ βλ.)· **γύα** ⟨***γFα-α**].

γύαια, τὰ (**γύα**)=**πρυμνήσια** (ὃ βλ.)· σχοινία δι' ὧν ἡ πρύμνα πλοίου προσεδένετο εἰς τὴν ξηράν.

ΓΥ'Α¯ΛΟΝ, τό· τὸ κοῖλον, ἡ κοιλότης· παρ. Ὅμ. **θώρηξ γυάλοισιν ἀρηρὼς** = θώραξ ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο **ἡμιθωράκια** (καλούμενα **γύαλα**), τὸ πρόσθιον (τοῦ στήθους) καὶ τὸ ὀπίσθιον (τῆς ράχεως), τὰ ὁποῖα προσηρμόζοντο εἰς τὰ πλάγια διὰ πορπῶν ἢ περονῶν (πρβλ. **κραται-γύαλος**). — Γενικῶς, πᾶσα κοιλότης (πρβλ. σημ. «γούβα»): **πέτρας γύαλον**=κοιλότης βράχου, σπήλαιον, ἄντρον ‖ **κρατῆρος γύαλον** = ἡ κοιλότης τοῦ γνωστοῦ ἀγγείου (τοῦ κρατῆρος).—Κατὰ πληθ., κοῖλον ἔδαφος, κοιλάδες, φάραγγες.

Ἔτυμ.: γύαλον· Μεγαρ. διαλ. **γυάλᾱς,** ὁ, ἢ **γυάλᾱ,** ἡ (κύπελλον)·**ἐγγυαλίζω** (=δέτω εἰς τὴν χεῖρα)· λατ. **vola** (*⟨*gv-el-ā ἢ *gv-ol-ā)=τὸ κοῖλον τῆς χειρός. Ζενδ. **gav- gava-**(=χείρ)· λιθ. **gáunu gáuti** (= ἐπιτυγχάνω τὸ ποθούμενον)· ἑλλ. **ἐγγύη** (βλ. λ.)· παλ-ιρλ. **gūalu** (=ὠμοπλάτη) ⟨***geu-lōn-**· Ἀρμ. **kalum** (= λαμβάνω) ⟨***gv-əl-**. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **geu, gou, gu, gv** (=κυρτώνειν)· Βλ. καὶ **γαυσός, γαυλός, γύης, γυῖον, γῦρός.**

ΓΥ'ΗΣ, -ου, ὁ· κεκαμμένον ξύλον τοῦ ἀρότρου, εἰς ὃ προσηρμόζετο ἡ **ὖνις** (τὸ ὑνί), λατ. **buris.**— **II**= **γύα**=ἀγρός, πεδίον, [**γύης** ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω σημ. σημαίνει καὶ ἀγροτικὸν μέτρον· πληθ. = **γαῖαι**· (**ἄροτρον**) **αὐτόγυον**=ἄροτρον τοῦ ὁποίου τὸ κεκαμμένον ξύλον ἀποτελεῖ ἓν σῶμα μὲ τὸ σιδηροῦν μέρος τοῦ ἀρότρου (τὸ ὑνί)· πρβλ. ἑλλ. **γύαλον, γυῖον, γυρὸς** κλπ. (βλ. ῥ. **geu**=κυρτώνω)· λατ. **būra būris** (**būra** ⟨***gvōsa ?**)].

γυι-αρκής, ἐς (**γυῖον** + **ἀρκέω**)· ὁ ἐνδυναμώνων τὰ μέλη.

γυιο-βάρής, ἐς (**γυῖον** + **βάρος**)· ὁ καταβαρύνων τὰ μέλη.

γυιο-βόρος, ον (**γυῖον**+**βορά**)· ὁ καταβιβρώσκων (περιτρώγων, ροκανίζων) τὰ μέλη.

γυιο-δάμας, -ου, ὁ (**γυῖον** + **δαμάω**)· ὁ δαμάζων (καταπονῶν) τὰ μέλη ‖ ὁ ὑποτάσσων τὰ μέλη, νικητής.

ΓΥΙ¯ΟΝ, τό, παρ' Ὁμηρ. πάντοτε κατὰ πληθ. **τὰ γυῖα**· τὰ μέλη τοῦ σώματος, λατ. **membra** ‖ κυρ. τὰ κατώτερα μέλη τοῦ σώματος, τὰ γόνατα.

Ἔτυμ. : γυῖον κυρ. =κυρτότης, γόνυ, κνήμη· ἐν τῷ πληθ.=μέλη σώματος, κόλπος (στέρνον) μητρός· **ἀμφίγυος** (βλ. λ.)· ὁμηρ. **ἀμφιγυήεις**· πρβλ. **γύαλον, γυρὸς** κλπ.

γυιο-πάγής, ἐς (**γυῖον** + **πήγνυμι**)· ὁ πηγνύων (σκληρύνων, ἀποναρκῶν) τὰ μέλη.

γυιο-πέδη, ἡ (**γυῖον** + **πέδη**)· ἡ πέδη τῶν γυίων (τῶν μελῶν τοῦ σώματος), τ. ἔ. ἡ χειροπέδη καὶ ἡ ποδοκάκη.

ΓΥΙΟ'Σ, ὰ (ἡ), ὸν (**γυῖον**)· χωλός τὰ μέλη, παράλυτος, ἀπόπληκτος. [**γυιός, γυιόω** (=καθιστῶ τινα χωλόν)· συγγ. τῷ **γυρός, γανσὸς** κλπ. 6λ. **γυῖον**].

γυιο-τάκής, ἐς (**γυῖον**+**τήκω**)· ὁ τήκων (τ. ἔ. φθείρων) τὰ μέλη.

γυιο-τόρος, ον (**γυῖον**+**τορέω**)· ὁ διαπερῶν ἢ διατρυπῶν τὰ μέλη.

γυιό-χαλκος, ον (**γυῖον**+**χαλκός**)· ὁ ἔχων τὰ μέλη τοῦ σώματός του ἀπὸ χαλκόν.

γυιόω (**γυιός**)· κάμνω τινὰ χωλόν, παράλυτον. 2) ἐξαδυνατίζω τι(νά), ἐλαττώνω, μικρύνω.—Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι χωλός· **γυιωθείς,** μτχ. ἀορ. α' = χωλὸς γενόμενος, χωλωθείς.

γῦλι-αύχην, -ενος, ὁ, ἡ· (**γύλιος**+**αὐχήν**)· ὁ ἔχων μακρὸν καὶ λεπτὸν αὐχένα (λαιμόν), μακρολαίμης.

ΓΥ'ΛΙΟΣ, ἢ **γυλιός,** ὁ· εἶδος μακρᾶς καὶ στενῆς στρατιωτικῆς **πήρας** (κοιν. σάκκου) ‖ ὁ καὶ σήμερον ἐν τῷ στρατῷ ἐν χρήσει γυλιός. Βλ. **γύαλον,**

γυμνάζω, μελ. **-άσω**· πρκ. **γεγύμνακα**· παθ. πρκ. **γεγύμνασμαι** (**γυμνός**)· ἀσκῶ τινα γυμνόν, ἀσκῶ εἰς τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις, ἀσκῶ, ἐξασκῶ, «γυμνάζω» τινά ‖ μετ. ἀπρφ. **γυμνάζω τοὺς παῖδας ποιεῖν τι**=γυμνάζω, ἐθίζω, τοὺς παῖδας νὰ πράττουν τι.— Παθητ., ἀσκοῦμαι εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις ‖ γεν., γυμνάζω, ἀσκῶ, ἐμαυτόν.

γυμνάς, -**άδος,** ὁ, ἡ· κυρ. θηλ. τοῦ **γυμνός.**— **II** γυμνασμένος, ἠσκημένος.

γυμνασία, ἡ (**γυμνάζω**)· ἐκγύμνασις, ἄσκησις.

γυμνάσι-αρχέω, ἢ μέσ. **-έομαι**· εἶμαι γυμνασίαρχος ‖ Παθητ., εἶμαι ἐφωδιασμένος μὲ (ἔχω) ἕνα ἢ περισσοτέρους γυμνασιάρχους. Ἐκ τοῦ

γυμνάσι-άρχης καὶ **γυμνασίαρχος,** ὁ (**γυμνάσιον**+**ἄρχω**)· ὁ καὶ σήμερον οὕτω λεγόμενος· οὗτος ἐπώπτευε τὴν παλαίστραν καὶ ἐπλήρωνε τοὺς προγυμναστάς ‖ διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γυμνάσι-αρχία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ γυμνασιάρχου.

γυμνάσιον, τό (**γυμνάζω**)· τὸ μέρος, ἡ τοποθεσία, ἔνθα ἠσκοῦντο εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις, σχολὴ γυμναστικῆς: **ἐκ θἠμετέρου γυμνασίου**=ἀπό

τὸ σχολεῖόν μας. — **II** ἐν τῷ πληθ., σωματικαὶ ἀσκήσεις.

γυμναστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *γυμνάζω*· πρέπει νὰ γυμνάσῃ (ἢ νὰ γυμνασθῇ) τις.

γυμναστής, *-οῦ*, ὁ (*γυμνάζω*)· ὁ προγυμναστὴς τῶν ἀθλητῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γυμναστικός, *ή, όν*· ὁ εὐχαρίστως ἐπιδιδόμενος εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις || ***ἡ γυμναστικὴ*** (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ Γυμναστική (ὡς καὶ σήμερον λέγεται καὶ νοεῖται). Ἐπίρ. *-κῶς* = ὡς ἀθλητής, κατὰ τὸν τρόπον ἀθλητοῦ.

γυμνής, *-ῆτος*, ὁ (*γυμνός*)· ὁ ἐλαφρῶς ὡπλισμένος πεζὸς στρατιώτης, ὁ εὔζωνος.

γυμνητεία, ἡ (*γυμνητεύω*)· ἡ γυμνότης· οἱ ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι στρατιῶται (βλ. *γυμνήτης*).

γυμνητεύω· εἶμαι (βαδίζω) γυμνός || εἶμαι ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένος || εἶμαι ἐλαφρῶς ὡπλισμένος. Ἐκ τοῦ

γυμνήτης, *-ου*, ὁ, θηλ. *γυμνῆτις, -ιδος*, ἡ = *γυμνὴς* (ὃ βλ.).

γυμνητικός, *ή, όν* (*γυμνός*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) ἐλαφρῶς ὡπλισμένον στρατιώτην.

γυμνικός, *ή, όν* (*γυμνός*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) γυμναστικὰς ἀσκήσεις || ***γυμνικὸς ἀγὼν***=ἀγών, διαγωνισμός, ἁμιλλα περὶ τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις.

γυμνιτεύω· ὀρθότερον *γυμνητεύω* (ὃ βλ.).

γυμνο-παιδία, ἡ (*γυμνὸς*+*παιδιά*)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· ἑτησία ἑορτὴ εἰς τιμὴν τῶν ἐν Θυρέᾳ πεσόντων Σπαρτιατῶν, καθ' ἣν παῖδες γυμνοὶ ἐχόρευον καὶ ἐτέλουν διαφόρους γυμναστικὰς ἀσκήσεις.

ΓΥΜΝΟ΄Σ, *ή, όν*· ἄνευ ἐνδύματος, ἄνευ περιβολῆς, «γυμνός» ἢ «γδυμνός» || ὅπλος, ἀνυπεράσπιστος || ἐπὶ πραγμάτων, ***γυμνὸν τόξον***=ἀκάλυπτον τόξον (τ. ἔ. ἐξηγημένον ἐκ τῆς θήκης) || μετὰ γεν., ἐστερημένος πράγματός τινος: ***γυμνὸς ὅπλων***.— Συχνὰ *γυμνὸς*=ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένος, τ. ἔ. φορῶν μόνον τὸν χιτῶνα, ἄνευ τοῦ *ἱματίου*.— ***τὰ γυμνὰ***= τὰ μέρη τοῦ σώματος τὰ μὴ καλυπτόμενα ὑπὸ τοῦ ὁπλισμοῦ, τὰ ἐκτεθειμένα εἰς τὸν ἐχθρόν, ἀνυπεράσπιστα δέ (ἰδίως ἡ δεξιὰ πλευρά) || ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρου παρατάξεως ***γυμνὰ*** ἐλέγοντο αἱ πτέρυγες τῆς παρατάξεως. **2)** ὡσ. ἐπὶ γεγονότων, αὐτὰ καθ' ἑαυτά, γυμνά, ἁπλῶ, καθαρά.

Ἔτυμ.: ***γυμνός***· ***γυμνάς, -άδος***=ἡ ἀσκουμένη γυμνή)· ***γυμνάζω***· ***γυμνάσιον***· πρβλ. σανσκρ. **nagnah,** Ζενδ. **mayna-**· λατ. **nudus** (〈*no[g]vedos)· παλ.-ιρλ. **nochl**· gall. **noelth** (〈κελτ.*nokto-s)· παλ-γερμ. **nackut, nahhut**· Λιθ. **núgas** (〈ἰαπ.*nōgvos).—Ἰαπ.*nogvnós〉 σανσκρ. **nagnáh**〉 ἑλλ. ***νυγνὸς***〉 κατ' ἀνομ. ***μυγνὸς***〉 ***γυμνὸς*** (κατὰ μετάθ.). ***γυμνὸς*** + ***νυγνὸς***〉 ***νυμνὸς*** καὶ κατ' ἀνομ. ***λυμνὸς*** (παρ' Ἡσυχ.).— Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἰαπ. ***nogvmó-s, Ζενδ. *nayma-〉mayna*** (κατὰ μετάθ.)· ἑλλ. ***νυμμὸς***〉 ***μυγνὸς***〉 ***γυμνὸς*** (κατὰ μετάθ.)· προβλ. Κυπρ. ***«ἀπολύγματος· ἀπογύμνωσις»*** (Ἡσυχ.), ***-λυγμ-***〈***-νυγμ-*** κατ' ἀνομ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Γυμνο-σοφισταί, οἱ (*γυμνὸς* + *σοφιστής*)· οἱ γυμνοὶ φιλόσοφοι τῶν Ἰνδιῶν (ἀνωτέρα τάξις τῶν Ἰνδῶν, οἱ καὶ ***Βραχμᾶνες*** καλούμενοι, ζῶντες δὲ γυμνοί).

γυμνότης, *-ητος*, ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις γυμνός, γυμνότης, «γύμνια» || πενία.

γυμνόω, μελ. *-ώσω* (*γυμνός*)· ἀπογυμνώνω, κάμνω τινὰ γυμνόν.— Παθητ., ἐπὶ πολεμιστῶν, ἀπογυμνώνομαι ἀπὸ τὰ ὅπλα μου, ἀπομένω ἄοπλος καὶ ἐκτεθειμένος, ἀνυπεράσπιστος || ἐπὶ πραγμάτων, ***τὸ τεῖχος ἐγυμνώθη***=τὸ τεῖχος ἐγκατελείφθη γυμνόν, δηλ. ἀνυπεράσπιστον || ἀλλ' ὡσ. καὶ ἀπογυμνῶ ἐμαυτόν, ἀπογυμνώνομαι, εἶμαι γυμνός· ***ἐγυμνώθη βακέων***=ἀπεγύμνωσεν ἑαυτὸν ἀπὸ (ἀφήρεσεν ἀπ' ἐπάνω του) τὰ βάκη του.

γύμνωσις, *-εως*, ἡ (*γυμνόω*)· ἀπογύμνωσις, τὸ ἀφαιρεῖν πᾶν κάλυμμα καὶ ἀφίνειν γυμνόν.— **II** γυμνότης || τὰ γυμνὰ μέρη (τοῦ σώματος).

γύναι, κλητ. τοῦ *γυνή*.

γῦναικάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γυνή*· ἀοδενὴς, μωρά, γυνὴ (πρβλ. *γύναιον*).

γῦναικεῖος, *α, ον*, ὡσ. *-ος, -ον*. Ἰων. *γυναικήϊος, -ηΐη, -ήϊον* (*γυνή*)· ὁ ἀνήκων εἰς γυναῖκας, ὁ ἁρμόζων εἰς γυναῖκας, γυναικεῖος, γυναικήσιος, λατ. **muliebris. 2)** ὡς οὐσιαστ., ***ἡ γυναικηΐη***=*γυναικὼν*= τὰ διαμερίσματα τῶν γυναικῶν, γυναικωνῖτης.— **II** θηλυπρεπής, «γυναικωτός», ἐκτεθηλυμμένος.

γῦναικίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ* (*γυνή*)· εἶμαι γυναικώδης, θηλυπρεπής, παίζω τὸν ρόλον γυναικός.

γῦναικό-βουλος, *ον* (*γυνὴ*+*βουλή*)· ὁ βουλευθεὶς (ἐπινοηθεὶς) ὑπὸ γυναικός.

γῦναικο-γήρῡτος, *ον* (*γυνὴ* + *γηρύω*)· ὁ ὑπὸ γυναικὸς διακηρυχθεὶς (βλ. *γυναικοκήρυκτος*).

γῦναικό-θῡμος, *ον* (*γυνὴ*+*θυμός*)· ὁ ἔχων νοῦν (διάθεσιν, φρόνημα) γυναικός.

γῦναικο-κήρυκτος, *ον* (*γυνὴ* + *κηρύσσω*)· ὁ ὑπὸ γυναικὸς διακηρυχθείς, φημισθείς.

γῦναικο-κρᾶσία, (*γυνὴ*+*κρᾶσις*)· ἡ κρᾶσις (ἰδιοσυγκρασία, φύσις) γυναικός.

γῦναικο-μᾰνέω· εἶμαι γυναικομανής (τρελλὸς διὰ γυναῖκας). Ἐκ τοῦ

γῦναικο-μᾰνής, *ἐς* (*γυνὴ*+*μαίνομαι*)· τρελλὸς διὰ γυναῖκας.

γῦναικό-μῑμος, *ον* (*γυνὴ*+*μιμέομαι*)· ὁ μιμούμενος τὰς γυναῖκας, γυναικωτός, θηλυπρεπής.

γῦναικό-μορφος, *ον* (*γυνὴ*+*μορφή*)· ὁ ἔχων μορφὴν γυναικός, ἐν γυναικείᾳ μορφῇ.

γῦναικο-πληθής, *ἐς* (*γυνὴ*+*πλῆθος*)· πλήρης γυναικῶν.

γῦναικό-ποινος, *ον* (*γυνὴ* + *ποινή*)· ὁ ἐκδικῶν τὴν γυναῖκα, π. χ. πόλεμος γινόμενος πρὸς ἐκδίκησιν ἕνεκα γυναικὸς (ὁ Τρωϊκὸς π. χ.).

γῦναικός, (γεν. τοῦ *γυνή*)· ἐκ τοῦ τύπου τούτου σχηματίζονται ὅλα τὰ παράγωγα.

γῦναικο-φίλης, *-ου*, ὥρ. *-φίλας, -α* (*γυνὴ* + *φιλέω*)· ὁ ἀγαπῶν τὰς γυναῖκας.

γυναικό-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*γυνὴ* + *φρήν*)· ὁ ἔχων φρένας (τ. ἔ. νοῦν, φρόνημα) γυναικός.

γῦναικό-φωνος, *ον* (*γυνὴ* + *φωνή*)· ὁ ἔχων φωνὴν γυναικὸς (τ. ἔ. ἁπαλὴν καὶ λεπτήν).

γῦναικών, *-ῶνος*, ὁ (*γυνή*)· τὰ διαμερίσματα γυναικῶν (*γυναικωνῖτις*)· ἀντίθ. τῷ ***ἀνδρών***.

γῦναι-μᾰνής, *ἐς*=*γυναικομανὴς* (ὃ βλ.).

γύναιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γυνή*· μικρόσωμος γυνή, γυναικούλα.

γύναιος, *α, ον*=*γυναικεῖος* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

ΓΥ΄ΝΗ, ἡ, γεν. *γῦναικός*, αἰτ. *γυναῖκα*, κλητ. *γύναι*· πληθ. *γυναῖκες, γυναικῶν*, κ.λ. (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *γύναιξ*)· ἡ γυναίκα, λατ. **femina,** ἀντίθ. τῷ ***ἀνήρ***· ἡ κλητ. *γύναι*, χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν σεβασμοῦ (= κυρία, δέσποινα)· παρ' Ὁμ. συχνὰ συνάπτεται τὸ ***γυνὴ*** μετ' ἄλλου οὐσ.· ***γυνὴ ταμίη, γυνὴ δέσποινα*** κλπ.— **II** σύζυγος, συμβία.— **III** γυνὴ δυνατή, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ***θεά***.— **IV** ἐπὶ ζώων, ἡ θήλεια, τό «ταῖρι».

Ἔτυμ.: ***γυνὴ*** 〈ἰαπ. *gvonā-, Βοιωτ. ***βανᾶ*** 〈ἰαπ. *gvn̥nā- «βανῆκας· γυναῖκας»* (Ἡσυχ.)· Βεδ. **ganá-** (=βανά) **gnā-** (〈ἰαπ. *gvnā) = οὐρανία γυνή· Ζενδ. **gənā- gnā-**· σανσκρ. **jánih jánī, -jāni-**· περσ. **zan** (γυνή)· ἀρμ. **kin** (〈ἰαπ. *gven- ἢ *gvēn-). Γοτθ. **qinþ** (〈ἰαπ. *gvenā-) κλπ. Κατὰ τὸν **Kurtius** παράγεται ἐκ τῆς ῥ. τοῦ ***γίνομαι***, ὃ βλ.

γῦννις, *-ιδος*, ὁ (*γυνή*)· ὁ θηλυπρεπὴς ἀνήρ, ἀσθενικός.

γῦπάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *γύπη*· φωλεὰ (γυπῶν), ὀπή, σχισμή, ρωγμή.

γύπεσσιν, δοτ. πληθ. τοῦ *γύψ*.

γύπη, ἡ (*γύψ*)· φωλεὰ γυπῶν || γεν., ὀπή, ρωγμή, «χοραμάδα».

Ἔτυμ.: πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχ. ***«γύπη· κοίλωμα γῆς, θαλάμη, γωνία»*** σανσκρ. **gōpāyáti** (προφυλάσσειν)· Ζενδ. **gufra-** (βαθύς, κρυμμένος). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γῦπιάς, ἡ, θηλ. ἐπίθ.· ἡ ὑπὸ γυπῶν συχναζομένη (οἰκουμένη), π.χ. ***πέτρα***.

γῦπινος, *-η, ον*· ὁ ἀνήκων εἰς γῦπα.

γῦπ-ώδης, *ες* (*γὺψ*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς γῦπα.

γυργᾰθός, ὁ (οὐχὶ *γύργαθος*)· κόφινος πεπλεγμένος ἐξ ἰτέας, ἰδίως πρὸς ἄγραν ἰχθύων (πρβλ. σημερ. γιοργάδι).

γῦρη-τόμος, *ον* (*γῦρος*+*τεμεῖν* τοῦ *τέμνω*)· ὁ τέμνων, διαγράφων, χαράσσων, σχηματίζων) κύκλους.

γῡρίνη, ἡ· εἶδος πλακοῦντος.

ΓΥ͂ΡΙΣ, *-εως,* ἡ· τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου, ἡ ἄχνη, λατ. **pollen.**

Ἔτυμ.: γῦρις· γῡρίτης (ἄρτος)=ὁ ἐκ λεπτοτάτου ἀλεύρου· *γῡρίνη* (εἶδος γκυκίσματος)· *γῦρις* συγγ. τῷ λατ. **granum,** γοτθ. **kaurn** (βλ. *γίγαρτον*)· ριζ. βάσις **gerā̆x** (τρίβω, κοπανίζω.

ΓΥ͂ΡΟ΄Σ, *ά, όν*· στρογγύλος || κυρτός, καμπύλος, «γυρτός», λατ. **curvus**· *γυρὸς ἐν ὤμοισιν*=ἔχων τοὺς ὤμους κυρτούς, «καμπούρης».

Ἔτυμ.: γυρός· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. τῷ *γῦρος* (βλ. λ.)· *γυρόω*=κάμνω τι στρογγύλον· Ἀρμ. **kor** (=καμπύλη) (<ἰαπ. ***govero-**), **kori** (=ὀχετός), **kurn** (=ράχις) (πρβλ. Λεττ. **gurni** (γλουτοὶ ἵππου). **kr-ukn** (=ὀπίσθιον ποδός, τακούνι) (<ἰαπ. ***gūro-**· πρβλ. Σουηδ. **kula**=ξυλοκόρφι), **kray** (=χελώνη) (<***kuray** ἰαπ. ***gūrālī-**)· Νορβ. **kūra** (=κάθημαι ὀκλαδόν), **kaure** (=πλόκαμος) (<ἰαπ. ***goriro-**)· Λιθ. **gaurā** (=τρίχες σώματος). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **geu, gou, gu** κλπ. (=κυρτώ)· βλ. λ. *γαυλός, γανσός, γύης, γυῖον, γυιός, ἐγγύη.*

ΓΥ͂ΡΟΣ, ὁ· κύκλος || κυκλικὸς λάκκος πρὸς φύτευμα δένδρων.

ΓΥ΄ψ, *γῡπός,* ὁ· ἁρπακτικὸν ὄρνεον ὅμοιον ἀετῷ, κοιν. «γύπας»· λατ. **vultur.** [πιθ. συγγ. τῷ *γυρός,* ἐκ ῥ. ἰαπ. **geu, gu** (=κυρτῶ)· πρβλ. *γρύψ: γρῡπός*].

ΓΥ΄ΨΟΣ, ἡ· κιμωλία γῆ. 2) μτγν. γύψος (ὡς καὶ νῦν), εἶδος ὁηλ. ἀσβεστώδους γῆς μεμιγμένης μετὰ ὀξέος χαλκάνθου, λατ. **gypsum,** [ἡ λ. εἶναι σημιτικῆς προελεύσεως]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γῡψόω, μέλ. *-ώσω*· τρίβω, ἀλείφω, τι διὰ κιμωλίας (ἢ διὰ γύψου).

γωλεός, ὁ· ὀπή, σπήλαιον (διάφρ. γρ. *φωλεός*).

γῶν, ἰων. ἀντὶ *γοῦν,* ὅπως *ὧν* ἀντὶ *οὖν.*

ΓΩΝΙ΄Α, ἡ· ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, γωνία, «γωνιά», κώχη, ὀγκωνή.— **II** γωνιόμετρον ξυλουργοῦ. [βι' ἐτυμολ. ἓλ. *γόνυ*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

γωνιασμός, ὁ· τὸ ρυθμίζειν τὸς γωνίας διὰ τοῦ γωνιομέτρου τὸ «γώνιασμα» || *ἐπῶν γωνιασμὸς* = χρησιμοποίησις στίχων ὡραίων καὶ ἰσομέτρως τερματιζομένων.

γωνι-ώδης, *ες* (*γωνία*+*εἶδος*)· ὅμοιος γωνίᾳ, γωνιακὸς || ὁ σχηματίζων γωνίαν.

ΓΩΡΥ͂ΤΟ΄Σ, ὁ, ἡ· θήκη τόξου, φαρέτρα. [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ *γρύτᾱ* (=βακσυλλέκτης)· ἓλ. *γρῡμέᾱ*· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *γαυλός*].

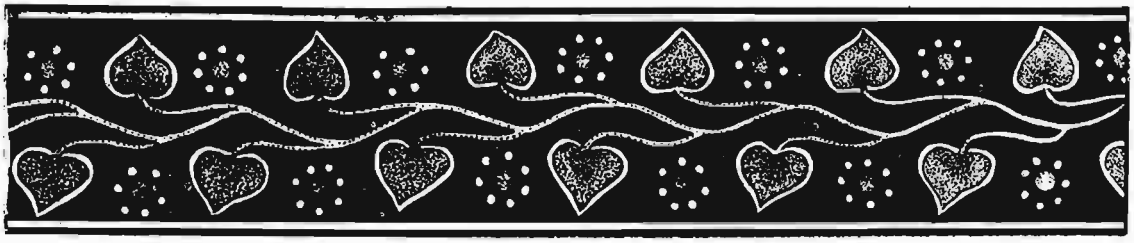

Δ

Τὸ γράμμα τοῦτο (τὸ **Δέλτα**) κατέχει σταθερῶς τὴν τετάρτην κατὰ σειρὰν θέσιν ἀφ' ἧς ἐνεφανίσθη ἀλφάβητος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ, καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Σημιτικὸν **daleth** ◁ . Τὸ στρογγύλον σχῆμα **D**, μὲ τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ ἐν τῇ Χαλκιδικῇ ἀλφαβήτῳ, παρελήφθη ἐκ ταύτης εἰς τὴν Λατινικὴν ἀλφάβητον καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν Ἑτρουσκικήν.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ ἐμφανίζει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος δέλτα τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς, ἀπὸ τῆς φοινικικῆς τοῦ 1.200 π. Χ. μέχρι τῶν συγχρόνων:

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	◺
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	△
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	△
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	◗
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	◺
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	△
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	▯
ΙΩΝΙΚΟΝ.	400	◺
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	D
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	Δ

Δ, δ, δέλτα, ἄκλ., τὸ τέταρτον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου ‖ ὡς ἀριθμ., δ' = τέσσαρες καὶ τέταρτος, ,δ = 4000.

Ἀλλοιώσεις (τροπαὶ) τοῦ **δ** ἐν ταῖς διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ Αἰολ. τρέπεται εἰς **β**: **σάνδαλον**〉**σάμβαλον, δελφίς**〉**βελφίς, Δελφοί**〉**Βελφοί**·— ἀντιθέτως τὸ κοινὸν **ὀβελός** ἐν τῇ Δωρ. γίνεται **ὀδελός**.— **II** Ἐν τῇ Δωρ. **-δ-**〉**-γ-**: **δνόφος**〉**γνόφος**.— **III** Ἐν τῇ Ἰων. **δ**〉**ζ**: **Δεὺς**〉**Ζεύς, δα-**〉**ζα-**· ἐν ᾧ δωρ. **-ζ-**〉**-σδ-**: **μελίζω**〉**μελίσδω, φράζομαι**〉**φράσδομαι**· ἐνίοτε **-ζ-**〉**-δδ-**: **γυμνάζομαι**〉**γυμνάδδομαι**.— **IV** **-δ-**〉**-κ-**: **δαίω**〉**καίω**.— **V** **-δ-**〉**-λ-**: **δάκρυ**〉**lacrima, δασὺς**〉**λάσιος**.— **VI** **-δ-**〉**-σ-**: **ὁδμὴ**〉**ὀσμή**, ὡσ. καὶ μετὰ προσθήκης ἄλλου συμφ.: **βάδος**〉**βασμός**, [**ἕδω**〉**ἑσθίω**.— **VII** Ἐνίοτε παρεντίθεται τὸ **-δ-**, ἵνα ἀποδοθῇ μαλακώτερος καὶ πληρέστερος ἦχος: **ἀνέρος**〉**ἀν-δ-ρός**.— **VIII** Ἐν ἀρχῇ μερικῶν λέξεων τὸ **-δ-** ἄλλοτε προστίθεται καὶ ἄλλοτε παραλείπεται: **δείλη-εἴλη, δὴ-ἤ, διώκω-ἰώκω.**

δᾰ-, ἐπιτατικὸν προθεματικὸν μόριον=ζα- (ὃ ἑλ.): **δά-σκιος, δα-φοινός** (ἀ ἑλ.). [**δα-**〈***σδα-** = αἰολ. **ζα-**(〈***δja-**〈**δια-**). Κατ' ἄλλους **δα**〈***δατ**〈ἰαπ.***dn̥tu-s**].

δᾶ, Δωρ. ἀντὶ **γᾶ**, ° **γῆ**, (πρβλ. **δῆ** = γῆ), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ Κλητ.· αἰτ. **δᾶν**.

δᾶγμα, τό, Δωρ. ἀντὶ **δῆγμα**.

δᾶγύς, **-ῦδος,** ἡ· πλαγγὼν (κούκλα) ἐκ κηροῦ, χρησιμοποιουμένη διὰ μαγικὰς τελετάς. [ῡ]. [ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας εἶναι Θεσσαλ. λ., κατ' ἄλλους εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης].

δᾰδ-ουχέω, μέλ. **-ήσω**· εἶμαι δᾳδοῦχος, ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ δᾳδούχου, κρατῶ δᾷδα (πυρσόν), ἰδ. κατὰ τὰς Πομπάς. Ἐκ τοῦ

δᾰδ-οῦχος, **ον** (**δᾳς**+**ἔχω**)· ὁ **ἔχων** (κρατῶν) δᾷδα (πυρσόν) ‖ ὡς οὐσ., **ἡ δᾳδοῦχος**=ἡ πυρσοφόρος κατὰ τὴν τελετὴν τῶν μυστηρίων τῆς ἐν Ἐλευσῖνι Δήμητρος, ὅπου ὁ πυρσὸς ἀπετέλει τὸ σύμβολον τρόπον τινὰ τῆς ὑπὸ τῆς Δήμητρος ἀναζητήσεως τῆς θυγατρός της Περσεφόνης.

δᾰδο-φορέω, μελ. **-ήσω**· φέρω δᾷδας (λαμπάδας, πυρσούς). Ἐκ τοῦ

δᾰδο-φόρος, **ον** (**δάς** + **φέρω**)· ὁ φέρων δᾷδα (πυρσόν, λαμπάδα).

δαείην, Εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ ***δάω** (ὃ ἑλ.).

δαείς, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***δάω** (ὃ ἑλ.).

δᾰΐω, ἐπ. ἀντὶ **δαῶ**, Ὑποτ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***δάω** (ὃ ἑλ.).

δᾰΐμεναι, ἐπ. ἀντὶ **δαῆναι**, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***δάω** (ὃ ἑλ.).

δᾰΐμων, **ον,** γεν. **-ονος** (**δαῆναι** τοῦ ***δάω**)· ὁ εἰδήμων, ὁ ἔμπειρος εἴς τι. [δι' ἐτυμολ. ἑλ. ***δάω**· κατά τινας, ἧττον ὀρθῶς, **δαήμων**〈***δaj-ήμων**〈**δαίμων** (πρβλ. Ἡσυχ. **«δαιῆσαι· διδάξαι»**〈**δαι-Fός**)]

δᾰΐναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***δάω**.

ΔΑ͂ΗΡ, **-έρος,** ὁ· κλητ. **δᾶερ**· ἀδελφὸς τοῦ συζύγου, ἀνδράδελφος, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ **ἦ γάλως**=ἀνδραδέλφη.

Ἔτυμ.: **δᾶὴρ**〈***δαιFήρ**· λατ. **lēvir**· σανσκρ. **dēvár-**(αἰτ. ~ **dēváram**)· Ἀρμ. **taigr** γεν. **taiger**· Λιθ. γεν. **dẽvers,** δοτ. **dẽver**· παλ-γερμ. **zeihhur**· ἰαπ. ***daivér-**].

δα-ήσομαι, μέλ. τοῦ ***δάω**·

δάηται, γ' ἑν. Ὑποτ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ **δαίω** Α.

δαὶ (δή), ἐπιτετ. **δή**· ἐρωτημ. μόριον, χρησιμοποιούμενον κατόπιν ἐρωτηματ. λέξεων, δηλουσῶν θαυμασμὸν ἢ περιέργειαν: **τί δαί ;** = τί λοιπόν ; **πῶς δαί ;** = πῶς λοιπόν ; πῶς οὖτω ; Βλ. **δή.**

δαΐ, ἐπ. τύπος κατ' ἀποκοπήν ἐκ τοῦ *δαΐδι*, δοτ. τοῦ *δαΐς* [ῑ] ὃ βλ.

δαιδάλεος, *α, ον,* ὡσ. *-ος, -ον·* τεχνικῶς εἰργασμένος, μεθ' ὑπομονῆς πεποικιλμένος. Ἐκ τοῦ

δαιδάλλω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.· παθ. ἀόρ. α' *ἐδαιδάλθην,* πρκ. *δεδαίδαλμαι* (*δαίδαλος*)· ἐργάζομαι τεχνικῶς, ποικίλλω τι μετά περιέργου τέχνης, κατά περίτεχνον τρόπον ‖ στολίζω, ἐξωραΐζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δαίδαλμα, *-ατος,* τό (*δαιδάλλω*)· ἔργον τέχνης.

δαιδαλόεις, *εσσα, εν* = *δαιδάλεος* (ὃ βλ.).

δαιδαλο-εργός, *ὸν* (*δαίδαλος*+*ἔργον*)· ὁ μετά τέχνης ἐργαζόμενος.

ΔΑΪΔΑ͂ΛΟΣ, *η, ον,* ἐπίθ.=*δαιδάλεος*· τεχνικῶς κατεσκευασμένος, περίτεχνος: *δαίδαλα πάντα*=παντός εἴδους τεχνικά ἔργα. — **II** ὡς κύριον ὄνομα *ὁ Δαίδαλος,* περίφημος τεχνίτης, καλλιτέχνης, ἐκ Κνωσοῦ τῆς Κρήτης καταγόμενος, σύγχρονος τοῦ Μίνωος, μνημονευόμενος ὑπό τοῦ Ὁμήρου ὡς κατασκευαστής χοροῦ (βλ. λ.) διά τήν Ἀριάδνην.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δαλ-: δαί-δαλ-ος, δαι-δάλ-εος, δαι-δάλ-λω, δαί-δαλ-μα* (καλλιτέχνημα)· τά ἐκ τῆς ῥ. *δαλ-* παράγωγα ἐμφανίζουν ἐπιτατικήν ἀναδίπλωσιν τοῦ ἀρχικοῦ της συμφώνου μετά διφθόγγου (ὡς ἐν τοῖς: *παι-πάλλ-ω, λαΐ-λαψ, παι-φάσσ-ω, μαι-μά-ω, δαι-δύσσομαι*· πρβλ. λατ. dol-ā-re (πελεκῶ, σκεπαρνίζω), dolā-bra (σκέπαρνον), dol-iu-m (βαρέλι)· σανσκρ. dálati (διαρρήγνυμαι), dalayati (σχίζω), dalam (μέρος ἀπεσπασμένον, τεμάχιον). Ἡ ῥ. *δαλ-* ‹ *δᾰλ-* ‹ *δᾱλ-, δηλ-* (=τέμνω, σχίζω, διαρρηγνύω, ἐργάζομαι τεχνικῶς)· βλ. λ. *δάλλει, δέλτος, δηλέομαι.*

δαιδᾰλό-χειρ, *-ειρος,* ὁ, ἡ (*δαίδαλος*+*χείρ*)· ὁ ἔχων ἐπιτηδείας (ἐπιδεξίας) χεῖρας.

δαιδᾰλόω = *δαιδάλλω* (ὃ βλ.)· ποιητ. ἀπρφ. μέλ. *δαιδαλωσέμεν.*

δαΐζω, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἀδάϊξα.* — Παθητ., μτχ. ἀορ. α' *δαϊχθείς*· μτχ. πρκ. *δεδαϊγμένος* (*δαίω* Β)· σχίζω εἰς δύο, διαχωρίζω: *χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι*—*δεδαϊγμένος ἦτορ* = διατρυπημένος εἰς τήν καρδίαν, μέ τρυπημένην τήν καρδίαν.— ὡσ. ἐπί ἀμφιβολιῶν, *ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν* = ἡ ψυχή του ἦτο χωρισμένη εἰς δύο μέσα εἰς τό στῆθός του (δέν ἤξευρε τί νά κάμῃ) ‖ *δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν διχθάδια* = διηρημένος εἰς δύο, εὐρισκόμενος μεταξύ δύο γνωμῶν, καί μή γνωρίζων ποίαν νά ἀκολουθήσῃ. [*δαΐζω, δαΐκτωρ, δαϊκτήρ, δαϊκτὴς* ‹*δα-Fo-ς(=κεκομμένος διά μαχαιριδίου, κατεστραμμένος· δι' ἐτυμολ. βλ. *δαίω* (Β)]. Ἐξ αὐτοῦ τό

δᾰΐκτάμενος, *η, ον* (ἤ ἐν δυσὶ λέξεσι: *δαΐ κτάμενος*) (*δαΐς*+*κτείνω*)· ὁ φονευθείς ἐν μάχῃ, ὁ πεσών ἐν πολέμῳ.

δαΐκτήρ, *-ῆρος* καί *δαϊκτής, -οῦ,* ὁ (*δαΐζω*), ἀπαντῶν μόνον μετά ἀρσ. οὐσ.· ὁ σπαράσσων τήν καρδίαν.

δαιμονάω (*δαίμων*)· ὑπόκειμαι εἰς τήν ἐξουσίαν (ἐπίδρασιν) ἐκδικητικοῦ τινος δαίμονος (θεοῦ τινος), κυριεύομαι ὑπό δαίμονος, πάσχω δεόδεν: *δαιμονᾷ δόμος κακοῖς*=ὁ οἶκος ἔχει καταβυθισθῇ ὑπό θεοῦ τινος εἰς συμφοράς. **2)** μετά συστοιχ. αἰτ. *δαιμονᾶν ἄχη*=συμφοραί ἔχουσι προορισθῇ ὑπό τοῦ δαίμονος διά τινα.— **II** ἀπολ., κατέχομαι ὑπό κακοῦ πνεύματος, πάσχω ἀπό μανίαν, εἶμαι μανιακός.

δαιμονίζομαι, μέσον (*δαίμων*)· ἔχω τήν ὑπό τοῦ δαίμονος προκαθωρισμένην δι' ἐμέ μοῖραν (τ. ἔ. = *δαιμονάω,* ὃ βλ.).— **II** Παθητ., μετά μτχ. παθ. ἀορ. α' *δαιμονισθείς*· κατέχομαι ὑπό δαίμονος (τ. ἔ. ὑπό κακοῦ πνεύματος).

δαιμόνιον, τό (κυρ. οὐδ. τοῦ *δαιμόνιος*)· ἡ θεότης, τό θεῖον, ἡ ἐπενέργεια τοῦ θείου, λατ. **numen.** — **II** *δαιμόνια,* τά· κατώτερον γένος θείων ὄντων, δαίμονες (ἀντίθ. τῷ *θεοί*). **2)** «τό δαιμόνιον» τοῦ Σωκράτους, λέξις μέ τήν ὁποίαν οὗτος ὠνόμαζε τό ἐν αὐτῷ οἰκοῦν πνεῦμα. **3)** ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, τό πονηρόν πνεῦμα.

δαιμόνιος, *α, ον,* ὡσ. *-ος, -ον* (*δαίμων*)· πρβλ. τό τῆς νέας «δαιμονισμένος».— **I** Παρ' Ὁμήρῳ μόνον ἐν τῇ κλητικῇ *δαιμόνιε, δαιμονίη* (*ἐν καλῇ ἐνν.* = εὐγενέστατε, ἀξιοθαύμαστε!· συχνότ. *δμως ἐν κακῇ* ἐνν. ὡς λοιδορία=δυστυχισμένε, κακομοιρασμένε!)· παρ' ἀττ. κατά τό πλεῖστον εἰρωνικῶς=καλέ μου ἄνδρωπε! θαυμάσιε! — **II** ἐπί πραγμάτων προερχομένων ἐκ τοῦ θείου ἤ τῆς μοίρας, θεόπεμπτος, θεῖος, θαυμαστός: *εἰ μή τι δαιμόνιον εἴη*=ἄν δέν ἦτο θεία παρέμβασις· *τὰ δαιμόνια* = τά ἐκ θεοῦ, θεομηνίαι. — **III** ἐπί προσώπων, θεῖος, θεοειδής.

δαιμονι-ώδης, *ες* (*δαιμόνιον*+*εἶδος*)· ὅμοιος δαίμονι, διαβολικός, σατανικός.

δαιμονίως, ἐπίρ. τοῦ *δαιμόνιος*· κατά τρόπον θεῖον, διά θείας δυνάμεως ‖ παραδόξως, κατά ἀλλόκοτον τρόπον.

δαίμων (Α), *-ονος,* ὁ, ἡ (*δαίω* (Β))· θεός, θεά.— **II** ἡ θεότης, λατ. **numen** ‖ μοῖρα, τό πεπρωμένον, εἱμαρμένη, τύχη (καλή ἤ κακή) ‖ *πρὸς δαίμονα* = ἐναντίον τοῦ πεπρωμένου ‖ *σὺν δαίμονι* = μέ τήν εὔνοιαν τῶν θεῶν (=λατ. **non sine dils**) ‖ παρά τοῖς τραγ., θάνατος (λατ. **sors**).— **III** ὁ δαίμων τινός, τ. ἔ. τό προστατεῦον αὐτόν πνεῦμα ‖ ὁ κληρός τινος, ἡ τύχη του.— **IV** *δαίμονες* ὠνομάζοντο καί αἱ ψυχαί τῶν ἀνθρώπων τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος, αἵτινες ἀπετέλουν τόν συνδετικόν κρίκον μεταξύ θεῶν καί ἀνθρώπων ‖ ὅθεν μτγν., οἱ ψυχαί τῶν τεθνεώτων, λατ. **manes, lemures.**— **V** πονηρόν πνεῦμα, διάβολος (ἐν τῇ Κ. Δ.).

Ἔτυμ.: Κατά τινας ἐκ ῥ. *δα-* τοῦ *δαίω*=μοιράζω, τρόπον τινά *δαίμων* = ὁ διαμοιραστής, πρβλ. Ἡσυχ. *«ἰσοδαίτης ὑπ' ἐνίων ὁ Πλούτων»* ἤ=ὁ λαχών, ὁ κληρωθείς κατά τήν διανομήν, κλῆρος, τύχη· ‹*dəi-, πρβλ. *δαίομαι* καί ἀγγλοσαξ. **time,** ἀγγλ. **time** (χρόνος), παλ-γερμ. *tīman· (περίοδος) ‹ἰαπ. *dī-. —Ἄλλοι ἀνάγουσι τήν λ. εἰς τήν ῥ. *διF-* (βλ. *Ζεύς, Θεῖος*). Κατ' ἄλλους *δαίμων* ‹*δασι-μων· λατ. *lasi- ‹*dasi-πρβλ. παλ. λατ. **lāses, lares, -ium,** ἀλλ' ἦττον ὀρθῶς·

δαίμων (Β), ὡς ἐπίθ. = *δαήμων* (ὃ βλ.)· ἔμπειρος, εἰδικός, εἴς τι.

δαίνῡ, ἐπ. ἀντί *ἐδαίνυ,* γ' ἐν. πρτ. τοῦ *δαίνυμι* (ὃ βλ.).

δαίνυ', ἐπ. ἀντί *ἐδαίνυο,* β' ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ *δαίνυμι* (ὃ βλ.).

δαινύατο, ἀντί *ἐδαίνυντο,* γ' πληθ. μέσ. πρτ. τοῦ *δαίνυμι* (ὃ βλ.).

δαίνῡμι καί **δαινύω**· ἐπ. γ' ἐν. πρτ. *δαίνυ*· μέλ. *δαίσω*· ἀόρ. α' *ἔδαισα* (*δαίς*)· κυρ. διανέμω, μοιράζω ‖ «κάμνω τραπέζι», δίδω γεῦμα ἤ συμπόσιον, εὐωχῶ: *δαίνυ δαῖτα γέρουσι* = εἶχε καλέσει εἰς συμπόσιον τούς γεροντοτέρους (ἔδιδε γεῦμα εἰς τούς γεροντοτέρους)—*δαινύειν τινά*=εὐωχεῖν τινα.— **II** μέσον *δαίνυμαι,* μέλ. *δαίσομαι,* ἀόρ. α' *ἐδαισάμην*· δίδω γεῦμα εἰς τινα, εὐωχοῦμαι, συμποσιάζω ‖ ὡσ. μετά αἰτ. *δαῖτα, κρέα* κλπ.=συμποσιάζω μέ..., καταναλίσκω, τρώγω, κρέατα κλπ. ‖ ὡσ. ἐπί θηλητηρίου ἤ πυρός κλπ.=κατατρώγω, καίω κλπ.

δαίνυο, ἐπ. ἀντί *ἐδαίνυσο,* β' ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ *δαίνυμι* (ὃ βλ.).

δαινῦτο, ἐπ. ἀντί *δαινύοιτο,* γ' ἐν. Εὐκτ. μέσ ἐν. τοῦ *δαίνυμι* (ὃ βλ.).

δάιος, *α, ον,* ὡσ. *-ος, -ον*· ἰων. καί δμ. *δήϊος, η, ον*· ἀττ. κατά συναίρ. *δᾶος* (*δαίω* Α = ἀνάπτω, καίω, *δαΐς*) ‖ ἐχθρικός, καταστρεπτικός ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ πυρός, τό καῖον, καταναλίσκον ‖ ἐν τῷ πληθ. *δάϊοι* = οἱ ἐχθροί. **2)** δυστυχής, ἄθλιος, κακομοίρης.— **II** (*δαῆναι*), ὁ γινώσκων, ὁ ἔμπειρος (πρβλ. *δαΐφρων*) [δι' ἐτυμ. βλ. *δήϊος*].

δαίρω, μέλ. *δᾰρῶ*· ἀπρφ. ἀορ. α' *δῆραι,* ποιητ. ἀντί *δέρω, δείρω*· ἐκδέρω, ξυλοκοπῶ [δι' ἐτυμ. βλ. *δέρω*].

δαΐς, *-ΐδος,* ἀττ. κατά συναίρ. *δᾱ́ς, δᾰδός,* ἡ (*δαίω* Α=ἀνάπτω, καίω)· δαυλός, πυρσός ἐκ δᾳδίου (λατ. **laeda**)·—ξύλον πεύκης (δᾳδί), ἐξ οὗ κατεσκευάζοντο οἱ πυρσοί.— **II** πόλεμος μάχη, κατά τό πλεῖστον ἐν τοῖς συγκεκομ. τύποις: δοτ. *δαΐ* (ἀντί *δαΐδι*) καί αἰτ. *δαΐν* (ἀντί *δαΐδα*) [ἐκ ῥ. δαF- τοῦ *δαίω* (=καίω, ἀνάπτω), ὃ βλ.].

δαίς, γεν. *δαιτός,* ἡ (*δαίω* Β=μοιράζω, διανέμω)· κυρ. μερίδιον κρέατος ‖ φαγητόν, συμπόσιον, εὐωχία (λατ. **dapes**) ‖ κρέας ἤ αὐτό τοῦτο *τροφή.* [δι' ἐτυμολ. βλ. *δαίω* Β].

δαίσασθαι, δαισάμενος, ἀπρφ. καὶ μτχ. μέσ. ἀορ. α΄ τοῦ *δαίνυμι* (ὅ βλ.).

δαιταλεύς, *-έως,* ὁ (*δαίνυμι*)· συμπότης, δαιτυμών ‖ φιλοξενούμενος, «μουσαφίρης».

δαίτη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *δαὶς* (ὅ βλ.).

δαίτηθεν, ἐπίρ. (*δαίτη*)· ἐκ συμποσίου, («ἀπὸ τραπέζι»).

δαιτρεύω, μελ. *δαιτρεύσω* (*δαιτρός*)· κόπτω κρέας, χωρίζω εἰς μερίδας, διαμοιράζω, διανέμω.

δαιτρόν, τό (*δαίω* Β = διαμοιράζω)· τὸ μερίδιόν τινος.

δαιτρός, ὁ (*δαίω* Β = μοιράζω)· ὁ κόπτων (κυρ. κρέας) καὶ διαμοιράζων. Ἐξ οὗ τὸ

δαιτροσύνη, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κόπτειν καὶ διαμοιράζειν κατὰ τὸ δεῖπνον ‖ τραπεζοκομία, τὸ σερβίρισμα εἰς τὸ τραπέζι.

δαιτῠμών, *-όνος,* ὁ (*δαίς*)· ὁ προσκεκλημένος εἰς γεῦμα, ὁ ξενιζόμενος (φιλοξενούμενος)· **2)** Ἐν τῷ πληθ., οἱ συνδαιτυμόνες, τ. ἔ. οἱ σύνδειπνοι, ὧν ἕκαστος ἔφερε μαζί του τὸ μερίδιόν του (λεγόμενοι καὶ *ἐρανισταί*). [δι' ἐτυμολ. βλ. *δαίω* Β=μοιράζω].

δαιτύς, *-ύος,* ἡ, ἰων. ἀντὶ *δαὶς* (ὅ βλ.).

δᾰΐφρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*δαΐς*=μάχη + *φρήν*)· ὁ ἔχων μάχιμον φρόνημα, φιλοπόλεμος, διακαῶς ἐπιζητῶν τὴν μάχην, τολμηρός, ἄφοβος.— **II** (*δαῆναι*)· ὁ ἔχων σοφὸν τὸ φρόνημα, συνετός, ἔμπειρος, οοφός.

Ἔτυμ.: Ἐν τῇ Ἰλιάδι ἡ λ. ἀπαντᾷ πάντοτε μετὰ τῆς πρώτης σημασ. Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὁμως ἡ λ. ἔχει χάσει τὴν ἀρχικήν της σημασ. καὶ χρησιμοποιεῖται τὸ ἐπίθ. μετὰ τοιαύτης σημασ. καὶ ἐν τοιαύτῃ συναφείᾳ μετ' ἄλλων ἐπιθ. (*ποικιλομήτης* κ.ἄ.), ὥστε τελικῶς ἐξελήφθη ὡς γινόμενον ἐκ τοῦ *δαῆναι.* Κατὰ τὴν παραγωγὴν δὲ ταύτην *δαΐφρων* ⟨**δασι-* (πρβλ. σανσκρ. **dasrah**, βλ. *δέδαε, δαῆναι*) + *φρὴν* καὶ εἶναι συνών. τοῖς *ἐχέφρων, ποικιλομήτης* κ.ἄ. Κατὰ τὴν πρώτην σημ. *δαΐφρων* ⟨**δαFι-* (πρβλ. παλ-ιρλ. dōi = ἰοχυρός) ἢ ⟨**δαFι-*: πρβλ. ὁμηρ. τοπ. *δαΐ* (⟨*δαFι*)=ἐν τῇ μάχῃ (πρβλ. *ἐν δαΐ λυγρῇ, ἐν δαΐ λευγαλέῃ, δαϊκτάμενος*= πεσὼν ἐν πολέμῳ, συνών. τῷ *ἀρηΐφατος*), βλ. *δαΐς* II καὶ *δήιος.*

δαΐχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *δαΐζω.*

ΔΑΙ'Ω (Α)=καίω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.' ἀνάπτω: *δαΐδ' οἱ ἐκ κόρυθος πῦρ*=(ἡ Ἀθηνᾶ) ἅναψε (ἔκαμε νὰ καῇ) πυρὰ (φλόξ) ἐπάνω εἰς τὴν περικεφαλαίαν της. — Παθητ. ἀόρ. α' μτχ. *δαισθείς*· μτχ. πρκ. *δεδαυμένος*· καίω, φλέγομαι, κατακαίομαι: *δαίεται ὄσσε*=τὰ μάτια λαμποκοποῦν, σπινθηροβολοῦν· ἐνταῦθα ἀνήκει ὡσ. καὶ ὁ πρκ. *δέδηα,* ὁ ὑπερσ. *ἐδεδήειν,* ποιητ. *δεδήειν: πόλεμος δέδηε* = ὁ πόλεμος ἔχει ἀνάψει· *ὅσσα δεδήει*=ἡ φήμη εἶχεν ἐξαπλωθῇ ὡς ἡ πυρὰ (πρβλ. τὰ τῆς Λατιν. **flagrat bellum, flagrat rumor**).

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δαF-*: *δα-ί-ω* ⟨**δαιFω*, **δαF-jω* (δ-μηρ. πρκ. *δέ-δη-α, δε-δαυ-μένο-ς*)· *δάος,* τό, *δαΐς* γεν. *δαΐδος* (ἀττ. συνηρ. *δᾴς, δαδός*)· *δᾶνός* ⟨**δαεινός* ⟨**δαFεσ-νος* (= ξηρός, κατάλληλος πρὸς καῦσιν)· *δᾶλός* (⟨**δαFελός*, πρβλ. λατ. *δαβελὸς*)=πυρσός· *δᾶλερὸς* (στίλβων, φλεγόμενος)· ὁμόρ. σανσκρ. **dunō'ti** (καίειν, φθείρειν), **dūnáh** (καυμένος, βασανισμένος), **dānáh** (πυρά), **dōman-** (ἀλγηγών, ὀδύνη)· Ἰρλ.: **dōim** (καίω)· παλ-γερμ. **zuscen** (καίειν). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **dāu-, dəu-, du, duv-** (καίειν)· βλ. *δύη*· ὡσ. βλ. *δήιος.*

ΔΑΙ'Ω (Β), διαιρῶ, διαχωρίζω, διαμοιράζω, διανέμω ‖ ἐν ἐνεργ. σημ. δὲν ἀπαντᾷ τὸ *δαίω,* ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ *δαΐζω* ‖ ἐν μέσ. καὶ παθητ. σημασ. τὸ *δαίομαι*· ὡς μέσ.: *κρέα δαιόμενος*=διαμοιράζων μερίδας κρέατος ‖ παθητ., *δαίεται ἦτορ* = ἡ καρδία μου εἶναι χωρισμένη, σχίζεται· ἐπ. γ' πληθ. *δεδαίαται.*—Ἀλλ' ὁμως οἱ τύποι *ἔδαισα, ἐδαισάμην* ἀνήκουσιν εἰς τὸ *δαίνυμι*· οἱ δὲ τύποι *δάσομαι, ἐδασάμην, δέδασμαι* ἀνήκουσιν εἰς τὸ *δατέομαι.*

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δα-*: *δα-ί-ω* ἢ μᾶλλον μέσ. *δα-ί-ομαι* (μέσ.=διανέμω, ὁμηρ. παθ.=εἶμαι μοιρασμένος, εἶμαι ἐσχισμένος)· *δαίς,* γεν. *δαιτός*· *δαίτη*· *δαιτύς*· *δαιτυμών*· *δαιτρός*· *δαιτρόν*· *δαίνυμι* (μλ. τὰς λ. λ.)· Λατ. *daīsis, -ios*· *daímon, daΐζω, dános, datéomai* (βλ. τὰς λ. λ.)· πρβλ. ἐπιγρ. *καρπο-δαισταὶ* = διανομεῖς καρπῶν· πρβλ. σανσκρ. **dāyatē** (διανέμειν, μοιράζεσθαι), **dayá** (συμμετοχή), **dáti, dyáti** (κόπτειν, δρέπειν, συλλέγειν), **dálu, dātrám** (μέρος), **dināh** (μοιρασμένος· βλ. *δάνος*), **dīlih** (διανομὴ κατ' ἀναλογίαν)· πρβλ. ὡσ. Ἀρμ. **ti** γεν.· **tioy** (αἰών, ἔτη, ἡμέραι) (⟨ἰαπ. ***dī-t*** ἢ ***dī-ti-, *dī-to-, *dī-tā***)· λατ. **dīves.** Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **dā(i), də(i), dī** (=διανέμειν)· *δαίομαι* (⟨**δαι-jo-μαι* ἢ νεοσχηματισμὸς ἀντὶ **δάομαι* (σανσκρ. **dāyatē**) σύμφωνα πρὸς τὸν μέλ. *δαίσω.*

δάκε, ἐπ. ἀντὶ *ἔδακε,* γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *δάκνω* (ὅ βλ.).

δᾰκέ-θῡμος, *ον* (*δάκνω*+*θυμός*)· ὁ τὴν καρδίαν δάκνων ἢ κατατρώγων· πρβλ. *δηξί-θυμος, θυμοδακής.*

δακεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *δάκνω* (ὅ βλ.).

δακετόν, τό=*δάκος* (ὅ βλ.)· ἰοβόλον (δηλητηριώδες) ἑρπετόν.

δακνάζω, ποιητ. ἀντὶ *δάκνω* (ὅ βλ.). — Ὡς παθ., ἐνοχλοῦμαι, πικραίνομαι, κατὰ τρόπον ὀδυνηρόν.

ΔΑ'ΚΝΩ, μέλ. *δήξομαι*· πρκ. *δέδηχα*· ἀόρ. β' *ἔδᾰκον*· ἐπ. ἀπρφ. *δᾰκέειν.*— Παθ., ἀόρ. α' *ἐδήχθην*· πρκ. *δέδηγμαι*· «δ.γκάνω», κυρ. ἐπὶ κυνῶν, ὡσ. δὲ καὶ κωνώπων: *στόμιον δάκνω* = δαγκάνω (μασουλίζω, κρατῶ διὰ τῶν ὀδόντων) τὸν χαλινόν ‖ *δάκνω ἐμαυτὸν* = δαγκώνω τὰ χείλη μου ἀπὸ φόβον μήπως γελάσω.— **II** μτφρ., κεντῶ, κεντρίζω, ἐρεθίζω.— Παθητ., *καρδίαν δέδηγμαι*=ἔχω πικρανθῇ κατάκαρδα.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δακ-*: *δάκ-ν-ω, δακετόν* (βλ. λ.), *δῆγ-μα* (βλ. λ.), *δάκος* (βλ. λ.). Πρβλ. σανσκρ. **dáçati** (δαγκώνω), **dáçah** (τεμάχιον)· Γοτθ. **tahjan** (σχίζω)· παλ γερμ. **zangar** (ὀδηκτικός), **zanga** (λαβίς, τανάλια).

δάκος, τό, γεν. *-εος* (*δακεῖν* τοῦ *δάκνω*)· ζῷον, τοῦ ὁποίου τὸ δάγκαμα εἶναι ἐπικίνδυνον ‖ πᾶν βλαβερὸν ζῷον.

ΔΑ'ΚΡΥ, *-υος,* τό, ποιητ. ἀντὶ *δάκρυον*· τὸ δάκρυον (λατ. **lacruma**).— **II** σταγὼν (σταλαγματιά), ὅπως τῆς ῥητίνης π. χ.

Ἔτυμ.: *δάκρυ, δάκρυον*· παλ-λατ. **dacruma**, λατ. **lacruma, lacrima**· παλ Breton. **dacr-**, corn. **dagr-**, gall. πληθ. **dagrau**· παλ-ιρλ. **dūr** (⟨Κελτ.**dakru*· παλ-γερμ. **zahar** (δάκρυον)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ.**dak̂ru**, κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***drak̂ru***· πρβλ. παλ-γερμ. **trahan** (γερμ. **träne**=δάκρυον)· προγερμ. ***trahnu-*** ⟨***drak̂nu-*** κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **áçru, açrám,** Ζενδ. **asrū-**, Λιθ. **aszará** (δάκρυον).

δακρύδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *δάκρυ.*

δακρῦμα, *-ατος,* τό (*δακρύω*)· ἀντικείμενον δακρύων, δι' ὃ χύνει τις δάκρυα.— **II** ὃ χύνει τις κλαίων, δάκρυον.

δακρυο-γόνος, *ον* (*δάκρυ* + **γένω*)· ὁ γεννῶν, παράγων, δάκρυα.

δακρῠόεις, *όεσσα, όεν* (*δάκρυον*)· πλήρης δακρύων ‖ ἐπὶ προσ., ὁ πολὺ κλαίων ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ προκαλῶν δάκρυα ἢ ἀξιοδάκρυτος.— *δακρυόεν γελάω,* ὡς ἐπίρ.=μειδιῶ διὰ μέσου δακρύων.

ΔΑ'ΚΡΥ˜ΟΝ, τό = *δάκρυ* (ὅ βλ.)· ἐπ. γεν. πληθ. *δακρυόφι* [δι' ἐτυμολ. βλ. *δάκρυ*].

δακρυ-πλώω (*δάκρυ*+*πλέω*)· πλέω (εἶμαι βουτημένος, κολυμβῶ) εἰς τὰ δάκρυα, πνίγομαι εἰς τὰ δάκρυα.

δακρυ-ρροέω, μέλ. *-ήσω*· ἀναλύομαι εἰς δάκρυα, χύνω δάκρυα. Ἐκ τοῦ

δακρύ-ρροος, *ον* (*δάκρυ* + *ῥέω*)· ὁ *ῥέων* δάκρυα (ἀναλυόμενος εἰς δάκρυα).

δάκρῡσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *δακρύω,* ἀντὶ *ἐδάκρυσα.*

δακρυσί-στακτος, *ον* (*δάκρυ*+*στάζω*)· ὁ στάζων δάκρυα.

δακρυσῶ, ζωρ. μέλ. ἀντὶ δακρύσω.

δακρῡτός, *ή, όν* (καὶ *-ός, -όν*), ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ *δακρύω*· ἀξιοδάκρυτος ‖ πολυδάκρυτος, πλήρης δακρύων.

δακρυ-χᾰρής, *ές* (*δάκρυ* + *χαίρω*)· ὁ χαίρων (εὑρίσκων εὐχαρίστησιν) εἰς τὰ δάκρυα.

δακρυ-χέων, *ουσα, ον,* μετοχ. ἐπίθετον (*δάκρυ*+*χέω*)· ὁ χύνων δάκρυα, κλαίων.

δακρύω [ῠ], μέλ. *-ύσω*· ἀόρ. α' *ἐδάκρῡσα*· πρκ. *δεδάκρῡκα* (*δάκρυ*)· κλαίω, χύνω δάκρυα, «δακρύζω».—Παθ. πρκ. *δεδάκρῡμαι*=εἶμαι ἔνδακρυς, εἶμαι πλήρης δακρύων ‖ μετὰ αἰτ. τοῦ συστοίχου ἢ ἐσωτερ. ἀντικ.: *δακρύω γόους* = θρηνῶ γοερῶς μετὰ δακρύων.— **II** μτβτ. κλαίω, θρηνῶ,(διά)τι(να). — Παθητ. εἶμαι διὰ δάκρυα, κλαίουσι δι' ἐμέ.— **III** *δακρύω βλέφαρα*=κατακλύζω τὰ βλέφαρά μου ἀπὸ δάκρυα.

δακρυ-ώδης, *ες* (*δάκρυ*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς δάκρυα ‖ πλήρης δακρύων.

δακτῠλήθρα, *ἡ* (*δάκτυλος*)· θήκη δακτύλου.

δακτῠλίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *δακτύλιος* (ὃ βλ.).

δακτῠλῐκός, *ἡ, ὀν* (*δάκτυλος*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) τὸν δάκτυλον, λατ. **digitalis**· *αὐλὸς δακτυλικὸς*=αὐλὸς παιζόμενος διὰ τῶν δακτύλων.— **II** ἐπὶ τοῦ μέτρου, τὸ δακτυλικὸν μέτρον, ὁ δακτυλικὸς ῥυθμός.

δακτύλιος, ὁ (*δάκτυλος*)· «δακτυλίδι», σφραγὶς δακτυλιδίου ‖ πᾶν πρᾶγμα ἔχον τὸ σχῆμα δακτυλίου.

δακτῠλό-δεικτος, *ον* (*δάκτυλος*+*δείκνυμι*)· ὁ δεικνυόμενος διὰ τοῦ δακτύλου (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατίου *digito monstravi*).

δακτῠλο-ειδής, *ἐς* (*δάκτυλος* + *εἶδος*)· ὅμοιος δακτύλῳ.

δάκτῠλος, ὁ· πληθ. *οἱ δάκτυλοι*, ποιητ. ὡσ. *τὰ δάκτυλα* (*δείκνυμι*)· δάκτυλος, λατ. **digitus**· *ἐπὶ δακτύλων συμβάλλομαι* = λογαριάζω εἰς (μὲ) τὰ δάκτυλα. **2)** *δάκτυλος τοῦ ποδός,* ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς γεν. *ποδὸς* (ὡς τὸ λατ. **digitus**).— **II** τὸ μικρότερον τῶν ἑλληνικῶν μέτρων μήκους, περίπου= 0,018 τοῦ γαλλικοῦ μέτρου. — **III** μετρικὸς πούς, ὁ δάκτυλος (⏑ ⏑ ˉ).

Ἔτυμ.: *δάκτυλος*(**δάτκυλος* (πρβλ. Βοιωτ. *δακκύλιος*) ⟨**dn̥t-ku-lo-* σανσκρ. **a-dat-kah** (= νωδός, ξε. δοντιάρης). — Κατά τινας *δάκτυλος* ⟨*δάκω*. — Κατά τινας ἡ λ. εἶναι σημιτικὴ (πρβλ. ἑβρ. **diglā**=χουρμαδιά), ἀλλὰ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη δὲν στηρίζεται.—Κατὰ τὸν **Curtius** ἡ λ. *δάκτυλος* εἶναι δευτερογενὴς σχηματισμός, τοῦ ὁποίου τὸ πρωτότυπον κρύπτεται ἐν τῷ λατιν. **digitu-s**· τὸ **-g-** τοῦ λατιν. ἀναντὶ τοῦ **-κ-** τοῦ ἑλλην. ἀναλογεῖ πρὸς τὴν αὐτὴν ἀντιστοιχίαν μεταξὺ τῶν λέξεων **viginti**: εἴκοσι· ζέχεται λοιπὸν ὅτι ἡ λ. *δάκτυλος* ⟨ῥ. *δεκ-* (*δεχ-*) τοῦ *δέχομαι*, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ σημ. τῆς λ. *δάκτυλος* ἔχει οἵαν σχέσιν ἔχει καὶ τὸ γερμ. **Finger** (δάκτυλος) πρὸς τὸ ἐπίσης γερμ. **fangen** (συλλαμβάνειν). Καίτοι ἄλλοι τὸ λατ. **digitus** τὸ ἀνάγουν εἰς τὴν ῥ. **dic-** (=*δικ-, δεικ-* τοῦ *δείκνυμι*).

δακτῠλό-τριπτος, *ον* (*δάκτυλος* + *τρίβω*)· ὁ τετριμμένος διὰ τῶν δακτύλων.

δᾱλέομαι, ὑωρ. ἀντὶ *δηλέομαι* (ὃ βλ.).

δᾶλίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *δᾶλός* (ὃ βλ.).

δᾶλός, ὁ (*δαίω* Α)· τεμάχιον ξύλου φλεγομένου, δαυλός.— **II** ἐσβεσμένος (μὴ φλεγόμενος πλέον) πυρσός, μτφρ. ἐπὶ γέροντος (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁρατ. **dilapsam in cineres facem**).— **III** φῶς φάρου.—[Ἐκ τῆν ἐτυμολ. βλ. καὶ *δαίω* Α· *δαλὸς* ⟨ *δαFελὸς* (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «*δαβελός· δαλός, Λάκωνες*»)].

δᾰμάζω, μτγν. τύπος τοῦ *δαμάω* (ὃ βλ.).

δᾰμαῖος, ὁ (*δαμάω*) (ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος)· ὁ δαμαστής.

δᾰμάλη, *ἡ*= *δάμαλις* (ὃ βλ.).

δᾰμᾰλή-θοτος, *ον* (*δάμαλις*+*βόσκω*)· ὁ βοσκόμενος ὑπὸ δαμάλεων.

δᾰμᾰλη-φάγος, *ον* (*δάμαλις*+*φαγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὁ *ἐσθίων* (τρώγων) δαμάλεις, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους.

δᾰμᾰλίζω, μέλ. *-ίσω*, ποιητ. ἑκτστ. τύπος τοῦ *δαμάζω*· ὑποτάσσω.

δᾰμᾰλις, *-εως, ἡ* (*δαμάω*)· νεαρὰ ἀγελάς, «δαμάλα», «μοσχίδα», Λατ. **juvenca**.— **II** μτφρ. κοράσιον (πρβλ. τὴν αὐτὴν σημ. τῶν: *ἡ μόσχος, ἡ πῶλος*).

Ἔτυμ.: *δάμαλις, δαμάλη, δαμάλης*· ἐκ ῥ. *δαμ-* τοῦ *δαμάω* (ὃ βλ.)· πρβλ. ἰρλ. **dam** (βοῦς) ⟨Κελτ. **damo-s**, **damallaid** (ἔλαφος)· Κελτ. **damalo-** = ἑλλ. *δάματος* (ἐξημερωμένος)· λατ. **dāma** (ἔλαφος), **domare**=δαμάειν· σανσκρ. **damyah** = ταῦρος πρὸς τιθάσευσιν.

δάμᾰλος, ὁ (*δαμάω*)· μόσχος (λατ. **vitulus**).

δάμαρ, *-αρτος, ἡ* (*δαμάω*)· σύζυγος (ἡ), ἡ γυνὴ (πρβλ. *ἀδμὴς*=ἡ παρθένος).

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ *δαμάω* ἐτυμολ. εἶναι μία ἐκ τῶν πολλῶν· κατ' αὐτὴν τὸ σανσκρ. **dārāh** καὶ τὸ ἑλλ. *δάμαρ* ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. **domā-** (δαμάζειν).—Κατὰ τὸν **Boisacq** *δάμαρ* (θ. *δάμαρτ-*) κυρ. = ἡ διοικοῦσα τὸν οἶκον ⟨**dn̥m-**(ρίζ. **dem**=οἰκία) + **-ar**⟨ρ̥t(ι), πρβλ. λατ. αἰτ. **artem**, ἑλλ. *ἀρτύω, ἐπαρτὴς* (πρβλ. ῥ. *ἀρ-* τοῦ *ἁραρίσκω*).— Κατ' ἄλλους ἡ λ. *δάμαρ* εἶναι παλαιὸν οὐδ. (παρέμοιον πρὸς τὸ οὐδ. *ἦπαρ - ἥπατος*) = συναρμογὴ ξύλων οἰκοδομῆς· πρβλ. παλ-νορβ. **timbr** (ξύλον συναρμογῆς οἰκοδομῆς)· παλ-Σαξ **timbar** (τοιχοδομία) ἐξ ἧς ῥίζης καὶ αἱ λ. *δέμω, δόμος*.— Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **dārāh** πληθ. (σύζυγος), ἐξ ἰαπ. ***dn̥-ro-**: ἑλλ. *δμᾶ-* (=οἰκοδομεῖν), σανσκρ. **dārāh** (ἑνικ.) = τὰ τοῦ οἴκου· **dāra-** ⟨ἰαπ. **dōlo-**: ὑωρ. *δῶλος*· βλ. *δοῦλος*.

δαμάσδω, ὑωρ. ἀντὶ *δαμάζω* (ὃ βλ.).

δᾰμᾰσί-μβροτος, *ον* (*δαμάω*+*βροτός*)· ὁ δαμάζων, ὑποτάσσων, (καταβάλλων) τοὺς θνητούς.

δᾰμᾰσ-ιππος, *ον* (*δαμάω*+*ἵππος*)· ὁ δαμάζων ἵππους, Ἱπποδαμαστής.

δάμᾰσις, *-εως, ἡ* (*δαμάω*)· ὁ δαμασμός, ἡ ἡμέρωσις, καθυπόταξις.

δᾰμᾰσί-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*δαμάω* + *φρήν*)· ὁ δαμάζων (καθυποτάσσων αἰχμαλωτίζων) τὰς φρένας.

δᾰμᾰσί-φως, *-ωτος, ὁ, ἡ* (*δαμάω*+*φῶς*=*ἀνήρ*) = *δαμασίμβροτος* (ὃ βλ.).

δᾰμάτειρα, *ἡ* (*δαμάω*), θηλ. οὐσ.=δαμάστρια.

Δᾰμᾶτερ, ὑωρ. κλητ. τοῦ *Δημήτηρ*.

ΔΑ˘ΜΑ΄Ω, ἐπ. γ' ἑν. *δαμάᾳ*, γ' πληθ. *δαμόωσι*· μέλ. *δαμᾶσω*, ἐπ. *δαμάσσω*· ἀόρ. α' *ἐδάμᾰσα*, ἐπ. *ἐδάμασσα, δάμασσα*· πρκ. *δεδάμακα*.—Παθητ. ἀόρ. α' *ἐδμήθην*, μτχ. *δμηθείς*· ἀόρ. β' *ἐδάμην*, ἀπρφ. *δᾰμῆμεναι*, μτχ. *δᾰμείς*· πρκ. *δέδμημαι*. — ὡσ. ἀπαντῶσι μτχ. ἀορ. α' *δᾰμᾰσθείς*, μτχ. πρκ. *δεδαμασμένος* ὡσεὶ ἐξ ἑν. *δαμάζω*· ἡμερόνω, τιθασεύω, ὑποβάλλω ὑπὸ ζυγόν, ὑποτάσσω, ὑπερνικῶ, καταβάλλω.— **II** ἐπὶ παρθένων, ζευγνύω εἰς γάμον, δίδω εἰς γάμον (ὡς σύζυγο.), ὑπανδρεύω ‖ ὡσ. ἐκβιάζω, συγκοιμῶμαι, συνευρίσκομαι (λατ. **subigere**).— **III** γενικῶς, ὑποτάσσω, κατακτῶ (κυρ. ἐν πολέμῳ). — Παθητ., ὑποτάσσομαι, εἶμαι ὑποτελής, ὑπακούω. **2)** φονεύω, σφάζω.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δαμ-*: *δάμ-νη-μι, δαμ-νά-ω, δαμ-ά-ω, δαμ-άζ-ω*, (κατά τινας καὶ τὸ *δάμαρ*), *δαμ-άλη-ς, -δαμος* (ἐν συνθέτοις=ὁ δαμάζων), *ἀ-δμής, δμώς* (βλ. τὰς λ. λ.)· *δμη-τός* (ὑωρ. *δμᾱτός*=δαμασμένος, τιθασευμένος)· *δμῆσις, -εως*· *δάμασις, -εως*· *δμητήρ, -ῆρος* (ὅστις δεσπόζει)· *ἀδάματος* (ἀτιθάσευτος)· «*δματέα· δαμαστέα*» (Ἡσυχ.). Πρβλ. σανσκρ. ῥ. **dam-**: **dāmyati** (εἶμαι δαμασμένος, καὶ μτβτ. δαμάζω), **dámah** (ὁ δαμάζων), **dámah** (δαμασμός), **damitā** (δαμαστής)=λατ. **domitor** = ἑλλ. *παν-δαμάτωρ*, **dam-jas** (νεαρὸς ταῦρος)· λατ. **domō** (⟨**domā-jō**=παλ-γερμ. **zamōn** (=δαμάζω), **dom-i-tus, dom-i-tor, dom-inu-s**· παλ-ιρλ. **damnaim** (κλείω)· Γοτθ. **ga-tam-jan** (δαμάζειν)· παλ-γερμ. **zam** (τιθασευμένος). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***dmā** (=δαμάζειν) βλ. καὶ *δάμαλις*.

δᾰμείην, Εὐκτ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *δαμάω*.

δᾰμείω, ἐπ. ἀντὶ *δαμῶ*, ὑποτ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *δαμάω*· 6' καὶ γ' ἑν. παθ. *δαμήῃς, -ήῃ*, ἐπ. ἀντὶ *δαμῇς, δαμῇ*· 6' πληθ. *δαμείετε* ἀντὶ *δαμῆτε*.

δᾶμεν, ἐπ. ἀντὶ *ἐδάμησαν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *δαμάω*.

δᾰμήμεναι, ἐπ. ἀντὶ *δαμῆναι*, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *δαμάω*.

δάμνα, ἐπ. ἀντὶ *ἐδάμνα*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *δάμνημι*.

δαμνᾷ, γ' ἑν. τοῦ *δαμνάω*· ὡσ. 6' ἑν. μέσου ἐν. τοῦ *δάμνημι*.

δαμνάω=*δαμάω*· μόνον κατ' ἑν. καὶ πρτ. ἐν χρήσει.

δάμνημι=*δαμάω* (ὃ βλ.).— Μέσ. καὶ Παθ. *δάμναμαι*.

δᾶμος καὶ *δᾱμόσιος, α, ον*, Δωρ. ἀντὶ *δημ-*

δᾰμόωσι, ἐπ. γ' πληθ. τοῦ **δᾰμάω** (ᾰ 6λ.).

δᾱμώματα, τὰ (**δᾶμος**)=**τὰ δημοσίᾳ ᾀδόμενα**=ὕμνοι ψαλλόμενοι δημόσιᾳ.

δᾶν, δωρ. ἀντὶ **δῆν**=**γῆν**'—**οὐ δᾶν**=οὐχὶ μὰ τὴν Γῆν!

ΔΑ͂ΝΑ͂ΟΙ', οἱ· οἱ Δαναοί, οἱ ὑπήκοοι τοῦ Δαναοῦ, τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργους || παρ' Ὁμ. **Δαναοί** ὀνομάζονται ὅλοι γενικῶς οἱ Ἕλληνες || **Δαναΐδαι, -ῶν,** οἱ =οἱ υἱοὶ ἢ ἀπόγονοι τοῦ Δαναοῦ || **Δαναΐδες, αἱ**=αἱ θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ. Ἐξ αὐτοῦ κωμικὸν ὑπερθετ. **Δαναώτατος**=ὁ παλαιότατος ἐκ τῶν Δαναΐων.—[κυρ. **Δαναοί**=οἱ ἐκ τῆς Γῆς γεννηθέντες, γηγενεῖς, ἐκ τοῦ **Δανάη, ἡ,** ὅπερ ἦτο τὸ μυθολογικὸν ὄνομα τῆς Ξηρᾶς Γῆς (πρβλ. **δανός**)].

δᾰνείζω, μέλ. **-είσω**· πρκ. **δεδάνεικα,** παθ. **δεδάνεισμαι** (**δάνος**)· δίδω χρήματα ἐπὶ τόκῳ ἢ ἐπὶ ἐπιστροφῇ, ὡς δάνειον, δανείζω.—Παθητ., ἐπὶ τῶν χρημάτων, δίδομαι ἐπὶ τόκῳ ὡς δάνειον.— Μέσον, λαμβάνω χρήματα ἐπὶ τόκῳ, δανείζομαι [δι' ἐτυμ. βλ. **δάνος**].

δάνειον, τὸ (**δάνος**)· τὰ ἐπὶ τόκῳ διδόμενα ἢ λαμβανόμενα χρήματα, «δάνειον».

δάνεισμα, -ατος, τὸ (**δανείζω**) = **δάνειον** (ᾰ βλ.).

δᾰνεισμός, ὁ (**δανείζω**)· τὸ δανείζειν (δίδειν ἢ λαμβάνειν ἐπὶ τόκῳ) χρήματα, τὸ δάνεισμα.

δᾰνειστής, -οῦ, ὁ (**δανείζω**)· ὁ δανείζων (=παρέχων χρήματα ἐπὶ τόκῳ) χρήματα, ὁ τοκογλύφος.

δᾰνειστῐκός, ή, όν· ὁ διατεθειμένος νὰ παρέχῃ δάνεια.

ΔΑ΄ΝΟΣ, -εος, τό· δῶρον.— **II** χρήματα διδόμενα ἐπὶ τόκῳ, δάνειον || χρέος, ὀφειλή.

Ἔτυμ.: **δάνος, δάνειον, δανείζω** (βλ. λ.λ.)· **δάνος** κυρ. σημ. τὸ δῶρον, τὸ διδόμενον, καὶ ‹ἰαπ. ***də-,** συνεσταλμ. τύπου τῆς ῥ. **dō** = διδόναι (βλ. **δίδωμι**).— Κατ' ἄλλους ἔχει σχηματισθῇ μᾶλλον ἐκ τοῦ ***δανὸ-ς**=σανσκρ. **dánas** (μοιρασμένος) ‹ἰαπ. ***də-,** συνεσταλμένου τύπου τῆς ῥ. **dā(i)**=μοιράζειν· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. **«δάνας** (ἢ **δανάς**;)· **μερίδας. Καρύστιοι»**. Βλ. **δαίομαι, δατέομαι.**

δανός, ή, όν (**δαίω** A)· κεκαυμένος, ἀπεξηραμμένος, ξηρός, καψαλισμένος. [Παρήχθη καθ' ὃν τρόπον ἡ λ. **φᾱνός**: **daves-** : **dáos** (πρβλ. **ἡμιδαής**) : **deves-nós** ›***δaFεννὸς** ›***δαεινὸς** ›**δᾱνός**].

δάος, -εος, τὸ (**δαίω** A) = **δαλὸς** (ᾰ βλ.)· πυρσός, δαυλός.

δᾰπᾰνάω, μέλ. **ήσω.**—Παθ. ἀόρ. α' **ἐδαπανήθην,** πρκ. **δεδαπάνημαι,** ἀμφότεροι ἐν χρήσει καὶ μετὰ μέσης σημασίας.—ἐξοδεύω, ἀναλίσκω χρήματα: **δαπανῶ εἴς τι**=ἐξοδεύω διά τι.—Μέσον, δαπανῶ ἐξ ἰδίων. — **II** ὡς μτβτ.: **δαπανῶ τὴν πόλιν** = βάλλω εἰς ἔξοδα τὴν πόλιν, ἐξαντλῶ τὴν πόλιν. Ἐκ τοῦ

ΔΑ͂ΠΑ͂ΝΗ, ἡ· κόστος, ἔξοδον, δαπάνη.— **II** τὸ δαπανώμενον (ἢ δαπανηθέν) χρῆμα || ὡσ. χρῆμα πρὸς κατεδαπάνησιν.— **III** τάσις πρὸς δαπάνας, δαπανηρότης, ἀσωτία.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **δαπ-**: **δαπ-άνη· δάπ-ανο-ς· δαπ-ανάω· δάπ-τ-ω** (ξεσχίζω)· **δαψιλὴς** (γενναιόδωρος)· **δεῖπ-νον** (ῥ. **δαπ-**› **δεπ-, δεῖπνον** ‹**δέπνον,** πρβλ. λατ. **dapinare**)· πρβλ. σανσκρ. **dāpayati** (διανέμω) (πρβλ. ῥ. **dā-**: ἑλλ. **δα-** τοῦ **δαίομαι, δατέομαι** ᾰ 6λ.)· λατ. **dap-s dapis** (=δεῖπνον, συμπόσιον), **dap-ino** (προσφέρω δεῖπνον)= δαπ-ανάω, **damnum** (‹**dap-nom** = πρόστιμον, ζημία, βλάβη || καταδίκη). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται σανσκρ. ῥ. **dāp-, dap-** (= ἑλλ. **δαπ-, δεπ-**), ἥτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ῥ **dā(i)** (=διανέμειν, χωρίζειν)=ἑλλ. **δα-** περὶ ἧς βλ. ἐν λ. λ. **δαίομαι, δατέομαι, δάνος.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δᾰπᾰνημα, -ατος, τὸ (**δαπάνη**)· τὸ δαπανηθὲν χρῆμα, ἔξοδον.

δᾰπᾰνηρός, ά, όν (**δαπάνη**)· ἐπὶ ἀνθρώπων, πολυέξοδος, ἄσωτος || ἐπὶ πραγμ., πολυδάπανος, πολλὴν δαπάνην ἀπαιτῶν. Ἐπίρ. **-ρῶς**=κατὰ τρόπον πολυδάπανον.

δᾰπᾰνος, ον=**δαπανηρὸς** (ᾰ 6λ.).

δά-πεδον, τὸ (**δα-** + **πέδον**)· γῆ, ἔδαφος || τὸ πάτωμα (τὸ «δάπεδον») δωματίου || ἐν τῷ πληθ., πεδιάδες, ἐπίπεδος χώρα.

Ἔτυμ.: ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθεῖσα ἐτυμολ. ἐκ τοῦ **δα-** (ἀντὶ **ζα-** ‹***δja** τ. ἔ. **διά**) (πρβλ. **δά-σκιος, δαφοινὸς**) δὲν εἶναι ἀσφαλής.—Πιθανώτερον εἶναι, ὅτι, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν σημασ. (**δά-πεδον** = ἔδαφος τῆς οἰκίας) **δά-πεδον** ‹ἰαπ. ***dm̥-pedo-** (ἐξ ἰαπ. ῥ. **dem, dam,** ἑλλ. **δᾶ, δῆ**=**γᾶ, γῆ**) = οἰκία. Βλ. καὶ τὰς λ. λ. **δῶ, ἔνδον,** καὶ **πέδον.**

ΔΑ΄ΠΙΣ, -ίδος, ἡ=**τάπης** (ᾰ 6λ.)· τάπης, «ταπέτο», «χαλί».

δαπτέμεν, ἐπ. ἀντὶ **δάπτειν,** ἀπρφ. τοῦ **δάπτω** (βλ. λ.).

ΔΑ΄ΠΤΩ, μέλ. **δάψω**· καταβροχθίζω. [δι' ἐτυμολ. βλ. **δαπάνη,** διότι παράγεται ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. **δαπ-**].

Δάρδᾰνος, ὁ· υἱὸς τοῦ Διός, ἱδρυτὴς τῆς Δαρδανίας ἢ Τροίας.—Ὡς ἐπίθ. **Δάρδανος ἀνὴρ** = Τρώς, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **Δάρδανοι· Δαρδάνιος, α, ον** = Τρωικός· **Δαρδανίς, -ίδος, ἡ** = ἡ ἐκ Τροίας γυνή· **Δαρδανία, ἡ**=ἡ Τροία· **Δαρδανίδης, -ου,** ὁ = υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου· **Δαρδανίωνες,** οἱ= υἱοὶ τοῦ Δαρδάνου.

δαρδάπτω, ἐκτετ. τύπος τοῦ **δάπτω** (ὃ 6λ.).

Ἔτυμ.: κατ' ἄλλους, ἴσως ὀρθότερον, **δαρδάπτω** (= ξεσχίζω, καταβροχθίζω) ‹***δαρ-δαρπτω** ἢ ***δαρ-δράπτω** κατ' ἀνεμοίωσιν καὶ εἶναι ἐπιτατικὸν τοῦ **δρέπω** =ἐκριζώνω, συλλέγω (ὃ 6λ.).

δᾱρεικὸς ἢ **δαρεικὸς στατήρ,** ὁ· χρυσοῦν νόμισμα Περσ.κόν, ἴσον πρὸς 20 ἀττικὰς δραχμάς, οὕτως ὥστε ὃ δαρεικοὶ=1 μνᾶ, 300 δαρεικοὶ=1 τάλαντον. Τὸ νόμισμα τοῦτο ὠνομάσθη οὕτω, διότι κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκόπη ὑπὸ τοῦ Δαρείου τὸ πρῶτον, πιθ. ὅμως προῆλθεν ἐκ τῆς Περσικῆς λέξ. **darâ** = βασιλεύς, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄνομα **Δαρεῖος,** ὅπερ κυρ. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰ ἡμέτερα **βασιλεύς, ἡγεμών, κυρίαρχος, ἄναξ** (πρβλ. τὸ Γερμ. **Kaiser**). Βλ. **Δαρεῖος.**

Ἔτυμ.: κυρ. **δαρεικὸς**=τεμάχιον χρυσοῦ, καὶ εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Περσικῆς (πρβλ. Βαβυλ. **da-ri-ku, da-ri-ka**) πρβλ. Ζενδ. **zairi-,** σανσκρ. **hárih** (κίτρινος), Ζενδ. **zaranya-,** σανσκρ. **hiranyam** (χρυσός). Δὲν ἀποκρούεται ὅμως καὶ ἡ συσχέτισις πρὸς τὴν λ. **Δαρεῖος.**

Δᾱρεῖος, ὁ· «Δαρεῖος», ὄνομα διαφόρων βασιλέων τῆς Περσίας || κατὰ τὸν Ἡρόδ. **Δαρεῖος** = ἑλλ. **ἐρξείης** (ὃ βλ.) [ἡ λέξις ἐσχηματίσθη κατὰ ἐξελληνισμὸν τῆς Περσ. λ. **darâ** (βασιλεύς)]. Βλ. **δαρεικός.**

δᾰρήσομαι, παθ. μέλλ. β' τοῦ **δέρω.**

ΔΑΡΘΑ΄ΝΩ, ἀόρ. β' **ἔδαρθον** καὶ ποιητ. **ἔδρᾰθον**· κοιμῶμαι, λατ. **dormio.** Πρβλ. **καταδαρθάνω.** [ἐκ ῥ. **δαρθ-**, πρβλ. σανσκρ. **drā, drā-mi, drājā-mi** (κοιμῶμαι), **ni-drā** (ἀποκοιμῶμαι)· λατ. **dor-m-i-o**· παλ-σλαϐ. **drĕ-m-a-ti** (κοιμῶμαι)].

δᾱρό-βιος, ον=**δηρόβιος** (ᾱ βλ.).

δᾱρός, ά, όν, Δωρ. καὶ παρὰ Τραγ. ἀντὶ **δηρὸς** (ᾱ βλ.).

δᾰρῶ, μέλ. τοῦ **δέρω.**

δᾰ́ς, γεν. **δᾰδός,** ἡ· ἀττ. κατὰ συναίρ. ἀντὶ **δαΐς** (ᾰ βλ.).

δάσασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **δατέομαι**· ἰων. γ' ἐν. ὑριστ. **δᾰσάσκετο**· α' πληθ. Εὐκτ. **δασαίμεθα**· **δασεῖται,** γ' ἐν. ὥρ. μέλλ. Πρβλ. **πάσασθαι** τοῦ **πατέομαι** (ᾰ βλ.).

δασέως, ἐπίρ. τοῦ **δασύς**· **δασέως ἔχω**=εἶμαι πλήρης τριχῶν, μαλλιαρός, δασύς.

δά-σκιος, ον (**δα-** +**σκιά**)· παχύσκιος, σκοτεινός.

δάσμευσις, -εως, ἡ (**δασμός**)· διαίρεσις, διανομή.

δασμο-λογέω, μέλ. **-ήσω** (**δασμολόγος**)· συλλέγω (εἰσπράττω) **δασμοὺς** (φόρους), φορολογῶ || μετὰ διπλῆς αἰτ.=εἰσπράττω φόρους ἀπό τινα· Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δασμο-λογία, ἡ· συλλογή (εἴσπραξις) δασμῶν ἢ φόρων, φορολογία.

δασμο-λόγος, ον (**δασμὸς** + **λέγω**)· ὁ συλλογεὺς φόρων, εἰσπράκτωρ.

δασμός, ὁ (**δάσασθαι** τοῦ **δατέομαι**)· διαίρεσις, διανομή, διαμοιρασμὸς τῆς λείας. — **II** Παρ' Ἀττ., τὸ κατ' ἀναλογίαν ἐπιϐαλλόμενον ἑκάστῳ χρηματικὸν ποσόν, φόρος.

δασμο-φορέω, μέλ. **-ήσω**· φέρω (τ. ἔ. πληρώνω) δασμόν (φόρον). — Παθητ., **δασμοφορεῖταί τινι** = φόρος πληρώνεται εἴς τινα. Ἐκ τοῦ

δασμο-φόρος, ον (**δασμὸς**+**φορέω**)· ὁ φέρων (τ.

ἔ. πληρώνων, καταβάλλων) φόρον ‖ ὁ φόρου ὑποτελής, ὁ φορολογούμενος.

δάσομαι, μέλ. τοῦ ***δατέομαι***· πρβλ. ***δάσασθαι***.

δασ-πλής, *-ῆτος*, ὁ, ἡ, καὶ ***δασ-πλῆτις,*** ἡ (***δα-*** + ***πλήττω***)· φρικτός, φοβερός, τρομερὸς ‖ ἐπίθ. τῶν Εὐμενίδων.

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ ***δα-*** + ***πελάζω*** (= δυσπέλαστος;) καὶ κατ' ἄλλους, ὀρθότερον, ἐκ τοῦ ***δα-*** + ***πλήσσω***· εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις παρεντίθεται ἐν ***-σ-***· κατά τινας τέλος ἐκ τοῦ ***δα-*** + ***παλ-, πελ-*** ἐξ ὧν τὰ ***πολεμίζω, πόλεμος***· περὶ τοῦ ***δα-*** ἢ ***ζα-*** βλ. τὰς λ. λ.

δάσσασθαι, ἐπ. ἀντὶ ***δάσασθαι*** (βλ. λ.).

δασύ-θριξ, *-τρῐχος*, ὁ, ἡ (***δασὺς*** + ***θρίξ***)· πυκνόθριξ, πλήρης τριχῶν, μαλλιαρός, δασύς, «δασύθριξ».

δᾰσύ-κερκος, ***ον*** (***δασὺς*** + ***κέρκος***)· ὁ ἔχων δασεῖαν (τ. ἔ. πυκνότριχα, πυκνόμαλλον) τὴν ***κέρκον*** (=τὴν οὐράν).

δᾰσύ-κνημος, ***ον*** (***δασὺς***+***κνήμη***), καὶ ***δασυ-κνήμων, ον***, γεν. ***-ονος***· ὁ ἔχων δασείας (τ. ἔ. διὰ τριχῶν κεκαλυμμένας) τὰς κνήμας.

δασύ-μαλλος, ***ον*** (***δασὺς***+***μαλλός***)· ὁ ἔχων ***δασὺν μαλλόν***· πυκνόμαλλος, «μαλλιαρός».

δᾰσῦνω, μέλ. ***-ῦνῶ*** (***δασύς***)· καθιστῶ τι ***δασὺ*** (τ. ἔ. τραχύ, πλῆρες τριχῶν, τριχωτόν).— Παθητ., γίνομαι τραχὺς ἢ τριχωτός.

δᾰσύ-πους, *-ποδος*, ὁ (***δασὺς*** + ***πούς***)· ὁ δασὺν (μαλλιαρὸν) ἔχων πόδα, τ. ἔ. λαγωὸς ἢ κόνικλος.

δᾰσυ-πώγων, *-ωνος*, ὁ, ἡ (***δασὺς***+***πώγων***)· ὁ ἔχων δασὺν πώγωνα (τ. ἔ. πυκνότριχα γενειάδα).

ΔΑ˘ΣΥ'Σ, ***εῖα, ύ,*** ἰων. θηλ. ***δασέα***· ὁ ἔχων δασὺ τὸ τρίχωμα, πυκνόθριξ, τριχωτός, μαλλιαρός ‖ τραχὺς ‖ χνουδωτός, ἀντίθ. τῷ ***ψιλὸς*** ‖ ἐπὶ τόπων, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ πυκνῶν θάμνων, δαμνώδης: ***δασέα θρίδαξ*** = μαρούλι πυκνόφυλλον (μὲ πολλὰ φύλλα). — **II** ὡς τὸ λατιν. **densus**· παχύς, χονδρός.

Ἔτυμ.: ***δασύς, δάσος, δασύνω*** (βλ. λ. λ.)· λατ. **densus, densere, densare.** — ***δασὺς*** (<***δατύς***, ἰαπ. ****dātu-s*** (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. ***«δασκόν· δασύ, δασ-πέταλον· πολύφυλλον»***). Ἐκ τοῦ ἐπιτατ. προθήματος ***δα-***(<****δατ-***(ἰαπ.****dāt***) (βλ. λ.)· πρβλ. λατ. **denseo, densus** (<μπεπυκνωμένος) (<****densos*** ἢ ****dātsos***, ἐκ. ῥ. **den-**, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ****den-t*** καὶ ****den-s***· ἐκ τοῦ ***δασὺς*** προῆλθε καὶ τὸ ***δάσος***· ἔχει δὲ τὸ ***δάσος*** πρὸς τὸ **densus** οἱαν σχέσιν ἔχουσι τὸ ***βάθος*** πρὸς τὸ ***βένθος*** καὶ τὸ ***πάθος*** πρὸς τὸ ***πένθος***.

δασύ-στερνος, ***ον*** (***δασὺς***+***στέρνον***)· ὁ ἔχων ***δασὺν*** (τ. ἔ. μαλλιαρόν) τὸ στέρνον.

δασυ-χαίτης, *-ου*, ὁ (***δασὺς***+***χαίτη***)· ὁ ἔχων ***δασεῖαν*** (τ. ἔ. πυκνὴν) τὴν χαίτην (τ. ἔ. τὴν κόμην).

δᾰτέομαι, μέλ. ***δάσομαι***· ἀορ. α' ***ἐδασάμην***, ἐπ. ***ἐδασσάμην***· πρκ. ***δέδασμαι*** (ὡς πρὸς τοὺς τύπους πρβλ. ***πατέομαι, ἐπασάμην***), ἀποθ.· διαμοιρόζομαί τι μετά τινος, λαμβάνω τὸ μερίδιόν μου ἀπό τι ‖ σχίζω, κόπτω, εἰς τεμάχια: ***χθόνα ποσσὶ δατεῦντο*** = ἐμέτρουν τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν (=λατιν. **carpebant viam pedibus**). 2) κόπτω εἰς δύο. 3) διαιρῶ, διαχωρίζω ἢ διαμοιράζω εἰς ἄλλους.

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ ***δαίω*** Β· ***δατέομαι*** (ἀπρφ. γορτ. ***δατῆθθαι***, ἀορ. δημ. ***δάσσασθαι***, ἀττ. ***δάσασθαι***, Κρητ. ***δάτταθθαι δάζαθαι***, πρκ. Κρητ. ***δέδαισμαι*** (πρβλ. ***-δαισταὶ δαῖσις***, βλ. ***δέομαι***)· ***δασμὸς***(<****δατσμός***· ***δάσμα*** (μέρος)· ***δατήριος*** (βλ. λ.). Ἐκ ῥ. **dā(i)** (=διανέμειν)· πρβλ. ***δάνος*** (βλ. λ.) ***«ἄδατος· ἀδιαίρετος»*** (Ἡσυχ.). Βλ. ***δαίομαι, δῆμος, δαίω*** Β.

δατεῦντο, Αἰολ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***δατέομαι***.

δᾰτήριος, ***α, ον*** (***δατέομαι***)· ὁ διανέμων, διαμοιράζων· καὶ

δᾰτητής, *-οῦ* ὁ (***δατέομαι***)· ὁ διανομεύς.

δαφναῖος, ***α, ον***· ὁ ἐκ δάφνης, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς δάφνην. Ἐκ τοῦ

ΔΑ'ΦΝΗ, ἡ· τὸ γνωστὸν δένδρον, ἡ δάφνη, θεωρουμένη ἱερὰ ὡς ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. [ἀγν. ἐτυμολ.· ἡ συγγένειά του πρὸς τὰ ***λάφνη***, Θεσσαλ. ***δαύχνα, δαυχμὸς*** (=«δάφνη πικρά») εἶναι ἀμφίβολος. Ἡ πρὸς τὸ λατ. **laurus** σχέσις ἀμφισβητεῖται].

δαφνη-φορέω, μέλ. ***-ήσω***· φέρω δάφνας (τ. ἔ. κλάδους ἢ στεφάνους ἐκ δάφνης). Ἐκ τοῦ

δαφνη-φόρος, ***ον*** (***δάφνη***+***φέρω***)· ὁ φέρων (φύων) δάφνην·— **II** ὁ φέρων κλάδους ἢ στεφάνους ἐκ δάφνης.

δαφνιᾶκός, ***ή, όν*** (***δάφνη***)· ὁ ἀνήκων εἰς δάφνην·

δαφνο-γηθής, ***ὲς*** (***δάφνη***+***γηθέω***)· ὁ ἐπὶ τῇ δάφνῃ γηθόμενος (τ. ἔ. τερπόμενος).

δαφνό-κομος, ***ον*** (***δάφνη***+***κόμη***)· ὁ διὰ δάφνης ἐστεμμένος.

δαφν-ώδης, ***ες*** (***δάφνη***+***εἶδος***)· δαφνοειδὴς ‖ κακάφυτος ἀπὸ δάφνας.

δᾰ-φοινεός, ***όν*** = ***δαφοινὸς*** (ὃ βλ.): ***εἷμα δαφοινεὸν αἵματι***=ἔνδυμα ἐρυθρὸν ἀπὸ αἷμα.

δᾰ-φοινός, ***όν*** (***δα-*** + ***φοινός***)· ἐπὶ ἀγρίων ζώων, κατέρυθρος ἐξ αἵματος, μαυροκίτρινος ‖ ἢ ἴσως αἱματηρός, φονικός. [δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ ***φοινός***· ***δα=δια=ζα:*** πρβλ. ***δάσκιος, δάπεδον*** (ἀντὶ ***ζαφοινός, ζάσκιος*** κλπ.). Κατ' ἄλλους ***δα-*** εἶναι ἀρχαιοτ. ῥ (= πνέειν, φυσᾶν) ἀπολήξασα εἰς ἐπιτατ. μορ.].

δαψίλεια, ἡ· ἀφθονία. Ἐκ τοῦ

δαψῐλής, ***ὲς*** (***δάπτω***)· ἄφθονος, «δαψιλής», πλουσιοπάροχος ‖ ἐπὶ προσώπων, ἐλευθέριος, μεγαλόδωρος.— Ἐπίρ. ***δαψιλῶς***=κατὰ τρόπον σπάταλον καὶ ἄσωτον.— Ὑπερθ. ***δαψιλέστατα***.

Δ'ΑΩ,** παλαιὰ ῥίζα σημαίν. «μανθάνω» (λατ. **disco**), ἧτις ἐνίοτε λαμβάνει μτθ. ἔννοιαν: «διδάσκω» (λατ. **doceo**): **I** ὡς μεταβατ., διδάσκω· μόνον ἐν τῷ μετ' ἀναδιπλ. ἐνεργ. ἀορ. β' ***δέδαε=ἐδίδαξε (λατ. **doceo**)· μτγν. ὡσ. καὶ ***ἔδαον***.— Ὁ ἐνεστὼς ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ εἶναι ***διδάσκω***.— **II** μανθάνω· μελ. ***δαήσομαι*** (***ἐμεῦ δαήσεαι***=θὰ μάθῃς παρ' ἐμοῦ)· πρκ. ***δεδάηκα***, μτχ. ***δεδαηκώς, δεδαώς***, ὡσ. παθ. ***δεδαημένος***· ἀόρ. β' ***ἔδάην***, ὑποτ. ***δαῶ***, ἐπ. ***δαείω***, ἀπρφ. ***δαῆναι***, ἐπ. ***δαήμεναι***, μτγ. ***δαείς***.—Ἐκ τοῦ ***δέδαα*** ἐσχηματίσθη ἀπρφ. μέσ. ἐν. ***δεδάασθαι*** (=ἀναζητῶ).— Ὁ ἐνεστὼς ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ εἶναι ***διδάσκομαι***.

Ἔτυμ.: γ' ἐν. ὁμηρ. ἀορ. β' ***δέδαε*** (<****de-dᾱse-t***)= ἐδίδαξε· ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' ***δαῆναι, δαήμεναι*** (=μανθάνω)· παθ. μτχ. ***δεδαὼς*** (πεπαιδευμένος, λόγιος, ἱκανός)· ***δάειρα, δαήμων, δαΐφρων, ἀδαὴς*** (βλ. τὰς λ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **dasmáh, Ζενδ. dahma-**, σανσκρ. **dasráh** (ὁ κάμνων θαύματα) (ἰαπ. ῥ. ****dᾱs-***, πρβλ. ****dens-*** (βλ. ***δήνεα***).

δαῶμεν, α' πληθ. Ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ****δάω***.

ΔΕ'=ἀλλά· συνδετικὸν μόριον, μετὰ ἀντιθετικῆς ἢ ἐναντιωματικῆς συνάμεως. Ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ***μέν***, κυρ. ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ὁπότε δύναται νὰ ἑρμηνεύεται διὰ τῶν ***ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος*** (βλ. ***μέν***). 2) Συχνὰ χρησιμοποιεῖται διὰ νὰ ἀποτελέσῃ ἁπλῆν μετάβασιν ἀπὸ ἑνὸς πράγματος εἰς ἄλλο, ὁπότε δύναται νὰ ἀποδοθῇ διὰ τοῦ ***καὶ*** ἢ διὰ τοῦ ***περαιτέρω***.— **II** Κυρίως ὁ ***δὲ*** κεῖται ὡς δευτέρα λέξις τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἀπαντᾷ καὶ ὡς τρίτη ἢ τετάρτη, ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς πέμπτη ἢ ἕκτη, ὁπότε αἱ προηγούμεναι λέξεις εἶναι τόσον στενῶς συνδεδεμέναι μεταξύ των, ὥστε ἀποτελοῦν ἓν ἐνιαῖον ὅλον. [σκοτ. ἐτυμ.: φαίνεται συγγ. τῷ ***δή***, ὃ βλ.· κατά τινας συγγ. τῷ ἀριθμ. ***δύο***].

—δε· ἀχώριστον ἐγκλιτ. μόριον, συναπτόμενον: **I** μετὰ ὀνομάτων τόπων ἐν αἰτ., πρὸς δήλωσιν τῆς εἰς τόπον κινήσεως, ὡς νὰ ἦτο ἐγκλιτ. πρόθεσις: ***οἰκόνδε*** (ἀττ. ***οἴκαδε***) = εἰς (πρὸς) τὴν πατρίδα· ***Οὐλυμπόνδε***=εἰς (πρὸς) τὸν Ὄλυμπον· ***Θύραζε*** (ἀντὶ ***Θύρας δε***)=εἰς (πρὸς) τὴν θύραν.—Σπανιώτερον ἀπαντᾷ συνημμένον καὶ μετὰ κτητικῆς ἀντων. (ἐκτὸς τοῦ οὐδ.): ***ὄνδε δόμονδε***, ἐνίοτε δὲ ἐμφανίζεται μετὰ οὐδ. καὶ ὅταν ἀκόμη προηγῆται ἡ πρόθ. ***εἰς: εἰς ἅλαδε***. Παρ' Ἀττικοῖς συχνὰ συνάπτεται μετὰ ὀνομάτων πόλεων: ***Ἀθήναζε, Θήβαζε*** (ἀντὶ ***Ἀθήνας δε, Θήβας δε***). —Ἐνίοτε δηλοῖ σκοπὸν μόνον: ***μήτι φόβονδ' ἀγόρευε***=μὴ λέγεις τίποτε ποὺ νὰ προκαλῇ φόβον.— **II** Συνάπτεται μετὰ δεικτικῶν ἀντων. Πρὸς ἐπίτασιν τῆς συνάμεώς των: ***ὅδε, τοιόσδε, τοσόσδε*** κ.λ. (=οὗτος δά, τοιοῦτος, τοσοῦτος ἀκριβῶς, οἷος ἢ ὅσος αὐτὸς ἐδῶ)· πρβλ. ἀττ. ***ὁδί*** κλπ.

Ἔτυμ.: ἀντίστοιχα πρὸς τὸ τῆς Ἑλλην. ἀχώρ. μόρ. ***-δε*** εἶναι ἐν τῇ Λατιν. **-do**: **en-do, in-du**· Γοτθ. **du-**.

'Αγγλ-σαξ. **-lð**· Ζενδ. **-da**: **vaêçmen-da** (=οἴκαδε)· πολ-Γερμ. **-zuo, -za, -ze, -zi**· Λιθ. **-da**.

δεά, ἡ, Δωρ. ἀντὶ **θεά** (λατ. **dea**).

δέατο, ἐπ. ἀντὶ **ἐδέατο** (γ' ἑν. πρτ. τοῦ ἀπηρχ. ρημ. **δέαμαι**=**δοκέω**)· ἐφαίνετο.

Ἔτυμ.: πρβλ. **«δεάμην· ἐδοκίμαζον. ἐδόξαζον»** ('Ησυχ.) ⟨***δεια-**: σανσκρ. **didēti** (=φαίνεσθαι)· πρβλ. ἀόρ. **δοάσσατο** (= ἐφάνη), ὑποτ. **δοάσσεται**· ὁμηρ. **δεελος** ⟨***δεj-ελος, δῆλος** ⟨***δεj-ηλος**· βλ. καὶ τὰς λ.λ. **αὐτόδιον, δίζημι, δῖος, ἔνδιος, εὐδία**, ῥ. **delā** (dī-dĭ)=λάμπειν.

δέατος, γεν. ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***δέαρ** ἢ ***δέας** = **δέος** (βλ. λ.).

δέγμενος, μτχ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ **δέχομαι**.

δεδάασθαι, ἐπ. ἀπρφ. μέσ. ἐν. τοῦ ***δάω** (ὃ βλ.).

δέδαε, γ' ἑν. **ἐνεργ.** ἀορ. β' τοῦ ***δάω** (ὃ βλ.). [δι' ἔτυμ. βλ. **δάω**].

δεδάηκα, δεδάημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ ***δάω**.

δεδαίαται, ἰων. ἀντὶ **δέδαινται**, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **δαίω** Β.

δεδαϊγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **δαΐζω** (ὃ βλ.).

δεδαιδαλμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **δαιδάλλω** (ὃ βλ.).

δέδᾶκον, ἀναδιπλ. ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ **δάκνω** (ὃ βλ.).

δεδάκρῡκα, πρκ. τοῦ **δακρύω** (ὃ βλ.).

δέδαργμαι, ἀττ. ἀντὶ **δέδραγμαι**, παθ. πρκ. τοῦ **δράσσομαι** (ὃ βλ.).

δέδαρμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δέρω** (ὃ βλ.).

δέδασμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δατέομαι** (ὃ βλ.).

δεδαώς, μτχ. ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***δάω** (ὃ βλ.).

δέδεγμαι, πρκ. τοῦ **δέχομαι** (ὡσ. ἰων. πρκ. τοῦ **δείκνυμι**).

δεδέημαι, παθ. πρκ. (μετὰ μέσης σημ.) τοῦ **δέω** = ἔχω ἀνάγκην.

δεδείξομαι, τετελ. μέλ. τοῦ **δέχομαι** (ὃ βλ.).

δεδειπνάναι, ἀνώμ. ἀπρφ. πρκ. τοῦ **δειπνέω** (ὃ βλ.).

δέδειχα, δέδειγμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **δείκνυμι**.

δέδεκα, δέδεμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **δέω** = δένω.

δέδεξο, προστ. πρκ., καὶ **δεδέξομαι**, τετελ. μέλ. τοῦ **δέχομαι**.

δέδετο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **δέω**=δένω.

δεδέχαται, ἰων. ἀντὶ **δεδεγμένοι εἰσί**, γ' πληθ. πρκ. τοῦ **δέχομαι**.

δέδηγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δάκνω**.

δέδηε, δεδήει, γ' ἑν. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **δαίω** Α.

δεδήμευμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δημεύω**.

δεδήσομαι, τετελ. μελ. καὶ **δεθήσομαι**, παθ. μέλ. τοῦ **δέω**=δένω.

δέδηχα, πρκ. τοῦ **δάκνω**.

δέδια, ποιητ. **δείδια**, πρκ. (μετὰ σημ. ἐν.) τοῦ **δείδω** (ὃ βλ.)· προστ. **δέδιθι**· μτχ. **δεδιώς**.

δεδιᾱκόνηκα, πρκ. τοῦ **διακονέω**.

δεδιδάχθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ **διδάσκω**.

δεδιήτηκα πρκ. τοῦ **διαιτάω**.

δεδίσκομαι=δειδίσκομαι (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: δεδίσκομαι ⟨***δε-δFικ-σκο-** ⟨***δFεικ-**, ***δFικ-** (πρβλ. ὁμ. **δειδίσσομαι** ⟨***δε-δFικ-jο-**, **δειδίξομαι, δειδίξασθαι**, ἀττ. **δεδίττομαι**)· ὁμ. **δείδοικα** ⟨***δέδFοικα**, ἀττ. **δέδοικα**, **δεδείκελος** (**δεικελός**). Βλ. **δείδω, δέος**.

δεδίττομαι, ἀττ. ἀντὶ **δειδίσσομαι**.

δεδίωγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **διώκω**.

δεδμήατο, ἰων. ἀντὶ **ἐδέδμηντο**, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ **δαμάω** (ὃ βλ.).

δέδμηκα, πρκ. τοῦ **δέμω** (ὃ βλ.).

δέδμημαι, παθ. πρκ. τοῦ **δαμάω**· ὡσ. τοῦ **δέμω** (ἃ βλ.).

δέδμητο, -**ήατο**, γ' ἑν. καὶ πληθ. τοῦ **δαμάω**.

δέδογμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δοκέω** (ὃ βλ.).

δέδοικα, πρκ. μετὰ σημ. ἐν. τοῦ **δείδω** (ὃ βλ.).

δεδοίκω, δωρ. ἐν. ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ **δέδοικα** = **δείδω**.

δεδόκημαι, παθ. πρκ. τοῦ **δοκέω** (ὃ βλ.).

δεδοκημένος, μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ **δέχομαι**, μετὰ σημ. ἐνεστ.=ἀναμένων, παραμένων ἐν ἐνέδρᾳ.

δεδοκίμασμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δοκιμάζω** (ὃ βλ.).

δέδομαι, παθ. πρκ. τοῦ **δίδωμι**· ποιητ. γ' πληθ. **δέδονται**.

δεδόνατο, δωρ. ἀντὶ **ἐδεδόνητο**, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **δονέω** (ὃ βλ.).

δέδορκα, πρκ. τοῦ **δέρκομαι** (μετὰ σημ. ἐνεστ.).

δέδουπα, πρκ. τοῦ **δουπέω** (ὃ βλ.).

δεδραγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **δράσσω** (ὃ βλ.).

δέδρᾱκα, πρκ. τοῦ **διδράσκω**, ὡσ. καὶ τοῦ **δράω** (ἃ βλ.).

δέδρᾱμαι, παθ. πρκ. τοῦ **δράω** (ὃ βλ.).

δεδράμηκα, πρκ. τοῦ **τρέχω** (ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ ***δραμέω**).

δέδρομα, ποιητ. πρκ. τοῦ **τρέχω** (ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ ***δρέμω**).

δεδυστύχηκα, πρκ. τοῦ **δυστυχέω**.

δέδωκα, πρκ. τοῦ **δίδωμι**.

δέελος, η, ον, ἀναλελυμένος (ἀσυναίρ.) τύπος τοῦ **δῆλος** (ὃ βλ.) [**δέελος** ⟨***δεj-ελος**. Βλ. **δέατο, δῆλος, ἀρίζηλος, εὐδείελος**].

δεηθῆτε, β' πληθ. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **δέομαι**.

δέημα, -ατος, τό (**δέομαι**)· παράκλησις, ἱκεσία || δέησις, προσευχή.

δέησις, -εως, ἡ (**δέομαι**)· παράκλησις, τὸ παρακαλεῖν, ἱκετεύειν.

δεήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ **δέω**=ἔχω ἀνάγκην.

ΔΕΙ˜· Ὑποτ. **δέῃ**· Εὐκτ. **δέοι**· ἀπρφ. **δεῖν**· μτχ. **δέον**, ἀττ. **δεῖν**· πρτ. **ἔδει**, ἰων. **ἔδεε**· μέλ. **δεήσει**· ἀόρ. α' **ἐδέησε**· ἀπρόσ. τοῦ **δέω** Β. **I** μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ.: **δεῖ τινα ποιῆσαι**=εἶναι ἐπιβεβλημένον εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, πρέπει ἤ, ἀφείλει τις νὰ πράξῃ τι (λατ. **oportet, decet**).— **II** μετὰ γεν. πράγμ., ὑπάρχει ἀνάγκη πράγματός τινος (=λατ. **opus est re**)· **πολλοῦ δεῖ**=λείπει πολύ, χρειάζεται πολύ, ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις ἀπό τοῦ...· **ὀλίγου δεῖ**=ὀλίγον λείπει, σχεδόν· **πλεῖνος δεῖ** = ἀκόμη περισσότερον χρειάζεται.— καὶ μετὰ τοῦ προσώπου, προστιθεμένου κατὰ δοτ. προσ.: **δεῖ μοί τινος**=λατ. **opus est mihi re**. [δι' ἔτυμολ. βλ. **δεύω** Β].

δεῖγμα, -ατος, τό (**δείκνυμι**)· παράδειγμα, ἀπόδειξις, ἔλεγχος, «δεῖγμα» (λατ. **documen'um**). **2)** τοποθεσία ἐν Πειραιεῖ, ἔνθα οἱ Ἔμποροι ἐξέθετον τὰ ἐμπορεύματά των πρὸς πώλησιν (ὅπως εἰς τὰς «Ἀγορᾶς» τῆς Ἀνατολῆς). Ἐξ αὐτοῦ τό

δειγμᾰτίζω, μέλ. **-σω**· ἐπιδεικνύω τι, ἐκθέτω δεῖγμα πράγματός τινος.

δείδεκτο, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **δείκνυμι** μετὰ σημασ. παραλ.· **δειδέχαται=δεδεγμένοι εἰσί** (γ' πληθ. πρκ.)· **δειδέχατο** (=**δεδεγμένοι ἦσαν**) γ' πληθ. ὑπερσ.

δειδήμων, ον, γεν. **-ονος** (**δείδω**)· πλήρης φόβου, δειλός, ἀνανδρος. [**δειδήμων** ⟨***δε-δFεj-ημων**, ἐκ ῥ. dvei (=φοβοῦμαι). Βλ. **δείδω, δέος**].

δείδια, ας, ε, ὡς τὸ **δέδια**, πρκ. τοῦ **δείδω** (ὃ βλ.) μετὰ σημασ. ἐνεστ.· φοβοῦμαι· πληθ. **δείδιμεν, δείδιτε**· Προστ. **δείδῐθῐ**· ἀπρφ. **δειδίμεν**· μτχ. **δειδιώς, υῖα**· ἴκτικ. **δειδιότε**· **δείδισαν**, γ' πληθ. ὑπερσ.· βλ. **δείδω**.

δειδίσκομαι, ἀποθ. (**δείκνυμι**)· ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.· χαιρετίζω μὲ ἐκτεταμένην τὴν χεῖρα, ὑποδέχομαι φιλοφρόνως, κολωσορίζω τινὰ || πίνω εἰς ὑγείαν τινός: **δειδίσκετο δέπαϊ**. **2)** = **δείκνυμι** (ὃ βλ.) [δι' ἔτυμολ. βλ. **δείκνυμι, δέκομαι, δηδέχαται**].

δειδίσσομαι, ἀττ. **δεδίττομαι**· μέλ. **-ίξομαι**· ἀόρ. α' **ἐδειδιξάμην** (**δείδω**)· μτβτ. τοῦ **δείδω**· ἐκφοβίζω τινά, τὸν φοβερίζω, τὸν τρομοκρατῶ.

δείδοικα, ἐπ. ἀντὶ **δέδοικα**, ὃ βλ.

ΔΕΙ΄ΔΩ· ὁ ἐνεστ. ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ α' προσ.· φοβοῦμαι.— μέλ. **δείσομαι**· ἀόρ. α' **ἔδεισα**, ἐπ. **ἔϳδεισα**· πρκ. μετὰ σημ. ἐν. **δέδοικα**· ὡσ. **δέδῐα**, ἐπ. **δείδια** (ἃ βλ.)· γ' πληθ. ὑπερσ. **ἐδείδισαν**, ἐπ. **δείδισαν**: **1)** ὁμτβ.· εἶμαι περίφοβος, φοβοῦμαι, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τοῦ **μή**... (ὡς τὸ λατ. **vereor ne...**) =φοβοῦμαι μήπως... || **ἀλλ' ὅμως δείδω μὴ οὐ...** (= λατ. **vereor ne non..., vereor ut...**)=φοβοῦμαι μήπως δέν... **2)** μετ' ἀπρφ. φοβοῦμαι νὰ πράξω τι. **3)** **δείδω περί τινι** = εἶμαι περίφροντις, εἶμαι ἀνήσυχος, ἀγωνιῶ, διά τι(να). **4)** μετὰ αἰτ., φοβοῦμαι, τρέμω, τινά. **5)** μτχ. πρκ. **τὸ δεδιὸς** = τὸ φοβεῖσθαί τινα, ὁ φόβος τινός (ἀκριβῶς ὡς **τὸ δέος**).

Ἔτυμ.: δείδω ⟨***δε-δFοϳ-α**, πληθ. ὁμηρ. **δείδιμεν**

(*δέδFιμεν*), ἀττ. ***δέδιμεν***, ἀόρ. δμιρ. ***ἔδδεισεν*** (*ἔδFεισεν*), ***ὑποδδείσας*** (*ὑποδFείσας*) ***ὑποδείσατε***, πρκ. Κρητ. ***δεδFοικὼς*** (γεγρ. ***δεδροικὼς*** παρ' Ἡσυχ.), δμιρ. ***δείδοικα*** (*δέδFοικα*), ἀττ. ***δέδοικα*** (ἐξ οὗ Σικελ. ἐν. ***δεδοίκω***), δμ. πρκ. ***δείδια*** (*δεδFια*) ***δεδίᾶσιν***, ἀττ. ***δέδια*** νεωτερικοὶ τύποι κατὰ τὸ ***δείδιμεν*** τῆς αὐτῆς ῥ. πρὸς τὰς λ. λ. ***δέος***, ***δεινός***, ***δειλός*** (ἀς ϐλ.)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται σανσκρ. ῥ. **dvei-** (=φοβοῦμαι), ἐκτεταμένη κατὰ ἔν **-s** ἐν τῷ σανσκρ. **dvḗ'sti** (μισῶ), **dvḗ'sah** (μῖσος, διωγμός), Ζενδ. **dvaēšah** (διωγμός)· τὸ λατ. **dīrus** (τρομερός) ⟨**dei-ro-s* ἢ **deis-o-s*, **dei-* ἢ **deis-* ⟨ἰαπ.**dvei-* ἢ **dveis-*. Πιθαν. συγγ. τῷ ἰαπ.**dvi-* (δύο, δεύτερος).

δειελιάω, μελ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἐδειελίησα*** (***δείελος***)· ἀναμένω μέχρι δείλης (ἑσπέρας).

δειελινός, ***ή, όν*** = τῷ ἐπόμ. ***δείελος*** = πρὸς τὴν δείλην, πρὸς τὸ δειλινόν, κατὰ τὸ ἑσπέρας. Ἐκ τοῦ

δείελος, ***ον*** (***δείλη***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ***δείλην*** (ὅ ϐλ.), ὁ γινόμενος κατὰ τὸ δειλινόν ‖ ἀπογευματινός, ϐραδινός ‖ ***δείελον ἦμαρ*** = τὸ πρὸς ἑσπέραν μέρος τῆς ἡμέρας, δειλινόν, ϐράδυ. — **II** ὡς οὐσ., ***δείελος*** (ἐνν. ***ὥρη***)=***δείλη*** (ὅ ϐλ.).

Ἔτυμ.: Κατὰ τὸν Ἡρωδ. ὀξυτον. ***δειελός***· πρϐλ. ἰωνατ. ***δείλη***· ***δειλινός***· ὁμ. γ' ἐν. πρτ. ***δείλετο*** (***ὁ ἥλιος***, κατὰ διόρθ. τοῦ τῶν χειρογρ. ***δύσετο*** γενομένην ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου).Κατά τινας ***δειελός***⟨**δειFελος*, ἰαπ.**gveivo-*: λατ. **vīēscō** (μαραίνομαι), σανσκρ. **jināti** (γηράσκω).—Κατ' ἄλλους τὸ ***δειελός*** ⟨***δεελός*** (κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν) ⟨***δευσελος***· ϐλ. ***δύω***, ***δύομαι***, ***δύνω***.— Κατ' ἄλλους τὸ ***δειελός*** εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ϐ' συνθ. τοῦ ***εὐδείελος*** (***εὖ***+***δέελος*** ἀντὶ ***δῆλος***=πολὺ καθαρός, φανερός) ϐλ. λ., καὶ εἶναι συγγ. τῷ ἀλϐ. **diel, djel** (ἥλιος) ⟨ἰαπ. ***deivelos**.

δεικανάασκε, γ' ἐν. ἐπ. πρτ. τοῦ ***δεικανάω***.

δεικᾰνάω=***δείκνυμι***· «δείχνω», ὑποδεικνύω.— **II** μέσ.=***δείκνυμαι***, ***δέχομαι*** = χαιρετίζω, ὑποδέχομαι. [πρϐλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «***δεκανᾶται***· ***ἀσπάζεται***»· συγγ. τῷ λατ. **decus**, ἀρχ.-ινδ. **daçasyati** (=εὐνοεῖ, ἀμείϐει), **dā́ṣnóti** (=ὁρκίζεται εἰς δεόν, προσκυνῷ)].

δεικανόωντο, γ' πληθ. ἐπ. μέσ. πρτ. τοῦ ***δεικανάω*** [δι' ἔτυμ. ϐλ. ***δείκνυμι***].

δείκελον καὶ **δείκηλον,** τὸ (***δείκνυμι***)· παράστασις, ἀναπαράστασις, ἐπίδειξις, ἔκδεσις.

δείκνυ, ἐπ. συντετμ. τύπος τοῦ ***δείκνυσι***.

δεικνύμεν, ***-ύμεναι***, ἐπ. ἀντὶ ***δεικνύναι***.

ΔΕΙ'ΚΝΥ˜ΜΙ καὶ ***δεικνύω***· Προστ. ***δείκνυ*** ἢ ***δείκνυε***· μέλ. ***δείξω*** ἰων. ***δέξω***· ἀόρ. α' ***ἔδειξα***, ἰων. ***ἔδεξα***· πρκ. ***δέδεικα***.—Παθ. μέλ. ***δειχθήσομαι***, καὶ τετελ. μελ. ***δεδείξομαι***· ἀόρ. α' ***ἐδείχθην***, ἰων. ***ἐδέχθην***· πρκ. ***δέδειγμαι***· περὶ τῶν τύπων ***δειδέχαται***, ***δειδέχατο*** ϐλ. κατωτέρω **II**.—δεικνύω, «δείχνω», ἐπιδεικνύω. ὑποδεικνύω (λατ. **monstro**)· ἀπροσ. ***δείξει***=ὁ χρόνος (ὁ καιρὸς) ϑὰ δείξῃ ‖ ***δείκνυμι εἴς τινα*** = δείχνω πρός τὴν διεύθυνσιν ἀνθρώπου τινός. **2)** φέρω εἰς φῶς, φανερώνω, ἐπιδεικνύω : ***ϑεὸς ἡμῖν δεῖξε τέρας*** = ὁ ϑεὸς μᾶς ἔδειξεν ἓν ϑαῦμα.— ***Μέσον δείκνῦμαι***= δείκνυμι ἐμαυτῷ, ϑέτω ὑπ' ὄψιν μου, πρὸ ὀφϑαλμῶν. **3)** κάμνω γνωστόν, ὑποδηλῶ, διὰ λέξεων ‖ ἐκδέτω, διηγοῦμαι, ἐξηγῶ, διδάσκω ‖ ἀποδεικνύω, ἐξελέγχω : ***ἔδειξαν ἕτοιμοι ὄντες*** = ἀπέδειξαν ὅτι ἦσαν πρόϑυμοι. **4)** Ἐπὶ κατηγόρων, καταγγέλλω τινά.— **II** μτχ. ἐν. ***δεικνύμενος***= ***δεχόμενος***, ***δεξιούμενος*** (=χαιρετίζων ὑποδεχόμενος)· γ' πληθ. πρκ. ***δειδέχαται***, γ' ἐν. καὶ πληθ. ὑπερσ. ***δείδεκτο***, ***δειδέχατο*** ἀπαντῶσι μετὰ τῆς ἰδίας ὡς ἀνωτέρω ἐνν. τοῦ ὑποδέχεσθαι : ***τοὺς μὲν κυπέλλοις δειδέχατο*** = ἔπιαν εἰς ὑγείαν των, τοὺς ἐχαιρέτισαν, μὲ τὰ κύπελλα· ***δειδέχατο μύθοισι***=τοὺς ἐχαιρέτισαν μὲ λόγους.

Ἔτυμ.: Ἡ διπλῆ σημασ. τῆς ῥ. **δεικ-** (**δικ-**), ἡ τοῦ δεικνύειν καὶ τοῦ ὑποδέχεσθαι ἀναφαίνεται ἐν τοῖς ***δειδίσκομαι***, ***δεικανάω***, ***-άομαι***, ἡ δὲ δευτέρα τοῦ ὑποδέχεσθαι ἐν τῷ ***δεξιόομαι***· ἐντεῦϑεν φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἡ ῥίζα εἶναι κοινὴ μετὰ τοῦ ***δέχομαι*** (ἰων. ***δέκομαι***)· κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν συλλογισμῶν καὶ ***δεξιὰ*** ὠνομάσθη ἡ χείρ, ἣν μετοχειριζόμεϑα καὶ πρὸς ***δεῖξιν*** (ϐλ. ***δάκτυλος***) καὶ πρὸς ὑποδοχήν. Κατὰ μικρόν, ἰδίᾳ μεϑ' Ὅμηρον, καϑιερώϑη διὰ μὲν τὴν πρώτην σημασ. τὸ ***δείκνυμι***, διὰ δὲ τὴν δευτέραν τὸ ***δέχομαι***. —***δείκνυμι***· ***δείξις***, ***ἐπίδειξις***· ***δείκελος*** (=δεικνύων, μιμούμενος)· Λακων. ***δείκηλος*** (= ὑποκριτής, μῖμος)· ***δείκηλον*** (ϐλ. λ.)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. (***δικ-***⟨***δεικ-***) παράγεται καὶ ἡ ***δίκη***· πρϐλ. σανσκρ. **diçáti, dídēṣṭi** κ.λ., Ζενδ. **disyeti** (δεικνύειν), σανσκρ. **distiḥ** (δήλωσις), Ζενδ. **ā-dištiš** (συμϐουλή) (=λατ. **dic-ti-ō**, ἰαπ. ***dikti-s**), σανσκρ. **díç-** **dik** (διεύϑυνσις, δεῖξις) = λατ. γεν. **dicis** ἐν τῇ φράσει «**dicis causa**» = διὰ τὸν τύπον, διὰ τὰ μάτια· πρϐλ. **jūdex** (κριτής, δικαστής) ⟨***ious-dic-s**, **diçā** (διεύϑυνσις ἐντὸς τοῦ οὐρανοῦ) (= ἑλλ. δίκη), **dēçáh** (διεύϑυνσις, δέσις)· λατ. **dīcō** (***deicō**) (λέγειν)· **dico, -are** (ἀναγγέλλειν πανηγυρικῶς). Ἡ πρωταρχικὴ σημ. διατηρήϑη ἐν τῷ λατ. **indico** (δεικνύω), **index** (**digitus**).— Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἡ ἰαπ. ῥ. **deiḱ, diḱ-** (καταγγέλειν)· δστερογενὴς τύπος τῆς ῥίζης ταύτης εἶναι ὁ τύπος **deiḡ** ἐν τῷ τύπῳ μέσ. πρκ. ***δέδειγμαι***, ***δεῖγμα***, λατ. **digitus**.— Ἴων. ***δέκ-νῦμι***, ***ἀπόδεξις*** κλπ. κατὰ συμφυρμὸν τῶν ῥ. **dē(i)ḱ-, diḱ-, dek-** ἐν τοῖς ὁμηρ. ***δηδίσκομαι***, ***δεικνύμενος***, ἰων. ***δέκομαι***. Βλ. καὶ ***δέκομαι***.

δεικτέος, ***α, ον***, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***δείκνυμι***· ὃν πρέπει νὰ δείξῃ τις.— **II** ***δεικτέον*** (ἐνν. ***ἐστί***) ἀπροσ.· πρέπει νὰ δείξῃ τις.

δειλαίνω (***δειλός***)· εἶμαι δειλός, ἄνανδρος.

δείλαιος, ***α, ον***, ἐπεκτετ. τύπος τοῦ ***δειλός***· πλήρης φόβου, καὶ ἐπομένως, ταλαίπωρος, ἄϑλιος, τιποτένιος, ἐλεεινός.

δειλ-ακρίων, ***-ωνος***, ὁ· κυρ. σημ. δειλός, συνήϑως ὅμως ἐπὶ προσφωνήσεων, καϋμένε! φουκαρᾶ μου! Ἐκ τοῦ

δείλ-ακρος, ***α, ον*** (***δειλός***+***ἄκρος***)· κυρ. ὁ εἰς ***ἄκρον δειλός*** (τ. ἔ. λίαν ἀξιοδρήνητος), ὁ λίαν οἰκτρός, ἄξιος οἴκτου.

ΔΕΙ'ΛΗ (ἐνν. ***ὥρα***), ἡ· κυρ. ἡ ὥρα τοῦ μεγαλυτέρου καύσωνος τῆς ἡμέρας (τ. ἔ. ἀμέσως μετὰ τὴν μεσημϐρίαν), «τὸ δείλι, δειλινό» ‖ ἔπειτα γενικῶς, ὁ μετὰ μεσημϐρίαν χρόνος τῆς ἡμέρας· παρ' Ὅμ. «***ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δείλη ἢ μέσον ἦμαρ***». Διῃρεῖτο δὲ ἡ ***δείλη*** (τὸ μετὰ μεσημϐρίαν μέρος τῆς ἡμέρας) εἰς ***δείλην πρωίαν*** καὶ ***δείλην ὀψίαν*** (ἤτοι ἑνωρὶς καὶ ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα) ‖ ἀργότερα ***δείλη*** (ἁπλῶς) ὠνομάζετο τὸ δεύτερον μέρος τοῦ μετὰ μεσημϐρίαν χρόνου (τοῦ ἀπογεύματος), ἡ ἑσπέρα, τὸ δειλινόν ‖ ***δείλης*** ἢ ***δείλην*** ὡς ἐπίρ.=κατὰ τὸ ϐράδυ, τὴν ἑσπέραν. [διὰ τὴν ἐτυμολ. ϐλ. ***δειελός***· κατ' ἄλλους ***δείλη*** εἶναι ἔτερος τύπος τοῦ ***εἴλη***=ἡ δερμοτάτη ὥρα τῆς ἡμέρας].

δειλία, ἡ (***δειλός***)· τὸ νὰ εἶναί τις δειλός, ἀνανδρία, «δειλία» ***δειλίην ὀφλεῖν***=τὸ νὰ κατηγορηϑῇ τις ἐπὶ δειλίᾳ.

δειλιάω (***δειλία***), μέλ. ***-άσω***· φοϐοῦμαι, εἶμαι φοϐισμένος.

δείλομαι, ἀποϑ. (***δείλη***)· κλίνω πρὸς τὴν ἑσπέραν. ***δείλετό τ' ἠέλιος***=ὁ ἥλιος ἔϐαινε πρὸς τὴν δύσιν.

δειλός, ***ή, όν*** (***δέος***, ***δείδω***)· ὁ πλήρης δέους (φόϐου), «φοϐιτσιάρης», ἄνανδρος, «δειλός», ψοφοδεής ‖ εὐτελής, ποτοπός, ἀνάξιος, τιποτένιος.— **II** ἄϑλιος, ἐλεεινός, ἀξιοδρήνητος, δυστυχὴς (ὡς τὸ λατ. **miser**). Ἐπίρ. ***-λῶς***. [***δειλός*** ⟨***δFεj-ελος***, ἐκ ῥ. **dvei-** (=φοϐοῦμαι). Βλ. ***δείδω***, ***δέος***].

δεῖμα, ***-ατος***, τὸ (***δείδω***)· φόϐος, τρόμος, ἐκφοϐισμός.— **II** ἀντικείμενον φόϐου, τρόμος, φρίκη. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δειμαίνω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.· διατελῶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόϐου, εἶμαι φοϐισμένος ‖ μετ' αἰτ. φοϐοῦμαί τι.

δειμᾰλέος, ***α, ον*** (***δεῖμα***)· πλήρης φόϐου, δειλός.— **II** ὁ ἐμποιῶν (προκαλῶν) φόϐον, φρικτός, τρομερός.

δείμας, μτχ. ἀορ. τοῦ ***δέμω*** (ὅ ϐλ.).

δείματο, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. τοῦ ***δέμω*** (ὅ ϐλ.).

δειμᾰτόεις, ***εσσα, εν*** (***δεῖμα***)· φοϐισμένος, κατεπτοημένος.

δειμᾰτόω, μέλ. ***-ώσω*** (***δεῖμα***)· ἐκφοϐίζω, τρομοκρατῶ, τινα.

δείμομεν, ἐπ. α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **δέμω** (ὃ βλ.).
δειμός (καὶ **δεῖμος**), ὁ (**δέος**)· φόβος, τρόμος (λατ. **timor**).
δεῖν, ἀπρφ. τοῦ **δέω** (βλ. **δεῖ**).— **II** ἀττ. ἀντὶ **δέον**, οὐδ. μτχ. τοῦ **δεῖ** (ὃ βλ.), ὅπως **πλεῖν** ἀντὶ **πλέον**.
ΔΕΙ΄ΝΑ, ὁ, ἡ, τό, γεν. **δεῖνος**, δοτ. **δεῖνι**, αἰτ. **δεῖνα**· «ἕνας τέτοιος», «κάποιος», τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ ἢ δὲν θέλει νὰ ὀνομάσῃ τις.— Πληθ. **οἱ δεῖνες, τῶν δείνων, τὰ δεῖνα**· ἐνίοτε ὅμως ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἄκλιτον **δεῖνα**, ἀναφέρεται δὲ καὶ ὀνομ. **δεῖν**.
Ἔτυμ. : Κατὰ τὸν **Boisacq** ὁ τύπος **ὁ δεῖνα** (ἢ ὀρθότερον ἐν μιᾷ λ. **ὁδεῖνα**) προῆλθεν ἐκ τοῦ τύπου **ταδεῖνα** ⟨***τάδε ἔνα**=αὐτὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖνα (***ἔνος** = ἐκεῖνος ἐκεῖ)· ὁ τύπος **ταδεῖνα** (ὁ οὕτω σχηματισθεὶς κατὰ συμφυρμὸν τῶν δύο λέξεων **τάδε** + **ἕνα**) ἐξελήφθη ὡς ἀποτελούμενος ἀπὸ τὰς δύο λέξεις **τὰ** + **δεῖνα** (**τὰ δεῖνα**), ἐντεῦθεν ἡ γεν. **τοῦ δεῖνα**, ἀκολούθως δὲ ἡ κλίσις: **ὁδεῖνα, τουδεῖνος, τῳδεῖνι, οἱδεῖνες** κλπ., θηλ. **ἡδεῖνα τηδεῖνι**, καὶ ἀκόμη ὀνομ. Συρακ. **ὁδεῖν**· ὡσ. τύποι **τοῦ δείνατος, τῷ δείνατι**.
δεινο-θέτης, **-ου,** ὁ (**δεινός**+**τίθημι**)· πανοῦργος, ἀπατεών.
δεινο-λογέομαι, μέλ. **-ήσομαι**, ἀποθ. (**δεινός**+**λέγω**)· παραπονοῦμαι μεγαλοφώνως.
δεινο-πάθέω, μέλ. **-ήσω** (**δεινός**+**πάθος**)· πάσχω (ὑποφέρω) **δεινά** ‖ παραπονοῦμαι πικρὰ (καὶ μεγαλοφώνως) διὰ τὰ παθήματά μου.
δεινό-πους, ὁ, ἡ, **-ποδος**, τό, γεν. **-ποδος** (**δεινός**+**πούς**)· ὁ δεινὸς τοὺς πόδας, ὁ «φοβερὸς στὰ πόδια».
δεινός, **ή,** **όν** (**δέος**)· φοβερός, τρομερός, φρικτὸς ‖ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἠπιωτέρας ἐννοίας, σεβαστός, σεπτός.—μτγν. **τὸ δεινὸν** (πληθ. **τὰ δεινά**) = ὁ κίνδυνος, τὰ δεινοπαθήματα, αἱ συμφοραί.— : **οὐδὲν δεινοί, μὴ ἀποστέωσιν**=οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει μήπως ἀποστατήσωσιν· **δεινὸν ποιῶ** ἢ **ποιοῦμαι** = «τὰ παίρνω βαριά», βαρέως φέρω τι, παραπονοῦμαι, ἀγανακτῶ, διά τι (λατ. **aegre ferre**).— **II** ὁ ἔχων τρομερὰν ἰσχὺν ἢ ἱκανότητα δι' ὁτιδήποτε (καλὸν ἢ κακόν), ὁ ἱκανὸς δι' ὅλα. **2)** ἐξαίρετος, ἀξιοθαύμαστος, παράδοξος, ἀλλόκοτος : **τὸ συγγενές τοι δεινὸν**=οἱ δεσμοὶ τῆς συγγενείας ἔχουσι παράδοξον δύναμιν.— **III** Ἐκ τῆς ἐνν. τοῦ πανισχύρου, τοῦ θαυμαστοῦ ἢ λ. μετέπεσεν εἰς τὴν σημασ. τοῦ ἱκανοῦ, εὐφυοῦς, ἐπιδεξίου, ὡς ἐν τῇ φράσει **δεινός τε καὶ σοφὸς** ‖ συχνὰ μετ' ἀπρφ. : **δεινὸς λέγειν**=ὁ ἔχων μεγάλην ῥητορικὴν ἱκανότητα («δεινὸς εἰς τὸ λέγειν» λέγομεν καὶ σήμερον) ‖ ὡσ. μετ' αἰτ. **δεινὸς τὴν τέχνην** =τρομερὰ ἐπιδέξιος εἰς τὴν τέχνην του. [**δεινός** ⟨***δFει-νός** ⟨**βίζ. dvei-** (=φοβοῦμαι)· θλ. **δείδω, δέος**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
δεῖνος, γεν. τοῦ ὁ, ἡ **δεῖνα** (ὃ βλ.).
δεινότης, **-ητος,** ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις **δεινός**, φοβερὸς ‖ ἡ τραχύτης, αὐστηρότης. **2)** φυσικὴ ἱκανότης, εὐφυΐα.
δεινόω, μέλ. **-ώσω** (**δεινός**)· καθιστῶ τι **δεινὸν** (τρομερόν) ‖ ἐξογκώνω, τὸ παριστῶ ἐπὶ τὸ μεῖζον, τὸ ὑπερβάλλω.
δειν-ωπός, **όν** (**δεινός**+**ὤψ**)· ὁ φρικτὸς τὴν ὄψιν, τρομερὸς τὴν θέαν ‖ ὁ ἔχων ἀγρίους καὶ φοβεροὺς ὀφθαλμούς (φοβερὰ βλέμματα).
δεινῶς, ἐπίρ. τοῦ **δεινός**· κατὰ τρόπον τρομακτικὸν ‖ κατὰ τρόπον θαυμαστόν ‖ καθ' ὑπερβολήν, σφόδρα.
δείνωσις, **-εως,** ἡ (**δεινόω**)· ἐξόγκωσις, ὑπερβολή, μεγαλοποίησις.
δειν-ώψ, **-ῶπος,** ὁ, ἡ=**δεινωπὸς** (ὃ βλ.)· συχν. ἐπὶ τῶν Ἐρινύων.
δείξω, μέλλ. τοῦ **δείκνυμι**.
δεῖος, τό, ἐπ. ἀντὶ **δέος** (ὃ βλ.).
δεισιδαίμων, ὁ, ἡ, **-ονος** (**δείδω**+**δαίμων**)· ὁ φοβούμενος τοὺς θεούς ‖ ἐν καλῇ ἐνν., εὐλαβής, εὐσεβής, θρῆσκος. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., ὁ «δεισιδαίμων», ὡς καὶ σήμερον ἡ λ. ἐν χρήσει.
δεισι-δαιμονία, ἡ· ὁ φόβος πρὸς τοὺς θεούς, εὐλάβεια. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., ὅ,τι καὶ σήμερον ἐννοοῦμεν λέγοντες τὴν λ. Ἐκ τοῦ
δεισι-δαίμων, **ον,** γεν. **-ονος** (**δείδω**+**δαίμων**)· ὁ φοβούμενος τοὺς **δαίμονας** (θεούς) ‖ ἐν καλῇ ἐνν., εὐλαβής, εὐσεβής, θρῆσκος. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., ὁ «δεισιδαίμων», ὡς καὶ σήμερον ἡ λ. ἐν χρήσει.
ΔΕ΄ΚΑ, οἱ, αἱ, τά, ἄκλιτον ἀριθμ., λατ. **decem**: **οἱ δέκα** (ἄρχοντες)=λατ. **decemviri**· **οἱ δέκα** (ἐνν. ἔτη) **ἀφ' ἥβης** = οἱ κατὰ δέκα ἔτη ὑπερβάντες τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των (τ. ἔ. τὸ ἔτος τῆς στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας).
Ἔτυμ. : **δέκα** ⟨ἰαπ.***deḳm̥** = σανσκρ. **dáça**, Ζενδ. **dasa**, Λατ. **decem**, Ὀμβρ. **desen** (**duf**) = δώδεκα.— **δέκατος** ⟨ἰαπ.***deḳm̥to-s** Λιθ. **deszimtas**, παλ-πρωσ. **dessimis**, Γοτθ. **taihunda**, παλ-γερμ. **zehanto**· πρβλ. ἰαπ.***deḳm̥mos**, σανσκρ. **daçamáḥ**, Ζενδ. **dasema-**, Λατιν. **decimus**, παλ-ιρλ. **dechm-ad.**— **δεκάς,** **-άδος** (κλινόμενος κατὰ τὰ εἰς **-ὰς** ὀδοντικόληγα) ⟨ἰαπ.***deḳm̥-t-**

=σανσκρ. daçát.—Ριζική βάσις πάντων τούτων εἶναι τὸ Ἰαπ. deḱemt, πρβλ. -κοντα ⟨*-dḱomtə, Fī-nati ⟨* dḱm̥ti, ἑλλ. ἑκατόν· κατά τινας ὑπάρχει συγγένειά τις πρὸς τὸ δέκομαι, δικαιολογουμένη ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ δέχεσθαι αἱ χεῖρες εἶναι τεταμέναι, *dé-ḱm̥t ⟨*dvé-ḱm̥t (=δύο χεῖρες), πρβλ. γοτθ. handus (χείρ).

δεκά-βοιος, *ον* (*δέκα*+*βοῦς*)· ὁ ἔχων ἀξίαν δέκα βοῶν.

δεκάδ-αρχος, *ὁ* (*δέκα*+*ἄρχω*)=*δεκάρχης*, ὁ ἄρχων ἐπὶ δέκα ἀνδρῶν (λατ. decurio).

δεκαδεύς, *-έως*, ὁ (*δεκάς*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτήν δεκαρχίαν (decuria) ‖ μέρος (τμῆμα) ἐκ δέκα στρατιωτῶν.

δεκά-δυο, (καὶ *δεκα-δύο*), οἱ, αἱ, τὰ=*δυώδεκα* (ὃ βλ.), τ. ἔ. δ δεκα.

δεκά-δωρος, *ον* (*δέκα*+*δῶρον* II)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος δεκα παλαμῶν.

δεκα-έτηρος, *ον* (*δέκα*+*ἔτος*)· δεκαετής ‖ χρόνος (χρονικὴ περίοδος) δέκα ἐτῶν.

δεκα-ετής, *ἐς* (*δέκα*+*ἔτος*)· ὁ δέκα ἐτῶν ἡλικίας ‖ ὁ διαρκῶν (ἢ διαρκέσας) ἐπὶ δέκα ἔτη.

δεκάζω, μελ. *-άσω* (*δέκομαι ; δέκα ;*)· διαφθείρω διά δώρων, δωροδοκῶ (ἰδίᾳ δικαστάς), λατ. deculiare.— Παθ., δέχομαι δῶρα, διαφθείρομαι διά δώρων, δωροδοκοῦμαι. [Ἐτυμολ. ἑλ. *δέκομαι*].

δεκάκις, ἐπίρ. (*δέκα*)· δέκα φοράς ‖ δεκαπλασίως.

δεκά-κλινος, *ον* (*δέκα*+*κλίνη*)· ὁ δυνάμενος νά περιλάβῃ δέκα κλίνας (δαιτυμόνων) ‖ ὁ ἔχων μῆκος δέκα κλινῶν.

δεκα-κῦμία, ἡ (*δέκα*+*κῦμα*)· δέκα ἀλλεπάλληλα κύματα ‖ τὸ δέκατον κῦμα (λατιν. fluctus decumanus)· πρβλ. *τρικυμία*.

δεκά-μηνος καὶ *δεκα-μηνιαῖος*, *ον* (*δέκα*+*μήν*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν δέκα μηνῶν ‖ ὁ διαρκείας δέκα μηνῶν ‖ κατὰ τὸν δέκατον μῆνα (ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί).

δεκά-μνους, *-ουν* (καὶ *-μνως*, *-μνων*) (*δέκα*+*μνᾶ*)· ὁ ἔχων ἀξίαν δέκα μνῶν, ὁ ζυγίζων δέκα μνᾶς.— *Τὸ δεκάμνουν*=βάρος δέκα μνῶν.

δεκ-άμφορος, *ον* (*δέκα* + *ἀμφορεύς*)· ὁ περιλαμβάνων (τ. ἔ. χωρῶν) δέκα ἀμφορεῖς (τ. ἔ. περὶ τὰς 390 λίτρας).

δεκά-παλαι, ἐπίρ. (*δέκα* + *πάλαι*)· πρὸ μακροτάτου χρόνου ‖ κωμικὸς τύπος τοῦ *πάλαι*, *πρόπαλαι* (πρβλ. *δωδεκάπαλαι*).

δεκα-πέντε, *οἱ, αἱ, τά*· ὡς καὶ σήμερον.

δεκά-πηχυς, *υ* (*δέκα*+*πῆχυς*)· ὁ ἔχων μῆκος δέκα πήχεων.

δεκα-πλάσιος, *ον* (*δέκα*)· δέκα φοράς τόσος (λατ. decuplus) ‖ μετὰ γεν., δέκα φοράς μεγαλύτερος ἀπό τι(να) ‖ *ἡ δεκαπλασία* (ἐνν. *τιμή*) ὡς οὐσ.= δέκα φοράς ἐπάνω, εἰς τὸ δεκαπλάσιον.

δεκά-πλεθρος, *ον* (*δέκα*+*πλέθρον*)· ὁ περικλείων δέκα πλέθρα ‖ ὁ ἔχων ἔκτασιν δέκα πλέθρων. Βλ. *πλέθρον*.

δεκα-πλόος, *ον*, καὶ συνῃρ. *δεκαπλοῦς*, *-οῦν* = *δεκαπλάσιος* (ὃ βλ.).

δεκά-πολις, ἡ (*δέκα*+*πόλις*)· περιοχὴ (χώρα) περιλαμβάνουσα δέκα πόλεις, δεκάπολις.

δεκά-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος*· ὁ ἔχων μῆκος δέκα ποδῶν.

δεκ-άρχης, *-ου*, ὁ (*δέκα*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς δέκα ἀνδρῶν, ὁ δεκανεύς (πρβλ. *δεκάδ-αρχος*).Ἐξ αὐτοῦ τό

δεκ-αρχία, ἡ = *δεκαδαρχία*=ἡ κυβέρνησις τῶν δέκα ἀρχόντων (λατ. decemviratus).

δεκάς, *-άδος*, ἡ (*δέκα*)· σῶμα ἐκ δέκα ἀνδρῶν, λατ. decuria.— ‖ ὁ ἀριθ. 10.

δεκά-σπορος, *ον* (*δέκα* + *σπείρω*)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ δέκα σπορητούς (ἔτη σποράς), ἤτοι δεκαετής.

δεκαταῖος, *α, ον* (*δέκατος*)· ὁ δέκα ἡμερῶν (ἡλικίας) ‖ ὁ ἐν τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ.

δεκα-τάλαντος, *ον* (*δέκα*+*τάλαντον*)· ὁ ζυγίζων δέκα τάλαντα, ὁ ἔχων ἀξίαν δέκα ταλάντων ‖ ὁ ὑπολογισθεὶς (ἐκτιμηθεὶς) εἰς δέκα τάλαντα.

δεκα-τέσσαρες, *-ρα*· ὅ,τι καὶ σήμερον.

δεκατευτήριον, τό (*δεκατεύω*)· τόπος ἐν ᾧ πληρώνονται τὰ δέκατα ‖ τελωνεῖον (λεγόμενον καὶ *δεκατη-λόγιον*)·

δεκατευτής, *-οῦ*, ὁ (*δεκατεύω*) καὶ *δεκατη-λόγος*· ὁ τὴν δεκάτην (τὰ δέκατα) συλλέγων, λατ. decumanus. Ἐκ τοῦ

δεκατεύω (*δεκάτη*), μελ. *-σω*· ζητῶ (ἀπαιτῶ) τὰ δέκατα (τὸν φόρον τῆς δεκάτης), λαμβάνω παρά τινος τὴν δεκάτην ‖ λαμβάνω τὸ δέκατον μέρος λείας τινός, κυρ. ὡς προσφορὰν εἰς τοὺς θεούς. — ὡσ. ἀπαιτῶ τὴν δεκάτην ὡς φόρον ἐπὶ ὅλων τῶν εἰσαγωγῶν.

δεκατη-λόγος, ὁ (*δεκάτη* + *λέγω*) = *δεκατευτὴς* (ὃ βλ.).

δέκᾶτος, *η, ον* (*δέκα*)· ὁ δεκατος κατὰ σειράν. — ‖ ὡς οὐσ., *δεκάτη* (ἐνν. *μερίς*), ἡ=τὸ δέκατον μέρος, τὸ ἓν δέκατον, ἡ «δεκάτη», ὡς λέγεται καὶ σήμερον ἔτι. 2) *δεκάτη* (ἐνν. *ἡμέρα*), ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν. — Ἐν Ἀθήναις *δεκάτη* ἐκαλεῖτο ἡ ἑορτὴ ἡ τελουμένη τὴν δεκάτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως, ὅποτε τὸ τέκνον ἐλάμβανε τὸ ὄνομά του: *τὴν δεκάτην θύω* = κάμνω ἑορτὴν (δίδω συμπόσιον) κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὀνοματοθεσίας τοῦ τέκνου μου.

δεκατό-σπορος, *ον* (*δέκατος*+*σπορά*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν δεκάτην γενεὰν (σποράν) ‖ ὁ δέκατος ἀπόγονος ἐν τῇ δεκάτῃ γενεᾷ.

δεκατόω, μέλ. *-ώσω* (*δέκατος*) = *δεκατεύω*· λαμβάνω παρά τινος τὸ δέκατον.

δεκά-φῦλος, *ον* (*δέκα*+*φυλή*)· ὁ ἐκ δέκα φυλῶν ἀποτελούμενος.

δεκά-χαλκον, *τὸ* (*δέκα*+*χαλκοῦς*)· νόμισμα ἀξίας δέκα *χαλκῶν*, τὸ ῥωμ. *δηνάριον* (denarius).

δεκά-χῑλοι, *αι, α* (*δέκα*+*χίλιοι*)=δεκακισχίλιοι.

δεκ-έτηρος, *ον*=*δεκέτης*, ὃ βλ.

δεκ-έτης, *-ου*, ὁ (*δέκα* + *ἔτος*)· ὁ διαρκῶν δέκα ἔτη, δεκαετής.— ‖ ὁ ἡλικίας δέκα ἐτῶν, δεκαετής.

δεκ-έτις, *-ιδος*, ἡ, θηλ. τοῦ *δεκ-έτης* (ὃ βλ.).

δέκομαι, ἰων. καὶ αἰολ. ἀντὶ *δέχομαι* (ὃ βλ.).

Ἐτυμ.: ἰων., δωρ., Λεσβ. *δέκομαι* (πρβλ. ἀττ. *δωροδόκος*, ἀρκ. *ἐσδοκᾶ*=*ἐσδοχῇ*, ἀττ-ιων. *δέχομαι* (ἐκ τοῦ μέλλ. *δέξομαι*, ἐξ ἐπιδράσεως τῶν *ἔχω*-*ἕξω*, *βρέχω*-*βρέξω*)· ὁμηρ. γ' πληθ. ἐν. *δέχαται*, μτχ. *δεγμένος*, ἀόρ. *δέκτο* (πρβλ. «*προτίδεγμαι· προσδέχομαι*» Ἡσυχ.)· *δοκάνη* (= *θήκη*)· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. decet (=εἶναι δεκτόν, ἁρμόζει), decus (ὅ,τι ἁρμόζει, στόλισμα), σανσκρ. daças-yáti(*dáçah (=λατ. decus), dáksati (=εἶμαι ἱκανός), dáksinah (=δεξιός), πρβλ. καὶ λ. *δεξιός*, ὡς καὶ τὰ *δόκιμος*, *δοκεύω*, *δοκάζω*, *δοκέω* (βλ. τὰς λ. λ.), ὡς καὶ τὸ λ. doceo (=καθιστῶ τι πιθανόν, παραδεκτόν· διδάσκω). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. dē(i)k-, dek-, dik- (=τείνω ἀνοικτὰς τὰς χεῖρας ἵνα δεχθῶ τι, χαρετίζω, δεξιοῦμαι).— Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ὁ ὁμηρ. τύπος γ' πληθ. ἐν. *δηδέχαται* (=συλλέγουσι), γ' ἐν. πρτ. *δήδεκτο*, γ' πληθ. *δηδέχατο*· ὁμηρ. *δηδίσκομαι* (⟨**δη-δικ-σκομαι*) =χαριετίζειν. Βλ. καὶ *δείκνυμι*, *δεξιός*.

δεκ-όργυιος, *ον* (*δέκα*+*ὀργυιά*) καὶ *δεκ-ώρυγος*· ὁ ἔχων μῆκος δέκα ὀργυιῶν.

δεκτήρ, *-ῆρος*, ὁ=*δέκτης* (ὃ βλ.).

δέκτης, *-ου*, ὁ (*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος, λαμβάνων ‖ ὄθεν, ἐπαίτης.

δέκτο, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *δέχομαι*.

δεκτός, *ή, όν*, ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ *δέχομαι*· ὃν δύναταί τις νὰ λάβῃ ‖ ὃν πρέπει νὰ δεχθῇ τις, εὐπρόσδεκτος (λατ. acceptus).

δέκτρια, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ *δεκτήρ*, *δέκτης* (ἃ βλ.).

δέκτωρ, *-ορος*, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *δέκτης*, *δεκτὴρ* (*δέχομαι*)· ὁ ἀναδεχόμενός τι ‖ ὁ ἀναλαμβάνων αὐτὸ ἐπάνω του (ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του).

δεκ-ώρυγος, *ον*, ὀρθότερος τύπος τοῦ *δεκόργυιος* (ὃ βλ.).

δελεάζω, μέλ. *-άσω* (*δέλεαρ*)· δολώνω ‖ ἑλκύω, συλλαμβάνω, διά δολώματος ‖ ἐξαπατῶ διά δολώματος.— ‖ μετὰ αἰτ. τοῦ συστοίχου ἀντικ.: *νῶτον ὑὸς δελεάζω* = βάλλω τὴν πλάτην χοίρου ὡς δόλωμα.

ΔΕ'ΛΕΑΡ, *-ατος*, τό· τὸ δόλωμα, λατ. esca.

Ἔτυμ.: ***δέλεαρ*** (<***δέλεϜαρ** (πρβλ. ***δέλευρα***), ἐπ. ***δεῖλαρ*** (<***δελϜαρ**, αἰολ. ***βλῆρ*** (<***βληαρ***· ***δέλος***, ***δέλετρον***· ὑποκορ. ***δελήτιον***· ***δελεάζω*** (βλ. λ.)· ***βλωμός*** (= τεμάχιον ἄρτου)· ***κα-βλέει*** καὶ ***κατα-βλέθει*** (= καταπίνει)· Ἡσυχ. ***«βλέτυες· αἱ βδέλλαι»***. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **gvel-** (ριζ. βάσις **gvelē**) (= καταβροχθίζειν), ἥτις πιθανὸν εἶναι ὅτι προῆλθεν ἐκ διασταυρώσεως τῶν ριζῶν **gver-** (ἑλλ. ***βορά***, βλ. λ.) καὶ **gel-** (πρβλ. παλ-ιρλ. **gelim** = καταβροχθίζω). Κατὰ ταῦτα ***δέλεαρ*** (<***δερεαρ** (κατ' ἀνομοίωσιν) ἐκ ῥ. **gver-** (περὶ ἧς βλ. ***βορά***)· πρβλ. παλ-γερμ. **querdar** = δόλωμα, παγίς.—Ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ ***δόλος*** καὶ ὑπ' ἄλλων πρὸς τὸ ***βάλλω***.

δελε-άρπαξ, ***-αγος***, ὁ, ἡ (***δέλεαρ***+***ἁρπάζω***)· ὁ μετὰ λαιμαργίας ἁρπάζων τὸ δόλωμα («ποὺ τσιμπᾷ ἀμέσως»).

δελέασμα, ***-ατος***, τό=***δέλεαρ*** (ὃ βλ.).

ΔΕΎΤΑ, τό, ἄκλ., ὄνομα τοῦ τετάρτου γράμματος τῆς ἑλλ. ἀ φαβήτου (βλ. ***Δ***, ***δ***). **2)** ὄνομα νήσων σχηματιζομένων εἰς τὰς ἐκβολὰς μεγάλων ποταμῶν (ὡς τοῦ Νείλου), ὀφειλόμενον εἰς τὸ σχῆμά των.

Ἔτυμ.: ***δέλτα*** (<ἑβρ. **dālet**, πρβλ. **delet** (θύρα)· κατ' ἀναλογίαν ὠνομάσθησαν ***δέλτα*** τοπία τοιούτου σχήματος· πρβλ. Ἡσυχ. ***«δέλτα· αἰδοῖον γυναικεῖον»***.

δελτίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***δέλτος*** (ὃ βλ.).

δελτο-γράφος, ***ον*** (***δέλτος*** + ***γράφω***)· ὁ γράφων ἐπὶ πίνακος (δέλτου) ‖ ὁ ἀναγράφων, ὁ σημειῶν, ὁ καταχωρίζων.

δέλτος, ἡ· πινακὶς χρησιμεύουσα πρὸς γραφήν, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ κεφαλαίου ***Δ***, ὃ ἦν καὶ τὸ παλαιὸν σχῆμα τῶν πινακίδων ‖ μτφρ., ***δέλτοι φρενῶν***=πινακίδες τῆς καρδίας.

Ἔτυμ.: κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι συγγ. τῷ ***δαιδάλλω*** (βλ. ***δαίδαλος***), σανσκρ. **dálati** (=ἐκρήγνυμοι), λατ. **dolō** (=διαμορφῶ)· κυρ. ***δέλτος*** = ἐπιφάνεια σχηματισθεῖσα διὰ γλυφῆς (ἑλλ. ***δαίδαλος***). — Κατ' ἄλλους ***δέλτος*** κυρ.=ἐπιφάνεια ἀνεπτυγμένη, καὶ εἶναι συγγ. τῷ γερμ. **zelt** (=σκηνή, τέντα), ἐκ τινος ῥ. **del-** (σχίζειν) ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἰαπ. ***delᾱ-** (ἐκτυλίσσω, ἐπιφάνεια ἀνεπτυγμένη). Ἐξ αὐτοῦ τό

δελτόω, μέλ. ***-ώσω*** (***δέλτος***)· ἀναγράφω, καταχωρίζω, ἐπὶ πινακίδων.

δελφᾰ́κιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***δέλφαξ***· χοιρίδιον τοῦ γάλακτος (γαλαδηνόν).

δελφᾰκόομαι· ἀπὸ ***δέλφακος*** (βλ. ***δέλφαξ***) αὐξάνομαι εἰς χοῖρον. Ἐκ τοῦ

ΔΕΎΦΑΞ, ***-ᾰκος***, ὁ, καὶ κυρ. θηλ. ἡ· χοιρίδιον. [δι' ἔτυμ. βλ. ***δελφύς***].

Δελφίνιος, ὁ (***Δελφοί***), ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.—***τὸ Δελφίνιον***=ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἀθήναις.

δελφῖνο-φόρος, ***ον*** (***δελφὶς*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων δελφῖνας· ***κεραῖαι δελφινοφόροι***=δοκοὶ μετὰ τροχαλιῶν, διὰ τῶν ὁποίων κατεβίβάζοντο καὶ ἀφίνοντο ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ***οἱ δελφῖνες*** (βλ. ***δελφὶς*** II).

ΔΕΛΦΙΎΣ, καὶ ***δελφίν***, ***-ῖνος***, ὁ· τὸ δελφίνι (ὁ γνωστὸς ἰχθύς). — **II** ὄγκος ἐκ σιδήρου ἢ μολύβδου, ἔχων τὸ σχῆμα ***δελφῖνος*** (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα), κρεμάμενος ἐκ τῆς κεραίας τοῦ πλοίου καὶ διὰ τροχαλιῶν αἰφνιδίως ῥιπτόμενος εἰς τὸ κατάστρωμα τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον οὕτω κατεβυθίζετο.

Ἔτυμ.: εἶναι ἀναμφίβολος ἡ ἐτυμολ. συγγένειά του πρὸς τὰ ***δελφὺς*** καὶ ***δέλφαξ*** (ἀ βλ.). Κατά τινας ἄλλως τε ***δελφὶς***=χοῖρος θαλάσσης. Τὸ μαστοφόρον τοῦτο τῆς θαλάσσης ὀφείλει ἴσως τὸ ὄνομά του εἰς τὴν ***δελφύν του*** (βλ. ***δελφύς***), τ. ἔ. τὴν μήτραν του.

ΔΕΛΦΟΊ, ***-ῶν***, οἱ· τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Φωκίδι, παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Παρνασσοῦ.— **II** οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν. Βλ. Κ.Ε.Λ.

δελφύς, ***-ύος***, ἡ· ἡ μήτρα τῆς γυναικός.

Ἔτυμ.: ***δελφύς***· ***«δολφός· ἡ μήτρα»*** (Ἡσυχ.)· ***δέλφαξ*** (βλ. λ.)· ***ἀ-δελφὸς*** (βλ. ἐν λ.)· ***δελφὺς*** (<***gvelbhus-**, πρβλ. Ζσνδ. **gərəbuš-** (νεαρὸν ζῷον), παλ-γερμ. **kalb**· ***δολφὸς*** συγγ. τῷ σανσκρ. **gárbhah** (νεογνόν ζῴου) (πρβλ. ἑλλ. ***βρέφος***, ὃ βλ.), λατ. **volba vulba** (μήτρα). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **gelbh-**, ὀφειλομένη εἰς διασταύρωσιν τῶν ῥ. **gver-** καὶ **gelebh-** καὶ ὑγλοῦσα ἐξόγκωμα, πρήξιμον. Βλ. ***ἀ-δελφός***.

ΔΕ'ΜΑΣ, τό, ἐν χρήσει μόνον κατὰ ὀνομ., καὶ αἰτ. (***δέμω***)· τὸ σῶμα, κυρ. τοῦ ἀνθρώπου ‖ κυρίως τὸ ζῶν σῶμα, δεδομένου ὅτι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ***σῶμα*** ἐλέγετο τὸ πτῶμα: ***μικρὸς τὸ δέμας*** = μικρὸς τὸ ἀνάστημα, μικρόσωμος.— **II** ὡς ἐπίρ. (κυρ. αἰτ.) ἦτο συνών. τοῦ ***δίκην: δέμας πυρὸς αἰθομένοιο***=ἐν τῇ μορφῇ καιομένου πυρός, ὁμοίως πρὸς καιόμενον πῦρ (=**instar ignis**). [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***δέμω***, ***δόμος***].

δέμνιον, τὸ (***δέμω***), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· ἡ κλίνη, ἡ κλινοστρωμνή, τὰ στρώματα.

δεμνιο-τήρης, ***-ου***, ὁ (***δέμνιον***+***τηρέω***)· ὁ τηρῶν (ὁ φυλάττων) τὴν στρωμνήν του (***τὰ δέμνιά του***), κλινήρης ‖ ***μοῖρα δεμνιοτήρης*** = μοῖρα (τύχη) βραδύνουσα νὰ ἐπιφέρῃ τὸ τέλος της.

ΔΕ'ΜΩ, ἐνεργ. ἀόρ. α' ***ἔδειμα***, μέσ. ***ἐδειμάμην***· πρκ. ***δέδμηκα***· παθ. πρκ. ***δέδμημαι***· οἰκοδομῶ, κτίζω ‖ μέσ.: ***ἐδείματο οἴκους***=ἔκτισε δι' ἑαυτὸν οἰκήματα, κατοικίαν ‖ γενικῶς, κατασκευάζω, οἰκοδομῶ.—***δέμειν ὁδὸν*** = λατ. **munire viam**=κατασκευάζειν δρόμον.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. ***δεμ.***: ***δέμω***, ***δέμ-ας*** (βλ. λ.) ***δόμ-ος*** (βλ. λ.), ***δῶ***, ***δῶ-μα***. Συγγ. τῷ σανσκρ. **dámah, dam** (οἶκος), **dam-pati-s** (οἰκοδεσπότης)· Ζσνδ. **dem-a** (οἰκία)· λατ. **domu-s domes-ticus, domi-ciliu-m.** Βλ. καὶ ***δόμος***.

δενδίλλω (***δινέω***+***ἴλλος***;)· στρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς ταχέως ‖ ῥίπτω μιὰ «γρήγορη ματιά», ὡς διὰ νὰ κάμω νεῦμα. [σκοτεινῆς ἐτυμολ.· ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλουμένη ἐτυμολ. ἀμφισβητεῖται· πιθανῶς πρόκειται περὶ ἀναπλώσεως ῥίζης τινὸς ***δελ-***=παρατηρεῖν].

δένδρεον, τό, ἴων. ἀντὶ ***δένδρον*** (ὃ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

δενδρεών, ***-ῶνος***, ὁ, καὶ ***δενδρὼν*** (***δένδρον***)· ἄλσος, δάσος ‖ τόπος κατάφυτος ἀπὸ δένδρα.

δενδρήεις, ***εσσα***, ***εν***· δενδρώδης, πλήρης δένδρων ‖ δασώδης.

δενδριακός, ***ή***, ***όν*** (ἢ ***δενδρικὸς***) (***δένδρον***)· ἐκ δένδρου, ἀνήκων εἰς δένδρον.

δενδρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***δένδρον***.

δενδρίτης, ***-ου***, ὁ, καὶ θηλ. ***δενδρῖτις***, ***-ίδος***, ἡ· ὁ ἐκ δένδρου ‖ ὁ ἀνήκων εἰς δένδρον ‖ κατάλληλος πρὸς φυτείαν ἢ καλλιέργειαν δένδρων.

δένδρο-βᾰ́τέω (***δένδρον*** + ***βαίνω***)· ἀναβαίνω (ἀναρριχῶμαι) εἰς τὰ δένδρα.

δενδρο-κόμης ἢ **δενδρό-κομος** (***δένδρον***+***κόμη***)· ὁ κατάφυτος (κατακεκαλυμμένος, ἐσκιασμένος) ἀπὸ δένδρα.

δενδρο-κόμος, ὁ (***δένδρον***+***κομέω***)· ὁ ἐπιμελούμενος δένδρων, ὁ καλλιεργῶν (ἀσκῶν) δενδροκομίαν.

δενδρο-κοπέω (***δένδρον*** + ***κόπτω***) = ***δενδροτομέω*** (ὃ βλ.).

ΔΕ'ΝΔΡΟΝ, τό, ἴων. καὶ ἀττ. ***δένδρος***, ***-εος***, τό· δ,τι καὶ νῦν· ***δένδρον ἐλάας***=ἐλαιόδενδρον, ἐλαία ‖ γενικῶς, ***δένδρα*** ὀνομάζονται κυρ. τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἄγρια δένδρα (τὰ δασικά), ἅτινα καλοῦνται ***ὕλη***.

Ἔτυμ.: ***δένδρεον***, ***δένδρος** τό, ***-εος** (πληθ. τὰ ***δένδρη***), πρβλ. ὁμ. ***δενδρήεις***· ἀττ. ***δένδρον***· ***δενδρύφιον***, πρβλ. Ἡσυχ. ***«δενδρυάζειν· ταπεινῶς ὑπὸ τὰς δρῦς παραφεύγειν»***. Ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τῷ σανσκρ. **dandá-** (ῥόπαλον, ράβδος)· κατ' ἄλλους ***δένδρε(F)ον*** (<***δενδο-δρε(F)ον** δι' ἀπλοποιήσεως, ***δενδ-**(<ἰαπ. **gvend-**, ***δρεFον**=γοτθ. **triu** (βλ. ***δόρυ***, ***δρῦς***)· κατ' ἄλλους πάλιν ***δενδο-** δύναται νὰ κεῖται ἀντὶ **denδes-** ἰαπ. ***gvendes-**)***δένδος** (ξύλον)· ἐκ τοῦ ***δένδρεον***+***δένδος**) ***δένδρος** κατὰ συμφυρμόν.

δενδρο-τομέω, μέλλ. ***-ήσω***· κατακόπτω τὰ δένδρα ‖ κατερημώνω μίαν χώραν (κατακόπτων τὰ δένδρα της). Ἐκ τοῦ

δενδρο-τόμος, ***ον*** (***δένδρον***+***τεμεῖν*** τοῦ ***τέμνω***)· ὁ κατακόπτων δένδρα.

δενδρο-φόρος, ***ον*** (***δένδρον*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων (φύων, εὔφορος εἰς) δένδρα ‖ ὁ φέρων (κρατῶν) κλάδους δένδρων εἰς τὰς χεῖράς του, θυρσοφόρος.

δενδρό-φῠτος, ***ον*** (***δένδρον***+***φύω***)· ὁ φυτευμένος μὲ (ὁ κατάφυτος ἀπό) δένδρα.

δενδρ-ώδης, *ες* (*δένδρον*+*εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς δένδρον ‖ δασώδης. 2) ***δενδρώδεις Νύμφαι***=Νύμφαι τῶν δασῶν.

δενδρῶτις, *-ιδος*, ἡ (*δένδρον*)· περιοχὴ κεκαλυμμένη μὲ δένδρα, δενδροσκεπασμένη.

δεννάζω, μέλ. *-άσω*· ὑβρίζω, λοιδορῶ, κακολογῶ, βλασφημῶ. Ἐκ τοῦ

ΔΕΎΝΝΟΣ, ὁ· λοιδορία, κακολογία, μομφή, ὄνειδος.—[*δέννος· δεννάζω· «δεννόν· κακόλογον»* (Ἡσυχ.)· *δέννος* ⟨**δετσνος* *gvedzhno, *gvedh-sno· Λιθ. *gêda* (αἶσχος, ἐντροπή), ἐκ ῥ. gvedh-].

δέξαι, Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***δέχομαι.***

δεξαμενή, ἡ (κυρ. ἀντὶ ***δεξαμένη,*** θηλ. τῆς μτχ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***δέχομαι***)· δοχεῖον ὕδατος, στέρνα, «δεξαμενή».

δεξιά, ἰων. ***-ιὴ*** (θηλ. τοῦ ***δεξιός,*** ἐνν. τοῦ οὐσ. ***χείρ***)· ἡ δεξιὰ χείρ, τὸ δεξὶ χέρι ‖ ***ἐκ δεξιᾶς***=ἀπὸ τὰ δεξιά μας ‖ ***δεξιὰν διδόναι*** = χαιρετίζω τινὰ διὰ τῆς δεξιᾶς ‖ δίδω (τείνω) τὴν δεξιὰν χεῖρα πρὸς χαιρετισμόν. Βλ. ***δεξιός.***

δεξί-μηλος, *ον* (*δέχομαι* + *μῆλον*)· ὁ δεχόμενος πρόβατα (ὡς δυσίαν), ὁ πλούσιος εἰς δυσίας.

δεξιό-γυιος, *ον* (***δεξιός*** + *γυῖον*)· ὁ ἔχων δεξιὰ (τ.ἔ. ἐπιδέξια) τὰ μέλη τοῦ σώματος.

δεξιο-λάβος, ὁ (***δεξιός*** + *λαβεῖν*)· λογχοφόρος, φρουρός.

δεξιόομαι, μέλ. *-ώσομαι*· ἀόρ. α' ***ἐδεξιωσάμην,*** ἀποθ. (***δεξιός***)· προοφέρω (προτείνω) τὴν δεξιάν, πρὸς ὑποδοχήν, τὸν ὑποδέχομαι, τὸν χαιρετίζω διὰ τῆς δεξιᾶς. Ἐκ τοῦ

ΔΕΞΙΟ΄Σ, *ά, όν,* Λατ. dexter: **I** ὁ πρὸς τὴν δεξιὰν χεῖρα ἢ πλευρὰν εὑρισκόμενος ‖ ***ἐπὶ δεξιὰ*** = εἰς τὰ δεξιά. — **II** εὐτυχής, αἴσιος, προμηνύων καλὸν (ἐπὶ τῆς πτήσεως πτηνῶν καὶ ἄλλων οἰωνῶν).— **III** μτφρ. ἐπιδέξιος, πρόθυμος, ἕτοιμος ‖ καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ὀξύνους, εὐφυής, πανοῦργος.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. ***δεξ-***, ἐκτετ. τύπου τῆς ***δεκ-***, ***δεχ-*** τοῦ ***δέχομαι,*** πρβλ. ***δεξιάζω***· ***δεξιός***· ***δεξιτερὸς*** (ὀξυτ. κατὰ τὸ ***δεξιός***)· συγγ. τῷ σανσκρ. dáksinah (λατ. ad dextram), Ζενδ. dašina- (δεξιός), Λιθ. desziné (δεξιά), παλ-σλαβ. desnjĭ (δεξιὸς), Λατ. dexter, ὑπερθ. dextimus κλπ.· ***δεξιὸς*** ⟨**deḱsi-* ὑπάρχοντος ἐν τῷ ***δεξι-τερός,*** σανσκρ. dáksi-na-, ἢ ⟨**δεξι Fος,* πρβλ. gaul. dexsiva ⟨**deḱs vo-*.— Κατ' ἄλλους **deḱsi-* εἶναι ἡ τοπικὴ πτῶσις ἑνὸς **deḱos* (λατ. decus), καὶ ἡ ῥ. deḱs (πρβλ. σανσκρ. dáksati= εἶμαι ὠφέλιμος, καλός εἴς τι) εἶναι τύπος τοῦ· θέματος τούτου, ἡ δὲ ***δεξιὰ πλευρὰ*** εἶναι αὐτὴ ποὺ συμφέρει, ἁρμόζει. Βλ. καὶ ***δέκομαι.***

δεξιό-σειρος, *ον* (***δεξιός***+***σειρά***)· ὁ ἐζευγμένος οὐχὶ ὑπὸ ζυγόν, ἀλλὰ δι' ἱμάντων (λωρίων) εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν (ἐπὶ ἵππου προστιθεμένου παραπλεύρως καὶ ἐξιτήριου τοῦ κανονικοῦ ζεύγους, ὡς τρίτος, παράσειρος· ἐχρησιμοποιοῦντο δ' ὡς τοιοῦτοι οἱ κάλλιστοι ἵπποι, διότι περὶ τὸν καμπτῆρα ἐν τῷ σταδίῳ εἶχον νὰ διανύσουν τὸ μέγιστον τόξον, δεδομένου ὅτι ἔτρεχον πάντοτε ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά).

δεξιότης, *-ητος,* ἡ (***δεξιός***)· ἐπιδεξιότης, ἱκανότης, ἐμπειρία ‖ ζωηρότης ‖ ἐπὶ τοῦ νοῦ, ὀξύνοια, εὐφυΐα.

δεξιόφιν, ἐπίρ., παλαιὰ γεν. τοῦ ***δεξιός***· ***ἐπὶ δεξιόφιν***=πρὸς τὰ δεξιά.

δεξί-πῦρος, *ον* (***δέχομαι***+***πῦρ***)· ὁ δεχόμενος πῦρ.

δέξις, *-εως,* ἡ (***δέχομαι***)· τὸ δέχεσθαι, ὑποδοχή, τὸ δέξιμον.

δεξιτερός, *ά, όν,* ποιητ. τύπος τοῦ ***δεξιός*** (ὃ βλ.)· ***δεξιτερὰ*** ὡς τὸ ***δεξιὰ*** (ἐνν. ***χείρ***)· ***δεξιτερῆφι,*** ἀρχαία Δωτ.=εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα.

δεξίωμα, *-ατος,* τὸ (***δεξιόομαι***)· τὸ προδιμως γινόμενον δεκτόν, τὸ εὐπρόσδεκτον· = ***δεξίωσις*** (ὃ βλ.). 2) ἐγγύησις (ἐνέχυρον) φιλίας.

δεξι-ώνῡμος, *ον* (***δεξιός***+***ὄνομα***)· ὁ ἔχων δεξιὸν (τ. ἔ. εὐοίωνον) ὄνομα.

δεξιῶς, ἐπίρ. τοῦ ***δεξιός***· ἐπιδεξίως, ἐπιτηδείως ‖ αἰσίως, εὐτυχῶς. Ὑπερθ. ***δεξιώτατα.***

δεξίωσις, *-εως,* ἡ (***δεξιόομαι***)· τὸ ἐκτείνειν (προσφέρειν) τὴν δεξιὰν πρὸς χαιρετισμὸν ‖ ψηφοθηρία πρὸς ἀπόκτησιν ἀρχῆς τινος.

δέξο, ἐπ. δ' ἐν. προστ. ἀόρ. δ' τοῦ ***δέχομαι.***

δέξομαι, μέλ. τοῦ ***δέχομαι.***

δέξω, δέξομαι, ἰων. ἀντὶ ***δείξω, δείξομαι,*** ἐνεργ. καὶ μέσ. μελ. τοῦ ***δείκνυμι.***

δέομαι· χρειάζομαι, ἔχω ἀνάγκην, ἔχω ἔλλειψιν ‖ παρακαλῶ· βλ. ***δέω*** Β.

δέον, *-οντος,* τό, ἀττ. **δεῖν,** οὐδ. μτχ. τοῦ ἀπρόσ. ***δεῖ*** (ὃ βλ.)· ὅ,τι εἶναι ὑποχρεωτικόν, ἀναγκαῖον, πρέπον· ***μᾶλλον τοῦ δέοντος***=περισσότερον ἀφ' ὅ,τι χρειάζεται (εἶναι ἀναγκαῖον)· ***ἐν δέοντι*** (ἐνν. ***καιρῷ***) =εἰς καλὸν καιρόν, «στὴν ὥρα» (λατ. **opportune**)· ***εἰς τὸ δέον*** = δι' ἀναγκαίους (χρησίμους) οκοπούς. — **II** χρησιμοποιούμενον ἀπολύτως (μτχ. κατὰ αἰτ. ἀπόλ. ἐπὶ τῶν ἀπρόσ. ρημ., ἀντὶ τῆς γεν. ἀπολ. τῶν προσ.)= ἐπειδή (ἂν καὶ κλπ.) εἶναι ἢ ἦτο ἀναγκαῖον· ***οὐδὲν δέον*** = μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης. [Ἰδ.' ἐτυμολ. βλ. ***δεύω*** Β].

δέον, ἰων. ἀντὶ ***ἔδεον,*** παρτ. τοῦ ***δέω***=δένω.

δεόντων, γ' πληθ. προστ. τοῦ ***δέω***=δένω.

Δ'ΕΟΣ, γεν. ***δέους,*** τό· ποιητ. ***δεῖος***· φόβος, τρόμος, ἀνησυχία, ἐκφοβισμός.— **II** σέβας, σεβασμός.— **III** τρομοκρατία, μέσα διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ τις φόβον.

Ἔτυμ. δέος ⟨**δFεjος* ἐκ ῥ. dvei- πρβλ. ***δεῖμα, δειμός*** (βλ. τὰς λ. λ.)· δμηρ. ***Θευδὴς*** ⟨***ΘεοδFῆς*** ⟨**Θεο-δFεγὴς* (=***Θεο-δεής,*** ὁ φαβούμενος τοὺς θεούς). Βλ. ***δειδήμων, δείδω, δειλός, δεινός.***

ΔΕ'ΠΑΣ, *-αος,* τό· ὀνομ. πληθ. ***δέπᾶ,*** τά· ποιητ. δοτ. πληθ. ***δεπάεσσι*** καὶ ***δέπασσι***· ποτήριον, κύπελλον.

Ἔτυμ. : ἀγνώστου ἐτυμολ.· κατά τινας εἶναι συγγ. πρὸς τὰς λ.λ. ***δάπτω, δαπάνη, δεῖπνον*** (βλ. ***δαπάνη***), ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται λίαν ἀμφίβολον.

δερ-άγχη, ἡ (***δέρη***+***ἄγχω***)· περιλαίμιον, περιτραχήλιον, περιδέραιον ‖ βρόχος, θηλιά, ἀγχόνη.

δερ-αγχής, ***ἐς*** (***δέρη*** + ***ἄγχω***)· πνιγηρός, ἀποπνικτικός, ἀπάγχων.

δέραιον, τὸ (***δέρη***)· περιδέραιον, περιλαίμιον.

δεραιο-πέδη, (***δέραιον***+***πέδη***)· ἡ περὶ τὸν τράχηλον πέδη, περιδέραιον, περιλαίμιον.

δεραι-οῦχος, *ον* (***δέραιον***+***ἔχω***)· ὁ συνέχων, συσφίγγων, τὸν λαιμόν.

δέρας, *-ατος,* τό, ποιητ. ἀντὶ ***δέρμα***· δορά, «προβιά», δέρμα.

δεράς, *-άδος,* ἡ=***δειρὰς*** (ὃ βλ.).

δέργμα, *-ατος,* τὸ (***δέρκομαι***)· βλέμμα, «ματιά».

δέρη, ἡ, ἀττ. ἀντὶ (***δειρή***)· ὁ τράχηλος, ὁ λαιμός.

Ἔτυμ. : ***δέρη,*** ἰων. ***δειρή,*** Λεσβ. ***δέρρα, δέρα,*** Δωρ. ***δήρᾱ*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«δειρή· τράχηλος»***)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. γίνεται καὶ τὸ ***δειρὰς*** (κρημνός) πρβλ. Ἡσυχ. ***«δειρός· λόφος»***· ἴσως δὲ συγγ. καὶ τῷ λατ. **dorsum**· ***δέρη*** ⟨**δερFᾱ* ⟨ ἰαπ. **gver-vā*, πρβλ. σανσκρ. grivá.— Κατ' ἄλλους ***δέρη*** σημ.κυρ. φάρυγξ ⟨ρ. gver- (=καταβροχθίζω), βλ. ***βορά.***

δερκέσκετο, ἰων. γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***δέρκομαι.***

δερκιάομαι, ἀποθ. ποιητ. ἀντὶ ***δέρκομαι*** (ὃ βλ.).

ΔΕ'ΡΚΟΜΑΙ, ἀποθ.· μέλ. ***δέρξομαι***· πρκ. μετὰ σημ. ἐν. ***δέδορκα***· ἀορ. β' ***ἔδρᾰκον***· ὑπ. παθ. ἀόρ. α' ***ἐδρᾰ́χθην,*** ἀόρ. β' ***ἐδράκην***· μέσ. ἀόρ. α' ***ἐδερξάμην,*** μέσ. ἀόρ. β' ***ἐδρακόμην***· βλέπω, κυττάζω, παρατηρῶ ‖ ἐντεῦθεν, βλέπω τὸ φῶς, ζῶ. 2) βλέπω εἴς τι ἢ πρός τι ‖ γενικῶς, ἀντιλαμβάνομαι, διακρίνω ‖ εἶμαι ἐνήμερός τινος.— **II** ἐπὶ φωτός, ἀπαστράπτω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ (ὡς ὁ ὀφθαλμός).

Ἔτυμ. : ἐκ ῥ. ***δερκ-*** : ***δέρκ-ομαι, δέργμα, δέρξις, δρά-κων, δορκ-άς*** (βλ. τὰς λ. λ.)· πρβλ. Μεγ. Ἐτυμ. ***«δράκων παρὰ τὸ δέρκω, τὸ βλέπω· ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῷον»***· πρβλ. σανσκρ. darç- (βλέπω), πρκ. dadárça, drç=ὀφθαλμός· Ζενδ. πρκ. dādarsa (πρβ. ***δέδορκα***). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. deŕk (=βλέπειν). —Κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ δ' συνθ. τοῦ ***ὑπόδρα*** ἐκ τινος βραχυτέρας ῥ. dar-⟩dra-· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«δροκτάζεις· περιβλέπεις»***.

δέρμα, *-ατος,* τὸ (***δέρω***)· τὸ δέρμα, ἡ δορὰ («προβιά, πετοί), ἐπὶ ζώων (λατ. pellis) ‖ ὡς. ἐπὶ δερμάτων προοριζομένων διὰ τὴν φύλαξιν ὑγρῶν (ἀ-

σκῶν) κ.λ.π. ‖ ὡσ. τὸ ὄστρακον χελώνης. 2) γενικῶς, τὸ δέρμα τινός ὡς εἶναι ἐπὶ τοῦ σώματος (μὴ ἐκδορέν), λατ. **cutis** [δι' ἐτυμ. βλ. ***δέρω***]. Ἐξ αὐτοῦ τό

δερμάτῐνος, η, ον (***δέρμα***)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ δέρματος, «πέτσινος».

δέρξατο, ἰων. γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***δέρκομαι***.

δέρον, ἐπ. ἀντὶ ***ἔδερον***, πρτ. τοῦ ***δέρω***.

δέρος, ***-εος***, τό, ποιητ. ἀντὶ ***δέρμα*** (ὃ βλ.).

δέρρις ἢ ***δέρις, -εως, ἡ*** (***δέρος, δέρμα***)· δερμάτινον κάλυμμα ἢ ἐπένδυμα.— ‖ ἐν τῷ πληθ., παραπετάσματα ἐκ δέρματος, κρεμάμενα πρὸ τῶν ὀχυρωμάτων πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐχθρικῶν βλημάτων (λατ. **cilicia**) ‖ τὰ κατειργασμένα δέρματα ἐκαλοῦντο ***διφθέραι, δέρρεις*** δὲ τὰ ἀκατέργαστα.

δέρτρον, τό (***δέρω***)· ἡ μεμβράνη ἡ περιβάλλουσα τὰ ἐντόσθια (περιτόναιον), λατ. **omentum**· ***δέρτρον ἕως δύνοντες*** = εἰσδύοντες μέχρι τῶν ἐντοσθίων.

δερχθείς, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***δέρκομαι***· ***δέρχθητι*** προστ., καὶ ***δερχθῆναι*** ἀπρφ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

ΔΕΊΡΩ, ἰων. ***δείρω***· μελ. ***δερῶ***· ἀόρ. α' ***ἔδειρα***.— Παθητ. μελ. β' ***δᾰρήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐδάρθην***· ἀόρ. β' ***ἐδάρην***· πρκ. ***δέδαρμαι***· ἀφαιρῶ τὸ δέρμα, ἐκδέρω, «γδέρνω».— ‖ ὡσ. ξυλοκοπῶ, μαστιγώνω.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. ***δερ-***: ***δέρω, δέρας, δέρμα, δορά*** (βλ. τὰς λ. λ.)· ***δορὸς*** (ἀσκός)· ***δέρρις*** (βλ. λ.), ***δέρτρον*** καὶ κατ' ἀνομ. ***δέτρον*** (βλ. λ.)· ***δαρτὸς δρατὸς*** («γδαρμένος»)· ***δάρσις*** (ἀλλαγὴ δέρματος). Πρβλ. ὁμόρ. σανσκρ. **dṛṇáti** πρκ. **dadára** (σχίζω), μτχ. **dṛṇáḥ** (κεκομμένος, δεδισμένος), πρβλ. ἑλλ. ***δρατός, δαρτός***· κλπ.—Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἡ σανσκρ. ῥ. **der-** (σχίζω).

δέσμα, ***-ατος***, τό (***δέω***=δένω), ποιητ. ἀντὶ ***δεσμὸς*** (ὃ βλ.)· δεσμός, δεσμὰ πέδικλον.— ‖ κεφαλόδεσμος.

δεσμεύω, μέλ. ***-σω*** (***δεσμός***)· βάλλω εἰς τὰ δεσμά, δένω, πεδικλώνω ‖ δένω ὁμοῦ (π. χ. εἰς δεμάτια τοὺς στάχυς).

δεσμέω, μέλ. ***-ήσω*** (***δεσμὸς***)=***δεσμεύω*** (ὃ βλ.).

δέσμη, ἡ (***δέω***=δένω)· δέμα δεμάτιον.

δέσμιον, τό=***δεσμὸς*** (ὃ βλ.).

δέσμιος, ον, ὡσ. ***-α, -ον*** (***δέσμιος***)· ὁ δεσμεύων, ὁ δεσμευτικὸς ‖ ἐντεῦθεν, ὁ δεσμεύων διὰ μαγείας. — ‖ παθητ., ὁ δεσμευμένος, ὁ ἐν δεσμοῖς ὤν, ὁ αἰχμάλωτος.

δεσμός, ὁ, πληθ. ***οἱ δεσμοὶ*** ἢ ***τὰ δεσμὰ*** (***δέω*** = ***δένω***)· τὸ δι' οὗ στερεώνεται (δένεται) τι, «δεσμός», ταινία, πέδικλον ‖ φορβιὰ («καπίστρι») ‖ τὰ πρυμνήσια, καλῶδια (σχοινία, παλαμάρια) ἀγκυροβολίας ‖ ὁ μάνδαλος τῆς θύρας. 2) δεσμά, λύσεις ‖ φυλάκισις, φυλακή.

δεσμο-φύλαξ, ***-ᾰκος***, ὁ, ἡ (***δεσμὸς*** + ***φύλαξ***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ φύλαξ τοῦ δεσμωτηρίου.

δεσμόω=***δεσμεύω*** (ὃ βλ.)· δένω, πεδικλώνω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δέσμωμα, ***-ατος***, τό (***δεσμόω***)· δεσμός, δεσμά.

δεσμωτήριον, τό (***δεσμόω***)· εἱρκτή, φυλακή.

δεσμώτης, -ου, ὁ (***δεσμόω***)· ὁ δέσμιος, αἰχμάλωτος. 2) ὡς ἐπίθ., ὁ ἐν δεσμοῖς ὤν, ὁ δεσμευμένος· θηλ. ***δεσμῶτις, -ίδος***.

δεσπόζω, μελ. ***-όσω*** (***δεσπότης***)· εἶμαι δεσπότης καὶ κύριος πράγματός τινος, κυριαρχῶ ἐπί τινος (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ., κερδίζω, ἀποκτῶ, τὴν κυριότητα, τὴν κυριαρχίαν.— ‖ καθιστῶ ἐμαυτὸν κύριον πράγμ. τινος ‖ καὶ ἐπομένως, καταλαμβάνω, ἐννοῶ, τι. [δι' ἐτυμ. βλ. ***δέσποινα, δεσπότης***].

δέσποινα, ἡ, θηλ. τοῦ ***δεσπότης*** (ὃ βλ.)· ἡ κυρία τοῦ οἴκου, οἰκοδέσποινα, οἰκοκυρά, λατ. **Hera** ‖ συχν. ἀπαντᾷ συνημμένον μετὰ ὀνομάτων θεαινῶν. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***πόσις, δεσπότης***.— ***δέσποινα***<****δεσποτνja***, πρβλ. ***πότνια***].

δεσπόσιος, ον=***δεσπόσυνος*** (ὃ βλ.).

δεσποσύνη, ἡ (***δεσπότης***)· δεσποτεία, δεσποτικὴ ἐξουσία, δεσποτισμὸς (ἀπόλυτος ἐξουσία).

δεσπόσυνος, ον (***δεσπότης***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν δεσπότην (τὸν κυρίαρχον), εἰς τὸν οἰκοδεσπότην ‖ αὐθαίρετος.— ‖ ὡς οὐσ.=***δεσπότης*** (ὃ βλ.).

δεσποτεία, ἡ (***δεσπότης***)· ἡ ἐξουσία τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν δούλων, ἢ ἡ σχέσις δεσπότου πρὸς δούλους. 2) ἀπόλυτος ἀρχή, δεσποτισμός.

δεσποτέω, μελ. ***-ήσω***=***δεσπόζω*** (ὃ βλ.).— Παθητ., κυβερνῶμαι δεσποτικῶς.

ΔΕΣΠΟ΄ΤΗΣ, -ου, ὁ· κλητ. ***δέσποτᾰ***· ὑωρ. ὀνομ. ***δεσπότας***· ἰων. αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. ***δεσπότεα*** καὶ ***-εας*** (***πόσις***)· κύριος, κυρίαρχος (κυρ. ἐπὶ δούλων) ‖ ὅθεν, ἀπόλυτος κύριος, τοῦ ὁποίου οἱ ὑπήκοοι εἶνοι δοῦλοι.— ‖ γενικῶς, ὁ κάτοχος, ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ κύριος, ὁ ἄρχων.

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. ἑλλ. καὶ ***πόσις*** (ἀντὶ ***πότις***), ὅπερ εἶναι καὶ δ' συνθ. τῆς λ. ***δεσπότης***, ἐξ οὗ καὶ τά: ***δεσπόζω, δεσπότις, δεσπόσυνος*** κ.λ. Πρβλ. συγγ. σανσκρ. **dám-patiḥ** (κύριος τοῦ οἴκου)· α' συνθ. τῆς λ. ***δεσπότης*** εἶναι ἡ ἰαπ. γεν. ***dems**<(***dem-**, ***dom-**, ***dm-**, ***dmē-** (=οἰκία))ἑλλ. ***δεσ-***<(***δενσ-**, ***δεμσ-**.—ἰαπ. **dems-**. Κατὰ ταῦτα ***δεσ-πότης***;<(***δεμσ-πότης***=κύριος τοῦ οἴκου.— Κατ' ἄλλην ἐτυμολ. ***δεσμότης*** κυρ.=κύριος αἰχμαλώτων πολέμου, ὁπότε τὸ μὲν δ' συνθ. παραμένει τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω, τὸ δὲ α' συνθ. ***δεσ-***<(ἰαπ. ***gves-**, ***gvos-** (=τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετριῶν). Βλ. καὶ ***πόσις*** καὶ ***δέσποινα***. Ἐξ αὐτοῦ τό

δεσποτῐκός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) δεσπότην ἢ κύριον. 2) κατάλληλος διὰ τὸν ρόλον τοῦ δεσπότου ‖ ἔχων κλίσιν πρὸς δεσποτείαν, τυραννικός, δεσποτικός.

δεσπότις, ***-ιδος***, ἡ=***δέσποινα*** (ὃ βλ.).

δεσποτίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***δεσπότης*** (ὃ βλ.).

δετή, (ἐνν. ***λαμπάς***), ἡ· δέσμη δᾴδων ἀποτελοῦσα λαμπάδα· θηλ. τοῦ

δετός, ή, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***δέω***=δένω.

δεύεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***δεύω*** (ὃ βλ.)· ὑγραίνω, μουσκεύω, βρέχω.

δευήσεσθαι, ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ ***δεύω*** Β (ὃ βλ.)· ἔχω ἀνάγκην.

δεῦμα, ***-ατος***, τό (***δεύω*** Α)· πᾶν ὅ,τι εἶναι ὑγρόν, διάβροχον, μουσκευμένον· ***δεύματα κρεῶν*** = βραστὸν κρέας.

δευσίατο, ποιητ. ἀντὶ ***δεύοιντο***, γ' πληθ. Εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ ***δεύω*** Β.

δεύομαι· ἑλ. ***δεύω*** Β.

δευρί, ἀττ. ἐπιτετ. τύπος τοῦ ***δεῦρο*** (ὃ βλ.).

ΔΕΥ˜ΡΟ, τοπ. ἐπίρ.· πρὸς τὰ ἐδῶ, ἐδῶ! ἔλα ἐδῶ! ***δεῦτε*** χρησιμοποιεῖται ἡνωμένον μετὰ πληθ.— ‖ ἐπὶ χρόνου, μέχρι τοῦδε, ἕως τώρα, μέχρι τοῦ νῦν, «ἕως ἐδῶ» ‖ ***δεῦρ' ἀεὶ***=συνεχῶς ἕως τώρα.

Ἔτυμ.: ***δεῦρο, δεῦρε*** (ἀττ. ἐπιγρ.), ***δευρί, δεῦτε***· τὸ ἐπίρ. ***δεῦρο*** περιέχει ἴσως τὸ αὐτὸ ***δε-***, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ὡς ἐγκλιτικὸν εἰς τά: ***δ-δε, ἐνθά-δε, δόμον-δε***· πρβλ. ***δὴ*** καὶ παλ-λατ. **quan de**· ὁ τύπος ***δεῦτε*** ἰσοδυναμεῖ πρὸς δ' πληθ. Προστ.

Δεύς, Αἰολ. ἀντὶ ***Ζεύς*** (δ βλ.).

δεύτατος, η, ον, ὑπερθετ. τοῦ ***δεύτερος***· ὕστατος, ἔσχατος, τελευταῖος.

δεῦτε, ἐπίρ. πληθ. τοῦ ***δεῦρο*** (ὃ βλ.)· ἐλᾶτε ἐδῶ! ἐλᾶτε! [ὅλ. ***δεῦρο***· κατά τινας ***δεῦτε***<(***δεῦρ' ἴτε***].

δευτερ-ἀγωνιστής, -οῦ, ὁ (***δεύτερος***+***ἀγωνιστής***)· ὁ ὑποκριτὴς ὁ λαμβάνων δευτερεύοντας ρόλους (λατ. **secundarius**), πρβλ. πρωταγωνιστής ‖ μτφρ. ὁ δεύτερος δικηγόρος ἐν δικαστηρίῳ.

δευτεραῖος, α, ον (***δεύτερος***)· κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν.

δευτερεῖα, τὰ (ἐνν. ***ἄθλα***), τὰ (***δεύτερος***)· τὸ δεύτερον βραβεῖον κατά τινα ἀγῶνα ‖ γεν., ἡ δευτέρα θέσις ἢ τάξις.

δευτεριάζω, ***-άσω***· παίζω δευτερεύοντα ρόλον ‖ εἶμαι δεύτερος.

δευτερό-πρωτον, ***σάββατον***, τό· τὸ πρῶτον σάββατον μετὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν ἀζύμων.

δεύτερος, α, ον· ὅ,τι καὶ νῦν (λατ. **secundus**)· ὡς συγκριτ.: ***ἐμεῖο δεύτεροι*** = ἔπειτα ἀπὸ τὸν καιρὸν μου ‖ κατ' οὐδ. γένος, ὡς ἐπίρ., ***δεύτερον αὖ, δεύτερον αὖτις***=διὰ δευτέραν φορὰν πάλιν, εὐθὺς μετὰ ταῦτα, δεύτερον (ἀντιθ. τῷ ἐπιρ. ***πρῶτον***).— ‖ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς θέσεως (δηλ. τῆς σειρᾶς, τῆς ἀξίας), δεύτερός, κατώτερος: ***οὐδενὸς δεύτερος***

=ἀπό κανένα κατώτερος ‖ **τὰ δεύτερα** = **δευτερεῖα** (& βλ.), θηλ. τό δεύτερον θραβεῖον ἤ ἡ δεύτερα τάξις.— **III** ὁ δεύτερος ἐκ τῶν δύο· ***δευτέρη αὐτὴ***= αὐτὴ ἡ ἰδία μετά τινος ἄλλης.

Ἔτυμ. : κυρ. σημ. ὁ εὑρισκόμενος εἷς τινα ἀπόστασιν ἀπό τινος, ὁ ἀπομεμακρυσμένος, ὁ ἀκολουθῶν (ἀκόλουθος) χρονικῶς ἤ τοπικῶς (πρβλ. ὁμ. ***δεύομαι, δεύω*** **B**, καί σανσκρ. **dūrah**, Ζενδ. **dūra-** (μακρινός), **dávīyān** (πλέον ἀπομεμακρυσμένος)· τήν ἰδιότητα τοῦ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ τήν ἀπέκτησεν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τό πρῶτον.

δευτερο-στάτης, **-ου,** ὁ (***δεύτερος*** + ***ἵσταμαι***)· ὁ ἱστάμενος ἐν τῇ δευτέρᾳ γραμμῇ τοῦ χοροῦ.

ΔΕΥ'Ω (**A**), ἰων. πρτ. ***δεύεσκον***· μέλ. ***δεύσω***· ἀόρ. α' ***ἔδευσα***.— Παθητ., πρκ. ***δέδευμαι***· βρέχω, ὑγραίνω, μουσκεύω ‖ μέσον: ***πτερὰ δεύεται ἅλμῃ*** = βρέχει τά πτερά του (ἡ θύν. τοῦ μέσ.) εἰς τήν ἅλμην.— **II** γεμίζω τι μέ ὑγρόν, ἀπογεμίζω.— **III** κάμνω τι νά χυδῇ, χύνω τι. [πρβλ. ἀττ. ***πηλο-δευστεῖν***=μουσκεύειν τόν πηλόν· τό ***δεύω*** εἶναι συγγ. τῷ ***διαίνω*** = μουσκεύω (〈***d(j)eva-**)].

ΔΕΥ'Ω (**B**), μέλ. ***δευήσω***, αἰολ. καί ἐπ. τύπος τοῦ ***δέω*** (ὅ βλ.)· χρειάζομαι, ἀποτυγχάνω, μοῦ λείπει τι, ἔχω ἀνάγκην τινός, στεροῦμαί τινος: ***ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἑκέσθαι*** = ἀ ἔτυχε (δέν κατώρθωσε δέ νά φθάσῃ τό ἄκρον τοῦ πηδαλίου.— **II** Συχνότ. ὡς ἀποθ. **δεύομαι** (βλ. λ.), μέλ. ***δευήσομαι***· αἰσθάνομαι τήν ἔλλειψιν ἤ τήν ἀπώλειαν πράγματός τινος, εἶμαι ἀνίκανος νά εὕρω τι, «τάχω χαμένα» ‖ ἐντεῦθεν, εἶμαι ἐλλιπής εἴς τι, ὑστερῶ εἴς τι: ***ἄλλα πάντα δεύεαι Ἀργείων*** = εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως εἶσαι κατώτερος ἀπό τούς Ἀργείους.

Ἔτυμ.: ἰων-αττ. ***δέω***, μέλ. ***δεήσω***· λεσβ. κλ. ***δεύω*** (ἀόρ. ***ἐδεύησε***, αἰολισμ. παρ' ὁμ.)· ***δέομαι*** (ὁμ. ***δεύομαι***) διεχωρίσθη εἰς δύο σημασ.: παρ' Ὁμ. μέν=μέχω ὀπίσω, εἶμαι κατώτερός τινος, παρά δέ τοῖς ἰων-αττ. =ζητῶ, παρακαλῶ· ἐξ αὐτῶν καί τά: ***ἐπι-δευής, ἐν-δεής, δέημα, δέησις***(βλ. τάς λ.λ.)· ***δέω, δεύω*** 〈***δεύσω***· ***δέομαι, δεύομαι*** 〈***δεύσομαι*** (πρβλ. σανσκρ. **dōsah**= ἔλλειψις, στέρησις) 〈 ρ. **deus-**, πρβλ. ρ. ***deu-*** (ἀπομακρύνομαι) ἐν τῷ σανσκρ. **dūrah** (μακρινός), βλ. καί ἐν λ. ***δεύτερος***. — Κατά τινας τό ***δεύομαι*** εἶναι συγγ. τῷ ***δύω, δύω***.

ΔΕ'ΦΩ, μέλ. ***δέψω***· καθιστῶ τι μαλακόν τρίβων διά τῆς χειρός, χειρομαλάζω, τό κάμνω εὐλύγιστον ‖ θυρσοδεψῶ, θυρσεύω δέρματα. Ἐκ τούτου εἶναι εἰλημμένον καί τό λατ. **depso** (ζυμώνω, θυρσεύω).

δεχ-άμματος, ***ον*** (***δέκα*** + ***ἄμμα***)· ὁ ἔχων δέκα δηλιάς (***ἄμματα***, ἐκ τοῦ ***ἅπτω***).

δέχαται, ἐπ. ἀντί ***δεδεγμένοι εἰσί***, γ' πληθ. πρκ. τοῦ ***δέχομαι***.

δεχ-ήμερος, ***ον*** (***δέκα*** + ***ἡμέρα***)· ὁ διαρκῶν ἐπί δέκα ἡμέρας, ὁ δέκα ἡμερῶν. **2)** ***δεχήμερος ἐκεχειρία*** = ἀνακωχή ἀναγγελλομένη κατά δεκαήμερον (κατά πᾶσαν δεκάτην ἡμέραν).

δέχθαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***δέχομαι***.

δεχθείς, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***δέχομαι*** ἐν παθητ. ἐνν.

δέχνυμαι, ποιητ. ἀντί ***δέχομαι***.

ΔΕ'ΧΟΜΑΙ, ἰων. καί αἰολ. ***δέκομαι***· μέλ. ***δέξομαι*** καί τετελ. ***δεδέξομαι***· ἀόρ. α' ***ἐδέχθην*** (ἀπαντῶν καί ἐν παθητ. ἐνν.)· πρκ. ***δέδεγμαι***· ὑπερσ. ***ἐδεδέγμην***. — Ἐπ. ἀόρ. β' ***ἐδέγμην*** ἤ ***δέγμην***, γ' ἐν. ***δέκτο***, β' ἐν. προστ. ***δέξο***· ἀπρφ. ***δέχθαι***, μτχ. ***δεγμενος***, ἀποθ. : — **I** ἐπί πραγμ., λαμβάνω, παραλαμβάνω, δέχομαι, ἀποδέχομαι ‖ κυρ. ἀποδέχομαι εὐχαρίστως, μετά χαρᾶς (λατ. **accipere**) : ***δέχομαι τὸν οἰωνόν*** = μετά χαρᾶς δέχομαι (ἀποδέχομαι), χαιρετίζω, τό προοιώνισμα ‖ ἐντεῦθεν, ἐ ιδοκιμάζω ‖ μετ' ἀπρφ. προτιμῶ.— **II** ἐπί προσ., δέχομαι φιλικῶς, φιλοξενῶς, περιποιοῦμαι, φιλοξενῶ (λατ. **excipere**). **2)** δέχομαι, ὑποδέχομαί τινα ὡς ἐχθρόν, ὑφίσταμαι τήν ἐφοδόν του ‖ καιροφυλακτῶ ‖ ἀναμένω τήν ἐπίθεσίν του. **3)** ἀναμένω, περιμένω, προσδοκῶ.— **III** ἐπ! γεγονότων, διαδέχομαι, ἐπακολουθῶ, ἔρχομαι εὐθύς ἔπειτα ἀπό ἄλλο τι (λατ. **excipere**)· [***δέχομαι, δοχή, δοχός, δοχεῖον***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***δέκομαι***].

δεψέω, μέλ. **-ήσω**, λατ. **depso**=***δέψω*** (ὅ βλ.)· ***δεψήσας κηρὸν***=κατεργασθείς τόν κηρόν ἕως οὗ γίνῃ μαλακός.

δέψω = ***δεψέω*** (ὅ βλ.).

ΔΕ'Ω (**A**)· μέλ. ***δήσω***· ἀόρ. α' ***ἔδησα***· πρκ. ***δέδεκα***· ὑπερσ. ***ἐδεδήκειν***.—Παθητ., μέλ. ***δεθήσομαι***, τετελ. μελ. ***δεδήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐδέθην***, πρκ. ***δέδεμαι***, ὑπερσ. ***ἐδεδέμην***· ἐπ. γ' ἐν. ***δέδετο***· δένω, δεσμεύω, συνδέω, στερεώνω ‖ ἀπολ., ρίπτω εἰς τά δεσμά, φυλακίζω. **2)** μτφρ., δένω στερεά, ἀλυσοδένω ‖ μτγν. δένω μέ μαγία, μαγεύω, θέλγω, γοητεύω. **3)** μετά γεν., ἐμποδίζω τινά ἀπό τινος πράγματος.— **II** μέσον, δένω, προσδένω, τι ἐπάνω μου: ***ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα***=τά ἔδεσεν εἰς τούς πόδας του (ἡ ἐνν. τοῦ μέσου τύπου)· ***περὶ δὲ κνήμῃσι... κνημῖδας...δέδετο*** = εἶχε δέσει κνημῖδας περί τάς κνήμας του.

Ἔτυμ.: ἐκ ρ. ***δε-***: ***δέ-ω, δί-δη-μι, δέ-σις, δε-τή, δε-σ-μός, κρή-δε-μνο-ν, διά-δη-μα*** (βλ. τάς λ. λ.)· σανσκρ. ρ. **dā-**: **djā́-mi** (δένω), **dā-man** (δεσμός), **dā-mā** (δεσμός)· ***δέω***〈****δίω***〈****də-jō***· ***δετὸς*** ἀντί ***δατό-ς*** =σανσκρ. di'ā-h〈ρ. **dē**, **də** (=δένω)· ἡ κανον. μορφή τῆς ρ. εἶναι ἐν τῷ ***δί-δη-μι*** (=δένω) πρβλ. ***ὑπό-δη-μα, διά-δη-μα***.— ***κρήδεμνον*** (=κεφαλόδεσμος) συγγ. τῷ λατ. **re dimio** (στεφανώνω), **redimiculum**=***κρήδεμνον***.

ΔΕ'Ω (**B**), μέλ. ***δεήσω***· ἀόρ. α' ***ἐδέησα***, ἐπ. γ' ἐν. ***δῆσεν***· πρκ. ***δεδέηκα***· ἐπ. ***δεύω*** (ὅ βλ.)· ἔχω ἀνάγκην ἀπό τι, ἔχω ἐλλείψιν τινος, στεροῦμαί τινος, ἀποτυγχάνω τινός (ἤ εἴς τι) (μετά γεν. ἐν πάσαις ταῖς σημ. ταύταις): ***ὀλίγου δέω***=ὀλίγον μοῦ λείπει, ὀλίγον χρειάζομαι, ὀλίγον ἀπέχω ἀπό τοῦ νά... (τ. ἔ. εἶμαι πλησίον) ‖ ***πολλοῦ δέω***=πολύ χρειάζομαι, πολύ ἀπέχω ἀπό τοῦ νά..., εἶμαι μακράν ἀπό...‖ ***ὀλίγου δέω δακρῦσαι***=«λίγο θέλω γιά νά δακρύσω» ‖ ***δυοῖν δέοντα τεσσαράκοντα***=τεσσαράκοντα παρά δύο (τ. ἔ. 38)=λατ. **duodequadraginta**.-- **II** διά **δεῖ** (ἀπρόσ.) καί μτχ. **δέον** βλ. λ. λ.— **III** ἀποθ. **δέομαι** μελ. ***δεήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐδεήθην***· πρκ. ***δεδέημαι***· ἔχω ἀνάγκην τινός, στεροῦμαί τινος (μετά γεν.) ‖ ἐντεῦθεν, σφόδρα ἐπιθυμῶ τι, ἐπιδιώκω τι, ποθῶ τι, εὔχομαί τι, παρακαλῶ διά τι ‖ μετά διπλῆς γεν., παρακλητικῶς ζητῶ τι παρά τινος. **2)** ἀπολ., εὑρίσκομαι ἐν ἀνάγκῃ, διατελῶ ἐν χρείᾳ, κατά τό πλεῖστον ἐν μτχ.: ***κάρτα δεόμενος***;=ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ εὑρισκόμενος. [δι' ἐτυμολ βλ. ***δεύω*** **B**· ἡ ρ. **deF-** ἐξ ἧς παράγεται θεωρεῖται ὑπό τινων ὡς ἐπέκτασις τῆς ρ ***δε-***, ἐξ ἧς τό ***δέω*** (δένω) καί τά δμόρ. του].

ΔΗ' μόριον, κυρ. χρονικόν· τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα: ***ὀκτὼ δὴ... προέηκα ὀΐστοὺς***=ἔχω ρίψει ἤδη... ὀκτώ βέλη ‖ ***πολλάκι δὴ***=πολλάκις ἤδη (ἕως τώρα)=λατ. **Jam saepe** ‖ μετά Προστ. καί μέλλ., νῦν, πάραυτα, ἀμέσως, κατ' εὐθεῖαν.— **II** Πρός δήλωσιν σχέσεως καί συναφείας πρός τά προηγούμενα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ λοιπόν, οὕτω λοιπόν ‖ ἐπί ἀνακεφαλαιώσεως (προσθέσεως) ἀριθμῶν: ***γίγνονται δὴ οὗτοι χίλιοι*** = οὗτοι λοιπόν ἀνέρχονται εἰς χιλίους ‖ ***καὶ δὴ*** = καί μάλιστα, πρός μείζονα ἔξαρσίν τινος: ***εἰς Αἴγυπτον ἀπίκετο...καὶ δὴ καὶ εἰς Σάρδεις***=ἔφθασε εἰς Αἴγυπτον...καί μάλιστα καί (ἤ : καί, ὅπερ τό σημαντικώτερον, καί) εἰς τάς Σάρδεις ‖ ὡσ. διά νά δηλώσῃ τι ὡς δεδομένον: ***καὶ δὴ δέδεμαι***=καί λοιπόν, καλά, ὑπόδες ὅτι ἔχω ἀποδεχθῇ.— **III** ἀνήκει μόνον εἰς τήν μετ' αὐτοῦ συναπτομένην λέξιν, τῆς ὁποίας καί ἐξαίρει τήν ἔννοιαν: μετά ρημάτων: ***ἄγε δή, φέρε δὴ*** = ἔλα λοιπόν! ἐμπρός λοιπόν! μετά ὑπερθ. ***μέγιστος δὴ***=ὁ ἐντελῶς (ὁμολογουμένως, πράγματι) μέγιστος. **2)** μετά τινος εἰρωνείας (λατ. **scilicet**)· δά! : ***εἰσήγαγε τὰς ἑταιρίδας δὴ***=εἰσήγαγεν αὐτάς δά ποὺ προσποιοῦνται τήν ἑταίραν. **3)** μετά ἀντωνυμιῶν, πρός ἐμφαντικήν ἔξαρσιν προσώπου ἤ πράγματος: ***ἐμὲ δὴ ὧδε διαθεῖναι*** = ἕνα ἄνθρωπον ὡσάν ἐμένα νά μεταχειρισθῇ κατ' αὐτόν τόν τρόπον· ***σὺ δὴ... ἐτόλμησας*** = ἀπό ὅλους λοιπόν σύ εὑρέθης καί ἐτόλμησας... **4)** μετ' ἄλλων μορίων συναπτόμενος ὁ ***δὴ*** προσθέτει σαφήνειαν: ***ὡς δή, ἵνα δὴ***=ἵνα ἴσα-ἴσα (ἀκριβῶς διά νά...)· ὡσ. ***ὡς δή, ἅτε δή, οἷα δὴ***=καθόσον, ἐφόσον, ἐπειδή.

Ετυμ.: κατ' ἄλλους εἶναι συντετμ. ***ἤδη*** κατ' ἄλλους ***ἐκ*** τοῦ ***δῆλος*** κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ σανσκρ. **ja, djâ** (ἐξ οὗ τὸ λατ. **jam**).— Πάντως περιέχει δεικτικὴν ἔννοιαν διά τι τὸ παρὸν καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν, εἶναι δὲ βεβαιωτικὸν καὶ ἐνέχει χρονικὴν ἔννοιαν· ἀπαντᾷ εἰς στερεοτύπους περιφράσεις, οἷαι αἱ: ***δή που, ἐπει-δή, ἦ-δη*** πιθανώτατα τὸ μόρ. ***δὴ*** εἶναι συγγ. τῷ ἀντιθ. συνδ. ***δὲ*** (=ἀλλά) βλ. λ.· πρβλ. ὡσ. τὰ λατ. **dēnique, dōnec, quan-dō, dum** (πρβλ. **etian-dum, inter-dum, nōn-dum**), ἐν οἷς (ἄλλοτε ἓν ἀρχῇ καὶ ἄλλοτε ἐν τέλει) ἐνυπάρχει τι τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ἑλλ. ***δή***.— Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ἀντωνυμ. θέμα ****do-***.—τὸ ἀττ. ***δαὶ*** (βλ.λ.) (πρβλ. ***ναί, νὴ***) ἐν ἐρωτήσ.— ἀττ. ***δῆτα*** ⟨***δὴ*** ἐπεκτετ. κατὰ ἓν **-τα** (πρβλ. ***εἶτα***)· ἡ συνήθης ἐτυμολ. τοῦ ***δῆτα*** ⟨***δὴ+εἶτα*** εἶναι ἐσφαλμένη, διότι θὰ ἔπρεπε νὰ παραχθῇ ****δῆτα***.

δη-άλωτος, κατὰ συναίρ. ἀντὶ ***δηϊάλωτος*** (ὃ βλ.).

δῆγμα, ***-ατος,*** τὸ (***δάκνω***)· δάγκαμα, κεντρί.

δηγμός, ὁ=***δῆγμα*** (ὃ βλ.).

δηθά=***δὴν*** (ὃ βλ.), ἐπίρ.· ἐπὶ μακρὸν χρόνον, πολύ· πρβλ. ***δηρόν***· [καὶ ***δηθάκις, δηθάκις***, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ***πολλάκι, πολλάκις***· πρβλ. ***δηθύνω*** (δμτρ.). Βλ. ***δήν***].

δῆθεν (καὶ ***δῆθε***), ἐπίρ. (***δή***), ἐπεκτ. ***δή***· ἴσως, πιθανόν ‖ ὑποδέτω, νομίζω, δαρρῶ ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰρωνικῶς (ὡς τὸ λατιν. **scilicet**) = δηλαδή, τῇ ἀληθείᾳ, «τάχα» (συνυποδηλουμένου ὅτι τὸ λεγόμενον δὲν εἶναι ἀληθὲς) ‖ μετὰ τοῦ ***ὡς*** = ὡς ἐάν τῷ ὄντι: ***ὡς ἄρρην δῆθεν*** = προσποιούμενοι ὡς νὰ ἦτο τῷ ὄντι κυνήγιον.

δηθῦνω, μέλλ. ***-ὕνῶ*** (***δηθά***)· χρονίζω, βραδύνω, ἀναβάλλω.

δηΐάασκον, ἐπικ. πρτ. τοῦ ***δηϊόω*** (ὃ βλ.).

δηΐ-άλωτος, ***ον*** (***δήϊος+ἁλῶναι*** τοῦ ***ἁλίσκομαι***)· ὁ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συλληφθείς, ὁ αἰχμάλωτος.

δήϊος, η, ον (ὀρθοτ. γρ. ***δήιος***), ἐπικ. τύπος ἀντὶ ***δάϊος*** (ὃ βλ.)· ἐχθρικός, φονικός, ὀλέθριος, κατα στρεπτικὸς ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ πυρός π. χ.: ***πῦρ τε δάϊον*** ‖ καὶ ἐν Παθητ. ἐνν., κατεστραμμένος.

Ετυμ.: καὶ τύπος ***δᾶος***· παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ ἡ Τοπικὴ πτῶσις ***δαΐ*** (⟨****δαϜί***=ἐν τῇ μάχῃ: ***ἐν δαΐ λυγρῇ***) ἐν τῷ συνθ. ***δαϊ-κτάμενος***=φονευθεὶς ἐν τῇ μάχῃ· δμόρ. τά: ***δηϊόω, δηϊοτὴς*** (βλ. λ. λ.)· συγγ. τῷ παλλατ. **duellum**⟩ λατ. **bellum, in-dutiae** (=λῆξις, παῦσις, ἐχθροπραξιῶν, ἀνακωχή). Ἐκ ῥ. ***δαϜ-, δα-***, περὶ ἧς βλ. ***δαίω*** A. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δηΐοτής, ***-ῆτος,*** ἡ· ὁ ἀγὼν τῆς μάχης, ἡ μάχη, ὁ πόλεμος,

δηΐόω, ἀττ. ***δηῶ***, ἀπρφ. ***δηοῦν*** μτχ. ***δηῶν*** ἐπ. ***δηϊόων*** πρτ. ***ἐδηΐουν***, ἀττ. ***ἐδήουν***, ἰων. ***ἐδήευν***, ἐπ. ***δήουν*** μέλλ. ***δηώσω*** ἀόρ. ***ἐδηΐωσα***, ἀττ. ***ἐδήωσα***, μτχ. ***δηώσας*** πρκ. ***δεδήωκα***,—Μέσον, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. ***δηϊόωντο*** ἀόρ. α' ***ἐδηωσάμην***.—Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐδηώθην***, μτχ. ***δηωθείς*** πρκ. ***δεδήωμαι*** (***δήϊος***)· μεταχειρίζομαί τινα ὡς ἐχθρὸν κατακόπτω, σφάζω, φονεύω.— **II** διαρπάζω, λεηλατῶ, ἐρημώνω (χώραν). [δι' ἐτυμολ. βλ. ***δαίω*** A, ***δήϊος***].

δηκτήριος, ***ον*** (***δάκνω***)· ὁ δάκνων (δαγκάνων), βασανίζων.

δηκτικός, ***ή, όν*** (***δάκνω***)· ὁ δάκνων (δαγκάνων), ὁ ἱκανὸς (ἢ ἀρεσκόμενος εἰς τό) νὰ δάκνῃ, ὁ ἔχων κέντρον ‖ δριμύς, «τσουχτερός».

δῆλα δὴ (καὶ ***δηλα-δή***), ἐπίρ. (***δῆλος+δή***)· καθαρά, φανερά, φυσικὰ ‖ ἐν ἀπαντήσ., βεβαίως. ἐννοεῖται.

δηλαίνω, παράλλ. τύπος τοῦ ***δηλέομαι*** (ὃ βλ.).

ΔΗΛΕ'ΟΜΑΙ, μέλλ. ***-ήσομαι***· πρκ. ***δεδήλημαι***, ἀπρφ. ***δεδηλῆσθαι*** ἐν παθ. ἐνν.· Ἀποθ.· θλάπτω (τι)νά, προξενῶ κακὸν εἰς (τι)να, φθείρω, καταστρέφω (τι)νά (λατ. **delere**) ‖ ἀπολ., προξενῶ βλάβην, εἶμαι ἐπιβλαβής, ὀλέθριος ‖ ἐπὶ πραγμ. ***καρπὸν δηλήσασθαι*** =τὸ νὰ προξενήσῃ τις φθορὰν (ζημίαν) εἰς τοὺς καρποὺς ‖ ***ὅρκια δηλήσασθαι*** = τὸ νὰ διαλύσῃ τις, νὰ παραβῇ, τὰς ἐνόρκους συμφωνίας.

Ετυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. **dēl-, dəl-** (=σχίζω)⟩ ἑλλ. ***δηλ-δαλ-*** (βλ. ἐν λ. ***δαί-δαλ-ος***) προῆλθον τά: ***δηλέομαι, δηλήμων*** (βλ. λ.), ***δηλήεις*** (καταστροφεύς)· λεσβ. ***ζάδηλος*** (ἐσπαραγμένος)· ἰων. ***πανδάληστος*** (ἐκμηδενισμένος), ***φρενο-δᾰλὴς*** (ὅστις κόμνει νὰ χάνῃ κανεὶς τὰ λογικά του) (βλ. ἐν λ. ***δάλλει***)· πρβλ. Λεττ. ***dêlît*** (σχίζειν)· ἡ πρὸς τὸ λατιν. **deleo** συγγ. ἀμφισβητεῖται. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δήλημα, ***-ατος,*** τό· (***δηλέομαι***)· βλάβη, φθορά, ὄλεθρος.

δηλήμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***δηλέομαι***)· ὀλέθριος ‖ ὡς οὐσ. ***βροτῶν δηλήμων***=ἐξολοθρευτὴς ἀνθρώπων.

δήλησις, ***-εως,*** ἡ (***δηλέομαι***)· βλάβη, φθορά, ὄλεθρος.

δηλητήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***δηλέομαι***)· ὁ καταστροφεύς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δηλητήριος, ***ον*** (***δηλέομαι***)· βλαπτικός, ὀλέθριος, καταστροφικός.

Δήλια, τά· βλ. ***Δήλιος.***

Δηλιάς, ***-άδος,*** ἡ (***Δῆλος***)· γυνὴ ἐκ Δήλου ‖ τὸ ἀποστελλόμενον κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος εἰς Δῆλον μετὰ θεωρῶν (προσκυνητῶν) πλοῖον, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πλοίου, ὅπερ ἐκόμισε τὸν Θησέα εἰς Κρήτην, ὅπου ἐθανάτωσε τὸν Μινώταυρον (***Δηλιὰς*** ἐνν. ***ναῦς***).

Δήλιος, ***α, ον*** (***Δῆλος***)· ὁ ἐκ Δήλου· ***τὰ Δήλια*** (ἐνν. ***ἱερά***) = ἡ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀγομένη ἐν Δήλῳ κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἑορτή.

δηλον-ότι, ἐπίρ. ἀντὶ ***δῆλόν ὅτι*** (=***δῆλόν ἐστιν ὅτι***) =εἶναι καταφανὲς ὅτι, προδήλως, φυσικὰ (βλ. ***δηλαδὴ***) ‖ ὡσ. κεῖται μετὰ ἐπεξηγγμ. ἐνν., δηλαδή, τοῦτ' ἔστιν, ἤγουν, «δηλονότι» (λατ. **videlicet**).

δηλο-ποιέω, μέλ. ***-ήσω*** (***δῆλος*** + ***ποιέω***)· ποιῶ τι δῆλον, τ. ἔ. καθιστῶ τι φανερὸν (σαφές).

Δῆλος, ***ἡ,*** ἡ γνωστὴ νῆσος τῶν Κυκλάδων, τόπος γεννήσεως τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, καλουμένη ὡσ. καὶ ***Ὀρτυγία***. Πιθανώτατα ὀφείλει τὸ ὄνομά της εἰς τὸ ἐπίθ. ***δῆλος*** (βλ. λ.) ὡς ἐξαίφνης φανεῖσα νομισθεῖσα. Κατ' ἄλλους τὸ ὄνομα δὲν εἶναι ἑλληνικόν.

δῆλος, η, ον, ὡσ. ***-ος, -ον***· κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ***δέελος*** (βλ. λ.)· ὁρατός, ἐμφανής, καθαρός. **2)** καταφανής, σαφής, ἀποδεδειγμένος, ἀσφαλής· ***δῆλον ὡς*** ἐπίρ.=φανερά, καθαρά.

Ετυμ.: ***δῆλος*** ⟨****δεϜ-ηλος***, πρβλ. ὁμηρ. ***ἀρί-ζηλος, δέελος, δέατο***· ἐκ σανσκρ. ῥ. **dā**Ϝ- (λάμπειν, φέγγειν), συγγ. τῷ ἑλλ. ***διF-, δι-***, ἐξ ὧν ***Ζεύς, δῖος*** κ.ἄ. (βλ. τὰς λ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δηλόω, μέλλ. ***-ώσω*** (***δῆλος***)· καθιστῶ δῆλον (ὁρατόν, φανερόν), κάμνω γνωστόν, δεικνύω, ὑποδεικνύω, ἀποκαλύπτω. **2)** ἀποδεικνύω, ἐξελέγχω ‖ διακηρύσσω ‖ ἐπεξηγῶ, ἀποσαφηνίζω, ἀναπτύσσω ‖ σημαίνω, δηλῶ. **3)** ὑποδεικνύω, ἐντέλλομαι, παραγγέλλω.— **II** = ***δῆλός εἰμι***=εἶμαι σαφής, εἶμαι φανερός· ἀπρόσ. ***δηλοῖ=δῆλόν ἐστι***=εἶναι φανερόν, ἀποδεδειγμένον, ἀποδεικνύεται: ***δηλοῖ ὅτι οὐχ 'Ομήρου...ἐστὶ***=εἶναι φανερὸν ὅτι..δὲν εἶναι τοῦ Ὁμ.

δήλως, ἐπίρ. τοῦ ***δῆλος***· φανερῶς, ἀποδεδειγμένως.

δήλωσις, ***-εως,*** ἡ (***δηλόω***)· τὸ νὰ καταστήσῃ τίς τι δῆλον (φανερόν), ἡ φανέρωσις ‖ ὑπόδειξις· ἐπεξήγησις, ἑρμηνεία. **2)** διεύδυνσις, διαταγή. **3)** προκήρυξις.

δημ-άγωγέω, μέλ. ***-ήσω*** (***δημαγωγός***)· εἶμαι δημαγωγός, εἶμαι ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ (κυρ.=***ἄγω***, τ. ἔ. ὁδηγῶ, τὸν ***δῆμον*** (τὸν λαόν), εἶμαι «δημαγωγός»). Ἐξ αὐτοῦ τὰ

δημ-άγωγία, ἡ· ἡ διαγωγὴ (συμπεριφορά, δρᾶσις) ἢ ὁ χαρακτὴρ τοῦ δημαγωγοῦ (ἀρχηγοῦ τοῦ λαοῦ), καὶ

δημ-άγωγικός, ***ή, όν***· ὁ κατάλληλος διὰ δημαγωγίαν, ἢ ὅμοιος πρὸς δημαγωγόν. Ἐκ τοῦ

δημ-άγωγός, ὁ (***δῆμος+ἄγω***)· ὁ ***ἄγων*** τὸν ***δῆμον***· ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ, τοῦ ὄχλου, «δημαγωγός».

δημᾰκίδιον, τό, κωμικ. ὑποκορ. τοῦ ***δῆμος*** (ὃ βλ.).

δημ-άρᾶτος, ***ον*** (***δῆμος+ἀράομαι***)· ὁ παράκλητος τοῦ λαοῦ, ὁ ἐπιθυμητὸς εἰς τὸν λαόν ‖ κύριον ὄνομα βασιλέως τινὸς τῆς Σπάρτης.

δημ-αρχέω, μέλλ. ***-ήσω*** (***δήμαρχος***)·εἶμαι δήμαρχος ἢ φύλαρχος τοῦ δήμου (**tribunus** ἐν Ρώμῃ). Ἐξ αὐτοῦ τὰ

δημ-αρχία, ἡ (***δημαρχέω***)· τὸ ἀξίωμα τοῦ δημάρχου (**tribunatus** παρὰ Ρωμ.), καὶ

δημ-αρχικός, ***ή, όν*** (***δημαρχέω***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν δήμαρχον. Ἐκ τοῦ

δήμ-αρχος, ὁ (*δῆμος*+*ἄρχω*)· ὁ *ἄρχων* τοῦ *δήμου*, ἐν Ἀθήναις ὁ προϊστάμενος ἑνὸς *δήμου* (ὅστις διηύθυνε τὰς ὑποθέσεις του, ἐτήρει καὶ ἐφύλασσε τοὺς καταλόγους, *ἐπέβλεπε* τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων κλπ.), ὁ «δήμαρχος» ‖ *ἐν*Ρώμῃ,φύλαρχος (λατ. **tribunus plebis**).

δήμευσις, *-εως*, ἡ· ἡ κατάσχεσις τῆς περιουσίας τινός καὶ ἡ μεταβίβασίς της εἰς τὸ δημόσιον.Ἐκ τοῦ

δημεύω, μέλ. *-σω* (*δῆμος*)· κηρύσσω τι ὡς περιουσίαν τοῦ δημοσίου ‖ ἐνεργῶ κατασχέσεις ἐπὶ περιουσιῶν πολιτῶν, καὶ μεταβιβάζω ταύτας εἰς τὸ Δημόσιον ὡς ἰδιοκτησίαν του (λατ. **publicare**). 2) γενικῶς, καθιστῶ τι δημόσιον.

δημ-ηγορέω, μέλ. *-ήσω* (*δημηγόρος*)· εἶμαι *δημηγόρος* (τ. ἔ. δημόσιος ῥήτωρ), λαλῶ (ὁμιλῶ) ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου (λατ. **concionari**) ‖ συν. ἀγορεύω κατὰ τρόπον δημαγωγικόν. Ἐξ αὐτοῦ τὰ

δημ-ηγορία, ἡ (*δημηγορέω*)· συμβουλευτικὴ ἀγόρευσις ‖ ἀγόρευσις (λόγος) ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, καὶ

δημ-ηγορικός, *ή, όν* (*δημηγορέω*)· *ἱκανὸς δημηγόρος*, κατάλληλος διὰ δημοσίας ἀγορεύσεις.Ἐκ τοῦ

δημ-ηγόρος, ὁ (*δῆμος* + *ἀγορεύω*)· δημόσιος ἀγορητής, ὁ ἀγορεύων ἐνώπιον τοῦ λαοῦ (ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου), λατ. **concionator**.

δημ-ηλάσια, ἡ· ἡ ὑπὸ τοῦ δήμου (λαοῦ) ἐπιβαλλομένη ἐξορία ‖ γεν., ἡ ἐξορία. Ἐκ τοῦ

δημ-ήλᾶτος, *ον* (*δῆμος*+*ἐλαύνω*)· ὁ ὑπὸ τοῦ *δήμου ἐλαυνόμενος*, ὁ ἐξορισθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὁ δημοσίᾳ ἐξορισθείς, ὁ ἐξόριστος.

Δη-μήτηρ, ἡ· γεν. *-τερος* καὶ *-τρος*· αἰτ. *-τερα* ἢ *-τρα*, ὡσ. καὶ *-τραν*· (*Δῆ* ἀντὶ *Γῆ*+*μήτηρ*)· ἡ θεὰ Δήμητρα, λατ. **Ceres**, θεὰ τῆς Γεωργίας, μήτηρ τῆς Περσεφόνης [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἰῆ, μήτηρ*],

δημΐδιον, τό, κωμ. ὑποκορ. τοῦ *ἰῆμος*.

δημίζω, μέλ. *-ίσω* (*δῆμος*)· περιποιοῦμαι τὴν μᾶζαν τοῦ λαοῦ, προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι μὲ τὸ μέρος του, κάμνω τὸν δημοτικὸν ‖ ἐξοπατῶ τὸν λαόν.

δημιό-πρᾶτα, τὰ (*δήμιος*+*πιπράσκω*)· ἀγαθὰ περιερχόμενα εἰς τὸ Δημόσιον διὰ κατασχέσεως καὶ ἐκτιδέμενα πρὸς πώλησιν.

δήμιος, *ον*, δωρ. *δάμιος, α, ον* (*δῆμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν δῆμον (τὸν λαόν), ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, δημόσιος· *δήμιοι αἰσυμνῆται* = δικασταὶ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ λεοῦ.—ὡς ἐπίρ. *δήμια πίνειν* = πίνειν εἰς βάρος τοῦ δήμοσίου, μὲ ἔξοδα τοῦ κοινοῦ. 2) ὡς οὐσ. *ὁ δήμιος* (ἐνν. *δοῦλος*)=ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, ὁ (δημόσιος)ἐκτελεστὴς τῶν θανατικῶν ποινῶν, «δήμιος».

δημι-ουργέω, μέλ. *-ήσω* (*δημιουργός*)· εἶμαι *δημιουργὸς* (τ. ἔ. ἐπαγγελματίας), ἀσκῶ (μετέρχομαι) ἐπάγγελμά τι, ἐργάζομαι.

δημι-ουργία, ἡ (*ἐημιουργός*)· τὸ δημιουργεῖν, τ. ἔ. κατασκευάζειν ἢ παράγειν τι ‖ ἔργον, ἐπάγγελμα, κατασκευή.

δημι-ουργικός, *ή, όν* (*δημιουργός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τεχνίτην ἢ ἐπιτήδειος τεχνίτης.Ἐπίρ. *-κῶς* = κατὰ τρόπον τεχνικόν, ὡς ἔμπειρος τεχνίτης. Ἐκ τοῦ

δημι-ουργός, ποιητ. **δημι-οεργός,** *ὁν* (*δῆμος* + **ἔργω, ἔργον*)· ὁ ἐργαζόμενος (μετερχόμενος ἔργον ὠφέλιμον) διὰ τὸν λαόν ‖ ὡς οὐσιαστ. *ὁ δημιουργὸς*=τεχνίτης, ἐργάτης, χειρῶναξ ‖ γενικῶς, πᾶς κατασκευαστὴς οἱουδήποτε πράγματος (λατ. **fabricator**) ‖ μτφρ. *ὀρθρος ἐημιοεργὸς* = πρωΐα παρακινοῦσα τὸν ἄνθρωπον πρὸς ἐργασίαν. 2) ὁ ποιητὴς τοῦ κόσμου, ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός, ὁ Θεός. — ΙΙ ὄνομα ἀνωτάτης ἀρχῆς πόλεών τινων ἐν Πελοποννήσῳ.

δημο-βόρος, *ον* (*δῆμος*+*βορὰ* τοῦ *βιβρώσκω*)· ὁ καταβιβρώσκων τὸν δῆμον, ὁ καταβροχθίζων τὰ δημόσια.

δημο-γέρων, *-οντος*, ὁ (*δῆμος*+*γέρων*)· ὁ γεροντότερος τοῦ δήμου (λαοῦ) ‖ γενικῶς, πρεσβύτερος, ἀρχηγός, ἡγεμὼν ‖ κατὰ πλῆθ., οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἀρχηγοί, οἱ ἄρχοντες (ὡς τὸ λατιν. **senatores**).

δημό-θεν, ἐπίρ. (*δῆμος*)= δημοσίᾳ δαπάνῃ (κυρ. ἐκ τοῦ δήμου, ἀπὸ τὸν λαόν, δι' ἐξόδων τοῦ λαοῦ). — ΙΙ κατὰ τὸν δῆμον τῆς γεννήσεως, (καταγόμενος) ἐκ τοῦ δήμου.

δημο-θοινέω (*δῆμος* + *θοίνη*)· παρέχω εἰς τὸν λαὸν συμπόσιον.

δημό-θροος, *-οον*, καὶ κατὰ συναίρ. *-θρους, -θρουν*· ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου (λαοῦ) *θροούμενος* (τ. ἔ. θρυλούμενος), λαοθρύλητος, πασίγνωστος, περίφημος.

δημο-κηδής, *ἐς* (*δῆμος*+*κήδομαι*)· ὁ κηδόμενος τοῦ λαοῦ, ὁ φίλος τοῦ λαοῦ.

δημόκοινος, ὁ (ἐνν. *δοῦλος*)· ὁ δήμιος ὁ ἐκτελῶν τὰς θανατικὰς ποινάς.

δημο-κοπέω, μέλ. *-ήσω* (*δημοκόπος*)· δηρεύω (ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ) τὴν εὔνοιαν τοῦ δήμου.

δημο-κοπῐκός, *ή, όν*· ὁ ἱκανός, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ δημοκοπεῖν, ὁ ρέπων εἰς δημοκοπίαν.Ἐκ τοῦ

δημο-κόπος, ὁ (*δῆμος*+*κόπτω*)· ὁ δημαγωγός, ὁ κολοκεύων τὸν λαὸν διὰ νὰ ἔχῃ τὴν εὔνοιάν του.

δημό-κραντος, *ον* (*δῆμος* + *κραίνω*)· ὁ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐπικυρωμένος.

δημο-κρᾰτέομαι, παθ. (*δῆμος*+*κρατέω*)· διοικοῦμαι δημοκρατικῶς, ἔχω δημοκρατικὸν πολίτευμα, ζῶ ἐν δημοκρατίᾳ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δημο-κρατία, ἡ (*δημοκρατέομαι*)· ἡ κυβέρνησις τοῦ λαοῦ, τὸ πολίτευμα καθ' ὃ διοικεῖ ὁ λαός, ἡ «δημοκρατία». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δημο-κρᾰτικός, *ή, όν* (*δημοκρατία*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) δημοκρατίαν.

δημό-λευστος, *ον* (*δῆμος*+*λεύω*)· ὁ λιθοβοληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ· *δημόλευστος φόνος*=θάνατος διὰ δημοσίου λιθοβολισμοῦ.

δῆμ όομαι, ἀπρθ. (*δῆμος*)· ἀγορεύω δημοσίᾳ ‖ δημοκοπῶ, ὁμιλῶ πρὸς τέρψιν τοῦ λαοῦ, ἀστεΐζομαι.

δημο-πῐ)ηκος, ὁ (*δῆμος* + *πίθηκος*)· ὁ πίθηκος τοῦ δήμου, ὁ μὲ τὰς κολακείας του ἐξαπατῶν τὸν λαόν, τσαρλατᾶνος.

δημο-ρρῐφής, *ἐς* (*δῆμος*+*ῥίπτω*)· ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου (λαοῦ) ἐρριμμένος, ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκτοξευθείς.

ΔΗ˜ΜΟΣ, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας, ἀντίθ. τῷ *πόλις*· *ἐν δήμῳ Ἰθάκης*· *μάλα πίονα δῆμον* κλπ.— ΙΙ οἱ κοινοὶ θνητοί, ὁ κοινὸς λαός, ὁ ὄχλος, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου, «λαός» (λατ. **plebs**): *δήμου ἀνήρ*, ἀντίθ. τῷ *βασιλεύς*· ὡσ. *δῆμος ἐὼν*=ὢν κοινὸς ἄνθρωπος, εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου.— ΙΙΙ ἐν δημοκρατουμέναις πολιτείαις, κυρ. ἐν Ἀθήναις, ὁ λαός, οἱ ἐλεύθεροι πολῖται, τὸ πλῆθος ἐντεῦθεν 2) λαοκρατικὸν πολίτευμα, δημοκρατία.— ΙV *Δῆμοι* ἐν Ἀττικῇ=ἀοτικαὶ περιφέρειαι, περιοχαὶ Κοινοτήτων, Κοινότητες (λατιν. **pagi**) ‖ ὑποδιαιρέσεις φυλῶν. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἡροδ. οἱ τοιοῦτοι δῆμοι ἦσαν 100 (10 ἐξ ἑκάστης τῶν δέκα φυλῶν), αὐξηθέντες βραδύτερον εἰς 174. [*δῆμος*, δωρ. *δᾶμος* ἐξ ἰαπ. ῥ. **dā(i)**-= ἑλλ. *δᾶ*- (=διανέμειν, κομματιάζειν), περὶ ἧς βλ. ἐν λ. λ. *δατέομαι, δαίομαι, δαπάνη* κ.λ.· πρβλ. σανσκρ. **dā́li** (κόπτειν, μοιράζειν)].

ΔΗΜΟ΄Σ, ὁ· πάχος, λίπος (ὁ *ἐπίπλους*, δηλ. τὸ περιτόναιον τῶν ἐντοσθίων, κοιν. ξύγκι).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ῥ. **dā**-(ρέω, χύνομαι), πρβλ. σανσκρ. **dānam** (ὑγρόν ῥέον ἐκ τῶν κροτάφων τοῦ ἐλέφαντος κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ὀργασμοῦ των), **dānu** (ὑγρόν ἀποστάζον, σταγών)· Ζενδ. **dānu**- (ποταμός), **don** (ὕδωρ, ποταμός)· Ἀρμ. **tamuk** (ὑγρός, ἀρδευμένος). **tamkanam** (ὑγραίνομαι).

δημοσία, ἐπίρ. βλ. *δημόσιος*.

δημοσιεύω (*δημόσιος*)= *δημεύω* (ὃ βλ.)— ΙΙ ἀμτβ., ἄγω δημόσιον βίον, ἀνήκω εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν (ἀντίθ. τῷ *ἰδιωτεύω*), ἀνήκω εἰς τὴν πολιτείαν. Ἐκ τοῦ

δημόσῐος, *α, ον* (*δῆμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν λαὸν ἢ τὴν πολιτείαν (λατ. **publicus**).— ΙΙ *ὁ δημόσιος* (ἐνν. *δοῦλος*) = ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης τοῦ δημοσίου, μεσαίας κοινωνικῆς τάξεως, ὡς ὁ δημόσιος κήρυξ ἢ φύλαξ.— ΙΙΙ ὡς οὐδέτ. *τὸ δημόσιον*=τὸ Κράτος, ἡ Πολιτεία (λατ. **respublica**). 2) πᾶν δημόσιον οἰκοδόμημα ‖ ἡ δημοσία εἰρκτή.— ΙV δωρ. θηλ. *ἡ δαμοσία* (ἐνν. *σκηνὴ*)=ἡ σκηνὴ τῶν Βασιλέων τῆς Σπάρτης. 2) δωτ. *δημοσίᾳ*, ἰων. *-ίῃ* ὡς ἐπίρ. = δι' ἐξόδων τοῦ Δημοσίου, «δημοσίᾳ». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δημοσιόω, μέλ. *-ώσω*=*δημεύω* (ὃ βλ.).

δημο-τελής, ὲς (*δῆμος* + *τέλος*)· δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου, δημόσιος, ἐθνικός.

δημότερος, α, ον (*δῆμος*), ποιητ. ἀντὶ *δημοτικὸς* (ὅ βλ.)· κοινός, λαϊκός || κοινῆς προελεύσεως, χυδαῖος.

δημότης, -ου, ὁ (*δῆμος*)· εἷς ἐκ τοῦ λαοῦ, ἄνθρωπος τοῦ *δήμου* || κοινός, ἄνθρωπος τοῦ ὄχλου.— **II** ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δήμου καταγόμενος, συνδημότης, συμπολίτης.

δημοτῐκός, ή, όν (*δῆμος*)· ὁ προσαρμοζόμενος πρὸς τὸν *δῆμον* (πρὸς τὰ «γοῦστα» τοῦ λαοῦ), λαϊκὸς || δημόσιος.— **II** ἄνθρωπος τοῦ ὄχλου, εἷς ἀπὸ τὸν συρφετόν, λατ. **plebeius.**— **III** ὁ δημοκρατικῶν φρονημάτων, λατ. **popularis** || γεν. δημοφιλής.—ἐπίρ. **-κῶς**= κατὰ τρόπον εὐπροσήγορον, εὐγενῶς, πράως.— **IV** Ἐν Ἀθήναις, ὁ ἐκ τινος δήμου, ὁ ἀνήκων εἴς τινα δῆμον, ἀντίθ. τῷ *δημόσιος.*

δημ-οῦχος, ον (*δῆμος*+*ἔχω*)· ὁ προστατεύων τὸν λαόν, κηδεμονικός, προστατευτικός (ἐπὶ θεοτήτων, ἀντίστοιχ. τῷ σημερ. *πολιοῦχος*) || ὡς οὐσ. *δημοῦχοι γᾶς*=οἱ φύλακες (φρουροὶ) τῆς χώρας || οἱ κυβερνῆται (ἄρχοντες) τῆς χώρας.

δήμο-φάγος, ον (*δῆμος*+*φᾰγεῖν* τοῦ *τρώγω*)=*δημοβόρος* (ὅ βλ.).

δημο-χάριστης, -οῦ, ὁ (*δῆμος*+*χᾰρίζομαι*)· ὁ χαριζόμενος εἰς τὸν λαόν (τὸν ὄχλον), ὁ κολακεύων τὰς ἀδυναμίας τοῦ ὄχλου.

δημ-ώδης, ες (*δῆμος* + *εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν λαόν, ἀνήκων εἰς τὸν λαόν, ἀρέσκων εἰς τὸν λαόν, λαϊκός, λαοφιλής, δημοφιλής.

δήν, δωρ. *δᾶν* (*δή, ἦδη*)· ἐπίρ., λατ. **diu**· ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἐπὶ πολύ, κατὰ τὸ μακρὸν αὐτὸ χρονικὸν διάστημα || πρὸ πολλοῦ.

Ἔτυμ.: *ἐὴν* (<**δFήν*, Ἠλ., Δωρ. *δᾶν* (<**δFᾶν*, δωρ. (Ἀλκμ.) *δοᾶν* (<**δοFᾶν* (= ἐπὶ πολὺν χρόνον). Πιθανώτ. τὸ ἐπίρ. *δὴν* (*δᾶν*) τοῦτο εἶναι αἰτ. ἑν. θηλ. γέν. (καταλήξασα εἰς τὸ ἐπίρ.) ἑνὸς θηλ. ὀνόμ. **ἐFᾱ-, **δοFᾱ-* (=διάρκεια)· ἐξ αὐτοῦ τά: *δηθά, ἐηρὸν* δωρ. *δᾱρὸν* (πρβλ. Ἡσυχ. «*δαόν· πολυχρόνιον*», *δαὸν* (<**δFᾱjον*), *δηναιὸς* (βλ. τὰς λ. λ.)· συγγ. τῷ λατ. **dūro** (= διαρκῶ, συνεχίζω νὰ εἶμαι), **dūdum** (= ἀπὸ τινος χρόνου, ἀπὸ μακροῦ)· παλ-σλαβ. **dave** (κάποτε), **davĭnĭ** = παλαιός· Ἀρμ. **tevem** (διαρκῶ, διαμένω).— Κατὰ τινας συγγ. εἶναι καὶ τὰ λατ. **diu, die.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δηναιός, δωρ. *δᾱναιός, ά, όν* (*δήν*)· ὁ ἐπὶ μακρὸν ζῶν, μακροχρόνιος || ἡλικιωμένος, γέρων || παλαιός, ἀρχαῖος. [ὡς δ' συνθ. θεωρεῖται ὑπό τινων ρίζα συγγ. τῷ λατ. **aevum**(<**aevom** (πρβλ. Γοτθ. **du aivam** = εἰς τοὺς αἰῶνας)· τούτου ἐν τῇ ἑλλ. σῴζεται ἡ τοπικὴ *αἰFεὶ* (καταστᾶσα ἐπίρ.)· ἤτοι *δηναιὸς* σημ. κυρ. ὁ ἔχων μακροζωΐαν].

δηνάριον, τό, ρωμαϊκὸν νόμισμα (**denarius**), ἴσον περίπου πρὸς τὴν ἑλλην. *δραχμήν.*

ΔΗ΄ΝΕΑ, τά· σκέψεις, συμβουλαί, σχέδια, τέχναι, τεχνάσματα· μόνον κατὰ πληθ. ἀπαντῶν· (πρβλ. Σιμων. ἀποσπ. 7, 78 «*δήνεα πάντα καὶ τρόπους*»).

Ἔτυμ.: ὁ ἑν. τούτου *δῆνος* παρ' Ἡσυχ.· πρβλ. παρὰ τῷ ἰδίῳ «*ἀδηνής· ἄκακος*», «*ἀδηνέως· ἀλόλως*», «(ὅωρ.) *ἀδανές· ἀπρονόητον*», «*πολυδήνεα· πολύβουλον*»· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **purudásah** (= πλούσιος εἰς θαυμαστὰς πράξεις). Κατὰ ταῦτα *δῆνος*(<**δᾱνσος* ἀντὶ **δενσος*, κατὰ τὸ **δᾱσ-* (βλ. *ἀ-δαής*)· πρβλ. σανσκρ. **dásah** (θαυμαστὴ δύναμις, ἀξία πρᾶξις). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ρ. **dens-**, περὶ ἧς βλ. καὶ τὰς λ. λ. *δέδαε δαήμων, δαΐφρων, ἀδαής, δαῆναι.*

δηξί-θῡμος, ον (*δάκνω*+*θῡμός*)=*δακέθυμος, θυμοδακὴς* (ἃ βλ.)· ὁ *δάκνων* τὸν *θυμὸν* (τ. ἔ. ὁ φθείρων, κατατρώγων, τὴν ψυχήν, τὴν καρδίαν).

δήχομαι, μέλ. τοῦ *δάκνω.*

δῆθῦν, ἀπρφ. τοῦ *δηϊόω· δῄουν* ἐπ. πρτ. τοῦ αὐτοῦ ρήμ.

δή-ποθεν, ἀόρ. ἐπίρ. (*δὴ*+*ποθεν*, γραφόμενον καὶ εἰς δύο λ.: *δὴ ποθεν*)· ἐξ οἱουδήποτε μέρους, λατ. **undecumque**: *ὁπόθεν δήποθεν* = ἀπὸ ὁπουδήποτε.

δή-ποτε, ἀόρ. ἐπίρ. (*δὴ*+*ποτε*, γραφόμενον καὶ διὰ δύο λ.: *δὴ ποτε*), δωρ. *δὴ ποκα*· κάποτε, εἰς κάποιαν ἐποχήν, μίαν φοράν, κατά τινα χρόνον || *εἰ δήποτε* = λατ. **si quando**· *τί δή ποτε* = λατ. **quidnam** = τί λοιπόν;

δή-που, ἀόρ. ἐπίρ. (*δὴ*+*πού*), συχν. γραφόμενον καὶ διὰ δύο λ.: *δή που*· ἴσως, πιθανόν, ἠμπορεῖ νά... || βέβαια, ἀναμφιβόλως, ὡς νομίζω, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, λατιν. **scilicet, nimirum.**— **II** ὡς ἐρωτημ. ὑποδηλοῦν καταφατ. ἀπάντησιν: *τὴν αἰχμάλωτον κάτοισθα δή που;*=γνωρίζεις πολὺ καλά, μοῦ φαίνεται (ἢ: ἂν δὲν ἀπατῶμαι) τὴν αἰχμάλωτον;

δή-πουθεν, ἀόρ. ἐπίρ.=*δήπου* (ὅ βλ.).

δηριάομαι, ἐπικ. γ' συῖκ. *δηριάασθον,* γ' πληθ *δηριόωντο,* ἀπρφ. *δηριάασθαι,* ἀποθ. (*δῆρις*)· ἀγωνίζομαι, μάχομαι || φιλονεικῶ, λογομαχῶ, διαπληκτίζομαι.

δηριηδήτην (βλ. *δηρίω*).

ΔΗ΄ΡΙΣ, -ιος καὶ -εως, ἡ· ἀγών, μάχη, συμπλοκή, ἅμιλλα. [*δῆρις, δηρίω, δηριάω* (βλ. τὰς λ. λ.)· συγγ. τῷ σανσκρ. -**dārih** (σχίζων)· ἐξ ἰαπ. ρ. **der-**(σχίζω)〉**dēr-** βλ. *δέρω*].

δηρί-φᾰτος, ον (*δῆρις*+*φάω*)· ὁ φονευθεὶς ἐν τῇ μάχῃ (πρβλ. *ἀρεί-φατος*).

δηρίω, ἀόρ. α' *ἐδήρῑσα*=*δηριάομαι* (ὅ βλ.).—Μέσον, *δηρίομαι,* μέλ. *δηρῑσομαι*· γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' *δηρίσαντο*· ὡσ. γ' συῖκ. παθ. ἀορ. α' *δηρινθήτην,* ὡσεὶ ἐξ ἑν. *δηρίνομαι.*

δηρό-βῐος, ον, δωρ. *Δαρόβιος, ον* (*δηρὸς* + *βίος*)· μακρόβιος, ζῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, μακροχρόνιος.

δηρός, ά, όν (*δήν*)· μακρός, πολὺ μακρός, ὁ πολὺν χρόνον διερκῶν (πρβλ. *δηναιός*).— ἐν κακῇ ἕνν., οὐδ. *δηρὸν* ὡς ἐπίρ. (ἑνν. *χρόνον*)=πολύ, πάρα πολύ, ἐπὶ πολὺν χρόνον. [ἐτυμολ. βλ. *δήν*].

δησάσκετο, ἐπ. ἀντὶ *ἐδήσατο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *δέω*=δένω.

δῆσε, ἐπ. ἀντὶ *ἔδησε,* γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *δέω* (δένω)· ὡσ. ἐπ. ἀντὶ *ἐδέησε,* ἀόρ. α' τοῦ *δέω* Β (= ἔχω ἀνάγκην).

δῆτα, ἐπίρ. (*δή*), ἐκτετ. τύπος τοῦ *δή*· ἀσφαλῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως, φυσικά, ἐννοεῖται || ἐν ἀπαντήσ., βεβαιότατα, νοεῖ βέβαια, μάλιστα· *οὐ δῆτα*=ἀσφαλῶς ὄχι, ὄχι βέβαια, ὅλως διόλου· ἐν ἐρωτήσ., *τί δῆτα;*=τί λοιπόν; [ἐτυμολ. βλ. *δή*].

δηχθείς, *δηχθῆναι,* μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *δάκνω.*

ΔΗ΄Ω, ἐν. μετὰ σημασ. μέλλ., θὰ εὕρω, θὰ συναντήσω. [πρβλ. Ἡσυχ. «*ἔδηεν· εὗρεν*»· κατά τινας συγγ. τῷ δμ. *δαῆναι, δέατο, δέδαε* (βλ. τὰς λ. λ.)· κατ' ἄλλους ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ρ. *dēs- καὶ εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **dāsati** (=διώκω, ἐπιδιώκω)].

Δηώ, ή, γεν. -*όος* καὶ συνῃρ. -*οῦς*=*Δημήτηρ,* λατ. **Ceres.**

ξῃῶν, συνῃρ. ἀντὶ *δηϊόων,* μτχ. ἐν. τοῦ *δηϊόω* (ὅ βλ.).

Δηῳάς, α, ον (*Δηώ*)· ἀφιερωμένος εἰς τὴν Δήμητρα, ἱερὸς τῆς Δήμητρος.

δηώσας, δηωθείς, μτχ. ἐνεργ. καὶ παθ. ἀορ. α' τοῦ *δηόω* (ἢ *δηϊόω*).

δηώσω, μέλ. τοῦ *δηϊόω.*

Δί, ἐκ συναιρ. ἀντὶ *Διΐ,* δοτ. τοῦ *Ζεύς*· βλ. **Δίς.*

ΔΙΑ', ποιητ. **διαί,** πρόθ. συνταξομένη μετὰ Γενικῆς καὶ Αἰτιατικῆς·—βασικὴ σημ. = ἐντελῶς διὰ μέσου, «πέρα γιὰ πέρα», ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον.

Α' ΜΕΤΑ' ΓΕΝΙΚΗ΄Σ: **I** *ἐπὶ τόπου* ἢ *τοπικοῦ διαστήματος,* διὰ μέσου τινός, ἔξω εἰς: *δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν*=διὰ μέσου τοῦ ἀέρος (τῆς χαμηλῆς δηλ. ἀτμοσφαίρας) ἔφθασεν ἐπάνω εἰς τοὺς αἰθέρας· *ἔκπρεπε διὰ πάντων*=ἐξεῖχε (διέπρεπε) μεταξὺ ὅλων. **2)** ἐπὶ τοπικῶν διαστημάτων: *διὰ πολλοῦ*= εἰς μεγάλην ἀπόστασιν· *διὰ πέντε σταδίων*=εἰς ἀπόστασιν πέντε σταδίων· *διὰ δέκα ἐπάλξεων*=ἀνὰ δέκα ἐπάλξεις, μεθ' ἑκάστην δεκάτην ἐπαλξιν.— **II** *ἐπὶ χρόνου,* κατὰ τὴν διάρκειαν χρονικοῦ τινος διαστήματος, κατά τινα χρόνον || προκειμένου δὲ περὶ τοῦ παρελθόντος, ἔκτοτε, ἀπὸ τότε: *διὰ χρόνου* = ἔπειτα ἀπὸ χρονικόν τι διάστημα (μικρὸν ἢ μέγα), μετά τινα χρόνον. **2)** ἐπὶ ἀλληλοδιαδόχων χρονικῶν διαστημάτων: *διὰ τρίτης ἡμέρης* = κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν· *διὰ πέντε ἐτῶν*=κατὰ πᾶν πέμπτον

ἔτος («κάθε πέντε χρόνια»).— **III** ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ: προερχόμενος ἔκ τινος, διά τινος, διά μέσου τινός, μέ τι: ***διὰ βασιλέων πεφυκέναι*** = προέρχεσθαι ἐκ βασιλέων· ***δι' ἑρμηνέως λέγειν*** = διά μέσου διερμηνέως λέγειν· ***διὰ χειρῶν*** κλπ. ‖ ἐντεῦθεν δηλοῖ καὶ τὸν τρόπον **καθ' ὃν** γίνεταί τι, ὁπότε ἡ ***διὰ+γεν.*** = τροπ. ἐπιρ. ἢ τροπ. μτχ.· ***διὰ τάχους***=ταχέως· ***διὰ βραχέων*** =βραχέως· ***διὰ σπουδῆς***=σπεύδων.

Β' ΜΕΤ' ΑΙΤΙΑΤ.: I *ἐπὶ τόπου*, διὰ μέσου τινὸς (τοπικῶς): ***διὰ δῶμα***=διὰ μέσου τοῦ οἴκου. **2) *ἐπὶ χρόνου***, κατὰ τὴν διάρκειάν τινος, κατά τινα: ***διὰ νύκτα***=διαρκούσης τῆς νυκτός, κατὰ τὴν νύκτα.— **II** ἀπό τινος ἀπόψεως, χάριν (ἕνεκα) τινός, διά τινα λόγον, ἕνεκά τινος· ***διὰ πολλὰ*** = διὰ πολλοὺς λόγους.

Γ' ΑΝΕΥ ΠΤΩΣΕΩΣ, ὡς ἐπίρ. = ὅλως διόλου, ὁλοσχερῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.

Δ' ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ: I ὅλως διόλου διά μέσου, κατὰ πλάτος: ***δια-βαίνω***. **2)** μέχρι τέλους, ὡς ἐν τῷ ***δια-βιόω***, ***δια-μάχομαι*** ‖ ἐντεῦθεν ἁπλῶς ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τοῦ 6' συνθετ., ἐντελῶς «πέρα γιὰ πέρα».— **II** μεταξύ, ἐν μέρει, κάπως. κυρ. ἐν ἐπιθ. ὡς ***διάλευκος***, ***διά-χρυσος*** κλπ.—**III** δηλοῖ ἀμοιβαίαν ἄμιλλαν (ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον, ἢ ὁ εἷς ἐναντίον τοῦ ἄλλου): ***διφάδω***, ***δι-αγωνίζομαι***.— **IV** δηλοῖ χωρισμὸν (ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον, εἰς δύο, χωριστά), συγγ. καὶ ἀντίστ. τῷ λατ. **dis-**: ***δια-λύω***, ***δι-αιρέω***.

Ἔτυμ.: ***διά*** (Θεσσαλ. ***διέ***, Λεσβ. ***ζὰ***) φαίνεται νὰ εἶναι μετασχηματισμὸς τοῦ ἰαπ. ****dis-***, (λατ. **dis-**, παλγερμ. **zir**)〉ἑλλ. ***δὶς*** (καὶ ****διοὰ*** 〉 ***διὰ*** κατὰ τὸ ***μετά***), πρβλ. ***δια-σχίζω***: λατ. **dis-cindo** (=σχίζω εἰς δύο)· ἰαπ. ****dis*** 〈 ****dvis***, πρβλ. Γοτθ. **twis-** (**twis- standam**= χωρίζομαι), παλ-γερμ. **zwis-k, zwis-ki** (διπλοῦς) 〈ἰαπ. ****dvi-***, ****di-*** (=δύο). Βλ. ***δύο***, ***δίς***, ***δυσ-***.

Δίᾱ, αἰτ. τοῦ ***Ζεύς***· βλ. ὀνομ. ****Δίς***.

δῖα, ἡ, θηλ. τοῦ ***δῖος*** (ὅ βλ.)· ὁμοία πρὸς θεάν, θεοειδής· ***δῖα θεάων*** ἢ ***γυναικῶν***=μία θεὰ μεταξὺ θεαινῶν ἢ γυναικῶν.

δια-βαδίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̄ῶ***· βαδίζω (περιπατῶ διὰ μέσου, περνῶ κατὰ πλάτος.

δια-βαίνω, μέλ. ***-βήσομαι***· ἀόρ. β' ***-έβην***, μτχ. ***διαβάς***· πρκ. ***-βέβηκα***: **I** κάμνω ἓν μέγα βῆμα, διασκελίζω ‖ ἵσταμαι μὲ τὰ σκέλη διεστηκότα, καὶ ἐπομ. ἵσταμαι στερεῶς, ἔχω σταθερὰν βάσιν (ἐπὶ πολεμιστῶν), λατ. **divaricari**.— **II** μετ' αἰτιατ., περνῶ ἀντικρὺ ἀπό τι, ὑπερβαίνω τι, διαβαίνω τι ‖ ὡσ. καὶ ἀπολ., διέρχομαι, περνῶ ἀπέναντι, λατ. **trajicere** (κυρ. παραλειπομένης τῆς αἰτ. ***θάλασσαν*** ἢ ***ποταμόν***).

δια-βάλλω (διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***βάλλω***)· ῥίπτω ἀπέναντι, ῥίπτω διὰ μέσου τινός (ἐπάνω ἀπό τι) εἰς τὸ ἄλλο μέρος ‖ φέρω, διαβιβάζω, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος ‖ φαινομενικῶς εἶναι ἀμτβ. (διότι σχεδὸν πάντοτε ἐξυπακούεται αἰτ. τις: ***ἑαυτόν***, ***στρατὸν*** κλπ.) =λατ. **trajicere**· διέρχομαι, διαβαίνω, ὑπερβαίνω, διαπερῶ.— **II** κατηγορῶ ψευδῶς, συκοφαντῶ, «διαβάλλω», δυσφημῶ ‖ κατηγορῶ τινα εἴς τινα ἄλλον. — **III** ἐξαπατῶ, ἀπατῶ.

δια-βάς, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***διαβαίνω*** (ὅ βλ.).

διά-βασις, ***-εως***, ἡ (***διαβαίνω***)· τὸ πέρασμα, «διάβασις». **2)** μέσον, τρόπος ἢ μέσον πρὸς διάβασιν.

δια-βάσκω, θαμιστικὸν τοῦ ***διαβαίνω***· βαδίζω καμαρωτός.

δια-βαστάζω, μέλ. ***-σω***· ζυγίζω πρᾶγμά τι διὰ τῆς χειρός, ἐκτιμῶ τὸ βάρος του εἰς τὰ χέρια (ὡσεὶ εἰς πλάστιγγα).

δια-βατέος, α, ον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ ***διαβαίνω***· ὃν ὀφείλει νὰ διαβῇ τις, νὰ περάσῃ.

δια-βᾰτήριος, α, ον (***διαβαίνω***)· συν. κατὰ πληθ. ***τὰ διαβατήρια*** (ἐνν. ***ἱερά***) = θυσίαι προσφερόμεναι πρὸ τῆς μελετωμένης διαβάσεως ὑπὲρ εὐτυχοῦς ἐκβάσεώς της.

δια-βᾰτός, ή, όν, ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ ***διαβαίνω***· ὃν δύναται τις νὰ διαβῇ, ὁ εὔκολος πρὸς διάβασιν, διαβατός.

δια-βεβαιόομαι, ἀποθ.· ἰσχυρίζομαι μετ' ἐπιμονῆς, διισχυρίζομαι.

δια-βέβηκα, πρκ. τοῦ ***διαβαίνω***.

δια-βεβίωκα, πρκ. τοῦ ***δια-βιόω***.

δια-βέβληκα, πρκ. τοῦ ***διαβάλλω***.

δια-βέβρωμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***διαβιβρώσκω***.

δια-βήμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***διαβῆναι***, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***διαβαίνω***.

δια-βήσομαι, μέλ. τοῦ ***διαβαίνω***.

δια-βήτης, -ου, ὁ (***διαβαίνω***)· τὸ γνωστὸν ὄργανον, λεγόμενον καὶ νῦν ***διαβήτης*** (ἢ κομπάσο), καὶ ὀνομασθὲν οὕτω ἐκ τῶν διεστώτων σκελῶν αὐτοῦ.

δια-βιάζομαι, μέλ. ***-άσομαι***, ἐπιτετ. τύπος τοῦ ***βιάζομαι***.

δια-βῐβάζω, μέλ. ***-βιβάσω***, ἀττ. ***-βιβῶ***, μτθ. τοῦ ***διαβαίνω***· κάμνω τι νὰ διαβῇ ‖ μεταφέρω (μεταβιβάζω) εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.

δια-βιβρώσκω, μέλ. ***-βρώσομαι***· παθ. πρκ. ***-βέβρωμαι***· κατατρώγω, καταβιβρώσκω, καταβροχθίζω, καταναλίσκω.

δια-βῐόω, μελ. ***-ώσομαι***· ἀορ. 6' ***-εβίων***, ἀπρφ. ***-βιῶναι*** (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. ***δια-βίωμι***)· διέρχομαι (περνῶ) τὴν ζωήν μου, ζῶ μέχρι τέλους, διάγω. **2)** ἀπολ. μετὰ μτχ.: ***μελετῶν διαβεβίωκα*** = ἔχω καταναλώσει τὴν ζωήν μου ἐξασκούμενος.

δια-βλέπω, μέλ. ***-ψομαι***· βλέπω διὰ μέσου, εἰσδύω διὰ τοῦ βλέμματος ‖ βλέπω κατ' εὐθεῖαν, ἀτενῶς ‖ βλέπω ἀσκαρδαμυκτί. **2)** βλέπω καθαρά, σαφῶς.

δια-βληθείς, μτχ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαβάλλω***.

δια-βοάω, μελ. ***-ήσομαι***· φωνάζω δυνατά, διακηρύσσω, ἀνακοινῶ δημοσίᾳ. — Μέσον, διαγωνίζομαι, ἀμιλλῶμαι εἰς τὴν βοήν (εἰς τὸ φωνάζειν).

δια-βολή, ἡ (***διαβάλλω***)· ψευδὴς κατηγορία, συκοφαντία, δυσφήμησις (λατ. **calumnia**).

δια-βολία, ἡ=***διαβολὴ*** (ὅ βλ.).

διά-βολος, ***ον*** (***διαβάλλω***)· ὁ ψευδῶς κατηγορῶν, ὁ συκοφαντῶν, συκοφαντικός.—Ὡς οὐσ. ***ὁ διάβολος*** =ὁ συκοφάντης ‖ καὶ κυρ. ὁ ***Διάβολος*** (ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν συκοφάντης), ὁ Σατανᾶς (Καιν. Διαθ.). **Ἐπίρ. *-λως***=ἐπὶ διαβολῇ, συκοφαντικῶς.

δια-βόρος, ***ον*** (***διαβιβρώσκω***)· ὁ διαβιβρώσκων, ὁ κατατρώγων· μετὰ αἰτ.: ***νόσος διαβόρος πόδα***.— **II** μετὰ παθ. σημ. ***διάβορος, ον***· ὁ κατατρωγόμενος, φθειρόμενος (ἢ φθαρείς, καταναλωθείς). Κατά τινας ἡ λ. προπαροξύνεται (***διάβορος***) ἐπί τε ἐνεργ. καὶ παθητ. σημασίας.

δια-βουλεύομαι, ἀποθ.· σκέπτομαι, συλλογίζομαι, ὑπόθεσίν τινα ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ.

δια-βρέχω, μέλ. ***-ξω***· βρέχω, ὑγραίνω, «μουσκεύω» τι ὅλως διόλου.

διά-βροχος· ὁ ἐντελῶς ὑγρός, κάθυγρος, κατάμουσκευμένος. **2)** σάπιος: ***ναῦς διάβροχος***=πλοῖον τοῦ ὁποίου τὰ ξύλα ἐσάπισαν καὶ «κάνει νερά».

δια-βρώσομαι, μέλ. τοῦ ***διαβιβρώσκω***.

δια-βῡνέω, ***δια-βύνω***, ***δια-βύω***· ὡς διὰ μέσου, σπρώχνω, «στουπώνω».—Παθητ. σπρώχνομαι, χώνομαι διὰ μέσου, διαπερῶμαι.

δια-βῶ, ***-ῇς***, ***-ῇ***, Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***διαβαίνω***.

δια-γᾰληνίζω, μέλ. ***-ίσω*** (***διά*** + ***γαλήνη***)· καθιστῶ τι ἐντελῶς γαλήνιον.

δι-αγγέλλω, μέλ. ***-ελῶ***· ἀόρ. α' ***διήγγειλα*** (***διά*** + ***ἀγγέλλω***)· ἀγγέλλω διά τινος (ὡς ἀγγελιαφόρου), ἀποστέλλω ἀγγελίαν ‖ γεν., δίδω εἴδησιν, γνωστοποιῶ, διακηρύσσω ‖ μετ' ἀπρφ., παραγγέλλω, διατάσσω, τινὰ νὰ πράξῃ τι. — Μέσον, διαβιβάζω τὴν παραγγελίαν (διαταγήν) ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον, πληροφοροῦμεν (εἰδοποιοῦμεν) ἀλλήλους.

δι-άγγελος, ὁ· ὁ ἀπεσταλμένος ὡς ἀγγελιαφόρος πρὸς διαπραγμάτευσιν μετά τινος (ἢ τινων), λατ. **internuntius** ‖ ὁ μυστικῶς πληροφορῶν, ὁ μεσάζων ‖ καταδότης, κατάσκοπος.

διᾶγε, δωρ. τύπος ἀντὶ ***διῆγε***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***διάγω***.

δια-γεγένημαι, πρκ. τοῦ ***διαγίγνομαι***.

δια-γελάω, μέλ. ***-άσομαι***· γελῶ διά τι(να), περιγελῶ, περιπαίζω, τι(να).

δια-γενήσομαι, μέλ. τοῦ ***διαγίγνομαι***.

δια-γενόμενος, μτχ. ἀόρ. 6' τοῦ ἑπομ.

δια-γίγνομαι, μελ. ***-γενήσομαι***, πρκ. ***-γεγένημαι***·

γίγνομαι διά μέσου τινός, διέρχομαι, περνῶ ‖ ἀπολ., διέρχομαι τόν βίον, ἐπιζῶ, ζῶ. 2) εἶμαι ἤ γίγνομαι ἐν τῷ μεταξύ, παρεμβαίνω, μεσολαβῶ ‖ παρέρχομαι.

δια-γιγνώσκω, μέλ. *-γνώσομαι*· γνωρίζω τό ἕν διά τοῦ ἑτέρου, κάμνω διάκρισιν μεταξύ δύο, διακρίνω, διαχωρίζω (λατ. **dignoscere**).— **II** ἀποφασίζω νά πράξω οὕτως ἤ ἄλλως. 2) ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, ἐκφέρω γνώμην, ἐκφέρω κρίσιν, κρίνω, ἀποφασίζω.

δια-γίνομαι, ἰων. καί μτγν. *ἐλλην.* ἀντί *διαγίγνομαι* (βλ. καί *γίνομαι*).

δια-γῑνώσκω, ἰων. καί μτγν. *ἑλλ.* ἀντί *διαγιγνώσκω* (βλ. καί *γινώσκω*).

δι-αγκῡλίζομαι, μέλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*, ἀποθ. (*διά*+*ἀγκύλη*)· κρατῶ τό ἀκόντιον διά τῆς ἀγκύλης (τοῦ ἱμάντος του)· μτχ. παθ. πρκ. *διηγκυλισμένος* = ἕτοιμος νά ἀκοντίσω (κυρ. μέ τήν ἀγκύλην καλά στερεωμένην ἐπί τῆς χειρός)· 6λ. Κ.Ε.Λ. (*ἀγκύλη*).

δι-αγκῡλόομαι=*διαγκυλίζομαι* (ὅ βλ.).

δι-αγωνισμός, ὁ· τό νά στηρίζεται τις ἐπί τοῦ ἀγκῶνος.

δια-γλαύσσω· ἀπαστράπτω λαμπρῶς.

δια-γλάφω, μελ. *-ψω*, ἀόρ. α' *διέγλαψα*· σκάπτω, κοιλαίνω.

διά-γλυπτος, *ον* (*διά* + *γλύφω*)· ἐγγεγλυμμένος, ἐσκαμμένος, ἐντελῶς κοῖλος.

δια-γλύφω· σκαλίζω ἐντελῶς, ἐγγλύφω, ἐγχαράττω.

δια-γνώμη, ἡ'=*διάγνωσις*=ἡ τελική κρίσις, ἀπόφασις. Ἐκ τοῦ

δια-γνώμων, *ον*· διαγνώστης, κριτής, διαιτητής.

δια-γνῶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαγιγνώσκω* (ὅ βλ.).

δια-γνωρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐπισταμένως.

διά-γνωσις, *-εως*, ἡ (*διαγιγνώσκω*)· τό διακρίνειν μεταξύ δύο, διάκρισις, («διάγνωσις» ὡς νῦν).— **II** τό ἀποφασίζειν, ἀπόφασις.

δια-γνώσομαι, μέλ. τοῦ *διαγιγνώσκω*.

δια-γνωστικός, *ή, όν*· ὁ ἱκανός νά διακρίνῃ.— **II** ὡσ. οὐσ., *ἡ διαγνωστική* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ ἱκανότης τοῦ κάμνειν διάγνωσιν νόσου τινός.

δια-γογγύζω, μέλ. *-σω*· γογγύζω πολύ, μουρμουρίζω.

δι-ᾰγορεύω (διά τούς χρόνους βλ. *ἀγορεύω*)· ὁμιλῶ καθαρά, διακηρύσσω.— **II** ὁμιλῶ περί τινος.

διά-γραμμα, *-ατος*, τό (*διαγράφω*)· πᾶν τό διά γραμμῶν σημειούμενον, εἰκών, τύπος, σχέδιον ‖ γεωμετρικόν σχῆμα, «διάγραμμα». 2) καταγραφή, κατάλογος. 3) ψήφισμα, διάταγμα.

δια-γραφή, ἡ (*διαγράφω*)· ἡ διά γραμμῶν σημείωσις ‖ «διάγραμμα», σχεδίασμα.

δια-γράφω, μέλ. *-ψω*· σημειῶ διά γραμμῶν, σύρω γραμμάς, χαράσσω, σχεδιάζω.— **II** σύρω γραμμήν διά μέσου τινός πρός διαγραφήν του, διαγράφω (σβήνω) ἐκ τοῦ καταλόγου (**circumscribere**) : *διαγράφω δίκην*=διαγράφω (ἀπαλείφω) δίκην τινά ἐκ τοῦ καταλόγου, ἀκυρώνω δίκην ‖ *ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ, διαγράφομαι δίκην* = ζητῶ τήν διαγραφήν ὑποθέσεώς μου ἐκ τοῦ καταλόγου, παραιτοῦμαι ταύτης, τήν ἀποσύρω.

δια-γρηγορέω, μέλ. *-ήσω*· παραμένω ἄγρυπνος, διατελῶ ἐν ἐγρηγόρσει.

δι-αγριαίνω (*διά*+*ἀγριαίνω*)· εἶμαι πολύ ἐξηγριωμένος (ἐξηρεθισμένος).

δι-αγρυπνέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἄγρυπνος δι' ὅλης τῆς νυκτός, κατάκειμαι ἐπί τῆς κλίνης ἄγρυπνος.

δι-άγχω, μελ. *-ξω*, πρός ἐπίτασιν ἀντί τοῦ *ἄγχω* (ὅ βλ.)· πνίγω τινά μέχρι θανάτου, τοῦ σφίγγω τόν λαιμόν μέχρις ἀποπνιγμοῦ.

δι-άγω, μελ. *-άξω*· ἀόρ. 6' *διήγαγον* (*διά* + *ἄγω*)· ὁδηγῶ διά μέσου (ἤ ὑπεράνω) τινός εἰς τό ἀπέναντι μέρος, διαπερῶ, μεταβιβάζω, μεταφέρω, εἰς τό ἀπέναντι μέρος.— **II** Ἐπί χρόνου, περνῶ, σπαταλῶ, τόν καιρόν μου: *διάγειν βίον* κλπ. (συχν. δμως καί ἄνευ τῆς αἰτ. *βίον*) = ζῶ, περνῶ τήν ζωήν μου, ὡς τό λατιν. **degere, transigere** ‖ ὡσ. σημ. βραδύνω, ἀναβάλλω ‖ μετά μτχ. συνεχίζω, ἐξακολουθῶ, πράττων τι, πράττω τι ἐξακολουθητικῶς: *διάγω μανθάνων*=μανθάνω διαρκῶς («γηράσκω ἀεί διδασκόμενος»).— **III** κάμνω τι(νά) νά ἐξακολουθῇ διατελῶν ἔν τινι καταστάσει, διατηρῶ, ὑποστηρίζω: *πόλεις ἐν ὁμονοίᾳ διάγειν.* — **IV** περιποιοῦμαί τινα, τόν κάμνω νά διασκεδάσῃ: *τέτταρσιν ὀβολοῖς τόν δῆμον διῆγεν*=μέ τέσσαρας ὀβολούς διεσκέδαζε τόν λαόν.— **V** ἑορτάζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δι-ᾰγωγή, ἡ (*διάγω*)· ἡ εἰς τό ἀπέναντι μέρος μεταβίβασις (μεταφορά), τό πέρασμα.— **II** ὁ τρόπος καθ' ὅν διέρχεταί τις τόν βίον, ὁ τρόπος (ἡ πορεία) τῆς ζωῆς ‖ ὡσ. ὁ τρόπος κατά τόν ὁποῖον «περνᾷ κανείς τόν καιρόν του», διασκέδασις, ἀναψυχή.

δι-αγώγιον, τό· ὁ πρός διάβασιν φόρος.

δι-αγωνιάω, μελ. *-άσω*· διατελῶ ὑπό τόν φόβον τινός.

δι-ᾰγωνίζομαι, ἀποθ. ἀγωνίζομαι, μάχομαι, ἐναντίον τινός.— **II** ἀγωνίζομαι μετ' ἀποφασιστικότητος ‖ πολεμῶ μέχρι τέλους (μέχρι τελευταίας ῥανίδος αἵματος).

δι-αγωνο-θετέω· φέρω εἰς διαμάχην, κάμνω ὥστε νά διαμάχωνται.

δια-δάκνω· δαγκάνω δυνατά. — **Μέσ.**, ἀμιλλῶμαι πρός τινα εἰς τό δάκνειν.

δια-δάπτω, μελ. *-ψω* (*διά*+*δάπτω*)· σχίζω εἰς δύο, καταξεσχίζω, κομματιάζω.

δια-δᾰτέομαι, μέλ. *-δάσομαι*· ἀόρ. α' *-εδασάμην* (πρβλ. *δατέομαι*)· διανέμω μεταξύ μας. 2) διαμοιράζω

δια-δέδεγμαι, πρκ. τοῦ *δια-δέχομαι*.

δια-δέδρᾰκα, πρκ. τοῦ *δια-διδράσκω*.

δια-δείκνυμι, μέλ. *-δείξω* (*διά*+*δείκνυμι*), ἐπιτετ. *δείκνυμι*· δεικνύω ἀκριβῶς, καθαρά, τελείως ‖ ἐντεῦθεν, καθιστῶ τι σαφές, ἀποδεικνύω.—Παθητ., δεικνύομαι καθαρά, διακηρύσσομαι: *διαδεικνύσθω ἐὼν πολέμιος*=ἂς κηρύσσεται ἐχθρός.— **II** ἐνίοτε ἀμτβ. ἐν τῷ ἰων. ἀορ. α' *διέδεξε*=κατέστη φανερόν, ἐδείχθη, ἐφάνη.

δια-δέκτωρ, *-ορος*, ὁ (*διαδέχομαι*), ὡς ἐπίθ.· (ἐνεργ.) διάδοχος, κληρονόμος ‖ (μετά παθ. ἐνν.) κληρονομούμενος, κληροδοτούμενος.

δια-δέξιος, *ον* (*διά*+*δεξιός*)· ὁ λίαν δεξιός, αἴσιος, εὐοιώνιστος, ὁ πολύ καλά προοιωνιζόμενος.

διά-δεξις, ἡ'=*διαδοχή* (βλ. λ.).

δια-δέρκομαι, ἀόρ. 6' *-έδρᾰκον*, ἀποθ. (βλ. *δέρκομαι*)· βλέπω τι διά μέσου ἄλλου: *οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι*=οὐδέ θά ἠδύνατο νά μᾶς ἴδῃ διά μέσου [τῆς νεφέλης].

διά-δετος, *ον* (*διαδέω*)· ὁ δεμένος σφιγκτά : *χαλινοὶ διάδετοι γενύων ἵππείων* = χαλινοί στερεά δεμένοι εἰς τά στόματα τῶν ἵππων.

δια-δέχομαι, *-δέξομαι*· πρκ. *-δέδεγμαι*, ἀποθ.· δέχομαί τι παρά τινος (λατ. **excipere**), παραλαμβάνω ‖ ἀρχίζω ‖ μετά δοτ. προσ., γίνομαι διάδοχός τινος, λαμβάνω τήν θέσιν του, τόν ἀντικαθιστῶ (εἰς τήν φρουράν π.χ.)—ὅθεν, κατά μτχ. πρκ. *διαδεδεγμένοι* = μέ τήν σειράν, κατά σειράν, ἀμοιβαίως (λατ. **vicissim**).

δια-δέω, μελ. *-δήσω* (βλ. *δέω* Α)· δένω ὁλόγυρα, δένω στερεά ‖ γεν., δένω, στερεώνω.

δια-δηλέομαι, ἀποθ. (βλ. *δηλέομαι*)· κατακομματιάζω, κατασπαράσσω.

διά-δηλος, *ον* (*διά*+*δῆλος*)· καταφανής, λίαν εὐδιάκριτος μεταξύ πολλῶν.

δια-δηλόω· ποιῶ κατάδηλον, φανερώνω ἐντελῶς.

διά-δημα, *-ατος*, τό (*διαδέω*)· ταινία (περιδέουσα τήν κόμην) ‖ κυρ. ταινία κυανοῦ χρώματος μετά λευκῶν στιγμάτων (**caerulea fascia albo distincta**), περιβάλλουσα τήν τιάραν τῶν Περσῶν βασιλέων ‖ «διάδημα», στέμμα.

δια-διδράσκω, μελ. *-δρᾶσομαι*· ἰων. **δια-διδρήσκω,** μελ. *-δρήσομαι*· ἀόρ. 6' *-έδραν*· πρκ. *δέδρᾱκα*· φεύγω μακράν, ἐκφεύγω, διαφεύγω, δραπετεύω.

δια-δίδωμι, μέλ. *-δώσω*· δίδω ἀπό χειρός εἰς χεῖρα, κάμνω νά περάσῃ τι ἀπό τοῦ ἑνός εἰς τόν

ἄλλον, μεταβιβάζω ‖ παραδίδω (λατ. tradere). 2) διανέμω, παραχωρῶ, ἐκχωρῶ. 3) διασκορπίζω, φημολογῶ, σπερμολογῶ, δημοσιεύω.

δια-δῐκάζω, μέλ. *-άσω*· ἐκφέρω κρίσιν ὡς δικαστὴς ἐπί τινος ὑποθέσεως ‖ μετὰ αἰτ. πράγμ., ἀποφασίζω τι, τακτοποιῶ τι, ῥυθμίζω τι.— Μέσον, προσφεύγω εἰς τὸν νόμον (εἰς τὰ δικαστήρια), διεκδικῶ τι δικαστικῶς ‖ ὑπερασπίζω τὴν ὑπόθεσίν τινος, συνηγορῶ ὑπὲρ τίνος.

δια-δῐκαιόω, μελ. *-ώσω*· θεωρῶ τι ὡς δίκαιον, ὑποστηρίζω τι ὡς δίκαιον.

δια-δῐκᾰσία, ἡ (*διαδικάζω*)· δίκη πρὸς διευθέτησιν ἀναφυομένων διαφορῶν.

δια-δίκασμα, τό· τὸ ἀντικείμενον τῆς διαδικασίας.

δια-δῐκέω (Α) (*δίκη*)· διαδικάζομαι, διαγωνίζομαι ἐν δικαστηρίῳ, ἐκδικάζομαι.— **ΙΙ** ἐκδικάζω, ἐκδίδω ἀπόφασιν.

δι-αδικέω (Β)· ἀδικῶ λίαν, βλάπτω.

δια-διφρεύω, μελ. *-σω* (βλ. *διφρεύω*)· διαγωνίζομαι ἐν διφρηλασίᾳ, διφρηλατῶ ‖ μετέχω εἰς ἁρματηλασίας (ἁρματοδρομίας).

δια-δοθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ *διαδίδωμι*.

δια-δοκῐμάζω, μέλ. *-άσω*· δοκιμάζω (ἐλέγχω) ἀκριβῶς.

δια-δορᾰτίζομαι· διαγωνίζομαι διὰ δοράτων, ἀκροβολίζομαι.

διά-δος, *δια-δότω*, Προστ. ἀορ. β΄ τοῦ *διαδίδωμι*.

διά-δοσις, *-εως*, ἡ (*διαδίδωμι*)· διανομή (κυρ. δόοις, μετάδοσις, ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα).

δια-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *διαδίδωμι*.

δια-δοχή, ἡ (*διαδέχομαι*)· τὸ νὰ διαδεχθῇ τις ἄλλον τινά: *ἐκ διαδοχῆς* ἢ *κατὰ διαδοχήν*=μὲ τὴν σειράν, ἐναλλάξ, ἀμοιβαίως. 2) ἀντικατάστασις ἐν φρουρᾷ.

διά-δοχος, ὁ, ἡ (*διαδέχομαι*)· ὁ διαδεχόμενός τινα, ὁ ἀκόλουθος, ὁ ἑπόμενος ‖ ὡς οὐσ., *ὁ διάδοχος* ὡς καὶ νῦν (ὁ διαδεχθεὶς τινα εἴς τινα θέσιν, ὁ διάδοχός του ‖ καὶ ὁ Διάδοχος τοῦ θρόνου) ‖ *ὕπνου φέγγος διάδοχον*=φῶς διάδοχον τοῦ ὕπνου, ἡλ. τὸ φῶς (τὸ διαδεχόμενον τὸν ὕπνον) ‖ *διάδοχοι ἐφοίτων*=ἐπορεύοντο εἰς τὸ ἔργον διαδοχικῶς («εἰς βάρδιες»).

δια-δρά·κοι, γ΄ ἑν. Εὐκτ. ἀορ. β΄ τοῦ *δια-δέρκομαι*.

δια-δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *δια-τρέχω*.

δια-δρᾶναι, ἰων. *-δρῆναι*, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *διαδιδράσκω*.

δια-δρᾶσι-πολῖται (*διαδιδράσκω* + *πολίτης*)· πολῖται ὑπεκφεύγοντες (προσπαδοῦντες νὰ ἀποφύγωσι) τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὴν πόλιν (πρὸς τὸ Κράτος) ὑποχρεώσεών των.

δια-δράσομαι, ἰων. *-δρήσομαι*, μέλ. τοῦ *διαδιδράσκω* (ὄ βλ.).

δια-δρηστεύω, ἐπιτετ. ἰων. τύπος τοῦ *διαδιδράσκω*.

δια-δρομή, ἡ (*διαδραμεῖν*, τοῦ *διατρέχω*)· τὸ τρέχειν διά τινος τόπου, διατρέχειν. 2) τὸ διὰ μέσου τινὸς πέρασμα εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διαπόρθμευσις ‖ διάδρομος, δίοδος.

διά-δρομος, *ον* (*διαδραμεῖν*, τοῦ *διατρέχω*)· ὁ τρέχων διὰ μέσου ἢ πέριξ, ὁ περιπλανώμενος ‖ ἀσταθής, ἀλήτης ‖ ὡς οὐσ., *ὁ διάδρομος*=ὡς καὶ νῦν, δίοδος, πέρασμα, «διάδρομος» (πρβλ. *διαδρομή*).

δια-δύνω ἢ **-δῡ́ω**· ὡσ. ὡς ἀποθ. *δια-δύομαι*· μέλ. *-δύσομαι*· ἀόρ. β΄ *διέδυν*· διέρχομαι διά τινος, διαπερῶ, εἰσδύω ‖ διολισθαίνω διὰ μέσου, διαφεύγω.

δια-δύς· μτχ. ἀορ. β΄ τοῦ *διαδύω*, *διαδύομαι*.

δια-δύω (βλ. *διαδύνω*).

δι-άδω, μέλλ. *-άσομαι*· βλ. *δι-αείδω*.

δια-δωρέομαι, ἀποθ.· διαμοιράζω δῶρα ‖ γεν., διανέμω.

δι-άει, ἐπ. γ΄ ἑν. πρτ. τοῦ *δι-άημι* (ὄ βλ.).

***δια-εῖδω** (Α), μέλ. *-είσομαι*· ἀόρ β΄ *δι-εῖδον* (‹‹*δι-αFείδω*, βλ. *διεῖδον*)· ἐπιδεικνύω, ἀποδεικνύω, ἐξελέγχω ‖ ὡς παθητ., *ἀρετὴ διαείδεται* = ἡ ἀρετὴ (ἡ ἀνδρεία) διακρίνεται, καταφαίνεται.

δι-αείδω (Β), ἀττ. συνῳρ. *δι-άδω*· μελ. *δι-αείσομαι* καὶ συνῳρ. *διᾰ́σομαι*· διαγωνίζομαι πρὸς τινα εἰς τὸ ᾄσμα ‖ ἀγωνίζομαι διὰ τὸ βραβεῖον.

δια-ειμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *δι-ίημι* (ὄ βλ.).

δια-ειπεῖν, δια-ειπέμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *δι-εῖπον* (*διὰ*+*εἶπον*).

δια-ζάω, ἀπρφ. *διαζῆν*· μελ. *διαζήσω*· περνῶ τὴν ζωήν μου, διαβιῶ ‖ ἀπολ., ζῶ ‖ μετὰ μτχ., ὡς τὸ *διαβιόω* (ὄ βλ.), ζῶ πράττων τοῦτο ἢ ἐκεῖνο: *διέζωον ποιηφαγέοντες* (Ἡροδ.) = ἔζων (συνετηροῦντο εἰς τὴν ζωὴν) τρώγοντες πόας (χλόην) ‖ *διαζῶ ἀπό τινος* = πορίζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τινος (ἢ διά τινος).

δια-ζεύγνυμι, μέλ. *-ζεύξω* (βλ. *ζεύγνυμι*)· διαζευγνύω, διαχωρίζω, ξεζεύγω (λύω ἀπὸ τὸν ζυγόν). Ἐξ αὐτοῦ τό

διά-ζευξις, *-εως*, ἡ (*δια-ζεύγνυμι*)· τὸ διαχωρίζειν, ὁ διαχωρισμός, τὸ «ξέζευγμα».

δια-ζηλεύομαι, ἀπρθ.· ἀμιλλῶμαι, ἀνταγωνίζομαι, πρός τινα.

δια-ζηλο-τῡπέομαι· ἀμιλλῶμαι πρός τινα ἐκ ζηλοτυπίας.

δια-ζητέω, μελ. *-ήσω*· ζητῶ διὰ μέσου, ζητῶ, ἀναζητῶ, ἐπιμελῶς (ἀκριβῶς) ‖ ἐφευρίσκω.

δια-ζῠγία, ἡ (*διὰ*+*ζυγὸν*)=*διάζευξις* (ὄ βλ.).

διά-ζωμα, *-ατος*, τό· πᾶν τὸ περιεζωσμένον, μέση, ὀσφύς.— **ΙΙ** ὅ,τι τίθεται γύρω ὡς ζώνη, περίζωμα, ζώνη. Ἐκ τοῦ

δια-ζώννῡμι ἢ *-ύω*· μέλ. *-ζώσω*· ζώνω γύρω, περιζώνω.— Μέσον, ζώνω ἑμαυτόν, ζώνομαι, μέ τι (π. χ. μὲ ζώνην κ. ἄ.).

δια-ζώω, ἰων. ἀντὶ *δια-ζάω*.

δι-άημι, ἐπ. γ΄ ἑν. πρτ. *διάει*· φυσῶ, πνέω, διὰ μέσου τινός, διαπνέω.

δια-θεάομαι, μελ. *-άσομαι*, ἰων. *-ήσομαι*, ἀποθ.· θεῶμαι (βλέπω) διὰ μέσου, βλέπω μέσα εἴς τι, ἐξετάζω λεπτομερῶς.

δια-θειόω, μελ. *-ώσω*· καπνίζω τι καλὰ μὲ θεῖον (θειάφι) ‖ καθαρίζω μὲ θειάφι, θειαφίζω.

διά-θεσις, *-εως*, ἡ (*διατίθημι*)· ἡ τακτοποίησις, ἡ διάταξις. 2)=*διαθήκη* (ὄ βλ.).— **ΙΙ** (ἐκ τοῦ παθητ.), τὸ πῶς εἶναί τις διατεθειμένος, αἱ διαθέσεις του, «ἡ διάθεσις», ἡ κατάστασις (τῆς ὑγείας του π. χ.).

δια-θέτης, *-ου*, ὁ (*διατίθημι*)· ὁ διευθετῶν, τακτοποιῶν, ὁ ρυθμιστής, ὁ ἐπιστάτης.

δια-θέω, μέλ. *-θεύσομαι*· τρέχω ἐδῶ κι' ἐκεῖ, διατρέχω, περιτρέχω ‖ ἐπὶ φημῶν, ἐξαπλοῦμαι, διαδίδομαι.

δια-θήκη, ἡ (*διατίθημι*)· διάθεσις τῆς περιουσίας κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀποθνήσκοντος κατόχου ‖ θέλησις (ἰδίᾳ αἱ τελευταῖαι θελήσεις) καὶ ἡ περιέχουσα ταύτην διαθήκη ‖ ὡσ. σύμβασις, συμφωνία.

δια-θορῠβέω, μέλ. *-ήσω*· διαταράσσω, προκαλῶ μεγάλην σύγχυσιν.

δι-αθρέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἀθρέω*)· βλέπω διὰ μέσου, βλέπω μέσα εἴς τι, ἐξετάζω ἐπισταμένως, ἐν λεπτομερείαις.

δια-θροέω, μέλ. *-ήσω* (βλ. *θροέω*)· διαδίδω φήμην, διαφημίζω.

δια-θρῠλέω ἢ *-θρυλλέω*, μελ. *-ήσω* (βλ. *θρυλέω*)· = *διαθροέω*· διασκορπίζω (ἔξω) ‖ σπερμολογῶ.— Παθητ., διαφημίζομαι, διατυμπανίζομαι, εἶμαι τὸ ἀντικείμενον συζητήσεων.—ἐν παθητ. ὡσ. σημ., ἐκκωφοῦμαι («ξεκωφαίνομαι») ἐκ τῆς συνεχοῦς ὁμιλίας· μτχ. πρκ. *διατεθρυλημένος*=κωφός.

δια-θρύπτω, μελ. *-ψω*· παθ. ἀόρ. β΄ *διετρύφην* (βλ. *θρύπτω*)· θραύω εἰς τεμάχια, συντρίβω, καταθραύω. — **ΙΙ** μτφρ. ἐξαδυνατίζω, ἐκνευρίζω, χαυνώνω, τινά. —Παθητ., κατασυντρίβομαι, ἐκνευρίζομαι ‖ ζῶ βίον ἀκόλαστον, διαφθείρομαι. — Μέσον, «καμαρώνω», κομψεύομαι, ἀκκίζομαι.

δι-αιθριάζω, μελ. *-άσω* (βλ. *αἰθριάζω*)· εἶμαι (ἢ γίνομαι) ἐντελῶς αἴθριος καὶ διαυγής. Ἐκ τοῦ

δί-αιθρος, *ον* (*διὰ*+*αἴθρα*)· ἐντελῶς αἴθριος καὶ διαυγής, ἀνέφελος.

δι-αιθύσσω (βλ. *αἰθύσσω*)· ὁρμητικῶς κινοῦμαι κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

δί-αιμος, *ον* (*διὰ*+*αἷμα*)· κηλιδωμένος μὲ αἷμα.

δῐαίνω, μέλ. *-ἀνῶ*· ἀόρ. *ἔδῑηνα*· ὑγραίνω, μουσκεύω.— μέσον, *διαίνομαι δόσε* = ὑγραίνομαι τοὺς

ὀφθαλμούς, ὑγραίνω τούς ὀφθαλμούς μου ‖ ἀπολ., κλαίω.— **II** κλαίω διά τι(να), θρηνῶ τι(να). [*διαίνω* ⟨ **διFανjω* πρβλ. ἰων-αττ. *διερὸς* (=ὑγρός)⟨ **διαρός*; Ἐξ ἰαπ. *βάσεως* djevā ?· Βλ. *δεύω*].

δι-αίρεσις, *-εως,* ἡ (*δι-αιρέω*)· τό διαιρεῖν, χωρίζειν, ὁ χωρισμός εἰς μέρη ‖ κυρ. ἡ διαίρεσις (χωρισμός) τάξεώς τινος εἰς τά συναποτελοῦντα αὐτήν μέρη.

δι-αιρετός, *ή, όν* (*δι-αιρέω*)· διῃρημένος, κεχωρισμένος ‖ διαιρετός, δυνάμενος νά διαιρεθῇ ‖ ὄν δύναταί τις νά διακρίνῃ, εὐδιάκριτος.— **II** ὁ διαμοιρασμένος, διανεμημένος.

δι-αιρέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. 6' *διεῖλον*. — Παθ., ἀόρ. α' *διῃρέθην*· πρκ. *διῄρημαι* (*διά* + *αἱρέω*)· διαχωρίζω, «διαιρῶ», χωρίζω εἰς δύο μέρη ‖ διαλύω τι εἰς τά συνθετικά του, καταξεσχίζω, κατεδαφίζω.— **II** διαχωρίζω, διανέμω, μοιράζω.—Μέσον, διαχωρίζω καί μοιράζω μεταξύ μας.— **III** ἀποφασίζω, δίδω τέλος εἴς τι ‖ ὁρίζω, ἑρμηνεύω.

δι-αίρω, μελ. *-ἄρῶ* (*διά* + *ἄἶρω*)· σηκώνω ἐπάνω, ἐγείρω, ἀνυψῶ. — **II** χωρίζω εἰς δύο: *διαίρω τὸ στόμα*=ἀνοίγω τό στόμα.

δι-αισσω, μελ *-αἴξω*· ἀττ. *δι-ᾶσσω, -ᾶττω*· μέλ. *ᾰξω*, ἀόρ. α' *διῆξα*· (βλ. *ἄἶσσω*)· ὁρμῶ διά μέσου (ἤ ἐγκαταίως, κατά πλάτος, εἰς τό ἀπέναντι μέρος) ‖ ἐπί ἤχου, μεταδίδομαι διά τοῦ ἀέρος.

δι-αἴστόω, μελ. *-ώσω* (*διά*+*ἄἴστος*)· καταστρέφω ἐξ ὁλοκλήρου, ἀφανίζω.

ΔΙ'ΑΙΤΑ, ἡ· ζωή, μέσον ζωῆς, τρόπος τοῦ ζῆν. **2)** τόπος διαμονῆς, διαμονή, κατοικία.— **II** ἐν Ἀθήναις, διαιτησία, τό ἔργον τοῦ διαιτητοῦ.

Ἔτυμ.: δίαιτα, διαιτάω· *διαι-*⟨ ἰαπ. **gvijəi*, ρίζ. βάσις gvijē(i) (=ζῆν)· πρβλ. *ζῆν* ⟨**gvjē-*, *βίος*· Ζενδ. *jyāti* (=ζωή) κλπ. — Ἐν τῇ σημ. *δίαιτα* = διαιτησία, *διαιτάω* = εἶμαι διαιτητής⟨ *διά* + *αἰτ-* πρβλ. *αἶσα* ⟨**αἰτjα*· *δίαιτα* εἶναι ἴσως τό ἀφῃρ. τοῦ *διαιτάω*. Ἐξ αὐτοῦ τό

δἴαιτάω, μελ. *-ήσω*· πρτ. *ἐδιαίτων* ἤ *διῄτων*· ἀόρ. α' *ἐδιαίτησα* ἤ *διῄτησα*· πρκ. *δεδιήτηκα*· ὑπερσ. *ἐδεδιητήκειν*.—Παθητ., ἀόρ. α' *διητήθην*· πρκ. *δεδιήτημαι* (*δίαιτα*)· διατηρῶ, συντηρῶ, διατρέφω ‖ τρέφω κατά ὡρισμένον τρόπον, ἐπιβάλλω δίαιταν.—Παθητ., διάγω ὡρισμένον βίον, ζῶ κατά ὡρισμένον τρόπον, ζῶ.— **II** εἶμαι διαιτητής ἤ κριτής· γεν., ρυθμίζω, διευθύνω, κυβερνῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

δἴαίτημα, *-ατος,* τό (*διαιτάω*)· κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., νόμοι (κανόνες) ζωῆς, τρόπος ζωῆς, πορεία τοῦ βίου.

δἴαιτητήριον, τό (*διαιτάω*)· τά ἐνδιαιτήματα, τά πρός κατοικίαν διαμερίσματα, δωμάτια (λατ. **domicilium, cubiculum**).

δἴαιτητής, *-οῦ,* ὁ (*διαιτάω* II)· ὁ μεσολαβῶν πρός λύσιν διαφορᾶς, ὁ «διαιτητής», κριτής (λατ. **arbiter**).

δια-κἄθαίρω, μελ. *-καθᾰρῶ*· καί **δια-κἄθᾰρίζω,** μέλ. *-ιῶ*· καθαρίζω ἐντελῶς, ἐξαγνίζω.

δια-καθαριεῖ, γ' ἑν. μέλ. τοῦ *διακαθαρίζω*.

δια-καθίζω (βλ. *καθίζω*), μέλ. *-ιζήσω* καί *-ιῶ*· κάμνω (βάλλω) τι νά καθίσῃ ἰδιαιτέρως (χωριστά), τοποθετῶ τι κατά μέρος.— **II** ἀμτβ., κάθημαι χωριστά (κατά μέρος).

δια-καίω, μελ. *-καύσω*· παθ πρκ. *διακέκαυμαι*· καίω ἐντελῶς, πυρπολῶ ‖ θερμαίνω καθ' ὑπερβολήν.

δια-κἄνάσσω καὶ **διακανάζω,** ἀόρ. α' *διεκάναξα* (βλ. *κανάσσω*)· ἐπί ὑγρῶν, τρέχω διά μέσου τινός κελαρύζοντας («κλουκλουκίζοντας»), ὅταν πίνῃ τις διαστικά καί μέ ἀπληστίαν, ἤ ὅταν τό ὕδωρ διέρχεται ἀπό μικρόν στόμιον ἀγγείου. Ἡ λ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ δημιουργουμένου ἤχου.

δια-καρτερέω, μελ. *-ήσω*· ἀντέχω μέχρι τέλους, «τά βγάζω πέρα» ἕως τέλους.

δια-κατ-ελέγχω, μέσ. πρτ. *δια-κατ-ηλεγχόμην*· ἀνασκευάζω ἐντελῶς.

διά-καυμα, *-ατος,* τό (*διακαίω*)· ὑπερβολικός καύσων.

δια-καυνιάζω (*καυνός, καυνιάζω*)· ἀποφασίζω διά κλήρου, δηλ. ἀφίνω νά ἀποφασίσῃ ὁ λαχνός, ἡ τύχη.

δια-κεάζω, μελ. *-άσω* (βλ. *κεάζω*)· σχίζω εἰς δύο.

διά-κειμαι, ἀπρφ. *-κεῖσθαι*· μέλ. *-κείσομαι*· ἐν τῇ χρήσει λαμβάνεται πάντοτε ὡς παθητ. τοῦ *διατίθημι*· εὑρίσκομαι εἰς τοιαύτην ἤ τοιαύτην ψυχικήν κατάστασιν, διατελῶ ἐν τινι καταστάσει ‖ εἶμαι ἐπηρεαομένος κατά τινα τρόπον ‖ συχν. μετ' ἐπιρ.: *φιλικῶς διακεῖσθαι* = εἶμαι φιλικῶς διατεθειμένος, κατέχομαι ἀπό φιλικάς διαθέσεις, διάκειμαι φιλικῶς πρός τινα ‖ *ὑπόπτως διακεῖσθαι*=εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς τάς ὑποψίας τινός (ἤ τινων) ‖ *καλῶς (κακῶς) διακεῖσθαι*=εἶμαι καλῶς (κακῶς) διατεθειμένος, ἔχω καλάς (κακάς) διαθέσεις ἔναντί τινος.— **II** ἐπί πραγμάτων, εἶμαι τακτοποιημένος, καθωρισμένος ‖ *τὰ διακείμενα*=ὡριομένοι ὅροι, ὡρισμέναι συμφωνίαι.

δια-κείρω, μελ. *-κερῶ* καί *-κέρσω*· πρκ. *-κέκαρκα* (βλ. *κείρω*)· κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω ‖ ἀκυρώνω, ματαιώνω ‖ ἀποστερῶ: *σκευάρια διακεκαρμένος* = ἀπεστερημένος ἀπό τά κοσμήματά του.— **II** διαρρηγνύω, παραβαίνω.

δια-κέκναισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *δια-κναίω*.

δια-κέκρῖμαι, παθ. πρκ. τοῦ *δια-κρίνω*.

δια-κελεύομαι, ἀποθ.· δίδω διαταγάς εἰς διάφορα πρόσωπα, προτρέπω, παρακινῶ. **2)** ἐνθαρρύνει ὁ εἷς τόν ἄλλον. **3)** συμβουλεύω, νουθετῶ ‖ πληροφορῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-κελευσμός, ὁ (*διακελεύομαι*)· παρακίνησις, προτροπή ‖ ἐπευφημία.

διά-κενος, *ον*· ὁ ἐντελῶς (ὅλως διόλου) κενός (ἄδειος), κοῖλος, «κούφιος».

δια-κέομαι, ἰων. ἀντί *διάκειμαι*.

δια-κερματίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (βλ. *κερματίζω*)· μεταβάλλω μεγάλα νομίσματα εἰς μικρά (ἀνταλλάσσω μέ μικρά, κάνω λιανά»).

δια-κέρσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *δια-κείρω*.

δια-κηρῦκεύομαι, ἀποθ.· διαπραγματεύομαι διά κήρυκος.

δια-κηρύσσω, μέλ. *-ξω*· προκηρύσσω, ποιῶ γνωστόν διά κήρυκος ‖ πωλῶ ἐν δημοπρασίᾳ, πλειστηριάζω.

δια-κινδῡνεύω, μελ. *-σω*· διατρέχω πάντα κίνδυνον, καταβάλλω ἀπεγνωσμένας προσπαθείας, ριψοκινδυνεύω.— Παθητ., ἐκτίθεμαι εἰς κινδύνους· *διακεκινδυνευμένος*=παρακεκινδυνευμένος, ἐπικίνδυνος.

δια-κῑνέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *κινέω*)· κινῶ τι σφοδρῶς, συνταράσσω ‖ ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν (ἀταξίαν), συγχέω.— **II** ἐρευνῶ αὐστηρῶς, ἐξετάζω μετά σχολαστικότητος, «κοσκινίζω» (λατ. **excutere**).— **III** τίθεμαι εἰς κίνησιν, κινοῦμαι.

δια-κίνημα, τό· ἐκτόπισις ὁστοῦ, **ἐξάρθρωσις**.

δια-κιρνάω· ὀναμειγνύω καλῶς.

δια-κίχρημι· δανείζω εἰς διαφόρους.

δια-κλάω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *διέκλασα*, ἐπ. μτχ. *διακλάσσας* θραύω (σπάζω) εἰς δύο· *διακεκλασμένος* =ἐκνευρισμένος.

δια-κλέπτω, μελ. *-ψω*· ἀφαιρῶ διά κλοπῆς, κλέπτω (κατά διαφόρους περιστάσεις).— **II** διασῴζω (διαφυλάττω) διά κλοπῆς.— Μέσον, μετά παθ. ἀορ. β' *διεκλάπην*· παίρνω τι κρυφά καί φεύγω, διασῴζω ἐμαυτόν ἀπομακρυνόμενος κρυφά.— **III** συγκαλύπτω.

δια-κληρόω, μελ. *-ώσω* (βλ *κληρόω*)· ἀπονέμω διά κλήρου, ὁρίζω διά κλήρου. **2)** ἐκλέγω διά κλήρου.— Μέσον, βάλλω (ρίπτω) κλήρους, λαμβάνω διά κλήρου.

δια-κλίνω κλίνω εἰς τό «πλάϊ», ἀπομακρύνομαι, ἀποχωρῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

διά-κλῐσις, *-εως,* ἡ (*διακλίνω*)· ἀπομάκρυνσις, ἀποχώρησις, ἀπόκλισις, ἀποφυγή.

δια-κλύζω, μελ. *-ύσω* (βλ. *κλύζω*)· πλύνω ἐντελῶς, ἀποπλύνω, «ξεπλύνω», καθαρίζω.

δια-κναίω, μελ. *-κναίσω* (βλ. *κναίω*).—Παθ., μέλ. *διακνισθήσομαι*· πρκ. *διακέκναισμαι*· ἀποξέω ἤ τρίβω μέχρις ἀφανισμοῦ ‖ φθείρω τελείως, ἐξαντλῶ ‖ κατακομματιάζω.— Παθ., φθείρομαι ἐντελῶς, καταστρέφομαι: *τὸ χρῶμα διακεκναισμένος* = ἀπολέσας ὅλως διόλου τό χρῶμά του.

δια-κνίζω, μελ. *-σω* (βλ. *κνίζω*)· καταξεσχίζω.

δια-κοιρᾰνέω (βλ. *κοιρανέω*)· διακυβερνῶ.

δια-κομῐδή, ἡ· ἡ μετακόμισις, μεταφορά, πράγμ. (εἰς τὸ ἀπέναντι, εἰς ἄλλο, μέρος). Ἐκ τοῦ

δια-κομίζω (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *κομίζω*)· μεταφέρω, διαβιβάζω τι εἰς τὸ ἀπέναντι (ἄλλο) μέρος.— Μέσον, μεταφέρω τι ἐκ τῶν ἰδικῶν μου.— Παθητ., μεταφέρομαι ὑπό τινος· γεν., διέρχομαι, περνῶ.

διᾱκονέω, ἰων. *διηκονέω*· μελ. *-ήσω*· πρτ. *ἐδιᾱκόνουν* καὶ *διηκόνουν*· ἀόρ. α' *ἐδιᾱκόνησα* καὶ *διηκόνησα*· πρκ. *δεδιᾱκόνηκα*.—Παθητ. ἀόρ. α' *ἐδιᾱκονήθην*· πρκ. *δεδιᾱκόνημαι* (*διάκονος*)· ὑπηρετῶ, προσφέρω ὑπηρεσίας, περιποιοῦμαι ‖ ἐφοδιάζω, χορηγῶ, παρέχω. — Μέσον, ὑπηρετῶ ἐμαυτόν, ἐξυπηρετῶ τὰς ἀνάγκας μου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διᾱκονία, ἡ (*διακονέω*)· ὑπηρεσία, ἐξυπηρέτησις ‖ ἔργον, ἐπάγγελμα («δουλιά»). 2) ἐκτέλεσις καθήκοντος, ὑπούργημα. 3) τὸ ἄξίωμα (ἢ τὸ ἔργον) τοῦ διακόνου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

διᾱκονικός, *ή, όν* (*διακονέω*)· ἐξυπηρετικός, χρήσιμος (κυρ. ἐπιτήδειος καὶ πρόθυμος εἰς διακονίαν).

διάκονος, ἰων. *διήκονος*, ὁ, ἡ· ὑπηρέτης, θεράπων ‖ ἀγγελιαφόρος. 2) λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ κυρ. ὁ *διάκονος* τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· πιθαν. α' συνθ. εἶναι ἡ πρόθ. *διά*· διὰ τὸ β' συνθ. βλ. λ. *ἐγ-κονέω* (=εἶμαι πρόθυμος καὶ δραστήριος), ἤτοι *κονέω* (πρβλ. Ἡσυχ. *«κοναρώτερον· δραστικώτερον»* — *«κόνει· σπεῦδε, τρέχε»* — *«κονεῖν· ἐπείγεσθαι, ἐνεργεῖν»* — *«κονηταί· θεράποντες»*), ἔκ τινος ῥ. *κον-*· ἡ παλαιοτέρα ἐτυμ. ἐκ τοῦ *διά*+*κόνις* (*διάκονος*=ὁ κατασκονισμένος ὡς ἐκ τῆς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν σπουδῆς) ἀποκρούεται, κυρ. διὰ τὴν μακρόχρονον τοῦ *α* (*διᾱκονος*)· καίτοι αὕτη δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὡς ὀφειλομένη εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ : *διᾱνεκὴς—διηνεκής, ἄνεμος—διήνεμος, ἀλείφω—διηλιφής*. Βλ. *ἐγκονέω*.

δι-ᾰκοντίζω, μέλ. *-ίσω* (βλ. *ἀκοντίζω*)· ῥίπτω τὸ ἀκόντιον ἐναντίον τινός.— Μέσον, διαγωνίζομαι εἰς τὸ ἀκόντιον, μετέχω εἰς ἀγῶνα ἀκοντίου.

δια-κόπτω, μελ. *-ψω*· κόπτω εἰς δύο, κόπτω διὰ μέσου («πέρα πέρα»)· διαχωρίζω, διασχίζω, ἀποχωρίζω, διασπῶ.— **II** ἀμτβ., διέρχομαι διὰ μέσου (τῶν τόξεων τοῦ ἐχθροῦ π. χ.).

δια-κορέω καὶ *-κορεύω* (*διά*+*κόρη*)· ἐκβιάζω (διαφθείρω) κόρην, διακορεύω, διαπαρθενεύω.

δια-κορκορῠγέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *κορκορύγη*)· προξενῶ κορκορυγάς («γουργουρητά»), «γουργουρίζω».

διά-κορος, *ον* (*διά* + *κορέννυμι*)· κεκορεσμένος, χορτασμένος.

διᾱ-κόσιοι, ἰων. *διηκόσιοι, αι, α* (*δίς* + *ἑκατόν*)· δύο ἑκατοντάδες, «διακόσιοι» (λατ. **ducenti**)· ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῷ ἑν. μετὰ ὀνόματος περιληπτικοῦ (πληθύος σημαντικοῦ) : *ἵππος διακοσία*=διακόσιοι ἱππεῖς.

Ἔτυμ.: ἐκ τοῦ δωρ. τύπου *δια-κάτιοι* συνάγεται ὅτι τὸ β' συνθ. *-κάτιοι* (<*ϝκμι-, ἐξ οὗ καὶ *ἑ-κατόν* (ὅ βλ.)· ὅπως δὲ ἐν τῷ *ἑ-κατόν* τὸ *ἑ-* εἶναι ἐξέλιξις τοῦ ἀριθ. *ἕν*, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ α' συνθετ. *δια-* < ἀριθμ. *δύο*—· ὁ τύπος *-κόσιοι* ἀντὶ *-κάσιοι* ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀριθμ. *-κοντα, -κοστός*· ὅπως ἐπίσης καὶ ὁ τύπος τοῦ α' συνθ. *διᾱ-, διη-* ἀντὶ **δι-* (**δικόσιοι*) ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους *τριᾱ-, τριη-*.

δια-κοσμέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *κοσμέω*)· διαχωρίζω καὶ τακτοποιῶ, κατατάσσω, παρατάσσω κατὰ σειρὰν ‖ ἐπιθεωρῶ·—μέσον, βάλλω ὅλα εἰς τάξιν, τακτοποιῶ.

δια-κοσμηθεῖμεν, ἐπικ. ἀντὶ *διακοσμηθείημεν*, α' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *διακοσμέω*.

δι-ᾰκούω, μελ. *-ούσομαι*· πρκ. *-ακήκοα*· ἀκούω μέχρι τέλους, ἀκούω ἐντελῶς ‖ ἀκούω (μανθάνω) παρ' ἄλλου

δια-κράζω, μέλ. *-ξω*· φωνάζω δυνατά, κραυγάζω‖ διαγωνίζομοι πρός τινα εἰς τὸ κραυγάζειν.

δια-κρέκω, μελ. *-ξω* (βλ. *κρέκω*)· κρούω τὰς χορδὰς τῆς λύρας.

δια-κρηνόω, δωρ. **-κρᾱνόω,** μελ. *-ώσω* (*διά* + *κρήνη*)· κάμνω νὰ ρεύσῃ τι ὡς ἐκ τινος κρήνης, κάμνω νὰ ἀναβλύσῃ τι, χύνω.

δι-ακρῐβόω, μελ. *-ώσω* (*διά* + *ἀκριβής*)· ἐξακριβώνω τι, ἐξετάζω τι μετὰ πάσης ἀκριβείας ‖ ἔχω ἀκριβεστάτην γνῶσιν περί τινος.

δια-κρῐδόν, ἐπίρ. (*διακρίνω*)· κεχωρισμένως ‖ ἐξόχως, πρὸ παντὸς (λατ. **eximie**).

δια-κρῐθήσομαι, πκθ. μέλ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δια-κρῐθῶ, ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δια-κρίνειε, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δια-κρινθείς, ἐπικ. ἀντὶ *διακρῐθείς*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δια-κρινθήμεναι, ἐπ. τύπος ἀντὶ *δια-κρῐθῆναι*, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δια-κρίνω, μελ. *-ῐνῶ* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *κρίνω*)· χωρίζω τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, διαχωρίζω ‖ ἀποχωρίζω τοὺς μαχομένους.— Παθητ., χωρίζομαι, διαλύομαι ‖ διασκορπίζομαι. 2) «διακρίνω», κάμνω διάκρισιν, διαστέλλω τὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον. 3) τακτοποιῶ, καθορίζω, ἐκφέρω ἀπόφασιν ἐπί τινος διαφωνίας (διαμφισβητήσεως) ‖ *διακρίνω αἵρεσιν* = κάμνω τὴν ἐκλογήν μου.— Μέσον, διαλύω (μίαν φιλονεικίαν π.χ.).— Παθητ., ἐπὶ προσώπων, διαχωρίζομαι, ἀποχωρίζομαι ‖ λαμβάνεται περὶ ἐμοῦ ἀπόφασις ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πράγμ., λαμβάνεται ἀπόφασις περί τινος πράγμ.— **II** κάμνω διάκρισιν ‖ δέτω τι κατά μέρος (ἀποχωρίζω) δι' ἱεροὺς σκοπούς.— **III** ὡς μέσον, ἀμφιβάλλω, διστάζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διά-κρῐσις, *-εως*, ἡ· ὁ χωρισμός, τὸ διαχωρίζειν, ἡ διάλυσις. 2) ἀπόφασις, κρίσις ‖ ἡ ἱκανότης πρὸς διάκρισιν.

δια-κρῐτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *διακρίνω*· πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ τις.

διά-κριτος, *ον* (*διακρίνω*)· διακεκριμένος (κυρ. κεχωρισμένος) ‖ ἐκλεκτός, ἔξοχος.

δια-κροτέω, μέλ. *-ήσω* (βλ. *κροτέω*)· κροτῶ διὰ μέσου, τ. ἔ. διασπῶ, διαρρηγνύω.

διά-κρουσις, *-εως*, ἡ (*διακρούω*)· ἀπόκρουσις, ἀπομάκρυνσις ‖ ἀναβολή. Ἐκ τοῦ

δια-κρούω· κτυπῶν διατρυπῶ, ἢ δοκιμάζω διὰ κρούσεως.— **II** ἀποδιώκω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀπομακρύνω ἀπὸ κοντά μου ‖ ἀχαβάλλω ‖ ἀπαλλάσσομαί τινος ‖ ἀποφεύγω ἢ διαφεύγω δι' ἀναβολῶν.

δι-άκτορος, *-ον*, ἡ **δι-άκτωρ,** *-ορος*, ὁ (*δι-άγω*)· ὁδηγός, ἀγωγός, παραπομπός (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ).

Ἔτυμ.: ἡ συνήθης καὶ παλαιοτέρα ἐτυμολ. εἶναι ἐκ τοῦ *διάγω*, ἡ σημασ. ἄλλως τε τοῦ *ὁδηγοῦ* ἁρμόζει πρὸς τὸν ρόλον τοῦ Ἑρμοῦ (σχεδὸν πάντοτε : *διάκτορος ἀργειφόντης*). Κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *διήκω* ἢ *διάκω*, συγγ. τῷ *ὠκύς, διώκω* (ὁπότε *διάκτορος* = διάκονος, «διάκος»), τ. ἔ. προθημ. *δι-* (ἢ *δισ-*)+ῥ. *ακ-*(= ὁ ἐπισπεύδων, ὁ ταχύς), λίαν ἀπιθάνως ὅμως.—Κατὰ τὸν **Boisacq** καὶ ἄλλους (*διά* + *κτερ-*, πρβλ. *κτέρας* (δῶρον, κτῆμα, κυρ. τὰ προσφερόμενα εἰς τοὺς νεκρούς)· πρβλ. ὡσ. *κτερίζω* (ἀπονέμω τὰς τελευταίας τιμάς). Σημειωτέον ὅτι ἐν Ἰλ. Ω 397 ὁ Ἑρμῆς ἀναφέρεται ὡς υἱὸς τοῦ *Πολύ-κτορος*· *-κτωρ : -κτορος* ὡς *-φώρ : -φόρος* (*τελεσ-φόρος*), *κλώψ : κλοπός*.

δια-κυβάω, καὶ *δια-κυβεύω* (*κύβος*)· παίζω τοὺς κύβους μετά τινος ‖ ριψοκινδυνεύω, διακινδυνεύω.

δια-κῡκάω, μελ. *-ήσω* (βλ. *κυκάω*)· ἀναμειγνύω μετά τινος, ἀναταράσσω.

δια-κύπτω, μελ. *-ψω*· κύπτω καὶ διέρχομαι διὰ τινος, κύπτω διὰ νὰ ἴδω μέσα εἴς τι ‖ εἰσχωρῶ, εἰσδύω.

δια-κωλῡτής, *-οῦ*, ὁ· ὁ ἐμποδίζων, ὁ κωλυσιεργῶν. Ἐκ τοῦ

δια-κωλῡω, μελ. *-ύσω* (βλ. *κωλύω*)· ἐμποδίζω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω.

διακωχή, ἐσφαλμένος τύπος ἀντὶ *δι-οκωχή* (ὅ βλ.).

δια-λαγχάνω, μελ. *-λήξομαι*· ἀόρ. β' *διέλᾰχον*· (βλ. *λαγχάνω*) διαιρῶ ἢ διαμοιράζω διὰ κλήρου ‖ κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω.

δια-λᾰθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαλανθάνω* (ὅ βλ.).

δια-λᾱκέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *λακέω*)· σπάζω εἰς δύο, διαρρήγνυμαι μετά πατάγου.

δια-λακτίζω, μελ. *-ίσω*· λακτίζων διασπῶ.

δια-λᾰλέω, μέλ. *-ήσω*· συζητῶ ἀνοικτὰ καὶ μεγαλοφώνως μετά τινος περί τινος.

δια-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι·* ἀόρ. β' *-ἔλᾰβον·* πρκ. *-εἴληφα·* παθ. πρκ. *-εἴλημμαι·* λαμβάνω ἢ δέχομαι κεχωρισμένως (κατὰ σειράν).— **II** ἁρπάζω μὲ τὰς δύο μου χεῖρας, ἐναγκαλίζομαι (λατ. **complecti**) ‖ ὡς γυμναστικὸς ὅρος (ἢ παλαιστικός), πιάνω ἀπὸ τὴν ὀσφύν. **2)** συλλαμβάνω διὰ τοῦ νοῦ, κατανοῶ.— **III** χωρίζω, διαιρῶ (λατ. **dirimere**) ‖ διαχωρίζω ‖ ὡσ. ἐπεξηγῶ, ἑρμηνεύω. **2)** ἀποκόπτω, ἀποχωρίζω, ἀποκλείω, τι. **3)** διαμοιράζω.

δια-λάμπω, μελ. *-ψω·* λάμπω διὰ μέσου τινός, λάμπω, εἶμαι καταφανής, εἶμαι ἔξοχος, διακρίνομαι‖ ἐπὶ τῆς ἡμέρας, ἐξημερώνω, «χαράζω».

δια-λανθάνω, μελ. *-ήσω·* ἀόρ β' *-ἔλᾰθον·* πρκ. *-λέληθα* (βλ. *λανθάνω*)· διαφεύγω τὴν προσοχήν, μένω ἀφανὴς ‖ μετὰ αἰτ. προσ., διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος.

δια-λᾰχεῖν· ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *διαλαγχάνω.*

δι-αλγής, *ἐς* (*διὰ* + *ἄλγος*)· προξενῶν μέγα ἄλγος, ἀλγεινός, ὀλιβερός.— **II** ὁ ὑποφέρων πολὺν πόνον.

δια-λέγω, μελ. *-ξω·* κάμνω ἐπιλογήν, «ξεδιαλέγω».— **II** *διαλέγομαι,* ἀποθ., μετὰ μέσ. μέλλ. *-λέξομαι,* καὶ μετὰ παθ. μελ. *-λεχθήσομαι·* μέσ. ἀόρ. α' *διελεξάμην,* παθ. *διελέχθην·* πρκ. *διείλεγμαι·* συνδιαλέγομαι, συσκέπτομαι, συνομιλῶ μετά τινος. **2)** ἀπολ., μεταχειρίζομαι γλῶσσάν τινα ἢ διάλεκτον. **3)** συζητῶ, πραγματεύομαι.

δια-λείπω, μελ. *-ψω·* ἀόρ. *-ἔλῐπον·* πρκ. *-λέλοιπα,* παθ. *-λέλειμμαι·* ἀφίνω ἐν τῷ μέσῳ διάστημά τι· παθ. ὑπερσ. *διελέλειπτο* (ἀπροσ.) = εἶχεν ἀπομείνει χάσμα τι. **2)** ἀμτβ., ἀπέχω διόστημά τι ‖ *τὸ διαλεῖπον*=τὸ μεταξὺ διάστημα, τὸ μεταξὺ ἀπομένον κενόν, τὸ χάσμα.— **II** ἀφίνω νὰ παρέλθῃ χρόνος, παύω ‖ μετὰ μτχ., παύω πράττων τι. **2)** ἐπὶ χρόνου, παρεμπίπτω, μεσολαβῶ, παρέρχομαι.

δια-λείχω, μελ. *-ξω* (βλ. *λείχω*)· λείχω ἐντελῶς, γλύφων διὰ τῆς γλώσσης, ἀπαλείφω τι ὅλως διόλου.

δια-λεκτικός, *ή, όν* (*διαλέ)ομαι*)· ἱκανὸς συζητητής, ἔμπειρος εἰς τὸ συνδιαλέγεσθαι· *ἡ διαλεκτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ τέχνη τοῦ συζητεῖν περί τινος (τοῦ πραγματεύεσθαί τι) δι' ἐρωταποκρίσεων.

διά-λεκτος, ἡ (*διαλέγομαι*)· συνομιλία, συζήτησις.— **II** ἐναρθρος λόγος, γλῶσσα. **2)** ἡ γλῶσσα (διάλεκτος) χώρας τινὸς (ἢ τόπου ἢ λαοῦ), ὅ,τι καὶ σήμερον νοοῦμεν λέγοντες τὴν λ.

δια-λέληθα, πρκ. τοῦ *δια-λανθάνω.*

δια-λέλημμαι, πρκ. τοῦ *διαλαμβάνω.*

δια-λέλῡκα, δια-λέλῡμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *διαλύω.*

δια-λελύμασμαι, πρκ. τοῦ *διαλυμαίνομαι.*

διά-λεξις, *-εως,* ἡ=*διάλεκτος* I.

δια-λέξομαι, μέλ. τοῦ *διαλέγομαι.*

δια-λεπτο-λογέομαι (*διὰ*+*λεπτὸς*+*λέγω*)· συζητῶ μετὰ ἀνιαρᾶς λεπτολογίας (βλ. *διάλεπτος*)·

διά-λεπτος, *ον* (*διὰ*+*λεπτός*)· λεπτολόγος ‖ λίαν λεπτὸς ἢ στενὸς ἢ μικρός.

διά-λευκος, *ον* (*διὰ* + *λευκός*)· σημαδεμένος μὲ ἄσπρο ‖ μεμειγμένος μετὰ λευκοῦ, ἡμίλευκος.

δια-λεχθῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *διαλέγομαι.*

δια-λήσω, μέλ. τοῦ *δια-λανθάνω.*

δια-λῖπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαλείπω.*

δι-αλλᾰγή, ἡ (*διαλάσσω*)· ἀνταλλαγή ‖ ἀλλαγὴ ἀπὸ ἔχθρας εἰς φιλίαν, συνδιαλλαγή, συμφιλίωσις ‖ συνθήκη εἰρήνης ‖ συνήθ. κατὰ πληθ.

δι-άλλαγμα, *-ατος,* τὸ (*διαλλάσσω*)· τὸ ἀντάλλαγμα καὶ ἡ ἀνταλλαγή.

δι-αλλακτήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **διαλλακτής,** *-οῦ,* ὁ (*διαλλάσσω*)· ὁ συνδιαλλακτής, ὁ μεσολαβῶν πρὸς συμφιλίωσιν, συμφιλιωτής.

δι-αλλάσσω, ἀττ. *-ττω,* μελ. *-ξω·* πρκ. *διήλλᾰχα·* δίδω ἢ λαμβάνω εἰς ἀντάλλαγμα ‖ ὅθεν, κάμνω ἀνταλλαγήν, ἀνταλλάσσω. **2)** συνδιαλλάσσω, συμφιλιώνω, τινὰ μὲ ἄλλον (τ. ἔ. ἀνταλλάσσω τὴν ἔχθραν μὲ φιλίαν).— **II** Παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *διαλλάξομαι·* ἀόρ. α' *διηλλάχθην* καὶ β' *διηλλάγην·* πρκ. *διήλλαγμαι·* συμφιλιώνομαι, συνδιαλλάσσομαι, γίνομαι φίλος.— **III** ἀμτβ. διαφέρω ἀπό τινα εἴς τι ‖ οὕτω καὶ ἐν τῷ παθ. (κυρ. ἐν τῷ ἀορ. α' *διαλλαχθῆναι*), εἶμαι διάφορος, διαφορετικός.

δι-άλλομαι, μελ. *-αλοῦμαι* (βλ. *ἅλλομαι*), ἀποθ.· πηδῶ ὑπεράνω τινός, πηδῶ ἀπέναντι.

δια-λογίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι·* πρκ. *-λελόγισμαι,* ἀποθ.· κανονίζω, τακτοποιῶ, λογαριασμοὺς ‖ ἐντεῦθεν, κάμνω ἀκριβῆ λογαριασμόν, λογαριάζω ἐπακριβῶς.— **II** συνδιαλέγομαι, συζητῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-λογισμός, ὁ (*δια-λογίζομαι*)· τακτοποίησις λογαριασμῶν. — **II** ὑπολογισμός, σκέψις, συλλογισμός, μελέτη. **2)** συζήτησις, συνομιλία.

διά-λογος, ὁ (*διαλέγομαι*)· συνομιλία, «διάλογος», συζήτησις.

δια-λοιδορέομαι, παθ. ἀόρ. α' *διελοιδορήθην,* ἀποθ.· ὑβρίζω, περιγελῶ.

δια-λῦθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διαλύω.*

δια-λῡμαίνομαι, ἀόρ. α' *διελῡμάνθην·* πρκ. *διαλελύμασμαι,* ἀποθ.· κακομεταχειρίζομαί τινα, τοῦ φέρομαι κατὰ τρόπον ἐπαίσχυντον ‖ βλάπτω, καταστρέφω, ἐντελῶς, ἀφανίζω ‖ ἐξαπατῶ ‖ κιβδηλεύω.

διά-λῡσις, *-εως,* ἡ (*διαλύω*)· ἡ ἀπελευθέρωσίς τινος ἀπό τινος, ὁ χωρισμός ‖ «διόλυσις» (ὡς καὶ νῦν), καταστροφή.— **II** τέλος, ποῦσις ‖ παῦσις ἐχθροπραξιῶν, συνθήκη εἰρήνης.

διαλυσί-φιλος, *ον* (*διαλύω* + *φίλος*)· ὁ διαλύων τὴν φιλίαν.

δι-ᾰλῡτής, *-ου,* ὁ (κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ***διαλυτής***· πρβλ. ***καταλύτης, προλύτης, ἐπιλύτης***) (*διαλύω*)· ὁ διαλύων, ὁ καταστρέφων.

διά-λῡτος, *ον* (*διαλύω*)· ὁ διαλελυμένος, χαλαρωμένος.— **II** ***διαλυτός, ή, όν***· ὁ δυνάμενος νὰ διαλυθῇ, ὑποκείμενος εἰς διάλυσιν, δεκτικὸς διαλύσεως.

δια-λύω, μέλ. *-ὕσω·* πρκ. *-λέλῡκα·* παθ. ἀόρ. α' *-ελῡθην·* πρκ. *-λέλῡμαι·* λύω τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο (διαλύω εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη), διαχωρίζω, ἀποχωρίζω ‖ ὁπολύω. **2)** θέτω τέρμα εἴς τι (εἰς ἔχθραν π. χ., φιλίαν κ.λ.). **3)** συμφιλιώνω, συνδιαλλάττω. **4)** ***διαλύειν διαβολὰς*** = θέτειν τέρμα εἰς συκοφαντίας (ἐξελέγχειν αὐτὰς ὡς ἀβασίμους) ‖ ὡσ. πληρώνω τὸ χρέος μου, ἐξοφλῶ.— **II** χαλαρώνω ‖ καθιστῶ τι λεπτοφυὲς καὶ εὔκαμπτον.

δι-αλφῑτάω, μελ. *-ήσω* (*διὰ*+*ἄλφιτον*)· γεμίζω τι μὲ *ἄλφιτα* (τ. ἔ. μὲ κριθάλευρα).

δια-λωβάομαι· πρκ. *-λελώβημαι* (ἐν παθ. ἐνν.), ἀποθ.· κακοποιῶ τινα κατὰ τρόπον φρικτόν, περικόπτω τὰ ἄκρα, κολοβώνω.

δι-αμαθύνω (βλ. *ἀμαθύνω*)· συντρίβω εἰς κόνιν, κατεδαφίζω, καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξοντώνω.

δια-μαντεύομαι, μελ. *-εύσομαι·* ἐκδίδω ἀπόφασιν διὰ μέσου χρησμοῦ (*μαντείας*), χρησμοδοτῶ.

δι-αμαρτάνω, μελ. *-ήσομαι·* ἀόρ. β' *-ήμαρτον·* πρκ. *-ημάρτηκα·* (βλ. *ἁμαρτάνω*)· ἀποτυγχάνω ἐντελῶς, παραπλανῶμαι ἐντελῶς ἀπό... (μετὰ γεν.). **2)** δὲν κατορθώνω νὰ κάμω ἢ νὰ ἀποκτήσω τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-αμαρτία, ἡ (*διαμαρτάνω*)· χονδρικὸν σφάλμα ‖ ἐσφαλμένος ὑπολογισμός. **2)** πλήρης ἀποτυχία.

δια-μαρτῡρέω, μελ. *-ήσω·* ὡς ἀττ. δίκαν. ὅρος, μεταχειρίζομαι ***διαμαρτυρίαν*** (ὃ βλ.), καταθέτω μαρτυρίαν ὑπὲρ ἢ ἐναντίον ἐνστάσεώς τινος.—Παθ. (ἀόρ. α' ***διεμαρτυρήθην***)· ἐπιβεβαιώνομαι, ἐπικυροῦμαι, ἀπὸ μαρτυρίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-μαρτῡρία, ἡ· κατάθεσις μαρτυρίας πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ἀνασκευὴν ἐνστάσεώς τινος.—***διαμαρτυρία*** ἐν τῷ ἀττικῷ δικαίῳ ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὴ αὕτη ***ἡ ἔνστασις,*** ὑποβαλλομένη ἐνίοτε καὶ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν, ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου ***ἐκδίκασιν*** ὑποθέσεως. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ὁ κατηγορούμενος ἠδύνατο πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας νὰ καταθέσῃ ἔνστασιν (ἤτοι ***διαμαρτυρίαν***) ***«τὴν δίκην μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι»,*** ὁπότε ἡ δίκη ἀνεβάλλετο καὶ τὸ δικαστήριον ἀπεφαίνετο πρῶτον ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως. Ἡ τοιαύτη ***ἔνστασις - διαμαρτυρία*** ἔπρεπε νὰ στηρίζεται ***ἐπὶ*** τῆς μαρτυρίας ἑνὸς τοὐλάχιστον μάρτυρος (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα).

δια-μαρτῦρομαι, μελ. *-ὑροῦμαι,* ἀποθ.· ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων (ἐπισήμως) διαμαρτύρομαι, καταδέτων ἑνόρκως ὅτι εἶμαι ἀθῷος ‖ ὡσ. ἀπαρνοῦμαι ἑνόρκως ‖ διαβεβαιῶ ἐπισήμως.— **II** παρακαλῶ, ζητῶ, ἐπιμόνως ‖ ἐξορκίζω ἱκετεύων.

δια-μάσσω, ἀττ. *-ττω,* μελ. *-ξω·* ζυμώνω, καταζυμώνω.

δια-μάχομαι, μέλ. *-χέσομαι* καὶ ἀττ. *-μαχοῦμαι,* ὡσ. *-χήσομαι,* ἀποθ.· ἀγωνίζομαι πρός τινα, μάχομαι ἐναντίον τινός ‖ μάχομαι μετά τινος ἐναντίον ἄλλου. **2)** ἀγωνίζομαι μέχρι τέλους, ἀγωνίζομαι ἀνενδότως καὶ ἐπιμόνως (λατ. **depugnare**).

δι-αμάω, μέλ. *-ήσω·* ἀόρ. *δι-ήμησα* (*διὰ* + *ἀμάω*)· θερίζω ἢ κόπτω διὰ μέσου. **2)** σκαλίζω, ἀνασκάπτω ‖ *τὴν αὐτὴν σημ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ.*

δια-μεθ-ίημι· ἐγκαταλείπω, ἀφίνω, τι τελείως.

δι-αμείβω, μέλ. *-ψω* (βλ. *ἀμείβω*)· ἀνταλλάσσω ‖ *διαμείβω τι πρός τι*=ἀνταλλάσσω τι ἀντὶ ἄλλου (ἢ μέ τι) ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ: *-εσθαί τί τινος ἢ ἀντί τινος.*— **II** ἀλλάσσω θέσιν, μεταβαίνω ἀπὸ μιᾶς θέσεως εἰς ἄλλην ‖ διέρχομαι διὰ μέσου (ἢ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος). **2)** ἀπόλ., μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, μετατρέπω.

δια-μεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *διαμένω.*

δι-άμειψις, *-εως,* ἡ (*διαμείβω*)· ἀνταλλαγή.

δια-μελαίνω, μελ. *-ᾶνῶ·* καθιστῶ τι ἐντελῶς μέλαν.

δια-μελεῖστὶ (*δια-μελεΐζω*)· τεμαχηδόν, κατὰ μέλη, «κομματιαστά».

δια-μέλλησις, *-εως,* ἡ (*δια-μέλλω*)· τὸ νὰ μέλλῃ τις πάντοτε νὰ πράξῃ τι, συνεχὴς ἀναβολή· καὶ

δια-μελλητής, *-οῦ,* ὁ (*διαμέλλω*)· ὁ συνεχῶς ἀναβάλλων. Ἐκ τοῦ

δια-μέλλω, μελ. *-μελλήσω* (βλ. *μέλλω*)· πάντοτε μέλλω νὰ πράξω τι ‖ πάντοτε εὑρίσκομαι εἰς τὸ σημεῖον νὰ πράξω τι ‖ ἐντεῦθεν, ἀναβάλλω συνεχῶς.

δια-μεμένηκα, πρκ. τοῦ *διαμένω.*

δια-μέμνημαι, πρκ. τοῦ *διαμιμνῄσκομαι.*

δια-μέμφομαι· μέμφομαι (ψέγω) μετά δριμύτητος.

δια-μένω (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *μένω*)· μένω διαρκῶς εἴς τι μέρος, παραμένω, ἐπιμένω. **2)** εἶμαι σταθερός, ἐγκαρτερῶ, ἐμμένω. **3)** συνεχίζω, ἐξακολουθῶ, διαρκῶ, ἀπομένω.

δια-μερίζω, μελ. *-ίσω* καὶ ἀττ. *-ιῶ·* «διαμερίζω», διαιρῶ, κόπτω εἰς μέρη (μερίδας) ‖ μτφρ. προκαλῶ διχονοίας (διαφωνίας).—Παθητ., διαφωνῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-μερισμός, ὁ· διαίρεσις, διαμοιρασμὸς ‖ διχόνοια, διαφωνία.

δια-μετρέω, μέλ. *-ήσω·* μετρῶ διὰ μέσου, μετρῶ ἐντελῶς, καταμετρῶ ‖ μετρῶ καὶ ἀποχωρίζω ‖ μετρῶν διαιρῶ εἰς μέρη, κατανέμω, διανέμω.—Μέσον, τὸ νὰ μοῦ ἔχῃ προσμετρηθῇ (κατανεμηθῇ) μερίδιον, λαμβάνω μερίδιον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-μετρητός, ή, όν (*διαμετρέω*)· ὁ μετρηθεὶς καὶ χωρισθείς, ὁ καταμετρημένος ‖ ὁ δυνάμενος νὰ καταμετρηθῇ.

διά-μετρον, τὸ (λατ. **dimensum**)· τὸ διὰ μέτρου καθωρισμένον μερίδιον, σιτηρέσιον ατρατιώτου, ἡ μισθοτροφοδοσία του. Ἐκ τοῦ

διά-μετρος, ἡ (*διὰ*+*μέτρον*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ διάμετρος κύκλου ἢ ἡ διαγώνιος τετραγώνου. **2)** κανὼν πρὸς κατασκευὴν τῆς διαμέτρου (*τὸ ὄργανον δηλ. δι' οὗ σύρει τις τὴν διάμετρον ἐπί τινος σώματος*).

δια-μηχᾰνάομαι, ἀποθ.· ἐφευρίσκω, ἐπινῷ.

δι-ᾰμῐλλάομαι, μελ. *-ήσομαι·* ἀόρ. α' *διημιλλήθην,* ἀποθ.· ἀμιλλῶμαι μετά θέρμης, ἀγωνίζομαι (συναγωνίζομαι) λυσσωδῶς.

δια-μιμνῄσκομαι, ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ παθ. πρκ. *δια-μέμνημαι·* διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ.

δια-μῠδῶμαι, ἀποθ.· ᾄδω (ψάλλω) μετὰ τόνου κλαυθμηρισμοῦ.

δια-μιστύλλω, μέλ. *-ὔλῶ·* ἀόρ. α' *-εμίστῠλα* (βλ. *μιστύλλω*)· κατακόπτω εἰς τεμάχια.

δια-μνημονεύω, μελ. *-σω·* ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναπολῶ, ἐνθυμοῦμαι ‖ ἐντεῦθεν, ποιοῦμαι μνείαν, ἀναφέρω.

δια-μοιράω (*διὰ*+*μοῖρα*)· διαιρῶ, κατακόπτω, σχίζω. **2)** μέσον, δίδω μερίδιον, διαμοιράζω, διανέμω.

δι-αμπάξ, (*διὰ*+*ἀν(ὰ)*+*πὰξ* τοῦ *πήγνυμι*)· ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, «πέρα γιὰ πέρα».

δι-αμπερές, (*διὰ*+*ἀνα-πείρω*), ἐπίρ. τόπου· ἐντελῶς διὰ μέσου, «πέρα γιὰ πέρα»·— ὅλον ὡς ἓν τεμάχιον, «μονοκόμματα». **2)** ἐπὶ χρόνου, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, αἰωνίως. — [κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *διαμπερής*].

δια-μῡδᾰλέος, *α ον* (βλ. *μυδαλέος*)· διάβροχος, βρεγμένος, μουσκευμένος.

δια-μῦθο-λογέω, μελ. *-ήσω·* ἀνακοινῶ τι διὰ τοῦ στόματος, ἐκφέρω διὰ τοῦ λόγου, ὁμιλῶ, συνομιλῶ.

δια-μυλλαίνω, μέλ. *-ᾶνῶ* (*διὰ*+*μύλλω*)· «στραβοστομίζω», διαστρέφω τὸ στόμα ἢ καὶ τὰ χείλη, κάμνω διαφόρους μορφασμούς, πρὸς χλευασμόν τινος.

δι-αμφῐδίος, *ον* (*διὰ* + *ἀμφίς*)· ὅλως διόλου διάφορος, διαφορετικός.

δι-αμφισ-βητέω, (*διὰ* + *ἀμφὶς* + *βαίνω*· βλ. *ἀμφισβητέω*)· διαφιλονεικῶ, διαφωνῶ ‖ διισχυρίζομαι τὰ ἀντίθετα ἀπὸ ἄλλους.

δια-ναυ-μᾰχέω, μέλ. *-ήσω* (*διὰ*+*ναυμαχέω*)· συγκροτῶ (μακρὰν) ναυμαχίαν.

δι-άν-δῐχα, (*διὰ*+*ἀνὰ*+*δίχα*), ἐπίρ.· εἰς δύο κομμάτια ‖ κατὰ δύο τρόπους ‖ *διάνδιχα μερμηρίζειν*= κυμαίνεσθαι, ταλαντεύεσθαι, μεταξὺ δύο γνωμῶν.

δια-νεῖμαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *διανέμω.*

δι-ᾱνεκής, *ές,* δωρ. καὶ ἀττ. τύπος τοῦ *διηνεκὴς* (ὃ βλ.).

δια-νέμησις, *-εως,* ἡ· διανομή. Ἐκ τοῦ

δια-νέμω, μελ. *-νεμῶ·* ἀόρ. α' *δι-ένειμα·* πρκ. *-νενέμηκα* (*διὰ* + *νέμω*)· χωρίζω εἰς μέρη, διαμοιράζω, «διανέμω».—Μέσον, διαμοιράζω μεταξύ μας.— Παθ.. διαδίδομαι, ἐξαπλώνομαι, ἐξω.—**II** βάλλω εἰς τάξιν, κυβερνῶ.

δια-νέομαι (*διὰ*+*νέομαι*), ἀποθ.· διέρχομαι.

δι-αν-έστην, δι-αν-έστηκα, β' ἀόρ. καὶ β' πρκ. τοῦ *δι-αν-ίστημι.*

δια-νεύω, μελ. *-σω* (βλ. *νεύω*)· κάμνω νεῦμα, «γνέφω», προσκαλῶ διὰ νεύματος, κλίνω τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον συγκατανεύσεως.

δια-νέω (βλ. *νέω*), μέλ. *-νεύσομαι·* κολυμβῶν διέρχομαι ἀντίπεραν, κολυμβῶ διὰ μέσου, διαπερῶ θάλασσαν (ποταμόν κ. λ.).

δια-νήχομαι, ἀποθ.=*διανέω* (ὃ βλ.).

δια-νίζω, μελ. *-νίψω* (βλ. *νίζω*)· πλύνω τι ἐντελῶς, καθαρίζω ὅλως διόλου.

δια-νίσσομαι (βλ. *νίσσομαι*), ἀποθ.· διέρχομαι διὰ μέσου τινός, διαπερῶ.

δι-αν-ίστημι, μελ. *διαναστήσω* (*διὰ*+*ἀνὰ*+*ἵστημι*)· ἀνεγείρω τι, στήνω τι ὄρθιον.— **Ii** Παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην* καὶ πρκ. *-ανέστηκα·* ἵσταμαι μακρὰν ἀπό τινος, ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος.

δια-νοέομαι, μέλ. *-ήσομαι·* ἀόρ. α' *-ενοήθην·* πρκ. *-νενόημαι,* ἀποθ.· σκέπτομαι περί τινος, προτίθεμαι, σκοπεύω, λατ. **medilari.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-νόημα, *-ατος,* τὸ (*διανοέομαι*)· σκέψις, ἰδέα, στοχασμός.

δια-νοητικός, ή, όν (*διανοέομαι*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν διανόησιν, νοερός.

διά-νοια (καὶ *διάνοιᾱ*), ἡ (*διανοέομαι*)· **I** σκέψις, νοῦς, πνεῦμα, διανόησις.— **II** διαλογισμός, σκοπός, πρόθεσις ‖ γνώμη, ἰδέα, πίστις, δοξασία ‖ ἡ ἔννοια ἢ ἡ σημασία ἑνός πράγματος.

δι-αν-οίγω, μελ. *-ξω·* ἀνοίγω ὀλίγον, ἀνοίγω ἐν τῷ μεταξὺ ‖ ἐντεῦθεν, ἀναπτύσσω, ἐπεξηγῶ, ἑρμηνεύω.

διανοίχθητι, Προστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διανοιγω.*

δια-νομεύς, *-έως,* ὁ (*διανέμω*)· ὅ,τι καὶ σήμερον, ὁ διανέμων, ὁ διαμοιράζων.

δια-νομή, ἡ (*διανέμω*)· ὁ διαμοιρασμός, «διανομὴ» ὡς καὶ σήμερον.

δι-ανταῖος, *α, ον* (βλ. *ἀνταῖος*)· ὁ διερχόμενος ἐντελῶς (κατ' εὐθεῖαν) διὰ μέσου, ὁ διαπερῶν ‖ ὁ ἐκτεινόμενος ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, δι' ὅλης τῆς γραμμῆς ‖ *ἡ διανταία* (ἐνν. *πληγὴ*)=διαμπερὲς (καιρίον) τραῦμα ‖ μτφρ. ἀμετάθλητος, ἀνηλεής, ἄκαμπτος.

δι-αντλέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἀντλέω*)· ἐξαντλῶ ὅλως διόλου, ἀφαιρῶ τελείως, ἀποξηραίνω || μτφρ. πίνω μέχρι τρυγός (λατ. **exhaurire**).

δια-νυκτερεύω, μέλ. *-σω* (*διά*+*νύξ*)· διέρχομαι τὴν νύκτα, «περνῶ τὴν νύκτα μου».

δι-ανῦω ἢ **δι-ανύτω**· μελ. *-ύσω* (βλ. *ἀνύω*)· φέρω ἐντελῶς εἰς πέρας, τελειώνω, περατώνω κατορθώνω || *ὁδὸν διανύτω* = τερματίζω ταξίδιον (τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει τὸ ρῆμα καὶ παραλειπομένης τῆς αἰτ. *ὁδόν*).

δια-ξαίνω, μελ. *-ᾶνῶ*· ξένω καλά, «λαναρίζω» || διασχίζω, διασπαράσσω.

διαξεῖς, δωρ. ἀντὶ *διάξεις*, β' ἐν. μέλ. τοῦ *διάγω*.

δια-ξίφίζομαι, ἀποθ. (*διά*+*ξίφος*)· μάχομαι διὰ ξίφους, ξιφομαχῶ || μάχομαι μέχρι θανάτου.

δια-παιδεύομαι· διέρχομαι ἀπό μίαν σειρὰν ἐκπαιδεύσεως || διανύω τὸν ἀπαιτούμενον δι' αὐτὴν χρόνον.

δια-πάλαίω, μελ. *-ωω*· παλεύω, συνεχίζω παλαίων, ἐξακολουθῶ νὰ παλεύω.

δια-πάλη, ἡ· σκληρὸς ἀγών.

δια-πάλλω, μελ. *-πᾰλῶ*· διασείω, τινάσσω δυνατά || διανέμω διὰ κλήρου.

δια-πᾰλῦνω, μελ. *-ῦνῶ* (βλ. *παλύνω*)· κάμνω θρύμματα, συντρίβω.

δια-παντός, ἐπίρ.=*διὰ παντός*· πέρα-πέρα, ὅλως διόλου || πάντοτε.

δια-πανταίνω (βλ. *παπταίνω*)· βλέπω τριγύρω ἔντρομος, ρίπτω περιζ δειλὰ βλέμματα.

δια-παρ-τρῖβή, ἡ (*διά*+*παρά*+*τρίβω*)· ἀνωφελὴς σπουδή, ματαία ἐνασχόληση || ἀσκοπος λογομαχία.

δια-παρθενεύω, μελ. *-σω* (*διά*+*παρθένος*)· ἀφαιρῶ τὴν παρθενίαν παρθένου κόρης, διακορεύω.

δια-πασσᾰλεύω, ἀττ. *-πατταλεύω*, μελ. *-σω* (*διά*+*πάσσαλος*)· καρφώνων τεντώνω (ἐπὶ δέρματος ἐκτεινομένου πρὸς κατεργασίαν) || ὡσ. στερεώνω τὰ ἄκρα διὰ πασσαλώσεως (καρφώματος) ὡς κατὰ τὴν σταύρωσιν.

δια-πάσσω, ἀττ. *-ττω*· μέλ. *διαπάσω* (βλ. *πάσσω*)· ραντίζω πέριξ, πασπαλίζω.

δια-παύω, μελ. *-σω*· κάμνω τι νὰ παύσῃ ἐντελῶς. Παθητ., παύω νὰ ὑφίσταμαι.

δι-απειλέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἀπειλέω*)· ἀπειλῶ σκληρῶς (μετὰ δριμύτητος) || ὡσ. ἐν μέσῳ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.

δια-πεινάω, ἀπρφ. *-πεινῆν*· συναγωνίζομαι πρός τινα, τίς νὰ πεινᾷ περισσότερον, διαγωνίζομαι μὲ τινα εἰς τὴν πεῖναν || πεινῶ πολύ.

διά-πειρα, ἡ· ἀπόπειρα, δοκιμή. Ἐκ τοῦ

δια-πειράομαι, μέλ. *-ᾶσομαι*· ἀόρ. α' *-επειράθην*· πρκ. *-πεπείραμαι*, ἀποθ.· κάμνω ἀπόπειραν διά τι, δοκιμάζω τι (μετὰ γεν.) || μετ' αἰτ., ἔχω πεῖραν πράγματός τινος.

δια-πείρω, μελ. *-περῶ* (βλ. *πείρω*)· διαπερῶ, διατρυπῶ.

δια-πέμπω, μελ. *-ψω*· στέλλω πέριξ, στέλλω ἐδῶ κι' ἐκεῖ, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.— **II** στέλλω διὰ μέσου, στέλλω ἀντικρύ, εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

δια-πενθέω· πενθῶ διαρκῶς, διατηρῶ τὸ πένθος μου.

δια-πέπασμαι, πρκ. τοῦ *δια-πάσσω* (ὃ βλ.).

δια-πεπείρᾱμαι, πρκ. τοῦ *δια-πειράομαι* (ὃ βλ.).

δια-πεπολεμήσομαι, τετελ. μέλ. τοῦ *διαπολεμέω*.

δια-πέπυσμαι, πρκ. τοῦ *δια-πυνθάνομαι*.

δια-περαίνω, μελ. *-ᾰνῶ*· φέρω εἰς πέρας, περατῶ.

δια-περαιόω, μελ. *-ώσω* (βλ. *περαιόω*)· μεταβιβάζω (μεταφέρω) τι εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.—Παθητ., μεταφέρομαι, μεταβιβάζομαι, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διαβαίνω ἀπέναντι. 2) οὐρω τι ὅλως διόλου ἔξω ἀπὸ τὴν δήκην.

δια-περᾶναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *δια-περαίνω* (ὃ βλ.).

δια-περάω, μελ. *-ᾰσω* (βλ. *περάω*)· περῶ (περνῶ) διά μέσου || διαπερῶ ἀπέναντι, μεταβαίνω (διαβαίνω) ἀπέναντι.

δια-πέρθω, μελ. *-σω*· ἀορ. β' *διέπρᾰθον*, ἐπ. ἀπρφ. *δια-πραθέειν*· μέσ. ἀόρ. β' *διεπράθετο*, ἐν παθητ. ἐνν. (βλ. *πέρθω*)· καταστρέφω ἐντελῶς, κατεδαφίζω, λεηλατῶ, ἐρημώνω.

δια-πέρσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *διαπέρθω*.

δια-πεσεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαπίπτω*.

δια-πεσεῖσθαι, ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ *διαπίπτω*.

δια-πέτᾰμαι=*διαπέτομαι* (ὃ βλ.).

δια-πετάννυμι, ἢ *-ύω*· μελ. *-πετάσω* (βλ. *πετάννυμι*)· ἀνοίγω καὶ ἁπλώνω || ἐκτυλίσσω || ἐπὶ πτηνῶν, ἀνοίγω τὰς πτέρυγας εἰς πτῆσιν.

δια-πέτομαι, μελ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. β' *-επτόμην* ἢ *-επτάμην* (βλ. *πέτομαι*)· ἀποθ.· πετῶ (ἵπταμαι) διά μέσου τινός. 2) πετῶ μακράν, ἐξαφανίζομαι

δια-πεττεύω· παίζω τοὺς πεσσούς μέ τινα, δοκιμάζω τὴν τύχην μου παίζων πεσσούς.

δια-πεύσομαι, μέλ. τοῦ *διαπυνθάνομαι* (ὃ βλ.).

δια-πεφοιβάσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *δια-φοιβάζω* (ὃ βλ.).

δια-πέφρᾰδα, πρκ. τοῦ *δια-φράζομαι* (ὃ βλ.).

δια-πήγνῡμι, μέλ. *-πήξω*· μέσ. ἀόρ. α' *διεπηξάμην* (βλ. *πήγνυμι*)· ἐμπηγνύω τι διά μέσου || στερεώνω τι ἀνάμεσα εἰς δύο πράγματα || στερεώνω τι μαζὶ μὲ ἄλλο.

δια-πηδάω, μελ. *-ήσομαι*· πηδῶ διά μέσου, πηδῶ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.— **II** ἀμτθ. κάμνω πήδημα.

δια-πῑαίνω, μελ. *-ᾰνῶ* (βλ. *πιαίνω*)· καθιστῶ τι λίαν παχύ, παχύνω τι πάρα πολύ.

δια-πίμπλημι, μελ. *-πλήσω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *πίμπλημι*)· γεμίζω τι μέχρι ὁλοτέλα.—Παθητ., εἶμαι τελείως γεμᾶτος ἀπό τι, πληροῦμαι ἐντελῶς ἀπό τι.

δια-πίμπρημι· καίω ἐντελῶς.

δια-πίνω, μελ. *-πίομαι*· διαγωνίζομαι πρός τινα εἰς τὸ τίς ἐκ τῶν δύο μας δύναται νὰ πίῃ περισσότερον («παραβγαίνω μὲ κάποιον στὸ πιοτό»).— **II** πίνω κατὰ διαλείμματα.

δια-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *πίπτω*)· πίπτω διὰ μέσου, διολισθαίνω, διαφεύγω || ἀστοχῶ, ἀποτυγχάνω, ὅλως διόλου || σφάλλομαι || πηγαίνω κακὰ || ἀποδεικνύομαι ἄχρηστος καὶ ἀνωφελής.

δια-πιστεύω, μελ. *-σω*· ἐμπιστεύω τι εἴς τινα, ἐμπιστεύομαι εἴς τινα || ἔχω ἐμπιστοσύνην εἴς τινα. — Παθητ., μοῦ εἶναί τι ἐμπεπιστευμένον, κάτι μοῦ ἔχουν ἐμπιστευθῆ || ἀπολαύω ἐμπιστοσύνης ὡς πρός τι.

δια-πλέκω, μελ. *-ξω*· πλέκω τι διά μέσου ἄλλου || δύο ἢ περισσότερα πράγματα συμπλέκω εἰς ἕν, πλέκω τι ἕως τέλους.— **II** «ξεπλέκω», διαλύω τὸ ὕφασμα, διασπῶ, διαχωρίζω: *διαπλέκω τὸν βίον* = τελειώνω τὸ ὕφασμα τοῦ βίου μου.

δια-πλεύσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ

δια-πλέω, μελ. *-πλεύσομαι*· πλέω διὰ μέσου.

δια-πληκτίζομαι (βλ. *πληκτίζομαι*), ἀποθ.· πυγμαχῶ ἢ ἀψιμαχῶ ἐναντίον τινός, «διαπληκτίζομαι» ὡς καὶ νῦν λέγομεν.

δια-πλήσσω, ἀττ. *-ττω*, μέλ. *-ξω*· θραύω εἰς τεμάχια, σχίζω.

διά-πλοος, συνῃρ. *-πλους*, ὁ (*διαπλέω*)· ὡς ἐπίθ., ὁ διαπλέων, ὁ πλέων (διὰ μέσου τινός) εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.— **II** ὡς οὐσιαστ., *ὁ διάπλους* = ἡ διάπλευσις, ταξίδιον ἀπὸ μέρους εἰς μέρος, πέρασμα. 2) πορθμός, πόρος.

δι-απλόω, μελ. *-ώσω* (*διά*+*ἁπλόω*)· ἁπλώνω, ἐξαπλώνω, ἀναπτύσσω, ἐκτυλίσσω.

δια-πνέω, ἐπ. *-πνείω*· μελ. *-πνεύσομαι*· ἀόρ. α' *διέπνευσα* (βλ. *πνέω*)· πνέω (φυσῶ) διά μέσου, δροσίζω, ἀναζωογονῶ.— **II** ἀναπνέω κατὰ διαλείμματα, «ἀνασαίνω», ἀναλαμβάνω, ἀναζῶ.— **III** Παθητ., ἐξατμίζομαι, διασκορπίζομαι, ἐν εἴδει ἀτμῶν.

δια-ποικίλλω, μέλ. *-ῐλῶ*· κάμνω τι ποικίλον, τὸ στολίζω μὲ διάφορα πράγματα, χρώματα κλπ., τὸ «πλουμίζω».

δια-πολεμέω, μελ. *-ήσω*· δεξάγω μέχρι τέλους πόλεμον, φέρω εἰς πέρας τὸν πόλεμον, τὸν ἀποτελειώνω (λατ. **debellare**). 2) συνεχίζω τὸν πόλεμον, ἐξακολουθῶ νὰ μάχωμαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-πολέμησις, *-εως*, ἡ· ὁ τερματισμός, ἡ ἀποτελείωσις τοῦ πολέμου, ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ πολέμου, τὸ τέλος του.

δια-πολῐορκέω, μελ. *-ήσω*· πολιορκῶ ἀδιακόπως, ἀποκλείω, ἐνεργῶ συνεχῆ ἀποκλεισμόν.

δια-πομπεύω, μελ. *-σω* (βλ. *πομπεύω*)· φέρω εἰς πέρας τὴν πομπήν. 2) περιφέρω, φέρω πέριξ.

δια-πομπή, ἡ (*διαπέμπω*)· τὸ ἀποστέλλειν (ἀποστολή) κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ‖ ἀνταλλαγὴ εἰδήσεων. 2) διαπραγμάτευσις, ἀποστολὴ πρέσβεων.

δια-πονέω, μελ. *-ήσω*· ἀπεργάζομαί τι πλήρως καὶ μετὰ κόπου (λατ. **elaborare**) ‖ ἀσκῶ, μετέρχομαι, ἐπαγγέλλομαί, τι.—Παθητ., διευθύνομαι, κυβερνῶμαι ‖ ὡσ. καταπονοῦμαι.—**II** ἀμτβ. ἐργάζομαι ὀκληρά, μοχθῶ, κοπιάζω.

διά-πονος, *ον* (*διαπονέω*)· ὁ ἔχων ὑποστῇ πολλὰ βάσανα, ταλαιπωρημένος, σκληραγωγημένος. 2) μετὰ ἐνεργ. σημ., ἐπίπονος, κοπιώδης.

δια-πόντιος, *ον* (*διὰ*+*πόντος*)· ὁ πέραν τῆς θαλάσσης εὑρισκόμενος, ὑπερπόντιος, λατ. **transmarinus** ‖ ὁ πλέων (διευθυνόμενος) πρὸς τὰ ἀντικρὺ (τὰ μακρυνὰ) πελάγη.

δια-πόνως, ἐπίρ. τοῦ *διάπονος*· μετὰ πόνου καὶ μόχθου.

δια-πορεύω, μελ. *-σω*· φέρω (μεταφέρω, μεταβιβάζω) εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διαπερῶ.— **II** Παθητ. (μετὰ μέσ. μέλλ. *-εύσομαι* καὶ παθ. ἀορ. α' *διεπορεύθην*), πορεύομαι διὰ μέσου, διέρχομαι διὰ μέσου, διαβαίνω ‖ μτφρ. διέρχομαι (τὸν βίον π. χ.).

δι-απορέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἀπορέω*)· καὶ ἀποθ. *διαπορέομαι*, ἀορ. α' *διηπορήθην*· εὑρίσκομαι ὅλως διόλου ἐν ἀπορίᾳ, εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, τὰ ἔχω κυριολεκτικῶς χαμένα.

δια-πορθέω, μελ. *-ήσω* = *διαπέρθω* (ὃ βλ.)· ἀφανίζω ἐξ ὁλοκλήρου, καταστρέφω ἐντελῶς.

δια-πορθμεύω, μέλ. *-σω*· μεταφέρω (μεταβιβάζω) εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος ‖ διαβιβάζω ἀγγελίαν ‖ ἐπὶ διαπορθμευτικῶν λέμβων, *διαπορθμεύειν ποταμὸν*= μεταφέρειν (διαβιβάζειν), εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ ποταμοῦ.

δια-πραγμᾰτεύομαι, ἀποθ.· συζητῶ, πραγματεύομαι, περί τινος πράγματος μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

δια-πρᾰδέειν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. ἐ τοῦ *διαπέρθω* (ὃ βλ.).

δια-πράσσω, ἀττ. *-ττω*, ἰων. *δια-πρήσσω*· μελ. *-ξω*· ἀποτελειώνω, ἀποπερατῶ, συμπληρώνω (λατ. **conficere**) ‖ ἀμτβ., συμπληρῶ τὸν δρόμον μου διὰ μέσου, πορεύομαι διὰ μέσου. 2) ἐκτελῶ (φέρω εἰς πέρας), κατορθώνω‖μέσον, κατορθώνω τι δι' ἐμαυτόν, κερδίζω τὴν ὑπόδεσίν μου. 3) προξενῶ τὸ τέλος τινός, φονεύω τινά, ἀποκτείνω (λατ. **conficere**).

δια-πρεπής, *ές*· ἔξοχος, διακεκριμένος, ἐπιφανής. Ἐκ τοῦ

δια-πρέπω· εἶμαι ἐπιφανὴς ‖ ἐξέχω, ὑπερέχω, τῶν ἄλλων ‖ εἶμαι διακεκριμένος, διακρίνομαι, «διαπρέπω».

δια-πρεπῶς, ἐπίρ. τοῦ *δια-πρεπὴς* (ὃ βλ.)· κατὰ τρόπον ὑπέροχον. Ὑπερθ. *διαπρεπέστατα*.

δια-πρεσβεύομαι, ἀποθ.· ἀποστέλλω πρεσβείας (πρέσβεις) εἰς διάφορα μέρη.

δια-πρήσσω, ἰων. ἀντὶ *δια-πράσσω* (ὃ βλ.).

δια-πρίω, μέλ. *-πριοῦμαι*· πρκ. *-πέπρισμαι*· διὰ πρίονος χωρίζω εἰς δύο, πριονίζω εἰς δύο ‖ *διαπρίειν τοὺς ὀδόντας* = τρίζειν τοὺς ὀδόντας.— Μέσον, «τριγανίζω μὲ τὰ δόντια μου».

δια-πρὸ (γραφόμενον καὶ *διὰ πρό*)· ὅλως διόλου, «πέρα-πέρα».

δια-πρῦσιος, α, *ον* (*διαπεράω*)=*διαμπερής*· περῶν διὰ μέσου, διαπεραστικός, ὀξύς, ἀνατριχιαστικός (ἐπὶ ἤχων) ‖ οὐδ., *διαπρύσιον* ὡς ἐπίρ. = ὀξέως, διαπεραστικά. 2) ὁ μακρὰν ἐκτεινόμενος : *πρὼν πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκὼς*=λόφος ἐκτεινόμενος βαθέως εἰς τὴν πεδιάδα. 3) φανερός.— [*διαπρύσιος* ‹**διa-πρυτjος*, πρβλ. *διαπρό*· ‹*διὰ*+*πρό*, *πρό* : *πρυ-* ‹ἰαπ. **pru-** ἐν ἀρχ. περσ. **prusna, prosna** (=ὄψις, πρόσωπον), Λιθ. **prusnà** (=στόμα)· πιθαν. ἀντίθ. τῷ *πυ-* ‹**pu-** (πρβλ. *πύματος*=ἔσχατος)· βλ. καὶ *πρύτανις*].

δια-πτάσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαπέταμαι*· καὶ *διαπτέσθαι*· ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαπέτομαι* (ὃ βλ.).

δια-πτοέω, μέλ. *-ήσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *διεπτοίησα* (βλ. *πτοέω*)· ἐκφοβίζω τινά, ἀπομακρύνω τινὰ διὰ τοῦ τρόμου, τρομοκρατῶ τινα.

δια-πτύσσω, μελ. *-ξω* (βλ. *πτύσσω*)· ἐκτυλίσσω, ἀνοίγω καὶ ἁπλώνω, ἀναπτύσσω, ἀποκαλύπτω.

δια-πτῦχή, ἡ (*διὰ* + *πτυχή*)· πτυχή, δίπλωσις, «δίπλα».

δια-πτῦω, μελ. *-ῦσω* (βλ. *πτύω*)· πτύω ἐπάνω εἴς τινα, καταπτύω, περιφρονῶ ἐντελῶς.

δια-πυκτεύω, μελ. *-σω* (βλ. *πυκτεύω*)· πυγμαχῶ πρός τινα, διαγωνίζομαι πρός τινα εἰς τὴν πυγμήν.

δια-πυνθάνομαι, μέλ. *-πεύσομαι*· πρκ. *-πέπυσμαι*· ἀόρ. β' *-επυθόμην*· ἀνερευνῶ, ἀναζητῶ, δι' ἐρωτήσεων ‖ ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω.

διά-πῠρος, *ον* (*διὰ*+*πῦρ*)· πεπυρακτωμένος, «διάπυρος», καυτερός, φλογερός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-πῠρόω, μελ. *-ώσω* (*διάπυρος*)· βάλλω εἰς πῦρ, κατακαίω, πυρπολῶ.

δια-πωλέω, μελ. *-ήσω*· πωλῶ δημοσίᾳ.

δι-ᾱραι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *δι-αίρω* (ὃ βλ.).

διαραίρημαι, ἰων. ἀντὶ *διήρημαι*, παθ. πρκ. τοῦ *διαιρέω*.

δι-ᾰράσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· διαρρήγνυμι, θραύω, διασπῶ.

δι-άργεμος, *ον* (*διὰ*+*ἀργής*, *ἀργὸς* Α)· λευκόστικτος, διάστικτος διὰ λευκῶν στιγμάτων, λευκοποίκιλος.

δι-αρθρόω, μελ. *-ώσω* (*διὰ*+*ἄρθρον*)· χωρίζω δι' ἀρθρώσεων ‖ συναρμόζω μὲ ἁρμούς. 2) συμπληρῶ ἐν λεπτομερείαις, περιγράφω εὐκρινῶς.

δι-ᾰριθμέω, μελ. *-ήσω*· λογαριάζω, ὑπολογίζω, ἀπαριθμῶ ‖ ὡσ. διακρίνω ἀριθμητικῶς (λατ. **enumerare**).

δι-αρκέω, μελ. *-έσω* (βλ. *ἀρκέω*)· ἔχω πλήρη ἰσχύν, ἰσχύω ‖ ἀντέχω, διαρκῶ, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ.—τρέφω, χορηγῶ τροφήν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-αρκής, *ές*· ἀρκετός, ἐπαρκής ‖ συνεχής, διαρκῶν, μακροχρόνιος. Ἐπίρ. *-κῶς*, ὑπερθ. *-κέστατα*.

δι-αρμόζω ἢ *-ττω*, μελ. *-σω*· διαμοιράζω εἰς διάφορα μέρη, διαθέτω.

δι-αρπᾰγή, ἡ· λεηλασία, «διαρπαγή». Ἐκ τοῦ

δι-αρπάζω, μελ. *-άσομαι* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *ἁρπάζω*)· σχίζω, κόπτω, εἰς τεμάχια ‖ λεηλατῶ (λατ. **diripere**), λαφυραγωγῶ ‖ ἀποσπῶ ὡς λείαν.

δια-ρρᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *διαρρήγνυμι*.

δια-ρρᾰγήσομαι, παθ. μελ. β' τοῦ *διαρρήγνυμι*.

δια-ρραίνω (βλ. *ῥαίνω*)· ραντίζω τι(νά) ὅλως διόλου (τελείως). — Παθητ., ρέω, χύνομαι, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

δια-ρραίω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *διέρραισα* (βλ. *ῥαίω*)· καταστρέφω ἐντελῶς, κατασυντρίβω, ἐξολοθρεύω.

δια-ρρέω, μελ. *-ρεύσομαι*· παθ. ἀόρ. β' (μετὰ ἐνεργ. σημ.) *-ερρύην*· πρκ. *-ερρύηκα*· ρέω (τρέχω) διὰ μέσου ‖ ἐκφεύγω διὰ μέσου, διολισθαίνω ‖ ἀπολ. «διαρρέω», «κάνω νερά».— μτχ. πρκ. *διερρυηκὼς* = χαίνων, χάσκων.— **II** διαφεύγω ὡς τὸ ὕδωρ, ἐξαφανίζομαι.

δια-ρρήγνῡμι, μελ. *-ρήξω* (διὰ τοὺς χρόν. βλ. *ῥήγνυμι*)· θραύω εἰς δύο, διασπῶ.—Παθητ. σκάω, σκάζω.

δια-ρρηδην, ἐπίρ. (*δι-ερῶ*, *δια-ρρηθῆναι*)· ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς, σαφῶς, διακεκριμένως.

δια-ρρῆξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *διαρρήγνυμι*.

διά-ρριμα, *-ατος*, τὸ (*διαρρίπτω*)· τὸ ῥίψιμον (χύσιμον) πέριξ ‖ τὸ πήδημα ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἐκ τοῦ

δια-ρριπτάσκεν, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *διαρρίπτω*.

δια-ρριπτέω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. =*διαρρίπτω* (ὃ βλ.).— **II** ἀμτβ. ῥίπτω ἐμαυτόν, καταδύομαι, βουτῶ.

δια-ρρίπτω, ἐπιτ. *διαρίπτω*, μελ. *-ψω*· ῥίπτω διὰ μέσου, ῥίπτω πέριξ, διασκορπίζω ‖ ἐκσφενδονίζω, ἐξακοντίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διά-ρριψις, *-εως*, ἡ (*διαρρίπτω*)· διασκορπισμός.

δια-ρροή, ἡ (*διαρρέω*)· ἡ διὰ μέσου ροή ‖ ἀγωγὸς ἢ σωλήν, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ῥέει τι.

δια-ρροθέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ῥοθέω*)· διερχόμενος διὰ μέσου τινός ροχθῶ (κροτῶ, παταγῶ, βοῶζω).

διά-ρροια, ἡ = *διαρροὴ* (ὃ βλ.), τὸ ῥέειν διὰ μέ-

σου ‖ (χυρ. ὡς ἰατρικὸς ὅρος) ἡ νόσος διάρροια.

δια-ρροιζέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ῥοιζέω*)· διέρχομαι διά μέσου τινός μετά συριγμοῦ ‖ τρέχω μὲ ὁρμὴν διὰ μέσου τινός ‖ πνέω ὁρμητικῶς.

δια-ρρύδαν, ὃωρ. ἀντὶ *-ρρύδην,* ἐπίρ. (*διαρρέω*)· «λυώνοντας» καὶ «κάμνοντάς το» νὰ διαρρέῃ καὶ νὰ ἐξαφανίζεται.

δια-ρρῦῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διαρρέω.*

δια-ρρῦήσομαι, μέλ. τοῦ *διαρρέω.*

δια-ρρώξ, *-ῶγος,* ὁ, ἡ (*διαρρήγνυμι*)· διερρηγμένος, διεσχισμένος, διεσπασμένος.

δι-αρτᾰμέω, μελ. *-ήσω*· ἐπιτετ. *ἀρταμέω* (ὃ βλ.)· κόπτω εἰς τεμάχια, διαμελίζω.

δι-αρτάω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἀρτάω*)· ἐξαρτῶ, κρεμῶ ‖ διακόπτω ‖ ἀποχωρίζω.

δια-σαίνω (ἐπιτετ. *σαίνω* ὃ βλ.)· περισαίνω, κολακεύω.

δια-σαίρω (ἐπιτετ. *σαίρω*)· πρκ. *-σέσηρα*· μειδιῶ βλοσυρῶς ὡς ὁ γρυλλίζων κύων.

δια-σᾰλᾰκωνίζω, ἐπιτετ. *σαλακωνίζω* (ὃ βλ.)· βαδίζω κουνιστὸς καὶ λυγιστός‖βαδίζω μὲ τσακίσματα.

δι-ᾱ́σασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *δι-ᾱ́δω-*

δια-σᾰφέω, μελ. *-ήσω* (*διὰ* + *σαφής*)· καθιστῶ τι ἐντελῶς σαφές, δεικνύω ὁλοφάνερα.

δια-σᾰφηνίζω, μελ. *-σω* (βλ. *σαφηνής*)· καθιστῶ τι τελείως σαφές, διευκρινίζω, ἑρμηνεύω ‖ ὁρίζω σαφῶς.

δια-σείω, μελ. *-σω*· σείω βιαίως, σείω μεδ' ὁρμῆς. 2) συγχέω, προκαλῶ (ἐπιφέρω) σύγχυσιν.— **II** βασανίζω, καταπονῶ. καταπιέζω.

δια-σεύομαι· ἐπ. ἀόρ. β' *διεσσύμην,* γ' ἑν. *διέσσυτο*· Παθητ.· ὁρμῶ, πηδῶ, τινάσσομαι, διὰ μέσου.

δια-σημαίνω, μελ. *-ᾰ̔νῶ*· σημειώνω, σημαδεύω, καθιστῶ τι εὐδιάκριτον διὰ σημείου ‖ καθιστῶ τι γνωστόν, ἐπεξηγῶ, ἀναπτύσσω.

διά-σημος, *ον* (*διά*+*σῆμα*)· ὁλοκάθαρος, σαφής‖ διακεκριμένος, διάσημος, ἐπίσημος, ἔξοχος.

Διάσια, τὰ (*Διός*)· ἑορτὴ τοῦ Διὸς ἐν Ἀθήναις.

δια-σῐωπάω· παραμένω σιωπηλός. 2) μτβ. παρέρχομαί τι ἐν σιωπῇ, παρασιωπῶ, τι, δὲν ἀναφέρω τι.

δια-σκανδῐκίζω (*διὰ*+*σκάνδιξ*), μελ. *-σω*· τρέφομαι μὲ σκάνδικας (ἀγριολάχανα, κατά τινας τὰ μυρώνια· πρβλ. ὅμως καὶ τὸ σημερ. λάχανον «σκάντζικας») ‖ ὑπαινιγμὸς ἀφορῶν εἰς τὸν Εὐριπίδην, τοῦ ὁποίου ἡ μήτηρ ἦτο λαχανόπωλις.

δια-σκάπτω, μελ. *-ψω*· σκάπτω διὰ μέσου τινός, σκάπτων διανοίγω, δημιουργῶ ῥῆγμα μέσα εἰς... ‖ κατασκάπτω, καταστρέφω

δια-σκεδάννῡμι, μελ. *-σκεδάσω* καὶ ἀττ. *-σκεδῶ*· ἀόρ. α' *-εσκέδασα*· διασκορπίζω ἔξω ‖ σπαταλῶ ‖ ἀπολύω, διαλύω.

δια-σκεδάσειεν, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *διασκεδάννῡμι.*

δια-σκευάζω, μελ. *-άσω*· βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ.— Παθητ. καὶ μέσον, ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω, ἐμαυτὸν ‖ ἐφοδιάζομαι, ἐξοπλίζομαι.

δια-σκέψομαι, μελ. τοῦ *διασκοπέω* (ὃ βλ.).

δια-σκηνάω ἢ *-έω,* μελ. *-ήσω*· καὶ *διασκηνόω,* μελ. *-ώσω*· στήνω σκηνὰς κατὰ διαστήματα, κατασκηνώνω εἰς διάφορα μέρη ‖ εἷς ἕκαστος ἀποσύρεται εἰς τὴν σκηνήν του. 2) καταλείπω τὴν σκηνὴν τοῦ συντρόφου, ἀπέρχομαι ταύτης.

δια-σκίδνημι, ἀντὶ *διασκεδάννυμι*· διασκορπίζω.

δια-σκοπέω, κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· μελ. *-σκέψομαι* (ἐκ τῆς ῥίζ. τοῦ *σκέπτομαι*)· πρκ. *-έσκεμμαι*· βλέπω διὰ μέσου, ἐξετάζω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου.— **II** βλέπω πέριξ, ἐπιτηρῶ, παραφυλάσσω.

δια-σκοπιάομαι, ἀποθ. (*διὰ*+*σκοπιά*)· παρατηρῶ ὡς ἀπὸ σκοπιᾶς, κατασκοπεύω.

δια-σκορπίζω, μελ. *-σω*· σκορπίζω πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

δια-σκώπτω, μελ. *-ψω*· σκώπτω (κοροϊδεύω).— Μέσον, ἀστεῖζομαι ἀμοιβαίως μετά τινος, ἀνταλλάσσω σκώμματα ‖ σκορπίζω τὰ σκώμματά μου πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις.

δια-σμάω, ἰων. *-σμέω*· μελ. *-ήσω*· σπογγίζω ‖ πλύνω καλά, καθαρίζω.

δια-σμήχω· τρίβω καλῶς ‖ τρίβων καθαρίζω τι.

δια-σοφίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* ἀποθ.· ἐνεργῶ ἢ ὁμιλῶ ὡς σοφιστής.

δια-σπᾰρᾰκτός, *ή, όν*· ὁ κατασπαραγμένος, κατακρεουργημένος. Ἐκ τοῦ

δια-σπᾰράσσω, ἀττ. *-ττω,* μέλ. *-ξω*· σχίζω εἰς τεμάχια, καταξεσχίζω, κατακρεουργῶ.

δια-σπᾰρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *διασπείρω.*

δια-σπάω, μελ. *-άσω* καὶ συχνότ. *-άσομαι* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *σπάω*)· σχίζω εἰς δύο, καταξεσχίζω, διαχωρίζω (λατ. **divellere**) ‖ δραύω, καταβάλλω, καταστρέφω ‖ ἐπὶ νόμων, καταργῶ, παραβαίνω.— Παθητ., ἐπὶ στρατιωτῶν, διαμοιράζομαι εἰς σκηνὰς καὶ καταλύματα.

δια-σπείρω, μελ. *-σπερῶ*· σπείρω ἐδῶ κι' ἐκεῖ ‖ διασκορπίζω τῇδε κἀκεῖσε ‖ σπαταλῶ.— **II** διαχωρίζω.

δια-σπορά, ἡ (*διασπείρω*)· διασκορπισμός, διασπορά.

δι-ᾱ́σσω, διᾱ́ττω, ἀττ. ἀντὶ *δι-αΐσσω* (ὃ βλ.).

δια-σταθμάομαι, μελ. *-ήσομαι,* ἀποθ. διακανονίζω, ρυθμίζω διὰ κανόνων, τακτοποιῶ.

δια-στάς, *δια-στῆναι,* μτχ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *δι-ίστημι.*

διά-στᾰσις, *-εως,* ἡ (*δια-στῆναι* τοῦ *δίστημι*)· τὸ ἵστασθαι μακράν, ὁ χωρισμὸς ‖ ἀπόστασις, διάστημα. 2) διαφωνία, διχόνοια (λατ. **dissidium**).

δια-σταυρόω, μέλ. *-ώσω*· ὀχυρώνω (περιφράσσω) διὰ σταυρώματος (διὰ χαρακώματος ἐκ πασσάλων).

δια-στείχω, ἀόρ. β' *διέστῐχον*· βαδίζω διὰ μέσου, διέρχομαι, διαβαίνω ‖ διαρκῶ, συνεχίζω.

δια-στέλλω, μελ. *-στελῶ*· χωρίζω, ἐκτείνω, ἀπομακρύνω ‖ διακρίνω, κόμνω σαφῆ διάκρισιν, καθορίζω.— **II** δίδω σαφεῖς διαταγάς, διατάσσω.

διά-στημα, *-ατος,* τὸ (*διαστῆναι*)· ὁ μεταξὺ χῶρος, «διάστημα».

διαστήτην, ἐπ. ἀντὶ *διεστήτην,* γ' δυϊκ. ἀορ. β' τοῦ *δίστημι.*

δια-στίλβω, μελ. *-ψω*· στίλβω, λάμπω διὰ μέσου ‖ λαμποκοπῶ, ἀστράφτω.

δια-στοιβάζω, μέλ. *-άσω*· στοιβάζω (γεμίζω, «στουπώνω») τὰ ἐν τῷ μεταξύ.

δια-στοιχίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* ἀποθ.· διαμοιράζω κανονικῶς.

δια-στολή, ἡ (*διαστέλλω*)· διαχωρισμὸς ‖ διάκρισις διαφορά.

δια-στρᾰτηγέω, μελ. *-ήσω*· ὑπηρετῶ ὡς στρατηγός, ἀναλαμβάνω τὰ καθήκοντα στρατηγοῦ.

δια-στρέφω, μελ. *-ψω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *στρέφω*)· στρέφω κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, συστρέφω, στρεφογυρίζω τι, στρεβλώνω.—Παθητ., συστρέφομαι, εἶμαι στρεβλωμένος ‖ ἔχω τοὺς ὀφθαλμούς μου συνεστραμμένους, κυττάζω ἀλλοίθωρα ‖ ἀλλοιθωρίζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

διά-στροφος, *ον* (*δια-στρέφω*)· ὁ διεστραμμένος, στρεβλωμένος, συνεστραμμένος ‖ μτφρ. ὁ διεστραμμένος τὸν χαρακτῆρα.

δια-σῠ́ρω, πρκ. *-σέσυρκα*· σχίζω εἰς τεμάχια ‖ βασανίζω ‖ περιχέλω, χλευάζω, ταπεινώνω.

δια-σφάζω, ἀττ. *-σφάττω,* μελ. *-ξω*· σφάζω, κόπτω τὸν λαιμόν τινος εἰς δύο, κατασφάζω.

δια-σφαιρίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ῥίπτω τι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς σφαῖραν.

δια-σφάλλω, ἐπιτετ. *σφάλλω*· κάμνω τι νὰ σφαλῇ (νὰ ἀνατραπῇ, νὰ σκοντάψῃ), ἀνατρέπω ἐντελῶς.

δια-σφάς, *-σφάγος,* ἡ (*διασφάζω*)· ἄνοιγμα γινόμενον βιαίως, σχίσμα, ῥῆγμα, βραχώδης χαράδρα.

δια-σφενδονάω, μελ. *-ήσω*· διασκορπίζω (ῥίπτω μακράν) διὰ σφενδόνης ἢ ὡσὰν διὰ σφενδόνης.— Παθητ., ἐκτινάσσομαι μακράν εἰς τεμάχια.

δια-σφηκόομαι, πρκ. *-εσφήκωμαι,* παθητ. (*διὰ* + *σφήξ*)· συμπιέζομαι (σφίγγομαι) εἰς τὴν ὀσφὺν ὡς σφήξ.

δια-σχίζω· σχίζω εἰς δύο, διαχωρίζω, διχοτομῶ. —Παθητ., ἀόρ. α' *διεσχίσθην*· κόπτομαι (σχίζομαι) εἰς δύο, διαχωρίζομαι, ἀποχωρίζομαι.

δια-σχών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *δι-έχω.*

δια-σώζω, μελ. *-σώσω* (διά τούς χρόνους βλ. *σώζω*)· διατηρῶ τινα (ἤ τι) σῶον καί ἀβλαβῆ διά μέσου τῶν κινδύνων, ὁδηγῶ τινα ἀσφαλῶς διά μέσου τῶν κινδύνων καί τόν ἐξάγω ἐξ αὐτῶν σῶον καί ἀβλαβῆ || ὡς. διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ.—Μέσον. διαφυλάσσω δι' ἐμαυτόν. — Παθητ., διέρχομαι ἀσφαλῶς, ***διασώζομαι εἰς...ἤ πρός...***=φθάνω ἀσφαλής (σῶος) εἴς τι μέρος.

δια-σωπάομαι, μελ. *-ἀσομαι*, ὡρ. ἀντί *διασιωπάω*.

δια-τᾰγεύω, μελ. *-σω* (*διά*+*τᾰγός*)· διατάσσω, τακτοποιῶ, διευθετῶ.

δια-τᾰγή, ἡ (***διαταγῆναι*** τοῦ ***διατάσσω***)· ὡς καί παρ' ἡμῖν, προσταγή, διάθεσις, τακτοποίησις.

δια-τᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***διατάσσω***.

διά-ταγμα, *-ατος,* τό (***διατάσσω***)· διαταγή, προσταγή, πρόσταγμα.

δια-τάμνω, ἰων. ἀντί ***διατέμνω*** (ὅ βλ.).

διά-τᾰξις, *-εως,* ἡ (***διατάσσω***)· κατόταξις, τακτοποίησις, διευθέτησις || κυρ. ἐπί στρατευμάτων ἐν τάξει μάχης.

δια-τᾰράσσω, ἀττ. *-ττω* μελ. *-ξω*· ἐμβάλλω εἰς μεγάλην σύγχυσιν, συγχέω ἐντελῶς.

δια-τάσσω, ἀττ. *-ττω* μελ. *-ξω*.— Παθ ἀόρ. α' *-ετάχθην*, ἀόρ. β' *-ετᾰγην*· πρκ. *-τέταγμαι*· τακτοποιῶ || βάλλω εἰς τάξιν, παρατάσσω στρατόν πρός μάχην || ὡς. τάσσω ἕνα-ἕνα χωριστά. **2)** μετ' αἰτ. καί ἀπρφ., διορίζω τινά διά νά εἶναί τι ἤ διά νά πράξῃ τι.— Μεσον, μτχ. ἀορ. α' ἐν παθητ. ἐνν. ***διαταξάμενοι***=παραταχθέντες εἰς τάξιν μάχης.—Παθητ., εἶμαι ἐν τάξει μάχης.— ὡς μέσον, κάμνω διαθήκην, ὁρίζω τάς τελευταίας βελήσεις μου.

δια-ταχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***διατάσσω***.

δια-τέθρυμμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***διαθρύπτω*** (ὅ βλ.).

δια-τείνω, μέλ. *-τενῶ*· παθ. ἀόρ. α' *-ετᾰ́θην*· πρκ. *-τέτᾰμαι* (διά τούς χρόν. βλ. *τείνω*)· ἐκτείνω, ἐκτείνω εἰς τό ἔπακρον (ἐντελῶς).— Μέσον, στενοχωρῶ ἐμαυτόν, ἀγωνίζομαι, ἀγωνίζομαι σκληρῶς || ἐμμένω μετά πείσματος.

δια-τειχίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ξω*· ἀποχωρίζω διά τείχους, ὀχυρώνω διά τείχους || κτίζω τεῖχος ἀπό σημείου τινός μέχρις ἄλλου || διαιρῶ, διαχωρίζω, ὡς διά τείχους. Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-τείχισμα, *-ατος,* τό· τόπος ἀποκεχωρισμένος καί ὀχυρωμένος διά τείχους. **2)** τό μεταξύ δύο μερῶν τεῖχος, ὁ μεσότοιχος.

δια-τεκμαίρομαι, ἀποθ. (*διά*+*τεκμαίρομαι*)· σημειώνω, ἐπισημαίνω, δεικνύω, διά σημείων || σημαδεύω, προσδιορίζω (λατ. **designare**).

δια-τελευτάω, μελ. *-ήσω*· φέρω τι εἰς πέρας, ἀποτελειώνω, ἐκπληρῶ.

δια-τελέω, μελ. *-λέσω* καί ἀττ. *-λῶ*· φέρω τι ἐντελῶς εἰς πέρας || περατώνω τι, ἐκπληρῶ τι || ἐξακολουθῶ, συνεχίζω, πράττων τι. Ἐκ τοῦ

δια-τελής, ἐς (*διά*+*τέλος*)· ἀδιάκοπος, συνεχής || διαρκής, μόνιμος.

δια-τέμνω, ἰων. *-τάμνω*· μέλ. *-τεμῶ* (διά τούς χρόνους βλ. *τέμνω*)· κόπτω διά μέσου, κόπτω εἰς δύο || διαχωρίζω.

δια-τέτᾰχα, *διατέταγμαι*, ἐνεργ. καί παθ. πρκ. τοῦ ***διατάσσω***.

δια-τετραίνω, μελ. *-τετρᾰ́νῶ*, ἰων. *-τετρᾰ́νέω* καί *-τρήσω*· τρυπῶ διά μέσου, διατρυπῶ πέρα-πέρα, κάμνω ὀπήν εἰς τι.

δια-τήκω, μελ. *-ξω* (βλ. *τήκω*)· τήκω ἐντελῶς, λυώνω τι διά τῆς θερμότητος.

δια-τηρέω, μελ. *-ήσω*· ἐπιτηρῶ τι μετά προσοχῆς. — **II** (ἐνν. ***ἐμαυτόν***), κρατῶ ἐμαυτόν μακράν τινος, ἀπέχω ἀπό τι.

διατί; ἀντί ***διά τί;*** διά τίνα λόγον; γιατί; λατ. **quamobrem?**

δια-τίθημι, μελ. *-θήσω*.—Παθητ., ἀόρ. α' ***διετέθην***· πρκ. ***διατέθειμαι***· θέτω χωρίς, διευθετῶ, τακτοποιῶ. **2)** διαθέτω, διαχειρίζομαι, κυβερνῶ || μεταχειρίζομαι, πραγματεύομαι. — Παθητ., ἔχω διατεθῆ, ἔχω τύχει (τοιαύτης ἤ τοιαύτης) μεταχειρίσεως. **3)** ἐκθέτω, ἀνεπτύσσω, ἀπαγγέλλω.— **II** Μέσον, ἐκθέτω πρός πώλησιν, διαθέτω τι πρός πώλησιν. **2)** τακτοποιῶ, ἐξομαλίζω, ἀμοιβαίως || ***διατίθημι διαθήκην τινί***=κάμνω σύμβασιν μετά τινος || ἀπολ., κάμνω συμφωνίαν μετά τινος, ὑπόσχομαι.

δια-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· ἐπιτετ. *τιμάω*· τιμῶ, ἐκτιμῶ, μεγαλώς. **2)** ὁρίζω τήν τιμήν ὡς ἐκτιμητής.

δια-τῑνάσσω, μελ. *-ξω*· τινάσσω δυνατά, συντρίβω εἰς τεμάχια || ὁ μέσ. μέλ. *-τινάξομαι* εἶναι ἐν χρήσει μετά παθητ. ἐνν.

δια-τινθαλέος, *α, ον*=***τινθαλέος*** (ὅ βλ.).

δια-τμήγω, ἀόρ. α' *-ἔτμηξα*· ἀόρ. β' *-ἐτμᾰγον*· παθ. *-ετμάγην*, ἐπ. γ' πληθ. ***διέτμαγεν*** (βλ. *τμήγω*)· ἐπ. ἀντί *δια-τέμνω*· κόπτω εἰς δύο, διαιρῶ, διαχωρίζω || ***διέτμαγεν ἐνφιλότητι***=ἐχωρίσθησαν φίλοι || ἀπολ. ἐχωρίσθησαν, διεσκορπίσθησαν μακράν.

δια-τμῆξαι, ἀπρφ. ἀορ. τοῦ ***δια-τέμνω***.

δια-τοξεύω, μελ. *-ω*· τοξεύω διά μέσου, διατρυπῶ μέ βέλη.—Μέσον, διαγωνίζομαι πρός τινα εἰς τό τόξον.

διά-τορος, *ον* (*τείρω*)· ὡς ἐνεργ. (ἐπότε ὀρθότερον νά γραφῆται: ***διατόρος***), διαπερῶν, διαπεραστικός || ἐπί ἤχων, ὀξύς, ἀνατριχιαστικός.— **II** ὡς παθητ., διαπερασμένος, διατρυπημένος.

δια-τρᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***δια-τρώγω***.

δια-τρέπω, μελ. *-ψω* μετατρέπω, ἀποτρέπω, μεταπείθω.—Παθητ. μετά μέσ. μελλ. *-τρέψομαι*, μέσ. ἀορ. α' *-ετρᾰπόμην*, παθ. ἀόρ. β' *-ετράπην*· στρέφομαι μακράν ἀπό τι, ἀποτρέπομαι ἀπό τι.

δια-τρέφω, μελ. *-θρέψω*· συντηρῶ, διατρέφω, τρέφω καθ' ὁλοκληρίαν, δαπανῶ διά τήν διατροφήν τινος.

δια-τρέχω, μελ. *-θρέξομαι* (διά τούς χρόνους βλ. *τρέχω*)· τρέχω διά μέσου, τρέχω εἰς τό ἄλλο μέρος || μτφρ. ἐξαντλῶ.— **II** ἀμτβ. περιτρέχω, τρέχω κατά διαφόρους διευθύνσεις (λατ **discurrere**).

δια-τρέω, μελ. *-τρέσω*· τρέπομαι εἰς φυγήν, περιτρέχω, τρέμων || φεύγω πρός ὅλας τάς κατευθύνσεις.

δια-τρῐβή, ἡ· κατατριβή, φθορά, σπατάλη χρόνου. **2)** ἀναψυχή, διασκέδασις. **3)** σοβαρά ἀνασχόλησις, μελέτη || συζήτησις. **4)** τρόπος ζωῆς, τό ζῆν.— **II** ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, σπατάλη χρόνου, ἀπώλεια χρόνου, ἀναβολή, ἀργοπορία. Ἐκ τοῦ

δια-τρῑβῶ· μελ. *-ψω*.— Παθητ. ἀόρ. β' ***διετρῑβην***· πρκ. ***διατέτριμμαι***· τρίβω μεταξύ, τρίβω ἰσχυρῶς: ***χερσὶ διατρίψας***.— κατατρίβω, καταναλίσκω || ἐρημώνω, καταστρέφω.— **II** μτφρ. σπαταλῶ χρόνον, δαπανῶ χρόνον, ζῶ. **2)** ἀπασχολῶ ἐμαυτόν, ἐνασχολοῦμαι. **3)** χάνω καιρόν, ἀναβάλλω, ἀργοπορῶ, βραδύνω.— **III** ἀναβάλλω δι' ἀργοπορίας, παρακωλύω, ματαιώνω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-τριπτῐκός, ή, όν (***διατρίβω***)· ἀναβλητικός, βραδυκίνητος.

διά-τρῐχα, ἐπίρ. = ***τρίχα*** (ὅ βλ.)· εἰς τρία μέρη, κατά τρεῖς τρόπους.

διά-τροπος, *ον* (***διατρέπω***)· ὁ κατά διαφόρους διευθύνσεις τρεπόμενος || ὁ ποικίλος τάς διαθέσεις, εὐμετάβλητος, ἀσταθής.

δια-τροφή, ἡ (***διατρέφω***)· συντήρησις, διατήρησις, διατροφή.

δια-τροχάζω, μελ. *-σω* (βλ. ***τροχάζω***)· ἐπί ἵππου, τριποδίζω.

δια-τρύγιος, *ον* (*διά*+*τρύγη*)· ὁ φυτευμένος μέ ἀμπελοκλήματα, τῶν ὁποίων οἱ καρποί ὡριμάζουσι διαδοχικῶς.

δια-τρῠφείς· μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***διαθρύπτω*** (ὅ βλ.).

δια-τρώγω, μελ. *-τρώξομαι*· ἀορ. β' ***διέτρᾰγον***· περιτρώγω, τρωγαλίζω, βοκανίζω, ἐντελῶς.

δι-άττω, ἤ **δι-άττω,** μελ. *διᾰ́ξω*, ἀττ. ἀντί *δι-αΐσσω*.

δι-αυγάζω, μελ. *-σω* (βλ. ***αὐγάζω***)· διαλάμπω, λάμπω διά μέσου τινός, «γλυκοχαράζω».

δι-αυγής, ἐς (*διά*+*αὐγή*)· διαφανής, καθαρός || ἀκτινοβόλος.

διαυλο-δρόμης, *-ου,* ὁ (***δίαυλος***+***δρόμος***)· ὁ τρέχων ἐν τῷ διαύλῳ, ὁ μετέχων εἰς ἀγῶνα διαύλου, ὁ ἀγωνιζόμενος τόν δίαυλον.

δί-αυλος, ὁ (***δύο, δίς***+***αὐλός***)· διπλοῦς ***αὐλός*** (τ.ἔ. σωλήν)· κατά τούς ἀγῶνας δρόμου, ὁ διπλοῦς δρόμος, καθ' ὅν ὁ δρομεύς ἔτρεχε μέχρι τοῦ ἀπωτάτου

σημείου τοῦ σταδίου, ἔκαμπτε περὶ τὴν ἐκεῖ κειμένην στήλην (τὸν ***καμπτῆρα***), καὶ διὰ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς τοῦ σταδίου ἐπανήρχατο εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐκκινήσεως (τὴν ***βαλβῖδα***)· μτφ. ***δίαυλοι κυμάτων*** = πλήμμυρα καὶ ἄμπωτις (λατιν. **fluctus reciproci**).— **II** στενόν, πορθμός.

δια-φᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***διεσθίω*** (ὃ βλ.).

δια-φᾰδνη, καὶ ***διαφάνδην***, ἐπίρ.· φανερῶς, ἀναφανδόν. Ἐκ τοῦ

δια-φαίνω, μελ. -***φᾰνῶ*** (διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***φαίνω***)· κάμνω τι νὰ φανῇ διά μέσου, δεικνύω διὰ μέσου.— **II** Παθητ., ἀόρ. β' -***εφᾰνην***, φαίνομαι διὰ μέσου, εἶμαι ὁρατός, ἐμφανίζομαι, διὰ μέσου. 2) λάμπω, εἶμαι πεπυρακτωμένος. 3) εἶμαι φανερός, εἶμαι καταφανής (ἐπίσημος) μεταξὺ ἄλλων || ἀποδεικνύομαι.— **III** ἐνέργ. ὡς ἀμτβ., «γλυκοχαράζω», ἀνατέλλω. 2) εἶμαι διαφανής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-φᾰνής, ***ές*** (***διαφαίνω***)· ὁ φαινόμενος διὰ μέσου || ὁ δι' οὗ δύναταί τις νὰ βλέπῃ, διαφανής. 2) ὁ λάμπων, ὁ κατέρυθρος ἐκ τῆς πυρακτώσεως.— **II** μτφρ. ὁ σαφῶς γνωριζόμενος, προφανής, φανερὸς || ἐπιφανής, ἔνδοξος.—Ἐπίρ. -***νῶς***=φανερῶς.

δια-φαύσκω, ἰων. -***φώσκω*** (***διὰ*** + ***φάος***)· δεικνύω φῶς διὰ μέσου, ἀνατέλλω.

διαφεγγής, ***ές*** (***διὰ***+***φέγγος***)· διαφανής.

διαφερόντως, ἐπίρ. τῆς μτχ. ἐνεργ. ἐνεστ. τοῦ ***διαφέρω***· διαφόρως ἀπό.. , κατὰ τρόπον διάφορον ἀπό... || ἰδίως, πρὸ πάντων, κατ' ἐξοχήν, ὑπερβολικῶς.

δια-φέρω· μέλ. ***διοίσω*** καὶ ***διοίσομαι*** (ἐσχηματισμένοι ὡσεὶ ἐξ ἐν. *-***οῖω**)· ἀόρ. α' ***δι-ήνεγκα***, ἰων. ***δι-ήνεικα***· ἀόρ. β' ***δι-ήνεγκον*** (ἐξ ἐν. *-***ἐνέγκω**) (βλ. ***φέρω***)· φέρω (μετοφέρω, διαβιβάζω) ἀπέναντι. 2) μεταφέρω εἰς (κατὰ) διαφόρους διευθύνσεις || σχίζω εἰς δύο· ***διαφέρω τὴν ψῆφον*** = δίδω τὴν ψῆφόν μου κατὰ διάφορον τρόπον, δηλ. ψηφίζω ἐναντίον τινός (ἀλλ' ὡσ. ἀποφαίζω διὰ τῆς ψήφου μου)||μτφρ. διαδίδω εἰδήσεις. 3) φέρω διὰ μέσου τινός, φέρω εἰς τελειοποίησιν. 4) φέρω διὰ μέσου, ἀντέχω, ὑποφέρω, φέρω εἰς πέρας, ἀντέχω μέχρι τέλους. 5) Ἀπολ. συνεχίζω, διαμένω, ζῶ.— **II** ἀμτβ., ἔχω διαφοράν, εἶμαι διάφορος, εἶμαι ἀνόμοιος, ἀπό τινα. 2) ἀπρόσ. ***διαφέρει μοι*** = τοῦτο ἀποτελεῖ διαφοράν δι' ἐμέ || ἔχω διαφέρον (συμφέρον), μὲ μέλλει· ***οὐ διαφέρει μοι*** = δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορὰ ὡς πρὸς ἐμέ || δὲν ἔχω ἐνδιαφέρον.—Ἀπροσ. ἄνευ δοτ. προσ., ἁπλῶς ***διαφέρει*** = ὑπάρχει διαφορά, ***οὐ διαφέρει***= δὲν ὑπάρχει διαφορὰ (**nihil refert**).— ***τὰ διαφέροντα***=τὰ σημεῖα διαφορᾶς, αἱ διαφοραί. 3) διαφέρω ἀπὸ ἕνα ἄλλαν, τ. ἔ. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ || διαπρέπω, ἐξέχω.— **III** Μεσ-παθητ., ἔχω διαφορὰς πρός τινα, εὑρίσκομαι ἐν διαστάσει, φιλονεικῶ πρός τινα.—[διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***φέρω***].

δια-φεύγω, μελ. -***φεύξομαι***· ἀόρ. β' -***έφῠγον***· πρκ. -***πέφευγα*** (βλ. -***φεύγω***)· φεύγω διὰ μέσου, φεύγω μακράν, ἀπομακρύνομαι || ἐκφεύγω, διαφεύγω. 2) διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, τὴν μνήμην τινός, τὴν παρατήρησίν τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διά-φευξις, -***εως***, ἡ (***διαφεύγω***)· διαφυγή, μέσα (καὶ τρόποι) διαφυγῆς.

δια-φημίζω, μελ. -***ίσω***· διοδίδω τὴν φήμην περί τινος, καθιστῶ τι γνωστόν, περίφημον || δημοσιεύω.

δια-φθείρω· μελ. -***φθερῶ***, ἐπ. -***φθέρσω***· πρκ. -***έφθαρκα***· καταστρέφω ἐντελῶς, φονεύω || γενικῶς, φθείρω, «χαλνῶ», βλάπτω. 2) ἐπὶ ἠθικῆς ἐνν., ὁδηγῶ τινα ἔξω τῆς εὐθείας ὁδοῦ, διαφθείρω τὴν συνείδησίν του (τὸν χαρακτῆρά του), καταστρέφω || κυρ. διαφθείρω διὰ δώρων (λατ. **corrumpere**) || παραπλανῶ, «ξελογιάζω».— **II** Παθητ., μελ. -***φθαρήσομαι***, ὡσ. μέσ. μελ. -***φθαροῦμαι***, -***φθερέομαι***· ἀόρ. β' -***εφθάρην***· πρκ. -***έφθαρμαι***· καταστρέφομαι, εἶμαι κατεστραμμένος, βαδίζω πρὸς τὴν καταστροφήν, χάνομαι || κυρ. ἔχω καταστῆ ἀνίκανος || ***διεφθαρμένος***=κατεστραμμένος ὑλικῶς ἢ ἠθικῶς.— **III** ὁ πρκ. ***διέφθορα*** ἀπαντᾷ ἐνίοτε καὶ ἀμτβ.=εἶμαι παράφρων, τρελλός || ὡσ. εἶμαι κατεστραμμένος, «εἶμαι τοῦ θανάτου», νεκρός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-φθορά, ἡ (***διαφθείρω***)· καταστροφή, ἀφανισμός, θάνατος. 2) ἐν ἠθικῇ ἐνν. διαφθορά, ἀπάτη, πλάνησις. 3) ***ἰχθύσιν διαφθορά*** = λεία, βορά, τῶν ἰχθύων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-φθορεύς, -***έως***, ὁ (***διαφθορά***)· ὁ διαφθείρων, «διαφθορεύς», ἀποπλανῶν, ἀπατεών.

δι-αφ-ῐ́ημι, μελ. -***ήσω***· ἀφίνω τι νὰ φύγῃ || ἀπολύω, διαλύω.

δια-φοιβάζω, μελ. -***σω*** (βλ. ***φοιβάζω***)· καθιστῶ τινα μαινόμενον (μανιακόν). — Παθητ., μαίνομαι || παραληρῶ.

δια-φοιτάω, ἰων. -***έω***, μελ. ***ήσω*** (βλ. ***φοιτάω***)· περιφέρομαι παντοῦ, πηγαίνω ἐδῶ κι' ἐκεῖ, γυρίζω διαρκῶς || ἐπὶ φήμης, διοδίδομαι.

δια-φορά, ἡ (***διαφέρω***)· διαφορά, διάκρισις, ἀνομοιότης. 2) διαφωνία, διάστασις, ἀσυμφωνία, διχόνοια.— **II** διάκρισις ἠθικῆς φύσεως, ὑπεροχή, ἔξοχότης.— **III** κέρδος, πλεονέκτημα, ὄφελος, ὠφέλεια.

δια-φορέω, μέλ. -***ήσω***· φέρω εἰς διάφορα μέρη, διασκορπίζω γύρω, διαδίδω, ἐξαπλώνω. 2) παίρνω μαζί μου κάτι ὡς λείαν (λάφυρον) καὶ φεύγω || λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ || ὡσ. κατακομματιάζω, κατασμίφω — **II** = ***διαφέρω***· μετοφέρω ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δια-φόρησις, -***εως***, ἡ (***διαφορέω***)· διαρπαγή, λεηλασία.

διά-φορος, ***ον*** (***διαφέρω***)· ὁ διαφέρων ἀπό τι(να), διαφορετικός, ἀνόμοιος. 2) ὁ ἔχων διαφοράς πρός τινα || ὁ διαφωνῶν πρός τινα, ὁ εὑρισκόμενος ἐν διαστάσει μετά τινος.— **II** ὑπέροχος, ἐξαίρετος. 2) ἐπωφελής, ὠφέλιμος συμφέρων, ἐπικερδής.— **III** ὡς οὐσιαστ. ***τὸ διάφορον*** (καὶ εἰδ. κατὰ πλῆθ. ***τὰ διάφορα***) =ἡ διαφορὰ || αἱ ἀντιθέσεις, αἱ φιλονεικίαι|| ἔχθραι, τὰ συμφέροντα, τὰ ἐνδιαφέροντα || αἱ χρηματικαὶ δοσοληψίαι(ἀγορὰ κόστους,τόκοι, χρηματικαὶ ποιναί).

διαφόρως, ἐπίρ. τοῦ ***διάφορος***· κατὰ διάφορον τρόπον, ἀνομοίως. 2) ἐχθρικῶς. 3) ἐξόχως, ὑπερόχως, κατὰ ὑπέροχον τρόπον.

διά-φραγμα, -***ατος***, τό (***διαφράσσω***)· τοῖχος διαχωρίζων, μεσότοιχος. 2) μεμβράνη διαχωρίζουσα τὸν θώρακα ἀπὸ τὴν κοιλίαν, καλουμένη καὶ σήμερον ἐν τῇ ἰατρικῇ «διάφραγμα».

δια-φράγνῡμι=***διαφράσσω*** (ὃ βλ.).

δια-φράζω (βλ. ***φράζω***)· λέγω, δηλῶ, καθαρὰ (ρητῶς)· ἐπ. ἀόρ. β' ***δι-επ-έφραδον***.

δια-φράσσω, μελ. -***ξω*** (βλ. ***φράσσω***)· χωρίζω, ἀποχωρίζω, διὰ φράγματος || περιτειχίζω || ἀποκλείω.

δια-φρέω, μελ. -***ήσω*** (***διὰ***+***φρέω***, ὅπερ μόνον ἐν συνθέσει: ἀπαντᾷ: βλ. ***εἰσφρέω***, ***ἐκφρέω***)· ἀφίνω τι νὰ διέλθῃ διά μέσου, ἐπιτρέπω νὰ διαβῇ.

δια-φυγγάνω=***διαφεύγω*** (ὃ βλ.).

δια-φῠ́γή, ἡ (***διαφεύγω***)· τὸ φεύγειν διὰ μέσου, τὸ ἐκφεύγειν, τὸ διαφεύγειν, «διαφυγή» (κοιν. ξεγλίστρημα) || μέσον διαφυγῆς || τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον.

δια-φῠ́ή, ἡ (***διαφύω***)· πᾶσα φυσικὴ γραμμὴ χωριμοῦ, πᾶν φυσικὸν χώρισμα (ὅπως εἶναι αἱ ἀρθρώσεις, οἱ ἅρμοί, τῶν μελῶν τοῦ σώματος) || χάσμα, σχισμή, ἐντομή (ὅπως εἰς τὰ κάρυα π. χ.).

δια-φῠ́λάσσω, ἀττ. -***ττω***, μελ. -***ξω***· ἐπιτηρῶ (φρουρῶ) ἀγρύπνως || διατηρῶ, διασώζω, «διαφυλάσσω».

δια-φῡσάω, μελ. -***ήσω***· φυσῶ διὰ μέσου.— **II** διασκορπίζω, ἀπομακρύνω, διὰ φυσήματος || Παθητ., διασκορπίζομαι εἰς τοὺς ἀνέμους, ἐξαφανίζομαι.

δι-ᾰφῡ́σσω, μέλ. -***ξω*** (βλ. ***ἀφύσσω***)· ἀόρ. α' ***δι-ήφυσα***· ἀντλῶ διὰ μέσου || ἀντλῶ συνεχῶς || ἀντλῶ τι μέχρι τέλους, ἐξαντλῶ τελείως. — **II** ἀποσπῶ, σπαράσσω, ξεσχίζω.

δια-φύω, μελ. -***φύσω***· κάμνω νὰ φυτρώσῃ τι διὰ μέσου || ἀμτβ., βλαστάνω ἐκ τοῦ μέσου, ἀναβλαστάνω.— **II** Παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' ***διέφῡν***, πρκ. ***διαπέφῡκα***· παρεμφαίνω, μεσολαβῶ || ***χρόνος διέφυ*** = χρόνος παρῆλθεν ἐν τῷ μεταξύ.

δια-φωνέω, μελ. -***ήσω*** (βλ. ***φωνέω***)· ἠχῶ διαφορετικά, διαφέρω κατὰ τὸν τόνον, κάμνω παραφωνίας || διαφωνῶ, δὲν συμφωνῶ.

δια-χάζω ἢ -***χάζομαι*** (βλ. ***χάζω***)· ἀποχωρῶ, ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι.

δια-χᾰλάω, μελ. *-ᾰ̃σω·* χαλαρώνω ‖ ἀνοίγω, «ξεμανταλώνω».— **II** διά τῆς ἀσκήσεως καθιστῶ τι εὔκαμπτον.

δια-χάσκω· ἀνοίγω διάπλατα τό στόμα, χασμῶμαι («χασμουριέμαι»).

δια-χέαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *δια-χέω.*

δια-χειμάζω, μελ. *-άσω·* περνῶ τόν χειμῶνα, «διαχειμάζω».

δια-χειρίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̄ῶ* (βλ. *χειρίζω*)· ἔχω ἀνά χεῖρας, μεταχειρίζομαι, διευθύνω, κυβερνῶ.—Μέσ., ἐπιβάλλω τήν χεῖρα ἐπί τινος («τοῦ βάζω χέρι», τόν σκοτώνω). Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-χείρισις, *-εως,* ἡ· μεταχείρισις, διεύθυνσις, διοίκησις.

δια-χειρο-τονέω, μελ. *-ήσω·* ἐκλέγω μεταξύ δύο προσώπων ἤ πραγμάτων δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός ἤ διά φανερᾶς ψηφοφορίας ‖ ἀποφαίνομαι διά τῆς ψήφου μου, ψηφίζω, ἀποφασίζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-χειρο-τονία, ἡ (*διαχειροτονέω*)· ἐκλογή δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός (ἐκδήλωσις προτιμήσεως μεταξύ δύο προσώπων ἤ πραγμάτων).

δια-χέω, μελ. *-χεῶ·* ἀόρ. α' *-έχεα,* ἐπ. *-έχευα·* χύνω κατά διαφόρους κατευθύνσεις, διασκορπίζω‖ἐκχέω, διαλύω ‖ ἐπί μετάλλων, τήκω, λυώνω, ἀναλύω ‖ ὡσ. διασκορπίζω ‖ μτφρ. συγχέω, φέρω σύγχυσιν.— **II** Παθητ., χύνομαι ἐξ ἑνός ἀγγείου εἰς ἄλλο ‖ τήκομαι, ἀναλύομαι, λυώνω ‖ πίπτω εἰς κομμάτια.— μτφρ. εἶμαι παραλελυμένος ‖ γίνομαι εὔθυμος.

δια-χλευάζω· ἐπιτετ. *χλευάζω·* ὡς καί νῦν· καθιστῶ τινα καταγέλαστον, ἐμπαίζω, κοροϊδεύω.

δια-χόω· παλαιότ. τύπος τοῦ *διαχώννυμι* (ὁ ἕλ.)· κατ' ἀπρφ. *διαχοῦν τὸ χῶμα*=συμπληρώνειν τό ἐπίχωμα (τήν ἐπισώρευσιν χώματος).

δια-χράομαι, μελ. *-χρήσομαι,* μετά δωρ. γ' ἑν. *διαχρησεῖται·* μεταχειρίζομαί τι συνεχῶς (ἤ συνήθως) ‖ εἶμαι διαρκῶς μαζί μέ τι, ἀπασχολοῦμαι διαρκῶς μέ αὐτό, τό ὑποφέρω.— **II** μετά αἰτ. προσ., φονεύω τινά (κυρ. μεταχειρίζομαι αὐτόν μέχρι τελειωμοῦ του, τόν καταναλίσκω, τόν φθείρω).

δια-χρέομαι, ἰων. τύπος τοῦ προηγ. *διαχράομαι.* Ἰων. Ὑποτ. *διαχρέωμαι.*

δια-χώννυμι, μελ. *-χώσω* (βλ. *χώννυμι*)· κατασκευάζω ἀνάχωμα ἀπό τινος μέρους μέχρις ἄλλου.

δια-χωρέω, μέλ. *-ήσω·* χωρῶ (περνῶ) διά μέσου τινός ‖ ἀπροσ. *κάτω διεχώρει αὐτοῖς*=ὑπέφερον ἐκ διαρροίας. **2)** χωρίζομαι, ἀπομακρύνομαι: *διαχωρέω εἰς πλάτος* = εὐρύνομαι, γίνομαι πλατύτερος· *διαχωρέω εἰς βάθος*=σχηματίζω χαράδραν, ἀφίνω νά σχηματισθῇ χαράδρα.

δια-χωρίζω, μελ. *-ίσω* καί ἀττ. *-ῐ̄ῶ·* χωρίζω, ἀποχωρίζω, διαχωρίζω.

δια-ψαίρω· σαρώνω διά τῆς πνοῆς, παρασύρω διά τοῦ ἀνέμου ‖ τρίβω τι ἀνάμεσα, κατατρίβω ‖ πνέω σιγά διά μέσου.

δια-ψεύδω ἤ μεσ. *-ψεύδομαι·* διά ψευδολογιῶν ἐξαπατῶ τινα ὁλοσχερῶς.— **II** *διαψεύδομαι* ὡς παθ. μετά ἀορ. α' *διεψεύσθην* καί πρκ. *διέψευσμαι·* ἐξαπατῶμαι πλήρως, εἶμαι ἐξηπατημένος, παραπλανῶμαι.

δια-ψηφίζομαι, μελ. *-ίσομαι* καί ἀττ. *-ῐ̄οῦμαι,* ἀποθ.· ψηφίζω, ψηφοφορῶ, διά ψήφων ‖ δίδω τήν ψῆφόν μου ‖ ἀποφασίζω, ἀποφαίνομαι γνώμην, διά τῆς ψήφου. Ἐξ αὐτοῦ τό

δια-ψήψισις, *-εως,* ἡ· τό ψηφίζειν, ψηφοφορεῖν‖ τό ἀποφαίνεσθαι γνώμην (ἀποφασίζειν) διά τῆς ψήφου.

δια-ψύχω, μελ. *-ξω* (βλ. *ψύχω*)· δροσίζω, ψυχραίνω, ἀναψύχω, ἀνακουφίζω. **2)** ἀερίζω, ξηραίνω διά τοῦ ἀερισμοῦ. **3)** ἐξασθενίζω τι. **4)** κάμνω τι ὑδατοσταγές.

δῐ-βολος, *ον* (*δίς*+*βάλλω*)· ὁ ἔχων δύο αἰχμάς, δίστομος. **2)** ὁ δίς *βαλλόμενος,* δηλ. ριπτόμενος, διπλούμενος: *δίβολος χλαῖνα* = ἐπανωφόριον δίς τυλισσόμενον περί τό σῶμα. **3)** γενικῶς, διπλοῦς.

δί-γληνος, *ον* (*δύο*+*γλήνη*)· ὁ ἔχων δύο κόρας τοῦ ὀφθαλμοῦ (*γλήνας*), τ. ἔ. ὁ ἔχων δύο ὀφθαλμούς.

δί-γλωσσος, *ον,* ἀττ. *-ττος, -ον* (*δύο*+*γλῶσσα*)· ὁ ἔχων δύο γλώσσας (λατ. **bilinguis**), τ. ἔ. ὁ ὁμιλῶν δύο γλώσσας ‖ ὡς οὐσιαστ. *ὁ δίγλωσσος*=ὁ διερμηνεύς.— **II** ὁ διπλῆν γλῶσσαν ἔχων (καί ὁμιλῶν), τ. ἔ. ὁ δόλιος, ὁ ἄλλα λέγων ἐμπρός καί ἄλλα ὀπίσω.

δί-γονος, *ον* (*δίς*+**γένω*)· ὁ δίς γεννηθείς. **2)** δίδυμος, διπλοῦς.— **II** ἐνεργ.=*δίτοκος*=ὁ τίκτων δίς ἤ δίδυμα (σημειωτέον ὅτι καί τό ἐνεργ. προπαροξύνεται).

δίδαγμα, *-ατος,* τό (*διδάσκω*)· τό διδασκόμενον μάθημα ‖ διδασκαλία.

δῐδάκκη, δωρ. ἀντί *διδάσκει.*

δῐδακτικός, *ή, όν* (*διδάσκω*)· ἱκανός, ἐπιτήδειος, εἰς τό διδάσκειν.

δῐδακτός, *ή, όν* (*διδάσκω*)· ἐπί πράγμ., ὅ,τι δύναται νά διδάσκηται καί νά μανθάνηται ‖ ὅ,τι πρέπει (εἶναι ἀναγκαῖον) νά διδάσκηται ‖ τό δεδιδαγμένον καί μεμαθημένον.— **II** ἐπί προσ., ὁ διδαγμένος, ἔμπειρος.

δῐδάξω, μέλ. τοῦ *διδάσκω.*

δίδαξις, *-εως,* ἡ (*διδάσκω*)· τό διδάσκειν, διδασκαλία, διδαχή.

δῐδασκᾰλεῖον, τό (*διδάσκω*)· τόπος διδασκαλίας, σχολεῖον.

δῐδασκᾰλία, ἡ (*διδάσκω*)· τό διδάσκειν, διδαχή ‖ παίδευσις, ἀγωγή.— **II** ἡ διδασκαλία καί ἄσκησις τῶν μελῶν τοῦ χοροῦ τοῦ δράματος. **2)** *διδασκαλίαι*=οἱ κατάλογοι τῶν δραμάτων (περιέχοντες τόν τίτλον τοῦ παρασταθέντος δράματος, τό ὄνομα τοῦ ποιητοῦ, τοῦ χορηγοῦ, τήν χρονολογίαν τῆς παραστάσεως, καί ἄν ἔτυχε βραβείου καί τίνος) ‖ ὡσ. *διδασκαλία* ἐκαλεῖτο καί ἡ δοκιμή ἑνός δράματος.

δῐδασκαλῐκός, *ή, όν* (*διδάσκω*)· ὁ κατάλληλος διά τό ἔργον τοῦ διδάσκοντος, διδακτικός ‖ ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς διδάσκαλον. Ἐπίρ. *-κῶς*=κατά τόν τρόπον τοῦ διδασκάλου ‖ διδακτικῶς.

δῐδασκάλιον, τό (*διδάσκω*)· πᾶν τό διδασκόμενον, ἐπιστήμη, τέχνη. — Ἐν τῷ πληθ. = *δίδακτρα* Ἐκ τοῦ

δῐδάσκᾰλος, ὁ καί ἡ (*διδάσκω*)· ὁ διδάσκων, ὁ διδάσ‹αλος· *διδάσκαλος* ἐκαλεῖτο ὡσ. καί ὁ δραματικός ποιητής, διότι ὁ ἴδιος ἐδίδασκε τούς ὑποκριτάς.

δῐδασκέμεναι, *-έμεν,* ἐπικ. ἀπρφ. τοῦ *διδάσκω.*

δῐδασκῆσαι, ποιητ. ἀντί *διδάξαι* ἀπρφ. ἀορ. τοῦ *διδάσκω.*

δῐδάσκω· μελ. *διδάξω·* ἀόρ. α' *ἐδίδαξα,* ποιητ. *ἐδιδάσκησα* (ὡσεί ἐξ ἐν. *διδασκέω*)· πρκ. *δεδίδᾰχα* (ἀναδιπλασ. τύπος τοῦ **δάω* μετά μτβ. σημ.)· ὡς καί νῦν, διδάσκω, εἶμαι διδάσκαλος, διδάσκω τινά ἤ τι ‖ μετά διπλῆς αἰτ.: *ἱπποσύνας σε ἐδίδαξαν* = σέ ἐδίδαξαν ἱππασίαν. — Μέσον, διδάσκω ἐμαυτόν, μανθάνω ‖ διδάσκω τινά διά τοῦ διδασκάλου (μέσον διάμεσον), π.χ. ἐπί πατρός ἀποστέλλοντος τό τέκνον του «στό δάσκαλο» διά νά μάθῃ γράμματα) ‖ ἀλλ' ὡσ. τό μέσον μετά τῆς σημ. τοῦ ἐνεργ. — Παθητ., διδάσκομαι (ὑπό τινος), μανθάνω — **II** *τὸ διδάσκειν* ἐχρησιμοποιεῖτο ἐπί τῶν δραματικῶν ποιητῶν, οἵτινες ἐδίδασκον τούς ὑποκριτάς τούς ρόλους των καί ἐπεστάτουν κατά τήν παράστασιν τῶν δραμάτων.

Ἔτυμ.: διδάσκω ‹ **δι-δακ-σκω* (=καθιστῶ τι ἀρεστόν (πιθανόν), πρβλ. λατ. **disco** ‹ **di-dc-scō** πρβλ. πρκ. **didici** (=ἀποδέχομαι)· ἤτοι ἐκ ῥίζ. *δακ-* ‹ ἰαπ. **dək-**, ἀσθενοῦς τύπου τῆς ῥ. **dēk-** (τείνω τάς χεῖρας διά νά δεχθῶ τι) πρβλ. **doceo**· βλ. *δέκομαι*· *διδαχή,* πρβλ. πρκ. *δε-δίδαχα.*—Κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ἐκ ῥ. *δαχ-* ‹ **dn̥gh-* ‹ **deĝgh-* (=φαίνομαι). Ἐξ αὐτοῦ τό

δῐδᾰχή, ἡ (*διδάσκω*)· διδασκαλία, δίδαγμα, δόγμα.

δίδημι, ἐπ. ἀντί *δέω* Α (ὅ βλ.)· δένω, δεσμεύω· γ' πληθ. ἐνεστ. *διδέᾱσι·* γ' ἑν. πρτ. *δίδη,* ἐπ. ἀντί *ἐδίδη.* [δ:' ἐτυμολ. βλ. *δέω* Α, τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπικ. τύπος μετ' ἐνεστ. ἀναδιπλασ., ὡς τό *τίθημι* τοῦ **θέω*].

διδοῖς ἤ **διδοῖσθα, διδοῖ,** ἰων. δ' καί γ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ *δίδωμι* (ἐσχηματισμένα ὡσεί ἐξ ἐν. **διδόω*).

διδόμεν, διδόμεναι, διδοῦναι, ἐπικ. τύποι ἀντί τοῦ *διδόναι,* ἀπρφ. τοῦ *δίδωμι.*

δίδου, δ' ἑν. Προστ., καί ἐπικ. γ' ἑν. πρτ. τοῦ *δίδωμι* (ἐσχηματισμ. ἐκ τοῦ **διδόω*)· *διδοῦν* ἀπρφ.· *διδοῦσι* γ' πληθ.

διδράσκω, μελ. *δρᾶσομαι* πρκ. *δέδρᾱκα* ἀόρ. 6' *ἔδρᾱν*, ἀπρφ. *δρᾶναι*, μτχ. *δράς*, προστ. *δρᾶθι*, ὑποτ. *δρῶ*, εὐκτ. *δραίην* ἰων. *διδρήσκω*, μελ. *δρήσομαι*, ἀόρ. 6' *ἔδρην* (**δράω*)=*ἀποδιδράσκω* (ὃ βλ.)· δραπετεύω, φεύγω μακράν, διαφεύγω, ἐκφεύγω.—[δι' ἐτυμ. βλ. *ἀποδιδράσκω*].

δῐ-δραχμος, *ον* (*δύο* + *δραχμή*)· ὁ δύο δραχμῶν, ὁ ἔχων ἀξίαν δύο δραχμῶν· *δίδραχμοι ὁπλῖται*= στρατιῶται λαμβάνοντες δύο δραχμὰς ἡμερησίως ὡς μισθόν.— **II** τὸ οὐδ. οὐσ. *τὸ δίδραχμον*=δύο δραχμαί (ἐν τῇ Κ. Δ. ἥμισυ σίκλου, πληρωνόμενον εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ναοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις).

δῐδῡμ-ἄνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*δίδυμος*+*ἀνήρ*)· ὁ ἀναφερόμενος εἰς δύο ἄνδρας.

δῐδῡμᾱ-τόκος, *ον*, Δωρ. ἀντὶ *διδυμητόκος* (*δίδυμος*+*τεκεῖν* τοῦ *τίκτω*)· ὁ τίκτων (γεννῶν) δίδυμα.

δῐδῡμᾶων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*δίδυμος*)· δίδυμος ἀδελφός.

δίδυμνος, ποιητ. ἀντὶ *δίδυμος* (ὃ βλ.).

δῐδῡμος, *η*, *ον* (ἡ *-ος*, *-ον*) (*δύο*)· διπλοῦς, δίπτυχος, διπλωμένος, διπλὸς || *δίδυμος κασίγνητος* = δίδυμος ἀδελφός, ἤτοι γεννηθεὶς μαζὶ μὲ ἄλλον || συνήθ. κατὰ πληθ. *δίδυμοι*.

*Ἔτυμ.: *δίδυμος* 〈**δι-* (πρβλ. *δίς*) + *δυ-μος* (συγ. τῷ *δύο*· πρβλ. *ἀμφί-δυμος*=διπλοῦς, διπλῆς φύσεως). Ἐσχηματίσθη δηλ. κατ' ἀναδιπλωσιν τοῦ *δύο*. Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *δίδυμος* ἐλέχθη καὶ *τρίδυμος*, ὃ βλ.

διδῴην=*διδοίην*, εὐκτ. τοῦ *δίδωμι*.

δίδωθι, ἐπ. τύπος ἀντὶ *δίδοθι*, Προστ. τοῦ *δίδωμι*.

δίδωμι· μελ. *δώσω*· ἀορ. α' *ἔδωκα*· ἀορ 6' *ἔδων*· πρκ. *δέδωκα*.—Μέσον, ἀόρ. 6' *ἐδόμην*. -- Παθητ., μέλ. *δοθήσομαι*· ἀόρ. *ἐδόθην*· πρκ. *δέδομαι* (**δόω*)· δίδω, δίδω δωρεάν, δωροῦμαι, χαρίζω. —Ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ. προσφέρω. **2)** ἐπὶ τῶν θεῶν, παραχωρῶ, παρέχω || ἐπὶ τῶν νόμων, ἐπιτρέπω, καθιερῶ, ἐπικυρῶ· **3)** ἀφιερώνω, προσφέρω εἰς τοὺς θεοὺς || παραδίδω (εἴτε ἐπὶ καλῆς εἴτε ἐπὶ κακῆς σημασ.). **4)** ἐπὶ γονέων, δίδω τὴν θυγατέρα μου εἰς γάμον (τὴν δίδω εἰς τινα ὡς σύζυγον). **5)** *δίδωμι ἐμαυτόν τινι* = θέτω ἐμαυτὸν εἰς τὴν διάθεσίν τινος, τοῦ παραδίδομαι. **6)** *διδόναι δίκην* (βλ. ἐν λ. *δίκη*). — **II** ἐν ἀρατῖς καὶ εὐχαῖς, ἐπιτρέπω, παραχωρῶ, κάμνω ὥστε νά... : *δός με τείσασθαι*=δῶσε μου τὴν δύναμιν (κάμε ὥστε) νὰ ἐκδικηθῶ.— **III** κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμτβ., παραδίδω ἐμαυτόν· παραδίδομαι || ἀφιερῶ ἐμαυτόν, ἀφιεροῦμαι.

*Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *δο-* παράγονται τὰ : *δί-δω-μι*, *δο-τήρ*, *δω-τήρ*, *δώς*, *δῶ-τι-ς*, *δό-σι-ς*, ἰων. *δωτίνη*, *δωτύς*, *-ύος*, *δῶρον*.—Συγγ. τῇ σανσκρ. ῥ. *dā-* : *dá-dā-mi* (=δίδω), *dā-tā* (δοτήρ), *dā́-nam* (δῶρον)· Zend. *dâ* (διδόναι), *dā-tar* (δοτήρ), *dā-thrá* (δῶρον).—Πρβλ. λατιν. *da-re*, *da-tor*, *dōs*, *dō-num*, *datio* (πρβλ. *δόσις*, *δωτίνη*).'Εν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται σανσκρ. ῥ. *dō-*, *də-* (=διδόναι). Βλ. καὶ *δάνος*.

διδῶν, μτχ. τοῦ *δίδωμι*, ἐσχημ. ἐξ ἐν. **διδόω*.

διδώσω, ἐπ. μελ. ἀντὶ *δώσω* τοῦ *δίδωμι*.

δῖε, κλητ. τοῦ *δῖος* (ὃ βλ.).

δίε, ποιητ. ἀντὶ *ἔδιε*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *δίω*.

δι-έβην, ἀόρ. 6' τοῦ *διαβαίνω*.

δι-εβίων, ἀόρ. 6' τοῦ *διαβιόω*.

δι-εβλήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *διαβάλλομαι*.

δι-εγγυάω, μελ. *-ήσω*· δίδω ἐγγύησιν διά τινα, παρέχω ἐγγύησιν.— Μέσον, λαμβάνω ἐγγύησιν διά τινα.— **II** Παθητ., γίνεταί τις ἐγγυητής μου || εἶμαι ἠγγυημένος, τελῶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησίν τινος, ἀφίεμαι ἐλεύθερος ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει ἄλλου τινός.

δι-εγείρω· σηκώνω τινὰ ἀπὸ τὸν ὕπνον || ἐπ. παθ. ἀόρ. 6' *διέγρετο*=ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἀφυπνίσθη, ἐξύπνησεν.

δι-εγερθείς, μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ *διεγείρω*.

δι-έγνων, ἀόρ. β' τοῦ *διαγιγνώσκω*.

δι-εδασάμην, ἀόρ. α' τοῦ *δια-δατέομαι* (ὃ βλ.).

δι-έδεξα, ἰων. ἀντὶ *διέδειξα*, ἀόρ. α' τοῦ *διαδείκνυμι*.

δι-εδηλησάμην, ἀόρ. α' τοῦ *δια-δηλέομαι* (ὃ βλ.).

δι-εδίδοτο, γ' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ *διαδίδωμι*.

δι-εδόθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *διαδίδωμι*.

δι-έδρᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *δια-τρέχω*.

δι-έδραν, ἀόρ. β' τοῦ *δια-διδράσκω* (ὃ βλ.).

δι-έδυν, ἀόρ. β' τοῦ *διαδύω* ἢ *διαδύομαι* (ὃ βλ.).

δι-έεργον, ποιητ. πρτ. τοῦ *δι-έργω*, *δι-είργω*.

δι-έζην, πρτ. τοῦ *δια-ζάω* (ὃ βλ.).

δι-έζωσα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-ζώννυμι*.

δι-έζωσμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *διαζώννυμι*.

δι-εθείωσα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-θειόω* (ὃ βλ).

δι-έθετο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *διατίθημι* (ὃ βλ.).

δι-εῖδον, ἀπρφ. *δι-ιδεῖν*, ἀορ. 6' τοῦ *διοράω* (λαμβανομένου ὡς ἐνεστ.)· βλέπω διὰ μέσου, διακρίνω.

δι-είλεγμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *διαλέγομαι*.

δι-ειλημμένως, ἐπίρ. τῆς μτχ. τοῦ παθητ. πρκ. τοῦ *διαλαμβάνω*· κεχωρισμένως, ὡρισμένως, ἀκριβῶς.

δι-είληφα, πρκ. τοῦ *διαλαμβάνω*.

δι-εῖλον, ἀόρ. 6' τοῦ *δι-αιρέω*.

δί-ειμι (Α) (*διὰ* + *εἶμι*), μελ. *δι-είσομαι*· διέρχομαι || περιφέρομαι, ὑπάγω ἐδῶ κι' ἐκεῖ.— **II** μετὰ αἰτ. μτφρ., διεξέρχομαί τι, διηγοῦμαί τι λεπτομερῶς.— Συχνὰ ὡς μέλλων τοῦ *διέρχομαι*.

δί-ειμι (Β) (*διὰ* + *εἰμί*), μέλ. *διέσομαι*· εἶμαι (ὑπάρχω) διὰ παντὸς || δσάκις συντάσσεται μετὰ μτχ. ἐξηγεῖται ὡς ἐπίρρ. («διαρκῶς»), ἡ δὲ μτχ. ὡς κύριον ῥῆμα : *διέσει σκοπούμενος*=θὰ ἐξετάζῃς διαρκῶς.

δι-εῖπον, ἀόρ. 6' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ὡς ἐν. χρησιμοποιεῖται τὸ *διαγορεύω*, ὃ βλ.)· ἀπρφ. *διειπεῖν*, ποιητ. *διαειπεῖν*· μέλ. *διερῶ* πρκ. *διείρηκα* (*διὰ* + *εἶπον*)· λέγω, διηγοῦμαι ἐν ἐκτάσει, λεπτομερῶς || ἐπεξηγῶ, ἀναπτύσσω.— **II** ὁμιλεῖ ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον, συνομιλῶ, συνδιαλέγομαι.

δι-είργω, μελ. *-ξω* ἐπ. καὶ ἰων. *δι-έργω*, ἐπ. καὶ *δι-εέργω* (βλ. *εἴργω*)· κρατῶ χωριστά, κρατῶ τι μακράν ἀπὸ ἄλλο, διαχωρίζω, ἀποχωρίζω || ἀπομακρύνω.— **II** ὡς ἀμτβ., κεῖμαι μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ (καὶ οὕτω διαχωρίζω).

δι-είρηκα, ἐν χρήσει ὡς πρκ. τοῦ *διεῖπον* (ὃ βλ.).

δι-είρομαι, ποιητ. ἀντὶ *δι-έρομαι* (ὃ βλ.)· ἐρωτῶ λεπτομερῶς, ἐπισταμένως.

δῐ-ειρύω, ἰων. ἀντὶ *δι-ερύω* (βλ. *ἐρύω*)· σύρω διὰ μέσου, σύρω εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος.

δι-είρω (βλ. *εἴρω* Α)· ἀόρ. α' *δι-εῖρσα*· πρκ. *δι-εῖρκα*· διαπερῶ τι, κάμνω τι νὰ περάσῃ διὰ μέσου, ἐμβάλλω τι εἰς... || ἀραδιάζω εἰς τὴν σειράν, συναρμολογῶ.

δι-ειρωνό-ξενος, *ον* (*διὰ* + *εἴρων* + *ξένος*)· ὁ δι' εἰρωνείας καὶ προσποιήσεως ἐξαπατῶν τοὺς φιλοξενουμένους του (ὁ φαινομενικῶς δηλ. φιλόξενος, πράγματι δὲ μισόξενος).

δι-είς· μτχ. ἐνεργ. ἀορ. 6' τοῦ *διίημι*.

δι-ὲκ καὶ πρὸ φων. *δι-ἐξ* (*διὰ*+*ἐκ*)· διὰ μέσου ἕως ἔξω, «πέρα-πέρα», ἐντελῶς διὰ μέσου.

δι-εκάναξα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-κανάσσω*.

δι-εκέκριτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *διακρίνω* (ὃ βλ.).

δι-εκλάπην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *δια-κλέπτω* (ὃ βλ.).

δι-εκ-περαίνω, μελ. *-ᾰνῶ* φέρω εἰς πέρας τι ἐντελῶς.

δι-εκ-περάω, μελ. *-ήσω* καὶ *-άσω*· διαπερῶ τι ἐντελῶς.— **II** παρέρχομαι, παραβλέπω.

δι-εκ-πλέω, μέλ. *-πλεύσομαι*· ἰων. *-πλώω*, ἀόρ. *-έπλωσα*· πλέω διὰ μέσου τινὸς μέχρι τέλους, διέρχομαι πλέων.— **II** ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ναυτικοῦ πολέμου, διοσπῶ τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν πλέων διὰ μέσου αὐτῆς (πρβλ. *διέκπλους*). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-έκ-πλοος, καὶ συνῳρ. *διέκπλους*, ὁ· ὁ πλοῦς διὰ μέσου τινός, τὸ πλέειν διὰ μέσου καὶ ἐξέρχεσθαι εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος. **2)** ἡ διόσπασις τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως ἐν ναυμαχίᾳ || ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ναυτικῶν γυμνασίων, ἡ παρομοία κίνησις μεταξὺ τῶν πλοίων τοῦ αὐτοῦ στόλου.

δι-εκ-πλώω, ἰων. ἀντὶ *διεκπλέω* (ὃ βλ.).

δι-έκριδεν, ἐπ. ἀντὶ *διεκρίθησαν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *διακρίνω*.

δι-έκ-ροος, ὁ (*διὰ*+*ἐκ*+*ῥέω*)· ἡ δίοδος, ὁ πορθμός, δι' οὗ ἐκρέει καὶ χύνεταί τι. **2)** αὐτὴ αὕτη ἡ ἐκροὴ διὰ μέσου στενοῦ τινος ἀγωγοῦ.

δι-έλᾰθον, ἀόρ. β' τοῦ *δια-λανθάνω* (ὃ βλ.).

δι-έλᾰσις, *-εως*, ἡ (*διελαύνω*)· τὸ ἐλεύνειν διὰ

μέσου, τὸ διαπεραν διὰ μέσου τινός.— ΙΙ ἔφοδος ἡ ἄσκησις ἱππικοῦ. Ἐκ τοῦ

δι-ελαύνω, μελ. ***διελάσω*** καὶ ἀττ. ***διελῶ*** (διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***ἐλαύνω***)· ὁδηγῶ τι διὰ μέσου εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ‖ ὠθῶ διὰ μέσου.— ΙΙ ὁρμῶ ἔφιππος διὰ μέσου, διέρχομαι ἔφιππος.

δι-ελεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***δι-αιρέω*** (ὃ βλ.).

δι-ελέλειπτο, παθ. ὑπερσ. τοῦ ***διαλείπω***.

δι-ελελοίπειν, ὑπερσ. τοῦ ***διαλείπω***.

δι-ελεξάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαλέγομαι***.

δι-ελεύσομαι, μέλ. τοῦ ***διέρχομαι***.

δι-ελέχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαλέγομαι***.

δι-ελθεῖν, ἐπ. ***διελθέμεν***, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***διέρχομαι***.

δι-έλῐπον, ἀόρ. β' τοῦ ***διαλείπω***.

δι-έλκω, μέλ. ***-ελκῡσω***· ἀόρ. α' ***-εἵλκῡσα*** (βλ. ***ἕλκω***)· οὐρῶ τι μακρὰν ἀπὸ ἄλλο, ἕλκων (τραβῶν) ἀποχωρίζω ‖ εὐρύνω, διανοίγω: ***διέλκειν τοὺς ὀφθαλμούς***. 2) σύρω, τραβῶ τι, διὰ μέσου. 3) ἐπὶ χρόνου, ἐκτείνω, ἐπιμηκύνω. 4) ἐξακολουθῶ πίνων, συμποσιάζω.

δι-ελῦθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαλύω***.

δι-ελῡμάνθην παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαλυμαίνομαι***..

ΔΙ'ΕΜΑΙ, παθητ. (ὡσεὶ ἐξ ἐνεργ. ****δίημι***)· ἀμτβ., φοβοῦμαι ‖ σπεύδω, ταχύνω, διάζομαι. 2) μτδτ. ἐκφοβίζω, διώκω.

Ἔτυμ. : δι' ἐτυμολ. βλ. ***δίω, δίομαι***· πρβλ. δμηρ. ***διερός***. Οἱ τύποι οὗτοι: ***δίεμαι*** κλπ. φαίνεται ὅτι ὀφείλονται εἰς κάποιον συμφυρμὸν τῶν τύπων ***δίεται, δίεσθαι*** (οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὸ ῥ. ***δίω, δίομαι***) πρὸς τοὺς τύπους ***ἵεται, ἵενται, ἵενται, ἵεσθαι*** (τοῦ ***ἵημι***). Βλ. ***δίω, δίομαι***.

δι-εμαρτῦρω, δ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***διαμαρτύρομαι***.

δι-έμεινα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαμένω***.

δι-εμ-πολάω, μελ. ***ήσω*** παθ. πρκ. ***δι-ημ-πόλημαι*** (***διὰ+ἐν+πωλέω***)· πωλῶ εἰς διαφόρους, κάμνω ἐμπόριον, διαπραγματεύομαι ‖ ἐντεῦθεν μτφρ., προδίδω, «παζαρεύω», ἐξαπατῶ, τινα.

δι-ενέγκαι, ἰων. ***-ενεῖκαι***, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***διαφέρω***·—**διενεχθῆναι,** ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***διαφέρω***.

δι-εν-θῡμέομαι (***θυμός***)· ἔχω ἐν θυμῷ, τ. ἔ. ὀκέπτομαι κατ' ἐμαυτόν, ἐνδομύχως.

δι-ενιαυτίζω, μελ. ***-ίσω*** (***διὰ+ἐνιαυτός***)· ζῶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, «βγάζω τὸ χρόνο». 2) πράττω τι συνεχῶς κατὰ τὴν διάρκειαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους.

δίενται, γ' πληθ. τοῦ ***δίεμαι*** (ὃ βλ.).

δι-εντέρευμα, ***-ατος***, τὸ (***διὰ+ἔντερον***)· τὸ ἐρευνᾶν (διορᾶν) διὰ μέσου τῶν ἐντέρων (κωμικὴ λέξις ἐπὶ ὀξυνοίας καὶ ὀξυδερκείας).

δι-εξ-αῖσσω, συνῃρ. ***-άσσω*** καὶ ἀττ. ***-άττω*** (βλ. ***ἅΐσσω***)· μελ. ***-άξω***· ἐξορμῶ διὰ μέσου, ἀναπηδῶ, ἐκπηδῶ.

δι-έξ-ειμι (***διὰ+ἐκ+εἶμι***)· ἐξέρχομαι διὰ μέσου ‖ περνῶ διὰ μέσου ‖ ἐντεῦθεν μτφρ., διεξέρχομαί τι (τ. ἔ. τὸ ἐκθέτω, τὸ ἀφηγοῦμαι) ἐν λεπτομερείᾳ ‖ ἀπαριθμῶ.

δι-εξ-ελαύνω, μελ. ***-ελάσω*** καὶ ἀττ. ***-ελῶ***· μτβ. διώκω (τραβῶ, ὠθῶ) τι διὰ μέσου.— ΙΙ ἀμτβ. διέρχομαι ἔφιππος ἢ πεζὸς διὰ μέσου χώρας τινός.

δι-εξ-ελίσσω, ἀττ. ***-ττω***· μέλ. ***-ξω*** (βλ. ***ἑλίσσω***)· ἐκτυλίσσω τι ἐντελῶς.

δι-εξ-ερέομαι (βλ. ***ἐρέομαι***)· ἐρωτῶ περί τινος διεξοδικῶς, πληροφοροῦμαι περί τινος διὰ διεξοδικῶν ἐρωταποκρίσεων (διὰ συντόνου ἀνακρίσεως).

δι-εξ-ερευνάω, μελ. ***-ήσω***· ἐρευνῶ, ἐξετάζω, ἐξονυχιστικῶς.

δι-εξ-έρχομαι, μελ. ***-ελεύσομαι***· ἀόρ. β' ***-ῆλθον***· πρκ. ***-ελήλυθα*** (βλ. ***ἔρχομαι***)· ἐξέρχομαι διὰ μέσου τινός, διαπερῶ τι καὶ φεύγω, διέρχομαί τι καὶ ἀπομακρύνομαι ‖ διέρχομαί τι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, φθάνω εἰς τὸ τέλος τινός. 2) διέρχομαί τι κατὰ σειράν, ἀφηγοῦμαί τι λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς.— ΙΙ ἀμτβ. ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, εἶμαι περασμένος.

δι-εξ-ηγέομαι, ἐπιτετ. ***ἐξηγέομαι*** (ὃ βλ.).

δι-εξ-ίημι, μελ. ***-ήσω*** (βλ. ***ἵημι***)· ἀφίνω τινὰ νὰ διέλθῃ διὰ μέσου, παρέχω τὴν ἐλευθέραν ὁδόν. — ΙΙ ἀμτβ. (φαινομενικῶς, διότι ***ἐν τῇ πραγματικότητι*** ***ἐξυπακούεται ἡ αἰτ. ἑαυτόν***)· ***ἐπὶ ποταμοῦ***, ἐκβάλλω.

δι-εξ-ίμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ ***διέξειμι*** (ὃ βλ.).

δι-έξ-οδος, ἡ (***ὁδός***)· ἔξοδος (καὶ εἴσοδος) διὰ μέσου τινός, ὁδός, πέρασμα, «διέξοδος» ‖ τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ ἔκβασις, μιᾶς ὑποθέσεως ‖ μέσον διαφυγῆς ‖ ὡσ. ἡ τροχιὰ τοῦ ἡλίου.— ΙΙ πλήρης περιγραφή, λεπτομερὴς ἔκθεσις.

δι-εξ-ῠφαίνω (βλ. ***ὑφαίνω***), μελ. ***-ᾰνῶ***· ὑφαίνω μέχρι τέλους, τελειώνω τὴν ὕφανσιν, τελειώνω τὸ ὕφασμα.

δι-εορτάζω, μέλ. ***-σω***· ἑορτάζω μέχρι τέλους ‖ διατηρῶ τὰς ἑορτὰς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

δι-επειράθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ ***δια-πειράομαι*** (ὃ βλ.).

δι-επέπαυντο, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***διαπαύω***.

δι-επεραιώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***δια-περαιόω***.

δι-επέρᾱσα, ἀορ. α' τοῦ ***δια-περάω***.

δι-επέφρᾰδον, ἐπ. ἀόρ. β' (μετὰ ἀναδιπλ.) τοῦ ***διαφράζω***.

δι-έπλεξα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαπλέκω***.

δι-έπλευσα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαπλέω***.

δι-έπνευσα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαπνέω***.

δι-επορεύθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***διαπορεύομαι***.

δι-έπρᾰθον, ***-όμην***, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***διαπέρθω*** (ὃ βλ.).

δι-επτάμην ἢ ***-όμην***, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***διαπέτομαι*** (ὃ βλ.).

δι-επτοίησα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***δια-πτοέω*** (ὃ βλ.).

δι-έπτυξα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαπτύσσω*** (ὃ βλ.).

δι-επύθόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***δια-πυνθάνομαι*** (ὃ βλ.).

δι-έπω, μελ. ***-ψω*** (***διὰ+ἔπω***)· διευθύνω, τακτοποιῶ, διευθετῶ, διακυβερνῶ, ὑπόθεσίν τινα.

δι-εργάζομαι, μελ. ***-άσομαι***· πρκ. ***-είργασμαι***· ὑπερσ. ***-ειργάσμην***. — Ἰων. πρκ. ***διέργασμαι***, ὑπερσ. ***-εργάσμην***· παθ. ἀόρ. α' ***-ειργάσθην***. Ἀποθ. ἐργάζομαί τινα, ἐξεργάζομαί τι, ἀπεργάζομαί τι ἐντελῶς (λατ. **elaborare**), κυρ. ἐπὶ χώρας, καλλιεργῶ.— ΙΙ καταστρέφω, ἐρημώνω, φονεύω (πρβλ. τὸ σημερ. «τὸν τελειώνω, τὸν ἀποτελειώνω», λατ. **conficere**) ‖ ὡσ. ὑπερσ. μετὰ παθητ. σημ.: ***διέργαστο τὰ πράγματα***=λατ. **actum erat de rebus**=αἱ ὑποθέσεις (τὰ πράγματα) εἶχον καταστραφῆ («εἴχαν πάει κατὰ διαβόλου»).

δι-έργω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***δι-είργω*** (ὃ βλ.).

δι-ερείδω, μελ. ***-σω*** (βλ. ***ἐρείδω***)· στηρίζω δι' ὑποστηριγμάτων, ὑποστηρίζω, ἀναστηλώνω.

δι-ερέσσω, μελ. ***διερέσω***· ἀόρ. α' ***διήρεσα*** καὶ ποιητ. ***διήρεσσα*** (βλ. ***ἐρέσσω***)· κωπηλατῶ διὰ μέσου‖ κωπηλατῶ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ‖ ***χερσὶ διερέσσειν***=κολυμβῶ ‖ ***διερέσσω τὰς χέρας***=κινῶ τὰς χεῖρας κατὰ διαφόρους κατευθύνσεις.

δι-ερευνάω, μελ. ***-ήσω***· ἐρευνῶ διὰ μέσου, ἐξετάζω ἀκριβῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-ερευνητής, ***-οῦ***, ὁ· ὁ ἀκριβὴς ἐρευνητὴς ‖ κατάσκοπος.

δι-ερμηνευτής, ***-οῦ***, ὁ· ὁ διερμηνεύς, ἐξηγητής, ἑρμηνευτής, σχολιαστής.

δι-ερμηνεύω, μελ. ***-σω***· ἐπεξηγῶ, ἐκθέτω, ἑρμηνεύω.

δι-έρομαι, ἐπ. ἀντὶ ***διείρομαι*** (ὃ βλ.).

ΔΙΕΡΟ'Σ, ***ά, όν***· ὑγρός, νοτερὸς ‖ δροσερός, νεαρός ‖ χυμώδης. 2) μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, νεαρός, δροσερός, ταχύς, δραστήριος, ἐνεργητικός. 3) μτγν. βρεγμένος, ὑγρός, ρευστός.

Ἔτυμ.: κυρ. πρόκειται περὶ τριῶν λέξεων, ἰδίας προελεύσεως ἑκάστης: 1) ***διερὸς*** ⟨ ***δίεμαι*** (⟨ ***δίω, δίομαι***)= ταχύς. 2) ***διερὸς*** ⟨ ***διαίνω*** = ὑγρός, μουσκευμένος. 3) ***διερὸς*** = ζωντανός, ζωηρός, δροσερός, νεαρός. Αἱ σημασίαι αὗται, αἱ συνήθως ἀποδιδόμεναι εἰς τὴν λέξιν, εἶναι σημασίαι κατὰ συμπέρασμόν· κατά τινας ἡ λέξις ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν: σανσκρ. **jīráh, Ζενδ. jīra** (ζωντανός, ζωηρός), λατ. **vireo** (εἶμαι πράσινος, δροσερός, νωπός), παλ-σλαβ. **žirŭ** (λιβάδι), Λεττ. **djiras** (συμπόσιον)· πρβλ. συγγ. ***βίος, ζῆν***, λατ. **vivō** κλπ. Κατά τινας ***διερὸς*** = φοβερός (⟨ ***δFιερός***, τ. ἔ. ἐκ τοῦ ***δFέος***=***δέος***.

δι-έρπω, μελ. *-ψω* ἕρπω, διέρχομαι, διὰ μέσου.
δι-έρρηξα, δι-έρρωγα, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *διαρρήγνυμι.*
δι-ερρύηκα, δι-ερρύην, πρκ. καὶ ἀόρ. β' τοῦ *διαρρέω.*
δι-έρχομαι, μελ. *-ελεύσομαι* ἀόρ. *-ῆλθον,* ἀποθ., «περνῶ» διὰ μέσου, διαβαίνω || διαβαίνω εἰς τὸ ἄλλο (ἀπέναντι) μέρος, διέρχομαί τι, τελειώνω, συμπληρῶ τι. 2) ἔρχομαι εἰς τὸ τέλος, φθάνω μέχρι τέλους.— II ἀμτβ., ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, περνῶ || ἐπὶ φήμης (εἰδήσεως), διαδίδομαι, ἐξαπλοῦμαι.— III διέρχαμαι ἐν λεπτομερείᾳ, λέγω τὰ πάντα, διηγοῦμαι λεπτομερῶς.
δι-ερῶ, ἐν χρήσει ὡς μέλλ. τοῦ *διεῖπον.*
δι-ερωτάω, μελ. *-ήσω* ἀνακρίνω || ἐρωτῶ συνεχῶς ἢ ἐπιμόνως.
δίεσθαι, ἀπρφ. τοῦ *δίεμαι* ὡσ. ἀπρφ. μέσ. ἐν. τοῦ *δίω.*
δι-εσθίω, μελ. *δι-έδομαι,* ἀόρ. *δι-έφαγον* κατατρώγω, καταναλίσκω.
δι-εσκέδασα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-σκεδάννυμι.*
δι-έσκεμμαι, πρκ. τοῦ *δια-σκοπέω.* — ἐντεῦθεν, *δι-εσκεμμένως* ἐπίρ. τῆς μτχ., φρονίμως, συνετῶς, μετὰ περισκέψεως.
δι-εσκόρπισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *διασκορπίζω.*
δι-εσπάρην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ *διασπείρω.*
δι-έσπασα, δι-εσπάσθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *δια-σπάω.*
δι-έσπασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *διασπάω.*
δι-έσπειρα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-σπείρω.*
δι-έσσῦτο, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ **δια-σεύομαι** (ὃ βλ).
δι-εστειλάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *διαστέλλω.*
δι-έστην, δι-έστηκα, ἀόρ β' καὶ πρκ. τοῦ *δίστημι.*
δι-έστῐχον, ἀόρ. β' τοῦ *δια-στείχω.*
δι-έστραμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *διαστρέφω.*
δι-εστράφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *διαστρέφω.*
δι-εστώς, μτχ. πρκ. τοῦ *δίστημι.*
δι-εσφηκωμένος, η, ον, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *διασφηκόομαι.*
δι-έσχε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *δι-έχω.*
δι-έσχῐσα, *δι-εσχίσθην,* ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *διασχίζω.*
δι-έταξα, ἀόρ. α' τοῦ *δια-τάσσω.*
δι-εταράχθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ *δια-ταράσσω.*
δι-ετεθρύλητο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *δια-θρῠλέω.*
δι-ετής, ἐς (*δύο* + *ἔτος*)· ὁ διαρκῶν ἐπὶ δύο ἔτη, ὁ δύο ἐτῶν ἡλικίας.
δι-ετήσιος, *ον* (*διὰ*+*ἔτος*)· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος (λατ. perennis).
δι-ετία, ἡ (*διετής*)· διάστημα δύο ἐτῶν.
δι-έτμαγεν, ἐπ. ἀντὶ *διετμάγησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *δια-τμήγω· δι-έτμαγον,* ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *δια-τμήγω* (ὃ βλ.).
δι-έτμαξεν, δωρ. ἀντὶ *διέτμηξεν.* ἀορ. α' τοῦ *διατμήγω.*
δι-ετράπόμην, δι-ετράπην, μέσ. καὶ παθ. ἀόρ. β' τοῦ *διατρέπω.*
δι-ευκρῐνέω, μελ. *-ήσω* (*διὰ* + *εὐκρινής*)· διαχωρίζω μὲ ἀκρίβειαν || τακτοποιῶ ἐπιμελῶς. 2) ἐξετάζω, ἀναλύω, μὲ ἀκρίβειαν || κρίνω ὀρθῶς (ἐν τῷ μέσ.).
δῐ-ευλᾰβέομαι, ἀποθ. λαμβάνω πολλὰς προφυλάξεις, προσέχω πολύ, πολὺ προφυλάσσομαι ἀπό τι. 2) σέβομαι.
δι-ευνάω, μέλ. *-άσω* (βλ. *εὐνή, εὐνάω*)· βάλλω τινὰ νὰ πλαγιάσῃ, νὰ ἀναπαυθῇ.
δι-ευτῠχέω, μελ. *-ήσω* (*διὰ*+*εὐτυχής,* βλ. *εὐτυχέω*)· διατελῶ ὢν εὐτυχής, εἶμαι διαρκῶς εὐτυχής, εὐτυχῶ καθ' ὅλην τὴν γραμμήν.
δι-εφᾶνην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *διαφαίνω.*
δι-εφθάρᾰτο, ἰων. ἀντὶ *διεφθαρμένοι ἦσαν,* γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ *διαφθείρω.*
δι-εφθάρην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *διαρθείρω.*
δι-έφθορα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ *διαφθείρω.*
δι-έφῡγον, ἀόρ. β' τοῦ *διαφεύγω.*
δι-έχω, μέλ. *δι-έξω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *ἔχω*)· μτβ., κρατῶ (τηρῶ) μακρὰν (εἰς ὁπόστασιν), διαιρῶ, διαχωρίζω. 2) κρατῶ μακράν, ἀποκρούω. II ἀμτβ., διέρχομαι, διαπερῶ, ἐκτείνομαι ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, φθάνω. 2 στέκομαι μακράν, εἶμαι χωριστά, ἀπέχω, εἶμαι εἰς ἀπόστασιν (ἀπό τινος).— ἐπὶ χρόνου, μεσολαβῶ, παρεμπίπτω.
Δῐ'ΖΗΜΑΙ, ἐπ. β' ἐν. *δίζηαι,* ἀποθ. ἀναζητῶ, ἐπιζητῶ, κάμ ω δοκιμάς, κάμνω, ἀπόπειραν διά τι.— II ἀναζητῶ τὴν σημασίαν πράγματός τινος.— III μετ' ἀπρφ., ζητῶ, χρεάζομαι, ἐπιθυμῶ, νά...
Ἔτυμ. : *δίζημαι,* μελ. ὁμηρ. ***διζήσομαι*** (=ζητῶ νὰ φθάσω)· ἰων. ***δίδησις*** (=ἀναζήτησις)· ***δίζημαι*** ‹ **δι-δjᾱ-μαι,* ἐξ ἰαπ. ῥ. djᾱ, djə, dī (=ζητῶ νὰ φθάσω, σπεύδω), ἧτις ἐνυπάρχει εἰς τὰ ἑλλ. ***δίεμαι, διερός, διώκω, δίνη*** (βλ. τὰς λ.λ.)· ὡσ. εἰς τὰ ἑλλ. ***ζάτημι*** ἀττ. ***ζητέω,*** δωρ. ***ζᾶτεύω, ζῆλος, ζημία, ζητρός, ζάλη*** (βλ. τὰς λ.λ.), ἅτινα πάντα ἀνάγονται εἰς ἑλλην. ῥ. ζᾱ-, ζᾰ- ‹ ἰαπ. jā- ‹ djа- (=ζητῶ νὰ φθάσω, σπεύδω)· πρβλ. σανσκρ. dī (=λάμπειν, φαίνεσθαι) ἐν τοῖς τύποις dīdyati, didīhi, dīyati.
δίζομαι=*δίζημαι* (ὃ βλ.).
δι-ζῠγος, *ον,* καὶ *δίζυξ, -ῦγος,* ὁ, ἡ (*δύο*+*ζυγόν*)· ὁ μεθ' ἑτέρου ἐζευγμένος, διπλοῦς || ὁ συρόμενος ὑπὸ δύο ἵππων, ζευγορωτός.
Δῐ'ΖΩ, ἐπ. πρτ. *δῖζον·* εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἀμφιβάλλω, τὰ ἔχω χαμένα || διστάζω.—[*δίζω* ‹ *δίς,* πρβλ. *δοιάζω, διστάζω*].
δί-ζωος, *ον* (*δύο* + *ζωή*)· ὁ ἔχων διπλῆν ζωήν, ἀμφίβιος || ὁ ζῶν διὰ δευτέραν φορὰν (ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ Ἅδου).
διηβολία, ἡ, ἰων. ἀντὶ *διαβολία* (ὃ βλ.).
δι-ήγᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ *διάγω.*
δι-ήγγειλα, ἀόρ. α' τοῦ *διαγγέλλω.*
δι-ηγέομαι, ἀποθ. διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι, περιγράφω, ἐκδέτω, λεπτομερῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
δι-ήγησις, *-εως,* ἡ (*διηγέομαι*)· τὸ διηγεῖσθαι, ἀφήγησις, περιγραφή.
δι-ηέριος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *δι-αέριος·* διὰ μέσου τοῦ ἀέρος.
δι-ηθέω, μελ. *-ήσω* (βλ. *ἠθέω*)· διϋλίζω τι, σουρώνω, στραγγίζω. 2) ἐκπλύνω, «ξεπλύνω», τι, καθαρίζω.— II ἀμτβ., ἐπὶ ὑγροῦ, «φιλτράρομαι», κατασταλάζω.
διηκονέω, διήκονος, ἰων. τύποι ἀντὶ *διακ-.*
διηκόνουν, *διηκόνησα,* πρτ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *διακονέω* (ὃ βλ.).
διηκόσιοι, αι, α, ἰων. ἀντὶ *διακόσιοι.*
δι-ηγκυλισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *διαγκυλίζω.*
δι-ήκω, μέλ. *-ξω* (βλ. *ἥκω*)· ἔρχομαι διὰ μέσου, ἐκτείνομαι ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ ἄλλο, ἐκτείνομαι κατὰ μῆκος.— II διέρχομαι πρός τι (εἴς τι).
δι-ήλᾰσα, ἀόρ. α' τοῦ *διελαύνω.*
δι-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ *διέρχομαι.*
δι-ηλῐφής, *ές* (*διὰ*+*ἀλείφω*)· ὁ ἀληλιμμένος ἐξ ὁλοκλήρου («πέρα πέρα πασαλειμμένος»).
δι-ηλλάγην, διηλλάχθην, παθ. ἀόρ. β' καὶ α' τοῦ *διαλλάσσω.*
δι-ήλλαχα, διήλλαγμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *διαλλάσσω.*
δι-ημάρτηκα, δι-ήμαρτον, πρκ. καὶ ἀόρ. β' τοῦ *διαμαρτάνω.*
δι-ημερεύω, μέλ. *-σω* (*διὰ*+*ἡμέρα*)· διέρχομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
δι-ημιλλήθην, ἀόρ. α' τοῦ *δι-αμιλλάομαι* (ὃ βλ.).
δι-ήνεγκα, ἀόρ. α' τοῦ *διαφέρω.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ
δι-ηνεκής, *ές* (βλ. *διήνεγκα, διαφέρω*)· ὁ ἐκτεινόμενος καθ' ὅλον τὸ μῆκος, συνεχής, ἀδιάκοπος || αἰώνιος, ἀτελεύτητος. Ἐπίρ. *διηνεκέως,* ἀττ. *-κῶς* =ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἀκαταπαύστως, πλήρως, ἐν ἐκτάσει || σαφῶς, ὡρισμένως· (λατ. **continuus, perpetuus**).
Ἔτυμ.: *διηνεκής,* ἀττ. ***διᾱνεκής*** ‹ **δια-ανεκής·* τὸ β' συνθ. *-ανεκὴς* περιέχει τὴν ῥιζ. βάσιν **enek** (= ἐνεγκεῖν)· *-ανεκὴς* ‹ *-αν-ενεκὴς* (τ. ἔ. *ἀνά*+*ενεκ-*) δι' ἁπλοποιήσεως· πρβλ. *ποδ-ηνεκής, δουρ-ηνεκής).*
δι-ήνεμος, *ον* (*διὰ*+*ἄνεμος*)· ὁ ἀνεμιζόμενος, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον.
δι-ηνοίχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *διανοίγω.*
δι-ήντλησα, ἀόρ. α' τοῦ *δι-αντλέω.*

δι-ήνῦσα, δι-ήνῦκα, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *δι-ανύω* (ὃ βλ.).

δι-ᾶξα, ἀόρ. α' τοῦ *δι ᾰ́σσω* σημῆρ. τύπου τοῦ *δι-αΐσσω* (ὃ βλ.).

δι-ηπορήθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ *δι-απορέω.*

δι-ηπόρουν, παρατ. τοῦ *δι-απορέω.*

δι-ήρα, ἀόρ. α' τοῦ *δι-αίρω.*

δι-ήρεσα, ἀόρ. α' τοῦ *δι-ερέσσω.*

δι-ηρέθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *διαιρέω.*

δι-ῆρημαι, παθ. πρκ. τοῦ *διαιρέω.*

δι-ήρης, *ες* (*δύο*+**ἄρω* πρβλ. *τρι-ήρης*)· διπλοῦς· *τὸ διῆρες μελάθρων* = τὸ ἄνω πάτωμα, ὁ ἄνω θάλαμος, μεγάρου τινός.—**II** *διήρης ναῦς*=πλοῖον μὲ δύο σειρὰς κωπῶν.

δι-ήρθρουν, *δι-ήρθρωσα,* πρτ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *δι-αρθρόω* (ὃ βλ.).

δι-ήρκα, πρκ. τοῦ *δι-αίρω.*

δίηται, γ' ἑν. ὑποτ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ *δίω* (ὃ βλ.).

διήτησα, διητήθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *διαιτάω.*

δι-ήφῦσα, ἀόρ. α' τοῦ *δι-αφύσσω.*

δι-θάλασσος, ἀττ. **-ττος,** *ον* (*δύο* + *θάλασσα*)· ὁ μεταξὺ δύο θαλασσῶν εὑρισκόμενος, ὁ κείμενος ἐπὶ δύο θαλασσῶν· ἔνθα δύο θάλασσαι συναντιῶνται (λατ. **bimaris**).

δί-θηκτος, *ον* (*δίς*+*θήγω*)· δίκοπος, δίστομος, μὲ δύο κόψεις.

δί-θρονος, *ον* (*δύο*+*θρόνος*)· ὁ ἔχων δύο θρόνους.

δῑθῦραμβο-διδάσκᾰλος· ὁ ποιητὴς διθυράμβων ὁ γυμνάζων τὰ μέλη τοῦ χοροῦ διὰ τὴν παράστασίν των.

δῑθῦραμβο-ποιός, *ὁ*· ὁ ποιῶν διθυράμβους, ποιητὴς διθυράμβων.

δῑθύραμβος, *ὁ*· τὸ γνωστὸν εἶδος λυρικῆς ποιήσεως, ὁ «διθύραμβος», λυρικὸν ᾆσμα, ᾀδόμενον παλαιόθεν κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Διονύσου μετὰ ζωηρῶν κινήσεων, καὶ συστηματοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀρίωνος.— **II** ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.

Ἔτυμ.: ἡ ἐτυμολ. ἔρευνα τῆς λέξεως περιέχει πολλὰ τὰ ἀμφίβολα. Κατὰ τοὺς Ἀρχαίους ὠνομάσθη οὕτω ἕνεκα τῆς διπλῆς γεννήσεως τοῦ Βάκχου. ἐκ τοῦ *δὶς θύραζε βαίνειν*, ἀλλ' ἡ ἐκδοχὴ αὕτη προσκρούει εἰς τὴν μακρότητα τοῦ ι τῆς συλλ. *δι-*· κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι συγγ. τῷ *θρίαμβος*, ἀλλὰ ἡ ἐτυμολ. αὕτη δὲν ἱκανοποιεῖ πάντας. Κατά τινας ἐκ τῶν νεωτέρων ἐτυμολόγων ἡ λ. εἶναι σύνθετος ἐκ τῶν **διθυρο-* + *-αμβος*· **διθυρο-* ⟨**δῠθυρο-*, πρβλ. σανσκρ. dudhráh (ὁρμητικός, βίαιος)— *-αμβος* συγγ. τῷ σανσκρ. áṁgam (=μέλος), πρβλ. *ἴ-αμβος, θρί-αμβος.*—Κατά τινα *διθύραμβος*=*ὁ **διθυράζων* (=ὁ ὑμνῶν τὸν **Δίθυρον*, *τ. ἔ.* τὸν *Διόνυσον* (!?).— Κατ' ἄλλους τέλος ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης.

δί-θυρσος, *ον* (*δύο* + *θύρσος*)· ὁ ἔχων δύο θύρσους (βλ. τὴν λ.)

Διΐ, δοτ. τοῦ *Ζεύς* (βλ. λ.)· βλ. καὶ **Δίς.*

δι-ιδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. *διεῖδον.*

δι-ίημι, μέλ. *-ήσω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *ἵημι*)· ῥίπτω, στέλλω, διὰ μέσου, ἀφίνω τινὰ νὰ διέλθῃ διὰ μέσου, ἐπιτρέπω τὴν ὁδόν. 2) ὠθῶ διὰ μέσου.— **II** ἀποπέμπω, ἀπολύω. 2) διαλύω, τήκω, λυώνω· *διέμενος* (μτχ. μέσ. ἀορ. β' μετὰ παθ. σημ.) = τακείς (λυώσας).

δι-ῐδύνω· διευθύνω τί, κατευθύνω τι, διὰ μέσου, ὁδηγῶ διὰ μέσου.

δι-ικνέομαι, μέλ. *δι-ίξομαι*, ἀόρ. β' *δι-ικόμην* (βλ. *ἱκνέομαι*), ἀποθ.· περῶ διὰ μέσου, προχωρῶ διὰ μέσου, διέρχομαι διά τινος || διεξέρχομαί τι, διηγοῦμαι, περιγράφω (συμβάν τι).— **II** φθάνω.

Δῐι-πετής, *ὲς* (Α) (*Διός*+**πέτω*, ῥιζ. τοῦ *πίπτω*)· ὁ πεσὼν ἐκ τοῦ Διός, *τ. ἔ.* ἐξ οὐρανοῦ (ἐπίθ. ποταμῶν ἢ ῥυάκων ἐξογκουμένων διὰ τῆς βροχῆς)||λέγεται καὶ ἐπὶ τῆς βροχῆς (πρβλ. σχολ. ἐν Ἰλ. Ρ 263 «*οἱ γὰρ ὄμβροι ἀπὸ Διός*»)|| μτγν., «οὐρανοκατέβατος, θεῖος, ἱερός, ἁγνός.

Δῐι-πέτης, *ες* (Β) (*Διός*+*πέτομαι*)· αἰθεροβάμων, αἰθεροδρόμος, ὁ ἐν τῷ αἰθέρι (διὰ τῶν αἰθέρων, ἀνὰ τοὺς αἰθέρας) πετῶν.

δι-ίστημι (*διά*+*ἵστημι*)· μέλ. *-στήσω*, ἀόρ. *-έστησα*· στήνω χωριστά, τοποθετῶ χωριστά, διαχωρίζω, ἀποπῶ.— **II** Παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *δι-έστην*· πρκ. *-έστηκα*, ὑπερσ. *-ε(ι)στήκειν*· ἵσταμαι χωριστά, διαιροῦμαι, διαχωρίζομαι||ἐντεῦθεν 2) διαφέρω, διαφωνῶ, ἐρίζω, φιλονεικῶ. 3) χωρίζομαι, ἀπομακρύνομαι, ἔπειτα ἀπὸ μάχην. 4) ἵσταμαι, στήνομαι, κατὰ ὡρισμένας ἀποστάσεις ἢ διαστήματα.— **III** ὁ μέσ. ἀόρ. α' *διεστησάμην* χρησιμοποιεῖται μετὰ μτβτ. σημ. (= διεχώρισα, ἀπεχώρισα).

δι-ισχῡρίζομαι, ἀποθ.· στηρίζομαι εἴς τι, βασίζομαι εἴς τι.— **II** βεβαιῶ τι μετὰ πεποιθήσεως.

δι-ίχθαι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ *δι-ικνέομαι* (ὃ βλ.).

δῐκάζω, μέλ. *δικάσω* καὶ συνηρ. *δικῶ*· ἀόρ. α' *ἐδίκᾰσα*.—Παθητ., μέλ. *δικασθήσομαι*, τστελ. μέλ. *δεδικάσομαι*· ἀόρ. α' *ἐδῐκάσθην*· πρκ. *δεδίκασμαι*· (*δίκη*): 1) μετ' αἰτ. πράγμ., κρίνω, δικάζω, ἐπιδικάζω || ἀποφασίζω, ἐκδίδω ἀπόφασιν διά τι. 2) μετὰ δοτ. προσ., ἀποφασίζω, λαμβάνω ἀπόφασιν, διά τινα, δικάζω τὴν ὑπόθεσίν του. 3) ἀπολ., εἶμαι κριτής, εἶμαι δικαστής || ἐκδίδω ἀπόφασιν || γενικῶς. καταλήγω εἰς ἀπόφασίν τινα.— **II** Μέσον, συνηγορῶ, ὑπερασπίζω, ἀγορεύω ἐνώπιον τῶν δικαστῶν || ἀπολ. καταφεύγω εἰς τὸ δικαστήριον, καταφεύγω εἰς δίκην. — **III** Παθητ., προσάγομαι πρὸ τοῦ δικαστοῦ ὡς κατηγορούμενος, δικάζομαι, κατηγοροῦμαι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *δίκη*].

δῐκαία, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *δίκη.*

δικαιεῦν, ἰων. ἀντὶ *δικαιοῦν*, ἀπρφ. τοῦ *δικαιόω*· *δικαιεῦσι* ἰων. ἀντὶ *δικαιοῦσι*, γ' πληθ. ἐν.

δῐκαιο-κρῑσία, ἡ (*δίκαιος*+*κρίνω*)· δικαία κρίσις.

δικαιό-πολις, *-εως,* ὁ, ἡ (*δίκαιος* + *πόλις*)· ὁ δίκαιος εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν· *νῆσος δικ.*= ἧς οἱ πολῖται ἀσκοῦσι δικαιοσύνην.

δίκαιος, α, ον, καὶ *-ος, -ον* (*δίκη*)· ὁ τηρῶν, φυλάσσων, τοὺς νόμους (ἤθη καὶ ἔθιμα, γεν. τὸ δίκαιον), δίκαιος, ὀρθός.—**II** ἴσος, ὁμαλός, ἰσορροπημένος || αὐστηρός, ἀκριβής.— **III** δίκαιος, νομιμόφρων, νομοταγής, νόμιμος. 2) καλός, μετριοπαθής, πρέπων, κόσμιος.—*δίκαιός εἰμι* + *ἀπρφ.* = εἶναι δίκαιον (ἄρα, εἶμαι ὑποχρεωμένος, ἔχω τὸ δικαίωμα) νὰ πράξω τι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *δίκη*].

δικαιοσύνη, ἡ· δ,τι καὶ νῦν, ἡ ἐπικράτησις τοῦ δικαίου || ἡ ἀπόδοσις τοῦ δικαίου || ἡ ἔννοια τοῦ δικαίου.

δικαιότης, *-ητος,* ἡ=*δικαιοσύνη* (ὃ βλ.).

δῐκαιόω, μέλ. *-ώσω* καὶ *-ώσομαι*.—Παθ. ἀόρ. α' *ἐδικαιώθην* (*δίκαιος*)· καθιστῶ τι ὀρθόν, ἐπανορθώνω, διορθώνω || θεωρῶ τι ὡς ὀρθόν, δίκαιον || συναινῶ || ὡσ. ἀξιῶ, ἀπαιτῶ, τι ὡς δίκαιον (ὡς δικαίωμά μου) || μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ. ἀξιῶ, ἐπιθυμῶ (διότι τὸ θεωρῶ *δίκαιον*) νὰ πράξῃ τίς τι.— **II** κρίνω, δικάζω || καταδικάζω || κολάζω, τιμωρῶ.— **III** ἀπονέμω τὸ δίκαιον, θεωρῶ τινα ἀθῷον, τὸν κηρύσσω μὴ ἔνοχον, τὸν δικαιώνω [δι' ἐτυμολ. βλ. *δίκη*]. Ἐξ αὐτοῦ τό

δικαίωμα, *-ατος,* τὸ (*δικαιόω*)· πρᾶξις δικαιοσύνης, ἀλλὰ κυρ. ἡ ἐπανόρθωσις ἀδικίας. 2) ἀθῴωσις, πρᾶξις δικαιώσεως. — **II** δικαιολογία, δικαία ἀπαίτησις.

δικαίως, ἐπίρ. τοῦ *δίκαιος*· δικαίως (ὡς καὶ νῦν), ὀρθῶς.

δικαίωσις, *-εως,* ἡ (*δικαιόω*)· ἡ ἀπονομὴ τοῦ δικαίου εἴς τινα, ἡ ἐπιβολὴ δικαιοσύνης || τιμωρία.— **II** ἀπαίτησις, δικαία ἀξίωσις.— **III** κρίσις περὶ δικαίου, γνώμη.

δικᾶν, συνηρ. ἀντὶ *δικάσειν*, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ *δικάζω.*

δῐκᾱνικός, *ή, όν* (*δίκη*)· ὁ ἀνήκων εἰς δίκας (δικαστήρια), δικαστικός.— **II** ὁ ἠσκημένος εἰς τὰ τῶν δικαστηρίων, ὁ ἔμπειρος περὶ τοὺς νόμους, ὁ (φερόμενος) ὡς νομομαθής, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ κάμνῃ τὸν νομομαθῆ.

δῐ-κάρηνος, *ον* (*δύο* + *κάρηνον*)· δικέφαλος, δύο κεφαλὰς ἔχων.

δῐκασ-πόλος, ὁ (*δίκη*+*πολέω*)· ὁ νομοθετῶν, ὁ ἐφαρμόζων τοὺς νόμους, ὁ δικαστής.

Ἔτυμ.: *δικασπόλος* ⟨**δικανο*, αἰτ. πληθ.+ *-πόλος*,

πρβλ. ***αἰ-πόλος*** διὰ τὴν αἰτ. ὡς α' συνθ. πρβλ. ***ἀκαλαρρείτης***, βλ. ὡσ. καὶ ***μογοστόκος***· ἡ δυσκολία ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι τὸ ἑλλ. ***πέλω*** δὲν ἔχει τὴν σημασ. καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀντιστοίχου του λατιν. colo. Ἴσως ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ ***δικασκόπος*** ⟨ ***σκοπεῖν δίκας***.

δικαστηρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***δικαστήριον*** (ὃ βλ.).

δἴκαστήριον, τὸ (***δικάζω***)· τόπος, ἐν ᾧ γίνονται δίκαι, «δικαστήριον» ὡς καὶ νῦν.

δἴκαστής, -οῦ, ὁ (***δικάζω***)· ὁ δικαστὴς ἢ ἔνορκος.

δἴκαστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστῶν ἢ τῶν δικαστηρίων, ὁ ἠσκημένος εἰς τὰ τῶν δικῶν ‖ ***τὸ δικαστικὸν***=ἡ ἀμοιβή, ὁ μισθός, τῶν δικαστῶν (εἰς ὀβολὸς κατ' ἀρχάς, καὶ τρεῖς ὀβολοὶ μετέπειτα) Ἐπίρ. ***-κῶς***.

ΔΙ΄ΚΕΙ΄Ν, ἀπρφ. τοῦ ***ἔδῐκον*** (ἀορ β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει)· ρίπτω, ἐκσφενδονίζω.—[σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας ⟨ρ. ***δικ-*** ⟨ἰαπ. *d(i)īōq- ἐν τῷ ***διώκω***· κατ' ἄλλους ⟨***δικ-*** ⟨ἰαπ. ***djēk-, djak-**, ἐν τοῖς λατιν. jēci, jaciō. Πάντως ἡ λ. εἶναι ὁμόρριζ. τῇ ***ἀν-δίκτης, δίκτυον, δίσκος*** (⟨***δικ-σκος**) (βλ. τὰς λ. λ.). Βλ. ***ἵημι***].

δῐ-κελλα, -ης, ἡ (***δύο***+***κέλλω***)· σκαπάνη μὲ δύο χειλὰς (ἐδόντας), κοιν. δικέλλι (λατ. bidens)· πρβλ. ***μάκελλα***.—[***δίκελλα*** ⟨***δι-** + ***κελλα** ἐκ ῥ. (s)qel- (σχίζω), πρβλ. Λιθ. skeliù (σχίζω), παλ-σλαβ. skala (πέτρωμα), σανσκρ. kalā́ (τεμάχιον), ἑλλ. ***σκάλλω*** (σκάπτω, σκαλίζω), ***σκαλὶς*** (σκαλιστήρι)· βλ. ***σκάλλω, μάκελλα***].

δῐ-κέραιος, ***ον*** (***δύο***+***κεραία***)· ὁ ἔχων δύο κέρατα, δύο ἀκωκάς (***κεραίας***).

δί-κερως, γεν. ***-ωτος*** ἢ ***-ω***, ὁ, ἡ, οὐδ. ***δίκερων*** (***δύο*** + ***κέρας***)· ὁ δύο κέρατα ἔχων.

ΔΙ΄ΚΗ, ἡ· τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον· ἡ πρωταρχικὴ σημ. τῆς λ. ἦτο: ἔθιμον, συνήθεια, χρῆσις, φύσις (διότι ἐπ' αὐτῶν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐστηρίζετο τὸ δίκαιον): ***ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων*** = διότι αὐτὴ εἶναι ἡ φύσις τῶν γερόντων ‖ αἰτ. ***δίκην*** ὡς ἐπίρ.= κατὰ τὸν τρόπον τοῦ..., κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ..., ὅπως... (καὶ νῦν «δίκην» κακούργου π. χ.)— **II** τάξις, ἁρμονία, νόμος, δίκαιον.— **III** ἐν τῷ πληθ., αἱ κρίσεις, «αἱ δίκαιαι κρίσεις τῶν Βασιλέων» ‖ γενικῶς, κρίσις, γνώμη, ἀπόφασις.— **IV** δίκη, δικαστικὴ ὑπόθεσις, διαδικασία ἐν δικαστηρίῳ ‖ κυρ. ἰδιωτικὴ δίκη, ἀντίθ. τῷ ***γραφὴ*** (=δημοσία καταγγελία διὰ δημόσιον ἀδίκημα). **2)** αὐτὴ αὕτη ἡ δίκη, ἡ ἐκδίκασις, ἡ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου διαδικασία. **3)** ἡ ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀπονεμομένη ἱκανοποίησις, ἡ ἐπιβαλλομένη ποινή: ***δίκην*** (ἢ ***δίκας***) ***δίδωμι*** = λατ. **poenas dare** = τιμωροῦμαι (κυρ. παρέχω ἱκανοποίησιν)· ***δίκας*** (ἢ ***δίκην***) ***λαμβάνω*** = λατ. **sumere poenas**=τιμωρῶ, ἐπιβάλλω ποινὴν (κυρ. λαμβάνω ἱκανοποίησιν) ‖ ***δίκην φεύγω*** = εἶμαι ὁ κατηγορούμενος ἔν τινι δίκῃ, ἀντίθ. τῷ ***δίκην διώκω*** = εἶμαι ὁ κατήγορος (ἔν τινι δίκῃ) ‖ ***δίκην*** (ἢ ***δίκας***) ***ὑπέχω*** = ὑποβάλλομαι εἰς δίκην ‖ ***δίκην ὀφλισκάνω ὑπό τινος*** = καταδικάζομαι εἰς ποινὴν κλπ.— [***δίκη, δικάζω***· ***ἄδικος, ἀδικέω*** ⟨ ῥ. ***δικ-***. Βλ. ***δείκνυμι***].

δῖκη-φόρος, ***ον*** (***δίκη*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων δικαιοσύνην, τιμωρός, ἐκδικητὴς ‖ ὡς οὐσιαστ. ***ὁ δικηφόρος***=ὁ ἐκδικητής.

δἴκίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***δίκη***· μικρὰ δίκη.

δῐ-κλίς, ***-ίδος, ἡ*** (***δὶς***+***κλίνω***)· ἐπὶ θύρας, ἡ ἔχουσα δύο φύλλα, δίφυλλος («δίφυλλη, διπλῆ»)· συνήθ. κατὰ πληθ. μετὰ τῶν οὐσ. ***θύραι, πύλαι, σανίδες***, μτγν. ὁμῶς καὶ ἁπλῶς ***δικλίδες***=θύραι μὲ δύο φύλλα.

δἴκο-λέκτης, -ου, ὁ (***δίκη***+***λέγω***)=***δικολόγος*** (ὃβλ.).

δἴκο-λόγος, ὁ (***δίκη***+***λέγω***)· ὁ ἐν δικαστηρίῳ ἀγορεύων, δικηγόρος.

δἴκο-ῥᾰφέω (***δίκη*** + ***ῥάπτω***)· ***συρράπτω, ἐφευρίσκω, δίκας***,

δῐ-κόρῡφος, ***ον*** (***δύο*** + ***κορυφή***)· ὁ ἔχων δύο κορυφάς.

δί-κρᾱνος, ***ον*** (***δύο***+***κρανίον***)· ὁ ἔχων δύο κεφαλὰς ‖ ὡσ. οὐσ. ***τὸ δίκρανον*** (κοιν. «διχάλι» ἢ «δικράνι»), γεωργικὸν ἐργαλεῖον ἔχον δύο ὀδόντας ἢ χηλάς.

δῐ-κρατής, ***ὲς*** (***δύο***+***κράτος***)· ὁ ἔχων διπλοῦν κράτος (διπλῆν ἐξουσίαν) ‖ ὁ μετέχων τῆς ἐξουσίας, ὁ ἀπὸ κοινοῦ κυβερνῶν: ***δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι***=οἱ δύο Ἀτρεΐδαι, οἱ δύο ἡγεμόνες Ἀτρεΐδαι· ***δικρατεῖς λόγχαι***=λόγχαι ἀμοιβαίως φονεύουσαι (φονικαί).

δί-κροτος, ***ον*** (***δὶς***+***κροτέω***)· ὁ δὶς κροτῶν (κτυπῶν), ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ ‖ ἐπὶ πλοίων, τὸ ἔχον δύο σειρὰς κωπῶν ἐν ἑκατέρᾳ πλευρᾷ (πρβλ. ***ναῦς διήρης, τριήρης***).

δἴκτῦ-βολέω, μελ. ***-ήσω***· ῥίπτω τὸ δίκτυον (εἰς τὴν θάλασσαν π.χ.). Ἐκ τοῦ

δἴκτῦ-βόλος, ***ον*** (***δίκτυον***+***βάλλω***)· ὁ ῥίπτων τὰ δίκτυα ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ δικτυβόλος***=ὁ ἁλιεὺς (ψαρᾶς).

δίκτυες, οἱ· ἄγνωστα ζῷα τῆς Λιβύης.

Δἰκτῦνα ἡ ***Δίκτυννα***, ἡ (***δίκτυον***)· ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς θεᾶς τοῦ κυνηγίου.

δἴκτῦό-κλωστος, ***ον*** (***δίκτυον*** + ***κλώθω***)· ὁ πεπλεγμένος ἐν εἴδει δικτύου· ***σπεῖραι δικτυόκλωστοι***=κύκλοι (βρόχοι, θηλιὲς) δικτυόπλεκτοι, πλεκτὸν δίκτυον.

ΔΙ΄ΚΤΥ˘ΟΝ, τὸ (***δικεῖν***)· κάθε δικτύωμα, δικτυωτὸν πλέγμα, «δίχτυ» ‖ ἁλιευτικὸν δίκτυον ‖ δίκτυον κυνηγοῦ [δι' ἐτυμολ. 6λ. ***δικεῖν***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δἴκτῦόομαι, παθητ.· συλλαμβάνομαι ἐν δικτύῳ.

δῐ-κωπέω, μέλ. ***-ήσω*** (***δίκωπος***)· κατεργάζομαι ζεῦγος κωπῶν ‖ κωπηλατῶ μὲ δύο κώπας ‖ γενικῶς, ἐργάζομαι μὲ τὰς δύο χεῖρας.

δῐ-κωπία, ἡ (***δίκωπος***)· ζεῦγος κωπῶν. Ἐκ τοῦ

δῐ-κωπος, ***ον*** (***δύο***+***κώπη***)· ὁ ἔχων δύο κώπας.

δῐ-λογέω, μελ. ***-ήσω*** (***δίλογος***)· λέγω πάλιν (ἐκ νέου), ἐπαναλαμβάνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δῐ-λογία, ἡ (***δίλογος***)· ἡ ἐπανάληψις. Ἐκ τοῦ

δῐ-λογος, ***ον*** (***δὶς***+***λέγω***)· ὁ δὶς (τὸ αὐτὸ) λέγων, ὁ ἐπαναλαμβάνων. — **II** δίγλωσσος, δόλιος (διπρόσωπος).

δί-λογχος, ***ον*** (***δύο***+***λόγχη***)· ὁ δύο λόγχας (δόρατα) ἔχων ‖ ὁ δύο αἰχμὰς ἔχων, διπλοῦς.

δί-λοφος, ***ον*** (***δύο***+***λόφος***)· ὁ ἔχων δύο λόφους (κορυφάς), δικόρυφος, ὁ ἔχων διπλῆν κορυφὴν (ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ).

δι-μναῖος, α, ον (***δύο***+***μνᾶ***), ἀττ. ***διμνέος, ων***· ὁ ἔχων ἀξίαν δύο μνῶν: ***διμναίους ἀποτιμῶμαι*** = ἐκτιμῶ ὡς ἔχοντας ἀξίαν δύο μνῶν.

δῐ-μοιρία, ἡ· διπλοῦν μερίδιον ‖ διπλοῦς μισθός. Ἐκ τοῦ

δί-μοιρος, ***ον*** (***δύο*** + ***μοῖρα***)· ὁ διαμοιρασμένος μεταξὺ δύο ἢ εἰς δύο ‖ ὡς οὐσιαστ., ***τὸ δίμοιρον*** = ἡμίσεια δραχμή.

δίνεον, ἐπ. πρτ. τοῦ ***δῑνέω***.

δίνευμα, -ατος, τό· ἡ περιδίνησις, περιστροφικὴ κίνησις ‖ ὄρχησις. Ἐκ του

δῑνεύω, μελ. ***-εύσω***, ἀόρ. α' ***ἐδίνευσα***· καὶ **δῑνέω,** μελ. ***-ήσω***, ἀόρ. α' ***ἐδίνησα***· ἰων. πρτ. ***δινεύεσκον***.— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐδινήθην***, πρκ. ***δεδίνημαι*** (***δίνη***)· κάμνω τι νὰ περιδινηθῇ, νὰ συστραφῇ, τὸ περιστρέφω, τὸ στροβιλίζω, τὸ στρεφογυρίζω, τὸ κάμνω νὰ ἔρχεται γύρω-γύρω.— **II** ἀμτβ. καὶ παθητ., στροβιλίζομαι (ὡς ἐν τῷ χορῷ π. χ.) ‖ γενικῶς, περιφέρομαι, περιπλανῶμαι.

ΔΙ΄ΝΗ, ἡ [ῑ]· κυκλικὴ περιστροφή, περιδίνησις, στροβιλισμὸς ‖ δίνη (συστροφὴ) ὑδάτων (κοιν. «ρουφήχτρα», «μάτι τῆς θάλασσας») ‖ ἀνεμοστρόβιλος. [διὰ τὴν ἐτυμολ. 6λ. ***δῖνος***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δῑνήεις, εσσα, εν (***δίνη***)· στροβιλώδης, στροβίλου δίκην.— **II** στρογγύλος.

δινηθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***δινέω***.

δῑνητός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***δῑνέω***· ὁ περιδινούμενος, περιστρεφόμενος.

ΔΙ΄ΝΟΣ, ὁ, ὡς τὸ ***δίνη*** (ᾰ 6λ.)· περιδίνησις, περιστροφή, στρόβιλος. **2)** τὸ ἁλώνιον, ὁ κυκλοτερὴς δηλ. χῶρος, ὅπου ἁλωνίζεται ὁ σῖτος. **3)** στρογγύλον ποτήριον μεγάλου μεγέθους.— [***δῖνος, δίνη, δινέω*** (αἰολ. ***δίννημι, δίννω***)· ***δινεύω, δινωτός***· πάντα ταῦτα παράγονται ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. ἣν ἐλέπομεν ἐν τοῖς: ***δίω, δίεμαι, διερός, δίζημαι*** (ᾱ 6λ.)].

δῑνόω, μελ. ***-ώσω*** (***δῖνος***)· τορνεύω, ἀποστρογγυλώνω.

δίνω (***δῖνος***)· ἁλωνίζω (ἐν τῷ ***δίνῳ***=ἁλωνίῳ).

δῑνωτός, ή, όν (***δινόω***)· τορνευτός, στρογγύλος ‖ ὁ κατεσκευασμένος κυκλοτερῶς.

διξός, ή, όν, ἰων. ἀντὶ τοῦ ***δισσὸς*** (ὃ βλ.)· διπλοῦς.
Διο- ἢ ***διο-*** ὡς α' συνθ. πολλῶν συνθέτων δηλοῖ τὸν γεννηθέντα ἐκ τοῦ Διός (βλ. ***Δίς, Διὸς***) ἢ ἐκ τῶν θεῶν, ὅθεν τὸν θεοειδῆ, τ. ἔ. τὸν ὅμοιον πρὸς τοὺς θεούς, τὸν ἔξοχον, τὸν ὑπέροχον.
δι-ό, σύνδ. συνεπτυγμένος εἰς μίαν λ. ἀντὶ τῶν δύο : ***δι' ὃ***· δι' ὃν λόγον, οὗ ἕνεκα, τούτου ἕνεκα, ὅθεν (λατ. **propter quod, propterea**) ‖ ἐνίοτε ἀπαντᾷ ἐπιτετ. διὰ τοῦ ἐγκλιτ. ***περ : διόπερ.***
Διό-βολος, ***ον*** (***Διὸς***+***βάλλω***)· ὁ ὑπὸ τοῦ Διὸς ριφθείς, ἐξακοντισθείς (ἢ ριπτόμενος), ἐπὶ κεραυνοῦ.
Διο-γενέτωρ, ***-ορος,*** ὁ (***Διὸς***+***γένω***)· ὁ γεννήτωρ τοῦ Διός ‖ ἐν τῷ πληθ., ***διογενέτορες ἔναυλοι*** = τὰ σπήλαια εἰς τὰ ὁποῖα ἐμεγάλωσεν ὁ Ζεύς.
Διο-γενής, ***ές*** (***Διὸς***+***γένω***)· ὁ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθείς ἢ καταγόμενος ‖ ἐπίθ. τῶν Βασιλέων καὶ Ἡγεμόνων ὡς ὁρισθέντων καὶ ὑποστηριζομένων ὑπὸ τοῦ Διός.
δι-όγκωσις, ***-εως,*** ἡ· ἡ ἔπαρσις, κόμπος, ὑπερηφάνεια ‖ πρήξιμο.
Διό-γνητος, ***ον,*** κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ του ***Διογένητος=Διογενὴς*** (ὃ βλ.).
Διό-γονος, ***ον=Διογενὴς*** (ὃ βλ.).
δι-οδεύω, μελ. ***-σω*** (***δίοδος***)· ὁδεύω (πορεύομαι, ταξιδεύω) διὰ μέσου, διέρχομαι, διαβαίνω,
δι-οδοι-πορέω, (***διὰ***+***ὁδοιπόρος***)=***διοδεύω*** (ὃ βλ.).
δί-οδος, ἡ, (***διὰ***+***ὁδός***)· ἡ ὁδὸς δι' ἧς διέρχεταί τις, διάβασις, πέρασμα, «δίοδος»‖ἡ τροχιὰ ἀστέρος τινὸς ἢ ἀστερισμοῦ. 2) ἡ ὄδεια πρὸς διάβασιν, διαβατήριον, ἀσφαλὴς συνοδεία.
Διόθεν (***Δίς***), ἐπίρ.· ἐκ Διός, προερχόμενον ἐκ τοῦ Διός.
δι-οίγνυμι ἢ **δι-οίγω,** μελ. ***-οίξω***· ἀνοίγω (διὰ μέσου).
δί-οιδα, πρκ. τοῦ ***δι-εῖδον*** (ὃ βλ.)· γνωρίζω τὴν διαφοράν, ἑπομ. γιγνώσκω ἀκριβῶς, ἀποφασίζω.
δι-οικέω, μελ. ***-ήσω***· πρτ. ***διῴκουν***· ἀόρ. α' ***διῴκησα***· πρκ. ***διῴκηκα***·— Παθητ., ἀόρ. α' ***διῳκήθην***· πρκ. ***διῴκημαι,*** ἀλλὰ καὶ ἀνωμ. ***δεδιῴκημαι*** (***διὰ*** + ***οἰκέω***)· διευθύνω, κυβερνῶ, οἶκον ‖ διαχειρίζομαι τὰ κοινά, κυβερνῶ τὴν πόλιν ‖ μεταχειρίζομαι ἢ διατρέφω κατὰ ἕνα ὡρισμένον τρόπον.— **II** κατοικῶ χωριστὰ (εἰς χωριστοὺς τόπους). — Μέσον, ζῶ, διαμένω, χωριστά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
δι-οίκησις, ***-εως,*** ἡ, (***διοικέω***)· ἡ συντήρησις τοῦ οἴκου ‖ ἡ διεύθυνσις, ἡ διακυβέρνησις τοῦ οἴκου.— **II** κυβέρνησις, ἐπαρχία, ἐπισκοπή (ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις).
δι-οικίζω, μελ. ***-ίσω*** καὶ ἀττ. ***-ῖῶ*** (βλ. ***οἰκίζω***)· κάμνω κατοίκους τινὰς νὰ ζῶσι χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τοὺς διαχωρίζω, τοὺς διασκορπίζω.—Παθητ., διασκορπίζομαι, κατανέμομαι.
δι-οικο-δομέω, μελ. ***-ήσω***· οἰκοδομῶ, κτίζω, μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου ‖ ἀποχωρίζω διὰ τείχους, ἀποτειχίζω.
δι-οιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***διαφέρω*** (πρβλ. μελ. ***διοίσω***)· ὀφείλει τις νὰ φέρῃ (νὰ κινήσῃ) τι γύρω (πέριξ).
δι-οϊστεύω, μελ. ***-σω*** (βλ. ***διϊστεύω***)· τοξεύω (διαπερῶ βέλος) διὰ μέσου τινός.
δι-οίσω καὶ **διοίσομαι,** μέλ. τοῦ ***διαφέρω.***
δίοιτο, γ' ἑν. μέσ. ἐν. Εὐκτ. τοῦ ***δίω*** (ὃ βλ.).
δι-οιχνέω, μέλ. ***-ήσω*** (βλ. ***οἰχνέω***)· διέρχομαι, διαπερῶ ‖ περιφέρομαι, περιπλανῶμαι.
δι-οίχομαι, μελ. ***-οιχήσομαι***· πρκ. ***-οίχημαι,*** ἀποθ.· ἐπὶ χρόνου, ἔχω παρέλθει ἐντελῶς ‖ ἐπὶ προσώπων, «ἦλθον εἶδον καὶ ἀπῆλθον», ἐχάθην, ἔχω χαθῆ.— **II** τελειώνω, λήγω.
δι-οκ-ωχή, ἡ (βλ. ***δι-όκωχα,*** πρκ. τοῦ ***διέχω***)· παῦσις, λῆξις. Βλ. ***ἀν-οκ-ωχή.***
δι-ολισθαίνω καὶ ***-άνω,*** μελ. ***-λισθήσω***· ὀλισθαίνω διὰ μέσου («ξεγλιστρῶ»), ὀλισθαίνω διὰ μέσου καὶ φεύγω μακράν.
δί-ολκος, ὁ (***διέλκω***)· τὸ στενὸν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, καθ' ὃ τὰ πλοῖα ἐσύροντο ἀπὸ τῆς μιᾶς θαλάσσης εἰς τὴν ἄλλην.
δι-όλλυμι, μέλλ. ***διολέσω*** καὶ ἀττ. ***διολῶ*** (διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***ὄλλυμι***)· καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξαφανίζω ‖ ἀπομακρύνω ἀπὸ τὴν μνήμην μου, ἑπομ. λησμονῶ· ἀντίθ. τῷ ***σῴζω.***— **II** Παθ. καὶ μέσ. (μετὰ πρκ. ***διόλωλα***), χάνομαι (εἶμαι χαμένος) καθ' ὁλοκληρίαν.
δι-όλου ἀντὶ ***διὰ ὅλου*** (πρβλ. ***καθόλου***), ἐπίρρ.· ὅλως διόλου, ἐντελῶς.
δι-ομάλίζω, μελ. ***-σω*** (βλ. ***ὁμαλίζω***)· εἶμαι (παραμένω) πάντοτε ὁ αὐτὸς (σταθερὸς καὶ ἀμετάβλητος).
δί-ομβρος, ***ον***· κάθυγρος ἐκ τοῦ ὄμβρου.
Διομει-αλαζών, ***-όνος,*** ὁ (***Διόμεια***+***ἀλαζών***)· ἀλαζὼν (κομπορρήμων) ἐκ τοῦ δήμου Διομείας (λ. παρ' Ἀριστοφ.).
Διομήδειος, α, ον· ὁ ἀνήκων ἢ ὅμοιος τῷ Διομήδει.
δι-όμνῡμι, μελ. ***-ομοῦμαι***· μέσ. ἀόρ. α' ***-ωμοσάμην***· ὁρκίζομαι ἐπισήμως, διακηρύσσω ἐνόρκως.
δι-ομο-λογέω, μελ. ***-ήσω***· συνάπτω συμφωνίαν, συμφωνῶ.—Παθητ. εἶμαι σύμφωνος εἴς τι (εἶναί τι συμπεφωνημένον). — Μέσον, συμφωνῶ ἀμοιβαίως διά τι.
δῖον, αἰτ. τοῦ ***δῖος***· ἀλλ' ὅμως ***δίον,*** ἐπ' ἀντὶ ***ἔδιον,*** πρτ. τοῦ ***δίω.***
Διονύσια (ἑνν. ***ἱερά***), τά· ἡ ἑορτὴ τοῦ Διονύσου ἢ Βάκχου, κυρ. ἐν Ἀθήναις. Ἐτελοῦντο δὲ ἐν Ἀθήναις τέσσαρες ἑορταὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου (ἤτοι τὰ Διονύσια ἦσαν τετραπλᾶ, τελούμενα εἰς τέσσαρας ἀλληλοδιαδόχους μῆνας), ἤτοι : **I** ***Τὰ κατ' Ἀγροὺς*** ἢ τὰ ***Μικρὰ Διονύσια*** κατὰ μῆνα Ποσειδεῶνα (15 Δεκεμ.— 15 Ἰαν.). **II** τὰ ***ἐν Λίμναις*** ἢ ***Λήναια*** (ἐν ***Λίμναις,*** ἔνθα ὑπῆρχε τὸ ***Λήναιον***), κατὰ μῆνα Γαμηλιῶνα (15 Ἰαν.—15 Φεβρ.). **III** Τὰ ***Ἀνθεστήρια*** κατὰ μῆνα Ἀνθεστηριῶνα (15 Φεβρ.—15 Μαρτ.). **IV** Τὰ ***Μεγάλα Διονύσια*** (λεγόμενα ἄλλως καὶ ***Ἀστικὰ*** ἢ ***τὰ κατ' Ἄστυ,*** ἢ ἁπλῶς τὰ ***Διονύσια***) κατὰ μῆνα Ἐλαφηβολιῶνα (15 Μαρτ. — 15 Ἀπριλ.), τὰ ὁποῖα ἦσαν καὶ τὰ περιφημότερα καὶ ἐπισημότερα ἐξ ὅλων. —Ἐξ αὐτῶν τὸ
Διονῡσιᾰκός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Διονύσια ἢ εἰς τὸν Διόνυσον.
Διόνῡσος, ὁ, καὶ ποιητ. ***Διώνῡσος***· ὁ Θεὸς τοῦ οἴνου, τῶν ἀμπελώνων καὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως, Διόνυσος ἢ Βάκχος. [ἀβεβ. ἐτυμολ.].
Διό-παις, ***-παιδος,*** ὁ (***Δίς*** + ***παῖς***)· ὁ υἱὸς τοῦ Διός.
δι-όπερ, (βλ. ***δι-ό***).
Διο-πετής, ***ές=Διιπετὴς*** (ὃ βλ.).
δι-οπεύω· ἐπιβλέπω τὴν φόρτωσιν πλοίου. Ἐκ τοῦ
δί-οπος, ὁ (***διέπω***)· ὁ κυβερνήτης, διοικητὴς ‖ ὁ ἐπιβλέπων τὸ φορτίον καὶ τὴν φόρτωσίν του ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὁ φορτωτής. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἔπω***],
δι-οπτεύω, μελ. ***-σω*** (***διὰ*** + ***ὄψομαι***)· παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, περιβλέπω, κατασκοπεύω ‖ ἀτενίζω εἴς τι.
δι-οπτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***διόψομαι*** τοῦ ***διορῶ***)· κατάσκοπος, πρόσκοπος, ἀνιχνευτής, κατοπτευτής.
δι-όπτης, ***-ου,*** ὁ (πρβλ. ***διόψομαι*** τοῦ ***διοράω***)· ὁ βλέπων διὰ μέσου, ὁ διαβλέπων (τὰ πάντα).— **II** = ***διοπτὴρ*** (ὃ βλ.).
δι-οράω, μελ. ***-όψομαι***· βλέπω διὰ μέσου, βλέπω καθαρὰ ‖ διακρίνω.
δι-όργυιος, ***ον*** (***δύο***+***ὄργυιά***)· ὁ ἔχων μῆκος δύο ὀργυιῶν.
δι-ορθεύω, μελ. ***-σω***· (βλ. ***ὀρθεύω***)· κρίνω ὀρθῶς περί τινος ‖ =τῷ ἑπομ.
δι-ορθόω, μελ. ***-ώσω*** (βλ. ***ὀρθόω***)· στήνω τι ὀρθιον, ἴσον ‖ διορθώνω, ἐπανορθώνω ‖ φέρω τι εἰς τάξιν ‖ ἐκφράζω τι ὀρθῶς, διηγοῦμαι ὀρθῶς (ἀκριβῶς).—Τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
δι-όρθωμα, ***-ατος,*** τὸ (***διορθόω***)· τὸ στήνειν τι ὀρθιον, ἐπανόρθωσις, «διόρθωμα» ‖ τακτοποίησις, τροποποίησις, βελτίωσις.
δι-όρθωσις, ***-εως,*** ἡ (***διορθόω***)· τὸ στήνειν τι ὀρθόν, ἡ ἐπαναφορά τινος εἰς τὴν ὀρθὴν (προσήκουσαν) θέσιν, ἐπανόρθωσις, ἀποκατάστασις ‖ ἐπιδιόρθωσις, ἐπισκευή ‖ ἀναμόρφωσις, μεταρρύθμισις.
δι-ορίζω, ἰων. ***-ουρίζω***· μέλ. ***-ίσω*** καὶ ἀττ. ***-ῖῶ***· διαιρῶ δι' ὁρίων, ἀποχωρίζω. 2) καθορίζω, ὁρίζω, δίδω ὁρισμούς, κάμνω διάκρισιν, διακρίνω, ἀποφασίζω ‖ διακηρύσσω.— **II** μεταφέρω πέραν τῶν ὁρίων

ἐξορίζω (λατ. **ex- terminare**).— **III** ἀμτδ., διέρχομαι τὰ σύνορα.

δι-όρνῡμαι, παθητ.· ὁρμῶ διὰ μέσου, διέρχομαι μετά σπουδῆς.

δι-ορῡγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ **δι-ορύσσω** (ὃ βλ.).

δι-όρυγμα, **-ατος,** τό· τὸ ὀρυχθέν (σκαφέν, κοπέν) διά μέσου, αὔλαξ, διῶρυξ. Ἐκ τοῦ

δι-ορύσσω καὶ ἀττ. **-ττω**· μέλλ. **-ξω** (διὰ τοὺς χρόνους βλ. **ὀρύσσω**)· σκάπτω διά μέσου (ἀνάμεσα) || μτφρ. ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω.

δι-ορχέομαι, ἀποθ. (βλ. **ὀρχέομαι**)· ὀρχοῦμαι (χορεύω) διά μέσου (τ. ἔ. ὀλόγυρα), τινάσσομαι ἐδῶ κι' ἐκεῖ.— **II** διαγωνίζομαι πρός τινα εἰς τὸν χορόν.

Δῖος, δῖᾰ, δῖον (***Δίς**)· ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής || μτφρ. ἔνδοξος, ἔξοχος, εὐγενής || κραταιός || συχν. μετά γενικῆς οὐσ. (ὁπότε προσλαμβάνει δύναμιν ὑπερθετ.): **δῖα Θεάων, δῖα γυναικῶν**=ἡ θειοτάτη μεταξὺ τῶν θεαινῶν, ἡ εὐγενεστάτη μεταξὺ τῶν γυναικῶν. 2) τίμιος, ἔντιμος, πιστός, ἀξιόπιστος, εὐγενής. 3) θεῖος, θεσπέσιος, θαυμάσιος.

Ἔτυμ.: ‹ρ. **δι-** ‹***διF-**· **δῖος** ‹***διFjος** ‹ιαπ. ***divjos**· πρβλ. σανσκρ. **div(i)jah** (οὐράνιος, πρβλ. τοπ. **divi** = ἐν τῷ οὐρανῷ), λατ. **dīus** (θεῖος) ‹***divios** (πρβλ. **dīum**=οὐράνιον διάστημα, **sub dĭō** κλπ.) πρβλ. **εὔδιος** (=αἴθριος, γαλήνιος), **εὐ-δία** (=αἰθρία), **ἔν-διος** (=ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας) κ. ἄ.— ἡ ῥ. ***div-** εἶναι ὁ ἀσθενὴς τύπος ἐναντι τοῦ ἰαπ. ***deivos** (= θεός κυρ. οὐράνιος), τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν τῷ σανσκρ. **dēváh** (θεός), λατ. **deus** (θεός), **dīvi** (= οἱ θεοί). Βλ. τὰς λ. λ. **δέατο, Ζεύς.**

Διός, γεν. τοῦ **Ζεύς**· βλ. ***Δίς.**

Διόσ-δοτος, **ον** (***Δίς+δίδωμι**)· ὁ δεδομένος ὑπὸ τοῦ Διός, οὐρανόπεμπτος, «οὐρανοκατέβατος».

Διο-σημία, ἡ (***Δίς+σῆμα**)· σημεῖον ἐκ τοῦ Διός, οἰωνὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λατ. **ostenlum** (κυρ. ἐπὶ βροντῆς, ἀστραπῆς, κεραυνοῦ, βροχῆς κ. ἄ.) || κακὸς οἰωνός.

Διόσ-κοροι, οἱ· ἀττ. καὶ ποιητ. ἀντὶ **Διόσκουροι** (***Δίς** γεν. **Διός+κόρος, κοῦρος**)· οἱ υἱοὶ τοῦ Διός, κυρ. δὲ οἱ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς Λήδας δίδυμοι, ὁ Κάστωρ δηλ. καὶ ὁ Πολυδεύκης.— **II** ὁ ἐξ αὐτῶν ὀνομασθεὶς ἀοτερισμὸς τῶν **Διδύμων** (λατ. **Gemini**). Οἱ Διόσκουροι ἐθεωροῦντο προστάται-θεοὶ τῶν ναυτιλλομένων (πρβλ. Horat. Od. 1 3,2), ὁ δὲ ἀστερισμὸς τῶν **Διδύμων** ἐθεωρεῖτο ὡς κοπάζων τὴν τρικυμίαν, ὁσάκις ἐνεφανίζετο ὑπεράνω τοῦ κινδυνεύοντος πλοίου.

Διοσ-κούρειον, τὸ (καὶ **Διοσκόρειον**)· ὁ ναὸς τῶν Διοσκούρων.

δι-ότι, σύνδ. ἀντὶ **διὰ τοῦτο ὅτι**=διὰ τὸν λόγον ὅτι, διότι, ἐπειδή (λατιν. **guocirca, guamobrem**). 2) ἐν πλαγίῳ λόγῳ (ἀντὶ τοῦ **διʼ ὅ,τι**) = διὰ ποῖον λόγον, διατί. 3) = **ὅτι** (εἰδ. σύνδ.).

διο-τρεφής, **ἐς** (***Δίς** + **τρέφω**)· ὁ τεθραμμένος (ἀνατεθραμμένος) ὑπὸ τοῦ Διός.

δι-ουρίζω, ἰων. ἀντὶ **δι-ορίζω** (ὃ βλ.).

δι-οχλέω, μέλ. **ήσω**· ἐνοχλῶ τινα καθʼ ὑπερβολήν.

δι-όψομαι, μέλ. τοῦ **δι-οράω** (ἐσχηματισμένος ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. ***διόπτομαι,** ὃ βλ.).

δί-παις, **-παιδος,** ὁ, ἡ (**δύο** + **παῖς**)· ὁ ἔχων δύο παῖδας· **θρῆνος δίπαις**=θρῆνος δύο παίδων.

δι-πάλαιστος, **ον** (**δύο+παλαιστή**)· ὁ ἔχων πλάτος δύο παλαιστῶν (δύο παλαμῶν).

δί-παλτος, **ον** (**δίς** + **πάλλω**)· ὁ παλλόμενος δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν || **δίπαλτα ξίφη**=ξίφη ὑψωμένα μὲ δύο χεῖρας, ἢ ὑπὸ δύο ἀνδρῶν.

δί-πηχυς, **υ** (**δύο+πῆχυς**)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος δύο πήχεων.

δι-πλάζω (**διπλοῦς, διπλάσιος**)· διπλασιάζω.— Παθητ., διπλασιάζομαι, γίνομαι διπλάσιος ἢ διπλοῦς. — **II τὸ διπλάζον κακόν** = ἡ διπλῆ συμφορά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δί-πλαξ, **-ᾰκος,** ὁ, ἡ· ὁ δύο πτυχὰς ἔχων, διπλωμένος.— **II** ὡς οὐσιαστ. **ἡ δίπλαξ** = χλαῖνα (ἐπανωφόριον) διπλωμένη (λεγομένη ἄλλως καὶ **διπλῆ** ἢ **διπλοῖς**=λατ. **duplex laena**). 2) **δίπλακες** ἐλέγοντο αἱ σανίδες τοῦ πλοίου, αἱ διπλούμεναι ἡ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης, ποιητ. δὲ καὶ αὐτὰ τὰ πλοῖα (ἀκριβῶς ὅπως τὸ λατιν. **trabes**).

Ἔτυμ.: **δίπλαξ** ‹(***δι-** +**πλακ-**, πρβλ. Ὁμηρ. **tu-plak** (διπλοῦς), λατ. **du-plex** (καὶ **biplex**) ‹***plaq-** ἐκ ῥ. **plāg- plag-**, πρβλ. δωρ. **πλᾱγά**, ἀττ. **πληγή, πλήσσω**, λατ. **plango, plaga**, λιθ. **plakú** (κτυπῶ, πλήττω).

δι-πλᾰσιάζω, μέλ. **-σω**· ποιῶ τι διπλάσιον, κάμνω τι διπλοῦν. Ἐκ τοῦ

δι-πλάσιος, α, ον, ἰων. **διπλήσιος, η, ον** (βλ. **δίς**)· δὶς μεγαλύτερος ἑτέρου (δύο φορὰς μεγαλύτερος ἀπό τινα) || δὶς τόσος ὅσος..., δὶς τόσοι ὅσοι..., δὶς τόσον μακρὸς ὅσον... || ὡς οὐσιαστ. **τὸ διπλάσιον**= ἄλλο τόσον πάλιν, δύο φορὰς μεγαλύτερον.—**ἐπίρ. -ως.** [Ἡ ἐτυμολ. βλ. **διπλόος**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-πλᾰσιόω· διπλασιάζω.—Παθητ., γίνομαι διπλοῦς.

δί-πλεθρος, **ον** (**δύο+πλέθρον**)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος δύο πλέθρων.

διπλῆ (ἐνν. **χλαῖνα**), ἡ· χλαίνη διπλωμένη εἰς δύο (βλ. **δίπλαξ** II).

διπλῇ, ἐπίρ.· δὶς, δύο φορὰς, δὶς κατʼ ἐπανάληψιν.

δι-πλοΐζω = **διπλάζω** (ὃ βλ.).

δι-πλοΐς, **-ίδος,** ἡ· διπλοῦν ἱμάτιον (βλ. **δίπλαξ**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δι-πλόος, όη, όον, καὶ συνηρ. **διπλοῦς, ῆ, οῦν**· διπλωμένος εἰς δύο, διπλός. 2) διπλασιαομένος, λυγιομένος εἰς δύο.— **II** ἐν τῷ πληθ.=**ἄμφω** ἢ **δύο**.— **III** μτφρ. διπρόσωπος, δόλιος || δίγνωμος, ἀναποφάσιστος (λατ. **duplex**, ἀντίθ. τῷ **ἁπλοῦς**).

Ἔτυμ.: ἐκ τοῦ **δισ-**· πρβλ. **ἁπλόος**, ὃ βλ.· πρβλ. συγγ. λατ. **du-plus**, Ὁμηρ. **dupla**· τὸ β' συνθ. περιέχει τὴν ῥ. **pel-** (πρβλ. **ἁ-πλόος**, λατ. **simplus, triplus**), ἧτις σημ. πτυχώνω, διπλώνω, ἐπεκτετ. δὲ ἐνίοτε ἐμφανίζεται εἰς τὸ Ἰοτθ. **twei-fl-s** (ἀμφιβολία), **ain-falþ-s** (ἁπλοῦς), παλ-γερμ. **zwi-falt** (διπλοῦς), ἑλλ. **δι-πλάσιος** (‹***πλᾶτιος**), ἰων. **δι-πλήσιος, δί-παλτος** (βλ. λ.)· συγγ. δὲ ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ **πλέκ-ω** (βλ. λ.).

δι-πλός, **ή, όν**=**διπλόος** (δ βλ.)· οὐδ. συγκρ. **διπλότερον** ὡς ἐπίρ.=δύο φορὰς τόσον.

δι-πλόω, μέλ. **-ώσω** (**διπλόος**)· διπλώνω, διπλασιάζω.— **II** πληρόνω διπλᾶ.

δί-πόδης, **-ου,** ὁ (**δύο** + **πούς**)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος δύο ποδῶν.

Δῑ-πόλεια ἢ **Διπόλια,** τά, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **Διϊπόλια** (***Δίς+πόλις**)· παλαιὰ ἑορτὴ τοῦ **Διός** τοῦ **Πολιέως** ἐν Ἀθήναις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Δῑπολι-ώδης, **ες** (**Διπόλεια+εἶδος**)· δμοιος πρὸς τὴν ἑορτὴν τῶν Διπολείων, τ. ἔ. παμπάλαιος, ἀπηρχαιωμένος.

δί-πολος, **ον** (**δίς** + **πολέω**)· ὁ δὶς ἠροτριωμένος.

δί-πορος, **ον** (**δύο** + **πόρος**)· ὁ ἔχων δύο πόρους, δύο περάσματα.

δῑ-πότᾰμος, **ον** (**δύο+ποταμός**)· ὁ κείμενος μεταξὺ δύο ποταμῶν, ἢ ἐπὶ δύο ποταμῶν.

δί-πους, **-ποδος,** ὁ, ἡ· **-πουν,** τὸ (**δύο** + **πούς**)· ὁ ἔχων δύο πόδας, λατ. **bipes**.—ὡς οὐσιαστ. **ὁ δίπους**=εἶδος μυὸς ἐν Λιβύῃ, ὅστις πηδᾷ διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν.— **II** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος δύο ποδῶν.

δῑ-πρόσωπος, **ον** (**δύο+πρόσωπον**)· ὁ ἔχων δύο πρόσωπα, δύο ὄψεις || μτφρ. διφορούμενος, δόλιος.

δῑ-πτέρῡγος, **ον** (**δύο** + **πτέρυξ**)· ὁ ἔχων δύο πτέρυγας.

δί-πτῡχος, **ον** (**δύο** + **πτυχὴ** τοῦ **πτύσσω**)· ὁ δύο πτυχὰς ἔχων, δὶς συνεπτυγμένος || **δίπτυχον δελτίον**=ζεῦγος πινακίδων· δίθυρον, εἰς δύο διπλούμενον.— **II** =**δισσός**=διπλός, διπλωμένος, δύο (λατ. **geminus**).

δί-πῡλος, **ον** (**δύο+πύλη**)· ὁ δύο πύλας, δύο εἰσόδους, ἔχων.

δί-πῦρος, **ον** (**δίς+πῦρ**)· ὁ δὶς εἰς τὸ πῦρ ἐμβληθείς || ὁ ἔχων διπλοῦν πῦρ (δύο φῶτα).

δί-ρρῡμος, **ον**· ὁ ἔχων δύο ῥυμοὺς (τιμόνια).

δίς, ἐπίρ. τοῦ **δύο**· δύο φορὰς, δύο φορὰς τόσον («διπλάσια»).

Ἔτυμ.: **δίς** ‹ιαπ. ***dis**, πρβλ.. ***d(u)vis** ἐν τῷ σανσκρ

*d(u)vih, Ζενδ. **bis**, παλ-λατ. **duis**, κλπ., λατ. **bis**, μεσ-γερμ. **zwis**=δύο φοράς, Γοτθ. **twis**=χωριστά, Γερμ. **zwist**=διαφωνία, θλ. *διά.*— ἐν συνθ. *δι-*, σανσκρ. **dvi-** λατ. **bi-**, παλ-γερμ. **zwi-**, ἀγγλ-σαξ. **twi-**: ***δίπους***, σανσκρ. **dvipāt**, λατ. **bipēs**· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **dvitiyah**, Ζενδ. **bitya-** (= δεύτερος), ἑλλ. ***δίχα***, ***διχθά***, ***δοιοί***, ***δύο***.

-δις, ἀχώριστον μόριον, δηλοῦν κίνησιν πρός τινα τόπον (πρβλ. *-δε*): ***ἄλλυδις***, ***οἴκαδις***, ***χαμάδις*** (θλ. τὰς λ. λ.).

ΔΙ΄Ξ, ἀρχαία ὀνομ. (=***Ζεύς***) ἐμφανιζομένη εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις ***Διός***, ***Διΐ*** (καὶ κατὰ συναίρ. ***Δί***), ***Δία***, καὶ εἰς τὰ Λατιν. **Dis, Dies-piter, Dijovis.**—[δι΄ ἐτυμ. θλ. ***Ζεύς***].

δίσ-αθος, ***ον,*** Δωρ. ἀντὶ ***δίσ-ηβος***· ὁ δὶς ἡβῶν, δύο φορὰς νέος, διὰ δευτέραν φορὰν νέος.

δίσ-ευνος, ***ον*** (***δύο***+***εὐνή***)· ὁ ἔχων δύο συζύγους.

δισ-θάνής, ***ές*** (***δίς***+***θανεῖν*** τοῦ ***θνῄσκω***)· ὁ δὶς ἀποθανών. [Θὰ ἀνέμενά τις μᾶλλον ***διθανής***, διότι κατὰ τὸν Ἡρωδ. «***τὸ δὶς καὶ τρὶς ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἀποβάλλει τὸ σ***»].

δισκεύω, μέλ. *-σω*=***δισκέω*** (θ βλ.).

δισκέω, μελ. ***-ήσω*** (***δίσκος***)· ῥίπτω τὸν δίσκον || γενικῶς, ῥίπτω, ἐκτινάσσω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δίσκημα, ***-ατος,*** τό· τὸ ριπτόμενον ὡς δίσκος.— || τὸ ρῖψιμον τοῦ δίσκου.

δί-σκηπτρος, ***ον*** (***δύο*** + ***σκῆπτρον***)· ὁ δύο σκῆπτρα ἔχων.

δίσκος, ὁ (***δικεῖν***)· στρογγύλη πλάξ κατάλληλος πρὸς ἐκσφενδόνησιν, κατ' ἀρχὰς ἐκ λίθου καὶ βραδύτερον ἐκ μετάλλου ἢ ξύλου.— || πᾶν ἀντικείμενον ἔχον σχῆμα δίσκου: κάτοπτρον, ἥλιος (ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου).

'***Ετυμ.:*** δι' ἐτυμολ. βλ. ***δικεῖν***· ἤδη οἱ ἀρχαῖοι εἶχον διαγνώσει τὴν συγγέν. μετὰ τῶν λ. λ. ***δικεῖν*** καὶ ***δίκτυον***· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «***ἄνδικε· ἀνάρριψον· δικεῖν γὰρ τὸ ῥίπτειν· ὅθεν καὶ ὁ δίσκος ἀπὸ τοῦ ῥίπτεσθαι, καὶ τὸ δίκτυον τὸ δικούμενον εἰς τὴν θάλασσαν***».

δίσκ-ουρα, τὰ (***δίσκος***+***οὐρον***)· ἡ ἀπόστασις βολῆς δίσκου [δι' ἐτυμολ. βλ. ***οὖρον***].

δισ-μῦριοι, ***αι, α*** (***δὶς*** + ***μύριοι***)· εἴκοσι χιλιάδες, εἰκοσακισχίλιοι || ὁ ἐν. ***δισμύριος, α, ον,*** μετὰ περιληπτικῶν ὀνομάτων: ***ἵππος δισμυρία***=20.000 ἱππεῖς.

δισσ-άρχης, ***-ου,*** ὁ (***δισσὸς***+***ἄρχω***)· ὁ ἀπὸ κοινοῦ ἄρχων, ὁ κοινωνὸς τῆς ἐξουσίας.

δισσός, ἀττ. ***διττός,*** ἰων. ***διξός, ἡ, ὸν*** (***δίς, δύο***)· δύο εἰδῶν, διπλοῦς || ὡσ. διῃρημένος, διαφωνῶν, ἀσύμφωνος || ἀμφίβολος.— [***δισσὸς***〈****διχ-jος*** πρβλ. ***δίχ-α***· ἰων. ***διξὸς***〈****διχθ-jος***, πρβλ. ***διχθά***].

δισσῶς, ἐπίρ. τοῦ ***διοσός***· κατὰ δύο τρόπους.

διστάζω, μελ. ***-άσω*** (***δίς***)· ἀμφιβάλλω, εὑρίσκομαι ἐν διαταγμῷ, διστάζω, εἶμαι ἀβέβαιος.— [***διστάζω***〈****διστὸς*** (=ἀναποφάσιστος), πρβλ. σανσκρ. **dvisthah** (ἀμφιβάλλων)· ὡσ. πρβλ. ***διχο-στατέω***, ***διχο-στασία***, ***δίζω***, ***δοιάζω*** (θλ. τὰς λ. λ.)].

δί-στίχος, ***ον*** (***δύο***+***στίξ***)· ὁ ἐκ δύο στίχων (σειρῶν, γραμμῶν) συνιστάμενος || ὡς οὐσιαστ. ***τὸ δίστίχον***=τὸ ἓξ ἐνὸς ἑξαμέτρου καὶ ἑνὸς πενταμέτρου στίχου ἀποτελούμενον δίστιχον τῆς ἐλεγειακῆς ποιήσεως.

δί-στολος, ***ον*** (***δὶς*** + ***στέλλω***)· ζευγαρωτός, ἀνὰ δύο ὁμοῦ, ἢ ἁπλῶς δύο.

δί-στομος, ***ον*** (***δύο***+***στόμα***)· ὁ ἔχων δύο στόμια, δύο εἰσόδους, διπλοῦς.— || ἐπὶ ὅπλου, δίκοπος, ὁ ἔχων δύο κόψεις.

δί-σύλλαβος, ***ον*** (***δύο***+***συλλαβή***)· ὁ ἐκ δύο συλλαβῶν ἀποτελούμενος.

δισ-χίλιοι, ***αι, α***· δύο χιλιάδες || ὡσ. ἐν τῷ ἑνικ. ***δισχίλιος, α, ον*** μετὰ περιληπτικῶν ὀνομάτων: ***ἵππος δισχιλία***=δύο χιλιάδες ἵπποι (ἱππεῖς).

δι-τάλαντος, ***ον*** (***δύο***+***τάλαντον***)· ὁ ἔχων ἀξίαν δύο ταλάντων, ὁ ζυγίζων δύο τάλαντα.

δί-τοκος, ***ον*** (***δὶς***+***τεκεῖν*** τοῦ ***τίκτω***)· κατά τινας καὶ ***δι-τόκος***· ὁ δὶς ***τεκὼν*** (γεννήσας), ἢ ὁ γεννήσας δίδυμα (δύο ἐν μιᾷ γέννᾳ)· πρβλ. ***μονό-τοκος***.

διττός· θλ. ***δισσός***.

δί-υγρος, ***ον*** (***διά***+***ὑγρός***)· ὁ ἐντελῶς ὑγρός, κάθυγρος || ὁ ἔχων τὸ βλέμμα τακερόν.

δι-ϋλίζω (***διά***+***ὕλη***)· στραγγίζω, σουρώνω, διηθῶ, «διυλίζω» (ὡς καὶ σήμερον) || καθαρίζω τελείως.

δι-υπνίζω, μελ. ***-ίσω*** καὶ ἀττ. ***-ῐ̄ξω***· σηκώνω ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἀφυπνίζω. Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

δι-φᾶσιος, ***α, ον*** (***δύο***+***φάσις***)· διπλάσιος, διπλοῦς (λατ. **bifarius**)· ἐν τῷ πληθ.=***δύο***.

'***Ετυμ.:*** ***διφάσιος***〈****δι-φάτιος*** (πρβλ. Ἡσυχ. «***δίφατον· διφάσιον***»)· κατὰ τὸν **Boisacq** ἐ' συνθ. εἶναι ἡ λ. ***φατὸς*** (= σκοτωμένος), ὁμοῤῥ. τῇ λ. ***φόνος*** (θλ. ***θείνω***)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **gvhen** (=κτυπᾶν). Κατ' ἄλλους τὸ ***διφάσιος*** εἶναι συγγ. τῷ λατ. **bifarius**=διπλοῦς 〈**bi**+**fārī** (=λόγος) πρβλ. ***φημί***, λατ. **fārī**· ἑπομ. ***διφάσιος*** = ὁ ὁμιλῶν μὲ δύο ἐννοίας, δισήμαντος.— Κατ' ἄλλους τὸ **bifarius** 〈****dvi-bh-o-*** (= ὁρατός ἀπὸ τὰς δύο πλευράς) καὶ ***διφάσιος***〈ῥ. **bhē-** (=φαίνομαι).

ΔΙΦΑ΄Ω, ἰων. ***-έω***· βουτῶ διὰ νὰ εὕρω τι || ἀναζητῶ τι, ἐρευνῶ διά τι. [πρβλ. καὶ ***ἀστρο-δίφης*** = ἀστρονόμος, ***ἱστοριοδίφης*** κλπ.· σκοτ. ἐτυμολ.]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δῐφήτωρ, ***-ορος,*** ὁ· ἐρευνητής, ἀναζητητής.

διφθέρα, ἡ (***δέφω***)· δέρμα κατειργασμένον, ἀντίθ. τῷ ***δέρρεις*** (=***δοραί***)=τομάρια ἀκατέργαστα καὶ μὲ ὅλας τὰς τρίχας ἐπ' αὐτῶν.— || πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ δέρματος || δερμάτινον ἱμάτιον φορούμενον ὑπὸ τῶν χωρικῶν || δερμάτινον δισάκκι. — [δι' ἐτυμολ. βλ. ***δέφω***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διφθερῖνος, ***η, ον***· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ***διφθέρας*** (τ. ἔ. ἐκ δέρματος κατειργασμένου).

διφθερίς, ***-ίδος,*** ἡ=***διφθέρα*** (δ βλ.).

δί-φθογγος, ***ον*** (***δύο*** + ***φθόγγος***)· ὁ ἔχων δύο ἤχους || ὡς οὐσ. ***ἡ δίφθογγος*** καὶ ***τὸ δίφθογγον***= ἡ ἕνωσις καὶ συνεκφώνησις δύο φθόγγων (πρβλ. τὰς διφθόγγους ἐν τῇ Γραμματικῇ).

δί-φορος, ***ον*** καὶ **δῐφόρος,** ***ον*** (***δὶς***+***φέρω***), λατ. **biferus**· ὁ φέρων καρποὺς (καρποφορῶν) δὶς τοῦ ἔτους.

δί-φραξ. ***-ακος,*** ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***δίφρος*** (δ βλ.).

διφρεία, ἡ (***διφρεύω***)· ***διφρηλασία***, ἁρματηλασία.

διφρ-ελάτειρα, ἡ· θηλ. τοῦ ***διφρηλάτης*** (δ βλ.).

διφρευτής, ***-οῦ,*** ὁ=***διφρηλάτης*** (δ βλ.). Ἐκ τοῦ

διφρεύω, μέλ. ***-σω*** (***δίφρος***)· διφρηλατῶ, ὁδηγῶ ἅρμα.

διφρ-ηλᾰσία, ἡ· τὸ ὁδηγεῖν ἅρμα. Ἐκ τοῦ

διφρ-ηλᾰτέω· ***ἐλαύνω δίφρον***=ὁδηγῶ ἅρμα Ἐκ τοῦ

διφρ-ηλᾰτης, ***-ου,*** ὁ (***δίφρος***+***ἐλαύνω***)· ὁ ὁδηγῶν ἅρμα, ἁρματηλάτης.

δίφριος, ***α, ον*** καὶ ***-ος, -ον*** (***δίφρος***)· ὁ ἀνήκων εἰς δίφρον (ἅρμα)· οὐδ. πληθ. ***δίφρια*** ὡς ἐπίρ.: ***δίφρια συρόμενος***=συρόμενος κατόπιν τῶν τροχῶν τοῦ δίφρου (ἅρματος).

δῐφρίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ ***δίφρος***.

δί-φροντις, ***-ίδος,*** ὁ, ἡ (***δύο*** + ***φροντίς***)· ὁ ἔχων δύο φροντίδας, τ. ἔ. ὁ ὑπὸ διπλῆς φροντίδος (ὑπὸ δύο φροντίδων) βασανιζόμενος, ὁ δίγνωμος, ὁ ἀμφιρρέπων, ταλαντευόμενος.

δίφρος, ὁ, καὶ μτγν. ἡ (κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ***δίφορος***=ὁ φέρων δύο), κατὰ πληθ. ***οἱ δίφροι*** ἢ ***τὰ δίφρα***· τὸ δάπεδον (τὸ σανίδωμα) τοῦ ἅρματος, ἔνθα ἠδύναντο νὰ ἵστανται δύο συγχρόνως, ὁ ***ἡνίοχος*** καὶ ὁ ***παραιβάτης*** (ὁ κυρ. πολεμιστής). 2) αὐτὸ τοῦτο τὸ πολεμικὸν ἅρμα || μεταφορικὸν ἅρμα (ἅμαξα).— || γενικῶς, κάθισμα, κλινοκάθισμα, σκαμνί (χωρὶς ***ἐρεισίνωτον***, στήριγμα δηλ. διὰ τὰ νῶτα, οὔτε διὰ τὰς χεῖρας).— [***δίφρος***〈****δι-*** +***φρ-***, συνεσταλμ. τύπου τῆς ῥ. **bher-** ἑλλ. ***φερ-*** ἐν τῷ ***φέρω***].

δῐφρ-ουλκέω, μέλ. ***-ήσω*** (***δίφρος*** + ***ἕλκω***)· σύρω ἅρμα.

δῐφρο-φορέω, μέλ. ***-ήσω***· φέρω (μεταφέρω) ***δίφρον*** (δηλ. κάθισμα) ἢ φορεῖον.—Παθητ., φέρομαι ἢ ταξιδεύω ἐπὶ δίφρου.— || φέρω (κουβαλῶ μαζί μου) σκαμνί, ὅπως ἔκαμνον αἱ γυναῖκες τῶν μετοίκων ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς πομπὰς χάριν τῶν γνησίων Ἀθηναίων δεσποινῶν. Ἐκ τοῦ

διφρο-φόρος, *ον* (*δίφρος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων, κουβαλῶν) κάθισμα (βλ. *διφροφορέω*).

δῐ-φῡής, *ές* (*δύο* + *φυή*)· ὁ ἔχων διπλῆν φύσιν ἢ μορφήν, δίμορφος ‖ γενικῶς, διπλοῦς, διπλάσιος (λατ. dubius ⟨du- (=δύο)+ -bius ⟨*-bhu-ios : -bhu- =φυ-).

δῐ-φυιος, *ον* = *διφυὴς* (ὃ βλ.)· [*φυίω* αἰολ. τύπος τοῦ *φύω*].

δίχᾰ (*δίς*) : **I** ἐπίρ., εἰς δύο μέρη, χωριστά, κατὰ μέρος. 2) εἰς δύο, ἀσυμφώνως, διχογνωμόνως ‖ διαφόρως, ἀντιθέτως.— **II** πρόθ. μετὰ γεν., μακρὰν τινος, ἄνευ τινός, διαφορετικὰ ἀπό... ‖ ὡς τὸ *ἄνευ*, ἐναντίον τῆς δελήσεως τινος ‖ ἐπὶ τόπου, μακρὰν ἀπό... 2) ἐκτός, πλήν.

Ἔτυμ. : δίχα καὶ ποιητ. *ἄν-διχα, δι-άν-διχα· διχῇ*, δωρ. *διχᾷ* (=εἰς δύο)· *διχόθεν* (=ἐκ δύο πλευρῶν)· ἰων. *διχοῦ* (= εἰς δύο μέρη)· *διχῶς· διχάς, -άδος* (=τὸ ἥμισυ)· *δίχα* ⟨**δι-* + προσφ. ἐκ ρ. gh- ἐν σανσκρ. viçvá-ha (=ἑκάστοτε, πάντοτε).—Τὸ ὁμηρ. *διχθὰ* ἐκ τοῦ *δίχα* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *τριχθά : τρίχα, τετραχθά : τέτραχα*)· ἰων. *διχθάδιος* (=μοιρασμένος εἰς δύο). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δῐχάζω, μέλ. *-άσω* (*δίχα*)· χωρίζω, διαιρῶ, εἰς δύο, διαχωρίζω, ἐμβάλλω εἰς διχόνοιαν.

δί-χαλκον, τὸ (*δύο*+*χαλκοῦς*)· *δύο χαλκοῖ, χάλκινον* νόμισμα = 1/4 τοῦ ὀβολοῦ.

δί-χᾱλος, δωρ. ἀντὶ *δί-χηλος* (ὃ βλ.).

δῐχῇ, ἐπίρ. = *δίχα* (ὃ βλ.)· εἰς δύο, κατὰ δύο τρόπους.

δί-χηλος, *ον* (*δύο*+*χηλή*)· ὁ ἔχων δύο χηλὰς εἰς τὴν ὁπλήν‖διχισθής. — **II** ὡς οὐσ. *τὸ δίχηλον* = πυράγρα (τσιμπίδα), λαβίς.

δῐχήρης, *ες* (*δίχα*)· διχασμένος, διηρημένος.

διχθά, ἐπίρ., ποιητ. ἀντὶ *δίχα* (ὡς τὸ *τριχθὰ* ἀντὶ *τρίχα*)· εἰς δύο. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δῐχθᾰδιος, *α, ον*· διπλοῦς, δύο εἰδῶν, διηρημένος.

δῐχθάς, *-άδος*, ἡ, θηλ. τοῦ *διχθάδιος*.

δῐχό-βουλος, *ον* (*δίχα* + *βουλή*)· ὁ ἔχων διάφορον βουλήν, διάφορον σκέψιν, ὁ ἐναντίος.

δῐχο-γνωμονέω (*δίχα* + *γνώμη*)· διαφέρω κατὰ τὴν γνώμην, ἔχω διάφορον γνώμην.

δῐχόθεν (*δίχα*), ἐπίρ.· ἐξ ἀμφοτέρων (ἢ ἐπὶ ἀμφοτέρων) τῶν πλευρῶν.

δῐ-χοίνῐκος, *ον* (*δύο* + *χοῖνιξ*)· ὁ περιλαμβάνων δύο χοίνικας (μέτρον σιτηρῶν= 2 λίτραι καὶ τι πλέον).

δῐ-χόλωτος, *ον* (*δίς*+*χολόομαι*)· δὶς ἢ διττῶς ὀργισμένος.

δῐχό-μηνις, *-ιδος*, ὁ, ἡ=*διχόμηνος* (ὃ βλ.).

δῐχό-μηνος, *ον* (*δίχα*+*μήν*)· ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μηνός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέσον τοῦ μηνός, εἰς τὴν πανσέληνον.

δῐχό-μῡθος, *ον* (*δίχα*+*μῦθος*)· ὁ διπλοῦς λόγους λέγων, διπρόσωπος, δόλιος.

δῐχο-ρρᾰγής, *ές* (*δίχα*+*ῥᾳγῆναι* τοῦ *ῥήγνυμι*)· ὁ τεθραυσμένος εἰς δύο.

δῐχό-ρροπος, *ον* (*δίχα*+*ῥέπω*)· ὁ ῥέπων καὶ πρὸς τὰς δύο πλευράς, ἀμφιρρέπων, ἀμφιταλαντευόμενος. Ἐπίρ. *-πως*=ἀμφιρρόπως, ἀμφιβόλως.

δῐχο-στᾰσία, ἡ· τὸ ἵστασθαι μακρὰν ‖ ἔμπομ. διχόνοια, διαφωνία, διαπληκτισμός, φιλονεικία.— **II** ἀμφιβολία, ἀβεβαιότης. Ἐκ τοῦ

δῐχο-στᾰτέω, μελ. *-ήσω* (*δίχα*+*στῆναι* τοῦ *ἵστημι*)· ἵσταμαι μακρὰν ‖ διαφωνῶ ‖ διάκειμαι ἐχθρικῶς.

δῐχό-στομος, *ον* (*δίχα*+*στόμα*)=*δίστομος* (ὃ βλ.).

δῐχο-τομέω, μελ. *-ήσω* (*δίχα* + *τέμνω*)· τέμνω (κόπτω) εἰς δύο, διαχωρίζω εἰς δύο.

δῐχοῦ, ἐπίρ.=*δίχα* (ὃ βλ.).

δῐχό-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*δίχα* + *φρήν*)· *διχόγνωμος ἢ διχογνώμων*, λατ. discors· ὁ ἐν διχονοίᾳ, ἐν διαφωνίᾳ, ὢν, ἀσύμφωνος, ἐχθρικός.

δῐχῶς, ἐπίρ.· ὡς τὸ *δίχα*· διττῶς, κατὰ δύο τρόπους.

Δῐ̓ΨΑ, *-ης*, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, δίψα ‖ μτφρ. σφοδρὰ ἐπιθυμία διά τι ‖ πρβλ. *πεῖνα*.

Ἔτυμ.: δίψα καὶ *δίψος· διψάω*· ἀγνώστου ἐτυμολ.· κατά τινας *δίψα* ⟨**δίπτja* καὶ *δίψος* προϋποθέτει λ. **δίπος*· πρβλ. *πολυδίψιον Ἄργος*· κατά τινας σχετικὸν τὸ *δίψας* (εἶδος ἑρπετοῦ).— Κατ' ἄλλους *διψάω* ⟨**διψ-ᾱσ-jω* (πρβλ. *πεινάω* ⟨**πειν-ᾱσ-jω* καὶ λατ. āreō ἐκ ρ. ās (=καίω, εἶμαι ξηρός). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

διψᾰλέος, *α, ον* (*δίψα*)· διψῶν, διψασμένος ‖ ξηρός, κατάξηρος.

διψάς, *-άδος*, ἡ (*δίψα*)· θηλ. τοῦ *δίψιος*.

διψάω, *ῇς, ῇ*, ἀπρφ. *διψῆν*· πρτ. *ἐδίψην, ης, η*· μελ. *διψήσω*· ἀόρ. α' *ἐδίψησα*· πρκ. *δεδίψηκα*· διψῶ, εἶμαι διψασμένος, αἰσθάνομαι δίψαν ‖ ἐπὶ ἐδάφους, εἶμαι κατάξηρος, εἶμαι καψαλισμένος.— **II** μτφρ. διψῶ διά τι, σφόδρα ἐπιθυμῶ τι. [δι-' ἐτυμολ. βλ. *δίψα*].

δίψιος, *α, ον* (*δίψα*)· *διψαλέος*· διψασμένος ‖ κατάξηρος.

δίψος, *-εος*, τὸ=*δίψα* (ὃ βλ.).

δί-ψῡχος, *ον* (*δύο*+*ψυχή*) = *δίθυμος* (ὃ βλ.)· δίγνωμος, δύο φρονήματα ἔχων ‖ ἀμφιρρεπῶν, ὀμφιβάλλων ‖ ἄστατος.

Δῐ̓Ω [ῑ] ἐπικ. ῥ.· ἐν τῷ ἐνεργ. πάντοτε ἀμτβ.· φεύγω μακράν, τρέπομαι εἰς φυγήν, φεύγω δρομαίως ‖ φοβοῦμαι.— **II** ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ, ὑποτ. *δίωμαι, δίηται, δίωνται*, εὐκτ. *δίοιτο*, ἀπρφ. *δίεσθαι*, κατὰ τὸ πλεῖστον μτβ.=*διώκω*· ἐκφοβίζω, τρέπω τινὰ εἰς φυγὴν δι' ἐκφοβισμοῦ ‖ ἀποδιώκω ‖ κυνηγῶ. 2) ἀλλ' ὅμως ἐνίοτε ὡς καὶ τὸ *δίω*· φοβοῦμαι.

Ἔτυμ. : δίω (=φεύγω), *δίομαι* (=διώκω) παράγονται ἐξ ἧς ῥ. καὶ ἡ λ. *δῖνος* (βλ. λ.) καὶ εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. dívyati (πετᾶν). Ἀκριβῶς δὲ οἱ τύποι τούτων *δίετε, δίεται, δίεσθαι* κλπ. προεκάλεσαν (διά τινος συμφυρμοῦ μετὰ τῶν τύπων *ἴετε, ἴεται, ἴεσθαι* τοῦ ῥ. *ἵημι*) τὸν σχηματισμὸν τοῦ ῥ. *δίεμαι* (βλ. λ.).— Τὸ ἐπίσ. ὁμηρ. *δίω* ⟨*δFίω* (= φοβοῦμαι), κυρ. ἐν τῇ ὁμηρ. φράσει *περὶ γὰρ δίε*, προῆλθεν ἐκ ῥ. dvei (= φοβοῦμαι), περὶ ἧς βλ. *δείδω* (πρβλ. ὁμ. *δείδιμεν* ⟨*δεδFιμεν*).

δῐ̓ωγμα, *-ατος*, τὸ (*διώκω*)· καταδίωξις, κυνήγιον. — **II** τὸ καταδιωκόμενον, τὸ θήραμα.

δῐ̓ωγμός, ὁ (*διώκω*)· τὸ κυνήγιον, — **II** καταδίωξις, καταδρομή, «διωγμός».

δι-ώδῡνος, *ον* (*διά*+*ὀδύνη*)· ὁ διαπερῶν μὲ τὰς ὀδύνας του, ὁ λίαν ὀδυνηρός, πολυώδυνος, ὁ μεγάλους καὶ πολλοὺς πόνους προξενῶν.

δι-ωθέω, μελ. *διωθήσω* καὶ *διώσω* (διὰ τοὺς χρόνους βλ. *ὠθέω*)· σπρώχνω, ἢ τραβῶ διὰ νὰ τὸ ἀποσπάσω, ἀποσπῶ.— Μέσον, ἀπωθῶ τι(να) χάριν ἐμαυτοῦ, ἐκβιάζω τὴν ὁδὸν διὰ μέσου, ὁρμῶ διὰ μέσου. 2) ἀπωθῶ, ἀποκρούω.—μέσον, ἀπωθῶ τι(να) μακράν, ἀποκρούω ‖ ἀπελαύνω. 3) ἀπορρίπτω ‖ ἀρνοῦμαι.

δῐωκᾰθεῖν, ποιητ. ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *διώκω*.

διωκέμεν, διωκέμεναι, ἀντὶ *διώκειν*, ἀπρφ. τοῦ *διώκω*.

δι-ώκηκα, δι-ώκημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *διοικέω* (ὃ βλ.).

δι-ώκησα, δι-ωκήθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. τοῦ *διοικέω*.

δῐωκτέος, *α, ον*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *διώκω*· ὅστις πρέπει νὰ καταδιωχθῇ (ὃν πρέπει τις νὰ καταδιώξῃ) ‖ ἐπὶ ἀντικειμένων, ὃ πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ τις (ἵνα τὸ ἐπιτύχῃ).

διωκτήρ, *-ῆρος*, ὁ, καὶ **διώκτης,** *-ου*· ὁ καταδιώκων, ὁ διώκτης. Ἐκ τοῦ

διώκω, μελ. *-ξω* ἢ *-ξομαι*· ἀόρ. α' *ἐδίωξα*· ποιητ. ἀόρ. β' *ἐδιώκᾰθον*.—Παθητ. ἀόρ. α' *ἐδιώχθην*· πρκ. *δεδίωγμαι* (*δίω*)· κάμνω τινὰ νὰ τρέχῃ (ἀντίθ. τῷ *φεύγω*) ‖ καταδιώκω, κυνηγῶ, «διώκνω» ‖ ἐπὶ προσώπων, ἀναζητῶ τινα, τὸν ἀκολουθῶ κατὰ πόδας (διὰ νὰ τὸν συλλάβω). — Μέσον, κυνηγῶ τινα (διὰ νὰ τὸν πιάσω) ‖ ἐπιδιώκω νὰ ἐπιτύχω τι.— **II** ἀποδιώκω, διώκων ἀπομακρύνω τινὰ ‖ ἀπελαύνω, ἐξορίζω, ἐκτοπίζω, τινὰ ‖ ἐπὶ ἀνέμου, παρασύρω ‖ ἐπὶ κωπηλατῶν, ὠθῶ, ἐλαύνω ‖ ἐπὶ ἅρματος, *διώκειν ἅρμα*=ὁδηγεῖν ἅρμα ‖ ἐντεῦθεν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμτβ., ἐλαύνω, προχωρῶ ‖ ὡσ. οπεύδω, ταχύνω.— **III** Ὡς δικανικὸς ὅρος, διώκω δικαστικῶς, ἐγκαλῶ τινα, εἰσάγω καταγγελίαν κατά τινος ‖ *ὁ διώκων*= ὁ κατήγορος, ὁ ἐνάγων (ἀντίθ. τῷ *ὁ φεύγων* = ὁ κατηγορούμενος).

Ἔτυμ. : διώκω, δίωξις, δίωγμα· ὁ ἐν *διώκω* φαίνεται ὡς νὰ προέρχεται ἐκ τινος πρκ. **δε-δίωκ-α* τῶν

ρ. *δίημι, δίεμαι (πρβλ. πρκ. ἕωκα τοῦ ἵημι, καὶ τὸν ἐν. ἀνώγω ἐκ τοῦ πρκ. ἄνωγα)· ἐκ τοῦ οὕτω δὲ σχηματισθέντος ἐν. διώκω ἐσχηματίσθη ὁ πρκ. δεδίωχα.—Κατά τινας διώκω ⟨*δι-jωκω, πρβλ. παλ-γερμ. jagōn (κυνηγῶ).. Κατὰ τὸν Bechtel ἐκ ρ. δι-, δίω, διώκω· ὁ δὲ Buttmann παράγει τοῦτο ἐκ τινος ῥημ. διάκω, διήκω (πρβλ. ρηγ-, ραγ-, ρωγ-), ἐξ οὗ καὶ διάκονος (=μτχ. διάκων)· πρβλ. καὶ διάκ-τορος.

δι-ωλένιος, *ον* (διὰ+ὠλένη)· μὲ ἐκτεταμένους τοὺς βραχίονας, μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας.

δι-ώλεσα, ἀόρ. α' τοῦ **διόλλυμι** (δ βλ.).

δι-ωμοσάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **διόμνυμι.**

δι-ώμοτος, *ον* (διόμνυμι)· δεσμευμένος δι' ὅρκου, ὡρκισμένος, ἔνορκος.

Διώνη, ἡ· ἡ μήτηρ τῆς Ἀφροδίτης (ἐκ τοῦ Διός). — **II** ὡς μητρωνυμικόν, ἡ θυγάτηρ τῆς Διώνης, ἡ Ἀφροδίτη.

δί-ώνῡμος, *ον* (δύο+ὄνυμα=ὄνομα)· ὁ ἔχων δύο ὀνόματα||ἢ ἐπὶ δύο ὀνομασθέντων συγχρόνως||μτγν. διαβόητος, περιβόητος, περίφημος.

δἴωξι-κέλευθος, *ον* (διώκω + κέλευθος)· ὁ βιάζων τινὰ νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ βάδισμά του.

δἴώξ-ιππος, *ον* (διώκω + ἵππος)· ὁ τοὺς ἵππους ἐλαύνων, ἱππηλάτης.

δίωξις, -εως, ἡ (διώκω)· καταδίωξις, κυνήγιον || ἐπιδίωξις πράγματός τινος. **2)** ὡς δικανικὸς ὅρος, δικαστικὴ δίωξις, καταγγελία, κατηγορία.

δι-ώρισα, ἀόρ. α' τοῦ **διορίζω**· **διώρισμαι,** παθ. πρκ. τοῦ **διορίζω.**

δι-ώρῡγος, *ον*· ἕτερος τύπος τοῦ **διόργυιος.**

δι-ῶρυξ, -ὕχος, ὁ, ἡ (μτγν. γεν. -ὕγος) (διορύσσω)· αὐλαξ, χάνδαξ τάφρος || ὡς οὐσ. **ἡ διῶρυξ** (ἐνν. γῆ), ὅ,τι καὶ νῦν («διῶρυξ»)· **κρυπτὴ διῶρυξ** = ὑπόγειος (κεκαλυμμένος) ὀχετὸς (ἀγωγός).

δι-ῶσα, ἀόρ. α' τοῦ **δι-ωθέω.**

δμηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **δαμάω**· **δμηθήτω,** γ' ἐν. προστ. τοῦ **δαμάω** (**δαμάζω**) = ἂς καταβληθῇ, ἂς καταδαμασθῇ.

δμῆσις, -εως, ἡ (δαμάω)· τὸ δαμάζειν, ἡ καταδάμασις || ἡ ἐξημέρωσις. [δι' ἐτυμολ. βλ. **δαμάω**].

δμήτειρα, ἡ· ἡ δαμάστρια, ἡ ἐξημερώτρια· θηλ. τοῦ **δμητήρ,** -ῆρος, ὁ (δαμάω)· ὁ δαμαστής, ἐξημερωτής.

δμῶε, ὀνομ. δυϊκ. τοῦ **δμώς** (ᾰ βλ.).

δμωή, ἡ (δαμάω)· δούλη αἰχμαλωτισθεῖσα ἐν πολέμῳ || γενικῶς, κάθε δούλη, ὑπηρέτρια, θεράπαινα (λατ. **ancilla**).

δμώιος, α, ον (δμώς)· δουλικός, ἀνήκων εἰς δοῦλον.

δμωίς, -ίδος, ἡ=δμωὴ (ᾰ βλ.).

δμώς, -ωός, ὁ (δαμάω)· δοῦλος, αἰχμαλωτισθεὶς ἐν πολέμῳ || ἐντεῦθεν, πᾶς δοῦλος, ὑπηρέτης, θεράπων.

Ἔτυμ.: διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. **δαμάω.** Κατ' ἄλλους δμως ἡ ἐτυμολ. αὐτη δὲν εἶναι ἀσφαλής· κατ' αὐτοὺς τὸ **δμὼς** καὶ τὰ ὁμόρ. **δμωή, ὑποδμὼς** εἶναι συγγ. πρὸς τὴν ρ. *domu-, ὡς αὐτη ἐνυπάρχει ἐν τῷ λατ. **domus,** παλ-σλαβ. domŭ (οἰκία), σανσκρ. dámūnāḥ (ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν), Ἀρμ. **tanutēr** (κύριος τοῦ οἴκου) ⟨*támoy-tēr· πρβλ. ὡσ. Κρητ. *μνῶᾱ* (πληθυσμὸς δούλων), *μνῶται* (οἱ δοῦλοι τῆς Κοινότητος), ἐν οἷς τὸ σύμπλεγμα *μν-*⟨*δμ-* (πρβλ. ἀττ. *μεσό-μνη*: ἰων. *μεσό-δμη* (ἐγκάρσιος δοκός), πρβλ. ὡσ. Ἐπιδ. *Μνίᾱ*: *Δμίᾱ*.

δνοπᾰλίζω, μελ. -ξω (δονέω;)· σείω βιαίως || τινάσσω εἰς τὸν ἀέρα ἐδῶ κι' ἐκεῖ. [ἀγνώστου ἐτυμολ.].

δνοφερός, ά, όν· ζοφερός, σκοτεινός, ἀμαυρός. Ἐκ τοῦ

ΔΝΟ'ΦΟΣ, ὁ=*κνέφας*· ζόφος, σκότος, «μαυρίλα».

Ἔτυμ.: ἐκ ρ. δα-, δα+ν-, δαν-, δνα-, *δνέφας, δνόφος* = ζόφος = σκότος (βλ. ζόφος, ἐκ. ρ. ζα- = πνέειν, ζαφ- : ζόφος, ζοφ-ερὸς=δνοφ-ερός), δνόφος καὶ μτγν. γνόφος (πρβλ. *δλυκὺς)γλυκύς)· δνοφερός· δμηρ. ἰο-δνεφής. Κατά τινας ταῦτα εἶναι συγγ. πρὸς τά : *κνέφας* (βλ. λ.), *ψέφας, ψέφος* (=σκότος), ψεφαρός, ψεφηνὸς (=σκοτεινός), πρβλ. σανσκρ. ksap-, ksapā (νύξ), λατ. **creper** (=σκοτεινός, cr-⟨cn-). Βλ. *κνέφας, ψέφας.*— Δὲν λείπει καὶ ἡ συσχέτισις τῆς λ. δνόφος πρὸς τὴν λ. *νέφος,* ἀλλὰ βλ. *νέφος.*

δοάσσατο, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. α' ἐν ἀπροσ. ἐνν.=ἀττ. *ἔδοξε*· ἐφάνη, ἐθεωρήθη· **δοάσσεται,** ἐπ. ἀντὶ -*ηται,* γ' ἐν. ὑποτ.=*δόξῃ* (φανῇ).— [δι' ἐτυμολ. βλ. *δέατο*].

δόγμα, -ατος, τὸ (δοκέω)· ὅ,τι τις δεωρεῖ ἀληθές, ὅ,τι φαίνεται ὀρθόν || γνώμη, δοξασία. **2)** γνώμη τοῦ συνόλου, ἀπόφασις, ψήφισμα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δογμᾰτίζω, μέλ. -*ίσω* καὶ ἀττ. -*ῐῶ* (*δόγμα*)· λέγω γνώμην, προτείνω || ἐκδίδω φήφισμα, ἀποφαίνομαι. — Παθητ., ὑποτάσσομαι εἰς θεσμούς, εἰς ἀποφάσεις.

δοδήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ *δίδωμι.*

ΔΟΘΙΗ'Ν, -ῆνος, ὁ· μικρὸν ἐξοίδημα, ἐξάνθημα. [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας ⟨ἰαπ. ρ. gvedh-, πρβλ. παλ-γερμ. quedilla=φλύκταινα, «φουσκαλίδα»].

δοιάζω, μελ. -*άσω* (*δοιοί, δύο*)· σκέπτομαι κατὰ δύο τρόπους, διστάζω, ἀμφιβάλλω.— Μέσον, εὑρίσκομαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, εἰκάζω, νομίζω, φαντάζομαι ὅτι...

δοιδῡκο-ποιός, ὁ (δοίδυξ+ποιῶ)· ὁ κατασκευάζων δοίδυκας «γουδόχερα».

ΔΟΪ'ΔΥΞ, -ῡκος, ὁ· κόπανος, «γουδοχέρι». [σκοτειν. ἐτυμολ.· ἀσφαλὲς πάντως εἶναι ὅτι τὸ *δοι-* εἶναι ἐπιτατ. ἀναδιπλασιασμός· πρβλ. καὶ ρ. *ἀνα-δοιδῡκάζω, -ίζω*=δολώνω, ἀμαυρῶ].

δοιή, ἡ· ἀμφιβολία, δισταγμός || ἀμηχανία, στενοχωρία. [δι' ἐτυμολ. βλ. *δοιρί, δύω*].

δοίην, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *δίδωμι.*

δοιοί, αἱ, ά, ἐπίθ. ἀντὶ *δύο,* ἀμφότεροι· οὐδ. **δοιὰ** ἐπίρ. = κατὰ δύο τρόπους.— ἑνικ. **δοιός, ἡ, όν,** ὡς τὸ *δισσός,* δύο εἰδῶν, διπλοῦς.

Ἔτυμ.: **δοιὸς** (διπλοῦς), πληθ. **δοιοί** (δύο)· ὁμηρ. *ἐν δοιῇ εἶναι*=εἶναι ἐν ἀμφιβολίᾳ· **δοιὸς**⟨*dvoi-io-s ⟨ἰαπ. *dvoi : ἑλλ. *δύο*· πρβλ. σανσκρ. dvayaḥ (διπλοῦς), dvēdhá (εἰς δύο φοράς)· Γοτθ. **twaddjē** (⟨*dvoijo-), παλ-γερμ. **zweiio, zweio** (=**duorum**), παλ-σαξ. **twene** (δύο) ⟨*dvoi-no-, Λιθ. dveji (δύο), παλ-σλαβ. dvojĭ (διπλοῦς)· πρβλ. ὡσ. Γοτθ. **tweifla-** παλ-γερμ. **zwīfal, zweho** (ἀμφίβολος), λατ. **dubius**· ὡσ. ἐπιχ. *δείδω* ⟨**δε-δFοj-α* (ἀμφιβάλλω, φοβοῦμαι).

δοι-ώ· δυϊκ. τοῦ *δοιοί*=δύο (βλ. *δοιοί*).

δοκεύω, μέλ. -*εύσω* (*δέκομαι*)· παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, παραμονεύω ἐντατικῶς διά τι.—[**δοκεύω, δοκάζω** (πρβλ. *προσδοκάω*)· **δοκέω**· *δόγμα*· *δόκιμος*· *δοκάνη*· *δοκός*·—*δόκος*· πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρριζα καὶ παράγονται ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐξ ἧς τὸ ρ. *δέκομαι* (ᾰ βλ.)].

ΔΟΚΕ'Ω (χρόνοι τινὲς ὅμως προϋποθέτουν ἐνεστ. **δόκω*)· μέλ. **δοκήσω** καὶ **δόξω**· ἀόρ. α' **ἔδόκησα** καὶ **ἔδοξα**· πρκ. **δεδόκηκα.** — Παθητ., ἀόρ. α' **ἐδοκήθην**· πρκ. **δεδόκημαι** καὶ **δέδογμαι**· (**δέκομαι, δοκεύω**): **I** σκέπτομαι, ὑποθέτω, νομίζω, φαντάζομαι. — **II** ἀμτβ., φαίνομαι, νομίζομαι, δεωροῦμαι || κυρ. ἐν γ' ἐν. (ἀπροσ.) **δοκεῖ, ἔδοξε** = φαίνεται καλόν, ἐφάνη καλὸν || ὡς ὅρος συνήθης ἐν τοῖς ψηφίσμασιν: **ἔδοξε τῇ βουλῇ, ἔδοξε τῷ δήμῳ** = ἀπεφασίσθη (ἐνομοθετήθη, ἐδεσπίσθη) ὑπὸ τῆς βουλῆς..., ἀπεφάσισεν ἡ βουλή... || ἀλλὰ καὶ ὡς προσωπ. (ἐν τῷ α' ἑνικ.) **δοκῶ μοι** = φαίνομαι εἰς ἐμαυτόν, μοὶ φαίνεται, νομίζω (ἀκριβῶς ὡς τὸ **δοκεῖ μοι**), ὅπως καὶ ἐν τῇ Λατιν. **videor mihi**=**videtur mihi**· **ἔδοξά μοι** = ἐφάνην εἰς ἐμαυτόν, μοὶ ἐφάνη, ἐνόμισα (= **ἔδοξέ μοι**). **2)** φαίνομαι, δεωροῦμαι, ὅτι εἶμαι κάτι, ἐκτιμῶμαι: **οἱ δοκοῦντες εἶναί τι**=ἄνδρωποι οἱ ὁποῖοι δεωροῦνται ὅτι ἔχουν κάποιαν ἀξίαν. **3)** οὐδ. μτχ. ἀορ. α' **δόξαν** (ὡς αἰτ. ἀπόλ.)=ἐπειδὴ ἀπεφασίσθη, ἐφάνη καλὸν || καὶ τοῦ ὑπερσ. **δεδογμένον**=ἐπειδὴ εἶχεν ἀποφασισθῆ (λατιν. **quum statutum esset**)· ὡσ. **δοκοῦν**= λατ. **quum statueretur** (ἐπειδὴ ἦτο ἀποφασισμένον. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *δέκομαι, δοκεύω*].

δοκή, ἡ· **I** (δοκέω)=**δόκησις,** γνώμη, δραμα, φαντασία.— **II** (*δέκ-, δέκομαι*)=**δοχή** (ὅ βλ.).

δόκημα, -ατος, τὸ (δοκέω)· ὅραμα, φαντασία. **2)** γνώμη, προσδοκία.

δόκησις, -εως, ἡ (δοκέω)· γνώμη, πίστις, δοξα-

σία ‖ ἰδέα, φαντασία, ὑποψία.— **II** καλή φήμη, ὑπόληψις (ὡς τὸ **δόξα**).

δοκησί-σοφος, *ον* (**δόκησις** + **σοφός**)· ὁ θεωρῶν ἑαυτὸν σοφόν, ὁ σοφὸς κατὰ τὴν φαντασίαν του (ὁ κατὰ φαντασίαν σοφός).

δοκῐμάζω· μελλ. *-άσω*· ἀόρ. *α' ἐδοκίμασα*.— Παθητ., ἀόρ. *α' ἐδοκιμάσθην*· πρκ. *δεδοκίμασμαι* (**δόκιμος**)· δοκιμάζω, ὑποβάλλω εἰς δοκιμασίαν, τὴν γνησιότητα π. χ. μετάλλων ‖ βασανίζω, τ.ἔ. ἐλέγχω, ἐξετάζω ‖ ἐντεῦθεν γεν., ἐλέγχω, ἐξετάζω, ἐρευνῶ (λατ. **examinare**).— **II** (ὡς ἀποτέλεσμα τῆς **δοκιμασίας**) ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω, ἐπικυρῶ (ἀντιθ. **ἀποδοκιμάζω**) ‖ δέχομαι, θεωρῶ, τι ὡς καλόν, γνήσιον, καθαρόν κλπ.— **III** ὡς πολιτικὸς ὅρος ἐν Ἀθήναις: 1) ἐξετάζω καὶ εὑρίσκω τινὰ κατάλληλον διὰ δημόσιον ὑπούργημα. 2) ἐξετάζω καὶ δέχομαι παῖδας εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐφήβων ἢ ἐφήβους εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνδρῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δοκῐμασία, ἡ (**δοκιμάζω**)· ἔλεγχος, ἔρευνα, ἐξέτασις, «δοκιμασία».

δοκῐμαστής, *-οῦ*, ὁ (**δοκιμάζω**)· ὁ ἐρευνητής, ἐξεταστής, ἐλεγκτής.

δοκῐμή, ἡ (**δόκιμος**)· ἐξέτασις, δοκιμασία, ἔλεγχος, ἔρευνα‖ὁ δεδοκιμασμένος χαρακτήρ· (λατ. **probitas**).

δοκίμιον, τὸ (**δόκιμος**) καὶ **δοκιμεῖον**· κριτήριον, μέσον δι' οὗ ἐξετάζεταί τις ‖ δεῖγμα πρός δοκιμήν. Ἐκ τοῦ

δόκῐμος, *ον* (**δέκομαι**)· ὁ δοκιμασθείς, ἐξετασθείς ‖ ὁ δεδοκιμασμένος ‖ γνήσιος, καθαρός, ἀγνός (ἐπὶ μετάλλων) ‖ ἐπὶ προσώπων), ὁ δεδοκιμασμένος, ἔμπειρος, ἀποδεκτός γενόμενος, τετιμημένος (λατ. **probus, probatus**) ‖ ἐπὶ πραγμ., ἄξιος, ἐξαίρετος ‖ ὡσ. ἀξιοσημείωτος, σημαντικός, ἀξιόλογος.—ἐπίρ. *-μως*=ἀληθῶς, πραγματικῶς.

ξοκίς, *-ίδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ **δοκός**· ράβδος.

ΔΟΚΟΊΣ, ἡ (**δέκομαι**)· δοκάρι (στέγης π.χ.) ‖ κονιάρι.

δοκώ, *-όος*, καὶ συνῳρ. *-οῦς*, ἡ = **δόκησις** (δ βλ.)· γνώμη.

δολερός, *ά, όν* (**δόλος**)· ἀπατηλός, δόλιος, πανοῦργος.

δολιό-μητις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (**δόλιος** + **μῆτις**)· δολιόφρων, πανοῦργος ‖ ὁ ἔχων δολίας προθέσεις.

δολιό-πους, ὁ, ἡ, *-ποδος*, τό, γεν. *-ποδος* (**δόλιος** + **πούς**)· ὁ δόλιον ἔχων τὸν πόδα, ὁ δολίως βαίνων.

δόλιος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον* (**δόλος**)· δόλιος, ἀπατηλός, πανοῦργος.

δολιό-φρων, ὁ, ἡ, γεν. *-ονος* (**δόλιος** + **φρήν**)· ὁ δόλια φρονῶν, ὁ δολίας ἔχων φρένας, δόλιος, πανοῦργος.

δολιόω, μελ. *-ώσω* (**δόλιος**)· ἐξαπατῶ, φέρομαι ἀπίστως (ἀπατηλῶς).

δολῐχ-αυλος, *ον* (**δολιχός** + **αὐλός**)· ὁ ἔχων μακρὸν αὐλὸν ἢ σωλῆνα.

δολῐχ-αύχην, *-ενος*, ὁ, ἡ (**δολιχός**+**αὐχήν**)· ὁ ἔχων μακρὸν λαιμόν.

δολῐχ-εγχής, *ές* (**δολιχός** + **ἔγχος**) ὁ ἔχων μακρὸν δόρυ.

δολῐχ-ήρετμος, *ον* (**δολιχός** + **ἐρετμός**)· ὁ ἔχων μακρὰς κώπας (ἐπὶ πλοίου) ‖ ἐπὶ προσ., ὁ μεταχειριζόμενος μακρὰς κώπας.

δολῐχο-γράφία, ἡ (**δολιχός**+**γράφω**)· τὸ γράφειν διεξοδικῶς (σχοινοτενῶς).

δολῐχό-δειρος, *ον* (**δολιχός**+**δειρή**)· ὁ ἔχων μακρὸν τράχηλον.

δολῐχο-δρομέω (**δολιχοδρόμος**)· τρέχω τὸν **δόλιχον** (βλ. λ.). Ἐκ τοῦ

δολῐχο-δρόμος (**δόλιχος**+**δραμεῖν** τοῦ **τρέχω**)· ὁ τρέχων τὸν **δόλιχον** (βλ. λ.).

ΔΟΛΙΓΧΟΣ, *ή, όν*· μακρός ‖ ἐπὶ χρόνου, μακρός, ἀνιαρός, ἐπίπονος.— ὡς ἐπίρρ. **δολιχὸν**=ἐπὶ μακρὸν χρόνου.

Ἔτυμ.: **δολιχὸς** καὶ οὐσ. **δόλιχος**· ἐξ ἰαπ. βάσεως delā-gh (= εἶμαι μακρός)· πρβλ. ἰαπ. ἔρρινον τύπον *dloŋghos=λατ. longus, πρβλ. ἑλλ. **ἐν-δελεχ-ής**, λατ. in-dulgeo, Γοτθ. tulgus (στερεός, ἐπίμονος).—Ὁμόρ. ἑλλ.: **δολιχός, δόλιχος, ἐν-δελεχ-ὴς** (=ὁ μακρότητα ἐν ἑαυτῷ ἔχων, ὡσεὶ ἐξ οὗ. **δέλεχος**), **ἐν-δελέχ-ειρα, ἐν-δελεχ-έω, Δουλίχιον**· πρβλ. σανσκρ. dīrghāh (μακρός), drāgh-mán, drāgh-i-mán (μακρότης)· Ζενδ. dareghō (μακρός). Βλ. **δόλιχος**.

δόλιχος, ὁ, οὐσ. (πρβλ. ἐπίθ. **δολιχός**)· ὁ μακρὸς δρόμος ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ, μήκους 2-74 σταδίων (ἀντιθ. πρὸς τὸν δρόμον τοῦ **σταδίου**). [δι' ἐτυμολ. βλ. **δολιχός**].

δολῐχό-σκιος, *ον* (**δολιχός**+**σκιά**)· ὁ βίπτων μακρὰν σκιάν.—Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν **δολῐχ-όσκιος** ἀντὶ **δολῐχ-όσκιος** (**δολιχός**+**ὄσχος**)· μακρόξυλος, ὁ ἔχων μακρὸν κοντάρι.

δολόεις, *εσσα, εν* (**δόλος**)· δόλιος, πανοῦργος.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, ὁ δόλιος ἐπινενοημένος, τεχνικός, πλήρης τεχνασμάτων.

δολο-μήδης, *ες*, γεν. *-εος* (**δόλος**+**μῆδος**)· δολόφρων, δολίως σκεπτόμενος, δόλιος, πανοῦργος.

δολο-μήτης, *-ου*, ὁ, καὶ **δολόμητις,** *ι*, γεν. *-ιος* (**δόλος**+**μῆτις**)· ὁ ἔχων πανοῦργον σκέψιν, δόλιος, μηχανορράφος.

δολο-μήχᾰνος, *ον* (**δόλος**+**μηχανή**)· ὁ μηχανευόμενος δόλια τεχνάσματα.

δολό-μῦθος, *ον* (**δόλος**+**μῦθος**)· ὁ δολίως ὁμιλῶν.

δολο-πλακία, ἡ· δολιότης, πανουργία. Ἐκ τοῦ

δολο-πλόκος, *ον* (**δόλος** + **πλέκω**)· ὁ πλέκων δόλους, ὁ ὑφαίνων δόλους, ῥᾳδιουργος, μηχανορράφος.

δολο-ποιός, *ὸν* (**δόλος**+**ποιέω**)· ὁ δόλους ποιῶν, ὁ δόλιος, ἐπινοῶν δόλους.

δολο-ρρᾰφία, ἡ· τὸ συρράπτειν δόλους, μηχανορραφία, ῥᾳδιουργία. Ἐκ τοῦ

δολο-ρρᾰφος, *ον* (**δόλος**+**ῥάπτω**)· ὁ συρράπτων δόλους, μηχανορράφος.

δόλος, ὁ (ἐκ ῥίζ. **δελ-** τοῦ **δέλεαρ**)· κυρ. δόλωμα πρὸς ἁλιείαν ἰχθύων («**δέλεαρ**») ‖ εἶτα, ἔντεχνον μέσον (ὄργανον, μηχάνημα) πρὸς ἐξαπάτησιν ἢ οὐλλὴψιν, κάθε πανοῦργον τέχνασμα (ἢ στρατήγημα) ‖ πανουργία, ἀπάτη, «δόλος», λατ. **dolus**.

Ἔτυμ.: Κατ' ἄλλους ἀποκλειστέα ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλουμένη ἐτυμολ. ἐκ *ῥ. δέλ-* τοῦ **δέλεαρ** (βλ. λ.). Κατ' αὐτούς **δόλος**=λατ. dolus, ὀσκ. dolom· **δολόεις**=λατ. dolosus· πρβλ. παλ-Norr. tál (ἀπάτη). Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης εἶναι καὶ τὸ **δόλων, -ωνος** (βλ. λ.). Β. **δέλεαρ**.

δολο-φόνος, *ον*·(**δόλος**+***φένω**)· ὁ διὰ δόλου φονεύων.

δολο-φρᾰδής, *ὲς* (**δόλος**+**φράζω**)· ὁ δόλους **φράζων** (διανοούμενος καὶ ἐπινοῶν), ὁ δόλια φρονήματα ἔχων.

δολο-φρονέων, *-ουσα, -ον* (**δολόφρων**)· ὁ ἐπινοῶν δόλους, ὁ δόλια φρονῶν, δόλιος, πανοῦργος.

δολο-φροσύνη, ἡ· δολιότης, πανουργία. Ἐκ τοῦ

δολό-φρων, *ον*=**δολοφρᾰδής** (ὃ βλ.).

δολόω, μελ. *-ώσω* (**δόλος**)· ἐξαπατῶ διὰ δόλου, παγιδεύω, δελεάζω.— **II** παραχαράσσω, πλαστογραφῶ, νοθεύω, μεταμφιέζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δόλωμα, *-ατος*, τό· τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη.

δόλων, *-ωνος*, ὁ (**δόλος**)· τὸ μικρὸν πρωραῖον ἱστίον.— **II** μυστικὸν ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον, κεκρυμμένον ἐν ῥάβδῳ («στιλέττο»)· πρβλ. λατ. **doleo** καὶ dolo(n), -nis.

δολ-ῶπις, *-ιδος*, ἡ (**δόλος**+**ὤψ**)· ἡ δόλιον (πανοῦργον) πρόσωπον ἔχουσα ‖ ἡ δόλιον βλέμμα ἔχουσα.

δόλωσις, *-εως*, ἡ (**δολόω**)· τὸ ἐξαπατᾶν, τὸ δολιεύεσθαι.

δόμα, *-ατος*, τὸ (**δίδωμι**)· δῶρον.

δομαῖος, *α, ον* (**δέμω, δομή**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) οἰκοδομίαν.

δόμεναι, δόμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι**.

δόμον-δε, ἐπίρ.· **οἴκαδε**, εἰς τὸν οἶκον, πρὸς τὸν οἶκον (πρβλ. **οἴκονδε, οἴκαδε**). Ἐκ τοῦ

δόμος, ὁ (**δέμω**), λατ. **domus**· οἰκία, κατοικία ‖ ὡσ. οἶκος, οἰκογένεια.— **II** μέρος τῆς οἰκίας, δωμάτιον, θάλαμος. — **III** πᾶν τὸ τεθειμένον ἐπὶ ἄλλου ἐν οἰκοδομῇ: **διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθον**= κατ' ἑκάστην τριακοστὴν σειρὰν πλίνθων.

δομο-σφᾰλής, ὲς (*δόμος* + *σφάλλω*)· ὁ διασείων τὸν οἶκον (κυρ. ὁ κάμνων τὸν οἶκαν νὰ σφαλῇ, νὰ σκοντάψῃ)‖ὁ καταστρέφων, καταρρίπτων, τὸν οἶκον.

δονᾰκεύομαι, ἀποθ. (*δόναξ*)· συλλαμβάνω πτηνὰ διὰ *δονάκων* (μὲ ἰξωμένους καλάμους, «ἰξόβεργες»).

δονᾰκεύς, -έως, ὁ (*δόναξ*)· λόχμη ἐκ καλάμων, καλαμών.

δονακῖτις, -ίδος, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (*δόναξ*)· ἡ ἐκ καλάμου (κατεσκευασμένη) ‖ ὡσ. οὐσ. = ψήκτρα καλαμίνη.

δονᾰκο-γλῦφος, ον (*δόναξ* + *γλύφω*)· ὁ γλύφων (σμιλεύων) καλάμους.

δονᾰκόεις, εσσα, εν (*δόναξ*)· πλήρης καλάμων· *δόλος δονᾰκόεις* = κάλαμος ἰξωμένος (ἀλειμμένος μὲ ἰξόν).

δονᾰκο-τρόφος, ον (*δόναξ* + *τρέφω*)· ὁ τρέφων (τ. ἔ. ἐκφύων, παράγων) καλάμους.

δονᾰκό-χλοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-χλους, -ουν** (*δόναξ*+*χλόη*)· ὁ χλοερὸς (καταπράσινος) ἀπὸ καλάμους, ὁ ἔχων χλοεροὺς δόνακας.

δόναξ, ῆκος, δοῦναξ, ζωρ. *δῶναξ, -ᾶκος, ὁ* (*δονέω*)· κάλαμος («ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σαλευόμενος»), κοιν. «καλάμι» (λατ. **calamus arundo**).— **II** Πᾶν τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ καλάμου: 1) βέλος. 2) ποιμενικὸς αὐλός. 3) κάλαμος ἁλιείας ἢ κάλαμος ἰξωμένος («ἰξόβεργα» πρβλ. *δονακόεις*). 4) ἡ γέφυρα τῆς λύρας, ἡ μαγάς (κοιν. «καβαλλάρης»). Ἐκ τοῦ

ΔΟΝΕ΄Ω, μέλ. *-ήσω*· οἰω, τινάσσω, ταράσσω ‖ διεγείρω, ἐρεθίζω ‖ περιέρχομαι ἐφ' ἁμάξης, περιοχοῦμαι.—Παθητ., *ἡ Ἀσίη ἐδονέετο*=ἡ Ἀσία ἦτο εἰς κίνησιν, εἰς ταραχήν.— [*δονέω*· ποιητ. *ἁλίδονος* (= ὁ παραδέρνων εἰς τὸ πέλαγος). ‖ *πολύ-δονος* (=ὁ πολὺ ταρασσόμενος) ‖ *ἐτνο-δόνος* (=ὁ ἀνακυκῶν τὴν φάβαν). — Σκοτειν. ἐτυμολ.· βλ. *δίεμαι, δῖνος*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δόνημα, *-ατος*, τὸ (*δονέω*)· ταραχή, διάσεισις, κυματοειδὴς κίνησις.

δονητός, *ή, όν* (*δονέω*)· ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *δονέω*· οἰόμενος, κλονούμενος.

δόντες, ὀνομ. πληθ. τοῦ *δούς*, μτγ. ἀορ. β' τοῦ *δίδωμι*.

δόξᾰ, ἡ (*δοκέω*)· Ἰδέα, γνώμη, στοχασμὸς (λατ. **visum**) ‖ προσδοκία. 2) αἴσθημα, κρίσις ‖ κυρ. φιλοσοφικὴ Ἰδέα (δοξασία), λατ. **placitum**. 3) ἁπλὴ γνώμη, ἁπλὴ δοξασία, εἰκασία, βλ. *δόκησις* (ὡς ἀντίθ. πρὸς τὴν θετικὴν γνῶσιν). 4) φαντασία, ὅραμα (ὡς τὸ *δοκὴ* β' βλ.).— **II** Ἡ γνώμη, ἣν ἄλλοι ἔχουσι περί τινος, ὑπόληψις, ἐκτίμησις (λατ. **existimatio**) ‖ καλὴ φήμη, τιμή, ὑπόληψις. 2) δόξα, λαμπρότης, μεγαλοπρέπεια.— [δι' ἐτυμολ. βλ *δοκέω*· *δόξα* ⟨**δοκτ-ja*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δοξάζω, μελ. *-άσω* (*δόξα*) ἔχω γνώμην, σκέπτομαι, πιστεύω, κρίνω, φρονῶ.— **II** καθιστῶ ἔνδοξον, «δοξάζω», ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δόξασμα, *-ατος*, τὸ (*δοξάζω*)· γνώμη ‖ φαντασία, εἰκασία.

δοξο-κοπία, ἡ· ἀγάπη τῆς δόξης, φιλοδοξία. Ἐκ τοῦ

δοξο-κόπος, *ον* (*δόξα*+*κόπτω*)· ὁ ἐπιδιώκων τὴν δόξαν, ὁ περὶ τὴν δόξαν σφόδρα σπουδάζων, ὁ φιλόδοξος.

δοξο-μᾰνής, ὲς (*δόξα*+*μανῆναι* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ ἐμμανὴς (τρελλὸς) διὰ δόξαν, ὁ εἰς ἄκρον φιλόδοξος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δοξο-μανία, ἡ (*δοξομανής*)· ἡ μέχρι μανίας ἐξικνουμένη φιλοδοξία.

δοξο-μᾰταιό-σοφος, ὁ (*δόξα*+*μάταιος*+*σοφός*)· ὁ μάτην φανταζόμενος ἑαυτὸν σοφόν, ὁ κενόδοξος, ὁ ψευδοφιλόσοφος.

δοξό-σοφος, *ον* (*δόξα*+*σοφός*)· ὁ μάτην φανταζόμενος ἑαυτὸν σοφόν, *δοκησίσοφος* (δ βλ.).

δοξόω, μέλ. *-ώσω* (*δόξα*)· δίδω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εἶμαι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος ‖ παθ., *δοξόομαι* = φημίζομαι, ἀπολαύω τῆς φήμης, ὅτι εἶμαι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος.

δόξω, μέλ. τοῦ *δοκέω*· **δόξαι,** ἀπρφ. ἀορ. α'.

δορά, ἡ (*δέρω*)· δέρμα ζώου, τομάρι, «προβιά». [δι' ἐτυμολ. βλ. *δέρω*].

δόρατα, ὀνομ. πληθ.· *δόρατι*, δοτ. ἑν. τοῦ *δόρυ* (ὅ βλ.).

δορᾰτίον, τό· ὑποκορ. τοῦ *δόρυ*.

δορᾰτο-πᾰχής, ὲς (*δόρυ*+*πάχος*)· ὁ ἔχων τὸ πάχος τοῦ ξύλου τοῦ δόρατος, ἰσοπαχὴς μὲ δόρυ.

δόρᾰτος, γεν. τοῦ *δόρυ*.

δορήϊος, *ον* (*δόρυ*)· ξύλινος.

δορι-ᾰλωτός, *ον* (*δόρυ*+*ἁλῶναι*)· ὁ αἰχμάλωτος τοῦ δόρατος, τ. ἔ. ὁ συλληφθεὶς ἐν πολέμῳ, ὁ αἰχμάλωτος.

δορΐ-γαμβρος, *ον* (*δόρυ* + *γαμβρὸς* τοῦ *γαμέω*)· (ἐπὶ τῆς Ἑλένης) ἡ διὰ τοῦ γάμου της προκαλέσασα πόλεμον, ἢ ἡ κτηθεῖσα διὰ πολέμου.

δορΐ-θήρᾱτος, *ον* (*δόρυ* + *θηράω*)· ὁ θηρευθεὶς (συλληφθεὶς) ἐν πολέμῳ (διὰ τοῦ δόρατος).

δορΐ-κᾰ́νής, ὲς (*δόρυ*+*κανεῖν* τοῦ *καίνω*)· ὁ φονευθεὶς διὰ δόρατος, ὁ πεσὼν ἐν μάχῃ Συν. τῷ

δορΐ-κμής, *-ῆτος, ὁ, ἡ* (*δόρυ* + *κάμνω*) ὁ καταπονηθεὶς (*καμών*), τ. ἔ. φονευθεὶς, διὰ δόρατος (ἐν πολέμῳ). Πρβλ. *δορικανής*.

δορΐ-κρᾱνος, *ον* (*δόρυ*+*κράνος*)· λογχοκέφαλος, ὁ ἔχων κεφαλὴν λόγχης.

δορΐ-κτητος, *ον* (*δόρυ*+*κτάομαι*)· ὁ κτηθεὶς· ἀποκτηθεὶς, διὰ τοῦ δόρατος (ἐν πολέμῳ), ὁ λαφυραγωγηθείς.

δορΐ-κτῡπος, *ον* (*δόρυ* + *κτυπέω*)· ὁ τὰ δόρατα (τὰς λόγχας) κροτῶν, συγκρούων

δορΐ-ληπτος, *ον* (*δόρυ*+*λαμβάνω*)· ὁ συλληφθεὶς διὰ τοῦ δόρατος (ἐν πολέμῳ· πρβλ. *δοριάλωτος*).

δαρΐ-μᾰνής, ὲς (*δόρυ* + *μανῆναι* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ μαινόμενος ἐν τῇ χρήσει τοῦ δόρατος, ὁ μέχρι μανίας φιλοπόλεμος.

δορΐ-μαργος, *ον* (*δόρυ* + *μάργος*)=*δορῑμανὴς* (ὅ βλ.)· ὁ σφόδρα φιλοπόλεμος.

δορΐ-μήστωρ, *-ορος, ὁ* (*δόρυ*+*μήστωρ*)· ὁ ἔμπειρος περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ δόρατος.

δορΐ-παλτος, ον (*δόρυ* + *πάλλω*)· ὁ σείων, πάλλων, τὸ δόρυ ‖ *χεὶρ δορίπαλτος*=ἡ χεὶρ ἡ πάλλουσα τὸ δόρυ, τ. ἔ. ἡ δεξιά.

δορι-πετής, ὲς (*δόρυ*+**πέτω*, δμορ. τοῦ *πίπτω*)· ὁ πεσὼν διὰ τοῦ δόρατος (τ. ἔ. ὁ πεσὼν ἐν πολέμῳ).

δορΐ-πληκτος, *ον* (*δόρυ*+*πλήσσω*)· ὁ πληγεὶς διὰ τοῦ δόρατος, δορικτύπητος.

δορι-πονος, *ον* (*δόρυ*+*πόνος*)· *ὁ πονῶν* περὶ τὸ δόρυ, τ. ἔ. ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὸν πόλεμον, ὁ πολεμικός, ὁ μαχόμενος. — Κατ' ἄλλους τὰς ἀνωτέρω σημ. ἔχει τὸ παροξ. *δοριπόνος*, τὸ δὲ προπαροξ. *δορίπονος*=ὁ καταπονούμενος διὰ τοῦ δόρατος, τ.ἔ. ὁ πολιορκούμενος κ.τ.ὅ.

δορι-σθενής, ὲς (*δόρυ* + *σθένος*)· ὁ ἰσχυρὸς (*ὁ σθένων*) εἰς τὸ δόρυ (λογχοδύναμος)· πρβλ. καὶ *δορυσθενής*.

δορι-στέφᾰνος, *ον* (*δόρυ*+*στέφανος*)· ὁ στεφανωθεὶς (ὁ ἄξιος στεφάνου) δι' ἀνδρείαν ἐν καιρῷ πολέμου. 2) περιεστεφανωμένος μὲ δόρατα.

δορΐ-τῑνακτος, *ον* (*δόρυ*+*τινάσσω*)· ὁ τιναχθεὶς (σειαδεὶς) διὰ τῶν δοράτων (τ. ἔ. ἐν τῇ μάχῃ).

δορΐ-τμητος, *ον* (*δόρυ* + *τέμνω*)· ὁ κατατμηθεὶς (διατρυπηθεὶς) διὰ τοῦ δόρατος.

δορΐ-τολμος, *ον* (*δόρυ*+*τόλμη*)· ὁ τολμηρὸς εἰς τὸ δόρυ, τολμηρὸς ἐν πολέμῳ.

δορκᾰλίς, *-ίδος, ἡ*=*δορκὰς* (δ βλ.).

δορκάς, *-άδος, ἡ* (*δέρκομαι, δέδορκα*)· ἔλαφος, εἶδος ἐλάφου, κοιν. ζαρκάδι, ὠνομάσθη δ' οὕτω ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς του.

*Ἐτυμ.: **δορκάς, ὁ δόρκος, ὁ δόρξ τοῦ δορκός*· εἶναι τύποι σχηματισθέντες κατὰ παρετυμολογίαν (ἐκ τοῦ *δέρκομαι*) ἀντὶ τῶν ὀρθοτέρων καὶ ἐπίσης ἀπαντώντων *ζορκὰς* καὶ *ζόρξ*, ἅτινα φωνητικῶς ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸ ἰαπ. *Jork-s· πρβλ. καὶ τὸ παρὰ τῷ Ὀππ. ἀπαντῶν *ἴορκος* (=ζαρκάδι), καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. *«ἴορκες· τῶν δορκάδων ζῴων, ἴυρκες· αἶγες ἄγριαι»*.

δορός, ὁ (*δέρω*)· δερμάτινος σάκκος (κοιν. ταγάρι), ἢ καὶ ὁ δερμάτινος ἀσκός («τουλούμι»),

δορπέω, μέλ. *-ήσω* (*δόρπον*)· δειπνῶ, λαμβάνω (τρώγω) τὸ ἑσπερινὸν φαγητόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δορπηστός, ὁ· ὁ καιρὸς τοῦ δείπνου, ἑσπέρα.

Δορπία, ἡ (*δόρπον*)· ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς

τῶν 'Απατουρίων : *τῆς ὁρτῆς τῇ δορπίῃ*=κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς.

ΔΟ'ΡΠΟΝ, τό· τὸ φαγητὸν τῆς ἑσπέρας, τὸ ἑσπερινὸν φαγ. (λατ. **coena**) || τὸ κύριον φαγητὸν τῆς ἡμέρας, γεῦμα ἢ δεῖπνον.

'Ετυμ.: ἐτυμολ. ἴσως συγγ. τῷ *δρέπω* (ὃ βλ.)· πάντως *-π-*⟨*-qv-*· κατά τινας *δόρπον* ⟨ἰαπ. *dq̄qvom*, πρβλ. καὶ ἀρχ. ἀλβ. **darke** (ἑσπερ. φαγητόν) ⟨ἰαπ. **dq̄qv-*, **dreke** (μεσηβρινὸν φαγητόν) ⟨ἰαπ. *drōqv-*. Πάντως ἡ βασικὴ σημασία τοῦ *δόρπον* = συγκομιδή, καρπολογία.

ΔΟ'ΡΥ˘, τό· γεν. *δόρᾰτος*, ἐπ. *δούρατος, δουρὸς* (παρὰ τοῖς ἀττ. δὲ ποιηταῖς καὶ *δορός*)· δοτ. *δόρατι*, ἰων. *δούρατι, δουρὶ* (παρὰ δὲ τοῖς ἀττ. ποιητ. καὶ *δόρει* ἢ *δορί*).—'Ιων. δυϊκ. *δοῦρε*.—Πληθ. ὀν. *δόρατα*, ἐπ. *δούρατα, δοῦρα* (παρὰ δὲ τοῖς ἀττ. ποιητ. καὶ *δόρη*)· γεν. *δόρων*, ἐπ. *δούρων*· δοτ. *δόρασι*, ἐπ. *δούρασι, δούρεσσι*.—σημ. δὲ κυρ. τὸ στέλεχος ἢ τὸν κορμὸν δένδρου, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ δένδρον εἶναι κεκομμένον || ὡσ. δοκός, ξυλεία κατάλληλος διὰ τὴν ναυπήγησιν πλοίων, σανὶς (παχεῖα, κοιν. μαδέρι) || 'Εντεῦθεν δὲ σημ. καί : πλοῖον (ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὸ ἀντίστοιχον λατ. **trabs**).— **II** τὸ ξύλον ἢ ὁ στειλεὸς τοῦ δόρατος, ἢ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ δόρυ || ἡ δηρευτικὴ λόγχη. 'Επειδὴ δὲ τὸ δόρυ ἐκρατεῖτο διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐσχηματίσθη ἡ περίφρασις *ἐπὶ δόρυ* = πρὸς τὴν δεξιὰν χεῖρα («ἐπὶ δεξιά»), ἀντίθ. τῷ *ἐπ' ἀσπίδα*=πρὸς τὰ ἀριστερά.

'Ετυμ.: δμηρ. γεν. *δουρὸς* ⟨**δορϜος, δούρατος* ⟨**δορϜατος*, πληθ. *δοῦρα, δούρατα* (πρβλ. ὑστερογ. ὀν. ἑν. *δοῦρας, δούρειος* (*ἵππος*) καὶ *δούριος* =ξύλινος ἵππος)· πρβλ. *δωρ-* (*Δωρικλῆς, Δωρίμαχος*), *δουρ-* ⟨**δορϜ-* (*Δοῦρις*), κρητ. *δορὰ* (=δοκός) ⟨**δορϜα «δορά· δέρμα. Κρῆτες δὲ καὶ τὴν δοκόν»* ἐν τῷ Μεγ. 'Ετυμ. (πρβλ. λιθ. **darva** (=ξύλον πεύκης), λεττ. **darwa** (κεδρία, τ. ἔ. κατράμι).—*δόρυ* ⟨ἰαπ. **doru*, πρβλ. σανσκρ. *dáru* (=τεμάχιον ξύλου, «κούτσουρο», πάσσαλος), Ζενδ. **dauru** (τεμάχιον ξύλου, δόρυ, λόγχη). Βλ. καὶ *δρῦς*.

δορυ-άλωτος, ἐσφαλμ.γραφὴ τοῦ *δοριάλωτος* (ὃ βλ.).

δορυ-δαρσής, *ές* (*δόρυ* + *θαρσέω*)· ὁ τολμηρὸς εἰς τὸ δόρυ (τ. ἔ. ἐν πολέμῳ).

δορύ-ξενος, ὁ, ἡ (*δόρυ* + *ξένος*)· ὁ συλληφθεὶς ἐν πολέμῳ καὶ ἀπὸ ἐχθροῦ μεταβληθεὶς εἰς φίλον || γεν. φίλος ἐν πολέμῳ καὶ σύμμαχος.

δορυ-ξόος, *ον*, καὶ συνῃρ.-*ξοῦς, -ξοῦν* (*δόρυ*+*ξέω*)· ὁ ξέων (καὶ λεαίνων) δόρατα || ὡς οὐσ. *ὁ δορυξόος*= ὁ κατασκευαστὴς δοράτων, δορατοποιός || ὡσ. καὶ *δορυξός*, ὁ.

δορῠ-πᾱγής, *ές* (*δόρυ*+*πᾰγῆναι* τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ πεπηγμένος (συνηρμοσμένος, κατεσκευασμένος) ἐκ δοκῶν (ἐπὶ νεῶν).

δορύ-παλτος, -πετής, -πλῆκτος· βλ. **δορίπ-**

δορυ-σθενής· βλ. **δορισθενής.**

δορυ-σσόης, *-ητος*, ὁ· ἀρσ. ἐπίθ.=*δορυσσόος* (ὃ βλ.)· φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής.

δορυ-σσόος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. *δορυσσοῦς, -οῦν*, ποιητ. καὶ *δορυσόος* (*δόρυ*+*σεύω*)· ὁ σείων (πάλλων) τὸ δόρυ.

δορυ-στέφανος, δορυ-τίνακτος, βλ. *δορι—*

δορυ-φορέω, μέλ. *-ήσω* (*δορυφόρος*)· εἶμαι δορυφόρος τινός, τὸν συνοδεύω καὶ τὸν προστατεύω ὡς σωματοφύλαξ || περιφρουρῶ. 'Εξ αὐτοῦ τὸ

δορυ-φόρημα, *-ατος*, τὸ (*δορυφορέω*)· σωματοφυλακή, σωματοφύλακες· καὶ τὸ

δορυ-φορία, ἡ· ἡ ἐπαγρύπνησις ἐπί τινος, ἡ περιφρούρησις.

δορυ-φορικός, *ή, όν* (*δορυφορία*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ὁ κατάλληλος διὰ) σωματοφυλακήν, διὰ ἐπαγρύπνησιν καὶ φρούρησιν.

δορυ-φόρος, *ον* (*δόρυ* + *φέρω*)· ὁ φέρων δόρυ, λογχοφόρος, «δορυφόρος» (λατ. **hastatus**) || ὡς οὐσ. *οἱ δορυφόροι*=οἱ σωματοφύλακες τοῦ βασιλέως (διακρινόμενοι ἐκ τοῦ ὅτι ἕφερον δόρατα).

δός, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *δίδωμι*.

δοσί-δικος, *ον*, ἐσφαλμ. γραφὴ τοῦ *δωσίδικος* (ὃ βλ.).

δόσις, *-εως*, ἡ (*δίδωμι*)· τὸ δίδειν τι, ἡ παροχή, «δόσιμον».— **II** δῶρον, χάρισμα || κληροδότημα.— **III** μερίδιον || «δόσις» (π. χ. δόσις φαρμάκου).

δόσκον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *δίδωμι*.

δότειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *δοτὴρ* (ὃ βλ.).

δοτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *δίδωμι*· ὃν πρέπει νὰ δώσῃ τις (ὃς πρέπει νὰ δοθῇ).— **II** *δοτέον*=πρέπει νὰ δώσῃ τις.

δοτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*δίδωμι*)· ὁ δίδων, ὁ διανέμων.

δότης, *-ου*, ὁ=*δοτὴρ* (ὃ βλ.).

δουλ-ᾰγωγέω, μέλ. *-ήσω* (*δοῦλος*+*ἄγω*)· ἄγω (ὁδηγῶ, φέρω) εἰς δουλείαν, ὑποδουλώνω || *δουλαγωγεῖν τὸ σῶμα* = ὑποτάσσειν (φέρειν εἰς ὑποταγήν, ἀπονεκροῦν) τὸ σῶμα.

δουλάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *δοῦλος*.

δουλεία, ἰων. *δουληῒη*, ἡ (*δουλεύω*)· δουλικὴ κατάστασις, ὑποδούλωσις, «σκλαβιά».— **II** τὸ σῶμα (ἡ τάξις) τῶν δούλων, οἱ δοῦλοι, οἱ ὑπηρέται.

δούλειος, α, ον ἢ *-ος -ον* (*δοῦλος*)· δουλικός, δουλοπρεπής.

δούλευμα, *-ατος*, τὸ (*δουλεύω*)· ὑπηρεσία, ἐξυπηρέτησις.— **II** δοῦλος (λατ. **mancipium**).

δουλεύω, μελ. *-σω* (*δοῦλος*)· εἶμαι δοῦλος, ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος || γενικῶς, μετὰ δοτ., εἶμαι δοῦλος εἴς τινα, εἶμαι ὑπήκοος εἴς τινα, ὑπηρετῶ, ἐξυπηρετῶ, ὑπακούω, ὑποτάσσομαι (λατ. **inservire alicui**).

δούλη, ἡ· θηλ. τοῦ *δοῦλος*.

δουληῒη, ἰων. τύπος τοῦ *δουλεία*.

δουλία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *δουλεία*.

δουλικός, ή, όν = *δούλιος* (ὃ βλ.). 'Επίρ. *-κῶς* = κατὰ τὸν τρόπον δούλου.

δούλιος, α, ον (*δοῦλος*)· δουλικός, δουλοπρεπὴς || *δούλιον ἦμαρ* = ἡ ἡμέρα τῆς δουλείας (καθ' ἣν ὑπεδουλώθη τις), τ. ἔ. ἡ μοῖρα ἢ ἡ ζωὴ τοῦ δούλου.

δουλῐχό-δειρος, *ον*, ἰων. ἀντὶ *δολιχόδειρος* (*δολιχὸς*+*δειρή*)· ὁ ἔχων μακρὸν λαιμόν.

δουλιχόεις, εσσα, εν, ἰων. ἀντὶ *δολιχόεις*, ποιητ. τύπος τοῦ *δολιχὸς* (ὃ βλ.).

δουλο-πρεπής, *ές* (*δοῦλος*+*πρέπω*)· ὁ πρέπων (ἁρμόζων) εἰς δοῦλον, δουλόφρων, ποταπός, χαμερπής.

ΔΟΥ˘ΛΟΣ, ὁ (*δέω*;)· ὅ,τι καὶ σήμερον, σκλάβος, κυρίως δὲ ὁ ἐκ γενετῆς δοῦλος, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ *ἀνδράποδον* (=τὸν αἰχμαλωτισθέντα ἐν πολέμῳ καὶ καταστάντα δοῦλον).— **II** ὡς ἐπίθ. *δοῦλος, η, ον* = ὑποδουλωθείς, ὑπόδουλος, ὑπήκοος, δουλικός. Συγκριτ. *δουλότερος* = περισσότερον ἀπὸ δοῦλος, δουλικώτερος [ἀγνώστου ἐτυμολ.].

δουλοσύνη, ἡ (*δοῦλος*)· δουλικὴ κατάστασις, ὑποδούλωσις, δουλεία.

δουλόσυνος, ον (*δοῦλος*)· ὑπόδουλος, ὑποτεταγμένος.

δουλότερος, α, ον, συγκρ. τοῦ *δοῦλος*.

δουλόω, μέλ. *-ώσω* (*δοῦλος*)· ποιῶ τινα δοῦλον, ὑποδουλώνω.—μέσον, ὑποτάσσω τι(νὰ) εἰς ἐμαυτόν, ὑποδουλώνω. 'Εξ αὐτοῦ τὸ

δούλωσις, *-εως*, ἡ (*δουλόω*)· ὑποδούλωσις, καθυπόταξις.

δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *δίδωμι*.

δοῦναξ, δουνακόεις, ἰων. τύποι ἀντὶ τῶν *δόναξ, δονακόεις*.

δουπέω, μέλ. *-ήσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *δούπησα*· πρκ. *δέδουπα* (*δοῦπος*)· ἠχῶ (ἀντηχῶ) βαρέως, ἐκβάλλω βαρὺν ἦχον (ἐπὶ τῆς βαρείας πτώσεως τοῦ θνήσκοντος) || γενικῶς πίπτω ἐν πολέμῳ.

δουπήτωρ, *-ορος*, ὁ (*δουπέω*)· ὁ δουπῶν, παράγων *δοῦπον* (κρότον), ὁ κροτῶν.

ΔΟΥ˘ΠΟΣ, ὁ· πᾶς ὑπόκωφος, βαρύς, ἦχος («γδοῦπος»)· *δοῦπος ἀκόντων*=τὸ «δουητὸ» τῶν ἀκοντίων || ὁ ξηρὸς κρότος ὁ προκαλούμενος ἀπὸ τὸν βηματισμὸν στρατοῦ || ὁ βόμβος ὁ παραγόμενος ὑπὸ μεγάλου πλήθους || ἡ ταραχὴ τοῦ πολέμου, ὁ ἀλαλητὸς τῆς μάχης || ἡ βοὴ καὶ ὁ ρόχθος τῶν θαλασσίων κυμάτων. [*ἐκ τῶν ὁμηρ. ἐρίγδουπος* (παραλλήλως τῷ *ἐρίδουπος*), *ἐγδούπησαν* κ. ἄ. συνάγεται πρωταρχικὸς τύπος **γδοῦπος* (πρβλ. καὶ τὸ τῆς νεωτέρας ἑλλην.) ὀφειλόμενος εἰς ὀνοματοποιίαν. Βλ. καὶ *κτύπος*].

δούρατα, καὶ κατὰ συγκοπὴν **δοῦρα,** τά· ἐπικ. πληθ. τοῦ **δόρυ.**

δουράτεος, α, ον (**δόρυ**)· ὁ ἐκ σανίδων ἢ δοκῶν κατεσκευασμένος, **δούρειος** (**ἵππος**).

δουράτιον, τό, ἰων. τύπος ἀντὶ **δοράτιον** (ὃ βλ.)· μικρὸν δόρυ.

δούρειος, α, ον· βλ. **δουράτεος.**

δούρεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ **δόρυ.**

δουρ-ηνεκὲς (**δόρυ** + **ἐνεγκεῖν**), ἐπίρρ.· εἰς ἀπόστασιν δόρατος ‖ κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **δουρηνεκὴς** (μὴ ἀπαντῶντος ἐμῶς). [**δουρ-ηνεκ-ής,** ὅπως καὶ τὰ **δι-ηνεκ-ής, ποδ-ηνεκ-ὴς κ. ἄ.,** ἔχουσιν ὡς β' συνθετ. τὸ θέμα **ἐνεκ-** τὸ περιεχόμενον εἰς τοὺς τύπους **ἠνέ-χθην, ἐν-ήνοχ-α, ἤνεγκ-ον, ἤνεγκ-α· δουρ-ηνεκὴς** ‹**δορF-ηνεκὴς** (κυρ.=ὁ ὑπὸ τοῦ δόρατος ἐπιτυγχανόμενος ἢ φθανόμενος, τ. ἔ. ὁ εἰς ἀπόστασιν βολῆς δόρατος)].

δουρι-άλωτος, ον, ἰων. ἀντὶ **δοριάλωτος** (ὃ βλ.).

δουρι-κλειτός, όν, ἰων. ἀντὶ **δορι-κλειτὸς** (**δόρυ** + **κλειτός**)· περιφημισμένος εἰς τὸ δόρυ, ἐξακουστὸς πολεμιστής.

δουρι-κλῠτός, ή, όν, ἰων. ἀντὶ **δορι-κλυτὸς** (**δόρυ** + **κλυτός**)· περίφημος εἰς τὸ δόρυ, ἐξακουστὸς πολεμιστής.

δουρι-κτητός, δουρί-ληπτος, δουρι-μενής, ἰων. ἀντὶ **δορι—.**

δούριος = **δούρειος** (ὃ βλ.).

δουρί-πληκτος, **ον,** ἰων. ἀντὶ **δορί-πληκτος** (ὃ βλ.).

δουρι-τῠπής, ὲς (**δόρυ**+**τύπτω**)· ξυλοκόπος (ὁ τύπτων, δηλ. κόπτων ξύλα).

δουρο-δόκη, ἡ (**δόρυ** + **δοκὴ** τοῦ **δέχομαι**)· θήκη διὰ δόρατα, δορατοθήκη.

δουρο-θήκη, ἡ (**δόρυ**+**θήκη**)· θήκη διὰ δόρατα, δορατοθήκη.

δουρο-μᾰνής, ές, ἰων. ἀντὶ **δοριμανὴς** (ὃ βλ.).

δούς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι.**

δοχεῖον, ἰων. **δοχήιον,** τὸ (**δέχομαι**)· ἀγγεῖον, «δοχεῖον».

δοχή, ἡ (**δέχομαι**)· λῆψις, παραλαβὴ ‖ ὑποδοχή, φιλοξενία, συμπόσιον.— **II**=δοχεῖον, ἀγγεῖον.

δοχμή, ἡ, καὶ **δόχμη** (**δέχομαι**)· μέτρον μήκους, σπιδαμή.

δόχμιος, α, ον (**δοχμός**)· ἐγκάρσιος, πλάγιος, λοξός.

δοχμό-λοφος, **ον** (**δοχμὸς**+**λόφος**)· ὁ ἔχων λόφον (περικεφαλαίας) κλίνοντα πρὸς τὰ πλάγια, ὁ ἔχων λοξὸν λόφον.

δοχμόομαι (**δοχμός**)· ἀόρ. α' **ἐδοχμώθην,** παθ.· στρέφομαι (κλίνω) πρὸς τὰ πλάγια, κυρτοῦμαι, καμπυλώνομαι. Ἐκ τοῦ

ΔΟΧΜΟ'Σ, **ή, όν**· λοξός, πλάγιος (=**δόχμιος,** ὃ βλ.) [**δοχμὸς**‹***δαχμός**· πρβλ. σανσκρ. jihmáh (=ἐστραμμένος πρὸς τὰ κάτω)].

δράγμα, -**ατος,** τὸ (**δράσσομαι** ἢ **δράττομαι**)· ὅσον δύναταί τις νὰ περιλάβῃ διὰ τῆς χειρός, «φούχτα». «δραξιά», «χειρόβολο», λατ. **manipulus.**

δραγματη-φόρος, **ον** (**δράγμα**+**φέρω**)· ὁ φέρων (ἢ μεταφέρων) δράγματα (δέματα σταχύων, χειρόβολα).

δραγμεύω, μέλ. -**σω**· συλλέγω σῖτον (δηλ. στάχυς) καὶ ἀποτελῶ ἐξ αὐτῶν δέματα, κάμνω δράγματα (δεμάτια, χειρόβολα).

δραγμός, ὁ (**δράσσομαι**)· τὸ δράξιμον, τὸ ἁρπαγμα.

δρᾰθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **δαρθάνω** (ὃ βλ.).

δρᾰθι, δραίην· Προστ. καὶ Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **διδράσκω** (ὃ βλ.).

δραίνω, μέλ. **δρᾰνῶ** (**δράω**)· εἶμαι ἕτοιμος (πρόθυμος) νὰ πράξω τι (πρβλ. **δρασείω**).

δράκαινα, -**ης,** ἡ· θηλ. τοῦ **δράκων** (ὃ βλ.).

δρᾰκεῖν, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ **δέρκομαι.**

δρᾰκῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **δέρκομαι.**

δρᾰκόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **δέρκομαι.**

δράκον, ἰων. ἀντὶ **ἔδρᾰκον,** ἀορ. β' τοῦ **δέρκομαι.**

δρακόντειος, α, ον (**δράκων**)· ὁ ἀνήκων εἰς δράκοντα.

δρακοντ-ολέτης, -**ου,** ὁ (**δράκων**+**ὄλλυμι**)· ὁ καταστροφεὺς τῶν δρακόντων, ὁ ἐξολοθρεύων τοὺς δράκοντας, ὀφιοκτόνος.

δρᾰκοντό-μαλλος, **ον** (**δράκων** + **μαλλός**)· ὀφιοπλόκαμος, οὗτινος ἡ κόμη ἔχει ὄφεις ἀντὶ πλοκάμων.

δρακοντ-ώδης, **ες** (**δράκων**+**εἶδος**)· δρακοντοειδής, ὅμοιος πρὸς δράκοντα.

δρᾰκών, μτχ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ **δέρκομαι** (ὃ βλ.).

δράκων, -**οντος,** ὁ (**δρακεῖν** τοῦ **δέρκομαι**)· «δράκος», «δράκοντας» ὄφις, περιγραφόμενος ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ὡς πελώριος τὸ μέγεθος, χρώματος ἐρυθροῦ, ἢ ἀμαυροῦ, κατάστικτος, κατοικῶν εἰς τὰ ὄρη, ἐντὸς ὀπῶν, καὶ τρεφόμενος μὲ θηλητηριώδη βόταναμτγν. γεν. ἑρπετόν.

'**Ετυμ.**: ἐκ β. **δερκ-** τοῦ **δέρκομαι** (ὃ βλ.)· πρβλ. καὶ σανσκρ. **darç** (=βλέπειν), πρκ. **da-dárç-a, drç** (=βλέμμα, ὀφθαλμός)· πρβλ. καὶ τὸ παρὰ Μεγ.Ἐτυμ. «**δράκων παρὰ τὸ δέρκω, τὸ βλέπω· ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῷον**», καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «**δροκτάζεις· περιβλέπεις**».

δρᾶμα, -**ατος,** τὸ (**δράω**)· ἔργον, πρᾶξις, ἐνέργεια, ἐργασία ‖ ἐπιχείρησις («δουλιά») ‖ καθῆκον, χρέος. 2) ἔργον παριστόμενον ἀπὸ σκηνῆς, «δρᾶμα», κυρ. τραγῳδία.

δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **τρέχω**· [πρκ. **δέδρομα**· **δρόμος**· **δρομεύς**· **δραπέτης**· δι' ἐτυμολ. βλ. **ἀπο-διδράσκω**].

δράμημα, -**ατος,** τὸ (**δραμεῖν**)· τὸ τρέξιμον, δρόμος, ἀγὼν δρόμου.

δραμοῦμαι, δραμών, μέλλ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ **τρέχω.**

δρᾶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **διδράσκω.**

δράξ, **δρᾰκὸς**=**δράγμα.**

δρᾱπετεύω, μέλλ. -**σω**· φεύγω μακριά, φεύγω κρυφίως. Ἐκ τοῦ

δρᾱπέτης, -**ου,** ἰων. **δρηπέτης,** -**εω,** ὁ (**δρᾶναι** τοῦ **διδράσκω**)· ὁ δραπετεύων, φεύγων κρυφὰ ‖ φυγάς, λιποτάκτης ‖ κυρ. ὁ δραπετεύσας δοῦλος.— **II** ὡς ἐπίθ. **δραπέτης κλῆρος** = τοιοῦτος κλῆρος ὥστε νὰ δύναται νὰ διαλυθῇ καὶ νὰ μὴ ἐξαχθῇ ἐκ τῆς κληρωτίδος, ὡς βῶλος χώματος, ὅταν διαλύεται.

δρᾱπετίδης, -**ου,** ὁ=**δραπέτης** (ὃ βλ.).

δρᾱπέτις, -**ιδος,** ἡ· θηλ. τοῦ **δραπέτης** (ὃ βλ.).

δρᾱπετίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ **δραπέτης.**

δράς, δρᾶσα, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **δράω.**

δρᾱσείω· ἐφετικὸν τοῦ **δράω**· ἐπιθυμῶ, ἔχω διάθεσιν, νὰ πράξω τι.

δρασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **δράω.**

δρᾱστήριος, **ον** (**δράω**)· δραστήριος, ἐνεργητικὸς ‖ **τὸ δράσιμον**=ἡ δραστηριότης. 2) ὁ δυνάμενος νὰ πραχθῇ.

δρασμός, ἰων. **δρησμός,** ὁ (**δρᾶναι**)· ἡ ἀπόδρασις, φυγή.

δράσομαι, μέλλ. τοῦ **διδράσκω** (ὃ βλ.).

ΔΡΑ'ΣΣΟΜΑΙ, ἀττ. **δράττομαι**· μέλλ. **δράξομαι**· ἀόρ. α' **ἐδραξάμην**· πρκ. **δέδραγμαι,** ἀττ. **δέδαργμαι**· ἀποθ.· ἁδράχνω διὰ τῆς χειρός, «πιάνω» σφιγκτά, χουφτώνω κάτι, παίρνω μιὰ φούχτα ἀπὸ κάτι ‖ βάλλω χεῖρα εἴς τι. — μετ' αἰτ. πράγμ., λαμβάνω τι μὲ τὶς «φοῦχτες».

δραστέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **δράω**· πρακτέος, ποιητέος.— **II** **δραστέον**=πρέπει νὰ πράξῃ τίς τι.

δραστήριος, **ον**· ἐνεργητικός, δραστήριος, ἀποτελεσματικός.

δράστης, -**ου,** ὁ (**δράω**)· ἐργάτης ‖ ὑπηρέτης, θεράπων (οὐχὶ δοῦλος).

δραστικός, **ή, όν**· δραστήριος, ἐνεργητικός.

δρᾰτός, **ή, όν**· κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ **δαρτός,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **δέρω**· «γδαρμένος» γδαρτός.

δραχμή, ἡ (**δράσσομαι**)· κυρ. ὅσον δύναταί τις νὰ πιάσῃ μὲ τὸ χέρι (πρβλ. **δράγμα**) ‖ «δραχμή», νόμισμα ἰσοδύναμον πρὸς 6 ὀβολούς, καὶ σχεδὸν ἴσον πρὸς τὸ ρωμαϊκὸν δηνάριον.— **II** ἀττ. βάρος ἴσον πρὸς 4,3 περίπου γραμμ.

'**Ετυμ.**: **δραχμή**· ἀρκ., αἰολ. **δαρχμᾶ** (πρβλ. παρ' Ἡσ. «**δαρχμάς· δραχμάς**»), κρητ. **δαρκμά, δαρχνά**· δι' ἐτυμ. βλ. **δράσσομαι.**

ΔΡΑ'Ω, μέλ. **δρᾱσω**· ἀόρ. α' **ἔδρᾱσα**· πρκ. **δέδρᾱ-**

κα.—Παθητ. ἀόρ. α' **ἐδράσθην**· πρκ. **δέδρᾱμαι**· πράττω, ἐνεργῶ, τελειώνω, κατορθώνω· — μετὰ διπλῆς αἰτ.: **δρῶ τινά τι (καλὸν ἢ κακόν· καλῶς ἢ κακῶς)** =προξενῶ εἴς τινα καλόν ἢ κακόν.

Ἔτυμ. : [**δράω**〈***δρᾱ-jω**· ὁμηρ. **δραίνω** (=ἐπιθυμῶ νὰ πράξω τι)· **δρᾶμα**· **«δρᾶνος· ἔργον, πρᾶξις»** Ἡσυχ.· **ἀδρᾰνής, ἀδρᾰνέω,** ὁμηρ. **ὀλιγοδρᾰνέω**· ὁμηρ. **δρηστήρ· δρηστοσύνη· δραστήριος**· πρβλ. λιθ. **darau, daryti** (= δρῶ, παιῶ), **dárbas** (=ἐργασία), **dirbu, dirbti** (=ἐργάζεσθαι)· θεματ. θάσις ἰαπ. **derā**=ἐργάζεσθαι].

δρεπάνη, ἡ (**δρέπω**)· τὸ δρεπάνι, τὸ γνωστὸν ὄργανον, δι' οὗ θερίζει τις τὰ σπαρτὰ (βλ. **δρέπανον**).

δρεπάνη-φόρος, **ον** (**δρεπάνη** + **φέρω**)· ὁ φέρων δρέπανον, ὁ ἐφωδιασμένος μὲ δρέπανον ‖ **ἅρμα δρεπανηφόρον** = ἅρμα ἐφωδιασμένον μὲ δρέπανα ἑκατέρωθεν.

δρεπανο-ειδής, **ἐς** (**δρέπανον** + **εἶδος**)· ὁ ἔχων σχῆμα δρεπάνου.

δρέπᾰνον, τὸ (**δρέπω**)=**δρεπάνη** (ὃ βλ.)· δρεπάνι, κυρτὸν θεριστικὸν ἐργαλεῖον ‖ εἶδος κυρτοῦ ξίφους, δρεπανοειδὴς «χατζάρα». [δι' ἐτυμολ. βλ. **δρέπω**]·

δρεπᾰν-ουργός, ὁ (**δρέπανον**, ***ἔργω**)· ὁ κατασκευαστὴς δρεπάνων, δρεπανοποιός.

δρέπτω, ποιητ. ἀντὶ **δρέπω**· μαδῶ, συλλέγω κόπτων, δρέπω.

ΔΡΕΎΠΩ, μελλ. **-ψω**· ἀόρ. α' **ἔδρεψα**· ἀόρ. β' **ἔδρᾰπον**.— Μέσον, δωρ. μέλλ. **δρεψεῦμαι**· ἀόρ. α' **ἐδρεψάμην**.— Παθητ. ἀόρ. **ἐδρέφθην**· ἀποκόπτω, ἀποσπῶ, συλλέγω ‖ μέσον, συλλέγω δι' ἐμαυτόν, σταχυολογῶ ‖ μτφρ. (ὡς καὶ τὸ λατ. **decerpere**) ἀποκτῶ, καταλαμβάνω ‖ καρποῦμαι, ἀπολαύω, τι.

Ἔτυμ.: **δρέπω** (συλλέγω)· **δρεπάνη, δρέπανον.** Τὸ **-πε-** εἶναι διφορούμενον· ἐὰν **πϝ**, τότε τὸ **δρέπω** παράγεται ἐκ ρ. **drep-**, ἧτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ρ. **der-**, πρβλ. ἑλλ. **δέρω** καὶ **δρύπτω**· ἐὰν **πϝ** (πρβλ. ἑλλ. **δόρπον**, ἀλβ. **darke, dreke**), τότε τὸ **δρέπω** προέρχεται ἐκ ρ. **dreqv-** ἧτις ἀποτελεῖ ἄλλην ἐπέκτασιν τῆς ρ. **der-** πρβλ. καὶ **δρῶπαξ, -ακος** (μαδητικὸν ἔμπλαστρον), **δρωπακίζω**=μαδῶ, ἀποψιλῶ (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **«δρῴπτειν· διακόπτειν»**).

δρηπέτης, **-εω**, ὁ, ἰων. τύπος ἀντὶ **δραπέτης.**

δρησμοσύνη, ἡ=**δρησοσύνη** (ὃ βλ.).

δρηστὴρ (Α), **-ῆρος**, ὁ (**διδράσκω**), ἰων. ἀντὶ **δραστήρ**· ὁ δραπέτης.

δρηστὴρ (Β), **-ῆρος**, ὁ (**δράω**), ἰων. ἀντὶ **δραστήρ**· ἐργάτης, ἐργατικός, ἐργαζόμενος· θήλ. **δρήστειρα.**

δρήστης, **-ου**, ὁ, ἰων. ἀντὶ **δράστης** (ἃ βλ.).

δρηστοσύνη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **δραστοσύνη** (**δράω**)· τὸ ὑπηρετεῖν, διακονία ‖ δραστηριότης περὶ τὴν διακονίαν.

δρῑμύλος, **ον**, ὑποκορ. τοῦ **δριμύς**· ὀξύς, διαπεραστικός.

ΔΡΙΜΥ'Σ, **-εῖα, -ύ**· διαπεραστικός, ὀξύς, δηκτικός, «τσουχτερός».— **ΙΙ** μτφρ. (ὡς τὸ λατ. **acer**) ὀξύς, τραχύς, ἀπότομος, πικρὸς ‖ ὀξύνους, διορατικός.— **Ἐπίρ. -έως.** [**δριμὺς** 〈**δρισ-μύς· δριμύτης, δριμύσσω**· συγγ. τῷ λατιν. **tristis**, παλ-σλαβ. **dresŭ kŭ** (λυπηρός), **dreselĭ** (σκυθρωπός)]. Ἐξ αὐτοῦ τό

δρῑμύτης, **-ητος**, ἡ· ὀξύτης, «δριμύτης» ‖ ὀξύνοια, πανουργία.

ΔΡΙ'ΟΣ, τό, πληθ. **δρία**, τὰ (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ἑν. **δρίον**)· λόχμη, δάσος, σύνδενδρος τόπος.— [πρβλ. λακ. **δριῶν**=**δενδρῶν**, παρ' Ἡσυχ. **«ἐν δριῶνας· δρόμος παρθένων ἐν Λακεδαίμονι»**. Συγγ. τῷ **δρῦς** (ὃ βλ.)].

ΔΡΟΙ'ΤΗ, ἡ· ξύλινος, λουτήρ, γεν. λουτήρ.

Ἔτυμ.: κατὰ παρετυμολ. ἐκ τοῦ **δρῦς** ἐσχηματίσθη καὶ τύπος **δρύτη**· **δροίτη** 〈**δρου-σιτᾶ**, τ. ἔ. ***drou** (= δρῦς, πρβλ. ἀργ. **δροὸν**)+***σιτᾶ**, δι' ὃ πρβλ. λατ. **situla** (ὑποκορ. τοῦ ***siła**) (=κάδος), **sitella** (=ψηφοδόχος κάλπη), **sinum, sinus** (πήλινον ἀγγεῖον μὲ ἐξωγκωμένην κοιλίαν). Κατ' ἄλλους **δροίτη** 〈**δροFιτᾶ** 〈ἰαπ. ***drou-jo-**.

δρομαῖος, **α, ον, ἡ -ος, -ον** (**δρόμος**)· ὁ τρέχων μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις, ὁ ταχύς, τρεχάτος, «φτερωτός».

δρομάς, **-άδος**, ὁ, ἡ (**δραμεῖν**, τοῦ **τρέχω**)· δρομαῖος, τρέχων ‖ διαστικός, ἐσπευσμένος.

δρομεύς, **-έως**, ὁ (**δραμεῖν**, τοῦ **τρέχω**)· ὅ,τι καὶ σήμερον.

δρόμημα, **-ατος**, τὸ=**δράμημα** (ὃ βλ.).

δρόμος, ὁ (**δραμεῖν, δέδρομα**, τοῦ **τρέχω**)· τρέξιμον, «δρόμος», ἀγὼν δρόμου ‖ πορεία ‖ φυγή ‖ διαφυγή, ἀποφυγή: **ἡμέρης δρόμος** = πορεία μιᾶς ἡμέρας, τ. ἔ. ἡ ἀπόστασις, τὸ διάστημα, ὃ διανύει τις ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. **2)** τὸ μῆκος τοῦ σταδίου, στάδιαν· **ἔξω δρόμον φέρεσθαι** (παροιμ.)= λατιν. **extra oleas vagari** = πλανῶμαι ἐκτὸς τοῦ δρόμου, εἶμαι ἐκτὸς θέματος.— **ΙΙ** τόπος κατάλληλος πρὸς τρέξιμον, στάδιον δρόμου ‖ δημόσιος περίπατος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **δραμεῖν**].

δροσερός, **ά, όν** (**δρόσος**)· πλήρης δρόσου, δροσοσταγής ‖ ὑγρός, ὑδαρής ‖ πρόσφατος, τρυφερός, μαλακός.

δροσίζω, μελ. **-ίσω** (**δρόσος**)· ραντίζω μὲ δρόσον, δροσίζω.

δροσινός, **ή, όν** (**δρόσος**)=**δροσερὸς** (ὃ βλ.).

δροσόεις, **εσσα, εν**, ποιητ. ἀντὶ **δροσερός.**

ΔΡΟ'ΣΟΣ, ἡ, λατ. **ros**· «δροσιά» ‖ ὡσ. ἡ ὥρα καθ' ἣν πίπτει δρόσος. **2)** καθαρὸν ὕδωρ ‖ ὡσ. σημ. δάκρυα. **3)** μτφρ. πᾶν τὸ τρυφερόν, τὰ νεογνὰ τῶν ζώων. [**δρόσος**〈***νρόσος** (πρβλ. **νότιος, νοτερός**)· πρβλ. σανσκρ. **ras-as**, λατ. **ros**, Σλαβ. **rosa**· βλ. καὶ **ἕρση**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δροσόω (**δρόσος**)· ὑγραίνω μὲ δρόσον, δροσίζω ‖ νοτίζω.

δροσ-ώδης, **ες** (**δρόσος**+**εἶδος**)· ὅμοιος πρὸς δρόσον, δροσοειδής, δροσοσταγής, δροσερός.

Δρυάς, **-άδος**, ἡ (**δρῦς**)· νύμφη τῶν δασῶν (πρβλ. ἁμαδρυάς), τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ συνεδέετο πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ δένδρου, οὗτινος αὐτὴ ἦτο προστάτις. [δι' ἐτυμολ. βλ. **δρῦς**].

δρύ-ϊ'-νος, **η, ον** (**δρῦς**)· ἐκ δρυός, «δρύϊνος» (κοιν. «δρένιος»), κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου δρυός ‖ **δρύϊνον πῦρ**=πῦρ (φλὸξ) προερχόμενον ἐκ ξύλων δρυὸς ‖ **μέλι δρύϊνον**=μέλι ἐκρέον ἐκ κοιλώματος τοῦ κορμοῦ δρυός, δρυόμελι.

δρυ-κολάπτης, **-ου, ὁ**=**δρυο-κολάπτης** (ὃ βλ.).

δρῡμός, ὁ, πληθ. **δρῡμοί**, οἱ, καὶ **δρῦμά**, τὰ (**δρῦς**)· δάσος ἐκ δρυῶν, δρυμών, δάσος.

Ἔτυμ.: σημειωτέον ὅτι πάντοτε **ῡ**, ἐκτὸς τοῦ οὐδ. πληθ.· 〈ἰαπ. **drū-** πρβλ. **δρῦς** (βλ. λ.) καὶ σανσκρ. **arūnam** (=τόξον, ἀοπίς), **drīn** (〈ἰαπ. **drūnom**=οὐράνιον τόξον), Λιθ. **drúlas** (= στερεός, ἰσχυρός), λατ. **dūrus** (κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***drūros** = ἰσχυρός ὡς δένδρον).

δρῡμών, **-ῶνος**, ὁ (**δρῦς**)=**δρυμὸς** (ὃ βλ.), δάσος (ἐκ)δρυῶν.

δρῡο-γόνος, **ον** (**δρῦς** + ***γένω** τοῦ **γίγνομαι**)· ὁ γεννῶν, δηλ. παράγων δρῦς (ἐπὶ ὀρέων π. χ.), ὁ κεκαλυμμένος μὲ δρῦς.

δρυο-κοίτης, **-ου**, ὁ (**δρῦς**+**κοίτη**)· ὁ κοιτόμενος (κατακλινόμενος, διαμένων) ἐπάνω εἰς δρῦν (ἐπίθ. τοῦ τέττιγος).

δρυο-κολάπτης, **-ου**, ὁ (**δρῦς** + **κολάπτω**)· ὁ κολάπτων (σκαλίζων, περιτρώγων) δρῦν (τ. ἔ. δένδρα), ξυλοφάγος ‖ βλ. καὶ **δρυκολάπτης** (λατ. **picus major** καὶ **picus minor**).

δρυο-πάγής, **ὲς** (**δρῦς**+**πᾰγῆναι** τοῦ **πήγνυμι**)· ὁ ἐκ ξύλων δρυὸς κατεσκευασμένος.

δρύ-οχοι, οἱ, ἢ **δρύ-οχα**, τὰ (**δρῦς** + **ἔχω**)· τὰ ἐκ ξύλου δρυὸς πλευρὰ τῶν πλοίων, ἅτινα συνέχουν τὸ ὅλον σῶμα τοῦ σκάφους (τὰ στραβόξυλα τοῦ σκαριοῦ, τὸ σκαρί): **δρυόχους τίθημι δράματος**=βάλλω τὰ σκαριὰ (τὸν σκελετόν) ἑνὸς νέου δράματος.

δρύ-οψ, **-οπος**, (**δρῦς** + **ὄψ**)· εἶδος **δρυοκολάπτου** (ξυλοφάγου).

δρῡ-πεπής, **ὲς** (**δρῦς** + **πέπτω**)· ὁ ὡριμασμένος ἐπὶ τοῦ δένδρου, ἐντελῶς ὥριμος ‖ «ξεπερασμένος», «παρηκμασμένος».

δρυ-πετής, **ὲς** (**δρῦς**+***πέτω**, τοῦ **πίπτω**)· ἕτοιμος νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ δένδρον, ὁ παρὰ πολὺ ὥριμος.

ΔΡΥ'ΠΠΑ, ἡ· ἡ ὑπερώριμος («παραγινωμένη») ἐλιὰ (κοιν. «δρούμπα»), λατ. **druppa.**

ΔΡΎΠΤΩ, μέλλ. *-ψω·* ἀόρ. α' *ἔδρυψα,* ἐπ. *δρύψα.* —Παθητ., ἀόρ. α' *ἐδρύφθην·* πρκ. *δέδρυμμαι·* σχίζω, ξεσχίζω, «τσουγγρανίζω», σπαράττω, πληγώνω: *δρύπτομαι* (μεσ.) *παρειὰν* = καταξεσχίζω τὰς παρειάς (λατ. **genas lacerare**)· ὡσ. κεῖται καὶ ἀπολ.

Ἔτυμ.: δρύπτω, ἀπο-δρύφω· δρυπίς, -ίδος (εἶδος ἀκάνθης)· ὁμηρ. *ἀμφιδρυφὴς* (καὶ *ἀμφίδρυφος*=καταξεσχισμένος γύρω)· *δρυφὴ* (ξέσχισμα)· πρβλ. σημ. «δρύμες, δρούμες», δρύμη· διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *δρέπω* καὶ πρβλ. λατ. **drupi, drupas** (συντρίμματα, ἀπομεινάρια)· τὸ *-φ-* τοῦ *ἀποδρύφω* εἶναι, πιθανῶς, ὑστερογενές.

ΔΡΥ̃Σ, ἡ, γεν. *δρυός,* αἰτ. *δρῦν·* πληθ. ὀνομ. καὶ αἰτ. *δρύες, δρύας,* καὶ κατὰ συναίρ. *δρῦς·* τὸ γνωστὸν δένδρον δρῦς, ἀφιερωμένον εἰς τὸν Δία.— **II** πᾶν δένδρον· *πίειρα δρῦς*=ἡ ρητινώδης πεύκη.— **III** μτφρ. *δρῦς* ἀπεκαλεῖτο κάθε ὑπέργηρως, καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ γήρατος.

Ἔτυμ.: δρῦς, γεν. *δρῦός* ⟨ ἰαπ. **drū-* (πρβλ. *δρῡμός* καὶ τὰ ἐκεῖ ἀναφερόμενα ὁμάρριζα)· γεν. *δρῦός* ⟨**δρυF-ος,* ἰαπ. **druv-* πρβλ. *δρυ[F]ινος* καὶ τὸ σανσκρ. **dhruváh** (στερεός, βέβαιος), Ζενδ. **drva-** (στερεός, ὑγιής), παλ-περσ. **duruva** (ὑγιής)· ὡσ. σανσκρ. **druváyah** (ξύλινον πλοῖον), Ζενδ. **drvaēni** (ἐκ ξύλου), ἑλλ. *Δρυ[F]άς* (βλ. λ.), *γεράνδρυον* (=γέρικος κορμός), *μελάνδρυον* (=καρδία πεύκης), *ἄδρυον· «ἔνδρυον· καρδία δένδρου»* Ἡσυχ.· *ἀκρόδρυα* (οὐδ. πληθ. = καρποὶ δένδρων), λατ. **trua** (θηλ. = κοχλιάριον = ἑλλ. *τορύνη* = ξύλινον κοχλιάριον). — Πρβλ. ἰαπ. **drū-* ἢ **dru-* ἢ **drou-* ἐν τῷ Ἀργολ. *δρο[F]όν, δροίτη* (βλ. τὰς λ. λ.), σανσκρ. **dróh** (γεν. ἑν.), Ζενδ. **draoš** (γεν. ἑν.=τοῦ ξύλου), σανσκρ. **drōˊnam** (ξύλινος κάδος, σκάφη), **drávyah** (= προερχόμενος ἐκ δένδρου) (ἰαπ. **drou-* ἢ **dreu-*), λιθ. **dravis,** λεττ. **drawa,** παλ-πρωσσ. **drawine** (=βασικὴ κυψέλη), λιθ. **dravē** (= ὁπή δένδρου).— ἰαπ. **dreu-* ἐν τῷ γοτθ. **riu** (=ξύλον, δένδρον), ἑλλ. *δένδρεον* (βλ. λ.).—ἰαπ., **doru- dorv-,* ἐν ἑλλ. λ. *δόρυ* (βλ. λ.).— ἰαπ. **deru-, *derv-* ἐν τῇ παλ-ιρλ. **derb** (= στερεός, ἀσφαλής ⟨**dervos*), **derucc** (= βάλανος), Gall. **derw** (πληθ. =πεῦκαι).— Ἰαπ. **dr̥ru-* ἐν τῷ Μακεδ. *δάρυλλος* (= δρῦς).—ἰαπ.**dr̥v-* (γερμ. **turw-*) ἐν παλ.-Norr. **tyrr** (= κοινὴ πεύκη), **tyrue** (=ξύλον πεύκης).—Πρβλ. ἀκόμη καὶ *δρῖος,* λακ. *δριὼν* (βλ. τὰς λ. λ.) καὶ **ΔωρFι-, *-δωρFος* (βλ. ἐν λ. *δόρυ*).— ἰαπ. **dereu-* (= πεύκη).

δρῡ-τόμος, *ον* (*δρῦς*+*τεμεῖν,* τοῦ *τέμνω*)· ὁ κόπτων δρῦς, ξυλοκόπος.

δρύ-φακτον, τό, καὶ *δρύ-φακτος,* ὁ(*δρῦς*+*φράττω,* πρβλ. καὶ *δρυφάσσω*)· κιγκλιδωτὸς φράκτης, κιγκλίδωμα, πασσαλόφραγμα. ‖ ἐν Ἀθήναις τὸ περίφραγμα τῶν δικαστηρίων ἢ τοῦ βουλευτηρίου. — [*δρύφακτος* ⟨**δρύ-φρακτος* (κατ' ἀνομοίωσιν, πρβλ. *φράσσω*)].

δρῦφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *δρύπτω.*

δρύψα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *δρύπτω.*

δρύψια, τὰ (*δρύπτω*)· τὰ ἀποξύσματα, θρύψαλα, τρίμματα.

δρώοιμι, ἐπ ἀντὶ *δρῷμι,* ἐπεκτετ. Εὐκτ. τοῦ *δράω.*

δῦ, ἐπ. ἀντὶ *ἔδυ,* γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *δύω.*

δυάκις, ἐπίρ.=*δὶς* (δ βλ.)· πρβλ. *τρίς, τριάκις.*

δυάς, -άδος, ἡ (*δύο*)· ὁ ἀριθ. *δύο.*

δυάω (*δύη*)· θυδίζω εἰς δυστυχίαν, καθιστῶ τινα δυστυχῆ.

δυεῖν, μτγν. ἀττ. τύπος ἀντὶ *δυοῖν,* γεν. καὶ δοτ. δυϊκ. τοῦ *δύο.*

ΔΎΗ, *ἡ·* δυστυχία, ἀθλιότης, ὄλγος ‖ μόχθος, ὄλγος, ὀδύνη ‖ σκληραγωγία [ῠ].

Ἔτυμ.: δύη, ὁμηρ. *δυάω* ⟨**duv-* σανσκρ. **dunōˊti**= καυτηριάζω, βλίβω (⟨**du-*) **dūnáh** (καυτηριασμένος, βασανισμένος) (⟨**dū-*) ὁμηρ. *δέδη[F]ε, δήF]ιος* (⟨**dāv-*) ἑλλ. *δαίω*=ἀνάπτω, καίω (⟨*dav-*), βλ. τὰς λ.λ.).

δύην (ὡσεὶ κεῖται ἀντὶ τοῦ *δυίην*), εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *δῦμι.*

δῦη-πάθεια, ἡ· ἀθλιότης, δυστυχία. Ἐκ τοῦ

δῦη-παθής, *ές,* καὶ **δυή-παθος,** *ον* (*δύη*+*παθεῖν*)· ὁ πολλὰ ὑποφέρων, ἄθλιος, δυστυχής.

δῦθι, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *δύω.*

δύϊος, α, ον (*δύη*)· ἄθλιος, δυστυχής.

δῦμεναι, *δῦμεν,* ἐπ. ἀντὶ *δῦναι,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *δύω.*

δῦμι, παράλλ. τύπος τοῦ *δύω, δύνω.*

δῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *δύω.*

δύνᾳ, ἀττ. β' ἑν. τοῦ ἐν. *δύναμαι·*

ΔΎΝΑΜΑΙ, ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ παρατ. κλίνεται ὡς τὸ *ἵσταμαι,* β' ἑν. *δύνασαι,* ἀττ. *δύνᾳ,* ἰων. *δύνῃ, δύνεαι·* γ' πληθ.: *δύνανται,* ἐπ. *δυνέαται·* ὑποτ. *δύνωμαι,* ἰων. β' ἑν. *δύνηαι.*— παρατ. *ἐδυνάμην,* β' ἑν. *ἐδύνω,* γ' πληθ. *ἐδύναντο,* ἰων. *ἐδυνέατο·*— μέλλ. *δυνήσομαι·* ἀόρ. α' *ἐδυνησάμην* καὶ *ἐδυνήθην* (ἢ *ἐδυνάσθην,* ἐπ. *δυνάσθην*). — πρκ. *δεδύνημαι.* — Ἐν τῇ Ἀττ. ἀπαντᾷ συχνὰ ἡ διπλῆ αὔξησις *ἠδυνάμην, ἠδυνήθην.*— **I** εἶμαι ἱκανός, ἄξιος, ἀρκετὰ ἰσχυρός, νὰ πράξω τι (μετ' ἀπρφ.) ‖ ὡσ. καὶ μετ' αἰτ. *δύναμαι ἅπαντα* = εἶμαι ἱκανὸς νὰ πράξω τὰ πάντα (λατ. **omnia posse**)· ἀπολ. *οἱ δυνάμενοι*=οἱ ἰσχυροί, οἱ δυνατοί.— **II** ἀξίζω, ἰσοδυναμῶ πρός, περνῶ διά τι (λατ. **valere**): *ὁ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολοὺς*=ἔχει ἀξίαν 7 ὀβολῶν, ἰσοδυναμεῖ πρός... ‖ ὡσ. σημ. ὠφελῶ ‖ σημαίνω, δηλῶ.

Ἔτυμ.: σκοτεινῆς ἐτυμολ.· ἐν ἐπιγρ. γορτ. *νύναμαι,* ὅθεν ἴσως ἐσχηματίσθη *δύναμαι* κατ' ἀναδρομικὴν ἀνομοίωσιν· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **junāˊti** (διεγείρω)· ὑπό τινων συσχετίζεται καὶ τὸ λατ. **bonus** καλ-λατ. **Duenos duonus** (=καλὸς) ⟨ἰταλ. **dveno-s* (εὐπρόσδεκτος), καὶ ὑπό ἄλλων τὸ σανσκρ. **dúvah** (σεβασμός). Ὑπό τινων συγγ. θεωροῦνται καὶ τὰ λατ. **dūrus**⟨**drūros** (βλ. *δρῦς*), **dūrare, dūdum** (=ἀπὸ μακροῦ χρόνου) βλ. *δήν·* ὡσ. παλ-ιρλ. **dūn** (φρούριον), Γαλ. **-dūnum** (= ἑλλ. *-δουνον,* π. χ. *Δούν-δουνον*), ἀγγλοσαξ. **tūn** (πρβλ. ἀγγλ. **town** = πόλις), παλ-γερμ. **zūn** (περίφραγμα), καίτοι ταῦτα ἔχουσι σημασ. ἀρκετὰ ξένας πρὸς τὴν τοῦ *δύναμαι.*

δύνᾰμις, ἡ· γεν. *-εως,* ἰων. *-ιος·* ἰων. δοτ. *δύναμι* (*δύναμαι*)· ἰσχύς, στερεότης, δύναμις, ῥώμη, ἱκανότης ‖ *κατὰ δύναμιν* = ὅσον δύναταί τις περισσότερον (λατ. **pro virili**) ‖ *παρὰ δύναμιν* ἢ *ὑπὲρ δύναμιν*=πέρον τῆς δυνάμεώς τινος, περισσότερον ἀπὸ ὅσον δύναταί τις. **2)** πολεμικαὶ δυνάμεις, στράτευμα (λατ. **copiae**). **3)** ποσότης, ποσοτικὴ δύναμις (π. χ. *χρημάτων*), λατ. **vis.** **4)** ἡ δύναμις λέξεώς τινος, τ. ἔ. ἡ σημασία της (λατ. **vis**). **5)** δύναμις, ἱκανότης ‖ ἐντεῦθεν, τέχνη (π. χ. ἰατρική, λογική). **6)** ἀξία χρημάτων.

δῠνᾰμόω, μέλλ. *-ώσω* (*δύναμις*)· ἐνισχύω, **ἐνδυναμώνω.**

δυνάσθην, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *δύναμαι.*

δύνᾰσις, *-εως,* ἡ, ποιητ. ἀντὶ *δύναμις.*

δῠναστεία, ἡ (*δυναστεύω*)· δύναμις, κυριαρχία, ἐξουσία.— **II** ὀλιγαρχία. Ἐκ τοῦ

δῠναστεύω, μέλλ. *-σω·* ἔχω τὴν δύναμιν, τὴν ἐξουσίαν ἢ κυριαρχίαν (ἐπί τινος), εἶμαι κυρίαρχος, εἶμαι δυνατὸς ‖ εἶμαι ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως. Ἐκ τοῦ

δῠνάστης, *-ου,* ὁ (*δύναμαι*)· κύριος, κυρίαρχος, αὐθέντης, ἄρχων, κυβερνήτης ‖ *οἱ δυνάσται*=οἱ ἄριστοι, οἱ προύχοντες, ἐν τῇ πολιτείᾳ (λατ. **optimates**).

δυνάστωρ, *-ορος,* ὁ=*δυνάστης* (ὃ βλ.).

δῠνᾰτέω, μελλ. *-ήσω* (*δυνατός*)· εἶμαι δυνατός, ἰσχυρός.

δυνάτης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *δυνάστης* (ὃ βλ.).

δῠνᾰτός, ή, όν (*δύναμαι*)· ἰσχυρός, κραταιός, δυνατὸς ‖ ἱκανός.— **II** ἐπὶ πραγμ., ὅ,τι δύναται νὰ γίνῃ, κατορθωτός.

δυνατῶς, ἐπίρ. τοῦ *δυνατός·* δυνατά, ἰσχυρῶς πολύ ‖ *δυνατῶς ἔχει*=εἶναι δυνατόν.

δῦνε, ἐπ. ἀντὶ *ἔδυνε,* γ' ἑν. παρατ. τοῦ *δύνω.*

δύνεαι, δύνῃ, ἰων. β' ἑν. τοῦ *δύναμαι.*

δυνέαται, ἰων. γ' πληθ. τοῦ *δύναμαι.*

δύνηαι, ἐπικ. β' ἑν. ἐνεστ. τοῦ *δύναμαι.*

δυνήσομαι, μέλλ. τοῦ *δύναμαι.*

δύντε, ἀνομ. δυϊκ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *δύω.*

δύνω, βλ. *δύω.*

ΔΥ'Ο, ἐπ. *δύω*· γεν. καὶ δοτ. *δυοῖν*, καὶ ἐν τῇ μτγν. ἀττ. *δυεῖν*· πληθ. μόνον ἐν τῇ ἰων. καὶ μτγν. ἀττ., γεν. *δυῶν*, δοτ. *δυσὶ* ἰων. *δυοῖσι*· ἐνίοτε ἄκλ., π.χ. *τῶν δύο μοιράων*.—λατ. **duo** ἢ **two**· *σὺν δύο*= δύο μαζί, μὲ δύο, ἀπό δύο-δύο· *εἰς δύο* = δύο καὶ δύο, ἀνὰ δύο.

Ἔτυμ.: ὁμηρ. *δύω* = Βεδ. **duvā**· ὁμηρ. ἀττ. δωρ. κλπ. *δύο* (Βοιωτ. *δίουο*), προελθὸν ἴσως ἐκ τοῦ *δύω* πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φων. καὶ εἶτα ἐπικρατῆσαν γενικῶς. Κατά τινας *δύο* εἶναι ὁ ἀρχαῖος τύπος ἐν θηλ. καὶ οὐδ. (⟨*d(u)voi· ἀντιθέτως ὁ **Meillet**, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἑλλ. *δύο*, λατ. **duō** (dēnī), ἀρμ. **erko-** (**tasan**) = δώδεκα, σανσκρ. **dva-(káh)**=ὁ βαίνων κατὰ ζεύγη, δέχεται ἰαπ. ***d(u)vŏ**. ὁ τύπος τοῦ δυϊκοῦ *δυεῖν* εἰσήχθη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 4ου αἰῶνος καὶ προῆλθεν ἐκ τοῦ *δυοῖν* λόγῳ τῆς ἀλλαγῆς τῆς προφορᾶς. — Πρβλ. τὰ ὁμόρριζα σανσκρ. **d(u)vā'u**, **d(u)vā'**, θηλ. **d(u)vē'**, Ζενδ. ἀρσ. **dva**, 'Αρμ. **erku** (⟨ἰαπ. ***dvō**), 'Αλβ. **dü**, **di**, παλ-λατ. **duō**, κλασλατ. **duo**, θηλ. **duae**, γεν. πληθ. **duōrum**, παλ-ιρλ. **dāu**, **dau**, **dō** καὶ **da**, θηλ. **dī**, παλ-Gall. **dou**, Γοτθ. **twa**, λιθ. ἀρσ. **dù** (⟨***dvī̆**'), θηλ. **dvi** (⟨***dvē̆**'), παλ-σλαυ. ἀρσ. **dĭ̆va**, **dva**, θηλ. οὐδ. **dĭ̆ve**, **dve**· ἰαπ. ***d(u)vō(u)**. Βλ. καὶ τὰ ἐν λ. λ. *δίς*, *δοιός*· κατά τινας συγγ. εἶναι καὶ τὰ *δύω* καὶ *δεύομαι* (=μένω ὀπίσω).

δύο-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τά=λατ. **duo-decim** = δώδεκα.

δυο-και-δεκά-μηνος, δυο-και-δεκάς, δυο-και-δέκατος· βλ. *δωδεκάμηνος*, *δωδεκάς*, *δωδέκατος*.

δυόωσιν, ἐπικ. ἀντὶ *δυῶσιν*, γ' πληθ. τοῦ *δύω* (δ βλ.).

δύρομαι, ποιητ. ἀντὶ *δδύρομαι* (δ βλ.).

δῦσ-, ἠχῶριστον προθεματικὸν μόριον, ἀντίθ. τῷ *εὖ* (πρβλ. ἀγγλ., γερμ. **un-**, **mis-**), πάντοτε μετὰ τῆς σημασ. τῆς δυσκολίας, τῆς ταραχύτητος, τοῦ κακοῦ κλπ., ἀναιροῦν τὴν καλὴν σημασίαν τῶν λέξεων καὶ ἐπαυξάνον τὴν κακήν.

Ἔτυμ.: πρβλ. σανσκρ. **dus-**, Ζενδ. **duš-** (**duž**), ἀρμ. **t-** (⟨***tu-**, π. χ. **t-gel** = ἄγνωστος), παλ-ιρλ. **do-**, **du-** (**do-chruth** = δύσμορφος), γοτθ. **tuz-** (**tuz-wērzan** = διστάζω), παλ-γερμ. **zur-**· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται τὸ ἰαπ. ***dus-** = ἑλλ. *δυσ-*, π. χ. *δυσ-μενὴς* = σανσκρ. **durmanāh** (= ἀπογοητευμένος), Ζενδ. **dušmanah-** (κακόβουλος)· πρβλ. ἀκόμη σανσκρ. **dúsyati** (=φθείρομαι, βλάπτομαι), **dōsah** (ἔλλειψις, στέρησις), ὁμηρ. *δεύομαι* (δλ. *δέω*).

δύς, *δῦσα*, *δύν*, μτγ. ἀορ. β' τοῦ *δύω*.

δυσ-αγ-κόμιστος, δυσ-άγ-κριτος, ποιητ. ἀντὶ *δυσ-ανακ—*.

δύσ-αγνος, *σν* (*δυσ-* + *ἁγνὸς*)=ἄναγνος, μεμολυσμένος, ἀκάθαρτος.

δυσ-αγρέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἀτυχὴς περὶ τὴν ἄγραν (τὴν ἁλιείαν)·

δυσ-άδελφος, *σν*· ὁ δυστυχὴς εἰς τοὺς ἀδελφούς του, δυστυχὴς ἀδελφός.

δυσ-ᾱ́ης, *ἐς* (*δυσ-* + *ἄημι*)· ὁ κακῶς (ὁλεθρίως) πνέων, δυελλώδης, ἐναντίως πνέων, μὴ οὔριος· *δυσαήων*, ἐπ. γεν. πληθ. ἀντὶ *δυσαέων*. [πρβλ. ὁμηρ. *ὑπερᾱ́ης*· ὃι' ἐτυμολ. βλ. *ἀήρ*].

δυσ-άθλιος, *α*, *ον*, ὡσ. *-ος*, *-ον*· καθ' ὑπερβολὴν ἄθλιος.

δυσ-αιᾱνής, *ές*· λίαν θρηνώδης, τρομερός, φοβερός.

δυσ-αίθριος, *ον* (*δυσ-* + *αἴθρα*)· ὁ μὴ αἴθριος, σκοτεινός, συννεφώδης.

δυσ-αίων, *-ωνος*, ὁ, *ἡ*· ὁ διάγων ἀθλίαν ζωήν, λίαν δυστυχής.

δυσ-αλγής, *ἐς* (*δυσ-*+*ἄλγος*)· λίαν ἀλγεινός, πολυ-δυνος, πολλοὺς καὶ σφοδροὺς πόνους προξενῶν.

δυσ-άλγητος, *ον* (*δυσ-* + *ἀλγέω*)· ἀναίσθητος, ἀνάλγητος, σκληροκάρδιος.

δυσ-άλιος, *ον*, Δωρ. ἀντὶ *δυσ-ήλιος*.

δυσ-άλωτος, *ον* (*δυσ-* + *ἁλῶναι*, τοῦ *ἁλίσκομαι*)· ὁ δυσκόλως συλλαμβανόμενος, δυσκόλως κυριευόμενος ‖ *δυσάλωτος κακῶν* = ὃν δυσκόλως φθάνουσιν (καταλαμβάνουσιν) αἱ συμφοραί.

δυσ-άμ-βᾰτος, *ον*, ποιητ. κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ *δυσ-ανά-βατος*· (ᾰ βλ.).

δῠ́σ-άμ-μορος, *ον* (*δυσ-*+*ἄμμορος*)· ὁ πολὺ δυστυχής, κακόμοιρος.

δυσ-ανά-βᾰτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀναβαίνω*)· δυσκολοανάβατος, ὃν δυσκόλως ἀναβαίνει τις.

δυσ-ανα-κόμιστος, *ον*, καὶ κατὰ συγκοπὴν (*δυσ-αγ-κόμιστος* (*δυσ-* + *ἀνακομίζω*)· ὁ δυσκόλως ἐπαναφερόμενος ὀπίσω, ἢ ὁ δυσκόλως ἀνακαλούμενος.

δυσ-ανά-κρῑτος, *ον*, καὶ κατὰ συγκοπὴν *δυσ-αγ-κριτος* (*δυσ-* + *ἀνα-κρίνω*)· ὁ δυσκόλως ἀνακρινόμενος ἢ ἐξεταζόμενος,δυσδιάγνωστος,δυσδιάκριτος.

δυσ-ανα-σχετέω, μέλ. *-ήσω* (*δυσ-* + *ἀνασχετός*)· μετὰ δυσκολίας ὑποφέρω τι, βαρέως φέρω τι.

δυσ-ανά-τρεπτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀνατρέπω*)· ὁ δυσκόλως ἀνατρεπόμενος.

δυσ-άνεκτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀνέχω*)· ὃν δυσκόλως ἀνέχεταί (ὑποφέρει) τις.

δυσ-άνεμος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *δυσ-ήνεμος* (δ βλ.).

δυσ-αντί-βλεπτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀντιβλέπω*)· ὃν εἶναι δυσκολον νὰ παρατηρήσῃ τις κατὰ πρόσωπον ‖ πρὸς ὃν εἶναι δύσκολον νὰ συγκριθῇ τις.

δύσαντο, ἀντὶ *ἐδύσαντο*, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *δύω*.

δυσ-άνωρ, *-ορος*, ὁ, *ἡ* (*δυσ-* + *ἀνήρ*)· ὁ δυστυχὴς καθιστῶν τὸν ἄνδρα.

δυσ-απ-άλλακτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀπαλλάσσω*)· ἀπὸ τὸν ὁποῖον δυσκόλως ἀπαλλάσσεταί τις ‖ δυσκολοξεχώριστος, δυσκολοαποτίνακτος ‖ ἐπίμονος, ἀνένδοτος.

δυσ-ά-πιστος, *ον*· λίαν ἀπειθής, σκληροτράχηλος.

δυσ-από-κρῑτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀποκρίνομαι*)· πρὸς ὃν δύσκολον εἶναι νὰ ἀποκριθῇ κανείς.— ‖ ἐνεργ., ὁ δυσκόλως ἀποκρινόμενος.

δυσ-από-τρεπτος, *ον* (*δυσ-* + *ἀποτρέπω*)· ὁ δυσκόλως ἀποτρεπόμενος, ὃν εἶναι δύσκολον νὰ ἀποτρέψῃ τις ‖ σκληροτράχηλος, ἀνυπότακτος ‖ δυσκολοαπόκρουστος.

δυσ-άρεστος, *ον* (*δυσ-* + *ἀρέσκω*)· ὁ δυσκόλως ἀρεσκόμενος, δυσκόλως πρεῶνόμενος ‖ ἀδιάλλακτος, ἀνεξίλαστος ‖ δύστροπος, σκυθρωπός.

δυσ-ᾰ́ριστο-τόκεια, *ἡ* (*δυσ* + *ἄριστος* + *τόκος*)· δυστυχὴς μήτηρ ἀρίστου υἱοῦ (ὡς ἀποκαλεῖ *ἑαυτὴν* *ἡ* Θέτις).

δύσ-αρκτος, *ον* (*δυσ-* + *ἄρχω*)· ὁ δυσκόλως ἀρχόμενος (κυβερνώμενος).

δυσ-αυλία, *ἡ*· ἡ κακὴ ἢ δύσκολος ἢ δυσάρεστος οἴκησις ἐν ὑπαίθρῳ. 'Εκ τοῦ

δύσ-αυλος (Α), *ον* (*δυσ-* + *αὐλή*)· κακός, ἀκατάλληλος, πρὸς οἴκησιν (διαμονήν).

δύσ-αυλος (Β), *ον* (*δυσ-* + *αὐλός*)· ὁ ἀκατάλληλος διὰ τὸν αὐλὸν ‖ *δύσαυλος ἔρις*=ἀτυχὴς ἀγὼν αὐλῶν.

δυσ-ᾱχής, *ἐς* (Α), δωρ. ἀντὶ *δυσηχὴς* (δ βλ.).

δυσ-ᾰχής, *ἐς*(Β) (*δυσ-* + *ἄχος*)· λίαν λυπηρός, λίαν ἀλγεινός.

δυσ-βάστακτος, *ον* (*δυσ-* + *βαστάζω*)· ὁ δυσκόλως βαστάζόμενος (ὑποφερόμενος), ἀνυπόφορος.

δύσ-βᾰτος, *ον* (*δυσ-*+*βαίνω*)· ὁ δυσκόλως βαινόμενος, δυσδιάβατος, ἀδιάβατος, ἀδιαπέραστος: *τὸ δύσβατον*=κακοτοπιά.

δυσ-βᾰΰκτος,*ον*(*δυσ-*+*βαΰζω*)·ὁ σφόδρα θρηνῶν.

δυσ-βίοτος, *ον* (*δυσ-*+*βίοτος*)· ὁ καθιστῶν δυστυχῆ τὸν βίον ‖ ἀβίωτος.

δυσ-βουλία, *ἡ* (*δυσ-* + *βουλή*)· κακοβουλία, κακὴ σκέψις, μωρία. 'Εκ τοῦ

δύσ-βουλος, *ον* (*δυσ-* +*βουλή*)· κακῶς σκεπτόμενος, κακόβουλος.

δύσ-βωλος, *ον* (*δυσ-*+*βῶλος*)· ὁ κακοὺς βώλους (τ. ἔ. κακὸν χῶμα) ἔχων, ἄγονος, ἄκαρπος.

δύσ-γᾰμος, *ον* (*δυσ-* +*γάμος*)· ὁ ἀτυχὴς εἰς τὸν γάμον του.

δυσ-γάργᾰλις, *-ι* (*δυσ-* + *γαργαλίζω*)· ὁ πολὺ γαργαλιζόμενος, εὐγαργάλιστος, εὐκόλως γαργαλιζόμενος ‖ εὐπτόητος.

δυσ-γένεια, *ἡ*· ἄσημος καταγωγή, ἡ ἐκ ταπεινῶν καταγωγή. 'Εκ τοῦ

δυσ-γενὴς, *ἐς* (*δυσ-* +*γένος*)· ὁ ἐξ ἀσήμων κα-

ταγόμενος ‖ ταπεινός, χυδαῖος, τὸ φρόνημα ‖ ἀγροῖκος.

δύσ-γνοια, ἡ (*δυσ-+γνῶναι*, τοῦ *γιγνώσκω*)· ἄγνοια ‖ ἀμηχανία, στενοχωρία ‖ ἀμφιβολία.

δυσ-γνωσία, ἡ· ἡ δυσκολία ἀναγνωρίσεως. Ἐκ τοῦ

δύσ-γνωστος, *ον* (*δυσ-+γνωστός*)· δυσκολογνώριστος, δυσκολονόητος, δυσνόητος.

δυσ-δαιμονία, ἡ· ἀθλιότης ‖ δυστυχία. Ἐκ τοῦ

δυσ-δαίμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*δυσ-+δαίμων*)· κακότυχος, δυστυχής.

δυσ-δάκρῡτος, *ον* (*δυσ-+δακρύω*)· ὁ πολλῶν δακρύων ἄξιος, ἀξιοδάκρυτος.— **II** ὁ ἄφθονα δάκρυα χύνων, ὁ πικρῶς δακρύων.

δύσ-δᾰμαρ, *-αρτος*, ὁ, ἡ (*δυσ-+δάμαρ*)· ἀτυχὴς ἐκ τῆς (τοῦ) συζύγου του (της), ἀτυχήσας εἰς τὸν γάμον του (ἡ ἀτυχήσασα εἰς τὸν γάμον της).

δυσ-διάθετος, *ον* (*δυσ-+διατίθημι*)· ὁ δυσκόλως διατιθέμενος, δυσκόλως τακτοποιούμενος ‖ ὃν δύσκολον εἶναι νὰ τακτοποιήσῃ ἢ νὰ κυβερνήσῃ τις.

δύσ-εδρος, *ον* (*δυσ-+ἕδρα*)· ὁ ἐπὶ κακῷ καθήμενος, κακὸς σύνοικος ‖ κακοταίριαστος, ἀκατάλληλος.

δυσ-ειδής, *ἐς* (*δυσ-+εἶδος*)· δύσμορφος, κακόμορφος, «ἄσχημος».

δυσ-είμᾰτος, *ον* (*δυσ-+εἷμα*)· κακῶς (πενιχρῶς) ἐνδεδυμένος, «κακοφορεμένος».

δυσ-είσ-βολος, *ον* (*δυσ-+εἰσβάλλω*)· ὁ εἰς ὃν δυσκόλως τις εἰσβάλλει (εἰσορμᾷ), «δυσκολοπρόσβλητος».— ὑπερθ. *-ώτατος*, *ον* = ὁ ἐντελῶς ἀπρόσβλητος, δυσπροσιτώτατος.

δυσ-έκ-θῡτος, *ον* (*δυσ-+ἐκθύω*)· ὁ δυσκόλως διὰ θυσιῶν ἀποτρεπόμενος (ἀποφευγόμενος), «δυσκολαπόευκτος».

δυσ-έκ-λῡτος, *ον* (*δυσ-+ἐκλύω*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ (δια)λύσῃ τις. ἀνεξήγητος, ἀνεξιχνίαστος. —ἐπίρρ. *-τως*=ἀδιαλύτως.

δυσ-εκ-πέρᾱτος, *ον* (*δυσ-+ἐκπεράω*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ ἐκφύγῃ τις (νὰ διαφύγῃ) ‖ ὃν δύσκολον εἶναι νὰ τελειώσῃ τις, «δυσκολοτελείωτος».

δυσ-έκ-φυκτος, *ον* (*δυσ-+ἐκφεύγω*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ ἐκφύγῃ τις.

δυσ-ελένα, ἡ, (*δυσ-+ἑλένη*)· ἡ συμφορῶν πρόξενος Ἑλένη (πρβλ. *δύσπαρις*).

δύσ-ελπις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (*δυσ-+ἐλπίς*)· ἄπελπις, ἀπηλπισμένος, ἄθυμος.

δυσ-έλπιστος, *ον* (*δυσ-+ἐλπίζω*)· ὃν δὲν ἐλπίζει τις, ἀπροσδόκητος ‖ *ἐκ δυσελπίστων* (λατ. **ex insperato**)=ἀπροσδοκήτως.

δυσ-έμ-βᾰτος, *ον* (*δυσ-+ἐμβαίνω*)· ἐφ' οὗ δύσκολον εἶναι νὰ βαδίζῃ τις, πετρώδης ‖ ἀπρόσιτος, δυσπρόσιτος, δύσβατος, δυσκολοπάτητος.

δυσ-έμ-βολος, *ον* (*δυσ-+ἐμβάλλω*)· δύσκολος πρὸς εἰσβολήν, εἰς ὃν εἶναι δύσκολον νὰ εἰσβάλῃ τις ‖ δυσκολοπρόσβλητος, δυσκολοπάτητος.

δυσ-εντερία, ἡ, καὶ *δυσ-εντέριον*, τὸ (*δυσ-+ἔντερον*)· ὅ,τι καὶ νῦν καλοῦμεν δυσεντερίαν, ἕλκωσιν τῶν ἐντέρων.

δυσ-έν-τευκτος, *ον* (*δυσ-+ἐντυγχανω*)· ὁ μὴ προσηνής, μὴ εὐπροσήγορος ‖ δυσπρόσιτος, δυσκολοπλησίαστος, δυσκολομίλητος, στρυφνός, δύσκολος.

δυσ-εξ-ᾰπάτητος, *ον* (*δυσ-+ἐξαπατάω*)· ὁ δυσκόλως ἐξαπατώμενος, ὃν δυσκόλως ἐξαπατᾷ τις.

δυσ-έξ-απτος, *ον* (*δυσ-+ἐξάπτω*)· ὁ δυσκόλως λυόμενος, δυσκολοξεκόλλητος, δυσαπόσπαστος ‖ ὁ δυσκόλως ἐξοπτόμενος, δυσκόλως ἀνάπτων.

δυσ-εξ-έλεγκτος, *ον* (*δυσ-+ἐξελέγχω*)· ὁ δυσκόλως ἐξελεγχόμενος, δυσκόλως ἀναιρούμενος ‖ δυσκόλως ἀνακαλυπτόμενος.

δυσ-εξ-έλικτος, *ον* (*δυσ-+ἐξελίσσω*)· ὁ δυσκόλως ἐκτυλισσόμενος, δυσκολοξεμπέρδευτος ‖ δυσκόλως ἐξηγούμενος, δυσεξήγητος.

δυσ-εξ-ήνυστος, *ον* (*δυσ-+ἐξανύτω*)· μὲ τὸν ὁποῖον δυσκόλως ξεμπερδεύει κανεὶς ‖ ἄλυτος, ἀδιάλυτος.

δύσεο, Ποιητ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *δύνω*.

δυσ-επι-βούλευτος, *ον* (*δυσ-+ἐπιβουλεύομαι*)· τὸν ὁποῖον δυσκόλως δύναταί τις νὰ ἐπιβουλευθῇ (νὰ βλάψῃ).

δυσ-έραστος, *ον* (*δυσ-+ἐράω*)· ἀτυχὴς εἰς τὸν ἔρωτα ‖ ἀκατάλληλος δι' ἔρωτα.

δυσ-έρημος, *ον* (*δυσ-+ἔρημος*)· παντελῶς ἔρημος, ὅλως διόλου ἀπομεμονωμένος.

δύσ-ερις, *ι*, γεν. *-ιδος* (*δυσ-+ἔρις*)· λίαν ἐριστικός, λίαν φίλερις, φιλόνεικος ‖ δύστροπος, γκινιάρης.

δυσ-έριστος, *ον* (*δυσ-+ἐρίζω*)· ὁ γενόμενος, προκληθείς, ἐν κακῇ ἔριδι (τὸ προϊὸν ἀτυχοῦς διαμάχης) ‖ μὴ ἀξιοζήλευτος ‖ ἀνίκητος. 2) =*δύσερις* (ὃ βλ.).

δυσ-ερμήνευτος, *ον* (*δυσ-+ἑρμηνεύω*)· ὁ δυσκόλως ἑρμηνευόμενος, δυσκολοεξήγητος.

δύσ-ερως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*δυσ-+ἔρως*)· ὁ σφόδρα (καὶ ἐμπαθῶς) ἐρῶν τινος, ὁ δυστυχὴς εἰς τὸν ἔρωτά του (λατ. **perdite amans**).— **II** ὁ δυσκόλως ἐρῶν, ἀναίσθητος εἰς τὸν ἔρωτα.

δύσετο, ἐπ. ἀντὶ *δύσατο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *δύω*.

δυσ-ευνήτωρ, *-ορος*, ὁ (*δυσ-+εὐνή*)· ὁλέθριος σύνευνος, κακὸς σύγκοιτος.

δυσ-εύρετος, *ον* (*δυσ-+εὑρίσκω*)· ὁ δυσκόλως ἀνευρισκόμενος (ἐξευρισκόμενος) ‖ δυσκόλως ἀποκτώμενος ‖ δι' οὗ δυσκόλως εὑρίσκει τις δίοδον, ἀδιαπέραστος.

δύσ-ζηλος, *ον* (*δυσ-+ζῆλος*)· ὁ σφόδρα ζηλότυπος ‖ ὁ εὐερέθιστος εἰς τὸν ζῆλον, τ. ἔ. ὀξύθυμος ‖ ὁ ἐν ἐπικινδύνοις πράγμασιν ἀμιλλώμενος.

δυσ-ζήτητος, *ον* (*δυσ-+ζητέω*)· δυσκολοζήτητος, δυσεύρετος, δυσεξιχνίαστος.

δύσ-ζωος, *ον* (*δυσ-+ζωή*)· ἄθλιος, δυστυχής.

δυσ-ήκεστος, *ον* (*δυσ-+ἀκέομαι*)· δυσκόλως θεραπευόμενος, δυσκολοθεράπευτος.

δυσ-ήκοος, *ον* (*δυσ-+ἀκούω*)· ὁ δυσκόλως ἀκούων, βαρήκοος.

δυσ-ηλεγής, *ἐς* (*δυσ-+λέγω*=βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, ἢ *δυσ-+ἀλέγω*=ἀκοκρούω)· ὁ κοιμίζων τινὰ ἐπὶ ὀδυρίας κλίνης (ἐπὶ θανάτου) ‖ σκληρός, ἀνηλεής ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, σκληρόκαρδος, ἀμείλικτος. [Διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ἀλέγω*.— Κατά τινας δ' συνθ. εἶναι ἡ λ. *ἄλγος*, οἱονεὶ ἀντὶ τοῦ *δυσάλγητος*, *δυσαλγὴς* (=ἀλγεινός)].

δυσ-ήλιος, *ον*· ὁ κακῶς ἡλιαζόμενος, ἀνήλιος, σκοτεινός. 2) ὁ πολὺ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, λίαν εὐήλιος.

δυσ-ημερία, ἡ (*δυσ-+ἡμέρα*)· ἀτυχὴς ἡμέρα, κακὴ ἡμέρα ‖ ἀτυχία.

δυσ-ήνεμος, *ον* (*δυσ-+ἄνεμος*)· ὁ εἰς κακοὺς ἀνέμους ὑποκείμενος, ἀνεμοτάρακτος, θυελλώδης.

δύσ-ηρις, *-ιδος*, ὁ, ἡ· παλαιότερος τύπος τοῦ *δύσερις* (ὃ βλ.).

δυσ-ηχής, *ἐς* (*δυσ-+ἠχέω*)· κακῶς ἠχῶν, κακόηχος (πρβλ. *δυσώνυμος*) ‖ ἀπαίσιος, ἀποτρόπαιος, νὰ τὸν ἀκούῃ τις ‖ μισητός, ἀπεχθής. [Κατά τινας ὅμως δ' συνθετ. εἶναι ἡ λ. *ἄχος* (οἱονεὶ ἀντὶ τοῦ *δυσ-άχετος*, ἐπὶ τοῦ θανάτου π.χ., καὶ σημ. ὁ πλούσιος εἰς θλίψεις, τ. ἔ. *δακρυόεις*].

δυσ-θαλπής, *ἐς* (*δυσ-+θάλπος*)· ὁ δυσκόλως θερμαίνων, κακῶς θάλπων ‖ κρυερός, ῥιγηλός. 2) καθ' ὑπερβολὴν θερμαίνων [Ἡ σημ. ὑγλ. ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς λ. *θάλπος*· ὁσάκις *θάλπος*=θαλπωρή, *δυσθαλπὴς*=ὁ κακῶς περιθάλπων, τρομερός· ὁσάκις *θάλπος* = καύσων, ἡ ἐκ τοῦ καύσωνος προερχομένη δύελλα, *δυσθαλπὴς* = ὁ κακῶς θερμαίνων, ὁ δυσκόλως θερμαινόμενος].

δυσ-θᾰνᾰτέω, μέλ. *-ήσω*· ἀποθνήσκω βραδὺν θάνατον ‖ παλαίω μὲ τὸν θάνατον. ψυχορραγῶ. Ἐκ τοῦ

δυσ-θᾰνᾰτος, *ον*· ὁ δυσκόλως ἀποθνήσκων, ὁ παλαίων μὲ τὸν θάνατον ‖ ὁ ἀποθνήσκων κακὸν θάνατον.— **II** ἐνεργ., ὁ προκαλῶν (φέρων) ὀδυνηρὸν θάνατον.

δυσ-θᾰνής, *ἐς* (*δυσ-+θανεῖν* τοῦ *θνήσκω*)· ὁ ἀποθανὼν ὀδυνηρὸν (δύσκολον) θάνατον, ὁ κακοθάνατος.

δυσ-θέᾱτος, *ον* (*δυσ-+θεάομαι*)· ὁ δυσάρεστον (κακὸν) θέαμα παρέχων, ἀποτρόπαιος ‖ ὁ δυσκόλως ὁρώμενος, ἀμυδρός, σκοτεινός.

δύσ-θεος, *ον* (*δυσ-+θεός*)· ἄθεος, ἀσεβής, δυσσεβὴς ‖ θεομίσητος.

δυσ-θεράπευτος, *ον* (*δυσ-* + *θεραπεύω*)· δυσκόλως θεραπευόμενος, δυσίατος ‖ δυσκολομεταχείριστος.

δυσ-θετέω, μελ. *-ήσω* (*δυσ-* + *τίθημι*)· εἶμαι δυσηρεστημένος, εἶμαι κακοδιάθετος ‖ ὡς μέσ., βαρέως φέρω τι, στενοχωροῦμαι μέ τι (λατ. **aegre ferre**.)

δυσ-θνήσκω=*δυσθανατέω* (ὃ βλ.).

δυσ-θρήνητος, *ον* (*δυσ-* + *θρηνέω*)· ὁ σφόδρα θρηνῶν, λίαν θρηνώδης.

δύσ-θροος, *ον* (*δυσ-* + *θρόος*, τοῦ *θρέω*)· ὁ κακῶς ἠχῶν, κακόηχος ‖ γοερός, θρηνητικός.

δυσ-θῡμαίνω=*δυσθῡμέω* (ὃ βλ.).

δυσ-θῡμέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἄθυμος, δύσθυμος, ἀπηλπισμένος ‖ μέσ., εἶμαι μελαγχολικός, ὠργισμένος, βαρυθυμῶ. Ἐκ τοῦ

δύσ-θῡμος, *ον* (*δυσ-* + *θυμός*)· ἄθυμος, μελαγχολικός, ἀπηλπισμένος ‖ ἀνήσυχος, ἀνυπόμονος.

δυσ-ἴᾶτος, *ον* (*δυσ-* + *ἴάομαι*)· δυσκόλως θεραπευόμενος, δυσκολοϊάτρευτος (πρβλ. *ἀνίατος*).

δῡσι-θάλασσος, *ον*, ἀττ. *-ττος, -ττον* (*δύω* + *θάλασσα*)· ὁ βυθιζόμενος εἰς τὴν θάλασσαν.

δύσ-ιππος, *ον* (*δυσ-* + *ἵππος*)· ὁ δύσκολος, (ἀπρόσφορος) εἰς ἱππασίαν ‖ *τὰ δύσιππα*=μέρη ἀκατόλληλα διὰ ἱππικόν.

δῦσις, *-εως*, ἡ (*δύω*)· ἡ κατάδυσις (τὸ βασίλευμα) τοῦ ἡλίου ἢ τῶν ἀστέρων (ἀντίθ. τῷ *ἀνατολή*)· *δύσις ἡλίου*=αἱ δυσμαί, τὸ μέρος τοῦ ὁρίζοντος, ὅπου δύει (βασιλεύει) ὁ ἥλιος.

δυσ-κάθᾰρτος, *ον* (*δυσ-* + *καθαίρω*)· ὁ δυσκόλως καθαιρόμενος, ἢ ὁ δυσκόλως διὰ καθαρμῶν ἐξιλεούμενος, δυσεξιλέωτος, δυοκαταπράϋντος (λατ. **inexpiabilis**).

δυσ-κάθ-εκτος, *ον* (*δυσ-* + *κατέχω*) ὁ δυσκόλως κατεχόμενος, δυσκόλως συγκρατούμενος.

δύσ-καπνος, *ον* (*δυσ-* + *καπνός*)· ὁ πολὺ καπνίζων, πολὺ κοπνισμένος ‖ ὁ δυσάρεστον καπνόν ἀναδίδων.

δυσ-κατά-παυστος, *ον* (*δυσ-* + *καταπαύω*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ καταπαύσῃ (νὰ ἀναχαιτίσῃ) τις ‖ ἀεικίνητος, ἀνήσυχος.

δυσ-κατά-πρακτος, *ον* (*δυσ* + *καταπράσσω*)· ὁ δυσκόλως κατορθούμενος, δυσκολοκατόρθωτος.

δυσ-κατά-στᾰτος, *ον* (*δυσ-* + *καθίστημι*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ ἀποκαταστήσῃ ἢ νὰ τακτοποιήσῃ τις ‖ ἢ ὃν εἶναι δύσκολον νὰ καταστείλῃ τις.

δυσ-κατα-φρόνητος, *ον*· ὁ δυσκόλως καταφρονούμενος ‖ ὃν δὲν δύναται νὰ καταφρονήσῃ τις εὐκόλως.

δυσ-κατ-έργαστος, *ον* (*δυσ-* + *κατεργάζομαι*) = *δυσκατάπρακτος* (ὃ βλ.).

δύσκε, ἰων. ἀντὶ *ἔδυ*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *δύω*.

δυσ-κέλᾰδος, *ον* (*δυσ-* + *κέλαδος*)· κακῶς ἠχῶν, κακόηχος ‖ τραχύς, κακόγλωσσος.

δυσ-κηδής, *ές* (*δυσ-* + *κῆδος*)· πλήρης φροντίδων, πλήρης ἀθλιότητος.

δύσ-κηλος, *ον* (*δυσ-* + *κηλέω*)· δυσθεράπευτος ἄθλιος.

δυσ-κλεής, *ές*· αἰτ. *δυσκλεέα*, ποιητ. *δυσκλεᾶ* (*δυσ-* + *κλέος*)· κακὴν φήμην ἔχων, δύσφημος ‖ ἀναιδής, ἐπαίσχυντος. Ἐξ αὐτοῦ τό

δύσ-κλεια, ἡ (*δυσκλεής*)· κακὴ φήμη, δυσφήμησις, καταισχύνη.

δυσ-κλεῶς, ἐπίρ. τοῦ *δυσκλεής*· ἀδόξως, μετὰ κακῆς φήμης.

δύσ-κληρος, *ον*· «ἄτυχος», «κακότυχος», ἀτυχής.

δυσ-κλής, ποιητ. ἀντὶ *δυσκλεὴς* (ὃ βλ.).

δυσ-κολαίνω, μέλλ. *-ανῶ* (*δύσκολος*)· εἶμαι δύσκολος, τ. ἔ. δύστροπος, δυσηρεστημένος.

δυσ-κολία, ἡ (*δύσκολος*)· δυσαρέσκεια, δυστροπία, «παραξενιά», μεμψιμοιρία.

δυσ-κόλλητος, *ον* (*δυσ-* + *κολλάω*)· ὁ δύσκολος εἰς συγκόλλησιν ‖ κακῶς προσηρμοσμένος, κακῶς συγκεκολλημένος.

δυσκολό-καμπτος, *ον* (*δύσκολος* + *κάμπτω*)· δύσκαμπτος, δυσκολολύγιστος ‖ *δυσκολόκαμπτος καμπὴ* =δυσκολολύγιστος στροφὴ ζώματος.

δυσκολό-κοιτος, *ον* (*δύσκολος* + *κοίτη*)· ὁ καθιστῶν τὴν κοίτην ἀνήσυχον, ταράττων τὸν ὕπνον.

δύσ-κολος, *ον* (*δυσ-* + *κόλον*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ ἱκανοποιήσῃ τις μὲ τροφὴν ‖ ὁ δυσκόλως εὐχαριστούμενος, δύστροπος, ἰδιότροπος ‖ ὀργίλος, εὐέξαπτος.— **II** ἐπὶ πραγμ., ὁ κατατρύχων, καταπονῶν, βασανιστικὸς ‖ ἐνοχλητικός, δυσάρεστος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *εὔκολος*]

δύσ-κολπος, *ον* (*δυσ-* + *κόλπος*)· ἡ ἔχουσα κακῶς διαπεπλασμένην μήτραν γυνή.

δυσκόλως, ἐπίρ. τοῦ *δύσκολος*· μετὰ δυσκολίας (δυσαρεσκείας), μετὰ δυστροπίας ‖ *δυσκόλως ἔχω*= εἶμαι δύστροπος.

δυσ-κόμιστος, *ον* (*δυσ-* + *κομίζω*)· ὁ δυσκόλως κομιζόμενος, ὃν δυσκόλως φέρει (κομίζει) τις, δυσκολόφερτος, δυσκολοκουβάλητος ‖ μτφρ. ἀνυπόφορος, ἀφόρητος.

δύσ-κρᾱσία, ἡ· κακὴ κρᾶσις (μεῖξις), **κακὴ κατάστασις** (κακὴ διάθεσις). Ἐκ τοῦ

δύσ-κρᾱτος, *ον* (*δυσ-* + *κεράννυμι*)· ὁ κακῶς συγκεκερασμένος, ὁ ἔχων κακὴν διάθεσιν, κακοδιάθετος, κακόκεφος.

δύσ-κρῑτος, *ον* (*δυσ-* + *κρίνω*)· ὁ δύσκολος νὰ τὸν διακρίνῃ τις, δυσδιάκριτος ‖ δυσερμήνευτος ‖ δύσκολος νὰ τὸν ὁρίσῃ τις, ἀμφίβολος, ἀσαφής, σκοτεινός.—Ἐπίρ. *-τως* = ἀμφιβόλως, κατὰ τρόπον ἀμφίβολον, μετὰ ἀμφιβολίας· *δυσκρίτως ἔχω*=εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀμφιβάλλω.

δυσ-κῦμαντος, *ον* (*δυσ-* + *κυμαίνω*)· ὁ ἔχων κακὰ κύματα, τρικυμιώδης.

δυσ-κωφέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι ἐντελῶς κωφός, θεόκωφος. Ἐκ τοῦ

δύσ-κωφος, *ον* (*δυσ-* + *κωφός*)· ὁ ἐντελῶς κωφός, θεόκωφος.

δύσ-λεκτος, *ον* (*δυσ-* + *λέγω*)· ὁ δυσκόλως λεγόμενος, δυσέκφραστος, δυσκολοεξήγητος ‖ ἄρρητος, ἀνήκουστος.

δυσ-λόγιστος, *ον* (*δυσ-* + *λογίζομαι*)· ὁ δυσκόλως λογαριαζόμενος, δυσκολολογάριαστος, δυσυπολόγιστος.— **II** ὁ κακῶς διευθύνων, κακῶς ὁδηγῶν, κακῶς ὑπολογίζων.

δύσ-λοφος, *ον* (*δυσ-* + *λόφος*)· ὁ δυσκολεύων τὸν τράχηλον, δύσκολος (βαρύς, δυσάρεστος) διὰ τὸν τράχηλον, ἀνυπόφορος, δυσβάστακτος.— **II** ὁ μὴ ὑποφέρων (μὴ ὑπομένων) τὸν ζυγόν ‖ ἀνυπόμονος.—Ἐπίρ. *-φως*=ἀνυπομόνως.

δύσ-λῡτος, *ον* (*δυσ-* + *λύω*)· ὁ δυσκόλως λυόμενος, δυσδιάλυτος, ἀδιάλυτος.

δυσ-μᾰθέω, μέλ. *-ήσω*· δυσκόλως μανθάνω, δυσκολομανθάνω, δὲν καλογνωρίζω. Ἐκ τοῦ

δυσ-μᾰθής, *ὲς* (*δυσ-* + *μαθεῖν*)· ὡς παθ. δυσκολομάθητος, δυσκόλως μανθανόμενος, δυσκόλως νοούμενος.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ δυσκόλως μανθάνων, ὁ βραδὺς ἐν τῷ μανθάνειν, νωθρὸς τὸν νοῦν.—Ἐπίρ. *-θῶς*: *δυσμαθῶς ἔχω* = εἶμαι δυσμαθής, μανθάνω δυσκόλως (βραδέως).

δυσ-μᾰχέω, μελλ. *-ήσω* (*δυσ-* + *μάχομαι*)· ματαίως μάχομαι ‖ μάχομαι ἀνίερον ἀγῶνα κατά τινος. Ἐξ αὐτοῦ τό

δυσ-μαχητέον (*δυσμαχέω*), ρημ. ἐπίθ.· **πρέπει** νὰ πολεμήσῃ τις ἀπελπιστικῶς.

δύσ-μᾰχος, *ον* (*δυσ-* + *μάχομαι*)· δυσκολοπολέμητος, ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος ‖ γενικῶς, δυσχερής, δύσκολος.

δυσ-μεναίνω (*δυσμενής*)· εἶμαι δυσμενής, διάκειμαι δυσμενῶς (ἐχθρικῶς) πρός τινα.

δυσ-μένεια, ἡ (*δυσμενής*)· κακὴ (ἐχθρικὴ) διάθεσις, ἐχθρότης, ἐχθρικὸν φρόνημα.

δυσ-μενέως· ὁ ἐχθρικῶς διατεθειμένος, ἐχθρικῶς διακείμενος, ἐχθρός· ἀρσ. ἐπίθ. ὑπὸ τύπον μετοχῆς. Ἐκ τοῦ

δυσ-μενής, *ὲς* (*δυσ-* + *μένος*)· ὁ δυσμενῶς διακείμενος, ἐχθρικὸς ‖ *δυσμενέες*=οἱ πολέμιοι.

δυσ-μετα-χείριστος, *ον* (*δυσ-* + *μεταχειρίζω*)· δυσκολομεταχείριστος, ὃν δυσκόλως μεταχειρίζεται τις ‖ δυσκόλως κατακτώμενος, δυσπρόσβλητος.

δυσμή, δωρ. *δυθμή*, ἡ, (*δύω*)=*δύσις*, τ. ἔ. πτῶσις, χαμήλωμα, κυρ. τοῦ ἡλίου ‖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ

πληθ. (ἀντίθ. τῷ *ἀνατολαί*). — ‖ Τὸ σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, εἰς ὃ δύει ὁ ἥλιος.

δύσ-μηνις, *ι*, γεν. *-ιος*· ὁ πλήρης ὀργῆς, ὀργίλος, ἄγριος.

δυσ-μήνῑτος, *ον* (*δυσ-* + *μηνίω*)· ἐφ' ὃν ἐπιπίπτει βαρεῖα ὀργή, πολυμίσητος.

δυσ-μήτηρ, *-ερος*, *ἡ*· σκληρὰ καὶ ἀπαισία μήτηρ, οὐχὶ πραγματικὴ μήτηρ.

δυσ-μηχᾰνέω, μέλ. *-ήσω*· εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, τὰ ἔχω χαμένα. Ἐκ τοῦ

δυσ-μήχᾰνος, *ον* (*δυσ-* + *μηχανή*)· ὡς ἐνεργ. ὁ εὑρισκόμενος ἐν ἀμηχανίᾳ, ὅστις «τὰ ἔχει χαμένα ἐντελῶς». — ‖ ὡς παθητ., δυσκολοκατόρθωτος, δυσκολοεκτέλεστος.

δύσ-μοιρος, *ον* (*δυσ-* + *μοῖρα*)=*δύσμορος* (ὃ βλ.).

δυσ-μορία, *ἡ*· κακὴ μοῖρα, δυστυχία (κακὴ τύχη). Ἐκ τοῦ

δύσ-μορος, *ον* (=*δύσμοιρος* ὃ βλ.)· ὁ κακὴν μοῖραν (τύχην) ἔχων, ἀτυχής.

δυσ-μορφία, *ἡ*· κακομορφία, ἀσχημία, «δυσμορφία». Ἐκ τοῦ

δύσ-μορφος, *ον* (*δυσ-* + *μορφή*)· δυσειδής, κακόμορφος, ἄσχημος, «κακομούτρης, ἀσχημομούρης».

δύσ-μουσος, *ον* (*δυσ-* + *Μοῦσα*)· ὁ μὴ εὐνοούμενος ὑπὸ τῶν μουσῶν, ἄμουσος.

δύσ-νιπτος, *ον* (*δυσ-* + *νίζω*)· ὁ δυσκόλως διὰ νίψεως ἐξαλειφόμενος (ἀφαιρούμενος), δυσεξάλειπτος.

δυσ-νοέω, μέλ. *-ήσω* (*δύσνοος*)· διάκειμαι κακῶς (ἐχθρικῶς) πρός τινα.

δυσ-νόητος, *ον* (*δυσ-* + *νοέω*)· δυσκόλως νοούμενος, δυσκολονόητος ‖ ἀκατανόητος.

δύσ-νοια, *ἡ* (*δύσνοος*)· ἐχθρικὴ διάθεσις, δυσμένεια, ἀντιπάθεια.

δυσ-νομία, *ἡ*· ἀνομία ‖ κακὴ νομοθεσία, κακοὶ νόμοι. Ἐκ τοῦ

δύσ-νομος, *ον* (*δυσ-* + *νόμος*)· ἄνομος, παράνομος, ἄδικος.

δύσ-νοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. *-νους*, *-ουν* (*δυσ-* + *νοῦς*)· ὁ κακῶς (ἐχθρικῶς) διακείμενος πρός τινα, ἐχθρικός, κακόβουλος ‖ δυσηρεστημένος.

δύσ-νοστος, *ον* (*δυσ-* + *νόστος*)· ὁ ἀτυχὴς ἐν τῇ ἐπιστροφῇ του, *ὁ τυγχάνων κακοῦ* (ἀτυχοῦς) *νόστου* ‖ ὁ μὴ κατορθώνων νὰ ἐπιστρέψῃ.

δυσ-νύμφευτος, *ον* (*δυσ-* + *νυμφεύω*)· ὁ δυσκόλως νυμφευόμενος.

δύσ-νυμφος, *ον* (*δυσ-* + *νύμφη*)· ὁ δυστυχὴς εἰς τὸν γάμον του.

δυσ-ξύμ-βολος, *ον* (*δυσ-* + *συμβάλλω*)· ὁ δύσκολος εἰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων συναλλαγάς του, δυσκόλως συναλλασσόμενος.

δυσ-ξύν-ετος, *ον* (*δυσ-* + *ξυνίημι*)· ὁ δυσκόλως κατανοούμενος, δυσνόητος, σκοτεινός, αἰνιγματώδης.

δυσ-οδμία, *ἡ*=*δυσοσμία* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

δύσ-οδμος, *ον*=*δύσοσμος* (ὃ βλ.).

δυσ-οδο-παίπᾰλος, *ον* (*δύσοδος* + *παιπάλη*)· ἀπότομος καὶ δύσβατος λόγῳ τῶν βράχων ‖ δύσκολος καὶ πετρώδης.

δύσ-οδος, *ον* (*δυσ-* + *ὁδός*)· δυσκολοδιάβατος, δύσβατος, ἀδιάβατος.

δυσ-οίζω· εἶμαι περίλυπος, ἀνυπόμονος.—Μέσον, φοβοῦμαι.— [ἐκ τοῦ *δυσ-* + *οἶ* = φεῦ, ἀλλοίμονον, ὅπως *οἰμώζω* ἐκ τοῦ *οἴμοι*].

δυσ-οίκητος, *ον* (*δυσ-* + *οἰκέω*)· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατοικηθῇ, ἀκατοίκητος.

δύσ-οιμος, *ον* (*δυσ-* + *οἶμη* ὃ βλ.) = *δύσοδος*, ὁ «κακὰ πηγαίνων».

δύσ-οιστος, *ον* (*δυσ-* + *οἴσω*, μέλλ. τοῦ *φέρω*)· ὁ δυσκόλως φερόμενος, ἀνυπόφορος, ἀφόρητος.

δύσομαι, μέσ. μέλλ. τοῦ *δύω*.

δύσ-ομβρος, *ον* (*δυσ-* + *ὄμβρος*)· λίαν βροχερός, βαγδαῖος ‖ δυελλώδης, τρικυμιώδης.

δυσ-όμῑλος, *ον* (*δυσ-* + *ὁμιλέω*)· ὁ μεθ' οὗ εἶναι δύσκολον (καὶ ἐπικίνδυνον) νὰ ἀναστρέφηταί τις ‖ ἡ μεθ' οὗ ἐπικοινωνία φέρει ὀλεθρον.

δυσ-όμμᾰτος, *ον* (*δυσ-* + *ὄμμα*)· ὁ δυσκόλως βλέπων, τυφλός.

δυσ-όρᾱτος, *ον* (*δυσ-* + *ὁράω*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ ἴδῃ τις ‖ φοβερὸς τὴν ὄψιν.

δυσ-όργητος, *ον* (*δυσ-* + *ὀργάω*)=*δύσοργος* (ὃ βλ.).

δύσ-οργος, *ον* (*δυσ-* + *ὀργή*)· ὁ εὐκόλως ἐξοργιζόμενος, ὀξύθυμος.

δύσ-ορμος, *ον* (*δυσ-* + *ὅρμος*)· ὁ ἔχων κακὸν ὅρμον, ὁ ἀπρόσφορος πρὸς ἀγκυροβολίαν, δυσπρόσιτος, ἄβατος.— ‖ ὡς ἐνεργητ., ὁ μὴ ἐπιτρέπων τὴν προσόρμισιν: *πνοαὶ δύσορμοι* = ἄνεμοι ἀντίθετοι, δυσμενεῖς, παρεμποδίζοντες τὸν εἴσπλουν καὶ τὸν ἔκπλουν τῶν πλοίων.

δύσ-ορνις, *-ῖθος*, *ὁ*, *ἡ* (*δυσ-* + *ὄρνις*)· ὁ κακὰ καὶ ἀπαίσια προοιωνίζων, κακὸς οἰωνός.

δυσ-όρφναιος, *α*, *ον* (*δυσ-* + *ὄρφνη*)· ὁ λίαν σκοτεινός, θεοσκότεινος.

δυσ-οσμία, *ἡ*· κακὴ ὀσμή, κακοσμία, «βρῶμα». Ἐκ τοῦ

δύσ-οσμος, *ον* (*δυσ-* + *ὀσμή*)· ὁ κακὴν ὀσμὴν ἔχων, δυσώδης, βρωμερός.— ‖ ἐνεργ., ὁ δυσκόλως ὀσφραινόμενος, ὁ μὴ ἔχων ὀξεῖαν τὴν ὄσφρησιν.

δυσ-ούριστος, *ον* (*δυσ-* + *οὐρίζω*)· ὁ ὑπὸ λίαν οὐρίου ἀνέμου ἀλλὰ πρὸς ὀλεθρον φυσηθεὶς (ἐπελθών), ὁ προκόπτων ἐπ' ὀλέθρῳ.

δυσ-πᾰθέω, μέλλ. *-ήσω*· πάσχω δεινῶς, θλίβομαι.— ‖ εἶμαι ἀνυπόμονος, δυσανασχετῶ (λατ. **aegre ferre**). Ἐκ τοῦ

δυσ-πᾰθής, *ἐς* (*δυσ-* + *πάθος*)· ὁ μὴ ὑπομένων τὰ πάθη, ὁ στερούμενος ἐγκαρτερήσεως κατὰ τὰς δυστυχίας.— ‖ ὁ δυσκόλως αἰσθανόμενος, ἀπαθής, ἀναίσθητος.

δυσ-πάλαιστος, *ον* (*δυσ-* + *πᾰλαίω*)· πρὸς ὃν δυσκόλως παλαίει τις, δυσκόλως καταπολεμούμενος, δυσκαταγώνιστος.

δυσ-πάλᾰμος, *ον* (*δυσ-* + *πᾰλάμη*)· δυσκαταπάλαιστος, δυσκατάβλητος, δυσκολονίκητος.— ‖ ὁ μὴ γνωρίζων τί νὰ πράξῃ, ὁ ἐν ἀμηχανίᾳ εὑρισκόμενος, ἀβοήθητος.

δυσ-πᾰλής, *ἐς* (*δυσ-* + *πάλη*) = *δυσπάλαιστος* (ὃ βλ.)· γενικῶς, δύσκολος, σκληρός, ἐπικίνδυνος.

δυσ-παρά-βλητος, *ον* (*δυσ-* + *παραβάλλω*)· ἀπαράμιλλος, πρὸς ὃν δὲν παραβάλλεταί τις, ἀσύγκριτος.

δυσ-παρά-βουλος, *ον* (*δυσ-* + *παρὰ* + *βουλή*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ καταπείσῃ τις, ἰσχυρογνώμων, ἄκαμπτος.

δυσ-παρά-θελκτος, *ον* (*δυσ-* + *παραθέλγω*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ καταπραΰνῃ τις, δυσπαραμύθητος.

δυσ-παρ-αίτητος, *ον* (*δυσ-* + *παραιτέομαι*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ συγκινήσῃ τις διὰ παρακλήσεως, ἀδυσώπητος.

δυσ-πάρ-ευνος, *ον* (*δυσ-* + *παρὰ* + *εὐνή*)· κακοστρωμένος ‖ ὁ ἐπὶ δυστυχίᾳ πλησίον ἄλλου κεκλιμένος, «δυστυχοπλησιοπλάγιαστος».

δυσ-παρ-ήγορος, *ον* (*δυσ-* + *παρηγορέω*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ παρηγορήσῃ ἢ νὰ καταπραΰνῃ τις, δυσκολοπαρηγόρητος, δυσκολοπαραμύθητος.

δυσ-πάρθενος, *ον* (*δυσ-* + *παρθένος*)· δυστυχὴς παρθένος.

Δύσ-πᾰρις, *-ιδος*, *ὁ* (*δυσ-* + *Πάρις*)· κακὸ-Παρις, δυστυχής, καὶ δυστυχιῶν πρόξενος (πρβλ. *Αἰνόπαρις*).

δυσ-πάρ-ῑτος, *ον* (*δυσ-* + *πάρειμι*, τοῦ *εἶμι*)· πλοῖον τοῦ ὁποίου δύσκολον εἶναι νὰ παρέλθῃ τις (ἢ νὰ διαβῇ τις), δυσκολοδιάβατος.

δυσ-πειθής, *ἐς* (*δυσ-* + *πείθομαι*)· ὁ δύσκολος πειθόμενος, δυσκολοκατάπειστος ‖ ἀνυπότακτος, ἀτίθασος, ἰσχυρογνώμων ‖ κακοανατεθραμμένος.

δύσ-πειστος, *ον* (*δυσ-* + *πείθω*)· ὁ δυσκόλως καταπειθόμενος, ἰσχυρογνώμων, ἀπειθής, ἀπείθαρχος. Ἐπίρ. *δυσπείστως ἔχω*=δυσπιστῶ, δὲν πιστεύω.

δυσ-πέλαστος, *ον* (*δυσ-* + *πελάζω*)· ὁ ἐπικίνδυνος νὰ τὸν πλησιάσῃ τις, ὁ μετὰ κινδύνου πλησιαζόμενος, ἀπλησίαστος.

δύσ-πεμπτος, *ον* (*δυσ-* + *πέμπω*)· ὁ δυσκόλως ἀποστελλόμενος.

δυσ-πέμφελος, (*δυσ-* + *πέμφιξ* = τρικυμία)· ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἀγρία καὶ τρικυμιώδης ‖ μτφρ. τραχύς, ἀγροῖκος, ἀγενής.

Ἔτυμ. : Κατά τινας ἐκ τοῦ **δυσ-**+*πέμπω*=ὁ δυσκόλως κατάλληλος δι' ἀποστολήν· κατὰ τὴν ἀνωτέρω γενομένην δεκτὴν ἐκδοχὴν πρβλ. *ῥ. πεμφ-, πέμφιξ, πεμφίς, πομφός, πομφόλυξ*, ἢ καὶ ἐκ *ῥ. σφαλ-*(=βράζω, παφλάζω). Πρβλ. καὶ Λιθ. **pampti** (=φουσκώνω) **pamplỹs** (=προγόστωρ).

δυσ-πενθής, *ἐς* (**δυσ-** + *πένθος*)· ὁ προκαλῶν βαρὺ πένθος, βαρυπενθής.

δυσ-πέρᾱτος, *ον* (**δυσ-** + *περάω*)· δυσκολοδιάβατος, δυσκολοπέραστος.

δυσ-πετής, *ἐς* (**δυσ-**+**πέτω* τοῦ *πίπτω*)· ὁ ἀποβαίνων δυσχερής, δύσκολος ‖ λυπηρός, ἀνιαρός. Ἐπίρ. *δυσπετῶς*, ἰων. *-έως*=μετὰ δυσκολίας.

δυσ-πήμαντος, *ον* (**δυσ-** +*πημαίνω*)· δεινῶς βεβλαμμένος, πλήρης ὀλεθρίου κακοῦ.

δυσ-πίνής, *ἐς* (**δυσ-** +*πίνος*)· πολὺ ρυπαρός, «καταλερωμένος».

δύσ-πλανος, *ον*, (**δυσ-** +*πλάνη*)· ὁ ἀθλίως περιπλανώμενος.

δυσ-πλοΐα, ἰων. *-πλοΐη*, *ἡ*· ἡ δυσκολία περὶ τὸν πλοῦν, δύσκολος πλοῦς, «ἄτυχο ταξίδι». Ἐκ τοῦ

δύσ-πλοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **δύσ-πλους,** *-ουν* (**δυσ-** +*πλέω*)· ὁ δύσκολος (ἐπικίνδυνος) διὰ τοὺς πλέοντας (ὁ δυσκόλως πλεόμενος), δυσκολοταξίδευτος, ἐπικίνδυνος διὰ τὰ πλοῖα.

δύσ-πλωτος, *ον*=*δύσπλοος* (ὃ βλ.).

δύσ-πνοια, *ἡ*· ἡ περὶ τὴν ἀναπνοὴν δυσκολία, δύσκολος ἀναπνοή.— **II** ἐναντίοι ἄνεμοι. Ἐκ τοῦ

δύσ-πνοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **δύσπνους,** *ουν* (**δυσ-**+ *πνέω*)· ὁ μετὰ δυσκολίας ἀναπνέων, ὁ πάσχων ἀπὸ δύσπνοιαν.— **II** ὁ ἀκατάλληλος πρὸς ἀναπνοήν.— **III** *πνοαὶ δύσπνοοι*=ἄνεμοι ἐναντίοι.

δυσ-πολέμητος, *ον* (**δυσ-** + *πολεμέω*)· δυσκολοπολέμητος, ἐναντίον τοῦ ὁποίου δυσκόλως δύναταί τις νὰ πολεμήσῃ.

δύσ-πόλεμος, *ον*· ὁ ἀτυχὴς ἐν πολέμῳ.

δυσ-πολιόρκητος, *ον* (**δυσ-**+*πολιορκέω*)· ὁ δυσκόλως ἐκπολιορκούμενος, ὃν δύσκολον εἶναι νὰ κυριεύσῃ τις διὰ πολιορκίας.

δυσ-πονής, *ἐς* (**δυσ-** + *πονέω*)· ἐπίπονος, κοπιαστικός.

δυσ-πόνητος, *ον* (**δυσ-** + *πονέω*)· ὁ δυσκόλως (μετὰ κόπου) ἀποκτώμενος, δυσκολαπόκτητος.— **II** ὁ φέρων (προκαλῶν) κόπους καὶ βάσανα.

δύσ-πονος, *ον*· ἐπίπονος, κοπιαστικός ‖ ὀχληρός, ἀνιαρός.

δυσ-πόρευτος, *ον* (**δυσ-**+*πορεύομαι*)· δι' οὗ εἶναι δύσκολον νὰ πορευθῇ τις, δυσκολοδιάβατος, ἀδιάβατος.

δυσ-πορία, *ἡ*· ἡ δυσκολία εἰς τὴν διάβασιν, δύσκολος διάβασις. Ἐκ τοῦ

δύσ-πορος, *ον* (**δυσ-** + *πόρος*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ περάσῃ τις, δυσκολοπέραστος.

δύσ-ποτμος, *ον* (**δυσ-** + *πότμος*)· ἀτυχής, «κακότυχος», δυστυχής· ἐπίρ. *-μως*=ἀθλίως, δυστυχῶς.

δύσ-ποτος, *ον* (**δυσ-** + *ποτὸν* τοῦ *πίνω*)· ὁ δυσκόλως πινόμενος. «δυσκολόπωτος» ‖ ἄνοστος, ἀνούσιος, ἀηδὴς εἰς τὴν πόσιν.

δυσ-πρᾱγέω, μελ. *-ήσω* (**δυσ-**+*πρᾶγος*=πρᾶγμα)· δυστυχῶ, ἀτυχῶ.

δυσ-πραξία, *ἡ* (**δυσ-** + *πράττω*)· ἀποτυχία, δυστυχία, κακοτυχία.

δύσ-πρᾱτος, *ον* (**δυσ-** + *πιπράσκω*)· ὁ δυσκόλως πωλούμενος, δυσκολοπώλητος.

δυσ-πρεπής, *ἐς* (**δυσ-** + *πρέπω*)· ἀπρεπής, ἀναξιοπρεπής, χαμερπής.

δυσ-πρόσ-βᾰτος, *ον* (**δυσ-** + *προσβαίνω*)· δυσπρόσιτος, δυσκολοπλησίαστος ‖ δύσβατος.

δυσ-πρόσ-ῑτος, *ον* (**δυσ-** + *πρόσειμι* τοῦ *εἶμι*)· πρὸς ὃν εἶναι δύσκολον νὰ πλησιάσῃ τις, δυσκολοπλησίαστος ‖ ἀκοινώνητος.

δυσ-πρόσ-οδος, *ον* (**δυσ-** + *πρὸς* + *ὁδός*) = *δυσπρόσιτος* (ὃ βλ.).

δυσ-πρόσ-οιστος, *ον* (**δυσ-** + *προσοίσω*, μελ. τοῦ *προσφέρω*)· ὁ δυσκόλως πλησιαζόμενος (τ. ἔ.=*δυσπρόσιτος*) ‖ μετὰ τοῦ ὁποίου δυσκόλως συναλλάσσεταί τις, ἀτρυφνός, «γκρινιάρης».

δυσ-πρόσ-οπτος, *ον* (**δυσ-** + *προσόψομαι* τοῦ *προσοράω*)· ὃν εἶναι δύσκολον νὰ προσβλέψῃ τις, «δυσκολοδώρητος» ‖ ὁ ἀπαίσιος τὴν ὄψιν.

δυσ-προσ-πέλαστος, *ον* (**δυσ-** + *προσπελάζω*)· δυσκολοπληησίαστος (πρβλ. *δυσπρόσοιστος, δυσπρόσιτος* κλπ.).

δυσ-πρόσ-ωπος, *ον* (**δυσ-** + *πρόσωπον*)· ὁ ἔχων κακὴν ὄψιν, ὁ ἀπαίσιος (ἀπεχθὴς) τὴν ὄψιν.

δύσ-ῥῑγος, *ον* (**δυσ-** + *ῥῖγος*)· ὁ δυσκόλως ὑπομένων τὸ ψῦχος, ὁ λίαν εὐαίσθητος εἰς τὸ ψῦχος.

δυσ-σέβεια, *ἡ*· (*δυσσεβής*)· ἀσέβεια, ἀθεΐα ‖ κατηγορία ἐπὶ ἀσεβείᾳ.

δυσ-σεβέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι δυσσεβὴς ‖ σκέπτομαι καὶ ἐνεργῶ ἀσεβῶς. Ἐκ τοῦ

δυσ-σεβής, *ἐς* (**δυσ-** + *σέβομαι*)· ἀσεβής, ἄθεος.

δυσ-σεβία, ποιητ. ἀντὶ *δυσσέβεια*.

δύσ-σοος, *ον* (**δυσ-** + *σῴζω*)· ὁ δυσκόλως σῳζόμενος, δυσκολόσωστος, κατεστραμμένος (λατιν. perditus).

δυσ-τάλᾶς, *αινα, ἄν*· ὁ λίαν δυστυχής, τρισάθλιος.

δύστᾱνος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *δύστηνος* (ὃ βλ.).

δυσ-τέκμαρτος, *ον* (**δυσ-** + *τεκμαίρομαι*)· ὃν δύσκολον εἶναι νὰ συμπεράνῃ τις, δυσείκαστος, δυσκολοεύρετος ‖ σκοτεινὸς καὶ αἰνιγματώδης.

δύσ-τεκνος, *ον* (**δυσ-** + *τέκνον*)· ὁ ἀτυχὴς εἰς τὰ τέκνα του.

δυσ-τερπής, *ἐς* (**δυσ-** + *τέρπω*)· ὁ μὴ τέρπων, δυσάρεστος.

δύ-στηνος, *ον*· δυστυχής, ἀτυχής, ἐλεεινός, ἄθλιος.— **II** (ὡς τὸ λατιν. **miser**) ἄθλιος, κακορρίζικος, διεφθαρμένος.

Ἔτυμ.: ἀμφιβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *στένω*· κατ' ἄλλους *δύστηνος*, δωρ. *δύστᾱνος* ‹**δυσ-στᾱνος*, ἐκ ῥίζ. *στα-* (βλ. ἐν λ. *ἵστημι*)· πρβλ. σανσκρ. **sthānam**, παλ-περσ. **stānam** (=στάσις, διαμονή, κατοικία), Λιθ. **stónas** (= κατάστασις, κράτος)· ‹ἰαπ. **stāno-* πρβλ. *ἀστηνός*=ὁ δυστυχής, ὁ μὴ ἔχων κατοικίαν, τόπον διαμονῆς (παρὰ Σουϊδ. καὶ Μεγ. ἐτυμ.), πρβλ. ὡσ. παρ' Ἡσυχ. «*ἀστηνεῖ· ἀδυνατεῖ*», «*ἀστηνόν· δύστηνον, χαλεπὸν*» καὶ παρ' Ἡρωδ. *δύστος, δύστηνος* ‹**δυσ-στ-ο-ς*· πρβλ. σανσκρ. **duhsthah**.

δυσ-τλήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (**δυσ-** + *τλήμων*)· ὁ ὑποφέρων πολλὰ δεινά, πολυπαθής, ταλαίπωρος, δυστυχής.

δύσ-τλητος, *ον* (**δυσ-** + *τλῆναι*)· ὃν δυσκόλως ὑποφέρει τις, δυσκολοϋπόφερτος, ἀνυπόφερτος.

δυσ-τοκεύς, *-έως*, *ὁ* (**δυσ-** + *τοκεύς*)· δυστυχὴς γονεύς.

δυσ-τοκέω, μέλ. *-ήσω*· γεννῶ δυσκόλως, δυσκολογεννῶ ‖ γεννῶ πρὸς δυστυχίαν.

δύσ-τοκος, *ον* (**δυσ-** + *τεκεῖν*)· ὁ μετὰ κόπου γεννῶν ‖ ὁ πρὸς δυστυχίαν γεννηθείς.

δυ-στομέω, μελ. *-ήσω*· ὁμιλῶ κακῶς περί τινος, διαβάλλω, κατηγορῶ. Ἐκ τοῦ

δύ-στομος, *ον* (**δυσ-** + *στόμα*)· ὁ ὁμιλῶν ἄσχημα, κακόστομος, κακόγλωσσος.— **II** ἐπὶ ἵππου, σκληρόστομος.

δύ-στονος, *ον* (**δυσ-** + *στένω*)· ἀξιοθρήνητος, πολυθρήνητος, πολυστένακτος.

δυσ-τόπαστος, *ον* (**δυσ-** + *τοπάζω*)· ὁ δυσκόλως εἰκαζόμενος, δυσείκαστος, δυσκολομάντευτος.

δυ-στόχαστος, *ον* (**δυσ-** + *στοχάζομαι*)· ὁ δυσκόλως ἐπιτυγχανόμενος, δυσκολοσημάδευτος, δυσεπίτευκτος.

δυσ-τράπεζος, *ον* (**δυσ-** + *τράπεζα*)· ὁ τρώγων ἐλεεινὰ φαγητά.

δυσ-τράπελος, *ον* (**δυσ-** + *τρέπω*)· δύστροπος, δυσκόλως μετατρεπόμενος ‖ ἰσχυρογνώμων, δυσκολομεταχείριστος ‖ ἀνοικονόμητος ‖ ἀντίθ. τῷ *εὐτρπελος*.— Ἐπίρ. *-λως* = ἀδεξίως, ἀτάκτως, ἀκαταλλήλως.

δύσ-τροπος, *ον* (**δυσ-** + *τρέπω*)· ὁ δυσκόλως τρεπόμενος ἢ κατευθυνόμενος ‖ δυσκολότρεπτος, κακότροπος ‖ ἰσχυρογνώμων.

δυσ-τῡχέω, μέλ. *-ήσω*· πρκ. *δεδυστύχηκα* (*δυστυ-*

χής)· εἶμαι ἀτυχής, δυστυχής ‖ ἐπί πραγμ., ἀποτυγχάνω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δυσ-τύχημα, *-ατος,* τό (*δυστυχέω*)· ἀτύχημα, ἀποτυχία, συμφορά.

δυσ-τυχής, *ές* (*δυσ-* + *τύχη*)· ἀτυχής, κακότυχος, δυστυχισμένος. Ἐπίρ. *-χῶς.* Ἐξ αὐτοῦ τό

δυσ-τυχία, ἡ (*δυστυχής*)· κακή τύχη, ἀτυχία, ἀποτυχία, δυστυχία.

δυσ-ύπ-οιστος, *ον* (*δυσ-* + *ὑποίσω*, μέλ. τοῦ *ὑποφέρω*)· ὁ δυσκόλως ὑποφερόμενος, δυσκολοϋπόφερτος.

δύσ-φαμος, δωρ. ἀντί *δύσφημος* (δ βλ.).

δύσ-φατος, *ον* (*δυσ-* + *φημί*)· ὁ δυσκόλως λεγόμενος, ἄρρητος, ἀνέκφραστος, τρομερός, φρικτός (λατ. **infandus**).

δυσ-φημέω, μέλ. *-ήσω* (*δύσφημος*)· διαδίδω κακάς φήμας, μεταχειρίζομαι κακάς λέξεις, κυρ. λόγους προσημαίνοντας (προοιωνιζομένους) κακά.— ‖ μτβτ. κακολογῶ, ὑβρίζω, βλασφημῶ, συκοφαντῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

δυσ-φημία, ἡ (*δυσφημέω*)· κακολογία, δυσφήμησις διάδοσις κακῶν λόγων ‖ κυρ. χρῆσις λέξεων κακοσήμων.

δύσ-φημος, *ον* (*δυσ-* + *φήμη*)· ὁ κακόφημος, ὁ κακά προμηνύων.— ‖ κακολόγος, ὑβριστής, συκοφάντης ‖ κακός.

δυσ-φίλής, *ές* (*δυσ-* + *φιλέω*)· μισητός, ἀπεχθής.

δυσ-φορέω, μέλ. *-ήσω* (*δύσφορος*)· φέρω βαρέως, εἶμαι ὠργισμένος (λατ. **aegre ferre**) ‖ εἶμαι δυσηρεστημένος. Ἐξ αὐτοῦ τό

δυσ-φόρητος, *ον* (*δυσφορέω*)· ὁ δυσκόλως ὑποφερόμενος, δυσκολοϋπόφερτος.

δυσ-φόρμιγξ, *-ιγγος,* ὁ, ἡ· ὁ ἀσύμφωνος πρός τήν λύραν, θρηνητικός, μελαγχολικός.

δύσ-φορος, *ον* (*δυσ-* + *φέρω*)· ὁ δυσκόλως ὑποφερόμενος, δυσβάστακτος, δυσκολοϋπόφερτος, καταβλιπτικός, βαρύς ‖ ἀνυπόφορος, ὀχληρός, ἀνιαρός. — ἐπίρ. *δυσφόρως ἔχω* = εἶμαι ἀφόρητος— ‖ (*δυσ-* + *φέρομαι*)· ὁ μετά δυσκολίας κινούμενος, βραδυκίνητος.

δυσ-φρόνως, ἐπίρ. τοῦ *δύσφρων* (ὅ βλ.).

δυσ-φροσύνη, ἡ· ἀδημονία, ἀγωνία, μέριμνα, στενοχωρία. Ἐκ τοῦ

δύσ-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*δυσ-* + *φρήν*)· δύσθυμος, βαρύθυμος, κακοδιάθετος, μελαγχολικός.— ‖ κακῶς (ἐχθρικῶς) διακείμενος, ἐχθρικός.— ‖‖ =*ἄφρων*, ἀνόητος.

δυσ-φύλακτος, *ον* (*δυσ-* + *φυλάσσω*)· ὁ δυσκόλως φυλασσόμενος, δυσκολοφύλακτος.— ‖ ἀφ' οὗ δυσκόλως τις προφυλάσσεται, δυσαπόφευκτος.

δυσ-χείμερος, *ον* (*δυσ-* + *χεῖμα*)· ὁ ἐκτεθειμένος εἰς βαρύν χειμῶνα, πολύ ψυχρός, πολύ χειμωνιάτικος.

δυσ-χείρωμα, *-ατος,* τό (*δυσ-* + *χειρόω*)· τό δυσκόλως χειρούμενον (τ. ἔ. κατακτώμενον), δύσκολος κατάκτησις.

δυσ-χείρωτος, ον (*δυσ-* + *χειρόω*)· ὁ δυσκόλως χειρούμενος (τ. ἔ. ὑποτασσόμενος).

δυσ-χεραίνω, μέλ. *-ἀνῶ* (*δυσχερής*)· μετά κόπου (δυσχερείας) ὑπομένω τι, βαρέως φέρω τι (λατ. **aegre ferre**) ‖ εἶμαι δυσηρεστημένος.— ‖ καθιστῶ τι δύσκολον, παρέχω δυσκολίας ‖ προκαλῶ ἀγανάκτησιν (ἀντιθ. τῷ *τέρπω*)· *ῥήματα ἢ τέρψαντα ἢ δυσχεράναντα*=τερπνοί—δυσάρεστοι λόγοι.

δυσ-χέρεια, ἡ (*δυσχερής*)· δυσκολία.— ‖ ἐνόχλησις, στενοχωρία, ἀηδία. 2) ἐπί προσ., δυστροπία, κακή διάθεσις, γκρίνια. Ἐκ τοῦ

δυσ-χερής, *ές* (*δυσ-* + *χείρ*)· ὁ δύσκολος εἰς τό νά τόν μεταχειρισθῇ τις, δυσκολοκυβέρνητος, δυσκολομεταχείριστος.— ‖ ἐνοχλητικός, λυπηρός, δυσάρεστος, ὀχληρός. 2) ἐπί προσ., δύστροπος, μεμψίμοιρος, κακῶς διατεθειμένος.— ἐπίρ. *δυσχερῶς ἔχω* = εἶμαι στενοχωρημένος [δι' ἐτυμολ. βλ. *εὐχερής, χείρ*].

δύσ-χιμος, *ον* (ἐκ τοῦ *δυσ-* + *χεῖμα*· βλ. ἐν τέλει)· ἐπικίνδυνος, ταραχώδης, φοβερός, τρομερός.

Ἔτυμ.: ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ λ. ἐθεωρήθη παλαιόθεν παραγομένη ἐκ τοῦ *δυσ-* + *χεῖμα, χειμών* καί σημαίνουσα τόν πολύ χειμωνιάτικον, ἀνεμοταραχώδη· διά τόν λόγον αὐτόν ἐν πᾶσι σχεδόν τοῖς χωρίοις, ἐν οἷς ἡ λ. ἀπαντᾷ, ὑπάρχει ἐκ παραλλήλου καί γραφή *δύσχειμος*, προφανῶς κατά παρετυμολογίαν, διότι, ἐν τοῖς ἐμμέτροις, τό μέτρον ἀπαιτεῖ τήν γρ. *δύσχιμος*. Πιθανώτερον φαίνεται, ὅτι ἡ λ. ἐσχηματίσθη καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον ἐσχηματίσθη ἡ λ. *μελάγχιμος* ἐκ τοῦ *μέλας*.

δυσ-χλαινία, ἡ· ἡ πενιχρά, ἡ εὐτελής, ἐνδυμασία. Ἐκ τοῦ

δύσ-χλαινος, *ον* (*δυσ-* + *χλαῖνα*)· ὁ πενιχρῶς ἐνδεδυμένος, ὁ ρακένδυτος.

δύσ-χορτος, *ον* (*δυσ-* + *χόρτος*)· ὁ ὀλίγον χόρτον (ὀλίγην θηλ. τροφήν) ἔχων ‖ μτφρ. ἄφορος, ἄξενος, ἀκατοίκητος.

δύσ-χρηστος, *ον* (*δυσ-* + *χράομαι*)· ὁ δυσκόλως χρησιμοποιούμενος, δύσκολος πρός χρῆσιν, δύσκολος, δυσχερής, ἀνοικονόμητος ‖ ἄχρηστος.

δυσ-χωρία, ἡ (*δυσ-* + *χῶρος*)· δύσκολος τόπος, δύσκολον ἔδαφος, «κακοτοπιά».

δυσ-ώδης, *ες* (*δυσ-* + *ὄζω*)· ὁ κακῶς ὄζων, κακήν ὀσμήν ἐκπέμπων, βρωμερός.

δυσ-ώδινος, *ον* (*δυσ-* + *ὠδίς*)· ὁ δριμείας ὠδῖνας προξενῶν, ἐπώδυνος, ὀδυνηρός.

δυσ-ωνέω, μέλλ. *-ήσω*· προσπαθῶ νά ρίψω τάς τιμάς, παζαρεύω, προσπαθῶ νά ἀγοράσω εὐθηνά. Ἐκ τοῦ

δυσ-ώνης, *-ου,* ὁ (*δυσ-* + *ὠνέομαι*)· ὁ μετά δυσκολίας ἀγοράζων ‖ ὁ δύστροπος πελάτης, ὁ προσπαθῶν νά ἀγοράσῃ εὐθηνά.

δυσ-ώνυμος, *ον* (*δυσ-* + *ὄνομα*)· ὁ φέρων κακόν ὄνομα, ὁ ἔχων ὄνομα ἀπαίσιον (ἀποτρόπαιον, προμηνῦον κακά), ὅπως π.χ. *Αἴας*.

δυσ-ωπέω, μέλλ. *-ήσω* (*δυσ-* + *ὤψ*)· κάμνω τινά νά ἐντραπῇ (νά καταβιβάσῃ τούς ὀφθαλμούς) ‖ εἶμαι ἐνοχλητικός, παρακαλῶ ἐπιμόνως.—Παθητ., ἐντρέπομαι δειλιάζω, πτοοῦμαι.

δυσ-ωρέομαι, μελλ. *-ήσομαι*· ἀποθ. (*δυσ-* + *ὦρος*= *οὖρος, ὥρα*)· φυλάττω ἐπίπονον φυλακήν, κακοπαθῶ ἐν τῷ φυλάττειν.

δύσ-ωρος, *ον* (*δυσ-* + *ὥρα* ἢ *ὦρα*)· ὁ ἔχων κακόν κλῖμα ‖ ἄκαιρος ‖ δυσκολοφύλακτος.

δῦτε, 6' πληθ. Προστ. ἀορ. 6' τοῦ *δύω*.

δῦτης, *-ου,* ὁ (*δύω*)· βουτηκτής, κολυμβητής, «δύτης».

δύω, ἰων. ἀντί *δύο*.

ΔΥ'Ω ἢ **δῦνω**· μέλλ. *δύσω*· ἐνεργ. ἀόρ. α' *ἔδυσα*. — Μέσον *δύομαι*· πρτ. *ἐδυόμην*· μέλ. *δύσομαι*· ἀόρ. α' *ἐδυσάμην*, μετά ἐπ. 6' καί γ' ἐν. *ἐδύσεο, ἐδύσετο*, Προστ. *δύσεο*, μτχ. *δυσόμενος* (μετά σημ. ἐνεστ.)· πρός τό μέσον συμφωνοῦσι σημασιολογικῶς ὁ ἀόρ. 6' καί ὁ ἐνεργ. παρακ.: ἀόρ. 6' *ἔδῦν, -υς, -υ*, δυϊκ. *ἐδύτην*, πληθ. *ἔδῦμεν, ἔδῦτε, ἔδῦσαν* καί ἐπικ. *ἔδυν*· Προστ. *δῦθι, δῦτε*, Ὑποτ. *δύω*· Εὐκτ. *δυίην* ἢ *δύην*· ἀπρφ. *δῦναι*, μτχ. *δύς*· πρκ. *δέδῦκα*:

‖ ὡς μτβτ. (ἐν τῷ μέλλ. καί ἀορ. α' *δῦσω, ἔδῦσα*), ἐνδύω τινά, τοῦ φοραίνω ἐνδύματα.— ‖ ὡς ἀμβτ. ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις τύποις τῆς ἐνεργ. καί μέσ. φωνῆς: 1) ἐπί ἐνδυμάτων, ἐνδύω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι, φοραίνω ροῦχα, περιβάλλομαί (μέ) τι ‖ μτφρ. *εἰ μὴ σύ γε δύσειας ἀλκήν*=ἐάν δέν περιβληθῇς (δέν ἐνδυθῇς) δύναμιν (ἀν δέν ἐφοδιασθῇς μέ μένος), 2) ἐπί τόπων, εἰσέρχομαι, εἰδύω: *δῦναι κόλπον θαλάσσης* =νά βυθισθῇ εἰς τούς κόλπους τοῦ ὠκεανοῦ‖*πόλεμον δῦναι* ἢ *δύσασθαι*=νά βυθισθῇ εἰς τήν μάχην ‖ *μνηστῆρας δύσασθαι* = νά διεισδύσῃ μεταξύ τῶν μνηστήρων. 3) ἐπέρχομαι, εἰσέρχομαι, εἰσδύω ‖ καταλαμβάνω: *κάματος γυῖα δέδυκε*=κόπωσις εἰσέδυσεν εἰς (κατέλαβε) τά μέλη του ‖ *κρατερὴ ἑ λύσα δέδυκε*=σφοδρά λύσα (μανία) τόν ἔχει καταλάβει. 4) ἀπολ. ἐπί τοῦ ἡλίου καί τῶν ἀστέρων, βυθίζομαι εἰς, βουτῶ, καταδύομαι, «βασιλεύω».

Ἔτυμ.: ὁμηρ. ἐπ. *δῦω*, ἀττ. *δύω*, ἰων-αττ. *δύνω*· *δύσις, δυσμαί*· *ἄδυτος*· πρβλ. σανσκρ. **upā-du-** (ἐνδύεσθαι)· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **imbuo** (βλ. *ἀφύω*)· κατ' ἄλλ. συγγ. καί τά *νη-δύς* (= κοιλία) καί ὁμηρ. *νή-δυμος* (βλ. τάς λ. λ.).

δυώ-δεκα, οἱ, αἱ, τά, ποιητ. ἀντὶ **δώδεκα.**

δωδεκά-βοιος, **ον** (**δυώδεκα** + **βοῦς**)· ὁ ἔχων ἀξίαν δώδεκα βοῶν.

δωδεκά-δρομος, **ον** (**δυώδεκα**+**δρᾰμεῖν**)· ὁ τρέχων δώδεκα διαδρομάς.

δωδεκά-μηνος, **ον** (**δυώδεκα** + **μήν**)· ὁ ἡλικίας δώδεκα μηνῶν ‖ ὁ ἐκ δώδεκα μηνῶν ἀποτελούμενος.

δωδεκά-μοιρος, **ον** (**δυώδεκα**+**μοῖρα**)· ὁ διηρημένος εἰς δώδεκα μέρη.

δωδεκαταῖος, **α, ον**· κατὰ τὴν δωδεκάτην ἡμέραν ‖ ὁ ἡλικίας δώδεκα ἡμερῶν.

δωδέκᾰτος, **ον,** ποιητ. ἀντὶ **δωδέκατος.**

δυω-καί-εικοσί-μετρος, **ον** (**δύο**+**καὶ**+**εἴκοσι**+**μέτρον**)· ὁ ἔχων μῆκος εἴκοσι καὶ δύο μέτρων.

δυω-και-εικοσί-πηχυς, **υ** (**δύο**+**καὶ**+**εἴκοσι**+**πῆχυς**)· ὁ ἔχων μῆκος εἴκοσι καὶ δύο πήχεων.

δῶ (Α), τό, ἐπ. συντετμ. τύπος ἀντὶ **δῶμα,** ἀπαντῶν ἐν τῇ ὀνομ. καὶ αἰτ. μόνον. Ὡσ. καὶ ὡς πληθ. ἀντὶ **δώματα.**

Ἔτυμ.: συνήθεις περιφρ. **ἐμὸν δῶ, ἡμέτερον δῶ** κλπ.· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. **«δῶ· δῶμα, οἴκημα, οπήλαιον»**· ὡς πληθ. (**δῶ** = **δώματα**) ἐν Ἡσιόδ. Θεογ. 933 **«ναίει χρύσεα δῶ, δεινὸς Θεός»,** ἐξ ἰαπ. ῥίζ. *dōm-(=οἰκία), γεν. ***dems** = ἑλλ. ***δενς, δεσ-** (βλ. **δεσπότης, δάπεδον**)· πρβλ. καὶ ἰαπ. τοπικὴν ***dōm** 〉 Ζενδ. **dam** (τοπ. τοῦ τέρματος)· πρβλ. ὡσ. ἰαπετ. τοπ. ἐπίρ. *dō (=πρός), παλ-λατιν. **en-do.** Βλ. καὶ **δῶμα.**

δῶ (Β), **δῷς, δῷ,** Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι.**

δώ-δεκα, οἱ, αἱ, τὰ (**δύο**+**δέκα**)· δ,τι καὶ νῦν (λατ. **duodecim**) [**δω**-〈*δFω=Βεδ. **dvá**· δι' ἐτυμ. βλ. **δύο**].

δωδεκά-γναμπτος, **ον** (**δώδεκα**+**γνάμπτω**)· δώδεκα φορὰς κεκαμμένος: **δωδεκάγναμπτον τέρμα**= ἡ στήλη ἡ δηλοῦσα τὸ τέρμα, τὴν ὁποίαν δωδεκάκις κάμπτουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι.

δωδεκάδ-αρχος, **ον** (**δώδεκα** + **ἄρχω**)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγὸς) δώδεκα ἀνδρῶν.

δωδεκά-δωρος, **ον** (**δώδεκα** + **δῶρον** II)· ὁ ἔχων μῆκος δώδεκα παλαμῶν (ἢ ἔκτασιν).

δωδεκ-άεθλος, **ον** (**δώδεκα**+**ἄεθλος**)· ὁ νικήσας δώδεκα ἄθλους (ὁ νικητὴς εἰς δώδεκα ἀγωνίσματα).

δωδεκα-ετής, **ὲς** καὶ **δωδεκαέτης** (**δώδεκα**+**ἔτος**)· ὁ δώδεκα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν δώδεκα ἔτη, ὁ ἔχων ἡλικίαν δώδεκα ἐτῶν.

δωδεκάκις, ἐπίρ. (**δώδεκα**)· δώδεκα φοράς.

δωδεκά-κρουνος, **ον** (**δώδεκα**+**κρουνός**)· ὁ ἔχων δώδεκα κρουνούς.

δωδεκά-λῖνος, **ον** (**δώδεκα**+**λίνον**)· ὁ συγκείμενος ἐκ 12 νημάτων (δωδεκάκλωστος).

δωδεκά-μηνος, **ον** (**δώδεκα** + **μήν**)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δώδεκα μηνῶν ‖ ὁ ἔχων ἡλικίαν δώδεκα μηνῶν.

δωδεκα-μήχᾰνος, **ον** (**δώδεκα**+**μηχανή**)· ὁ γνωρίζων δώδεκα μηχανὰς (τέχνας, τρόπους), πολυμήχανος.

δωδεκά-παις, **-παιδος,** ὁ, ἡ· ὁ ἔχων δώδεκα τέκνα, δωδεκάτεκνος.

δωδεκά-πᾰλαι, ἐπίρ.· πρὸ δωδεκάκις πολλοῦ καιροῦ, πρὸ παμπαλαίων χρόνων.

δωδεκά-πηχυς, **υ** (**δώδεκα**+**πῆχυς**)· ὁ ἔχων μῆκος δώδεκα πήχεων.

δωδεκά-πολις, **ι,** γεν. **-ιος,** ὁ, ἡ· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δώδεκα πόλεων.

δωδεκ-άρχης, **-ου,** ὁ=**δωδέκαρχος** (ὃ βλ.).

δωδεκάς, **-άδος,** ἡ (**δώδεκα**)· ὁ ἀριθ. δώδεκα ‖ ἀριθμὸς (ποσόν) δώδεκα, «δωδεκαριά», «δωδεκάδα», «ντουζίνα».

δωδεκά-σκαλμος, **ον** (**δώδεκα** + **σκαλμός**)· ὁ ἔχων δώδεκα σκαρμούς, δωδεκάκωπος.

δωδεκά-σκῦτος, **ον** (**δώδεκα** + **σκῦτος**)· ὁ κατεσκευασμένος (συνερραμμένος) ἐκ δώδεκα τεμαχίων δέρματος (διαφόρων χρωμάτων), δωδεκάδερμος.

δωδεκαταῖος, **α, ον**· ὁ κατὰ τὴν δωδεκάτην ἡμέραν γινόμενος, ὁ δώδεκα ἡμερῶν ἡλικίαν ἔχων, δωδεκαήμερος. Ἐκ τοῦ

δωδέκατος, **η, ον,** (**δώδεκα**)· ὁ κατέχων τὴν δωδεκάτην θέσιν (σειράν).

δωδεκά-φ··λλος, **ον** (**δώδεκα** + **φύλλον**)· ὁ ἔχων δώδεκα φύλλα (πέταλα).

δωδεκά-φῡλος, **ον** (**δώδεκα** + **φυλή**)· ὁ διηρημένος εἰς δώδεκα φυλάς, ὁ ἔχων δώδεκα φυλάς: **τὸ δωδεκάφῡλον**=αἱ δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ.

δωδεκ-έτης, **-ου,** ὁ (**δώδεκα**+**ἔτος**)· ὁ ἡλικίας δώδεκα ἐτῶν, ὁ δωδεκαετής· θηλ. **δωδεκ-έτις, -ιδος,** ἡ=ἡ δωδεκαετής.

Δωδώνη, ἡ· πόλις ἐν Θεσπρωτίᾳ τῆς Ἠπείρου, ἕδρα ἀρχαιοτάτου μαντείου τοῦ Διός, τοῦ περιφήμου μαντείου τῆς Δωδώνης. Βλ. Κ.Ε.Λ.

δώῃ, δώῃσι· ἐπικ. γ' ἑν. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι.**

δώην, ἐπικ. ἀντὶ **δοίην,** Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι.**

δῶκα, ἐπ. ἀντὶ **ἔδωκα,** ἀορ. α' τοῦ **δίδωμι.**

δῶλος, Δωρ. ἀντὶ **δοῦλος.**

δῶμα, **-ατος,** τὸ (**δέμω**)· οἰκία, κατοικία.— II μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα. — III οἶκος, οἰκογένεια.

Ἔτυμ.: **δῶμα** κατὰ συμφυρμὸν ἐκ τοῦ τύπου **δῶ** γεν. **δώματος** (βλ. **δῶ**) καὶ τοῦ τύπου **δῶ** γεν. ***δενς δὲς** (ἐν τῷ **δεσπότης**)· κατὰ ταῦτα **δῶμα** θὰ ἦτο κυρίως αἰτ. ἀρσ. ***dom-** ᾱ, ἀπολήξασα εἰς οὐδ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **στρῶμα** κ. ἄ.· πρβλ. Ἀρμ. **tun** (=οἰκία)〈 αἰτ. *dō[m]-m.

δωμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **δῶμα** (ὃ βλ.).

δωματίτης, **-ου,** ὁ· θηλ. **-ῖτις, -ιδος,** ἡ (**δῶμα**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν ἢ τὴν οἰκογένειαν, οἰκιακός.

δωματο-φθορέω, μέλλ. **-ήσω** (**δῶμα** + **φθείρω**)· φθείρω (καταστρέφω) τὴν οἰκίαν ‖ κατεξοδεύω τὴν περιουσίαν μου.

δωματόω, μέλλ. **-ώσω** (**δῶμα**)· κτίζω οἰκίαν.

δωμάω καὶ **δωμάομαι,** ἀποθ. (**δέμω**)· κτίζω, οἰκοδομῶ.

δώναξ, Δωρ. ἀντὶ **δόναξ, δοῦναξ.**

δώομεν, ἐπ. ἀντὶ **δῶμεν,** α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **δίδωμι.**

δωρεά, ἰων. **-εή,** ἡ· δῶρον, χάρισμα, «δωρεά».— αἰτ. **δωρεὰν** ὡς ἐπίρ. = χωρὶς πληρωμήν, χάρισμα (λατ. **gratis**) ‖ ἐντεῦθεν, ἀσκόπως, ματαίως, τοῦ κάκου. Ἐκ τοῦ

δωρέω, μέλλ. **-ήσω**· ἢ **δωρέομαι,** ἀποθ., μέλλ. **-ήσομαι**· δίδω δῶρα, χαρίζω ‖ φιλοδωρῶ τινα μέ τι (λατ. **dono**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δώρημα, **-ατος, τὸ** (**δωρέω**)· τὸ δεδομένον, τὸ δωρηθέν, τὸ δῶρον.

δωρητός, **ή, όν** (**δωρέω**)· ὁ δεχόμενος δῶρα, ὁ δυνάμενος νὰ δωροδοκηθῇ, νὰ καταπραϋνθῇ (νὰ ἐξιλεωθῇ) μὲ δῶρα.— II ἐπὶ πραγμ., ὁ δωρεὰν δεδομένος.

Δωριάζω, μέλλ. **-άσω=Δωρίζω** (ὃ βλ.).

Δωριεύς, **-έως,** ὁ (**Δῶρος**)· ὁ ἐκ τοῦ Δώρου καταγόμενος | ἐν τῷ πληθ. **οἱ Δωριεῖς.**

Δωρίζω, δωρ. **δωρίσδω,** μέλλ. **-ίσω** (**Δῶρος**)· μιμοῦμαι τοὺς Δωριεῖς. 2) ὁμιλῶ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον. 3) ἐνδύομαι ὡς δωρικὴ παρθένος.

Δωρικός, **ή, όν** καὶ **Δώριος, α, ον** (**Δῶρος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Δωριεῖς, Δωριεύς.

Δωρίς, **-ίδος,** ἡ (**Δῶρος**)· θηλ. ἐπίθ.· ἡ δωρική: 1) **δωρὶς** (ἐνν. **γῆ**) = ἡ δωρικὴ χώρα, τ.ἔ. ἡ Πελοπόννησος. 2) **δωρὶς** (ἐνν. **κοπίς**)=δωρικὴ μάχαιρα· χρησιμοποιουμένη κατὰ τὰς θυσίας.

δωρίσδεν, δωρ. ἀπρφ. τοῦ **δωρίζω.**

δωρίσδω, δωρ. ἀντὶ **δωρίζω** (ὃ βλ.).

Δωριστί (**Δῶρος**), ἐπίρ.· κατὰ τὸν τρόπον τῶν Δωριέων.

δωρο-δοκέω, μελλ. **-ήσω** (**δωροδόκος**)· δέχομαι δῶρα, λαμβάνω τι ὡς δωροδοκίαν, δωροδοκοῦμαι. — Παθητ., ἔχω δεχθῇ δωροδοκίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δωρο-δόκημα, **-ατος,** τὸ (**δωροδοκέω**)· τὸ ἐπὶ δωροδοκίᾳ λαμβανόμενον δῶρον.

δωροδοκηστί (καὶ **-ιστί**), ἐπίρ. (**δωροδοκέω**)· κατὰ τρόπον δωροδοκίας, διὰ δωροδοκίας (μετά τινος ὑπαινιγμοῦ λογοπαικτικοῦ ἐπὶ τοῦ **Δωριστί**).

δωρο-δοκία, ἡ (**δωροδοκέω**)· τὸ δέχεσθαι δῶρα, ὁ δεκασμός.

δωρο-δόκος, **ον** (**δῶρον**+**δέχομαι**)· ὁ δεχόμενος δῶρα, δωροδοκούμενος.

δωρο-δότης, -ου, ὁ (*δῶρον* + *δίδωμι*)· ὁ δίδων δῶρα.

δῶρον, τό (*δίδωμι*)· δωρεά, τὸ χάρισμα (λατ. **donum**) || ἀφιέρωμα εἰς τοὺς θεούς, ἀνάθημα || *δῶρα θεῶν*=τὰ ἐκ τῶν θεῶν προερχόμενα δῶρα, ἢ τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς θεοὺς δῶρα.— **II** τὸ πλάτος τῆς χειρός, ἡ παλάμη.

Ἔτυμ.: διὰ τὴν ἐτυμολ. τῆς λ. *δῶρον*=δωρεά βλ. *δίδωμι*. Διὰ τὴν λ. *δῶρον*=παλάμη πρβλ. *ἑκκαιδεκάδωρος* (= μήκους δώδεκα παλαμῶν), ἀρκ. «*δάριν· σπιθαμήν*» παρ' Ἡσυχ., ὡσ. λακων. *δάρειρ* ‹ *δάρεσις: «δάρειρ· τὸ ἀπὸ τοῦ μεγάλου δακτύλου ἐπὶ τὸν μικρὸν διάστημα»* ('Ησυχ.), παρὰ Πολυδ. *ὀρθόδωρον* (=τό μῆκος ἀπὸ τοῦ καρποῦ ἕως τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων)· πρβλ. ὡσ. παλ-ιρλ. **dorn** (‹ Κελτ. **dur-no*)= πυγμή, χείρ· πιθ. συγγ. τῇ ῥ. **der-** (=σχίζω).

δωρο-φάγος, *ον* (*δῶρον*+*φαγεῖν*)· ὁ τρώγων (ὁ καταβροχθίζων) δῶρα, ὁ ἅπληστος δώρων.

δωρο-φορέω, μέλλ. -*ήσω*· φέρω δῶρα (τ.ἔ. προσφέω δῶρα). Ἐκ τοῦ

δωρο-φόρος, *ον* (*δῶρον*+*φέρω*)· ὁ φέρων δῶρα || ὅθεν ὁ ὑποτελὴς φόρου.

δωρύττομαι, Δωρ. ἀντὶ *δωρέομαι*.

δώς, ἡ, λατιν. **dos**=*δόσις* (μόνον κατ' ὄνομ. ἀπαντᾷ)

δωσείω, ἐφετικὸν τοῦ *δίδωμι*· ἐπιθυμῶ, εἶμαι πρόθυμος νὰ δώσω.

δωσέμεναι, -*έμεν*, ἐπικ. μέλ. ἀπρφ. τοῦ *δίδωμι*.

δῶσι, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' (ἀντὶ *δώῃσι*) τοῦ *δίδωμι*.

δωσί-δῖκος, *ον* (*δίδωμι*+*δίκη*)· ὁ παραδίδων ἑαυτὸν εἰς τὴν δίκην (τ. ἔ. εἰς τὴν δικαιοσύνην), τ. ἔ. ὁ μὴ αὐτοδικῶν.

δώσω, μέλ. τοῦ *δίδωμι*.

δωσῶν, δωρ. ἀντὶ *δώσων*, μτχ. ἐνεργ. μέλλ. τοῦ *δίδωμι*.

δωτήρ, -*ῆρος*, ὁ (*δίδωμι*)· ὁ δίδων, δοτήρ, χαριστής.

δώτης, -ου, ὁ=*δωτήρ*.

δωτῑνάζω, μέλ. -*άσω*· δέχομαι ἢ συλλέγω δῶρα. Ἐκ τοῦ

δωτίνη, ἡ (*δίδωμι*)· δῶρον, δωρεά (λατ. **dōs** γεν. **dōtis**)· αἰτ. *δωτίνην* ὡς ἐπίρ. = *δωρεὰν* = ἄνευ ἀμοιβῆς, «δωρεάν, χάρισμα».

δώτωρ, -*ορος*, ὁ=*δωτὴρ* (ὃ ἔλ.).

δώω, ἐπ. ἀντὶ *δῶ*, Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *δίδωμι*.

Ε

Τὸ γράμμα τοῦτο κατέχει τὴν πέμπτην θέσιν ἐν τῇ ἀλφαβήτῳ, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ Σημιτικὸν 𐤄. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀλφαβήτῳ ἐκ τῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων διαφόρων παραλλαγῶν ἐπικρατέστεραι ἦσαν ἡ 𐌴 ἡ Ε καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ ἡ Ε. Ἐν τῇ Κορινθιακῇ ἀλφαβήτῳ ἦσαν ἐν χρήσει καὶ τὰ σχήματα 𐌱 ἢ Β. Ἐν τῇ μεγαλογραμμάτῳ γραφῇ ἀπὸ τοῦ 4ου π. Χ. αἰ. καὶ ἐφεξῆς τὸ σχῆμά του ἀπεστρογγυλώθη εἰς Ε, ἐξ οὗ φυσικώτατα προῆλθε τὸ τῆς μικρογραμμάτου ε. Ὁ διὰ τοῦ γράμματος τούτου συμβολιζόμενος φθόγγος ἦτο βραχὺς καὶ κλειστός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μακρὸν καὶ ἀνοικτὸν φθόγγον η, καίτοι ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν ἐκρατεῖτο αὐστηρῶς εἰς ὅλας τὰς τοπικὰς ἀλφαβήτους, καὶ δὴ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας. Ἐν τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ ἀρχικῶς ὁ μακρὸς κλειστὸς φθόγγος παρίστατο διὰ τοῦ ΕΙ.

Ὁ κατωτέρω παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος εἰς τὰς τοπικὰς ἀλφαβήτους κατὰ τοὺς διαφόρους αἰῶνας.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤄
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌴 𐌴
ΘΗΡΑΙΚΟΝ. . .	700—600	𐌴
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	(Ε)
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	𐌴
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐌴 𐌴 𐌴
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	Ε
ΙΩΝΙΚΟΝ.	400	𐌴
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	Ε
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	Ε

Ε, ε, καλούμενον **ἒ ψιλόν,** τὸ πέμπτον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ε′=πέντε καὶ πέμπτος, ε, = 5000. Ὅταν ἐπὶ ἄρχοντος **Εὐκλείδου** (403 π. Χ.) οἱ Ἀθηναῖοι παρέλαβον ἐκ τῆς ἀλφαβήτου τῆς νήσου Σάμου τὸν φθόγγον **η** πρὸς παράστασιν τοῦ μακροῦ **e,** οἱ Γραμματικοὶ εἰσήγαγον τὴν ὀνομασίαν **«ἒ ψιλόν»** (τ. ἔ. ε ἄνευ δασέος πνεύματος), διότι διὰ παραλλαγῆς τινος τοῦ **Η** παρίστατο τὸ δασὺ πνεῦμα.

ἔ (=**ἑαυτόν, -ήν, -ό**), λατ. **se,** αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. αὐτοπαθοῦς ἀντων. τοῦ γ′ προσ., ἄνευ ὀνομ. καὶ πάντοτε ἐγκλιτ.· σπανιώτ. ἐπ. τύπος αὐτῆς **ἕε** οὐδέποτε ἐγκλ.— **II** Ἄνευ ἐννοίας αὐτοπαθείας, ἀντὶ τῆς ἁπλῆς ἐπαναληπτικῆς αἰτ. τῆς **αὐτός** (δηλ **ἕ**=αὐτόν, αὐτήν, αὐτό). Βλ. **οὗ** (λατ. **sui**).

Ἔτυμ.: ἕ(*σϝε, ὁμηρ. **ἑέ**(*σεϝε, γεν. ὁμηρ. **εἷο, ἕο, εὗ,** νεοϊων. **ἕο, εὗ,** ἀττ. **οὗ,** δωρ. **γίο** τ. ἔ. **Fίο** (=αὐτοῦ παρ' Ἡσυχ.) ⟨*Fεο, ποιητ. γεν. **ἕθεν,** Λεσβ. **Fέθεν**· δοτ. **οἷ, οἱ,** Κυπρ. **Foι,** Λεσβ. **Foῖ** ⟨*σϝοι, ὁμηρ. **ἑοῖ** ⟨*σεϝοι, Γορτ., Ἀχ. **Fίν,** Ἡσιοδ. **ἴν**⟨*σϝιν, Βοιωτ. **ἐίν** ⟨*σεϝιν.— Κτητικ. ἐπίθ. γορτ. **Fός,** ὁμ. ποιητ. **ὅς** ⟨*σϝος = σανσκρ. **svάh,** ὁμ. **ἑός** (ἀντὶ ***ἙFος** κατὰ τὸ **Fός**), Βοιωτ. **ἑFὸς** ⟨*σεFος = παλ-λατ. **sovos,** Ζενδ. **hava-.** Θέματα ἰαπετ. *seve- *sevo- ἐν τοῖς ἑλλ. **ἑέ, ἑοῖ, ἑός,** παλ-λατ. **sovos,** λατ. **suus,** ὀσκ. **suveis** (= **sui**), Ζενδ. **hava-,** Λιθ. **sāxo (sui).**— ***sve-, *svo-** ἐν τοῖς ἑλλ. **ἕ, ὅς Fὸς ὅς** σανσκρ. **svάh** Ζενδ. **hva-,** παλ-Περσ. **huva-,** σανσκρ. **svayám** (= αὐτὸς ὁ ἴδιος), Ὁμήρ. **svesu** (= **suum**), Γοτθ. **swēs,** παλ-γερμ. **swās** (**suus**).— ***se-, *so-** ἐν τοῖς ὁμηρ. **ἕ, οἱ** ἄνευ τοῦ δίγαμμα (⟨*σε, ***σοι** ἐκ παραλλ. πρὸς τὰ **Fὲ Foῖ**) λατ. **sibi se,** Ὁμήρ. **seso** (=**sibi**), Ὀσκ. **sifei** (=**sibi**), Γοτθ. **sik** (**-k** = ἑλλ. **-γε** ἐν τῷ **ἐμέ-γε** κλπ.), παλ-γερμ. **sih** (=**se**). Βλ. καὶ τὰς λ. λ. **ἑκάς, ἕκαστος, σφιν, σφος, ἔθος.**

ἔᾱ (Α), ἐπιφών. δηλωτικὸν θαυμασμοῦ ἢ δυσαρεσκείας ἢ ἀγανακτήσεως (λατ. **vah!**)· ὦ ! ἆχ !

ἔᾱ (Β), ἀντὶ **εἶα,** γ′ ἑν. πρτ. τοῦ ῥ. **ἐάω.** Ὡσ. Προστ. 6′ ἑν. τοῦ ῥ. **ἐάω.**

ἔᾰ (Γ), ἰων. ἀντὶ **ἦν,** α′ ἑνικ. παρατ. τοῦ **εἰμί.**

ἐᾷ, καὶ ἐπεκτετ. ἐπ. τύπος **ἐᾶᾳ,** γ′ ἑν. ἐνεστ. τοῦ **ἐάω.**

ἐάαν, ἐπεκτετ. ἐπ. ἀπρφ. τοῦ **ἐάω.**

ἔᾱγα, πρκ. τοῦ **ἄγνυμι,** ἀλλὰ μετὰ παθητ. σημασ.

ἐᾱγήν, παθητ. ἀόρ. 6′ τοῦ **ἄγνυμι.**

ἔᾱδα, πρκ. τοῦ **ἀνδάνω.**

ἔᾰδον, ἀόρ. β′ τοῦ **ἀνδάνω.**

ἐᾰλή, ἢ **ἐᾰλή,** γ′ ἑν. παθ. ἀορ. 6′ τοῦ **εἴλω.**

ἐᾰλώκα, πρκ., **ἐᾰλων** ἀόρ. 6′ τοῦ **ἁλίσκομαι.**

ἐάν, σύνδ· (κυρ. ⟨**εἰ**+**ἄν**)· ἂν ἴσως, ἂν κατὰ τύχην, ἐν ᾗ περιπτώσει..., ἂν συμβαίνει οὕτω· συντάσσεται πάντοτε μεθ' Ὑποτακτ., ἐν ᾧ ὁ **εἰ** συντάσσεται μεθ' Ὁριστικῆς καὶ Εὐκτικῆς ‖ ἀντὶ τούτου παρ' Ὁμήρῳ χρησιμοποιεῖται ἡ περίφρασις **εἴ κε** ἢ **αἴ κε**· παρ'Αττ. συνῳρημ. εἰς **ἤν** καὶ **ἄν.**— **II** Μετὰ ρημάτων σημαινόντων **ὁρᾶν** ἢ **ἐρωτᾶν** ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατιν. **an** καὶ σημ. ὅ,τι τὸ σημερ. ἀπορημ. **ἂν** ἢ τὸ **μήπως : σκόπει ἐὰν ἱκανὸν ᾖ**=κύτταξε ἂν εἶναι ἀρκετόν (ἢ : μήπως...)— **III** **ἐὰν καὶ**=καὶ ἐὰν ἀκόμη, καὶ ἂν δε-

χθῶμεν ὅτι, δεκτοῦ γινομένου ὅτι..· **ἐὰν μὴ** = ἂν ὄχι, ἐκτὸς ἐάν, ἐκτὸς, ἂν δέν : **ἐὰν ἄρα μὴ** = ἂν ἴσως ὄχι.— **IV** Μετὰ τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας καὶ ἀναφορ. μόρια ἀκολουθεῖ ἐνίοτε ὁ **ἐὰν** ἀντὶ τοῦ **ἄν : ὃς ἐὰν**=ὁστισδήποτε, **ὅπου ἐὰν**=ὁπουδήποτε· τοῦτο ὅμως μόνον ἐν τῇ Κ. Δ. καὶ τισι μετγν. συγγρ. ἀπαντᾷ.

Ἔτυμ. : ἰων-αττ. **ἔᾱν** ⟨***εἰ-αν**· ἰων. ἀττ. **ἦν** ⟨***ἠ-αν** (καὶ οὐχὶ ⟨ **ἔᾱν**)· ἰων. ἀττ. **ᾱ̓ν** ⟨ ***αἰ-αν**· τὸ ἀττ. **ἐᾶν** προέρχεται ἐκ διασταυρώσεως τῶν **ἔᾱν** καὶ **ᾱ̓ν**.

ἐανόν, τό (βλ. ἐπομ. λ.).

ἐανός, ή, όν (ἔννυμι), ἐπίθ. χρησιμοποιούμενον διὰ κάθε τι τὸ κατάλληλον νὰ φορῇ τις || ἐντεῦθεν γενικῶς, λεπτός, λεπτοῦφαντος, ἐλαφρός : **ἑανὸς κασίτερος = «εὐδιάχυτος κασίτερος»** (Ἡσύχ.), ἢ λεπτός, καμωμένος κατάλληλος διὰ φόρεμα ἢ διὰ φορούμενον κόσμημα.— **II** ὡς οὐσιαστ., **ἑανόν** (ἐνν. **εἷμα ἢ ἱμάτιον**), τὸ=τὸ πλούσιον ἐπίσημον ἔνδυμα (ἐπίσημος στολή).

Ἔτυμ. : κυρ. εἶναι σκοτειν. ἐτυμολ. καὶ σημασ.· συγγ. τῇ β. **Fεσ-**, σανσκρ. **vas-** (=ἐνδύω, ὅθεν καὶ περικαλύπτω). Κατ' ἄλλους **ἑᾱνὸς** ⟨ ***ἤᾱνος**, ***αὐσᾱνὸς** (= ὁ λάμπων, ἀκτινοβολῶν), πρβλ. ὁμηρ. **ἠὼς** ⟨ ***ausōs**· κατὰ ταῦτα τὸ παρὰ Ἀλκμ. **ἰανο-γλέφαρος** (=ὁ ἔχων ἀστραπηβόλους ὀφθαλμούς) ἔχει ὡς α' συνθετ. ***ἰανο-** (=ἀκτινοβολῶν), ἐξ οὗ τὸ ὁμηρ. **ἰαίνω** = θερμαίνω.

ἔαξα, ἀντὶ **ἦξα**, ἀόρ. α' τοῦ **ἄγνυμι.**

Ἔαρ (Α), **ἔαρος,** τό· ἐπ. **εἶαρ, εἴαρος**· κατὰ συναίρ. **ἦρ, ἦρος.** — Λατιν. **ver**· ἄνοιξις, «ἔαρ»· **ἔαρος νέον ἱσταμένοιο** = ἀρχομένου τοῦ ἔαρος || μτφρ. ἐπὶ παντὸς ἀνθηροῦ ἢ ἀκμάζοντος ἢ τρυφεροῦ (δροσεροῦ) || ἡ ἀπαρχὴ ἑνός πράγματος : **γενύων ἔαρ**=τὸ πρῶτο «χνούδι» τῶν γενείων νεανίου.

Ἔτυμ. : **ἔαρ** ⟨ ***Fεσαρ**, ἰαπ. ***vĕsr̥** : Ζενδ. **vaŋri** (⟨***vasr-i**) (=κατὰ τὴν ἄνοιξιν), Ἀρμ. **garun** (= ἄνοιξις) (⟨***gar- *ge[hj]ar-, *ves[r̥-**), Λιθ. **vasarà** (⟨***veserà**)=θέρος, λατ. **vēr** (⟨ἰαπ. ***vēsr**, σανσκρ. **vasanthāh** (=ἄνοιξις), ἰαπ. ***veser** γεν. ***vesn-es**.—Ἐκ τῆς τοπικῆς **ἔαρι** προῆλθε τὸ ὁμηρ. ἐπίθ. **εἰαρινὸς** (κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν τῆς πρώτης συλλ.), ἀττ. **ἐαρινός, ἠρινός,** πρβλ. Βοιωτ. **Feιαρινός,** λατιν. **vērnus** (⟨***vērinos**), Λιθ. **vasarinis** (=θερινός).—Πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **vasar-hán-, vāsarám** (=πρωία, ἡμέρα), **usar-, usr-** (=αὐγή, πρωία), ἑλλ. **αὔριον, ἄγλαυρος, ἠὼς** (βλ. τὰς λ. λ.), ριζ. βάσις **aves** (=φέγγω).

ἔαρ (Β) ἢ **εἶαρ,** τό· τὸ αἷμα (παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρ. ποιηταῖς) : **φόνοιο θερμὸν ἔαρ**=τὸ θερμὸν αἷμα τοῦ φόνου **2)** τὸ πάχος, ὁ χυμός : **εἶαρ ἐλαίης**=ὁ χυμὸς τῆς ἐλιᾶς (τὸ λάδι).

Ἔτυμ.: πρβλ. παρ' Ἡσυχ. **«ἔαρ· αἷμα. Κύπριοι», «ἦαρ· αἷμα. ψυχή»· «εἰαροπότης· αἱμοσπότης»**· σανσκρ. ὀνομ. αἵτ. **ásr̥k** γεν. **asnáh** (θέμ. **asan-**), **asram,** παλ-Λατ. **aser,** Λεττ. **asins** ·(⟨***asr̥n-** =αἷμα)· Κατά τινας συγγ. καὶ τῷ λατιν. **arium** (=αἷμα), ἀλλ' ὅμως βλ. **ῥαίνω.**

ἐαρί-δρεπτος, **ον** (**ἔαρ**+**δρέπω**)· ὁ κατὰ τὸ ἔαρ δρεπόμενος (κοπτόμενος).

ἐαρίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ιῶ** (**ἔαρ**)· διέρχομαι τὸ ἔαρ («περνῶ τὴν ἄνοιξιν») || ἀνδῶ, θάλλω, ἀκμάζω (ὡς κατὰ τὸ ἔαρ).

ἐᾰρῑνός, ἐπ. **εἰαρινός,** ἀττ. **ἠρινός, ή, όν** (**ἔαρ**)· λατιν. **vernus**· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἔαρ, ὁ γινόμενος κατὰ τὸ ἔαρ, ἀνοιξιάτικος.

ἐαρο-τρεφής, **ές** (**ἔαρ** + **τρέφω**)· ὁ τρεφόμενος ὑπὸ τοῦ ἔαρος, ὁ ἀκμάζων κατὰ τὸ ἔαρ.

ἔας, ἐπ. ἀντὶ **ἦς**, β' ἑν. πρτ. τοῦ **εἰμί.**

ἔᾶσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐάω.**

ἔᾶσι, ἐπ. ἀντὶ **εἰσί**, γ' πληθ. τοῦ **εἰμί.**

ἔασκον, ἰων. ἀντὶ **εἶων**, πρτ. τοῦ **ἐάω.**

ἔᾶται, ἰων. ἀντὶ **ἦνται**, γ' πληθ. τοῦ **ἦμαι.**

ἔατε, ἐπ. ἀντὶ **ἦτε**, β' πληθ. πρτ. τοῦ **εἰμί.**

ἐᾱτέος, α, ον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ **ἐάω**· ὃν πρέπει νὰ ἀφήσῃ τις, εἰς ὃν πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ τις, ἐπιτρεπτέος || ὃν πρέπει νὰ ἀφήσῃ τις μόνον.

ἔατο, ἰων. ἀντὶ **ἦντο**, γ' πληθ. πρτ. τοῦ **ἦμαι.**

ἑαυτοῦ, -ῆς, -οῦ, πληθ. **ἑαυτῶν** κλπ.· ἰων. **ἑωυτοῦ** κλπ.· ἀττ. κατὰ συναίρ. **αὑτοῦ** κλπ. (**ἕ**+**αὐτοῦ**· βλ. **ἕ**)· —ἀντων. αὐτοπαθὴς γ' προσ., ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ.

Ἔτυμ.: ἀττ. **ἑᾱυτῷ**, ἰων. **ἑωυτῷ** ⟨**ἑο[ῑ]αὐτῷ**· ἀττ. **ᾱὐτῷ** ⟨**ho[ῑ]αὐτῷ**·ἡ ἀναλογία ἔχει ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, πρβλ. Ἡρόδ. **ἐμεωυτοῦ, σεωυτοῦ, ἑωυτοῦ** κλπ., ἀττ. **ἐμᾱυτοῦ, σεᾱυτοῦ, ἑᾱυτοῦ, ᾱὐτοῦ** κλπ. (ὁμηρ. **ἐμοὶ αὐτῷ, ἕο αὐτοῦ,** Γορτ. **Fὶν αὐτῷ**)· ὁ ἰων. τύπος **ἑαυτοῦ** στηρίζεται ἐπὶ τοῦ τύπου **ἕ[F]' αὐτὸν** καὶ συγχρόνως ἴσως ἐπὶ τοῦ **ἕ' (ἕο) αὐτοῦ,** τὸ δὲ παλ-ἀττ. ἠμπόρεσε νὰ περιλάβῃ ἐν ἑαυτῷ ἓν **ἑᾱυτὸν** καὶ ἓν **ἄὐτόν.**

ἐάφθη, ἐπικ. ἀντὶ **ἤφθη**, γ' ἑνικ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἅπτω** (ὃ βλ.).

Ἐᾶ΄Ω, συνῃρ. **ἐῶ**, ἐπ. **εἰῶ**, πρτ. **εἴων**, ἐπικ. ἀναύξ. **ἔων**· μέλλ. **ἐάσω**· ἀόρ. α' **εἴᾱσα,** ἐπικ. **ἔᾱσα**· πρκ. **εἴᾱκα.** — Παθητ., πρκ. **εἴᾱμαι**· μέσ. μέλλ. μετὰ παθητ. σημασ. **ἐάσομαι**· ἀφίνω, ἐπιτρέπω, δὲν ἐμποδίζω, ἀνέχομαι, συγχωρῶ || μετὰ τῆς ἐνν. τῆς ἀπροσεξίας (ἀμελείας), ἀπέχω, δὲν ἐγγίζω τι, παραμελῶ τι, δὲν μὲ μέλει δι' αὐτό, ἀδιαφορῶ.— **II** ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, δὲν σκοτίζομαι, δὲν ἀσχολοῦμαι μέ τι, ἀφίνω τὰ πράγματα νὰ πάρουν τὸν δρόμον των || δὲν προσέχω. **2)** ἀφίνω τι κατὰ μέρος, δὲν δίδω : **θεὸς μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει**=ὁ θεὸς τὸ μὲν ἓν θὰ τὸ δώσῃ, τὸ δ' ἄλλο θὰ τὸ ἀφήσῃ κατὰ μέρος, τ. ἔ. δὲν θὰ τὸ δώσῃ· **ἐῶ χαίρειν**=δὲν δίδω σημασίαν εἴς τινα, δὲν τὸν λογαριάζω.— **III** Μέσον, **ἐῶμαί τινί τι**=παραδίδω τι εἴς τινα.

ἑάων, ἐπικ. ἀντὶ **ἑήων**, γεν. πληθ. τοῦ **ἑός.**

ἔβαλον, ἀόρ. 6' τοῦ **βάλλω.**

ἔβᾱν, ἐπ. ἀντὶ **ἔβησαν**, γ' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ **βαίνω.**

ἐβάσκηνα, ἐβασκάνθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ **βασκαίνω.**

ἐβάστασα, **ἐβάσταξα,** ἀόρ. α' τοῦ **βαστάζω.**

ἐβάφθην, **ἐβάφην**, παθ. ἀόρ. α' καὶ 6' τοῦ **βάπτω.**

ἑβδομ-ᾱγέτης, **-ου,** ὁ (**ἑβδόμη** + **ἄγω**), ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Σπαρτιᾶται προσέφερον θυσίας κατὰ τὴν ἑβδόμην ἑκάστου μηνός.

ἑβδομαῖος, α, ον (**ἕβδομος**)· τὴν ἑβδόμην ἡμέραν.

ἑβδομάς, **-άδος,** ἡ (**ἕβδομος**)· ὁ ἀριθμὸς ἑπτὰ || ἄθροισμα ἀπὸ ἑπτὰ || χρόνος ἑπτὰ ἡμερῶν.

ἑβδόματος, **ον** (**ἕβδομος**)=**ἕβδομος.**

ἑβδομήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ (**ἑπτά**)· ἄκλιτον· ὅ,τι καὶ νῦν, «ἑβδομῆντα».

ἑβδομήκοντα-ἓξ (**ἑβδομ.**+**ἕξ**).

ἕβδομος, η, ον (ἑπτά)· ὁ ἕβδομος.— **II ἡ ἑβδόμη** (ἐνν. **ἡμέρα**) = ἡ ἑβδόμη ἡμέρα τοῦ μηνός.

Ἔτυμ. : **ἕβδομος** ⟨***ἕβδμος** ἰαπ. ***sebdmó-s**, πρβλ. Σλαυ. **sedmĭ**, παλ-Λιθ. **sẽkmas** (**km-**⟨**pm-**), παλ-Πρωσ. **septmas**, παρὰ τὸ ἰαπ. ***septm̥mo-s**, πρβλ. σανσκρ. **saptamáh**, λατ. **septimus**, παλ-ιρλ. **sechtmad** (⟨***sechta-meto-s, *septm̥m-eto-s**). Βλ. καὶ **ἑπτά.**

ἐβεβήκειν, ὑπερσ. τοῦ **βαίνω.**

ἐβεβλήκειν, **ἐβεβλήμην,** ἐνεργ. καὶ παθητ. ὑπερσ. τοῦ **βάλλω.**

ἑβένινος, η, ον· ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἑβένου. Ἐκ τοῦ

Ἔβενος, ἡ· τὸ δένδρον τῆς ἑβένου, τὸ ξύλον τῆς ἑβένου. [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ Αἰγ. **hbnj**].

ἔβην, ἀόρ. 6' τοῦ **βαίνω.**

ἔβηξα, ἀόρ. α' τοῦ **βήσσω** (ὃ βλ.).

ἐβησα, ἐνεργ. ἀόρ. α' (μετὰ μεταβ. σημ.) τοῦ **βαίνω.**

ἐβήσετο, ἐπικ. ἀντὶ **ἐβήσατο**, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **βαίνω.**

ἐβιᾰσάμην, ἐβιάσθην, μέσ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ **βιάζω.**

ἐβιήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **βιάω.**

ἐβίων, ἀόρ. 6' τοῦ **βιόω.**

ἐβιώσαο, 6' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **βιώσκομαι.**

ἔβλᾰβεν, Αἰολ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ **ἐβλάβησαν**, γ' πληθ. παθητ. ἀορ. 6' τοῦ **βλάπτω.**

ἐβλάστηκα, παρακ. τοῦ **βλαστάνω.**

ἐβλάστησα, ἔβλαστον, ἐνεργ. ἀόρ. α' καὶ 6' τοῦ **βλαστάνω.**

ἔβλαφα, πρκ. τοῦ **βλάπτω.**

ἐβλέπην, παθ. ἀόρ. 6′ τοῦ ***βλέπω***.
ἐβλέφθην, παθ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βλέπω***.
ἐβλήμην, ἐπικ. παθ. ἀόρ. 6′ τοῦ ***βάλλω***.
ἔβλῐσα, ἀόρ. α′ τοῦ ***βλίσσω***.
ἔβλῠσα, ἀόρ. α′ τοῦ ***βλύζω***, ἐν ᾧ ***ἔβλῡσα***, εἶναι τοῦ ***βλύω***.
ἐβούλευσα, ἐβουλεύθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βουλεύω***.
ἐβουλήθην, ἐβουλόμην, ἀόρ. α′ καὶ παρατ. τοῦ ***βούλομαι***.
Ἑβραῖος· Ἑβραῖς, *-ίδος* θηλ. ἐπίθ. (ἐνν. ***διάλεκτος***)=ἡ Ἑβραϊκὴ διάλεκτος. Ἐξ αὐτοῦ
ἑβραϊστί, ἐπίρ.· εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑβραίων.
ἔβρᾰσα, ἐβράσθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βράσσω***.
ἔβρᾰχε, θλ. ***βράχω***.
ἐβρᾰ́χην, παθ. ἀόρ. 6′ τοῦ ***βρέχω***.
ἔβρεξα, ἐβρέχθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βρέχω***.
ἔβριξα, ἀόρ. α′ τοῦ ***βρίζω***.
ἔβρῑσα, ἀόρ. α′ τοῦ ***βρίθω***.
ἔβρῡχον, ἀόρ. 6′ τοῦ ***βρύχω***.
ἐβρώθην, παθ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βιβρώσκω***.
ἔβρων, ἀόρ. 6′ τοῦ ***βιβρώσκω***.
ἔβρωσα, ἐνεργ. ἀόρ. α′ τοῦ ***βιβρώσκω***.
ἔβῡσα, ἐβύσθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α′τοῦ ***βύω***.
ἔβωσα, κατὰ συναίρ. ἀντὶ ***ἐβόησα***, ἀόρ. α′ τοῦ ***βοάω***.
ἔγ-γαιος, *α, ον,* ὡς. ***ἔγ-γειος, ον*** (***ἐν***+***γῆ***)· ὁ ἐν τῇ χώρα, ὁ ἐκ τῆς χώρας, ἐγχώριος, ἐντόπιος, ἰδαγενής.— **II** ἐπὶ ἰδιοκτησίας (περιουσίας), ὁ ἐν τῇ γῇ, ὁ συνιστάμενος ἀπὸ κτήματα, ἔγγειος ἰδιοκτησία.— **III** ὁ ἐν τῇ γῇ ἢ ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὡς ***χθόνιος*** (ὃ θλ.).
ἐγ-γέγᾰα, ἐπικ. πρκ. τοῦ ***ἐγγίγνομαι***.
ἐγ-γέγλυμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐγγλύφω***.
ἐγ-γέγραμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐγ-γράφω***.
ἐγ-γεγύηκα, *-ημαι,* θλ. ***ἐγ-γυάω***.
ἐγ-γείνωνται, γ′ πληθ. ὑποτ. ἀορ. α′ τοῦ ****ἐγγείνομαι*** μετὰ μτβ. ἐνν., γεννῶ ἐντός.
ἔγ-γειος, θλ. ***ἔγγαιος***.
ἐγ-γελαστής, *-οῦ,* ὁ· ὁ περιγελῶν, ὁ χλευάζων, περιπαίζων, σκώπτης, καταφρονητής.
ἐγ-γελάω, μέλ. *-άσομαι*· ὡς πρὸς τοὺς χρόνους θλ. ***γελάω***· περιγελῶ, περιπαίζω, σκώπτω, τινὰ ‖ ἀπολ. ἐμπαίζω, χλευάζω.
ἐγ-γενής, ***ἐς*** (***ἐν***+***γένος***)· ὁ γεννηθεὶς ἐντός, αὐτόχθων, ἐγχώριος ‖ ὁ ἔμφυτος ‖ ***ἐγγενεῖς θεοί***= θεοὶ τῆς φυλῆς ἢ τῆς χώρας (ἐπιχώριοι).— **II** γεννηθεὶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, συγγενής.
ἐγ-γηρᾰ́σκω, μέλ. *-άσομαι*· γηράσκω (γίνομαι γέρων) διαμένων ἔν τινι τόπῳ (ἢ ἐνδιατρίβων, ἐνασχολούμενος, εἴς τι).
ἐγ-γίγνομαι, μέλ. *-γενήσομαι*· διὰ τοὺς χρόνους θλ. ***γίγνομαι*** (***ἐν***+***γίγνομαι***), ἀποθ.· παράγομαι, γεννῶμαι, ἐν... ‖ φύομαι (φυτρώνω) ἐν... ‖ λαμβάνω χώραν, συμβαίνω, γίνομαι ἐν (ἢ : μεταξύ).— **II** παρεμβαίνω, μεσολαβῶ, παρέρχομαι, περνῶ.— **III** ***ἐγγίγνεται***=ἐπιτρέπεται, εἶναι δυνατὸν (ὡς τὸ ***ἔξεστι***).
ἐγγίζω, μέλ. *-ίσω* (***ἐγγύς***)· φέρω πλησίον.— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἀμτβ., ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω, προσεγγίζω.
ἐγ-γίνομαι, ἰων. καὶ παρὰ μτγ. ἀντὶ ***ἐγγίγνομαι***.
ἐγγίων, ον, συγκριτ., καὶ **ἔγγιστος, η, ον** ὑπερθ. τοῦ ***ἐγγύς***.
ἐγ-γλύσσω (***ἐν***+***γλυκύς***)· ἔχω γλυκεῖαν γεῦσιν, εἶμαι κάπως γλυκύς.
ἐγ-γλύφω (***ἐν*** + ***γλύφω***)· μέλ. *-ψω*· ἐγχαράσσω, χαράσσω, γλύφω.
ἐγ-γλωττο-τῡπέω, μελ. *-ήσω* (***ἐν***+***γλῶττα***+***τύπτω***)· κτυπῶ (καταφέρω πλῆγμα) διὰ τῆς γλώσσης, φλυαρῶ, κομπορρημονῶ ‖ ὁμιλῶ ἀκαταπαύστως.
ἔγ-γονος, ὁ (***ἐν*** + ***γόνος***)· ὁ,τι καὶ σήμερον, υἱὸς υἱοῦ ἢ δυγατρὸς ‖ ἔκγονος, ἀπόγονος.
ἐγ-γράφω, μέλλ. *-ψω*· διὰ τοὺς χρόνους βλ. ***γράφω***. ἐγχαράττω, ἐντέμνω‖ζωγραφίζω ἢ γράφω ἐπί τινος‖ μέσον καὶ παθητ., ἔχω τι γεγραμμένον ἐπάνω μου ‖ ***ἐγγεγραμμένος τι***=ὁ ἔχων τι ἐγγεγραμμένον ἐπάνω του, ὡς παρὰ Βιργιλ. **inscripti nomina**.— **II** καταχωρίζω, καταγράφω, εἰς τὸ δημόσιον μητρῷον (εἰς τοὺς δημοσίους καταλόγους) ‖ καταγγέλλω, καταμηνύω.
ἐγ-γῠᾰλίζω, μέλ. *-ξω*· ἐπικ. ἀόρ. α′ ***ἐγγυάλιξα*** (***ἐν***+***γύαλον***)· θέτω εἰς τὴν παλάμην, ἐγχειρίζω, παραχωρῶ πλήρως, παραδίδω τι(νὰ) εἰς τὴν προστασίαν τινός. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***γύαλον***].
ἐγγυάω, παρατ. ***ἠγγύων***· μέλ. ***ἐγγυήσω***· ἀόρ. α′ ***ἠγγύησα***· πρκ. ***ἠγγύηκα***·—Παθητ. ἀόρ. α′ ***ἠγγυήθην***· πρκ. ***ἠγγύημαι***. Συχνὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐξελαμβάνετο ὡς σύνθετον καὶ ἐδημιουργήθησαν οἱ τύποι ***ἐνεγύων***, ***ἐνεγύησα***, ***ἐγγεγύηκα***· οἱ τύποι ὅμως οὗτοι εἶναι ἐσφαλμένοι, διότι τὸ ῥῆμα παράγεται ἐκ τοῦ ***ἐγγύη*** καὶ δὲν εἶναι σύνθετον· δίδω τι ὡς ἐνέχυρον, ἐνεχυριάζω ‖ δίδω ἐγγύησιν, ἐγγυῶμαι ‖ ἁρραβωνίζω ‖ ἐνοικιάζω ‖ ὑπόκομαι, ἐγγυῶμαι‖ἀνταποκρίνομαι.—Μέσον, δίδω ἐγγύησιν, παρέχω ἐγγύησιν, ἐγγυῶμαι.—Παθητ., ἐνεχυριάζομαι ‖ μνηστεύομαι, ἁρραβωνίζομαι ‖ δέχομαι (λαμβάνω) σύζυγον.
ἐγ-γύη, ἡ (***ἐν***+***γυῖον*** ἢ ***γύαλον***)· τὸ δέτειν εἰς τὴν χεῖρά τινος ἐνέχυρον ‖ γενικῶς, ἀσφάλεια, ἐγγύησις, βεβαίωσις. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***γύαλον***].
ἐγγυητής, *-οῦ,* ὁ (***ἐγγυάω***)· ὁ παρέχων, ἐγγύησιν, ἀσφάλειαν, ὁ ἐγγυώμενος, «ἐγγυητής».
ἐγγυητός, *ή, όν* (***ἐγγυάω***)· ὁ εἰς ἐγγύησιν παραδιδόμενος ‖ ὡς θηλ., ἡ μνηστή, νόμιμος σύζυγος.
ἐγγῠθεν, ἐπίρ. (***ἐγγύς***)· ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύς. — **II** ἐπὶ χρόνου, πρὸ ὀλίγου (χρόνου), «σὲ λίγο».
ἐγγῠθι (***ἐγγύς***)· ἐπίρρ., πλησίον, ἐγγύς, «κοντά».
ἔγ-γῠος, *ον* (***ἐγγύη***)· ὁ παρέχων ἐγγύησιν, ὁ ἐξασφαλίζων ‖ ὁ ἐξησφαλισμένος, ἠγγυημένος.— **II** ὡς οὐσιαστ.=***ἐγγυητὴς*** (ὃ θλ.).
Ἔγγυς, ἐπίρρ.— **I** ἐπὶ τόπου, πλησίον, ἐγγὺς (ἀπολ. ἢ μετὰ γεν.).— **II** ἐπὶ χρόνου, πλησίον.— **III** ἐπὶ ἀριθμῶν, περίπου, κατὰ προσέγγισιν.— **IV** πλησιάζων, προσομοιάζων, συγγενεύων, ὅμοιος πρός τι, συγγενὴς πρός τι(να). Συγκριτ. ***ἐγγίων, ον*** καὶ ***ἐγγύτερος, α, ον***· ἐπίρ. ***ἐγγυτέρω*** = πλησιέστερον.— Ὑπερθετ. ***ἔγγιστος*** καὶ ***ἐγγύτατος***· ἐπίρ. ***ἔγγιστα*** καὶ ***ἐγγύτατα*** (= ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον)· βλ. ***ἐγγίων***.
Ἔτυμ.: ἐγγύς, ἐγγύθεν, ἐγγύθι· πρβλ. ***μεσσηγύ, -ύς***· ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ὑπόκειται ὡς βάσις τὸ οὐδ. ἐπίρρ. ****ἐγ-γύ***, ἐκτεταμένον εἰς ***ἐγγὺς*** (κυρ. παρακείμενος, πλησιόχωρος)· πρβλ. σανσκρ. **vanar-gú-** (=ὁ εὑρισκόμενος ἐντὸς τοῦ δάσους), ἰαπ. *-**gu-**(***gōu-** ἐν τῷ ἑλλ. ***γωλεὸς*** (= φωλεά ἀγρίων θηρίων, τρώγλη)· βλ. ὅμως τὴν λ. ***γωλεός***.— Τὸ οὐδ. ἐπίρ. ****ἐγ-γὺ*** περιέχει μίαν τοπικὴν πτῶσιν (= «ὁμοῦ ἐν τῇ τάφρῳ»), πρβλ. ***ἔν-δον*** (=ἐν τῇ οἰκίᾳ)· κατ' ἄλλους ***ἐγγὺς*** εἶναι συγγ. τῷ γοτθ. **nēh, nēha** (= πλησίον), ἰαπ. βάσις **eneqve** (= πλησίον)· κατ' ἄλλους τέλος ***ἐγγὺς*** εἶναι συγγ. τῷ ***ἄγχι***.
ἐγ-γώνιος, *ον* (***ἐν*** + ***γωνία***)· σχηματίζων γωνίαν, καὶ δὴ ὀρθὴν γωνίαν: ***λίθοι ἐν τομῇ ἐγγώνιοι*** = κεκομμένοι τετράγωνοι (πελεκημένοι κατ' ὀρθὴν γωνίαν).
ἐγδούπησα, ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἐδούπησα***, ἀορ. α′ τοῦ ***δουπέω***.
ἐγεγόνει, καὶ **ἐγεγένητο,** γ′ ἑν. ὑπερσ. τοῦ ***γίγνομαι***.
ἐγέγωνε, γ′ ἑν. πρτ. τοῦ ***γεγώνω*** (θλ. ***γέγωνα***).
ἐγεγώνειν, ὑπερσ. τοῦ ***γέγωνα***.
ἐγεγώνευν, παρατ. τοῦ ***γεγωνέω*** (θλ. ***γέγωνα***).
ἐγεινάμην, μέσ. ἀόρ. α′ τοῦ ***γείνομαι*** μετὰ μεταβ. ἐνν. (βλ. ***γείνομαι***).
Ἐγείρω, μέλ. ***ἐγερῶ***· ἀόρ. ***ἤγειρα***· πρκ. ***ἐγήγερκα***. — Παθητ., ἀόρ. α′ ***ἠγέρθην***, ἐπ. γ′ πληθ. ***ἔγερθεν***· παρακ. ***ἐγήγερμαι***.— Διὰ τὸν ἐπ. ἀόρ. β′ καὶ τὸν μέσ. παρακ. βλ ***ἔγρετο, ἐγρήγορα***: **I** Ἐνεργ., ἀφυπνίζω, σηκώνω ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἐξεγείρω, διεγείρω ‖ μτφρ. διερεθίζω, παροξύνω, ἐξάπτω. **2)** ἐγείρω ἐκ νεκρῶν. **3)** ἐγείρω οἰκοδόμημα, οἰκοδομῶ.— Μέσον καὶ Παθητικόν, ἀφυπνίζομαι, ἐγείρομαι ἀπὸ τὸν ὕπνον ‖ ἐν τῷ ἀορ., φρουρῶ, ἀγρυπνῶ. **2)** ἐξεγείρω ἐμαυτόν, ἐξεγείρομαι, ἐξάπτομαι (ἀπὸ πάθος κλπ.).

Ἔτυμ. : *ἐγείρω*, πρκ. *ἐγρήγορα* (ἐξ οὗ μτχ. ὁμηρ. ἐνεστ. *ἐγρηγορόων*, ἐπίρ. *ἐγρηγορτί*), μέσ. ἀόρ. ὁμ. *ἔγρετο*· ἐπίρ. *ἐγερτί* (= ἀγρύπνως, ζωηρῶς)· ἐπ. ἐν. *ἐγρήσασκ(*ἐγρησκjω* (κατὰ τὸν πρκ. *ἐ-γρήγορα*, οὗτινος *-γρη-* = ἰαπ. **gre-* ⟨**gr̥ē-*)· πρβλ. ὡσ. αἰτ. *ἐγρεμάχαν* (= ὁ ἐξεγείρων πρὸς μάχην)· πρβλ. σανσκρ. jāgarti (γ' πληθ. jágrati), Ζενδ. jayar- (ἀγρυπνεῖν), járatē (ἀγρυπνῶ). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ger̥ē, ger.

ἐγέλασσα, ἐγέλαξα, ἐπ. καὶ δωρ. ἀόρ. α' τοῦ *γελάω*.

ἔγεντο, συγκεκομμ. τύπος ἀντὶ *ἐγένετο*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *γίγνομαι*.

ἐγέρηρα, ἀόρ. α' τοῦ *γεραίρω*.

ἐγερθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐγείρω*.

ἐγερσί-γελως, *-ωτος, ὁ, ἡ* (*ἐγείρω* + *γέλως*)· ὁ διεγείρων γέλωτα.

ἐγερσι-θέᾱτρος, *ον* (*ἐγείρω* + *θέατρον*)· ὁ ἐξεγείρων (διεγείρων) τοὺς θεατὰς (θεάτρου).

ἐγερσι-μάχας, δωρ. ἀντὶ *-μάχης*, ὁ· θηλ. *ἐγερσιμάχη* (*ἐγείρω* + *μάχη*)· ὁ ἐγείρων μάχην, ἐγείρων (προκαλῶν) πόλεμον.

ἐγέρσιμος, *ον* (*ἐγείρω*)· ὁ εὐκόλως ἀφυπνιζόμενος, ὁ ἀγρυπνῶν· *ἐγέρσιμος ὕπνος* = ὕπνος, ἐξ οὗ τις ἐγείρεται (ἐξυπνᾷ) (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου).

ἔγερσις, *-εως, ἡ* (*ἐγείρω*)· τὸ ἐγείρεσθαι ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸ ἀφυπνίζεσθαι ‖ τὸ ἐξεγείρειν, ἡ διέγερσις.

ἐγεραϊ-φᾰ́ής, *ὲς* (*ἐγείρω* + *φάος*)· ὁ διεγείρων φῶς, ὁ ἐκβάλλων φῶς.

ἐγερτί, ἐπίρ. (*ἐγείρω*)· ἀγρύπνως, προθύμως, δραστηρίως, μετὰ ζήλου.

ἐγηγέρατο, ἰων. τύπος ἀντὶ *ἐγηγερμένοι ἦσαν*, γ' πληθ. παθητ. ὑπερσ. τοῦ *ἐγείρω*.

ἔγημα, ἀόρ. α' τοῦ *γαμέω*.

ἐγήρα, γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ *γηράσκω*.

ἐγήρᾱσα, ἀόρ. α' τοῦ *γηράσκω*.

ἐγήρῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *γηρύω*.

ἐγ-καθ-αρμόζω, μελ. *-όσω*· καθαρμόζω τι ἐντός ἄλλου πράγματος.

ἐγ-καθ-έζομαι, μέλ *-καθεδοῦμαι*, ἀποθετ.· καθίζω ἢ λαμβάνω θέσιν εἴς τι, κάθημαι εἴς τι (ἐπί τινος) ‖ στρατοπεδεύω εἴς τι μέρος.

ἐγ-κάθετος, *ον* (*ἐγκαθίημι*)· τοποθετημένος (κρυφὰ ἵνα ἐνεδρεύῃ), κατάσκοπος ‖ ἐπίβουλος, δόλιος.

ἐγ-καθ-ηβάω, μελ. *-ήσω*· διέρχομαι τὴν νεότητά μου (εἴς τινα τόπον, πόλιν...).

ἐγ-κάθ-ημαι, ἀποθετ.· κάθημαι ἐντός τινος ἢ ἐπί τινος ‖ ἐνεδρεύω.

ἐγ-καθ-ιδρῦω, μελ. *-ῡσω*· ἱδρύω (ἐγείρω, στήνω) τι εἴς τι, ἀνιδρύω, τοποθετῶ.

ἐγ-καθ-ίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ῶ*· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ εἴς τινα τόπον (ἢ ἐπί τινος τόπου).— **II** ἀμεταβ. κάθημαι ἐντός (ἢ ἐπί) τινος ‖ λαμβάνω τὴν θέσιν μου ἐπί τινος ‖ στρατοπεδεύω.

ἐγ-καθ-ίημι, μέλ. *-ήσω*· καταβιβάζω τι ἐντός τινος, ἀφίνω τι ἐντὸς καὶ κάτω, ἀποστέλλω ἐντός. — **II** παραδίδω, ἐμπιστεύομαι.

ἐγ-καθ-ίστημι, μέλ. *-κατα-στήσω*· ἐγκαθιστῶ, τοποθετῶ, εἰς... .— Μέσον καὶ παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ἐγκατέστην*· πρκ. *ἐγκαθέστηκα*· ὑπερσ. *ἐγκαθεστήκειν*· τοποθετοῦμαι ἢ ἐγκαθίσταμαι εἴς...

ἐγ-καθ-ορμίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ῶ*· φέρω εἰς λιμένα ‖ μέσον, εἰσέρχομαι (πλέω) εἰς λιμένα, ἀγκυροβολῶ.

ἐγ-καθ-υβρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ῶ*· ἀκολασταίνω (μεθ' ὑπερβολῆς) ἔν τινι πράγματι, ἀσωτεύω.

ἐγ-καίνια, τὰ (*ἐν* + *καινός*)· ἑορτὴ ἀνανεώσεως ἢ ἀφιερώσεως. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐγ-καινίζω, μέλ. *-σω*· ἀνακαινίζω (ἀνανεώνω), ἀφιερώνω, καθιερώνω.

ἐγ-καίω, μέλ. *-καύσω* (*ἐν* + *καίω*)· καίω εἴς τι, θερμαίνω εἴς τι ‖ ἀνάπτω, καίω.— **II** ζωγραφῶ δι' ἐγκαύματος (τ. ἔ. διὰ χρωμάτων ἀναμεικτων κηρῷ).

ἐγ-καλέω, μέλ. *ἐγκαλέσω*· πρκ. *ἐγκέκληκα*· προσκαλῶ, συγκεντρώνω.— **II** καλῶ τινα πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ τὸν κατηγορήσω, κατηγορῶ, ἐγκαλῶ, ἐνάγω, καταγγέλλω: *φόνον ἐγκαλῶ τινι* = καταγγέλλω τινὰ διὰ φόνον ‖ ἐπὶ πράξεων, μέμφομαι, ἐπικρίνω.

ἐγ-καλλωπίζομαι, μέσ. (ὁμ. *καλλωπίζομαι*)· ὑπερηφανεύομαι δι' ἓν πρᾶγμα, ἐπιδεικνύομαι, καυχῶμαι, διά τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐγ-καλλώπισμα, *-ατος*, τό· τὸ δι' ὅ τις καυχᾶται (ὑπερηφανεύεται) ‖ κόσμημα, στολίδι.

ἐγ-κάλυμμός, ὁ· ἡ περικάλυψις. Ἐκ τοῦ

ἐγ-κᾰ́λύπτω, μέλ. *-ψω*· καλύπτω μέσα εἴς τι, περικαλύπτω, σκεπάζω. — Μέσον, σκεπάζω (κρύπτω) ἑμαυτόν (κυρ. τὸ πρόσωπόν μου) ‖ ὄθεν, αἰσθάνομαι ἐντροπήν, ἐντρέπομαι.

ἐγ-κάμπτω (*ἐν* + *κάμπτω*), μέλ. *-ψω*· κάμπτω πρὸς τὰ ἐντός, λυγίζω.

ἐγ-κᾰνάσσω, μέλ. *-ξω* (*ἐν* + *κανάσσω*)· ἐγχέω, χύνω ἐντὸς (κλουκλουκίζοντας)· ἀόρ. Προστ. *ἐγκάναξον*. (Ἡ λέξις ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἤχου).

ἐγ-κᾰναχάομαι, ἀποθετ. (*ἐν*+*καναχή*)· ποιῶ καναχήν, ἠχῶ ‖ ποιῶ δόρυβον, ψόφον (μέσα εἰς ἐν πρᾶγμα, ἢ μὲ πρᾶγμά τι).

ἐγ-κάπτω, μέλ. *-ψω*, πρκ. *ἐγ-κέκᾰφα* (*ἐν*+*κάπτω*)· καταπίνω, καταβροχθίζω («χάφτω») λαιμάργως.

ἔγ-καρπος, *ον*· ὁ ἔχων (παράγων) καρποὺς, καρποφόρος.

ἐγ-κάρσιος, *α, ον*· πλάγιος, λοξός, σταυρωτός. *Ἔτυμ.*: *ἐγ-κάρσιος*, *ἐπι-κάρσιος*· Ἡσυχ. «*κάρσιον· πλάγιον*»· πρβλ. Λιθ. **sker˜sas** (=πλάγιος, λοξός), παλ-πρωσσ. **kirscha, kẽrscha** (=ἄνωθεν)· ἰαπ. ρίζ. **gert** (=πλήττειν)· πρβλ. Ἀρμ. **xer** (x ⟨sq-) (= ἰσχυρογνώμων, ἰδιομανής).

ἐγ-καρτερέω, μέλ. *-ήσω*· ἐπιμένω ἢ ἐμμένω εἴς τι.— **II** ἀναμένω ὑποθερῶς. — **III** ἀπολ. ὑπομένω, ἀντέχω.

ἔγ-κᾰτα, τὰ (*ἐν*)· τὰ ἐντόσθια, τὰ ἐσωτερικὰ («τὰ σωτικά», «ἔντερα»), τὰ σπλάγχνα· δωτ. *ἔγκασι* (Ἰλ. Λ. 438), ἑν. *ἔγκατον* (Λουκ. Λεξ. 3)· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «*ἔγκυτον· ἔγκατον. Λάκωνες*» [σκοτ. ἐτυμολ.].

ἐγ-κατα-βαίνω· καταβαίνω εἴς τι, τίθεμαι (δέτω ἑμαυτόν) μέσα εἴς τι.

ἐγ-κατα-γηρᾰ́σκω, μέλ. *-άσομαι*· γηράσκω ἔν τινι.

ἐγ-κατα-δέω, μέλλ. *-δήσω*· δένω στερεῶς εἴς τι, περιτυλίσσω εἴς τι.

ἐγ-κατα-δύνω· καταδύομαι (καταβυθίζομαι) μέσα εἴς τι.

ἐγ-κατα-ζεύγνυμι, μέλ. *-ζεύξω*· συνδέω, συνενῶ, συναρμόζω, μέ τι ‖ προσαρμόζω.

ἐγ-κατά-θοιτο, γ' ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐγκατατίθημι*.

ἐγ-κατά-κειμαι, παθητ. κεῖμαι ἐντός τινος (ἢ ἔν τινι), κοιμῶμαι, κατακλίνομαι (ἐντός τινος).

ἐγ-κατα-κλίνω· κατακλίνω τινὰ ἔν τινι τόπῳ, τὸν βάλλω νὰ κοιμηθῇ εἴς τι μέρος.—Παθητ., κατακλίνομαι ἢ πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ εἴς τι μέρος.

ἐγ-κατα-κοιμάομαι, μεσ-παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *-ήσομαι*· κοιμῶμαι (κατακλίνομαι) ἐντός τινος.

ἐγ-κατα-κρούω, μέλλ. *-σω*· κτυπῶ (ὠθῶ)· τι ἐντός τινος, καρφώνω: *ἐγκατακρούω χορείαν... ποδὶ* =κρατῶ τὸ μέτρον (τὸν ῥυθμὸν) τοῦ χοροῦ κτυπῶν μὲ τὸν πόδα.

ἐγ-κατα-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι*· καταλαμβάνω ἔν τινι τόπῳ ‖ συλλαμβάνω καὶ κρατῶ στερεῶς ‖ ἐμποδίζω, παρεμποδίζω.

ἐγ-κατα-λέγω, μέλ. *-ξω*· δέτω, συγκεντρώνω, εἴς... (συναθροίζω ὁμοῦ ἐντός τινος), συγκαταλέγω ‖ οἰκοδομῶ ὁμοῦ (ἕνα τοῖχον π. χ.).— **II** ὑπολογίζω, συγκαταλέγω ‖ στρατολογῶ (καταλέγω στρατιώτας).

ἐγ-κατα-λείπω, μέλ. *-ψω*· ἀφίνω ὀπίσω, καταλείπω ἐντός τινος ‖ ἐγκαταλείπω, παραιτῶ.—Παθητ. ἀφίνομαι ὀπίσω, μένω ὀπίσω, ὑπολείπομαι (κυρ. εἰς ἀγῶνα δρόμου).

ἐγ-κατά-ληψις, *-εως, ἡ* (*ἐγκαταλαμβάνω*)· τὸ καταλαμβάνειν καὶ κρατεῖν στερεῶς (τὸ αἰχμαλωτίζειν) ‖ τὸ συλλαμβάνεσθαι (αἰχμαλωτίζεσθαι) ἔν τινι τόπῳ

ἐγ-κατα-μείγνυμι, μέλ. *-μείξω*· ἀναμειγνύω μέσα εἴς τι, ἀνακατώνω.

ἐγ-κατα-πήγνῦμι, μέλ. *-πήξω·* ἐμπήγω στερεὰ μέσα εἴς τι.

ἐγ-κατα-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι·* πίπτω ἐντός τινος ἢ ἐπάνω εἴς τι.

ἐγ-κατα-πλέκω, μελ. *-πλέξω·* ἐνυφαίνω, περιπλέκω, περιελίσσω.

ἐγ-κατα-ρράπτω, μελ. *-ψω·* ράπτω ἐντός τινος.

ἐγ-κατα-σκήπτω, μελ. *-ψω·* ἐνσκήπτω, ἐπιπίπτω, ἐπί τινος ‖ ἐπὶ ἐπιδημιῶν, ἐνσκήπτω, ξεσπῶ.— **II** Μεταφ., ἐξακοντίζω τι ἐναντίον τινός.

ἐγ-κατα-σφάττω, μέλ. *-ξω·* σφάζω ἐντός.

ἐγ-κατα-τίθημι, μέλ. *-θήσω·* τοποθετῶ τι ἐντός τινος ἢ ἐπί τινος.— Μέσον, *τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ* = περιέλαβε τὸν τελαμῶνα εἰς τὴν τέχνην του, τ. ἔ. ἐπεξειργάσθη τὸν τελαμῶνα διὰ τῆς τέχνης του.

ἐγ-κατα-χέω, μέλ. *-χεῶ·* ἐγχέω, μέσα εἴς τι χύνω, ἐγχέω πρὸς τούτοις.

ἐγ-κατ-ελέγην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐγκαταλέγω.*

ἐγ-κατ-έλῐπον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐγκαταλείπω.*

ἐγ-κάτ-ηξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐγκαταπήγνυμι.*

ἐγ-κάτ-θεο, ἐπικ. τύπος ἀντὶ *ἐγκατέθου,* β' ἑν. Προστ., καὶ

ἐγ-κάτ-θετο, ἀντὶ *ἐγ-κατ-έθετο,* γ' ἑν. Ὁριστ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐγκατατίθημι.*

ἐγ-κατ-ιλλώπτω, μέλ. *-ψω·* περιπαίζω, σκώπτω.

ἐγ-κατ-οικέω, μέλλ. *-ήσω·* κατοικῶ ἐντός.

ἐγ-κατ-οικο-δομέω, μελ. *-ήσω·* οἰκοδομῶ ἐντὸς (ἢ ἐπί) τινος, κτίζω εἰς μέρος τι· ὡσ. **2)** περιτειχίζω, περικλείω, ἐγκλείω.

ἔγ-κειμαι, παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. *-κείσομαι·* κεῖμαι ἔν τινι, περιβάλλομαι (καλύπτομαι) ἐντός τινος. —**II** ἐπίκειμαι, ἐπιτίθεμαι, πιέζω, στενοχωρῶ, ἀπαιτῶ φορτικῶς ‖ εἶμαι (διάκειμαι) ἐναντίον τινὸς σφόδρα ‖ πιέζω τινὰ ἰσχυρῶς. **2)** ἀφοσιοῦμαι, παραδίδομαι ψυχῇ τε καὶ σώματι εἴς τι(να).

ἐγ-κείρω, μόνον ἐν τῇ μετοχ. τοῦ παθητ. πρκ.: *ἐγκεκαρμένῳ κάρᾳ* = μὲ κεκαρμένην (ξυρισμένην) τὴν κεφαλήν.

ἐγ-κέκαυμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐγκαίω.*

ἐγ-κέκᾰφα, πρκ. τοῦ *ἐγκάπτω.*

ἐγ-κέκληκα, πρκ. τοῦ *ἐγκαλέω.*

ἐγ-κέκλημαι, ἀττ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐγκλείω.*

ἐγ-κέκλῖμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐγκλίνω.*

ἐγ-κέκτημαι, πρκ. τοῦ *ἐγκτάομαι.*

ἐγ-κεκύκλωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐγκυκλόω.*

ἐγ-κέλευμα, ἢ **-λευσμα,** *-ατος,* τὸ (*ἐγκελεύω*)· ἐνδάρρυνσις, παρακέλευσις, παρόρμησις ‖ διαταγή.

ἐγ-κέλευστος, *ον·* ἐγκελευσθείς, διαταχθείς, διατεταγμένος, παρηγγελμένος. Ἐκ τοῦ

ἐγ-κελεύω, μελ. *-σω·* παρακελεύομαι, παρακινῶ, παρορμῶ διά διαταγῶν ‖ διατάσσω.

ἐγ-κεντρίζω, μελ. *-ίσω·* κεντρίζω, κεντῶ (μὲ βούκεντρον).— **II** ἐπὶ φυτῶν, ἐνοφθαλμίζω, ἐμβολιάζω.

ἐγ-κεντρίς, *-ίδος,* ἡ (*ἐν* + *κέντρον*)· κέντρον, «κεντρὶ» ‖ πτερνιστήρ, «σπιρούνι».

ἐγ-κερᾰννῦμι, (καὶ *-ύω*) μελ. *-κερᾰσω* (*ἐν*+*κεράννυμι*)· ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, μέσα εἴς τι ‖ μτφρ. μηχανορραφῶ, σκευωρῶ ‖ μηχανεύομαι.

ἐγ-κερ-τομέω, μελ. *-ήσω·* σκώπτω, περιγελῶ ‖ ὑβρίζω.

ἐγ-κέφᾰλος, *ον* (*ἐν*+*κεφαλή*)· ὁ ἐντὸς τῆς κεφαλῆς ὢν ‖ *ὁ ἐγκέφαλος* (ἐνν. *μυελὸς*) ὡς οὐσιαστ. ὅ,τι καὶ νῦν: — **I** ὁ ἐγκέφαλος («μυαλά»).— **II** ἡ ἐδώδιμος ἐντεριώνη («καρδιὰ» ἢ «ψίχα») νεαρῶν φοινίκων.

ἐγ-κεχᾰλίνωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐγχαλινόω.*

ἐγ-κέχοδα, πρκ. τοῦ *ἐγχέζω.*

ἐγ-κεχρημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐγχράω.*

ἐγ-κέχῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐγχέω.*

ἐγ-κῐθᾰρίζω, μέλ. *-ίσω·* παίζω τὴν κιθάραν ἐν μέσῳ ἄλλων.

ἐγ-κίρνημι=*ἐγκεράννυμι.*

ἐγ-κλείω, μέλ. *-σω·* κλείω μέσα, περιορίζω μέσα. — **II** κατακλείω, κλείω ἀσφαλῶς, περιορίζω.

ἐγ-κληθείς, μτχ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐγκαλέω.*

ἐγ-κλῆΐω, ἰων. ἀντὶ *ἐγκλείω.*

ἔγ-κλημα, *-ατος,* τὸ (*ἐγκαλέω*)· κατηγορία, ἐνοχοποίησις, μομφή, παράπονον ‖ αὐτὸ τὸ ἔγγραφον τῆς μηνύσεως.

ἐγ-κλήμων, *-μονος,* ὁ (*ἐγκαλέω*)· φιλόψογος.

ἔγ-κληρος, *ον* (*ἐν* + *κλῆρος*)· ὁ ἔχων κλῆρον ἢ μερίδιον εἴς τινα κληρονομίαν, συγκληρονόμος, κληρονόμος.

ἐγ-κλῄω, ἀττ. ἀντὶ *ἐγκλείω·* μτχ. ἀορ. α' *ἐγκλήσας.*

ἐγ-κλῐδόν, ἐπίρ. (*ἐγκλίνω*)· πλαγίως, «πλαγιαστά», λοξῶς.

ἐγ-κλίνω, μέλ. *-κλῑνῶ·* πρκ. *-κέκλῐκα,* παθ. *-κέκλῐμαι·*— κάμπτω, λυγίζω, κλίνω πρός τι (λατιν. **inclinare**). — Παθητ. κλίνω ἐπί τινος, στηρίζομαι (ἀκκουμβῶ) ἐπάνω εἴς τι(να) ‖ κύπτω ἐπάνω ἀπό τι. — **II** ἀμτβ., κάμπτομαι, ρέπω (ἔχω κλίσιν). **2)** ὑποχωρῶ, φεύγω (λατ. **inclinari**).

ἐγ-κοιλαίνω, μέλ. *-ᾰνῶ* (*ἔγκοιλος*)· καθιστῶ τι κοῖλον, βαθουλώνω.

ἔγ-κοιλος, *ον* (*ἐν*+*κοῖλος*)· κοῖλος, βαθουλός.

ἐγ-κοιμάομαι, μεσ-παθητ. μετὰ μέσου μέλλ. *-ήσομαι·* κοιμῶμαι ἔν τινι τόπῳ.

ἐγ-κοιμίζω, μέλ. *-ίσω·* βαυκαλίζω, κοιμίζω, ἀποκοιμίζω (τινὰ ἐν τινι τόπῳ).

ἐγ-κοισῡρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐν* + *Κοισύρα*), καὶ ἐξ αὐτοῦ μτχ. παθ. πρκ. *ἐγκεκοισυρωμένη*·= πολυτελῶς ἐνδεδυμένη (κεκοσμημένη) ὡς ἡ *Κοισύρα* (ὄνομα γυναικὸς τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀλκμεωνιδῶν).

ἐγ-κοιτάς, *-άδος,* ἡ (*ἐν*+*κοίτη*)· ἡ χρησιμεύουσα ὡς κοίτη (ὡς εὐνή)·

ἐγ-κοληβάζω, μελ. *-σω·* καταπίνω, «ρουφῶ»· (πρβλ. Ἡσυχ. *«κοληβάζει· ἐσθίει, καταπίνει»*)· κατ' ἄλλους δίδω λάκτισμα εἰς τὴν κοιλίαν (ἐπὶ ἀθλητῶν).

ἐγ-κονέω, μελ. *-ήσω·* σπεύδω, εἶμαι ταχὺς καὶ δραστήριος.

Ἔτυμ.: *ἐγκονέω, ἐγκονητί· ἐγκονίς, -ίδος* (=ὑπηρέτρια)· πρβλ. *ἀκονῖτι* (βλ. λ.), Ἡσυχ.: *«ἀγκόνους· διακόνους, δούλους», «κοναρώτερον· δραστικώτερον», «κόνει· σπεῦδε, τρέχε», «κονεῖν· ἐπείγεσθαι, ἐνεργεῖν», «κονηταί· θεράποντες».* Κατά τινας συγγ. τῷ λατιν. **cōnari** (προσπαθεῖν) (πρβλ. ἑλλ. *πωτάομαι: ποτέομαι, τρωπάω: τροπέω* κ. ἄ.). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ρίζ. *κον-*. Βλ. καὶ λ. *διάκονος.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐγ-κονητί, ἐπίρ. (*ἐγκονέω*)· ἐσπευσμένως, ἐν σπουδῇ, συντόνως ‖ ἐπιμελῶς.

ἐγ-κονίομαι, μέσον (*ἐν*+*κόνις*)· κυλίομαι εἰς τὴν κόνιν (ἢ εἰς τὴν ἄμμον, ἐν τῇ παλαίστρᾳ), ραντίζω ἐμαυτὸν μὲ ἄμμον (ῥίπτω ἐπάνω μου ἄμμον).

ἐγ-κοπή, ἡ (*ἐγκοπῆναι*)· ἐντομὴ ‖ ἐμπόδιον, κώλυμα.

ἐγ-κοπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐγκόπτω.*

ἔγ-κοπος, *ον* (*ἐγκοπῆναι*)· κατάκοπος, πλήρης κόπου, κουρασμένος.

ἐγ-κόπτω, μελ. *-ψω·* ἐντέμνω, κτυπῶ ἐντός, ποιῶ ἐντομὴν εἴς τι ‖ μτφρ. κωλύω, ἐμποδίζω ‖ καταπονῶ, ἀνιῶ.

ἐγ-κορδῡλέω, μελ. *-ήσω* (*ἐν*+*κορδύλη*)· περιβάλλω διὰ σκεπάσματος, περιτυλίσσω ‖ μτχ. παθ. πρκ. *ἐγκεκορδυλημένος.*

ἐγ-κοσμέω, μέλ. *-ήσω·* βάλλω τι εἰς τάξιν, τακτοποιῶ.

ἐγ-κοτέω, μέλ. *-ήσω·* ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, ἐναντίον τινός. Ἐκ τοῦ

ἔγ-κοτος, *ον* (*ἐν*+*κότος*)· ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ κότον (ὀργήν, μῖσος), φθονερός, μοχθηρός, κακοήθης, κακεντρεχής.— **II** *ἔγκοτος* ἀπαντᾷ ἐπίσης ὡς οὐσιαστ. (ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *κότος*) = ἔχθρα, μνησικακία, μῖσος.

ἐγ-κράζω, μέλ. *-κράξομαι·* ἀόρ. β' *ἐνέκρᾰγον·* κράζω μεγαλοφώνως, κραυγάζω, φωνάζω δυνατά πρός τινα, ἐπιπλήττω (μαλλιάνω) τινὰ μεγαλοφώνως.

ἐγ-κράτεια, ἡ (*ἐγκρατής*)· τὸ νὰ εἶναί τις κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἡ αὐτοκυριαρχία (λατ. **continentia**) καὶ

ἐγ-κρᾰτεύομαι, ἀποθ.· ἀσκῶ ἐγκράτειαν, εἶμαι ἐγκρατής (τ. ἔ. κύριος ἑμαυτοῦ). Ἐκ τοῦ

ἐγ-κρᾰτής, *ὲς* (*ἐν* + *κράτος*)· ὁ ἔχων κράτος, ἐξ-

οὐσίαν ‖ ὁ κρατῶν στερεά ‖ στιβαρὸς (σωματώδης), ἰσχυρός.— **II** ὁ ἔχων τὴν κυριαρχίαν ἐπί τινος, ὁ κύριός τινος. **2)** ὁ κύριος ἑαυτοῦ, «ἐγκρατής» ‖ ὁ παιδεύων ἑαυτόν (αὐτοδίδακτος), λατ. **continens. 3)** μετὰ κακῆς σημασ., ἄκαμπτος, σκληροτράχηλος.

ἐγ-κρατῶς, ἐπίρ. τοῦ ***ἐγκρατής*** ἰσχυρῶς ‖ ἀκριβῶς, αὐστηρῶς ‖ μετριοπαθῶς.

ἐγ-κρίνω, μέλ. ***-κρῐ̄νῶ*** λογίζω (λογαριάζω) ἐν (ἢ μεταξύ) ‖ ἐπιδοκιμάζω, ἀποδέχομαι, ἐπικυρώνω.— **II** θεωρῶ τι ὡς, «ἐγκρίνω».

ἐγ-κροτέοισαι, δωρ. ἀντὶ ***-έουσαι,*** πληθ. θηλ. μτχ. τοῦ

ἐγ-κροτέω, μέλ. ***-ήσω*** κροτῶ (κτυπῶ) εἴς τι ‖ ἐπὶ χοροῦ, τηρῶ τὸν χρόνον (κρατῶ τὸν ρυθμόν) κτυπῶν τὸν πόδα.— Παθητ., ***πυγμαὶ ἐγκροτούμεναι*** = γρόνθοι (πυγμαί) κτυπώμενοι μεταξύ των (πρὸς ἀλλήλους).

ἐγ-κρούω, μελ. ***-σω*** κτυπῶ μέσα εἴς τι, καρφώνω (ἐμπήγω) ‖ κτυπῶ τι.— **II** ὀρχοῦμαι, χορεύω.

ἐγ-κρύπτω, μέλ. ***-ψω*** κρύπτω τι μέσα εἴς τι (ἐντός τινος).

ἐγ-κρῠφιάζω, μελ. ***-άσω*** (***ἐγκρύφιος***) τηρῶ ἐμαυτόν κεκρυμμένον ‖ ἐνεργῶ κρυφά (ὑπούλως, δολίως).

ἐγ-κρυφιάς, *-άδος,* ἡ· θηλ. ἐπίθ. (ἢ : **ἐγκρυφίας,** ὁ· ἀρσ. ἐνν. ***ἄρτος***) ἐπὶ ἄρτου, ὁ κρυμμένος, ἢ ὁ ψηνόμενος ἐν σποδῷ («στὴ χόβολη»), «σταχτόπηττα». Ἐκ τοῦ

ἐγ-κρύφιος, ***ον*** (***ἐγκρύπτω***)· ὁ κεκρυμμένος ἐντὸς τινος.

ἐγ-κτάομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. μέλλ. ***ἐγκτήσομαι,*** πρκ. ***ἐγκέκτημαι*** ἀποκτῶ κτήσεις ἐν ξένῃ χώρᾳ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔγ-κτημα, *-ατος,* τὸ (***ἐγκτάομαι***)· τὸ ἐν ξένῃ χώρᾳ κτῆμα, ἔγκτησις.

ἔγ-κτησις, *-εως,* ἡ (***ἐγκτάομαι***)· τὸ ἀποκτᾶν κτήματα ἐν ξένῃ χώρᾳ.

ἐγ-κῠ́κάω, μέλ. ***-ήσω*** ἀνακατώνω, ἀναμειγνύω, μέσα εἴς τι.

ἐγ-κύκλιος, ***ον*** (***ἐν*** + ***κύκλος***)· κυκλικός, ἔχων σχῆμα κύκλου, στρογγύλος.— **II** ὁ περιστρεφόμενος ἐν κύκλῳ, περιοδικός, ὁ ἐρχόμενος γύρω κατὰ διαδοχήν ‖ ἐντεῦθεν, γενικός, κοινός ‖ τακτικός, συνήθης.

ἔγ-κυκλος, ***ον*** (***ἐν*** + ***κύκλος***)· = ***ἐγκύκλιος*** (τ. ἔ. κυκλικός).

ἐγ-κυκλόω, μελ. ***-ώσω*** (***ἔγκυκλος***)· κινῶ τι κυκλικῶς, περιῳ. — Μέσον, περιφέρομαι γύρω, πέριξ ‖ περιπλανῶμαι ‖ ἐν αὐστηρῷ παθητ. ἐνν. περικυκλώνομαι ‖ ἐν μτθ. ἐνν. (ὡς μέσον) περικυκλώνω, περιβάλλω.

ἐγ-κῦμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***ἐν*** + ***κῦμα*** II)· ἔγκυος, ἐγκαστρωμένος.

ἔγ-κῡος, ***ον*** (***ἐν*** + ***κύω***) = ***ἐγκύμων*** (βλ. λ.).

ἐγ-κῦπτω, μελλ. ***-ψω*** κύπτω εἴς τι (ἢ ἐπί τινος), βλέπω μέσα εἴς τι ‖ εἰσχωρῶ εἴς τι.

ἐγ-κῦρω, πρτ. ***ἐν-έκῡρον*** μελ. ***ἐγ-κύρσω*** ἀόρ. α' ***ἐνέκυρσα*** πίπτω ἐντὸς (ἢ ἐπί) τινος ‖ συναντῶ κατὰ τύχην, συναντῶμαι μετά τινος.

ἐγ-κύρσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐγ-κύρω.***

ἔγ-κῦτα, τά· Λακων. τύπος τοῦ ***ἔγκατα*** (ὃ βλ.).

ἐγ-κωμιάζω, μέλ. ***-άσω*** καὶ ***-άσομαι*** πρκ. ***ἐγκεκωμίακα*** — Παθ., ἀόρ. α' ***ἐνεκωμιάσθην*** πρκ. ***ἐγκεκωμίασμαι*** (οἱ ηὐξημένοι τύποι σχηματίζονται ὡσεὶ προήρχοντο ἐκ ρήμ. συνθέτου, καὶ μὴ παραγομένου ἐκ τῆς λ. ***ἐγκώμιον***)· ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ, «ἐγκωμιάζω».

ἐγ-κώμιον, τό· βλ. ***ἐγκώμιος*** II 2.

ἐγ-κώμιος, ***ον*** (***ἐν***+***κώμη***)· ὁ ἐν τῇ κώμῃ, ἐντόπιος. ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου.— **II** (***ἐν***+***κῶμος***)· ὁ ἀνήκων εἰς Βακχικὸν θίασον ἢ Βακχικὴν ἑορτήν, ὁ μετέχων εἰς κῶμον ἐπινίκιον (κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ νικητὴς ὡδηγεῖτο οἰκαδε ἐν πομπῇ). **2)** Ὡς οὐσιαστ. ***τὸ ἐγκώμιον*** (ἐνν. ***ἔπος***) = ὕμνος ἢ ᾠδὴ εἰς τιμὴν τοῦ νικητοῦ ἀδομένη ‖ ἐπαινετικὴ ᾠδή, πανηγυρικός.

ἔγλυμμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***γλύφω.***

ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. πρκ. τοῦ ***γιγνώσκω.***

ἔγνων, ***ως, ω,*** ἀόρ. β' τοῦ ***γιγνώσκω.***

ἐγνώσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***γιγνώσκω.***

ἐγ-ξέω, μέλ. ***-έσω*** ἐγξύω, ἀποξέω.

ἔγρᾰφην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ ***γράφω.***

ἔγραψα, ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ ***γράφω.***

ἐγρε-κύδοιμος, ***ον*** (***ἐγείρω*** + ***κυδοιμός***)· ὁ ἐγείρων ***κυδοιμόν*** (τ. ἔ. δόρυβον μάχης).

ἐγρε-μάχης, ***-ου,*** ὁ, καὶ **ἐγρέ-μαχος,** ***η, ον*** (***ἐγείρω***+***μάχη***)· ὁ διεγείρων μάχην.

ἐγρεσί-κωμος, ***ον*** (***ἐγείρω***+***κῶμος***)· ὁ διεγείρων τοὺς ἀνθρώπους εἰς κώμους (τ. ἔ. βακχικὰς ἑορτὰς καὶ πομπάς).

ἔγρετο, γ' ἑν. ἐπικ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐγείρω*** Προστ. ***ἔγρεο*** β' ἑν. Ὑποτ. ***ἔγρῃ*** ἀπρφ. ***ἐγρέσθαι.*** [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἐγείρω***].

ἐγρήγορα, (εἶμαι ἐν ἐγρηγόρσει, εἶμαι ἔξυπνος, φρουρῶ) ἀμτθ. τοῦ ***ἐγείρω*** μτχ. ***ἐγρηγορώς,*** β' πληθ. Προστ. ***ἐγρήγορθε*** (ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἐγρηγόρατε***), ἀπρφ. ***ἐγρηγόρθαι*** (ἐπ. τύπος ἀντὶ ***ἐγρηγορέναι***).—Ὑπερσ. ***ἐγρηγόρη,*** γ' ἑν. ***ἐγρηγόρει.*** Παρ' Ὁμήρῳ ἀπαντᾷ ὁ ἐπ. τύπος ***ἐγρήγορθα,*** οὐ γ' πληθ. ***ἐγρηγόρθασι.*** [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἐγείρω***].

ἐγρηγορόων, ἐπ. μτχ. ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. ***ἐγρηγοράω*** ἐσχηματισμένου ἐκ τοῦ πρκ. ***ἐγρήγορα.***

ἐγρηγορτὶ (***ἐγρήγορα***), ἐπίρ.· ἀγρύπνως, ἐν ἐγρηγόρσει.

ἐγρήσσω (ἐκ τοῦ ***ἐγρήγορα***)· εἶμαι ἔξυπνος (ἄγρυπνος), ἀγρυπνῶ. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἐγείρω***].

ἔγροιτο, γ' ἑν. ἐπικ. μέσ. ἀορ. β' Εὐκτ. τοῦ ***ἐγείρω.***

ἐγρόμενος, μτχ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐγείρω.***

ἐγ-χᾰλῑνόω, μελ. ***-ώσω*** βάλλω χαλινὸν εἰς τὸ στόμα τινός, χαλινώνω ‖ ἀναχαιτίζω.— Παθητ., βάλλω χαλινὸν εἰς τὸ στόμα μου, χαλινώνομαι ‖ συγκρατοῦμαι, ἀναχαιτίζομαι.

ἐγ-χανεῖται, γ' ἑνικ. μέλλ. τοῦ ***ἐγ-χάσκω.*— *ἐγχανῇ,*** γ' ἑν. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐγ-χάσκω.***

ἐγ-χᾰρίζομαι, μελ. ***-ίσομαι,*** ἀποθ.=***χαρίζομαι.***

ἐγ-χάσκω (οἱ χρόνοι του σχηματίζονται ὡσεὶ ἐκ ῥ. ***ἐγ-χαίνω***)· ***ἐγ-χᾰ̈νοῦμαι*** ἀόρ. β' ***ἐν-έχᾰνον,*** ἀπρφ. ***ἐγχανεῖν*** χάσκω, ἀνοίγω τὸ στόμα, χασμῶμαι ‖ χλευάζω, σκώπτω, τινά.

ἐγ-χέζω, μέλ. ***-χέσω,*** ὡσ. ***-χεσοῦμαι*** πρκ. ***ἐγκέχοδα.***—λατ. **incaco** χέζω ἐν..., ἀποπατῶ (ἀπὸ φόβον) ‖ μτφρ. μετ' αἰτ., φοβοῦμαί τινα, τὸν τρέμω.

ἐγχειάων, ἐπ. γεν. πληθ. τοῦ ***ἐγχείη.***

ἐγχει-βρόμος, ***ον*** (***ἔγχος*** + ***βρέμω***)· ὁ βροντῶν διὰ τοῦ ἔγχους (ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς), φοβερὸς πολεμιστής.

ἐγχείη, ἡ (***ἔγχος***)· δόρυ, λόγχη.

ἐγχείῃ, ἐπ. ἀντὶ ***ἐγχέῃ,*** γ' ἑν. Ὑποτ. τοῦ ***ἐγχέω.***

ἐγχει-κέραυνος, ***ον*** (***ἔγχος*** + ***κεραυνός***)· ὁ ἐξακοντίζων τοὺς κεραυνοὺς ὡς δόρατα.

ἐγ-χειρέω, μέλ. ***-ήσω*** ἀόρ. α' ***ἐν-εχείρησα*** (***ἐν*** + ***χείρ***)· λαμβάνω τι εἰς τὰς χεῖράς μου ‖ βάλλω τὴν χεῖρά μου ἐπί τινος, ἐπιχειρῶ, ἀναλαμβάνω, τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐγ-χείρημα, *-ατος,* τὸ (***ἐγχειρέω***)· τὸ ἐπιχειρεῖν, ἐπιχείρησις, προσπάθεια (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἐγχείρημα· τόλμημα· ἐπιτήδευμα»***).

ἐγ-χείρησις, *-εως,* ἡ (***ἐγχειρέω***)· τὸ ἐπιλαμβάνεσθαι πράγματός τινος, τὸ ἐπιχειρεῖν τι, ἐπιχείρησις.

ἐγ-χειρητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἐγχειρέω***· πρέπει νὰ ἐπιχειρῇ τις.

ἐγ-χειρητής, *-οῦ,* ὁ (***ἐγχειρέω***)· ὁ ἐπιχειρῶν τι ‖ ὁ ριψοκίνδυνος.

ἐγ-χειρητικός, ***ή, όν*** (***ἐγχειρέω***)· ὁ ἐπιχειρηματικός, ριψοκίνδυνος.

ἐγ-χειρίδιος, ***ον*** (***ἐν***+***χείρ***)· ὁ ἐν τῇ χειρὶ (κρατούμενος).— **II** ὡς οὐσ. ***τὸ ἐγχειρίδιον***=μαχαιρίδιον, «λάζος», ξιφίδιον. **2)** σύντομον βιβλίον, πρόχειρον βιβλίον.

ἐγ-χειρίζω, μέλ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῐ̄ῶ*** (***ἐν***+***χείρ***)· θέτω εἰς τὰς χεῖράς τινος, παραδίδω, ἐμπιστεύομαί τι εἴς τινα.— Μέσον, παίρνω «εἰς τὸ χέρι», ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι, ἐπιχειρῶ.

ἐγ-χειρί-θετος, ***ον*** (***ἐν***+***χείρ***+***τίθημι***)· ὁ τιθέμενος εἰς χεῖράς τινος, ὁ παραδοθεὶς (ὁ ἐγχειρισθεὶς) εἰς χεῖράς τινος.

ἐγ-χείω, ἐπικ. ἀντὶ *ἐγχέω*.

ἐγ-χέλειον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἔγχελυς*· μικρὸν χέλι, χελάκι.

ἐγ-χέλειος, *ον* (*ἔγχελυς*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἔγχελυν, ὁ ἐκ χελίου, χελύσιος.

ἜΓΧΕΛΥΣ, -υος, ἡ· πληθ. *ἐγχέλυες*, ἀττ. *ἐγχέλεις, -εων*.— χέλι, λατ. **anguilla**.— Παροιμ. *ἐγχέλεις θηρῶμαι* = ἀρέσκομαι νὰ ψαρεύω εἰς θολὰ νερὰ (δημιουργῶ ταραχὰς δι' ἴδιον κέρδος).

Ἔτυμ.: ἴσως ἔχει προέλθει ἐκ διασταυρώσεως τοῦ **aἰϑgv(h)i**.— (λατιν. **anguis**, παλ-πρωσ. **angis**) καὶ τοῦ ***eghi-** (ἑλλ. *ἔχις, ἐχιδνα*)· πρβλ. καὶ λατ. **anguilla** (<*eϑgheiva* μετὰ **a-** ἀντὶ **e-** κατὰ τὸ **anguis**)· πρβλ. καὶ τὰς λ. λ. *ἔχις, ὄφις*, Λεσβ. *ἴμβρις*· κατ' ἄλλους τὸ *ἔγχελυς*(<**ἄγχελυς* εἶναι σύνθετον τῆς Ἰαπετ. γλώσσης, συγγ. τῷ λατ. **anguilla** (<**anguilva**), καὶ ἐξ ἑνὸς δευτέρου συνθετικοῦ ***-elus** (οὐχὶ ξένου πρὸς τὸ γερμ. **aal**=ἔγχελυς).

ἐγχεσί-μωρος, *ον*· ὁ μαχόμενος διὰ τοῦ ἔγχους (μὲ τὸ δόρυ).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ. ὡς πρὸς τὸ β' συνθετ. ***-μωρος*** (διότι α' συνθετ. εἶναι βεβαίως τὸ *ἔγχος*)· κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην ***-μωρος***=ὁ περίφημος, ὁ διακρινόμενος, εἷς τι· πρβλ. ***ἰό-μωρος***=περίφημος διὰ τὰ βέλη || δημῳ. ***ὑλακό-μωρος***=ὁ ἐκπέμπων ἰσχυρὰς ὑλακὰς || ἰων. ***σινά-μωρος*** = ὀλέθριος, ἀδηφάγος, ἀκόλαστος || πρβλ. παλ-ιρλ. **mār, mōr** (=μέγας), παλ-γερμ. **mari** = μεγαλοπρεπής, μέγας· Gaul. **-māros** ἐν χωρ. ὀνόμ., ὡς **Nerto-māros, Smerto-māra**· Σλαυ. **-meru** ἐν λ. **Vladi-mérŭ** κλπ., ἰαπετ. ***mero-, *mōro-,*** πρβλ. τὰ παραθ. παλ-ιρλ. **māo mō**, Γοτθ. **maiza** (=μείζων), Ὀσκ. **mais** (=μᾶλλον)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **mē, mō** (ριζ. βάσις **amē**, πρβλ. ἐν **Bois.** λ. λ. *ἄμη* I, *ἄμη* II, *ἀμίς*), *μάρη*.

ἐγχέσ-πᾶλος, *ον* (*ἔγχος*+*πάλλω*)· ὁ πάλλων τὸ δόρυ, μαχητής, πολεμιστής.

ἐγχεσ-φόρος, *ον* (*ἔγχος*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἔγχος.

ἐγχεῦντα, Δωρ. ἀντὶ *ἐγχέοντα*, μτχ. ἐν. τοῦ *ἐγχέω*.

ἐγ-χέω, μέλ. **-χεῶ**· ἀόρ. α' *ἐνέχεα*, ἐπ. *ἐνέχευα*· Παθ. πρκ. *ἐγκέχυμαι*· χέω (χύνω) τι ἐντός τινος.— Μέσον, χύνω (δι' ἐμαυτόν), ῥέω || χύνομαι.— **II** γεμίζω (πληρῶ) τι χύνων ἐντός: *ἐγχέαι κρατῆρα* = γεμίζειν φιάλην.

ἐγ-χθόνιος, *ον* (*ἐν*+*χθών*)· ὁ ἐν τῇ γῇ, γήϊνος || ἐγχώριος (λατ. **indigena**).

ἜΓΧΟΣ, τό· δόρυ, λόγχη· τὸ ἔγχος ἀπετελεῖτο ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τῆς *αἰχμῆς* καὶ ἐκ τοῦ *δόρατος* (τ. ἔ. τοῦ κονταριοῦ).— **II** Ἐνικῶς, ὅπλον, ξίφος, βέλος.— μτφρ. ***φροντίδος ἔγχος***=τὸ ὅπλον τῆς σκέψεως.

Ἔτυμ.: ***ἔγχος***, δημῳ. ***ἐγχείη***, δημῳ. ***ἐγχέ-παλος, ἐγχεσ-φόρος***· ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ***ἔγχος***= δόρυ, λόγχη, ἐκ ξύλου ἀγρίας ἀχλαδιᾶς· ***ὄγχνη*** = ἀχλαδιά· ***ἀχράς, ἄχερδος*** = ἀγριαχλαδιά· πρβλ. ***ἀχράς*** (πολὺ ἀμφίβολον)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ ἰρλ. **māināis** (Κελτ. ***magn-engsi-, engsi-*** (<***engos***=ἑλλ. ***ἔγχος*** (ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀμφίβολον). Κατ' ἄλλους τέλος συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **pro-noziti** (=διατρυπῶ), **nozi**, Λεττ. **nazis** (=μαχαίριον), παλ-σλαυ. **nĭza** (=ἐμπηγνύω), παλ-γερμ. **nagan** (= κόπτω δι' τῶν ὀδόντων, ροκανίζω)· σανσκρ. **áksuh** (=διατρυπῶ) (**a-**(<**ŋ-**), Ἰρλ. **ness** (=τραῦμα) (<***nesco-**), ἑλλ. ***νύσσω***, ἀττ. ***νύττω*** (μέλλ. ***νύξω***) = κεντῶ, πλήττω.

ἔγχουσα, ἡ=*ἄγχουσα* (ὃ βλ.).

ἐγ-χραίνω=τῷ ἑπομ.

ἐγ-χράω καὶ **ἐγ-χραύω**· ὠθῶ τι ἐναντίον, τρίβω τι εἷς τι: ***ἐνέχρανεν ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον***=ὤθει (ἔτριβεν, ἔσπρωχνε) τὸ σκῆπτρον εἰς τὸ πρόσωπον (τοῦ ἄλλου). Ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὁ παθητ. πρκ.: ***ἔσαν πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι*** (ἐνν. ***πόλεμοι***)=εἶχον δὲ καὶ ἐναντίον ἄλλων τινῶν ἐπίσης ἐπιχειρηδῆ πόλεμοι.

ἐγ-χρέμπτομαι, ἀποθ.· πτύω ἐντός, ἐκβάλλω φλέγματα, ἀποχρέμπτομαι.

ἐγ-χρῄζω· ἔχω χρείαν, ἔχω ἀνάγκην, χρειάζομαι: ***τὰ ἐγχρῄζοντα***=τὰ χρειώδη, τὰ ἀναγκαῖα (***τὰ ἐπιτήδεια***).

ἐγ-χρίμπτω, μέλ. **-ψω**· ἀόρ. α' ***ἐνέχριμψα***, μτχ· ***ἐγχρίμψας***.— Παθητ. ἀόρ. α' ***ἐνεχρίμφθην***, μτχ. ***ἐγχριμφθείς*** (***ἐν***+***χρίμπτω***)· φέρω ἐγγὺς εἴς.., προσεγγίζω τι εἴς τι, προσωθῶ, προστρίβω, πατάσσω, κτυπῶ: ***ἐγχρίμπτω τὴν βάριν τῇ γῇ*** = φέρω τὸ πλοῖον πλησιέστατα εἰς τὴν ξηρὰν || ὡσ. ἐπιτίθεμαι, πιέζω ἰσχυρῶς.— **II** ὡσ. κεῖται καὶ ἀμτβ. ἔν τε τῷ ἐνεργ. καὶ παθητ., ἐπιπίπτω, προσβάλλω, καταδιώκω.

ἐγ-χρίπτω, παράλλ. τύπος τοῦ προηγ.

ἔγ-χριστος, *ον*· ὁ ἐγχριόμενος, κατάλληλος πρὸς τὸ χρίειν, κατάλληλος δι' ἔγχρισμα (φάρμακον). Ἐκ τοῦ

ἐγ-χρίω· χρίω, ἀλείφω, προστρίβω.— **II** ὡς τὸ ***ἐγχρίμπτω***, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω.

ἐγ-χρονίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ίῶ** (***ἐν*** + ***χρόνος***)· χρονοτριβῶ, χρονίζω, ἀργοπορῶ, βραδύνω.

ἐγ-χυτρίζω, μέλ. **-σω**· δέτω τι, ἐκδέτω τι, ἐν χύτρα (ἐν πηλίνῳ ἀγγείῳ).

ἐγ-χωρέω, μέλ. **-ήσω**· δίδω (παρέχω) τόπον (διὰ νὰ γίνῃ τι) || κάμνω τόπον διά τι, παραχωρῶ, ὑποχωρῶ || ὑποχωρῶ, ἐπιτρέπω, παραδέχομαι. **2)** ἀπρσ. ***ἐγχωρεῖ***=εἶναι δυνατόν, εἶναι ἐπιτετραμμένον· ***ἔτι ἐγχωρεῖ***=ὑπάρχει ἀκόμη καιρός.

ἐγ-χώριος, *α, ον*, ὡσ. **-ος, -ον** (***ἐν***+***χώρα***)· ὁ ἐν τῇ χώρᾳ, ἀνήκων εἰς τὴν χώραν, ἐντόπιος, ἐγχώριος.

ἔγ-χωρος, *ον*=***ἐγχώριος*** (ὃ βλ.).

ἘΓΩ΄, λατ. **ego**· προσωπ. ἀντων. α' προσ., ἐπικ. καὶ αἰολ. ***ἐγὼν*** πρὸ φων.— ἐπιτεταμ. διὰ συνθέσ. μετὰ τοῦ ἐγκλιτ. ***γε***: ***ἔγωγε*** (λατ. **equidem**)=ἐγὼ βεβαίως, ἐγὼ τοὐλάχιστον· Δωρ. ***ἐγώγα*** καὶ ***ἐγώνγα***· Βοιωτ. ***ἰώνγα*** ἢ ***ἰώγα***·—γεν. ***ἘΜΟΥ˜***, ἐγκλιτ. ***ΜΟΥ***, λατ. **MEI**, ἐπ. καὶ ἰων. ***ἐμέο, ἐμεῦ, μευ***, ἐπικ. ὡσ. ***ἐμεῖο, ἐμέθεν***, Αἰολ. καὶ Δωρ. ***ἐμεῦς***· Βοιωτ. ***ἐμοῦς***.— Δοτ. ***ἐμοί***, ἐγκλιτ. ***μοι***· Δωρ. ***ἐμίν***.— Αἰτ. ***ἐμέ***, ἐγκλιτ. ***με***.— Δυΐκ. ὀνομ. καὶ αἰτ. ***ΝΩ***, ἐπικ. ***νώϊ***, λατ. **NOS**· γεν. καὶ δοτ. ***νῷν***, ἐπικ. ***νώϊν***.—Πληθ. ὀνομ. ***ἡμεῖς***, Δωρ. ***ἄμες***, Αἰολ. ***ἄμμες***.—γεν. ***ἡμῶν***, ἰων. καὶ ἐπ. ***ἡμέων***, ἐπ. ὡσ. καὶ ***ἡμείων***, Δωρ. ***ἀμέων***, αἰολ. ***ἀμμέων***.—Δοτ. ***ἡμῖν***, ὡσ. ***ἦμιν*** ἢ ***ἤμίν***, Δωρ. ***ἀμίν, ἄμιν***, αἰολ. ***ἄμμι, ἄμμεσι***.— Αἰτ. ***ἡμᾶς***, ἰων. ***ἡμέας***, ἐπικ. καὶ Αἰολ. ***ἄμμε***, Δωρ. ***ἀμέ***.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ σανσκρ. **ahám** (h<**ĝh**), Ζενδ. **azəm**, παλ-περσ. **adam**, Ἀρμ. **es** (<***ec**), λατ. **ego**, γοτθ. **ik**, παλ. γερμ. **ih, ihha**· πᾶσι δὲ τούτοις ὑπόκειται ὡς βάσις τὸ ἰαπ. ***eg-, *eĝh-***, ἐξ οὗ οὐδ. οὐσ. ***eĝ(h)óm**.

ἐγώγα, Δωρ. ἀντὶ *ἔγωγε* (ἑλλ. *ἐγώ*).

ἐγῴδα, ἀττ. κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ ***ἐγὼ οἶδα***.

ἐγῶμαι, ἀττ. κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ ***ἐγὼ οἶμαι***.

ἐγών, ἐγώνγα, Δωρ. ἀντὶ *ἐγώ, ἔγωγε*.

ἐδάην, ης, η, ἀόρ. β' τοῦ ***ΔΑΩ*** (ὃ βλ.).

ἔδαισα, -άμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***δαίνυμι***.

ἔδᾰκον, ἀόρ. β' τοῦ ***δάκνω***.

ἐδᾰμην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***δαμάω***.

ἐδᾰνός, ή, όν (***ἔδω***)· ἐδώδιμος, φαγώσιμος.

ἐδᾰνός, ή, όν (***ἁδεῖν***)· γλυκύς, εὔγευστος || ἐξαίρετος, εὐχάριστος.

Ἔτυμ.: Κατ' ἄλλους εἶναι σκοτεινὸν ἐτυμολ., ἢ δὲ συγγέν. πρὸς τὰ ***ἡδύς, ἥδομαι, ἀνδάνω*** καὶ πρὸς τὸ σανσκρ. **svadati** (= καρυκεύω) ἀπορρίπτεται ὑπ' αὐτῶν. Κατ' ἄλλους ***ἔδανός*** = εὐώδης (πρβλ. μεσαιων. Γερμ. **wāz** = ἄρωμα, **wāzen**= ἀναδίδειν ὀσμήν), ἐξ ἰαπ. ***ve-d-, *vē-d-***, ἐκ ῥ **vē-** (βάσ. **avē**) = φυσᾶν, πνέειν.

ἐδᾰρην, παθ. ἀορ. β' τοῦ ***δέρω*** (ὃ βλ.).

ἔδαρθον, ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ ***δαρθάνω***.

ἔδαρκον, κατὰ μετάθεσιν ἀντὶ ***ἔδρᾰκον***, ἀορ. β' τοῦ ***δέρκομαι***.

ἀδᾰσάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***δατέομαι***.

ἐδᾰφίζω, μέλλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ίῶ**· ἰσοπεδώνω, καθιστῶ τι ἐπίπεδον, καταδαφίζω. Ἐκ τοῦ

ἔδᾰφος, -εος, τό (***ἕζομαι, ἕδος***)· πυθμήν, ἡ βάσις παντὸς πράγματος, τὸ θεμέλιον || τὸ ἔδαφος: ***ἔδαφος νηός***= ὁ πυθμὴν τοῦ πλοίου, τὸ κύτος τοῦ πλοίου (τὸ ἀμπάρι) || ὡσ. τὸ ἰσόγειον πάτωμα, λιθόστρωτον || τὸ δάπεδον.

Ἔτυμ.: Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης, ἐξ ἧς αἱ λ. λ. ***δάπ-***

εδον, τάπ-ης ἔδαφος, ἔδεθλον (=βάσις), μετὰ ψιλοῦ πνεύματος λόγῳ ἀνομοιώσεως τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς ρίζης δασέος φθόγγου (ρ. *heð- ⟨sed-) πρὸς τοὺς ἑπομένους δασεῖς φθόγγους (φ, θ).

ἔδδεισα, ἐπικ. ἀντὶ ἔδεισα, ἀόρ. α' τ. τοῦ ***δείδω.***

ἐδέγμην, ἐπ. ἀόρ. 6' τοῦ ***δέχομαι.***

ἐδεδέατο, ἰων. ἀντὶ ***ἐδέδεντο,*** γ' πληθ. παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***δέω*** (=δένω).

ἐδεδέγμην, ὑπερσ. τοῦ ***δέχομαι.***

ἐδεδήκειν, ὑπερσ. τοῦ ***δέω*** (=δένω).

ἐδέδισαν, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***δείδω.***

ἐδεδμήατο, ἰων. γ' πληθ., καὶ ***ἐδέδμητο,*** γ' ἑνικ παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***δέμω.***

ἐδεδοίκεσαν, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***δείδω.***

ἐδεδόμην, παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***δίδωμι.***

ἐδεδώκειν, ἐνεργ. ὑπερσ. τοῦ ***δίδωμι.***

ἐδεήθην, παθ. ἀόρ. α' (μετὰ μέσ. σημ.) τοῦ ***δέω*** (=ἔχω ἀνάγκην, στεροῦμαι).

ἐδέησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δέω*** (=στεροῦμαι, ἀπέχω).

ἐδέδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***δέω*** (=δένω).

ἐδείδῐμεν, -ῐσαν, ἐπ. α' καὶ γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***δείδω.***

ἔδειμα, ἀόρ. α' τοῦ ***δέμω.***

ἔδειξα, ἀόρ. α' τοῦ ***δείκνυμι.***

ἔδειρα, ἀόρ. α' τοῦ ***δέρω.***

ἔδεισα, ἀόρ. α' τοῦ ***δείδω.***

ἔδεκτο, ἐπ. γ' ἑν. συγκεκ. ἀορ. 6' τοῦ ***δέχομαι.***

ἐδέμεν, ἐπ. ἀντὶ ***ἔδειν,*** ἀπρφ. τοῦ ***ἔδω.***

ἔδεξα, -άμην, ἰων. ἀντὶ ***ἔδειξα, -άμην,*** ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***δείκνυμι*** ἀλλ' ***ἐδεξάμην*** εἶναι ὡσ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ ***δέχομαι.***

ἔδεσμα, -ατος, τό (***ἔδω***)· τροφή, φαγητόν, προσφάγιον.

ἐδεστής, -οῦ, ὁ (***ἔδω***)· ὁ τρώγων, ὁ καταβροχθίζων.

ἐδεστός, ή, όν (***ἔδω***)· ἐδώδιμος, φαγώσιμος, κατάλληλος διὰ φάγωμα.— **II** φαγωμένος, φαγωθείς || κατηναλωμένος.

ἐδεύησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δεύω*** (= χρειάζομαι, ἔχω ἀνάγκην).

ἐδήδεσμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐσθίω.***

ἐδήδοκα, ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***ἐσθίω.***

ἐδήδοται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ ***ἔδω.***

ἐδηδώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***ἔδω.***

ἐδηΐουν, ἀττ. ***ἐδήϊον,*** ποτ. τοῦ ***δηΐω.***

ἔδησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δέω*** (δένω)· ὡσ. ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***δέω*** (=ἔχω ἀνάγκην).

ἐδητῦς, -ύος, ἡ (***ἔδω***)· φαγητόν, τροφή.

ἐδήχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***δάκνω.***

ἐδῄωσα, ἐδῃώθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***δῃῶ.***

ἐδιαίτησα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαιτάω.***

ἐδίδαξα, ποιητ. ***ἐδιδάσκησα,*** ἀόρ. α' τοῦ ***διδάσκω.***

ἐδίδουν, πρτ. τοῦ ***δίδωμι,*** ἐσχηματισμένος ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***διδόω.***

ἐδιζήμην, πρτ. τοῦ ***δίζημαι.***

ἐδίηνα, ἀόρ. α' τοῦ ***διαίνω.***

ἔδικον· βλ. ***δικεῖν.***

ἐδίνευσα, ἐδίνησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δινεύω, δινέω.***

ἐδίψησα, ἀόρ. α' τοῦ ***διψάω.***

ἐδίωξα, ἐδιώχθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***διώκω.***

ἔδμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἐν. τοῦ ***ἔδω.***

ἐδμήθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***δαμάω.***

ἔδνα, ἐπ. ***ἕεδνα,*** τά· γαμήλια δῶρα. **1)** ἐκ μέρους τοῦ μνηστῆρος πρὸς τὴν μνηστήν. **2)** ἐκ μέρους τοῦ μνηστῆρος πρὸς τὸν πατέρα τῆς μνηστῆς. **3)** ἡ διδομένη εἰς μνηστὴν ὑπὸ τῶν γονέων της προίξ, λεγομένη ὡσαύτως καὶ ***φερνὴ*** ἢ ***προίξ.*** **4)** γαμήλια δῶρα διδόμενα εἰς τοὺς νεονύμφους ὑπὸ τῶν κεκλημένων.

Ἔτυμ.: ***ἔδνον*** (*Fhεδνον ἀντὶ *Fεδνον ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ***Fhᾱδύς*** (=ἡδύς)· πρβλ. παλ-σλαυ. **véno** (⟨*vedno) =προίξ, πιθ. ἰαπ. **vēd(h)mno-,** πρβλ. παλ-γερμ. **widemo** (προίξ)· ἐξ ἰαπ. ρ. **ved(h)** (= ὑπανδρεύομαι). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐδνάομαι, ἀποθ.=***ἐδνόω*** (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ ***ἔδνα.***

ἐδνόω, μέλ. ***-ώσω*** (***ἔδνα***)· προικίζω, ὑπόσχομαι δῶρα. Ἐκ τοῦ

ἐδνωτής, ἐπικ. ***ἐεδνωτής, -οῦ,*** ὁ (***ἐδνόω***)· ὁ προικίζων, προικοδότης, ὁ πατὴρ ὁ δίδων προῖκα εἰς τὴν δυγατέρα.

ἐδόδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***δίδωμι.***

ἐδοκεῦμες, δωρ. ἀντὶ ***ἐδοκοῦμεν,*** α' πληθ. πρτ. τοῦ ***δοκέω.***

ἐδόκησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δοκέω.***

ἐδοκίμασα, ἐδοκιμάσθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀορ. α' τοῦ ***δοκιμάζω.***

ἔδομαι, μέλλ. τοῦ ***ἔδω*** καὶ ***ἐσθίω.***

ἔδομεν, ἔδοτε, ἔδοσαν (δωρ. ***ἔδον***), πληθ. ἀορ. 6' τοῦ ***δίδωμι.***

ἔδοντι, δωρ. ἀντὶ ***ἔδουσι.***

ἔδοξα, ἀόρ. α' τοῦ ***δοκέω.***

ἐδοξώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***δοξόω.***

ἕδος, -εος, τὸ (***ἕζομαι***)· τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθηταί τις, ἕδρα, κάθισμα, θέσις. **2)** ἕδρα, κατοικία, δρόνος, κυρίως ἐπὶ τῶν θεῶν. **3)** θεμελίωσις, θεμέλιον, βάσις, βάθρον ἀγάλματος || ὡσ. δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄγαλμα.— **II** τὸ κάθησθαι, ἡ ἐνέργεια τοῦ καθίζειν: ***οὐχ ἕδος ἐστὶ*** = δὲν εἶναι ἀκόμη καιρὸς νὰ καθίσῃ τις.

Ἔτυμ.: ***ἕδος, ἕδρᾱ, ἕδρᾰνον, ἑδώλιον*** εἶναι πάντα δμόρριζα· ***ἕδος***=σανσκρ. **sádah** (=τόπος, θέσις)· πρβλ. Ζενδ. παλ-περσ. **hadiš-** (**-iš-** ⟨**-as-** ἢ **-is-**) (=κατοικία), Λατ. **sēdēs, sĕdīle** (=κάθισμα), παλ-ιρλ. **suide** (⟨*sodjou = λατ. **solium** = δρόνος)· ἰαπ. ρ **sĕd-** βλ. τὰς λ.λ. ***ἕζομαι*** λακ. ***ἕλλᾰ.***

ἑδοῦμαι, μέλ. τοῦ ***ἕζομαι.***

ἕδρα, ἐπικ. καὶ ἰων. **ἕδρη,** ἡ (***ἕζομαι***)· πᾶν μέρος ἢ πρᾶγμα ἐφ' οὗ κάθηταί τις, κάθισμα, θρανίον κλπ. **2)** ἕδρα, κατοικία, κυρ. ἐπὶ τῶν θεῶν, ναός, θωμός. **3)** θεμέλιον, βάσις, βάθρον. — **II** τὸ νὰ κάθηταί τις ἥσυχος, νὰ παραμένῃ ἀδρανὴς ἢ ἀργός, ἀργοπορία, χρονοτριβή: ***οὐχ ἕδρας ἀκμὴ***=δὲν εἶναι καιρὸς «γιὰ χάσιμο», δὲν εἶναι νὰ χρονοτριβῇ κανείς. **2)** συνεδρία, συνέλευσις, σύνοδος.— **III** τὰ ὀπίσθια, ὁ πρωκτός.— Ἰδ' ἐτυμολ. βλ. ***ἕζομαι, ἕδος***].

ἕδρᾰθον, ποιητ. ἀντὶ ***ἕδαρθον,*** ἀόρ. β' τοῦ ***δαρθάνω.***

ἑδραῖος, α, ον (***ἕδρα***)· καθήμενος, καθιστικός.— **II** ἀσάλευτος, σταθερός, βέβαιος, στερεός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑδραιόω (***ἑδραῖος***), μέλ. ***ώσω***· καθιστῶ τι ἑδραῖον, ἑδραιώνω, στερεώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑδραίωμα, -ατος, τό=ἡ στερέωσις, τὸ θεμελίωμα.

ἑδρακόμην, μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ ***δέρκομαι.***

ἔδρᾰκον, ἐδράκην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. 6' τοῦ ***δέρκομαι.***

ἔδρᾰμον, ἀόρ. 6' τοῦ ***τρέχω.***

ἔδρᾱν, ἀόρ. 6' τοῦ ***διδράσκω.***

ἔδρᾰνον, τὸ (***ἕδρα***)· δρόνος, κάθισμα, κατοικία.

ἔδρᾱσα, ἀόρ. α' τοῦ ***δράω.***

ἔδρη, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***ἕδρα.***

ἔδρησα, ἰων. ἀντὶ ***ἔδρᾱσα,*** ἀόρ. α' τοῦ ***δράω.***

ἑδριάομαι, Παθ. (***ἕδρα***)· κάθημαι || ἐπικ. ἀπρφ. ***ἑδριάασθαι***· ἐπ. γ' πληθ. πρτ. ***ἑδριόωντο.***

ἑδρο-στρόφος, ὁ (***ἕδρα***+***στρέφω***)· ὁ παλαιστής, ὁ ἀνατρέπων τὸν ἀντίπαλόν του διὰ τῆς κοινῶς καλουμένης «τρικολοποδιᾶς».

ἔδρυψα, ἐδρύφθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀορ. α' τοῦ ***δρύπτω.***

ἔδῦν· α' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. 6' τοῦ ***δύω,*** ἀλλὰ καὶ ἐπ. τύπος τοῦ γ' πληθ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἀντὶ ***ἔδυσαν.***

ἐδυνάσθην ἢ **-ήθην,** ἀόρ. α' τοῦ ***δύναμαι.***

ἐδυνέατο, ἰων. γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***δύναμαι.***

ἐδύσεο, -ετο, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐδύσω, -ατο,*** 6' καὶ γ' ἑνικ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***δύω.***

ἐδυστύχησα, ἀόρ. α' τοῦ ***δυστυχέω.***

ἜΔΩ, ἰων. πρτ. ***ἔδεσκον***· μέλλ. ***ἔδομαι***· ἐνεργ. πρκ. ***ἔδηδα,*** παθ. πρκ. ***ἐδήδομαι***· — πάντες οὗτοι εἶναι ἐπικοὶ τύποι· διὰ τοὺς ἀττ. τύπους βλ. ***ἐσθίω***· τρώγω, κατατρώγω, καταβροχθίζω. Ἐν μτφρ. ἐνν.: ***οἶκον ἔδουσι***=ἀναλίσκουσι (σπαταλῶσι) ὅλα τὰ ὑπάρχοντα—***θυμὸν ἔδοντες*** = τρώγοντες (τ. ἔ. φθείροντες, ἀναλίσκοντες) τὴν ψυχήν των (τὴν ψυχικήν των διάθεσιν, ἢ τὴν ζωήν των).

Ἔτυμ. : ὁμηρ. ἀπρφ. ***ἔδμεναι***, μέλλ. ***ἔδομαι***, ἀττ. πρκ. ***ἐδήδοκα***· ὁμηρ. ***ἐδωδή***, ***ἐδητύς*** *-ύος*, ***ἔδεσμα***· «***ἐδηδώς***· ***φαγέδαινα***» (Ἡσυχ.)· ***ἔδω*** = λατ. **edō** (πρβλ. λατ. **prandium**=πρόγευμα ⟨*prām-edjom ⟨*pram (= εὐδὺς) + *ed-, **pransus** ⟨*prām-[e]d-tos) λατ. **edo, es-t, ess-e, es-us, es-urio, es-ca** (πρβλ. καὶ γερμ. **essen**). Πρβλ. σανσκρ. **ádmi** (: ***ἔδ-μεναι***), γ' ἑν. **átti** (= τρώγειν)· σανσκρ. μτχ. **ādivas-**, λατ. πρκ. **ēdimus**, παλ-σλαυ. **jadi** ⟨*ēdis (=τροφή), λατ. **ēsca** (τροφή) ⟨*ēds-qā=λιθ. **eska** (δόλωμα, παγίς)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπετ. ῥ. **ĕd-** (=τρώγειν). Βλ. καὶ τὰς λ.λ. ***ἐσθίω***, ***εἶδαρ***, ***ὀδούς***, ***δόρπον***. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐδωδή, ἡ (***ἔδω***)· τροφή, φαγητόν, ἐδώδιμα (τ. ἔ. τρόφιμα δι' ἀνθρώπους) ‖ χόρτος διὰ κτήνη ‖ δόλωμα δι' ἁλιείαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐδώδιμος, ***ον*** (***ἐδωδή***)· φαγώσιμος· τὰ ***ἐδώδιμα*** = ζωοτροφίαι, προμήθειαι, ἐφόδια.

ἔδωκα, ἀόρ. α' τοῦ ***δίδωμι***.

ἐδώλιον, τό (***ἕδος***)· κάθισμα, ἕδρα, κατοικία, ἐνδιαίτημα.— **II** ἐν πλοίῳ, κάθισμα τῶν κωπηλατῶν (λατ. **transtrum**).

ἔε ποιητ. ἀντὶ ***ἑ*** = αὐτὸν (***οὗ***, ***οἱ***, ***ἕ***, ***ἄ*** βλ.).

ἔεδνα, ἐεδνόω, -ωτής, ἐπ. ἀντὶ ***ἕδνα***, ***ἑδνόω***, ***ἑδνωτής***.

ἐείδομαι, ἐπικ. ἀντὶ ***εἴδομαι***, μέσ. τοῦ ***εἴδω***.

ἐεικοσά-βοιος, ἐείκοσι, ἐεικόσορος, ἐεικοστός· ἐπικ. τύποι ἀντὶ τῶν ἀρχομένων ἀπὸ **εἰκ-**.

ἐείλεον, ἐπικ. ἀντὶ ***εἴλεον***, πρτ. τοῦ ***εἰλέω***.

ἔειπα, ***ας***, ***ε***, **ἔειπον,** ***ες***, ***ε***· ἐπικ. ἀντὶ ***εἶπα***, ***εἶπον***.

ἔεις, ἐπικ. ἀντὶ ***εἷς***.

ἐείσαο, ἐείσατο, ἐεισάσθην, ἐπικ. δ' καὶ γ' ἑνικ., καὶ γ' δυϊκ. ἀορ. α' τοῦ ***εἶμι***.

ἐείσατο, ἐεισάμενος, ἐπικ. γ' ἑνικ. καὶ μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐΐδω.

ἐέλδομαι, ἐέλδωρ, ἐπικ. ἀντὶ ***ἔλδομαι***, ***ἔλδωρ***.

ἔελμαι, ἐελμένος· Ὁριστ. καὶ μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***εἴλω***.

ἐέλπομαι, ἐπικ. ἀντὶ ***ἔλπομαι***.

ἐέλσαι, ἐπικ. ἀντὶ ***ἕλσαι***, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***εἴλω***.

ἐέργαδον, ἐπικ. ἀντὶ ***εἴργαθον***.

ἔεργε, ἐεργμένος, ἐέργνυμι, ἐέργω· ἐπικ. ἀντὶ ***εἰργ-***.

ἐερμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***εἴρω***.

ἐέρση, ἐερσήεις· ἐπικ. ἀντὶ ***ἕρση***, ***ἑρσήεις***.

ἔερτο, ἐπικ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***εἴρω***.

ἐέρχατο, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***εἴργω***.

ἐέσσατο (Α), ἐπικ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἕννυμι***.

ἐέσσατο (Β), ἐπικ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ἵζω.

ἔεστο, ἐπικ. γ' ἑν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***ἕννυμι***.

ἐζευγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***ζεύγνῡμι***.

ἔζευξα, ἐζεύχθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ζεύγνῡμι***.

"ΕΖΟΜΑΙ, μέλλ. ***ἑδοῦμαι***· πρτ. καὶ ἀόρ. α' ***ἑζόμην*** (ἐκ ῥ. ***Ἑδ-***, βλ. ***ἕδος***)· καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι : ***ἐπὶ χθονὶ ἑζέσθην*** = ἐκάθισαν χαμαὶ (κατὰ γῆς), κατῆλθον πρὸς τὴν γῆν (πρὸς τὰ κάτω).

Ἔτυμ.: ***ἕζομαι*** ⟨***σεδ-jομαι***· πρβλ. ***ἕδος***, ***ἕδρα***, ***ἵζω***, ***ἱδρύω***· σανσκρ. **sad-** (***sd-ā-mi***)=κάθημαι, **sād-ajā-mi** (=καθίζω), **sád-as** (θέσις, κάθισμα)· Ζενδ. **had-** (κάθημαι), **hadh-is** (= κάθισμα, κατοικία)· πρβλ. ὡσ. **sedeo, sēdo, sīdo, sedes, solium**· παλ-γερμ. **sizzen (sitzen, setzen)**· Γοτθ. **sitam, *sitjan, satjan**· Λιθ. **sed-mi**, ἀπρφ. **sed-eti**. Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. *sed-, *sod-.

ἐζῦγην, ἀόρ. δ' τοῦ ***ζεύγνυμι***.

ἔζωσμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ζώννυμι***.

ἔῃ, ἰων. ἀντὶ ***ᾖ***, γ' ἑνικ. ὑποτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἑή, θηλ. τοῦ ***ἑός***.

ἔηκε, ἐπικ. ἀντὶ ***ἧκε***, γ' ἑνικ. ἀορ. α' τοῦ ***ἵημι***.

ἔην, ἐπικ. ἀντὶ ***ἦν***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἐήνδανε, ἐπ. ἀντὶ ***ἤνδανε***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἀνδάνω***.

ἑῆος, γεν. ἀρσ. γέν. τοῦ ***ἑοῦς*** (***ὅ*** βλ.).

ἔῃς, ἐπικ. ἀντὶ ***ἧς***, γεν. θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ***ὅς***, ***ἥ***, ***ὅ***.—"Ὁμως ***ἑῆς*** εἶναι γεν. θηλ. τῆς κτητ. ἀντων. γ' προσ. ***ἑός***.

ἔησθα, ἐπικ. ἀντὶ ***ἦς***, δ' ἑν. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἔῃσι, ἐπ. ἀντὶ ***ᾖ***, γ' ἑνικ. Ὑποτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἔθαλψα, ἐθάλφθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***θάλπω***.

ἔθανον, ἀόρ. β' τοῦ ***θνῄσκω***.

ἑδάς, *-άδος*, ὁ, ἡ (***ἕδος***)· συνειθισμένος, συνήθης.

ἔθαψα, ἐθάφθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***θάπτω***.

ἐθεησάμην, ἰων. ἀόρ. α' τοῦ ***θεάομαι***.

"ΕΘΕΙΡΑ, ἡ· ἡ θρῖξ ‖ παρ' Ὁμήρῳ (πάντοτε κατὰ πληθ.) ἡ χαίτη τοῦ ἵππου, ἤ ὁ ἐξ ἱππείων τριχῶν λόφος τῆς περικεφαλαίας ‖ χαίτη λέοντος.

Ἔτυμ.: ὁμηρ. ***ἐθειράδες*** = γενειάδες· παρὰ Θεοκο. ***ἐθειράζοντες*** (κατὰ Σχολ. = κόμην τρέφοντες, εὔτριχοι)· σκοτειν. ἐτυμολ· κατά τινας ἐκ ῥ. ***Fεθ-*** ⟨ἰαπ. **vedh-** (πρβλ. γοτθ. **widan**, παλ-γερμ. **wetan** (=δένω)· κατ' ἄλλους ***ἔθειρα*** ⟨***ἄθειρα*** (***ἀ-*** ἄτονον τῶν πλαγίων πτώσεων ⟩ ***ἐ-***) ⟨ἰαπ. *ṷĝdh-er-jā : ἑλλ. ***ἰονθος*** ⟨ἰαπ *vi von-dh-o. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐθειράζω, μέλ. *-άσω*· τρέφω (φέρω) μακρὰν κόμην, κομῶ.

ἐθείρω· περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ.

ἐθελημός, ***ὀν*** (***ἐθέλω***)· ἑκούσιος, ἐθελοντής.

ἐθέλησθα, ἀντὶ ***ἐθέλῃς***, ἐπικ. β' ἑνικ. Ὑποτ. τοῦ ***ἐθέλω***.

ἐθελητός, ***ή, ὀν*** (***ἐθέλω***)· ἡθελημένος, θεληματικός, ἑκούσιος.

ἔθελξα, ἐθέλχθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***θέλγω***.

ἐθελο-, ὡς α' συνθετ. ἐν συνθέτοις σημ. ἑκουσίως, θεληματικῶς, ἤ εὐχαρίστως.

ἐθελό-δουλος, ***ον***· ἑκούσιος δοῦλος, ὁ ἑκουσίως (θεληματικῶς) δουλεύων.

ἐθελο-θρησκεία, ἡ (***ἐθελο-*** + ***θρησκεία***)· ἡ αὐθαίρετος (κατ' ἐκλογὴν) θρησκεία, αὐτοπροαίρετος θρησκεία ‖ δεισιδαιμονία.

ἐθελο-κάκέω, μελ. ***-ήσω***· ἑκουσίως δεικνύω χαλαρότητα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων μου, παίζω τὸν ρόλον δειλοῦ ἐπίτηδες. Ἐκ τοῦ

ἐθελό-κάκος, ***ον***· ὁ ἐκ προαιρέσεως (ἐθελουσίως) κακὸς (δειλός), ὁ παραμελῶν τὸ καθῆκόν του, κυρ. ὁ δειλὸς ἐν πολέμῳ.

ἐθελοντηδὸν (***ἐθέλω***)· ἐπίρ., ἑκουσίως, ἐθελουσίως.

ἐθελοντὴν (***ἐθέλω***), ἐπίρ. = ***ἐθελοντηδὸν*** (***ὅ*** βλ.).

ἐθελοντήρ, *-ῆρος*, ὁ (***ἐθέλω***)· ***ἐθελοντής***, ἑκουσίως προσφερόμενος (νὰ πράξῃ τι).

ἐθελοντής, *-οῦ*, ὁ (***ἐθέλω***)· ὅ,τι καὶ σήμερον, ὁ ἑκουσίως προσφερόμενος διά τι.

ἐθελοντί, ἐπίρ. = ***ἐθελοντηδὸν*** (***ὅ*** βλ.).

ἐθέλοντι, δωρ. ἀντὶ ***ἐθέλουσι***, γ' πληθ. τοῦ ***ἐθέλω***.

ἐθελο-πονία, ἡ· τὸ ἐθελουσίως πονεῖν, ἡ φιλοπονία. Ἐκ τοῦ

ἐθελό-πονος, ***ον*** (***ἐθελο-*** + ***πόνος***)· ὁ ἐθελουσίως πονῶν.

ἐθελο-πρόξενος, ***ον*** (***ἐθελο-*** + ***πρόξενος***)· ὁ ἐθελουσίως (ἀφ' ἑαυτοῦ) ἀναλαμβάνων τὰ καθήκοντα ***προξένου*** (βλ. λ.) ξένης τινὸς πόλεως (χωρὶς δηλ. νὰ ἐκλεχθῇ ἢ νὰ λάβῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἐντολήν της).

ἐθελ-ουργός, ***ὀν*** (***ἐθελο-*** + ***ἔργω***)· ὁ ἐθελουσίως ἐργαζόμενος, ὁ πρόθυμος πρὸς ἐργασίαν.

ἐθελούσιος, ***α, ον*** (***ἐθέλω***)· ἐθελοντής, ἑκούσιος, θεληματικός.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, προαιρετικός, αὐτοπροαίρετος.

ἘΘΕΛΩ, παρατ. ***ἤθελον***· μέλ. ***ἐθελήσω***· ἀόρ. α' ***ἠθέλησα***· πρκ. ***ἠθέληκα*** = ***θέλω***· θέλω, εἶμαι πρόθυμος, ποθῶ, εὔχομαι, ἐπιθυμῶ ‖ ἐνίοτε καὶ ὡς ἁπλοῦν σημεῖον τοῦ μέλλοντος, δηλ. ἀντὶ τοῦ ***θά...*** **2)** μετ' ἀρνήσ., δὲν εἶμαι ἱκανός, δὲν ἔχω τὴν δύναμιν (σχεδὸν καταντᾷ συνών. τῷ ***δύναμαι***) ‖ ὡσ. περὶ ποταμοῦ : ***οὐδ' ἔθελε προρρέειν ἀλλ' ἴσχετο*** = δὲν ἠδύνατο νὰ ῥέῃ πρὸς τὰ ἐμπρός ἀλλ' ἐκρατεῖτο. **3)** εἶμαι συνειθισμένος (νὰ πράττω τι προθύμως). **4)** σκοπεύω, ἐννοῶ, σημαίνω (λατ. **volo**)· συχν. ἐν φράσεσιν ὡς ἡ : ***τί ἐθέλει τὸ τέρας*** = λατ. **quid sibi wult?** = τί σημαίνει, τί δέλει νὰ εἴπῃ, τὸ τέρας (τὸ δαῦμα);

Ἔτυμ. : ***ἐθέλω***, ***ἐθελημός***, ***-ήμων***, ὁμηρ. ***ἐθελον-***

τήρ· *ἐ-* εἶναι πρόθημα (πρβλ. τὸ ἰαπ. προθεμ. *ē̆* / *ŏ̄*, βλ. καὶ τὰς λ. λ. ***ὀ-φλισκάνω, ὀ-κέλλω, ὀ-τρῦνω, ἠ-ρέμα. ὠ-κεανός***)· ***θέλω*** μέλ. ***θελήσω***: «***φαλίζει· θέλει***» (Ἡσυχ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *gvhel-.

ἔθεμεν, α' πληθ. ἀόρ. 6' τοῦ ***τίθημι.***

ἔθεν, ἐπ. καὶ ἀττ. ποιητ. γεν. ἀντὶ ***ἕο, οὗ.***

ἔθεντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ ***τίθημι.***

ἐθέρμηνα, ἀόρ. τοῦ ***θερμαίνω.***

ἔθετε, ἔθεσαν, 6' καὶ γ' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ ***τίθημι.***

ἔθευ, ἰων. ἀντὶ ***ἔθου,*** 6' ἐν. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ ***τίθημι.***

ἐθηεῖτο, ἐθηεύμεθα, ἐθηεῦντο, ἰων. ἀντὶ ***ἐθεᾶτο, ἐθεώμεθα, ἐθεῶντο,*** γ' ἑν., α' πληθ., γ' πληθ. τοῦ ***θεάομαι.***

ἐθηεύμεσθα, ἰων. α' πληθ. τοῦ ***θεάομαι.***

ἐθηήσαντο, ἰων. ἀντὶ ***ἐθεάσαντο,*** γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***θεάομαι.***

ἔθηκα, α' ἐνικ. ἀορ. α' τοῦ ***τίθημι.***

ἔθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἵημι***· ἐν ᾧ **ἔθην** εἶναι ἐνεργ. ἀόρ. 6' τοῦ ***τίθημι.***

ἔθϊγον, ἐνεργ. ἀόρ. 6' τοῦ ***θιγγάνω.***

ἐθίζω, μέλ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ιῶ*** ἀόρ. α' ***εἴθισα***· πρκ. ***εἴθικα***· — παθ. ἀόρ. α' ***εἰθίσθην***· πρκ. ***εἴθισμαι*** (***ἔθος***)· συνηθίζω τινά, κάμνω τινὰ νὰ σ' νηθίσῃ.— Παθητ. εἶμαι συνηθισμένος, συνηθίζω, εἶς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐθιστέον, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ συνηθίσῃ τίς(τινα).

ἔθλᾶσα, ἀόρ. α' τοῦ ***θλάω.***

ἔθλιψα, ἀόρ. α' τοῦ ***θλίβω.***

ἐθν-άρχης, -ου, ὁ (***ἔθνος*** + ***ἄρχω***)· ὁ ἄρχων ἔθνους ἢ λαοῦ ‖ «ἐθνάρχης».

ἐθνικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἔθνος, ὁ τοῦ ἔθνους.— **II** ξένος ‖ ἐθνικός, δηλ. εἰδωλολάτρης.— Ἐπίρ. ***-κῶς*** = κατὰ τὸν τρόπον τῶν εἰδωλολατρῶν. Ἐκ τοῦ

ΤΈΘΝΟΣ, ***-εος,*** τό· σύνολον ἀτόμων, ὁμὰς ἀνθρώπων, τὸ σύνολον τῶν ἀνηκόντων εἴς τινα ἐθνικότητα. 2) φυλή, ράτσα. 3) λαός, ἔθνος: ***τὰ ἔθνη***=αἱ ἐθνότητες, οἱ ἐθνικοί, τ. ἔ. οἱ Ἐθνικοί, δηλ. οἱ εἰδωλολάτραι (δηλ. πάντες οἱ ἄλλοι πλὴν τῶν Χριστιανῶν καὶ Ἑβραίων). 4) ἰδιαιτέρα τάξις ἀνθρώπων, φυλετικὴ τάξις.

Ἔτυμ.: ***ἔθνος*** ⟨*sve- (ἑλ. ἐν λ. ***ἔθος*** ⟨ἰαπ.*svedhos) πρβλ. καὶ σανσκρ. **sabhā** ⟨ἰαπ.*sebhā (= κοινότης, συνέλευσις), γοτθ. **sibja** (⟨ἰαπ.*sebhjā), παλ-γερμ. **sippa** (=ὁμαιμοσύνη).

ἔδορον, ἀόρ. τοῦ ***θρώσκω.***

ΤΈΘΟΣ, ***-εος,*** τό· συνήθεια, ἔθιμον, τρόποι.

Ἔτυμ.: ***ἔθος*** ⟨*Fεθος, *Fhεθος, *σFεθ-· ὁμηρ. μτχ. ***ἔθων*** (= ἔχων συνήθειαν)· ***ἐθίζω,*** πρτ. ***εἴθιζον,*** πρκ. Λεσ. ***εἴωθα.*** ὁμηρ. κ. λ. ***εἴωθα*** (ἐνίοτε καὶ ***ἔωθα***) ⟨*σεεFωθα, πρβλ. ***«εὐέθωκεν· εἴωθεν»*** (Ἡσυχ.)· ***ἐθάς -άδος***· ***ἦθος***· ὁμηρ. ***ἠθεῖος,*** ὡσῤ. ***ἠθαῖος.*** Πρβλ. σανσκρ. **svadhā** (=συνήθεια, κατοικία), Λατιν. **sodālis** (⟨*svedh-) **soleo** (συνηθίζω), **suēsco** ⟨*svēdh-skō (πρκ. **suēvi,** ἀπρφ. **suēre** παρὰ Λουκρητ.), Γοτθ. **sidus** (⟨ἰαπ.*sedh-), παλ-γερμ. **situ** (=συνήθεια), Γοτθ. **swēs.** Ἐξ ἰαπ. ῥ. *sve-dh- (ἧτις περιέχει τὸ θέμα τῆς τριτοπροσ. προσωπ. *sve-, βλ. ***ἑ***) καὶ ῥ. **dhē** (πρβλ. τ***ί-θη***-μι)= θέτω, ποιῶ, ὅθεν γεννᾶται ἡ σημ. σφετερίζομαι, οἰκειοποιοῦμαι (καθιστῶ τι ἰδικόν μου), καὶ περαιτέρω ἰδιοκτησία, οἰκειότης... οἰκεῖος.

ἔδραυσα, ἀόρ. α' τοῦ ***θραύω.***

ἔδρεξα, ἀόρ. α' τοῦ ***τρέχω.***

ἐδρέφθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***τρέφω.***

ἔδρεψα, ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ ***τρέφω.***

ἐδρήνευν, δωρ. ἀντὶ ***ἐθρήνουν,*** πρτ. τοῦ ***θρηνέω.***

ἔδρῑσα, ποιητ. ἀντὶ ***ἔθέρισα,*** ἀόρ. α' τοῦ ***θερίζω.***

ΤΈΘΩ· εἶμαι συνηθισμένος, συνηθίζω. Οἱ Ἀττικοὶ χρησιμοποιοῦσι τὸν πρκ. ***εἴωθα*** (ἰων. ***ἔωθα***) μετὰ σημασ. ἐνεστῶτος, καὶ τὸν ὑπερσ. ***εἰώθειν*** (καὶ ἰων. ***ἐώθεα***) μετὰ σημ. παρατ., ἤτοι ***εἴωθα***=εἶμαι συνηθισμένος, ἔχω τὴν συνήθειαν· πρτ. ***εἰωθὼς*** ὡς ἐπίθ. =συνηθισμένος, συνήθης, ***τὸ εἰωθὸς***= ἡ συνήθεια τινος, ***τὰ εἰωθότα***=αἱ συνήθειαι, τὰ ἔθιμα. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἔθος***].

Εἰ', σύνδ. ὑποθετικός, Δωρ. καὶ ἐπικ. ***αἰ'***=λατ. **si**· ἐάν. Συντάσσεται μετὰ Εὐκτ. ἢ Ὁριστ.· Βλ. ὡσ. ***εἰ γὰρ ἦ αἰ γὰρ*** καὶ ***εἴ-θε.***

Ἔτυμ.: ***εἰ*** κυρ. εἶναι Τοπ. ἐν. τοῦ ἀντων. θέμ. *o-/*e- (πρβλ. Ὁμ., Λεσβ., Βοιωτ. ***ἠ(αἰ,*** δωρ. ***αἰ*** (τοπ. ἐν. τοῦ θηλ. θέμ. *ā-), Κρητ., Κυπρ. ***ᾗ*** (=ἐάν), ὀργαν. ἐν. ἑλλ. ***εἰ*** (κυρ. σημ.= ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀκολούθως δέ = ἐάν)· πρβλ. τὴν χρῆσιν τοῦ γερμ. **so** καὶ λατ. **sī,** ταὐτὸ πρὸς τὸ **sī-c**· πρβλ. ὡσ. γοτθ. **ei** (ἀναφορ. ἀντων.)· Βλ. καὶ λ. ***εἶτα.***

εἶ, ἀττ. 6' ἐν. τοῦ ***εἰμί.***

εἶα, καὶ τρισυλλ. **ἔϊα,** ἐπιφών..(παρακελευσματικὸν μόριον)=λατ. **eia**· πρβλ. τὸ τῆς νέας «ἔγια μόλα ἔγια λέσα» ‖ ἐμπρός! λοιπόν! ἔλα λοιπόν! ***εἶα νυν***=καλὰ λοιπόν! καλὰ τώρα!

εἶᾶ, γ'. ἑν. πρτ. τοῦ ***ἐάω***· ὡσ. 6' ἑν. ἐνεστ. Προστ.

εἰάθην, εἴāμαι, παθητ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ ***ἐάω.***

εἰᾰμενή, ἡ· παραποτάμιος βοσκότοπος, λειμὼν (λιβάδι). [σκοτεινὸν ἐτυμολ.· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. τὰς λ.λ. ***εἰαμενή, εἰαμεναί, ἰαμεναί, ἰαμενῆ***· κατά τινας εἶναι ὑπολείμματα μετοχῶν διατηρούντα τὸν πρωταρχικὸν τόνον].

εἰ ἄν (ἐπ. καὶ ἰων. ***εἴκε***) καὶ κατὰ συγχώνευσιν ***ἐάν, ἤν*** καὶ ***ἄν.***

εἰανός, ή, όν, ἐπικ ἀντὶ ***ἑανός.***

εἶαρ, εἰᾰρῐνός, ἐπικ. ἀντὶ ***ἔαρ, ἐαρινός.***

εἰαρό-μασθος, ***ον*** (***εἶαρ***+***μασθός***), ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα νεαροὺς μαστούς.

εἴᾱς, 6' ἑν. παρατ. τοῦ ***ἐάω***·—**εἴāσα,** ἀόρ. α' τοῦ αὐτοῦ ῥήματος.

εἴασκον, ἰων. ἀντὶ ***εἴων,*** πρτ. τοῦ ***ἐάω.***

εἴᾰται, εἴᾰτο, ἐπ. ἀντὶ τῶν ἰων. ***ἔαται, ἔατο,*** οἵτινες πάλιν κεῖνται ἀντὶ τῶν ἀττ. ***ἧνται, ἧντο,*** γ' πληθ. ἑν. καὶ πρτ. τοῦ ***ἧμαι.***

εἴατο, ἰων. ἀντὶ ***εἶντο,*** γ' πληθ. μέσ. ὑπερσ. τοῦ ***ἔννυμι.***

ΕἼΒΩ, ἐπ. τύπος τοῦ ***λείβω***· στάζω, ἀφίνω νὰ πίπτουν σταγόνες. — Μέσον, σταλάζω, πίπτω κατὰ σταγόνας, χύνομαι.

Ἔτυμ.: κυρ. ***εἴβω*** κεῖται ἀντὶ ****εἴβω*** ⟨ἰαπ. *séigvō: γοτθ. **siggan,** παλ-γερμ. **sinkan** (=πίπτω κάτω, ρέω)· ἰαπ. **si̯ĝnō',** ἐκ ῥ. **seigv-** ἢ καὶ *seiqv-, πρβλ. σανσκρ. **sē'katē, siṇcáti,** Ζενδ. **haēk-,** παλ-γερμ. **sīhan,** Λεττ. **sīku** (ξηραίνω)· Κατά τινας ὁ τύπος ***λείβω*** εἶναι ὑστερογενής, προελθὼν ἐκ τοῦ παρατ. τοῦ ***εἴβω*** *****ἔλλειβον*** (⟨ἰαπ. *leib-). Βλ. καὶ ***λείβω.***

εἰ γὰρ=διότι ἐάν... ‖ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ εὐχῆς, ὦ ἐάν, μακάρι νά..., εἴθε (λατ. **utinam!**).

εἴ-γε = ἐάν βεβαίως, ἐάν τοὐλάχιστον (λατ. **siquidem**).

εἰ γοῦν = ἐὰν ὁπωσδήποτε, ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐάν... (ὑποδηλοῖ συγχρόνως ὅτι τὸ δι' αὐτοῦ εἰσαγόμενον πρᾶγμα εἶναι ἀπίθανον).

εἰ δ' ἄγε, ἐπὶ παρορμήσεως (προτροπῆς)· ἐμπρός! ἔλα λοιπόν! ἔλα! Ἡ φράσις εἶναι ἐλλειπτική· πλήρης θὰ ἦτο: ***εἰ δ' ἐθέλεις, ἄγε.***

εἰδάλιμος, η, ον (***εἶδος***)· εὔμορφος, κομψός, χαρίεις.— **II** ὅμοιος, ὁμοιάζων.

εἶδαρ, -ατος, τό (***ἔδω,*** ὡσεὶ ἦτο ἐκτεταμένος τύπος ἐκ τοῦ ***ἔδαρ***)· τροφή, κρέας, φαγώσιμα ‖ κτηνοτροφαί ‖ δόλωμα ψαρεύματος.

εἰδείην, Εὐκτ., καὶ ***εἰδέναι*** ἀπρφ. τοῦ ***οἶδα***· βλ. *****εἴδω*** B.

εἰ δὲ μή, ἐλλειπτικὴ φράσις ἀντὶ τῆς πλήρους ***εἰ δὲ μὴ τοῦτό ἐστι***· ἄλλως, εἰ δ' ἄλλως, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει· λατ. **sin aliter.**

εἰδέω, ἀντὶ ***εἰδῶ,*** Ὑποτ. τοῦ ***οἶδα***· βλ. *****εἴδω*** B.

εἰ δὴ = ἂν τώρα, ἂν τῷ ὄντι, ἂν μάλιστα, «βλέποντας ὅτι» (ἐκφράζει πεποίθησιν)· ὡσ. καὶ εἰς πλαγίας ἐρωτήσεις = ἂν τώρα, ἂν τῷ ὄντι...

εἰδήμων, -ονος, ὁ, ἡ (*****εἴδω***)· ὁ γνωρίζων τι, ὁ γνώστης, ἔμπειρός τινος (πράγμ.).

εἰδησέμεν, ἐπ. ἀντὶ ***εἰδήσειν,*** μέλλ. ἀπρφ. τοῦ *****εἴδω*** B.

εἰδήσω, μέλλ. τοῦ *****εἴδω.***

εἶδομες, δωρ. ἀντὶ ***εἴδομεν,*** α' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ *****εἴδω*** A.

εἶδον, ἀόρ. β' τοῦ *****εἴδω*** A.

εἶδος, -εος, τό (**εἴδω*)· ὅ,τι φαίνεται, μορφή, σχῆμα (λατ. **species**).— **II** Γενικῶς, εἶδος, ἰδιαίτερον εἶδος, ἰδιαιτέρας φύσεως ‖ ἰδιαίτερον σχέδιον δράσεως.— **III** (ἐν τῇ Λογικῇ) εἶδος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ γένος.

'*Ετυμ.*: *εἶδος*=σανσκρ. vē'dah (γνῶσις, ἰδέα), λιθ. **véidas** (ὄψις), παλ-σλαυ. **vidŭ** (ἀποψις)· ἐξ ἰαπ. θέμ. ***veides-**. — Ἰαπ. ρ. **veid-** (ὁρᾶν, γιγνώσκειν)· θλ. τὰς λ. λ. *ἰδεῖν, οἶδα*· πρβλ. ὡσ. Γοτθ. **unweis** (ἀγνοῶν, ἄγνωστος)· παλ-γερμ. **wīs, wīsa** (γνῶσις, συνείδησις) ⟨***veid(e)s-**· ἑλλ. *ἰδέα* (=ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, ὄψις, μορφή) ⟨**Fιδεσᾶ*· γορτ. *FισFος*, ἀττ. *ἴσος* ⟨**FιτσFο-*, ***vids-vo-**· εἶτα ὁμηρ. *εἰδάλιμος* (θλ. λ.), *εἴδωλον* (⟨*-ō[u]lo-?)· ποιητ. *ἀ[F]είδελος* (=ἀόρατος)· πρβλ. καὶ Λιθ. **vaidalas** (ἐμφάνισις), **pa-vidalus** (= μορφή)· ποιητ. *εἰδυλίς, -ίδος* (=γιγνώσκουσα)· σανσκρ. **vidurah** (νοήμων, ἱκανός).— Πρβλ. παρὰ Καλλιμ. *ἰδανός* (=ὡραῖος), παρ' Ἡσυχ. «*ἰδμήν· φρόνησιν*· *ἴδμων, -ονος* (= *πεπαιδευμένος*)· πρβλ. σανσκρ. **vidmán-** (σοφία)· ποιητ. *ἴδρις, -ιος* (=σοφός, ἄξιος, ἱκανός)· *ἵστωρ*, ἀττ. *ἴστωρ* (=ὁ γιγνώσκων)· *ἰνδάλλομαι* (=παρομοιάζω).

εἰδόσι, δοτ. πληθ. τοῦ *εἰδώς*, μτχ. τοῦ *οἶδα* (θλ. **εἴδω* Β').

εἰδότα, αἰτ. ἑν. τοῦ *εἰδώς*, μτχ. τοῦ *οἶδα* (θλ. **εἴδω* Β).

εἰδότως, ἐπίρ. τοῦ *εἰδώς* (μτχ. τοῦ *οἶδα*)· ἐν γνώσει, μετὰ γνώσεως, ἐκ προνοίας.

εἰδυῖα, θηλ. ὀνομ. μτχ. τοῦ *οἶδα* (θλ. **εἴδω* Β).

εἰδύλλιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *εἶδος*· μικρὸν ἀφηγηματικὸν (περιγραφικὸν) ποίημα, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀγροτικῆς (ποιμενικῆς) ὑποθέσεως, «εἰδύλλιον».

ΕΙ'ΔΩ (ὀρθότερον **ΓΙ'ΔΩ**, πρβλ. λατ. **video**)· βλέπω ‖ ἀχρηστευθὲν κατὰ τὸν ἐνεργ. ἐνεστ., ὅστις ἐμφανίζεται ὡς *ὁράω*· αἱ σημασίαι του κατανέμονται εἰς δύο ὁμάδας, τὴν τοῦ βλέπω καὶ τὴν τοῦ γνωρίζω.

Α'. ἐν τῇ σημασ. τοῦ *βλέπω* κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ β' ἀορ. *εἶδον*, ἐπ. *ἴδον*, *ἴδεσκον*· ὑποτ. *ἴδω*, καὶ ἐπ. *ἴδωμι*· ἀπρφ. *ἰδεῖν* καὶ ἐπ. *ἰδέειν*· μτχ. *ἰδών*. Ἡ αὐτὴ σημ. τοῦ βλέπειν ἀνήκει καὶ εἰς τὸν μέσ. ἀόρ. β' *εἰδόμην*, ἐπ. *ἰδόμην*· Προστ. *ἰδοῦ* (ἐξ ἧς τὸ ἐπίρ. *ἰδού*)· Ὑποτ. *ἴδωμαι*· ἀπρφ. *ἰδέσθαι*. Ἡ Προστ. τοῦ μέσου ἀορ. β' *ἰδοῦ* κατὰ τὸ πλεῖστον χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπιφώνημα (ἰδού! νά!) λατιν. **ecce**!— Ὡς ἐνεστ. χρησιμοποιεῖται ὁ τύπος *ὁράω*, ὡς παρακ. ὁ *ἑώρακα* ἢ *ἑόρᾱκα*, καὶ ὡς μέλλ. ὁ τύπος *ὄψομαι*. — **II** Ἐν τῇ ἐπικῇ καὶ ἰων. γλώσσῃ ἀπαντᾷ καὶ ὁ παθητ. καὶ μέσ. ἐν. *εἴδομαι*· ἀόρ. α' *εἰσάμην*, καὶ ἐπ. *ἐεισάμην*, *-σαο*, *-σατο* πεπὰ παθητ. ἐνν. βλέπομαι, εἶμαι ὁρατός, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι (λατ. **videor**)· *εἴδεται ἄστρα* = τὰ ἄστρα εἶναι ὁρατά, ἐμφανίζονται ‖ ἐντεῦθεν ἀκολουθοῦν αἱ σημ.: **2)** ἔχω ἢ λαμβάνω τὴν ἐμφάνισιν πράγματός τινος ‖ καὶ μετὰ δοτ.=καθιστῶ ἐμαυτὸν ὅμοιον: *ἐείσατο φθογγὴν Πολίτῃ*=ἐξωμοίωσεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν Πολίτην κατὰ τὴν φωνήν.

Β'.=γιγνώσκω, γνωρίζω.—ἐν τῇ σημασ. ταύτῃ ἀπαντᾷ ὁ πρκ. *οἶδα* (=κυρ. ἔχω ἴδει), συνήθως ὅμως χρησιμοποιούμενος ὡς ἐνεστ. ἐν τῇ σημ. τοῦ γνωρίζω (διότι γνωρίζει τις βεβαίως ὅ,τι ἔχει ἰδεῖ)· οὕτω καὶ ὁ ὑπερσ. *ᾔδη* (=κυρ. εἶχον ἴδει) χρησιμοποιεῖται ὡς παρατ. ἐν τῇ σημασ. τοῦ ἐγνώριζον.—*οἶδα, οἰσθα* (καὶ ποιητ. *οἶδας*)· α' πληθ. *ἴσμεν* (ἐπ. καὶ δωρ. *ἴδμεν*), *ἴστε*, *ἴσᾶσι*.— Προστ. *ἴσθι*, *ἴστω*.—Ὑποτ. *εἰδῶ* καὶ ὡσ. ἐπ. *ἰδέω*. — Εὐκτ. *εἰδείην*. — Ἀπρφ. *εἰδέναι*, ἐπ. *ἴδμεναι* καὶ *ἴδμεν*.—Μτχ. *εἰδώς*, ἐπικ. θηλ. *ἰδυῖα*. —Παρατ. *ᾔδειν*, ἐπικ. *ᾔδεα*, ἀττ. *ᾔδη*· ἐπ. β' ἐν. *ἠείδης* ἀντὶ *ᾔδησθα*, ἀττ. *ᾔδεισθα*· γ' ἐνικ. ἐπικ. *ἠείδη*, ἀττ. *ᾔδη*, *ᾔδειν*· πληθ. *ᾔδειμεν*, *ᾔδειτε* ἢ *ᾔδετε*, *ᾔδεισαν* ἢ *ᾔδεσαν*, ἀττ. *ᾖσμεν*, *ᾖστε*, *ᾖσαν* (ἐπικ. *ἴσαν*).— Μέλλ. *εἴσομαι*, καὶ συχν. *εἰδήσω*.— Γνωρίζω· *εὖ οἶδα*=γνωρίζω καλῶς· *εὖ ἴσθι* = γνώριζε καλῶς, ἔσο βέβαιος: *νοήματα, μήδεα οἶδε*=εἶναι γνώστης σχεδίων, εἶναι ἐπινοητικὸς ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ καὶ μετὰ ἐπιθ.: *πεπνυμένα, φίλα, ἄρτια, εἰδέναι*. Ὡσ. συχν. καὶ κατὰ μτχ.: *εὖ εἰδώς*= γνωρίζων καλῶς, πολὺ ἐπιδέξιος. Ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ τοῦ «εἶμαι ἐπιδέξιος εἴς τι» παρ' Ὁμήρῳ δέχεται καὶ γεν. δηλοῦσαν τὸ εἰς ὅ τις εἶναι ἐπιδέξιος: *τόξων ἐὺ εἰδὼς*=ἐπιτήδειος εἰς τὴν χρῆσιν τῶν τόξων. Ὡσαύτως μετὰ αἰτ. *χάριν οἶδά τινι* = ἀναγνωρίζω ὅτι ὀφείλω εὐγνωμοσύνην εἴς τινα, εὐγνωμονῶ τινα.— *οἶδ' ὅτι, οἶσθ' ὅτι* = γνωρίζω, γνωρίζεις, τι καλῶς. — Ὡσ., *οἶσθ' ὅτι, οἶσθ' ὅ* καὶ *οἶσθ' ὡς* μετὰ ἑπομένης Προστ. πρὸς δήλωσιν πρατροπῆς ἢ ἐντολῆς, χωρὶς καὶ νὰ καθορίζεται τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς, ὡς ἐὰν τοῦτο ἦτο γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων· κυρ. ἐν τῇ φράσει: *οἶσθ' ὃ δρᾶσον* ἀντὶ: *δρᾶσον, οἶσθ' ὅ*=πρᾶξον, γνωρίζεις τί· συνήθως αἱ τοιαῦται περιφράσεις ἐκφέρονται ἐρωτηματικῶς: *οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσαν ; = δρᾶσον—οἶσθ' ὅ ;* = κάμε—ἠξεύρεις τί ; (δηλ. κάμε γρήγορα).— [ἐξ ἰαπ. ρ. **veid-**· δι' ἐτυμολ. θλ. λ. λ. *εἶδος, ἰδεῖν, οἶδα*].

εἰδωλεῖον, τό (*εἴδωλον*)· ναὸς εἰδώλων.

εἰδωλό-θῦτος, *ον* (*εἴδωλον*+*θύω*)· θυόμενος εἰς τὰ εἴδωλα, ὁ προσφερόμενος ὡς θυσία εἰς τὰ εἴδωλα ‖ ὡς οὐσ. *τὸ εἰδωλόθυτον* = κρέας ἀπομένον ἐκ τῆς θυσίας εἰς εἴδωλα.

εἰδωλο-λατρία, ἡ (καὶ *-εία*)· ἡ λατρεία τῶν εἰδώλων. Ἐκ τοῦ

εἰδωλο-λάτρης, -ου, ὁ, ἡ (*εἴδωλον* + *λάτρις*)· ὁ λατρεύων, προσκυνῶν, τὰ εἴδωλα.

εἴδωλον, τὸ (*εἶδος*)· ὁμοίωμα, μορφή, εἰκών, φάσμα, φάντασμα: *βροτῶν εἴδωλα καμόντων*=αἱ σκιαὶ (τὰ φάσματα) τῶν νεκρῶν.— **II** εἰκὼν (παράστασις) ἐν τῇ διανοίᾳ, ἔννοια, ἰδέα ‖ φαντασία, φανταστικὸν ὅραμα, ὀπτασία.— **III** ὁμοίωμα, κυρ. θεοῦ, ἄγαλμα, εἰκὼν ‖ ὅθεν, εἴδωλον, ψευδὴς θεός.

εἰδώς, μτχ. τοῦ *οἶδα* (πρκ. τοῦ *οἶδα* Β').

εἶεν (Α), ἀττ. ἀντὶ *εἴησαν*, γ' πληθ. Εὐκτ. τοῦ *εἰμί*.

εἶεν (Β), μόριον παρακελευσματικὸν (ἔχον πρὸς τὸ μόριον *εἶα* οἱανσχέσιν ἔχει τὸ *ἔπειτεν* πρὸς τὸ *ἔπειτα*)· καλά! πολὺ καλά! ἔχει καλῶς! (λατ. **esto**).

'*Ετυμ.*: *εἶεν* ⟨ἰαπ. **eive* (〉σανσκρ. ēvá = ὡσαύτως) καὶ **eivem* ⟨**ei* (=ἑλλ. *εἰ*) + **ve*, πρβλ. σανσκρ. i-va ἑλλ. ἠ[F]ὲ (=ὡς)· διὰ τὸ **-m** τοῦ **eivem* πρβλ. λατ. num : nu (nudius), autem : ἑλλ. *αὖτε*, cum : co-, σανσκρ. sàm-: *ὁ- ὁ-* κλπ.

εἶῆν, Εὐκτ. τοῦ *εἰμί*.

εἴῃν, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἵημι*.

εἶθαρ, ἐπίρ. (*εὐθύς*)· ἐν τῷ ἅμα, ἀμέσως, πάραυτα. [ἡ μετὰ τοῦ *ἰθὺς -εὐθὺς* συγγένεια ἀμφισβητεῖται].

εἴ-θε, ὡρ. καὶ ἐπ. *αἴ-θε*· ἐπιφώνημα· «μακάρι νά», «ἄμποτε»! εἴθε! (λατ. **utinam**).

'*Ετυμ.*: *εἴθε* ⟨*εἰ*, ὡρ. *αἰ* + **-θε**=σανσκρ. **ha**, παλ-σλαυ. **ze**, ἰαπ. **gvhe*· ἀλλὰ θλ. καὶ *γε* (: σανσκρ. **ha**, ἰαπ. **ghe*).

εἴθην, ἰων. **ἔθην,** παθ. ἀορ. τοῦ *ἵημι*.

εἰθίζω, μέλ. *-ίσω*, ποιητ. ἀντὶ *ἐθίζω*.

εἴθισα, εἴθικα, ἀορ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἐθίζω*.

εἴκα, ἀττ. ἀντὶ *ἔοικα*.

εἶκα, πρκ τοῦ *ἵημι*.

εἰκάζω, μελ. *-άσω*· ἀόρ. α' *ἤκασα*, ἰων. *εἴκασα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἠκάσθην*· παρακ. *ἤκασμαι*, ἰων. *εἴκασμαι* (*εἰκός*)· καθιστῶ τι ὅμοιον πρός τι, ἀπεικονίζω.— Παθητ. εἶμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω πρός τι.— **II** παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω ‖ ἐκ τῆς συγκρίσεως συνάγω, συμπεραίνω, εἰκάζω, μαντεύω.

εἴκᾰδον, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *εἴκω* (=ὑπείκω, ὑποχωρῶ)· Ὑποτ. *εἰκάθω*· ἀπρφ. *εἰκαθεῖν*· μτχ. *εἰκαθών*.

εἰκαῖος, α, ον (*εἰκῆ*)· ἄνευ σκοποῦ, ἄνευ προδέσεως ‖ μάταιος, ἄσκοπος.— **II** κοινός, ἀνάξιος ‖ ματαιόφρων, κοῦφος, φαῦλος. [δι' ἐτυμολ. θλ. *εἰκῆ*].

εἰκάς, *-άδος,* ἡ (*εἴκοσι*)· ἡ εἰκοστὴ τοῦ μηνός (ἐνν. *ἡμέρα*).

εἰκᾰσία, ἡ (*εἰκάζω*)· ὁμοιότης, ὁμοίωμα, εἰκὼν ‖ συμπερασμός, εἰκασία.

εἴκασμα, *-ατος,* τὸ (*εἰκάζω*)· ὁμοίωμα, εἰκών.

εἰκασμός, *-οῦ,* ὁ (*εἰκάζω*)· τὸ συμπεραίνειν, συμπέρασμα, μαντεία, μαντεύειν.

εἰκαστής, *-οῦ,* ὁ (*εἰκάζω*)· ὁ εἰκάζων, συμπεραίνων, μαντεύων ‖ μάντις, χρησμῳδός.

εἰκαστός, *ή, όν* (*εἰκάζω*)· ὃν δύναταί τις νὰ συγκρίνῃ (νὰ παραβάλλῃ), παρόμοιος.

εἴκᾰτι, ὡρ. ἀντὶ *εἴκοσι*.

εἰκελ-όνειρος, *ον* (**εἴκελος** + **ὄνειρον**)· ὁ ὅμοιος (**εἴκελος**) πρὸς ὄνειρον.

εἴκελος, *η, ον* (**εἰκός**)· ὅμοιος, κατὰ τὸν τρόπον τινός.

εἰκελό-φωνος, *ον* (**εἴκελος** + **φωνή**)· ὁ ὁμοίας φωνῆς, ὁ ἔχων ὁμοίαν φωνήν.

εἰκέναι, ἀττ. ἀντὶ **ἐοικέναι,** ἀπρφ. τοῦ **ἔοικα.**

ΕἸΚΗ˜ (καὶ **εἰκῇ**), ἐπίρ.· ἄνευ σχεδίου ἢ σκοποῦ, ἀπερισκέπτως, «εἰς τὰ κουτουροῦ» ‖ ματαίως, ἀσκόπως (λατ. **temere**). [κυρ. **εἰκῇ** = κατ' εὐχαρίστησιν, ἀνέτως ‖ ἀσκόπως, τυχαίως.— Πρβλ. **εἰκαῖος** (κυρ.= συμβαίνων κατὰ τύχην, τυχαῖος ‖ ὁ πρῶτος τυχών, ἄσημος χυδαῖος)· πρβλ. πρτ. **εἶκε,** πρκ. **ἔοικα** βλ. **εἰκών**].

εἰκονίζω, μελ. **-σω** (**εἰκών**)· ἀπεικονίζω, δίδω μορφήν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εἰκόνισμα, **-ατος,** τὸ (**εἰκονίζω**)· ἀπεικόνισμα, ὁμοίωμα, ἀντίγραφον.

εἰκός, ἰων. **οἰκός,** γεν. **-ότος,** τό, οὐδ. μτχ. τοῦ **ἔοικα** (λατ. **veri-simile**)· ὅμοιον τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθοφανές, πιθανόν, εὔλογον, εὐλογοφανές ‖ ὀρθόν, δίκαιον, ἔντιμον, τὸ φυσικόν, τὸ πρέπον ‖ **παρὰ τὸ εἰκὸς**=παράλογον.

εἰκοσά-βοιος, ἐπικ. **ἐεικοσά-βοιος, ον** (**εἴκοσι** + **βοῦς**)· ὁ ἔχων ἀξίαν εἴκοσι βοῶν.

εἰκοσα-ετής, **ἐς** (**εἴκοσι**+**ἔτος**)· ὁ ἡλικίας εἴκοσιν ἐτῶν.

εἰκοσάκις (**εἴκοσι**)· εἴκοσι φοράς.

εἰκοσά-μηνος, *ον* (**εἴκοσι** + **μήν**)· ὁ ἡλικίας εἴκοσι μηνῶν.

ΕἸΚΟΣΙ, καὶ πρὸ φων. **εἴκοσιν,** ἐπ. **ἐείκοσι,** δωρ. **εἴκατι,** σῖ. αἱ, τά, ἄκλ.· δ,τι καὶ νῦν (λατ. **viginti**).

Ἔτυμ.: **εἴκοσι**〈***ἐ̆Fίκοσι,** ὁμ. **εἴκοσι** καὶ **ἐείκοσι,** τ. ἔ. **ἴκοσι,** δωρ., Βοιωτ., Ἠλ. **Fίκατι,** Παμφ. **φίκατι,** Ἡρακλ. **Fείκατι** (κατ' ἐπίδρασιν ἐκ τοῦ **εἴκοσι**), Δελφ. κ. λ. **ἴκατι** (**εἴκατι** Θεσκρ., Καλλ.)· Βοιωτ. **Fικαστὸς** (〈*-k̑mtsto-), ἀττ. **εἰκοστός**· Βοιωτ. **Fικάς,** Δωρ., Θεσσαλ. **ἰκάς,** ἀττ. **εἰκάς,** **-άδος** (=ἡ εἰκοστὴ ἡμέρα τοῦ μηνός)· **εἴκοσι** καὶ **εἰκοστὸς** ἔχουσιν **-ο-** ἀντὶ **-α-** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν κατάλ. **-κοντα.** Πρβλ. Ζενδ. **vīsaiti,** Περσ. **bīst,** σανσκρ. **viçatīh,** Ἀρμ. **khsau** (〈*gsan, *gisan, ἰαπ. ***vῑ̆kmtī,** λατιν. **viginti** (〈***vῑgentī**), **vīcē(n)simus** (〈***vῑcenssemos,** ***vῑ̆-kmtsti̯mos,** πρβλ. Ζενδ. **vīsasθema-**), **vīcēnī** (〈***vῑ̆-centsno-**)· ἰαπ. ***vῑ̆-kmtῑ̆,** ὀνομ-αἰτ. δυϊκ. οὐδ. (= δύο δεκάδες)· ***vi-(d)kmtī̆** κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***dvῐ̆dkmti** ***-(d)kmti,** ***dekemt-** (= δέκα· βλ. λ. **δέκα**)· πρβλ. **-κοντα** 〈***dkomtə** (πληθ.)· ***vῐ̆** (=δύο) συγγ. τῷ σανσκρ. **vi** (=χωρίζειν), **visu-** (=διαφόρων ἐννοιῶν), **vitarám** (=μακρότερον), γοτθ. **wiþra** (= ἐναντί τινος)· ἑλλ. **ἴδιος** (=ἰδιωτικός) 〈***Fί-διος** κλπ.· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπετ. ῥ. ***u-** (=δύο) ἐν τῷ σανσκρ. **u-bhaú** = ἀμφότεροι, παλ-σλαυ. **vŭ-torŭ** (〈***u-toro-**) = ἕτερος.

εἰκοσι-νήριτος, *ον* (**εἴκοσι**+**νήριτος**=**νήριστος**= ἄνευ ἔριδος· **νη**+**ἔρις**)· εἰκοσαπλάσιος ἀδιαφιλονεικήτως ‖ **εἰκοσινήριτα ἄποινα** = εἰκοσαπλασίονα λύτρα.

εἰκοσί-πηχυς, *υ* (**εἴκοσι**+**πῆχυς**)· εἴκοσι πήχεων, εἰκοσάπηχυς.

εἰκοσ-όργυιος, *ον* (**εἴκοσι** + **ὀργυιά**)· ἐξ εἴκοσιν ὀργυιῶν

εἰκόσ-ορος, *ον,* ποιητ. **ἐεικόσορος** (**εἴκοσι** + ῥ. **ἐρ-** τοῦ **ἔρεσσω**)· εἰκοσάκωπος.

εἰκοστή, ἡ· βλ. **εἰκοστὸς** ΙΙ.

εἰκοστο-λόγος, ὁ, ἡ (**εἰκοστὴ** + **λέγω**)· ὁ συλλέγων (εἰσπράττων) τὴν εἰκοστήν (τ. ἔ. τὸν φόρον τοῦ $^1/_{20}$) ‖ ἐνοικιαστὴς (ἢ εἰσπράκτωρ) φόρων.

εἰκοστός, ἐπ. **ἐεικοστός, ή, όν**· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ εἰκοστὸς κατὰ σειράν.— **ΙΙ εἰκοστή,** ἡ =φόρος συνιστάμενος εἰς τὸ εἰκοστὸν μέρος (λατ. **vicesima**).

εἰκοσ-ώρῡγος, *ον* (**εἴκοσι** + **ὀργυιά**)· ὁ εἴκοσιν ὀργυιῶν.

εἰκότως, ἐπίρ. τοῦ **εἰκώς**· κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, πιθανῶς, φυσικὰ ‖ δικαίως, λογικῶς, εὐλόγως.

ἔϊκτο, ἐΐκτην, ἐπ. ἀντὶ **ἐοίκει, ἐοικάτην,** γ' ἑνικ. καὶ γ' δυϊκ. ὑπερσ. (βλ. **ἔοικα, εἴκω**).

ἔϊκτον, ἐπ. ἀντὶ **ἐοίκατον,** γ' δυϊκ. τοῦ **ἔοικα.**

***ΕἸΚΩ** (Α), μέλ. **εἴξω**· ὁμοιάζω· γ' ἑν. πρτ. **εἶκε,** ἀττ. **ἦκε**= ἦτο ὅμοιος ἢ πιθανός, ἐφαίνετο καλός. —**Ἄλλ'** ὁ πρκ. **ἔοικα,** καὶ ὁ ὑπερσ. **ἐᾴκειν** ἐχρησιμοποιοῦντο μετὰ σημ. ἐνεστ. καὶ παρατ.· βλ. **ἔοικα** [ὅλ' ἐτυμολ. βλ. **εἰκών**].

ΕἸΚΩ (Β), μέλ. **-ξω**· ἀόρ. **α' εἶξα**· ποιητ. ἀορ. **β' ἐἰκᾰθον**· ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ἀποσύρομαι, ὀπισθοχωρῶ. **2)** ὑπείκω, ὑπακούω, ὑποτάσσομαι, πείθομαι, ἀκολουθῶ: **ᾧ θυμῷ εἶξας**= ἀκολουθήσας τὴν ὄρεξίν του—**πενίῃ εἴκων**=ὑπακούων εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς πείνης, πιεζόμενος ὑπὸ τῆς πείνης. ‖ ἐντεῦθεν, ὑποχωρῶ (κάμνω ὑποχώρησιν) εἴς τινα ἢν τινι πράγματι, εἶμαι ἀσθενέστερος ἢ κατώτερός τινος ὡς πρός τι.— **ΙΙ** μτβτ. παραιτοῦμαί τινος, παραδίδω τι, ἀφίνω ‖ παραχωρῶ, ἐπιτρέπω.— **ΙΙΙ** ἀπρσ., εἶναι ἐπιτετραμμένον, εἶναι δυνατόν.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **Fικ- εἴκω,** ἀόρ. **ἔξεικε**· πρβλ. Ἡσυχ. **αγῖξαι** (τ. ἔ. **Fῖξαι, Fεῖξαι**)· **χωρῆσαι»**· πρβλ. καὶ σανσκρ. **vinákti** (=χωρίζειν), λατ. **vicēs** (πληθ. =ἀλληλοδιαδοχαί), ἰαπετ. ῥ. **veiq-** παράλλ. τῆς ***veig-** ἐν τῷ σανσκρ. **viják̑** (= ὀπισθοχωρῶ πρό τινος), παλ-γερμ. **wīhhan,** ἀγγλοσαξ. **wican** (ὑποχωρῶ), γερμ. **weichen,** ἀγγλ. **weak**· πρβλ. ἑλλ. **οἴγνῡμι** (κυρ.=κάμνω τι νὰ ὑποχωρήσῃ, ἀνοίγω), λεσβ. ἀπρφ. **ἐείγην.**

εἰκών, ἡ, γεν. **-όνος,** αἰτ. **-όνα**· ἰων. γεν. **εἰκοῦς,** αἰτ. **εἰκώ, αἰτ. πληθ. εἰκούς**· (***εἴκω, ἔοικα**)· ὁμοίωμα, εἰκών, ἀπεικόνισμα, ὁμοιότης.— **ΙΙ** ὁμοιότης, φάσμα, φάντασμα. **2)** παρομοίωσις.

Ἔτυμ.: πρκ. **ἔοικα** (〈***FέFοικα**), ἰων. **οἶκα,** ὁμῆρ. γ' ἑν. δυϊκ. **ἔϊκτον,** ἀπρφ. ἀττ. ποιητ. **εἰκέναι,** ὑπερσ. **ἐᾴκειν,** ὁμηρ. γ' δυϊκ. **ἔϊκτην,** παθητ. ὁμηρ. **ἤϊκτο, ἔϊκτο,** πρκ. μτχ. **ἐοικώς,** ἀττ. **εἰκώς,** ἰων. **οἰκώς**· ὁμηρ. **ἔΐσκω** (〈***Fε-Fικ-σκω**) **ἴσκω** (〈***Fικ-σκω**)· **εἰκελος** (***Fεικ-**)**ἴκελος** (***Fικ-**), ἐπικ. **ἐπιείκελος**· **ἐπιεικής**· **αἰκία** (βλ. λ.)· **εἰκάζω** (〈***ἐ-Fικάζω**).

εἰκώς, μτχ. τοῦ **ἔοικα,** πρκ. τοῦ ***εἴκω** (εἶμαι ὅμοιος).

εἰλαδόν, ἐπίρ. (**εἴλη**)=**ἰληδόν**· ἀθρόως, ἐν σώματι.

εἰλᾰπῑνάζω (**εἰλαπίνη**)· ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. μόνον· εὐωχοῦμαι, συμποσιάζω (μετὰ πολλῶν ἄλλων ὁμοτραπέζων) ‖ εἶμαι σύνδειπνος, ὁμοτράπεζος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εἰλᾰπῑναστής, -οῦ, ὁ (**εἰλαπινάζω**)· ὁ συνδαιτυμών, συμποσιαστής, ὁμοτράπεζος.

εἰλᾰπῑνη, ἡ· δεῖπνον, ἡ ἑορτή, ἡ συμπόσιον (λαμπρὸν καὶ πολυτελὲς) παρατιθέμενον ὑπό ἑνὸς οἰκοδεσπότου ‖ ἀντίθ. τῷ **ἔρανος.**

Ἔτυμ.: ἀβέβ. ἐτυμολ. Κατά τινας ἐξ ἰαπ. ῥ. **vel-** (=θέλω, ποθῶ), πρβλ. λατ. **velle** (βούλεσθαι), Γοτθ. **wiljan,** ἑλλ. **ἔλπω** (=κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίζῃ), **ἄλπνιστος** (βλ. λ.)· κατ' αὐτοὺς **εἰλαπίνη,** Αἰολ. **ἐλλαπίνᾱ** 〈***ἐ-Flαπ-ινᾱ** (λατιν. **volup**).

εἶλαρ, **-ατος,** τὸ (**εἴλω**)· σκέπασμα ‖ προστασία, καταφύγιον, ἔρκος, φραγμός: **εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν**=καταφύγιον διά τὰ πλοῖα καὶ τὰ πληρώματά των ‖ ἀλλ' ὅμως **εἶλαρ κύματος**=φραγμός (ἄμυνα, προστασία) κατὰ τοῦ κύματος.

Ἔτυμ.: **εἶλαρ** 〈***FελFαρ** καὶ κατ' ἀνομοίωσιν ***ἐλFαρ,** πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. **ἄελαρ· βοήθειαν**· ἐξ ἰαπ. ῥ. **vel-,** βλ. καὶ τὰς λ. λ. **εἰλέω** ΙΙ καὶ **εἰλύω.**

εἰλάτῑνος, η, ον, ἐπικ. ἀντὶ **ἐλάτινος**· ὁ ἐκ ξύλου ἐλάτης.

εἴλᾱχα, δωρ. ἀντὶ **εἴληχα,** πρκ. τοῦ **λαγχάνω.**

εἴλεγμαι, ἀντὶ **λέλεγμαι,** παθ. πρκ. τοῦ **λέγω.**

Εἰλείθυια, ἡ (ἐκ τοῦ **ἐληλυθυῖα,** θηλ. τῆς μτχ. πρκ. τοῦ **ἔρχομαι**)· ἡ θεὰ τῶν τοκετῶν, προστάτις τῶν ἐπιτόκων, ἥτις τὰς βοηθεῖ κατὰ τὸν τοκετόν, ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν παρὰ Ρωμαίοις **Lucina,** ταυτισθεῖσα μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν Ἄρτεμιν.

εἴλεν, εἵλετο, γ' ἑνικ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β' τοῦ **αἱρέω.**

εἴλετε, δωρ. ἀντὶ **εἵλου,** β' ἑνικ. τοῦ μέσου ἀορ. β' τοῦ **αἱρέω.**

εἰλεῦντο, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ **εἰλέω.**

εἰλέω, ἀττ. **εἰλέω,** ἐπεκτετ. τύπος τοῦ **εἴλω.**—[**εἰλέω** ⟨*Fελ-νέω καὶ **ἴλλω** ⟨*Fι-Flω, ἀττ. **εἴλλω** (= ἑλίσσω, τυλίσσω), ἐκ ῥ. ἰαπ. vel- (κυλινδῶ)· βλ. τὰς λ. λ. **εἰλεός, εἰλύω, ἕλιξ, ἑλίσσω, ἕλινος, ἕλμις** κλ.].

εἴλη, ἡ = **ἴλη**· ὁμιλος, πλῆθος, ὁμάς (στρατοῦ). [διὰ ἐτυμολ. βλ. **εἰλέω, εἴλω, ἴλη**].

εἴλη, ἡ· ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου, καύσων, θάλπος· βλ. **ἔλη.**

εἴληγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **λαγχάνω.**

εἰληδόν καὶ **εἰληδά,** ἐπίρ. (**εἴλη**) = **ἰληδόν**· καθ' ὁμάδας, κατὰ πλήθη, σωρηδόν.— **II** (**εἰλέω**)· συμπεπλεγμένως, περιπλοκάδην || ἑλικοειδῶς.

εἰλήλουθα, εἰληλούθειν, ἐπικ. ἀντὶ **ἐλήλυθα, ἐληλύθειν,** πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **ἔρχομαι**· **εἰλήλουθμεν,** ἐπ. ἀντὶ **ἐληλύθαμεν,** α' πληθ. πρκ.

εἴλημμαι, παθ. πρκ. τοῦ **λαμβάνω.**

εἴληφα, πρκ. ἐνεργ. τοῦ **λαμβάνω.**

εἴληχα, πρκ. τοῦ **λαγχάνω.**

εἰλι-κρίνεια, ἡ· καθαρότης, ἀκεραιότης, «εἰλικρίνεια». Ἐκ τοῦ

εἰλι-κρῐνής, ἐς (**εἴλη**+**κρίνω**)· κυρ. ὁ ἐξετασθεὶς ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου (ὀρθότ. ἄρα γραπτέον **εἰλικρ.**), ἠλεγμένος || ἐντεῦθεν: 1) ἄμεικτος || καθαρός, ἀδιάφθορος (λατ. **sincerus**). 2) διακεκριμένος, εὐκρινής, ψηλαφητός, καθαρός. 3) ἐπίρ. **-νῶς**· ἀπολύτως, καθαρά.

'**Ετυμ.:** ἐν τοῖς χειρογρ. τοῦ Πλάτ. **εἰλικρινὴς** ⟨**εἰλι-**+**κρίνω,** πρβλ. **εἴλη** σανσκρ. **s(ú)var** (= φῶς, οὐρανός, ἥλιος)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **εἰλίσσω**+**κρίνω** καὶ κυρ. σημ. κοσκινισμένος διὰ κυλίσματος, καθαρισμένος, εἶτα δέ ὁ μὴ ψευδόμενος.

εἴλικτο, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **ἑλίσσω.**

εἰλικτός, ή, όν, ἰων. ἀντὶ **ἑλικτός.**

εἶλιξ, ἰων. ἀντὶ **ἕλιξ.**

εἰλί-πους, ὁ, ἡ, **-πουν,** τό, γεν. **-ποδος** (**εἴλω**+**πούς**)· ὁ ἑλίσσων (συστρέφων) τοὺς πόδας βαρέως κατὰ τὴν πορείαν (ἐπίθ. τῶν βοῶν, οἵτινες βαδίζοντες συστρέφουσι τοὺς ὀπισθίους πόδας ἑλικοειδῶς πως).

'**Ετυμ.:** ὁμηρ. πληθ. **εἰλίποδας βοῦς** (αἰτ. πληθ.)· πρβλ. τὸ ἀντίθ. ὁμηρ. **ἀερσίποδες** (ἐπὶ ἵππων ὑψούντων τοὺς πόδας)· **εἰλι-** ἀντὶ ***ἑλι-** κατὰ μετρικὴν παρήχησιν καὶ ἰωνικὴν ἢ αἰολ. ψίλωσιν· πρβλ. **εἰλιτενής.**

εἰλίσσω, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ἑλίσσω.**

εἰλι-τενής, ἐς (**ἕλος** + **τείνω**)· ἐπίθ. τοῦ φυτοῦ, ὃ καλεῖται **ἄγρωστις**· ἐκτεινομένη (ἐξαπλουμένη) διὰ μέσου τῶν ἑλῶν. [διὰ ἐτυμολ. βλ. **εἰλίπους**].

εἰλίχᾰτο, ἰων. γ' πληθ. παθητ. ὑπερσ. του **ἑλίσσω.**

εἴλκῡσα, εἰλκύσθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἕλκω.**

εἴλκυσμαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἕλκω.**

εἶλον, εἰλόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β' τοῦ **αἱρέω.**

εἴλοχα, ἀττ. πρκ. τοῦ **λέγω.**

εἰλύᾰται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **εἰλύω.**

εἴλῡμα, **-ατος,** τὸ (**εἰλύω**)· κάλυμμα, σκέπασμα, ἔνδυμα, ἱματισμός.

εἰλῡός, ὁ (**εἰλύω**)· φωλεός, φωλεά, τρώγλη θηρίου || γεν. τόπος ἀπόκρυφος.

'**Ετυμ.:** καὶ **εἰλυθμὸς** ⟨***Fελνυ-θμός, Fελνυ-jος,** *FελνυF-ος, ἢ ***ἑ-Fελυ-θμος, *ἑ-Fελυ-jος, *ἑ-ΓελυF-ος**· ἑλ. **εἰλύω.**

εἴλῡτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **εἰλύω.**

εἰλῡφάζω=**εἰλύω**· περιτυλίσσω.— **II** ἀμτβ. συστρέφομαι, περιδινοῦμαι.

εἰλῠφάω=**εἰλυφάζω** (ὃ βλ.)· ἐπ. μτχ. **εἰλυφόων.**—[ἐκ τοῦ ***Fελνυ-φος** ἢ ***Fελ-νυ-φᾱ-φος** ⟨***Fελ-νυς**· βλ. **εἰλύω**].

ΕΙ'ΛΥ'Ω, ἀττ. **εἰλύω**· μέλ. **-ὑσω**· παθ. πρκ. **εἴλῡμαι.**—τυλίσσω γύρω, περιτυλίσσω, περιβάλλω.—Παθ., περιτυλίσσομαι, ἢ περικαλύπτομαι, ἀποκρύπτομαι || κυρ. κατὰ μτχ. παθ. πρκ., **εἰλυμένος ψαμάθῳ**=καταχωμένος (βαμμένος) εἰς τὴν ἄμμον.—**II** ὡς παθ. ὡσ. =σύρομαι ἕρπων, λυγίζομαι (ὡς σκώληξ), συμμαζεύομαι.

'**Ετυμ.:** ⟨***Fελνυω,** μέλ. **εἰλύσω** ⟨***Fελνυσσω**· τὸ ***Fελνύω** εἶναι ταὐτὸ πρὸς τὸ ***Fελνυμι,** ἐσχηματισμένον κατὰ τὰ βαρύτονα· σανσκρ. **vṛṇō'ti,** Ζενδ. ῥ. **var-** (=τυλίσσειν), ἑλλην. ***Fελ-νυς** ἐν τῷ παρ' Ἡσυχ. **εἰλυσπᾶσθαι, εἰλυφάω, εἰλυφάζω** (βλ. λ. λ.).—Εἶτα πρβλ. ἑλλ. ***Fελῦ-** ἐν τῷ ὁμηρ. **ἑλύσθη, ἑλυσθείς** (=ἐτυλίχθη, τυλιχθείς), παρ' Ἡσυχ. **«ἕλυται· ἕρχεται», «ἕλυσται· ἄμπελος μέλαινα», ἕλυτρον** (κάλυμμα), πρβλ. πὰρ' Ἡσυχ. **«γέλουτρον· ἕλυτρον», «ἕλυμα'... καὶ τὸ ἱμάτιον»**· ὡσ. παρ' Ἡσυχ. **ἕλυμος** ἡ δήκη κιδάρας ἢ τόξου· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***velu-** ἐν τῷ σανσκρ. **varútram** (ἐπανωφόριον) = ὁμηρ. **ἕλυτρον,** λατ. **volvo** ⟨***velvō** (=κυλίω, συστρέφω), Γοτθ. **walwjan** (τυλίσσω, κυλίω), **walwisōn** (κυλίομαι). — ἑλλ. ***Fλῡ-** ἐν τῷ πρκ. **εἴλῡμαι** (κατ' ἀνομ. ἴσως ἐκ τοῦ ***ΓεΓλῡμαι**), **πέλλῡτρον** (βλ. λ.). — ***Fελνυ-, *Fελῡ-, *Fλῡ-** εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ῥ. **vel-** (=περιστρέφω) ἐν τῷ σανσκρ. **válati** (=στρέφομαι), Ἀρμ. **glem** (=στρέφω), ἑλλ. **ἕλιξ, ἑλένη, ἕλινος, ἕλμις, εὐλή, ὅλμος** (βλ. τὰς λ. λ.), παλ-σλαυ. **valiti** (κυλίειν)· πρβλ. ***veld-** ἐν τῷ Γοτθ. **waltjan** (κυλίομαι), παλ-γερμ. **welzan** (κυλίειν)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **ūrmih** (⟨***vūrmi-** ***vṛmi-,** ἰαπ. ***vḷmi-**), Ζενδ. **varəmi-š** (κῦμα), Ἀγγλο-Σαξ. **wielmwylm** (=κῦμα), παλ-γερμ. **welle** (κῦμα) **willu** (κυλίω), **wallu**(ἰαπ. ***wel-nā,** ***wel-nō,** ***vḷ-nō**), παλ-σλαυ. **vlъna,** λιθ. **vilnis** (κῦμα) ⟨***valnā** ἰαπ. ***vḷnā.**

ΕΙ"ΛΩ, εἴλλω ἢ **ἴλλω**· ὡσ. **εἰλέω,** ἀττ. **εἰλέω.** — Ἐκ τοῦ **εἴλω** ἐσχηματίσθησαν ὁ ἀόρ. α' **ἔλσα,** ἀπρφ. **ἔλσαι,** ἐπ. **ἐέλσαι**· παθ.. ἀόρ. β' **ἐάλην**· ἀπρφ. **ἀλῆναι,** ἐπ. **ἀλήμεναι**· μτχ. **ἀλείς, -εῖσα, -έν**· ἐπ. πρκ. **ἔελμαι.** — Ἐκ τοῦ **εἰλέω** ἐσχηματίσθησαν ὁ πρτ. **εἴλεον,** ἐπ. γ' ἑν. **ἐείλει**· μέλλ. **εἰλήσω**· ἀόρ. α' **εἴλησα**· παθητ.. ἀόρ. α' **εἰλήθην**· πρκ. **εἴλημαι.**— Ἀπαντῶσιν ὡσ. ἐπ. πρτ. γ' ἑν. **ἑόλει,** ὑπερσ. **ἑόλητο.**— **I** Ἐνεργ. κυλινδῶ, συστρέφω, στρίβω σφιγκτά, περισφίγγω, συμπιέζω || συστέλλω, συμμαζεύω || ἐγκλείω, κατακλείω (τι ἔν τινι τόπῳ). 2) ὠθῶ, συνωθῶ, ἀπωθῶ διὰ τῆς βίας, κτυπῶ, πατάσσω: **νῆα κεραυνῷ ἕλσας** = πλήξας τὸ πλοῖον διὰ κεραυνοῦ.— **II** Παθητ., περιτυλίσσομαι, συμμαζεύομαι || ἐγκλείομαι, ἀποκλείομαι, εἷς τι μέρος, συνωστίζομαι, συνωθοῦμαι, συναθροίζομαι, συγκεντρώνομαι: **ἅλὲν ὕδωρ** = συλλεγέν ὕδωρ.— Ὡσ., συμμαζεύομαι, ζαρώνω, πτήσσω, συστέλλομαι: '**Αχιλλῆα ἀλεὶς μένεν**=συστραφεὶς (συμμαζευθεὶς) ἀνέμενε τὴν ἐπίδεσίν τοῦ Ἀχιλλέως. 2) περιφέρομαι τῇδε κἀκεῖσε (λατ. **versari**). 3) περιστρέφομαι, περιδινοῦμαι, στρεφογυρίζω (ὡς τὸ **εἰλίσσω**): **γῆ εἰλλομένη** (ἢ **ἰλλομένη**)=γῆ περιστρεφομένη περὶ τὸν ἄξονά της.

'**Ετυμ.:** **εἴλω** ⟨***Fελ-νω,** καὶ **I εἰλέω** ⟨***Fελ-νεω,** Δελφ. **εἰλέσθω, -ων,** ἰων. **εἰλέω** Ἡροδ. (παθ. ἀόρ. **εἰλήθην**), ἀττ. **I εἴλλω** ⟨***ἑ-Fελ-jω** (πρβλ. **ἀπείλλει** = ἀποκλείει, παρὰ τῷ Λυσ.)· πρβλ. Λακων. παρ' Ἡσυχ. **«βήλημα· κώλυμα. φράγμα ἐν ποταμῷ»,** Μεσσην. **ἤλημα,** Λιθ. **su-valy'ti** (συγκομίζω εἰς τὸν σιτοβολῶνα), παλ-σλαυ. **velji** (πολύ), **velikъ** (μέγας), ***valъ** καὶ **valъ** (σωρός, πλῆθος), Λιθ. **veliù** (: ἀττ. **εἴλλω**), **velti,** παλ-σλαυ. **valjati** (σωρεύειν), Λεττ. **wāls, wāle,** Ρωσσ. **valë'kъ** ἀρσ., **walīka** θηλ. (κόπανος σκάφης)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **vel-** (=πιέζειν)· βλ. λ. λ. **ἄλις,** αἰολ. **ἀολλής, οὐλαμός.**— **II εἰλέω** ⟨***Fελ-νεω** καὶ **ἴλλω** ⟨***Fι-Flω** ἀττ. **II εἴλλω** (τυλίσσω), ἐκ ῥ. **vel-** (τυλίσσω)· βλ. τὰς λ. λ. **εἰλεός, εἰλύω, ἕλιξ, ἑλίσσω, ἕλινος, ἕλμις** κλπ.

εἴλως, -ωτος, ὁ, καὶ **εἰλώτης, -ου,** ὁ, θηλ. **εἰλωτίς, -ίδος**'—εἵλως, τ. ἔ. δοῦλος ἐν Σπάρτῃ, χρησιμοποιούμενος διὰ γεωργικὰς ἐργασίας καὶ διὰ ἄλλας μὴ γεωργικὰς ἀσχολίας. Κατά τινας ἐκ τοῦ **Ἕλους,** πόλεως τῆς Λακωνικῆς (**τὸ Ἕλος**), τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ὑπεδουλώθησαν. [πρβλ. παλ. Λακ. ***ἥλωτες· εἵλωτες** ⟨***ἑFελ-ω-τ-ες, εἱλῶται** ⟨***ἑ-Fελ-ω-ται**· πρβλ. ἑλλ. ***Fαλίσκομαι, *Fαλ-ω-τός**].

εἰλωτεία, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ εἵλωτος ἢ τῶν εἱλώτων γενικά || ἡ δουλεία. Ἐκ τοῦ

εἰλωτεύω, μελ. **-σω** (**εἰλώτης**)· εἶμαι εἵλως ἢ δοῦλος.

εἶμα, -ατος, τὸ (**ἕννυμι**)· ἔνδυμα, φόρεμα, μανδύας || μτγν. ἱματισμός || ἐπανωφόριον.—, **II** μτγν. ὡσ. σκέπασμα, τάπης. [διὰ ἐτυμολ. βλ. **ἕννυμι**].

εἶμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ἕννυμι.**— **II** Παθ. πρκ. τοῦ

ἴημι.— **III** σπανιώτ. τύπος ἀντὶ *ἧμαι*, παθ. πρκ. τοῦ *ἕζω*.

εἵμαρται, εἵμαρτο, γ' ἑν. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *μείρομαι*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μείρομαι*].

εἱμένη, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἑσμένη*, α' πληθ. ἐνεστ. τοῦ *εἰμί*· ἀλλ' ὁμως *εἶμεν*, δωρ. ἀντὶ *εἶναι*, ἀπρφ. τοῦ *εἰμί*.

εἱμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἕννυμι*.

εἱμές, δωρ. ἀντὶ *ἐσμέν*, α' πληθ. τοῦ *εἰμί*· ἐν ᾧ **εἶμεν** δωρ. ἀντὶ *εἶναι*, ἀπρφ. τοῦ *εἰμί*.

εἰμί, αἰολ. *ἔμμι* (ἐκ τινος ἀρχικοῦ **ΕΩ*, **sum, esse**)· *εἶ*, ἐπικ. *εἰς*, ἐπ. καὶ δωρ. *ἔσσι*· *ἐστί*, δωρ. *ἐντί*· πληθ., *ἐσμέν*, ἐπ. καὶ ἰων. *εἰμέν*, δωρ. *εἰμές*· *ἐστέ*· *εἰσί*, ἐπ. *ἔᾱσι*, δωρ. *ἐντί*.— Προστ. *ἴσθι*, ἐπ. μετὰ μέσης μορφῆς *ἔσο*, *ἔσσο*, *ἔστω*· γ' πληθ. *ἔστωσαν*, ἐπ. *ἔστων*, ἀττ. *ὄντων*.— Ὑποτ. *ὦ*, ἐπ. *ἔω* ἢ *εἴω*.— Εὐκτ. *εἴην*, ἐπ. *ἔοιμι*· πληθ. *εἴημεν*, *εἴητε*, ἐπ. *εἶμεν*, *εἶτε*.—Ἀπρφ. *εἶναι*, ἐπ. *ἔμμεναι*, *ἔμμεν*, *ἔμεναι*, *ἔμεν*.—Μτχ. *ὤν*, ἐπ. *ἐών*, *ἐοῦσα*, κλπ. — Παρατ. *ἦν* (μτγν. ἀττ. μετὰ μέσης μορφῆς *ἤμην*), ἐπ. καὶ ἰων. *ἔα*, ἐπ. ὡσ. *ἦα*, *ἔον* ἢ *ἔσκον*, *-ες*, *-ε* κλ.· β' ἑνικ. *ἦσθα* καὶ ἐπικ. *ἔησθα*· γ' ἑν. *ἦ* ἢ *ἦν*, ἐπικ. *ἦεν*· γ' δυϊκ. *ἤτην* ἢ *ἤστην*· γ' πληθ. *ἦσαν*, ἐπ. *ἔσαν*.— Μέλλ. *ἔσομαι*, ποιητ. *ἔσσομαι*· γ' ἑν. *ἐσσεῖται* ἐκ τοῦ δωρ. *ἐσσῦμαι*. — Πάντες οἱ τύποι τοῦ ἐνεστ. Ὁριστ. δύνανται νὰ κεῖνται ὡς ἀγκλιτικαὶ λέξεις πλὴν τοῦ 6' ἑνικ. *εἶ*. Εἶναι δὲ ἐγκλιτικαὶ λέξεις οἱ ἄλλοι τύποι ὁσάκις δὲν περιέχουν ἔμφασιν, δὲν λέγονται δηλ. μετ' ἐμφάσεως. Τὸ γ' ἑν. ὁμως *ἐστὶ* ὁσάκις περιέχει ἔμφασιν τονίζεται *ἔστι*. Σημασίαι:

εἶμαι, ὑπάρχω (λατ. **sum**). **2)** ὡς καθαρῶς ὑπαρκτικὸν ῥῆμα: εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις: *οὐκέτ' ἔστι*=δὲν ὑπάρχει πλέον ‖ κυρ. ζῶ: *οὐκ ἔσθ' οὕτως ἀνήρ, οὐδ' ἔσσεται*=δὲν ζῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, οὔτε δὰ ὑπάρξῃ (ἐν τῇ ζωῇ, οὔτε δὰ ζήσῃ).— **II** *ἔστι* ἀπροσ. μετ' ἀπρφ. εἶναι δυνατόν, εἶναι ἐπιτετραμμένον (δεμιτόν).— **III** *εἰμὶ* μετὰ γεν. πρὸς δήλωσιν καταγωγῆς ἢ προελεύσεως: *αἵματος εἰς ἀγαθοῖο* =κατάγεσαι «ἀπὸ καλὴ ράτσα». **2)** *ἐμαυτοῦ εἰμι* =εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου (λατ. **sui juris esse**). **3)** μετὰ γεν. διαιρ.: *δήμου ἐστὶ* = εἶναι εἷς ἐκ τῶν ἀνδρώπων τοῦ λαοῦ, ἀνήκει εἰς τὸν λαόν. **4)** Ὡσ. ὅπως καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ, μετὰ γεν. πρὸς δήλωσιν καθήκοντος ἀνήκοντος εἰς τινα, ἢ ἰδιότητος προσιδιαζούσης εἰς τι: *ἀνδρός ἐστι* = εἶναι ρόλος τοῦ ἀνδρός, καθῆκον ἀνῆκον εἰς τὸν ἄνδρα — *σωφροσύνης ἐστὶ* =εἶναι ἴδιον, εἶναι σημεῖον (τεκμήριον) σωφροσύνης.— **IV** Μετὰ δοτικῆς, *ἔστι μοι* (λατ. **est mihi**) = ἔχω· *ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη* = λατ. **esset mihi volenti** = δὰ ἦτο εὐχάριστον δι' ἐμέ, δὰ ἤμην ηὐχαριστημένος.— **V** *τὰ ὄντα* = τὰ ὑπάρχοντα πράγματα· *τὰ ὄντα εἰρηκέναι*=λέγειν τὴν ἀλήθειαν.— **VI** *ἔστιν ὅς, εἰσὶν οἳ* = λατ. **est qui, sunt qui** = κάποιος, μερικοὶ («κάμποσοι») ‖ *ἔστιν ὅτε* ἢ *ἔσθ' ὅτε*= λατ. **est quum** = ἐνίοτε, κάποτε-κάποτε ‖ *ἔσθ' ὅπῃ* ἢ *ἔσθ' ὅπου* = λατ. **est ubi**=κάπως, κάπου ‖ *ἔστιν ὅπως* = κάπως, κατά τινα τρόπον.— **VII** τὸ ἀπρφ. *εἶναι* συχνὰ φαίνεται πλεονάζον, π. χ. *τὸ νῦν εἶναι*, *τὸ σήμερον εἶναι*, *τὸ σύμπαν εἶναι*, ἀντὶ τῶν ἁπλῶν *τὸ νῦν*, *τὸ σήμερον*, *τὸ σύμπαν* ‖ συνήθης κυρ. εἶναι ἡ περίφρασις *ἐκὼν εἶναι*.

Ἔτυμ.: ἰων-αττ. *εἰμί*, δωρ. *ἠμί*, λεσβ., θεσσαλ. *ἔμμι*(**ἐσμὶ*=σανσκρ. **ásmi**, Ζενδ. **ahmi**, λατ. **sum** (παλαιότ. **som* κατὰ τὸ α' πληθ. **somos*, διὰ τὸ **esem* (**esm̥* ἰαπ. **ésmi*), ἰρλ. **am**, Γοτθ. **im** (**emmi*, **ezmi*), Ἀγγλοσαξ. **eom**, Λιθ. **esmi**, (**esmù**, Λεττ. **esmu**, παλ-πρωσ. **asmu**), παλ-σλαυ. **jesmi**, ἰαπ. **ésmi*, ἐξ ἰαπ. ῥ. **es-** (εἶναι, ὑπάρχειν).— 6' ἑν. *εἶ*(**εσι*=σανσκρ. **ási**, ἰαπ. **ési*· Ὁμηρ-Συρακ. *ἐσσί*=ἀρμ. **es**, λατ. **ess** (παρὰ Πλαύτῳ), **es**, ἰαπ. **éssi*· ὁμηρ., Ἡροδ. *εἷς* ἢ *εἶς* διὰ προσθήκης τοῦ **-s** κατ' ἀναλογίαν. — γ' ἑν. *ἐστί*, *ἔστι* = σανσκρ. **ásti**, λατ. **est**, Ὀσκ. **est**, **ĭst**, Ὀμβρ. **est**, παλ-ιρλ. **is**, Γοτθ., παλ-γερμ. **ist**, Λιθ. **esti**, **est** (παλ-πρωσ. **ast**, **est**), παλ-σλαυ. **jestĭ**.— ἰων. *ἐμέν*, δωρ. *εἰμές*(**ἐσ-μέν*, **ἐσ-μές*, πρβλ. **smah**, Λιθ. **esme** (παλ-πρωσ. **asmai**), παλ-σλαυ. **jesmŭ**, ἰαπ. **smés(i)*· ἀττ. *ἐσμὲν* μετὰ **-σ-** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν τύπον *ἐστέ*. — 6' πληθ. *ἐστὲ* πρβλ. σανσκρ. **sthá**. — γ' πληθ. δωρ. *ἐντί*, ἀττ. *εἰσί* ἀντὶ **h-εντι* = σανσκρ. **sánti**, Ὀσκ. **sent set**, Ὀμβρ. **sent**, παλ-ιρλ. **it**, Γοτθ., ἀγγλοσαξ. **sind**, παλ-γερμ. **sint**, ἰαπ. **s-énti*, μετὰ φιλοῦ πνεύματος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *εἰμὶ* κλπ.· Ὁμηρ. *ἔᾱσι* κατὰ νεωτερισμόν. — Παρατ. Ὁμηρ. *ἦα*, Ἡροδ. *ἔα*, παλ-αττ. *ἦ*(**ēs-m̥*=σανσκρ. *āsam*, ἔπειτα *ἦν* κατ' ἀναλογίαν, Ὁμηρ. Λεσβ. *ἔον* κατὰ τὴν κλίσιν τῶν βαρυτόνων.— 6' ἑν. *ἦσθα* (τύπος ὑπενθυμίζων παρακ.)— γ' ἑν. δωρ. Ἀρκ. Κυπρ. *ἦς*, βοιωτ. *παρεῖς*(**ēst*=σανσκρ. *ās*, ἔπειτα *ἦεν*, *ἦν* (ἀρχ. γ' πληθ.).— α' πληθ. *ἦμεν* (δωρ. *ἦμες*)(**ἦσμεν*=σανσκρ. *āsma*.— β' πληθ. *ἦστε*=σανσκρ. *ásta*, εἶτα *ἦτε* κατ' ἀναλογίαν.— γ' πληθ. ὁμηρ. *ἦεν*, ἀττ-δωρ. *ἦν* = σανσκρ. *āsan*, εἶτα *ἦσαν* κατ' ἀναλογίαν. — Προστ. *ἴσθι*, πρβλ. Ζενδ. **zdī**, ἰαπ. **z-dhi* ἰων. *ἔσσο* (Ἑκατ.)· σανσκρ. ēdhi (<**azdhi*).—Ὑποτακτ. ἰων. *ἔω*, *ἐῶμεν*, ἀττ. *ὦ*, *ὦμεν* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν κλίσιν τῶν βαρυτόνων, πρβλ. σανσκρ. *asāt*.—Εὐκτ. *εἴην*(**ἐσjην*, Ἡλ. *ἔᾱ*, πληθ. *εἶμεν*(**ἐσῖ-μεν*· σανσκρ. *syāt*, λατ. **siēs sīmus**. — Ἀπρφ. Ὁμ. Θεσσαλ. *ἔμμεν*, Ἡλ. δωρ. *ἦμεν*, Δελφ. *εἶμεν*, Βοιωτ. *εἶμεν*(**ἔσμεν*· ἀρκ. *ἦναι*, ἀττ. *εἶναι*(**ἔσναι* **es-mnai*· Ὁμηρ. *ἔμεν*, *ἔμεναι*, Ροδ. *ἔμειν*, ὅλα δὲ αὐτὰ κατ' ἀναλογίαν.— Μτχ. ὀνομ. πληθ. *ἔντες* ἀντὶ **h-έντες*(ἰαπ. **s-entes*· θηλ. ἑν. δωρ. *ἔασσα* (Γορτ. *ἰάττᾳ*)(**ἐσ̯rja*· σανσκρ. *satī*· δωρ. Λεσβ. *ἔσσα* ἀντὶ **ἄσσα* κατ' ἐπίδρασιν τοῦ *ἐντ-*· ἰων. δωρ. Αἰολ. *ἐὼν* (Βοιωτ. *ἰών*, Λεσβ. *ἔων*) ἀττ. *ὤν*.

εἶμι (ἐκ τινος βασικοῦ **ἴω* = λατ. **eo**), β' ἑν. *εἶς*, ἐπικ. *εἶσθα*, ἀττ. *εἶ*—γ' ἑν. *εἶσι*.—πληθ. *ἴμεν*, *ἴτε*, *ἴᾶσι* ἢ *εἶσι*. — Προστ. *ἴθι*, *ἴτω*, πληθ. *ἴτε*, *ἴτωσαν*, ἀττ. *ἰόντων*.—Ὑποτ. *ἴω*, *ἴῃς*, ἐπ. *ἴησθα*, *ἴῃ* ἐπ. *ἴησι*. —Εὐκτ. *ἴοιμι*, *ἰοίην*, ἐπ. γ' ἑν. *ἰείη* ἢ *εἴη*.—Ἀπρφ. *ἰέναι*, ἐπ. *ἴμεναι*, *ἴμεν*.—Μτχ. *ἰών*. — Παρατ. *ἤειν*, ἐπ. καὶ ἰων. *ἤϊα*, γ' ἑν. *ἤϊε* καὶ κατὰ συναίρ. *ᾔε*· δυϊκ. *ἤτην*· πληθ. *ἤειμεν*, *ἤειτε*, *ἤεσαν*, καὶ κατὰ συναίρ. *ἦμεν*, *ἦτε*, *ἦσαν*, ἐπ. γ' πληθ. ὡσ. *ἧϊσαν*, *ἴσαν*, καὶ α' πληθ. *ἴομεν*. Ἐν τῇ ἀττ. διαλ. ὁ ἐνεστ. ἔχει σημασ. μέλλ. (=λατ. **ibo**=δὰ ὑπάγω). Ἐν τῇ ἐπικῇ ὁμως γλώσσῃ ἔχομεν μέσον μέλλ. *εἴσομαι* καὶ μέσ. ἀόρ. α' *εἰσάμην*, γ' ἑν. *εἴσατο*, *ἐείσατο*, γ' δυϊκ. *ἐεισάσθην*.

Σημασίαι: πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι (τὸ πότε ἔχει τὰς δύο πρώτας σημ. καὶ πότε τὴν τρίτην ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν μορίων ἢ τῶν λέξεων, μεθ' ὧν ἐκάστοτε συνάπτεται): λατ. **eo**, **ire**: ἄξιαι ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι περιφράσεις τινές: *εἶμι τινὶ διὰ φιλίας*, *δι' ἔχθρας*, κλπ.=διατηρῶ φιλικὰς πρός τινα σχέσεις, ἢ περιέρχομαι εἰς πόλεμον πρός τινα ‖ *χροὸς εἴσατο*=διῆλθε διὰ τοῦ δέρματος ‖ μετ' ἀπρφ. μέλλ. *ἐεισάσθην συλήσειν*=ἐπῆγαν νὰ συλήσωσι. — Ἐχρησιμοποιεῖτο ὡσ. μετὰ τῆς σημασίας τοῦ ἐπιβαίνειν πλοίου: *ἐπὶ νηὸς ἰέναι*. **2)** ἐπὶ πτηνῶν, πετῶ κλπ. **3)** ἐπὶ κινήσεως πραγμάτων: *πέλεκυς εἶσι διὰ δουρὸς*=ὁ πέλεκυς διέρχεται διὰ τῆς δοκοῦ—*ἔτος εἶσι* = τὸ ἔτος δὰ παρέλθῃ (ἢ δὰ κλείσῃ).—Ἐν τῇ ἀττ. διαλ. *ἰέναι εἰς ταὐτὸν* = συνέρχεσθαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ — *ἰέναι εἰς λόγους*=ἀρχίζειν διαπραγματεύσεις, διαπραγματεύεσθαι. Προστακτ. *ἴθι δή* = ἐμπρὸς λοιπὸν! καλὰ λοιπόν! Καλά!

Ἔτυμ.: *εἶμι*=σανσκρ. ē'mi, Λιθ. **eimi**, ἰαπ. **éimi*, ἐξ ἰαπ. ῥ. **ei-** (=*ἰέναι*).—6' ἑν. *εἶ*(**εἶ-[σ]ι*=σανσκρ. ē'si, λατ. **īs**, Λιθ. **eisi**, ἰαπ. **éisi*· *εἷς* (παρ' Ἡσιοδ.).— γ' ἑν. *εἶσι*=σανσκρ. ē'ti, Ζενδ. **aēiti**, παλ-περσ. **aiiy**, λατιν. **īt**, **it**, Λιθ. **eĩti**, **eĕt**, ἰαπ. **éiti*·—α' πληθ. *ἴμεν* πρβλ. σανσκρ. **imáh**, ἰαπ. **imés*.— γ' πληθ. *ἴᾶσι*, νεωτερισμὸς ἀντὶ **ἐντὶ* (ἰαπ. **j-énti* (σανσκρ. **yánti**).—Παρατ. α' ἑν. *ἦα* ἀντὶ **ἦα* (<**ἦja*=σανσκρ. *áyam*, ἰαπετ. **ēi-m̥*.—Προστ. *ἴθι* πρβλ. σανσκρ. **ihi**. Πρβλ. λατ. **eō** (<**ejō*, ἀπρφ. **īre**, ἰρλ. **etha** (=**itum est**), παλ-σλαυ. **ida** ἀπρφ. **iti** (=*ἰέναι*)· πρβλ. ἀλλ. *ἀμαξ-ιτὸς* (=προαστεῖος εἰς ἁμάξας), ὁμηρ. *εἰσ-ί-θμη* (=εἴσοδος), ἐπ. *ἴθμα* (=βάδισμα), *οἶμος* (<**oi-s-mos*)=ὁδός κλπ.

εἰν, ποιητ. ἀντὶ *ἐν* (λατ. **in**).

εἰνᾰ-ετής, *ἐς* (*ἐννέα*+*ἔτος*)· ὁ ἐννέα ἐτῶν ἡλικίας· οὐδ. *εἰνά-ετες* ὡς ἐπίρ.=ἐπὶ ἐννέα ἔτῃ.

εἰνᾰ-έτις, *-ιδος*, θηλ. τοῦ *εἰναετής*· ἡ ἡλικίας ἐννέα ἐτῶν.

εἶναι, ἀπρφ. τοῦ *εἰμὶ* (sum). — **II** ἀντὶ τοῦ *ἴέναι*, ἀπρφ. τοῦ *εἶμι*.

εἶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἵημι* (=στέλλω).

εἰνάκις, ἐπίρρ., ποιητ. ἀντὶ *ἐννάκις*=ἐννέα φοράς.

εἰνακισ-χίλιοι, *-ων*=ἐννέα χιλιάδες.

εἰνακόσιοι, αι, α, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἐννακόσιοι*.

εἰν-άλιος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ *ἐνάλιος*.

εἰνά-νῦχες, ὡς ἐπίρ. (*ἐννέα* + *νύξ*)· ἐπὶ ἐννέα νύκτας.

εἰνάς, -άδος, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *ἐννεὰς* II· ἡ ἐνάτη ἡμέρα.

εἰνάτερες, αἱ· αἱ σύζυγοι τῶν (ἀρρένων) ἀδελφῶν, («συννυφάδες»).

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. πρβλ. *ἐνάτηρ*· τὸ *εἰν-* τοῦ *εἰνάτερες* ὀφείλεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν· ἐν ἐπιγρ. δοτ. *ἑνατρὶ* τοῦ *ἑνάτηρ* (τονισθεῖσα κατὰ τὴν δοτ. *θυγατρί*)· πρβλ. Φρυγ. αἰτ. *ἰανάτερα*, τ.ἔ. *γαν-*, λιθ. jente, σανσκρ. gātā, παλ-σλαυ. jetry, λατ. πληθ. janitrīcēs (= ἀνδραδέλφαι, γυναικαδέλφαι) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὁμάδα jānitrīx, genetrīx κλπ.· ἰαπ. *jenə-ter-, *jĭtr-· ἀρμ. ner ἢ nĕr (γεν. niri) = «συννυφάδα».

εἴνατος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ *ἔνατος*.

εἵνεκα, εἵνεκεν, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἕνεκα* (μετὰ γεν.).

εἰνί, ἐπ. ἀντὶ τῆς προθ. *ἐν*.

εἰν-όδιος, -η καὶ **-α, -ον,** ποιητ. ἀντὶ *ἐνόδιος*.

εἰνοσί-φυλλος, ον (*ἔνοσις*+*φύλλον*)· μετὰ σειομένου (κινουμένου) φυλλώματος, οὔτινος τρέμουν τὰ φύλλα || σύδενδρος.

εἶξα, ἀόρ. α' τοῦ *εἴκω* (ὑποχωρῶ).

εἴξασι, ἀττ. ἀντὶ *ἐοίκασι*, γ' πληθ. πρκ. τοῦ **εἴκω* (ὁμοιάζω).

εἴξασκε, γ' ἐνικ. ἰων. ἀορ. α' τοῦ *εἴκω* (ὑποχωρῶ).

εἷο, ἐπικ. γεν. ἀντὶ *ἑοῦ, οὗ* τοῦ ὁποίου, τῆς ὁποίας || *ἀπὸ εἷο*=ἀφ' ἑαυτοῦ.

εἰοικυῖαι, ἐπικ. μτχ. ὀνομ. πληθ. θηλ. τοῦ *ἔοικα*.

εἶος, ἐπ. ἀντὶ *ἕως*· μέχρι.

εἶπα, ἀόρ. α' ἀντὶ τοῦ συνήθους β' *εἶπον* (ὃ 6λ).

εἰπέμεν, δωρ. ἀντὶ *εἰπεῖν*.

εἴ-περ· ἐάν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐὰν τῷ ὄντι (ἐπιτεταμ. *εἰ*).

εἶπην, δωρ. ἀντὶ *εἰπεῖν* (βλ. *εἶπον*).

εἴ-ποθεν, ἐπίρρ.· ἐάν ἀπό κάπου.

εἴ-ποθι, ἐπίρρ.· ἐάν κάπου, ἂν πουθενά.

εἶπον· ἀόρ. β' ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **εἵπω*=**ἔπω*· Προστ. *εἰπέ*, ἐπικ. β' πληθ. *ἔσπετε*· ἀπρφ. *εἰπεῖν*, ἐπ. *εἰπέμεν, -έμεναι*, δωρ. *εἶπην*· μτχ. *εἰπών*. Ὑπάρχει ὡσ. ἀόρ. α' *εἶπα*, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει ἐν τῷ β' ἐν. *εἶπας*· Προστ. *εἶπον, εἰπάτω, εἴπατον, εἴπατε*· *εἰπέ*, ὅπως καὶ τὸ *ἄγε*, ἀπαντᾷ ὡσ. ἀντὶ τοῦ *εἴπετε* πρὸ πληθυντικοῦ. Ἐν συνθέσει ἀπαντᾷ μέσος τύπος *ἀπείπασθαι*. Ὁ ἐνεστὼς ἀναπληροῦται διὰ τῶν *φημί, λέγω* ἢ *ἀγορεύω*, ὁ δὲ μέλλων καὶ ὁ παρκ. ἀναπληροῦνται διὰ τῶν τύπων *ἐρέω, ἐρῶ, εἴρηκα*.

Ἔτυμ.: *εἰπεῖν*, Λεσβ. *Feίπην* (Ἀλκ.), πρβλ. γορτ. *Feῖπαι*, Ὑποτ. *Feίπωντι*, Προστ. *προ-Feιπάτω*, Κρητ. ἀπρφ. *προ-Feιπέμεν*· *Feιπ-*⟨ἰαπ. **vevqv-* (*vev-* κατ' ἀνομ. ⟩*vej-*) = σανσκρ. *vŏc-* ἐν τῷ ἀορ. *á-vōcam* = εἶπον· ἐκ ῥ. *veqv-*, περὶ ἧς 6λ. λ. *ἔπος*.

εἴποντο, γ' πληθ. παρατ. τοῦ *ἕπομαι* (ἀκολουθῶ).

εἴ ποτε, ἐπίρ.· ἂν κάποτε, ἂν καμμίαν φοράν (λατ. si quando), ἂν καθόλου.— **II** ἐν πλαγίῳ λόγῳ, μὴ τυχὸν καί...

εἴ που· ἄν που, ἂν κάπου, ἂν ἴσως (λατ. si cubi).

εἴ πως, ἐπίρρ.· ἂν κάπως, ἂν κατά τινα τρόπον, ἂν ἴσως.

εἰράνη, δωρ. ἀντὶ *εἰρήνη*.

εἴργαθον, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *εἴργω*.

εἰργασάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐργάζομαι*, ἐν χρήσει μετὰ ἐνεργ. σημ.· **εἰργάσθην,** παθ. ἀόρ. α' ἐν χρήσει μετὰ παθητ. σημ.

εἴργασμαι, πρκ. τοῦ *ἐργάζομαι*, ἐν χρήσει ἄλλοτε μετ' ἐνεργ. καὶ ἄλλοτε μετὰ παθ. σημ.

εἰργμός, ἀττ. **εἱργμός,** ὁ (*εἴργω*)· εἱρκτή, δεσμωτήριον.

εἰργμο-φύλαξ, *-ακος,* ὁ (*εἰργμὸς*+*φύλαξ*)· δεσμοφύλαξ.

εἴργνῡμι καὶ **-ύω**=*εἴργω*· ἐγκλείω εἰς τὸ δεσμωτήριον, φυλακίζω.

ΕΙ"ΡΓΩ ἢ **εἴργω,** ἀττ. τύπος ἀντὶ τοῦ παλαιοτέρου τύπου *ἔργω*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔργω*].

εἰρέαται, ἰων. ἀντὶ *εἴρηνται*, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐρέω*.

εἴρερος, ὁ (*εἴρω*)· δουλεία, αἰχμαλωσία.

Ἔτυμ.: *εἴρερος* ⟨**ἔρFερο-* **σερFερο-* (πιθαν. κατ' ἐπέκτασιν τοῦ **serve-*), λατ. servos (servus = δοῦλος)· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. servos τοῦ servo (= διασῴζω), Ζενδ. haurváti (ἐπαγρυπνῶ), Γοτθ. sarwa (ἀμυντικὰ ὅπλα)· ἐκ τοῦ ἰαπ. **serv-* κατ' ἐπέκτασιν τῆς ῥ. ser- πρβλ. λατ. sero (βλ. λ. *εἴρω*).

εἰρεσία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*ἐρέσσω*)· κωπηλασία. **2)** πᾶσα ὁρμητικὴ (καὶ βιαία) κίνησις, παλμός.— **II** ὁμὰς κωπηλατῶν, κωπηλάται (λατ. remigium) [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἐρέτης*].

εἰρεσιώνη, ἡ (*εἴρος*)· κλάδος ἐλαίας ἢ δάφνης περιτυλιγμένος μὲ μαλλίον, περιφερόμενος ὑπὸ παίδων ᾀδόντων κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν *Πυανεψίων* καὶ *Θαργηλίων*, καὶ μετὰ τοῦτο ἀναρτώμενος ἀπὸ τοῦ ἄνω μέρους τῆς θύρας, ὅπου καὶ παρέμενε μέχρι τοῦ ἑπομένου ἔτους. *Εἰρεσιώνη* ἐκαλεῖτο ὡσ. καὶ τὸ ᾆσμα. [σκοτεινὴ ἐτυμολ. Κατὰ τὸν Σουΐδαν *«εἰρεσιώνη λέγεται διὰ τὰ ἔρια*].

εἰρέω, ἰων. ἀντὶ *ἐρέω* (λέγω).

εἰρη, ἡ (*εἴρω*)· ἀρχαία ὀνομασία τοῦ χώρου τῶν συνελεύσεων, συνών. τῇ λ. *ἀγορά*· [ἐκ β. **Fερ-**, περὶ ἧς 6λ. ἐν λ. *εἴρω* II].

εἴρηκα, -ημαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. πρκ. τοῦ *ἐρέω, ἐρῶ*.

εἴρην ἢ **ἰρήν,** *-ένος,* ὁ (*εἴρω* ἢ *ἐρέω*)· Λακεδαιμόνιος νεανίας συμπληρώσας τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁπότε ἀπέκτα τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλῇ ἐν τῇ Συνελεύσει καὶ νὰ ὁδηγῇ τμῆμα στρατοῦ. Πρβλ. ἀττ. *ἔφηβος*.

εἰρηναῖος, α, ον (*εἰρήνη*)· εἰρηνικός, ἥσυχος, ἐν εἰρήνῃ.

εἰρηνεύω, μελ. **-σω**· τηρῶ εἰρήνην, ζῶ εἰρηνικῶς (ἐν εἰρήνῃ).— **II** Μτβ. φέρω εἰς εἰρήνην, καθησυχάζω || συμφιλιώνω. Ἐκ τοῦ

εἰρήνη, ἡ· εἰρήνη, καιρὸς εἰρήνης (λατιν. pax) || *εἰρήνην ἄγω* = ζῶ ἐν εἰρήνῃ, τηρῶ τὴν εἰρήνην || μτφρ. ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· *εἰρήνη* Αἰολ. *εἴρηνᾰ́*, Γορτ. *ἐρήνᾱ*, δωρ.· διαλ. *εἰρᾰ́νᾱ*, Βοιωτ. Ἀρκ. *ἰρᾰ́νᾱ* κλπ.· κατά τινας παράγεται ἐκ ῥ. ver- (=λέγειν) καὶ **θεωρεῖται** συγγ. τῷ *ῥήτρᾱ*, Ἡλ. *Fρᾰ́τρᾱ*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εἰρηνικός, ή, όν· ὁ συντελῶν, ὁ ἀποβλέπων εἰς τὴν εἰρήνην || ὁ ἀνήκων εἰς τὴν εἰρήνην, εἰρηνικός, φιλήσυχος.—Ἐπίρ. *-κῶς*.

εἰρηνο-ποιέω, μελ. *-ήσω*· ποιῶ εἰρήνην, εἰρηνεύω. Ἐκ τοῦ

εἰρηνο-ποιός, *ὁν* (*εἰρήνη*+*ποιέω*)· ὁ ποιῶν εἰρήνην, ὁ διαπραγματευόμενος εἰρήνην.—Ὡς οὐσιαστ. *ὁ εἰρηνοποιὸς*=ὁ κατασκευαστὴς (ἱδρυτὴς) τρόπον τινὰ τῆς εἰρήνης.

εἰρηνο-φύλαξ, *-ακος,* ὁ, ἡ (*εἰρήνη*+*φύλαξ*)· ὁ φύλαξ τῆς εἰρήνης.

εἰρήσομαι, παθητ. τετελ. μέλ. τοῦ *ἐρέω, ἐρῶ*.

εἰρίνεος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *ἐρίνεος*· ὁ ἐκ μαλλίου, μάλλινος. Ἐκ τοῦ

εἴριον, τό (*εἶρος*), ἰων. ἀντὶ *ἔριον* (μαλλίον).

εἰρκτέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *εἴργω*· πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τις.

εἰρκτή, ἰων. **ἑρκτή,** ἡ (*εἴργω*)· μέρος περικυκλωμένον, δεσμωτήριον, φυλακή.

εἰρο-κόμος, *ον* (*εἶρος*+*κομέω*)· ὁ κατεργαζόμενος ἔρια, ἐριουργός.

εἴρομαι, ἰων. ἀντὶ *ἔρομαι*· ἐρωτῶ· βλ. *εἴρω* B. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἐρέω* B].

εἰρο-πόκος, *ον* (*εἶρος*+*πόκος*)· ὁ ἔχων πόκους ἐρίων πυκνόμαλλος.

ΕΙ"ΡΟΣ, τό· μαλλίον, *ἔριον*.

Ἔτυμ.: *εἶρος* ⟨**ἔρFος*· πρβλ. ἀττ. *εὖ ερος* (=πλούσιος εἰς ἔρια)· αἰολ. *ἔπ-ερος* (⟨**ερF-*) = κριός· ὁμηρ.

ἰων. **εἴριον**, ἀττ. αἰολ. **ἔριον** (=μαλλίον)· ἰων. **εἰρίνεος**, ἀττ. **ἐρίνεος**, **ἐρεοῦς** (=μάλλινος)· πιθαν. *ἔρFος (<*ϝερFος κατ' ἀνομοίωσιν, πρβλ. λατ. **vervēx** (ἀμνός, πρόβατον), ἰρλ. **ferb** (ἀγελάς)· πρβλ. ἀκολ. **Fαρήν** (<*ϝϜr-én-)=ἀρνίον, Βοιωτ. **Fάρνων**, ἀττ. **ἀρήν**, ἀγγλοσαξ. **waru**, Γερμ. **ware** (ἐμπόρευμα, συνιστάμενον ἀρχικῶς εἰς μαλλίον), παλ-norr. **vara** (δέρμα, μάλλινον ὕφασμα). Κατά τινας τὸ *ἔρFο- (ἔριον) εἶναι συγγ. τῷ **ἔριφος** (=αἴξ), πρβλ. λιθ. **ẽras** (ἀμνός).

εἰρο-χάρης, **ἐς** (**εἶρος** + **χαρῆναι**)· ὁ χαίρων διὰ τὰ ἔρια.

εἴρπομες, δωρ. ἀντὶ **εἴρπομεν**, α' πληθ. παρτ. τοῦ **ἕρπω**.

εἰρύαται, ἰων. γ' πληθ. παθητ. πρκ. τοῦ **ἐρύομαι**.— **εἰρύατο**, γ' πληθ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.).

εἴρῦμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ἐρύω**.

εἰρῦμεναι, ποιητ. ἀντὶ **ἐρύειν**, ἀπρφ. τοῦ **ἐρύω**.

εἰρῦσας, ἰων. μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ἐρύω**.

εἰρύσσαιτο, ἐπικ. γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **ἐρύω**.

εἴρῡτο, γ' ἑν. παθητ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ. β') τοῦ **ἐρύω**.

εἰρύω, εἰρύομαι, ἰων. ἀντὶ **ἐρύω, ἐρύομαι**.

ΕΙ˝ΡΩ (Α)· ἀόρ. α' **εἶρα** καὶ **ἔρσα**· μτχ. παθ. πρκ. **ἐρμένος**, ἐπ. **ἐερμένος**. — Λατ. **sero**· συνάπτω, συνδέω, συνείρω, ὁρμαθιάζω: **ὅρμον... ἠλέκροισιν ἐερμένον** = περιδέραιον ὡρμαθιασμένον ἀπὸ τεμάχια ἠλέκτρου.

Ἔτυμ.: εἴρω (<*σερjω)· **ἕρμα, κάθερμα** (=«σκουλαρίκι»)· **ὅρμος** (= περιδέραιον)· **ὁρμία** (=«ὁρμὰ ψαρεύματος»)· **ὁρμαθός**· **ὅαρ** (=σύζυγος)· **εἱρμός**· πρβλ. σανσκρ. **sarat** (νῆμα), λατ. **sero** (συνδέω), **series** (σειρά, σύνδεσμος)· βλ. καὶ λ. **εἴρερος**. Οὐχὶ ἐκ ῥ. **ser-** ἀλλ' ἐκ ῥ. **ver-** (πρβλ. λεττ. **weru** = ἀραδιάζω καὶ ὅσα γράφονται ἐν λ. **ἀείρω**).

Εἶ˝ΡΩ (Β)· λέγω, ὁμιλῶ, ἀφηγοῦμαι· τὰς αὐτὰς σημ. ἔχουσι καὶ οἱ μέσοι τύποι **εἴρετο, εἴροντο**.— Γενικῶς ὅμως τὸ μέσον **εἴρομαι** σημ. ἐρωτῶ (κυρ. σημ. κάμνω ὥστε νὰ μοὶ λεχθῇ τι). Βλ. καὶ **ἐρῶ**.

Ἔτυμ.: εἴρω (<*Fερjω, πρβλ. παρ' Ἡσυχ. **ϝεὐείρω**· **εἶπον» εὐείρω** (<*ἐFερjω)· μέλλ. ἐπικ. ἰων. **ἐρέω**, ἀττ. **ἐρῶ**· πρκ. ἀττ. **εἴρηκα, εἴρημαι** (<*ϝεFρηκα, *ϝεFρημαι, *Fει-(<*FεF- πρὸ συμφ. κατ' ἀνομοίωσιν· ἀργ. **Fεϝρημένα** ἀντὶ *Fειρημένα· παθ. ἀόρ. ἰων. **εἰρέθην** (<*ἐFερεθην) ἀττ. **ἐρρήθην** (<*ἐFρήθην), ρηματ. ἐπίθ. **ῥητός, -τέος**· **ῥήτωρ**, αἰολ. **βρήτωρ**· **ῥήτρα**, Ἡλ. **Fρᾶτρα**. Κυπρ. **Fρήτα** (<*Fρήτρα κατ' ἀνομ.)· **ῥῆσις**· πρβλ. σανσκρ. **vratám** (νόμος), Ζενδ. **urvata-** (<*vrāta-=ρητόν), παλ-σλαυ. **rota** (ὅρκος)· ἰαπ. βάσις τῶν ἀνωτέρω **verēi**· πρβλ. *ver- καὶ κατ' ἐπέκτ. *verdh- ἐν τῷ λατιν. **verbum**, Ὁμήρ. **uerfale** (ναός), Γοτθ. **waúrd**, παλ-γερμ. **wort**, Λιθ. **vārdas** (ὄνομα).

Εἵ˝ΡΩΝ, -ωνος, ὁ· ὁ προσποιούμενος, ὁ ἄλλα λέγων καὶ ἄλλα φρονῶν ἢ σκεπτόμενος, ὁ κρυψίνους (λατ. **dissimulator**).

Ἔτυμ.: εἴρων (<*Fερ-jων (= ὁ λέγων τι χωρὶς πράγματι νὰ τὸ ὀκέπτεται) ἐκ ῥ. **Fερ-** (=λέγειν) καὶ οὐχὶ ἐκ ῥ. **ἐρ-** (= ἐρωτᾶν). Βλ. καὶ **εἴρω** Β.— Κατ' ἄλλους **εἴρων** (= ὁ μετερχόμενος τεχνάσματα) (<*ἐρjων· πρβλ. λατ. **erro** (πλανῶ, πλανῶμαι) (ῥ. *er-sā- κατὰ ταῦτα ἡ ἀρχικὴ σημ. τοῦ **εἴρων**=ὁ εἰσάγων εἰς πλάνην, ὁ πλανῶν· πρβλ. *εἴραφος *ἔρραφος (<*ἔρjαφος ἐν τῷ ἰων. **Εἰραφιώτης**,· Λεσβ. **Ἐρραφεώτᾱς** (ἐπίθ. τοῦ Διονύσου παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ).

εἰρωνεία, ἡ· προσποίησις, κρυψίνοια, ὑποκρισία || ἄγνοια ἐπιτηδευμένη (προσποιητή) διὰ νὰ προκαλέσῃ (νὰ ἐρεθίσῃ) κάποιον ἀντίπαλον, «εἰρωνεία» χρησιμοποιηθεῖσα κυρίως ὑπὸ τοῦ Σωκράτους ἐναντίον τῶν σοφιστῶν. Ἐκ τοῦ

εἰρωνεύομαι (**εἴρων**), ἀποθ.· προσποιοῦμαι ἄγνοιαν, ὑποκρίνομαι ὅτι δὲν γνωρίζω.

εἰρωνικός, ἡ, ὁν· κατάλληλος δι' εἰρωνείαν, «εἰρωνικός», περιπαικτικός.

εἰρωτάω ἢ **εἰρωτέω**, ἐπικ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ἐρωτάω**.

Εἰ˝Σ ἢ **Ἐ˝Σ**, *πρόθ. μετὰ αἰτ. μόνον*. Βασικὴ καὶ πρωταρχικὴ σημ.: διεύθυνσις πρός τι μέρος, κίνησις πρός τι μέρος, μέσα εἰς τι.— **I** ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ· αὕτη εἶναι ἡ ἀρχαιοτάτη καὶ συνηθεστάτη χρῆσις· ἀλλὰ καὶ πρὸς δήλωσιν προσώπου, μετὰ ρημάτων δηλούντων κίνησιν ἢ ἐκπαίδευσιν· ὡς, μετὰ ρημ. δράσεως σημαντικῶν: **εἰς ὦπα δρᾶν**= βλέπειν κατὰ πρόσωπον || ἐνίοτε παρ' Ἀττ. δηλοῖ ἐχθρικὴν κίνησιν (λατ. **contra, adversus**=*πρός*). **2)** Μετὰ ρημάτων δηλούντων στάσιν ἔν τινι τόπῳ ἢ **εἰς** κεῖται: βραχυλογικῶς, ἐξυπακουομένης προηγηθείσης κινήσεως: **ἐς μέγαρον κατέθηκε**=τὸ ἐκόμισεν εἰς τὸ μέγαρον καὶ τὸ κατέθεσεν ἐν αὐτῷ || οὕτω: **πάρειμι εἰς τόπον**=μεταβαίνω εἰς τινα τόπον καὶ εἶμαι (εὑρίσκομαι) ἐν αὐτῷ || κυρίως δὲ οὕτω βραχυλογικῶς κεῖται ἐν τῇ φράσει **σώζομαι εἰς τόπον** = καταφεύγω εἴς τινα τόπον καὶ διασώζομαι παραμένων ἐν αὐτῷ. **3)** Συνταττομένη μετὰ γενικῆς κεῖται ἐλλειπτικῶς: **εἰς Ἄϊδαο** (ἐνν. **δόμον**), ἀττ. **εἰς Ἄιδου** (ἐνν. **δόμους**) = εἰς τὰ διαμερίσματα τοῦ Ἅδου || **ἐς Ἀθηναίης** (ἐνν. **ἱερὸν**) =εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, **ἐς Πριάμοιο** (ἐνν. **οἶκον**) κλπ. || ὡς. καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ: **εἰς Δήμητρος** =εἰς τὸν ναὸν τῆς Δήμ. || ὁμοίως ἐν τῇ Λατινικῇ: **ad Apollinis, Castoris** (ἐνν. **aedem**).— **II** ΕΠΙ ΧΡΟΝΟΥ: **1)** μέχρι, ἕως: **ἐς ἠῶ, ἐς ἠέλιον καταδύντα** (=μέχρι τῆς πρωΐας, μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου), **εἰς ὅτε**=μέχρι τοῦ χρόνου ὅτε.., **ἐς δ**=ἕως οὗ, μέχρις ὅτου, **ἐς ἐμέ**=μέχρι τῆς ἐποχῆς μου. **2)** Πρὸς καθορισμὸν χρονικῆς περιόδου: **εἰς ἐνιαυτὸν**=ἐπὶ ἓν ἔτος, δι' ἓν ἔτος, διὰ περίοδον ἑνὸς ἔτους, τ. ἔ. ἐν ὁλόκληρον ἔτος || **ἐς θέρος**= διὰ τὸ θέρος, κατὰ τὸ θέρος, **ἐς ὀπώρην** κλπ. || **εἰς ἀεί**=διὰ παντοτε, πάντοτε || **εἰς ἡμᾶς**=μέχρι τῆς ἐποχῆς μας, μέχρι τῶν ἡμερῶν μας || **εἰς τρίτην ἡμέραν**=κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἢ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.— **III** ΕΠΙ ΣΚΟΠΟΥ ἢ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ: **λέγω εἰς ἀγαθὸν** ὁμιλῶ διὰ τὸ καλόν (μὲ ἀγαθὴν πρόθεσιν) || **ἐς πόλεμον θωρήξομαι**=δὰ ἐξοπλισθῶ διὰ πόλεμον.— **VI** ΜΕΤ' ΑΡΙΘΜΗΤ.: **ἐς μίαν** (ἐνν. **βουλὴν**) **βουλεύω**=ἀποφασίζω κατὰ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον (ἢ ὁμοφώνως) || **εἰς ἓν ἔρχομαι** = συναντῶμαι, συμφωνῶ || μετ' ἀριθμητ. πληθ. ἀριθμ. (=μέχρι, ἕως): **εἰς μυρίους**= μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δέκα χιλιάδων, δέκα χιλιάδες || **εἰς δύο**=εἰς βάθος δύο ἀνδρῶν (ἐπὶ στρατ. παρατάξεως) || ὡς. ἐπὶ στρογγύλου ἀριθμοῦ = περίπου, ὡς ἐγγύτατα, τὸ ἀνώτατον ὅριον. — **V** Πρὸς δήλωσιν **ΑΝΑΦΟΡΑ˝Σ** ἢ **ΣΧΕ˝ΣΕΩΣ**: **ἐς δ** = ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὁποῖον, δι' ὅ: **εἰς τί ;**=ὡς πρός τί; διατί; Ἐντεῦθεν συχνὰ συναποτελεῖ περίφρασιν ἀντὶ ἐπιρρ.: **ἐς τάχος** ἀντὶ **ταχέως**· **εἰς κοινὸν** = κοινῶς, **ἐς τὸ πᾶν** =πάντως.

Ἐνίοτε ἡ **εἰς** χωρίζεται ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς της δι' ἄλλων λέξεων: **εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἄρματα βήτην** (ἀντὶ: **εἰς ἅρματα...**). Σπανιώτερον εὑρίσκεται τεθειμένη μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένην πρόθεσιν: **μάχην ἐς**=**εἰς μάχην**. Ἄξιος σημειώσεως ὁ πλεονασμὸς ἐν τῇ περιφράσει **εἰς ἅλα δε**.

Ἔτυμ.: εἰς (**ἐνς** (ἀπαντᾷ ἐν κρητ. καὶ ἀργ. διαλ.)· **ἐς** (**ἐνς**, δι' ἀποβολῆς τοῦ **ν** πρὸ τοῦ **σ**+συμφ., π.χ. ἐν τῷ συμπλέγματι **ἐς τοῦτο** (<**ἐνς τοῦτο**), ἐν ᾧ **ἐνς** (**εἰς**) **αὐτό**· πρβλ. καὶ τὰ κρητ. **ἐς τὸν** παραλλήλως τῷ **ἐνς ὀρθόν**· ἢ **ἐνς** (**ἐν** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν **ἐξ** (**ἐκ**+ς. Βλ. καὶ **ἐν**.

Εἷ˝Σ, ΜΙ˝Α, Ε˝Ν, γεν. **ἑνός, μιᾶς, ἑνός**, λατ. **unus**· εἷς, ἕνας· τὸ θηλ. **μία** προῆλθεν ἐξ ἄλλης ρίζης ἡ ὁποία ἐμφανίζεται (ἀλλ' ἄνευ τοῦ ἀρχικοῦ **μ-**) ἐν τῷ ἐπικ. **λός, ἴα** (= εἷς, μία)· ἀπαντᾷ καὶ ἐπιτεταμ. **εἷς οἷος, μία οἵη** (ἢ **οἵη**)=ἕνας μοναδικός, μία καὶ μόνη||ὡς. ἀπαντᾷ συνημμένον μετὰ ὑπερθ., πρὸς μείζονα ἔμφασιν: **εἷς ἄριστος**· **εἷς τις**=λατ. **unus aliquis**=κάποιος· **εἷς ἕκαστος** = καθένας, ἕκαστος χωριστά (λατ. **unusquisque** || **καθ' ἓν ἕκαστον** = ἕκαστον χωριστά, ἓν πρός ἕν, ἕνα-ἕνα || **εἷς ἀνὴρ**=λατ. **unusomnium**= δι' ἕνα ἄνδρα (ὡς πρὸς ἕνα ἄνδρα): **πλείστας γυναῖκας εἷς ἀνὴρ ἐγήματο** = παρὰ πολλὰς συζύγους δι' ἕνα ἄνδρα ἐνυμφεύθη.

Ἔτυμ.: ἀττ. **εἷς** (γορτ. **ἔν**[ς], δωρ. **ἧς**) (<*ἑμ-ς *sem-s· οὐδ. **ἕν** (<*sem· θηλ. **μία** (<*σμ-ια *smija· γεν. ἀσσ. οὐδ. **ἑνός** ἀντὶ **ἑμ-ός** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***ἑνς-ἕν**· ἰαπ. ***sem-** ἐν τοῖς λατ. **sem-per** (***sem-** εἶναι αἰτ. ἐν. οὐδ. **=ἕν**), **semel** (<***sem-vēl**), πρβλ. **singulī** (**-gulo** < **-gu-**

+-**io-**), ἴ'οτθ. **simle** (=μίαν φοράν).— Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἡ ἰαπ. ῥ. ***sm-** πρβλ. Ἀρμ. **mi** (εἷς), ἑλλ. **μῶνυξ** (⟨***σμῶνυξ**), λατιν. **mille** (⟨***smī ĝzhlī**)βλ. λ. **χίλιοι**·—ἰαπ. ***sɱ-**. Ἐν τῷ σανσκρ. **sá-dam, sá-da**· Ζενδ. **hada** (πάντοτε), σανσκρ. **sahá, satrá** (ὁμοῦ), **sakṛ́t** (ἅπαξ), **sahás-ram** (μία χιλιάς· βλ. λ. **χίλιοι**), **çácvant-** (ἕκαστος βλ. λ. **ἅπας**) κλπ. —Ἄλλη ἐπεκτ. ἰαπ. ῥ. ***sɱ-k-** πρβλ. ἑλλ. **ἁ-θρόοι, ἅ-παξ, ἅ-πᾶς, ἁ-πλόος, ἄτερος, ἕτερος, ἑκατόν** (βλ. τὰς λ. λ.), λατ. **sim-plex, sim-plus, sincinium**.—ὡσ. ἰαπ. ***sɱm-** ἐν τῷ ἑλλ. **ἅμα**, ὃωρ. **ἀμᾶ** (=ὁμοῦ), Κρητ. **ἀμάκις**· ἑλλ. **-αμο** (**οὐδ-αμο-**), Γ'οτθ. **sums** (κάποιος), παλ-ιρλ. **sa-mail** (ὁμοιότης), λατ. **similis** (⟨***semilis, *semells**), **simul** (παλ-λατ. **semol**), **simīlī̆** (ταυτοχρόνως), ἀρμ. **ham-** (ὁ αὐτός, ὁ ἴδιος).—Ὡσ. ἰαπ. ***som-** ἐν τῷ ἑλλ. **ὁμός** (=ὁμοιος), **ὁμαλός** (βλ. τὰς λ. λ.), σανσκρ. **sa-sád** (συνέλευσις), παλ-σλαυ. **sa-sedŭ** (γείτων).—ἰαπ. ***sōm-** ἐν τῷ Ζενδ. **hāma-** (ὁ ἴδιος, παλ-σλαυ. **samŭ** (ὁ ἴδιος).—Θηλ. **ἴα** (Ὅμ., Λεσβ., Θεσσ.=μία), καὶ κατ' ἀναλ. **ἀρσ, ἰός**· πρβλ. Ζενδ. **ī, īm** σανσκρ. **īm, ī-dṛ́ç** (αὐτοῦ τοῦ εἶδους), Λιθ. **jì** (=αὐτή). Ἡ σημασία τοῦ ἀριθμ. **εἷς, μία, ἕν** προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ «αὐτός, ἡ, ὁ ἀκριβῶς καὶ οὐχὶ ἄλλος, η, ο» ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς κάθε τι τὸ δεύτερον ἢ τρίτον.

εἷς, ἐπικ. δ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ **εἰμί**.— **II** δ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ **εἶμι** (ἀντὶ τοῦ ἀττ. **εἶ**).

εἵς, μτχ. ἀορ. δ' τοῦ **ἵημι**.

εἶσα, ἐνεργ. ἀόρ. α' τοῦ **ἵζω, ἕζομαι** (ἀ βλ.): **σκοπὸν εἶσε** = ἐτοποθέτησε σκοπόν· **λόχον εἶσαν** = ἐστησαν ἐνέδραν· μτχ. **εἴσας**, ἀπρφ. **ἔσαι**. — Ὡσ. μέσ. μέλλ. **ἕσομαι**, ἐπ. **ἑσσομαι**· ἀόρ. α' **εἰσάμην**· παθ. πρκ. **εἶμαι**· ἱδρύω, ἀνεγείρω (ἐπὶ ἀνεγειρομένων ναῶν ἢ ἐπὶ στηνομένων ἀγαλμάτων θεῶν ἢ ἀνδριάντων). Οἱ ἄλλοι χρόνοι παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ ῥ. **ἱδρύω**.

εἰσ-αγαγών, μτχ. ἀόρ. δ' τοῦ **εἰσάγω**.

εἰσ-αγγελεύς, **-έως,** ὁ (**εἰσαγγέλλω**)· ὁ ἀναγγέλλων (καὶ εἰσάγων) τοὺς προσερχομένους || ἀξιωματοῦχος ἐν τῇ Περσικῇ αὐλῇ.

εἰσ-αγγελία, ἡ· μήνυσις, καταγγελία, κατατιθεμένη εἰς τὴν Βουλὴν ἢ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου διὰ δημόσιον ἀδίκημα || ἄγγελμα, ἀγγελία, πληροφορία. Ἐκ τοῦ

εἰσ-αγγέλλω, μελ. **-ελῶ**· διὰ τοὺς χρόνους ἑλ. **ἀγγέλλω**· εἰσέρχομαι καὶ ἀναγγέλλω (κάμνω ἔργον δυρωροῦ) || γενικῶς, ἀναγγέλλω, γνωστοποιῶ, ἀναφέρω, ἐκθέτω.— **II** καταγγέλλω τινὰ διὰ δημόσιον ἀδίκημα· ἑλ. **εἰσαγγελία**.

εἰσ-ἀγείρω, μελ. **-ερῶ**· διὰ τοὺς χρόνους ἑλ. **ἀγείρω**· συνάγω, συναθροίζω, εἴς τινα τόπον.

εἰσ-ἄγω, μέλ. **-ξω**· ἀόρ. δ' **εἰσ-ήγαγον**· πρκ. **-αγήοχα**· ἄγω (ὁδηγῶ) ἐντός, φέρω μέσα εἰς, εἰσάγω. **ἑσάγω** ἢ **ἑσάγομαι γυναῖκα** = εἰσάγω γυναῖκα εἰς τὸν οἶκόν μου ὡς σύζυγον, λαμβάνω σύζυγον. **2)** εἰσάγω (ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ) ξένα ἐμπορεύματα || **εἰσάγομαι - ἐξάγομαι**=εἰσάγω - ἐξάγω (κάμνω εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν προϊόντων).— Μέσον, ἐπιτρέπω τὴν εἴσοδον ξένων στρατευμάτων (τὰ προσκαλῶ, τὰ εἰσάγω) || ὡσ. εἰσάγω εἰς σύνδεσμον, ἐγγράφω τινὰ εἰς ἑταιρίαν π. χ., μυῶ τινα || εἰσάγω νέα ἤθη καὶ ἔθιμα. **II** ὡς πολιτικὸς ὅρος, φέρω (παρουσιάζω) τινὰ ἐνώπιον Βουλῆς (ἡ Συνελεύσεως): **εἰσάγω τι εἰς βουλὴν** = φέρω τι ἐνώπιον τῆς βουλῆς. **2)** ὡς δικανικὸς ὅρος, **εἰσάγω δίκην** ἢ **γραφὴν** = εἰσάγω ὑπόδεσίν τινα εἰς τὸ δικαστήριον, ἀρχίζω τὴν διαδικασίαν, καταδέτω ἀγωγήν.

εἰσ-ἀεί, ἐπίρ. ἀντὶ **εἰς ἀεί** = διὰ πάντοτε, εἰς αἰῶνα τόν ἅπαντα.

εἰσ-αείρομαι, μέσ.· εἰσδέχομαι, παίρνω κοντά μου.

εἰσ-αθρέω, μέλ. **-ήσω**· εἰσορῶ, βλέπω μέσα εἰς, προσβλέπω, διακρίνω.

εἰσ-αίρω, μελ. **-ἄρῶ**· σηκώνω τι καὶ τὸ φέρω ἐντός.

εἰσ-ἄϊσσω, εἰσ-ᾴσσω, ἀττ. **εἰσᾴττω**· μελ. **-ᾰ́ξω**· εἰσορμῶ, εἰσπηδῶ.

εἴσαιτο, γ' ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. τοῦ ***εἴδω** (ὃ βλ.).

εἰσ-ἀκοντίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ῥίπτω ἀκόντιον ἐναντίον τινός || ἀπολ. ἐξακοντίζομαι, ἐκσφενδονίζομαι, ἀναπηδῶ, ἀναβλύζω (ἐπὶ αἵματος).

εἰσ-ἀκούω, μέλ. **-σομαι**· ἀόρ. α' **-ήκουσα**· πρκ. **-ακήκοα**· ἀκούω, ἀκροῶμαι, ἀφουκράζομαι, δίδω προσοχὴν || καί, ἁπλῶς, ἀκούω.— **II** ὑπακούω, ὑποτάσσομαι, συγκατανεύω.

εἰσ-ακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **εἰσάγω**· πρέπει τις νὰ εἰσαγάγῃ (**δεῖ εἰσάγειν**).

εἰσ-ἁλλομαι, μέλ. **-αλοῦμαι**· ἀόρ. α' **-ηλάμην**· Ἐπικ. γ' ἑν. ἀόρ. δ' **ἐσᾶλτο**· ἀποθ.· εἰσπηδῶ, εἰσορμῶ.

εἰσ-ἄμείβω, μέλ. **-ψω**· εἰσέρχομαι, ἐμβαίνω.

εἰσάμην, ἐπ. μέσ. ἀορ. τοῦ **εἶμι**.— **II** ἐπικ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***εἴδω** (ἐλέπω).

εἰσάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **εἶσα** (τοῦ **ἵζω**, ὃ βλ.)· ἵδρυσα.

εἰσ-ανα-βαίνω, ἀόρ. β' **-ανέβην**· ἀνέρχομαι εἰς, ἀναβαίνω εἰς ..

εἰσ-ἀναγκάζω, μέλ. **-άσω**· ἀναγκάζω τι νὰ εἰσέλθῃ εἴς τι, ἐκβιάζω.

εἰσ-αν-ἄγω, μελ. **-ξω**· ὁδηγῶ ὑψηλὰ μέσα εἰς...

εἰσ-αν-εἶδον, ἀόρ. β' (ἑλ. **εἶδον**)· εἶδον ἐπάνω εἰς...: **οὐρανὸν εἰσανιδών**.

εἰσ-άν-ειμι (**εἶμι**)· ἀναβαίνω ἐπάνω εἰς...

εἰσ-αν-ιδών, μτχ. τοῦ **εἰσανεῖδον** (ὃ βλ.).

εἰσ-αν-ιών, μτχ. τοῦ **εἰσάνειμι**.

εἰσ-άντα, ἐπίρ.· κατ' εὐθεῖαν ἐντός, κατὰ πρόσωπον, ἐντελῶς ἀπέναντι.

εἰσ-άπαν, ἐπίρ. ἀντὶ **εἰς ἅπαν**=ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.

εἰσ-άπαξ, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ **εἰς ἅπαξ**=διὰ μιᾶς, ἅπαξ διὰ παντός, ἐφάπαξ.

εἰσ-ἀράσσω, ἀττ. **-ττω**, μέλλ. **-ξω**· ὠθῶ τι καὶ τὸ ῥίπτω ἐπάνω εἴς τι, τὸ κάμνω νὰ συγκρουσθῇ πρός τι.

εἴσατο, εἴσατο· ἑλ. **εἰσάμην, εἰσάμην**.

εἰσ-ἄττω, ἀττ. ἀντὶ **εἰσ-αΐσσω** (ὃ βλ.).

εἰσ-αυγάζω, μέλ. **-σω**· προσβλέπω, θεωρῶ.

εἰσ-αῦθις, ἐπίρ. ἀντὶ **εἰς αὖθις**=μετὰ ταῦτα.

εἰσ-αύριον, ἐπίρ. ἀντὶ **εἰς αὔριον** = αὔριον, διὰ τὴν ἐπομένην.

εἰσ-αῦτις, ἐπίρ. ὃωρ. καὶ ἰων. ἀντὶ **εἰσαῦθις**.

εἰσ-ἄφ-ίημι, μέλ. **-αφήσω**· στέλλω μέσα εἰς, ἀφίνω νὰ εἰσέλθῃ.

εἰσ-αφ-ἱκάνω=**εἰσαφικνέομαι** (ὃ βλ.).

εἰσ-αφ-ἱκέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **εἰσαφικνέομαι** (ὃ βλ.).

εἰσ-αφ-ικνέομαι, μέλ. **-ίξομαι,** ἀποθ.· ἀφικνοῦμαι (φθάνω) εἰς... || ἔρχομαι ἢ πηγαίνω μέσα εἰς...

εἰσ-βαίνω, μέλ. **-βήσομαι**· ἀόρ. β' **-έβην**· πρκ. **-βέβηκα**· ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι || κυρ. ἐπιβαίνω πλοίου, ἐπιβιβάζομαι. **2)** ἀπρόσ. **εἰσβαίνει μοι**= μοῦ ἐπέρχεται μία ἰδέα.— **II** μετὰ μτβ. ἐνν. ἐν τῷ ἀορ. α' **εἰσέβησα** = ἐνεβίβασά τι, τὸ ἔβαλα μέσα, τὸ ἔκαμα νὰ εἰσέλθῃ || ἐν τῇ μτβ. ταύτῃ ἐνν. **ὡς ἐνεστ.** χρησιμοποιεῖται τὸ **εἰσβιβάζω**.

εἰσ-βάλλω, μελ. **-βάλῶ**· πρκ. **-βέβληκα,** παθ. πρκ. **-βέβλημαι**· ῥίπτω μέσα εἰς... (μτβ.).—Μέσον, βάλλω τι μέσα εἴς τι (π. χ. μέσα εἰς πλοῖον).— **II** (ἐνν. **ἑαυτὸν** ἢ **στρατιάν**)· ῥίπτω ἐμαυτόν μέσα εἴς τι, κάμνω ἐπιδρομήν, εἰσβάλλω, εἴς τι (ὡς ἀμτβ.) || ὡσ. **εἰσβάλλω** (ἐνν. **ναῦν**)=εἰσέρχομαι εἰς λιμένα, προσορμίζομαι (λατ. **appellere**). **2)** γενικῶς, εἰσέρχομαι || ἐπὶ ποταμῶν, χύνομαι εἰς..., εἰσβάλλω εἰς... **3)** ὡσ. εἰσέρχομαι κατὰ σύμπτωσιν.

εἴσ-βασις, **-εως,** ἡ (**εἰσβαίνω**)· εἴσοδος, τρόπος εἰσόδου || ἐπιβίβαρις.

εἰσ-βᾶτός, ἡ, ὀν (**εἰσβαίνω**)· προσιτός.

εἰσ-βῐάζομαι, μελ. **-άσομαι,** ἀποθ.· εἰσέρχομαι διὰ τῆς βίας, ἐκβιάζω τὴν εἴσοδόν μου.

εἰσ-βῐβάζω, μέλ. **-βιβάσω,** ἀττ. **-βιβῶ**, μεταβ. τοῦ **εἰσβαίνω**· κάμνω νὰ εἰσέλθῃ, ἐπιβιβάζω, τοποθετῶ μέσα εἰς...

εἰσ-βλέπω, μέλ. **-ψω**· βλέπω εἰς... ἐμβλέπω.

εἰσ-βολή, ἡ (**εἰσβάλλω II**)· τὸ εἰσβάλλειν || εἰσβολή, εἰσόρμησις, ἐπίδεσις. **2)** μέσον ἢ τρόπος εἰσόδου, εἴσαδος, πέρασμα, δίοδος. Ἐν τῷ πλγθ. ὡσ. τὸ στόμιον ποταμοῦ. **3)** εἴσοδος εἴς τι πρᾶγμα, ἔναρξις, ἀρχή.

εἰσ-γράφω, μελ. -ψω· γράφω εἴς τι, ἐγγράφω.— Μέσον, καταγράφω ἤ ἐγγράφω ἐμαυτόν: ***εἰσγράφομαι ἐς τὰς σπονδὰς***=ἐγγράφω ἐμαυτόν (ἐγγράφομαι) εἰς τάς συνθήκας, εἰς τήν συμμαχίαν.

εἰσ-δέρκομαι, ἀποθ. μετά ἐνεργ. ἀορ. 6' ***εἰσέδρακον***· εἰσορῶ, προσβλέπω, θεῶμαι, παρατηρῶ.

εἰσ-δέχομαι, ἰων. ***ἐσ-δέκομαι***· μέλ. -***δέξομαι***· ἀόρ. α' ***εἰσεδεξάμην*** καί ***εἰσεδέχθην***· ἀποθ.· δέχομαι ἐντός, προσλαμβάνω, ἐπιτρέπω εἴς τινα τήν εἴσοδον.

εἰσ-δίδωμι, ἐν ἀμτδ. χρήσει, ἐπί ποταμῶν· ρέω ἐντός, χύνομαι εἰς.., εἰσβάλλω ‖ ἐκβάλλω (εἰς θάλασσαν).

εἰσ-δοχή, ἡ (***εἰσδέχομαι***)· ὑποδοχή, παραλαβή, τό εἰσδέχεσθαι.

εἰσ-δραμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***εἰστρέχω***.

εἰσ-δρομή, ἡ (***εἰσδραμεῖν***)· ἐπιδρομή, εἰσβολή, ἔφοδος.

εἰσ-δύω, ἤ **εἰσ-δύνω,** καί (ἐν τῇ αὐτῇ σημ.) μέσ. ***εἰσ-δύομαι***· μέλ. -***δύσομαι***· ἀόρ. 6' -***έδυν***· πρκ. -***δέδῦκα***· εἰσύω, εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ, χώνομαι, γλιστρῶ μέσα εἰς...: ***δεινόν τι ἐνέδυνε σφίσι***=ἕν εἶδος φόβου εἰσέδυσεν εἰς αὐτούς (τούς κατέλαβεν)— ***ἀκαντιστὺν ἐσδύσεαι*** = θά εἰσέλθῃς (θά κατέλθῃς) εἰς ἀγῶνα ἀκοντίου.

εἶσε· ἑλ. ***εἶσα***.

εἰσ-έβην, ἀόρ. 6' τοῦ ***εἰσβαίνω***· ***εἰσέβησα*** ἐνεργ. ἀόρ. α'.

εἰσ-έγραψα· ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσγράφω***.

εἰσ-εδεξάμην, εἰσεδέχθην, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσδέχομαι***.

εἰσ-έδρᾰκον, ἀόρ. β' τοῦ ***εἰσδέρκομαι***.

εἰσ-έδρᾰμον, ἀόρ. 6' τοῦ ***εἰστρέχω***.

εἰσ-έδῡν, ἀόρ. β' τοῦ ***εἰσδύω***.

εἰσ-εῖδον, ἀόρ. 6' (βλ. ***εἶδον***)· προσέβλεψα εἴς τι.

εἶσ-ειμι, ἀπρφ. -***ιέναι***· πρτ. ***εἰσῄειν*** (***εἰς***+***εἶμι***).— εἰσέρχομαι, ὑπάγω ἐντός: ***ὀφθαλμοὺς εἴσειμι***= θά ἐμφανισθῶ (θά παρουσιασθῶ) εἰς τούς ὀφθαλμούς τινος· ***ἀρχὴν εἰσιέναι***=εἰσέρχεσθαι εἰς ἀρχήν τινα, ἀναλαμβάνειν ὑπούργημά (ἀξίωμά) τι.— **II** ὡς δικανικός ὅρος. ἔρχομαι (ἐμφανίζομαι) ἐνώπιον δικαστηρίου.— **III** μτφρ. ἔρχομαι εἰς τόν νοῦν τινος.

εἰσ-έκελσα, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσκέλλω***.

εἰσ-εκύλῑσα, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσκυλίνδω*** (ὅ βλ.)

εἰσ-ελαύνω, ἐπ. -***ἐλάω***· μελ. -***ελάσω***· ἀττ. -***ελῶ***· διά τούς χρόνους βλ. ***ἐλαύνω***· ἐλαύνω (ὠθῶ) τι μέσα εἰς...— **II** ὡσεί ἀμτδ. (ἐνν. ***ἵππον*** ἤ ***ναῦν***)· ἐπελαύνω, ἤ (ἐπί νεώς) κωπηλατῶ, ὡς τό λατιν. **appellere**.

εἰσ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***εἰσέρχομαι***.

εἰσ-έλκω, μέλ. -***έλξω***· ἀόρ. α' -***εἵλκῡσα***· σύρω ἐντός, ἕλκω ἐντός.

εἰσ-εμ-βαίνω, ἀόρ. β' ***εἰσενέβην***· ἐμβαίνω εἰς πλοῖον, ἐπιβαίνω πλοίου, εἰσέρχομαι εἰς...

εἰσ-ενεγκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***εἰσφέρω***.

εἰσ-ενήνοχα, πρκ. τοῦ ***εἰσφέρω***.

εἰσ-ένθωμες, δωρ. ἀντί ***εἰσέλθωμεν***, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***εἰσέρχομαι***.

εἰσ-ενόησα, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσνοέω***.

εἰσ-έπαισα, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσ-παίω***.

εἰσ-έπειτα, ἐπίρ. ἀντί ***εἰς ἔπειτα***· μετά ταῦτα, εἰς τό ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ.

εἰσ-έπτατο, γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ **εἰσπέτομαι**.

εἰσ-έργνῡμι ἤ **-ύω**· ἐγκλείω ἐντός ‖ ἐγκαθειργνύω εἴς τι μέρος.

εἰσ-ερρύην, ἀόρ. 6' (μετά παθητ. μορφῆς) τοῦ ***εἰσρέω***.

εἰσ-έρρω, ἀόρ. α' ***εἰσήρρησα***· πρκ. ***εἰσήρρηκα***· ὑπάγω ἐντός, εἰσορμῶ, εἰσέρχομαι.

εἰσ-ερῡω, μτχ. ἀορ. α' ***εἰσερύσας***· σύρω μέσα εἰς...

εἰσ-έρχομαι, μέλ. -***ελεύσομαι***· ἀόρ. β' -***ήλῡθον***, -***ἦλθον***· ἀποθ.· εἰσέρχομαι, ἔρχομαι μέσα εἰς..., ἐμβαίνω (λατ. in-ire) ‖ μτφρ. μοῦ ἐπέρχεται μία σκέψις ‖ ἀπολ. ἐπί χρημ., εἰσοδεύομαι, εἰσπράττομαι: ***πρόσοδοι εἰσῆλθον***.— **II** ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, ἐπί τοῦ κατηγόρου, παρουσιάζομαι εἰς τό δικαστήριον.

εἰσ-έτι· ἀκόμη, εἰσέτι

εἰσ-έχω, μελ. -***έξω***, ἀμτδ.· ἐκτείνομαι ἐντός τινος, φθάνω, ἐξικνοῦμαι.

εἰσ-ηγέομαι, μέλ. -***ήσομαι***, ἀποθ.· ἄγω ἐντός τινος, φέρω ἐντός, εἰσάγω, προτείνω, προβάλλω, φέρω πρόσω, προάγω.— **II** ***εἰσηγοῦμαί τινι*** = παρουσιάζω εἴς τινα, προτείνω εἴς τινα ‖ συμβουλεύω, διδάσκω, τινά. Ἐξ αὐτοῦ τό

εἰσ-ήγημα, -***ατος***, τό (***εἰσηγέομαι***)· πρότασις, κίνησις.

εἰσ-ήγησις, -***εως***, ἡ (***εἰσηγέομαι***)· τό εἰσάγειν, τό εἰσηγεῖσθαι ‖ πρότασις, προώθησις, προχώρησις.

εἰσ-ηγητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***εἰσηγέομαι***: ***δεῖ εἰσηγεῖσθαι***=πρέπει νά εἰσηγηθῇ τις, νά εἰσαγάγῃ.

εἰσ-ηγητής, -***οῦ***, ὁ (***εἰσηγέομαι***)· ὁ εἰσηγούμενος, ὁ εἰσάγων, ὁ προτείνων.

εἰσ-ηδέω, μέλ. -***ήσω***· χύνω τι ἐντός διά κλυστῆρος (διά σύριγγος).

εἰσ-ήκω, μελ. -***ήξω***· ἔχω εἰσέλθει, εἰσέρχομαι.

εἰσ-ήλῡθον, εἰσῆλθον, ἀόρ. 6' τοῦ ***εἰσέρχομαι***.'

εἰσ-ηλῡσία, ἡ (***εἰσήλυθον***)· εἰσέλευσις, εἴσοδος.

εἰσ-ήνεγκα, ἀόρ. α' τοῦ ***εἰσφέρω***.

εἴσθα, αἰολ καί ἐπ. τύπος ἀντί ***εἶς***, ***εἶ***, 6' ἐνικ. τοῦ ***εἶμι***.

εἴσθαι, ἀπρφ παθ. πρκ. τοῦ ***ἵημι***.

εἰσ-θέω, μελ. -***θεύσομαι***· τρέχω ἐντός,' τρέχω πρός τι.

εἰσ-θρώσκω, ἀόρ. -***έθορον***· πηδῶ ἐντός τινος, εἰσορμῶ

εἰσί, εἰσίν, γ' πληθ. ἐνεστ. τοῦ ***εἰμί***.

εἶσι, εἴσιν, γ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ ***εἶμι***.

εἰσ-ἰδεῖν, ἐπ. ***εἰσειδέειν***, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. 6' ***εἰσεῖδον***.

εἰσ-ιδρύω, μελ. -σω· παθ πρκ. ***εἰσίδρῡμαι*** (***εἰς*** + ***ἱδρύω***)· ἱδρύω, κτίζω, ἕν τινι τόπῳ.

εἰσ-ίζομαι, παθητ. (***εἰς***+***ἵζω***)· εἶμαι καθισμένος, κάθημαι ‖ μέσ., καθίζω.

εἰσ-ίημι, μελ. -***ήσω***· πέμπω εἰς, ρίπτω εἰς.—Μέσον, κατοφεύγω εἰς.. ‖ ὡσ. ἐν ἐνεργ. σημ. ἀφίνω τινά νά εἰσέλθῃ, ἐπιτρέπω εἴς τινα τήν εἴσοδον.

εἰσίθμη, ἡ (***εἴσ-ειμι***)· εἴσοδος.

εἰσ-ικνέομαι, μελ. -***ίξομαι***, ἀποθ.· φθάνω μέσα εἰς.., εἰσέρχομαι.

εἰσ-ίπταμαι, μτγν. τύπος τοῦ ***εἰσπέτομαι***.

εἰσ-κᾰλᾰμάομαι (***εἰς***+***καλάμη***)· ψαρεύω μέ καλάμι.

εἰσ-κᾰλέω, μελ. -***έσω***· καλῶ, προσκαλῶ, ἐντός.

εἰσ-κατα-βαίνω, μελ.-***βήσομαι***, ἀόρ. 6' ***εἰσκατέβην***· κατσβαίνω εἰς...

εἰσ-κατα-τίθημι, μελ. -***θήσω***· καταβέτω ἐντός.

εἶσ-κειμαι, ὡς παθητ. τοῦ ***εἰσ-τίθημι***· εἶμαι τεθειμένος ἐντός, κεῖμαι ἐντός ‖ ἔχω ἐπιβιβασθῆ.

εἰσ-κέλλω, μελ. -***κέλσω***, ἀόρ. α' -***έκελσα***· ὠθῶ μέσα εἰς.. ‖ (ἐνν. ***ναῦν***) ἀράζω, προσορμίζω τό πλοῖον ἤ προσορμίζομαι.

εἰσ-κηρύσσω, ἀττ. -***ττω***· μελ. -***ξω***· καλῶ, προσκαλῶ, εἴς τι διά κήρυκος ‖ κυρ. προσκαλῶ πρός καταγραφήν εἰς καταλόγους διά μάχην.

εἰσ-κομιδή, ἡ· τό εἰσκομίζειν, ἡ εἰσαγωγή.'Εκ τοῦ

εἰσ-κομίζω, μέλ. -***ίσω***, ἀττ. -***ῖῶ***· φέρω τι μέσα εἰς..., εἰσάγω. — Παθητ. καταφεύγω εἴς τινα τόπον ὡς εἰς καταφύγιον,

εἰσ-κυκλέω, μελ. -***ήσω***· στρέφω τι, περιστρέφω τι (ἐπί τροχῶν), πρός τά ἔσω τῆς σκηνῆς, ὥστε νά τό ἀποκρύψω ἀπό τά ὄμματα τῶν θεατῶν.—Μτφρ. ***δαίμων πράγματα εἰσκεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν***= κάποιος θεός ἔχει εἰσαγάγει δυσκολίας εἰς τήν οἰκίαν.'

εἰσ-κῡλίνδω, μελ. -***κυλίσω***· κυλίω ἐντός.

εἴσκω· πρτ. ***ἤισκον***· καθιστῶ τι ὅμοιον ‖ θεωρῶ τι ὅμοιον, παρομοιάζω ‖ μτφρ. συγκρίνω, παραβάλλω ‖ ἐντεῦθεν, μαντεύω, εἰκάζω, συμπεραίνω, πιστεύω. [***δι***' ἐτυμολ. βλ. ***εἰκών***].

εἰσ-λεύσω· βλέπω ἐντός, εἰσορῶ.

εἰσ-μαίομαι, ἀόρ. α' ***εἰσεμασάμην***, ἐπιχ. **γ' ἑν.** ***ἐσεμάσσατο***, δωρ. -***άξατο***· μέσον (***εἰς*** + ***μάσσω***)· συγκινῶ ζωηρῶς.— **II** ἐμβάλλω τήν χεῖρα εἴς τι, ψηλαφῶ.

εἰσ-νέομαι, ἀποθ.· εἰσέρχομαι.

εἰσ-νέω, μελ. -***νεύσομαι***· κολυμβῶ ἐντός.

εἰσ-νοέω, μέλ. -***ήσω***· παρατηρῶ, κατανοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, διακρίνω.

εἴσ-οδος, ἡ (*εἰς+ὁδός*)· ὁδὸς εἴς τι, εἴσοδος.— **II** τὸ εἰσέρχεσθαι, εἴσοδος, κυρ. τοῦ χορεῦ εἰς τὴν ὀρχήστραν || ἐπίσκεψις || δικαίωμα εἰσόδου, ἢ προνόμιον εἰσόδου.

εἰσ-οικειόω, μέλ. *-ώσω* (*εἰς+οἰκεῖος*)· εἰσάγω τινὰ ὡς οἰκεῖον || καθιστῶ οἰκεῖον. — Παθητ. γίνομαι οἰκεῖος (φίλος) εἴς τινα.

εἰσ-οικέω, μελ. *-ήσω*· κατοικῶ ἐντός, ἐνοικῶ, ἐγκαθίσταμαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

εἰσ-οίκησις, *-εως*, ἡ· ἐγκατοίκησις, κατοικία.

εἰσ-οικίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· βάλλω τινὰ νὰ κατοικήσῃ, εἰσάγω τινὰ ὡς κάτοικον.— Παθητ., ἐγκαθίσταμαι, κατοικῶ, εἴς τι μέρος.

εἰσ-οικο-δομέω· ἐνοικοδομῶ, οἰκοδομῶ ἐντός τινος.

εἰσ-οιχνεῦσι, αἰολ. ἀντὶ *εἰσοιχνοῦσι*, γ' πληθ. τοῦ

εἰσ-οιχνέω, μελ. *-ήσω*· εἰσέρχομαι.

εἰσ-όκε ἢ **-εν,** Δωρ. **εἰσ-όκα** (*εἰς ὅ κε*)· ἕως οὗ, μέχρις οὗ, ἐν ὅσῳ.

εἴσομαι, μελ. τοῦ **ἔοιδα* B· **εἴσεαι,* ἐπ. 6' ἐνικ.— **II** ἐπ. μέλ. *τοῦ εἶμι*.

εἶσον, Προστ. τοῦ *εἶσα*.

εἰσ-όπιν, (*εἰς+ὄπις*)· ἐπίρ.· μετὰ ταῦτα, κατόπιν.

εἰσ-οπίσω, ἐπίρ. (καὶ : *εἰς ὀπίσω*)· εἰς τὸ ἑξῆς, ἐν τῷ μέλλοντι, μετὰ ταῦτα.

εἴσ-οπτος, *ον* (*εἰσ-όψομαι*, μέλ. τοῦ *εἰσ-οράω*)· ὁρατός, ὃν δύνοταί τις νὰ ἴδῃ.

εἰσ-οπτρίς, *-ίδος*, ἡ=*εἴσοπτρον*.

εἴσ-οπτρον, τό, καὶ *ἔσοπτρον* (*εἰσ-όψομαι*, μέλ. τοῦ *εἰσ-οράω*)· κάτοπτρον, «καθρέπτης».

εἰσ-οράω, ἐπιχ. μτχ. *εἰσορόων*, ἀπρφ. μέσ. *εἰσορᾶσθαι*· ὁ μέλ. *εἰσόψομαι* καὶ ὁ ἀόρ. 6' *εἰσεῖδον* παραλαμβάνονται ἐξ ἄλλων θεμάτων (βλ. *ὁράω*)· βλέπω ἐντός, προσβλέπω, δεῶμαι, παρατηρῶ || ὡσ. προσβλέπω μετὰ θαυμασμοῦ, δεῶμαι θαυμάζων, σέβομαι || προσβλέπω, παρατηρῶ, μετὰ προσοχῆς || προσατενίζω μετ' ἐπιμονῆς || ὡσ. ἐπὶ θεῶν, παρατηρῶ, ἐπιβλέπω, τιμωρῶ.

εἰσ-ορμάω, μελ. *-ήσω*· εἰσάγω μεθ' ὁρμῆς, διὰ τῆς βίας.— Μέσ., εἰσέρχομαι μεθ' ὁρμῆς, εἰσορμῶ βιαίως || τὴν σημ. αὐτὴν ἔχει καὶ ὡς ἀμτβ. ἐνεργ.

εἰσ-ορμίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· φέρω εἰς λιμένα, προσορμίζω.— Παθητ. (μετὰ παθητ. ἀορ. καὶ μέσ. ἀορ.)· εἰσέρχομαι εἰς λιμένα, προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ.

εἰσ-ορύω, μελ. *-ορύσσω*· εἰσορμῶ, ἐφορμῶ.

ἔῐσος, *η, ον* (*ῑ*)· ἐπεκτ. τύπος τοῦ *ἶσος*· ὅμοιος, ἴσος, ἐν χρήσει ἐν ταῖς ἑπομέναις φράσεσιν: **1)** *δαὶς ἔϊση*=γεῦμα μοιρασμένον ἐξ ἴσου. **2)** *νῆες ἔϊσαι* = πλοῖα ἰσόρροπα (ἰσοκλινῆ, «καλοζυγισμένα», μετεωριζόμενα ἐπὶ τῆς τρόπιδος κατὰ τρόπον ἄψογον). **3)** *ἀσπὶς πάντοσ' ἔϊση*=πανταχοῦ ἴση, ἐντελῶς στρογγύλη **4)** *φρένες ἔνδον ἔϊσαι* = λατ. mens aegua=φρένες ἴσαι, ὁμαλαί, νοῦς ἰσορροπημένος, ἤρεμος.

εἰσ-ότε, ἀντὶ *εἰς ὅτε*=μέχρις οὗ, ἕως οὗ || καθ' ὃν χρόνον, ὅταν.

εἴσ-οψις, *εως*, ἡ· πρόσοψις, κύτταγμα. Ἐκ τοῦ

εἰσ-όψομαι, μέλλ. τοῦ *εἰσοράω*, ἐσχηματισμένος ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **εἰσόπτομαι*.

εἰσ-παίω, ἀόρ. α' *εἰσέπαισα*· εἰσορμῶ.

εἰσ-πέμπω, μέλ. *-ψω*· πέμπω ἐντός, φέρω μέσα.

εἰσ-περάω, μελ. *-άσω*, ἰων. *-ήσω*· διαπερῶ (μεταβιβάζω) ἀπέναντι εἰς...

εἰσ-πέτομαι, μελ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. 6' μετὰ μέσης μορφῆς *εἰσεπτάμην*, καὶ ἐνεργ. *εἰσέπτην*· πετῶ ἐντός.

εἰσ-πηδάω, μελ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι*· πηδῶ ἐντός, πηδῶ μέσα εἰς, εἰσπηδῶ, εἰσορμῶ.

εἰσ-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. 6' *-έπεσον*· πρκ. *-πέπτωκα*· πίπτω ἐντός, εἰσβάλλω, εἰσορμῶ || ρίπτομαι εἰς.— **II** πίπτω ἐπάνω εἴς τι, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι.

εἰσ-πίτνω, ποιητ. τύπος ἀντὶ *εἰσπίπτω*.

εἰσ-πλέω, μελ. *-πλεύσομαι*· πλέω ἐντός, εἰσέρχομαι πλέων, «εἰσπλέω». Ἐξ αὐτοῦ τό

εἴσ-πλοος, καὶ κατὰ συναίρ. **εἴσπλους,** *ὁ*· ἐπὶ πλοίων, τὸ εἰσπλέειν, εἴσοδος πλοίου εἰς λιμένα.— **II** εἴσοδος λιμένος.

εἰσ-πνέω, μέλ. *-πνεύσομαι*· εἰσάγω πνοήν, τραβῶ τὴν ἀναπνοήν μου, «εἰσπνέω» (λατ. **inspirare**). — **II** φυσῶ ἐπάνω εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

εἰσ-πνήλας· ὁ ἐμπνέων ἔρωτα, ὁ ἐρώμενος || ἐραστής.

εἰσ-ποιέω, μέλ. *-ήσω*· ποιῶ ἐντός, βάλλω τι μέσα εἰς τὰς χεῖρας τινος, δίδω (υἱόν) διὰ νὰ υἱοθετηθῇ ὑπό τινος ἄλλου || μέσ., υἱοθετῶ.— Παθητ. υἱοθετοῦμαι.— **II** εἰσάγω. Ἐξ αὐτοῦ τό

εἰσ-ποιητός, *ή, όν* (*εἰσποιέω*)· υἱοθετημένος, θετός.

εἰσ-πορεύω, μελ. *-σω*· ὁδηγῶ μέσα εἰς.—Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. *-εύσομαι*· πορεύομαι μέσα εἰς..., εἰσέρχομαι.

εἴσ-πραξις, *-εως*, ἡ· ἀπαίτησις φόρων, συλλογὴ ἢ «εἴσπραξις» φόρων. Ἐκ τοῦ

εἰσ-πράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. **-ξω**· συλλέγω φόρους, «εἰσπράττω» φόρους.—Μέσον, εἰσπράττω φόρους δι' ἐμαυτόν.

εἰσ-ρέω, μελ. *-ρεύσομαι* καὶ *-ρυήσομαι*· ἀόρ. 6' *-ερρύην*· ρέω (χύνομαι) μέσα εἰς...

εἰστήκειν, ἀμτβ. ὑπερσ. τοῦ *ἵστημι*.

εἰστήκα, εἱστήᾱκα, πρκ. καὶ ἀόρ. τοῦ *ἐστιάω*.

εἰσ-τίθημι, μελ. *-θήσω*· δέτω ἐντός, ἐντίθημι, ἐμβάλλω || ὡσ. μετὰ ἢ ἄνευ τῆς περιφρ. *ἐς ναῦν*=ἐπιβιβάζω (ἐπὶ πλοίου).—Μέσον, *τέκνα ἐσθέσθαι* (ἀπρφ. ἀορ. 6'): *τέκνα καί... ἐσθέμενοι*=ἐπιβιβάσαντες τέκνα καί...

εἰσ-τοξεύω, μελ. *-σω*· τοξεύω ἐντός, πυροβολῶ ἐντός.

εἰσ-τρέχω, μέλ. *-δρᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έδρᾰμον* (ἐκ τοῦ **δρέμω*)· τρέχω μέσα εἰς..., προστρέχω.

εἰσ-φέρω, μέλλ. *-οίσω* (ἐκ τοῦ **οἴω*)· ἀόρ. α' *-ήνεγκα* καὶ πρκ. *-ενήνοχα* (ἐκ τοῦ **ἐνέγκω*)· πρβλ. *φέρω*· φέρω ἐντός || εἰσάγω, εἰσκομίζω.— **II** συνεισφέρω || ἐν Ἀθήναις *εἰσφέρω* = πληρώνω φόρον ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας μου.— **III** εἰσάγω, προτείνω.— **IV** Μέσον, φέρω μαζί μου, παρασύρω || ὡσ. εἰσάγω (ὡς τὸ ἐνεργ.). **2)** εἰσάγω.— **V** Παθητ. εἰσορμῶ, ἐφορμῶ. **2)** εἰσάγομαι.

εἰσ-φοιτάω, μελ. *-ήσω*· ὑπάγω συχνὰ εἴς τι, συχνάζω, ἐπισκέπτομαι.

εἰσ-φορά, ἡ (*εἰσφέρω*)· τὸ μεταφέρειν εἰς τι.— **II** εἰσφορά, τὸ εἰσφερόμενον, συνεισφορὰ || ἐν Ἀθήναις, φόρος ἐπὶ τῆς περιουσίας (ἰδιοκτησίας), ἐπιβληθεὶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πολεμικῶν δαπανῶν.

εἰσ-φορέω, μέλ. *-ήσω*=*εἰσφέρω*.

εἰσ-φρέω, μέλ. *-φρήσω* καὶ *-φρήσομαι*· Προστ. *εἴσφρες* (*εἰς + φρέω*, ὅπερ ὅμως ἀπαντᾷ ἐν συνθέτοις μόνον: *διαφρέω, ἐκφρέω* κλπ.)· ἀφίνω τι νὰ εἰσέλθῃ εἰς..., εἰσάγω || παραδέχομαι (λατιν. **admittere**).— Μέσον, εἰσάγω τι μαζί μου. [πρβλ. Ἡσυχ. *«εἰσφρῆναι· εἰσάξαι, ἐνεγκεῖν»*· σανσκρ. **bi-bhart** (φέρειν) = ἑλλ. *πίφρημι*· πρβλ. καὶ *φέρω*].

εἰσ-χειρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· βάλλω εἰς τὴν χεῖρά τινος, ἐγχειρίζω, ἐμπιστεύομαι.

εἰσ-χέω, μελ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *-έχεα*· χύνω ἐντός, χύνω μέσα, ἐγχέω. — Παθητ., ἐπ. ἀόρ. 6' *ἐσεχύμην*· χύνομαι ἐντός, ρέω μέσα εἰς..., εἰσορμῶ.

εἴσω, σπανιώτ. **ἔσω** ἐπίρ. (*εἰς, ἐς*)· μέσα εἰς..., ἐντός || μετ' αἰτ.: *δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω*· ὡσ. καὶ μετὰ γεν.: *εἴσω βλεφάρων*.— **II** ἐντός, ἔσωθεν.— [ἔχει σχηματισθῇ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: *ἔξ-ω, πρόσ-ω, πρόσω* (<**προτ-ω*), *ἄν-ω, κάτ-ω*· ἐν πᾶσι δ' ὑπόκειται ἰαπετ. πρόθ. **σ* (=πρὸς...)].

εἰσ-ωθέω, μέλ. *-ωθήσω* καὶ *-ώσω*· ὠθῶ εἴσω, σπρώχνω πρὸς τὰ μέσα.—Μέσον, ὠθῶ ἐμαυτὸν μέσα εἰς, εἰσορμῶ.

εἰσ-ωπός, *όν* (*εἰς+ὤψ*)· κατὰ πρόσωπον (βλέπων), κατὰ μέτωπον: *εἰσωποὶ ἐγένοντο νεῶν* = ἐφάνησαν ἐν ὄψει τῶν πλοίων, εἶχον ἀπέναντί των (κατὰ μέτωπον) τὰ πλοῖα.

Εἶ'ΤΑ, ἰων. *εἶτεν*, ἐπίρ. χρον.· ἔπειτα, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως, λατ. **deinde**.— **II** Ὡς τὰ λατιν. **ita** καὶ **itaque**· καὶ οὕτω λοιπόν, καὶ τότε, καὶ λοιπόν || ὡσ. ἐπὶ εἰρων. ἐρωτήσεων (ὡς τὸ λατιν. **itane? itane vero?**) ἔτσι εἶναι; — ἀλήθεια; — ἀλήθεια λοιπόν;

Ἔτυμ.: *εἶτα*, ἰων. *εἶτεν*, *ἐπ-ειτα* (<*ἐπὶ προθ.*, ἰων.

ἔπειτε, ἰων-δωρ. **ἔπειτεν** ⟨**εἰ** (βλ. λ.) + καταλήξ. τῶν λεσβ. **ὅτα, πότα, ἄλλοτα,** τῶν ἀττ. **αὖτε, ὅτε, πότε, ἄλλοτε,** πρβλ. **-γα: -γε, -δα: -δε, πρόσθεν, πρόσθε, πρόσθα.**

εἶται, γ' ἐν. παθ. ἐν. τοῦ **ἔννυμι.**

εἴ-τε..., εἴ-τε...,=λατ. **sive...,** sive...=ἤ... ἤ...— **εἴτε... εἴτε**· παρ' Ὁμήρῳ εἰς τὸ πρῶτον **εἴτε** ἀνταποκρίνεται ἐνίοτε τὸ σύμπλεγμα **ἤ καί** (ἀντὶ τοῦ δευτέρου **εἴτε**), **ἠὲ καί**· Οἱ Τραγικοὶ παραλείπουν ἐνίοτε τὸ πρῶτον **εἴτε,** ἢ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ χρησιμοποιοῦν τὸν ἁπλοῦν **εἰ.** [**εἴτε** ⟨**εἰ**+τε ⟨*que, πρβλ. **sive... sive** ⟨***sej-ue**].

εἴτε, ἀντὶ **εἴπτε,** β' πληθ. Εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ **εἰμί.**

εἶτεν, ἰων. ἀντὶ **εἶτα,** ὡς τὸ **ἔπειτεν** ἀντὶ τοῦ **ἔπειτα.**

εἰῶ, ἐπικ. ἀντὶ **ἐάω.**

εἴω, ἐπικ. ἀντὶ **ἔω, ὦ,** Ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ **εἰμί.**

εἴωθα, β' παρακ. (μετὰ σημασ. ἐνεστ.) τοῦ ἐπικ. ρήμ. **ἔθω** [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἔθος**].

εἰώθειν, ὑπερσ. (μετὰ σημασ. παρατ.) τοῦ ρ. **ἔθω.**

εἰωθότως, ἐπίρ. τοῦ **εἰωθα**· κατὰ τὸν συνήθη τρόπον.

εἴων, παρατ. τοῦ **ἐάω.**

εἴως, ἐπικ. ἀντὶ **ἕως** (ὃ βλ.).

εἰῶσι, ἐπ. ἀντὶ **ἐῶσι,** γ' πληθ. τοῦ **ἐάω.**

ἐκ, πρὸ φων. **ἐξ** (λατ. **e, ex**).

ΠΡΟΘ. ΜΕΤΑ ΓΕΝ. ριζικὴ σημασ.: ἔξω ἀπό τι, μακρὰν ἀπό... — **I** 'ΕΠΙ' ΤΟ'ΠΟΥ: ἔξω ἀπό..., ἀπέξω: ***ἐκ πάντων μάλιστα*** = ἀρχηγός (πρῶτος) ἀνάμεσα ἀπὸ ὅλους, πρῶτος ἀπ' ὅλους. **2)** ὡς τὸ **ἔξω**· ἔξω ἀπὸ (μέρος) τι, πέραν ἀπό..., ἐκεῖθεν... ‖ ***ἐκ βελέων*** ἔξω (τῆς τροχιᾶς) βελῶν ‖ ***ἐκ καπνοῦ***=ἔξω ἀπό τὴν ἔκτασιν ποὺ κατέχει ὁ καπνός. **3)** Μετὰ ρημάτων δηλούντων ἀνάπαυσιν (δηλ. στάσιν μετὰ προηγηθεῖσαν κίνησιν): ***ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα***=ἐκρέμασεν τὴν λύραν ἀπὸ τὸ (τ. ἔ. εἰς τὸν) πάσσαλον ‖ ***ἀνάπτομαι ἔκ τινος***=δένω (στερεώνω) τι ἀπό τι (τ. ἔ. δένω τι ἐπί τινος).— **II** 'ΕΠΙ' ΧΡΟ'ΝΟΥ: ***ἐξ οὗ***=ἀφ' ὅτου, ἀφ' ἧς ἐποχῆς (λατιν. **ex quo**) ‖ ***ἐξ ἀρχῆς***=ἀπὸ τὰς ἀρχάς, ἐξ ἀρχῆς, ἀρχῆθεν ‖ ***ἐκ θυσίας ἐγενόμην***=μόλις πρό ὀλίγου ἐτελείωσα τὴν θυσίαν ‖ ***ἐξ εἰρήνης πολεμῶ***=μετὰ τὴν εἰρήνην ἐμπλέκομαι εἰς (ἀρχίζω) πόλεμον.— **III** 'ΕΠΙ' 'ΑΡΧΗ˜Σ: ***ἐκ τινος γίγνομαι*** = κατάγομαι (προέρχομαι) ἐκ τινος ‖ ***ἐξ ἐμοῦ γένος ἐσσί***=κατάγεσαι ἀπὸ ἐμέ. **2)** Ἐπὶ τῶν ὑλικῶν πράγματός τινος: ***πῶμα ἐκ ξύλου***= ξύλινον ποτήριον. **3)** Ἐπὶ αἰτίας (ἐλατηρίου), εὐκαιρίας, ἢ καὶ τῶν μέσων (δι' ὧν ἐπιτυγχάνεταί τι): ***ἐκ θεόφιν πολεμίζω***=πολεμῶ κατὰ παρόρμησιν τῶν θεῶν ‖ ***μήνιος ἐξ ὀλοῆς***=ἐξ αἰτίας τοῦ ὀλεθρίου θυμοῦ ‖ ***ἐκ καύματος*** = συνεπείᾳ τοῦ καύσωνος ‖ ***ἐκ βίας ἄγω=βίᾳ ἄγω***=ὁδηγῶ διὰ τῆς βίας. **4)** μετὰ παθητ. ρημ., ***ἐφίλησεν ἐκ Διός*** = ἠγαπήθησαν ὑπὸ τοῦ Διός (ἀντικαθιστᾷ δηλ. τὴν ***ὑπό*** τοῦ ποιητ. αἰτίου). **5)** Μετὰ οὐδετ. ἐπιθ. ἀποτελεῖ περίφρασιν, ἥτις κεῖται ἀντὶ ἐπιρ.: ***ἐξ ἀγχιμόλοιο***=***ἀγχίμολον***=ἐκ τοῦ σύνεγγυς ‖ ***ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς*** ἀντὶ ***ἐμφανῶς***=φανερά κλπ.

Ἡ πρόθ. **ἐκ** συχνὰ χωρίζεται ἀπὸ τὴν λέξιν, μεθ' ἧς συνανήκει, διὰ μιᾶς ἢ πλειοτέρων λέξεων. Λαμβάνει δὲ καὶ τόνον, ὁσάκις περιέχει ἔμφασιν.—Ἐν συνθέσει ἡ **ἐκ** δηλοῖ τὸ ἔξω, μακρὰν ‖ σημ. ὡσ. τό: ἐντελῶς, παντελῶς, ὅλως διόλου, ἄρδην [δι' ἐτυμ. βλ. **ἐξ**].

ἑκά-εργος, ὁ (**ἑκάς**+***ἔργω**), ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος· ὁ ἐργαζόμενος (ἐνεργῶν) μακρόθεν, ὁ μακρὰν τοξεύων, μακρὰν ἀκοντίζων=**ἑκηβόλος** (ὃ βλ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἑκών**].

ἑκᾶην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ **καίω.**

ἑκᾶθεν, ἐπίρ. (**ἑκάς**)· μακρόθεν, ἀπὸ μακράν.— πολὺ μακράν.

ἑκάθηρα, ἀόρ. α' τοῦ **καθαίρω.**

ἑκάλεσσα, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ **καλέω.**

ἑκᾶλος, δωρ. ἀντὶ **ἑκηλος.**

ἑκάμμυσα, ἀντὶ **κατέμυσα,** ἀόρ. α' τοῦ **καταμύω.**

ἑκάμον, ἑκαμόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ **κάμνω.**

ἑκαρτύναντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **καρτύνω.**

ἑκάρψα, ἀόρ. α' τοῦ **κάρφω.**

ἑκάς, ἀττ. **ἑκας,** ἐπίρ. (**ἐκ**)· μακράν, μακρὰν ἀπό ‖ μετὰ γεν., μακράν, πολὺ μακράν, ἀπό τι.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἔπειτα ἀπὸ πολὺν χρόνον.

Ἔτυμ.: πρβλ. παρ' Ἡσυχ. **«βεκάς· μακράν»**. συγκρίτ. **ἑκαστέρω,** ὑπερθ. **ἑκαστάτω**· ποιητ. **ἑκαθεν** (= μακρόθεν· παραχθὲν ἐκ τινος θέμ. ***ἑκα-**)· **ἑκὰς** ⟨***σFεκὰς** (=καθ' ἑαυτόν, κεχωρισμένος), ἀντων. θέμ. ***σFε-** (βλ. λ. **ἑ**) + **-κας,** πρβλ. ποιητ. **ἀνδρακὰς** (=κατ' ἄνδρα), σανσκρ. **ēkaçáh** (μεμονωμένως), **dviçáh** (κατὰ δύο), **ganaçáh** (ἀγεληδόν)· ἑλλ. **-κὰς**=σανσκρ. **çás** ⟨***-k̑ns,** ρίζ. **k̑ens** ἐν τῷ λατιν. **censeō,** σανσκρ. **çásati,** ἑλλ. **κόσμος** (⟨***κονσ-μος**) βλ. λ. **-k̑ns** εἶναι ἐπίρρ. αἰτ. σῦδ. ἐν. ἐπιθ. τινός (**dviçáh** = τοποθετῶν ἀνὰ δύο).

ἑκαστάτω ὑπερθ. τοῦ **ἑκάς**· παρὰ πολὺ μακράν ἀπό.

ἑκασταχόθεν (**ἕκαστος**), ἐπίρ. ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς.

ἑκασταχόσε (**ἕκαστος**), ἐπίρ. πρὸς πᾶσαν πλευράν.

ἑκασταχοῦ (**ἕκαστος**), ἐπίρ. πανταχοῦ, παντοῦ.

ἑκαστέρω, συγκριτ. τοῦ **ἑκάς,** περαιτέρω, μακρότερον.—ὑπερθ. **ἑκαστάτω** (ὃ βλ.).

ἑκάστοθι, ἐπίρ. διὰ κάθε τι ἢ διὰ τὸν καθένα (δι' ἕκαστον). Ἐκ τοῦ

Ε˜ΚΑΣΤΟΣ, η, ον· ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, κάθε ἕνας χωριστά, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ὁλότητα, λατιν **quisque**· ὁ ἐνικ. ἀριθμ. λόγῳ τῆς περιεκτικῆς του σημασ. συνάπτεται συχνὰ μετὰ ρήμ. πληθ. ἀριθ.: ***ἕκαστος ἐπίστασθε***=ὁ καθείς σας γνωρίζει (τ. ἔ. ὅλοι γνωρίζετε) ‖ ***εἷς ἕκαστος***=λατιν. **unusquisque** ‖ ***πᾶς ἕκαστος***= ἕνας-ἕνας καὶ ὅλοι μαζί ‖ ***οἱ καθ' ἕκαστον***=λατιν. **singuli** = ἕνας-ἕνας ἰδιαιτέρως ‖ ***καθ' ἑκάστην ἡμέραν***=«κάθε-μέρα», καθημερινῶς.

Ἔτυμ.: (Γορτ., Ἡλ.. **Fέκαστος**) ⟨***ἑκάς τις, τεο, τῳ,** κλπ. (βλ. λ. **ἑκάς**)· πρβλ. ***ἑκάσ-τῳ ἑκάσ-τοις: ὅ-τῳ ὅ-τοις*** μετά τινος ἐπιδράσεως τῆς ὑπερθετ. καταλήξ. **-ιστος**· κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν **ἕκαστος** ἐσχηματίσθη ἡ **ἑκά-τερος,** Γορτ. **Fεκάτερος** (= ἕκαστος ἐκ τῶν δύο) καθ' ὃν ἀκριβῶς λόγον ἐσχηματίσθησαν π. χ. τὰ ***ῥηϊ-τερος,*** δωρ. ***ῥᾳ-τερος: ῥᾴστος*** δωρ. ***ῥᾷστος,*** ἀττ. **ῥᾴστος.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑκάστοτε, ἐπίρ.· εἰς κάθε φοράν, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, πάντοτε.

ἑκαστοτέρω, ἐπίρ.=**ἑκαστέρω** (βλ. λ.).

ἑκατέατο, ἰων. ἀντὶ **ἑκάθηντο,** γ' πληθ. παρατ. τοῦ **κάθημαι.**

ἑκάτερᾰκις, ἐπίρ. (**ἑκάτερος**)· καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην φοράν, καὶ τὰς δύο φοράς.

ἑκάτερθε, καὶ πρὸ φων. **-θεν,** ἐπίρ. ἀντὶ ***ἑκατέρωθεν***=λατ. **utrinque**=ἐξ ἑκατέρου μέρους.

'ΕΚΑ'ΤΕΡΟΣ, α, ον· ἕκαστος ἐκ τῶν δύο, ἕκαστος χωριστὰ λαμβανόμενος (λατ. **uterque**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑκατέρωθεν, ἐπίρ. (**ἑκάτερος**)· ἐξ ἑκάστης ἐκ τῶν δύο πλευρῶν, καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

ἑκατέρωθι, ἐπίρ. (**ἑκάτερος**)· εἰς ἑκάτερον τῶν δύο μερῶν, καὶ εἰς τὰ δύο μέρη (λατιν. **utroquique**).

ἑκατέρωσε, ἐπίρ. (**ἑκάτερος**) = πρὸς ἑκάτερον τῶν δύο μερῶν, καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη.

'Εκάτη, ἡ (**ἕκατος**)· ἡ Ἑκάτη, θυγάτηρ τοῦ **Πέρσου** καὶ τῆς **Ἀστερίας,** ἔχουσα παρὰ τοῦ Διὸς δύναμιν **ἐν** τῷ Οὐρανῷ, τῇ **Γῇ** καὶ τῇ Θαλάσσῃ. Βραδύτερον ἐταυτίσθη πρὸς τὴν **Ἄρτεμιν**: ***Ἑκάτης δεῖπνον*** ἢ ***Ἑκάταια*** (τά), ἦσαν ἐδέσματα ἀφιερούμενα ὑπὸ τῶν πλουσίων καὶ πεμπόμενα ὑπ' αὐτῶν ἑκάστην 30ὴν τοῦ μηνὸς πρὸς τιμήν της εἰς τὰς τριόδους, ὅπου προσήρχοντο οἱ πένητες καὶ τὰ ἄτροφα.

ἑκᾶτη-βελέτης, -ου, ὁ=**ἑκατηβόλος** (ὃ βλ.).

ἑκᾶτη-βόλος, ον (**ἑκὰς**+**βάλλω**)· ὁ μακρὰν βάλλων (ἀκοντίζων, τοξεύων), ὁ μακρόθεν ἐπιτυγχάνων.— Ὡς οὐσιαστ. μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.

ἕκᾰτι, ἀττ. καὶ δωρ. ἀντὶ **ἕκητι** (ὃ βλ.)· ἕνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός, χάριν τινός ‖ κατὰ τὴν θέλησίν τινος.

ἑκατογ-κάρᾱνος, ον (**ἑκατὸν**+**κάρηνον**)· ὁ ἔχων ἑκατὸν κεφαλάς.

ἑκατογ-κεφάλας, -ου, ὁ (**ἑκατὸν**+**κεφαλή**) = τῷ προηγ.

ἑκατόγ-κρᾱνος, *ον* (*ἑκατόν*+*κράνον*)=τοῖς προηγουμ.

ἑκατόγ-χειρος, *ον* (*ἑκατόν* + *χείρ*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν χεῖρας.

ἑκατό-ζῠγος, *ον* (*ἑκατόν* + *ζυγόν*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν θρανία (βάθρ-) κωπηλατῶν.

ἑκατομ-βαιών, *-ῶνος,* ὁ· ὁ μὴν *ἑκατομβαιών,* ὁ πρῶτος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ σημερινὸν χρονικὸν διάστημα 15 Ἰουλίου—15 Αὐγούστου. Ἐκ τοῦ

ἑκατόμ-βη, ἡ (*ἑκατόν* + *βοῦς*)· σημ. κυρ. θυσία συγκειμένη ἐκ σφαγίων 100 βοῶν ‖ συνήθως ὅμως οὕτως ὠνομάζετο πᾶσα μεγάλη δημοσία θυσία, ἔστω καὶ ἂν τὰ θύματα δὲν ἦσαν οὔτε πάντοτε βόες οὔτε πάντοτε ἑκατὸν τὸν ἀριθμόν.—[διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *βοῦς*].

ἑκατόμ-βοιος, *ον* (*ἑκατόν*+*βοῦς*)· ὁ συγκείμενος ἐξ ἑκατὸν βοῶν, ἢ ὁ ἔχων ἀξίαν 100 βοῶν.

ἑκατόμ-πεδος, *ὁν* (*ἑκατόν*+*πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἑκατὸν ποδῶν.

ἑκατομ-πολίεθρος, *ον*=*ἑκατόμπολις* (ὃ βλ.).

ἑκατόμ-πολις, *ι,* γεν. *εως* (*ἑκατόν* + *πόλις*)· ὁ ἔχων (κυρ. ἡ χώρα ἡ ἔχουσα) ἑκατὸν πόλεις.

ἑκατόμ-ποδος, ὁ, ἡ, *-πουν.* τό, γεν. *-ποδος* (*ἑκατόν*+*πούς*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν πόδας.

ἑκατόμ-πῡλος, *ον* (*ἑκατόν*+*πύλη*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν πύλας.

ΕΚΑΤΟ'Ν, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ.· ὅ,τι καὶ νῦν (λατ. **centum**).

Ἐτυμ.: Ἀρχ. *ἑκοτὸν* (*-ο-* ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν, πρβλ. ἀττ. *εἴκοσι*). Ἐν τοῖς συνθέτοις παραλλήλως πρὸς τὸν τύπον *ἑκατον-,* ὡς π.χ. ἐν τῷ *ἑκατόμπεδος,* ἀπαντᾷ καὶ παράλλ. τύπος *ἑκαοντα-,* π.χ. *ἑκαοντα-κάρᾱνος,* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀριθμητ. τῶν δεκάδων, τὰ λήγοντα εἰς *-κοντα.* — Πρβλ. σανσκρ. *çatám,* Zend. *satəm,* λατ. **centum,** παλ-ιρλ. *cēt,* Γοτθ. **hund (twa hund** = 200), παλ-γερμ. **hunt.**— **κατὸν* ⟨ἰαπετ. **kmtóm,* **tkmtom,* **dekmtóm,* πρβλ. ἑλλ. *δέκα*= ἰαπ. **dékm-* τὸ *é-* (=εἷς) ἀντὶ **á-* ἰαπ. **sm-* (πρβλ. σανσκρ. **sa-hásran** (μία χιλιάς) κατὰ τὸ *εἷς, ἑνός.*— *ἑκατοστὸς* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *τριᾱκοστὸς* κλπ.

ἑκατοντα-ετής, *ἐς* (*ἑκατόν*+*ἔτος*)· ὁ ἐξ ἑκατὸν ἐτῶν, ὁ ἄγων ἡλικίαν 100 ἐτῶν.

ἑκατοντα-κάρηνος, Δωρ. *-κάρᾱνος, ον* (*ἑκατόν* +*κάρηνον*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν κεφαλάς· πρβλ. *ἑκατόγκρανος.*

ἑκατον-τάλαντος, *ον* (*ἑκατόν* + *τάλαντον*)· ὁ ἔχων ἀξίαν ἑκατὸν ταλάντων: *γραφὴ ἑκατον-τάλαντος*=ἀγωγὴ δι' ἑκατὸν τάλαντα (ἢ ἀγωγὴ ἐπὶ ὑποθέσεως, ἐν ᾗ αἱ ἀποζημιώσεις εἶχον ὑπολογισθῇ ὡς ἀνερχόμεναι εἰς τὸ ποσὸν τῶν 100 ταλάντων.

ἑκατοντα-πλᾶσίων, *ον* γεν. *-ονος* (*ἑκατόν*)· ἑκατονταπλάσιος, ἑκατὸν φορὰς τόσος.

ἑκατοντά-πῡλος, *ον*=*ἑκατόμπῡλος.*

ἑκατοντ-άρχης, *-ου,* ὁ (*ἑκατόν*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγὸς) ἑκατὸν (μιᾶς ἑκατοντάδος), λατ. **centurio.**

ἑκατόντ-αρχος, ὁ=*ἑκατοντάρχης* (ὃ βλ.).

ἑκατοντάς, *-άδος,* ἡ (*ἑκατόν*)· ὁ ἀριθμὸς ἑκατόν, ἡ ποσότης τοῦ ἀριθ. 100.

ἑκατοντ-όργυιος, *ον* (*ἑκατόν*+*ὀργυιά*)· ὁ ἐξ ἑκατὸν ὀργυιῶν. — ποιητ. *ἑκατοντ- ορόγυιος, ον.*

ἑκᾶτος, ὁ (*ἑκάς*)=*ἑκηβόλος* (ὃ βλ.).

ἑκατό-στομος, (*ἑκατόν*+*στόμα*)· ὁ ἔχων ἑκατὸν στόματα.

ἑκατοστός, *ή, όν* (*ἑκατόν*)· ὁ ἔχων τὴν σειρὰν τοῦ ἀριθμοῦ ἑκατόν, ὁ ἑκατοστὸς κατὰ σειράν, λατιν. **centesimus** ‖ *ἐφ' ἑκατοστὰ* = ἑκατονταπλάσια. — **II** *ἡ ἑκατοστὴ* = τὸ ἑκατοστὸν μέρος (φόρος ὑψιστάμενος ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις).

ἑκατοστύς, *-ύος,* ἡ = *ἑκατοντὰς* (ὃ βλ.).

ἕκαυσα, ἀόρ. α' τοῦ *καίω.*

ἐκ-βάζω, μέλ. *-ξω*· ἀποφαίνομαι γνώμην, ἀποφθέγγομαι, διακηρύσσω.

ἐκ-βαίνω, μελ. *-βήσομαι*· ἀόρ. β' *ἐξέβην*· πρκ. *ἐκβέβηκα*· «βγαίνω ἔξω», ἐξέρχομαι ‖ ἀποβιβάζομαι (ἐκ πλοίου) ἢ καταβαίνω (ἀπὸ τοῦ ἅρματος). **2)** ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ. **3)** μτφρ., ἀποβαίνω τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, λαμβάνω τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἔκβασιν (τέλος), λατιν. **evadere.** **4)** ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων, ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, ἐκτρέπομαι· — **II** τοῦ ἐνεργ. μτβ. μέλλ. *ἐκβήσω,* ἀόρ. α' *ἐξέβησα,* ἐν τῇ σημ. τοῦ κάμνω τινὰ νὰ κατοβῇ, τὸν ἀποβιβάζω (ἐκ τοῦ πλοίου)· βλ. *ἐκβιβάζω.*

ἐκ-βακχεύω, μελ. *-σω*· ἐξεγείρω, διεγείρω, ἐρεθίζω, τινὰ πρὸς βακχικὴν μανίαν, καθιστῶ τινα μανιακόν.—Παθητ. καὶ μέσον, εἶμαι μανιακός, γίνομαι μανιακός, μαίνομαι.

ἔκ-βαλε, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκβάλλω.*— Ὡσ. καὶ ἐπικ. ἀντὶ τοῦ γ' ἑν. τοῦ ἀορ. β' ὁριστ. *ἐξέβαλε.*

ἐκβαλεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκβάλλω.*

ἐκ-βάλλω, μέλ. *-βᾰλῶ*· ἀόρ. β' *-ἐβᾰλον*· πρκ. *-βέβληκα*· βάλλω (τ. ἔ. ρίπτω, πετῶ) ἔξω ‖ ἀποβιβάζω, ρίπτω εἰς τὴν ξηράν ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ μεταφέρω ἔξω πρὸς τὴν θάλασσαν. **2)** *πόλεως ἐκβάλλω* = ρίπτω τινὰ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως ‖ καὶ οὕτω, ἐξορίζω τινά.— **II** ἐκκρούω, ἐξαλείφω, λατιν. **excutere**: *δοῦρα ἐκβάλλω*=κόπτω δένδρα, δενδροτομῶ, κυρ. ἐκκόπτω αὐτὰ ἐκ τοῦ δάσους — **III** μτφρ. *ἔπος ἐκβάλλω*=ἐκστομίζω (ἀφίνω νὰ ἐκφύγῃ τοῦ στόματός μου) λόγον‖ὡσ. *ἐκβάλλω δάκρυα*=χύνω δάκρυα. — **IV** ρίπτω μακράν, ἀπορρίπτω, καταδέτω ‖ σφυρίζω, ἀποδοκιμάζω, ἀποδιώκω ἠθοποιὸν ἐκ τῆς σκηνῆς, λατιν. **explodere.** **3)** ἐξερθρώνω, λύω διὰ τῆς βίας.— **V** ἐξαποστέλλω, ἀπαλλάσσομαί τινος, χάνω. — **VI** (ἑνν. *ἑαυτὸν*) ἐπὶ ποταμοῦ, χύνομαι εἰς..., ἀδειάζω ἑμαυτόν, ἐκβάλλω (ἀμτβ.).

ἐκβάς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκβαίνω*

ἔκ-βᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐκβαίνω*)· τὸ ἐξέρχεσθαι ἐκ πλοίου, ἀπόβασις, ἀποβίβασις.— **II** ἔκβασις πράγματος, ἀποτέλεσμα ‖ διαφυγή.

ἐκ-βάω, ὡρχ. ἀντὶ *ἐκβαίνω.*

ἐκ-βεβαιόω, μέλ. *-ώσω*· ἐπιβεβαιῶ.

ἐκ-βιάζω· ἐκβάλλω, ἀποδιώκω, διὰ τῆς βίας ‖ ἀποσπῶ τι διὰ τῆς βίας.

ἐκ-βῐβάζω, μέλ. *-βιβάσω,* ἀττ. *-βιβῶ,* μτβτ. τοῦ *ἐκβαίνω*· κάμνω τινὰ νὰ ἐκβῇ (νὰ ἐξέλθῃ) ‖ κυρ. ἀποβιβάζω τινὰ ἔκ τινος πλοίου.

ἐκ-βιβρώσκω, μέλ. *-βρώσω,* πρκ. *-βέβρωκα*· κατατρώγω, καταβιβρώσκω.

ἔκ-βλητος, *ον* (*ἐκβάλλω*)· ὁ ἐρριμμένος ἔξω, ἐκβεβλημένος ‖ ἀπερριμμένος, περιφρονημένος, τιποτένιος.

ἐκ-βλώσκω, ἀόρ. β' *ἐξ-έμολον*· ἐξέρχομαι.

ἐκ-βοάω, μέλ. *ἠσομαι*· ἀναβοῶ, ἐκπέμπω δυνατὴν κραυγήν, «ξεφωνίζω».

ἐκ-βοήθεια, ἡ· ἐξόρμησις πρὸς παροχὴν βοηθείας. Ἐκ τοῦ

ἐκ-βοηθέω, μελ. *-ήσω*· ἐξέρχομαι, ἐξορμῶ, ὅπως παράσχω βοήθειαν ‖ κόμνω ἐξόρ ησιν.

ἐκ-βολβίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ* (*ἐκ*+*βολβός*)· ἐκλεπίζω, «ξεφλουδίζω», ὡς ἀφαιρεῖ τις τὸν φλοιὸν βολβοῦ: *ἐκβολβίζω τινὰ τῶν κωδίων* = ξεφλουδίζω (ἀπογυμνώνω τινὰ) ἀπὸ «τὶς κλεμμένες προβιές» του.

ἐκ-βολή, ἡ (*ἐκβάλλω*)· τὸ ρίπτειν ἔξω, τὸ πετᾶν πράγματα ἀπὸ τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, κυρ. ἐπὶ ἐμπορευμάτων ἐν καιρῷ θυέλλης — **II** ἔξωσις, ἐκδίωξις, ἐξοστρακισμός, ἐξορία.— **III** τὸ φύτρωμα, ὁ χρόνος τῆς βλαστήσεως: *ἐκβολὴ σίτου*= ὁ χρόνος καθ' ὃν βλαστάνει ὁ σῖτος ἢ ὡριμάζει εἰς στάχυν.— **IV** ἔξοδος, πέρασμα, διέξοδος, λατ. **exitus**: *ἐκβολὴ ποταμοῦ* = τὸ στόμα (αἱ ἐκβολαὶ) τοῦ ποταμοῦ ‖ *ἐκβολαὶ ὄρους*=στενὸν πέρασμα, στενωπός, δι' ἧς ἐξέρχεται τις ἐκ σειρᾶς ὀρέων ‖ *ἐκβολὴ λόγου*=παρέκβασις.— **V** (ἐκ τοῦ παθητ.) τὸ ἀπερριμμένον, τὸ ἐκβαλλόμενον (τὸ ριπτόμενον ἔξω): *ἐκβολὴ δικέλλης* = χῶμα ἐκβληθὲν διὰ δικέλλης ‖ *οὐρεία ἐκβολή*=θρέφη ἐκτεθέντα εἰς τὰ ὄρη.

ἔκ-βολος, *ον* (*ἐκβάλλω*)· ὁ ἐκβληθείς, ὁ ἀπορριφθείς, ἔκθετος (ἐπὶ βρέφους) ‖ ἐξαμβλωματικός.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ἔκβολος* = ἀκρωτήριον. **2)** *τὰ ἔκβολα* =τὰ λείψανα, ὑπολείμματα, ναυαγίων.

ἐκ-βράσσω, μελ. *-βράσω*· ρίπτω ἔξω, εἰς τὴν ξηρὰν (κυρ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης).— Παθητ., ρίπτομαι ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν, ἐπὶ πλοίων.

ἐκ-βροντάω, μέλ. *-ήσω*· ἐξαλείφω (ἐκβάλλω) διά τοῦ κεραυνοῦ (διά τῆς βροντῆς).

ἐκ-βρῡχάομαι, ἀποθ.· βρυχῶμαι, μυκῶμαι, δυνατά.

ἔκ-βρωμα, *-ατος,* τό (*ἐκβιβρώσκω*)· τό καταβιβρωσκόμενον, τό καταφαγωδέν: *ἔκβρωμα πρίονος* =πριόνίδια.

ἐκ-γᾱμίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̱ῶ*· δίδω εἰς γάμον, ὑπανδρεύω, νυμφεύω.— Παθητ. δίδομαι εἰς γάμον, ὑπανδρεύομαι, νυμφεύομαι.

ἐκ-γᾱμίσκομαι, Παθητ., δίδομαι εἰς γάμον.

ἐκ-γαυρόομαι (*ἐκ*+*γαῦρος*), μέσ.· μεγαλύνω, ἐγκωμιάζω, ἐκθειάζω.

ἐκ-γέγᾰα, ποιητ. ἀντί *ἐκγέγονα,* πρκ. τοῦ *ἐκγίγνομαι*· γ' δυϊκ. *ἐκγεγάτην*· ἀπρφ. *ἐκγεγᾰμεν*· μτχ. *ἐκγεγαώς, ἐκγεγαυῖα.*

ἐκ-γελάω, μελ. *-ᾱσομαι*· διά τούς χρόνους βλ. *γελάω*· γελῶ ἠχηρῶς, γελῶ δυνατά, ἐκσπῶ εἰς γέλωτας || μτφρ. ἐπί ὑγροῦ, ἀναβλύζω «κλουκλουκίζοντας».

ἐκ-γενής, *ἐς* (*ἐκ*+*γένος*)· ὁ ἀποβεβλημένος ἐκ τῆς οἰκογενείας, ὁ στερούμενος συγγενολογίου.

ἐκ-γίγνομαι, μελ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. β' *ἐξεγενόμην*· πρκ. *ἐκγέγονα,* ποιητ. *ἐκγέγαα* (βλ. λ.), ἀποθ.· φυτρώνω, παράγομαι, γίνομαι, ἔκ τινος || κατάγομαι ἔκ τινος, ἔχω γεννηθῆ ἔκ τινος.— **II** παρέρχομαι, ἔχω παρέλθει: *χρόνου ἐκγεγονότος*=χρόνου παρελληλυθότος. 2) Ἀπροσ., *ἐκγίγνεται*=*ἔξεστι* = εἶναι ἐπιτετραμμένον, εἶναι δυνατόν, εἶναι παραδεδεγμένον.

ἐκ-γίνομαι, ἰων. καί μτγν. ἀντί τοῦ *ἐκγίγνομαι.*

ἔκ-γονος, *ον* (*ἐκγενέσθαι*)· ὁ γεννηθείς ἔκ τινος, ὁ καταγόμενος ἔκ τινος || ὡς οὐσ. *ὁ ἔκγονος* = πᾶς ἀπόγονος, υἱός, ἔγγονος κλπ.· *τὰ ἔκγονα* = τά τέκνα, οἱ ἀπόγονοι.

ἐκ-γράφω, μελ. *-ψω*· γράφω ἔκ τινος, ἀντιγράφω. —Μέσον, ἀντιγράφω δι' ἑμαυτόν (πρός ἰδίαν μου χρῆσιν).— **II** ἐξαλείφω, ἀπαλείφω (ἔκ τινος καταλόγου).

ἐκ-δακρῡ́ω, μελ. *-ύσω*· ἐκρήγνυμαι εἰς δάκρυα, χύνω δάκρυα.

ἐκ-δᾰπᾰνάω, μέλ. *-ήσω*· δαπανῶ, ἐξοδεύω, καταναλίσκω, ἐξαντλῶ.

ἐκ-δέδαρμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκδέρω.*

ἐκ-δεδωρίευνται, γ' πληθ. ἰων. ὑπερσ. τοῦ *ἐκδωριόομαι.*

ἐκ-δεής, *ἐς* (*ἐκ* + *δεῖ*)· ἐλλιπής, ἀτελής, ἐλαττωματικός. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἔκ-δεια, ἡ (*ἐκδεής*)· ἔλλειψις, καθυστέρησις.

ἐκ-δείκνῡμι, μελ. *-δείξω,* ἀόρ. α' *ἐξέδειξα*· δεικνύω ἔξω, ἐπιδεικνύω, φανερώνω.

ἐκ-δέκομαι, ἰων. ἀντί *ἐκδέχομαι* (ὅ βλ.).

ἔκ-δεξις, *-εως,* ἡ (*ἐκδέχομαι*)· τό δέχεσθαι (λαμβάνειν) παρά τινος || διαδοχή.

ἐκ-δέρκομαι, ἀποθ.· βλέπω ἔξω τινός, ἔκ τινος.

ἐκ-δέρω, ἰων. *-δείρω*· μέλ *-δερῶ*· ἀφαιρῶ τό δέρμα, «γδέρνω» || ἐντεῦθεν, δέρω, ξυλοκοπῶ, διά ράβδου.

ἔκ-δετος, *ον* (*ἐκδέω*)· δεδεμένος εἴς τι ἤ ἐπί τινος.

ἐκ-δέχομαι, ἰων. *-δέκομαι*· μέλ. *-δέξομαι*· ἀόρ. α' *ἐξεδεξάμην,* ἀποθ.· λαμβάνω ἤ δέχομαι παρ' ἄλλου|| ἀναλαμβάνω, «παίρνω ἐπάνω μου». 2) *ἐκδέχομαι τὴν ἀρχήν*=παραλαμβάνω τήν ἐξουσίαν παρά τινος ἄλλου || ἀπολ., ἀκολουθῶ, διαδέχομαι || ἐπί χωρῶν, ἔρχομαι κατόπιν, συνορεύω. 3) περιμένω, ἀναμένω (λατιν. **excipere**). 4) ὑποδέχομαι κατά τινα ἑορτήν.

ἐκ-δέω, μελ. *-δήσω*· δένω τι ἔκ τινος, προσδένω τι εἴς τι ἤ ἐπί τινος.— Μέσον, δένω τι ἐπάνω μου, τό κρεμῶ, ἐξαρτῶ, περί ἑμαυτόν.

ἔκ-δηλος, *ον*· κατάδηλος, ὁλοφάνερος || καταφανής.

ἐκ-δημέω, μέλ. *-ήσω* (*ἔκδημος*)· πηγαίνω ἔξω, ἀποδημῶ, ταξιδεύω εἰς τό ἐξωτερικόν || εἶμαι εἰς τό ἐξωτερικόν ἤ κάμνω περιηγήσεις. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐκ-δημία, ἡ (*ἐκδημέω*)· ἡ ἐκ τῆς πατρίδος ἀναχώρησις, ἀποδημία, ἤ ἡ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου μετάστασις (ὁ θάνατος).

ἔκ-δημος, *ον* (*ἐκ*+*δῆμος*)· ὁ ἐν ἀποδημίᾳ διατελῶν, ὁ ἀποδημῶν, ὁ ταξιδεύων.

ἐκ-διαβαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· ἀόρ. β' *ἐκδιέβην*· ἐκβαίνω διά μέσου (τ. ἔ. ἐξέρχομαι διαβαίνων διά μέσου τινός) || ἀποθνήσκω.

ἐκ-δῐαιτάομαι, παθητ. (*ἐκ*+*διαιτάω*)· ἐξέρχομαι τοῦ συνήθους τρόπου τῆς ζωῆς μου, μεταβάλλω συνηθείας (κυρ. ἀποκλίνω, ἀπομακρύνομαι, ἐκ τῆς ἄχρι τοῦδε συνήθους διαίτης).

ἐκ-δίδαγμα, τό· δοκίμιον μαθητοῦ || ὑπόδειγμα || ἐργόχειρον πρός ἄσκησιν. Ἐκ τοῦ

ἐκ-δῐδάσκω, μελ. *-διδάξω,* ποιητ. *-διδασκήσω*· διδάσκω ἀκριβῶς, τελείως, λατιν. **edocere.** — Μέσον, βάλλω τινά νά τόν διδάξωσι (νά διδαχθῇ ὑπ' ἄλλου).—Παθητ., διδάσκομαι (μανθάνω) ἀκριβῶς παρά τινος.

ἐκ-διδράσκω, ἰων. **-διδρήσκω**· μέλλ. *δράσομαι*· ἀόρ. β' *ἐξέδραν*· φεύγω ἔκ τινος μέρους, ἀποδιδράσκω, δραπετεύω || διαφεύγω, διασῴζομαι.

ἐκ-δίδωμι, μελ. *-δώσω*· ἀόρ. α' *ἐξέδωκα*· πρκ. *ἐκδέδωκα*· μέσ. ἀόρ. β' *ἐξεδόμην*· δίδω ἔξω, παραδίδω (λατιν. **reddere**). 2) ἐξάγω ἐκ τῆς οἰκίας μου καί δίδω: *ἐκδιδόναι τὴ ἐκδίδοσθαι θυγατέρα*=δίδω τήν θυγατέρα μου εἰς γάμον. 3) δίδω τι ἀντί χρημάτων, ἐνοικιάζω, ἐκμισθώνω, δίδω ἐπί ἐνοικίῳ || δανείζω, δίδω χρήματα ἐπί τόκῳ.— **II** (ἐνν. *ἑαυτόν*), ἐκπηγάζω ἔκ τινος τόπου || ἐπί ποταμοῦ, ἐκβάλλω, χύνομαι.

ἐκ-διηγέομαι, ἀποθ.· διηγοῦμαι λεπτομερῶς, μέχρι τέλους || κάμνω πλήρη ἀφήγησιν.

ἐκ-δῐκάζω, μελ. *-σω*· ἐκδίδω ἀπόφασιν, ἀποφασίζω, ἐκφέρων τήν κρίσιν μου (ἐπί δικαστοῦ).— **II** ἐκδικῶ, λαμβάνω δίκην (τ. ἔ. ἐκδίκησιν). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐκ-δικᾰστής, *-οῦ,* ὁ· ὁ τιμωρός, ὁ ἐκδικητής.

ἐκ-δῐκέω, μελ. *ήσω* (*ἔκδικος*)· ἐκδικῶ, τιμωρῶ || *ἐκδικῶ τινα ἀπό τινος* = λαμβάνω ἐκδίκησιν ὑπέρ τινος παρά τινος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐκδίκησις, *-εως,* ἡ· τό ἐκδικεῖσθαι, ἐκδίκησις, τιμωρία.

ἔκ-δῐκος, *ον* (*ἐκ*+*δίκη*)· ὁ ἔξω τοῦ δικαίου, ὁ ἐκτός νόμου, παράνομος (λατιν. **exlex**)· ἐπίρ. *ἐκδίκως*=ἔξω τοῦ δικαίου, παρανόμως.— **II** ὁ φέρων εἰς πέρας τάς ἐπιταγάς τῆς δικαιοσύνης, ὁ λαμβάνων ἐκδίκησιν || ὡς οὐσιατ. *ὁ ἔκδικος*=ὁ ἐκδικητής.

ἐκ-δῐφρεύω, μελ. *-σω*· ρίπτω ἔξω τοῦ δίφρου.

ἐκ-δῐώκω, μελ. *-ξομαι* μτγν. *-ξω*· ἀποδιώκω, ἐξορίζω.

ἐκ-δονέω, μελ. *-ήσω*· τινάσσω πρός τά ἔξω, συνταράσσω, διασαλεύω.

ἔκ-δοσις, *-εως,* ἡ (*ἐκδίδωμι*)· τό δίδειν ἔξω, παράδοσις. 2) τό δίδειν εἰς γάμον, τό νυμφεύειν, τό ὑπανδρεύειν.

ἐκ-δώσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *ἐκδίδωμι.*

ἐκδοτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐκδίδωμι*· πρέπει νά δώσῃ εἰς γάμον.

ἔκ-δοτος, *ον* (*ἐκδίδωμι*)· ὁ παραδιδόμενος, προδεδομένος.

ἐκ-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκδίδωμι.*

ἐκ-δοχή, ἡ (*ἐκδέχομαι*)· τό ἐκδέχεσθαι (τ. ἔ. τό λαμβάνειν) παρά τινος, διαδοχή, σειρά.

ἐκ-δρᾰκοντόομαι, παθητ. (*ἐκ*+*δράκων*)· γίνομαι δράκων, μεταβάλλομαι εἰς δράκοντα (ἑρπετόν, ὄφιν).

ἐκ-δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκτρέχω.*

ἐκ-δρομή, ἡ (*ἐκδραμεῖν*)· τό τρέχειν ἔξω, ἔξοδος, ἐξόρμησις, ἔφοδος.— Ὡσ. ὁμάς ἀκροβολιστῶν.

ἔκ-δρομος, ὁ· ὁ τρέχων ἔξω, ὁ κάμνων ἐξόρμησιν, ὁ ἀκροβολιστής.

ἔκ-δῦμα, *-ματος,* τό (*ἐκδύω*)· τό ἀφαιρούμενον, τό ἀποβαλλόμενον, τό ἐκδυόμενον || δέρμα, ἔνδυμα, φόρεμα.

ἐκ-δῦμεν, ἡ ἐπικ. ἀντί *ἐκδῦναι,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκδύω,* ἤ ἀντί τοῦ *ἐκδύοιμεν* α' πληθ. Εὐκτ.

ἐκ-δύνω (βλ. *ἐκδύω*).

ἔκ-δῦσις, *-εως,* ἡ· ἡ διολίσθησις, ἡ διαφυγή. Ἐκ τοῦ

ἐκ-δῦω, μελ. *-δύσω*· ἀόρ. α' *ἐξέδῡσα*· ἀφαιρῶ τι ἀπό τινα, γυμνώνω, «γδύνω»· *ἐκδῦσαι αὐτὸν χιτῶνα*=νά τοῦ βγάλῃ τόν χιτῶνα || *ἐκδῦσαι αὐτὸν*= νά τόν γδύσῃ.— **II** ἐν τῷ ἐν. *ἐκδύνω* μετά τοῦ μέσ.

ἐν. ***ἐκδύομαι***, ἐνεργ. ἀορ. 6' ***ἐξέδυν***, παρκ. ***ἐκδέδῡκα***· ἀφαιρῶ, ὁποὺ ἔτω. 2) ἐκφεύγω, διαφεύγω, ἀποφεύγω. 4) μτφρ. διαφεύγω, διασώζομαι.

ἐκ-δωριόομαι, παθητ. (***ἐκ+Δώριος***) καὶ ***ἐκδωριεύομαι***· γίνομαι ὅλως διόλου Δωριεύς.

ἐκέασσα, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐκέασα***, ἀορ. α' τοῦ ***κεάζω***.

ἐκέατο, ἰων. ἀντὶ ***ἔκειντο***, γ' πληθ. παρατ. τοῦ ***κεῖμαι***.

'ΕΚΕΪ˘, ἐπίρ.· εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐκεῖ, λατ. **illic**. ***Ἔτυμ. : ἐκεῖ*** (ἰων. ***κεῖ***, αἰολ. ***κή***), ***ἐκεῖ-θι, ἐκεῖ-σε, ἐκεῖ-θεν***, ποιητ. ***κεῖθε, κεῖσε, κεῖθεν***. Τὸ ἐν ἀρχῇ ***ἐ-*** εἶναι ἀντωνυμ. στοιχεῖον, πρβλ. ***ἔ-χθές***, ὀσκ. **e-kas, e-tanto**· διὰ τὴν κατάληξιν πρβλ. τὰς Δωρ. τοπικὰς ***τουτεῖ, τεῖ-δε, πεῖ*** κλπ.· ἀντων. θέμ. ****ko-*** ἐν τῷ **'Αρμ. sa** (⟨****so-ay***)=αὐτός, **Φρυγ. *semoun*** (=εἰς αὐτόν), **'Αλβ. so-t** (⟨****só-dite***) (= σήμερον), **sō-nde** (⟨***só-nate*** = αὐτὴν τὴν νύκτα), **-ce** δεικτικὸν μόριον ἐν τοῖς **hī-ce, hīc, sī-c, nun-c, ec-ce** (⟨****ed-ce***), **'Οσκ. eco- ekú-**, **'Ομβρ. esmi-k, esmei, esme** (= τούτῳ), **παλ-γερμ. hē** (= αὐτός), **'Αγγλοσαξ. he** (= αὐτός), **παλ-σαξ. hodigo** (τ. ἔ. **hō-digo**) = κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν.—**Πρβλ. *ki-**, ἐν τῷ λατ. **cis, citer, citrā**, **'Ομβρ. çimu, simo** (=**ad citima, retro**) **çive** (=**citra**), **'Ιρλ. cē** τοπ. (=**citra**), **Γοτθ. hi-** ἐν τῷ **himma daga** δοτ. (=τὴν ἡμέραν αὐτὴν) **and hina dag** αἰτ. (=μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς) **Λιθ. szis, Λεττον. schis** (=αὐτός), **παλ-σλαυ.= sĭ** (=αὐτός).—καὶ ****ǰo-*** ἐν τῷ ἰων. ***σήμερον***, ἀττ. ***τήμερον*** (⟨****xǰᾱμερον***), παλ-γερμ. **hiu-tu**, **παλ-σαξ. hiu- diga** (=σήμερον), **Λιθ. sziō** γεν. (= αὐτοῦ), **πρβλ. szis**· ****ki*** θηλ. ἐν τῷ **Λιθ. szi**, **παλ-σλαυ. si**.

ἔκεια, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ ***καίω***.

ἐκεῖθεν, ἐπίρ.· ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἀπὸ ἐκεῖ, λατιν. **illinc**· μετὰ γεν. ***τοὐκεῖθεν ἅλσους***= ἐπὶ ἐκείνου τοῦ μέρους τοῦ ἄλσους.

ἐκεῖθι (***ἐκεῖ***), ἐπίρ.· εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐκεῖ (λατ. **illic**)· **δωρ. *τηνόθι***.

ἐκεῖνος, ἰων. **κεῖνος, η, ο,** αἰολ. **κῆνος,** δωρ. **τῆνος,** ὡσ. ἀττ. ἐπιτεταμ. **ἐκεινοσί**· δεικτικὴ ἀντων. (***ἐκεῖ***)· τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ἐκεῖ-πέρα, λατιν. **ille, illa, illud**· δσάκις ἡ ***οὗτος*** καὶ ἡ ***ἐκεῖνος*** ἀναφέρονται εἰς δύο προηγουμένως μνημονευθέντα πράγματα, ἡ ***ἐκεῖνος*** (**ille**) ἀναφέρεται εἰς τὸ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένον, ἐνῷ ἡ ***οὗτος*** (**hic**) ἀναφέρεται εἰς τὸ πλησιέστερον.— **II** ὡς τὸ **ille** χρησιμοποιεῖται ὡσ. καὶ ἡ ***ἐκεῖνος*** πρὸς δήλωσιν πασιγνώστων προσώπων: ***κεῖνος μέγας θεὸς***=**magnus ille deus**· ***ἐκεῖνος Θουκυδίδης***= ὁ περιβόητος ἐκεῖνος Θουκ.— **III** Ἐν τῇ ἀττ. διαλ. ἡ ***ἐκεῖνος*** προηγεῖται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστ., δσάκις κεῖται μετ' ἐμφάσεως: ***ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ***· ἀκολουθεῖ δὲ μετὰ τὸ ἔναρθρον οὐσ., ὅταν δὲν περιέχῃ ἔμφασιν: ***ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος.***— **IV** ἐπίρ. ***ἐκείνως*** = κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ· ἰων. ***κείνως***.— **V** Ἡ θηλ. δοτ. ***ἐκείνῃ*** κεῖται ὡσ. καὶ μετὰ ἐπιρρημ. ἐννοίας: 1) ἐπὶ τόπου (ἐξυπακουομένης τῆς δοτ. ***ὁδῷ***)· ἐκεῖ, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐπὶ ἐκείνης τῆς ὁδοῦ. 2) ἐπὶ τρόπου, κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον.

Ἔτυμ.: ἐκεῖνος, ἐπ. ἰων. ***κεῖνος***, δωρ. λεσβ. ***κῆνος*** ⟨****κε*** (βλ. λ. ***ἐκεῖ***) + ****ἐνος*** ἐξ ἰαπ. ἀντων. θέμ. ****eno-, *ono-***, πρβλ. σανσκρ. **anā-** (= αὐτός) ὀργαν. **anē'na, Ζενδ. ana-**, παλ-γερμ. **enēr** (=αὐτὸς ἐκεῖ), λιθ. **anàs**· ὡσ. πρβλ. ἐλλ. ***ἔνη*** (=τὴν ἡμέραν ἐκείνην), ***ὁ δεῖνα*** (βλ. λ.). Βλ. καὶ δωρ. ***τῆνος***.

ἔκειρα, ἀόρ. α' τοῦ ***κείρω***.

ἐκεῖσε, ἀττ. **κεῖσε** ἐπίρ. (***ἐκεῖ***)· πρὸς (εἰς) ἐκεῖνο τὸ μέρος, πρὸς τὰ ἐκεῖ, λατιν. **illuc**.

ἐκέκαστο, γ' ἑν. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. πρτ.) τοῦ ***καίνυμαι*** (ὃ βλ.).

ἐκεκεύθει, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ ***κεύθω*** (ὃ βλ.).

ἐκέκλετο, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. 6' τοῦ ***κέλομαι***.

ἐκέκλῐτο, γ' ἑν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***κλίνω*** (ὃ βλ.).

ἐκεκοσμέατο, ἰων. ἀντὶ ***ἐκεκόσμητο***, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***κοσμέω*** (ὃ βλ.).

ἐκέλευ, δωρ. ἀντὶ ***ἐκέλου***, 6' ἑν. πρτ. τοῦ ***κέλομαι***.

ἔκελσα, ἀόρ. α' τοῦ ***κέλλω***.

ἔκερσα, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***κείρω***.

ἐκε-χειρία, ἡ (***ἔχω+χείρ***)· πρβλ. Σουΐδ. «παρὰ τὸ ***ἔχειν τὰς χεῖρας, ἐκεχειρία τις οὖσα***», διακοπὴ ἐχθροπραξιῶν ἀνακωχή.— [***ἐκεχειρία κατ' ἀνομοίωσιν*** ἐκ τοῦ ****ἐκε-χειρία (ἔχω+χείρ)***].

ἐκ-ζέω, μέλ. ***-ζέσω***· βράζω, παραβράζω || μετὰ γεν. ***εὐλέων ἐξέζεσε*** = ἐγέμισεν («ἔβρασεν») ἀπὸ σκουλήκια (καὶ κατεφαγώθη ὑπ' αὐτῶν).

ἐκ-ζητέω, μελ. ***-ήσω***· ἀναζητῶ, διερευνῶ.

ἐκ-ζωπῠρέω, μελ. ***-ήσω***· ἀναζωπυρῶ, ἀνάπτω πάλιν, ἀναρριπίζω.

ἔκηα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***καίω***.

ἐκη-βολία, ἡ· τὸ βάλλειν (τοξεύειν, ἀκοντίζειν) μακρόθεν, ἡ τοξευτική. **'Εκ τοῦ**

ἐκη-βόλος, ***ον*** (***ἑκὰς+βάλλω***)· ὁ μακρὰν (ἢ μακρόθεν) βάλλων (κτυπῶν, ἐπιτυγχάνων), πρβλ. παρ' **Ἡσυχ. *«ἑκηβόλος· τοξότης, μακροβόλος, εὔστοχος»***· ἐπίθ. τοῦ **'Απόλλωνος** ἐν τῇ **Ἰλιάδι**.

ἔκηλος, ***ον***, παράλληλος τύπος τοῦ ***εὔκηλος***· ἡσυχος, ἀτάραχος, ἀμέριμνος, λατ. **securus**.— **II** μετφρ. ἐπὶ πραγμάτων, π. χ. ἐπὶ ἀγροῦ παραμένοντος ἀργοῦ (τ. ἔ. ἀγεωργήτου, ἀκαλλιεργήτου, χέρσου).

Ἔτυμ. : ἔκηλος ⟨****Fέκηλος*** (τὸ δασὺ πνεῦμα κατά τινας ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***ἥσυχος***)· δωρ. ***ἔκᾶλος***, ὁμηρ. ***εὔκηλος***, δωρ. ***εὔκᾶλος*** (ρ. **Fεκ-, εὐκ-**) ἐκ κοινῆς ἰαπ. βάσεως **eveq-**, πρβλ. σανσκρ. **ō'kah** (τέρψις, τόπος διαμονῆς), **úcyati** (θεωρῶ τι τερπνόν), παλ-σλαυ. **v-yknati** (συνηθίζω), **uciti** (διδάσκω), **Λιθ. úkis** (ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία), **j-ùnkti** (εἶμαι συνειδισμένος). Οὐδεμία συγγένεια πρὸς τὸ ἑλλ. ***ἑκών***.

'ΕΚΗΤΙ, ἀττ. ***ἔκᾶτι***, πρόθ. μετὰ γεν. (πιθαν. ἀρχαία δοτ. ἀπολήξασα εἰς ἐπίρρημα)· τῇ βοηθείᾳ τινός, διὰ μέσου τινός, δυνάμει τινός, χάριν τινός, πρὸς ὠφέλειάν τινος.— **II** μτγν.=***ἕνεκα***· ἐξ αἰτίας τινός, ἕνεκά τινος, ἐν ὀνόματί τινος, χάριν τινός. 2) ὡς πρός, δσον ἀφορᾷ εἰς..., ἀπὸ ἀπόψεως... (λατιν. **quod attinet ad**).

ἐκ-θάλπω, μέλ. ***-ψω***· θερμαίνω, διαθερμαίνω.

ἐκ-θαμβέω, μελ. ***-ήσω***· προξενῶ κατάπληξιν, θάμβος, καταπλήσσω, θαμβώνω.— **Παθητ.**, γίνομαι κατάπληκτος, ἔκθαμβος || καταπλήσσομαι, θαμβώνομαι. **Ἐκ τοῦ**

ἔκ-θαμβος, ***ον*** (***ἐκ+θάμβος***)· κατάπληκτος, ἔκθαμβος.

ἐκ-θαμνίζω, μελ. ***-σω*** (***ἐκ + θάμνος***)· ἐκριζώνω, ἐξαφανίζω.

ἔκ-θᾰνον, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐξέθᾰνον***, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐκθνήσκω***.

ἐκ-θεάομαι, μελ. ***-άσομαι***, ἰων. ***-ήσομαι***, ἀπόθ.· θεῶμαι (βλέπω) ἔξω, παρατηρῶ τι μέχρι τέλους.

ἐκ-θεᾰτρίζω, μελ. ***-σω*** (***ἐκ+θέᾱτρον***)· καθιστῶ τι θέαμα, τὸ φέρω εἰς τὸ θέατρον, τὸ ἐκθέτω εἰς δημοσίαν καταισχύνην, τὸ διαπομπεύω.

ἐκ-θειάζω, μελ. ***-σω*** (***ἐκ+θεῖον***)· θεοποιῶ τι, καθιστῶ τι θεῖον, ἀποθεώνω.

ἐκ-θείς, ἐκθεῖσα, ἐκθέν, μετχ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐκτίθημι***.

ἐκ-θέμεναι ἢ **ἐκθέμεν,** ἐπ. ἀντὶ ***ἐκθεῖναι***, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐκτίθημι***.

ἐκ-θερίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐῶ***· θερίζω ἐντελῶς, θερίζω ὅλως διόλου || κατακόπτω.

ἐκ-θερμαίνω, μελ. ***-ᾰνῶ*** (***ἐκ+θερμός***)· θερμαίνω τελείως, θερμαίνω ἐντελῶς.

ἐκ-θέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐκτίθημι***.

ἔκ-θεσις, ***-εως***, ἡ (***ἐκτίθημι***)· τὸ ἐκθέτειν, ἔκθεσις || διασάφησις, ἐξήγησις.

ἔκ-θετος, ***ον*** (***ἐκτίθημι***)· ὁ ἐκτεθειμένος, ὁ ριφθεὶς ἔξω.

ἐκ-θέω, μελ. ***-θεύσομαι***· τρέχω ἔξω, ἐξορμῶ.

ἐκ-θηράομαι, ἀποθετ.· κυνηγῶ, θηρεύω, κυνηγῶν συλλαμβάνω.

ἐκ-θηρεύω, μελ. ***-σω***=***ἐκθηράομαι*** (ὃ βλ.).

ἐκ-θλίβω, μελ. ***-ψω***· συμπιέζω, συνθλίβω || μτφρ. καταυντρίβω, καταθλίβω, καταστενοχωρῶ.

ἐκ-θνήσκω, μελ. ***-θᾰνοῦμαι***, ἀόρ. ***ἐξέθᾰνον***· εἶμαι ἐν τῷ θνήσκειν (μελλοθάνατος), πνέω τὰ λοίσθια: ***γέλῳ ἢ γέλωτι ἐκθανεῖν*** = «ἀποθνήσκειν ἀπὸ τὰ γέλοια».

ἐκ-θοινάομαι, μελ. *-ήσομαι·* καταβροχθίζω, κατατρώγω, συμποσιάζω, εὐωχοῦμαι.
ἔκ-θορε ἀντὶ *ἐξέθορε*, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *ἐκθρώσκω.*
ἐκ-θρηνέω, μελ. *-ήσω·* θρηνῶ μεγαλοφώνως.
ἐκ-θρώσκω, μελ. *-θροῦμαι·* ἀόρ. β' *ἐξέθορον·* τινάσσομαι (πηδῶ) ἔξω ἀπό τι.
ἐκ-θῡμιάω, μελ. *-άσω·* καίω ὡς θυμίαμα, θυμιατίζω.
ἔκ-θῡμος, *ον* (*ἐκ*+*θυμός*)· θαρραλέος, εὔψυχος, φλογερός, διακαής, ἔνθερμος, πρόθυμος‖ώς. παράφρων, μαινόμενος (ὡς τὸ λατιν. **amens**).
ἐκ-θῡ́ω, μέλ. *-ύσω·* διὰ τοὺς χρόν. βλ. *θύω·* προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω ‖ μτφρ. καταστρέφω ὅλως διόλου. 2) μέσον, τιμωροῦμαι διά τι, ἐξιλεώνω διὰ θυσιῶν, ἐξιλεώνομαι ‖ ἐπὶ θεοῦ, ἐξευμενίζω, καταπραΰνω.
ἐκΐχεις, β' ἐν. πρτ. τοῦ *κίχημι·* πρβλ. *ἐτίθεις* τοῦ *τίθημι.*
ἐκΐχην, παρατ. τοῦ *κίχημι.*
ἐκ-καγχάζω, μελ. *-σω·* ἐκρήγνυμαι (ἐκσπῶ) εἰς καγχασμόν (εἰς ἠχηρὸν γέλωτα).
ἐκ-κάθαίρω, μελ. *-καθᾰρῶ·* ἀορ. α' *ἐξεκάθηρα·* καθαρίζω ὅλως διόλου, ἐκκαθαρίζω ‖ καθαρίζω τι ἀπό τι, ἀπαλλάσσω τι ἀπό τι.
ἐκ-καθεύδω, μελ. *-ευδήσω·* κοιμῶμαι ἔξω (μακράν) τῆς κατοικίας μου, ἀποκοιμῶμαι.
ἐκ-καί-δεκα, *οἱ, αἱ, τά,* ἀκλ.· δεκαέξ.
ἑκκαιδεκά-δωρος, *ον* (*ἑκκαίδεκα* + *δῶρον*)· ὁ ἔχων μῆκος δεκαὲξ παλαμῶν ‖ *«ὁ ἑκκαίδεκα παλαιστῶν· δῶρον γὰρ καλεῖται ἡ παλαιστή, ἥ ἐστιν ἔκτασις τῆς χειρὸς τῶν τεσσάρων δακτύλων»* (Σχολ. Ἰλ. Δ. 109).
ἑκκαιδεκά-λῑνος, *ον* (*ἑκκαίδεκα*+*λίνον*)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ δεκαὲξ νήματα (κλωστάς).
ἑκκαιδέκατος, *η, ον* (*ἑκκαίδεκα*)· δέκατος ἕκτος.
ἑκκαιδεκ-έτης, *-ου,* ὁ (*ἑκκαίδεκα*+*ἔτος*)· ὁ ἡλικίας δεκαὲξ ἐτῶν· θηλ. *-δεκέτις, -ιδος.*
ἔκ-καιρος, *ον* (*ἐκ*+*καιρός*)· ὁ πέραν τοῦ καιροῦ, ὁ παράκαιρος, ὁ ἀπηρχαιωμένος.
ἐκ-καίω, ἀττ. **ἐκκάω·** μέλλ. *-καύσω·* ἀόρ. α' *ἐξέκεα·* καίω ἐντελῶς, κατακαίω.— ‖ δέτω (βάλλω) πῦρ, ἀνάπτω ‖ φλέγω, παροξύνω.
ἐκ-κάκέω, μελ. *-ήσω* (*ἐκ*+*κακός*)· εἶμαι λιπόψυχος, ἀποδειλιῶ, χάνω τὸ θάρρος μου.
ἐκ-κᾰλᾰμάομαι (*ἐκ* + *καλάμη*), ἀποθ.· ἐκβάλλω (ἀποσπῶ) μὲ τὸ καλάμι τοῦ ψαρεύματος.
ἐκ-κᾰλέω, μελ. *-έσω* καὶ *ἐκκαλῶ·* καλῶ ἔξω, προσκαλῶ τινα νὰ ἐξέλθῃ.—Μέσον, καλῶ τινα ἔξω πρὸς ἐμαυτόν, προσκαλῶ τινα πλησίον μου ‖ μτφρ. ἐξάγω, ἀποσπῶ, διεγείρω, ἐρεθίζω.
ἐκ-κᾰλύπτω, μελ. *-ψω·* ἀποκαλύπτω, «ξεσκεπάζω».— Μέσον, ἀποκαλύπτω, ξεσκεπάζω, ἐμαυτόν, ξεσκεπάζομαι.
ἐκ-κάμνω, μελ. *-κᾰμοῦμαι·* ἀόρ. β' *ἐξέκᾰμον·* ἀποκάμνω ἐντελῶς, κουράζομαι, γίνομαι κατάκοπος ‖ μετ' αἰτ.= κουράζομαι κάμνων τι.
ἐκ-καρπίζομαι, μέσ. (*ἐκ*+*καρπός*)· παράγω καρπὸν ‖ ἐπὶ καλλιεργουμένης γῆς, ἐξαντλοῦμαι, γίνομαι ἄγονος.
ἐκ-καρπόομαι, μέσον (*ἐκ*+*καρπόω*)· θερίζω, καρποῦμαι, συνάγω καρποὺς ἢ ἀπολαύω τῶν καρπῶν‖ μτφρ. ἐξάγω πλεονέκτημα ἔκ τινος, ἀπολαύω τινός.
ἐκ-κατ-εῖδον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐκ-καθ-οράω·* βλέπω πρὸς τὰ κάτω ἔκ τινος μέρους.
ἐκ-καυλίζω, μελ. *-σω* (*ἐκ*+*καυλός*)· ἀποσπῶ (ἀφαιρῶ) τὸν καυλὸν ‖ μτφρ. καταστρέφω σύρριζα.
ἐκ-καυχάομαι, μελ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· καυχῶμαι μεγαλοφώνως.
ἐκ-κάω, ἀττ. ἀντὶ *ἐκκαίω.*
ἐκ-κέας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκκαίω.*
ἔκ-κειμαι, ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *ἐκ-τίθημι·* εἶμαι ἐρριμμένος (ἐκτεδειμένος) ἔξω.— ‖ μετὰ γεν., πίπτω ἔξω τινός.
ἐκ-κέκοφα, ἐκκέκομμαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. παρακ. τοῦ *ἐκκόπτω.*
ἐκ-κεκώφηκα, ἐκ-κεκώφωμαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. παρακ. τοῦ *ἐκκωφέω, -όω.*
ἐκ-κενόω, *-κεινόω,* μελ. *-ώσω·* ἀδειάζω, ἐκκενώνω, κενώνω ‖ ἐρημώνω.
ἐκ-κεντέω, μέλ. *-ήσω·* ἐκβάλλω μὲ τὸ κέντρον. — ‖ διατρυπῶ, διαπερῶ, μαχαιρώνω.
ἐκ-κερᾰΐζω, μελ. *-σω·* λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ ‖ κατακόπτω πρόρριζα.
ἐκ-κέχῡμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκχέω* (ἀ βλ.) Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἐκκεχῡμένως, ἐπίρ.· ἀφθόνως, δαψιλῶς ‖ ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως.
ἐκ-κέχωσμαι· παθητ. παρακ. τοῦ *ἐκχώννυμι.*
ἐκ-κηραίνω, μέλ. *-ᾰ̈νῶ* (*ἐκ*+*κήρ*)· ἐξασθενῶ, ἐξαντλῶ.
ἐκ-κηρύσσω, ἀττ. *-ττω,* μέλ. *-ξω·* προκηρύσσω διὰ κήρυκος, διακηρύσσω δημοσίᾳ.— ‖ ἐξορίζω διὰ δημοσίας προκηρύξεως.
ἐκ-κῑνέω, μελ. *-ήσω·* κινῶ πρὸς τὰ ἔξω· ἐγείρω, ἀφυπνίζω ‖ διεγείρω, ἐρεθίζω.
ἐκ-κλάζω, μέλ. *-κλάγξω·* βοῶ μεγαλοφώνως, ἀναβοῶ, κάμνω τι νὰ ἠχήσῃ.
ἐκ-κλᾰ́ω, μέλ. *-κλᾰ́σω·* θραύω, «τσακίζω», ἀποκόπτω, ἀποθραύω.
ἐκ-κλείω, ἰων. *-κληίω,* ἀττ. *-κλῄω·* ἀττ. μελ. *ἐκκλῄσω·* ἀποκλείω, κλείω ἔξω (δὲν ἀφίνω νὰ εἰσέλθῃ) ‖ μτφρ. ἀποκλείω, ἢ ἐμποδίζω τινὰ ἀπό τι.
ἐκ-κλέπτω, μέλ. *-ψω·* κλέπτω, ἁφαιρῶ τι κρυφίως, ἁπάγω τι κρυφίως, ὑπεξαιρῶ, «σουφρώνω».
ἐκ-κλῄω, ἰων. ἀντὶ *ἐκκλείω.*
ἐκ-κλησία, ἡ (*ἔκκλητος*)· συνέλευσις τῶν πολιτῶν, συγκαλουμένων ὑπὸ τοῦ κήρυκος, νομοθετικὴ συνέλευσις ‖ ἐν Ἀθήναις, αἱ συνήθεις συνελεύσεις ἐκαλοῦντο *κύριαι ἐκκλησίαι,* τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν ἐν ἑκάστῃ Πρυτανείᾳ, αἱ δὲ ἔκτακτοι συνελεύσεις **ἐκαλοῦντο** *σύγκλητοι.*— ‖ ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἐκκλησιάζω, μελ. *-σω·* παρατ. *ἠκκλησίαζον* ἢ *ἐκκλησίαζον,* ἀλλ' ὡσ. καὶ *ἐξεκλησίαζον* (ὡσεὶ τὸ ῥῆμα ἦτο σύνθετον ἐκ τῆς *ἐκ*+*κλησιάζω*=*καλέω,* καὶ οὐχὶ παράγωγον ἐκ τοῦ οὐσ. *ἐκκλησία*)· ἀόρ. α' *ἐξεκλησίασα·* συγκαλῶ συνέλευσιν καὶ συζητῶ ἐν αὐτῇ ‖ ἀπολ. συζητῶ.— ‖ παρακάθημαι ἐν συνελεύσει.— ‖ συγκαλῶ εἰς συνέλευσιν.
ἐκ-κλήσω, ἀττ. μέλ. τοῦ *ἐκκλείω.*
ἔκ-κλητος, *ον* (*ἐκκαλέω*)· ὁ ἐκλελεγμένος, ὁ κληθείς, ἐκκληθείς, λατ. **evocatus** ‖ ὁ ἐκλεκτός, ὁ ἐκλεχθεὶς διὰ νὰ δικάσῃ ὡς διαιτητὴς ἐπί τινος ζητήματος.
ἐκ-κλίνω, μέλ. *-κλῑ́νῶ·* κάμνω τι νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ ἔξω, τὸ κάμπτω πρὸς τὰ ἔξω ‖ κύπτω πρὸς τὰ κάτω, καμπουριάζω (ἐπὶ πασσάλων) — ‖ ἀμτβ. ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος ‖ ἀπολ. ὑποχωρῶ, ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι. 2) παρεκκλίνω ἢ ἐκφυλίζομαι εἴς τι.
ἐκ-κναίω, μελ. *-σω·* κατατρίβω, ἀποτρίβω, ἐξαντλῶ ‖ μτφρ ἀνιῶ, βασανίζω, μέχρι θανάτου, ὡς τὸ λατιν. **enecare** Ὑπερ. γ' πληθ. μέλλ. *ἐκναισεῦνται.*
ἐκ-κνάω, μελ. *-ήσω·* ἀποξέω, ἀποτρίβω, κόπτω βαθέως.
ἐκ-κοβᾰλῑκεύομαι, ἀποθ. (*ἐκ* + *κόβαλα*)· κολακεύω, δελεάζω, ἢ ἐξαπατῶ διὰ τεχνασμάτων (διὰ ταχυδακτυλουργιῶν).
ἐκ-κοκκίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̈ῶ* (*ἐκ* + *κόκκος*)· ἀφαιρῶ τὸν πυρῆνα (τὸ «κουκούτσι») ‖ ἐξαρθρώνω «στραγγουλίζω», μετακινῶ τι βιαίως ἀπὸ τὴν θέσιν του: *ἐκκοκκίζω σφυρὸν*=ἐξαρθρώνω τὸν ἀστράγαλον ‖ *ἐκκοκκίζω τὰς πόλεις*= ἐρημώνω τὰς πόλεις (τὰς ἐκπορθῶ, τὰς διαρπάζω).
ἐκ-κολάπτω, μελ. *-ψω·* ἀποξέω, ἀποξύνω («βγάζω μὲ ξύσιμο»), ἐξαλείφω.
ἐκ-κολυμβάω, μέλ. *-ήσω·* κολυμβῶ πρὸς τὰ ἔξω, ἐκφεύγω κολυμβῶν (πρὸς τὴν ξηράν).
ἐκ-κομῐδή, ἡ· τὸ κομίζειν (φέρειν) ἔξω, εἰς μέρος ἀσφαλές. Ἐκ τοῦ
ἐκ-κομίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̈ῶ·* κομίζω (φέρω, ἄγω) ἔξω ‖ μεταφέρω εἰς τόπον ἀσφαλῆ ‖ *ἐκκομίζω τινὰ ἐκ πράγματος*=κρατῶ (τηρῶ) τινα μακρὰν στενοχωρίας τινός.— ‖ φέρω τι εἰς τέλος, ὑποφέρω, ἀντέχω.

ἐκ-κομπάζω, μελ. *-σω·* παρά πολύ κομπάζω, κομπορρημονῶ.

ἐκ-κομψεύομαι, ἀποθ. (*ἐκ+κομψεύω*)· ἐκθέτω τι μετά κομψότητος (μὲ κομψάς ἐκφράσεις).

ἐκ-κόπτω, μελ. *-ψω·* πρκ. *-κέκοφα.*—Παθητ. ἀόρ. 6′ *ἐξεκόπην,* πρκ. *ἐκκέκομμαι·* ἀποκόπτω, ἐκκρούω, ἐξορύσσω.—Παθητ., *ἐξεκόπη τὼφθαλμὼ* = ἐξεκρούσθησαν (ἐξωρύχθησαν) οἱ ὀφθαλμοί του. 2) κατακόπτω, καταρρίπτω, δενδροτομῶ ‖ ἀποκόπτω, καταστρέφω, ἐξολοθρεύω (λατιν. **exscindere**). 3) ἐκτοπίζω, ἀποκρούω, ἀπωθῶ.

ἐκ-κορέω, μέλ. *-ήσω·* σαρώνω, σκουπίζω, καθαρίζω.

ἐκ-κορίζω (*ἐκ+κόρις*)· «ξεκορμάζω», καθαρίζω τι ἀπό τούς «κορμούς».

ἐκ-κορῠφόω, μελ. *-ώσω·* συγκεφαλαιώνω τά οὐσιωδέστατα, διηγοῦμαί τι συντομώτατα.

ἐκ-κρέμᾰμαι, παθητ.· κρέμαμαι ἐκ τινος, ἀπό τι‖ προσέχω εἰς ἢ μετά προσοχῆς, εἶμαι ἀφωσιωμένος εἴς τι.

ἐκ-κρεμάννῡμι, μελ. *-κρεμάσω·* κρεμῶ (ἐξαρτῶ) τι ἐκ τινος (εἰς τι).— Παθητ. (ὡς τό *ἐκκρέμαμαι*), κρέμομαι ἐκ τινος, προσκολλῶμαι εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐκ-κρεμής, *ἐς* (*ἐκ-κρεμάννυμι*)· κρεμάμενος ἐκ τινος, μετέωρος.

ἐκ-κρήμναμαι, ποιητ. παθ. τοῦ *ἐκκρεμάννυμι.*

ἐκ-κρῑ́νω, μέλ. *-ῑ́νῶ·* ἀποχωρίζω, «ξεχωρίζω», ἀπομονώνω, ἐκλέγω, «διαλέγω». 2) ἐξωθῶ, ἀπωθῶ, ἀπορρίπτω. 3) διαχωρίζω, ἀποκρύπτω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἔκ-κρῐτος, *ον* (*ἐκκρίνω*)· ἐπίλεκτος, ἐκλεκτός, ἐξαίρετος ‖ *ἔκκριτον* οὐδ. ὡς ἐπίρ. = ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως.

ἔκ-κρουσις, *-εως, ἡ* (*ἐκκρούω*)· τό ἐκκρούειν, ἐκβάλλειν διά κρούσεως, ἐξόρυξις ‖ ἀπόκρουσις, ἀπώθησις, ἀπομάκρυνσις.

ἔκ-κρουστος, *ον* (*ἐκκρούω*)· ἐκκρουσθείς, ἀποκρουσθείς, ἀποβληθείς ‖ ἐπί ἀναγλύφου‖ ἐργασίας, ἀνάγλυφος, ἔκτυπος. Ἐκ τοῦ

ἐκ-κρούω, μελ. *-σω·* κρούων ἐκβάλλω. 2) ἀπωθῶ, ἀποκρούω ‖ διά συριγμῶν ἀναγκάζω ἡθοποιόν νά ἀποσυρθῇ τῆς σκηνῆς (λατιν. **explodere**). 3) ἀναβάλλω, χρονοτριβῶ.

ἐκ-κῡβιστάω, μελ. *-ήσω·* πίπτω κατακέφαλα ἐκ τινος μέρους, κουτρουβαλῶ.

ἐκ-κυέω, μελ. *-ήσω·* γεννῶ, παράγω.

ἐκ-κυκλέω, μελ. *-ήσω·* κυλίω (μεταφέρω ἐπί τροχῶν) πρός τά ἔξω διά τοῦ γνωστοῦ τροχηλάτου μηχανήματος, τοῦ *ἐκκυκλήματος* (6λ.. λ.).— Παθητ., παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, διά τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω μηχανήματος· *ἀλλ᾽ ἐκκυκλήθητι* = παρουσιάσθητι, ἐμφάνισον σεαυτόν, ἐμφανίσου! πρβλ. *εἰσκυκλέω.* Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐκ-κύκλημα, *-ατος,* τό (*ἐκκυκλέω*)· θεατρική μηχανή, ἥτις ἀποσύρουσα τάς προσθίας σκηνογραφίας ἀπεκάλυπτεν εἰς τούς θεατάς τό ἐσωτερικόν τοῦ οἴκου· πρβλ. *εἰσκυκλέω.*

ἐκ-κυλίνδω, μελ. *-κυλίσω· ἀόρ. α′ ἐξεκύλῐσα.*—Παθητ. ἀόρ. α′ *ἐξεκυλίσθην·* κυλίω πρός τά ἔξω ‖ κατακρημνίζω. — Παθητ., κυλίομαι πρός τά ἔξω, πίπτω ἔξω, κρημνίζομαι, κατρακυλῶ: *ἐξεκυλίσθη ἐκ δίφρου*=ἐκυλίσθη κατακέφαλα (ἔπεσεν ὀρθοκέφαλα) ἔξω ἀπό τό ἅρμα ‖ ἐντεῦθεν ὡσ. ἀπαλλάσσω ἐμαυτόν ἀπό τι, ἢ διασώζομαι ἀπό τι.

ἐκ-κῡμαίνω (*ἐκ+κῦμα*)· κυμαίνω, -ομαι, ταλαντεύω, -ομαι ‖ εἶμαι ἀνώμαλος, μή ἰσόπεδος, ἐξέρχομαι τῆς εὐθείας γραμμῆς.

ἐκ-κυνέω (*ἔκκυνος*)· ἐπί κυνός, ἰχνηλατῶ περιπλανώμενος τῇδε κάκεῖσε (καί μή ἀκολουθῶν ὡρισμένα ἴχνη).

ἐκ-κῡνηγετέω, μελ. *-ήσω·* κυνηγῶ, καταδιώκω.

ἔκ-κῡνος, *ον* (*ἐκ + κύων*)· ἐπί κυνός, ἰχνηλάτης κύων ἀποπλανώμενος (καί μή ἀκολουθῶν τά ἴχνη τοῦ θηράματος ἕνεκα νοσήματός τινος).

ἐκ-κύπτω, μελ *-ψω·* κύπτω ἔξω τινός, κύπτω πρός τό ἐμπρός ‖ κρυφοκυττάζω μέσα ἀπό τι ‖ ἐξέρχομαι (ἐπί τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κοχλίου).

ἐκ-κωμάζω, μελ. *-σω·* ἐξέρχομαι ὡς ἐν ἑορταστικῇ πομπῇ (ἐν κώμῳ) ‖ ἐξορμῶ ὡς μαινόμενος, ἐξέρχομαι ἀναιδῶς.

ἐκ-κωφέω, μελ. *-ήσω,* καί **ἐκ-κωφόω,** μελ. *-ώσω* (*ἐκ+κωφός*)· «ξεκουφαίνω», ἐκκωφῶ ‖ καταζαλίζω, δαμβώνω ‖ μτφρ. *ἐκκεκώφωται ξίφη* = τά ξίφη ἀμβλύνονται («στομώνουν»).

ἔκλᾰγον, ἀόρ. 6′ τοῦ *κλάζω.*

ἔκλαγξα, ἀόρ. α′ τοῦ *κλάζω.*

ἐκ-λαγχάνω, μελ. *-λήξομαι·* ἀόρ. 6′ *ἐξέλᾰχον·* λαμβάνω διά λαχνοῦ ἤ ἐκ τύχης.

ἐκλάθετο, ἐπ. γ′ ἑν. μέσ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἐκλανθάνω.*

ἐκ-λακτίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ·* λακτίζω, κλωτσῶ, πρός τά ὀπίσω (ἤ πρός τά ἔξω), ἀπολακτίζω ‖ μτφρ. ἀπαξιῶ, ἀπωθῶ τι μετά περιφρονήσεως.

ἐκ-λᾰλέω, μελ. *-ήσω·* ἐκστομίζω, κοινολογῶ, ἀποκαλύπτω, διαλαλῶ, φλυαρῶ.

ἐκ-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι·* ἀόρ. 6′ *ἐξέλᾰβον·* διά τούς ἄλλους χρόνους βλ. *λαμβάνω·* λαμβάνω τι ἐκ τινος, ἀποσπῶ ‖ ἐκλέγω, διαλέγω.— **II** δέχομαι, παραλαμβάνω ‖ ἀκούω.— **III** ἀναλαμβάνω ἔργον τι, συμφωνῶ ἐργασίαν τινά: *ἔργα ἐκλαμβάνω* = *ἐργολαβέω·* ἀντίθ. τῷ *ἐκδίδωμι* (= παραχωρῶ ἐπί ἐνοικίῳ, δανείζω).

ἐκ-λάμπω, μελ. *-ψω·* ἀόρ. α′ *ἐξέλαμψα·* ἐκπέμπω λάμψιν, ἀκτινοβολῶ, ἀναλάμπω.— **II** μτδτ. κάμνω τι νά λάμψῃ, ἀνάπτω.

ἐκ-λανθάνω, ἀόρ. 6′ *ἐξέλαθον·* διαφεύγω ἐντελῶς τήν προσοχήν τινος.— **II** *ἐκ-ληθάνω,* μετά ἀορ. α′ *ἐξέλησα,* δωρ. *-ἔλᾶσα,* ἐπικ. ἀόρ. 6′ μετ᾽ ἀναδιπλ. *ἐκλέλαθον·* χρησιμεύει ὡς μτδτ. τοῦ *ἐκλανθάνω* καί σημ. κάμνω τινά νά λησμονήσῃ ἐντελῶς πρᾶγμά τι.— *Μέσον ἐκλανθάνομαι,* μετ᾽ ἀπαρφ. ἐπ. ἀορ. 6′ ἀναδιπλ. *ἐκλελαθέσθαι·* παθητ. παρακ. *ἐκλέλησμαι·* λησμονῶ ἐντελῶς.

ἐκ-λᾰπάζω, μελ. *-ξω* = *ἐξαλαπάζω·* ρίπτω ἔξω, ἐκδιώκω.

ἔκλᾰπην, παθητ. ἀόρ. 6′ τοῦ *κλέπτω.*

ἐκ-λάπτω, μελ. *-ψομαι (λείχω)*· καταπίνω ἀπλήστως ‖ καταβροχθίζω.

ἔκλαυσα, ἀόρ. α′ τοῦ *κλαίω.*

ἐκ-λέγω, μελ. *-ξω·* διά τούς χρόνους βλ. *λέγω·* «διαλέγω», ἐκλέγω.— *Μέσον,* ἐκλέγω δι᾽ ἐμαυτόν, προτιμῶ. 2) ὡσ. ἐν μέσῳ τύπῳ = ἐκλέγω, ἀποσπῶ (ἐκ τοῦ γενείου π. χ. τάς πολιάς).— **II** φορολογῶ, εἰσπράττω φόρους.

ἐκ-λείπω, μελ. *-ψω·* ἀόρ. 6′ *ἐξέλῐπον·* παρακ. *ἐκλέλοιπα·* ἐγκαταλείπω, παραλείπω. 2) παραιτῶ, ἀφίνω, ἐγκαταλείπω. 3) *εἴ τις ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν* =ἄν τις ἤθελεν ἀφήσει ἐλλιπῆ τόν ἀριθμόν (τοῦ σώματος τῶν ἀθανάτων, τοῦ γνωστοῦ περσικοῦ στρατιωτικοῦ σώματος).— **II** Ἐπί τοῦ ἡλίου (ἀμτδ.), ὑφίσταμαι ἔκλειψιν, σκοτίζομαι· πλήρης ἡ περίφρασις ἔχει οὕτω: *ἐκλείπειν τὴν ἑκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην.*— **III** ἀμτδ. παύομαι, σταματῶ, παύω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἔκ-λειψις, *-εως, ἡ* (*ἐκλείπω*)· ἐγκατάλειψις, παραίτησις.— **II** ἐξαφάνισις, ἔκλειψις (ἐπί ἡλίου καί σελήνης).

ἐκ-λεκτός, *ή, όν* (*ἐκλέγω*)· ὁ ἐκλεγόμενος, «διαλεχτός», ἐπίλεκτος, ἐκλεκτός: *οἱ ἐκλεκτοί*=οἱ ἐκλεχθέντες, οἱ ἐπίλεκτοι.

ἐκ-λελᾰθεῖν, *-έσθαι·* ἀναδιπλ. ἐπ. ἐνεργ. καί μέσ. ἀόρ. β′ τοῦ *ἐκληθάνω.*

ἐκ-λέλῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐκλύω.*

ἔκλεο, ἐπ. ἀντί *ἐκλέεο,* 6′ ἑν. πρτ. τοῦ *κλέω.*

ἐκ-λέπω, μελ. *-ψω·* ἀφαιρῶ τό λέπος (φλούδαν), «ξεφλουδίζω» ‖ ἐπί πτηνῶν, ἐκκολάπτω, «ξεπουλλιάζω» ‖ μηχανορραφῶ.

ἐκ-λήγω, μελ. *-ξω·* παύω ὅλως διόλου.

ἐκ-ληθάνω, μελ. *-λήσω·* βλ. *ἐκλανθάνω* II.

ἐκλήθην, παθητ. ἀόρ. α′ τοῦ *καλέω.*

ἔκ-λησις, *-εως, ἡ* (*ἐκλανθάνομαι*)· ἡ πλήρης λήθη, ἡ ἐντελής λησμοσύνη ‖ λήθη καί συγγνώμη (συγχώρησις).

ἐκ-λιμπάνω, ποιητ. ἀντί *ἐκλείπω.*

ἐκλίνθημες, δωρ. α′ πληθ. παθητ. ἀορ. α′ τοῦ *κλίνω.*

ἐκ-λιπαίνω, μέλ. *-ἄνῶ·* παχύνω, λιπαίνω.— Πάθητ., παχύνομαι, γίνομαι παχύς.

ἐκ-λιπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἐκλείπω.*

ἐκ-λῑπής, *ἐς* (*ἐκλιπεῖν*)· ὁ ἐλλείπων, ἐλλιπής: *ἡλίου ἐκλιπές τι ἐγένετο*=*ἔκλειψις* ἐγένετο τοῦ ἡλίου.— **II** ὁ παραλειφθείς, ἐξοβελισθείς.

ἐκ-λογή, ἡ (*ἐκλέγω*)· τὸ ἐκλέγειν, ἐκλογή, «διάλεγμα» || στρατολογία ἢ φορολογία. — **II** ἐπιλογή, ἐκλογή, ἐκλεκτὴ συλλογή (π. χ. ἀποσπασμάτων ἐκ συγγραφέων).

ἐκ-λογίζομαι, ἀποθετ.· ὑπολογίζω, λογαριάζω || διαλογίζομαι, σκέπτομαι, συλλογίζομαι.

ἐκλόμην, μέσ. ἀόρ. β΄ τοῦ *κέλομαι.*

ἐκ-λούω, μέλ. *-σω*· λούω ἐντελῶς, πλύνω καθαρά.

ἐκ-λοχεύω, μελ. *-σω*· τίκτω, γεννῶ, παράγω.— Παθητ., γεννῶμαι.

ἐκ-λῡθῶ, ὑποτ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἐκλύω.*

ἔκ-λῡσις, *-εως,* ἡ (*ἐκλύω*)· ἀπόλυσις, ἀπαλλαγή, ἀπολύτρωσις, ἀπελευθέρωσις.

ἐκ-λῡτήριος, *ον* (*ἐκλύω*)· ὁ ἱκανὸς ἢ κατάλληλος πρὸς ἀπολύτρωσιν (*πρὸς ἔκλυσιν*): *τὸ ἐκλυτήριον*= μέσον πρὸς ἀπελευθέρωσιν, ἐξιλαστήριος θυσία.

ἔκ-λῡτος, *ον*· ὁ ἀπολελυμένος, ἀχαλίνωτος || χαλαρωμένος || ἐλαφρός (ἐκφορτωμένος). Ἐκ τοῦ

ἐκ-λῡω, μέλ. *-ὕσω*· διὰ τοὺς χρόνους βλ. *λύω*· ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἐλευθερώνω ἀπό τι, ἀπαλλάσσω ἀπό τι: *ἐκλύω στόμα*=ἐξαπολύω τὴν γλῶσσάν μου.—Ὡσ. τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.— **II** λύω ἐντελῶς, χαλαρώνω τελείως || ξετεντώνω (τὸ τόξον π. χ.) || ἐντεῦθεν. διαλύω, θραύω, θέτω τέρμα εἴς τι. — Παθητ., λιποψυχῶ, παραλύω, ἐξαντλοῦμαι, ἀπελπίζομαι.

ἐκ-λωβάομαι, ἀποθ.· ὑφίσταμαι βαρείας βλάβας.

ἐκ-λωπίζω, μελ. *-σω* (*ἐκ* + *λῶπος*)· ἀπογυμνώνω, ἐκδύω, «ξεσκεπάζω».

ἐκ-μαγεῖον, τὸ (*ἐκμαγῆναι*)· ἡ τύπωσις (ἀποτύπωσις) σφραγῖδος, ἀποτύπωμα, σφραγίς || *ἐκμαγεῖον πέτρης* = παραποίησις, πανομοιότυπον, βράχου (ἐπὶ ἁλιέως ζῶντος διαρκῶς ἐν μέσῳ βραχωδῶν ἀκτῶν).

ἐκ-μάγῆναι, ἀπρφ. παθητ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἐκμάσσω.*

ἐκ-μαίνω, μελ. *-μᾶνῶ*· ἀόρ. α΄ *ἐξέμηνα*· ἐμβάλλω εἰς μανίαν, «τρελλαίνω, ἀποτρελλαίνω»: *πόθον ἐκμαίνω*=ἀνάπτω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν. — Παθητ. μετὰ ἀορ. β΄ *ἐξεμάνην*· ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. *ἐκμέμηνα*· γίνομαι τρελλὸς ἀπό πάθος τι || παραληρῶ, μαίνομαι, εἶμαι τρελλός.

ἔκ-μακτρον, τὸ (*ἐκμάσσω*)· ἔκμαγμα, ἐκμαγεῖον || σφραγίς, εἰκών.

ἐκ-μανθάνω, μελ. *-μαθήσομαι*· ἀόρ. β΄ *ἐξέμαθον*· πρκ. *ἐκμεμάθηκα*· μανθάνω ἐντελῶς, ἀκριβῶς μανθάνω ἀπὸ στήθους || εἰς τοὺς ἱστορικοὺς (παρῳχημένους) χρόνους σημ. ἔχω μάθει τελείως, καὶ οὕτω, γνωρίζω πολὺ καλά, ἀντιλαμβάνομαι, αἰσθάνομαι.— **II** ἐξετάζω αὐστηρῶς, ἐρευνῶ μετὰ προσοχῆς.

ἐκ-μᾰνῶ, ὑποτ. παθ. ἀορ. β΄ τοῦ *ἐκμαίνομαι.*

ἐκ-μάξας, μτχ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἐκμάσσω.*

ἐκ-μαργόω, μελ. *-ώσω* (*ἐκ*+*μάργος*)· κάμνω τινὰ ὅλως διόλου τρελλόν.—Παθητ. παραφρονῶ εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς μανίας.

ἐκ-μαρτῠρέω, μελ. *-ήσω*· δίδω μαρτυρίαν, μαρτυρῶ, παρέχω μαρτυρίαν διά τι πρᾶγμα.

ἐκ-μάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α΄ *ἐξέμαξα*· Παθητ., πρκ. *ἐκμέμαγμαι*· ἀποσπογγίζω.— Μέσον, ἀποσπογγίζω τὰ δάκρυά μου.— **II** πλάσσω ἢ προπλάσσω διά κηροῦ ἢ πηλοῦ || λαμβάνω τὸ ἀποτύπωμά τινος || ἐντυπώνω εἰκόνα.

ἐκ-μαστεύω, μελ. *-σω*· ἀναζητῶ, ἀνιχνεύω, κατοπτεύω.

ἐκ-μεθύσκω· κάμνω τινὰ νὰ μεθύσῃ ἐντελῶς || πληρῶ τινα ὅλως διόλου οἴνου.

ἐκ-μείρομαι, ἀποθ.· εἶμαι ὁ κύριος μέτοχος πράγματός τινος || ἔχω τὸ κύριον μερίδιόν τινος· *ἐξέμμορε,* ἐπ. παρακ., ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ γ΄ ἑν.

ἐκ-μελετάω, μελ. *-ήσω*· μελετῶ || ἀσκῶ ἢ διδάσκω μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας.

ἐκ-μεμάθηκα, πρκ. τοῦ *ἐκμανθάνω.*

ἐκ-μέμηνα, μέσ. πρκ. τοῦ *ἐκ-μαίνω.*

ἐκ-μετρέω, μελ. *-ήσω*· μετρῶ, καταμετρῶ.—μέσον, μετρῶ πρὸς χρῆσίν μου (μετρῶ δι' ἐμαυτόν) || λαμβάνω τὰ μέτρα τινός.

ἔκ-μετρος, *ον* (*ἐκ*+*μέτρον*)· ἄμετρος, ἀμέτρητος || ἀπέραντος (λατιν. **immensus**).

ἐκ-μῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α΄ τοῦ *ἐκμαίνω.*

ἔκ-μηνος, *ον* (*ἐξ*+*μήν*)· ὁ ἓξ μηνῶν, ἑξάμηνος || ὡς οὐσιαστ. *ἔκμηνος* ἡ (ἐννν. *ἀρχή*)=ἡ διαρκοῦσα ἓξ μῆνας, χρονικὸν διάστημα ἓξ μηνῶν.

ἐκ-μηρύομαι, ἀποθ.· ἐπὶ στρατοῦ, ἐκτυλίσσομαι, ἀναπτύσσομαι ὁλίγον κατ' ὀλίγον.

ἐκ-μῑαίνω· καταμολύνω, βεβηλώνω.

ἐκ-μῑμέομαι, ἀποθ.· *ἀπομιμοῦμαι* πιστῶς, ἀκριβῶς.

ἐκ-μισθόω, μελ. *-ώσω*· ἐκμισθώνω, δίδω ἐπὶ μισθῷ.— Μέσον, ἐνοικιάζω, λαμβάνω ἐπὶ μισθῷ, μισθώνω δι' ἐμαυτόν.

ἔκ-μολε, ἐπικ. ἀντὶ *ἐξέμολε,* γ΄ ἑν. ἀορ. β΄ τοῦ *ἐκβλώσκω.*

ἐκ-μουσόω, μελ. *-ώσω* (*ἐκ*+*μοῦσα*)· *μουσόω* (διδάσκω) ἐντελῶς.

ἐκ-μοχθέω, μελ. *-ήσω* (*ἐκ*+*μόχθος*)· μετὰ μόχθου ἐξεργάζομαί (κατασκευάζω) τι, λατιν. **elaborare** || κερδίζω τι κατόπιν μόχθων (πολλῶν ἀγώνων), κατορθώνω τι.

ἐκ-μοχλεύω, μελ. *-σω* (*ἐκ* + *μοχλός*)· ὑψώνω τι διὰ μοχλοῦ || ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.

ἐκ-μυζάω· βυζαίνω, ἀπομυζῶ, ἐκμυζῶ || ἐκπιέζω, ἐκθλίβω.

ἐκ-μυκτηρίζω, μελ. *-σω* (*ἐκ*+*μυκτήρ*)· χλευάζω, περιπαίζω, «κοροϊδεύω».

ἐκ-νεάζω, μελ. *-σω* (*ἐκ* + *νέος*)· γίνομαι πάλιν νέος. φύομαι ἐκ νέου.

ἐκ-νέμομαι, μέσ.· τρέφομαι, βόσκω, ἀπό τι||καταβιβρώσκω, λατ. **depasci.** 2) ἐξέρχομαι πρὸς βοσκήν, πηγαίνω νὰ βοσκήσω || ἀπέρχομαι.

ἐκ-νενίκηκα, πρκ. τοῦ *ἐκνῑκάω.*

ἐκ-νευρίζω, μελ. *-σω*· ἀποκόπτω (ἀφαιρῶ) τὰ νεῦρα, χαλαρώνω, χαυνώνω, ἀδυνατίζω.—Παθ., πρκ. *ἐκνενεύρισμαι*· εἶμαι ἐκνευρισμένος, παραλελυμένος, ἐξηοδενημένος.

ἐκ-νεύω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α΄ *ἐξένευσα*· νεύω πρὸς τὰ ἔξω, κλίνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ πλάγια.— **II** καταπίπτω, πίπτω κατακέφαλα.— **III** κάμνω νεῦμα εἴς τινα (νὰ πράξῃ τι).

ἐκ-νέω, μελ. *-νεύσομαι*· ἀόρ. α΄ *ἐξένευσα*· κολυμβῶ πρὸς τὰ ἔξω (πρὸς τὴν ξηράν), ἐκκολυμβῶ, κολυμβῶν ἐξέρχομαι εἰς τὴν ξηράν || διαφεύγω (διασώζομαι) κολυμβῶν || γενικῶς, διαφεύγω, διασώζομαι.

ἐκ-νήφω, μελ. *-ψω*· ἀνανήφω, «ξεμεθῶ», γίνομαι πάλιν νηφάλιος, συνέρχομαι.

ἐκ-νίζω, μελ. *-νίψω* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἐκνίπτω*)· ἀόρ. α΄ *ἐξένιψα*· ἐκπλύνω, ἀποπλύνω, καθαρίζω ἐντελῶς.

ἐκ-νῑκάω, μελ. *-ήσω*· νικῶ, κατακτῶ, πλήρως || κατορθώνω τι διὰ τῆς βίας.— **II** ἀμτβ., ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, περιέρχομαι εἰς κοινὴν χρῆσιν || *ἐπὶ τὸ μυθῶδες ἐκνενικηκέναι*=κατήντησαν μυθώδη.

ἐκ-νόμιος, *ον* (*ἐκ* + *νόμος*)· ἀσυνήθης, ἀσυνήθιστος || παράξενος, ἀλλόκοτος. Ἐπιρ. *-ίως,* ὑπερθ. *ἐκνομιώτατα.*

ἔκ-νομος, *ον* (*ἐκ*+*νόμος*)· ἀσυνήθης || ἀθέμιτος, παράνομος.—Ἐπίρ. *-μως*=ἀσυμφώνως.

ἐκ-νοστέω, μελ. *-ήσω*· ἐπιστρέφω ἔκ τινος...

ἐκ-νοσφίζομαι, ἀποθ.· λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἀφαιρῶ ἔκ τινος, οφετερίζομαι.

ἐκνυζῆτο, ὑπρ. γ΄ ἑν. παρατ. τοῦ *κνυζάομαι.*

ἐκόμισσα, ἐπικ. ἀόρ. α΄ τοῦ *κομίζω.*

ἑκοντί, ἐπίρ. (*ἑκών*)· ἑκουσίως, ἐθελουσίως, ἐξ ἐλευθέρας βουλήσεως.

ἐκορέσσατο, ἐπικ. γ΄ ἑνικ. μέσ. ἀορ. α΄ τοῦ *κορέννυμι.*

ἑκούσιος, α, ον (*ἑκών*)· ὁ ἐξ ἐλευθέρας θελήσεώς τινος, μὲ τὴν θέλησίν του, ἐθελούσιος, αὐθόρμητος. — Ἐπίρ. *-ίως· ὡς. ἐξ ἑκουσίας ἢ καθ' ἑκουσίαν* (ἐννν. *γνώμην*).

ἐκ-παγλέομαι, παθητ.· εἶμαι ἐκθαμβος, εἶμαι κατάπληκτος.— **II** κατέχομαι ὑπὸ θαυμασμοῦ πρός τι, θαυμάζω τι ὑπερβαλλόντως. Ἐκ τοῦ

ἔκ-παγλος, *ον* (μτφρ. ἀντὶ *ἔκ-πλᾰγος* ἐκ τοῦ *ἐκπλαγῆναι*)· τρομερός, φοβερός, φρικτός. Ἐπίρ. *ἐκπάγλως*, καὶ ὡς οὐδ. *ἔκπαγλον* καὶ *ἔκπαγλα* ἐν ἐπιρρ. χρήσει=δαυμαστῶς, ὑπερφυῶς || τρομερά, φρικτά.— **II** δαυμαστός, ἐκπληκτικός, δαυμάσιος. [*ἔκπαγλος* κατ' ἀνομ. ⟨**ἔκ-πλαγ-λος*, πρβλ. *ἐκπλαγῆναι*].

ἐκ-παίδευμα, *-ατος,* τό· πᾶν τὸ ἀνατρεφόμενον, τέκνον. Ἐκ τοῦ

ἐκ-παιδεύω, μελ. *-σω*· ἀνατρέφω ἐκ παιδικῆς ἡλικίας || διαπαιδαγωγῶ.

ἐκ-παιφάσσω· ἐξορμῶ μετὰ μανίας, ἐνδουσιῶ.

ἐκ-παίω, μελ. *-παίσω*, ἀόρ. α' *ἐξέπαισα*· ἐκβάλλω, ἀποβάλλω, ἔκ τινος πράγματος || κτυπῶ, ρίπτω, πρὸς τὰ ἔξω || ἀπογοητεύω.

ἔκ-πᾰλαι, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐκ πάλαι*· ἐκ παλαιοῦ, παλαιόθεν, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου

ἐκ-πάλλω· πάλλω πρὸς τὰ ἔξω, ἐκτινάσσω, ἐκσείω. — Παθητ., ἐκτινάσσομαι, ἐκπηδῶ, ἀναβρύω, ἀναβλύζω.

ἔκ-παλτο, ἐπικ. ἀντὶ *ἐξεπάλετο*, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκπάλλω*.

ἐκ-πᾰτάσσω, μελ. *-ξω*· κτυπῶ πρὸς τὰ ἔξω, ἐξωθῶ, ἐκβάλλω.

ἐκ-πάτιος, *α, ον* (*ἐκ*+*πάτος*)· ἔξω τοῦ συνήθους δρόμου, ἀσυνήθης || ὑπερβολικός.

ἐκ-παύω, μέλ. *-σω*· καταπαύω, παύω ἐντελῶς || βάλλω τινὰ νὰ ἀναπαυθῇ, δέτω τέρμα εἴς τι.— μέσον, ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω.

ἐκ-πείθω, μελ. *-σω*· *καταπείθω*.

ἐκ-πειράζω, μελ. *-άσω*· δελεάζω, παραπείθω, πειράζω, δοκιμάζω.

ἐκ-πειρᾰ́ομαι, μελ. *-πειρᾰ́σομαι*· ἀόρ. α' *ἐξεπειρᾰ́θην*· ἀποθ.· κάμνω δοκιμὴν πράγματός τινος, δοκιμάζω. 2) ἐρωτῶ, ἐρευνῶ, περί τινος.

ἐκ-πέλω, ἐξ οὗ τὸ ἀπρόσ. *ἐκπέλει*=*ἔξεστιν* = εἶναι ἐπιτετραμμένον.

ἐκ-πέμπω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. *ἐξέπεμψα*· στέλλω ἔξω, ἐξαποστέλλω, προπέμπω || ἐπὶ πραγμ., ἐξάγω, κάμνω ἐξαγωγήν. 2) καλῶ ἔξω, προσκαλῶ, στέλλω νὰ φωνάξῃ τινὰ ἔξω.—Παθητ., ἐξέρχομαι, ἀναχωρῶ.— **II** ἀποπέμπω, στέλλω ἔξω, ἐκδιώκω, ἀπομακρύνω || διαζευγνύω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔκ-πεμψις, *-εως,* ἡ (*ἐκπέμπω*)· ἐκπομπή, ἀποστολή.

ἐκ-πεπέτασται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ἐκ-πετάννυμι*.

ἐκ-πέπληγμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκπλήσσω*.

ἐκ-πεπόνημαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκπονέω*.

ἐκ-πεπόρθημαι· παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκπορθέω*.

ἐκ-πεπόρθευμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκπορθεύω* (μετὰ μέσ. καὶ παθ. σημ.).

ἐκ-πέποται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ἐκπίνω*.

ἐκ-πεπότᾱμαι· ὑπερ. πρκ. τοῦ *ἐκποτάομαι*.

ἐκ-πεπταμένος, *η, ον,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐκπετάννυμι*· ἐκτεταμένος, ἐξηπλωμένος, ἀνοικτός.— Ἐπίρ. *-νως*=ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως || ἀσύτως.

ἐκ-πέπτωκα, πρκ. τοῦ *ἐκπίπτω*.

ἐκ-περᾰ́, **ἐκπερόωσιν,** ἐπικ. γ' ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *ἐκπεράω*.

ἐκ-περαίνω, μελ. *-ᾰνῶ*· φέρω εἰς πέρας, ἀποπερατώνω.—Παθητ., ἐκπληροῦμαι, συντελοῦμαι.

ἐκ-πέρᾱμα, *-ατος,* τό· τὸ διέρχεσθαι, τὸ πέρασμα, διέξοδος. Ἐκ τοῦ

ἐκ-περᾰ́ω, μέλ. *-ᾰ́σω*, ἰων. *-ήσω*· ἰων. ἀόρ. α' *ἐξεπέρησα*· διέρχομαι διά τινος, διαπερῶ || μτφρ. συμπληρῶ.

ἐκ-περδῑκίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*ἐκ*+*πέρδιξ*)· διαφεύγω ὡς πέρδιξ, ἐκφεύγω, πετῶ μακράν.

ἐκ-πέρθω, μελ. *-σω*· καταστρέφω ἐντελῶς, ἐκπορθῶ, δῃῶ, λεηλατῶ.

ἐκ-περίειμι· περιέρχομαι ὁλόγυρα.

ἐκ-πέρσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκπέρθω*.

ἔκ-πεσε, ἐπικ. ἀντὶ *ἐξέπεσε*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἐκπίπτω*· *ἐκπεσέειν* ἀντὶ *ἐκπεσεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β'.

ἐκ-πέταμαι, μελ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. β' μετὰ μέσης καὶ ἐνεργ. μορφῆς *ἐξεπτάμην* καὶ *ἐξέπτην*· πετῶ ἔξω, πετῶ μακράν, πετῶ καὶ φεύγω.

ἐκ-πετάννῡμι, μελ. *-πετάσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *ἐξεπέτασσα*· ἁπλώνω, ἀνοίγω, «ξεδιπλώνω» || τεντώνω.

ἐκ-πετήσιμος, *ον* (*ἐκπέταμαι*)· ἕτοιμος (ὥριμος) διὰ νὰ πετάξῃ (ἀπὸ τὴν φωλεάν του) μτφρ. ἐπὶ κοράσιδος, ὥριμος διὰ γάμον, «τῆς πετειᾶς».

ἐκ-πέτομαι, ἀόρ. β' *-επτόμην*'=*ἐκπέταμαι* (ὃ βλ.).

ἐκ-πεύθομαι, ἐπικ. ἀντὶ *ἐκπυνθάνομαι*.

ἐκ-πέφευγα, πρκ. τοῦ *ἐκφεύγω*.

ἐκ-πεφῠ́σῐαι, μτχ. πρκ. θηλ. πληθ. ὀνομ. τοῦ *ἐκφύω*.

ἐκ-πηδάω, μελ. *-ήσομαι*· πηδῶ ἔξω ἀπό τι || κυρ. ἐπὶ πολιορκουμένων, ἐξορμῶ, ἐφορμῶ. 2) ἀναπηδῶ, ἀνατινάσσομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-πήδημα, *-ατος,* τό· τὸ πηδᾶν ἔξω, ἐξόρμησις.

ἐκ-πηνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*ἐκ*+*πηνίον*)· ἐκτυλίσσω, «ξετυλίγω» || μέσ. μελλ. *ἐκπηνιοῦμαί τί τινος*· δὰ ἀποσπάσω τι ἀπό τινα (διὰ τεχνασμάτων).

ἐκ-πῐδῡ́ομαι, ἀποθ. (*ἐκ*+*πιδύω*)· ἐκρέω, ἐκπηγάζω, ἀναβλύζω.

ἐκ-πίμπλημι, μελ. *-πλήσω*· ἀόρ. α' *ἐξέπλησα*, παθητ. *ἐξεπλήσθην*· γεμίζω ἐντελῶς || γεμίζω τι ἀπό τι. 2) κορέννυμι, χορτάζω.— **II** ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ. — **III** συμπληρῶ, ἀποτελειώνω.

ἐκ-πίνω, μελ. *-πίομαι*· ἀόρ. β' *ἐξέπιον*· διὰ τοὺς ἄλλους χρόνους ὅλ. *πίνω*· πίνω τι ἐντελῶς, ροφῶ, ἐξαντλῶ, ξηραίνω.— **II** ἀδειάζω, ἐξαντλῶ.

ἐκ-πιπράσκω· ἐκποιῶ, πωλῶ, «ξεπουλῶ».

ἐκ-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἐξέπεσον*· πρκ. *ἐκπέπτωκα*· πίπτω ἔξω, καταπίπτω. 2) ἐκπίπτω ἔκ τινος, «ξεπέφτω», χάνω τὴν περιουσίαν μου (λατιν. **excidere**). 3) ἐκδιώκομαι ἐκ τῆς χώρας, ἐξορίζομαι. 4) ἀπορρίπτομαι, ἐκβάλλομαι, εἰς τὴν ξηράν, ναυαγῶ, καραβοτσακίζομαι (λατιν. **ejici**). 5) ἐπὶ ἠθοποιῶν (ὑποκριτῶν). ἐκσυρίττομαι ἐκ τῆς σκηνῆς (λατ. **explodi**). 6) ἐξέρχομαι, ἐξορμῶ || διαφεύγω, ἐκφεύγω || ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ. 7) ἐκβαίνω, ἀποβαίνω, καταλήγω εἰς.

ἐκ-πίτνω, ποιητ. ἀντὶ *ἐκπίπτω*.

ἐκ-πλᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐκπλήσσω* (ὃ βλ.).

ἔκ-πλεθρος, *ον* (*ἔξ*+*πλέθρον*)· ὁ ἔχων μῆκος (ἑκτασιν) ἓξ πλέθρων.

ἔκ-πλεος, ποιητ. **ἔκπλειος,** *α, ον*· ἀττ. *ἔκπλεως, ων* (*ἐκ*+*πλέως*)· ὁ ἐντελῶς πλήρης || πλήρης, ὁλόκληρος, ἀκέραιος || ἄφθονος.

ἐκ-πλέω, μελ. *-πλεύσομαι*· ἀόρ. α' *ἐξέπλευσα*· ἰων. **ἐκ-πλώω,** μελ. *-πλώσω*· ἀποπλέω, «κάνω πανιά», ἐξέρχομαι τοῦ λιμένος || μετ' αἰτ.: *ἐκπλεῖν τὰς ναῦς εἰς τὴν εὐρυχωρίαν*=ἀνάγειν τὰ πλοῖα εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.

ἔκ-πλεως, *ων*· ἀττ. ἀντὶ *ἔκπλεος*.

ἐκ-πλήγην, ἐπικ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐκπλήσσω*.

ἐκ-πλήγνῡμι = *ἐκπλήσσω*.

ἐκ-πληκτῐ́κός, *ή, όν* (*ἐκπλήσσω*)· ὁ ἐμποιῶν ἔκπληξιν (κατάπληξιν, τρόμον), καταπληκτικός, τρομερός. Ἐπίρ. *-κῶς*=μετ' ἐκπλήξεως καὶ δάμβους.

ἔκ-πληξις, *-εως,* ἡ (*ἐκπλήσσω*)· τὸ ἐκπλήττεσθαι, πανικός, τρόμος, κατάπληξις, δάμβος || φόβος: *ἔκπληξις κακῶν*=τρόμος προελθὼν ἐξ ἀτυχιῶν.

ἐκ-πληρόω, μελ. *-ώσω*· γεμίζω ἕως ἐπάνω. 2) ἐπὶ πλοίων, ἐφοδιάζω μὲ πληρώματα ἐκ ναυτῶν. 3) ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ.— **II** *ἐκπληροῦν λιμένα*=διαπλέειν τὸν λιμένα (λατιν. **emetiri spatium**).

ἐκ-πλήσσω, ἀττ. *-ττω*· μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐξέπληξα*· ἐκκρούω, κτυπῶ πρὸς τὰ ἔξω || ἐκδιώκω.—προξενῶ εἴς τινα τρόμον (*ἔκπληξιν*), τὸν κατατρομάζω, τὸν καταπλήσσω. — **II** Παθητ., κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ ἀορ. β' *ἐξεπλάγην*, ἐπικ. γ' ἑν. καὶ πληθ. *ἐκπλήγη, ἔκπληγεν*· μτγν. ὡς παθ. ἀόρ. α' *ἐξεπλήχθην*· πανικοβάλλομαι, τρομοκρατοῦμαι, καταπλήσσομαι, δαμβώνομαι.

ἔκ-πλοος, καὶ κατὰ συναίρ. **ἔκπλους,** ὁ (*ἐκπλέω*)· τὸ ἐκπλέειν, ὁ ἀπόπλους, ἡ ἐκ τοῦ λιμένος ἀναχώρησις.

ἐκ-πλῦ́νω· πλύνω, «ξεπλύνω», καθαρίζω ἐντελῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔκ-πλῡτος, *ον*· ὁ πλυμένος, κεκαθαρμένος.

ἐκ-πλώω, ἰων. ἀντὶ *ἐκπλέω*.

ἐκ-πνέω, ἐπ. *-πνείω*· μελ. *-πνεύσομαι* ἢ *-πνευ-*

σοῦμαι· ἀόρ. α' ***ἐξέπνευσα***· πνέω ἔξω, ἐκφυσῶ, ἐκπέμπω πνοήν. **2)** ***βίον ἐκπνέω***=ἀποθνήσκω (κυρ. ἐκπέμπω τὴν τελευταίαν πνοήν), «ἐκπνέω» ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ τὸ ἁπλοῦν ***πνέω***.— **II** ἀμτβ., ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, πνέω πρὸς τὰ ἔξω ‖ ἐκρήγνυμαι, ἐξορμῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-πνοή, ἡ (***ἐκπνέω***)· τὸ ἐκπνεῖν, τὸ ἀποθνήσκειν.

ἐκ-ποδών, ἐπίρ. (***ἐκ*** + ***ποδῶν***)· ἔξω τῶν ποδῶν, ἔξω (μακρὰν) τῆς ὁδοῦ: ***ἐκποδὼν ἵσταμαι***=στέκομαι μακρὰν τῆς ὁδοῦ, παραμερίζω, ἀποσύρομαι, δὲν στέκομαι ἐμπόδιον—***ἐκποδὼν χωρῶ τινι***=ἀποσύρομαι ἀπὸ τὸν δρόμον τινός, τὸν ἀφίνω ἥσυχον. Ἀντίθ. τῷ ***ἐμποδών*** (ὃ βλ.). [δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ ***ἐμποδών***].

ἐκ-ποιέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' ***ἐξεποίησα***· δίδω παιδίον ἔξω πρὸς υἱοθέτησιν ὑπό τινος.— **II** Μέσον, παράγω, γεννῶ.— **III** συμπληρῶ, ἀποτελειώνω, τελειώνω ἐντελῶς Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-ποίησις, *-εως*, ἡ (***ἐκποιέω***)· ἡ ἐκπομπή, ἀποβολή. **2)** ἔκδοσις τέκνου πρὸς υἱοθεσίαν. Καὶ

ἐκ-ποίητος, *ον* (***ἐκποιέω***)· ὁ υἱοθετημένος ‖ ἀπηλλοτριωμένος (ἀποξενωμένος).

ἐκ-ποκίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̂ῶ*· ἀποσπῶ μαλλίον ἢ τρίχας, μαδῶ.

ἐκ-πολεμέω, μελ. *-ήσω*· ἐξεγείρω εἰς πόλεμον ‖ ἀμτβ., περιέρχομαι εἰς πόλεμον.

ἐκ-πολεμόω, μέλ. *-ώσω*· καθιστῶ τινα πολέμιον πρὸς ἄλλον, ἐμπλέκω τινὰ εἰς πόλεμον κατ' ἄλλου.— Παθητ., γίνομαι πολεμιός τινος.

ἐκ-πολῐορκέω, μέλ. *-ήσω*· καταλαμβάνω, κυριεύω, κατόπιν πολιορκίας (διὰ πολιορκίας), λατιν. **expugnare.**

ἐκ-πομπή, ἡ (***ἐκπέμπω***)· τὸ ἐκπέμπειν, τὸ ἐξαποστέλλειν ‖ ἡ ἀποπομπή.

ἐκ-πονέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' ***ἐξεπόνησα***· ἐξεργάζομαι, κατασκευάζω, ἀποτελειώνω, συμπληρώνω, ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας (λατιν. **elaborare**).—Παθητ., φέρομαι εἰς πέρας, τελειοποιοῦμαι, κατασκευάζομαι: ***σῖτος ἐκπεπονημένος*** = σῖτος παρεσκευασμένος (ἐντελῶς ἕτοιμος) πρὸς χρῆσιν ‖ ***ἐκπεπονῆσθαι τὰ σώματα***=ἔχειν τὰ σώματα καλῶς γεγυμνασμένα (ἐξησκημένα).— **II** ἐργάζομαι σκληρὰ διά τι, πόνῳ κτῶμαί τι, κερδίζω τι μὲ κόπους καὶ μόχθους.— **III** ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, διὰ τῆς φορτικότητος.— **IV** ἀναζητῶ μετὰ κόπου.— **V** ἐπὶ τροφῆς, χωνεύω διὰ τοῦ κόπου (διὰ τῆς ἐργασίας).

ἐκ-πορεύω, μελλ. *-σω*· κάμνω τινὰ νὰ ἐξέλθῃ, φέρω ἔξω, καλῶ ἔξω. — μέσ. καὶ παθ., μέλ. ***-πορεύσομαι***, ἀόρ. α' ***ἐξεπορεύθην***· πορεύομαι ἔξω, ἐξέρχομαι, ἐκβαίνω, ἀπομακρύνομαι, ἐξορμῶ.

ἐκ-πορθέω, μελ. *-ήσω*=***ἐκπέρθω***· λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ ‖ μτφρ. καταστρέφω ὅλως διόλου.—**II** ἀποκομίζω ὡς λάφυρον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-πορθήτωρ, *-ορος*, ὁ· ὁ λεηλατῶν, καταστροφεύς.

ἐκ-πορθμεύω· μελ. *-σω*· ἀπάγω (ἀπομακρύνω) διὰ θαλάσσης (ἐπὶ πλοίου).

ἐκ-πορίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̂ῶ*· ἀόρ. α' ***ἐξεπόρισα***· ἐξευρίσκω, ἐπινοῶ, μηχανῶμαι.— **II** εὑρίσκω τὰ μέσα διὰ νὰ κάμω τι, προμηθεύω, χορηγῶ, ἐφοδιάζω.—μέσον, προμηθεύω δι' ἑμαυτόν, λαμβάνω, πορίζομαι.

ἐκ-πορνεύω, μελ. *-σω*· ἐπιτετ. ***πορνεύω***.

ἐκ-ποτάομαι, ἰων. ἀντὶ ***ἐκ-πέτομαι***· δωρ. πρκ. ***ἐκπεπότᾱμαι***, ἀποθ.· πετῶ ἔξω ‖ μτφρ. εἶμαι ἐπηρμένος, παίρνουν τὰ μυαλά μου ἀέρα, πετῶ μὲ τὸν νοῦν μου.

ἐκ-πράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' ***ἐξέπραξα***.—πράττω τι ἐντελῶς, φέρω εἰς πέρας, κατορθώνω, λατιν. **efficere**.— **II** δίδω τέλος, «ξεκάμω», φονεύω (λατιν. **conficere**).—**III** ἀπαιτῶ, εἰσπράττω (ἐπὶ φόρων, προστίμων) ‖ τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι.

ἐκ-πρᾰΰνω· καταπραΰνω, μαλάσσω, μαλακώνω.

ἐκ-πρεπής, ***ἐς*** (***ἐκπρέπω***)· διαπρεπής, ὑπερέχων ὅλων, διάσημος, ὑπέροχος.— **II** (***ἐκ***+***πρέπον***)· ἀπρεπής, ἀνάρμοστος.

ἐκ-πρέπω· εἶμαι ὑπέροχος, διαπρέπω, εἴς τι.

ἐκ-πρεπῶς, ἐπίρ. τοῦ ***ἐκπρεπὴς*** II· παραλόγως, ἀπρεπῶς.

ἐκ-πρήσσω, ἰων.· ἀντὶ ***ἐκπράσσω*** (δ βλ.).

ἐκ-πρίω, μελ. ***-πριοῦμαι***· ἀόρ. β' ***ἐξέπριον***· ἐντελῶς πριονίζω, ἀποκόπτω διὰ πρίονος.

ἐκ-προ-θῡμέομαι, μέλ. *-ήσομαι*· ἀπρθ.· εἶμαι λίαν πρόθυμος.

ἐκ-προ-ΐημι, μελ. *-ήσω*· ἐκχέω, ἐκπέμπω.

ἐκ-προ-κᾰλέομαι, μελ. *-έσομαι*, μέσον· προσκαλῶ τινα ἔξω πρὸς ἐμέ (ἢ δι' ἐμέ)· μτχ. ἐπ. ἀορ. α' ***ἐκπροκαλεσάμενος***.

ἐκ-προ-κρῐθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ

ἐκ-προ-κρῑ́νω, μελ. *-κρῐ́νῶ*· ἐκλέγω κατὰ προτίμησιν, ἐκλέγω καὶ προτιμῶ, προκρίνω.

ἐκ-προ-λείπω, μελ. *-ψω*· ἐγκαταλείπω, καταλείπω, παραιτῶ· μτχ. ἀορ. β' ***ἐκπρολιπών***.

ἐκ-προ-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· τιμῶ ὑπὲρ πάντα.

ἐκ-προ-φεύγω, μελ. ***-φεύξομαι***· φεύγω μακρὰν ἀπό τινος, ἐκφεύγω, διαφεύγω, ἔκ τινος.

ἐκ-προ-χέω, μέλ. *-χεῶ*· ἐκχέω πρὸς τὰ ἐμπρός, χύνω ἔξω.

ἐκ-πτερύσσομαι, ἀποθ.· ἁπλώνω τὰς πτέρυγας.

ἐκ-πτήσσω, μελ. *-ξω*· κάμνω τινὰ νὰ τρομάξῃ καὶ νὰ φύγῃ.

ἐκ-πτοέω, μελ. *-ήσω* = ***ἐκπτήσσω*** (δ βλ.).— Παθ., τρομοκρατοῦμαι, ἐκφοβίζομαι.

ἐκ-πτῡ́ω, μελ. *-ῦσω* ἢ ***-ῦσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐξέπτυσα***· πτύω ἔξω, φτύνω ἔξω ‖ ἐκστομίζω φλυαρίας.—πτύω εἰς δήλωσιν ἀηδίας, βδελύσσομαί τι.

ἐκ-πυνθάνομαι, μελ. ***-πεύσομαι***· ἀόρ. β' ***ἐξεπῠθόμην***, ἀποθετ.· ζητῶ νὰ μάθω, κάμνω ἐρεύνας διὰ τι, πληροφοροῦμαι διά τι, μανθάνω.

ἐκ-πῡρόω, μελ. *-ώσω*· κατακαίω μέχρι τέφρας, ἐξαφανίζω διὰ τοῦ πυρός, καταναλίσκω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-πύρωσις, (***ἐκ πυρόω***), *-εως*, ἡ· πυρκαϊά, ἐμπρησμός.

ἐκ-πυστος, *ον* (***ἐκπυνθάνομαι***)· γνωστός, ἐξακουατός ‖ ὁ ἀποκαλυφθείς.

ἐκ-πωμα, *-ατος*, τὸ (***ἐκπίνω***)· τὸ ποτήριον.

ἐκ-πωτάομαι, ποιητ. ἀντὶ ***ἐκποτάομαι***, ***ἐκπέτομαι***.

ἐκράανθεν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐκράνθησαν***, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κραίνω*** (δ βλ.).

ἐκ-ραβδίζω, μελ. *-σω*· διὰ τῆς ράβδου (διὰ ραβδισμῶν) ἐκδιώκω.

ἐκ-ρᾰγῆναι, ἀπρφ. παθητ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκρήγνυμι***.

ἐκ-ρᾰγήσομαι, παθητ. μέλλ. β' τοῦ ***ἐκρήγνυμι***.

ἔκρᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ ***κράζω***.

ἐκράδην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***κεράννυμι***.

ἐκραίαινον, ἐπικ. πρτ. τοῦ ***κραίνω***.

ἐκ-ραίνω, μελ. ***-ρανῶ***· ἀόρ. α' ***ἐξέρρᾱνα***· ῥαντίζω ἔξω ‖ κάμνω τι νὰ ῥέῃ (νὰ στάζῃ) ἔξω.

ἐκρέμω ἀντὶ ***ἐκρέμαο***, β' ἐν. παρατ. τοῦ ***κρέμαμαι***.

ἐκ-ρέω, μέλ. ***-ρεύσομαι***· πρκ. ***ἐξερρύηκα***· παθ. ἀόρ. β' (μετὰ ἐνεργ. σημ.) ***ἐξερρύην***· ρέω ἔξω, μακράν. **2)** ἐπὶ πτερῶν, καταπίπτω, «μαδιέμαι». **3)** λυώνω ἢ ἀφανίζομαι.— **II** χύνω, ἀφίνω τι νὰ πέσῃ, κάμνω τι νὰ φυλλορροήσῃ.

ἐκ-ρήγνῡμι ἢ **ἐκ-ρήσσω,** μελ. ***-ρήξω***· ἀόρ. α' ***ἐξέρρηξα***.— Παθητ. μέλλ. β' ***ἐκρᾰγήσομαι***· ἀόρ. β' ***ἐξερράγην***· ἐκρηγνύω, διαρρηγνύω, θραύω, διασπῶ.— Παθητ. θραύομαι (σπάζω) εἰς δύο.— **II** ὡσ. ὡς παθητ. =ἐκρήγνυμαι, θραύομαι, ξεσπῶ.— **III** ὡσ. ἐνεργ. ἀμτβ. ἐκρήγνυμαι, σπάω, ἐκσπῶ.

ἐκ-ριζόω, μελ. *-ώσω*· ἐκριζώνω, «ξεριζώνω».

ἐκρίθην, παθητ. ἀόρ. τοῦ ***κρίνω***.

ἐκ-ρίπτω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' ***ἐξέρριψα***· ῥίπτω ἔξω, πετῶ μακράν.

ἔκ-ροος, καὶ κατὰ συναίρ. **ἔκρους,** ὁ (***ἐκρέω***)· τὸ ἐκρέειν, ἡ ἐκροή, ἐκβολή.

ἐκ-ροφέω, μελ. *-ήσω*· βοφῶ, καταπίνω.

ἐκρύβην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ ***κρύπτω***.

ἐκ-ρύομαι, μελ. *-ρύσομαι*· διασῴζω, ἀπαλλάσσω, ἐκ τινος κινδύνου.

ἐκρύφθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***κρύπτω***.

ἐκ-σᾰλάσσω· σείω διαίως, μετακινῶ, κλονίζω, τινάσσω.

ἐκ-σᾰόω· μελ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ἐξεσάωσα*· ἐπ. ἀντὶ *ἐκσῴζω*· σείω πρὸς τὰ ἔξω, ἐκτινάσσω.
ἐκ-σείω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἐξέσεισα*.
ἐκ-σεύομαι· πρκ. *ἐξέσσυμαι*· ὑπερσ. (μετὰ σημ. ἀορ.) *ἐξεσσύμην*.—Παθητ. (*ἐκ*+*σεύω*)· ὁρμῶ ἔξω, ἐξορμῶ, φεύγω μακρὰν τινος.
ἐκ-σημαίνω, μελ. *ᾰνῶ*· σημαίνω, δηλῶ, ὑπαινίσσομαι.
ἐκ-σιγάω, μελ. *ήσομαι*· ἐξαναγκάζω εἰς ἐντελῆ σιγήν.
ἐκ-σκᾰλεύω, μελ. *-σω*· ἀνασκαλεύω, ἐκβάλλω μὲ τὸ σκαλιστήρι.
ἐκ-σκεδάννῡμι, μελ. *-σκεδάσω*· διασκορπίζω ἔξω.
ἐκ-σκευάζω, μέλ. *-σω*· ἀπογυμνώνω τι ἀπὸ τὰ ἐπιπλα καὶ σκεύη, ἀποκομίζω σκεύη.
ἐκ-σμάω, ἀπρφ. *-σμῆν*· παρατ. *ἐξέσμων*· *ἐκσμήχω*, ἀποσπογγίζω, «ξεπλύνω», ἐξαλείφω.
ἐκ-σοβέω, μέλ. *ήσω*· ἀόρ. α' *ἐξεσόβησα*· ἐκφοβῶ, ἐκδιώκω.
ἐκ-σπᾶω, μέλ. *-ᾱσω*· ἀόρ. *ἐξέσπᾱσα*· ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. *ἐκσπασάμενος*· ἐξέλκω διὰ τῆς βίας, ἀποσπῶ, μαδῶ.
ἐκ-σπένδω, μελ. *-σπείσω*· χύνω (ἐκχέω) ὡς σπονδήν.
ἐκ-σπεύδω, μελ. *-σω*· σπεύδω νὰ ἐξέλθω.
ἐκ-σπονδος, *ον* (*ἐκ*+*σπονδή*)· ὁ ἔξω τῶν σπονδῶν, ὁ μὴ συμπεριλαμβανόμενος εἰς τὰς συνθήκας, ὁ ἀποκλεισθεὶς ἀπὸ τὰς συνθήκας.
ἐκ-στάδιος, *ον* (*ἐξ*+*στάδιον*)· ὁ ἔχων μῆκος ἓξ σταδίων.
ἐκ-στᾰσις, *-εως*, ἡ (*ἐξίστημι*)· ὁ ἐκτοπισμός, ἡ μετατόπισις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως, ἀπομάκρυνσις || *ἐπὶ τοῦ νοῦ*, σύγχυσις νοῦ, ταραχή, ἔκπληξις, παραφροσύνη.—ὅ,τι καὶ σήμερον λέγομεν *ἔκστασιν*.
ἐκ-στέλλω, μελ. *-στελῶ*· ἀόρ. α' *ἐξέστειλα*· στέλλω ἔξω || διακοσμῶ, κουμπώνω, καρφώνω διὰ περόνης.
ἐκ-στέφω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἐξέστεψα*· παθ. πρκ. *ἐξέστεμμαι*· περικοσμῶ διὰ στεφάνου.
ἐκ-στρᾰτεία, ἡ· τὸ ἐκστρατεύειν, ἡ ἐκστρατεία. Ἐκ τοῦ
ἐκ-στρᾰτεύω, μελ. *-σω*· ἀπέρχομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.
ἐκ-στρᾰτο-πεδεύομαι, μέλ. *-εύσομαι*· πρκ. *ἐξεστρατοπέδευμαι*, ἀποθ.· στρατοπεδεύω ἔξω.
ἐκ-στρέφω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἐξέστρεψα*· στρέφω πρὸς τὰ ἔξω, ἀναποδογυρίζω.— **II** στρέφω τὸ ἐντὸς πρὸς τὰ ἔξω, γυρίζω «ξανάστροφα» || μτφρ. μεταβάλλω ἐντελῶς || διαστρέφω, στρεβλώνω.
ἐκ-συρίσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· σφυρίζω, ἀποδοκιμάζω διὰ συριγμῶν (καὶ ἀναγκάζω τινὰ νὰ ἀποσυρθῇ τῆς σκηνῆς), λατιν. **explodere**.
ἐκ-σῡρω· σύρω ἔξω· παθ. ἀόρ. β' *ἐξεσύρην*.
ἐκ-σφρᾱγίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̱́ξω*· ἀποτυπώνω || ἀποσφραγίζω.—Παθητ. ἀποκλείομαι, κλείομαι.
ἐκ-σῴζω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἐξέσωσα*· διασώζω, διαφυλάττω ἐκ κινδύνου, διατηρῶ ἐν ἀσφαλείᾳ.—Μέσον, σώζω ἐμαυτόν, σώζω τὴν ζωήν μου.—Παθητ. *νῆσον ἐκσῴζεσθαι* = ζητεῖν σωτηρίαν (καταφύγιον) ἐν νήσῳ.
ἐκ-σωρεύω, μελ. *-σω* (*ἐκ* + *σωρός*)· ἐπισωρεύω, στοιβάζω.
ἔκτᾰ, ἐπικ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *κτείνω*.
ἐκτᾰδήν, ἐπίρ. (*ἐκτείνω*)· ἐκτεταμένως, ἁπλωτά.
ἐκτᾰδιος, *η, ον* (*ἐκτείνω*)· ἐξηπλωμένος, μέγας, μακρός.
ἐκ-τᾰδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκτείνω*.
ἔκτᾰδεν, ἐπ. γ' πληθ. παθητ. ἀορ. α' τοῦ *κτείνω*.
ἐκ-τᾰθήσομαι, παθητ. μέλλ. α' τοῦ *ἐκτείνω*.
ἔκ-τᾰμε, ἐπ. ἀντὶ *ἐξέταμε*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἐκτέμνω*.
ἔκταμεν, ἐπικ. ἀντὶ *ἐκτάνομεν*, α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *κτείνω*.
ἐκτάμην, ἐπ. μέσ. ἀόρ. β' (μετὰ παθ. σημ.) τοῦ *κτείνω*.
ἐκ-τάμνω, ἰων. ἀντὶ *ἐκτέμνω*.
ἔκτᾰν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *κτείνω*.
ἔκτᾰνον, ἀόρ. β' τοῦ *κτείνω*.
ἐκ-τᾰνύω, μελ. *-ύσω*· ἀόρ. α' *ἐξετάνυσα*, ἐπικ. *-υσσα*· παθητ. ἀορ. α' *ἐξετᾰνύσθην*.— Ποιητ. ἀντὶ *ἐκτείνω*· ἐξαπλώνω, τεντώνω || «ξαπλώνω χάμω», καταρρίπτω.— Παθητ. ἐξαπλώνομαι, κεῖμαι ἐξηπλωμένος.
ἐκ-τᾰράσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐξετάραξα*· ἀνησυχῶ, συνταράσσω, φέρω εἰς ταραχήν, διεγείρω.
ἐκ-τάσσω, ἀττ. *-ττω*, μελ. *-ξω*· ἐξάγω στρατὸν καὶ τὸν παρατάσσω πρὸς μάχην.— Μέσον, ἐπὶ στρατοῦ, παρατάσσομαι εἰς τάξιν μάχης.
ἔκτᾰτο, ἰων. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ *κτάομαι*.
ἐκ-τεθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκτίθημι*.
ἐκ-τέθραμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐκτρέφω*.
ἐκ-τείνω, μελ. *-τενῶ*· ἀόρ. α' *ἐξέτεινα*· πρκ. *ἐκτέτᾰκα*.—τεντώνω, ἐξαπλώνω (κυρ. ἐπὶ νεκροῦ) || ἐντεῦθεν, φονεύω, «ξαπλώνω» τινὰ χαμαί.—Παθητ., κεῖμαι ἐξηπλωμένος, ἐξαπλώνομαι || μτφρ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ἐκπλήττομαι, ταράσσομαι.— **II** ἐπεκτείνω, ἐπιμηκύνω.— **III** τεντώνω, σφίγγω, στενοχωρῶ, εἰς τὸ ἔπακρον.
ἐκ-τειχίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̱́ξω*· ὀχυρώνω πλήρως || οἰκοδομῶ ἐκ βάθρων.
ἐκ-τελευτάω, μελ. *-ήσω*· φέρω ἐντελῶς εἰς πέρας, τελειώνω ὅλως διόλου, ἀποτελειώνω.
ἐκ-τελέω, ἐπικ. πρτ. *ἐξετέλειον*· μελ. *-τελέσω* καὶ ἐπ. *-τελέω*.—μέσ. μέλ. *ἐκτελέεσθαι* μετὰ παθ. σημ.— φέρω εἰς πέρας ἐντελῶς, ἐκπληρῶ, κατορθώνω.
ἐκ-τελής, *ἐς* (*ἐκ* + *τέλος*)· τελειωμένος, τέλειος, ἐντελής || ὥριμος.
ἐκ-τέμνω, ἰων. *-τάμνω*· μελ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *ἐξέτᾰμον*· ἀποκόπτω, κόπτω ἀπό τινος, ἐκκόπτω || ἀποκόπτω δένδρα ἐκ τινος δάσους, κόπτω καὶ ῥίπτω κάτω, δενδροτομῶ. — **II** πελεκῶ, λαξεύω.— **III** εὐνουχίζω.
ἐκ-τένεια, ἡ· ζῆλος, προθυμία||σοβαρότης. Ἐκ τοῦ
ἐκ-τενής, *ἐς* (*ἐκτείνω*)· ἐκτεταμένος, τεντωμένος || μτφρ. σοβαρός, πρόθυμος, διηνεκής, ἀκατάπαυστος. 2) ἄφθονος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἐκ-τενῶς, ἐπίρ.· σοβαρῶς, προθύμως, ἀκαταπαύστως || συγκρ. *ἐκτενέστερον* = σοβαρώτερον, προθυμότερον.
ἐκτέος, *α, ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἔχω*· ὃν πρέπει νὰ ἔχῃ (νὰ κατέχῃ) τις.— **II** *ἐκτέον* (τὸ οὐδ.)· πρέπει νὰ ἔχῃ (ἢ νὰ λάβῃ) τις ἢ νὰ κρατῇ τις.
ἐκ-τέτηκα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ *ἐκτήκω*.
ἐκ-τέτιλμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκτίλλω*.
ἐκτεύς, *-έως*, ὁ (*ἕκτος*)· τὸ ἓν ἕκτον μέρος τοῦ μεδίμνου (sextarius)=ὀκτὼ χοίνικες.
ἐκ-τεχνάομαι, μελ. *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐξετεχνησάμην*, ἀποθετ.· ἐπινοῶ, μηχανῶμαι, σχεδιάζω.
ἐκ-τήκω, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. β' *ἐξέτᾰκον*· τήκω (λυώνω) κάμνω τι νὰ λυώσῃ, νὰ φθαρῇ || καταστρέφω.— Παθητ., μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. *ἐκτέτηκα*· τήκομαι, λυώνω.— **II** παθητ., ὡσ., ὀλισθαίνω (ἐκφεύγω) ἀπὸ τὴν μνήμην, ἀντίθ. τῷ *ἐμμένειν*.
ἔκτημαι, ἀντὶ *κέκτημαι*, πρκ. τοῦ *κτάομαι*.
ἐκτήσω, β' ἑνικ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κτάομαι*.
ἐκ-τίθημι, μέλ. *-θήσω*· δέτω, τοποθετῶ, ἔξω || ἐκδέτω.— **II** οτήνω τι ὄρθιον, ἐκδέτω πρὸς θέαν, ἐκδέτω δημοσίᾳ, ἐκδέτω πρὸς πώλησιν.
ἐκ-τίκτω, μέλ. *-τέξω*· ἀόρ. β' *ἐξέτεκον*· γεννῶ.
ἐκ-τίλλω, μελ. *-τῐ̱́λῶ*· παθ. πρκ. *ἐκτέτιλμαι*· ἀποσπῶ, μαδῶ || παθητ., *κόμην ἐκτετιλμένος*=τοῦ ὁποίου ἡ κόμη ἔχει ἀποσπασθῇ.
ἐκ-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· τιμῶ μεγάλως, ἐκτιμῶ πολύ.
ἔκ-τῑμος, *ον* (*ἐκ*+*τιμή*)· ὁ ἄνευ τιμῆς, ὁ ἐκτὸς τιμῆς.
ἐκ-τῑνάσσω, μέλ. *-ξω*· τινάσσω ἔξω, ἐκβάλλω διὰ κλονισμοῦ.
ἐκ-τῑνω, μέλ. *-τ(ε)ίσω*· ἀόρ. α' *ἐξέτ(ε)ῑσα*· πληρώνω, ἀποπληρώνω ἐντελῶς, ἀποτίω, ἐκτίω || *ἐκτίνω δίκην* =πληρώνω ὅλον τὸ χρηματικὸν πρόστιμον.—**II** μέσον, ἀπαιτῶ πλήρη ἀποζημίωσιν διὰ πρᾶγμά τι, ἐκδικῶ || λαμβάνω ἐκδίκησιν ἀπό τινα διά τι.
ἐκ-τιτρώσκω, μέλ. *-τρώσω*· ἀόρ. α' *ἐξέτρωσα*· προκαλῶ (προξενῶ) ἔκτρωσιν, γεννῶ πρὸ τοῦ καιροῦ,

κάμνω ἀποβολήν. — **II** ὑφίσταμαι ἔκτρωσιν, ἀποβάλλω.

ἔκτοθεν, ἐπίρ. (*ἐκτός*), ἐπικ. ἀντὶ *ἔξωθεν*· ἐκ τοῦ ἔξω μέρους, μετὰ γεν. || ἐκτός.

ἔκτοθι, ἐπίρ. (*ἐκτός*)· ἔξω ἀπό, ἔξω, ἐκτός (μετὰ γενικῆς).

ἐκ-τολῠπεύω, μελ. *-σω*· τελειώνω τολύπην μαλλίου, μτφρ. φέρω ἐντελῶς εἰς πέρας.

ἐκ-τομεύς, *-έως*, ὁ (*ἐκτέμνω*)· ὁ ἐκτέμνων, ὁ τομεὺς (Ἡσυχ. «*τομεύς· τμηθείς*»)· θηλ. *ἐκτομίς*, *-ίδος*.

ἐκ-τομή, ἡ (*ἐκτέμνω*)· τὸ ἐκτέμνειν, ἡ ἐκκοπή || εὐνουχισμός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-τομίας, *-ου*, ὁ· ὁ εὐνουχισμένος, οὗ ἀπεκόπησαν οἱ ὄρχεις, ὁ εὐνοῦχος.

ἐκ-τοξεύω, μελ. *-σω*· ρίπτω πάντα τὰ βέλη, κενῶ τὴν φαρέτραν. 2) τοξεύω ἔκ τινος μέρους, ρίπτω βέλη.

ἐκ-τόπιος, *α, ον* (καὶ *-ος, -ον*)=*ἔκτοπος* (ὃ βλ.).

ἔκ-τοπος, *ον* (*ἐκ*+*τόπος*)· ὁ ἔξω τόπου τινός, ἀπομεμακρυσμένος ἔκ τινος τόπου, ἀπέχων || ἐντεῦθεν, ξένος || ἀσυνήθης, παράδοξος.

ἐκ-τορέω, μελ. *-ήσω*· διατρυπῶ, διαπερῶ || φονεύω διατρυπῶν.

ἔκτος, *η, ον* (*ἕξ*)· ἕκτος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἕξ*].

ἐκτός, ἐπίρ. (*ἐκ*)· λατιν. **extrinsecus,** ἀντίθ. τῷ *ἐντός*. — **I** ἐπὶ τόπου, ἔξω, ἔξωθεν, ἐκτός, χωρίς, δίχως || ὡς Πρόθ. μετὰ γεν., ἔξω ἀπό, μακρὰν ἀπό || ἀπηλλαγμένος ἀπό... 2) πέραν τινός, ἐκεῖθέν τινος. 3) ἐξαιρέσει τινός, πλήν τινος.— **II** ἐπὶ χρόνου, μετὰ παρέλευσιν... χρόνου...

ἔκτοσε (*ἐκτός*), ἐπίρ.· πρὸς τὰ ἔξω, ἐκτός.

ἔκτοσθε, ἔκτοσθεν (*ἐκτός*), ἐπίρ.· ἐκ τῶν ἔξω, ἔξω || μακρὰν ἀπό.

ἐκ-τράπεζος, *ον* (*ἐκ*+*τράπεζα*)· ἀποβεβλημένος ἐκ τῆς τραπέζης, δ,τι εἶναι ἀπηγορευμένον νὰ παρατίθεται εἰς τὴν τράπεζαν.

ἐκ-τρᾰχηλίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*, ἐπὶ ἵππου· ἀπορρίπτω τὸν ἀναβάτην ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου || γενικῶς, ἀπορρίπτω, καταρρίπτω.— Παθητ., θραύω τὸν τράχηλόν μου.

ἐκ-τρᾱχῡ́νω, μέλ. *-ῡ́νῶ*· καθιστῶ τι τραχὺ || ἐρεθίζω, ἐξοργίζω.

ἐκ-τρέπω, μελ. *-ψω*· τρέπω τι πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς ἄλλο μέρος, πρὸς τὰ πλάγια, διασκεδάζω, ἐκτρέπω || μτφρ. ἀποτρέπω, μεταπείθω, παρατρέπω.— Παθητ. καὶ μέσ., ἀποφεύγω, τρέπομαι μακράν τινος.

ἐκ-τρέφω, μελ. *-θρέψω*· ἀόρ. α' *ἐξέθρεψα*· ἀνατρέφω ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, μεγαλώνω.— Μέσον, ἀνατρέφω δι' ἐμαυτόν.

ἐκ-τρέχω, μέλ. *-θρέξομαι* καὶ *-δρᾰμοῦμαι* (ἐξ ἐν. *-*δρέμω*)· τρέχω ἔξω, ἐξέρχομαι τρέχων || ἐξορμῶ, κάμνω ἐξόρμησιν. 2) ἀπομακρύνομαι τρέχων, *οἴχομαι δρόμῳ*, φεύγω τρέχων. 3) μτφρ. ἐπὶ ὀργῆς, ἐκσπῶ, ἐκρήγνυμαι.

ἐκ-τρῑ́βω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἐξέτριψα*· — Παθητ. μέλλ. δ' *ἐκτριβήσομαι*· πρκ. *ἐκτέτριμμαι*· ἐξάγω διὰ τριβῆς, παράγω διὰ τριβῆς· *πῦρ ἐκτρίβω* = παράγω πῦρ δι' ἰσχυρᾶς τριβῆς— **II** τρίβω σκληρῶς.— **III** κατασυντρίβω, καταστρέφω, διὰ τῆς τριβῆς, καταστρέφω σύρριζα || *ἐκτρίβω βίον*=φέρω (ὁδηγῶ) τὴν ζωήν μου εἰς ἄθλιον τέλος, καταστρέφω τὴν ζωήν μου.

ἐκ-τρῖψαι, ἀπρφ.· ἀορ. α' τοῦ *ἐκτρίβω*.

ἐκ-τροπή, ἡ (*ἐκτρέπω*)· ἡ πρὸς τὰ πλάγια (ἢ πρὸς τὰ ἔξω) τροπή.— **II** τὸ τρέπειν ἑαυτὸν μακράν τινος, ἀποφυγή.— *ἐκτροπὴ ὁδοῦ*=τόπος ἀναπαύσεως, καταφύγιον (κυρ. τόπος ὅπου δύναται τις ἐκτραπῆναι ἐκ τῆς ὁδοῦ) || *ἐκτροπὴ λόγου*=παρέκβασις.

ἐκ-τρῡ́χόω, μέλ. *-ώσω*· κατατρύχω, καταπονῶ, καταβάλλω, ἐξαντλῶ.

ἐκ-τρώγω, μέλ. *-τρώξομαι*· κατατρώγω, καταβροχθίζω.

ἔκ-τρωμα, *-ατος*, τὸ (*ἐκτιτρώσκω*)· βρέφος γενν ώμενον προώρως, ἐξάμβλωμα.

ἔκτυπον, ἀόρ. δ' τοῦ *κτυπέω*.

ἔκ-τῡπος, *ον* (*ἐκ*+*τύπτω*)· ὁ οὕτω ἐξειργασμένος, ὥστε νὰ ἐξέχῃ ὡς ἀνάγλυφος, ὁ ἀποτυπωμένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-τῡπόω, μέλ. *-ώσω*· ἐξεργάζομαί τι οὕτως, ὥστε νὰ ἐξέχῃ τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας.

ἐκ-τυφλόω, μέλ. *-ώσω*· κάμνω τινὰ ἐντελῶς τυφλόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-τύφλωσις, *-εως*, ἡ (*ἐκτυφλόω*)· ἡ ἀποτύφλωσις, τὸ τυφλώνειν.

ἐκύει, γ' ἐν. παρατ. τοῦ *κυέω*.

ἐκῡ́ρᾱ, ἡ· ἐπικ. λ. ἀντὶ τῆς λ. *πενθερά* (παρὰ πεζογράφοις). Βλ. καὶ *ἑκυρός*.

ἔκῡρον, ἀόρ. δ' τοῦ *κυρέω*.

ἑκυρός, ὁ· ἐπικὴ λ. ἀντὶ τῆς παρὰ πεζογρ. *πενθερός*. Ἐτυμ.: ὁ τόνος ὀφείλεται ἴσως εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸν τονισμὸν τῶν λ. *πενθερὸς* καὶ *ἑκυρά*· θὰ ἀνέμενέ τις **ἔκυρος* ⟨**σFεκυρος*, πρβλ. δημῳ. κλητ. **FFεκυρέ**· σανσκρ. *çváçurah* (⟨**svaç-*), Ζενδ. *x*asura-*, λατιν. **socer** (⟨**svecuro-*), παλ.-γερμ. **swehur,** ἀγγλοσαξ. **swéor,** Λιθ. **szẽszuras** (⟨**sesz-*), ἰαπ. **svekuro-s*. Τὸ θηλ. ἰαπ. **svékrus*-s (πενθερά), σανσκρ. *çvaçrúh*, πρβλ. λατ. **socrus** (⟨**svecrus*)· τὸ θηλ. ἑλλ. *ἑκυρά* ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἄρσεν., πρβλ. τὸ θηλ. ἀρσ. **skesur,** ὀργαν. **skesraw,** ⟨**kvekurā-* τροποποιηθὲν ἐκ τοῦ *kvekrī̆-* ⟨**svekrī̆-*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἄρσεν. ἰαπ. **svékuro-s*, ἀπολεσθέν.—Τὸ ἰαπετ. **své-kuro-s* φαίνεται ὅτι περιέχει τὸ θέμα τῆς ἀναφορ. ἀντων. **sve-*, **se-* (πρβλ. καὶ λ. *ἑοῦ*)· τὸ δ' συνθετ. θεωρεῖται ὑπό τινων συγγεν. τῷ παλ.-σλαυ. *šurĭ*, *šurinŭ* (⟨**keuro-* = κουνιάδος), ἀλλ' **εἶναι ἀβέβαιον.**

ἔκῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *κυνέω*.

ἔκῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *κύω*.

ἐκ-φᾰγεῖν· ἀπρφ. ἀορ. δ' τοῦ *ἐξεσθίω*· κατατρώγω, καταβροχθίζω (μόνον ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ ἀόρ. δ' ἐν χρήσει).

ἐκ-φαιδρῡ́νω, μελ. *-ῡ́νῶ*· καθιστῶ τι ἐντελῶς καθαρόν, καθαίρω.

ἐκ-φαίνω, μελ. *-φᾰ́νῶ*· ἀόρ. α' *ἐξέφηνα*· κάμνω τι νὰ φανῇ ἔξω, φέρω εἰς φῶς || προδίδω, ἀποκαλύπτω, φανερώνω, κάμνω γνωστόν||*ἐκφαίνω πόλεμον* =κηρύσσω πόλεμον. Παθητ. καὶ μέσον, μέλ. *-φᾰνοῦμαι* καὶ *-φᾰ́νήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐξεφάνθην*, ἀόρ. δ' *ἐξεφᾰ́νην*· — ἐκλάμπω, ἀναλάμπω, φανερώνω ἐμαυτόν, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐκ-φᾰ́νής, *ἐς* (*ἐκφαίνω*)· καταφανής, φανερός, κατάδηλος. Ἐπίρ. *-νῶς*.

ἐκ-φᾰ́σθαι, ἀπρφ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ *ἔκφημι*.

ἐκ-φᾰ́σις, *-εως*, ἡ (*ἔκφημι*)· φανέρωσις, διακήρυξις.

ἔκ-φᾰτος, *ον* (*ἔκφημι*)· ἀνέκφραστος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκφρασθῇ, ἄφατος.—Ἐπίρ. *ἐκφάτως*= ρητῶς, σαφῶς, καθαρὰ || ἢ ἀσεβῶς, ἀρρήτως.

ἐκ-φαυλίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἐξευτελίζω, ὑποβιβάζω.

ἐκ-φερέμεν, ἐπικ. *ἀντὶ ἐκφέρειν*, ἀπρφ. τοῦ *ἐκφέρω*.

ἐκ-φέρω, μελ. *ἐξοίσω*· ἀορ. α' καὶ β' *ἐξήνεγκα*, *ἐξήνεγκον*.— Μέσ. μέλ. *ἐξοίσομαι* μετὰ παθητ. ἐνν.— φέρω ἔξω ἀπό τι, ἐκκομίζω || ἐκφέρω πρὸς ταφήν, κάμνω ἐκφορὰν νεκροῦ (λατιν. **efferre**) || ὡσ. μεταφέρω μακράν || ἀποκομίζω τι ὡς βραβεῖον ἢ ἀμοιβήν.— Παθητ., φέρομαι ἔξω, ἀποκομίζομαι || μτφρ. φέρομαι πέραν τινὸς ἀπὸ τὸ πάθος, παραφέρομαι ἀπὸ θυμὸν ἢ ἄλλο πάθος. 2) ἀποβιβάζω εἰς τὴν ξηράν (ἐκ πλοίου).— **II** παράγω, φέρω καρποὺς, καρποφορῶ. 2) συμπληρῶ, ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας||προκαλῶ, γίνομαι αἴτιος νὰ γίνῃ τι 3) δημοσιεύω, διακηρύσσω, προκηρύσσω || διηγοῦμαι ἔξω, προδίδω. 4) ἀσκῶ, βάλλω εἰς ἐνέργειαν. 5) *ἐκφέρω πόλεμον*=**inferre bellum**=ἀρχίζω, ἐπιχειρῶ, πόλεμον. 6) δεικνύω σημεῖα ἔκ τινος, ἐμφανίζω. — **III** φέρω τι εἰς πέρας.— **IV** ἀμτβ. (ἐνν. *ἑαυτόν*)· ἐξέρχομαι τῆς τροχιᾶς, ἐπὶ ἱπποδρομιῶν || ὡσ. τρέχω μακράν. 2) φθάνω εἰς τέλος.

ἐκ-φεύγω, μέλ. *-φεύξομαι* καὶ *-φευξοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἐξέφυγον*· πρκ. *ἐκπέφευγα*· φεύγω ἔξω ἢ μακράν, διαφεύγω || φεύγω μακράν ἀπό τι, διαφεύγω ἀπό τι: *βέλος ἔκφυγε χειρός*. 2) διαφεύγω ἀπὸ τὸν κίν-

δυνον || ἀθῳώνομαι, ἀπαλλάσσομαι (κυρ. ἐπὶ κατηγορουμένων).

ἔκ-φημι ἐκφράζω, ἐκφωνῶ, ἀποφαίνομαι || ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' ***ἐκφάσθαι***.

ἐκ-φθείρω· καταστρέφω ἐντελῶς || παθητ., καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι || Προστ., ***ἐκφθείρου*** = «ξεκουμπίσου ἀπ' ἐδῶ»= λατ. **abi in malam rem** («στὸ διάβολο!»)· μτχ. ἀορ. β' ***ἐκφθαρείς***.

ἐκ-φθίνω, μόνον ἐν τῷ παθητ. ἐν χρήσει· καταστρέφομαι ὅλως διόλου || γ' πληθ. πρκ. ***ἐξέφθινται*** = ἔχουσι καταστραφῆ ἐντελῶς || γ' ἑν. ὑπερσ. ***ἐξέφθιτο οἶνος νηῶν*** = ὁ οἶνος εἶχε καταναλωθῆ τελείως (εἶχε σωθῆ) καὶ δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὰ πλοῖα.

ἐκ-φιλέω, μελ. ***-ήσω***· ἀγαπῶ περιπαθῶς, καταφιλῶ.

ἐκ-φλαυρίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̄ῶ***=***ἐκφαυλίζω***.

ἐκ-φλέγω, μελ. ***-ξω***· ἀόρ. α' ***ἐξέφλεξα***· πυρπολῶ.

ἐκ-φοβέω, μελ. ***-ήσω***· προξενῶ φόβον, ἐκφοβίζω, τρομοκρατῶ.— Παθητ., εἶμαι φοβισμένος, φοβοῦμαι πολύ.

ἐκ-φοινίσσω, μελ. ***-ξω***· κάμνω τι ἐρυθρόν, τὸ κοκκινίζω, καταματώνω.

ἐκ-φοιτάω, ἰων. ***-έω***, μελ. ***-ήσω***· ἐξέρχομαι συνεχῶς, συνηθίζω νὰ ἐξέρχωμαι.

ἐκ-φορά, ἡ (***ἐκφέρω***)· τὸ φέρειν, κομίζειν τι, ἔξω, ἰδίως ἐπὶ πτώματος ἐκφερομένου πρὸς ταφήν. 2) διάδοσις, ἀκριτομυθία, κοινολόγησις || προδοσία. — **II** (ἐκ τοῦ παθητ.) ἐπὶ ἵππων, δρόμος, τροχασμός, καλπασμός.

ἐκ-φορέω=***ἐκφέρω*** || ἐξάγω πτῶμα πρὸς ταφήν. — μέσον, ἐκκομίζω μετ' ἐμοῦ.— Παθητ., ἐκφέρομαι, κινοῦμαι πρὸς τὰ ἐμπρός.— **II** ἐξορύσσω.— **III** ἐν τῷ παθητ., ῥίπτομαι ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν (λατιν. **ejici**).

ἐκ-φόριον, τὸ (***ἐκφέρω***)· τὸ ἐκφερόμενον, τὸ παραγόμενον, ὁ καρπός, τὸ προϊόν || ὡσ. ἐκμίσθωμα, ἐνοίκιον || ἔγγειος φόρος, δεκάτη.

ἐκ-φορος, ***ον*** (***ἐκφέρω***)· ὁ δυνάμενος νὰ ἐξαχθῇ, ἐξαγώγιμος.— **II** ὁ δυνάμενος νὰ γίνῃ γνωστός.

ἐκ-φορτίζομαι, παθητ.· πωλοῦμαι ὡς ἐμπόρευμα || ἐντεῦθεν μτφρ., προδίδομαι.

ἐκ-φράζω, μελ. ***-άσω***· ἐκθέτω ἀκριβῶς, διηγοῦμαι λεπτομερῶς.

ἐκ-φρέω, ποιητ. **ἐκφρείω**· μέλ. ***-ήσομαι***, ὡσ. ***-ήσω*** (***ἐκ***+***φρέω***, ὅπερ ἀπαντᾷ μόνον ἐν συνθέσει: ***διαφρέω***, ***εἰσφρέω***)· ἐκφέρω, ἐξάγω.—Παθητ., ἐκβάλλομαι||μεσ., ἐξέρχομαι.

ἐκ-φροντίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̄ῶ***· ἐπινοῶ, ἐξευρίσκω, λατιν. **excogitare**.

ἐκ-φρων, ***ον***, γεν. ***-ονος*** (***ἐκ***+***φρήν***)· ὁ ἔξω φρενῶν, παράφρων, ἀνόητος, μωρός, λατ. **amens** || ὡσ. μαινόμενος, ἐκμανής, ἐνθουσιῶν.

ἐκ-φυγγάνω=***ἐκφεύγω***.

ἔκ-φῡγε, ἐπικ. ἀντὶ ***ἔξέφυγε***, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκφεύγω***.

ἐκ-φῡλάσσω, μελ. ***-ξω***· φυλάττω (φρουρῶ) μετὰ προσοχῆς.

ἐκ-φῡναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκφύω***, ἐσχηματισμ. ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***ἔκφυμι***.

ἐκ-φῡσάω, μέλ. ***-ήσω***· φυσῶ ἔξω, ἀποπνέω || μτφρ. ***ἐκφυσῶ πόλεμον*** = διεγείρω, προκαλῶ, ἀνάπτω πόλεμον (ὡσεὶ ἐκ σπινθῆρος).

ἐκ-φύω: **I** ἐνεργ. μτβ. ἐν τῷ ἐνεστ., μέλ. ***ἐκφύσω***, ἀόρ. ***ἐξέφῡσα***· γεννῶ, παράγω.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ πρκ. ***ἐκπέφῡκα***, ἀορ. β' ***ἐξέφυν***, καὶ ἐν τῷ μέσ. ***ἐκφύομαι***· παράγομαι ἢ γεννῶμαι ἐκ τινος, φυτρώνω (φύομαι) ἐκ τινος (μετὰ γεν.) || ἀπολ. ***λάληµα ἐκπεφυκὸς*** =λάλος (φλύαρος, σπερμολόγος) ἐκ γενετῆς, ἐκ φύσεως.

ἐκ-φωνέω, μελ. ***ήσω***· φωνάζω δυνατά, ἀναφωνῶ, «ξεφωνίζω».

ἐκ-χαλάω, μέλ. ***-άσω***· χαλαρώνω, καταβιβάζω.

ἐκ-χαυνόω, μελ. ***-ώσω***· ἀποχαυνώνω, καθιστῶ τινα ἀλαζόνα (***χαῦνον***).

ἐκ-χεύατο, γ' ἑν. ἐπικ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐκχέω***.

ἐκ-χέω, μελ. ***-χεῶ***· ἀόρ. α' ***ἐξέχεα***, ἐπικ. ***ἐξέχευα***· πρκ. ***ἐκκέχῡκα***· χύνω ἔξω, λατιν. **effundo** || ***ἐκχέω*** εἰς μάτην, σπαταλῶ, ἀσωτεύω.— **II** Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐξεχύθην***· πρκ. ***ἐκκέχῡμαι***· ἐπικ. τύποι, γ. πληθ. ὑπερσ. ***ἐξεκέχυντο***, ἀόρ. β' ***ἐξέχῡτο*** ἢ ***ἐκχύτο***, μτχ. ***ἐκχύμενος***.—χύνομαι ἔξω, ἀπορρίπτομαι, ἐκρέω || γενικῶς, ἐξαπλώνομαι, διαδίδομαι. — Παραδίδομαι εἰς πάθος, ὡς τὸ λατιν. **effundi in...**

ἐκ-χορεύω, μέλ. ***-σω***· ἀποσπῶμαι ἀπὸ τὸν χορόν.— **II** ***ἐκχορεύομαι*** ὡς ἀποθ., ἀποδιώκω ἀπὸ τὸν χορόν.

ἐκ-χράω (Α), ἰων. ***-χρέω***, ὡς τὸ ***ἀποχράω***· ἐξαρκῶ, ἐπαρκῶ, εἶμαι ἐπαρκὴς διά τι || ἐν χρήσει μόνον ὡς ἀπρόσ.: ***ἐκχρήσει***, ***ἐξέχρησε*** = δὰ εἶναι ἐπαρκές, ἢ ὑπῆρξεν ἐπαρκὲς διά τι.

ἐκ-χράω (Β), μελ. ***-ήσω***· ἀναγγέλλω ὡς χρησμόν, χρησμοδοτῶ.

ἐκ-χρηματίζομαι, ἀποθ.· ἀπομυζῶ χρήματα ἀπό τινα, ἀργυρολογῶ || εἰσπράττω συνεισφοράς.

ἐκ-χῠθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐκχέω***.

ἐκ-χυθήσομαι, παθ. μελ. α' τοῦ ***ἐκχέω***.

ἐκ-χῠμενος, μτχ. ἐπ. παθητ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκχέω***.

ἔκ-χῠτο, γ' ἑν. παθητ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκχέω***.

ἐκ-χῠτος, ***ον*** (***ἐκχέω***)· ὁ χυθεὶς ἔξω || ἀπεριόριστος, ἐξηπλωμένος || πλατύς, ἄφθονος, πλούσιος (ἐπὶ γέλωτος π. χ.), λατιν. **effusus**.— ***τὸ ἔκχυτον*** = ποτόν.

ἐκ-χώννῡμι, μέλλ. ***-χώσω***· παθητ. πρκ. ***ἐκκέχωσμαι***· ὑψώνω (ἀνεγείρω) δι' ἐπισωρεύσεως χώματος, δι' ἐπιχωματώσεως || ἀποκλείω διὰ προσχώσεως (ἐπὶ ποταμοῦ).

ἐκ-χωρέω, μέλ. ***-ήσω***· ἐξέρχομαι καὶ ἀπομακρύνομαι, ἀναχωρῶ, ἀποχωρῶ, ἀπό τινος. 2) διολισθαίνω, γλιστρῶ || ἐντεῦθεν ἐπὶ ἁρμοῦ (ἀρθρώσεως), ἐξαρθρώνομαι, μετατοπίζομαι διαίως δι' ἐξαρθρώσεως. 3) ὑποχωρῶ || παραχωρῶ.

ἐκ-ψῦχω, μελ. ***-ξω***· ἐκπνέω, παραδίδω τὸ πνεῦμα, «ξεψυχῶ», λατιν. **exspiro**.

Ἔκ̓ων, *ἑκοῦσα, ἑκόν*· ἑκούσιος, πρόθυμος, ἄσμενος, θεληματικός, αὐθόρμητος, ἐξ ἐλευθέρας βουλήσεως.— **II** Συχνὰ ἐν τῇ φράσει ***ἑκὼν εἶναι*** (ἔνθα τὸ ἀπρφ. φαίνεται πλεονάζον) = ἑκουσίως, θεληματικῶς || ἐπίτηδες, ἐξεπίτηδες, σκοπίμως.

Ἔτυμ.*: *ἑκών· τὸ δασὺ πνεῦμα ὀφείλεται κατά τινας εἰς ἐπίδρασιν τοῦ ἀντωνυμ. θέμ. *ἑ- (<**σFε-**.—ἀττ. ***ἑκών*** (ἐν Λοκρ. ἐπιγρ. ***Fεϝόντας***, Κρητ. ***Fεκών***)· ***ἄεκων*** =***ἀ̆-κων*** (βλ. λ.)· κυρ. ***ἑκών*** εἶναι μτχ. ἀπολεσθέντος ρήμ. *vekmi, πρβλ. σανσκρ. vάçmi, (ἐπιθυμῶ), **uçánt-** (ἐπιθυμητός)· τὸ θέμα ***Fεκατ-*** (: σανσκρ. **uçat-**) (<***ἑκόντα*** κατὰ μετάπτωσιν) ἐμφανίζεται ἐν τῷ δωρ. θηλ. ***ἄεκασσα***, Κρητ. ***Fέκαθθα*** (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. ***ἀγεκαθά***· ***ἑκοῦσα***), πρβλ. σανσκρ. **uçatī**, ἑλλ. ἐπ. ***ἑκηβόλος*** (ἀντὶ ***ἑκᾰβόλος*** κατὰ μετρ. παρήχησιν), κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα σύνθετα εἰς ***-ηβόλος***, ὁμηρ. ***ἑκά(F)εργος***, ***Ἑκαμήδη***, ***Ἑκά-διος***. Βοιωτ. **Fhεκάδᾱμος** (ὀπόθεν Θεσσαλ. ***Fεκέδᾱμος***, ἀττ. ***Ἀκάδημος***) τὰ ὑποκορ. ***Ἑκᾶς*** καὶ Παμφ. **Fεκειτους** (γεν. ἑν.), ἐπ. ***ἑκατηβόλος***, ***ἑκατηβελέτης***, ὑποκορ. ***Ἕκατος***, ***Ἑκάτη***, ὁμηρ. μτχ. ***ἀεκαζόμενος***, ἐπ. ποιητ. ***ἕκητι***, δωρ. ***ἑκᾶτι*** (<*Fεκᾶτᾰτι καθ' ἁπλοποίησιν) καὶ ἰων. ***εἵνεκα***, ἀττ. ***ἕνεκα*** (<***ἑν-Fεκα**, βλ. λ.).

ἐλάα, ἀττ. ἀντὶ ***ἐλαία***.

ἐλάαν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐλᾶν***, ἀπρφ. τοῦ ***ἐλαύνω***.

ἔλᾰβον, ἀόρ. β' τοῦ ***λαμβάνω***.

ἐλᾰθον, ἀόρ. β' τοῦ ***λανθάνω***.

Ἔλαΐ̓α, ἀττ· **ἐλάα,** ἡ, «ἐλιά», τὸ ἐλαιόδενδρον, λατιν. **olea, oliva**·—παροιμ. ***φέρεσθαι ἐκτὸς τῶν ἐλαιῶν***=τρέχειν (χωρεῖν) πέραν τῶν ἐλαιῶν, αἵτινες εὑρίσκοντο εἰς τὸ τέρμα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ σταδίου (ἔνθα ἐλάμβανε χώραν ὁ ἀγὼν δρόμου), τ. ἐ. προχωρεῖν πέραν τοῦ δέοντος, ἐκτὸς θέματος.— **II** ὁ καρπὸς τοῦ ἐλαιοδένδρου, «ἐλιά»

Ἔτυμ.*: *ἐλαία, ἰων. ***ἐλαίη***, ἀττ. ***ἐλάα*** (<***ἐλαιFᾱ**· ***ἔλαιος***· ***ἔλαιον***· ἀγνώστου ἐτυμολ.· ***ἐλαιFα***) λατιν. **oliva**, ***ἐλαιFον**) λατιν. ***olēvum, olĕum**, γεν. ***olēvī**, **olīvī**, ὁπόθεν ὑστερογενὴς ὀνομ. **olīvum, olīvum**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐλαιῆες, ἀττ. **-άεις,** ***εσσα, εν***· ἐξ ἐλαίας, κατάφυτος ἐξ ἐλαιοδένδρων.

ἐλαΐνεος, α, ον, καὶ **ἐλάϊνος,** η, ον (*ἔλαία*)· ὁ ἐξ ἐλαιοδένδρου, ἐκ ξύλου ἐλαίας.

ἐλαιο-λόγος, ὁ (*ἔλαία*+*λέγω*)· ὁ συλλέγων ἐλαίας.

ἔλαιον, τό (*ἔλαία*)· ἐλαιόλαδον, ἔλαιον, λατιν. **olivum.**

ἔλαιος, ὁ (*ἔλαία*)· ἀγρία ἐλαία (λατ. **oleaster**).

ἐλαιο-φόρος, *ον* (*ἔλαία* + *φέρω*)· φέρων, παράγων, ἐλαίας.

ἐλαιο-φυής, *ὲς* (*ἔλαία* + *φύω*)· κατάφυτος ἐξ ἐλαιῶν.

ἐλαιό-φυτος, *ον* (*ἔλαία*+*φύω*)· κατάφυτος ἐξ ἐλαιοδένδρων.

ἐλαῖς, *-ῖδος,* ἡ=*ἔλαία*· ἀττ. πληθ. *ἐλᾶδες.*

ἐλαιών, *-ῶνος,* ὁ (*ἔλαία*)· δάσος ἐξ ἐλαιοδένδρων, λατιν. **olivētum.** — ὡς κύριον ὄνομα, ***«τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν»***.

ἐλάκησα, ἔλακον, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ *λάσκω.*

ἐλάμφθην, ἰων. ἀντὶ *ἐλήφθην,* παθητ. ἀορ. α' τοῦ *λαμβάνω.*

ἑλ-ανδρος, *ον* (*ἑλεῖν*+*ἀνήρ*)· ὁ φονεύων ἄνδρας.

ἔλᾶσα, ἐπ. ἀντὶ *ἤλασα,* ἀόρ. α' τοῦ *ἐλαύνω.*— **ἐλάσασκε,** ἰων. καὶ ἐπ. γ' ἑν.—**ἐλασσαίατο,** ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἐλάσαιντο,* γ' πληθ. Εὐκτ. μεσ. ἀορ. α'.

ἐλασᾶς, ὁ· ἄγνωστον πτηνόν, ἴσως ἐπινοηθὲν ὑπὸ Ἀριστοφ. (ὄρν. 886). [ἐκ τοῦ *ἐλαύνω,* ἀορ. Προστ. *ἔλασαι,* κατὰ τὸ *τρεσᾶς* ‹ **τρεσ-ᾶς*, *χεσᾶς* ‹ **χεδ-ᾶς*].

ἐλᾶσείω, ἐφετικὸν τοῦ *ἐλαύνω*· ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ, νὰ ἐλάσω.

ἐλᾰσία, ἡ (*ἐλαύνω*)· τὸ ἐλαύνειν (ἡ *ἔλασις*), Ἱππασία, Ἵππευσις.

ἐλᾰσί-βροντος, *ον* (*ἐλαύνω*+*βροντή*)· ὁ ἐξακοντίζων βροντάς, ἐκσφενδονίζων κεραυνούς.— **II** ὁ ἐξοκοντισθεὶς ὥσπερ κεραυνός.

ἐλάσ-ιππος, *ον* (*ἐλαύνω*+*ἵππος*)· ὁ ἵππους ἐλαύνων, Ἱππηλάτης.

ἔλᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐλαύνω*)· τὸ ἐλαύνειν, ἁμαξοδρομία, ἱππασία ‖ ὡσ. κωπηλασία· **2)** ἀπέλασις, ὑπεροπία, ἐξορία. **3)** (ἐνν. *στρατοῦ*), πορεία, ἐκστρατεία ‖ (ἐνν. *ἵππου*), Ἱππασία.

ἔλασσα, ἐπ. ἀντὶ *ἔλασα, ἤλασα,* ἀόρ. α' τοῦ *ἐλαύνω.*

ἐλασσόω, ἀττ. **-ττόω,** μελ. *-ώσω*· ἀόρ. α' ἀττ. *ἠλάττωσα.*— Παθητ., μέλ. *ἐλασσωθήσομαι,* ἀλλ' ὡσ. καὶ μέσ. μέλ. *ἐλασσώσομαι* ἐν παθητ. ἐνν.· ἀόρ. *ἠλασσώθην*· κάμνω τι μικρότερον, ἐλαττώνω, σμικρύνω, ἢ τὸ κάμνω χειρότερον ‖ βλάπτω ‖ ἐντεῦθεν, ἀποσπῶ ἀπό τι.— **II** Παθητ., γίνομαι μικρότερος, ἐλαττώνομαι ‖ μοῦ λείπει κάτι, ἔχω πολὺ ὀλίγον ἀπό τι ‖ μετὰ γεν., εἶμαι εἰς χειροτέραν (κατωτέραν) θέσιν ἀπό ἄλλον τινά. Ἐκ τοῦ

ἐλάσσων, ἀττ. **-ττων,** *-ον,* γεν. *-ονος*· μικρότερος, ὀλιγώτερος ‖ κατώτερος, χειρότερος ‖ ***ἔλασσον ἔχω***=εὑρίσκομαι ἐν ἧττονι (κατωτέρᾳ) μοίρᾳ.— τὸ οὐδ. *ἔλασσον* ὡς ἐπίρ.=εἰς μικρότερον βαθμόν ‖ ὡσ. ὀμαλὸν ἐπίρ. ***ἐλασσόνως.***— Ἐν χρήσει ὡς συγκριτ. τοῦ *μικρὸς* μετὰ ὑπερθ. ***ἐλάχιστος***· τὸ θετικὸν ***ἐλαχὺς*** εὑρηται ἐν τῷ παλαιοτ. ἔπει.

ἐλαστρέω, μέλ. *-ήσω,* ἐπικ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἐλαύνω*· ὠθῶ, διώκω ‖ κωπηλατῶ ‖ περιφέρομαι τῇδε κἀκεῖσε, περιπλανῶμαι.

ἐλᾶσω· μέλλ. τοῦ *ἐλαύνω.*

ἐλᾰτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ἐλαύνω*· ***δεῖ ἐλαύνειν***= πρέπει νὰ ἐλαύνῃ (διώκῃ) τις.

Ἔλᾰ'τη· πεύκη, ἐλάτη, «ἔλατος».— **II** κώπη, ὡς κατασκευαζομένη ἐκ ξύλου ἐλάτης ‖ μτγν. ὡσ. καὶ ὁλόκληρον τὸ πλοῖον ἢ λέμβος, κατὰ συνεκδοχήν.

Ἔτυμ. : ἀβεβ. ἐτυμολ.· *ἐλάτη* ‹ (**ἐλῑ̯τᾱ*, ἰαπ. **lῑ̯tā*· παλ-γερμ. **linta**· πρβλ. σανσκρ. **laṭā** (‹ **lῑ̯ṭa*) = εἶδος κισσοῦ.— Λιθ. **lentà** (σανίς).— τὸ λατιν. **linter** (λέμβος) παρήγαγε τὸ παλ-ιρλ. **lestar,** τό Gall. **llestr** (λεκάνη), παλ-Κορν. **lester** (πλοῖον), Breton. **lestr** (πλοιάριον)· διὰ τὴν λατιν. λ. **linter** πρβλ. τὸ λατ. **venter** ἑλλ. *γαστὴρ* ‹ **gvῑ̯str-*.

ἐλᾰτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐλαύνω*)· ὁ ἐλαύνων, ἁρματηλάτης ‖ ***ἐλατὴρ βροντῆς***=ὁ ἐξακοντίζων βροντήν.— **II** ὁ ἀποδιώκων μακράν, ὁ ἐκδιώκων.— **III** πλακοῦς (ὄρτος, κέϊκ) πλατὺς καὶ ἐπίπεδος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐλᾰτήριος, α, ον (*ἐλατήρ*)· ὁ μακρὰν ἐλαύνων, ἀπομακρύνων, ἐκδιώκων.

ἐλᾰτῖνος, η, ον (*ἐλάτη*)· ὁ ἐκ ξύλου ἐλάτης, (ἢ πεύκης).

ἔλαττον, ἀττ. οὐδ. ἀντὶ ***ἔλασσον, ὡς ἐπίρ.*** ὀλιγώτερον.

ἐλαττονέω, μέλ. *-ήσω* (***ἐλάσσων***)· ἔχω (λαμβάνω) ὀλιγώτερον, ἔχω πολὺ ὀλίγον, ἔχω ἔλλειψιν, μειονεκτῶ.

ἐλάττων, ἐλαττόω, ἐλάττωμα, ἀττ. ἀντὶ ***ἐλασσ-***.

Ἔλᾰγ'νω, μέλ. ***ἐλᾰ́σω*** ἐπικ. ***ἐλάσσω,*** ἀττ. ***ἐλῶ,*** ἀπρφ. ***ἐλᾶν,*** ἐπικ. ὡσ. ***ἐλόω.*** — ἐνεργ. ἀόρ. α' ***ἤλᾰσα,*** ἐπικ. ***ἔλᾰσα, ἔλασσα.*** — πρκ. ***ἐλήλᾰκα.***— Μέσον, ἀόρ. α' ***ἠλασάμην,*** ἐπικ. β' ἐν. Εὐκτ. ***ἐλάσαιο,*** μτχ. ***ἐλασσάμενος.***— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἠλάσθην*** καὶ ***ἠλάσθην***· πρκ. ***ἐλήλαμαι*** καὶ ***ἐλήλασμαι***· γ' ἑνικ. ὑπερσ. ***ἠλήλατο,*** ἐπικ. ***ἐλήλατο.*** — βλ. ***ἐλάω.*** — **I** βάλλω τι εἰς κίνησιν, τὸ κάμνω νὰ κινηθῇ πρὸς τὰ ἐμπρός, κυρ. ἐπὶ ἵππων, ἁρμάτων, πλοίων. **2)** φαινομενικῶς ἀμτβ., Ἱππεύω, πορεύομαι ἐφ' ἁμάξης, πλέω, κωπηλατῶ ‖ ***ἐλαύνοντες*** = οἱ κωπηλάται.—ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ δευτέραν αἰτ.: ***γαλήνην ἐλαύνω***=πλέω ἐν γαληνιαίᾳ θαλάσσῃ ‖ ***πόντον ἐλάταις ἐλαύνω*** = πλήττω τὴν θάλασσαν διὰ τῶν κωπῶν.—εἶτα πράγματι ἀμτβ.· προχωρῶ, προβαίνω: ***ἐς τοσοῦτον ἤλασαν***= προεχώρησαν μέχρι τοιούτου σημείου. **3)** ἀπομακρύνω, -ομαι, ἀπάγω, λατιν. **abigere,** κυρ. ἐπὶ κλοπιμαίων κτηνῶν‖ ἀττ. ὅμως ὡσ. ***ἐλαύνω μύσος, μίασμα, ἄγος***=ἀποδιώκω τὸ μίασμα κλπ. **4)** συνωθῶ, συνθλίβω, εἰς στενὸν χῶρον, πιέζω ἐν μάχῃ ‖ ἀττ. ὡσ. καταπονῶ, βασανίζω, ἀνιῶ, ἐνοχλῶ, λυπῶ.— **II** πλήττω, κόπτω, τραυματίζω ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ. ***ὄμον ἐλαύνω τινά*** = τραυματίζω τινὰ εἰς τὸν ὦμον. **2)** ὠθῶ διὰ μέσου τινός, διαπερῶ ‖ παθητ. διέρχομαι, περῶ διὰ μέσου. — **III** κτυπῶ διὰ σφύρας, σφυρηλατῶ, μέταλλον, λατιν. **ducere** ‖ ***ἀσπίδα ἐλαύνω***= κατασκευάζω ἀσπίδα ἐκ σφυρηλάτου μετάλλου. **2)** ἀνορύσσω, ἀνασκάπτω· ***ἐλαύνω ὄρχον ἀμπελίδος*** = φυτεύω ἀμπέλους στοιχηδὸν (εἰς γραμμήν) ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, φυτεύω, παράγω. **3)** ***κολῳὸν ἐλαύνω*** = παρατείνω, διατηρῶ, τὴν φιλονεικίαν.

ἐλάφειος, *ον* (***ἔλαφος***)· ὁ ἀνήκων εἰς ἔλαφον, τῆς ἐλάφου, «ἐλαφήσιος».

ἐλᾰφη-βολία, ἡ (***ἐλαφη-βόλος***)· τὸ βάλλειν (θηρεύειν, τοξεύειν, φονεύειν) ἐλάφους, ἄγρα ἐλάφων.

ἐλᾰφη-βόλια (ἐνν. *ἱερά*), τά· ἑορτὴ εἰς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐλᾰφη-βολιών, *-ῶνος,* ὁ· ὁ ἕνατος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, καθ' ὃν ἑωρτάζοντο ***τὰ ἐλαφηβόλια,*** ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα 1ῆ Μαρτίου— 1ῆ Ἀπριλίου.

ἐλᾰφη-βόλος, *ον* (***ἔλαφος***+***βάλλω***)· ὁ βάλλων (τοξεύων, κτυπῶν, θηρεύων) ἐλάφους ‖ ὡς οὐσ. ὁ κυνηγὸς ἐλάφων.

ἐλᾰφο-κτόνος, *ον* (***ἔλαφος***+***κτείνω***)· ὁ κτείνων (φονεύων) ἐλάφους.

Ἔλᾰ˘φος, ὁ καὶ ἡ· «ἔλαφι, λάφι» (λατιν. **corvus elaphus**) εἴτε ἄρρεν εἴτε θῆλυ («λαφίνα»).

Ἔτυμ. : ***ἔλαφος*** ‹ ἰαπ. **elῑ̯-bho-s,** πρβλ. ***ἔλλὸς*** ‹ **ἔλνος,* παλ-σλαυ. **jelen-**· πρβλ. ὡσ. Gaul. **elem-biu** (ὄνομα μηνός) (πρβλ. ἀττ. ***ἐλαφηβολιών***), καὶ ἴσως Γοτθ. **lamb** (ἀρνίον), παλ-γερμ. **lamb** ‹ **lon-bho-m** (ἀρνίον)· τὸ συνθετ. **-bho-** θεωρεῖται ὑπό τινων πρόσφυμα προσλαμβανόμενον συνήθως ὑπὸ ὀνομάτων ζώων.

ἐλᾰφο-σοΐη, ἡ (***ἔλαφος***+***σεύω***)· ἡ θήρα ἐλάφων.

ἐλαφρία, ἡ· ἐλαφρότης, κουφότης ‖ ἀπερισκεψία, ἀβουλία. Ἐκ τοῦ

Ἐλᾰφρό'ς, ά, όν καὶ **-ὸς, -όν**· ἐλαφρὸς κατὰ τὸ βάρος (λατιν. **levis**), ἀντίθ. τῷ ***βαρὺς*** ‖ μτφ. ἐλαφρός, οὐχὶ φορτικός, οὐχὶ βαρύς, εὔκολος: ***ἐν ἐλαφρῷ ποιοῦμαι***=θεωρῶ τι εὔκολον.— ἐπίρ. ***ἐλαφρῶς***=ἐλαφρῶς, εὐκόλως.— **II** εὐκίνητος, καθέλκυστος, ἐλαφρός, ταχύς, ἐνεργητικός, δραστήριος ‖ ***οἱ ἐλαφροὶ***=οἱ ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι στρατιῶται (λατιν. **levis armatura**).— **III** μτφρ. ὁ ἐλαφρῶς σκεπτόμενος, ἐ-

λαφρόνους, ἀπερίσκεπτος, «ἐλαφρόμυαλος, ἀμυαλος».

Ἔτυμ.: ἐλαφρὸς ⟨ἰαπ. (e)lH̯gvhro-s· *(e)lagvhro-s· παλ-γερμ. lungar (γοργός), ° Ἀγγλοσαξ. lunzre ἐπίρ. (ταχέως)· ◡ πρβλ. Ζενδ. συγκρ. rənǰyah- (ταχύτερον), ὑπερθ. rənǰišta-, ἐκ ρίζ. leH̯gvh (= τρέχω) ἐν τῷ σανσκρ. rā́hatē (σπεύδω), Ζενδ. rənǰaiti (ἐνεργῶ ταχέως)· βλ. καὶ *ἐλαχύς*.

ἐλάχιστος, *η, ον,* ὑπερθ. τοῦ συγκρ. *ἐλάσσων* (ἀμφότερα παραθετ. τοῦ *ἐλαχύς*)· ὁ μικρότατος (ἀντίθ. τῷ *μέγιστος*), ὁ ἐλάχιστος ‖ ὁ ἐλαχίστης ἀξίας, ὁ χείριστος.—***τὸ ἐλάχιστον*** ὡς ἐπίρ.= κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοὐλάχιστον· οὕτω ὡς ἐπίρ. κεῖται καὶ τὸ οὐδ. πληθ. *ἐλάχιστα*. — Ἐντεῦθεν ἐσχηματίσθη νέον συγκρ. ***ἐλαχιστότερος***=μικρότερος τοῦ ἐλαχίστου., καὶ ὑπερθ. ***ἐλαχιστότατος***=ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐλαχίστων, ὁ σφόδρα ἐλάχιστος.

ἔλᾰχον, ἀόρ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

ἐλᾰχυ-πτέρυξ, *-υγος, ὁ, ἡ* (*ἐλαχὺς*+*πτέρυξ*)· ὁ ἔχων μικρὰς πτέρυγας ‖ ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ἔχων μικρὰ πτερύγια.

Ἔ̆ΛᾸΧῨΣ, *-εια, -ύ*· μικρός, ὀλίγος, βραχὺς ‖ εὐτελής, πενιχρός, ἀνάξιος λόγου ‖ ἐπικ. λ., ἐξ ἧς *ἐσχηματίσθησαν* τὰ παραθετ. *ἐλάσσων, ἐλάχιστος*.

Ἔτυμ.: θηλ. *ἐλάχεια* ὀρθότ. τοῦ *ἐλαχεῖα*· συγκρ. ἰων. *ἐλάσσων*, ἀττ. *ἐλάττων* ⟨**ἐλαγχjων* ἀντὶ **ἐλεγχjων* *κατὰ τὸ ἐλαχύς*· πιθαν. ἐκ ρ. legvh ἢ legh (εἶμαι μικρός, ἀσήμαντος), ἄνευ ἐρρίνου φθόγγου, ὡς ἀποδεικνύει τὸ λατιν. levis (⟨**legvis*), σανσκρ. συγκριτ. rā́ghīyān, lāghīyān, ǰhánī- (ἀδύνατος, μικρός), κατὰ μετάπτωσιν **logvh-*· κατά τινας καὶ τὸ ἑλλ. *ἐλαχὺς περιέχει ὡσ. τὸ* **logvh-*, σανσκρ. raghúh, laghúh (ταχὺς) ⟨**lH̯ghús* ἢ **leghús* ἢ **loghús*, Λιθ. lengvas, lengvus, (ἐλαφρός), Γοτθ. leihts κ- ᾱ· ἐν συμφυρμῷ μετὰ τῆς ῥ. leH̯gvh (τῆς ὑπαρχούσης ἐν λ. *ἐλαφρὸς* κ.ἄ.).

ἐλάω, σπάν. ποιητ. ἐν. ἀντὶ *ἐλαύνω*· ἐπικ. ἀπρφ. *ἔλαον*, πρτ. *ἔλασον, ἔλων*. Βλ. λ. *ἐλαύνω*.

Ἔτυμ.: ***ἐλάω***, ἀττ. μέλλ. *ἐλῶ*, γ' πληθ. Ὁμ. *ἐλόωσι*, παθ. πρκ. Ὁμηρ. *ἐλήλαται*, ὑπερσ. *ἐλήλατο*· *ἐλαύνω* ⟨**ἔλαυν-jω* ἐκ τινος ὀνόμ. **ἐλαυνός*, **ἔλα-Fν-ος* (=ὁδηγός)· ***ἐλάω***: λατ. alacer (ζωηρός, ὀξύς), Γοτθ. aljan, Ἰρλ. ēlaim (⟨**exlājō*) = φεύγω, ἰαπ. **ela-* (ἐρεθίζω, διεγείρω).

Ἔ̆ΛΔΟΜΑΙ, *ἑλδομαι,* ἀποθ.· ἐπιθυμῶ σφόδρα, ποθῶ ‖ εὔχομαι νὰ ἀποκτήσω τι, ἀγωνίζομαι διά τι, ἐπιδιώκω τι, ἐποφθαλμιῶ τι.

Ἔτυμ.: ***ἔλδομαι***, ὁμηρ. *ἐέλδομαι*· ἐπ. *ἐέλδωρ*, τό, ***ἔλδωρ***· ***ἔλδομαι*** ⟨**Fελ-δο-*, ἐκτετ. κατὰ ἐν *-δ-* τῆς ῥίζ. vel- (=ἐκλέγειν, δέλειν) ἐν τῷ σανσκρ. vṛṇīté (ἐκλέγω), Ζενδ. var- (ἐκλέγω), σανσκρ. várah (ἐκλογή), λατ. volō velle (θέλω, ἐπιθυμῶ), gall. ·κλπ. gvell (ἐπιθυμητός) (⟨Κελτ. **vello-*, **vel-no-*), Γοτθ. waljan, παλ-γερμ. wëllan (θέλειν), Γοτθ. waljan, παλ-Γερμ. wellan (ἐκλέγειν), Λιθ. vēlyti (εὔχομαι), pa-velt (θέλει), villis (ἐλπίς), vilus (ἐλπίζω), παλ-σλαυ. veleti (διευθετῶ), voliti (προτιμῶ), Δωρ. *λῶ, λῇ* (*Fλη- βλ. λ.)· προβλ. τὴν ἐπέκτασιν δι' ἑνὸς *-p-* ἐν τῷ *ἔλπω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔλδωρ, ἐέλδωρ, τό, ἄκλ.· ἐπιθυμία, πόθος ‖ εὐχή.

ἕλε, ἐπικ. ἀντὶ *εἷλε*, γ'. ἑν. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

ἑλεαίρω, ποιητ. ἀντὶ *ἐλεέω*· συμπαθῶ, οἰκτείρω, λυποῦμαι.

Ἔ̆ΛΕᾸΣ, *-άντος, ὁ*· εἶδος γλαυκός.— [ἴσως συγγ. τῷ *ἐλέα*, *ἡ*=καλαμοδύτης, πτηνόν ζῶν ἐπὶ τῶν καλάμων περὶ τὰ ἕλη: λατιν. olor (⟨**elor*)].

ἐλεγεία, *ἡ*=*ἔλεγος*, ἐλεγειακὸν ποίημα.

ἐλεγεῖον, τὸ (*ἔλεγος*)· δίστιχον (ποίημα ἐκ δύο στίχων), ἓξ ἑνὸς ἑξαμέτρου καὶ ἑνὸς πενταμέτρου στίχου· τὸ μέτρον τῆς ἐλεγείας. — Κατὰ πληθ. ***τὰ ἐλεγεῖα***=***ἔλεγος***, ἐλεγειακὸν ποίημα.

ἐλεγεῖος, *α, ον* (*ἔλεγος*)· ἐλεγειακός, ἀνήκων εἰς τὴν ἐλεγείαν.

ἐλέγευ, δωρ. ἀντὶ *ἐλέγου*, β' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ *λέγω*.

ἔλεγξις, *-εως, ἡ* (*ἐλέγχω*)· ἀνάκρισις, ἐξέλεγξις, μομφή.

ἔλεγος, *ὁ*· θρηνητικὸν ᾆσμα, θρηνολογία (ἀρχικῶς μὲν ἀσχέτως πρὸς τὸ μέτρον, *βραδύτερον δμως ἀ*παραιτήτως ἐν ἐναλλαγῇ ἑξαμέτρων καὶ πενταμέτρων). — [κυρ. ***ἔλεγος*** ἐλέγετο ᾆσμα ᾀδόμενον συνοδείᾳ αὐλοῦ· εἶναι ἀσιατικῆς, ἴσως Φρυγικῆς, προελεύσεως· πρβλ. Ἀρμ. elegn- (αὐλός, κυρ. κάλαμος)].

ἐλεγχείη, *ἡ* (*ἐλέγχω*)· ὄνειδος, ὕβρις, μομφή.

ἐλεγχής, *ἐς* (*ἔλεγχος*)· ὑποκείμενος εἰς ἔλεγχον, ἄξιος ἐλέγχου, ἐπαίσχυντος, ἀναιδὴς ‖ κυρ. δειλός, ἀνανδρος.— Ἀνώμαλ. ὑπερθετ. *ἐλέγχιστος*.

ἔλεγχος (Α), τὸ (*ἐλέγχω*)· μομφή, ὄνειδος, ἀτιμία, αἰσχύνη ‖ ***κάκ' ἐλέγχεα***=κακὰ ὀνείδη (δι' ὑμᾶς αὐτούς).

ἔλεγχος (Β), *ὁ* (*ἐλέγχω*)· μέσον ἐλέγχου, μέσον ἀποδείξεως ‖ δοκιμή, πείραμα ‖ βάσανος, κριτήριον, λατιν. argumentum ‖ ἀνασκευή, ἀναίρεσις.— **II** ἀνάκρισις, ἐξέτασις, βάσανος. Ἐκ τοῦ

Ἔ̆ΛΕ̆ΓΧΩ, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' ***ἤλεγξα***.—Παθητ., ἀόρ. α' ***ἠλέγχθην***· πρκ. *ἐλήλεγμαι*· καταισχύνω, ὀνειδίζω, ἀτιμάζω.— **II** ἐξελέγχω (ἀνακρίνω) διά νὰ καταπείσω τινά, καταπείθω ‖ ἀνασκευάζω, ἐξελέγχω, ἀναιρῶ (λατιν. arguere) ‖ ἐπὶ ἀποδεικτικῶν ἐπιχειρημάτων, ἀνασκευάζω, ἀναιρῶ ‖ ὡσ. ἐπιπλήττω, μέμφομαι, κατηγορῶ. 2) ἐξετάζω, ἐρωτῶ, διαμφισβητῶ ‖ ἐξελέγχω, βασανίζω, ἀποδεικνύω, ἐπιβεβαιῶ.

Ἔτυμ.: θεωρεῖται συγγ. τῷ σανσκρ. lā́ghatē (τραυματίζω, βλάπτω, κλπ.). Ἰρλ. lēim (⟨**lengmen-*)=ἅλμα, πήδημα, μεσ-γερμ. lingen (προχωρῶ), Λεττ. langāt (ὑβρίζω)· *ἐλαφρὸς* (ἐκ ρ. leH̯gvh), καίτοι θὰ ἀνέμενές τις μᾶλλον **ἐλέμφω*.

ἐλε-δεμνάς, *ἡ* (**ἕλω*+*δέμνιον*)· ἡ καταστρέφουσα τὰ κλινοσκεπάσματα.— **ἐλε-δεμνάς,** *ἡ* (*ἐλαύνω*+*δέμνιον*)· ἡ ἐκδιώκουσα ἐκ τοῦ στρώματος.

ἐλέειν, ἐπ. ἀντὶ *ἐλεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

Ἔτυμ.: ***ἐλεῖν***· ποιητ. *ἕλωρ, τό*, πληθ. *ἕλωρα*, ἐπ. *ἐλώριον* (=ἅρπαγμα, ἄγρα)· κατά τινας δὲν εἶχεν ἐν ἀρχῇ F· πρβλ. Γοτθ. saljan (προσφέρω θυσίαν), Ἀγγλοσαξ. sellan (δίδω), (πρβλ. ἀγγλ. to sell=πωλῶ), παλ-ιρλ. sellaim (λαμβάνω)· ἐξ ἰαπ. ρ. sel- (λαμβάνειν).

ἐλεεινός, καὶ παρὰ τοῖς ἀττ. ποιητ. **ἐλεινός,** *ἡ, ὸν* (*ἔλεος*)· ἄξιος ἐλέους, ἀξιολύπητος, οἰκτρός, ἄξιος συμπαθείας ‖ γενικῶς, ἀξιοθρήνητος, ἄθλιος, ἐλεεινός, κακορρίζικος.— Ἐπίρ. *ἐλεεινῶς*, ποιητ. *ἐλεινῶς*=κατὰ οἰκτρὸν (ἐλεεινὸν) τρόπον ‖ ὡς ἐπίρ. κεῖται ὡσ. καὶ τὸ οὐδ. πληθ. *ἐλεεινά*.

ἐλεέω, μέλ. *-ήσω* (*ἔλεος*)· αἰσθάνομαι ἔλεος (οἶκτον, συμπάθειαν) διά τινα, οἰκτείρω τινά, δεικνύω συμπάθειαν εἴς τινα, εὐσπλαχνίζομαι τινα.

ἐλεημοσύνη, *ἡ*· οἶκτος, ἔλεος, συμπάθεια, εὐσπλαγχνία. Ἐκ τοῦ

ἐλεήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἐλεέω*)· οἰκτίρμων, εὐσπλαγχνικός.

ἐλεητύς, *-ύος, ἡ*, ἰων. ἀντὶ *ἔλεος*· οἶκτος, εὐσπλαγχνία, συμπάθεια.

Ἐλείθυια, *ἡ*=*Εἰλείθυια* (ἑλ. λ.).

ἐλεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*. [δι' ἐτυμολ. ἑλ. *ἐλέειν*].

ἐλεινός, ἀττ. ἀντὶ *ἐλεεινός*.

ἐλειο-βᾶτης, *-ου, ὁ* (*ἕλος*+*βαίνω*)· ὁ περιπατῶν ἢ κατοικῶν εἰς τὰ ἕλη.

ἔλειος, *ον* καὶ *-α, -ον* (*ἕλος*)· ὁ ζῶν εἰς τὰ ἕλη, ὁ φυόμενος ἢ αὐξανόμενος εἰς τὰ ἕλη.

ἐλειψάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *λείβω*.

ἔλεκτο, γ' ἑν. παθ. ἀορ. β' τοῦ *λέγομαι* = κεῖμαι, εὑρίσκομαι.

Ἔ̆ΛΕΛΕῨ *ἢ* **ἐλελελεῦ,** ὡς τὸ *ἀλαλά*· δυνατὴ κραυγή. Κατὰ τὸν Σχολ. τοῦ Ἀριστοφ. (ὄρν. 864) ***«ἐπίρρθεγμα πολεμικόν· οἱ προσιόντες γὰρ εἰς πόλεμον τὸ ἐλελεῦ ἐφώνουν μετά τινος ἐμμελοῦς κινήσεως...»***

ἐλελήθεε, ἰων. γ' ὑπερσ. τοῦ *λανθάνω*.

ἐλελίζω (Α)· μελ. *-ξω*· ἐπ. ἀόρ. α' *ἐλέλιξα*, παθητ. *ἐλελίχθην*· γ' ἑν. παθητ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.) *ἐλέλικτο*.—ἐπικ. ἐπεκτετ. τύπος τοῦ *ἐλίσσω*· περιστρέφω, περιδινῶ.— **II** ἐπὶ στρατιωτῶν, τοὺς κάμνω νὰ συστραφοῦν, ταὺς περισυνάγω.— **III** γενικῶς, κάμνω τινὰ νὰ τρέμῃ ἢ νὰ σείεται.—Παθητ., σείομαι, τρέμω.— **IV** Ἐν τῷ μέσ. σημ. καὶ συστρέφω ἐμαυτόν.

Ετυμ. : σανσκρ. **rē'jati** (κλονίζω), **rē'jatē** (πηδᾶν, τρέμειν), παλ-ιρλ. **lōig, lōeg** (μόσχος) <κελτ. ***loigo-**=πηδητής, Γοτθ. **laikan** (ἀναπηδῶ), **laiks** (χορός), παλ-Νορβ. **leika** (παίζω), **leikr** (παιδιά)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **loig, lig**.—Ποιητ. ***ἐλελίχθων*** (=ὁ σείων τὴ γῆν) <***ἐλελιγ-**+***χθών***.

ἑλελίζω (Β)· μελ. **-ξω**· ἀόρ. α' ***ἠλέλιξα***· κραυγάζω ἐλελεῦ, ἐγείρω τὴν πολεμικὴν κραυγήν || ἐγείρω δύνατὴν κραυγήν.—[ἡ κραυγὴ ***ἐλελεῦ*** εἶναι ὠνοματοπεποιημένη λέξις, κραυγὴ πολέμου ἢ λύπης].

ἐλέλικτο, γ' ἑνικ. παθ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.) τοῦ ***ἑλελίζω*** (Α).

ἑλελίχθη, ἐπικ. γ' ἑν. παθητ. ἀορ. α' τοῦ ***ἑλελίζω*** (Α).

ἑλελί-χθων, ον, γεν. **-ονος** (***ἑλελίζω*** + ***χθών***)· ὁ σείων τὴν γῆν.

ἑλελόγχειν, ὑπερσ. τοῦ ***λαγχάνω***.

ἑλένᾱς, ἡ (***ἑλεῖν*** + ***ναῦς*** καὶ δωρ. ***νᾶς***)· ἡ καταστρέφουσα (κατ' ἄλλους συλλαμβάνουσα) πλοῖα, ἐπίθ. τῆς Ἑλένης, μεθ' ὑπαινιγμοῦ τοῦ ὀνόματός της).

ἑλεό-θρεπτος, ον (***ἕλος***+***τρέφω***)· ὁ τρεφόμενος (αὐξανόμενος) εἰς τὰ ἕλη.

ἑλεόν, ἐπίρ., ὡς τὸ ***ἐλεεινόν***· οἰκτρῶς, «ὀλιβερά».

ἙΛΕΟΣ, ὁ, καὶ **ἐλεόν,** τό· μαγειρικὴ τράπεζα, κρεατοσάνιδον. [πρβλ. ***ἐλέατρος*** (= δοκιμαστὴς ποτῶν, προγεύστης)· ***ἐλεοδύτης*** (= ἐπιστάτης τῶν ἱερῶν ἑορτῶν ἐν Δήλῳ)· ἀγνώστου ἐτυμολ.].

ἙΛΕΟΣ, **-ου,** ὁ, ὡσ. τὸ **ἔλεος,** γεν. **-έους**· οἶκτος, συμπάθεια, συμπόνια.— **II** ἀντικείμενον συμπαθείας, πρᾶγμα ἄξιον οἴκτου.— [πρβλ. ***νηλεὴς*** = ἀνηλεής· ***ἐλεεινός,*** ἀττ. ποιητ. ***ἐλεινός, ἐλεόν, ἐλεέω, ἐλεαίρω, ἐλεήμων, ἐλεημοσύνη*** (ὅλ. τὰς λ. λ.)· ἀβεβ. ἐτυμολ.].

ἑλέ-πολις, ποιητ. **ἑλέ-πτολις, -ι,** γεν. **-ιδος** καὶ **-εως** (***ἑλεῖν***+***πόλις***)· ἡ καταστρέφουσα πόλεις, ἡ κυριεύουσα πόλεις || ἐπίθ. τῆς Ἑλένης μεθ' ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸ ὄνομά της.

ἑλέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***αἱρέω***.

ἑλετός, ***ἡ, ὸν*** (***ἑλεῖν***)· ὃν δύναταί τις νὰ λάβῃ ἢ νὰ συλλάβῃ, ληπτός.

ἐλευθερία, ἰων. **-ίη,** ἡ (***ἐλεύθερος***)· ἐλευθερία, ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος πράγματος.

ἐλευθέριος, ***ον*** (***ἐλεύθερος***)· ὁ φερόμενος (ὁμιλῶν ἢ πράττων) ὡς ἄνθρωπος ἐλεύθερος, ὁ ἐλευθεριάζων τοὺς τρόπους, εἰλικρινής (λατιν. **liberalis**) || κυρ. ὁ γενναιόδωρος, ὁ δίδων ἀφειδῶς. Τὸ ***ἐλεύθέριος*** ἔχει πρὸς τὸ ***ἐλεύθερος*** οἱαν σχέσιν ἔχει τὸ **liberalis** πρὸς τὸ **liber**.— **II** Ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ ἐλευθερωτής, λυτρωτής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐλευθεριότης, **-ητος,** ἡ· ἡ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος (τοῦ φρονήματος), μεγαλοδωρία, γενναιοδωρία.

ἐλευθερίως, ἐπίρ. τοῦ ***ἐλευθέριος***· συγκρ. **-ιώτερον,** ὑπερθ. **-ιώτατα**.

ἐλευθερό-παις, **-παιδος,** ὁ· ὁ ἔχων ἐλεύθερα τέκνα.

ἙΛΕΥΘΕΡΟΣ, **α, ον,** καὶ ἀττ. **-ος, -ον** (λατιν. **liber**)· ***ἐλεύθερον ἦμαρ***=ἡ ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας || ***τὸ ἐλεύθερον*** = ἡ ἐλευθερία **2)** ἐλεύθερος ἢ ὁ ἀπηλλαγμένος ἀπό τινος πράγματος. **3)** ἐπὶ πραγμάτων, ἐλεύθερος, δηλ. ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν διάθεσιν παντός, προσιτὸς εἰς πάντας.— **II** Ὡς τὸ ***ἐλευθέριος*** (β βλ.), ὁ ἐμπρέπων εἰς ἐλεύθερον ἄνδρα, ὁ φιλελευθέρων φρονημάτων (λατιν. **liberalis**).

Ετυμ. : ***ἐλεύθερος*** (κρητ. ***ἐλούθερος***)= λατ. **līber -era** (<***louberos**, πρβλ. ἰταλ. ***louferos**), πρβλ. παλ.-λατιν. **loebertātem, leiber,** fal. **loferta (liberta),** παλ-σλαυ. **ljudīje** (λαός), λεττ. **l'audis** (λαός), παλ-γαρμ. **liut,** ἀγγλ-σαξ. **léod** (λαός), **leudis** (ἐλεύθερος ἄνθρωπος)· ***ἐλεύθερος*** καὶ **līber** σημ. κυρ. συμπολίτης, ὀπίσθεν σημ. ἐλεύθερος ἄνθρωπος ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ὑποδούλους πληθυσμούς· παλ-σλαυ. **ljudĭje** (=ἑλλ. ***ἐλευθος**) ἐσημ. πρωταρχικῶς: γενεά, γέννησις, πρβλ. γοτθ. **liudam** (αὐξάνω), σανσκρ. **rō'dhati, rō'hati,** Ζενδ. **raodaiti** (αὐξάνω), λατιν. **liberi** = **adulescentes** = τὰ τέκνα. **Liber** κυρ. = θεὸς τῆς γεννήσεως καὶ τῆς φυτείας ἐν Ἰταλίᾳ || ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **(e)leudh** (= αὐξάνω)· Βλ. καὶ ***ἐλεύθω*** ἐν λ. ***ἐλεύσομαι***.

ἐλευθερο-στομέω, μελ. **-ήσω**· ὁμιλῶ ἐλευθέρως, μετὰ παρρησίας. Ἐκ τοῦ

ἐλευθερό-στομος, ον (***ἐλεύθερος*** + ***στόμα***)· ὁ ἐλευθέρως καὶ μετὰ παρρησίας ὁμιλῶν.

ἐλευθερ-ουργός, ***ὁν*** (***ἐλεύθερος***+***ἔργον***)· ὁ βαδίζων γαύρος (περὶ ἵππου), ὁ ποιῶν ἐλευθέρας κινήσεις.

ἐλευθερόω, μελ. **-ώσω** (***ἐλεύθερος***)· ἐλευθερώνω, ἀπαλλάσσω, παραδίδω || ἀπαλλάσσω τινὰ μομφῆς (ψόγου), ἀθῳώνω.

ἐλευθέρως, ἐπίρ. τοῦ ***ἐλεύθερος***.

ἐλευθέρωσις, **-εως,** ἡ (***ἐλευθερόω***)· ἐλευθέρωμα, ἀπελευθέρωσις, ἀπαλλαγή.

Ἐλευθώ, -όος καὶ κατὰ συναίρ. **-οῦς,** ἡ=***Εἰλείθυια***.

Ἐλευσὶν ἢ **Ἐλευσίς,** **-ῖνος,** ἡ· ἀρχαία πόλις τῆς Ἀττικῆς, ἀφιερωμένη εἰς τὴν ***Δήμητρα*** καὶ ***Κόρην*** (***Περσεφόνην***), καὶ σήμερον ἔτι οὕτω ὀνομαζομένη.— Ἐπίρ. ***Ἐλευσινάδε***=εἰς Ἐλευσῖνα, ***Ἐλευσινόθεν***= ἐξ Ἐλευσῖνος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἐλευσίνιος, α, ον· κάτοικος τῆς Ἐλ., ἐξ Ἐλευσῖνος καταγόμενος.

ἔλευσις, **-εως,** ἡ· ἄφιξις, ἐρχομός || ἡ παρουσία, ἡ ἐμφάνισις τοῦ Χριστοῦ. Ἐκ τοῦ

ἐλεύσομαι, μέλ. τοῦ ***ἔρχομαι***· ἐν τῇ ἀττ. ὅμως διαλ. εὐχρηστότερος τούτου ἦτο ὁ τύπος ***εἶμι***.

Ετυμ. : ***ἐλεύσομαι*** ἐξ ἐνεστ. ***ἐλεύθω*** (= ἔρχομαι)· ἐπικ. ἀόρ. ***ἦλυθον***, ὑμῆρ. πρκ. ***εἰλήλουθα, εἰλήλουθμεν***, ἀττ. ***ἐλήλυθα, ἐληλύθαμεν***· Κατά τινας ἐν τῷ ἀορ. ***ἦλυ-θον*** ἔχομεν ἐπέκτασιν κατὰ ἓν **-θο-** τῆς ῥίζ. ***ἦλυ-*** πιστοποιουμένης ἐν τῷ α' πληθ. τοῦ ἀττ. πρκ. ***ἐλήλυ-μεν***, δ' πληθ. ***ἐλήλυ-τε***, ὡσ. ἐν τοῖς : ***ἐπ-ήλυ-τος, ἐπηλύτης, προσ-ήλυ-τος, ἔπ-ηλυς***.— Ὑπό τινων συσχετίζονται τὸ σανσκρ. **rō'dhati,** Γοτθ. **lindan** (αὐξάνω) κ. ἄ. (ἀ βλ. ἐν λ. ***ἐλεύθερος***), ἐξ ἰαπ. ῥ. **(e)leudh-** (αὐξάνω, ἀναβαίνω)· κατ' αὐτοὺς ἄλλως τε βασικὴ σημασ. τοῦ ***ἐλεύθω*** ἦτο ἡ τοῦ ***ἀναβαίνω***, ἡ δὲ ριζ. βάσις **eleudh-** ἀρχικῶς, κατ' αὐτούς, ἐσήμ. ἐξέρχομαι, ἀποκαλύπτομαι (ἐπομένως τὸ ἐν Κρήτῃ ἐνεργ. ***ἐλεῦσαι***=παράγω).— Ὁ ἀόρ. ***ἦλθον*** προῆλθεν ἐκ συμφυρμοῦ τοῦ (δωρ.) ***ἦνθον*** (ἐκ ῥ. ἰαπ. **enedh-, endh-,** πρβλ. σανσκρ. **ádhvan-** =ὁδός, **andhati** = ἰέναι), τοῦ ὑμῆρ. πρκ. ***ἤνοθε*** (ἐν τοῖς ***ἐν-, ἔπεν-, ἀν-ήνοθε***) καὶ τοῦ ἐπ. ἀορ. ***ἤλυθον***· κατ' ἄλλους ἦτταν ὀρθῶς, ***ἤλθον*** <***ἤρθον** (ἀορ. τοῦ ***ἔρχομαι***, σανσκρ. **ṛcchátl**) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***ἦλυθον***.

ἐλεφαίρομαι, ἀποθ.· ἐξαπατῶ διά ματαίων ἐλπίδων || ὄθεν γενικῶς, ἀπατῶ, γελῶ || καταστρέφω. Κυρ. ἐλέγετο ἐπὶ τῶν ψευδῶν ὀνείρων μετὰ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸν ἐλέφαντα καὶ τὴν ἐλεφαντίνην πύλην (***ἐξ*** ***ἧς*** καὶ ***δι'*** ***ἧς*** ἐθεωροῦντο τὰ ὄνειρα ταῦτα ἐρχόμενα).

ἐλεφαντίνεος, α, ον καὶ ***ἐλεφάντινος, η, ον*** (***ἐλέφας***)· ἐξ ἐλεφαντοστοῦ κατεσκευασμένος, «φιλντισένιος», λατ. **eburneus**.

ἐλεφαντό-δετος, ον (***ἐλέφας***+***δέω***=δένω)· ὁ δεδεμένος (κεκοσμημένος) δι' ἐλεφαντοστοῦ, πεποικιλμένος μὲ παραστάσεις ἐξ ἐλεφαντοστοῦ.

ἐλεφαντο-μαχία, ἡ (***ἐλέφας***+***μάχομαι***)· μάχη ἐλεφάντων, μάχη πρὸς ἐλέφαντας.

ἙΛΕ'ΦΑΣ, **-αντος,** ὁ· λατ. **elephas,** τὸ γνωστὸν ζῷον.— **II** ὁ χαυλιόδους τοῦ ἐλέφαντος, ἐλεφαντοστοῦν (λατιν. **ebur**).

Ετυμ.: πρβλ. συγγ. Αἰγ. **āβ, āβu,** κοπτικὸν ***εβοκ, εβυ*** (=ἐλέφας, ἐλεφαντοστοῦν)· τὸ ἐν ἀρχῇ ὁμως ***ἐλ-*** δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ ἄρθρου **al,** ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἰαπ. ***el-** (κέρας), οὕτω ***ἐλ-εφαντ-*** = λατ. **corneum ebur** (βλ. καὶ τὰς λ. λ. ***ἔλαφος, ἐλλός***).

ἔλεψα, ἀόρ. α' τοῦ ***λέπω***.

ἔλη, ἡ=***εἴλη, ἀλέα***· ὁ καύσων ἢ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

ἕλῃ, γ' ἑν. ὑποτ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. ἐ', ἢ δ' ἑν. ὑποτ. τοῦ μέσ. ἀορ. δ' τοῦ ῥ. ***αἱρέω***.— **ἕλῃαι,** ἰων. ἀντὶ ***ἕλῃ***, δ' ἑνικ. ὑποτ. μέσ. ἀορ. δ' τοῦ ***αἱρέω***.

ἐλήλᾰκα, ἐλήλᾰμαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐλαύνω***.

ἐλήλᾰται, -ᾰτο, γ' ἑνικ. παθητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ***ἐλαύνω***.

ἐλήλεγμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐλέγχω***.

ἐληλέδατο, ἀντὶ ***ἐλήλαντο***, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐλαύνω***.

ἑλήλιγμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἑλίσσω.***
ἑλήλῡθα, πρκ. τοῦ ***ἔρχομαι.***
ἑλήφθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***λαμβάνω.***
ἑλδέ, *-έτω,* Προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔρχομαι.***
ἑλθεῖν, ἐπ. ***ἐλθέμεν, -έμεναι,*** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔρχομαι.***
ἑλίγδην, ἐπίρ. (***ἑλίσσω***)· περιστροφάδην, κατὰ περιστροφικὸν τρόπον.
ἕλιγμα, *-ατος,* τὸ (***ἑλίσσω***)· τὸ περιτυλιγμένον, τὸ τύλιγμα ‖ βόστρυχος, πλόκαμος.
ἑλιγμός, ὁ (***ἑλίσσω***)· ὁ περιελιγμός, περιστροφή, στριφογύρισμα, συστροφή, περιδίνησις ‖ κυρ. περὶ κάμψεως ὁδοῦ, ὡς ἐπὶ τοῦ λαβυρίνθου.
ἑλικ-άμπυξ, *-υκος,* ὁ, ἡ (***ἕλιξ***+***ἄμπυξ***)· ἐστεφανωμένος διὰ περιελισσομένης ταινίας τοῦ μετώπου (ἢ διὰ κυκλοτεροῦς ταινίας).
ἑλῐκο-βλέφᾰρος, *ον* (***ἕλιξ***+***βλέφαρον***)· ἡ ἔχουσα βλέφαρα κινούμενα ταχέως (γοργῶς), ἡ ἔχουσα ζωηροὺς ὀφθαλμούς, ῥίπτουσα ταχὺ βλέμμα.
ἑλῐκο-δρόμος, *ον* (***ἕλιξ*** ***δραμεῖν***)· ὁ τρέχων ἑλικοειδῶς, συστρεφόμενος.
ἑλικτός, *ή, όν* (***ἑλίσσω***)· γυριστός, συνεστραμμένος, πλεκτός.
Ἑλῐκών, *-ῶνος,* ὁ· τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Βοιωτίας. ἕδρα τῶν Μουσῶν.
Ἑλῐκώνιος, *α, ον*· τοῦ Ἑλικῶνος.
ἑλίκ-ωψ, *-ωπος,* ὁ, ἡ (***ἕλιξ***+***ὤψ***)· ὁ ἔχων εὐστρόφους (ζωηρῶς περιστρεφομένους) ὀφθαλμούς, ὁ ἔχων γοργὸν τὸ βλέμμα ‖ θηλ. ***ἑλικῶπις.***

Ἔτυμ.: διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἑλίσσω***· κατὰ τοὺς ἀρχαίους Γραμματικοὺς καί τινας τῶν νεωτέρων ***ἑλίκωπες***=μελανόφθαλμοι, πρβλ. παρ' Ἡσυχ. ***αἴλιξ***'... ***μέλας***· ***ἑλίκωπες***· ***μελανόφθαλμοι***· ***ἑλικόν***... καὶ ***μέλαν***».—Κατ' ἄλλους ***ἑλίκωπες***=οἱ ἔχοντες λάμποντας (ἀστραπηβόλους) ὀφθαλμούς, ἐκ. ῥ. ἑλ-, πρβλ. ***σέλας***=λάμψις. Κατ' ἄλλους τέλος ***ἑλίκωπες*** = κόγχαι (ὀφθαλμῶν) τοξοειδῶς κεκαμμέναι.

ἑλῑνύω ἢ ἑλινύω, μελ. *-ὕσω*· ἀόρ. α' ***ἐλίνῡσα***· ἰων. ῥῆμα· ἀναπαύομαι, ἄγω ἡσυχίαν (εἰρήνην) ‖ ἀποκοιμῶμαι.— **II** εἶμαι ὀκνηρός.

Ἔτυμ.: κυρ. ***ἑλινύω*** = μένω ἀκίνητος, ὁδρανῶ· πρβλ. Ἡσυχ. ***ἁλίναμαι***· ***τρέπομαι***», ***λιάζομαι*** (=μετατρέπομαι, ἀπομακρύνομαι, καταβάλλομαι), Γοτθ. **aflinnan** (προχωρῶ), ἀγγλοσαξ. **linnan** (ἀποχωρίζομαι), παλ-γερμ. **bilinnan** (προχωρῶ, ὑποχωρῶ) (**-nn-**<**-nv-**), σανσκρ. **linā́ti, líyate** (συγκολλῶμαι)· βλ. καὶ τὰς λ. λ. ***ἀλίνειν, λεῖος.***

ἕλιξ (Α), *-ῑκος, ὁ, ἡ* (***ἑλίσσω***)· ἐπίθ.· ἑλικτός, περιεστραμμένος, κεκαμμένος, ἑλικοειδής ‖ ἐπίθ. τῶν βοῶν, πιθανῶς λόγῳ τοῦ ἑλικοειδοῦς σχήματος τῶν κεράτων των.

Ἔτυμ.: ὡς ἐπίθ. ἐν τῇ ὁμηρ. φρ. ***ἕλικας*** (***βοῦς***) κ.ἀ. ἀντὶ ***ἑλικόποδας*** ἢ ***ἑλιξόποδας βοῦς***· πρβλ. καὶ τὸ ὁμηρ. (νηῦς) ***ἀμφιέλισσα***· ***ἑλίκη*** (= ἕλιξ, σπεῖρα)· ***ἑλίσσω*** (<***Fελίσσω***), ἀττ. ***ἑλίττω***, ἀπρφ. ἀορ. ***ἑλίξαι***, ἰων.-αττ. ***εἱλίσσω*** (<***εFελίσσω***)· ἐκ. ῥ. vel- (περιστρέφω)· βλ. λ. ***εἰλύω.***

ἕλιξ (Β), ποιητ. **εἵλιξ,** *-ῑκος, ἡ* (***ἑλίσσω***)· πᾶν τὸ ἑλικοειδές, τὸ περιεστραμμένον ‖ «βραχιόλι», ψέλιον, ἐνώτιον (<σκουλαρίκι»).— στρόβιλος, δίνη, ἀνεμοστρόβιλος. λατιν. **vortex**· ***ἕλικες στεροπῆς***=λάμψεις (ἀστραπαί) διακλαδιζομένου κεραυνοῦ. — ἕλιξ κλήματος (κοιν. ψαλίδα) ἡ κισσοῦ ‖ σπεῖρα ὄφεως ‖ βόστρυχος κόμης.

ἑλιξό-κερως, *-ωτος, ὁ, ἡ, οὐδ. -ων* (***ἑλίσσω***+***κέρας***)· ὁ ἔχων ἑλικτὰ (συνεστραμμένα) κέρατα.

ἕλῐπον, ἀόρ. β' τοῦ ***λείπω.***
ἑλισσόμενος, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ ***ἑλίσσω.***
Ἑλῐ΄ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω,** ἐπ. καὶ ἰων. **εἱλίσσω**· μέλ. ***ἑλίξω***· ἀόρ. α' ***εἵλιξα.***—Παθητ. ἀόρ. α' ***εἱλίχθην***· πρκ. ***ἑλήλιγμαι***· γ' ἐνικ. ὑπερσ. ***εἵλικτο***·—περιστρέφω, τυλίσσω, κυλίω, λατιν. **volvo** ‖ κινῶ ταχέως, στρεφεδινῶ: ***πλάταν ἑλίσσω***= πάλλω τὴν κώπην, κωπηλατῶ ταχέως. 2) μτφρ. περιστρέφω ἐν τῇ διανοίᾳ μου, διανοοῦμαι, ἀναπολῶ. 3) ἀμτβ. σπεύδω, βιάζομαι, περιφέρομαι ταχέως — **II** Παθητ. καὶ μέσ. περιστρέφομαι ταχέως, στρέφω τὸ πρόσωπον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, γύρω, στρέφομαι πρὸς τὸν κόλπον (***ἐπὶ τῶν κυμάτων***)·—πηγαίνω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ («πέρα-δῶθε»), εἶμαι συνεχῶς ἀπησχολημένος εἴς τι ‖ περιστρέφομαι· ***ὧραι ἑλισσόμεναι***=αἱ περιστρεφόμεναι ὧραι. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἕλιξ***].
ἑλί-τροχος, *ον* (***ἑλίσσω***+***τροχός***)· ὁ περιστρέφων τὸν τροχόν.
ἑλί-χρῡσος, *ον* (***ἑλίσσω***+***χρυσός***)· φυτὸν ἐκ τῶν ἀναρριχωμένων μετὰ χρυσοῦ ἄνθους. [***ἑλι-*** <***Feli-,*** ἀττ. ***ἑλεί-χρῡσος*** ἢ ***ἑλειό-χρῡσος***].
ἑλκαίνω, (***ἕλκος***)· ἔχω ἕλκος, ἀλγῶ ἐξ αἰτίας ἕλκους.
ἑλκεσί-πεπλος, *ον* (***ἕλκω*** + ***πέπλος***)· ἡ ἕλκουσα (σύρουσα) τὸν πέπλον, ἡ φέρουσα μακρὰν ἐσθῆτα.
ἑλκε-χίτων, *-ωνος,* ὁ (***ἕλκω*** + ***χιτών***)· ὁ ἕλκων (σύρων) τὸν χιτῶνα, ὁ φορῶν μακρὸν χιτῶνα.
ἑλκέω, μελ. ***-ήσω,*** ἐπιτετ. τύπος τοῦ ***ἕλκω***· σύρω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σύρω εἴς δύο, διαχωρίζω.—κακομεταχειρίζομαι, φέρομαι ἀγροίκως. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἑλκηδόν, ἐπίρ. (***ἑλκέω***)· «συρτά, τραβηχτά».
ἑλκηθμός, ὁ (***ἑλκέω***)· ἀπαγωγὴ ‖ ἀγροῖκος μεταχείρισις.
ἕλκημα, *-ατος,* τὸ (***ἑλκέω***)· τὸ ἀποσπασθέν, τὸ ἀφελκυσθέν, λεῖα, (βορᾶ, λάφυρον).
ἑλκο-ποιός, *ὁν* (***ἕλκος***+***ποιέω***)· ὁ ποιῶν ἕλκη, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ δημιουργῇ πληγάς.
Ἕ΄ΛΚΟΣ, *-εος,* τό· πληγή, τραῦμα, ἀπόστημα (λατ. ulcus).

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἕλκανα***· ***τραύματα»***· ***ἑλκαίνω*** (=εἶμαι πληγωμένος), ***ἕλκος***=σανσκρ. **árçah** (= πρήξιμον), λατ. **ulcus, -eris** (<***elcos***)· τὸ δασὺ πνεῦμα ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***ἕλκω.*** Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἑλκόω, μελ. ***-ώσω***· καθιστῶ τι ἑλκῶδες, πληγώνω.
ἑλκύδριον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***ἕλκος***· μικρὰ πληγή.
ἑλκῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἕλκω.***
ἑλκυστάζω, θαμιστ. τῶν ***ἕλκω, ἑλκύω***· σύρω (τραβῶ) ἐδῶ κι' ἐκεῖ.
Ἕ΄ΛΚΩ, μελ. ***ἕλξω***· ἀορ. α' ***εἵλξα,*** ποιητ. ***ἧλξα***· ἀλλ' ὡς καὶ μελλ. ***ἑλκῦσω*** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ****ἑλκύω***)· ἀόρ. α' ***εἵλκῡσα***· Παθητ., ἀόρ. α' ***εἱλκύσθην***· πρκ. ***εἵλκυσμαι,*** ἰων. ***ἕλκυσμαι*** : σύρω, τραβῶ, λατ. **traho** ‖ σύρω (πλοῖον π. χ. ἐκ τῆς ξηρᾶς πρὸς τὴν θάλασσαν, καθέλκω), λατιν. **deducere naves** ‖ σύρω τὸ πτῶμά τινος ‖ σχίζω, ξεσχίζω ‖ μτφρ. δυσφημῶ, διασύρω, καθάπτομαί τινος 2) τανύω τὸ τόξον ‖ σύρω τὸ ξίφος. 3) ἐντείνω, τεντώνω, ἁπλώνω (ἀνοίγω) πανιά. 4) σύρω ἢ ὑψώνω (σηκώνω) «τὴ ζυγαριά» διὰ ζύγισμα. 5) κωπηλατῶ, «τραβῶ κουπί». 6) πίνω ἀπνευστί (καὶ ἁπλήστως) ‖ ὡσ. ***ἕλκω κόρδακα*** =χορεύω μὲ μεγάλα βήματα (ἀσέμνως). 7) ***ἕλκω βίοτον***—«σέρνω τὴ ζωή μου», διάγω ἀθλίαν ζωήν. 8) ἕλκω πρὸς ἐμαυτόν, προσελκύω, κυρ. ἐπὶ τοῦ μαγνήτου. 9) ***ἕλκω σταθμὸν*** = σύρω κάτω (τραβῶ πρὸς τὰ κάτω) τὸν ζυγὸν ‖ ἀπολ., ζυγίζω: ***ἕλκει πλεῖον*** = ζυγίζει περισσότερον. 10) ***ἕλκύω πλίνθους***=καλουπιάζω πλίνθους («τραβῶ» πλ.) = λατ. **ducere lateres**. — **II** Μέσον, ***ξίφος ἕλκομαι*** = σύρω («τραβῶ») τὸ ξίφος μου. 2) ἕλκω (σύρω) πρὸς τὸ μέρος μου, συσσωρεύω.

Ἔτυμ.: ***ἕλκω,*** ὁμηρ. ***ἑλκέω,*** λεσβ. ἀπρφ. ***ἕλκην***· ***ὁλκός, ὁλκή, ὁλκὸς*** (ἐπίθ.=ὁ ἑλκύων πρὸς ἑαυτόν)· ***ὁλκάς, -άδος***· πρβλ. λατ. **sulcus,** ἀγγλ.-σαξ. **sulh** (ἄροτρον), ἀλβ. **hel'k' hek'** (τραβῶ, ἀποσπῶ)· ἰαπ. ****selq-,*** Λιθ. **velkù,** παλ-σλαυ. **vléka** (ἕλκω)· βλ. καὶ ***ἅλοξ***· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****velq-*** (<****svelq-***.
ἑλκ-ώδης, *ες* (***ἕλκος***+***εἶδος***)· ὁμοιος πρὸς ἕλκος, πλήρης πληγῶν.
ἕλκωσις, *-εως,* ἡ (***ἑλκόω***)· σχηματισμὸς ἕλκους, ἐξέλκωσις.
ἑλλάβον, ἐπ. ἀντὶ ***ἔλαβον,*** ἀόρ. β' τοῦ ***λαμβάνω.***
ἑλ-λαμπρύνομαι, παθητ. (***ἐν***+***λαμπρύνω***)· διαπρέπω, ἀποκτῶ διάκρισιν εἴς τι, ἐπιδεικνύομαι, γαυρῶμαι διά τι.
ἐλ-λάμπω, μελ. ***-ψω*** (***ἐν***+***λάμπω***)· λάμπω ἐν τινι ἢ ἐπί τινος.—μέσον, εἶμαι ἐπιφανής, δοξάζομαι ἐν τινι.
Ἑλλᾱνο-δίκαι, ***-ῶν,*** οἱ (<***Ἕλλην***+***δίκη***)· οἱ κριταὶ

τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.— **II** ἐν Σπάρτῃ, εἶδος στρατοδικείου δικάζοντος τὰς μεταξὺ τῶν συμμάχων ἀναφυομένας διαφοράς.

Ἑλλὰς (Α), *-άδος*, ἡ (*Ἕλλην*)· πόλις τις τῆς Θεσσαλίας, ἱδρυθεῖσα κατὰ τὴν μυθολογίαν ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος.— **II** τμῆμα τῆς Θεσσαλίας, ἐν ᾧ κατῴκουν οἱ Μυρμιδόνες, καλούμενον καὶ *Φθιῶτις*.— **III** δ,τι καὶ σήμερον, Ἑλλάς.

Ἑλλὰς (Β), *-άδος*, *ἡ*· ἰδιόρρυθμον θηλ. ἐπίθ. τοῦ *ἑλληνικός*.

ἑλλάχον, ἐπικ. ἀντὶ *ἔλαχον*, ἀορ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

ἑλλέβορος, ὁ (καὶ *ἐλλέβ.*)· λατ. **verātrum**· βοτάνη χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων πρὸς θεραπείαν τῆς παραφροσύνης· *πῖθ' ἑλλέβορον* = εἶσαι παράφρων (κυρ.=πῖνε ἑλλέβ.)· [ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *ἕλλερα* (πληθ. οὐδ. παρὰ Καλλιμ.=δεινά, κακὰ) + *-βόρος* πρβλ. *βιβρώσκω*].

ἑλλεδάνός, ὁ (*εἴλω*)· δεσμὸς κατάλληλος διὰ δέοιμον δραγμάτων σταχύων.

Ἐτυμ.: συνάπτεται πρὸς ἰαπ. ῥ. **vel-** (συσφίγγω)· *ἑλλεδανὸς* ‹ **Ϝελεδανός*, πρβλ. *εἴλω*, *εἰλέω* ‹ **Ϝελν-*· ἢ ‹ **Ϝελδεδανὸς* πρβλ. ἀττ. *εἴλλω* ‹ **ἐ-Ϝελ-jω*.

ἑλ-λειμμα, *-ατος*, τό· ἐλλειψις, τὸ ἐλλεῖπον ἐλλειμμα. Ἐκ τοῦ

ἑλ-λείπω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. β' *ἐνέλιπον* (*ἐν*+*λείπω*)· ἀφίνω ἐντός, ἀφίνω ὀπίσω, καταλείπω.— **II** ἀφίνω τι ἀνεκτέλεστον, παρέρχομαι, παραλείπω.— **III** ἀμτβ., ἔχω ἔλλειψιν, στεροῦμαι, ἔχω ἀνάγκην τινός, ἔχω ἔλλειψίν τινος (μετὰ γεν.) ‖ ὡσ. εἶμαι κατώτερός τινος, ὑπολείπομαί τινος. — μετ' ἀπαρ. ἀποτυγχάνω εἰς τὸ νὰ πράξω τι. 2) ἀπολ. εἶμαι ἐλλιπής, ὑπολείπομαι, ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ ‖ καθυστερῶ εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου. — **IV** Μέσ. καὶ Παθητ., μένω ὀπίσω, εἶμαι κατώτερος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑλ-λειψις, *-εως*, ἡ· τὸ μένειν ὀπίσω, ἡ ὑστέρησις, ἀτέλεια ‖ παράλειψις.

ἑλ-λεσχος, *ον* (*ἐν*+*λέσχη*)· ὁ χρησιμεύων ὡς δέμα ὁμιλίας ἐν ταῖς λέσχαις, ὁ πανταχοῦ γνωστός.

Ἕλλην, *-ηνος*, ὁ· υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος· ἀπόγονοι τούτου εἶναι οἱ *Ἕλληνες*, οἱ οἰκοῦντες τὸ πρῶτον ἐν τῇ *Θεσσαλικῇ Ἑλλάδι* ‖ βραδύτ. ὠνομάσθησαν οὕτω οἱ κατοικοῦντες ἁπανταχοῦ τῆς νῦν Ἑλλάδος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς *βαρβάρους*. 2) Ἕλληνες ὠνομάζοντο βραδύτερον καὶ οἱ ἐθνικοί (εἴτε εἰδωλολάτραι εἴτε Χριστιανοί), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους.— **II** ὡς ἐπίθ.=*ἑλληνικός*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑλληνίζω, μελ. *-ίσω*· μιμοῦμαι τοὺς Ἕλληνας ‖ ὁμιλῶ ἑλληνιστί.—Παθητ., *ἑλληνίζομαι τὴν γλῶσσαν* = γίνομαι Ἕλλην κατὰ τὴν γλῶσσαν, ἐκμανθάνω τὴν Ἑλληνικήν.

Ἑλληνικός, *ἡ*, *όν* (*Ἕλλην*)· δ,τι καὶ νῦν· *τὸ Ἑλληνικὸν*=*οἱ Ἕλληνες*. Ἐπίρ. *ἑλληνικῶς*=κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον.

Ἑλλήνιος, *α*, *ον*=*Ἑλληνικός*.

Ἑλληνίς, *-ίδος*, ἡ (*Ἕλλην*)· θηλ. ἐπίθ. τοῦ *ἑλληνικός* ‖ ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσ. *γυνὴ*=ἡ ἐξ Ἑλλάδος γυνή. 2) ἡ μὴ Ἰουδαία γυνή, ἡ ἐθνική, εἰδωλολάτρις.

Ἑλληνιστής, *-οῦ*, ὁ (*ἑλληνίζω*)· ὁ μιμούμενος τοὺς Ἕλληνας, ὁ ὁμιλῶν ἑλληνιστί ‖ ἐν τῇ **Κ. Δ.** ὁ ἑλληνιστὶ ὁμιλῶν Ἰουδαῖος.

ἑλληνιστί (*ἑλληνίζω*), ἐπίρρ.· κατὰ τρόπον ἑλληνικόν ‖ *ἑλληνιστὶ ξυνίημι*=ἐννοῶ τὰ ἑλληνικά (τὴν Ἑλλ. γλῶσσαν).

Ἑλληνο-ταμίαι, *-ῶν*, οἱ· οἱ ταμίαι (οἰκονόμοι, τροφοδόται) τῆς Ἑλλάδος, τ. ἔ. ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις τεταγμένοι νὰ εἰσπράττωσι τὰς συνεισφορὰς τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, τὰς προοριζομένας διὰ τὸν ἐναντίον τῶν Περσῶν πόλεμον.

Ἑλλήσ-ποντος, ὁ (*Ἕλλη* + *πόντος*)· ὁ πόντος (θάλασσα) τῆς Ἕλλης, τὰ σημερινὰ Δαρδανέλλια.

ἑλ-λῖπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐλλείπω*· Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑλ-λῖπής, *ές*· ἔχων ἔλλειψιν, ὑπολειπόμενος, ὑστερῶν, ἐλαττωματικός.

ἑλλῖσσάμην, ἐπικ. ἀντὶ *ἐλισάμην*, ἀορ. α' τοῦ *λίσσομαι*.

ἑλλῖτάνευον, ἐπικ. ἀντὶ *ἐλιτάνευον*, πρτ. τοῦ *λιτανεύω*.

ἑλ-λόβιον, τὸ (*ἐν*+*λόβος*)· τὸ τιθέμενον εἰς τὸν *λοβὸν* τοῦ ὠτός, τὸ ἐνώτιον (λατιν. **inauris**).

ἑλ-λογέω, μελ. *-ήσω* (*ἐν*+*λόγος*)· λογαριάζω, ὑπολογίζω ‖ ἀποδίδω, κατηγορῶ.

ἑλ-λόγιμος, *ον* (*ἐν*+*λόγος*)· ὁ ἐν λόγῳ ὤν, ὅστις λογαριάζεται, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἄξιος ὑπολογισμοῦ, ἀξιοσημείωτος, ἐπιφανής.

ἑλλοπιεύω, μελ. *-σω* (*ἕλλοψ*)· ἁλιεύω, ψαρεύω.

Ἔλλος (Α) ἡ **ἔλλος**, ὁ· νεβρός, νεαρὰ ἔλαφος.

Ἐτυμ.: *ἔλλος* ‹ **ἐλν-ο-ς*· πρβλ. *ἔλαφος* (βλ. λ.), ἀρμ. **ein** (ἔλαφος), Gall. **elain** ‹ ἰαπ. **eliṇi* (ἔλαφος), παλ-ιρλ. **elit** (δορκάς) ‹ ἰαπ. **eliṇtis*, παλ-σλαυ. **jelen** (ἔλαφος), Λιθ. **élnis**, **elne**, **álnė** (ἔλαφος)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπετ. **el-en-** ἐκ ῥ. **el-** (κέρας).

Ἔλλος (Β), *ἡ*, *όν*· ἄφωνος, ὄλαλος, βουβός, ἐπίθ. τῶν ἰχθύων [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἕλλοψ*].

ἑλλο-φόνος, *ον* (*ἔλλος*+*φαίνω*)· ὁ φονεύων νεβροὺς (ἐλαφάκια) ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος.

ἑλ-λοχίζω, μέλ. *-ίσω* (*ἐν* + *λόχος*)· τοποθετῶ ἐνέδρας (ἄνδρας πρὸς ἐλλόχησιν).

ἕλλοψ, *-οπος* (*ἔλλος*)· ἄφωνος, ἅλαλας· ἐπίθ. τῶν ἰχθύων.

Ἐτυμ.: ἐκ παραλλήλου ἀπαντῶσι καὶ τύποι *ἕλλοπος* καὶ *ἕλοψ*· σημ. δὲ καὶ ἰχθὺς (χαβιαρόψαρο ἢ ἄλλο τι παρόμοιον)· *ἕλλοψ* ‹ **ἐν-λοψ*, πρβλ. *ἕλλοπας ἰχθῦς* (τοῦ Ἡσιόδ.)=ψάρια λεπιδωτά, φολιδωτά ‖ ὡσ. πρβλ. *λεπίς*, *λοπίς*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ἕλλοπες'... καὶ οἱ λεπιδωτοὶ καὶ δασεῖς, καὶ τραχεῖς»*.— *ἔλλὸς* (καὶ *ἔλλός*), ἐπίθ. ἰχθύων (Σοφ. Αἴ. 1297) θεωρεῖται ὑπό τινων ὡς ἀνήκον ἐνταῦθα (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. *«ἐλλόν'... γλαυκόν, χαροπόν, ἐνθαλάττιον, ταχύ, ἄφωνον, ὑγρόν»*).

ἑλ-λύχνιον, τὸ (*ἐν* + *λύχνος*)· ἡ θρυαλλὶς («τὸ φυτήλι») τοῦ λύχνου.

ἕλξα, ποιητ. ἀντὶ *εἵλξα*· ἀόρ. α' τοῦ *ἕλκω*.

ἕλξις, *-εως*, ἡ (*ἕλκω*)· τὸ ἕλκειν, τὸ σύρειν ‖ προσέλκυσις.— **II** τράβηγμα, «ρουφηξιά».

ἑλοίμαν, δωρ. ἀντὶ *ἑλοίμην*, Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

ἕλοιμι, Εὐκτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

ἑλοῖσα, δωρ. ἀντὶ *ἑλοῦσα*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

ἕλον, **ἑλόμην**, ποιητ. ἀντὶ *εἷλον*, *εἱλόμην*· ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *αἱρέω*.

Ἕλος, *-εος*, τό· χαμηλὸς τόπος πλησίον ποταμῶν, βαλτώδης λειμών, βάλτος, ἕλος.—

Ἐτυμ.: *ἕλος* ‹ **σελος* = σανσκρ. **sárah** (δεξαμενή, «χαβούζα»)· *ἕλειος* (ὁ φυόμενος εἰς τὰ ἕλη)=σανσκρ. **sarasyáh**· κατά τινας ἦττον ὀρθῶς, *ἕλος* ‹ **Ϝελος*, πρβλ. λατιν. **Velia** (ἑλλ. ἀποικία ἐν Ρώμῃ) **Velestrom**.— Ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τὸ λατ. **silva** (δάσος) ‹ **sillvā*, **selsvā*. Δὲν λείπει δὲ καὶ ἡ συσχέτισις πρὸς τὴν ῥ. **sel-** (=λαμβάνειν) τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τῷ ἀορ. *ἑλεῖν*.

ἑλοῦμεν, α' πληθ. παλαιοῦ ἀττ. πρτ. τοῦ *λούω*.

ἑλοῦσα, μτχ. θηλ. ἀορ. β' τοῦ *αἱρέω*.

ἑλοῦτο, γ' ἑν. ἰων. καὶ παλ. ἀττ. μέσ. πρτ. τοῦ *λούω*.

ἑλόωσι, ἐπικ. ἀντὶ *ἑλάσουσι*, γ' πληθ. μέλ. τοῦ *ἐλαύνω*.

ἐλπίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῶ* (*ἔλπω*)· ἀόρ. α' *ἤλπισα*. — Παθητ. ἀόρ. α' *ἠλπίσθην*· ἐλπίζω, ἀναμένω, προσδοκῶ ‖ ὡσ. ἐν κακῇ ἐνν., φοβοῦμαι ‖ μετ' αἰτ., ἐλπίζω, προσδοκῶ ‖ μετὰ δοτ., ἔχω ἐλπίδας εἴς τι.

ἔλπΐς, *-ίδος*, ἡ· λατ. **spes**· ἐλπίς, προσδοκία ‖ βραδύτ. προσδοκία (εἴτε καλοῦ εἴτε κακοῦ τινος), ἐλπὶς ἢ φόβος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔλπω*].

ἔλπω, μτδ.· κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίζῃ, ἐμβάλλω ἐλπίδας.—Μέσον *ἔλπομαι*, ἐπικ. *ἐέλπομαι*· πρκ. *ἔολπα* (μετὰ σημασ. ἐνεστ.), ὑπερσ. *ἐώλπειν* (μετὰ σημασ. πρτ.) ‖ ἐλπίζω, προσδοκῶ, σκέπτομαι, πιστεύω ‖ καὶ ἐν κακῇ σημασ. φοβοῦμαι.

Ἐτυμ.: *ἔλπω*, *ἔλπομαι*, ἐπ. *ἐέλπομαι*, ὡσ. *ἐλπίς*, *ἐλπωρή*, *ἐλπίζω*· ἐξ ἰαπ. ῥ. **vel-** (βούλομαι) ἐπεκτατ. δι' ἑνὸς **-p-**· πρβλ. λατιν. **volup** (κατ' εὐχήν), **voluptas** (ἡδονή)· βλ. καὶ *ἔλδομαι* καὶ *ἔλπιστος*.

ἐλπωρή, ἡ, ἐπικ. τύπος τοῦ *ἐλπίς*.

ἕλσαι, **ἕλσας**, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ *εἵλω*

ἐλύθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **λύω.**

ἔλῦμα, -ματος, τό (**ἐλύω**)· τό κοινῶς λεγόμενον «ἀλετροπόδι», τό στέλεχος δηλ. τοῦ ἀρότρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσηρμόζετο στερεὰ ἡ ὑνις· λατιν. **dentāle.**

ἔλῦμος, ὁ (**ἐλύω**)· ἡ δήκη (κιθάρας, τόξου κ.λ.) || εἶδος πλαγιαύλου ἐκ πύξου. [**ἔλυμος, ἔλυτρον**· δι' ἐτυμολ. βλ. **εἰλύω**].

ἔλῦτρον, τό· κάλυμμα, θήκη. 2) μέρος, δοχεῖον, πρὸς συναγωγὴν ὕδατος, δεξαμενή, στέρνα. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἔλυμος**]. Ἐκ τοῦ

ἑλύω, (**εἴλω**)· κυλίω· ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ ἐπικ. παθ. ἀόρ. α' **ἐλύσθην**· περιτυλίσσομαι, κυλίομαι, καμπυλοῦμαι, κάμπτομαι [δι' ἐτυμολ. βλ. **εἰλύω**].

ἕλω, Ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ **αἱρέω.**

ἕλων, παρτ. τοῦ **ἑλάω**· ἐν ᾧ **ἑλὼν** μτχ. ἀόρ. β' τοῦ **αἱρέω.**

ἕλωρ, τό, ἐν χρήσει κατ' ὄνομ. καὶ αἰτ. μόνον (**ἑλεῖν**)· λεία, λάφυρον.— **II** ἐν τῷ πληθ., **Πατρόκλοιο ἕλωρα ἀποτίνειν** = παρέχειν ἀξίαν τιμωρίαν ὑπὲρ τῆς Πατρόκλου ἀναιρέσεως. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἑλεῖν**].

ἑλώριον, τό = **ἕλωρ** (δ βλ.).

ἔμᾰθον, ἀόρ. β' τοῦ **μανθάνω.**

ἐμᾰ́νην, ἀόρ. β' τοῦ **μαίνομαι.**

ἐμαρνάσθην, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ **μάρναμαι.**

ἐμάρναντο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ **μάρναμαι.**

ἐμ-αυτοῦ, ἐμ-αυτῆς, ἰων. **ἐμ-εωυτοῦ** ἢ **ἐμ-ωυτοῦ, -ῆς** (**ἐμοῦ** + **αὐτοῦ**)· αὐτοπαθῆς ἀντων. α' προσ.· τοῦ ἑαυτοῦ μου (λατιν. **mei ipsius**) || ἐν χρήσει μόνον κατὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ. ἑν. ἀρσ. καὶ θηλ. || ἐν τῷ πληθ. ἀναφέρεται χεχωρισμένως: **ἡμῶν αὐτῶν** κλπ.

ἔμβᾱ, ἀντὶ **ἔμβηθι,** Προστ. ἀόρ. β' τοῦ **ἐμβαίνω.**

ἐμβᾰ́δόν, ἐπίρ. (**ἐμβαίνω**)· πεζῇ, διὰ ξηρᾶς.

ἐμ-βαίνω, μελ. **-βήσομαι**· ἀόρ. β' **ἐνέβην**· πρκ. **ἐμβέβηκα,** ἐπ. μτχ. **ἐμβεβᾰ́ώς**· πηγαίνω ἐντὸς || εἰσέρχομαι || προχωρῶ. 2) ἐμβαίνω εἰς τι, εἰσέρχομαι εἴς τι, ἐπιβιβάζομαι εἰς πλοῖον || ἀναβαίνω || εἶμαι προσηρμοσμένος εἴς τι. 3) πατῶ ἐπάνω εἴς τι. 4) ἀναλαμβάνω τι, ἐπιλαμβάνομαί τινος, ἀρχίζω τι. — **II** μεταβ. ἐν τῷ ἀορ. α' **ἐνέβησα**· κάμνω τινὰ νὰ εἰσέλθῃ, τὸν φέρω μέσα εἴς τι (πρβλ. **ἐμβιβάζω**).

ἐμ-βάλλω, μέλ. **-βᾰ́λῶ**· πρκ. **-βέβληκα**· ἀόρ. β' **ἐνέβᾰλον**· ρίπτω μέσα εἰς..., τοποθετῶ μέσα εἰς... || **κώπαις ἐμβαλέειν** (ἐνν. **χεῖρας**) = κωπηλατεῖν (κυρ. βάλλω τὰς χεῖράς μου εἰς τὰς κώπας, κάθημαι «στὰ κουπιά» || ὡσ. καὶ ἄνευ τοῦ **κώπαις** σημ. κωπηλατῶ ἰσχυρῶς. 2) βάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος ἰδέαν τινά. — Μέσον, **ἐμβάλλομαί τι θυμῷ** = βάλλω τι εἰς τὸν νοῦν (τὴν καρδίαν) τινος. 3) **ἐμβάλλω εἴς τι** = ρίπτω ἐμαυτὸν εἴς τι πρᾶγμα, εἰσβάλλω, εἰσορμῶ. 4) ρίπτω τι(νὰ) ἐπάνω εἰς ἄλλον.— **II** ἀμτβ. χύνομαι, εἰσβάλλω (κενοῦμαι) εἴς τι || ἐπιπίπτω ἐπί τινος, ἀντιμετωπίζω, προσβάλλω (λατ. **illidi**), κυρ. ἐπὶ πλοίου **ἐπιπίπτοντος** κατ' ἄλλου διὰ τοῦ ἐμβόλου του· πρβλ. **ἔμβολος.**

ἔμ-βαμμα, -ατος, τό· ἅρτυμα (σάλτσα), ζωμός. Ἐκ τοῦ

ἐμ-βάπτω, μελ. **-ψω**· βουτῶ τι μέσα εἴς τι (ἔμβαμμα).

ἐμ-βᾶς (Α), **-ᾶδος,** ἡ (**ἐμβαίνω**)· εἶδος ὑποδημάτων ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος (κοιν. κετσέ), χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν || ὡσ. καὶ ὑπὸ γερόντων καὶ γενικῶς ὑπὸ πτωχῶν ἀνθρώπων.— [**ἐμβὰς** (**ἐν** + ῥ. **βα-** τοῦ **βαίνω**· πρβλ. **ἐμ-βαδόν, βάδην** (<*gvm̥-d-), **ἐμ-βάτης** (βλ. λ.), **ἐμ-βάθρα**].

ἐμ-βᾶς (Β)· μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμβαίνω.**

ἐμ-βασῐλεύω, μελ. **-σω**· βασιλεύω ἔν τινι τόπῳ ἢ βασιλεύω ἐπί τινος λαοῦ.

ἔμ-βασις, -εως, ἡ· (**ἐμβαίνω**)· τὸ ἐμβαίνειν εἴς τι ἢ ἐπί τινος || ἡ ἐπιβίβασις (εἰς πλοῖον).— **II** τὸ εἰς ὃ τις εἰσέρχεται (πατεῖ): **ἔμβασις ποδὸς**=ὑπόδημα (κοιν. παπούτσι), ὡς τὸ **ἐμβᾶς** (ὃ βλ.). 2) τὸ πέλμα (πατοῦσα), πούς, ὁπλή (ἐπὶ ζῴων).

ἐμ-βαστάζω, μελ. **-σω**· φέρω ἐπάνω μου, βαστάζω, φέρω.

ἐμ-βάτεύω, μελ. **-εύσω** (**ἐμβάτης**)· εἰσέρχομαι ἐντὸς τινος, πατῶ ἐπί τινος, ἵσταμαι ἐπί τινος || **ἐντεῦθεν,** διαμένω ποὺ, συχνάζω || ὡσ. προφυλάσσω, προστατεύω, φρουρῶ || μετὰ γεν. θέτω τὸν πόδα **εἴς** τι.— **II** λαμβάνω κατοχὴν ἐπί τινος.

ἐμ-βᾰ́τέω, μελ. **-ήσω** (**ἐμβάτης**)=**ἐμβατεύω** (ὃ βλ.).

ἐμ-βᾰ́τήριος, ον (**ἐμβατεύω**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) στρατιωτικὴν πορείαν (ἢ καὶ ἔφοδον) || ὡς οὐσ. **ἐμβατήριον** (ἐνν. **μέλος**), τό=πολεμικὸν ᾆσμα, ἐμβατήριον.

ἐμ-βάτης, -ου, ὁ (**ἐμβαίνω**)· ὁ εἰσερχόμενος εἴς τι, ὁ ἐπιβαίνων ἐπί τινος, κυρ. ὁ ἐπιβάτης πλοίου, ταξιδιώτης.— **II** εἶδος ὑποδήματος (πρβλ. **ἐμβάς**).

ἐμ-βάφιος, ον (**ἐμβάπτω**)· καταλληλος πρὸς ἐμβάπτισμα· **τὸ ἐμβάφιον**=πλατὺ ἀγγεῖον.

ἐμ-βέβᾰασαν, ἐπικ. γ' πληθ. ὑπερσ.

ἐμ-βεβᾰ́ώς, -υῖα, ἐπικ. μτχ. πρκ. τοῦ **ἐμβαίνω.**

ἔμ-βη, ἐπικ. γ' ἑνικ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμβαίνω**· **ἔμβην** τον, β' ἑνικ. δυϊκ.· **ἐμβήη** ἀντὶ **ἐμβῇ,** γ' ἑν. Ὑποτ.

ἐμ-βῐβάζω, μελ. **-βιβάσω,** ἀττ. **-βιβῶ**· μεταβατ. τοῦ **ἐμβαίνω**· βάζω τινὰ μέσα εἰς..., τὸν κάμνω νὰ εἰσέλθῃ || ἐπιβιβάζω τι(νὰ) ἐπὶ πλοίου || ὁδηγῶ πρὸς (εἰς) τι.

ἔμ-βλεμμα, -ατος, τό· τὸ βλέπειν κατ' εὐθεῖαν πρός τι Ἐκ τοῦ

ἐμ-βλέπω, μέλ. **-ψω**· βλέπω τινὰ κατὰ πρόσωπον, προσβλέπω || ὡς τὸ ἁπλοῦν, βλέπω, ρίπτω τὸ βλέμμα, κυττάζω.

ἐμ-βοάω, μελ. **-ήσομαι**· βοῶ, φωνάζω, πρὸς τινα || φωνέζω δυνατά.

ἐμ-βολεύς, ***-έως,*** ὁ (**ἐμβάλλω**)· πᾶν ὅ,τι ἐμβάλλεται εἴς τι, πάσσαλος, ἔμβολον || σκαλιστήριον (ἢ «φυτευτήρι»), ἀνοῖγον ὀπὰς εἰς τὸ ἔδαφος πρὸς φύτευσιν.

ἐμ-βολή, ἡ, (**ἐμβάλλω**)· τὸ ρίπτειν τι μέσα εἴς τι.— **II** ἀμτβ., εἰσβολὴ εἰς ξένην χώραν, ἐπιδρομή, εἰσβολή. 2) κυρ. ἡ ἐπίθεσις πλοίου ἐναντίον ἄλλου (διὰ τοῦ ἐμβόλου), ἔφοδος || **ἐμβολαὶ χαλκόστομοι** =προσκρούσεις (ἔφοδοι) διὰ χαλκίνων ἐμβόλων. 3) εἴσοδος, διάβασις, πέρασμα.— **III** ἡ κεφαλὴ τοῦ κριοῦ (πολιορκητικῆς μηχανῆς). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-βόλῐμος, ον (**ἐμβάλλω**)· ὁ παρεμβληθείς, παρεμβεβλημένος, ὁ παρείσακτος: **μὴν ἐμβόλιμος** λέγεται καὶ σήμερον.

ἔμ-βολον, τό (**ἐμβάλλω**)· πᾶν τὸ ἐμβαλλόμενον (εἰσερχόμενον, εἰσδύον) εἴς τι: **ἔμβολον τῆς χώρης** =γλῶσσα ξηρᾶς. 2) μοχλὸς θύρας || σφήν (κοιν. σφήνα) || τὸ ἔμβολον (πολεμικοῦ πλοίου). 3) δοκός, ἐπιστήλιον.

ἔμ-βολος, ὁ (**ἐμβάλλω**)· πᾶς ὁ ἐμβαλλόμενος (ἐμπηγνυόμενος), πάσσαλος π. Χ. || σφήν, σφήνα. 2) τὸ χαλκοῦν ἔμβολον τῶν πολεμικῶν πλοίων.

ἔμ-βραχυ, ἐπίρ. (**ἐν**+**βραχύς**)· **ἐν βραχεῖ**· ἐν συντόμῳ, ἐν ὀλίγοις, διὰ βραχέων, γενικῶς.

ἐμ-βρέμομαι, μέσ. βρυχῶμαι, μυκῶμαι, ὠρύομαι || ἐμπυοῦμαι μετὰ ἤχου.

ἔμ-βρεφος, ον (**ἐν** + **βρέφος**)· ὁ ἐν τῇ παιδικῇ (βρεφικῇ) ἡλικίᾳ || ὅμοιος πρὸς βρέφος.

ἐμ-βρῑθής, ές (**ἐν**+**βρῖθος**)· βαρὺς || σπουδαῖος, βαρυσήμαντος.— **II** μτφρ. βαρύς, μεγαλοπρεπής, ἀξιοπρεπής, σπουδαῖος. 2) ἐν κακῇ σημασ., ὀχληρός, φορτικός, λυπηρός, ἀνιαρός || ἐπὶ προσώπων, βίοιος ἄγριος, βάρβαρος.—**III** ἐπίρ. **-θῶς**=σταθερῶς.

ἐμ-βρῖθω, μελ. **-ίσω**· ἐπιπίπτω (ἐφορμῶν) βαρέως ἐπί τινος.

ἐμ-βρῑμάομαι, μελ. **-ήσομαι,** Ἀποθ.· φυσῶ (ρωθωνίζω) μὲ μανίαν (λύσσαν), ἐπὶ ἵππων || ἐπὶ ἀνθρώπων, δυσανασχετῶ, δυσφορῶ, γογγύζω (λατιν. **commoveri**)· κατηγορῶ μετὰ δριμύτητος, ἐπικρίνω, μέμφομαι.

ἐμ-βροντάω, μελ. **-ήσω**· πλήττω μὲ τὴν βροντήν (τ. ἔ. τὸν κεραυνόν), κεραυνοβολῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐμ-βρόντητος, ον· ὁ ὑπὸ τῆς βροντῆς (κεραυνοῦ) πληγείς, κεραυνόπληκτος || ἔκθαμβος, κατάπληκτος || ἠλίθιος.

ἐμ-βροχή, ἡ (**ἐν**+**βρόχος**)· θηλιά, βρόχος || φορβιὰ (καπίστρι).

ἐμ-βρύ-οικος ον (**ἐν**+**βρύον**+**οἰκέω**)· ὁ κατοικῶν ἐντὸς θαλασσίων βρύων.

ἔμ-βρῦον, τό (**ἐν**+ **βρύω**)· ὁ καρπὸς τῆς μήτρας

πρό τοῦ τοκετοῦ, τό μήπω γεννηθέν (λατιν. **foetus**). 2) τό ὄρτι γεννηθέν, νεογέννητον ‖ ἀρνίον ἢ ἐρίφιον.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *βρύω*].

ἐμ-βύθιος, α, *ον* (*ἐν*+*βυθός*)· ὁ ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης.

ἐμ-θῦω, μελ. *-ύσω*· ἐμφράσσω, «στουπώνω».

ἐμέ, αἰτ. τοῦ α' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων. **ἐγώ**· ἐγκλιτ. τύπος **με.**

Ἔτυμ.: *ἐμέ, με, ἐμέ-γε* = γοτθ. **mi-k,** παλ-γερμ. **mi-h**· γεν. ὁμηρ. *ἐμεῖο, ἐμέο, ἐμεῦ, μευ,* νεοϊων. *ἐμέο, ἐμεῦ,* ἀττ. *ἐμοῦ, μου,* δωρ. *ἐμεῦ, μευ,* ὡσ. δωρ. *ἐμέος, ἐμεῦς* (κατ' ἀναλ. πρός τὴν γεν. συμφων. θεμ.), ποιητ. *ἐμέθεν*· δοτ. (τοπ.) *ἐμοί, μοι*=σανσκρ. **mē**', **mē**, δωρ. *ἐμίν, ἐμίν*·— Κτητ. ἐπίθ. *ἐμός* (**ἔμος*)· Ζενδ. **ma-** (*ἐμός*)· θέματα *με-, μο-* = σανσκρ. **ma-**, λατ. **me-** (**mihi** κλπ.) καὶ *ἐμε-, ἐμο-*· τὰ δύο τελευταῖα ταῦτα παρῆχθησαν ἐκ τῶν θεμ. *με-, μο-* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὀνομ. *ἐγώ*· κατ' ἄλλους τὰ θέμ. *ἐμε-, ἐμο-* ἀνάγονται εἰς προελλην. θέμ. ***eme-, *me-** (**eme-* = σανσκρ. **áma·h** (= *ὄδε*)· ὁ ἀρχικός τόνος διεσώθη ἐν τῷ συμπλέγματι *ἔμοι-γε*· ἐν τῇ γεν. ἐμφανίζεται ἐπέκτασις κατὰ ἓν ***-sjo***, καὶ ἴσως κατὰ ἓν ***-so***· ἡ δοτ. δωρ. *ἐμὶν* ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς αἰτ. *ἐμὲ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν δοτ. πληθ. *ἄμμιν* : *ἄμέ*.

ἐμέγηρα, ἀόρ. α' τοῦ *μεγαίρω*.

ἐμέθεν, παλ. ποιητ. γεν. ἀντὶ *ἐμοῦ*.

ἐμεί, δωρ. ἀντὶ *ἐμέ*, ὡς *τεί* ἀντὶ *τέ* (*σέ*).

ἔμεινα, ἀόρ. α' τοῦ *μένω*.

ἔμειξα· ἀόρ. α' τοῦ *μείγνυμι*.

ἐμεῖο, ἐμέο, ἐπικ. γεν. τοῦ *ἐγώ*.

ἐμέλλησα, ἀόρ. α' τοῦ *μέλλω*.

ἐμέμηκον, ἐπικ. ἀόρ. β' τοῦ *μηκάομαι* μετ' ἀναδιπλ.

ἐμέμικτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *μείγνῡμι*.

ἐμεμνέᾱτο, ἰων. γ' πληθ. παθητ. ὑπερσ. τοῦ *μιμνήσκω*.

ἐμέν, ποιητ. ἀντὶ *ἐσμέν*, α' πληθ. τοῦ *εἰμί*.

ἔμεν, ἔμεναι, ἐπικ. ἀντὶ *εἶναι*, ἀπρφ. τοῦ *εἰμί*.

ἔμεν, ἔμεναι, ἐπικ. ἀντὶ *εἶναι*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἵημι*.

ἕμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ *ἵημι*.

ἐμετικός, ή, όν· ὁ προκαλῶν (φέρων) ἔμετον.— **II** ὁ μεταχειριζόμενος ἐμετικά. Ἐκ τοῦ

ἔμετος, ὁ (*ἐμέω*)· τὸ ἐμέσσειν («ξερνᾶν»), ἔμετος, ἐμετός («ξεραΐτό»).

ἐμεῦ, ἐπ. ἀντὶ *ἐμοῦ*, ἐγκλιτ. **μευ**· δωρ. *ἐμεῦς*.

ἘΜΕ΄Ω, πρτ. *ἤμουν*· μελ. *ἐμέσω*, ἀττ. *ἐμῶ* καὶ *ἐμοῦμαι*· ἀόρ. *ἤμεσα*, ἐπικ. *ἔμεσσα*· πρκ. *ἐμήμεκα*.— Λατιν. **vomo**· ἐξεμῶ, «ξερνῶ» ‖ ἀπολ., εἶμαι ἀσθενὴς ‖ *ἐμεῖν πτίλῳ*=προκαλεῖν ἔμετον διὰ πτεροῦ.

Ἔτυμ.: *ἐμέω, ἐμέθω* κλπ.· πρβλ. σανσκρ. **vámiti** (<**vemə-**), **vamati**, Ζενδ. **vam-**, λατ. **vomo** (<**vemo**), Λιθ. **vémti** (ἐμέω), **vemalaĩ** (ἔμετος), **vímdyti** (ποιῶ ἐμεῖν)· ἰαπετ. ῥ. **vemē-** (ἐμέω).

ἐμεωυτοῦ, ἰων. ἀντὶ *ἐμαυτοῦ*.

ἐμήσατο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *μήδομαι*.

ἐμίγην, παθητ. ἀορ. β' τοῦ *μείγνυμι*.

ἔμικτο, γ' ἑν. ἐπικ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *μείγνυμι*.

ἐμίν, ποιητ. δωρ. δοτ. τοῦ *ἐγώ*, ἀντὶ *ἐμοί*.

ἔμιξα, ἀόρ. α' τοῦ *μείγνυμι* (ὀρθότ. *ἔμειξα*).

ἐμίχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *μείγνυμι*.

ἐμμάθογ, ἐπικ. ἀντὶ *ἔμαθον*, ἀόρ. β' τοῦ *μανθάνω*.

ἐμ-μαίνομαι, ἀποθ.· εἶμαι μανιώδης εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-μᾰνής, *ές* (*ἐμμαίνομαι*)· ὁ ἐν μανίᾳ ὤν, μαινόμενος, μανιακός, παράφρων, «τρελλός».— Ἐπίρ. *-νῶς*.

ἐμ-μᾰπέως, ἐπίρ.· ἐνεργῶς, ταχέως, μετὰ σπουδῆς.—[δι' ἐτυμολ. βλ. *μαπέειν*].

ἐμ-μάσσω· ἐντυπῶ ἐπί τινος, ἐντυπώνω.

ἐμ-μάχομαι, μελ. *-μαχέσομαι*, ἀποθ.· συνάπτω μάχην, κυρ. μάχομαι ἐντός τινος.

ἐμ-μείγνυμι· βλ. *ἐμμίγνυμι*.

ἐμ-μειδιάω, μελ. *-άσω*· μειδιῶ εἴς τι, προσμειδιῶ διά τι.

ἐμ-μέλεια, ἡ (*ἐμμελής*)· εἶδος χοροῦ, ὃν ἐχόρευον συνοδείᾳ μουσικῶν ὀργάνων ‖ ἡ μελῳδία τοῦ χοροῦ αὐτοῦ ‖ πλήρης ἁρμονία ἐν τῇ μουσικῇ.

ἐμ-μελετάω, μελ. *-ήσω*· γυμνάζω, ἀσκῶ, τινα εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-μελέτημα, *-ματος*, τό (*ἐμμελετάω*)· γύμνασμα, ἄσκησις.

ἐμ-μελής, *ἐς* (*ἐν*+*μέλος*)· ὁ ἐν ἐμμελείᾳ (τ. ἔ. ἐν ἁρμονίᾳ) ὤν, ἁρμονικός, μελῳδικός ‖ γενικῶς, κανονικός, ὁμαλός ‖ εὐάρεστος ‖ κομψός, χαρίεις ‖ καλοαναπεθραμμένος. Ἐπίρ. *ἐμμελῶς*, ἰων. *-λέως*.

ἐμ-μεμᾱώς, *-υῖα, -ὸς* (**μάω, μαίομαι*)· ὁ μεθ' ὁρμῆς σπεύδων πρός τι, ὁρμητικός, ὀφοδρός, φλογερὸς πρόθυμος, θιαστικός ‖ μτχ. πρκ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει.

ἐμ-μέμονα, πρκ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· εἶμαι πλήρης ἀγρίου πάθους ‖ εἶμαι βουτηγμένος εἰς τὸ πάθος.

ἔμμεν, ἔμμεναι· ἐπικ. ἀπρμφ. τοῦ *εἰμί*.

ἐμ-μενής, *ές*· ὁ ἐμμένων εἴς τι, ὁ ἐπίμονος, ὁ στάθερὸς ‖ οὐδ. *ἐμμενὲς* ὡς ἐπίρ.=ἀδιαλείπτως, ἐπιμόνως.—ἐπίρ. ἐμμενῶς, ἐπικ. καὶ ἰων. *-έως*. Ἐκ τοῦ

ἐμ-μένω, μελ. *-μενῶ*· ἀόρ. α' *ἐνέμεινα*· μένω ἐν τινι ‖ διαμένω, διατρίβω, εἴς τι μέρος ‖ παραμένω σταθερός, μένω πιστός, προσκολλῶμαι εἴς τι (λατ. **stare in aliquo**) ‖ ἀπολ., συνεχίζω.

ἐμ-μετρέω, μελ. *-ήσω*· μετρῶ συμφώνως πρός τι.

ἔμ-μετρος, *ον* (*ἐν* + *μέτρον*)· ὁ ἐν μέτρῳ (ὁ ἐπὶ μέτρῳ), ὁ καταμετρημένος, σύμμετρος, ἀνάλογος ‖ μετριοπαθής.— **II** ὁ ἐν ποιητ. μέτρῳ ἐκφερόμενος, ῥυθμικός, «ἔμμετρος».

ἔμ-μηνος, *ον* (*ἐν*+*μήν*)· ὁ ἐντὸς μηνός, ὁ ἕνα μῆνα διαρκῶν, μηνιαῖος.— **II** ὁ συμβαίνων κατὰ μῆνα, μηνιαῖος.

ἐμμί, δωρ. ἀντὶ *εἰμί*.

ἐμ-μίγνυμι ἢ **-ύω** (ὀρθότ. *-μείγν-*) μελ. *-μείξω*· ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, τι μέσα εἴς τι.— **II** ἀμτβ. συναντῶ, ἀντιμετωπίζω.

ἐμ-μίμνω, ποιητ. ἀντὶ *ἐμ-μένω*.

ἔμ-μισθος, *ον* (*ἐν*+*μισθός*)· ὁ λαμβάνων μισθόν, ὁ μισθωτός.

ἔμ-μονος, *ον* (*ἐμμένω*)· ὁ ἐμμένων εἴς τι, σταθερός.

ἔμ-μορα, δ' πρκ. τοῦ *μείρομαι*.

ἔμ-μορος, *ον* (*ἐν* + *μείρομαι*)· ὁ μετέχων τινός, ὁ ἔχων μέρος τινός.— **II** (*ἐν*+*μόρος*)· εὐτυχής, τυχηρός.

ἔμ-μοτος, *ον* (*ἐν* + *μοτός*)· ὁ ἔχων μοτόν (ξαντόν), ὁ ἐφ' οὗ εἶναι ἐπιτεθειμένον ξαντὸν (ἐπὶ πυορροούσης πληγῆς, ἐφ' ἧς ἐπιθέτουσι ξαντὸν πρὸς ἀπορρόφησιν τοῦ ὑγροῦ).— [δι' ἐτυμολ. βλ. *μοτός*].

ἔμ-μοχθος, *ον* (*ἐν*+*μόχθος*)· ὁ ἐν μόχθοις ὤν, πλήρης μόχθου, κοπιώδης, ἐπίπονος, ὀδυνηρός.

ἐμ-μῠέω, μελ. *-ήσω*· μυῶ τινα εἴς τι, εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια.

ἔμνησα, ἀόρ. α' τοῦ *μιμνήσκω*.

ἐμνήσθην, παθητ. ἀόρ. α' (μετὰ μέσ. σημ.) τοῦ *μιμνήσκω*.

ἐμνώοντο, ἐπικ. ἀντὶ *ἐμνῶντο*, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *μνάομαι*.

ἐμοί, δοτ. τοῦ *ἐγώ*.

ἔμολον, ἀόρ. β' τοῦ *βλώσκω*.

ἐμός, ή, όν, κτητ. ἐπίθ. α' προσ., ἐκ τῆς προσωπ. ἀντων. *ἐγώ* (κυρ. τῆς γεν. *ἐμοῦ*), λατιν. **meus**· πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐννοίας τῆς κτήσεως συνάπτεται μετὰ τῆς γεν. *αὐτοῦ* : *ἐμὸν αὐτοῦ*=ἰδικόν μου ‖ *ἐμὴ ἀγγελίη*= εἴδησις περὶ ἐμοῦ ‖ *τὸ ἐμὸν*=ὁ ἰδικός μου ρόλος ‖ ὡσ. ἐν τῷ πληθ. *τὰ ἐμά, τἀμά* = τὸ μέρος μου ‖ *τό γε ἐμὸν*=ὅσον δι' ἐμέ, ὡς πρὸς ἐμέ, τὸ ἐπ' ἐμοί.

ἐμοῦμαι, μελ. τοῦ *ἐμῶ*.

ἔμπᾱ, ἐπίρ. (βλ. *ἔμπᾶς*).

ἐμ-πᾰγείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐμπήγνῡμι*.

ἐμπάζομαι, ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει· ἀπασχολῶ ἑμαυτόν, ἀσχολοῦμαι, περί τι, λαμβάνω πρόνοιαν περί τινος, φροντίζω περί τινος.

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ *κατεμπάζω* (=συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ), ἐκ ῥ. *ἐμπ-* (=ἁρπάζω, λατ. **percipere**) + *μαπέειν* (πρβλ. ἰαπετ.

emep-)*emp-, *məp-), ἀλλ' ἀπιθάνως.—Ἄλλοι συσχετίζουσι τὴν λ. πρός τὸ δμῆρ. **ἔμπαιος** (ὁ ἔχων τὴν πεῖράν τινος), πρβλ. Ἡσυχ. **«ἔμπαστῆρας μύθων· πιστωτάς, μάρτυρας»**, **«ἔμπατον· καταθύμιον»**.

ἐμ-πᾰθής, ἐς (ἐν+πάθος)· ὁ ἐν πάθει ὤν, ὁ εὑρισκόμενος ἐν καταστάσει πάθους (συγκινήσεως), ὁ πλήρης πάθους. Ἐπίρ. **ἐμπαθῶς** = μετὰ πάθους.

ἐμ-παιγμονή, ἡ=**ἐμπαιγμός.**

ἐμ-παιγμός, ὁ· περίπαιγμα, περίγελως. Ἐκ τοῦ

ἐμ-παίζω, μελ. **-παίξομαι**· περιπαίζω, περιγελῶ, λατιν. illudere ‖ ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.— **II** διασκεδάζω εἴς τι ἢ μέ τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-παίκτης, -ου, ὁ· ὁ ἐμπαίζων, ὁ ἀπατῶν, ἀπατεών.

ἐμ-παῖξαι, ἀπ:φ. ἀορ. α' τοῦ **ἐμπαίζω.**

ἐμ-παιχθήσομαι, παθητ. μέλλ. τοῦ **ἐμπαίζω.**

ἔμ-παιος (Α) = **ἔμπειρος**· γνώστης, εἰδήμων, ἠσκημένος εἴς τι (μετὰ γεν.) [ἀδεβ. ἐτυμολ.].

ἔμ-παιος (Β), **ον** (**παίω**)· ὁ ἐξαίφνης ἐπιπίπτων ἐπί τινος, αἰφνίδιος. Ἐκ τοῦ

ἐμ-παίω, μέλ. **-παίσω** ἢ **-παιήσω**· παίω (κτυπῶ) τι μέσα, ἐντυπῶ, ἐνεργάζομαι. — **II** ἀμτβ. ἐμπίπτω εἴς τι.

ἐμ-πακτόω, μελ. **-ώσω**· ἐμφράσσω, στουπώνω.

ἐμ-πᾰλάσσω, μελ. **-ξω**· περιπλέκω τι εἴς τι (ἢ τι μετά τινος).

ἔμ-πᾰλιν, ποιητ. ὡσ. **ἔμ-πᾰλι** (ἐν+πάλιν), ἐπίρ.· πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπίσω.— **II** μετὰ γεν., ἐναντίον τινάς, ἐναντίον εἴς τι.— **III** εἰς ἀπάντησιν, εἰς ἀντιπαράδοσιν.— **IV τὸ ἔμπαλιν, τὰ ἔμπαλιν,** καὶ κατὰ κρᾶσιν **τοὔμπαλιν, τἄμπαλιν**=ἀντιθέτως, ἀντιστρόφως, τὸ ἐναντίον, τἀνάπαλιν.

ἐμ-παρέχω, μελ. **-ξω**· παραδίδω, δίδω εἰς χεῖράς τινος, παραδίδω τινὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός.

ἔμ-πᾶς, ἰων. καὶ ἐπικ. **ἔμ-πης,** ἐπίρ. (κυρ.=**ἐν πᾶσιν**)· καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς, ἐν πάσῃ περιπτώσει. — **II** καθόλου, γενικῶς, οὐχ ἧττον, ἐν τούτοις. — **III** ἡνωμένον μετὰ τοῦ **περ**· ὁσονδήποτε πολύ, ὅσον καὶ ἄν, μ' ὅλα ταῦτα. [δι' ἐτυμολ. βλ. **πᾶς**].

ἐμ-πάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. **-ᾰσω**· ἀόρ. α' **ἐνέπᾰσα**· ραίνω, «πασπαλίζω», τι εἴς τι (ἢ τι ἐπάνω εἴς τι) ‖ μτφρ. ἐνυφαίνω μέσα εἴς τι, κεντῶ.

ἐμ-πάτέω, μελ. **-ήσω**· πατῶ ἐντός, περιπατῶν εἰσέρχομαι εἴς τι.

ἐμπεδό-μοχθος, ον (**ἔμπεδος**+**μόχθος**)· ὁ διαρκῶς μοχθῶν, ὁ ἀεὶ πολύμοχθος, κοπιώδης.

ἐμπεδ-ορκέω, μελ. **-ήσω** (**ἔμπεδος**+**ὅρκος**)· μένω σταθερὸς εἰς τὸν ὅρκον μου.

ἐμ-πεδος, ον (**ἐν**+**πέδον**)· ὁ ἐν τῇ θέσει του ὤν, στερεός, σταθερός, ἀμετακίνητος, ἀκλόνητος. 2) ἐπὶ χρόνου, διηνεκής, διαρκής, συνεχής, ἀδιάλειπτος, μόνιμος.— **II** ἐπίρ. **ἔμπεδον** καὶ **ἔμπεδα, ἐμπέδως**=στερεῶς, σταθερῶς, ἀσφαλῶς, βεβαίως, πιστῶς. [δι' ἐτυμολ. βλ. **πέδον**].

ἐμπεδο-σθενής, ἐς (**ἔμπεδος**+**σθένος**)· ὁ ἔχων ἔμπεδον σθένος, ὁ ἔχων ἀκλόνητον δύναμιν.

ἐμ-πεδόω, μελ. **-ώσω** (**ἔμπεδος**)· καθιστῶ τι ἔμπεδον (σταθερόν, ἀσφαλές), ἐπιβεβαιῶ, σταθεροποιῶ.

ἐμ-πείραμος, ον = **ἔμπερᾰμος** (βλ. λ.).

ἐμ-πειρία, ἡ· ἡ ἐκ τῆς πείρας γνῶσις, πεῖρα, γνωριμία μετά τινος πράγματος. Ἐκ τοῦ

ἔμ-πειρος, ον (**ἐν** + **πεῖρα**)· ὁ ἔχων πεῖραν πράγματός τινος, πεπειραμένος, ἐξησκημένος, εἴς τι‖ **τὸ ἐμπειρότερον** = μεγαλυτέρα πεῖρα. Ἐπίρ. **ἐμπείρως τινὸς ἔχω** = γνωρίζω τι ἐκ πείρας. [δι' ἐτυμολ. βλ. **πεῖρα**].

ἐμ-πελᾰδόν, ἐπίρ.· πλησίον, πολὺ πλησίον. Ἐκ τοῦ

ἐμ-πελάζω, μελ. **-σω**· ἀόρ. α' **ἐνεπέλασα**· φέρω τι πλησίον τινός, πλησιάζω τι εἴς τι.— ὡσ. ἀμτβ. ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω (ἀμτβ.).— **II** Παθητ., φέρομαι πλησίον, προσεγγίζομαι, πλησιάζομαι (ὑπό τινος).

ἐμ-πέπηγα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ **ἐμπήγνυμι.**

ἐμ-πεπλησμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ **ἐμπίπλημι.**

ἐμ-πεπόδισμαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐμποδίζω.**

ἐμ-πέπτωκα, πρκ. τοῦ **ἐμπίπτω.**

ἐμ-πέρᾰμος, ον = **ἔμπειρος** (ὃ βλ.).

ἐμ-περιπᾰτέω· περπατῶ, περιέρχομαι, ἐν ὡρισμένῃ περιοχῇ ‖ χρονίζω περιφερόμενος.

ἐμ-περονάω, μελ. **-ήσω**· στερεώνω (συγκρατῶ) διὰ περόνης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-περόνημα, δωρ. **-ᾶμα,** γεν. **-ματος,** τό· φόρεμα συγκρατούμενον εἰς τοὺς ὤμους διὰ περονῶν.

ἔμ-πεσον, ἐπικ. ἀντὶ **ἐνέπεσον,** ἀόρ. β' τοῦ **ἐμπίπτω.**

ἐμ-πεσοῦμαι, μελ. τοῦ **ἐμπίπτω.**

ἐμ-πετάννῡμι, ἢ **-ύω,** μελ. **-πετάσω**· διαπτύσσω, «ξεδιπλώνω», ἁπλώνω.

ἐμ-πεφύασι, ἐπικ. ἀντὶ **ἐμπεφύκασι,** γ' πληθ. πρκ. τοῦ **ἐμφύω : ἐμπεφυῖα,** ἐπικ. μτχ. θηλ.

ἐμ-πήγνῡμι ἢ **-ύω,** μελ. **-πήξω**· ἀόρ. α' **ἐνέπηξα**· ἐμπήγω, ἐμβάλλω, χώνω (μετὰ δοτ.). — Παθητ., ἀόρ. β' **ἐνεπάγην,** μετὰ ἐνεργ. πρκ. **ἐμπέπηγα,** ὑπερσ. **-ήγειν**· ἐμπήγομαι, προσκολλῶμαι εἴς τι.

ἐμ-πηδάω, μελ. **-ήσομαι**· πηδῶ εἴς τι, πηδῶ ἐπί τινος.

ἔμ-πηρος, ον· πηρός, ἀνάπηρος, κολοβός, ἠκρωτηριασμένος, δύσμορφος.

ἔμ-πης, ἐπίρ., ἰων. καὶ ὁμηρ. ἀντὶ **ἔμπας** (ὃ βλ.).

ἐμ-πιεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμπίνω.**

ἐμ-πικραίνω, μελ. **-ᾰνῶ**· πικραίνω, πληρῶ πικρίας. —Παθητ. εἶμαι πικρὸς κατά τινος, αἰσθάνομαι πικρίαν (καταλαμβάνομαι ὑπὸ πικρίας) κατά τινος.

ἐμ-πίμλημι, ἐμπίμπρημι, ἀντὶ **ἐμ-πίπ—.**

ἐμ-πίνω, μελ. **-πίομαι**· ἀόρ. β' **ἐνέπιον**· πρκ. **ἐμπέπωκα**· πίνω (ἀπλήστως) ‖ **ἐμπίνω τοῦ αἵματος** = πίνω ἀπλήστως (ὀπὸ) τὸ αἷμά τινος.

ἐμ-πίπληθι, Προστ. τοῦ **ἐμπίπλημι.**

ἐμ-πίπλημι μελ. **-πλήσω**· ἀόρ. α' **ἐνέπλησα**· πληρῶ, γεμίζω, τι ἀπό (μὲ) ὑγρόν τι. — Παθητ. καὶ **Μέσον ἐμπίπλαμαι,** ἀόρ. α' **ἐνεπλήσθην**· ἐπικ. ἀόρ. β' **ἐνεπλήμην**· πληρῶ ἑμαυτόν, εἶμαι χορτασμένος, ἱκανοποιημένος ‖ χορταίνω.— **II** ἐν τῷ μέσ. ὡσ. καὶ μτβ., πληρῶ, χορτάζω, τινά ‖ μτφρ. ἔχω ἀρκετὰ ἀπό πρᾶγμά τι, ἀπολαύω.

ἐμ-πίπρημι, ἀόρ. α' **ἐνέπρησα**· βάλλω πῦρ εἴς τι, πυρπολῶ, καίω τι διὰ τοῦ πυρός.

ἐμ-πίπτω, μελ. **-πεσοῦμαι**· ἀόρ. β' **ἐνέπεσον** καὶ ἐπ. **ἔμπεσον**· πίπτω μέσα εἴς τι, πίπτω ἐπί τινος ‖ προσπίπτω, εἰσορμῶ, ἐκσπῶ ‖ μτχ. ἀορ. β' **ἐμπεσών** =ἐπιπεσών (εἰσορμήσας) ὁιαίως (μεθ' ὁρμῆς) ‖ ὡσ. ἐπιπίπτω.

Ἔμπῐ́Σ, **-ίδος,** ἡ· εἶδος κώνωπος, σκνίπα, λατιν. culex.— [μεμονωμένη λέξ.· συσχετίζεται ὑπό τινων πρὸς τὴν παλ-γερμ. imbi, impi, ἀγγλοσαξ. ymbē· ὡσ. πρὸς τὸ λατ. omnis (<*ombh-ni-s)· βλ. ἐν λ. **ἄφενος**].

ἐμ-πίτνω, ποιητ. ἀντὶ **ἐμπίπτω**· πίπτω ἐπάνω εἴς τι.

ἐμ-πλᾰκῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμπλέκω.**

ἐμ-πλᾰσσω, ἀττ. **-ττω**· ἀόρ. α' **ἐνέπλᾰσα**· πλάσσω ἐντός τινος ‖ ἀλείφω ἐπάνω εἴς τι ‖ ἐπιχρίω τι μέ τι.

ἔμ-πλειος, ἐπικ. ἀντὶ **ἔμ-πλεος** (ὃ βλ.).

ἐμ-πλέκω, μελ. **-ξω**· πλέκω ἐντός τινος, ἐνυφαίνω, συνυφαίνω (λατιν. implicare).— Παθητ., ἐμπλέκομαι, περιπλέκομαι, εἴς τι. 2) μτφρ. ὑφαίνω μετὰ δόλου, σκευωρῶ, ῥᾳδιουργῶ, καθιστῶ τι περιπεπλεγμένον.

ἔμ-πλεος, α, **ον,** ἐπικ. **ἔμπλειος** ἢ **ἐνίπλειος, η, ον**· ἀττ. **ἔμπλεως, ων**· ἐντελῶς πλήρης ἔκ τινος πράγματος.

ἐμ-πλέω, μελ. **-πλεύσομαι**· πλέω ἐντός τινος, ταξιδεύω.

ἐμ-πλήγδην, ἐπίρ. (**ἐμπλήσσω**)· ἐμπλήκτως, ἀπερισκέπτως, μανιωδῶς, κατὰ τὸν τρόπον τῶν παραφρόνων, παραφόρως.

ἔμ-πληκτος, ον (**ἐμ-πλήσσω**)· ἔκπληκτος, κατάπληκτος, ἐμβρόντητος, θαμβωμένος, τεταραγμένος, ἀναίσθητος, ἀνόητος.— **II** ἀσταθής, ἄστατος, εὐμετάβλητος. — Ἐπίρ. **ἐμπλήκτως** = παραφόρως, μανιωδῶς.

ἐμ-πλήμενος, ἐπικ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμπίπλημι.**

ἔμ-πλην (Α), ἐπίρ. (*ἐμ-πελάζω*)· πλησίον, πολὺ κοντά. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέλας, πλησίον*].

ἔμ-πλην (Β), ἐπίρ. ἐπιτετ., ἀντὶ *πλήν*· ἐκτός, ἐξαιρέσει τινός, παρεκτός, πλήν.

ἐμ-πλήσας, -άμενος, ἐνεργ. καὶ μέσ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐμπίπλημι*· *ἐμπλήσατο*, ἐπικ. ἀντὶ *ἐνεπλήσατο*.

ἐμ-πλησθήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ *ἐμπίπλημι*.

ἐμ-πλήσσω, -ττω, ἐπικ. **ἐνιπλήσσω**· μελ. *-ξω*· πλήσσω, κτυπῶ, προσβάλλω, τινά ‖ προσκόπτω, σκοντάπτω, ἐπάνω εἴς τι ‖ ἐμπίπτω, πίπτω ἐντὸς ἢ ἐπί τινος.

ἔμ-πλητο, ἀντὶ *ἐνέπλητο*, ἐπικ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐμπίπλημι*.—**ἔμπλησο,** προστ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

ἐμ-πλοκή, ἡ (*ἐμ-πλέκω*)· τὸ πλέξιμον τῆς κόμης (τῶν γυναικῶν).

ἔμ-πνευσα, ἐπικ. ἀντὶ *ἐνέπνευσα*, ἀορ. α' τοῦ *ἐμπνέω*.

ἐμ-πνέω, ποιητ. **-πνείω**· μελ. *-πνεύσομαι*· ἀόρ. α' *ἐνέπνευσα*· φυσῶ ἢ πνέω ἔν τινι (μετὰ δοτ.) ‖ ὡσ. καὶ μετ' αἰτ.: *ἑστίον ἐμπνέω*=φουσκώνω τὸ πανὶ ‖ ἀποκ. ἀναπνέω, ζῶ, εἶμαι «ζωντανός».— **II** μτδτ. ἀναπνέω ἐντὸς τινος, ἐγχέω ‖ μτφρ. ἐμπνέω ‖ φυσῶ μέσα εἴς τι, φουσκώνω (τὰ πανιὰ πλοίου).

ἔμ-πνοια, ἡ· ἔμπνευσις, ἀναπνοή. Ἐκ τοῦ

ἔμ-πνοος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. **ἔμ-πνους, ουν** (*ἐν*+*πνοή*)· ὁ ἔχων πνοὴν ἐν ἑαυτῷ, ἀναπνέων, ζῶν.

ἐμ-ποδίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*ἐν*+*πούς*)· περιπλέκω τοὺς πόδας, πεδικλώνω, δεσμεύω ‖ *ἐμποδίζω ἰσχάδας*=προσδένω οὖκα, τὰ συνδέω, ἑνώνω τοὺς μίσχους των (τὰ «κοτσάνια»).— **II** γενικῶς, κωλύω, ἐμποδίζω, σταματῶ, συγκρατῶ.

ἐμ-πόδιος, ον (*ἐν*+*πούς*)· ὁ ἐμποδὼν ὤν, ὁ ἐμπλεκόμενος εἰς τοὺς πόδας, παρεμποδίζων, κωλυσιεργῶν.

ἐμ-ποδών, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐν ποσὶν ὤν*=πρὸ τῶν ποδῶν ἢ ἀνάμεσα εἰς τοὺς πόδας ‖ ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ἐκ-ποδών** (δ βλ.).—*ἐμποδὼν εἰμι*=εἶμαι ἐμπόδιον, ἐμποδίζω.—Μετὰ τοῦ ἄρθρ. *τὸ ἐμποδὼν*=δ,τι ἐμποδίζει, ἐμπόδιον, κώλυμα.— **II** πρό τινος, φανερά, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν.

ἐμ-ποιέω, μελ. *-ήσω*· ποιῶ τι ἔν τινι, παρεμβάλλω. **2)** παράγω, γεννῶ, δημιουργῶ, προκαλῶ, προξενῶ, γίνομαι αἰτία νὰ γίνῃ τι.

ἐμπολαῖος, α, ον (*ἐμπολή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἐμπόριον, ἢ ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸ ἐμπόριον (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ).

ἐμ-πολάω, παρατ. *ἠμπόλων*· μελ. *ἐμπολήσω*· παρακ. *ἠμπόληκα* (*ἐμπολή*)· κερδίζω ἐμπορευόμενος ‖ κερδίζω ‖ μέσον.: *βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο* (ἐπικ. ἀντὶ *ἠμπολῶντο*)= ἐμπορεύοντο πολλὰ ἀγαθά.— **II** ἀποκ. εἶμαι ἔμπορος, ἐμπορεύομαι.— **III** ἀγοράζω, πωλῶ.

ἐμ-πολεμέω, μελ. *-ήσω*· πολεμῶ κατά τινος, διεξάγω πόλεμον ἐντὸς τόπου τινός.

ἐμ-πολέμιος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πόλεμον, ἐχθρικός, ἐμπόλεμος.

ἐμ-πολεύς, -έως, ὁ (*ἐμπολάω*)· ἔμπορος, πραγματευτής.

ἐμ-πολή, ἡ (*ἐν*+*πωλέω*)· ἐμπορεύματα, φορτίον ‖ ἐμπόριον, συναλλαγή, δοσοληψία.— **II** κέρδος προερχόμενον ἐκ τοῦ ἐμπορίου, κέρδος, χρήματα [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέλω, πέλομαι*].

ἐμ-πόλημα, -ατος, τὸ (*ἐμπολάω*)· ἐμπόρευμα, φορτίον πλοίου ‖ πλῆθ. ἐμπορεύματα.

ἐμ-πολητός, ή, όν (*ἐμπολάω*)· ἠγορασμένος, πωλημένος.

ἔμ-πολις, -εως, ὁ, ἡ· ὁ ἐν τῇ πόλει, ὁ ἐν τῇ πολιτείᾳ· *ὁ ἔμπολίς τινι*=ὁ συμπολίτης τινός.

ἐμ-πολῑτεύω, μελ. *-σω*· εἶμαι πολίτης πολιτείας τινός, ἔχω πολιτικὰ δικαιώματα ἔν τινι πολιτείᾳ.

ἐμ-πολόωντο, γ' πλ.ηθ. ἐπ. παθ. πρτ. τοῦ *ἐμπολάω*.

ἐμ-πόρευμα, -ατος, τό, εἶδος ἐμπορίου. Ἐκ τοῦ

ἐμ-πορεύομαι, μελ. *-εύσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἐνεπορεύθην*· ἀποθ. (*ἔμπορος*)· εἶμαι ἐν πορείᾳ, ταξιδεύω.— **II** ταξιδεύω δι' ἐργασίαν (ἐμπόριον), εἶμαι ἔμπορος, ἐμπορεύομαι. **2)** μετ' αἰτ. ἐμπορεύομαι εἶδός τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-πορευτέον ἢ **-έα,** ρῆμ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ πορευθῇ τις, πρέπει νὰ ἀπέλθῃ.

ἐμ-πορία, ἡ (*ἔμπορος*)· ἐμπόριον, συναλλαγαί, δοσοληψίαι ‖ ἐπιτήδευμα.— **II** ἐμπορεύματα, εἰσαγωγαὶ ἐμπορευμάτων.

ἐμ-πορικός, ή, όν (*ἔμπορος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἐμπόριον ἢ κατάλληλος διὰ τὸ ἐμπόριον, ἐμπορικός ‖ *χρήματα ἐμπορικὰ*=εἰσαγόμενα ἀγαθά.

ἐμ-πόριον, τὸ (*ἔμπορος*), λατιν. **emporium**· τόπος ὅπου διεξάγεται ἐμπόριον, ἐργοστάσιον, ἀγορά ‖ ἐμπορικὸς λιμήν, ἐμπορικὸς σταθμός. — **II** *τὰ ἐμπόρια*=ἐμπορεύματα. Ἐκ τοῦ

ἔμ-πορος, ον (*ἐν*+*πόρος*)· ὁ ἐπιβάτης πλοίου (λατιν. **vector**).— **II** ταξιδιώτης, περιηγητής, ὁδοιπόρος.— **III** ὁ ταξιδεύων πρὸς ἐμπορίαν, ἔμπορος (λατ. **mercātor, institor**) ‖ μτφρ. *ἔμπορος βίου* = ὁ ἐμπορευόμενος τὴν ζωήν του, ἔμπορος τῆς ζωῆς. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πόρος, πορεύομαι*].

ἐμ-πορπάω, μελ. *-ήσω*· συνάπτω, στερεώνω, διὰ πόρπης (ἢ διὰ περόνης).— Παθητ., *εἵματα ἐνεπορπέατο* (ἰων. ἀντὶ *-ηντο*) = ἐφόρεσαν ἱμάτια κουμβωμένα εἰς τὸν ὦμον διὰ πόρπης.

Ἔμπουσα, ἡ· ὄνομα φαντάσματος (κοινῶς «στοιχειοῦ») λαμβάνοντος ποικίλας μορφάς. [ἀβεβ ἐτυμολ.].

ἐμ-πρακτος, ον (*ἐμπράσσω*)· κατορθωτός, ἐκτελεστός, δυνάμενος νὰ ἐκτελεσθῇ.

ἐμ-πρεπής, ἐς· πασίδηλος, καταφανής, εἴς τι (ἢ διά τινος). Ἐκ τοῦ

ἐμ-πρέπω· εἶμαι περιβόητος, διαπρέπω ἔν τινι, διαπρέπω μεταξὺ πολλῶν.— **II** εἶμαι ἐπιφανὴς διά τι.

ἐμ-πρήθω, μελ. *-σω*· φουσκώνω, ἐμφυσῶ, ἐξογκώνω.— **II** = *ἐμπίπρημι*=κατακαίω, καίων μεταβάλλω τι εἰς σποδόν.

ἔμ-πρησις, *-εως*, ἡ (*ἐμπίπρημι*)· ἐμπρησμός, πυρπόλησις.

ἔμ-προσθεν, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ *ἔμπροσθεν*.

ἔμ-προσθεν, καὶ πρὸ συμφ. **-σθε,** ἐπίρ. καὶ πρόθ.— **I** ἐπὶ τόπου, ἔμπροσθέν τινος, ἐνώπιόν τινος.— **II** ἐπὶ χρόνου, πρό, πρότερον, παλαιότερον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-πρόσθιος, ον· πρόσθιος, ἐμπροσθινός ‖ πρότερος ‖ *οἱ πρόσθιοι* (ἐνν. *πόδες*) = τὰ «μπροστινὰ πόδια» (ἐπὶ τετραπόδου, ἀντίθ. *οἱ ὀπίσθιοι*, ἐνν. *πόδες*).

ἐμ-πτύω, μελ. *-ύσω*· πτύω εἴς...

ἐμ-πῡκάζω, μελ. *-άσω*· κατακαλύπτω, καλύπτω ἐντελῶς, περιτυλίσσω.— Παθητ., *νόος οἱ ἐμπεπύκασται*=ὁ νοῦς του εἶναι περικεκαλυμμένος, τυλιγμένος ἐν μυοτηρίῳ (ὕπουλος, κρυφός).

ἔμ-πῡος, ον (*ἐν*+*πῦον*)· ὁ ἔχων ἐμπύημα εἰς μέρος τι τοῦ σώματος ‖ ἡλκωμένος.

ἐμ-πῡρεύω, μελ. *-σω* (*ἐν*+*πῦρ*)· πυρπολῶ, κατακαίω.

ἐμ-πῡρῐ-βήτης, -ου, ὁ (*ἐν* + *πῦρ* + *βαίνω*)· ὁ ἐν πυρὶ βαίνων, ὁ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τιθέμενος (ἐπὶ τοῦ τρίποδος· ἀντίθ. τῷ *ἄπυρος*).

ἔμ-πῡρος, ον (*ἐν*+*πῦρ*)· ὁ ἐν τῷ πυρί, ἢ ὁ ἐπὶ τοῦ πυρός.— **II** πυρίκαυστος.— **III** ὁ ἀνήκων εἰς ἔμπυρον θυσίαν· *ἔμπυρος τέχνη* = ἡ τέχνη τῆς διὰ πυρὸς μαντικῆς.— Ὡς οὐσιαστ., *τὰ ἔμπυρα* (ἐνν. *ἱερά*) = αἱ διὰ πυρὸς θυσίαι, ἢ οἰωνοὶ συναγόμενοι ἐκ τῶν ἐμπύρων θυσιῶν.

ἔμῦκον, ἀόρ. β' τοῦ *μυκάομαι* (δ βλ.).

ἐμ-φᾰγεῖν, ἀόρ. β' (ἀπρφ.) ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (βλ. *ἐσθίω*)· δέτω τι ἐντός τινος καὶ τό τρώγω, κατατρώγω, τρώγω ἐπί τινος.

ἐμ-φαίνω, μέλ. *ἄνω*· ἀόρ. α' *ἐνέφηνα*· δεικνύω, φανερώνω, κάμνω τι νὰ ἐμφανισθῇ.— Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. *ἐμφᾰνοῦμαι*· φαίνομαι μέσα ἔν τινι (φαίνομαι ἔν τινι), ἀντανακλῶμαι ‖ ἐμφανίζομαι, ἐμφανίζω ἑαυτόν.

ἐμ-φᾰνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐμφαίνω*.

ἐμ-φᾰνής, ές (*ἐμφανῆναι*)· ὁ ἐν ἑαυτῷ ἐμφαίνων (δεικνύων), ἀντανακλῶν; ὁρατός, σαφής, εὐκρινής, φανερός, δῆλος. **2)** ἀνοικτός, εἰλικρινής, δημόσιος, πάγκοινος. **3)** ψηλαφητός, πραγματικός, ἀληθινός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐμ-φᾰνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ*· παρουσιάζω ‖ καθιστῶ ἐμφανές, ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω.

ἐμ-φανῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρ. τοῦ **ἐμφανής**· φανερῶς, καταδήλως, ἀμφιβόλως || δημοσίᾳ (λατ. **palam**)

ἔμ-φᾰσις, **-εως,** ἡ (**ἐμφαίνομαι**)· τὸ ἐμφανίζεσθαι ἔν τινι, ἀντανάκλασις, ἀνταύγεια || ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις.

ἐμ-φέρεια, ἡ· ὁμοιότης. Ἐκ τοῦ

ἐμ-φερής, **ές**· ὅμοιος, ὁμοιάζων, «παρεμφερής». —Ἐπίρ. **-ρῶς**=ὁμοίως, ἀκριβῶς ὅπως. Ἐκ τοῦ

ἐμ-φέρω, μελ. **ἐν-οίσω**· φέρω τι ἐντός.— **II** ἀντιτάσσω εἴς τινα, ἐναντιοῦμαι εἴς τινα || ὀνειδίζω τινά.

ἐμ-φλέγω, μελ. **-ξω**· ἀνάπτω φλόγα, καίω.

ἔμ-φλοξ, **-ογος,** ὁ, ἡ· ὁ ἔχων φλόγα ἐν ἑαυτῷ.

ἔμ-φοβος, **ον** (**ἐν**+**φόβος**)· ὡς ἐνεργητ., ὁ ἐμποιῶν φόβον, τρομερός.— **II** μετὰ παθητ. ἐνν., ὁ πλήρης φόβου, πεφοβημένος, τρομοκρατημένος.

ἐμ-φορβιόω, μελ. **-ώσω** (**ἐν**+**φορβιά**)· βάλλω ἐπιστόμιον (οἷονεὶ «φορβιάν») εἰς τὸ στόμα μου ἐνῷ παίζω τὸν αὐλὸν (διότι τὸ ἐπιστόμιον ἦτο δερμάτινον, ὡς καὶ ἡ φορβιά).

ἐμ-φορέω, μελ. **-ήσω,** ὡς τὸ **ἐμφέρω**· φέρω ἔν τινι, φέρω εἴς τι, φέρω ἐπί τινος.— Παθητ., φέρομαι πέριξ ἢ πρός τι.— **II** ἐν μέσ. καὶ παθητ., πληρῶ ἑαυτόν πράγματός τινος, κάμνω ὑπερβολικὴν χρῆσίν τινος. — **III** μτφρ. ἐπιπίπτω, προστρίβομαι, ἐπί τινος.

ἐμ-φράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. **-ξω**· ἀποφράσσω, «φράζω, στουπώνω» || ἐμποδίζω, ἀποκλείω.

ἐμ-φρουρέω, μέλ. **-ήσω**· φρουρῶ ἔν τινι τόπῳ. Ἐκ τοῦ

ἔμ-φρουρος, **ον** (**ἐν**+**φρουρά**)· ὁ φρουρῶν ἔν τινι δέσει || ὁ ὑποκείμενος, ὑποχρεούμενος, εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν (νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς στρατιώτης). — **II** Παθητ., ὁ φρουρούμενος, ὁ ἐγκατεστημένος (ἐγκεκλεισμένος) ἐν φρουρᾷ.

ἔμ-φρων, **ον,** γεν. **-ονος** (**ἐν**+**φρήν**)· ὁ ἔχων τὰς φρένας του, ἐχέφρων, συνετὸς || ὁ ἔχων τὰς αἰσθήσεις του, ζωντανός. **2)** ὁ ἔχων τὰ λογικά του, λογικός, ὀξύνους, συνετός.

ἐμ-φῡής, **ὲς** (**ἐμφύω**)· ὁ ἐμπεφυκώς, ὁ φύσει ἐνυπάρχων, ἔμφυτος.

ἔμ-φῡλος, **ον** καὶ **ἐμ-φύλιος,** **-ιον** (**ἐν** + **φῦλον**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτὴν φυλήν, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς («ράτσας»), ἐμφύλιος || **ἐμφύλιον αἷμα**=συγγενικὸν αἷμα || **τοὔμφυλον αἷμα** = τὸ αἷμα συγγενοῦς, τ. ἔ. φόνος συγγενοῦς.— **II** ὁ συμβαίνων ἐντὸς (μεταξὺ) τοῦ λαοῦ || **στάσις ἔμφυλος**=ἐσωτερικὴ στάσις, ἐμφύλιος πόλεμος.

ἐμ-φύς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐμφύω.**

ἐμ-φῡσάω, μελ. **-ήσω**· φυσῶ ἔν τινι, φυσῶ εἴς τι || φυσῶ ἐπάνω εἴς τινα.

ἔμ-φῦτος, **ον**· ὁ πεφυτευμένος (γεγεννημένος) ἐντός τινος, ὁ φύσει ἐνυπάρχων εἴς τι(να), ἔμφυτος, φυσικός. Ἐκ τοῦ

ἐμ-φῦω, μελ. **-ύσω**· ἀόρ. **α' ἐνέφῡσα**· ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις μετὰ μτβτ. σημ., φυτεύω, ἐμφυτεύω.— **II** ὡς ἀμτβ. ἐν τῷ μέσ. **ἐμφύομαι** μετὰ ἐνεργ. πρκ. **ἐμπέφῡκα,** ἀορ. β' **ἐνέφῡν**· φύομαι, φυτρώνω, αὐξάνω (ἔν τινι ἢ ἐπί τινος) || βιζοβολῶ εἴς τι, προσκολλῶμαι εἴς τι || **ἐμφῦναι χειρὶ**=προσκολλῶμαι στερεῶς (σφιγκτὰ) εἰς τὴν χεῖρά τινος, σφίγγω τὴν χεῖρά τινος.

ἔμ-φωνος, **ον** (**ἐν**+**φωνή**)· ἔχων δυνατὴν φωνήν.

ἐμ-φοφος, **ον**· ἠχῶν, βοῥυβώδης.

ἔμ-ψῡχος, **ον** (**ἐν**+**ψυχή**)· ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν (δηλ. ζωήν), ζῶν, ζωντανός.

ἐμ-ψῡχόω, μελ. **-ώσω** (**ἔμψῡχος**)· καθιστῶ τι ἔμψυχον, ἐμβάλλω ψυχὴν (ζωήν), ἐμψυχώνω.

ἐν, ζωρ. καὶ αἰολ. ἀντὶ **εἰς** (ϐ ἑλ.).

Ἐν, ποιητ. **ἐνί,** ἐπικ. **εἰν, εἰνί.**— **ΠΡΟΘΕΣΙΣ** μετὰ ΔΟΤ.: — **I** 'ΕΠΙ' ΤΟΠΟΥ· ἐν, ἐντός, εἰς: **ἐν Ἀθήνῃς, ἐν Τροίῃ,** **2)** ἐπί, ἐπάνω εἰς, ἐπί τινος: **ἐν οὔρεσι**=ἐπὶ τῶν ὀρέων (ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη). **3)** ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁπλισμοῦ κλπ.: **ἐν ἐσθῆτι**=φέρων ἔνδυμα || **ἐν ὅπλοις**=ὑπὸ τὰ ὅπλα. **4)** μεταξὺ (τοῦ ἀριθμοῦ) τῶν...: **ἐν τοῖς πρῶτοι** = μεταξὺ τῶν πρώτων || ἐπὶ παρουσίᾳ τινός, ἐνώπιόν τινος. **5)** εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, τὸ ἐξαρτᾶσθαι ἐκ τινος, **τὸ εἶναι** ἐν χερσὶ τινος («στὸ χέρι» τινός): **νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι** = ... εἶναι εἰς χεῖρας τῶν θεῶν (ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοὺς θεούς, εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν των)· **ἐν ἐμοί ἐστι**=εἶναι «στὸ χέρι μου», ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. **6)** συμφώνως πρός...— **II** 'ΕΠΙ' ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ· ἢ ΜΕΣΟΥ (ΤΡΟΠΟΥ)· διά τινος, μέ τι(να), μέσω τινός, διά μέσου τινός: **ἐν πυρὶ πίμπρημι** = πυροπλῶ (καίω) διὰ πυρός· **ἐν δεσμῷ δῆσαι** = νὰ δέσω διὰ δεσμοῦ. — **III** 'ΕΠΙ' ΧΡΟΝΟΥ· ἐντὸς χρονικοῦ τινος διαστήματος, κατά τινα χρόνον: **ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ** = ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος || **ἐν ᾧ** (ἐνν. **χρόνῳ**) = καθ' ὃν χρόνον || **ἐν βραχεῖ** (ἐνν. **χρόνῳ**) = ἐντὸς ὀλίγου (χρόνου), ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος.— **IV** 'ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΩΣ ἐν φράσεσιν, οἷαι αἱ: **ἐν Ἀλκινόοιο, εἰν Ἀΐδαο,** ἀττ. **ἐν Ἅιδου** κ. ἄ., ἔνθα ἐξυπακούεται: ἡ δοτ. **οἴκῳ** ἢ **δόμοις.**— **V** 'ΑΠΟΛΥΤΩΣ (ἄνευ οὐσιαστ.), 'ΩΣ 'ΕΠΙΡΡΗΜΑ· ἔνθα, ἐν τῷ μεταξύ, πρὸς τούτοις, προσέτι.— **VI** ΘΕΣΙΣ— ἐν τῷ ἔπει ἐνίοτε ἡ **ἐν** ἐπιτάσσεται τῆς δοτικῆς, μεθ' ἧς συναντᾶται, συνηθέστατα δὲ τοῦτο συμβαίνει ἐν τῷ τύπῳ **ἐνί,** ὅστις ὅμως ἐπιτασσόμενος τρέπεται εἰς **ἔνι.**— **VII** 'ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ· **1)** **μετὰ ῥημάτων,** ὁπότε ἡ **ἐν** διατηρεῖ τὴν βασικὴν της σημασίαν (τοῦ ἐντός, πλησίον...). **2)** **μετὰ ἐπιθέτων,** πρὸς ἔκφρασιν τοῦ βαθμοῦ τῆς ποιότητος (π. χ. **ἔμ-πικρος, ἐν-λευκος** = μᾶλλον (ἢ: κάπως) πικρός, λευκός), ἢ πρὸς δήλωσιν τοῦ ὅτι τις ἔχει τι, κέκτηταί τι: **ἐν-αιμος**=ὁ ἔχων αἷμα, **ἐν-άκανθος**=ἀκανθώδης. **3)** ἐν συνθέσει ἡ **ἐν-** γίνεται: **ἐμ-** πρὸ τῶν **β, μ, π, φ, ψ**· **ἐγ-** πρὸ τῶν **γ, κ, ξ, χ**· **ἐλ-** πρὸ τοῦ **λ**· καὶ ἐν ὀλίγαις τισὶν λέξεσιν **ἐρ-** πρὸ τοῦ **ρ.**

Ἔτυμ.: ἐν, ποιητ. ἀττ. **ἔνι,** Ἀρκ., Κυπρ., Κρητ. **ἰν** (**ἐν** πρόθ. μετ' αἰτ. (Θεσσ., Βοιωτ., Ἀρκ., Κυπρ. κλπ.) **ἐν πόλιν,** μετὰ Ἰων.—Δωτ. (**ἐνὶ φρεσί, ἐν πόλει**), καὶ μετὰ γεν. (π. χ. ὁμηρ. **εἰν Ἀΐδᾱο,** ἀττ. **ἐν Ἄιδου,** ἀττ. ἐπιγρ. **ἐν τῶν πόλεων,** πρβλ. καὶ **ἐμποδὼν** (**ἐν ποδῶν**)· συγγ. τῷ παλ-λατιν. **en,** κλασσ. λατι. **. in,** Γοτθ., παλ-γερμ. **in**· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπετ. ***en** (***eni**)=ἐντὸς (***i**).—Ἐκ τῆς **ἐν** ἐδημιουργήθη ὁ τύπος **ἐνς** (ἀττ. **εἰς** καὶ **ἐς** ἑλ. λ λ.) κατ' ἀναλογίαν **πρός** τὸ ἀντιθ. **ἐξ,** συντάσσεται δ' οὗτος μετ' αἰτιατ. **κατόπιν** ῥημάτων κινήσεως σημαντικῶν· πρβλ. καὶ **ἐν-ὦπα, κατ-ένωπα** (**εἰς ὦπα ἰδέσθαι**), **ἐν-δέξια** (〈**ἐν δεξιά**), **ἐμ-βαίνω, ἐμ-βάλλω.**

ἕν, οὐδ. τοῦ **εἷς**· καὶ **ἕνα,** αἰτ. ἀρσ.

ἐν-αβρύνομαι, παθητ.· ἐναβρύνομαι, σεμνύνομαι, ὑπερηφανεύομαι.

ἐν-ᾰγής, **ὲς** (**ἐν**+**ἄγος**)· ὁ ἐν ἄγει ὤν, ὁ ἐν κατάρᾳ (ἢ ὑπὸ κατάραν) ὤν, ἐπάρατος, κατηραμένος, μεμιασμένος, βέβηλος, ἔνοχος φόνου || γενικῶς, βδελυρός, κατηραμένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-αγίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· προσφέρω θυσίας εἰς τοὺς νεκρούς, λατιν. **parentare**· ἀντιθ. τῷ **θύω** =προσφέρω θυσίας εἰς τοὺς θεούς. Ἐξ αὐτοῦ

ἐν-άγισμα, **-ατος,** τό· θυσία προσφερομένη εἰς νεκρούς.

ἐν-αγκᾰλίζομαι, μέσον· λαμβάνω τινὰ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, «ἀγκαλιάζω».

ἐν-αγκῠλάω, μελ. **-ήσω** (**ἐν**+**ἀγκύλη**)· προσαρμόζω ἀγκύλην (τ. ἔ. ἱμάντα, λωρίον) εἰς τὸ ἀκόντιον, ἵνα τὸ ἐξακοντίσω.

ἐν-αγρόμενος, μτχ. ἐπικ. παθητ. ἀορ. β' τοῦ **ἐναγείρω.**

ἔν-αγχος, ἐπίρ. (**ἐν**+**ἄγχι**)· μόλις πρό ὀλίγου, νεωστί, προσφάτως.

ἐν-άγω, μελ. **-ξω**· ἄγω, ὁδηγῶ, ἐντός (μέσα εἰς), προχωρῶ || ὠθῶ, παρορμῶ || καταπείθω. **2)** μετ' αἰτ. πράγμ. προτείνω, εἰσηγοῦμαι || ἐξεγείρω, προκαλῶ, ἐπισπεύδω.

ἐν-ᾰγωνίζομαι, ἀποθ.· ἐπὶ τόπου, ἀγωνίζομαι ἔν τινι τόπῳ: **εὐμενὴς ἐναγωνίζεσθαι**=εὐνοϊκὸς (κατ-άλληλος) διὰ νὰ πολεμήσῃ τις (νὰ συνάψῃ μάχην) ἐν αὐτῷ || λαμβάνω μέρος ἐν μάχῃ.

ἐν-ᾰγώνιος, **ον** (**ἐν** | **ἀγών**)· ὁ ἀνήκων (ἢ ὁ κατ-άλληλος) εἰς ἀγῶνα (μάχην). **2)** **ἐναγώνιοι Θεοί**

— οἱ θεοὶ οἱ ἐποπτεύοντες τὴν τέλεσιν τῶν ἀγώνων || κυρ. ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ.

ἐν-αθλέω, μελ. *-ήσω* = *ἀθλέω*· ἀγωνίζομαι, λαμβάνω μέρος εἰς ἀγῶνα.

ἐν-αιμήεις, *εσσα, εν* = *ἔναιμος* (βλ. λ.).

ἔν-αιμος, *ον* (*ἐν*+*αἷμα*)· ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ αἷμα, «συναίματος».

ἐν-αιρέμεν, ἐπικ. ἀντὶ *ἐναίρειν*, ἀπρφ. τοῦ *ἐναίρω*.

ἐν-αίρω, ἐπικ. *ἐνναίρω*· μέλ. *ἐνἄρῶ*· ἀόρ. 6' *ἤνᾰρον*, πρτητ. καὶ *ἔνᾰρον*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐνηράμην*, ἐπικ. γ' ἑν. *ἐνήρατο* (*ἔναρα*)· ἀποκτείνω, φονεύω, σκοτώνω || ὡσ. ἐπί πραγμ. φθείρω, καταστρέφω

ἐν-αίσῐμος καὶ *ἐν-αίσιος, ον* (*ἐν* + *αἶσα*)· εἰμαρμένος, πεπρωμένος, ἀπεσταλμένος ὑπὸ τῆς μοίρας. λατ. **fatalis** || ἐν καλῇ στιμασ., ἐπίκουρος, πρόσφορος, ἐπιτήδειος.— **II** ὁ ὢν ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὴν μοῖραν, εὐπρεπής, πρέπων, κατάλληλος || καὶ ἐπὶ προσώπων, δίκαιος.—Ἐπίρ. *-ίμως*=πρεπόντως, προσηκόντως.

ἐν-αιχμάζω, μέλ. *-σω*· ἀγωνίζομαι, πολεμῶ, ἔν τινι || κυρ. χειρίζομαι τὸ δόρυ.

ἐν-αιωρέομαι, παθητ.· περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, ἔν τινι || φέρομαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων (περιπλέω) τῇδε κἀκεῖσε.

ἐνάκις, ἐπίρ.=*ἐννάκις* (ὃ βλ.).

ἐνᾰκόσιοι, αι, α (*ἐννέα*)· ἐννεακόσιοι (ἡ γρ. *ἐννακόσιοι* ἧττον ὀρθή).

ἐν-ᾰκούω, μελ. *-ούσομαι*· ἀκούω ἔν τινι τόπῳ, ἀκούω ἐντός.

ἐν-αλείφω, μέλ. *-ψω*· παθ. πρκ. *ἐν-αλήλιμμαι*· ἀλείφω, χρίω. — μέσον, ἀλείφω ἑμαυτόν, ἢ ἀλείφω δι' ἐμαυτόν.

ἐν-ᾰλίγκιος, *ον*· ὅμοιος, ὁμοιάζων.

ἐν-άλιος, α, ον καὶ *-ος, -ον*· ἐπικ. καὶ λυρ. ὡσ. *εἰν-άλιος* (*ἐν*+*ἅλς*)· θαλάσσιος || ὁ ἐν θαλάσσῃ (ἢ ἐπὶ θαλάσσης) ὢν (λατιν. **marinus**).

ἐν-αλλαγῆναι, ἀπρφ. παθητ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐναλλάσσω*.

ἐν-αλλάξ, ἐπίρ.· διαδοχικῶς || σταυροειδῶς, σταυρωτὰ (λατιν. **vicissim**). Ἐκ τοῦ

ἐν-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐνήλλαξα*· πρκ. *ἐνήλλαχα*, παθ. *ἐνήλλαγμαι*· ἀνταλλάσσω, λαμβάνω ἐπ' ἀνταλλαγῇ || ὡσ. ἐκτρέπω ἀπὸ ἑνός πράγμ. εἰς ἄλλο.— **II** Παθητ. μεταβάλλομαι, διαφέρω ἀπό τινος. 2) συναλλάσσομαι, ἔχω ἐμπορικὰς σχέσεις μετά τινος.

ἐν-άλλομαι, μέλ. *-ἅλοῦμαι*· ἀόρ. α' *-ηλάμην*· ἀποθητ.· πηδῶ εἴς τι ἢ ἐπί τινος, ἐφορμῶ ἐναντίον τινός.

ἔν-αλλος, ον· μεταβεβλημένος, ἐναντίος.

ἔν-ᾰλος, ον (*ἐν*+*ἅλς*)=*ἐνάλιος* (ὃ βλ.).

ἐν-ᾰμέλγω, μελ. *-ξω*· ἀμέλγω μέσα εἴς τι.

ἐν-άμῐλλος, ον (*ἐν*+*ἄμιλλα*)· ἰσοδύναμος, ἰσόπαλος || κυρ. ὁ ἀμιλλώμενος, δυνάμενος νά ἀγωνισθῇ || ἄρα ἴσος, ἐφάμιλλος.

ἐν-αμμένος, ἰων. ἀντὶ *ἐν-ημμένος*, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐνάπτω*.

ἔν-αντα, ἐπίρ.· ἀπέναντι, ἀντικρύ (μετὰ γεν.).

ἔν-αντι (*ἐν*+*ἀντί*), ἐπίρ.=*ἐναντίον* (βλ. λ.).

ἐν-αντί-βῐος, *ον* (*ἐν*+*ἀντι*+*βία*)· ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος, ὁ ἀγωνιζόμενος (παλαίων) κατά τινος || οὐδ. *ἐναντίβιον*=ἐναντίον, ἐν ἀντιδέσει πρός...

ἐν-αντίος, *ον*· ὁ ἀντικρὺ ὤν, *ἀντίος*, ἀπέναντι ὤν || πρόσωπον πρός πρόσωπον, παρουσία τινός, ἐνώπιόν τινος. 2) ἐν ἐχθρικῇ ἔνν.· ὁ ἀντιμετωπίζων τινά, ὁ ἀντιτασσόμενος κατά τινος.— **II** ἀντίθετος, ἀντιμέτωπος, ἐναντίος, ἀντίστροφος || *τὸ ἐναντίον*=τὸ ἐναντίον, τὸ ἀντίστροφον— **III** τὸ οὐδ. *ἐναντίον* ὡς ἐπίρ.=ἐναντίον ἢ ἐνώπιόν τινος. 2) *ἐξ ἐναντίου*=ἀπέναντι, ἀντικρὺ (λατιν. **ex adverso**). 3) δμαλ. ἐπίρ. *ἐναντίως*= ἀντιθέτως, ἐχθρικῶς, μετὰ δοτ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-αντιόω, μελ. *-ώσω*· τοποθετῶ ἀντικρύ.—Κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀποθητ. **ἐναντιόομαι,** μελ. *-ώσομαι*· ἀόρ. α' *ἠναντιώθην*· πρκ. *ἠναντίωμαι*· δέτω ἑμαυτόν ἐναντίον τινός, ἀντιτίθεμαι, ἀνθίσταμαι || εἶμαι ἐναντίος πρός τινα. 2) ἀντιλέγω, λέγω τὰ ἐναντία, πρός τινα || ἀρνοῦμαι.

ἐν-αντίωμα, -ματος, τὸ (*ἐναντιόω*)· πᾶν τὸ ἐναντιούμενον, ἐμπόδιον, κώλυμα, πρόσκομμα.

ἐν-αντίωσις, -εως, ἡ (*ἐναντιόω*)· ἀντίδεσις, ἐναντιότης.

ἔναξα, ἀόρ. α' τοῦ *νάσσω*.

ἐν-απ-έθᾰνον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐναποθνῄσκω*.

ἐν-απ-ῆκε, ἰων. ἀντὶ *ἐναφῆκε*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ἐναφίημι*.

ἐν-απ-ῆπτε, ἰων. ἀντὶ *ἐναφῆπτε*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἐναφάπτω*.

ἐν-απο-δείκνῡμι· ἀποδεικνύω ἔν τινι πράγματι.— Παθητ., εἶμαι διακεκριμένος ἢ φανερός.

ἐν-απο-θνῄσκω, μελ. *-ἀποθᾰνοῦμαι*· ἀποθνήσκω ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-απο-κλάω, μελ. *-κλάσω*· θραύω (μικρόν τι) μέρος ἐντός τινος.

ἐν-απο-λείπω, μελ. *-ψω*· ἀπολείπω ἔν τινι, ἀφίνω ὀπίσω.

ἐν-απ-όλλῡμι καὶ **-ύω**· μελ. *-ολέσω*, ἀττ. *-ολῶ*· καταστρέφω ἐντός τινος ἢ ἐν τῷ μέσῳ τινῶν.

ἐν-απ-ομόργνῡμι, μελ. *-απομόρξω*· ἀπογγίζω (ἀποτρίβω) ἐντός τινος (ἐπί τινος) || καὶ ἐπαμ. ἐναποτυπώνω.

ἐν-απο-νίζω, μελ. *-απονίψω*· ἀπονίπτω, ἀποπλύνω, ἔν τινι πράγμ.

ἐν-απο-τίνω, μέλ. *-αποτίσω*· πληρώνω ὡς ποινήν (πρόστιμον).

ἐν-απο-ψύχω, μελ. *-ξω*· ἀποδίδω τὸ πνεῦμα (τὴν *ψυχήν*), ἐκπνέω || δροσίζω ἑμαυτόν || ἀνακουφίζομαι (ὅθεν ἀποπατῶ, ἀφοδεύω).

ἐν-άπτω, μέλ. *-ψω*· προσδένω εἴς τι, προσάπτω τι εἴς τι || συνάπτω τι μετά τινος — Παθητ. καὶ μέσ., πρκ. *ἐνῆμμαι*· φορῶ, εἶμαι ἐνδεδυμένος, ἐνδύομαι. — **II** ἀνάπτω, δέτω πῦρ, πυρπολῶ || μέσ. λαμβάνω φῶς δι' ἐμαυτόν.

ἜΝΑΡΑ, *-ων*, τά, μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρήσει· τὰ ὅπλα (τὰ λάφυρα) φονευθέντος ἐχθροῦ (λατιν. **spolia**) || λάφυρα.

Ἔτυμ.: *ἔναρα* οὐδ. πληθ.· *ἐναίρω*, ἀόρ. *ἤναρον*· ποιητ. *ἐναρίζω*· λατ. *ἐναρσφόρος* (= *τὰ ἔναρα φέρων*), ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως· πρβλ. ἰφλ. **inar** (=εἶδος ἐνδύματος), **anari** (ὑποκάμισον)· ὑπό τινων ἡ λ. *ἔναρα* καὶ *ἔντεα* συνάπτονται πρὸς τὴν ῥ. **sen-** (ἀπρτελειώνω).

ἐν-αρᾰρίσκω, ἀορ. α' *ἐνῆρσα*· προσαρμόζω, στερεώνω, τι εἴς τι.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ πλοίῳ. *ἐν-ήραρα*· προσαρμόζομαι εἴς τι.

ἐνάργει, δωρ. ἀντὶ *ἐνήργει*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἐνεργέω*.

ἐν-αργής, *ἐς* (*ἐν*+*ἀργός*)· διακεκριμένος, ὁρατός, ψηλαφητός, ἐν σωματικῇ μορφῇ ὤν. 2) λαμπρός, στιλπνός. 3) ἐπὶ λέξεων, εὐκρινής, σαφής. [ᾰ: ἐτυμολ. βλ. *ἀργής, ἀργός*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-αργῶς, ἰων. *-γέως*, ἐπίρ.· σαφῶς, εὐκρινῶς, φανερά.

ἐνάρεες, ἢ *ἐνάριες*, οἱ· Σκυθικὴ λέξις· *ἀντίστοιχος πρὸς τὴν λ. ἀνδρόγυνοι* (ὃ βλ.).

ἐν-ᾰρηρώς, -υῖα, -ός, μτχ. παρακ. 6' τοῦ *ἐναραρίσκω*.

ἐνᾰρη-φόρος, *ον* (*ἔναρα* + *φέρω*)· ὁ φέρων *τὰ ἔναρα* (τ. ἔ. τὰ λάφυρα).

ἐνᾰρίζω, μελ. *-ξω*· ἐπικ. ἀόρ. α' *ἐνάριξα*. — μαθ. ἀόρ. α' *ἠνᾰρίσθην*· πρκ. *ἠνάρισμαι* (*ἔναρα*)· σκυλεύω (λαφυραγωγῶ) φονευθέντα ἐχθρόν (λατ. **spoliare**)· *ἐναρίζω τινὰ ἔντεα, τεύχη*=ὀπογυμνώνω (νεκρόν) τινὰ ἀπὸ τὴν πανοπλίαν του || ἐντεῦθεν, φονεύω τινὰ ἐν μάχῃ. — Παθητ., *νὺξ ἐναριζομένη* = νὺξ ἀποθνήσκουσα, ἤτοι παρερχομένη καὶ ὑποχωροῦσα εἰς τὴν ἡμέραν (φερομένη εἰς τὸ τέρμα της).

ἐν-ᾰριθμέω, μελ. *-ήσω*· ἀριθμῶ, λογαριάζω, εἰς ἤ μεταξύ || γενικῶς, λογαριάζω.— Μέσον· *ἐν ἀριθμῷ ποιοῦμαι*=ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι.

ἐν-ᾰρίθμιος, ον (*ἐν*+*ἀριθμός*)· ὁ συναριθμούμενος, συνυπολογιζόμενος διὰ τὸν ἀριθμόν.— **II** λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν, ἐκτιμώμενος, θεωρούμενος ἄξιος (λατιν. **in numero habitus**).

ἐν-ᾰρίμ-βροτος, *ον* (*ἐναίρω*+*βροτός*)· *ὁ ἐναίρων βροτούς*, φονεύων ἄνδρας, ἀνδροφόνος.

ἐν-αρμόζω, καὶ **-ττω**· μελ. *-όσω*, δωρ. *-όξω*· ἀρ-

μόζω, προσαρμόζω, εἴς τι || ὡσ. στερεώνω, προσηλώνω, ὅπλον τι εἴς τι.— **Μ** ἀμτβ. προσαρμόζομαι, συμφωνῶ, εἶμαι κατάλληλος πρός τι.

ἔναρον (Α), τό· ὅλ. ***ἔναρα***.

ἐνᾰ́ρον (Β), ποιητ. ἀντί ***ἠνᾰ́ρον***, ἀόρ. ἐ' τοῦ ***ἐναίρω***.

ἐν-ἄρχομαι, μέλ. ***-ξομαι***, ἀποθ.· ἀρχίζω τι, καταπιάνομαι μέ τι. **2)** ἐπί θυσιῶν, ποιοῦμαι ἔναρξιν τῆς θυσίας : ***ἐνάρχομαι τὰ κανᾶ***=ἀρχίζω τήν θυσίαν λαμβάνων τήν κριθήν (***οὐλοχύτας***) ἐκ τοῦ κανίστρου (***τὸ κανοῦν - τὰ κανᾶ***)· πρβλ. ***κατάρχομαι***.

ἐν-ᾰ́σελγαίνω=***ἀσελγαίνω ἐν***· εἶμαι ἀσελγής ἔν τινι.—Παθητ., τυγχάνω ἀσελγοῦς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους ἄλλων ἔν τινι πράγματι.

ἐν-ασπῐ́δόομαι, παθ. (***ἐν*** + ***ἀσπίς***)· περιβάλλομαι μὲ ἀσπίδα, καθοπλίζομαι.

ἔνασσα, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ ***ναίω***.

ἔνατος, ἐπικ. καί ἰων. **εἶνατος,** ***η, ον*** (***ἐννέα***)· ὁ κατά σειράν ἐνατος (λατιν. **nonus**)· ***τὰ ἔνατα*** (ἐνν. ***ἱερά***) : θυσίαι προσφερόμεναι πρός τιμήν τοῦ νεκροῦ ἐννέα ἡμέρας μετά τόν ἐνταφιασμόν του (λατιν. **sacra novendialia**· πρβλ. σημερ. «ἐννιάμερα»).

ἐν-αὐλᾰ́κο-φοῖτις, ***-ιδος***, ἡ (***ἐν***+***αὐλαξ***+***φοιτάω***)· ἡ ἐν αὔλακι φοιτῶσα, τ. ἔ. ἡ περιφερομένη ἀνά τούς ἀγρούς (***αὔλακες ἀγρῶν***=ἀγροί).

ἐν-αυλίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̂ῶ***· διαμένω ἤ κατοικῶ ἔν τινι τόπῳ.—Μέσον, καταλαμβάνω καταλύματα (καταλύω) πρός διανυκτέρευσιν. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-αυλιστήριος, ***ον***· κατοικήσιμος.

ἔν-αυλον, τό (***ἐν***+***αὐλή***)· κατοικία.

ἔν-αυλος (Α), ὁ· ὡς οὐσιαστ.— **Ι** (***ἐν***+***αὐλός***)· κοῖλος πόρος (αὐλαξ, πορθμός) || κοίτη στενοῦ χειμάρρου, χείμαρρος.— **ΙΙ** (***ἐν***+***αὐλή***)· κατοικία, καταφύγιον || ἐντευκτήριον. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***αὐλός***, ***αὐλή***].

ἔν-αυλος (Β), ***ον***· ὡς ἐπίθ.— **Ι** (***ἐν*** + ***αὐλός***)· πρός αὐλόν, συνοδεία αὐλοῦ || ὁ ἀντηχῶν ἀκόμη εἰς τά ὦτά μου, νωπός, δροσερός.— **ΙΙ** (***ἐν***+***αὐλή***)· ὁ κατοικῶν εἰς τρώγλας (ἤ καί ἐν σπηλαίοις) [δι' ἐτυμολ. βλ. ***αὐλός***, ***αὐλή***].

ἐν-αυξάνω, μελ. ***-αυξήσω***· κάμνω τι νά αὐξήσῃ, αὐξάνω, μεγεθύνω.

ἐν-αυχένιος, ***ον*** (***ἐν***+***αὐχήν***)· ὁ ἐν τῷ αὐχένι, ἤ ὁ ἐπί τοῦ αὐχένος.

ἐν-αύω, ἀπρφ. ἀορ. α' ***ἐναῦσαι***· ἀνάπτω, βάλλω πῦρ.— Μέσον, ἀνάπτω πῦρ δι' ἐμαυτόν.

ἐν-αφ-άπτω (***ἐν***+***ἀπό***+***ἅπτω***), μελ. ***-ψω***· δένω τι εἴς τι, ἤ κρεμῶ τι ἀπό τι.

ἐν-αφ-ίημι καί ἰων. **ἐναπίημι** (***ἐν***+***ἀπό***+***ἵημι***), μέλ. ***-αφήσω***· ἀφίνω τι νά πέσῃ ἐντός, ῥίπτω τι μέσα εἴς τι.

ἔν-δακς, ***-αιδος***, ὁ, ἡ (***ἐν*** + ***δαΐς***) ἤ ***ἔνδαξ***, ***-ᾰδος***· ὁ μετά (ἀνημμένων) δᾳδων.

ἐν-δαίω· ἀνάπτω ἐντός.

ἐν-δάκνω, μέλ. ***-δήξομαι***· ἀόρ. β' ***ἐνέδᾰκον***· δαγκάνω βαθέως (κυρ. μέσα εἰς...) **!** κρατῶ τι μέ τά δόντια. **2)** εἰσχωρῶ εἴς τι.

ἐν-δακρῡ́ω, μέλ. ***-ύσω***· χύνω δάκρυα, δακρύζω.

ἐν-δάπιος, ***α, ον*** (***ἔνδον***)· ἐντόπιος, ἐγχώριος. [πιθ. παρήχθη ἐκ τοῦ ἁπλοῦ ***ἔνδον*** ἀμέσως, ὡς τό ***ἀλλοδαπός*** ἐκ τοῦ ***ἄλλος***· πρβλ. καί ***ποδαπός***, ***ἠμεδαπός***· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ἐκ τοῦ ***ἔνδον***+***ἀπό***].

ἐν-δᾰτέομαι, ἀποθ.· διαιρῶ. διανέμω, κυρ. ἐν λόγοις || ὅθεν : **Μ** ὁμιλῶ περί τινος || εἴτε ἐν κακῇ σημασ., ὀνειδίζω, καταρῶμαι, ἐπιπλήττω, βλασφημῶ || εἴτε ἐν καλῇ ἐνν., ἐγκωμιάζω, ἐπαινῶ.

ἐν-δέδμημαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ἐνδέμω***.

ἐν-δεδῡμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἐνδύω***.

ἐν-δεεστέρως, ἐπίρ. συγκρ. τοῦ ***ἐνδεῶς***· εἰς μικρότερον βαθμόν.

ἐν-δεής, ***ἐς*** (***ἐνδέω***)· ὁ ἔχων ἔλλειψιν, ἔχων ἀνάγκην τινός, ὁ στερούμενός τινος || ὑποδεέστερός τινος, κατώτερός τινος || ἀπολ. ὁ ἐν στενοχωρίᾳ εὑρισκόμενος, ὁ ἔχων ἀνάγκην, πτωχός, ἀσθενής, ἀδύνατος.—***τὸ ἐνδεὲς***=***ἔνδεια*** (δ ὅλ.).

ἐν-δεήσω, μέλ. τοῦ ***ἐνδέω*** (Β)· εὑρίσκομαι ***ἐν*** ἐνδείᾳ.

ἔν-δεια, ἡ (***ἐνδεής***)· ἔλλειψις, στέρησις (πράγμ. τινός) || ἀπολ. χρεία, ἀνάγκη, λατ. **egestas** || κατά πληθ. ἐλλείψεις, στερήσεις, ἐλλείμματα, ἀτέλειαι, ἐλαττώματα.

ἔν-δειγμα, ***-ατος***, τό (***ἐνδείκνυμι***)· ἔνδειξις, ἀπόδειξις, τεκμήριον.

ἐν-δείκνῡμι ἤ **-ύω**· μελ. ***-δείξω***· ἀόρ. α' ***ἐνέδειξα***.—Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐνεδείχθην***· πρκ. ***ἐνδέδειγμαι***· ὑποδεικνύω, ὑποσημαίνω, λατιν. **indicare** || ὡς ἀττ. δικανικός ὅρος, καταμηνύω, καταγγέλλω.— **ΙΙ** Μέσον, ἐπιδεικνύω ἐμαυτόν, ἐπιδεικνύω, κάμνω ἐπίδειξιν πράγματός τινος. **2)** δεικνύω, ἀποδεικνύω διά ἀποδείξεων. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἔν-δειξις, ***-εως***, ἡ (***ἐνδείκνυμι***)· ὑπόδειξις, ὑποδήλωσις, δεῖξις || δεδομένον, ἔνδειξις, τεκμήριον || ὡς ἀττ. δικανικός ὅρος, κατάδεσις, καταγγελία, ἐναντίον τινός, ἀναλαμβάνοντος δημόσιον ὑπούργημα, δι' ὃ δέν εἶχε τά νόμιμα προσόντα.

ἔν-δεκα, οἱ, αἱ, τά (***ἕν***, οὐδ. τοῦ ***εἷς***+***δέκα***), ἄκλ.· ὅ,τι καί σήμερον.— **ΙΙ** ***οἱ ἕνδεκα***, Ἀρχή ἐν Ἀθήναις ἐξ ἑνδεκα προσώπων, ἀσκούντων ἐποπτείαν ἐπί τῶν φυλακῶν καί ἐπί τῆς ἐκτελέσεως τῶν ποινῶν, ἰδίᾳ τῶν θανατικῶν.

ἐνδεκά-πηχυς, ***υ***, γεν. ***-εος***· ὁ ἔχων μῆκος ἑνδεκα πήχεων.

ἐνδεκά-πους, ***ὁ, ἡ, -πουν***, τό, γεν. ***-ποδος***· ὁ ἔχων μῆκος ἤ πλάτος ἕνδεκα ποδῶν.

ἐν-δεκάς, ***-άδος***, ἡ (***ἔνδεκα***)· ὁ ἀριθμός ἕνδεκα.

ἐν-δέκατος, ***η, ον*** (***ἔνδεκα***)· ὅ,τι καί νῦν.

ἐνδεκ-έτης, ***-ου***, ὁ· θηλ. **-έτις,** ***-ιδος***, ἡ· ἐνδεκαετής, ἡλικίας ἕνδεκα ἐτῶν.

ἐν-δέκομαι, ἰων. ἀντί ***ἐνδέχομαι***.

ἐνδελεχής, ***ές***· συνεχής, διηνεκής, διαρκής||σταθερός. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***δολιχός***]. — Ἐπίρ. ***ἐνδελεχῶς***=συνεχῶς, ἀδιαλείπτως.

ἔν-δεμα, τό (***ἐνδέω*** Α)· τό προσδεδεμένον, δεσμός (ταινία, περιδέραιον κ. λ.).

ἐν-δέμω, μέλ. ***-μῶ***· ἐνοικοδομῶ, οἰκοδομῶ ἐντός (ἐπί τινος) || ἀποκλείω διά τοίχου.

ἐν-δεξιόομαι, ἀποθετ.· δράττομαι (πιάνω) διά τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐναγκαλίζομαι.

ἐν-δέξιος, ***α, ον***· ὁ πρός τήν δεξιάν χεῖρα, ὁ εἰς τό δεξιόν μέρος, ἐξ ἀριστερῶν πρός τά δεξιά|| οὐδ. πληθ. ***ἐνδέξια*** ὡς ἐπίρ. **2)** εὐμενής, εὐνοϊκός || ***ἐνδέξια σήματα***=αἴσιοι οἰωνοί.

ἔν-δετος, ***ον*** (***ἐνδέω*** Α)· ὁ προσδεδεμένος εἴς τι, ὁ ἐμπεπλεγμένος (περιπεπλεγμένος) εἴς τι.

ἐν-δέχομαι, ἰων. **-δέκομαι**· μελ. ***-δέξομαι***, ἀποθ.· λαμβάνω ἐπάνω μου, ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι, λατιν. **suscipere**.— **ΙΙ** δέχομαι, παραδέχομαι, ἐπιδοκιμάζω, πιστεύω || ὡσ. ἐπί πράγμ. ἐπιτρέπω, ἐπιδέχομαι || ἐντεῦθεν : **2)** ***ἐνδέχεται*** ἀπρόσ.= εἶναι ἐνδεχόμενον, εἶναι δυνατόν || ***οὐκ ἐνδέχεται*** = δέν εἶναι δυνατόν || ***τὰ ἐνδεχόμενα***=τά δυνατά || ***ἐκ τῶν ἐνδεχομένων***=δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων.—Ἐπίρ. ***ἐνδεχομένως***=κατά τό δυνατόν.

ἐν-δέω (Α), μέλ. ***-δήσω***· ἀόρ. α' ***ἐνέδησα***· δένω εἴς τι ἤ ἐπί τινος || ἐμπλέκω εἴς τι, ἐνοχοποιῶ εἴς τι.— Μέσον, δένω, περιορίζω || συσκευάζομαι, ἑτοιμάζω τά πράγματά μου.

ἐν-δέω (Β), μελ. ***-δεήσω***· εὑρίσκομαι ἐν ἐλλείψει πράγματός τινος || ὡσ. στεροῦμαι, εἶμαι ἐλλιπής εἴς τι, πτωχεύω. — **Μ** ἀπρόσ. ***ἐνδεῖ*** = ὑπάρχει ἔλλειψις (πράγμ. τινός) || ὑπάρχει ἔλλειμμα : ***πολλῶν ἐνέδει αὐτῷ***=αὐτός εἶχεν ἐλλείψιν πολλῶν πραγμάτων.— **ΜΠ** Παθητ. καί μέσ., πάσχω ἀπό ἔλλειψίν τινος, στεροῦμαί τινος.

ἐν-δεῶς, ἐπίρ. τοῦ ***ἐνδεής***· ἀνεπαρκῶς.

ἔν-δηλος, ***ον*** (***ἐν***+***δῆλος***)· φανερός, κατάδηλος, καθαρός, διαυγής.— ἐπίρ. ***ἐνδήλως*** = φανερά, καθαρῶς, ὑπερθ. ***-ότατα***.

ἐν-δημέω, μελ. ***-ήσω*** (***ἔνδημος***)· διαμένω ***ἔν*** τινι τόπῳ (ἤ παρά τινα τόπον).

ἔν-δημος, ***ον***· ὁ κατοικῶν ἔν τινι τόπῳ || κυρ. ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πατρίδι || ἐντόπιος, ἐγχώριος (ἀντίθ. τῷ ***ξένος***) || προσκεκολλημένος εἰς τήν πατρίδα || ἐπί πολέμου, ἐσωτερικός, ἐμφύλιος, πόλεμος.— **ΙΙ** ὁ ἀνήκων εἰς τόν δῆμον, εἰς τόν λαόν, ἐθνικός.

ἐν-διάσκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***ἐνδιάω***.

ἐν-δι-άγω, μελ. *-ξω*· διάγω ἔν τινι, περνῶ τὸν καιρόν μου (διέρχομαι τήν ζωήν μου) ἔν τινι τόπῳ ἢ πράγματι.

ἐν-δια-θρύπτομαι, παθητ.· κάμνω ἐρωτοτροπίας («καμώματα, τσακίσματα»).

ἐν-διαιτάομαι, ἰων. *-έομαι*, μελ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ζῶ, ἢ κατοικῶ (διαμένω) ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-δια-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· παρατάσσω ἔν τινι τόπῳ, ἐντός τινος τακτοποιῶ (διευθετῶ) τι.

ἐν-δια-τρίβω, μελ. *-ψω*· δαπανῶ, ἐξοδεύω, ἔν τινι τόπῳ ‖ ἀποτ. (ἐνν. *χρόνον* ἢ *βίον*)· καταναλίσκω χρόνον μέ τι, περνῶ τὸν καιρόν μου μέ τι ‖ ὡσ. διατρίβω εἴς τι, διαμένω ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-διάω (*ἔνδιος*)· ἀναπαύομαι ἐν ὑπαίθρῳ ‖ συχνάζω εἰς μέρος τι.— **II** μτβτ. ἀποστέλλω τινά εἰς τό ὕπαιθρον : *ποιμένες μῆλα ἐνδιάασκον* (ἐπικ. πρτ.) = ἤλαυνον τά ποίμνιά των, τά ἔβοσκον, εἰς τάς νομάς.

ἐν-διδύσκω = *ἐνδύω*.— Παθητ., ἐνδύομαι, φορῶ.

ἐν-δίδωμι, μέλ. *-δώσω*· ἀόρ. α' *ἐνέδωκα*· δίδω εἰς χεῖράς τινος, ἐγχειρίζω, παραδίδω ‖ παραιτῶ τι (ὡς ἀπολωλός), ἀπορρίπτω.— **II** παρέχω, χορηγῶ ‖ ὡσ. ἐπιτρέπω, παραχωρῶ, χαρίζω ‖ προκαλῶ, προξενῶ, παράγω.— **III** δεικνύω, ἐκθέτω, ἀποδεικνύω, παρέχω ἀπόδειξιν διά τι.— **IV** ἀμτβ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ὑποχωρῶ ‖ χαλαροῦμαι, ἀποδαρρύνομαι ‖ ἐπί πραγμ., ὑποχωρῶ, παύω, παύομαι.— **V** ἐπί ποταμοῦ, χύνομαι εἴς τι.

ἐν-δίημι (*ἐν*+*δίω*), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ γ' πληθ. πρτ. *ἐνδίεσαν*· διώκω, ἐπιδιώκω, ἀποδιώκω.

ἔν-δικος, *ον* (*ἐν*+*δίκη*)· ἐπί πραγμ., σύμφωνος πρός τό δίκαιον, δίκαιος, ὀρθός, νόμιμος, ἀκριβής. — **II** ἐπί προσ., δίκαιος, ἀκριβής, εὐθύς, τίμιος. 2) ἔχων τό δίκαιον μέ τό μέρος του, δικαιούμενος.— **III** *ἐνδίκως*=δικαίως, μετά δικαιοσύνης· ὑπερθ. *ἐνδικώτατα*.

ἔν-δῖνα, τά (*ἔνδον*)· τά ἐντόσθια (λατιν. **intestina**). — [ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ *ἔνδον* τῇ προσθήκῃ τοῦ ἐπιθήματος *-τνο-*, ἐτονίσθη δέ πιθανῶς κατ' ἀναλογίαν πρός τό *ἔντερα*, (ἀντί **ἐνδῖνα*)].

ἐνδινεῦνται, δωρ. ἀντί *ἐνδινοῦσι*· γ' πληθ. τοῦ *ἐνδινέω* (βλ. λ.).

ἐν-δῑνέω, μελ. *-ήσω*· στρέφω πρός τά ἔσω, συστρέφομαι, περιστρέφομαι, ἐντός τινος.

ἔνδῐον, τό· τόπος διατριβῆς ἐν ὑπαίθρῳ ‖ κάδισμα, θέσις, ἐξοχική οἰκία. Ἐκ τοῦ

ἔν-διος, *ον*· περί τήν μεσημβρίαν, μεσημβρινός.— **II** ὁ ἐν ὑπαίθρῳ.— [*ἔνδιος* ‹ *ἐν*+*Διός*, γεν. τοῦ *Ζεύς*, λατιν. **sub dīvo** ἢ **dio**· πρβλ. Ὁράτ. **sub Jove**· βλ. *δῖος*].

ἐν-δίφριος, *ον* (*ἐν*+*δίφρος*)· ὁ καθήμενος ἐν τῷ αὐτῷ δίφρῳ (παρακαθήμενος, ὁμοτράπεζος κ.τ.δ.).

ἔνδοθεν, ἐπίρ. (*ἔνδον*)· ἔσωθεν, ἐκ τῶν ἔσω ‖ ἀπό καρδίας, ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐξ οἰκείας πρωτοβουλίας. — **II** ἐντός (μετά γεν.).

ἔνδοθι (*ἔνδον*), ἐπίρ.· ἐντός, «μέσα» ‖ ὡσ. οἶκοι, ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν τῇ πατρίδι.

ἔνδοι, ἐπίρ.=*ἔνδοθι* (ὁ βλ.).

ἐν-δοιάζω = *ἐν δοιῇ εἰμι* = εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, διστάζω, «τά ἔχω χαμένα», εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ ‖ ταλαντεύομαι ‖ Παθητ., ἐπί πραγμ. (ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' *ἐνδοιασθῆναι*)· πρᾶγμά (ζήτημά) τι εἶναι ἀντικείμενον ἀμφιβολίας. [ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς περιφράσεως *ἐν δοιῇ εἰμι*, μή ὑπάρχοντος ἁπλοῦ *δοιάζω*· βλ. *δοιή*]. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-δοιαστός, *ή, όν* (*ἐνδοιάζω*)· ἀμφίβολος. Ἐπίρ. *-τῶς* = ἀμφιβόλως, μετά διοταγμοῦ.

ἐνδο-μάχης, *-ου*, ὁ, δωρ. *-χας* (*ἔνδον*+*μάχομαι*)· ὁ ἔνδον (ἐντός τῆς οἰκίας) μοχόμενος (ἀγωνιζόμενος) ‖ μτφρ. ὁ πλήρης θάρρους κατ' οἶκον ‖ ἐπίθ. τοῦ ἀλέκτορος (παρά Πινδ.).

ἐν-δόμησις, *-εως*, ἡ (*ἐν*+*δόμος*)· ἡ ἐνοικοδόμησις (πράγματός τινος εἰς τι) ‖ οἰκοδομή, κατασκευή.

ἐνδό-μῡχος, *ον* (*ἔνδον*+*μυχός*)· ὁ ἐντός τοῦ μυχοῦ (τοῦ ἐσωτάτου μέρους) οἰκήματός τινος.

ἔνδον, ἐπίρ. καί πρόθ. μετά γεν. (*ἐν*)· ἐντός, «μέσα», λατ. **intus** ‖ οἶκοι, ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον, λατ. **domi** ‖ ἐν τῇ πατρίδι μου ‖ *οἱ ἔνδον*=οἱ ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ κατοικοῦντες εἰς τόν οἶκον, κυρ. οἱ ὑπηρέται ‖ *τά ἔνδον*=τά τοῦ οἴκου, αἱ οἰκιακαί ὑποθέσεις.

Ἔτυμ.: *ἔνδον* ‹ *ἐν* πρόθ.+**dom**, ὅπερ εἶναι τοπική συμφωνολ. θέμ. μαρτυρουμένου ἐν ταῖς λ. *δά-πεδον* καί *δεσ-πότης* (βλ. τάς λ. λ.), καί οὕτω βασική του σημασ. εἶναι ἡ «ἐν τῇ οἰκίᾳ».—Ἀναλογικοί σχηματισμοί : *ἔνδοθι* (κατά τά *πόθι*, *οἴκοθι*), *ἔνδοθεν* (κατά τά *πόθεν*, *οἴκοθεν*), ἐξ οὗ καί *ἐνδοθίδιος*, Δελφ. *ἔνδω* (κατά τό *ἔξω*), ὡσ. Δελφ. Συρακ. *ἐνδός* (κατά τό *ἐντός*), Λεσβ. Δωρ. *ἔνδοι* (κατά τό *οἴκοι* καί τά ἄλλα εἰς *-οι* τοπικά ἐπιρρ.).— Συγκρ. *ἐνδοτέρω*, ὑπερθ. *ἐνδοτάτω*.— Πρβλ. καί παλ-λατ. endo- ἢ indu- ἐν συνθέσει.

ἔν-δοξος, *ον* (*ἐν*+*δόξα*)· δοξαζόμενος, τιμώμενος. 2) ἐπί πραγμ., τό προκαλοῦν δόξαν, ἔνδοξον. Ἐπίρ. *-ξως*.

ἐν-δόσῐμος, *ον* (*ἐνδίδωμι*)· κυρ. *τό ἐνδόσιμον* (ἐνν. *μέλος* ἢ *κροῦσμα*)=μουσικός γνώμων, καθ' Ἡσύχ. «*τό πρό τῆς ᾠδῆς κιθάρισμα*», τό προανάκρουσμα (κοιν. «τό ἴσον») ‖ γεν. προοίμιον.

ἐνδότερος, *α, ον*, συγκρ. ἐκ τοῦ ἐπιρ. *ἔνδον*· ἐσώτερος, ἐσωτερικός, μύχιος. — Ὑπερθ. *ἐνδότατος, η, ον*· ἐσώτατος, ἐνδόμυχος.

ἐν-δουπέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐν*+*δοῦπος*)· πίπτω ἐντός μετά βαρέος κρότου.

ἐν-δρομέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐν* + *δρόμος*)· τρέχω ἔν τινι, πίπτω ἐντός ‖ εἰσορμῶ.

ἐν-δρομίς, *-ίδος*, ἡ (*ἐν*+*δρόμος*)· εἶδος παχέος ὑποδήματος, φορουμένου ὑπό δρομέων καί κυνηγῶν. 2) βαρύ ἐπανωφόριον, φορούμενον ὑπό τῶν δρομέων μετά τό ἀγώνισμα πρός ἀποφυγήν κρυολογήματος.— **II** ὡς ἐπίθ., χρήσιμος διά τρέξιμον.

ἐν-δροσος, *ον* (*ἐν*+*δρόσος*)· πλήρης δρόσου, δροσοσταγής, ὑγρός.

ἔν-δρῦον, τό (*ἐν*+*δρῦς*)· ὁ ἐκ ξύλου δρυός γόμφος, διά τοῦ ὁποίου ὁ ζυγός ἐστερεώνετο ἐπί τοῦ ρυμοῦ (*ἱστροβοεύς*). [δι' ἐτυμολ. βλ. *δρῦς*].

ἐν-δῡκέως, ἐπίρ.· ἐπιμελῶς, προθύμως, ἐκ καρδίας, σπουδαίως, μετά προσοχῆς. Δέν ἀπαντᾷ ἐπίθ. *ἐνδυκής*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀδευκής*].

ἐν-δῡνᾰμόω, μελ. *-ώσω* (*ἐν*+*δύναμις*)· ἐνισχύω, ἐνδυναμώνω, ἰσχυροποιῶ.—Παθητ. ἀποκτῶ ἰσχύν.

ἐν-δῡναστεύω, μέλ. *-σω*· δυναστεύω ἔν τινι, ἔχω δύναμιν ἔν τινι ἢ παρά τινι.— **II** ὑπερισχύω διά τοῦ κύρους (τοῦ ἀξιώματός) μου.

ἐν-δύνω· βλ. *ἐνδύω* II.

ἐν-δύς, *ῦσα, ύν*· μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐνδύω*.

ἐν-δυσ-τῡχέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι δυστυχής ἔν τινι.

ἐν-δῡτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἐνδύω*), ὡς ἐπίθ.· κατάλληλος νά τόν φορέσῃ τις.

ἐν-δῡτήριος, *α, ον* (*ἐνδύω*)=*ἐνδυτήρ* (ὁ βλ.).

ἐν-δῡτός, *όν*· ὁ ἐνδεδυμένος, περιβεβλημένος ‖ ὃν ἐνδύεταί τις ‖ ὡς οὐσιαστ. *τό ἐνδῦτόν*=τό ἔνδυμα, ἐσθής, ὃ (ἦν) ἐνδύεται (φοραίνει) τις.— **II** ὁ ἐνδεδυμένος (φορῶν) τι (μετά ἐνεργ. σημ.). Ἐκ τοῦ

ἐν-δύω, μελ. *-ὕσω*· ἀόρ. α' *ἐνέδῡσα*· ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ὡς μεταβ.· φοραίνω τι εἰς τινα : *ἐνδύω τινά τι* = ἐνδύω τινά τι (μέ τι).— **II** ἀμτβ. *ἐνδύνω*, καί ἐν τῷ μέσ. *ἐνδύομαι*, μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *ἐνέδυν*, πρκ. *ἐνδέδῡκα*· φοραίνω εἰς ἑαυτόν, φορῶ, ἐνδύομαι. 2) εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ, εἰσδύω, εἴς τι : *ἀκοντιστὺν ἐνδύσαι*=δά εἰσέλθῃς εἰς (δά ἀρχίσῃς) ἀγῶνα ἀκοντίου. 3) ἐμπλέκω (ἐνοχοποιῶ) ἑαυτόν εἴς τι ‖ ὡσ. ὑπεμφαίνω, ὑποδηλῶ, ἑαυτόν ἐντός τινος.

ἐν-έβαλον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐμβάλλω*.

ἐν-έβην, ἀόρ. β' τοῦ *ἐμβαίνω*.

ἐν-εγέγραπτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐγγράφω*.

ἐνέγκαι καί **ἐνεγκεῖν,** ἀπφρ. ἀορ. α' καί β' τοῦ *φέρω*.

Ἔτυμ. : ἐκ ῥ. enek- (=κομίζω, φθάνω), ἧτις ἐμφανίζεται καθαρά ἐν τῷ παθητ. ἀορ. *ἠνέχθην*, παθ. μελ. *ἐνεχθήσομαι*, ὁμηρ. ἐπιρ. *δουρηνεκές*, *κεντρηνεκὴς* (=ἐλαυνόμενος ὑπό κέντρου, ὀτρυνόμενος), ἰων. *ποδηνεκὴς* (=ὃς φθάνει μέχρι ποδῶν), *διηνεκὴς* (*ἠνεκέως*=ἐν ἐκτάσει, διά μακρῶν ‖ *ἠνεκής*=συνεχής ‖ *ἠνεκές*, οὐδ. ὡς ἐπίρ. = διαρκῶς)· ἡ αὐτή ῥίζ. μετ'

ἀναδιπλ. ἀπαντᾷ ἐν τῷ παθ. πρχ. ***ἐνήνεγμαι***, καὶ μετὰ μεταπτώσ. ἐν τῷ πρκ. ***ἐνήνοχα*** (πρβλ. καὶ τὸν ἄνευ ἀναδιπλ. πρκ. παρ' Ἡσυχ. ***κατ-ήνοκα***).— Συνεσταλμένη μορφὴ τῆς αὐτῆς ῥίζ. εἶναι ὁ τύπος **enĝ-**, ὅπως ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀναδιπλ. ἀορ. ***ἐν-εγκεῖν*** καὶ μετὰ μεταπτώσεως ἐν τῇ λ. ***ὄγκος***· πρβλ. καὶ σανσκρ. **áṃhah** (μ+ρος), (**aṃ-**⟨**ĝh-**), ἀναδιπλ. πρκ. **ānáṃha**. — Ἄλλος συνεσταλμένος τύπος τῆς ῥιζ. **nek-**, ὡς π. χ. ἐν τῷ σανσκρ. **náçati** (φθάνω)· πρβλ. καὶ τὸ λατ. **nanciscor**. — Ἐπικ., ἰων. ***ἤνεικα***, ***ἠνείκαμην*** ⟨***ἐν-εικ-***, ***ἐν-ικ-*** (πρβλ. ἰων. ***ἐξ-ενιχθῆναι*** κλπ.), τ. ἔ. ⟨ ***ἐν-*** + ῥ. **seiĝ-**, ἡ φαίνεται ἐν τῷ ***ἱκέσθαι***, δωρ. ***εἵκω***, λιθ. **sêkin** φθόνω διὰ τῆς χειρός). Ἐκ τῶν ***ἐνεῖκαι*** καὶ ***ἐνεγκεῖν*** προῆλθε κατὰ συμφυρμὸν ὁ ὀρ. ***ἤνεγκα*** καὶ ἐν ἐπιγρ. ***ἤνεικα***.

ἐν-έγραψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγγράφω***.

ἐν-εγύησα, ἐν-εγύηκα, ἐν-εγύων (βλ. ***ἐγγυάω***).

ἐν-έδειξα, ἐν-εδείχθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνδείκνυμι***.

ἐν-έδησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνδέω***· δένω ἔν τινι (εἴς τι).

ἐν-έδρα, ἡ· τὸ ἐνεδρεύειν, κεῖσθαι ἐν ἀναμονῇ, (κοιν. «καρτέρι»), λατιν. **insidiae**.

ἐν-εδρεύω, μελ. ***-σω*** (ἐκ τοῦ ***ἐνέδρα***· ἐν τοῖς ἱστορικοῖς δμως χρόνοις ***ἐν-ήδρευον***, ***ἐνήδρευσα***, ***ἐνηδρεύθην***, ***ἐνήδρευμαι*** φαίνεται ὡσεὶ σύνθετον ἐκ τῶν ***ἐν-+ἑδρεύω***)· εὑρίσκομαι ἐν ἀναμονῇ διά τι, παραμονεύω, ἐνεδρεύω, ἑλλοχεύω (λατιν. **insidiari**).— Παθητ., συλλαμβάνομαι ἐν ἐνέδρᾳ || παγιδεύομαι.— **II** τοποθετῶ εἰς ἐνέδραν || μέσ., στήνω ἐνέδραν.—Παθητ., στήνομαι εἰς ἐνέδραν.

ἔν-εδρον, τὸ=***ἐνέδρα***.

ἔν-εδρος, ον (***ἐν***+***ἕδρα***)· ἐνοικῶν, σύνοικος, κάτοικος.

ἐν-έδῡσα, *ἐν-έδυν*, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ ***ἐνδύω***.

ἐν-έζομαι, μελ. ***-εδοῦμαι***, ἀποθ.· κάθημαι ἔν τινι ἢ ἐπί τινος, ἔχω τὴν ἕδραν μου ἔν τινι || διαμένω ἢ κατοικῶ εἴς τι μέρος. Πρβλ. ***ἐνῆμαι***.

ἐν-έηκα, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνῆκα***, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνίημι***.

ἐν-έην, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνῆν***, παρατ. τοῦ ***ἔνειμι***.

ἐν-εδῡμήθην, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνθυμέομαι***.

ἐν-εῖδον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ὡς ἐνεστ. λαμβάνεται τὸ ***ἐνοράω***)· βλέπω ἢ παρατηρῶ ἔν τινι || ἀπολ. παρατηρῶ, κάνω παρατηρήσεις. Βλ. ***εἶδον***.

ἔνεικα, ἐπικ. ἀντὶ ***ἤνεικα*** (ἰων. ἀντὶ ***ἤνεγκα***), ἀόρ. α' τοῦ ***φέρω***· ἀπρφ. ***ἐνεῖκαι***.

ἐνεικέμεν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνεγκέμεν***, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***φέρω***.

ἐνείκεον, πρτ. τοῦ ***νεικέω***.

ἐν-είλλω καὶ ***ἐν-ειλέω***, μελ. ***-ήσω***· περιτυλίσσω ἔν τινι.

ἔνειμα, ἀόρ. α' τοῦ ***νέμω***.

ἐν-ειμεν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἔν-εσμεν***, α' πληθ. τοῦ ***ἔνειμι*** || ἀλλ' ὅμως: **II ἔνειμεν**, γ' ἑνικ. ἀορ. α' τοῦ ***νέμω***.

ἔν-ειμι, μέλ. ***ἐν-έσομαι*** (***ἐν***+***εἰμί***)· εἶμαι ἔν τινι τόπῳ, ἐνυπάρχω, εἶμαι ἐντός, εἶμαι «μέσα» || εἶμαι ἐντὸς ἢ μεταξύ.— **II** ἀπρόσ. ***ἔνεστι***=εἶναι δυνατόν εἴς τινα, εἶναι εἰς τὴν χεῖρά (ἐξουσίαν) τινος || δύναταί τις || μτχ. οὐδ. ***ἐνόν*** (ὡς μτχ. κατ' αἰτ. ἀπόλ.)=***δυνατὸν ὄν*** (καίτοι, ἐν ᾧ, ἐπειδή, ἤτο δυνατόν).

ἐν-είρω· παθητ. παρκ. ***ἔνερμαι***· περιελίσσω, τυλίσσω, ἐμπλέκω, συνυφαίνω.

ἐν-είς, *ἐνεῖσα*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐνίημι*** (δ ἑλ.).

ἔνεκα, ἰων. καὶ ἐπικ. **ἕνεκεν**, ποιητ. καὶ ***εἵνεκα***, ***εἵνεκεν***· πρόθ. μετὰ γεν. (ἄλλοτε πρωτασσομένης καὶ ἄλλοτε ἐπιτασσομένης)· ἐξ αἰτίας τινός, χάριν τινός, ἑνεκά τινος (λατιν. **gratia, causa**).— **II** ὡς πρὸς τι, ἐν σχέσει πρός τι, ὅσον ἀφορᾷ εἴς τι, ὅσον διά...: ***ἕνεκα ἐμοῦ*** = καθ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμέ.— **III** διὰ μέσου τινός, δυνάμει τινός: ***τέχνης εἵνεκα*** = δυνάμει (διὰ) τέχνης.

Ἔτυμ.: ***ἕνεκα*** ⟨***ἐν*** + ***-Fεκα*** (***ἐν-*** = **unum** τοῦ ἀριθμ. ***εἷς*** οὐδ.· τὸ δ' συνθετ. κυρ. εἶναι ***ἑν.*** αἰτ. ἢ ὀνομ. οὐδ. γένους, περὶ οὗ ὅλ. ἐν. λ. ***ἑκών***)· ***Fεκάτ-:*** σανσκρ. **uçát**· πρβλ. ***«οὕϝεκα· οὐκ ἀρεστῶς»*** παρ' Ἡσυχ.,τ.ἔ. ***οὗ Fεκα.***—Ὁμηρ. ***οὕνεκα*** (=***οὗ ἕνεκα***) προῆλθεν ἐκ τύπων οἷος ὁ ***ἐκείνούνεκα***=***ἐκείνου ἕνεκα*** ἢ ***οὕνεκα*** ⟨***ὁ εἵνεκα***, ***ὁ ἐν-Fεκα***.

ἐν-εκάλυψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγκαλύπτω***.

ἐν-εκείμην, πρτ. τοῦ ***ἔγκειμαι***.

ἐν-εκέρασα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγκεράννυμι***.

ἐν-έκρᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐγκράζω***.

ἐν-έκρυψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγκρύπτω***.

ἐν-έκυρσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγκύρω***.

ἐν-έκυψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγκύπτω***.

ἐν-ελαύνω, μέλ. ***-ελάσω***, ἀττ. ***-ελῶ***· ἐλαύνω (ἐμπήγω) τι εἴς τι.

ἐν-έλῐπον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐλλείπω***.

ἐν-ελίσσω, μέλ. ***-ξω***· τ. λίσσω τι ἔν τινι (ἐντός τινος), λατιν. **involvo**.

ἐν-εμαξάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμ-μάσσω***.

ἐν-έμεινα, ἀόρ α' τοῦ ***ἐμμένω***.

ἐνεμέσσα, ἐπικ. γ' ἑνικ. παρατ. τοῦ ***νεμεσάω***.

ἐν-εμέω, μελ. ***-έσω***· ἐμῶ (ἐξεμῶ) ἔν τινι, «ξερνῶ» μέσα εἴς τι.

ἐνεμήθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***νέμω***.

ἐν-εμυήθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμ-μυέω***.

ἐν-ένευον, παρατ. τοῦ ***ἐν-νεύω***.

ἐνενήκοντα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ. (***ἐννέα***)· «ἐνενῆντα».

Ἔτυμ.: ***ἐνενήκοντα***, ὁμηρ. ***ἐννήκοντα***· τὸ α' συνθετ. εἶναι ἀβεβαίας προελεύσεως· τὸ δ' συνθετ. ***-ήκοντα*** εἶναι εἰλημμένον ἐκ τοῦ ***πεντ-ήκοντα*** (πρβλ. ***ἑξ-ήκοντα*** καὶ ἑπόμενα)· κατά τινας ὑπῆρχε περιληπτικόν τι ἰαπ. ***envenó- (: *neveno-*** ἐν τῷ λατιν. **nōnāginta** ⟨***novenā-**). Βλ. ***ἐννέα***.

ἐνένῐπε, γ' ἑν. ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐνίπτω***.

ἐνενώκᾶσι, ἰων. ἀντὶ ***ἐνενοήκασι***, γ' πληθ. πρκ. τοῦ ***ἐννοέω***.

ἐνένωτο, ἰων. ἀντὶ ***ἐνενόητο***, γ' ἑνικ. παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐννοέω***.

ἐν-έξομαι, μέσ. μέλ. (μετὰ παθητ. σημασ.) τοῦ ***ἐνέχω***.

ἔνεὸς (ἢ **ἔννεὸς** ἀλλ' ἧττον ὀρθῶς), ά, ***ὀν***· ἄλαλος, βωβός || κωφάλαλος. [ἀγνώστου ἐτυμολ.].

ἐν-επᾰγην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐμπήγνυμι***.

ἐν-επαίχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπαίζω***.

ἐν-έπαξα, δωρ. ἀντὶ ***ἐνέπηξα***, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπήγνυμι***.

ἐν-έπασσα, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνέπᾰσα***, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπάσσω***.

ἐν-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐμπίπτω***.

ἐν-έπιον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐμπίνω***.

ἐν-επλᾰκην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐμπλέκω***.

ἐν-έπλησθεν, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐμπίπλημι***.

ἐν-έπλησα, ἐνεπλήσθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπίπλημι***.

ἐν-έπνευσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπνέω***.

ἐν-επορπᾶτο, ἰων. ἀντὶ ***ἐνεπόρπηντο***, παθητ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐμπορπάω***.

ἐν-έπρηθον, παρατ. τοῦ ***ἐμπρήθω***.

ἐν-έπρησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπίπρημι***.

ἐν-έπτῡσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμπτύω***.

ἐνέπω, ποιητ. καὶ **ἐννέπω**· ἀόρ. β' ***ἔνισπον***, ἀπρφ. ***ἐνισπεῖν***· μέλ. ***ἐνισπήσω*** ἢ ***ἐνίψω***· λέγω, διηγοῦμαι περιγράφω ἀναφέρω. 2) ὁμιλῶ πρός τινα. προσφωνῶ τινα, ἀποτείνομαι πρός τινα. 3) ἁπλῶς, λέγω, ὁμιλῶ. 4) μετ' ἀπαρ., προστάσσω. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἐννέπω***].

ἐν-εργάζομαι, μέλ. ***-σομαι***· πρκ. ***-είργασμαι***· ἀόρ. α' ***-ειργασάμην*** καὶ ***-ειργάσθην***· ἀποθ.· ἐμποιῶ ἢ δημιουργῶ (παράγω) τι ἐντός τινος· ὁ ἀόρ. α' ***ἐνειργάσθην*** ἀπαντᾷ ἐν χρήσει καὶ μετὰ παθητ. ἐνν.=κατεσκευάσθην ἐντός... 2) ἐργάζομαι, κοπιάζω, ἀκολουθῶ ἐπάγγελμά τι, ἐργάζομαι ἐπὶ μισθῷ.

ἐν-έργεια, ἡ (***ἐνεργής***)· δρᾶσις, πρᾶξις, ἐργασία.

ἐν-εργέω, μελ. ***-ήσω*** (***ἐνεργός***)· εἶμαι ἐν ἐνεργείᾳ, ἐργάζομαι, ἐνεργῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-έργημα, ***-ατος***, τό· ἀποτέλεσμα, προϊὸν ἐργασίας, ἐνέργεια, δρᾶσις.

ἐν-εργής, ἐς=***ἐνεργός***.

ἐν-εργός, ὸν (***ἐν***+***ἔργον***)· ὁ ἐν ἔργῳ ὤν, ἐργαζόμενος, δρῶν, ἐνεργητικός, ἀπασχολημένος || ἐπ!

στρατιωτῶν, ὁ ἐν ὑπηρεσίᾳ ὤν, **κατάλληλος** δι' ὑπηρεσίαν ‖ ἐπὶ χώρας, ἡ **καλλιεργουμένη, γόνιμος**, παραγωγική. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-εργῶς, ἐπίρρ. τοῦ ***ἐνεργὴς*** ἢ τοῦ ***ἐνεργός***· ἐνεργητικῶς, δραστηρίως ‖ **γονίμως, καρποφόρως.**

ἐν-ερείδω, μέλ. *-σω*· ἐρείδω ἐντός, ὠθῶ ἐντὸς («ἐμπήγω»).

ἐν-ερεύγω, ἀόρ. β' ***ἐνήρυγον***· ἐρεύγομαι μέσα εἴς τι.

ἔνερθε, καὶ πρὸ φων. **ἔνερθεν**· ἐκ τῶν κάτω, ὑποκάτωθεν ‖ κάτω, ὑποκάτω.— **II** μετὰ γεν.: ***ἔνερθέ τινος***=ὑποκάτω τινός. **2)** ὑποκάτω, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***ἔνεροι***].

ἐν-ερμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἐνείρω***.

ἔνεροι, *-ων*, οἱ (***ἐν***)=λατιν. **inferi**· οἱ ὑπὸ τὴν γῆν, ἢ οἱ ὑποκάτω τῆς γῆς, οἱ ὑπὸ τὴν γῆν, οἱ νεκροί.

Ἔτυμ.: ***ἔνεροι*** (***ἐν*** + ***-ero-*** (= οἱ ἐντὸς τῆς γῆς, ***οἱ καταχθόνιοι***)· πρβλ. ***νέρτεροι***, καὶ κατὰ συμφυρμὸν ἐκ τοῦ ***ἔνεροι*** καὶ ***νέρτεροι*** προῆλθε τὸ ***ἐνέρτεροι***.—πρβλ. ἰων., ἀττ., τραγ. ***ἔνερθε(ν)***, ***νέρθε(ν)***, δωρ., αἰολ. ***ἔνερθα***, (=ἐκ τῶν κάτω) (πρβλ. ***ὕπερθεν***=ἐκ τῶν ἄνω), ποιητ. ***ἐνέρτερος, νέρτερος***. Κατά τινα ***ἔνεροι***=***οἱ ἐν ἔρᾳ*** (βλ. ***ἔρα***).

ἐν-ερράφην, ἐν-ερραψάμην, παθητ. ἀόρ. β' καὶ μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐν-ράπτω***.

ἔν-ερσις, *-εως*, ἡ (***ἐνείρω***)· τὸ ἐνείρειν, ἐντιδέναι, ἐναρμόζειν, ἔν τινι ‖ προσδένειν εἴς τι.

ἐνέρτερος, *α, ον*, συγκριτ. τοῦ ***ἔνεροι***· βαθύτερος, κατώτερος (ὑποχθονιώτερος).

ἐν-εσαν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνῆσαν***, γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἔνειμι***.

ἐν-εσία, ἡ, (***ἐν-ίημι***)· συμβουλή, προτροπή, εἰσήγησις, ὑπενθύμισις. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***ἔννεσία***].

ἐν-έσκληκα, πρκ. μετὰ παθητ. σημασ. τοῦ ***ἐν-σκέλλω***.

ἐν-έστακται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ ***ἐνστάζω***.

ἐν-έσταλμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ἐνστέλλω***.

ἐν-εστεῶτος, ἰων. ἀντὶ ***ἐνεστῶτος***, γεν. τοῦ ***ἐνεστὼς*** (ἀντὶ ***ἐνεστηκώς***), μτχ. πρκ. τοῦ ***ἐνίστημι***.

ἐν-εστήρικτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐνστηρίζω***.

ἐν-έσχετο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' (μετὰ παθ. ἐνν.) τοῦ ***ἐνέχω***.

ἐν-εττάθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐντείνω***.

ἐν-ετειλάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐντέλλω***.

ἐν-ετή, ἡ (***ἐνίημι***)· ἡ (ἐντὸς κεκρυμμένη) βελόνη, περόνη, («καρφίτσα»).

ἐν-ετρᾰγον, ἀόρ. β'. τοῦ ***ἐντρώγω***.

ἐν-ετρᾰπην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐντρέπω***.

ἐν-ετρᾰφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐν-τρέφω***.

ἐν-ετρῐβην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐν-τρίβω***.

ἐν-ετύλιξα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐντυλίσσω***.

ἐν-έτῠχον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐντυγχάνω***.

ἐν-ευδαιμονέω, μέλ. ***-ήσω***· εὐδαιμονῶ (εἶμαι εὐτυχὴς) ἔν τινι.

ἐν-εύδω, μελ. ***-ευδήσω***· κοιμῶμαι ἔν τινι ἢ ἐπί τινος.

ἐν-εύναιος, *ον* (***ἐν***+***εὐνή***)· ὁ ἐν ᾧ ἢ ἐφ' οὗ τις κοιμᾶται ‖ ***δέρμα ἐνεύναιον*** = δέρμα ἐφ' οὗ τις κοιμᾶται (χρησιμεῦον ὡς στρῶμα **κλίνης**) ‖ ***χήτει ἐνενναίων*** =ἐλλείψει στρωμάτων (καὶ σκεπασμάτων).

ἔνευσα, ἀόρ. α' τοῦ ***νεύω*** ἢ καὶ τοῦ ***νέω*** (**Β**=κολυμβῶ).

ἐν-έφραξα, ἀορ. α' τοῦ ***ἐμ-φράσσω***.

ἐν-έφῡσα, ἐνέφυν, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ ***ἐμφύω***.

ἐν-εφύσησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐμφυσάω***.

ἐν-έχεα, ἐπ. ***ἐνέχευα***, ἀόρ. α' τοῦ **ἐγχέω**.

ἐν-εχείρησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγχειρέω***.

ἐν-εχεύαμην, ἐπ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγχέω***.

ἐνεχθήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ ***φέρω***.

ἐνέχθητι, ἐνεχθείην, ἐνεχθῶ, ἐνεχθῆναι, Προστ., Εὐκτ., Ὑποτ., Ἀπρφ. παθητ. ἀορ. α' τοῦ ***φέρω***.

ἐν-εχῠράζω, μελ. ***-άσω*** (***ἐνέχῡρον***)· λαμβάνω ἐνέχυρον (ἐγγύησιν, ἀσφάλειαν) παρά τινος. **2)** μετὰ αἰτ. πράγμ. λαμβάνω τι ὡς ἐνέχυρον (ὡς ἐγγύησιν) ‖ Παθητ., ***ἐνεχυράζεται τὰ χρήματα*** = ἡ περιουσία τινὸς καταλαμβάνεται (ἀποκομίζεται) ὡς ἐνέχυρον (διὰ ὀφειλόμενα χρέη) ‖ μέσον. ζητῶ ἀπό τινα νὰ μοῦ δώσῃ ἐνέχυρον (ἐγγύησιν), ***ἐνεχυράζομαι τόκου***=ζητῶ ἐγγύησιν διὰ τόκον.

ἐν-έχῡρον, τὸ (***ἐν***+***ἐχυρός***)· ἐνέχυρον, ἐχέγγυον, ἐγγύησις, ἀσφάλεια: ***ἐνέχυρον τίθημί τι***=βάλλω τι ὡς ἐνέχυρον, τὸ δίδω ὡς ἐνέχυρον, ἐνεχυριάζω.

ἐνέχω, μελ. ***ἐνέξω*** ἢ ***ἐνσχήσω***· ἔχω, κρατῶ, τι στερεὰ ἐντός μου ‖ περιβάλπω, περιποιοῦμαι.— **II** Παθ. μετὰ μέσ. μέλλ. ***ἐνέξομαι***, ἀορ. β' ***ἐνεσχόμην***· κρατοῦμαι, συλλαμβάνομαι, περιπλέκομαι, ἔν τινι.— **III** ἀμτβ. εἰσέρχομαι εἰσδύω, διαπερῶ ‖ ἔγκειμαί τινι, εἶμαι ἐναντίον τινός.

ἐν-εχώρησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγχωρέω***.

ἐν-ζεύγνῡμι, μέλ. ***-ζεύξω***· ζευγνύω εἰς τι, **δένω** στερεὰ εἴς τι, ἐμπλέκω εἴς τι.

ἔνη, ***-ης***, ἡ· βλ. ***ἔνος, η, ον***.

Ἔτυμ.: κυρ. ***ἔνη***=ἡ τρίτη ἡμέρα, πρβλ.'Αριστοφ. **'Αχ.** ***«εἰς ἔνην=εἰς τρίτην»***, παρ' **Ἡσυχ.** ***«λακ. ἔναρ (= ἔνᾱς)· ἐς τρίτην, ἐπέναρ· ἐς τετάρτην»***. πρβλ. ἐπ. ἰων. ***κεῖνος***, δωρ. ***κῆνος*** (<***κε ἔνος***), δωρ. ***τῆνος*** (<***τε ἔνος***)· βλ. ***ἐκεῖνος***. Ὡσ. βλ. ***ἔνος***.

ἐν-ηβάω, μέλ. ***-ήσω***· διέρχομαι τὴν νεότητά μου ἔν τινι ‖ διασκεδάζω ἔν τινι, εἶμαι περιχαρὴς ἔν τινι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-ηβητήριον, τό· τόπος διασκεδάσεως.

ἔν-ηβος, *ον* (***ἐν***+***ἥβη***)· ὁ ἐν τῇ ἥβῃ ὤν, ὁ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος, ὁ δεκαπέντε ἐτῶν καὶ ἄνω.

ἐν-ήδρευσα, -εύθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνεδρεύω***.

ἐνηείη, ἡ (***ἐνηής***)· πραότης, προσήνεια, **ἀγαθότης**, καλωσύνη.

ἐνῆεν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἐνῆν***, γ' ἑνικ. πρτ. τοῦ ***ἔνειμι***.

ἐνηής, ***ές***, γεν. ***ἐνηέος***· εὐγενής, φιλόφρων, προσηνής, πρᾶος (σημασιολ. σχετίζεται πρὸς τὰ ***ἀσπηνής, προσηνής***).

ἐν-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐνίημι***.

ἐν-ήλατο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***ἐνάλλομαι***.

ἐν-ηλᾰτον, τὸ (***ἐνελαύνω***)· πᾶν τὸ ἐλαθὲν (ἐμπηχθὲν) ἐντὸς ‖ ἐν τῷ πληθ. ***τὰ ἐνήλατα*** = αἱ βαθμίδες αἱ ἐμπεπηγμέναι εἰς τὰ μακρὰ σκέλη (ξύλα) τῆς κλίμακος ‖ ***ἀξόνων ἐνήλατα***=οἱ πασσαλίσκοι οἱ ἐμπηγνυόμενοι εἰς τὸν ἄξονα, ***«τὰ καλούμενα ἁμαξηδόνια... τὰ ἐμβαλλόμενα πρὸς τῷ ἄξονι, ὥστε μὴ ἐξιέναι τὸν τροχόν»*** Σχολ. Εὐρ., (περόναι τροχοῦ).

ἐν-ήλλαγμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐναλλάσσω***.

ἐν-ήλλαξα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐναλλάσσω***.

ἐν-ήλλου, β' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἐνάλλομαι***.

ἐν-ῆμαι, παθητ. (κυρ. πρκ. τοῦ ***ἐν-έζομαι***)· εἶμαι καθισμένος (κάθημαι) εἴς τι.

ἐν-ήμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐνάπτω***.

ἐνήνεγμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***φέρω***.

ἐνήνοθε, γ' ἑν. πρκ., ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ προσ. τούτῳ, καὶ ἐν συνθέτοις ***ἐπ-ενήνοθε, κατ-ενήνοθε, παρ-ενήνοθε***, μετὰ τῆς ἐνν. τοῦ εἶμαι: ἐπί τινος ἢ κοντὰ εἴς τι (ὡσεί ἐξ ἑνεστ. ***ἐνέθω***, μή ὄντος ἐν χρήσει).

Ἔτυμ.: ***ἐνήνοθε κνίση*** = ἔχει ἐγερθῇ (ὑψωθῇ) κνῖσα (πρβλ. ***ἀνήνοθεν αἷμα*** = ἀνέβλυσεν (ἀνεπήδησεν) αἷμα) ‖ ***ἐπ-ενήνοθε (λάχνη)*** = ἔχει φυτρώσει (μεγαλώσει) ‖ ***κατ-ενήνοθε (κόνις)*** = ἔχει κατακαθίσει· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται: βάσις ἰαπ. enedh- (πηγαίνω, ἔρχομαι) πρβλ. δωρ. ἀόρ. ***ἔνθεῖν*** (<*endh-)· ὅλ. ***ἐλεύθω*** καὶ ***ἀνήνοθεν***.

ἐνήνοχα, πρκ. τοῦ ***φέρω***.

ἐν-ήρατο, γ' ἑν. ἐπικ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐν-αίρω***.

ἐν-ήσω, μέλ. τοῦ ***ἐν-ίημι***.

ἔνδα (***ἐν***), ἐπίρ.— **I** ἐπὶ τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ (λατ. **ibi**) ‖ ὡσ. ὡς συσχετ. τοῦ ***ὅθι*** = ὅπου (λατ. **ubi**). **2)** ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἢ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ. **3)** μετὰ τῆς ἐνν. τῆς πρὸς τινα τόπον κινήσεως· **πρὸς** τὰ ἐκεῖ (ἐκεῖσε), πρὸς τὰ ἐδῶ (δεῦρο), λατ. **illuc.**— **II** ἐπὶ χρόνου· ὅτε, ὅταν.

Ἔτυμ: ***ἔνδα, ἔνθεν*** (τ. ἔ. ***ἔ-νθα, ἔ-νθεν***) ἐκ δεικτ. ἰαπ. θέμ. ****e-***, μαρτυρουμένου π. χ. ἐν τῇ ἐν. ὀνομ. ****es*** = παλ-γερμ. **er**, γεν. ἑν. ****esjo***, σανσκρ. **asyá**, βοτ. ****e-sm-*** σανσκρ. **asmāi**, Ζενδ. **ahmāi**, Ὀμβρ. **esmei** (= **hulc**), Γοτθ. **imma**, παλ-γερμ. **ema**, Τοπ. ἑν. ****ei*** (ὑπάρχουσα ἐν τῷ ἄλλ. ***εἰ, εἴ-τα***), Ὀργαν. ἑν. ****e*** (ἀλλ. ***ἦ***=

εἰ) κλπ.· ἐκ τῶν ἔνθα, ἔνθεν ἐσχηματίσθησαν ἐν τῇ ἰων. ἐνθαῦτα, ἐνθεῦτεν (καὶ διὰ μεταθέσεως τῶν δασέων φθόγγων τὰ ἀττ. ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν), ἐνθάδε, ἐνθένδε, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀντίστοιχα: οὗτος : ὅδε : ὁ· πρβλ. λατ. i-nde, u-nde. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐνδάδε, ἐπίρ.· *δεῦρο,* πρὸς τὰ ἐδῶ (λατιν. huc, illuc) ‖ ὡσ. ἐκεῖ, αὐτοῦ·— **II** ἐπὶ χρόνου, νῦν, τώρα.

ἐν-δᾱκέω, μέλ. *-ήσω·* κάθημαι ἔν τινι ἢ ἐπί τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-δάκησις, *-εως,* ἡ (*ἐνδακέω*)· ἡ ἔν τινι (ἢ ἐπί τινος) ἐγκατάστασις ‖ *ἐνδάκησις ἡλίου*=θέσις διὰ νὰ ἡλιάζεται τις.

ἐν-δάλπω, μέλ. *-ψω·* δάλπω (θερμαίνω) ἐντός τινος.— Παθητ., *ἐνδάλπομαι ἔρωτι* = πυρακτοῦμαι (φλέγομαι) ἐξ ἔρωτος.

ἐν-δανεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐνδνήσκω.*

ἔνδᾰ-περ, (*ἔνθα* + *περ*), ἐπίρ.· ἐκεῖ ὅπου, ὅπου.

ἐν-δάπτω, μελ. *-ψω·* δάπτω ἔν τινι τόπῳ.

ἐνδαῦτα, ἐνδεῦτεν, ἰων. ἀντὶ *ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν.*

ἐν-δεάζω, μελ. *-σω* (*ἐν*+*θεός*)· ἀμτβ. καθίσταμαι ἔνθεος, θεοφοροῦμαι, εἶμαι ἔνθεος ‖ μτβτ. πληρῶ τινα θείας ἐμπνεύσεως, ἐμπνέω, ἐνθουσιάζω.

ἐν-δέμεν, ἐν-δέμεναι· ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *ἐντίθημι.*

ἔνδεν (*ἔνθα*), ἐπίρ.· ἀπὸ ἐκεῖ, ἐκεῖθεν (λατ. illinc) ‖ *ἔνθεν καὶ ἔνδεν*=ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ ‖ ὡσ. ὡς ἀναφορ. ἀντὶ τοῦ *ὅθεν* = ὅθεν, ὁπόθεν, περὶ οὗ (λατ. unde).— **II** ἐπὶ χρόνου· μετὰ ταῦτα, ἀπὸ τοῦδε.

ἐνδέν-δε (*ἔνδεν*)· ἐντεῦθεν (λατ. hinc).

ἔν-δεο, ἐπικ. ἀντὶ *ἔνθεσο,* Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐντίθημι.*

ἔν-θεος, *ον* (*ἐν*+*θεός*) καὶ κατὰ συναίρ. *ἔνθους*· πλήρης θεοῦ, δεόληπτος, θεόπνευστος ‖ διδόμενος (παρεχόμενος) δι' ἐμπνεύσεως.

ἐν-θερμαίνω, μέλ. *-ᾰνῶ* (*ἐν*+*θερμός*)· θερμαίνω (ἐντός τινος).—Παθητ., *ἐντεθέρμανται πόθῳ* = ἔχουσι θερμανθῆ (διακαίονται) ἐκ τοῦ πόθου.

ἐν-θεσις, *-εως,* ἡ (*ἐντίθημι*)· τὸ ἐμβάλλειν, παρένθεσις, παρεμβολή.— **II** τὸ τιθέμενον εἰς τὸ στόμα τεμάχιον («μπουκιά, βούκκα»).

ἔν-θετο, ἐπικ. ἀντὶ *ἐν-έθετο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐντίθημι.*

ἔν-θετος, *ον* (*ἐντίθημι*)· ἐντεθειμένος, παρεμβεβλημένος, ἐμφυτευμένος.

ἐνθεῦτεν, ἐπίρ. ἰων. ἀντὶ *ἐντεῦθεν*

ἔνδῃ, ἔνδῃς, ἔνδοι, ἔνδω, ἐνδώ̃ν, δωρ. τύποι ἀντὶ τῶν γνωστῶν *ἕληῃ, ἕληῃς, ἕλθοι, ἕλθω, ἑλθών* τοῦ ἀορ. β' τοῦ *ἔρχομαι.*

ἔν-θηρος, *ον* (*ἐν*+*θήρ*)· ὁ πλήρης ἀγρίων θηρίων, ὁ συχναζόμενος ὑπ' ἀγρίων θηρίων.— **II** μτφρ. ἄγριος, τραχύς, βάρβαρος, σκληρός, ἄξεστος.

ἐν-θνήσκω, μέλ. *-θᾰνοῦμαι·* θνήσκω ἔν τινι, ἐναποθνήσκω ‖ ἀποναρκοῦμαι.

ἔν-θορε, ἐπικ. ἀντὶ *ἐνέθορε,* γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἐνθρώσκω.*

ἐν-θοῦ, Προστ. μέσ. ἀττ. ἀορ. β' τοῦ *ἐντίθημι.*

ἐν-δουσιάζω, μελ. *-άσω·* ἢ **ἐν-θουσιάω,** μελ. *-ήσω* (*ἔνθεος* καὶ κατὰ συναίρ. *ἔνθους*)· εἶμαι ἔνθεος, κατέχομαι ὑπὸ ἐκστάσεως.

ἐν-θρέψασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐντρέφω.*

ἐν-θρῐόω, μέλ. *-σω* (*ἐν* + *θρῖον*)· τυλίσσω ἐντὸς φύλλου συκῆς, περικαλύπτω.

ἐν-θρώσκω, μέλ. *-θοροῦμαι·* ἀόρ. β' *ἐνέθορον,* ἐπ. *ἔνθορον*· πηδῶ ἐντός, εἰσπηδῶ εἴς τι, πηδῶ ἐπάνω εἴς τι.

ἐν-θῡμέομαι, μέλ. *-ήσομαι·* ἀόρ. α' *ἐνεθυμήθην·* πρκ. *ἐντεθύμημαι,* ἀποθ. (*ἐν*+*θυμός*)· ἔχω τι ἐν θυμῷ, βάλλω τι εἰς τὴν καρδίαν μου (εἰς τὸν νοῦν μου), μελετῶ, (σκέπτομαι, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου) καλῶς, σταθμίζω, ἀναμετρῶ. **2)** λαμβάνω ἐν *θυμῷ* (ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ὑπ' ὄψιν), ἐνδιαφέρομαι διά τι. **3)** σχηματίζω σχέδιον. **4)** συμπεραίνω, συνάγω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-θύμημα, *-ατος,* τὸ (*ἐνθυμέομαι*)· σκέψις, συλλογισμός ‖ ἐφεύρεσις, τέχνασμα, στρατήγημα.— **II** ἐν τῇ Λογικῇ τοῦ Ἀριστοτ. ἐνθύμημα ἢ ρητορικὸς συλλογισμός, ἤτοι συλλογισμὸς ἐξαγόμενος ἐκ προτάσεων πιθανῶν (*«ἐξ εἰκότων καὶ σημείων»*). καὶ

ἐν-θύμησις, *-εως,* ἡ (*ἐνθυμέομαι*)· μελέτη, σκέψις ‖ ἐκτίμησις, ὑπόληψις.

ἐν-θῡμία, ἡ (*ἐνθυμέομαι*)· σκέψις ‖ μέριμνα περί τινος πράγματος ‖ ὑπόνοια, δυσπιστία.

ἐν-θῡμιος, *ον* (*ἐν*+*θῡμός*)· ὃν ἔχει τις ἐν θυμῷ, περὶ οὗ σκέπτεταί τις καὶ φροντίζει, ὃς εἶναι βάρος εἰς τὴν ψυχήν μου ‖ *ἐνθύμιόν ἐστί μοι*=λατιν. religio est mihi=αἰσθάνομαι βάρος εἰς τὴν ψυχήν μου (ἐνδοιασμούς).

ἐν-θῡμιστός, *ή, ὸν* = *ἐνθύμιος* (βλ. λ.).

ἐν-θωρᾱκίζω, μέλ. *-ίσω·* ἐνδύω τινὰ μὲ θώρακα, ὁπλίζω ‖ μτχ. παθητ. πρκ. *ἐντεθωρακισμένος* = φορῶν θώρακα (πανοπλίαν), πάνοπλος.

ἐνί, ποιητ. ἀντὶ *ἐν.*— **II ἔνι,** δοτ. τοῦ **εἷς.**

ἔνι ἀντὶ *ἔνεστι·* ἔστιν ἐντός, εἶναι μέσα εἷς τι ‖ ὡσ. εἶναι ἐπιτετραμμένον, εἶναι δυνατόν.

ἐνιαύσιος, *ον,* ὡσ. *-α, -ον* (*ἐνιαυτός*)· ὁ ἡλικίας ἑνὸς ἔτους.— **II** ἐτήσιος, κατ' ἔτος, ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.— **III** ἐπὶ ἓν ἔτος, δι' ἓν ἔτος, διαρκείας ἑνὸς ἔτους ‖ *ἐνιαύσιος βεβὼς* = ἀπελθὼν ἀπὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους.

ἐνιαυτός, ὁ (*ἔνος*)· ἔτος ‖ *κατ' ἐνιαυτὸν*=κατ' ἔτος, ἐτησίως. **2)** πᾶς πλήρης κύκλος (περίοδος) χρόνου ‖ *ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν*=καθὼς ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου ἦλθε τὸ ἔτος

Ἔτυμ. : ἐνιαυτὸς κατὰ κυριολεξίαν σημ. σταθμὸς ἀναπαύσεως ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ ἡλίου, ἡλιοστάσιον· ⟨ὁμηρ. *ἐνιαύω* (= ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι), *ἰαύω·* σανσκρ. vásati, Γοτθ. wisam (=εἶναι, διαμένειν).

ἐν-ιαύω, μέλ. *-ιαύσω·* κοιμῶμαι ἐντός τινος ἢ μεταξύ.

ἐνιᾱχῇ, ἐπίρ. (*ἔνιοι*)· εἷς τινα μέρη. [6λ. *ἔνιοι*].

ἐνι-βάλλω, ἐνι-βλάπτω, ἐπικ. ἀντὶ *ἐμβάλλω, ἐμβλάπτω.*

ἐνι-βλαφθείς, μτχ. ἐπ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐμβλάπτω.*

ἐν-ἰδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' *ἐνέδον* τοῦ *ἐνοράω.*

ἐν-ιδρόω, μέλ. *-ώσω·* ἱδρώνω ἔν τινι τόπῳ, ἀγωνίζομαι εἴς τι, κοπιάζω μέ τι.

ἐν-ιδρύνω, ἐν-ιδρύω, μελ. *-ύσω·* ἱδρύω, τοποθετῶ, ἐν τινι τόπῳ.— Μέσον, ἱδρύω, οἰκοδομῶ, δι' ἑμαυτόν.

ἐν-ιζεύγνῡμι, ἤ *-ύω,* ποιητ. ἀντὶ *ἐν-ζεύγνυμι.*

ἐν-ίζω, μελ. *-ιζήσω* (*ἐν* + *ἵζω*)· μτβτ. ἐγκαθίζω, καθίζω (βάλλω νὰ καθίσῃ) τινὰ ἔν τινι ἢ ἐπί τινος. **2)** ἀμτβ. κάθημαι ἔν τινι ἢ ἐπί τινος.

ἐν-ίημι, μελ. *-ήσω·* ἀόρ. α' *-ἧκα,* ἐπ. *-έηκα·* πρκ. *-εἷκα,* παθητ. *-εἵμαι·* πέμπω, στέλλω, εἰς (ἢ ἐντός τινος) ‖ ἐμβάλλω, ἐμφυτεύω, ἐμπνέω ‖ γενικῶς, ρίπτω τι ἐντός τινος ‖ ἐπὶ πλοίων, καθέλκω εἰς τὴν θάλασσον ‖ μτφρ. παρακινῶ, παρορμῶ, παροτρύνω, τινὰ νὰ πράξῃ τι. **2)** ἀποστέλλω ἐν πόῃ μυστικότητι.— **II** σπαν. ἀμτβ. εἰσέρχομαι, εἰσβάλλω.

ἐνι-θρέψας, μτχ. ποιητ. ἀορ. α' τοῦ *ἐντρέφω.*

ἐνι-κατα-τίθημι· ἐπικ. ἀντὶ *ἐγκατατίθημι·* ἐξ αὐτοῦ τὸ *ἐνικάτθεο,* Προστ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' ἀντὶ *ἐγκατάθου.*

ἐνι-κλᾰ́ω, μελ. *-άσω,* ἐπικ. ἀντὶ *ἐγκλάω·* θραύω ἐντός, ἀποθραύω (λατιν. infringo) ‖ μτφρ. κωλύω, ματαιώνω.

ἐνι-κλείω, ἐπικ. ἀντὶ *ἐγκλείω.*

ἐνι-ναιετάασκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἐν-ναιετάω.*

ἔνιοι, *αι, α* (ἐκ τοῦ *ἔνι*+*οἱ*=*εἰσὶν οἵ,* ὡς *ἐνίοτε* =*ἔστιν ὅτε*)· μερικοί, τινές (λατ. ali-qui).

Ἔτυμ.: *ἔνιοι* ⟨*ἔνι*+*οἵ·* *ἔνι* εἶναι πρόθ. ἐμπεριέχουσα τὸ ῥ. *εἰμί,* ἤτοι *ἔνι*=*ἔνεστι,* ὅπως *ἔνι ποιεῖν τι* = *ἔνεστι* (=εἶναι δυνατόν) νὰ πράξῃ τίς τι.— *ἐνί-οτε* ⟨*ἔνι*+*ὅτε,* πρβλ. *ἔσθ' ὅτε.*—τὰ *ἐνι-αχῇ, ἐνι-αχοῦ* (= εἷς τινα μέρη) ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ *ἔνιοι* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *πολλαχῇ, πολλαχοῦ.* Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *ἔνη* (βλ. λ.), *ἐνο-* (= αὐτός ἐκεῖ) : *ἔνιοι μὲν-ἔνιοι δὲ* = αὐτοὶ ἐκεῖ - αὐτοὶ ἐδῶ, οἱ μὲν - οἱ δέ.

ἐνί-οτε, ἐπίρ. ἀντὶ *ἔνι ὅτε* = *ἔστιν ὅτε·* κάποτε - κάποτε, μερικὰς φοράς· δωρ. *ἐνι-όκα.* [6λ. *ἔνιοι*].

ἔνῑπή, ἡ (*ἐνίπτω*)· μομφή, ἐπίπληξις ‖ ὕβρις, λοιδορία, ὀνειδισμός.

Ἔτυμ. : **ἐνιπή** ⟨*ἴqνᾱ, ὁμηρ. **ἐνῐσσω** (⟨*ἴqνjō), ἀόρ. **ἠνίπαπον** καὶ **ἐνένῐπον** (ἐκ τούτων δ' ἐσχηματίσθη μτγν. ἐν. **ἐνίπτω**)· πρβλ. ὁμηρ. **ἴψαο**=ἐπέπληξας· ἐξ ἰαπ. ῥ. *ἴqν- μαρτυρουμένης καὶ ἐκ τοῦ ποιητ. **ὀπῑπεύω** (βλ. λ.), πρβλ. ὁμηρ. κλητ. **παρθέν-οπῖπα**, σανσκρ. **ī́kṣatē** (ὁρᾶν, παρατηρεῖν)· ἡ ῥ. αὐτη *ἴqν- ἐμφανίζει τὸν ἀναδιπλ. i+oqv- πρβλ. ἑλλ. **ὄπις** (**ὄπις θεῶν**=μῆνις θεῶν), πρκ. **ὄπ-ωπα**, μέλ. **ὄψομαι**.

ἐνί-πλειος, **ον**, ἐπικ. ἀντὶ **ἔμ-πλεος**.

ἐνι-πλήσασθαι, **-πλησθῆναι**, ἐπικ. ἀντὶ **ἐμ-πλ-**, μέσ. καὶ παθητ. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἐμ-πίπλημι**.

ἐνι-πλήξωμεν, **-ωσι**, ἐπ. α' καὶ γ' πληθ. ἀντὶ **ἐμ-πλ-**, ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **ἐμπλήσσω**.

ἐν-ιππεύω, μελ. **-σω**· ἱππεύω ἔν τινι τόπῳ, ἱππεύω ἐπί τινος.

ἐνι-πρῆσαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **ἐμπίπρημι**.

ἐν-ίπτω, μέλ. **ἐνίψω**· ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' **ἠνίπαπον** ἢ **ἐνένῐπον**· ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω (λατ. **objurgo**).— **II** = **ἐνέπω**· διηγοῦμαι, λέγω, ἀγγέλλω. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἐνιπή**].

ἐνι-σκήπτω, **ἐνι-σκίμπτω**, ἐπικ. ἀντὶ **ἐνοκήπτω**.

ἐνισπεῖν, **ἐνισπήσω**, ἀπρφ. ἀορ. β' καὶ μέλ. ὁριστ. τοῦ **ἐνέπω**.

ἐνίσσω, παράλληλος τύπος τοῦ **ἐνίπτω** (δ βλ.)· ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω || ὡσ. φέρομαι κακῶς, κακομεταχειρίζομαι. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἐνιπή**].

ἐν-ίστημι, μέλ. **-στήσω**· ἀόρ. α' **-έστησα**· ὡσ. μέσ. μέλ. καὶ ἀόρ. α' **-στήσομαι**, **-εστησάμην**· — ὡς ἐνεργ. μτβ. ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις· βάλλω τι νά σταθῇ ἔν τινι τόπῳ (ἢ ἐπί τινος). 2) ἄρχομαι, κάμνω ἀρχήν εἴς τι, ἀρχίζω τι.— **II** ἀμτβ. ἐν τῇ μέσῃ φωνῇ, μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **ἐνέστην**· πρκ. **ἐνέστηκα**, ὑπερσ. **ἐνειστήκειν**· ἵσταμαι ἔν τινι, τοποθετοῦμαι (λαμβάνω θέσιν) ἔν τινι (ἢ ἐπί τινος). 2) ἀποδείκνυμαι, διορίζομαι 3) εἶμαι ἐπάνω εἴς τι (ἐπί τινος), εἶμαι ἐγγύς τινος, εἶμαι παρών: **τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς**=κατὰ τὸν παρόντα μῆνα || ἐπὶ περιστατικῶν, ἐγείρομαι, συμβαίνω, λαμβάνω χώραν: **τὰ ἐνεστηκότα**= αἱ παροῦσαι περιστάσεις (συνθῆκαι). 4) ἀντιτίθεμαι, ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.

ἐν-ισχύω, μελ. **-ὑσω**· ἰσχυροποιῶ, ἐνδυναμώνω.— **II** ἀμτβ. ὑπερισχύω, λαμβάνω ἰσχύν (εἶμαι ἰσχυρός) ἔν τινι.

ἐν-ίσχω=**ἐνέχω**.

ἐνι-τρέφω, **ἐνι-χρίμπτω**, ἐπικ. ἀντὶ **ἐντρ**— καὶ **ἐγχρ**—.

ἐνι-χριμφθείς, παθητ. μτχ. ἐπικ. ἀορ. α' τοῦ **ἐγχρίμπτω**.

ἐν-λαξεύω, μελ. **-σω**· λαξεύω ἔν τινι, ἐγγλύφω ἔν τινι (ἢ ἐπί τινος).

ἐν-νᾰέτήρ, **-ῆρος**, ὁ (**ἐνναίω**)· ὁ **ναίων** ἐντός, ὁ κατοικῶν ἐντός, ἔνοικος, κάτοικος. — **Θηλ. ἐν-ναέτειρα**, ἡ.

ἐννᾰ-έτηρος, **ον**=τῷ ἑπομ.

ἐννᾰ-ετής, **ές** (**ἐννέα**+**ἔτος**)· ὁ ἔχων ἡλικίαν ἐννέα ἐτῶν || οὐδ. **ἐννάετες**, ἐπίρ.=δι' ἐννέα ἔτη.

ἐν-νᾰέτης, **-ου**, ὁ=**ἐν-ναετὴρ** (ὃ βλ.).

ἐννᾰ-έτις, **-ίδος**, ἡ· θηλ. τοῦ **ἐνναετής**· ἡλικίας ἐννέα ἐτῶν.

ἐν-ναίω· ἐπικ. μέσ. μέλ. **ἐννάσομαι**, ἀορ. α' **ἐνεννασάμην**.—**ναίω ἐν**=κατοικῶ ἐντός || διαμένω εἰς μέρος τι.

ἐννάκις, ἐπίρ. (**ἐννέα**)· ἐννέα φοράς (λατ. **novies**).

ἐννᾰκόσιοι· βλ. **ἐνακόσιοι**.

ἐν-νάσσαντο, ἐπικ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἐνναίω**.

ἔννᾰτος, ἐσφαλμένος τύπος ἀντὶ **ἔνατος**.

ἐν-ναυπηγέω, μελ. **-ήσω**· ναυπηγῶ πλοῖα ἔν τινι τόπῳ.

ἘΝΝΕΆ˘, ἄκλ.· ἐννέα (λατ. **novem**).

Ἔτυμ. : **ἐννέα** ⟨ ***ἐννέϝα**· ἰων. **εἰνά-ετες**, ἐπίρ. (βλ. λ.), **εἴνατος**, αἰολ. ἀττ. **ἔνατος**, Κρητ. **ἤνατος** (βλ. λ.λ.). Βοιωτ. **ἐνα-κη-δεκάτη**, ἰων. **εἰνα-κόσιοι**, ἀττ. **ἐνακόσιοι**· πάντα ταῦτα προϋποθέτουν ***ἐνϝα**, πρβλ. Ἀρμ. **inn** ⟨ ***envan** ἐξ ἰαπ. ***ἐνῢ̯ᾱ** παραπλεύρως τοῦ ***νέν̯ᾱ** ἐν τῷ σανσκρ. **náva**, Ζενδ. **nava**, Λατ. **novem** (ἀντὶ ***noven** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **septem**, **decem**· πρβλ. **nōnus**), ἰρλ. **nōin-**, γοτθ. **niun**, παλ-γερμ. **niun**, Λιθ. **devyni**, Λεττον. **dewˈnˈi**· ἐν πᾶσι ὑπόκειται ἰαπ. ***ἐνῢ̯ᾱ** καὶ ***νέν̯ᾱ**, ἅτινα προϋποθέτουσι προϊαπετ. ***enev̯ᾱ**. Ἐν συνθ., ***ἐνϜα-**, (π.χ. ὁμηρ. **εἰνά-ετες**), καὶ **ἐννεα-** (π.χ. ὁμηρ. **ἐννεά-πηχυς**, **ἐννε-όργυιος**, **ἐννῆμαρ** ⟨***ἐννε-ημαρ**, Ἡσιοδ. **ἐννάετες** ⟨***ἐννεϜα-Fετες**). — **εἴνατος**, **ἔνατος** (***ἐνϜατος**) προϋποθέτουσιν ἰαπ. ***envũ̯to-s** παραπλεύρως τῷ ***nevũ̯to-s** ἐν τῷ Γοτθ. **niunda**, παλ-γερμ. **niunto**, Λιθ. **deviñtas**, παλ-σλαυ. **devetų̃**.

ἐννεά-βοιος, **ον** (**ἐννέα** + **βοῦς**)· ὁ ἀξίας ἐννέα βοῶν.

ἐννεα-καί-δεκα, ἄκλ.· δεκαεννέα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐννεακαιδεκά-μηνος, **ον** (**μήν**)· ὁ (ἡλικίας) 19 μηνῶν.

ἐννεακαιδεκ-έτης, **ες** (**ἔτος**)· ὁ ἡλικίας 19 ἐτῶν.

ἐννεά-κρουνος, **ον**· ὁ ἔχων ἐννέα κρουνούς, ὁ ῥεῶν ἐξ ἐννέα κρουνῶν. Ὡς οὐσ. **ἡ ἐννεάκρουνος**, ἡ γνωστὴ κρήνη ἐν Ἀθήναις, καλουμένη ἄλλως καὶ **Καλλιρρόη**.

ἐννεά-λῖνος, **ον** (**ἐννέα**+**λίνον**)· ὁ ἔχων ἐννέα **λίνα** (τ. ἔ. νήματα, κλωστές).

ἐννεά-μηνος, **ον** (**ἐννέα** + **μήν**)· ὁ ἐννέα μηνῶν (ἡλικίας), ἐντὸς ἐννέα μηνῶν.

ἐννεά-πηχυς, **υ** (**ἐννέα** + **πῆχυς**)· ὁ ἔχων μῆκος (εὖρος) ἐννέα πήχεων.

ἐννεάς, **-άδος**, ἡ (**ἐννέα**)· ὁ ἀριθ. ἐννέα || ἀριθμὸς ἀπὸ ἐννέα.— **II** ἡ ἐνάτη ἡμέρα τοῦ μηνός.

ἐννεά-φωνος, **ον** (**ἐννέα**+**φωνή**)· ὁ ἔχων ἐννέα (μουσικοὺς) φθόγγους, τόνους (φωνάς).

ἐννεά-χῖλοι, **αι**, **α**, ἐπικ. ἀντὶ **ἐνάκις χίλιοι**· ἐννέα χιλιάδες, ἐννεακισχίλιοι.

ἐννεά-χορδος, **ον** (**ἐννέα**+**χορδή**)· ὁ ἔχων ἐννέα χορδάς.

ἐννενήκοντα, ἤττον ὀρθῶς ἀντὶ τοῦ **ἐνενήκοντα**.

ἐννενήκοντα-έννέα, (ἀντὶ τοῦ ὀρθοτέρου **ἐνενήκοντα-ἐννέα**)· ἐνενῆντα ἐννέα.

ἐν-νενώκασι, ἰων. γ' πληθ. πρκ. τοῦ **ἐν-νοέω**.

ἔνεον, ἐπ. ἀντὶ **ἔνεον**, πρτ. τοῦ **νέω** (κολυμβῶ).

ἐννε-όργυιος, **ον** (**ἐννέα** + **ὀργυιά**)· ἔχων μῆκος ἐννέα ὀργυιῶν.

ἐννεός, ἐσφαλμ. τύπος ἀντὶ **ἐνεός**.

ἐν-νεοσσεύω, ἀττ. **-ττεύω**· μελ. **-σω**· ἐπωάζω (ἐπὶ πτηνῶν), κάθημαι ὡς κλῶσα ἐπάνω εἰς τὰ ᾠὰ ἔν τινι τόπῳ || μετ' αἰτ. ἐκκολάπτω, μηχανορραφῶ (μτφρ.).

ἐννέπω, ποιητ. ἐπεκτ. ἀντὶ **ἐνέπω**.

Ἔτυμ. : **ἐννέπω** καὶ **ἐνέπω**, ὁμηρ. μέλ. **ἐνι-σπήσω**, ὁμηρ. ἀόρ. **ἔνι-σπον**, Προστ. **ἐνί-σπες**, β' πληθ. **ἔσπετε** (⟨***ἔνσπετε**)· **ἐννέπω** ⟨***ἐν-** + **sequo**· λατιν. **insequis** (διηγεῖσαι), **inseque**, **insece** (=**ἔννεπε**), **insectiones** (ἀφηγήσεις), **insexit** (=**dixerit**), **signum** (⟨***seqv-no-m**), **inqvam** (⟨***in-sqvam**, ***en-sqv-ā-m** = λέγω), παλ-γερμ. **sagēn**, γοτθ. **saihan** (βλέπειν), **siuns** (θέα), παλ-γερμ. **sehan** (ὁρᾶν)· πρβλ. Ἡσυχ. «**πρόσ-εψις· προσαγόρευσις**», **θέσπις** (***θεσ-σπις**), **θέσπιος** (***θεσ-σπιος**), **θεσπέσιος** (***θεσ-σπέσιος**), ἔνθα **-σπι-** σημ. σημεῖον· ἴσως δὲ καὶ **ἄνθρωπος** (⟨***ἀνδρ-ωποσ**-ς βλ. λ.) ἐκ ῥ. **sequ** (= ὁρᾶν, δεικνύειν), πρβλ. γοτθ. **saihan**. Βλ. καὶ **ἐννεσία**.

ἐννεσία, ἡ· βλ. **ἐνεσία**.

Ἔτυμ. : **ἐννεσίη** ⟨**ἐν-ίημι** ἐν τῇ σημ. τοῦ ἐμπνέειν, παραινεῖν· πρβλ. ὁμηρ. **ἐξ-εσίη** (**ἐξ-ίημι**) = ἀποστολὴ πρεσβείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ῥ. τοῦ **ἵημι** εἶναι jē (καὶ οὐχὶ sē), τὸ **-νν-** δὲν προέρχεται πλέον ἐκ τοῦ **ν+σ-**, ἀλλὰ κατὰ μετρικὴν ἐπέκτασιν τοῦ **ἐ-**· ἡ ἑρμηνεία αὐτὴ ἰσχύει ἄρα καὶ διὰ τὸ **ἐννέπω**.

ἐν-νεύω, μέλ. **-σω**· νεύω, κάμνω νεῦμα, εἴς τινα.

ἐννέ-ωρος, **ον** (**ἐννέα**+**ὥρα**)· ὁ ἐννέα ἐτῶν ἡλικίας, ὁ ἐπὶ ἐννέα ἔτη.

ἐννήκοντα, ἐπικ ἀντὶ **ἐνενήκοντα**.

ἐνν-ῆμαρ (**ἐννέα** + **ἦμαρ**), ἐπίρ. δι' (ἐπὶ) ἐννέα ἡμέρας.

ἔννηφιν, ἐπ ἀντὶ **ἔνης** (θηλ. γεν. τοῦ **ἔνος**) βλ. **ἔνος**.

ἐν-νοέω, μέλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ἐνενόησα**, ἰων. μτχ. **ἐννώσας**· πρκ. **ἐννενόηκα**, ἰων. **ἐννένωκα**· — ὡσ. καὶ μέσ. **ἐννοέομαι** μετὰ παθ. ἀορ. α' **ἐνενοήθην**· ἔχω ἐν

νῷ, σκέπτομαι, σταθμίζω ‖ ἀνυπομονῶ.— **II** κατανοῶ.— **III** προτίθεμαι νὰ πράξω τι (μετ' ἀπρφ.).— **IV** σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανῶμαι (λατιν. **excogitare**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔν-νοια, ἡ (*ἐννοέω*)· ἡ ἐνέργεια τοῦ σκέπτεσθαι, σκέψις ‖ πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον.

ἔν-νομος, *ον* (*ἐν* + *νόμος*)· ὁ ἐντὸς τοῦ νόμου ὤν, νόμιμος, δίκαιος ‖ ἐπὶ προσ., δίκαιος, φυλάττων (τηρῶν) τοὺς νόμους, εὐθύς, τίμιος.= **II** (*ἐν*+*νέμομαι*)· ὁ τρεφόμενος ἐντός τινος τόπου, ὁ κατοικῶν ἔν τινι τόπῳ, ὁ κάτοικος.

ἔν-νοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-νους, -ουν** (*ἐν*+*νοῦς*)· ὁ ἔχων νοῦν, συνετός, νουνεχής ‖ σύννους, σκεπτικός. — συγκρ. ***ἐν-νούστερος,*** ὑπερθ. ***ἐν-νούστατος.***

ἐννοσί-γαιος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***ἐνοσίγαιος*** (*ἔνοσις*+*γῆ*)· ὁ σείων τὴν γῆν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος.

ἐννοσί-φυλλος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ ***ἐνοσίφυλλος*** (*ἔνοσις*+*φύλλον*)· ὁ σείων τὰ φύλλα (ἐπὶ ἀνέμου), ἢ ὁ ἔχων τρέμοντα φύλλα.

ἐννοχλεῖς, ποιητ. ἀντὶ ***ἐνοχλεῖς,*** β' ἑν. τοῦ ***ἐνοχλέω.***

ἔννῡμι ἢ **ἐννύω,** ἐξ ἀρχικοῦ **FΕ'Ω** = **FΕ'ΣΘΩ,** λατιν. **VESTIO**· μέλ. ***ἕσω,*** ἐπ. ***ἕσσω***· ἐπικ. ἀόρ. ***ἔσσα.*** —Μέσον ***ἐννῦμαι***· μέλ. ***ἕσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐσάμην,*** ἐπ. ***ἐσσάμην,*** γ' ἐνικ. ***ἕεσσατο.*** — Παθητ., πρκ. ***εἷμαι, εἶσαι, εἶται,*** ἐπικ. δὲ ὡσ. ***ἕσσαι, ἕσται***· ὑπερσ. ***εἵμην,*** ἀλλὰ β' ἐνικ. ***ἕσσο,*** γ' ἐνικ. ***ἕστο,*** ἐπικ. ***ἕεστο,*** γ' δυϊκ. ***ἔσθην,*** γ' πληθ. ***εἵατο***· — ἐνδύω τινά, τοῦ φοραίνω φορέματα.—μέσον (μετὰ αἰτ. πράγμ.)· ἐνδύω ἐμαυτόν μέ τι, φορῶ τι, περιβάλλομαί τι.— Παθητ.· εἶμοι ἐνδεδυμένος τι, περικαλύπτω (περιτυλίσσω) ἐμαυτόν μέ τι (εἴς τι) ‖ ***λάϊνον ἕσσο χιτῶνα***=εἶχες περιβληθῆ τὸν λίθινον χιτῶνα (τ. ἔ. εἶχες φονευθῆ διὰ λίθων).

Ἔτυμ.: ἔννυμι (ὡς ἁπλοῦς ὁ ἐν. εἶναι σπανιώτ.· συνήθης ὁ σύνθ. ***ἀμφιέννυμι***), ἰων. ***εἵνῡμι*** (<*Fεσνῦμι (πρβλ. ἰαπ. *ves-nu-, Ἀρμ. z-genum <*z-ges-nu-m = ἐνδύομαι)· ἐκ τοῦ ἀορ. ***ἐσθῆναι,*** πρκ. ***ἠμφίεσται*** κλπ. ἀποκατεστάθη ἐνεστ. ****ἐσνῦμι,*** ἐξ οὗ ***ἔννῦμι.***— ***ἔσθος*** (<*ves-dhes-, καὶ θηλ. ***ἐσθής, -ῆτος,*** τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ τὴν κλίσιν τῶν θεμάτων εἰς **-τ-**· ὁμηρ. ***ἑᾶνός*** (<*Fεσανος (πρβλ. σανσκρ. **vásanam**)· ἰων-αττ. ***εἷμα,*** δωρ. ***Fῆμα*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«γῆμα· ἱμάτιον»***), Λεσβ. ***Fέμμα*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«γέμματα· ἱμάτια»***) <*Fεσμα, ἰαπ. *ves-mē = σανσκρ. **vásma**· ***εὐείμων*** (= καλῶς ἐνδεδυμένος), ***κακοείμων, δυσείμων*** (=κακῶς ἐνδεδυμένος)· δωρ. ***Fέστρᾱ*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«γέστρα· στολή»***)· σανσκρ. **vástram, Ζενδ. vasira-** (ἔνδυμα), παλ-γερμ. **wester** (= βαπτιστικὸν ἔνδυμα)· ***ἀμφιεστρίς*** (= νυκτικὴ ἐσθής), ***ἐφ-εστρίς*** (=ἐπανωφόριον)· λατ. **vestis, vestio,** γοτθ. **wasjan,** ἀγγλ-σαξ. **wear** (φορῶ), παλ-γερμ. **werjan** (ἐνδύομαι). Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****ν-es-,*** ἧτις εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥιζ. **eu** ἐν τοῖς λατ. **exuō** (ἀπογυμνῶ), **induō** (ἐπανενδύω) (**-uō** <*-ονō, *'evō), **subūcula** (ὑποκάμισον), **ōmentum** (<*ovimentum = σκέπη τῶν ἐντέρων).

ἔννυτο, γ' ἑν. μέσ. πρτ. τοῦ ***ἔννῦμι.***

ἐν-νυχεύω, μέλ. **-σω** (*ἐν* + *νύξ*)· διέρχομαι τὴν νύκτα ἔν τινι τόπῳ, διανυκτερεύω ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-νῡχιος, *α, ον* ἢ **-ος,** *-ον* (*ἐν*+*νύξ*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα, διὰ νυκτός, νυκτερινός.— **II** ὁ κατοικῶν ἐν νυκτὶ (ἐπὶ νεκρῶν).

ἔν-νῡχος, *ον* = ***ἐννύχιος.***

ἐν-νῶσαι, **-νώσας,** ἰων. ἀντὶ ***ἐννοῆσαι, -νοήσας,*** ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐννοέω.***

ἐν-όδιος, *α, ον*, ἐπ. ***εἰν-όδιος, η, ον*** (*ἐν*+*ὁδός*)· ὁ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢ κατὰ τὴν ὁδόν (καθ' ὁδόν) ‖ ***σφῆκες εἰνόδιοι*** = σφῆκες ἔχοντες τὰς φωλεάς των παρὰ τὴν ὁδόν.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς ταξίδιον, ταξιδιωτικός.

ἐν-οικέω, μέλ. **-ήσω**· οἰκῶ (κατοικῶ) ἐν ‖ διαμένω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐν-οίκησις, **-εως,** ἡ (*ἐνοικέω*)· τὸ κατοικεῖν ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-οικίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ**· βάλλω τινὰ νὰ κατοικήσῃ εἴς τινα τόπον, ἐγκαθιστῶ.— Παθητ. εἶμαι ἐγκατεστημένος, καταλαμβάνω κατοικίαν ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-οίκιος, *ον* (*ἐν*+*οἶκος*)· ὁ ἐν τῷ οἴκῳ ὤν, διαμένων οἴκοι, κατοικίδιος.

ἐν-οικο-δομέω, μέλ. **-ήσω**· οἰκοδομῶ ἔν τινι τόπῳ.— **II** ἀνοικοδομῶ, ἀποκλείω διὰ τοίχου.

ἔν-οικος, *ον*· ὁ οἰκῶν (κατοικῶν) ἐντὸς ‖ ὡς οὐσ.· ὁ κάτοικος, ἔνοικος.— **II** παθητ. ὁ ἐνοικούμενος.

ἐν-οινο-χοέω, μέλ. **-ήσω**· χέω (χύνω) οἶνον ἐντός τινος.

ἐνοπή, ἡ (*ἐνέπω ;*)· κραυγή, φωνή, ἦχος ‖ κυρ. πολεμικὴ κραυγή,σάλαγος μάχης, ἀλαλαγμὸς μάχης.

Ἔτυμ. : ἐνοπή <****ἐν-Fοπή,*** ἐξ ἰαπ. ῥ. **veqv-** ἐν λ. ***ἔπος, εἰπεῖν, ὄψ*** (βλ. λ. λ.). — Κατ' ἄλλους ***ἐνοπὴ*** (<****ἐν-** **soqvā,*** πρβλ. ***ἐνέπω*** καὶ παλ-γερμ. **saga** (παράδοσις, μῦθος), Λιθ. **pā-saka** (παράδοσις), ἀλλ' ἧττον ὀρθῶς.

ἐν-όπλιος, (*ἐν* + *ὅπλον*)· ὁ ἐν ὅπλοις ἢ μεθ' ὅπλων (=***ἔνοπλος***).—***ὁ ἐνόπλιος*** (ἐνν. ***ῥυθμός***)· μελῳδία κατάλληλος διὰ πολεμικοὺς χορούς (δι' ὄρχησιν μεθ' ὅπλων).

ἔν-οπλος, *ον* (*ἐν* + *ὅπλον*)· ὁ ἐν ὅπλοις, ὡπλισμένος.

ἔν-οπτρον, τὸ (***ἐνόψομαι*** τοῦ ***ἐνοράω***)· κάτοπτρον.

ἐν-οράω, ἰων. **-έω**· μέλ. ***ἐνόψομαι*** (ἐξ ἀπηρχ. ἐν. ***ἐνόπτομαι***)· ἀόρ. β' ***ἐνεῖδον*** (ὃ βλ.)· βλέπω, παρατηρῶ, ἔν τινι προσ. ἢ πράγμ.— **II** βλέπω (ἐνατενίζω) πρός τι(νά).

ἐν-όρκιος, *ον*=***ἔνορκος*** (ὃ βλ.).

ἔν-ορκος, *ον* (*ἐν*+*ὅρκος*)· ὁ δεσμευμένος δι' ὅρκου, ὁ ὁρκισθείς.— **II** ὁ ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἔχει ὁρκισθῆ τις ‖ ***ἔνορκον λέγω τι***=λέγω τι μεθ' ὅρκου.

ἐν-ορμίτης, **-ου,** ὁ (*ἐν*+*ὅρμος*)· ὁ ἐν ὁρμῳ ὤν, ὁ προσωρμισμένος.

ἐν-όρνῡμι, μέλ. ***ἐνόρσω***· ἀόρ. α' ***ἐνῶρσα***· γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' ***ἐνῶρτο*** (*ἐν*+*ὄρω, ὄρνυμι*)· διεγείρω, ἐξεγείρω, ἔν τινι.—Παθητ. ἐξεγείρομαι, ἐγείρομαι, ἐν μέσῳ τινῶν ἢ μεταξὺ τινων.

ἐν-ορούω, μέλ. **-σω**· πηδῶ, ἀναπηδῶ, ἐπάνω εἴς τι(να) ‖ ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι, κατά τινος.

ἐν-όρχης, **-ου,** ὁ, καὶ **ἔν-ορχις,** **-ιος,** ὁ, ἡ = ***ἔνορχος.***

ἔν-ορχος, *ον* (*ἐν*+*ὄρχις*)· ὁ ἔχων ὄρχεις, μὴ εὐνουχισμένος.

ΕΝΟΣ** (Α) ἢ **ἔνος,** ὁ (λατιν. **ANNUS**), οὐσιαστ.· τὸ ἔτος. Ἐξ αὐτοῦ ***ἐνιαυτός, ἄφενος, δίενος κ.λ. (βλ. λ. λ.) [βλ. ***ἐνιαυτός***].

ΕΝΟΣ** (Β), *η, ον* (ἢ ***ἔνος, η, ον), ἐπίθ.· ὁ ἐνός ἔτους, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ παρελθὸν ἔτος ‖ ***ἔνος καρπὸς***=περυσινὸς καρπὸς ‖ γενικῶς, πεπαλαιωμένος, παρελθών.— **II** ***ἔνη καὶ νέα*** (ἐνν. ***ἡμέρα***) = παλαιὰ καὶ νέα ἡμέρα (τ. ἔ. ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τριακοστὴ ἡμέρα ἀπετελεῖτο ἀπὸ δύο ἡμισείας ἡμέρας, μίαν τῆς παλαιᾶς καὶ μίαν τῆς νέας σελήνης. **2)** Ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι: γεν. ***ἔνης,*** ἐπ. ***ἐννῆφιν***=λατιν **perendie**=μεθαύριον: ***αὔριον καὶ ἐννῆφιν***· ὡσ. ***τῇ ἔνῃ, εἴς ἔνην***= μεθαύριον.—[δι' ἐτυμολ. δλ. ***ἔνη***. — πρβλ. σανσκρ. **sánah,** Ζενδ. **hana-,** γοτθ. ὑπερθ. **sinistra** (λίαν γέρων), Λιθ. **sēnas,** λατ. **sen-, sen-is**· ἰαπ. *seno-s].

ἑνός, γεν. τοῦ ***εἷς*** καὶ τοῦ ***ἕν.***

ἔνοσις, **-εως,** ἡ (****ἐνόθω***)· σεισμός, κλονισμός, ταραγμός.

Ἔτυμ.: ἐπ. ***ἐνοσί-χθων*** (βλ. λ.) πρβλ. ***σεισί-χθων, ἐλελί-χθων***· ἐπ. ***ἐννοσί-γαιος,*** δωρ. ***ἐννοσί-δας*** (βλ. λ. λ.· ***-νν-*** κατὰ μετρικὴν ἀφομοίωσιν)· ὁμηρ. ***εἰνοσί-φυλλος*** (βλ. λ.), ***ἐννοσί-φυλλος*** (βλ. λ.)· (<****ἐν-**+**Fοθ-,*** πρβλ. ***ὤθέω*** (****Fωθέω***), καίτοι ἡ μετὰ τοῦ ***ὠθῶ*** συσχέτισις δὲν γίνεται ἐκτὸς ὑπὸ πάντων· ****ἐν-Fοθ-τι-ς*** θὰ ἔδιδε ****ἔνοστις***· ἀλλὰ πρβλ. ***ὦσις: ὤθέω, πεῖσις: πείθω*** κ.ἄ.

ἐνοσί-χθων, **-ονος,** ὁ (*ἔνοσις* + *χθών*)· ὁ σείων τὴν γῆν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος.

ἑνότης, **-ητος,** ἡ (*εἷς—ἑνός*)· δ.τι καὶ νῦν. ἑνότης, ὁμόνοια.

ἐν-ουράνιος, *ον* (*ἐν*+*οὐρανός*)· ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ ὤν, οὐράνιος.

ἐν-ουρέω, μέλ. **-ήσω**· οὐρῶ (κατουρῶ) ἐντός τινος, εἴς τι.

ἐν-οχλέω, μέλ. **-ήσω·** οἱ ηὐξημένοι (ἱστορικοὶ) χρόνοι λαμβάνουν διπλῆν αὔξησιν: πρτ. **ἠν-ώχλουν,** παθ. πρτ. **ἠνωχλούμην·** ἀόρ. α' **ἠν-ώχλησα·** πρκ. **ἠν-ώχληκα·** ἐνοχλῶ, προξενῶ ἐνόχλησιν, ταράττω, λυπῶ (λατιν. molesto) ‖ ἀπολ. εἶμαι ἐνόχλησις, γίνομαι αἰτία ἐνοχλήσεως.—Παθητ. ἐνοχλοῦμαι, δυσαρεστοῦμαι.

ἔνοχος, **ον** (**ἐνέχομαι**)· ὁ ἐχόμενος (ἐνεχόμενος) ἔν τινι, εἷς τι ‖ ὁ κρατούμενος μέ τι ‖ ὑποκείμενος εἰς ποινήν τινα, ὑπεύθυνος ‖ ἔνοχος ἐγκλήματός τινος.

ἐν-ράπτω, μέλ. **-ψω·** ράπτω τι ἐντός τινος.

ἐν-ρῑγόω, μέλ. **-ώσω** = **ῥιγόω ἐν·** παγώνω ἐντός τινος.

ἐν-σείω, μέλ. **-σείσω·** παθητ. παραχ. **-σέσεισμαι·** ἐντός τινος σείω ἢ σείω πρός τι, ὠθῶ τι πρός τι, ἐκσφενδονίζω ἢ ἐξακοντίζω, ἐκτινάσσω, πρός τι.

ἐν-σημαίνω, μέλ. **-ἄνῶ·** ὑποδηλῶ, ὑποσημαίνω, σκοπεύω, προτίθεμαι.— Μέσον, δίδω εἰδήσεις περί τινος, ὑποδεικνύω.

ἐν-σκέλλω, ἀόρ. α' **ἐνέσκηλα·** ξηραίνω.— Παθητ., μετὰ ἐνεργ. πρκ. **ἐνέσκληκα·** ξηραίνομαι.

ἐν-σκευάζω, μέλ. **-άσω·** ἑτοιμάζω, προπαρασκευάζω, συγυρίζω.— Παθητ., εἶμαι ἐνδεδυμένος ἢ ἐξωπλισμένος, ἐφωδιασμένος.— Μέσον, ἐνδύω (ἑτοιμάζω) ἐμαυτόν.

ἐν-σκήπτω, μέλ. **-ψω·** ἐπικ. **ἐνι-σκήπτω·** ἐκσφενδονίζω, ἐξακοντίζω, τι κατά τινος.— ‖ ἀμτβ. πίπτω, ἐπιπίπτω (ἐπί τινος), ἐνοκήπτω.

ἐν-σκίμπτω, μέλ. **-ψω·** ἐπικ. **ἐνι-σκίμπτω·** ποιητ. τύπος τοῦ **ἐν-σκήπτω·** ὁρμῶ κατά τινος.— Παθητ., ἐμπηγνύομαι.

ἐν-σκληρόω, μέλ. **-ώσω** (**ἐν**+**σκλῆρος**)· σκληρύνω.— Παθητ. σκληρύνομαι, γίνομαι τυλώδης, γίνομαι χρόνιος.

ἔν-σοφος, **ον**· σοφὸς ἔν τινι πράγματι.

ἐν-σπείρω, μέλ. **-σπερῶ·** σπείρω ἔν τινι τόπῳ ‖ μτφρ. διαδίδω μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.— Παθητ. σπείρομαι ἢ διαδίδομαι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων (ἐπὶ φημῶν).

ἐν-σπονδος, **ον** (**ἐν**+**σπονδή**)· ὁ περιλαμβανόμενος ἐν ταῖς σπονδαῖς ‖ ὁ ἐν συμμαχίᾳ μετά τινος, σύμμαχός τινας ‖ ὑπόσπονδος, διατελῶν ὑπὸ σπονδάς (ἢ σύμφωνον ἀσφαλείας).

ἐν-στάζω, μελ. **-ξω·** στάζω ἐντός τινος **ἢ** ἐπί τινος.

ἐν-στᾰλάζω, μέλ. **-ξω** = **ἐνστάζω** (ᾰ βλ.).

ἐν-στᾰτης, **-ου,** ὁ (**ἐνίστημι**)· ὁ ἀνθιστάμενος, ὁ ἀντίπαλος, ἐχθρός.

ἐν-στέλλω, μέλ. **-στελῶ·** ἐνδύω·— Παθητ. **ἱππάδα στολὴν ἐνεσταλμένος** = ἐνδεδυμένος στολὴν ἱππέως.

ἐν-στηρίζω, μέλ. **-ξω·** στηρίζω ἔν τινι.

ἐν-στρᾰτοπεδεύω ἢ **-εύομαι** ὡς ἀποθ.=**στρατοπεδεύομαι ἐν·** στρατοπεδεύω ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-στρέφω, μέλ. **-ψω·** στρέφω ἐντός τινος, περιστρέφω μέσα εἴς τι. — Παθητ. στρέφομαι ἢ κινοῦμαι ἐντός τινος. 2) μετὰ αἰτ. τόπου, περιέρχομαι, περιεργάζομαι, ἐπισκέπτομαι

ἐν-σφρᾱγίζω, ἰων. **ἐν-σφρηγίζω·** σφραγίζω ἔν τινι, ἐντυπώνω τι ὡς διὰ σφραγῖδος.

ἐν-τᾰθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐντείνω.**

ἐν-τᾰκῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ἐντήκω.**

ἔνταλμα, **-ατος,** τό (**ἐντέλλω**)· διαταγή, ἐντολή.

ἐν-τᾰνύω, μέλ. **-ύσω·** ἀπρφ. ἀορ. α' **ἐντανύσαι.**— ποιητ. ἀντὶ **ἐντείνω·** τανύω, ἐκτείνω, τεντώνω ἰσχυρῶς ‖ ἐντείνω (τὸ τόξον), κάμπτω τὸ τόξον ‖ ἁπλῶς ἐπάνω εἰς πρᾶγμά τι ‖ ἐκτείνω, προεκτείνω.

ἐν-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-ξω·** τάσσω ἔν τινι, ἐντίθημι, ἐγγράφω.—Παθητ. τοποθετοῦμαι ἐν μάχῃ, παρατάσσομαι πρὸς μάχην.

ἐνταῦθα, ἰων. **ἔνθαῦτα,** ἐπίρ. (**ἐν**)=**ἔνθα** ‹ ‖ ἐπὶ τόπου, ἐδῶ, ἐκεῖ (λατιν. hic) ‖ ὡς πρὸ τὸ ἐδῶ (**δεῦρο**), πρὸς τὰ ἐκεῖ (**ἐκεῖσε**), λατ. huc, illuc.— ‖ ἐπὶ χρόνου, κατ' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν χρόνον: τότε, τώρα. 2) ὡς τὸ λατιν. deinde· εὐθὺς μετὰ ταῦτα, ἔπειτα. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἔνθα**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐνταυθοῖ, ἐπίρ.· πρὸς τὰ ἐκεῖ (λατ. huc).

ἐν-τᾰφιάζω, μελ. **-σω** (**ἐντάφιος**)· θάπτω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-τᾰφιασμός, ὁ (**ἐνταφιάζω**)· ταφή, τὸ ἐνταφιάζειν.

ἐν-τᾰφιος, **ον** (**ἐν** + **τάφος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ταφήν, ἢ ὁ χρησιμοποιούμενος πρὸς ταφήν.— ‖ ὡς οὐσιαστ. **τὸ ἐντάφιον** = σάβανον ‖ **τὰ ἐντάφια** (ἐνν. **ἑῆρα**) = αἱ προσφοραὶ πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν, τὰ κτερίσματα.

"ΕΝΤΕΑ, **-ων,** τά· τὰ ἐργαλεῖα, πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς προπαρασκευήν, κυρ. πολεμικὰ ὅπλα, πανοπλία, ἐξοπλισμός ‖ **ἔντεα δαιτὸς**=σκεύη συμποσίου ‖ **ἔντεα νηὸς**=ἡ ἁρματωσιά, τὰ ἐξάρτια, πλοίου ‖ **ἔντεα ἵππεια**=τὰ σκεύη τῶν ἵππων, ἱπποσκευή, φάλαρα, κοιν. τὰ «χάμουρα».

'**Ετυμ.:** ποιητ. ὀν. **ἐν. ἔντος·** σκοτεινῆς ἐτυμολ.· ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τοῖς **αὐθέντης, αὐτοέντης** (βλ. λ.), **συνέντης** ('Ησύχ. «**συνένητης· συνεργός**»). — Κατ' ἄλλους, ὀρθότερον, πρέπει νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὰ **ἐντύνω,** ἀόρ. **ἔντῡνα,** καὶ **ἐντύω** (ἐξοπλίζω, προπαρασκευάζω), ἅτινα προϋποθέτουσι ἓν *'**ἐντύς,** ὅπερ θὰ εἶχε πρὸς τὸ **ἔν-τος** εἶδος σχέσιν ἔχει τὸ **ἀρτὺς** (=φιλία, καθ' 'Ησύχ.) πρὸς τὸ ***ἄρτος** ἐν τῷ **ἐπαρτὴς** (= πρόθυμος, ἕτοιμος). — Τέλος κατ' ἄλλους τὸ **ἔντεα** εἶναι συγγ. τῷ **ἔναρα,** ἀμφότερα δὲ ἀνάγονται ὑπ' αὐτῶν **εἰς** ῥ. **sen-,** τῆς ὁποίας ἀρχικὴ σημασία, εἶναι: ἀντικείμενον κατεσκευασμένον, σκεῦος· ἐντεῦθεν **καὶ** κυρ. σημ. ὅπλον.

ἐν-τεθύμημαι, πρκ. τοῦ **ἐνθυμέομαι.**

ἐν-τεθωράκῐ μαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐνθωρακίζω.**

ἐν-τείνω, μελ. **-τενῶ·** ἀόρ. α' **ἐνέτεινα·** π κ. **ἐντέτᾰκα.** Παθητ., ἀόρ. α' **ἐνετάθην·** πρκ **ἐντέταμαι·** τανύω, τεντώνω δυνατά, λατ. **intendere: δίφρος ἰμᾶσιν ἐντέτατται**=τὸ ἅρμα εἶναι ἐντός τῶν ἱμάντων τεταμένον, κρέμαται εἰς τοὺς ἱμάντας ‖ **ἐντείνω τόξον**=τανύω, τεντώνω, τόξον ‖ **γέφυρα ἐντεταμένη**=γέφυρα ἐκ σχεδιῶν συνδεδεμένων μετεξύ των καὶ προσδεδεμένων ἐπὶ τῆς ξηρᾶς διὰ κάλων ‖ **ἐντείνομαι ἁρμονίαν** = ὑψώνω τὸν τόνον τῆς ἁρμονίας ‖ **ἐντείνειν ναῦν ποδί**=διατηρεῖν τὰ ἱστία τοῦ πλοίου τεντωμένα διὰ τῆς ἐντάσεως τοῦ σχοινίου τοῦ δεδεμένου εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ἱστίου.— ‖ ἁπλῶνω, τεντώνω, πρός τὸ μέρος τινός ἢ ἐναντίον τινός ‖ **ἐντείνειν πληγήν**=**intendere plagam** = πληγὰς ἐμβάλλειν, ἐπιτίθεσθαι. 2) περιπλέκω, ἐμπλέκω.— ‖ βάλλω εἰς ἐνέργειαν, ὑποβάλλω εἰς ἔνταοιν: **φωνὴν ἐντείνομαι** = ὑψώνω τὴν φωνήν μου ‖ ἐντεῦθεν ἐν τῷ παθητ., εἶμαι πρόθυμος καὶ ὁρμητικός: **ἐντεταμένοι εἰς τὸ ἔργον.**

ἐν-τειχίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ·** τειχίζω ἔν τινι τόπῳ, ἐγείρω τεῖχος, ὀχυρώνω.—Μέσον, περιτειχίζω, ἀποκλείω, τ. ἔ. πολιορκῶ.

ἔν-τεκνος, **ον** (**ἐν**+**τέκνον**)· ὁ ἔχων τέκνα.

ἐν-τελευτάω, μελ. **-ήσω·** τελευτῶ τὸν βίον (ἀποθνήσκω) ἔν τινι τόπῳ.

ἐν-τελής, **ἐς** (**ἐν**+**τέλος**)· **ὁ ἐν τέλει ὤν** = τέλειος, πλήρης, ὁλόκληρος.— 'Επίρ. **-λῶς,** ὑπερθ. **-λέστατα.**

ἐν-τέλλω, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ **ἐν-τέλλομαι·** διατάσσω, προστάσσω, ἐντέλλομαι.— Παθητ., **τὰ ἐντεταλμένα** = τὰ διατεταγμένα, αἱ προσταγαί.

ἐν-τελοῦμαι, μέσ. μέλ. τοῦ προηγ.

ἐν-τέμνω, ἰων. **-τάμνω·** μέλ. **-τεμῶ·** ἐγκόπτω, κόπτω ἐντός τινος, κόπτω εἴς τι ‖ ἐγχαράττω ἢ ἐπιγράφω ἐπί τινος.— ‖ κόπτω εἰς τεμάχια, κατακόπτω, προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω. 2) τεμαχίζω.

ἔντερον, τό (**ἐντός**)· ὡς καὶ νῦν, «ἔντερον».— ἐν τῷ πληθ., τὰ ἔντερα, τὰ ἐντόσθια, σπλάγχνα.

'**Ετυμ.:** **ἔντερον** ‹ ἰαπ. ***ent(e)ro-** ‹ ***en** + **-l(e)ro-** (πρόσφ. τῶν συγκριτ.), πρβλ. σανσκρ. **antrám** (an- ‹ on- βλ. ἐν λ. **ἐν-**), **antár,** παλ-περσ. **antar,** σανσκρ. **ántarah,** Ζενδ. **antara-** (ἐσωτερικός), λατ. **inter, interus** κ. ἄ.

ἐντερόνεια, ἡ· ξυλεία διὰ τὰ πλευρὰ πλοίου («τὰ σαραβόξυλα»), κατὰ Σουΐδαν «**τὰ ἐγκοίλια, τὰ ἀπὸ τῆς τρόπιδος ἀνερχόμενα ξύλα**».

ἐντεσι-εργός, *ὁν* (*ἔντεα*+*ἔργον*)· κατασκευαστής ὅπλων, κατασκευαστής ἱπποσκευῶν.

ἐν-τεταγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐντάσσω.*

ἐν-τεταλμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐντέλλω.*

ἐν-τεταμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐντείνω.* Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-τεταμένως, ἐπίρ.· ἐντόνως, ἰσχυρῶς, σφόδρα.

ἐν-τέτατο, ἀντὶ *ἐνετέτατο,* παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐντείνω.*

ἐν-τέτηκα, πρκ. (μετὰ παθητ. σημ.) τοῦ *ἐντήκω.*

ἐν-τετμημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐντέμνω.*

ἐν-τετύλιγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐντυλίσσω.*

ἐντεῦθεν, ἰων. **ἐνθεῦτεν,** ἐπίρ. (*ἐνταῦθα*)· ἀπὸ ἐδῶ ἢ ἀπὸ ἐκεῖ (λατ. hinc ἢ illinc).— **II** ἐπὶ χρόνου, ἀπὸ τότε, ἔκτοτε, μετὰ ταῦτα, ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέραν.

ἐντευθενί, ἀττ. ἀντὶ *ἐντεῦθεν.*

ἐν-τευξις, *-εως,* ἡ (*ἐντυγχάνω*)· συνάντησις, συντυχία, συνομιλία, συναναστροφή, ἐπικοινωνία. 2) αἴτησις, ἀναφορά, ἱκεσία, εὐχαριστήρια. 3) ἀνάγνωσις, μελέτη, σπουδή.

ἐν-τευτλᾰνόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐν* + *τεῦτλον*)· μαγειρεύω τι μαζὶ μὲ τεῦτλα («σέσκουλα»).

ἐν-τήκω, μελ. *-ξω*· κάμνω τι νὰ τακῇ (νὰ λυώσῃ), ἐγχέω τι (χύνω τι μέσα) τετηκός («λυωμένο»).— Παθητ. μετὰ ἀορ. 6′ *ἐνετάκην* καὶ ἐνεργ. πρκ. *ἐντέτηκα*· εἶμαι λυωμένος, ἔχω λυώσει, λυώνω, τήκομαι, βυθίζομαι βαθιὰ μέσα εἴς τι: *μῖσος ἐντέτηκέ μοι*=ἔχει καταοταλάξει μῖσος βαθιὰ εἰς τὴν ψυχήν μου ‖ *ἐνετάκη τῷ φιλεῖν* = ἔλυωσεν ἀπὸ ἔρωτα, ἔχει ἐντελῶς δοθῇ εἰς τὸν ἔρωτα.

ἐντί, δωρ. ἀντὶ *ἐστὶ* καὶ *εἰσὶ* τοῦ *εἰμί.*

ἐν-τίθημι, μέλ. *ἐνθήσω*· ἀόρ. 6′ *ἐνέθηκα,* ἐπ. ἀπρφ. *ἐνθέμεν*· δέτω ἐν τινι (λατιν. imponere) ‖ μτφρ. ἐμβάλλω, ἐμπνέω, ἐνσταλάζω.—Μέσον, τοποθετῶ ἐντός δι' ἐμαυτόν, ἀποθηκεύω, παρακαταθέτω ‖ ὡσ. *ἐντίθεμαι τιμῇ*=τιμῶ.

ἐν-τίκτω, μέλ. *-τέξομαι*· ἀόρ. 6′ *ἐνέτεκον*· τίκτω ἐν τινι (ἐντός τινος), γεννῶ ἐν τινι, παράγω ἐν τινι ‖ προξενῶ ἐν τινι.— **II** ἀμτβ. μτχ. πρκ. *ἐντετοκώς*=γεννηδεὶς ἐντός, ἐγγεγεννημένος, ἔμφυτος.

ἐν-τῑλάω, μέλ. *-ήσω*: «τσιλίζω, πιτσιλίζω»ἐπί τινος.

ἐν-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· συνυπολογίζω.

ἔν-τῑμος, *ον* (*ἐν*+*τιμή*)· ὁ ἐν τιμῇ ὤν, τιμώμενος, ἐκτιμώμενος, ἐπαινούμενος ‖ *τὰ θεῶν ἔντιμα*= τὰ παρὰ τοῖς θεοῖς ἔντιμα, οἱ θεσμοὶ των ἢ αἱ συνήθειαί των.—ἐπίρ., *ἐντίμως ἔχω ἢ ἄγω τινά*=ἔχω τινὰ ἐν τιμῇ, τιμῶ τινα, ἐκτιμῶ τινα.

ἔν-τιμημα, *-ατος,* τὸ (*ἐντέμνω*)· ἐντομή, τιμή, ἐγκοπή, ἐγχάραξις.

ἔντο, γ′ πληθ. μέσ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἵημι.*

ἐν-τολή, ἡ (*ἐντέλλω*)· παραγγελία, διαταγή, «ἐντολή».

ἔν-τομος, *ον* (*ἐν-τέμνω*)· τετμημένος εἰς τεμάχια, ἀποκεκομμένος ‖ *ἔντομα ποιῶ* = προσφέρω ὡς θύματα, θυσιάζω (διότι κατὰ τὸν Εὐστάθ. «*ἔντομα* ἐκαλοῦντο τὰ τοῖς θεοῖς ἐναγιζόμενα σφάγια, ἐν ᾧ τὰ προσφερόμενα τοῖς θεοῖς ἐκαλοῦντο *ἱερεῖα*»).

ἔν-τονος, *ον* (*ἐντείνω*)· ὁ ἐντεταμένος, τεντωμένος ‖ σύντονος, δυνατός, σοβαρός, πρόθυμος, ἐπίμονος, ἄκαμπτος, ἰσχυρός.— ἐπίρ. *-νως*=ἰσχυρῶς, ὁρμητικῶς.

ἐν-τόπιος, *ον* = *ἔντοπος.*

ἔν-τοπος, *ον* (*ἐν*+*τόπος*)· ὁ ἐν τινι τόπῳ ὤν, ὁ ἐπί τινος τόπου.

ἐντός, ἐπίρ. (*ἐν*), λατ. intus, ἀντίθ. τῷ *ἐκτός:* **I** Ἐπὶ τόπου, ἐντός, μέσα εἰς, μέσα ‖ ὡσ. ὡς πρόθ. μετὰ γεν.: *ἐντὸς ἐμαυτοῦ* = εἶμαι εἰς τὸν ἑαυτόν μου, εἰς τὰς αἰσθήσεις μου, «στὰ καλά μου». 2) ἐντεῦθεν μέρους τινός, πρὸς τὸ ἀπ' ἐδῶ μέρος (λατ. citra) ‖ μετὰ γεν.: *τὰ ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ* = τὰ ἐντεῦθεν τοῦ Ἁλ.ποταμοῦ μέρη.— **II** Ἐπὶ χρόνου, ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος, εἰς χρόνον ὀλιγώτερον ἀπό...: *ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν* = ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος 20 ἡμερῶν.

Ἔτυμ.: *ἐντὸς* (= εἰς τὸ ἐσωτερικόν), λατιν. intus· τὸ ἰαπ. **-tos* ὑποδηλοῖ τὴν προέλευσιν· παλ-σανσκρ. i-táḥ (=ἀπ' ἐδῶ), mukha-táḥ (=ἐκ τοῦ στόματος), λατιν. coelitus (= ἐκ τοῦ οὐρανοῦ)· ἐκ τοῦ *ἐντὸς* παράγονται κατ' ἐπέκτασιν τὰ: *ἔντοσ-θε(ν), ἔντοσ-θι, ἐξ οὗ ἐντόσθια, ἐντοσθίδια.*

ἔντοσθε, καὶ πρὸ φων. *-θεν,* ἐπίρ.· ἐκ τῶν ἔσω, ἐντός.

ἐν-τράγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἐντρώγω.*

ἐν-τραπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β′ τοῦ *ἐντρέπω.*

ἐν-τραπήσομαι, παθ. μέλ. 6′ τοῦ *ἐντρέπω.*

ἐν-τρέπω, μέλ. *-τρέψω*· στρέφω πρὸς τὰ ἐντός, περιστρέφω ‖ μτφρ. μέμφομαι, ἐλέγχω ‖ καταισχύνω τινά, τὸν κάμνω νὰ ἐντραπῇ.— Μέσον καὶ παθητ., στρέφω ἐμαυτόν, στρέφομαι πρὸς τὸ μέρος τινός (προσ.) ‖ δίδω προσοχὴν εἴς τινα, προσέχω τινά ‖ ἀπονέμω σεβασμὸν πρός τινα, σέβομαί τινα ‖ αἰσθάνομαι ἐντροπὴν ἢ φόβον.

ἐν-τρέφω, μέλ. *-θρέψω* (=*τρέφω ἐν*)· τρέφω ἐν τινι (εἴς τι, κατά τι), ἀνατρέφω ‖ ἐπὶ ἕξεων, συνηθειῶν κλπ.· αὐξάνομαι, μεγαλώνω, μέ..., ἀνατρέφομαι κατὰ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τόπου τινός ‖ γίνεταί τι ἔμφυτον εἴς τινα (μετὰ δοτ.).

ἐν-τρέχω, μελ. *-θρέξομαι* ἢ *-δραμοῦμαι* (ἐκ τοῦ ἀπηρχ. *δρέμω*)· τρέχω ἐντός, εἴς τι, κινοῦμαι ἐλευθέρως ἐντός τινος.— **II** διολισθαίνω εἴς τι, εἰσέρχομαι.

ἐν-τρῑβῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β′ τοῦ *ἐντρίβω.* Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-τρῑβής, *ές*· ὁ τριβόμενος ἐν τινι (ἐπί τινος), ὁ δεδοκιμασμένος ‖ μτφρ. ὁ ἐξησκημένος εἴς τι, ὁ ἔμπειρος εἴς τι.

ἐν-τρῑβω, μέλ. *-ψω*· τρίβω ἐν τινι (ἢ ἐπί τινος), ἐπὶ ἀρωμάτων, ἀλοιφῶν. — Παθητ. ἔχω τριβῇ ἐν τινι (ἐπί τινος), χρίομαι, ἀλείφομαι ‖ χρωματίζομαι, ζωγραφίζομαι.—**II** κατατρίβω, διὰ τῆς τριβῆς ἐξολείφω.

ἐν-τρῑτωνίζω, μελ. *-ίσω* (*ἐν* + *τρίτος*)· ἀναμειγνύω εἰς τὸ ἓν τρίτον, συγκιρνῶ μὲ τὸ ἓν τρίτον, μετὰ λογοπαιγνίου ἐπὶ τοῦ ὀνόματος *Τριτογένεια* (κυρ. σημ. ἀνακατώνω τρία μέρη ὕδατος καὶ δύο οἴνου).

ἔν-τριψις, *-εως,* ἡ (*ἐντρίβω*)· τὸ ἐντρίβειν ψιμύθιον, ἢ γεν. τὸ τρίβειν ἐν τινι.

ἔν-τρομος, *ον* (*ἐν* + *τρέμω*)· τρομαγμένος, περίτρομος, ἔμφοβος.

ἐν-τροπᾰλίζομαι, θαμιστ. τοῦ ἐντρέπω, παθητ.· συχνοστρέφομαι δεξιὰ καὶ ἀριστερά, συχνὰ στρέφομαι καὶ κοιτάζω πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἐν-τροπή, ἡ (*ἐντρέπομαι*)· τὸ στρέφεσθαι πρὸς τὸ μέρος τινός ‖ σεβασμός διά τινα, ἐνδιαφέρον, φροντίς, ὑπὲρ τινος ‖ ὡσ. αἰσχύνη, ἐντροπή, μομφή.

ἐν-τροπία, ἡ (*ἐντρέπομαι*), συν. ἐν τῷ πληθ.· βαδιουργίαι, τεχνάσματα.

ἔν-τροφος, *ον* (*ἐντρέφω*)· ὁ τρεφόμενος (ἢ τεθραμμένος) ἐν τινι, ὁ ζῶν ἔν τινι (ἢ ἐν μέσῳ τινῶν ἢ μετά τινων) ‖ ὡς οὐσιαστ. *ἔντροφός τινος* = τὸ δρέμμα (τὸ τέκνον) τινός.

ἐν-τρυλλίζω, μελ. *-ίσω* (καὶ *ἐντρυλίζω*)· ψιθυρίζω εἰς τὸ οὖς τινος.

ἐν-τρῠφάω, μέλ. *-ήσω* (*ἐν* + *τρυφή*)· τρυφῶ ἔν τινι, ὀργιάζω, κορυβαντιῶ, ἔν τινι ‖ παίζω μέ τι ‖ ἀπολ. εἶμαι τρυφηλός, πολυτελής, ἄσωτος.— **II** «κάμνω χάζι μὲ τι».

ἐν-τρώγω, μέλ. *-τρώξομαι*· ἀόρ. β′ *ἐνέτρᾰγον*· τρώγω λαιμάργως, καταβροχθίζω.

ἐν-τυγχάνω, μέλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. 6′ *ἐνέτῠχον*· πρκ. *ἐντετύχηκα*· συναντῶ τινα, τυχαίως «πέφτω ἐπάνω του». 2) συνδιαλέγομαι πρός τινα, μεσιτεύω ὑπὲρ τινος. 3) ἀναγινώσκω, σπουδάζω.— **II** ὡσ. = *τυγχάνω ὢν ἐν* = συμβαίνει (κατὰ τύχην) νὰ εἶμαι ἐν...

ἐν-τῠλίσσω, μέλ.-*ξω*· τυλίσσω ἔν τινι, περιτυλίσσω.

ἔν-τῠνον, ἐπ. Προστ. τοῦ *ἐντύνω*· ἀλλ' ὡσ. καὶ Προστ. ἀορ. α′ τοῦ αὐτοῦ ρήμ.

ἐν-τῦνω· μέλ. *ἐντύνῶ*· ἐπ. ἀόρ. α′ *ἔντῡνα* (*ἔντεα*)· ἑτοιμάζω, ἐξοπλίζω, εὐτρεπίζω (τακτοποιῶ, κοσμῶ), προπαρασκευάζω, ἐφοδιάζω ‖ μετὰ αἰτ. προσ. *ἐντύνω τινὰ* = ἑτοιμάζω τινά, παρορμῶ τινα ‖ ὡσ. μετ' ἀπρφ., παρορμῶ τινα νὰ πράξῃ τι.

ἐν-τῡπάς, ἐπίρ. (*ἐν* + *τύπτω*), ἐπὶ τοῦ Πριάμου: ***ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος*** (Ἰλ. Ω 163) = κεκαλυμμένος μὲ τὸ ἱμάτιόν του κατὰ τρόπον ὥστε νὰ διαγράφωνται τὰ μέλη τοῦ σώματός του.

ἐν-τῡπόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐν* + *τύπος*)· ἐγχαράσσω, ἐγγλύφω, ἐντυπῶ, ἀποτυπώνω.

ἐν-τῦφω, μέλ. *-θύψω*· καπνίζω τι, πνίγω τι διὰ τοῦ παραγομένου καπνοῦ (ὡς τοὺς σφῆκας π. χ.).

ἐν-τύω, ἐπ. πρτ. *ἔντῠον*=*ἐντύνω* (ὃ 6λ.).

Ἐνῠάλιος, ὁ (*Ἐνυώ*)· ὁ πολεμικός, πολεμοχαρής, ἐπώνυμον τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου, τοῦ Ἄρεως (ἐν τῇ Ἰλιάδι) ‖ μτγν. ὅμως διάφορος τοῦ Ἄρεως.— **II** ὡς ἐπίθ. πολεμικός, φιλοπόλεμος.

ἐν-υβρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· φέρομαι ὑβριστικῶς πρός τινα, κακολογῶ τινα, ἐν τινι πράγμ.

ἔν-υδρις, *-ιος*, ἡ (*ἔνυδρος*) καὶ *ἐνύδρις*, *-ίδος*, ἡ· κοινῶς «βύδρα», ὕδρος, «νεροφίδα» ὡς ἀμφίβιον ζῷον.

ἐν-υδρό-βιος, *ον* (*ἔνυδρος* + *βιόω*)· ὁ ζῶν ἐν τῷ ὕδατι.

ἔν-υδρος, *ον* (*ἐν* + *ὕδωρ*)· ὁ ἔχων (περιέχων) ὕδωρ.— **II** ὁ ἐξ ὕδατος, ὑδάτινος.— **III** ὁ ζῶν ἐν τοῖς ὕδασιν ἢ παρὰ τὰ ὕδατα.

ἔνυξα, ἀόρ. α′ τοῦ *νύσσω*,

ἐν-υπνιάζω, μέλ. *-άσω*· ὀνειρεύομαι. Ἐκ τοῦ

ἐν-ύπνιον, τό· τὸ καθ' ὕπνον ἐμφανιζόμενον. 2) ὄνειρον. Κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἑπομ. ἐπίθ. *ἐνύπνιος*.

ἐν-ύπνιος, *ον* (*ἐν*+*ὕπνος*)· ὁ ἐμφανιζόμενος, συμβαίνων, κατὰ τὸν ὕπνον.

ἔν-υπνος, *ον*=*ἐνύπνιος* (βλ. λ.).

ἐνύσταξα, ἀόρ. α′ τοῦ *νυστάζω*.

ἐν-ὑφαίνω, μέλ. *-ᾰνῶ*· ὑφαίνω (ἢ κεντῶ), ἐμπλέκω, τι μέσα εἴς τι ὡς ὑπόδειγμα.—Παθητ. εἶμαι ἐνυφασμένος, ὑφαίνομαι ἐντός. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐν-ὑφαντός, *ό*· ὑφαντός, κεντημένος, μέσα εἴς τι.

Ἐνυώ· *-όος* καὶ κατὰ συναίρ. *-οῦς*, ἡ· ἡ Ἐνυώ, ἡ θεὰ τοῦ πολέμου, σύντροφος τοῦ Ἄρεως.

ἐνωμοτ-άρχης, *-ου*, ὁ· ὁδηγὸς (ἀρχηγός) μιᾶς ἑνωμοτίας (βλ. λ.).

ἐνωμοτία, ἡ (*ἐνώμοτος*)· κυρ. ὁμὰς στρατιωτῶν συνδεδεμένων μεταξύ των δι' ὅρκου ‖ ὑποδιαίρεσις τοῦ Σπαρτιατικοῦ στρατοῦ, μικροτέρα τῆς τοῦ *λόχου*, περιλαμβάνουσα δὲ 32 ἄνδρας ἢ (κατ' ἄλλους) 36.

ἐν-ώμοτος, *ον* (*ἐν*+*ὄμνυμι*)· ὁ δεσμευμένος (δεδεμένος) δι' ὅρκου ‖ συνωμότης.— Ἐπίρ. *-ότως* = ἑνόρκως.

ἐν-ωπάδίως, ἐπίρ.· κατὰ πρόσωπόν τινος, φανερῶς. Ἐκ τοῦ

ἐν-ωπή, ἡ (*ἐν*+*ὤψ*)· τὸ πρόσωπον, ὄψις ‖ ἡ δοτ. *ἐνωπῇ* κεῖται καὶ ὡς ἐπίρ. = ἐν ὄψει, φανερῶς (λατ. palam).

Ἔτυμ.: ὁμηρ. *ἐνῶπα*, *κατένωπα* (= κατὰ πρόσωπον)· 6λ. ἐν λ. *ἐν*· **ἐνωπή*· ὁμηρ. *ἐνώπια*, *ἐνώπιος*· ὁμηρ. *ἐνωπαδίως* (6λ. λ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **ánṛkam** ⟨ἰαπ. **eni-oqvo-m*· πρβλ. *πρόσ-ωπον*· *ἐν* πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἡ ἰαπ. ῥ. oqv (eqv) (= βλέπειν, ὁρᾶν), ἡ ἐνυπάρχουσα ἐν ταῖς λ. *ὄπωπα*, *ὄψομαι* κ. ἄ.

ἐν-ώπια, *-ων*, τά· οἱ ἐσωτερικοὶ τοῖχοι, οἱ κείμενοι ἐναντι τῶν εἰσερχομένων εἰς οἰκοδόμημά τι· κυρ. εἶναι οὐδ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. *ἐνώπιος*.

ἐν-ώπιον, ὡς πρόθ. μετὰ γεν.· ἐπὶ παρουσίᾳ, ἔμπροσθέν τινος, ἐνώπιόν τινος (λατιν. coram). Ἐκ τοῦ

ἐν-ώπιος, *ον* (*ἐν*+*ὤψ*)· ὁ κατὰ πρόσωπόν τινος, πασών.

ἐν-ῶρσα, ἀόρ. α′ τοῦ *ἐν-όρνυμι*.

ἐν-ῶρτο, γ′ ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β′ τοῦ *ἐνόρνυμι*.

ἐνῶσα, ἰων. ἀντὶ *ἐνόησα*, ἀορ. α′ τοῦ *νοέω*.

ἐν-ωτίζομαι, ἀποθ. (*ἐν* + *οὖς*)· δέχομαι ἐν τοῖς ὠσίν, ἀκροῶμαι, ἀφουκράζομαι.

ἔξ, λατ. EX· ἀντὶ τῆς *ἐκ*, ὁσάκις κεῖται πρὸ φωνήεντος.

Ἔτυμ.: *ἐξ*· ἰοιωτ. *ἔσς*, *ἐς*, πρὸ συμφ. *ἐκ* καὶ θιαλ. *ἐς*· λατιν. ex (ἔ πρὸ d-, m- κλπ.., *ec* πρὸ f-)· ἰαπ. **eḫs* ⟨ **egh-s* πβλ. ἐν λ. *ἔσχατος*· λοκρ. *ἐχθός* (= *ἔξω*⟩**eĝzdhos*, **eghs-tos*· ἰων. ἀττ. *ἐκτός* ἐσχηματίσθη ὁμοίως τοῦ ἀντιθέτου του *ἐντός*· κατ' ἐπέκτασιν ἐσχηματίσθη *ἔκτοσ-θεν*, εἶτα δι' ἀφαιρέσεως ἑνὸς θέμ. *ἐκτο-* ἐσχηματίσθησαν τά: *ἔκτοθεν*, *ἔκτοθι*, *ἔκτοσε*.

Ἕξ, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ. (λατιν. SEX)· ὅ,τι καὶ σήμερον.

Ἔτυμ.: *ἕξ*, Λακ., Κρητ. κ.ἀ. *Fὲξ* ⟨ **σFεξ* = ἰαπετ. **sveḱs*· πρβλ. ἰαπ. **seḱs* ἐν τῷ **σεξ* ⟩ βοιωτ. *ἓξ*, λατ. sex παλ-γερμ. **sehs**.— Πρβλ. ἀττ. ἐπιγρ. *ἓκ ποδῶν*, *ἓγ δακτύλων*, *ἓκπους* (=*ἐξάπους*), *ἓκ-πλεθρος*, *ἓκμηνος*· εἶτα μτγν. *ἕξπους*, *ἐξδάκτυλος*.— *ἑκκαίδεκα*, βοιωτ. *ἐσκηδεκάτη*—*ἐξήκοντα*, λακ. κλπ. *Fεξήκοντα*, βοιωτ. *ἐξείκοντα* κατὰ τὸ *πεντήκοντα*. — *ἑξακόσιοι*, Ἡρακλ. *Fεξακάτιοι*, λακ. *ἑξακάτιοι* κατὰ τὰ *τετρα*—, *ἑπτα*— κλπ. —*ἕκτος* ⟨ ἰαπ. **sveḱto-s*, πρβλ. σανσκρ. **ṣaṣṭáḥ**, λατ. **sextus** (**-s-** κατὰ τὸ **sex**), γοτθ. **saihsta**, παλ.-γερμ. **sehsto**.

ἐξ-αγαγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β′ τοῦ *ἐξάγω*.

ἐξ-αγγελία, ἡ· τὸ ἐξαγγέλλειν, πληροφορία ἐξαποστελλομένη πρὸς τὸν ἐχθρόν. Ἐκ τοῦ

ἐξ-αγγέλλω, μελ. *-ελῶ*· ἀγγέλλω πρὸς τὰ ἔξω, διηγοῦμαι, διακηρύσσω, δημοσιεύω, ἀναφέρω ‖ κυρ. ἐξαποστέλλω πληροφορίας πρὸς τὸν ἐχθρόν.—Μέσον, ὑπόσχομαι ὅτι θὰ κάμω τι. — Παθητ. ἀναφέρομαι, γνωστοποιοῦμαι, ἐξαγγέλλομαι· ἀπροσ. *ἐξαγγέλλεται*=ἀναγγέλλεται ὅτι... Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-άγγελος, ὁ, ἡ· ὁ ἀγγελιαφόρος ὁ μεταφέρων εἰδήσεις πρὸς τὰ ἔξω, πληροφοριοδότης, μηνυτής.— **II** ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀρχαίου θεάτρου *ὁ ἄγγελος* ἐκόμιζεν νέα (εἰδήσεις, ἀγγελίας) μακρόθεν (ἀπὸ μακρὰν κείμενα μέρη), ἐν ᾧ ὁ *ἐξάγγελος* ἀνήγγελλε τὰ συμβαίνοντα ὀπίσθεν τῆς σκηνῆς.

ἐξ-άγγελτος, *ον* (*ἐξαγγέλλω*)· ὁ ἀγγελθεὶς ἔξω, περὶ οὗ ἐγένετο ἀναγγελία, ὁ ἀνακαλυφθείς.

ἐξ-ᾰγίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἀποδιώκω (ἀπομακρύνω) τινὰ ὡς μίασμα (ὡς κατηραμένον).

ἐξ-ᾰγῑνέω, ἰων. ἀντὶ *ἐξάγω*.

ἐξ-άγιστος, *ον* (*ἐξαγίζω*)· κατηραμένος, βδελυρός, ἀκάθαρτος, πονηρός.— **II** ἐπὶ πραγμάτων· ἀφιερωμένος, μυστηριώδης.

ἐξ-αγκωνίζω (*ἐξ* + *ἀγκών*)· ἀγκωνίζω, ὠθῶ διὰ τοῦ ἀγκῶνος.

ἐξ-άγνῡμι, μέλ. *-άξω* (*ἐξ*+*ἄγνυμι*)· θραύων ἐξάγω, κατασυντρίβω, σχίζω.

ἐξ-ᾰγοράζω, μέλ. *-άσω*· ἀγοράζω τι παρά τινος, ἐξαγοράζω, ἀπολυτρώνω.

ἐξ-ᾰγορεύω, μέλ. *-σω*· λέγω ἔξω, ἀναγγέλλω, διακηρύσσω, ἀποκαλύπτω.

ἐξ-αγριόω, μελ. *-ώσω* (*ἐξ*+*ἄγριος*)· καθιστῶ τι(να) ἄγριον, ἐρημώνω (ἐπὶ χώρας) ‖ ἐπὶ ζώντων πραγμάτων, ἐξαγριαίνω, ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω.

ἐξ-ᾰγω, μέλ. *-άξω*· ἀόρ. β′ *-ήγαγον*· ἄγω ἔξω, ὁδηγῶ ἢ μεταφέρω ἔξω ἢ μακράν τινος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, μεταφέρω ἔξω, κάμνω ἐξαγωγήν· *τὰ ἐξαγόμενα* = τὰ ἐξαγόμενα προϊόντα (ἐμπορεύματα). 3) ἀποσύρω, ἀπαλλάσσω. 4) ἐξωθῶ, ἀπωθῶ.— **II** παράγω, γεννῶ ‖ προσκαλῶ, παρακινῶ, διεγείρω. 2) ἐπὶ προσώπων, προχωρῶ, ἐξεγείρω, ἀφυπνίζω ‖ ὡσ. δελεάζω, φέρω εἰς πειρασμόν, παραπείθω.— **III** ἀμτβ. (ἐνν. *ἐμαυτόν*)· ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ᾰγωγή, ἡ (*ἐξάγω*)· τὸ ἐξάγειν ἐκ τινος μέρους, τὸ ἀποσπᾶν, ἀφαίρεσις ‖ ἐξαγωγὴ ἐμπορευμάτων. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ᾰγώγῐμος, *ον* (*ἐξαγωγή*)· ὁ ἐξαγόμενος, ἐξαχθείς ‖ ὁ δυνάμενος νὰ ἐξαχθῇ· *τὰ ἐξαγώγιμα* = τὰ δυνάμενα νὰ ἐξαχθῶσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐμπορεύματα.

ἐξ-ᾰγωνίζομαι, ἀττ. μέλ. *-ῐοῦμαι*, ἀποθ.· ἀγωνίζομαι σκληρῶς.

ἐξάδ-αρχος, *ον* (*ἓξ* + *ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς ὁμάδος ἐξ ἀνδρῶν.

ἐξ-ᾴδω, μέλ. *-άσομαι*· ᾄδω τὸ τελευταῖόν μου ἆσμα (ἐπὶ τοῦ κύκνου) ‖ *ἐξᾴδω τὸν βίον* = τραγουδῶ διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τὴν ζωήν μου, τερματίζω τὸν βίον ψάλλων (ὡς ὁ κύκνος) ‖ διὰ μαγικῶν ἀσμάτων ἀπαλλάσσω τινὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸν δαιμονίου.— **II** διηγοῦμαι ἐν ᾠδῇ, ὑμνῶ, ἐγκωμιάζω.

ἐξ-ἄειρω, ἰων. ἀντὶ *ἐξαίρω*.

ἑξα-ετής, *ές,* γεν. *-έος* ἓξ + *ἔτος*)· ἔχων ἡλικίαν ἓξ ετῶν· θηλ. *ἑξαέτις, -ιδος*.— Ἐπίρ. *ἑξάετες* = ἐπὶ ἓξ ἔτη, διὰ μίαν ἑξαετίαν.

ἐξ-αθροίζομαι, μέσ.· τοὺς φεύγοντας ἐκ τῆς μάχης συναθροίζω πάλιν εἰς σῶμα, «ξαναμαζεύω».

ἐξ-αιάζω, ἐπιτεταμ. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *αἰάζω* (βλ. λ.).

ἐξ-αιμάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· κάμνω τι νὰ αἱματώσῃ ἐντελῶς, αἱματώνω (μτδτ.).

ἐξ-αίνῦμαι, ἀποθ.· λαμβάνω τι ἀπό τινος, ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ.

ἐξ-αίρεσις, *-εως,* ἡ (*ἐξαιρέω*)· τὸ ἐξαιρεῖν, ἐκβάλλειν, ἀφαίρεσις, ἀπόσπασις. — τρόπος τοῦ ἀφαιρεῖν.

ἐξ-αιρετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐξαιρέω*· πρέπει νὰ ἀφαιρῇ τις ἢ ἐκλέγῃ (ἐπιλέγῃ) τις.

ἐξ αἱρετος, *ον*· ὁ ἐκλεκτός, ὁ ἐκλεχθείς, ὁ ἐπίλεκτος. 2) ἀντιθέτως, ὁ ἀπερριμμένος, ἐξωσμένος.— ΙΙ ὁ δυνάμενος νὰ ἐξαιρεθῇ. Ἐκ τοῦ

ἐξ-αιρέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. β' *ἐξεῖλον,* ἐπ. *ἔξελον* (ἐκ τοῦ ἀπηρχαιωμένου καὶ ἀχρ. ἐν. *ἕλω*).— Μέσον, μέλ. *ἐξελοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἐξειλόμην*.— Παθητ., πρκ. *ἐξῄρημαι,* ἰων. *ἐξαραίρημαι*· λαμβάνω τι ἐκ τινος, ἀφαιρῶ τι ἐκ τινος.— Μέσον, λαμβάνω (ἀφαιρῶ) πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν (χάριν ἐμαυτοῦ) ‖ ἐκφορτώνω, ἀποβάλλω τὸ φορτίον μου.— ΙΙ ἀφαιρῶ τι (λαμβάνων τοῦτο ἀπό τοῦ μέσου ἄλλων), διαλέγω, ἐκλέγω, προτιμῶ — Παθητ., ἐκλέγομαι, ἐπιλέγομαι, λόγῳ ἰδιοτέρου τινὸς χαρίσματος ‖ ὡσ. εἶμαι ὀφιερωμένος, ἀφωσιωμένος (εἰς θεόν τινα)— ΙΙΙ ἐξάγω, μετακινῶ, ἀπομακρύνω.— Μέσον, ἀφαιρῶ τι ἀπό τινα, ἀποστερῶ τινά τινος.— Παθητ., μοῦ ἔχει ἀφαιρεθῇ τι, ἔχω χάσει τι.— ΙV Μέσον, ἀπολύω, ἀπελευθερώνω, παραδίδω.— V ἀφανίζω, καταστρέφω ‖ ἀνασκάπτω, κατεδαφίζω (μίαν πόλιν π. χ.).

ἐξ-αίρω, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἰων. τύπου *ἐξ-αείρω*· μέλ. *ἐξ-ἄρῶ*· ἀόρ. α' *ἐξῆρα*· σηκώνω ἐπάνω, σηκώνω ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γῆν. 2) αἴρω, ὑψώνω, ἀνυψῶ, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω. 3) ἐξεγείρω, διεγείρω.— ΙΙ μέσον, ἀποφέρω δι' ἐμαυτόν ὡς κέρδος, κερδίζω.— *ἐξαίρομαι νόσον* = κολλῶ νόσον (παίρνω ἐπάνω μου μίαν νόσον).— ΙΙΙ Παθητ., ὑψοῦμαι, ἐγείρομαι. 2) ἐπαίρομαι, διεγείρομαι, ἐξεγείρομαι, ἐξερεθίζομαι.

ἐξ-αἴσιος, *ον* (*ἐξ*+*αἶσα*)· ὁ ἔξω τοῦ *αἴσιου* (τοῦ δικαίου, τοῦ ὀρθοῦ, τοῦ πρέποντος), ἄδικος, παράνομος.— ΙΙ ἐπὶ πραγμάτων, τερατώδης, ὑπέρμετρος ‖ ὁρμητικός, βίαιος.

ἐξ-αΐσσω, ἀττ. **-ᾱξω, -ᾱττω**· μέλ. *-αἴξω, -ᾰξω*· ἀόρ. α' *-ᾔξα*· ἐξορμῶ, ὁρμῶ πρὸς τὰ ἔμπρός.

ἐξ-αῖστάω, μέλ. *-ώσω* (*ἐξ*+*ἄϊστος*)· ἐκμηδενίζω, καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξαφανίζω.

ἐξ-αιτέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐξῄτησα*· αἰτῶ (ζητῶ) παρ' ἄλλου ‖ *ἐξαιτέω τινά*=ζητῶ τὴν παράδοσίν του (ζητῶ ἀπό τινα νὰ μοὶ παραδοθῇ).— Μέσον, αἰτῶ (ζητῶ) δι' ἐμαυτόν, παρακαλῶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἑνὸς ἀνθρώπου, ζητῶ τὴν σωτηρίαν του, κερδίζω τὴν ἀπόλυσίν του. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-αίτησις, *-εως,* ἡ (*ἐξαιτέω*)· ἀπαίτησις παρ' ἄλλου τινός. 2) παράκλησις, μεσιτεία, ἱκεσία (διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τινος ἀπό τινος ποινῆς).

ἔξ-αιτος, *ον* (*ἐξ* + *αἰτέω*)· ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, πολύτιμος, περιζήτητος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *αἴνυμαι*].

ἐξ-αίφνης, ἐπίρ.· αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως. [δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν λ. *αἶψα*].

ἐξ-ἀκέομαι, μέλ. *-έσομαι,* ἀποθ.· θεραπεύω πλήρως (τελείως), ἐφαρμόζω θεραπείαν ‖ *χόλον ἐξακέσασθαι*=νὰ κατευνάσῃς (καταπραΰνῃς) τὴν ὀργήν ‖ *ἐνδείας ἐξακέσασθαι*=νὰ θεραπεύσῃς τὰς ἐλλείψεις (ὁτελείας) τῶν φίλων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-άκεσις, *-εως,* ἡ· ἐντελὴς ἴασις (θεραπεία).

ἑξάκῐς, ἐπίρ. (*ἕξ*)· ἓξ φορὰς (λατ. **sexies**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑξάκισ-μύριοι, αι, α· ἓξ μυριάδες, ἑξήκοντα χιλιάδες. καὶ

ἑξάκισ-χίλιοι, αι, α· ἓξ χιλιάδες.

ἐξ-ἀκολουθέω, μελ. *-ήσω*· ἀκολουθῶ, παρακολουθῶ, ἀπομιμοῦμαι.

ἐξ-ἀκοντίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· ἐκσφενδονίζω τὸ ἀκόντιον, ἐξακοντίζω. 2) μτφρ. διευθύνω, κατευθύνω, τι μακράν τινος ‖ ὡσ. ἐκτείνω τι πρός τι ‖ ἐκ τρίζω, διαλαλῶ, διακηρύσσω.

ἑξάκόσιοι, αι, α (*ἕξ*)· ὡς καὶ νῦν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑξἑκοσιοστός, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν.

ἐξ-ἀκούω, μέλ. *ακούσομαι*· ἀόρ. α' *-ήκουσα*· ἀκούω ἤχον, κυρ. ἐξ ἀποστάσεως‖ἀκροῶμαι, προσέχω.

ἐξ-ακρῑβόω, μέλ. *-ώσω*· λέγω τι μετ' ἀκριβείας, κάμνω τι ἀκριβές, ἐξακριβώνω ‖ ποιῶ τι μετ' ἀκριβείας, τελειώνω τι μετά προσοχῆς. — ΙΙ ἐξετάζω ἐπισταμένως, μετ' ἀκριβείας.— ΙΙΙ *ἐξακριβῶ λόγον* =ὁμιλῶ εὐκρινῶς, σαφῶς.

ἐξ-ακρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· φθάνω εἰς τὴν κορυφήν τινος, φθάνω εἰς τὰ ἀνώτατα στρώματα τοῦ ἀέρος: *ἐξακρίζειν αἰθέρα*.

ἐξ-ακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐξάγω*· πρέπει τις νὰ ἐξαγάγῃ (τινὰ ἐκ τοῦ μέσου)‖πρέπει νὰ ἐξέλθῃ τις.

ἐξ-ἀλᾰάω, μελ. *-ώσω*· τυφλώνω τινὰ ἐντελῶς, ἀποτυφλώνω ‖ *ὀφθαλμὸν ἐξαλαάω* = ἐκβάλλω τὸν ὀφθαλμόν

ἐξ-ἀλᾰπάζω, μέλ. *-ξω,* ἐπὶ πόλεως· ἐκπορθῶ, κυριεύω ‖ λεηλατῶ, προσβάλλω ἐξ ἐφόδου ‖ *γενικῶς,* καταστρέφω, ἀφανίζω ‖ ἐξαντλῶ.

ἐξ-ἄλατο, ὑωρ. ἀντὶ *ἐξήλατο,* γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *ἐξάλλομαι*.

ἐξ-ἀλέασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ἐξαλέομαι*.

ἐξ-ἀλειπτρον, τό· κυτίον φέρον ἀλοιφήν, δι' ἧς ἠλείφοντο. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ἀλείφω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-ήλειψα*.— Παθητ., πρκ. *ἐξήλιμμαι,* ἀττ. *ἐξαλήλιμμαι*.—ἀλείφω, (χρίω) τελείως, ἐπιχρίω.— ΙΙ ἐξαλείφω, ἀπαλείφω, ὡς καὶ νῦν ‖ μτφρ. καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξαφανίζω ‖ *ἐξαλείφω τινὰ ἐκ τοῦ καταλόγου* = ἀπαλείφω (διαγράφω) τὸ ὄνομά τινος ἐκ τοῦ καταλόγου.— Μέσον, *ἐξαλείφομαι πάθος φρενός* = ἀπαλείφω τὰ δεινὰ ἐκ τοῦ νοῦ μου (τὰ λησμονῶ).

ἐξ-ἀλέομαι, ἀποθ.· προφυλάσσομαι ἀπό τινα, ἀποφεύγω, διαφεύγω.

ἐξ-ἀλεύομαι, μέλ. *-σομαι*=*ἐξαλέομαι* (βλ. λ.).

***ἐξ-ἀλίνδω,** ἀπαντᾶν μόνον ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἀορ. α' *ἐξαλίσας,* πρκ. *ἐξήλικα*· κυλίω ἔξω, κάμνω τι(νὰ) νὰ κυλισθῇ, κυλίω καλῶς (πολύ, ἐντελῶς) ‖ *ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε* = ὁδήγει τὸν ἵππον εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφ' οὗ πρῶτον βάλῃς αὐτὸν νὰ κυλισθῇ (ἐπὶ τῆς *ἁλινδήθρας,* βλ. λ.) ‖ *ἐξήλικάς με ἐκ τῶν ἐμῶν*=μὲ ἔχεις κυλίσει ἔξω (μὲ ἔχεις στερήσει) τῆς περιουσίας μου.

ἐξ-αλλᾰγή, ἡ· ἡ τελεία ἀλλαγή, ἀλλοίωσις ‖ διαφορά. Ἐκ τοῦ

ἐξ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-ήλλαξα*· πρκ. *-ήλλᾰχα*. — Παθητ., ἀορ. α' *-ηλλάχθην,* ἀορ. β' *-ηλλάγην*· πρκ. *-ήλλαγμαι*· ἀλλάσσω τι ἐντελῶς ἢ ἐξ ὁλοκλήρου.— ΙΙ ἀποσύρω, ἀπομακρύνω, ἀπό τινος. — ΙΙΙ στρέφω (τ. ἔ. λαμβάνω) ἄλλην ὁδόν: *ποίαν (ὁδὸν) ἐξαλλάξω*=ποῖον δρόμον θὰ (ἢ νὰ) πάρω, ποίαν ὁδὸν νὰ τραπῶ; *ἐξαλλάσσω κερκίδα* = διπλώνω τὴν κερκίδα («σαΐτα») ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

ἐξ-ἄλλομαι, μέλ. *-ᾶλοῦμαι*· ἀόρ. α' *-ηλάμην*· μτχ. ἐπ. ἀορ. β' *ἐξάλμενος,* ἀποθ.· πηδῶ ἔξω ἀπό τινος τόπου· *ἐξάλλομαι κατὰ τοῦ τείχους* = πηδῶ κάτω ἀπό τὸ τεῖχος.— ΙΙ ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ ‖ *ἐπὶ ἵππων,* ἱστάμαι ὀρθὸς ἐπὶ τῶν ὁπισθίων ποδῶν.

ἐξ-ἄλύσκω, μέλ. *-ύξω*=*ἐξαλέομαι* (βλ. λ.).

ἐξ-ἁμαρτάνω, μελ. *-αμαρτήσομαι*· ἀόρ. β' *-ήμαρτον*· ἀποτυγχάνω ἐντελῶς, πλανῶμαι μεγάλως, διαπράττω σφάλμα τι ἐναντίον τινός.— Παθητ., τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-ἁμαρτία, ἡ (*ἐξαμαρτάνω*)· πλήρης ἀποτυχία, πλάνη

ἐξ-αμάω, μέλ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι*· παθητ. πρκ. *ἐξήμημαι*· ἀποθερίζω, τελειώνω τὸ θέρισμα ‖ μτφρ. ἀποκόπτω, καταστρέφω.—Παθητ., *γένους ἅπαντος ρίζαν ἐξημημένος* = ἔχων ἀποκεκομμένην (ἐξηφανισμένην) τὴν ρίζαν ὅλου τοῦ γένους.

ἐξ-αμβλόω, μέλ. *-ᾰμβλώσω*· πρκ. *-ήμβλωκα*· κάμνω νὰ πάθῃ ἔκτρωσιν ‖ μτφρ. *φροντίδ' ἐξήμβλωκας*

=ἔχει κάμει τήν φροντίδα μου νά ἀποτύχῃ.

ἐξ-ἀμείβω, μέλ. *-ψω·* ἀόρ. α' *-ήμειψα·* ἀνταλλάσσω, μεταβάλλω ‖ θθεν, ἀναβάλλω, θέτω κατά μέρος.—Μέσον, λαμβάνω τήν θέσιν τινός, διαδέχομαί τινα, ἀκολουθῶ εὐθύς ἔπειτα ἀπό τι(να).— **II** ἐπί τόπου, ἀλλάσσω τόπον, διέρχομαι, διαβαίνω, ἀποσύρομαι ἀπό τινος τόπου.—μέσον, ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι.— **III** ἐν μέσ. ὡσ. ἀνταμείβω, ἀνταποδίδω, πληρώνω.

ἐξ-ἀμέλγω, μέλ. *-ξω·* θηλάζω, θυζαίνω, ἀμέλγω («ἀσμέγω»).— **II** ἐκπιέζω, π. χ. τυρόν ἐκ γάλακτος.

ἐξ-ἀμελέω, μέλ. *-ήσω·* παραμελῶ ἐντελῶς.

ἐξά-μετρος, *ον* (*ἕξ*+*μέτρον*)· στίχος συγκείμενος ἐξ ὁ μέτρων (τ. ἔ. ποδῶν)· *ὁ ἑξάμετρος* (ἐνν. *τόνος*) =ὁ ἡρωικός ἢ ἑξάμετρος στίχος.

ἐξά-μηνος, *ον* (*ἕξ* + *μήν*)· ὁ διαρκῶν ἕξ μῆνας (λατ. **semestris**) ‖ ὡς οὐσ. *ἑξάμηνος, ὁ* (ἐνν. *χρόνος*) =τό ἥμισυ τοῦ ἔτους, τό ἑξάμηνον.

ἐξ-ἀμηχάνέω, μελ. *-ήσω·* εὑρίσκω τρόπον ἀπαλλαγῆς ἐκ τινος ἀμηχανίας, ἀπαλλάσσω ἑαυτόν («ξεμπερδεύω») ἀπό αὐτήν (τήν ἀμηχανίαν).

ἐξ-ἀμιλλάομαι, μελ. *-ήσομαι·* μέσ. ἀόρ. α' *-ημιλλησάμην,* παθ. *-ημιλλήθην,* ἀποθ.· ἀμιλλῶμαι (ἀγωνίζομαι) σφοδρῶς ‖ *ἀμίλλας ἐξαμιλληθεὶς* = λαβών μέρος (ἀγωνισθείς) εἰς ἀπελπιστικούς ἀγῶνας.— **II** ἀποδιώκω, κάμνω τινά νά «τό βγάλη ἀπό τό μυαλό του».— **III** ὡς παθητ. ἐξορύσσομαι ἐντελῶς (ἐπί τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Κύκλωπος).

ἐξ-ἀμῦνομαι, μέσ.· ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀποκρούω.

ἐξ-ἀναγκάζω, μέλ. *-άσω·* ἀναγκάζω διά τῆς βίας, ἐκβιάζω.— **II** ἀπομακρύνω τινά διά τῆς βίας.

ἐξ-αν-άγω, μέλ. *-άξω·* ἀόρ. β' *-ήγαγον·* ἐξάγω ἢ ἀναβιβάζω ἐκ τινος τόπου.— Παθητ., ἀνάγομαι εἰς τό πέλαγος, ἀποπλέω.

ἐξ-ανα-δύομαι, μέσον μετ' ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέδυν·* ἀναδύομαι (ἀναβαίνω εἰς τήν ἐπιφάνειαν) ἐκ τινος, ἀνέρχομαι ‖ γενικῶς, διαφεύγω, ἐκφεύγω, ἐκ τινος.

ἐξ-ανα-ζέω, μέλ. *-έσω·* κάμνω τι νά βράση καί νά «ρθυσκώση» ‖ μτφρ. *ἐξαναζέω χόλον*=ἀφίνω τήν ὀργήν μου νά ἐκχειλίση.

ἐξ-αν-αιρέω, μέλ. *-ήσω·* ἐξάγω ἐκ τινος. λαμβάνω τι ἐπάνω καί ἔξω.

ἐξ-ανα-κρούω, μέλ. *-σω·* κτυπῶ ὀπίσω.— μέσον, ἐπί πλοίων· ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι (ὅλ. *ἀνακρούω*).

ἐξ-ἄν-αλίσκω, μέλ. *-αναλώσω·* ἀόρ. α' *-ανήλωσα·* παθ. πρκ. *-ανήλωμαι·* κατεξοδεύω, κατασπαταλῶ ‖ ἐξαντλῶ.—Παθητ. εἶμαι ἐντελῶς ἐξηντλημένος, λατ. **exhauriri.**

ἐξ-ανα-λύω, μελ. *-ύσω·* ἀπολύω τινά ὅλως διόλου.

ἐξ-αν-άλωσις, *-εως, ἡ* (*ἐξαναλίσκω*)· ἐξάντλησις, ἐντελής ἀνάλωσις.

ἐξ-ανα-πνέω, μέλ. *-πνεύσομαι·* ἀναπνέω πάλιν, ἀναζῶ, ἀναλαμβάνω (μετά τι πάθημα).

ἐξ-αν-άπτω, μέλ. *-ψω·* ἐξαρτῶ (κρεμῶ) τι ἀπό τινος ‖ μέσον, συνάπτω, προσδένω, ἐμαυτόν.— **II** ἀνάπτω ἐκ νέου.

ἐξ-αν-αρπάζω, μέλ. *-ξω καί -σω·* ἁναρπάζω ἐκ τινος μέρους.

ἐξ-ανα-σπάω, μέλ. *-άσω·* ἀποσπῶ τι ἐκ τινος, ἐκριζώνω.

ἐξ-ανά-στᾰσις, *-εως, ἡ* (*ἐξανίστημι*)· τό ποιεῖν τινά ἀνάστατον, μετακίνησις, μετάστασις. 2) ἀμτβ. ἐπανάστασις ‖ νεκρανάστασις.

ἐξ-ανα-στέφω, μελ. *-ψω·* στεφανώνω διά στεφάνων.

ἐξ-ανα-στῆσαι, ἐξαναστήσω· ἀπρφ. ἀορ. α' καί μέλ. τοῦ *ἐξανίστημι.*

ἐξ-ανα-στρέφω, μέλ. *-ψω·* ἀναποδογυρίζω τι ‖ κατακρημνίζω τι ἐκ τινος.

ἐξ-ανα-τέλλω· κάμνω τι νά βλαστήση ἐκ τινος. — **II** ἀμτβ. ἀναφαίνομαι, βλαστάνω προβαίνω.

ἐξ-ανα-φανδόν, ἐπίρ.· ἐντελῶς ἀναφανδόν, «ὁλοφάνερα».

ἐξ-ανα-φέρω, μέλ. *-ανοίσω·* ἀναβιβάζω ἐκ τῶν κάτω εἰς τήν ἐπιφάνειαν (ἐπί τοῦ βάτος τῆς θαλάσσης).— **II** ἀμτβ. ἀναδύομαι, ἀνέρχομαι εἰς τήν ἐπιφάνειαν, ἐκ τινος ‖ ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου.

ἐξ-ανα-χωρέω, μέλ. *-ήσω·* ὑποχωρῶ παραμερίζω, ἀποσύρομαι.— **II** μετ' αἰτ., ἐκφεύγω, ὑπεκφεύγω, τι(νά).

ἐξ-ανδραποδίζω, καί μέσ. **ἐξανδραποδίζομαι,** μελ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι* (*ἐξ*+*ἀνδράποδον*)· ἐντελῶς ἀνδραποδίζω, πωλῶ ὡς ἀνδράποδα, ὑποδουλώνω ἐντελῶς. Ὁ ἀττ. μέλ. *ἐξανδραποδιοῦμαι* χρησιμοποιεῖται καί ἐν παθ. ἐννοίᾳ, μεθ' ἧς κεῖνται οἱ παθ. ἀόρ. α' *-ηνδραποδίσθην,* πρκ. *-ηνδραπόδισμαι.* Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ανδρᾰπόδῐσις, *-εως,* ἡ· τό πωλεῖν τινα ὡς δοῦλον, τό καθιστᾶν τινα δοῦλον, ὑποδούλωσις.

ἐξ-ανδρόομαι, πρκ. *ἐξήνδρωμαι,* παθητ.· φθάνω εἰς τήν ἀνδρικήν ἡλικίαν, γίνομαι ἀνήρ ‖ *λόχος ὀδόντων ὄφεως ἐξηνδρωμένος*=λόχος (τμῆμα) ἀνδρῶν ἀναφυέντων ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ ὄφεως.

ἐξ-αν-εγείρω, μέλ. *-εγερῶ·* σφοδρῶς διεγείρω, ἐξεγείρω.

ἐξ-αν-ειλόμην, μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐξαναιρέω.*

ἐξ-άν-ειμι· ἀνέρχομαι ἐκ τινος ‖ ἀναβαίνω εἴς τι (μέρος).— **II** ἐπανέρχομαι ἐκ τινος.

ἐξ-άνεμόω, μέλ. *-ώσω·* ἀόρ. α' *-ηνέμωσα* (*ἐξ* + *ἄνεμος*)· πληρῶ τι ἀνέμου, ἀερίζω, φουσκώνω.— **II** σκορπίζω εἰς τούς ἀνέμους, ματαιώνω.

ἐξ-αν-έρχομαι=*ἐξάνειμι* (βλ. λ.).

ἐξ-αν-έστηκα, -ησα· πρκ. καί ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανίστημι.*

ἐξ-αν-έστραμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξαναστρέφω.*

ἐξ-αν-έτειλα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανατέλλω.*

ἐξ-αν-ευρίσκω, μέλ. *-ανευρήσω·* ἐξευρίσκω, ἐπινοῶ.

ἐξ-αν-έχω, μέλ. *-ξω·* κρατῶ ὑψηλά ἀπό τινος ‖ ἀμτβ. προεξέχω, ἐξέχω ἀπό τινος.— **II** μέσον, πρτ. καί ἀόρ. β' μετά διπλῆς αὐξήσ. *ἐξ-ην-ειχόμην, -ην-εσχόμην·* παίρνω ἐπάνω μου, ὑπομένω, ἀνέχομαι.

ἐξ-ἄν-ήγᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐξανάγω.*

ἐξ-αν-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανίημι.*

ἐξ-αν-ήλωσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαναλίσκω· ἐξανήλωμαι,* παθ. πρκ. τοῦ αὐτοῦ ῥήμ.

ἐξ-αν-ήνθω, μέλ. *-ανθήσω·* πρκ. *-ήνθηκα·* παράγω ἄνθη. 2) ἀνθῶ, εἶμαι κεκαλυμμένος μέ τι, ἔχω πλησμονήν ἀπό τι, ἐκσπῶ, ἀναφαίνομαι (ἐπί θλίψεων). 3) μτφρ. ἐκρήγνυμαι, ἀκμάζω. 4) μοῦ πίπτει τό ἄνθος, ἀποβάλλω τήν ἀνθηρότητά μου, παρακμάζω.

ἐξ-ανθίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*ἐξ*+*ἄνθος*)· καλύπτω μέ ἄνθη, στολίζω μέ ἄνθη, χρωματίζω.

ἐξ-αν-ίημι, μέλ. *-ανήσω* ἢ *-ανήσομαι·* ἀόρ. α' *-ανῆκα·* ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω ‖ ἀφίνω τι(νά) χαλαρόν, ἀφίνω νά πράττῃ ὅ,τι θέλει ‖ μετά γεν. ἐκπέμπω ἐκ τινος. 2) ἀφίνω τινά νά ὑπάγῃ, ἀπολύω. 3) ὑφίημι, χαλαρώνω.— **II** ἀμτβ. χαλαροῦμαι, παύομαι, χάνω τήν δύναμίν μου (λατ. **remittere**).

ἐξ-αν-ίστημι, μελ. *-αναστήσω,* ἀόρ. α' *-ανέστησα·* ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἔχει μτβ. σημ.· κάμνω τινά νά σηκωθῇ ἀπό τήν θέσιν του, τόν ἀνεγείρω. 2) ἀπομακρύνω τινά ἐκ τινος θέσεως, τόν κάμνω νά ἀπέλθῃ ἐκ τινος θέσεως ‖ τόν κάμνω νά μεταναστεύσῃ, ἀπελαύνω, ἐξωθῶ, ἐκδιώκω. 3) ποιῶ ἀνάστατον, ἐρημώνω, καταστρέφω.— **II** Παθητ. καί μέσ., μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην,* πρκ. *-ανέστηκα,* ὑπερσ. *-ανειστήκειν,* ἀμτβ.· ἐγείρομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου, σηκώνομαι. 2) γενικῶς, ἐγείρομαι καί ἀπέρχομαι ἐκ τινος τόπου ‖ ἀπελαύνομαι, ἀποδιώκομαι, ἐκ τῆς πατρίδος μου. 3) ἐρημώνομαι, καταστρέφομαι.

ἐξ-αν-οίγω· ἀνοίγω ἐντελῶς.

ἐξ-αν-ορθόω, μέλ. *-ώσω·* ἀνορθώνω ὅλως διόλου, ἀποκαθιστῶ πάλιν.

ἐξ-αντλέω, μέλ. *-ήσω·* ἀόρ. α' *-ήντλησα·* ἀντλῶ ἐκ τινος, ἀντλῶ καί χύνω ἔξω, λατ. **exhauriro.**— μτφρ. ὑπομένω (ἀντέχω) μέχρι τέλους, λατ. **exantlare.**

ἐξ-άνῡτω, ἀττ. **ἐξ-άνῡτω,** μέλ. *-ύσω·* ἀόρ. α' *ἐξ-ήνυσα·* συμπληρῶ, ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ. 2) ἀποτελειώνω, φονεύω (τόν ἐξαποστέλλω δηλ. εἰς τόν Ἅ-

δην), λατ. **conficere**. **3)** ἐπί χρόνου, φέρω εἰς πέρας, τελειώνω ‖ ὁδόν, τελειώνω τόν δρόμον μου πρός τινα τόπον, φθάνω εἰς τόν τόπον αὐτόν. **4)** μετ' ἀπρφ. κατορθώνω νά κάμω τι, λατ. **efficere ut...** **5)** μέσον, τελειώνω τι δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω (ἀποκτῶ) τι παρά τινος.

ἐξᾰ-πᾰλαιστος, *ον* (ἐξ + *παλαιστή*)· ὁ ἔχων μῆκος ἓξ παλαιστῶν (τ. ἔ. παλαμῶν).

ἐξ-απ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-απήλλαξα*· ἀπαλλάσσω ἔκ τινος, ἀπομακρύνω ἔκ τινος.— μέσον, ἀπομακρύνω ἐμαυτόν ἔκ τινος, ἀπαλλάσσομαί τινος.

ἐξ-απ-ᾰτάω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *-ηπάτησα*· ὅλως διόλου ἀπατῶ τινα, ἐξαπατῶ ‖ δελεάζω, «ξελογιάζω».— Παθητ. μετά μέσ. μέλ. *-ήσομαι*· ἐξαπατῶμαι ὅλως διόλου.

ἐξ-ᾰπάτη, ἡ· χονδροειδής ἀπάτη, ἐξαπάτησις.

ἐξ-ᾰπᾰτητήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐξαπατάω*)· φοβερός ἀπατεών.

ἐξ-ᾰπᾰτύλλω, παρά τοῖς κωμικοῖς ὑποχορ. τοῦ *ἐξαπατάω*· ἀπατῶ ὀλίγον, ἀπατῶ τρόπον τινά, ἀπατῶ.

ἐξ-ᾰπ-ᾰφίσκω, ἐπ. τύπος τοῦ *ἐξαπατάω*· ἀόρ. β' *ἐξήπᾰφον,* μτχ. *ἐξαπαφών*· ὡσ. γ' ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' *ἐξαπάφοιτο* ἀπαντᾷ ἐν ἐνεργ. σημ.

ἐξά-πεδος, *ον* (ἐξ+*πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἓξ ποδῶν.

ἐξ-απ-εῖδον, ἀπρφ. *ἐξαπιδεῖν,* ἀόρ. β' (ἄνευ ἰδίου ἐνεστ. ἐν χρήσει) τοῦ *ἐξ-αφ-οράω*· παρατηρῶ μακρόθεν. Πρβλ. *εἶδον*.

ἑξά-πηχυς, *υ* (ἐξ + *πῆχυς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἓξ πήχεων.

ἐξ-άπῑνα, ἐπίρ.· μτγν. τύπος τοῦ *ἐξαπίνης*.

ἐξ-απῑναῖος (καί **ἐξαπίναιος**), *α, ον*=*ἐξαιφνίδιος* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

ἐξ-άπῑνης, ἐπίρ. παράλ. τύπος τοῦ *ἐξαίφνης,* μετά τῆς αὐτῆς σημασ.

Ἔτυμ.: ἐξαπίνης, δωρ. *-ᾱς;* ἰων. *ἐξάπινον,* μτγν. *ἐξάπινα* (βλ. λ. λ.)· *ἐξαπιναῖος* (ἑλ. λ.)· ἐτυμολ. σκοτειν.· τά λατιν **opīnor** (σκέπτομαι), **inopinus, necopinus** (ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος) συσχετίζονται ὑπό τινων, ἀλλ' ἀπιθάνως.— πιθανῶς *ἐξαπίνης* ‹ **ἐξα-πFίνης*· *νη-πύτιος* κλπ.

ἐξᾰ-πλᾶσιος, *α, ον,* ἰων. **-πλήσιος,** *η, ον* (*ἐξ*)· ἓξ φοράς περισσότερος, ἑξαπλοῦς.

ἑξά-πλεθρος, *ον* (ἐξ + *πλέθρον*)· ὁ ἔχων μῆκος ἓξ πλέθρων (τ. ἔ. 1200 ποδῶν).

ἐξ-απλόω, μέλ. *-ώσω*· ἁπλώνω, ἐκτυλίσσω, «ξεδιπλώνω» ‖ ἀναπτύσσω, διασαφηνίζω, ἑρμηνεύω.

ἐξ-απο-βαίνω, μελ. *-βήσομαι*· ἀποβαίνω ἔκ τινος.

ἐξ-απο-δίομαι, ἀποθ.· ἀποδιώκω ἔκ τινος τόπου.

ἐξ-απο-δύνω· ἀπεκδύομαι ‖ ἐκδύω.

ἐξ-απο-θνήσκω· εἶμαι ἕτοιμος νά ἀποθάνω, εἶμαι μελλοθάνατος.

ἐξά-πολις, *-εως,* ἡ (*ἐξ* + *πόλις*)· ὁμοσπονδία ἓξ πόλεων.

ἐξ-απ-όλλῡμι, μέλ. *-απολέσω,* ἀττ. *-απολῶ*· καταστρέφω παντελῶς.— Μέσον μετά ἐνεργ. παρακ. β' *ἐξαπόλωλα,* ἀμτδ.· χάνομαι ὅλως διόλου, καταστρέφομαι ἐντελῶς ‖ ἀφανίζομαι ἔκ τινος (τόπου).

ἐξ-απο-νέομαι, παθ.· ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω, ἔκ τινος τόπου.

ἐξ-απο-νίζω, μέλ. *-νίψω*· πλύνω καλῶς, «ξεπλύνω».

ἐξ-απ-οξύνω· κάμνω τι ὀξύ ἐντελῶς (ἐπί ξύλου), τό κάμνω μυτερόν.

ἐξ-απορέω, ὡσ. μέσ. **ἐξ-απορέομαι**· εὑρίσκομαι ἐν μεγίστῃ ἀπορίᾳ, τά ἔχω ὅλως διόλου χαμένα.

ἐξ-απο-στέλλω· ἀποστέλλω τινά ἔξω (μακράν) ‖ ἀποπέμπω (τήν σύζυγον), διαζευγνύω αὐτήν («τήν χωρίζω»).

ἐξ-απο-τίνω, μελ. *-αποτίσω*· ἀποτίνω τινά τελείως, τόν ἀποπληρώνω («ξεπληρώνω») μέχρι λεπτοῦ.

ἐξ-απο-φθείρω· καταστρέφω ἐντελῶς.

ἐξ-άπτω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἐξῆψα*· προσδένω εἴς τι, κρεμῶ (ἐξαρτῶ) ἔκ τινος ‖ μετά δοτ. προσδένω, προσκολλῶ, εἴς τι.— **II** μέσον, κρεμῶ ἐμαυτόν (κρέμαμαι) ἔκ τινος, προσκολλῶμαι εἴς τι. **2)** στερεώνω τι πέριξ τοῦ σώματός μου, φορῶ.

ἐξ-αραίρημαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *ἐξαιρέω*.

ἐξ-αράσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐξήραξα*· συντρίβω, θραύω ‖ μτφρ. ἐπιπίπτω μεθ' ὁρμῆς κατά τινος, προσβάλλω βιαίως.

ἐξ-αργέω, μελ. *-ήσω* (*ἐξ* + *ἀργός*)· διατελῶ ἐν πλήρει ἀργίᾳ (ἀδρανείᾳ).— Παθητ. παραμελοῦμαι ἐντελῶς.

ἐξ-αργῡρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ,* καί **ἐξ-αργῡρόω,** μέλ. *-ώσω*· μεταβάλλω εἰς χρῆμα, πωλῶ.

ἐξ-ᾰρέσκομαι, μέλ. *-αρέσομαι,* ἀποθ.· ποιῶ (καθιστῶ) ἐμαυτόν ἀρεστόν εἴς τινα (εὐπρόσδεκτον) ‖ ὡσ. παίρνω τινά μέ τό μέρος μου, ἀποκτῶ τήν εὔνοιάν του, συμφιλιώνομαι μετά τινος.

ἐξ-ᾰριθμέω, μελ. *-ήσω*· ἀριθμῶ ἐπακριβῶς (τό ὅλον ποσόν), λατ. **enumerare**.— **II** πληρώνω τοῖς μετρητοῖς.

ἐξ-αρκέω, μελ. *-έσω*· ἀρκῶ, ἐπαρκῶ, διά τι‖ἀπρόσ. *ἐξαρκεῖ μοι* = εἶναι ἀρκετόν (ἀρκεῖ, φθάνει) δι' ἐμέ, μέ ἱκανοποιεῖ (μετ' ἀπρφ.).— **II** ἀφθονῶ εἴς τι, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι ‖ μετά μτχ., εἶμαι ἱκανοποιημένος πράττων τι.— **III** βοηθῶ, ἐπικουρῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-αρκής, *ές*· ἀρκετός, ἱκανός, ἱκανοποιητικός.

ἐξ-αρκούντως, ἐπίρ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ *ἐξαρκέω*· ἀρκετά, ἱκανοποιητικῶς.

ἐξ-αρνέομαι, μελ. *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *-ηρνησάμην* καί *-ηρνήθην*· ἀρνοῦμαι διαρρήδην. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἔξ-αρνος, *ον* (*ἐξαρνέομαι*)· ὁ ἀρνούμενος, ὁ μή ἀναγνωρίζων.

ἐξ-αρπάζω, μέλ. *-αρπάξω* καί *-αρπάσω* ἤ *-αρπάσομαι*· ἀόρ. α' *-ήρπαξα,* ἀττ. *-ήρπασα*· παθ. πρκ. *-ήρπασμαι*· ἁρπάζω ἔκ τινος ‖ σώζω τι(νά) ἔκ τινος κινδύνου (ἁρπάζων αὐτόν ἤ αὐτό ἐκ τῶν χειρῶν ἄλλου τινός).

ἐξ-αρτάω, μέλ. *-ήσω*· κρεμῶ τι ἔκ τινος ἤ εἴς τι.— **II** Παθητ., μετά μέσ. μέλ. *ἐξαρτήσομαι,* πρκ. *ἐξήρτημαι*· εἶμαι ἐξηρτημένος (κρέμαμαι) ἔκ τινος. **2)** ἔχω προσδέσει (στερεώσει) εἰς ἐμαυτόν τι, εἶμαι ἐφωδιασμένος μέ τι· πρβλ. *ἐξάπτω*· **3)** εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς δέαν.

ἐξ-αρτίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· συμπληρῶ, τελειώνω.— Παθητ., πρκ. *ἐξήρτισμαι*· εἶμαι πλήρως ἐφωδιασμένος (ἐξωπλισμένος).

ἐξ-αρτῡ́ω, μέλ. *-ύσω*· ἑτοιμάζω, παρασκευάζω ‖ ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω.— Μέσον, ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, δι' ἐμαυτόν‖προπαρασκευάζω, ἀρχίζω —Παθητ., πρκ. *ἐξήρτῡμαι* = εἶμαι ἕτοιμος, εἶμαι παρεσκευασμένος.

ἐξ-ᾱ́ρχε, δωρ. ἀντί *ἐξ-ῆρχε,* γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἐξάρχω*.

ἔξ-αρχος, *ον*· ὁ ἐξάρχων, ὁ ἀρχίζων τι.— Ὡς οὐσ. *ὁ ἔξαρχος* = ὁ ἀρχηγός, ὁ ὁδηγός, ἡγέτης, ὁ ἀρχίζων τι (λατ. **auctor**). **2)** ὁ πρῶτος κατά κοινων.) τάξιν, ἀρχηγός, λατιν. **princeps**. **3)** ὁ ἐξάρχων ἤ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ· ὁλ. *κορυφαῖος*.

ἐξ-άρχω, μέλ. *-ξω*· ἀρχίζω τι, κάμνω ἔναρξιν τινος ‖ *ἐξάρχω παιᾶνά τινι* = ἀρχίζω ὕμνον πρός τιμήν τινος, ἀπευθύνω ὕμνον πρός τινα ‖ καί ἀντιστρόφως: *ἐξάρχω τινά λόγοις* = προσφωνῶ τινα (ἀπευθύνομαι πρός τινα) διά λόγων.— Τήν αὐτήν σημασ. ἔχει καί ἐν τῷ μέσῳ *ἐξάρχομαι*.

ἐξ-ασκέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *-άσκησα*· περικοσμῶ, στολίζω, καλλωπίζω.— **II** ἐξασκῶ ἤ ἐκγυμνάζω συντόνως.—Παθ., ἐξασκοῦμαι ἤ ἐκγυμνάζομαι εἴς τι.

ἐξ-ᾰτῑμάζω, μέλ. *-άσω*· καταφρονῶ, περιφρονῶ, ὅλως διόλου.

ἐξ-άττω, ἀττ. κατά συναίρ. ἀντί *ἐξαΐσσω*.

ἐξ-αυαίνω, ἀόρ. *ἐξηύηνα*· ἀποξηραίνω ἐντελῶς, καψαλίζω (τήν ἐπιφάνειαν πράγμ. τινος).

ἐξ-αυδάω, μελ. *-ήσω*· λέγω καθαρά, ὁμιλῶ ἀπεριφράστως.—Τήν αὐτήν σημ. ἔχει καί ὡς μέσον.

ἐξ-αυλέω, μελ. *-ήσω*· φθείρω (ἀποτρίβω) διά τῆς αὐλήσεως (ἐπί τῆς γλωττίδος τοῦ αὐλοῦ).

ἐξ-αυλίζομαι, μελ. *-σομαι,* ἀποθ.· ἐξέρχομαι ἐκ τῆς αὐλῆς, ἐγκαταλείπω τήν κατοικίαν μου.

ἑξ-αυτῆς, ἐπίρ. ἀντί δύο λέξ. *ἐξ αὐτῆς* (ἐνν. *τῆς*

ὥρας)· ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τήν ὥραν, πάραυτα.

ἐξ-αῦτις, ἐπίρ. ἀντί ***ἐξ-αὖθις*** (***ἐξ*** + ***αὖτις***)· πάλιν, ἐκ νέου, ***πάλιν αὖθις***.— ■ ἐπί τόπου, ὀπίσω πάλιν, πρός τά ὀπίσω.

ἐξ-αυτο-μολέω, μελ. ***-ήσω***· αὐτομολῶ ἔκ τινος τόπου, λιποτακτῶ ἀπό τινα.

ἐξ-αυχέω, μέλ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἐξηύχησα***· καυχῶμαι μεγαλοφώνως, μεγαλαυχῶ.

ἐξ-ἄϋω, ἀόρ. α' ***ἐξήϋσα***· ἀνακράζω, φωνάζω δυνατά.

ἐξ-αφ-αιρέω, ἀόρ. β' ***-αφεῖλον***, μέσ. ***-αφειλόμην*** (ἐκ τοῦ ἀπηρχ. καί ἀχρ. ****ἕλω***)· ἀφαιρῶ τι ἔκ τινος («δέν τοῦ ἀφίνω τίποτε»).—Μέσον, ***ψυχήν τινος ἐξαφαιροῦμαι***=ἀφαιρῶ ἀπό τινα τήν ζωήν του.

ἐξ-αφ-ίημι, μελ. ***-αφήσω***· ἐξαποστέλλω, ἀπολύω, ἐκφορτώνω || ἀπαλλάσσω τι(νά) ἔκ τινος.

ἐξ-αφ-ίστημι· ἀπομακρύνω τι(νά) ἀπό τινος, τόν θέτω κατά μέρος.—Μέσον μετά ἐνεργ. ἀορ. β' ***-έστην***, πρκ. ***-έστηκα***, ὑπερσ. ***-εστήκειν***· ἀμτβ.· ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι, ἔκ τινος.

ἐξ-αφρίζομαι, μέλ. ***-ίσομαι***, μέσ. (***ἐξ***+***ἀφρός***)· ἀφαιρῶ τόν ἀφρόν («ξαφρίζω») ἀπ' ἐμουτοῦ, λατιν. **despumare**· ***ἐξαφρίζομαι μένος***=ἀποβάλλω (χάνω ἤ φθείρω) τήν δύναμίν μου.

ἐξ-αφῦσσω, μελ. ***-ύσω***, ἀόρ. α' ***-ήφῦσα***· ἀπαντλῶ, ἐξαντλῶ.

ἐξ-άψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐξάπτω***.

ἐξ-έβαλον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκβάλλω***.

ἐξ-έβην, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκβαίνω***·— ***ἐξέβαν***, αἰολ. καί ἐπικ. γ' πληθ. ἀντί ***ἐξέβησαν***.

ἐξ-εγγῡάω, μελ. ***-ήσω*** (***ἐξ*** + ***ἐγγύη***)· ἐλευθερώνω τινά δίδων ἐγγύησιν.—Μέσον, δίδω ἐγγύησιν.—Παθ. ἀπολύομαι (ἐλευθεροῦμαι) ἐπί ἐγγυήσει. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-εγγύησις, ***-εως***, ἡ (***ἐξεγγυάω***)· ἡ παροχή ἐγγυήσεως, ἐγγύησις.

ἐξ-εγείρω, μελ. ***-εγερῶ***· σηκώνω τινά ἀπό τόν ὕπνον, ἀφυπνίζω || ἐγείρω τινά ἐκ νεκρῶν || γενικῶς, ἐξεγείρω, διεγείρω, ἐρεθίζω·— Παθητ. μετά ἐπ. μεσ. ἀορ. β' ***ἐξηγερόμην***, ἀπρφ. ***-εγρέσθαι***, καί ἐνεργ. πρκ. ***ἐξεγρήγορα***· ἀφυπνίζομαι, εἶμαι σηκωμένος, ἀγρυπνῶ.

ἐξ-έγραψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκγράφω***.

ἐξ-έγροντο, γ' πληθ. τοῦ ἐπ. μέσ. ἀορ. β' ***ἐξεγρόμην*** τοῦ ***ἐξεγείρω***.

ἐξ-έδειξα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκδείκνυμι***.

ἐξ-εδεξάμην, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκδέχομαι***.

ἐξ-εδίδαξα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκδιδάσκω***.

ἐξ-έδοτο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐκδίδωμι***.

ἐξ-έδρα, ἡ (λατ. **exhedra**)· στοά ἐστεγασμένη, κειμένη πρό τῆς οἰκίας.

ἐξ-έδρᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκτρέχω***.

ἐξ-έδρᾱν, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκ-διδράσκω***.

ἔξ-εδρος, ον· ὁ μακράν τῆς ἕδρας του (τοῦ οἴκου του) || γενικῶς, ξένος, ἐν τῇ ξένῃ ὤν || μτφρ. παράξενος, ἀλλόκοτος. **2)** μετά γεν.· ὁ μακράν τινος || ***ἔξεδρος φρενῶν***=ὁ ἐκτός ἑαυτοῦ, μανιακός, μωρός, ἀνόητος.— ■ ἐπί οἰωνῶν, ὁ ἐν κακῇ θέσει ὤν, ***«ὁ ἐν οὐ δέοντι τὴν θέσιν ἔχων»*** (κατά τόν Σχλ. τοῦ Ἀριστοφ.).

ἐξ-έδῡν, ἀόρ. β' (ἐν ἀμτβ. ἐνν.) τοῦ ***ἐκδύω***.

ἐξ-έδῡσα, ἀόρ. α' (μετά μτβτ. ἐνν.) τοῦ ***ἐκδύω***.

ἐξ-έδωκα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκδίδωμι***.

ἐξ-έθᾰνον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκθνήσκω***.

ἐξ-εθέμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκτίθημι***.

ἐξ-έθηκα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκτίθημι***.

ἐξ-έθορον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκθρώσκω***.

ἐξ-έθρεψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκτρέφω***.

ἔξ-ει, ἀντί ***ἔξ-ιθι***, Προστ. τοῦ ***ἔξ-ειμι*** (***εἶμι***).

ἐξ-εῖδον, ἀπρφ. ***ἐξ-ιδεῖν***, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (βλ. ***ἐξοράω***)· βλέπω μακράν || ὡς. Προστ. μέσ. ἀορ. β' ***ἐξιδοῦ***=κύτταξε καλά, πρόσεξε. Πρβλ. ***ἔξοιδα***.

ἐξείης, ἐπίρ. (***ἔχω***, ***ἕξω***), ποιητ. ἀντί ***ἑξῆς***· κατά σειράν, κατά τάξιν, ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον.

ἐξ-εικάζω, μέλ. ***-σω***· κάμνω τι ὅμοιον, ἐξομοιώνω || συμμορφώνω, προσαρμόζω || μτχ. πρκ. παθητ. ***ἐξηκασμένος*** = ὁ εἰκονιζόμενος ὅμοιος.

ἐξ-ειλέω, μελ. ***-ήσω***, λατ. **evolvere**· ἐκτυλίσσω, «ξεδιπλώνω».

ἐξ-είλλω= ***ἐξίλλω***.

ἐξ-εῖλον, ἐξ-ειλόμην, ἐνεργ. καί μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἐξαιρέω***.

ἔξ-ειμι (Α), β' ἐνίκ. ***ἔξεισθα*** (ἀντί ***ἔξει***), ἀπρφ. ***ἐξιέναι***, ἐπ. ***ἐξίμεναι***· πρτ. ***ἐξήειν*** (***ἐξ***+***εἶμι***=λατ. **ibo**)· ἐξέρχομαι, πηγαίνω ἔξω || κυρ. ἐξέρχομαι μετά στρατοῦ, ἐξορμῶ || παρουσιάζομαι εἰς τήν σκηνήν (ἐξερχόμενος ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτῆς κειμένων ἀνακτόρων).— ■ ἐπί χρόνου, φθάνω εἰς τό τέρμα, τελευτῶ, ἀποθνήσκω || ***ὅταν τὸ κακὸν ἐξίῃ***=ὅταν παύσῃ ἡ νόσος.

ἔξ-ειμι (Β) (***ἐξ***+***εἰμί***=**sum**)· μόνον ὡς ἀπρόσ. ***ἔξεστι*** (ὅ βλ.).

ἔξειν, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ ***ἔχω***.

ἐξεῖναι, ἀπρφ. τοῦ ***ἔξεστι***.

ἐξ-εῖπον, ἀπρφ. ***ἐξειπεῖν***· ἐκστομίζω, λέγω σαφῶς, ἀπεριφράστως || ὁμολογῶ || ὡσ. προδίδω· πρβλ. ***εἶπον***.

ἐξ-είρετο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἐξείρομαι***.

ἐξ-εἴρῡσα, ἐπικ. ***-είρυσσα***, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐξερύω***.

ἐξ-είρω· ἐκτείνω, τείνω τι πρός τι (πρός τά ἔξω), ἐκβάλλω.— ■ ἐξέλκω, τραβῶ ἀπό μέσα πρός τά ἔξω.

ἔξ-εισθα, ἀντί ***ἔξει***, β' ἑν. ἐνεστ. τοῦ ***ἔξειμι*** (Α= **exibo**).

ἐξ-εκάθηρα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκ-καθαίρω***.

ἐξ-έκαμον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκκάμνω***.

ἐξ-εκείνωσα, ποιητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκ-κενόω***.

ἐξ-εκέχυντο, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐκχέω***.

ἐξ-έκλεψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκλέπτω***.

ἐξ-εκλησίαζον, ἐξ-εκλησίασα, ἀνώμαλ. παρατ. καί ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκλησιάζω*** (ὡσεί τό ***ῥ***. ἦτο σύνθετον ἐκ τῆς προθ. ***ἐκ*** καί τοῦ ῥ. ***κλησιάζω***, καί οὐχί ***παρ***άγωγον, ὡς εἶναι, τοῦ ***ἐκκλησία***).

ἐξ-έκλῑνα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκλίνω***.

ἐξ-εκόμισα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκομίζω***.

ἐξ-έκοψα, ἐξ-εκόπην. ἐνεργ. ἀόρ. α' **καί παθ.** ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκκόπτω***.

ἐξ-εκρέματο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐκκρεμάννυμι***.

ἐξ-έκρουσα, ἐξ-εκρούσθην, ἐνεργ. ἀόρ. α' καί παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκρούω***.

ἐξ-εκύλῑσα, -ίσθην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐκκυλίνδω***.

ἐξ-έλᾰβον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκλαμβάνω***.

ἐξ-ελᾰ́ς, ᾷ, β' καί γ' ἑν. μέλ. τοῦ ***ἐξελαύνω***.

ἐξ-έλᾰσις, ***-εως***, ἡ· ἔξωσις, ἐκδίωξις, ἐξορία.— ■ ἐκστρατεία. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ελαύνω, μελ. ***-ελάσω***, ἀττ. ***-ελῶ***· πρκ. ***-ελήλᾰκα***· ὡσ. ποιητ. ἐνεστ. **ἐξελάω,** ἀπρφ. ***ἐξελάαν***· ἐλαύνω ἔξω, ἐκδιώκω, ἀποδιώκω, κυνηγῶ. **2)** σφυροκοπῶ, σφυρηλατῶ (ἐπί μετάλλων).— ■ ***ἐξελαύνω στρατὸν*** = ἐξάγω || ὅθεν ὡς ἀμτβ. (ἀλλ' ἐξυπακ. τῆς αἰτ. ***στρατόν***)· ἐκστρατεύω, ἐξορμῶ.

ἐξ-έλᾰχον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκλαγχάνω***.

ἔξ-ελε, ποιητ. ἀντί ***ἔξελε***, γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐξαιρέω***· ὡσ. β' ἑν. Προστ.

ἐξ-ελέγχω, μέλ. ***-ξω***· ἀνερευνῶ, ἐξελέγχω, κάμνω ἔλεγχον || ἀποδεικνύω ἔνοχον, καταδικάζω || ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω. **2)** ***οὐ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι*** =εἰς τοῦτο βεβαίως δέν εἶμαι ἀξιοκατάκριτος (δέν πταίω)

ἐξ-ελεῖν, ἐξ-ελέσθαι, ἀπρφ. ἐνεργ. καί μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐξαιρέω***.

ἐξ-έλῐπον, ἀόρ. β' τοῦ ***ἐκλείπω***.

ἐξ-ελευθερο-στομέω·εἶμαι λίαν ἐλευθερόστομος.

ἐξ-ελεύσομαι, ἐξ-ελθεῖν, μέλ. καί ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐξέρχομαι***.

ἐξ-ελήλᾰκα, πρκ. τοῦ ***ἐξελαύνω***,

ἐξ-ελήλεγμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ἐξελέγχω***.

ἐξ-ελίσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. ***-ξω***· ἐκτυλίσσω, ἐκδιπλώνω || μτφρ. ἀναπτύσσω, ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ.— ■ = λατιν. **explicare** = ἐκτείνω τό μέτωπον μετακινῶν ἄνδρας ἐκ τοῦ βάθους ἤ τῶν πλευρῶν (στρατιωτικός ὅρος).

ἐξ-ελκτέον, ρημ. ἐπίθ.· ***δεῖ ἐξέλκειν*** = πρέπει νά σύρῃ τίς τι βιαίως. Ἐκ τοῦ

ἐξ-έλκω, μέλ. ***-ελκύσω***, ὡσεί ἐξ ἐνεστ, ***-ελκύω***· σύρω τι πρός τά ἔξω βιαίως. **2)** ἕλκω (σύρω) ἐκ

τινος, ἀπολυτρώνω (διασώζω) τι(νά) ἔκ τινος.— **II** ἀποσπῶ, προεκτείνω, παρατείνω, παραβάλλω.

ἐξ-έλῡσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκλύω.**

ἐξ-έμᾰθον, ἀόρ. β' τοῦ **ἐκμανθάνω.**

ἐξ-εμᾰ́νην, παθ ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκμαίνω.**

ἐξ-εμαργώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐκμαργόω.**

ἐξ-έμαξα, ἐξ-εμᾰ́γην, ἐνεργ. ἀόρ. α' καὶ παθ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκμάσσω.**

ἐξ-έμεν, ἐπ. ἀντὶ **ἐξεῖναι,** ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ **ἔξ-ειμι.**

ἐξέμεν, ἐπ. ἀντὶ **ἔξειν,** ἀπρφ. μέλ. τοῦ **ἔχω.**

ἐξ-εμέω, μέλ. **-εμέσω·** ἀόρ. α' **ἐξήμεσα·** ἐξεμῶ («ξερνῶ»). **2)** ἀπολ. εἶμαι ἀσθενής.

ἐξ-έμηνα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκμαίνω.**

ἐξ-έμμορε, γ' ἑν. πρκ. τοῦ **ἐκμείρομαι.**

ἐξ-εμ-πεδόω, μέλ. **-ώσω·** φυλάττω πιστῶς, τηρῶ αὐστηρῶς.

ἐξ-εμπολάω, ἰων. **-έω,** μέλ. **-ήσω·** ἐμπορεύομαι || **κέρδος ἐξεμπολῶ** = διεξάγω ἐπικερδὲς ἐμπόριον || παθητ. πρκ. **ἐξημπόλημαι** = ἔχω ἀγορασθῆ καὶ πωληθῆ ὡς ἐμπόρευμα· ἔχω προδοθῆ.— **II** πωλῶ ἐντελῶς, «ξεπουλῶ».

ἐξ-εναίρω, ἀπρφ. ἀορ. β' **ἐξενᾰρεῖν=ἐξεναρίζω.**

ἐξ-εναρίζω, μέλ. **-ίξω·** σκυλεύω τὸ πτῶμα ἐχθροῦ, τὸ ἀπογυμνώνω ἀπὸ τὰ ὅπλα του || φονεύω ἐν μάχῃ.

ἐξ-ενέγκατε, 6' πληθ. Προστ. ἀορ. α' τοῦ **ἐνφέρω.**

ἐξ-ενέπω· λέγω, ὁμιλῶ, καθαρὰ || διακηρύσσω.

ἐξ-ένευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκνεύω,** ὡς καὶ τοῦ **ἐκνέω** (& βλ.).

ἐξ-ένθοις, ἐξ-ενθών, δωρ. ἀντὶ **ἐξέλθοις, ἐξελθών,** Εὐκτ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐξέρχομαι.**

ἐξ-ενίκησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκνικάω.**

ἐξ-ένιψα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκνίζω.**

ἐξ-επ-ᾰ́δω, μέλ. **-επάσομαι·** διὰ μαγικῶν ᾀσμάτων (ἐπῳδῶν) καταπραΰνω.— Παθητ., **ἐξεπᾴδομαι φύσιν**=καταπραΰνομαι δι' ἐπῳδῶν, μεταβαλλομένης τῆς ψυχικῆς μου καταστάσεως.

ἐξ-επ-αίρω, μελ. **-επᾰ́ρῶ·** διεγείρω, παρορμῶ.

ἐξ ἔπεισα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπαίω.**

ἐξ-επάταξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπατάσσω.**

ἐξ ἔπαυσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπαύω.**

ἐξ-έπεισα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπείθω.**

ἐξ-επειρᾰ́θην, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπειράομαι.**

ἐξ-έπεμψα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπέμπω.**

ἐξ-επέρησα, ἰων. ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπεράω.**

ἐξ-έπεσον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκπίπτω.**

ἐξ-επέτασσα, ἐπικ. ἀντὶ **ἐξεπέτασα,** ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπετάννυμι.**

ἐξ-επ-εύχομαι, ἀποθ. καυχῶμαι θορυβωδῶς (στομφωδῶς).

ἐξ-επι-και-δέκατος, η, ον=ἕκκαιδέκατος.

ἐξ-έπιον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκπίνω.**

ἐξ-επίσταμαι, ἀποθ. γιγνώσκω καλῶς, ἐννοῶ ἀκριβῶς.— **II** γιγνώσκω ἀπὸ στήθους («ξέρω ἀπόξω»).

ἐξ-επίτηδες, ἐπίτ.=**ἐπίτηδες·** ἐκ προθέσεως, μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ὅλως διόλου ἐπίτηδες.

ἐξ-επλᾰ́γην, παθητ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκπλήσσω.**

ἐξ-έπλευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπλέω.**

ἐξ-έπληξα, ἐξ-επλήχθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α τοῦ **ἐκπλήσσω.**

ἐξ-έπλησα, ἐξ-επλήσθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐκ-πίμπλημι.**

ἐξ-έπνευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπνέω.**

ἐξ-εποίησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκποιέω.**

ἐξ-επόνᾱσα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπονέω.**

ἐξ-επόρευσα, -εύθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α τοῦ **ἐκπορεύω.**

ἐξ-επόρισα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπορίζω.**

ἐξ-επρᾰ́θον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκπέρθω.**

ἐξ-έπραξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπράσσω.**

ἐξ-έπριον, ἀόρ. β' τοῦ **ἐκπρίω.**

ἐξ-επτάμην, ἡ, **-όμην,** ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκπέταμαι** ἢ **-ομαι.**

ἐξ-έπταξα, δωρ. ἀντὶ **ἐξέπτηξα,** ἀόρ. α' τοῦ **ἐκπτήσσω.**

ἐξ-έπτην, ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ **ἐκπέταμαι.**

ἐξ-έπτῡσα, ἀορ. α' τοῦ **ἐκπτύω.**

ἐξ-επῡθόμην, ἀορ. 6' τοῦ **ἐκπυνθάνομαι.**

ἐξ-έρᾱμα, τό' τὸ «ξέρασμα», τὸ «ξερατό». **Ἐκ τοῦ**

ἐξ-ερᾱ́ω, μέλ. **-άσω·** ἀόρ. α' **ἐξέρᾱσα·** δι' ἐμέτου ἐκβάλλω, «ξερνῶ», λατιν. **evomere. 2)** μτφρ. ἐκχέω, ἀπαλλάσσομαί τινος || **ἐξερῶ τὰς ψήφους** = χύνω τὰς ψήφους ἀπὸ τὴν κάλπην (διὰ νὰ τὰς ἀριθμήσω).

ἐξ-εργάζομαι, μελ. **-εργάσομαι·** πρκ. **-είργασμαι** (μετὰ μέσ. καὶ παθ. σημ.)· ἀόρ. α' **-ειργάσθην** (μετὰ παθ. σημ. πάντοτε), ἀποθ.· ἐργάζομαί τι ἐντελῶς, τελειώνω, φέρω εἰς πέρας. **2)** συμπληρῶ || ποιῶ τι, προξενῶ τι. **3)** καλλιεργῶ τι.— **II** καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, λατ. **conficere·** κατασυντρίβω, καταστρέφω.— Παθητ., **ἐξειργάσμεθα** = εἴμεθα τελειωμένοι, εἴμεθα κατεστραμμένοι || **τὰ ἐξειργασμένα**=ἀπεγνωσμέναι προσπάθειαι || **ἐπ' ἐξειργασμένοις**=ἀφ' οὗ ἡ πρᾶξις ἐτελέσθη, «κατόπιν ἑορτῆς». **Ἐξ αὐτοῦ τό**

ἐξ-εργαστικός, ή, όν (ἐξεργάζομαι)· ἱκανὸς νὰ ἐπεξεργασθῇ (νὰ τελειώσῃ) τι.

ἐξ-έργω, ἀττ. **-είργω·** ἀποκλείω τι(νὰ) ἔκ τινος || ἐμποδίζω, ἀπαγορεύω || ἀπομακρύνω, ἀπωθῶ, ἀποδιώκω. — Παθητ., **ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι** = ἐκβιάζομαι ὑπὸ τῆς ἀνάγκης νὰ πράξω τι.

ἐξ-ερεείνω· ἐρωτῶ, ἐξετάζω, ἐξονυχιστικῶς (διὰ νὰ μάθω περί τινος) || ἐξερευνῶ, ἀναζητῶ ἢ δοκιμάζω.

ἐξ-ερεθίζω, ἐξ-ερέθω· ἐπιτειν. ἀντὶ τῶν ἁπλῶν **ἐρεθίζω, ἐρέθω.**

ἐξ-ερείπω· κόπτω τι μὲ ἓν κτύπημα καὶ τὸ ῥίπτω μακράν.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ ἀορ. 6' **ἐξήρῐπον,** ἀπρφ. **ἐξερῐπεῖν,** καὶ πρκ. **ἐξήρῐπα·** πίπτω κάτω, καταπίπτω || **χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα** = χαίτη πεσοῦσα ἐκ τῆς ζεύγλης (καὶ φθάσασα) μέχρι τοῦ ἐδάφους.

ἐξ-ερεύγομαι, παθητ., ἐπὶ ποταμῶν· ἀδειάζω τὰ νερά μου, ἐκβάλλω, χύνομαι.

ἐξ-ερευνάω, μέλ. **-ήσω·** ἀναζητῶ, ἐρευνῶ νὰ εὕρω || ἐξετάζω.

ἐξ-ερέω (Α), ἐπ. ἀντὶ **ἐξέρομαι·** ἐρωτῶ περί τινος, ζητῶ νὰ λάβω πληροφορίας διά τι(να).

ἐξ-ερέω (Β), ἀττ. συνῃρ. **-ερῶ** (**ἐξ+ἐρέω** = **ἐρῶ**), μέλλ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· θὰ ὁμιλήσω, θὰ εἴπω, θὰ διακηρύξω || ἐξ αὐτοῦ ἐνεργ. πρκ. **ἐξείρηκα·** γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. **ἐξείρητο,** καὶ τετελ. μελ. **ἐξειρήσεται** (ἐν παθητ. ἐνν.). **Ἐν χρήσει** ὡς ἐνεστ. μὲν εἶναι ὁ **ἐξαγορεύω,** ὡς ἀόρ. δὲ ὁ **ἐξεῖπον.**

ἐξ-ερημόω, μέλ. **-ώσω·** καθιστῶ ἐντελῶς ἔρημον, ἐρημώνω καθ' ὁλοκληρίαν || ἐγκαταλείπω ἐντελῶς.

ἐξ-ερίζω, μέλ. **-ίσω (ἐξ+ἔρις)·** εἶμαι πείσμων, διαφιλονεικῶ, ἀνθίσταμαι.

ἐξ-ερῑπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ **ἐξερείπω.**

ἐξ-εριστής, -οῦ, ὁ **(ἐξερίζω)·** ὁ ἰσχυρογνώμων συζητητής.

ἐξ-έρομαι, μέλ. **-ερήσομαι,** ἀποθ. **(ἐξ + ἔρομαι)·** ἐρωτῶ περί τινος || διερευνῶ, ἐξετάζω· πρβλ. **ἐξερέω** (Α).

ἐξ-έρπω, μέλ. **-έρψω·** ἀόρ. α' **-εἵρπῡσα** (ὡσεὶ **ἐξ** ἐν. **-ερπύω**)· ἕρπω, σύρομαι, πρός τὰ ἔξω ἔκ τινος || ἀπολ. ἕρπω ἔξω.

ἐξ-ερράγην, παθ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐκρήγνυμι.**

ἐξ-έρρᾱνα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκραίνω.**

ἐξ-έρρηξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκρήγνυμι.**

ἐξ-έρριψα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐκρίπτω.**

ἐξ-ερρύηκα, πρκ. τοῦ **ἐκρέω.**

ἐξ-ερρύην, παθητ. ἀόρ. 6' (μετὰ ἐνεργ. σημασ.) τοῦ **ἐκρέω.**

ἐξ-έρρω (ἐξ + ἔρρω)· ἐξέρχομαι, φεύγω μακρὰν χώρας τινός || μόνον κατὰ Προστ.: **ἔξερρε γαίας** = «γκρεμοτσακίσου νὰ φύγῃς ἀπὸ αὐτὴν τὴν χώραν».

ἐξ-ερῦκω· ἀποκρούω, ἀπωθῶ.

ἐξ-ερῡ́ω, μέλ. **-ύσω·** ἀόρ. α' **ἐξείρῡσα,** ἐπ. **ἐξέρῡσα** καὶ **ἐξείρυσσα·** ἐξέλκω, σύρω πρὸς τὰ ἔξω, ἁρπάζω τι ἔκ τινος, ἀποσπῶ || τραβῶν ξεσχίζω.

ἐξ-έρχομαι, ἀποθ. μετὰ μέλ. **-ελεύσομαι·** ἀόρ. 6' **-ἠλῡθον** καὶ συντετμ. **-ἦλθον·** πρκ. **-ελήλυθα·** πηγαίνω ἔξω, «βγαίνω ἀπὸ μέσα», ἀπέρχομαι || διέρχομαι, διαπερῶ.— **II** ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, λήγω,

ἐκπνέω.— **III** ἐπὶ προφητειῶν κλπ., **ἐκπληροῦμαι, ἀληθεύω** || γεν. φθάνω τὸ τέλος μου.

ἐξ-ερωέω, μελ. *-ήσω* παρεκκλίνω ἐκ τοῦ δρόμου μου, πτοοῦμαι.

ἐξ-ερωτάω, μέλ. *-ήσω* ζητῶ πληροφορίας, **ἐρωτῶ** λεπτομερῶς || ἐρωτῶ, ἀμφισβητῶ.

ἐξ-εσάωσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκσαόω.*

ἐξ-έσεισα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκσείω.*

ἐξ-εσθίω, μέλ. *-έδομαι* πρκ. *-εδήδοκα* τρώγω ἐντελῶς, κατασιβρώσκω.

ἐξ-έσθω, παράλλ. τύπος τοῦ προηγ.

ἐξ-εσία, ἡ (*ἐξ-ίημι*) ἐκπομπή, ἀποστολή, πρεσβεία.

ἔξ-εσις, *-εως,* ἡ (*ἐξ-ίημι*) ἀποπομπή (ἰδίᾳ γυναικός), διαζύγιον.

ἐξ-εσκέδασα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκ-σκεδάννυμι.*

ἐξ-έσμων, πρτ. τοῦ *ἐκσμάω.*

ἐξ-εσόβησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκσοβέω.*

ἐξ-έσσῠτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.) τοῦ *ἐκσεύω.*

ἐξ-εστᾶκέναι, ἀντὶ *ἐξεστηκέναι,* ἀπρφ. πρκ. τοῦ *ἐξίστημι.*

ἐξ-εστάναι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ *ἐξίστημι,* συνεπτυγμ. ἀντὶ *ἐξεστηκέναι.*

ἐξ-έστειλα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκστέλλω.*

ἐξ-εστεμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐκστέφω.*

ἐξ-έστηκα, ἐξ-έστην, πρκ. καὶ ἀόρ. β' τοῦ *ἐξίστημι.*

ἔξ-εστι, ἀπρόσ., ὑποτ. *ἐξῇ* εὐκτ. *ἐξείη* ἀπρφ. *ἐξεῖναι* μέλ. *ἐξέσται* πρτ. *ἐξῆν* (*ἐξ+εἰμί*=sum) εἶναι ἐπιτετραμμένον, ἐπιτρέπεται || εἶναι δυνατόν, εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός || μτχ. *ἐξόν, ἐοῦσα, ἐξόν,* μτχ. κατ' αἰτ. ἀπολ.=(λατ. **cum liceat**)=ἂν καὶ (ὅτε, ἐπειδή) εἶναι δυνατόν.

ἐξ-εστράτευσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκστρατεύω.*

ἐξ-εστρατοπέδευμαι, πρκ. τοῦ *ἐκ-στρατοπεδεύομαι,*

ἐξ-έστρεψα, ἀορ. α' τοῦ *ἐκ-στρέφω.*

ἐξ εσῦρην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐκ-σύρω.*

ἐξ-εσωρεύομην, παθητ. πρτ. τοῦ *ἐκσωρεύω.*

ἐξ-έσωσα, ἐξ-εσώθην ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκσώζω.*

ἐξ-ετάζω, μελ. *ἐξετάσω,* ἀττ. *ἐξετῶ* ἀόρ. α' *ἐξήτασα,* δωρ. *ἐξήταξα* πρκ. *ἐξήτακα.* — Παθητ. ἀόρ. α' *ἐξητάσθην* πρκ. *ἐξήτασμαι* ἐξετάζω καλῶς ἢ λεπτομερῶς, περιεργάζομαι || ἐντεῦθεν, ἐρωτῶ, ἀνακρίνω, κυρ. διὰ βασανιστηρίων || ἐπὶ πραγμ., ἀνερευνῶ, ἀναζητῶ, ἐρωτῶ διά τι, ζητῶ πληροφορίας διά τι, κοσκινίζω αὐστηρά. **2)** ἐπὶ στρατευμάτων, ἐπιθεωρῶ, ἐποπτεύω.— **II** ἐξελέγχω σαφῶς, δοκιμάζω, βασανίζω || ἐντεῦθεν. ἐκτιμῶ, ὑπολογίζω, συγκρίνω, παραβάλλω.—Παθητ., ἐξελέγχομαι, βασανίζομαι, δοκιμάζομαι, ὑφίσταμαι τὴν βάσανον || ἐξετάζομαι.

ἐξ-ετᾶθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτείνω.*

ἐξ-ετᾶκην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐκτήκω.*

ἐξ-έτᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐκτέμνω.*

ἐξ-ετάνυσσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτανύω.*

ἐξ-ετᾰνύσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτανύω.*

ἐξ-ετάραξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκταράσσω.*

ἐξέτᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐξετάζω*) τὸ ἀναζητεῖν, τὸ ἐξετάζειν || στρατιωτικὴ ἐπιθεώρησις, ἐποπτεία.

ἐξεταστικός, *ή, ὸν* (*ἐξετάζω*) ὁ ἐπιτήδειος, ἔμπειρος, εἰς τὸ ἐξετάζειν || ἀπολ. ἐρευνητικός.

ἐξ-έτεινα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτείνω.*

ἐξ-έτεκον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐκτίκτω.*

ἐξ-ετέλειον, ἐπικ. πρτ. τοῦ *ἐκτελέω.*

ἐξ-ετελεῦντο, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ *ἐκτελέω.*

ἐξ-ετετόξευτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐκτοξεύω.*

ἐξ-ετεχνησάμην, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτεχνάομαι.*

ἐξ-ετηκόμην, παθητ. πρτ. τοῦ *ἐκτήκω.*

ἐξ-έτης, *ες* (*ἐξ+ἔτος*) ὁ ἡλικίας ἓξ ἐτῶν.

ἐξ-έτι (*ἐκ+ἔτι*), πρόθ. μετὰ γεν.· ἀκόμη καὶ μέχρι τώρα, ἔκτοτε μέχρι καὶ τοῦ νῦν.

ἐξ-έτῖσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτίνω.*

ἐξ-ετόξευσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτοξεύω.*

ἐξ-ετρᾰπόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐκτρέπω.*

ἐξ-έτρεψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτρέπω.*

ἐξ-έτριψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτρίβω.*

ἐξ-έτρωσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκτιτρώσκω.*

ἐξ-ευλᾰβέομαι, ἀποθ. προφυλάσσομαι μετὰ πάσης προσοχῆς ἀπό τινος.

ἐξ-ευμᾰρίζω (*ἐκ+εὐμαρής*) καθιστῶ τι εὔκολον, ἐλαφρύνω, ἀνακουφίζω.— **II** μέσον, ἑτοιμάζω, προπαρασκευάζω, λατ. **expedire.**

ἐξ-εύρεσις, *-εως,* ἡ (*ἐξευρίσκω*) ἀναζήτησις || ἀνεύρεσις, ἐξεύρεσις || ἐφεύρεσις, ἐπινόησις.

ἐξ-εύρημα, *-ατος,* τό τὸ (ἐξ)ευρημένον, ἐπινόησις, τέχνασμα, μηχάνημα. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ευρίσκω, μελ. *-ευρήσω,* ἀόρ. β' *-εῦρον* ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω || ἐφευρίσκω, ἐπινῶ. **2)** ἀναζητῶ. **3)** ἀνευρίσκω, κερδίζω, κτῶμαι, ἐξασφαλίζω.

ἐξ-ευτρεπίζω ἐπιτετ. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *εὐτρεπίζω.*

ἐξ-εύχομαι, ἀποθ. καυχῶμαι μεγαλοφώνως, διακηρύσσω.—**II** εὔχομαι, παρακαλῶ θερμῶς, νά γίνῃ τι.

ἐξ-εφαάνθην, ἐπικ. ἀντὶ **ἐξεφάνθην** παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκφαίνω.*

ἐξ-εφᾰνην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐκφαίνω.*

ἐξ-εφθαρμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκφθείρω.*

ἐξ-έφθινται, γ' πληθ. παθητ. πρκ. τοῦ *ἐκφθίνω.*

ἐξ-έφθῐτο, γ' ἑν. παθητ ὑπερσ. τοῦ *ἐκφθίνω.*

ἐξ-εφ-ίημι, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει ὡς μέσον *ἐξεφίεμαι* ἐντέλλομαι, διατάσσω, παρορμῶ, προσκαλῶ.

ἐξ-έφῡγον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐκφεύγω.*

ἐξ-έφῡσα, ἐξ-έφῡν, ἀόρ. α καὶ β' τοῦ *ἐκφύω.*

ἐξ-έχεα, ἐπ. **ἐξέχευα,** ἀόρ. α' τοῦ *ἐκχέω.*

ἐξ-εχορευσάμην, μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐκχορεύω.*

ἐξ-έχρησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκχράω.*

ἐξ-εχύθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐκχέω*

ἐξ-έχω, μέλ. *-έξω,* ἀμτβ. προβάλλω πρὸς τὰ ἔξω, προεξέχω ἔκ τινος || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἀναφαίνομαι, ἀνατέλλω, ἐμφανίζομαι.

ἐξ-έχωσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκχώννυμι.*

ἐξ ἔψυξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐκψύχω.*

ἐξ-έψω, μελ. *-εψήσω* βράζω τι ἐντελῶς.

ἔξ-ηβος, *ον* (*ἐκ+ἥβη*) ὁ ὑπερβὰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίον (ὁ ἐξελθὼν ἐξ αὐτῆς).

ἐξ-ήγαγον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐξάγω.*

ἐξ-ήγγειλα, ἐξ-ηγγέλθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαγγέλλω.*

ἐξ-ηγέομαι, μέλ. *-ηγήσομαι,* πρκ. *-ήγημαι,* ἀποθετ. εἶμαι ἀρχηγός τινος (μετὰ γεν. προσ.). **2)** μετ' αἰτ. προσ., διευθύνω, διοικῶ.— **II** προηγοῦμαι, προπορεύομαι, δεικνύω τὴν ὁδὸν εἷς τινα: **2)** *ἐξηγοῦμαί τινι*=δεικνύω εἷς τινα τὴν ὁδὸν πρός τι (πρᾶγμα) || καὶ οὕτω, ὁδηγῶ, ποδηγετῶ || ὡσ. δ δάσκω || διατάσσω, διοικῶ.— **III** ὡς τὸ λατ. **praeïre verbis,** ὑπαγορεύω ὡρισμένον τύπον λέξεων. — ἑρμηνεύω, διερμηνεύω.— **VI** διηγοῦμαι ἐν ἐκτάσει (λεπτομερῶς), ἀφηγοῦμαι, περιγράφω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-ηγητής, *-οῦ,* ὁ ὁδηγός, διευθυντής, σύμβουλος || γεν., ὁ σχεδιάζων ἐπινοῶν.— **II** ὁ ἑρμηνευτὴς (χρησμῶν ἢ οἱασδήποτε φύσεως ἱερῶν τελετῶν), λατιν. **interpres religionum.**

ἐξ-ηγρόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐξ-εγείρω.*

ἐξ-ήκασμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξεικάζω.*

ἑξήκοντα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ. (*ἕξ*) ἑξήκοντα, ἑξῆντα (λατ. **sexaginta**).

ἑξηκοντα-έτης, *ες* (*ἑξήκοντα+ἔτος*) ἡλικίας ἑξήκοντα ἐτῶν.

ἑξηκοντάκις, ποιητ. *-άκι* (*ἑξήκοντα*), ἐπίρ. ἑξήκοντα φορές.

ἑξηκοντα-τάλαντία, ἡ (*ἑξήκοντα+τάλαντον*) τάξις πολιτῶν συνεισφερόντων ὁμοῦ τὸ ποσὸν τῶν 60 ταλάντων || τὸ ποσὸν τῶν 60 ταλάντων.

ἑξ-ηκόντισα, ἀόρ. α' τοῦ *ἑξακοντίζω.*

ἑξηκοστός, *ή, όν* (*ἑξήκοντα*) ὡς καὶ νῦν, λατ. **sexagesimus.**

ἑξ-ήκω, μέλ. *-ήξω* ἔχω φθάσει μέχρι σημείου τινός.— ἐπὶ χρόνου, ἔχω λήξει, ἔχω ἐξαντληθῆ.—ἐπὶ προφητειῶν, ὀνείρων κλπ., ἐκπληροῦμαι, ἐπαληθεύω.

ἐξ-ήλᾰσα, ἐπικ. **ἐξήλασσα,** ἀόρ. α' τοῦ *ἐξελαύνω.*

ἐξ-ήλᾰτος, *ον* (*ἐξελαύνω*) ὁ σφυρηλατημένος (ἐπὶ μετάλλων).

ἐξ-ηλέγχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξελέγχω.* — **ἐξ-ήλεγκτο,** γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ αὐτοῦ ῥήμ.

ἐξ-ήλειψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξ-αλείφω.*
ἐξ-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐξέρχομαι.*
ἐξ-ηλίἄζω, μελ. *-άσω* (*ἐξ*+*ἥλιος*)· ἐκθέτω τι(νά) εἰς τὸν ἥλιον ‖ κρεμῶ τι(να) εἰς τὸν ἥλιον (εἰς ἀνοικτὸν χῶρον).
ἐξ-ήλλαξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαλλάσσω*· **ἐξήλλαγμαι,** παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξαλλάσσω.*
ἐξ-ήλῠσις, *-εως, ἡ* (*ἐξήλῠθον*· ἀόρ. β' τοῦ *ἐξέρχομαι*)· ἔξοδος, ἔκβασις, διέξοδος.
ἐξ-ῆμαρ, ἐπίρ. (*ἐξ*+*ἦμαρ*)· δι' ἓξ ἡμέρας, ἐπὶ ἓξ ἡμέρας.
ἐξ-ήμαρτον, ἐξ-ημάρτηκα, ἀόρ. β' καὶ πρκ. τοῦ *ἐξ-αμαρτάνω.*
ἐξ-ήμβλωκα, πρκ. τοῦ *ἐξαμβλόω.*
ἐξ-ήμειψα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαμείβω.*
ἐξ-ημερόω, μέλ. *-ώσω*· τιθασεύω, ἐξημερώνω ‖ μτφρ. ἐκπολιτίζω, ἐξανδρωπίζω, τινά.
ἐξ-ημημένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξ-αμάω.*
ἐξ-ημιλλησάμην, *-ήθην,* μέσ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαμιλλάομαι.*
ἐξ-ημοιβός, *ὀν* (*ἐξαμείβω*)· ὁ τελείως ἠλλαγμένος ‖ *ἐξημοιβὰ εἵματα* = ἐνδύματα φορούμενα ἐναλλάξ.
ἐξ-ημπόλημαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐξεμπολάω* (βλ. λ.).
ἐξ-ηνδραποδίσθην, -ισμαι, παθητ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἐξανδραποδίζω.*
ἐξ-ήνδρωμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξανδρόομαι.*
ἐξ-ήνεγκα, ἐξ-ήνεγκον, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ *ἐκφέρω.*
ἐξ-ην-ειχόμην, ἐξ-ην-εσχόμην, μέσ. πρτ. καὶ ἀόρ. β' (μετὰ διπλ. αὐξήσ.) τοῦ *ἐξ-αν-έχω.*
ἐξ-ηνέμωσα, -ώθην, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανεμόω.*
ἐξ-ήνθηκα, -ησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανθέω.*
ἐξ-ήντληκα, -ησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἐξ-αντλέω.*
ἐξ-ήνῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξανύω* ἢ *ἐξανύτω.*
ἐξ-ῆξα, ἀττ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαΐσσω, ἐξάσσω.*
ἐξ-ηπάτηκα, -ησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαπατάω.*
ἐξ-ηπᾰφον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐξ-απαφίσκω.*
ἐξ-ηπεροπεύω, μέλ. *-σω*· ἐξαπατῶ, δολιεύομαι.
ἐξ-ῆρα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαίρω.*
ἐξήραμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ξηραίνω.*
ἐξηράνθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *ξηραίνω.*
ἐξ-ήραξα, ἀορ. α' τοῦ *ἐξ-αράσσω.*
ἐξ-ήρᾰτο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐξαίρω.*
ἐξ-ήρετμος, *ον* (*ἐξ*+*ἐρετμόν*)· ὁ ἔχων ἓξ κώπας.
ἐξ-ήρκουν, πρτ. τοῦ *ἐξαρκέω.*
ἐξ-ήρπαξα, ἦ **-ασα,** ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαρπάζω.*
ἐξ-ήρτημαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐξαρτάω.*
ἐξ-ήρτισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐξαρτίζω.*
ἐξ-ήρτῡμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξαρτύω.*
ἐξ-ήρχετο, γ' ἑν. μέσ. πρτ. τοῦ *ἐξάρχω.*
ἐξ-ηρώησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξερωέω.*
ἐξ-ήσκησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξασκέω*· **ἐξήσκημαι,** παθ. πρκ. τοῦ *ἐξασκέω.*
ἐξῆς, ἐπ. **ἑξείης,** ἐπίρ. (*ἕχω, ἕξω*)· ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, κατὰ σειράν, κατὰ τάξιν ‖ ὡσ. ἐπὶ χρόνου, μετὰ ταῦτα, κατόπιν, ἔπειτα.— **II** μετὰ γεν., ἐγγὺς τινος, πλησίον τινός.
Ἐτυμ.: ὁμηρ. ἀττ. *ἑξῆς* κυρ. εἶναι γεν. οὐσ. **ἕξα* διατηροῦσα τὸν ἀρχαῖον τονισμὸν (πρβλ. *μία, μιᾶς*), πρβλ. δωρ. αἰτ. *ἕξαν* (ἐν ἐπιγρ.).—Ὁμηρ. *ἑξείης* (κυρ. εἶναι θηλ. ὀνομ. τοῦ *ἑξεῖος*, ἐπιθ. ἐκ τοῦ οὐσ. *ἕξις*· πρβλ. οὐδ. πληθ. *ἑξεῖα* (= *τὰ ἑξῆς* καθ' Ἡσυχ.), ἐκ τοῦ *ἔχεσθαί τινος.* — Ἀττ. *ἐφ-εξῆς,* ἰων. *ἐπ-εξῆς* (πρβλ. Δελφ. *ἐπεχεῖ* ἐπίρ.: *ἐς τὸν ἐπεχὲς ἐνιαυτὸν - τᾷ ἐπεχὲς ἡμέρᾳ* ἐν ἐπιγρ.)· βλ. καὶ *ἐπισχερώ, ἐνσχερώ.*
ἐξ-ήτᾰσα, δωρ. **ἐξ-ήταξα,** ἀορ. α' τοῦ *ἐξετάζω.*
ἐξ-ήτησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξ-αιτέω.*
ἐξ-ηὑηνα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξ-αναίνω.*
ἐξ-ηὐχησα, -ηὔχουν· ἀόρ. α' καὶ πρτ. τοῦ *ἐξαυχέω,*
ἐξ-ηφῦσα, ἐπ. **ἐξήφυσσα,** ἀόρ. α' τοῦ *ἐξαφύσσω.*
ἐξ-ηχέω, μέλ. *-ήσω*· ἐκπέμπω ἦχον, ἠχῶ, ἀντηχῶ, ἀπηχῶ ‖ δημοσιεύω.
ἐξ-ῆψα, ἐξ-ήφθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐξάπτω.*
ἐξ-ιάομαι, μέλ. *-ιάσομαι,* ἰων. *-ιήσομαι,* ἀποθ.· *ἰῶμαι,* θεραπεύω, τινά ἐντελῶς.— παρέχω πλήρη ἱκανοποίησιν (ἀποζημίωσιν) διά τι.
ἐξ-ἰδεῖν, ἀπρφ. τοῦ *ἐξείδον.*
ἐξ-ιδῐόομαι, ἀποθ. (*ἐξ* + *ἴδιος*)· κάμνω τι ἰδικόν μου, εἰκειοποιοῦμαι, σφετερίζομαι.
ἐξ-ἰδῐῶ, μελ. *-ίσω*· ἱδρώνω, ἀφιδρώνω.
ἐξ-ιδρῦω, μελ. *-ύσω*· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ εἰς ἀναπαυτικὴν θέσιν.— Μέσον, ἐγκαθιστῶ ἑμαυτόν.
ἐξ-ἴέναι, ἀπρφ. τοῦ *ἔξειμι* (λατ. **exibo**)· ἐνῷ *ἐξἴέναι* εἶναι ἀπρφ. τοῦ *ἐξ-ίημι.*
ἐξ-ίημι, μέλ. *-ήσω*· ἐξαποστέλλω, ἐκπέμπω ‖ ἐν τῷ ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' *ἐξέμεν* ἀντὶ *ἐξεῖναι* ‖ ἐπὶ ἱστίου ἢ σχοινίου, χαλαρώνω, «ξετεντώνω» ‖ ἐκστομίζω ‖ ἀποσπῶ τι ἀπό τινος ‖ ἀμτβ. ἐκβάλλω.—Μέσον, ἀποβάλλω τι ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀπαλλάσσομαί τινος. **2)** ἀποπέμπω, ἐκδιώκω ἀπό κοντά μου, διαζευγνύω, χωρίζω (ἐπὶ συζύγου).
ἐξ-ιθῦνω· καθιστῶ τι ἐντελῶς εὐθύ, ἰσιάζω.
ἐξ-ἱκετεύω, μελ. *-σω*· ἱκετεύω θερμῶς.
ἐξ-ἱκνέομαι, μελ. *-ίξομαι*· ἀορ. β' *-ικόμην,* ἀποθ.· φθάνω εἰς τι μέρος. **2)** φθάνω τι, ἐπιτυγχάνω τι ‖ εἶμαι ἐπαρκὴς (ἱκανός) διά τι. **3)** συμπληρῶ, ἐκτελῶ, τι. διαπράττω τι.
ἐξ-ἵκω, μελ. *-ξω,* ποιητ. ἀντὶ *ἐξήκω.*
ἐξ-ἱλάσκομαι, μελ. *-ιλάσομαι,* ἀποθ.· καταπραΰνω πλήρως, ἐξιλεῶ, ἐξευμενίζω.
ἐξ-ίλλω (καὶ *ἐξείλω*)· ἀναλύω, «ξεμπερδεύω».— **II** κρατῶ τι(να) μακράν τινος κωλύω τινὰ ἀπό τινος.
ἐξ-ἴμεναι, ἀντὶ *ἐξ-ιέναι,* ἀπρφ. τοῦ *ἔξειμι* (=**exibo**).
ἐξ-ἰπόω, μελ. *-ώσω*· ἐκθλίβω διά πιέσεως, ἐκπιέζω, πιέζω ἰσχυρῶς.
ἐξ-ἱπτάμαι, μτγν. τύπος τοῦ *ἐκπέτομαι.*
ἕξις, *-εως, ἡ* (*ἕξω* μέλ. τοῦ *ἔχω*)· τὸ ἔχειν ἢ κατέχειν τι(νά) ἔν τινι καταστάσει (ὡς μτβ.) ‖ **2)** ὡς ἀμτβ., τὸ εὑρίσκεσθαι ἔν τινι καταστάσει ‖ διαρκὴς κατάστασις ἢ συνήθεια (σώματος ἢ πνεύματος).
ἐξ-ἴσης, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐξ ἴσης* (ἐνν. *μοίρας*)· ἐξ ἴσου· ὡσ.
ἐξ-ίσου, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐξ ἴσου* (ἐνν. *μέτρου*).
ἐξ-ἰσόω, μελ. *-ώσω*· καθιστῶ τι(να) ἴσον πρός τι(να) ἢ ὅμοιον, ἐξισώνω (λατ. **exaequare**) —Μέσον, καθιστῶ ἑμαυτὸν ἴσον, ἐξισώνομαι. — Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι ἴσος, ἰσόπαλος. **2)** καθιστῶ τι ἐπίπεδον, τὸ ἰσοπεδώνω.— **II** ἀμτβ. εἶμαι ἴσος ἢ ὅμοιος.
ἐξ-ίστημι, μελ. *ἐκστήσω,* ἀόρ. α' *ἐξέστησα* (μετὰ μτβτ. ἐνν. ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις)· τοποθετῶ (στήνω) τι(νά) ἔξω τῆς οἰκείας θέσεως, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ‖*ἐξίστημί τινα φρενῶν*=κάμνω τινὰ νὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν (νὰ παραφρονήσῃ) ‖ ὅθεν καὶ τὸ ἁπλοῦν *ἐξίστημί τινα*=τὸν κάμνω νὰ χάσῃ τὰ λογικά του, τὸν διαταράσσω ‖ ὡσ. ἐκπλήττω, θαυμαίνω, μαγεύω.— **II** παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ἐξέστην,* πρκ. *ἐξέστηκα,* ὑπερσ. *ἐξεστήκειν*· ἵσταμαι (στέκω, μένω, εἶμαι) κατὰ μέρος ‖ ἵσταμαι μακράν τινος, ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ ‖ κάμνω τόπον διά τινα, ὑποχωρῶ διά τινα ‖ ὡσ. μετ' αἰτ. ἀποδειλιῶ, προφυλάσσομαι ἀπό τι(να), ἀποφεύγω.— **III** μετὰ γεν. πράγμ., ἀποσύρομαι ἀπό τι, ἀπομακρύνομαι ἐκ τινος ‖ ἀποστεροῦμαί τινος ‖ *ἐξέστην πατρὸς*=ἔχασα τὸν πατέρα μου. **2)** *φρενῶν ἐξέστηκα* (ἀπρφ. πρκ.)=ἔχω χάσει τὰς αἰσθήσεις μου ‖ ἀπολ., γίνομαι ἔξω φρενῶν, παραφρονῶ, εἶμαι κατάπληκτος. **3)** γενικῶς, ἀποσύρομαι, παραιτοῦμαι (τῶν ἀσχολιῶν μου) ‖ ὡσ. μεταβάλλω τὴν γνώμην μου.
ἐξ-ιστορέω, μέλ. *-ήσω*· ἐξερευνῶ, ἀνακρίνω, ζητῶ νὰ μάθω περί τινος.
ἐξ-ισχῦω, μέλ. *-ύσω*· εἶμαι πολὺ ἱκανός, ἔχω μεγάλην ἰσχύν.
ἐξ-ίσχω=*ἐξέχω*· μτβτ. ἐκτείνω, ἐκβάλλω ‖ ἀμτβ., ἐξέχω, προέχω.
ἐξ-ισωτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ἐξισόω*· πρέπει νὰ καταστήσῃ τίς τι ἴσον, πρέπει νὰ ἐξισωθῇ.
ἐξ-ἴτηλος, *ον* (*ἐξ-ἴέναι*)· ὁ ἐξαφανιζόμενος, μαραινόμενος, ξεθωριάζων ‖ ἐσβεσμένος, ἐξηλειμμένος ‖ λησμονημένος, ἐπιλήσμων.
ἐξ-ἰτητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐξἴέναι*· πρέπει νὰ ἐξέλθῃ τις, νὰ ἀπέλθῃ.

ἐξ-ῑτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἐξιέναι***· ὁ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ: ***τοῖς οὐκ ἐξιτόν ἐστιν*** = διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχει ἔξοδος, οἵτινες δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξέλθουν.

ἐξ-ιχνεύω, μελ. **-σω**· ἀνιχνεύω, κατασκοπεύω.

ἐξ-ιχνο-σκοπέω, μέλ. **-ήσω**· ἀναζητῶ ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη τινός.

ἐξ-μέδιμνος, ***ον***· χωρῶν ἓξ μεδίμνους.

ἐξ-ογκόω, μελ. **-ώσω**· κάμνω τι ὀγκῶδες, φουσκώνω, ἐξογκώνω: ***μητέρα τάφῳ ἐξονκῶ***=τιμῶ τὴν μητέρα ἐγείρων τάφον.— Παθητ., ἐξογκοῦμαι, ἐξογκώνομαι, φουσκώνομαι.— μτφρ. ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, κομπάζω || ἀπολ. ὀγκοῦμαι, φουσκώνω, ὑψώνομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-όγκωμα, **-ατος,** τό· πᾶν τὸ ἐξογκούμενον, πᾶν τὸ ἀνυψωδὲν||ἀνάχωμα, ὕψωμα, σωρός, τύμβος.

ἐξ-οδάω, μελ. **-ήσω** (***ἔξοδος*** IV)· πωλῶ, ἐξοδεύω.

ἐξ-οδία, ἡ (***ἔξοδος***)· ἔξοδος, ἐξόρμησις, ἐκστρατεία.

ἐξ-όδιος, ***ον*** (***ἔξοδος*** III)· ὁ ἀνήκων εἰς ἔξοδον|| ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἔξοδον (***«μέλος δ' ἐξιόντες ᾠδον»***) δράματός τινος.— **II** ὡς οὐσ. ***τὸ ἐξόδιον*** (ἐνν. ***μέλος***) =τὸ τέλος τοῦ δράματος. Ἐν Ρώμῃ ***ἐξόδια*** (**exodia**) ἦσαν κωμικαὶ παραστάσεις, παρῳδίαι, παιζόμεναι ἐπειτα ἀπὸ τραγῳδίας, ἢ καὶ παρῳδίαι ἐπὶ σημείων τῆς ὑποθέσεως τῆς προηγηθείσης τραγῳδίας, ὅπως μερικοὶ μτγν. ***ἐπίλογοι.***

ἐξ-οδοι-πορέω, μελ. **-ήσω**· ἐξέρχομαι ἔκ τινος μέρους.

ἔξ-οδος, ή· τὸ ἐξέρχεσθαι (ἀντίθ. τῷ ***εἴσοδος***). 2) στρατιωτικὴ ἔξοδος (ἐξόρμησις, ἐκστρατεία) || ἔφοδος, ἐπίθεσις. 3) ἐπίσημος πομπή.— **II** μέσος, δι' οὗ ἐξέρχεταί τις, ἔξοδος (λατ. **exitus**).— **III** ὡς καὶ τὸ λατ. **exilus**, τέρμα, τέλος, πέρας || τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, θάνατος. 2) τὸ τέλος τῆς τραγωδίας. 3) μουσικὸν μέλος παιζόμενον κατὰ τὴν ἔξοδόν τινος.— **IV** τὰ ἔξοδα, δαπάνη, πληρωμή, καταβολὴ χρήματος, ὅθεν καὶ τὸ ρ. ***ἐξοδάω*** (ὃ βλ.).

ἐξ-οδῡνάω, μέλ. **-ήσω**· προξενῶ ὑπερβολικὴν λύπην.

ἐξ-όζω, μέλ. **-οζήσω**· ἐκπέμπω δριμεῖαν κακοσμίαν, ὄζω δριμέως.

ἔξ-οιδα, πρκ. (ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, ἀλλὰ μετὰ σημασ. ἐνεστ.), ἀττ. ὑπερσ. ***ἐξῄδη*** (***ἐκ+οἶδα***)· γνωρίζω καλῶς, ἐντελῶς καλά· πρβλ. ***ἐξεῖδον.***

ἐξ-οιδέω, μέλ. **-ήσω**· πρκ. **-ώδηκα**· πρήσκομαι, φουσκώνω || μτφρ. εἶμαι «κουτοπερήφανος».

ἐξ-οικέω, μελ. **-ήσω**· μετοικῶ (ἀλλάζω σπίτι), μεταναστεύω.— **II** παθητ., εἶμαι πυκνοκατῳκημένος, κατοικοῦμαι πυκνῶς.— Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-οικήσιμος, ***ον***· κατοικήσιμος, κατοικούμενος.

ἐξ-οικίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ίζω**· ἀόρ. α' **-ώκισα**· ἐκβάλλω τινὰ ἐκ τῆς οἰκίας του, ἐξωθῶ, ἐκβάλλω, ἐκδιώκω. — Παθητ. ἀπέρχομαι ἐκ τῆς πατρίδος, μετακινοῦμαι, μεταναστεύω || καταλείπω κατοικίαν.— **II** ἐκκενῶ τόπον τινὰ ἐκ τῶν κατοίκων του, ἐρημώνω, κενώνω.

ἐξ-οικο-δομέω, μέλ. **-ήσω**· οἰκοδομῶ ἐντελῶς, κτίζω (ἱδρύω) ἐκ θεμελίων, ἀποτελειώνω οἰκοδομήν τινα.

ἐξ-οιμώζω, μέλ. **-οιμώξομαι**· οἰμώζω (θρηνῶ) μεγαλοφώνως.

ἐξ-οινόομαι, πρκ. ***ἐξῴνωμαι***· εἶμαι ὅλως διόλου μεθυσμένος («σκνίπα στὸ μεθύσι»).

ἐξ-οιστράω, ἢ **-έω,** μέλ. **-ήσω**· κάμνω τινὰ νὰ μαίνεται, τὸν ἀποτρελλαίνω.

ἐξ-οίσω, μέλ. τοῦ ***ἐκφέρω***, ὁ μέσ. μέλ. ***ἐξοίσομαι*** ἀπαντᾷ καὶ ἐν παθ. ἐνν.

ἐξ-οιχνέω, μέλ. **-ήσω**· ἐξέρχομαι· **αἰολ. γ' πληθ. *ἐξοιχνεῦσι.***

ἐξ-οίχομαι, ἀποθ.· ἔχω ἀπέλθει.

ἐξ-οκέλλω, ἀόρ. α' ***ἐξ-ώκειλα***· μτβτ. ὠθῶ τι ἔξω ἀπὸ τὴν θάλασσαν (πρὸς τὴν ξηράν) || ρύρω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηρὰν || ἀμτβ. ἐπὶ πλοίου, πίπτω ἔξω, εἰς τὴν ξηράν («πέφτω ἔξω»).— **II** μτφρ. ἀποπλανῶ τινα, τὸν κάμνω «νὰ πέσῃ ἔξω, νὰ σπάσῃ τὰ μοῦτρα του»).—Παθητ., ***δεῦρο ἐξοκέλλεται***=τὸ πρᾶγμα φέρεται εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, οὕτως ἀποβαίνει.

ἐξ-ολέσαι, ἀπρφ. ἀορ α' τοῦ ***ἐξόλλυμι.***

ἐξ-ολισθάνω, μέλ. **-ολισθήσω**· ἀόρ. β' **-ὤλισθον,** (***ἐν τῷ δοκίμῳ ἀττ. λόγῳ οὐδέποτε -αἴνω***)· γλιστρῶ, «ξεγλιστρῶ», πίπτω ὀπὸ τὴν θέσιν ἐν ᾗ εὑρίσκομαι.— **II** μετ' αἰτ. διαφεύγω τι(νά), «ξεφεύγω».

ἐξ-όλλῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. **-ολέσω**, ἀττ. **-ολῶ**· ἀόρ. α' ***ἐξ ὤλεσα***· καταστρέφω ἐντελῶς, ἐξολοθρεύω. — **II** μέσον μετὰ πρκ. β' ***ἐξ-όλωλα*** = καταστρέφομαι ἐντελῶς, χάνομαι.

ἐξ-ολοθρεύω, μελ. **-σω**· καταστρέφω ἐντελῶς.

ἐξ-ολολύζω· μελ. **-ξω**· ὀλολύζω μεγαλοφώνως, θρηνολογῶ.

ἔξομαι, μέσ. μέλ. τοῦ ***ἕχω.***

ἐξ-ομήρευσις, **-εως,** ἡ· ἀπαίτησις περὶ παραδόσεως ὁμήρων || τὸ ἐξασφαλίζειν τὴν πίστιν τῶν ἄλλων διὰ τῆς κρατήσεως ὁμήρων. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ομηρεύω, μέλ. **-σω**· δεσμεύω, ἐξαναγκάζω, τινὰ λαμβάνων ὁμήρους || ἐξασφαλίζομαι κρατῶν ὁμήρους.—Μέσον, λαμβάνω ὡς ὁμήρους.

ἐξ-ομῑλέω, μέλ. **-ήσω**· συναναστρέφομαι, συνεταιρίζομαι, ἔρχομαι εἰς ἐπιμειξίαν μετά τινος.— **II** μέσον, εἶμαι, εὑρίσκομαι, μακρὰν τῶν φίλων μου, εἶμαι μεμονωμένος. Ἐκ τοῦ

ἐξ-όμῑλος, ***ον***· ὁ μακρὰν πάσης ἐπικοινωνίας μετ' ἄλλων || ξένος, ἀλλότριος.

ἐξ-ομμᾰτόω, μέλ. **-ώσω** (***ἐκ+ὄμμα***)· δίδω, παρέχω, ὄψιν (δέαν) πρός τι, ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς τινος, τὸν κάμνω νὰ βλέπῃ.—Παθητ. ἀνακτῶ τὸ φῶς μου, ἀναβλέπω. 2) μτφρ. καθιστῶ τι σαφὲς ἢ φανερόν.— **II** ὡσ. στερῶ τινα τῶν ὀμμάτων του, τὸν τυφλώνω.

ἐξ-όμνῡμαι, μέλ. **-ομοῦμαι**· ἀόρ. α' **-ωμοσάμην**· ἀρνοῦμαί τι ἐνόρκως.— **II** ἀποποιοῦμαι (ἀρνοῦμαι νὰ δεχθῶ) προσφερόμενον ἀξίωμα, ἰσχυριζόμενος μεθ' ὅρκου, ὅτι δὲν ἔχω τὰ μέσα, ἢ ὅτι ἡ ὑγεία μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀναλάβω τοῦτο.

ἐξ-ομοιόω, μέλ. **-ώσω**· καθιστῶ τι ἐντελῶς ὅμοιον.—Παθητ. γίνομαι ἢ εἶμαι ὅμοιος.

ἐξ-ομο-λογέω, μέλ. **-ήσω, καὶ ὡς ἀποθ. *ἐξομολογέομαι,*** μέλ. **-ήσομαι**· ὁμολογῶ πλήρως, παραδέχομαι. 2) συμφωνῶ, ὑπόσχομαι.— **II** κάμνω πλήρη ὁμολογίαν διά τι || ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω || ἑορτάζω, ἀναπέμπω εὐχαριστίας.

ἐξ-ομόργνῡμι, μέλ. **-ομόρξω**· σπογγίζω ἀπό τινος.— **II** μέσον, σπογγίζω ἀπ' ἑμαυτοῦ, καθαρίζω ἐμαυτόν || ἐντεῦθεν, μεταδίδω εἴς τινα ἄλλον, ἀποτυπῶ εἴς τι || ἀποπλύνω, ἀποκαθαίρω, μίασμά τι.

ἐξόν, μτχ. τοῦ ἀπρόσ. ***ἔξεστι.***

ἐξ-ονειδίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. ***ἰῶ***· ὀνειδίζω πικρῶς.

ἐξ-ονομάζω, μέλ. **-σω**· ὀνομάζω, ἀναφέρω (ἐκστομίζω) μεγαλοφώνως, ἀγγέλλω.

ἐξ-ονομαίνω, ἀόρ. α' **-ονόμηνα** (***ἐκ+ὄνομα***)· λέγω τὸ ὄνομά τινος, καλῶ τινα (ὁμιλῶ περί τινος) ὀνομαστικῶς.

ἐξ-ονομα-κλήδην, ἐπίρ.· ὀνομαστικῶς, τὸ καλεῖν τινα ὀνομαστί.

ἐξ-όπισθεν, ποιητ. **-θε,** ἐπίρ.· πρὸς τὰ ὀπίσω, ὄπισθεν.— **II** πρόθ. μετὰ γεν., ὄπισθέν τινος, ἔπειτα ἀπό τινα, μετά τινα.

ἐξ-οπῑσω (***ἐκ+ὀπίσω***)· ἐπίρ.· ἐπὶ τόπου, πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπίσω πάλιν. 2) πρόθ. μετὰ γεν., ὄπισθέν τινος, ὀπίσω τινός.— **II** ἐπίρ. ἐπὶ χρόνου, εἰς τὸ ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ, μετὰ ταῦτα.

ἐξ-οπλίζω, μέλ. **-σω**· ὁπλίζω ἐντελῶς, ἐφοδιάζω. — Παθητ. καὶ μέσ., ὁπλίζω ἑμαυτόν, ἐκκινῶ ὡπλισμένος. 2) γενικῶς, προπαρασκευάζω, ἐξοπλίζω || μτχ. παθ. πρκ. ***ἐξωπλισμένος***=ἕτοιμος καθ' ὅλα, ἐντελῶς παρεσκευασμένος, ἐξωπλισμένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐξ-οπλῑσία, ἡ (***ἐξοπλίζω***)· τὸ ἐξοπλίζεσθαι, τὸ διατελεῖν ἐν ὅπλοις· καὶ

ἐξ-όπλῑσις, **-εως,** ἡ· τὸ ἐξοπλίζεσθαι, τὸ προσλαμβάνειν ὑπὸ τὰ ὅπλα (τὸ συγκαλεῖν ὑπὸ τὰ ὅπλα).

ἐξ-οπτάω, μέλ. **-ήσω**· «ψήνω καλά» || θερμαίνω ἰσχυρῶς.— μτφρ. περικαίω, καψαλίζω || καταναλίσκω (***ἐπὶ ἔρωτος π. χ.***), λυώνω.

ἐξ-οράω· βλέπω μακρόθεν· πρβλ. ***ἐξεῖδον***.

ἐξ-οργίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ἴζω*· παροργίζω, κινῶ εἰς ὀργήν, ἐξοργίζω.— Παθητ., εἶμαι μαινόμενος ἐξ ὀργῆς, ἐξοργίζομαι.

ἐξ-ορθιάζω, μελ. *-σω*· ὑψώνω μεγαλοφώνως, βοῶ μεγαλοφώνως.

ἐξ-ορθόω, μελ. *-ώσω*· ὀρθώνω τι, ἀνορθώνω τι, τοποθετῶ τι ὀρθιον.— Παθητ., ἵσταμαι ὀρθιος, ὀρθώνομαι, ἀνορθοῦμαι.— **II** μτφρ., διορθώνω τι, ἀποκαθιστῶ τι.

ἐξ-ορίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ἴζω*· ἀόρ. α' ***ἐξώρισα***· στέλλω ἔξω τῶν ὁρίων τῆς χώρας, ἐξορίζω || ἐκβάλλω τόπον βρέφος.— **II** ***ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζω πόλιν***= περιπλανῶμαι ἀπό πόλεως εἰς πόλιν (κυρ. καθιστῶ τὴν μίαν πόλιν μετὰ τὴν ἄλλην ὅριον τῆς φυγῆς μου).— **III** Παθητ. εἶμαι ἐξόριστος || ὡς. διέρχομαι τὰ σύνορα.

ἐξ-ορίνω· ἐξοργίζω, παροξύνω.

ἐξ-όριστος, ***ον*** (***ἐξορίζω***)· ἐξωρισμένος, ὁ ἔξω τῶν ὁρίων.

ἐξ-ορκίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ἴζω*· ὁρκίζω, ἐξορκίζω, τινά, δίδω ὅρκον εἰς τινα.— **II** ἐξορκίζω, τ. ἔ. ἐξορίζω κακόν τι πνεῦμα («κάνω ξόρκια»). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ορκιστής, *-οῦ*, ὁ (***ἐξορκίζω***)· ὁ ὁρκίζων.— **II** ὁ ἐξορκίζων τὰ κακὰ πνεύματα.

ἔξ-ορκος, ***ον***· ὁ δι' ὅρκου δεσμευμένος.

ἐξ-ορκόω, μελ. *-ώσω*· βάλλω τινὰ νὰ ὁρκισθῇ, τὸν δεσμεύω δι' ὅρκου (μετ' αἰτ. προσ.) || μετ' αἰτ. προσ. καὶ αἰτ. πράγμ., κάμνω τινὰ νὰ ὁρκισθῇ εἴς τι: ***ἐξορκῶ τινα τὸ Στυγὸς ὕδωρ***. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-όρκωσις, *-εως*, ἡ (***ἐξορκόω***)· ἡ δι' ὅρκου δέσμευσις (ὑποχρέωσις).

ἐξ-ορμάω, μελ. *-ήσω*· ἀμτβ. ὁρμῶ ἔκ τινος, ἐκκινῶ, ἐξορμῶ || ἐπὶ ἄλγους, ἐκσπῶ.— **II** μτβτ. ἀποστέλλω, ἐκτ.έμπω: ***ἐξορμῶ τὴν ναῦν*** = ἐξαποστέλλω ναῦν εἰς τὸ πέλαγος.—γενικῶς, ἐξεγείρω, παρορμῶ.—Παθητ. ἐκκινῶ, ἀναχωρῶ, ἐξορμῶ.

ἐξ-ορμίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ἴζω*· φέρω ἔξω τοῦ λιμένος (εἰς τὸ πέλαγος), ἐξάγω ἐκ τοῦ λιμένος || ***ἐξορμίζω εἰς πόντον***: ἐξάγω πλοῖον εἰς τὸ πέλαγος (τὸ ἀνοίγω εἰς τὸ πέλαγος).

ἔξ-ορμος, ***ον***· ὁ πλέων ἔξω τοῦ ὅρμου, τοῦ λιμένος, ὁ ἀποπλέων ἐκ τοῦ λιμένος.

ἐξ-ορύω, μέλ. *-σω*· ἐκπηδῶ, ἐξορμῶ.

ἐξ-ορύσσω, ἀττ. **-ττω**, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' ***ἐξώρυξα***· σκάπτω καὶ ἐκβάλλω: ***ἐξορύσσω τοὺς ὀφθαλμοὺς*** =«βγάζω τὰ μάτια».— **II** ἀνορύσσω ἀπὸ τὴν γῆν, ἀνασκάπτω.

ἐξ-ορχέομαι, μέλ. *-ορχήσομαι*, ἀποθ.· χορεύων ἐξέρχομαι, χορεύων ἀπομακρύνομαι || ὡς. διέρχομαι διά μέσου τινὸς χορεύων.— **II** προδίδω (ἀποκαλύπτω) μὲ ἀσυνέτους χειρονομίας.

ἐξ-όσδω, δωρ. ἀντὶ ***ἐξόζω***.

ἐξ-οσιόω, μελ. *-ώσω*· ἀφιερώνω, ἀφοσιώνω.

ἐξ-οστρᾰκίζω, μέλ. *-ίσω*· ἐξορίζω δι' ὀστρακισμοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-οστρακισμός, *-οῦ*· ὁ· ἐξορία δι' ὀστρακισμοῦ.

ἐξ-ότε, ἐπίρ. (***ἐκ+ὅτε***)· ἐξ οὗ χρόνου, ἀφ' ὅτου.

ἐξ-οτρύνω· παροτρύνω, ἐξεγείρω.

ἐξ-ουδενόω, μέλ. *-ώσω*=***ἐξουθενέω*** (βλ. λ.).

ἐξ-ουθενέω, μέλ. *-ήσω* (***ἐκ+οὐθείς***)· ἐκμηδενίζω, ἐξευτελίζω || μτχ. παθ. πρκ. ***τὰ ἐξουθενημένα*** = πράγματα ὅλως διόλου ἀνάξια λόγου.

ἐξούλης ***δίκη***, ἡ· ἀγωγὴ κατὰ παραμελούντος ἢ περιφρονοῦντος ἀποφάσεις δικαστηρίων. Δὲν ἀπαντᾷ ἡ ὀνομ. ***ἐξούλη***.

'***Ετυμ.*** : ***ἐξούλη*** 〈 ***ἐξ+*Fολ-να***, πρβλ. ***γόλαμος*** (τ. ἔ. ***Fολ-αμος***)=διωγμός ('Ησυχ.) 〉***οὐλαμός***. Ἐκ ῥίζ. ***Fελ-*** (=πιέζω), βλ. ὁμηρ. ***εἵλω***.

ἐξ-ουσία, ἡ (***ἔξεστι***)· ἡ δύναμις ἢ τὸ δικαίωμα (ἡ ἐξουσία) τοῦ πράττειν τι.—ἀπολ. δύναμις, ἐξουσία. 2) ἀρχή, ἀξίωμα || τὸ σύνολον τῶν ἀρχόντων, αἱ ἀρχαί.— **II** πόροι ζωῆς, περιουσία, τὰ μέσα τοῦ ζῆν. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ουσιάζω, μέλ. *-σω*· ἔχω ἢ ἐξασκῶ ἐξουσίαν ἐπί τινος.— Παθητ. ἐξουσιάζομαι, ἐξουσία ἐξασκεῖται ἐπ' ἐμοῦ.

ἐξ-οφέλλω· αὐξάνω τι καθ' ὑπερβολήν.

ἐξ-όφθαλμος, ***ον***· ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς προεξέχοντας.

ἐξ-οχή, ἡ (***ἐξέχω***)· πᾶν τὸ προεξέχον, προεξοχή || μτφρ. ὑπεροχή, ἐξοχότης || ***οἱ κατ' ἐξοχήν***=οἱ ἐξέχοντες, οἱ ἐπισημότατοι ἄνδρες.

ἔξ-οχος, ***ον*** (***ἐξέχω***)· ὁ ἐξέχων, προεξέχων || μτφρ. ὁ ὑπερέχων, λαμπρός, ὑπέροχος, ἔξοχος || μετὰ γεν. ***ἔξοχος Ἀργείων***=ὑπέροχος (λαμπρός) μεταξὺ τῶν Ἀργείων || οὐδ. ἐπιθ. ***ἔξοχον*** καὶ ***ἔξοχα***=ὑπερόχως || μετὰ γεν. ***ἔξοχα πάντων***=ὑπὲρ πάντας, ὑπεράνω ὅλων.

ἐξ-υβρίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἐκσπῶ εἰς ὕβριν) αὐθάδειαν, ἀποθρασύνομαι, αὐθαδιάζω, ἀκολασταίνω ||***ἐξυβρίζω εἰς τόδε***=φθάνω εἰς τοιοῦτο σημεῖον θρασύτητος || ***ἐξυβρίζω παντοῖα*** = ἐκτρέπομαι εἰς (διαπράττω) παντὸς εἴδους βιαιοπραγίας.

ἐ-ξυν-ῆκα, ἐ-συν-ῆκα, ἀντὶ ***ξυνῆκα, συνῆκα***, ἀόρ. α' τοῦ ***συν-ίημι*** μετὰ διπλῆς αὐξήσ.

ἐξ-υπ-αν-ίστημι· κάμνω τινὰ νὰ ἐγερθῇ.— **II** Παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀόρ. β', ἀμτβ.: ***σωμᾶδιξ μεταφρένου ἐξυπανέστη*** = μώλωψ ἐξωγκώθη ἔνδοθεν τοῦ μεταφρένου (ὑπὸ τὸ δέρμα μεταξὺ τῶν ὤμων).

ἐξ-ύπερθε, ἐπίρ. (***ἐκ+ὕπερθε***)· ἄνωθεν, ἀπ' ἐπάνω.

ἐξ-υπ-ηρετέω, μέλ. *-ήσω*· ὑπηρετῶ (τ. ἔ. βοηθῶ) τὰ μέγιστα.

ἐξ-υπνίζω, μέλ. *-ίσω* (***ἐκ+ὕπνος***)· ἐγείρω τινὰ ἐκ τοῦ ὕπνου.

ἔξ-υπνος, ***ον*** (***ἐκ+ὕπνος***)· ὁ σηκωμένος ἀπὸ τὸν ὕπνον, «ξυπνητός».

ἐξ-υπτιάζω, μέλ. *-σω*· γυρίζω τι ἀνάποδα, ἀναποδογυρίζω.

ἐξῠράμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***ξύρω***.

ἐξύρημαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ξῠρέω***.

ἔξυσμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ξύω***.

ἐξ-ῠφαίνω, μέλ. *-ᾰνῶ*· ὑφαίνω τι μέχρι τέλους (λατ. **pertexere**) || μτφρ. συμπληρώνω, ἀποτελειώνω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐξ-ῠφασμα, *-ατος*, τό· τὸ τελειωμένον ὕφασμα.

ἐξ-υφ-ηγέομαι, μελ. *-ήσομαι*· δεικνύω τὴν ὁδόν, προηγοῦμαι.

ἔξω, ἐπίρ. (〈***ἐξ ὡς εἴσω ἐκ τῆς εἰς***)· ἔξω, εἰς τὸ ἔξω μέρος (λατ. **foris**).— **II** ἐπὶ κινήσεως, πρὸς τὰ ἔξω, εἰς τοὺς ἀγροὺς, εἰς τὸ ὕπαιθρον (λατ. **foras**). — **III** ὡς τὸ ***ἐκτός***, μετὰ γεν.· ἔξωθεν τινος, ἐκτὸς βολῆς: ***ἔξω βελῶν***=ἐκτὸς βολῆς τόξου || παροιμ.: ***ἔξω τοῦ πηλοῦ πόδα ἔχω*** = συγκρατοῦμαι (συγκρατῶ ἐμαυτόν) ἔξω τῶν δυσκολιῶν. 2) ἐκτός, πλήν, ἐξαιρέσει.— **IV** ἐπὶ χρόνου, μετά, ὕστερον ἀπό, πέραν (χρονικοῦ τινος ὁρίου).— [***ἔξω*** 〈 ***ἐξ+*ὦ***, ἰαπ. ***ᾱ*** (πρόθ. = ***πρός***)· πρβλ. ***πρόσω, πρόσω*** 〈 ****προτ-ω, ἄν-ω***.—***ἔξωθεν, ἔξοθεν***.—Λακων. ***ἐξεῖ*** ('Ησυχ. ***«ἐξεῖ· ἔξω»***), Κρητ. ***ἔξοι***, Δελφ. ***ἔξος***].

ἔξω, μέλ. τοῦ ***ἔχω***.

ἐξ-ώδηκα, πρκ. τοῦ ***ἐξοιδέω***.

ἔξωθεν, ἐπίρ. (***ἔξω***)· ἀπ' ἔξω, μετὰ γεν. ***ἔξωθεν δόμων***=ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι.— **II** = ***ἔξω*** (β βλ.).

ἐξ-ωθέω, μελ. *-ωθήσω* καὶ *-ώσω*· ἀόρ. α' ***ἐξέωσα***· ὠθῶ πρὸς τὰ ἔξω, ῥίπτω ἔξω, ἐκβάλλω.—Παθητ. ἐκβάλλομαι, ῥίπτομαι ἔξω.— **II** σπρώχνω (τὸ πλοῖον) πρὸς τὴν ξηρὰν (ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης).

ἐξ-ώκισα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐξοικίζω*** (βλ. λ.).

ἐξ-ώλεια, ἡ· ἐντελὴς καταστροφή. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ώλης, ***ες*** (***ἐξόλωλα*** τοῦ ***ἐξόλλυμι***)· ὁ ἐντελῶς κατεστραμμένος, ὁ ὑποστὰς παντελῆ καταστροφήν. 2) ἐνεργ., ὁ λίαν καταστρεπτικός, ὀλέθριος. — **II** ἐπὶ προσώπων, «ἐξώλης καὶ προώλης», ἐντελῶς διεφθαρμένος.

ἐξ-ωμῐδο-ποιΐα, ἡ (***ποιέω***)· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἐξωμίδας.

ἐξ-ωμίζω, μέλ. *-σω*· γυμνώνω τὸν ὦμον ἢ τὸν βραχίονα μέχρι τοῦ ὤμου. Ἐκ τοῦ

ἐξ-ωμίς, *-ίδος*, ἡ (***ἐκ+ὦμος***)· ἀνδρικὸν ἔνδυμα ἄνευ χειρίδων, ὥστε ἀμφότεροι οἱ ὦμοι νὰ μένουν γυμνοί.

ἐξ-ωνέομαι, ἀποθ.· ἐξαγοράζω, ἀπολυτρώνω πληρώνων λύτρα || γενικῶς, ἀγοράζω.

ἐξ-ώπιος, *ον* (*ἐκ*+*ὤψ*)· ὁ ἔξω τῆς ὄψεως, ὁ μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν.

ἐξ-ωπλισμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ *ἐξοπλίζω*·

ἐξ-ωριάζω, (*ἐκ*+*ὥρα*)· δὲν προσέχω εἴς τι, παρομελῶ.

ἐξ-ώρισα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐξορίζω*.

ἐξ-ώρμισαι, δ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *ἐξορμίζω*.

ἔξ-ωρος, *ον* (*ἐκ* + *ὥρα*)· ὁ ἔξω τῆς ὥρας, ἔξω τοῦ καιροῦ, ἄκαιρος, παράκαιρος, πρόωρος ‖ ὑπέργηρως, ἀπόμαχος.

ἐξ-ὦρτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐξόρνυμι*.

ἐξ-ὦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐξωθέω*.

ἐξ-ώστης, *-ου*, ὁ (*ἐξ-ωθέω*)· ὁ ἐξωθῶν (ἐπὶ ἀνέμων, σφοδρός, ὁρμητικός): *ἐξῶσται ἄνεμοι*=ἄνεμοι ἐξωθοῦντες τὰ πλοῖα πρὸς τὴν ξηράν.

ἐξώτατος, *η, ον*, ὑπερθ. τοῦ *ἔξω*· ἐπίρ. *ἐξωτάτω*, ὑπερθ. τοῦ ἐπίρ. *ἔξω*.

ἐξώτερος, *α, ον*, συγκριτ. τοῦ *ἔξω*· ἐπίρ. *ἐξωτέρω*.

ἐξ-ώφελλον, πρτ. τοῦ *ἐξ-οφέλλω*.

ἑο, ἐπικ. ἀντὶ *οὗ*, γεν. τοῦ γ' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων.· ὅλ. *οὗ*· *ἀπὸ ἕο*=μακρὰν αὐτοῦ.

ἑοῖ, ἐπικ. ἀντὶ *οἱ*, δοτ. γ' προσ. *προσωπ. ἀντων.* (ὅλ. *οὗ*)· εἰς αὐτόν.

ἕοι, ἐπ. ἀντὶ *εἴη*, γ' ἐν. Εὐκτ. τοῦ *εἰμί*.

ἑοιγμεν, συγκεκ. τύπος ἀντὶ *ἑοίκαμεν*, α' πληθ. τοῦ *ἔοικα*.

ἔοικα, *ας, ε* κ. λ.· πρκ. μετὰ σημασ. ἐνεστ. ἐκ τοῦ *εἴκω* (= εἶμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω· ὅλ. *εἴκω*)· ἀττ. α' πληθ. *ἐοίγμεν* (ἀντὶ *ἑοίκαμεν*), *εἴξασι* (ἀντὶ *ἑοίκασι*)· ἐπικ. γ' δυϊκ. *ἔικτον* (ἀντὶ *ἑοίκατον*)· ἀπρφ. *ἐοικέναι*, ἀττ. *εἰκέναι*· μτχ. *ἐοικώς, -υῖα, -ός*, καὶ ἐκτετ. ὀνομ. πληθ. θηλ. *εἰοικυῖαι*· ἀττ. *εἰκώς, εἰκυῖα, εἰκός* ἀπαντᾷ καὶ παρ' Ὁμ.· ἰων. **οἶκα,** *ας, ε*, μτχ. *οἰκώς*· ὑπερσ. *ἐῴκειν*, ἐπικ. γ' πληθ. *ἐοίκεσαν*· τοῦ ὑπερσ. ὑπάρχει καὶ ἐπικ. γ' ἑνικ. παθ. ὑπερσ. *ἧεκτο*, ἄνευ δ' αὐξήσ. *ἕεκτο*.— ‖ εἶμαι ἢ φαίνομαι ὅμοιος. — ‖ εἶμαι ἱκανός, κατάλληλος ‖ ὁ Ὅμηρος ἔχει τὸ γ' ἑνικ. *ἔοικε* ὡς ἀπρόσ.· φαίνεται (εἶναι) προσῆκον, ὀρθόν, εὐπρεπές. 2) Παρ' Ὁμήρῳ ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ μτχ. *ἐοικὼς* ὡς ἐπίθ., ἁρμόδιος, πρέπων, εὐπρεπής, κατάλληλος ‖ φαινόμενος ὅμοιος, ὁμοιάζων ‖ εὔλογος, λογικός: *ἐοικότι κεῖται δλέθρῳ* = κεῖται μὲ τὸν πρέποντα ὄλεθρον (θάνατον) ‖ *εἰκυῖα ἄκοιτις* = κατάλληλος (ταιριαστὴ) σύζυγος.— ‖‖ ἀττ. φαίνομαι πιθανός, φαίνομαι ‖ *ἔοικε* = φαίνεται ‖ *ὡς ἔοικε*=καθὼς φαίνεται, καθὼς εἶναι πρέπον. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *εἰκών*].

ἐοικότως, ἀττ. **εἰκότως,** ἰων. **οἰκότως,** ἐπίρ. τῆς μτχ. *ἐοικώς, εἰκώς, οἰκώς*· ὁμοίως, ὡς, καθὼς ‖ λογικῶς, δικαίως, εἰκότως, εὐλόγως, ὅπως ἔπρεπε νὰ ἀναμένῃ τις.

ἑοιμι, *ἑοις, ἑοι*, ἰων. ἀντὶ *εἴην, εἴης, εἴη*.

ἑαῖο, ἐπ. ἀντὶ *ἑοῦ*, γεν. τοῦ *ἑός*.

ἑοῖς, δοτ. πληθ. τοῦ *ἑός*.

ἕοις, ἐπ. ἀντὶ *εἴης*, δ' ἐν. Εὐκτ. τοῦ *εἰμί*.

ἑοῖσα, δωρ. ἀντὶ *ἑοῦσα, οὖσα*, μτχ. θηλ. τοῦ *εἰμί*.

ἑολπα, ποιητ. πρκ. (μετὰ σημ. ἐνεστ.) τοῦ *ἔλπω*· ὑπερσ. *ἐώλπειν*.

ἔον, ἐπ. ἀντὶ *ἦν*, πρτ. τοῦ *εἰμί*· *ἐν ᾧ ἔὸν* ἰων. ἀντὶ *ὄν*, οὐδ. μτχ.

ἐόν, ὀνομ. ἢ αἰτ. οὐδ. τοῦ *ἑός*.

ἐοντι, δωρ. ἀντὶ *εἰσί*, γ' πληθ. τοῦ *εἰμί*.

ἔοργα, ποιητ. πρκ. τοῦ *ἔρδω*· γ' πληθ. *ἔοργαν* ἀντὶ *ἐόργασιν*· μτχ. *ἐοργώς*· ἰων. γ' ἑν. ὑπερσ. *ἐόργεε*. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *ἔργον, ἔρδω*].

ἑορτάζω, ἰων. **ὁρτάζω,** μέλ. *-σω*· πρτ., μετὰ ἀνωμάλ. αὐξήσ., *ἑώρταζον* καὶ ἀόρ. α' *ἑώρτασα* (*ἑορτή*)· ἑορτάζω, ἄγω ἑορτήν, πανηγυρίζω ‖ δοξάζω, τιμῶ, δι' ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων.

'ΕΟΡΤΗ', ἐν ἰων. λόγῳ *ὁρτή*, ἡ· ἑορτή, πανήγυρις, συμπόσιον: *ὁρτὴν ἄγειν*=ἑορτάζειν.

'Ετυμ.: ἀττ. *ἑορτή*, ἰων. *ὁρτὴ* (*ἑορτή, εο*>*ο*), δωρ. *ἑορτά*· *ἑορτὴ* <*Fε-Fορ-τᾶ· αἰολ. *ἔρροτις* <*Fερατις, πρβλ. *ἔρανος* <*Fερά-νος· vere-, ὁμηρ. *ἦρα* (Fῆρα) *φέρειν, ἐπὶ ἦρα φέρειν* (=προσφέρειν ὑπηρεσίας), παλ-γερμ. **weren** (συμφιλιώνω), παλ-σαξ. **warõn** (= ἐκπληρῶ): *ἑορτὴ τοῦ θεοῦ* (ἢ *τῷ θεῷ*) ἀρχικῶς ἐσήμαινε χορήγησις (δόσις) εἰς τὸν θεόν.

ἑός, ἑή, ἑόν, ἰων. καὶ ἐπικ. ἀντὶ *ὅς, ἥ, ὅν* (*ἕο* ἀντὶ *οὗ*), κτητικὸν ἐπίθ. γ' προσ. ἐν. ἀριθ.· Ἰδικός του (λατ. **suus**).— ‖ μεθ' Ὁμήρου καὶ ὡς γ' προσ. πληθ.= *σφέτερος*=Ἰδικός των· καὶ ἀντὶ τοῦ β' προσ. *σός*· Ἰδικός σου.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἕ*].

ἑοῦς, Βοιωτ. ἀντὶ *ἕο, οὗ* γεν. τῆς τριτοπροσ. ἀντων.

ἐπ-ᾄγάλλομαι, παθητ.· ἀγάλλομαι, ὑπερηφανεύομαι, γαυριῶ, ἐπί τινι.

ἐπ-αγγελία, ἡ· ἀγγελία, παραγγελία, διαταγή. 2) ὡς ἀττικὸς δικανικὸς ὅρος, κατάγγελία.— ‖ ὑπόσχεσις, διαβεβαίωσις, πεποίθησις, ἀσφάλεια ‖ ὡσ. ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις, τὸ ὑπεσχημένον. Ἐκ τοῦ

ἐπ-αγγέλλω, μελ. *-ελῶ*· ἀόρ. *α' ἐπήγγειλα*· ἐνεργ. πρκ. *ἐπήγγελκα*, παθητ. *ἐπήγγελμαι*· διηγοῦμαι, προκηρύσσω, ἀναγγέλλω, καθιστῶ γνωστόν. 2) δίδω διαταγάς, προστάσσω, παραγγέλλω ‖ μετὰ αἰτ. πράγμ. *στρατιὰν ἐπαγγέλλω*=δίδω ἐντολὴν νὰ παρασκευασθῇ στρατός (λατιν. **imperare milites**). 3) καταγγέλλω. 4) ἀπαιτῶ, ἐξαιτοῦμαι, ἱκετεύω, κάμνω αἴτησιν διὰ πρᾶγμά τι.— ‖ μέσον, ὑπισχνοῦμαι, προσφέρομαι, προσφέρω, προτείνω (σπανίως ἔχει τὴν σημασ. αὐτὴν ὡς ἐνεργ.). 2) ἐπαγγέλλομαί τι, κάμνω δήλωσιν ὅτι θέλω ἢ δύναμαι νὰ πράξω τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-άγγελμα, *-ατος*, τό· ἀγγελία, ἀναγγελία, ὑπόσχεσις, ἐπαγγελία.

ἐπ-ᾄγείρω, μελ. *-αγερῶ*· συναθροίζω, συλλέγω.— Παθητ., ἐπὶ ἀνδρῶν, συναθροίζομαι, συνέρχομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-άγερσις, *-εως*, ἡ (*ἐπαγείρω*)· συνάθροισις, συγκέντρωσις ‖ ἄθροισμα.

ἐπᾶγην, παθητ. ἀόρ. 6' τοῦ *πήγνυμι*.

ἐπ-ᾴγῑνέω, ἰων. ἀντὶ *ἐπάγω* (ὃ ὅλ.).

ἐπ-αγλαΐζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἀγλαΐζω, λαμπρύνω, ἔτι μᾶλλον.— Παθητ., καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, ἐπί τινι πράγμ.

ἐπ-αγρυπνέω, μέλ. *-ήσω*· ἀγρυπνῶ ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι ‖ μτφρ. παραφυλάττω, παραμονεύω.

ἐπ-άγω, μελ. *-ξω*· ἀόρ. *6' ἐπήγαγον*· φέρω ἢ ὁδηγῶ πρός τι, ἐπιφέρω. 2) προχωρῶ, ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός, ἐπελαύνω ‖ ἐντεῦθεν, ὑποκινῶ, ὑποδαυλίζω, παρορμῶ ‖ μτφρ. φέρω, ὁδηγῶ τινα εἴς τι πρᾶγμα. 3) βάλλω τι εἰς ἐνέργειαν, χρησιμοποιῶ τι: *ἐπάγω κέντρον*=χρησιμοποιῶ τὸ βούκεντρον ‖ *ἔπαγε γνάθον* = «βάλε ἐμπρός», κυρ. χρησιμοποίησον τοὺς ὀδόντας σου. 4) εἰσάγω, ἐφοδιάζω, παρέχω, χορηγῶ ‖ καλῶ εἰς βοήθειαν. 5) προτείνω, εἰσηγοῦμαι, νομοσχέδιον. 6) εἰσάγω περιπλέον, προσθέτω ‖ προσθέτω ἡμέρας εἰς τὸ ἔτος (τὰς *ἐμβολίμους* καλουμένας), παρεμβάλλω.— ‖ μέσον, φέρω εἰς ἐμαυτόν, προμηθεύω εἰς ἐμαυτόν‖μτφρ. σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανεύομαι. 2) προξενῶ εἰς ἐμαυτόν, ἐπιφέρω εἰς ἐμαυτόν. 3) καλῶ ὡς συμμάχους ‖ ἐπὶ συγγραμμάτων, παρατίθεμαι (παραθέτω), ἀναφέρω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-ᾰγωγή, ἡ (*ἐπάγω*)· τὸ ἐπιφέρειν, προκαλεῖν, τι ‖ προσπορίζειν τι, εἰσάγειν, ἐφοδιάζειν ‖ εἰσβολή, ἐπίδεσις, ἔφοδος.— ‖ Ἐν τῇ Λογικῇ, τὸ προβάλλειν σειρὰν ἐπὶ μέρους παραδειγμάτων, ἐξ ὧν νὰ ἄγεται τις εἰς γενικὸν συμπέρασμα, ἡ κατ' ἐπαγωγὴν ἀπόδειξις.

ἐπ-ᾰγωγός, *ὁν* (*ἐπάγω*)· ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν τι, εἰσάγων κλπ. ‖ ὁ παράγων τι, προάγων τι. — ‖ ὁ δελεάζων, παραπείδων, πλάνος, δελεαστικός.

ἐπ-ᾰγωνίζομαι, μέλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ῐοῦμαι*, ἀποθ.· ἀγωνίζομαι ἐναντίον ἄλλων.

ἐπ-ᾰγώνιος, *ον* (*ἐπί*+*ἀγών*)· ὁ προεδρεύων ἐπὶ τῶν ἀγώνων.

ἐπ-ᾰδω, ἰων. καὶ ποιητ. **ἐπ-ᾰείδω**· μέλ. *-άσομαι*· ᾄδω ἐπὶ τινι ἢ πρός τι. 2) διευθύνω τὴν ᾠδήν.— ‖ ᾄδω πρός τινα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν γοητεύσω (νὰ τὸν θέλγω) ‖ ὅθεν, μετάχειρίζομαι μαγικὰς ἐπῳδὰς («ξόρκια») ‖ μτχ. *ἐπαείδων*=δι' ἐπῳδῶν.

ἐπ-ᾰείρω, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἐπαίρω*.

ἐπ-ᾰέξω· κάμνω τι νὰ αὐξηθῇ, μεγεδύνω.

ἐπᾶδον, ἀόρ. 6' τοῦ *πάσχω*.

ἐπ-αθροίζω, μέλ. *-σω*· συναθροίζω ἐπὶ πλέον.

ἐπ-αιάζω, μέλ. *-ξω·* κράζω *αἰαῖ, αἰάζω* ἐπί τινι, θρηνολογῶ ‖ συμμετέχω θρήνου.

ἐπ-αιγίζω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ* + *αἰγίς*)· ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω.

ἐπ-αιδέομαι, μέλ. *-αιδεσθήσομαι·* ἀόρ. α' *-ηδέσθην·* αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι ‖ μετὰ αἰτ., αἰδοῦμαι (σέβομαι) τινα.

ἐπ-αίνεσις, *-εως,* ἡ (*ἐπαινέω*)· ἔπαινος, ἐγκώμιον.

ἐπ-αινέτης, *-ου,* ὁ (*ἐπαινέω*)· ὁ ἐπαινῶν, ἐγκωμιάζων.

ἐπ-αινετός, *ή, όν·* ἄξιος ἐπαίνου, ἀξιέπαινος ‖ *τὸ ἐπαινετὸν* = τὸ ἄξιον ἐπαίνου, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐγκωμίου. Ἐπίρ. *-τῶς.* Ἐκ τοῦ

ἐπ-αινέω, μέλ. *-έσω,* ἀττ. *-έσομαι,* ἐπ. *-ήσω·* ἀόρ. α' *ἐπῄνεσα,* ἐπικ. *-ησα·* πρκ. *ἐπῄνεκα.*—Παθ. ἀόρ. α' *ἐπῃνέθην* (*ἐπὶ*+*αἰνέω*)· ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω, ἐπικυρῶ ‖ μετὰ δοτ. προσ. συμφωνῶ μετά τινος, συναινῶ, συγκατατίθεμαι ‖ ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω. **2)** = *παραινέω·* συμβουλεύω, συνιστῶ, εὔχομαι κελεύω. — **II** ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆς γινομένης προσφορᾶς, ἐπὶ τὸ εὐγενέστερον, χρησιμοποιεῖται τὸ *ἐπαινῶ*=εὐχαριστῶ (εὐχαριστῶ, δὲν δέλω ἢ δὲν δέχομαι) = λατιν. benigne ἢ gratia est ‖ *κάλλιστ' ἐπαινῶ* = εὐχαριστῶ παρά πολύ (ἀλλά δὲν...)

ἐπ-αίνημι, αἰολ. ἀντὶ *ἐπαινέω* (βλ. λ.).

ἔπ-αινος, ὁ (*ἐπὶ*+*αἶνος*)· ἐπιδοκιμασία, ἔπαινος.

ἐπ-αινός, *ή, όν,* μόνον κατὰ θηλ. *ἐπαινή,* ἐπιτεταμ. ἀντὶ *αἰνή* = καθ' ὑπερβολὴν δεινή, φοβερά.

ἐπ-αίρω, ἰων. καὶ ποιητ. *ἐπαείρω·* μελ. *ἐπαρῶ·* ἀόρ. α' *ἐπῆρα,* ποιητ. *ἐπάειρα.*—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐπήρθην·* πρκ. *ἐπῆρμαι·* σηκώνω ὑψηλά, ὑψώνω ‖ ἐκδειλιάζω, ἐγκωμιάζω. **2)** ἐξεγείρω, ἀφυπνίζω, ἐξερεθίζω ‖ παρακινῶ, πείθω, τινὰ νὰ πράξῃ τι.— **II** ἀμτβ. (ἐξυπακ. *ἐμαυτόν*)· ἐξεγείρομαι, σηκώνομαι, ἀφυπνίζομαι. **2)** (ἐνν. στρατὸν) ἐκκινῶ.— Παθητ., ἐξεγείρομαι, ἀφυπνίζομαι ‖ ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, διά τι.

ἔπαισδον, ἐωρ. ἀντὶ *ἔπαιζον,* πρτ. τοῦ *παίζω.*

ἐπ-αισθάνομαι, μέλ. *-αισθήσομαι·* ἀόρ. β' *-ησθόμην,* ἀποθ.· λαμβάνω αἴσθησιν ἢ ἀντίληψιν πράγματός τινος (μετὰ γεν.) ‖ μετὰ αἰτ., ἀντιλαμβάνομαί τι, μανθάνω τι ‖ μετὰ μτχ., ἀντιλαμβάνομαι ὅτι...

ἐπ-αΐσσω, ἀττ. *-άσσω* ἢ *-άττω·* μέλ. *-αΐξω,* ἀττ. *-άξω·* ἐφορμῶ κατά τινος.— ἐπιπίπτω κατά τινος, προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι.—Μέσον, *ἐπαΐσσομαι ἄεθλον* =ὁρμῶ διά τὸ ἔπαθλον, ἁρπάζω τὸ ἔπαθλον.— **II** *ἐπάσσω πόδα*=κινῶ τὸν πόδα μετὰ σπουδῆς ‖ Παθητ. *χεῖρες ἐπαΐσσονται* = αἱ χεῖρες κινοῦνται ταχέως καὶ ὁρμητικῶς.

ἐπ-άΐστος, *ον* (*ἐπαΐω*)· ἐξακουστός, περιβόητος, πασίγνωστος, φανερός.

ἐπ-αισχύνομαι, μέλ. *-αισχὕνθήσομαι,* ἀποθ.· αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι, ἐπί τινι (διά τι).

ἐπ-αιτέω, μέλ. *-ήσω·* ζητῶ ἐπιπροσθέτως ‖ ἐξαιτοῦμαι, ἱκετεύω.

ἐπ-αιτιάομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· αἰτιῶμαι (κατηγορῶ, ἀποδίδω κατηγορίαν) τινά ἐπί τινι, κατηγορῶ, μέμφομαι ‖ ἀποδίδω εἰς τινα τὴν αἰτίαν τινός.

ἐπ-αίτιος, *ον* (*ἐπὶ* + *αἰτία*)· ὁ κατηγορηθεὶς διά πρᾶγμά τι, ἀξιοκατάκριτος, ἔνοχος.

ἐπ-αΐω, κατὰ συναίρ. *ἐπ-άω·* μέλ. *-ίσω·* ἀκούω, ἐπακούω, δίδω ἀκρόασιν, ἀντιλαμβάνομαι, αἰσθάνομαι. **2)** ἐννοῶ, καταλαμβάνω. **3)** ἔχω γνῶσίν τινος, εἶμαι εἰδήμων (εἰδικός, *ἐπαΐων*).

ἐπ-αιωρέω, μέλ. *-ήσω·* κρατῶ τι μετέωρον ἐπί τινος, τὸ σηκώνω ὑψηλά.— Παθητ. εἶμαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, αἰωροῦμαι ἄνωθεν ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ‖ ὡσ. ἐπικρέμαμαι, ἀπειλῶ.

ἐπ-ἀκολουθέω, μέλ. *-ήσω·* ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐπακολουθῶ ἔπειτα ἀπό τινα ‖ κατοδιώκω τινὰ ὡς ἐχθρόν. **2)** ἀκολουθῶ, παρακολουθῶ, τὴν διάνοιάν τινος, νοῶ, κατανοῶ, καταλαμβάνω. **3)** ὑπακούω, συμμορφοῦμαι. Ἐξ οὗ τὸ

ἐπ-ἀκολούθημα, *-ματος,* τό· συνέπεια· καὶ

ἐπ-ἀκολούθησις, *-εως,* ἡ· τὸ ἐπακολουθεῖν, ἀκολουθία.

ἐπ-ἀκουός, *όν* (*ἐπακούω*)· ἀκροατής, προσεκτικός.

ἐπ-ἀκούω, μέλ. *-ακούσομαι·* ἀόρ. α' *ἐπήκουσα·* δίδω ἀκρόασιν, ἀκροῶμαι, ἀκούω μετὰ προσοχῆς ‖ προσέχω εἰς τι.— **II** ὑπακούω, πείθομαι, ὑποτάσσομαι.

ἐπ-ακρίζω, μέλ. *-σω·* φθάνω εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον πράγματός τινος ‖ *αἱμάτων ἐπήκρισε* = ἔφθασεν εἰς ὕψιστον σημεῖον αἱματηρῶν ἔργων.

ἐπ-ακροάομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· ἀκροῶμαι, «ἀφουκράζομαι».

ἐπ-ακτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐπάγω*)· κυνηγός.

ἐπ-άκτιος, *α, ον* (*ἐπὶ*+*ἀκτή*)· ὁ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ὁ παρὰ τὴν ἀκτήν, παραθαλάσσιος.

ἐπ-ακτός, (*ή*), *όν* (*ἐπάγω*)· ἐπείσακτος, φερόμενος ἔξωθεν, ἐπαγόμενος ἐκ ξένης χώρας, εἰσηγμένος. **2)** ξένος, ἀλλοδαπός, ἐπείσακτος.

ἐπ-ακτρίς, *-ίδος,* ἡ (*ἐπάγω*)· ἐλαφρὸν πλοιάριον, λέμβος.

ἐπ-ἀλάλάζω, μελ *-ξω·* ἐγείρω πολεμικὸν ἀλαλαγμόν.

ἐπ-ἄλαλκέμεν, ἀπαρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπαλέξω.*

ἐπ-ἀλάομαι, ἀόρ. α' *ἐπαλήθην,* ἀποθ.· περιπλανῶμαι, περιέρχομαι.

ἐπ-ἀλαστέω, μελ. *-ήσω·* δυσαρεστοῦμαι, ἀγανακτῶ, ὀργίζομαι, διά τι.

ἐπ-αλγέω, μελ. *-ήσω·* λυποῦμαι, ἀλγῶ, διά τι(να).

ἐπ-ἄλείφω, μελ. *-ψω·* ἀλείφω ἀποπάνω, ἐπιχρίω ‖ στουπώνω δι' ἐπιχρίσεως.

ἐπ-ἀλέξω, μέλ. *-ήσω·* ὑπερασπίζω, βοηθῶ. — **II** ἀποκρούω, ἀπομακρύνω ‖ ἀπρφ. ἀορ. β' *ἐπαλαλκεῖν,* ἐπικ. *-κέμεν.*

ἐπ-ἀληθείς, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπ-αλάομαι* (ὄ βλ.).

ἐπ-αληθῆ, γ' ἑν. Ὑποτ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐπ-αλάομαι.*

ἐπ-ἀληθεύω, μέλ. *-σω·* ἀποδεικνύω ἀληθές, ἐπικυρῶ, ἐπιβεβαιῶ.

ἐπ-ᾱλής, *ὲς* (*ἐπὶ* + *ἅλέα*)· ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, εὐήλιος, ἡλιοφεγγής.—Κατ' ἄλλους β' συνθετ. εἶναι τὸ ἐπίθετ. *ἁλὴς* (=συνηγμένος), ὁπότε *ἐπαλὴς*= πλήρης, πυκνός.

ἐπ-αλκής, *ὲς* (*ἐπὶ* + *ἀλκή*)· σωματώδης, ἰσχυρός.

ἐπ-αλλᾰγή, ἡ (*ἐπαλλάσσω*)· συναλλαγή, ἀντιαλλαγή.

ἐπ-αλλάξ, ἐπίρ. = *ἐναλλάξ* ‖ σταυροειδῶς, σταυρωτά, κατ' ἐναλλαγήν.

ἐπ-αλλᾰσσω, ἀττ. *-ττω·* μέλ. *-άξω·* πρκ. *-ήλλαχα.* —Παθητ., ἀόρ. α' *-ηλλάχθην,* ἀόρ. β' *-ηλλάγην·* πρκ *-ήλλαγμαι·* ἀλλάσσω δέσιν, διασταυρώνω, ἀνταλλάσσω, συναλλάσσω: *πολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντε*=σύροντες τὸ σχοινίον τοῦ πολέμου ἄλλοτε μὲν πρὸς τὰ ἐδῶ ἄλλοτε δὲ πρὸς τὰ ἐκεῖ, τ. ἔ. μαχόμενοι ἀμφιρρεπῆ μάχην.— Παθητ. συνάπτομαι στενῶς.

ἐπ-άλληλος, *ον* (*ἐπὶ* + *ἀλλήλων*)· ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀλλεπάλληλος ‖ συνεχής, ἀδιάκοπος.

ἐπ-ἄλμενος, *ον·* συγκεκ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφάλλομαι.*

ἔπ-αλξις, *-εως,* ἡ (*ἐπαλέξω*)· μέσον ἀμύνης ‖ ἔπαλξις, προμαχών. — Γενικῶς, ἄμυνα, ὑπεράσπισις, προστασία.

ἔπ-αλπνος, *ον* (*ἐπὶ* + *ἄλπνιστος*)· εὐτυχὴς ‖ εὔχάριστος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄλπνιστος*].

ἐπ-ἄλτο, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφάλλομαι.*

ἐπ-ἀλώστης, *-ου,* ὁ (*ἐπὶ* + *ἁλοάω*)· ὁ ἀλωνίζων, ὁ ἐλαύνων τοὺς βοῦς κατὰ τὸ ἀλώνισμα.

ἐπ-ἄμάομαι, μέλ. *-ήσομαι·* ἐπ. ἀορ. α' *ἐπαμησάμην·* μέσον, περισυνάγω τι δι' ἑμαυτόν, ἐπισωρεύω.

ἐπ-αμ-βᾰτήρ, *-ῆρος,* ὁ· ποιητ. ἀντὶ *ἐπαναβάτης* (*ἐπαναβαίνω*)· ὁ ἀναβαίνων ἐπί τινος, ἀναβάτης, ἐπιβάτης: *νόσοι σαρκῶν ἐπαμβατῆρες* = ἀσθένειαι φυόμεναι ἐπὶ τῆς σαρκός, λεπροειδῆ ἐξανθήματα.

ἐπ-ἀμείβω, μέλ. *-ψω·* ἀνταλλάσσω, ἀνταλλάσσω ἐμπορεύματα.— Μέσον, ἀλλάσσω (μεταβαίνων) ἀπό τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον: *νίκη ἐπαμείβεται ἄνδρας* =ἡ νίκη μεταβαίνει (ἔρχεται) ἐναλλὰξ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον (πότε εἰς τὸν ἕνα καὶ πότε εἰς τὸν ἄλλον).

ἐπ-άμερος, *ον,* αἰολ. ἀντὶ *ἐφ-ήμερος.*

ἐπ-αμμένος, ἰων. ἀντὶ *ἐφ-ημμένος,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐφάπτω.*

ἐπ-αμ-μένω, ποιητ. ἀντὶ *ἐπ ανα-μένω.*

ἐπ-ἀμοιβαδίς, ἐπίρ. (*ἐπαμείβω*)· ἀμοιβαίως, ἀλληλοδιαδόχως.

ἐπ-ἀμοίβιος, ον, καὶ **ἐπαμοιβός, ὀν** (*ἐπαμείβω*)· ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὁ ἀμοιβαίως κείμενος, ἀμοιβαῖος.

ἐπ-αμπ-έχω, μέλ. *-αμφέξω*· ἀόρ. *β' ἐπ-ήμπισχον,* ἀπρφ. *ἐπαμπισχεῖν*· ἐνδύω ἐπιπροσθέτως, ἢ σκεπάζω ἀπ' ἐπάνω ‖ ἐπικαλύπτω.

ἐπ-ἀμύντωρ, *-ορος,* ὁ· βοηθός, ὑπερασπιστής. Ἐκ τοῦ

ἐπ-ἀμύνω, μέλ. *-ὔνῶ*· ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειαν, ὑπερασπίζω, βοηθῶ.

ἐπ-αμ-φέρω, ἀντὶ *ἐπαναφέρω.*

ἐπ-αμφοτερίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ΐξω* (*ἐπί+ἀμφότερος*)· κλίνω πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη, παίζω διπλοῦν ποιν.νίδιον ‖ ἀμφιρρέπω, ἀμφιταλαντεύομαι, μεταξὺ δύο γνωμῶν.

ἐπάν, σύνδ. (*ἐπεὶ+ἄν*), μτγν. τύπος τοῦ *ἐπήν.*

ἐπ-ανα-βαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· πρκ. *-βέβηκα*· ἀναβαίνω ἐπί τινος, ἀναβαίνω ἐπάνω εἰς, ἱππεύω.— **II** πορεύομαι πρὸς τὰ μεσόγεια.

ἐπ-ανα-βάλλω, μέλ. *-βἄλῶ*· πρκ. *-βέβληκα*· ἐπιρρίπτω, σηκώνω (καὶ ῥίπτω) ἐπάνω. — Μέσον, ῥίπτω ἐπάνω μου, φορῶ.— **II** ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ σημ. ὡσ. καὶ ἀναβάλλω, ἀναστέλλω, ἐπιβραδύνω.

ἐπ-ανα-βῑβάζω, μέλ. *-βιβάσω,* ἀττ. *-βιβῶ*· μτβτ. τοῦ *ἐπ-ανα-βαίνω*· ἀναβιβάζω ἐπάνω εἰς τι.

ἐπ-ανα-βλῆδόν, ἐπίρ. (*ἐπαναβάλλω*)· «ἀναρριχτά», ἐρριμμένα ἐπάνω, ἐπὶ ἐπανωφορίων π.χ.

ἀπ-ανα-βοάω, μέλ. *-ήσομαι*· ἀνακράζω πάλιν, «ξαναφωνάζω», φωνάζω μὲ δυνατωτέραν φωνήν.

ἐπ-αν-αγαγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπ-αν-άγω.*

ἐπ ἀναγκάζω, μέλ. *-άσω*· ἀναγκάζω διὰ τῆς βίας, ἐξαναγκάζω πάλιν.

ἐπ-ἀνάγκης, ες (*ἐπὶ + ἀνάγκη*)· ἐν χρήσει μόνον καὶ ἀντὶ τοῦ· *ἐπίναγκες* (ἐνν. *ἐστί*)· εἶναι ἐπάναγκες, εἶναι ἀναγκαῖον, ἀνάγκη. 2) τὸ οὐδ. ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἐπίρ. κατ' ἀνάγκην, ἀναγκαστικῶς: *ἐπάναγκες κομῶντες*=τρέφοντες μακρὰν κόμην κατ' ἐπικράτησαν ἔθος (καὶ συνεπῶς κατ' ἀνάγκην).

ἐπ-ἄν-ἀγορεύω· ἀνακηρύσσω δημοσίᾳ (μεγαλοφώνως) ὃλ. *ἐπανεῖπον.*

ἐπ-αν-άγω, μέλ. *-άξω*· ἀόρ. *β' -ανήγαγον*· ὄγω ἐπάνω, φέρω ἐπάνω, ἐξεγείρω, διεγείρω. 2) ἐξυψῶ, ἐκθειάζω, ἀνυψῶ — **II** ὁδηγῶ, φέρω ἢ σύρω ὀπίσω, ἀποσύρω ‖ ἐπαναφέρω ‖ παραπέμπω, ἀναφέρομαι, εἷς τι(να).— **III** ἀμτβ. ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ. **IV** ἐξάγω πλοῖα (τὰ ὁδηγῶ) ἔξω εἰς τὸ πέλαγος.— Παθητ. ἐξέρχομαι (ἀνοίγομαι) εἰς τὸ πέλαγος ἐναντίον τινός.— **V** φέρομαι, μεταφέρομαι εἷς τι μέρος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπ-αν-άγωγή, ἡ (*ἐπανάγω*)· τὸ ἐκπλέειν ἐναντίον τινός, ἐπίδεσις κατὰ θάλασσαν.— **II** ἀνάκλησις, ἐπιστροφή.

ἐπ-ανα-δῐπλάζω· διπλασιάζω, ἐπαναλαμβάνω ἐρωτήσει («ξαναρωτῶ»).

ἐπ-ανα-δεῆσομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· δεῶμαι ἐκ νέου, θλέπω πάλιν.

ἐπ-αν-αίρω· σηκώνω ὑψηλά, ἀνυψῶ.— Μέσον, ἐγείρω («ξεσηκώνω τὸν ἕνα κατὰ τοῦ ἄλλου»).— Παθητ., ἀνεγείρομαι, ἀνίσταμαι.

ἐπ-ανά-κειμαι, παθητ.· εἶμαι τεθειμένος ἐπί τινος ὡς πρόσιμον, ποινή (ἢ ὡς θραβεῖον).

ἐπ-ανα-κλαγγάνω· ὑλακτῶ πάλιν καὶ πάλιν («γαυγίζω κατ' ἐπαναληψιν»).

ἐπ-ανα-κρούω· ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω (τὸ πλοῖον), τὸ κάμνω νὰ ἀνακρούσῃ πρύμναν (*«νὰ χωρήσῃ εἰς τοὐπίσω»*).— Μέσον, ἐπιστρέφω, ἀνακρούω πρύμναν (*«ὑποστρέφω ἐπὶ τοὐπίσω»*).

ἐπ-ανα-κύπτω, μέλ. *-ψω*· τείνω πρὸς τὰ ἄνω, ἔχω διεύθυναιν πρὸς τὰ ἄνω.

ἐπ-ανα-λαμβάνω, μέλ. *-λήψομαι*· ἀναλαμβάνω πάλιν, ἐπαναλαμβάνω, ἐπαναρχίζω.

ἐπ-ἄν-ἁλίσκω, μέλ. *-ἁλώσω*· καταναλίσκω ἐπὶ πλέον, ἐξοδεύω ἀκόμη.

ἐπ-ανα-μένω, μέλ. *-μενῶ*· συνεχίζω ἀναμένων, περιμένω περισσότερον ἀκόμη, διαμένω, παραμένω κάπου μακρότερον τοῦ προβλεπομένου.— **II** περιμένω (διά) τινα, ἀναμένω τινά.

ἐπ-ανα-μῐμνήσκω, μέλ. *-μνήσω*· ὑπενθυμίζω, ὑπομιμνήσκω, πάλιν μνημονεύω ἢ ἀναφέρω εἷς τινα.

ἐπ-ανα-νεόω, μέλ. *-ώσω*· ἀνανεώνω, ἐπαναλομβάνω, ἀναζωογονῶ, ξαναζωντανεύω.

ἐπ-ανα-παύω, μέλ. *-σω*· κάμνω τι(νά) νὰ ἀναπαυθῇ (νὰ ἀκκουμβήσῃ) ἐπάνω εἷς τι.— Μέσον, ἀναπαύομαι, ἀκκουμβῶ, ἐπάνω εἷς τι ‖ μτφρ. στηρίζομαι εἷς τι.

ἐπ-ανα-πηδάω, μέλ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι*· ἀναπηδῶ, πηδῶ ἐπάνω εἷς τι.

ἐπ-ανα-πλέω, μέλ. *-πλεύσομαι*· ἰων. **ἐπαναπλώω,** μέλ. *-πλώσω*· ἀναπλέω κατά τινος — **II** πλέω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἀναβαίνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν: *ἐπαναπλώει ὑμῖν ἔπεα κακά*= κακοὶ λόγοι ἔρχονται (ἀναβαίνουσιν) εἰς τὴν γλῶσσαν ὑμῶν.— **III** πλέω ὀπίσω πάλιν, ἐπιστρέφω πλέον.

ἐπ-ανα-ῥρίπτω καὶ **-έω**· ἀναῥρίπτω εἰς τὸν ἀέρα, ῥίπτω ἐπάνω ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα ‖ ὡς ἀμτθ. (ἐνν. *ἐμαυτόν*)· πηδῶ, τινάσσομαι, ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα.

ἐπ-ανά-σεισις, *-εως,* ἡ· τὸ ἀνασείειν, πάλλειν, εἰς τὸν ἀέρα (ἐπὶ ὅπλων). Ἐκ τοῦ

ἐπ-ανα-σείω, μέλ. *-σω*· οἰκώνω τι πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ σείω, πάλλω, ἐπισείω.

ἐπ-ανά-στᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐπανίστημι*)· ἐξανάστασις, ἐξέγερσις ἐναντίον, ἐπανάστασις.

ἐπ-ανα-στήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *ἐπανίστημι.*

ἐπ-ανα-στρέφω, μέλ. *-ψω,* ἀμτθ.· στρέφω, στρέφομαι, ὀπίσω ἐναντίον τινός, ἀνθίστομαι.

ἐπ-ανα-τείνω, μελ. *-τενῶ*· τείνω τι πρὸς τὰ ἄνω, ἀνατείνω τι πρός τινα: *ἐπανατείνω ἐλπίδας* =παρέχω ἐλπίδας.

ἐπ-ανα-τέλλω, μέλ. *-ανατελῶ*· ἀόρ. *α' -ανέτειλα.* ὑψώνω τι, σηκώνω, ἐγείρω.— **II** ἀμτθ. ἐγείρομαι, ἀνατέλλω (ἐπὶ τοῦ ἡλίου): *ἐπαντέλλων χρόνος* = ὁ ἐπερχόμενος χρόνος, τὸ μέλλον.

ἐπ-ανα-τῑθημι, μέλ. *-θήσω*· ἐπιθέτω.

ἐπ-ανα-φέρω, ποιητ. **ἐπ-αμ-φέρω**· φέρω ὀπίσω (καὶ ῥίπτω) ἐπάνω εἰς ἄλλον ‖ ἀποδίδω τι εἷς τινα, προσάπτω τι εἷς τινα. 2) ὑπολογίζω. 3) κομίζω ὀπίσω ἀγγελίαν.— **II** Παθητ. φέρομαι πρὸς τὰ ἄνω, ὑψώνομαι, σηκώνομαι (ὡς ἀναθυμίασις π. χ).

ἐπ-ανα-φῡσάω, μέλ. *-ήσω*· παίζω τὸν αὐλόν, ἐπαυλῶ, συνοδεύω μέλος τι παίζων τὸν αὐλόν.

ἐπ-ανα-χωρέω, μέλ. *-ήσω*· ἔρχομαι ὀπίσω πάλιν, ἐπανέρχομαι, ὑποχωρῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπ-ανα-χώρησις, *-εως,* ἡ· ἐπιστροφή, ὑποχώρησις.

ἐπ-όν-ειμι (*ἐπὶ+ἀνὰ+εἶμι*) = *ἐπανέρχομαι*· ἐπιστρέφω, ἔρχομαι ὀπίσω πάλιν.— **II** ἀναβαίνω, ἀνέρχομαι, ἀναπέλλω.

ἐπ-αν-εῖναι, ἐπ-αν-είς, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. *β'* τοῦ *ἐπανίημι.*

ἐπ-αν-εῖπον, ἀόρ. *β'*· διακηρύσσω ἢ ὑπισχνοῦμαι δημοσίᾳ.—Ὡς ἀνεστ. τοὐτου εἶναι ἐν χρήσει ὁ *ἐπαναγορεύω.*

ἐπ-αν-είρομαι, ἰων. ἀντὶ *ἐπανέρομαι* (ὃλ. λ.).

ἐπ-αν-ελθεῖν, ἐπανελθών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. *β'* τοῦ *ἐπανέρχομαι.*

ἐπ-αν-έρομαι, ἰων. **-είρομαι**· ἐρωτῶ ἐπανειλημμένως.

ἐπ-αν-έρχομαι, μέλ. *-ελεύσομαι,* ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. *β' ἐπανῆλθον,* πρκ. *ἐπανελήλυθα* (πρβλ. *ἔρχομαι*)· ἔρχομαι πάλιν ὀπίσω, ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω ‖ προσχωρῶ, συγχωρῶ.—**II** ἀναβαίνω, ἀνέρχομαι.

ἐπ-αν-ήκω· ἔχω ἔλθει πάλιν ὀπίσω, ἔχω ἐπιστρέψει, ἐπιστρέφω.

ἐπ-ανθέω, μελ. *-ήσω* (*ἐπὶ+ἄνθος*)· ἀνθῶ, ἀνθίζω, εἶμαι ἀνθισμένος ‖ μτφρ., ἐπὶ ἀλμυρᾶς κρούστας (πέτσας, φλοιοῦ) σχηματιζομένης ἐπὶ ἐπιφανείας, ἢ ἐπὶ τοῦ χνοῦ τῆς κάτω σιαγόνος ‖ γενικῶς, εἶμαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, φαίνομαι καθαρά.

ἐπ-ανθίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ΐξω* (*ἐπὶ+ἄνθος*)· κοσμῶ μὲ ἄνθη, στολίζω μὲ ἄνθη ‖ γενικῶς, κάμνω τι νὰ ἀφθονῇ, καλύπτω τι μέ τι.

ἐπ-ανδρᾰκίδες, *-ων,* αἱ· μικροὶ ἰχθύες ψηνόμενοι ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. Ἐκ τοῦ

ἐπ-ανδρᾰκίζω, μέλ. *-σω·* ψήνω (*ὀπτῶ*) ἐπὶ ἀνθρακιᾶς (ἐπάνω εἰς τὰ κάρβουνα).

ἐπ-αν-ίημι, μέλ. *-αν-ήσω·* ἐπαφίημι, ἀφίνω τι νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, χαλαρώνω, ἀπολύω, ἀποπέμπω.— **II** ἀμτδ. μετὰ γεν., χαλαροῦμαι, ἐλαττοῦμαι, παύομαι ‖ ἀποθαρρύνομαι.

ἐπ-αν-ἴσόω, μέλ. *-ώσω·* καθιστῶ ἴσον, ἐξισώνω.

ἐπ-αν-ίστημι, μέλ. *-στήσω·* σηκώνω, ἐγείρω, πάλιν, ἀνεγείρω ‖ κάμνω τινὰ νὰ ἐγερθῇ.— **II** Παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην,* πρκ. *-ανέστηκα,* ἀμτδ. σηκώνομαι, ἐγείρομαι, ἔπειτα ἀπὸ ἄλλον, ἢ κατὰ διαταγὴν ἄλλου τινός ‖ γενικῶς, ἐγείρομαι, σηκώνομαι ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἀνεγείρομαι, ἀνυψοῦμαι, κτίζομαι. 2) ἐγείρομαι ἐναντίον τινός, ἐπαναστατῶ κατά τινος.

ἐπ-αν-ορθόω, μέλ. *-ώσω·* οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι λαμβάνουσι διπλῆν αὔξησιν: πρτ. *ἐπ-ην-ώρθουν,* ἀόρ. α' *ἐπ-ην-ώρθωσα* κλπ.· στήνω τι ὄρθιον, τὸ σηκώνω καὶ τὸ στήνω εἰς τὴν προτέραν του θέσιν ‖ τὸ ὀρθώνω πάλιν ‖ γενικῶς, διορθώνω, βελτιώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-αν-όρθωσις, *-εως,* ἡ· ἀποκατάστασις ‖ διόρθωσις, βελτίωσις.

ἐπ-αν-τέλλω, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἐπ-ανα-τέλλω.*

ἐπ-άντης, *ες* (*ἐπὶ*+*ἄντα*)=*ἀνάντης* (δ βλ.), ἀντίθ. τῷ *κατάντης.*

ἐπ-αντιάζω, μέλ. *-άσω·* συναντῶ, ἀπαντῶ.

ἐπ-αντλέω, μέλ. *-ήσω·* ἀντλῶν χύνω τι ἐπάνω εἴς τι, περιχύνω, κατακλύζω.— Παθητ., περιχύνομαι, κατακλύζομαι, ὑπερπληροῦμαι.

ἐπ-ἄνῦω, μέλ. *-ύσω·* φέρω τι εἰς τέλος, τελειώνω, συμπληρῶ.— Μέσον, προμηθεύω, παρέχω.

ἐπ-άνω, ἐπίρ. (*ἐπὶ* + *ἄνω*)· εἰς τὸ ἄνω μέρος, ἐπάνω ‖ μετὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνει δύναμιν ἐπιθ.: *ὁ ἐπάνω πύργος*=ὁ ἄνω (ὁ ἀνώτερος, ὁ «πιὸ ἐπάνω») πύργος.— **II** ἐπὶ χρόνου, πρίν, πρότερον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπάνωθεν, ποιητ. **-θε,** ἐπίρ. (*ἐπάνω*)· ἀπὸ ἐπάνω, ἄνω ‖ *οἱ ἐπάνωθεν* (ἐπὶ χρόνου) = οἱ ἄνθρωποι τῶν προγενεστέρων χρόνων.

ἐπ-άξιος, *ον* καὶ *-α, -ον* (*ἐπὶ* + *ἄξιος*)· ἄξιος, ὁ ἀξίζων τι, ἀντάξιος (μετὰ γεν.) ‖ ἀπόλ., ἄξιος, πρέπων, ἁρμόδιος. 2) ἄξιος μνείας.— Ἐπίρ. *-ως.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-αξιόω, μέλ. *-ώσω·* κρίνω ἄξιον, ὀρθόν, μετ' ἀπρφ., λατιν. dignor.— **II** προσδοκῶ, ὑποθέτω, πιστεύω.

ἐπ-αξόνιος, *ον* (*ἐπὶ* + *ἄξων*)· ὁ (στηριζόμενος) ἐπὶ τοῦ ἄξονος.

ἐπάζω, δωρ. β' ἐνικ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πήγνυμι.*

ἐπ-άοιδή, ἡ (*ἐπαείδω*)· ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἐπῳδή.*

ἐπ-άοιδός, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ἐπῳδός.*

ἐπ-άπειλέω, μέλ. *-ήσω·* ἐπισείω τι ὡς ἀπειλὴν πρός τινα, φοβερίζω ‖ προσθέτω ἀπειλάς, ἀπειλῶ ἐπὶ πλέον, ἐπαπειλῶ.

ἐπ-απο-δύομαι, μέσον· ἐκδύομαι καὶ ἀρχίζω νὰ ἐργάζωμαι («ἀνασκουμπώνομαι στὴ δουλιά»).

ἐπ-απο-θνήσκω, μέλ. *-θανοῦμαι·* ἀποθνήσκω μαζὶ μέ τινα, ἢ ἔπειτα ἀπὸ τινα.

ἐπ-απο-πνίγω, μελ. *-ξω·* πνίγω ἐπὶ πλέον (ἄλλων πνιγέντων), ἀποπνίγω ἐπί τινι ‖ παθητ. ἀόρ. β' *ἐπ-απ-επνίγην.*

ἐπ-άπτω, ἰων. ἀντὶ *ἐφ-άπτω.*

ἐπ-ᾱπύω, δωρ. ἀντὶ *ἐπηπύω.*

ἐπ-αρά, ἰων. **ἐπ-αρή,** ἡ (*ἐπὶ*+*ἀρά*)· κατάρα κατά τινος, βλασφημία. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-αράομαι, μέλ. *-άσομαι,* ἐπ. *-ήσομαι·* πρκ. *ἐπ-ήρᾱμαι,* ἀποθ.· ἐκφέρω κατάρας κατά τινος, καταρῶμαι, βλασφημῶ ‖ *ἐπαρᾶσθαι λόγον*= ἐκτομίζειν κατάραν.

ἐπ-αραρίσκω, μέλ. *ἐπάρσω·* ἀόρ. α' *ἐπῆρσα·* ἀόρ. β' *ἐπήρᾰρον·* προσαρμόζω τι εἰς τι ἢ ἐπί τινος, στερεώνω εἰς τι.— **II** ἀμτδ. ἐν τῷ μέσ. πρκ. *ἐπάρηρα·* προσαρμόζομαι καλῶς, ἀκριβῶς ‖ μτχ. *ἐπαρηρώς* = καλῶς ἡρμοσμένος, ἑστηριγμένος ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ἡ συγκεκ. μτχ. ἀορ. *ἐπάρμενος* (= καλῶς προσηρμοσμένος, παρεσκευασμένος, ἕτοιμος).

ἐπ-άρας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπαίρω.*

ἐπ-ᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω·* ῥίπτομαι ἐπί τινος, προσαράσσω.

ἐπ-άρᾰτος, *ον* (*ἐπαράομαι*)· ὁ ὑποκείμενος εἰς κατάραν, ἐπικατάρατος, κατηραμένος.

ἐπ-άργεμος, *ον* (*ἐπὶ*+*ἄργεμον*)· ὁ ἔχων λευκὴν κηλῖδα εἰς τὸν ὀφθαλμόν (πάσχων ἀπὸ ἄργεμον, ἀπὸ λεύκωμα τῶν ὀφθαλμῶν).— **II** μτφρ. σκοτεινός, ἀμυδρός, ἀσαφής.

ἐπ-άργῡρος, *ον* (*ἐπὶ*+*ἄργυρος*)· ὁ ἐπηργυρωμένος, κεκαλυμμένος μὲ ἄργυρον.

ἐπ-ᾰρήγω, μέλ. *-ξω·* ἐπ.βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-άρηξις, *-εως,* ἡ· βοήθεια, ἐπικουρία.

ἐπ-άρηρα, -ειν, ἀμτδ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *ἐπ-αραρίσκω* (βλ.λ.).

ἐπ-άριστερος, *ον* (*ἐπὶ*+*ἀριστερός*)· ὁ πρὸς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, πρὸς τὰ ἀριστερὰ ‖ μτφρ. ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος, ἀνάποδος (πρβλ. Γαλλ. **gauche**).

ἐπ-άρκεσις, *-εως,* ἡ· βοήθεια, ἐπικουρία. Ἐκ τοῦ

ἐπ-αρκέω, μελ. *-έσω·* ἀόρ. α' *ἐπ-ήρκεσα·* ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, ἐμποδίζω ‖ *ἐπαρκέω τινί τι* = ἀποκρούω (ἀποτρέπω) τι ἀπό τινος. 2) μετ' αἰτ. πράγμ. μόνον· ἐμποδίζω, κωλύω. 3) μετὰ δοτ. προσ. μόνον· βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς ἐπικουρίαν τινός, προστατεύω, προφυλάσσω, ὑπερασπίζω.— **II** χορηγῶ, ἐφοδιάζω, μεταδίδω.— **III** ἀπολ., εἶμαι ἐπαρκής, εἶμαι ἀρκετός, ἐπαρκῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-αρκούντως, ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐνεστ.· ἐπαρκῶς, ἀρκετά.

ἐπ-άρμενος, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπαραρίσκω·* καλῶς προσηρμοσμένος, καλῶς παρεσκευασμένος.

ἐπ-άρουρος, *ον* (*ἐπὶ* + *ἄρουρα*)· ὁ ἐπὶ τῆς γῆς ὤν, ἐπίγειος ‖ προσκεκολλημένος εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ καλλιεργῶν αὐτοὺς ὡς δουλοπάροικος (λατ. **adscriptus glebae**).

ἐπ-αρτάω, μέλ. *-ήσω·* κρεμῶ τι ἐπάνω εἴς τι ἢ ἀπό τινος.— Παθητ., *φόβος ἐπήρτηται*=φόβος ἐπικρέμαται, ἐπίκειται, ἐπαπειλεῖται.

ἐπ-αρτής, *ὲς* (*ἐπὶ*+*ἀρτέω*)· ἕτοιμος, παρεσκευασμένος.

ἐπ-αρτύω καὶ **-αρτύνω·** συναρμολογῶ, προσαρμόζω, στερεώνω ἐπί τινος.— **II** ἑτοιμάζω, παρασκευάζω.— Μέσον, παρασκευάζω δι' ἐμαυτόν.

ἐπ-αρχία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπάρχου ‖ τὸ ὑπὸ ἐπάρχου διοικούμενον διαμέρισμα ἐπικρατείας τινός. Ἐκ τοῦ

ἔπ-αρχος, *ον* (*ἐπὶ*+*ἀρχή*)· ἀρχηγός, ἡγεμών (*ὁ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς*) ‖ κυβερνήτης περιοχῆς τινος, ὁ καὶ νῦν ἔπαρχος.

ἐπ-άρχω, μέλ. *-ξω·* εἶμαι ἔπαρχος, κυβερνήτης ἐπαρχίας. 2) διοικῶ καὶ τι ἄλλο ἐπὶ πλέον τῶν ἰδικῶν μου.— **II** μέσον, *ἐπάρχομαι·* ἄρχομαι (ἀρχίζω) ἐκ νέου· *ἐπήρξαντο δεπάεσσιν* = ἤρχισαν πάλιν μὲ τὰ ποτήρια (νὰ χύνουν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια) ‖ γενικῶς, παρέχω, ἐφοδιάζω, διανέμω.

ἐπ-ᾰρωγός, ὁ (*ἐπαρήγω*)· βοηθός, ἐπίκουρος.

ἐ-παρ-ῴνουν, πρτ τοῦ *παρ-οινέω.*

ἐπᾰσάμην, ἀόρ. α' τοῦ *πατέομαι.*

ἐπ-ασκέω, μέλ. *-ήσω·* ἀόρ. α *-ήσκησα·* ἐπιμελῶς ἐκτελῶ, ἐργάζομαι ἐντατικῶς εἴς τι. — **II** περικοσμῶ, καλλωπίζω.— **III** ἀσκῶ, ἐξασκῶ μετέρχομαι ‖ ἀσκῶ ἐμαυτὸν (γυμνάζομαι) εἴς τι ‖ καλλιεργῶ.

ἐπ-ασσύτερος, *α, ον* (*ἐπὶ* + *ἄσσον*)· ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον.

Ἔτυμ.: τὸ σύνθετον ἐσχηματίσθη ἀπὸ ἐπιρ. **ἐπ-αν-συ,* πρβλ. *ἀσσυτία* (=*ἄλλα ἐπ' ἄλλοις,* καθ' Ἡσύχ.), ὁμηρ. *πασσυδίῃ* (=ἐν πάσῃ σπουδῇ), *σεύω* (πρκ. *ἔσσυμαι*). Κατὰ ταῦτα *ἐπασσύτερος* (**ἐπ-αν-συ-τό-τερος* καθ' ἁπλολογίαν.

ἐπασσῦτερο-τρῐβής, *ὲς* (*ἐπασσύτερος* + *τρίβω*)· ὁ ἐπακολουθῶν εὐθὺς μετὰ τὸν ἄλλον, ἀλλεπάλληλος.

ἐπ-αστράπτω, μέλ. *-ψω·* ἀστράπτω εἴς τι ἢ ἐπί τινι, ἀστράπτω προσέτι.

ἐπ-άττω, ἀττ. ἀντὶ *ἐπ-αΐσσω* (ὃ βλ.).
ἐπ-αυδάω, μελ. *-ήσω·* ἐπιφωνῶ (λέγω ἐπιπροσοδέτως)—μέσον, ἐπικαλοῦμαι.
ἐπαύθην ἢ **ἐπαύσθην,** παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *παύω.*
ἐπ-αυλέω, μέλ. *-ήσω·* παθητ. πρκ. *ἐπηύλημαι* (*ἐπὶ* +*αὐλός*)· παίζω τὸν αὐλόν συμφώνως πρός τι, συνοδεύω.—Παθητ. παίζομαι συνοδείᾳ αὐλοῦ.
ἐπ-αυλίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀποθ.· καταλαμβάνω κατοικίαν εἴς τι μέρος, κατοικῶ πλησίον τινός ‖ στρατοπεδεύω πλησίον που‖διανυκτερεύω μετά τινος.
ἐπ-αυλις, *-εως,* ἡ (*ἐπὶ* + *αὖλις*)· τόπος διά νά διέλθῃ τις τὴν νύκτα του, ἀγροτικὴ κατοικία ‖ κατάλυμα.
ἔπ-αυλος, ὁ (*ἐπὶ* + *αὐλή*), πληθ. *ἔπαυλοι,* οἱ, καὶ *ἔπαυλα,* τά· μάνδρα διά κτήνη, στοῦλος ‖ γενικῶς, κατοικία, οἶκος.
ἐπ-αυξάνω ἢ **ἐπαύξω,** μέλ. *-αυξήσω·* αὐξάνω τι, τὸ κάμνω νά αὐξηθῇ, μεγεθύνω.—Παθητ. αὐξάνομαι.
ἐπ-αυρεῖν ἐπ. **-έμεν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπαυρίσκομαι.*
ἐπ-αυρέω=*ἐπαυρίσκομαι.*
ἐπ-αύρεσις, *-εως,* ἡ (*ἐπαυρίσκομαι*)· καρπός, ὄφελος ἢ ζημία, προερχόμενα ἐκ τινος πράγματος ‖ ἀπόλαυσις, κάρπωσις
ἔπ-αυριον, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐπ' αὔριον·* αὔριον, τὴν ἄλλην ἡμέραν («ταχιά»).
ἐπ-αυρίσκομαι, ἀποθ. (τὸ ἐνεργ. *ἐπαυρίσκω* ἄπαξ μόνον ἀπαντᾷ, καὶ τὸ ἁπλοῦν *αὐρίσκω* ἢ *αὐρίσκομαι* δὲν εἶναι ἐν χρήσει)· μέλ. *ἐπαυρήσομαι·* ἐνεργ. ἀόρ. β' *ἐπηῦρον,* ὑωρ. *ἐπαῦρον,* γ' ἐνικ. ὑποτ. *ἐπαύρῃ,* ἀπρφ. *ἐπαυρεῖν* ἐπ. *-έμεν·* μέσ. ἀόρ. β' *ἐπηυρόμην,* ἐπικ. β' ἐν. Ὑποτ. *ἐπαύρηαι,* γ' πληθ. *-ωνται·* μετέχω τινός, λαμβάνω τι, ἀπολαύω μερίδιον ἐκ τινος πράγμ. ‖ φθάνω τι, ἐγγίζω τι, ἐπιψαύω τι.— Μέσον, καρποῦμαι τὰ ἀποτελέσματα (τοὺς καρποὺς) πράγμ. τινός, εἴτε καλὰ εἶτε κακὰ εἶναι ταῦτα (μετὰ γεν.) ‖ συχνότερον ἐν κακῇ σημασ. (μετὰ πικρᾶς εἰρωνείας): *ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος*=ἵνα πάντες ἀπολαύσωσι τὴν κακότητα τοῦ βασιλέως, ἵνα πάντες τὸν γνωρίσωσι (πρὸς ζημίαν των) ‖ *οἷω μιν ἐπαυρήσεσθαι*=νομίζω ὅτι θὰ αἰσθανθῇ τὰς συνεπείας. 2) μετ' αἰτ. πράγμ. ἐπιφέρω, προξενῶ, κατά τοῦ ἑαυτοῦ μου. [ἀγνώστου ἐτυμολ.].
ἐπ-άῦσον, Προστ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπ-αὔω· ἐπαύσας* μτχ.
ἐπ-αϋτέω, μέλ. *-ήσω·* ἀνακραυγάζω, ἀλαλάζω, ἐπί τινι, *ἐπ-ευφημέω* ‖ κάμνω προσέτι δόρυβον, προσφωνῶ.
ἐπ-αυτοφώρῳ, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐπ' αὐτοφώρῳ*= λατιν. in ipso furto = ἐν αὐτῇ τῇ κλοπῇ ἢ ἐν αὐτῇ τῇ πράξει (συνελήφθη δηλ. ἐν ᾧ ἔκλεπτεν ἢ ἐν ᾧ ἔπραττεν ἄλλο τι κακόν).
ἐπ-αυχένιος, *ον* (*ἐπὶ*+*αὐχήν*)· ὁ ἐπὶ τοῦ αὐχένος ἢ διὰ τόν αὐχένα.
ἐπ-αυχέω, μέλ. *-ήσω·* καυχῶμαι ἐπί τινι, κομπάζω, μεγαλαυχῶ
ἐπ-αΰω, μελ. *-αὔσω·* ἐπιβοῶ, ἐπιφωνῶ.
ἐπ-αφ-αυαίνομαι, παθητ.· ξηραίνομαι, στεγνώνομαι.
ἐπ-άφάω, μέλ. *-ήσω·* ἐπιψαύω, ἐγγίζω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, θωπεύω, χαϊδεύω.
ἐπ-αφή, ἡ (*ἐπαφάω*)· τὸ ἐφάπτεσθαι, ψηλάφημα ‖ χειρισμός, μεταχείρισις.
ἐπ-αφ-ίημι, μέλ. *-αφήσω·* ῥίπτω τι κατά τινος, ἐκσφενδονίζω τι κατά τινος ‖ ἀφίνω τι ἐλεύθερον (νὰ ἐπέλθῃ) κατά τινος.
ἐπ-αφρίζω, μελ. *-σω·* ἀφρίζω, ἐκβάλλω ἀφρούς, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ‖ μτφρ. φλυαρῶ, ἀποκαλύπτω, κοινολογῶ.
ἐπ-αφρόδῑτος, *ον* (*ἐπὶ* + *Ἀφροδίτη*)· ἀξιαγάπητος, θελκτικός (λατιν. venustus).
ἐπ-αφῦσσω· ἐπαντλῶ, ἀντλῶ ἀκόμη ‖ ἐπιχέω.
ἐπ-αχθής, *ές* (*ἐπὶ* + *ἄχθος*)· βαρύς, στιβαρός ‖ φορτικός, δυσάρεστος, ὀχληρός, λυπηρός, ἀνιαρός.
ἐπ-άχθομαι, παθητ.· ἄχθομαι (λυποῦμαι, ἀτενοχωροῦμαι) ἐπί τινι (διά τι).
ἐπ-αχλύω, μέλ. *-ύσω* (*ἐπὶ*+*ἀχλύς*)· εἶμαι ἀμυδρός ἢ ἀσαφής.
ἐπαχύνθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *παχύνω.*
ἐπ-εάν, ἰων. ἀντὶ *ἐπήν.*
ἐπ-έβᾰλον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιβάλλω.*
ἐπ-έβην, ἐπέβησα, ἀόρ. β' καὶ α' τοῦ *ἐπιβαίνω.*
ἐπ-εβίων, ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιβιόω* (ὡσαὶ ἐξ ἐν. *ἐπιβίωμι*).
ἐπ-έβρῑσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐπιβρίθω.*
ἐπ-εγ-γελάω, μέλ. *-άσομαι·* γελῶ ἐπί τινι, περιγελῶ, χλευάζω, ἐπισκώπτω.
ἐπ-εγέγραπτο, γ' ἐν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ *ἐπιγράφω.*
ἐπ-εγείρω, μέλ. *-εγερῶ·* ἀφυπνίζω, ἐξεγείρω, σηκώνω ἐπάνω ‖ διεγείρω, ἐξερεθίζω.— Παθητ., ἐγείρομαι ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀφυπνίζομαι ‖ *ἐπέγρετο, ἐπεγρόμενος,* γ' ἐν. Ὁριστ. καὶ μτχ. ἐπικ. παθ. ἀορ. β'.— ‖ ἀμτβ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἐνεργ. παραχ. *ἐπεγρηγορὼς*= ἔξυπνος.
ἐπ-εγ-κᾰλέω, μέλ. *-έσω·* φέρω κατηγορίαν κατά τινος ‖ ἐγκαλῶ (κατηγορῶ) προσέτι.
ἐπ-εγ-κάπτω, μελ. *-ψω·* «χάφτω», καταπίνω, καταβροχθίζω.
ἐπ-εγ-κελεύω, μέλ. *-σω·* παρορμῶ, παρακινῶ ‖ δίδω διαταγήν ἢ σύνθημα εἰς ἄλλους.
ἐπ-έγνων, ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιγιγνώσκω:*
ἐπ-έγρετο, γ' ἐν. ἐπικ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπεγείρω.*
ἐπ-εγρήγορα· βλ. *ἐπεγείρω* II.
ἐπ-εγρόμενος, μτχ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπεγείρω.*
ἐπ-εγ-χέω, μέλ. *-χεῶ·* ἐγχέω (χύνω μέσα) εἴς τι ἢ ἐπιπροσδέτως.
ἐπ-έδεξα, ἰων. ἀντὶ *ἐπέδειξα,* ἀόρ. α' τοῦ *ἐπιδείκνυμι.*
ἐ-πέδησα, ἀόρ. α' τοῦ *πεδάω.*
ἐπ-εδόθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπιδίδωμι.*
ἐπ-έδρᾰμον, ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιτρέχω.*
ἐπ-έδρη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἐφέδρα.*
ἐπ-έδῡν, ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιδύω.*
ἐπ-έθηκα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐπιτίθημι.*
ἐπεί, ἐπικ. καὶ **ἐπειὴ** (*ἐπί*), σύνδ. : I 'ΕΠΙ' ΧΡΟΝΟΥ· μετὰ ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου.— II 'ΕΠΙ' ΑΙΤΙΑΣ ἐπειδή, διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ.— III *ἐπεὶ ἄρ, ἐπεὶ ἄρα*=ἀφ' οὗ λοιπόν. 2) *ἐπεὶ ῥ᾽ὖν*=ὅτε λοιπόν. 3) *ἐπεί περ*=ἐπειδὴ πράγματι, ἀφ' ὅτου τῷ ὄντι.

Ἔτυμ.: ἐπ-εἰ ἀρχικὴ σημασ. = ἐπὶ τούτου, περὶ τούτου, νὰ γνωρίζῃ τις ὅτι... ‖ ἔπειτα ἐσήμαινε : ἀφ' οὗ, τότε. πρβλ. *εἶ-τα, ἔπ-ειτα·*— ἰων. *ἐπὴν* ‹*ἔπε*[*ἰ*] *ἂν*·— ἀττ. *ἐπᾶν* ‹*ἐπὴ ἂν* (πρβλ. Ἠλ. ἐν ἐπιγρ. *ἐπή*)· — Ὁμηρ. *ἐπεὶ-ἠ* (= ἀφ' οὗ ἢ ἐπειδὴ τῇ ἀληθείᾳ), πρβλ. τὸ βεβαιωτ. *ἦ* (=τῇ ἀληθείᾳ, πράγματι), *ἦ-τοι,* ἰαπετ. **ἔ**.— *ἐπει-ϑή,* πρβλ. *δή, δῆτα, δή που, ἤ δη.* — ἀττ. *ἐπειδᾶν* ‹*ἐπειδὴ ἄν.*

'ΕΠΕΪ'ΞΩ, μέλ. *-ξω·* πρτ. *ἤπειγον* ἐπ. *ἔπειγον·* ἀόρ. α' *ἤπειξα.*—Παθητ., μέσ. μέλ. *ἐπείξομαι* (ἐν παθητ. σημ.)· ἀόρ. α' *ἠπείχθην·* πιέζω, πιέζω διά τοῦ βάρους μου, βαρύνω.—Παθητ. καταπιέζομαι. 2) πιέζω σκληρά, καταπιέζω, στενοχωρῶ (διώκων). — II ὁρμῶ πρός τὰ ἐμπρός, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω.— Μέσον, ἐπισπεύδω τι δι' ἑαυτόν. — Παθητ. ἐπείγομαι, βιάζομαι, σπεύδω, νὰ πράξω τι ‖ ὡσ. ἀπολ. σπεύδω, ἐπισπεύδω, βιάζομαι ‖ μτχ. *ἐπειγόμενος* ὡς ἐπίθ. = ταχύς, γοργός, ὁρμητικός, βίαιος, παράφορος, ἔνδερμος, διακαής.— III ἀμτβ =παθητ.· σπεύδω.

Ἔτυμ.: δὲν παράγεται οὔτε ἐκ ῥ. **αἰg-** τῶν λ. λ. *αἴγες* (= κύματα θαλάσσης), *αἰγὶς* (=δύελλα), *αἴγλη* (=λάμψις φωτός), ἴ*jali* (κινοῦμαι τρέμων), οὔτε ἐκ ῥ. **αἰβ-** (= πηδᾶν) ἐν τῇ λ. *αἶξ, ἴξαλος* (ὁμηρ. λ. = σκιρτῶν, πηδῶν)· ἴλ. καὶ *ἴκταρ.*

ἐπειδ-άν, σύνδ. (*ἐπειδὴ*+*ἄν*)· ὅτε δήποτε, ὁποτεδήποτε, ὁσάκις, εὐθὺς ὡς, ἅμα, ἀφ' οὗ.
ἐπει-δή (*ἐπεὶ*+*δή*), σύνδεσμος : I ἐπὶ χρόνου : ἀφ' ὅτου, ἀφ' οὗ, κατόπιν, μετὰ ταῦτα, ὅτε (λατ. posiquam).— II ἐπὶ αἰτίας (αἰτιολ. σύνδ.): ἀφ' οὗ, ἐπειδή, διότι.— *ἐπειδή περ* = ἀφ' οὗ (ἐπειδή) τῷ ὄντι, ἐπειδὴ τώρα.
ἐπ-εῖδον, ἀπρφ. *ἐπιδεῖν·* ἀορ. β', ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ὡς τοιοῦτος λαμβάνεται ὁ *ἐφοράω*)· θεῶμαι, παρατηρῶ ἰδιαιτέρως, ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, βλέπω,

2) ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ συνεχῶς, ζῶ διὰ νὰ ἴδω τι || λαμβάνω πεῖραν.

ἐπειὴ ἢ **ἐπεὶ ἦ,** ἐπίρ. ἐπειδή **τῷ ὄντι, ἐπειδὴ** ἀληθῶς.

ἐπ-είη, γ' ἑνικ. Εὐκτ. τοῦ **ἔπειμι.**

ἐπ-εικάζω, μέλ. **-σω·** καθιστῶ τι(να) ὅμοιον πρός ...τι (να)· **δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ ;** = ἐπιτυγχάνω (εὑρίσκω τὸ ἀληθὲς) ὑποθέτων (εἰκάζων) ὅτι αὕτη εἶναι σύζυγός του ;— **II** γενικῶς, συμπεραίνω, εἰκάζω, συνάγω || **ὡς (ἢ ὅσ') ἐπεικάσαι** = ὅσον δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ (νὰ μαντεύσῃ).

ἐπεί-κεν, ἐπείκε ἢ ἐπεί κεν, ἐπεί κε· ἐπικ. τύποι ἀντὶ **ἐπεάν, ἐπὴν** (ἀ βλ.).

ἐπ-είληφα, -ημμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **ἐπιλαμβάνω.**

ἔπ-ειμι (Α), ἀπρφ. **ἐπ εἶναι,** πρτ. **ἐπῆν·** μέλ. **ἐπέσομαι (ἐπὶ+εἰμί)·** εἶμαι (ἢ ὑπάρχω) ἐπάνω εἴς τι.— **II** εἶμαι προσηλωμένος εἴς τι || ἐπὶ ἀμοιβῶν καὶ ποινῶν, εἶμαι καθωρισμένος διά τι.— **III** ἐπὶ χρόνου, εἶμαι μετὰ ταῦτα, εἶμαι εἰς τὸ ἑξῆς || εἶμαι καθ' ὁδόν, φθάνω, ἐπίκειμαι, ἐπικρέμαμαι.— **IV** εἶμαι ἐπὶ κεφαλῆς, προΐσταμαι (λατ. **praeese**).— **V** προστίθεμαι, εἶμαι ἐπὶ πλέον, πλεονάζω.

ἔπ-ειμι (Β), ἀπρφ. **ἐπιέναι·** ἐπ. πρτ. **ἐπήϊα, -ας, -ε,** γ' πληθ. **ἐπήϊσαν, ἐπῆσαν·** μέλ. **ἐπισέσομαι,** μτχ. μέσ. ἀορ. **α' ἐπισεσαμένη (ἐπὶ+εἶμι)·** ἔρχομαι ἢ πηγαίνω πρός τι || ἐμφανίζομαι || ἀπολ. ἔρχομαι ἐγγύς, πλησιάζω, προσεγγίζω. **2)** ἐπέρχομαι, ἐπιτίθεμαι, ἐναντίον τινός: **οἱ ἐπιόντες** = οἱ ἐπιτιθέμενοι, οἱ εἰσβολεῖς. **3)** ἐπὶ συμβάντων, γεγονότων· ἐπέρχομαι, συμβαίνω, καταφθάνω. **4)** ἐμφανίζομαι ἐπὶ σκηνῆς.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἔρχομαι ἔπειτα ἀπό ἄλλο(ν), ἀκολουθῶ, ἐπακολουθῶ, διαδέχομαι || **ἡ ἐπιοῦσα ἡμέρα**=ἡ ἐπομένη, ἡ ἐρχομένη, ἡμέρα || **ὁ ἐπιὼν**=ὁ διαδεχόμενος τινα, ἢ καὶ ὡς τό: **ὁ τυχὼν**=ὁ πρῶτος τυχὼν (ποὺ ἔρχεται) || **τὸ ἐπιὸν**= πᾶν ὅ,τι συμβαίνει εἴς τινα (ἢ καί: τὸ μέλλον).— **III** διατρέχω, διέρχομαι.— **IV** ἐπιδεωρῶ καὶ ἀριθμῶ.

ἐπ-είνῡμι, ἰων. ἀντὶ **ἐρέννυμι·** ἀπρφ. μέσ. **ἐπείνυσθαι,** ἰων. ἀντὶ **ἐφέννυσθαι** (ἐνδύεσθαι).

ἐπεί-περ, ἀντὶ δύο λέξ. **ἐπεί περ·** ἐπειδὴ πράγματι, ἀφ' ὅτου, τῷ ὄντι || ἐπειδὴ καί, ἐπειδὴ ὅμως.

ἐπ-είπον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ ἐν χρήσει· ἀπρφ. **ἐπειπεῖν,** μτχ. **ἐπειπών·** λέγω (ὁμιλῶ) προσέτι (πρός τοῖς ἄλλοις), λέγω περὶ ἄλλου.

ἔπειρα, ἀόρ. α' τοῦ **πείρω.**

ἐπείρομαι, ἰων. ἀντὶ **ἐπέρομαι.**

ἐπ-ειρυσάμενος, ἰων. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπερύω.**

ἐπειρώατο, ἰων. γ' πληθ. πρτ. τοῦ **πειράομαι.**

ἐπ-ειρωτέω, ἰων. ἀντὶ **ἐπερωτάω.**

ἐπ-ειρώτημα, -ησις, ἰων. ἀντὶ **ἐπερώτημα, -ησις.**

ἔπεισα, ἀόρ. α' τοῦ **πείθω.**

ἐπ-εισ-αγωγή, ἡ **(ἐπὶ+εἰσάγω)·** ἡ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰσαγωγή.— **II** μέσον πρὸς εἰσαγωγήν.

ἐπ-είσ-ακτος, ον (ἐπὶ+εἰσάγω)· ὁ ἔξωθεν (ὁ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς) εἰσηγμένος, ἀλλότριος, ξένος, ἀλλοδαπός.

ἐπ-εισ-βαίνω, μέλ. **-βήσομαι·** ἐμβαίνω ὁμοῦ μέσα εἴς τι || εἰσορμῶ || εἰσέρχομαι.

ἐπ-εισ-βάλλω, μέλ. **-βᾰλῶ·** βάλλω (φέρω, θέτω, χύνω) ἐντὸς ἄλλου ἐπιπροσθέτως, προσθέτω.— **II** ἀμτβ., εἰσβάλλω ἐκ νέου.

ἐπ-εισ-βάτης, -ου, ὁ **(ἐπεισβαίνω)·** πρόσθετος ἐπιβάτης, ὑπεράριθμος ἐπιβάτης πλοίου (κυρ. ὁ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐμβὰς ἐπάνω εἴς τι).

ἐπ-είσ-ειμι (ἐπὶ+εἰς+εἶμι)· ἐπεισέρχομαι, εἰσέρχομαι μέσα εἴς τι ἐπὶ πλέον ἄλλων, εἰσέρχομαι ἔπειτα ἀπὸ ἄλλον || εἰσέρχομαι εἰς τὴν σκηνήν.

ἐπ-εισ-έρχομαι, ἀποθ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-ῆλθον,** πρκ. **-ελήλυθα·** εἰσέρχομαι ἐπὶ πλέον ἄλλων, εἰσέρχομαι κατόπιν τινός. **2)** ἐπὶ πράγμ., εἰσάγομαι.

ἐπ-εισ-έφρησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπεισφρέω·**

ἐπ-εισ-κυκλέω, μέλ. **-ήσω·** κυλίω ἐντὸς ἢ τυλίσσω ἡμοσέτι, ἐπεισάγω.— Παθητ., εἰσκομίζομαι, εἰσάγομαι.

ἐπ-εισ-όδιος, ον· ὁ ἔξωθεν προερχόμενος καὶ προστιθέμενος εἴς τι, ὁ ἔξωθεν ἐρχόμενος πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὁ μὴ ἀνήκων κυρίως εἰς τὴν ὑπόδεσιν, ἐπεισοδιακός. **Ἐκ τοῦ**

ἐπ-είσ-οδος, ἡ· ἡ ἐπιπρόσθετος εἴσοδος (πρὸς τοῖς ἄλλοις εἴσοδος) καὶ ἄλλου τινός, ἐπέλευσις, ἔλευσις || εἴσοδος.

ἐπ-εισ-παίω, μέλ. **-παίσω·** εἰσορμῶ αἰφνιδίως, εἰσπηδῶ.

ἐπ-εισ-πηδάω, μέλ. -ήσω ἢ -ήσομαι· πηδῶ μέσα ἢ ἐπάνω εἴς τι.

ἐπ-εισ-πίπτω, μέλ. **-πεσοῦμαι·** ἀόρ. β' **-έπεσον·** εἰσπίπτω, εἰσορμῶ, αἰφνιδίως κατά τινος || εἰσβάλλω

ἐπ-εισ-πλέω, μέλ. **-πλεύσομαι·** εἰσπλέω μετά τιτα || εἰσπλέω καὶ ἐφορμῶ κατά τινος.

ἐπ-εισ-φέρω, μελ. **-οίσω·** εἰσφέρω ἐπιπροσθέτως ἢ κατόπιν ἄλλου τινός || συνεισφέρω, κληροδοτῶ.— μέσον, εἰσφέρω δι' ἐμαυτόν.

ἐπ-εισ-φρέω, μέλ. **-ήσω·** εἰσάγω ἐπὶ πλέον, ἐπεισάγω.— **II** ἀμτβ. ἐπεισέρχομαι.

ἔπ-ειτα, ἐπίρ. **(ἐπὶ+εἶτα)·** δηλοῖ τὴν συνέπειαν (τὸ ἀποτέλεσμα) πράγματός τινος ἐπὶ ἄλλου· ἀκο οὕθως, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα (λατ. **deinde**).— **II** μετὰ πρηγουμένην πρότασιν περιέχει ἔμφασιν, καὶ δή: **1)** τιθέμενον κατόπιν χρονικοῦ μορίου = τότε, ἔπειτς, ἀκολούθως: **ἐπειδὴ σφαῖρη πειρήσαντο, ὣς χείσθην δὴ ἔπειτα**=ἀφ' οὗ ἐτελείωσαν τὸ παιχνίδιον τῆς σφαίρας, ἀκολούθως (τότε ἔπειτα) ἐχόρευσαν. **2)** μετὰ τὸν **εἰ**=τότε ἀσφαλῶς, τότε βεβαίως: **εἰ δ' ἐτεὸν δὴ ἀγορεύεις, ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν**=ἐὰν λέγῃς τὴν ἀλήθειαν, τότε ἀσφαλῶς οἱ θεοὶ ἔχουσιν ἀπομωράνῃ τὰς φρένας σου.— **III** Ἐν ἐρωτήσεσιν, ὅταν ἡ ἐρώτησις βασίζεται ἐπί τινος ὑποθέσεως, κατόπιν τοῦ ἐρωτγμ. **πῶς ;: εἰ μὲν δὴ ἑταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος λαθοίμην ;**=... πῶς ἠμπορῶ ἐγὼ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ λησμονήσω τὸν Ὀδυσσέα ;— Παρ' ἀττικοῖς ἐνίοτε **εἰσάγει** πρότασιν ἐκφράζουσαν ἔκπληξιν, περιφρόνησιν ἢ καὶ εἰρωνείαν, ἑρμηνεύεται δέ: καὶ ἔπειτα... ; καὶ λοιπόν, καὶ πράγματι.—**IV** λοιπόν, δέν, ἰσοδύναμον δηλ. πρὸς τὸ **οὖν.**— **V** καὶ ὅμως, οὐχ ἧττον ὅμως — **VI** μετὰ τοῦ ἄρθρου: **τὸ ἔπειτα**=τὸ ἑπόμενον, τὸ μέλλον: **ὁ ἔπειτα χρόνος**= ὁ ἀκολουθῶν χρόνος, τὸ μέλλον, **οἱ ἔπειτα**=οἱ μεταγενέστεροι.—[διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. **εἶτα**].

ἐπεί-τε ἢ ἐπεί τε· ὅτε, ἀφ' οὗ, διὰ τοῦτο, διότι.

ἔπειτεν, ἰων. ἀντὶ **ἔπειτα** (δ βλ.).

ἐπεί-τοι, τ. ἔ. **ἐπεί τοι·** διότι τῇ ἀληθείᾳ, ἀφ' οὗ πράγματι.

ἐπ-εκ-βαίνω, μέλ. **-βήσομαι·** ἐξέρχομαι εἴς τι, ἀποβιβάζομαι μετά τινα.

ἐπ-εκ-βοηθέω, μελ. **-ήσω·** ἐξέρχομαι ἵνα βοηθήσω, ἐξορμῶ πρὸς βοήθειαν.

ἐπ-εκ-διδάσκω, μέλ. **-άξω·** διδάσκω ἐπιπροσθέτως, ἐπὶ πλέον.— **II** ἀκόμη σαφέστερον διδάσκω, ἐξηγῶ, ἀποσαφηνίζω.

ἐπ-εκ-διηγέομαι, ἀποθ.· διηγοῦμαι προσέτι ἐκτεταμένως, ἐπεξηγῶ πληρέστερον.

ἐπ-εκ-δρομή, ἡ **(ἐπεκδραμεῖν,** ἀορ. β' τοῦ **ἐπεκτρέχω)·** ἐκστρατεία ἐναντίον τινός, ἐξόρμησις.

ἐπ-εκέατο, ἰων. ἀντὶ **ἐπέκειντο,** γ' πληθ. πρτ. τοῦ **ἐπίκειμαι.**

ἐπ-έκεινα, ἐπίρ. ἀντὶ **ἐπ' ἐκεῖνα·** πέραν, εἰς τὸ ἀντιπέραν τινὸς μέρος: **οἱ ἐπέκεινα Εὐφράτου** = οἱ κατοικοῦντες (ζῶντες) πέραν τοῦ Εὐφράτου || **τὸ ἐπέκεινα,** ἀττ. **τοὐπέκεινα** = τὸ ἀντιπέραν μέρος· **τὰ ἐπέκεινα,** ἀττ. **τοὐπέκεινα** = τὰ ἀντιπέραν. **2)** ἐπὶ χρόνου: **οἱ ἐπέκεινα χρόνοι** = οἱ προγενέστεροι (παλαιότεροι) καιροί.

ἐπ-εκέκλετο, γ' ἐν ἐπικ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπικέλομαι.**

ἐπ-έκελσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπικέλλω.**

ἐπ-έκερσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπικείρω.**

ἐπ-εκ-θέω, μέλ. **-θεύσομαι·** ἐξορμῶ ἐναντίον τινός (τ. ἔ.=**ἐπεκτρέχω**).

ἐπ-εκλώσαν, ἐπ-εκλώσαντο, γ' πληθ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπικλώθω.**

ἐπ-εκ-πίνω, μελ. **-πίομαι·** πίνω προσέτι ἢ πίνω μετά τινα.

ἐπ-έκ-πλοος, καὶ κατὰ συναίρ. **-ἔκπλους·** ὁ ἐκ-πλους (ἐπίδεσις) κατά τινος.

ἐπ-εκ-τείνω, μέλ. **-τενῶ·** ἐκτείνω, ἁπλώνω, ἔτι μᾶλλον, ἐπιμηκύνω.— Παθητ., ἐκτείνομαι πέραν τινὸς ‖ ὡσ. ἐξαπλοῦμαι πρός τινα κατεύθυνσιν, δράττομαι, «ἀδράχνω».

ἐπ-εκ-τρέχω, μέλ. **-εκδρᾰμοῦμαι·** ἀόρ. β' **-εξέδρᾰμον** (ἐκ τοῦ ἀπηρχ. **δρέμω**)=**ἐπεκθέω·** ἐξορμῶ ἐναντίον τινός.

ἐπ-εκ-φέρω, μέλ. **-οἰσω·** ἐκφέρω μακράν, φέρω ἀκόμη περισσότερον μακράν.

ἐκ-εκ-χωρέω, μέλ. **-ήσω·** προχωρῶ εὐθὺς κατόπιν ἄλλου τινός.

ἐπ-ελάθετο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπιλαμβάνω.**

ἐπ-ελαθόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ **ἐπιλανθάνω.**

ἐπ-έλᾶσις, -εως, ἡ· ἐπίδεσις, ἔφοδος, ἐπιδρομή. Ἐκ τοῦ

ἐπ-ελαύνω, μέλ. **-ελάσω,** ἀττ. **-ελῶ·** ἀόρ. α' **-ήλασα·** πρκ. **-ελήλακα.**— Παθητ., πρκ. **-ελήλαμαι·** γ' ἑν. ὑπερσ. **ἐπελήλατο·** ἐλαύνω κατά τινος ‖ βαδίζω, πορεύομαι, κατά τινος ἢ πρός τι μέρος. 2) φαινομενικῶς ἀμτβ. (ἐξυπ. **στρατόν**)· ἐκστρατεύω ἐναντίον τινός (κυρ. ὁδηγῶ τὸν στρατὸν κατά τινος) ‖ ὡσ. πλέω κατά τινος ‖ ἐφορμῶ. — **II** σφυροκοπῶ, σφυρηλατῶ (ἐπὶ μετάλλου), τ. ἔ. (παρ' Ὁμ.) ἐπὶ ἐπιφανείας τινός (π.χ. ἀσπίδος) ἐπιδέτω πλάκας λεπτὰς ἐσφυρηλατημένου μετάλλου.

ἐπ-έλειβον, πρτ. τοῦ **ἐπιλείβω.**

ἐπ-ελέλειπτο, γ' ἑν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ **ἐπιλείπω.**

ἐπ-ελήκεον, πρτ. τοῦ **ἐπι-ληκέω.**

ἐπ-ελήλᾶτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **ἐπελαύνω.**

ἐπ-ελήλῡθα, πρκ. τοῦ **ἐπέρχομαι.**

ἐπ-έλησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιλῆθάνω.**

ἐπ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπέρχομαι.**

ἐπ-ελίσσω, ἐπ-έλκω, ἰων. ἀντὶ **ἐφελίσσω, ἐφέλκω.**

ἐπ-έλλαβε, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ **ἐπιλαμβάνω.**

ἐπ-ελπίζω, μελ. **-σω·** κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίζῃ, ἐμβάλλω (διεγείρω) ἐλπίδας, διαβουκολῶ τινα μὲ ἐλπίδας, ἐξαπατῶ μὲ ψευδεῖς ἐλπίδας.— **II** = **ἐλπίζω.**

ἐπ-έλπομαι, ἐπικ. **ἐπι-έλπομαι,** ἀποθ. ἔχω ἐλπίδας περί τινος, ἐλπίζω ὅτι.. ‖ γεν., ἀναμένω, ἐλπίζω.

ἐπ-εμᾰνην, ἀόρ. β' τοῦ **ἐπιμαίνομαι.**

ἐπ-εμάσσατο, γ' ἑνικ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιμαίομαι.**

ἐπ-εμ-βάδόν, ἐπίρ. ἀναβάδην, βῆμα πρὸς βῆμα.

ἐπ-εμ-βαίνω, μέλ. **-βήσομαι·** ἀόρ. β' **ἐπενέβην,** μτχ. **ἐπεμβάς·** βαίνω ἢ πατῶ ἐπί τινος ‖ ἵσταμαι ἐπί τινος, κυρ. ἐν τῷ πρκ. **ἐπεμβέβηκα,** ἐπικ. **-βέβαα** ‖ **οὐδοῦ ἐπεμβεβαώς**=ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ κατωφλίου‖ ὡσ. μετὰ δοτ.: **πύργοις ἐπεμβάς**=ἀφ' οὗ ἀνέβη ἐπὶ τῶν πύργων.— **II** καταπατῶ («ταλαπατῶ»), ὑβρίζω.

ἐπ-εμ-βάλλω, μέλ. **-βᾰλῶ·** βάλλω ἢ θέτω τι ἐπάνω εἴς τι. 2) καταρρίπτω τι ἐπάνω εἴς τι, ἐπιρρίπτω. 3) ἐπιπροστίθημι, παρεμβάλλω τι. 4) προκατεβάλλω, προϋποθέτω.— **II** ἀμτβ. ἐπὶ ποταμῶν, χύνομαι ἐντὸς ἄλλου ποταμοῦ

ἐπ-εμ-βάτης, -ου, ὁ (**ἐπεμβαίνω**)· ὁ ἀναβάτης, ἱππεύς.

ἐπ-εμ-βεώᾱσε, μτχ. τοῦ ἐπικ. πρκ. τοῦ **ἐπεμβαίνω.**

ἐπ-έμεινα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιμένω.**

ἐπ-έμειξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιμείγνυμι.**

ἐπ-εμελησάμην, -εμελήθην, μέσ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιμελέομαι.**

ἐπ-εμήνατο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιμαίνομαι.**

ἐπ-εμ-πηδάω, μελ. **-ήσω** ἢ **-ήσομαι·** ἐπιπηδῶ κατά τινος, ἐπιτίθεμαι.

ἐπ-εμ-πίπτω, μελ. **-πεσοῦμαι·** ἐπιπίπτω κατά τινος, ἐφορμῶ κατά τινος ‖ **ἐπεμπίπτω βάσιν τινί**= κινῶ τοὺς πόδας μου (ἐπιπίπτω) κατά τινος. 2) ἀρχίζω τι, καταπιάνομαι μέ τι.

ἐπ-ενᾰρίζω, μέλ. **-ξω·** φονεύω τὸν ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

ἐπ-ενάγετο, δωρ. γ' ἑνικ. πρτ. τοῦ **ἐπινήχομαι.**

ἐπ-εν-δίδωμι, μέλ. **-δώσω·** δίδω ἐπὶ πλέον, δίδω ἀκόμη.

ἐπ-εν-δύτης, -ου, ὁ· χιτὼν φορούμενος ἔνωθεν ἑτέρου χιτῶνος ‖ ὁ ἄνω ἢ ἐξωτερικὸς χιτών. Ἐκ τοῦ

ἐπ-εν-δύνω· φορῶ τι ἐπάνω εἰς ἄλλο (ὡς μτβτ.). —Παθητ. ἐγὼ φορῶ τι ἐπάνω ἀπὸ ἄλλο (ἀμτβ. **τὸ φορῶ** ἐνταῦθα).

ἐπ-ένεῖμα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπινέμω.**

ἐπ-ένευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπινεύω.**

ἐπ-ενήνεον, πρτ. τοῦ **ἐπινηνέω.**

ἐπ-ενήνοθε (**ἐπὶ**+**ἐνήνοθε**), γ' ἑν. πρκ. (ὁ ἐνεστ. **ἐπ-ενέθω** δὲν εἶναι ἐν χρήσει)· ἔχει τι φυτρώσει ἐπί τινος, ὑπάρχει (ἢ ὑπῆρξέ) τι ἐπί τινος ‖ ἀπαντᾷ τρὶς παρ' Ὅμ.: **ψεδνὴ ἐπενήνοθε λάχνη** = ὀλίγα μαλλιὰ (ἀραιὰ) ἐπεκάθηντο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ‖ **οὖλη ἐπενήνοθε λάχνη** = πυκνὸ (καὶ κατσαρὸ) μαλλὶ ἐπεκάθητο (ἐπὶ τοῦ μανδύου) ‖ μετ' αἰτ. **οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας** = πῶς προσκολλᾶσαι (ἀνήκει) εἰς τοὺς θεους... [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἐνήνοθε**].

ἐπ-ένησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπι-νέω** (Α).

ἐπ-εν-θρώσκω, μέλ. **-ενθοροῦμαι,** ἀόρ. β' **-ενέθορον,** ἀπρφ. **-ενθορεῖν·** ἐπιπηδῶ, ἀνοπηδῶ, τινάσσομαι ἐπάνω εἴς τινα.

ἐπ-ενθών, δωρ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπέρχομαι.**

ἐπ-εν-τᾰδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπεντείνω.**

ἐπ-εν-τᾰνῦω, μελ. **-ύσω,** ἐπ. ἀντὶ **ἐπεντείνω·** ἁπλώνω ἐπάνω εἴς τι, προσδένω σφιγκτὰ εἴς τι.

ἐπ-εν-τείνω, μέλ. **-εν-τενῶ·** τεντώνω ἐπί τινος ἢ κατά τινος ‖ μτχ. παθ. ἀορ. α' **ἐπεντᾰθείς**=ἐξαπλωθείς (ἐπὶ τοῦ ξίφους του).— **II** ἀμτβ. ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου («βάλλω τὰ δυνατά μου») ‖ κερδίζω ἔδαφος, διαδίδομαι (ἁπλώνομαι) ἐπὶ φήμης.

ἐπ-εν-τέλλω· προστάσσω, παραγγέλλω, τι πρὸς τοὺς ἄλλους.

ἐπ-εντύω καὶ **-εντύνω·** ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, ἐφ διάζω.— **Μέσον,** ἀσκῶ ἐμαυτόν (ἀσκοῦμαι, παρασκευάζομαι) διά τι.

ἐπ-εξ-ᾰγω· ἐξάγω στρατὸν κατά τινος, ἐξάγω τὸν στρατὸν πρὸς μάχην.— ἀμτβ., ἐξορμῶ, ἐκστρατεύω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-εξ-ᾰγωγή, ἡ (**ἐπεξάγω**)· τὸ ἐξάγειν τι κατά τινος, ἡ ἐπέκτασις τῆς γραμμῆς τῆς μάχης.

ἐπ-έξ-ειμι, ἀπρφ. **-εξιέναι·** πρτ. **ἐπεξῄειν·** ἐξέρχομαι ἐναντίον ἐχθροῦ τινος.— **II** προχωρῶ κατά τινος, καταδιώκω.— **III** διέρχομαι, διεξέρχομαι, διαπορεύομαι ‖ ὄθεν, ἐκδέτω λεπτομερῶς. 2) **ἐπέξειμι τιμωρίας μείζους** = ἐκτελῶ μεγαλυτέρας ἐκδικήσεις.

ἐπ-εξ-ελαύνω, μέλ. **-εξελάσω,** ἀττ. **-εξελῶ·** πρκ. **-εξελήλᾰκα·** ἐξάγω (τὸν στρατόν), ἀποστέλλω ἐναντίον τινός, ἐπεξάγω.— ἀμτβ., ἐφιππος ὁρμῶ κατά τινος, ἐπελαύνω κατά τινος.

ἐπ-εξ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπεξέρχομαι.**

ἐπ-εξ-εργάζομαι, μέλ. **-άσομαι,** ἀποθ. ἐξεργάζομαί τι, ἐκτελῶ τι (ἐπιπροσθέτως) ‖ συμπληρῶ, ἀποτελειώνω. 2) φονεύω ἐκ νέου.

ἐπ-εξ-έρχομαι, μέλ. **-ελεύσομαι,** ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-εξῆλθον,** πρκ. **-εξελήλῡθα·** ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός. 2) προχωρῶ κατά τινος, καταδιώκω.— **II** διέρχομαι, περνῶ, διὰ μέσου χώρας τινός (ἢ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον της). 2) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ, συμπληρῶ. 3) συζητῶ, λεπτολογῶ, ἐκδέτω λεπτομερῶς, ἐρευνῶ.— **III** προχωρῶ εἰς τὰ ἄκρα, φθάνω εἰς τὰ ἄκρα: **ὧδ' ἐπεξέρχομαι θρασύς** = φθάνω εἰς τοιοῦτον βαθμὸν θρασύτητος.

ἐπ-εξ-έτᾰσις, -εως, ἡ· ἐπανεξέτασις, ἐπιθεώρησις.

ἐπ-εξ-ευρίσκω, μελ. **-ευρήσω·** ἐφευρίσκω, ἀνακαλύπτω, πρὸς τοῖς ἄλλοις (προσέτι).

ἐπ-εξῆς, ἰων. ἀντὶ **ἐφ-εξῆς.**

ἐπ-εξ-ιᾰχάζω (**ἐπὶ** + **ἐκ** + **Ἴακχος**)· ἀλαλάζω θριαμβευτικῶς ἐπί τινι.

ἐπ-εξ-όδιος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἔξοδον ‖ ὁ γινόμενος ἐπ' ἐξόδῳ στρατοῦ (ἐκστρατείᾳ): **τὰ ἐπεξόδια** (ἐνν. **ἱερά**) = αἱ πρὸ τῆς ἐκστρατείας τελούμεναι θυσίαι. Ἐκ τοῦ

ἐπ-έξ-οδος, ἡ· ἔξοδος (ἐκστρατεία) ἐναντίον τινός ‖ ἐπίδεσις,

ἐπ-έοικε, γ' ἑν. πρκ. (ὁ ἐν. **ἐπείκω** δὲν εἶναι ἐν χρήσει)· ἁρμόζει, εἶναι ὅμοιον, φαίνεται ὅμοιον, ὁμοιάζει, «ταιριάζει».— **II** εἶναι πιθανόν, εἶναι ἐνδεχόμενον ‖ εἶναι λογικόν, εὔλογον, κατάλληλον.—

ἐπεικότα ἀττ. ἀντὶ **ἐπεοικότα**, μτχ. πρκ.=ὅ,τι εἶναι εὐπρεπές, κατάλληλον.
ἐπ-έπεσον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιπίπτω**.
ἐπεπήγει, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **πήγνυμι**.
ἐπέπιθμεν, ἀντὶ **ἐπεποίθειμεν**, α' πληθ. ὑπερσ. τοῦ **πείθω**.
ἐπ-έπλως, 6' ἐν. ἐπ. ἀορ. 6' τοῦ **ἐπιπλέω**.
ἐπεποίθει, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **πείθω**.
ἐπεπόνθει, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **πάσχω**.
ἐπ-έπτᾰρον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιπταίρω**.
ἐπέπτᾰτο, γ' ἐν. ἀορ. 6' τοῦ **ἐπιπέταμαι**.
ἐπέπυστο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **πυνθάνομαι**.
ἐπ-έπω, ἰων. ἀντὶ **ἐφ-έπω**.
ἐπ-εργάζομαι, μελ. **-άσομαι**, ἀποθ.· ἐργάζομαι παρανόμως γῆν ἐπὶ ξένης χώρας, ἐργάζομαι ξένην ἰδιοκτησίαν, ἀροτριῶ, καλλιεργῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό
ἐπ-εργᾰσία, ἡ (**ἐπεργάζομαι**)· ἡ καλλιέργεια ξένης γῆς ‖ καταπάτησις.— **II** τὸ δικαίωμα τοῦ ἀμοιβαίως καλλιεργεῖν καὶ καρποῦσθαι τοὺς ἀγροὺς ἀλλήλων.
ἐπ-ερεθίζω, μελ. **-σω**· διεγείρω, παρορμῶ, παρακινῶ.
ἐπ-ερείδω, μελ. **-ερείσω**· πιέζω (ἐκβιάζω) μὲ ὅλας μου τὰς δυνάμεις: **ἐπέρεισεν ἴν' ἀπέλεθρον**= ἔβαλε δύναμιν μεγίστην (ἀμέτρητον).— Παθητ., ἐπακκουμβῶ, στηρίζομαι, ἐπάνω εἴς τι.
ἐπ-ερέφω, μέλ. **-ψω**· στεγάζω, σκεπάζω, καλύπτω μὲ ὀροφήν.
ἐπ-ερήρεισμαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐπ-ερείδω**.
ἐπ-έρομαι, ἰων. **-είρομαι**· μελ. **-ερήσομαι**, ἰων. **-ειρήσομαι**· ἀόρ. 6' **ἐπηρόμην**, ἀπρφ. **ἐπερέσθαι**· πάλιν ἐρωτῶ, ἐπερωτῶ, συμβουλεύομαί τινα, ζητῶ.
ἐπ-έρριψα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιρρίπτω**.
ἐπ-ερρώσαντο, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιρρώσμαι**.
ἐπ-ερρώσθην, ἐπέρρωσμαι, παθητ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ **ἐπι-ρρώνυμι**.
ἐπ-έρυσσα, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπερύω**.
ἐπ-ερῶ, μελ. **-ερῶσω**· ἀόρ. α' **-είρῡσα**· ἕλκω, σύρω, πρός μέρος τι ‖ φέρω τι εἴς τι μέρος.— **Μέσον**, σύρω τι ἐπάνω μου καὶ σκεπάζομαι.
ἐπ-έρχομαι, μέλ. **-ελεύσομαι**, ἀποθ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. 6' **ἐπῆλθον**, ἐπ. **ἐπήλῡθον**, πρκ. **-ελήλῡθα**· ἔρχομαι ἢ πηγαίνω πρός τι (μέρος) ‖ ἔρχομαι ἐπί τι (ἐμφανίζομαι) αἰφνιδίως ἢ ἀπροσδοκήτως. 2) ἐν ἐχθρικῇ ἐννοίᾳ, ἔρχομαι ἢ πηγαίνω ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι. 3) προχωρῶ, προβαίνω, παρουσιάζομαι (ὅπως ὁμιλήσω).— **II** ἔρχομαι, φθάνω, ἐπανέρχομαι: **ἐπήλυθον ὧραι**=αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους ἐπανῆλθον.— **III** ἔρχομαι κατόπιν ἀπό ἄλλον τινά.— **IV** συμβαίνω εἴς τινα, ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος. — **V** διέρχομαι ἕκτασίν τινα, ἐπισκέπτομαι τόπον τινά. 2) πορεύομαι διὰ μέσου ‖ διεξέρχομαι, πραγματεύομαι, ἐξετάζω, ἀφηγοῦμαι. 3) διαπράττω τι, ἐκτελῶ ‖ θανατώνω.
ἐπ-ερωτάω, ἰων. **ἐπειρ—**· μέλ. **-ήσω**· ἐρωτῶ, συμβουλεύομαι, ἐρωτῶ προσέτι, ζητῶ πληροφορίας περί τινος.—Παθητ. ἐρωτῶμαι. Ἐξ αὐτοῦ τὰ
ἐπ-ερώτημα, ἰων. **ἐπειρ—**, **-ατος**, τό· τὸ ἐρώτημα, ἐρώτησις· καὶ
ἐπ-ερώτησις, ἰων. **ἐπειρ—**, **-εως**, ἡ· τὸ ἐρωτᾶν, ἐρώτησις.
ἔπεσα, σπάν. ἀόρ. α' τοῦ **πίπτω**.
ἐπ-εσαν, ἐπικ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ **ἔπειμι** (**εἰμί**).
ἐπ-ες-βαίνω=**ἐπεισβαίνω**.
ἐπεσ-βολία, ἡ· τὸ χρησιμοποιεῖν λέξεις «εἰς τὰ κουτουροῦ», διαστικὴ ὁμιλία, ἀπρεπὴς γλῶσσα ‖ λοιδορία, βλασφημία. Ἐκ τοῦ
ἐπεσ-βόλος, **ον** (**ἔπος**+**βάλλω**)· **ὁ βάλλων ἐπεσίν**, ὁ ρίπτων (πετῶν) λόγους αὐθάδεις ‖ ὁ ὁμιλῶν ταχέως (οὕτινος αἱ λέξεις ἐκατομίζονται ὡς βέλη), θωμολόχος, χυδαιολόγος.—[**ἐπεσβόλος** ‹**ἐπεσ-**, **ἔπος**+**βόλος** τοῦ **βάλλω**].
ἐπ-εσθίω, μέλ. **ἐπέδομαι**· ἐσθίω (τρώγω) τι ἐπειτα ἀπό ἄλλο τι, ἢ ἐπὶ πλέον ἄλλου τινός.
ἐπ-εσκεψάμην, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπισκοπέω**.
ἐπ-εσκίασμαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐπισκιάζω**.
ἔπεσον, ἀόρ. β' τοῦ **πίπτω**.
ἐπ-έσπον, ἀορ. 6' τοῦ **ἐφέπω**.
ἐπ-έσσεται, ἐπικ. γ' ἐν. μέλλ. τοῦ **ἔπειμι** (**εἰμί**).
ἐπ-έσσευε, ἐπικ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ **ἐπισεύω**.
ἐπ-εσσεύοντο, γ' πληθ. μέσ. πρτ. τοῦ **ἐπισεύω**.
ἐπ-έσσῡμαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐπισεύω** (βλ. λ.), μτχ. **ἐπεσσῡμένος**.
ἐπ-έσσῡτο, ποιητ. ἀντὶ **ἐπέσυτο**, γ' ἐν. ἐπ. συγκεκ. παθ. ὑπερσ. τοῦ **ἐπισεύω** (βλ. λ.), μετὰ σημασ. ἀορ. 6'
ἐπ-εστάλθην, ἐπεστάλην, παθητ. ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ **ἐπιστέλλω**.
ἐπ-έσταλτο, γ' ἐν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ **ἐπιστέλλω**.
ἐπ-εστεώς, ἰων. μτχ. πρκ. τοῦ **ἐφίστημι**.
ἐπ-έστην, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐφίστημι**.
ἐπ-εστρᾰφην, παθητ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιστρέφω**.
ἐπ-ες-φέρω, ἰων. ἀντὶ **ἐπεισφέρω**.
ἐπ-εσχάριος, **ον** (**ἐπί**+**ἐσχάρα**)· ὁ ἐπὶ τῆς ἑσχάρας.
ἐπ-έσχεθον, ποιητ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπέχω**.
ἐπ-έσχον, -εσχόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπέχω**.
ἐπ-έτᾰμον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιτέμνω**.
ἐπ-έταξα, ἐπ-ετάχθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιτάσσω**.
ἐπ-έτειος, **ον** καὶ **ἐπ-έτεος**, **ον** (**ἐπί**+**ἔτος**)· ἐτήσιος, κατ' ἔτος γινόμενος ‖ ὁ εὐμετάβλητος, μεταβαλλόμενος (ἄστατος) ὡς αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους. 2) ὁ διαρκῶν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐτήσιος.
ἐπ-ετετάχᾰτο, ἰων. γ' πληθ. παθητ. ὑπερσυν. τοῦ **ἐπιτάσσω**.
ἐπετήδευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιτηδεύω**.
ἐπέτης, **-ου**, ὁ (**ἔπομαι**)· ἀκόλουθος, θεράπων, ὑπηρέτης
ἐπ-ετήσιος, **ον**=**ἐπέτειος** (ὃ βλ.)· ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, διαρκῶν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος.
ἔπετον, αἰολ. ἀντὶ **ἔπεσον**, ἀόρ. 6' τοῦ **πίπτω**.
ἐπέτοσσε, δωρ. (Πινδ.) ἀόρ. α' ἄνευ ἐνεστ. τινὸς ἐν χρήσει=**ἐπέτυχε** (ὃ βλ.)· μτχ. **ἐπετόσσαις**=**ἐπιτυχών**. [ἀβεβ. ἐτυμολ.].
ἐπ-ετράπην, παθητ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιτρέπω**. — **ἐπ-ετράπόμην, ἐπ-έτραπον**, μέσ. καὶ ἐνεργ. ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιτρέπω**.
ἐπ-ετράφθην, ἰων. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιτρέπω**.
ἐπ-έτῡχον, ἀόρ. 6' τοῦ **ἐπιτυγχάνω**.
ἔπευ, ἰων. ἀντὶ **ἔπου**, Προστ. τοῦ **ἕπομαι**.
ἐπ-ευθύνω· ὁδηγῶ κατ' εὐθεῖαν εἴς τι σημεῖον, κατευθύνω, κάμνω τι εὐθύ, διευθύνω.
ἐπ-ευρίσκω, ἰων. ἀντὶ **ἐφ-ευρίσκω**.
ἐπ-ευφημέω, μελ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **-ευφήμησα**· ἐπιθῶ μετ' εὐφημίας, ἀλαλάζω ἐπευφημῶν (συναινῶν, ἐπιδοκιμάζων).— **II** μετ' αἰτιατ. συνοδεύω ᾠδὴν ‖ ᾄδω ἐγκώμια, ἐγκωμιάζω.
ἐπ-εύχομαι, μελ. **-εύξομαι**. ἀποθ.· προσεύχομαι εἴς τινα, παρακαλῶ τινα ‖ προσεύχομαι, ἱκετεύω, νά... ‖ «κάμνω τάμα, τάζω» διὰ νά γίνῃ τι ‖ ἐν κακῇ ἔννοιᾳ, καταρῶμαι.— **II** ἐπαίρομαι, καυχῶμαι, διά τι ‖ θριαμβεύω.
ἐπέφαντο, γ' ἐν. παθητ. ὑπερσ. τοῦ **φαίνω**.
ἔπεφνον, ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀόρ. 6' τοῦ ***φένω**. [δι' ἐτυμολ. βλ. **θείνω**].
ἐπεφόρβει, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **φέρβω**.
ἐπέφραδον, ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀόρ. 6' τοῦ **φράζω**.
ἐπέφρακτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **φράσσω**.
ἐπ-εφράσω, 6' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπι-φράζω**.
ἐπέφῡκον, ἐπ. ἀντὶ **ἐπεφύκεσαν**, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ **φύω**.
ἐπεφύσητο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **φυσάω**.
ἐπ-εχεύαμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπιχέω**.
ἐπέχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **πέκω**.
ἐπ-έχυντο, γ' πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ **ἐπιχέω**.
ἐπ-έχω, μέλ. **ἐφ-έξω**· ἀόρ. 6' **ἐπ-έσχον**, ἀπρφ. **ἐπισχεῖν**, ποιητ. **ἐπέσχεθον**· ἀκκουμβῶ τι ἐπάνω εἴς τι (βλ. **ἐπώχατο**) ‖ κρατῶ, συγκρατῶ, διατηρῶ, φυλάσσω.— Παθητ. καὶ μέσ., δράττομαί τινος, κατοῦμαι ἀπό τι.— **II** παρέχω, δίδω, προσφέρω.— **III** κρατῶ ἢ διευθύνω τι πρός τι, ἐξακολουθῶ νά σκοπεύω τι (νά κατευθύνω πρὸς τὸν στόχον): **τόξον σκοπῷ ἐπέχω**=διευθύνω τὸ τόξον πρὸς τὸν στόχον ‖ **τί μοι δὴ ἐπέχεις; διατί ὀργῆς οὕτω ἐναντίον μοι;** ‖ μετὰ

αἰτ. ***ἐπέχω τοὺς Τεγεήτας***=ἀντιμετωπίζω (ἐν μάχῃ) τοὺς Τεγεάτας. **2)** ***ἐπέχω*** (ἐνν. ***τοὺς ὀφθαλμούς, τὸν νοῦν***) = στρέφω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἢ τὴν σκέψιν μου πρός τι, προτίθεμαι, διανοοῦμαι, σκοπεύω ‖ περιποιοῦμαί τι(να), εἶμαι ἀφωσιωμένος εἴς τι(να).— **IV** κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω ‖ σταματῶ, ἐμποδίζω, ἀπό τι. **2)** ἀμτβ. (ἐνν. ***ἐμαυτόν***)· στέκομαι, σταματῶ, μένω ἀργός, διακόπτω, ἀναπαύομαι ‖ καὶ ἑπομένως, ἀπέχω πάσης ἐνεργείας ‖ μετὰ γεν. πράγμ. ***παύομαί τινος***:— **V** ἐκτείνομαι ὑπεράνω χώρου τινός, ἐξαπλοῦμαι.— Παθητ. εἶμαι ἐκτεταμένος, ἐκτείνομαι, τεντώνω ἐμαυτόν, κεῖμαι ἐξηπλωμένος.— **VI** ἔχω ἰσχὺν ἐπί τινος, διατάσσω, προστάσσω, διοικῶ ‖ ἐπὶ ἀνέμου, ὑπεριοχύω, ἐπικρατῶ, διαρκῶ ἐξακολουθῶ.

ἐπ-ηβάω, ἰων. ἀντὶ ***ἐφ-ηβάω*** (ὃ βλ.).

ἐπ-ήβολος, ***ον*** (***ἐπί***+***βάλλω*** μετὰ ἐπεκτεθειμένου ***η***)· ὁ ἔχων κερδίσει ἢ ἀποκτήσει τι, ὁ κύριος ἢ κάτοχός τινος (λατ. **compos**) ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ***νόσου ἐπήβολοι*** = κατεχόμενοι ὑπὸ νόσου.— **II** ὁ ἁρμόδιος, κατάλληλος διά τι, ἢ ὁ ἀνήκων εἴς τι.—[πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἐπηβολή· μέρος ἢ ἐπιβολή»***, ***«καιηβολή· τὸ ἐπιβάλλον»***· ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ***ἐπηγορέω***, παρὰ Πινδ. ***ἐπᾱγορίᾱ***, ***ἐπήκοος***, ***ἐπημοιβός***, ***κατήγορος***, ***κατήκοος*** κλπ.].

ἐπ-ήγαγον, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐπάγω***.

ἐπ-ήγγειλα, ἐπ-ήγγελκα, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ ***ἐπαγγέλλω***.

ἐπ-ηγέρθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπεγείρω***.

ἐπ-ηγκενῐ̈σμένος, αἱ (πιθ. ἐκ τοῦ ***ἐνεγκεῖν***)· αἱ μακραὶ σανίδες αἱ προσηρμοσμέναι («καρφωμένες») ἐπὶ τῶν ὁρθίων πλευρῶν τοῦ πλοίου (λατινα ***ἐκαλοῦντο στᾱμῖνες***, κοιν. «στραβόξυλα»). Βλ. καὶ ***ἴγκρια***.—[δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ ***ἀγκών***].

ἐπ-ηγορεύω ἢ **-έω**· λέγω ἐναντίον τινός, ἐναντιοῦμαι κατά τινος.

ἐπ-ῆεν, ἐπικ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***ἔπειμι*** (***εἰμί***).

ἐπ-ητᾰνός, ***όν***, καὶ **-ή, -όν** = ***ἐπέτειος***, ἀλλὰ πάντοτε ἐν χρήσει μετὰ γεν. σημασ., ἔπαρκής, ἱκανός, ἄφθονος, δαψιλής: ***ἐπηετανὰ τρίχες*** = πλούσια μαλλιά, παχὺ τρίχωμα.

Ἔτυμ.: ἡ πρωταρχικὴ σημασ. τοῦ ***ἐπηετανός*** = ὁ διαρκῶν ἐπὶ ἔτος (〈***ἐπὶ Fέτος, ἐπ' ἔτος***), ἔπειτα=ὁ διαρκῶν, ἢ ὁ ἔπαρκής, ἐπὶ μακρὸν χρόνον ‖ πρβλ. ***σητάν-ιο-ς*** (***σητάνειος, σητανώδης***)=τοῦ ἔτους τούτου (βλ. ἐν λ. ***σῆτες***)· τὸ **-η-** εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ τῆς λ. ***ἐπήβολος*** (βλ. λ.). Ἔχει λάβει χώραν ἀπλολογία ἐκ τοῦ ****-Fετι τανος*** (πρβλ. ***πέρ-υσι***) ἢ ἐκ τοῦ ****-Fετο-τανος***· **-τανος** 〈ἰαπ. ****-t̯ηno-*** (πρβλ. ῥ. **ten-**, σανσκρ. **tān-** (=ἔκτασις, ἐξάπλωσις, διάρκεια), πρόσφυμα χρον. ἐπιθέτων, πρβλ. σανσκρ. **divātanah** (ἡμερήσιος), λατιν. **diutinus, pristinus** κ. λ.). Πρβλ. καὶ ***ἐπετήσιος, ἐπέτειος*** 〈***ἐπ' ἔτος***.

ἐπ-ήιεν, ἐπ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***ἔπειμι*** (***εἶμι***)· ἐπορεύθη κατόπιν τινός (μετά τινα), ἠκολούθησε μετά τινα ‖ ***ἐπ-ήισαν*** γ' πληθ.

ἐπ-ήισα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπ-αΐσσω***.

ἐπ-ήισσον, πρτ. τοῦ ***ἐπ-αΐσσω***.

ἐπ-ήκαν, ἰων. ἀντὶ ***ἐφ-ῆκαν***, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐφ-ίημι***.

ἐπ-ήκοος, δωρ. **ἐπ-άκοος,** ***ον*** (***ἐπακούω***)· ὁ ἐπακούων, ὁ ἀκροώμενος, ὁ παρέχων οὖς (ὁ δίδων προσοχήν) εἰς τοὺς λόγους τινός ‖ ὁ εὑρισκόμενος εἰς ἀπόστασιν ἀκοῆς (ὥστε νὰ γίνεται ἀκουστός).

ἐπ-ήκρισα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπ-ακρίζω***.

ἐπ-ηκροῶντο, γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἐπ-ακροάομαι***.

ἔπηλα, ἀόρ. α' τοῦ ***πάλλω***.

ἐπ-ῆλθον, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐπέρχομαι***.

ἐπ-ηλῠγάζω (***ἐπί***+***ἠλύγη***)· ἐπισκιάζω ‖ μέσον, ***φόβον ἐπηλυγάζομαι*** = ῥίπτω σκιὰν ἐπάνω εἰς τὸν φόβον μου, ἀποκρύπτω τὴν δειλίαν μου.

ἐπ-ήλῠθον, ἐπ. ἀντὶ ***ἐπῆλθον***, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐπέρχομαι***.

ἐπ-ήλυξ, -ῡγος, ὁ, ἡ (***ἐπηλυγάζω***)· ὁ ἐπισκιάζων: ***τὴν πέτραν ἐπήλυγα λαβεῖν***=λαβεῖν (χρησιμοποιεῖν) τὴν πέτραν (βράχον) ὡς προκάλυμμα.

ἔπ-ηλυς, -ῠδος, ὁ, ἡ (***ἐπήλῠθον***)· ὁ ἐρχόμενος εἴς τινα τόπον ‖ ὁ νεωστὶ ἐλθών, ὁ ξένος, ὁ ἀλλοδαπὸς ἐλθών. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἐλεύθω***].

ἐπ-ηλῠσίᾱ, ἰων. **-ίη,** ἡ (***ἐπήλυθον***)· τὸ ἔρχεσθαι πρός τι(να), ἐπίσκεψις ‖ γοητεία, μαγεία διὰ μαγγανείας.

ἐπ-ήλῡσις, **-εως,** ἡ (***ἐπήλυθον***)· προσέγγισις, ἔφοδος, ἐφαρμησις.

ἐπ-ηλῦτης, **-ου,** ὁ = ***ἐπηλυς*** (ὃ βλ.).

ἐπ-ημαξευμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐπαμαξεύω*** (=***ἐφαμαξεύω*** ὃ βλ.).

ἐπ-ημοιβός, ***ὀν*** (***ἐπαμείβω***)· ἀμοιβαῖος, ἐναλλασσόμενος, ἐπάλληλος: ***χιτῶνες ἐπημοιβοί***=ἐνδύματα δι' ἄλλαγμα, ἀλλαγαὶ ἐνδυμάτων.

ἐπ-ημῡ́ω, μέλ. **-ύσω**· κάμπτω πρὸς τὰ κάτω, κύπτω πρὸς τὰ κάτω («γέρνω»).

ἐπ-ήν, ἰων. **ἐπ-εάν,** μτγν. ἀττ. **ἐπάν,** σύνδ. (***ἐπεί*** + ***ἄν***)· ὁποτεδήποτε, ὁπόταν, ὅταν, ὁσάκις (λατ. **quandocunque**).

ἐπ-ηνέμιος, ***ον*** (***ἐπί*** + ***ἄνεμος***)· ἀνεμώδης. **2)** μτφρ. μάταιος.

ἐπ-ήνεον, ἐπικ. πρτ. τοῦ ***ἐπ-αινέω***.

ἐπ-ήνεσα, ἐπ. **ἐπήνησα,** ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαινέω***.

ἐπ-ήνθει, γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***ἐπ-ανθέω***.

ἐπ-ην-ώρθουν, πρτ. μετὰ διπλ. αὔξ. τοῦ ***ἐπ-ανορθόω***· ὁμοίως **ἐπ-ην-ώρθωσα, -ώδην,** ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α', **ἐπ-ην-ώρθωμαι,** παθ. πρκ.

ἔπηξα, ἀόρ. α' τοῦ ***πήγνυμι***.

ἐπ-ηξίωσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαξιόω***.

ἐπ-ηόνιος, ***ον*** (***ἐπί*** + ***ἠών***)· παράλιος, ὁ ἐπὶ τῆς ὄχθης ἢ ἐπὶ τῆς παραλίας ὤν.

ἐπ-ηπείλησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπ-απειλέω***.

ἐπ-ηπῡ́ω, μέλ. **-ύσω**· ἐπευφημῶ, ἀλαλάζω.

ἐπ-ήρᾰτος, ***ον*** (***ἐπί***+***ἐράω***)· ἀξιέραστος, ἀξιαγάπητος, εὐχάριστος.

ἐπηρεάζω, μέλ. **-σω** (***ἐπήρεια***)· ἀπειλῶ, φοβερίζω ‖ φέρομαι ὑβριστικῶς (περιφρονητικῶς) πρός τινα, παρενοχλῶ, φέρομαι ἀσελγῶς ‖ ἀπολ. εἶμαι προπετής, αὐθάδης. Ἐκ τοῦ

ἐπήρεια, ἡ· περιφρόνησις, ἀσελγὴς συμπεριφορά, ὕβρις, χλευασμός. — [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ὁμηρ. λ. ***ἀρεή***].

ἐπ-ηρεμέω, μέλ. **-ήσω** (***ἐπί***+***ἠρεμος***)· ἠρεμῶ, ἐφησυχάζω, ἔπειτα ἀπό τι.

ἐπ-ήρετμος, ***ον*** (***ἐπί***+***ἐρετμός***)· ὁ καθήμενος παρὰ τὴν κώπην, ἕτοιμος νὰ κωπηλατήσῃ, κωπηλατῶν. **2)** ἐφωδιασμένος μὲ κώπας. — [πρβλ. τραγ. ***εὐήρετμος***· ***ἐπήρετμος*** ἀντὶ ****ἐπ-ερετμος*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***δολιχ-ήρετμος*** 〈****δολιχοερετμος***].

ἐπ-ηρεφής, ***ἐς*** (***ἐπί***+***ἐρέφω***)· ὁ καλύπτων, σκεπάζων, σκιάζων.— **II** Παθητ., ὁ κεκαλυμμένος, ἐστεγασμένος ‖ προφυλαγμένος.

ἐπ-ήρθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαίρω***.

ἐπ-ήρκεσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαρκέω***.

ἐπ-ῆρσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπ-αραρίσκω***.

ἐπ-ῆσαν, ἐπ. ἀντὶ ***ἐπ-ήισαν***, γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἔπειμι*** (***εἰμί***).

ἐπ-ησθείην, ἰων. γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐφήδομαι***.

ἐπ-ήσθιον, πρτ. τοῦ ***ἐπεσθίω***.

ἐπ-ησθόμην, ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐπαισθάνομαι***.

ἐπ-ήσκημαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***ἐπασκέω***.

ἐπητής, **-οῦ,** ὁ (***ἔπος***)· προσηνής, εὐπροσήγορος, εὐγενής, πρᾶος, μειλίχιος. — [πρβλ. ὁμηρ. ***ἐπητύς, -ύος*** (=προσήνεια)· σκοτεινῆς ἐτυμολ.].

ἐπ-ητιάσω, 6' ἐν. ἀορ. α' τοῦ ***ἐπαιτιάομαι***.

ἐπ-ήτριμος, ***ον*** (***ἐπί*** + ***ἤτριον***)· παρυφασμένος, πυκνῶς συνυφασμένος ‖ ἐντεῦθεν, πυκνός, στενός, ἐπάλληλος, ἐστιβαγμένος.

ἐπητύς, **-ύος,** ἡ (***ἐπητής***)· προσήνεια, φιλοφροσύνη ‖ γενικῶς, εὐγένεια.

ἐπ-ηῦρον, ἐπ-ηυρόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ ***ἐπαυρίσκομαι***.

ἐπ-ήυξησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαυχέω***.

ἐπ-ήφῡσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπαφύσσω***.

ἐπ-ηχέω, μέλ. **-ήσω**· ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ ‖ συνοδεύω ἀλαλάζων.

ἐπί, ΠΡΟΘ. ΜΕΤΑ' ΓΕΝ., ΔΟΤ., ΑΙΤ.· πρωταρχικὴ

σημ. = ἐπάνω εἴς τι: **Α' ΜΕΤΑ' ΓΕΝ.** **I** *ἐπὶ τόπου* ἐπὶ στάσεως (ἠρεμήσεως, ἀναπαύσεως, ἐπί τινος τόπου), ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι, ἐγγύς τινος, πλησίον τινός. **2)** μετὰ τῆς προσ. ἀντων.: *ἐφ' ὑμείων* = μόνοι σας («ἀπὸ μοναχοί σας») ‖ *ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐφ' ἑαυτῶν* (=μόνος του, μόνοι των, ἄνευ βοηθείας δηλ. ἐκ μέρους ἄλλου τινός) ‖ *τὸ ἐφ' ἑαυτῶν* = τὸ ἰδικόν των συμφέρον μόνον. **3)** μετὰ ἀπολύτων ἀριθμητικῶν: *ἐπὶ τριῶν, ἐπὶ τεσσάρων* κ.λπ. = εἰς βάθος (ἢ ἐπὶ μετώπου) τριῶν, τεσσάρων κ. λ. ἀνδρῶν ‖ *ἐπὶ κέρως* = εἰς ἁπλῆν γραμμήν. **4)** ἐνώπιόν τινος, ἐπὶ παρουσίᾳ τινός λατ **coram.** **5)** ἐπὶ ἐποπτείας, ἐπιβλέψεως, ἐπιστασίας: *οἱ ἐπὶ τῶν πραγμάτων=οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν* = οἱ διαχειριζόμενοι τὰ πράγματα. **6)** κίνησιν πρός τι μέρος: *πλέω ἐπὶ Χίου* = πλέω μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὴν Χίον ‖ *ἀπελαύνω ἐπ' οἶκου*=ἀπέρχομαι εἰς τὰ ἴδια (εἰς τὴν Πατρίδα).— **II** *ἐπὶ χρόνου* κατὰ τοὺς χρόνους τινός, ἢ κατὰ τὴν πάροδον χρονικῆς τινος περιόδου: *ἐπ' εἰρήνης*=ἐν καιρῷ εἰρήνης.— **III** ἐπὶ τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς (ἢ ἐπὶ τῶν αἰτίων δι' ἃ) συνέβη τι: *ἐπὶ μαρτυρίας* = ἐπὶ ἀποδείξει ‖ *εἰπεῖν ἐπὶ ὅρκου* = εἰπεῖν ἐνόρκως (μεθ' ὅρκου) ‖ *ἐπ' ὄτευ* = διὰ τίνα λόγον.

Β' ΜΕΤΑ' ΔΟΤ. **I** *ἐπὶ τόπου: ἐπὶ χώρᾳ*=ἐν τῷ τόπῳ (ἐνίοτε, εἰς τοντόπον, τ.ἔ. ἀμέσως, παραυτίκα) ‖ κυρ. ὁσάκις δηλοῦται (ἢ ὑποσημαίνεται) ἐχθρικὴ ἔννοια=ἐναντίον.— **II** *ἐπὶ χρόνου* κατὰ τὸν ὁποῖον συμβαίνει τι: *ἐπὶ νυκτί*=κατὰ τὴν νύκτα, ἐν καιρῷ νυκτός ‖ *ἐπ' ἤματι τῷδε* = κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἡμέραν. **2)** κατά τι ἢ μετά τι συμβάν. — **III** προσθήκην, ἐπιπροσθέτως, ἐπὶ πλέον, τὸ ἀλλεπάλληλον.—**IV** Πρὸς δήλωσίν τοῦ: ἕνεκά τινος, ἢ πρός τινα σκοπόν, διά τι: *ἐπὶ δόρπῳ* = διὰ δεῖπνον ‖ *ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου* = πρὸς βλάβην τοῦ ἀνθρ. — **V** Ἐπὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν πράττει τίς τι: *γελῶ ἐπί τινι* = γελῶ, περιγελῶ, περιπαίζω, τινά ‖ *μέγα φρονῶ ἐπί τινι* = μεγαλοφρονῶ ὑπερηφανεύομαι, διά τι.—**VI** Πρὸς δήλωσιν τῶν ὅρων, ὑπό τοὺς ὁποίους (ἢ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃ τὰ ὁποῖα) συμβαίνει πρᾶγμά τι: *ἐπὶ τοῦτῳ, ἐφ' ᾧτε*=ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι... ‖ ἢ καὶ συντομώτερον: *ἐφ' ᾧ* ἢ *ἐφ' ᾧτε*= ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ‖ *ἐπ' οὐδενὶ ὅρῳ*=κατ' οὐδένα λόγον καὶ τρόπον ‖ *ἐπὶ πᾶσι δικαίοις*=μετὰ αὐστηρᾶς δικαιοσύνης ‖ *ἐπ' ἴσοις*=ὑπὸ λογικοὺς (μετρίους) ὅρους.

Γ' ΜΕΤΑ' ΑΙΤ. **I** *ἐπὶ τόπου*· ἔκτασιν ἐπάνω εἴς τι: *ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα*=ἔκειτο (ἢ το ἐξηπλωμένος) εἰς ἐννέα πλέθρα γῆς ‖ *κλέος πάντας ἐπ' ἀνθρώπους*= δόξα (φήμη) διαδεδομένη μεταξὺ ὅλων τῶν ἀνθρώπων. **2)** κίνησιν πρός τι σημεῖον ἢ μέρος: *πλεῖν ἐπ' Αἴγυπτον*=πλέειν πρὸς τὴν Αἴγ. ‖ ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐνν.=ἐναντίον τινός. — μτφρ. *ἐπ' ἔργα, ἐπ' ἰθύν*= πρὸς ἐργασίαν, πρὸς ἐπιχείρησίν, τινα ‖ κυρ. πρὸς ἀποκτησίν τινος, διὰ κέρδος τι, διά τι, πρός τι, εἰς ἀναζήτησίν τινος: *στέλλω ἐπ' ἀγγελίην* = στέλλω διά νὰ μάθω νέα ‖ σπαν. ἐπὶ προσ.: *ἐπ' Ὀδυσσῆα ἦιε*=*ἐπορεύετο* πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Ὀδ.— ὅθεν, πρὸς δήλωσιν σκοποῦ: *ἐπὶ τί ;*=διὰ τίνα σκοπόν ; διὰ τί ; **3)** μετὰ ἀπολύτων ἀριθμητικῶν: *ἐπ' ἀσπίδας πέντε καὶ εἴκοσιν*=εἰς βάθος (ἢ εἰς μίαν σειρὰν) 25 ἀνδρῶν ‖ μετὰ ἀριθμῶν=μέχρις ὡρισμένου τινός ἀριθμοῦ, περίπου.—**II** *ἐπὶ χρόνου*· κατὰ τινα χρόνον, διαρκοῦντος ὡρισμένου χρόνου: *ἐπὶ χρόνον* = διά τινα (κατά τινα) χρόνον. **2)** μέχρις ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου: *ἐπ' ἠῶ* = μέχρις αὔριον.— **III** γενικώτερον: *ἐπὶ στάθμην* = συμφώνως πρὸς τὴν γραμμὴν τῆς στάθμης («στάφνης»)· *τὸ ἐπ' ἐμέ* = ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ.

Δ' ΘΕΣΙΣ: Κανονικῶς *ἡ ἐπὶ* τίθεται πρὸ τοῦ πτωτικοῦ εἰς ὃ ἀνήκει. Δύναται ὅμως νὰ κεῖται καὶ μετὰ τοῦτο, ἀλλὰ τότε πάσχει ἀναστροφὴν τόνου γραφομένη *ἔπι*.

Ε' ἘΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ ἡ *ἐπὶ* δηλοῖ στάσιν ἔν τινι τόπῳ, ὡς ἐν τῷ *ἐπ-ειμι*=εἶμι ἐπί τινος (τόπου), *ἐπί-κειμαι, ἐπι-βατεύω* κλπ. ‖ ἄλλοτε δηλοῖ κίνησιν, κυρ. δὲ ἐπὶ ἐχθρικῆς ἐννοίας: *ἐπι-χειρέω, ἐπι-στρατεύω*.— **II** Ἐπὶ χρόνου δηλοῖ τὸ κατόπιν, ὕστερον: *ἐπι-βιόω, ἐπι-βλαστάνω*.— **III** προσθήκην, συνοδείαν, ὡς ἐν ταῖς λέξ. *ἐπί-κτητος, ἐπ-αυλέω*.— **IV** ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν, ἀλληλεπίδρασιν: *ἐπ-εργασία, ἐπι-γαμία*.— **V** μετὰ ἀριθμητικῶν συντιθεμένη ἡ *ἐπὶ* δηλοῖ τὸ ἀκέραιον (τὸ ὁλόκληρον) καὶ τόσον ἐπὶ πλέον: *ἐπί-τριτος*=εἷς καὶ 1/3.— **VI** ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τοῦ συγκριτικοῦ: *ἐπι-μᾶλλον, ἐπι-πλέον* κλπ.

Ἔτυμ.: ἐπί, ἔπι, ἐπίρ. καὶ πρόθ. = σανσκρ. *ápi* ⟨ ἰαπ. ***epi, *opi**, πρβλ. *ὀπι-θεν, ὀπώρᾱ* κλπ., λατ. **ob (operio *op-verio)**, ὀμβρ. *os-* ⟨ops- καὶ ***pi** πρβλ. *πι-έζω, πτυ-χή* ⟨ ***πj-υχᾱ**, σανσκρ. pi-, λιθ. **-pi-**. Φαίνεται ὅτι ἡ *ἐπί* ἔχει ἀναλάβει μέρος τῶν σημασιῶν τῆς ἰαπ. ***obhi** (⟨***ebhi** ?), αἵτινες διατηρήθησαν καὶ ἐν τῇ Λατιν. **ob** ἐν μέρσι.

ἔπι, ἀντὶ *ἔπεστι*· ὑπάρχει, εὑρίσκεται, ἕτοιμον, πρόχειρον.

ἐπ-ἰάλλω, μελ. *-ιᾰλῶ* ἀόρ. *-ίηλα*· στέλλω πρός τι(να), θέτω εἴς τι ‖ στέλλω κατά τινος ‖ ἐκτελῶ.

ἐπι-άλμενος, μτχ. ἐπικ. ἀορ. β' τοῦ **ἐράλλομαι.**

ἐπι-ανδάνω, ποιητ. ἀντὶ *ἐφανδάνω* (ᾰ βλ.).

ἐπ-ἰαύω· κοιμῶμαι ἐπί τινος ἢ πλησίον τινός.

ἐπ-ιᾴχω· ἐπιβοῶ, ἐπευφημῶ ‖ ἀνακραυγάζω.

ἐπί-βᾶ, ἀντὶ *ἐπί-βηθι*, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιβαίνω*.

ἐπι-βάθρα, ἡ (*ἐπιβαίνω*)· κλῖμαξ κινητή («σκάλα»), χρησιμοποιουμένη ἐν πολέμῳ πρὸς ἀνάβασιν ἐπὶ τῶν τειχῶν ‖ ἀναβάθρα, ἀνεμόσκαλα ‖ στενὴ δίοδος.

ἐπί-βαθρον, τὸ (*ἐπιβαίνω*)· μέρος ὅπου «κουρνιάζουν» τὰ πτηνά, πέταυρον, ξύλον τῆς ὀρνιθοκοίτης.— **II** (*ἐπιβίτης*)· ὁ ναῦλος ὃν πληρώνει ὁ ἐπιβάτης, λατ. **naulum.**

ἐπι-βαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· πρκ. *-βέβηκα*· ἀόρ. β' *ἐπέβην*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐπεβησάμην* (ἰων. γ' ἐν. *ἐπεβήσεο*, Προστ. *ἐπιβήσεο*) : **I** μετὰ γεν. βάλλω τὸν πόδα ἐπί τινος, πατῶ ἐπάνω εἴς τι, περιπατῶ, εἶμαι ἢ κεῖμαι ἐπί τινος. **2)** ἀναβαίνω ἐπί τινος (ἐπάνω εἴς τι) ‖ φθάνω, ἔρχομαι, εἴς τι μέρος, καταλήγω εἴς τι ‖ μτφρ. κατορθώνω τι, φθάνω μέχρι σημείου τινός: *ἐπιβαίνω εὐσεβείας*=καταλαμβάνω τὴν θέσιν τοῦ εὐσεβοῦς, ἀποβαίνω (γίνομαι) εὐσεβής.— **II** μετὰ δοτ. ἀναβαίνω ἐπί τινος, ἀνέρχομαι εἴς τι, ἐπιβιβάζομαι (πλοίου).— ὡσ. ἐπιτίθεμαι κατά τινος, ἐφορμῶ.— **III** μετ' αἰτ., κατέρχομαι εἴς τι μέρος (ἐπὶ θεῶν κατερχομένων ἐκ τοῦ Ὀλύμπου εἰς ἄλλον τόπον) : *πιερίην ἐπιβαίνειν*. **2)** ἐπιτίθεμαι, ὡς τὸ *ἐπέρχομαι*. **3)** *ἐπιβαίνω ἐπὶ ἵππον* = ἀναβαίνω ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἱππεύω.— **IV** ἀπολ., βηματίζω, κινοῦμαι, πρὸς τὰ ἐμπρός, προχωρῶ ‖ πατῶ τὸν πόδα.

Β'. *ὡς μτβτ.* ἐν τῷ ἐνεργ. μέλλ. **ἐπιβήσω**, ἀόρ. α' **ἐπέβησα**· κάμνω τινὰ νὰ ἐπιβῇ (νὰ ἀναβῇ) ἐπί τινος, ἀναβιβάζω τινά ‖ μτφρ. φέρω τινὰ εἴς τι, κάμνω τινὰ νὰ φθάσῃ εἴς τι Πρβλ. *ἐπιβιβάζω*.

ἐπι-βάλλω, μέλ. *-βᾰλῶ* ἀόρ. β' *-έβᾰλον* : **I** ῥίπτω τι ἐπάνω εἴς τι ‖ ἐπιθέτω, τοποθετῶ τι ἐπί τινος ‖ ἐπισυνάπτω. **2)** θέτω τι ἐπί τινος, ἐφαρμόζω τι ἐπὶ ἄλλου τινός ‖ ἐπιβάλλω (ὡς φόρον ἢ ὡς πρόστιμον). **3)** προστίθημι ‖ προσθέτω τι εἴς τι, αὐξάνω.— **II** ἀμτβ., *ἐπιβάλλω τινί* (ἐνν. *ἐμαυτόν*)· ῥίπτω ἐμαυτόν ἐπί τινος, πορεύομαι κατ' εὐθεῖαν πρὸς μέρος τι. **2)** πίπτω ἐπί τινος ‖ ἐπιπτω, ἐπιτίθεμαι. **3)** (ἐνν. *νοῦν*)· δίδω (κατευθύνω) τὴν προσοχήν μου πρός τι(να), σκέπτομαι περί τινος, ἀφοσιοῦμαι (διανοητικῶς) εἴς τι ‖ μτχ. ἀορ. β' *ἐπιβαλών*, ἀπολ. = ὅταν ἐσκέφθη (περί τινος). **4)** ἀνήκω εἴς τινα, πίπτω εἰς τὸ μερίδιόν τινος ‖ *τὸ ἐπιβάλλον* (ἐνν. *μέρος*) = τὸ ἀνῆκον εἴς τινα (τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνήκει, «τοῦ πέφτει») ‖ ὡσ. ἀπροσ., ἀνήκει εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, προσήκει («ταιριάζει») νὰ πράξῃ τίς τι.— **III** μέσον, δράττομαί τινος, ἐπιχειρῶ τι, ἀναλαμβάνω τι. **2)** ἀναθέτω εἰς ἐμαυτόν, βάλλω ἐπάνω μου, ἐπιβάλλω εἰς ἐμαυτὸν ‖ μτφρ. ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ, ὑφίσταται, ὑπέχω, περιπίπτω εἰς...— **IV** Παθητ., τοποθετοῦμαι ἐπί τινος : *τοξόται ἐπιβεβλημένοι*=ἐχοντες τὸ θέλη τεθειμένα ἐπὶ τῆς νευρᾶς καὶ ἕτοιμοι νὰ τοξεύσωσιν.

ἐπι-βᾰρέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐπὶ* + *βαρύς*)· ζυγίζω βαρέως, βαρύνω, ἐπιβαρύνω.

ἐπι-βάς, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπί-βασις, *-εως,* ἡ (***ἐπιβαίνω***)· τὸ βαδίζειν πρὸς τὰ ἄνω, ἀνάβασις. **2)** μτφρ. πάτημα ἢ προσέγγισις πρὸς πρᾶγμά τι: ***ἐπίβασιν ποιοῦμαι εἴς τινα***= δημιουργῶ βάσιν (μέσον) ἐπιδέσεως κατά τινος.

ἐπι-βάσκω, ποιητ. μεταβατ. τοῦ ***ἐπιβαίνω***: ***κακῶν ἐπιβάσκω υἷας Ἀχαιῶν*** = ὁδηγῶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀχ. εἰς τὴν δυστυχίαν

ἐπι-βαστάζω, μέλ. *-σω*· βαστάζω (φέρω, κρατῶ) τι ἐπὶ τῆς χειρός, σηκώνω τι μὲ τὴν χεῖρα, ἢ τὸ ζυγίζω (τὸ δοκιμάζω τί βάρος ἔχει).

ἐπι-βάτεύω, μέλ. *-σω*· λαμβάνω θέσιν ἐπί τινος, θέτω τὸν πόδα μου ἐπί τινος, ἐγείρω ἀξίωσιν ἐπί τινος, σφετερίζομαί τι.— **II** εἶμαι ***ἐπιβάτης,*** τ. ἴ. ταξιδιώτης ἢ στρατιώτης. Ἐκ τοῦ

ἐπι-βάτης, *-ου,* ὁ (***ἐπιβαίνω***)· ὁ ἀναβαίνων, ὁ ἐπιβαίνων ἢ ἐπιβιβαζόμενος: ***οἱ ἐπιβάται*** = στρατιῶται ἐπιβαίνοντες πλοίων, πεζοναῦται, πολεμισταί, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἐρέτας ἢ ναύτες || ταξιδιώτης, ἐπιβάτης. **2)** ὁ ἐπὶ ἅρματος ἐπιβαίνων μαχητής.

ἐπι-βᾶτός, ***ἡ, ὀν*** (***ἐπιβαίνω***)· ὃν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ, εὐπρόσιτος.

ἐπί-βδᾱ, *-ας,* ἡ· (συνήθ. κατὰ πληθ.)· ἡ ἑπομένη ἑορτῆς τινος ἡμέρα, τὰ μεθεόρτια (λατιν. **repotia**). —Παροιμ., ***ἔχπω πρὸς τραχεῖαν ἐπίβδαν***=ἔχω πικρὰ μεθεόρτια («μοῦ βγαίνει ξυνὸ τὸ γλέντι»).

Ἔτυμ.: ἀγν. ἐτυμολ.· βασικὴ σημασ. = ὁ ἐρχόμενος κατόπιν· ***-βδ-*** εἶναι ὁ κατὰ μετάπτωσιν τύπος τῆς βάσ. ****ped-*** (πούς), πρβλ. σανσκρ. **upabdá-** (ποδοκρουσία), Zend. **upa-bda** (πούς), **frabda-** (πρόσθιος πούς), λιτ. ***pedà*** (= ἀμέσως ἔπειτα), Ἀρμ. **yet** (ὄπισθεν) ⟨****i-het***, Λεττ. **pèz** (εἶτα, ὄπισθεν), πρβλ. **péda**=ἴχνος ποδός.—Κατὰ τὸν **Curtius** ***ἐπίβδα*** ⟨****ἐπί-διFα*** = ἡ ἑπομένη ἡμέρα, καθ' ὅσον ***διFα***=**dies**=ἡμέρα.

ἐπι-βέβηκα, πρκ. τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπι-βείομεν, ἐπ. α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπι-βήμεναι, ἀπρφ. ἐπικ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπι-βήσεο, ἐπικ. Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπι-βήσετο, ἐπικ. ἀντὶ *-ατο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐπιβαίνω***.

ἐπι-βήτωρ, *-ορος,* ὁ (***ἐπιβαίνω***)· ὁ ἐπιβαίνων, ἀναβαίνων.— **II** ἐπὶ ἀρρένων ζῴων, π. χ. τοῦ κάπρου.

ἐπι-βίβάζω, μέλ. *-βιβάσω,* ἀττ. *-βιβῶ,* μτβτ τοῦ ***ἐπιβαίνω***· βάζω τινὰ ἐπί τινος, ἀφίνω (ἢ κάμνω) τινὰ νὰ ἀναβῇ (νὰ ἐπιβῇ), «μπαρκάρω».

ἐπι-βίόω, μέλ. *-βιώσομαι*· ἀόρ. 6' ***ἐπ-εβίων***· ἐπιζῶ, ζῶ μετά τι(να), ὕστερον ἀπό τι(να).

ἐπι-βλέπω, μέλ. *-ψομαι,* μτγν. *-ψω*· στρέφω ἢ ῥίπτω τὸ βλέμμα ἐπί τινος, προσβλέπω, κυττάζω, παρατηρῶ. **2)** παρατηρῶ τι μετὰ φθόνου, ἐποφθαλμιῶ, λατ. **invidere.**

ἐπί-βλημα, *-ατος,* τὸ (***ἐπιβάλλω***)· ὅ,τι εἶναι ἐρριμμένον ἐπί τινος || σκέπασμα || ἐπίρραμμα, («ἔμβλωμα»).

ἐπι-βλής, *-ῆτος,* ὁ (***ἐπιβάλλω***)· δοκός, μοχλός, ***«ἐπιβαλλόμενος τῇ θύρᾳ»***, τ. ἴ. ὁ σύρτης, «ἀμπάρα».

ἐπι-βλώσκω, μέλ. ***-μολοῦμαι***· ἀόρ. 6' ***ἐπέμολον***· ἐπιφαίνομαι, συμβαίνω.

ἐπι-βοάω, μελ. ***-βοήσομαι,*** ἰων. ***-βώσομαι***· φωνάζω μεγαλοφώνως πρός τινα, καλῶ τινα, προσκαλῶ τινα βοῶν πρὸς αὐτόν. **2)** ἀπαγγέλλω ἢ ᾄδω δυνατά. **3)** κραυγάζω ἐναντίον τινός, ἐπιπλήττω τινὰ μεγαλοφώνως. **4)** καλῶ τινα εἰς βοήθειαν, ἐπικαλοῦμαί τινα || τὴν σημ. ταύτην ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ἐπι-βοήθεια, ἡ· τὸ βοηθεῖν, συνδρομή, βοήθεια. Ἐκ τοῦ

ἐπι-βοηθέω, ἰων. **-βωθέω**· ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, συντρέχω.— **II** πέμπω βοήθειαν ἐναντίον τινός.

ἐπι-βόημα, *-ατος,* τὸ (***ἐπιβοάω***)· βοή, κραυγή, πρός τινα.

ἐπι-βόητος, ἰων. **-βωτος,** *ον* (***ἐπιβοάω***)· περὶ οὗ ὑπάρχει μεγάλη κατακραυγή, κακοφημισμένος.

ἐπι-βολή, ἡ (***ἐπιβάλλω***)· τὸ ἐπιρρίπτειν, τὸ νὰ ῥίπτῃ τίς τι ἐπί τινος, ἢ τὸ νὰ τοποθετῇ τίς τί ἐπί τινος || ***ἐπιβολαὶ πλίνθων***=σειρὲς (στρώματα) πλίνθων.— **II** τιμωρία, ποινή, πρόστιμον.— **III** ὁπόπειρα, ἐπιχείρησις || ἐχθρικὴ ἀπόπειρα, προσβολή, ἐπίθεσις.

ἐπι-βομβέω, μελ. *-ήσω*· κάμνω βόμβον (βόρυβον) καὶ ἐγὼ μὲ τὴν σειράν μου.

ἐπι-βόσκω, μελ. ***-βοσκήσω***· τρέφω ζῷα μέ τι.— μέσον, ἐπὶ κτηνῶν, βόσκω, τρέφομαι μὲ τι.

ἐπι-βουκόλος, δ· ὁ ἐπὶ κεφαλῆς βουκόλος, βοσκός, «τσοπάνης».

ἐπι-βούλευμα, *-ατος,* τὸ (***ἐπιβουλεύω***)· ἐπιβουλή ἐναντίον τινός, σχέδιον, ἀπόπειρα.

ἐπι-βουλευτής, *-οῦ,* ὁ· ὁ σχεδιάζων κακὰ ἐναντίον τινός, ὁ ἐπιβουλευόμενος τινα, συνωμότης. Ἐκ τοῦ

ἐπι-βουλεύω, μέλ. *-σω*· σχεδιάζω (ἐπινοῶ, μηχανῶμαί) τι ἐναντίον τινός: ***ἐπιβουλεύω θάνατόν τινι*** =σχεδιάζω νὰ φονεύσω τινά, συνωμοτῶ κατὰ τῆς ζωῆς του. **2)** μετὰ δοτ. πράγμ. μόνον· κάμνω σχέδια διά τι, θέτω τι ὡς σκοπόν μου. — Παθητ. εἶμαι ἀντικείμενον ἐπιβουλῶν, σχεδιάζουν κακόν τι δι' ἐμέ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-βουλή, ἡ (***ἐπιβουλεύω***)· ὡς καὶ νῦν, ἐπιβουλή, σχέδιον ἐναντίον τινός· ***ἐξ ἐπιβουλῆς***=δι' ἐνέδρας, διὰ προδοσίας.

ἐπι-βουλία, ἡ=***ἐπιβουλή***.

ἐπί-βουλος, ***ον*** (***ἐπὶ*** + ***βουλή***)· ὁ μηχανώμενος, σχεδιάζων, κακὰ ἐναντίον τινός, ὁ ἐπιβουλευόμενός τινα, δόλιος, προδότης.

ἐπι-βραδύνω, μέλ. ***-ὕνῶ***· βραδυπορῶ, χρονοτριβῶ, ὀργοπορῶ, εἴς τι μέρος.

ἐπί-βραχυ, ἐπίρ. ἀντὶ ***ἐπὶ βραχύ***· διὰ βραχὺ χρονικὸν διάστημα, δι' ὀλίγον χρόνον.

ἐπι-βρέμω· κάμνω τι νὰ κροτῇ (νὰ ὠρύεται, μυκᾶται, βρυχᾶται). — Μέσον, φωνάζω μὲ βροντώδη φωνήν.— **II** ὡς ἀμτβ. ἔχει τὴν αὐτὴν σημ. τῷ μέσῳ, ἢ σημ. φωνάζω δυνατὰ πρός τινα.

ἐπι-βρῖθής, ***ές***· βαρύνων εἴς τι || φορτικός, λυπηρός, ἀνιαρός. Ἐκ τοῦ

ἐπι-βρίθω, μέλ. *-ἰσω*· πίπτω ἐπάνω μὲ ὅλον τὸ βάρος, καταβαρύνω, καταβάλλω (παρασύρω πρὸς τὰ κάτω) μὲ τὸ βάρος μου.— **II** μτφρ. καταπιέζω, πιέζω σφοδρῶς.

ἐπι-βρίσειαν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐπιβρίθω***.

ἐπι-βρόντητος, ***ον***=***ἐμ-βρόντητος***· κεραυνόπληκτος, «ὁ ἐκτραπεὶς τῶν φρενῶν ὑπὸ ἤχου βροντῆς», καθόλου περαπεπληγμένος τὴν διάνοιαν, μαινόμενος.

ἐπι-βρῦω, μέλ. ***-ὑσω***· ἀναβρύω, ἀναβλύζω, ἀναπηδῶ (ἐπὶ ὕδατος) || ***ἐπὶ ἀνθέων***· βρύω, ἀνθῶ, φυτρώνω, βλαστάνω.

ἐπι-βῶ, μέλ. ***-σω***· ἀποφράσσω, στοιπώνω, κλείω στεγανῶς.

ἐπι-βωθέω, ἰων. ἀντὶ ***ἐπιβοηθέω***.

ἐπι-βωμιο-στᾰτέω, μέλ. ***-ήσω*** (***ἐπὶ***+***βωμός***+***στῆναι***)· ἵσταμαι ἱκέτης παρὰ τὸν βωμόν.

ἐπι-βώμιος, ***ον*** (***ἐπὶ***+***βωμός***)· ὁ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἢ παρὰ τὸν βωμόν.

ἐπι-βώσομαι, ἰων. μέλ. τοῦ ***ἐπιβοάω***.

ἐπι-βωστρέω, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ ***ἐπιβοάω***· βοῶ, κραυγάζω, πρός τινα, καλῶ, ἐπικαλοῦμαι, καλῶ τινα εἰς βοήθειαν.

ἐπί-βωτος, ***ον***· ἰων. ἀντὶ ***ἐπιβόητος***.

ἐπι-βώτωρ, *-ορος,* δ· ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἄλλων βοσκῶν, βοσκός, ποιμήν.

ἐπί-γαιος, ***ον*** (***ἐπὶ*** + ***γαῖα***=***γῆ***)· ὁ ἐπὶ τῆς γῆς || ***τὰ ἐπίγαια***=τὰ ἐπὶ ἢ πλησίον τοῦ ἐδάφους μέρη.

ἐπι-γαμβρεύω, μέλ. *-σω* (***ἐπὶ***+***γαμβρός***)· νυμφεύομαι χήραν ὡς ὁ πλησιέστερος τῶν συγγενῶν τοῦ πρώτου συζύγου || κυρ. γίνομαι γαμβρὸς τινος.

ἐπι-γᾱμέω, μέλ. ***-γαμέσω,*** ἀττ. ***-γᾱμῶ***· νυμφεύομαι ἐπὶ πλέον, τ. ἴ. ἔρχομαι εἰς δεύτερον γάμον || ***ἐπιγαμῶ τέκνοις μητρυιὰν***=νυμφεύομαι καὶ εἰσάγω μητρυιὰν εἰς τὰ τέκνα μου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-γᾱμία, ἡ (***ἐπιγαμέω***)· πρόσθετος γάμος, δεύτερος γάμος, ζώσης τῆς πρώτης συζύγου («ξαναπάνδρευμα»).— **II** ὡς τὸ λατ. **connubium**= **jus con-**

nubil = ἡ μεταξὺ δύο λαῶν (κρατῶν) συνθήκη, νὰ συζεύγνυνται ἀμοιβαίως.

ἐπί-γᾰμος, *ον* (*ἐπὶ* + *γάμος*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν γάμου.

ἐπι-γαυρόομαι, παθητ., ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, καμαρώνω.

ἐπι-γδουπέω, ἐπικ. ἀντὶ *ἐπι-δουπέω*.

ἐπι-γέγραμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἐπιγράφω*.

ἐπί-γειος, *ον* (*ἐπὶ* + *γέα* = *γῆ*)· ὁ ἐπὶ τῆς γῆς, γήινος.

ἐπι-γελᾶω, μέλ. *-άσομαι*· γελῶ διά τι, γελῶ ἐπιδοκιμάζων τι, προσμειδιῶ ‖ ἀπολ., γελῶ.

ἐπι-γεραίρω· γεραίρω (τιμῶ) τινα ἐπί τινι.

ἐπι-γεύομαι, μέσον· γεύομαι, δοκιμάζω, κατόπιν.

ἐπι-γηθέω, μελ. *-ήσω*· πρκ. *ἐπιγέγηθα*· χαίρω ἐπί τινι, ἐπιχαίρω ‖ γαυριῶ διά τι.

ἐπι-γίγνομαι, μέλ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. 6′ *-εγενόμην*· πρκ. *-γέγονα*, ἢ ἐν παθητ. μορφῇ *-γεγένημαι*· γίγνομαι, γεννῶμαι, κατόπιν ‖ *ἔαρος ἐπιγίγνεται ὥρη*=ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνοίξεως ἔρχεται κατόπιν ‖ *οἱ ἐπιγιγνόμενοι*=οἱ ἐρχόμενοι κατόπιν, οἱ μεταγενέστεροι ‖ *χρόνου ἐπιγιγνομένου*= τοῦ χρόνου προϊόντος, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου. 2) ἐπέρχομαι, ἐπιπίπτω, ἐπισυμβαίνω ‖ *ἐν καλῇ ἐνν.* ἀκολουθῶ, ἕπομαι, ἐπακολουθῶ ‖ ὡσ. ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω, ἐφορμῶ. 3) συμ/αίνω κατόπιν.

ἐπι-γιγνώσκω, μέλ. *-γνώσομαι*· ἀόρ. 6′ *-έγνων*· πρκ. *-έγνωκα*· θεῶμαι, κυττάζω, γίνομαι αὐτόπτης μάρτυς, παρατηρῶ. — ΙΙ ἀναγνωρίζω, ἀνομολογῶ ‖ ὅθεν, ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω ‖ λαμβάνω συνείδησιν (συναίσθησιν) πράγματός τινος, ἀντιλαμβάνομαί τι, διακρίνω τι. — ΙΙΙ φθάνω εἰς κρίσιν, κρίνω, ἀποφασίζω.

ἐπι-γίνομαι, ἐπι-γῑνώσκω, ἰων. καὶ μτγν. ἀντὶ τῶν *ἐπιγιγν—*.

ἐπι-γλωσσάομαι, ἀττ. **-ττάομαι**· μέλ. *-ήσομαι*· ἀποθ. (*ἐπὶ* + *γλῶσσα*)· ἐκφέρω (ἐκτομίζω) ὀνειδισμοὺς (λοιδορίας, ὕβρεις), ὀνειδίζω, ἐπιπλήττω.

ἐπι-γναμπτός, *ή, όν*· κεκαμμένος, συνεστραμμένος. Ἐκ τοῦ

ἐπι-γνάμπτω, μέλ. *-ψω*· κάμπτω, κυρτῶ.—■ μτφρ. μαλάσσω, καταπραΰνω, τὸν λυγίζω καὶ τὸν φέρω μὲ τὸ μέρος μου.

ἐπι-γνοίην, Εὐκτ. ἀόρ. 6′ τοῦ *ἐπιγιγνώσκω*.

ἐπι-γνούς, μτχ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἐπιγιγνώσκω*.

ἐπι-γνώμων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ἐπὶ*+*γνώμη*)· ὁ ἀποφασίζων περί τινος ‖ ὡς οὐσιαστ. διαιτητής, κριτής.— ΙΙ ὁ συγχωρῶν, συγγνωμονικός.

ἐπι-γνωρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· καθιστῶ γνωστόν, ἀγγέλλω, σημαίνω, δηλῶ.

ἐπί-γνωσις, *-εως,* ἡ (*ἐπιγιγνώσκω*)· πλήρης γνῶσις.

ἐπι-γνώσομαι, γ′ πληθ. Ὑποτ. ἐπ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἐπιγιγνώσκω*.

ἐπί-γονος, *ον* (*ἐπιγενέσθαι*)· ὁ ἐπιγενόμενος, ὁ μετὰ ταῦτα λαβὼν ὕπαρξιν· γενικῶς, γόνος, γέννημα·—*οἱ Ἐπίγονοι*=οἱ γενόμενοι (ὑπάρξαντες, γεννηθέντες) μετὰ ταῦτα, οἱ υἱοὶ τῶν ἑπτὰ ἀρχηγῶν, τῶν πεσόντων κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς ἐκπόρθησιν τῶν Θηβῶν (ἐξ αὐτῶν δὲ μτγν. καὶ οἱ διάδοχοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου) ‖ ὡς οὐδ. *ἐπίγονοι*=μεταγενέστεροι.

ἐπι-γουνίδιος, *ον*· ὁ πεσὼν (ἢ καθήμενος) ἐπὶ τῶν γονάτων, εἰς τὰ γόνατα. Ἐκ τοῦ

ἐπι-γουνίς, *-ίδος,* ἡ (*ἐπὶ*+*γούνατος,* ἰων. γεν. τοῦ *γόνυ*)· τὸ ὑπεράνω τοῦ γόνατος μέρος, ὁ μηρός. 2) = *ἐπιγονατίς*.

ἐπι-γράββην, ἐπίρ. (*ἐπιγράφω*)· «χαράσσοντας, γκρατζουνίζοντος» τὴν ἐπιφάνειαν, «γκρατζουνιστά», ἐγγίζοντας.

ἐπί-γραμμα, *-ατος,* τό (*ἐπιγράφω*)· ἐπιγραφή, τὸ ἐπανώγραμμα.— ΙΙ ἐν Ἀθήναις, ἀναγραφή, καταγραφή, ἰδιοκτησίας, ἀπογραφή.

ἐπι-γράφω, μέλ. *-ψω*· πρκ. *-γέγραφα*· ἐπιξέω, χαράσσω ἐπάνω (τὴν ἐπιφάνειαν), «μαρκάρω»: *ἐπιγράφω κλῆρον*=χαράσσω σημεῖον ἐπὶ τοῦ κλήρου. — ΙΙ μτγν. γράφω ἐπί τινος, ἐπιγράφω, ἐγχαράσσω. — Παθητ., ἐπ! *ἐπιγραφῆς*, εἶμαι ἐπιγεγραμμένος (χαραγμένος) ἐπί τινος.— ΙΙΙ εἰσάγω (καταχωρίζω, καταγράφω) εἰς δημόσιον κατάλογον ‖ κυρ. ἐν Ἀθήναις, καταγράφω τὴν ἰδιοκτησίαν (περιουσίαν) τῶν πολιτῶν ‖ *ἐπιγράφω τίμημα* = καθορίζω τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως.— μέσον, ἀναγράφω (καταγράφω) ἐμαυτόν ‖ ἀλλ' ὅμως: *προστάτην ἐπιγράφομαι*=ἐκλέγω προστάτην καὶ ἐγγράφω τὸ ὄνομά του εἰς τὸν δημόσιον κατάλογον, ὡς ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πράττουν πάντες οἱ μέτοικοι ἐν Ἀθήναις.

ἐπί-γρῡπος, *ον*· ὀλίγον γρυπός, τ. ἔ. κυρτός ‖ «καμπουρωτούτης».

ἐπι-δαίομαι, ἀποθ.· (*ἐπὶ*+*δαίω* Β′)· διανέμω, προσφέρω.

ἐπι-δαίσιος, *ον* (*ἐπὶ*+*δαίω* Β′)· διαμοιρασμένος, ἀπονεμημένος, παραχωρημένος.

ἐπι-δακρῡ́ω, μελ. *-ύσω*· δακρύω ἐπί τινι, διά τι.

ἐπί-δᾱμος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *ἐπί-δημος*.

ἐπι-δαψῐλεύομαι, μέλ. *-σομαι,* ἀποθ.· σπαταλῶ (διασπαθίζω) διὰ πρόσωπόν τι, παρέχω εἰς τινα δαψιλῶς, χορηγῶ ὀφθόνως.

ἐπι-δέδρομα, πρκ. 6′ τοῦ *ἐπιτρέχω*.

ἐπι-δεής, *ἐς* (*ἐπιδέομαι*)· ὁ ἔχων ἀνάγκην τινός, στερούμενός τινος ‖ ἐλλιπής ‖ ἀττ. οὐδ. πληθ. *ἐπιδεᾶ*.

ἐπί-δειγμα, *-ατος,* τό (*ἐπιδείκνυμι*)· δεῖγμα ‖ ὑπόδειγμα, παράδειγμα ‖ μάθημα, δίδαγμα.

ἐπι-δείελος, *ον* (*ἐπὶ*+*δείλη*)· ὁ κατὰ τὸ δειλινὸν γινόμενος ‖ *ἐπιδείελα* (οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρ.) = κατὰ τὸ ἑσπέρας.

ἐπι-δείκνῡμι, καὶ **-ύω**· μέλ. *-δείξω*· ἀόρ. α′ *-έδειξα*, ἰων. *-έδεξα*· παρέχω, παρουσιάζω, ὡς δεῖγμα ἢ ὑπόδειγμα· δεικνύω ‖ ἐπιδεικνύω, παρατάσσω.— μέσον, ἐπιδεικνύω ἐμαυτόν, ἐπιδεικνύομαι. 2) δεικνύω, ἀποδεικνύω ‖ ὑποδηλῶ, ὑποδεικνύω.— ἀποδεικνύω, καταδεικνύω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-δεικτῐ́κός, *ή, όν*· κατάλληλος πρὸς ἐπίδειξιν ‖ *ἐπιδεικτικοὶ λόγοι* = λόγοι πρὸς ἐπίδειξιν, ἐγκώμια, πανηγυρικοὶ λόγοι, δικανικοὶ (τόσον συχνοὶ ἐν Ἀθήναις, καταρτιζόμενοι ὑπὸ τῶν διδασκάλων τῆς ῥητορικῆς).

ἐπ-ῐδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. 6′ *ἐπεῖδον*.

ἐπι-δεῖξαι, ἀπρφ. ἀορ. α′ τοῦ *ἐπιδείκνυμι*.

ἐπί-δειξις, ἰων. **-έωσις,** ἡ (*ἐπιδείκνυμι*)· ἔκδεσις, ἐπίδειξις ‖ *ἐς ἐπίδειξίν τινος ἀφικνέομαι* =ἔρχομαι (φθάνω) εἰς τὴν θέαν τινός, εἰς γνῶσίν του· (γίνομαι γνωστός). 2) ὑπόδειγμα, μοδέλλο, παράδειγμα, δεῖγμα (λατ. specimen).

ἐπι-δειπνέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐπίδειπνον*)· τρώγω μετὰ τὸ δεῖπνον, μετὰ ἓν γεῦμα λαμβάνω καὶ ἄλλο γεῦμα.— ΙΙ ἐσθίω τι ὡς δεύτερον ἔδεσμα, λαμβάνω ἐπιδόρπιον.

ἐπι-δείπνιος, *ον* (*ἐπὶ*+*δεῖπνον*)· ὁ κατὰ τὸ δεῖπνον ἢ μετὰ τὸ δεῖπνον.

ἐπί-δειπνον, τό· δεύτερον ἔδεσμα ἢ ἐπιδόρπιον.

ἐπι-δέκᾰτος, *η, ον*· ὁ περιέχων μίαν ἀκεραίαν μονάδα καὶ ἐπὶ πλέον τὸ $^1/_{10}$ αὐτῆς. ($1+{}^1/_{10}$). — ΙΙ εἷς ἐκ τῶν δέκα, δέκατος ‖ ἡ δεκάτη.

ἐπι-δέμνιος, *ον* (*ἐπὶ* + *δέμνιον*)· ὁ ἐν τῇ κλίνῃ ἢ ἐπὶ τῆς κλίνης.

ἐπι-δέξιος, *ον*· ὁ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά, ὁ πρὸς τὰ δεξιὰ (ἐν χρήσει κυρ. κατὰ τὸ οὐδ. πληθ. *ἐπιδέξια* ὡς ἐπίρ., τὸ ὁποῖον διὰ τοῦτο σημ. ὡσ. καὶ αἰσίως, ἐπιδεξίως, εὐστόχως, εὐφυῶς. 2) = *δεξιός*· ὁ πρὸς τὴν δεξιὰν χεῖρα ‖ *τἀπιδέξια* = τὰ δεξιὰ μέρη, ἡ δεξιὰ πλευρά.— ΙΙ ἐπὶ προσώπων· ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, ἔμπειρος.

ἐπί-δεξις, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἐπίδειξις*.

ἐπι-δέρκομαι, ἀποθ.· προσβλέπω, βλέπω, θεῶμαι.

ἐπι-δεσμεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ*+*δεσμός*)· ἐπιδένω

ἐπί-δεσμος, ὁ (*ἐπὶ*+*δεσμός*)· δεσμός, ταινία, ἐπίδεσμος.

ἐπι-δεσμο-χᾰ́ρής, *ὁς* (*ἐπίδεσμος*+*χαίρω*)· ὁ χαίρων τοῖς ἐπιδέσμοις, ὁ ἀγαπῶν τὸν ἐπίδεσμον, ἐπίθ. τῆς ποδάγρας.

ἐπι-δεσπόζω, μέλ. *-όσω*· δεσπόζω ἐπί τινος, ἐξουσιάζω τι ‖ εἶμαι δεσπότης, ἄρχων τινός.

ἐπι-δευής, *ές*· ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἐπιδεής*· ὁ ἔ-

χων χρείαν ἢ ἐλλειψίν τινος, ἐνδεής, ἐλλιπής.— **II** ὁ ἔχων ἐλλειψιν ἐν τινι, ὑπολειπόμενος εἴς τι ‖ μετὰ γεν.: *βίης ἐπιδευέες Ὀδυσσῆος*=κατώτεροι κατὰ τὴν δύναμιν ἀπὸ τὸν Ὀδ. ‖ ἀπολ. *πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν*=εἴμεθα πολὺ ἀσθενεῖς (ἀδύνατοι). Ἐκ τοῦ

ἐπι-δεύομαι, ποιητ. ἀντὶ *ἐπιδέομαι* (*ἐπιδέω* Β')· στεροῦμαί τινος, ἔχω ἐλλειψίν τινος ‖ χρειάζομαι τὴν βοήθειάν τινος.— **II** εἶμαι ἐλλιπὴς ἐν τινι πράγματι, ὑπολείπομαι εἴς τι.

ἐπι-δεύω, μέλ. *-σω*· ὑγραίνω, βρέχω, τὴν ἐπιφάνειαν πράγμ. τινός.

ἐπι-δέχομαι, μέλ. *-ξομαι*, ἀποθ.· παραδέχομαι, δέχομαί τι ἐπιπροσθέτως (προσέτι).

ἐπι-δέω (Α), μέλ. *-δήσω*· δένω ἐπάνω, προσδένω, στερεώνω εἴς τι.— **II** ἐπιδένω, φασκιώνω.

ἐπι-δέω (Β), μέλ. *-δεήσω*· εἶμαι ἐλλιπής, ἔχω ἀνάγκην, χρειάζομαι, μοῦ λείπουν τόσα (ἐπὶ ἀριθμ.). —Ἄπρσ. *ἐπιδεῖ*=ὑπάρχει ἐπὶ πλέον ἔλλειψις πράγμ. τινός.—Μέσον, ἔχω ἔλλειψίν τινος, στεροῦμαί τινος· πρβλ. *ἐπιδεύομαι*.

ἐπί-δηλος, *ον*· τελείως φανερός, κατάδηλος, ὁλοφάνερος ‖ ἀνοικτός, εἰλικρινής. 2) διακεκριμένος, διαπρεπής.— **II** ὅμοιος, ὁμοιάζων.

ἐπι-δημεύω, μέλ. *-σω*· διατρίβω ἐν τῇ πόλει, ζῶ μεταξὺ τοῦ λαοῦ. Ἐκ τοῦ

ἐπι-δημέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐπίδημος*)· εἶμαι (ζῶ) ἐν τῇ πατρίδι μου ‖ παρεπιδημῶ, διατρίβω, μεταξὺ (ἐν μέσῳ) τοῦ λαοῦ, μένω ἐν τινι τόπῳ.— **II** ἔρχομαι εἰς τὴν πατρίδα μου, ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ξένης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-δημία, ἡ· ἡ διαμονὴ ἐν τῇ πατρίδι, τὸ διατρίβειν ἐν τινι τόπῳ.

ἐπι-δήμιος, *ον* (*ἐπὶ* + *δῆμος*)· μεταξὺ τοῦ λαοῦ ‖ ὁ παρεπιδημῶν, διαμένων ἐν τῇ πατρίδι ‖ *πόλεμος ἐπιδήμιος*=ἐμφύλιος πόλεμος ‖ *ἐπιδήμιοι ἔμποροι* =ἐγχώριοι, ἰδιαγενεῖς, ἔμποροι.— **II** ὁ διατρίβων ἐν τινι τόπῳ, μόνιμος.

ἐπι-δημιουργοί, *-ῶν*, οἱ· ἄρχοντες κατ' ἔτος, ἀποστελλόμενοι ὑπὸ τῶν δωρικῶν πολιτειῶν εἰς τὰς ἀποικίας των.

ἐπί-δημος, *ον*=*ἐπιδήμιος*· ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, δημοφιλής.

ἐπι-δια-βαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· διαβαίνω κατόπιν τινός, ἢ διαβαίνω προσέτι.

ἐπι-δια-γιγνώσκω, ἰων. *-γινώσκω*· μέλ. *-γνώσομαι*· ζητῶ (σκέπτομαι, κρίνω ἢ καὶ ἀποφασίζω) ἐκ νέου.

ἐπι-δι-αιρέω, μέλ. *-ήσω*· διαιρῶ, διανέμω, ἐκ νέου.—Μέσον (ἐπὶ πλειόνων)· διανέμονται μεταξύ των.

ἐπι-δια-πλέω, μέλ. *-πλεύσομαι*· διαπλέω προσέτι.

ἐπι-δια-ρρήγνῡμι, μέλ. *-ρρήξω*· διαρρηγνύω (ξεσχίζω) τι ἔπειτα ἀπό τι ἢ ἐπιπροσθέτως.— Παθητ., διαρρήγνυμαι ἑνεκά τινος («σκάω» ἐξ αἰτίας πράγμ. τινός).

ἐπι-δια-τάσσομαι, μέσον· διατάσσω τι ἐπιπροσθέτως, προσθέτω ἄλλας διατάξεις.

ἐπι-δια-φέρομαι, παθητ.· μεταφέρομαι (διακομίζομαι) ἀπὸ μέρους εἰς μέρος κατόπιν ἄλλου τινός, ἐπὶ πλοίων μεταφερομένων ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν ὑπεράνω ἰσθμοῦ.

ἐπι-δίδασκω, μέλ. *-ξω*· διδάσκω προσέτι.

ἐπι-δίδωμι, μέλ. *-δώσω*· δίδω προσέτι, δίδω δωρεάν ‖ δίδω ὡς προῖκα, προικίζω.— **II** *ἐπιδίδωμι ἐμαυτόν τινι*=ἐπιδίδομαι εἴς τι, ἀφιερώνομαι εἴς τι. — **III** ἀμτβ.· αὐξάνομαι, μεγαλώνω, προχωρῶ ‖ ὡσ. βελτιώνομαι, εὐτυχῶ, εὐημερῶ.— **IV** μέσον: *θεοὺς ἐπιδώμεθα*=ἂς λάβωμεν ὡς μάρτυρας τοὺς θεούς (ἂς ἐπικαλεσθῶμεν τὴν μαρτυρίαν τῶν θεῶν). Πρβλ. *περιδίδωμι* II.

ἐπι-δίζημαι, ἀποθ.· ἐρευνῶ, ἐξετάζω ἐν συνεχείᾳ (περαιτέρω) ‖ ζητῶ ἢ ἀπαιτῶ προσέτι.

ἐπι-δικάζω, μελ. *-σω*· διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως κατακυρῶ τι εἴς τινα (ἀποδίδω εἴς τινα τὴν περιουσίαν του, ἀμφισβητουμένην δικαστικῶς).— μέσον, ἐπὶ τοῦ ἀνάγοντος· καταφεύγω εἰς τὸ δικαστήριον ὅπως εὕρω τὸ δίκαιόν μου, ἐγείρω ἀγωγὴν διά τι, ἀπαιτῶ τι δικαστικῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-δίκασῐμος, *ον*· ὃν ἀπαιτεῖ τις ὡς ἰδικόν του ‖ γενικῶς, περιζήτητος, διαφιλονεικούμενος.

ἐπι-δῑνέω, μελ. *-ήσω*· περιστρέφω τι διὰ νὰ τὸ ἐκσφενδονίσω.— μέσον, περιστρέφω ἐν τῇ διανοίᾳ μου, σκέπτομαι.— Παθητ., περιστρέφομαι, περιφέρομαι (π. χ. ἐπὶ πτηνῶν εἰς τὸν ἀέρα)· *ἐπιδινηθέντε*, μτχ. ἀορ. α' δυϊκ.

ἐπι-δι-ορθόω, μελ. *-ώσω*· διορθώνω τι ἐκ τῶν ὑστέρων.

ἐπι-δῐπλοΐζω ἢ **-οίζω** (*ἐπὶ*+*διπλόος*)· διπλασιάζω, «ξαναδιπλώνω».

ἐπι-δῐφριάς, *-άδος*, ἡ (*ἐπὶ*+*δίφρος*)· ὁ γῦρος τοῦ δίφρου, τὸ κιγκλίδωμα (ἡ ἄντυξ) τοῦ δίφρου (ἅρματος).

ἐπι-δίφριος, *ον* (*ἐπὶ*+*δίφρος*)· ὁ ἐπὶ τοῦ δίφρου (ἅρματος) καθήμενος.

ἐπί-δῐχα, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐπὶ δίχα*.

ἐπι-δῐώκω, μέλ. *-ξω*· δῐώκω, ἀκολουθῶ, τρέχω κατόπιν ‖ ὡς δικανικὸς ὅρος, καταδιώκω δικαστικῶς ἐκ νέου.

ἐπι-δοκέω, μέλ. *-δοκήσω* καὶ *-δόξω*· προσδοκῶ, ἀναμένω.

ἐπι-δόντες, ὀνομ. πληθ. τῆς μτχ. τοῦ ἀορ. β' *ἐπεῖδον*· ἐν ᾧ *ἐπι-δόντες* τοῦ *ἐπιδίδωμι*.

ἐπί-δοξος, *ον* (*ἐπὶ* + *δόξα*)· ὁ ἀναμενόμενος (ἢ ὁ πιθανῶς μέλλων) νὰ πράξῃ τι ‖ *ἐπίδοξος γενέσθαι* =ὁ πιθανὸς νὰ ἀποδειχθῇ τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος ‖ ἐπὶ πραγμάτων, πιθανός, ἐνδεχόμενος.— **II** ἐπιφανής, εὐκλεής, ἔνδοξος.

ἐπι-δόρπιος, *ον* (*ἐπὶ* + *δόρπον*)· ὁ χρήσιμος (ἢ κατάλληλος διὰ τὸ δεῖπνον, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ δεῖπνον, ὁ μετὰ τὸ δεῖπνον.

ἐπί-δοσις, *-εως*, ἡ (*ἐπιδίδωμι*)· τὸ δίδειν ἐπὶ πλέον, προσθήκη ‖ οἰκειοθελὴς (αὐτοπροαίρετος) συνεισφορὰ (προσφορά) εἰς τὴν πόλιν.— **II** αὔξησις, ἀνάπτυξις, πρόοδος.

ἐπι-δοῦναι, ἐπιδούς, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιδίδωμι*.

ἐπι-δουπέω, μέλ. *-ήσω*· παράγω, προξενῶ, βόρυβον ἢ κρότον.

ἐπι-δοχή, ἡ, (*ἐπιδέχομαι*)· τὸ παραδέχεσθαι νέον τι, τὸ νὰ δέχηται τίς τι ἐκ τῶν ὑστέρων.

ἐπι-δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιτρέχω*· *ἐπιδρᾰμέτην*, γ' δυϊκ. ὁριστ.

ἐπι-δρομή, ἡ (*ἐπιδρᾰμεῖν*)· τὸ τρέχειν ἐπάνω εἴς τι.— **II** ἐξαφνικὴ εἰσβολή, ληστρικὴ ἐπιδρομή, ἔφοδος, προσβολή.— **III** τόπος εἰς ὃν καταφεύγουσι τὰ πλοῖα, τόπος κατάλληλος δι' ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν.

ἐπί-δρομος, *ον*· ὁ καθ' οὗ δύναται νὰ γίνῃ ἐπιδρομή (π. χ. τεῖχος ἐκτεθειμένον εἰς ἐπιδρομήν, εὐκολοκυρίευτον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναταί τις νὰ ἀναβῇ).

ἐπι-δύω, καὶ *-δύνω*, μέλ. *-δύσω*· κρύπτομαι ὑποκάτω, κατέρχομαι (ἐπὶ ἡλίου, δύω, βασιλεύω)

ἐπι-δύμεθα, α' πληθ. Ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιδίδωμι*.

ἐπ-ιδών, μτχ. τοῦ *ἐπεῖδον*.

ἐπι-δώσω, μέλ. τοῦ *ἐπιδίδωμι*.

ἐπι-εἰκεια, ἡ (*ἐπιεικής*)· πιθανότης, λογικότης, συγκαταβατικότης.— **II** τιμιότης, εἰλικρίνεια ‖ ἐπιείκεια, πραότης ‖ ὡσ. φυσικὴ ἠπιότης. 2) δικαιοσύνη, τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ γράμμα αὐτοῦ.

ἐπι-εἰκελος, *ον*=*εἴκελος* (δ ἑλ.)· ὅμοιος.

ἐπι-εικής, *ές* (*ἐπὶ* + *εἰκώς*)· ἁρμόδιος, κατάλληλος, πρέπων, πρόσφορος: *ὡς ἐπιεικὲς*=ὅπως εἶναι πρέπον ‖ *ὃν* (*μῦθον*) *κ' ἐπιεικὲς ἀκούειν*=οἱονδήποτε λόγον εἶναι πρέπον δι' ὑμᾶς νὰ ἀκούετε.— **II** Παρ' ἀττ., δίκαιος, λογικός ‖ ὡσ. εὔλογος, εὐλογοφανής ‖ ἐπὶ προσ., εἰλικρινής, εὐγενής, κόσμιος, μετριοπαθής. 2) ἀντίθ. τῷ *δίκαιος*, δηλ. ὁ μὴ ἐπιμένων εἰς τὴν αὐστηρὰν δικαιοσύνην (εἰς τὸ αὐστηρὸν γράμμα τοῦ νόμου), ὁ δίκαιος κατὰ τοὺς ἀγράφους νόμους.

ἐπι-εικτός, *ή, όν* (*ἐπὶ*+*εἴκω*)· ὁ ὑποκύπτων, ὑποχωρητικός ‖ *οὐκ ἐπιεικτός*=ὁ μὴ ὑποχωρῶν, ἀν-

ένδοτος ‖ *πένθος οὐκ ἐπιεικτὸν* = πένθος ἀνυπόφορον, ἀβάστακτον.

ἐπι-εικῶς, ιων. **-έως,** επίρ. του *ἐπιεικής*· πρεπόντως, έπαρκῶς, ὑποφερτά, μετριοπαθῶς, μετρίως. 2) πιθανῶς, λογικῶς. 3) μετ' επιείκειας, εὐμενῶς.

ἐπι-ειμένος, η, ον, ιων. αντί *ἐφ-ειμένος*· μτχ. παθ. πρκ. του *ἐπιέννυμι*.

ἐπι-εισάμενος, ιων. μτχ. αορ. α' του *ἔπ-ειμι* (*εἶμι*) και

ἐπι-είσομαι, ιων. μέλλ. του *ἔπειμι* (*εἶμι*).

Ἔτυμ.: *ἐπιείσομαι*=θά κατοδιώξω, *εἴσομαι, ἐεί-σατο, εἴσατο* (= μετέβη), γ' δυϊκ. *ἐεισάσθην, κατα-είσατο*, κλπ. Κατὰ τὸν **Boisack** οἱ τύποι οὗτοι δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸν μέλ. *εἶμι* (τοῦ *ἔρχομαι*), ἀλλ' ἔχουσιν ἓν **F**, πρβλ. σανσκρ. vē'li (ἐπιδιώκω τι), *vīlah* (= εἰς τὴν δεξιὰν γραμμήν), *vīlā* (=σειρά), λατ. *via* (=ὁδός)· πρβλ. *οἶμος* (=δρόμος).

ἐπι-έλπομαι, ποιητ. ἀντὶ *ἐπέλπομαι*. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-ελπτος, *ον*· ὁ ἐλπιζόμενος, ἀναμενόμενος.

ἐπι-έννῡμι, ιων. αντί *ἐφ-έννυμι*· αόρ. α' *ἐπί-εσα*, ἐπ. *ἐπί-εσσα*· παθ. πρκ. *ἐπί-εσμαι* ἢ *ἐπί-ειμαι*· ἐπιδέτω, ρίπτω, ἐπάνω μου ἐπὶ πλέον.— Παθητ., μτχ. παθ. πρκ.: *ἐπιειμένος ἀλκήν, ἀναιδείην*=ἐνδεδυμένος (περιβεβλημένος) ἰσχὺν (σωματ. ρώμην) καὶ ἀναίδειαν ‖ *χαλκὸν ἐπίεσται* (γ' ἑν. πρκ.)=εἶναι κεκαλυμμένος ὑπὸ χαλκοῦ, εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ χαλκόν.— μέσον, ρίπτω τι ἐπάνω μου ἐπὶ πλέον ἄλλων· βάλλω ἐπάνω μου ὡς ἐπανωφόριον, ἐνδύομαι προσέτι μὲ... ‖ γενικῶς, σκεπάζω ἐμαυτόν, σκεπάζομαι, μέ τι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔννυμι*].

ἐπι-έσσαμεν, α' πληθ. αορ. α' του *ἐπιέννυμι*.

ἐπί-εσται, γ' ἑν. παθ. πρκ. του *ἐπιέννυμι*.

ἐπι-ζᾰ́ρέω=*ἐπιβαρέω* [δι' ἐτυμολ. βλ. *ζωρός*].

ἐπι-ζᾰ́φελος, *ον* (*ἐπί* + **ζάφελος* ἐκ τοῦ ἐπιτατ. ζα-)· ὁρμητικός, σφοδρός.— Ἐπίρ. *ἐπιζαφελῶς* (ὡσεὶ ἐξ ἐπιθ. *ἐπιζαφελής*)· σφοδρῶς, μανιωδῶς, λυσσαλέως.

Ἔτυμ.: τὸ **ἐπι-ζαφελὴς* μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*ζαφελές*'... *ἄγριον. θυμῶδες, ἰσχυρόν*· *ζαφελῶς*· *μεγαλοκότως*»· Πρβλ. *ζάφελος* ‹αἰολ. ζα- (ἐπιτατ. πρόθημα)+αἰολ. **φελ-* ‹**gvhel-*, πρβλ *ἐ-θέλω* καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*φαλίζει· θέλει*».

ἐπι-ζάω, μέλ. **-ζήσω**· ζῶ μετά τι(να), περαμένω καὶ κατόπιν, «ἐπιζῶ».

ἐπι-ζεύγνῡμι, καὶ **-ύω,** μέλ. **-ζεύξω**· ζευγνύω, προσδένω τι εἰς τὸν ζυγὸν ‖ γενικῶς, δένω τι μαζί, συνδέω, δένω σφιγκτά.— ‖ ζευγνύω εἴς τι ‖ ὑποδουλώνω.

ἐπι-ζεφύριος, *ον*=τῷ ἑπομ., ἐπίθ. τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρῶν.

ἐπι-ζέφῡρος, *ον*· ὁ κείμενος πρὸς δυσμάς.

ἐπι-ζέω, μέλ. **-ζέσω**· «ποίρνω βράσι», ἀνακαχλάζω· ‖ *ἡ νεότης ἐπέζεσέ μοι*= τὸ νεανικόν μου αἷμα ἀνεκάλαζε («πῆρε βράσι, φούσκωσε»).— ‖ ἐνεργ., κάμνω τι νὰ «πάρῃ βράσι», θερμαίνω.

ἐπί-ζηλος, *ον*· ὁ ὑποκείμενος εἰς φθόνον, ἀξιοζήλευτος, εὐτυχής.

ἐπι-ζήμιος, *ον* (*ἐπὶ* + *ζημία*)· ὁ φέρων (προκαλῶν) *ζημίαν* (βλάβην, ὀπωλείαν ἢ τιμωρίαν, πρότιμον, γεν. ποινήν), βλαβερός.— ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς τιμωρίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-ζημιόω, μέλ. **-ώσω**· ἐπιβάλλω *ζημίαν* (τ. ἔ. ποινήν), τιμωρῶ.

ἐπι-ζητέω, μέλ. **-ήσω**· ζητῶ προσέτι, ἐπὶ πλέον ‖ ζητῶ νὰ εὕρω, ἀναζητῶ ‖ ἐπιθυμῶ, ποθῶ ‖ ἀνιχνεύω: *οἱ ἐπιζητοῦντες*=οἱ ἀνιχνεύοντες (τὰ θηρία).

ἐπι-ζώννῡμι, μελ. **-ζώσω**· ζώνω ἐπάνω.—Παθητ., μτχ. πρκ. *ἐπεζωσμένοι*=ἔχοντες τὰ ἐνδύματά των ἀνασκουμπωμένα (ἀνασηκωμένα, ζωσμένα ὑψηλά).

ἐπι-ζώω, ιων. ἀντὶ *ἐπιζάω*.

ἐπ-ίηλα, ἀόρ. α' τοῦ *ἔπ-ιάλλω*.

ἐπ-ίημι, ιων. ἀντὶ *ἐφ-ίημι*.

ἐπί-ηνδανε, γ' ἑν. ἐπ. πρτ. τοῦ *ἐφανδάνω*.

ἐπί-ηρα, τὰ (*ἐπὶ* + *ἦρα*)· ἀρεστά (εὐπρόσδεκτα) πράγματα, εὐχάριστα δῶρα [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἦρα*].

ἐπι-ήρᾰνος, *ον* (*ἐπίηρα*)· εὔάρεστος, εὐπρόσδεκτος — ‖ ἀποκρούων, ἀποτρεπτικός, ἀμυντικός ‖ ἐπικουρῶν, βοηθητικός ‖ κυβερνῶν, διοικῶν. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἤρανος, ἦρα*].

ἐπί-ηρος, *ον*, ἐν χρήσει μόνον *κατὰ αὐδ. πληθ. ἐπίηρα* (ὄνβλ.).

ἐπι-θᾰλάμιος, *ον* (*ἐπὶ*+*θάλαμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς νυμφικὸν κοιτῶνα, γαμήλιος· *τὸ ἐπιθαλάμιον* (ἐνν. *μέλος*)=τὸ γαμήλιον ᾆσμα (λέγεται ὡσ. καὶ *ἐπιθαλάμιος* ἐνν. *ὕμνος* ἢ *ᾠδή*).

ἐπι-θᾰλασσίδιος, ἀττ. **-ττίδιος,** *ον*=τῷ ἑπομ.

ἐπι-θᾰλάσσιος, ἀττ. **-ττιος,** *α, ον* (*ἐπὶ*+*θάλασσα*)· ὁ κείμενος παρὰ τὴν θάλασσαν (ἢ ὁ κατοικῶν παρ' αὐτήν), παραθαλάσσιος, θαλασσινός.

ἐπι-θᾰνάτιος, *ον* (*ἐπὶ*+*θάνατος*)· ὁ εἰς θάνατον κατοδικασμένος, μελλοθάνατος.

ἐπι-θᾰνᾰ́τος, *ον*· ὁ ἄρρωστος «ποὺ εἶναι γιὰ θάνατο», μελλοθάνατος, ἑταιμοθάνατος (π. βλ. Ἡσυχ. «*ἐπιθάνατος*· *προσδοκώμενος ἀποθανεῖν*»).

ἐπι-θαρσύνω, ἀττ. **-θαρρύνω,** μέλ. **-ὕνῶ** παραθαρρύνω, παρακινῶ.

ἐπι-θαυμάζω, μέλ. **-σω**· ἀποδίδω εἴς τινα θαυμασμόν (τοῦ δεικνύω τὸν πρὸς αὐτὸν θαυμασμόν μου) προσφέρων εἰς αὐτὸν δῶρον ‖ τιμῶ διὰ δώρων.

ἐπι-θειάζω, μέλ. **-άσω** (*ἐπὶ*+*θεός*)· ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεοὺς ὡς μάρτυρας, ἐξορκίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-θειασμός, ὁ· ἐπίκλησις τῶν θεῶν (τὸ νὰ ἐπικαλῆται τις τοὺς θεούς), ἐξόρκισις.

ἐπι-θείην, -θεῖναι, Εὐκτ. καὶ ἀπρφ. αορ. β' τοῦ *ἐπιτίθημι*.

ἐπι-θείς, -θεῖσα, -θέν, μτχ. αορ. β' τοῦ *ἐπιτίθημι*.

ἐπι-θεῖτε, ἀντὶ **-θεῖητε,** β' πληθ. Εὐκτ. αορ. β' τοῦ *ἐπιτίθημι*.

ἐπι-θεράπεύω, μέλ. **-σω**· ὑπηρετῶ, περιποιοῦμαι, λίαν προθύμως ‖ ἐργάζομαι ἐνθέρμως ὑπέρ τινος (διά τι).

ἐπί-θες, -θέτω, Προστ. αορ. β' τοῦ *ἐπιτίθημι*.

ἐπί-θεσις, **-εως,** ἡ (*ἐπιτίθημι*)· τὸ θέτειν ἐπάνω εἴς τι, ἡ τοποθέτησις ἐπὶ τινος.— ‖ (ἐκ τοῦ μέσου) ἐπίδεσις κατά τινος, ἔφοδος, ἐφόρμησις, προσβολή.

ἐπι-θεσπίζω, μέλ. **-σω**· προφητεύω ἐπί τινος.

ἐπι-θετῐ́κός, ή, όν (*ἐπιτίθεμαι*)· ἕτοιμος πρὸς ἐπίθεσιν ‖ ἐπιχειρηματικός, τολμηρός.

ἐπί-θετος, *ον* (*ἐπιτίθημι*)· προτεθειμένος, προσηρτημένος ‖ ἐξεζητημένος, ξένος.— ‖ ὡς οὐσιαστ. *τὸ ἐπίθετον* ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.

ἐπι-θέω, μέλ. **-θεύσομαι**· τρέχω πρός τι ‖ τρέχω κατόπιν τινός, καταδιώκω, ἐπιδιώκω,

ἐπι-θήκη, ἡ (*ἐπιτίθημι*)· προσθήκη, προσχώρησις, αὔξησις ‖ πᾶν τὸ διδόμενον ἐπὶ πλέον κατά τι παζάρευμα.

ἐπί-θημα, -ατος, τὸ (*ἐπιτίθημι*)· πᾶν τὸ τιθέμενον ἐπί τινος, ἐπίδεμα, κάλυμμα, σκέπασμα.

ἐπι-θοάζω, μέλ. **-σω**· κάθημαι παρὰ τὸν βωμὸν ὡς ἱκέτης, ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν. Πρβλ. *θοάζω*.

ἐπι-θορεῖν, ἀπρφ. αορ. β' τοῦ *ἐπιθρώσκω*.

ἐπι-θορῠβέω, μέλ. **-ήσω**· προξενῶ (κάμνω) θόρυβον πρὸς ἐκδήλωσιν ἐπιδοκιμασίας (ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποδοκιμασίας).

ἐπι-θράσσω, ἀττ. **-ττω,** συντετμ. ἀντὶ **ἐπιταράσσω.**

ἐπι-θραύω, μέλ. **-σω**· θραύω προσέτι, ἢ θραύω (συντρίβω) τι ἐπάνω εἴς τι.

ἐπι-θρέξας, μτχ. αορ. α' τοῦ *ἐπιτρέχω*.

ἐπι-θρώσκω, μέλ. **-θοροῦμαι**· ἀόρ. β' *ἐπέθορον*· ἐπιπηδῶ, ἀναπηδῶ ἐπάνω εἴς τι (μετὰ γεν.) ‖ μετὰ ῥοπ., πηδῶ (ὀβριστικῶς) ἐπί τι ‖ ἀπολ.: *τόσσον ἐπιθρώσκουσι*=τόσον μακρὰν τινάσσονται μὲ ἓν πήδημα.

ἐπι-θῡμέω, μέλ. **-ήσω** (*ἐπὶ* + *θῡμός*)· πράγμα τι «τό βάλλω στὴν καρδιά μου», ἐπιθυμῶ τι, ποθῶ τι σφόδρα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-θῦμημα, -ατος, τὸ (*ἐπιθυμέω*)· τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιθυμίας· ἀνδρ. τιγός, ὅ,τι ἐπιθυμεῖ τις.

ἐπι-θῡμησις, **-εως,** ἡ (*ἐπιθυμέω*)· ἐγκάρδιος ἐπιθυμία.

ἐπι-θῡμητής, -οῦ, ὁ (*ἐπιθυμέω*)· ὁ ἐπιθυμῶν τι‖ ἐραστής.

ἐπι-θῡμητῐκός, ή, όν (*ἐπιθυμέω*)· ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν, ὁ ἐπιθυμῶν, ὁ ἐποφθαλμιῶν τι. Ἐπίρ. **-κῶς.**

ἐπι-θῡμία, ἡ (*ἐπιθυμέω*)· ὡς καὶ νῦν: ἐπιθυμία, πόθος διακαὴς ‖ ἐν κακῇ ἐνν. σαρκικὴ ἐπιθυμία, λαγνεία.

ἐπι-θῡμίαμα, -ατος, τό· ἡ προσφορὰ θυμιάματος. Ἐκ τοῦ

ἐπι-θῡμιάω, μελ. -σω· προσφέρω θυμίαμα.

ἐπ-ῑθύνω· = *ἐπ-ευθύνω*· σκοπεύω (σημαδεύω) κατ' εὐθεῖαν ‖ διευθύνω, κυβερνῶ.

ἐπῐ-θῡ́ω (Α), μελ. **-θῡ́σω**· προσφέρω θυσίαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ἢ θυσιάζω ἔπειτα ἀπό τι ‖ προσφέρω (6λ. *θύω* Α).

ἐπι-θῡ́ω (Β), μέλ. **-θῡ́σω**· τρέχω μεθ' ὁρμῆς πρός τι. 2) μετ' ἀπρφ. προσπαθῶ ἐπιμόνως νὰ πράξω τι, σφόδρα ἐπιθυμῶ νὰ πράξω τι (6λ. *θύω* Β).

ἐπι-θωρᾱκίζομαι, μέσον· βάλλω τὴν πανοπλίαν μου, ὁπλίζομαι.

ἐπι-θωῦσσω, μέλ. -ξω· ἀναβοῶ, παροτρύνω φωνάζων.

ἐπι-ίδμων, -ονος, ὁ=*ἐπίστωρ* (δ 6λ.).

ἐπι-ίζομαι, ἰων. ἀντὶ *ἐφέζομαι* (δ 6λ.).

ἐπι-ίστωρ, -ορος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων γνῶσίν τινος, ὁ γνώστης.

ἐπι-καθ-αιρέω, μέλ. -ήσω· καταρρίπτω, κατακρημνίζω, πρὸς τοῖς ἄλλοις (προσέτι), ἢ μετὰ τούς ἄλλους.

ἐπι-καθ-έζομαι, μέλ. -εδοῦμαι, παθ.· ἐπικάθημαι, κάθημαι ἐπί τινος.

ἐπι-κάθ-ημαι, ἰων. **-κάτημαι**· κάθημαι ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι ‖ καταπιέζω, εἶμαι βαρὺς ἐπάνω εἴς τινα.— **II** πολιορκῶ δέσιν τινά, καταλαμβάνω θέσιν ἐναντίον της.

ἐπι-καθ-ίζω, μέλ. **-ίσω**· μτβτ., βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι.— **II** ἀμβτ. κάθημαι ἐπί τινος.

ἐπι-καινόω, μέλ. **-ώσω**· καινοτομῶ ἐπί τινος, νεωτερίζω, εἰσάγω καινοτομίας εἴς τι.

ἐπι-καίριος, ον (*ἐπί*+*καιρός*)· ὁ ἐν πρέποντι καιρῷ ἢ τόπῳ ‖ ὁ εἰς τὴν κατάλληλον ἐποχὴν γινόμενος, εὔθετος, ἐπίκαιρος, κατάλληλος ‖ οπουδαῖος, κρίσιμος‖*οἱ ἐπικαίριοι*=τὰ σπουδαιότερα πρόσωπα.

ἐπί-καιρος, *ον*=*ἐπικαίριος* (δ 6λ.)· μετὰ γεν. ἱκανός, κατάλληλος, πρέπων, πρόσφορος, διά τι.

ἐπι-καίω, ἀττ. **-κάω**· μέλ. -*καύσω*· ἀνάπτω ἐπί τινος τόπου ‖ καίω ἐπάνω εἰς βωμόν.

ἐπι-κᾰλέω, μέλ. -*έσω*· προσκαλῶ, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινός, ἐξορκίζω.— **II** ὀνομάζω προσέτι, δίδω εἴς τινα ἐπωνύμιόν τι.— Παθητ., λαμβάνω νέαν ἐπωνυμίαν, μετονομάζομαι.— **III** ἀποδίδω εἴς τινα κατηγορίαν τινά.— **IV** μέσον, καλῶ τινα πρὸς ἑμαυτόν, τὸν καλῶ εἰς βοήθειαν, ζητῶ τὴν βοήθειάν του ‖ γεν. προσκαλῶ ‖ ὡσ. πρακαλῶ (λατ. **provocare**). 2) προκαλῶ τινα.

ἐπι-κάλυμμα, -ατος, τό· κάλυμμα, σκέπασμα ‖ πέπλος, μανδύας, μέσον ἀποκρύψεως. Ἐκ τοῦ

ἐπι-κᾰ́λῠπτω, μέλ. -*ψω*· καλύπτω ἐπάνω, κρύπτω.— **II** ἐπιδέτω τι ὡς ἐπικάλυμμα. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-κάλυψις, -εως, ἡ (*ἐπικαλύπτω*)· τὸ καλύπτειν τι, κρύπτειν τι, ἀπόκρυψις ‖ ἡ κλίσις, καμπὴ ‖ ἡ γωνία οἰκοδομήματος ἢ τείχους: *ἐπικαμπὴν ποιοῦμαι* = παρατάσσω τὸν στρατὸν οὕτως ὥστε αἱ πτέρυγες νὰ σχηματίζωσι γωνίαν μετὰ τοῦ κέντρου.

ἐπι-καμπή, ἡ (*ἐπικάμπτω*).

ἐπι-καμπής, *ές*· κεκαμμένος, καμπύλος, λυγισμένος, γυρτός. Ἐκ τοῦ

ἐπι-κάμπτω, μέλ. -*ψω*· κάμπτω, λυγίζω, εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματισθῇ γωνία.—Παθητ., ἐπὶ στρατευμάτων· περιστρέφονται αἱ πτέρυγες τῆς στρατιᾶς, ὥστε νὰ σχηματισθῇ μετὰ τοῦ κέντρου γωνία καὶ ὁ ἐχθρὸς νὰ προσβληθῇ ἐκ τῶν πλαγίων.

ἐπι-καμπύλος, *ον*· κυρτωμένος, λυγισμένος πρὸς τὰ ἐμπρός.

ἐπί-κᾰρ (*ἐπί*+*κάρα*), ἐπίρ. (ἀντὶ *ἐπὶ κάρ*)· κατακέφαλα, ὀρθοκέφαλα.

ἐπι-κάρσιος, *α, ον* (*ἐπίκαρ*)· κυρ. μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός (ἢ: πρὸς τὰ κάτω).— **II** ἀντίθ. τῷ *ὄρθιος*· πλάγιος, σχηματίζων γωνίαν, ἐν γωνίᾳ, γωνιώδης ‖ *τὰ ἐπικάρσια*=τὰ ὀράλια, τὰ κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν μιᾶς χώρας μέρη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς *τὰ ὄρθια*=τὰ πρὸς τὰ ἐντός, τὰ ἐνδότερα, τὰ κατ' ὀρθὴν γωνίαν πρὸς τὴν παραλίαν ‖ μετὰ γεν. *τριήρεις τοῦ Πόντου ἐπικάρσιαι*=τριήρεις πλέουσαι οὕτως, ὥστε νὰ σχηματίζωσι γωνίαν πρὸς τὸ ρεῦμα τοῦ πόντου. [δι' ἔτυμολ. 6λ. *ἐγκάρσιος*].

ἐπι-κατα-βαίνω, μέλ. -*βήσομαι*· καταβαίνω εἴς τι μέρος.— **II** καταβαίνω μετά τινα ἢ ἐναντίον τινός.

ἐπι-κατα-βάλλω, μέλ. -*βᾰλῶ*· καταρρίπτω τι ἐπί τινος ‖ ἀφίνω τι νὰ πέσῃ κάτω.

ἐπι-κατ-άγω· φέρω (ὁδηγῶ) τι πρὸς τὰ κάτω (ἀπὸ τοῦ πελάγους πρὸς λιμένα). — Παθητ. ἔρχομαι (φέρομαι) πρὸς τὴν ξηρὰν μετά τινος ἢ ἔπειτα ἀπό τινα.

ἐπι-κατα-δαρθάνω, μέλ. -*δαρθήσομαι*· ἀόρ. β' -*έδαρθον*· ἀποκοιμῶμαι ἔπειτα ἀπό τι(να).

ἐπι-κατα-κλύζω, μέλ. -*ύσω*· κατακλύζω προσέτι, ἔτι μᾶλλον πλημμυρίζω.

ἐπι-κατα-κοιμάομαι, ἀποθ.· κοιμῶμαι ἐπὶ δέσεώς τινος.

ἐπι-κατα-λαμβάνω, μέλ. -*λήψομαι*· τρέχω κατόπιν τινός καὶ τὸν προφθάνω, «ἀδράχνω».

ἐπι-κατα-μένω, μέλ. -*μενῶ*· διαμένω ἐπὶ περισσότερον χρόνον, μένω ἐπὶ πλέον.

ἐπι-κατα-πίπτω, μέλ. -*πεσοῦμαι*· καταπίπτω ἐπάνω εἴς τινα.

ἐπι-κατ-άρᾱτος, *ον*· ὁ ἔτι περισσότερον κατηραμένος.

ἐπι-κατα-ρρίπτω καὶ **-ρριπτέω**· καταρρίπτω τι ἐπί τινος ἢ μετά τι(να).

ἐπι-κατα-σφάζω καὶ **-ττω,** μέλ. -ξω· κατασφάζω τινὰ ἐπί τινος ἢ ἐπὶ πλέον τινός.

ἐπι-κατα-ψεύδομαι, ἀποθ.· λέγω ψεύδη ἐπιπροσθέτως («ψέματα ἐπάνω στὰ ψέματα»).

ἐπι-κατ-έδαρδον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐπικαταδαρθάνω*.

ἐπι-κατ-εῖδον, ἀπρφ. **-κατιδεῖν**· ἀόρ. β' (ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, λαμβανομένου ὡς τοιούτου τοῦ *ἐπικαθοράω*)· παρετήρησα πρὸς τὰ κάτω· πρβλ. *εἶδον*.

ἐπι-κάτ-ειμι, ἀπρφ. **-κατ-ιέναι**· κατέρχομαι, καταβαίνω, εἴς τι.

ἐπι-κατ-έχω, μέλ. -*καθέξω*· κρατῶ, κωλύω, ἀκόμη ‖ κατακρατῶ προσέτι.

ἐπί-καυτος, *ον* (*ἐπικαίω*)· ὁ κεκαυμένος κατὰ τὸ ἄκρον, ὁ ἐπὶ τῆς κορυφῆς καεὶς (λατ. **praeustus**).

ἐπι-κᾰ́ω, ἀττ. ἀντὶ *ἐπι-καίω*.

ἐπί-κειμαι, ἀπρφ. -*κεῖσθαι*, χρησιμεῦον ὡς παθ. τοῦ *ἐπιτίθημι*· εἶμαι τεθειμένος ἐπί τινος, κεῖμαι ἐπί τινος ‖ ἐπὶ θυρῶν (πυλῶν), εἶμαι κεκλεισμένος. 2) γενικῶς, εἶμαι τεθειμένος, κεῖμαι, ἐν τινι ἢ ἐπί τινος ‖ ἐπιτίθεμαι κατά τινος: *ἐπικείμεναι νῆσοι*= αἱ πλησίον τῆς ἀκτῆς κείμεναι νῆσοι. 3) ἐπικρέμαμαι, ἐπαπειλῶ, ἐπίκειμαι.— **II** πιέζω, στενοχωρῶ, καταβλίβω ἐκβιάζω.— **III** ἐπὶ ποινῶν· ἐπιβάλλομαι.— **IV** ἔχω ἐπάνω μου, φορῶ.

ἐπι-κείρω, μέλ. -*κερῶ*, ἐπιχ. -*κέρσω*· ἀποκόπτω, ἀποτέμνω, κουρεύω, θερίζω.— **II** μτφρ. ματαιώνω, καταστρατηγῶ, παρεμποδίζω.

ἐπι-κεκλιμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐπικλίνω*.

ἐπι-κεκλόμην, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐπικέλομαι*.

ἐπι-κελᾰ́δέω, μελ. -*ήσω*· ἐπευφημῶ, ἐπιβοῶ ἐπιδοκιμάζων.

ἐπι-κέλευσις, -εως, ἡ· παρακέλευσις, παράκλησις, προτροπή. Ἐκ τοῦ

ἐπι-κελεύω, ὡσ. ἐν μέσ. *ἐπι-κελεύομαι*· παρακινῶ, προτρέπω, παραβαρρύνω.

ἐπι-κέλλω, μέλ. -*κέλσω*· ἀόρ. α' *ἐπέκελσα*· προσπελάζω πλοῖον πρὸς τὴν ξηράν, τὸ ἀράζω. 2) ἀμτβ. πλησιάζω πρὸς τὴν ξηράν, προσορμίζομαι.

ἐπι-κέλομαι, ἀποθ.· προσκαλῶ προσέτι, ἐπικαλοῦμαι.

ἐπι-κεντρίζω, μέλ. **-σω·** μεταχειρίζομαι τὸν πτερνιστῆρα.

ἐπι-κεράννῡμι, μέλ. **-κεράσω·** ἀόρ. α' **ἐπεκέρασα,** ἐπ. **-έκρησα·** ἀνακατώνω ἐκ νέου.

ἐπί-κερδια, τά, γεν. **-ων (ἐπί+κέρδος)·** κέρδη ἐκ τοῦ ἐμπορίου.

ἐπι-κερτομέω, μέλ. **-ήσω·** χλευάζω, σκώπτω, περιγελῶ ‖ ὑβρίζω ‖ ἐνοχλῶ, πειράζω.

ἐπι-κέσθαι, ἀπρφ. ἰων. ἀορ. 6' τοῦ **ἐφικνέομαι.**

ἐπι-κεύθω, μέλ. **-σω·** ἐπικρύπτω, ἀποκρύπτω· **οὐ σ' ἐπικεύσω**=δὲν θὰ τὸ ἀποκρύψω ἀπό σέ.

ἐπι-κήδειος, **ον (ἐπί+κῆδος)·** ὁ λεγόμενος ἢ γινόμενος κατὰ τὴν κηδείαν.

ἐπι-κηρῡκεία, ἡ **(ἐπικηρυκεύομαι)·** ἡ ἀποστολὴ κήρυκος ἢ πρεσβείας, ὅπως διαπραγματευθῇ περὶ εἰρήνης.

ἐπι-κηρύκευμα, **-ατος,** τό· ἄγγελμα ἢ ἀπαίτησις διὰ κήρυκος (ἀποστελλόμενον ἢ προβαλλομένη). Ἐκ τοῦ

ἐπι-κηρῡκεύομαι, ἀποθ.· ἀγγέλλω (μεταβιβάζω ἀγγελίαν) διὰ κήρυκος ‖ κάμνω (ὑποβάλλω) προτάσεις διὰ κήρυκος περὶ εἰρήνης ‖ γενικῶς, προκηρύσσω (διακηρύσσω) δημοσίᾳ.

ἐπι-κηρύσσω, ἀττ. **-ττω·** μέλ. **-ξω·** ἀναγγέλλω, προκηρύσσω, γνωστοποιῶ τι διὰ προκηρύξεως: **ἀργύριον ἐπικηρύσσειν τινί** ἢ **ἐπί τινι·** ὁρίζω χρηματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν κεφαλὴν τινος, «ἐπικηρύσσω τινά» ‖ δθεν, προγράφω.

ἐπι-κίδνημι· ἐπεκτείνω, ἐξαπλώνω,— Παθητ. **ἐπικίδνᾶμαι**=ἐπεκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι: **ὅσον τ' ἐπικίδνανται ἠὼς**=ἐφ' ὅσον διάστημα ἐκτείνεται τὸ φῶς τῆς αὐγῆς.— **ἐν** χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ.

ἐπι-κίνδῡνος, **ον·** ὁ ἐν κινδύνῳ εὑρισκόμενος, ἀκροσφαλής, ἀβέβαιος, ἐπισφαλής.— **II** «ἐπικίνδυνος» ὡς καὶ νῦν. Ἐπίρ. **-νως.**

ἐπι-κίρνημι, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ἐπικεράννυμι.**

ἐπι-κλάζω, μέλ. **-κλάγξω·** ἐκπέμπω ἦχον εἰς ἀπάντησιν, ἠχῶ πρός τι, ποιῶ ἦχον (ἢ κλαγγήν).

ἐπι-κλαίω, ἀττ. **κλάω·** μέλ. **-κλαύσομαι·** κλαίω εἰς ἀπάντησιν (ἀμοιβαίως), κλαίω ἐπί τινι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπί-κλαυτος, **ον (ἐπικλαίω)·** πολύδακρυς, δακρυσμένος, «κλαψιάρης», θρηνητικός.

ἐπι-κλᾶᾰ (Α), μέλ. **-άσω·** κάμπτω, λυγίζω, πρός τι ἢ προσέτι. — Παθητ., κάμπτομαι, ἀποβάλλω τὸ θάρρος μου (λατ. **frangi animo**).

ἐπι-κλᾶᾰ (Β), ἀττ. ἀντὶ **ἐπικλαίω.**

ἐπι-κλεής, **ὲς (ἐπί + κλέος)·** περίφημος, ἐξακουστός, φημισμένος.

ἐπι-κλείω (Α), μέλ. **-κλείσω·** κλείω προσέτι, κατακλείω, φιμώνω.

ἐπι-κλείω (Β) **(ἐπί+κλέος)·** ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.

ἐπι-κληίζω, κατὰ συναίρ. **-κλῄζω,** ἰων. ἀντὶ **ἐπικλείω** (Β).

ἐπί-κλημα, **-ατος,** τό **(ἐπικαλέω)·** κατηγορία.

ἐπί-κλην, ἐπίρ. **(ἐπικαλέω)·** ἐξ ἐπικλήσεως, κατ' ἐπωνυμίαν ‖ κυρ. αἰτ. ἀχρήστου ὀνομ. **ἐπίκλη = ἐπίκλησις.** Καθ' Ἡσύχ. **«ἐπίκλη· ἐπίκλησις παρ' Ἀττ.»** καὶ **«ἐπίκλη· ἐπωνυμία».**

ἐπί-κληρος, **ον·** κληρονόμος τῆς πατρικῆς περιουσίας ‖ ὡς οὐσ. **ἡ ἐπίκληρος**=μοναχοκόρη, τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ νυμφευθῇ κατὰ νόμον ὁ πλησιέστερος συγγενής, ἵνα μὴ ἡ περιουσία περιέλθῃ εἰς ξένην οἰκογένειαν.

ἐπι-κληρόω, μέλ. **-ώσω·** ἀπονέμω τί τινι διὰ κλήρου.

ἐπί-κλησις, **-εως,** ἡ **(ἐπικαλέω)·** ἐπωνύμιον ἢ πρόσθετον ὄνομα, καὶ γενικῶς, ὄνομα.— ἀπολ. αἰτ. **ἐπίκλησιν** = κατ' ἐπωνυμίαν, κατ' ὄνομα μόνον, ὀνομαστικῶς.—**II** ἀπόδοσις ἐνοχῆς, κατηγορία, μομφή, ὀνειδισμός.

ἐπί-κλητος, **ον (ἐπικαλέω)·** ὁ προσκεκλημένος, βοηθὸς ἐν πολέμῳ, σύμμαχος. **2)** ὁ εἰδικῶς (ἰδιαιτέρως) προσκληθεὶς ‖ ἐκλεκτός.

ἐπι-κλῑνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ **ἐπικλίνω.**

ἐπι-κλῑνής, **ὲς (ἐπικλινῆναι)·** κεκλιμένος, κατωφερής.

ἐπί-κλιντρον, τό· **(ἐπικλίνω)·** πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀκκουμβᾷ τις ‖ κλινοκάθισμα, ἀνάκλιντρον, πολυθρόνα.

ἐπι-κλίνω· μέλ. **-κλῑνῶ·** παθ. πρκ. **-κέκλῐμαι·** κλίνω ἐπί τινος, ἀκκουμβῶ ἐπάνω εἴς τι, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσαρμόζωμαι πρὸς αὐτό (νὰ ἐφαρμόζω).— Παθητ. τίθεμαι ἐπί τινος: **ἐπικεκλιμέναι σανίδες** = δύραι κεκλεισμέναι. – **II** κλίνω, κάμπτω, πρός τι·— παθητ. εἶμαι κεκαμμένος εἰς γωνίαν ‖ μτχ. παθητ. πρκ. **ἐπικεκλιμένος** = κατωφερής, πλάγιος, λοξός.— **III** Παθητ. κεῖμαι πέραν καὶ ἀπέναντί τινος. **2)** ἀνακλίνομαι (πλαγιάζω) παρὰ τὴν τράπεζαν, κάθημαι εἰς τὴν τράπεζαν.

ἐπι-κλονέω, μέλ. **-ήσω·** ἐξεγείρω, συνταράσσω, προκαλῶ ταραχήν, ὀχλαγωγίαν.

ἐπί-κλοπος, **ον (ἐπί + κλοπή)·** ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὴν κλοπήν, κλεπτικός, πανοῦργος, δόλιος, ἀπατεών ‖ μετὰ γεν. **ἐπίκλοπος μύθων**=πανοῦργος εἰς τοὺς λόγους.

ἐπι-κλύζω, μέλ. **-ύσω·** πλημμυρῶ, κατακλύζω ‖ μτφρ. καταπονῶ, καταπνίγω, κατασυντρίβω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπί-κλῡσις, **-εως,** ἡ **(ἐπικλύζω)·** πλήμμυρα, κατακλυσμός.

ἐπι-κλύω· ἀκούω μετὰ προσοχῆς, «ἀφουκράζομαι», ἀκούω.

ἐπι-κλώθω, μέλ. **-ώσω·** κλώθω, νήθω, γνέθω, ἐπί τινος (διὰ τινα) ‖ κλώθω (τ. ἔ. χορηγῶ, ἀπονέμω) διὰ τινα τοιαύτην ἢ τοιαύτην μοῖραν, **ἐπὶ τῶν Μοιρῶν** — Τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ἐπι-κνάμπτω, ἀττ. ἀντὶ **ἐπι-γνάμπτω.**

ἐπι-κνάω, ἀπρφ. **ἐπι-κνῆν·** ἀποξέω, προστρίβω τι ἐπί τινος πράγμ.

ἐπ-ικνέομαι, ἰων. ἀντὶ **ἐφ-ικνέομαι** (ὃ λ.).

ἐπι-κοιμάομαι, Παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. **-ήσομαι·** ἀποκοιμῶμαι ἐπάνω εἴς τι.

ἐπί-κοινος, **ον (ἐπί + κοινός)·** κοινὸς διὰ πολλούς (μεταξὺ πολλῶν) ‖ συμμεικτος ἀνάμεικτος.— οὐδ. πληθ. **ἐπίκοινα** ὡς ἐπίρ. = ἀπὸ κοινοῦ, κοινῶς.

ἐπι-κοινωνέω, μέλ. **-ήσω·** κοινωνῶ, μεταλαμβάνω, μετέχω τινός. **2)** μετέχω τινὸς (λαμβάνω μέρος εἴς τι) ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος.

ἐπι-κομπάζω, μέλ. **-άσω·** κομπάζω προσέτι, προσθέτω τι κομπαστικῶς ‖ κομπάζω, ὑπερηφανεύομαι, καυχῶμαι, γαυριῶ, ἐπί τινι (διά τι).

ἐπι-κομπέω, **-ήσω·** κομπάζω προσέτι, καυχῶμαι διά τι, ἐπικαυχῶμαι.

ἐπί-κοπος, **ον (ἐπικόπτω)·** ὁ εἰς τὴν κορυφὴν κεκομμένος (κλαδευμένος) ‖ **ἐπὶ** νομισμάτων, ὁ ἐκ νέου κεκομμένος, κεχαραγμένος, μετατυπωμένος.

ἐπι-κόπτω, μέλ. **-ψω·** κτυπῶ ἐπί τινος, κατακόπτω, φονεύω κτυπῶν τι ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω (ἐπί τινος).— Μέσον, στηθοκοποῦμαι (τύπτω **τὰ** στήθη μου) θρηνῶν διά τινα (λατιν. **plangi**).

ἐπικός, **ή,** **όν (ἔπος)·** ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἔπος, εἰς τὴν ἐπικὴν ποίησιν, ποιητικός· **οἱ ἐπικοί** = οἱ ἐπικοὶ ποιηταί.

ἐπι-κοσμέω, μέλ. **-ήσω·** διακοσμῶ τι(να) μὲ τι, προσθέτω κοσμήματα εἴς τι, κοσμῶ μετὰ ταῦτα, ἢ κοσμῶ ἐπιπροσθέτως. **2)** τιμῶ, ἀπονέμω τιμάς (κυρ. ἐπικηδείους).

ἐπί-κοτος, **ον·** ὁ μετὰ **κότου** (ὀργῆς) γινόμενος, θυμώδης, ὠργισμένος, ἐκδικητικός ‖ μοχθηρός, κακεντρεχής, κακοήθης.

Ἐπικούρειος, **-ου,** ὁ **(Ἐπίκουρος)·** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Ἐπικούρου, ὁ ἀκολουθῶν τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ δόγματα τοῦ Ἐπικούρου.

ἐπι-κουρέω, μέλ. **-ήσω (ἐπίκουρος)·** ἔρχομαι (ἢ πηγαίνω) εἰς βοήθειαν, βοηθῶ τινα **ἐν** πολέμῳ ‖ γενικῶς, βοηθῶ τινα εὑρισκόμενον εἰς δύσκολον θέσιν (ἔχοντα ἀνάγκην τῆς βοηθείας μου) ‖ μετὰ δοτ. πράγμ.· **νόσοις ἐπικουρῶ**=βοηθῶ τινα (πάσχοντα) ἐναντίον νόσων (ἀνακουφίζων αὐτὸν ἀπὸ τὰς νόσους ποὺ τὸν βασανίζουν) ‖ **ἐπικουρῶ τινί τι**= κρατῶ τι μακρὰν ἀπό τινα, ἀνακουφίζω τινὰ ἀπό τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-κούρημα, -ατος, τό (*ἐπικουρέω*)· βοήθημα, βοήθεια, προστασία, προφύλαξις.

ἐπι-κουρία, ἡ (*ἐπικουρέω*)· ὑπεράσπισις ἢ προστασία τινός ἐναντίον ἄλλου ‖ βοήθεια, συνδρομή. — **II** ἐπικουρική, συμμαχική, δύναμις.

ἐπι-κουρικός, ή, όν· βοηθός, κατάλληλος ἢ χρησιμεύων πρὸς βοήθειαν ‖ σύμμαχος, συμμαχικός.

ἐπί-κουρος, ον (*ἐπὶ* + *κοῦρος*)· βοηθός, ὑπεραοπιστής (ὡς ἐπίθετα) ‖ ὡς οὐσ. *ἐπίκουρος* = σύμμαχος, *οἱ ἐπίκουροι* = τὰ μισθοφορικὰ στρατεύματα (ξένοι στρατιῶται ἐν ἀντιδόσει πρὸς τοὺς ἐγχωρίους).

Ἔτυμ.: *ἐπίκουρος* ⟨ *ἐπὶ* + *κοῦρος* ⟨ **κορσ-ο-ς* (= δρομαῖος), πρβλ. λατιν. **curro** (= τρέχω) ⟨ **curso**, ἰαπ. **qrso**, **currus** (ἅρμα, δίφρος), ἀγγ-σαξ. **hors**, παλ-γερμ. **(h)ros**, **horsc** (ἵππος, κέλης), **hurren** (κινοῦμαι ταχέως), γαλλ-λατ. **carrus** (δίφρος, -*rr*-⟨-*rs*-), ἰρλ. **carr** (ἅρμα, δίφρος) ⟨ ἰαπ. **qrsó-s**, ἀρμ. **kar-kh** (ἅρμα)· σανσκρ. **carsanih** (ἀεικίνητος)· βάσις ἡ ἰαπ. ῥ. **qers** (=τρέχειν)· ***qers-** (**qere-s**), κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ῥ. ***(s)qer** ἐν τῇ ἑλλ. *σκαίρω* (=πηδῶ), πρβλ. Ἡσυχ. «*καρθμοί· κινήσεις*», παλ-γερμ. **scerōn** (εἶμαι γοργός, ζωηρός), λατ. **(s)coruscus** (δονούμενος, πολλόμενος), **scurra** (εὐτράπελος).

ἐπι-κουφίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἐλαφρύνω, ἀνακουφίζω (ἀπὸ φερόμενον φορτίον).— **II** σηκώνω, ὑψώνω, ὑποβαστάζω. 2) μτφρ. ἀνακουφίζω, ἐνδαρρύνω ‖ ἐν κακῇ *ἐννοίᾳ*, καθιστῶ τινα ἐλαφρὸν (τὸν νοῦν), ἐπηρμένον.

ἐπι-κράζω, μέλ. *-ξω*· κράζω πρός τινα, φωνάζω δυνατά πρός τινα.

ἐπι-κραίνω, ἐπ. **-κραιαίνω**· μέλ. *-κρᾰνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπέκρᾰνα*, ἐπ. *-έκρηνα*, *-εκρήηνα*· ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, φέρω εἰς πέρας, κατορθώνω ‖ *νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ*=«*ἀνῦν δή μοι ἐπιτέλεσον τὸ ἐπιθύμημα*» (Σχολ.)=«κάμε μου αὐτὴν τὴν χάριν» ‖ γενικῶς, κατορθώνω, πραγματοποιῶ.

ἐπί-κρᾱνον, τό (*ἐπὶ*+*κράνον*)· τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τιθέμενον κάλυμμα, κεφαλόδεσμος.— **II** = *κιονόκρανον* (ὃ ὅλ.).

ἐπι-κράτεια, ἡ (*ἐπικρᾰτής*)· κυριότης, κυριαρχία, ἐξουσία.— **II** ἐπὶ χώρας, ἐπαρχία, περιοχὴ γεωγραφική, τελοῦσα ὑπὸ τὸ κράτος (τὴν ἐξουσίαν) τινός.

ἐπι-κρᾰτέω, μέλ. *-ήσω*· κυβερνῶ, διοικῶ, ἄρχω, (μετὰ δοτ.) ‖ ἀπολ. ἔχω δύναμιν (κράτος, ἰσχύν). 2) ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ ‖ λαμβάνω κατοχὴν τινος, γίνομαι κύριός τινος, λατ. **potiri** (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ., νικῶ, κατακτῶ.

ἐπι-κρατέως· ἰσχυρῶς, βιαίως, ἐξ ἐφόδου. Ἐπίρ.τοῦ

ἐπι-κρᾰτής, ἐς (*ἐπὶ*+*κράτος*)· ὁ ἐπικρατῶν, ὁ ἔχων τι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, εἰς τὴν κατοχὴν του ‖ συγκριτ. *ἐπικρατέστερος* = ἀνώτερος, ὑπέρτερος.

ἐπι-κράτησις, -εως, ἡ (*ἐπικρατέω*)· τὸ ἐπικρατεῖν, ἡ ὑπεροχή, νίκη ‖ παντοδυναμία, κυριαρχία ‖ κατάκτησις.

ἐπι-κρεμάννῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. *-άσω* (ἀττ. *ἐπικρεμῶ*)· ἐπικρεμῶ, κρεμῶ τι ἀπό τινος, κάμνω τι νὰ ἐπικρέμεται (νὰ ἐπαπειλῆται), νὰ ἐπίκειται.— Παθητ., κρέμαμαι ἀπό τινος, ἐπίκειμαι, ἐπαπειλῶ, λατιν. **imminere**.

ἐπι-κρεμής, ἐς (*ἐπικρεμάννυμι*)· ὁ ἄνωθεν ἐπικρεμάμενος, ἐκκρεμής.

ἐπι-κρήηνον, Προστ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπικραίνω*.

ἐπι-κρήνεις, γ' ἑν. Εὐκτ. ἐπικ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπικραίνω*.

ἐπι-κρῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπικεράννυμι*.

ἐπι-κρίνω, μέλ. *-κρῐνῶ*· κάμνω κρίσιν ἐπί τινος, ἀποφασίζω, ὁρίζω (ποινήν).

ἐπ-ίκριον, τό (*ἐπὶ* + *ἴκριον*)· ἡ κεραία, τ. ἕ. τὸ πλάγιον ξύλον τοῦ ἱστοῦ («ἀντένα»).

ἐπι-κροτέω, μελ. *-ήσω*· κάμνω κρότον ἐπί τινος, ἢ κροτῶ προσέτι.

ἐπί-κροτος, *ον*· ὁ δυνατὰ κτυπηδείς, πατηδείς (ἐπὶ ἐδάφους).

ἐπι-κρούω, μέλ. *-σω*· κτυπῶ τι ἀπ' ἐπάνω.— **II** = *ἐπικροτέω* (ὃ ὅλ.), κάμνω (ἐπί)κρουσιν.

ἐπι-κρύπτω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. β' *-ἔκρῠφον*· ἐπικαλύπτω, ρίπτω κάλυμμα ἐπάνω εἴς τι, κρύπτω.— **Μέσον,** μεταμφιέζομαι.— Παθητ. κρύπτομαι Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπί-κρῡφος, *ον*· κρύφιος, κρυμμένος, μυστικός.

ἐπι-κρώζω, μέλ. *-σω*· κρώζω (ὡς κορώνη) ἐπί τινι ἢ πρός τινα.

ἐπι-κτάομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀποκτῶ, κερδίζω, ἐπὶ πλέον (προσέτι) ‖ *ἐπικτῶμαι ἀρχὴν*=κατακτῶ πρόσθετον (ξένην) περιοχήν, ἐκτείνω τὸ κράτος μου.

ἐπι-κτείνω, μέλ. *-κτενῶ*· φονεύω πάλιν, ἐκ δευτέρου: *ἐπικτείνω τὸν θανόντα*=ἀποκτείνω ἐκ νέου τὸν κείμενον ἤδη νεκρόν.

ἐπί-κτησις, *-εως*, ἡ (*ἐπικτάομαι*)· ἡ πρόσθετος ἀπόκτησις, πρόσθετον κέρδος.

ἐπί-κτητος, *ον* (*ἐπικτάομαι*)· ὁ προσαποκτηθείς, πρόσκτητος ‖ *ἐπίκτητος* (καὶ *ἐπικτήτη*) *γῆ* = χώρα προσαποκτηθεῖσα (ὡς τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου), οὖσα δηλ. πρότερον ὑπὸ τὸ ὕδωρ ‖ γῆ προστεθεῖσα εἰς τὴν κληρονομίαν τινός ‖ *ἐπίκτητος* (ἐνν. *γυνή*) = νέα σύζυγος (νεωστὶ δηλ. ἀποκτηθεῖσα), ἢ σύζυγος ἐκ ξένης χώρας ‖ *ἐπίκτητοι φίλοι* = νεωστὶ ἀποκτηθέντες φίλοι, νεωστὶ γενόμενοι φίλοι

ἐπι-κτῡπέω, μελ. *-ήσω*· κτυπῶ ἐπί τινος, κάμνω δόρυβον ἐπάνω εἴς τι, ἢ κτυπῶ προσέτι: *ἐπικτυπῶ τοῖν ποδοῖν*=κτυπῶ διὰ τῶν ποδῶν (ἐπὶ τοῦ ἑδάφους) ‖ ἀντηχῶ.

ἐπι-κῡδής, ἐς (*ἐπὶ* + *κῦδος*)· ἔνδοξος, ἐπιφανής, λαμπρός.

ἐπι-κῡΐσκω· γονιμοποιῶ πάλιν.—Παθητ., συλλαμβάνω ἐν γαστρὶ ἐκ νέου (*ἐπὶ ἤδη ἐγκυμονοῦντος ζῴου*), γίνομαι διὰ δευτέραν φορὰν ἔγκυος.

ἐπι-κυκλέω, μέλ. *-ήσω*· ἔρχομαι κατὰ σειρὰν εἴς τι, «τὸν φέρνω γύρω», πείθω.

ἐπι-κῡλῐνδέω, μελ. *-κυλίσω*, ἀόρ. α' *-εκύλῐσα*· παθ. ἀόρ. α' *-εκυλίσθην*· κυλίω τι ἐπί τινος ἢ κυλίω προσέτι.

ἐπι-κῡμαίνω· χύνομαι ὡς κῦμα ἐπάνω εἴς τι.

ἐπι-κύπτω, μελ. *-ψω*· κύπτω ἐπί τινος, κύπτω ἐπάνω εἴς τι, κύπτω πρὸς τὰ κάτω, «σκύβω».

ἐπι-κῡρέω καὶ **-κύρω**· μέλ. *-κυρήσω* καὶ *-κύρσω*· ἀόρ. α' *-εκύρησα* καὶ *-έκυρσα*· πίπτω ἐπάνω εἴς τι-(να), συναντῶ (ὡς τὸ *ἐπιτυγχάνω*) ‖ μετὰ γεν., λαμβάνω μέρος εἴς τι, μετέχω τινός.

ἐπι-κῡρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐπὶ* + *κῦρος*)· ἐπικυρώνω, ἐπιβεβαιώνω ‖ ἀποφασίζω.

ἐπι-κύρσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπικυρέω*.

ἐπί-κυρτος, *ον* (*ἐπὶ* + *κυρτός*)· κεκυρτωμένος πρὸς τὰ ἔμπρός, κυρτός, «καμπούρης». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-κυρτόω, μελ. *-ώσω*· κυρτώνω τι πρὸς τὰ ἔμπρός, λυγίζω τι πρὸς τὰ ἔμπρός.

ἐπι-κυψέλιος, *α, ον* (*ἐπὶ*+*κυψέλη*)· ὁ φύλαξ (προστάτης) τῶν κυψελῶν τῶν μελισσῶν.

ἐπι-κωκῡ́ω, μέλ. *-ύσω*· *κωκύω* (τ. ἕ. θρηνῶ) ἐπί τινι, θρηνῶ προσέτι.

ἐπι-κώλῡσις, *-εως*, ἡ· παρεμπόδισις. Ἐκ τοῦ

ἐπι-κωλῡ́ω, μέλ. *-ύσω*· ἐμποδίζω, συγκρατῶ, σταματῶ, ἀναχαιτίζω.

ἐπι-κωμάζω, μέλ. *-άσω*· κωμάζω, συνευθυμῶ μετ' ἄλλων περιφερόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς ‖ προσελαύνω μὲ πανηγυρικὴν (ἑορταστικὴν) πομπὴν ‖ ἐπιτίθεμαι λάβρως ἐναντίον τινός.

ἐπι-κώμιος, *α, ον* (*ἐπὶ* + *κῶμος*)· ὁ ἁρμόζων εἰς (ἢ ὁ κατάλληλος διά) πανηγυρικὴν πομπὴν (*κῶμον*). 2) ἐγκωμιαστικός, ἐπαινετικός.

ἐπί-κωπος, *ον* (*ἐπὶ*+*κώπη*)· ὁ ἐπὶ τῆς κώπης, κωπηλάτης. 2) ἐπὶ ὅπλου, μέχρι τῆς λαβῆς (ἐπὶ ξίφους π. χ. ἐμπηγνυομένου μέχρι τῆς λαβῆς).

ἐπι-λᾰβέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιλαμβάνω*.

ἐπι-λᾰβή, ἡ (*ἐπιλαμβάνω*)· τὸ «πιάσιμον», λαβὴ ‖ χειρισμός, μεταχείρισις.

ἐπι-λᾰβόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιλαμβάνω*.

ἐπι-λαγχάνω, μέλ. *-λήξομαι*· λαμβάνω διὰ κλήρου ἔπειτα ἀπό τινα (ἢ προσέτι, ἐπιπροσθέτως) ‖ «μοῦ πέφτει ὁ κλῆρος ἔπειτα ἀπὸ ἄλλον» («λαχαίνω δεύτερος;»), ἔρχομαι δεύτερος.

ἐπι-λάζῠμαι, ἀποθ.· κρατῶ στερεά, βάλλω χεῖρα εἴς τι.

ἐπι-λαθέσθαι, ἐπι-λάθωμαι, ἀπρφ. καὶ Ὑποτ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἐπιλανθάνω*.

ἐπι-λαμβάνω, μέλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. β' *ἐπέλᾰβον*· πρκ. *εἴληφα*· λαμβάνω προσέτι ἤ λαμβάνω μετέπειτα || δράττομαι, ἁρπάζω, συλλαμβάνω || καταλαμβάνω, προσβάλλω. 2) καταφθάνω, διακόπτω: *νυκτὸς ἐπιλαβούσης τὸ ἔργον*. 3) φθάνω εἴς τι, ἐπιτυγχάνω τι. 4) συλλαμβάνω καὶ σταματῶ, ἐμποδίζω τινά νά ἐπονέλθῃ.— **II** μτφρ. καταλαμβάνω χῶρον: *πολὺν χῶρον ἐπιλαβεῖν*. **Β' Μέσον,** μετά παθ. πρκ. *ἐπείλημμαι*· κρατοῦμαι ἐκ' τινος («πιάνομαι ἀπό τι»): *ἐπιλαμβάνομαι προφάσεως* = «πιάνομαι» ἀπό τό πρόσχημα, ὀχυροῦμαι ὄπισθεν τῆς προφάσεως. 2) ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω || συλλαμβάνω καὶ συγκρατῶ (ἀναχαιτίζω) τινά || λαμβάνω τι ὑπό τήν κατοχήν μου, ἀποκτῶ τι || φθάνω εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-λαμπτος, *ον,* ἰων. ἀντί *ἐπίληπτος*· συλληφθείς ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀποκαλυφθείς.

ἐπι-λάμπω, μέλ. *-ψω*· λάμπω ἐπί τινος ἤ μετά τι: *ἐπιλαμψάσης ἡμέρας*=ὅταν εἶχεν ἐξημερώσει.

ἐπι-λανθάνω, ἀόρ. β' *ἐπέλᾰθον*· διαφεύγω τήν προσοχήν τινος, εἶμαι κεκρυμμένος.— **II** *ἐπι-ληθάνω,* μέλ. *-λήσω*· ἀόρ. α' *ἐπέλησα*· μτβτ. κάμνω τινά νά λησμονήσῃ.— **III** μέσον, *ἐπι-λανθάνομαι,* μέλ. *-λήσομαι* μετά ἐνεργ. πρκ. β' *-λέληθα* καὶ παθ. πρκ. *-λέλησμαι*· λησμονῶ, ἀφίνω τι νά διαφύγῃ τήν μνήμην μου: *ὀφείλων ἐπιλέληθα*=ἔχω λησμονήσει ὅτι ὤφειλον.— Παθητ., ἀόρ. α' *-ελήσθην*· εἶμαι λησμονημένος.

ἐπί-λᾱσις, *-εως,* ἡ· δωρ. ἀντί *ἐπίλησις* (θλ. λ.).

ἐπι-λεαίνω, μέλ. *-λεᾰνῶ*· καθιστῶ τι λεῖον, λειαίνω τήν ἐπιφάνειάν του || μτχ. ἀορ. α' *ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην*=κατασήσας αὐτήν ἀποδεκτήν.

ἐπι-λέγω, μέλ. *-ξω*· λέγω πρός τοῖς ἄλλοις (ἐπιπροσθέτως) ἤ λέγω τι μετά τι, προσθέτω περαιτέρω. 2) καλῶ ὀνομαστικῶς.— **II** ἐκλέγω, διαλέγω || ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ.— Πλούτ., *«ἐπιλελεγμένοι ἢ ἐπειλεγμένοι*=ἐπίλεκτοι, ἐκλεκτοί, «διαλεγμένοι, διαλεκτοί».— **III** ἐν τῷ μέσῳ σημ. καί: ἀναγινώσκω. 2) σκέπτομαι περί τινος, ἀναλογίζομαί τι.

ἐπι-λείβω, μελ. *-ψω*· χύνω ἐπί τινος, κάμνω (τελῶ) σπονδήν, ἐπισπένδω.

ἐπι-λείπω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. β' *ἐπέλῐπον*· πρκ *ἐπιλέλοιπα*· παθητ. γ' ἐν. ὑπερσ. *ἐπελέλειπτο*· ἀφίνω τι ὀπίσω μου.— **II** ἐπί πράγμ., ἐκλείπω, ἀπολείπω, δέν ἐπαρκῶ (λατιν. **deficere**): *ὕδωρ μὲν ἐπέλιπε* = δέν ἐπήρκεσε τό νερό, ἐσώθη· *ἐπιλείπει με ὁ χρόνος* =δέν μοῦ ἀρκεῖ ὁ χρόνος, μοῦ λείπει χρόνος || ἐπί ποταμῶν: *ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον* = τό ρεῦμα (χείμαρρος, ποταμός) ἀπεξηράνθη (τήν αὐτήν δέ σημ. ἔχει καὶ ἄνευ τοῦ *ῥέεθρον*) || ἀπολ., ἐκλείπω, ἐξαντλοῦμαι, ἔχω ἐλλείψιν, στεροῦμαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-λειψις, *-εως,* ἡ· πτωχεία, χρεωκοπία, ἔλλειψις.

ἐπί-λεκτος, *ον* (*ἐπιλέγω*)· ἐκλεκτός, «διαλεχτός», ἐπίλεκτος || *οἱ ἐπίλεκτοι* = ἐκλεκτοί («διαλεχτοί») στρατιῶται.

ἐπι-λέλησμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐπιλανθάνω*.

ἐπι-λέπω, μέλ. *-ψω*· ἀπολεπίζω («ξελεπίζω»), ἀποφλοιώνω («ξεφλουδίζω»).

ἐπι-λεύσσω· βλέπω πρός τά ἐμπρός, προσβλέπω.

ἐπι-ληθάνω· θλ. *ἐπιλανθάνω* II.

ἐπι-λήθομαι, ποιητ. ἀντί *ἐπιλανθάνομαι*· λησμονῶ.

ἐπί-ληθος, *ον* (*ἐπιλανθάνω*)· ὁ προξενῶν λήθην.

ἐπι-ληΐς, *-ίδος,* ἡ (*ἐπί*+*λεία*)· ἡ ἀποκτηθεῖσα ὡς λεία, ὡς λάφυρον ἐν πολέμῳ, ἡ κυριευθεῖσα.

ἐπι-ληκέω, μέλ. *-ήσω*· ἐπιβοῶ ἐπιδοκιμάζων.

ἐπι-λήνιος, *ον* (*ἐπί* + *ληνός*)· ὁ ἀνήκων εἰς ληνόν, ὁ γινόμενος ἐν τῷ τρυγητῷ.

ἐπί-ληπτος, *ον* (*ἐπιλαμβάνω*)· ὁ συλληφθείς ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀποκαλυφθείς.

ἐπί-λησις, *-εως,* ἡ (*ἐπιλανθάνομαι*)· λήθη, λησμοσύνη.

ἐπι-λησμονή, ἡ (*ἐπιλανθάνομαι*)· λησμοσύνη, λήθη.

ἐπι-λήσμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*ἐπιλανθάνομαι*)· ὁ λησμονῶν, ὁ συνηθίζων νά λησμονῇ, ὁ ἔχων κακήν μνήμην. — Συγκριτ. *ἐπιλησμονέστερος,* ἀνώμ. ὑπερθ. *ἐπιλησμότατος*.

ἐπι-λήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *ἐπιλανθάνω*.

ἐπί-ληψις, *-εως,* ἡ (*ἐπιλαμβάνω*)· τό νά συλλαμβάνῃ τίς τι, νά βάλλῃ χεῖρα εἴς τι || τό εὑρίσκειν σφάλματα, ἐπίπληξις, μομφή.

ἐπι-λίγδην, ἐπίρ.· ἐπιπολαίως, τσουγκρανιστά.

ἐπι-λιμνάζομαι, παθητ.· κατακλύζομαι.

ἐπι-λῖνευτής, *-οῦ,* ὁ (*ἐπί* + *λινεύω*)· ὁ χρησιμοποιῶν δίκτυα, ἁλιεύς ἤ κυνηγός.

ἐπι-ιλίζω, (*ἐπί* + *ἴλλος*)· νεύω (κάμνω νεύματα) διά τῶν ὀφθαλμῶν («κάνω ἤ κλείνω τό μάτι»), δίδω σημεῖα διά νευμάτων.

ἐπι-λογίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ίοῦμαι*· ἀόρ. α' *-ελογισάμην* καὶ *-ελογίσθην*· πρκ. *-λελόγισμαι*· ἀποθ.· ἀναλογίζομαι, στοχάζομαι, σκέπτομαι || λογαριάζω.

ἐπί-λογος, ὁ (*ἐπιλέγω*)· συμπέρασμα, πόρισμα.— **II** τό τέλος τοῦ λόγου, κυρ. δράματος, «ἐπίλογος».

ἐπί-λογχος, *ον* (*ἐπί* + *λόγχη*)· ὁ σιδηρᾶν ἔχων αἰχμήν, ἀκιδωτός.

ἐπί-λοιπος, *ον* (*ἐπιλείπω*)· ὁ ἀπομένων, ὁ ὑπόλοιπος, ὁ περισσεύων || ἐπί χρόνου, ὁ ἀπομένων ἀκόμη, ὁ ἐρχόμενος, τό μέλλον.

ἐπί-λουτρον, τό· τό ἀντίτιμον ἑνός λουτροῦ (λουσίματος).

ἐπι-λῡπέω, μέλ. *-ήσω*· ἔτι μᾶλλον λυπῶ (πικραίνω) τινά. Ἐξ αὐτοῦ τά

ἐπι-λῡπία, ἡ· λύπη, θλῖψις, ἐπί τινι.

ἐπί-λῡπος, *ον* (*ἐπί*+*λύπη*)· ὁ λυπημένος, στενοχωρημένος || ἐνεργ., ὁ προξενῶν λύπην.

ἐπί-λῡσις, *-εως,* ἡ (*ἐπιλύω*)· ἀπόλυσις, ἀπαλλαγή.

ἐπι-λύω, μέλ. *-ύσω*· λύω, ἀπολύω, ἀπελευθερώνω || γεν. ἀπολύω, ἀπαλλάττω, ἀφίνω ἐλεύθερον. 2) ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω.

ἐπι-λωβεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπί*+*λώβη*)· ἐφυβρίζω, περιγελῶ.

ἐπι-μάζιος, *ον* (*ἐπί*+*μαζός*) = *ἐπιμαστίδιος* = ὁ ἐπί τοῦ στήθους κείμενος, ὁ θηλάζων.

ἐπι-μαίνομαι, παθητ. μετά ἀορ. β' *-εμᾱνην*· μέσ. ἀορ. α' *-εμηνάμην,* ἐνεργ. πρκ. *-μέμηνα*· μαίνομαι διά τι, ἐπιδιώκω τι μανιωδῶς.

ἐπι-μαίομαι, μέλ. *-μάσομαι,* ἐπ. *-μάσσομαι*· ἐπ. ἀόρ. α' *-εμασσάμην,* ἀποθ.· ἀγωνίζομαι νά φθάσω τι, νά ἐπιτύχω τι, ἀποβλέπω εἴς τι.— **II** μετ' αἰτ., βάλλω χεῖρα εἴς τι, ἁρπάζω τι || ὡσ. ἐγγίζω, ψηλαφῶ.

ἐπι-μᾶλλον, ἐπίρ. ἀντί *ἐπὶ μᾶλλον*· ἔτι μᾶλλον, ἀκόμη περισσότερον.

ἐπι-μανδᾰλωτόν, τό (*ἐπί* + *μανδαλωτός*)· τό ἀκόλαστον (ἡδονικόν) φίλημα (κατά τό ὁποῖον οἱ φιλούμενοι ἐμβάλλουν ἕκαστος τήν γλῶσσάν του εἰς τό στόμα τοῦ ἄλλου), πρβλ. *καταγλώττισμα*.

ἐπι-μανθάνω, μέλ. *-μαθήσομαι*· μανθάνω προσέτι ἤ μανθάνω μετά ταῦτα.

ἐπι-μαρτῡρέω, μέλ. *-ήσω*· φέρω μαρτυρίαν, καταθέτω, ἐπί τινος ὑποθέσεως. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-μαρτῡρία, ἡ· μαρτυρική κατάθεσις || τό ἐπικαλεῖσθαι τήν μαρτυρίαν τινός.

ἐπι-μαρτῡρομαι, ἀποθ.· ἐπικαλοῦμαί τινα ὡς μάρτυρα, ἐπικαλοῦμαι τήν μαρτυρίαν τινός, λαμβάνω τινά ὡς μάρτυρα || ἀπολ. (προσκαλῶ) μάρτυρας. 2) ἐπικαλοῦμαί τινα ἐνδέρμως, ἐξορκίζω (λατ. **obtestari**). 3) διακηρύσσω ἐνώπιον μαρτύρων, διαβεβαιῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-μάρτῡρος, ὁ· ὁ μαρτυρῶν περί τινος, ὁ μάρτυς τῶν λόγων τινός.

ἐπι-μάρτυς, γεν. *-ύρος,* ὁ=*ἐπιμάρτῡρος* (θλ. λ.).

ἐπι-μάσσομαι, ἐπιχ. μέλ. τοῦ *ἐπιμαίομαι* (θλ.λ.).

ἐπι-μάσσω, μέλ. *-ξω*· ζυμώνω ἐκ νέου || μέσον, ψηλαφῶ, δωπεύω.

ἐπι-μαστίδιος, *ον* (*ἐπί*+*μαστός*)· ὁ ἐπί τοῦ στήθους κείμενος, ὁ θηλάζων.

ἐπί-μαστος, *ον* (*ἐπιμαίομαι*)· ὁ ἐπιζητῶν, ἐπιδιώκων τι, ὁ ἀναζητῶν τι.

ἐπι-μᾰχέω, μέλ. **-ήσω (ἐπίμαχος)**· ἀγωνίζομαι διά τινα ‖ βοηθῶ τινα ἐν μάχῃ ‖ ἔρχομαι εἰς συμφωνίαν μετά τινος περὶ ἀμοιβαίας βοηθείας ἐν περιπτώσει ἐπιδέσεως. Ἐκ τοῦ

ἐπι-μᾰχία, ἡ· ἀμυντικὴ συμμαχία.

ἐπί-μᾰχος, **ον (ἐπὶ+μάχομαι)**· εὐπρόσβλητος, εὐκολοπολέμητος ‖ ἑκτεθειμένος εἰς προσβολήν.

ἐπι-μείγνυμι· βλ. **ἐπιμίγνυμι.**

ἐπι-μειδιᾰ́ω, μελ. **-άσω,** καὶ **-μειδάω,** μέλ. **-ήσω·** μειδιῶ ἐπί τινι, χαμογελῶ διά τι.

ἐπι-μεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιμένω.**

ἐπι-μειξία, ἡ· βλ. **ἐπιμιξία.**

ἐπί-μειξις, -εως, ἡ· βλ. **ἐπίμιξις.**

ἐπι-μέλεια, ἡ **(ἐπιμελής)**· φροντίς, **προσοχή,** φιλοπονία, «ἐπιμέλεια» ‖ **ἐπιμέλειά τινος** — φροντίς, προσοχή, διά πρᾶγμά τι (ἢ περί τινος, **γεν. ἀντικειμ.**).

ἐπι-μελέομαι καὶ **ἐπιμέλομαι,** ἀποθ. μετά μέσ. μέλλ. **-μελήσομαι,** ἀορ. α' **-εμελησάμην·** ὡσ. μετά παθ. μέλ. **-μεληθήσομαι,** ἀόρ. α' **-εμελήθην (ἐπὶ + μέλομαι)**· λαμβάνω φροντίδα περί τινος, φροντίζω περί τινος ‖ ἔχω τήν ἐπιστασίαν ἐπί τινος, τήν διεύθυνσίν τινος ‖ ἀσχολοῦμαι ἢ καταγίνομαι εἴς τι (μετά **γεν.**) ‖ **ὡσ.** μετά **αἰτ.** καὶ **ἀπρφ.**· λαμβάνω φροντίδα, φροντίζω, ὥστε νά... Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-μέλημα, -ατος, τό· τό περὶ ὃ ἀσχολεῖταί τις, ἀσχολία.

ἐπι-μελής, ὲς (ἐπὶ+μέλομαι)· ὁ ἐπιμελούμενος περί τινος, ὁ φροντίζων διά τι, ὁ πρόθυμος διά τι ‖ **ἀπολ.,** προσεκτικός, ἐπιμελής.— **II** παθητ. ὁ φροντιζόμενος ἢ φροντιαμένος, περὶ οὗ ἔλαβε ἢ λαμβάνει τις φροντίδα, τό ἀντικείμενον φροντίδος ‖ συχν. **κατ' ὀλίγ.** : **ἐπιμελὴς τῷ Κύρῳ ἐγένετο**=ὑπῆρξε μέριμνα διά τόν Κῦρον, ὁ Κ. ἐπρόσεξέ τι ‖ **ἐπιμελές μοί ἐστι**=ἔχω νά φροντίσω (φροντίζω) διά τι ‖ **τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου**=ἡ φροντὶς διά τήν ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν.

ἐπι-μελητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἐπιμελέομαι· δεῖ τινα ἐπιμελεῖσθαι**=πρέπει νά λαμβάνῃ τις φροντίδα, νά προσέχῃ (ἢ νά προσέξῃ) εἴς τι.

ἐπι-μελητής, -οῦ, ὁ **(ἐπιμελέομαι)**· ὁ ἐπιμελούμενός τινος, ὁ ἔχων τήν ἐπιμέλειαν (τήν φροντίδα) περί τινος, ὁ ἐπιστατῶν, ἐποπτεύων, διευθυντής.

ἐπι-μέλομαι, ἀποθ.—**ἐπιμελέομαι.**

ἐπι-μέλπω, μέλ. -ψω· ψάλλω πρός τι, ψάλλω προσέτι.

ἐπι-μελῶς, ἐπίρ. τοῦ **ἐπιμελής·** μετ' ἐπιμελείας, μετά προσοχῆς.

ἐπι-μέμνημαι, παθητ. πρκ. τοῦ **ἐπι-μιμνήσκω.**

ἐπι-μέμονα, ἰων. καὶ ποιητ. πρκ. δ' μετά σημασ. ἐνεστῶτος· ἀποβλέπω εἴς τι, ἐπιθυμῶ τι, ποθῶ τι.

ἐπι-μέμφομαι, μέλ. **-ψομαι,** ἀποθ.· ἐπιρρίπτω μομφήν εἴς τινα, παραπονοῦμαι κατά τινος ‖ μετά δοτ. **προσ.** κατηγορῶ τινα ‖ μετά **γεν.** πράγμ., κατηγορῶ τινα ἐπί τινι (διά τι) ‖ **ἀπολ.** παραπονοῦμαι, αἰτιῶμαί τινα. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-μεμψις, -εως, ἡ· κατηγορία, παράπονον.

ἐπι-μένω, μέλ. **-μενῶ·** ἀόρ. α' **ἐπέμεινα·** μένω ἐπί τινος, διαμένω ἀκόμη. 2) ἐπιμένω, συνεχίζω **ἐπιδίωξίν** τινα. 3) παραμένω εἴς τι, ἐμμένω.— **II** ἀναμένω, περιμένω (μετ' αἰτ.).

ἐπι-μετα-πέμπομαι· μέσ. μεταπέμπομαι (=στέλλω καὶ προσκαλῶ) τινα πάλιν ἢ μετέπειτα ‖ στέλλω δι' ἐνισχύσεις, καλῶ (ζητῶ) ἐπικουρίας.

ἐπι-μετρέω, μέλ. **-ήσω·** μετρῶ προσέτι, εἰς τό μετρηθέν προσθέτω ‖ ἀπονέμω, ἐκχωρῶ, εἴς τινα ‖ **Παθητ.,** **ὁ ἐπιμετρούμενος σῖτος**=ὁ ἐπὶ πλέον διδόμενος σῖτος.— **II** προσμετρῶ, προσθέτω τι εἴς τι, δίδω πλειότερον.

ἐπί-μετρον, τό· κάτι τό προστιθέμενον εἰς τό μέτρον, προσθήκη ‖ ὑπέρβασις, ὑπερβολή.

ἐπι-μήδομαι, ἀποθ.· σχεδιάζω, μηχανῶμαί, τι κατά τινος, ἐπιβουλεύομαί τινα.

Ἐπι-μηθεύς, -έως, ὁ **(ἐπὶ + μῆδος)**· ὁ ἀδελφός τοῦ Προμηθέως ‖ ὁ κατόπιν (ἑορτῆς) σκεπτόμενος, ἀπερίσκεπτος, ἀπρονόητος (**Προμηθεύς**—ὁ πρότερον σκεπτόμενος, προνοητικός).

ἐπι-μηθής, ὲς (ἐπὶ+μῆδος)· ὁ πλήρης προνοίας καὶ σκέψεως.

Ἐπι-μηλίδες, -ίδων, αἱ **(ἐπὶ+μῆλα=πρόβατα)**· αἱ προστάτιδες τῶν ποιμνίων Νύμφαι.

ἐπι-μήνιος, ον (ἐπὶ + μήν)· μηνιαῖος· **τὰ ἐπιμήνια** (ἐνν. **ἱερὰ**)=αἱ κατὰ μῆνα προσφερόμεναι θυσίαι.

ἐπι-μηνίω, μέλ. **-ίσω·** εἶμαι ὠργισμένος ἐναντίον τινός

ἐπι-μηχᾰνάομαι, ἀποθ.· μηχανεύομαι (ἐπινοῶ σχέδια) ἐναντίον τινός ‖ λαμβάνω προφυλάξεις.— **II** μηχανῶμαι (σχεδιάζω) ἐπιπροσθέτως.

ἐπι-μήχᾰνος, ον (ἐπὶ+μηχανή)· ὁ πολυμήχανος, ὁ μηχανώμενος δόλους, ὁ πανοῦργος : **ἐπιμήχανος κακῶν ἔργων**=ὁ ἐπινοήσας (ἐπινοητής) κακά ἔργα.

ἐπι-μίγνῡμι καὶ **-ύω** (ὀρθοτ. γρ. **ἐπιμείγν-**) μέλ., **-μίξω** (ὀρθότ. **-μείξω**)· ἀναμειγνύω τι μέ τι ἄλλο, ἀνακατώνω τι προσέτι.— **Παθητ.** **ἐπιμίγνυμαι**=ἔρχομαι εἰς ἐπικοινωνίαν μετά τινος, ἔχω σχέσεις πρός τινα, ἐπικοινωνῶ **μετά τινος.**

ἐπι-μιμνήσκω, μέλ. **-μνήσω·** βάλλω τι εἰς τόν νοῦν τινος, ἀναμιμνήσκω τινά.— **II** **Παθητ.** καὶ μέσ. **ἐπιμιμνήσκομαι,** μέλλ. **-μνήσομαι** καὶ **-μνησθήσομαι·** ἀόρ. α' **-εμνησάμην** καὶ **-εμνήσθην·** ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι, ἀνακαλῶ εἰς τήν μνήμην μου, ἀναμιμνήσκομαι, σκέπτομαί τι ‖ **ἐπιμνησώμεθα χάρμης**=ἂς σκεφθῶμεν (ἐνθυμηθῶμεν) τήν μάχην.— **III** μτγν. ποιοῦμαι μνείαν τινός ‖ **ὡσ.** ἀναφέρω τι.

ἐπι-μίμνω, ποιητ. ἀντὶ **ἐπιμένω.**

ἐπι-μίξ, ἐπίρ. **(ἐπιμίγνυμι)**· ἀναμίξ, **«ἀνακατωμένα»,** ἄνευ διακρίσεως, συγκεχυμένως.

ἐπι-μιξία (ὀρθότ. **-μειξ-**), ἰων. **-ίη,** ἡ **(ἐπιμίγνυμι)**· ἡ μετ' ἄλλων ἀνάμειξις (συναναστροφή), **δοσοληψίαι** (λατ. **commercium**).

ἐπί-μιξις (ὀρθότ. **ἐπίμειξις**), **-εως,** ἡ **— ἐπιμιξία.**

ἐπι-μίσγω, ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ἐπι-μίγνυμι·** ἔχω σχέσεις, ἐπικοινωνίαν, μετά τινος ‖ **ἐν ἐχθρικῇ ἐνν.·** ἔχω ἔλθει εἰς ἐπαφήν μετά τινος (ἐχθροῦ), συγκρούομαι πρός τινα ‖ **ἀπολ.** συναναστρέφομαί τινα, συνδέομαι μετά τινος.

ἐπι-μνάομαι, -μνῶμαι, ἰων. ἀντὶ **ἐπιμιμνήσκομαι.**

ἐπι-μνησαίμεθα, α' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιμιμνήσκω.**

ἐπι-μνησθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιμιμνήσκω.**

ἐπι-μοιχεύω, μέλ. **-σω·** μοιχεύω τινά μετά τι, ἐξακολουθῶ νά μοιχεύω (νά ἔχω ἐνόχους σχέσεις μετά ὑπάνδρου γυναικός).

ἐπι-μολεῖν, ἀπρφ. ἀορ. **β' τοῦ ἐπιβλώσκω·** Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-μολος, ον· ὁ εἰσβάλλων, ὁ προσερχόμενος, ὁ ἐφορμῶν.

ἐπι-μομφή, ἡ **(ἐπιμέμφομαι)**· μομφή, παράπονον, ἐλ. **ἐπίμεμψις.**

ἐπί-μομφος, ον (ἐπιμέμφομαι)· ἀξιόμεμπτος, ἀξιοκατάκριτος, κακότυχος ‖ ὁ ἀρεσκόμενος νά ψέγῃ τούς ἄλλους (**ὡς ἐνεργ.**)

ἐπι-μονή, ἡ **(ἐπιμένω)**· τό ἐπιμένειν, τό σταθερῶς μένειν ἐπί τινος ‖ χρονοτριβή, ἀργοπορία.

ἐπι-μύζω, μέλ. **-ξω·** τονθορύζω, γρύζω, **«μουρμουρίζω»,** ψιθυρίζω, γογγύζω (κυρ. κάμνων διά τῶν μυκτήρων **μῦ - μῦ**).

ἐπι-μύθιος, ον (ἐπὶ+μῦθος)· ὁ ἐρχόμενος (ἐπακολουθῶν) μετά τόν μῦθον (τήν ἱστορίαν) ‖ **τὸ ἐπιμύθιον**=τό ἠθικόν συμπέρασμα τοῦ μύθου.

ἐπί-μυκτος, ον (ἐπιμύζω)· ὁ μυκτηριζόμενος, χλευαζόμενος, περιγελώμενος.

ἐπι-μύσσω, ἀττ. **-ττω=ἐπιμύζω** (δ' βλ.).

ἐπι-μῦω, μέλ. **-μύσω·** κλείω τούς ὀφθαλμούς πρός τι ‖ συγκλείω τά βλέφαρα (τούς ὀφθαλμούς) πρός ὑποδήλωσιν συναινέσεως.

ἐπι-μωμάομαι, ἰων. **-έομαι,** ἀποθ.· ὀνειδίζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-μωμητός, ή, όν (ἐπιμωμάομαι)· ἀξιόμεμπτος (πρβλ. **ἐπίμομφος**).

ἐπί-μωμος, ον· ἀξιόμεμπτος.

ἐπι-μώομαι, δωρ. ἀντὶ **ἐπιμαίομαι.**

ἐπι-νάχομαι, δωρ. ἀντὶ **ἐπινήχομαι.**

ἐπί-νειον, τό (*ἐπί* + *ναῦς*)· ἀγκυροβόλιον τῶν πλοίων, ναύσταθμος· λιμήν.

ἐπι-νέμω, μέλ. *-νεμῶ* καὶ *-νεμήσω*· ἀόρ. α' *-ένειμα*· ἀπονέμω, παραχωρῶ, διαμοιράζω, διανέμω.— **II** ἐπὶ ποιμένων, βοσκημάτων, βόσκω ποίμνια εἰς ξένους βοσκοτόπους.— Μέσον, ἐπὶ βοσκημάτων, τρέφομαι (βόσκω) πέραν τῶν ὁρίων τῆς περιοχῆς τοῦ ἰδιοκτήτου των, πηγαίνω εἰς τὴν βοσκήν ‖ μτφρ. ἁπλώνομαι, διαδίδομαι ‖ *πῦρ ἐπινέμεται τὸ ἄστυ* = τὸ πῦρ ἁπλώνεται (ἐκτείνεται) εἰς τὴν πόλιν ‖ ὡσ., *ἡ νόσος ἐπενείματο τὰς Ἀθήνας*=ἡ νόσος μετεδόθη εἰς τὰς Ἀθ. (ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν πόλιν).

ἐπι-νενησμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐπινέω* **Β.**

ἐπι-νεύσομαι, μέλ. τοῦ *ἐπινέω* **Γ.**

ἐπι-νεύω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. α' *-ένευσα*· νεύω πρὸς τὰ ἐμπρός.— **II** κατανεύω (κινῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω) πρὸς ἐπιβεβαίωσιν δοθείσης ὑποσχέσεως ἢ πρὸς παρότρυνσιν, κάμνω εἴς τινα νεῦμα νὰ πράξῃ τι ‖ ὑπόσχομαι διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς, διὰ νεύματος.— **III** κλίνω πρὸς τὸ μέρος τινός.

ἐπι-νέφελος, *ον* (*ἐπί* + *νεφέλη*)· κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφελῶν, συννεφιασμένος, ἐπισκιασμένος.

ἐπι-νεφρίδιος, *ον* (*ἐπί*+*νεφρός*)· ὁ ἐπὶ τῶν νεφρῶν.

ἐπι-νέω (Α), μελ. *-νήσω*· ἐπινήθω, ἐπικλώθω (κυρ. ἐπὶ τῶν Μοιρῶν).

ἐπι-νέω (Β)=*ἐπι-νηνέω*· ἐπισωρεύω ‖ φορτώνω μέ τι ‖ μτχ. παθ. πρκ. *ἐπινενησμένος*=φορτωμένος, πεπληρωμένος, ὁτοιβαγμένος.

ἐπι-νέω (Γ), μέλ. *-νεύσομαι*· κολυμβῶ, πλέω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐπιπλέω.

ἐπι-νήιος, *ον* (*ἐπί*+*ναῦς*)· ὁ ἐπὶ τοῦ πλοίου εὑρισκόμενος.

ἐπι-νηνέω (*ἐπί*+*νέω*)· ἐπισωρεύω ἐπί τινος.

ἐπι-νήφω· εἶμαι νηφάλιος διά τι, εἴς τι.

ἐπι-νήχομαι, μέλ. *-νήξομαι*, ἀποθ.· κολυμβῶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ‖ ἔρχομαι (ἀνέρχομαι) εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐπιπλέω, ἐπιπολάζω. 2) κολυμβῶ πρός τι ἢ εἴς τι.

ἐπι-νίκειος (καὶ **ἐπινίκιος**), *ον* (*ἐπί* + *νίκη*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν νίκην.— **II** ὡς οὐσ. *τὸ ἐπινίκ(ε)ιον* (ἐνν. *ᾆσμα* ἢ *μέλος*)· ᾆσμα ἐπί τινι νίκῃ, θριαμβευτικὴ ᾠδή. 2) (ἐνν. *θῦμα*) ἡ *ἐπινίκ(ε)ια* (ἐνν. *ἱερά*) =θυσία προσφερομένη πρὸς ἑορτασμὸν νίκης τινός.

ἐπί-νῑκος, *ον*=*ἐπινίκειος* (ὅλ. λ.).

ἐπι-νίσσομαι, μέλ. *-νίσομαι*· ἐπέρχομαι ‖ προσέρχομαι, ἐμφανίζομαι ἐπισκέπτομαι.

ἐπι-νίφω· νίφω, χιονίζω, προσέτι ἢ ἐπί τινος ‖ καλύπτω διὰ χιόνος.

ἐπι-νοέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐπενόησα*, ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ παθ. ἀορ. α' *ἐπενοήθην* ἐν ἐνεργ. σημ. ἐνίοτε· ἐπινοῶ, μηχανῶμαι, σοφίζομαί τι. 2) προτίθεμαι, σκοπεύω (μετ' ἀπρφ.). 3) ἀπολ. κάμνω σχέδια, σχεδιάζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπί-νοια, ἡ (*ἐπινοέω*)· τὸ σκέπτεσθαι ἐπί (περί) τινος, σκέψις ‖ ἡ δύναμις τῆς σκέψεως, ἡ ἐπινοητικότης, ἐφευρετικότης. 2) σχέδιον, σκοπός, πρόθεσις.— **II** ἡ μετέπειτα σκέψις, δευτέρα σκέψις.

ἐπίνομες, δωρ. α' πληθ. πρτ. τοῦ *πίνω*.

ἐπι-νομία, ἡ (*ἐπινέμομαι*)· τὸ βόσκειν εἰς ξένους βοσκοτόπους ‖ τὸ μεταξὺ δύο ὁμόρων χωρῶν σύμφωνον, καθ' ὃ οἱ κάτοικοι ἑκατέρας εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ βόσκουν τὰ κτήνη των εἰς τὰς ἐκτάσεις τῆς ἄλλης.

ἐπί-νομος, *ον* (*ἐπινέμομαι*)· ὁ ἐν τῇ χώρᾳ οἰκῶν.

ἐπι-νύκτιος, *ον* (*ἐπί*+*νύξ*)· ὁ διὰ νυκτός, κατὰ τὴν νύκτα (ἐν καιρῷ νυκτός) γινόμενος, νυκτερινός.

ἐπι-νυμφίδιος, *ον* (*ἐπί* + *νύμφη*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) νύμφην, νυμφικός, γαμικός.

ἐπι-νύσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· κεντῶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, κτυπῶ ἐπὶ τοῦ δέρματος.

ἐπι-νυστάζω, μέλ. *-σω* καὶ *-ξω*· μοῦ ἔρχεται ὕπνος (νυστάζω) ἐν ᾧ κάμνω τι (ἐπάνω εἴς τι).

ἐπι-νωμάω, μέλ. *-ήσω*· κατευθύνω τὰ βήματά μου πρός τινα, φέρω ἢ πλησιάζω πρός τινα.— **II** διανέμω, διαμοιράζω, ἀπονέμω.

ἐπι-νωτίδιος, *ον* (*ἐπί*+*νῶτον*)· ὁ ἐπὶ τῶν νώτων.

ἐπι-νωτίζω, μέλ. *-σω* (*ἐπί* + *νῶτον*)· βάλλω (ρίπτω) τι ἐπάνω εἰς τὰ νῶτά τινος, καλύπτω μέ τι.

ἐπι-νώτιος, *ον* (*ἐπί* + *νῶτον*)· ὁ ἐπὶ τῶν νώτων (πρβλ. *ἐπινωτίδιος*).

ἐπί-ξανθος, *ον*· ὁ κλίνων πρὸς τὸ ξανθόν, κιτρινωπός (ἐπὶ λαγωῶν).

ἐπι-ξεινόω, μέλ. *-ώσω*, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἐπιξενόω*.

ἐπι-ξενόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐπί*+*ξένος*)· περιποιοῦμαί τινα ὡς ξένον (φιλοξενούμενον), φιλοξενῶ.—Παθητ. φιλοξενοῦμαι, διαμένω εἰς τὸ ἐξωτερικόν. 2) Μέσον, *ἐπιξενοῦμαι ταῦτα*=ἀξιῶ τὰς ὑπηρεσίας αὐτὰς ὡς ξένος (ἐπικαλοῦμαι τὴν φιλόξενον ἐπιμαρτυρίαν τινός).

ἐπι-ξέω, μέλ. *-ξέσω*· ξέω (ξύνω) ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.

ἐπί-ξηνον, τό (*ἐπί*+*ξηνός*)·=*ἐπικόπανον* = κρεωκόπον ξύλον (τ. δ. «κούτσουρο» ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκοπτον τὰ κρέατα εἰς τεμάχια ‖ ὁμοιον ξύλον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν δημίων πρὸς ἀποκοπὴν τῶν κεφαλῶν τῶν ἀποκεφαλιζομένων. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ξαίνω, ξέω*].

ἐπί-ξῡνος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ἐπίκοινος*· κοινὸς εἰς πολλούς: *ἐπίξυνος ἄρουρα*=κοινὸς ἀγρός, ἐφ' οὗ δηλ. πολλοὶ ἔχουν δικαιώματα.

ἐπι-οίνιος, *ον* (*ἐπί*+*οἶνος*)· ἐπὶ τῷ οἴνῳ ἢ παρὰ τὸν οἶνον.

ἐπι-οινοχοεύω, μέλ. *-σω*· κιρνῶ οἶνον, χύνω οἶνον διά τινα.

ἔπιον, ἀόρ. β' τοῦ *πίνω*.

ἐπι-όπτης, *-ου*, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ἐπόπτης*.

ἐπι-ορκέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐπι-ώρκησα* (*ἐπίορκος*)· ὁρκίζομαι ψευδῶς, ἐπιορκῶ· *ἐπιορκέω πρὸς δαίμονος*=ὁρκίζομαι ψευδῶς εἴς τινα θεότητα, παραβαίνω τὸν ὅρκον ποὺ ἔκαμα εἴς τινα θεόν.—ὡσ. μετ' αἰτ., *τὰς βασιληΐας ἑστίας ἐπιορκέω* = ὁρκίζομαι ψευδῶς εἰς τοὺς ἑφεστίους θεοὺς τοῦ βασιλέως. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-ορκία, ἡ (*ἐπιορκέω*)· ψευδὴς ὅρκος (λατ. perjuria).

ἐπί-ορκος, *ον* (*ἐπί*+*ὅρκος*)· ὁ ὁρκιζόμενος ψευδῶς, ὁ ἐπιορκῶν, λατ. perjurus ‖ ἢ ἐπὶ τοῦ ὅρκου, τὸν ὁποῖον ὁρκίζεται τις ψευδῶς: *ἐπίορκον ὀμνύναι*=ὀμνύειν ὅρκον ψευδῆ ‖ ὡσ. *ἐπίορκον ἐπομνύναι* = ὁρκίζομαι («παίρνω») ὅρκον ἀνωφελῆ καὶ μάταιον.

ἐπι-ορκοσύνη, ἡ = *ἐπιορκία*.

ἐπι-όσσομαι, ἀποθ. (*ἐπί* + *ὄσσε*)· ἔχω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, προβλέπω, προορῶ.

ἐπί-ουρος, ὁ (*ἐπί*+*οὖρος*)· φύλαξ, ἐπιμελητής, ἐπιστάτης ‖ μετὰ δοτ. *Κρήτῃ ἐπίουρος* = φύλαξ τῆς Κρ., ἄρχων τῆς Κρ. (ἐπὶ τοῦ Μίνωος) ‖ μετὰ γεν. *ὀΐων ἐπίουρος*=χοιροβοσκός.

ἐπ-ιοῦσα, ἡ, μτχ. θηλ. ἐνεστ. τοῦ *ἔπειμι* (*εἶμι*)· (ἐνν. *ἡμέρα*)· ἡ ἐπομένη, ἡ ἐρχομένη (ἡ ἀκόλουθος) ἡμέρα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-ιούσιος, *ον* (*ἐπιοῦσα*)· ὁ διὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐπομένην ‖ *ἐπιούσιος ἄρτος*=ὁ ἄρτος τῆς ἡμέρας.

ἐπι-όψομαι, ποιητ. ἀντὶ *ἐπόψομαι*.

ἐπί-παγχυ, ἐπίρ.· ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, ὁλοτελῶς.

ἐπι-πάλλω· κραδαίνω, πάλλω πρός τινα ἢ ἐναντίον τινός.

ἐπι-πάμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἐπί* + *πέπᾶμαι*, πρκ. τοῦ *πάομαι*), δωρ. ἀντὶ *ἐπίκληρος* (ὅ βλ.).

ἐπί-παν, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐπὶ πᾶν*· ἐπὶ τοῦ ὅλου, ἐν συνόλῳ, ἐν γένει, κατὰ μέσον ὅρον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

ἐπι-παρ-νέω, ἐπισωρεύω ἐπὶ πλέον.

ἐπι-παρ-σκευάζω, μέλ. *-σω*· προπαρασκευάζω ἐπὶ πλέον, προμηθεύομαι προσέτι.

ἐπι-πάρ-ειμι (Α) (*εἶμι*), ἀπρφ. *-εἶναι*· εἶμαι παρὼν ἢ ἐγγὺς εἴς τι.— **II** εἶμαι παρὼν ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσθέτως ἄλλου τινός.

ἐπι-πάρ-ειμι (Β) (*εἶμι*), ἀπρφ. *-ιέναι*· πορεύομαι παραλλήλως πρός τινα, βαδίζω πλαγίως πρός τινα,

προσβάλλω τινὰ ἐκ τοῦ πλαγίου.— **II** ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος.— **III** προβαίνω (ἀνέρχομαι) εἰς τὸ βῆμα διά νά ὁμιλήσω.

ἐπι-πᾶσσω, ἀττ. **-ττω·** μέλ. **-σω·** πασπαλίζω τι ἐπάνω εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-παστος, ον· πασπαλισμένος.— **τὸ ἐπίπαστον** =εἶδος πλακοῦντος πασπαλισμένου διά παντοίων καρυκευμάτων || ὡσ. τὸ ἔμπλαστρον.

ἐπι-πάτᾰγέω, μέλ. **-ήσω·** κάμνω πάταγον ἤ δόρυβον ἐπιπροσθέτως εἴς τι.

ἐπί-πεδος, ον (**ἐπὶ**+**πέδον**)· ὁ ἐπί τοῦ ἐδάφους (**πέδον**=ἔδαφος), ἤ ὁ ἐπί τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας μέ τινα, ἐπίπεδος || **ἐν ἐπιπέδῳ**=ἐπί ἐπιπέδου (οὐχί ἐπί ἀνηφορικοῦ) μέρους || ἀνώμαλ. συγκριτ. **ἐπιπεδέστερος.**

ἐπι-πειθής, ές· ὁ ὑπακούων, συμβιβαστικός, ὑποχωρῶν. Ἐκ τοῦ

ἐπι-πείθομαι, μέλ. **-πείσομαι·** πείθομαι εἴς τι(να), καταπείθομαι, εἶμαι πεπεισμένος, ὑποχωρῶ εἰς τήν πειστικότητα || μετά δοτ., ἔχω ἐμπιστοσύνην, πεποίθησιν, εἴς τινα, συγκατατίθεμαι, συγκατανεύω, ὑπακούω, εἴς τι(να).

ἐπι-πέλομαι, ἀποθ. (**ἐπί** + **πέλω**)· ἔρχομαι πρός μέρος τι, προσέρχομαι, ἐπέρχομαι, ἐνσκήπτω || πλησιάζω || συγκεκομ. μτχ. ἐπ. ἀορ. β' **ἐπιπλόμενον ἔτος** =τό ἐρχόμενον (ἑπόμενον) ἔτος.

ἐπί-πεμπτος, ον (**ἐπὶ**+**πέμπτος**)· ὁ περιέχων ἀκεραίαν τινά ποσότητα καί τό 1/5 αὐτῆς: **δάνεισμα ἐπίπεμπτον** = δάνειον περιέχον ἐκτός τοῦ κεφαλαίου καί τό πέμπτον μέρος αὐτοῦ, ἤτοι ηὐξημένον κατά εἰκοστόν ἐπί τοῖς ἑκατόν.

ἐ: ι·πέμπω, μέλ. **-ψω·** στέλλω κατόπιν ἤ πάλιν. 2) ἐπί θεῶν, πέμπω εἴς τινα ἤ πέμπω τι κατά τινος (ὡς ποινήν).— **II** στέλλω προσέτι || στέλλω ἐφόδια, ἐνισχύσεις. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-πεμψις, -εως, ἡ (**ἐπιπέμπω**)· ἡ εἴς τινα τόπον ἀποστολή.

ἐπι-πέπτωκα, πρκ. τοῦ **ἐπιπίπτω.**

ἐπι-πέπωκα, πρκ. τοῦ **ἐπιπίνω.**

ἐπι-περκάζω· ἀρχίζω νά γίνομαι μέλας, μαυρίζω (ἐπί ὡριμαζουσῶν σταφυλῶν).

ἐπί-περκνος, ον· ὑπομέλας, κάπως σκοτεινός, κυρ. ἐπί ὡριμαζουσῶν σταφυλῶν || ἐντεῦθεν καί ἐπί τοῦ χρώματος τῶν λαγωῶν.

ἐπι-πεσοῦμαι, μέσ. μέλ. τοῦ **ἐπιπίπτω.**

ἐπι-πεσών, -σοῦσα, -σόν, μτχ. ἀόρ. β' τοῦ **ἐπιπίπτω.**

ἐπι-πέταμαι, ἡ **-πέτσμαι,** ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ ἀορ. β' **ἐπεπτάμην ἤ ἐπαπτόμην·** ἀποθ.· πετῶ πρός τι, πετῶ ὑπεράνω τινός || μτφρ. ἔρχομαι εἰς γνῶσίν τινος (λαμβάνω **γνῶσίν** τινος) διά τῆς πτήσεως (ἱπτάμενος).

ἐπι-πετάννῡμι, μελ. **-πετάσω·** ἁπλώνω τι ἐπάνω εἴς τι.

ἐπι-πήγνῡμι καί **-ύω·** μέλ. **-πήξω·** ἐμπηγνύω, στερεώνω τι ἐπί τινος. 2) κάμνω τι νά παγώσῃ εἰς τήν ἐπιφάνειάν του.— Παθητ. πήγνυμαι, παγώνω, «πήζω».

ἐπι-πηδάω, μέλ. **-ήσομαι·** πηδῶ κατεπάνω τινός, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ, κατά τινος.

ἐπί-πηχυς, υ (**ἐπὶ**+**πῆχυς**)· ὁ ἐπί τοῦ πήχεως, ὁ ὑπεράνω τοῦ πήχεως.

ἐπι-πῐέζω· πιέζω τι ἐπί τινος.

ἐπι-πίλνᾰμαι, ἀποθ.,· ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καί πρτ.· προσπελάζω, πλησιάζω.

ἐπι-πίμπλημι, μελ. **-πλήσω·** πληρῶ (γεμίζω) τι ἐντελῶς μέ τι.

ἐπι-πίνω, μέλ. **-πίομαι·** πρκ. **-πέπωκα·** ἀορ. β' **-έπιον·** πίνω μετά ταῦτα ἤ πίνω προσέτι || πίνω μετά τό φαγητόν.

ἐπι-πίπτω, μελ. **-πεσοῦμαι·** πρκ. **-πέπτωκα·** ἀόρ. β' **-έπεσον·** πίπτω ἐπάνω εἴς τι(να) || ὡσ. ἐν ἐχθρ. ἐνν. ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, κατά τινος || **ἐπὶ ἀπροσδοκήτων περιπετειῶν,** συμβαίνω, ἐνσκήπτω.

ἔπιπλα, (κατά συναίρ. ἐκ τοῦ **ἐπίπλοα**), τά· ἐργαλεῖα, σκεύη, ἔπιπλα, οἰκοσκευή, τά κινητά (ἡ κινητή περιουσία), **ἐν ἀντιθ. πρός τά ἀκίνητα (λατ. supellex).**

Ἔτυμ. ι Κατ' ἄλλους ὁ παρ' Ἡροδ. τύπος **ἐπίπλοα** θεωρεῖται ἐσφαλμένος, παράγεται δ' ἡ λ. ἐκ τῆς προθ. **ἐπί,** ὡς τό **διπλόα** ἐκ τοῦ **δίς.** Βλ. **ἐπίπλοα.**

ἐπι-πλαγχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιπλάζω.**

ἐπι-πλάζω, μέλ. **-πλάξω·** κάμνω τινά νά περιπλανᾶται, νά περιφέρεται τῇδε κἀκεῖσε. — Παθητ. μετά μέσου μέλ. **-πλάξομαι·** παθ. ἀόρ. α' **ἐπεπλάγχθην·** περιπλανῶμαι, περιφέρομαι.

ἐπι-πλάσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιπλάσσω.**

ἐπι-πλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-πλάσω·** ἁπλώνω ἔμπλαστρον ἐπάνω εἴς τι, ἀλείφω τι ἐπάνω εἴς τι, ἐπιθέτω τι ἐπί τινος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-πλαστος, ον (**ἐπιπλάσσω**)· ὁ ἐπάνωθεν ἠλειμμένος || ὑποκριτικός, προσποιητός, πλαστός, ψευδής.

ἐπι-πλεῖον, ἐπίρ.=**ἐπιπλέον.**

ἐπί-πλειος, ον· ἐπικ. ἀντί **ἐπίπλεος.**

ἐπι-πλείων, ον, γεν. **-ονος·** ἔτι περισσότερος.

ἐπι-πλέκω, μέλ. **-ξω·** πλέκω ἐπί τινος, πλέκω τι προσέτι, ἐμπλέκω.

ἐπι-πλέον, ἐπίρ. **ἀντί ἐπὶ πλέον·** ἀκόμη περισσότερον, ἐπί πλέον.

ἐπί-πλεος, α, ον, ἀττ. **ἐπίπλεως, ων** (**ἐπὶ**+**πλέος**)· ἐντελῶς πλήρης ἐκ τινος πράγματος.

ἐπί-πλευσις, -εως, ἡ· τό πλέειν ἐναντίον τινός, ἐπίπλους || **ἐπίπλευσιν ἔχω** — ἔχω τήν δύναμιν νά προσβάλω τινά κατά τήν ναυμαχίαν ἐκ τοῦ μέρους ὅδεν πνέει ὁ ἄνεμος· **ἐκ** τοῦ

ἐπι-πλέω, μελ. **-πλεύσομαι·** ἰων. **ἐππλώω,** μέλ. **-πλώσω·** ἐπικ. ἀόρ. β' **ἐπέπλων,** μτχ. **ἐπιπλώς·** πλέω ἐπί τινος, ἐπιπλέω.— **II** πλέω ἐναντίον τινός, προσβάλλω κατά θάλασσαν.— **III** πλέω ἐπιβαίνων πλοίου, ταξιδεύω.

ἐπί-πλεως, -ων, ἀττ. **ἀντί ἐπίπλεος** (βλ. λ.).

ἐπι-πληρόω, μέλ. **-ώσω·** πληρῶ (γεμίζω) τι ἕως ἐπάνω || μέσον, **ἐπιπληροῦμαι τὴν ναῦν·** ἐπανδρώνω πλοῖον ἐκ νέου (ἐφοδιάζω τό πλοῖον μέ πλήρωμα).

ἐπι-πλήσσω, ἀττ. **-ττω·** κτυπῶ ἐπάνω εἴς τι, κτυπῶ προσέτι || ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ, «μαλλώνω» διά λόγων, ἐλέγχω, κατακρίνω || ὀνειδίζω τινά διά τι.

ἔπι-πλοα, τά· πληρέστερος, κατά τινας, τύπος τῆς λ. **ἔπιπλα** (βλ.λ.)· κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ **ἐπίπλοος, ον,** ἐπιθ. ἐκ τῆς **ἐπί, ὡς τό ἁπλόος** ἐκ τοῦ **ἅμα, διπλόος** ἐκ τοῦ **δίς.**

ἐπι-πλόμενος, ἐπικ. **ἀντί ἐπιπελόμενος,** μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπιπέλομαι.**

ἐπί-πλοον, τό (**ἐπιπλέω**)· ὁ περικαλύπτων καί συγκρατῶν τήν κοιλίαν καί τά ἔντερα ὑμήν (σκέπη), λατ. **omentum** || λέγεται καί κατ' ἀρσ. **ὁ ἐπίπλοος.**— [**ἐπίπλοος, -ους** (<***ἐπί-πλοFος·** πρβλ. τήν ἐτυμολ. ἐν λ. **πέλμα**].

ἐπί-πλοος, κατά συναίρ. **ἐπίπλους,** ὁ (**ἐπιπλέω**)· τό πλέειν ἐναντίον τινός, ἡ κατά θάλασσαν ἐπίθεσις κατά τινος, ἡ προσβολή πλοίου ἤ στόλου κατά τινος. 2) ναυτική ἐκστρατεία κατά χώρας τινός.

ἐπι-πλώς, μετοχ. τοῦ **ἐπέπλων,** ἐπικ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπιπλέω.**

ἐπι-πλώσας, μτχ. ἰων. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιπλέω.**

ἐπι-πλώω, ἰων. καί ἐπικ. ἀντί **ἐπιπλέω.**

ἐπι-πνείω, ἐπ. ἀντί **ἐπιπνέω.**

ἐπι-πνέω, ἐπ. **-πνεῖω·** μέλ. **-πνεύσομαι·** ἀόρ. α' **ἐπέπνευσα·** πνέω ἐπί τινος, φυσῶ πρός τινα κατεύθυνσιν || ἀναπνέω.— μτφρ. ἐξεγείρω, παροξύνω || πνέω εὐνοϊκῶς, εὐνοῶ, ἐνθαρρύνω, ἐμπνέω, λατιν. **adspiro.**

ἐπι-πνίγω· πνίγω, στραγγαλίζω.

ἐπί-πνοια, ἡ (**ἐπιπνέω**)· ἀναπνοή || τό φύσημα || ἔμπνευσις.

ἐπι-πόδιος, α, ον (**ἐπὶ**+**πούς**)· ὁ ἐπί τῶν ποδῶν.

ἐπι-ποθέω, μέλ. **-ήσω·** αἰσθάνομαι σφοδράν ἐπιθυμίαν διά τι, ποθῶ τι δικαίως, λατ. **desidero.** Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-πόθησις, -εως, ἡ (**ἐπιποθέω**)· σφοδρά ἐπιθυμία διά τι.

ἐπι-πόθητος, ον (**ἐπιποθέω**)· ὁ λίαν ἀξιαγάπητος, ὁ λίαν ἐπιθυμητός.

ἐπι-ποδία, ἡ=*ἐπιπόθησις*.

ἐπι-ποιμήν, -ένος, ὁ, ἡ· ὁ (ἡ) ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ποιμένων (ἡ ποιμενίδων).

ἐπι-πολάζω, μέλ. *-σω* (*ἐπιπολή*)· μένω ἢ εἶμαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.— **II** ἀνέρχομαι εἰς τὴν κορυφήν || μτφρ. εἶμαι ὑπέρτατος, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ.

ἐπι-πόλαιος, *ον*· ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας εὑρισκόμενος || προέχων, προεξέχων || μτφρ. περίβλεπτος. 2) μτφρ. ἐπιπόλαιος, συνήθης, κοινός. Ἐκ τοῦ

ἐπι-πολή, ἡ (*ἐπὶ+πέλω*)· ἐπιφάνεια || *ἡ γεν. ἐπιπολῆς* ἐπέχει θέσιν ἐπιρ. καὶ σημ. εἰς τὸ ἄνω μέρος, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας || μετὰ γεν., εἰς τὸ ἄνω μέρος τινός, ἐπάνω.— **II** *αἱ Ἐπιπολαί*· περιοχὴ ὑπερκειμένη τῶν Συρακουσῶν, κατωφερὴς μὲν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀπόκρημνος δὲ ἑκατέρωθεν.

ἐπι-πόλιος, *ον*· ὁ ἀρχίζων νὰ γίνεται πολιός, οὗτινος αἱ τρίχες ἀρχίζουν νὰ λευκαίνωνται.

ἐπί-πολος=*πρόσπολος* (ὃ βλ.)· σύντροφος, συνοξός.

ἐπι-πολύ, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐπὶ πολύ*· γενικῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

ἐπι-πονέω, μέλ. *-ήσω*· ἐξακολουθῶ νὰ ἐργάζωμαι, ἐγκαρτερῶ, κοπιάζω ἀκαταπαύστως.

ἐπί-πονος, *ον*· πλήρης κόπων (*πόνων*), ὀδυνηρός, κοπιώδης, ἐπίμοχθος || ὀχληρός, ἀνιαρός || ἐπὶ προσώπων, φιλόπονος, ὑπομένων τὴν κόπωσιν, ἐργατικός || ἐπὶ οἰωνῶν (μαντειῶν), ὁ προμηνύων κόπους καὶ μόχθους (συμφοράς). Ἐπίρ. *ἐπιπόνως* = λατ. **aegre** = μετὰ κόπων καὶ μόχθων, ὑπερθ. *ἐπιπονώτατα*.

ἐπι-πορεύομαι, μέσ. μέλ. *-πορεύσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *-εσπορεύθην*, ἀποθ.· πορεύομαι, ὑπάγω, πρός τι || πορεύομαι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐπισκέπτομαι.

ἐπι-πόρπαμα, *-ματος*, τό (*ἐπὶ+πορπάω*), καὶ *ἐπιπόρπημα*· μανδύας πορπούμενος (κομβωνόμενος) εἰς τὸν ὦμον.

ἐπι-ποτάομαι, ἀποθετ. ἐπιτεταμ. ἀντὶ *ἐπιπέτομαι*· ἵπταμαι, πτερυγίζω, ὑπεράνω τινός (ἢ πρός τι).

ἐπι-πρέπω· εἶμαι καταφανής, ἐξέχω εἴς τι. 2) ἁρμόζω, εἶμαι κατάλληλος.

ἐπι-πρεσβεύομαι, ἀποθ.· πηγαίνω κάπου ὡς πρεσβευτής. 2) ἀποστέλλω πρεσβείαν (ἢ πρέσβεις).

ἐπι-πρηΰνω, ἰων. ἀντὶ *ἐπι-πραΰνω*=*πραΰνω*.

ἐπι-πρίω· πριονίζω (π. χ. τοὺς ὀδόντας) ἐπάνω εἴς τι· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἐπιπρίων· τοὺς ὀδόντας τρίζων»***.

ἐπι-προ-βάλλω, μέλ. *-βαλῶ*· ῥίπτω τι ἐπί τινος.

ἐπι-προ-ένκα, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐπι-προΐημι* (βλ.λ.).

ἐπι-προ-έμεν· ἀπρφ. ἐπικ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπι-προΐημι*.

ἐπι-προ-ΐάλλω, μέλ. *-ἄλῶ*· ἀόρ. α' *-προΐηλα*· δέτω ἢ ἐκτείνω τι ἐνώπιόν τινος. 2) ἐξαποστέλλω τινὰ πρὸ ἄλλου ἢ ἔπειτα ἀπὸ ἄλλον.

ἐπι-προ-ΐημι, μέλ. *-προήσω*· ἀόρ. α' *-προΐηκα* καὶ ἐπικ. *-προέηκα*· ἐξαποστέλλω τινὰ πρός τι(να) || ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονῶ, τι ἐναντίον τινός, ῥίπτω τι κατά τινος.— **II** *νήσοισιν ἐπιπροέηκεν* (ἔνν. *ναῦν*)· «ἔβαλε πλώρη» διὰ τὰς νήσους.

ἐπί-προσθεν καὶ σπαν. **-θε,** ἐπίρ. ἐπὶ χρόνου καὶ τόπου· πρό, ἐνώπιον, ἔμπροσθεν || ὡς. κατὰ προτίμησιν ἀπό ἄλλο τι.

ἐπι-προ-σθέω (Α), (*ἐπὶ+πρὸς+θέω*)· μέλ. *-θεύσομαι*· τρέχω ἀκόμη πρός τι(να).

ἐπι-προσθέω (Β), μέλ. *-ήσω* (*ἐπίπροσθεν*)· εἶμαι ἔμπρός ἀπό τι(να), ἵσταμαι ἔμπροσθεν τινος || εἶμαι ἐμπόδιον, ἐμποδίζω: *ἐπιπροσθῶ τοῖς πύργοις* =εἶμαι εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μὲ τοὺς πύργους, ὥστε νὰ μὴ φαίνωμαι.

ἐπι-προ-χέω, μέλ. *-χεῶ*· χύνω (ὑγρόν τι) ἀκόμη, ἐκχύνω, ἐκπέμπω.

ἐπι-πταίρω, ἀόρ. β' *ἐπέπτᾰρον*· πτερνίζομαι ἐπάνω εἴς τι, πτερνίζομαι ἐνῶ λέγω ἢ κάμνω τι: *υἱός μοι ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσιν*=ὁ υἱός μου ἐπτερνίζετο καθὼς ἐγὼ ὡμίλουν (ὅπερ ἐθεωρεῖτο *καλὸς οἰωνός*) || ἐντεῦθεν ἐλέγετο καὶ ἐπὶ θεῶν· εἶμαι εὐμενὴς πρός τι(να), εὐνοῶ.

ἐπι-πτέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιπέτομαι*.

ἐπι-πτῦχή, ἡ (*ἐπὶ + πτύσσω*)· ἐπικάλυμμα, πτερύγιον.

ἐπι-πωλέομαι, ἀποθ.· ἐπιπορεύομαι, πορεύομαι γύρω ἀπό τι καὶ τὸ παρατηρῶ || ἐπισκέπτομαι, λατ. **obire** || ἐπὶ στρατηγοῦ, ἐπιθεωρῶ, ἐνεργῶ ἐπιθεώρησιν. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-πώλησις, -εως, ἡ· τὸ περιέρχεσθαι, ἐπίσκεψις, ἐπιθεώρησις.

ἐπι-πωτάομαι=*ἐπιποτάομαι* (βλ. λ.).

ἐπι-ρραβδο-φορέω, μέλ. *-ήσω*· (ἐπὶ ἱππέως) κάμνω τὸν ἵππον νὰ καλπάζῃ (νὰ τριποδίζῃ) ἐπισείων τὴν μάστιγα || ἢ καὶ ἐπὶ ἵππου. καλπάζω.

ἐπι-ρραθῡμέω· δεικνύω ῥαθυμίαν εἴς τι, εἶμαι ῥάθυμος, παραμελῶ τι.

ἐπι-ρραίνω· ἐπιρραντίζω, ραντίζω ἐπάνω εἴς τι, ραντίζω τι.

ἐπι-ρράπτω, μέλ. *-ψω*· ῥάπτω τι ἐπάνω εἰς ἄλλο τι, «μπαλώνω».

ἐπι-ρράσσω ἀττ. **-ττω,** ἀττ. ἀντὶ *ἐπιρρήσσω*.

ἐπι-ρρέζω, μέλ. *-ξω*· προσφέρω θυσίαν εἰς μέρος τι (ἐπάνω εἴς τι)· *ἐπέρρεσκον* ἰων. πρτ. 2) θυσιάζω καὶ ὁπλον ἀπὸ ἄλλον ἢ θυσιάζω ἐπιπροσθέτως.

ἐπι-ρρεπής, *ές*· ὁ ἔχων ροπήν, ὁ ῥέπων (κλίνων) πρός τι, λατ. **proclivis**. Ἐκ τοῦ

ἐπι-ρρέπω, μέλ. *-ψω*· ῥέπω, κλίνω, πρός τι (ἐπὶ τῆς πλάστιγγος) || πίπτω ἐπί τινος, συναντῶ (ὁ κλῆρος «μοῦ πέφτει»).— **II** μτβτ. *ἐπιρρέπω τάλαντον*= κάμνω τὴν πλάστιγγα (τὸν ζυγὸν) νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ κάτω || ἐντεῦθεν, ζυγίζω τὸ μερίδιον ἑκάστου, ἀπονέμω, παραχωρῶ.

ἐπι-ρρεπῶς, ἐπίρ. τοῦ *ἐπιρρεπής*· εὐνοϊκῶς κλίνων πρός τι.

ἐπι-ρρέω, μέλ. *-ρεύσομαι*· παθητ. ἀόρ. β' (μετὰ ἐνεργ. σημ.) *ἐπερρύην*· ῥέω (τρέχω, χύνομαι) ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πράγμ. τινός, ἢ ἐντός τινος. 2) ῥέω πρός τι ἢ μέσα εἴς τι || ἐπὶ ἀνθρώπων, κινοῦμαι ὡς χείμαρρος πρός τινα κατεύθυνσιν (ἐπὶ ὄχλου κινουμένου κατὰ μάζας), ἐπέρχομαι || *οὐπιρρέων χρόνος*= ὁ πρὸς τὰ ἔμπρὸς χωρῶν χρόνος, τ. ἔ. τὸ μέλλον.

ἐπι-ρρήγνῡμι=*ἐπιρρήσσω* (βλ. λ.).

ἐπί-ρρησις, *-εως*, ἡ (*ἐπὶ+ῥῆσις*)· ἔλεγχος, ὀνειδισμός, ψόγος.— **II** «ξόρκι», μαγεία, γοητεία.

ἐπι-ρρήσσω, μέλ. *-ρήξω*· ἀττ. *ἐπιρράσσω*, μελ. *-ράξω*· ῥίπτομαι, ὁρμῶ, κατά τινος, ὠθῶ τινα ἐναντίον τινός, ὠθῶ τι πρός τι μετὰ δυνάμεως (ἐπὶ μοχλοῦ π. χ.) || ἰων. πρτ. *ἐπιρρήσεσκον*. 2) παρασύρω τι μεθ' ὁρμῆς, ἐπὶ ἀνέμου.— **II** ἀμτβ. ἐκρήγνυμαι (ἐπὶ ἀστραπῆς, βροντῆς κλπ.).

ἐπι-ρρητορεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ + ῥήτωρ*)· ρητορεύω, ὁμιλῶ ὡς ῥήτωρ, ἐπί τινος.

ἐπί-ρρητος, *ον*· ὁ δυσφημισμένος, καθ' οὗ ὑπάρχει κατακραυγή (ὡς τὸ *ἐπιβότης*).

ἐπί-ρρικνος, *ον*· πλήρης ρυτίδων, ρικνωμένος.

ἐπι-ρρίπτω καὶ **-έω**· μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-έρριψα*· ῥίπτω τι ἐπί τινος ἢ κατά τινος. 2) μτφρ. ἐμπιστεύομαι τι εἴς τινα, παραδίδω τι εἴς τινα.— **II** ἀμτβ. πίπτω ἐπί τινος, ὁρμῶ κατά τινος.

ἐπι-ρροή, ἡ (*ἐπιρρέω*)· συρροή, εἰσροή, πλημμύρα, κατακλυσμός, χείμαρρος.

ἐπι-ρροθέω, μέλ. *-ήσω*· ἐπὶ τῶν κυμάτων, κάμνω ῥόθον (ῥόχθον, δόρυβον) || ἐπιβοῶ, ἀποκρίνομαι εἰς ἦχόν τινα, ἀντηχῶ || μετὰ δορύβου ἐπιδοκιμάζω τι || ἐπαναλαμβάνω τὰς λέξεις προσευχῆς || ἀλλ' ὡς. καὶ ψέγω τινὰ μετὰ δριμύτητος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-ρροθος, *ον*· ὁ δορυβωδῶς σπεύδων εἰς βοήθειάν τινος, βοηδός || γενικῶς, ὁ βοηθῶν τινα κινδυνεύοντα, ὁ παρέχων χεῖρα βοηθείας εἴς τινα ἐναντίον ἄλλου.— **II** *ἐπίρροθα κακά* = ὀνειδισμοὶ ἀλλεπαλλήλως ἀνταλλασσόμενοι, ἀκατάπαυστος κακολογία (τ. ἔ. σημ. καὶ τὸν δορυβωδῶς ἐξυβρίζοντά τινα).— [*ἐπίρροθος* ‹*ἐπὶ+ῥόθος· ἐπιρροθέω*].

ἐπι-ρροιβδέω, μέλ. *-ήσω*· ἐκπέμπω *ροῖβδον* (εἶδος κρωγμοῦ, ἐπὶ κόρακος), κρώζω || προμηνύω βροχὴν διὰ κρωγμοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-ρροίβδην, ἐπίρ.· μετὰ ἠχηρᾶς καὶ δορυβώδους ὁρμῆς.

ἐπι-ρροιζέω, μέλ. *-ήσω*· = *ἐπιρροιβδέω* (ὃ βλ.)· μετὰ αἰτ. τοῦ συστοίχ. ἀντικ.: *ἐπιρροιζέω φυγάς τινι*

— μὲ τὰς ὀξείας μου κραυγάς («τσιρίσματα, στριγγιὲς φωνὲς») κάμνω τινὰ νὰ φύγῃ.

ἐπι-ρρυείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπιρρέω.**

ἐπι-ρρύζω, μέλ. **-ξω** (**ἐπί**+**ρύζω**)· παρορμῶ, ἐρεθίζω, τινά (συν. κύνα) ἐναντίον τινός.

ἐπι-ρρύομαι, ἀποθ.· σώζω, διαφυλάττω.

ἐπί-ρρῡτος, **ον** (**ἐπιρρέω**)· ὁ ρέων πρός τι ἢ ἐντός τινος ‖ ὁ εἰσερχόμενος ἐντός τινος, ὁ ἐγχεόμενος εἴς τι, ἐπείσακτος. 2) μτφρ. ἐπιρρεών, ἀφθονῶν, ἄφθονος.— ‖ ὁ καταβρεχόμενος, διάβροχος, μουσκευμένος. ὑγρός.

ἐπι-ρρώννῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. **-ώσω**· ἀόρ. α' **-έρρωσα**· προσθέτω δύναμιν εἴς τι, ἐνισχύω, ἐνδαρρύνω πρός τι, παρορμῶ τινα πρός τι (διά τι).— Παθητ. **ἐπιρρώννυμαι**· ἀλλ' ὅμως ὁ πρκ. **ἐπέρρωμαι,** ὑπερσ. **-ερρώμην** κεῖνται μετὰ σημασ. ἐνεστ. καὶ πρτ.· ἀόρ α'. **-ερρώσθην**· ἀνακτῶ δύναμιν, ἀναλαμβάνω θάρρος, ἀναζωογονοῦμαι, εἶμαι ἐν εὐθυμίᾳ ‖ ἐν τῷ ἀορ. α' κεῖται ἐνίοτε καὶ ἀπρσ.: **κείνοις ἐπερρώσθη λέγειν** =ἐκεῖνοι ἔλαβον τὸ θάρρος νὰ εἴπωσιν.

ἐπι-ρρώομαι, ἀόρ. α' **-ερρωσάμην,** ἀποθ.· χύνομαι ἐπάνωθεν πρὸς τὰ κάτω πράγματός τινος ‖ ἐπὶ τῆς κάμης, χύνομαι κυματιστή.— ‖ καταβάλλω ὅλας μου τὰς δυνάμεις διὰ πρᾶγμά τι, ἐργάζομαι δραστηρίως διά τι: **ποσὶν ἐπερρώσαντο** = ἐκινήθησαν (διὰ τῶν ποδῶν, ἐκίνησαν τοὺς πόδας των) ἐλαφρῶς («σβέλτα»), ἐχόρευσαν «μὲ σβελτοσύνη».

ἐπι-ρρωσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐπιρρώννυμι.**

ἐπι-ρύομαι· βλ. **ἐπι-ρρύομαι.**

ἔπῐσα, ἀόρ. α' τοῦ **πιπίσκω** (β βλ.).

ἐπί-σαγμα, **-ατος,** τό (**ἐπισάττω**)· σάγμα, «σαμάρι· τῶν ζώων, ἐφίππιον ‖ μτφρ. **ἐπίσαγμα νοσήματος**=φορτίον νόσου.

ἐπι-σάττω, μελ. **-ξω**· ἐπισωρεύω, στοιβάζω, φορτίον ἐπί τινος, φορτώνω.— ‖ «σαμαρώνω», ἐπιθέτω τὸ ἐφίππιον ἐπὶ τοῦ ἵππου.

ἐπι-σείω, ἐπικ. **ἐπισσείω,** μέλ. **-σω**· σείω τι ἐναντίον τινός, σείω τι πρός τι. 2) «γνέφω», καλῶ διὰ νεύματος, νεύω ‖ διεγείρω, παροτρύνω, τινὰ ἐναντίον τινὸς ‖ ἀμτβ. ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω.

ἐπι-σεύω, ἐπικ. **ἐπισσεύω**· δέτω τινὰ εἰς κίνησιν ἐναντίον τινός, πέμπω τι(νά) κατά τινος.— ‖ παθητ. σπεύδω, πορεύομαι ἐν σπουδῇ, πρός τι μέρος ‖ **ἐν ἀχθρικῇ ἐνν.**, ὁρμῶ, ἐπιπίπτω, κατά τινος, προσβάλλω ‖ κυρ. ἀπαντᾷ **ἐν τῷ πρκ. ἐπέσσῡμαι** μετὰ σημ. ἐνεστ., ἐν τῷ ὑπερσ. **ἐπεσσύμην ὡς** πρτ., καὶ **ἐν** τῇ μτχ. ἀόρ. β' **ἐπεσσύμενος,** καὶ σημ. ἐφορμῶ, σπεύδω, βιάζομαι, ἐπισπεύδω: **ἐπεσσύμενος πεδίοιο** =διατρέχων δρομαῖος τὴν πεδιάδα ‖ **ἐπὶ** ταχείας κινήσεως: **ἐπέσσυτο διώκειν**=ἔσπευσε νὰ διώκῃ‖μτφρ. διατελῶ ἐν ἐξεγέρσει.

ἐπί-σημα, -ατος, τό· σχεδίασμα, ἔμβλημα, ἐπὶ ἀσπίδος.

ἐπι-σημαίνω, μέλ. **-ᾶνῶ**· δέτω ἢ κάμνω σημεῖόν τι **περί** τινος.— Παθητ. σημειώνομαι, φέρω σημεῖόν τι.— ‖ δίδω σημεῖον (ἢ σῆμα) ἐπιδοκιμασίας. —**Μέσον,** παρέχω τὴν **ἐπιδοκιμασίαν** μου διὰ πρᾶγμά τι, δεικνύω διά σημείου τὴν εὐαρέσκειάν μου διά τι.

ἐπί-σημος, **ον** (**ἐπί**+**σῆμα**)· ὁ φέρων ἐφ' ἑαυτοῦ σημεῖόν τι, ὁ σημαδευμένος ‖ ὁ φέρων σημεῖόν τι ἢ ἐπιγραφήν ‖ ἐπὶ νομίσματος, κεκομμένος, κεχαραγμένος, κυκλοφορῶν ὡς νόμισμα (ἀντίθ. τῷ **ἄσημος**). 2) διακεκριμένος, περίφημος, ἀξιοσημείωτος, λατιν. **insignis** ‖ ἀπαντᾷ καὶ ἐν κακῇ σημασ. διαβόητος.— ‖ **ὡς** οὐσ. **τὸ ἐπίσημον**=πᾶν σημεῖον διακρίσεως, σχεδίασμα, ἔμβλημα: **ἐπίσημον ἀσπίδος** ‖ ὡσ. τὸ σύμβολον ἢ ἡ σημαία πλοίου.

ἐπ-ίσης, ἀντὶ **ἐπ' ἴσης** (ἐνν. **μοίρας**)· ἐξ ἴσου, ὁμοίως.

ἐπι-σίζω· κάμνω (κυρ. τὸν κύνα) νὰ ὁρμήσῃ κατά τινος (κατ' ὀνοματοποιίαν **ἐκ τοῦ χρησιμοποιουμένου πρὸς τοῦτο παρατεταμένου φθόγγου σ**).

ἐπί-σῐμος, **ον** (**ἐπί**+**σιμός**)· ὁ ἔχων κάπως σιμὴν τὴν ῥῖνα.

ἐπι-σῖμόω, μέλ. **-ώσω**· κάμπτω, κυρτώνω, τι πρὸς τὰ ἔσω, γεν. κάμπτω.

ἐπι-σῑτίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ**· ἐφοδιάζω **μὲ τροφήν ‖ τὸ μέσον,** ἐφοδιάζω ἑαυτόν, ἐφοδιάζομαι, μὲ τροφάς, χορτολογῶ ‖ μετ' αἰτ. **ἐπισιτίζομαι τὸ στράτευμα**=ἐπισιτίζω (ἐφοδιάζω μὲ τρόφιμα) τὸν στρατὸν ‖ **ἐπισιτίζομαι ἄριστον** = προμηθεύω εἰς ἑαυτὸν **ἄριστον** (δεῖπνον, γεῦμα).

ἐπι-σῖτῐσις, **-εως,** ἡ, καὶ **ἐπισίτισμα**=τῷ **ἐπομ.**

ἐπι-σῑτισμός, ὁ (**ἐπισιτίζω**)· τὸ ἐπισιτίζεσθαι, ἡ προμήθεια τροφίμων ‖ ἀποθήκη τροφίμων.

ἐπι-σκάπτω, μέλ. **-ψω**· σκάπτω τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους, σκαλίζω.

ἐπι-σκεδάννυμι, μέλ. **-άσω**· διασκορπίζω.

ἐπι-σκέλῐσις, **-εως,** ἡ (**ἐπί**+**σκέλος**)· τὸ πρῶτον πήδημα τοῦ ἵππου κατὰ τὸν καλπασμόν, «δρασκελιά».

ἐπισκεπτέος, **α, ον,** ρηματ. ἐπίθ. τοῦ **ἐπισκέπτομαι**· ἐκεῖνος ὃν πρέπει νὰ ἐξετάσῃ τις, ἢ νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτοῦ.

ἐπι-σκέπτομαι, ἐνεστ. χρησιμοποιούμενος ὑπὸ μτγν. μόνον συγγραφέων, ἐξ αὐτοῦ δὲ παραλαμβάνει τὸν μέλλοντα καὶ τοὺς ὑπολοίπους χρόνους τὸ **ἐπισκοπέω.**

ἐπι-σκέπω· **ἐπισκεπάζω**· ἐπικαλύπτω.

ἐπι-σκευάζω, μέλ. **-άσω**· ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, ἐφοδιάζω: **ἐπισκευάζω τὰ χρήματα** = συσκευάζω καὶ τοποθετῶ τὰ χρήματα.— ‖ ἐπιδιορθώνω, ἀνακαινίζω, ἀποκαθιστῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-σκευαστής, **-οῦ,** ὁ· ὁ ἐπισκευάζων, διορθωτής, ἐπιδιορθωτής.

ἐπι-σκευή, ἡ· ἐπιδιόρθωσις, ἀποκατάστασις ‖ ὑλικὰ ἐπισκευῆς, προμήθειαι.

ἐπί-σκεψις, **-εως,** ἡ (**ἐπισκέπτομαι**)· ἐπιθεώρησις. 2) μελέτη, σκέψις, λογισμός ‖ ἔρευνα, ζήτησις.

ἐπί-σκηνος, **ον** (**ἐπί**+**σκηνή**)· ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁ ἐπάνω ἢ πρὸ τῆς σκηνῆς.

ἐπι-σκηνόω, μέλ. **-ώσω**· διαμένω ἐντὸς σκηνῆς, κατασκηνώνω, καταλύω ‖ γενικῶς, διαμένω εἴς τι μέρος.

ἐπι-σκήπτω, μέλ. **-ψω**· κάμνω τι νὰ ἀκκουμβήσῃ ἐπί τινος ‖ ἐπιβάλλω.— ἀμτβ. ἐπιπίπτω ἐπί τινος, ὡς κεραυνὸς τρόπον τινά.— **μέσον,** ἐμπιστεύομαι ἐμαυτόν εἴς τινα, ἐπαφίεμαι εἰς αὐτόν.— ‖ σοβαρῶς ἐντέλλομαι, κελεύω, τινὰ νὰ πράξῃ τι, τοῦ δίδω αὐστηρὰν διαταγήν: **τοσοῦτόν σ' ἐπισκήπτω**=τόσον μόνον **σὲ** διατάσσω.— ‖‖ καταγγέλλω τινά, κινῶ ἀγωγὴν κατά τινος (**ὡς** ἀττικὸς δικαν. ὅρος).

ἐπι-σκῐάζω, μελ. **-άσω**· παθ. πρκ. **ἐπεσκίασμαι**· ῥίπτω σκιὰν ἐπί τινος (ἐπάνω εἴς τι), «ἐπισκιάζω» τι (λατ. **obumbrare**).— Παθητ. **λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη**=βλέπουσα κρυφίως, τηροῦσα κατασκοπευτικὰ βλέμματα.

ἐπί-σκῐος, **ον** (**ἐπί**+**σκιά**)· ἐπεσκιασμένος, ἔχων σκιάν, σκιερός. 2) ὡς ἐνεργ. μετὰ γεν., ὁ ἐπισκιάζων τι, ῥίπτων σκιὰν ἐπί τινος.

ἐπι-σκοπέω, μελ. **-σκέψομαι** (ἐκ τοῦ **-σκέπτομαι**)· **ἀόρ. α' -εσκεψάμην,** πρκ. **-έσκεμμαι**· ῥίπτω τὸ βλέμμα, πρός τι(να), ἐπιδεωρῶ, παρατηρῶ, ἐξετάζω ‖ ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, προφυλάσσω. 2) ὑπάγω νὰ ἴδω **τι, ἐπισκέπτομαι.**—Παθητ., **ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπούμενος**=δὲν δὲν ἐπισκέπτονται τὰ ὄνειρα (ὅστις δὲν τυχγάνει ἐπισκέψεων ἐκ μέρους τῶν ὀνείρων). 3) μέσον. ἐξετάζω κατ' ἐμαυτόν, σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-σκοπή, ἡ· ἡ ἐπίβλεψις, ἐπιτήρησις ‖ τὸ ὑπούργημα (ἀξίωμα) τοῦ Ἐπισκόπου, ἡ «Ἐπισκοπὴ» ἢ ἡ κατοικία τοῦ Ἐπισκόπου ‖ **ὡσαύτως**: 2) ἐνσκηψις, δεομηνία, τιμωρία.

ἐπί-σκοπος (**Α**), ὁ (**σκοπὸς** I)· ἐπιτηρητής, ἐπόπτης, φύλαξ ‖ κυρ. ἀξιωματοῦχος στελλόμενος ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὡς ἐπιδεωρητὴς ἢ ἐπόπτης εἴς τινα ἐκ τῶν ὑπηκόων πόλεων ἢ νήσων ‖ Ἐπίσκοπος, Δεσπότης.— ‖ κατάσκοπος, ἀνιχνευτής.

ἐπί-σκοπος (**Β**), **ον** (**σκοπὸς** II)· ὁ βάλλων (**ἐπιτυγχάνων**) τὸν **στόχον,** ἐπιτυχὴς ‖ πρόσφορος, κατάλληλος ‖ φθάνων τι, ἐγγίζων τι.— οὐδ. πληθ. **ἐπίσκοπα ὡς ἐπίρ.,** ἐπιτυχῶς, ἀποτελεσματικῶς.

ἐπι-σκοτέω, μέλ. **-ήσω** (**ἐπί**+**σκότος**)· ῥίπτω σκότος ἢ σκιὰν **ἐπί τινος,** προξενῶ σκότος, ἐπισκοτίζω.

ἐπι-σκύζομαι, παθητ. μετά μέσ. μέλλ. *-σκύσομαι·* ὀργίζομαι ἐπί τινι (διά τι), ἀγανακτῶ.

ἐπι-σκῠθίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ·* πίνω τὸν οἶνον κατά τὸν σκυθικόν τρόπον (ὡσάν Σκύθης), δηλ. ἄκρατον, ἀκοατοποτῶ.

ἐπι-σκυθρωπάζω, μελ. *-άσω·* φαίνομαι σκυθρωπός, ἔχω βλοσυρόν βλέμμα.

ἐπι-σκῠνιον, τό· τό δέρμα τοῦ μετώπου τό σκεπάζον τόν περί τά βλέφαρα χῶρον, τό συνοφρυούμενον ἀναλόγως τῶν κατεχόντων τήν ψυχήν συναισθημάτων ‖ ἐντεῦθεν σημ. καί ἀλαζονεία, ὑπερηφάνεια, ὅπως καί ἡ λ. *ὀφρύς,* λατ. supercilium.— [πρβλ. *σκύνια*=ὀφρύες, *σκῦλον* (=λάφυρον ἐκ φονευθέντος ἐχθροῦ), *σκύλος* (= δέρμα κτήνους), σανσκρ. skuṇ'ḍi· (σκεπάζω) κλπ.].

ἐπι-σκύσσαιτο, Εὐκτ. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπισκύζομαι.*

ἐπι-σκώπτω, μελ. *-ψω·* γελῶ διά τι, τρέπω τι πρός τό γελοῖον, γελοιοποιῶ ‖ ἀπολ. ἀστεΐζομαι, κοροϊδεύω. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-σκωψις, *-εως,* ἡ (*ἐπισκώπτω*)· ἐμπαιγμός, «περίπαιγμα».

ἐπι-σμάω, ἀπρφ. *-σμῆν,* μέλ. *-σμήσω·* ἐπιτρίβω ἤ ἀλείφω τι ἐπί τινος.

ἐπι-σμῠγερός, *ά, όν* (*ἐπί*+*σμυγερὸς* = *μογερός*)· ἐπαίσχυντος, ἐλεεινός, οἰκτρός.—Ἐπίρ. *ἐπισμυγερῶς* =οἰκτρῶς, πρός τό κακόν του, πικρῶς. [δι' ἐτυμολ. βλ. *σμυγερός*].

ἐπι-σπαστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐπισπάω*)· λαβή διά τῆς ὁποίας ἕλκεται ἡ θύρα διά νά κλείσῃ.— ■ «ὁρμιά» ψερεύματος, ἀγκιστρον.

ἐπί-σπαστος, (κατά τινας *ἐπισπαστός, ή, όν*)· ὃν ἐπισύρει τις καθ' ἑαυτοῦ. — ■ *ἐπίσπαστος βρόχος*=σφιγκτά τραβηγμένος βρόχος, «θηλιά». Ἐκ τοῦ

ἐπι-σπάω, μέλ. *-σπάσω·* σύρω τι πρός τό μέρος μου, ἕλκω, σύρω, κατόπιν μου ‖ ἐπιφέρω, προξενῶ, κάμνω νά γίνῃ τι. 2) ἐφελκύω πρός ἐμαυτόν, προσελκύω, δελεάζω, θέλγω ‖ καταπείθω, παρασύρω, παροτρύνω ‖ τήν αὐτήν σημασίαν ἔχει καί ὡς μέσον. 3) *ἐπισπῶ τὴν θύραν*=ὠθῶ τήν θύραν νά κλείσῃ. 4) μέσον, ἐφελκύω πρός ἐμαυτόν, κερδίζω, ἐπιτυγχάνω, κτῶμαι, πορίζομαι.

ἐπι-σπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφέπω.*

ἐπι-σπείρω, μέλ. *-σπερῶ·* σπείρω ἐπί τινος, σπείρω προσέτι, «ξανασπέρνω».

ἐπι-σπείσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπισπένδω.*

ἐπί-σπεισις, *-εως,* ἡ· χοή, σπονδή, προσφερομένη κατά τινα θυσίαν. Ἐκ τοῦ

ἐπι-σπένδω, μέλ. *-σπείσω·* ἐπιχέω, χέω τι ἐπί τινος, ὡς σπονδήν ‖ ἀπολ. κάμνω σπονδάς.— ■ μέσον, συνομολογῶ νέας συνθήκας.

ἐπι-σπερχής, *ές·* σπεύδων, ἔνδερμος, πρόθυμος, σφοδρός.—Ἐπίρ. *-χῶς.* Ἐκ τοῦ

ἐπι-σπέρχω, μέλ. *-ξω·* ἐπισπεύδω.— ■ ἀμτβ. σπεύδω, κινοῦμαι μεθ' ὁρμῆς.

ἐπι-σπέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφέπω.*

ἐπι-σπεύδω, μελ. *-σω·* ἐπιταχύνω, προάγω περαιτέρω.— ■ ἀμτβ. σπεύδω πρός τά ἐμπρός, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, σπεύδω εἰς βοήθειαν.

ἐπι-σπόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφέπω.*

ἐπι-σπονδή, ἡ (*ἐπισπένδομαι*)· ἀνανεώδετσα ἀνακωχή ἤ συνθήκη, ἤ ἡ γενομένη μετέπειτα, ἤ ἡ δυναμένη νά ἀνανεωθῇ (κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθυντ.).

ἐπι-σπορία, ἡ (*ἐπισπείρω*)· τό σπείρειν μετέπειτα.

ἐπί-σπορος, *ον* (*ἐπισπείρω*) ὁ κατόπιν σπαρείς· *οἱ ἐπίσποροι*=οἱ μεταγενέστεροι, οἱ ἀπόγονοι.

ἐπι-σπουδάζω, μελ. *-άσω·* ἐπισπεύδω, προάγω περαιτέρω.— ■ ἀμτβ. σπεύδω, διάζομαι, εἶς τι.

ἐπί-σπω, *-γς, -γ, ἐπί-σποιμι, -οις, -οι·* Ὑποτακτ. καί Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφέπω.—ἐπι-σπών, -οῦσα, -όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφέπω.*

ἐπι-σσείω, ἐπι-σσεύω, ἐπικ. ἀντί *ἐπισείω, ἐπισεύω* (βλ. λ. λ.).

ἐπί-σσῡτος, *ον* (*ἐπέσσυμαι,* παθ. πρκ. τοῦ *ἐπισεύω*)· ὁ ἐξορμῶν, σπεύδων, ὁ ἀναβλύζων μεθ' ὁρμῆς ‖ σφοδρός, ὁρμητικός.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *σεύω*].

ἐπί-σσωτρον, ἐπικ. ἀντί *ἐπίσωτρον* (δ βλ.).

ἐπίστα ἀντί *ἐπίστασαι,* β' ἐν. τοῦ *ἐπίσταμαι.*

ἐπι-στᾰδόν, ἐπίρ. (*ἐπίσταμαι* ἤ *ἐφίστημι, ἐπιστῆναι*)· (ἐκ τοῦ *ἐπίσταμαι*) ἐπισταμένως, ἐμπείρως, προσεκτικῶς, σοβαρῶς. 2) (ἐκ τοῦ *ἐφίστημι*) κατά τόν τρόπον τοῦ προχωροῦντος καί ἱσταμένου διαδοχικῶς πρό ἑνός ἑκάστου.

ἐπι-στάζω, μελ. *-στάξω·* ἀφίνω ἤ κάμνω τι νά πίπτῃ κατά σταγόνας (νά στάζῃ) ἐπί τινος: *ἐπιστάζω χάριν*=χύνω χάριν (εὐφροσύνην).

ἐπι-σταθμάομαι, ἀποθετ.· ζυγίζω καλῶς, ἀναμετρῶ, ἐξετάζω.

ἐπί-σταθμος, *ον·* ὁ ἀνήκων εἰς σταθμόν, ὁ παρά τόν σταθμόν ‖ ὁ σταθμεύων, καταλύων, κατοικῶν εἰς μέρος τι.

ἐπ-ίστᾰμαι, 6' ἐν. *ἐπίστασαι,* ποιητ. *ἐπίστᾳ,* ἰων. *ἐπίστῃ·* Προστ. *ἐπίστασο,* ἰων. *ἐπίστεο,* ἀττ. *ἐπίστω·* πρτ. *ἠπιστάμην,* ἐπικ. *ἐπίστάμην·* μέσ. μέλ. *ἐπιστήσομαι·* παθ. ἀόρ. α' *ἠπιστήθην,* ἀποθ.· (*ἐπὶ*+*ἵστημι*). ‖ μετ' ἀπρφ. γνωρίζω (πῶς) νά κάμω τι ‖ εἶμαι ἱκανός νά πράξω τι.— ‖ μετ' αἰτ. πράγμ. ἐννοῶ, καταλαβαίνω, γνωρίζω, εἶμαι ἔμπειρος εἴς τι ‖ παρά τῷ Ἡροδότῳ, εἶμαι βέβαιος διά τι, πιστεύω ὅτι... ‖ παρ' Ἀττ. δμως, γνωρίζω τι ὡς γεγονός, γνωρίζω μετά πεποιθήσεως, γνωρίζω καλῶς.— μτχ. ἐνεστ. *ἐπιστάμενος, η, ον* ὡς ἐπίθ.=εἰδήμων, ἔμπειρος, νοήμων, ἐπιδέξιος, σοφός ‖ μετά γεν. *ἐπιστάμενος πολέμοιο* =ἔμπειρος εἰς τά πολεμικά.

ἐπισταμένως, ἐπίρ. (*ἐπίσταμαι*)· μετά δεξιότητος, μετά ἐμπειρίας.

ἐπι-στάς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίστημι.*

ἐπί-στᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐφίστημι*)· τό «σταμάτημα», ἡ ἀναχαίτισις.— ‖ (*ἐπίσταμαι*)· «σταμάτημα», στάσιμον ‖ τό «σταμάτημα» κατά τινα πορείαν. 2) προσοχή, φροντίς, παρατήρησις, ἐπιμέλεια ‖ ἀνησυχία, φόβος.

ἐπι-στᾰτεύω, μελ. *-σω,* καί

ἐπι-στᾰτέω, μελ. *-ήσω* (*ἐπιστάτης*)· εἶμαι ἐπιστάτης, ἐπόπτης, ἐπί τινος πράγμ., ἔχω τήν ἐποπτείαν εἴς τι, φροντίζω διά τι.— ‖ ἐν Ἀθήναις, εἶμαι *ἐπιστάτης,* ἤτοι πρόεδρος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου. — ‖‖ εἶμαι πλησίον, ἵσταμαι πλησίον, παρίσταμαι, εἶμαι παρών.

ἐπι-στάτης, *-ου,* ὁ (*ἐφίσταμαι*)· ὁ ἱστάμενος πλησίον, ὁ προσερχόμενος, ὁ ἐπαίτης, ἱκέτης. 2) ἐν πολεμικῇ παρατάξει (ἐν τάξει μάχης), ὁ ἀμέσως ὀπισθέν τινος ἱστάμενος (ὅπως *παραστάτης* = ὁ ἱστάμενος πλησίον, παρά τό πλευρόν, τινος).— ■ ὁ ἐπί κεφαλῆς, ἀρχηγός, αὐθέντης, κύριος ‖ διευθυντής, ἐπόπτης ‖ *ἐπιστάτης ἄθλων*=πρόεδρος (ἐπιμελητής) τῶν ἀγώνων. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ πρόεδρος τῆς *Ἐκκλησίας* (τοῦ Δήμου· πρβλ. *πρύτανις*) ‖ ἐπόπτης, ἐπιθεωρητής, ἐπίτροπος, *ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως* δημοσίων ἔργων.

ἐπι-στάτις, *-ιδος,* ἡ, θηλ. τοῦ *ἐπιστάτης.*

ἐπιστέαται, ἰων. ἀντί *ἐπίστανται,* γ' πληθ. τοῦ *ἐπίσταμαι.*

ἐπιστέατο, ἰων. ἀντί *ἠπίσταντο,* γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ἐπίσταμαι.*

ἐπι-στείβω, μέλ. *-ψω·* πατῶ ἐπάνω, ἵσταμαι ἐπάνω, ἐπί τινος.

ἐπι-στείχω· πορεύομαι πρός τι(να), προσεγγίζω.

ἐπι-στέλλω, μέλ. *-στελῶ·* πρκ. *-έσταλκα.*—Παθητ. ἀόρ. α' *-εστάλθην,* ἀόρ. β' *-εστάλην·* παρακ. *-έσταλμαι·* στέλλω πρός τι(να), στέλλω δι' ἀγγελίας (μηνύματος) ἤ δι' ἐπιστολῆς ‖ γενικῶς, παραγγέλλω, διατάσσω, ἐντέλλομαι ‖ *τὰ ἐπεσταλμένα*=αἱ δοθεῖσαι διαταγαί. 2) ἀναγγέλλω, δίδω εἴδησιν.— ‖ γράφω ἐπιστολάς· πρβλ. *ἐπιστολή.*— ‖‖ οὐρω πρός..., σφίγγω, δένω σφιγκτά.

ἐπι-στενάζω, μελ. *-ξω·* στενάζω ἐπί τινι (ἐπάνω εἴς τι), διά τι.

ἐπι-στενάχω ἤ **-στενάχομαι**=*ἐπιστένω.*

ἐπι-στένω· στενάζω ἐπί τινι, ἀναστενάζω‖δρηνῶ.

ἐπι-στεφανόω, μέλ. *-ώσω·* καλύπτω διά στεφάνου, ἐπιθέτω στέφανον.

ἐπι-στεφής, *ές·* ἐστεφανωμένος (τ. ἔ. πλήρης)

μέχρι χειλέων: **κρατῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο**=κρατῆρας πλήρεις οἴνου μέχρι στεφάνης.

ἐπι-στέφω, μελ. **-ψω**· περιβάλλω διά στεφάνου, ἤ ὡσάν διά στεφάνου.— μέσον, **κρατῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο** = ἐπλήρωσαν (ἐγέμισαν) τούς κρατῆρας μέχρι στεφάνης (μέχρι χειλέων) μέ ποτόν ‖ **χοὰς ἐπιστέφω τινί** = προσφέρω (ἐπιχέω) σπονδάς ἐπί τοῦ τύμβου τινός (πρός τιμήν νεκροῦ τινος).

ἐπιστέωνται, ἰων. γ΄ πληθ. Ὑποτ. τοῦ **ἐπίσταμαι.**

ἐπίστη, ἰων. ἀντί **ἐπίστασαι,** 6΄ ἑνικ. τοῦ **ἐπίσταμαι** (πρβλ. **ἐπίστᾳ**).

ἐπιστήμη, ἡ (**ἐπίσταμαι**)· τό ἐπίστασθαι τι καλῶς, γνῶσις, ἐμπειρία, δεξιότης, σύνεσις. 2) ἐπιστημονική γνῶσις, ἐπιστήμη ‖ (ἰδ. κατά πληθ.) αἱ ἐπιστῆμαι.

ἐπ-ίστημι, ἰων. ἀντί **ἐφίστημι.**

ἐπι-στήμων, ον, γεν. **-ονος** (**ἐπίσταμαι**)· ὁ ἐπιστάμενος, ὁ γιγνώσκων, συνετός ‖ ἔμπειρός τινος (εἴς τι), ἔχων γνῶσίν τινος (μετά γεν.) ‖ γεν., πολυμαθής, λόγιος, σοφός, ἐπιστημονικός

ἐπι-στηρίζω, μελ. **-ξω**· στηρίζω τι ἐπί τινος, κάμνω τι νά ἀκκουμβήσῃ εἴς τι ‖ ἐντεῦθεν, στερεώνω, ἐπιβεβαιῶ. — Παθητ., στηρίζομαι ἐπί τινος πράγμ., ἀκκουμβῶ.

ἐπι-στητός, ή, όν (**ἐπίσταμαι**)· συν. κατ' οὐδ. **τὸ ἐπιστητὸν**=πᾶν ὅ,τι δύναταί τις νά μάθῃ (ἐπιστημονικῶς).

ἐπι-στίλβω· στίλβω τήν ἐπιφάνειαν πράγματός τινος.

ἐπ-ίστιος, ον (**ἐπί**+**ἱστίη**=**ἑστία**), ἰων. ἀντί **ἐφέστιος** (βλ. λ.) ‖ ὡς οὐδ. **τὸ ἐπ-ίστιον**=νεώριον, ναυπηγεῖον (τόπος ἐστεγασμένος, ὑπό τόν ὁποῖον ἐτοποθετοῦντο τά ἀνασυρόμενα ἐκ τῆς θαλάσσης πλοῖα).

ἐπι-στολάδην, ἐπίρ. (**ἐπιστέλλω**)· ἐζωσμένος, κοσμίως, κομψῶς (ἐπί ἱματισμοῦ).

ἐπι-στολεύς, -έως, ὁ (**ἐπιστολή**)· ὁ γράφων ἐπιστολάς, γραμματεύς.— **II** ὑπονάυαρχος.

ἐπι-στολή, ἡ (**ἐπιστέλλω**)· τό ἐπιστελλόμενον δι' ἀγγέλου, ἀγγελία, ἐντολή, παραγγελία, διαταγή (εἴτε γραπτή, εἴτε προφορική)· **ἐξ ἐπιστολῆς** = κατά διαταγήν. 2) γράμμα, ἐπιστολή (λατ. **epistola**).

ἐπι-στομίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ** (**ἐπί** + **στόμα**)· χαλινώνω, δαμάζω (κυρ. τόν ἵππον) διά τοῦ ἐπιστομίου (τ. ἑ. τοῦ χαλινοῦ) ‖ μτφρ. χαλιναγωγῶ, ἀποστομώνω, φιμώνω, κάμνω τινά νά σιγήσῃ.—**II** ρίπτω τινά, ἤ κάμνω τινά νά πέσῃ, «τά ἐπίστομα».

ἐπι-στονάχέω, -ίζω=**ἐπιστένω** (ὃ βλ.) ‖ συν. ἐπί τῶν κυμάτων.

ἐπι-στορέννῦμι, συντετμ. **-στόρνῦμι** ἤ **-στρώννῦμι**· μελ. **-στρώσω**· ἀόρ. α΄ **-εστόρεσα** ἤ **-έστρωσα**· παθ. πρκ. **-έστρωμαι**· στρώνω τι ἐπάνω εἴς τι, ἐπιστρώνω, διασκορπίζω, ἐξαπλώνω.

ἐπι-στράτεια, ἰων. **-ηΐη,** ἡ (**ἐπιστρατεύω**)· πορεία ἤ ἐκστρατεία ἐναντίον τινός.

ἐπι-στράτευσις, -εως, ἡ=**ἐπιστρατεία** (ὃ βλ.)· ἐκ τοῦ

ἐπι-στράτεύω, μέλ. **-σω**· στρατεύω (πορεύομαι) ἐναντίον τινός, ἐκστρατεύω κατά τινος. Ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ κατά τό πλεῖστον ὡς μέσον.

ἐπι-στρᾰτηΐη, ἰων. ἀντί **ἐπιστρατεία** (ὃ βλ).

ἐπι-στρᾰτο-πεδεύω, μέλ. **-σω**· στρατοπεδεύω ἐναντί τινος, στήνω τό στρατόπεδόν μου κατέναντι τοῦ πολεμίου.

ἐπι-στρᾰφείς, μτχ. παθ. ἀορ. 6΄ τοῦ **ἐπιστρέφω**· **ἐπιστρᾰφῆναι** ἀπρφ.· **ἐπιστραφῶ** ὑποτ.

ἐπί-στρεπτος, ον (**ἐπιστρέφω**)· ὁ πρός ὅν στρέφεταί τις, ὁ πρός ἑαυτόν ἐπισύρων τήν ψυχήν ἤ τά βλέμματα τῶν ἀνδρώπων ‖ **ὄθεν,** ὁ θαυμαζόμενος.

ἐπι-στρεφής, ές· ὁ στρέφων τήν προσοχήν του πρός τι(να), ὁ προσεκτικός, ἄγρυπνος, ὀξύνους, διορατικός. Ἐκ τοῦ

ἐπι-στρέφω, μελ. **-ψω**· ἀόρ. α΄ **ἐπέστρεψα**· στρέφω ἤ γυρίζω πρός τι μέρος. 2) στρέφω πέριξ, περιστρέφομαι, περιστρέφω. 3) μετατρέπω τινά, τόν κάμνω νά ἐπανέλθῃ εἰς τήν εὐθεῖαν ὁδόν, τόν διορθώνω. 4) κυρτώνω, συστρέφω, κάμνω τι νά λυγίσῃ.— Μέσον καί παθητ. **ἐπιστρέφομαι,** ἀόρ. 6΄ **-εστρᾰφην**· στρέφω ἑμαυτόν γύρω, γυρίζω ὀπίσω, στρέφομαι ὀπίσω ‖ πηγαίνω πρός τά ὀπίσω καί πρός τά ἐμπρός, περιφέρομαι, περιπλανῶμαι ‖ ἐπισκέπτομαι. 2) στρέφομαι, μετατρέπομαι, μεταμελοῦμαι, μετανοῶ. 3) βλέπω πρός τι, στρέφω τόν νοῦν πρός τι ‖ ἐντεῦθεν, προσέχω, ἐξετάζω, ἀπονέμω σέβας πρός τινα ‖ μετά αἰτ. ὑπαινίσσομαί τι(να), ἀναφέρομαι εἴς τι(να),— **III** ἀμτδ. ἐνεργ. στρέφω ἑμαυτόν πρός πᾶσαν κατεύθυνσιν ‖ ἐπιστρέφω.— **IV** μτχ. παθ. πρκ. **ἐπεστραμμένος, η, ον** = **ἐπιστρεφής,** ἐνδερμος, σφοδρός, διαστικός.

ἐπι-στροφάδην, ἐπίρ. (**ἐπιστρέφω**)· στρεφόμενος ἐδῶ καί ἐκεῖ, πρός ὅλα τά μέρη, στρεφόμενος δεξιά καί ἀριστερά ‖ **ἐπιστρεφῶς,** ἐντόνως, ζωηρῶς.

ἐπι-στροφή, ἡ (**ἐπιστρέφω**)· τό περιστρέφειν, περιστροφή, τό ἐπιστρέφειν (στροφή ὀπίσω) πρός ἐπίδεσιν ‖ **ὡσ. ἐπί πλοίων,** ἀλλαγή κατευθύνσεως (πορείας), στροφή. — **II** (**ἐπιστρέφομαι**)· προσοχή, φροντίς, εἰδοποίησις. 2) τό περιστρέφεσθαι ἐν τινι τόπῳ, περιστροφή ‖ **δωμάτων ἐπιστροφαί** = τό ἐνδιατρίβειν εἰς τά πατρικά δώματα (τόν πατρικόν οἶκον), ἤ ἐπιστροφή εἰς τόν πατρικόν οἶκον.

ἐπί-στροφος, ον (**ἐπιστρέφω**)· ὁ ἀναστρεφόμενος μετά τινος, ὁ ἐρχόμενος εἰς ἐπικοινωνίαν μέ τι(να) ‖ ὁ ἐνδιαφερόμενος περί τινος.

ἐπι-στρώννῦμι=**ἐπιστορέννῦμι** (ὃ βλ.).

ἐπι-στρωφάω, μέλ. **-ήσω**· θαμιστ. τοῦ **ἐπιστρέφω**· κατά τό πλεῖστον ὅμως ἀπαντᾷ ἀμτδ., ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μέσου **ἐπιστρέφομαι,** συχνάζω εἴς τινα τόπον, ἐπισκέπτομαι τόπον τινά ‖ ἔρχομαι εἰς τόν οἶκόν μου, καταλαμβάνω τόν οἶκόν μου.

ἐπίστω ἀντί **ἐπίστασο,** 6΄ ἑνικ. Προστ. τοῦ **ἐπίσταμαι.**

ἐπι-συν-άγω, μέλ. **-άξω**· συνάγω (συγκεντρώνω) ἐπί τό αὐτό ἐκ νέου, **συνάγω** καί φέρω εἴς τινα τόπον. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-συν-ᾰγωγή, ἡ· ἡ **ἐπί τό αὐτό** συγκέντρωσις ἐν τινι τόπῳ.

ἐπι-συν-ηγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἐπισυνάγω.**

ἐπι-συν-ίστημι, μέλ. **-συστήσω**· δέτω ὁμοῦ ἐκ νέου.— **II** Παθητ. μετά ἐνεργ. ἀορ. 6΄ **-έστην,** πρκ. **-έστηκα**· ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ἀνδίσταμαι κατά τινος, συνωμοτῶ κατά τινος.

ἐπι-συν-τρέχω, μέλ. **-συν-δραμοῦμαι**· τρέχω ὁμοῦ πρός τινα τόπον.

ἐπί-συρμα, -**ατος,** τό· πᾶν τό συρόμενον κατόπιν τινός ‖ ἡ οὐρά ὄφεως ‖ ἡ γραμμή (τό ἴχνος) ἤτις σχηματίζεται ὀπισθεν παντός συρομένου κατά γῆς πράγματος. Ἐκ τοῦ

ἐπι-σῦρω· σύρω κατόπιν, σβαρνίζω κατόπιν.— **II** πράττω τι μέ νωχέλειαν, παραμελῶ, παρατρέχω.

ἐπι-σύ-στᾰσις, -**εως,** ἡ (**ἐπισυνίσταμαι**)· θορυβώδης συγκέντρωσις ἐναντίον τινός, ταραχή, θόρυβος.

ἐπι-σφάζω, μέλ. **-ξω**· σφάζω **ἐπί** τινος, ἐπάνω εἴς τι, ἤ σφάζω κατόπιν, δυσιάζω.

ἐπι-σφᾰλής, ἐς (**ἐπί**+**σφᾰλῆναι**)· ὁ ἐπιρρεπής εἰς πτῶσιν, ὁ μή ἀσφαλής, ἀσταθής, ἀβέβαιος, ἀκρο-σφαλής.

ἐπι-σφάττω, μέλ. **-ξω,** μτγν. τύπος τοῦ **ἐπισφάζω.**

ἐπι-σφίγγω, μελ. **-γξω**· δένω σφιγκτά, στερεώνω.

ἐπι-σφρᾱγίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ίζῶ**· δέτω σφραγῖδα ἐπί τινος, ἐνσφραγίζω, σφραγίζω. 2) ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-σφρᾱγιστής, -οῦ, ὁ (**ἐπισφραγίζω**)· ὁ σφραγίζων ἤ ὁ ὑπογράφων, ὑπογραφόμενος.

ἐπι-σφύριον, τό (**ἐπί**+**σφυρόν**)· κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· λωρία ἤ πόρπαι, διά τῶν ὁποίων αἱ δύο πλάκες τῶν περικνημίδων συνεδέοντο μεταξύ των (προσεδένοντο) ἄνωθεν τῆς γαστροκνήμης καί ἐπί τῶν σφυρῶν. 2) τό κάλυμμα τῆς κνήμης.

ἐπι-σχεδόν, ἐπίρ.· πλησίον, σύνεγγυς.

ἐπι-σχεθεῖν, ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. 6΄ τοῦ **ἐπέχω.**

ἐπι-σχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6΄ τοῦ **ἐπέχω.**

ἐπι-σχερώ, ἐπίρ. (**ἐπί** + **σχερός**)· καθ' ὅλην τήν γραμμήν, συνεχῶς, κατά σειράν, εἰς μίαν γραμμήν, ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον.— **II** ἐπί χρόνου, βαθμιαίως, κατά σειράν, διαδοχικῶς.

*Ἐτυμ.: ἐπισχερῶ <*ἐπὶ σχερῶ ὀργαν.* διὰ τὸν τόνον πρβλ. *ἐκποδών* πρβλ. *σχερὸς* ἐν τῷ *ἐν σχερῷ* Πινδ. *ἐνσχερώ*, Ὁμηρ. *Σχερίη* (συνών. τῷ *Ἤπειρος*), τὸ τῶν ἑλληνιστ. χρόνων *ὅλο-σχερής* ἐκ ῥ. *σχε-* (βλ. *ἔχω*)+προσφυμ. *-ρο-*.

ἐπι-σχεσία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*ἐπέχω*)· πρόφασις, δικαιολογία.

ἐπί-σχεσις, *-εως,* ἡ (*ἐπέχω*)· σταμάτημα, κώλυμα, ἀναχαίτισις ‖ ἀναβολή, ἀργοπορία ‖ ἀπροθυμία.

ἐπ-ισχύω, μέλ. *-ύσω*· καθιστῶ τι ἰσχυρόν, ἐνισχύω.— ‖ ἀμτβ. εἶμαι ἢ γίνομαι ἰσχυρός.— ὑπερισχύω ‖ ἐπιμένω.

ἐπ-ίσχω, παράλλ. τύπος τοῦ *ἐπέχω*· κρατῶ ἢ διευθύνω πρός τι.— ‖ διατηρῶ ἔν τινι, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω. 2) ἀμτβ. παύω, σταματῶ, ἀπέχω.

ἐπι-σχών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπέχω.*

ἐπι-σωρεύω, μέλ· *-σω*· (*ἐπὶ+σωρός*)· σωρεύω ἐπί τινος, συσσωρεύω,

ἐπί-σωτρον, ἐπικ. **ἐπίσσωτρον,** τό· ἡ μεταλλίνη στεφάνη ἢ τιθεμένη ἐπὶ τοῦ τροχοῦ (*σῶτρον*=τροχός, ῥόδα), κοιν. «τσέρκι τῆς ρόδας». [πρβλ. *σῶτρον* Πολυδ., ὡσ. Ἡσυχ. *«σωτρεύματα· τὰ τοῦ τροχοῦ ξύλα· καὶ ὁ ἐπὶ τούτοις σίδηρος ἐπίσωτρον»*, παρ' Ἡσ. *ἐϋσσωτρος· *σσῶτρον* <ἰαπ. *qviōtro- πρβλ. ὁμηρ. *ἑ-σσευε* (=ἐδίωκε), σανσκρ. **cyávatē** (δέτω εἰς κίνησιν) κλπ.].

ἐπι-τᾰγή, ἡ· διαταγή, ἐντολή, προσταγή. *Ἐκ τοῦ*

ἐπι-ταγῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιτάσσω.*

ἐπί-ταγμα, *-ατος,* τό (*ἐπιτάσσω*)· πρόσταγμα, διαταγή.

ἐπί-τᾰδες, δωρ. ἀντὶ *ἐπίτηδες* (ᾰ βλ.).

ἐπι-τακτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐπιτάσσω*) καὶ

ἐπι-τάκτης, *-ου,* ὁ (*ἐπιτάσσω*)· ὁ ἐπιτάσσων, διατάσσων, διοικητής.

ἐπί-τακτος, *ον* (*ἐπιτάσσω*)· ὁ ἐντεταλμένος, ἐπιβεβλημένος.— ‖ ὁ ὄπισθεν παρατεταγμένος ‖ *οἱ ἐπίτακτοι*=ἡ ἐφεδρεία στρατοῦ.

ἐπι-τᾰλαιπωρέω, μελ. *ήσω*· ταλαιπωροῦμαι (κοπιάζω) ἔτι περισσότερον (ἐπὶ πλέον).

ἐπι-τᾰμής, ές· ἐν. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιτέμνω.*

ἐπι-τάμνω, ἰων. ἀντὶ *ἐπιτέμνω.*

ἐπι-τάνύω, ποιητ. ἀντὶ *ἐπιτείνω*· τανύω, ἁπλώνω, τι ἐπάνω εἴς τι.

ἐπί-ταξις, *-εως,* ἡ (*ἐπιτάσσω*)· διαταγή, προσταγή: *ἐπίταξις τοῦ φόρου*=τακτοποίησις, διακανονισμός, τῆς φορολογίας, ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐπιβολή φόρου.

ἐπι-τᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· ταράσσω ἔτι μᾶλλον.

ἐπι-τάρροθος, ὁ, ἐπεκτετ. ἀντὶ *ἐπίρροθος*· ἐπαρωγός, βοηθός, ὑπερασπιστής, σύμμαχος.

ἐπί-τᾰσις, *-εως,* ἡ (*ἐπιτείνω*)· ἔκτασις, ἔντασις, «τέντωμα».

ἐπιτάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έταξα.*— Παθητ., ἀόρ. α' *-στάχθην*· πρκ. *-τέταγμαι*· τοποθετῶ τι(να) ἐπάνω εἴς τι(να), ὁρίζω τινὰ ὡς ἐπιτηρητήν τινος, διορίζω ἀρχηγόν. 2) διατάσσω, προστάσσω. —Παθητ. εἶμαι ὑπὸ τὰς διαταγὰς τινος, διατάσσομαι νὰ πράξω τι ‖ ἐπὶ πραγμ. διατάσσομαι, δίδομαι ὡς διαταγή: *τὰ ἐπιτασσόμενα* = αἱ διδόμεναι διαταγαί.— ‖ τάσσω (δέτω) τι ἔπειτα ἀπὸ ἄλλο (ὀπίσω), ἐν ἐφεδρείᾳ ‖ ὡσ. θέτω τι πλησίον ἄλλου.

ἐπι-τάφιος, *ον* (*ἐπὶ+τάφος*)· ὁ ἐπὶ τοῦ τάφου ἢ παρὰ τὸν τάφον ‖ *λόγος ἐπιτάφιος* = λόγος ἀπαγγελλόμενος ἐν Ἀθήναις (κατ' ἔτος) πρὸς τιμὴν τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων· τοιοῦτος π.χ. ἦτο ὁ ὑπὸ τοῦ Περικλέους ἐκφωνηθείς (Θουκυδ. II 35 κ. ἑ.).

ἐπι-τᾰχύνω, μέλ. *-ὕνῶ*· ἐπισπεύδω, ὠθῶ τινα πρὸς τὰ ἔμπρός, κάμνω νὰ γίνῃ τι ταχέως.

ἐπι-τεῖλαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπιτέλλω.*

ἐπι-τείνω, μέλ. *-τενῶ*· ἰων. πρτ. *ἐπιτεινεσκον.*— Παθητ. ἀόρ. α' *-στάθην*· πρκ. *τέταμαι*· ἐκτείνω ἐπί τινος ἢ ὑπεράνω τινός. 2) τείνω, τεντώνω ‖ μτφρ. ἐπαυξάνω, ἐξυψώνω ‖ ἐξεγείρω, παρορμῶ.= Παθητ. ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι, ἐπί τινος (ὡς ἐπὶ βασανιστηρίου ὀργάνου π.χ.) ‖ γενικῶς, βασανίζομαι, ὑποβάλλομαι εἰς βασάνους ‖ ἐντείνομαι εἰς τὸ ἔπακρον.— ἀντέχω, ὑποφέρω.

ἐπι-τειχίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̄́σ̄ω*· οἰκοδομῶ φρούριον ἢ καταλαμβάνω ὀχυρωμένην θέσιν ἐναντίον τινός ‖ ἐγείρω τεῖχος ἢ περιχαράκωμα κατά τινος (κυρ. ἐν τῇ ἐχθρικῇ χώρᾳ εὑρισκόμενος) ‖ μετ' αἰτ. τόπου, ὀχυρώνω. *Ἐξ αὐτοῦ τὸ*

ἐπι-τείχισις, *-εως,* ἡ (*ἐπιτειχίζω*)· τὸ ἐγείρειν τεῖχος (ὀχύρωμα) ἐν τῇ ἐχθρικῇ χώρᾳ, ἡ κατάληψις (κατοχή).

ἐπι-τείχισμα, *-ατος,* τό· ὀχυρόν, φρούριον (οἰκοδομηθὲν οὕτω, ὥστε νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ ἐχθροῦ).

ἐπι-τειχισμός, *-οῦ,* ὁ=*ἐπιτείχισις.*

ἐπι-τελεστέον, ρηματ. ἐπίθ.· *δεῖ τινα ἐπιτελεῖν* =πρέπει νὰ ἐκτελῇ τις.

ἐπι-τελέω, μελ. *-έσω*· ἐκτελῶ, συμπληρῶ, τελειώνω ‖ ἐκπληρῶ, κυρ. ἐπὶ εὐχῶν ἢ ὑποσχέσεων. 2) τελῶ θρησκευτικὸν καθῆκον. 3) πληρώνω, ἀποτίνω, καταβάλλω ‖ μτφρ. ἐν τῷ μέσῳ: *ἐπιτελοῦμαι τὰ τοῦ γήρως*=πληρώνω τὰ χρέη τοῦ γήρατος, ὑπόκειμαι εἰς τὰ βάρη τοῦ γήρατος ‖ *ἐπιτελοῦμαι θάνατον* = πληρώνω τὸ χρέος (τὴν ὀφειλήν) τοῦ θανάτου, ἀποθνήσκω.

ἐπι-τελής, *ὲς* (*ἐπὶ+τέλος*)· ὁ φερόμενος εἰς πέρας, πλήρης, τέλειος ‖ τετελεσμένος ‖ (*ἐνεργ.*) ἀπὸ τελεσματικός.

ἐπι-τέλλω, μέλ. *-τελῶ*· ἀόρ. α' *-έτειλα*· πρκ. *-τέταλκα*· ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, διατάσσω, κελεύω ‖ μετὰ δοτ. προσ. δίδω διαταγὰς εἴς τινα ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ.— ‖ ἀμτβ. καὶ μέσ., ἀνατέλλω (ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων).

ἐπι-τέμνω, ἰων. *-τάμνω*· μέλ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *-ἔτεμον,* ἀττ. καὶ ἰων. *-ἐτάμον*· κόπτω ἢ κάμνω χαραγὴν ἐπί τινος, κάμνω ἐγκοπήν, τραυματίζω ‖ συντέμνω, συντομεύω, κάμνω ἐπιτομήν ‖ διηγοῦμαι ἐν περιλήψει.

ἐπί-τεξ, *-εκος,* ἡ (*ἐπὶ+τεκεῖν*)· ἡ μέλλουσα νὰ γεννήσῃ, ἡ ἐπίτοκος.

ἐπι-τερπής, *ές*· ὁ τέρπων, τερπνός, εὐχάριστος. *Ἐκ τοῦ*

ἐπι-τέρπομαι, παθητ.· τέρπομαι ἐπί τινι.

ἐπι-τέτᾰμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *ἐπιτείνω.*

ἐπι-τετήδευκα, πρκ. τοῦ *ἐπιτηδεύω.*

ἐπι-τέτραπται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ἐπιτρέπω.*

ἐπι-τετράφαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐπιτρέπω.*

ἐπι-τεύχω, μελ. *-ξω*· κατασκευάζω διά τι.

ἐπι-τεχνάομαι, ἀποθ.· μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, τι πρός τινα σκοπόν.— ‖ ἐπινοῶ τι κατά τινος. *Ἐξ αὐτοῦ τὸ*

ἐπι-τέχνησις, *-εως,* ἡ (*ἐπιτεχνάομαι*)· ἡ ἐπινόησις πρός τινα σκοπόν, πανουργία, τέχνη, τέχνασμα.

ἐπι-τήδειος, *α, ον,* ἰων. **ἐπιτήδεος,** *η, ον* (*ἐπιτηδές*)· ὁ καμωμένος (ὁ κατάλληλος, ἁρμόδιος) δι' ἕνα εἰδικὸν σκοπόν, πρόσφορος.— ‖ χρήσιμος, ὠφέλιμος, ἐξυπηρετικὸς ‖ ἀναγκαῖος: *τὰ ἐπιτήδεια* = τὰ πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα, τὰ ἐφόδια. 2) ἐπὶ προσώπων, φιλικός, χρήσιμος, εὐνοϊκὰ διατεθειμένος ‖ ὡς οὐσ. στενὸς φίλος, οἰκεῖος (λατ. **necessarius**).

ἐπι-τηδειότης, *-ητος,* ἡ (*ἐπιτήδειος*)· ἁρμοδιότης, καταλληλότης, εὐκολία διά τινα σκοπόν.

ἐπι-τηδείως, ἰων. **-έως,** ἐπίρ. τοῦ *ἐπιτήδειος*· καταλλήλως, χρησίμως.

ἐπι-τηδές, μτγν. **ἐπί-τηδες,** ἐπίρρ. ἐσχηματισμένον ὡσεὶ ἐκ τῆς περιφρ. *ἐπὶ τάδε*· ἐπὶ ὡριομένῳ σκοπῷ, ἐπὶ τούτῳ, ἐπίτηδες, ἐσκεμμένως, λατ. **consulto** ‖ σκοπίμως, ἐσχεδιασμένως ‖ δολίως, πονήρως.

*Ἐτυμ.: κατ' ἄλλους οὐχὶ ἐκ τοῦ *ἐπὶ τάδε*, ἀλλ' ἐκ τινος περιφράσεως *ἐπὶ τὸ ἦδος* (= in id commodum, in id bonum, ei bono), πρβλ. λατ. **idōneus** (= ἔχων τὰς πρὸς τοῦτο ἱκανότητας) <*idō ἐπίρρ. —γοτθ. **ita,** ἰαπ. *id+*ō* (ἐπίθημα=πρός).

ἐπι-τήδευμα, *-ατος,* τό (*ἐπιτηδεύω*)· ὅ,τι τις ἐπιδιώκει, εἰς ὅ,τι ἀνασχολεῖται τις, ὀχολία, ἐπάγγελμα, συνήθεια (λατ. **studium, institutum**).

ἐπι-τήδευσις, *-εως,* ἡ· προσοχή εἰς ἐπιδίωξιν ἢ ἀσχολίαν τινά ‖ ἡ ἐξάσκησις ἢ ἡ σπουδὴ πράγματός τινος. Ἐκ τοῦ

ἐπι-τηδεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπιτηδές*)· οἱ χρόνοι του ὅμως σχηματίζονται ὡς ἐὰν τὸ ῥ. ἦτο σύνθετον ἐκ τῆς *ἐπὶ* καὶ *τηδεύω* (ὅπερ δὲν ὑπάρχει)· ἀόρ. α' *ἐπετήδευσα,* πρκ. *ἐπιτετήδευκα*· ἐπιδιώκω τι, ἢ καταγίνομαι εἴς τι, ἀσκῶ τι, ἐπαγγέλλομαί τι, ἔχω τι ὡς ἔργον μου, ὡς ἐπάγγελμα, λατ. **studere rei** ‖ ὡσ. ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ, τι ‖ μετ' ἀπρφ. λαμβάνω φροντίδα, φροντίζω, μεριμνῶ, νὰ πράξω τι.—Παθητ. ἀσκοῦμαι, διὰ κόπων καὶ ἀσκήσεως γίνομαι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος.

ἐπί-τηκτος, *ον*· λυωμένος (χυμένος) ἐπάνω εἴς τι, ἢ κολλημένος ἐπί τινος ὡς ἀνάγλυφος ‖ μτφρ. ἐπιπόλαιος, προοποιητός, κίβδηλος Ἐκ τοῦ

ἐπι-τήκω, μελ. *-ξω*· τήκω τι, λυώνω τι καὶ τὸ χύνω ἐπάνω εἴς τι.

ἐπι-τηρέω, μελ. *-ήσω*· καιροφυλακτῶ, παραμονεύω, προσμένω μετά προσοχῆς.

ἐπι-τίθημι, μέλ. *ἐπιθήσω,* ἀόρ. α' *ἐπέθηκα*· πρκ. *ἐπιτέθεικα*· θέτω, τοποθετῶ, τι ἐπί τινος. 2) στρέφω τι πρός τι, προσηλώνω. — **II** ἐπιδέτω πῶμα ἢ κάλυμμα, κλείω (θύραν π. χ.): *ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι* = νὰ κυλίσῃ (ὠθήσῃ) πρὸς τὰ ὀπίσω πυκνὸν νέφος καὶ νὰ τὸ θέσῃ ὡς πῶμα ἐπὶ τοῦ...— **III** θέτω ἐπὶ πλέον, προσθέτω.— **IV** θέτω τι ὡς τέρμα, ἐπιθέτω ὡς συμπλήρωσιν ἐργασίας τινός.— **V** ἐπιδέτω, ἐπιβάλλω, κυρ. ἐπὶ ποινῶν ‖ ὡσ. δίδω ὄνομα.— **VI** δίδω ἐντολήν ἢ εἴδησιν ‖ στέλλω δι' ἀγγελίας.— **VII** μέσ. *ἐπιτίθεμαι,* ἀόρ. δ' *ἐπεθέμην*· θέτω ἐπάνω μου, βάλλω ἐπάνω μου, φορῶ, ἢ θέτω τι δι' ἐμαυτόν. 2) ἐπιδίδομαι εἴς τι, ἀσχολοῦμαι μέ τι, καταπιάνομαι μέ τι. 3) ἐπιχειρῶ τι, κάμνω ἀπόπειραν, προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι.

ἐπι-τῑμάω, μελ. *-ήσω*· ὁρίζω τιμὴν (ἀξίαν) ἐπί τινος πράγμ., κάμνω τὴν ἐκτίμησίν του, λατ. **aestimare** ‖ τιμῶ, ἐκτιμῶ, δεικνύω ἐκτίμησιν πρός τινα. 2) ὑψώνω τὴν τιμὴν (τῶν ὠνίων π.χ.).—Παθητ. ἀνατιμῶμαι, ὑψώνεται ἡ τιμή μου.— **II** ἐπιβάλλω ποινὴν εἴς τινα (ἀπὸ δικαστῶν), ἢ ἐκτιμῶ (σχολιάζω) τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν, διατιμῶ. 2) ἀποδοκιμάζω τινά, κατακρίνω, κατηγορῶ, ἐλέγχω, μέμφομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-τίμησις, *-εως,* ἡ (*ἐπιτιμάω*)· μομφή, ἔλεγχος, ἐπίπληξις.

ἐπι-τῑμητής, *-οῦ,* ὁ (*ἐπιτιμάω*)· ὁ ἐκτιμητής.— **II** ὁ τιμωρῶν, τιμωρός, κολαστής: *ἐπιτιμητὴς ἔργων* = ἐκτιμητὴς ἢ ἐλεγκτὴς τῶν πεπραγμένων. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-τῑμητικός, ἡ, *όν* (*ἐπιτιμητής*)· φιλόψογος, ρέπων πρὸς τὸ ἐπιτιμᾶν.

ἐπι-τῑμήτωρ, *-ορος,* ὁ (*ἐπιτιμάω*)· ἐκδικητής.

ἐπι-τῑμία, ἡ· (*ἐπίτιμος*)· ἀπόλαυσις πάντων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων.— **II** ἔλεγχος, ἐπίπληξις ‖ τιμωρία, ποινή.

ἐπι-τῑμιος, *ον* (*ἐπί*+*τιμή*)· ὁ γινόμενος πρὸς τιμήν τινος.— **II** *τὸ ἐπιτίμιον* ἢ *τὰ ἐπιτίμια* ὡς οὐσ. =ἡ ἀξία ἢ ἡ ἐκτίμησις πράγματός τινος ‖ ἡ τιμὴ ἡ ὀφειλομένη εἴς τινα. 2) ὁ κατ' ἀναλογίαν προσδιορισμὸς ἀποζημιώσεως, ποινή, τιμωρία ‖ *τἀπιτίμια τῆς δυσσεβείας* = τὰ ἐπίχειρα (ἡ ἀμοιβὴ) τῆς ἀθεΐας.

ἐπί-τῑμος, *ον* (*ἐπὶ*+*τιμή*)· ὁ ἐν τιμῇ ὤν ‖ ὁ ἀπολαύων πάντων τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου (ἀντίθ. τῷ *ἄτιμος*).

ἐπι-τίτθιος, *ον* (*ἐπὶ*+*τίτθη*)· ὁ ἐπὶ τοῦ στήθους, ὁ ἐπὶ τοῦ μαστοῦ ἀναπαυόμενος, ὁ θηλάζων.

ἐπι-τιτρώσκω, μέλ. *-τρώσω*· πληγώνω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.

ἐπι-τίω, μέλ. *-τίσω*· ἐπιβάλλω ποινὴν ἐπί τινος, τιμωρῶ.

***ἐπι-τλάω,** ἀπηρχ. ἐν. (ὁλ. *τλάω*)· ἀνώμ. ἀόρ. δ' *ἐπέτλην,* ἀπρφ. *ἐπιτλῆναι*· φέρω μεθ' ὑπομονῆς, ὑποφέρω, ὑποτάσσομαι.

***ἐπι-τλήτω,** γ' ἑν.· Προστ. ἀορ. δ' τοῦ ***ἐπιτλάω.**

ἐπι-τολή, ἡ (*ἐπιτέλλω*)· ἡ πρὸς τὸν οὐράνιον δόλον ἄνοδος ἀστέρος τινός, ἀνατολή ‖ ἡ ἐποχὴ (ἡ περίοδος) τῆς ἐμφανίσεως ἀστέρος τινὸς ἐν τῷ οὐρανῷ.

ἐπι-τολμάω, μελ. *-ήσω*· τολμῶ, ὑπομένω, λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ πράξω τι.

ἐπί-τονος, *ον* (*ἐπιτείνω*)· τεντωμένος, τανυσμένος, ἔντονος.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ἐπίτονος* (ἐνν. *ἱμάς*)· σχοινίον δι' οὗ πρᾶγμά τι εἶναι τεντωμένον ἢ προσδεδεμένον ‖ σχοινίον πλοίου, ἐκτεινόμενον ἐκ τοῦ πρὸς τὰ ὀπίσω Ἰστοῦ.

ἐπι-τοξάζομαι, ἀποθ.· τοξεύω ἐναντίον τινός.

ἐπιτόσσαις, δωρ. μτχ. τοῦ ***ἐπέτοσσε.**

ἐπι-τράπέουσι, ἐπ. γ' πληθ. τοῦ ***ἐπιτρέπω.**

ἐπι-τράπω, ἰων. ἀντὶ ***ἐπιτρέπω***· ***ἐπέτραψα, ἐπιτράψομαι,*** ἰων. ἐνεργ. ἀόρ. α' καὶ μέσ. μέλ. τοῦ ***ἐπιτρέπω.***

ἐπι-τρεπτέον, ρημ. ἐπίθ.· *δεῖ τινα ἐπιτρέπειν* = πρέπει νὰ ἐπιτρέπῃ τις. Ἐκ τοῦ

ἐπι-τρέπω, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-έτρεψα,* ἀόρ. β' *-ἐτράπον.*— Μέσον, ἰων. μελ. *-τράψομαι*· ἀόρ. β' *-ετράπόμην*·— Παθητ. ἰων. ἀόρ. α' *-ετράφθην*· ἀόρ. β' *-ετράπην*· τρέπω ἢ στρέφω τι πρός τι μέρος.— Μέσον, κλίνω, ἔχω κλίσιν, πρός τι. 2) παραδίδω, ἐμπιστεύομαί τι εἰς τὴν φύλαξίν τινος ‖ ἀναθέτω τι εἴς τινα, ἐμπιστεύομαι ἐμαυτὸν εἴς τινα.— Παθητ., εἶμαι ἐμπεπιστευμένος εἴς τινα ‖ *ᾧ ἐπιτετράφαται λαοί* (γ' πληθ. πρκ. ἀντὶ *ἐπιτετραμμένοι εἰσί*) = εἰς τοῦ ὁποίου τὴν προστασίαν ἔχουσι δοθῇ (παραχωρηθῇ, εἶναι ἐμπεπιστευμένοι) οἱ λαοί ‖ *ὥραις μέγας οὐρανὸς ἐπιτέτραπται* (γ' ἑν. πρκ.)=εἰς τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους (τὰς *ὥρας*) εἶναι ἐμπεπιστευμέναι αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ (νὰ τὰς ἀνοίγωσι δηλ. καὶ νὰ τὰς κλείωσιν) ‖ *τὴν ἀρχὴν ἐπιτραφθεὶς*=ἐμπεπιστευμένος μὲ τὴν διοίκησιν ‖ μέσ. ἐμπιστεύομαι ἐμαυτὸν εἴς τινα.— **II** μεταβιβάζω τι εἴς τινα ὡς κληρονομίαν, κληροδοτῶ τι εἴς τινα.— **III** παραδίδω, παραχωρῶ, ὑποχωρῶ ‖ ἐπιτρέπω, ὑπομένω, ἀνέχομαι.

ἐπι-τρέφω, μελ. *-θρέψω*· ἀνατρέφω, συντηρῶ, διατηρῶ ‖ γεν. τρέφω, μεγαλώνω.

ἐπι-τρέχω, μέλ. α' *-θρέξομαι,* ἀορ. α' *-έθρεξα*· ὡσ. (ὡσεὶ ἐκ ῥ. *ἐπιδρέμω*) μέλ. *-δρᾰμοῦμαι,* ἀόρ. β' *-έδρᾰμον*· πρκ. *δε*)*δράμηκα,* πρκ. β' *-δέδρομα*· τρέχω πρός τι(να) ἢ τρέχων πίπτω ἐπάνω εἴς τι(να) ‖ ὁρμῶ, ἐπιτίθεμαι αἰφνιδίως.— **II** διατρέχω ἔκτασίν τινα ‖ ἐπιψαύω (ἐγγίζω), ὅπως τὸ δόρυ τὴν ἀσπίδα ‖ ἐπεκτείνομαι, ἐξαπλώνομαι, διαχέομαι. 2) μετ' αἰτ. κατακλύζω, πλημμυρίζω, ὅπως ὁ στρατὸς ὁ εἰσβάλλων εἴς τινα χώραν. 3) διατρέχω τι, πραγματεύομαί τι ὁκροδιγῶς (λατ. **oratione percurrere**).— **III** τρέχω κατόπιν ‖ καταδιώκω, ἐρευνῶ διά τι(να), ἀναζητῶ νὰ συλλάβω τι(νά).

ἐπί-τρεφον, ἐπι-τρέψαι, Προστ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐπιτρέπω.***

ἐπι-τρίβω, μελ. *-ψω*· παθητ. ἀόρ. β' *ἐπετρῐ́βην*· τρίβω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ‖ κατατρίβω, συνθλίβω, καταστρέφω.—Παθητ. καταστρέφομαι ἐντελῶς, ἀφανίζομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπί-τριπτος, *ον* (*ἐπιτρῐ́βω*): κατατριμμένος, λυωμένος ‖ μτφρ. πανοῦργος, δόλιος ‖ τετριμμένος, λίαν συνήθης, ἀγοραῖος, ἄοημος, «κάθαρμα».

ἐπί-τρῑτος, *ον*· ὁ περιέχων ἕνα ἀκέραιον καὶ τὸ $^1/_3$ ἐπὶ πλέον ($1+^1/_3$ ἢ $^4/_3$) ‖ *ἐπίτριτον* (ἐνν. *δάνεισμα*) = δάνειον, τοῦ ὁποίου τὸ $^1/_3$ ἐπληρώνετο κατ' ἔτος ὡς τόκος, ἤτοι πρὸς 33 $^1/_3$ ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

ἐπι-τροπαῖος, *α, ον* (*ἐπιτροπή*)· ὁ ἐπιτετραμμένος, ἐξουσιοδοτημένος, ἀπεσταλμένος.

ἐπι-τροπεία, ἡ (*ἐπιτροπεύω*)· ἐπιτρόπευσις, κηδεμονία.

ἐπι-τρόπευσις, *-εως,* ἡ=*ἐπιτροπεία.* Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-τροπευτικός, ἡ, *όν* (*ἐπιτρόπευσις*)· κατάλληλος διὰ τὸ ὑπούργημα τοῦ ἐπιτρόπου (κηδεμόνος).

ἐπι-τροπεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπίτροπος*)· εἶμαι ἐπίτροπος, τελῶ χρέη ἐπιτρόπου, εἶμαι κηδεμών, δεματοφύλαξ, ρυθμιστής.

ἐπι-τροπή, ἡ (*ἐπιτρέπω*)· τὸ ἀναθέτειν εἰς ἄλλον περί τινος πράγμ. ‖ κηδεμονία (προστασία) ἐμπεπιστευμένη (ἀνατεθειμένη) εἴς τινα. 2) ἀπολ. διαιτησία.

ἐπί-τροπος, ὁ (*ἐπιτρέπω*)· ὁ εἰς ὃν εἶναι ἐμπεπιστευμένη (ἀνατεθειμένη) ἡ φροντὶς περί τινος, δεματοφύλαξ, οἰκονόμος, ἐπιστάτης, ἐπόπτης || κυρ. κηδεμών, «ἐπίτροπος».

ἐπι-τροχάδην, ἐπίρ. (*ἐπιτρέχω*)· δρομαίως, συντόμως, ἐν περιλήψει: *ἐπιτροχάδην ἀγόρευε* = ἠγόρευε δι' ὀλίγων, συντόμως (*«παρατρέχων τὰ πολλὰ καὶ τὰ καίρια μόνον λέγων»*) (Σχολ. Ὁμ.).

ἐπί-τροχος, (*ἐπιτρέχω*)· ὁ εὐκόλως τρέχων || μτφρ. εὐφραδής, λάλος.

ἐπι-τρύζω· ἐπιγογγύζω, προσέτι ἢ μετέπειτα μουρμουρίζω, ψιθυρίζω || ἐπὶ τέττιγος, τερετίζω μετά τι.

ἐπι-τρώγω, μέλ. *-τρώξομαι*· ἀόρ. 6' *-ἔτρᾰγον*· τρώγω τι ὡς ὄψον μετά τινος (ὡς κυρίας τροφῆς) ἢ μετ' αὐτήν || κυρ. ὀπώρας ἢ γλύκισμα.

ἐπι-τυγχάνω, μελ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. 6' *-ἐτύχον*· εὑρίσκω τι τυχαίως (τὸ συναπαντῶ κάπου), συναντῶ, ἀπαντῶ || μετὰ γεν. πράγμ., κτυπῶ, βαρῶ τὸν στόχον, δὲν ἀστοχῶ || μετὰ μτχ. ἐπιτυγχάνω ἐν τῷ πράττειν τι, κατορθώνω || ἐν τῇ μτχ. ἀορ. 6' *ὁ ἐπιτυχὼν = ὁ τυχὼν* = ὁ πρῶτος πού συναντᾷ τις, ὁ πρῶτος τυχών, τ. ἔ. τυχαῖος, ἄσημος, τῆς σειρᾶς, ὁ καθένας.

ἐπι-τυμβίδιος, α, ον (*ἐπὶ+τύμβος*)· ὁ ἐπὶ τοῦ τύμβου ἢ παρὰ τὸν τύμβον, ἐπιτάφιος.— ‖ ἐπὶ τῶν κορυβαλῶν, ὁ ἔχων λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὡσεὶ τύμβον || ὁ ἐνδιατρίβων (συχνάζων) εἰς τάφους.

ἐπι-τύμβιος, *ον=ἐπιτυμβίδιος* (ὃ κλ.).

ἐπι-τῦφω, μέλ. *-θύψω*· πυρπολῶ, κατακαίω.— Παθ. καταφλέγομαι ‖ εἶμαι λυσσασμένος, μανιασμένος.

ἐπι-τῦχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐπιτυγχάνω*.

ἐπι-τῦχής, *ές* (*ἐπιτυχεῖν*)· ὁ εὑρίσκων τὸν στόχον, ὁ ἐπιτυγχάνων τοῦ σκοποῦ, ἀποτελεσματικός.

ἐπι-φᾶγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐπεσθίω*.

ἐπι-φαίνω, μέλ. *-φᾰνῶ*· ἀόρ. α' *-ἔφηνα*· ἐπιδεικνύω. 2) ἀμτβ. (ἐνν. *φῶς*), φέγγω, φωτίζω (κυρ. δεικνύω φῶς).— ‖ Παθητ. καὶ μέσ. δεικνύω ἐμαυτόν, ἔρχομαι εἰς φῶς, ἐμφανίζομαι, ἐπιφαίνομαι, αἴφνης φαίνομαι.

ἐπι-φάνεια, ἡ (*ἐπιφαίνω*)· ἡ ἐμφάνισις, τὸ φανέρωμα.— ‖ ἡ ἐπιφάνεια, τὸ ἐξωτερικὸν πράγματός τινος.

ἐπι-φᾰνείς, μτχ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐπιφαίνω*.

ἐπι-φανέστερον, *-έστατα,* συγκριτ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *ἐπιφανῶς*.

ἐπι-φᾰνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐπιφαίνω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-φάνης, *ες* (*ἐπιφανῆναι*)· ὁ ἐρχόμενος εἰς φῶς, ἐμφανιζόμενος, καταφανής, ἀνοικτός, φανερός.— ‖ μτφρ. ἔνδοξος, φημισμένος, διακεκριμένος (λατ. illustris) || ἐπὶ πραγμ., ἀξιόλογος, ἀξιοσημείωτος.

Ἐπι-φάνια (ἐνν. *ἱερά*), *-ων, τά* (*ἐπιφανῆναι* τοῦ *ἐπιφαίνω*)· ἡ ἑορτὴ τῶν Ἐπιφανίων (τῶν Θεοφανίων, Φώτων), ἡ ἐμφάνισις τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας.

ἐπί-φαντος, *ον* (*ἐπιφαίνομαι*)· ὁ ἐν τῷ φωτὶ ὤν, ὁρατός, ὁ ζῶν.

ἐπι-φᾰνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *ἐπιφανής*· φανερά, δημοσίᾳ, ἀναφανδόν.

ἐπι-φατνίδιος, *ον* (*ἐπὶ+φάτνη*)· ὁ ἐπὶ τῆς φάτνης (ἢ παρὰ τὴν φάτνην) εὑρισκόμενος.

ἐπι-φαύω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ+φάος*)· ἐπιλάμπω, λάμπω, ἀνατέλλω.

ἐπι-φέρω, μελ. *ἐπ-οίσω*· ἀόρ. α' *ἐπ-ήνεγκα*· ἀόρ. 6' *ἐπ-ήνεγκον* (βλ. *φέρω*)· φέρω, δέτω, ἐπί τινος, ἐπιδέτω: *ἐπιφέρω πόλεμον* = bellum inferre = κινῶ πόλεμον ἐναντίον τινός || ἀπολ. ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω, ἐπιπίπτω. 2) φέρω (ῥίπτω, ἀποδίδω) κατηγορίαν κατά τινος, κατηγορῶ. 3) παρέχω, συνεισφέρω ‖ ὡσ. ἐν κακῇ ἐνν. ἐπιβάλλω ἐπί τινος || ὡσ. προσφέρω.— Μέσον, φέρω μετ' ἐμαυτοῦ, φέρω ὡς προῖκα.— Παθητ., *ἐπιφέρομαί τινι* = ὁρμῶ κατά τινος, προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι, καταδιώκω, ἐπιδιώκω || ἀπολ. ἀκολουθῶ, ἔρχομαι κατόπιν, συμβαίνω ἔπειτα ἀπό τι.

ἐπι-φημίζω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ+φήμη*)· προφέρω (λέγω) λέξεις περιεχούσας δύναμιν οἰωνῶν (εὐοιώνους ἢ δυσοιώνους) ὡς πρὸς τὸ μέλλον || ὑπισχνοῦμαι συμφώνως πρός μαντείαν τινά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-φήμισμα, τό (*ἐπιφημίζω*)· λόγος εὐοίωνος ἢ δυσοίωνος.

ἐπι-φθάνω, μελ. *-άσω*· φθάνω εἷς τι, φθάνω πρῶτος, προφθάνω.

ἐπι-φθάς, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐπιφθάνω*, ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. *ἐπίφθημι*.

ἐπι-φθέγγομαι, μέλ. *-φθέγξομαι*· ἀποθ.· φθέγγομαι μετά τινα ἢ συμφώνως πρός τι, ἐπιλέγω, προσθέτω εἰς τὰ λεχθέντα.

ἐπι-φθονέω, μελ. *-ήσω*· φθονῶ διά τι, ἀρνοῦμαι ἐκ φθόνου.— ‖ τρέφω μῖσος ἐναντίον τινός.

ἐπί-φθονος, *ον*· ὁ ὑποκείμενος εἰς φθόνον ἢ μῖσος, ὁ μισούμενος, φθονούμενος.— ‖ ἐνεργ. ὁ ἔχων μῖσος ἢ φθόνον ἐναντίον τινός || κακόβουλος, ἐπιβλαβής, κακοποιός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-φθόνως, ἐπίρ. τοῦ *ἐπίφθονος*· κατὰ τρόπον προκαλοῦντα τὸν φθόνον ἢ τὸ μῖσος.— ‖ ἐχθρικῶς.

ἐπι-φθύζω· πτύω πρός τι (διὰ νὰ ἀποφύγω τὰ μάγια).

ἐπι-φίλο-πονέομαι, ἀποθ.· καταγίνομαι προθύμως (ἑκουσίως) εἷς τι.

ἐπι-φλέγω, μελ. *-ξω*· κατακαίω, πυρπολῶ. 2) μτφρ. διεγείρω, ἐξάπτω, παροτρύνω || ὡσ. καθιστῶ τινα ἔνδοξον. — ‖ ἀμτβ. καίω ἰσχυρῶς (ἐπὶ τοῦ ἡλίου). εἶμαι καυστικός || μτφρ. εἶμαι λσμπρός, ἔνδοξος.

ἐπί-φοβος, *ον*· φοβερός, τρομερός, τρομακτικός.— ‖ δειλός, πλήρης φόβου.

ἐπι-φοιτάω, μελ. *-ήσω*· πηγαίνω κάπου συνεχῶς, συχνάζω, ἐπισκέπτομαι κατὰ περιόδους || ἐπὶ ἐξωθεν εἰσαγομένων προϊόντων, εἰσάγομαι τακτικῶς.

ἐπι-φορά, ἡ (*ἐπιφέρω*)· τὸ φέρειν (κομίζειν) τι ἐπί τινος, ἢ εἷς τι(να) || γενικῶς, προσβήκη.

ἐπι-φορέω, μέλ. *-ήσω* = *ἐπιφέρω*· φέρω καὶ τοποθετῶ ἐπί τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπι-φόρημα, *-ατος,* τό (*ἐπιφορέω*), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· πρό δεται ἐδέσματα, τραγήματα μετὰ τὸ δεῖπνον || ἐπιδόρπια.

ἐπί-φορος, *ον* (*ἐπιφέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) τι πρός τι μέρος.— ‖ ἐπὶ ἀδάφους, κατωφερής.— ‖‖ ἐπικλινής, ἢ ῥέπων πρός τι, ἐπιρρεπὴς εἷς τι.

ἐπι-φράζω, μέλ. *-σω*· λέγω τι μετὰ ταῦτα ἢ ἐπὶ πλέον.— ‖ μέσ. καὶ παθητ., μέλ. *-φράσομαι*· ἀόρ. α' *-ἐφρᾰσάμην* καὶ (ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν.) παθ. *-ἐφράσθην*· σκέπτομαι νὰ πράξω τι, μοὶ ἐπέρχεται ἡ ἰδέα νὰ πράξω τι. 2) σκέπτομαι περί τινος, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ. 3) παρατηρῶ, ἀναφέρω, ἀναγνωρίζω, λαμβάνω γνῶσίν τινος.

ἐπι-φρασσαίατο, ἰων. γ' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπιφράζω*.

ἐπι-φρονέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι εὔφυής, συνετός.

ἐπι-φροσύνη, ἡ (*ἐπίφρων*)· ἐχεφροσύνη, φρόνησις.

ἐπί-φρουρος, *ον* (*ἐπὶ+φρουρά*)· ὁ φρουρῶν ὑπεράνω τινός.

ἐπί-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*ἐπὶ+φρήν*)· φρόνιμος, συνετός.

ἐπι-φύλιος, *ον* (*ἐπὶ + φυλή*)· ὁ κατανεμημένος, διαμοιρασμένος, εἰς φυλάς.

ἐπι-φυλλίς, *-ίδος,* ἡ (*ἐπὶ+φύλλον*)· τὰ μετὰ τὸν τρυγητὸν ἀπομένοντα ἐπὶ τῶν κλημάτων μικρὰ «τσαμπιὰ σταφύλια», λεγόμενα κοινῶς «ἐπανωστάφυλα, ἢ κουδούνια». Τὴν λέξιν ταύτην χρησιμοποιεῖ ὁ Ἀριστοφ. διὰ τοὺς μηδαμινοὺς καὶ μὴ ἀξίους μνείας ποιητάς.

ἐπι-φῠτεύω, μέλ. *-σω*· φυτεύω ἐπάνω εἷς τι ἢ μετέπειτα.

ἐπι-φῦω, μέλ. *-ύσω*· κάμνω τι νὰ φυτρώσῃ, νὰ αὐξήσῃ (μεγαλώσῃ), φύω τι ἐπί τι ἢ ἐπὶ πλέον.— ‖ Παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. 6' *ἐπέφῡν*, πρκ. *ἐπιπέφῡκα*· φυτρώνω, φύομαι, αὐξάνομαι || προσκολλῶμαι στενῶς εἷς τι, ἐμμένω.

ἐπι-φωνέω, μέλ. *-ήσω*· λέγω περί τινος, διηγοῦμαι, ἀναφέρω, κάμνω λόγον.

ἐπι-φώσκω (*ἐπὶ+φῶς*)· προχωρῶ πρὸς τὸ λυκαυγές.

ἐπι-χαίνω· χάσκω διά τι (διὰ νὰ ἀπολαύσω τι).

ἐπι-χαίρω, μέλ. *-χαιρήσω·* χαίρω διά τι ‖ μετ' αἰτ. *σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω*=αἰσθάνομαι χαράν διά τήν εὐτυχίαν σου.— Κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, δεικνύω χαιρεκακίαν, χαίρω διά τήν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου.

ἐπι-χάλαζάω (*ἐπί*+*χάλαζα*)· ρίπτω χάλαζαν ἐπί τινος ‖ μτφ. πετροβολῶ τινα.

ἐπι-χάλάω, μελ. *-άσω·* χαλαρώνω.— **II** ἀμτβ. κάμπτομαι, ὑποχωρῶ, εἶς τι.

ἐπι-χαλκεύω, μέλ. *-σω·* χαλκεύω, κατασκευάζω τι σφυρηλατῶν ἐπί ἄκμονος ‖ ἐπισκευάζω τι ἐκ νέου. 2) μτφρ. σφυρηλατῶ τι (καί τό πλάττω) ὅπως θέλω.

ἐπί-χαλκος, *ον·* κεκαλυμμένος διά χαλκοῦ, χάλκινος.

ἐπι-χάρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ἐπιχαίρω.*

ἐπι-χάρής, *ἐς* (*ἐπιχαίρω*)· ὁ ἐμποιῶν χαράν, χαροποιός, εὐχάριστος.

ἐπι-χάρίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι,* ἀποθ.· παρέχω, παραχωρῶ, τι δωρεάν (ὡς χάριν) ἐπί πλέον, ὑποχρεώνω τινά μέ δῶρόν τι ‖ Προστατ. ἀορ. α' *ἐπιχάρίτται* (δωρ. ἀντί *ἐπιχάρισαι*) *τῷ ξένῳ* = ἔσο εὐμενής πρός τόν ξένον.

ἐπί-χάρις, *-ιτος,* ὁ, ἡ, οὐδ. *ἐπίχαρι·* εὐάρεστος, εὐχάριστος, γοητευτικός ‖ δίδων (παρέχων) τέρψιν. Συγκρ. καί ὑπερθ. *ἐπιχαριτώτερος, -ιτώτατος* ὡσεί ἐκ θετ. *ἐπιχάρίτος, ον.*

ἐπι-χάρίτται, Προστ. δωρ. ἀορ. α' ἀντί *ἐπιχάρισαι.*

ἐπί-χαρμα, *-ατος,* τό (*ἐπιχαίρω*)· ἀντικείμενον χαιρεκακίας, δι' ὅ τις ἐπιχαίρει (χαιρεκάκως) ‖ τό συναίσθημα τῆς χαιρεκακίας, ἡ χαιρεκακία.

ἐπί-χαρτος, *ον* (*ἐπιχαίρω*)· ὁ δι' ὅν αἰσθάνεταί τις χαράν, τερπνός, εὐφρόσυνος. 2) ὁ δι' ὅν ἐπιχαίρει τις χαιρεκάκως.— **II** ὁ προξενῶν χαράν εἴς τινα: *ἐχθροῖς ἐπίχαρτα*=παθήματα παρέχοντα ἀφορμήν χαρᾶς εἰς τούς ἐχθρούς.

ἐπι-χειλής, *ἐς* (*ἐπί*+*χεῖλος*)· ὁ πλήρης μέχρι τῶν χειλέων (κυρ. ὁ ἐπί τῶν χειλέων ἤ παρά τά χείλη).

ἐπι-χειμάζω, μέλ. *-σω·* διέρχομαι τόν χειμῶνα, διαχειμάζω, εἴς τινα τόπον.

ἐπι-χειρέω, μέλ. *-ήσω* (*ἐπί*+*χείρ*)· θέτω (βάλλω) τήν χεῖρά μου ἐπί τινος πράγμ. ‖ καταπιάνομαι μέ τι, ἐπιχειρῶ τι, κάμνω ἀπόπειραν διά τι, προσπαθῶ νά πράξω τι. 2) ἐπιχειρῶ ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-χείρημα, *-ατος,* τό (*ἐπιχειρέω*)· ἐπιχείρησις, προσπάθεια.

ἐπι-χείρησις, *-εως,* ἡ (*ἐπιχειρέω*)· τό ἐπιχειρεῖν τι ἐναντίον τινός, ἐπίθεσις, προσβολή, ἀπόπειρα κατά τινος ‖ γεν., ἀπόπειρα, προσπάθεια.

ἐπι-χειρητέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ἐπιχειρέω· δεῖ τινα ἐπιχειρεῖν.*

ἐπι-χειρητής, *-οῦ,* ὁ (*ἐπιχειρέω*)· ὁ τολμηρός εἰς τό ἐπιχειρεῖν τι, ἐπιχειρηματικός.

ἐπί-χειρον, τό (*ἐπί* + *χείρ*)· μόνον κατά πληθ. *τά ἐπίχειρα*=μισθός (ἀμοιβή, πληρωμή) τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν. 2) γενικῶς, ἀντιμισθία, πληρωμή, ἀνταμοιβή (ἐν καλῇ ἐνν.) ‖ ἐν κακῇ ἐνν., τιμωρία.

ἐπι-χειρο-τονέω, μέλ. *-ήσω·* ἐπικυρῶ διά τῆς ψήφου μου προτεινόμενον ψήφισμα, ψηφίζω ὑπέρ αὐτοῦ (κυρ. δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-χειρο-τονία, ἡ· ἡ ψηφοφορία (ψήφισις προτεινομένου ψηφίσματος) δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν.

ἐπι-χεῦαι, ἐπικ. ἀντί *ἐπιχέαι,* ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπιχέω.*

ἐπι-χέω, μέλ. *-χεῶ,* ἀόρ. α' *-έχεα·* ἐπικ. *ἐν. ἐπιχεύω,* ἀόρ. α' *-έχευα,* ἀπρφ. *-χεῦαι·* χύνω ἐπάνω εἴς τι, ἐπιχύνω.— **II** μέσον, χύνω ἤ ρίπτω τι ἐπάνω μου ἤ δι' ἐμαυτόν. 2) χύνω διά τινα νά πίῃ.—**III** Παθητ., πρκ. *-κέχῦμαι,* ὑπερσ. *-εκεχύμην,* ἐπικ. γ' πληθ. ἀορ. β' *ἐπέχυντο·* ἔρχομαι ὡς χείμαρρος, ῥέω ποταμηδόν, συρρέω, εἴς τινα τόπον.— χύνομαι, ἐξαπλώνομαι, ὡς χείμαρρος, κατακλύζω, πλημμυρίζω.

ἐπι-χθόνιος, *ον* ἤ *-α, -ον* (*ἐπί*+*χθών*)· ὁ ἐπί τῆς γῆς, γήινος ‖ ὡς οὐσ. *οἱ ἐπιχθόνιοι* = ἄνθρωποι ἐπίγειοι.

ἐπί-χολος, *ον* (*ἐπί*+*χολή*)· ὁ παράγων (γεννῶν) χολήν (ὡς ἐνεργ.). 2) ὁ πλήρης χολῆς, ὀργίλος, ὀξύθυμος.

ἐπι-χορεύω, μέλ. *-σω·* χορεύω ἐπί τινι, ἤ χορεύω πρός τιμήν πράγματός τινος ‖ ἔρχομαι χορεύων.

ἐπι-χορ-ηγέω, μέλ. *-ήσω·* χορηγῶ (παρέχω, ἐφοδιάζω) ἐπί πλέον ‖ γεν., ἐφοδιάζω, χορηγῶ ‖ βοηθῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐπι-χορ-ηγία, ἡ (*ἐπιχορηγέω*)· πρόσθετος χορήγησις, ἐπιπρόσθετος βοήθεια.

ἐπι-χραίνω·χρωματίζω (βάφω) ἐπί τῆς ἐπιφανείας.

ἐπι-χράω (Α), ἐν χρήσει μόνον κατά τόν ἀόρ. β' *ἐπέχραον*· ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι.

ἐπι-χράω (Β), μέλ. *-χρήσω,* ἀόρ. α' *-έχρησα*· δανείζω ἐπί πλέον.— **II** μέσον, *ἐπιχράομαι,* ἰων. *-χρέομαι,* μέλ. *-χρήσομαι*· κάμνω χρῆσίν τινος, κυρ. ἔρχομαι εἰς συναλλαγάς πρός τινα, σχετίζομαι μέ τινα, συναναστρέφομαί τινα.

ἐπι-χρέμπτομαι, ἀποθ.· χρέμπτομαι (ξεροβήχων πτύω) διά τι ἤ καθ' ὅν χρόνον λέγω τι.

ἐπι-χρίω, μέλ. *-ίσω·* χρίω τήν ἐπιφάνειάν τινος, ἐπαλείφω.

ἐπί-χρῡσος, *ον·* κεκαλυμμένος διά χρυσοῦ, χρυσωμένος.

ἐπι-χρώννῡμι καί **-ύω·** μέλ. *-χρώσω·* χρωματίζω τήν ἐπιφάνειάν τινος, τρίβω ἤ ἀλείφω τό ἐπάνω μέρος τινός ‖ κυρ. βάφω, χρωματίζω.

ἐπι-χῡθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπιχέω.*

ἐπί-χῡσις, *-εως,* ἡ (*ἐπιχέω*)· χύσις ἐπί τινος ‖ πλημμύρισις, κατακλυσμός.

ἐπι-χωρέω, μελ. *-ήσω·* ὑποχωρῶ, ἐνδίδω.— **II** προσέρχομαι, προσχωρῶ πρός τινα, γίνομαι σύμμαχός τινος.

ἐπι-χωριάζω, μέλ. *-άσω* (*ἐπί* + *χωρίον*)· ἐπισκέπτομαι συχνά, συνηθίζω νά πηγαίνω κάπου, συχνάζω (λατ. ventitare).

ἐπι-χώριος, *α, ον* (καί *-ος, -ον*) (*ἐπί* + *χώρα*)· ὁ ἔν τινι χώρᾳ, ὁ ἐκ τινος χώρας (καταγόμενος). ὁ ἀνήκων εἴς τινα χώραν ‖ *οἱ ἐπιχώριοι*=οἱ ἄνθρωποι τόπου τινός, οἱ ἐγχώριοι (ἰθαγενεῖς) ‖ *τὸ ἐπιχώριον*=ἡ συνήθεια τόπου τινός.

ἐπι-ψᾰκάζω, παλ. ἀττ. ἀντί *ἐπιψεκάζω.*

ἐπι-ψάλλω· συνοδεύω κρούων ἔγχορδον μουσικόν ὄργανον.

ἐπι-ψαύω, μέλ. *-σω·* ἐγγίζω τήν ἐπιφάνειαν, ἐγγίζω ἐλαφρῶς, ψηλαφῶ ‖ μτφρ. ἐπιπολαίως (ἀκροθιγῶς) ἀσχολοῦμαι μέ τι (λατ. strictim attingere).

ἐπι-ψεκάζω, παλ-ἀττ. **-ψακάζω·** ἐπιχέω κατά ὀταγόνας.

ἐπι-ψεύδομαι· ψεύδομαι ἔτι μᾶλλον, ψεύδομαι προσέτι ‖ ψεύδομαι ἐπί τινι.

ἐπι-ψηφίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῖῶ·* θέτω τι εἰς ψηφοφορίαν, θέτω τό ζήτημα— Μέσον, ἐπικυρῶ διά τῆς ψήφου μου, ψηφίζω, τι.— Παθητ. ψηφίζομαι, διορίζομαι διά ψηφοφορίας.

ἐπί-ψογος, *ον·* ἐκτεθειμένος εἰς ψόγους, ἐπίμεμπτος, ἄξιος ψόγου.— **II** ἐνεργ. ὁ ψέγων, φιλόψογος.

ἐπ-ῖωγαί, *-ῶν,* αἱ (*ἐπί* + *ἰωγή*)· τόποι ὑπήνεμοι, κατάλληλοι πρός ὀγκυροβόλησιν τῶν πλοίων («ὁρμοβόλια»). [*ἰωγή*〈 *Fι-Fωγή* ἐκ ῥ. *Faγ-* βλ. *ἄγνυμι*].

ἐπ-ιών, μτχ. τοῦ *ἔπειμι* (*εἶμι*).

ἐπλάγχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πλάζω.*

ἐπλάδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πελάζω.*

ἔπλᾶσα, ἐπ. **ἔπλασσα,** ἀόρ. α' τοῦ *πλάσσω.*

ἔπλε ἀντί *ἔπελε,* γ' ἑν. πρτ. τοῦ *πέλω·* **ἔπλεο** ἀντί *ἐπέλεο, ἐπέλου,* γ' ἑν. μέσ. πρτ.· **ἔπλευ** ἀντί *ἐπέλευ, ἐπέλου·* **ἔπλετο,** ἀντί *ἐπέλετο.*

ἔπλεξα, ἀόρ. α' τοῦ *πλέκω.*

ἐπλήγην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *πλήσσω.*

ἐπλήντο, γ' πληθ. ἐπ. παθητ. ἀορ. β' τοῦ *πελάζω.*

ἐπλήσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πίμπλημι.*

ἔπλων, ἀόρ. β' τοῦ *πλέω* (ὡσεί ἐκ ῥήμ. εἰς *-μι*).

ἔπνευσα, ἐπνεύσθην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πνέω.*

ἐπ-όδια, ἐπ-οδιάζω, ἰων. ἀντί *ἐφόδια, ἐφοδιάζω.*

ἐπ-οδύρομαι, ἀποθ.· ὀδύρομαι (θρηνῶ) ἐπί τινι, ἤ θρηνολογῶ προσέτι.

ἐπ-οδώκει, θεωρούμενον ὡς ἰων. τύπος ἀντὶ τοῦ *ἐφ-οδώκει*, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ *ἐφ-οδόω*=φέρω εἰς τὴν ὁδόν, βάλλω εἰς κίνησιν.

ἐπόδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πίνω*.

ἐπ-οικέω, μέλ. *-ήσω*· πηγαίνω νὰ κατοικήσω κάπου ὡς ἔποικος ‖ ἐγκαθίσταμαι ἐν τινι τόπῳ, κατοικῶ ἐν αὐτῷ.— ‖ καταλαμβάνω χώραν τινὰ μὲ σκοπὸν νὰ διεξαγάγω πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις **ἐναντίον** τινός.

ἐπ-οικο-δομέω, μελ. *-ήσω*· οἰκοδομῶ ἐπί τινος, ἢ οἰκοδομῶ προσέτι.— ‖ οἰκοδομῶ πάλιν, ἀνοικοδομῶ.

ἔπ-οικος, *ον* (*ἐποικέω*)· ὁ ἐγκατασταθεὶς ἢ ὁ διατρίβων (παρεπιδημῶν) μεταξὺ ξένων. — ■ ὡς οὐσιαστ. *ὁ ἔποικος* = ὁ παρεπιδημῶν, ὁ ξένος. 2) ἄποικος, μετανάστης. 3) γείτων, γειτονικός.

ἐπ-οικτείρω· αἰσθάνομαι οἶκτον (συμπάθειαν, ἔλεος) ἐπί τινι.

ἐπ-οικτίζω, μέλ. *-σω*=*ἐποικτείρω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-οίκτιστος, *ον* (*ἐποικτίζω*)· ἄξιος οἴκτου, οἰκτρός, ἐλεεινός, ὀξιοθρήνητος.

ἔπ-οικτος, *ον* (*ἐπί*+*οἶκτος*)· ἀξιολύπητος.

ἐπ-οιμώζω, μέλ. *-οιμώξομαι*· οἰμώζω (θρηνῶ) ἐπί τινι.

ἐπ-οίσω, μέλ. τοῦ *ἐπιφέρω*.

ἐπ-οιχνέω, μελ. *-ήσω*=*ἐποίχομαι*.

ἐπ-οίχομαι, μέλ. *-οιχήσομαι*, ἀποθ.· *οἴχομαι ἐπί τι(να)* = πορεύομαι πρός τι(να), πλησιάζω. 2) πορεύομαι ἐναντίον τινός, ἐπέρχομαι, ἐπιτίθεμαι, κατά τινος.— ‖ περιέρχομαι, κάμνω τὸν γῦρόν τινος, ἐπισκέπτομαι κατὰ σειρὰν (διαδοχικῶς) ‖ ἐπιθεωρῶ‖ κυρ. ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπισκέπτομαι φέρων τὸν θάνατον. 2) καταγίνομαι εἰς τὸ ἔργον μου, «κυνηγῶ τὴ δουλιά μου» ‖ ἀρχίζω, καταπιάνομαι μέ τι: *ἐστὸν ἐποίχομαι* = ἰσοτουργῶ καὶ ὑφαίνω, καταγίνομαι στὸν ἀργαλειὸ (λατ. **percurrere telam**). 3) διατρέχω, διαπορεύομαι, περνῶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος.

ἐπ-οκέλλω· ρίπτω τὸ πλοῖον ἔξω εἰς τὴν ξηράν. — ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐξοκέλλω, πίπτω εἰς τὴν ξηρὰν («πέφτω ἔξω»), προσαράσσω, συντρίβομαι.

ἐπ-οκριόεις, *-εσσα*, *-εν*· μὴ ὁμαλός, τραχύς, ἀνώμαλος, ἔχων προεξοχάς.

ἐπ-ολισθάνω, μελ. *-ολισθήσω*· ὀλισθαίνω (γλιστρῶ) ἐπί τινος.

ἐπ-ολολύζω, μελ. *-ξω*· ἐκβάλλω ἀλαλαγμοὺς χαρᾶς ἐπί τινι.

ἕπομαι ἀκολουθῶ, ἀποθ. τοῦ *ἕπω* (δ 6λ.)· [δι' ἐτυμολ. 6λ. *ἕπω*].

ἐπ-ομβρέω, μελ. *-ήσω* (*ἐπομβρος*)· ἐπιβρέχω, βρέχω ἐπί τινος.

ἐπ-ομβρία, ἡ· ἀφθονία βροχῆς ἢ ὑγρασία ‖ ὑγρὸς καιρός, βροχερὸς καιρός, ἀντίθ. τῷ *αὐχμός*· Ἐκ τοῦ

ἔπ-ομβρος, *ον* (*ἐπί*+*ὄμβρος*)· βροχερός ‖ ὑγρός.

ἐπ-όμνῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. *-ομοῦμαι*· ἀόρ. α' *-ὤμοσα*· ὁμνύω (ὁρκίζομαι) εἴς τι(να): *ἐπόμνυμι τοὺς θεοὺς*=ὁρκίζομαι εἰς τοὺς θεοὺς ‖ μετ' αἰτ. πράγμ. ὁρκίζομαι εἴς τι·—μτχ. ἀορ. α' μετ' ἄλλου ρήμ. *ἐπομόσας εἶπε*=εἶπε μεδ' ὅρκου, ἐνόρκως.

ἐπ-ομόσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπόμνυμι*.

ἐπ-ομφάλιος, *α*, *ον* (*ἐπί*+*ὀμφαλός*)· συν. ὁ ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ (ἢ τοῦ κεντρικοῦ σημείου) τῆς ἀσπίδος ὢν ‖ ὁ ἐν τῷ μέσῳ. 2) *τὸ ἐπομφάλιον* = ὁ ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν τόπος, ἡ γαστήρ.

ἐπόνᾱσα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ *πονέω*.

ἐπ-ονειδίζω· ρίπτω ὀνειδισμοὺς (ὕβρεις) κατά τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-ονείδιστος, *ον* (*ἐπονειδίζω*)· ἄξιος ὀνειδισμῶν, ἐπονείδιστος, ἀξιοκατάκριτος, ὁ καταφρονούμενος.— ‖ ἐνεργ. ὁ ρέπων εἰς τὸ νὰ ὀνειδίζῃ, φιλόψογος, ἐπιπληκτικός, μεμπτικός.—ἐπίρ. *-τως* = αἰσχρῶς.

ἐπ-ονομάζω, μέλ. *-σω*· δίδω εἴς τινα ἄλλο ὄνομα («παρατσούκλι») ‖ γενικῶς, καλῶ τινα μὲ τὸ ὄνομά του (ὀνομαστικῶς), ὀνομάζω τινά: *ἐπονομάζω ὄνομά τινος*=καλῶ τινα ὀνομαστικῶς.— Παθητ., ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, ἔπειτα ἀπό τινα.

ἔποπας, αἰτ. πληθ. τοῦ *ἔποψ*.

ἐπ-οπίζομαι, ἐπ. Προστ. *-οπίζεο*, ἀποθ., ἐν χρήσει κατ' ἔνστ. καὶ πρτ. μόνον· προσβλέπω μετὰ φόβου καὶ σεβασμοῦ, αἰδοῦμαι, σέβομαι, εὐλαβοῦμαι.

ἐποποῖ (*ἔποψ*)· κραυγὴ κατ' ἀπομίμησιν τοῦ κρωγμοῦ τοῦ *ἔποπος*.

ἐπο-ποιΐα, ἡ· ἡ ἐπικὴ ποίησις, ἐπικὸν ποίημα. Ἐκ τοῦ

ἐπο-ποιός, *ὁν* (*ἔπος*+*ποιέω*)· ὁ ἐπικὸς ποιητής, ὁ γράφων ἐπικὸν ποίημα.—ὡς οὐσ. *ὁ ἐποποιός* = ὁ ἐπικὸς ποιητής.

ἐπ-οπτάω, μέλ. *-ήσω*· ὀπτῶ («ψήνω») προσέτι ἢ μετὰ ταῦτα.

ἐπ-οπτεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπόπτης*)· ἰων. πρτ. *ἐποπτεύεσκον*· ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, λαμβάνω μέριμναν, ἐπαγρυπνῶ ‖ ἐπισκέπτομαι, τιμωρῶ.— ‖ γίνομαι *ἐπόπτης* (τ. ἴδ. καταλαμβάνω τὸν τρίτον καὶ ἀνώτατον βαθμὸν τῆς ἱεραρχίας ἐν τοῖς μυστηρίοις· συνήθως παροιμ. ἐπὶ τῆς **κατακτήσεως** τῆς μεγίστης ἐγκοσμίου εὐτυχίας).

ἐπ-οπτήρ, *-ῆρος*, ὁ = *ἐπόπτης* (ἐπὶ πολιούχων, προστατῶν, θεῶν).

ἐπ-όπτης, *-ου*, ὁ (*ἐπί* + *ὄψομαι*, *ἐπόψομαι*, τοῦ *ἐφοράω*)· ὁ ἐπιβλέπων, φύλαξ, φρουρός.— ‖ ὁ μεμυημένος εἰς τὰ μείζονα μυστήρια, ὁ κατέχων τὸν τρίτον καὶ ἀνώτατον βαθμὸν ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν μυστηρίων.

ἐπ-οράω, ἰων. ἀντὶ *ἐφοράω*..

ἐπ-ορέγω, μέλ. *-ξω*· προσφέρω εἴς τινα ἐπιπροσθέτως, δίδω προσέτι (ἔτι περισσότερα).— ‖ μέσ. μέλ. *ἐπορέξομαι*· ἐκτείνω ἐμαυτὸν (ἐκτείνω, ἁπλώνω, τὴν **χεῖρά** μου) πρός τι πρᾶγμα, φθάνω τι‖μτχ. ἀορ. α' *ἐπορεξάμενος* = προτείνας (προβαλὼν) τὸ δόρυ **διὰ** νὰ κτυπήσῃ. 2) μτφρ. ἐπιθυμῶ ἔτι μᾶλλον, ἐπιτείνω τὰς ἀπαιτήσεις μου.

ἐπ-ορέω, ἰων. ἀντὶ *ἐφοράω*.

ἐπ-ορθιάζω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ* + *ὄρθιος*)· κάμνω τι νὰ σταθῇ ὄρθιον, στήνω ὄρθιον. τὸ **ὀρθιάνω** ‖ ἀμτβ. (ἐνν. *φωνήν*, ὑψώνω τὴν φωνήν μου, ἀναβοῶ ‖ ἀλλ' ὅμως *ἐπορθιάζω γόοις* = ὑψῶ τὴν φωνήν μου ἐν θρήνοις.

ἐπ-ορῡο-βοάω, μέλ. *-βοήσομαι* (*ἐπὶ*+*ὀρθοβόας*)· ἐκφωνάζομαι μὲ (ἐκπέμπω) δυνατὴν κραυγήν, κραυγάζω μεγάλως.

ἐπ-ορκίζω, ἰων. ἀντὶ *ἐφορκίζω*· ἐξορκίζω.

ἐπ-ορμέω, ἰων. ἀντὶ *ἐφορμέω*.

ἐπ-όρνῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. *ἐπόρσω*· ἀόρ. α' *ἐπῶρσα* (*ἐπὶ*+*ὄρνυμι*)· διεγείρω, ἐξεγείρω, ἐναντίον τινός ‖ ἐξερεθίζω, παρορμῶ.—Παθητ. ἐγείρομαι **ἐναντίον** τινός, ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω, **ἐπιπίπτω, κατά** τινος.

ἐπ-ορούω, μέλ. *-σω*· ὁρμῶ, **ἐφορμῶ, κατὰ τινος** ‖ ἐπὶ ὕπνου, ἐπέρχομαι αἰφνιδίως.

ἐπ-όρσειαν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπόρνυμι*.

ἔπ-ορσον, Προστ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπόρνυμι*.

ἐπ-ορχέομαι, ἀποθ.· ὀρχοῦμαι προσέτι, **ὀρχοῦμαι** συμφώνως πρὸς μέλος τι.

Ἔ̓ΠΟΣ, *-εος*, τό· λέξις· *κατ' ἔπος*=λέξιν πρὸς λέξιν, κατὰ λέξιν, ἐπακριβῶς.— ‖ γενικῶς, πᾶν τὸ λεχθέν, τὸ ἐκφρασθὲν διὰ λόγων, λόγος, διήγησις ‖ ὡσ. ἄσμα.— ■ σημ. ὡσ. 1) χρησμός, μαντεία, προφητεία ‖ μτγν. ὡσ. παροιμία, ἀπόφθεγμα, γνωμικόν, ρητόν. 2) τὸ νόημα, οὐσία, ἑνὸς λόγου. 3) *ἔπη* κατὰ πληθ.=ἡρωικὸς στίχος (ποίημα εἰς ἡρωικοὺς στίχους, ἑξαμέτρους), ἐπικὴ ποίησις ‖ ἀντίθ. τῷ *μέλη*=λυρικὴ ποίησις, λυρικὸν ποίημα ‖ ἀκολούθως *ἔπη* ἐσήμανε καὶ τὴν ἐλεγειακὴν ποίησιν‖γεν., στίχοι, ποίησις, ποίημα.

Ἔτυμ. ι *ἔπος*, Ἡλ., Κυπρ. **Fέπος**=σανσκρ. **vácah** πρβλ. ἑλλ. **αἰτ.** *ὄπα* (ἐξ ὀνομ. **ὄψ*), θηλ. *ὄσσα* (=φωνή), *ἀνοσπή, εἰσπεῖν* (6λ. λ. λ.), σανσκρ. **vákti, vivakti** μτχ. **uktáh, Ζενδ. vac-** (λέγειν, ὁμιλεῖν), λατ. **voco, vox** γεν. **vocis,** (= σανσκρ. **vák,** Ζενδ. **vāxš**), Ὁμηρ. **subocau** (=**iuvoco**), παλ-γερμ. **gi-wahannen** (μιμνήσκομαι)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **veqv-** (ὁμιλεῖν).

ἐπότισα, ἀόρ. α' τοῦ *ποτίζω*.

ἐπ-οτοτύζω, μέλ. *-σω·* ἀναβοῶ, θρηνῶ μεγαλοφώνως [δι' ἐτυμολ. βλ. *ὀτοτύζω*].

ἐπ-οτρύνω, μέλ. *-ὕνῶ·* παροτρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ ‖ παρορμῶ τινα κατά τινος.— Παθητ. ἐξωθοῦμαι πρός τι.

ἐπ-ουραῖος, *α, ον* (*ἐπί*+*οὐρά*)· ὁ ἐπὶ τῆς οὐρᾶς ὤν.

ἐπ-ουράνιος, *α, ον* (*ἐπί*+*οὐρανός*)· ὁ ἐν οὐρανῷ ὤν, οὐράνιος 2) ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ.=*θεοί*.

ἐπ-ουρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ·* ἀόρ. α' *-ούρισα·* πνέω εὐνοϊκῶς ἐπί τινος, ὠθῶ πρός τά ἐμπρός ὡς οὖριος ἄνεμος ‖ μτφρ. ὑποβοηθῶ, βοηθῶ πρός τά ἐμπρός, κατευθύνω πρός τι.— ΙΙ ἀμτβ. πλέω ὠθούμενος ὑπό οὐρίου ἀνέμου. Ἐκ τοῦ

ἐπ-ουρος, *ον* (*ἐπί* + *οὖρος*)· ὁ πνέων εὐνοϊκῶς, οὖριος.

ἐπ-οφείλω· ὀφείλω προσέτι, ἢ παραμένω ὀφειλέτης, ἐξακολουθῶ νά ὀφείλω.

ἐπ-οχετεύω, μέλ. *-σω·* φέρω ὕδωρ (ἢ γεν. ὑγρόν τι) δι' ὀχετοῦ εἴς τι μέρος, διοχετεύω, ἀποχετεύω (λατ. derivare).

ἐπ-οχέω, μέλ. *-ήσω* (*ἔποχος*)· φέρω πρός τι ἢ φέρω ἐπί τινος. — Παθητ. μετά μέσ. μέλλ. *ἐποχήσομαι·* φέρομαι, μεταφέρομαι, ἐπί τινος, «ἐποχοῦμαι», φέρομαι ἐφ' ἁμάξης.

ἐπ-οχθίδιος, *α, ον* (*ἐπί* + *ὄχθη*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὄχθων (τ. ἔ. τῶν λόφων, ὀρέων) τάς διατριβάς ποιούμενος.

ἔπ-οχον, τό· τό ἐφίππιον (σέλλα, σαμάρι) ἢ ἡ ζώνη (τό λωρίον) δι' οὗ τοῦτο προσδένεται στερεά ἐπί τῆς ράχεως τοῦ ἵππου (κοιν. Ἴγλα, γίγλα, τουρκ. κολάνι). Ἐκ τοῦ

ἔπ-οχος, *ον* (*ἐπέχω*)· ὁ ἐποχούμενος ἐπί τινος, φερόμενος (καθήμενος) ἐπί τινος (ἵππου, ἁμάξης κλπ.) ‖ μτφρ. *λόγοι μανίας ἔποχοι*=λόγοι ὀχούμενοι ἐπὶ τῆς μανίας, τ. ἔ. μανιακοί, μανιώδεις. 2) ἀπολ., καλῶς καθήμενος, «καλοκαθισμένος», «στρογγυλοκαθισμένος», διατηρῶν σταθερῶς τήν θέσιν του.

"ΕΠΟΨ, *-οπος,* ὁ· ὁ «τσαλαπετεινός», «ποῦπος», «πουπούτης», κληθείς οὕτω ἐκ τῆς φωνῆς του (λατ. upῡpa). [πρβλ. Ἡσυχ. *«ἔποπος· ὄρνεον», «ἔποπα· ἀλεκτρυόνα ἄγριον»*· κατ' ὀνοματοποιΐαν, τοῦ κρωγμοῦ τοῦ πτηνοῦ καλουμένου *ἐποποῖ*].

ἐπ-οψάομαι, ἀποθ. (*ἐπί*+*ὄψον*)· τρώγω τι ὡς *ὄψον* (ὄρτυμα, προσφάγι) μαζί μὲ τόν ἄρτον μου.

ἐπ-οψίδιος, *ον* (*ἐπί*+*ὄψον*)· συνηθιζόμενος (κατάλληλος) νά τρώγηται μετά τοῦ ἄρτου.

ἐπ-όψιμος, *ον* (*ἐπόψομαι*)· ὁρατός, ὃν δύναταί τις («βάσταξῃ ἡ καρδιά του») νά ἀντικρύσῃ.

ἐπ-όψιος, *ον* καί *-α, -ον* (*ἐπί* + *ὄψις*)· ὁρατός, καταφανής μακρόθεν ‖ περίοπτος, ἐπιφανής, ἔξοχος, ἔνδοξος.— ΙΙ ἐνεργ., ὁ τά πάντα ἐπιβλέπων, ἐπόπτης.

ἔπ-οψις, *-εως,* ἡ (*ἐπί*+*ὄψις*)· ἡ θέα ἐκ τινος (ἢ ἐπί τινος) τόπου ‖ *ἔποψις τοῦ ἱροῦ*=ἡ θέα, ἡ παρεχομένη ἐκ τοῦ ναοῦ, τ. ἔ. ὅσον ἠδύνατό τις νά ἴδῃ ἐκεῖθεν, ὁ ὁρίζων τῆς ἐκ τοῦ ναοῦ ἁπλουμένης θέας ‖ Γεν., ἡ ὄψις, ἡ θέα, ἑνός πράγματος.

ἐπ-όψομαι, μέλ. τοῦ *ἐφοράω,* ἐσχηματισμένος ὡσεί ἐξ ἐνεστ. **ἐπόπτομαι*.

ἐπρᾰ́θην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πιπράσκω*.

ἔπρᾰδον, ἀόρ. β' τοῦ *πέρθω*.

ἔπρεσα, ἐπικ. ἀντί *ἔπρησα,* ἀόρ. α' τοῦ *πρήθω*.

ἐπρήθην, ἰων. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πιπράσκω*.

ἔπρηξα, ἰων. ἀντί *ἔπραξα,* ἀόρ. α' τοῦ *πράσσω*.

ἔπρησα, ἀόρ. α' τοῦ *πρήθω*.

ἐπριάμην, *-ίω, -ίᾰτο,* ἀόρ. β' τοῦ *ὠνέομαι*.

"ΕΠΤΑ', οἱ, αἱ τά, ἄκλ.· δ,τι καί νῦν· πρβλ. λατ. SEPTEM, Ἀγγλ. SEVEN, Γερμ. SIEBEN.— [πρβλ. σανσκρ. saptá, Ζενδ. hapta, Ἀρμ. ewthn, λατ. septem, Ἰρλ. secht-n· ἰαπ. **septῆ*]· Γοτθ. sibun, παλ-γερμ. sibun. Βλ. *ἕβδομος*].

ἑπτα-βόειος, *ον* (*ἑπτᾰ́* + *βοῦς*)· ὁ συνιστάμενος ἐξ ἑπτά βοείων δερμάτων.

ἑπτά-βοιος, *ον* (*ἑπτά*+*βοῦς*)=*ἑπταβόειος* (ὃ βλ.).

ἑπτά-γλωσσος, *ον* (*ἑπτά* + *γλῶσσα*)· ὁ ἑπτά γλώσσας ἔχων, ἑπτάφωνος, ἑπτάχορδος.

ἑπτά-δραχμος, *ον* (*ἑπτά*+*δραχμή*)· ὁ ἔχων ἀξίαν ἑπτά δραχμῶν.

ἑπτα-ετής, *ὲς* (*ἑπτά* + *ἔτος*)· ὁ ἡλικίας ἑπτά ἐτῶν.— ΙΙ ὁ ἐξ ἑπτά ἐτῶν ‖ οὐδ. *ἑπτάετες* ὡς ἐπίρ.— δι' ἑπτά (ἐπί ἑπτά) ἔτη.

ἑπτά-ζωνος, *ον* (*ἑπτά*+*ζώνη*)· ὁ ἔχων ἑπτά ζώνας, περί τοῦ πλανητικοῦ συστήματος.

ἑπταισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πταίω*.

ἑπτᾰ́-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ.· δεκαεπτά.

ἑπτάκις, ὡσ. **ἑπτάκι** (*ἑπτά*)· ἑπτά φοράς.

ἑπτακισ-μῦριοι, *αι, α*· ἑβδομήκοντα χιλιάδες.

ἑπτακισ-χίλιοι, *αι, α*· ἑπτά χιλιάδες.

ἑπτά-κλῑνος, *ον* (*ἑπτά* + *κλίνη*)· ὁ ἔχων ἑπτά κλίνος (ἀνάκλιντρα).

ἑπτακόσιοι, *αι, α* (*ἑπτά*)· ὅ,τι καί νῦν.

ἑπτα-κοτῡ́λιος, *ον* (*ἑπτά*+*κοτύλη*)· ὁ χωρῶν (περιλαμβάνων, περιέχων) ἑπτά *κοτύλας* (βλ. *κοτύλη*).

ἑπτά-κτῡπος, *ον*· ἑπτάτονος, ἑπτάχορδος.

ἑπτά-λογχος, *ον* (*ἑπτά* + *λόγχη*)· ὁ ἔχων ἑπτά λόγχας, ἑπτά τάγματα λογχοφόρων.

ἑπτά-λοφος, *ον* (*ἑπτά* + *λόφος*)· ὁ ἔχων ἑπτά λόφους.

ἑπτᾰ́μην, ἀόρ. β' τοῦ *πέτομαι*.

ἑπτά-μηνος, *ον* (*ἑπτά* + *μήν*)· ὁ γεννηθείς κατά τόν ἕβδομον μῆνα τῆς κυήσεως, «ἑφταμηνίτης».

ἑπτά-μῖτος, *ον* (*ἑπτά*+*μίτος*)· ἑπτάχορδος.

ἑπτά-μῠ́χος, *ον* (*ἑπτά*+*μυχός*)· ὁ ἔχων ἑπτά (τ. ἔ. πολλούς) μυχούς («κρυψώνας»).

ἔπταξα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ *πτήσσω*.

ἑπτά-πηχυς, *υ,* γεν. *-εος*· ὁ ἔχων μῆκος ἑπτά πήχεων.

ἑπτα-πόδης, *-ου,* ὁ (*ἑπτά*+*πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἑπτά ποδῶν.

ἑπτά-πορος, *ον*· ὁ ἔχων ἑπτά πορείας, ἑπτά τῶν πλανητῶν.

ἑπτά-πους, ὁ, ἡ, οὐδ. *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος*· ὁ ἔχων μῆκος ἑπτά ποδῶν.

ἑπτά-πῦλος, *ον* (*ἑπτά*+*πύλη*)· ὁ ἔχων ἑπτά πύλας, ἐπίθ. τῶν Βοιωτικῶν Θηβῶν, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τάς ἐν Αἰγύπτῳ Θήβας, αἵτινες ἦσαν *ἑκατόμπυλοι*.

ἑπτά-πῠργος, *ον*· ὁ ἔχων ἑπτά πύργους, ἐπίθ. τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν.

ἔπτᾰρον, ἀόρ β' τοῦ *πταίρω*.

ἑπτά-ρροος, *ον* καί κατά συναίρ. *-ρους, -ρουν* (*ἑπτά*+*ῥόος*)· ὁ ἔχων ἑπτά ρεῖθρα ἢ κοίτας, περί τοῦ Νείλου.

ἑπτά-στολος, *ον* (*ἑπτά*+*στολή, στόλος*)· ὁ ἔχων ἑπτά στολάς ‖ ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑπτά τμημάτων στρατοῦ ‖ ὁ ἐκτελέσας ἑπτά ἐκστρατείας.

ἑπτά-στομος, *ον* (*ἑπτά* + *στόμα*)· ὁ ἔχων ἑπτά στόματα (πύλας, ἐξόδους).

ἑπτα-τειχής, *ὲς* (*ἑπτά* + *τεῖχος*)· ὁ ἔχων ἑπτά τείχη (φρούρια).

ἑπτᾰ́το, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *πέτομαι*.

ἑπτά-τονος, *ον*· ὁ ἔχων ἑπτά τόνους, ἑπτάφωνος.

ἑπτά-φθογγος, *ον* (*ἑπτά*+*φθογγή*)· ἑπτάτονος, ἑπτάφωνος.

ἑπτά-φωνος, *ον* (*ἑπτά* + *φωνή*)· ὁ ἔχων ἑπτά φωνάς.

ἑπτᾰ́χα (*ἑπτά*), ἐπίρ.· εἰς ἑπτά μέρη, ἑπταπλασίως.

ἑπτ-έτης, *ες,* θηλ. *ἑπτέτις, -ιδος* (*ἑπτά*+*ἔτος*)· ὁ ἡλικίας ἑπτά ἐτῶν.

ἔπτην, ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *πέτομαι* (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. **πτῆμι*).

ἔπτηξα, ἀόρ. α' τοῦ *πτήσσω*.

ἐπτῖκα, ἐνεργ. πρκ., **ἔπτισμαι,** παθ. πρκ. τοῦ *πτίσσω*.

ἐποίησθεν, ποιητ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ποιέω*.

ἐποίημαι, ποιητ. παθ. πρκ. τοῦ *ποιέω*.

ἐποίησα, ποιητ. ἀόρ. α' τοῦ *ποιέω*.

ἐπόμην, ἀόρ. β' τοῦ *πέτομαι*.

ἔπ-υδρος, *ον,* ἰων. ἀντί *ἔφυδρος*.

ἐπῠ́δόμην, ἀόρ. β' τοῦ *πυνθάνομαι*.

ἐπύλλιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἔπος*· μικρόν ἔπος, ποιημάτιον.

"ΕΠΩ ποιητ. πρτ. *ἔπον*· μέλ. *ἕψω*· ἀόρ. β' *ἔαπον,* ἀπρφ. *σπεῖν,* μτχ. *σπών*.— Μέσον, *ἕπομαι*· πρτ. *εἱ-*

πόμην, ἐπ. ***ἐπόμην*** μέλ. ***ἕψομαι***, ἀόρ. 6' ***ἑσπόμην***, προστ. ***σποῦ***, ἰων. ***σπέο*** ἐπ. ***σπεῖο***, ἀπρφ. ***σπέσθαι***— **I** ἐνεργ. καταγίνομαι εἴς τι, ἀσχολοῦμαι περί τι, ἔχω καταπιασθῆ μέ τι.— **II** ἀκολουθῶ, ἔρχομαι κατόπιν, λατ. **sequor** ‖ παρακολουθῶ, ὑπακούω. **2)** ἐν ἐχθρικῇ ἐνν. καταδιώκω, παρακολουθῶν διώκω. **3)** ἀκολουθῶ, παρακολουθῶ νοερῶς, κατανοῶ (λατ. **mente assequi**).

Ἔτυμ.: **ἔπω** (***ἀμφι-***, ***δι-***, ***ἐφ-***, ***μεθ-***, ***περι-***), πρτ· ***-εἶπον***, ἀόρ. ***ἐπ-έσπον***, ἀπρφ. ***-σπεῖν*** = σανσκρ. **sápati** (φροντίζω), Ζενδ. **hap-** (κρατῶ), & ὅμως κατ' ἄλλους συναπτέα τῷ ***ἅπτω***. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. τὸ ***ὅπλον***. ***Ἕπομαι***, πρτ. ***εἱπόμην***, ἀόρ. ***ἐσπόμην*** (πρβλ. ὁμηρ. κλπ. ***ἕ-σπε-το***, ***ἕσποιτο***, ***ἐσπέσθαι***, & ἀνάγονται εἰς τὸ σανσκρ. **sá-ścati** ⟨ἰαπ. ****se-sqve-***, καὶ εἶναι τοῦ τύπου ***ἕ-πε-φνσ-ν***· πρβλ. σανσκρ. **sácatē** (ἀκολουθῶ), λατιν. **sequor**, ἰρλ. **-sechetar**, **sechen**, Λιθ. **sekù**, **sèkti** (ἀκολουθῶ), εἶτα λατ. **socius** (⟨****soqvios***· ἰαπ. ῥ. **seqv-**.

ἐπ-ῳάζω (***ἐπί***+***ᾠόν***)· ὃ,τι καὶ νῦν, κλωσσῶ (κυρ. κάθημαι ἐπὶ τῶν ᾠῶν) ‖ κλώζω, κακκαρίζω.

ἐπ-ωβελία, ἡ (***ἐπί***+***ὀβελός***)· ὁ καθ' ἑκάστην δραχμὴν ὀβολός, ἤτοι τὸ ἓν ἕκτον τῆς δραχμῆς (διδόμενον εἴτε ὡς πρόστιμον εἴτε ὡς τόκος).

ἐπ-ῳδή, ἡ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ***ἐπ-αοιδὴ*** (***ἐπάδω***)· μαγικὸν ᾆσμα ᾀδόμενον ἐπί τινος, μαγγανεία, μαγεία, «ξόρκι».

ἐπ-ῴδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***ἐπῳδὴ*** (Β βλ.).

ἐπ-ῳδός, ***όν***, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ***ἐπ-αοιδός*** (***ἐπάδω***)· ὁ ᾄδων πρός τι(να) ἢ ἐπί τινος ‖ ὁ μεταχειριζόμενος μάγια («ξόρκια», μαγικὰς λέξεις) πρὸς θεραπείαν ‖ μετὰ γεν., ὁ μάγος, γόης (ὁ ἐνεργῶν ὡς μάγος ὑπέρ τινος ἢ κατά τινος). **2)** ὁ ᾀδόμενος ἢ λεγόμενος κατόπιν.— **II** ὡς οὐσιαστ. ***ὁ ἐπῳδός***, ***ἡ ἐπῳδός***· γόης, μάγος, ἢ γόησσα, μάγισσα (φαρμακεύτρια).— **III** ἡ ἐπῳδός, λυρικὸν ποίημα εἰς δίστιχα (ὁ πρῶτος στίχος ἰαμβ. τρίμ. καὶ ὁ δεύτερος δίμετρον)· ἐν χρήσει παρ' Ὁρατίῳ.

ἐπ-ώδῡνος, ***ον*** (***ἐπί***+***ὀδύνη***)· πλήρης ὀδύνης, ὀδυνηρός.

ἐπ-ώζω (***ἐπί***+***ὠ̃***)· δρηνῶ ἐπί τινος (ἀναφωνῶν ***ὤ μοι***, ***ὤ***, ***ὤ***...).

ἐπ-ώζω· = ***ἐπῳάζω*** (βλ. λ.).

ἐπ-ωθέω, μέλ. ***-ώσω*** καὶ ***-ωθήσω***· ὠθῶ πρός τι, ὠθῶ προσέτι.

ἐπ-ώκειλα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐποκέλλω***.

ἐπ-ωλένιος, ***ον*** (***ἐπί***+***ὠλένη***)· ὁ ἐπὶ τῆς ὠλένης, ἐπὶ τοῦ βραχίονος, ὠν.

ἐπ-ωμάδιος, ***ον*** (***ἐπί***+***ὦμος***)· ὁ ἐπὶ τῶν ὤμων.

ἐπ-ωμίς, ***-ίδος***, ἡ (***ἐπί***+***ὦμος***)· τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὤμου ‖ ὁ τράχηλος μετὰ τοῦ ὤμου. **2)** τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ πλοίου.

ἐπ-ώμοσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπόμνυμι***·

ἐπ-ώμοτος, ***ον*** (***ἐπόμνυμι***)· ὁ ὡρκισμένος, ὁ μεθ' ὅρκου (βεβαιῶν τι).— **II** παθητ. μάρτυς τῶν ὅρκων, ὃν ἐπικαλεῖται τις ὁρκιζόμενος, ἐπὶ θεῶν.

ἐπ-ωνῡμία, ἡ (***ἐπώνυμος***)· ὄνομα διδόμενον (εἴς τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα) μεταγενεστέρως («παρανόμι, παρατσούκλι»), λατιν. **cognomen** ‖ ***ἐπωνυμίαν ἔχω ἐπί τινος*** = ἔχω ἐπώνυμον (ὄνομα) κατὰ τὸ ὄνομα ἄλλου τινός.— ἀλλ' ὅμως ***ἐπωνυμίαν ἔσχε χώρας***=ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν χώραν, ὠνόμασε τὴν χώραν ἀπὸ τὸ ἰδικόν του ὄνομα. **2)** ὄνομα δηλωτικὸν τῆς μοίρας.— **II** γενικῶς, ὄνομα.

ἐπ-ωνύμιος, ***α***, ***ον***, ποιητ. ἀντὶ ***ἐπώνυμος***.

ἐπ-ώνῡμος, ***ον*** (***ἐπί***+***ὄνυμα***, αἰολ. ἀντὶ ***ὄνομα***)· ὁ ὠνομασμένος ἔκ τινος προσ. ἢ πράγμ., φερώνυμος (ὁ φέρων τὸ ὄνομά τινος) ‖ ***ὄνομα ἐπώνυμον***= ὄνομα δοθὲν πρὸς ἀνάμνησιν (εἰς μνήμην) τινός, ὡς ἐνθύμιόν τινος ‖ ***Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον***=Ἀλκ. ὠνόμασαν αὐτὴν (τὴν ὠνόμασαν φερωνύμως) ‖ γεν., ὁ καλούμενος, ἐπονομαζόμενος.— **II** ἐνεργ. ὁ δίδων τὸ ὄνομά του εἰς πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα ‖ ἐν Ἀθήναις ὁ πρῶτος ***Ἄρχων*** (ἐκ τῶν ἐννέα) ἐκαλεῖτο ***ἄρχων ἐπώνυμος***, ὡς δίδων τὸ ὄνομά του εἰς τὸ ἔτος καθ' ὃ ἦρξεν.

ἐπ-ωπάω· ἐφορῶ, ἐπιβλέπω, παρατηρῶ. Ἐκ τοῦ

ἐπ-ωπή, ἡ (***ἐπί*** + ***ὤψ***)· τόπος (σκοπιὰ) παρέχων εὐρεῖαν θέαν, θέσις περίοπτος.

ἐπ-ώπτων, πρτ. τοῦ ***ἐπ-οπτάω***.

ἐπ-ώρα, ἰων. ἀντὶ ***ἐφώρα***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἐφοράω***.

ἐπ-ῶρσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐπ ὄρνυμι***.

ἐπ-ῶρτο, γ' ἑνικ. ἐπ. πληθ. ἀορ. 6' τοῦ ***ἐπόρνυμι***.

ἐπ-ωτίδες, ***-ίδων***, αἱ (***ἐπί***+***οὖς***)· δοκοὶ (ἐξέχουσαι ὡς ὦτα) ἑκατέρωθεν τοῦ προσθίου μέρους τοῦ πλοίου, ὁπόθεν ἐρρίπτοντο αἱ ἄγκυραι.

ἐπ-ωφελέω, μέλ. ***-ήσω***· βοηθῶ τινα εἴς τι, ὠφελῶ, εἶμαι ὠφέλιμος, ἐξυπηρετικός, εἴς τι.Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐπ-ωφέλημα, ***-ατος***, τὸ (***ἐπωφελέω***)· βοήθημα, συνδρομὴ ‖ ταμίευμα.

ἐπ-ωφελία, ἡ (***ἐπωφελέω***)· βοήθεια, ὄφελος, κέρδος, πλεονέκτημα.

ἐπ-ώχᾰτο, γ' πληθ. αἰολ. καὶ ἰων. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ἐπέχω***· ***πᾶσαι γὰρ πύλαι ἐπώχατο*** = ὅλαι αἱ πύλαι ἦσαν κεκλεισμέναι.

Ἔτυμ.: ***-ώχ-***⟨ῥ. **segh** (βλ. ***ἔχω***, πρβλ. ***συν-ωχαδὸν*** (Ἡσ.), ***ὀκωχὴ*** (***ἀν-*** ***δι-*** ***συν-*** ***κατ-***), ὁμηρ. ***συν-οκωχότε***.

ἐπ-ωχόμην, μέσ. πρτ. τοῦ ***ἐποίχομαι***.

ΕΡΑ**, ἡ· = λατ. **terra**· γῆ· μόνον ἐν τῷ ἐπιρρ. ***ἔραζε=κατὰ γῆς, εἰς τὴν γῆν, ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἔρας· γῆς»***, ***ἔραζε*** (χαμαί), πρβλ. ***«πολύ-ηρος· πολυάρσυρος, πλούσιος»*** (Ἡσυχ.), παλ-γερμ. **ero**, **erda** (γῆ), παλ-ιρλ. **ert** (γῆ), Ἀρμ. **erkir** (γῆ).

ΕΡΑΜΑΙ, ἐπ. 6' πληθ. ***ἐράασθε***· πρτ. ***ἠράμην***.— Παθ. μέλ. ***ἐρασθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἠράσθην***· μέσ. ἀόρ. α' ***ἠρᾰσάμην***· ἐρῶ, ἀγαπῶ ἐμμανῶς, ποθῶ.

Ἔτυμ.: ***ἔρα-μαι*** καὶ (θεματικὸν) ***ἐράομαι***, ἀττ. ***ἐράω***· ποιητ. ***ἐρατός***· ὁμηρ. ***ἐρατίζω***· ὁμηρ. κ. λ. ***ἐρατεινός***, ***ἐραννὸς*** ⟨****ἔρασ-*** (***ἔρως***) + πρόσφ. ***νο-ς***· ἀττ. ***ἐραστός***· ***ἔρως***, ***-ωτος***, (κλίνεται κατὰ τὰ λήγοντα εἰς χαρακτ. ***-τ-***: ***γέλως***, ***-ωτος***, ***ἱδρώς***, ***-ῶτος***)· ὁμηρ. ***ἔρος***, δωτ. ***ἔρῳ***, αἰτ. ***ἔρον*** (πρβλ. ὁμηρ. ***γέλος***)· ἀδεβ. ἐτυμολ.

ἐρᾰνίζω, μέλ. ***-σω*** (***ἔρανος***)· ζητῶ συνεισφοράς, ζητῶ συνδρομάς, ἐνεργῶ ἔρανον, «συνάζω».— **II** δίδω ἔρανον (συνεισφοράν), βοηθῶ διὰ συνεισφορᾶς.— **III** συνενώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρᾰνιστής, ***-οῦ***, ὁ (***ἐρανίζω***)· ὁ συνεισφέρων εἰς ἔρανον ἢ εἰς σύλλογον (λέσχην), ὁ μετέχων εἰς ἔρανον.

ἐραννός, ***ή***, ***όν*** (***ἐράω***)· ἐρατεινός, ἐπέραστος. τερπνός.

ἔρᾰνος, ὁ· τὸ διὰ τῆς συνεισφορᾶς συναποτελούμενον δεῖπνον, ὅπερ ἐκαλεῖτο καὶ ***συμβολή***, λατ. **symbolum** ‖ γεν., συμπόσιον, ἑορτή, πανήγυρις. **2)** πᾶσα συνεισφορὰ ‖ γεν., φιλοφροσύνη, ἐξυπηρέτησις. **3)** ἑταιρεία ἀνθρώπων, σωματεῖον, λέσχη. [βλ. καὶ ***ἑορτή***].

ἔρασδε, δωρ. ἀντὶ ***ἔραζε***.

ἐρᾰσί-μολπος, ***ον*** (***ἐράω***+***μολπή***)· ὁ ἀγαπῶν (ἐρώμενος) τὰς μολπὰς (τὰ ᾄσματα).

ἐρᾰσι-χρήματος, ***ον*** (***ἐράω***+***χρήματα***)· ὁ ἀγαπῶν τὸ χρῆμα, φιλάργυρος, ἄπληστος.

ἐράσμιος, ***α***, ***ον*** καὶ ***-ος***, ***-ον*** (***ἐράω***)· ἀξιέραστος, εὐχάριστος.

ἔρασσαι, ἐπ. ἀντὶ ***ἔρασαι***, γ' ἑν. τοῦ ***ἔραμαι***.

ἐράσσατο, ἐπ. ἀντὶ ***ἠράσατο***, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***ἔραμαι***.

ἐραστεύω, μέλ. ***-σω***=***ἐράω***· ἀγαπῶ, ποθῶ.

ἐραστής, ***-οῦ***, ὁ (***ἔραμαι***)· ὁ ἀγαπῶν, «ἀγαπητικός» ‖ μτφρ. ὀπαδός, διαιώτης.

ἐραστός, ***ή***, ***όν*** (***ἐράω***)· ἐράσμιος, ἀγαπητός, ποθητός, ἀξιαγάπητος.

ἐρᾰτεινός, ***ή***, ***όν*** (***ἐρατός***, ***ἐράω***)· ἐράσμιος ‖ ἀρεστός, εὐπρόσδεκτος.

ἐρᾰτίζω = ***ἐράω***· ἐπιθυμῶ ὑπερβολικῶς (σφόδρα), εἶμαι ἄπληστος διά τι.

ἐρᾰτός, ***ή***, ***όν***, ποιητ. ἀντὶ ***ἐραστός***· προσφιλὴς ‖ ἀξιέραστος, ἀγαπητός.

ἐρᾰτό-χροος, ***ον*** καὶ κατὰ συναίρ. ***-χρους***, ***-ουν*** (***ἐρατὸς*** + ***χρόα***)· ἔχω ἐράσμιον τὸ πρόσωπον (ἢ τὸ δέρμα).

ἐρᾱτύω, δωρ. ἀντὶ *ἐρητύω* (βλ. λ).

Ἐρατώ, -οῦς, ἡ (*ἐρατός*)· μία ἐκ τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἡ ἐρασμία, ἡ ἀξιέραστος. 2) μία τῶν Ὠκεανίδων.

ἐρατ-ώνῠμος, *ον* (*ἐρατὸς*+*ὄνυμα*)· ἡ ἔχουσα *ἐρατὸν* ὄνομα.

ἘΡΑ΄Ω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μετὰ παθ. ἀορ. α' *ἠράοθην* ἐν ἐνεργ. σημ.· βλ. καὶ *ἔραμαι*· ἀγαπῶ || ἐπὶ πραγμ. ἐπιθυμῶ, ποθῶ, τι ἐμμανῶς || ἀποκ. *ἐρῶν*=ἐραστής, «ἀγαπητικός» || *ἡ ἐρωμένη*=«ἀγαπητικιά».— Ἀποθ. *ἐράομαι* ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. εἶναι σπάνιον.

Ἔτυμ.: *ἐράω* ⟨**ἔρα(σ)ω*, σανσκρ. **rásah** (χυμός), **rasá** (ὑγρότης)· ἐξ ἰαπ. ὁάσεως **eres** (τρέχειν, ῥέειν), πρβλ. *ἄψορρος, ἄρην*· **ἐράω* ⟨**erəs-* πρβλ. *ἐρωή, ἐρωέω*· λατ. **rōs.**

ἐργάζομαι, μέλ. *ἐργάσομαι*, δωρ. *ἐργαξοῦμαι*· ἀόρ. α' *εἰργασάμην*· πρκ *εἴργασμαι*, ἰων. *ἔργασμαι*· πάντες οἱ ἀνωτέρω τύποι ἀπαντῶσι μετ' ἀμφοτέρων τῶν ἐννοιῶν, ἐνεργ. δηλ. καὶ παθητ.· ἀλλ' ὅμως οἱ παθητ. μέλλ. α' *ἐργασθήσομαι* καὶ ἀόρ. α' *εἰργάσθην* ἀείποτε ἐν παθ. ἐνν.· ἀποθ. (*ἔργον*)· ἐργάζομαι, εἶμαι ἀπασχολημένος, ἀρχίζω ἐργασίαν || κυρ. ἐπὶ γεωργῶν· *τὸ χρῆμ' ἐργάζεται* = τὸ πρᾶγμα ἐργάζεται (τ. ἔ. «ἡ δουλιὰ προχωρεῖ»).— **II** μτβ. ἀπεργάζομαι, κάμνω, ἐκτελῶ, ἐπιτελῶ, ἐπεξεργάζομαι, φέρω εἰς πέρας, συμπληρῶ. 2) κατεργάζομαί τι : *ἐργάζομαι χρυσὸν*=κατεργάζομαι χρυσόν, κατασκευάζω τι ἐκ χρυσοῦ. 3) κερδίζω ἐργαζόμενος. 4) κάμνω, οἰκοδομῶ, κατασκευάζω || ὡσ. παράγω, γεννῶ, προξενῶ. — **III** ἐργάζομαι τέχνην, ἀσκῶ ἐπάγγελμα. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἔργον*].

ἔργᾰθον, ἐπ. ἀντὶ *εἴργαθον*, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *εἴργω*· ἀπρφ. *ἐργᾰθεῖν*.

ἐργᾰλεῖον, ἰων. **ἐργαλήιον,** τὸ (*ἔργον*)· ἐργαλεῖον, ὄργανον.

ἐργαξῇ, δωρ. ἀντὶ *ἐργάσει*, β' ἐν. μέλλ. τοῦ *ἐργάζομαι*.

ἐργᾰσείω, ἐφετικὸν τοῦ *ἐργάζομαι*· ἐπιθυμῶ νὰ ἐργασθῶ, μελετῶ νὰ κόμω τι, σκοπεύω νά..

ἐργᾰσία, ἡ (*ἐργάζομαι*)· ἐργασία, «δουλιά», κόπος, μόχθος, λατ. **labor** || ὁ μόχθος τῆς ἡμέρας, καθημερινὴ ἀσχολία, ἐνασχόλησις || *ἐργασίαν δὸς*+ ἀπρφ. = λάβε τὸν κόπον νὰ κάμῃς τι — **II** κατασκευή, οἰκοδομή || γεωργικὴ καλλιέργεια || *ἐργασία μετάλλων*=κατεργασία μεταλλευμάτων. 2) τεχνικὴ ἐξάσκησις, «μαστοριά», τέχνη πανουργία || ὡσ. ἔργον τέχνης. 3) κέρδος, τὰ κέρδη, ὄφελος, συμφέρον.

ἐργάσιμος, *ον* (*ἐργάζομαι*)· ἐπιδεκτικὸς κατεργασίας, ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐργασίαν || ἐπὶ χώρας, καλλιεργήσιμος.

ἔργασμαι, ἰων. ἀντὶ *εἴργασμαι*, πρκ. τοῦ *ἐργάζομαι*.

ἐργαστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐργάζομαι*· *δεῖ τινα ἐργάζεσθαι*=πρέπει νὰ ἐργάζηταί τις.

ἐργαστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἐργάζομαι*)· ὁ ἐργάτης, γεωργός.

ἐργαστήριον, τὸ (*ἐργάζομαι*)· τόπος ἐν ᾧ γίνεται ἐργασία, ἐργαστήριον, ἐργοστάσιον, ἐμπορικὸν κατάστημα.

ἐργαστικός, *ή, όν* (*ἐργάζομαι*)· κατάλληλος πρὸς ἐργασίαν, ἐργατικός, φίλεργος, πολυάσχολος.

ἐργᾰ́της, *-ου,* ὁ (*ἔργον*)· ὅ,τι καὶ νῦν, «ἐργάτης», ὁ ἐργαζόμενος, γεωργός, γεωπόνος || ἐπαγγελματίας.— **II** ὡς ἐπίθ ἐργατικός, δραστήριος, φιλόπονος.

ἐργᾰτικός, *ή, όν* (*ἐργάζομαι*)=*ἐργαστικὸς* (ὃ βλ.).

ἐργᾰτῖνης, *-ου,* ὁ=*ἐργάτης* (ὃ βλ.).

ἐργᾰτῐ́ς, *-ίδος,* θηλ. τοῦ *ἐργάτης*· ἡ ἐργαζομένη, ἐργάτρια, μισθωτὴ ἐργάτρια (ἐπὶ μισθῷ ἐργαζομένη).— **II** ὡς ἐπίθ. ἐργατική..

ἔργμα, *-ατος,* τό=*ἔργον*· ἔργον, πρᾶξις.

ἕργμα, *-ατος,* τό (*εἴργω* + *ἕρκος*)· φράγμα, περίφραγμα.

ἐργνύω καὶ **-νῡμι,** ποιητ. ἀντὶ *εἴργω, ἔργω*· ἐγκλείω, περιφράττω.

ἐργο-δότης, *-ου,* ὁ (*ἔργον*+*δίδωμι*)· ὁ παρέχων ἐργασίαν (ἀντίθ. τῷ *ἐργολάβος*).

ἐργο-λᾰβέω· ἀναλαμβάνω τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου ἐπὶ ἀμοιβῇ || συμβάλλομαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός || *ἐργολαβεῖν ἀνδριάντας* = **statuas conducere faciendas.** Ἐκ τοῦ

ἐργο-λᾰ́βος, *ον* (*ἔργον*+*λαβεῖν*)· ὁ συμβαλλόμενος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός, ὁ ἀναλαμβάνων ἔναντι ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου || ὡς οὐσ *ὁ ἐργολάβος* ἀντίθ. τῷ *ἐργοδότης*, λατ. **conductor, redemptor.**

ἔργον, τό (**ἔργω* = *ἔρδω*)· ἔργον, ἐργασία || *τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε* = «κύτταζε τὴ δουλιά σου». 2) Ἐν τῇ Ἰλιάδι κατὰ τὸ πλεῖστον *ἔργα* = πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις, πράξεις, κατορθώματα, ἐν πολέμῳ || ἐν ᾧ ἐν τῇ Ὀδυσ., γεωργικὰ ἔργα, βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις || καλλιεργημένοι ἀγροί || *ἔργα Ἰθάκης* = οἱ ἀγροὶ τῆς Ἰθάκης || *ἔργα βοῶν*=αἱ ὑπὸ τῶν βοῶν ἀροτριούμεναι ἐκτάσεις (παρὰ Βιργιλ. **boum labores**) || *ἔργα γυναικῶν* = γυναικεῖα ἐργόχειρα, κυρ. προϊόντα ὑφαντουργίας || καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐνασχολήσεων : π. χ. *θαλάσσια ἔργα*=ἁλιευτικαὶ ἐνασχολήσεις ἢ καθόλου σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν θάλασσαν || μτγν. ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ ἔργα καὶ αἱ ἀσχολίαι, π. χ. μεταλλευτικαὶ κ. ἄ. 3) βαρὺ ἔργον, σκληρὰ ἐργασία. 4) συχν. παρ' Ὅμ. ἀντίθ. τῷ *ἔπος*, δηλ. πρᾶξις καὶ οὐχὶ λόγοι μόνον.— **II** εἰδικαὶ περιφράσεις παρ' Ἀττ. : *ἔργον ἐστὶ* μετ' ἀπρφ. = εἶναι δύσκολον ἔργον νά... || *σὸν ἔργον ἐστὶ* μετ' ἀπρφ. — «δική σου δουλιὰ εἶναι» νά..., εἰς σὲ ἀνήκει νά... || *ἔργα παρέχω τινί* = *πράγματα παρέχω τινί* — προξενῶ (παρέχω) εἴς τινα ἐνοχλήσεις (βάσανα).

Ἔτυμ.: *ἔργον*, Ἀργ. Κρητ. Συρ. κ. ἄ. **Fέργον**, Ἠλ. **Fάργον** (πρβλ. Ἡσυχ. «Λακ. *γᾶFεργός*· *σὺ μισθωτός*» τ. ἔ. *γεωργός*), πρβλ. παλ-γερμ. **werc, werah,** παλ-σαξ. **werk,** παλ-Norr. **verk**· *ἐργάνη* (=ἡ φιλόπονος, ἐργατική, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

ἘΡΓΩ (Α)· παρ' Ὁμ. κατὰ τὸ πλεῖστον **ἐέργω,** ἐπ. τύποι ἀντὶ τῶν ἀττ. **εἴργω** ἢ **εἵργω**· μελ. *ἕρξω* ἢ *εἴρξω*· ἀόρ. α' *εἶρξα*· πρκ. *ἔεργμαι*, γ' πληθ. *ἔρχαται*· ὑπερσ. *ἐέργμην*, γ' πληθ. *ἔρχατο* ἢ *ἐέρ ατο*· μτχ. παθ. ἀορ. α' *ἐρχθείς*· ἐγκλείω, περιορίζω || *ἐντὸς ἐέργειν*=κλείειν ἐντός, ἐγκλείειν, περικλείειν || *γέφυραι ἐεργμέναι*=ἠσφαλισμέναι, στερεαί, καλῶς κατεσκευασμέναι, ὡς τὸ *ἐζευγμέναι*.— **II** κλείω ἔξω, ἀποκλείω ἢ παρακωλύω, ἐμποδίζω ἀπό τινος πρᾶγμ. || ὡσ. ἐμποδίζω, συγκρατῶ, τινα ἀπό τοῦ νὰ πράξῃ τι.—Μέσον, συγκρατῶ ἐμαυτόν ἀπό τι, ἀπέχομαί τινος, ἀπέχω ἀπό τι.

Ἔτυμ.: *ἔργω, ἐράθω* (τ. ἔ. **Fεργ-**) *ἤέργω* (*ἐΡέργω*), γ' πληθ. πρκ. *ἔρχαται*, γ' ἐν. πρτ. *ἤέργνυ*, ἀττ. *ἔργω* (σπαν.), *εἴργω*, τραγ. *εἰργάθω*, πρτ. *ἀπ-είργον, κατ-είργον*, μέλ. *συν-έρξω*, ὡρ. μέλ. *ἕρξω*, ἰων. *ἔργω, ἐργνυμι*· ἀττ. *εἰρκτή*, ἰων. *ἐρκτή*· ἀττ. *εἱργμός*· ἰαπ. ῥ. ***verg-***· δὲν φαίνεται νὰ ἀνήκῃ ἐνταῦθα τὸ λατ. **urgeo.**—Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ *εἴργω* (= ἀποκλείω, πρβλ. *ἀπείργω*) καὶ *εἴργω, εἴργνυμι* (πρβλ. *καθείργνυμι*=ἐγκλείω) φαίνεται μᾶλλον ἐξεζητημένη· ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ δασέος καὶ ψιλοῦ πνεύματος ὀφείλεται μᾶλλον εἰς φωνητικοὺς λόγους καὶ *ἐξαρτᾶται* ἀπὸ τοὺς ἑκάστοτε γειτνιάζοντας φθόγγους.

***ΕΡΓΩ** (Β)· πράττω ἔργον, ἐργάζομαι, ἀπηρχαιωμένος ἐνεστ., ἀντὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐν χρήσει ὁ ἐν. *ἔρδω*· ἐντεῦθεν (δηλ. ἐκ τοῦ *ἔργω*) οἱ χρόνοι : μελ. *ἕρξω*, ἀόρ. *ἔρξα*, πρκ. *ἔοργα*, ὑπερσ. *ἐώργειν*, οἵτινες ἐμφανίζονται ὡς χρόνοι τοῦ *ἔρδω*. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ἔργον*].

Ἔτυμ.:**ἔργω*,μελ. *ἕρξω*, ἀόρ. ὁμ. *ἔρξα*, πρκ. *ἔοργα*· *ἔρδω* ⟨**Fερζδω*, **verg-jo*=παλ-σαξ. **wirkin,** παλ-γερμ. **wirch(l)n**· ποιητ. *ἔργμα*.—*ῥέζω* ⟨**Fραζω* (κατ' ἐπίῤῥασιν τοῦ **Fεργ-**)· ἐκ τοῦ *ῥέζω* ἐσχηματίσθη μέλ. *ῥέξω*, ἀόρ. *ἔρρεξα, ἔρεξα* (κατά τινας ὁ ἀόρ. *ἔρεξα* ⟨**ἔερξα* (κατὰ μετάθεσιν φθόγγων) ⟨**ἔFερξα*)· ὁμηρ. *ἄρεκτος*.— *ἐργάζομαι*, Ἀργ., Κρητ. **Fεργάζομαι**, ἀττ. πρτ. *εἰργάζόμην* (πρβλ. πρκ. *εἴργασμαι*) καὶ *ἠργαζόμην*· *ἐργάτης* (κατά τινας ἀντὶ **ἐργότης* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἐργάζομαι*· πρβλ. Βοιωτ. **Fεργοτίων** ἐκ τοῦ **Fεργότᾱς*), *ἐργαστήρ, ἐργαστήριον*⟩ λατ. **ergast-ulu-m**· *ὄργανον*· *ὄργια*· *ὀργιάζω*· ἀττ. *ὀργεών*, ποιητ. *ὄργε*

ών, -ῶνος ἐόργη κλπ.· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. verg- (=δρᾶν).

ἐργ-ώδης, ες (*ἔργον*+*εἶδος*)· ἐπίπονος, ὀχληρός, κοπιώδης.

ἔρδεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἔρδω*.

῞ΕΡΔΩ, μελ. *ἔρξω* κλπ., ὁλ. **῾ἔργω*· ἐργάζομαι, πράττω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ. *κακὰ ἔρδω τινὰ* ἢ ἀπολ. *ἔρδω τινὰ* = προξενῶ κακά εἴς τινα, κακοποιῶ τινα. 2) ὡς τὸ λατ. **sacra facere,** *ἱερὰ ἔρδω* = προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω ‖ μτγν. καὶ ἄνευ τοῦ *ἱερὰ* ἢ *θυσίας*, ὡς τὸ λατ. **facere** ἢ **operari.** [διὰ τὴν ἐτυμολ. ὁλ. *ἔργον*].

ἐρεβεννός, *ή, ὀν* (῾*Ἔρεβος*)· σκοτεινός, ζοφερός.

῾Ερέβεσφι, ῾Ερέβευσφι, ὁλ. ἐν λ. ῾*Ἔρεβος*.

῾ΕΡΕ῾ΒΙΝΘΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, κοιν. «ρεβίδι», (λατιν. cicer.).

῾*Ετυμ.*: πρβλ. *δροβος* (=«βίκος») ‹**῾*ἔροβος*, λατιν. ervom (βίκος) ‹**῾ere(g)vom* ἢ **῾ero(g)vom.*— παλγερμ. **araweiz, arwiz,** γερμ. **Erbse**· ἡ καταλ. *-νθος* εἰς τὰ ὀνόμ. φυτῶν δὲν εἶναι ἑλλην. (πρβλ. καὶ ῾Ησυχ. *«λέβινθοι· ἐρέβινθοι»*, *«ὀβόλινθοι· ἐρέβινθοι»*, *ἀψίνθιον* κλπ.

ἐρεβο-δῑφάω (*ἔρεβος*+*διφάω*)· ψηλαφῶ «πασπατεύω» εἰς τὰ σκοτεινά.

ἐρεβόδεν, ἐπίρ.· ἐκ τοῦ ἐρέβους, ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν γῆν σκότους. ῾Εκ τοῦ

῾Ερεβος, τό, γεν. *-εος*, συνηρ. *-ους*, ἰων. *῾Ερέβευς*, *῾Ερέβευσφιν*.—Τὸ ἔρεβος (λατ. **Erebus**), τόπος ὑποχθονίου σκότους, ὑπεράνω τοῦ ἔτι βαθύτερον κειμένου ῾Ἅιδου.

῾*Ετυμ.*: *ἔρεβος* ‹ἰαπ. **(e)regvos, *(e)regves*· ἐπικ. *ἐρεβεννὸς* (‹**-εσ-νο-ς*)· ποιητ. *ἐρεμνὸς* (‹**ἔρεβ νο-ς*)· πρβλ. σανσκρ. **rájas-, erek-**.

῾Ερεβόσδε, ἐπίρ.· εἰς τὸ ῾Ερεβος.

ἐρεείνω, ὡς τὸ *ἔρομαι*· ἐρωτῶ ‖ μετ' αἰτ. προσ., ἐρωτῶ περί τινος, διά τινα ‖ τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσ. *ἐρεείνομαι*.— [*ἐρεείνω* ‹**῾*ἐρεF-είνω*· πρβλ. *ἐρευνάω*· ὁλ. καὶ *ἐρέω*].

ἐρεθίζω, δωρ. *-ίσδω*· μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἀόρ. α' *ἠρέθισα*, μτγν. *-ιξα* (*ἐρέθω*)· ἐξερεθίζω, παροξύνω εἰς ὀργήν, προκαλῶ, ἐξοργίζω.— **II** μτγν. ἐξάπτω, διεγείρω ‖ *φῦσαλος ἐρεθιζόμενος* = σπινθὴρ («σπίδα») ἀναρριπιζάμενος. ῾Εξ αὐτοῦ τὸ

ἐρέθισμα, *-ατος*, τὸ (*ἐρεθίζω*)· ἐρεθισμός, διέγερσις.

῾ΕΡΕ῾ΘΩ, ὡς τὸ *ἐρεθίζω*· ἐξερεθίζω, ἐξοργίζω ‖ ἐγείρω, αὐξάνω.

῾*Ετυμ.*: *ἐρέθω, ἐρεθίζω, δροθύνω* κατά τινας προέρχονται ἐκ τῆς ῥ. τοῦ *ὄρνυμι* (λατ. **orior**) ἐπεκτεταμένης δι' ἑνός *-dh-*.

῾ΕΡΕΙ῾ΔΩ, μέλ. *ἐρείσω*· ἀόρ. α' *ἤρεισα*.— Παθητ. ἀόρ. α' *ἠρείσθην*· πρκ. *ἐρήρεισμαι*· γ' ἐν. ὑπερσ. *ἠρήρειστο*· κάμνω τι νὰ ἀκκουμβήσῃ ἐπί τινος ἄλλου, στηρίζω τι ἐπὶ ἄλλου, ἐπακκουμβῶ ‖ ὄθαν, ὀλίβω, πιέζω, ὠθῶ, ἐπισπεύδω, βιάζω τινὰ ἐναντίον τινός ‖ *ἐρείδω πληγὴν* = ἐμπήγω τι καὶ δημιουργῶ τραῦμα. 2) στυλώνω, ὑποστηρίζω, ἐνισχύω, ἀνέχω, ὑποβαστάζω ‖ γεν., στερεώνω, θεμελιώνω, φυτεύω. 3) πιέζω τι ἰσχυρῶς. 4) ἐκσφενδονίζω. 5) ἐπὶ στοιχημάτων, στοιχηματίζω, καταθέτω τι ὡς ἐγγύησιν διὰ στοίχημα, τὸ ὁποῖον ἔβαλα μὲ κάποιον, λατιν. deponere.— **II** ἀμτβ. στηρίζομαι, ἀκκουμβῶ ‖ ἐπιτίθεμαι ‖ *ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι*=στηριζόμεναι ἡ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης, ἐπισωρευόμεναι (ἡ μία ἐπὶ τῆς ἄλλης)‖ παρ' Ἀττ. ἐπιτίθεμαι κατά τινος, «τοῦ ῥίχνομαι». 2) «πέφτω μὲ τὰ μοῦτρα» εἰς ἐργασίαν τινά ‖ *ἔρειδε* = «ρίξου (πέσε μὲ τὰ μοῦτρα) στὸ φαγί».— **III** Παθητ. καὶ μέσ. στηρίζομαι, ἀκκουμβῶ, ἐπί τινος (κυρ. στυλώνω, ἐμαυτόν ἐπί τινος) ‖ ἀπολ. ἐν τῇ μτχ. μέσ. ἀορ. α' *ἐρεισάμενος* = σταθεὶς στερεῶς, πατήσας στερεά, λαβὼν ἀκλόνητον δέσιν· *οὔδεϊ χαῖται ἐρηρέδαται* (γ' πληθ. πρκ.) = αἱ κόμαι των ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους (ἔφθανον μέχρι τοῦ ἐδ., «ἔπεφταν χάμω»). 2) εἶμαι καλὰ στερεωμένος (ἐμπεπηγμένος)· *λᾶες ἐρηρέδαται*=οἱ λίθοι ἵσταντο στερεῶς ἐμπεπηγμένοι. 3) ἐν τῷ μέσῳ, συναγωνίζομαι, ἀμιλλῶμαι, μάχομαι.

῾*Ετυμ.*: *ἐρείδω*, πρκ. *ἤρεικα* καὶ μτγν. *ἐρήρεικα*, παθ. πρκ. *ἐρήρεισμαι, ἤρεισμαι*· *ἔρεισμα*, πρβλ. *ἀντηρίς, -ίδος* (βλ. λ.), λατ. **rĭdica,** τὰ ὁμηρ. γ' πληθ. πρκ. *ἐρηρέδαται* καὶ ὑπερσ. *ἐρηρέδατο* εἶναι ἦττον ὀρθοὶ ἀρχαῖοι τύποι ἀντὶ τῶν ὀρθοτ. *ἐρηρίδαται, ἐρηρίδατο*.

῾ΕΡΕΙ῾ΚΗ, ἡ· θάμνος φρυγανοειδής, κοινῶς «ἀρείκι, ρείκι», λατ. **erica.** [*ἐρείκη* ‹**῾*Ϝερεικα*· παλ - ἰρλ. **froech** (‹Κελτ. **῾*vroiko-s*, πρβλ. δημοτ. λατ. **bruga,** **῾*brugaria*› Γαλλ. **bruyère**), Gall. **grūg**].

῾ΕΡΕΙ῾ΚΩ, μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἤρειξα*· θραύω, σχίζω, ξεσχίζω ‖ *ἐρεικόμενος περὶ δουρὶ*=σχιζόμενος, κομματιαζόμενος ἀπὸ τὸ δόρυ, κυρ. διατρυπώμενος ὑπ' αὐτοῦ.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ ἀορ. β' *ἤρικον*· ῥήγνυμαι, θραύομαι, διασχίζομαι, κομματιάζομαι.

῾*Ετυμ.*: *ἐρείκω*, παθ. πρκ. *ἐρήριγμαι*, ὁμηρ. ἀόρ. *ἤρικε*· σανσκρ. **rikhátī** (χαράσσω), Λιθ. **rẽkti** (κόπτω ἄρτον), **raĩky'ti** (=κόπτω «φέτες ψωμί»), παλ-γερμ. **riga** (σειρά), ἀγγλοσαξ. **rāw, rōew** (‹ἰαπ. **῾*roiq-va*), ἀγγλ. **row** (σειρά)· ἰαπ. ῥ. **῾(e)reiq-**· λατ. **rima** κατά τινας ‹**῾*reik-smā*› ἢ **reik-mā**, *ἐρείκω*.

ἔρειο, ἐπ. ἀντὶ *ἔρεο, ἔρου*, Προστ. τοῦ *ἔρομαι*.

ἐρειοί, οἱ· λέξις ὑβριστικὴ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις.

ἐρείομεν ἐπ. ἀντὶ *ἐρέωμεν*, α' πληθ. ὑποτ. τοῦ *ἐρέω*.

ἐρείπιον, τὸ (*ἐρείπω*)· τὸ πεπτωκός, τὸ ἐναπομεῖναν μετὰ τὴν πτῶσιν (καταστροφὴν) ‖ συν. ἐν τῷ πληθ. *ἐρείπια*: *ναυτικὰ ἐρείπια*=ναυάγια, ὑπολείμματα ναυαγίου ‖ *νεκρῶν ἐρείπια*=πτώματα, λείψανα, «ψοφίμια» ‖ *πέπλων ἐρείπια* = ράκη, τεμάχια ἐνδυμάτων.

῾ΕΡΕΙ῾ΠΩ, μέλ. *ἐρείψω*· ἀόρ. α' *ἤρειψα*. — Παθ. ἀόρ. α' *ἠρείφθην*· πρκ. *ἐρήριμμαι*. — καταρρίπτω, καταβάλλω, κατασχίζω, κατεδαφίζω, κατακρημνίζω, καταστρέφω ‖ *ἐρείπει γένος θεῶν τις*=κάποιος δεὸς κατακρημνίζει (συντρίβει) τὴν φυλὴν («γενιὰ») των.— Παθητ. κατακρημνίζομαι, πίπτω εἰς ἐρείπια: *τεῖχος ἐρέριπτο* (ἐπ. ὑπερσ. ἀντὶ *ἐρήριπτο*). — Παρὰ Πινδ. μτχ. παθ. ἀορ. β' *ἐρῖπείς*, δοτ. *ἐριπέντι* = πεσών, πεσόντι.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ ἀορ. β' *ἤρῐπον*, ἐπ. *ἔρῐπον*, πρκ. β' *ἐρήρῐπα*· καταπίπτω, σκοντάπτω ‖ πίπτω πρηνής.—[πρβλ. ποιητ. *ἐρίπνη* (=κατωφέρεια, πλευρά)· *ἐρείπιον*· λατ. **ripa**· ἐξ ἰαπ. ῥ. **῾(e)reip.**].

ἐρεῖσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐρείδω*.

ἐρεισθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐρείδω*.

ἔρεισμα, *-ατος*, τὸ (*ἐρείδω*)· τὸ στήριγμα, ὑποστήριγμα, κάτι τὸ ὁποῖον εἶναι στερεωμένον κάπου διὰ νὰ ὑποβαστάζῃ (ὑποστηρίζῃ) πρᾶγμά τι ‖ μτφρ. ἐπὶ προσ. *θήρων ἔρεισμα ᾿Ακράγαντος* = τὸν Θήρωνα, ὅστις ἦτο στήριγμα (στῦλος) τοῦ ᾿Ακράγαντος (ὡς τὸ λατ. **columen**).— **II** = *ἔρμα*, τ. ἑ. ὑποστήριγμα χρησιμεῦον ἵνα μὴ κλίνῃ τὸ πλοῖον πρὸς τὰ πλάγια.

ἐρείψιμος, *ον* (*ἐρείπω*)· κατερριμμένος εἰς ἐρείπια, κρημνισμένος.

ἐρειψί-τοιχος, *ον* (*ἐρείπω* + *τοῖχος*)· ὁ καταρρίπτων τοίχους.

ἐρεμνός, *ή, όν*, συγκεκομ. ἐκ τοῦ *ἐρεβεννός*· σκοτεινός, ζοφώδης, μέλας ‖ *ἐρεμνὴ φάτις* = σκοτεινὴ φήμη (ἄγνωστος ὁ διαδώσας αὐτήν).

ἔρεξα, ἀόρ. α' τοῦ *ῥέζω*.

ἐρέομαι, ἐπ. καὶ ἰων. τύπος τοῦ *ἔρομαι* (3 ὁλ.).

ἐρέπτομαι, ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.· ἐσθίω, τρώγω.

῾*Ετυμ.*: ἀβεβ. ἐτυμολ. (κυρ. σημ. ἁναρπάζω, βόσκομαι, τρώγω)· λατ. **rapio**=ἁρπάζω, πρβλ. ὡσ. λατ. **lrpex-icis** (=δίκρανον, «τσουγκράνα») › ἰταλ. **erpice,** γαλλ **herse**· πρβλ. ᾿Αλβ. **rjep** (ἁρπάζω), **rjepes** (ληστής), Λιθ. **replės**, σανσκρ. **rápah** (φυσικὸν ἐλάττωμα, ἀναπηρία), Βεδ. **raphitah** (ἀνάπηρος, δυστυχής), ᾿Ιρλ. **rap** (‹**῾*rapnó-*) (=πᾶν ζῷον ὅπερ ἕλκει πρὸς ἑαυτό), **rechl** (‹**῾*replu-*) (=ἐξαφνικὴ ἐπίθεσις, μανία)· ἰαπ. ῥ. **srep-** βλ. ἐν *ἁρπάζω*.

ἐρέπτω = *ἐρέφω*· στεγάζω, βάζω ὀροφὴν (στέγην) ‖ ἐπιστέφω.

ἐρέριπτο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐρείπω*.

ἐρέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἔρομαι*.

῾ΕΡΕ῾ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *ἐρέσω*· ἀόρ. α' *ἤρεσα*·

κωπηλατῶ.— **II** μτδτ. ἐλαύνω, κινῶ ταχέως διά κωπηλασίας ‖ μτφρ. ἐπί πτηνῶν: *πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι*=σπεύδοντες πρός τά ἐμπρός (προχωροῦντες ἐσπευσμένως) διά τῆς κωπηλασίας τῶν πτερύγων των, ἐλαυνόμενοι ὑπό τῶν πτερύγων. των (= τό τοῦ Βιργιλ. **remigio alarum**). **2)** γενικῶς, δέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν, κινῶ ταχέως.—Παθ., ἐπί τόξου, λαμβάνομαι ἀνά χεῖρας, ἐντείνομαι.— [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἐρέτης***].

ἐρέτης, -ου, ὁ (***ἐρέσσω***)· κωπηλάτης.

Ἐτυμ.: ***ἐρέτης, ἐρέσσω, ἐρέττω*** (<***ἐρέτjω**), μέλ. ***ἐρέσω*** ποιητ. ***ἐρετ-μός***, συν. πληθ. οὐδ. ***ἐρετμά***· ὁμηρ. ***εἰρεσίη***· ***ὑπ-ηρέτης***· ***ὑπ-ηρεσία***· σανσκρ. **aritrah** (κώπη), **áritram** (πηδάλιον), **aritā** (κωπηλάτης)· (ἰαπ. ***era-**), λατ. **rēmus** (<***retsmo-s**, πρβλ. παλ-λατ. **Iriresmos**), Ἰρλ. **rāme** (ἐλαφρά κώπη)· ἰαπ. ***erē-** (κωπηλατεῖν) πρβλ. ***ἄλι-ήρης*** (ὃς σχίζει τήν θάλασσαν), ***ἀμφ-ήρης, ἀμφ-ηρικός, τρι-ήρης, πεντ-ήρης***· ὁμηρ. ***εἰκόσορος***, ἀττ. ***εἰκόσορος***, ἰων. ***τριηκόντερος, πεντηκόντερος***, ἀττ. ***τριᾱκόντορος, πεντηκόντορος***· πρβλ. σανσκρ. **aratih** (ὑπηρέτης), **rātih** (ἐξυπηρετικός).

ἐρετμός, ὁ, ἡ **ἐρετμόν,** τό (***ἐρέσσω***), λατ. **remus**· κώπη· ἐν τῷ πληθ. μόνον τό οὐδ. ***ἐρετμά*** εἶναι ἐν χρήσει. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐρετμόω, μέλ. ***-ώσω***· ἐφοδιάζω μέ κώπας, κάθημαι «στά κουπιά», κωπηλατῶ.

ἐρέττω, ἀττ. ἀντί ***ἐρέσσω***.

ἘΡΕΥ'ΓΟΜΑΙ, μέλ. ***ἐρεύξομαι***, ἀποθ.· πτύω, ἐξεμῶ («ξερνῶ»), λατ. **ructare** ‖ ἀπολ. ἐρεύγομαι («ρεύγομαι», ἐκπέμπω διά τοῦ στόματος ἀέρα ἐκ τοῦ στομάχου), λατ. **ructare**. **2)** μτφρ. ἐπί τῆς θαλάσσης, ἐκσπῶ ἐκ βάθους, ἀφροὺς, θραύομαι ἐπί τῶν βράχων καί ἀφρίζω.— **II** ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. β' ***ἤρυγον***, ἀπρφ. ***ἐρύγεῖν***, μτχ. ***ἐρυγών***· μυκῶμαι («μουγγρίζω»), βρυχῶμαι, ὠρύομαι.

Ἐτυμ.: ***ἐρεύγομαι, ἐρυγγάνω***· ***ἐρυγή***· λατ. **ē-rū-gō, ructo**, παλ-γερμ. **itruchen**, λιθ. **raugmi, rugin**· ἰαπ. ῥ. ***(e)reug-**· πρβλ. καί λατ. **rumen, rum** (οἰσοφάγος).— ὁμηρ. μτχ. αἰτ. ***ἐρυγόντα***· ὁμηρ. ***ἐρύγμηλος*** (βλ. λ.)· ***ἐρυγήτωρ*** (=***βοητής***· Ἡσυχ.), λατ. **rugio** (ἰαπ. ῥ. ***rug-**) ἑλλ. ***ῥύζειν, ὠρυγή, ὠρῡγμός, ὤρῡγμα*** (βλ. λ. λ.)· βλ. ***ὠρύομαι***.

ἐρευδέδᾰνον, τό· τό ἐρυθρόδανον, «ριζάρι». Ἐκ τοῦ

ἐρευδέω, μέλ. ***-ήσω***· ἐρυθριῶ, κοκκινίζω. Ἐκ τοῦ

ἔρευδος, -εος, τό· ἐρυθρότης, «κοκκινάδα», ἐρύθημα. Ἐκ τοῦ

ἘΡΕΥ'ΘΩ, μέλ. ***ἐρεύσω***· κάμνω τι ἐρυθρόν, τό χρωματίζω κόκκινον.

Ἐτυμ.: ***ἐρεύθω***· ***ἔρευθος***· ***ἐρευθιάω, ἐρευθέδανον*** (καί ***ἐρυθρόδανον***)· σανσκρ. **rō'hitah** (h(ah), Ζενδ. **raoidita-** (ἐρυθρός, ἐρυθρωπός), ἀγγλοσαξ. **réod** (ἐρυθρός), Γοτθ. **gariuds** (ἔντιμος, κυρ. ὅστις εὐκόλως ἐρυθριᾷ), Λιθ. **raūsvas** (<***reudh-s**) = ἐρυθρωπός, ὑπέρυθρος· ἰαπ. ***(e)reudh-**.— ***ἐρυθρός***· ***ἐρυθριάω***· ***Ἐρυθραί*** (πρβλ. γερμ. **Rothenburg**), ***Ἐρυθῖνοι***· ***ἐρυθρός***=λατ. **ruber**, παλ-σλαυ. **rŭdrŭ**, ἰαπ. ***(e)rudhro-s**, σανσκρ. **rudhirāh** (***rudhəro-s**) = ἐρυθρός, αἱματηρός, **rudhirám** (αἷμα), εἶτα σανσκρ. **rōdhrah lōdhráh** (=**symplocos racemosa**), εἶδος δένδρου, τοῦ ὁποίου ὁ φλοιός παράγει ἐρυθράν κόνιν· ἰαπ. ***(e)rudh-** (ἐν τῷ λατιν. **rubor** <***rudhōs** = ἐρύθημα), παλ-γερμ. **rotamo** (<***rudhmen**=ἐρύθημα), παλ-σλαυ. **rŭdéti sę** (=λατ. **rubēre**, παλ-γερμ. **rotēn**)=ἐρυθραίνω.—πρβλ. προσέτι ἰαπ. **(e)roudho-s** ἐν τῷ σανσκρ. **lōhāh** (<***rōdhā-**) = ὑπέρυθρος· λατ. **rūfus** (ξανθός, πυρρός), ὁμηρ. **rofu**, Ἰρλ. **ruad**, Γοτθ. **raups**, παλ-γερμ. **rot** (ἐρυθρός), Λιθ. **raūdas, raudónas** (ἐρυθρός), **raudá** (ἐρυθρόν χρῶμα), παλ-σλαυ. **rudŭ** (ἐρυθρός), λατιν. **rōbus, rōbeus, rōbius** (ἐρυθρός) (ἅτινα συνδυάζουσιν ἐν ἑαυτοῖς τό διαλ. ***rōfos** καί τό λατ. ***rōbos** <ἰαπ. ***rōbhos** (= σκοτεινός), **rōbīgō** (σκωρία)· ἑλλ. ***ἐρυσίβη*** (= σκωρία), ***ἐρυσί-πελας*** (<***ἐρυσσι-**), ἀγγλοσαξ. **rust**, παλ-γερμ. **rost** (<***rudhsto** = σκωρία), παλ-σλαυ. **rŭžda**, λιθ. **rūdis**, λεττ. **rūsa** (<**rūdhsā** = σκωρία), σανσκρ. (γραμμ.) **lōstam** (σκωρία σιδήρου) καί λατ. **russus** (<***rudh-so-s**), παλ-γερμ. **ros(a)mo** (<***rudh-smen**=σκωρία), Λιθ. **rūsvas** (<***rudh-s-**) = ὑπόφαιος· ἡ ἰαπ. ῥ. ***ereudh-** εἶναι ἐπέκτασις τῆς ἰαπ. ῥ. ***ereu-**, ἥτις εἶτα ἔγινε ***ereu-l*** ἐν τῷ λατ. **ru-l-ilus** (ὑπέρυθρος) (<**ru-lə-ro-s** μετ' ἀνομοιώσεως τοῦ **r-r** εἰς **r-l**).

ἔρευνα, -ης, ἡ (***ἐρέω***)· ἀναζήτησις, «ἔρευνα». Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐρευνάω, μελ. ***-ήσω*** (***ἔρευνα***)· ἐρευνῶ, ἀναζητῶ τι, ζητῶ νά εὕρω τι ‖ ἐξετάζω, ἀνερευνῶ. **2)** μετ' ἀπρφ. ζητῶ νά πράξω τι, ἐπιχειρῶ νά πράξω τι. [διά τήν ἐτυμολ. βλ. ***ἐρέω***]. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐρευνητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ἐρευνάω***· ***δεῖ τινα ἐρευνᾶν***.

ἐρεῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐρεύθω***.

ἘΡΕ'ΦΩ, μελ. ***-ψω***· ἀόρ. α' ***ἤρεψα***· καλύπτω διά στέγης.— **II** καλύπτω διά στεφάνου, στέφω, ἐπιστέφω ‖ κοσμῶ διά στεφάνων ἀνθέων. — μέσον, στέφω ἐμαυτόν.— [***ἐρέφω*** καί ***ἐρέπτω***· ὁμηρ. ***ὑψηρεφής***· ***ὄροφος***· ***ὀροφή***· ἰαπ. ῥ. ***(e)redh-**].

ἐρέχθω· σχίζω, διαρρηγνύω, συντρίβω.— Παθητ.: ***ναῦς ἐρεχθομένη ἀνέμοισι***—ἐκσφενδονιζομένη (φερομένη) τῇδε κάκεῖσε ὑπό τῶν ἀνέμων (τῆς τρικυμίας), «καραβοτσακισμένο πλοῖο».

Ἐτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας πρβλ. σανσκρ. **ráksas** (ὀδύνη, ὀλέθριον πνεῦμα), Ζενδ. **rašah-** (βλάβη)· ἰαπ. ῥ. **(e)reḱp**· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ ἴλλ. ***ἐρέγματα***, ἀλλ' ἀβασίμως.

ἔρεψα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἐρέφω***.

ἐρέω (Α), ἰων. καί ἐπ. ἀντί ***ἐρῶ***.

ἐρέω (Β), ἐπ. ἐνεστ. ἀντί ***ἔρομαι***· ἐρωτῶ.

Ἐτυμ.: ***ἐρέω*** τ. ἔ. ***ἐρέFω***, πρβλ. αἰολ. ***ἐρεύω*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἔρευε· ἐρεύνα»***.—***ἐρέομαι*** καί ***εἴρομαι*** (<***ἐρFομαι**), ὁμηρ. μέλ. ***εἰρήσομαι***, ἀττ. ***ἐρήσομαι*** (***ἐρF-**), ἀορ ὁμ. καί ἀττ. ***ἠρόμην***, ἀπρφ. ***ἐρέσθαι***· πρωταρχ. ἀθέματος κλίσις ***ἔρευμι, *ἔρῦμεν, *ἐρFεντι, *ἐρῦμαι***, ἐξ ὧν θεματική κλίσις ***ἐρεFω, *ἐρFομαι***, πρβλ. Κρητ. ***ἐρευταί*** (= ζητηταί, πράκτορες ἐν ἐπιγρ.), ***ἐρευνάω, ἔρευνα***, ποιητ. ***ἐρεείνω*** (<***ἐρεF-εινω**), ἰων. ***εἰρωτάω***, ἀττ. ***ἐρωτάω*** (<***ἐρF-ωτ-**). Ἰαπ. ῥ. ***(e)reu-**.

ἐρημάζω, μελ. ***-σω*** (***ἐρῆμος***)· ὀφίνομαι μόνος (ἔρημος), εἶμαι μόνος, ὑπάγω μόνος· ἰων. πρτ. ***ἐρημάζεσκον***.

ἐρημαῖος, α, ον, ποιητ. ἀντί ***ἐρῆμος***.

ἐρημία, ἡ (***ἐρῆμος***)· ἐρημία, μοναξιά, «ἐρημιά».— **II** μόνωσις, ἀπομόνωσις: ἐπί τόπων, ἡ ἐρήμωσις τόπου, ἡ λεηλασία, κατεδάφισις τόπου (λατ. **vastitas**) ‖ ἐπί προσώπων, ἀπομόνωσις, ἐγκατάλειψις. **2)** γενικῶς, ἔνδεια, ἔλλειψις, ἀπουσία ‖ ὡσ. ἀπαλλαγή ἀπό συμφορᾶς τινος.

ἐρημιάς, -άδος, ἡ· μεμονωμένη (ἀπομεμονωμένη, ἐρημική) λάτρις (***ἐπί κόρης ἀφιερωσάσης τήν παρθενίαν αὐτῆς τῇ Ἀρτέμιδι***).

ἐρημο-κόμης, -ου, ὁ, ἡ (***ἐρῆμος***+***κόμη***)· ὁ στερούμενος κόμης.

ἐρημο-λάλος, ον (***ἐρῆμος***+***λαλέω***)· ὁ λαλῶν (τερετίζων, ἐπί τέττιγος) ἐν τῇ ἐρήμῳ.

ἐρημο-νόμος, ον (***ἐρῆμος*** + ***νέμω***) καί ***ἐρημόνομος***· ὁ βόσκων (ζῶν, συχνάζων) εἰς τάς ἐρήμους.

ἐρημό-πολις, ι, γεν. ***-ιδος*** (***ἐρῆμος***+***πόλις***)· ὁ ἐστερημένος τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, ὁ ἀπολέσας τήν πατρίδα του.

ἘΡΗ˜ΜΟΣ, η, ον καί **-ος, -ον**· ἀττ. **ἔρημος**· ἐπί τόπων, ἔρημος, μοναχικός, ἀπομεμονωμένος ‖ ἐπί προσώπων, μονήρης, ἐγκαταλελειμμένος ‖ ὡσ. ἀβοήθητος. **2)** μετά γεν., ὁ ἐστερημένος τινός πράγμ., ὅστις δέν ἔχει τι (διότι τοῦ τό ἀφήρεσαν), ἐγκαταλελειμμένος ὑπό τινος: ***στέγαι φίλων ἔρημοι***.— **II** ὡς οὐσ. ***ἔρημος*** (ἐνν. ***γῆ*** ἢ ***χώρα***), ἡ=τόπος ἔρημος, «ἔρημος» ὅπως καί νῦν λέγεται.— **III** ***ἐρήμη*** (ἐνν. ***δίκη***), ἡ δίκη, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος δέν ἐμφανίζεται, ὁπότε δικάζεται ***ἐρήμην***: ***ἐρήμην δίκην εἶλον***=ἐκέρδισα τήν δίκην μή παρουσιασθέντος τοῦ ἀντιδίκου ‖ ***ἐρήμην*** (***δίκην***) ***ἅφλον***=κατεδικάσθην μή ἐμφανισθείς εἰς τήν δίκην καί δικασθείς ἐρήμην.

Ἔτυμ. : δμηρ. **ἐρήμος**· ἀττ. **ἔρημος**· **ἐρημία**· **ἐρημόω**· βλ. **ἀραιός** καὶ **ἠρέμα**.

ἐρημοσύνη, ἡ· ἐρημία. Ἐκ τοῦ

ἐρημόω, μέλ. **-ώσω** (**ἔρημος**)· ἐρημώνω, καθιστῶ τι ἔρημον, γυμνώνω, λεηλατῶ, καταστρέφω. 2) μετὰ γεν. πράγμ., ἀποστερῶ τινά τινος.—Παθητ. στεροῦμαι, ἀποστεροῦμαι, τινος.— **II** ἀφίνω, ἐγκαταλείπω, τι.—Παθητ. ἀφίνομαι, ἐγκαταλείπομαι, μόνος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρήμωσις, **-εως,** ἡ (**ἐρημόω**)· ἐγκατάλειψις, καταστροφή, «ἐρήμωσις».

ἐρημωτής, **-οῦ,** ὁ (**ἐρημόω**)· ὁ ἐρημώνων, ὁ προξενῶν ἐρήμωσιν.

ἐρηρέδᾶται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **ἐρείδω**· **ἐρηρέδατο,** ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ.

ἐρ'ριμμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ἐρείπω.**

ἐρήριπα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ **ἐρείπω.**

ἐρητῦθεν, αἰολ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **ἐρητύω.**

ἐρητῦω, μελ. **-ύσω**· ἀόρ. α' **ἐρήτῡσα** (**ἐρύω**)· κρατῶ ὀπίσω, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, συγκρατῶ, καταστέλλω, καταπνίγω.—κρατῶ ὀπίσω ἀπό τινος, ἀπομακρύνω ἀπό τι [κατά τινας συγγ. τῷ **ἐρύκω,** βλ.].

ἐρητύσασκε, γ' ἐν. ἰων. ἀορ. α' τοῦ **ἐρητύω.**

ἘΡΙ-· ἀχώριστον μόριον, ὡς τὸ **ἀρι-**, ἐν χρήσει ὡς πρόθημα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐννοίας λέξεώς τινος· λίαν, ἄγαν, παρὰ πολὺ (πρβλ. Ἡσυχ. **«ἐρι-· πολύ, μέγα, ἰσχυρόν»**.

Ἔτυμ.: **ἐρι-** ἐπιτατικὸν πρόθημα: **ἐρι-αυγής, ἐρι-αύχην, ἐρι-αχθὴς** κλπ.· ἡ προέλευσίς του δὲν εἶναι ἀπολύτως σαφής· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. **ἀρι-**· **ἐρι-** = ἑβρ. **ari-,** ἰαπ. ***eri-, ἀρι-** ⟨ἰαπ. ***ɻri,** ἢ μᾶλλον ἑβρ. ari=**ἀρι-**.

ἐρι-αύχην, **-ενος,** ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ὑψηλὸν καὶ καμπύλον τράχηλον.

ἐρι-βόας, **-ου,** ὁ (**ἐρι-** + **βοή**)· ὁ ἰσχυρῶς βοῶν, κραυγάζων, τοραχώδης.

ἐρι-βρεμέτης, **-ου,** ὁ (**ἐρι-** + **βρέμω**)· ὁ ἰσχυρῶς βροντῶν, ἐπὶ τοῦ Διός ‖ βρυχώμενος, μυκώμενος.

ἐρι-βρεμής, **ἐς** = **ἐρίβρομος** (ὃ βλ.).

ἐρί-βρομος, **ον** (**ἐρι-** + **βρέμω**)· ὁ ἠχηρῶς βοῶν, βρυχώμενος.

ἐρι-βρῦχης, **-ου,** ἐπ. γεν. **-εω,** καὶ **ἐρί-βρῦχος,** **ον** (**ἐρι-** + **βρυχάομαι**)· ὁ ἰσχυρῶς βρυχώμενος.

ἐρι-βώλαξ, **-ακος,** ὁ, ἡ, καὶ **ἐρί-βωλος,** **ον**· ὁ ἔχων μεγάλους βώλους (ἐπὶ εὐφόρου γῆς) ‖ ἐντεῦθεν, λίαν εὔφορος, γόνιμος, καρποφόρος.

ἐρί-γδουπος, **ον**=**ἐρί-δουπος** (ὃ βλ.), ὁ βροντῶν.

ἐρῐδαίνω, μελ. **ἐριδήσω** (**ἐρίζω**)· λογομαχῶ, διαπληκτίζομαι, μαλλώνω ‖ ἀγωνίζομαι διά τι.— ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' **ἐρῐδήσασθαι.**

ἐρίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **ἔριον** (ὃ βλ.).

ἐριδμαίνω (**ἐρίζω**)· προκαλῶ, κινῶ εἰς ἔριδα, ἐξερεθίζω.— **II** ἀμτβ. φιλονεικῶ, ἀγωνίζομαι (= **ἐριδαίνω**).

ἐρίδμᾶτος, **ον** (**ἐρι-** + **δμητός**)· ἰσχυρῶς (στερεῶς) ἐκτισμένος ‖ ὄθεν, ἰσχυρός, ὑπερβολικὸς ‖ ἀκίνητος, ἀκοτάβλητος.

ἐρί-δουπος, **ον** (**ἐρι-** + **δοῦπος**)· ὁ ἰσχυρῶς ἠχῶν, βροντώδης.

ἐριζέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ **ἐρίζω.**

ἐρίζω, δωρ. **ἐρίσδω**· ἰων. πρτ. **ἐρίζεσκον**· μέλ. **ἐρίσω,** ἀόρ. α' **ἤρισα,** ἐπικ. γ' ἐν. Εὐκτ. **ἐρίσσειε** (**ἔρις**)· διαπληκτίζομαι, φιλονεικῶ, μαλλώνω. 2) ἀνταγωνίζομαι, συναγωνίζομαι, ἀμιλλῶμαι ‖ ὄθεν, εἶμαι ἰσόπαλος, ἐφάμιλλος ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ἐρί-ηρος, **ον** (**ἐρι-** + ***ἄρω,** πρβλ. **ἦρα**)· ὁ ἐντελῶς προσαρμοζόμενος πρός τι ‖ μτφρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ **ἑταῖρος**· ἄγαν εὐόρμαστος, πιστός, ἔμπιστος ‖ τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ἐν τῷ ἑτεροκλ. πληθ. **ἐρίηρες ἑταῖροι,** αἰτ. **ἐρίηρας ἑταίρους.**

ἐρῐθᾰκίς, **-ίδος,** ἡ (**ἔριθος**)· ἡ ἐργαζομένη γυνή, «ἐργάτισσα, δουλεύτρα».

ἐρι-θᾰλής, **ές,** δωρ. ἀντὶ **ἐριθηλής.**

ἐρῐθεία, ἡ (**ἐριθεύω**)· ἐργασία ἐπὶ μισθῷ.— **II** σπουδαρχία, ἐπιδίωξις δημοσίας δέσεως, λατιν. **ambitus** ‖ φατρία, κόμμα.

ἐρι-θηλής, **ές** (**ἐρι-** + **τέθηλα** τοῦ **θάλλω**)· ὁ πλουσίως θάλλων, θλαστάνων, εὐδαλής, γόνιμος, καρποφόρος.

ἐρῐθος, ὁ καὶ ἡ· ἡμερομίσθιος ἐργάτης, «μεροκαματιάρης», μισθωτὸς ὑπηρέτης ‖ παρ' Ὁμήρῳ **ἐριθοι** ἐπὶ ἀνδρῶν=θερισταί ‖ ἐπὶ γυναικῶν=ἐριουργοί, ὑφάντριαι.

Ἔτυμ. : **ἔριθος, ἐριθεύω**· πρβλ. σανσκρ. **rīḷih** (δρομαῖος, δρόμος), **rīnah** (ρέων), λατ. **rivos** (ρύαξ), πρβλ. σανσκρ. **rayaḥ** (δρομαῖος)· ἐξ ἰαπ. βάσεως **erēi, erōi.** —**ἐρίθακος, ἐριθεύς, ἐρίθυλος, ἐριθάκη, ἐριθακώδης** εἶναι συγγ. τῷ **ἔριθος,** παράγονται δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἰαπ. βάσεως, ἐκτεταμένης δι' ἑνὸς **-dh-** προσφύματος.

ἐρῐκεῖν, ἀπρφ. ἀμτβ. ἀορ. β' τοῦ **ἐρείκω.**

ἐρι-κλάγκτης, **-ου,** ὁ (**ἐρι** + **κλάζω**)· ὁ ἰσχυρῶς κλόζων, ἠχῶν.

ἐρί-κλαυστος καὶ **-κλαυτος,** **ον** (**ἐρι** + **κλαίω**)· ὁ πολὺ κλαίων.— **II** Παθητ. πολύκλαυστος, πολυθρήνητος, πολὺ θρηνηθείς.

ἐρί-κτῡπος, **ον**· ὁ δυνατὰ κτυπῶν, ὁ μέγαν κρότον προξενῶν.

ἐρι-κῦδής, **ές** (**ἐρι-** + **κῦδος**)· ὁ μεγάλην δόξαν ἔχων, πολὺ ἔνδοξος.

ἐρι-κῦμων, **ον,** γεν. **-ονος** (**ἐρι-** + **κῦμα, κύω**)· ὁ σφόδρα ἐγκύμων, εὐφορώτατος.

ἐρί-μῡκος, **ον** (**ἐρι-** + **μέμῡκα**)· ὁ ἰσχυρῶς μυκώμενος.

ἘΡΙ-ΝΕΟ'Σ, ὁ· ἀγριοσυκῆ, κοιν. «ὀρνιὰ» ἢ «ὀρνεός», λατ. **caprifīcus.**

Ἔτυμ. : δμηρ. **ἐρινεός, ἐρινός,** ἀττ. **ἐρίνεως, ἐρινάς, -άδος**· **ἐρινεόν, ἐρινὸν** (= ἀγριοσυκον)· **ἐρινάζω**· **ἔριφος**· πρβλ. λατ. **caprificus.**—**ἐρῑνός:** λατ. **ornus.**

ἐρίνεος, **α, ον** (**ἔριον**)· μάλλινος.

ἘΡΙ-ΝΥ'Σ (ὀρθότ. τοῦ **Ἐρινύς**), γεν. **-ύος,** ἡ· ὀνομ. πληθ. **Ἐρινύες** καὶ κατὰ συναίρ. **-ῦς,** αἰτ. **-ύας** καὶ συνῃρ. **-ῦς,** γεν. **-ύων** καὶ συνῃρ. **-ῦν**· ἡ Ἐρινύς, θεότης τιμωρὸς τῶν κακῶν πράξεων, ἐκδικήτρια ‖ τὰ ὀνόματά των (Τισιφόνη, Μέγαιρα, Ἀληκτὼ) ἀπαντῶσι παρὰ μτγν. μόνον. Ἐν Ἀθήναις ἐκαλοῦντο **Εὐμενίδες** ἢ **Σεμναί,** κατ' εὐφημισμόν.— **II** ὡς προσηγορικόν, **μητρὸς ἐρινύες**=κατάραι τῆς μητρός· **φρενῶν ἐρινύς**= διατάραξις φρενῶν, μανία ‖ ὡσ. ἐνοχὴ διὰ χύσιμον αἵματος (διὰ φόνον).

Ἔτυμ. : **Ἐρινύς,** ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Ἀρκαδίᾳ· ἀρχ. **ἐρινύειν=τὸ θυμῷ χρῆσθαι** (Παυσ.)· ἀμφιβόλου προελεύσεως· κατά τινας **ἐρινὺς** ⟨***ἐρυσ-νυς,** μετ' ἀνομοιώσεως τῶν **υ— υ** εἰς **ι— υ**· σανσκρ. **rō'sati rúsyati** (=εἶμαι κακοδιάθετος), **rusṭaḥ, rusiṭaḥ** (ἐξωργισμένος), Λιθ. **rústas** (στυγνός).—**ἐρινύς**· δμηρ. **ἀρή,** ἀττ. **ἀρά.**—ἀρχ. **ἐρινύω** ⟨***ἐρινν̆ύω, *ἐρι**F**-νύω**· λατ. **rīvālis, rīvīnus,** παλ - σλαυ. **rĭvĭnŭ** (συναγωνισμός)· ἐκ ῥ (e)riv- (συνερίζομαι).

ἔριον, ἐπ. καὶ ἰων. **εἴριον,** τό (**ἔρος**)· μαλλίον, λατ. **lana** ‖ ὡσ. ἐν τῷ πληθ. 2) **ἔρια ἀπὸ ξύλου**= μαλλία ἀπὸ δένδρον, φυτικὰ ἔρια, τ. ἔ. βάμβαξ (πρβλ. τὸ Γερμ. **Baum-wolle**). [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. **εἴρος**].

ἐριο-πώλης, **-ου,** ὁ (**ἔριον+πωλέω**)· ὁ πωλῶν ἔρια, ἔμπορος μαλλίων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐριο-πωλικῶς, ἐπίρ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἐριοπωλῶν, τ. ἔ. δολίως, πανούργως.

ἐριο-πώλιον, τό (**ἐριοπώλης**)· ἀγορὰ τῶν μαλλίων.

ἐριό-στεπτος, **ον** (**ἔριον+στέφω**)· ὁ ἐστεμμένος δι' ἐρίων.

ἐρι-σύνιος, ὁ· δμηρικὸν ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ, ἐκ τοῦ **ἐρι-** + **ὀνίνημι**· **ὁ ἔρι ὀνινὺς** = ὁ ἄγαν ὠφελῶν, ὁ βοηθός, ὁ φέρων εὐτυχίαν ‖ ὡσ. ἀπολ. **Ἐρισύνιος**= Βοηθός, ὡς κύρ. ὄν. τοῦ Ἑρμοῦ (ὁ πολυωφελὴς τρόπον τινὰ Ἑρμῆς).

Ἔτυμ. : κατ' ἄλλους **ἐρισύνιος,** δμηρ. **ἐρισύνης,** ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ (πιθ.= πολὺ νοήμων) ⟨ **ἐρι-** + **-συν-, *συνσν-,** πρβλ. δμηρ. **σύνατ-ος** (βλ. **σύς**).

ἐρι-συργέω, μέλ. **-ήσω**· κατασκευάζω ἔρια, ἢ κατασκευάζω μάλλινα. Ἐκ τοῦ

ἐρι-συργός, **όν** (**ἔριον+*ἔργω**)· ὁ κατεργαζόμενος μάλλινα ὑφάσματα.

ἔριπε, ἐπ. ἀντὶ *ἤριπε*, γ' ἑν. ἀμτϑ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐρείπω*.

ἐριπεῖν, ἀπρφ. ἀμτϑ. ἀορ. 6' τοῦ *ἐρείπω*.

ἐρί-πλευρος, *ον* (*ἐρι-* + *πλευρά*)· ὁ ἔχων ἰσχυρὸς πλευράς, στιβαρός.

ἐρίπνη ἢ **ἐρίπνα,** ἡ (*ἐρείπω*)· ἀπορρὼξ πέτρα, ἀπότομος κρημνός || πᾶσα ἀνωφερὴς ἀνάβασις.

ἐριπών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἐρείπω*.

Ἔ͂ΡΙΣ, -ιδος, ἡ· αἰτ. *ἔριν* καὶ *ἔριδα*· πληϑ. *ἔριδες*, καὶ μτγν. *ἔρεις*· φιλονεικία, διένεξις, ἔρις, «μάλλωμα» || κυρ. ἀνταγωνισμός, ἁμίλλα, ἀγών || διαφωνία, ζηλοτυπία || ὡσ. καὶ ἐν καλῇ ἐνν.: *ἔρις ἀγαθῶν*=ζῆλος (ζέσις, δέρμη) διὰ τὸ καλόν.— **II** ὡς κύριον ὄνομα Ἔ͂*ρις*=ἡ θεὰ τῆς ἔριδος (τῆς φιλονεικίας).

Ἔτυμ.: *ἔρις*· *ἐρίζω*, ἐπ. *ἐριδαίνω*, ποιητ. *ἐριδμαίνω*· ἀμφιϐόλου ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **árih, arih** (ἐχθρός), καὶ τῷ ἐλλ. *ἀρή*.—κατ' ἄλλους ἀσφαλμένως συνάπτεται τῷ *ἐρέϑω*.—πρϐλ. πρὸς τούτοις σανσκρ. **.ṛtih** (ἔφοδος, μάχη), παλ-σλαυ. **retĭ** (ἀγών).— Ἀρμ. **her,** ὀργαν. **heriv** (ὀργή, ϑυμός)· σανσκρ. **īrsyá** ὁμηρ. *ἀρεϊή*.

ἐρίσδεν, δωρ. ἀπρφ. τοῦ *ἐρίζω*.

ἐρίσδομες, δωρ. ἀντὶ *ἐρίζομεν*.

ἐρι-σθενής, *ὲς* (*ἐρι-* + *σθένος*)· μεγαλοδύναμος, μεγαλοσθενής.

ἔρισμα, *-ατος*, τὸ (*ἐρίζω*)· αἰτία (ἀφορμὴ) ἔριδος.

ἐρι-σμάρᾰγος, *-ον* (*ἐρι-* + *σμᾰρᾰγή*)· ὁ ἠχηρῶς βροντῶν, βροντώδης, βροντοκτυπῶν.

ἐρίσσασειε, -ειαν, ἐπικ. γ' ἑν. καὶ πληϑ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ἐρίζω*.

ἐρίσσεται, ἐπ. ἀντὶ *ἐρίσηται*, Ὑποτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐρίζω*.

ἐρι-στάφῠλος, *ον* (*ἐρι-* + *στᾰφυλή*)· ὁ πλούσιος εἰς σταφυλὰς || ἐπίϑ. τοῦ οἴνου, τοῦ κατασκευαζομένου ἐξ ἀρίστης ποιότητος σταφυλῶν.

ἐριστής, *-οῦ*, ὁ (*ἐρίζω*)· ὁ ἀρεσκόμενος εἰς λογομαχίας, «καυγατζῆς».

ἐριστικός, *ή, όν*· ὁ φιλόνεικος || ὡς οὐσ. *οἱ Ἐριστικοί* (=φιλόσοφοι τῆς Μεγαρικῆς Σχολῆς).

ἐριστός, *ή, όν* (*ἐρίζω*)· ὁ ἐπιδεχόμενος φιλονεικίαν, ἀμφισϐητούμενος.

ἐρι-σφᾰράγος, *ον*=*ἐρισμάραγος*· μεγάλως ἠχῶν, πολύηχος, μεγαλόφωνος || ὠρυόμενος, ϐρυχώμενος.

ἐρί-τῑμος, *ον* (*ἐρι-* + *τιμή*)· ὁ πολὺ τιμώμενος, μεγάλης τιμῆς ἄξιος || πολύτιμος.

ἐρίφειος, *ον* (*ἔριφος*)· ὁ ἀνήκων εἰς *ἔριφον* (8 ϐλ.).

ἐρῖφιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἔριφος*· κατσίκι.

Ἔ͂ΡΙ͂ΦΟΣ, ὁ, ὡσ. ἡ· νεαρὰ αἶξ ἢ νεαρὸς τράγος. — **II** *ἔριφοι οἱ*=λατ. **hoedi**=ἀστερισμὸς προξενῶν ϑυέλλας· *ἐπ' ἐρίφοις*=ἐν καιρῷ τρικυμίας.

Ἔτυμ.: *ἔριφος* (πρόσφ. **-bho-**) ‹ἰαπ. ***er-bho-s***, πρϐλ. Κελτ. ***erbos***, λατ. **aries** (κριός), Λιθ. **eras**, Λεττ. **jērs**, παλ-πρωσσ. **erisłan** (ἀμνός), Σερϐ., Ρωσσ. **jarina** (ἔριον ἀμνῶν), Ἀρμ. **oroj** (‹****eroj*** = ἀρνίον, ἀμνός).— κατά τινας ϑεωροῦνται συγγ. καὶ τὰ: παλ-γερμ. **rēh** (δορκάς), γερμ. **ricke** (κατσικάκι), σανσκρ. **riçyah** (ἀντιλόπη).

ἐρῐ́ώλη, *ἡ*· ἀνεμοστρόϐιλος, δύελλα, καταιγίς. Ὁ Ἀριστοφ. μᾶς παρέχει φαντασιώδη προέλευσιν ἐκ τῶν *ἔριον*+*ὄλλυμι* =ἐρίων ἀπώλεια παρὰ τὸ ἔρια ἀναλῶσαι. [σκοτειν. ἐτυμολ.].

ἔρκεῖος (ἀττ. **ἔρκειος,** κατά τινας), *ον*, καὶ *-α, -ον* (*ἕρκος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ *ἕρκος* (τ. ἔ. τὴν αὐλήν, τὸ προαύλιον τῆς οἰκίας): *Ζεὺς ἑρκεῖος*=ὁ οἰκογενειακὸς (τῆς οἰκογενείας) Ζεὺς (ἢ γεν. ϑεός), ἐπειδὴ τὸ ἅγαλμά του ἦ καὶ ἁπλῶς ὁ ϐωμός του ἦτο ἱδρυμένος ἐν τῷ προαυλίῳ τῆς οἰκίας.— *ἕρκειοι πύλαι*=αἱ πύλαι (ϑύραι) τῆς αὐλῆς.

ἕρκιον, τὸ (*ἕρκος*)· περίφραγμα, περίϐολος, τειχίον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑρκίτης, ὁ· ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ οἰκέτης (ὑπηρέτης).

ἑρκο-θηρικός, *ή, όν* (*ἕρκος*+*θήρα*)· ἀνήκων εἰς τὸ θηρεύειν διὰ θηρευτικῶν δικτύων.

ἕρκος, *-εος*, τὸ (*ἔργω, εἴργω*)· φραγμός, φράκτης, περίϐολος, τεῖχος || κατὰ τὸ πλεῖστον, περίϐολος αὐλῆς καὶ αὐτὴ ἡ αὐλή || *ἀγγέων ἕρκεα περίφρ.* ἀντὶ *ἄγγη* (8 ϐλ.)· *σφραγῖδος ἕρκος* ἀντὶ *σφραγίς* || *ἕρκος ὀδόντων* = κυρ. τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων, ἀντὶ ἁπλῶς *οἱ ὀδόντες*.— **II** δίκτυον, ϐρόχος || αἱ κυκλικαὶ σπεῖραι τοῦ ὀχοινίου (κοιν. λάσσου), τοῦ ἐκσφενδονιζομένου πρὸς σύλληψιν ἀγρίων ζώων (ἵππων κ. ἄ.).— **III** μτφρ. κάϑε φράγμα ἢ μέσον ἀμύνης, ὀχύρωμα, προπύργιον.

Ἔτυμ.: *ἕρκος*· *ἑρκεῖος* (*ἕρκειος*)· *ἑρκάνη* (‹*ὁρκάνη*, κατὰ τὸ *ἕρκος*)· κατά τινας ϐασικὴ σημ. εἶναι ἡ τοῦ πλέγματος (καλαμωτῆς) πρϐλ. λατ. **sarcina** (δέσμη, δέμα), **sarcio** (συρράπτω, «μπαλώνω»), πρϐλ. **sartus tectus** (οἰκία μὲ πλέγμα καλάμινο ἐστεγασμένη).— Πρϐλ. ὡσ. λατ. **surculus** (ϐλαστός, παραφυάς, ὑποκορ. τοῦ **surus** (=κλάδος). Βλ. καὶ *ὅρκος*.

ἑρκ-οῦρος, *ον* (*ἕρκος*+*οὖρος*)· ὁ φρουρῶν *ἕρκος*, τ. ἔ. φράγμα (περίϐολον).

ἑρκτή, ἡ· ἰων. ἀντὶ *εἱρκτή*.

ἑρκτός, *ή, όν* (*ἔργω*)· =*ρεκτὸς* (ϐλ. λ.), κατορθωτός.

ἔρμα, *-ατος*, τό· ἔρεισμα, ὑποστήριγμα || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν δοκῶν, διὰ τῶν ὁποίων συνεκρατοῦντο ὑποστηριζόμενα τὰ εἰς τὴν ξηρὰν ἀνελκυόμενα πλοῖα || μτφρ. *ἔρμα πόλης*=ἔρεισμα πόλεως (προστάτης, ὑπερασπιστής, πόλεως), λατ. **columen**. 2) ὕφαλος, σκόπελος, ϑαλάσσης, ὅπου ἐνδέχεται νὰ προσαράξῃ πλοῖόν τι || ὡσ. ὕψωμα, λόφος, σωρὸς χωμάτων (κοιν. «τούμπα»). 3) ἔρμα (κοιν. «σαϐούρα») πλοίων.— **II** *μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων* ἐπὶ ὀξέος ϐέλους ὡς πηγῆς ὀξυτάτων πόνων.— **III** *ἕρματα*=ἐνώτια (=«σκουλαρίκια»), συγγ. τῷ *ὅρμος* || γενικῶς, περιδέραιον, ταινία || ἅλυσις.

Ἔτυμ.: **I** **ἔρμα** (*σF-) (=ὑποστήριγμα)· πρϐλ. ὁμηρ. *ἐρμῖνα* (=πόδι κρεββατιοῦ)· λιθ. **sveriù, sverti** (ἀνυψώνω, ζυγίζω), **svarús** (ϐαρύς), **svoras** (ϐαρίδιον ἐκκεμοῦς ὡρολογίου), **svāras** (πλάστιγξ), παλ-γερμ. **swari, swār** (ϐαρύς), λατ. **sērius** (**s-**: **sv-**) (=σοϐαρός) (πρϐλ. λατ. **gravis** καὶ γοτθ. **swērs** = σπουδαῖος, προύχων).— **II** **ἔρμα** (=σκόπελος, «ξέρα») ‹*Fερσμα, ἰαπ. ***rers-mn̥*** = σανσκρ. **várṣma'** (ὕψωμα, λόφος), συγκριτ. **várṣīyān** (= ὑψηλότερον), λατ. **verrūca** (‹***versūca*** =λόφος), Ἰρλ. **ferr** (= καλύτερος) (‹***vers-*** = ἀνώτερος), **farr** (= κίων), Γαλλ. **gwarr** (αὐχήν), Ἀγγλοσαξ. **wearr** («κάλος», τύλος). Βλ. *ῥίον*.— **III** **ἔρμα** (=ἐνώτιον)· *κάϑερμα*· βλ. *εἴρω*.—Μία σκοτεινὴ μτφρ. ἔνν. τῆς λ. *ἔρμα* ὑπάρχει ἐν τῇ Ὁμηρ. φράσει (Δ 117) *μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων*, ἔνϑα ἡ λ. *ἔρμα* ἄλλοτε συνάπτεται μετὰ τοῦ *εἴρω* (ἤτοι σειρά, ἅλυσις), ἄλλοτε ὡς *ἔρμα I*=σημεῖον στηρίξεως, τ. ἔ. πηγή, ἀρχή, καὶ ὑπό τινων τέλος ϑεωρεῖται συγγ. τῷ *ὁρμὴ* (=ἔφοδος, παροξυσμός), πρϐλ. *ἀφορμὴ* (= σημεῖον ἐκκινήσεως, ἐκ *ῥίζ.* **ser-** ἐν τῷ σανσκρ. **sárati, sirarti**=τρέχω, ῥέω).

ἕρμαιον, τὸ (*Ἑρμῆς*)· κυρ. δῶρον τοῦ Ἑρμοῦ || εὕρημα («κελεπούρι»), ἀπροσδόκητον εὕρημα, τυχαία ἀνακάλυψις (τοῦ Ἑρμοῦ ϑεωρουμένου ὡς δωρητοῦ πάντων τῶν δώρων τούτων).

Ἑρμαῖος, *α, ον*. ἀττ. **Ἕρμαιος,** *ον* (*Ἑρμῆς*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἑρμῆν ἢ προερχόμενος ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ.— **II** *Ἕρμαια* (ἔνν. *ἱερά*), τά· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑρμοῦ.

ἑρμᾰτίζω (*ἕρμα*)· «σαϐουρώνω», ἐπιϑέτω ἕρμα («σαϐούραν»).

ἑρμᾰτίτης, ὁ· ὁ χρησιμεύων ὡς ἕρμα (ἐπὶ λίϑου).

ἑρμ-αφρόδῑτος, ὁ (*Ἑρμῆς*+*Ἀφροδίτη*)· πρόσωπον μετέχον τῶν ἰδιοτήτων ἀμφοτέρων τῶν φύλων || ἐκτεϑηλυμμένον πρόσωπον.

Ἑρμᾶων, *-ωνος*, ὁ· ποιητ. κυρ. δωρ. ἀντὶ *Ἑρμῆς*.

Ἑρμέας, ὁ· ποιητ. ἀντὶ *Ἑρμῆς* (δοτ. *Ἑρμέᾳ*).

Ἑρμείας, ὁ· ἐπικ. ἀντὶ *Ἑρμῆς*· γεν. *Ἑρμείαο, -είω*· δοτ. *Ἑρμείᾳ*· αἰτ. *Ἑρμείαν*· κλητ. *Ἑρμεῖᾰ*.

ἑρμηνεία, ἡ (*ἑρμηνεύω*)· ἐξήγησις, ἑρμηνεία, διασαφήνισις. — **II** ἡ δύναμις τοῦ διὰ λόγου ἐκφράζεσϑαι.

ἑρμήνευμα, *-ατος*, τὸ (*ἑρμηνεύω*)· ἑρμηνεία, ἐξήγησις. 2) σημεῖον, σύμϐολον, μνημεῖον.

ἑρμηνεύς, *-έως*, ὁ (*Ἑρμῆς*)· ἑρμηνευτής, ἐξηγητής, διερμηνεὺς || γενικῶς, ὁ καϑιστῶν τι σαφές.

Ετυμ.:* *ἑρμηνεύς, ἑρμηνεύω*· ἀβεβ. ἐτυμ.· ὑπό τινων συνάπτεται τῇ ῥ. ser- (δένω, βλ. *εἴρω* I καὶ λ. sermō) καίτοι τὸ λατ. sermo (s < sv-) προέρχεται μᾶλλον ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. *sver- (λέγω), πρβλ. ἀγγλ. answer (ἀπάντησις) Ὀσκ. sverruncl (δοτ.=ὁ ὁμιλῶν).—Θὰ ἠδύνατο ἴσως καὶ ἡ ῥ. *ἐρ-* νὰ προέρχηται ἐκ τῆς ῥ. *sver-*; Θὰ ἠδύνατο ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ παραχθῇ καὶ λέξ. ***ἔρμα (=λατ. sermo, πρβλ. *χεῖμα : χειμών*) ἢ μία λέξ. ***ἑρμὸς*** (<*sverm(n)o-s ?) =λόγος ἢ ἀπόκρισις; Καὶ ἐκ ταύτης μία λέξ. ***ἐρ[μο]-μηνεὺς*** (πρβλ. *μηνύω*, θωρ. *μᾶνύω*) ;.— Κατ' ἄλλους ***ἑρμηνεὺς*** παράγεται ἐκ ῥ. Fερ- (=λέγω) ἐν τῷ *εἴρω* (μελ. *ἐρέω*).

ἑρμηνευτής, ὁ· βλ. *ἑρμηνεύς*.

ἑρμηνευτικός, *ή, όν* (*ἑρμηνευτής*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόδιος εἰς ἑρμηνείαν ‖ ὡς οὐσ. *ἡ ἑρμηνευτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*).

ἑρμηνεύω (*ἑρμηνεύς*), μέλ. *-σω*· εἶμαι *ἑρμηνεὺς* (τ. ἔ. διερμηνεύς, ἐξηγητής) ‖ ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ, διασαφηνίζω, καθιστῶ τι φανερόν ‖ ὅθεν, ἐκφράζω, δίδω ἔκφρασιν εἴς τι.

Ἑρμῆς, ὁ· γεν. ἑπ. *Ἑρμέω*· δοτ. *Ἑρμῆ*· αἰτ. *Ἑρμῆν*· κλητ. *Ἑρμῆ*· ὁ θεὸς Ἑρμῆς (λατ. Mercurius), παρ' Ὁμ. ὡς ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν καλούμενος *διάκτορος* ‖ ὡς δωρητὴς καλῆς τύχης καλεῖται *ἐριούνιος ἀνάκτα* ‖ ὡς θεὸς προστάτης πάσης πανουργίας καλεῖται *δόλιος* ‖ ὡς ὁδηγὸς καὶ συνοδὸς τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων καλεῖται *ψοχοπομπός*. Βραδύτερον ἐθεωρήθη ὡς ὁ προστάτης θεὸς τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν ‖ ὡσ. ὡς προστάτης τῶν κηρύκων, τοῦ ἐμπορίου, τῶν ἀγορῶν, τῶν ὁδῶν, κληθεὶς *ἐμπολαῖος, ὅδιος, ἐνόδιος* ‖ ἀντεύθεν *Ἑρμαῖ* ἐκαλοῦντο καὶ αἱ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν ὁδῶν τετράγωνοι στῆλαι, αἱ φέρουσαι κεφαλὴν ἢ προτομὴν τοῦ Ἑρμοῦ.

***Ετυμ.:* ἀγνώστου ἐτυμολ.· πολλαὶ ἐκδοχαὶ ἐξηνέχθησαν ἀλλ' οὐχὶ ἱκανοποιητικαί: κατά τινας συγγ. τῷ **sāramēyah** (υἱὸς τῆς κυνομόρφου θεᾶς **sarámā**)· κατ' ἄλλους *Ἑρμέας*=υἱὸς τῆς Αὐγῆς (*Ἠοῦς*)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *ὁρμὴ* (=διαδοχὴ ἡμέρας - νυκτός, ζωῆς - θανάτου)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *ἕρμα* (=σωρὸς λίθων), πρβλ. *ἑρμαῖα, ἑρμαῖοι λόφοι, ἑρμακες* (*ὁρμὴ*=σφοδρὰ ἐπιθυμία).

Ἑρμίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *Ἑρμῆς*· μικρὸν ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ ‖ ἐν τῇ κλητ.=μικρούλη μου Ἑρμῆ.

ἑρμὶς ἢ **ἑρμίν,** *-ῖνος*, ὁ· δοτ. πληθ. *ἑρμῖσιν* (*ἕρμα*)· στήριγμα, ὑποστήριγμα ‖ ποὺς κλίνης.

ἑρμο-γλυφεῖον, τό· ἐργαστήριον γλυπτικῆς.

ἑρμο-γλῦφεύς, *-έως*, ὁ (*Ἑρμῆς*+*γλύφω*)· ὁ γλύφων (κατασκευάζων) Ἑρμᾶς ‖ γεν. γλύπτης, ἀγαλματοποιός. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἑρμο-γλυφῖκός, *ή, όν* (*ἑρμογλυφεύς*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) ἀγαλματοποιόν ‖ *ἡ ἑρμογλυφικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ ἀγαλματοποιοῦ.

ἑρμο-γλύφος, ὁ=*ἑρμογλυφεὺς* (ὃ βλ.).

ἑρμο-κοπίδης, *-ου*, ὁ (*Ἑρμῆς* + *κόπτω*)· ὁ κόπτων (ἀκρωτηριάζων) τοὺς Ἑρμᾶς.

ἑρνεσί-πεπλος, *ον*· ὁ περιτυλιγμένος εἰς φύλλωμα ‖ ὡς οὐσ. ἐπὶ τοῦ Διονύσου, ὁ περιβεβλημένος μὲ *ἔρνη* (νεαρὰ βλαστήματα).

ἜΡΝΟΣ, *-εος*, τό· νεαρὸς βλαστός, κλωνάρι (κυρ. ἐπὶ τῆς ἐλαίας καὶ τοῦ φοίνικος) ‖ *ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἴσος*=ἀνεβλάστησεν ὡς νεαρὸν φυτόν.— ‖ μτφρ. νεαρὸς βλαστός, νεανίας.

***Ετυμ.:* *ἔρνος* (προσφ. *-νος*)· πρβλ. Νορβ. runne, rune (κλάδος)· βλ. *ὄρνυμι*· κατά τινα *ἔρνος* (<**ἔρσνος*, *ἔρνος*=σανσκρ. árnah (=ρεῦμα, κῦμα). Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *ἔρνια* (ἄγρια οὔκα).

ἔρξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἔργω*=*ἔρδω* (ὃ βλ.).

ἐρξείης ἢ **ἐρξίης,** ὁ· μετάφρασις τοῦ Περσικοῦ ὀνόματος *Δαρεῖος* (ὃ βλ.)· ἐκ τοῦ **ἔργω, ἔρδω*· ὁ ἐργαζόμενος, ὁ πράττων τι, δραστήριος ‖ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *εἴργω*· ὁ κωλύων, ὁ ἐμποδίζων.

ἔρξω, μέλ. τοῦ **ἔργω*=*ἔρδω*.

ἐρόεις, *εσσα, εν* (*ἔρος*)· ἀξιέραστος, θελκτικός, γοητευτικός.

ἐροίην ἀντὶ *ἐροῖμι*, Εὐκτ. ἐν. τοῦ *ἐρέω* (ὃ βλ.).

ἜΡΟΜΑΙ, ἰων. *εἴρομαι*· πρτ. *εἰρόμην*· μέλ. *ἐρήσομαι*, ἰων. *εἰρήσομαι*· ἀορ. β' *ἠρόμην*, Προστ. *ἔρευ*, ἑπ. *ἔρειο*, Ὑποτ. *ἔρωμαι*, Εὐκτ. *ἐροίμην*, Ἀπρφ. *ἐρέσθαι*, μτχ. *ἐρόμενος*· ζητῶ, ἐρευνῶ ‖ ζητῶ νὰ μάθω διά τι(να).— ‖ ἐρωτῶ, ζητῶ συμβουλήν, **συμβουλεύομαι** ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ., ἐρωτῶ τινα διά τι, περί τινος.

ἔρος (Α), *-εος*, τό· τὸ ἔριον, «μαλλί», λατ. lana.

ἔρος (Β), ὁ· ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἔρως*· ἀγάπη, πόθος, ἐπιθυμία, ἔρως. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔραμαι*].

ἑροτή, ἡ· = ἑορτή.

ἑροτίς, ἡ·=*ἑροτὴ* (βλ. λ.).

ἑρπετόν, τό (*ἕρπω*)· πᾶν τὸ συρόμενον (*τὸ ἕρπον*), «ἑρπετὸν» ‖ κυρ. ὄφις ‖ πληθ. *τὰ ἑρπετὰ* (ὡς ἀντίθ. τῷ *πετεινά*)=πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς κινούμενα ζῷα.

ἕρπης, *-ητος*, ὁ· δερματικὸν νόσημα.

ἑρπηστής, *-οῦ*, ὁ (*ἕρπω*)· ὁ ἕρπων, μῦς‖=*ἑρπετόν*.

ἑρπύζω, μέλ. *-σω* (*ἕρπω*)· ἕρπω, σύρομαι («σέρνομαι»)· πάντοτε μετὰ τῆς ἐνν. τῆς δυσκολίας ἢ τῆς δυστυχίας.

ἕρπυλλος, ὁ καὶ ἡ (*ἕρπω*)· ὁ ἕρπων θύμος (θυμάρι), λατ. serpyllum, ἀειθαλὴς θάμνος χρησιμοποιούμενος διὰ στεφάνους.

ἑρπύσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἑρπύζω* ἢ *ἕρπω*.

ἑρπυστήρ, *-ῆρος*, ὁ, καὶ **ἑρπυστής,** *-οῦ*, ὁ (*ἑρπύζω*)· ἑρπετὸν ‖ τὸ ἕρπον ἔτι νήπιον.

ἑρπυστικός, *ή, όν*· ὁ ἕρπων, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν ἑρπόντων.

ἜΡΠΩ, πρτ. *εἷρπον*· μέλ. *ἕρψω*· θωρ. *ἑρψῶ*· ἀόρ. α' *εἵρπὕσα*, ἀσχηματισμένος ἐκ τοῦ *ἑρπύζω* (πρβλ. *ἕλκω, εἵλκὕσα*).—λατ. serpo, sero· σύρομαι («σέρνομαι»), ἕρπω, κινοῦμαι, βαδίζω, σιγὰ-σιγὰ ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, σέρνομαι, γλιστρῶ, ὀλισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», διολισθαίνω ‖ *ἕρποντα* = τὰ συρόμενα πράγματα. 2) μτφρ. ἐξαπλοῦμαι, διαδίδομαι, φημολογοῦμαι (ὡς ἐν τῷ λατιν. **serpit rumor**).

***Ετυμ.:* *ἕρπω*=σανσκρ. **sárpati**, λατ. **serpo**· ποιητ. *ἑρπύζω*· *ἑρπετόν*· *ἑρπήλη* (σκώληξ)· *ἕρπης, -ητος, ἑρπήν, -ῆνος*· *ἕρπυλλος* (λατ. serpullum, δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς μετ' ἐπιδράσεως ἐκ τοῦ **serpo**)· σανσκρ. **sarpáh**· Ἀλβ. **g'arper** (ἑρπετόν)· ἀλλ. *ὄρπηξ* (κλάδος, βλαστός).

ἕρπωμες, θωρ. α' πληθ. ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ *ἕρπω*.

ἐρρᾴδην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *ῥήγνυμι*.

ἐρράδᾶται, ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥαίνω*· *ἐρράδατο*, ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ.

ἐρραμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥάπτω*.

ἐρράπισα, ἀόρ. α' τοῦ *ῥαπίζω*.

ἐρρέθην καὶ **ἐρρήθην,** παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐρέω, ἐρῶ*.

ἔρρηξα, ἀόρ. α' τοῦ *ῥήγνυμι*.

ἐρρῖγα, πρκ. β' (μετὰ σημ. ἐνεστ.) τοῦ *ῥιγέω*.

ἐρρίγησα, ἀόρ. α' τοῦ *ῥιγέω*.

ἐρρίζωται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ῥιζόω*.

ἐρριμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥίπτω*.

ἔρριψα, ἀόρ. α' τοῦ *ῥίπτω*.

ἐρρύηκα, πρκ. τοῦ *ῥέω*.— **ἐρρύην,** παθ. ἀόρ. β'

ἐρ-ρυθμος, *ον* (*ἐν* + *ῥυθμός*)· ὁ ἐν ρυθμῷ, ὁ ἔχων χρονικὸν ρυθμόν.

ἜΡΡΩ, μέλ. *ἐρρήσω*· ἀόρ. α' *ἤρρησα*· πρκ. *ἤρρηκα*· πορεύομαι ἢ βαδίζω βραδέως καὶ μετὰ κόπου‖ κυρ. ἐπὶ χωλοῦ βαδίσματος, διὸ ὁ Ἥφαιστος καλεῖται *ἔρρων* (τ. ἔ. χωλός, «κουτσός».— ‖ ἐν κακῇ ἐνν. «πηγαίνω κατὰ διαβόλου», χάνομαι, καταστρέφομαι ‖ *ἔρρων ἐκ νηὸς*=πεσὼν ἀπὸ τοῦ πλοίου ‖ Προστ. *ἔρρε* ἢ *ἔρρ'* *ἐς κόρακας*=λατ. abi in malam rem= «γκρεμοτσακίσου», «πήγαινε στὸ διάβολο ἀπ' ἐδῶ» ‖ *ἐρρέτω*=ἂς ὑπάγῃ εἰς τὸν κόρακα, «στὸ διάβολο νὰ πάῃ» ‖ *ἐρρέτω Ἴλιον*=«στὸ διάβολο νὰ πάῃ καὶ τὸ Ἴλιον» ‖ *ἔρρει τὰ καλά*=«πάει ἡ εὐτυχία» (κατ' ἄλλους *ἔρρει τὰ κᾶλα*= τὰ πλοῖα κατεστράφησαν).

***Ετυμ.:* *ἔρρω* (<**Fερσjω*), μέλ. *ἐρρήσω*· Ἠλ. **Fάρρην** ἐν τῇ ἐνν. τοῦ **Fέρρην** («φεύγειν, ἐξορίζεσθαι)· λατ. verrō (παλ - λατ. vorrō)=σαρώνω, **versus, -us** (αὖλαξ, σειρά)· παλ-σλαυ. **vrĭchа** (ἐκκοκίζω), **vrachй** (ράβδισμα, ἀλώνισμα)· ἰαπ. ῥ. **vers-** (σαρώνω).

ἔρρωγα, πρκ. δ' τοῦ *ῥήγνυμι.*

ἐρρωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥώννυμι·* ὡς ἐπίθ., ὁ ἀπολαύων καλῆς ὑγείας, ῥωμαλέος, ἀθεναρός, σωματώδης ‖ ἐπίρ. **ἐρρωμένως** = ἀνδρείως, ὀθεναρῶς ‖ ἀνώμαλα παραθετ. *ἐρρωμενέστερος, -έστατος.*

ἐρρώοντο, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ῥώομαι·* **ἐρρώσαντο,** γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α'· **ἐρρώσθην,** παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ῥώομαι.*

ἐρρῶσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥώννυμι.*

ἔρρωσο, ἐρρώσθε, Προστ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥώννυμι.*

ἔρση, ἐπ. **ἔερση,** ἡ (*ἄρδω*)· δρόσος (λατ. **ros**) **τεθαλυῖα *ἔερσῃ*=**ἀφθονος (δαψιλής) δρόσος ‖ ἐν τῷ πληθ. ψεκάδες βροχῆς.— **II** μτφρ. ἐπὶ νέων καὶ τρυφερῶν ζώων. κυρ. ἐπὶ ὀψίμων (κατὰ τὸν χειμῶνα γεννηθέντων) ἀμνῶν (πρβλ. *μέτασσαι*).

Ἔτυμ. *ι* **ἔρση** (πρβλ. Ἡσυχ. **«ἄερσαν** Κρητ. ἀντὶ **ἔρσαν· *τὴν δρόσον*»)· δμηρ. ***ἐρσήεις*** καὶ ***ἐερσήεις***· πρβλ. σανσκρ. **varsám** (βροχή), **várṣati** (βρέχει), Ἰρλ. **frass** (‹Κελτ. ****vrāstā***), ἰαπ. ****vr̥s-tā*** (βροχή), ἐξ ἰαπ. ρ. ****vers-*** (ἀρδεύω, ποτίζω)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **vr̥'san** (ἄρρην), λατ. **verrēs** (‹****versēs***=ἄρρην χοῖρος, κάπρος), Λιθ. **veršis** (μόσχος)· πρβλ. ἰαπ. ρ. ****ers-*** ἐν τῷ ***ἔρσην, ἄρσην.***—Ἐν τῷ πληθ. δμηρ· ***ἔρσαι*** (=νεογέννητοι ἀμνοί), πρβλ. ἀνάλογον μτφρ. ἔνν. τοῦ ***δρόσος*** (***δρόσοι*** = νεογνὰ ζῷων παρ' Αἰσχ. Ἀγαμ. 141) καὶ ***ψάκαλος, ψάκαλον*** (=νεογνὸν ζῷου) : ***μητέρες ψακαλοῦχοι*** (Σοφ. ἀπ. 962) = μητέρες μετὰ τῶν νεογνῶν των (***ψακὰς***=σταγὼν βροχῆς). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐρσήεις, ἐπ. **ἐερσήεις,** ***εσσα, εν*** (***ἔρση***)· πλήρης δρόσου, δροσερός‖ ἐπὶ πτώματος, νωπός, πρόσφατος.

ἔρσην, ***-ενος,*** δ· ἰων. ἀντὶ ***ἄρσην, ἄρρην.*** — [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἄρρην, ἄρσην***].

ἐρυγγάνω, ἀττ. τύπος τοῦ ***ἐρεύγομαι,*** ἐξεμῶ, «ξερνῶ».

ἐρύγειν, ἀπφρ. ἀορ. δ' τοῦ ***ἐρεύγομαι.***

ἐρύγη, ἡ (***ἐρυγγάνω***)· ἐρευγμός, λατ. **eructatio.**

ἐρύγμηλος, η, ον (***ἐρεύγομαι, ἐρύγειν***)· ὁ δυνατὰ μυκώμενος [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἐρεύγομαι***].

ἐρυγών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ἐρεύγομαι.***

ἐρῠδαίνω, ἀόρ. α' ***ἐρύθηνα,*** ποιητ. ἀντὶ ***ἐρυθραίνω***· ποιῶ τι ἐρυθρόν, κοκκινίζω, κάμνω νὰ κοκκινίσῃ.— Παθητ. γίνομαι ἐρυθρός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρύθημα, ***-ατος,*** τό· ἐρυθρότης, «κοκκινάδα» τοῦ δέρματος ‖ ἐρυθρίασις, ἔξαψις.

ἐρῠθραίνω, μέλ. ***-ᾰνῶ*** (***ἐρυθρός***)· βάφω τι ἐρυθρόν.—Παθητ. γίνομαι ἐρυθρός, εἶμαι ἐρυθρός, κοκκινίζω.

ἐρυθριάω, μέλ. ***-άσω*** (***ἐρυθρός***)· ἔχω τάσιν πρὸς τὸ ***ἐρυθριᾶν*** (κοκκινίζειν).

ἐρυθρῖνος, ὁ· ὁ γνωστὸς ἰχθύς, τὸ λυθρίνι.

ἐρυθρο-βάφης, ***ες*** (***ἐρυθρός+βάφῆναι***)· ὁ βεβαμμένος ἐρυθρός, κοκκινοβαμμένος.

ἐρυθρό-πους, ***-ποδος,*** ὁ, ἡ, οὐδ. τὸ ***-πουν*** (***ἐρυθρός+πούς***)· ὁ ἔχων ἐρυθροὺς τοὺς πόδας ‖ ὄνομα πτηνοῦ τινος.

Ἐρῠθρός, ά, ***όν,*** λατ. **ruber**· κόκκινος, ἐρυθρός.— **II *ἐρυθρὴ θάλασσα*** (Ἡρόδ. ἀντὶ ***ἐρυθρὰ θάλ.***), ἡ γνωστὴ θάλασσα τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἐρεύθω***].

ἐρύκακον, ἐπ. ἀόρ. δ' τοῦ ***ἐρύκω,*** ἀπρφ. ***ἐρυκακέειν.***

ἐρῠκᾰνάω, ποιητ. ἀντὶ ***ἐρύκω***· ἐμποδίζω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, περιορίζω.

ἐρυκανόωσι, ἐπ. ἀντὶ ***ἐρυκανῶσι,*** γ' πληθ. τοῦ ***ἐρυκανάω.***

ἐρῠκᾰνω, ποιητ. ἀντὶ ***ἐρύκω***· περιορίζω, ἀνακόπτω.

ἐρῦκω, μέλ. ***-ξω***· ἀόρ. α' ***ἤρυξα,*** ἐπ. ***ἔρυξα***· ἐπ. ἀόρ. δ' ***ἠρύκακον,*** ἡ ἄνευ αὐξ. ***ἐρύκακον,*** ἀπρφ. ***ἐρυκακέειν*** (***ἐρύω***)· συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, κωλύω, περιορίζω ‖ χαλιναγωγῶ, ἀναστέλλω, ἀνακόπτω, ἀναχαιτίζω ‖ ***γῆ ἐρύκει*** (ἐπὶ νεκροῦ)=ἡ γῆ περιορίζει (κρατεῖ διὰ τῆς βίας), φιλοξενεῖ ‖ ***μή με ἔρυκε μάχης*** = μὴ μὲ ἐμποδίζῃς ἀπὸ τοῦ νὰ μάχωμαι. 2) κατακρατῶ ἕνα φιλοξενούμενον («μουσαφίρην»). 3) ἀπομακρύνω, **ἀποκρούω** (λατ. **arcere**). 4) κρατῶ μακράν, διαχωρίζω, διαιρῶ.— **II** κρατοῦμαι ὀπίσω, ἀναχαιτίζομαι, κατακρατοῦμαι ‖ ἀπομακρύνομαι. 2) φυλάσσομαι, εἶμαι ἀσφαλής.

Ἔτυμ.: ***ἐρῦκω,*** ἀόρ. ὁμ. ***ἐρῦκᾰκον,*** καὶ ὁμ. ἐν. ***ἐρῦκανάω, ἐρῦκάνω,*** προέρχονται κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἰαπ. ρ. **verā-u** τῆς ἐν τῷ ***ἐρύω*** (δ βλ.)· διὰ τὸν ἀναδιπλ. τοῦ ἀορ. ***ἐρύκακον*** πρβλ. ὁμηρ. ***ἠνίπ-απον*** τοῦ ***ἐνίπτω,*** σανσκρ. **arp-ipat** (ἄνευ αὐξ.) τοῦ **arpáyati** (δέτω εἰς κίνησιν).

ἔρῦμα, ***-ατος,*** τὸ (***ἐρύομαι***)· φραγμός, προφυλακτήριον ‖ ὀχύρωμα, προπύργιον, φρούριον.— γενικῶς, ἀμυντικὸν μέσον, προστασία.

ἐρῦμάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***ἔρυμα.***

ἐρυμνό-νωτος, ***ον*** ὁ ἔχων ***ἐρυμνὰ*** (τ. ἔ. καλῶς ὠχυρωμένα, ἀσφαλῆ) τὰ νῶτα.

ἐρῠμνός, ***ή, όν*** (***ἐρύομαι***)· ὠχυρωμένος, περιπεφραγμένος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐρυμνότης, ***-ητος,*** ἡ· ἡ ἰσχύς, τὸ ὀχυρόν, τὸ ἀσφαλές, δεσεώς τινος.

ἔρυντο, γ' πληθ. ἀορ. δ' τοῦ ***ῥύομαι.***

ἐρυσαίατο, ἰων. γ' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐρύω.***

ἐρῦσ-άρμᾰτος, ***ον*** (***ἐρύω*** + ***ἅρμα***)· ὁ σύρων τὸ ἅρμα ‖ ἐπίκ. ἑτερόκλ. πληθ. ***ἐρῦσάρματες, -τας.***

ἐρῦσί-θριξ, ***-τρῐχος,*** ὁ, ἡ (***ἐρύω***+***θρίξ***)· ἐπίθ. τοῦ κτενίου ἢ ψήκτρας, δι' ὧν κτενίζονται αἱ τρίχες χαίτης ζώων.

ἐρῦσί-νηῖς, ***-ἴδος,*** ἡ (***ἐρύομαι*** + ***ναῦς***)· ἡ σώζουσα, φυλάττουσα, τὴν ναῦν (ἐπὶ τῆς ἀγκύρας π. χ.).

ἐρῦσί-πελας, τό· ἰσχυρὰ φλόγωσις τοῦ δέρματος, κοιν. «ἀνεμοπύρωμα».

ἐρῦσί-πτολις, ὁ, ἡ, (***ἐρύομαι***+***πτόλις, πόλις***), ὁ προστατεύων, ὑπερασπίζων, τὴν πόλιν, πολιοῦχος ‖ ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς κ. ἄ. θεῶν.

ἔρῦσις, ***-εως,*** ἡ (***ἐρύω***)· «τράβηγμα», ἕλκυσις.

ἐρυσμός, ὁ (***ἐρύομαι***)· προστασία, προστατευτικὸν (προφυλακτικὸν) μέσον.

ἐρύσσασθαι, ἀπρφ. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐρύω.***

ἐρύσσομεν, ἐπ. ἀντὶ ***ἐρύσωμεν,*** Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐρύω.***

ἐρυστός, ***ή, όν*** (***ἐρύω***)· ἐξειλκυσμένος, τραβηκτός, ἑλκυστός.

ἔρῦτο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. (μετὰ σημ. ἀορ. δ') τοῦ ***ἐρύω.***

Ἐρῠ'Ω, ἰων. **εἰρύω**· μέλ. ***ἐρύσω*** ἢ ***ἐρύω***· ἀόρ. α' ***εἴρῦσα,*** ἐπ. ***εἴρυσσα*** ἢ ***ἔρῦσα***· ἕλκω, σύρω ‖ ***νεκροὺς*** ἢ ***νεκρὸν ἐρύειν*** (εἴτε ἐπὶ φίλων) = σύρω τὸ πτῶμα φονευθέντος φίλου, διὰ νὰ μὴ πέσῃ δηλ. εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, (εἴτε ἐπὶ ἐχθρῶν) = σύρω τὸ πτῶμα ἐχθροῦ πρὸς τὸ μέρος μου διὰ νὰ τὸ σκυλεύσω ‖ ἕλκω διὰ τῆς βίας, κακομεταχειρίζομαι (ἐπὶ κυνῶν, διασπαράττω, ξεσχίζω) ‖ ἐντεῦθεν, σύρων ἀπομακρύνω, μεταφέρω μακράν διὰ τῆς βίας ‖ ἕλκω, τραβῶ, τινα ἀπό τι: ***χλαίνης ἐρύω τινά*** = τὸν πιάνω ἀπὸ τὴν χλαίνην καὶ τὸν σύρω (τραβῶ).— **II** μέσ. ***ἐρύομαι*** ἰων. ***εἰρύομαι***· ἀπρφ. μέλλ. ***ἐρύεσθαι,*** ἀλλὰ καὶ ἐπ. μέλ. ***ἐρύσσομαι***· ἀόρ. α' ***εἰρῠσάμην,*** ἐπ. ***εἰρυσσάμην*** ἢ ***ἐρυσσάμην***· οἱ ἐπόμενοι τύποι εἶναι παθητικοί: πρκ. ***εἴρῦμαι*** (μετὰ μέσ. καὶ παθ. ἔνν.), ἐπ. γ' πληθ. ***εἰρύαται***· γ' ἑν. ὑπερσ. (μετὰ σημ. ἀορ. δ') ***εἴρῦτο*** ἢ ***ἔρῦτο,*** γ' πληθ. ***εἴρυντο*** ἢ ***εἰρύατο***· σύρω πρὸς τὸ μέρος μου· ***ξίφος ἐρύομαι*** = σύρω τὸ ξίφος μου ‖ ***ἐρύομαι τόξον***=τανύω τὸ τόξον ‖ ***ἐρύομαι νῆας***= σύρω τὰ πλοῖά μου εἰς τὴν θάλασσαν (τὰ καθελκύω) ἐν καθητ. ὁμως ἔνν. (ἐπὶ τῶν πλοίων), σύρομαι εἰς τὴν ξηράν, ἀνελκύομαι. 2) Ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ σύρειν (ἐξάγειν, ἀπομακρύνειν) τινὰ ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς μαχης πηγάζει ἡ σημ. ἀπολυτρώνω, ἀπαλλάσσω τινὰ τοῦ κινδύνου, διασῴζω ‖ καὶ ἐντεῦθεν, διαφυλάσσω, προστατεύω. 3) ἀπομακρύνω, ἀπωκρούω, κρατῶ μακράν, ἀποτρέπω, ἐμποδίζω ‖ ***ἡ*** (ἀσπὶς) ***δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο***=ἡ ἀσπὶς δὲν κατώρθωσε νὰ συγκρατήσῃ (νὰ κρατήσῃ μακράν) τὸ δόρυ ‖ ἐντεῦθεν, συγκρατῶ, ἀνακόπτω, μαϊτακώνω, καταστέλλω, καταπίνγω. 4) φρουρῶ, φυλάττω, τι μετὰ προσοχῆς, κρύπτω ‖ ὡσ. διατηρῶ, ἰσχυρίζομαι, διατείνομαι, τιμῶ: ***θέμιστας εἰρύαται*** = **φυλάττουσι** τοὺς νόμους.

Ἔτυμ.*: ἐρύω** (*Ϝερύω ἀντὶ *Ϝερῦμι), ἀπρφ. ***εἰρῦμαι, μέσ. ὁμηρ. πρκ. ***εἴρῡμαι*** (⟨*Ϝε-Ϝρῡ-μαι)· ἰων. ***εἰρύω*** (⟨*ἐ-Ϝερῦ-)· ρημ. ἐπίθ. ***ἐρυστός***· ἰαπ. βάσις ver^{a}u- (οὐρω), ἐξ οὗ *Ϝερῦ-μι καὶ *Ϝρυ- ἐν τῷ ***ῥυμός, ῥυτήρ***, πληθ. ***ῥυτά***, ὁμηρ. ***ῥυστάζω, ῥυστακτύς, -ύος*** (ἀ βλ.). — **Μέσ. ἐρύομαι**· ὁμηρ. ἀπρφ. ἐν. ***ἔρυσθαι*** (*Ϝερυ-), πρτ. ***ἔρῡσο, ἔρῡτο*** καὶ (μετὰ θεματ. κλίσ.) ***ἐρύετο***· μελ. ***εἰρύσομεσθα, εἰρύσσονται***, ἀπρφ. ἀορ. ***ἐρῦσασθαι, εἰρύσσασθαι*** (εἰ ἀντὶ ἐ- κατὰ μετρικὴν παρέκτασιν), πρκ. ***εἴρῡμαι*** (*Ϝειρῡμαι ⟨*Ϝε-Ϝρῡ-μαι), γ' πληθ. ***εἰρῦαται***· ἰων. ἐνν. ***εἰρύομαι*** (⟨*ἐϜερύσμαι)· ***ἔρυμα***· ***ἐρυμνός***· ἐπ. ***ἐρυσί-πτολις***. — Πρβλ. σανσκρ. varūḷā (ὑπεραοπιστής), várūtham (προστασία), vṝṇōti (καλύπτειν), γοτθ. **war an**, ἀγγλοσαξ. **werian**, παλ-γερμ. **werjan** (προστατεύειν, ὑπερασπίζειν)· ἰαπ. βάσις **verā·u** (προστατεύειν)· ὁμηρ. ***ἔρῦτο*** περιέχει τὸ *veru-· πρκ. *Ϝε- Ϝρῡμαι καὶ τὸ ὁμηρ. ***ῥῦσθαι*** (βλ. ἐν λ. ***ῥύομαι***) περιέχει τὴν κατὰ μετάπτωσιν ῥ. *vrū̆-. —Τὸ λατιν. **servō** (σῴζω), Γοτθ. **sarwa** (ἀμυντικὰ ὅπλα), παλ-γερμ. **riemen** δὲν θεωροῦνται ὑπὸ πάντων ἀνήκοντα ἐνταῦθα.

ἔρχᾰται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἔργω, εἴργω***· **ἔρχᾰτο (ἢ ἐέρχατο),** γ' πληθ. ὑπερσ.

ἐρχᾰτάομαι, παθητ.· κλείομαι ἐντὸς τινος.

Ἔτυμ.*: ἐρχατάω**· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἔρχατος· φραγμός»· ***ὄρχατος*** (= περίβολος δένδρων)· παλ-γερμ. **wurgen** (περισφίγγω), λιθ. **verzìu** (σφίγγω), παλ-σλαυ. **vrìza** (δένω), ὀσκ. **verehla-** (⟨*vergh iā-) = δῆμος, πόλις· ἐξ ἰαπ. ῥ. **vergh-**. Ἐκ τοῦ

ἔρχᾰτος, ὁ (***ἔργω***)· φραγμός, περίβολος, φράκτης.

ἐρχατόωντο, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἐρχατάομαι***.

ἐρχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἔργω, εἴργω***.

ἜΡΧΟΜΑΙ· πρτ. ***ἠρχόμην***· οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι σχηματίζονται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ῥ. ***ἐλεύθω***· μέλ. ***ἐλεύσομαι***· ἀόρ. ***ἦλῦθον*** καὶ συγκεκ. ***ἦλθον***, δωρ. ***ἦνθον***· μτγν. καὶ ἀόρ. α' ***ἦλθα***· πρκ. ***ἐλήλῡθα***, ἐπ. ***εἰλήλουθα***, α' πληθ. ***εἰλήλουθμεν***, μτχ. ***εἰληλουθώς***· γ' ἐν. ὑπερσ. ἰων. ***ἐληλύθεε***, ἐπικ. ***εἰληλούθει***· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω ‖ ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω.— Παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ συνηνωμένον μετὰ αἰτιατικῶν τοῦ συστοίχου ἀντικειμ.· ***ὁδὸν ἢ κέλευθον ἐλθεῖν*** ‖ ὡσ. ποιητ. ***ἀγγελίην ἦλθον***=ἦλθον διὰ νὰ ἀναγγείλω τι. **2)** μετὰ γεν. τόπου, ***πεδίοιο ἦλθον*** = ἐπορεύθην διὰ μέσου τῆς πεδιάδος. **3)** μετὰ μτχ. μέλλ. πρὸς δήλωσιν τοῦ σκοποῦ: ***ἔρχομαι οἰσόμενος ἔγχος***=ὑπάγω νὰ φέρω δόρυ.— ὡσ. ὡς βοηθητικὸν ρῆμα: ***ἔρχομαι λέξων*** = ἔχω κατὰ νοῦν νὰ εἴπω (γαλλ. **je vais dire**).— **II** Μεθ' Ὅμηρον περιφράσεις: ***εἰς λόγους ἔρχομαί τινι***= ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις μετά τινος, συνομιλῶ μετά τινος. **2)** ***ἐπὶ πᾶν ἦλθον*** = μετῆλθον (ἐδοκίμασα) πᾶν μέσον. **3)** ***παρὰ μικρὸν ἦλθον*** **μετ'** ἀπρφ. = ὀλίγον ἔλειψε νὰ..., παρ' ὀλίγον νὰ... **4)** μετὰ τῆς ***διά***+γεν. σχηματίζεται περίφρασις ἀντὶ τοῦ ὁμορρίζου πρὸς τὴν γεν. ῥήματος: ***διὰ μάχης ἔρχομαί τινι*** = μάχομαί τινι· ***διὰ πολέμου ἔρχομαί τινι***=πολεμῶ κατά τινος κλπ.

Ἔτυμ.*: ἔρχομαι** ⟨*ἐρ-σκο-μαι· πρβλ. σανσκρ. ṛcchāti (-cch-⟨-skh-) = συναντῶ· παλ-περσ. **rasatiy**. Κατά τινας ἧττον ὀρθῶς: ***ἔρχομαι ⟨*ϜερΘ-σκομαι· σανσκρ. ṛdhāti (εὐδοκιμῶ).— ***ἔρ-χ-ομαι*** (πρβλ. ***στενάχω, τρύχω*** κλπ.)· ***ὀρχέομαι***, σανσκρ. ṛghāyáti (τρέμω, θορυβῶ).— ***ἔρχομαι*** ⟨*erĝh- ἀλβ. **erda** (ἔρχομαι), ἰρλ. **regaid** (δὰ ἔλθῃ).

ἔρψις, -εως, ἡ (***ἕρπω***)· τὸ ἕρπειν («σύρεσθαι»).

ἐρῳῶ, ἐρῳοῦμες, ὥωρ. α' ἐνικ. καὶ πληθ. μέλλ. τοῦ ***ἕρπω***.

ἔρῳ, δοτ. τοῦ ***ἔρος***· ἀγάπη, ἔρως· θλ. ***ἔρως***.

ἘΡΩ̃, ἰων. καὶ ἐπ. **ἐρέω,** μέλ. (***φημί, λέγω*** καὶ ***ἀγορεύω*** χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐνεστῶτες, καὶ ὁ ***εἶπον*** ὡς ἀόρ. β')· ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐσχηματίσθη ὁ πρκ. ***εἴρηκα***, παθητ. ***εἴρημαι***, παθητ. ὑπερσ. ***εἰρήμην***· παθ. ἀόρ. α' ***ἐρρήθην*** καὶ ***ἐρρέθην***, ἀπρφ. ***ῥηθῆναι***· παθ. μέλλ. ***ῥηθήσομαι***, τετελ. μέλλ. ***εἰρήσομαι***.— δὰ εἶπω, δὰ ὁμιλήσω. **2)** δὰ ἀφηγηθῶ, δὰ ἀναγγείλω, δὰ διακηρύξω ‖ ἐντεῦθεν, δὰ ὑποσχεθῶ. **3)** δὰ δώσω ἐντολήν, δὰ διατάξω, νὰ πράξῃ τι ‖ ***εἴρητό οἱ***=εἶχε δοθῆ εἰς αὐτόν διαταγή νὰ (πράξῃ τι).— **II** ***ἐρέω*** ἀπαντᾷ ἐνίοτε παρ' Ὁμ. ὡς ἐνεστὼς = ***ἔρομαι, εἴρομαι*** (ἀ βλ.).

ἙΡΩΔΙΟ΄Σ, ὁ· τὸ ὄρνεον ἐρωδιός (κοιν. **«ῥωδιός», «ψαροφάγος»**), λατ. **ardea**.

Ἔτυμ.*: κατά** τινας γρ. ***ἐρῳδιός· τὸ ὑπογεγρ. ἰῶτα (μαρτυρούμενον παρὰ τῷ Ἡρωδ.) δὲν εἶναι πρωταρχικόν· τὸ ***ἐρωδιὸς*** εὔκολον ἦτο νὰ ἐξελιχθῇ εἰς ***ἐρωΐδιος*** κατὰ παρετυμ. ἐκ τοῦ ***ἔρως*** ἢ ***ἐρωὴ*** καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ εἰς ***-ίδιος***, καὶ ὕστερον κατὰ συναιρ. ***ἐρῳδιός*** (ὁ τονισμὸς ἐπὶ τῆς ληγούσης ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ ***αἰγυπιός, χαραδριὸς*** κ. ἄ).

ἐρωείτω, γ' ἐν. Προστ. τοῦ ἐπομ.

ἐρωέω, μέλ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἠρώησα***· ῥέω, χύνομαι, ἐξορμῶ, ἐκσπῶ ‖ ἀναβλύζω κατὰ διαλείμματα. **2)** ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, παύω ἀπό τοῦ νὰ (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ. ***νέφος οὔποτ' ἐρωεῖ*** = τὸ νέφος οὐδέποτε ἐκλείπει.— **II** μτβτ. ὠθῶ, σύρω ὀπίσω, ἀποτρέπω (συγ. τῷ ***ῥώομαι***). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρωή, ἡ (***ἐρωέω***)· πᾶσα ταχεῖα καὶ ὁρμητικὴ κίνησις ‖ ***δουρὸς ἐρωὴ***=ἡ βολὴ (ἐκσφενδόνησις) τοῦ δόρατος ‖ ***λικμητῆρος ἐρωὴ***=ἡ ὁρμὴ τοῦ λιχνιστοῦ (αὐτοῦ πού λιχνίζει ἢ πτυαρίζει). **2)** ὁρμέμφυτον, ἐπιθυμία.— **II** ἀποχώρησις, ἀποχή, ἀπό τινος, ἀνάπαυσις, ἡσυχία: ***πολέμου ἐρωή***.

Ἔτυμ.*: I** ὁμηρ. ***ἐρωὴ (⟨*ἐρω[σ]α) = ὁρμητικότης· ὁμηρ. ***ἐρωέω*** (8 βλ.)· πρβλ. παλ-Norr. **rás** (δρόμος), ἀγγλο-σαξ. **roês** (δρόμος, ἐπίδεσις) (ἀγγλο-σαξ. **race**), ἀγγλο-σαξ. **roêsan** (προχωρῶ μεδ' ὁρμῆς), μεσ-γερμ. **rāsen** (θορυβῶ).— **II** ὁμηρ. ***ἐρωὴ*** (⟨*ἐρωϜα) = ὑποχώρησις, ἀποχή, ἀνάπαυσις· ὁμήρ. ***ἐρωέω*** (= παύω, σταματῶ)· πρβλ. παλ-γερμ. **ruowa**, ἀγγλ-σαξ. **rów**, **rāwa**· ἰαπ. *(e)rēu-, *(e)rōu- (ἀνάπαυσις).

ἐρωῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐρωέω, ἐρωήσαιτε,*** δ' πληθ. Εὐκτ.

ἐρω-μανέω, μέλ. ***-ήσω*** (***ἔρως***+***μαίνομαι***)· ἀγαπῶ μετὰ μανίας, ἀγαπῶ ἐμμανῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρω-μᾰνία, ἡ· ἐρωτικὴ μανία, ἐρωτομανία.

ἐρωμένιον, τό· μικρὸ ἐρωμένη, «πολυαγαπημένη», ὑποκορ. τοῦ

ἐρώμενος, ὁ, **ἐρωμένη,** ἡ· ἐνεστ. παθ μτχ. τοῦ ***ἐράω***· ὁ ἔχων ἔρωτα, ὁ ἀγαπῶν, ἀγαπητικός· ***ἐρωμένη***=«ἀγαπητικιά».

ἔρως, -ωτος, ὁ· ἑτερόκλ. δοτ. ***ἔρῳ*** (ἐκ τοῦ ***ἔρος***), αἰτ. ***ἔρων***· ὁμαλά: δοτ. ***ἔρωτι***, αἰτ. ***ἔρωτα***.— (***ἔρος***)· ἔνθερμος ἀγάπη, ἔρως, «ἔρωτας» ‖ πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία διά πρᾶγμά τι. – **II** ὡς κύριον ὄνομα, ὁ θεὸς Ἔρως· ἐν τῷ πληθ. ***ἔρωτες***. [διὰ τὴν ἐτυμολ. θλ. ***ἔραμαι***]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρωτάριον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***Ἔρως***· μικρὸς ***Ἔρως*** (θεός).

ἐρωτάω, ἰων. **εἰρωτάω,** μελ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἠρώτησα*** (***ἔρομαι***)· ἐρωτῶ· ***ἐρ-τινά τι*** ἐρωτῶ τινα περί τινος, διά τι· ***τὸ ἐρωτηθὲν*** = τὸ ἐρωτώμενον, περὶ οὗ ἐρωτᾷ τις, ἐρώτησις.— **II** ἐρωτῶ τινα (περί τινος).— **III** =***αἰτέω*** (βλ. λ.), ἱκετεύω, ἐξαιτοῦμαι, παρακαλῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρώτημα, -ατος, τὸ (***ἐρωτάω***)· ἐρώτησις, «ἐρώτημα»· ***ἐρώτημα τοῦ ξυνθήματος***=ἡ ἐρώτησις διά τὸ σύνθημα (περὶ τοῦ συνθήματος), τ. ἔ. ἡ γνωστὴ πρόσκλησις μεταξὺ στρατιωτικῶν («τὸ σύνθημα! προχωρεῖ εἰς τὸ παρασύνθημα»).

ἐρώτησις, -εως, ἡ (***ἐρωτάω***)· τὸ ἐρωτᾶν, ἐρώτησις (ὡς καὶ νῦν).

ἐρωτιάς, -άδος, ἡ· ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ ***ἐρωτικός***.

ἐρωτικός, ή, όν (***ἔρως***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἔρωτα ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ ἔρωτος ‖ ***ἐρωτικὴ ξυντυχία***=ἐρωτικὴ ὑπόθεσις· **2)** ὁ ἔκδοτος (ὁ ῥέπων) εἰς τὸν ἔρωτα, ἔκφυλος ‖ ὁ τρέφων πόθον τινά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐρωτικῶς· ἐπίρρ. φιλοστόργως, τρυφερῶς.

ἐρωτίς, -ίδος, ἡ (***ἔρως***)· ἐρωμένη, «ἀγαπητικιά».— **II** ὡς ἐπίθ. ***ἐρωτίδες νῆσοι***=αἱ νῆσοι τοῦ ἔρωτος.

ἐρωτο-γράφος, ον (***ἔρως*** + ***γράφω***)· ὁ γράφων περὶ ἔρωτος.

ἐρωτο-πλάνος, ον (***ἔρως*** + ***πλᾰνάω***)· ὁ πλανῶν, ἐξαπατῶν, τὸν ἔρωτα.

ἐρωτο-πλοέω, μέλ. *-ήσω* (*ἔρως* + *πλόος*)· πλέω τἰς ὠκεανόν ἔρωτος.

ἐρωτύλος, ὁ (*ἔρως*)· πολυαγαπημένος, «πουλάκι μου», «καρδούλα μου». — ‖ ὡς ἐπίθ. *ἐρωτύλα ἀείδω* = ᾄδω ἐρωτικά ᾄσματα.

ἐς, ἰων. καὶ παλ. ἀττ. τύπος ἀντὶ τοῦ *εἰς*· διὰ τὰ μετὰ τοῦ *ἐσ-* σύνθετα βλ. εἰς τὰ σύνθετα μετὰ τοῦ *εἰσ-*. διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *εἰς*].

ἔς, Προστ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἵημι*.

ἐσ-αγγελεύς, ἐσ-αγγέλλω, ἀντὶ **εἰσαγγ—**

ἐσ-άγείρω, (βλ. *εἰσαγείρω*)· παρ' Ὁμ. μόνον ἐν τῷ γ′ ἐν. ἐπικ. μέσ. πρτ. *ἐσαγείρετο*· ἐπικ. μέσ. ἀόρ. α′ *εἰσαγείρατο*.

ἐσ-άγω· βλ. *εἰσάγω*.

ἐσ-αθρέω, ἐσ-ἀκοντίζω, ἐσ-ἀκούω (βλ. **εἰσ-**).

ἐσ-αθρήσαιμι, Εὐκτ. ἀορ. α′ τοῦ *εἰσαθρέω*.

ἐσ-αιὲν (*ἐς*+*ἀλέν*), ἐπίρ.· διὰ πάντοτε.

ἐσ-ᾶλτο, γ′ ἐν. ἐπ. ἀορ. β′ τοῦ *εἰσάλλομαι*.

ἔσαν, ἐπικ. καὶ ἰων. γ′ πληθ. πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἔσαν, ἐπικ. γ′ πληθ. πρτ. τοῦ *ἔννυμι*.

ἐσ-άντα· βλ. *εἰσ-άντα*.

ἐσ-άπαξ, ἰων. ἀντὶ **εἰσάπαξ** (*ἐς*+*ἅπαξ*)· διὰ μιᾶς.

ἐσᾶπην, παθ. ἀόρ. β′ τοῦ *σήπω*.

ἐσ-απ-ικνέομαι, ἰων. ἀντὶ *εἰσαφικνέομαι*.

ἐσ-ἀράσσω, (βλ. *εἰσ-αράσσω*).

ἔσατο, γ′ ἐν. μέσ. ἀορ. α′ τοῦ *ἔννυμι*.

ἐσ-άχρι, ἐπίρ. ἀντὶ *εἰς ἄχρι* (= μέχρι) μετὰ γεν.

ἐσάωδεν, γ′ πληθ. παθ. ἀορ. α′ τοῦ *σαόω*, ἐπικ. ἀντὶ *σῴζω*.

ἐσάωσα, ἀόρ. α′ τοῦ *σαόω*, ἐπικ. ἀντὶ *σῴζω*.

ἐσ-βαίην, Εὐκτ. ἀορ. β′ τοῦ *ἐσβαίνω* (βλ. *εἰσβαίνω*).

ἐσ-σβαίνω, ἐ-σβάλλω· βλ. *εἰσβαίνω, εἰσβάλλω*.

ἐσ-βάς, μτχ. ἀορ. β′ τοῦ *εἰσβαίνω*.

ἔσβην, ἀόρ. β′ τοῦ *σβέννυμι*.

ἐσ-βιβάζω, ἐσ-βολή· βλ. *εἰσβιβάζω, εἰσβολή*.

ἐσ-δέκομαι, ἰων. ἀντὶ *εἰσδέχομαι*.

ἐσ-δίδωμι, ἐσ-δύομαι, ἐσ-δύω (βλ. **εἰσδ-**).

ἐσδόμενοι, ἐσδώμεθα, δωρ. ἀντὶ *ἐζόμενοι, ἐζώμεθα*.

ἔσεαι, ἔσεται, ποιητ. ἀντὶ *ἔσει* ἢ *ἔσῃ, ἔσται*, 6′ καὶ γ′ ἐν. μέλλ. τοῦ *εἰμί*.

ἐσ-έδρᾰκον, ἀόρ. 6′ τοῦ *εἰσδέρκομαι*.

ἐσ-έδρᾰμον, ἀόρ. 6′ τοῦ *εἰστρέχω*.

ἔσ-ειμι· βλ. **εἴσειμι**.

ἐσ-ελεύσομαι, μέλ. τοῦ *εἰσέρχομαι*.

ἐσ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6′ τοῦ *εἰσέρχομαι*.

ἐσ-εμασσάμην, ἐπ. ἀόρ. α′ τοῦ *εἰσμαίομαι* (πρβλ. *ἐπιμαίομαι*)· ἐγγίζω, συγκινῶ: *μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμὸν*=διότι μέ τὸν θάνατόν του μοῦ ἐπλήγωσε τὰ μάλιστα τὴν καρδίαν.

ἐσ-έπτατο, γ′ ἐν. ἀορ. 6′ τοῦ *εἰσπέταμαι*.

ἐσ-εργνύναι, ἰων. ἀπρφ. τοῦ *εἰσείργω, εἰσέργω*.

ἐσ-έρχομαι· βλ. *εἰσέρχομαι*.

ἐσεσάχατο, γ′ πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *σάττω*.

ἐσ-έχυντο, γ′ πληθ. ἐπικ. παθ. ἀορ. 6′ τοῦ *εἰσχέω*.

ἐσ-έχω, ἐσ-ηθέω· βλ. *εἰσέχω, εἰσηθέω*.

ἐσ-ήλατο, γ′ ἐν. μέσ. ἀορ. α′ τοῦ *εἰσάλλομαι*.

ἐσημήναντο, γ′ πληθ. μέσ. ἀορ. α′ τοῦ *σημαίνω*.

ἔσηνα, ἀόρ. α′ τοῦ *σαίνω*.

ἔσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀόρ. 6′ τοῦ *ἵημι*. 2) ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *ἔννυμι*.

ἐσ-θέσθαι, ἰων. ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β′ τοῦ *εἰστίθημι*.

ἐσθέω (*ἐσθής*)· ἐνδύω.—Παθητ., εἶμαι ἐνδεδυμένος· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πρκ. *ἧσθημαι* καὶ *ἔσθημαι*· *ἐσθῆτα ἐσθημένος* = περιβεβλημένος ἔνδυμα, ἐνδεδυμένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔσθημα, *-ατος*, τὸ (*ἐσθέω*)· ἔνδυμα, περιβολή.

ἔσθην, γ′ δυϊκ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἔννυμι*.

ἐσθής, *-ῆτος*, ἡ (*ἔσθαι*, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *ἔννυμι*)· ἔνδυμα, ἐνδυμασία, ἐνδύματα (λατ. **vestis**). [*ἐσθής, ἔσθος*· δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔννυμι*].

ἐσθησις, *-εως*, ἡ (*ἐσθέω*)· ἐνδυμασία, ἔνδυμα.

ἐσθίω, ἐπ. ἀπρφ. *ἐσθιέμεν*· πρτ. *ἤσθιον*· μέλ. *ἔδομαι* (ἐξ ἐπ. ἐν. **ἔδω**)· ἐνεργ. πρκ. *ἐδήδοκα*, παθ. πρκ. *ἐδήδεσμαι*· παθ. ἀόρ. α′ *ἠδέσθην*· ἐνεργ. ἀόρ. β′ *ἔφᾰγον* (ὡσεὶ ἐξ. ἐν. **φάγω*)· λατ. **edo**· τρώγω ‖ μτφρ. καταβροχθίζω, καταναλίσκω, καταστρέφω (ὅπως ἐπὶ πυρὸς ἢ ἐπὶ διαβρωτικῆς νόσου)· *ἐσθίειν ἑαυτὸν*=στενοχωρεῖν ἑαυτόν (λυώνειν)· *ἐσθίειν τὴν χελύνην*= δάκνειν τὸ χεῖλος.—Παθητ. τρώγομαι, καταβροχθίζομαι· *οἶκος ἐσθίεται*=περιουσία καταβροχθίζεται. [*ἐσθίω* καὶ *ἔσθω*· *ἔσθω* ⟨ **ἔδ-θω* (τύπου *πύθω*)· βλ. *ἔδω*· [*ἐσθίω* εἶναι πιθανῶς ἐπέκτασις τοῦ *ἔσθω* (μοναδικὸν παράδειγμα προσφύμ. *-ιω* ⟨ ἰαπ.-ijo-· *jω* ⟨ ἰαπ.-jo-?]

ἘΣΘΛΟΣ, *ή, όν*· δωρ. **ἐσλός,** *ά, όν* = *ἀγαθός*· καλὸς εἰς τὸ εἶδός του (εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, εἰς τὴν ἰδιότητά του)· ἀνδρεῖος, γενναῖος, ῥωμαλέος ‖ ὡσ. εὐγενής, πλούσιος, ὄλβιος ‖ προοηνής, καλοκάγαθος. 2) ἐπὶ οἰωνῶν· αἴσιος, εὐοίωνος, καλός. 3) ὡς οὐσ. *ἐσθλά* = τὰ ἀγαθά (περιουσία)· ἀπολ. *ἐσθλόν*=καλὴ τύχη, εὐτυχία. [*ἐσθλός* (πρόσφ. *-θλο-*, ἰαπ. **es* + *-dhlo-*) δωρ. *ἐσλός*, πρβλ. *εὐ-ς* ⟨ **ἐσ-υ-ς*]

ἐσθλότερος, *-τατος*· συγκριτ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *ἐσθλός*.

ἔσθορον, ἐπ ἀόρ. 6′ τοῦ *εἰσθρώσκω*.

ἔσθος, *-εος*, τό=*ἐσθής* (ὃ βλ.).

ἔσθ' ὅτε ἀντὶ *ἔστιν ὅτε* = ἐνίοτε, κάποτε, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν (λατ. est quum).

ἐσ-θρώσκω· βλ. *εἰσθρώσκω*.

ἔσθω, ἐπ. ἀπρφ. *ἐσθέμεναι*, πρτ. *ἤσθον*· ποιητ. τύπος τοῦ *ἐσθίω*· τρώγω, καταβροχθίζω ‖ μτφρ. καταβροχθίζω τὴν περιουσίαν τινός, καταδαπανῶ.

ἐσῑγάθην, δωρ. ἀόρ. α′ τοῦ *σιγάω*.

ἐσ-ἴδεῖν, ἀντὶ *εἰσιδεῖν*, ἀπρφ. τοῦ *εἰσεῖδον*.

ἐσ-ιδέσθην, ἐπ. γ′ δυϊκ. μέσ. ἀορ. 6′ τοῦ *εἰσεῖδον*.

εἰσ-ἵεμεναι, θηλ. μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ *εἰσίημι*.

ἐσ-ίζηται, ἀντὶ *εἰσίζηται*, γ′ ἐν. Ὑποτ. τοῦ *εἰσίζομαι*.

ἐσ-ίημι, ἐσ-ικνέομαι, ἐσ-ίπταμαι· βλ. *εἰσ—*.

ἐσ-κατα-θαίνω· βλ. *εἰσ-κ—*.

ἐσ-κάτ-θετο, ἀντὶ *εἰσ-κατ-έθετο*, γ′ ἐν. μέσ. ἀορ. 6′ τοῦ *εἰσ-κατα-τίθημι*.

ἔσκε, ἐπικ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἦν*, γ′ ἐν. πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἐσκέδᾰσα, ἀόρ. α′ τοῦ *σκεδάννυμι*.

ἔσκεμμαι, πρκ. τοῦ *σκοπέω*.

ἐσκίδναντο, γ′ πληθ. παθ. πρτ. τοῦ *σκίδνημι*.

ἔσκληκα, ἀμτδ. πρκ. τοῦ *σκέλλω*· **ἔσκλην,** ἀόρ. β′ [ἀναρκτ. τύπος τῆς β. **es-** (= *εἰμί*)=παλ-λατ. **escit, escunt** (=**erit, erunt**), ἰαπ. **es(s)ko-**].

ἔσκον, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἦν*, πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἐσλός, δωρ. ἀντὶ *ἐσθλός* (βλ. λ.).

ἐσμηχον, πρτ. τοῦ *σμήχω*.

ἐσμός ἢ **ἑσμός,** ὁ (*ἵημι* ἢ *ἕζομαι*)· κυρ. ἁμῆνος μελισσῶν ‖ πᾶν πλῆθος, πᾶσα ἀγέλη ‖ πᾶν τὸ ἀφθόνως καὶ ὁρμητικῶς ἐξορμῶν· *ἑσμοὶ γάλακτος*= ῥύακες γάλακτος. — [κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ἕζομαι* καὶ σημ. πᾶν τὸ καθήμενον, ἐξ οὗ· *ἀφεσμὸς* (=ἁμῆνος) ἔχει σχηματισθῇ κατ' ἐπίδρασιν τοῦ *ἄφεσις* (πρβλ. *ἀφίημι*)· ἐὰν δεχθῶμεν τὴν ἐκ τοῦ *ἵημι* παραγωγήν, *ἑσμός* ⟨ **ἑ-θμό-ς* (βλ. *ἵημι*), πρβλ. exāmen ⟨ **ex-ag-smen*].

ἑσμο-τόκος, *ον* (*ἑσμός*+*τεκεῖν*)· ὁ γεννῶν (παρἀγων) ἁμήνη μελισσῶν (κυρ. *ὁ τίκτων ἑσμούς*).

ἔσο, ἐπικ. ἀντὶ *ἴσθι*, Προστ. τοῦ *εἰμί*.

ἐσ-οικέω, ἐσ-οικίζω· βλ. *εἰσ—*.

ἔσ-οπτος· βλ. *εἴσ-οπτος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἔσ-οπτρον· βλ. *εἴσ-οπτρον*.

ἐσ-οράω· βλ. *εἰσ-οράω*.

ἐσ-ορῶμες· δωρ. ἀντὶ *εἰσορῶμεν*.

ἐσοῦμαι, δωρ. ἀντὶ *ἔσομαι*, μέλ. τοῦ *εἰμί*.

ἐσ-όψομαι, μέλ. τοῦ *ἐσ-οράω, εἰσ-οράω*.

ἐσπάθημαι, παθ. πρκ. τοῦ *σπαθάω*.

ἔσπαρμαι, παθ. πρκ. τοῦ *σπείρω*.

ἔσπεισα, ἀόρ. α′ τοῦ *σπένδω*.

ἘΣΠΕ'ΡΑ, ἡ (λατ. **vespera**)· θηλ. τοῦ ἐπιθ. *ἑσπέρος*· 1) (ἐνν. *ὥρα*)· «βράδυ», ἑσπέρα ‖ *ἑσπέρας* (γεν. χρον.) = κατὰ τὸ βράδυ ‖ *ἀπὸ ἑσπέρας*=μετὰ τὸ δειλινό, «κατὰ τὸ σούρουπο» ‖ *εἰς* (ἢ *πρὸς*) *ἑσπέραν*=«κατὰ τὸ βραδάκι» ‖ ἐν τῷ πληθ. *ἑσπέραι* = αἱ ἑσπερινὰι ὧραι, ἡ ἑσπέρα. 2) (ἐνν. *χώρα*)· τὸ πρὸς δυσμὰς μέρος τοῦ Κόσμου, ἡ Δύσις (λατ. occidens) ‖ *τὸ πρὸς ἑσπέρης* = αἱ δυτικαὶ χῶραι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἑσπερῐνός, *ή, όν*=*ἑσπέριος* (ὃ βλ.).

ἑσπέριος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον* (*ἑσπερος*)· ἐπὶ χρόνου, κατὰ τὴν ἑσπέραν, κατὰ τὸ βράδυ.— ‖ ἐπὶ τό-

που, δυτικός, πρὸς δυσμάς, πρὸς τὸ μέρος τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου (λατ. occidentalis).

ἑσπερίς, *-ίδος,* ἡ· ἀνώμαλον θηλ. τοῦ *ἑσπέριος*· κατὰ τὴν ἑσπέραν ‖ δυτική, δυσμική.— **II** ὡς κύρ. ὄν. *αἱ Ἑσπερίδες*=αἱ θυγατέρες τῆς ἑσπέρας (τ. ἔ. τῆς Νυκτός), αἵτινες κατῴκουν εἰς τινα νῆσον τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς Δυσμάς, καὶ ἐφρούρουν κῆπον πλήρη χρυσῶν μήλων.

ΤΕΣΠΕΡΟΣ, ὁ· λατ. VESPER· ἡ ἑσπέρα· *μένον ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν* = ἀνέμενον νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἑσπέρα· ἀνώμαλ. πληθ. οὐδ. *ἕσπερα,* τά=αἱ ἑσπερινὰ ὧραι, ἡ ἑσπέρα. 2) ἐπὶ τόπου· ἡ Δύσις, ὁ πρὸς δυσμὰς κόσμος, τ. ἔ. ὁ ζόφος, Ἅδης.— **II** ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἑσπέραν, ἑσπερινός· *ἕσπερος ἀστὴρ*= τὸ ἄστρον τῆς ἑσπέρας, ὁ «ἑσπερινός». 2) ἐπὶ τόπου, δυτικός.

Ἔτυμ. : ἕσπερος· τὰ ἕσπερα· ἡ ἑσπέρα· ἑσπέριος· ἑσπερινός· Fέσπερος = λατ. vesper (〈κελτ.*vesperos)· πρβλ. Λιθ. vākaras (〈*veqeros), παλ-αλαυ. večeru (ἑσπέρα)· ἰαπ. *vesperos, *ve-qeros, ἐκ προθ. *ve- (= πρὸς τὰ κάτω, μακράν), πρβλ. γερμ. κ. ἄ. west 〈*ve-s + πρόσφ. -i· τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα *-spero-s* καὶ *-qero-s* θὰ ἐσήμαινεν «ὁ ταχέως κινούμενος» (προφανῶς ἐξ ἀπηχήσεως τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῶν κραδασμῶν τῶν τελευταίων του ἀκτίνων)· *-spero-· σανσκρ. sphurāti (= λάμπω, σπινθηροβολῶ), *σπαίρω* (= σπαρταρῶ, ἀσπαίρω) (βλ. λ. λ.)· *-qero-· λατ. coruscus (σπινθηροβολῶν).

ἔσπετε, ἀντὶ **εἶπετε,** 6′ πληθ. ἐπικ. Προστ. τοῦ *εἶπον.* [Βι' ἐτυμολ. βλ. *ἐννέπω*].

ἑσπόμην, ἀόρ. 6′ τοῦ *ἕπομαι*· παρ' Ὁμήρῳ τὸ *ἑ-* διατηρεῖται ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσεσιν : Προστ. *ἑσπέσθω,* Ὑποτ. *ἕσπωνται,* Εὐκτ. *ἑσποίμην,* ἀπρφ. *ἑσπέσθαι,* μτχ. *ἑσπόμενος.* [Βι' ἐτυμολ. βλ. *ἕπω*].

ἕσπον, ἀόρ. 6′ τοῦ *ἕπω.*

ἔσσα, ἐπικ. ἀόρ. α′ τοῦ *ἔννυμι*· *ἔσσαι* ἀπρφ. (ἀλλὰ καὶ 6′ ἐν. παθ. πρκ.).

ἐσσάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α′ τοῦ *ἔννυμι.*

ἔσσεῖται, γ′ ἑνικ. τοῦ *ἐσσοῦμαι,* δωρ. μέλ. τοῦ *εἰμί.*

ἔσσεσθαι ἀντὶ *ἔσεσθαι,* ἀπρφ. μέλλ. τοῦ *εἰμί.*

ἔσσευα, ἐπικ. ἀντὶ *ἔσευα,* ἀορ. τοῦ *σεύω.*

ἔσσί, ἐπικ. καὶ δωρ. ἀντὶ *εἶς, εἶ,* 6′ ἐν. τοῦ *εἰμί.*

ἔσσο, ἐπικ. ἀντὶ *ἔσο,* Προστ. τοῦ *ἔννυμι.*

ἔσσομαι ἀντὶ *ἔσομαι,* ἐπικ. μέλ. τοῦ *εἰμί*· ὁμῶς **ἔσσομαι,** ἐπικ. μέσ. μέλ. τοῦ *ἔννυμι.*

ἐσσόομαι, ἰων. ἀντὶ *ἡσσάσμαι*· πρτ. *ἐσσούμην*· ἀόρ. α′ *ἐσσώθην*· πρκ. *ἐσσωμαι*· παθ. (*ἔσσων,* ἰων. ἀντὶ *ἥσσων*)· εἶμαι ἡττημένος.

ἔσσῦμαι· παθ. πρκ. τοῦ *σεύω*· **ἐσσύμην,** ὑπερσ. μετὰ σημ. ἀορ. 6′.

ἐσσύμενος, η, ον· παθ. μτχ. τοῦ *σεύω* (μετὰ τῶν σημ. καὶ τοῦ τονισμοῦ ἀνεστῶτος, ἀλλὰ μετὰ ἀναδιπλ. παρακειμένου)· σπεύδων, ὁρμητικός, βίαιος, σφοδρὸς ‖ πρόθυμος, ἐπιδυμῶν τι. Ἐντεῦθεν, ἐπίρ. *ἐσσῦμένως*=ἐν σπουδῇ, ἐσπευσμένως, ὁρμητικῶς.

ἔσσῦο, ἔσσῦτο, 6′ καὶ γ′ ἐν. ἐπικ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *σεύω,* μετὰ σημασ. ἀορ. 6′.

ἐσσωθῆναι, ἰων. ἀντὶ *ἡσσηθῆναι* (βλ. *ἐσσόω*).

ἔσσω, ἐπικ. μέλ. τοῦ *ἔννυμι.*

ἔσσων, ἰων. ἀντὶ *ἥσσων.*

***ἕσταα,** 6′ πρκ. τοῦ *ἵστημι* μετὰ σημασ. ἀμτβ. ἐνεστ.· στέκομαι· ἀπαντᾷ κατὰ τοὺς ἀκολούθους τύπους μόνον: δυϊκ. *ἕστᾶτον,* πληθ. *ἕστᾶμεν, ἕστᾶτε, ἑστᾶσι*· ἀπρφ. *ἑστάναι,* ἐπικ. *ἑστάμεν, ἑστάμεναι*· μτχ. *ἑστάς, ἀττ.* καὶ κατὰ συναίρ. *ἑστώς,* ἰων. *ἑστεὼς* καὶ *ἑστηώς,* θηλ. *ἑστῶσα.*

ἕσται, γ′ ἐν. μέλ. τοῦ *εἰμί*· ὁμῶς **ἔσται,** γ′ ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *ἔννυμι.*

ἑστάλᾶτο, ἰων. γ′ πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *στέλλω.*

ἐστάλην, παθ. ἀόρ. 6′ τοῦ *στέλλω*· **ἔσταλκα** πρκ.

ἑστᾶμεν, ἑστᾶμεναι βλ. *ἕσταα.*

ἔστᾶμεν, α′ πληθ. τοῦ *ἔσταα.*

ἔσταν, Αἰολ. καὶ ἐπ. γ′ πληθ. ἀορ. 6′ τοῦ *ἵστημι.*

ἑστάναι, ἀντὶ *ἑστηκέναι*· βλ. *ἕσταα.*

ἑστᾶότες, πληθ. τοῦ *ἑσταώς*· βλ. *ἕσταα.*

ἔστᾶσαν, γ′ πληθ. ποιητ. ὑπερσ. τοῦ *ἵστημι*· βλ. *ἕσταα*· ὁμῶς **ἔστᾶσαν** ἀντὶ *ἔστησαν,* ἐπ. γ′ πληθ. ἀορ. α′ τοῦ *ἵστημι* (=ἐτοποθέτησαν).

ἑστᾶσι, γ′ πληθ. ποιητ. πρκ. τοῦ *ἵστημι*· βλ. *ἕσταα.*

ἑστᾶτε, 6′ πληθ., καὶ *ἕστατον* 6′ καὶ γ′ δυϊκ.· βλ. *ἕσταα.*

ἑσταυρωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *σταυρόω.*

ἕω-τε, δωρ. **ἕσ-τε** (*ἐς*+*τε*)· συνδ., μέχρι, ἕως, ἕως ὅτου (λατ. donec)· 2) ἐν ὅσῳ, ἐφ' ὅσον χρόνου. — **II** ἐπίρ., μέχρι, ἕως (λατ. usque).

Ἔτυμ. : ἕστε (〈**ἑνσ-τε,* βλ. *εἰς*), Βοιωτ. *ἔττε* (〈*ἕσ-τε*), Λοκρ., Δελφ. *ἔν-τε*· ἰαπ. *-te ὑποζηλοῖ κατευθύνσεις (ἐρώτησις : ποῦ;).

ἑστειλα, ἀόρ. α′ τοῦ *στέλλω.*

ἑστεμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *στέφω.*

ἑστέρημαι, παθ πρκ. τοῦ *στερέω.*

ἑστεφάνωτο, γ′ ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *στεφανόω.*

ἑστεώς, μτχ ἰων. πρκ. τοῦ *ἵστημι*· βλ. *ἕσταα.*

ἕστηκα, ἑστήκειν, ἀμτβ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *ἵστημι.*

ἕστην, ἀμτβ. ἀόρ. 6′ τοῦ *ἵστημι.*

ἑστήξω, ἑστήξομαι, ἀμτβ. τετελ. μέλ τοῦ *ἵστημι*· πρβλ. *τεθνήξω, τεθνήξομαι* τοῦ *θνήσκω.*

ἑστήρικται, γ′ ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *στηρίζω*· **ἑστήρικτο,** γ′ ἐν. παθ. ὑπερσ.

ἕστησα, ἑστησάμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. α′ τοῦ *ἵστημι.*

ἑστηώς, μτχ. ἰων. πρκ. τοῦ *ἵστημι*· βλ. *ἕσταα.*

ἑστία, ἰων. **ἱστίη,** ἡ (*ἕζομαι*)· ἡ ἑστία τῆς οἰκίας, τὸ μέρος ὅπου ἀνάπτουν πυράν, «ἡ γωνιὰ», «τὸ τζάκι» ‖ ὁ θωμὸς τῶν οἰκογενειακῶν θεοτήτων, καὶ ἐντεῦθεν θυσιαστήριον, βωμός. 2) αὐτὴ αὐτὴ ἡ οἰκία, ἐνδιαίτημα, κατοικία. 3) οἶκος, οἰκογένεια.— **II** ὡς κύρ. ὄνομα **Ἑστία,** ἰων. **Ἱστίη,** ἡ **Vesta** τῶν Ῥωμαίων, θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, προστάτις τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας, τοῦ οἴκου, τῆς οἰκογενείας. Ταύτην ἐπεκαλοῦντο πρώτην κατὰ τὰς ἑορτάς.

Ἔτυμ. : ἑστία, ἑρέστιος, ἀνέστιος, ὁμέστιος· ἀττ. *ἑστιάω,* ἰων. *ἰστιάω*· *ἑσχάρα* (ἰαπ. ῥ. **jes**)· **vesta** (〈*vestā ἢ *vosta=τόπος διαμονῆς) ἐξ ἰαπ. ῥ ves- (= διαμένω)· πρβλ. γοτθ. wists (διαμονή), καλ-ιρλ. feiss (〈*ves-tis)=διαμονή, foss (〈*vostos)=ἀνάπαυσις.—Κατὰ τοὺς πλείστους ἐκ τοῦ *ἕζομαι* ἐκ ῥ sed- (διὰ τὴν σημασ. πρβλ. λατ. **sedes**)· ὁ ἰων. τύπος *ἰστία* ἑρμηνεύεται ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὸ *ἵστημι*· τὸ *ἑ-* προῆλθε πιθανώτατα ἐν ἀτόνοις συλλ. τὸ πρῶτον (πρβλ. δημῆρ. *ἑρέστιος, ἀνέστιος* : *ἰστίη*).

ἑστίᾶμα, *-ατος,* τὸ (*ἑστιάω*)· συμπόσιον.

ἑστι-αρχέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἄρχων τῆς *ἑστίας,* τ. ἔ. ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, οἰκοδεσπότης. Ἐκ τοῦ

ἑστι-άρχης, *-ου,* ὁ (*ἑστία*+*ἄρχω*)· ὁ οἰκοδεσπότης (*ἄρχων τῆς ἑστίας*).

ἑστίᾶσις, *-εως,* ἡ (*ἑστιάω*)· τὸ *ἑστιᾶν* (τ. ἔ. φιλεύειν, «τραπεζώνειν») τινά, τὸ συμπόσιον, «τραπέζωμα».

ἑστιάω, πρτ. *εἱστίων*· μελ. *ἑστιάσω*· ἀόρ. α′ *εἱστίᾶσα*· πρκ. *εἱστίᾶκα.*—Παθητ., μέλλ. (μετὰ μέσης μορφῆς) *ἑστιάσομαι*· ἀόρ. α′ *εἱστιάθην*· πρκ. *εἱστίᾶμαι* (*ἑστία*)· δέχομαί τινα ἐν τῇ ἑστίᾳ μου (τ. ἔ. ἐν τῷ οἴκῳ μου), φιλοξενῶ τινα, «φιλεύω». — Παθητ., εἶμαι φιλοξενούμενός τινος, φιλοξενοῦμαι ὑπό τινος· *ἑστιᾶσθαι ἐνύπνιον*=συμποσιάζειν καθ' ὕπνον.

ἑστι-οῦχος, *ον* (*ἑστία*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων (τ. ἔ. φυλάττων, προστατεύων) τὴν *ἑστίαν* (θηλ. τὸν οἶκον, ἢ τὴν πόλιν), πολιοῦχος. 2) ὁ ἔχων θωμὸν ἢ ἑστίαν. 3) ὁ ἐπὶ τῆς ἑστίας ἢ τοῦ θωμοῦ.

ἑστιόω, μέλ. *-ώσω* (*ἑστία*)· ἱδρύω, δεμελιώνω, ἑστίαν (θηλ. οἶκον).—Παθητ., *δῶμα ἑστιοῦται*=ὁ οἶκος δεμελιώνεται, στερεώνεται (διὰ τῶν τέκνων).

ἑστίχον, ἀόρ. β′ τοῦ *στείχω.*

ἑστιχόωντο, γ′ πληθ. ἐπ. μέσ. πρτ. τοῦ *στιχάω.*

ἑστιώτης, -ου, ὁ, θηλ. **-ῶτις,** *-ιδος,* ἡ (*ἑστία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκον ‖ ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οἴκου.

ἕστο, γ′ ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἔννυμι.*

ἑσ-τοξεύω=*εἰσ-τοξεύω.*

ἑστοργα, πρκ. τοῦ *στέργω.*

ἑστόρεσα, ἀόρ. α′ τοῦ *στορέννυμι.*

ἐστραμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *στρέφω.*

ἐστράφην, παθ. ἀόρ. β′ τοῦ *στρέφω.*

ἑσ-τρὶς (*ἑς+τρίς*)· τρεῖς φοράς («στὶς τρεῖς»).
ἑστρωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***στρώννυμι***.
ἔστρωσα, *-ώθην*, ἐνεργ. καὶ παθητ. ἀόρ. α' τοῦ *στρώννυμι*.
ἔστρωτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***στρώννυμι***.
ἐστὕγον, ἀόρ. β' τοῦ *στυγέω*.
ἔστωρ, *ορος*, ὁ· πάσσαλος ἐμβαλλόμενος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ρυμοῦ («τιμονιοῦ»), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστερεώνετο ὁ *κρίκος*, διὰ νὰ δένωνται ἐπ' αὐτοῦ αἱ ἡνίαι ἢ ἄλλα ἐξαρτήματα τῆς ἱπποσκευῆς (ὅπως π.χ. τὰ λωρία τῶν προστερνιδίων).
Ἔτυμ.: *ἔστωρ*〈**Fερσ-τορ* ἐκ ῥίζ. vers- (εἶμαι αἰχμηρός) ἐν τῷ σανσκρ. várs**ma** (αἰχμή) (βλ. καὶ τὰς λ.λ. ἐν λ. *ἔρμα* II = σκόπελος)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ὕσταξ· πάσσαλος κεράτινος*» *ὕσταξ* 〈**ὑρσταξ* (*υρσ-*〈**vers-* κατὰ μετάπτωσιν). Κατ' ἄλλους *ἔστωρ* καὶ *ὕσταξ* 〈**Fεθ-τωρ*, **ὑθ-ταξ*: **Fωθέω*. Πάντως θεωρεῖται ἀβεβαίου ἐτυμολογίας.
ἑστώς, *-ῶσα*, συνηρ. μτχ. ἀμτδ. πρκ. τοῦ *ἵστημι*· βλ. *ἑστηκα*.
ἐσύλησα, ἀόρ. α' τοῦ *σῡλάω*.
ἐσύν-ηκα, ἀνώμ. ἀντὶ *συνῆκα*, ἀορ. α' τοῦ *συνίημι*.
ἔσῡρα, ἀόρ. α' τοῦ *σύρω*.
ἐσῦρην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ *σύρω*.
ἐσ-ὑστερον, ἐπίρ. ἀντὶ *εἰς ὕστερον*· διὰ τὸ μέλλον, μετὰ ταῦτα.
ἐσφᾶγην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *σφάζω, σφάττω*.
ἔσφαγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *σφάζω, σφάττω*.
ἐσφαίρωτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *σφαιρόω*.
ἐσφᾶλην, παθητ. ἀόρ. β' τοῦ *σφάλλω*.
ἔσφαλμαι, παθητ. πρκ. τοῦ *σφάλλω*.
ἔσφαξα, ἀόρ. α' τοῦ *σφάζω, σφάττω*.
ἐσ-φέρω· βλ. *εἰσ-φέρω*.
ἐσφήκωντο, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *σφηκόω*.
ἔσφηλα, ἀόρ. α' τοῦ *σφάλλω*.
ἐσ-φορέω· βλ. *εἰσ-φορέω*.
ἐσφρᾱγισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *σφραγίζω*.
ἘΣΧΑ'ΡΑ, ἰων. **ἐσχάρη,** ἡ· ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. *ἐσχαρόφιν*· ἡ ἑστία, ἡ πυρεστία («πυροστιά»), ὁ τόπος, ἔνθα ἐκαίετο πυρὰ («γωνιά»), δ,τι δηλ. σημ. καὶ ἡ λ. *ἑστία* (βλ. λ.) ‖ *πυρὸς ἐσχάραι*=αἱ πυραὶ αἱ ἀναπτόμεναι ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν φυλακίων πρὸς συνεννόησιν (*πυρσοί*).— II ὠμὸς πρὸς προσφορὰν ὁλοκαυτωμάτων, θυτικὴ ἐσχάρα. — III μαγειρικὸν σκεῦος (ὡς καὶ νῦν) ‖ ἀνθρακιὰ ἢ «μαγκάλι».
Ἔτυμ.: *ἐσχάρα* 〈**jεσχαρα*· πρβλ. παλ-σλαυ. **iskra** (σπινθήρ) 〈**is-khra*, ἐκ ῥίζ. **jes-**. — πρβλ. λατιν. **scintilla** (σπινθήρ), καίτοι κατὰ τοὺς περισσοτέρους οὐδεμίαν ἔχει συγγ. πρὸς τὸ *ἐσχάρα*.
ἐσχᾰρεών, *-ῶνος*, ὁ=*ἐσχάρα* I.
ἐσχάριον, τό· ὑποκορ. τοῦ *ἐσχάρα*· πύραυνον, («μαγκάλι») ‖ γεν. βάσις (ἐφ' ἧς ἵσταται ἢ στηρίζεταί τις).
ἐσχάριος, ον (*ἐσχάρα*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) ἑσχάραν (δηλ. *ἑστίαν*).
ἐσχᾰρόφῐν, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. ἑν. τοῦ *ἐσχάρα*.
ἔσχᾰσα, ἀόρ. α' τοῦ *σχάζω*.
ἐσχατάω (*ἔσχατος*)· εἶμαι ἔσχατος, μένω τελευταῖος ‖ ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ μτχ. *ἐσχατόων, -όωσα*· ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἐνεδρεύων εἰς τὸ ἄκρον τοῦ στρατοπέδου ‖ ἐπὶ πόλεων, ἡ κειμένη εἰς τὰ τελευταῖα σύνορα.
ἐσχᾰτιά, ἰων. **-ιή,** ἡ (*ἔσχατος*)· τὸ ἔσχατον μέρος, ἡ ἄκρα, τὸ ἄκρον, ὄριον (σύνορον), τὸ χεῖλος (τὸ ἄκρον).— II ἀπομεμακρυσμένον σημεῖον, ἀπόκεντρον μέρος.
ἐσχάτιος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ἔσχατος*.
ἔσχᾰτος, η, ον (*ἐκ, ἐξ*)· ὁ ἀπώτατος, ὁ τὰ μάλιστα ἀπέχων, ὁ τελευταῖος, ἄκρος, «ἔσχατος»: *ἔσχατοι ἀνδρῶν*=οἱ κατοικοῦντες τὰς ἐσχατιὰς τῆς οἰκουμένης (ἐπὶ τῶν Αἰθιόπων). — ἔσχατος, τελευταῖος (ἀπὸ διαφόρου ἑκάστοτε ἀπόψεως): 1) ὑπέρτατος, ἀνώτατος, ὑψηλότατος (λατ. summus). 2) ὁ κατώτατος (λατ. imus). 3) ἐνδότατος, ἐσώτατος, μυχιαίτατος (λατ. intimus).— II ἐπὶ παθημάτων (κακοπαθειῶν, δεινῶν), δεινότατος, χείριστος, ἀκρος, κάκιστος ‖ ὡς οὐσ. *τὸ ἔσχατον, τὰ ἔσχατα* = τὸ ἀνώτατον ὅριον, ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη: *ἔσχατ' ἐσχάτων κακά* = τὰ χείριστα τῶν χειρίστων κακῶν, τὰ πλέον χειρότερα ἀπὸ τὰ δυνατὰ κακά ‖ ὑπερθ. *τὰ ἐσχατώτατα*=τὰ πλέον ὑπερβολικά, τὰ χείριστα. — III ἐπίρ. *ἐσχάτως* = καθ' ὑπερβολήν, ἄκρως, μέχρις ἐσχάτων ‖ ὡς ἐπίρ. λαμβάνεται ὡσαύτως καὶ τὸ οὐδ. *τὸ ἔσχατον*=διὰ τελευταίαν φοράν· ἐπίρ. συγκριτ. *ἐσχατώτερον*, ὑπερθ. *-τώτατα*: [*ἔσχατος*, ὁ σχηματισμὸς τοῦ ◡ ἐδασίσθη ◡ ἐπὶ τοῦ *ἐσχο-* (=ὁ ἔξω εὑρισκόμενος)〈***egzgho-, *eghs-qo-*** πρβλ. ***ἐξ***, κατ' ἄλλους 〈***eks-qo***].
ἐσχᾰτόων, *-όωσα*, ἐπικ. μτχ. τοῦ *ἐσχατόω*.
ἔσχεθον, ποιητ. ἀντὶ *ἔσχον*, ἀορ. β' τοῦ *ἔχω*· ἐπ. *σχέθον*· Προστ. *σχεθέτω*· Ὑποτ. *σχέθω*· Εὐκτ. *σχέθοιμι*· Ἀπρφ. *σχεθεῖν*, ἐπ. *-έειν*· μτχ. *σχεθών*.
ἐσ-χέω ἀντὶ *εἰσ-χέω*.
ἔσχηκα, ἔσχημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἔχω*.
ἔσχῐσα, ἀόρ. α' τοῦ *σχίζω*.
ἐσχισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *σχίζω*.
ἔσχον, ἐσχόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἔχω*.
ἔσχων, πρτ. τοῦ *σχάω*.
ἔσω, ἐπ. **ἔσσω,** μέλ. τοῦ *ἔννυμι*.
ἔσω, ἐπίρ. ἀντὶ *εἴσω*· ἐντός, μέσα ‖ συγκριτ. *ἐσωτέρω* = περισσότερον ἐντός, «πιὸ μέσα». — ὑπερθ. *ἐσωτάτω*=ἐνδότατα (βλ. *ἐσώτατος*). Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἔσωθεν (*ἔσω*), καὶ **ἔσωθε,** ἐπίρ.· ἀπὸ ἐντός, ἀπὸ μέσα, ἔσωθεν ‖ ἐντός, μέσα.
ἐσώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *σῴζω*.
ἐσώτατος, η, ον, ὑπερθ. ἐπίθ. τοῦ *ἔσω*· ἐσωτερικώτατος, ἐνδότατος (λατ. intimus), ἐπίρ. *ἐσωτάτω* (βλ. *ἔσω*).
ἐσώτερος, α, ον· συγκρ. ἐπίθ. τοῦ *ἔσω*· ἐνδότερος, ἐσωτερικώτερος· ἐπίρ. *ἐσωτέρω* (βλ. *ἔσω*).
ἐτᾶγην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *τάσσω*.
ἐτάζω, μελ. *-σω* (*ἐτεός*)· ἐξετάζω, δοκιμάζω.
ἐτᾶθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τείνω*.
ἑταίρα, ἡ· θηλ. τοῦ *ἑταῖρος*.
ἑταιρεία ἢ **-ία,** ἰων. **-ηῖη,** ἡ (*ἑταῖρος*)· συντροφία ‖ συνεταιρισμός, σύλλογος, σύνδεσμος, ἀδελφότης.— II ἐν Ἀθήναις, πολιτικὸς σύλλογος πρὸς κομματικοὺς σκοπούς.— III γενικῶς, φιλία, οἰκειότης, στενὴ σχέσις.
ἑταιρεῖος, α, ον, ἰων. **-ηῖος, η, ον** (*ἑταῖρος*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἑταίρους (συντρόφους), ἢ ὁ ἀνήκων εἰς ἀδελφότητα: *Ζεὺς ἑταιρεῖος* = ὁ προστάτης τῆς φιλίας.
ἑταιρέω, μελ. *-ήσω* (*ἑταίρα*)· εἶμαι ἑταίρα (πόρνη).
ἑταιρηΐη, -ήῐος, ἰων. ἀντὶ *ἑταιρεία, -εῖος* (δ βλ.).
ἑταιρίζω, μελ. *-ίσω* ἀττ. *-ῐῶ* (*ἑταῖρος*)· εἶμαι ἑταῖρος (σύντροφος) τινος, ἢ εἶμαι σύντροφος ἐν ὅπλοις. 2) = *ἑταιρέω* (δ βλ.).— II μέσον, ἐκλέγω ὡς σύντροφόν μου.
ἑταιρικός, ή, όν=*ἑταιρεῖος*, ὁ ἀνήκων εἰς ἑταιρείαν, ὁ ἁρμόζων εἰς σύντροφον, κοινωνικός, ὡσὰν σύντροφος· *τὸ ἑταιρικὸν*=*ἑταιρεία* (δ βλ.).
ἑταιρίς, *-ίδος*, ἡ=*ἑταίρα* (δ βλ.).
ἑταιρίσσαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ἑταιρίζω*.
ἑταῖρος, ἐπ. καὶ ἰων. **ἔτᾱρος,** ὁ (*ἕτης*)· σύντροφος, συνοδός, ὁπαδός, συνάδελφος ‖ σύντροφος ἐν ὅπλοις, συμπολεμιστής, συνναύτης ‖ συνδαιτυμών ‖ ὡσ. σύνδουλος, σύντροφος ἐν δουλείᾳ. — ὡς ἐπίθ. κοινωνός, συνέταιρος, σύμμαχος ‖ ὑπερθ. *ἑταιρότατος*.— II **ἑταῖρα,** ἰων. **ἑτάρη,** ἐπ. **ἑτάρη,** ἡ· δηλεια σύντροφος, βοηθός, ἀρωγός, φίλος, 2) παρ' ἀττ., ἀντίθ. τῆς νομίμου συζύγου, παλλακίς, παλλακή ‖ ἑταῖρα (οὐχὶ ὅμως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς κοινῆς πόρνης). [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἕταρος*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἑταιρόσυνος, η, ον (*ἑταῖρος*)· φιλικός, φίλος ‖ ὡς οὐσ. φίλος.
ἑτάκευ, ἑτάκετο, δωρ. ἀντὶ *ἐτήκου, ἐτήκετο*, β' καὶ γ' ἑν. μέσ. πρτ. τοῦ *τήκω*.
ἐτᾶκην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *τήκω*.
ἔτᾰκον, -όμην, ἐνεργ. καὶ παθ. δωρ. πρτ. τοῦ *τήκω*.
ἐτᾰλάσσας, β' ἐν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ταλάω*.
ἔτᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *τέμνω* (ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἔτεμον*).
ἔταξα, ἀόρ. α' τοῦ *τάσσω*.

ἑτάραξα, ἀόρ. α' τοῦ *ταράσσω.*

ἑταρίζομαι, ἐπ. ἀντὶ *ἑταιρίζομαι.*

ἕτ.αρος, ἑτάρη, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἑταῖρος, ἑταίρα.* *Ἔτυμ.: ἕταρος· ἑταίρα* ἀντὶ **ἕταιρα* (<**ἕταρjα*, κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ *ἑταῖρος·* λατ. **satelles** (<**sai-ro-los, *sə-lro-·* ἰαπ. **sel(r)o-,* ἐκ παραλλ. πρὸς τὸ *ὁμήρ. Ἕτης* (*Ἑτης*), *Ἥλ Fέτας,* Λιθ. **sveczas,** Λεττ. **sweschs** (=ξένος, δηλ. φιλοξενούμενος)· ταῦτα **στηρίζονται** *ἐπὶ τοῦ* ἰαπ. *ἀφῳρ.* **sve-lā,** *ὅπερ μετὰ τοῦ* **se-i(r)o-* προέρχονται ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀναφορ. **sve-, *se-* (βλ. λ. *ἕ*)· πρβλ. ἀκόμη παλ-σλαυ. **svatŭ** (= ἐγγύς, γονεὺς) (<ἰαπ. **svo-, *sva-* =suus).

ἑτάρπην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *τέρπω.*

ἑτάρφθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τέρπω.*

ἕτας, αἰτ. πληθ. τοῦ *ἕτης.*

ἑτάτυμος, δωρ. ἀντὶ *ἐτήτυμος.*

ἑτάφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *θάπτω.*

ἑτάχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τάσσω.*

ἑτέθαπτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ· τοῦ *θάπτω.*

ἑτέθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τίθημι.*

ἑτεθήπεα, ἐπ. ὑπερσ. τοῦ *τέθηπα.*

ἑτέθῡτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. (ἐν μέσῃ σημ.) τοῦ *θύω.*

ἔτειος, α, *ον* (*ἔτος*)· ἐτήσιος, ἐνιαύσιος.— **II** διαρκὲς ἐν ἔτος, ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ‖ «χρονιάρικος».

ἔτεκον, ἐτεκόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *τίκτω.*

ἑτελείετο, ἐπ. ἀντὶ **ἐτελεῖτο,** γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ *τελέω.*

ἐτελέσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τελέω.*

ἐτέλεσσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *τελέω.*

ἔτεμον, ἀόρ. β' τοῦ *τέμνω* (ὃ βλ.).

Ἐτεό-κρητες, οἱ (*ἐτεοί* + *Κρῆτες*)· γνήσιοι Κρῆτες, ποαγματικοὶ Κρῆτες.

ἘΤΕΟ΄Σ, *ά, όν* (πιθαν. ἐκ τοῦ *εἰμί*)· ἀληθής, πραγματικός, γνήσιος ‖ τὸ οὐδ. *ἐτεὸν* ὡς ἐπίρ.=ἀληθῶς, πράγματι, τῷ ὄντι (λατ. **revera**).— παρ' Ἀττ. ἐν εἰρωνικαῖς ἐρωτήσεσι: *ἐτεόν ;* = «ἀλήθεια ;», «ἔτσι ;» λατ. **itane?**.— θηλ. ἰων. δοτ. *ἐτεῇ* ὡς ἐπίρ. *ἐπίσης* = πράγματι, τῇ ἀληθείᾳ.

Ἔτυμ.: ἑτὸς ἐκ τινος λ. *ἐτά* (πρβλ. Ἡσυχ. «*ἐτά· ἀληθῆ· ἀγαθά*»)· *ἐτάζω, ἐξ-ετάζω· ἑτὸς* (<**ἔτεFός·* *Ἔτυμος· ἑτὸς* (<ἰαπ. **setó-,* πρβλ. *ἔσ-τι* καὶ παρὰ τοῦτο *ὅσιος* ἐκ τινος **soto-* (μᾶλλον παρὰ κατὰ τροποποίησιν ἐκ τινος **ātios* (<**sǫiijo-* ἐξ οὗ τὸ **ὀντ-*)· ἡ φίλωσις εἶναι Ἰων. ἢ Λεσβ. προελεύσεως· πρβλ. ἐπὶ πλέον **satyáh** (<ἰαπ. **sǫtjos*)=ἀληθής, δίκαιος, **satyám** (ἀλήθεια), γοτθ. **sunja** (ἀλήθεια) **sunjis** (ἀληθής), τέλος σανσκρ. **sán, sant-** (ὤν, ὑπάρχων, ἀληθινός) (δωρ. μτχ.: *ἔντ-ες,* ἀρσ. πληθ., λατ. **-sent-,** ἐν τῷ λατ. **praesens, absens**), μτχ. τοῦ **ásti** (= εἶναι).— Ποιητ. *ἐτήτυμος* (<*ἐτὸς*+*ἔτυμος.*

ἑτερ-αλκής, *ές* (*ἕτερος*+*ἀλκή*)· ὁ παρέχων δύναμιν εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο: *Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην δοῦναι*=δίδειν κατὰ τὴν μάχην νίκην ἀποκλίνουσαν πρὸς τὴν πλευρὰν τῶν Δαναῶν ‖ *νίκη ἑτεραλκὴς* = νίκη κλίνουσα πρὸς τὸ ἕτερον (τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο) μέρος, νίκη ἀποφασιστική ‖ *δῆμος ἑτεραλκὴς*=σῶμα ἀνδρῶν (ἐφεδρικὸν) δίδον τὴν νίκην εἰς τὸ ἕτερον μέρος (εἰς τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο παρατάξεων), τ. ἔ. τὸ ἀποφασίζον, κρῖνον, τὴν νίκην.— **II** ὁ κλίνων (ρέπων) ὁτὲ μὲν πρὸς τὸ ἓν μέρος ὁτὲ δὲ πρὸς τὸ ἄλλο, ἀμφίρροπος (λατ. **anceps**).

ἑτερ-ήμερος, *ον* (*ἕτερος*+*ἡμέρα*)· ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ἐναλλάξ.

ἑτέρηφι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ἕτερος.*

ἑτερό-γλωσσος, ἀττ. **-ττος,** *ον* (*ἕτερος* + *γλῶσσα*)· ὁ λαλῶν ἄλλην γλῶσσαν, ξενόγλωσσος.

ἑτερό-γνάθος, *ον* (*ἕτερος*+*γνάθος*)· ὁ ἔχων τὴν μίαν γνάθον (σιαγόνα) σκληροτέραν τῆς ἄλλης (ἐπὶ ἵππου), ἢ ὁ ἔχων τὰς γνάθους ἀνομοίας, εἰς τοῦ ὁποίου δηλ. τὸ στόμα ὁ χαλινὸς ἐνεργεῖ πλειότερον εἰς τὸ ἓν μέρος, ὥστε δὲν κυβερνᾶται ἀσφαλῶς (κοιν. «βαρύστομος, βαρυκέφαλος»).

ἑτερο-διδασκᾰλέω (*ἕτερος* + *διδάσκαλος*)· διδάσκω ἕτερα (τ. ἔ. ἄλλα παρὰ τὰ ὀρθά), διδάσκω πεπλανημένας δοξασίας, εἶμαι αἱρετικός.

ἑτερό-δοξος, *ον* (*ἕτερος*+*δόξα*)· ὁ ἔχων *ἑτέραν δόξαν* (διάφορον δηλ. γνώμην), ὁ διαφέρων κατὰ τὴν γνώμην.— **II** ὁ πρεσβεύων ἄλλο καὶ οὐχὶ τὸ ὀρθόν, «ἑτερόδοξος», αἱρετικός.

ἑτερό-ζηλος, *ον* (*ἕτερος*+*ζῆλος*)· ὁ ἐνδερμος (πρόδυμος) διὰ τὸ ἕτερον μέρος (δηλ. διὰ τὴν μίαν πλευράν), ὁ μεροληπτῶν ‖ ἐπίρ. *-λως*=ἀδίκως.— **II** ὁ ἀφωσιωμένος εἰς ἄλλην ἐπιδίωξιν, ζηλωτὴς ἑτέρου ἔργου.

ἑτερο-ζῡγέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἑτερόζυγος, τ. ἔ. εἶμαι ἑζευγμένος μετὰ ζώου ἄλλου εἴδους ‖ σύρω ἀνίσως (μετὰ ἀνίσου δυνάμεως) ‖ μτφρ. διαφωνῶ πρός τινα. *Ἐκ τοῦ*

ἑτερό-ζυγος, *ον* (*ἕτερος*+*ζυγόν*)· ὁ ἀνίσως ἑζευγμένος ‖ διάφορος. 2) ἐπὶ πλάστιγγος, ἡ ῥέπουσα πρὸς τὸ ἕτερον μέρος.

ἑτερο-ῑος, *α, ον* (*ἕτερος*)· ὁ διαφόρου φύσεως ἢ εἴδους.— *Ἐπίρ. -οίως. Ἐξ* αὐτοῦ τὸ

ἑταιριόω, μέλ. *-ώσω*· κάμνω κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶ, μεταβάλλω.— Παθητ. ἀλλοιοῦμαι, γίνομαι ἄλλοῖος, μεταβάλλομαι.

ἑτερο-κλίνής, *ές* (*ἕτερος* + *κλινῆναι* τοῦ *κλίνω*)· ὁ κλίνων (ρέπων) πρὸς τὸ ἕτερον μέρος ‖ ἐπὶ ἐδάφους, ἐπικλινὴς κεκλιμένος.

ἑτερο-μήκης, *ες* (*ἕτερος*+*μῆκος*)· ὁ ἔχων διαφορετικὰ μήκη, ὁ ἔχων ἀνίσους πλευρὰς (ἀνισόπλευρος), ἐπιμήκης ὀρθογώνιος.

ἑτερο-μήτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*ἕτερος*+*μήτηρ*)· ὁ ἐξ ἑτέρας μητρὸς γεννηθείς.

ἑτερό-πλοος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. *-πλους, -ουν* (*ἕτερος*+*πλέω*)· ἐπὶ χρημάτων, τὰ παρεχόμενα διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὸ φορτίον πλοίου μόνον διὰ τὸν ἕνα πλοῦν (πρὸς τινα λιμένα), οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸν πλοῦν τῆς ἐπιστροφῆς.

ἑτερο-ρρεπής, *ές* καὶ **ἑτερό-ρροπος,** *ον* (*ἕτερος* + *ῥέπω*)· ὁ ῥέπων πρὸς τὸ ἓν (τὸ *ἕτερον*) μέρος, ἢ ὁ ῥέπων ὁτὲ μὲν πρὸς τὸ ἓν μέρος, ὁτὲ δὲ πρὸς τὸ ἄλλο ‖ ἢ ὁ ῥέπων ἐξ ἴσου πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἀμερόληπτος, δίκαιος.

ἭΤΕΡΟΣ, *α, ον,* λατ. **ALTER**· ὁ ἄλλος, ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο: *χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ*=φέρειν (μεταφέρειν, βαστάζειν) ἐπὶ (διὰ) τῆς μιᾶς χειρός ‖ *ἕτεροι ἑτέρων ἄρχουσι* = οἱ μὲν κυβερνῶσι τοὺς δὲ ‖ *ἕτερος τοιοῦτος* = ἄλλος τοιοῦτος ‖ *ἕτερα τοσαῦτα* = ἄλλα τόσα (λατ. **alterum tantum**) ‖ *δεύτερος ἕτερος* = «ἀκόμη ἕνας», «ἀκόμη ἕνας δεύτερος». 2) ὡς τὸ λατ. **alter,** ἀντὶ *δεύτερος· ἡ ἑτέρα* (ἐνν. *ἡμέρα*) = ἡ δευτέρα ἡμέρα, ἡ ἄλλη ἡμέρα, τ. ἔ. ἡ μεθεπομένη. — **II** ἀντὶ τοῦ *ἄλλος,* λατ. **alius,** ἀντίθ. οὐχὶ πρὸς τὸ *εἷς* ἀλλὰ πρὸς τὸ *πολλοί.*— **III** *ἄλλος* (παρὰ ὁ συνήθης), ἀλλοῖος διάφορος ‖ ἄλλου εἴδους, ὡς τὸ *ἄλλοῖος·* ἀλλοιώτικος (ὄχι καλός), διαφορετικὸς ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἔπρεπε (λατ. **alius** ἢ **sequior** ἀντὶ **malus**), κακός.— **IV** ὡς ἐπίρ. ἐν τῇ δοτ. θηλ. *τῇ ἑτέρᾳ, θατέρᾳ* (ἐνν. *ὁδῷ*) = κατ' ἄλλον τρόπον, ἄλλως ‖ ὡσ. *τῇ ἑτέρᾳ* (ἐνν. *χειρὶ*)=διὰ τῆς μιᾶς χειρός (τ. ἔ. διὰ τῆς ἀριστερᾶς) ‖ ὡσ. *τῇ ἑτέρᾳ* (ἐνν. *ἡμέρᾳ*) = κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, τὴν ἄλλην ἡμέραν. 2) ὡσ. τὸ οὐδ. *τὸ ἕτερον, τὰ ἕτερα, ὡς ἐπὶ θάτερα*=κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, πρὸς τὸ ἓν ἢ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ‖ *ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα* = ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, ἀντίθ. *τῷ εἰς τὰ ἐπὶ θάτερα*=πρὸς τὸ ἄλλο μέρος.

Ἔτυμ.: οἱ Δωρ. ἔλεγον *ἄ"τερος* ἀντὶ *ἕτερος·* ἐν ᾧ παρ' Ἀττ. *ἄ"τερος* ἐλέγετο κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *ὁ ἕτερος·* γεν. *θατέρου*=*τοῦ ἑτέρου,* δοτ. *θατέρῳ*=*τῷ ἑτέρῳ,* αἰτ. *θάτερον*=*τὸ ἕτερον.*—*ἄτερος* (<**sm̥-tero-* (πρβλ. *ἅ-παξ*)· ὁ τύπος *ἕτερος* ἰσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *εἷς- ἑνός* (πρβλ. *ἑ-κατόν* ἀντὶ **ἁ-κατόν*)· πρβλ. *μηδάτερος, μηδέτερος: μηδείς* καὶ σανσκρ. **ēka-tarah,** Λιθ. **vĕnatras** (= ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο).

ἑτερό-τροπος, *ον* (*ἕτερος*+*τρόπος*)· ὁ διαφόρου τρόπου, διαφόρου εἴδους ‖ ὁ διαφόρου ἰδιοσυγκρασίας.— **II** ὁ τρεπόμενος πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν ‖ ἀβέβαιος, ἀσταθής, ἄστατος.

ἑτερό-φωνος, *ον* (*ἕτερος* + *φωνή*)· ὁ ἔχων διάφορον *φωνὴν* (ἤτοι *γλῶσσαν*), ἑτερόγλωσσος, ἀλλόγλωσσος ‖ βάρβαρος.

ἐτέρσετο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ **τέρσομαι.**

ἐτέρφθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ **τέρπω.**

ἐτέρωθεν (**ἕτερος**), ἐπίρ.· ἀπό τό ἄλλο μέρος, ἐξ ἄλλου.— **II** εἰς τό ἄλλο μέρος, κατέναντι, ἀπέναντι, ἀντικρύ.

ἐτέρωθι (**ἕτερος**), ἐπίρ.· ἐπί τοῦ ἄλλου μέρους || ἀλλοδι, ἀλλαχοῦ || **ἑτέρωθι τοῦ λόγου**=εἰς ἄλλο μέρος τοῦ λόγου μου (τῆς ἀφηγήσεως).— **II** ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, εἰς ἄλλην ἐποχήν.

ἑτέρως, ἐπίρ. τοῦ **ἕτερος**· κατ' ἄλλον τρόπον, διαφορέτικά.

ἑτέρωσε (**ἕτερος**), ἐπίρ.· πρός τό ἕτερον (πρός τό ἕν, πρός τό ἄλλο) μέρος || ἐντεῦθεν, εἰς ἄλλο μέρος, πρός ἄλλο μέρος.

ἑτέρωτα, αἰολ. ἀντί **ἑτέρωθι**· μίαν ἄλλην φοράν, ἄλλοτε.

ἑτέταλτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **τέλλω.**

ἑτετεύχατο, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ **τεύχω.**

ἑτετεύχεε, ἰων. γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **τυγχάνω.**

ἑτετήκειν, ἀμτβ. ὑπερσ. τοῦ **τήκω.**

ἑτέτραπτο, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **τρέπω.**

ἑτέτμον, πρτ. τοῦ **τέτμω.**

ἑτέτυξο, -υκτο, β' καί γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **τεύχω.**

ἔτευξα, ἀόρ. α' τοῦ **τεύχω.**

ἑτεύχετον, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ **τεύχω.**

ἑτέχθην, παθητ. ἀόρ. α' τοῦ **τίκτω.**

ἔτηξα, ἀόρ. α' τοῦ **τήκω.**

ἔτης, -ου, ὁ· συγγενής, ὁμόφυλος. — **II** Παρ' ἀττ. (συμ)πολίτης, δημότης || γείτων || ἰδιώτης (κατ' ἀντίθ. πρός τούς κατέχοντας ἀρχήν τινα).— **III** Διά τήν περίφρ. **ὦ τὰν** ἤ **ὦ 'τὰν** βλ. **τάν.**— [διά τήν ἐτυμολ. βλ. **ἕταρος**].

ἐτησίαι, (ἐνν. **ἄνεμοι**), **-ων,** οἱ (**ἔτος**)· περιοδικοί ἄνεμοι (τά παρ' ἡμῖν καλούμενα Τουρκιστί «μελτέμια»), ὡς οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἄνεμοι **monsoons,** οἵτινες πνέουν ἀπό Βορρᾶ καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ θέρους || ὡσ. τά ἑλληνικά «μελτέμια» εἶναι βόρειοι ἄνεμοι ἐπικρατοῦντες ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐπί τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀπό τῆς ἐπιτολῆς τοῦ (ἀστερισμοῦ) Σειρίου.

ἐτήσιος, ον (**ἔτος**)· ὁ ἐπί ἓν ἔτος διαρκῶν, ὁ δι' ἓν ἔτος. 2) ὁ κατά πᾶν ἔτος, ἐνιαύσιος.

ἐτητῦμία, ἡ· ἀλήθεια. Ἐκ τοῦ

ἐτήτῡμος, ον· ἐκτεταμ. ἀντί **ἔτυμος**· ἀληθής, γνήσιος, πραγματικός (λατ. **sincerus**). Ἐπίρ. **ἐτητύμως** (ὡσ. ὡς ἐπίρ. λαμβάνεται ἐνίοτε καί τό οὐδ. **ἐτήτυμον**)=τῇ ἀληθείᾳ, ὄντως, πραγματικῶς.— [διά τήν ἐτυμολ. βλ. **ἐτεός**].

ἔτι, ἐπίρ.: **I** ἐπί τοῦ παρόντος ἤ παρελθόντος· ἀκόμη, εἰσέτι || μέχρι τοῦδε, ἀκόμη, ἔτι καί νῦν (λατ. **adhuc**).— **II** ἐπί τοῦ μέλλοντος· ἀκόμη, ἐπί πλέον, προσέτι.— **III** ἐπί ποσοτικοῦ βαθμοῦ, γενικῶς· ἀκόμη, προσέτι, ἔτι μᾶλλον, ἐπί πλέον, ἐπιπροσθέτως, ἐκτός τούτου (λατ. **praeterea**): **ἔτι δέ**=ἀλλά πρός τούτοις, ἀλλ' ἐπί πλέον || **ἔτ' ἄλλος**=«ἀκόμη ἕνας», «ἕνας ἐπί πλέον» || **ἔτι μᾶλλον** = ἀκόμη περισσότερον.

*Ἐτυμ.: **ἔτι**=σανσκρ. **áti** (= πέραν τινός, πολύ), παλ-περσ. **atiy** (ἐπέκεινα, ἐπί πλέον), Ζενδ. **aiti,** λατ. **et,** ἰαπ. ***e-ti** (πέραν, ἐπί πλέον) (πρβλ. σανσκρ. **i-ti**= ὡσαύτως, ἑλλ. **αὖ-τι**=αὐτοῦ, ἐκεῖ, ***αὖ-τι**=ἐκ νέου· ἰαπ. **pro-ti,** ***pre-ti** = ἀπέναντι· τό ***e-** εἶναι τό ἀντων. θέμα ***e-/o-**), ἰαπ. ***oti** ἐν τῷ παλ-αλαυ. **οἰϥ** (<**οἰϝ**).

ἑτίδεις, ἑτίδει, β' καί γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***τιθέω**= **τίθημι.**

ἔτῑλα, ἀόρ. α' τοῦ **τίλλω.**

ἑτίμᾱσα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ **τιμάω.**

ἑτίναχθεν, ἐπικ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τινάσσω.**

ἔτῖσα, ἀόρ. α' τοῦ **τίνω.**

ἔτλην, δωρ. **ἔτλᾱν**· ἀόρ. β' τοῦ ριζ. ρ. ***τλάω**· ἀλλ' ὁμῶς **ἔτλᾰν,** ἐπ. ἀντί **ἔτλησαν** γ' πληθ.

ἑτμάγην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **τμήγω.**

ἑτμήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τέμνω.**

ἑτν-ηρῦσις, **-εως,** ἡ (**ἕτνος** + **ἀρύω**)· κοχλιάριον (σούπας), δι' οὗ ἐξάγεται τό **ἕτνος** (βλ. λ.).

ἔτνος, **-εος,** τό· πυκνός ζωμός (χυλός ἐξ ὀσπρίων || ζωμός, σούπα || γλυκύζυμον («πουτίγκα»).

ἑτοιμάζω, μέλ. **-άσω,** ἀόρ. α' **ἡτοίμασα** (**ἑτοῖμος**)· «ἑτοιμάζω», παρασκευάζω, προμηθεύω.—**Μέσον, μετά** παθ. πρκ. **ἡτοίμασμαι**· ἑτοιμάζω δι' ἐμαυτόν, κάμνω τάς ἑτοιμασίας μου, παρασκευάζομαι, γίνομαι ἕτοιμος || μετ' ἀπρφ. ἑτοιμάζομαι νά **πράξω** τι. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἑτοιμᾰ́σ'α, ἡ (**ἑτοιμάζω**)· τό νά εἶναί **τις παρεσκευασμένος, προπαρασκευή** || ἑτοιμότης, **προθυμία.**

ἑτοιμασσάτο, ἐπ. γ' πληθ. Εὐκτ. **μέσ. ἀορ. α'** τοῦ **ἑτοιμάζω.**

Ἕτοῖ̃μος ἤ **ἕτοιμος, η, ον** (καί **-ος, -ον**)· ἕτοιμος, πρόχειρος, ἡτοιμασμένος || **ἐξ ἑτοίμου** = ἀμέσως, ἄνευ ἐνδοιασμοῦ, προχείρως.— **II τὰ ἑτοῖμα**: 1) =λατ. **quae in promptu sunt**=ὅσα εἶναι «στό χέρι μας», ὅσα εἶναι πρόχειρα: **ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα μᾶλλον τρέπονται**=καταφεύγουσι μᾶλλον πρός τά ἕτοιμα (εὔκολα, μή παρέχοντα καμμίαν δυσκολίαν). 2) ἡ περιουσία τινός, ἡ ἰδιοκτησία του (λατ. **parata**). — **II** ἐπί προσώπων, πρόθυμος, ἐνεργητικός, ταχύς, 2) ἐπί τῆς διανοίας (πνεύματος), πρόθυμος, ταχύς, δραστήριος, εὔστροφος, εὐέλικτος, ὀξύνους.— **III** ἐπί πραγμάτων, ἀληθινός, πραγματικός, πραγματοποιήσιμος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἑτοιμότης, -ητος, ἡ· τό νά εἶναί τις ἕτοιμος, προετοιμασία || **προθυμία,** διάθεσις.

ἑτοιμο-τόμος, ον (**ἑτοῖμος**+**τεμεῖν**)· ἕτοιμος (πρόθυμος) εἰς τό τέμνειν τι (νά κόψῃ τίς τι). [σκοτεινῆς ἐτυμολ.].

ἑτοίμως, ἐπίρ. τοῦ **ἕτοιμος**· προθύμως, προφρόνως, εὐκόλως || συγκριτ. καί ὑπερθ. **ἑτοιμότερον, -ότατα.**

ἔτορον, ἀόρ. β' τοῦ **τορέω.**

Ἔτος, **-εος,** τό· ὡς καί νῦν, ἔτος, «χρονιά»· **κατὰ ἔτος**=κατ' ἔτος, «κάθε χρόνο» || ὡσ **ἀνὰ πᾶν ἔτος** = «κάθε χρόνο» || **δι' ἔτους πέμπτου** = κάθε πέμπτον ἔτος || **ἔτος εἰς ἔτος**=ἀπό ἔτους εἰς ἔτος.

*Ἐτυμ.: **ἔτος** <**Fέτος** (δωρ., Βοιωτ., Κυπρ. κλπ.), Λακων. **γέτος** (τ. ἔ. **Fέτος**)· **ἐτήσιος· διετής· δυσετηρία** (=κακή ἐποχή)· σανσκρ. **vatsá-, vatsaráh** (ἔτος), ἀλβ. **vjet** (ἔτος)· λατ. **velus, -eris** (παλαιός), Λιθ. **veluszas,** Λττ. **wezs** (γέρων, παλαιός)· εἶτα (ὡς χαρακτηρισμοί νεογνῶν ἡλικίας ἑνός ἔτους) σανσκρ. **vatsáh, vatsakah** (μόσχος), ἐπίσης αἰολ. **ἔταλον**· πρβλ. ἀκόμη ἀττ. **εἰς νέωτα** <***νεο-Fατα** (διά τό προσεχές ἔτος), δωρ. **πέρυτι,** ἀττ. **πέρυσι, ἐπτετανός, οἴτες,** ὁμηρ. **οἰετέας** (βλ. λ. λ.).

ἔτός, ἐπίρ. = **ἐτωσίως**· ἄνευ λόγου, ματαίως, διά τό τίποτε || κατά τό πλεῖστον μετ' ἀρνήσ.: **οὐκ ἐτός** = οὐχί ἄνευ λόγου (= λατ. **non frustra, non sine ratione, non temere**).— Κατά τό πλεῖστον **ἐν ἐρωτήσεσιν**: **οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε;** = δέν ἦλθε λοιπόν διά τό τίποτε (ἄνευ λόγου)...; [ἀβέβ. ἐτυμολ.· κατά τινας **ἑτός, ἑτώσιος** (**Fετώσιος**) ἐκ θέμ. ***Fετοσ-** (ὅπερ πρός τό ἑλλ. **αὖτως** ἔχει οἷαν σχέσιν ἔχει τό λατ. **ve-sper** πρός τό **au-fero**)· βλ. **αὖτως**].

ἔτρᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ **τρώγω.**

ἐτρᾰ́πον, ἐτράπην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. β' τοῦ **τρέπω.**

ἐτράφθην, ἰων. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τρέπω.**

ἔτρᾰφον, ἐτράφην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. β' τοῦ **τρέφω.**

ἔτρεσα, ἀόρ. α' τοῦ **τρέω.**

ἔτρεψα, ἀόρ. α' τοῦ **τρέπω.**

ἔτριψα, ἐτρίφθην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τρίβω.**

ἔτρωσα, ἐτρώθην, ἐνεργ. καί παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τιτρώσκω.**

ἐτῦθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **θύω.**

ἐτῡμο-λογία, ἡ (**ἔτυμος**+**λόγος**)· ἡ ἀληθής ἀνάλυσις μιᾶς λέξεως πρός ἀνεύρεσιν τῆς ἀρχῆς της || ἡ παραγωγή μιᾶς λέξεως, ἡ ἐτυμολογία της.

ἔτῡμος, ον (καί σπαν. **-η, -ον**) (**ἑτεός**)· ἀληθής, πραγματικός, βέβαιος || οὐδ. πληθ. **ἔτυμα**=ἀλήθειαι, ἀλήθεια· τό οὐδ. **ἔτυμον** κεῖται καί ὡς ἐπίρ. (ὡς καί τό οὐδ. **ἑτεόν**) = πράγματι, τῇ ἀληθείᾳ, ὄντως, ἀληθῶς. [διά τήν ἐτυμολ. βλ. **ἑτεός**].

ἐτῦπην, δωρ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ **τύπτω.**

ἐτῦφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **τύρω.**

ἐτύφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τύπτω.**
ἐτύχησα, ἔτυχον, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ **τυγχάνω.**
ἐτύχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **τεύχω.**
ἐτωσιο-εργός, **ὀν** (**ἐτώσιος** + **ἔργον**)· ὁ ἐργαζόμενος ματαίως καὶ ἀνωφελῶς.
ἐτώσιος, **ον** (**ἐτός,** ἐπίρρ.)· μάταιος, ἄγονος, ἀνωφελής, ἄχρηστος.
εὖ, ἐπικ. καὶ **ἐῦ,** ἐπίρρ., κυρ. οὐδ. τοῦ **ἐῦς**· καλῶς, ἀντίθ. τῷ **κακῶς**· **εὖ καὶ ἐπισταμένως** — καλῶς καὶ ἐμπείρως (μετὰ γνώσεως) ‖ ἐνίοτε, εὐτυχῶς, ἐπιτυχῶς: **εὖ ἔχω** ἢ **ἥκω**=διάγω καλῶς, ἔχω καλῶς, εὑρίσκομαι εἰς καλὴν κατάστασιν, «περνῶ καλὴν ζωήν»· **εὖ γεγονὼς**=ὁ καλῆς καταγωγῆς.— ‖ ὡς οὐσ. **τὸ εὖ** = τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον ‖ ἀγαθὴ τύχη, καλὴ ἐπιτυχία ‖ **τὸ εὖ νικάτω**=ἂς ὑπεριοχύσῃ τὸ δίκαιον. — ‖‖ Ἐν συνθέσει ὑποδηλοῖ συνήθως μέγεθος, ἀφθονίαν ἢ εὐκολίαν. [διὰ τὴν ἐτυμολ. ὅλ. **ἐῦς**].
εὖ, ἰων. ἀντὶ **οὗ,** γεν. ἀναφορ. ἀντων. γ' προσ.
εὐᾶ· ἐπιφών. παρακελευσματικόν, ὅμοιον τῷ **εὐοῖ** (βλ. λ.)· πρβλ. καὶ **ἐν εὐάζω.**
εὐ-αγγελίζομαι, μέλ. **-ίσομαι,** ἀττ. **-ιοῦμαι,** ἀποθ. (**εὐαγγέλιον**)· φέρω καλὰς εἰδήσεις, ἀγγέλλω εὐάρεστα νέα. 2) κηρύττω ἢ διακηρύσσω τὸ εὐαγγέλιον.— Τὴν αὐτὴν ἔνν. ἔχει καὶ ὡς ἐνεργ., καὶ εἶτα ὡς παθητ. ἔχω κηρύξει εἴς τινα τὸ εὐαγγέλιον.— Ἐν τῷ παθητ. (ἐπὶ τοῦ εὐαγγελίου) κηρύττομαι εἴς τινα (ὑπό τινος).
εὐ-αγγέλιον, τὸ (**εὐάγγελος**)· ἡ ἀμοιβὴ διὰ καλὴν ἀγγελίαν.— Παρ' ἀττ. κατὰ πληθ. πάντοτε: **εὐαγγέλια στεφανοῦν** ἢ **ἀναδῆσαί τινα**=στεφανώνειν τινὰ διότι ἔφερε καλὸν ἄγγελμα ‖ **εὐαγγέλια θύω**— προσφέρω εὐχαριστήριον θυσίαν διὰ καλὸν ἄγγελμα.— ‖ αἱ καλαὶ εἰδήσεις, καλαὶ ἀγγελίαι, τὸ εὐαγγέλιον.
εὐ-αγγελιστής, **-οῦ,** ὁ (**εὐαγγελίζομαι**)· ὁ κομιστὴς καλῶν εἰδήσεων ‖ ὁ κήρυξ τοῦ εὐαγγελίου, «εὐαγγελιστής». 2) κυρ. ὁ συγγραφεὺς ἑνὸς τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων.
εὐ-άγγελος, **ον** (**εὖ+ἀγγέλλω**)· ὁ φέρων καλὰ νέα.
εὐ-άγέω, μέλ. **-ήσω**· εἶμαι εὐαγής, καθαρός, ἅγιος. Ἐκ τοῦ
εὐ-ἁγὴς (Α), **ἐς** (**εὖ+ἅγος**)· ἀπηλλαγμένος ἄγους, ἀθῷος, καθαρός, ἀμόλυντος, εὐσεβὴς (λατ. castus), ἐπὶ προσ. καὶ πράξεων αὐτῶν.— ποιητ. **ἐπίρρ. εὐἀγέως.**
εὐ-ἁγὴς (Β), **ἐς** (**ἄγω**)· εὐκόλως κινούμενος, εὐκίνητος, εὔστροφος.
εὐ-ᾱγὴς (Γ), **ἐς**=**εὐαυγὴς** (**εὖ+αὐγή**)· ὁ μακρόθεν ὁρατός, περίοπτος· **ἕδρα εὐαγὴς στρατοῦ**=θέσις ὁρωμένη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ. [σκοτ. ἐτυμ.· πιθ. **ἐκ** τοῦ **αὐγή**].
εὐ-ᾱγητος, **ον** (**εὐᾱγὴς** 3)· λαμπρός, καθαρός.
εὐ-άγκᾰλος, **ον** (**εὖ+ἀγκάλη**)· ὁ εὐκόλως φερόμενος ἐν τῇ ἀγκάλῃ. 2) ὡς ἐνεργ. ὁ εὐκόλως περιλαμβάνων, εὐρύχωρος.
εὐ-αγκής, **ἐς** (**εὖ+ἄγκος**)· ὁ ἔχων ὡραίας κοιλάδας
εὐ-ᾱγορέω, δωρ. ἀντὶ **εὐηγορέω.**
εὐ-αγρεσία, ἡ· εὐτυχία εἰς τὴν ἄγραν (—**εὐαγρία,** 8 βλ.), καλὸν κυνήγιον. Ἐκ τοῦ
εὐ-αγρέω (**εὖ+ἄγρα**)· ἔχω καλὴν ἄγραν («καλὸ κυνήγι»). Ἐξ αὐτοῦ τὸ
εὐ-αγρία (**εὐαγρέω**)· καλὴ ἄγρα, ἄφθονον κυνήγιον.
εὐ-αγρος, **ον** (**εὖ+ἄγρα**)· ὁ εὐτυχὴς ἐν τῇ ἄγρᾳ, ἐπιτυχής.
εὐ-άγωγος, **ον** (**εὖ+ἄγω**)· ὁ εὐκόλως ἀγόμενος, εὐπειθής, «εὐάγωγος».
εὐ-ᾱγων, **-ωνος,** ὁ, ἡ (**εὖ+ἀγών**)· ὁ εὐτυχὴς ἐν ἀγῶσιν ‖ ὁ ἀνήκων εἰς εὐτυχεῖς ἢ ἐνδόξους ἀγῶνας.
εὔᾰδε, ἐπικ. ἀντὶ **ἔαδε,** γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ἀνδάνω.**
εὐάζω ἢ **εὐιάζω** (**εὖα**)· κραυγάζω **εὖα** πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου.—ὡσ. ἐν τῷ μέσῳ **εὐάζομαι.** [**εὐάζω** <**εὖα** (πρβλ Ἡσυχ. «**εὖα**· **ἐπιφημισμὸς ληναϊκὸς καὶ μυστικός**»· πρβλ. ὡσ. τὸ κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Διονύσου ἀναφωνούμενον ὑπὸ τῶν ἑορταστῶν «**εὐαί, εὐάν, εὐοῖ**»· λατ. ovō (<*evajo)=ἐκβάλλω κραυγάς χαρᾶς].
εὐ-ᾱής, **ἐς** (**εὖ+ἄημι**)· εὐάερος, δροσερός.— ‖ ἐνεργ. ἐπὶ ἀνέμου. ὁ εὐνοϊκῶς πνέων, οὔριος.—μτφρ. εὐνοϊκός, εὐδαίμων, εὐτυχής.
εὐ-αθλος, **ον** (**εὖ+ἆθλος**)· ὁ εὐδοκιμῶν ἐν τοῖς ἀγῶσιν.
εὐ-αίνητος, **ον** (**εὖ** + **αἰνέω**)· ὁ λίαν ἐπαινούμενος, «πολυπαινεμένος»· καὶ **εὐαίνετος.**
εὐ-αίρετος, **ον** (**εὖ+αἱρέω**)· ὁ εὐκόλως **αἱρούμενος** (ἁλισκόμενος, κυριευόμενος), εὐάλωτος.
εὐ-αίων, **-ωνος,** ὁ, ἡ (**εὖ** + **αἰών**)· ὁ ἔχων εὐδαίμονα βίον, ὁ ζῶν εὐδαιμόνως ‖ γενικῶς, εὐτυχής· **εὐαίων ὕπνος**=μακάριος ὕπνος.
εὐ-ᾱκοέω, εὐᾱκοος, δωρ. ἀντὶ **εὐηκ—.**
εὐ-ᾱλάκατος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **εὐηλάκατος.**
εὐ-αλδής, **ἐς** (**εὖ+ἀλδαίνω**)· ὁ καλῶς ηὐξημένος, «καλοσθρεμμένος», εὐθαλής.
εὐ-ᾱλιος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **εὐήλιος.**
εὐ-ἀλφῖτος, **ον** (**εὖ** + **ἄλφιτον**)· ὁ ἐκ καλοῦ ἀλεύρου.
εὐ-ᾱλωτος, **ον** (**εὖ+ἁλῶναι**)· ὁ εὐκόλως **ἁλισκόμενος** (κυριευόμενος, καταλαμβανόμενος).
εὐ-ἄμπελος, **ον** (**εὖ** + **ἄμπελος**)· ὁ ἔχων ὡραίας ἀμπέλους.
εὐᾶν· κραυγὴ (ἐπιφώνημα) τῶν βακχευόντων, ὁμοία πρὸς τὰς: **εὖα, εὐοῖ** (ᾱ βλ.).
εὐ-ανά-κλητος, **ον** (**εὖ** + **ἀνακαλέω**)· ὁ εὐκόλως ἀνακαλούμενος (καλούμενος ὀπίσω, ἢ οὗ τὸ ὄνομα εὐκόλως ἐκφωνεῖται).
εὐ-ανδρία, ἡ· ἀφθονία ἀνδρῶν, σωρεία ἀγαθῶν ἀνδρῶν.— ‖ ἀνδρικὴ ἡλικία, ἀνδρικὸν φρόνημα, γενναιότης. Ἐκ τοῦ
εὔ-ανδρος, **ον** (**εὖ** + **ἀνήρ**)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν ἀγαθῶν καὶ γενναίων ἀνδρῶν.— ‖ ὁ φέρων εὐτυχίαν εἰς ἄνδρας.
εὐ-ἄνεμος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **εὐήνεμος.**
εὐ-άνθεμος, **ον** (**εὖ** + **ἄνθεμον**)· ὁ πλήρης ὡραίων ἀνθέων, ἀνθηρός.
εὐ-ανθέω, μελ. **-ήσω**· εἶμαι πλήρης ἀνθέων, ἀνθῶ, θάλλω. Ἐκ τοῦ
εὐ-ανθής, **ἐς** (**εὖ** + **ἄνθος**)· ὁ ἀνθηρός, ζωηρός, θάλλων.— ‖ πλούσιος εἰς ἄνθη ‖ μτφρ. ἀνθηρός, φαιδρός, εὔθυμος, καλός. 2) ὡσ. δροσερός, νεαρός.
εὐ-ἄνιος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **εὐήνιος.**
εὐ-ᾱνορία, ἡ, δωρ. ἀντὶ **εὐηνορία.**
εὐ-άντητος, **ον** (**εὖ+ἀντάω**)· ὁ εὐκόλως ἀπαντώμενος, εὐπρόσιτος, προσηνής ‖ εὐπρόσδεκτος.
εὐ-ἄνωρ, **-ορος,** ὁ, ἡ, δωρ. ἀντὶ **εὐήνωρ.**
εὐ-απ-άλλακτος, **ον** (**εὖ** + **ἀπαλλάσσω**)· ἀφ' οὗ εὐκόλως ἀπαλλάσσεταί τις ‖ ὃν εὐκόλως διαθέτει τις.
εὐ-ἀπάτητος, **ον** (**εὖ+ἀπατάω**)· ὁ εὐκόλως ἐξαπατώμενος.
εὐ-απ-ήγητος, **ον,** ἰων. ἀντὶ **εὐαφήγητος.**
εὐ-από-βᾰτος, **ον**· ὁ κατάλληλος (πρόσφορος) διὰ τὴν ἀποβίβασιν, ἐφ' οὗ εὐκόλως ἀποβιβάζεται τις.
εὐ-απο-τείχιστος, **ον** (**εὖ+ἀποτειχίζω**)· ὁ εὐκόλως **ἀποτειχιζόμενος** (τ. ἔ. περιβαλλόμενος διὰ τείχους ἢ ἀποκλειόμενος).
εὐ-ἄρεστέω, μέλ. **-ήσω**· εἶμαι εὐάρεστος. Ἐκ τοῦ
εὐ-άρεστος, **ον** (**εὖ** + **ἀρέσκω**)· ὁ ἀρέσκων, εὐπρόσδεκτος, προξενῶν εὐχαρίστησιν. Ἐπίρρ. **εὐαρέστως,** συγκρ. **-οτέρως.**
εὐ-ἀρίθμητος, **ον** (**εὖ+ἀριθμέω**)· ὁ εὐκόλως ἀριθμούμενος, ὁ ὀλίγος κατ' ἀριθμόν.
εὔ-αρκτος, **ον** (**εὖ** + **ἄρχω**)· ὁ εὐκόλως ἀρχόμενος (κυβερνώμενος) ‖ πειθήνιος.
εὐ-ἅρματος, **ον** (**εὖ+ἅρμα**)· ὁ ἔχων καλὸν (ὡραῖον) ἅρμα ‖ ὁ νικητὴς ἐν ἁρματοδρομίᾳ.
εὐ-αρμοστία, ἡ· ἡ καλὴ ἁρμογὴ ‖ ἡ εὐκολία προσαρμογῆς, καλὴ διάθεσις, καλὸς χαρακτήρ. Ἐκ τοῦ
εὐ-άρμοστος, **ον** (**εὖ** + **ἁρμόζω**)· ὁ καλῶς προηρμοσμένος, εὐπροσάρμοστος, ἁρμονικὸς ‖ πρόδυμος, συμβιβαστικός.— ‖ ὁ καλῶς χορδισμένος, ἁρμονικός, ἁρμόδιος.
εὔ-αρνος, (**εὖ+ἀρνὸς** γεν.)· ὁ πλούσιος εἰς πρόβατα
εὐ-άροτος, **ον** (**εὖ+ἀρόω**)· ἡ καλῶς ἀροτριωθεῖσα γῆ, ἡ δυναμένη εὐκόλως νὰ καλλιεργηθῇ.
εὐ-αρχος, **ον** (**εὖ+ἄρχομαι**)· ὁ ἀρχίζων καλῶς ‖

ὁ κάμνων καλὴν ἀρχήν. 2) (*ἄρχω*)· ὁ καλῶς κυβερνῶν.

εὐάς, *-άδος,* ἡ (*εὖα*)· ἡ κράζουσα *εὖα* ‖ βακχίς, μαινάς ‖ ὡς ἐπίθ. ὁ, ἡ· βακχικός.

εὔασμα, *-ατος,* τό (*εὐάζω*)· βακχικὴ κραυγή.

εὐασμός, ὁ (*εὐάζω*)· ἡ κραυγὴ «*εὖα*», κραυγὴ κραιπάλης, κυρ. βακχικῆς καταστάσεως.

εὐάστειρα, ἡ· θηλ. τοῦ ἑπομ. *εὐαστῆρ.*

εὐαστήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **εὐαστής,** *-οῦ,* ὁ (*εὐάζω*)· ὁ κράζων «*εὖα*», ὁ βακχεύων.

εὐ-άτριος, δωρ. ἀντὶ *εὐήτριος* (ὃ βλ.).

εὐ-αυγής, *ἐς* (*εὖ*+*αὐγή*)· λαμπρός, φωτεινός, καταφανής, παγίδηλος.

εὐ-αὐχην, *-ενος,* ὁ, ἡ (*εὖ* + *αὐχήν*)· ὁ ἔχων καλὸν (ὡραῖον) αὐχένα.

εὐ-αφ-ήγητος, ἰων. **εὐαπήγητος,** *ον* (*εὖ* + *ἀφηγέομαι*)· ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ ἀφηγηθῇ (νὰ περιγράψῃ).

εὐ-ᾶχής, εὐ-ᾴχητος, δωρ. ἀντὶ *εὐηχής, εὐήχητος.*

εὐ-βάστακτος, *ον* (*εὖ* + *βαστάζω*)· ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ βαστάσῃ (νὰ ὑποφέρῃ), «εὐκολοβάστακτος», «εὐκολοϋπόφερτος».

εὔ-βᾶτος, *ον* (*εὖ*+*βαίνω*)· εὐπρόσιτος ‖ εὐδιάβατος, εὐκολοπέραστος.

εὐ-βλέφᾰρος, *ον* (*εὖ*+*βλέφαρον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα βλέφαρα.

Εὔβοια, *-ας,* Ἰων. *-ης,* ἡ· ἡ γνωστὴ νῆσος ἡ κειμένη πλησίον καὶ παραλλήλως τῶν παραλίων τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

εὐ-βολέω, μέλ. *-ήσω*· κάμνω ἓν καλὸν βίψιμον τοῦ κύβου, ἐπιτυγχάνω εἰς τὸν *βόλον*. Ἐκ τοῦ

εὔ-βολος, *ον* (*εὖ* + *βαλεῖν*)· ὁ βάλλων (ῥίπτων) ἐπιτυχῶς ‖ ὁ εὐκόλως ἐπιτυγχάνων ῥίψιμον τοῦ κύβου.—Ἐπίρ. *εὐβόλως*=ἐπιτυχῶς ‖ *εὐβόλως ἔχω* = εἶμαι εὐτυχής, διατελῶ ἐν εὐτυχίᾳ.

εὐ-βοσία, ἡ (*εὔβοτος*)· καλὴ βοσκή, καλὴ τροφή.

εὐ-βόστρῡχος, *ον*· ὁ ἔχων καλοὺς βοστρύχους.

εὔ-βοτος, *ον* (*εὖ*+*βόσκω*)· ὁ ἔχων ἄφθονον καὶ καλὴν βοσκήν, ὁ τρέφων καλῶς.— ‖ ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὐτραφὴς ‖ εὐημερῶν, «προκομμένος».

εὐ-βότρῡος, *ον* καὶ **εὔ-βοτρυς,** *υ,* γεν. *-υος* (*εὖ* +*βότρυς*)· ὁ ἔχων ἀφθόνους σταφυλάς, πλούσιος εἰς σταφυλάς.

εὐ-βουλία, ἡ· καλὴ *βουλὴ* (σκέψις, φρόνησις) ‖ σύνεσις. Ἐκ τοῦ

εὔ-βουλος, *ον* (*εὖ*+*βουλή*)· ὁ ἔχων καλὴν *βουλὴν* (σκέψιν), σώφρων, συνετός.

εὔ-βους, *ουν,* γεν. *-ους* (*εὖ*+*βοῦς*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν βοῶν (κτηνῶν).

εὔ-βροχος, *ον* (*εὖ*+*βρόχος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ἢ καλοὺς βρόχους (ἐπὶ δικτύων).

εὐ-γᾱθής, *ἐς* καὶ **εὐ-γάθητος,** *ον,* δωρ. ἀντὶ *εὐγηθ*—.

εὖ-γε, ἐπίρ. ἀντὶ *εὖ γε* (λατ. **euge!**)· ὡραῖα! πολὺ καλά! «εὖγε!», «μπράβο»! ἐξαίρετα!

εὔ-γειος, *ον* (*εὖ*+*γῆ*)· ὁ ἔχων καλὴν γῆν ‖ γόνιμος, εὔφορος.

εὐ-γένεια, ἡ (*εὐγενής*)· ἡ ἐκ καλοῦ γένους καταγωγή, καλὴ καταγωγή, ὑψηλὴ καταγωγή, «εὐγένεια», ἀντίθ. τῷ *δυσ-γένεια* (=ταπεινὴ καταγωγή).— ‖ εὐγένεια ψυχῆς, μεγαλοψυχία.

εὐ-γένειος, ἐπικ. **ἠϋγέν—** (*εὖ*+*γένειον*)· ὁ ἔχων καλὸν γένειον (χαίτην).

εὐ-γενέτης, *-ου,* ὁ=τῷ ἑπομ.

εὐ-γενής, ἐπικ. **εὐη-γενὴς** καὶ **ἠϋ-γενής,** *ἐς* (*εὖ*+*γένος*)· ὁ ἐκ καλοῦ γένους, ὁ καλῆς καταγωγῆς, ὁ εὐγενοῦς καταγωγῆς, εὐγενής ‖ ὡσ. ὁ μαρτυρῶν εὐγένειαν.— ‖ ὁ εὐγενῶν φρονημάτων, μεγαλόψυχος.— ‖‖ ἐπὶ ζῴων, ὁ καλοῦ γένους, εὐγενής, γενναῖος.

εὐ-γενία, ἰων. **-ίη,** ἡ=*εὐγένεια* (βλ. λ.).

εὔ-γεως, *ων* (*εὖ* + *γῆ*), ἀττ. ἀντὶ *εὔγειος.*

εὐ-γηθής, *ἐς* καὶ **εὐ-γήθητος,** *ον* (*εὖ* + *γηθέω*)· πλήρης χαρᾶς, φαιδρός, περιχαρής.

εὐ-γηρία, ἡ (*εὔγηρως*)· εὐτυχὲς γῆρας.

εὔ-γηρυς, *υ*· εὔηχος, εὔφωνος, ἡδὺς ἠχῶν.

εὔ-γηρως, *ων* (*εὖ*+*γῆρας*) καὶ *εὐγήρως*· ὁ διάγων εὐτυχὲς γῆρας, ὁ εὐτυχὴς εἰς τὸ γῆρας του.

εὐ-γλάγετος, *ον*, εὐ-γλᾰγής, *ἐς* καὶ **εὔ-γλᾰγις,** *ον* (*εὖ*+*γλάγος*)· ὁ ἔχων ἄφθονον γάλα ‖ ἀνώμ. ὄρ. κατὰ μεταπλασμὸν **εὔγλαγι** ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *εὔ-γλαξ.*

εὔ-γλυπτος, *ον* καὶ **εὐ-γλῠφής,** *ἐς* (*εὖ*+*γλύφω*)· ὁ καλῶς γεγλυμμένος, καλῶς κεχαραγμένος.

εὐ-γλωσσία, ἀττ. **-ττία,** ἡ· εὐχέρεια εἰς τὸ λαλεῖν, εὐφράδεια, «εὐγλωττία». Ἐκ τοῦ

εὔ-γλωσσος, ἀττ. **-ττος,** *ον* (*εὖ*+*γλῶσσα*)· ὁ ἔχων καλὴν γλῶσσαν, εὐφραδής, εὔγλωττος ‖ ὁ ἡδέως ἠχῶν, μελίρρυτος.— ‖ ὁ λύων τὴν γλῶσσαν, ὁ ποιῶν τινα εὐφραδῆ.

εὖγμα, *-ατος,* τὸ (*εὔχομαι*)· ὡς τὸ *εὖχος*· καύχημα, καύχησις.— ‖ =*εὐχή*· ἱκεσία, εὐχή, ἔκφρασις ἐπιθυμίας.

εὔ-γναμπτος, *ον,* ἐπικ. **ἐΰγν—** (*εὖ*+*γνάμπτω*)· ὁ καλῶς ἐπικεκαμμένος, ὁ εὐκόλως καμπτόμενος.

εὐ-γνωμοσύνη, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ εὐγνώμονος, τὸ ἔχειν καλὰ αἰσθήματα, καλοκαγαθία, χρηστότης, ἐπιείκεια. Ἐκ τοῦ

εὐ-γνώμων, εὔ-γνωμον, γεν. *-ονος* (*εὖ*+*γνώμη*)· ὁ ἔχων καλὴν γνώμην, καλὰ αἰσθήματα, ἐπιεικής, συγκαταβατικός, φιλάνθρωπος.— ‖ εὐαίσθητος, σώφρων, συνετός.—ἐπίρ. *εὐγνωμόνως*=σωφρόνως.

εὔ-γνωστος, *ον* (*εὖ* + *γιγνώσκω*)· ὁ λίαν γνωστός, οἰκεῖος.

εὔ-γομφος, *ον* (*εὖ*+*γόμφος*)· ὁ καλῶς συνηρμοσμένος, ἢ στερεωμένος.

εὐ-γονία, ἡ· γονιμότης, **εὐφορία.** Ἐκ τοῦ

εὔ-γονος, *ον* (*εὖ*+*γονή*)· γόνιμος, εὔφορος, καρποφόρος.

εὔ-γραμμος, *ον* (*εὖ*+*γραμμή*)· ὁ καλῶς ἐσχεδιασμένος, ὁ ἔχων ὡραίας γραμμάς.

εὐ-γρᾰφής, *ἐς* (*εὖ*+*γράφω*)· ὁ καλῶς γεγραμμένος, καλῶς ἐζωγραφημένος.— ‖ ἐνεργ. ὁ καλῶς γράφων ἢ ζωγραφῶν.

εὐ-γώνιος, *ον* (*εὖ* + *γωνία*)· ὁ ἔχων κανονικὰς γωνίας, κανονικός.

εὐ-δαίδᾰλος, *ον* (*εὖ*+*δαίδαλος*)· ὁ κομψῶς εἰργασμένος.

εὐ-δαιμονέω, μέλ. *-ήσω* (*εὐδαίμων*)· εἶμαι εὐδαίμων, εἶμαι εὐτυχής, εὐτυχῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-δαιμόνημα, *-ατος,* τό· καλὴ τύχη, εὐτύχημα.

εὐ-δαιμονία, ἡ (*εὐδαιμονέω*)· εὐτυχία, ὄλβος, εὐημερία, «εὐδαιμονία».

εὐ-δαιμονίζω, μέλ. *-σω* (*εὐδαίμων*)· θεωρῶ ἢ καλῶ τινα εὐδαίμονα, μακαρίζω.

εὐ-δαιμονικός, *ή, όν* (*εὐδαίμων*)· ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, ὁ τείνων ἢ ἄγων εἰς εὐδαιμονίαν ‖ ἐπὶ προσ. εὐτυχής, ἀποδεχόμενος τὴν εὐδαιμονίαν.—Ἐπίρ. *-κῶς* = εὐδαιμόνως, εὐτυχῶς.

εὐ-δαιμόνως, ἐπίρ. τοῦ *εὐδαίμων*· εὐτυχῶς‖συγκρ. καὶ ὑπερθ. *εὐδαιμονέστερον, -έστατα.*

εὐ-δαίμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*εὖ*+*δαίμων*)· ὁ ἔχων εὖ διακείμενον τὸν *δαίμονα*, ὁ ἔχων ἀγαθὸν δαίμονα «καλομοίρης», εὐτυχής, μακάριος (λατ. **felix**)‖ ὡσ. πλούσιος (ὡς τὸ λατιν. **beatus**) ‖ εὐτυχής, «εὐδαίμων».

εὐ-δάκρῡτος, *ον* (*εὖ*+*δακρύω*)· ἀξιοδάκρυτος, ἄξιος πολλῶν δακρύων, ἀξιοδρήνητος.

εὐ-δείελος, *ον* (*εὖ*+*δέελος* ἀντὶ *δῆλος*)· *εὔδηλος,* φανερός, καταφανής, μακρόθεν ὁρατός.

εὔ-δειπνος, *ον* (*εὖ* + *δεῖπνον*)· ὁ διὰ πλουσίων δείπνων τιμώμενος—‖ *εὖ δειπνοι δαῖτες*=πολυτελῆ (πλούσια) δεῖπνα, καλῶς κατηρτισμένα συμπόσια.

εὐδέμεναι, ἐπικ ἀπρφ. τοῦ *εὕδω.*

εὔ-δενδρος, *ον* (*εὖ* + *δένδρον*)· ὁ ἔχων ἄφθονα ὡραῖα δένδρα.

εὕδεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *εὕδω.*

εὔ-δηλος, *ον*(*εὖ*+*δῆλος*)· κατάδηλος, ὁλοφάνερος.

εὕδησθα, ἐπικ. 6' ἐν. Ὑποτ. τοῦ *εὕδω.*

εὐδία, ἡ (*εὔδιος*)· καλοκαιρία‖μτφρ. ἠρεμία, ἡσυχία, γαλήνη, «κάλμα» ‖ εὐημερία, εὐτυχία.

εὐ-διά-βᾱτος, *ον*· ὁ εὐκόλως διαβαινόμενος, «εὐκολοπέραστος».

εὐ-διά-βολος, *ον* (*εὖ* + *διαβάλλω*)· ὃν εὐκόλως διαβάλλει τις.

εὐ-διαίτερος, α, ον· ἀνώμ. συγκρ. τοῦ **εὔδιος.**

εὐ-δίαιτος, ον (**εὖ+δίαιτα**)· ὁ ἐγκρατῶς διαιτώμενος, ὁ μετρίως ζῶν.

εὐ-διᾱνός, ή, όν = **εὔδιος** (ὄ βλ.).

εὐδιάω, μέλ. **-ήσω** (**εὐδία**)· εἶμαι γαλήνιος, ἥρεμος.

εὐ-δικία, ἡ (**εὖ + δίκη**)· δίκαιος τρόπος, δικαιοσύνη || δικαία διανομή.

εὐ-δίνητος, ον (**εὖ + δινέω**)· ὁ εὐκόλως **δινούμενος,** εὐκόλως στρεφόμενος, εὔστροφος.

εὔ-διος, ον (**εὖ + Διός,** γεν. τοῦ **Ζεύς**)· γαλήνιος, καθαρός, λαμπρός || φαιδρός, καλόκαρδος.— Ἀνώμ. παραθετ. **εὐδιέστερος, -έστατος**· ὡσ. καὶ **εὐδιαίτερος.** Ἔτυμ.: **εὔδιος** ⟨***εὐ-δι**[F]**ος**· **εὐδία**· πρβλ. σανσκρ. **su-diváh, su-divám** (καλὴ ἡμέρα), λατ. **triduom** (⟨***-divo-m**)· ὡσ. σανσκρ. **dyáuh,** div- (οὐρανός), **Ζεύς,** γεν. **Δι**(F)**ός**· ὑπερθ. **εὐδιέστατος**· καὶ **εὐδιεινός** (⟨***εὐδιFεσ-νό-ς**)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται θέμα ***dives-,** πρβλ. σανσκρ. **divasáh** (ἡμέρα).

εὔ-δμητος, ἐπ. **ἐΰδμ-, ον** (**εὖ + δέμω**)· ὁ καλῶς ᾠκοδομημένος, καλῶς διαμορφωμένος.

εὐ-δοκέω, μέλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **εὐδόκησα** (**εὖ + δοκέω**)· εἶμαι εὐχαριστημένος, διάκειμαι εὐνοϊκῶς, ἀποδέχομαί τι εὐχαρίστως, ἢ συναινῶ εἴς τι || μετ' ἀπρφ., δέχομαι νὰ γίνῃ τι, συναινῶ νὰ γίνῃ τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-δοκία, ἡ (**εὐδοκέω**)· ἐπιδοκιμασία, ἔγκρισις, ἱκανοποίησις.

εὐ-δοκῐμέω, μέλ. **ήσω**· πρτ. καὶ ἀόρ. α' **ηὐδοκίμουν, ηὐδοκίμησα**· συχνὰ ὅμως καὶ **ἄνευ αὐξήσεως εὐδ—** (**εὐδόκιμος**)· ἔχω καλὴν φήμην, ἐκτιμῶμαι, εἶμαι δημοφιλής || **εὐδοκιμῶ ἔν τινι** = διακρίνομαι εἴς τι, εὐδοκιμῶ εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-δοκιμία, ἡ (**εὐδοκιμέω**)· καλὴ φήμη, εὐδοκίμησις.

εὐ-δόκῐμος, ον· ὁ ἐκτιμώμενος, ὁ ἔχων καλὴν φήμην, εὐδοκιμῶν.

εὐ-δοξέω, μέλ. **-ήσω**· (**εὔδοξος**)· ἔχω καλὴν φήμην, εἶμαι ἔνδοξος, εὐδοκιμῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-δοξία, ἡ (**εὐδοξέω**)· καλὴ φήμη, καλὸν ὄνομα || δόξα, ὑπόληψις, τιμή.

εὔ-δοξος, ον (**εὖ + δόξα**)· ὁ ἔχων καλὴν ὑπόληψιν, ἔνδοξος, ἔντιμος, περίφημος.

εὐ-δρᾰκής, **ἐς** (**εὖ+δρακεῖν** τοῦ **δέρκομαι**)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν τὴν ὅρασιν, ὀξυδερκής.

εὔ-δροσος, ον· ὁ ἔχων ἄφθονον δρόσον (ἢ ὕδατα), ὁ καλὰ δροσισμένος.

ΕΥ῾ΔΩ, πρτ. **ηὗδον,** ἐπ. **εὗδον**· μέλ. **εὐδήσω**· κοιμῶμαι, κατακλίνομαι («πλαγιάζω») διὰ νὰ κοιμηθῶ || ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ θανάτου, «κοιμοῦμαι» ἀντὶ τοῦ «εἶμαι πεθαμένος».— ΙΙ μτφρ. ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω, «λουφάζω» || ὡσ. παύω, παύομαι, σταματῶ.— [πρβλ. τὸ σύνθ. **καθ-εύδω** μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.· ἀγν. ἐτυμολ. βλ. ἐν λ. **εὐνή**].

εὐ-ἔᾰνος, ον (**εὖ+ἔᾰνόν**)· ὁ πλουσίως ἐνδεδυμένος, ὁ ἔχων ὡραίαν ἐσθῆτα (**ἑανόν**)·

εὐ-ἕδρος, ον (**εὖ+ἕδρα**)· ὁ ἔχων λαμπρὰν ἕδραν, ὁ καθήμενος ἐπὶ λαμπροῦ θρόνου.— ΙΙ παθητ., ὁ ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθηται τις **εὖ** (ἀσφαλῶς), ἐπὶ τοῦ ἵππου.

εὐ-ἔθειρος, ον (**εὖ + ἔθειρα**)· ὁ ἔχων λαμπρὰν κόμην.

εὐ-ειδής, ἐς (**εὖ + εἶδος**)· ὁ ἔχων καλὸν εἶδος, ὡραίαν μορφήν, εὔμορφος, χαρίεις.

εὖ-ειλος, ον (**εὖ + εἴλη**)· εὐήλιος, θερμὸς (λατ. **apricus**).

εὐ-εἵμων, ον, γεν. **-ονος** (**εὖ+εἷμα**)· ὁ καλῶς (λαμπρῶς) ἐνδεδυμένος.

εὖ-ειρος, ἀττ. **εὔερος,** ον (**εὖ + εἶρος, ἔριον**)· ὁ ἐκ καλοῦ ἐρίου κατεσκευασμένος, «καλομάλλης», βαθύμαλλος.

εὐ-έλεγκτος, ον, (**εὖ+ἐλέγχω**)· ὁ εὐκόλως ἐλεγχόμενος, εὐκόλως ἀνασκευαζόμενος.

εὖ-ελπις, ὁ, ἡ, οὐδ. **εὖελπι,** γεν. **-ιδος**· ὁ ἔχων καλὰς (χρηστὰς) ἐλπίδας, πλήρης ἐλπίδων· **εὔελπίς εἰμι** μετ' ἀπρφ.=ἐλπίζω ὅτι θά...

εὐ-εξ-άλειπτος, ον· ὁ εὐκόλως ἐξαλειφόμενος.

εὐ-εξ-άπάτητος, ον (**εὖ+ἐξαπατάω**)· ὁ εὐκόλως ἐξαπατώμενος.

εὐ-εξία, ἡ (**εὖ+ἕξις**)· ἡ καλὴ κατάστασις τοῦ σώματος, καλὴ κατάστασις τῆς ὑγείας || γενικῶς, καλὴ κατάστασις, ἰσχύς, ῥώμη.

εὐ-έξ-οδος, ον (**εὖ + ἔξοδος**)· ὁ ἐξ οὗ εὐκόλως ἐξέρχεται (ἢ διαφεύγει) τις.

εὐ-έπεια, ἡ· ὡραία γλῶσσα, καλλιέπεια, εὐφράδεια.— ΙΙ = **εὐφημία,** λέξεις εὐοίωνοι, εὔφημος λόγος. Ἐκ τοῦ

εὐ-επής, ἐς (**εὖ+ἔπος**)· ὁ καλῶς ὁμιλῶν, εὐφραδής, εὔγλωττος, μελῳδικός.. 2) ὁ ποιῶν τινα εὔγλωττον, ἐμπνέων, ἐνθουσιάζων.— ΙΙ ὁ καλῶς λαληθείς, εὐπρόσδεκτος.

εὐ-επία, ἡ· ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ **εὐέπεια.**

εὐ-επι-βούλευτος, ον (**εὐ+ἐπιβουλεύω**)· ὁ εὐχερῶς ὑποκείμενος εἰς ἐπιβουλήν, ὃν εὐκόλως ἐπιβουλεύεταί τις || ὁ ἐκτεθειμένος εἰς ἐπιβουλὴν (προδοσίαν).

εὐ-επί-θετος, ον (**εὖ + ἐπιτίθεμαι**)· καθ' οὗ εὐκόλως ἐπιτίθεταί τις, εὐπρόσβλητος || **εὐεπίθετόν ἐστί τινι** = εἶναι εὔκολον διά τινα νὰ κάμῃ ἐπίθεσιν.

εὐ-επί-τακτος, ον (**εὖ+ἐπιτάσσω**)· ὁ εὐχερῶς τιθέμενος εἰς τάξιν, εὐπειθής, εὐάγωγος, χειροήθης.

εὐ-εργεσία, ἡ· τὸ πράττειν τὸ καλόν, εὐποιΐα, «εὐεργεσία», ἀγαθοεργία || καλὴ διαγωγή. Ἐκ τοῦ

εὐ-εργετέω, μέλ. **-ήσω**· εἰς τοὺς ἠὐξημένους χρόνους ἄλλοτε **εὐηργέτουν, εὐηργέτησα** καὶ ἄλλοτε **εὐεργ—** (ἀναυξήτως)· (**εὐεργέτης**)· ἐργάζομαι τὸ καλόν, πράττω καλῶς, πράττω τὸ καλόν.— ΙΙ προσφέρω ὑπηρεσίαν εἴς τινα, πράττω καλὸν εἴς τινα, δεικνύω φιλοφροσύνην, ὠφελῶ.— Παθητ. λαμβάνω (δέχομαι) εὐεργεσίαν, εὐεργετοῦμαι ὑπό τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-εργέτημα, **-ατος,** τό (**εὐεργετέω**)· καλὴ πρᾶξις, εὐεργεσία, ὑπηρεσία, φιλοφροσύνη.

εὐ-εργέτης, **-ου,** ὁ (**εὖ+*ἔργω**)· ὁ εὐεργετῶν, ὁ πράττων τὸ καλόν, εὐεργέτης || τίτλος τιμῆς ἀπονεμόμενος εἰς **εὐεργετήσαντας** τὴν πόλιν.— ΙΙ ὡς ἐπίθ. εὐεργετικός, ἀγαθοεργός.

εὐ-εργετητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ **εὐεργετέω**· πρέπει νὰ πράττῃ τις τὸ καλόν, νὰ δεικνύῃ φιλοφροσύνην.

εὐ-εργετικός, ή, όν (**εὐεργέτης**)· ὁ διατεθειμένος νὰ πράττῃ τὸ καλόν.

εὐ-εργέτις, **-ιδος,** ἡ, θηλ. τοῦ **εὐεργέτης.**

εὐ-εργής, ἐς (**εὖ+*ἔργω**)· **ὁ εὖ εἰργασμένος,** καλῶς ἐπεξειργασμένος, καλῶς κατεσκευασμένος, καλῶς ᾠκοδομημένος || ἐπὶ χρυσοῦ, **καλῶς** κατειργασμένος, ἐξηυγενισμένος (κεκαθαρμένος).— ΙΙ ὁ καλῶς ποιῶν (ὡς ἐνεργ. θηλ.), ὁ καλῶς (ἐπιτηδείως) κατασκευάζων || ὄθεν, οὐδ. πληθ. **ὡς οὖσ. εὐεργέα**=εὐεργεσίαι, καλαὶ πράξεις.

εὐ-εργός, ὀν (**εὖ+*ἔργω**)· ὁ πράττων τὸ καλόν, τίμιος, εὐθύς, ἐνάρετος.— ΙΙ παθητ., ὁ καλῶς εἰργασμένος, καλῶς ἠοστριωμένος (τονιζόμενον καὶ **εὔεργος**) || ὡσ. ὁ εὔκολος εἰς κατεργασίαν.

εὐ-ερκής, ἐς (**εὖ+ἕρκος**)· ὁ καλῶς πεφραγμένος, ἀσφαλῶς προφυλαγμένος || ὁ περικλείων στενῶς || ἐπὶ πόλεων, ὁ καλῶς φρουρούμενος.

εὐ-έρκτης, **-ου,** ὁ· ποιητ. ἀντὶ **εὐερκής.**

εὐ-ερνής, ἐς (**εὖ+ἔρνος**)· ὁ καλῶς βλαστάνων, θάλλων, ἀκμάζων.

εὖ-ερος, ἀττ. ἀντὶ **εὔειρος.**

εὐ-εστώ, **-οῦς,** ἡ (**εὖ + εἰμί**)· τὸ **εὖ εἶναι (εὖ ἔχειν),** καλὴ κατάστασις εὐτυχία, εὐδαιμονία.

εὐ-ετηρία, ἡ (**εὖ+ἔτος**)· καλὸν ἔτος, **καλὴ ἐποχή,** «καλὴ χρονιά», θηλ. καλὴ συγκομιδή.

εὐ-ετία, ἡ=**εὐετηρία.**

εὐ-εύρετος, ον (**εὖ + εὑρίσκω**)· ὁ **εὐκόλως εὑρισκόμενος,** ἀντίθ. τῷ **δυσεύρετος.**

εὐ-έφ-οδος, ον (**εὖ + ἔφοδος**)· **εὐπρόσβλητος,** ὁ καθ' οὗ εὐκόλως κάμνει τις ἔφοδον.

εὔ-ζηλος, ον· ὁ ἀμιλλώμενος εἰς τὸ **καλόν,** ὁ μετὰ ζήλου προσπαθῶν νὰ ἀποκτήσῃ τὸ καλόν.— ἐπίρ. **-ζήλως.**

εὐ-ζῠγος, ἐπικ. **ἐῦ-ζυγος,** ον (**εὖ+ζυγόν** III)· ἐπὶ πλοίου, τὸ καλῶς συνηρμοσμένον, στερεόν, τὸ ἔχον καλὰ καθίσματα τῶν κωπηλατῶν.

εὔ-ζυξ, *-ύγος,* ὁ, ἡ (*εὖ+ζεύγνυμι*)· ὁ καλῶς ἐζευγμένος, ὁ ἀποτελῶν ὡραῖον ζεῦγος ‖ ὁ καλῶς ἐξισωμένος, ἴσος.

εὐ-ζώα, δωρ. ἀντι *εὐζωΐα.*

εὔ-ζωνος, ἐπικ. *ἐΰζωνος, ον* (*εὖ + ζώνη*)· ὁ καλῶς ἐζωσμένος, ἐπὶ γυναικῶν.— **II** ὁ ἐζωσμένος πρὸς ἐκγύμνασιν, ὁ ἀνεζωσμένος μέχρι τῆς ὀσφύος (περὶ τὴν ὀσφύν) πρὸς πορείαν ἢ ἐργασίαν, δραστήριος, ἐνεργητικός (ὅπως παρ' Ὁρατίῳ **alle praecinctus**) ‖ ἀνεπιβάρυντος (λατ. **expeditus**).

εὔ-ζωρος, *ον* (*εὖ + ζωρός*)· ὁ ἐντελῶς καθαρός, ἄμεικτος, ἐπὶ οἴνου ‖ συγκρ. *εὐζωρότερος* καὶ ἀνωμ. *-έστερος.*

εὐη-γενής, ἐπ. ἀντὶ *εὐγενής.*

εὐ-ηγεσία, ἡ (*εὖ + ἡγέομαι*)· *εὐαρχία,* καλὴ ἡγεσία, καλὴ διακυβέρνησις.

εὐ-ηγορέω, μέλ. *-ήσω* (*εὖ + ἀγορεύω*)· καλῶς ὁμιλῶ περί τινος, ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω.

εὐ-ήθεια ἢ **εὐηθία,** ἰων. **-ίη,** ἡ· ἀγαθότης ἤθους, ἁπλότης, τιμιότης, εἰλικρίνεια ‖ ὡσ. ἐν κακῇ ἐνν. ἀφέλεια, βλακεία, μωρία, ἀνοησία. Ἐκ τοῦ

εὐ-ήθης, *ες* (*εὖ + ἦθος*)· ὁ ἔχων καλὸν ἦθος, ὁ ἀγαθὸς τὴν καρδίαν, ἀγαθός, ἁπλοῦς, ἄδολος ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ἁπλοϊκός, ἀνόητος, μωρός, «ἀγαθούλης». —Ἐπίρ. *εὐήθως,* ὑπερθ. *-έστατα.*

εὐ-ηθίη, ἡ· ἰων. ἀντὶ *εὐήθεια.*

εὐ-ηθικός, *ή, όν* (*εὐήθης*)· ὁ ἔχων χαρακτῆρα πρᾶον, ἥπιον, εὐγενικόν ‖ ἐντεῦθεν καὶ μετὰ κακῆς ἐνν., ἀνόητος, μωρός.—Ἐπίρρ. *-κῶς.*

εὐ-ήκης, *ες* (*εὖ+ἀκή*)· ὁ καλῶς ἠκονημένος, ὀξύς, αἰχμηρός.

εὐ-ήκοος, *ον* (*εὖ + ἀκούω*)· ὁ ἀκούων καλῶς ‖ ὁ ἕτοιμος (πρόθυμος) νὰ ἀκούῃ, προθύμως ἀκούων.

εὐ-ηλάκᾰτος, δωρ. *εὐᾱλάκ—, ον* (*εὖ+ἠλακάτη*)· ὁ καλῶς κλώθων (νήθων) ‖ ὁ ἔχων καλὴν ἄτρακτον.

εὐ-ήλᾰτος, *ον* (*εὖ+ἐλαύνω*)· ἐφ' οὗ εὐκόλως δύναταί τις νὰ ἱππεύσῃ ἢ νὰ ἐλαύνῃ ‖ *πεδίον εὐήλατον* =πεδιὰς κατάλληλος δι' ἱππευτικὰς ἀσκήσεις.

εὐ-ήλιος, δωρ. **εὐᾶλιος,** *ον* (*εὖ+ἥλιος*)· ὁ καλῶς ἡλιαζόμενος, ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, λουόμενος εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας (λατ. **apricus**).— ἐπίρ. *-ίως*=μὲ λαμπρὸν καιρόν, μὲ λαμπρὸν ἥλιον.

εὐ-ημερέω, μέλ. *-ήσω* (*εὐήμερος*)· ἐπὶ καιροῦ, εἶμαι λαμπρός. 2) ἐπὶ προσώπων, διέρχομαι λαμπρὰς ἡμέρας (εὐτυχεῖς), «περνῶ τὴν ἡμέρα μου θαυμάσια» ‖ εἶμαι εὐτυχὴς ‖ ἐπιτυγχάνω εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-ημερία, ἡ (*εὐημερέω*)· καλὴ ἡμέρα, ὡραῖος καιρός, καλοκαιρία.— **II** εὐτυχεῖς ἡμέραι, ὑγεία καὶ εὐτυχία, τιμὴ καὶ δόξα.

εὐ-ήμερος, *ον* (*εὖ+ἡμέρα*)· ἀνήκων εἰς λαμπρὰν (εὐτυχῆ) ἡμέραν ‖ εὐμενής. 2) εὔθυμος, φαιδρός.

εὐ-ηνεμία, ἡ· καλὸς (οὔριος, εὐνοϊκὸς) ἄνεμος. Ἐκ τοῦ

εὐ-ήνεμος, *ον* (*εὖ+ἄνεμος*)· ὁ ἔχων οὔριον ἄνεμον. 2) ὁ μὴ χειμαζόμενος (κακοπαθῶν) ὑπὸ τῶν ἀνέμων, προφυλαγμένος, αἴθριος.— **II** ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον, καλῶς διαπνεόμενος.

εὐ-ήνιος, *ον* (*εὖ+ἡνία*)· ὁ ὑπακούων (εὐπειθὴς) εἰς τὰς ἡνίας, ὁ εὐχερῶς διὰ τοῦ χαλινοῦ κυβερνώμενος ‖ γενικῶς, εὐπειθής, εὐάγωγος.

εὐ-ηνορία, ἡ· ἡ ἀνδρικὴ ἀρετή, ἀνδρισμός, ἀνδρικότης, γενναιότης. Ἐκ τοῦ

εὐ-ήνωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*εὖ+ἀνήρ*)· ὁ δίδων (παρέχων) ἀνδρικότητα, ἐμψυχώνων, ἐνδαρρύνων.— **II** ἐπὶ πόλεων, ἡ πλουσία εἰς γενναίους ἄνδρας, *εὔανδρος.*

εὐ-ήρᾰτος, *ον* (*εὖ+ἔραμαι*)· ὁ λίαν ἀγαπώμενος, ἀξιέραστος.

εὐ-ήρετμος, *ον* (*εὖ+ἔρετμός*)· ὁ καλῶς ἠρμοσμένος εἰς τὴν κώπην ‖ ὁ καλῶς κωπηλατούμενος.

εὐ-ήρης, *ες* (*εὖ+ἀρᾰρεῖν* τοῦ *ἀραρίσκω*)· ὁ καλῶς συνηρμοσμένος ‖ καλῶς ἐσορροπημένος ‖ εὐμετάχειρίστος.

εὐ-ήτριος, *ον* (*εὖ+ἤτριον*)· ὁ καλῶς ὑφασμένος (διὰ λεπτῆς κλωστῆς).— **II** ἐνεργ. ὁ καλῶς ὑφαίνων.

εὐ-ηχής, *ες* (*εὖ+ἠχος*)· ὁ καλῶς ἠχῶν, ἐμμελής, εὔηχος.

εὐ-ήχητος, *ον*· ὁ καλῶς ἠχῶν ‖ ὁ μεγάλως ἠχῶν, δυνατὰ ἠχῶν.

εὐ-θάλασσος, *ον* (*εὖ+θάλασσα*)· ὁ εὐτυχὴς παρὰ τὴν θάλασσαν, ὁ καλῶς κείμενος παρὰ τὴν θάλασσαν.

εὐ-θᾰλής (Α), *ὲς* (*εὖ + θάλος*)· ὁ καλῶς θάλλων, ἀνθηρός.

εὐ-θᾱλής (Β), *ές,* δωρ. ἀντὶ *εὐθηλής* (ὃ βλ.).

εὐ-θαρσέω, μέλ. *-ήσω*· ἔχω καλὸν θάρρος, εἶμαι θαρραλέος. Ἐκ τοῦ

εὐ-θαρσής, *ὲς* (*εὖ+θάρσος*)· ὁ πλήρης θάρρους, εὔτολμος, θαρραλέος.— Ἐπίρ. *-σῶς.* 2) ὁ παρέχων (δίδων) θάρρος, ἀσφαλής, ἀκίνδυνος.

εὐ-θενέω, ἀρχαιότ. τύπος τοῦ *εὐθηνέω* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ. ι εὐθενέω· *εὐθένεια, εὐθηνία*· *εὐθενὴς* (πρβλ. Ἡσυχ. *«εὐθενής· εὐπαθοῦσα, ἰσχυρά»*· ἀττ. *εὐθενέω,* ἰων-αττ. *εὐθηνέω* (= εἶμαι εἰς καλὴν κατάστασιν, ἀκμάζω, εἶμαι γόνιμος)· θέμα *θενεσ-* ἐξ ἰαπ. ῥ. gvhen (εἶμαι ἄφθονος), πρβλ. ὁμηρ. *φόνος* (*φόνος αἵματος* = ἀφθονία ἀπὸ αἷμα), *Κρεσ-φόντης* (<**κρετσ-φόντᾱς* = πλήρης δυνάμεως), *Πολυ-φόντης* (=Πολυ-κτήτης), σανσκρ. *bahanā'h* (πλήρης σφρίγους), *ghanáh* (συμπεπυκνωμένος), νεο-περσ. *ā-gandan* (πληροῦν), λατ. **prae-gnāns, prae-gnās,** Διθ. *ganà* (ἀρκετά)· βλ. καὶ λ. *παρ-θένος.*

εὐ-θεράπευτος, *ον* (*εὖ + θεραπεύω*)· ὁ εὐκόλως θεραπευόμενος, εὐκολοθεράπευτος.— **II** ὃν εὐκόλως προσελκύει τις πρὸς τὸ μέρος του διὰ τῶν καλῶν τρόπων καὶ τῶν περιποιήσεων.

εὐ-θετέω, μέλ. *-ήσω* (*εὔθετος*)· εἶμαι καλῶς τακτοποιημένος, διηυθετημένος, εἶμαι κατάλληλος. 2) ἐνεργ. βάλλω εἰς τάξιν, διευθετῶ, τακτοποιῶ.

εὐ-θετίζω· τοποθετῶ ἐν τάξει, τακτοποιῶ, βάλλω εἰς τάξιν. Ἐκ τοῦ

εὔ-θετος, *ον* (*εὖ+τίθημι*)· ὁ καλῶς τεθειμένος, διευθετημένος, τακτοποιημένος ‖ ὁ εὐκόλως τοποθετούμενος, εὐκόλως διατιθέμενος ‖ πρόσφορος, κατάλληλος πρὸς χρῆσιν.

εὐθέως, ἐπίρ. τοῦ *εὐθύς*· κατ' εὐθεῖαν, ἀμέσως, εὐθύς.

εὐ-θηγής, *ὲς* (*εὖ + θήγω*)· ὁ καλῶς ἀκονῶν, ὀξύνων.

εὐ-θηλήμων, *ον,* γεν. *-ονος*· σπάν. τύπος τοῦ *εὐθηλής.*

εὐ-θηλής, δωρ. **εὐθᾱλής,** *ὲς* (*εὖ+θηλή*)· ὁ καλῶς θηλάσας, «καλοθρεμμένος», εὐημερῶν.

εὔ-θηλος, *ον* (*εὖ + θηλή*)· ἡ ἔχουσα σφριγῶσαν θηλὴν ἢ σφριγῶντας μαστοὺς (ἐπὶ γυναικῶν καὶ γενικῶς γαλακτοφόρων ζώων).

εὐ-θημοσύνη, ἡ· ἡ καλὴ τοποθέτησις, καλὴ τάξις, καλὴ διεύθυνσις ‖ ἡ ἕξις πρὸς εὐταξίαν. Ἐκ τοῦ

εὐ-θήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*εὖ + τίθημι*)· ὁ καλῶς τεταγμένος, καλῶς τακτοποιημένος, καλῶς κατεσκευασμένος.— **II** ἐνεργ. ὁ βάλλων εἰς τάξιν, διευθετῶν, τακτοποιῶν.

εὐ-θηνέω καὶ **εὐθενέω**· εἶμαι εἰς καλὴν κατάστασιν, θάλλω, εὐημερῶ, ἀκμάζω ‖ ἔχω ἀφθονίαν πράγματός τινος.— Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ἐν τῷ παθητ., μετὰ παθ. ἀορ. α' *εὐθηνήθην.* [δι' ἑτυμολ. βλ. *εὐθηνέω*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-θηνία, ἡ (*εὐθηνέω*)· ἀφθονία πράγματός τινος.

εὐ-θήρᾰτος, *ον* (*εὖ + θηράω*)· ὃν εὐκόλως θηρεύει ἢ κτᾶται (παίρνει μὲ τὸ μέρος τού) τις, ὁ εὐκόλως θηρευόμενος.

εὔ-θηρος, *ον* (*εὖ+θήρα*)· ὁ τυχηρὸς εἰς τὴν θήραν (εἰς τὸ κυνήγιον).— **II** (*θῆρες*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν θηραμάτων, τ. ἔ. ἄφθονον κυνήγιον.

εὐ-θήσαυρος, *ον*· καλῶς τεθησαυρισμένος.

εὐ-θνήσϊμος, *ον* (*εὖ+θνήσκω*)· ὁ εὐκόλως ἀποθνήσκων, *εὐθάνατος.*

εὔ-θοινος, *ον* (*εὖ+θοίνη*)· ὁ πολυφάγος, ὁ ἀπολαμβάνων πλούσιον συμπόσιον ‖ ἄφθονος, «περκετιλῆς, κρυβαρντᾶς».

εὐ-θορύβητος, *ον* (*εὖ+θορυβέω*)· ὁ εὐκόλως θορυβούμενος.

εὔ-θριγκος, *ον* (*θριγκός*)· ὁ ἔχων καλὸν θριγκόν

εὔ-θριξ, ἐπ. **ἐῦ-θριξ,** **-τρῑχος,** ὁ, ἡ (**εὖ**+**θρίξ**)· ὁ ἔχων λαμπρὸν κόμην, καλλίτριχος ‖ ἐπὶ ἵππων, ὁ ἔχων πλουσίαν χαίτην ‖ ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων ὡραῖα πτερά.— **II** ὁ καμωμένος ἀπὸ στερεὸν τρίχωμα, ἐπὶ ἁλιευτικῆς ὁρμιᾶς.

εὔ-δρονος, ἐπ. **ἐῦδρονος,** **ον** (**εὖ** + **θρόνος**)· ὁ ἔχων ὡραῖον θρόνον ἢ ἔδραν, ὁ καθήμενος ἐπὶ καλοῦ (ὡραίου) θρόνου.

εὔ-δροος, **ον** (**εὖ** + **θρόος**)· ὁ καλῶς (δυνατὰ) δροῶν, εὔηχος.

εὐθύ, οὐδ. τοῦ **εὐθύς,** ἐν χρήσει ὡς ἐπίρ.

εὐθύ-γλωσσος, ἀττ. **-ττος,** **ον** (**εὐθὺς**+**γλῶσσα**)· ὁ ἔχων εὐθεῖαν γλῶσσαν, τ. ἔ. ὁ ὁμιλῶν μετὰ παρρησίας, εἰλικρινής.

εὐθῦ-δῐκία, ἡ· ἡ ὅμεσος δίκη ‖ τὸ κρίνειν εὐθέως (ὀρθῶς, δικαίως), δικαία ἀπόφασις. Ἐκ τοῦ

εὐθύ-δῐκος, **ον** ἢ **-η, -ον** (**εὐθὺς**+**δίκη**)· ὁ εὐθέως (δικαίως) δικάζων (κρίνων).

εὐθυ-δρομέω, μέλ. **-ήσω**· τρέχω κατ' εὐθεῖαν, κάμνω εὐθὺν δρόμον ‖ ἐπὶ πλοίων, πλέω κατ' εὐθεῖαν γραμμήν. Ἐκ τοῦ

εὐθύ-δρομος, **ον** (καὶ **εὐθυδρόμος**)· ὁ τρέχων κατ' εὐθεῖαν γραμμήν.

εὐθυ-εργής, **ές** (**εὐθὺς**+**ἔργον**)· ὁ μετ' ἀκριβείας εἰργασμένος.

εὐθύ-μάχης, **-ου,** ὁ (καὶ **εὐθύ-μᾰχος,** **ον**) (**εὐθὺς** +**μάχομαι**)· ὁ κατ' εὐθεῖαν (φανερῶς, ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ) μαχόμενος.

εὐ-θῡμέω, μέλ. **-ήσω** (**εὔθῡμος**)· εἶμαι εὔθυμος, εὐθυμῶ, **εὑρίσκομαι** εἰς καλὴν διάθεσιν.— **II** μτβτ. κάμνω τινά νὰ εὐθυμήσῃ, καθιστῶ τινα εὔθυμον, φαιδρόν, φαιδρύνω τινά.— Παθητ. **εὐθυμέομαι**=εἶμαι εὔθυμος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-θῡμητέον, ρηματ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ εἶναί τις εὔθυμος.

εὐ-θῡμία, ἡ (**εὐθυμέω**)· φαιδρότης, εὐφροσύνη, καλὴ διάθεσις, χαρά, εὐθυμία.

εὔ-θῡμος, **ον** (**εὖ** + **θῦμός**)· ὁ εὑρισκόμενος εἰς καλὴν διάθεσιν, εὐμενής, εὐγενής. — **II** φαιδρός, πρόσχαρος, εὔθυμος ‖ ἐπὶ ἵππων, θυμοειδής.— **III** ἐπίρρ. **εὐθύμως**=μετ' εὐθυμίας, φαιδρῶς. Συγκρ. **εὐθυμότερον,** ὑπερθ. **-ότατα.**

εὔθῡνα, ἡ, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **εὔθῡναι** αἱ (**εὐθύνω**)· ἐξέλεγξις λογαριασμῶν, λογοδοσία ‖ **εὐθύνας ἀπαιτῶ** = ἀπαιτῶ λογοδοσίαν παρά τινος (νὰ λογοδοτήσῃ) ‖ **εὐθύνας δίδωμι** = ὑπέχω εὐθύνας, παρέχω (ὑποβάλλω) λογαριασμούς πρὸς ἐξέτασιν, λογοδοτῶ ‖ **εὐθύνας ὀφλισκάνω** = κατηγοροῦμαι ἢ καταδικάζομαι ἐπὶ καταχρήσει, ἢ ἐν περιπτώσει καταδίκης πληρώνω πρόστιμον (ἢ: εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ πράξω οὕτω).— **II** τιμωρία, ἐπανόρθωσις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐθῦνος, ὁ· ὁ **εὐθύνων** δικαστής, τ. ἔ. ὁ ἐξελέγχων, ὁ ἐξερευνῶν, ὁ διορθῶν, ὁ τιμωρῶν δικαστής. Ἐν Ἀθήναις Ἀρχὴ ἐκ δέκα ἀνδρῶν, οἵτινες ἐξήλεγχον τὰς λογοδοσίας τῶν διαχειρισθέντων δημόσιον ἀξίωμα καὶ ἀπεφαίνοντο ἐπ' αὐτῶν.— **II** διορθωτής, τιμωρός.

εὐθυντήρ, **-ῆρος,** ὁ (**εὐθύνω**)· **ὁ εὐθύνων,** τ. ἔ. διορθῶν, κολαστής.— **II** ὡς ἐπίθ. **εὐθυντὴρ οἶαξ**=ὁ διευθύνων, κατευθύνων, **οἶαξ** («δοιάκι», «τιμονιέρα»).

εὐθυντηρία, ἡ· τὸ μέρος τοῦ πλοίου, ἔνθα ἧτο στερεῶς προσηρμοσμένον τὸ πηδάλιον, θηλ. τοῦ

εὐθυντήριος, α, **ον** (**εὐθύνω**)· ὁ δίδων τὴν κατεύθυνσιν, κατευθύνων, κυβερνῶν.

εὐθυντής, **-οῦ,** ὁ=**εὐθυντὴρ** (ὃ θλ.).

εὐθῦνω, μελ. **-ῦνῶ** (**εὐθὺς**)=ὁμηρ. **ἰθύνω**· ὁδηγῶ κατ' εὐθεῖαν ‖ διευθύνω διὰ τοῦ πηδαλίου κατ' εὐθεῖαν. 2) διευθύνω, διοικῶ, κυβερνῶ. 3) διατηρῶ τι εἰς εὐθεῖαν, διαφυλάττω, διασῴζω.— **II** ποιῶ τι εὐθύ, τὸ ἰσιώνω (ἀπὸ σκολιόν ποὺ εἶναι) ‖ μτφρ. διορθώνω, ἐπανορθώνω, ἀναθεωρῶ, ἐπιδιορθώνω.— **III** ἐν Ἀθήναις, καλῶ εἰς λογοδοσίαν, ἐξελέγχω τὰς **εὐθύνας** (τ. ἔ. τὰς λογοδοσίας των) τῶν δημοσίων λειτουργῶν.— Παθητ., καλοῦμαι νὰ λογοδοτήσω, ὑποβάλλομαι εἰς λογοδοσίαν, καὶ οὕτω, διορθοῦμαι, τιμωροῦμαι.

εὐθύ-πνοος, **ον** καὶ κατὰ συναίρ. **εὐθύπνους,** **-ουν** (**εὐθὺς**+**πνέω**)· ὁ πνέων κατ' εὐθεῖαν, ἀναπνέων ἐλευθέρως.

εὐθύ-πομπος (καὶ **εὐθυ-πομπός),** **ον** (**εὐθὺ** + **πέμπω**)· ὁ πέμπων κατ' εὐθεῖαν γραμμήν.

εὐθυ-πορέω, μέλ. **-ήσω**· πορεύομαι κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός ‖ **πότμος εὐθυπορῶν**= πεπρωμένον (μοῖρα) βαῖνον κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ τέλος αὐτοῦ, ἄκαμπτον ‖ μετ' αἰτ. συστοιχ. ἀντικ. **εὐθυπορῶ ὁρόμον** (ἢ **ὁδόν**)=πορεύομαι κατ' εὐθεῖαν. Ἐκ τοῦ

εὐθύ-πορος, **ον** (**εὐθύ** + **πορεύομαι**)· ὁ πορευόμενος τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν (κατ' εὐθεῖαν) ‖ μτφρ. εὐθύς, εἰλικρινής, ἔντιμος.

εὖ-θυρσος, **ον**· ὁ ἔχων καλὸν θύρσον.

ΕΥ'ΘΥ'Σ, **εὐθεῖα, εὐθὺ** καὶ ἰων. **ἰθὺς** (ὃ θλ.)· εὐθύς, ἴσος («ἴσιος»), ἀντίθ. τῷ **σκολιὸς ἢ καμπύλος.** —ἐν ἠθικῇ ἐνν., εὐθύς, δίκαιος, ἔντιμος. — Ἐν ἐπιρρημ. χρήσει: **εἰς τὸ εὐθὺ βλέπω** = βλέπω κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός (κατευθύνω τὸ βλέμμα μου κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός) ‖ **ἀπὸ τοῦ εὐθέως λέγω** = τὰ λέγω «καθαρὰ καὶ ξάστερα» ‖ **ἐκ τοῦ εὐθέος** = ἀμέσως, παραχρῆμα, πάραυτα.— **II** ὡς ἐπίρρ. **εὐθὺς** καὶ **εὐθύ,** ἐπὶ τόπου, κατ' εὐθεῖαν πρός τι ‖ ὡσ. μετὰ γεν. **εὐθὺ Πελλήνης**=κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν Πελλήνην. 2) ἐπὶ χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως, ἐν τῷ ἅμα, πάραυτα: **τοῦ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου** = ἀμέσως κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους.— Μετὰ τῶν αὐτῶν σημ. κεῖται καὶ τὸ ὁμαλὸν ἐπίρ. **εὐθέως.**— [**ἀλεβ.** ἐτυμολ.· ὁλ. καὶ **ἰθύς**].

εὐ-θύσᾰνος, **ον** (**εὖ** + **θύσανος**)· ὁ ἔχων καλοὺς θυσάνους.

εὐθῦτης, **-ητος,** ἡ (**εὐθύς**)· ὅ,τι καὶ νῦν (ἀντίθ. τῷ **καμπυλότης**).— **II** μτφρ. ἐντιμότης, δικαιοσύνη.

εὐθύ-τομος, **ον** (**εὐθὺ**+**τεμεῖν**)· ὁ κατ' εὐθεῖαν τετμημένος, «ἴσιος».— **εὐθυτόμος**=ὁ κατ' εὐθεῖαν κόπτων (**τέμνων**).

εὐθύ-φρων, **ον** (**εὐθὺ**+**φρήν**)· ὁ ὀρθῶς φρονῶν.

εὐθύ-ωρος, **ον** (**εὐθὺ**+**ὥρα**)· ὁ κατ' εὐθεῖαν κατευθύνων βαίνων ‖ τὸ οὐδ. **εὐθύωρον** ὡς ἐπίρ. = **εὐθὺς** II. [κατ' ἄλλους ἡ κατάλ. **-ωρος** οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ σχέσιν πρὸς τὸ οὐσ. **ὥρα** ὡς δεικνύει ἡ σημ.].

εὐ-θώρηξ, **-ηκος,** ὁ, ἡ (**εὖ**+**θώραξ**)· ὁ ἔχων καλὸν θώρακα.

εὐιάζω· ὅλ. **εὐάζω.**

εὐϊᾰκός, **ή, όν** (**εὔιος**)· βακχικός· θηλ. **εὐϊκάς, -άδος.**

εὐ-ἱερος, **ον** (**εὖ**+**ἱερός**)· λίαν ἅγιος, ἱερώτατος, ἡγιασμένος.

Εὔϊος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὀφειλόμενον εἰς τὴν κραυγὴν **εὐοῖ, εὐαῖ, εὖα.**— **II** **εὔϊος, ον** ἐπίθ., βακχικός, ἐμπνευσμένος ὑπὸ τοῦ Βάκχου.

εὖ-ἱππος, **ον**· ἐπὶ προσ. ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ἔχῃ καλοὺς ἵππους, ὁ ἔχων καλοὺς ἵππους ‖ ἐπὶ τόπων, ὁ περίφημος διὰ τὴν παραγωγὴν καλῶν ἵππων.

εὖ-ἰστος, **ον** (**εὖ**+**ἴσημι** = **οἶδα,** γιγνώσκω)· ὁ ἔχων καλὰς γνώσεις.

εὐ-ἰσχιος, **ον** (**εὖ**+**ἰσχίον**)· ὁ ἔχων καλὰ (ὡραῖα) ἰσχία.

εὐ-καθ-αίρετος, **ον** (**εὖ**+**καθαιρέω**)· ὁ εὐκόλως καθαιρούμενος (καταβαλλόμενος, ἡττώμενος).

εὐ-κάθ-εκτος, **ον** (**εὖ**+**κατέχω**)· ὁ εὐχερῶς κατεχόμενος (περιοριζόμενος, ἀναχαιτιζόμενος).

εὐ-καιρέω, μέλ. **-ήσω** (**εὔκαιρος**)· ἔχω εὐκαιρίαν, ἔχω καιρόν, ἔχω ἀνάπαυλαν.— **εὐκαιρῶ εἴς τι** = διαθέτω τὸν καιρόν μου (ἔχω εὐκαιρίαν) διὰ πρᾶγμά τι, ἐξοδεύω τὸν καιρόν μου διά τι.

εὐ-καιρία, ἡ· καλὸς (κατάλληλος) καιρός, εὐκαιρία.— **II** εὐτυχία, εὐημερία. Ἐκ τοῦ

εὔ-καιρος, **ον** (**εὖ** + **καιρός**)· ὁ εἰς κατάλληλον περίστασιν γινόμενος, εὔθετος, ἐπίκαιρος, ἔγκαιρος, κατάλληλος ‖ ἐπὶ τόπου, πρόσφορος, κατάλληλος.— ἐπίρρ. **εὐκαίρως**=ἐπικαίρως, καταλλήλως, ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ ‖ συγκρ. **εὐκαιρότερον,** ὑπερθ. **-ότατα.**

εὐ-κᾶλος, εὐ-κᾰλία, δωρ. ἀντὶ **εὐκηλος, εὐκηλία.**

εὐ-κᾰμάτος, **ον** (**εὖ**+**κάματος**)· ὁ δι' εὐκόλου κόπου γινόμενος, εὔκολος. 2) καλῶς εἰργασμένος ‖ ἀποκτώμενος δι' εὐγενῶν ἀγώνων.

εὐ-καμπής, **ές** (**εὖ**+**κάμπτω**)· ὁ καλῶς κεκαμμένος, καμπύλος.

εὐ-κάρδιος, *ον* (*εὖ*+*καρδία*)· ὁ ἔχων καλήν (γενναίαν) καρδίαν, γενναιόκαρδος, εὔτολμος (λατ. **egregie cordatus**) ‖ ἐπὶ ἵππου, δυμοειδής, ριψοκίνδυνος. Ἐπίρ. *εὐκαρδίως*=γενναίως, εὐψύχως.

εὔ-καρπος, *ον*· πλούσιος εἰς καρπούς, ἔχων ἀφθόνους καρποὺς ‖ μτφρ. γόνιμος (ἐπὶ γυναικῶν π.χ.).

εὐ-κατ-άλλακτος, *ον* (*εὖ*+*καταλλάσσω*)· ὁ εὐκόλως διαλλασσόμενος (καταπραϋνόμενος).

εὐ-κατά-λῠτος, *ον* (*εὖ* + *καταλύω*)· ὁ εὐκόλως καταλυόμενος (ἀνατρεπόμενος).

εὐ-κατά-φορος, *ον* (*εὖ*+*καταφέρομαι*)· ὁ κύπτων ποὸς τὰ ἐμπρός, σκυφτός, ἐπικλινής (λατ. **proclivis**).

εὐ-κατα-φρόνητος, *ον* (*εὖ*+*καταφρονέω*)· ὁ εὐκόλως καταφρονούμενος, ὁ ἄξιος καταφρονήσεως.

εὐ-κατ-έργαστος, *ον* (*εὖ*+*κατεργάζομαι*)· ὃν εὐκόλως κατεργάζεται τις (καλλιεργεῖ π. χ. ἐπὶ γῆς). — ὁ εὐκόλως χωνευόμενος. — ὁ εὐκόλως κατορθούμενος, ἢ ὁ εὐκόλως ὑποτασσόμενος.

εὐ-κατ-ηγόρητος, *ον* (*εὖ*+*κατηγορέω*)· ὃν εὐκόλως δύναται τις νὰ κατηγορήσῃ.

εὐ-κέᾰτος, *ον*, ἐπ. ἀντὶ *εὐ-κέαστος* (*εὖ* + *κεάζω*)· ὁ εὐκόλως σχιζόμενος.

εὐ-κέλᾰδος, *ον*· ὁ καλῶς ἠχῶν, μελῳδικός.

εὔ-κεντρος, *ον* (*εὖ* + *κέντρον*)· ὁ ἔχων καλὸν κέντρον, ὀξύς.

εὐ-κέρως, *ον* καὶ **εὔκερως,** *ων*, γεν. *-ωτος* (*εὖ*+*κέρας*)· ὁ ἔχων ὡραῖα κέρατα.

εὐ-κηλήτειρα, *ἡ*· ἡ κατακηλοῦσα, θέλγουσα, καταπραΰνουσα. Ἐκ τοῦ

εὔ-κηλος, δωρ. **εὔκαλος,** *ον*, ἐκτετ. τύπος τοῦ *ἔκηλος*· ἥσυχος, ἀπηλλαγμένος φροντίδων, ἀμέριμνος (λατ. **securus**).— [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ἔκηλος*].

εὔ-κισσος, *ον* (*εὖ*+*κισσός*)· ὁ πλήρης κισσοῦ.

εὐ-κίων, *ον*, γεν. *-ονος*· ὁ ἔχων καλοὺς κίονας.

εὐ-κλεής, *ές*, αἰτ. *εὐκλεέα* καὶ συνῳρ. *εὐκλεᾶ*· ὡσ. αἰτ. ἐν. *εὐκλέα* (ὡσαὶ ἐξ ὀνομ. *εὐκλὴς*) καὶ πληθ. *εὐκλέας*, ἐπ. *ἐϋκλείας* (*εὖ* + *κλέος*)· ὁ ἔχων καλὸν κλέος, καλὴν φήμην, περίφημος, ἔνδοξος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὔ-κλεια, ἐπ. *ἐϋκλείη*, καὶ παρὰ μτγν. ποιητ. *εὐκλεΐη*, ἡ (*εὐκλεής*)· καλὸν κλέος, καλὴ φήμη, δόξα, ὄνομα, «εὔκλεια». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-κλεΐζω, ἰων. **εὐ-κληΐζω,** μέλ. *-σω* (*εὔκλεια*)· ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω.

ἐϋ-κλειής, *ές*, ἐπικ. ἀντὶ *εὐκλεής*· ἐπίρ. *ἐϋκλειῶς*.

εὔ-κλεινος, *ον*· ὁ ἔχων μέγα κλέος, ἔνδοξος.

εὐ-κλήϊς, ἡ **ἐϋκλήϊς,** *-ίδος*, ἡ (*εὐ*+*κλείω*)· ὁ καλῶς κεκλεισμένος, εὔκλειστος καὶ ἀσφαλής.

εὐ-κληρέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι εὔκληρος, εἶμαι τυχηρός, ἔχω καλὸν κλῆρον (καλὴν μερίδα). Ἐκ τοῦ

εὔ-κληρος, *ον*· ὁ ἔχων καλὸν κλῆρον (μερίδα), τυχηρός, εὐτυχής.

εὔ-κλωστος, ἐπ. **ἐΰκλωστος,** *ον* (*εὖ*+*κλώθω*)· ὁ καλῶς κεκλωσμένος.

ἐϋ-κνήμῑς, *-ῖδος*, ὁ, ἡ (*εὖ*+*κνημίς*)· ὁ ἔχων καλὰς (ὡραίας) κνημῖδας, ὁ ἐφωδιασμένος μὲ καλῶς πεποικιλμένας περικνημῖδας· ἐπίθ. τῶν Ἀχαιῶν παρ' Ὅμ.: *ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί*.

εὔ-κνημος, *ον* (*εὖ* + *κνήμη*)· ὁ ἔχων ὡραίας κνήμας.

εὐ-κοινό-μητις, ὁ, ἡ· ὁ σκεπτόμενος ἀπὸ κοινοῦ, ὁ σκεπτόμενος περὶ τοῦ κοινοῦ καλοῦ.

εὔ-κολλος, *ον* (*εὖ*+*κόλλα*)· ὁ καλῶς συγκολλῶν, κολλητικός.

εὔ-κολος, *ον* (*εὖ*+*κόλον*)· ὁ εὐκόλως εὐχαριστούμενος μὲ τὴν τροφήν του, ὁ εὐκόλως χωνεύων ‖ γενικῶς, εὐχαριστημένος, εὔκολος (λατ. **facilis**) ‖ δημοφιλής, «καλόκαρδος», καλῆς φύσεως.

εὔ-κολπος, *ον*· ὁ καλῶς (ὡραίως) κολπούμενος, ὡραίας πτυχὰς σχηματίζων. 2) ὁ ἔχων καλοὺς (ὡραίους) κόλπους (ἐπὶ χώρας).

εὐκόλως, ἐπίρ. τοῦ *εὔκολος*· εὐχαρίστως, ἡρέμως, «εὐκόλως».

εὐ-κομῐδής, *ές* (*εὖ*+*κομιδή*)· περὶ οὗ ἐλαβέ τις καλὴν φροντίδα.

εὔ-κομος, ἐπ. **ἠΰκομος,** *ον* (*εὖ* + *κόμη*)· ὁ ἔχων ἄφθονον (πλουσίαν) κόμην, καλλίκομος.

εὔ-κομπος, *ον*· ὁ ἰσχυρῶς ἠχῶν.

εὔ-κοπος, *ον* (*εὖ* + *κόπος*)· ὁ δι' ὀλίγου κόπου συντελούμενος, εὔκολος, ἄκοπος.

εὐ-κόσμητος, *ον* (*εὖ* + *κοσμέω*)· ὁ εὖ (καλῶς) κεκοσμημένος.

εὐ-κοσμία, *ἡ*· ἡ καλὴ συμπεριφορά, καλὴ διαγωγή, εὐταξία, εὐπρέπεια. Ἐκ τοῦ

εὔ-κοσμος, *ον* (*εὖ* + *κόσμος*)· καλῶς τακτοποιημένος, τακτικός, κανονικός, κόσμιος, εὐπρεπής.— Ἐπίρ. *εὐκόσμως* = κοσμίως, εὐπρεπῶς.— **II** καλῶς κεκοσμημένος (ἐστολισμένος), χαρίεις.

εὐ-κραιρος, *ον* καὶ *-α*, *-ον* (*εὖ*+*κραῖρα*)· ὁ ἔχων ὡραῖα κέρατα, εὔκερως.

εὐ-κρᾶς, *-ᾶτος*, ὁ, ἡ (*εὖ* + *κεράννυμι*)· ὁ καλῶς κεκραμένος ‖ ἐπὶ κλίματος, εὐκρασίας, εὔκρατος, γλυκύς, μέτριος.— **II** ὁ εὐκόλως μειγνυόμενος μετά τινος.

εὐ-κρασία, *ἡ*· καλὴ ἀνάμειξις, ἢ καλὴ κρᾶσις, Ι. διοσυγκρασία. Ἐκ τοῦ

εὔ-κρᾶτος, *ον* (*εὖ*+*κεράννυμι*)· ὁ καλῶς συγκεκερασμένος, μέτριος, «εὔκρατος» (ἐπὶ κλίματος)‖ἐπὶ οἴνου, ὁ κατὰ καλὴν ἀναλογίαν μεμιγμένος πρὸς πόσιν.— μτφρ. μετριοπαθής, ἤπιος.

εὔ-κρεκτος, *ον* (*εὖ* + *κρέκω*)· ὁ καλῶς *κρέκων*, καλῶς ἠχῶν, ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων.— **II** ὁ καλῶς ὑφασμένος.

εὔ-κρηνος, *ον* (*εὖ*+*κρήνη*)· ὁ ὡραίας κρήνας (ὡραίους πίδακας) ἔχων, καλῶς ἀρδευόμενος.

εὔ-κρητος, *ον*, ἰων. ἀντὶ *εὔκρατος*.

εὔ-κρῑθος, *ον* (*εὖ*+*κριθή*)· πλούσιος εἰς κριθήν, ὁ ἄφθονον κριθὴν ἔχων.

εὐ-κρῑνέω, μελ. *-ήσω*· καλῶς ἐκλέγω, διατηρῶ τι διακεκριμένον καὶ ἐν τάξει. Ἐκ τοῦ

εὐ-κρῑνής, *ὲς* (*εὖ*+*κρίνω*)· καλῶς κεχωρισμένος, διακρινόμενος, σαφής, μὴ συγκεχυμένος ‖ καλῶς τακτοποιημένος, ἐν καλῇ τάξει ὤν.— Ἐπίρ. *εὐκρινῶς*, ἰων. *-νέως*.

εὐ-κρῑτος, *ον* (*εὖ*+*κρίνω*)· ὁ εὐκόλως κρινόμενος, περὶ οὗ τις εὐκόλως κρίνει ἢ ἀποφασίζει ‖ ὁ εὐκόλως διακρινόμενος (διαχωριζόμενος), κατάδηλος, σαφής.

εὐ-κρότᾰλος, ἐπικ. **ἐΰκρόταλος,** *ον* (*ἐΰ*+*κρόταλον*)· ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ κροτάλων, ζωηρός, δορυβώδης.

εὐ-κρότητος, *ον* (*εὖ*+*κροτέω*)· ὁ καλῶς ἐσφυρηλατημένος (κυρ. *καλῶς κεκροτημένος*), καλῶς ἐξεργασμένος (ἐπὶ μετάλλων).

εὔ-κρυπτος, *ον* (*εὖ* + *κρύπτω*)· ὃν εὐκόλως δύναται τις νὰ κρύψῃ, ὁ εὐκόλως ἀποκρυπτόμενος.

εὔκταῖος, *α*, *ον* (*εὔχομαι*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) εὐχήν, ἀναθηματικός ‖ *τὰ εὔκταῖα* — αἱ εὐχαί, προσευχαί, τὰ ἀφιερώματα.—ἐπὶ θεῶν, ὃν ἐπικαλεῖται τις κατὰ τὴν εὐχὴν (κατὰ τὰς προσευχὰς τοῦ) ‖ ἐπὶ πραγμάτων, τὸ δι' ὃ τις εὔχεται, ὃ ἐπιθυμεῖ.

εὐ-κτέᾰνος, *ον* (*εὖ*+*κτέανον*)· ὁ ἔχων καλὰ καὶ πολλὰ κτήματα, *εὐκτήμων*, πλούσιος κτηματίας.

εὐ-κτήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*εὖ* + *κτῆμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ καὶ καλὰ κτήματα.

εὔ-κτητος, *ον* (*εὖ*+*κτάομαι*)· ὁ καλῶς κτηθείς, ὁ εὐκόλως ἀποκτώμενος.

ἐϋ-κτίμενος, *η*, *ον* (*εὖ* + *κτίζω*)· ὁ καλῶς ἐκτισμένος ‖ καλῶς κατεσκευασμένος ‖ πλήρης ὡραίων κτισμάτων.

ἐΰ-κτιτος, *ον*, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *εὔκτιστος*· = *ἐϋκτίμενος* (ὃ βλ.).

εὐκτός, *ή*, *όν* (*εὔχομαι*)· δι' ὃν εὔχεταί τις, ἐπιθυμητός ‖ ἄξιος εὐχῆς.

εὔ-κυκλος, *ον* (*εὖ*+*κύκλος*)· ὁ ἔχων καλὸν κύκλον (καλὴν περιφέρειαν), στρογγύλος. — **II** ὁ κινούμενος ἐν κύκλῳ, κυκλικός.

εὐ-κύλῑκος, *ον* (*εὖ* + *κύλιξ*)· ὁ καλῶς ἁρμόζων εἰς τὴν κύλικα (τὸ ποτήριον).

εὐ-λάβεια, ἰων. **εὐλαβίη,** *ἡ*· διακριτικότης, σύνεσις, ἐπιφυλακτικότης, προσεκτικότης, προσοχή. 2) φόβος τοῦ θεοῦ, εὐσέβεια. Ἐκ τοῦ

εὐ-λαβέομαι, μέσ. μέλ. *-ήσομαι* ἢ παθ. *-ηθήσομαι*

παθ. ἀόρ. α' ἠυλαβήθην ἢ εὐλ—· ἀποθ.· (εὐλαβής)· εἶμαι προφυλακτικός, ἐπιφυλακτικός, προσεκτικός, εἶμαι διακριτικός, προσέχω.—ἔχω μέριμναν (φροντίδα, «ἔγνοια») διά τι, προσέχω, φοβοῦμαι.— ‖ μετ' αἰτ. προφυλάσσομαι ἀπό τι. 2) καιροφυλακτῶ διά τι, ἀναμένω ἡσύχως.

εὐλαβήθητι, β' ἐν. Προστ. ἀορ. α' τοῦ **εὐλαβέομαι.**

εὐ-λᾰβής, ἐς (εὖ + *λαβεῖν*)· ὁ λαμβάνων τι εἰς χεῖρας μετὰ προφυλάξεως, προσεκτικός, διακριτικός, ἐπιφυλακτικός. 2) ὁ φοβούμενος τοὺς θεούς, εὐσεβής, θεοσεβής.

εὐ-λᾰβίη· βλ. **εὐλάβεια.**

εὐλαβῶς, ἐπίρ. τοῦ **εὐλαβής**· μετὰ προφυλάξεων ‖ συγκρ. **εὐλαβεστέρως.**

εὐλάζω, μέλ. -ξω (*εὐλή*)· σκωληκιάζω. 2) ἀροτριῶ (βλ. **εὐλάκα**).

εὐ-λᾰῖγξ, -*ιγγος*, ὁ, ἡ=**εὐλιθος** (βλ. λ.).

εὐλάκα, ἡ· παλ. δωρ. λ.· ὑνίον, ὖνις («γυνί»), ἐν χρησμῷ παρὰ Θουκυδ. (V 16) «**ἀργυρέᾳ εὐλάκᾳ εὐλαξεῖν**»=θὰ καλλιεργήσωσι (ἀροτριώσωσι) τὴν γῆν μὲ ἀργυρᾶν ὖνιν, τ. ἔ. θὰ ἐπέλθῃ σιτοδεία, καθ' ἣν θὰ ἀγοράσωσι τὸν σῖτον δι' ἀργυρίου. [δι' ἐτυμ. βλ. **ἄλοξ**].

εὔ-λᾰλος, *ον* (εὖ + *λαλέω*)· ὁ ἡδέως λαλῶν, μελίρρυτος.

εὐ-λάχᾰνος, *ον* (εὖ + *λάχανον*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν λαχάνων.

εὔ-λειμος, *ον* καὶ **εὐ-λείμων,** *ον*, γεν. -*ονος* (εὖ+*λειμών*)· ὁ ἔχων καλοὺς λειμῶνας.

εὔ-λεκτρος, *ον* (εὖ+*λέκτρον*)· ὁ ἔχων καλὴν (εὐτυχῆ) κλίνην ‖ εὐλογημένος γάμος ‖ ὁ εὐτυχὴς εἰς τὸν γάμον του.

εὔ-λεξις, ι (εὖ + *λέξις*)· ὁ ἔχων καλὴν ἐκλογὴν λέξεων.

εὐ-λεχής, ἐς (εὖ+*λέχος*)=**εὔλεκτρος**· ὁ εὐτυχῶς συνεζευγμένος, εὐτυχὴς (εὐλογημένος) εἰς τὴν συζυγικὴν κλίνην.

ΕΥ'ΛΗ', ἡ· σκώληξ.— [**εὐλὴ** (συν. κατὰ πληθ. **εὐλαὶ**) ‹***ἐ-Fλ-ᾱ** ἐκ ῥ. vel- (= στρέφειν, συστρέφειν), βλ. ἐν λ. λ. **εἰλέω** II, **εἰλύω**· πρβλ. καὶ **ἕλμις** ‹***Fελμ**· καὶ **ὑΐλη** (τ. ἔ. **Fαλη**)].

εὔ-ληκτος, *ον* (εὖ + *λήγω*)· ὁ εὐκόλως (ταχέως) λήγων (παύων)

εὔ-ληπτος, *ον* (εὖ + *λαμβάνω*)· ὁ εὐκόλως λαμβανόμενος (κυριευόμενος), εὐάλωτος. Ἐπίρ. **εὐλήπτως**=κατὰ τρόπον ὥστε εὐκόλως νὰ δύναταί τις νὰ τὸν καταλάβῃ (κυριεύσῃ, «βάλῃ εἰς τὸ χέρι»)· ὑπερθ. **εὐληπτότατα.**

εὖ-ληρα, -*ων*, τά· παλ. ἐπ. λ. ἀντὶ **ἠνία.**

'*Ετυμ.*: ἐπ. ἰων. **εὐληρα**, δωρ. **αὔληρα** (πρβλ. Ἡσυχ. «**ἄβληρα** (γρ. **ἄβληρα**· **ἡνία**») ‹***ἐ-Fληρο-**, ***ά-Fληρο-**: λατ. **lōrum** ‹***vloro-m**, ἀρμ. **lar** (σχοινίον, νευρὰ τόξου) ‹***vlərə** ἢ ***vlərᾱ**· ***vl-ē-**, ***vl-ō-**, ***vl-ə-**, εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ἰαπ. ῥ. vel- (= στρέφειν, πλέκειν), πρβλ. π. χ. **ἑλένη** (= πλεγμένον κάνιστρον), Λιθ. vélti (ἐμπλέκω νήματα ἢ τρίχας κεφαλῆς), vãltis (νῆμα), σανσκρ. valaya- (ψέλλιον), ἰρλ. **folt** (θρίξ).

εὐ-λῐμενος, *ον* (εὖ+*λιμήν*)· ὁ ἔχων καλὸν λιμένα.

εὐ-λογέω, μέλ. -*ήσω*· ἐν τοῖς ἱστορ. χρ.: πρτ. **εὐλόγουν** ἢ **ηὐλ**—· ἀόρ. α' **εὐλόγησα** ἢ **ηὐλ**— (**εὔλογος**)· ὁμιλῶ καλῶς περί τινος, λέγω καλούς λόγους περί τινος, ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω. 2) δίδω τὴν εὐλογίαν μου, εὐλογῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-λογητός, ἡ, ὀν (**εὐλογέω**)· εὐλογημένος.

εὐ-λογία, ἡ (**εὐλογέω**)· τὸ εὖ ὁμιλεῖν, καλλιλογία.— ‖ ἔπαινος, ἐγκώμιον ‖ δόξα. 2) εὐλογία (ἐν τῇ σημερ. σημ.), προσφορὰ (ἄρτου) ἐν τῇ **ἐκκλησίᾳ** ‖ ὡσ. τὸ δίδειν ἐλεημοσύνην.

εὐ-λόγιστος, *ον* (εὖ+*λογίζομαι*)· ὁ εὐκόλως ὑπολογιζόμενος (λογαριαζόμενος).— ‖ ὁ ὀρθῶς ὑπολογίζων, σώφρων, συνετός.

εὔ-λογος, *ον* (εὖ+*λόγος*)· λογικός, συνετὸς ‖ λογικός, πιθανός, δίκαιος: **τὸ εὔλογον** = δικαία ἀφορμή. — ἐπίρ. **εὐλόγως ἔχω** = εἶμαι λογικός· συγκρ. **εὐλογωτέρως.**

εὐ-λοέτειρα, ἡ (**εὖ** + **λουτρόν**)· ἡ ἔχουσα ὡραῖα λουτρά.

εὔ-λοφος, *ον*· (εὖ + *λόφος*)· ὁ ἔχων ὡραῖον λόφον (λοφίον).

εὐ-λοχος, *ον* (εὖ+*λοχεύω*)· ὁ βοηθῶν κατὰ τὸν τοκετόν.

εὐ-λύρης, -*ου*, δωρ. **εὐλύρας,** -*α*, ὁ=**εὔλυρος.**

εὔ-λῦρος, *ον* (εὖ + *λύρα*)· ὁ ἔχων ὡραίαν λύραν, ὁ παίζων καλῶς τὴν λύραν.

εὔ-λῦτος, *ον* (εὖ + *λύω*)· ὁ εὐκόλως λυόμενος, ὃν δύναταί τις εὐκόλως νὰ λύσῃ (ἀπολύσῃ, χαλαρώσῃ). 2) ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ διαλύσῃ ἢ νὰ δραύσῃ.

εὐ-μάθεια, ἡ· ἡ εὐκολία εἰς τὸ μανθάνειν, εὐπειθεια. Ἐκ τοῦ

εὐ-μᾰθής, ἐς (εὖ+*μαθεῖν*)· ὁ πρόθυμος ἢ ταχὺς εἰς τὸ μανθάνειν, ὁ προθύμως ἢ ταχέως μανθάνων (λατιν. **docilis**).—ἐπίρ. **εὐμαθῶς**=προθύμως, εὐκόλως· συγκρ. **εὐμαθέστερον.**— ‖ παθητ., ὁ εὐκόλως μανθανόμενος, εὐνόητος ‖ ὁ καλῶς ἐγνωσμένος, γνωστός, οἰκεῖος.

εὐ-μαθία, ἰων. **-ίη**=**εὐμάθεια.**

εὐ-μάκης, δωρ. ἀντὶ **εὐμήκης.**

εὔ-μαλλος, *ον* (εὖ + *μαλλός*)· ὁ ἔχων καλὸν μαλλίον.

εὖ-μᾶλος, δωρ. ἀντὶ **εὔμηλος.**

εὐ-μάρᾰθος, *ον* (εὖ + *μάραθον*)· ὁ ἔχων ἄφθονον μάραθον.

εὐ-μάρεια, ἡ· εὐκολία, εὐχέρεια, ἁρμοδιότης, καταλληλότης ‖ **εὐμαρείᾳ χρῶμαι**=ἔχω τὰς ἀνέσεις μου, διάγω ἄνετον ζωὴν ‖ ἀλλὰ σημ. ὡσ. καὶ ἀποπατῶ, ἀφοδεύω (κυρ. εὐκολύνω ἐμαυτόν) =λατ. **alvum exonerare.** Ἐκ τοῦ

εὐ-μᾰρής, ἐς (εὖ+*μάρη* = **χείρ**)· εὔκολος, εὐχερής, πρόσφορος, ἄνευ στενοχωριῶν. 2) σπαν. ἐπὶ προσ., εὔκολος, ἥπιος, πρᾶος.—

'*Ετυμ.*: **εὐμαρής**· **εὐμάρεια** (=εὐκολία τῆς χειρός, δεξιότης) ‹**εὖ**+*μάρη* (=χειρ.)· πρβλ. **εὐχερής**: **χείρ.**

εὐ-μᾰρίη, ἰων. ἀντὶ **εὐμάρεια.**

εὔμᾱρις, -*ιδος* (οὐχὶ **εὐμαρίς**), ἀλλ' αἰτ. **εὔμαριν**· ἀσιατικὸν ὑπόδημα (σανδάλιον, «παντούφλα»). [ξένη λέξις].

εὐ-μᾰρῶς, ποιητ. -*έως*, ἐπίρ. τοῦ **εὐμαρής**· ἡπίως, εὐκόλως.

εὐ-μεγέθης, **εὐμέγεθες** (**εὖ** + *μέγεθος*)· ὁ καλοῦ (τ. ἔ. μεγάλου) μεγέθους, καλῶς ηὐξημένος.

εὐ-μέλᾰνος, *ον* (εὖ+*μέλαν*)· ὁ ἔχων καλὴν μελάνην.

εὐ-μελής, ἐς (εὖ + *μέλος*)· μελῳδικός, εὔηχος, μουσικός, ῥυθμικός.

εὐ-μένεια, ἡ (**εὐμενής**)· καλὴ διάθεσις, εὔνοια, «εὐμένεια», εὐγένεια.

εὐ-μενέτης, -*ου*, ὁ, ποιητ. τύπος τοῦ **εὐμενής**· ὁ εὐμενῶς διατεθειμένος, εὐμενῶς διακείμενος, **φίλος**, φιλικός: θηλ. **εὐμενέτειρα.**

εὐ-μενέω, μελ. -*ήσω*· εἶμαι εὐμενής, εὐνοῶ.— ‖ μετ' αἰτ. εἶμαι εὐνοϊκῶς διατεθειμένος πρός τινα, τοῦ φέρομαι εὐμενῶς. Ἐκ τοῦ

εὐ-μενής, ἐς (**εὖ** + *μένος*)· ὁ καλῶς διατεθειμένος, εὐνοϊκός ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, φίλος, εὐνοϊκῶς διατεθειμένος, φιλικῶς διακείμενος, φιλικός, ὡσ. εὐπρόσδεκτος. 2) ἐπὶ πράγμ. (τόπων κ.λ.) ἵλεως, εὐνοϊκὸς ‖ ὡσ. μεγαλόδωρος, ἄφθονος, γενναιόδωρος.

εὐ-μενία, ἡ· ποιητ. παράλ. τύπος τοῦ **εὐμένεια.**

Εὐμενίδες (ἐνν. **θεαί**), αἱ (**εὐμενής**)· κυρ. αἱ εὐνοϊκαὶ (εὐνοοῦσαι) θεαί, κατ' εὐφημισμὸν δ' ἐκαλοῦντο οὕτω αἱ **Ἐρινύες** (ὡν τὸ ὄνομα ἦτο δυσοίωνον).

εὐ-μενίζομαι, μελ. -*ισσομαι*, ἀττ. -*ιοῦμαι*, μέσ. (**εὐμενής**)· ἐξευμενίζω, ἐξιλεώνω, τὸν κάμνω εὐμενῆ (εὐνοϊκόν).

εὐ-μενῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρ. τοῦ **εὐμενής** = εὐνοϊκῶς, φιλικῶς εὐγενῶς‖συγκρ. **εὐμενέστερον** ἢ **-εστέρως.**

εὐ-μετά-βλητος, *ον* καὶ **εὐμετάβολος,** *ον* (εὖ+*μεταβάλλω*)· ὁ εὐκόλως μεταβαλλόμενος, ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ μεταβάλῃ.

εὐ-μετά-δοτος, *ον* (εὖ + *μεταδίδωμι*)· ὁ προθύμως (μετα)δίδων, γενναιόδωρος, ἐλευθέριος.— ‖ παθ. ὁ εὐκόλως μεταδιδόμενος

εὐ-μετα-χείριστος, *ον* (εὖ+*μεταχειρίζω*)· ὃν εὐ-

κόλως μεταχειρίζεται τις. 2) ὁ εὐκόλως διοικούμενος, εὐκολοκυβέρνητος.

εὔ-μετρος, *ον* (*εὖ* + *μέτρον*)· ὁ καλῶς μεμετρημένος, καλῶς ὑπολογισμένος, μέτριος, μετριοπαθής.

εὐ-μήκης, *ες* (*εὖ*+*μῆκος*)· ὁ ἔχων καλὸν μῆκος, ὑψηλός.

εὔ-μηλος, *ον* (*εὖ*+*μῆλον*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν προβάτων.

εὐ-μήρῡτος, *ον* (*εὖ*+*μηρύω*)· ὁ εὐκόλως κλωθόμενος, νηθόμενος.

εὐ-μηχᾰνία, ἡ· ἐπιτηδειότης ἐν τῇ ἐπινοήσει μέσων, ἐφευρετικὴ ἱκανότης, εὐφορία πόρων. Ἐκ τοῦ

εὐ-μήχᾰνος, *ον* (*εὖ*+*μηχανή*)· ὁ εὐκόλως μηχανώμενος, ἐπινοητικός, ἐφευρετικός.

εὐ-μίσητος, *ον* (*εὖ* + *μῑσέω*)· ὁ εὐκόλως μισούμενος, ἀξιομίσητος || ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸ μῖσος.

εὔ-μῖτος, *ον* (*εὖ*+*μίτος*)· ὁ ἔχων ὡραίας (ἢ στερεὰς) κλωστὰς (νήματα).

εὔ-μῖτρος, *ον* (*εὖ* + *μίτρα*)· ὁ ἔχων ὡραίαν μίτραν.

εὐ-μμελίης, ὁ, ἰων., γεν. **εὐμμελίω,** δωρ. **-ίας,** γεν. *-ία* (*εὖ*+*μελία*)· ὁ ὡπλισμένος διὰ καλοῦ δόρατος ἐκ μελίας (διὰ μελίνου δόρατος).

εὐ-μνήμων, *ον* (*εὖ*+*μνήμη*)· ὁ εὐκόλως συγκρατῶν ἐν τῇ μνήμῃ || συγκρ. ἐπίρ. *εὐμνημονεστέρως ἔχω*=ἐνθυμοῦμαι εὐκολώτερον (ἀπὸ ἕνα ἄλλον).

εὔ-μνηστος, *ον* (*εὖ*+*μιμνήσκομαι*)· ὁ καλῶς ἐνθυμούμενος, μνήμων.

εὔ-μοιρος, *ον* (*εὖ* + *μοῖρα*)· ὁ ἔχων καλὴν μοῖραν, καλόμοιρος, εὐτυχής, εὔκληρος.

εὐ-μολπέω, μέλ. *-ήσω*· ᾄδω καλῶς, ψάλλω καλῶς. Ἐκ τοῦ

εὔ-μολπος, *ον* (*εὖ* + *μολπή*)· ὁ ἡδέως μέλπων (ᾄδων).

εὐ-μορφία, ἡ· κάλλος μορφῆς, συμμετρία. Ἐκ τοῦ

εὔ-μορφος, *ον* (*εὖ*+*μορφή*)· ὁ ἔχων ὡραίαν μορφήν, κομψός.

εὐ-μουσία, ἡ· ἀνωτέρα μόρφωσις, ἱκανότης ἀντιλήψεως τοῦ ὡραίου. Ἐκ τοῦ

εὔ-μουσος, *ον* (*εὖ*+*Μοῦσα*)· ὁ δεξιὸς (ἔμπειρος) εἰς τὰς μούσας· τ. ἐ. ὁ ἔχων ἰδιοφυΐαν εἰς τὴν ποίησιν, τὴν μουσικὴν καὶ τὸν χορόν || μουσικός, μελῳδικός.

εὔ-μοχθος, *ον*· ὁ πολύμοχθος, φιλόπονος, δραστήριος, ἐργατικός.

εὔ-μῡθος, *ον* (*εὖ*+*μῦθος*)· εὔγλωττος, εὐφραδής.

εὔ-μῡκος, *ον* (*εὖ* + *μυκάομαι*)· ὁ ἠχηρῶς (δυνατὰ) μυκώμενος.

εὐνάζω, μέλ. *-άσω*· ηὐξημ. (ἱστορ.) χρόνοι· ἀόρ. α' *εὔνασα* ἢ *ηὖν—*, παθ. ἀόρ. *εὐνάσθην* ἢ *ηὐν—* (*εὐνή*)· βάλλω τινὰ εἰς τὴν κλίνην (νὰ κοιμηθῇ) || ὡσ. τοποθετῶ ἐνέδραν || ἐπὶ ζῴων, τακτοποιῶ τὸ νεογνόν μου εἰς τὴν φωλεάν || ἐπὶ θανάτου, ἀποκοιμίζω, καταβάλλω. 2) μτφρ. θαυκαλίζω τινά, τὸν ἀποκοιμίζω (τὸν παραπλανῶ διὰ νὰ μὴ ἐννοήσῃ τὴν ἀλήθειαν), καταπραΰνω, κατευνάζω.— **II** παθητ. πηγαίνω εἰς τὴν κλίνην, κατακλίνομαι, ἀποκοιμοῦμαι || ἐπὶ πτηνῶν, κουρνιάζω. — **III** ἀμτβ. ἐνεργ. πλαγιάζω, κοιμοῦμαι (ὡς τὸ παθ.).

εὐ-ναιετάων, *ουσα, ον* (*εὖ* + *ναιετάω*)· καλῶς κατῳκημένος ἢ κείμενος· ἐν καλῇ θέσει.

εὐ-ναιόμενος, *η, ον* (*εὖ* + *ναίω*)· πυκνοκατῳκημένος (πολυάνδρωπος), ἢ ἐν καλῇ θέσει κείμενος.

εὐναῖος *α, ον* (*εὐνή*)· ὁ ἐν τῇ ἑαυτοῦ κλίνῃ ἢ φωλεᾷ εὑρισκόμενος || *εὐναῖος λαγώς*=ὁ λαγὼς ἐν τῇ φωλεᾷ του || *εὐναῖαι πτέρυγες* (ἐπὶ πτηνῶν)=πτέρυγες ἐπωάζουσαι ἐν τῇ φωλεᾷ. 2) σύνευνος, ὁμόκοιτος (σύζυγος). 3) ἐπὶ ἄλγους, ὅπερ κάμνει τινὰ νὰ παραμένῃ κλινήρης.— **II** (*εὐνή* II)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) ἀγκυροβόλησιν || ἐντεῦθεν, ὁ ὁδηγῶν ἢ διευθύνων πλοῖον.

εὐνάσιμος, *ον* (*εὐνάζω*)· κατάλληλος διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς *εὐνή* (διὰ νὰ κοιμηθῇ τις ἐν αὐτῷ).

εὐναστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*εὐνάζω*)· ὁμόκοιτος, κοινωνὸς τῆς εὐνῆς (κλίνης), σύζυγος. Ἐξ αὐτοῦ τὰ

εὐνάτειρα, εὐνατήρ, εὐνάτωρ, δωρ. τύποι ἀντὶ **εὐνητ-.**

εὐνᾶτήριον, τό· μέρος ἐν ᾧ κατακλίνεταί τις, κοιτών.

εὐνάω, μέλ. *-ήσω*.— Παθ., ἀόρ. α' *εὐνήθην*· πρκ. *εὔνημαι* (*εὐνή*)· ἀποκοιμίζω, θαυκαλίζω || ὡσ. στήνω ἐνέδραν, τοποθετῶ ἐν ἐνέδρᾳ. 2) μτφρ. καθησυχάζω, καταπραΰνω, κατευνάζω. — **II** Παθητ., κατακλίνομαι, πλαγιάζω διὰ νὰ κοιμηθῶ || ὡσ. συγκατακλίνομαι, συγκοιμῶμαι, μετά τινος || ἐπὶ θυελλῶν, καταπραΰνομαι, κατευνάζομαι.

εὐ-νέτης, *-ου,* ὁ (*εὐνή*)=*εὐναστὴρ* ἢ *εὐνητὴρ* (ᾱ βλ.).

ΕΥ΄ΝΗ΄, ἡ· κλίνη ἢ καὶ πᾶν μέρος ὅπου κοιμᾶταί τις || ἡ φωλεά, τρώγλη, δορκάδος (ἐλάφου), ἡ κοίτη λαγωοῦ, ἡ φωλεὰ πτηνοῦ κ.ο.κ. ||ὡσ. ὁ τάφος, τὸ μνῆμα. 2) ἡ συζυγικὴ (γαμήλιος) κλίνη, ἡ νυμφικὴ παστάς || συνεκδ. γάμος.— **II** πληθ. *εὐναί* = λίδοι, ὀγκόλιθοι, χρησιμοποιούμενοι ὡς ἄγκυραι (κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὁμήρου) καὶ ριπτόμενοι ἐκ τῆς πρῴρας, ἐν ᾧ ἡ πρύμνα προσεδένετο εἰς τὴν ξηράν· *ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον κατὰ δὲ πρυμνήσια ἔδησαν.*

Ἔτυμ. : *εὐνή, εὐναί, εὐνάζω· εὐνέτης·* ὁμηρ. *χαμαι-εύνης* = ὁ κοιμώμενος κατὰ γῆς || πρωταρχικῶς *εὐνὴ* ἀσήμ. κοιλότητα ἐδάφους, χρησιμεύουσαν ὡς φωλεὰν ζῴων ἢ καὶ ἀνθρώπων, πρβλ. ἰαπ. ***eumnā*** ἐκ β. **eu-** (=εἰσέρχομαι εἰς, γλιστρῶ μέσα εἰς τι), ἐξ ἧς καὶ τὸ λατ. **ind-uō**, **ex-uō** καὶ ὅσα γράφονται ἐν λ. *ἔννυμι* (ἐν τέλει), εἶτα πρβλ. ἰρλ. **uam** (σπήλαιον) ⟨**euma*, παλ-σλαυ. **Jama** (λάκκος, τάφος), Ζενδ. **unā-** (ὀπή, σχισμή, τοῦ ἐδάφους).—Δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ ἐτυμ. *εὐνὴ* ⟨**εὐδνή*, πρβλ. **εὕδω*⟩ *εὕδω* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *ἧμαι, ἵζω*.—τὸ *εὐνὴ* εἶναι ὡσ. συγγ. τῷ ἀρμ. **oyn** (ἕξις, συνήθεια), **unim** (ἔχω, κρατῶ) ⟨**oyn-i-m*, ἰαπ. **eun-ē-mi**, ἐξ ἰαπ. βάσεως **even** (ἐπιθυμητὸν) ὑποδηλουμένης ἐν τῷ παλ-γερμ. **wonen** (συνηθίζω, διαμένω), παλ-Norr. **una** (εἶμαι εὐχαριστημένος), εἶτα ἐν τῷ σανσκρ. **vánah** (ἐπιθυμία)=λατ. **venus** (θέλγητρα), σανσκρ. **vánaïĕ**, Ζενδ. **van-** (=ἐπιθυμητὸν) κλπ.

εὐνηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *εὐνάω*.

εὐνῆθεν (*εὐνὴ*) ἐπίρ.· ἐκ τῆς εὐνῆς, ἔξω τῆς εὐνῆς.

εὐνηθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *εὐνάω*.

εὔνημα, *-ατος,* τό (*εὐνάω*)· γάμος, συζυγία.

εὐνήτειρα, θηλ. τοῦ *εὐνητήρ*· σύζυγος.

εὐνητήρ, *-ῆρος,* ὁ (*εὐνάω*)· ὁμόκοιτος, σύζυγος.

εὔ-νητος, ἐπικ. **ἐΰν-νητος,** *ον* (*εὖ*+*νέω*)· ὁ καλῶς ὑφασμένος, ὁ ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος.

εὐνήτρια, ἡ=*εὐνήτειρα* (ᾱ βλ.).

εὐνήτωρ, *-ορος,* ὁ=*εὐνητήρ*.

εὐνῆφι, *-φιν,* ἐπικ. γ' ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *εὐνή*.

εὔνις (Α), ὁ, ἡ, γεν. *-ιος*· ἐν τῷ πληθ. *εὔνιες* ἢ *εὐνίδες*· ἐστερημένος τινός, ὀρφανός.— **II** ἀπολ. ἀπεστερημένος ἀπὸ κάθε τι, ἔρημος.

Ἔτυμ. : *εὔνις* συγγ. τῷ σανσκρ. **ūnáh**, Ζενδ. **una-** (ἀνεπαρκής, ἀτελής), Ζενδ. **uyamna-**, **vang** (κενός, πτωχός), **unain** (κενός), λατιν. **vānus** (κενός, μάταιος), Γοτθ. **wans**, παλ-γερμ. **wan**, γοτθ. **wan** (ἐλλιπής)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ***eva-, *eve-***.

εὔνις (Β), *-ιδος,* ἡ (*εὐνή*)· σύνευνος, σύζυγος.

ἐΰν-νητος, ἐπικ. ἀντὶ *εὔνητος* (βλ. λ.).

εὐ-νοέω, μέλ. *-ήσω* (*εὔνοος*)· εἶμαι εὐνοϊκῶς ἢ φιλικῶς διατεθειμένος.— Παθητ., εὐνοοῦμαι, ἀπολαύω (τυγχάνω) εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως.

εὐ-νοΐᾱ, ὡσ. ποιητ. **εὐνοΐᾱ,** ἐπ. **εὐνοΐη** (*εὔνοος*)· καλὴ διάθεσις, εὐμένεια, φιλοφροσύνη || ἐν τῷ πληθ. φιλικὰ αἰσθήματα.— *κατ' εὔνοιαν* = ἐξ εὐμενείας, «ἀπὸ καλωσύνην», εὐνοϊκῶς, μεροληπτικῶς || ὡσ. *μετ' εὐνοίας, ὑπ' εὐνοίας, εὐνοίᾳ*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-νοϊκός, *ή, όν* (*εὔνοια*)· φιλικῶς διατεθειμένος, ἀγαθός, εὐμενής || ἐπίρ. *εὐνοϊκῶς ἔχω*=διάκειμαι εὐνοϊκῶς (φιλικῶς) πρός τινα.

εὐ-νομέομαι, μέσ. μέλ. *εὐνομήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *εὐνομήθην* (*εὔνομος*)· ἔχω καλοὺς νόμους, ἔχω καλὸν πολίτευμα, εἶμαι *εὔνομος*, εἶμαι εὔτακτος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-νομία, ἰων. **-ίη,** ἡ· καλὴ διοίκησις, τάξις, εὐνομία. Ἐκ τοῦ

εὔ-νομος, *ον* (*εὖ*+*νόμος*)· ὁ ὑπὸ καλοὺς νόμους διατελῶν, καλῶς κυβερνώμενος, εὔτακτος.

εὔ-νοος, *ον*, καὶ ἀττ. κατὰ συναίρ. **εὔ-νους,** *-ουν* (*εὖ+νόος-νόῦς*)· εὐνοϊκῶς (καλῶς) διατεθειμένος (διακείμενος), εὐμενής, φιλικός. — Συγκρ. *εὐνούστερος*, ἰων. *εὐνοέστερος*· ὑπερθ. *εὐνούστατος*.

εὐνουχίζω, μελ. *-ίσω*· καθιστῶ τινα εὐνοῦχον, τοῦ ἀποκόπτω τὰ γεννητικὰ μόρια. Ἐκ τοῦ

εὐν-οῦχος, ὁ (*εὐχὴ+ἔχω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἀνήρ *ἐκτομίας*, τοῦ ὁποίου θηλ. ἀπέκοψαν τὰ γεννητικὰ μόρια· ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν Ἀσίᾳ ὡς θαλαμηπόλοι (ὁπόθεν καὶ τὸ ὄνομα: *εὐνοῦχοι=οἱ τὴν εὐνὴν ἔχοντες*, οἱ φρουροὶ θηλ. τῆς κλίνης).

εὖντα, δωρ. *ἐόντα*, *ὄντα*, μτχ. οὐδ. πληθ. τοῦ *εἰμί*.

εὐ-νώμας, *-ου*, ὁ (*εὖ+νωμάω*)· ὁ ταχέως κινούμενος, εὐκίνητος.

εὖνως, ἐπίρ. τοῦ *εὔνοος*, *εὔνους*.

εὐξαίμην, Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *εὔχομαι*.

εὖ-ξαντος, *ον* (*εὖ+ξαίνω*)· ὁ καλῶς ξαινόμενος (ἐπὶ μαλλίου).

εὔ-ξενος, ἰων. **εὔξεινος,** *ον* (*εὖ+ξένος*)· ὁ εὐγενὴς πρὸς τοὺς ξένους, φιλόξενος, φιλικός ‖ *ἀνδρῶν εὔξενος* = θάλασσα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων, *ξενῶν* ‖ *πόντος εὔξεινος* ὠνομάσθη κατ' εὐφημισμὸν ἡ «Μαύρη θάλασσα», ἥτις πρὸ τῆς ἑκατέρωθεν αὐτῆς ἐγκαταστάσεως Ἑλλήνων ἀποίκων ὠνομάζετο *ἄξενος*, τ. ἔ. ἀφιλόξενος, λόγῳ τῆς βαρβαρότητος τῶν κατοικούντων τὰ παράλιά της.

εὔ-ξεστος, ἐπ. **ἐΰξεστος,** *ον* (καὶ *-η*, *-ον*) (*εὖ+ξέω*)· ὁ καλῶς ἐξεσμένος, καλῶς ἐπεξειργασμένος, ὡμαλισμένος.

εὔ-ξοος, ἐπ. **ἐΰ-ξοος,** *ον*, ἐπ. γεν. *ἐΰξου* (*εὖ+ξέω*) = *εὔξεστος* (βλ. λ.).

εὐ-ξύμ-βλητος, εὐ-ξύμ-βολος, εὐ-ξύν-ετος, ἀττ. τύποι ἀντὶ *εὐσύμ—*.

εὐ-οζέω, μέλ. *-ήσω* (*εὔοδος*)· ἔχω καλὴν (ἐλευθέραν) ὁδὸν ἢ δίοδον, ἐπὶ ῥέοντος ὕδατος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-οδία, (*εὐοδέω*), ἡ· καλὴ πορεία, καλὸν ταξίδιον.

εὔ-οδμος, *ον* (*εὖ+ὀδμή*)· εὔοσμος, καλὴν ὀσμὴν ἐκπέμπων, εὐώδης.

εὔ-οδος, *ον* (*εὖ+ὁδός*)· εὐδιάβατος, εὐκόλως ταξιδευόμενος, διαβαινόμενος ‖ οὐ τὸ πέρασμα εἶναι ἐλεύθερον.— Ὑπερθ. *εὐοδώτατος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-οδόω, μελ. *-ώσω*· παθητ., μέλ. *εὐοδωθήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *εὐωδώθην*· βάλλω τι εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον, καθιστῶ τὴν πορείαν τινὸς καλήν.—Παθητ., ἐπιτυγχάνω, «πηγαίνω καλά», προκόπτω.

εὐοῖ· βακχικὸν ἐπιφώνημα (λατιν. evoe!).

εὔ-ολβος, *ον* (*εὖ+ὄλβος*)· πλούσιος, εὐδαίμων.

εὐ-οπλέω, μέλ. *-ήσω* (*εὔοπλος*)· εἶμαι καλῶς ἐξωπλισμένος, καλῶς παρεσκευασμένος.

εὐ-οπλία, ἡ· ἡ καλὴ κατάστασις τῶν ὅπλων, ὁ καλὸς ἐξοπλισμός, ἡ καλὴ προπαρασκευή. Ἐκ τοῦ

εὔ-οπλος, *ον* (*εὖ+ὅπλον*)· ὁ καλῶς ἐξωπλισμένος, καλῶς παρεσκευασμένος.

εὐ-οργησία, ἡ· ἠπιότης διαθέσεως, πραότης. Ἐκ τοῦ

εὔ-οργητος, *ον* (*εὖ+ὀργή*)· ὁ ἔχων ἠπίους τρόπους, ὁ πρᾶος, ἀπηλλαγμένος πάθους.— ‖ ὁ εὐέξαπτος. Ἐπίρ. *-τως* = ἠπίως.

εὐ-ορκέω, μελ. *-ήσω* (*εὔορκος*)· ὁρκίζομαι ἀληθῶς, παίρνω ἀληθῆ ὅρκον ‖ τηρῶ τὸν ὅρκον μου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-ορκησία, ἡ (*εὐορκέω*)· τὸ τηρεῖν πιστῶς τὸν ὅρκον.

εὐ-ορκία, ἡ (*εὐορκέω*)=*εὐορκησία* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

εὔ-ορκος, *ον* (*εὖ+ὅρκος*)· ὁ πιστὸς εἰς τὸν ὅρκον του, ὁ τηρῶν τὸν ὅρκον του: ἐπὶ ὅρκων, *ὄμνυμι εὔορκα* (ὡς ἐπίρ.) = ὁρκίζομαι ἀληθινά, παίρνω ἀληθῆ ὅρκον· *εὔορκόν (ἐστι)*=εἶναι σύμφωνον (οὐχὶ ἐναντίον) πρὸς τὸν ὅρκον τινός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-όρκωμα, *-ατος*, τὸ (*εὔορκος*)· πιστὸς ὅρκος.

εὐ-όρκως, ἐπίρ. τοῦ *εὔορκος* = συμφώνως πρὸς τὸν δοθέντα ὑπό τινος ὅρκον.

εὔ-ορμος, *ον* (*εὖ + ὅρμος*)· ὁ ἔχων καλοὺς ὅρμους (διὰ τὴν προσόρμισιν τῶν πλοίων) ‖ ἐπὶ πλοίων, ὁ καλῶς (ἀσφαλῶς) προσωρμισμένος (ἠγκυροβοληκυῖα, «ἀραγμένος»).

εὐ-ορνῖς, *-ῖθος*, ὁ, ἡ (*εὖ + ὄρνις*)· ὁ καλὰ προμηνύων, εὐοίωνος, αἴσιος.— ‖ ὁ ἔχων ἀφθονίαν πτηνῶν.

εὐ-όροφος, *ον* (*εὖ+ἐρέφω*)· ὁ ἔχων καλὴν ὀροφήν, ὁ καλῶς ἐστεγασμένος.

εὐ-όφθαλμος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους ὀφθαλμούς.— ‖ ὁ εὐάρεστος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.— ‖‖ εὐπρόσωπος, εὐσχήμων, εὐλογοφανής, κατὰ τὸ φαινόμενον καλὸς (μόνον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς θηλ. ἀρεστός).

εὖ-οφρυς, *υ* (*εὖ+ὀφρύς*)· ὁ ἔχων ὡραίας ὀφρῦς.

εὐ-οχέω, μελ. *-ήσω* (*εὖ+ἔχω*)· κρατῶ καλὰ ‖ καλῶς ἡνιοχῶ ‖ μεταχειρίζομαι καλῶς, περιποιοῦμαι.

εὐ-οχδέω, μέλ. *-ήσω*· ἔχω ἀφθονίαν ἀγαθῶν, εὐημερῶ. Ἐκ τοῦ

εὖ-οχδος, *ον* (*εὖ+ὄχθη*)· ὁ ἔχων καλὰς ὄχθας‖ γόνιμος, εὔφορος. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ὄχθος*].

εὐ-πάγής, *ές* (*εὖ+παγῆναι* τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ καλῶς συνηρμοσμένος, συμπαγής, στερεός.

εὐ-πάθεια, ἰων. **εὐπαθίη,** ἡ· ἡ ἀπόλαυσις ἀγαθῶν, τὸ διάγειν ἀνέτως ‖ ἐν τῷ πληθ., ἀπολαύσεις, τέρψεις, τρυφαὶ ‖ *ἐν εὐπαθίῃσίν εἰμι* = διάγω (διατελῶ) ἐν τρυφῇ, ἀπολαύω, δισκεδάζω. Ἐκ τοῦ

εὐ-παθέω, μελ. *-ήσω*· διάγω βίον εὐτυχῆ, εὐφραίνομαι, διασκεδάζω, ζῶ μὲ ὅλας μου τὰς ἀνέσεις. Ἐκ τοῦ

εὐ-παθής, *ές* (*εὖ+παθεῖν* τοῦ *πάσχω*)· ὁ διάγων βίον ἡδυπαθῆ, ἁβροδίαιτος ‖ εὐαίσθητος εἰς ἐξωτερικὰς ἐντυπώσεις, εὐερέθιστος (ὁ εὐκόλως θηλ. πάσχων ὑπό τινος).

εὐ-πάθη, ἰων. ἀντὶ *εὐπάθεια*, ὃ βλ.

εὐ-παιδία, ἡ· καλὴ γενεὰ τέκνων Ἐκ τοῦ

εὖ-παις, *-αιδος*, ὁ, ἡ, (*εὖ+παῖς*· ὁ ἔχων πολλὰ καλὰ τέκνα, ὁ εὐτυχὴς εἰς τέκνα.

εὖ-πακτος, δωρ. ἀντὶ *εὔπηκτος*.

εὐ-πάλαμος, *ον* (*εὖ+παλάμη*)· ὁ ἐπιδέξιαν ἔχων τὴν χεῖρα, ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος εἰς τὸ κατασκευάζειν τι, εὐμήχανος, ἐφευρετικός, τεχνικός.

εὐ-παρ-άγωγος, *ον* (*εὖ + παράγω*)· ὁ εὐκόλως μεταφερόμενος (μετακινούμενος) ‖ ὁ εὐκόλως παρασυρόμενος, εὐκόλως ἐξαπατώμενος.

εὐ-πάρᾱος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *εὐπάρειος*, *-ηος* (βλ. λ.).

εὐ-παρά-πειστος, *ον*· ὁ εὐκόλως παραπειθόμενος.

εὐ-πάρ-εδρος, *ον*· ὁ σταθερῶς παρακολουθῶν, διηνεκῶς παραμένων ‖ ὁ ἐγκαρτερῶν, ἀφωσιωμένος εἴς τι, προσκεκολλημένος εἴς τι.

εὐ-πάρειος, *ον* (*εὖ+παρειά*)· ὁ ἔχων καλὰς (ὡραίας) παρειάς, καλλιπάρειος.

εὐ-πάρθενος, *ον* (*εὖ+παρθένος*)· περίφημος διὰ τὰς ὡραίας παρθένους.— ‖ *εὐπάρθενος Δίρκη* — Δίρκη, ἡ εὐδαίμων παρθένος!

εὐ-παρ-όξυντος, *ον* (*εὖ+παροξύνω*)· ὁ εὐκόλως παροξυνόμενος (ἐξερεθιζόμενος)·

εὐ-πάρ-ῠφος, *ον* (*εὖ + παρυφή*)· ὁ ἔχων ὡραίαν παρυφήν, ὡραῖα κράσπεδα, ἰδίᾳ ἐπὶ φορεμάτων.

εὐ-πάτέρεια, ἡ (*εὖ+πατήρ*)· θυγάτηρ εὐγενοῦς πατρός, ἐπίθ. τῆς Ἑλένης.

εὐ-πάτρίδης, *-ου*, ὁ (*εὖ+πατήρ*)· ὁ ἐκ καλοῦ (ἐξ εὐγενοῦς) πατρὸς καταγόμενος, ὁ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας.— ‖ ἐν Ἀθήναις, *οἱ εὐπατρίδαι* (λατ. **optimates**) ἀπετέλουν τὴν πρώτην τάξιν, οἱ *γεωμόροι* τὴν δευτέραν, καὶ οἱ *δημιουργοὶ* τὴν τρίτην τάξιν.

εὖ-πατρις, *-ῖδος*, ἡ (*εὖ + πατήρ*)· ἡ γεννηθεῖσα ἐξ εὐγενοῦς πατρός, θηλ. τοῦ *εὐπατρίδης*.

εὐ-πάτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ=*εὐπατρίδης*, *εὔπατρις*.

εὐ-πειθής, *ές* (*εὖ+πείθομαι*)· ὁ προθύμως ὑπακούων, εὐάγωγος, χειροήθης.— ‖ ἐνεργ. (κατα)πειστικός, ὁ εὐκόλως πείθων.

εὔ-πειστος, *ον* (*εὖ + πείθομαι*)· ὁ εὐκόλως πειθόμενος.

εὐ-πέμπελος, *ον*, (*εὖ+πέμπω*)· ὁ μειλιχίως προπέμπων (ὁδηγῶν) ‖ εὔπεμπτος, εὐκόλως ἀποστελλόμενος. [βλ. *πέμπω*].

εὐ-πένθερος, *ον*· ὁ ἔχων καλὸν πενθερόν.

εὔ-πεπλος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραῖον πέπλον, ὁ καλῶς ἐνδεδυμένος.

εὐ-περι-άγωγος, *ον* (*εὖ + περιάγω*)· ὁ εὐκόλως περιαγόμενος, εὐκόλως περιστρεφόμενος.

εὐ-περί-γραπτος, *ον* (*εὖ + περιγράφω*)· ὁ εὐκό-

λως περιγραφόμενος, ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ σκιτσάρῃ, ὁ ἔχων ὡραίας τὰς ἐξωτερικὰς γραμμὰς (ὡραῖον περίγραμμα).

εὐ-περί-γρᾰφος, *ον* (*εὖ+περιγραφή*)=τῷ προηγ.

εὐ-περί-πᾰτος, *ον* (*εὖ+περιπατέω*)· περὶ ὃν δύναταί τις νὰ περιπατῇ εὐκόλως.

εὐ-περί-σπαστος, *ον* (*εὖ+περισπάω*)· ὁ εὐκόλως δυνάμενος νὰ συρθῇ ὁλόγυρα.

εὐ-περί-στᾰτος, (*εὖ* + *περιίσταμαι*)· ὁ εὐκόλως περιβάλλων, περιστοιχίζων, πολιορκῶν.

εὐ-περί-τρεπτος, *ον* (*εὖ+περιτρέπω*)· ὁ εὐκόλως περιτρεπόμενος (ἀνατρεπόμενος), εὐμετάβλητος, ἀσταθής.

εὐ-πέτᾰλος, *ον* (*εὖ+πέταλον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα *πέταλα* (τ. ἔ. φύλλα).

εὐ-πέτεια, ἡ· εὐκολία: *δι' εὐπετείας*=εὐκόλως. 2) ἡ εὐκολία περὶ τὸ λαμβάνειν ἢ ἔχειν τι (λατ. **copia**). Ἐκ τοῦ

εὐ-πετής, *ἐς* (*εὖ+πεσεῖν* τοῦ *πίπτω*)· κυρ. ὁ πίπτων κολῶς ἢ εὐκόλως ‖ ὅθεν, εὔκολος, ἄνευ δυσκολίας, εὐχερής (λατ. **facilis**) ‖ ἄφθονος, πλουσιοπάροχος. [*δι'* ἐτυμολ. βλ. *πίπτω*].

εὐ-πετρος, *ον* (*εὖ* + *πέτρα*)· ὁ ἐκ καλοῦ (τ. ἔ. σκληροῦ) λίθου.

εὐ-πετῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρ. τοῦ *εὐπετής*· εὐκόλως, ἐπαρκῶς. συγκρ. *εὐπετέστερον* καὶ *-ρως*.

εὐ-πηγής, *ἐς* (*εὖ+πήγνυμι*)·=*εὔπαγής, εὔπηκτος*· καλῶς κατεσκευασμένος, συμπαγής, στερεός.

εὔ-πηκτος, *ον* (*εὖ+πήγνυμι*)· ὁ καλῶς συμπεπηγμένος, καλῶς ἐκτισμένος, συμπαγής ‖ ἐπὶ τυροῦ, ὁ καλῶς πεπηγμένος, σκληρός.

εὐ-πήληξ, *-ηκος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ὡραίαν *πήληκα* (περικεφαλαίαν).

εὔ-πηνος, *ον* (*εὖ* + *πήνη*)· ὁ καλῶς ὑφασμένος, ὁ ἐκ λαμπροῦ ὑφάσματος.

εὔ-πηχυς, *υ*· ὁ ἔχων ὡραίους *πήχεις* (βραχίονας), ὡραίας χεῖρας.

εὐ-πῐ́δαξ, *-ᾰκος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ἀφθονίαν πιδάκων, ἀφθονίαν πηγῶν.

εὐ-πῐ́δέω=*εὐπειθέω* Ἐκ τοῦ

εὐ-πῐ́δής, *ἐς*=*εὐπειθής*· ὁ ὑπακούων, πειθήνιος.

εὔ-πιστος, *ον*· ἄξιος ἐμπιστοσύνης, ἀξιόπιστος.— **II** ὁ εὐκόλως πιστεύων, εὔπιστος, «μωροπίστευτος». —ἐπίρ. *-τως*.

εὐ-πῖων, *ον,* γεν. *-ονος*· πολὺ παχύς, πολὺ πλούσιος.

εὐ-πλᾰτής, *ἐς* (*εὖ+πλάτος*)· ὁ ἔχων καλὸν πλάτος.

εὔ-πλειος, *α, ον*· ὁ καλῶς πεπληρωμένος, πλήρης.

εὐ-πλεκής, ἐπ. **ἐϋ-πλεκής,** *ἐς* (*εὖ+πλέκω*)· ὁ καλῶς πεπλεγμένος: *δίφροι ἐϋπλεκέες* (ὁλ. *εὔπλεκτος*).

εὔ-πλεκτος, ἐπ. **ἐΰπλεκτος,** *ον* (*εὖ+πλέκω*)· ὁ καλῶς πεπλεγμένος, κολῶς συνεστραμμένος: *ἐϋπλεκτος δίφρος* = ἅρμα ἔχον τὰς πλευρὰς πλεκτάς (ὡς οἱ κόφινοι).

εὔ-πλοια, ἐπ. **εὐπλοΐη,** ἡ (*εὔπλοος*)· ὁ καλὸς πλοῦς, τὸ καλὸν ταξίδιον.

εὐ-πλόκαμος, ἐπικ. **ἐϋπλόκ—,** *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους πλοκάμους, ὡραίαν κόμην· ἰδιόρ. θηλ. *ἐϋπλοκαμίς, -ῖδος*.

εὔ-πλοκος, *ον*=*εὔπλεκτος*.

εὔ-πλοος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. **εὔ-πλους,** *-ουν* (*εὖ+πλέω*)· ὁ πλέων καλῶς, ὁ κάμνων καλὸν ταξίδιον ‖ ὁ καλὸς διὰ πλοῦν.

εὐ-πλῠνής, ἐπ. **ἐΰπλυνής,** *ἐς* (*εὖ+πλύνω*)· ὁ καλῶς πλυθείς, καθαρός.

εὔ-πλωτος, *ον* (*εὖ* + *πλώω*)· ὁ εὐνοϊκὸς πρὸς πλοῦν.

εὔ-πνοια, ποιητ. **εὐπνοΐη,** ἡ· εὐκολία περὶ τὴν ἀναπνοήν, τὸ εὐκόλως ἀναπνέειν, εὔκολος (ἐλευθέρα) ἀναπνοή.— **II** εὐωδία. Ἐκ τοῦ

εὔ-πνοος, ἐπ. **ἐΰ-πνοος,** *ον* καὶ κατὰ συναίρ. *εὔ-πνους, ουν* (*εὖ* + *πνέω*)· ὁ καλῶς ἢ ἐλευθέρως ἀναπνέων ‖ ὁ παρέχων ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τὸν ἀέρα.— **II** ὁ εὐωδιάζων, ἐκπέμπων εὐωδίαν.— Συγκρ. *εὐπνοώτερος,* ὡσ. καὶ *-πνούστερος*.

εὐ-ποδία, ἡ (*εὔπους*)· τὸ ἔχειν ἰσχυροὺς καὶ ταχεῖς πόδας.

εὐ-ποιητικός, *ή, όν* (*εὖ ποιῶ*)· εὐεργετικός.

εὐ-ποίητος, *ον* καὶ *-η, -ον* (*εὖ+ποιέω*)· ὁ καλῶς πεποιημένος, καλῶς εἰργασμένος, καλῶς κατεσκευασμένος.

εὐ-ποιΐα, ἡ (*εὖ+ποιέω*)· εὐεργεσία,

εὐ-ποίκῐλος, *ον* (*εὖ* + *ποικίλος*)· λίαν ποικίλος, πολυποίκιλος.

εὔ-ποκος, *ον* (*εὖ+πόκος*)· πλούσιος εἰς ἔριον, ὁ ἐκ λαμπροῦ ἐρίου.

εὐ-πόλεμος, *ον*· ὁ καλὸς κατὰ τὸν πόλεμον, ἱκανὸς ἐν πολέμῳ.

εὔ-πομπος, *ον* (*εὖ+πέμπω*)· ὁ καλῶς (εὐτυχῶς) πέμπων (ὁδηγῶν), εὐμενής, εὔνους.

εὐ-πορέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *εὐπόρησα* (*εὔπορος*)· εἶμαι εὔπορος, εὐημερῶ, εὐτυχῶ, εὑρίσκομαι ἐν καλῇ καταστάσει, ἔχω ἀφθονίαν πράγματός τινος (μετὰ γεν.). 2) εὑρίσκω τὸν τρόπον (νὰ κάμω τι), ἔχω τὴν δύνσμιν.— **II** παρέχω, προμηθεύω ‖ παθητ. ἔχω ἀφθονίαν τινός, ἀφθονῶ εἴς τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-πορία, ἡ (*εὐπορέω, εὔπορος*)· ἡ εὐκολία, εὐχέρεια, ἱκανότης μεθ' ἧς κινεῖται ἢ πράττει τίς τι. 2) εὐκολία προμηθείας, τὸ πορίζεσθαι δηλ. ἢ ἔχειν ἀφθόνως τὰ ἀπαιτούμενα: μέσα, πηγαί, πρόσοδοι. 3) ἀφθονία, σωρεία, ἀποθέματα ‖ πλοῦτος, πλούτη. — **II** ἀντίθ. τῷ *ἀπορία*, λύσις, διάλυσις ἀμφιβολιῶν ἢ δυσκολιῶν. Ἐκ τοῦ

εὔ-πορος, *ον* (*εὖ+πόρος*)· ὁ εὐκόλως (δια)περώμενος, «εὐκολοπέραστος».— **II** εὐκόλως πορίζόμενος, εὔκολος, ἕτοιμος, πρόθυμος, ταχύς. 2) ἐπὶ προσ., ὁ καλῶς ἐφωδιασμένος μέ τι, πλούσιος εἴς τι, εὐφυής, ἐφευρετικός.— **III** ἄφθονος, πλήρης, πλουσιοπάροχος ‖ ἐπὶ προσ. πλούσιος.

εὐ-πόρως, ἐπίρ. τοῦ *εὔπορος*· εὐκόλως ‖ ἐν ἀφθονίᾳ.

εὔ-ποτμος, *ον* (*εὖ+πότμος*)· ὁ ἔχων καλὸν *πότμον* (τύχην, μοῖραν), εὐτυχής.

εὔ-ποτος, *ον* (*εὖ+ποτόν*)· ὁ εὐκόλως πινόμενος, ὁ ἡδὺς τὴν πόσιν, εὔγευστος κατὰ τὴν πόσιν.

εὐ-πους, ὁ, ἡ, *-ουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*εὖ* + *πούς*)· ὁ ἔχων καλοὺς πόδας, ἰσχυρὸς ἢ ταχὺς τοὺς πόδας.

εὐ-πραγέω, μέλ. *-ήσω*=*εὖ πράσσω*· εὐημερῶ, εὐτυχῶ. Ἐκ τοῦ

εὐ-πρᾱγής, *ἐς* (*εὖ* + *πρᾶγος*)· ὁ εὐτυχῶν, εὐδαίμων, θάλλων, ἀκμάζων.

εὐ-πρᾱγία, ἡ (*εὐπραγέω*)· τὸ *εὖ πράττειν*, εὐτυχία, εὐημερία.

εὔ-πρακτος, *ον* (*εὖ+πράσσω*)· ὁ εὐκόλως πρατόμενος.

εὐ-πραξία, ἰων. **εὐπρηξίη,** ἡ = *εὐπραγία*· καλὴ τύχη, ἐπιτυχία.— **II** καλὴ διαγωγή, καλὸς τρόπος.

εὔ-πραξις, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *εὐπραξία*.

εὔ-πρεμνος, *ον* (*εὖ+πρέμνον*)· ἡ ἔχουσα καλὸν *πρέμνον* (στέλεχος, κορμόν, ἐπὶ δρυός).

εὐ-πρέπεια, ἡ· καλὸν ἐξωτερικόν, καλὴ ἐμφάνισις ‖ κάλλος, κομψότης.— **II** τὸ εὐπρόσωπον, «εὐπρέπεια», τὸ εὔλογον, τὸ εὐλογοφανές, τὸ φαινομενικῶς μόνον εὐπρεπές. Ἐκ τοῦ

εὐ-πρεπής, *ἐς* (*εὖ* + *πρέπω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔχων καλὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν, κομψὸς ‖ ὅθεν: 2) ἁρμόζων, πρέπων, κατάλληλος, ἁρμόδιος ‖ ἔνδοξος, περικλεής. 3) εὔσχημος, εὐλογοφανής, κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον εὐπρεπής (ἀντίθ. τῷ *ἀληθής*).

εὔ-πρεπτος, *ον* (*εὖ+πρέπω*)· ἐπιφανής, ἔνδοξος.

εὐ-πρεπῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρ. τοῦ *εὐπρεπής*· κομψῶς ‖ εὐσχήμως, εὐλογοφανῶς· συγκρ. *εὐπρεπέστερον,* ὑπερθ. *-έστατα*.

εὐ-πρηξίη, ἰων. ἀντὶ *εὐπραξία*.

εὐ-πρήσσω (*εὖ* + *πρήσσω*)· ἐσφαλμένη γραφὴ ἀντὶ τοῦ *ἐὺ πρήσσω*=θάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ ‖ ἰων. πρτ. *ἐὺ πρήσσεσκον*.

εὔ-πρηστος, *ον* (*εὖ+πρήθω*)· ὁ ἰσχυρῶς φυσῶν.

εὐ-πρήων, *-ωνος,* ὁ, ἡ (*εὖ+πρηών*)· ὁ ἔχων καλὰ ἀκρωτήρια.

εὐ-πρόσδεκτος, *ον* (*εὖ+προσδέχομαι*)· ὃν εὐχαρίστως δέχεταί τις, ἀρεστός, «εὐπρόσδεκτος».

εὐ-πρόσ-εδρος, *ον* = *εὐπάρεδρος*· ἐνδελεχής, καρτερικὸς ‖ ἐπιμελής, φιλόπονος.

εὐ-προσ-ήγορος, *ον* (*εὖ+προσηγορέω*)· ὁ φιλοφρόνως προσαγορεύων (προσφωνῶν) τινα, προσηνής, ὁμιλητικός, «εὐπροσήγορος», εὐγενής, φιλόφρων.

εὐ-πρόσ-ῑτος, *ον* (*εὖ+πρόσειμι*)· ὁ πρὸς ὃν εὐκόλως πλησιάζει τις, «εὐκολοπλησίαστος».

εὐ-πρόσ-οδος, *ον*· ἐπὶ προσ. εὐκόλως πλησιαζόμενος, εὐπρόσιτος, εὐπροσήγορος (λατ. **qui faciles adîtus habet**).— **II** ἐπὶ τόπων, εὐπρόσιτος, εἰς ὃν εὐκόλως δύναταί τις νὰ φθάσῃ.—*τὸ ἀπροοδώτατον*= ἡ εὐκολωτέρα (προχειροτέρα) ὁδὸς (ἢ καὶ τρόπος) διὰ νὰ πλησιάσῃ τις κάποιον.

εὐ-πρόσ-οιστος, *ον* (*εὖ+προσφέρω*)· ὁ εὐκόλως ἀποκτώμενος, ἐφικτός ‖ εὔκολος.

εὐ-προσ-ωπέω, μελ. *ήσω* (*εὐπρόσωπος*)· ἔχω καλὴν ὄψιν, κάμνω καλὴν ἐμφάνισιν (καλὴν **ἐπίδειξιν**), εἶμαι εὐπρόσωπος.

εὐ-προσωπό-κοιτος, *η, ον* (*εὐπρόσωπος+κοίτη*)· ὁ κείμενος οὕτως, ὥστε νὰ παρουσιάζῃ φαιδρὰν ὄψιν.

εὐ-πρόσ-ωπος, *ον* (*εὖ+πρόσωπον*)· ὁ ἔχων ὡραίαν ὄψιν (ἐμφάνισιν), ὡραῖος τὴν μορφήν ‖ μτφρ. εὔσχημος, εὔλογος. 2) κομψός, χαρίεις, ἔχων φαιδρὸν τὸ πρόσωπον.

εὐ-προφάσιστος, *ον* (*εὖ + προφασίζομαι*)· ὁ εὐκόλως χρησιμεύων εἰς πρόφασιν ‖ δι' ὃν εὐκόλως εὑρίσκει τις πρόφασιν, συγγνωστός, δυνάμενος νὰ δικαιολογηθῇ, εὐλογοφανής.

εὔ-πρυμνος, *ον* (*εὖ+πρύμνα*)· **ἐπὶ πλοίων,** τὸ ἔχον ὡραίαν πρύμναν.

εὔ-πρῳρος, *ον* (*εὖ + πρῷρα*)· **ἐπὶ πλοίων,** τὸ ἔχον ὡραίαν πρῷραν.

εὖ-πτερος, *ον* (*εὖ+πτερόν*)· ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων καλὰς πτέρυγας, ὡραῖα πτερὰ ‖ μτφρ. **εὔπτεροι γυναῖκες**=γυναῖκες εὐγενοῦς καταγωγῆς, ἐπηρμέναι (ἔχουσαι μεγάλην ἰδέαν περὶ ἑαυτῶν).

εὐ-πτέρῡγος, *ον* (*εὖ+πτέρυξ*)·=**εὔπτερος**· ὁ ἔχων ὡραίας πτέρυγας.

εὔ-πτορδος, *ον* (*εὖ+πτόρθος*)· ὁ ἔχων ὡραίους κλάδους.

εὔ-πυργος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους πύργους.

εὐ-πώγων, *ον,* γεν. *-ωνος*· ὁ ἔχων καλὸν πώγωνα (γένειον).

εὖ-πωλος, *ον*· ὁ ἔχων πολλοὺς καὶ καλοὺς πώλους ‖ ὁ τρέφων λαμπροὺς ἵππους.

εὐράμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὐρὰξ (*εὖρος*)· ἐπίρ.· πλαγίως, ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς.— **II** *εὐρὰξ πατὰξ* ἐπιφώνημα διὰ τὸν ἐκφοβισμὸν πτηνῶν. [*εὐρὰξ* ἐν τῷ ὁμηρ. *στῆ δ' εὐρὰξ* (Λ 251, Ο 541) ‹*στῆ δὲ Fράξ*. πρβλ. *ῥάσσω*· ἀττ. *ῥάττω*, ἀόρ. *ἔρραξα*· ἰαπ. **vragh-*· κυρ. ἄρα *εὐρὰξ* = «προσκρούοντας»].

εὑρέα, αἰτ. ἀρσ. ἢ οὐδ. πληθ. τοῦ *εὐρύς*· ὡσ. ἰων. θηλ.

εὑρέθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὑρεῖν, ἐπ. *εὑρέμεναι,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὑρετέος, *α, ον,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *εὑρίσκω*· ὃν πρέπει τις νὰ ἀνεύρῃ, νὰ ἀνακαλύψῃ.

εὑρετής, *-οῦ,* ὁ· θηλ. **εὑρέτις,** *-ίδος* (*εὑρίσκω*)· ὁ εὑρίσκων, ἀνακαλύπτων, ἐπινοῶν, ἐφευρίσκων.

εὕρετο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὑρετός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *εὑρίσκω*· ὁ ἀνευρεθεὶς ‖ ὃν δύναταί τις νὰ εὕρῃ, νὰ ἀνακαλύψῃ.

εὕρηκα, εὕρημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *εὑρίσκω*.

εὕρημα, *-ατος,* τό (*εὑρίσκω*)· ὅ,τι ἔχει ἀνευρεθῇ, πρᾶγμα ἀνακαλυφθέν, ἀνέλπιστον κέρδος, «εὕρημα» («κελεπούρι») ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, κέρδος, πλεονέκτημα, ὄφελος. 2) ἐπὶ παιδίου, ἔκθετον παιδίον. — **II** ἐφεύρεσις, ἀνακάλυψις ‖ ἐφευρεθὲν ἀντιφάρμακον, θεραπεία.

εὑρῆν, δωρ. ἀντὶ *εὑρεῖν*.

εὑρησι-επής, *ές* (*εὑρίσκω + ἔπος*)· ὁ ἐφευρίσκων λέξεις ‖ πολυλόγος, σοφιστικός).

εὑρήσω, μέλ. τοῦ *εὑρίσκω*.

εὑρήτωρ, *-ορος,* ὁ (*εὑρίσκω*)· ὁ ἐπινοῶν, ἐφευρίσκων, ἀνακαλύπτων.

εὖ-ῥῑνος, *ον* (*εὖ+ῥινός*)· ὁ ἐκ καλοῦ δέρματος.

εὔρῑνος, γεν. τοῦ *εὖρις* (ὃ θλ.).

εὖ-ῥῑπος, ὁ (*εὖ+ῥιπή, ῥιπίζω*)· πᾶν ρεῦμα (στενὸν) θαλάσσης, ὅπου ἡ παλίρροια εἶναι ὁρμητική ‖ κυρ. οὕτω ὠνομάσθη ὁ πορθμὸς ὁ χωρίζων τὴν Εὔβοιαν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας· κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας ἡ πλημμυρὶς καὶ ἄμπωτις ἐνηλλάσσοντο **ἑπτάκις** τῆς ἡμέρας.

Ἔτυμ.: *εὔριπος* ‹(*εὖ+ῥιπή*) (= ὁρμητικότης, ἀνέμων, κυμάτων κ.τ.τ.). Παραιτέρω κατὰ τὸν Ἡσύχ. **εὐρίπιος** ἐπωνομάζετο *ὁ Ποσειδῶν*· παρ' ἀττ. ***εὐρῑπίδης*** ὠνομάζετο ἄνεμος πνέων ἐκ τοῦ Εὐρίπου.

εὖ-ῥῑς, *-ῖνος,* ὁ, ἡ (*εὖ+ῥίς, ῥῑν*)· ὁ ἔχων καλὴν ῥῖνα, δηλ. ὀξεῖαν ὄσφρησιν ‖ μτφρ. δεινὸς εἰς τὸ ἀνιχνεύειν ὑπόθεσίν τινα.

ΕΥ'ΡΙ'ΣΚΩ, μελ. *εὑρήσω*· πρκ. *εὕρηκα* ἢ *ηὕρηκα*· ἀόρ β' *εὗρον* ἢ *ηὗρον*, Προστ. *εὑρέ*, ἀπρφ. *εὑρεῖν*.— μέσον, μέλ. *εὑρήσομαι*· ἀόρ. β' *εὑρόμην* ἢ *ηὑρόμην*, μτγν. ἀόρ. α' *εὑράμην*.— Παθητ., μέλ. *εὑρεθήσομαι*, καὶ μέσ. (ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν.) *εὑρήσομαι*· ἀόρ. α' *εὑρέθην* ἢ *ηὑρέθην*· πρκ. *εὕρημαι* ἢ *ηὕρημαι*.— **I** εὑρίσκω, ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω ‖ μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ. *εὕρημα εὑρίσκω* = κάμνω μίαν ἀπροσδόκητον ἀνακάλυψιν, ἢ ἔχω ἐν ἀνέλπιστον κέρδος. 2) σχεδιάζω, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω.— **II** εὑρίσκω, ἀποκτῶ, λαμβάνω, κερδίζω, προσπορίζομαί, τι. 2) ἐπὶ ἐμπορευμάτων κλπ., εὑρίσκω μίαν τιμήν («πιάνω μιὰ καλὴ τιμή») ‖ ἐντεῦθεν, ὀξίζω διά τι, εἶμαι ἄξιος τιμῆς τινος, πωλῶ εἴς τινα τιμήν.

Ἔτυμ.: πρβλ. ἰρλ. **fuar** (‹ἰαπ. **ve-vr-**), **frith** (‹ἰαπ. ***vri-to-*** ἢ ***vre-to***)=ηὑρέθη· ἀρμ. **gerem** (=συλλαμβάνω), **geri** (αἰχμάλωτος) (‹ἰαπ. ***ver-***)· τὸ βασὺ πνεῦμα ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ συνών. *ἕλεῖν, λκέσθαι* κ. ἄ., τὸ δὲ ἀρχικὸν φων. εἶναι ἰαπ. πρόθημα ***e-*** ὡς ἐν τῷ *ἐθέλω, ἠβαιός*: ***e-uro-, ἑάσις vere(i)-***.

εὐ-ροέω, μελ. *-ήσω* (*εὔροος*)· ρέω καλῶς (ἀφθόνως).— **II** μτφρ. προχωρῶ καλῶς, εὐημερῶ, εἶμαι εὐτυχής.— **III** εἶμαι εὐφραδής, εὔγλωττος.

εὐ-ροίζητος, *ον* (*εὖ+ροιζέω*)· ὁ συρίζων ἡχηρῶς.

εὑροίμην, εὕροιμι, ε'ὐκτ. μέσ. καὶ ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὐρο-κλύδων, *-ωνος,* ὁ (*εὖρος + κλύδων*)· θυελλώδης ἄνεμος (μνημονευόμενος ἐν Πράξ. Ἀποστ. 27,14). ἡ λέξις φαίνεται δηλοῦσα θύελλαν ἐξ ἀνατολῶν.

εὔρομες, δωρ. α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὔρον, ἀόρ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

εὐ-ροος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. **εὔρους,** *ουν* (*εὖ+ῥέω*)· ὁ καλῶς (ἀφθόνως) ρέων, ὁ ἔχων ὡραῖα ρεύματα.— **II** ἐπὶ λέξεων, ρέων, εὐφραδής, εὔγλωττος, γλαφυρός.

εὖ-ροπος, *ον* (*εὖ + ῥέπω*)· ὁ εὐκόλως ῥέπων ἢ κλίνων.

Εὖρος, ὁ· νοτιοανατολικὸς ἄνεμος (λατ. **Eurus**).

Ἔτυμ.: *εὖρος* ‹(*εὐρο-ς: εὖω*· τὸ ψιλὸν πνεῦμα ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου δασέος πιθανώτατα ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ *αὔρα*.

εὖρος, τό (*εὐρύς*)· τὸ πλάτος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *μῆκος* ἢ *ὕψος*.

ἐῦ-ρραφής, ἐπ. ἀντὶ *εὐραφὴς* (*εὖ + ῥάπτω*)· καλῶς ἐρραμμένος.

ἐῦ-ρρεής, *ές* (*ῥέω*)· ἐπ. γεν. *ἐϋρρεῖος* ‹*-ρεέος* (ἀντὶ *εὐρεοῦς*)· ὁ καλῶς ῥέων.

ἐῦ-ρρεῖτης, *-ου,* ὁ=*ἐϋρρεής*.

ἐῦ-ρροος, ἐπ. ἀντὶ *εὔροος* (θλ. λ.).

εὐρύ, οὐδ. τοῦ *εὐρύς*, ἐν χρήσει συχν. ἀντὶ ἐπιρρ.

εὐρῠ-άγυιος, *α, ον* (*εὐρὺς+ἀγυιά*)· ὁ εὐρείας ἀγυιάς (τ. ἔ. ὁδοὺς) ἔχων, κοσμητικὸν ἐπίθ. μεγάλων πόλεων ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῦ Ὁμήρου, ὀχεδὸν δὲ πάντοτε ἐπὶ τῆς Τροίας καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔτυμ.: ἡ λ. κυρ. σημ. ὁ προστατεύων τὴν ὁδόν, διότι τὸ α' συνδετ. *εὐρυ-* ἀνῆκει εἰς τὴν ἰαπ. ῥ. ***verau-***, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὁμηρ. *ἔρυσθαι* (= προστατεύειν) κλπ.· θλ. *ἔρυμαι* καὶ πρβλ. ***Εὐρυσί-λαος, Εὐρύ-λεως***.

εὐρυ-αίχμας, ὁ (*εὐρὺς+αἰχμή*)· ὁ ἔχων εὐρὺ δόρυ (τ. ἔ. πλατεῖαν λόγχην, ἢ μακρὰν ἐκτεινόμενον δόρυ) ‖ γεν., ὁ καλῶς (ἰσχυρῶς) ἐξοπλισμένος.

εὐρυ-βίας, ἰων. καὶ ἐπ. **-βίης,** *-ου,* ὁ (*εὐρὺς+βία*)· ὁ εὐρέως κυβερνῶν, οὗ ἡ δύναμις ἐκτείνεται μακράν, ὁ μεγάλην ἔχων δύναμιν (***εὐρυσθενής***).

εὐρυ-δέμεθλος, ποιητ. **-δέμειλος,** *ον* (*εὐρὺς + θέμεθλον*)· ὁ ἔχων εὐρέα τὰ θεμέλια, τ. ἔ. ὁ στε-

ρεὰ δεμελιωμένος, ἢ καὶ ὁ εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος.

εὐ-ρυθμία, ἡ· καλὸς ρυθμός, καλὴ ἀναλογία, συμμετρία ‖ εὐταξία, κανονικότης, κομψότης. Ἐκ τοῦ

εὔ-ρυθμος, *ον*· ρυθμικός, ὁ ἔχων τὴν πρέπουσαν ἀναλογίαν τοῦ ρυθμοῦ (λατ. numerosus).—ἐπὶ προσ., τακτικός, κανονικὸς ‖ συμμετρικός, κομψός.

εὐ-ρύθμως, ἐπίρ. τοῦ *εὔρυθμος*· ἐν καλῇ τάξει, ἐν καλῇ ἀναλογίᾳ ρυθμοῦ, κομψῶς, συμμέτρως.

εὐρύ-κολπος, *ον*· εὐρύστερνος, εὐρὺ στῆθος ἔχων.

εὐρυ-κρείων, -οντος· ὁ εὐρὺ (μέγα) κράτος ἔχων.

εὐρυ-λείμων, *ον*, γεν. *-ωνος*· ὁ ἔχων εὐρεῖς (ἐκτεταμένους) λειμῶνας.

εὐρυ-μέδων, -οντος, ὁ· = *εὐρυκρείων*· ὁ εὐρέως κυβερνῶν.

εὐρυ-μέτωπος, *ον* (*εὐρύς*+*μέτωπον*)· ὁ ἔχων εὐρὺ μέτωπον.

εὐρῦναι, ἀπρφ. ἀόρ. α' τοῦ *εὐρύνω*.

εὐρύνω, μέλ. *-ὔνῶ* (*εὐρύς*)· καθιστῶ τι εὐρὺ ‖ *εὐρύνω ἀγῶνα* = πλατύνω τὸ μέρος ἐν ᾧ διεξάγεται ὁ ἀγών, πλατύνω τὸ στάδιον τῶν ἀγώνων ‖ *τὸ μέσον εὐρύνω*=ἀφίνω εἰς τὸ μέσον εὐρὺν χῶρον.

εὐρύ-νωτος, *ον* (*εὐρὺς*+*νῶτον*)· ὁ εὐρέα νῶτα ἔχων («φαρδιές πλάτες»).

εὐρυ-όδεια, ἡ (*εὐρὺς* + *ὁδός*)· ἡ ἔχουσα εὐρείας ὁδούς.

εὐρυ-όπης, αἰολ. **εὐρύοπα,** ὁ (*εὐρὺς*+*ὄψομαι, ὄψις*)· ὁ μακρὰν βλέπων, ὁμηρ. ἐπίθ. τοῦ Διός. Κατ' ἄλλους δ' συνθετ. εἶναι *ὄψ* (= φωνή, λατ. vox) καὶ σημ. ὁ εὐρέως φωνῶν, βροντόφωνος.

Ἔτυμ.: *εὐρύοπα* (*εὐρὺς* + ἰαπ. **oqu-* ἐν τῷ ἑλλ. *ὄσσε* (=ὀφθαλμοί), *ὄψομαι* κλπ.— Ὡσ. *εὐρύοπα* εἶναι καὶ αἰτ. ἑν. τοῦ ὁμηρ. **εὐρύοψ*, ὅπερ σημ. τὸν μακρὰν ἀντηχοῦντα, τὸν βροντόφωνον, πρβλ. Πινδ. ἀπ. 288 *«χορὸς εὐρύοπα κέλαδον... φθεγγόμενος»*· τ. ἔ. *εὐρύοψ* (*εὐρὺς*+**ὄψ*, αἰτ. *ὄπα* = φωνὴ (βλ. ἐν. λ. *ἔπος*)· πολλοὶ τὴν σημ. ταύτην ἀποδίδουσι καὶ εἰς τὸ *εὐρυόπης*.

εὐρύ-οψ, ὁ, αἰτ. *εὐρύοπα*=*εὐρυόπης* (ὃ βλ.).

εὐρύ-πεδος, *ον* (*εὐρὺς*+*πέδον*)· ὁ ἔχων εὐρεῖαν ἐπιφάνειαν, εὐρύχωρος.

εὐρύ-πορος, *ον* (*εὐρὺς* + *πόρος*)· ὁ ἔχων εὐρεῖς πόρους, εὐρύχωρα περάματα (δρόμους, διαβάσεις), συν. ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

εὐρυ-πρωκτία, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ *εὐρυπρώκτου* (βλ. λ.).

εὐρύ-πρωκτος, *ον* (*εὐρὺς*+*πρωκτός*)· ὁ ἔχων εὐρὺν πρωκτόν, λάγνος, ἀσελγής, αἰσχρὸς‖ὡσ. μοιχός.

εὐρυ-πύλης, *ες* (*εὐρὺς* + *πύλη*)· ὁ εὐρείας πύλας ἔχων.

εὐρυ-ρέεδρος, *ον* (*εὐρὺς*+*ῥέεθρον*)· ὁ ἔχων εὐρὺ ρεῖθρον (πλατὺ ρεῦμα).

εὐρυ-ρέων, *ουσα, ον* (*εὐρὺ* + *ῥέω*)· ὁ εὐρέως ρέων. Καίτοι ὀρθότερον νὰ ἀναγινώσκηται κεχωρισμένως : *εὐρὺ ῥέων*.

ΕΥ'ΡΥ'Σ, *εὐρεῖα, εὐρύ*· γεν. *εὐρέος, εὐρείας, εὐρέος*· αἰτ. ἑν. *εὐρὺν* καὶ ἐνίοτε *εὐρέᾶ*· ἰων. ὀνομ. θηλ. *εὐρέα*· πλατύς, ἐκτεταμένος, εὐρύχωρος. — συγκρ. *εὐρύτερος* (βλ. καὶ *εὐρύ*).

Ἔτυμ.: *εὐρὺς* συγγ. τῷ σανσκρ. *urúh* (<*vuruh), Ζενδ. vouru- (<*vṛu-), συγκρ. σανσκρ. *várīyas*· ἐν συνθ. Ζενδ. uru- (<*vṛu-, πρβλ. σανσκρ. gru-gurú-), ἰαπ. *ever- (*εὐρύς*: σανσκρ. *várīyas* = γοτθ. *lusiza* (κρείσσων) : σανσκρ. *vásiyas*), ἡ δίφθ. τοῦ *εὐρὺς* προέρχεται ἐκ τοῦ οὐδ. *εὖρος* (: σανσκρ. *váras*-).

εὐρυ σάκης, *ες* (*εὐρὺς*+*σάκος*)· ὁ ἔχων εὐρὺ *σάκος* (μεγάλην, εὐρεῖαν, ἀσπίδα).

εὐρυ-σθενής, *ὲς* (*εὐρὺς*+*σθένος*)· ὁ εὐρὺ σθένος ἔχων, πανίσχυρος (=*εὐρυκρείων*).

εὐρύ-σορος, *ον*· ὁ ἔχων εὐρεῖαν σορὸν (θήκην νεκροῦ).

εὐρύ-στερνος, *ον* (*εὐρὺς*+*στέρνον*)· ὁ εὐρέα στέρνα ἔχων πλατύστερνος.

εὐρυτέρως, ἐπίρ. συγκρ. τοῦ *εὐρύ*.

εὐρύ-τῑμος, *ον* (*εὐρὺς* + *τιμή*)· ὁ λίαν τετιμημένος, ὁ εὐρέως (πανταχοῦ) τιμώμενος, ὁ εὐρείας τιμῆς ἀπολαύων.

εὖ-ῥῦτος, *ον* (*εὖ*+*ῥέω*)· ὁ καλῶς (ἀφθόνως) ῥέων.

εὐρῠ-φᾰ́ρέτρης, *-ου* (*εὐρὺς* + *φαρέτρα*)· ὁ ἔχων εὐρεῖαν (πλατεῖαν, εὐρύχωρον) φαρέτραν.

εὐρῠ-φῡ́ής, *ὲς* (*εὐρὺς*+*φύω*)· ὁ εὐρέως φυόμενος, ὁ κατὰ πλάτος βλαστάνων.

εὐρῠ-χᾰδής, *ὲς* (*εὐρὺς* + *χαδεῖν* τοῦ *χανδάνω*)· ὁ εὐρέως (μεγάλως) χαίνων, ὁ μέγα στόμα ἔχων (ἢ γενικῶς ἄνοιγμα), ἐπὶ κυλίκων π. χ.

εὐρυ-χαίτης, *-ου*, ὁ (*εὐρὺς*+*χαίτη*)· *ὁ εὐρεῖαν* (τ. ἔ. μακρὰν, βαθυπλόκαμον) χαίτην ἔχων.

εὐρύ-χορος, *ον* (*εὐρὺς*+*χορὸς* ἢ *χῶρος*)· ἐπικ. τύπος ἀντὶ *εὐρύχωρος*.

εὐρυ-χωρία, ἡ· εὐρὺς χῶρος, ἀφθονία χώρου ‖ *ἐν εὐρυχωρίᾳ*=εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν. Ἐκ τοῦ

εὐρύ-χωρος, *ον* (*εὐρὺς*+*χῶρος*)· ὁ εὐρὺν χῶρον ἔχων, «εὐρύχωρος», ὡς καὶ νῦν.

εὐ-ρώγης, (*εὖ*+*ῥώξ*)· ὁ ἔχων ἀφθόνους βᾶγας σταφυλῆς.

εὐρώδης, *ες*, ποιητ. ἀντὶ *εὐρύς*.

εὐρώεις, *εσσα, εν* (*εὐρώς*)· ὁ πλήρης εὐρῶτος, «μουχλιασμένος», ὑγρὸς καὶ σκοτεινός, βυπαρὸς ‖ *οἰκία εὐρώεντα* = ὁ κάτω κόσμος, Ἅδης, τὰ παρὰ Βιργιλίῳ loca senta situ.

εὐρών, εὐροῦσα, εὐρόν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *εὑρίσκω*.

ΕΥ'ΡΩ'ΠΗ, ἡ· ἡ σημερινὴ Εὐρώπη, ὡς γεωγραφικὸν ὄνομα ἀπαντῶσα τὸ πρῶτον ἐν τῷ ὁμηρ. ὕμνῳ εἰς Ἀπόλλωνα.

εὐρ-ωπός, *ή, όν*=*εὐρὺς* (ἀντίθ. τῷ *στεν-ωπός*)·

ΕΥ'ΡΩ'Σ, *-ῶτος*, ὁ «μούχλα», ὑγρασία μετὰ σήψεως (λατ. situs, squalor).

Ἔτυμ.: *εὐρώς*· *εὐρώεις*· *εὐρωτιάω*· *εὐρὼς* (*ἐ-Fρωτ-. πρβλ. σανσκρ. *várnah* (κάλυμμα, χρῶμα), ἐξ ἰαπ. ῥ. *-ver-* (καλύπτειν).

εὐ-ρωστία, ἡ· ὑγεία, δύναμις, ἰσχύς, καλὴ κατάστασις τοῦ σώματος. Ἐκ τοῦ

εὔ-ρωστος, *ον* (*εὖ*+*ῥώννυμι*)· ἰσχυρός, ρωμαλέος. Ἐπίρ. *-στως*.

εὐρῶτι, δοτ. ἑν. τοῦ *εὐρώς*.

εὐρωτιάω (*εὐρώς*)· γίνομαι ἢ εἶμαι πλήρης εὐρῶτος, «μουχλιάζω», οἰήπομαι, φθείρομαι ‖ *βίος εὐρωτιῶν*=ζωὴ «σάπια», βίος βρωμερὸς καὶ ἀκάθαρτος.

ΕΥ'Σ, ὁ (βλ. καὶ *εὖ*)· καλός, γενναῖος, εὐγενὴς ‖ γεν. πληθ. οὐδ. *ἐάων* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *ἑά* : *θεοὶ δωτῆρες ἐάων* = οἱ θεοὶ οἱ χορηγοὶ τῶν ἀγαθῶν (τῆς εὐτυχίας).

Ἔτυμ.: *ἑύς* καὶ *ἠύς*, γεν. *ἑῆος* (ἀντὶ *ἑέος* κατὰ μετρικὴν ὁμοιοκαταληξίαν), οὐδ. *ἠὺ* (πρβλ. ὀνομ., αἰτ. πληθ. *ἠέα*=ἀγαθά, καθ' Ἡσύχ.)· ὁμηρ. *ἐύ*, ὁμηρ. ἀττ. *εὖ* (= καλῶς)· *ἑύς* (ἰαπ. *esu-s, ἐκ ῥ. *es-* (=εἰμί), *esu-s (ὑπάρχων, ζῶν)γεννοῖος)· πρβλ. *ἐσ-θλός* καὶ τὰς λ. λ. τὰς ἐν λ. *ἐτεός* (πρβλ. Ἡσυχ. *«ἐτά· ἀληθῆ, ἀγαθά»*).—πρβλ. σανσκρ. vásuh (= καλός), ὡσ. σανσκρ. āyúh (ζῶν)—προβλ. ὡσ. σανσκρ. su-, Ἀρμ. h-, Γαλλ. su-, ἰρλ. su- so- (καλῶς)· πρὸς τὸ σανσκρ. su- ἀντιστοιχεῖ ἑλλ. *ὑ-* ἐν λ. *ὑ-γιής*· πρβλ. ἀκόμη *εὖ-*(esu-*εὐγενὴς* = esu-genus), ἰρλ. eogan·— ἐπ. γεν. πληθ. *ἐάων* (*ἐᾶων*) χωρίζεται ὑπό τινων ἐκ τοῦ *ἑύς* καὶ σχετίζεται πρὸς τὸ ἰαπ. *vesna, σανσκρ. vásuh (<ἰαπ. *vesu-).

εὖσα, δωρ. ἀντὶ *ἑοῦσα, οὖσα*, μτχ. θηλ. τοῦ *εἰμί*.

εὖσα, ἀόρ. α' τοῦ *εὔω*.

εὐ-σέβεια, ἡ (*εὐσεβής*)· σεβασμὸς πρὸς τοὺς θεούς, εὐσέβεια, εὐλάβεια θρησκευτικὴ (λατ. pietas). 2) φήμη ἐπὶ εὐσεβείᾳ, ἡ ἰδιότης τοῦ εὐσεβοῦς.

εὐ-σεβέω, μελ. *-ήσω* (*εὐσεβής*)· εἶμαι εὐσεβής, φέρομαι ἢ ἐνεργῶ εὐσεβῶς ‖ μετ' αἰτ. προσ., σέβομαί τινα, τρέφω σεβασμὸν πρός τινα.

εὐ-σεβής, *ὲς* (*εὖ*+*σέβω*)· λατ. pius· εὐσεβής, εὐλαβής, ὁ σεβόμενος· τρέφων σεβασμὸν πρός τι(να) ‖ ἐπὶ πραγμ., ἅγιος, ἡγιασμένος, ἱερός.

εὐ-σεβία, ἰων. *-ίη*, ποιητ. ἀντὶ *εὐσέβεια*.

εὔ-σελμος, ἐπικ. **ἐΰσσελμος,** *ον* (*εὖ*+*σέλμα*)· ὁ ἔχων καλὰ *σέλματα* (τ. ἔ. καλὰ δρανία διὰ τοὺς κωπηλάτους), *«σέλματα γὰρ αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι»* (Σχολ.).

εὔ-σεπτος, *ον* (*εὖ* + *σέβω*)· ὁ λίαν σεπτός, λίαν σεβαστός, πολυσέβαστος, θεῖος, ἱερός.

εὔ-σημος, *ον* (*εὖ*+*σῆμα*)· ὁ ἔχων καλά σημεῖα, εὐοίωνος, αἴσιος.— ‖ εὐδιάγνωστος, φανερός, ἀξιοσημείωτος, καταφανής.

εὐ-σθενέω, μελ. *-ήσω*· ἔχω σωματικόν σθένος, εἶμαι ἰσχυρός, εἶμαι ὑγιής. Ἐκ τοῦ

εὐ-σθενής, *ές* (*εὖ*+*σθένος*)· ἰσχυρός, σθεναρός, ῥωμαλέος.

εὐ-σίπῡος, *ον* (*εὖ* + *σῖπύα*)· ὁ ἔχων πλήρη τήν σιταποθήκην του (*σιπύα* = σιτηρόν ἀγγεῖον ἢ ἀρτοθήκη).

εὐ-σκάνδιξ, *-ικος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ἀφθονίαν σκανδίκων («μυρωνίων»).

εὔ-σκαρθμος, *ον* (*εὖ* + *σκαίρω*)· ὁ ταχέως ἀναπηδῶν, ταχύπους εὐκίνητος (*«σκαρθμὸς γὰρ ἡ κίνησις, τὸ δὲ σκαίρειν τὸ κινεῖσθαι»* Ἡσυχ.).

εὐ-σκέπαστος, *ον* (*εὖ*+*σκεπάζω*,· καλῶς ἐσκεπασμένος, ἀσφαλής.

εὐ-σκευέω· εἶμαι καλῶς παρεσκευασμένος, καλῶς ἐξοπλισμένος. Ἐκ τοῦ

εὔ-σκευος, *ον* (*εὖ* + *σκεῦος*)· ὁ καλῶς ἐσκευασμένος.

εὐ-σκίαστος, *ον* (*εὖ*+*σκιάζω*)· ὁ καλῶς σκιαζόμενος, σκιερός.

εὔ-σκῐος, *ον* (*εὖ*+*σκιά*)· σκιερός, ὁ ἔχων καλήν σκιάν.

εὔ-σκοπος, ἐπικ. **ἐῦσκοπος,** *ον* (*εὖ*+*σκοπέω*)· ὁ καλῶς σκοπῶν, ὀξυδερκής, ἄγρυπνος. 2) ἐπὶ τόπου, ὁ ἔχων ἐκτεταμένην θέαν, ἢ ὁ ἀπό μεγάλης ἀποστάσεως ὁρώμενος.— ‖ (*εὖ*+*σκοπός*), ὁ καλῶς σκοπεύων (σημαδεύων), καλός σκοπευτής, μή ἀστοχῶν.

εὐ-σοια, ἡ· ὑγιὴς κατάστασις, εὐτυχία, εὐδαιμονία. Ἐκ τοῦ

εὔ-σοος, *ον* σῶος καὶ ἀσφαλής, εὐτυχής.

εὐ-σπειρής, *ές* καὶ **εὔσπειρος,** *ον* (*σπεῖρα*)· καλῶς συνεσπειραμένος, ἑλικοειδής, στρεπτός, ἑλικτός.

εὐ-σπλαγχνία, ἡ· καλωσύνη καρδίας, «εὐσπλαγχνία» ὡς καὶ νῦν. Ἐκ τοῦ

εὔ-σπλαγχνος, *ον* (*εὖ* + *σπλάγχνον*)· ὁ ἔχων σπλάγχνα ὑγιᾶ ‖ πλήρης συμπαθείας, «φιλεύσπλαγχνος».

εὔ-σπορος, *ον* (*εὖ*+*σπείρω*)· ὁ καλῶς ἐσπαρμένος, πλούσιος εἰς σπόρους.

ἐῦ-σσελμος, ἐπικ. ἀντὶ *εὔσελμος.*

ἐῦ-σσωτρος, ἐπικ. ἀντὶ *εὔσωτρος.*

εὐ-στάθεια, ἡ (*εὐσταθής*)· καλή κατάστασις (ἰδίᾳ ὑγείας), ἀταραξία, εὐημερία.

εὐ-στᾰθέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι εὐσταθής, σταθερός ‖ ἐπὶ θαλάσσης, εἶμαι γαλήνιος. Ἐκ τοῦ

εὐ-στᾰθής, ἐπ. **ἐῦσταθής,** *ές* (*εὖ*+*ἵσταμαι*)· καλῶς τεθεμελιωμένος, σταθερός ‖ καλῶς τεθεμελιωμένος ‖ ὑγιής, εὔρωστος.

εὐ-σταθία, ἐπ. ἀντὶ *εὐστάθεια.*

εὐ-στᾰλής, *ές* (*εὖ*+*σταλῆναι* τοῦ *στέλλω*)· ὁ καλῶς *ἐσταλμένος,* καλῶς παρεσκευασμένος, καλῶς ἡτοιμασμένος ‖ ἐλαφρῶς ὡπλισμένος ‖ ἕτοιμος πρός δρᾶσιν, χρήσιμος, ἐξυπηρετικός.

εὐ-στᾰχύς, *υ*· ὁ ἔχων ἀφθονίαν σταχύων ‖ πλούσιος εἰς στάχεις, πολύσταχυς ‖ καρποφόρος, γόνιμος.

εὐ-στέφανος, ἐπικ. **ἐῦστέφανος,** *ον*· ὁ καλῶς ἐστεφανωμένος, καλῶς ἐστεμμένος ‖ ἐπὶ πόλεως, ἡ περιβαλλομένη διά τειχῶν καὶ πύργων.

εὐ-στέφιος, *ον,* ποιητ. τύπος ἀντὶ *εὐστέφανος.*

εὐ-στῐβής, *ές* (*εὖ* + *στιβεῖν* τοῦ *στείβω*)· καλῶς πεπατημένος, καλήν βάσιν ἔχων ‖ δυνατά στιβαγμένος.

εὔ-στολος, *ον* (*εὖ*+*στέλλω*)=*εὐσταλὴς* (ὃ βλ.).

εὐ-στομέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι εὔστομος, ἔχω ὡραῖον στόμα ‖ ψάλλω ἡδέως (ἐπὶ τῆς ἀηδόνος).— ‖ =*εὐφημέω*· χρησιμοποιῶ λέξεις καλά προοιωνιζομένας, ἢ τηρῶ θρησκευτικήν σιγήν, εἰς τρόπον ὥστε νά ἀποφεύγω λέξεις προοιωνιζομένας κακόν τι. Ἐκ τοῦ

εὔ-στομος, *ον* (*εὖ*+*στόμα*)· ὁ ἔχων ὡραῖον στόμα ‖ ἐπὶ ἵππων, ὁ εὐκόλως χαλιναγωγούμενος, εὐάγωγος.— ὁ ὁμιλῶν ἢ ᾄδων ἡδέως, εὐφραδής, εὔγλωττος. 2) ὁ χρησιμοποιῶν εὐοιώνους λέξεις, ὁ ἀποφεύγων τάς δυσοιώνους, ὁ *εὔφημος, εὐφημῶν*· ὁ τηρῶν θρησκευτικήν σιγήν (διά νά εἶναι ἀσφαλής περί τούτου) ‖ οὐδ. πληθ. *ὡς ἐπίρ.*: *περὶ τούτων μοι εὔστομα κείσθω*=περί τούτων ἂς τηρήσω θρησκευτικήν σιγήν ‖ *εὔστομ' ἔχε*=σιώπα! σῖγα!

εὔ-στοος, *ον* (*εὖ*+*στοά*)· ὁ ἔχων ὡραίας στοάς.

εὐ-στόρδυγξ, *-υγγος,* ὁ, ἡ· ὁ ἐκ καλοῦ στελέχους (καλοῦ κορμοῦ) κατεσκευασμένος.

εὐ-στοχία, ἡ· *τὸ εὖ στοχάζεσθαι,* τό εὐστόχως βάλλειν, τό ἐπιτυγχάνειν εἰς τό σημάδι, ἐπιτυχία ‖ ὀξύνοια, εὐφυΐα, ἀγχίνοια. Ἐκ τοῦ

εὔ-στοχος, *ον*· ὁ εὐστόχως βάλλων, ἐπιτυγχάνων τόν στόχον. 2) ὁ καλῶς σκοπεύων. — ‖ μτφρ. ὁ ὀρθῶς εἰκάζων, ὀξύνους, εὐφυής, ἱκανός.

εὔστρα, ἡ (*εὖω*)· τόπος ἐν ᾧ «ἐκαψάλιζαν» τούς χοίρους.

εὔ-στρεπτος, ἐπ. **ἐῦστρεπτος,** *ον* (*εὖ*+*στρέφω*)· ὁ καλῶς συνεστραμμένος (ἐπί σχοινίων) ‖ ὁ εὐκόλως στρεφόμενος, εὔστροφος, λυγερός), εὐλύγιστος.

εὐ-στρεφής, ἐπ. **ἐῦστρεφής,** *ές* (*εὖ*+*στρέφω*)· ὁ καλῶς συνεστραμμένος ‖ εὐλύγιστος.

εὐ-στροφᾰλίγξ, *-ιγγος,* ὁ, ἡ· ὁ καλῶς περιτυλιγμένος, καλούς βοστρύχους ἔχων, «σγουρομάλλης, καταμαλλωμένος».

εὔ-στροφος, *ον,* ἐπ. **ἐῦστροφος** (*εὖ* + *στρέφω*)· ὁ καλῶς περιεστραμμένος, «καλά στριμμένος» ‖ εὐκόλως στρεφόμενος, «εὔστροφος», εὐκίνητος («σβέλτος»).

εὔ-στρωτος, *ον* (*εὖ*+*στρώννυμι*)· ὁ καλῶς ἐστρωμένος ‖ εὐκολόστρωτος.

εὔ-στῦλος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους στύλους.

εὐ-σύμ-βλητος, *ον,* παλ-αττ. **εὐξύμβλ-** (*εὖ*+*συμβάλλω*)· ὁ εὐκόλως μαντευόμενος διά συγκρίσεως, ὃν εὐκόλως τις εἰκάζει.

εὐ-σύμ-βολος, *ον,* παλ-αττ. **εὐ-ξύμβ-** (*εὖ*+*συμβολή*)· ὃν εὐκόλως τις εἰκάζει (μαντεύει) διά συγκρίσεως. — ‖ ὁ μεθ' οὗ εὐκόλως τις συμβάλλεται (συναλλάσσεται), ἔντιμος, τίμιος, ἀκέραιος.

εὐ-σύνετος, παλ-αττ. **εὐξύν—,** *ον* (*εὖ*+*συνίημι*)· ὁ ἔχων ταχεῖαν ἀντίληψιν, ὁ ταχύς εἰς τό *συνιέναι* (εἰς τό ἐννοεῖν), εὐκόλως ἀντιλαμβανόμενος, εὐφυής, νοήμων.— ‖ Παθητ. ὁ εὐκόλως κατανοούμενος, εὐκατάληπτος, εὐκολονόητος.

εὐ-συνέτως, ἐπίρ. τοῦ *εὐσύνετος*· μετά ταχύτητος ἀντιλήψεως· συγκρ. *εὐσυνετώτερον.*

εὐ σύν-οπτος, *ον*· ὁ εὐκόλως δι' ἑνός βλέμματος ὁρώμενος, ἀμέσως βλεπόμενος ‖ ὁ εὐκόλως ὑπό τῆς διανοίας συναρπαζόμενος (συνοψιζόμενος).

εὐ-σφῦρος, *ον* ἐπ. **ἐῦ-σφυρος**· ὁ ἔχων ὡραῖα σφυρά.

εὐ-σχημονέστερος, -έστατος, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *εὐσχήμων.*

εὐ-σχημόνως, ἐπίρ. τοῦ *εὐσχήμων*· μετά κομψοῦ σχήματος, μετά χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας. συγκρ. *εὐσχημονέστερον*

εὔ-σχημος, *ον*·=*εὐσχήμων* (βλ. λ.).

εὐ-σχημοσύνη, ἡ· εὐπρεπές σχῆμα τοῦ σώματος, κοσμιότης. Ἐκ τοῦ

εὐ-σχήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*εὖ* + *σχῆμα*)· ὁ ἔχων καλόν τρόπον, κομψόν σχῆμα, κομψός, ἔχων εὐπρεπῆ ἐξωτερικήν ἐμφάνισιν ‖ *ἐν κακῇ ἐνν.*, ὁ ἔχων τό ἐξωτερικόν μόνον εὐπρεπές, ὁ κατ' ἐπιφάνειαν μόνον εὐπρεπής.

εὐ-σχήμως = *εὐσχημόνως.*

εὐ-σχῐδής, *ές* καὶ **εὔ-σχιστος,** *ον* (*εὖ* + *σχίζω*)· ὁ εὐκόλως σχιζόμενος.

εὐ-σωμᾰτέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ὑγιής κατά τό σῶμα, ἔχω σῶμα καλῶς ἀνεπτυγμένον, ῥωμαλέον. Ἐκ τοῦ

εὐ-σώμᾰτος, *ον* (*εὖ*+*σῶμα*)· ὁ ὑγιής τό σῶμα.

εὔ-σωτρος, *ον,* ἐπ. **ἐῦσσωτρος** (*εὖ*+*σῶτρον*)· ὁ ἔχων καλά σῶτρα, δηλ. καλούς τροχούς.

εὐ-τᾰκής, *ές* (*εὖ*+*τακῆναι* τοῦ *τήκω*)· ὁ εὐκόλως τηκόμενος.

εὐ-τακτέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι εὔτακτος, φέρομαι καλῶς. Ἐκ τοῦ

εὔ-τακτος, *ον* (*εὖ*+*τάσσω*)· ὁ ἐν καλῇ τάξει ὤν, ὁ τηρῶν καλὴν τάξιν, ὁ φερόμενος καλῶς ‖ *ἐπὶ στρατιωτῶν*, πειθαρχικός, καλῶς πειθαρχημένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐτάκτως, *ἐπίρ.* τοῦ **εὔτακτος**· ἐν καλῇ τάξει.

εὐ-ταξία, ἡ (*εὐτακτέω*)· καλὴ τάξις, πειθαρχία.

εὔ-ταρσος, *ον*· ὁ ἔχων καλὸν (ὡραῖον) ταρσὸν (πόδα, *ἐπὶ τοῦ σκέλους τοῦ τέττιγος*).

εὖτε, *ἐπίρ.* χρον., ποιητ. τύπος τοῦ **ὅτε**· ὅταν, καθ' ὃν χρόνον ‖ ἀφ' ὅτου.— **II** **εὖτ' ἂν=ὅταν**· ἐφ' ὅσον, ὁποτεδήποτε, ὁσάκις, ἐν ᾗ περιπτώσει. — [*εὖτε* <**ἑ[]υτε ἢ *ἤυτε*, τ. ἔ. *εἰ ἢ ἦ*+**υτε* = σανσκρ. *u-tá* (=ἐπίσης), πρβλ. *utá-utá* (=ὁτὲ μέν - ὁτὲ δέ)· πρβλ. *ἐπ. ἠύτε* <*ἢ*[F]*έ*+*υτε*].

εὐ-τειχής, *ές*, **εὐ-τείχεος,** *ον*, καὶ **εὐ-τείχητος,** *ον* (*εὖ*+*τεῖχος*)· καλῶς τετειχισμένος, ἔχων καλὰ τείχη, καλῶς ὠχυρωμένος, ὀχυρός.

εὐ-τεκνέω (**εὔτεκνος**)· ἔχω καλὰ τέκνα, ἔχω πολλὰ τέκνα, εἶμαι εὐτυχὴς εἰς τέκνα.

εὐ-τεκνία, ἡ· τὸ ἔχειν πολλὰ ἢ καλὰ τέκνα. Ἐκ τοῦ

εὔ-τεκνος, *ον* (*εὖ*+*τέκνον*)· ὁ ἔχων πολλὰ ἢ καλὰ τέκνα ‖ ὁ εὐλογημένος εἰς ἀπογόνους· **εὔτεκνος ξυναωρὶς**=ζεῦγος καλῶν τέκνων.

εὐ-τέλεια, ἰων. **εὐτελίη,** ἡ· εὐθηνία (λατ. **vilitas**)· *πρὸς εὐτελίην*=εὐθηνά· *χὴν εἰς εὐτέλειαν γεγραμμένος*=χὴν ἐζωγραφημένος ἀντὶ χαμηλῆς τιμῆς.— **II** οἰκονομία, λιτότης ‖ *ἐπὶ εὐτελείᾳ*=δι' οἰκονομίαν. Ἐκ τοῦ

εὐ-τελής, *ὲς* (*εὖ* + *τέλος*)· εὐθηνός, εὔωνος, ὃν εὐκόλως πληρώνει τις (λατ. **vilis**).— **II** κοινός, οὐτιδανός, «τιποτένιος», ἀνάξιος λόγου.— **III** οἰκονομικός, λιτός, ὀλιγοδάπανος.

εὐ-τελῆ, *ἡ*, ἰων. ἀντὶ **εὐτέλεια.**

εὐ-τελῶς, *ἐπίρ.* τοῦ **εὐτελής**· εὐθηνά, ἀντὶ μικρᾶς τιμῆς.

εὐ-τερπής, *ὲς* (*εὖ*+*τέρπω*)· τερπνός, εὐάρεστος, θελκτικός, γοητευτικός.

εὐ-τέχνητος, *ον* (*εὖ*+*τεχνάομαι*)· ὁ μετὰ τέχνης ἐξειργασμένος.

εὐ-τεχνία, ἡ· ἡ δεξιότης ἐν τῇ τέχνῃ. Ἐκ τοῦ

εὔ-τεχνος, *ον* (*εὖ* + *τέχνη*)· ὁ ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, ἐν τῇ τέχνῃ, καλλιτέχνης.

εὐ-τλήμων, *ον*, γεν. *-ονος*· ὁ λίαν καρτερικός, λίαν ὑπομονητικός, σταθερός.

εὔ-τμητος, *ον*, *ἐπ.* **ἐΰτμητος** (*εὖ*+*τέμνω*)· ὁ καλῶς τετμημένος.

εὐ-τοκέω, μέλ. *-ήσω* (**εὔτοκος**)· εὐκόλως τίκτω (γεννῶ, παράγω). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-τοκία, ἡ (**εὐτοκέω**)· ὁ εὔκολος τοκετός, εὐτυχὴς τοκετός.

εὔ-τοκος, *ον* (*εὖ*+*τεκεῖν* τοῦ *τίκτω*)· ὁ εὐκόλως τίκτων (γεννῶν, παράγων), ἀντίθ. τῷ **δύστοκος.**

εὐ-τολμέω, μελ. *-ήσω* (**εὔτολμος**)· εἶμαι εὔτολμος, τολμηρός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-τολμία, ἡ (**εὐτολμέω**)· τόλμη, θάρρος, ἀνδρεία, γενναιότης. Ἐκ τοῦ

εὔ-τολμος, *ον* (*εὖ*+*τόλμη*)· ὁ ἔχων μεγάλην τόλμην, θαρραλέος, γενναῖος.

εὔ-τονος, *ον* (*εὖ* + *τείνω*)· ὁ καλῶς τεταμένος, καλῶς χορδισμένος, νευρώδης. — *ἐπίρ.* **εὐτόνως** = μετὰ τόνου, ἰσχυρῶς.

εὔ-τοξος, *ον* (*εὖ*+*τόξον*)· ὁ ἔχων καλὰ τόξα, καλὰ βέλη.

εὐ-τόρνευτος, *ον* (*εὖ*+*τορνεύω*)· ὁ καλῶς τετορνευμένος.

εὔ-τορνος, *ον*· καλῶς τετορνευμένος, στρογγυλευμένος.

εὐ-τράπεζος, *ον* (*εὖ*+*τράπεζα*)· ὁ ἐφωδιασμένος μὲ καλὴν τράπεζαν, φιλόξενος ‖ ἀβροδίαιτος, πολυτελής.

εὐ-τρᾰπελία, *ἡ*, ὁ τρόπος (χαρακτὴρ) τοῦ εὐτραπέλου, κομψότης, εὐφυΐα, ἀστειότης, ζωηρότης (λατ. **urbanitas**). 2) βωμολοχία, βάναυσος ἀστειολογία, φαυλότης. Ἐκ τοῦ

εὐ-τρᾰπελος, *ον* (*εὖ*+*τρέπω*)· ὁ εὐκόλως τρεπόμενος· ὅθεν, εὔστροφος, εὐφυής, ἑτοιμόλογος. 2) ὡηρός, ὀξύνους (λατ. **facetus**). 3) δόλιος, πανοῦργος, οὐχὶ ἔντιμος. 4) βωμολόχος.

εὐ-τρᾰφής, *ὲς* (*εὖ* + *τρᾰφῆναι* τοῦ *τρέφω*)· ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὔρωστος, («καλοθρεμμένος»).— **II** *ἐνεργ.* θρεπτικός, τρέφων καλῶς.

εὐ-τρεπής, *ὲς* (*εὖ*+*τρέπω*)· εὐκόλως τρεπόμενος, ἕτοιμος (πρόθυμος) νὰ τραπῇ ‖ γενικῶς, ἕτοιμος, παρεσκευασμένος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-τρεπίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̂ῶ*· παθητ., πρκ. **ἠὐτρέπισμαι**· παρασκευάζω, ἑτοιμάζω ‖ συμφιλιώνω.— Παθητ. ἑτοιμάζομαι, εἶμαι (γίνομαι) ἕτοιμος.— **Μέσον**, ἑτοιμάζω ἐμαυτόν, ἑτοιμάζω τι δι' ἐμαυτόν, ἑτοιμάζω τι ἰδικόν μου.

εὔ-τρεπτος, *ον* (*εὖ* + *τρέπω*)· ὁ εὐκόλως τρεπόμενος, εὐμετάβλητος, δατατος.

εὐ-τρεπῶς, *ἐπίρ.* τοῦ **εὐτρεπής**· εἰς κατάστασιν προπαρασκευῆς.

εὐ-τρεφής, *ές*, *ἐπ.* **ἐΰτρεφὴς** (*εὖ*+*τρέφω*)· ὁ καλῶς τεθραμμένος.

εὔ-τρητος, *ον*, *ἐπικ.* **ἐΰτρητος**· ὁ καλῶς τετρυπημένος.

εὐ-τρίαινα, δωρ. ἀντὶ **εὐτριαίνης,** ὁ (*εὖ*+*τρίαινα*)· ὁ καλὴν τρίαιναν ἔχων, *ἐπίθ.* τοῦ **Ποσειδῶνος.**

εὔ-τριχες, ὀνομ. πληθ. τοῦ **εὔθριξ.**

εὔ-τριχος, *ον* = **εὔθριξ.**

εὐ-τροπία, *ἡ*· εὐστροφία (λατ. **versutia**). Ἐκ τοῦ

εὔ-τροπος, *ον* (*εὖ*+*τρέπω*)· ὁ εὐκόλως τρεπόμενος, εὔστροφος.

εὐ-τρόχᾰλος, *ον*, *ἐπικ.* **ἐΰτρόχ—** (*εὖ*+*τρέχω*)· ὁ καλῶς τρέχων, καλῶς ῥέων, ταχέως (ὁρμητικῶς) κινούμενος. 2) (*εὖ*+*τροχός*)· ὁλοστρόγγυλος.

εὔ-τροχος, *ον*, *ἐπ.* **ἐΰτροχος** (*εὖ*+*τροχός*)· ὁ καλοὺς τροχοὺς (ὡραίους τρ.) ἔχων ἢ ὁλοστρόγγυλος.— **II** ὁ τρέχων ταχέως, ὁρμητικός.

εὖ-τῡκος, *ον*, σπάν. ποιητ. τύπος ἀντὶ **εὔτυκτος.**

εὔ-τυκτος, *ον* (*εὖ*+*τεύχω*)· ὁ καλῶς κατεσκευασμένος, καλῶς εἰργασμένος («καλοδουλευμένος») ‖ *εὔτυκτον ποιοῦμαί τι*=παρασκευάζω τι.

εὐ-τῡχέω, μέλ. *-ήσω*· *ἐν τοῖς ἠὐξημ.* (Ἱστορ.) χρόνοις : πρτ. **εὐτύχουν ἢ ἠὐτ—**· ἀόρ. α' **εὐτύχησα ἢ ἠὐτ—** κλπ. (**εὐτυχής**)· εἶμαι εὐτυχής, εὐτυχῶ, εὐημερῶ 2) *ἐπὶ πραγμάτων*, λαμβάνω καλὴν ἔκβασιν, ἀποβαίνω καλῶς, εὐδοκιμῶ ‖ *ἀπρόσ. παθ. πρκ.* **εὐτύχηταί τινι**= οἱ ὑποθέσεις του ἔχουν ἐξελιχθῆ καλῶς (ἔχει ἐπιτυχίας), «τοῦ πᾶνε καλὰ οἱ δουλειές».

εὐ-τυχέως, ἰων. ἀντὶ **εὐτυχῶς.**

εὐ-τύχημα, *-ατος*, τό· εὐτυχὲς συμβάν, εὐτυχὴς περίπτωσις.

εὐ-τῡχής, *ὲς* (*εὖ*+*τῡχεῖν* τοῦ *τυγχάνω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἐπιτυγχάνων τὸν σκοπόν του, ἐπιτυγχάνων εἰς ὅ,τι ἐπιχειρεῖ, εὐτυχής, εὐδαίμων, τυχηρός.

εὐ-τῡχία, ἡ (**εὐτυχέω**)· καλὴ τύχη, ἐπιτυχία, εὐτυχία, εὐδαιμονία ‖ *ἐν τῷ πληθ.* ἐπιτυχίαι

εὐ-τῡχῶς, ἰων. **-έως,** *ἐπίρ.* τοῦ **εὐτυχής**· μετὰ καλῆς τύχης, ἐπιτυχῶς, εὐτυχῶς ‖ συγκρ. **εὐτυχέστερον,** ὑπερθ. **εὐτυχέστατα.**

εὐ-ὑᾰλος, *ον* (*εὖ* + *ὕαλος*)· ὁ ἐκ καλῆς ὑάλου κατεσκευασμένος.

εὔ-υδρος, *ον* (*εὖ*+*ὕδωρ*)· ὁ ἄφθονα ὕδατα ἔχων, πλούσιος εἰς ὕδατα, καλῶς ἀρδευόμενος ‖ *ἐπὶ ποταμῶν*, ὁ ἔχων καλὸν (διαυγὲς) ὕδωρ. συγκρ. **εὐυδρότερος.**

εὔ-υμνος, *ον*· ὁ ἐν πολλοῖς ὕμνοις ὑμνούμενος, ἐν πολλοῖς ὕμνοις τιμώμενος.

εὐ-ὔφής, *ὲς* (*εὖ*+*ὑφή*)· ὁ καλῶς ὑφασμένος.

εὐ-φᾱμία, εὔ-φᾱμος, δωρ. τύποι ἀντὶ **εὐφημία, εὔφημος.**

εὐ-φᾰρέτρης, *-ου*, ὁ, δωρ. *-ας*, *-α* (*εὖ*+*φαρέτρα*)· ὁ ἔχων ὡραίαν φαρέτραν.

εὐ-φεγγής, *ὲς* (*εὖ*+*φέγγος*)· ὁ καλῶς φέγγων, ἔχων λαμπρὸν φῶς, φωτεινός.

εὐ-φημέω, μελ. *-ήσω* (**εὔφημος**)· μεταχειρίζομαι εὐοιώνους λόγους, ἢ ἀποφεύγω τοὺς δυσοιώνους ‖ ὅθεν : **I** τηρῶ σιγὴν δρησκευτικήν, σιωπῶ, σιγῶ· *ἐν Προστ.* **εὐφήμει, εὐφημεῖτε** = σιγᾶτε ! σιωπή ! (λατ. **favete linguis**).— **II** βοῶ, ἀνακράζω, εἰς τιμήν τινος ἢ ἐν δριάμβῳ.— **III** ἠχῶ αἰσίως (εὐοιώνως). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-φημία, ἡ (*εὐφημέω*)· ἡ χρῆσις εὐοιώνων καὶ ἡ ἀποφυγὴ δυσοιώνων λέξεων ‖ ὅθεν: **I** ἐπίσημος (θρησκευτικὴ) σιγὴ κατὰ τὴν διάρκειαν θρησκευτικῶν τελετῶν (θυσιῶν κλπ.).— **II** προσευχή, λατρεία ‖ ἐν τῷ πληθ., θρησκευτικοὶ ὕμνοι. ἐγκώμια.

εὔ-φημος, *ον* (*εὐ*+*φήμη*)· ὁ ἐκπέμπων εὐοίωνον φωνήν, εὐοίωνος, αἴσιος ‖ ἐπὶ προσώπων, *ὁ εὔφημῶν*, χρησιμοποιῶν εὐοιώνους λέξεις ‖ ὅθεν: **I** ὁ τηρῶν θρησκευτικὴν σιγήν.— **II** ὁ εὐνοϊκῶς διερμηνεύων· *πρὸς τὸ εὔφημον*=ἐν καλῇ ἐννοίᾳ.

εὐ-φθογγος, *ον* (*εὐ*+*φθέγγομαι*)· ὁ ἡδεῖς φθόγγους ἐκπέμπων, γλυκύφθογγος.

εὐ-φίλης, *ές* (*εὖ*+*φιλέω*)· ὁ λίαν φιλούμενος, ὁ λίαν πεφιλημένος, λίαν ἀγαπώμενος.— **II** ἐνεργ. ὁ λίαν φιλῶν.

εὐ-φίλητος, *ον* καὶ *-η, -ον* (*εὖ* + *φιλέω*)· ὁ λίαν πεφιλημένος.

εὐ-φίλο-παις, *-παιδος, ὁ, ἡ* (*εὖ*+*φιλέω*+*παῖς*)· ὁ φίλτατος τοῖς παισίν, ὁ ὑπὸ τῶν παίδων ἀγαπώμενος. 2) ἐνεργ. ὁ τὰ μάλιστα ἀγαπῶν (ὑπεραγαπῶν) τὰ παιδία.

εὔ-φλεκτος, *ον* (*εὖ*+*φλέγω*)· ὁ εὐκόλως φλεγόμενος, εὐκόλως καιόμενος.

εὐ-φορέω, μελ. *-ήσω* (*εὔφορος*)· εἶμαι εὔφορος, παράγω ἐν ἀφθονίᾳ.

εὐ-φόρητος, *ον* (*εὖ* + *φορέω*)· ὁ εὐκόλως φερόμενος, ὑποφερτός, εὐκολοϋπόφερτος.

εὐ-φόρμιγξ, *-ιγγος, ὁ, ἡ*· ὁ ἔχων καλὴν φόρμιγγα ‖ ὁ καλῶς φορμίζων, ὁ παίζων καλῶς τὴν φόρμιγγα.

εὔ-φορος, *ον* (*εὖ*+*φέρω*)· παθ., ὁ καλὸς ἢ εὐκόλως ἢ μεθ' ὑπομονῆς φερόμενος. 2) εὐκόλως (ταχέως) φερόμενος, μεταφερόμενος, εὐμεταχείριστος, πρόσφορος, κατάλληλος.— **II** ἐνεργ. ὁ καλῶς φέρων, ὄδεν ἐπὶ ἀνέμου, εὐνοϊκός, οὔριος ‖ ἐπὶ τοῦ σώματος, ἐνεργητικός, εὔρωστος, ὑγιής. 2) ἐπὶ δένδρων ἢ ζῴων, παραγωγικός, γόνιμος, καρποφόρος.

εὐ-φορτος, *ον*· καλῶς φορτωμένος (ἐλαφρά).

εὐ-φόρως, ἐπίρ. τοῦ *εὔφορος*· εὐκόλως, προθύμως, καρτερικῶς.

εὐ-φραδεία, ἡ (*εὐφραδής*)· ὀρθὴ χρῆσις τῆς γλώσσης ‖ εὐγλωττία.

εὐ-φραδής, *ές* (*εὖ* + *φράζω*)· ὁ καλῶς ὁμιλῶν, ὁ εὐγλώττως ὁμιλῶν, εὔγλωττος.—ἐπικ. ἐπίρρ. *εὐφραδέως*=*εὐγλώττως*.

εὐ-φράδίη, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *εὐφράδεια*.

εὐ-φραίνω, ἐπ. *ἐῦφραίνω*· μέλ. *εὐφρᾰνῶ*, ἐπ. *εὐφρανέω*· ἀόρ. α' *εὔφρᾶνα* ἐπ. *εὔφρηνα*.—Παθητ., μέλ. *εὐφρανθήσομαι*, ἀλλὰ καὶ μετὰ μέσ. μέλ. *εὐφρᾰνοῦμαι* ἐν τῇ αὐτῇ σημ.· ἀόρ. α' *εὐφράνθην*· (*εὔφρων*)· προξενῶ εὐφροσύνην (χαράν), χαροποιῶ.— **II** Παθητ. εὐφραίνομαι, χαίρομαι, τέρπομαι, πληροῦμαι χαρᾶς ‖ μετὰ μτχ. *ὁρῶν εὐφραίνεται* = εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ. Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-φραντικός, *ή, όν* (*εὐφραίνω*)· ὁ εὐφραίνων, προξενῶν χαράν, εὐχάριστος.

εὐ-φρῆναι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *εὐφραίνω*.

εὐ-φρονέων, ἐπ. *ἐῦφρ.-*, μετοχ. ἐπίθ. (*εὖ* + *φρονέω*)· ὁ εὖ φρονῶν, ὀρθῶς φρονῶν, καλῶς (ὀρθῶς) σκεπτόμενος, ὁ ὀρθὴν κρίσιν ἔχων, ὁ καλῶς (εὐνοϊκῶς) διακείμενος.

εὐ-φρόνη, ἡ (*εὔφρων*)· ἡ καλὴ (εὐνοϊκὴ) ὥρα, κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ *νύξ*.—Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-φρονίδης, *-ου, ὁ*· υἱὸς τῆς νυκτός.

εὐ-φρόνως, ἐπίρ. τοῦ *εὔφρων*· εὐφροσύνως, εὐμενῶς.

εὐ-φροσῦνη, ἡ, ἐπ. *ἐῦφρ-* (*εὔφρων*)· χαρά, εὐθυμία, φαιδρότης ‖ ἐν τῷ πληθ. εὐχάριστοι σκέψεις, τελετοί.

εὐ-φρόσῦνος, *ον* (*εὔφρων*), ποιητ. τύπος ἀντὶ *εὔφρων* (ὃ βλ.).

εὔ-φρων, ἐπ. *ἐῦφρων*, *ον* (*εὖ* + *φρήν*)· ὁ ἔχων καλὴν φρένα, καλὴν καρδίαν («καλόκαρδος»), εὔθυμος, φαιδρός, περιχαρής. 2) ἐνεργ., ὁ προξενῶν χαράν, εὐθυμίαν, ὁ φαιδρύνων, καθιστῶν τινα εὔθυμον.— **II** ὁ εὐνοϊκῶς διατεθειμένος, ὁ ἔχων καλὰς διαθέσεις, εὐμενής, καλοκάγαθος.

εὐ-φυής, *ές* (*εὖ* + *φυή*)· ὁ καλὴν *φυὴν* ἔχων, ὁ εὖ ηὐξημένος, εὐτραφής, καλλιφυής, εὔμορφος.— **II** ὁ ἔχων ἐκ φύσεως καλὴν φύσιν (πνευματικὴν κατάστασιν), ἔξυπνος, εὐφυής ‖ ὁ φύσει καλῶς διατεθειμένος. Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-φυΐα, ἡ (*εὐφυής*)· καλὴ φυσικὴ κατάστασις, ὀξύνοια, «εὐφυΐα», φυσικὰ πνευματικὰ προτερήματα.

εὐ-φύλακτος, *ον* (*εὖ*+*φυλάσσω*)· ὁ εὐκόλως φυλασσόμενος ἢ φρουρούμενος.— **II** ὁ καθ' οὗ εὐκόλως τις προφυλάσσεται.

εὔ-φυλλος *ον* (*εὖ*+*φύλλον*)· ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα.

εὐ-φυῶς, ἐπίρ. τοῦ *εὐφυής*· συγκρ. *εὐφυέστερον*.

εὐ-φωνία, ἡ· καλωσύνη φωνῆς, καλὴ φωνή. Ἐκ τοῦ

εὔ-φωνος, *ον* (*εὖ* + *φωνή*)· ὁ ἔχων καλὴν (γλυκεῖαν) φωνήν, καλλίφωνος ‖ ὁ ἔχων ἡχηρὰν φωνήν, βροντόφωνος.

εὐ-χαίτης, *-ου, ὁ* (*εὖ* + *χαίτη*)· ὁ ἔχων ὡραίαν χαίτην ‖ ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων ὡραῖα φύλλα.

εὔ-χαλκος, *ον* (*εὖ* + *χαλκός*)· ὁ εἰργασμένος ἐκ καλοῦ χαλκοῦ, ἢ ὁ καλῶς ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένος.

εὐ-χάλκωτος, *ον* (*εὖ*+*χαλκόω*)·=*εὔχαλκος* (ὃ βλ.).

εὔ-χάρις, οὐδ. *εὔχαρι*, γεν. *-ιτος* (*εὖ*+*χάρις*)· εὐχάριστος, ὁ προξενῶν εὐχαριστησιν, δελκτικός‖εὐάρεστος ‖ δημοφιλὴς (λατ. **gratiosus**).

εὐ-χαριστέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι εὐγνώμων, *χάριτας οἶδα*, ἐκφράζω εὐχαριστίας. Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-χαριστία, ἡ (*εὐχαριστέω*)· εὐγνωμοσύνη, συναίσθησις εὐεργεσίας.— **II** ἡ ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης, ἡ ἀνταπόδοσις εὐεργεσίας. — «ἡ θεία εὐχαριστία».

εὐ-χάριστος ἢ **-ιτος,** *ον* (*εὖ*+*χαρίζομαι*)· πλήρης χάριτος, δελκτικός, προξενῶν εὐχαριστησιν, ὀρεστός.— **II** πλήρης εὐγνωμοσύνης, εὐγνώμων (λατ. **gratus**). — ἐπίρ. *εὐχαρίστως διάκειμαι πρός τινα* = αἰσθάνομαι εὐγνωμοσύνην πρός τινα.

εὔ-χειρ, *-ειρος, ὁ, ἡ*· ὁ ἔχων ἐξησκημένην τὴν χεῖρα, ἐπιδέξιος.

εὐ-χείρωτος, *ον* (*εὖ*+*χειρόω*)· ὁ εὐκόλως χειρούμενος (καταβαλλόμενος).

εὐ-χέρεια, ἡ· ἡ δεξιότης τῆς χειρός, δεξιοτεχνία, ταχύτης χειρός, ἱκανότης χειρός ‖ εὐκολία. 2) κλίσις ἢ ροπὴ πρός τι πρᾶγμα. 3) ἀδιαφορία, ἐλαφρόνοια, ἀπερισκεψία. Ἐκ τοῦ

εὐ-χερής, *ές* (*εὖ*+*χείρ*)· ὁ ἔχων εὔκολον καὶ ταχεῖαν τὴν χεῖρα, ἐπιδέξιος, ἔμπειρος. 3) ἐν κακῇ ἐνν. ἀδιάφορος ἐπιπόλαιος.— **II** ὃν εὐκόλως χειρίζεταί τις, εὐμεταχείριστος, εὐκολοκυβέρνητος.— [*εὐχερὴς* ‹*εὖ*-+ἰαπ. *ϝheres-*, **gheros*= σανσκρ. **hárah** (χειρὸς, «μανίκι»). Βλ. *χείρ* καὶ *εὐμαρής*]. Ἐξ αὐτοῦ τό

εὐ-χερῶς, ἐπίρ. τοῦ *εὐχερής*· εὐκόλως ‖ ἀπερισκέπτως.

εὐχετάομαι, ἐπικ. ἀντὶ *εὔχομαι*, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μόνον· ἐπ. ἀπρφ. *εὐχετάασθαι*, γ' πληθ. πρτ. *εὐχετόωντο*. Ἀποθ. εὔχομαι, προσφέρω τὰς εὐχάς μου.— **II** καυχῶμαι, κομπάζω, μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ ‖ ὑπισχνοῦμαι.

εὐχή, ἡ (*εὔχομαι*)· εὐχή, προσευχή, δέησις ‖ τάξιμον (λατ. **votum**). 2) εὐχὴ διὰ κακόν, κατάρα, βλασφημία.

εὔ-χῖλος, *ον*· πλούσιος εἰς *χιλὸν* (χόρτον), ὁ ἔχων (παράγων) ἄφθονον χόρτον πρὸς τροφὴν ζῴων.— **II** ἐπὶ ἵππου, ὁ καλῶς τρεφόμενος, πολὺν χόρτον χρειαζόμενος ‖ «καλοθρεμμένος».

εὐ-χῖμάρος, *ον* (*εὖ*+*χίμαρος*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν αἰγῶν.

εὔ-χλοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-χλους,** *ουν* (*εὖ*+*χλόη*)· ὁ παράγων χλόην, χλοερός.

ΕΥ"ΧΟΜΑΙ· πρτ. *εὐχόμην* ἢ *ηὐχ*—· μελ. *εὔξομαι*· ἀόρ. α' *εὐξάμην* ἢ *ηὐξ*—· μτχ. ἀορ. α' *εὐχθείς*, ἐν παθ. ἐνν.· μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνν. καὶ πρκ. *ηὔγμαι*· ἀλλ' ὅμως τὸ γ' ἐν. ὑπερσ. *ηὔκτο* μετὰ ἐνεργ. σημ.· ἀποθ.· εὔχομαι, ἀναπέμπω εὐχάς (δεήσεις), δέομαι (λατ. **precari**) ‖ μετὰ αἰτ. προσ., ἱκετεύω τινά. 2) μετ' ἀπρφ., εὔχομαι, ἵνα.. 3) μετ' αἰτ. ἀντικ., εὔχομαι νὰ ἀπο-

κτήσω τι, ποδῶ τι.— **II** ὑπισχνοῦμαι ὅτι δά (ἢ νά) κάμω τι, εὐχόμενος δίδω ὑπόσχεσιν ὅτι δά... ‖ **εὔχομαι κατὰ χιμάρων**=εὐχόμενος ὑπόσχομαι ὅτι δά θυσιάσω τὰς αἶγας. **2)** μετ' αἰτ. πράγμ., ἀφιερῶ τι εἰς τινα θεόν, εὐχόμενος εἰς τὸν θεὸν ἀφιερῶ τι εἰς αὐτόν.— **III** εὐχόμενος ὑπισχνοῦμαι μεγαλοφώνως, καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ ‖ συχνά ὅμως, ὁμολογῶ (ἁπλῶς), διακηρύσσω, διαβεβαιῶ, ἰσχυρίζομαι, διεκδικῶ.

Ἔτυμ. : **εὔχομαι, εὔχος, εὐχή· εὐχωλή· εὐχετάομαι**· ἰαπ. ***eugh-***, καὶ παραλ. ***vegh-*** ἐν **Βεδ. vāghát-** (ὁ δεόμενος), Ἰνδο-ιρ. ***augh-***, Ἀρμ. **gog** (λέγε), **gogɛs** (δύνασαι νὰ λέγῃς)· λατ. **voveo** (<***vogvhejō***· πρκ. **vōvī** <***vŏvĕvī***, μτχ. **vŏtus** <***vŏvĕtus***)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. βάσις **evegvh-**.

εὔ-χορδος, *ον* (**εὖ** + **χορδή**)· ὁ καλὰς χορδὰς ἔχων, καλὰ χορδισμένος, ἁρμονικός.

εὐχος, *-εος*, τὸ (**εὔχομαι**)· πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εὔχεταί τις νὰ ἔχῃ, εὐχή, τάξιμον (λατ. **votum**). **2)** ἀναθηματικὴ προσφορὰ (δωρεά), ἀφιέρωμα.— **II** ἡ καύχησις, μεγαλαυχία, τινός.

εὔ-χρηστος, *ον* (**εὖ**+**χράομαι**)· ὁ εὐκόλως χρησιμοποιούμενος, εὔκολος πρὸς χρῆσιν, χρήσιμος.— Ἐπίρ. *-τως*.

εὐ-χροέω, μελ. *-ήσω*· ἔχω ὑγιεινὴν χροιὰν τοῦ προσώπου, ἔχω καλὴν ὄψιν. Ἐκ τοῦ

εὐ-χροής, *ἐς* ποιητ. ἀντὶ **εὔχροος** (ὃ βλ.).

εὔ-χροος, *ον* καὶ κατὰ συναίρ. **-χρους,** *ουν* (**εὖ**+**χρόα**)· ὁ ἔχων καλὴν χροιάν, καλὴν ὄψιν τοῦ προσώπου, καλὸν χρῶμα προσώπου, ὁ φαινόμενος ἀνθηρός, ὑγιής.—συγκρ. **εὐχροώτερος** ἢ **-ούστερος**.

εὔ-χρῡσος, *ον*· ὁ πλούσιος εἰς χρυσόν.

εὔ-χρως, *ωτος* = **εὔχροος** (ὃ βλ.).

εὐχωλή, ἡ (**εὔχομαι**)· ποιητ. τύπος ἀντὶ **εὐχή**· προσευχή, δέησις, τάξιμον (λατ. **votum**).— **II** καύχησις, μεγαλαυχία, καύχημα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐχωλἴμαῖος, *α, ον* (**εὐχωλή**)· διατελῶν ὑπὸ εὐχήν, δεσμευμένος ὑπὸ εὐχῆς.

εὐ-ψάμᾰθος, *ον*· πλήρης ἄμμου, ἀμμώδης.

εὐ-ψῡχέω, μελ. *-ήσω* (**εὔψυχος**)· εἶμαι εὔψυχος, θαρραλέος.— **II** **εὐψύχει** = χαῖρε! συνήθης ἐπιγραφὴ ἐπὶ τάφου (=λατ. **have pia anima!**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-ψυχία, ἡ (**εὐψυχέω**)· καλὸν θάρρος, γενναιότης, τόλμη.

εὔ-ψυχος, *ον* (**εὖ**+**ψυχή**)· ὁ ἔχων θάρρος, γενναῖος, εὔτολμος, γενναιόψυχος (λατιν. **animosus**). Ἐπίρ. **-χως** = μετ' εὐψυχίας, γενναιοψύχως.

ΕΫ̔Ω, μελ. *εὔσω*· ἀόρ. α' **εὔσα**· περικαίω, καψαλίζω ‖ μτφρ. ἐπὶ ἐπιπληττούσης (δυστρόπου, «γκρινιάρας») συζύγου: **εὖει ἄτερ ἁλοῦ ἄνδρα** = καψαλίζει τὸν σύζυγόν της χωρὶς φωτιά (τὸν «σιγοψήνει»).

Ἔτυμ. : **εὖω** <***εὕhω*** <ἰαπ. ***eus-o***· **εὕστρα** (= ζεματιστήριον)· **εὔσανα** (=τὰ ἐγκαύματα κατὰ Πολυδ.)· **εὖω**=λατ. **ūrō** (πρκ. **ūssī**, ἔθεν μτχ. **ūstus** = σανσκρ. **uṣṭáh** (φρυγανισμένος), **Ζενδ. ušta-** (ψημένος)· λατ. **ūrō** <***ousō***, ἰαπ. ***eus-ō***, σανσκρ. **ōṣati** (καίειν)· πρβλ. σανσκρ. **usnáh** (καίων), ἀγγλ-σαξ. **ysle**, μεσ-γερμ. **usele**, **üsele** (διάπυρος τέφρα)· ἐν πᾶσιν ἰαπ. ῥ. ***eus-*** καὶ ***ves-*** (πρβλ. παλ-γερμ. **wasal** (πῦρ) καὶ ἀναμφιβόλως ἐν τῷ Λατ. **Vesuvius**), ἐξ ὧν κατὰ συμφυρμὸν ἡ ἰαπ. βάσις ***eves***.

εὐ-ώδης, *εὖ*+*ὄδωδα*, πρκ. τοῦ *ὄζω*)· ὁ ἡδέως ὄζων, ἔχων καλὴν ὀσμήν, εὔοσμος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-ωδία, ἡ (**εὐώδης**)· ἡδεῖα ὀσμή, εὐωδία.

εὐ-ωδώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **εὐοδόω**.

εὐ-ώλενος, *ον* (**εὖ**+**ὠλένη**)· ὁ ἔχων ὡραίας ὠλένας (ὡραίους βραχίονας).

εὐ-ώνῡμος *ον* (**εὖ**+**ὄνομα**)· ὁ ἔχων καλὸν ὄνομα, περίφημος, ἐξακουστός, ἔντιμος‖ὁ εὐοίωνος, ὁ καλὰ προοιωνιζόμενος (λατιν. **bona ominatus**), ἀντιθ. τῷ **δυσώνυμος**.— **II** κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ **ἀριστερός**, ἤτις ἦτο δυσοίωνος λέξις (διότι οἱ ἐξ ἀριστερῶν οἰωνοὶ ἐθεωροῦντο κακοί) ‖ ἀριστερός· **ἐξ εὐωνύμου** (ἐνν. **χειρὸς**) =εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἐξ ἀριστερῶν.

εὐ-ὤπις, *-ιδος*, θηλ. τοῦ **εὐώψ**· ἡ ἔχουσα ὡραίους ὀφθαλμούς, ἢ ἡ ὡραία τὴν ὄψιν.

εὐ-ωπός, *ὀν* (**εὖ**+**ὤψ**)· ὁ λαμπρὸς νὰ τὸν βλέπῃ τις, λαμπρὸς τὴν ὄψιν ‖ φιλικός.

εὐ-ωχέω, μελ. *-ήσω* (**εὖ**+**ἔχω**)· μεταχειρίζομαι καλῶς ‖ περιποιοῦμαι φιλοξενῶ, ἑστιῶ («τραπεζώνω»).—Παθητ. μετὰ μέσ. μελ. **εὐωχήσομαι**, παθ. ἀορ. **εὐωχήθην**, παθ. πρκ. **εὐώχημαι**· φιλοξενοῦμαι, τυγχάνω περιποιήσεων, ἑστιῶμαι, ὑπό τινος ‖ διάγω ἁπανηρὸν βίον, τρώγω καὶ πίνω καλὰ ‖ μετ' αἰτ. **κρέα εὐωχοῦ**=χόρτασε (ἀπόλαυσε) κρέατα ‖ γενικῶς, ἐντρυφῶ, ἀπολαύω.— [**εὐωχέω** <**εὖ**+**ὀχ**— ἐκ ῥ. **ἐχ**—ἰαπ. ***seĝh-*** βλ. ἐν λ. **ἔχω**]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

εὐ-ωχία, ἡ· καλὴ διάθεσις ‖ συμπόσιον («φαγοπότι»).

εὐ-ώψ, *-ῶπος*, ὁ, ἡ (**εὖ** + **ὤψ**)· ὁ ἔχων ὡραίους ὀφθαλμούς, ἢ ὁ καλὸς τὴν ὄψιν, ὡραῖος.

ἔφᾱ, δωρ. γ' ἑν. πρτ. τοῦ **φημί**.

ἐφᾰάνθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **φαίνω**.

ἐφ-ᾱβος, ἐφαβικὸς δωρ. τύποι ἀντὶ **ἐφηβ—**.

ἐφ-ᾰγιστεύω, μελ. *-σω* (**ἐπί**+**ἅγος**)· ἐπιτελῶ θείας ἱεροτελεστίας, ἐπιτελῶ τὰ νομιζόμενα (τὰ καθιερωμένα)· ἐπί τινος.

ἐφ-αγνίζω, μελ. *ἰσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· τελῶ νεκρικὰς τελετάς, προσφέρω θυσίαν ἐπὶ τάφου.

ἔφᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ **ἐσθίω**· βλ. **φᾰγεῖν**.

ἐφ-αιρέομαι, παθητ.· ἐκλέγομαι ἢ διορίζομαι ἐπὶ πλέον τινὸς ἢ μετά τινα.

ἐφ-ἁλἴος, *ον* (**ἐπί**+**ἅλς**)=**ἔφαλος** (ὃ βλ.).

ἐφ-ἅλλομαι, μέλ. **ἐφαλοῦμαι**· ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' **ἐπᾶλτο**, μτχ. **ἐπιάλμενος** ἢ **ἐπάλμενος**· ἀποθ.· ἀναπηδῶ ἐπί τινος, τινάσσομαι ἐπάνω, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι ‖ ἄνευ ἐχθρικῆς ἐνν. **ἐπιάλμενος ἵππων** = πηδήσας ἐπὶ τοῦ ἅρματος ‖ ἀπολ., **κύσσε μιν ἐπιάλμενος** =ἐπήδησεν (ὥρμησεν) ἐπάνω του καὶ τὸν ἐφίλησε.

ἔφ-ᾰλος, *ον* (**ἐπί** + **ἅλς**)· ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν κείμενος, παράλιος.

ἐφ-ᾱλόω, δωρ. ἀντὶ **ἐφ-ηλόω**.

ἐφᾶμαν, δωρ. ἀντὶ **ἐφάμην**, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ **φημί**.

ἐφ-αμαξεύω (**ἐπί** + **ἅμαξα**)· ἐποχοῦμαι ἁμάξης· ἰων. μτχ. παθητ. πρκ. **ἐπημαξευμένος**=διαβάς ἐφ' ἁμάξης (δι' ἁμάξης).

ἐφ-ᾱμέριος, ἐφᾶμερος, δωρ. ἀντὶ **ἐφημ—**.

ἐφ-ᾰμιλλος, *ον* (**ἐπί**+**ἅμιλλα**)· ἴσος, ἀντίπαλος, ὅμοιος, «ἐφάμιλλος», ἰσόπαλος. **2)** παθητ. ὁ θεωρούμενος ὡς ἀντικείμενον ἀνταγωνισμοῦ ἢ ἁμίλλης.

ἔφᾱν, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ **φημί**.

ἐφ-ανδάνω, πρτ. *-ανον*· ἀρέσκω, εὐχαριστῶ, εἶμαι ἀρεστὸς εἴς τινα ‖ ἐπ. ὡσ. **ἐπιανδάνω**, πρτ. **ἐπιήνδανον**.

ἐφᾰνην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **φαίνω**.

ἐφάνθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **φαίνω**.

ἔφαντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **φημί**.

ἐφ-άπαξ, ἐπίρ.· διὰ μιᾶς, μίαν καὶ μόνην φοράν, διὰ μίαν φοράν.

ἐφ-απλόω, μελ. *-ώσω*· ἁπλώνω ἐπί τινος, ἐξαπλώνω.

ἐφ-άπτω, ἰων. **ἐπάπτω**· μελ. **ἐφάψω**· ἀόρ. α' **ἐφῆψα**· παθ. πρκ. **ἐφῆμμαι**· προσδένω τι εἴς τι (ἐπάνω εἴς τι), κρεμῶ ‖ ἐντεῦθεν, στερεώνω ‖ δεσπίζω.—**II** Παθητ., κρέμαμαι ἀπό τινος, ἐπικρέμαμαι, ἐπίκειμαι ‖ ἐν τῷ πρκ. καὶ ὑπερσ. **ἐφῆπται, ἐφῆπτο** = λατιν. **imminet, imminebat: *Τρώεσσι κήδε' ἐφῆπται*=συμφοραὶ ἐπικρέμανται ἐπὶ τῶν Τρώων.— **III** μέσον, ἐπιλαμβάνομαί τινος, δράττομαί τινος, ἐγγίζω, «ἐφάπτομαι» ‖ ἐγείρω ὀξιώσεις ἐπί τινος, ἀπαιτῶ. **2)** φθάνω εἴς τι, ἐπιτυγχάνω τι (λατ. **attingere**) ‖ οὕτω μτχ. ἰων. παθ. πρκ.: **εἶδος ἐπαμμένος** = κεκτημένος κάλλος, ὡραῖος.

ἐφ-αρμόζω, μελ. *-σω*· ἀμτβ. προσαρμόζομαι εἴς τι, ταιριάζω μέ τι, συμπίπτω μέ τι.— **II** μτβ. ἐφαρμόζω τι ἐπί τινος ἄλλου, προσαρμόζω, συναρμόζω.

ἐφ-αρμόσδων, δωρ. ἀντὶ **ἐφαρμόζων**.

ἐφ-αρμόσσεις, γ' ἑν. Εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **ἐφαρμόζω**.

ἐφ-αρμόττω, ἀττ. ἀντὶ **ἐφαρμόζω**.

ἐφαρξάμην, ἐφάρχθην, ἀττ. ἀντὶ **ἐφραξάμην, ἐφράχθην**, μέσ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **φράσσω**.

ἔφᾰτο, ἔφαντο, γ' ἐν. καὶ πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

ἐφ-έδρα, ἰων. **ἐπέδρη,** ἡ· τὸ ἐφεδρεύειν, τὸ κάθησθαι (παραμένειν) πλησίον τινός‖πολιορκία, ἀποκλεισμός (λατ. **obsessio**).

ἐφ-εδράω, μελ. *-ήσω* (*ἐπί*+*ἕδρα*)· κάθημαι ἐπί τινος, ἐπικάθημαι ‖ στηρίζομαι (ἐπί τινος).

ἐφ-εδρεία, ἡ· τὸ νὰ κάθηταί τις ἐπί τινος ἢ πλησίον τινός.— **II** τὸ παραμένειν ἐν ἀναμονῇ, ἐνέδρα (λατ. **insidiae**). Ἐκ τοῦ

ἐφ-εδρεύω, μελ. *-σω* (*ἔφεδρος*)· κάθημαι, στηρίζομαι, ἐπί τινος.— **II** παρακάθημαι, παραμονεύω ‖ ἐπιτηρῶ; καιροφυλακτῶ.—ὡσ. σταματῶ. Ἐκ τοῦ

ἐφ-εδρος, *ον* (*ἐπί*+*ἕδρα*)· ὁ καθήμενος ἐπί τινος: *λεόντων ἔφεδρος* = ὁ καθήμενος ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ λεόντων ‖ ὁ καθήμενος πλησίον, παρακαθήμενος.— **II** ὁ παρακαθήμενος καὶ παραφυλάττων, ἐνεδρεύων, παραμονεύων.— **III** ὁ εὑρισκόμενος ἐν ἐφεδρείᾳ, ὁ ἀναμένων ὅπως καταλάβῃ τὴν θέσιν ἄλλου (ἔφεδρος ἐν τῇ σημερ. ἐνν.), κυρ. ἐπὶ τρίτου πολεμιστοῦ, ἀναμένοντος νὰ λήξῃ ὁ ἀγὼν τοῦ πρώτου ζεύγους διὰ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν νικητήν ‖ διάδοχος ‖ ἐκδικητής.

ἐφ-ἕζομαι, μελ. *-εδοῦμαι*, ἀποθ.· κάθημαι ἐπί τινος, ἐπικάθημαι. 2) κάθημαι πλησίον, παρακάθημαι.

ἐφ-έηκα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφ-είην, ης, η, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφ-ειμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἐφ-έννυμι*.

ἐφ-εῖναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφεισάμην, ἀόρ. α' τοῦ *φείδομαι*.

ἐφ-είω, ῃς, ῃ, ἐπικ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφ-εκτος, *ον* (*ἐπί*+*ἕκτος*)· ὁ περιέχων τὴν ἀκεραίαν μονάδα καὶ $^1/_6$ ἐπὶ πλέον αὐτῆς (τὸ ὅλον καὶ τὸ ἕκτον αὐτοῦ): $1 + {}^1/_6 = {}^7/_6$: *τόκος ἔφεκτος*=τόκος συνιστάμενος ἐκ τοῦ $^1/_6$ τοῦ κεφαλαίου (ἀνερχόμενος εἰς τὸ $^1/_6$ τοῦ κεφαλαίου), ἤτοι 16 $^2/_3$ ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

ἐφ-ελίσσω, μελ. *-ξω*· περιτυλίσσω, συστρέφω, περιστρέφω.

ἐφ-ελκῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἐφέλκω*.

ἐφ-ελκυστικός, *ή, όν*· ὁ ἕλκων πρός τὸ μέρος του, προσελκυστικός. ἑλκυστικός. Ἐκ τοῦ

ἐφ-έλκω, ἰων. **ἐπέλκω**· μέλ. *ἐφέλξω*, ἀλλ' ἀόρ. α' ἐν χρήσει *ἐφείλκῡσα* (ἐκ τοῦ *ἐφελκύω*)· σύρω, ἕλκω, κατὰ ἐν μου ἢ πρὸς τὸ μέρος τινός ‖ ἐπὶ πλοίου, ρυμουλκῶ. 2) πίνω «μονορρούφι», πίνων ἐξαντλῶ τι.— **II** Παθητ., σύρομαι: *οἱ ἐφελκόμενοι* = οἱ ὄπισθεν τοῦ στρατεύματος συρόμενοι, οἱ παραπλανώμενοι, οἱ βραδυποροῦντες.— **III** Μέσον, ἕλκω, σύρω, πρὸς ἐμαυτόν, προσελκύω· *ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος*=προσεπάθει νὰ ἀποσπάσῃ τὸ δόρυ (τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐμπηχθῇ εἰς τὸν πόδα του) ‖ *ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος*=ἡ θέα τοῦ σιδήρου προσελκύει τοὺς ἄνδρας («τοὺς τραβᾷ, τοὺς βάζει εἰς πειρασμόν») ‖ *ἐφέλκομαι τὴν θύραν*= «τραβῶ», κλείω τὴν θύραν. 2) ἐπιφέρω, κληροδοτῶ, ἀποτελέσματα (συνεπείας). 3) ἐγείρω ἀξιώσεις, οἰκειοποιοῦμαι.

ἐφ-έμεν, ἐπ. ἀντὶ *ἐφεῖναι*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφ-έννῡμι = *ἐπιέννυμι* (8 βλ.).

ἐφ-εξῆς, ἰων. **ἐπεξῆς,** ποιητ. **ἐφεξείης** ἐπίρ. (*ἐπί*+*ἔχομαι*)· κατὰ σειράν, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, εἰς τὴν γραμμήν.— **II** ἐπὶ χρόνου, κατὰ διαδοχήν, διαδοχικῶς ‖ μετὰ ταῦτα, ἀμέσως ἔπειτα

ἐφ-εξις, *-εως, ἡ* (*ἐπέχω*)· ὁρμή, πρόφασις, πρόσχημα.

ἐφ-έπω· πρτ. *ἐφεῖπον*, ἐπ. *ἔφεπον*, ἰων. *ἐφέπεσκον*· μελ. *ἐφέψω*· ἀόρ. β' *ἐπέσπον*· ἀπρφ. *ἐπισπεῖν*· μτχ. *ἐπισπών*· πηγαίνω κατόπιν, ἕπομαι, ἀκολουθῶ, ἐπιδιώκω. 2) ἐλαύνω, ὠθῶ, ἐλαύνων ὠθῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, πιέζω, καταδιώκω. 3) ἐπιδιώκω τι, ἀκολουθῶ (κυνηγῶ) μίαν ἐπιδίωξίν μου, ἐνασχολοῦμαι μέ τι, διευθύνω, οἰκονομῶ, τι. 4) ἀναζητῶ, ἐρευνῶ, διέρχομαι, διατρέχω. 5) *πότμον ἐπέσπον—θάνατον καὶ πότμον ἐπέσπον—ἔθανον καὶ πότμον ἐπέσπον* =ἐπεδίωξα καὶ εὗρον τὸν θάνατόν μου (τὴν μοῖραν μού), ἐπετάχυνα, ἐπέσυρα, τὸν θάνατόν μου.— **II** μέσον, πρτ. *ἐφεσπόμην*· μελ. *ἐφέψομαι*· ἀόρ. β' *ἐφεσπόμην*, ἀπρφ. *ἐπισπέσθαι*· ἀκολουθῶ, διώκω ‖ συνοδεύω, περιποιοῦμαι ‖ ὑπακούω, συμμορφοῦμαι, συγκατανεύω.

ἐφ-έρπίζω, μτγν. τύπος τοῦ *ἐφέρπω*.

ἐφ-έρπω, μελ. *ἐφέρψω*· ἀόρ. α' *ἐφείρπῡσα*, ἀπρφ. *ἐφερπύσαι* (ἐκ τοῦ *ἐφερπύζω*)· ἕρπω ἐπί τινος ἢ πρός τι.— **II** ἐπέρχομαι, ἔρχομαι πρός τινα, βαθμιαίως (βραδέως) ἢ κρυφίως ‖ ἀπολ. *χρόνος ἐφέρπων* =προχωρῶν χρόνος.

ἐφ-ες, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίημι*.

ἐφέσιμος *δίκη*· δίκη, ἐν ᾗ εἶχέ τις τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἔφεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον. Ἐκ τοῦ

ἐφ-εσις, *-εως, ἡ* (*ἐφίημι*)· τὸ ρίπτειν τι κατά τινος. 2) ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος, ἔκκλησις (προσφυγή) εἰς ἄλλο δικαστήριον.

ἐφ-έσπερος, *ον* (*ἐπί*+*ἑσπέρα*)· δυτικός.

ἐφ-έσπομαι, ποιητ. ἀντὶ *ἐφέπομαι*.

ἐφ-έσσαι, ἐπ. ἀντὶ *ἐφ-έσαι*, ἀπρφ. ἀορ. τοῦ *ἐφίζω*.

ἔφ-εσσαι, ἐπ. Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἐφίζω*.

ἐφ-εσσάμενος, ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐφίζω*.

ἐφ-έσσομαι, ἐπ. μέσ. μέλ. τοῦ *ἐφίζω*.

ἐφ-εσταότες, ἀττ. **-ῶτες,** ὀν. πληθ. μτχ. πρκ. τοῦ *ἐφίστημι*.

ἐφ-εστᾶσιν, ἀντὶ **ἐφεστήκασιν,** γ' πληθ. πρκ. τοῦ *ἐφίστημι*.

ἐφ-έστιος, ἰων. **ἐπίστιος,** *ον* (*ἐπί*+*ἑστία*)· ὁ ἐπὶ τῆς ἑστίας του, ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, εὑρικόμενος ‖ ὁ ἔχων ἑστίαν καὶ οἰκίαν ‖ μετὰ ρημ. κινήσεως σημαντικῶν, πρὸς τὴν οἰκίαν. 2) ὁ καθήμενος παρὰ τὴν ἑστίαν, ἐπὶ ἱκετῶν ‖ *ἐφέστιος δόμων* = ἱκέτης ἐνοικῶν ἐν τῷ οἴκῳ.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκον ἢ τὴν οἰκογένειαν ‖ ἐντεῦθεν, *τὸ ἐφέστιον*, ἰων. *ἐπίστιον*=ἡ οἰκογένεια, οἶκος, οἰκογενειακὸς κύκλος· *θεοὶ ἐφέστιοι*=οἱ οἰκογενειακοὶ θεοὶ (λατ. **Lares** ἢ **Penates**) ‖ ὡσ. ἐπὶ θεῶν, οἱ προστάται τῆς ξενίας, οἱ ἐπὶ τῆς φιλοξενίας.

ἐφ-εστρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἐφεστρίς*.

ἐφ-εστρίς, *-ίδος, ἡ* (*ἐφέννυμι*)· ἐπανωφόριον, περικόλυμμα, μανδύας.

ἐφεστώς, ἀντὶ **ἐφεστηκώς,** μτχ. πρκ. τοῦ *ἐφίστημι*.

ἐφ-έτης, *-ου, ὁ* (*ἐφίημι*)· ἡγεμών, διοικητής.— **II** *οἱ ἐφέται*, εἰδικὸν δικαστήριον ἐν Ἀθήναις, δικάζον φονικὰς δίκας.

Ἔτυμ. *ἐφέτης* τοῦ *ἐφ-ίημι*· *ἔφετμὴ* ⟨**ἐφ-ι-μᾱ* ἢ **ἐφ-εθμᾱ* (**-dh-mᾱ*)· Κατ' ἄλλους, ἤττον ὀρθῶς, «*ἐφέτας· ἐπὶ τοῖς ἔτεσι*», ἢ *ἐφέτης* ⟨**ἐφὴ* = σανσκρ. **sabhā** (*γενάρχης, γενεά*).

ἐφετμή, ἡ (*ἐφίημι*)· παραγγελία, ἐντολή, προσταγή.

ἔφευξα, ἀόρ. α' τοῦ *φεύζω* (οὐχὶ τοῦ *φεύγω*).

ἐφ-εύρετής, *-οῦ,* ὁ· ἐφευρέτης, ἐπινοητής, ὁ μηχανώμενός τι. Ἐκ τοῦ

ἐφ-ευρίσκω, ἰων. **ἐπευρ-**· μελ. *ἐφευρήσω*· ἀόρ. β' *ἐφεῦρον*· εὑρίσκω κατὰ τύχην, ἀνευρίσκω ὁπουδήποτε ‖ γενικῶς, ἀνακαλύπτω, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω ‖ ὡσ. ἀνακαλύπτω, συλλαμβάνω, τινά πράττοντά τι.

ἐφ-εψάω, Προστ. ποιητ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἐφέπω*.

ἐφ-εψῐάομαι, ἀποθ.· σκώπτω, ἐμπαίζω, χλευάζω.

ἐφ-εώρᾱτο, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ *ἐφοράω*.

ἐφ-εώρων, ἰων. πρτ. τοῦ *ἐφοράω*.

ἐφ-ηβάω, μέλ. *-ήσω*· φθάνω (ἔρχομαι) εἰς ἡλικίαν ἐφήβου, εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν, ἀνδροῦμαι.

ἐφ-ηβεία, ἡ (*ἐφηβεύω*)· ἐφηβικὴ ἡλικία, ἀνδρικὴ ἡλικία, κατάστασις ἀνδρός.

ἐφ-ήβειος, *α, ον* (*ἔφηβος*)· νεανικός.

ἐφ-ηβικός, *ή, όν,* δωρ. **ἐφᾱβικός**· ὁ ἀνήκων εἰς ἔφηβον, ὁ ἁρμόζων εἰς ἔφηβον ‖ *τὸ ἐφηβικόν*= τὸ σῶμα τῶν ἐφήβων, οἱ ἔφηβοι. Ἐκ τοῦ

ἔφ-ηβος, δωρ. **ἔφᾱβος,** *ον* (*ἐπί*+*ἥβη*)· ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν (εἰς τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, ἐν Ἀθήναις). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐφ-ηβοσύνη, ἡ (*ἔφηβος*)· ἡ ἡλικία τοῦ ἐφήβου, νεανική (ἢ καὶ ἀνδρική) ἡλικία.

ἐφ-ηγέομαι, ἀποθ.· ὁδηγῶ ἐναντίον τινός.— **II** ὁδηγῶ εἴς τινα τόπον, δίδω πληροφορίας.

ἐφ-ήδομαι, παθ.· ἀγάλλομαι, ἐπιχαίρω.
ἐφ-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐφίημι*.
ἐφ-ήκω (*ἐπὶ+ἥκω*)· ἔχω φθάσει εἴς τι.— ἐκτείνομαι ἢ φθάνω εἴς τι.
ἐφ-ῆλιξ, *-ῑκος,* ὁ, ἡ=*ἔφηβος*.
ἐφ-ηλόω, μέλ. *-ώσω* (*ἐπί* + *ἦλος*)· καρφώνω ἐπί τινος, προσηλώνω στερεῶς ‖ μτφρ. καθορίζεται τι ἀμετακλήτως.
ἔφ-ημαι, παθ.· κάθημαι ἐπί τινος, ἐπικάθημαι, παρακάθημαι.
ἐφ-ημερία, ἡ· ἡ ἡμερησία σειρά, ἡ τάξις καθ' ἡμέραν ‖ τάξις ἢ σειρὰ ἱερέων, οἵτινες ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα κατὰ περιόδους ἐξετέλουν τὴν ἱερατικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν ‖ ἱερατικὴ ὑπηρεσία ἐν ὡρισμένῃ σειρᾷ ἡμερῶν. Ἐκ τοῦ
ἐφ-ημέριος, δωρ. **ἐφᾱμέρ—,** *ον* (καὶ *-α, -ον*) (*ἐπὶ+ἡμέρα*)· ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, ὁ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ‖ ὁ ἐν καιρῷ ἡμέρας. 2) μόνον ἐπὶ μίαν ἡμέραν, διὰ μίαν ἡμέραν : *ἐφημέρια φρονεῖν*=ἀδιαφορεῖν διὰ τὴν εὐρίσκειν ‖ *ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐφήμεριοι* = πλάσματα ἐφήμερα ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, βραχυχρόνιος, μὴ διαρκῶν παρὰ μίαν μόνον ἡμέραν.— **II** καθημερινός.
ἐφ-ημοσύνη, ἡ (*ἐφίημι*)· =*ἐφετμή*· ἐντολή, διαταγή.
ἔφηνα, ἀόρ. α' τοῦ *φαίνω*.
ἐφ-ῆπται, ἐφ-ῆπτο, γ' ἑν. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *ἐφάπτω*.
ἔφησα, ἀόρ. α' τοῦ *φημί*.
ἔφησθα, ἀντὶ *ἔφης,* β' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *φημί*.
ἐφ-ήσω, μέλ. τοῦ *ἐφ-ίημι*.
ἔφθαξα, δωρ. ἀντὶ *ἔφθᾱσα,* ἀόρ. α' τοῦ *φθάνω*.
ἔφθαρμαι, παθ. πρκ. τοῦ *φθείρω*· γ' πληθ. *ἐφθάραται*.
ἔφθᾰσα, ἀόρ. α' τοῦ *φθάνω*.
ἐφθέγξατο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *φθέγγομαι*.
ἔφθειρα, ἀόρ. α' τοῦ *φθείρω*.
ἐφθ-ημι-μερίς, *ἐς* (*ἑπτά+ἥμισυς+μέρος*)· ὁ περιέχων ἑπτὰ ἡμίσεα μέρη (ἴσης. 3 1/2) ‖ ἰδίᾳ ἐν τῇ **Μετρικῇ**, τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ἑξαμέτρου ἢ τοῦ ἰαμβικοῦ τριμέτρου, ὁσάκις περιέχει τρεῖς πόδας καὶ ἥμισυ· πρβλ. *πενθημιμερής*.
ἔφθην, ἀόρ. β' τοῦ *φθάνω* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *φθημί*).
ἐφθίατο, ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. ἢ ἀορ. β' τοῦ *φθίνω*.
ἔφθιδεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φθίνω*.
ἔφθῐτο, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *φθίνω*.
ἔφθορα, β' πρκ. τοῦ *φθείρω*.
ἐφθός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἕψω*· βραστός, μαγειρευμένος, παρεσκευασμένος πρὸς τροφήν.
ἐφ-ιζάνω=*ἐφίζω*· ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.
ἐφ-ίζω, δωρ. **ἐφίσδω**· πρτ. *ἐφῖζον,* ἰων. *ἐφίζεσκον*· ἀμτβ. κάθημαι ἐπί τινος, ἐπικάθημαι, ἢ κάθημαι πλησίον τινός, παρακάθημαι.— **II** ἐνεργ. μτδτ. ἐν τῷ ἐπ. μέσ. μέλλ. *ἐφέσσομαι,* ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' *ἐφέσσαι, ἐφέσσασθαι*· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ ἐπί τινος, τὸν ἐπικαθίζω.
ἐφ-ίημι, μέλ. *ἐφήσω*· ἀόρ. α' *ἐφῆκα,* ἰων. καὶ ἐπ. *ἐφέηκα*· Προστ. ἀορ. β' *ἔφες,* ἐπ. Ὑποτ. *ἐφείω*· ὑπάρχει ἐπίσης γ' ἑν. πρτ. *ἐφίει* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **ἐφίεω*)· στέλλω πρός τινα. 2) στέλλω ἐναντίον τινός, ῥίπτω, ἀκοντίζω, κατά τινος ‖ ἐντέλλομαι, (δίδω ἐντολήν) εἴς τινα νὰ πράξῃ τι· *ἐφίημι χεῖράς τινι*= βάλλω (ἐπιβάλλω) χεῖρα εἴς τι(να). 3) ἐπὶ γεγονότων, ἐπὶ τοῦ πεπρωμένου κλπ.· πέμπω εἴς τινα (τοῦ παραχωρῶ) ‖ *ἐφίημι νόστον τινί*=ἐπιτρέπω εἴς τινα νὰ ἐπανέλθῃ.— **II** ἀφίνω τινὰ νὰ ἀπέλθῃ, ἀπολύω, ἀπελευθερώνω, τινά ‖ μτφρ. χαλαρώνω (ἰδίᾳ τὸν χαλινόν) ‖ ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω ‖ ὡσ. φαινομεν. ἀμτβ. (ἐνν. *ἐμαυτόν*), παραδίδομαι εἴς τι(να). 2) ἐπιτρέπω. — **III** ἀφίνω τὸν ὄρρενα ἐπὶ τὴν θήλειαν (λατ. **admittere**).— **IV** ὡς νομικὸς ὅρος, ἀναφέρομαι (κάμνω ἔφεσιν) εἰς ἀνώτερον δικαστήριον· πρβλ. *ἔφεσις*.— **V** μέσον, *ἐφίεμαι,* μέλ. *ἐφήσομαι*· δίδω ρητὴν ἐντολὴν εἴς τινα ‖ ἐντέλλομαι, διατάσσω ‖ ἐμπιστεύομαι εἴς τινα ‖ ἐπιτρέπω εἴς τινα νὰ πράξῃ τι. 2) ἀποβλέπω εἴς τι, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι, ποθῶ τι.

ἐφ-ικνέομαι, ἰων. **ἐπ-ικν—**· μέλ. *ἐφῑξομαι*· ἀόρ. β' *ἐφῖκόμην*· πρκ. *ἐφῖγμαι*· ἀποθ.· φθάνω ἐπάνω εἴς τι(να), φθάνω, ἐπιτυγχάνω (τὸν στόχον τρόπον τινὰ) ‖ ἐπὶ πράγμ., κτυπῶ (ἐπιτυγχάνω) ἀκριβῶς ‖ μτφρ. *ἐφικνοῦμαι λέγων ἢ λόγῳ* = προσεγγίζω τὸ ἀληθές (τὴν ἀλήθειαν) λέγων ‖ ἀπολ. ἐκτείνομαι, φθάνω.— **II** ἐπέρχομαι ‖ ἐμφανίζομαι, ἐπισκέπτομαι ‖ λυμαίνομαι ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ.: *ἐπικέσθαι* (ἀπρφ. ἰων. ἀορ. β') *μάστιγι πληγὰς τὸν Ἑλλήσποντον*= *κολάσαι* τὸν Ἑλλήσποντον διὰ μαστιγωμάτων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ
ἐφ-ικτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐφικνέομαι*· ὃν εὐκόλως φθάνει τις, προσιτός. 2) *ἐφικτόν ἐστι* = εἶναι δυνατόν.
ἐφίλαθεν, ἐφίλασα, δωρ. ἀντὶ *ἐφίληθεν, ἐφίλησα*.
ἐφίλᾰτο, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *φιλέω*.
ἐφίληθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φιλέω*.
ἐφ-ίμερος, *ον* (*ἐπὶ+ἵμερος*)· ἐπιθυμητός, ποθητός ‖ θελκτικός, εὐφρόσυνος.
ἐφιμώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *φιμόω*.
ἐφ-ίππιος, *ον* (*ἐπὶ + ἵππος*)· ὁ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἵππον, ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὸν ἵππον (ἢ διὰ τὴν Ἱππασίαν) ‖ *τὸ ἐφίππιον* (ἐνν. *στρῶμα*)=λατ. **ephippia**=τὸ ἐπὶ τοῦ ἵππου ὑπὸ τὴν σέλλαν ἢ τὸ σαμάριον ἁπλούμενον χονδρὸν ὕφασμα.
ἐφ-ίππος, *ον* (*ἐπὶ+ἵππος*)· ὁ ἐπὶ τοῦ ἵππου καθήμενος, Ἱππεύς ‖ *κλύδων ἐφίππιος*=ὁρμητικὸν κῦμα ἵππων (ἢ Ἱππικῶν ἁρμάτων).
ἐφ-ίπτᾰμαι, μτγν. τύπος τοῦ *ἐπιπέτομαι*.
ἐφ-ισδάνω, ἐφ-ίσδω, δωρ. ἀντὶ *ἐφιζάνω, ἐφίζω*.
ἐφ-ίστημι, ἰων. **ἐπίστ—**: **Α'** ἐνεργ. μτδτ. ἐν τῷ ἐνεστ., πρτ., μέλλ. καὶ ἀορ. α' *ἐπέστησα*· στήνω ἢ τοποθετῶ ἐπί τινος ‖ ἐπιβάλλω. 2) τοποθετῶ (διορίζω) τινὰ ὡς ἐπόπτην ἄλλου ‖ τὸν διορίζω εἴς τινα δέσιν (ὑπηρεσίαν). 3) *ἐφίστημί τινι ἀγῶνα*=ἱδρύω, καθιερώνω, ἀγῶνας εἰς τιμὴν προσώπου τινός.— **II** τοποθετῶ πλησίον.— **III** κάμνω τι(νά) νὰ σταματήσῃ, σταματῶ τι(να).— **IV** *ἐφίστημι τὸν νοῦν* = ἐφιστῶ τὴν προσοχήν τινος (λατιν. **animum advertere**)· ἀπολ. *ἐφίστημι*=παρακολουθῶ, παρευρίσκομαι, φροντίζω.
Β' ἀμτβ. ἐν τῇ παθητ. καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. β' *ἐπέστην*, πρκ. *ἐφέστηκα*, ὑπερσ. *ἐφεστήκειν*· Ἵσταμαι ἐπί τινος ‖ ἐπιβάλλομαι. 2) Ἵσταμαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐπιπολάζω : *τὸ ἐφιστάμενον τοῦ γάλακτος*=τὸ ἀνθόγαλα («ἡ κρέμα»). 3) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινός ὡς ἐπιστάτης ἢ ἐπόπτης, ἐπιστατῶ (λατ. **praeesse**) ‖ ἰων. μτχ. πρκ. *οἱ ἐπεστεῶτες*, ἀττ. *οἱ ἐφεστῶτες*=οἱ κατέχοντες τὰς ἐξουσίας, οἱ ἐπίσημοι.— **II** Ἵσταμαι πλησίον, παρίσταμαι. 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ., Ἵσταμαι κατέναντί τινος, ἀνθίσταμαι, ἀντιτάσσομαι ‖ μτφρ. ἐπίκειμαι, ἐπικρέμαμαι, εἶμαι ἐγγὺς (λατ. **instare**): *Κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο* =αἱ μοῖραι τοῦ θανάτου εἶναι ἐγγύς.— **III** σταματῶ, διακόπτω τὴν πορείαν μου.— **IV** προσηλώνω τὸν νοῦν μου εἴς τι.
ἔφλᾰδον, ἀόρ. β' τοῦ *φλάζω*.
ἐφόβηθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φοβέω*.
ἐφ-οδεύω, μέλ. *-σω* (*ἐπὶ + ὁδός*)· περιπολῶ, ἐπισκέπτομαι καὶ ἐλέγχω τοὺς φρουροὺς ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀξιωματούχου ἐπισκεπτομένου κατ' ἔτος τὰς σατραπείας τοῦ Περσικοῦ Κράτους καὶ ἐλέγχοντος τοὺς σατράπας : γενικῶς, ἐποπτεύω, ἐπιβλέπω.
ἐφ-όδια, τά· ὁλ. *ἐφόδιος*.
ἐφ-οδιάζω, ἰων. **ἐποδιάζω**· μελ. *-άσω*· «ἐφοδιάζω» τινὰ μὲ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν *ὁδὸν* (ταξίδιον), προμηθεύω τὰ *διὰ τὴν ὁδὸν* (*ἐφόδια*=*τὰ ἐπὶ τῇ ὁδῷ*).— Μέσον, ἐφοδιάζω ἐμαυτόν (ἐφοδιάζομαι) μέ τι, ἢ λαμβάνω τὰ ἐφόδιά μου. Ἐκ τοῦ
ἐφ-όδιος, *ον* (*ἐπὶ+ὁδός*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ἀναγκαῖος διὰ) ταξίδιον.— Ὡς οὐσιαστ. *τὸ ἐφόδιον* (λατ. **viaticum**), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ ἐφόδια* = αἱ διὰ τὸ ταξίδιον ἀναγκαῖαι προμήθειαι (*τὰ ἐπὶ τῇ ὁδῷ*).— Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα πρεσβευτοῦ ‖ γενικῶς, τὰ πρὸς συντήρησιν (τὰ πρὸς τὸ ζῆν) ἀναγκαῖα, πόροι ζωῆς, προμήθειαι.

ἔφ-οδος (Α), ὁ· ὁ περιερχόμενος καὶ ἐπιβλέπων τοὺς φρουρούς, ὁ περιπολῶν, περίπολος.

ἔφ-οδος (Β), ἡ (*ἐπί+ὁδός*)· ἡ ὁδὸς πρός μέρος τι, πρόσοδος, προσέγγισις ‖ μέσον (τρόπος) νὰ φθάσῃ τις εἴς τι μέρος.— **ΙΙ** ἐπιδρομή, προσβολή, ἐπίθεσις.

ἔφ-οδος (Γ), *ον* (*ἐπί+ὁδός*)· προσιτός, εὐπρόσιτος.— Ὑπερθ. *ἐφ-οδώτατος*.

ἐφοίτη, δωρ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *φοιτάω*.

ἐφ-όλκαιον, τό (*ἑφέλκω*)· τὸ πηδάλιον.

ἐφ-όλκιον, τό (*ἑφέλκω*)· μικρὸν σκάφος (λέμβος) προσδεδεμένον εἰς πλοῖον καὶ ρυμουλκούμενον ὑπ' αὐτοῦ ‖ γενικῶς, προσάρτημα, παράρτημα.

ἐφ-ολκίς, *-ίδος*, ἡ (*ἑφέλκω*)· βάρος, φορτίον, ρυμουλκούμενον σκάφος.

ἐφ-ολκός, *ὁν* (*ἑφέλκω*)· ὁ σύρων, ἕλκων, πρός τι, ἑλκυστικός, προσελκυστικός, ἐπαγωγός, δελεαστικός.— **ΙΙ** ἔχων χρείαν ἑλκυσμοῦ, βραδυκίνητος, νωθρός.

ἐφ-ομαρτέω, μελ. *-ήσω*· παρακολουθῶ κατὰ πόδας.

ἐφ-οπλίζω, μέλ. *-σω*· ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. α' *ἐφοπλίσαι*.—ἑτοιμάζω, ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ἐφ-ορᾶτικός, *ή, όν*· ὁ ἀρμόδιος πρὸς τὸ ἐφορᾶν, πρὸς τὸ ἐπιβλέπειν, ὁ ἀγρυπνῶν ἐπί τινος. Ἐκ τοῦ

ἐφ-οράω, ἰων. *ἐποράω*· πρτ. *ἐφεώρων*, ἰων. γ' ἐν. *ἐπεώρα*· μέλ. *ἐπόψομαι*, ἐπ. *ἐπιόψομαι*· ἀόρ. β' *ἐπεῖδον*· ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, παρατηρῶ. 2) γενικῶς, βλέπω, στρέφω τὸ βλέμμα, πρός τι, θεωρῶ, ἐπιθεωρῶ.—Παθητ. *ὅσον ἐφεωρᾶτο τῆς νήσου*=ὅσον μέρος τῆς νήσου ἐβλέπετο (ἦτο ὁρατόν). 3) ἐπιτηρῶ, προσέχω, εἶμαι ἐν ἐπιφυλακῇ ‖ προτιμῶ.

ἐφορεία, ἡ (*ἐφορεύω*)· ἐπιτήρησις, ἐπίβλεψις.— τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐφόρου· διάφ. γρ. *ἐφορία*.

ἐφορεῖον, τό· τόπος συνεδριάσεως τῶν Ἐφόρων. Ἐκ τοῦ

ἐφορεύω, μελ. *-σω*=*ἐφοράω* (βλ. λ.).— **ΙΙ** (*ἔφορος*)· εἶμαι ἔφορος.

ἐφορικός, *ή, όν* (*ἔφορος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἔφορον.

ἐφ-όριος, *α, ον* (*ἐπί+ὅρος*)· ὁ ἐπὶ τῶν συνόρων, ὁ συνορεύων, γείτων.

ἐφ-ορμαίνω· ἐφορμῶ, φέρομαι μεθ' ὁρμῆς.

ἐφ-ορμάω, ἰων. *ἐπορμάω*· μέλ. *-ήσω*, ἀόρ. α' *-ώρμησα*· ἐξεγείρω, διεγείρω, τι(νὰ) ἐναντίον τινός, παρορμῶ, ἐξωθῶ, θέτω εἰς κίνησιν. 2) ἀμτβ. ὁρμῶ ἐναντίον τινός, προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι.— **ΙΙ** Παθητ. καὶ μέσ. ἀόρ. α' *ἐφωρμησάμην* καὶ *ἐφωρμήθην*· ἐξεγείρομαι κατά τινος, φέρομαι ὁρμητικῶς κατά τινος, ὁρμῶ κατὰ τινος. 2) κάμνω ἐξόρμησιν.

ἐφ-ορμέω, ἰων. *ἐπορμέω*, μέλ. *-ήσω*· μένω ἠγκυροβολημένος ἔν τινι τόπῳ .μὲ ἐχθρικὰς διαθέσεις κατὰ τινος, ἐνεργῶ ἀποκλεισμὸν κατά τινος, ἀποκλείω ἐχθρὸν μού τινα (ἐνεργῶ ἀποκλεισμόν) ‖ φρουρῶ, ἐπιτηρῶ, παραμονεύω.—Παθητ. εἶμαι ἀποκεκλεισμένος (πολιορκημένος).

ἐφ-ορμή, ἡ (*ἐπί + ὁρμή*)· εἴσοδος, προσέλευσις, εἴς τι μέρος.— **ΙΙ** ἀπόπειρα, ἐπιχείρησις, ἐναντίον θέσεώς τινος ‖ ἐπίθεσις, προσβολή.

ἐφ-ορμηθείην, γ' πληθ. Εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐφορμάω*.

ἐφ-όρμησις, *-εως*, ἡ (*ἐφορμέω*)· τὸ παραμένειν ἐν ἀγκυροβολίᾳ πρὸς ἐπιτήρησιν ἐχθροῦ, τὸ τηρεῖν τινα ἐν ἀποκλεισμῷ, ἀποκλεισμός, πολιορκία· (διάφ. γρ. *ἐφόρμισις*).

ἐφ-ορμίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*ἐπί+ὅρμος*)· φέρω τὸ πλοῖον εἰς τὸν ὅρμον του (εἰς τὸ ἀγκυροβόλιόν του).— μέσ. καὶ παθητ. ἔρχομαι εἰς ὅρμον, ἀγκυροβολῶ.

ἔφ-ορμος (Α), *ον* (*ἐπί+ὅρμος*)· ἠγκυροβολημένος ἐν ὅρμῳ.

ἔφ-ορμος (Β), ὁ=*ἐφόρμησις* (ὃ βλ.).

ἔφορος, *ον* (*ἐφοράω*)· ὁ ἐφορῶν (ἐπιβλέπων, ἐποπτεύων).— **ΙΙ** ὡς οὐσ. *ὁ ἔφορος*· ἐπόπτης, φρουρός, κυβερνήτης. 2) ἐν Σπάρτῃ *Ἔφοροι* ἦσαν σῶμα ἐκ πέντε ἀρχόντων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐξουσίαν καὶ ἐπὶ αὐτῶν τῶν βασιλέων,

ἐφ-όσον, ἐπίρ. ἀντὶ *ἐφ' ὅσον*.

ἔφραδάμην, δωρ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *φράζω*.

ἔφραξα, ἀόρ. α' τοῦ *φράσσω*.

ἔφριξα, ἀόρ. α' τοῦ *φρίσσω*.

ἐφρύαξα, ἀόρ. α' τοῦ *φρυάσσω*.

ἔφρυξα, ἀόρ. α' τοῦ *φρύγω*.

ἐφ-υβρίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· φέρομαι ὑβριστικῶς πρός τινα, προσθέτω προσβλητικὴν συμπεριφορὰν εἰς τὴν βλάβην (οὐ μόνον δηλ. βλάπτω τινὰ ἀλλὰ καὶ τοῦ φέρομαι προσβλητικῶς) ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ἔφῡγον, ἀόρ. β' τοῦ *φεύγω*.

ἐφ-υδριάς, *-άδος*, ἡ (*ἐπί + ὕδωρ*)· ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸ ὕδωρ.

ἔφ-υδρος, ἐπ. *ἔπυδρος*, *ον* (*ἐπί + ὕδωρ*)· ὑγρός, βροχερός, φέρων ὕδωρ. 2) ὁ ἔχων ἄφθονον ὕδωρ.

ἐφ-υμνέω, μελ. *-ήσω*· ὑμνῶ (ᾄδω, ψάλλω) μετά τινα ἢ ἐπί τινι (διά τι, εἴς τι).— **ΙΙ** ᾄδω δρηνώδη ὕμνον.— **ΙΙΙ** ἐξυμνῶ.

ἔφῡν, ἀόρ. β' τοῦ *φύω*· ὡς. ἐπικ. γ' πληθ. *ἔφῡσαν*.

ἐφ-ύπερθε, καὶ πρὸ φων **-θεν,** ἐπίρ. ἄνωθεν, ὑπεράνω.

Ἔφῡρα, ἰων. **-ρη,** ἡ· παλαιὸν ὄνομα τῆς Κορίνθου.

ἔφυρσα, ἀόρ. α' τοῦ *φύρω*.

ἔφῡσαν, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *φύω*. 2) γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *φύω*.

ἐφῦση, δωρ. ἀντὶ *ἐφύσᾱ*, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *φυσάω*.

ἐφ-υστερίζω, μέλ. *-σω* (*ἐπί + ὕστερος*)· εἶμαι ὕστερος, ἔρχομαι ἀργότερον (μετὰ ταῦτα), ἔπειτα ἀπό τινα.

ἐφ-ῦω, μέλ. *-ύσω* (*ἐπί+ὕω*)· βρέχω ἐπάνω εἴς τι. — Παθητ. βρέχομαι, εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς τὴν βροχήν· μτχ. πρκ. *ἐφυσμένος*.

ἐφ' ᾧ, ἐφ' ᾧτε, τ. ἔ. *ἐπὶ τούτῳ ὥστε*· ὑπὸ τὸν ὅρον ὥστε.

ἐφ-ώριος, *ον* (*ἐπί + ὥρα*)· εἰς τὴν ἐποχήν του, ὡρῖμος.

ἔχᾰδον, ἀόρ. β' τοῦ *χανδάνω*.

ἔχᾰνον, ἀόρ. β' τοῦ *χαίνω* ἢ *χάσκω*.

ἐχᾰρην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ *χαίρω*.

ἐχᾰρῐσάμην, ἐχᾰρίσθην, μέσ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *χαρίζομαι*.

ἔχεα, ἀόρ. α' τοῦ *χέω*.

ἐχ-έγγῡος, *ον* = *ὁ ἔχων ἐγγύην*, τ. ἔ. : **Ι** ὁ δοὺς ἢ δυνάμενος νὰ δώσῃ ἐγγύησιν, ἀξιόπιστος, ὑπεύθυνος ‖ ἀξιόπιστος, πιστός.— **ΙΙ** ὁ ἔχων λάβει, ὁ λαμβάνων ἐγγύησιν, ἀσφαλής, ἐξησφαλισμένος.

ἐχέ-θῡμος, *ον*, (*ἔχω + θυμός*)· ὁ ἐγκρατὴς τῶν ἐπιθυμιῶν του, σώφρων.

ἐχε-μῡθέω, (*ἔχω+μῦθος*)· κρατῶ ἐν ἐμαυτῷ τὸν λόγον, εἶμαι ἐχέμυθος, σιγῶ, σιωπῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐχε-μῡθία, ἡ (*ἐχεμῡθέω*)· σιγή, σιωπή, «ἐχεμύθεια».

ἐχε-νηΐς, *-ίδος*, καὶ κατὰ συναίρ. *ἐχενῆς*, *-νῆδος*, ἡ (*ἔχω+ναῦς*)· ὁ στερεὰ κρατῶν τὰς ναῦς.

ἐχε-πευκής, *ὲς* (*ἔχω+πεύκη*)· ὁμηρ. ἐπίθ. τοῦ βέλους· πικρός, ἢ ὀξύς, διαπεραστικός.

Ἔτυμ. : *ἐχε-πευκὴς* < *ἐχε-* (βλ. *ἔχω*)+**πεῦκος* (τὸ) =ἄκρον, αἰχμή, ὀξύτης, ὁριμύτης, πικρία· πρβλ. ἐπ. *πευκεδανὸς* (*πόλεμος* = ὀλέθριος), ἐπ. *πευκάλιμος* (=διαπεραστικός), εἶτα *πεύκη* = Λιθ. purzls, παλπρωσ. peuse, παλ-γερμ. fluhła (=πεύκη, τ. ἔ. δένδρον βελονοειδές), ἰαπ. *penḱ- (κεντῶ), ἐναλλασσόμενον μετὰ τοῦ *peuĝ- ἐν τῷ λατ. pungō.

ἐχέ-σαρκος, *ον* (*ἔχω + σάρξ*)· ὁ ἐχόμενος τῆς σαρκός, ὁ ἐφαρμοζόμενος ἐπὶ τοῦ σώματος.

ἔχεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἔχω*.

ἐχέ-στονος, *ον* (*ἔχω + στόνος*)· ὁ παρέχων (προξενῶν, φέρων) στόνους (θλίψεις), στεναγμούς.

ἐχέτλη, ἡ (*ἔχω*)· λαβὴ ἀρότρου ~ (λατ. stiva)· [*ἐχέτλη* = γαλλ. haeddel, ἰαπ. *segh-e-dhlā (βλ. ἐν λ. *ἔχω*) (*χ-τ* < *χ-θ* κατ' ἀνομοίωσιν)]. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἐχετλήεις, *εσσα, εν,* (*ἐχέτλη*)· ὁ ἀνήκων εἰς *ἐχέτλην* (βλ. λ.).

ἔχευ, δωρ. παθ. Προστ. τοῦ *ἔχω*.

ἔχευα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *χέω*· μέσ. *ἐχευάμην*.

ἐχε-φρονέω, (*ἐχέφρων*)· εἶμαι ἐχέφρων (συνετός, φρόνιμος, ὀξύνους).

ἐχε-φροσύνη, ἡ· φρόνησις, σύνεσις. **Ἐκ τοῦ**

ἐχέ-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἔχω*+*φρήν*)· ὁ **ἔχων τὰς** φρένας, συνετός, σώφρων.

ἔχηβα, ἐπικ. δ' ἐν. ὑποτ. τοῦ *ἔχω*.

ἐχθαίρω, μέλ. *ἐχθἄρῶ*· ἀόρ. α' *ἔχθηρα*· μέσ. μέλ. *ἐχθἄροῦμαι* ἐν παθ. ἐνν. (*ἔχθος*)· μισῶ, εἶμαι ἐχθρὸς πρός τινα ‖ μετ' αἰτ. συστ. ἀντικ. *ἔχθος ἐχθαίρω* = τρέφω μῖσος.—Παθητ. *ἐχθαίρομαι ἔκ τινος*=μισοῦμαι ὑπό τινος.

ἐχθαρτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἐχθαίρω*· ὃν πρέπει νὰ μισῇ τις, ἀξιομίσητος.

ἐχθές, ἐπίρ. = *χθές* (ὡς καὶ νθν). [δι' ἐτυμολ. βλ. *χθές*].

ἔχθιστος, η, ον· ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *ἐχθρός*, ἀσχηματισμ. ἐκ τοῦ *ἔχθος*, ὡς *κέρδιστος* ἐκ τοῦ *κέρδος*· μισητότατος, σφόδρα μισητὸς ‖ ὁ πλήρης μίσους ‖ ἀπεχθέστατος.—ὡς οὐσ. *ὁ ἔχθιστος*=ὁ πικρότατος, ὁ ἀσπονδότατος, ἐχθρός τινος.

ἐχθίων, ον, γεν. *-ονος*· ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *ἐχθρός*, ἀσχηματισμ. ἐξ οὐσ. *ἔχθος*, ὡς τὸ *κερδίων* ἐκ τοῦ *κέρδος*· μισητότερος ‖ ἐχθρικώτερος.

ἐχθο-δοπέω, μέλ. *-ήσω*· προκαλῶ μῖσος ‖ φέρομαι ἐχθρικῶς πρός τινα. Ἐκ τοῦ

ἐχθο-δοπός, ή, όν (*ἔχθος*)· μισητός, ἀξιομίσητος ‖ ἐχθρικός.

"ΕΧΘΟΣ, -εος, τό· μῖσος, ἔχθρα (λατ. **odium**) ‖ *ἔχθος τινὸς*=μῖσος διά τινα.— **Ⅱ** ἀντικείμενον μίσους, τὸ μισούμενον ἀντικείμενον.— [*ἔχθος* (ἐξ οὗ *ἐχθίων—ἔχθιστος* ὡς παραθετ. τοῦ *ἐχθρός*)· *ἐχθαίρω*· *ἔχθρα*· ποιητ. *ἔχθω*· *ἀπεχθάνομαι* (πρκ. *ἀπήχθημαι*)· ὁμηρ. ἀόρ. *ἐχθοδοπῆσαι*· ἀττ. *ἐχθοδοπός*· σκοτεινὸ ἐτυμολ.].

ἔχθρα, ἰων. *ἔχθρη*, ἡ· ἐχθρικὴ διάθεσις, μῖσος ‖ *ἔχθρα τινὸς*=μῖσος διά τινα (κατά τινος) ‖ *δι' ἔχθρας μολεῖν* ἢ *δι' ἔχθρας ἀφικέσθαι τινί* = περιελθεῖν εἰς ἔχθραν πρός τινα.

ἐχθραίνω, μέλ. *-ἄνῶ* (*ἔχθρός*)· μισῶ ‖ διάκειμαι ἐχθρικῶς πρός τινα, διατελῶ εἰς ἐχθρικὰς σχέσεις πρός τινα.

ἐχθρο-δαίμων, ον, γεν. *-ονος* (*ἐχθρὸς*+*δαίμων*)· ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν μισούμενος, θεομίσητος ‖ ἐλεεινός, ἀξιοθρήνητος, κακορρίζικος.

ἐχθρό-ξενος, ον (*ἐχθρὸς* + *ξένος*)· ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος πρός τοὺς ξένους, ἄξενος, ἀφιλόξενος, μισόξενος.

ἐχθρός, ά, όν (*ἔχθος*)· μισητός, ἀπεχθὴς (ἐν παθ. ἐνν., μισούμενος, ἀξιομίσητος).— **Ⅱ** ἐνεργ. μισῶν, ἐχθρικῶς διακείμενος πρός τινα.— **Ⅲ** ὡς οὐσ. *ὁ ἐχθρὸς*=ὁ ἐχθρός τινος (λατ. **inimicus**).— Παραθ. *ἐχθρότερος, -ότατος*, καὶ συνηθέστ. ἐκ παραλλήλου τὰ ἀνώμαλα *ἐχθίων, ἔχθιστος* (βλ. λ. λ.).

"ΕΧΘΩ" μισῶ.— Παθητ. μισοῦμαι, εἶμαι μισητός. Μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἐν χρήσει.

ἔχιδνα, ἡ (*ἔχις*)· ἡ «ὀχιά, ὄχεντρα». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἐχιδναῖος, α, ον· ὁ ἀνήκων εἰς ἐχιδναν ἢ ὅμοιος ἐχίδνῃ.

'ΕΧΙΝΑΙ, -ῶν, αἱ· νῆσοι τοῦ Ἰονίου Πελάγους, φερόμεναι νῦν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἐχινάδες*.

ἐχῖνες, οἱ· εἴδος μυῶν μὲ σκληρὰς καὶ ἀκανθώδεις (ὡς τοῦ *ἐχίνου*, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβον) τρίχας, ζώντων δὲ ἐν Λιβύῃ.

'ΕΧΙΝΟΣ, ὁ ἀκανθόχοιρος (*ἐχῖνος ὁ χερσαῖος*) ‖ ὡς. ὁ θαλάσσιος ἐχῖνος «ἀχινός». 2) τὸ ὄστρακον τοῦ θαλασσίου ἐχίνου, χρησιμοποιούμενον πολλάκις ὡς δοχεῖον, ἐν ᾧ ἐτίθεντο ἰατρικὰ φάρμακα· ὅθεν: **Ⅱ** ὡς τὸ λατ. **testa**, ἀγγεῖον, δοχεῖον, ὑδρία, εἶδος χύτρας (λατ. **echinus**). 2) δοχεῖον ἐν ᾧ κλειόμεναι ἐσφραγίζοντο αἱ μαρτυρικαὶ ἀποδείξεις τῶν διαιτητῶν (διὰ νὰ εἶναι πρόχειροι ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελεν ὑποβληθῆ ἔνστασις κατὰ τῶν ἀποφάσεών των).— **Ⅲ** (κατὰ πληθ. συν.) τὰ ὀξέα σιδηρᾶ ὄκρα τοῦ χαλινοῦ, τὰ ἐντιθέμενα εἰς τὸ στόμα τοῦ ἵππου, τὸ ὁποῖον ἐπίεζον δι' ἀποτόμου συσπάσεώς των, καὶ τὸν ἠνάγκαζον οὕτω νὰ σταματήσῃ ἀποτόμως. [*ἐχῖνος*· πρβλ. παλ-γερμ. **igil**, παλ-σλαυ. **ježi**, λιθ. **ezỹs**, ἀμφ. **oži**, φρυγ. **ἐξις**, ὀρθότ. **ἐζις**· ἰαπ. ***eghi-**.— Κατὰ **τινας, ἧττον ὀρθῶς, ἀλλ. *χὴρ***—λατ. **ēr** ἀρχικῶς ***hēr** (ἀκανθόχοιρος)].

"ΕΧΙΣ, -ίος καὶ -εως, δ· ἐχιδνα, «ὀχιά», «ὄχεντρα». [*ἔχις*· *ἔχιδνα* (ἐξ ἐπιθ. *ἐχιδνός*, ἀντὶ *ἐχίδνη*)· πρβλ. gall. **euod** (σκώληκες προβάτων), **euon**, παλγερμ. **egala**· ἰαπ. ***eghi-**.—Διὰ τὸ σανσκρ. **áhih**, Ζενδ. **aži**š (ἑρπετόν) ‹ἰαπ. ***eghi-s** ἢ ***ogvhi-s** βλ.· *ὄφις* (ὡσ. βλ. *ἔγχελυς*)].

ἔχμα, -ατος, τό (*ἔχω*)· τὸ κρατοῦν τι στερεά, ὅθεν: **Ⅰ** ἐμπόδιον, κώλυμα, πρόσκομμα. 2) μετὰ γεν. ὀχύρωμα, προπύργιον κατά τινος.— **Ⅱ** ὑποστήριγμα, ἔρεισμα: *ἔχματα νηῶν* = ὑποστηρίγματα τῶν πλοίων (δι' ὧν τὰ πλοῖα διατηροῦνται ὄρθια, καὶ δὲν κλίνουσι πρὸς τὴν μίαν πλευράν, ὅταν εἶναι ἀνειλκυσμένα εἰς τὴν ξηράν) ‖ *ἔχματα πέτρης* = ὑποστηρίγματα τῶν βράχων ‖ *ἔχματα πύργων* = ἐρείσματα (ὑποστηρίγματα) τῶν πύργων.

ἔχοισα, δωρ. ἀντὶ *ἔχουσα*.

ἔχουν, πρτ. τοῦ *χόω*· βλ. *χώννυμι*.

ἔχρᾱνα, ἀόρ. α' τοῦ *χραίνω*.

ἔχρησα, ἀόρ. α' τοῦ *χράω*.

ἐχρήσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *χράομαι*.

ἔχρῑσα, ἀόρ. α' τοῦ *χρίω*.

ἐχύθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *χέω*.

ἔχυντο, ἔχὔτο, γ' πληθ. καὶ ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. δ' τοῦ *χέω*.

ἐχῠρός, ά, όν (*ἔχω*)· ὀχυρός, ἰσχυρός, ἀσφαλής, στερεός ‖ *ἐν ἐχυρῷ εἶμι*=εἶμαι ἐν ἀσφαλείᾳ ‖ ὡσ. εἶμαι ἀξιόπιστος. Ἐπίρ. *ἐχῠρῶς* = ἀσφαλῶς· συγκρ. *ἐχυρώτερον*.— [*ἐχυρὸς—ὀχυρὸς* (ε/ο)· πρβλ. σανσκρ. *sáhurih* (ὁρμητικός)· πρβλ. ὡσ. γοτθ. ***sigus** (**sihu**), παλ-γερμ. **sigu**, ἀγγλ-σαξ. **sizor** (νίκη). Βλ. *ἔχω*].

"ΕΧΩ: πρτ. *εἶχον* ἐπ. *ἔχον*, ἰων. *ἔχεσκον*· μέλ. *ἕξω* ἢ (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ κρατεῖν) *σχήσω*· πρκ. *ἔοχηκα*, ἐπ. *ὄσχωκα*· ἀόρ. *ἔσχον*. Προστ. *σχές*, Ὑποτ. *σχῶ*, Εὐκτ. *σχοίην*, ἀπρφ. *σχεῖν*, ἐπ. *σχέμεν*, μτχ. *σχών*· ποιητ. ὡσ. *ἔσχεθον*, ἀπρφ. *σχεθεῖν*.—Μέσ. καὶ παθ. *ἔχομαι*· πρτ. *εἰχόμην*· μέλ. *ἕξομαι* καὶ *σχήσομαι*· ἀόρ. β' *ἐσχόμην*, ἐπικ. γ' ἐν. *σχέτο*, Προστ. *σχοῦ*, ἀπρφ. *σχέσθαι*, μτχ. *σχόμενος*.

Α'. μτβτ.: βασικὴ σημ. **ἔχω, κρατῶ**: **Ⅰ** ἔχω, κατέχω τι ὡς κτῆμα ‖ *οἱ ἔχοντες*=οἱ πλούσιοι.—Παθητ. κατέχομαι ὑπό τινος, ἀνήκω εἰς τινα ὡς κτῆμα. 2) ἔχω τινὰ ὡς σύζυγον ‖ ἔχω ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, φιλοξενῶ ‖ μετ' αἰτ. τόπου, διαμένω, κατοικῶ, ἔν τινι τόπῳ ‖ *ἐν γαστρὶ ἔχω* (ἐνν. *βρέφος*) = κυοφορῶ, εἶμαι ἔγκυος. 3) ἐπὶ καταστάσεων σωματικῶν ἢ ψυχικῶν: *γῆρας ἔχω*=ἔχω φθάσει εἰς γεροντικὴν ἡλικίαν, εἶμαι γέρων, γηράσκω ‖ *ἐν στόματι ἔχω* = ὁμιλῶ διαρκῶς περί τινος. 4) συνεπάγομαι, προξενῶ ‖ συμπεραίνω ‖ *αἰσχύνην ἔχω* = συνεπάγομαι (προξενῶ) καταισχύνην. 5) ὡς τὸ λατ. **teneo, γνωρίζω**, κατανοῶ, καταλαμβάνω.— **Ⅱ** κρατῶ, τηρῶ, διατηρῶ ‖ κρατῶ στερεὰ ‖ ὑποφέρω τι, διατηρῶ, κατακρατῶ, σταματῶ ‖ κρατῶ σφιγκτὰ (στερεά), σφίγγω, ἀδράχνω, ἁρπάζω (ἐπὶ τῆς λαβῆς τῶν παλαιστῶν). 2) κρατῶ ὑψηλά, σηκώνω, ἀντέχω, ὑποβαστάζω, ὑφίσταμαι ‖ ἐντεῦθεν, ἀποκρούω, «τά βγάζω πέρα», ἐν ᾗ ἐνν. ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ τὸν μέλ. *σχήσειν* καὶ τὸν μέσ. *σχήσεσθαι*. 3) διευθύνω, κατευθύνω, πρός... (ἐπὶ ἵππων, πλοίων κ.λ.π.), οἰακοστροφῶ («τιμονίζω») ‖ ἐν τῷ μέλ. *σχήσω* καὶ τῷ ἀορ. ἀπρφ. *σχεῖν* ἔχει τὴν σημ. τοῦ προσομοίζομαι. 4) ἀναχαιτίζω, σταματῶ, κατακρατῶ, κρατῶ τι μακράν, ἐμποδίζω ‖ ὡσ. κρατῶ σφιγκτά, τηρῶ τι κλειστὸν (ὡς ὁ μοχλὸς τὴν θύραν) ‖ καταπραΰνω πόνον ‖ μετὰ γεν. πραγμ., ἐμποδίζω τινὰ ἀπό τι (πρᾶγμα). 5) ἀποκρούω, ἀποτρέπω ‖ προφυλάσσω, προστατεύω, ὑπερασπίζω ‖ ἐπὶ ὁπλισμοῦ, ὑπερασπίζω. 6) διατηρῶ τι(να) ἐν τινι καταστάσει, προξενῶ, παράγω.— **Ⅲ** ἔχω τὰ μέσα ἢ τὴν δύναμιν (εἶμαι ἱκανὸς)· νὰ πράξω τι (ὡς καὶ τὸ λατ. **habeo** ἔχει ἐνίοτε τὴν σημ. ταύτην) ‖ *οὐκ ἔχω* (ἐπομένου ἑνὸς τῶν: *ὅπως, πῶς, ποῦ* κ. λ.)=δὲν γνωρίζω πῶς (ποῦ κ.λ.), ἀγνοῶ πῶς (ποῦ ..).

Β'. 'Αμτδ., κρατῶ ἐμαυτόν, εἶμαι ἢ εὑρίσκομαι ἔν τινι καταστάσει ‖ κυρ. μετ' ἐπιρρ.: **εὖ ἔχει, καλῶς** ἢ **κακῶς ἔχει**=λατ. **bene, male se habet** — τὰ πράγματα ἔχουσι καλῶς («πηγαίνουν καλά») ‖ ἐνίοτε εἰς τὰς περιφράσεις ταύτας προστίθεται καὶ γεν. τοῦ πράγμ.: **εὖ ἔχω τινός** = ἔχω καλῶς ὡς πρός τι, ἔχω ἀφδονίαν τινός· **καλῶς ἔχω τῆς μέθης**=εἶμαι «γιὰ τὰ καλὰ» μεθυσμένος. 2) εἶμαι «τό καὶ τό»: **λόγος ἔχει**—διαδίδεται, θρυλεῖται, λέγεται, «ὁ μῦθος λέγει», «ἡ Ἱστορία δηλοῖ». 3) τηρῶ ὡρισμένην στάσιν, εἶμαι ἀκίνητος, ἐπιμένω. 4) ἵσταμαι ὄρθιος, προεξέχω, ἐξέχω, ἐγείρομαι: **κίονες ὕψόσ' ἔχοντες** — κίονες ἀναβαίνοντες ὑψηλὰ (ὑψηλοί). 5) δεικνύω πρός τι, διευθύνομαι πρός τι, τείνω πρός τι (μέρος): **ἔχθρα ἔχουσα πρὸς Ἀθηναίους**=ἔχθρα ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (στρεφομένη κατὰ τῶν Ἀθ.) ‖ ἐπὶ τόπου, ἐκτείνομαι, φθάνω εἰς... ‖ ὡσ. **ἔχω ἀμφί** (ἢ **περί**) **τι** = ἀσχολοῦμαι περί τι, εἶμαι ἀπησχολημένος μέ τι 6) Παρ' ἀττ. **ἔχω** μετὰ μτχ. ἀορ. ἄλλου ρήμ. ἀποτελεῖ περίφρασιν ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς τὸν παρακ. τοῦ ἄλλου ρήμ.: **κρύψαντες ἔχουσι** = **κεκρύφασι· ἀποκλείσας ἔχεις**=**ἀποκέκλεικας.** 7) ἡ μτχ. **ἔχων** μετὰ ἐνεστ. προσθέτει τὴν ἔνν. τῆς διαρκείας: **τί δῆτα διατρίβεις ἔχων;**=διὰ τί λοιπὸν ἐπιμένεις ἀργοπορῶν; **ληρεῖς ἔχων**=συνεχῶς φλυαρεῖς, δὲν παύεις φλυαρῶν.

Γ'. Μέσον, κρατῶ ἐμαυτόν κοντὰ εἴς τι, «κρατιέμαι ἀπό τι», προσκολλῶμαι εἴς τι, ἀφοσιοῦμαι εἴς τι ‖ μτφρ. ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος, ἔχω στενὰς σχέσεις μέ τινα ‖ ἐντεῦθεν, βάλλω χέτρα εἴς τι, ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπί τινος, ἀπαιτῶ τι. 2) ἐπὶ τόπου, εἶμαι πλησίον, γειτονεύω, συνορεύω, προσεγγίζω ‖ **ὁ ἐχόμενος**=ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, ὁ γειτνιάζων, ὁ ὅμορος ‖ **τὸ ἐχόμενον ἔτος**=τὸ ἐρχόμενον ἔτος (τὸ ἑπόμενον, τὸ προσεχές).— **II** φέρω, μεταφέρω τι δι' ἐμαυτόν (ἢ τι ἰδικόν μου) ‖ ὡσ. φέρω ἢ διευθύνω ἐμαυτόν ‖ κρατῶ τὴν δέσιν μου, ἀντέχω: **ἔχεο κρατερῶς**=ἀνδίστασο γενναίως (ἀποφασιστικῶς).— **III** κρατῶ ἐμαυτόν ὀπίσω, ἀπέχω ἀπό τι, ἀπέχομαί τινος, συγκρατοῦμαι ‖ ἀπολ. **σχέο! σχέσθε!**=στάσου! παύσατε! («σταματῆστε»!).

*Ἔτυμ.: **ἔχω** ((*hεχω *segh̄ō)· ἰαπ. ῥ. segh̄- (= δράττομαι)· πρβλ. λεσβ. **Ἕκτωρ, -ορος,** δημῆρ. "Ἕκτωρ, ποιητ. **ἑχέτλη** (βλ. λ.), **ἐχε-** ἐν συνθέσει (**ἐχέ-θυμος, ἐχε-νηίς, ἐχέφρων, ἐκεχειρία, ἐχυρός** (βλ. λ. λ.).— ἰαπ. θέμ. *segh-(e)s- ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ σανσκρ. sáhaḥ (δριαμβεύουσα δύναμις)—Ζενδ **hazah-** (δύναμις, ὁρμή)=γοτθ. **sigis** (νίκη)· πρβλ. παλ-γερμ. **sigirōn** (νικῶ), εἶτα σανσκρ. **saksah, saksanah** (ὅστις δαμάζει, νικᾷ)· πρβλ. Ἡσυχ. **«εὖ-εξος· εὐφυὴς», εὐ-εξία** (=καλὴ κατάστασις), **ἑξῆς, ἑξείης, ἑφ-εξῆς** (βλ. λ. λ.)·— θεμ. *zgh- ἐν τῷ δημῆρ. **ἄ-σχετος** (ἀκατάσχετος, ἀκαταγώνιστος, ἀνυπόφορος), **ἴσχω** ((*si-zgh̄ō), **ἰσχὰς** (=ἄγκυρα), **ἰσχύς** ((*Fι-σχῦς), **σχ-έσις, -εως** (=τρόπος τοῦ εἶναι, κατάστασις), ποιητ. ἀπρφ. ἀορ. **σχεθέειν, σχεθέμεν, σχεθεῖν, σκεθρὸς** (= ἀκριβής), **σχ-ερὸς** (= συνεχής, ἀδιάκοπος) (βλ. **ἐπι-σχερώ**), **σχεδόν, σχέδην** (=βραδέως), **σχέτλιος, σχ-ῆμα, σχηματίζω, σχολή**.— ἰαπ. θ. *soĝh- ἐν τῷ δημῆρ. **ὄχα** (ὄχ' ἄριστος), **ἔξ-οχος, ἐξοχή· ὀχέω** (**λιμένες νεῶν ὄχοι** Ὀδ. ε. 404=λιμένες οἵτινες προφυλάσσουν τὰ πλοῖα), ἴων. **ὀχεὺς** (οπήλαιον), **ὄχανον** (δράξ ὑπερασπιστῶν), **ὀχεύς** (βλ. λ.)· **εὐ-ωχέω** (βλ. λ.) **κλπ.**

ἔχωντι, δωρ. ἀντὶ **ἔχωσι.**

ἔχωσα, ἀόρ. α' τοῦ **χώννυμι.**

ἐχώσατο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **χώομαι.**

ἐχώσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **χώννυμι.**

ἐψάλαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **ψάλλω.**

ἐψ-άνδρα, ἡ (**ἕψω**+**ἀνήρ**)· ἡ **ἕψουσα** (βράζουσα) τοὺς ἄνδρας, ἐπίθ. τῆς Μηδείας, ἥτις διὰ βραστοῦ ἀπανέφερε τὸν γέροντα Αἴσονα εἰς τὴν νεότητα.

ἔψαυσα, ἀόρ. α' τοῦ **ψαύω.**

ἔψεξα, ἀόρ. α' τοῦ **ψέγω.**

ἐψευσάμην, ἀόρ. α' τοῦ **ψεύδομαι.**

ἔψημαι, παθ. πρκ. τοῦ **ψάω.**

ἕψησις, -εως, ἡ (**ἕψω**)· ἡ βράσις ‖ γενικῶς, μαγειρική.

ἑψήσω, μέλ. τοῦ **ἕψω.**

ἑψητήρ, -ῆρος, ὁ (**ἕψω**)· χύτρα ‖ γεν., σκεῦος πρὸς βράσιν.

ἑψητός, ή, όν (**ἕψω**)· βραστός, βεβρασμένος.

ἑψία, ἰων. **ἐψίη,** ἡ (**ψιά, ψειά**)· παίγνιον παιζόμενον διὰ ψηφίδων ‖ γενικῶς, παιδιά, διασκέδασις, ἀναψυχή.

ἑψιάομαι (**ἑψία**)· ἀποθ.· παίζω μὲ ψηφῖδας ‖ γενικῶς, διασκεδάζω, τέρπομαι.

ἐψιθυρίσδομες, δωρ. α' πληθ. πρτ. τοῦ **ψιθυρίζω.**

ἐψισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ψίζω.**

ἐψῦγην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **ψύχω.**

"ΕΨΩ· πρτ. **ἧψον,** (ἰων. **ἔψεον** ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. **ἑψέω**)· μέλ. **ἑψήσω**· ἀόρ. α' **ἥψησα**.— μέσον, μέλ. **ἑψήσομαι,** παθ. ἀόρ. α' **ἡψήθην**· πρκ. **ἥψημαι**· βράζω (ἀντίθ. τῷ **ὀπτάω**) ‖ ἐπὶ μετάλλων, λυώνω, χωνεύω, καθαρίζω διὰ τοῦ πυρός ‖ μτφρ. περιδάλπω, περιποιοῦμαι, νοσηλεύω.— [**ἕψω· ἑφθός, ἑψανός** (=εὖ· ὅλος πρὸς ἕψησιν)· συγγ. τῷ ἀρμ. **ephem** (βράζω, ψήνω). Βλ. καὶ **ὄψον,** ὅπερ τινὲς θεωροῦσι ξένον].

ἕω, ἰων. ἀντὶ **ὦ,** ἐνεστ. Ὑποτ. τοῦ **εἰμί.**

ἑῷ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **ἑάω.**

ἐῷ, κατὰ συναίρ. ἀντὶ **ἑάοι,** γ' ἑν. Εὐκτ. τοῦ **ἑάω.**

ἑῷ, δοτ. τοῦ **ἑός.**

ἕω, ἰων. ἀντὶ **ὦ,** Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **ἵημι.**

ἕω, γεν. καὶ αἰτ. ἑν. τοῦ **ἕως** (=αὐγή).

ἑῴγα, πρκ. β' τοῦ **οἴγνυμι** (= **ἀνοίγω**).

ἑῴγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **οἴγνυμι.**

ἕωδα, ἐώδεα, ἰων. πρκ. β' καὶ ὑπερσ. τοῦ **ἔθω.**

ἕωθεν, ἐπ. **ἠῶθεν,** ἐπίρ. (**ἕως**)· ἀπὸ πρωΐας, ἀπὸ ἑνωρίς, «ἀπὸ πολὺ πρωΐ», «μόλις χαράξῃ ἡ αὐγή».

ἑωθῖνός, ή, όν (**ἕως**)· πρωϊνός ‖ **τὸ ἑωθινὸν** ὡς ἐπίρ.=ἑνωρὶς τὸ πρωΐ ‖ **ἐξ ἑωθινοῦ**=**ἕωθεν** (ὃ βλ.).

ἑώθουν, πρτ. τοῦ **ὠθέω.**

ἑώκειν, ὑπερσ. τοῦ **ἔοικα.**

ἑωλο-κρᾱσία, ἡ (**ἕωλος** + **κρᾶσις**)· **ἕωλον κρᾶμα,** τ. ἔ. μεῖγμα ἀπὸ κατακαθίσματα («μοῦργες ἢ ἀποπίδματα»), οἴνων (ἢ μεῖγμα ἀπὸ ζωμοὺς καὶ «ἀποφάγια»), τὰ ὁποῖα οἱ μὴ μεθυσθέντες συμπόται ἐπέχυνον ἐπὶ τῶν μεθυσμένων καὶ κοιμωμένων ἐκ τῆς μέθης χάριν παιδιᾶς ‖ μτφρ. **ἑωλοκρασίαν τῆς πονηρίας κατασκεδάσαι τινός**=ἀδειάζω τὰ «μπαγιάτικα ἀποπιδάματα (τὶς μοῦργες τῶν κρασιῶν») τῆς κακοηθείας του ἐπάνω εἴς τινα.

ἕωλος, ον (**ἕως**)· ὁ μιᾶς ἡμέρας, ὁ ἀπὸ τῆς προηγουμένης, χθεσινός, «παληός» ‖ ἐπὶ τροφῶν, «μπαγιάτικος», μὴ νωπός (οὐχὶ φρέσκος) ‖ ὄθεν, παλαιός, ἀπηρχαιωμένος.

ἑώλπει, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **ἔλπω.**

ἑῶμεν ἐν Ἰλ. Τ. 402 **«ἐπεὶ χ' ἑῶμεν πολέμοιο»** =ἀφ' οὗ (ὅταν) χορτάσωμεν ἀπὸ πόλεμον.—Συνήθως θεωρεῖται ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **ἵημι,** ἀλλ' ἐνίοτε σχετίζεται πρὸς τὸ **ἔω**=**ἄω** (=κορέννυμαι, χορταίνω).

ἑῶμεν, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **ἑάομεν,** α'. πληθ. τοῦ **ἑάω.**

ἑῷμι, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **ἑάοιμι,** α'. ἑν. Εὐκτ. τοῦ **ἑάω.**

ἐών, Ὁμηρ. καὶ Ἰων. ἀντὶ **ὤν,** μτχ. ἐν. τοῦ **εἰμί.**

ἐώνημαι, ἐωνήμην, πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **ὠνέομαι.**

ἐφνοχόει, γ' ἑν. πρτ. μετὰ διπλῆς αὐξήσ. τοῦ **οἰνοχοέω.**

ἔῳξα, ἀόρ. α' τοῦ **οἴγνυμι.**

ἑῷος, α, ον, ὡσ. **-ος, -ον,** ποιητ. **ἠῷος,** ἐπ. **ἠοῖος** (**ἕως**)· ὁ κατὰ τὴν πρωΐαν γενόμενος, πρωϊνός, κατὰ τὴν χαραυγήν (βλ. **ἑωθινός**). 2) **ἀνατολικός,** λατ. Eōus.

ἐώρα, ἡ· παράλλ. τύπος τοῦ **αἰώρα**· τὸ ἐπικρεμάμενον εἰς τὸν ἀέρα, τὸ αἰωρούμενον, ταλάντευσις, αἰώρησις.— **II** βρόχος, θηλιά, διὰ κρέμασμα.

ἐώρα, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ὁράω.**

ἐώρᾱκα, ἐώρᾱμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **ὁράω.**

ἐώργει ἀντὶ **ἔοργει,** γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **"ἔργω, ἔρδω.**

ἑωρέω, παράλλ. τύπος τοῦ **αἰωρέω,** ἐξ οὗ θηλ. μτχ. ἀορ. α' **ἑωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα** — ἔχουσα σηκώσει ὑψηλὰ τὸ βλέμμα.

ἑώρταζον, ἑώρτασα, πρτ. καὶ ἀόρ. α' μετὰ ἀνωμ. αὐξήσεως τοῦ *ἑορτάζω*.

ἔωρτο, ἀντὶ **ἥορτο,** γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἀείρω*.

ἑώρων, πρτ. τοῦ *ὁράω*.

ἕως (Α), ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *ἠώς*· αὐγή, πρωΐα.

'*Ετυμ.*: ἀττ. *ἕως*, γεν. *ἕω* (τὸ δασὺ πνεῦμα ὀφείλεται εἰς τὸ ἀντίθ. *ἑσπέρα*), δμηρ. *ἠὼς* (γεν. *ἠοῦς* ‹ **ο[σ]-ος*, αἰτ. *ἠῶ* ‹ **ο[σ]-α*, αἰολ. *αὔως* (πρβλ. 'Ησυχ. «*ἀβόος· ἐξ ἕω Ταραντίνοις*», «*ἀβώ· πρωΐ Δάκωνες*», «*ἄβωρ* (‹ *αFως*)... *ἕως Δάκωνες*»· *αὔως* ‹ ἰαπ. **āusōs*, πρβλ. λατ. **aurōra** ἀντὶ **aurōs, -oris** (πρβλ. **Flora : flōs**) καὶ σανσκρ. **uṣā́h,** αἰτ. **uṣā́sam,** γεν. ἑν. σανσκρ. **uṣás-ah**.— Τὰ παρ' 'Ησυχ. Λοκρ. *κατ-ᾱFεος* καὶ *ἐασφόρος*· *ἑωσφόρος* (διορθωθὲν εἰς *ἑεσφόρος*) περιέχουσιν ἴσως τὸ οὐδ. **auses-* παρὰ τὸ θηλ. **ausos-*.—Ἓν θέμα *αὐσ-ρο-* ὑπάρχει εἰς τὰς λέξεις *ἄγχαυρος, αὔριον* (βλ. λ. λ.).— Πρβλ. προσέτι λατ. **auster** (ἄνεμος τοῦ νότου), **australis,** παλ-γερμ. **ōstra, ōstara** (ἀνατολή), ἀγγλοσαξ. **easter-ra** (ἀνατολικώτερος)· ἰαπ. ***aus[e]s-t(e)ro-*** ἢ ***austro-*** (ἀνατολή), ἐσχηματισμένα ἐξ ὀνομάτ. θέματος ***aus*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ δηλοῦντα κατεύθυνσιν καὶ παραγόμενα ἐξ ἐπιρρημάτων. 'Ιαπ. βάσις **aves-** (φέγγω, φωτίζω, ἀνατέλλω)· βλ. καὶ *ἔαρ*.— Παρατέρω *ἑωσ-φόρος*, ὥρ. (Πινδ.) *ᾱ'ωσφόρος* (ἄστρον τῆς αὐγῆς) (κυρ. ὁ φέρων τὴν αὐγήν)· *ἕωλος* (βλ. λ.).

Ἕως (Β), ἰων. καὶ ἐπ. **εἶως,** ἐπ. **εἶος: I** ὡς σύνδ. χρον. ἑνόσῳ, ἐν ᾧ, ἐφ' ὅσον (λατ. **dum, donec**), κυρ. συσχετικὸν (ἀναφορικὸν) ἀνταποκρινόμενον πρὸς προηγούμενον *τέως, ἐπ. τείως*. **2) = *τέως***· διά τινα (ἐπί τινα) χρόνον, μέχρι τινός. **3)** ἄχρι, μέχρι, ἕως ὅτου. **4)**=*ὡς, ὅπως, ἵνα*· ἵνα, διὰ νά, ὥστε.— **II** ὡς ἐπίρρ. μετ' ἄλλων ἐπιρρ. χρόνου: *ἕως ὅτε* = λατ. **usquedum** = μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ‖ ἐπίσης: *ἕως οὗ* ‖ *ἕως πότε ;*=λατ. **quousque ?** = πόσον χρόνον ; «ἕως πότε ;». **2)** μετ' ἄλλων ἐπιρρ. τόπου: *ἕως ὧδε* =μέχρις ἐδῶ, *ἕως ἔσω, ἕως ἔξω* = μέχρι μέσα, μέχρι ἔξω.

'*Ετυμ.*: ἀττ. (καὶ 'Ηροδ.) *ἕως*, ἐπ. *εἵως* καὶ *εἶος* (ὀρθότ. *ἦος*), Αἰολ. *ἄος*, ὥρ. *ἆς* (λατ.=**quamdiu,** ἐφ' ὅσον χρόνον, ἐν ὅσῳ)· *ἕως* ‹ ***ᾱFος*: σανσκρ. **yávat,** παλ-περσ. **yāvā**· βάσις ὑπόκειται τὸ ἰαπ. ἀντων. ἀναφορ. θέμα ***jo* + *-ves-, -vent-, -vo-***, πρβλ. ἰαπ. ***jod*** ‹ ἑλλ. *ὅ*, ***jōd** λακ. *ὦ*, ἀττ. *ὡς*, εἶτα *ὅτε, ἡνίκα, ὅφρα* (βλ. λ. λ.) καὶ *τέως*.

ἔωσα, ἐωσάμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *ὠθέω*.

ἔωσι, ἰων. ἀντὶ *ὦσι*, γ' πληθ. Ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ *εἰμί*.

ἐῶσι, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *ἐάουσι*, γ' πληθ. ἐνεστ. τοῦ *ἐάω*.

ἔωσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ὠθέω*.

ἑωσ-περ, ἐπιτεταμ. ἀντὶ *ἕως*· μέχρις οὗ ἀκριβῶς.

ἑωσ-φόρος, *ον* (*ἕως* + *φέρω*)· ὁ φέρων τὴν *ἕω* (δηλ. τὴν αὐγήν) ‖ ὡς οὐσιαστ. *ὁ 'Εωσφόρος* = τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, λατ. **Lucifer**.

ἑωυτοῦ, ἑωυτέων, ἰων. ἀντὶ *ἑαυτοῦ, ἑαυτῶν*.

Z

Τὸ γράμμα τοῦτο κατέχει τὴν ἕκτην θέσιν ἐν τῇ ἀλφαβήτῳ, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ Σημιτικὸν **Zain (I)**, τοῦ ὁποίου τὸ σχῆμα διετήρησε καθ' ὅλην τὴν κλασσικὴν περίοδον, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐξειλίχθη εἰς **Ƶ** καὶ **Z**. Ἀντιθέτως ἐν τῇ Λατινικῇ γλώσσῃ κατέλαβε τὴν τελευταίαν θέσιν τῆς ἀλφαβήτου, διότι, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἀντιστοίχου φθόγγου ἐν τῇ Λατινικῇ γλώσσῃ, τὸ γράμμα τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ προηγούμενόν του **Υ** (διὰ τὸν αὐτὸν δὲ καὶ αὐτὸ λόγον), οἱ Ρωμαῖοι τὰ παρέλαβον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀλφαβήτου καὶ τὰ ἐχρησιμοποίησαν διὰ λέξεις ἑλληνικάς, διατηρηθείσας ἐν τῇ Λατινικῇ καὶ γραφομένας λατινιστί (π. χ. **Zephyrus, Zacynthus**). Ἡ ἀνυπαρξία τοῦ φθόγγου **ζῆτα** ἐν τῇ Λατινικῇ ὀφείλεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὸν ἀναπτυχθέντα καὶ ἐπικρατήσαντα ῥωτακισμόν, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ παλαιότερον ὑπάρχων φθόγγος ζῆτα (δηλ. ὁ φθόγγος **s** μεταξὺ δύο φωνηέντων: **gene-s-is**) ἐξειλίχθη εἰς **r**: **gene-r-is** (γεν. τοῦ **genus**).

Ὁ κατωτέρω πίναξ ἐμφαίνει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος **ζῆτα** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ τὰς διαφόρους περιόδους.

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ			ΣΧΗΜΑ
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ			I
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΙΩΝΙΚΟΝ		I
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .		I
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .		I
	ΑΤΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ .	I
		ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . .	I
		ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ . .	I
ΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ			I
ΜΕΤΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	Ἑλληνιστικῶν-Ρωμαϊκῶν-Βυζαντινῶν χρόνων καὶ ἑφεξῆς		I Ƶ Z
	Κλασσικὸν Λατινικὸν καὶ ἑφεξῆς		Z

Ζ, ζ, ζῆτα, τό· ἄκλιτον· τὸ ἕκτον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· τὸ ἑβρ. ὄνομα εἶναι **zajin**· **ζῆτα δ' ὠνομάσθη ἀσφαλῶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *θῆτα, ἦτα*** ‖ ὡς ἀριθμητ. **ζ'** = ***ἑπτὰ*** καὶ ***ἕβδομος*** (τοῦ ἀπηρχαιωμένου **ϛ'**, δηλ. **F** ἢ ***βαῦ***, διατηρηθέντος πρὸς παράστασιν τοῦ ἀριθμοῦ ***ἕξ*** καὶ τοῦ τακτικοῦ ***ἕκτος***), ἀλλὰ **,ζ** =7000. Τὸ **ζ** εἶναι σύνθετον ἐκ τῶν φθόγγων **σ** καὶ **δ**, ἤτοι **ζ=σδ**, διὸ ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ. διαλέκτῳ ἔγραφον ***μουσίσδω, ψιθυρίσδω*** ἀντὶ ***μουσίζω, ψιθυρίζω*** (τοῦ φθόγγου **σ** πάντως ἀσθενῶς ἠκούετο καὶ οὐδόλως ἀκουομένου). Ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ τὰ **δ** εἶχε μεταβληθῆ **εἰς ζ**· ἀλλὰ καὶ τὸ **ζ** εὐκόλως μετετρέπετο εἰς **δ**, ὡς φαίνεται ἐν τοῖς ***παίζω - παιδνός, ἁλαπάζω - ἁλαπαδνὸς*** κλπ.· ἐνίοτε τὸ **ζ** ἐξειλίχθη εἰς ***ι : ζὸρξ - ἴορκος, ζυγὸν*** - **jugum.**

Ὡς διπλοῦν σύμφωνον τὸ ***ζῆτα*** καθιστᾷ θέσει μακρὸν τὸ πρὸ αὐτοῦ κείμενον βραχὺ φωνῆεν. Ὑπάρχουσιν ὅμως παρ' Ὁμήρῳ δύο κύρια ὀνόματα ἀρχόμενα ἀπὸ ζῆτα, πρὸ τῶν ὁποίων τὸ βραχὺ φωνῆεν διατηρεῖται ὡς τοιοῦτον, μὴ καθιστάμενον θέσει μακρόν: ***ἄστυ Ζελείης, ὑλήεσσα Ζάκυνθος***· ὁ λόγος εἶναι προφανής· τὰ κύρια δηλ. αὐτὰ ὀνόματα δὲν θὰ ἠδύναντο ἄλλως νὰ ἐνταχθῶσιν εἰς τὸ δακτυλικὸν ἑξάμετρον.

ΖΑ- (ᾰ), Αἰολ. ἀντὶ ***διά*** (σπανίως ὅμως ἐν χρήσει ὡς αὐτοτελὴς πρόθεσις)· συνήθως ὡς ἀχώριστον προθεματικὸν μόριον μετὰ μεγεθυντικῆς ἐννοίας. ὡς τὰ ***ἀρι-, ἐρι-, ἀγα-***, ὡς ἐν τοῖς: ***ζά-θεος, ζα-μενής, ζά-πλουτος*** κλπ.

ζάγκλον, τό· δρέπανον θερισμοῦ («δρεπάνι, δραπάνι»), λατ. **falx** (λέξις παλαιὰ Σικελική).— [πρβλ. καὶ ὄνομα πόλεως ***Ζάγκλη, Δάγκλη*** (παρὰ Στράβ. ***«ζάγκλιον· σκολιόν»***)· ***ζάγκλον*** 〈 ζα- + ρίζ. ***ἀγκ-*** (βλ. ἐν λ. ***ἀγκών***)].

ζᾱ-ής, ζαὴς (ζα+***ἄημι***)· ὁ ἰσχυρῶς πνέων, ὁρμητικός, δυελλώδης· ***ζαὴν*** ἀνώμ. αἰτ. ἀντὶ ***ζαέα, ζαῆ.***

Ἔτυμ.: ***ζαὴς*** 〈 ****ζηὴς*** κατ' ἀνομοίωσιν· πρβλ. ὁμηρ. ***δυσ-ᾱής, ὑπερ-ᾱής, ἁλι-ᾱής, ᾱ'ήρ***· ***ζᾱής***〈ζα-+****ave-*** ἐν τῷ ***ἄημι*** (=πνέω)· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ζάει'... καὶ πνεῖ. Κύπριοι»***. ***ζάει***〈****δι-αϜει***, πρβλ. ὁμηρ. ***δι-α[Ϝ]ημι***· ἡ ἐν. αἰτ. ἀρσ. ***ζαῆν*** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ θεματ. ἀρσ. εἰς ***-ᾱ.***

ζά-θεος, α, ον, (καὶ ***-ος, -ὸν***)· ἄγαν θεῖος, ἱερός, ἡγιασμένος.

ζᾰ́-θερής, ***ἐς*** (ζα+***θέρος***)· λίαν θερμός, καυστικός.

ζαΐεν, ἀττ. ***ζᾶεν***, γ'. πληθ. Εὐκτ. τοῦ ***ζάω.***

ζά-κορος, ὁ=***διάκονος, διάκτορος***· ὑπηρέτης τοῦ ναοῦ.

Ἔτυμ.: ***ζάκορος*** (ὀρθότ. ***ζακόρος***, πρβλ. ἰων. ***ὑποζακόρος*** θηλ.= ὑπο-ιέρεια), πιθανῶς τροποποιημένον ἐκ τοῦ ****δακόρος*** 〈 ****dᾱ̃-κορος***, πρβλ. ***νεω-κόρος, σηκοκόρος*** (***κορέω***=καθαρίζω σαρώνοντας) καὶ ***δάπεδον : ζάπεδον.***

ζᾰ́-κοτος, ***ον***· λίαν ὠργισμένος.

ζάλη, ἡ (***ἅλς***)· τρικυμία («φουσκοθαλασσιά») ‖

δύελλα, καταιγίς ‖ μτφρ. ταραχή, σύγχυσις, στενοχωρία, άμηχανία.

Ἐτυμ.: συγγ. τῷ *σάλος*, λατ. **salum**· πρβλ. καὶ ἀρσ. **ζᾶλος** (=δίνη)· *ζάλη* ⟨**ζᾰλᾱ́*, πρβλ. *δίνη*, ὁμηρ. *διερὸς* (βλ. λ.), *δίεμαι*, *διώκω*, *δίζημαι* (βλ. λ. λ.), *ζητέω*· ἐκ ῥ. djā, diə, dī (= κάμνω προσπαθείας πρός...· διάζομαι).

ζᾱλοΐσα, δωρ. ἀντὶ *ζηλοῦσα*.

ζᾶλος, ζᾱλόω, ζᾱλωτός, δωρ. ἀντὶ **ζηλ—**.

ζᾰμενέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι λίαν βίαιος, δριμύς ‖ εἶμαι σφόδρα ὠργιομένος ‖ ἐντείνω ὅλας μου τὰς δυνάμεις. Ἐκ τοῦ

ζᾰ́-μενής, ές, (ζα-+*μένος*)· λίαν ἰσχυρὸς ἢ δυνατός ‖ μαινόμενος, ὁρμητικός.

ζᾱμία, δωρ. ἀντὶ *ζημία*.

Ζάν, Ζανός, ὁ· δωρ. ἀντὶ *Ζήν, Ζηνός*, παλαιὸς τύπος τοῦ *Ζεύς* (ὃ βλ..). Ἐξ αὐτοῦ τὸ λατ. **Janus**.

ζά-πεδον, τὸ=*δάπεδον* (ὃ βλ.).—[πρβλ. Ἡσυχ. «*ζάπεδον· μέγα ἔδαφος*»· *ζάπεδον*⟨*δάπεδον* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἐκ παραλλήλου συνύπαρξιν τῶν ἐπιτατικῶν προθεμάτων *δα-* καὶ *ζα-*].

ζα-πληθής, ἐς (ζα- +*πλῆθος*)· πληρέστατος, πολυπληθής ‖ *ζαπληθὴς γενειὰς* = πυκνή, πυκνόδριξ, γενειὰς ‖ πλήρης ἤχου, ἠχηρότατος.

ζά-πλουτος, *ον*· πολὺ πλούσιος, βαθύπλουτος.

ζά-πῦρος, *ον* (ζα- + *πῦρ*)· διάπυρος, πεπυρακτωμένος.

ζατεῦσα, δωρ. ἀντὶ *ζητοῦσα*.

ζᾱτεύω, ζατρεῖον, ζατρεύω, δωρ. ἀντὶ **ζητ—**.

ζα-τρεφής, ἐς (ζα- + *τρέφω*)· ὁ καλῶς τεθραμμένος, παχύς.

ζα-φλεγής, ἐς (ζα- + *φλέγω*)· πλήρης φλογῶν, περιφλεγής.

ζᾰ́-χολος, *ον* (ζα- + *χολή*)·=*ζάκοτος*· ὁ λίαν ἐξωργισμένος.

ζα-χρεῖος, *ον* (ζα- + *χρεία*) καὶ *ζάχρειος*· ὁ μεγάλην ἀνάγκην ἔχων τινός, ὁ σφόδρα χρῄζων τινός ‖ *ζαχρεῖος ὁδοῦ*=ὁ μεγάλην ἔχων ἀνάγκην νὰ μάθῃ τὸν δρόμον, ὁ ἐρευνῶν πρὸς εὕρεσιν τῆς ὁδοῦ.

ζα-χρής, ἐς (ζα- + *χράω* B)· ἐν χρήσει κατὰ πληθ. μόνον· ὁ βιαίως ἐπιπίπτων, μανιώδης, ὁρμητικός ‖ ἐπὶ πολεμιστῶν, ὁ ὁρμητικῶς ἐπιτιθέμενος, φλογερός, πολεμοχαρής.

Ἐτυμ.: *ζα-χρηής* ⟨ζα- + **χρηF-ης*, πρβλ. ὁμηρ. ἀόρ. *ἔχρᾰ*[F]*ον* (*ἐπέχραον*) = ἐπέπεσα (λατ. **in-gruō**)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. ghrēu-· ἓλ. **Fρα*[F]*εῖν*.

ζά-χρῡσος, *ον*· πλούσιος εἰς χρυσόν, πολύχρυσος, βαθύπλουτος.

ΖΑ΄Ω, ἐπ. **ζώω,** καὶ παρὰ μτγν. ποιητ. **ζόω,** ἀττ. κατὰ συναίρ. **ζῶ, ζῇς, ζῇ**· Προστ. *ζῆ* ἢ *ζῇθι*· Εὐκτ. *ζῴην*· ἀπρφ. *ζάειν* καὶ κατὰ συναίρ. *ζῆν*· πρτ. *ἔζην* (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *ζῆμι*), *ἔζης, ἔζη*, ἀλλὰ γ' πληθ. *ἔζων*· μέλ. *ζήσω* καὶ *ζήσομαι*· ἀόρ. α' *ἔζησα*· πρκ. *ἔζηκα*· ζῶ, ἀναπνέω ‖ *ζῶν*=ἐν ζωῇ, «ζωντανός», ζῶν ‖ *ζῆν ἀπό τινος*=ζῶ ἀπό τι, ζῶ μέ τι, πρβλ. *ἀποζῆν* ‖ μετ' αἰτ. συστ. ἀντικ.: *ζῶ ζόην, βίον* = ζῶ, διέρχομαι, τὴν ζωήν μου.— ‖μτφρ. εἶμαι ἐν πλήρει ἀκμῇ τῆς ζωῆς, εἶμαι ἀκμαῖος ‖ εἶμαι ἱκανός, δραστήριος ‖ μτχ. *ζῶν* (ὡς ἐπίθ.)=δραστήριος, ἐνεργητικός, κραταιός, ἀποτελεσματικός.

Ἐτυμ.: γ' ἐν. *ζῇ* ⟨**ζῆjει* ἰαπ. **gvjē-*· Ζενδ. -jāiti (ζωή), βάσις gvejē ἢ gvējēi, πρβλ. ἀόρ. *ἐβίων*, σανσκρ. jivati (ζῶ), βάσις gvejōu· *ζάω* εἶναι ἐφεύρεσις τῶν Γραμματικῶν· ἀττ. *ζῶ* ⟨*ζήjω*· οἱ τύποι *ἔζην, ζῆθι* εἶναι δευτερογενεῖς. Βλ. καὶ *βίος, ζώω*.

—ζε, ἀχώριστον ἐγκλιτ. μόριον· δηλοῦν κίνησιν πρός τινα τόπον· κυρ. τὸ *ζ* κεῖται ἀντὶ τοῦ *σδ* (*-ζε* ἀντὶ *-σδε*): *Ἀθήναζε, Θύραζε* ἀντὶ *Ἀθήνας δε, Θύρας δε*.

ζεγέριες, λέξις Λιβυκή, δηλοῦσα εἶδος μυῶν.

Ζειά, ἡ, πάντοτε σχεδὸν κατὰ πληθ. *ζειαί*· εἶδος σίτου, χρησιμοποιούμενον κυρ. ὡς τροφὴ τῶν ἵππων, πιθ. χονδρὸ σιτάρι, «άσπροσίτι».

Ἐτυμ.: ὁμήρ. ἀττ. *ζειαί*, ἑλληνιστ. *ζειαί*· πρβλ. ὁμηρ. *φῦσί-ζο*[F]*ος* (*αἶα*), καὶ ὁμηρ. *ζεί-δωρος* τ. ἔ. *ζε*[F]*έ-δωρος* (*ἄρουρα*)=ἡ παράγουσα ἀσπροσίτι· ἀττ. *ζειὰ* ⟨ἰαπ. **Jev-ja*· σανσκρ. **yávah, Ζενδ. yava-** (=σῖτος), Λιθ. **javaī** (σῖτος).

ζεί-δωρος, *ον* (*ζειὰ*+*δωρέομαι*)· *δωρούμενος* (δίδων, παράγων) *ζειὰς* (βλ. λ.) ‖ γόνιμος, εὔφορος, καρποφόρος.

ζειρά, ἡ· εἶδος πλατέος ἐπανωφορίου, ἐζωσμένου εἰς τὴν μέσην καὶ κατερχομένου μέχρι τῶν ποδῶν [ξένη λέξις].

ζείω, ποιητ. ἀντὶ *ζέω*, ὡς *πνείω* ἀντὶ *πνέω*.

ζέσσα, ἐπικ. ἀντὶ *ἔζεσα*, ἀόρ. α' τοῦ *ζέω*.

ζεστός, *ή, όν* (*ζέω*)· βραστός, βράζων, θερμός.

ζευγάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ζεῦγος*· μικρὸν ζεῦγος βοῶν.

ζευγ-ηλᾰ́τέω, μέλ. *-ήσω*· *ἐλαύνω* (τ. ἔ. ὁδηγῶ) ζεῦγος βοῶν. Ἐκ τοῦ

ζευγ-ηλᾰ́της, *-ου*, ὁ (*ζεῦγος*+*ἐλαύνω*)· ὁ ἐλαύνων (ὁδηγῶν) ζεῦγος βοῶν.

ζευγίτης, *-ου*, ὁ (*ζεῦγος*)· ὁ ἐζευγμένος μετ' ἄλλου, ὁ ζευγαρωμένος, δύο-δύο, ζευγαρωτός.— ‖ *οἱ ζευγῖται*=οἱ μικροκτηματίαι (κυρ. ὀνομασθέντες *ζευγῖται* ἐκ τοῦ ὅτι ἦσαν ἱκανοὶ νὰ διατηρήσωσι ζεῦγος βοῶν), ἡ τρίτη τάξις ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Σόλωνος καθιερωθεισῶν τεσσάρων τάξεων τῶν Ἀθηναίων (ἦτοι: *πεντακοσιομέδιμνοι, ἱππεῖς, ζευγῖται, θῆτες*).

ζεύγλη, ποιητ. **ζεῦγλᾰ́,** ἡ· τὸ καμπύλον μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς ὃ ἐμβαίνει ὁ τράχηλος τοῦ ζώου (περιλαίμιον, κοιν. «ζεύλα»), *εἰς* τρόπον *ὥστε* ὁ ζυγὸς εἶχε δύο *ζεύγλας* διὰ τὰ δύο ζῶα.— ‖ ἱμάντες, δι' ὧν προσέδενον τὸ πηδάλιον· βλ. *πηδάλιον*.

ζεῦγμα, -ατος, τό (*ζεύγνυμι*)· τὸ ὁμοῦ συνδεδεμένον, ἢ τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν τοιαύτην σύνδεσιν, δεσμός, ταινία ‖ *ζεῦγμα τοῦ λιμένος*=ἄλυσις κατὰ πλάτος τοῦ στομίου τοῦ λιμένος.

ζευγνύμεν, -ύμεναι, ἐπικ. ἀπρφ. τοῦ *ζεύγνυμι*.

ΖΕΥΓΝΥ΄ΜΙ ἢ **-ύω**· πρτ. γ' πληθ. *ἐζεύγνῦσαν* (ἐπ. *ζεύγνυσαν*) ἢ *ἐζεύγνυον* (ἐπ. *ζεύγνυον*)· μέλλ. *ζεύξω*· ἀόρ. α'. *ἔζευξα*.—παθ. ἀόρ. α'. *ἐζεύχθην*, συχν. ὁ ἀόρ. β'. *ἐζύγην*.—δένω ὁμοῦ, ζευγνύω, ζεύω, ζευγαρώνω.—μέσον, *ἵππους ζεύγνυμαι* = ζεύω τοὺς ἵππους μου, ζευγνύω τοὺς ἵππους πρὸς χρῆσίν μου ‖ ὡσ. χαμουρώνω, χαλινῶ, ἐπισάττω τοὺς ἵππους μου.— ‖ γενικῶς, δένω μαζί, συνδέω, συνάπτω, στερεώνω ‖ *σανίδες ἐζευγμέναι* = σανίδες καλῶς συνηρμοσμέναι (θύραι στεγανῶς κεκλεισμέναι).

2) ἑνώνω, συνδέω, διὰ τοῦ γάμου, ὑπανδρεύω, στεφανώνω.—Μέσον, ἐπὶ τοῦ συζύγου, λαμβάνω γυναῖκα, νυμφεύομαι, συζεύγνυμαι. — Παθητ., εἶμαι ὑπανδρευμένος. 3) ἑνώνω τὰς ἀπέναντι ὄχθας διὰ γεφυρῶν, ῥίπτω γέφυραν κατὰ πλάτος τοῦ ποταμοῦ, γεφυρώνω. 4) ὑποζώνω τὰ πλοῖα διὰ σχοινίου, τὰ περιζώνω μὲ χονδρὰ σχοινία.

Ἐτυμ.: *ζεύγνυμι*· μέλ. *ζεύξω*, παθ. ἀόρ. *ἐζύγην*· *ζευκτός*· *ζεῦγος* (πρβλ. λατ. **jūgera** πληθ.⟨**jeugas-*)· ἀττ. *οἱ ζευγῖται*· *ζεύγλη* (=σανσκρ. **yugalam**, λατ. **jugulae**)· *ζεῦγμα* (πρβλ. σανσκρ. **yugmá** ἐπίθ.=ζευγαρωμένος)· *ζευκτῆρες, ζεύκτειρα* (πρβλ. σανσκρ. **yŏktár-**=ὁ χαμουρώνων ἵππον)· *ζεῦξις, -εως*· *ζυγόν* (βλ. λ.).—Πρβλ. σανσκρ. **yunákti**, γ'. πληθ. **yuñjánti** (ζεύω), λατ. **jungo** (ζεύγνυμι), Λιθ. **jungin, junkti** (ζεύγνυμι), εἶτα σανσκρ. **yō'gah**, λατ. **jūmentum**, παλ-λατ. **iouxmenta**· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **jeug-** καὶ κατ' ἐπέκτασιν **jeve-, *jeva-*** ἐν τῷ σανσκρ. **yāúti, yuváti** (ζεύω, χαμουρώνω), Ζενδ. β. **yav-** (=λατ. **intendere**), σανσκρ. **yutih** (ἕνωσις), λατ. **jūtis** (διάρθρωσις, συναρμολογία), Λιθ. **jautis** (βοῦς, ζευγάρι ζευγαρωμένος). Βλ. ὡσ. καὶ *ζώννῡμι, ζύμη*.

ζεῦγος, *-εος*, τό (*ζεύγνυμι*)· ζεῦγος κτηνῶν, «ζευγάρι» βοῶν ἢ ἵππων. 2) ἅμαξα συρομένη ὑπὸ ζεύγους ἵππων (ἅρμα) ἢ βοῶν (ἁροτρον) ‖ πᾶν ζεῦγος ἐξ οἱωνδήποτε πραγμάτων.— ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πλειόνων (τῶν δύο) προσώπων ἢ πραγμάτων, ἡνωμένων ὁμοῦ, π. χ. *ζεῦγος τριπάρθενον*=τρεῖς παρθένοι ἀδελφαί.

ζευκτηρία, ἡ·=*ζεύγλη*· ὁ δεσμός, σύνδεσμος· βλ. καὶ *πηδάλιον*. Ἐκ τοῦ

ζευκτήριος, *α, ον* (*ζεύγνυμι*)· ζευγνύων, συνδέων, κατάλληλος διὰ ζεῦξιν· *τὸ ζευκτήριον* = ὁ ζυγός.

ζεῦξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ζεύγνυμι· ζεύξειεν,* γ' ἐν. Εὐκτ. τοῦ ἀορ. α'· *ζεῦξον* Προστ. ἀορ. α'.

ζεῦξις, *-εως,* ἡ (*ζεύγνυμι*)· τὸ ζευγνύναι, τὸ ζεύξιμον, ὁ τρόπος τοῦ ζευγνύειν βοῦς. 2) τὸ συνδέειν διά γεφύρας, τὸ γεφυρώνειν.

ΖΕΥ'Σ, ὁ, κλητ. *Ζεῦ·* ἀλλὰ γεν. *Διός,* δοτ. *Διΐ,* αἰτ. *Δία* (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **Δίς*)· ποιητ. γεν. *Ζηνός,* δοτ. *Ζηνί,* αἰτ. *Ζῆνα,* δωρ. *Ζανός* κλπ. (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **Ζήν, Ζάν*): ὁ Θεὸς Ζεύς (λατ. **Jupiter**), βασιλεὺς καὶ πατὴρ ἀνδρῶν καὶ θεῶν, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, ἐξ οὗ καὶ *Κρονίδης, Κρονίων* ‖ ἄρχων τοῦ ἀέρος (τῆς ἀτμοσφαίρας) ‖ διὸ βροχαὶ καὶ δύελλαι ἐξ αὐτοῦ προέρχονται (*Ζεὺς ὗει*).

Ἔτυμ.: **Ζεύς,** Λεσβ. **Ζεῦς,** Βοιωτ., Λακ. *Δεὺς* (*δ-*⟨*δδ-*) ⟨**Δjηυς*=σανσκρ. **dyáuh** (οὐρανός), ἰαπ. **djēous* (οὐρανός, ἡμέρα φωτεινή), πρβλ. ἰαπ. **dijēus* ἐν τῷ λατιν. **nu-diūs tertius**· κλητ. *Ζεῦ*=λατιν. **Jū-** (**piter**), ἰαπ. **djeu·* γεν. *Δι*[F]*ός,* Φωκ. *Ζιος*=σανσκρ. **diváh·** δοτ. ἀργ. *ΔιFί, Διί, Δὶ*=σανσκρ. τοπ. **divi**· αἰτ. ὁμηρ. *Ζῆν*=σανσκρ. **dyám,** ἰαπ. **dje*[*v*]*m,* πρβλ. λατ. **diem** ⟨**diēm* (κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς αὐτὸ **diēs** κλπ.)· ἐκ τῆς αἰτ. *Ζῆν* ἐσχηματίσθη ὁμ. Πινδ. *Ζῆνα* (Κρητ. *Δῆνα, Τῆνα, Τᾶνα*) *Ζηνός, Ζηνί,* πληθ. Ἡλ. *Ζᾶνες,* καὶ δατερογ. ὀνομ. *Ζήν, Ζάν,* Κρητ. (νομίσματα) *Τάν·* αἰτ. *Δία·* σανσκρ. **divám**· πρβλ. ἀκόμη Ἀρμ. **tiv** (ἡμέρα), παλ - ιρλ. **in-diu** (σήμερον = λατ. **hodie**), **dyw** (ἡμέρα), παλ-γερμ. **Zio, Zīo,** ἀγγλ-σαξ. **Tiz,** γεν. **Tiwes,** παλ-norr. **Tyr** (⟨ἰαπ. **djēu-s* ἢ **deivo-s*=λιθ. **devas** (θεός), λατ. **dīvos**). Βλ. λ. λ.. καὶ ὁμηρ. πρτ. *δέατο, αὐτόδιον, δῖος* κλπ.

Ζεφῦρίη (ἐνν. *πνοή*), ἡ=*Ζέφυρος,* δυτικὸς ἄνεμος.

Ζέφῦρος, ὁ (λατ. **Zephyrus**), δυτικὸς ἄνεμος, ἢ μᾶλλον ὁ βορειοδυτικός. (ἐκ τοῦ *ζόφος* = σκοτάδι ἢ ἡ δύσις, ὡς *Εὖρος* ἐκ τοῦ *ἕως* = πρωία (αὐγή), ἡ ἀνατολή).

ΖΕ'Ω, μέλ. *ζέσω·* ἀόρ. α' *ἔζεσα,* ἐπ. *ζέσσα·* βράζω ‖ γενικῶς, ἐξατμίζω, ἀναδίδω ἀτμοὺς βρασμοῦ (κυρ. *ἐπὶ* θερμῶν πηγῶν) ‖ ὡς. ἁπλῶς, εἶμαι θερμός, πάλλομαι ἀπὸ θερμότητα ‖ *χθὼν ἔζεε*=ἡ γῆ ἦτο ὑπέρθερμος ‖ μτφρ. βράζω ἀπὸ πάθος, εἶμαι πλήρης πάθους (ὡς τὸ λατ. **fervere**). — **II** κάμνω (βάλλω) τι νὰ βράσῃ, θερμαίνω.

Ἔτυμ.: **ζέω** (=σανσκρ. **yásati**), ὁμηρ. ἀόρ. *ζέσσεν·* ρημ. ἐπίθ. *ζεστός· ζέσμα, ζέμα· ζέσις, -εως· ζόη* (= *«ἀφρός, τὸ ἐπάνω τοῦ μέλιτος»* καθ' Ἡσυχ.)· σανσκρ. **yásati, yásyati,** Ζενδ. **yah-** (βράζω), Ἀλδ. **g'es buken** (= ζυμώνω τὸ ψωμί), **iās** (ζέσις, θερμότης), ⟨Κελτ. **jestā*), παλ-γερμ. **iesan** (ἀναβράζω), ἰαπ. **jes-.*

ζῆ, ζῆθι, Προστ. τοῦ *ζάω.*

ζηλαῖος, *α, ον* (*ζῆλος*)· ζηλότυπος.

ζηλήμων, *ον,* γεν. *-ονος,* (*ζηλέω*)· ζηλότυπος.

ζηλο-δοτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ζῆλος* + *δίδωμι*)· ὁ *δοτὴρ* (χορηγὸς) εὐδαιμονίας, μακαριότητος.

ζηλο-μᾰνής, *ὲς* (*ζῆλος*+*μᾰνῆναι* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ μαινόμενος ἀπὸ ζηλοτυπίαν.

ζῆλος, ὁ (*ζέω*)· πρόθυμος (σφοδρὰ) ἁμιλλα, ἐν καλῇ ἐνν., ἀντιθ. τῷ *φθόνος* (μῖσος). 2) πᾶν σφοδρὸν πάθος, κυρ. ζηλοτυπία ‖ εὐγενὴς πόθος πρὸς ὑπερτέρησιν εἴς τι πρᾶγμα.— **II** παθητ. τὸ ἀντικείμενον τῆς ἁμίλλης ἢ τοῦ πόθου, εὐτυχία, εὐδαιμονία. [*ζῆλος,* δωρ. *ζᾶλος· ζηλόω·* ἰαπ. **jā-lo-s,* συγγ. τῷ *ζη-μία, ζη-τρός,* σανσκρ. **yávan** (διώκτης), **yā!ṛ** (ἐκδικητής)· βλ. *ζωρός.* Ἐκ ρ. *ζα-* = ἰαπ. ρ. **jā-** ἢ **djā* (βλ. *ζάλη*)].

ζηλοσύνη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *ζῆλος.*

ζηλο-τῡπέω, μέλ. *-ήσω* (*ζηλότυπος*)· εἶμαι ζηλότυπος, ζηλεύω, «ζηλοτυπῶ». 2) φθονῶ. 3) προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ζηλο-τῡπία, ἡ· «ζήλια», φθόνος, ζηλοτυπία.

ζηλό-τῡπος, *ον* (*ζῆλος*+*τύπτω*)· «ζηλιάρης», ζηλότυπος.

ζηλόω, μέλ. *-ώσω* (*ζῆλος*)· ἀνταγωνίζομαι, ἁμιλλῶμαι πρός τινα (λατ. **aemulari**) ‖ μετ' αἰτ. πραγμ., ποθῶ τι μετά ζήλου, ἀγωνίζομαι νὰ ἀποκτήσω τι. 2) ζηλεύω τινά, φθονῶ. 3) ἁμιλλῶμαι, φθονῶ, θαυμάζω, ἐπαινῶ, μακαρίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ζήλωμα, *-ατος,* τό· τὸ ἀντικείμενον τοῦ ζήλου, τὸ μετὰ ζήλου ἐπιδιωκόμενον ‖ ἐν τῷ πληθ. μεγάλη εὐτυχία.— **II** ἀνταγωνισμός, ἁμιλλα, φιλοτιμία.

ζήλωσις, *-εως,* ἡ (*ζηλόω*)· ἁμιλλα, ἀπομίμησις.

ζηλωτής, *-οῦ,* ὁ (*ζηλόω*)· ἀντίπαλος, ἀντίζηλος, πρόθυμος, ἀπομιμητής. 2) ζηλωτής, πλήρης ζήλου.

ζηλωτός, *ή, όν* (*ζηλόω*)· ἄξιος μιμήσεως, ἀξιοθαύμαστος. 2) ἐπίφθονος, ἄξιος φθόνου, εὐτυχής, μακάριος, ἀξιομακάριστος εὐλογημένος.

ζημία, ἡ· ἀπώλεια, ζημία, βλάβη (λατ. **damnum**), ἀντιθ. τῷ *κέρδος* ‖ *φανερὰ ζημία*=καθαρὰ ἀπώλεια, καθαρὰ ζημία.— **II** χρηματικὴ ποινή, πρόστιμον ‖ ποινή, τιμωρία: *θάνατον ζημίαν προτιθέναι* = ὁρίζειν τὸν θάνατον ὡς ποινήν.— [ἀδεβ. ἐτυμολ. *ζημία· ζημιόω* (βλ. καὶ ἐν λ. *ζῆλος*)· ἧττον ὀρθῶς συσχετίζεται ὑπό τινων πρὸς τὸ σανσκρ. **yámati** (= στενοχωρῶ, σφίγγω, δαμάζω), Ζενδ. **yam-** (κρατῶ, δράττω)].

Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ζημιόω, μέλ. *-ώσω* (*ζημία*)· προξενῶ ἀπώλειαν ἢ ἐπιφέρω ζημίαν εἴς τινα ‖ τιμωρῶ ‖ *ἰδίᾳ* τιμωρῶ διὰ χρηματικοῦ προστίμου.—Παθητ.. μετὰ μέσ. μέλλ. *ζημιώσομαι* ἢ παθ. *ζημιωθήσομαι,* ἀόρ. α' *ἐζημιώθην·* τιμωροῦμαι διὰ χρηματικοῦ προστίμου.

***Ζήν,** ὁ· γεν. *Ζηνός,* ποιητ. ἀντὶ *Ζεὺς* (*ὁ* 6λ.).

Ζηνο-δοτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*Ζὴν* + *δίδωμι*)· ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἔδιδε χρησμούς, οὓς παρελάμβανε παρὰ τοῦ Διός.

Ζηνό-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*Ζὴν*+*φρήν*)· ὁ γινώσκων τὸ φρόνημα ἢ τὰς βουλὰς τοῦ Διός, ἐπώνυμον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς ἀποκαλύπτοντος διὰ τῶν χρησμῶν του τὰς βουλὰς τοῦ Διός (βλ. καὶ *Ζηνοδοτήρ*).

ζήσομαι, μέλ. τοῦ *ζάω.*

ζητεύω, ποιητ. ἀντὶ *ζητέω.*

ΖΗΤΕ'Ω, μέλ. *-ήσω·* ζητῶ, ἀναζητῶ, προσπαθῶ νὰ ἀνεύρω τι. 2) ἀνερευνῶ, ἐξετάζω, ἀνιχνεύω, ἐξιχνιάζω ‖ μετ' ἀπρφ., ζητῶ νὰ πράξω τι. 3) ἐπιθυμῶ νά..

Ἔτυμ.: ἐπ., ἀττ. *ζητέω,* αἰολ. *ζάτημι,* πρβλ. ἐπ. *ζητεύω,* δωρ. *ζᾱτεύω* (καὶ *ζᾱτόω*) ⟨**δjατεjω,* πρβλ. *δίζημαι* (⟨**δι-djāμαι,* ἐκ ρ. ἰαπ. **djā-** (=κάμνω προσπάθειαν) (βλ. λ. λ. *δίζημαι* καὶ *ζάλη, ζῆλος*). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ζήτημα, *-ατος,* τὸ (*ζητέω*)· τὸ ζητούμενον ‖ ἔρευνα, ἐρώτημα.

ζητήσιμος, *ον* (*ζητέω*)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀναζητηθῇ ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. *τὰ ζητήσιμα* = τόποι ὅπου δύναταί τις νὰ ἀναζητήσῃ κυνήγιον.

ζήτησις, *-εως,* ἡ (*ζητέω*)· τὸ ζητεῖν, ἀναζητεῖν ‖ ἀναζήτησις, ἔρευνα, ἐξερεύνησις, ἀνίχνευσις.

ζητητέος, *α, ον* ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ζητέω·* ὃν πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ τις, ἄξιος ἀναζητήσεως.— **II** *ζητητέον*=πρέπει νὰ ζητήσῃ τις.

ζητητής, *-οῦ,* ὁ (*ζητέω*)· ὁ ζητῶν, ἐρευνητής, ἐξεταστής.— **II** Ἐν Ἀθήναις, *οἱ ζητηταὶ* ἦσαν ἀρχὴ ἀσχολουμένη μὲ τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, τῶν παρανόμως κατεχόντων καὶ νεμομένων δημόσια κτήματα κλπ.

ζητητός, *ή, όν,* ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ζητέω·* ὁ (ἀνα)ζητούμενος, (ἀνα)ζητηθείς.

ζιζάνιον, τό· ἀγριόχορτον φυόμενον ἐν μέσῳ τῶν σιτηρῶν (λεγόμενον καὶ *αἶρα,* κοιν. *ἦρα,* λατ. **zizanium, lolium**. [ἀγνώστου ἐτυμολ., καὶ πιθανῶς ξένη λέξις. Κατά τινας πρόκειται περὶ ἐπιτεταμ. σχηματισμοῦ ἐκ τοῦ ἰαπ. **gvjē-* (ζῶ), πρβλ. παλ-γερμ. **quec.** (ζῶν, ζωηρός)⟨**gviguo-*].

ζόη, ἰων. ἀντὶ *ζωή.*

ζοῖα, αἰολ. ἀντὶ *ζωή.*

ζοός, *ά, όν,* ποιητ. ἀντὶ *ζωός, ζώς.*

ζορκάς, *-άδος,* ἡ=*δορκάς·* ὡσ. *ζόρξ,* γεν. *ζορκός,* ἡ· [ἰαπ. **jork-s.* Βλ. *δορκάς*].

ζοφερός, *ά, όν* (*ζόφος*)· σκοτεινός, «μαυρειδερὸς» ‖ κατηφής, μελαγχολικός.

ΖΟ'ΦΟΣ, ὁ· σκότος, ὁμίχλη, σκότος τῆς νυκτός, «σκοτεινιά» ‖ κυρ. σκότος τοῦ κάτω Κόσμου, σκότος τοῦ Ἅδου ‖ ἐντεῦθεν, ἡ χώρα τοῦ σκότους, αὐτὸς οὗτος ὁ Κάτω Κόσμος (Ἅδης).—Ὁ Ὅμηρος διαιρεῖ τὸν κόσμον εἰς φωτεινὴν πλευρὰν καὶ σκοτεινὴν

πλευράν: **ζόφος εἶναι, κατὰ ταῦτα,** ἡ πλευρὰ τοῦ σκότους τῆς νυκτός, ἡ Δύσις, **ἐν ἀντιθέσει «πρὸς Ἕω τ' Ἠελίόν τε»,** τὴν φωτεινὴν δηλ. πλευράν, τὴν Ἀνατολήν.—[bi' ἐτυμολ. βλ. καὶ **ζέφυρος.** Κατά τινας **ζόφος, ζοφερός**〈***δῐόφος, *δῐοφερός,** αἰολ. σχηματισμῶν ἐκ τῶν **ὄνορος, ὀνοφερός·** πρβλ. **ὄνορος : γνόφος : ζόφος, ὀρός : ψέφας : κνέφας**]. Ἐξ αὐτοῦ τό

ζοφόω, μέλ. **-ώσω·** σκοτίζω, προκαλῶ σκότος.— Παθ. εἶμαι (γίνομαι) σκοτεινός.

ζοφ-ώδης, ες (ζόφος+εἶδος)· **ζοφοειδής·** σκοτεινός.

ζόω ἀντὶ **ζάω.**

ζύγαστρον, τὸ **(ζεύγνυμι)·** κιβώτιον **ἐκ** σανίδων ἰσχυρῶς πρὸς ἀλλήλας προσηρμοσμένων.

ζῦγείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ζεύγνυμι.**

ζῦγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β'. τοῦ **ζεύγνυμι.**

ζῠγη-φόρος, ον, ποιητ. ἀντὶ **ζυγοφ—·** ὁ φέρων τὸν ζυγόν.

ζύγιος, α, ον (ζῦγόν)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) ζυγόν ‖ **ζύγιος ἵππος**=ὑποζύγιος ἵππος, ὁ ζευγνύμενος εἰς ἅμαξαν.

ζῠγίτης, -ου, ὁ **(ζυγόν)·** ὁ ἐρέτης ὁ καθήμενος εἰς τὴν μεσαίαν σειρὰν τῶν διὰ τοὺς κωπηλάτας προοριζομένων ἑδρῶν· οἱ καθήμενοι εἰς τὴν ἄνω σειρὰν ἐκαλοῦντο **θρανῖται,** οἱ εἰς τὴν μεσαίαν **ζυγῖται,** καὶ οἱ εἰς τὴν κάτω σειρὰν **θαλαμῖται.**

ζῠγό-δεσμον, τὸ **(ζῦγόν + δεσμός)·** δεσμὸς τοῦ ζυγοῦ, τ. ἔ. ἱμὰς δι' οὗ ὁ ζυγὸς προσεδένετο εἰς τὸν ρυμὸν («τιμόνι»).

ζῠγο-μᾰχέω, μέλ. **-ήσω (ζυγόν+μάχομαι)·** ἐρίζω (μαλλόνω) μὲ τὸν συμπαραστάτην μου εἰς τὸν ζυγόν.

ΖΥ¯ΓΟ'Ν, τό, καὶ μτγν. **ζῦγός,** ὁ, ἀλλ' **ἐν τῷ** πληθ. πάντοτε **τὰ ζῦγά·** λατ. **jūgum** ὁ ζυγὸς (τὸ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ρυμοῦ κείμενον ξύλον, τὸ προσδενόμενον εἰς **τὸ** ἄκρον τοῦ ρυμοῦ διὰ τοῦ **ζυγοδέσμου καὶ** ἔχον **ζεύγλας εἰς ἑκάτερον** ἄκρον, κάτω ἀπὸ τὰς ὁποίας προσηρμόζοντο οἱ δύο ἵπποι ἢ ἡμίονοι ἢ βόες, οἱ σύροντες τὴν ἅμαξαν ἢ τὸ ἄροτρον ‖ μτφρ. **τὸ δούλιον ζυγόν**=ὁ ζυγὸς τῆς δουλείας ‖ **κατὰ ζυγὰ**=κατὰ ζεύγη.— **II** τὸ ἐγκάρσιον ξύλον, τὸ συνδέον τὰ δύο κέρατα τῆς φορμιγγος, εἰς ὃ ἐντείνονται αἱ χορδαὶ (λατ. **transtillum**).— **III** ἐν τῷ πληθ., τὰ ἐγκάρσια ἑδώλια τὰ ἑνοῦντα τὰς ἀπέναντι πλευρὰς πλοίου, τὰ θρανία τῶν κωπηλατῶν (λατ. **transtra**).— **IV** ἡ φόλαγξ τοῦ ζυγοῦ (τῆς ζυγαρῖας), ἡ σιδηρᾶ δηλ. ὁριζοντία, ἡ συνδέουσα καὶ συγκροτοῦσα εἰς τὰ ἄκρα της τὰς δύο πλάστιγγας ‖ ἐν δὲ τῷ πληθ. **τὰ ζυγὰ**=αὐτὴ αὐτη ἡ πλάστιγξ.— **V** σταυρωτοὶ ἱμάντες σανδαλίων.

Ἔτυμ.: ζυγόν, Βοιωτ. **δυγόν**=σανσκρ. **yugám,** λατ. **jugum,** γοτθ. **juk,** παλ-γερμ. **joh,** ἰαπ. ***jugó-m,** πρβλ. gall. **iau,** παλ-ιρλ. **cuing,** Λιθ. **júngas.** Ἐντεῦθεν **ζύγιος,** πρβλ. Ἡσυχ. **«ζούγωνερ· βόες ἐργάται»**=ἀττ. ***ζύγωνες·** πρβλ· **ὁμόζυξ, σύ-ζυξ** καὶ **σύ-ζυγος, ἄ-ζυξ,** λατ. **conjux, -ugis. Βλ. ζεύγνυμι.**

ζῠγός, ὁλ. **ζυγόν.**

ζῠγόφιν, ἐπ. γεν. τοῦ **ζυγόν.**

ζῠγόω, μέλ. **-ώσω (ζυγόν)·** ὑποβάλλω εἰς τὸν ζυγόν, ζευγαρώνω ἓν ζεῦγος, συνάπτω ὁμοῦ, συνδέω ‖ μτφρ. φέρω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὑποβάλλω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὑποτάσσω, τιδασεύω, δαμάζω.

ζῠγωθρίζω· κλείω, «μανδαλώνω». **Ἐκ τοῦ**

ζύγωθρον, τὸ **(ζυγόω)·** ὁ μοχλὸς τῆς θύρας, σύρτης, «μάνδαλος».

ζυγωτός, ή, όν (ζυγόω)· ὁ συρόμενος ὑπὸ ζεύγους ἵππων ‖ ὁ μετὰ ζυγοῦ, ὁ συνδεδεμένος διὰ ζυγοῦ

ζῦμη, ἡ **(ζέω)·** προζύμιον **(«προζύμι») ἐπειδὴ καὶ** αὐτὴ βάλλει εἰς βράσιν τὸ ἀλευρώδες φύραμα.

Ἔτυμ.: ζύμη· **ζυμίτης ἄρτος· ζυμόω· ἄζῦμος·**— **ζύμη** 〈***ζύσμᾱ** ἢ **ζῦμᾱ,** ἰαπ. ***jū(s)-ma,** πρβλ. **ζωμός** 〈ἰαπ. ***jō[u](s)-mo-s** καὶ σανσκρ. **yū́'h yusán-** καὶ **yūsa-,** λατ. **jūs** γεν. **jūris** οὐδ. **jusculum (=φυσαλίς),** Λιθ. **júszė (=κακὴ ζύμη), παλ-πρωσ. juse, παλ-σλαυ. jucha·** τὸ **ἰαπ. *jūs-, jō[u]s-** εἶναι ἐπέκτασις τοῦ ***jeu-** (: ***jeve-** ἢ ***jevāˣ**) (**—** ἀναμειγνύω κατὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν φαγητῶν), πρβλ. σανσκρ. **yāúti, yuváti** (ἀναμειγνύω), **prayāu'i** (μετακινῶ, ἀνακυκῶ), **āyávanam** (κοχλιάριον), λεττ. **jaut** (διάλυμα ζύμης)· τὸ ἰαπ. τοῦτο ***jeve-** εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ***jeve-, *jevaˣ** (ζεύγνυμι)· **βλ. λ. λ. ζεύγνυμι, ζώννυμι.** Ἐξ αὐτοῦ τό

ζῦμίτης, -ου, ὁ, ἐπίθ. ἀρσ.· ἐνζυμος, «ἀνεβατός».

ζῦμόω, μελ. **-ώσω (ζύμη)·** ζυμώνω, βάλλω εἰς ζύμωσιν δι' ἑνώσεως ζύμης, βάλλω εἴς τι «προζύμι διὰ νὰ ἀνέβῃ».

ζω-άγρια, -ων, τὰ **(ζωός+ἄγρα)·** ἀμοιβὴ (τὰ λύτρα) διὰ τὴν διάσωσιν τῆς ζωῆς· ἔπως ἀκριβῶς καὶ **θρεπτήρια** ἐκαλεῖτο ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν διατροφὴν καὶ ἀνατροφὴν τινος, ἢ καὶ αἱ θυσίαι αἱ προσφερόμεναι εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπὶ τῇ διασώσει ἀπό τινος ἀσθενείας.

ζω-άγριος, ον (ζωός+ἄγρα)· ὁ ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς ζωῆς.

ζῳᾰ́ριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ζῷον·** ζωύφιον.

ζω-αρκής, ές (ζωή+ἀρκέω)· ὁ διατηρῶν τὴν ζωήν.

ζω-γρᾰφέω, μέλ. **-ήσω (ζωγράφος)·** **γράφω** (τ. ἔ. ἀπεικονίζω διὰ τῆς γραφίδος, ζωγραφίζω) τὴν ζωὴν (τὴν ζῶσαν φύσιν), ζωγραφίζω **δέματα ἀπὸ** τὴν ζωήν. Ἐξ αὐτοῦ τό

ζω-γραφία, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ζωγραφίζειν, ἡ ζωγραφική,

ζω-γρᾰφικός, ή, όν· ὁ δεξιοτέχνης, **ὁ ἔμπειρος,** εἰς τὴν ζωγραφικήν. **Ἐκ** τοῦ

ζω-γρᾰ́φος, ον **(ζωή+γράφω, πρβλ. ζωο-γράφος)·** **ὁ γράφων** (διὰ τῆς γραφίδος ἀπεικονίζων, ὁ ζωγραφίζων) τὴν ζωήν, τὴν ζῶσαν φύσιν, ὄντα **ζωντανὰ** Τὴν αὐτὴν σημασ. καὶ ὡς οὐσ. **ὁ ζωγράφος.**

ζώγρει, ζωγρεῖτε, Προστ. ἐνεστ. τοῦ

ζω-γρέω, μέλ. **-ήσω (ζωός+ἀγρεύω)·** **συλλαμβάνω** ζῶντα, συλλαμβάνω αἰχμάλωτον **ἐν** πολέμῳ (δὲν τὸν φονεύω), σῴζω τὴν ζωήν τινος, εὐσπλαγχνίζομαί τινα. — **II (ζωὴ + ἀγείρω)·** ἐπαναφέρω **εἰς** τὴν ζωὴν καὶ ἀναζωογονῶ τινα. Ἐξ αὐτοῦ τό

ζω-γρία, ἰων. **-ίη,** ἡ· τὸ **συλλαμβάνειν τινὰ** ζῶντα, αἰχμαλωσία.

ζῳδιακός, ή, όν (ζῴδιον)· **ὁ** ἀνήκων εἰς ζῷα, ἢ ὁ ἐμπεριέχων ζῷα· **ὁ ζῳδιακὸς (ἐνν. κύκλος),** ὁ γνωστὸς ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ οὐράνιος **κύκλος τῶν** δώδεκα ζωδίων.

ζῴδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ζῷον·** **μικρὰ εἰκὼν** ἐζωγραφημένη ἢ γεγλυμμένη, μικρὸν ζωγράφημα ‖ μικρὸν ζῷον.

ζωέμεν, ζωέμεναι, ἀντὶ **ζώειν, ἀπρφ. τοῦ ζάω = ζάω.**

ζώεσκον, ἰων.. πρτ. τοῦ **ζάω.**

ζωή, δωρ. **ζωά,** ἰων. καὶ ποιητ. **ζόη,** αἰολ.. **ζοΐα,** ἡ **(ζάω)·** τὸ ζῆν, τὰ μέσα τῆς ζωῆς, τὰ ὑπάρχοντά τινος, τὰ πρὸς **τὸ** ζῆν, ἡ περιουσία τινός.— **II** ζωή, ὕπαρξις.

ζω-θάλμιος, ον (ζωή+θάλλω)· ὁ παρέχων τὴν ἀκμὴν τῆς ζωῆς.

ζωϊκός, ή, όν (ζῷον)· **ὁ** ἀνήκων **εἰς** ζῷα, **ἢ** ὁ ἁρμόζων εἰς ζῷα.

ζῶμα, -ατος, τὸ **(ζώννυμι)·** πᾶν τὸ ἐζωσμένον ‖ ὁ περιεζωσμένος χιτὼν ὁ φορούμενος ἔσωθεν τῆς πανοπλίας ‖ ὁπλισμὸς ἐζωσμένος διὰ τοῦ **ζωστῆρος.** — **II** ὡσ.=**ζώνη** (βλ. λ.) ἢ **ζωστὴρ** (ἔλ. λ.).

ζώμευμα, -ατος, τό· κρεατόζωμος, ζωμός, **σούπα·** ἐκ τοῦ

ζωμεύω, μέλ. -εύσω (ζωμός)· βράζω διὰ ζωμόν, **μαγειρεύω.**

ζωμίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ζωμός·** ὀλίγος ζωμός.

ζωμός, δωρ. **δωμός,** ὁ **(ζέω)·** ζωμὸς **(«ζουμί»),** σούπα ‖ κυρ. ἄρτυμα («σάλτσα») τρωγόμενον μαζὶ μὲ ἄλλα φαγητά [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. **ζύμη**].

ζώνη, ἡ **(ζώννυμι)·** ζώνη, «ζωνάρι», κυρ. **ἡ κατωτέρα ἀπὸ τὰς δύο ζώνας τῶν γυναικῶν, τὴν ὁποίαν ἔζωναν ἐπάνω ἀπὸ** τοὺς μηρούς, κατὰ τὴν ὀσφύν· ὑπεράνω αὐτῆς **ἀνεσύρετο ἡ ἐσθὴς** πίπτουσα μὲ πολλὰς πτυχάς. **Ἡ ζώνη τῶν ἀνδρῶν** ἐκαλεῖτο **ζωστὴρ ‖ φέρειν ἀπὸ ζώνην καὶ τρέφειν ἐντὸς ζώνης**=φέρειν

ἢ τρέφειν ὑποκάτω τῆς ζώνης, τ. ἐ. εἰς τὴν κοιλίαν (ἢ τὴν μήτραν). Βραδύτερον ἡ ζώνη ἐχρησίμευσε καὶ ὡς βαλάντιον· ὅθεν καὶ το παρ' Ὁρατίῳ **zonam perdere**—χάνω τὸ βαλάντιόν μου.— **II** ἡ ὀσφύς, ἡ μέση («τὰ γκοφιά»), γύρω ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσηρμόζετο ἡ ζώνη.— **III** Πᾶν ὅ,τι περιβάλλει τινὰ ὡς ζώνη, φάρεμα, πανοπλία.

ΖΩ΄ΝΝΥ΄ΜΙ, ἡ **-ύω**· μέλ. *ζώσω*· ἀόρ. *ἔζωσα*.— μέσον, *ζώννυμαι*, μέλ. *ζώσομαι*· ἀόρ. α'. *ἐζωσάμην*· —Παθ. ἀόρ. α'. *ἐζώσθην*· πρκ. *ἔζωσμαι*· ζώνω, κυρ. ζώνω περὶ τὴν ὀσφὺν πρὸς μάχην.— **II** μέσον, ζώνω ἐμαυτόν, ζώνομαι περὶ τὴν ὀσφὺν ἑτοιμαζόμενος πρὸς μάχην ἢ πρὸς ἐργασίαν ‖ μετ' αἰτ.: *ζώνην, χαλκὸν ζώννυμαι* = ζώνομαι τὴν ζώνην μου, τὰ ὅπλα μου.

Ἔτυμ.: *ζώννυμι, ζώσω*, παθ. πρκ. *ἔζωσμαι* ἀντὶ *ἔζωμαι* κατ' ἀνάλογίαν πρὸς τὸ γ'. ἐν. *ἔζωσται*· ρημ. ἐπίθ. *ζωστός*· ὁμηρ. *ζῶμα*· *ζώνη*(**ζωσνα*, πιθ. ἰαπ. **jōsmn-ā*· *ζωστήρ, -ῆρος, ζῶστρον*· *ζώστρᾱ* (πρβλ. Ζενδ. *yāsta-*=*ζωστός*), Λιθ. *jŭsta* (ζώνη), *jŭstas* (ζωσμένος) = *ζωστός*, *jŭsti* (ζώνω)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ζούσθω· ζωννύσθω*»· πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐκ τοῦ ἰαπ. **jō*[u]-*s*. (ζώνω), πρβλ. σανσκρ. *yāúti, yuváti* (προσδένω)· βλ. καὶ *ζεύγνυμι, ζύμη*.

ζωννύσκετο, Ἰων. γ'. ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ *ζώννυμι*.

ζῳο-γλύφος, *ον*, (*ζῷον*+*γλύφω*)· ὁ γλύφων ζῷον, ὁ γλύπτης ζώων.— **II** ὡς οὐσ. ὁ *ζωογλύφος* (*ζωὴ*+*γλύφω*)=ἀγαλματοποιός· πρβλ. *ζωγράφος*.

ζωο-γονέω, μελ. *-ήσω*· παράγω (γεννῶ), πολλαπλασιάζω, ζῶντα πλάσματα.— **II** διατηρῶ (διαφυλάττω) ἐν ζωῇ. Ἐκ τοῦ

ζωο-γόνος, *ον* (*ζωὴ*+*γενέσθαι*)· ὁ παράγων, δίδων, ζωήν, ὁ φέρων ζωήν.

ζωο-γράφος, *ον*, ποιητ. τύπος ἀντὶ *ζωγράφος*.

ζῷον, τό, κυρ. κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ *ζώϊον*· ζῶν πλάσμα, ζῶσα ὕπαρξις, ζῷον (λατ. **animal**).— **II** εἰκών, ὁμοίωμα, ζῴου, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὁμοίωμα (κάθε ζωγραφία): *ζῷα γράφειν ἢ γράφεσθαι* ἀντὶ *ζωγραφεῖν* (= ζωγραφίζω)· παρ' Ἡροδότῳ συντάσσεται καὶ μετὰ δευτέρας αἰτ. δηλούσης τὸ ζωγραφιζόμενον πρᾶγμα (τὸ θέμα): *ζῷα ἐγραψάμην τὴν ζεῦξιν τοῦ Βοσπόρου*=ἐζωγράφισα τὸ πέρασμα τοῦ Βοσπόρου.

ζωο-ποιέω, μέλ. *-ήσω* (*ζωὸς*+*ποιέω*)· ποιῶ τινα ζῶντα, τὸν ζωντανεύω ‖ ἀναζωογονῶ τινα.

ζωός, *ή*, *όν* (*ζάω*)· ζῶν, «ζωντανός»· *ζωὸν αἱρῶ τινα*=συλλαμβάνω τινὰ αἰχμάλωτον, τὸν εὐσπλαγχνίζομαι (καὶ δὲν τὸν σκοτώνω).

ζωό-σοφος, *ον* (*ζωὴ* + *σοφός*)· ὁ σοφὸς εἰς τὰ τῆς ζωῆς.

ζωο-φόρος, *ον* (*ζωὸς*+*φέρω*)· ὁ παρέχων ζωήν. — **II** (*ζῷον* + *φέρω*)· ὁ φέρων ζῷα, ἤτοι ὁ φέρων εἰκόνας ζώων, πλήρης γλυφῶν ‖ *ὁ ζῳοφόρος* (ἐνν. *κύκλος*)=ὁ ζῳδιακός.

ζωο-φῠτέω, μέλ. *-ήσω*· ἀναδίδω (κυρ. *φύω*=*ἀναφύω*) ζῶντα βλαστήματα, ζῶντας κλάδους. Ἐκ τοῦ

ζωό-φῠτος, *ον* (*ζωὸς*+*φύω*)· ὁ παράγων φυτά, ὁ φύων φυτὰ καρποφόρος ‖ ὁ ζωὴν παρέχων τοῖς φυτοῖς, ζωογόνος βλ. καὶ *ζώφυτος*.

ζω-πονέω, μελ. *-ήσω* (*ζωὸς*+*πονέω*)· παριστάνω ζωντανά.

ζω-πῠρέω, μέλ. *-ήσω*· ἀνάπτω εἰς φλόγα, ἀνάπτω ‖ μτφρ. ἐξερεθίζω, προκαλῶ. Ἐκ τοῦ

ζώ-πῠρον, τὸ (*ζωὸς* + *πῦρ*)· ὀπινθὴρ («ὀπίδα»), τεμάχιον ἀνημμένου ἀνθρακος ‖ πυρετὸν (ἢ λείψανον πυρὸς ἐν ὀποδῷ) κατάλληλον διὰ νὰ ἀνάψῃ τις ἐξ αὐτοῦ πυράν.

ζωρο-ποτέω, μέλ. *-ήσω*· πίνω ἄκρατον οἶνον. Ἐκ τοῦ

ζωρο-πότης, *-ου*, ὁ (*ζωρὸς* + *πίνω*)· ὁ πίνων ἄκρατον οἶνον, ἀκρατοπότης, μέθυσος.

ζωρός, *όν*· καθαρός, ἄκρατος, ἀμείκτος (**ἐπὶ οἴνου μὴ κεκραμένου μεθ' ὕδατος**).— Ὡς οὐσ. **ὁ ζωρὸς** (ἐνν. *οἶνος*), ἢ ὡς οὐδ. **τὸ ζωρὸν** = ἄκρατος οἶνος (λατ. **merum**). Παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ μόνον τὸ συγκριτ.: *ζωρότερον κέραιε* (Προστ.) = ἀναμείγνυε ἀδολώτερον τὸν οἶνον, τ. ἐ. πρόσθετε ὀλιγώτερον ὕδωρ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες συνήθιζον νὰ ἀραιώνουν τὸν οἶνον δι' ὕδατος, τὸ *ζωρότερον πίνειν* κατήντησε νὰ σημαίνῃ οὐ μόνον πίνειν οἶνον ἀδολώτερον (ἀγνότερον) τοῦ συνήθους, ἀλλὰ καὶ γενικῶς, πίνειν πολύ, εἶναι τινα μέθυσον.

Ἔτυμ.: πιθανῶς ἐκ τοῦ *ζωὸς* (*ζώω* : *ζάω*) ἀντὶ *ζωερός*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ζωρός· ἐνεργής, ταχὺς*» = παλαλαυ. *jarŭ* (=λατ. **amarus, iratus**) (βλ. ἐν λ. *ζῆλος*)· πρβλ. ἀττ. *εὔζωρος ἐπι-ζᾰρέω*(=ἐφορμῶ) (*ζω* =*ζᾰ-*).

ζώς, οὐδ. *ζών*, γεν. *ζώ*, σπανιώτ. τύπος τοῦ *ζωός*.

ζῶσαι, Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ζώννυμι*.

ζωστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ζώννυμι*)· ζώνη πολεμιστοῦ ἢ περίζωμα, ὅπερ ἐκάλυπτε τὴν ὀσφὺν καὶ ἠσφάλιζε τὰ κατώτερα μέρη τοῦ θώρακος, συναπτόμενον διὰ θηλυκωμάτων ἐκ χρυσοῦ, ἴσως δὲ καὶ ἐνισχυμένον διὰ μεταλλίνων ἐλασμάτων. Τοιαύτη ζώνη ἐπὶ ἀνδρῶν ἐκαλεῖτο κυρ. *ζωστήρ*, ἐπὶ δὲ γυναικῶν *ζώνη*· μτγν. ὅμως *ζωστὴρ* ἐκαλεῖτο καὶ πᾶν εἶδος ζώνης.

ζῶστρον, τὸ (*ζώννυμι*)· ζώνη, ζωστήρ, περίζωμα.

ζωτῐκός, *ή*, *όν* (*ζάω*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ζωήν, ὁ κατάλληλος πρὸς παροχὴν ἢ διατήρησιν τῆς ζωῆς.— **II** πλήρης ζωῆς, ζωηρός, δραστήριος (λατ. **vivax**) ‖ ἐπὶ ἔργων τέχνης, πλήρης ζωῆς, πιστὴ ἀπεικόνισις τοῦ ζῶντος πράγματος (τῆς ζωῆς): *τὸ ζωτικὸν φαίνεσθαι πῶς ἐνεργάζῃ τοῖς ἀνδριᾶσιν;* = πῶς χύνεις εἰς τοὺς ἀνδριάντας τὴν πλήρη ζωῆς ἔκφρασιν;

ζῳύφιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ζῷον*=*ζῴδιον*.

ζώ-φῡτος, *ον* (*ζωὸς* + *φύω*)· ὁ παράγων φυτά, γόνιμος, καρποφόρος ‖ ὁ παρέχων ζωὴν εἰς τὰ φυτά, ζωογόνος. Βλ. καὶ *ζωόφυτος*.

ζώω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ζάω*.— [*ζώω*, Γορτ. *δώω* (ἰαπ. **gvjōjō*· ἀττ. **ζηjω*)*ζῶ*· πρβλ. *ζωός*, δωρ. ἰων. *ζοός· ζῷον, ζῳωτός· ζωή*, δωρ. *ζωᾱ́*, ἰων. καὶ ποιητ. *ζοή*, αἰόλ. *ζοῖᾱ· ζώπυρον* (βλ. λ.), *ζωγρέω* (βλ.λ. κ.ἄ.)].

Η

Τὸ **γράμμα** τοῦτο κατέχει τὴν **ἑβδόμην** θέσιν ἐν τῇ ἀλφαβήτῳ, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ Σημιτικὸν **Ḥ (ḥeth),** καὶ ἁπάντων κυρίως ὑπὸ τὰς μορφὰς Θ Η, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν πρώτη εἶχεν ἐπικρατήσει εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἑλληνικὸν ἀλφάβητον, ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὸ δυτικόν, τὸ Χαλκιδικόν, ἐξ οὗ παρελήφθη ὑπὸ τῆς Λατινικῆς καὶ ἐκ ταύτης ὑπὸ τῶν νεωτέρων Νεολατινικῶν γλωσσῶν.

Εἰς τὸ Σημιτικὸν ἀλφάβητον, ὅπως καὶ εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἑλληνικὸν καὶ εἰς τὸ Ἑτρουσκικόν, τὸ **γράμμα** τοῦτο παρίστα τὸ δασὺ πνεῦμα, ἐν ᾧ εἰς μὲν τὸ ἀνατολικὸν ἑλληνικὸν ἀλφάβητον ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν μακρὸν ἀνοικτὸν φθόγγον **ε,** εἰς δὲ τὸ δυτικὸν (τὸ Χαλκιδικὸν) ἐξηκολούθησε χρησιμοποιούμενον διὰ τὸ δασὺ πνεῦμα. Εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας μάλιστα ἐπιγραφὰς τῆς Νήσου Θήρας ἀπαντᾷ μὲ ἀμφοτέρας τὰς χρήσεις. Ἡ χρησιμοποίησίς του αὐτὴ διὰ τὴν παράστασιν φωνήεντος φθόγγου ἀντὶ τοῦ δασέος πνεύματος εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν συνήθειαν τῆς Ἑλληνικῆς νὰ παραλαμβάνῃ μερικὰ γράμματα τοῦ σημιτικοῦ ἀλφαβήτου καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιῇ πρὸς παράστασιν φωνηέντων ἰδικῶν της, δεδομένου ὅτι διὰ τὰ φωνήεντα δὲν ὑπῆρχον ἰδιαίτερα γράμματα ἐν τῷ σημιτικῷ ἀλφαβήτῳ.

Ὁ κατωτέρω πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος **ἦτα** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ διαφόρους **ἐποχάς.**

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	И
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	Θ Η
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	Θ
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	(Η)
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	Θ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Θ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	Θ
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Ρ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	Η
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	—	**Η**

Η, η, ἦτα, τὸ (ἑβρ. **ḥeth**), ἄκλιτον, τὸ ἕβδομον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου ‖ ὡς ἀριθμητ. **η΄** = ***ὀκτὼ*** καὶ ***ὄγδοος,*** ἀλλ' **,η**=8000. — Τὸ ἐν τῇ μεγαλογραμμάτῳ γραφῇ σχῆμα τοῦ ἦτα **(Η)** ἦτο ἓν διπλοῦν **Ε Ξ,** καὶ πιθανῶς ὡς διπλοῦν προεφέρετο, ὡς δεικνύουσι τὰ: ***δῆλος*** 〈 ***δέελος, ζῆλος*** 〈 ***ζέελος.*** Τὸ παλαιότερον ἀλφάβητον εἶχεν ἓν μόνον σημεῖον (τὸ **ε**) διὰ τὴν παράστασιν ἀμφοτέρων τῶν φθόγγων (τοῦ βραχέος δηλ. **ε** καὶ τοῦ μακροῦ **ε**). Ἀπὸ τοῦ 403 π.χ. ὅμως καὶ ἔπειτα (ἐπὶ Ἄρχοντος Εὐκλείδου) εἰσήχθησαν καὶ εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν ἀλφάβητον ἐκ τοῦ Σαμιακοῦ τὰ σημεῖα τῶν μακρῶν φθόγγων **η** καὶ **ω.** Τὸ σύμβολον **Η,** προτοῦ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν παράστασιν τοῦ μακροῦ φθόγγου **ε,** ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν παράστασιν τοῦ δασέος πνεύματος, ὅπως π. χ. **ΗΟΣ** ἀντὶ **ὅς,** ἡ τοιαύτη δὲ χρῆσίς του διετηρήθη ἐν τῷ **Η** τῆς Λατινικῆς. Ὅταν τὸ τοιοῦτο σύμβολον τοῦ δασέος πνεύματος ἐξειλίχθη εἰς φωνῆεν ***ἦτα*** (διὰ τὴν παράστασιν τοῦ μακροῦ φθόγγου **ε**), τὸ παλαιότερον σύμβολον (=δασὺ πνεῦμα) διηρέθη εἰς δύο (⊢ ⊣), ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν παράστασιν τοῦ δασέος πνεύματος (ἐξελιχθὲν ἐκ τοῦ ⊢ εἰς '), τὸ δὲ δεύτερον διὰ τὴν παράστασιν τοῦ ψιλοῦ πνεύματος (ἐξελιχθὲν ἐκ τοῦ ⊣ εἰς '). Τὸ **η** ἦτο συχνότατον ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ· ἐν τῇ ἀττ. διαλ. ἐτράπη πολὺ συχνὰ εἰς **ᾱ**: Ἰων. ***πρήσσω, θώρηξ:*** ἀττ. ***πράσσω, θώραξ.*** Ἐν τῇ μτγν. ἀττικῇ τὰ **ει** καὶ **ηϊ** οὐχὶ σπανίως ἐτράπησαν εἰς **η**: ***κλεῖθρον〉 κλῆθρον, Νηρηΐδες〉 Νηρῆδες.***

ἦ, ποιητ. **ἠέ,** σύνδεσμος ἔχων τρεῖς βασικὰς σημασίας: ***διαζευκτικήν, ἐρωτηματικήν, συγκριτικήν:*** **I ἦ *διαζευκτικὸς*** (λατ. **vel, aut**), ὡς καὶ νῦν· ἐνίοτε διπλοῦς: ***ἢ*** . . . ***ἢ*** = ἤ . . . ἤ . . . εἴτε . . . εἴτε (λατ. **aut . . . aut, vel . . . vel**).— **II ἦ *ἐρωτηματικός:*** ἐν πλαγίαις ἐρωτηματικαῖς προτάσεσιν: ***εἰπέ, νικῶμεν ἢ νικώμεθα;*** (λατιν. **an**) ‖ ἐνίοτε καὶ διπλοῦν: ***ἦ . . . ἦ*** (ἰσοδύν. πρὸς τό: ***πότερον . . . ἦ;*** (λατ. **utrum . . . an?**).
2) ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσιν (λατ. **an**): ***τίπτ' εἰλήλουθας; ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος;***=διὰ τί ἦλθες! ἢ (μήπως ἦλθες) διὰ νὰ ἴδῃς τὴν ἀναίδειαν τοῦ Ἀγ.; — **III ἦ *συγκριτικός*** = παρὰ (ὡς τὸ λατ. **quam**), κατόπιν ἐπιθ. συγκριτ βαθμοῦ ‖ ὡσ. κατόπιν ἐπιθ. θετ. βαθμοῦ, ἀλλ' ἐνέχοντος σύγκρισιν: ***ἄλλο τι ἢ . . .***=διαφορετικόν τι πρᾶγμα ἀπό... (τοιαῦτα θετικὰ εἶναι τὰ: ***ἄλλος, ἕτερος, ἀλλοῖος, διπλάσιος, ἐναντίος, ἴδιος, πολλαπλάσιος*** κ.ἄ.) ‖ ***ἐναντίος ἢ*** = ἀντίθετος παρὰ (ἀπό...) ‖ ***οὐδ' ὅσον ἤ . . .***=οὔτε τόσον ὅσον..., οὔτε πλειότερον παρά... ‖ οὕτω καὶ κατόπιν ρημάτων: ***βούλομαι ἤ . . .***=ἐπιθυμῶ μᾶλλον παρά..., προτιμῶ ἀπό... ‖ ***φθάνω ἤ . . .*** = ἔρχομαι ἐνωρίτερον ἀπό..., προφθάνω. 2) ὁ **ἤ** συνδέει ἐνίοτε δύο συγκριτικὰ ἐπίθ., ὁπότε ὅμως ἀμφότερα ἀναφέρονται εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον: ***πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι ἢ ἀφνειότεροι***=ὅλοι τότε θὰ ἠύχοντο

νὰ γίνουν μᾶλλον φτερωτοὶ εἰς τοὺς πόδας παρὰ πλοῦσιοι ‖ ***ταχύτερα ἢ σοφώτερα***—περισσότερον ταχέα μᾶλλον παρὰ περισσότερον σοφά. [ὁσάκις τὰ συμπλέγματα ***ἢ οὔ, ἢ οὐκ*** ἀπαντῶμεν ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ, ἀπαγγέλλονται μετὰ συνιζήσεως ὡς μία συλλαβή: ***ἠ οὔ, ἠ οὐκ***· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ σύμπλεγμα ***μὴ οὔ***].

Ἔτυμ.: ***ἦ***, ὁμηρ. ***ἠὲ*** ⟨ ****ἠ-Fε***, τ. ξ. ****ἠ-Fε***· ****ἠ-Fε***⟩ ***ἠ[F]έ***· τὸ ***ἠέ*** ὑπεσκέλισε τὸ ἁπλοῦν διαζευκτ. ****Fέ*** ⟨ἰαπ. ****ve*** ὡς φαίνεται ἐν τῷ σανσκρ., Ζενδ., παλ-περσ. **vā**, λατ. **-vĕ** (καὶ **ceu**), πρβλ. παλ-βρετ. **nou**, ἰρλ. **no** (=ἤ) ⟨****nə-ve***=ἤ ὄχι· ὁ παλαιότερος τονισμὸς ***ἦε*** (****ἠFε***) ***ἦ*** διεσώθη μόνον ἐν τῷ δευτέρῳ μέλει τῶν διπλῶν ἐρωτήσεων.—Ὅπως τὸ ἰαπ. ****ve*** ἐσήμαινεν ὡσ. καὶ «ὁμοίως» (σανσκρ. **i-vā**=ὅπως), οὕτω καὶ τὰ ***ἠέ***, ***ἦ*** ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν τῇ ἐνν. τοῦ «ὅπως» κατόπιν συγκριτικῶν, πρβλ. ***ἠύτε*** (=ὁμοίως) ⟨****ἠ[F]έ-υτε***, ἰαπ. ****u-te***: σανσκρ. **utá** (=ὡσαύτως, ὁμοίως).

ἦ, ἐπιφώνημα ἐπισῦρον τὴν προσοχὴν τινος εἴς τι πρᾶγμα· πρβλ. τὸ σημερ. **ἔ, ἔ!**: ***ἦ, ἦ σιώπα*** = **ἔ... ἔ!** σιώπα!

ἦ, ἐπίρρ., ἔχον δύο βασικὰς σημασ.: ***βεβαιωτικὴν*** (ἢ ***ἐπιτατικὴν***) καὶ ***ἐρωτηματικήν***: — **I** ***ἦ βεβαιωτικὸς*** (ἢ ***ἐπιτατικός***)· τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς, τῷ ὄντι, ἀσφαλῶς, βεβαίως: συνήθως κεῖται μετ' ἄλλου μορίου: ***ἦ ἄρα, ἦ γάρ, ἦ γάρ τοι, ἦ δή, ἦ δή που*** κ.λ.π.· ***ἦ μήν***, ἰων. ***ἦ μέν***, εἰσάγει τὰς ἐκφράσεις ὅρκων, τῶν ὁποίων ἐπιτείνει τὴν ἐπισημότητα.— **II** ***ἦ ἐρωτηματικὸς***=λατ. **num?** Ἐνίοτε δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ διὰ τοῦ: τί; πῶς παρακαλῶ; **δὲν εἶν' ἔτσι;** ***ἦ οὔ...*** = λατ. **nonne?**

Ἔτυμ.: ἀρχικὴ του σημ. εἶναι ἡ ἐπιτατική, ὑστερογενὴς δὲ ἡ ἐρωτηματική· ἡ ἐπιτατικὴ (βεβαιωτική) του σημ. ἐμφαίνεται ἐν τῷ ***ἦ-τοι*** (⟨***ἦ τοι***, ***ἐπει-ἦ*** (βλ. ***ἐπεί***)· ***ἦ***⟨ἰαπ. ****ē***: σανσκρ. ***ά*** ἐμφαντικόν, παλ-γερμ. **ā** ἐν τῷ **ihh-ā** (ἔγωγε), **nein-ā** (οὐχί) κ.λ.π.· ***ἦ*** εἶναι πιθ. τὸ αὐτὸ πρὸς ***τὸ ὄωρ. ἠ*** (= ἐάν, πρωταρχικὴ σημ. οὕτω) (βλ. ***εἰ***).

ἦ, ἀντὶ ***ἔφη, γ' ἐν. πρτ.*** τοῦ ***ἠμί*** [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἠμί***].

ἦ, ἀντὶ ***ἦν, α' ἐν.*** πρτ. τοῦ ***εἰμί.***

ἦ, γ' ἐν. Ὑποτ. ἐν. τοῦ ***εἰμί.***

ἦ, θηλ. τοῦ ἄρθρ. ***ὁ***

ἥ, θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ***ὅς, ἥ, ὅ.***

ᾗ, δοτ. θηλ. τῆς κτητ. ἀντων. ***ὅς, ἥ, ὅν*** (Ἰδικός του).

ᾗ, δοτ. ἐν. θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ***ὅς, ἥ, ὅ***· χρησιμοποιεῖται ὡσ. καὶ ἐπιρρηματικῶς: **I** τοπικῶς: ὅπου, εἰς ὃ μέρος, πρὸς τὸ ὁποῖον μέρος, διὰ τῆς ὁποίας ὁδοῦ, ἐν ᾧ τόπῳ, ἢ εἰς ὃν τόπον. **2)** Ἐπὶ τρόπου· ὅπως, ὡς: ***ᾗ θέμις ἐστί***=ὅπως εἶναι τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον. **3)** ἡνωμένον μὲ ὑπερθετ.: ***ᾗ μάλιστα, ᾗ δυνατὸν μάλιστα***=ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.

ἦα, ἦεν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἦν, α'*** καὶ γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***εἰμί.***

ἦα, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ***ἤϊα,*** ἀντὶ ***ᾖειν,*** ἐπ. κρτ. τοῦ ***εἰμί.***

ἤατο, ἰων. ἀντὶ ***ἧντο, γ' πληθ.*** πρτ. τοῦ ***ἧμαι.***

ἠβαιός, ***ά, όν,*** ἰων. ἀντὶ ***βαιός***· μικρός, ὀλίγος, πενιχρός, ἀσήμαντος, οὐτιδανός ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τινος ἀρνητικοῦ μορίου: ***οὔ οἱ ἔνι φρένες, οὐδ' ἠβαιαί*** = ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν ὑπάρχει νοῦς, οὐδὲ ὀλίγος ‖ ἐν τῷ οὐδ. ὡς ἐπίρ., ***οὐδ' ἠβαιὸν*** = οὐδόλως, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ‖ σπαν. καὶ ἄνευ ἀρνητ. μορίου: ***ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους*** = εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ σπηλαίου.

Ἔτυμ.: ***ἠβαιός*** ⟨ ***βαιός*** (βλ. λ.) ⟨****βαισFος***+προθεμ. ***ἠ-*** (τὸ ὁποῖον τινες νομίζουν ὅτι ὑπάρχει καὶ ἐν λ. ***ἠρέμα***). Κατ' ἄλλους **πρόκειται κυρ. περὶ δύο λέξεων: *ἦ βαιός.***

ἠβάσκω, ἐναρκτικὸν τοῦ ***ἠβάω*** (δ βλ.)· ἔρχομαι (φθάνω) εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐφήβου, ἀρχίζω νὰ γίνωμαι ἀνήρ, νὰ δεικνύω τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας ‖ ἔρχομαι **εἰς** ἀκμήν (λατ. **pubesco**).

ἠβάω, μέλ. ***-ήσω,*** ἀόρ. α' ***ἤβησα***· πρκ. ***ἤβηκα*** (***ἦβη***)· εἶμαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου, εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν, εἰς τὰς ὀρχὰς τῆς νεότητός **μου** (λατ. **pubescere**) ‖ ***ἀνὴρ μάλα ἠβῶν*** — εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας του ‖ οὕτω **ἐπὶ** φυτῶν: ***ἡμερὶς ἠβώωσα*** = ἄμπελος ἀκμαία, νεαρά, εὐθαλής.— **II** μτφρ. εἶμαι νεαρός, ἀκμαῖος, ζωηρός, ρωμαλέος ‖ ὡσ. εἶμαι πλήρης νεανικῆς χαρᾶς, **εἶμαι** πλήρης πάθους.

"ΗΒΗ, ἡ· ἀκμαία ἡλικία, ἀνδρικὴ ἡλικία, νεότης (λατ. **pubertas**) ‖ ὡσ. ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ζωηρότης (ὁροσερότης) τῆς νεότητος.— **Ὡς** νομικὸς ὅρος, ***ἥβη*** ἀντιπροσώπευε τὴν περίοδον τῆς ἡλικίας, τὴν ἀκριβῶς πρὸ τῆς ἀνδρικῆς, **ἐν** Σπάρτῃ π. χ. τὴν ἡλικίαν τῶν 18 ἐτῶν (ἐν Ἀθήναις τῶν 16), οὕτως ὥστε ***οἱ δέκα ἀφ' ἥβης*** ἦσαν οἱ ἄγοντες τὸ 28ον τῆς ἡλικίας των, ***οἱ τεσσαράκοντα ἀφ' ἥβης*** οἱ ἄγοντες τὸ 58ον τῆς ἡλικίας των (ἀναλόγως δὲ ἐν Ἀθήναις). **2)** μτφρ. νεανικὴ ζωηρότης, νεανικὴ ἀκμή, νεανικὴ εὐθυμία, νεανικὴ ὁρμή, νεανικὸν πάθος, νεανικὸν πνεῦμα. **3)** ἡ νεολαία, τὸ σύνολον τῶν νέων (λατ. **juventus**).— **II** ὡς κύριον ὄνομα θηλ. ***"Ηβη*** σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, οἰνοχόος τῶν θεῶν. [***ἥβη,*** δωρ. ***ἥβᾱ*** ⟨ἰαπ. ****jēgva***=λεττ. **jẽga**, Λιθ. **jegiù** (μὲ παρομοίας σημ. τοῦ ἑλλ. ***ἥβη***).— Περαιτέρω ***ἠβάω, ἠβάσκω, ἔφ-ηβος***· πιθ. συγγ. τῷ λατ. **Jegius** (κύρ. ὄν.)]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἠβηδόν, ἐπίρ.· νεανικῶς, κατὰ τὸν τρόπον τῆς νεολαίας ‖ ἀπὸ τῆς νεανικῆς ἡλικίας καὶ ἄνω: ***πάντες ἠβηδόν.***

ἠβητήρ, ***-ῆρος,*** ὁ= ***ἠβητής, -οῦ,*** ὁ (***ἠβάω***)· ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νεότητος.

ἠβητικός, ***ή, όν*** (***ἠβάω***)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν (λατ. **juvenalis**).

ἠβός, ***ή, όν*** (***ἥβη***)· =***ἠβῶν***· νεαρός.

ἠβουλήθην, ἠβουλόμην, ἀντὶ ***ἐβουλήθην, ἐβουλόμην,*** ἀόρ. α' καὶ πρτ. τοῦ ***βούλομαι.***

ἠβυλλίάω, κωμικὸν ὑποκορ. τοῦ ***ἠβάω***· νεάζω, νεανιεύομαι.

ἠβῴην, ἀττ. **Εὐκτ.** τοῦ ***ἠβάω.***

ἠβῷμι, ἐπ. **ἠβώοιμι,** Εὐκτ. τοῦ ***ἠβάω.***

ἠβώων, ἠβώωσα, ἐπ. μτχ. τοῦ ***ἠβάω.***

ἠγάασθε, ἠγάμην· βλ. ***ἄγαμαι.***

ἤγαγον, ἠγαγόμην, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀόρ. **β'** τοῦ ***ἄγω.***

ἠγάθεος, η, ον (***ἄγαν*** + ***θεός***)· ἁγιώτατος, εὐλογημένος, ἁγιασμένος.

Ἔτυμ.: ***ἠγάθεος,*** δωρ. ***ᾱ̓γάθεος*** ⟨***ἀγα-*** + ***θεός*** μετὰ μετρικῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος τοῦ α' συνθ.

ἤγᾰνον, τό, ἰων. ἀντὶ ***τήγανον.***

Ἔτυμ.: πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «***ἠγάνεα· πέμματα τὰ ἀπὸ τηγάνου***»· ἡ λ. δηλ. ἐσχηματίσθη κατὰ λάθος, τῆς λέξ. ***τήγανον ἀκουομένης ὡς τ' ἤγανον*** (**τὸ** δηλ. ἄρθρον).

ἠγάπευν, δωρ. ἀντὶ ***ἠγάπων,*** πρτ. τοῦ ***ἀγαπάω.***

ἠγάσσατο, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ ***ἀγάομαι.***

ἤγγειλα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀγγέλλω.***

ἤγγἴκα, ἤγγισα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ ***ἐγγίζω.***

ἠγγύηκα, -ημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ ***ἐγγυάω.***

ἠγγύησα, -ήθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ἐγγυάω.***

ἠγγύων, πρτ. τοῦ ***ἐγγυάω.***

ἤγειρα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀγείρω.***

ἠγεμόνευμα, τό (***ἠγεμονεύω***)· ὁδηγία, ἀρχηγία ‖ ἀρχηγός.

ἠγεμονεύς, γεν. ***-έως,*** ἐπ. ***-ῆος,*** ὁ· ποιητ. ἀντὶ ***ἡγεμών.***

ἠγεμονεύω, μελ. ***-σω*** (***ἠγεμών***)· εἶμαι (ἐνεργῶ ὡς) ἡγεμών, προπορεύομαι, ὁδηγῶ ‖ δεικνύω τὴν ὁδὸν εἴς τινα — **II** εἶμαι ἀρχηγὸς ἐν πολέμῳ, εἶμαι ἡγεμών, διοικῶ, διατάσσω (μετὰ γεν. προσ.) ‖ ἀπολ. εἶμαι ἀρχηγός, ἔχω τὴν ἀρχηγίαν.

ἠγεμονία, ἡ (***ἠγεμών***)· τὸ προπορεύεσθαι, τὸ δεικνύειν τὴν ὁδόν.— **II** ἡ ἀνωτάτη ἀρχή, κυριαρχία ‖ ἡ κυριαρχία (ἡγεμονία) ἑνὸς Κράτους ἐπὶ τῶν ὑπηκόων του ‖ ***ἡ ἡγεμονία τῆς Ἑλλάδος***=ἡ ἐπὶ τῆς ὑπολοίπου **Ἑλλάδος** κυριαρχία τῶν Ἀθηνῶν ἢ τῆς Σπάρτης.

ἠγεμονικός, ***ή, όν*** (***ἠγεμών***)· ὁ ἀνήκων εἰς ἡγεμόνα, ὁ ἁρμόζων εἰς ἡγεμόνα ‖ κατάλληλος διὰ νὰ εἶναι ἡγεμών (ἀρχηγός), πρόθυμος νὰ **ὁδηγῇ.**

— **II** ἱκανὸς νὰ διοικῇ, κυβερνητικός (λατ. **princeps**).

ἡγεμόνιος, α, ον (*ἡγεμών*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἡγεμόνα ‖ *ὁ ἡγεμόνιος,* ὄνομα τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς ὁδηγοῦ τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων (*πομπαῖος Ἑρμῆς ἢ ψυχοπομπός*).

ἡγεμόσῦνος, ον· ὁ ἀνήκων εἰς ἡγεμόνα ‖ *τὰ ἡγεμόσυνα* (ἐνν. *ἱερὰ*)=θυσία προσφερομένη εἰς τοὺς θεοὺς διὰ νὰ ὁδηγήσωσιν ἀσφαλῶς τὸ στράτευμα τοῦ δύοντος στρατηγοῦ.

ἡγεμών, -όνος, ὁ· ὁδηγός (προπορευόμενος τῆς ὁδοῦ), λατιν. **dux**:— **I** ὁδηγός, δεικνύων εἴς τινα τὴν ὁδόν : *ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ.*—Γενικῶς, ὁ πράττων τι πρῶτος αὐτὸς (λατ. **princeps, auctor**)· *ἡγεμὼν γίγνομαί τινι*=δεικνύω εἴς τινα τὴν ὁδόν, χρησιμεύω εἰς αὐτὸν ὡς ὑπόδειγμα. **2)** ἀρχηγὸς στρατοῦ, στρατηγός, ἡγεμών. Ἐκ τοῦ

ἡγέομαι, μελ. *ἡγήσομαι*· ἀόρ. α'. *ἡγησάμην*· πρκ. *ἥγημαι* (ἐνίοτε μετὰ παθητ. σημ.)· ἀποθ. (*ἄγω*)· προηγοῦμαι, προπορεύομαι, δεικνύω τὴν ὁδόν εἴς τινα· ἀντίθ. τῷ *ἕπομαι*· ὁδηγῶ, διευθύνω. **2)** ὁδηγῶ στρατόν, διοικῶ, προστάσσω.— Μετὰ δοτικῆς συντασσόμενον διατηρεῖ τὴν πρωταρχικήν του σημ. τοῦ προπορεύεσθαι, μετὰ γενικῆς δὲ συντασσόμενον ἔχει τὴν ἐκ τῆς πρωταρχικῆς προελθοῦσαν σημ. τοῦ ἄρχειν, κυβερνᾶν.— ἀπολ., εἶμαι ὁ πρῶτος, εἶμαι ἄρχων, κυβερνήτης ‖ *οἱ ἡγούμενοι*=οἱ ἄρχοντες, οἱ ἐν τέλει, οἱ κυβερνῶντες.— **II** ὡς τὸ λατ. **ducere, νομίζω,** φρονῶ, ὑποθέτω, θεωρῶ ‖ *ἡγοῦμαί τινα βασιλέα*=θεωρῶ τινα ὡς βασιλέα ‖ *ἡγοῦμαι θεοὺς*=*νομίζω θεούς*=πιστεύω εἰς τοὺς θεούς.

Ἔτυμ.: ἡγέομαι, δωρ. *ἀγ—*· *ἡγεμών, ἡγήτωρ*· λατ. **sagio** (ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη, ὀσφραίνομαι), **sagus** (προμαντεύων), **săga, săcăna** (μάντισσα), **sagax, -acis** (διορατικός), γοτθ. **sôkjan,** παλ-γερμ. **suohhan,** ἰρλ. **saigim** (ζητῶ)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **sāg-** : **seg.**

ἡγερέθομαι, ἐπ. τύπος τοῦ *ἀγείρομαι,* παθητ.· συναθροίζομαι, συγκεντρώνομαι, ἐν χρήσει κατὰ τὸ γ' πληθ. ἐν. καὶ πρτ. μόνον (*ἠγερέθοντο, ἠγερέθοντο*). — [*ἠγερέθομαι* ‹*ἄγερ*— (πρβλ. *ἀγείρω*)+πρόσφ. *-εθο-* μετὰ μετρικῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐν ἀρχῇ φωνήεντος].

ἡγερέομαι, ἐπικ. τύπος τοῦ *ἀγείρομαι,* παθ., συνέρχομαι (μόνον ἐν τῷ ἀπρφ. ἐνεστ. *ἠγερέεσθαι*).

ἤγερθεν, ἐπ- γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἀγείρω.*

ἡγηλάζω, ἐπ. τύπος τοῦ *ἡγέομαι*· ὁδηγῶ ‖ ἐπίσης, ὡς τὸ λατ. **agere, *κακὸν μόρον ἡγηλάζω*=διάγω ἀθλίαν ζωήν, ζῶ κακῶς.**

ἥγημαι, πρκ. τοῦ *ἡγέομαι* (8 βλ.).

ἡγητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἡγέομαι*· πρέπει νὰ ὁδηγήσῃ τις.— **II** πρέπει νὰ νομίσῃ (ὑποθέσῃ) τις.

ἡγητήρ, -ῆρος, ὁ· **ἡγητής,** -οῦ, ὁ· **ἡγήτωρ,** -ορος, ὁ (*ἡγέομαι*)· ἀρχηγός, ὁδηγός. **2)** ἄρχων, διοικητής, ἀρχηγός, στρατηγός : *ἡγήτορες ἥδε μέδοντες* — ἀρχηγοὶ (πρῶτοι) ἐν πολέμῳ καὶ ἐν τῇ Βουλῇ (τῇ Συνελεύσει).

ἡγιασμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἁγιάζω.*

ἡγίνεον, πρτ. τοῦ *ἀγῑνέω* (8 βλ.).

ἡγκαλίσάμην, ἠγκάλισμαι, μέσ. ἀόρ. α' καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀγκαλίζομαι.*

ἠγκύρισα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀγκυρίζω.*

ἠγλάϊσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀγλαΐζω.*

ἧγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἄγω.*

ἠγνόηκα, ἠγνόησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀγνοέω.*

ἥγνισαι, 6' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ *ἁγνίζω.*

ἠγνόουν, πρτ. τοῦ *ἀγνοέω.*

ἦξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἄγχω.*

ἦγον, πρτ. τοῦ *ἄγω.*

ἠγοράασθε, -όωντο, ἐπικ. ἐπεκτατ. τύποι ἀντὶ *ἠγορᾶσθε, ἠγορῶντο,* 6' καὶ γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ἀγοράομαι.*

ἠγόρᾰκα, ἠγόρᾰσα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀγοράζω.*

ἠγόρευκα, ἠγόρευσα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀγορεύω.*

ἦγουν, σύνδεσμ. (*ἢ γοῦν* ‹ *γε* + *οὖν*)· δηλαδὴ (λατ. **scilicet**).

ἠγρίᾶνα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀγριαίνω.*

ἠγρίωκα, ἠγρίωσα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀγριόω.*

ἠγρόμην, ἐπ. ἀντὶ *ἠγερόμην,* μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ *ἐγείρω.*

ἠγρύπνησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀγρυπνέω.*

ἦχον, ἀόρ. 6' καὶ πρτ. τοῦ *ἄγχω.*

ἠγωνίᾱκα, -ίᾱσα, -ίων, πρκ., ἀόρ. α' καὶ πρτ. τοῦ *ἀγωνιάω.*

ἠγωνισάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *ἀγωνίζομαι.*

ἠγωνίσθην, ἠγώνισμαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἀγωνίζομαι.*

ἡ-δὲ (*ἥ* + *δέ*)· καὶ· δσάκις δὲ μετὰ τὸν *ἠδὲ* ἀκολουθεῖ ὁ *καὶ* (*ἠδὲ καί*), ὁ *ἠδὲ* = ἐπίσης, ὡσαύτως : *ἠδὲ καὶ*=καὶ ἐπίσης, καὶ ὡσαύτως.— **II** δσάκις ὁ *ἠδὲ* ἀντιποκρίνεται πρὸς τὸν *ἠμέν,* σημ. «ἔδῳς ἐπίσης».

Ἔτυμ.: ἠμὲν-ἠδέ· ἠμὲν-καὶ (τε ἢ δέ)· καί(τε)-ἠδέ· μεμονωμένον *ἠδὲ* (=καὶ) ‹ *ἥ* (=ὁμοίως, οὕτως, πρβλ. *ἦ, ἠὲ*) + *δὲ* (6λ. λ.).

ἤδε, θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. *ὅδε.*

ἤδεα, ἰων. ἀσυναίρ. τύπος τοῦ *ἤδη,* ὑπερσ. τοῦ **εἴδω.*

ἤδειν, -εις, -ει, ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ **εἴδω*· γ' πληθ. *ἤδεισαν* ἢ *ἤδεσαν.*

ἠδεσάμην, ἀόρ. α' τοῦ *αἰδέομαι.*

ἤδεσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *αἰδέομαι.*

ἡδέως, ἐπίρ. τοῦ *ἡδύς*· εὐχαρίστως, μετ' εὐχαριστήσεως ‖ *ἡδέως ἔχω*=εἶμαι εὐχαριστημένος ‖ *ἡδέως ἔχω τι*=εἶμαι εὐχαριστημένος (ὀρέσκομαι, ἀρκοῦμαι) εἴς τι ‖ *ἡδέως ἔχω πρός τινα* (ἢ *τινί*)=ἔχω καλὰς διαθέσεις, διάκειμαι εὐνοϊκῶς, πρός τινα.

ἤδη, ἐπίρ. χρόνου, ὡς τὸ λατ. **jam**· ἕως τώρα, πλέον, τώρα πλέον (ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἄμεσον παρελθόν), ἢ τώρα, ἀμέσως, ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν (ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἄμεσον μέλλον) ‖ ὡσ. ἐπὶ τόπου : *ἀπὸ ταύτης ἤδη Αἰγύπτος* = ἀμέσως μετὰ (τὴν λίμνην) αὐτὴν ἀρχίζει ἡ Αἴγυπτος.— [*ἤδη* ‹ *ἦ* + *δή* (6λ. λ.)].

ἤδη, ἤδησθα, ἤδη, ἀττ. ἀντὶ *ἤδειν,* ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ **εἴδω.*

ἡδίκεον, ἠδίκηκα, ἠδίκησα, πρτ., πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀδικέω.*

ἡδίων, ἥδιστος, η, ον· συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *ἡδύς.*

ἡδολέσχεον, πρτ. τοῦ *ἀδολεσχέω.*

ἩΔΟΜΑΙ, μέλ. *ἡσθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἥσθην,* σπαν. κατὰ μέσ. τύπον *ἡσάμην*· ἀποθ.· τέρπω ἐμαυτόν, εὐχαριστοῦμαι, εὐ φαίνομαι ‖ μετὰ μτχ.: *ἥσθη ἀκούσας*=ἤκουσε μετὰ χαρᾶς (ἢτο εὐχαριστημένος ὅτι ἤκουσε) ‖ συχνὰ ἐν τῇ κατὰ δοτ. περιφράσει *ἡδομένῳ γίγνεταί μοί τι*=μὲ εὐχαριστεῖ τι, μοὶ προξενεῖ ἡδονήν, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος διότι μοῦ συμβαίνει τι (πρβλ. *ἀσμένῳ, βουλομένῳ, ἔστι* (*γίγνεται*) *μοί τι*).

Ἔτυμ.: ἥδομαι· πρβλ. *ἀνδάνω· ἡδύς, -εῖα, -ύ,* δωρ. *ἁδύς* = σανσκρ. **svādúh,** θηλ. **svādvī,** πρβλ. λατ. **suāvis** (‹ ***svāḏvis**), παλ-σαξ. **swōti,** ἀγγλ-σαξ **swēte** παλ-γερμ. **suozi**· ἰαπ. ***suad-,** σανσκρ. **svādiyān** (=*ἡδίων*), Βεδ. **prá-svādas** (ἡδύς), ὁμηρ. *μελι-ηδύς*· ἰαπ. ῥ. (κατὰ μετάπτωσιν) ***sūd-** ἐν τῇ γοτθ. **sūts** (εὐχάριστος, ἡδύς), σανσκρ. **sūḏáyati** (καθιστῶ τι ἡδύ), **sūḏah** (μάγειρος). Περαιτέρω ποιητ. *ἡδυ-μος, ἡδονή*· σανσκρ. **svādanam** (δοκιμαστικὴ γεῦσις). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἡδομένως, ἐπίρ. τῆς μτχ. τοῦ *ἥδομαι.*

ἡδονή, ἡ (*ἦδος, ἥδομαι*)· εὐφροσύνη, τέρψις, εὐχαρίστησις, χαρά, ἡδυπάθεια (λατ. **voluptas**) ‖ *πρὸς ἡδονὴν ἢ καθ' ἡδονὴν λέγω*=ὁμιλῶ οὕτως, ὥστε νὰ προξενῶ εὐχαρίστησιν εἴς τινα.

ἦδος, -εος, τό (*ἥδομαι*)·=*ἡδονή* (8 βλ.).— [ὁμηρ. λ., μόνον κατ' ὀνομ. ἑν. ἀπαντῶσα. Δὲν ἔχει **F** ἐν ἀρχῇ· ἡ συγγένειά του πρὸς τὸ *ἥδομαι* εἶναι σημασιολογικὴ μόνον καὶ οὐχὶ ἐτυμολογική· 6λ. ὁμηρ. *ἐπιτηδές*].

ἥ δ' ὅς = εἶπεν (οὗτος ἢ ἐκεῖνος) ἀντὶ τοῦ *ἔφη ἐκεῖνος.* Βλ. *ἡμί, ἦ.*

ἡδυ-βόης, -ου, δωρ. **-βόας,** -α, ὁ (*ἡδύς*+*βοή*)· ὁ ἡδεῖαν βοὴν ἔχων, ὁ ἡδέως βοῶν (ἠχῶν), γλυκύφθογγος.

ἡδύ-γᾰμος, ον (*ἡδύς*+*γάμος*)· ὁ ἡδὺν γάμον ποιῶν, ὁ ποιῶν τὸν γάμον ἡδύν, ὁ ἡδύνων τὸν γάμον.

ἡδύ-γελως, -ων, γεν. -ω (*ἡδὺς+γέλως*)· ὁ ἡδέως γελῶν.

ἡδύ-γλωσσος, ον (*ἡδὺς+γλῶσσα*)· ὁ ἡδεῖαν γλῶσσαν ἔχων, ὁ ἡδέως ὁμιλῶν, ὁ γλυκὺς τὴν γλῶσσαν, «γλυκομίλητος», «γλυκόλογος».

ἡδυ-γνώμων, ον, γεν. -ονος (*ἡδὺς+γνώμη*)· ὁ ἡδύς, τερπνός, κατὰ τὴν γνώμην (δηλ. τὸν νοῦν), ὁ ἔχων (τρέφων) εὐφρόσυνα (εὔθυμα) συναισθήματα.

ἡδυ-επής, ές (*ἡδύς + ἔπος*)· ὁ ἡδέως ὁμιλῶν, ἡδέως ἠχῶν ‖ ὁ λέγων *ἡδεῖς* (τ. ἔ. γλυκεῖς) λόγους, προξενοῦντας εὐχαρίστησιν «γλυκομίλητος, γλυκόλογος».— ποιητ. θηλ. **ἡδυέπεια.**

ἡδύ-θροος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. **-θρους,** -ουν (*ἡδὺς+θρόος*)· ὁ ἔχων ἡδεῖαν φωνήν, γλυκύφωνος (βλ. *ἡδυεπής*).

ἡδύ-ληπτος, ον (*ἡδὺς + λαμβάνω*)· ὁ ἡδέως (εὐχαρίστως) λαμβανόμενος.

ἡδύ-λογος, ον (*ἡδὺς + λέγω*)· ὀρθότ. *ἡδυλόγος*·= *ἡδυεπής*· ὁ ἡδέως ὁμιλῶν, ὁ ὁμιλῶν γλυκεῖς λόγους, «γλυκόλογος» ‖ ὁ κόλαξ, κολακευτικός, θωπευτικός.

ἡδυ-λῦρης, -ου, ὁ (*ἡδὺς + λύρα*)· ὁ *ἡδέως ᾄδων* συνοδεία τῆς λύρας του, ὁ παίζων γλυκὰ τὴν λύραν του.

ἡδυ-μελής, ές (*ἡδὺς+μέλος*)· ὁ *ἡδὺ μέλος ᾄδων*, ὁ *ἡδέως ᾄδων*.

ἡδῠ-μελί-φθογγος, ον (*ἡδύς+μέλι+φθόγγος*)· ὁ ἔχων φωνὴν γλυκεῖαν ὡς τὸ μέλι.

ἡδῠ-μῐ́γής, ές (*ἡδὺς + μιγῆναι*)· ὁ ἡδέως μεμιγμένος.

ἥδῠμος, ον, ποιητ. ἀντὶ *ἡδύς*· γλυκύς εὐχάριστος.

ἡδυνάμην, ἀττ. ἀντὶ *ἐδυνάμην*, πρτ. τοῦ *δύναμαι*.

ἡδυνήθην, ἀττ. παθ. ἀόρ. α΄. τοῦ *δύναμαι*.

ἡδύνω, μέλ. *-ὕνῶ*· ἀόρ. α΄ *ἥδῦνα* (*ἡδύς*)· ποιῶ τι ἡδύ, νόστιμον, γλυκαίνω ‖ καθιστῶ τι ὥριμον.

ἡδύ-οινος, ον (*ἡδὺς+οἶνος*)· ὁ παράγων ἡδὺν οἶνον.

ἡδύ-οσμον, τό· τὸ παρέχον ἡδεῖαν ὀσμήν, εἶδος ἀρωματικοῦ φυτοῦ («δυόσμος ἢ γυόσμος»). Ἐκ τοῦ

ἡδύ-οσμος, ον (*ἡδὺς+ὀσμή*)· ὁ ἡδεῖαν ὀσμὴν παρέχων, εὔοσμος, ἀρωματικός.

ἡδῠ-πάθεια, ἡ· ἡδονικὴ ζωή, ἡδονικὸς βίος, τρυφή, πολυτέλεια. Ἐκ τοῦ

ἡδῠ-πᾰ́θέω, μελ. *-ήσω* (*ἡδυπαθής*)· ζῶ βίον τρυφηλόν, ζῶ ἡδονικῶς, ἀπολαύω, εἶμαι ἀβροδίαιτος‖ παραδίδομαι εἰς σωματικὰς ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἡδῠ-πᾰ́θημα, -ατος, τό· τρυφή, τέρψις, ἀπόλαυσις. Ἐκ τοῦ

ἡδυ-πᾰ́θής, ές (*ἡδὺς+πᾰ́θεῖν*)· ὁ ἔκδοτος εἰς τὰς ἡδονάς, ὁ ζῶν ἡδονικῶς, φιλήδονος.

ἡδύ-πνευστος, ον (*ἡδὺς+πνέω*)· *ἡδύπνοος* (δ βλ.)

ἡδύ-πνοος, ον, καὶ συνηρ. **-πνους,** ουν (*ἡδὺς+πνοή*)· ὁ *ἡδεῖαν πνοὴν* ἀποπνέων, εὐωδιάζων, ἡδέως πνέων, ὁ γλυκὰ φυσῶν.

ἡδύ-πολις, -ιος καὶ *-εως* καὶ *-εος*, ὁ, ἡ, (*ἡδὺς+πόλις*)· ὁ ἡδὺς εἰς τὴν πόλιν (εἰς τοὺς πάντας), δημοφιλής.

ἡδυ-πότης, -ου, ὁ (*ἡδὺς+πίνω*)· ὁ ἡδέως (εὐχαρίστως) πίνων, φιλοπότης, «κρασοπατέρας».

ἡδύ-ποτος, ον (*ἡδὺς + πίνω*)· ὁ γλυκὺς εἰς τὴν πόσιν, ὁ ἡδέως πινόμενος, «γλυκόπιοτος».

ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ· ἰων. θηλ. *ἡδέᾱ*, δωρ. *ἁδέα*· δωρ. αἰτ. ἐν *ἁδέα*, ἀντὶ *ἡδύν*.—Συγκρ. *ἡδίων*, ὑπερθ. *ἥδιστος*· μτγν., ὡσ., *ἡδύτερος, ἡδύτατος* (*ἥδομαι*)· γλυκὺς εἰς τὴν γεῦσιν, ἢ τὴν ὀσφρησιν ἢ τὴν ἀκοήν‖ μτφρ. γλυκύς, εὐχάριστος.— **II** ἐπὶ προσώπων, εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος, προσφιλής, εὔθυμος.

ἥδυσμα, -ατος, τὸ (*ἡδύνω*)· τὸ καθιστῶν τι ἡδύ, νόστιμον, τὸ παρέχον ἡδύτητα, «νοστιμάδα», ἄρτυμα, μυρωδικόν, ὀρεκτικόν.

ἡδῠ-σώμᾰτος, ον (*ἡδὺς + σῶμα*)· ὁ ἔχων ὡραῖον σῶμα («κορμοστασιά»).

ἡδῠ-φᾰ́ής, ές (*ἡδὺς + φάος*)· ὁ ἡδέως φέγγων, ὁ ἡδὺ φέγγος ἔχων ‖ ὁ γλυκεῖαν λάμψιν ἐκπέμπων (ἀστράπτων), ὁ λάμπων ὡς ἥλιος.

ἡδύ-φρων, -φρονος, ὁ, ἡ (*ἡδὺς + φρήν*)· ὁ ἡδέα φρονῶν, ὁ καλὰ (ἡδέα, εὐχάριστα) διανοούμενος (μελετῶν καὶ σκεπτόμενος).

ἡδῠ-φωνία, ἡ· ἡδύτης φωνῆς (ἢ ἤχου), ἡ ἡδεῖα (γλυκεῖα) φωνή. Ἐκ τοῦ

ἡδύ-φωνος, ον (*ἡδὺς + φωνή*)· ὁ ἡδεῖαν φωνὴν ἔχων, γλυκύφωνος.

ἡδῠ-χᾰ́ρής, ές (*ἡδὺς+χαρῆναι* τοῦ *χαίρω*)· ὁ ἡδέως χαίρων, ὁ λίαν περιχαρής, ὁ ὑπερβολικὰ καὶ ἡδέως χαίρων.

ἡδύ-χροος, ον, καὶ κατὰ συναίρ. **ἡδύχρους,** ουν (*ἡδὺς+χρόα*)· ὁ ἡδὺ (γλυκὺ) χρῶμα ἔχων ‖ *τὸ ἡδύχρουν* ὡς οὐσ.=εἶδος μυρωδικοῦ.

ἦέ, ἐπικ. ἀντὶ *ἤ* (διαζευκτ.) (βλ. *ἤ*).

ἦε, ἐπ. ἀντὶ *ἦει*, γ΄ ἑν. πρτ. τοῦ *εἰμι*.

ἦει, γ΄ ἑν. πρτ. τοῦ *εἶμι*.

ἤειδον, ἤεισα, πρτ. καὶ ἀόρ. α΄ τοῦ *ἀείδω*.

ἠείδειν, ἐπ. ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ **εἴδω*.

ἠέλιος, ὁ· ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἥλιος*.

ἠελιῶτις, ἐπ. ἀντὶ *ἡλιῶτις*.

ἦεν, ἐπ. γ΄ ἑν. παρατ. τοῦ *εἰμί*.

ἠέ-περ, ποιητ. ἀντὶ *ἤπερ*.

ἠέρα, ἰων. καὶ ἐπ. αἰτ. τοῦ *ἀήρ*.

ἠερέθομαι, ἐπιτετ. τύπος τοῦ *ἀείρομαι* παθητ.· κρέμαμαι, αἰωροῦμαι, μετεωρίζομαι ἐν τῷ ἀέρι‖μτφρ. *ὁπλοτέρων φρένες ἠερέθονται*=αἱ φρένες τῶν νεωτέρων πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα, στρέφονται πρὸς πάντα ἄνεμον, εἶναι ἄστατοι.— [⟨ἀ[F]ερ-(πρβλ. *ἀείρω*)+πρόσφ. *-εθο-*, μετὰ μετρικῆς ἐκτάσεως τοῦ *ἐν* ἀρχῇ φων.].

ἠέρδην, παθ. ἀόρ. α΄ τοῦ *ἀείρω*.

ἠέρι, ἰων καὶ ἐπ. δοτ. τοῦ *ἀήρ*.

ἠέριος, α, ον, ἐπικ. ἀντὶ *ἄέριος* (*ἀήρ*)· πρωϊνός, ἑωθινός, ὁ κατὰ τὴν χαραυγήν, ὅτε τὰ πάντα εἶναι ἀκόμη κεκαλυμμένα ἐν τῇ παχείᾳ πρωϊνῇ ὁμίχλῃ. 2) ὁ ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, ὁ ἱπτάμενος καὶ κινούμενος ἐν τῷ ἀέρι.— [*ἠέριος* ⟨ *ἀ[]ερ-* (βλ. λ. λ. *ἄριστον, ἦρι*)].

ἧερμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀείρω*.

ἠερο-δίνης, ες (καὶ **ἠεροδινὴς**) (*ἀὴρ+δινέω*)· ὁ περιδινούμενος ἐν τῷ ἀέρι, ὁ στρεφογυρίζων εἰς τὸν ἀέρα.

ἠερο-ειδής, ές, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ἀεροειδὴς** (*ἀὴρ+εἶδος*)· ὁ ἔχων τὸ *εἶδος* (δηλ. τὸ σχῆμα) τοῦ ἀέρος, νεφελώδης, συννεφώδης, σκοτεινός, ζοφερός ‖ κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφελῶν ‖ ἐπὶ ὑψωμάτων (λόφων), σκοτεινός, ἀμυδρός‖φαιός, σκοτεινόχρωμος.

ἠερόεις, εσσα, εν, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἀερόεις* (*ἀήρ*)· συννεφώδης, σκοτεινός, ζοφερός. Βλ. καὶ *ἠεροειδής*.

ἠερόθεν, ἐπίρ. ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἀερόθεν* (*ἀήρ*)· ἐκ τοῦ ἀέρος.

ἠέρος, ἰων. καὶ ἐπ. γεν. τοῦ *ἀήρ*.

ἠερο-φοῖτις, -ιδος, ἡ· θηλ. ἐπίθ. (*ἀὴρ+φοιτάω*)· *ἡ φοιτῶσα ἐν τῷ ἀέρι* = ἡ περιπλανωμένη ἐν τῷ σκότει.

ἠερό-φωνος, ον (*ἀὴρ+φωνή*)· ὁ πληρῶν τὸν ἀέρα φωνῆς, ὁ ἠχῶν διὰ τοῦ ἀέρος, ὁ βροντόφωνος, μεγαλόφωνος.

ἠέρταζον, πρτ. τοῦ *ἀερτάζω*.

ἠέρτησα, ἠέρτημαι, ἐνεργ. ἀόρ. α΄ καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀερτάζω*.

ἦσαν, γ΄ πληθ. πρτ. τοῦ *εἰμι*.

ἦην, ἐπ. γ΄ ἑν. πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἠήρ, ἡ· μτγν. ὄνομ. σχηματισθεῖσα μετὰ τοὺς τύπους τῶν ἰων. καὶ ἐπ. πτώσεων *ἠέρος, ἠέρι, ἠέρα* (τοῦ *ἀήρ*).

ἠθαῖος, α, ον, δωρ. ἀντὶ *ἠθεῖος*.

ἠθάς, *-άδος*, ὁ, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἐθάς* (*ἦθος*)· εἰθισμένος, συνειθισμένος, εἴς τι, οἰκεῖός τινος, ἔμπειρος εἴς τι.— **II** συνειθισμένος.

ἠθεῖος, α, ον, (*ἦθος*)· τιμώμενος, ἐκτιμώμενος· ἡ κλητ. *ἠθεῖε* χρησιμοποιεῖται ἐπὶ προσφωνήσεων νεωτέρου ἀδελφοῦ πρὸς πρεσβύτερον, πρὸς ἔκφρασιν ἀδελφικῆς στοργῆς ἀλλὰ καὶ σεβασμοῦ συγχρόνως.

ἠθέλησα, ἠθέληκα, πρκ. καὶ ἀόρ. α΄ τοῦ *ἐθέλω*.

ἤθελον, πρτ. τοῦ *ἐθέλω*.

ἦθος, ὁ, ᾖ, ἀττ. ἀντὶ *ἦθος* (δ βλ.).

ᾨΔΕ'Ω, μέλ. *-ήσω·* διϋλίζω, στραγγίζω.

Ἔτυμ. : ᾐθέω καὶ *ᾖθω· ᾐθμός·* πρβλ. μεσ - ιρλ. sith lad (κοσκίνισμα), gall. hidl (κόσκινον), παλ-Norr. sáld (⟨*sādla-, ἰαπ. *sētlo-) = κόσκινον, λιθ. sėtas (κόσκινον), sijóti (κοσκινίζω), παλ.-σλαυ. sito, παλ-σερβ. sĩto (κόσκινον), ἀλβ. šoš (κρησαρίζω), ⟨*sjā-s-.—Πάντως ὡς βάσις ὑπόκειται ἡ ῥ. sē, sēi (= σπείρω)· πρβλ. λιθ. sėti, λατ. serō, sēvī (σπείρω), παλ-γερμ. sāmo, λατ. sēmen (σπόρος).

ᾐθικός, *ή, όν* (*ᾖθος*)· ὁ ἀνήκων εἰς **τὰ** ᾖθη καὶ ἔθιμα (ἢ εἰς τὴν ἠθικήν), ὁ χρηστὸς κατὰ τὰ ᾖθη, ἠθικός, ἀντίθ. τῷ ***διανοητικός.*— II** ὁ ἐκφράζων (ἐμφαίνων) ἠθικὸν χαρακτῆρα.

ᾐθληκα, ᾐθλησα, πρκ. καὶ ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀθλέω.***

ᾐθμός, ὁ (*ᾐθμέω*)· διϋλιστήριον, στραγγιστήριον.

ᾖθος, *-εος,* τό (*ἔθος*)· συνήθης διαμονή, ἐνδιαίτημα· ὅθεν ἐν τῷ πληθ. **ᾖθεα**=τρῶγλαι, καταγώγια, κατοικίαι, κυρ. μὲν τῶν ζώων ἀλλ' ἔπειτα καὶ τῶν ἀνθρώπων.— **II** συνήθεια, χρῆσις, ἔθιμον ‖ ἐν τῷ πληθ. (ὡς τὸ λατ. **mores**), οἱ τρόποι καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἀνθρώπων, ὁ χαρακτήρ, ἡ ψυχικὴ διάθεσις τῶν ἀνθρώπων.—[δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἔθος***].

ᾖδον, πρτ. τοῦ ***αἴθω.***

ᾐθροισα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀθροίζω.***

ᾐθροίσθην, ᾐθροισμαι, ἀόρ. *α'* **καὶ παθ. πρκ. τοῦ** ***ἀθροίζω.***

ᾖΐα, συνῃρ. **ᾖα,** τά· (ἐκ τοῦ ἑπομ, *ᾖϊα*)· προμήθειαι διὰ τὴν ὁδὸν (πορείαν ἢ ταξίδιον), ἐφόδια, ζωοτροφίαι (λατ. **viaticum**)· [πρβλ. 'Ησυχ. ***«ᾖϊος· πορεύσιμος»,*** ***ἐκ*** ῥ. **ei**—***ἰέναι***]· γενικῶς, τροφαί, κρέας.— **II** σκύβαλα, τσάφλια. [πρβλ. 'Ησυχ. ***«εἰαί· τῶν ὀσπρίων τὰ ἀποκαθάρματα καὶ εἶοι· ὀσπρίων τὰ καθάρσια»***· ***ἐκ*** ῥ. **es**-(ρίπτειν), ***ēs-io-s**].

ᾖΐα, συνῃρ. **ᾖα** (ὃ βλ.) ἰων. ἀντὶ ***ᾖειν, πρτ. τοῦ εἶμι***· γ' ἐν ***ᾖϊε,*** γ' πληθ. ***ᾖϊον*** ἢ ***ᾖϊσαν.***

ᾐΐθεος, ἀττ. κατὰ συναίρ. **ᾖθεος,** ὁ νεανίας ἄγαμος ἔτι, «παλληκάρι», ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ θηλ. ***παρθένος.***—σπαν. **ἐν τῷ** θηλ. ***ᾐΐθέη*** (=παρθένος, νεᾶνις).

Ἔτυμ. ᾐΐθεος, ἀττ. ***ᾖθεος*** ⟨***ἠ-*** + ****FιθFος*** (τὸ ἀρχικὸν ***ἠ-*** ὀφείλεται πιθανώτατα εἰς ρυθμικὴν ἀφομοίωσιν ἐντὸς τῆς λ. ****ἐFίθFος,*** ὅπου τὸ ***ἐ-*** ἦτο ἁπλῶς προθεματικόν)· ***ἠίθεος***=λατ. **viduos** (ἐστερημένος τοῦ...), πρβλ. τὸ θηλ. ἰαπ. ****vidhevā*** (χήρα) ἐν τῷ σανσκρ. **vidhávā** (πρβλ. **vidhúh**=μεμονωμένος, **vidhurah**= ἀποκεχωρισμένος), Ζενδ. **viδavā-**, λατ. **vidua**, παλ-σλαυ. **vǫ̃dova** (⟨****vīd-**), παλ-πρωσ. **widdewŭ**, ἰαπ. ****vidhuvā*** ἐν τῷ Γοτθ. **widuwō**, ἀγγλ-σαξ. **wid(e)we**, παλ-γερμ. **wituwa**. 'Εν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****vidh-*** (ἀποχωρίζειν) (πρβλ. λατ. **dīvidō** (χωρίζω), σανσκρ. **vindhátē** (στερεοῦμαι, ἀστοχῶ) **vidhyati** (ἀπομονώνω, διαχωρίζω), ἤτις ῥ. ****vidh-*** εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥ. ****vi-*** (=δύο)· βλ. καὶ ***εἴκοσι.***

ᾖΐκτο, γ' ἐν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***ἔοικα*** (ὡσεὶ ἐκ *α'* ἐν. ***ἠΐγμην***).

ᾖΐξα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀΐσσω.***

ᾐΐόεις, *εσσα, εν* (*ᾐϊόων*)· ὁ ἔχων ὑψηλὰς ὄχθας. ['Ιλ. Ε 36 ***«ἐπ' ᾐϊόεντι Σκαμάνδρῳ»***· σκοτεινῆς ἐτυμολ. καὶ σημ.· συνήθως σχετίζεται πρὸς τὸ ὁμηρ. ***ᾐϊὼν*** (=ἀκτή, αἰγιαλός) καὶ ἐξηγεῖται, ὁ ἔχων ὄχθας ἀποκρήμνους, ἢ ὁ ἔχων βαθὺν κόλπον].

ᾖΐον, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***εἶμι.***

ᾖΐος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Φοίβου (***ἐκ*** τῆς κραυγῆς ***ἦ, ἦ***): ***ἦϊε Φοῖβε.***— [σκοτειν. ἐτυμολ. καὶ σημ.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **āsa-** (τόξον) ⟨ἰαπ. ****ēsios*** (τοξότης), ἐξ ἰαπ. ῥ. **es-** σανσκρ. **as-** (ἀκοντίζω, τοξεύω). Κατ' ἄλλους ***ἦϊος*** (= πρωινός) ⟨ἰαπ. ****āusio-s*** πρβλ. ***ἠϊ-κανός*** καὶ ***'Απόλλων Ἔναυρος***].

ᾖΐσαν, ἐπ. ἀντὶ ***ἦεσαν,*** γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***εἶμι.***

ᾖΐσκον, πρτ. τοῦ ***ἐΐσκω.***

ᾖΐσσον, πρτ. τοῦ ***ἀΐσσω.***

ᾐΐχθην, παθ. ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀΐσσω.***

'Η·Ι·Ω'Ν, ἀττ. **ἠών,** δωρ. **ἀΐών,** ***-όνος,*** ἡ· ἀκτή δολάσσης, παραλία, αἰγιαλός ‖ ὡσ. ὄχθη ποταμοῦ ἢ λίμνης.

Ἔτυμ.: ᾐϊών, -όνος, ἀττ. ***ἠών,*** αἰολ. ***ἀΐων,*** δωρ. ***ἀϊών·*** πρβλ. ***'Ηϊόνες*** (λιμὴν τῆς 'Αργολίδος)· ⟨****'ā-***[***σ***]***ιων,*** συγγ. τῷ λατιν. **āra,** παλ-λατ. **āsa** (ὕψωμα ἐδάφους, θωμός)· κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. ῥ. ****aus-*** : ****ō(u)s-*** ἐν τῷ σανσκρ. **ā́h** λατ. **ōs** (=στόμα), ἑλλ. ***ὦα*** (=περιδώριον)=λατ.· **ōra** (****ōsā***)=περιδώριον, παρυφή, ὁπότε ***ἠϊών*** θὰ ἐσήμ. κυρ. χεῖλος· ἀλλ' ἡ ἄποψις αὕτη δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῶν περισσοτέρων. Βλ. **Boisacq** σελ. 317 σημ. 1.

ᾐών, -ονος, ἡ (***ἀΐω***)· φήμη, ἀκοή, ἡ ἐξ ἀκοῆς παράδοσις.

'ΗΚΑ, ***ἐπίρ.***· ***ἐπὶ*** ἤχου· σιγανά, ἡσύχως, ἠρέμα.— **II** ***ἐπὶ*** κινήσεως· ἐλαφρῶς, ὀλίγον ‖ μαλακῶς, ἁπαλά, ἠπίως, πράως.— **III** ἐπὶ ὄψεως· λείως, στιλπνῶς.— **IV** ***ἐπὶ*** χρόνου· ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μικρὸν κατὰ μικρόν.

Ἔτυμ.: ἐπ. ἦκα, ἀττ. ***ἧκιστα·*** ὁμηρ. ***ἧκιστος*** (= πολὺ βραδύς), ἑλληνιστ. ***ἥκιστος*** (=χείριστος)· ὁμ. ***ἥσσων*** (⟨****ἦκjων***), ἀττ. ***ἥττων,*** νεο-ιων. ***ἔσσων*** (κατὰ τὸ ἀντίθετόν του ***κρέσσων***) = κατώτερος, μείων· ἀττ. ***ἠττῶμαι*** ἀντὶ ****ἤττοῦμαι*** (πρβλ. ***ἐλαττοῦμαι : ἐλάττων***)· ἰων. ***ἐσσόομαι***· ἀττ. ***ἥττα.*** Πρβλ. λὰτ. **sēgnis** (⟨****sēcnis***) (=ἀργός, ὀκνηρός). Βάσις πάντων τούτων ἡ ἰαπ. ῥ. ****sēk-*** ἢ ****sēq-***· βλ. ἐν λ. ***ἀκέων.***

ἦκα, ἀόρ. *α'* τοῦ ἵημι,

ἤκαζον, ἀττ. πρτ. τοῦ ***εἰκάζω.***

ἠκαιρεῖσθε, β' πληθ. πρτ. τοῦ ***ἀκαιρέομαι.***

ἤκασα, ἠκάσθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. *α'* τοῦ ***εἰκάζω.***

ἤκασμαι, ἀττ. παθ. πρκ. τοῦ ***εἰκάζω.***

ἤκᾰχε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ ***ἀχέω.***

ἠκέσατο, γ' ἐν. ἀορ. *α'* τοῦ ***ἀκέομαι.***

ἠ-κεστος, *η, ον,* ἀντὶ ***ἄ-κεστος*** (α στερ. + ***κεντέω***)· ἀκέντητος, μὴ ἐγγιχθεὶς ὑπὸ βουκέντρου (***κέντρου*** ἢ ***κέστρας***), ἐπὶ νεκρῶν ζαμάλεων ‖ ἀδάμαστος (μὴ εἰσέτι δεδαμασμένος).

ἠκή, ἡ· ἰων. ἀντὶ ***ἀκή, ἀκωκὴ*** (ὃ βλ.).

Ἔτυμ. : ἠκή· πρβλ. 'Ησυχ. ***«ἠκή· ἀκωκή, ἐπιζυρατίς, ἀκμή»,*** ***«ἠκές· ὀξύ»·*** ***ἀμφ-ήκης·*** ὁμηρ. ***πυρι-ήκης·*** ὁμηρ. ***ταυ-ήκης·*** ὁμηρ. ***ἥκεστος*** (***ἠκεστὸς***) βλ. λ. λ.· πρβλ. 'Ησυχ. ***«ἠκάδα· ἠνδρωμένην γυναῖκα»***· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **aḱ-** = εἶμαι αἰχμηρός. Βλ. ἐν λ. ***ἀκαχμένος.***

ἠκισάμην, μέσ. ἀόρ. *α'* τοῦ ***αἰκίζω.***

ἠκίσθην, ἤκισμαι, παθ. ἀόρ. *α'* καὶ πρκ. τοῦ ***αἰκίζω.***

ἤκιστος, *η, ον,* ὑπερθ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἐπιρ. ***ἦκα***· βραδύτατος, ἠρεμώτατος (βλ. ***ἦκα***).

ἧκιστος, *η, ον,* ὑπερθ. τοῦ συγκριτ. ***ἧσσων***· ὁ χείριστος, ὁ ἐλάχιστος, ἔσχατος, ἀσημότατος.—'Επίρ. ***ἥκιστα***· ἐλάχιστα· (ὡς θετικὸν χρησιμοποιεῖται τὸ ἐπίθ. ***κακὸς*** ἢ ***μικρός***).

ἤκμᾶσα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀκμάζω.***

ἠκολούθησα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀκολουθέω.***

ἠκόντισα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀκοντίζω.***

ἠ-κου, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ ***ἠ-που.***

ἤκουσα, ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἀκούω.***

ἤκουσμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ἀκούω.***

ἠκροώμην, ἠκροᾱσάμην, πρτ. καὶ ἀόρ. **α' τοῦ** ***ἀκροάομαι.***

ἠκρωτηρίασα, ἠκρωτηρίασμαι, ἐνεργ. ἀόρ. *α'* καὶ παθ. πρκ. τοῦ ***ἀκρωτηριάζω.***

"ΗΚΩ, πρτ. ***ἧκον***· μέλ. ***ἥξω***· κυρ. ἔχω ἔλθει, εἶμαι ἐδῶ (λατ. **adsum**)· ὁ πρτ. ἔχει σημ. ὑπερσ., εἶχον ἔλθει, ἤμην ἐδῶ (λατ. **aderam**).—εἶτα ἀόριστος. ἔρχομαι.— **II** ἔχω φθάσει, ἔχω ἔλθει, εἶς τι σημεῖον: ***εἰς τοῦτο τόλμης ἧκω*** = ἔχω φθάσει εἰς τοιοῦτο σημεῖον τόλμης ἐλθεῖν. **2)** μετὰ γεν. καὶ ἐπιρ.: ***εὖ ἥκω τινός***=εἶμαι καλὰ ὡς πρός τι πρᾶγμα, ἔχω ἀφθονίαν ἐκ τινος πράγματος. **3)** ἔχω συγγένειαν ἢ σχέσιν πρός τινα, ὀναφέρομαι εἰς τινα, ἀνήκω εἰς τινα.

Ἔτυμ. : ἧκω ⟨ ****sē(i)q-,*** πρβλ. δωρ. ***εἵκω*** ⟨ ****seiq-,*** ἰων. ἀττ. ***ἱκέσθαι*** (****siq-*** (βλ. λ.). — Περαιτέρω ***προσήκω,*** Δελφ. ***ποθήκω*** (=ἔρχομαι πρός)· κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐτυμολ. ***ἧκω*** προῆλθεν ἐκ τοῦ πρκ. ****ἧκα.***

ἠλάδην, παθ. ἀόρ. *α'* τοῦ ***ἐλαύνω.***

ἠλαίνω, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ ***ἀλαίνω*** (***ἀλάομαι***)· πλανῶμαι, περιπλανῶμαι ‖ μτφρ. πλανῶμαι τὸν νοῦν, μωραίνω, παραφρονῶ

ἡλάκᾰτα, *-ων*· τὰ περὶ τὴν ἡλακάτην μαλλία, «τουλούπα μαλλί» τεθειμένη ἐντὸς τῆς διχαλωτῆς ῥόκας

ἡλακάτη, ἡ· ῥόκα (λατ. **colus**) ‖ ὡσ. ἄτρακτος («ἀδ. ὀχτι») ‖ μτγν. ἐπὶ π. ἀγμάτων ἐχόντων τὸ σχῆμα τῆς ῥόκας ἢ τῆς ἀτράκτου (καὶ τοῦ στελέχους της), ὡς: **II** τὸ «καλαμοκάννι», τὸ «καλάμι» δηλ. τοῦ ποδὸς (ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τῶν ἀστραγάλων).— **III** *βέλος* (ὡς *ἡ ἄτρακτος* σημ. **ἐνίοτε βέλος**), λατ. **arundo.**

Ἔτυμ.: *ἡλακάτη*· ὁμηρ. *ἠλάκατα*· διὰ τὴν σημ. πρβλ. *ἄτρακτος* σανσκρ. **tarkúh** (ἄτρακτος), λατ. **torqueo,** λατ. **colus**· ἐξ ἰαπ. ῥ. **quel-** (περιδινῶ)· ὁ ἀρχαιότ. τύπος εἶναι *ἠλεκάτη*〉 *ἠλακάτη* κατ' ἀναδρομικὴν ἀφομοίωσιν· τὸ ἐν ἀρχῇ *ἡ-* δὲν εἶναι τοῦ πρωταρχικοῦ τύπου τῆς λέξεως· *ἡ-* καὶ δωρ-αἰολ. *ἀ-* ὀφείλεται ἴσως εἰς ρυθμικὴν ἀφομοίωσιν τοῦ τύπου *ἠνεμόεις, ἠμαθόεις*. Κατὰ τινας ἡ λέξις εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης.

ἡλάλαξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλαλάζω*.

ἤλαλκον, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀλέξω*.

ἠλάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *ἄλλομαι*.

ἤλᾰσα, ἠλάσθην, ἐνεργ. καὶ **παθ. ἀόρ. α'** τοῦ *ἐλαύνω*.

ἡλασκάζω (*ἀλάομαι*), ἐκτεταμ. τύπος τοῦ *ἠλάσκω*· πλανῶμαι, περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, μακράν τινος: *ἐμὸν μένος ἠλασκάζει*=ἀποφεύγει τὴν ὀργήν μου.— **II** ἐλαύνω, διώκω, τι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

ἠλάσκω, ἐπ. τύπος τοῦ *ἀλάομαι, ἀλαίνω*· περιπλανῶμαι, πλανῶμαι, περιφέρομαι.

Ἔτυμ.: *ἠλάσκω, ἠλασκάζω*· *ἠλέματος*, δωρ. *ἀλέ-ματος* (= βλάξ, παράλογος)· ὁμηρ. *ἠλεὸς* 〈 **ἀλεjος* (παράφρων)· ἐπ. *ἠ αἴνω*· *ἠλίθιος*. Βλ. λ.λ. *ἄλη, ἀλάομαι, ἀλαίνω* (ἐκ ῥ. *ἀλ-* = περιπλανῶμαι, παραληρῶ).

ἠλάστεον, πρτ. τοῦ *ἀλαστέω*.

ἠλᾶτο· γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀλάομαι*.

ἠλέττωσα, ἠλαττώθην, ἐνεργ. καὶ **παθ. ἀόρ.** τοῦ *ἐλασσόω*.

ἤλγησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλγέω*.

ἤλγῡνα, ἠλγύνθην, ἐνεργ. καὶ **παθ. ἀόρ. α'** τοῦ *ἀλγύνω*.

ἤλδανε, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἀλδαίνω*.

ἠλεάμην, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλέομαι*.

ἠλέγχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἐλέγχω*.

ἤλειψα, ἠλείφθην, ἐνεργ. καὶ παθ. **ἀόρ. α'** τοῦ *ἀλείφω*.

ἤλεκτρον, τό, καὶ **ἤλεκτρος,** ὁ καὶ ἡ (*ἠλέκτωρ*)· τὸ καὶ σήμερον δημοίως ὀνομαζόμενον ἤλεκτρον, μνημονευόμενον ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ δμοῦ μετὰ τοῦ χαλκοῦ, τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ ἐλεφαντοστοῦ ‖ μεταλλικὴ οὐσία ἀποτελουμένη ἐκ χρυσοῦ *ἀναμείκτου* μετὰ ἀργύρου.— **II** «κιχλιμπάρι», ἤλεκτρον.

ἠλεκτρο-φᾰ́ής, *ές* (*ἤλεκτρον*+*φάος*)· ὁ λάμπων ὡς ἤ εκτρον.

ἠλέκτωρ, *-ορος*, ὁ· ὁ ἀκτινοβολῶν ἥλιος· ὡς ἐπίθ. *ἠλέκτωρ Ὑπερίων*=ἀκτινοβολῶν Ὑπερίων.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ. *ἠλέκτωρ*· *Ἠλέκτρα*· *ἤλεκτρον*. Πρβλ. Ἡσυχ. «*ἄβλαξ* (τ.ἔ. *ἄFλαξ*)· *λαμπρός*· *Κύπριοι*». λατ. **Volcanus** (ἰαπ. **v̥lg-*)=θεὸς τοῦ πυρός. σανσκρ. **ulkā** (πυρώδης ἐμφάνισις μετεώρου).

ἠλεμᾰ́τος, δωρ. **ἀλέματος,** *ον* (*ἠλεός, ἠλός*)· παράφρων ‖ ὡσήμαντος «τιποτένιος» ‖ μάταιος.

ἠλεός, ἡ, ὀν (*ἠλός*)· ὁ τεταραγμένος ἔχων τὲς φρένας, παράφρων.— **II** ὁ προκαλῶν ταραχὴν φρενῶν, ἐπιφέρων μανίαν.

ἤλεσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλέω*· ἀλέθω.

ἠλεύατο, ἐπ. ἀντὶ *ἠλεύσατο*, γ' ἑν. **μέσ. ἀορ. α'** τοῦ *ἀλεύομαι*=*ἀλέομαι*. (βλ. λ.).

ἠλήλαντο, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐλαύνω*.

ἠλήλατο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ἐλαύνω*.

ἠληλίμμην, παθ. ὑπερ. τοῦ *ἀλείφω*.

ἤλθον, συντετμ. τύπος ἀντὶ *ἦλυθον*, **ἀόρ. β'** τοῦ *ἔρχομαι*.

ἡλιάζω=*ἡλιόω* (*ἥλιος*)· θερμαίνω τι εἰς τὸν ἥλιον.— **II** μεσ. *ἡλιάζομαι*· κάθημαι ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ (τῷ δικαστηρίῳ), συνεδριάζω ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ, εἶμαι Ἡλιαστής (τ.ἔ. δικαστής, μέλος τοῦ δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας).

ἡλιαία, ἡ (*ἁλής, ἁλία*)· ἐν Ἀθήναις, αἴθουσα ἐν ᾗ συνήρχετο καὶ συνεδρίαζε τὸ μέγιστον δικαστήριον ‖ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, ἡ *Ἡλιαία*, ὀνομασθὲν οὕτω *«διὰ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ καθέζεσθαι τοὺς συνελθόντας δικαστάς»* ‖ ἡ Ἡλιαία ἐξεδίκαζε πάσας τὰς ὑποθέσεις τὰς ὑποκειμένας εἰς δημοσίαν καταγγελίαν (*γραφήν*).

Ἔτυμ.: ἀττ. *ἡλιαία* 〈 δωρ. *ἅλιαία* (ἀρχικῶς ἦτο ἐπίθ.), πρβλ. δωρ. *ἅλία* (= συγκέντρωσις)· βλ. καὶ ἰων. *ἅλής*, αἰολ. *ἀόλλης* (ὁμηρ. *ἀολλής*)· τὸ δασὺ πνεῦμα ὀφείλεται ἀναμφιβόλως εἰς τὴν λαϊκὴν παρετυμολογίαν ἐκ τοῦ *ἥλιος*.— Περαιτέρω *ἡλιαστής, ἡλιάζομαι, ἡλίασις*.

ἡλιάζει, δωρ. γ' ἑν. μέλλ. τοῦ *ἡλιάζομαι*.

ἡλιαστής, *-οῦ*, ὁ (*ἡλιάζομαι*)· δικαστὴς ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἡλιαστικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἡλιαστήν.

ἡλί-βᾰτος, *ον*· ἀπόκρημνος, ἀπότομος, κρημνώδης ‖ ὑψηλός, πελώριος, τεράστιος.— **II** ὡς τὸ λατ. **altus,** βαθύς.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· συνήθως ἡ λέξις θεωρεῖται σύνθετος ἐκ τοῦ *ἥλιος*+*βαίνω*, δηλ. μόνον ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου βαινόμενος, τ. ἔ. ἀπάτητος, ἄβατος, δυσπρόσιτος. Κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι συγγ. τῷ *ἡλεὸς* (*ἁλιτεῖν*) καὶ συνών. τῷ *ἄβατος* ἢ *δύσβατος*, ὁπότε *ἡλίβατος* εἶναι συντετμ. τύπος τοῦ *ἠλιτόβατος*.— Καθ' Ἡσύχ. ὅμως *«ἅλιψ· πέτρα»* (βλ. ἐν λ. *αἰγίλιψ*), ὁπότε ἡ πρώτη σημ. τοῦ *ἡλίβατος* εἶναι ὀραχώδης, κρημνώδης (πρβλ. *ἡλιβάτας*)· πρβλ. καὶ Σουΐδα *«ἡλιτενὴς πέτρα· ὑψηλή»*.

ἤλῐθα, ἐπίρ. (*ἄλις*)· ἱκανῶς, ἀρκούντως ‖ ἐν ἀφθονίᾳ. 2) ματαίως.— [κατ' ἄλλους ἡ μετὰ τοῦ *ἄλις* (**Γαλις**) συσχέτισις εἶναι ἐσφαλμένη, τοῦ *ἤλιθα* μὴ παρέχοντος ἴχνος **F**.— Παρὰ τῷ Καλλιμάχῳ τὸ ἐπίρ. *ἤλιθα* κεῖται μετὰ τῆς σημ. τοῦ *μάτην*· πρβλ. *ἠλίθιος*· βλ. *ἠλάσκω*].

ἠλῐδιάζω· ὁμιλῶ ἢ ἐνεργῶ ὡς ἠλίδιος, μωρῶς, ἠλιθίως. Ἐκ τοῦ

ἠλίδιος, δωρ. **ἁλίδιος, α, ον** (*ἠλός, ἠλεός*)· ἀργός «ἀκαμάτης», ἀσήμαντος, «τιποτένιος», μάταιος, μωρός, «παλαβός», ἀνόητος.— Ἐπίρ. *-ίως*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἠλιθιόω, μέλ. *-ώσω*· ποιῶ τινα ἠλίθιον, μωρόν, διατοράττω τὰς φρένας τινός, τὸν τρελλαίνω.

ἡλῑκία, ἡ (*ἥλιξ*)· χρόνος ζωῆς, ἡλικία (λατ. **aetas**). 2) ἡ ἀκμὴ (τὸ σφρίγος) τῆς νεανικῆς ἡλικίας, τὸ ἄνθος τῆς ζωῆς, ἀνδρικὴ ἡλικία ‖ *οἱ ἐν ἡλικίᾳ*=οἱ ἄγοντες τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν ‖ νεανικὴ ὁρμὴ καὶ πάθος νεανικόν.— **II** ὡς οὐσ. *ἡ ἡλικία* = *οἱ ἥλικες*, τ. ἔ. οἱ ὁμήλικες, οἱ τῆς αὐτῆς ἡλικίας, σύντροφοι, συνάδελφοι.— **III** γενικῶς, χρόνος, ἐποχὴ ‖ μτγν. γενεά, χρονικὴ περίοδος (λατ. **saeculum**).— **IV** Ἐπὶ τοῦ σώματος, ἀνάστημα, φυή, «κορμοστασιά». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἡλῑκιώτης, *-ου*, ὁ· θηλ. **ἡλικιῶτις,** *-ιδος* (*ἡλικία*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν· «συνομήλικος», σύγχρονος ‖ σύντροφος, ἑταῖρος (λατ. **aequalis**).

ἡλῖκος, *η, ον*, ἀναφορ. (συσχετικὸν) τοῦ *τηλίκος ἢ τηλικοῦτος* (ἔχον πρὸς αὐτὸ οἷαν σχέσιν ἔχει τὸ **quantus** πρὸς τὸ **tantus**)· ὅσος, ὁπόσος ‖ τόσον μέγας κατὰ τὸ ἀνάστημα, κατὰ τὴν δύναμιν, ὅσον... 2) ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσι, πόσον μέγας (κατὰ τὴν ἡλικίαν, τὸ ἀνάστημα κλπ.) ‖ ἐνίοτε καὶ εἰρων. ἀντὶ τοῦ πόσον μικρός.

Ἔτυμ.: *ἡλίκος*, δωρ. **ἅλικος** 〈 ἀναφορ. ἀντων. θέμ. **jo-** (βλ. *ὅς*), **Jā-li-ko-s,* ὅπως τὰ *τηλίκος-πηλίκος* (βλ. λ. λ.) 〈 ἀντων. θεμ. **to-, *quo-*. Ἐκ τοῦ

ἮΛΙΞ, *-ῑκος*, ὁ, ἡ· ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας «συνομήλικος» (λατ. **aequalis**). — Ὡς οὐσ. σύντροφος, ἑταῖρος.

Ἔτυμ.: *ἥλιξ*, δωρ. *ἅλιξ* 〈 **σFαλιξ* 〈 ἰαπ. **svā-*, πρβλ. **Σερβ. svak** 〈 Σλαυ. **svakŭ** (ἀνδράδελφος)·

πρβλ. σανσκρ. svakah ⟨ ἰαπ. *svo-ko-s (στενὸς συγγενής)· σανσκρ. svâh ⟨ ἰαπ. *svo-s = λατ. suus, Ῥωρ. Fὸς (ἴδε Ε).· διὰ τὸ -ᾱ- πρβλ. ἀκόμη παλ-σλαυ. jakŭ (ὁποῖος), jakŭ (τοιοῦτος), svojakŭ (συγγενικός)· διὰ τὸ πρόσφ. -li- πρβλ. τὰ λατ. quālis, tālis (=*pālis-, *tālis-), παλ-σλαυ. kolĭ (=λαν. quālum), tolĭ (λατ. tālium).—Περαιτέρω: **ἡλικία** (=λατ. aequalium coetus), **ἡλικιώτης** (=σύγχρονος), πρβλ. Κρητ. **βαλικιώτης** («συνέφηβος» κατὰ Ἡσύχ.).

ἡλιό-βλητος, *ον* (**ἥλιος** + **βάλλω**)· = **ἡλιόβολος**· ὁ βαλλόμενος (προσβαλλόμενος) ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἡλιοκαής «λιοκαϋμένος» ‖ ὁ ἀπεξηραμμένος ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων («στὸν ἥλιο»).

ἡλιο-καής, *ές* (**ἥλιος**+**κάω, καίω**)· ὁ κεκαυμένος ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ὁ ψηθεὶς ἐν τῷ ἡλίῳ («στὸν ἥλιο»).

ἡλιό-καυστος, *ον* =**ἡλιοκαὴς** (ὃ θλ.).

ἡλιο-μᾰνής, *ές* (**ἥλιος** + **μᾰ̃νῆναι** τοῦ **μαίνομαι**)· ὁ ὑπεραγαπῶν τὸν ἥλιον, ὁ μέχρι μανίας ἀγαπῶν τὸν ἥλιον.

ἥλιος, δωρ. **ἅλιος,** ποιητ. **ἠέλιος,** ὁ (**ἕλη**, λατ. sol)· ὁ ἥλιος· **πρὸς Ἠῶ τ' Ἠέλιόν τε**=πρὸς τὸ μέρος τῆς **Ἠοῦς** (αὐγῆς) καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου, πρὸς Ἀνατολὰς ‖ ἀντίθ. τῷ **πρὸς ζόφον** =πρὸς Δυσμάς (τ. ἔ. πρὸς τὴν χώραν τοῦ σκότους). 2) ἡμέρα (ὡς καὶ τὸ λατ. sol). 3) **οἱ ἥλιοι**=αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες (ὡς τὸ λατ. soles) — **ΙΙ** ὡς κύρ. ὄνομα, **Ἥλιος,** ὁ θεὸς τοῦ ἡλίου, ὅστις μετὰ τὸν Αἰσχύλον ἐταυτίζετο πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὸν Φοῖβον.

Ἔτυμ.: **ἥλιος,** ὁμ. **ἠέλιος,** δωρ. **ᾱ̓έλιος** καὶ **ᾱ̓̃λιος,** Κρητ. **ἀβέλιος** τ. ἔ. **ἀFέλιος** (*σαFελ-ιο-ς, ἰαπ. *sāvel-: λατ. sōl (⟨*sāol, *sāvol, *sāvel), gall haul· πρβλ. Ἰρλ sūil (ὀφθαλμὸς) ⟨*sūli-, Ἰνδοθ. sauh, ἀγγλ-σαξ. sól, λιθ. sáule, παλ-σλαυ. slŭnĭce (⟨*sŭl-n (ἥλιος), σανσκρ. súvar (⟨ἰαπ. *suvel), Ζενδ. hvarə (οὐρανός, ἥλιος), σανσκρ. sū'rah, sū'ryah (ἥλιος). Πιθανὴ θ ωρεῖται καὶ ἡ συγγένεια τῆς λ. **ἥλιος** πρὸς τὰς μνημονευθείσας ἐν λ. λ. **σέλας** καὶ **ἀλέᾱ, εἴ̓η, ἐλάνη**· ἰαπ. ρ. *svel-. Παραλλήλως πρὸς τὰ ἰαπ. *sāvel-, *suvel- ὑπάρχει καὶ ἐν θέμ. *s(u)veη-, *sun- ἐν τῷ Γοτθ. sunnō, παλ-γερμ. sunna (ἥλιος), Ἰρλ. fursudud (⟨*for-ud-so) = τεχνητὸν φῶς. Βλ. καὶ δμ. **ἠνοψ**. Ἰαπ. ρ. *sāu- (φέγγω, φωτίζω).

ἡλιο-στερής, *ές* (**ἥλιος**+**στερέω**)· παθ., ὁ ἐστερημένος ἡλίου, ὁ ἐσκιασμένος ἀπὸ τὸν ἥλιον ‖ ἐνεργ., ὁ ἀποστερῶν τὸν ἥλιον, ὁ σκιάζων.

ἡλιο-στῐβής, *ές* (**ἥλιος** + **στιβεῖν** τοῦ **στείβω**)· ὁ πατούμενος (προσβαλλόμενος) ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον.

ἡλιόω, μέλ. -**ώσω** (**ἥλιος**)· **ἡλιάζω**· θερμαίνω εἰς τὸν ἥλιον, βάλλω τι εἰς τὸν ἥλιον.— Παθητ., ἡλιάζομαι, εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον («ψήνομαι στὸν ἥλιο»).

Ἥλῐσα, ἡλίσθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἁλίζω**.

ἥλῐσα, ἥλῐκα, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ **ἁλίνδω**.

ἡλῐ́τον, ἀό . β' τοῦ **ἁλιταίνω**.

ἡλῐτο-εργός, *όν* (**ἁλιταίνω**+**ἔργον**)· ὁ ἀποτυγχάνων εἰς τὸ ἔργον του, ὁ ἀποτυγχάνων εἰς τὸν σκοπόν του.

ἡλῐτό-μηνος, *ον* (**ἁλιταίνω**+**μήν**)· ὁ ἀστοχήσας εἰς τὸν μῆνά του (**ὁ τοῦ μηνὸς ἁμαρτών**), ὁ γεννηθεὶς πρόωρως.— [κυρ. ἔσει ***ἡλιτέ-μηνος** ⟨**ἁλιτεῖν** (=πράττειν σφάλμα) + **μήν**].

ἡλῐ́φην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **ἁλείρω**.

Ἥλῐφ, -**ῖπποις,** ὁ· δωρ. τὸν ὑπόδημα (κυρ. κάλυμμα ποδός, ἴσως τὸ λεγόμενον «πραπόδι», τμῆμα δηλ. πανίου ἢ δέρματος, τιθέμενον ἐπὶ τοῦ μεταταρσίου τοῦ ποδός, κἀι δενόμενον μετὰ τοῦ τσαρουχίου πρὸς προφύλαξιν).— [πρβλ. **νήλιπος** (= ἀνυπόδητος) (**νη**- ἀρνητ.), κατ' ἄλλην γρ. **ἀνάλιπος**. Ἀγν. ἐτυμολ.].

ἡλίωσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἁλιόω** καὶ **ἡλιόω**.

ἡλιώτης, -**ου,** ὁ· θηλ. **ἡλιῶτις,** -**ῐδος,** ποιητ. **ἠελ**—(**ἥλιος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἥλιον.

ἥλκησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἑλκέω**.

ἡλκωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἑλκόω**.

ἡλλάγην, -χθην, παθ. ἀόρ. β' καὶ α' τοῦ **ἀλλάσσω**.

ἡλλαγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἀλλάσσω**.

ἥλλαξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀλλάσσω**.

ἡλλοίωσα, ἡλλοίωμαι, ἐνεργ. ἀόρ. α' καὶ παθ. πρκ. τοῦ **ἀλλοιόω**.

ἡλόησα, ἐπ. **ἥλοίησα,** ἀόρ. α' τοῦ **ἁλοάω**.

ἡλόκισμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ἁλοκίζω**.

Ἧλος, ὁ· καρφίον πλατυκέφαλον, μᾶλλον πρὸς διακόσμησιν παρὰ πρὸς πραγματικὸν κάρφωμα.

ἧλός, *ἡ, ὀν* (**ἄλη**)· = **ἡλεός** (ὃ θλ.).

ἧπτο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ **ἕπομαι**.

ἡπίσα, ἡπίσθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐπίζω**.

ἤᾰμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **εἵλω**.

ἠλύγη, ἡ (**ἠλυξ**)· σκιά, σκότος ‖ μτφρ. **δίκης ἠλύγη** = τὸ σκότος, ἡ σκοτεινὴ διεξαγωγὴ τῆς δίκης.

Ἔτυμ.: **ἠλύγη**· **ἐπ-ήλυξ** (ὁ παρέχων σκιάν, ὁ σκιάζων)· **ἐπηλυγάζομαι, -ίζομαι** (=καλύπτω, προστατεύω)· πρβλ. **λυγαῖος** (= σκοτεινός). Ἡ συσχέτισις πρὸς τὸ παλ-σαξ. wolkan, παλ-γερμ. wolchan (νέφος), παλ-σλαυ. vlŭgŭkŭ (ὑγρός), vilgyti (ὑγραίνω) ἐξ ἰαπ. ρ. velg-, θὰ προϋπέθετε τὸ ὀλιγώτερον μίαν ἰαπ. ρ *lug- ⟨προϊαπ. *vlug- ἐναντίᾳ τῆς ἰαπ. ρ. *vlg- (πρβλ. **λύκος**: σανσκρ. vṛ'kah).

ἦλῠθον, ἐπ. ἀντὶ **ἦλθον**, ἀόρ. β' τοῦ **ἔρχομαι**.

ἠλυξ, -**ῦγος,** ὁ· σκότος, ἀπαντῶν μόνον ἐν συνθέσει: **ἐπ-ήλυξ**. [ἔχει σχηματισθῇ ἐκ τοῦ **λύγη** μετὰ προθέματος].

ἤλυξα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀλύσκω**.

Ἠλύσιον πεδίον, τὸ (**ἐλεύσομαι**, μέλ. τοῦ **ἔρχομαι**)· τὰ Ἠλύσια πεδία, παράδεισος ‖ μτγν. ἄνευ τοῦ **πεδίον**, ἁπλῶς **τὸ Ἠλύσιον** (λατ. Elysium). Ὁ Ὅμηρος τοποθετεῖ τοῦτο εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς Γῆς, πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ· ὁ Ἡσίοδος καὶ ὁ Πίνδαρος εἰς τὰς «**Μακάρων νήσους**».— [συγγ. τῇ ρ. **ἐλυθ-** (θλ. **ἐλεύθω**) μετὰ ρυθμικῆς ἀφομοιώσεως τοῦ **ἐ-** βασικῆ σημ. «**πεῖον ἀφίξεως**»].

ἠλῦσιος, α, **ον**· ὁ ἐρχόμενος ‖ ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία, Ἐκ τοῦ

ἤλῦσις, -**εως,** ἡ (**ἐλεύσομαι**, μέλ. τοῦ **ἔρχομαι**)· ἔλευσις «ἔρχομός», πορεία· 2) τὸ ἐπερχόμενον συυβάν (γεγονός), τὸ μέλλον.

ἤλφον, ἀόρ. β' τοῦ **ἀλφαίνω**.

ἠλώκα, ἰων. ἀντὶ **ἑάλωκα**, πρκ. τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἠλώμην, πρτ. τοῦ **ἀλάομαι**.

ἅλων, ἰων. ἀντὶ **ἑάλων**, ἀόρ. β' τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἧμα, -**ατος,** τὸ (**ἵημι**)· τὸ ριπτόμενον βλῆμα, βέλος, ἀκόντιον.—[**ἧμα** ⟨ ἰαπ. *jē-m] : **ἵημι**· πρβλ. ἡμερ. **ἥμων**, πληθ. **ἥμονες** (ἄνδρες) = ἀκοντισταί.].

ἡμᾰθ'ήεις, **εσσα, εν** (**ἅμαθος**) ἰων. ἀντὶ **ἀμαθόεις**· ἀμμώδης.

ἧμαι, **ἧσαι, ἧται,** γ' πληθ. **ἧνται,** ἰων. **ἕᾶται,** ἐπ. **εἵᾶται**· προστ. **ἧσο, ἥσθω** κλπ.· ἀπρφ. **ἧσθαι**· μτχ. **ἥμενος**· πρτ. **ἧμην, ἧσο, ἧστο,** γ' πληθ. **ἧντο,** ἰων. **ἔατο,** ἐπ. **εἵατο**.— Μόνον κατ' ἔνεστ. καὶ πρτ. ἐν χρήσει (κυρ. δὲ καὶ οὗτοι εἶναι πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **ἕζομαι**)· εἶμαι καθισμένος, κάθημαι ‖ συχνὰ μετὰ παραπλεύρου σημ. τοῦ παραμένω, χρονίζω, βραδύνω, ἀργοπορῶ ‖ **ἥμενος χῶρος**=**εἰαμένη**=χθαμαλὸς τόπος, χαμηλὴ τοποθεσία ‖ Ἐνίοτε μετ' αἰτ. **ἧμαι σέλμα**=κάθημαι ἐπὶ τοῦ θρανίου (τῶν κωπηλατῶν).

Ἔτυμ.: **ἧμαι** ⟨*ἧμαι ⟨*ἧ-μαι, γ' ἐν. **ἧται**, γ' πληθ. δμηρ. **εἵαται** (ὀρθότ. **ἧνται**: σανσκρ. **āsatē**, ἰαπ. *ēs- ἐκ τῶν τύπων **ἧμαι, ἧσαι, ἧμεθα, ἧσθε** ἐλήφθη τρόπον τινὰ ἓν θέμα ἡ-, βάσει τοῦ ὁποίου ἐσχηματίσθησαν οἱ τύποι: γ' ἐν. **κάθηται** καὶ τὸ γ' πληθ. **ἧνται**, καὶ πρτ. **καθῆτο** καὶ **ἧντο**· ἀντιστρόφως ἐσχηματίσθη καὶ **ἧσμαι** κατὰ τὸ **ἧνται**· τὸ βασὺ πνεῦμα εἶναι πιθανώτ. δανεισμένον ἐκ τῶν τύπων τῆς ρ. **ἕδ-** (**ἕζομαι** κ. ἄ.).

ἦμαρ, δωρ. **ἄμαρ,** -**ᾰτος,** τό, ποιητ. ἀντὶ **ἡμέρα**· **αἴσιμον ἦμαρ, μόρσιμον ἦμαρ**=ἡ πεπρωμένη ἡμέρα, ἡ ἡμέρα τοῦ πεπρωμένου, ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου (ὁ θάνατος)· **ἐλεύθερον - δούλιον ἦμαρ** — ἡ ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας - τῆς δουλείας, αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἐλευθερία, ἡ δουλεία ‖ ἐπὶ τῶν ἀποχῶν, **ὀπωρινὸν ἦμαρ**=τὸ φθινόπωρον, **χειμέριον ἦμαρ**=ὁ χειμών

‖ *ἐπ' ἤματι*=καθημερινῶς, *ἐν ᾧ ἐπ' ἤμαρ* = ἡμέραν παρ' ἡμέραν (κάθε δευτέραν ἡμέραν) = λατ. **alternis dietus** ‖ ὡσ. *ἦμαρ ὡς ἐπίρ.*=ἐν καιρῷ ἡμέρας, ἀντίθ. τῷ *νύκτωρ*.

Ἔτυμ.: ἦμαρ, ἀττ. *ἡμέρα*, δωρ. Ἡλ. Βοιωτ. Ἀρκ. *ἅμερᾱ* (ἢ *ἀμέρᾱ*), Αἰολ. *ἀμέρᾱ*, Λοκρ. *ἀμάρᾱ*.—*ἦμαρ*: *ἡμέρα*=*πῖαρ* : *πίειρα*, σανσκρ. **pīvarī**=*πῖερὸς* **pīvaráh**=*ὅναριὄνειρος*. *ἦμαρ*: ἀρμ. **awr**〈**awmr* **amur*, ἰαπ. ' **āmōr** (πρβλ. *τέκμαρ* : *τέκμωρ*). Κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **sámā** (ἔτος), Ζενδ. **ham-** (θέρος), Ἀρμ. **am** (ἔτος), **amarin** (θέρος) (〈**sm̥mr̥o-m**), ἰρλ. **sam** (θέμ. **samo-**), Gall. **haf** (θέρος), παλ-γερμ. **sumar** (θέρος).— Τὸ δασὺ πνεῦμα τοῦ τύπου *ἡμέρα* εἶναι ὑστερογενὲς καὶ σκοτεινῆς προελεύσεως (κατά τινας *ὀφείλεται* εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑσπέρᾱ* (πρβλ. ἐπιγρ. Θήρας *ἐπ' ἀμέρας*), Τροιζ. *κεπάμερον*.— Περαιτέρω: *ἡμέριος*, *ἡμερήσιος*, *ἡμερινός*, *μεσημβρία*, *αὐθημερόν* κλπ.

ἡμάρτηκα, ἡμάρτησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἧμαρτον, ἀόρ. β' τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἡμάτιος, α, ον (*ἦμαρ*), ποιητ. ἀντὶ *ἡμερήσιος*· ἐν καιρῷ ἡμέρας ‖ καθημερινός.

ἡμάτωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *αἱματόω*.

ἥμβλωκα, ἥμβλωσα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀμβλίσκω*.

ἧμβροτον, ἀπρφ. **ἁμβροτεῖν,** ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *ἁμαρτάνω*.

ἡμεδᾰπός, ή, όν (*ἡμεῖς*)· ὁ ἐκ τῆς ἡμετέρας χώρας, ἐγχώριος, ἐντόπιος, ἀντίθετος τῷ *ἀλλοδαπός*· λατ. **ncs'ras**.—[διὰ τὴν ἐτυμολ. τοῦ *-απός* βλ. *ἀλλοδαπός*, *ποδαπός* καὶ *ἡμεῖς* ἐν τέλει].

ἡμεῖς, ἡμᾶς, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ *ἐγώ*.

Ἔτυμ. : ἰων-αττ. *ἧμεῖς*. Κλίσις : ὀνομ. λεσβ. *ἄμμες*, δωρ. βοιωτ. *ἄμες* (εἶναι δηλ. αἰ αἰτ. *ἄμμε* ἐπηυξημ. κατὰ ἓν *-ς* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς ὀνομ. πληθ τῶν εἰς *-ς* ὀνομάτ.· ἰων-αττ. *ἧμεῖς* πιθ. 〈 **ἥμέες* (ἀντὶ **ἥμὲς*) κατὰ τὸ ἑμηρ. *ἀκηδέες* κλπ.· τὸ δασὺ πνεῦμα τοῦ *ἧμεῖς*, *ἅμὲς* ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους *ὑμές*, *ὑμεῖς*· κατ' ἄλλους *ἡμεῖς*〈*ἀhμεῖς*.— αἰτ. Λεσβ. *ἄμμε*, ζωτ. *ἀμέ*· ἐν τῇ ἰων αττ. ἡ πληθ. κατάλ. ἔχει σχηματισθῇ κατὰ τὰ συμφωνόληκα, δμηρ. *ἡμέας*, ὅπως *ἀολλέας*, ἀττ. *ἡμᾶς* προελθόν (κατά τινας) ἐν τῷ συμπλέγματι *ἡμᾶς αὐτοὺς* ἐκ τοῦ *ἡμέας*.—Γεν. δμηρ. *ἡμείων*, ἰων. *ἡμέων*, ἀττ. *ἡμῶν*, λεσβ. *ἀμμέων*, δωρ., ἡλ. *ἀμέων*, Κρητ., βοιωτ. *ἀμίων* (πληθυντικοποίησις δηλ. τῆς ἐν. γεν. **ἄσμειο*, **ἄσμεο*).— Τοπ. λεσβ. *ἄμμιν*, δωρ. *ἀμῖν*, ἰων-αττ. *ἡμίν*, *ἧμιν*· τὸ *-ῖν* ἐν τῷ τύπῳ *ἡμῖν* εἶναι ἀττ. καὶ ὀφείλεται εἰς ὑστερογενῆ ἀφομοίωσιν κατ' ἀναλογ. πρὸς τὴν μακρὰν κατάλ. τῶν ἄλλων πτώσεων: *ἡμεῖς*, *-ῶν*, *-ᾶς*· λεσβ. δμηρ. *ἄμμι*, λεσβ. (ἀλκ.) *ἄμμεσιν*.—Αἰτ. λεσβ *ἄμμε*, δωρ. *ἄμέ*= Ζενδ. **ahma**〈ἰαπ. **ẓsmé** : σανσκρ. **asmān**, παλ-περσ (γεν.) **amāxm** ἡ βασικὴ σημ. καὶ ἡ προέλευσις τοῦ στοιχείου *-me-* εἶναι σκοτεινά· **ns-** εἶναι κατὰ μετάπτωσιν χύπος τοῦ ἰαπ. **nes**, **nos** (= *ἡμεῖς*) ἐν τῷ σανσκρ. **naḥ**, λατ. (αἰτ.) πλ. **nos**, γοτθ. **uns**, παλ-γερμ. **uns**, παλ-σαξ.· **ūs**, παλ-σλαυ. γεν. πληθ. **nasŭ**, παλπρωσ. **noūson** (〈**nōs**〉**-sōm**), πρβλ. ἑλλ. δυϊκ. *νῶ* (βλ. λ.). Κτητ.: λεσβ. *ἄμμος*, δωρ. *ἁμός*=Ζενδ. **ahma-**· ἰων-αττ. *ἡμέ-τερος*.—ἀττ. *ἡμεδαπός*〈**ἀσμεδ-*=σανσκρ. **asmad-**, ἰαπ. ***ẓsmed- + -απός**, ἰαπ. ***-θqvo-s**.

ἡμελγον, πρτ. τοῦ *ἀμέλγω*.

ἡμεληκότως, ἐπίρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ *ἀμελέω*· ἀμελῶς, κατὰ παρημεληκότα τρόπον, ἀφρόντιστως.

ἧμελλον, ἀττ. πρτ. τοῦ *μέλλω*.

ἠ-μέν... ἠ-δέ... (*ἦ* + *μέν*, *δέ*), ποιητ. ἀντὶ : *καί... καί*· τόσον...ὅσον (λατ. **et...et**) ‖ ὡσ. κεῖνται καὶ μετὰ διαζευκτ. σημασ.· ἤ... ἤ (λατ. **vel... vel** ἢ **sive... sive**). [βλ. *ἠδέ*].

ἦεν, α' πληθ. πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἦεν, δωρ. ἀντὶ *εἶναι*, ἀπρφ. τοῦ *εἰμί*.

Ἠ-ΜΕ'ΡΑ, ἰων. **ἠμέρη,** δωρ. **Ἐ-μέρᾱ**, ἡ· δ,τι καὶ νῦν· τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· *ἅμ' ἡμέρᾳ* ἢ *ἅμα τῇ ἡμέρᾳ* = μόλις ἐξημερώσῃ, «μὲ τὰ χαράγματα», «μὲ τὸ σκάσιμο» τῆς ἡμέρας ‖ *δι' ἡμέρας* — καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ‖ *διὰ τρίτης ἡμέρας* = κάθε τρίτην ἡμέραν, κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν (λατ. **tertio quoque die**) ‖ *ἐφ' ἡμέραν*=ἀρκετὰ διὰ μίαν ἡμέραν ἢ καθημερινῶς ‖ *καθ' ἡμέραν* = καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καθημερινῶς ‖ *μεθ' ἡμέραν*=ἐν καιρῷ ἡμέρας (ἀντίθ. τῷ *νυκτός*, *νύκτωρ* λατ. **interdiu**)· *ὀψὲ τῆς ἡμέρας*=ἀργὰ τὸ βράδυ ‖ *πρὸς ἡμέραν*=πρὸς τὰ ἐξημερώματα, ὅταν ἐπλησίαζε νὰ ἐξημερώσῃ.— ■ μτφρ. ζωή, βίος: *παλαιὰ ἡμέρα* = τὸ γῆρας· *νέα ἡμέρα* = νεότης. *Ἐξ αὐτοῦ τὸ*

ἡμερεύω· μελ. *-σω*· διέρχομαι τὴν ἡμέρον μου, διημερεύω ‖ *ἡμερεύω μακρᾶς κελεύθου* = ἀναπεύομαι κατὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἔπειτα ἀπὸ μακρινὸν ταξίδιον. 2) περνῶ τὰς ἡμέρας μου, ζῶ.

ἡμερήσιος, α, ον, καὶ *-ος, -ον* (*ἡμέρα*)· τῆς ἡμέρας, ἢ διὰ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ἡμέραν.— ‖ ὁ διαρκῶν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἡμερήσιος : *ἡμερησία ὁδός*=ὁδοιπορία (ταξίδιον) μιᾶς ἡμέρας.

ἡμερία, ἡ = *ἡμέρα* (ὃ βλ.).

ἡμερῐνός, ή, όν=*ἡμερήσιος*, ὁ τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ἡμέραν, ἀντίθ. τῷ *νυκτερινός* (= κατὰ τὴν νύκτα)· *ἄγγελος ἡμερινός* = ἀγγελιαφόρος τῆς ἡμέρας.— ‖ = *ἐφήμερος*, ὁ διὰ μίαν (τρόπον τινὰ μόνον) ἡμέραν, φθορτός, προσωρινός.

ἡμέριος, *ον* καὶ *-α, -ον* (*ἡμέρα*)· μιᾶς ἡμέρας, διαρκῶν ἢ ζῶν ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν.

ἡμερίς, *-ίδος*, ἡ, θηλ. τοῦ *ἥμερος*· ἥμερος, καλλιεργημένος· ἀντίθ. τῷ *ἄγριος*.— Ὡς οὐσ. *ἡ ἡμερὶς* (ἐνν. *ἄμπελος*)=ἥμερος ἄμπελος, σταφυλή.

ἡμερο-δρόμος, *ον* (*ἡμέρα* + *δραμεῖν*)· ὁ τρέχων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας (καὶ τελειώνων τὸν δρόμον του ἐντὸς αὐτῆς) ‖ ὡς οὐσιαστ. ἀγγελιαφόρος, ταχυδρόμος.

ἡμερο-θᾱλής, *ές*, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἑπομ.

ἡμερο-θηλής, *ές* (*ἥμερος*+*θάλλω*)· ὁ ἡμέρως, ἡσύχως, ἐκβλαστάνων.

ἡμερό-κοιτος, *ον* (*ἡμέρα*+*κοίτη*)· ὁ κοιμώμενος ἐν καιρῷ ἡμέρας, τ ἔ. ὁ ἀγρυπνῶν κατὰ τὴν νύκτα (ἐπίθ. τῶν κλεπτῶν).

ἡμερο-λεγδόν, ἐπίρ. (*ἡμέρα* + *λέγω*)· «λογαριάζοντας» κάθε ἡμέραν, καθημερινῶς.

ἡμερο-λογέω (*ἡμέρα*+*λέγω*)· λογαριάζω, ἀριθμῶ, ὑπολογίζω, κατὰ ἡμέρας, καταχωρίζω, ἐγγράφω, ἀναγράφω.

ἡμερο-λόγιον, τό (*ἡμέρα* + *λέγω*)· βιβλίον ἐν ᾧ ἀναγράφονται αἱ ἡμέραι τοῦ χρόνου, «καλλενδάριον», «ἡμερολόγιον», «καζαμίας».

ἩΜΕΡΟΣ, *ον* (καὶ *-α, -ον*)· ἥμερος, ἡμερωμένος, τιθασευμένος, ἐξημερωμένος, οἰκιακός (ἐπὶ ζώων) | ἐπὶ φυτῶν, καλλιεργημένος.— ἀντίθ. τῷ *ἄγριος*, χέρσος, ἀκαλλιέργητος. — μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἥμερος, πρᾶος, πολιτισμένος.

Ἔτυμ.: *ἥμερος*· *ἡμερίς*, *-ίδος* (δηλ. *ἄμπελος*)· *ἡμερόω*· *ἡ*- εἶναι πρωταρχικὸν (Ἡρακλ. *ἡμέρα* πληθ. ἐν ἐπιγρ.), *ἄμερος*· πρβλ. παλ-σαξ. **Jāmar** (λυπηρός)· ἰαπ. ***jēmero-**, ***Jēmr̥o-** (ἥσυχος).— Κατά τινας συγγ. εἶναι καὶ τά : γοτθ. **samjan** (ἀρέσκω), ἀγγλ. σαξ. **sēfte** (ἥσυχος), παλ-γερμ. **semfti** (γερμ. **sanft**)=γλυκύς, ἥπιος, σανσκρ. **sāman**, **sāntva-** (λέξεις κατευνασμοῦ)· ἐκ τοῦ ἰαπ. ***somo-** (ἑλλ. *ὁμός*), ἀλλ' ὑπ' ἄλλων ἀποκρούεται ἡ συσχέτισις αὕτη.

ἡμερο-σκόπος, ὁ (*ἡμέρα*+*σκοπέω*)· ὁ φυλάττων ἐν καιρῷ ἡμέρας.—ὡς οὐσ. ὁ φρουρὸς τῆς ἡμέρας.

ἡμερό-φαντος, *ον* (*ἡμέρα*+*φαίνομαι*)· ὁ ἐμφανιζόμενος ἐν καιρῷ ἡμέρας.

ἡμερο-φύλαξ, *-ᾰκος*, ὁ (*ἡμέρα* + *φύλαξ*)· ὁ φυλάσσων (φρουρῶν) ἐν καιρῷ ἡμέρας (=*ἡμεροσκόπος*, ὃ βλ.).

ἡμερό-φωνος, *ον* (*ἡμέρα*+*φωνέω*), ἐπίθ. τοῦ ἀλέκτορος· ὁ φωνῶν τὴν ἡμέραν, ὁ ἀναγγέλλων τὴν ἄφιξιν τῆς ἡμέρας, ὁ κήρυξ τῆς ἡμέρας.

ἡμερόω, μέλ. *-ώσω* (*ἥμερος*)· τιθασεύω, ἐξημερώνω, δαμάζω ‖ ἐπὶ φυτῶν, καλλιεργῶ, περιποιοῦμαι. 2) μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, κατευνάζω, καταπραΰνω, συνδιαλλάσσω ‖ ὡσ. ἐξημερώνω διὰ κατακτήσεως, ὑποτάσσω.

ἧμες, δωρ. ἀντὶ *ἧμεν*, ἀπρφ. τοῦ *εἰμί*.

ἡμετέρειος, α, ον=ἡμεδαπός (ὃ βλ.)
ἡμέτερος, α, ον (ἡμεῖς)=λατ. noster· ἰδικός μας‖ *εἰς ἡμέτερον* (ἐνν. *δῶμα*) = εἰς τὴν οἰκίαν μας, εἰς τὴν πατρίδα μας.
ἡμέων, ἰων. καὶ ἐπ.. γεν. πληθ. τοῦ *ἐγώ*.
ἥμην, σπάν. ἀττ. τύπος ἀντὶ τοῦ *ἦν* πρτ. τοῦ *εἰμί*.
ἠμί, τὸ αὐτὸ ὡς τὸ *φημί* (= λατιν. inquam)· λέγω : *παῖ, ἠμί, παῖ* = ἔ, παῖ, λέγω! «ἔ, παιδί» !.— τοῦ παρατ. α' καὶ γ' ἕν. *ἦν δ' ἐγὼ*=εἶπον, *ἦ δ' ὅς*= εἶπεν ὁ αὐτὸς ἀπαντῶσι συχνὰ παρ' ἀττ.. Παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ μόνον τὸ γ' ἑν πρτ. *ἦ* (=εἶπεν).
Ἔτυμ. : ἠμί, ἠσί (ζωρ. *ἠεί*), πρτ. α' ἑν. *ἦν* ἐσχηματίσθησαν βάσει τοῦ γ' ἑν. *ἦ*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς συγγενεῖς σημασιολογικῶς τύπους *φημί, φησί, φῆν, ἔφην : φῆ, ἔφη· ἦ* ‹ **ἤκτ-*, πρβλ. πρκ. *ἄν-ωγα* : λατ. aiō (‹agjo=λέγω τὸ ναί, adagiō (παροιμία), prodigium (προφητεία). Πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. **ēĝ-*, **əĝ-*, **ōg-*.— Σανσκρ. πρκ. *āha* (εἶπον), *āttha* (εἶπες) κλπ. ‹**ādh-*, πρβλ. Ζενδ. *āδa* (εἶπεν), *páty-āδa* (ἀπόκρισις).
ἼΗΜΙ˘—, συχνὰ ὡς ἀχώριστον α' συνθετικὸν σημαῖνον τὸ ἥμισυ· λατ. sēmi-· ἀντὶ τοῦ *ἥμισυς* (ὃ βλ.).
Ἔτυμ.: ἡμι-=σανσκρ. sāmi, λατ. sēmi-, παλ-γερμ. sāmi-, ἀγγλ-σαξ. sám-· *ἥμισυς* (ὁμ. πληθ. *ἡμίσεες*) ‹*ἥμι-τυς*, πρβλ. κρητ. [*ἠ*]*μιτυ-έκτω*, θηλ. *ἡμίσεια*· ἀρχικῶς ἡ λέξις ἦτο οὐσ. ἀρσ., ἐσχηματίσθη δὲ καὶ οὐδ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς *τὸ ὅλον* (*τὸ ἥμισυ*), εἶτα δ' ἐγένετο καὶ ἐπίθ.· ἐν ἀττ. ἐπιγρ. ἀπαντᾷ καὶ *ἥμυσυς*, κατὰ ἀναδρομικὴν ἀφομοίωσιν· λεσβ. γεν. πληθ. *αἰμισέων*· ἀρκ., δελφ. *ἥμισσον* ‹**σνο-ν-* **-συ-ο-ν*· κρητ. *ἠμίνα* (=τὸ ἥμιον).—Διὰ τὸν σχηματισμὸν *-lu-, -leu-* πρβλ. ἀττ. *τριτὺς* (‹*τριϝτὺς* κατὰ τὸ *τριττός*), δελφ. ἐν ἐπιγρ. *τριϝτεναν*, ἀττ. *τρίττο(ι)α* ‹**τριττοFja*.— *ἡμί-βιος*: σανσκρ. sāmi-jīvah, λατ. sēmi-vīvos, παλ-γερμ. sāmiqueck, ἀγγλ-σαξ. sám-cwic (ἡμιθανής).
ἡμι-ανδρος, ὁ (*ἡμι-* + *ἀνήρ*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνήρ, εὐνοῦχος.
ἡμι-άνδρωπος, ὁ=*ἡμίανδρος* (βλ. λ.).
ἡμι-βρεχὴς καὶ **ἡμι-βρᾰχής,** *ἐς* (*ἡμι-* + *βρέχομαι*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρεγμένος, ποτισμένος.
ἡμι-βρώς, *-ῶτος,* ὁ, ἡ· καὶ **ἡμί-βρωτος,** *-ον* (*ἡμι-* + *βιβρώσκω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρωμένος, μισοφαγωμένος.
ἡμι-γένειος, *ον* (*ἡμι-* + *γένειον*)· ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη ὅλα τὰ γένεια, *«ὁ οὔπω πᾶσαν τὴν γένυν ἔχων πεπληρωμένην γενείων»* Σχολ. Θεοκρ.
ἡμί-γυμνος, *ον* (*ἡμι-* + *γυμνός*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ γυμνός.
ἡμι-δᾰής, *ἐς* (*ἡμι-* + *δαίω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεκαυμένος, ἡμίκαυστος.
ἡμι-δᾱρεικόν, τὸ (*ἡμι-* + *δαρεικός*)· ἥμισυς δαρεικός (βλ. λ.).
ἡμι-δεής, *ἐς* (*ἡμι-* + *δέω*)· ὁ ἔχων ἐλλείψιν τοῦ ἡμίσεος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης.
ἡμι-διπλοῖδιον, τό, ἀττ. συνῳρ. **-οίδιον,** τὸ (*ἡμι-* + *διπλοῖς*)· χιτὼν γυναικεῖος διπλούμενος κατὰ τὸ ἄνω μέρος, οὕτως ὥστε νὰ καταπίπτῃ μέχρι τοῦ μέσου τοῦ σώματος· «μισὸ ἀάλι» ἢ «ἀάλι διπλωμένον στὰ δύο».
ἡμί-δουλος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ δοῦλος, σχεδὸν δοῦλος.
ἡμι-εκτέον, τὸ (*ἡμι-* + *ἑκτεύς*), καὶ **ἡμί-εκτον,** τὸ· ἥμισυς *ἑκτεύς*, τὸ ἥμισυ *ἑκτέως*, (ἢν δὲ *ἑκτεὺς* τὸ ἕκτον μέρος τοῦ μεδίμνου)· *ἆρα ἡμιεκτέον* = τὸ δωδέκατον μέρος τοῦ μεδίμνου.
ἡμι-έλλην, *-ηνος,* ὁ, ἡ· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ Ἕλλην.
ἡμι-εργής, *ἐς* καὶ **ἡμί-εργος,** *ον* (*ἡμι-* + **ἔργω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ εἰργασμένος, «μισοκαμωμένος», «μισοτελειωμένος».
ἡμί-εφθος, *ον* (*ἡμι-* + *ἕψω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βεβρασμένος, «μισομαγειρευμένος».
ἡμι-θᾰλής, *ἐς* (*ἡμι-* + *θάλλω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θάλλων, «μισοπράσινος».
ἡμι-θᾰνής, *ἐς* (*ἡμι-* + *θανεῖν* τοῦ *θνήσκω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ νεκρός, «μισοπεθαμένος».
ἡμί-θεος, ζωρ. **-άμῑθεος**· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θεός.
ἡμι-θνής, *-ῆτος,* ὁ, ἡ=*ἡμιθανὴς* (ὃ βλ.).
ἡμί-θραυστος, *ον* (*ἡμι-* + *θραύω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ τεθραυσμένος.
ἡμί-κᾰκος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κακὸς (φαῦλος).
ἡμι-κλήριον, τό (*ἡμι-* + *κλῆρος*)· ἥμισυς κλῆρος, ἥμισυ μερίδιον κληρονομίας.
ἡμί-κραιρα, ἡ (*ἡμι-* + *κραῖρα*)· τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ προσώπου.
ἡμί-λεπτος, *ον* (*ἡμι-* + *λέπω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκλεπισθείς, «μισοβγαλμένος» ἐπὶ τῶν νεοσσῶν τῶν ἐξερχομένων ἐκ τῶν ᾠῶν.
ἡμί-λευκος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ λευκός.
ἡμιλλήθην, ἡμίλλημαι, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἁμιλλάομαι*.
ἡμι-μᾰνής, *ἐς* (*ἡμι-* + *μανῆναι* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ μαινόμενος, «μισότρελλος».
ἡμι-μάραντος, *ον* (*ἡμι-* + *μαραίνομαι*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ μεμαραμένος, «μισομαραμένος».
ἡμι-μεθής, *ἐς* (*ἡμι-* + *μέθη*)· «μισομεθυσμένος».
ἡμι-μναῖος, α, ον (*ἡμι-* + *μνᾶ*)· ὁ ὑπολογιζόμενος εἰς ἡμίσειαν μνᾶν‖ ὡς οὐσ. *τὸ ἡμιμναῖον*=ἡμίσεια μνᾶ,
ἧμιν, ἢ **ἡμῖν,** δοτ. πληθ. τοῦ *ἐγώ*.
ἡμί-ξηρος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ξηρός.
ἡμι-ολία *ναῦς,* ἡ· ἐλαφρὸν πλοῖον ἔχον μίαν καὶ ἡμίσειαν σειρὰν κωπῶν· θηλ. τοῦ ἑπομ.
ἡμι-όλιος, α, ον (*ἡμι-* + *ὅλος*)· ὁ περιέχων τὸ ὅλον καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ, τ. ἔ. ἥμισυ τοῦ ὅλου ἐπὶ πλέον : *ἡμιόλιαι τοῦ τότε καθεστῶτος μέτρου*=κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου μεγαλείτεραι ἀπὸ τὸ τότε συνηθισμένον μέτρον‖ *ἡμιόλιον οὗ πρότερον ἔφερον*= ἥμισυ περιπλέον ἀπό ὅ,τι ἐλάμβανον προηγουμένως.
ἡμι-όνειος, α, ον (*ἡμίονος*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἡμίονον‖ *ἅμαξα ἡμιονεία*=ἅμαξα συρομένη ὑπὸ ἡμιόνων‖ *ζυγὸν ἡμιόνειον*=ζεῦγος ἡμιόνων.
ἡμιονικός, ή, όν = *ἡμιόνειος* (ὃ βλ.).
ἡμί-ονος, ἡ, ὁ (*ἡμι-* + *ὄνος*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ὄνος, «ἡμίονος» «μουλάρι».— ‖ ὡς ἐπίθ. *βρέφος ἡμίονον*=πῶλος «πουλάρι».
ἡμί-οπος, *ον* (*ἡμι-* + *ὀπή*)· ὁ ἔχων τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ὀπῶν του : *ἡμίοποι αὐλοί*=αὐλοὶ ἔχοντες τρεῖς μόνον ὀπάς.
ἡμί-οπτος, *ον* (*ἡμι-* + *ὀπτάω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἑψημένος.
ἡμι-πέλεκκον, τό, (*ἡμι-* + *πέλεκυς*) (κ διπλοῦν χάριν τοῦ μέτρου)· ἥμισυς πέλεκυς, μονόστομος (ἔχων τὸ ἓν μόνον ἄκρον κοπτερόν, ἐν ᾧ ὁ κυρίως πέλεκυς ἦτο *δίστομος*, ἔκοπτε θηλ. καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη)· ἀντίθ. τῷ *ἀμφιπέλεκκον*.
ἡμί-πλεθρον, τό· ἥμισυ πλέθρου, τ. ἔ. 50 πόδες.
ἡμι-πλίνθιον, τὸ (*ἡμι-* + *πλίνθος*)· ἡμίσεια πλίνθος («τοῦβλον»), λατ. semilaterium.
ἡμί-πνοος, *ον,* καὶ συνῳρ. **-πνους,** *-ουν* (*ἡμι-* + *πνέω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀναπνέων (ζῶν), ἡμιθανής.
ἡμι-πῦρωτος, *ον* (*ἡμι-* + *πυρόω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπυρακτωμένος, «μισοκαῦμένος».
ἡμίσεες, ὀνομ. πληθ. τοῦ *ἥμισυς*.
ἡμίσεια, ἡ· θηλ. τοῦ *ἥμισυς*.
ἡμί-σοφος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ σοφός.
ἡμί-σπαστος, *ον* (*ἡμι-* + *σπάω*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κατεστραμμένος, «μισοσπασμένος», «μισοξεσχισμένος», «μισοξεκολλημένος».
ἡμι-στᾰδιαῖος, α, ον (*ἡμι-* + *στάδιον*)· ὁ ἔχων μῆκος ἡμίσεος σταδίου.
ἡμι-στρᾰτιώτης, *-ου,* ὁ· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ στρατιώτης.
ἡμι-στρόγγῡλος, *ον*· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ στρογγύλος, «μισοστρόγγυλος».
ἼΗΜΙ˘ΣΥΣ, *-εια, -υ*· ἰων. θηλ. *ἡμισέα*· γεν. *ἡμίσεος*, σπαν. *-εως*, θηλ. *ἡμισείας*, ἰων *-σέας*· ὀνομ. πληθ. *ἡμίσεες*, ἀττ. *-εις* (λατ. semis)· «μισός», ἥμισυς‖ ἐν τῷ πληθ. συμφωνεῖ ἐνίοτε πρὸς τὸ οὐσ.: *ἡμίσεες λαοί* (ἀντὶ *ἡμίσεις λαῶν*)· παρ' αἰολ. τὸ οὐδ. τίθεται συνήθως κατὰ γεν. πτῶσιν, δίδει ὅμως τὸ γένος του καὶ τὸν ἀριθμόν του εἰς τὸ ἐπίθ. : *αἱ ἡμίσειαι τῶν νεῶν, ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ*· τὸ οὐδ. *ἓν*, τοῦ

ἐπιθ. **ἥμισυ** συχνὰ λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἡμι-**].

ἡμῖ-τάλαντον, τό· ἥμισυ τάλαντον, ὡς βάρος || *τρία ἡμιτάλαντα*=τρία ἡμίσυ τάλαντα || *ἐνῷ τρίτον ἡμιτάλαντον*=δύο τάλαντα καὶ ἥμισυ (πρβλ. λατ. **sestertius**).

ἡμῖ-τέλεια, ἡ (*ἡμι-* + *τέλος*)=ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φόρου, ἄφεσις τοῦ ἡμίσεος.

ἡμῖ-τέλεστος, *ον* (*ἡμι-* + *τελέω*)· τελειωμένος κατὰ τὸ ἥμισυ, «μισοτελειωμένος».

ἡμι-τελής, *ἐς* (*ἡμι-* + *τέλος*)· κατὰ τὸ ἥμισυ τελειωμένος, «μισοτελειωμένος», ἡμιτελής, κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης, ἀτελὴς κατὰ τὸ ἥμισυ || *δόμος ἡμιτελὴς*=οἰκία κατὰ τὸ ἥμισυ πλήρης, ἧς ἐλλείπει τὸ ἥμισυ (τ. ἔ. ὁ κύριος αὐτῆς· ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Πρωτεσιλάου, φονευθέντος ὀλίγον μετὰ τὸν γάμον του καὶ ἐγκαταλείψαντος οὕτω χήραν τὴν σύζυγόν του).

ἡμί-τομος, *ον* (*ἡμι-* + *τεμεῖν*)· ὁ τετμημένος (κεκομμένος) κατὰ τὸ ἥμισυ, κεκομμένος εἰς δύο || *τὸ ἡμίτομον*=τὸ ἥμισυ.

ἡμι-τῦβιον, τό· λινοῦν ὕφασμα, χειρόμακτρον («πετσέτα»), προσόψιον [πιθαν. Αἰγυπτ. λέξις].

ἡμι-φᾶής, *ἐς* (*ἡμι-* + *φάος*)· φαινόμενος, φέγγων, κατὰ τὸ ἥμισυ.

ἡμι-φάλακρος, *ον*· κατὰ τὸ ἥμισυ φαλακρός.

ἡμί-φαυλος, *ον*· κατὰ τὸ ἥμισυ φαῦλος.

ἡμί-φλεκτος, *ον* (*ἡμι-* + *φλέγω*)· ἡμίκαυστος, ἡμιφλεγής.

ἡμι-ωβολιαῖος, *α, ον*=ὁ ἔχων ἀξίαν ἡμίσεος ὀβολοῦ. Ἐκ τοῦ

ἡμι-ωβόλιον, ἡ-ωβέλιον, τό· ἥμισυς ὀβολός. Ἐκ τοῦ

ἡμι-ώβολον, τό (*ἡμι-* + *ὀβολός*)· ἥμισυς ὀβολός.

ἡμι-ώριον, τό (*ἡμι-* + *ὥρα*)· ἡμίσεια ὥρα.

ἥμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἅπτω*.

ἧμος, δωρ. *ἅμος*, ποιητ. ἐπίρ., ἀναφορ. (συσχετ.) τοῦ *τῆμος* (ὅπως τὸ *ὅτε* τοῦ *τότε*)· ὅτε, ὁπότε, ὅταν, καθ' ὃν χρόνον || ἑνόσῳ, ἐφ' ὅσον χρόνον. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *τῆμος*].

ἡμπεσχόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀμπέχω*.

ἡμός, *ἡ, όν,* αἰολ. *ἀμός*· ἀντὶ *ἡμέτερος*.

ἥμουν, παρατ. τοῦ *ἐμέω*.

ἡμπέδουν, πρτ. τοῦ *ἐμπεδόω*.

ἡμπόληκα, ἡμπόλησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἐμπολάω*.

ἡμπόλων, πρτ. τοῦ *ἐμπολάω*.

ἥμπλακον, ἀόρ. β' τοῦ *ἀμπλακίσκω*.

ἡμῦνα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀμύνω*.

ἡμύσσιε, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ἡμύω*.

ἡμύστικα, πρκ. τοῦ *ἀμυστίζω*.

ἡμῦω, μέλ. *-ύσω*· ἀόρ. α' *ἤμυσα* (*μύω*)· βυθίζω (-ομαι), βουτῶ || κύπτω («γέρνω»), καταπίπτω || *ἤμυσε κάρη*=ἡ κεφαλὴ του «ἔγυρε», ἢ ἔκλινε τὴν κεφαλήν (ἐπὶ ἀποθνησκόντων) || ἐπὶ σπαρτῶν, *ἡμύσει ἀσταχύεσσι*=γέρνει μὲ τοὺς στάχυς (ὅταν οἱ στάχυς κάμπτωνται ἀπὸ τὸ βάρος των) || ἐπὶ πόλεων, κλίνω πρὸς παρακμήν, καταρρέω, παρακμάζω || μτγν. ἀφανίζομαι, καταστρέφομαι.

ἡμφ-εγνόησα, ἡμφ-εγνόουν, ἀόρ. α' καὶ πρτ. τοῦ *ἀμφι-γνοέω*.

ἡμφεσ-βήτουν ἢ **ἡμφισ-,** πρτ. τοῦ *ἀμφισ-βητέω*.

ἡμφί-εσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀμφιέννυμι*.

ἡμφί-εσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀμφιέννυμι*.

ἥμων, συνῳρ. πρτ. τοῦ *ἀμάω*.

ἥμων, *-ονος,* ὁ (*ἵημι*)· ὁ ῥίπτων, ὁ ἀκοντιστής, ὁ σφενδονήτης.

ἤν (Α). συνῳρ. τύπος τοῦ *ἐάν*, ὑποθετ. σύνδ. ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ Ὑποτακτ.· ἐάν, ἐν ἢ περιπτώσει· *ἤν μὴ*=ἐὰν δέν, ἐκτὸς ἐάν· ἐν πλαγίαις ἐρωτήσ., ἐάν, ἄν.

ἦν (Β). ἐπιφώνημα· Ἰδού! Ἔ! «κύττα»! (λατ. **eu!**).

ἦ ν (Α), α' καὶ γ' ἑν. πρτ. τοῦ *εἰμί*.

ἦν (Β, πρτ. τοῦ *ἤ εἰ* (*ἤ* βλ.)=*φημί*.

ἦν (Α), αἰτ. θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. *ὅς*.

ἦν (Β), αἰτ. θηλ. τῆς κτητ. ἀντων. *ὅς, ἑός*· ἰδικός του.

ἠναίνετο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀναίνομαι*.

ἠν-άλωσα, ἠν-άλωκα, μτγν. τύποι ἀντὶ **ἀνήλ—,** ἀορ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἀν-αλίσκω*.

ἠναντιώθην, -ωμαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἐναντιόω*.

ἠναρίσθην, -ισμαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *ἐναρίζω*.

ἦν-ἄρον, ἀόρ. β' τοῦ *ἐν-αίρω*.

ἠνδανε, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀνδάνω*.

ἠνδραπόδισα, -ίσθην, -ισμαι, βλ. *ἀνδραποδίζω*.

ἤνεγκα, ἀόρ. α' τοῦ *φέρω*.

ἤνεγκον, ἀόρ. β' τοῦ *φέρω*.

ἠνέθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *αἰνέω*.

ἤνεικα, ἰων. ἀόρ. α' τοῦ *φέρω*.

ἦν-ειχόμην, μέσ. πρτ. τοῦ *ἀνέχω*.

ἤνεκα, ἀττ. πρκ. τοῦ *αἰνέω*.

ἠνεκής, *ἐς* (**ἐνέκω*, βλ. *φέρω*)· ἐκτεταμένος || συνεχής, ἀδιάκοπος, μακρός.

ἠνεμόεις, *εσσα, εν* (*ἄνεμος*)· ἀνεμώδης, πλήρης ἀνέμου, ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον, ἀνεμιζόμενος || ὑψηλά κείμενος.— **II** ἐλαφρὸς ὡς ὁ ἄνεμος, λεπτός||ταχύς, ὁρμητικός: *φρόνημα ἠνεμόεν*=σκέψις ταχεῖα ὡς ὁ ἄνεμος, πτερωτή (κατ' ἄλλους ὑψηλόφρων).

ἤνεον, ἤνεσα, ἀττ. πρτ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *αἰνέω*.

ἦν-εσχόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ἀνέχω*.

ἤνετο, γ' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ *ἄνω*.

ἠνέχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *φέρω*.

ἦν-έῳγα, ἀττ. πρκ. τοῦ *ἀν-οίγνυμι*.

ἤνημαι, παθ. πρκ. τοῦ *αἰνέω*.

ἦν-ηνάμην, ἀόρ. α' τοῦ *ἀναίνομαι*.

ἤνησα, ἀόρ. α' τοῦ *αἰνέω*.

ἠνθισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ἀνθίζω*.

ἤνθομες, δωρ. α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *ἔρχομαι*.

ἤνθον, δωρ. ἀόρ. β' τοῦ *ἔρχομαι*.

ἠνθράκωμαι, πρκ. τοῦ *ἀνθρακόομαι*.

ἠνί, ἐπιφών.=*ἦν*, πρβλ. *ἠνί δε*.

ἡνία, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ἀνιάω*.

ἡνία, *-ων,* τά· ἡνίαι, χαλινός, χαλινοί· παρ' Ὁμ. πάντοτε κατὰ τὸν τύπον τοῦτον (τοῦ πληθ. οὐδ.)· πρβλ. *ἡνία, ἦ*.

Ἠνί'Α, ἡ· ὁ χαλινὸς (ὡς τὸ ὁμηρ. *τὰ ἡνία*, βλ. προηγ.): *χαλίω τὰς ἡνίας τοῖς λόγοις* = χαλαρώνω (ἀφίνω ἐλεύθερον) τὸν χαλινόν εἰς τοὺς λόγους μου («λέγω ὅ,τι μοῦ καπνίσῃ» ἀποχαλινοῦμαι)· λατ. immittere habenas.— **II** δερμάτινον λωρίον, λωρίον σανδαλίων («κορδόνι παπουτσιῶν»).

Ἔτυμ.: *ἡνία* 〈 **ἀνσιᾶ*, ἰαπ. **ϝης-*: σανσκρ. nāsyam. nasyā, ἰρλ. essi (ēs- 〈 **ϝης-*, πρβλ. σανσκρ. δυϊκ. nā́s-ā, ὄργαν. nas-á, παλ-περσ. αἰ. **nāh-am**=λατ. nār-em, ἀγγλ-σάξ. nosu, nasu, παλ-γερμ. **nasa,** λιθ. nósis

ἠνίγμαι, παθ. πρκ. του *αἰνίσσομαι*.

ἠν-ίξε, ἐπιφών. (*ἦν*+*ἴδε* τοῦ *ὁράω*)· Ἰδού! «κύττα» ἐκεῖ! βλ. *ἦν* 2.

ἠνίκα, ἐπίρ. συσχετ. (ἀναφορ.) τοῦ *τηνίκα* ἢ *τοτηνίκα*· ὅτε, ὅταν καθ' ὃν χρόνον || μετ' Εὐκτ.=ὁσάκις, ὁποτεδήποτε.

Ἔτυμ.: *ἠνίκα*, δωρ. **ᾱνίκα**, συσχετ. τῶν *πη-νίκα* καὶ *τη-νί-κα*· διὰ τὸ πρόσφ. *-κα* πρβλ. *δ-κα, τόκα, πό-κα, ἄλλο-κα* κλπ., ἰων.-αττ. *αὐτί-κα*· *ἠ-* δωρ. **ᾱ-** περιέχει τὸ θέμα τῆς ἀναφορ. ἀντων. **Jo-** (βλ. *ὅς*)· πρβλ. *ἡλίκος*.

ἠνιξάμην, ἀόρ. α' τοῦ *αἰνίσσομαι*.

ἡνιο-ποιεῖον, τό· τὸ ἐργαστήριον χαλινῶν. Ἐκ τοῦ

ἡνιο-ποιός, ὁ (*ἡνία*+*ποιῶ*)· ὁ κατασκευαστὴς χαλινῶν, ὁ ἐφιππιοποιός.

ἡνιο-στροφέω, μελ. *-ήσω*· στρέφω (ὁδηγῶ) τὰς ἡνίας, ὁδηγῶ, διευθύνω. Ἐκ τοῦ

ἡνιο-στρόφος, *ον* (*ἡνία*+*στρέφω*)· ὁ ὁδηγῶν, διευθύνων, διὰ τῶν ἡνιῶν || ὡς οὐσ. ὁ ἡνίοχος.

ἡνι-οχεύς, *-έως,* ἰων. *-ῆος,* ποιητ. ἀντὶ *ἡνίοχος*,

ἡνι-οχεύω, καὶ **-έω** (*ἡνιοχεύς*)· εἶμαι ἡνίοχος, κρατῶ τὰς ἡνίας, ὁδηγῶ, διευθύνω.— **II** ἐνεργῶ ὡς ἡνίοχος, κυβερνῶ, χαλιναγωγῶ. Ἐκ τοῦ

ἡνί-οχος, ὁ (*ἡνία* + *ἔχω*)· ὁ κρατῶν (*ἔχων*) τὰς ἡνίας, ὁδηγός, ἡνίοχος (ἅρματος, ὅστις διηύθυνε τὸ ἅρμα καθ' ὃν χρόνον ὁ *παραιβάτης* ἐμάχετο ἀπ' αὐτοῦ). 2) μτφρ. ὁ κυβερνῶν, χαλιναγωγῶν, κατευθύνων.

ἡνίπαπε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *ἐνίπτω*.

ἡ/λίς, -ικος, ἡ (κατ' *ἥνις*)· ὀνομ. πληθ. *ἥνῑς* (*ἔνος*)· ὁ ἐνὸς ἔτους ἡλικίας, «χρονιάρικος». (αἰτ *ἥνιν*). [συγγ. τῷ λιθ. **senis** (=ἡλικιωμένος), λατ. γεν. πληθ. **seni-um**, γοτθ. **si·ei·gs** (βλ. ἐν. λ. *ἔνος*)].

ἠνίχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *αἰνίσσομαι*.

ἦνον, πρτ. τοῦ ῥ. *ἄνω*.

ἠνορέα, ἐπικ. καὶ ἰων. **-ἐη** ἡ (*ἀνήρ*)· ἀνδρικὴ ρώμη, ἀνδρεία.— [πρβλ. Σοφοκλ. ἀπόσπ. 403 *ἄνορος πόλεμος* : ὁμηρ. *ἀγ-ήνωρ*· βλ. *ἀνήρ*].

ἠν-οψ, *-οπος,* ὁ, ἡ, παρ' Ὁμήρῳ πάντοτε ἐν τῇ φράσει *ἤνοπι χαλκῷ*=μὲ ἀπαστράπτοντα, λάμποντα, ἀκτινοβολοῦντα, χαλκόν.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· *ἠνοψ* ⟨**sven-*. Κατά τινας θεωρεῖται συγγ. τῷ σανσκρ. **svānáh** (ἀντηχητικός, πολυθρύλητος)· πρβλ. καὶ ἰαπ. ***sāu-**, ***s(ā)v-el**, ***s(ā)v-en** (φέγγω, φωτίζω), καὶ ***sv-en-** (λατ. **sonō**⟨***sven-o**) =ἀντηχῶ· κατ' ἄλλους ἄλλα.

ἠντ-εβόλησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀντι-βολέω*.

ἤντεον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἀντάω*.

ἠντίαζον, ἠντίασα, πρτ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀντιάζω*.

ἠντληκώς, μτχ. πρκ. τοῦ *ἀντλέω*.

ἤντο, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ἧμαι*.

ἠνύκα, ἠνῦσμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ἀνύω, ἀνύτω*.

ἤνυστρον, τὸ (*ἀνύω*)· ὁ τέταρτος στόμαχος τῶν μηρυκαστικῶν, ἐν ᾧ συνετελεῖτο ἡ πέψις.

ἤνῠτο, γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ *ἄνῡμι*.

ἠνώγεα, ἰων. ὑπερσ. τοῦ *ἄνωγα*.

ἠνώγειν, ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ *ἄνωγα*.

ἠν-ώρθουν, πρτ. τοῦ *ἀν-ορθόω*.

ἠνώχληκα, ἠνώχλησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἐνοχλέω*.

ἠνώχλουν, -ούμην, ἐνεργ. καὶ παθ. πρτ. τοῦ *ἐνοχλέω*.

ἧξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἄγω* καὶ τοῦ *ἄγνυμι*.

ἦξα, ἀόρ. α' τοῦ *ἄσσω* (συνῃρ. τοῦ *ἀΐσσω*).

ἥξεῖς, ἥξῶ, δωρ. ἀντὶ *ἥξεις, ἥξω*, μέλλ. τοῦ *ἥκω*.

ἠξίωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἀξιόω*.

Ἠοῖ, δοτ. τοῦ **Ἠώς.**

ἠοῖος, α, ον (**Ἠώς**)=*ἠῷος, ἑῷος*· πρωινός, κατὰ τὴν πρωΐαν, πρὸς τὰ ἐξημερώματα ‖ πρὸς τὴν πρωΐαν, ἀνατολικός (λατ. **orientalis**), ἀντίθ. τῷ *ἑσπέριος*.— ‖ ὡς οὐσ. *ἠοίη* (ἐνν. *ὥρα*), ἡ· ἡ πρωΐα : *πᾶσαν ἠοίην*=κάθε πρωΐ.

ἦομεν, α' πληθ. πρτ. τοῦ *εἶμι*.

ἠόνιος, α, ον (*ἠϊών*), συνῃρ. ἀντὶ *ἠϊόνιος*· ἐπὶ τῆς ἀκτῆς.

ἠπάομαι, ἀπρφ. ἀορ. α' *ἠπήσασθαι*· ἐπιδιορθώνω, ἐπισκευάζω «μπαλώνω». [ἀγνώστου ἐτυμολ.].

Ἧπαρ, *-ατος,* τό· τὸ «συκώτι», λατ. **jecur**· ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ἕδρα τῶν παθῶν, κυρ. τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ ἔρωτος.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ σανσκρ. **yákṛt**, γεν. **yaknáh**, Ζενδ. **yākar**, λατ. **jecur**, γεν. ἀρχικὴ ***jecin-is**, εἶτα **jecinoris** καὶ **jecoris**, λιθ. **jeknos**), ἰαπ. ***jēkv-ṛt**, γεν. ***jeqv-nés**, θέμα εἰς **-r/n.**— Κατά τινας μακρινοὶ συγγ. τῆς λ. εἶναι τὸ ἰρλ. **luchair**, γεν. **iuchrach** (ὡὰ ἰχθύος) (⟨***iquōr**), Ρωσ. **ikrá**, **jikra**.

ἠπάτηκα, ἠπάτησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *ἀπατάω*.

ἠπάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἧπαρ*.

ἤπᾰφε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *ἀπᾰρίσκω*.

ἠπεδᾰνός, ή, όν· ἀδύνατος, ἀσθενὴς ‖ ἠκρωτηριασμένος, κολοβωμένος ‖ χωλός («κουτσός») ‖ μετὰ γεν., ἐστερημένος τινός

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· διὰ τὸ τέρμα *-δανός* πρβλ. *οὐτιδανός*· ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τῷ λιθ. **opùs** (ἰαπ. ***δρ-**)=εὔθραυστος, λεπτός, σανσκρ. **apvá** (νόσος).— Κατ' ἄλλους *ἠπ-* ⟨***ἐπ-** κατὰ ρυθμικὴν ἀνομοίωσιν· τέλος κατά τινας *ἠπεδανός* ⟨***ἠ-** (= ἀπὸ)+ῥ. *πεδ-*, πρβλ. *ἄπους* (=χωλός»).

ἠπείλησα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀπειλέω*.

ἠπειρο-γενής, *ές* (*ἤπειρος* + ***γένω*)· ὁ γεγενημένος (καὶ ζῶν) ἐν τῇ ἠπείρῳ (ἐπὶ τῆς ξηρᾶς), ἀντὶ *ἠπειρώτης*.

ἠπειρόνδε, ἐπίρ. (*ἤπειρος*)· πρὸς τὴν *ἤπειρον* (ὅηλ. τὴν στερεάν, «στερεά»).

Ἤ-πειρος, ἀντὶ *ἄ-πειρος* (ἐνν. *γῆ*), ἡ· ἡ στερεὰ γῆ, ἡ ξηρά, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θάλασσαν ‖ *κατ' ἤπειρον*=διὰ ξηρᾶς ‖ δοτερον *ἤπειρος* ὠνομάσθη καὶ ἡ *νῆσος* ἀκόμη.— ‖ ἡ ξηρὰ τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰς νήσους της (πρβλ. τὸ ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις «Στερεὰ Ἑλλάς» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰς νήσους) ‖ μεγν. **Ἤπειρος** (ὡς κύριον ὄνομα) ἐκλήθη καὶ μέρος τῆς Ἑλλάδος.— Ἡ Ἀσία κυρίως ἐκαλεῖτο *«ἡ Ἤπειρος»* ‖ καὶ *«αἱ δισσαὶ ἤπειροι»* ἐκαλοῦντο αἱ δύο ξηραί (στερεαί), ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία.

Ἔτυμ.: *ἤπειρος*, δωρ. **Ἄπειρος**, Αἰολ. **Ἄπερρος** ⟨***ἄπερϳος**· ἀγγλ-σαξ. **ofer**, γερμ. **ufer** (ἀκτή, αἰγιαλός). Ἡ ἐτυμολ. *ἄ-πειρος* (α στερ.+*πέρας*) εἶναι λανθασμένη. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἠπειρόω, μέλ. *-ώσω* (*ἤπειρος*)· μεταβάλλω εἰς ἤπειρον (ξηράν), ἀποξηραίνω (ἀντίθ. τῷ *θαλασσόω*). — Παθητ. γίνομαι ἤπειρος, ὅταν μία νῆσος ἑνώνεται μὲ τὴν ξηράν.

ἠπειρώτης, -ου, ἰ, θηλ. **-ῶτις, -ιδος,** ἡ (*ἤπειρος*)· ὁ ἐκ τῆς ξηρᾶς, ὁ κατοικῶν καὶ ζῶν ἐν τῇ ξηρᾷ, «στεριανός», ἀντίθ. τῷ νησιώτης ‖ *ἠπειρῶται ξυμμαχία* = συμμαχία μὲ ἠπειρωτικὴν δύναμιν, ἀντίθ. τῷ *ναυτικὴ συμμαχία*.— ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ζῶν εἰς τὴν ἤπειρον τῆς Ἀσίας, Ἀσιατικός.

ἠπειρωτικός, *-ή, όν* (*ἠπειρώτης*)· ὁ ἀνήκων ἢ ὁ καταλληλος δι' ἠπειρώτην (κάτοικον ξηρᾶς, ἠπείρου), ἀντίθ. τοῦ *νησιωτικός*.

ἦ-περ, ποιητ. *ἠέ-περ*, σύνδ. (*ἦ*+*περ*)· παρά ἤ, παρ' ὅσον.

ᾗ-περ, ἐπίρ., κυρ. δοτ. τοῦ *ὅσ-περ*· καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον, ἀκριβῶς ὅπως, ἀπεραλλάκτως ὅπως.

ἠπεροπεύς, γεν. *-έως*, ἰων. *-ῆος*, ὁ = *ἠπεροπευτὴς* (ὃ βλ.).

ἠπεροπευτής, -οῦ, ὁ· ἀπατεών, ψεύστης, «ξεμουλιαστής». Ἐκ τοῦ

ἠπεροπεύω, μέλ. *-σω*· ἐξαπατῶ, «ξεμυαλίζω», φενακίζω.

ἠπητής, -οῦ, ὁ (*ἠπάομαι*)· ἐπιδιορθωτής, ἐπισκευαστής.

ἠπῐᾶλέω· ἔχω πυρετὸν ἢ ῥῖγος. Ἐκ τοῦ

ἠπίᾰλος (ἐνν. *πυρετός*)· πυρετὸς συνοδευόμενος ἀπὸ ῥίγη («κρυάδες», «δέρμη».— ‖ ἐφιάλτης (κατὰ τὸν ὕπνον), πνιγαλίων, «βραχνᾶς».

Ἔτυμ. : *ἠπίαλος, ἠπιάτης, -ητος, ἠπιόλης, -ου*· συνήθως ταυτίζουσι τὰς λέξεις ταύτας πρὸς τὴν λ. *ἠπίολος*(=χρυσαλλίς, «πεταλούδα»', *«ὁ περὶ τὸν λύχνον πετόμενος»*· πρβλ. λιθ. **drugys** (πυρετὸς καὶ χρυσαλλίς), ἀλβ. **ede** (πυρετός· βλ. ἐν λ. *εὖ-*)· *ἠπίολος* εἶναι συγγ. τοῦ λατ. **vappa**. **-ōnis** (πτερωτὸν ζῷον). Πάντα ταῦτα ὅμως εἶναι ἀβέβαια. Βλ. ἐπίσης καὶ ἐν λ. *ἐφιάλτης*.

ἠπῐο-δίνητος, *ον* (*ἤπιος*+*δινέω*)· ὁ ἠπίως («γλυκά», ἡσύχως) περιδινούμενος.

ἠπῐό-δωρος, *ον* (*ἤπιος*+*δῶρον*)· ὁ δίδων δῶρα πρὸς κατευνασμόν, ὁ διὰ δώρων καταπραΰνων.

ἠπῐό-θῡμος, *ον* (*ἤπιος*+*θυμός*)· ὁ πρᾶος, ἥμερος εἰς τὸν *θυμόν του*, τ.ἐ. ὁ ἤπιος κατὰ τὴν ψυχικὴν διάθεσιν, τοῦ ὁποίου τὸ θυμικὸν εἶναι ἤπιον, ἤπιος, μαλακός.

Ἤπιος, α, ον, καὶ ἀττ. *-ος, -ον*· μαλακός, ἥμερος, πρᾶος.— ‖ ἐνεργ. ὁ καθιστῶν τι πρᾶον, καταπραΰντικός.

Ἔτυμ. : ἀγν. ἐτυμολ. Κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **pius** (ὡς καὶ τὸ νήπιος, κατ' αὐτούς)· ***πϝιϳος** : *νηπύτιος*, παλ-σλαυ. **pylati** (=λατ. **crutari**· *ἠ-* (ἐν ἀρχῇ) εἶναι τὸ αὐτὸ (κατ' αὐτοὺς· πρὸς τὸ ἐν-ἀρχῇ *ἠτῆς* λ. *ἠ-βαιός*=*βαιός*, σανσκρ. **á**, σλαυ. **ja** ⟨ὃ·.

ἠπῐό-χειρ, ὁ, ἡ (*ἤπιος*+*χείρ*)· ὁ ἔχων ἡπίαν (καταπραΰνουσαν) τὴν χεῖρα.

ἠπίως, ἐπίρ. τοῦ *ἤπιος* (ὃ βλ.).

ἤπλᾰκον, ἀντὶ *ἤμπλακον*, ἀόρ. β' τοῦ *ἀμπλακίσκω*.

ἦ-που, ἀντὶ *ἦ που* (διὰ δύο λέξεων)· ἢ ἴσως, παρὰ ἴσως.

ἦ-που, ἢ **ἤ που** (διὰ δύο λέξ.), ἐπίρ.· τῇ ἀληθείᾳ, ἀναμφιβόλως, ὑποθέτω || κατόπιν ἀρνήσεως, πολὺ ὀλιγώτερον, πολλῷ ἧττον.— **II** ἐν ἐρωτήσεσιν, ἀλήθεια; «εἶν' ἔτσι» λοιπόν; εἶναι δυνατόν;

ἤπται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ **ἅπτω.**

ἠπύτᾱ, ὁ, ἐπίθ. ἀρσ.· φωνητής, κράκτης: **ἠπύτα κήρυξ** = ὁ μεγαλόφωνος κήρυξ || κατὰ τὸν τύπον δμοιον τῷ **ἱππότα.** Ἐκ τοῦ

ἠπύω, δωρ. **ἀπύω**· μέλ. **-ὕσω**· ἀόρ. α'. **ἤπυσα** (**ἔπος, εἰπεῖν**)· καλῶ τινα, προσκαλῶ, φωνάζω — **II** ἀπολ. φωνάζω δυνατά, ἀνακράζω, ὁμιλῶ δυνατά || ἐπὶ τῆς λύρας, ἠχῶ || ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, πνέω ἠχηρῶς, συρίζω, βοΐζω, ὠρύομαι, «οὐρλιάζω».

"HP, τό, ποιητ. ἀντὶ **ἔαρ**· ἄνοιξις, λατ. **VER**· γεν. καὶ δοτ. **ἦρος, ἦρι** εἶναι οἱ μόνοι ἀπαντῶντες ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ.

ἦρᾱ, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ἐράω.**

ἤρᾰ, α' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **αἴρω.**

ἦρα (**ἤραρον,** ἀορ. β' τοῦ **ἀραρίσκω**), οὐδ. ἐπίθ. πληθ., ἡνωμένον πάντοτε μετὰ τοῦ **φέρω** ἢ τῶν συνθέτων του· μεθ' ἧς σημ. καὶ τὸ **χαρίζομαι: ἦρα φέρειν τινί** (ἢ **ἐπί τινι**) = προσφέρειν εἴς τινα ὅ,τι εἶναι ἀρεστόν, κάμνω καλὸν πρός τινα, φέρομαι φιλικῶς· πρβλ. **ἐπίηρα.**

Ἔτυμ.: ὁμηρ. αἰτ. **ἦρα**· συχν. παρ' Ὁμ. αἱ φράσεις **μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἦρα φέρων**--**θυμῷ ἦρα φέροντες** — **ἦρα ἴσθι** (Φερεκ.), παρὰ Βακχυλ. **ἦρα** = χάριν (μετὰ γεν.)· **ἐξ** ὀνομ. ***Fηρ** (προστασία, ἀφοσίωσις, ἀγάπη, **χάρις**)· πρβλ. Ἡσυχ. «**βρίηρον· μεγάλως κεχαρισμένον**» καὶ σανσκρ. **-vārā-** (προστασία), **vṝḍʾli** (ἐξ ἰαπ. ῥ. **ver(u): ἄλλ. ἔρυσθαι**), Ζενδ. **var-** (καλύπτειν).

"HPA, ἰων. **"HPH,** ἡ· ἡ γνωστὴ θεά, ἡ Juno τῶν Ῥωμαίων, ἡ βασίλισσα τῶν Θεῶν, ἀδελφὴ καὶ σύζυγος τοῦ Διός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἡραῖος, α, ον· ὁ τῆς Ἥρας, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ἥραν || **τὸ Ἡραῖον** (ἐνν. **ἱερόν**)· ὁ ναὸς τῆς Ἥρας (**Heraeum**) || **τὰ Ἡραῖα** (ἐνν. **ἱερά**)· ἡ ἑορτὴ τῆς Ἥρας.

ΗΡΑΚΛΕ'ΗΣ, συνῳρ. **Ἡρακλῆς,** ὁ· γεν. **Ἡρακλέους,** συνῳρ. **Ἡρακλέους,** ἐπ. **Ἡρακλῆος**· δοτ. **Ἡρακλέϊ,** συνῳρ. **Ἡρακλέει, Ἡρακλεῖ,** ἐπ. **Ἡρακλῆι**· αἰτ. **Ἡρακλέᾰ,** συνῳρ. **Ἡρακλέᾱ,** ἐπ. **Ἡρακλῆα,** σπαν. **Ἡρακλῆ,** μτγν. δὲ καὶ **Ἡρακλῆν**· Κλητ. **Ἡράκλεες, Ἡράκλεις**· ἐν τῇ ἰων. διαλ. ἀπαντῶσι καὶ οἱ ἀκόλουθοι τύποι: γεν. **Ἡρακλέος -κλεῦς,** δοτ. **Ἡρακλέϊ,** αἰτ. **Ἡρακλέᾰ**· ὁ γνωστὸς ἥρως καὶ ἡμίθεος Ἡρακλῆς (λατ. **Hercules**), υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, ὁ περιφημότερος τῶν Ἑλλήνων ἡρώων· ἡ Κλητ. **Ἡράκλεις** ἐχρησιμοποιεῖτο συνήθως ὡς ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ, ὀργῆς ἢ δυσαρεσκείας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἡράκλειος, α, ον, ὡσ. **-ος, -ον** (**Ἡρακλῆς**), ἐπικ. **Ἡρακλήιος, η, ον**· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἡρακλέα, λατ. **Herculeus**: **βίη Ἡρακληΐη** = **ἡ βία** (δύναμις, ῥώμη) τοῦ Ἡρακλέους, τ. ἔ. ὁ ἴδιος ὁ Ἡρακλῆς || **Ἡράκλειαι στῆλαι**=αἱ στῆλαι τοῦ Ἡρακλέους (τὰ δύο ἀπέναντι ἀκρωτήρια, Γιβραλτὰρ καὶ **Ceuta**).— **Τὸ Ἡράκλειον,** ἰων. **-ήιον** = ὁ ναὸς τοῦ Ἡρακλέους || **τὰ Ἡράκλεια** = αἱ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους γινόμεναι ἑορταί.— **II Ἡράκλεια λουτρὰ**=θερμὰ λουτρά.

Ἡρακλῆς, συνῳρ. ἐκ τοῦ **Ἡρακλέης.**

ἠράμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **αἴρω.** — Ὡσ. παρατ. τοῦ **ἔραμαι.**

ἤρᾰρον, ες, ε, ἀόρ. β' τοῦ **ἀραρίσκω.**

ἠρᾰσάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **ἐράομαι.**

ἠράσθην, παθ. ἀόρ. α' (μετὰ μέσης σημ.) τοῦ **ἐράομαι.**

ἠράσσατο, ἐπ. ἀντὶ **ἠράσατο,** γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **ἐράομαι.**

ἤρᾰτο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **αἴρω.**

ἠρᾶτο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ἀράομαι.**

ἠρέθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **αἱρέω.**

ἤρεδον, πρτ. τοῦ **ἐρέθω.**

ἕρει, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **αἱρέω.**

ἤρεισα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐρείδω.**

ἠρέμᾰ καὶ **ἠρέμᾰς,** ἐπίρ.· ἡσύχως, σιγά, μαλακά, ἐλαφρῶς || ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς || βραδέως, ἀργά.— Τὸ ἀρχαῖον ἐπίθ. **ἤρεμος,** ἐξ οὗ προέρχεται τὸ ἐπίρ., ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ συγκριτ. βαθμῷ **ἠρεμέστερος**· ἀντὶ τοῦ **ἤρεμος** ἀπαντᾷ ὡς θετικὸς βαθμὸς τὸ **ἠρεμαῖος.**

Ἔτυμ.: ἠρέμα, τὸ πρὸ φων. **ἠρέμας** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ἀτρέμας· ἠρεμαῖος· ἠρεμέω· ἠρεμίζω**· γοτθ. **rimis, -isis** (ἠρεμία) (πρβλ. ἀττ. συγκρ. **ἠρεμέστερος**), Λιθ. **rimti** (ἠρεμίζω), **romùs** (γαλήνη), σανσκρ. **rámatē** (κάθημαι ἥσυχος, ἐφησυχάζω), Ζενδ. **ram-** (ἀναπαύομαι), **rāmayeiti** (καταπραΰνω), **rāman-** (ἀνάπαυσις, εἰρήνη), εἶτα λιθ. **remʾti** (ὑποβαστάζω), παλ-ιρλ. **fo-rimim** (τοποθετῶ), ((***-remiō**), ἰαπ. ***rem-** (ὑποβαστάζω, παρηγορῶ).

ἠρεμαῖος, α, ον (**ἠρέμα**)· ἥσυχος, ἀτάραχος, ἤρεμος.— Ἐπίρ. **-αίως.**

ἠρεμέστερος, α, ον, ἀνώμ. συγκριτ. τοῦ **ἠρεμαῖος**· βλ. **ἠρέμα**· ἐπίρ. **ἠρεμεστέρως.**

ἠρεμέω, μέλ. **-ήσω** (**ἠρέμα**)· εἶμαι ἤρεμος, τηρῶ ἡσυχίαν, κάθημαι φρόνιμα.

ἠρεμί, ἐπίρ. ἀντὶ **ἠρέμα** (ϐ βλ.).

ἠρεμία, ἡ (**ἠρέμα**)· ἡσυχία, ἀταραξία, ἀκινησία.

ἠρεμίζω, μέλ. **-ίσω** (**ἠρέμα**)· ποιῶ τινα ἤρεμον, τὸν κάμνω νὰ ἡρεμήσῃ, τὸν καταπραΰνω.— Παθητ. εἶμαι ἤρεμος, γαλήνιος, ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω.— **II** ἀμτβ. ἠρεμῶ, εἶμαι ἤρεμος, ἥσυχος.

ἥρεσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀρέσκω.**

ἠρέτισα, ἀόρ. α' τοῦ **αἱρετίζω.**

ἤρτυν, ἰων. ἀντὶ **ἤρτυνον,** πρτ. τοῦ **αἱρέω.**

"Ηρη, ἰων. ἀντὶ **"Ηρα.**

ἤρημαι, παθ. πρκ. τοῦ **αἱρέω.**

ἠρήμωσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐρημόω.**

ἠρήρει, γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ **ἀραρίσκω.**

ἠρήρειστο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **ἐρείδω.**

ἤρθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **αἴρω.**

ἦρι, (**ἦρ**), ἐπίρ.· ἐνωρίς, πολὺ πρωΐ· **ἅμα ἦρι τοῦ ἔαρος** = μόλις ἤρχιζε τὸ ἔαρος, ἐνωρὶς κατὰ τὸ ἔαρος. [ὁμ. **ἦρι** ⟨***ἀ**[]]**ερ-**, πρβλ. λ. λ. ὁμ. **ἠέριος, ἄριστον**].

Ἠρίδᾰνός, ὁ· ὁ γνωστὸς ποταμός, ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου πρῶτον μνημονευόμενος, διάσημος δὲ ἐν τῇ μυθολογίᾳ καταστάς· μτγν. συγγραφεῖς ἐξέλαβον τοῦτον ὡς τὸν Πάδον, ἄλλοι δὲ ὡς τὸν Ροδανὸν ἢ τὸν Ρῆνον.

ἠρίθμεον, πρτ. τοῦ **ἀριθμέω.**

ἠρίθμημαι, παθ. πρκ. τοῦ **ἀριθμέω.**

ἠρΐκε, γ' ἑν. ἀμτβ. ἀορ. β' τοῦ **ἐρείκω.**

ἠρῖνός, ή, όν (**ἦρ**)=**ἐαρινός**· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ἄνοιξιν || οὐδ. **ἠρινὸν** καὶ **ἠρινὰ** ὡς ἐπίρρ.=κατὰ τὴν ἄνοιξιν.

"HPI'ON, τό· τάφος, τύμβος, μνημεῖον.— [ὁμηρ. ***Fηρίον**· πιθανὴ σχέσις πρὸς τὸ σανσκρ. **vṝḍʾli,** Ζενδ. **var-** (καλύπτειν, σκεπάζειν), πρβλ. ὁμηρ. **ἦρα,** αἰτ., **ἤρανος** (=προστάτης)].

ἠρι-πόλη, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (**ἠρι+πολέω**)· ἡ τὸ πρωὶ περιφερομένη, βαδίζουσα || ὡς οὐσ. = ἡ πρωΐα, ἡ Ἠὼς (αὐγή).

ἤρῐπον, ἀόρ. β' τοῦ **ἐρείπω.**

ἤρῐσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐρίζω.**

ἤρκα, ἤρμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **αἴρω.**

ἠρμένος, η, ον, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἀραρίσκω.**

ἤρνεῖτο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ἀρνέομαι.**

ἠρνησάμην, ἀόρ. α' τοῦ **ἀρνέομαι.**

ἠρόθην, παθ. ἀόρ τοῦ **ἀρόω.**

ἠρόμην, μέσ. πρτ. τοῦ **αἴρω,**

ἥρπαξα ἢ **ἥρπασα,** ἀόρ. α' τοῦ **ἁρπάζω.**

ἤρρησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἔρρω.**

ἦρσα, ἀόρ. α' τοῦ **ἀραρίσκω.**— **II** ὡσ. τοῦ **ἄρδω.**

ἠρτημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ἀρτάω.**

ἠρτύναντο, γ' πληθ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **ἀρτύνω.**

ἠρῦγον, ἀμτβ. ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ **ἐρεύγομαι.**

ἠρύκακε, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **ἐρύκω**

ἠρχόμην, πρτ. τοῦ **ἔρχομαι**· ὡσ. μσ. πρτ. τοῦ **ἄρχω.**

ἠρῶ, β' ἑν. πρτ. τοῦ **ἀράομαι.**

ἠρῳ, ποιητ. ἀντὶ **ἤρωι,** δοτ. τοῦ **ἥρως**· αἰτ. **ἤρω.**

ἡρώϊον, τό = **ἡρῷον.**

ἠρώησα, ἀόρ. α' τοῦ **ἐρωέω.**

ἡρωικός, ή, όν, (**ἥρως**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων

εἰς ἥρωας, ἡρωικός || ***ἡρωικὸν μέτρον*** ἢ ***ἡρωικὸς στίχος***, ὁ ἑξάμετρος, τὰ δακτυλικὸν ἑξάμετρον.

ἡρωίνη, [ῖ], καὶ κατὰ συναίρ. **ἡρῴνη,** θηλ. τοῦ ***ἥρως***· ἡρωΐς.

ἡρώϊος, α, ον=***ἡρωικὸς*** (δ βλ.).

ἡρωϊς, -ίδος, ἡ=***ἡρωίνη*** (δ βλ.).

ἡρώμην, πρτ. τοῦ ***ἀράομαι***.

ἥρῳον, τό· ὁ ναὸς (ἢ βωμὸς) ἥρωος· οὐδ. τοῦ

ἥρῷος, α, ον, συνῳρ. τύπος τοῦ ***ἡρώϊος***· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἥρωα, ἡρωικός || ***ὁ ἡρῷος*** (ἐνν. ***ῥυθμός***)=τὸ ἡρωικὸν μέτρον, ἑξάμετρος. Ἐκ τοῦ

ἥρως, ὁ γεν. ***ἥρωος***, ἀττ. ***ἥρω***· δοτ. ***ἥρωι***, συνῳρ. ***ἥρῳ***· αἰτ. ***ἥρωα***, συνῳρ. ***ἥρω***· πληθ. ὀνομ. ***ἥρωες***, αἰτ. ***-ωας***, σπαν. κατὰ συναίρ. ***-ως***· ἥρως, «ἥρωας».— Παρ' Ὁμήρῳ ἡ ἔννοια καὶ ὁ τίτλος τοῦ ἥρωος δὲν περιορίζεται εἰς πολεμιστὰς μόνον, ἀλλ' ἀπονέμεται εἰς πάντα «ἐλεύθερον ἄνδρωπον» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως εἰς ἀοιδούς, κήρυκας κ. ἄ.— Κατὰ τὸν Ἡσίοδον ***οἱ Ἥρωες*** ἀπετέλουν τὴν τετάρτην γενεὰν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οἵτινες ἔπεσαν πρὸ τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Τροίας, καὶ ἦσαν ἀνώτεροι τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων. — **III** Ὁ Πίνδαρος παριστᾷ τοὺς ἥρωας ὡς γενεὰν μεσάζουσαν μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ὡς ***ἡμιθέους***, εἴτε εἶχον γεννηθῆ ἐκ θεῶν, ὡς ὁ Ἡρακλῆς ἢ ὁ Αἰνείας, εἴτε ἐκ θνητῶν, ἐσάκις ὅμως οἱ τελευταῖοι οὗτοι εἶχον προσφέρει μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὡς ὁ Θησεύς.— **IV** Εἰς μεγ. χρόνους οἱ ἥρωες ἦσαν «κατώτεραι ἐγχώριαι δεότητες», προστάτιδες φυλῶν, πόλεων κλπ. || ἐν Ἀθήναις τέλος ***ἥρωες ἐπώνυμοι*** ἦσαν ἐκεῖνοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔλαβον τὰ ὀνόματά των αἱ δέκα φυλαὶ || ὡς ***ἥρωες*** ἐπίσης ἐλατρεύοντο οἱ ἱδρυταὶ πόλεων.

Ἔτυμ.: ***ἥρως***, γεν. ***ἥρωος*** (<***ἥγωF-ος***, Ἀργ. ***ἥροος***· ***ἡρωίνη, ἡρῴη, ἡρωΐς, -ίδος***. Κρητ. ***ἡρώασσα*** (πρβλ. ***ἄνασσα***), Τροιζ. κ.ἀ. ***ἡρώισσα, ἡρῷσσα*** (πρβλ. ***βασίλισσα*** κλπ.)· ***ἡρώϊος*** (***ἡρόϊος***)· ***ἡρῷον***.—Βασικὴ σημ. «προστάτης, ὑπερασπιστής», πρβλ. ἀρχ. ***Ἥρᾱ*** (<***ἭρFᾱ*** (=ἡ προστάτις, πολιοῦχος) λατ. **servo** (=διαφυλάσσω ἀδικτον), Ζενδ. **haurvaiti** (=ἀγρυπνῶ ἐπί τινος).

ἧς, δωρ. ἀντὶ ***ἦν***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***εἰμι***.

ἦσα, ἀττ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἅδω***.

ἦσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἤω***.

ἦσαι, β' ἑνικ. τοῦ ***ἧμαι***.

ἦσαν, γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἦσαν, ἀττ. ἀντὶ ***ᾔδεσαν***, γ' πληθ. ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ ***οἶδα***.— **II** ἀντὶ ***ἦισαν***, γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***εἶμι***.

ἥσατο, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ ***ἧμαι***.

ἧσειν, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ ***ἵημι***.

ἧσθα, αἰολ. ἀντὶ ***ἦς***, β' ἑν. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἥσθαι, ἀπρφ. τοῦ ***ἧμαι***.

ἡσθένουν, πρτ. τοῦ ***ἀσθενέω***.

ἥσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἥδομαι***.

ᾕσθην, ἀττ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ἀείδω***.

ἥσθιον, πρτ. τοῦ ***ἔσθίω***.

ἡσθόμην, ἀόρ. β' τοῦ ***αἰσθάνομαι***.

ἧσθον, πρτ. τοῦ ***ἔσθω***.

ἡσι-επής, ***ἑς*** (***ἵημι***+***ἔπος***)· φλύαρος, μωρολόγος (κυρ. ὁ ***ἑείς ἔτη*** = ὁ ἀφίνων νὰ τοῦ φεύγουν λέξεις, ὁ ἐκβάλλων λέξεις, ὁ εὐκόλως καὶ ταχέως λαλῶν).

ἥσκειν, συνῳρ. τύπος τοῦ ***ἤσκεεν***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἀσκέω***.

ᾄσμαι, ἀττ. παθ. πρκ. τοῦ ***ἀείδω***.

ᾕσμεν, ἀττ. ἀντὶ ***ᾔδειμεν***, α' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***οἶδα***.

ἧσο, β' ἑν. προστ. τοῦ ***ἧμαι***.

ἥσσα, ἀττ. **ἧττα,** ***-ης***, ἡ· ἀντίθ. τῷ ***νίκη***· ἦττα, ἀποτυχία || μετὰ γεν. ὑποχώρησις εἴς τι(να), τὸ νὰ νικᾶται τις ὑπό τινος. Ἐκ τοῦ

ἡσσάομαι, ἀττ. **ἡττάομαι,** μέλλ. μέσ. καὶ παθ. ***ἡττήσομαι, ἡσσηθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἡσσήθην***· πρκ. ***ἥττημαι***.— Ἴων. **ἐσσόομαι** (δλ. λ.).— Παθητ. (***ἥσσων***)· εἶμαι ***ἥσσων***, τ. ἐ. κατώτερος, ἀσθενέστερος, ἀπό τινα || εἶμαι ἡττημένος, κατατροπωμένος || ὑποχωρῶ, ὑποτάσσομαι || ἀπολ. νικῶμαι || ὡς νομικὸς ὅρος, νικῶμαι ἐν δίκῃ, χάνω τὴν δίκην, χάνω τὴν ὑπόθεσίν μου. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἡσσητέος, α, ον, καὶ οὐδ. πληθ. ***ἡσσητέα***, ρημ. ἐπίθ.· πρέπει νὰ νικᾶται τις, πρέπει νὰ ὑποτάσσεται.

ἧσσον, ἀττ. πρτ. τοῦ ***ἀΐσσω***.

ἧσσων, ἧσσον, γεν. ***-ονος***· ἀττ. **ἥττων**· ἴων. **ἔσσων**· κατώτερος, ἀσθενέστερος, μικρότερος || μετὰ γεν. προσ., ἀσθενέστερος ἀπό τινα, ἀνίκανος νὰ ἀγωνισθῇ πρός τινα, ὁ ὑποχωρῶν εἴς τι (ἐν χρήσει ὡς ἀνώμ. συγκρ. τοῦ θετικοῦ ***κακός***· πιθ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ***ἧκα***, μὲ ὑπερθ. τὸ ***ἥκιστος***).— [διὰ τὴν ἐτυμολ. δλ. ***ἧκα***]

ἧσται, γ' ἑν. τοῦ ***ἧμαι***.

ἧστε, ἀττ. ἀντὶ ***ἦσθε***, β' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ****εἶδω***.

ἧστην, ἀντὶ **ἦτην,** γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἧστην, ἀττ. ἀντὶ **ᾔδειτην,** β' καὶ γ' δυϊκ. ὑπερσ. τοῦ ****εἶδω***.

ἧστο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ἧμαι***.

ἧστον, ἀντὶ ***ἦτον***, β' δυϊκ. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἧστωσα, ἀόρ. α' τοῦ ***ἀΐστόω***.

ἡσύχα, οὐδ. πληθ. τοῦ ***ἥσυχος***, ἐν χρήσει ὡς τὸ ***ἡσυχῇ***.

ἡσυχάζω, μέλλ. ***-σω*** (***ἥσυχος***)· εἶμαι ἥσυχος, ἀναπαύομαι || ***τὸ ἡσυχάζον τῆς νυκτός***=τὸ ἡσυχώτερον σημεῖον τῆς νυκτός, τ. ἔ. τὸ μεσονύκτιον.

ἡσῦχαῖος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ ***ἥσυχος*** (δ βλ.).

ἡσυχαίτερος, α, ον, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ ***ἥσυχος***, ***ἡσυχαῖος***.

ἡσῦχῇ, δωρ. ***ἡσυχᾷ***, ἐπίρ. τοῦ ***ἥσυχος***· ἡσύχως, ἠρέμα.

ἡσῦχία, ἡ, δωρ. **ἀσυχία,** (***ἥσυχος***)· ἡσυχία, ἀκινησία, ἀνάπαυσις, σιωπή || ***ἡσυχίαν ἄγω*** ἢ ***ἔχω*** = ἡσυχάζω, εἶμαι ἐν εἰρήνῃ, ἀναπαύομαι. **2)** ἠρεμία, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυλα, εὐκαιρία (λατ. **otium**).

ἡσύχιμος, ον, δωρ. **ἀσύχ-,** ποιητ. ἀντὶ ***ἥσυχος*** (δ βλ.).

ἡσύχιος, ον (καὶ σπαν. ***-α, -ον***), ποιητ. ἀντὶ ***ἥσυχος***.

ἩΣΥΧΟΣ, δωρ. **ἄσῡχος, ον**· ἤρεμος, ἥσυχος, ἀκίνητος, ἐν ἀναπαύσει: ***ἐχ' ἡσυχος***=μένε ἥσυχος, ἡσύχαζε. **2)** ἤρεμος, πρᾶος.— **II** Τὰ παραθ. του ἐσχηματίζοντο ἀνωμάλως: ***ἡσυχαίτερος, -αίτατος***· ἀλλ' ὅμως καὶ ***ἡσυχώτερος***.— **III** ἐπίρ. ***ἡσύχως***, ὡσ. ***ἡσυχῇ***, τὸ δ' οὐδ. πληθ. ***ἡσυχα*** ἐλαμβάνετο καὶ ὡς ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ ***ἡσύχως***.

ᾔσχυγκα, πρκ. τοῦ ***αἰσχύνω***.

ᾔσχυμμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***αἰσχύνω***.

ᾔσχυνα, ἀόρ. α' τοῦ ***αἰσχύνω***.

ἥσω, μέλλ. τοῦ ***ἵημι***.

ἦ-τε, ἢ ἦ τε, σύνδ.· ἢ καί, ἢ ἐπίσης.

ἦτε ἀντὶ **ἦστε,** β' πληθ. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ᾔτηκα, ᾔτησα, πρκ καὶ ἀόρ. α' τοῦ ***αἰτέω***.

ἦτην, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ ***εἰμί***.

ἡτιάσασθε, ἡτιόωντο, ἐπ. β' καὶ γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***αἰτιάομαι***.

ἠτιᾰσάμην, ἠτίᾱμαι, μέσ. ἀόρ. α' καὶ παθ. πρκ. τοῦ ***αἰτιάομαι***.

ἦ-τοι, σύνδ.: **I**=***ἦ τοι***· βεβαίως, ἀληθῶς.— **I**=***ἦ τοι***· ἢ τῷ ὄντι· ἀκολουθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ ***ἤ*** κεῖται ἀντὶ τῆς διπλῆς διαζεύξεως (***ἦ...ἦ***).

ἡτοίμασμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***ἑτοιμάζω*** μετὰ μέσ. σημ.

ἦτορ, τό, ἐν χρήσει κατ' ὄνομ. καὶ αἰτ. μόνον· ***ἡ καρδία***.

Ἔτυμ.: ***ἦτορ*** κυρ. εἶναι αἰολ. τύπος ἀντὶ ****ἦταρ***· ***ἧπαρ*** (δλ. λ.), ἀγγλ-σαξ. **ǽdre,** παλ-γερμ. **ādara** (φλέψ, τένων), **innādiri** (ἐντόσθια), ἰρλ. **in-athar** (<Κελτ. ****en-ōtro***)=ἐντόσθια.

ἭΤΡΙΟΝ, δωρ. **ἄτριον,** τό· ὁ στήμων (τὸ «στημόνι») ὑφάσματος || τὸ «ὑφάδι» ἐκαλεῖτο ***κρόκη*** || κατὰ πληθ. ***τὰ ἤτρια*** = ὕφασμα λεπτόν, διαφανές || ὄθεν, ***ἤτρια βύβλων***=φύλλα κατεσκευασμένα ἐκ λωρίδων παπύρου σταυροειδῶς πεπλεγμένων.

Ἔτυμ.: ***ἦτριον*** (καὶ ***ἠτρίον***)· πιθανῶς εἶναι ὀρθὴ ἡ παλαιόθεν συσχέτισις τῆς λ. πρός τὰ ***ἄτεμαι*** (στημονίζω)· κατά τινας νεωτέρους εἶχεν ἐν ἀρχῇ **F** (πρβλ. ὁμηρ. ***ἐπ-ήτριμος*** = ἐνυφασμένος, ὄθεν, πυκνός, πολυάριθμος) καὶ εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **vāyati** (ὑφαί-

νω, πλέκω), παλ-σλαυ. **vilti** (περιτυλίσσω), λιθ. **vy'li** (συστρέφω), λατ. **vieō** (πλέκω, ὑφαίνω).

ἦτρον, τό (*ἦτορ*)· τὸ ὑπογάστριον, λατ. **abdomen.**

ἤττα, ἡττάομαι, ἥττων κλπ. ἀττ. τύποι ἀντὶ *ἧσσα, ἡσσάομαι, ἥσσων.*

ἤτω ἀντὶ *ἔστω,* γ' ἐν. Προστ. τοῦ *εἰμί.*

ἠῦ, οὐδ. τοῦ *ἠΰς,* ἀντὶ *ἐΰς* (= καλός, γενναῖος)· ἐν τοῖς συνθέτοις μετὰ τοῦ *εὖ-* ἢ *ἐϋ-* ὡς πρώτου συνθετικοῦ τοῦτο συχνὰ ἐκτείνεται ἐπ. εἰς *ἠϋ-*· (ὅλ. ἐν *εὖ-*).

ηὔδησα, ηὔδηκα, ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *αὐδάω.*

ηὐδοκίμουν, πρτ. τοῦ *εὐδοκιμέω.*

ηὔδων, ἀττ. πρτ. τοῦ *αὐδάω.*

ηὔλησα, ἀόρ. α' τοῦ *αὐλέω.*

ηὐλίσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *αὐλίζω.*

ηὐξάμην, ἀόρ. α' τοῦ *εὔχομαι.*

ηὔξανον, πρτ. τοῦ *αὐξάνω.*

ηὐξήθην, ηὔξημαι, ἀόρ. α' καὶ παθ. πρκ. τοῦ *αὐξάνω.*

ηὔξηκα, ηὔξησα, πρκ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *αὐξάνω.*

ηὗρον, ηὑρέθην, ἐνεργ. ἀόρ. β' καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *εὑρίσκω.*

ἠύς, οὐδ. **ἠύ,** ἐπ. ἀντὶ *ἐΰς* (ὃ ὅλ.)· καλός, γενναῖος.

ἤῦσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀύω* (ὃ ὅλ.).

ἠύτε, ἐπ. συνδ.· ὅπως, ὡς, καθώς.— **II** ἀντὶ τοῦ *ἤ* =ἤ, παρά (μόνον ἅπαξ παρ' Ὁμ. ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ: *νέφος μελάντερον ἠύτε πίσσα* = «πιὸ μαῦρο ἀπὸ τὴν πίσσα»)· ὅλ. *ἤ,* ὁμηρ. *ἠὲ* (=*ἤ*).

ηὐτρέπισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *εὐτρεπίζω.*

ηὐχόμην, πρτ. τοῦ *εὔχομαι.*

Ἡφαίστειος, α, ον (*Ἥφαιστος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἥφαιστον, λατ. **Vulcanius** || **τὸ** *Ἡφαίστειον* ἢ *Ἡφαίστειον* (ἐνν. *ἱερόν*) = ὁ ναὸς τοῦ Ἡφαίστου || **τὰ** *Ἡφαίστεια* (ἐνν. *ἱερά*) = αἱ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡφαίστου ἑορταί (λατ. **Vulcanalia**).

Ἡφαιστό-πονος, *ον* (*Ἥφαιστος*+*πονέω*)· ἡφαιστότευκτος, κατεσκευασμένος ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου.

Ἥφαιστος, -ου, ὁ· ὁ γνωστὸς θεὸς Ἥφαιστος (λατ. **Vulcanus**), υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, χωλὸς ἐκ γενετῆς, θεὸς τοῦ πυρός, καὶ κάτοχος πάσης τέχνης ἐχούσης ἀνάγκην πυρὸς (καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐξεργαζομένων μέταλλα).

Ἡφαιστό-τευκτος *ον* καὶ **Ἡφαιστο-τευχής,** *ές* (*Ἥφαιστος*+*τεύχω*)· κατεσκευασμένος ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου.

ἥφθᾱ, βωρ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἅπτω.*

ἦφι, ἐπ. ἀντὶ *ᾗ.*

ἥφιε, ἀντὶ *ἀφίει,* γ' ἐν πρτ. τοῦ *ἀφίημι* (ὡσαὶ ἐξ ἐν. *ἀφίω*).

ἡφίουν, πρτ. τοῦ *ἀφίημι* (ὡσαὶ ἐξ ἐν. *ἀφιέω*).

ἡφῦσα, ἀόρ. α' τοῦ *ἀφύσσω.*

ἠφυσσόμην, μέσ. πρτ. τοῦ *ἀφύσσω.*

ἦχα, πρτ. τοῦ *ἄγω.*

ἤχεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ἠχέω.*

ἠχέτης, -ου, ὁ· ἐπ. **ἠχετά** (*ἠχέω*)· ὁ καθαρῶς ἠχῶν, εὔηχος, ὀξύφωνος, ἐπίθ. τοῦ τέττιγος (ὁ τερετίζων) || Ὡς οὐσ., ὁ τερετίζων (τ. ἐ. ὁ τέττιξ), λατ. **cicāda.**

ἠχέω, βωρ. ***ᾱχέω*** μέλ. *-ήσω*· ἠχῶ, ἀντηχῶ, κροτῶ || μετ' αἰτ. συστ. ἀντικ. *ἀχῶ ὕμνον, κωκυτὸν*=ἐκπέμπτω, ἀναπέμπω (κυρ. κάμνω νὰ ἠχήσῃ) ὕμνον ἢ θρῆνον. Ἐκ τοῦ

Ἦ̓ΧἨ, βωρ. **ἀχά,** ἡ· *ἠχός*· ὁ ταραχώδης θόρυβος τοῦ ὄχλου, ἢ ὁ βόχθος τῆς θαλάσσης κλπ. || παρὰ τοῖς Τραγ. συν. ὡς τὸ *ἰαχή* = κραυγή, ὀδύνης, θρῆνος.

Ἔτυμ.: ***ἠχή,*** βωρ. *ᾱχά* (**Fᾱχᾱ*)· *ἠχώ, -οῦς*· *ἦχος* (πρβλ. Ἀρκ. *Fᾱχος,* Χαλκιδ. *Fᾶχυς* ὡς κύρ. ὀνόματα)· *ἠχέω*· ἐπ. *ἠχέτᾱ, ἠχέτης*· *ἠχεῖον*· ὁμηρ. *ἀμφιαχυῖα*· *ἰᾱχή* (**FιFαχᾱ*)· *ἰάχω* (**FιFαχω*). Κατά τινας συγγ. τῷ ἀγγλ-σαξ. **swōzan, swēzan** (ἀντηχῶ), **swēz,** swoez (δόρυβος), παλ-σαξ. **swōgan** (ἠχῶ), Γοτθ. **gaswōgjan** (ἀναστενάζω), λιθ. **svagiù** (ἀντηχῶ), λεττ. **swadfēt** (κροτῶ)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. *(s)vagh-. — Κατά τινας σχετικὸν εἶναι καὶ τὸ λατ. **vāgio,** λιθ. **vógranti** (κλαυθμηρίζω).

ἠχήεις, εσσα, εν (*ἠχή*)· ἠχῶν, κροτῶν, παταγῶν, ροχθῶν.

ἦχημα, -ατος, τὸ (*ἠχέω*)· ἦχος.

ἠχητής, -οῦ, ὁ, καὶ **ἠχητικός, ή, όν**=*ἠχέτης* (ὃ ὅλ.).

ἦχι, ἐπ. ἀντὶ *ᾗ,* ἐπίρ.· ὅπου.

ἤχθετο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *ἄχθομαι* καὶ *ἔχθομαι.*

ἤχθημαι, παθ. πρκ. τοῦ *ἔχθομαι.*

ἤχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἄγω.*

ἤχθηρα, ἀόρ. α' τοῦ *ἐχθαίρω.*

ᾔχμασα, ἀόρ. α. τοῦ *αἰχμάζω.*

ἦχος, ὁ = *ἠχή* (ὃ ὅλ.).

ἠχώ, βωρ. **ἀχώ,** ἡ· γεν. **-όος** συνῃρ. **-οῦς** = *ἠχή*· ἦχος ἀναπαλλόμενος (κραδαι όμενος, ἀντηχῶν), «ἠχὼ» καὶ ἀντήχησις, ἦχος ἐξ ἀντανακλάσεως.— **II** ὡς κύρ. ὄνομα, *ἡ Ἠχὼ* ἐν τῇ μυθολογίᾳ ὡς *Ὀρειάς,* ἐπαναλαμβάνουσα ἤχους καὶ φωνάς.

ἤψατο, γ' ἑν. ἀορ. τοῦ *ἅπτομαι.*

ἤψησα, ἠψήθην, ἐνεργ. καὶ παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ἕψω.*

ἠῶθεν, βωρ. **ἀῶθεν,** ἀττ. **ἔωθεν,** ἐπίρ. (*ἠώς*)· ἀπὸ πρωΐας, ἀπὸ τὰ χαράγματα, κατὰ τὴν χαραυγήν.

ἠῶθι, παλ. ἐπ. γεν. τοῦ *ἠώς*· *ἠῶθι πρὸ*=πρὸ τῆς αὐγῆς, πρὶν ἐξημερώσῃ.

ἠών, *-όνος,* ὁ· ἀττ. συνῃρ. ἀντὶ *ἠΐων.*

ἠῷος, α, ον· πρωϊνός, κατὰ τὴν πρωΐαν, κατὰ τὴν αὐγήν.— **II** ἐξ ἀνατολῶν, ἀνατολικός. Ἐκ τοῦ

Ἦ̓ὨΣ, ἡ· γεν. *ἠόος* καὶ συνῃρ. *ἠοῦς*· δοτ. *ἠόϊ* καὶ συνῃρ. *ἠοῖ*· αἰτ. *ἠόα* καὶ συνῃρ. *ἠῶ.*—Ἀττ. *ἕως,* γεν. *ἕω,* αἰτ. *ἕω* ἢ *ἕων.*—Δωρ. *ἀώς.*—Αἰολ. *αὔως*· ἡ χαραυγή, αὐγή, τὰ χαράγματα, πρωΐα || ἀντίθ. τῷ *μέσον ἦμαρ* (=μεσημβρία, «μεσημέρι») καὶ *δείλη* (= ἀπόγευμα «δειλινό») || αἰτ. *ἠῶ*=καθ' ὅλον τὸ πρωΐ· *ἅμ' ἠοῖ*=κατὰ τὰ ἐξημερώματα. 2) Ἡ ἀνατολή, ἀντίθ. πρὸς τὸν *ζόφον.* 3) Ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ὑπελόγιζον τὰς ἡμέρας κατὰ *πρωΐας* (ὅπως ἄλλοι τινὲς λαοὶ κατὰ *νύκτας*), *ἠὼς* κατήντησε νὰ σημαίνῃ *ἡμέρα* || ὡσ. τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.— **II** ὡς κύρ. ὄνομα ἡ *Ἠὼς* (λατ. **Eos, Aurōra**) = ἡ θεὰ τῆς πρωΐας ἢ αὐγῆς. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *ἕως*].

Τό γράμμα τοῦτο κατέχει τήν ὀγδόην θέσιν ἐν τῇ ἀλφαβήτῳ, ἀντιστοιχεῖ δέ πρός τό φοινικικόν ⊕ (teth), ὅπερ κατεῖχεν ἐπίσης τήν ὀγδόην θέσιν, ἐσήμαινε δ' ὅφιν.

Τό **θῆτα** εἶχε παρ' Ἀρχαίοις (καί δή πιθανῶς μέχρι τοῦ 4ου αἰ. π.Χ.) διαφορετικήν προφοράν ἀπό τήν σημερινήν, ἐκφωνούμενον οὐχί ὡς συνεχής μεσοδοντικός φθόγγος, ὡς σήμερον, ἀλλά ὡς κλειστός ὀδοντικός (φατνιακός) μετά συνεκφορᾶς πνεύματος, ἤτοι ὡς th, ὅπως ἄλλως τε καί ἀπεδόθη λατινιστί εἰς τάς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις: cithara, Athenae, Themistocles. Ἀλλά καί ἐν ἑλληνικαῖς ἐπιγραφαῖς ὁ φθόγγος θῆτα ἀπαντᾷ γεγραμμένος διά δύο γραμμάτων (ΘΗ, ἢ ΤΘ), ὅπερ μαρτυρεῖ ἐπίσης τήν τότε διάφορον προφοράν του.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ ἐμφαίνει τό σχῆμα τοῦ θῆτα τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατά διαφόρους περιόδους.

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ			ΣΧΗΜΑ
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ			⊕
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΙΩΝΙΚΟΝ		⊗
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ		⊗
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ		⊗
	ΑΤΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ	⊕
		ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ	⊗
		ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ	⊙
ΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ			⊙
Ἑλληνιστικῶν - Ρωμαϊκῶν - Βυζαντινῶν χρόνων καί ἐφεξῆς			Θ Θ Θ Θ

Θ, θ, θῆτα, (ἑβρ. têth), τό· τό ὄγδοον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. **θ'** = ἐννέα, ἔνατος, ἀλλά **,θ** = 9.000. Ἐν τῇ δωρ. διαλ. τό **θ** συχνά μετεβάλλετο εἰς **σ**, ὡς τά Λακων. ***σεῖος*** **(*θεῖος*)**, ***Ἄσάνα*** **(*Ἀθάνα*)**, ***σάω*** **(*θάω*)**· οὕτω καί τό ἐν τῇ Ἰων. ***βυσσός*** ἀντί ***βυθός***. Ἄλλοτε τό **Θ** ἐν τῇ Αἰολ. καί Δωρ. μετεβλήθη εἰς **φ** : ***φήρ, φλάω, φλίβω*** (ἀντί ***θήρ, θλάω, θλίβω***). Τέλος τό **θ** εὑρηται ἐνίοτε εἰς τήν θέσιν τοῦ δασέος πνεύματος, ὡς ***θαμά*** ἀντί ***ἅμα***, ***θάλασσα*** ἀντί ***ἅλς***.—Εἰς τάς ψήφους, δι' ὧν οἱ Δικασταί ἐψήφιζον ἐν Ἀθήναις περί ζωῆς ἢ θανάτου, τό **θ** ἐσήμαινε τήν λ. ***θάνατος***.

θάασσω, ἐπ. ἀντί **θάσσω**· κάθημαι, ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καί ἐν τῷ ἐπ. πρτ. ***θάασσον***.

θαεῖτο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ δωρ. ***θαέομαι***.

θάεο, Προστ. τοῦ ***θάομαι***.

θᾱέομαι, δωρ. ἀντί τοῦ ἀττ. ***θεάομαι***, ἰων. ***θηέομαι***. Ἐξ αὐτοῦ τό

θάημα, τό· δωρ. ἀντί ***θέαμα*** (ᾱ βλ.).

θᾱητός, ή, όν, δωρ. ἀντί ***θηητός, θεατός***.

θαίμέτια, κατά κρᾶσιν ἀντί τοῦ: ***τά ἱμάτια***.

ΘΑΙΡΟ΄Σ, ὁ· ἡ στρόφιγξ θύρας. 2) ἄξων ἅρματος ἤ ἁμάξης.

Ἔτυμ. **:** ***θαιρὸς*** ⟨ **θαFρ-jo-*, ἰαπ. **dhyᵢ̯-jc-(-jó-* = πορευόμενος, κινούμενος)· **-i-** = ***ἴέναι***, πρβλ. ***εἶμι***. Βλ. καί ***θύρα***.

θᾱκέω, μέλ. **-ήσω (*θᾶκος*)**· κάθημαι, κυρ. ὡς ἱκέτης ‖ λαμβάνω θέσιν ‖ μετ' αἰτ. συστ. ἀντικ. ***ἕδρας παγκρατεῖς θακέω***=κάθημαι ἐπάνω εἰς πανίσχυρον θρόνον. Ἐξ αὐτοῦ τό

θάκημα, **ατος,** τό **(*θακέω*)**· κάθισμα, τό νά κάθηται τις ὡς ἱκέτης.

θάκησις, **εως,** ἡ **(*θακέω*)**· τό καθῆσθαι, θέσις, κάθισμα.

θᾶκος, ὁ **(*θάσσω*)**· θέσις, ἕδρα, κάθισμα ‖ ἰων. ***θῶκος***, ἐπ. ***θόωκος***.

θᾰλάμαξ, **-ᾱκος,** ὁ =θαλαμίτης.

θᾰλάμευμα, **-ατος,** τό **(*θαλαμεύω*)**=***θάλαμος*** (ὅ ἔλ.)

θᾰλᾰμη, ἡ **(*θάλαμος*)**· κοίτη, φωλεά, σπήλαιον.

θᾰλᾰμήϊος, η, ον (*θάλαμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς θάλαμον, ἤ ὁ κατάλληλος δι' ἀνοικοδόμησιν θαλάμου.

θᾰλᾰμη-πόλος, ***ον*** **(*θάλαμος*+*πολέομαι*)**· θεράπαινα ὑπηρετοῦσα ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς δεσποίνης.—(κυρ. ἡ περί τόν θάλαμον ἀσχολουμένη).— **II** ὡς οὐσ. **ὁ (ἡ ἡ) *θαλαμηπόλος***=ὁ γαμβρός ἤ ἡ νύμφη.

θᾰλάμιος, **α, ον (*θάλαμος*)**· ὁ ἀνήκων εἰς τόν θάλαμον· ὡς οὐσ.: **I *ὁ θαλάμιος*=*θαλαμίτης***.— **II *θαλαμία***, ἰων. **-ίη** (ἐνν. κώπη) =ἡ κώπη τοῦ θαλαμίτου. 2) ***θαλαμία*** (ἐνν. ***ὀπή***)=ἡ ἐν τῇ πλευρᾷ τοῦ πλοίου ὀπή, δι' ἧς ἐξήρχετο καί ἐν ᾗ ἐκινεῖτο ἡ κώπη τοῦ θαλαμίτου.

θᾰλαμίτης, **-ου,** ὁ **(*θάλαμος*)**· ὁ κωπηλάτης τῆς κάτω (τῆς τρίτης) σειρᾶς κωπῶν, ὁ ἔχων βραχυτάτην τήν κώπην καί τόν ὀλιγώτερον μισθόν (πρβλ. ***ζυγίτης, θρανίτης***).

θᾰλαμόν-δε, **(*θάλαμος*)**, ἐπίρ. εἰς τόν θάλαμον, εἰς τόν κοιτῶνα.

ΘΑ΄ΛΑ˜ΜΟΣ, ὁ· ἐσωτερικός χῶρος ἤ δωμάτιον: — **I** διαμέρισμα τῶν γυναικῶν, γυναικών, τό ἐσώτατον μέρος τῆς οἰκίας. 2) κοιτών, νυμφική παστάς. 3) ἀποθήκη.— **II** Κάθε δωμάτιον ἤ κατοικία ‖ μάνδρα κτηνῶν, «μανδρί».— **III** τό κατώτατον μέρος τοῦ πλοίου, ὅπου ἐκάθηντο ***οἱ Θαλαμῖται***. [***Θάλαμος***· ***Θαλάμη***· βλ. τάς λ.λ. ***Θόλος*** καί ***ὀφθαλμός***.—Ἡ συσχέτισις πρός τό λιθ. **gulis** (κοίτη, κλίνη),

gulli (κατακλίνομαι) ἀπορριπτέα· (πρβλ. ὅσα λέγονται ἐν λ. γωλεός)].

θάλασσα, ἀττ. **-ττα,** ἡ (ἅλς)· ἡ θάλασσα ‖ ὁ Ἡρόδ. τὴν νῦν καλουμένην **Μεσόγειον** καλεῖ: **ἥδε ἡ θάλασσα, ἡ καθ' ἡμᾶς θάλασσα, ἡ ἔσω θάλασσα** (ἀκριβῶς ὅπως οἱ Ρωμαῖοι ἐκάλουν αὐτὴν **mare nostrum**), τὸν δὲ **Ὠκεανόν: «ἡ ἔξω θάλασσα»**· μτφρ. **θάλασσα κακῶν**=πέλαγος συμφορῶν, πλῆθος κακῶν. 2) φρέαρ θαλασσίου ὕδατος, ὑφάλμυρον ὕδωρ.

Ἔτυμ.: **θάλασσα,** ἀττ. **θάλαττα,** Κρητ. **θάλαθθα**· **ἀμφι-θάλασσος** (=ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ θαλάσσης).—ἀγνώστου ἐτύμολ.— Κατά τινας εἶναι σχετικὰ τά: λιθ. **dėlna,** παλ-σλαυ. **dlanĭ** (παλάμη), ἐκ βάσεως **dhelā**ˣ (ἁπλώνω)· (πρβλ. ἑλλ. **πέλαγος: παλάμη**), ἀλλ' ἡ συσχέτισις αὐτὴ δὲν φαίνεται πιθανή. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θᾰλασσαῖος, α, ον=θαλάσσιος.

θᾰλασσεύω, (**θάλασσα**)· εἶμαι παρὰ τὴν θάλασσαν, ταξιδεύω διὰ θαλάσσης.

θᾰλάσσιος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (**θάλασσα**)· ὁ τῆς θαλάσσης, ὁ ἐν τῇ θαλ., ἡ ἐπὶ τῆς θαλ., ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλασσαν (λατ. **marinus**) ‖ **θαλάσσια ἔργα**=ἀσχολίαι, ἐπιχειρήσεις, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν θάλασσαν, ἡ θάλασσα, ἡ ἁλιεία ‖ **θαλάσσια ζῷα**=τὰ ζῶντα ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀντίθ. τοῦ **χερσαῖα.** 2) ἔμπειρος εἰς τὰ τῆς θαλάσσης, ναυτικός.

θᾰλασσο-κοπέω, μέλ. **-ήσω** (**θάλασσα**+**κοπέω, κόπτω**)· κόπτω (κτυπῶ, πλήττω) τὴν θάλασσαν (διὰ τῆς κώπης δηλ.), κάμνω «πλάτς», πλαταγίζω ‖ μτφρ. λέγω ἢ ποιῶ πολλὰ μάταια καὶ ἀνωφελῆ, ματαιολογῶ, κάμνω πολλὴν φασαρίαν διὰ τίποτε («ὦδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν»).

θᾰλασσο-κρᾰτέω, μέλ. **-ήσω** (**θάλασσα**+**κρατέω**)· εἶμαι θαλασσοκράτωρ, εἶμαι κύριος τῆς θαλάσσης.

θᾰλασσο-κράτωρ, -ορος, ὁ, ἡ (**θάλασσα** + **κρατέω**)· ὁ κύριος τῆς θαλάσσης.

θᾰλασσό-πλαγκτος, *ον* (**θάλασσα** + **πλάζω**)· ὁ φερόμενος τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔρμαιον τῶν κυμάτων (τῶν θυελλῶν).

θᾰλασσό-πληκτος, *ον* (**θάλασσα** + **πλήττω**)· ὁ πληττόμενος ὑπὸ τῶν θυελλῶν τῆς θαλάσσης, «θαλασσοδαρμένος, θαλασσόδαρτος».

θᾰλασσο-πόρος, *ον* (**θάλασσα** + **πόρος**)· ὁ τὴν θάλασσαν περῶν (τ.ἔ. διαπλέων), «θαλασσοπόρος».

θαλασσ-ουργός, *ὁν* (**θάλασσα** + ***ἔργω**)· ὁ ἐργαζόμενος ἐν τῇ θαλάσσῃ ‖ ὡς οὐσ. **ὁ θαλασσουργός**= ναύτης, ἁλιεύς.

θάλαττα, θαλάττιος, ἀττ. ἀντὶ **θάλασσα—**

θάλεα, τὰ (**θᾰλεῖν** τοῦ **θάλλω**)· καλὴ διάθεσις («κέφι»), χαραί, εὐθυμία, ἀνέσεις, τέρψεις.

θᾰλέθω, ποιητ. ἀντὶ **θάλλω**· ἀνθῶ, ἀνθίζω, ἀκμάζω.

θάλεια, ἡ· ἡ ἀνθοῦσα, ἡ θάλλουσα, εὐθαλής, μεγαλόδωρος: **ἐν δαιτὶ θαλείῃ** = εἰς πλουσιώτατον (ἅφθονον, πολυτελέστατον) συμπόσιον. Κυρ. εἶναι θηλ. ἀπηρχαιωμ. ἐπίθ. **θάλυς,** προελθόντος **ἐκ** τοῦ **θαλεῖν.**— **ΙΙ** ὡς κύρ. ὄνομα **ἡ Θάλεια**=μία ἐκ τῶν Μουσῶν, ἡ κατ' ἐξοχὴν **θάλλουσα**· μτγν. **Θάλεια ἐκαλεῖτο** κυρ. ἡ Μοῦσα τῆς κωμῳδίας.

θᾰλεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **θάλλω.**

θᾰλερός, ά, όν (**θαλεῖν**)· ὁ θάλλων, ἀνθηρός, ἀκμαῖος, ζωηρός, δραστήριος.— **ΙΙ** ὁ ἀφθονῶν, δαψιλής, πλούσιος.

θᾰλερ-ῶπις, ***-ιδος,*** ἡ (**θαλερὸς** + **ὤψ**)· ἡ ἔχουσα θαλερούς (ἀνθηρούς, δηλ. ζωηρούς) ὀφθαλμούς.

θᾱλέω, δωρ. ἀντὶ **θηλέω.**

Θᾰλῆς, ὁ, γεν. **Θαλέω,** δοτ. **Θαλῇ,** αἰτ. **Θαλῆν**· ἀλλ' ὡσ. καὶ **Θάλητος, -ητι, -ητα,** καὶ **Θαλοῦ** (γεν.)· ὁ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, εἷς ἐκ τῶν καλουμένων «ἑπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος».

θαλήσσω, ἀμφίβολος μέλ. τοῦ **θάλλω,** ἀντὶ **θηλήσω** ἐκ τοῦ **θηλέω.**

θᾰλία, ἡ (**θᾰλεῖν**)· ἀνθησις, ἀκμή ‖ μτφρ. καλὴ διάθεσις, εὐθυμία, ὑγεία, ἀφθονία ‖ **ἐν** τῷ πληθ., ἑορταί, πανηγύρεις, συμπόσια.

Ἔτυμ.: **θαλία**· δμηρ. **θάλεια** (ἐνν. **δαίς**)· βλ. **θάλλω.**—Κατά τινας συγγ. τῷ Γοτθ. **dulþs** (<γερμ. ***dulpi-,** ἰαπ. ***dhl̥-ti-**) = ἑορτή, πανήγυρις.

θαλλός, ὁ (**θάλλω**)· νέος κλάδος, τρυφερὸς βλαστός, κλωνάρι ‖ **ὁ τῆς ἐλαίας θαλλός**=κλάδος ἐλαίας φερόμενος κατὰ τὰς ἑορτὰς ‖ ὡσ. **ἱκτὴρ θαλλός** =κλάδος φερόμενος ὑπὸ τῶν ἱκετῶν.

θαλλο-φόρος, ον (**θαλλός**+**φέρω**)· ὁ φέρων θαλλόν (τ. ἔ. κλάδον) ἐλαίας, ὅπως ἔπραττον οἱ γέροντες κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναθηναίων.

ΘΑΛΛΩ, μέλ- **θᾰλῶ**· ἀόρ. β' **ἔθᾰλον**· πρκ. **τέθηλα** (μετὰ σημ. ἐνεστ.), μτχ. **τεθηλώς,** ἐπ. θηλ. **τεθᾰλυῖα**· γ' ἐν. ὑπερσ. **τεθήλει**· ἀνθίζω, ἀκμάζω, φυλλοφορῶ, ὁ,κοῦμαι, εἶμαι πλούσιος εἴς τι πρᾶγμα, ἔχω ἀφθονίαν ἀπό τι ‖ ἡ μτχ. **τεθηλὼς** κειμένη ἀπολ. ὡς ἐπίθ. =**θαλερός,** ἀνθηρός, ἄφθονος, σφριγῶν. 2) μτφρ. ἀκμάζω, εὐτυχῶ ‖ εἶμαι εἰς τὴν ἀκμήν μου, εἰς τὸ ὀξύτερον σημεῖον (ἐπὶ νόσου).

Ἔτυμ.: **θάλλω,** πρκ. **τέθηλα,** δωρ. **τέθᾱλα** (ἐξ οὗ ἐν. **θηλέω,** δωρ. **θᾱλέω**· ποιητ. **θαλέθω**· **θάλος**· ποιητ. **θαλερός**· **θαλλός**· **θαλλεῖον** (=κλάδος ἐλαίας)· ποιητ. **ἐρι-θηλής**· **εὐ-θᾰλής** καὶ ***εὐ-θηλής,** δωρ. **εὐθᾱλής**· **ἐρι-θαλής.** — Πρβλ. Ἀλβ. **dal**<(***dalno** (φύω, ἀναβλύζω), Ἀρμ. **dalar** (πράσινος, δροσερός), παλ-ιρλ. **deil** (<ἰαπ. ***dheli-**) = ῥάβδος· πρβλ. ὡσ. ἀγγλ-σαξ. **deall** (ὑπερήφανος, διακεκριμένος).

ΘΑΛΟΣ, ***-εος,*** τό=**θαλλός** (ὄ βλ.)· νεαρὸς βλαστός, κλῶνος, κυρ. κλάδος ἐλαίας ‖ μτφρ. τέκνον, «βλαστάρι» (λατ. **stirps**).

θαλπιάω, ἐπ. μτχ. **θαλπιόων** (**θάλπω**)· εἶμαι ἢ γίνομαι θερμὸς ‖ θερμαίνω ἑμαυτόν.

θαλπνός, ή, όν· ὁ θάλπων, θερμαίνων. Ἐκ τοῦ

θάλπος, ***-εος,*** τό (**θάλπω**)· θερμότης, «ζέστη», καύσων, κυρ. θερινὸς καύσων ‖ τὰ **θάλπη** = αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου (λατ. **soles**). 2) κέντρον («κεντρί»), πικρία, πόνος.

θαλπτήριος, ον· θάλπων, θερμαίνων. Ἐκ τοῦ

ΘΑΛΠΩ, μέλ. **-ψω**· ἀόρ. **α' ἔθαλψα.** — Παθητ. ἀόρ. **α' ἐθάλφθην**· ἀπρφ. πρκ. **τεθάλφθαι**· θερμαίνω, ζεσταίνω.— **ΙΙ** μτφρ. ἐρεθίζω, παροξύνω, φλέγω. 2) περιθάλπω, περιποιοῦμαι, παρηγορῶ, περιβάλλω τινὰ μὲ τὴν στοργήν μου ‖ **ἐν κακῇ ἐνν.** ἐξαπατῶ.

Ἔτυμ.: **θάλπω**· **θάλπος**· δμ. **δυσ-θαλπής**· δμ. **θαλπωρὴ** (**-π-**<ἰαπ. **-qu-,** ὅπερ ἔχασε τὴν χειλόφωνον χροιάν του μετὰ τὸ **-υ-** ἐν τῷ **θαλυκρὸς** = θερμὸς πρβλ. Ἡσυχ. **«θαλυσσόμενος· φλεγόμενος»**)· **θαλύεσθαι** καὶ **θαλύπτεσθαι** (ἀόρ. **θαλύψαι**) εἶναι νεοσχηματισμοί.—δὲν εἶναι ἀσφαλὴς ἡ ἐκ τοῦ **θάλλω** παραγωγὴ τοῦ **θάλπω.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θαλπωρή, ἡ (**θάλπω**)· θερμότης ‖ μτφρ. περίθαλψις, παρηγορία.

θᾰλῠκρός, ά, όν (**θάλπω**)· θερμός, διάπυρος.

θᾰλῡσία (ἐνν. **ἱερά**), ***-ίων,*** τὰ (**θᾰλεῖν** τοῦ **θάλλω** αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς, αἱ προσφοραὶ ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῶν καρπῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θᾰλῡσιάς, -άδος, ἡ· θηλ. ἐπίθ. ἡ ἀνήκουσα εἰς (ἢ ἡ κατάλληλος διὰ) τὴν προσφορὰν τῶν πρώτων καρπῶν.

θᾰμά, ἐπίρ. (**ἅμα**)· σωρηδόν, ὁμοῦ, πυκνά.— **ΙΙ** Ἐπὶ χρόνου, συχνά, πολλάκις, ἀλλεπαλλήλως.

Ἔτυμ.: **θαμά, θαμινά, θαμάκες**· δμηρ. **θαμέες** (ἐκ τοῦ ***θαμύς**), **θαμεῖαι** (θηλ. πληθ.)· **θαμίζω**· ἐκ θέμ. **θαμ-** <***dhə-m-** : **θωμός: θημών.** Ἐκ ῥ. **dhē-** : **τίθημι.**

θᾰμάκῐς, ἐπίρρ.=**θαμὰ** ‖

θαμβαίνω· ἐκθαμβοῦμαι πρός τι, εἶμαι κατάπληκτος διά τι. Ἐκ τοῦ

θαμβέω, μέλ. **-ήσω**· πρκ· **τεθάμβηκα** (**θάμβος**)· εἶμαι ἐκπεπληγμένος, ἐκθαμβος ‖ μετ' αἰτιατ., ἐκπλήσσομαι διά τι.

θάμβος, ***-εος,*** τό· ἔκπληξις, κατάπληξις, ὑπερβολικὸς θαυμασμός· (λατ. **stupor**). Ἐκ ῥίζ. **ΤΑΦ—,** βλ. **τέ-θηπα.**

Ἔτυμ.: **θάμβος**· **θαμβέω**· δελφ. **Ἄ-θαμβος**· δμηρ. **τάφος,** πρκ. ἐπ. **τέθηπα,** ἀόρ. **ἔταφον.**— Κατά τινας τὸ **-β-** εἶναι πρωταρχικὸν καὶ ἔχει σχέσιν τὸ **θῆβος** πρὸς τὸ **θάμβος,** ὅπερ ὅμως θὰ ἀπέκλεισε τὸ **τάφος** (***dhebh-** τῷ ὄντι, τὸ **β** τῆς λ. **θάμβος** ὀφείλε-

ται εἰς τὴν ἔρρινον προφορὰν του, πρβλ. *θιγγάνω* : *τεῖχος* ἐκ ῥ. dheigh)· πιθανώτ. εἶναι ὅτι ἡ λ. *θῆβος*, τ. ἔ. *θήFος*, συνανήκει μετὰ τῆς λέξ. *θήγεια* («*θήγεια· θαυμαστά, ψευδῆ*» Ἡσυχ.— «*θηταλά· θαυμαστά, ψεύδεσιν ὅμοια*» Ἡσυχ.), τ.ἔ. *θήFεια*, *θηFαλά*.

δᾰμέες, οἱ, αἱ, δωτ. *θᾰμέσι*, αἰτ. *θᾰμέας* (*θαμὰ*) ποιητ. πληθ. ἐπίθ. (ἄχευ ἐν. *θαμύς*)· πυκνοί, πεπυκνωμένοι, συσσωρευμένοι.

δᾰμειός, ά, όν (*θαμά*)· πυκνός, συνωστισμένος, σωρηδὸν κείμενος.

δᾰμίζω, μέλ. *-σω* (*θαμά*)· ἔρχομαι συχνάκις, συχνάζω (λατ. frequentare).—συχνὰ ἢ συνεχῶς ἀσχολοῦμαι μέ τι (μετὰ δωτ.) || εἶμαι συνηθισμένος νὰ πράττω τι (μετὰ μτχ.).

δᾰμῐνά, οὐδ. πληθ. τοῦ *θαμινός*, ὡς ἐπίρ.=*θαμά*. Ἐκ τοῦ

δᾰμῐνός, ή, όν (*θαμὰ*)=*θαμειὸς* (ὃ βλ.).

δάμνος, ὁ (*θαμινός*)· μικρὸν φυτόν, «χαμόκλαδα», «δάμνος».

Ἔτυμ. : ἡ πρὸς τὸ **θαμὺς* συγγ. εἶναι πιθανή· βλ. *θαμά*.—Πρβλ. μεσ-γερμ. dan (δάσος), παλ-γερμ. tanna (ἐλάτη) ‹ *dan-wō, ἰαπ. *dhanvā*, πρβλ. σανσκρ. dhánva, dhánuh, dhanúh (τόξον) dhanvanah (καρποφόρον δένδρον).

δᾰνᾰσῖμος, *ον* (*θάνατος*)· θανατηφόρος. — ἐπίρ. *-μως* = μετὰ θανατηφόρου κτυπήματος, «θανασίμως». 2) ὁ ἐνήκων εἰς τὸν θάνατον. — **II** παθητ., ὁ ὑποκείμενος εἰς τὸν θάνατον, θνητός || ὡσ. νεκρός.

δᾰνᾰτάω, ἐφετικὸν τοῦ *θνήσκω*· ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω.

δᾰνᾰτη-φορία, ἡ· τὸ φέρειν (προκαλεῖν) θάνατον. Ἐκ τοῦ

δᾰνᾰτήϊος, εσσα, εν (*θάνατος*)· θανάσιμος, θανατηφόρος.

δάνατόν-δε, ἐπίρ.· πρὸς τὸν θάνατον.

δᾰνᾰτος, ὁ (*θανεῖν* τοῦ *θνήσκω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, *θάνατον καταγιγνώσκω τινός*=καταδικάζω τινὰ εἰς θάνατον, ἐκφέρω καταδικαστικὴν ἀπόφασιν κατά τινος. — πληθ. *θάνατοι* = εἴδη (τρόποι) θανάτου (συνήθως ἐπὶ διαύλου θανάτου).— **II** ὡς κύριον ὄνομα *ὁ Θάνατος* δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ *ὕπνου*.— **III** = νεκρός, πτῶμα.

Ἔτυμ. : _ *θάνατος* ‹ *dhvn̥nə-· *θνητός*, δωρ. *θνᾱτός* ‹ *dhvn̥ió-s· δωρ. *θνάσκω*, ἀττ. (*ἀπο*)*θνήσκω*, λεσβ. *θνείσκω* (‹ **θνᾱῖσκω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ῥήμ. εἰς *-ίσκω*), ἀττ. μέλ. *-θανοῦμαι*, ἀόρ. *-θανεῖν*: σανσκρ. ádhvanīt (ἀποθνήσκει), dhvānīáh (κεκαλυμμένος, σκοτεινός)· ἐξ ἰαπ. ῥ. dhven· κατά τινας σχετικὸν εἶναι καὶ τὸ ἰρλ. du(i)ne, Γαλλ. dyn (θνητός) ‹κελτ. *dunjos).

δᾰνᾰτούσια, (ἐνν. *ἱερά*), *-ίων*, τὰ (*θάνατος*)· ἑορτὴ τῶν νεκρῶν.

δᾰνᾰτόω, μέλ. *-ώσω* (*θάνατος*)· θανατώνω, ἀποκτείνω || μτφρ. ἀπονεκρώνω, λυπῶ (πικραίνω) τινὰ μέχρι θανάτου.— **II** καταδικάζω εἰς θάνατον.

δᾰνεῖν, ἐπ. **δᾰνέειν,** ἀπρφ. ἀορ β' τοῦ *θνήσκω*.

δᾰνεῖσθαι, ἐπ. **δανέεσθαι,** μέλ. ἀπρφ. τοῦ *θνήσκω*.

δανοῖσα, δωρ. θηλ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *θνήσκω*.

δάνον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *θνήσκω*.

δανοῦμαι, μέλ. τοῦ *θνήσκω*.

ΘΑ'ΟΜΑΙ, μέλ. *θήσομαι*, δωρ. *θάσομαι*· ἀόρ *ἐθασάμην*, ἀποθ.· θαυμάζω πρός τι, ἐκπλήττομαι διά τι.— **II** προσβλέπω ἀτενῶς, θεῶμαι.

δαπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *θάπτω*· πρέπει νὰ θάψῃ τις.

ΘΑ'ΠΤΩ, μέλ. *θάψω*· ἀόρ. α' *ἔθαψα*· πρκ. *τέτᾰφα*· παθητ., μέλλ. β' *τᾰφήσομαι*, μέλλ. γ' (τετελ.) *τεθάψομαι*· ἀόρ. α' *ἐθάφθην*, ἀόρ. β' *ἐτάφην*· πρκ. *τέθαμμαι*, ἰων. γ' πληθ. *τεθάφαται*· γ' ἐν. ὑπερσ. *ἐτέθαπτο*· τελῶ τὰ ὕστατα πρὸς τὸν νεκρὸν καθήκοντα, τιμῶ τὸν νεκρὸν μὲ ἐπικηδείους τελετάς, ἐνταφιάζω, θάπτω.

Ἔτυμ. : *θάφτω· ἔ-θαπτος, τάφος· ταφή· τάφρος*. Κατά τινας τὰ *θάπτω* (‹ἰαπ. **dhn̥bhjō*), *τάφρος* (‹ἰαπ. **dhn̥bh-r-o.s*): ἀρμ. damban καὶ dambarau (τάφος), ἐκ ῥ. dhembh-, dhn̥bh· ἡ ἀποψις αὕτη ἀποκλείει τὴν ὑπόθεσιν περὶ μιᾶς ῥ. dhobh, dhebh, καὶ περὶ τῶν παραγώγων ἐκ τῆς ῥ. dhəngvh (π. χ. παλ-γερμ. lunga (κόπρος), λιθ. dengti (καλύπτω).—Κατά τινας εἰς τὴν ὁμάδα ταύτην ἀνήκουν καὶ τὰ παλ-Νορβ. dammr, μεσ-γερμ. tam (φραγμός), κοιν. γερμ. **dam-ma-z* ‹**dambma-z*, ἰαπ. **dhomb-mo-s*. Βλ. καὶ *θαμά*.

Θαργήλια, ων, τά· ἑορτὴ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀγομένη ἐν Ἀθήναις κατὰ μῆνα Θαργηλιῶνα.

Ἔτυμ. : σκοτειν. ἐτυμολ.· *Θάργηλος ἄρτος* = *θαλύσιος ἄρτος* = ἄρτος καμωμένος ἀπὸ τὰς ἀπαρχὰς τῆς συγκομιδῆς· ἰων-αττ. *θαργήλια*· ἰων-αττ. *θαργηλιών, -ῶνος* (καὶ *Ταργ—*), ὄνομα μηνὸς (βλ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Θαργηλιών, *-ῶνος*, ὁ (*Θαργήλια*)· ὁ ἑνδέκατος μὴν τοῦ ἀττ. ἔτους (15 Μαΐου—15 Ἰουνίου).

θαρρᾰλέος, θαρρέω, θάρρος κλπ.· ἀττ. ἀντὶ **θαρσ—**.

θαρσᾰλέος, *α, ον* (*θάρσος*)· τολμηρός, πλήρης θάρρους, εὐθαρσής, ἄφοβος, θαρρῶν, πεποιδὼς || ἐν κακῇ σημ., φαντασμένος, ὑπὲρ τὸ δέον θαρραλέος, παράτολμος, θρασύς, αὐθάδης || *τὸ θαρσαλέον*=ἡ πεποίθησις, ἀσφάλεια || ἐπὶ πραγμάτων, τὸ ἐμπνέον θάρρος, αἰσιοδοξίαν.—Συγκριτ. *θαρσαλεώτερος*. ἐπίρ. *-έως* = μετὰ θάρρους, μετὰ αὐτοπεποιθήσεως.

θαρσεῦσα, δωρ. θηλ. μτχ. τοῦ *θαρσέω*.

θαρσέω, ἀττ. **θαρρέω**· μελ. *-ήσω* (*θάρσος*)· εἶμαι πλήρης θάρρους, αἰσιόδοξος, ἔχω πεποίθησιν, εἶμαι ἀσφαλής || *θάρσει*=ἔχε (λάβε) θάρρος, ἔσο αἰσιόδοξος.— ἐν κακῇ σημ., εἶμαι θρασύς, παράτολμος || μετ' αἰτιατ. πράγμ., αἰσθάνομαι θάρρος διά τι, δὲν φοβοῦμαί τι || μετ' ἀπρφ., πιστεύω μετὰ πεποιθήσεως ὅτι... || ὡσ. λαμβάνω τὸ θάρρος (τολμῶ) νά... Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θάρσησις, *εως*, ἡ (*θαρσέω*)· τὸ νὰ ἔχῃ τις πεποίθησιν εἴς τι, ἡ ἐμπιστοσύνη εἴς τι.

ΘΑ'ΡΣΟΣ ἢ **ΘΡΑ'ΣΟΣ,** ἀττ. **θάρρος,** τό· θάρρος, τόλμη, τολμηρότης, ἐμπιστοσύνη || ἐν κακῇ σημασ. αὐθάδεια, θράσος, θρασύτης || ἐν πληθ. *τὰ θάρση* =ἀφορμαὶ θάρρους (πεποιθήσεως).

Ἔτυμ. : ἰων.— παλ-αττ. *θάρσος*, νεο-αττ. *θάρρος*, λεσβ. *θέρσος* (πρβλ. ὁμηρ. *Θερσίτης* κύρ. ὄν.)· ἀττ. *θράσος· θαρσὺς* (= σανσκρ. dhṛsúh), *θρασύς*· λεσβ. ἐπίρ. *θροσέως*· ἰων., παλ-αττ. *θαρσέω*, νεο-αττ. *θαρρέω*· ὁμηρ. *θάρσυνος* (**θαρσόσυνος*)· *θαρσαλέος, θαρρ-* (λεσβ. *θέρσος* εἶναι ὁ ὁμαλὸς τύπος· *θάρσος* καὶ *θράσος* ἐσχηματίσθησαν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *θαρσύς, θρασύς*): σανσκρ. dhṛsno'ti dhárṣati, dhṛsnúh (τολμηρός), Zend. daršiš, daršyuš (θάιος), παλ-περσ. a-daršnauš (ἀπετόλμα), γοτθ. ga-dars (ἀπρφ. ga-daursan), παλ-γερμ. gi-tar (τολμῶ), λιθ. dresù (τολμῶ), drisliù, drìsti (*dhrṇs-)=τολμᾶν, drasùs (*dhrons-), λεττ. druchs (θαρραλέος)· ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. dhers- (τολμᾶν).

θαρσούντως, ἀττ. **θαρρούντως,** ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐν. τοῦ *θαρσέω*· μετὰ θάρρους, μετὰ τόλμης.

θαρσύνεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *θαρσύνω*.

θάρσῦνος, *ον*· ἔχων πεποίθησιν εἴς τι, πεποιδὼς εἴς τι.

θαρσῦνω, ἀττ. **θαρρύνω,** μελ. *-ὔνῶ* (*θάρσος*)· ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω, κάμνω τινὰ νὰ ἔχῃ θάρρος.— **II** ἀμτβ.=*θαρσέω*· ἔχω θάρρος.

θᾶσαι, δωρ. Προστ. ἀορ. α' τοῦ *θάομαι*.

θάσασθαι, δωρ. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *θάομαι*.

Θάσιος, *α, ον* (*Θάσος*)· ὁ ἐκ Θάσου καταγόμενος, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Θάσον, Θάσιος || *ἡ Θασία* (ἐνν. *ἅλμη*)· ἐμβαμμα, ζωμὸς ἀπὸ θαλάσσια ψάρια: *ἀνακυκῶ Θασίαν* (ἐνν. *ἅλμην*)=ἀναμειγνύω (ἀνακατώνω) σαλαμούραν.

θασόμενος, *η, ον*, δωρ. ἀντὶ *θησόμενος*, μτχ. μέλ. τοῦ *θάομαι*.

ΘΑ'ΣΣΩ, ἐπιχ. *θαάσσω*· κάθημαι, μένω ἄπρακτος, ἀδρανῶ.

Ἔτυμ. : *θάσσω*, ὁμηρ. *θαάσσω*, ἀττ. *θᾶκος*, δωρ.

θᾶκος, ὁμ. **θῶκος** καὶ **θάωκος**· πρωταρχ. εἶναι *θοFα-κος (>θᾶκος, δωρ.), ἐξ οὗ κατὰ ἀναδρομικὴν ἀφομοίωσιν **θάFακος** (πρβλ. Ἡσυχ. «**θάβακον· θᾶκον· Λάκωνες**»)· πρβλ. ἀττ. **θράζω.**

θάσσων, ἀττ. **θάττων, ον,** συγκρ. τοῦ **ταχύς**· ταχύτερος, «γρηγορώτερος»· τὸ οὐδ. **θᾶσσον** ὡς ἐπίρρ. =ταχύτερον, περισσότερον ταχέως, «γρηγορώτερα». Ἰδι' ἐτυμολ. βλ. **ταχύς**].

θάτερον, θατέρᾳ· βλ. **ἕτερος.**

θάττων, ἀττ. ἀντὶ **θάσσων.**

θαῦμα, ἰων. **θώυμα** ἢ **θῶμα, -ατος, τό** (**θάομαι**)· θαυμασμός, δάμβος, «θάμασμα», θαυμάσιον (ἄξιον θαυμασμοῦ) πρᾶγμα ‖ **θαῦμα ἰδέσθαι**=πρᾶγμα θαυμάσιον νὰ τὸ ἴδῃ (βλέπῃ) κανείς ‖ ὁμοίως, **θαῦμα ἀκοῦσαι, μαθεῖν** ‖ **τὰ θαύματα** = τεχνάσματα ταχυδακτυλουργῶν.— ‖ κατάπληξις, ἔκπληξις.

Ἔτυμ. ι θαῦμα· ποιητ. **θαυμαίνω**· **θαυμαστός,** ποιητ. **θαυματός**· **θαυμάζω** (ἀντὶ ***θαυμάσσω**)· **θαῦμα** περιέχει ῥ. ***dheu-**, μεταπτωτικὸν τύπον τῆς ῥ. **dhāu,** ἧτις μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν τύπων **θῶυμα** (γρ. **θῶμα**), δωρ. **θώμων,** Βοιωτ. **θωμάντας,** οἵτινες περιέχουσι τὸν τύπον ῥ. ***dhou-.**

θαυμάζω, ἰων. **θωυμ-** ἢ **θωμ-**· μέλ.· **-άσομαι,** ἐπ. **-άσσομαι,** μτγν. ἐνεργ. τύπος **-άσω**· ἀόρ. α' **ἐθαύμᾰσα**· πρκ. **τεθαύμακα.** — Παθητ., μέλ. **θαυμασθήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐθαυμάσθην** (**θαῦμα**)· θαυμάζω, μένω ἔκθαμβος. **2)** μετ' αἰτ. βλέπω τι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως ‖ ὡσ., ὡς τὸ λατ. **mirari,** θεωρῶ τι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ, τιμῶ, θαυμάζω. **3)** μετὰ γεν. θαυμάζω, ἐκπλήττομαι ἐπί τινι.— ‖ Παθητ., προσβλέπομαι μετὰ θαυμασμοῦ ‖ μετὰ μτχ. **θαυμάζομαι μὴ παρὼν**=ἡ ἀπουσία μου κινεῖ τὸν θαυμασμὸν (ἐκπληξιν).

θαυμαίνω, μελ. **-ᾶνῶ,** ἐπ. **-ᾰ́νέω** (**θαῦμα**)· θαυμάζω, θεωρῶ μετὰ θαυμασμοῦ.

θαυμάσιος, α, ον, ἰων. **θωυμ-** ἢ **θωμάσιος** (**θαυμάζω**)· ἄξιος θαυμασμοῦ, θαυμαστός, πλήρης θαυμασμοῦ.— θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος, ἔξοχος. — Ἐπίρρ. **-ίως**=κατὰ τρόπον θαυμαστόν, δηλ. σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν.

θαυμᾰσι-ουργέω, μέλ. **-ήσω** (**θαυμάσιος**+**ἔργον**)· θαυματουργῶ, διαπράττω θαύματα ‖ ἐκτελῶ περιέργους ταχυδακτυλουργίας (ἐπὶ ταχυδακτυλουργῶν).

θαυμάσσομαι, ἐπ. μέλ. τοῦ **θαυμάζω.**

θαυμαστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **θαυμάζω**· πρέπει νὰ θαυμάζῃ (-σῃ) τις.

θαυμαστός, ἰων. **θωυμ-** ἢ **θωμ—, ή, όν** (**θαυμάζω**)· ἄξιος θαυμασμοῦ, ἀξιοθαύμαστος, θαυμάσιος, πλήρης θαυμασμοῦ.

θαυμᾰ́τομαι, παθητ. (**θαῦμα**)· θεωροῦμαι ὡς θαῦμα.

θαυμᾰτο-ποιέω, μέλ. **-ήσω**· πράττω θαύματα. Ἐκ τοῦ

θαυμᾰτο-ποιός, **ὁν** (**θαῦμα**+**ποιέω**)· ὁ ποιῶν θαύματα ‖ ὡς οὐσ.=ταχυδακτυλουργός, γόης, μάγος.

θαυμᾰτός, ή, όν, ἐπικ. ἀντὶ **θαυμαστός.**

θαυμᾰτ-ουργέω, μέλ. **-ήσω**· = **θαυματοποιέω.** Ἐκ τοῦ

θαυμᾰτ-ουργός, **ὁν** (**θαῦμα** + ***ἔργω**)· = **θαυματοποιός.**

θάψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **θάπτω.**

θάψῐνος, η, ον· ὁ κιτρίνου χρώματος, **κίτρινος,** ὠχρός, χλωμός. Ἐκ τοῦ

θάψος, ἡ· φυτόν τι ἢ ξύλον ἐξ οὗ κατεσκευάζετο ἡ κιτρίνη βαφή (καλούμενον οὕτω ὡς παραγόμενον ἐν τῇ νήσῳ Θάψῳ).

***ΘΑ΄Ω** (Α), ἐπικ. τύπος ἀντὶ τοῦ παρὰ πεζοῖς **θηλάζω**· ἀπρφ. ἀορ. α' **θῆσαι**· ἐνεργ., θηλάζω, βυζαίνω, τρέφω.—Μέσον, ἀπρφ. ἐν. **θῆσθαι**· ἐκμυζῶ, βυζαίνω, ἀμέλγω: **ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι** = γάλα διὰ νὰ τὸ θηλάζῃ τις καθ' ὅλον τὸ ἔτος· γ' ἐν. ἀορ. α' **θήσατο μαζὸν** = ἐθήλασε τὸ στῆθος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **θῆσθαι**].

θάω (Β), λακων. **σάω**· βλ. ἐν λ. **θάομαι.**

θεά, ἡ· θηλ. τοῦ **θεός**· θεά, θέαινα ‖ **τὰ θεὰ** (ἀττ. **τὼ θεώ,** κατὰ δυϊκόν) νοοῦνται πάντοτε **ἡ Δημήτηρ** καὶ ἡ **Περσεφόνη** ‖ **αἱ σεμναὶ θεαί**=αἱ Εὐμενίδες ἢ Ἐρινύες.

θεᾶ, ἡ (**θεάομαι**)· θεωρία, θέα, κύτταγμα, ὄψις. — ‖ τὸ θεωρούμενον πρᾶγμα, θέαμα, ἄποψις.

Ἔτυμ.**: **θέᾱ**, ἰων. **θέη** (<θᾱF-α**, πρβλ. Συρακ. **θᾶᾱ**· ἀττ. **θεᾶτής,** ἰων. **θεητής**· ἀττ. **θέᾱτρον,** ἰων. **θέητρον**· δωρ. α' πληθ. **θᾱ́μεθα** (πρβλ. Ἡσυχ. «**ἔσᾱμεν· ἐθεωροῦμεν**» σ-<θ-)· δωρ. **θᾱτῆρας** (=«**θεκτὰς**» κατὰ Ἡσύχ. <***θᾱᾱτῆρας**· δμηρ. **θητητήρ**), **θᾱτὺς** (=«**ἴκρι-ον, θεκορεῖον**» κατὰ Ἡσ. <***θᾱᾱτύς**)· **Θαῖς** (κύρ. ὄν.)· ἰων. **θηέομαι,** δωρ. **θᾱ́ομαι** (<***θᾱFέομαι**)· ἀττ. **θεάομαι** (**θέᾱ**)· διὰ τὸ παρ' Ἡσυχ. «**θῆβο,· θαῦμα**» βλ. ἐν λ. **θάμβος**· ὡσ. βλ. **θεωρός**· ἐκ ῥ. dhāu-, ἧς ὁ μεταπτωτ. τύπος ***dheu-** ἐν τῷ **θαῦμα** (ὃ βλ.).

θεᾰθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **θεάομαι.**

θέαινᾰ, ἡ· ποιητ. ἀντὶ **θεά** (ὃ βλ.).

θε-αίτητος, **ον** (**θεός** + **αἰτέω**)· ὃν αἰτεῖται τις παρὰ τοῦ θεοῦ, ὃν λαμβάνει τις παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτήσας.

θέᾱμα, ἰων. **θέημα, -ατος, τό** (**θεάομαι**)· ὅ,τι θεᾶται τις, ἢ τὸ γινόμενον πρὸς θέαν.

θεᾱ́μων, -ονος, ὁ, ἡ (**θεάομαι**)· θεατής.

θεᾰ́σομαι, μέλ. **θεάσομαι,** ἰων. **θεήσομαι**· ἀορ. α' **ἐθεᾱσάμην**· πρκ. **τεθέᾱμαι,** ἀποθ.· (**θάομαι**)· βλέπω, θεωρῶ, ἐπιθεωρῶ, παρατηρῶ, ἀτενίζω ‖ **οἱ θεώμενοι**=οἱ θεαταὶ θεάτρου. — ἀόρ. α' **ἐθεάθην** ἐν παθ. ἐνν. ὡς καὶ νῦν (ἔγινα ἀντιληπτός, μὲ εἶδον)· Βλ. **θάομαι, θηέομαι.**

θεᾱρός, ὁ· δωρ. ἀντὶ **θεωρός.**

θεᾱτής, ἰων. **θεητής, -οῦ,** ὁ (**θεάομαι**)· ὁ θεώμενος, «θεατής», ὡς καὶ νῦν, ὁ βλέπων.

θεᾱτός, ή, όν (**θεάομαι**)· ὃν δύναται (ἢ ἀξίζει) νὰ ἴδῃ τις, ὁρατός.

θεατρίζω, μέλ. **-σω** (**θέατρον**)· φέρω ἐπὶ τῆς σκηνῆς ‖ παριστάνω ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐπιδεικνύω ‖ καθιστῶ τινα γέλοιον («τὸν κάνω θεατρο».

θέᾱτρον, ἰων. **θέητρον,** τό (**θεάομαι**)· τόπος ἐν ᾧ θεᾶ αἱ τις, «θέατρον» ὡς καὶ νῦν. **2)** περιληπτικῶς; οἱ θεαταί, τὸ ἀκροατήριον. **3)** = **θέαμα,** τὸ παριστανόμενον ἀπὸ σκηνῆς.

θε-ειδής, **ἐς** (**θεός**+**εἶδος**)=**θεοειδής.**

θέειον, τό, ποιητ. ἀντὶ **θεῖον,** «θειάφι».

θέειος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ **θεῖος** (ὃ βλ.)

θεειοῦται, γ' ἐν. παθ. ἐν. τοῦ **θεειόω.**

θεειόω, ἐπ. ἀντὶ **θειόω**· (ὃ βλ.)

θέεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ **θέω.**

θέη, ἡ· ἰων. ἀντὶ **θέα.**

θεήϊος, η, ον, ἰων. ἀντὶ **θέειος, θεῖος** (ὃ βλ.)

θε-ήλᾰτος, **ον** (**θεός**+**ἐλαύνω**)· ὁ ἐλαυνόμενος (καταδιωκόμενος) ὑπὸ θεοῦ τινος. **2)** ὁ ἀπεσταλμένος ἐκ θεοῦ, ὃν προκαλεῖ (προξενεῖ) θεός.— ‖ ἐκτισμένος ὑπὸ θεῶν ἢ διὰ τοὺς θεούς.

θέημα, τό, ἰων. ἀντὶ **θέαμα.**

θεη-μᾰ́χία, ἡ, **θεη-μᾰ́χος,** **ον,** ποιητ. ἀντὶ **θεομ—.**

θεήμων, -ονος, ὁ, ἡ, ἰων. ἀντὶ **θεάμων.**

θεη-πολέω, θεη-πόλος, **ον,** ποιητ. ἀντὶ **θεοπ—.**

θεήσεαι, ἰων. β' ἐν. μέλλ. τοῦ **θεάομαι.**

θέησι, ἐπ. γ' ἐν. Ὑποτ. τοῦ **θέω.**

θεητής, -οῦ, ὁ, ἰων. ἀντὶ **θεατής.**

θεητός, θέητρον, θεήτωρ, ἰων. ἀντὶ **θεατ—.**

θεία, ἡ· θηλ. τοῦ **θεῖος**· ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός τινος, ἡ θεία ὡς καὶ νῦν (λατ. **amita** καὶ **matertera**).

θειάζω, μέλ. **-σω** (**θεῖος**)· ἀποδίδω θείας τιμάς, λατρεύω τινὰ ὡς θεόν, τὸν κάμνω θεὸν (τὸν ἀποθεώνω) ‖ πληρῶ τινα τοῦ θείου, ἐμπνέω ‖ συμβουλεύομαι μαντεῖα, μαντεύομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θειασμός, ὁ (**θειάζω**)· θεία ἔμπνευσις, ἐνθουσιασμὸς ‖ τὸ μαντεύεσθαι.

Θείβᾱδεν, Θείβᾱδι, αἰολ. ἀντὶ **Θήβ—**

θεῖεν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **τίθημι.**

θείην, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **τίθημι.**

θείκελος=**θέσκελος.**

θειλό-πεδον, τό (**εἴλη** + **πέδον**)· τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, τόπος ἔνθα ἐκτίθεταί τι (ἁπλώνεται τι) διὰ νὰ ξηρανθῇ «λιάστρα».

Ἔτυμ.** : **θειλό πεδον** (<τε[ρ]σλο-, *ters-lo-** (**pedom**), ρ. **ters-** (ἑλλ. **τέρσομαι**=ξηραίνομαι, λατ. **tor-**

reo=ξηραίνω, σανσκρ. tj'**syati** = διψῶ κλπ.). ***θειλόπεδον*** κατά τινας διορθωτέον εἰς ***θ' εἰλόπεδον*** ⟨ἰων. ἀττ. ***εἵλη*** (=ἡλιοκή θερμότης), πρβλ. τὸ ἀντίθ. «***ἄειλα πεδία***».

θεῖμεν, ἀντὶ ***θέμεν***, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.— ὡσ. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***θείνω***.

ΘΕΙ'ΝΩ, μέλ. ***θενῶ*** ἀόρ. α' ***ἔθεινα*** ἀόρ. β' ***ἔθενον***, μόνον ἐν τῇ Προστ. ***θένε*** ἐν χρήσει, **Ὑποτ. *θένωι***, ἀπρφ. ***θενεῖν***, μτχ. ***θενών***· κτυπῶ, τύπτω, πλήττω, πατάσσω.

Ἔτυμ. : ***θείνω***, ***θενῶ***, ***ἔθεινα***, ἀόρ. ἀναδιπλ. ***ἔπεφνον***, ὁμ. παθ. πρκ. ***πέφαται*** (ἰαπ. *gvhŭ-), μτχ. ***-φατὸς***=σανσκρ. **hatáh** (ἐν τῷ ὁμ. ***ἀρηί-φατος***, τραγ. ***ἀρείφατος***), πρβλ. ***φόνος*** ⟨(ἰαπ. *gvhono-s) (βλ. λ.).—***θείνω*** ⟨ἰαπ. *gvhenjo = ἀλβ. g'an' (ξιώκω) ⟨κοιν. ἀλβ. *ǥenjo· πρβλ. σανσκρ. **hán-ti**, Ζενδ. **jainti** (πλήττει, φονεύει), σανσκρ. **ghn-ánti** (πλήττουσι), **ghaṇáḥ** (ρόπαλον, κορύνη), Ἀρμ. **gan**, γεν. **ganí** ⟨(ἰαπ. *gvhnn- (πλῆγμα), **jin** (ράβδος) (ἰαπ. *gvhen-), **jnem** (πλήττω), παλ-ιρλ. **gonim** (πληγώνω), **guin** = πληγή κ. ἄ.· πρβλ. ὡσ. λατ. **dē-fendo** (προστατεύω), **offendo** (ὁρμῶ, ἐπιτίθεμαι) ⟨ἰαπ. * **gvhen-dhē** ἢ -***gvhen-do**, **infensus** (μτχ. τοῦ ***in-fendo**=ἐχθρικός)· ἐξ ἰαπ. ρ. **gvhen** (πλήττειν).

θειό-δομος, ***ον*** (***θεῖος*** + ***δέμω***) = ***θεοδμητος***, ὁ ἐκτισμένος ὑπό τῶν θεῶν.

θείομεν, ἐπ. ἀντὶ ***θέωμεν***, ***θῶμεν***, α' πληθ. **Ὑποτ.** ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θεῖον (Α), ἐπ. **θέειον,** τὸ (***θεῖος***)· «θειάφι», θεῖον (λατ. **sulfur**).

Ἔτυμ. : ***θεῖον*** ⟨***ϝθεσ-ειον**, λιθ. **dvăse** ⟨ἰαπ. **dhvos-**· κυρ. εἶναι ἐπίθ. (=καπνώδης) ἐξ οὗ. ***θεὸς ἢ θεὸν** (***ϝθε-σος**, ***-ον***)=ὀτμὸς θειαφιοῦ· πρβλ. λατ. **febru-o** (καθαρίζω) ⟨ἰαπ. *chves re- (=καπνίζω)· ἐκ ῥ. **dhves-** βλ. λ. λ. ***θεός***, ***θύω***· περαιτέρω : ***θειόω***, ***θεειόω***, ***δια-θειόω***.

θεῖον (Β), τό, οὐδ. τοῦ ***θεῖος***, ἐν χρήσει ὡς οὐσ.· θεία ὑπορξις. θεῖον ὄν, θεότης.— **ΙΙ** τὰ ***θεῖα***=ἐνέργειαι ἢ ἰδιότητες τῶν θεῶν. **2)** θρησκευτικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα.

θεῖος, ***α***, ***ον*** (***θεός***)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς θεοὺς ἢ προερχόμενος ἐκ μέρους τῶν θεῶν (λατ. **divinus**) ‖ ὁ ἀποστελλόμενος ἢ προκαλούμενος ὑπό τῶν θεῶν. **2)** ὁ γινόμενος πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος, ἱερός, ἀφιερωμένος. **3)** ὁ ὅμοιος πρὸς θεόν, ὑπερόνδρωπος, ἔκτακτος, ἔξοχος.

θεῖος, ὁ· ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς τινος (λατ. **patruus** καὶ **avunculus**· θηλ. ***θεία***. [***θεῖος***· ***θεία*** ⟨***Ϝθήιος**, ***Ϝθηιᾶ**, πρβλ. ***τήθη***, ***τηθίς***, πρβλ. ὡσ. παλ-σλαυ. **dedu̯** (πάππος)· ἐξ ἰαπ. ρ. *dhē-].

θειοτέρως, ἐπίρ., συγκρ. τοῦ ἐπιρ. ***θείως***.

θειότης, -ητος, ἡ (***θεῖος***)· θεία φύσις, θεῖος χαρακτήρ, θειότης.

θειό-χροος, ***ον***, κατὰ συναίρ. ***-χρους***, ***-ουν*** (***θεῖον*** + ***χρόα***)· ὁ ἔχων χρῶμα θείου, (θειαφιοῦ).

θειόω, ἐπ. **θεειόω**· μέλ. ***-ώσω*** (***θεῖον*** Α)· κοπνίζω τι μὲ θεῖον, θυμιάζω μὲ θεῖον (πρὸς καθαρισμὸν ἢ ἐξαγνισμόν) ‖ ἐντεῦθεν, καθαρίζω, ἐξαγνίζω.

θείς, θεῖσα, θέν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θεῖτε, θεῖσαν, β' καὶ γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θεῖτο, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι.

θείω, ποιητ. ἀντὶ ***θέω***· τρέχω.

θείω, ἐπ. ἀντὶ ***θέω***—***θῶ***, **Ὑποτ.** ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θει-ώδης, ες (***θεῖον***+***εἶδος***)· ὁ ὅμοιος πρὸς θεῖον, λατ. **sulfureus**.

θείως, ἐπίρ. τοῦ ***θεῖος***· κατὰ θείαν πρόνοιαν, κατὰ θεῖον τρόπον· συγκρ. ***θειοτέρως***.

θελγεσί-μυθος, ***ον*** (***θέλγω***+***μῦθος***)· ὁ θέλγων (κατακηλῶν) διὰ τῶν μύθων (λόγων του), ἐπὶ ἡπίων καὶ πειστικῶν λόγων.

θέλγεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***θέλγω***.

θέλγητρον, τὸ (***θέλγω***)· πᾶν ὅ,τι θέλγει, μαγικὸν μέσον, φίλτρον.

ΘΕ'ΛΓΩ, μέλ. **-ξω**· ἀόρ. α' ***ἔθελξα***.— Παθητ. ἀόρ. α' ***ἐθέλχθην***· θωπεύω διὰ μαγικῆς δυνάμεως, γοητεύω, μαγεύω (λατ. **mulceo**) ‖ ἐξαπατῶ, πλανῶ, φενακίζω, «ξεγελῶ».

Ἔτυμ. : ***θέλγω***· ***θέλκτωρ***, ***-ορος***, ***θελκτήρ***, ***-ῆρος***· ***θέλγητρον***· ***θέλξις***, ***-εως***· ⟨***ϝghvelg-**: λιθ. **z'velgin**, **z'velkti** (=βλέπειν πρός), **z'vilgėti** (βλέπω, **z'valgy'ti** (κατοπτεύω)· ἤτοι ***θέλγω*** ⟨ἰαπ. *ghvelgo· σανσκρ. **hvṛṇā'ti** (πλανῶ, ἀπατῶ), λατ. **fallo** ⟨ἰαπ. *ghvlno (λίαν ἀμφίβολος ὅμως ἡ συσχέτισις αὐτή). Κατ' ἄλλους πρωταρχικὴ ἔνν. τοῦ ***θέλγειν*** εἶναι ἡ τοῦ «πλήττω», ἐκ ῥ. **dhelgh-** πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **dolz**, **dolch**, παλ γερμ. **tolc** (πληγή).

θέλεος, ***ον*** (***θέλω***)· ὁ θέλων, ὁ πρόθυμος, ἑκούσιος, αὐθόρμητος.

θέλημα, ***-ατος***, τὸ (***θέλω***)· θέλησις.

θέλησις, ***-εως***, ἡ (***θέλω***)· τὸ νὰ θέλῃ τις, βούλησις.

θελκτήρ, ***-ῆρος***, ὁ (***θέλγω***)· ὁ καταθέλγων, ὁ μαγεύων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θελκτήριον, τό·=***θέλγητρον***, ***θέλκτρον***, γοητεία, μαγεία («ξόρκι»), τὸ μέσον πρὸς καταπράϋνσιν. Κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπομ.· ἐκ τοῦ

θελκτήριος, ***ον*** (***θέλγω***)· ὁ θέλγων, ὁ μαγεύων, ὁ καταπραΰνων.

θέλκτρον, τό·=***θελκτήριον***, ***θέλγητρον*** (ἅ βλ.).

θέλκτωρ, ***-ορος***, ὁ, ἡ· = ***θελκτὴρ*** (ὅ βλ.)

θέλξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***θέλγω***.

θελξεῖ, δωρ. ἀντὶ ***θέλξει***, γ' ἑν. μέλ. τοῦ ***θέλγω***.

θελξί-νοος, ***ον***, καὶ κατὰ συναίρ. ***-νους***, ***-ουν*** (***θέλγω***+***νόος***)· ὁ θέλγων, μαγεύων, τὸν νοῦν (τὴν καρδίαν).

θελξί-πικρος, ***ον*** (***θέλγω***+***πικρός***)· ὁ πικρὸς καὶ ἡδὺς συνάμα ‖ ὁ προξενῶν ἡδονὴν μετὰ πικρίας. ὁ ἡδύνων (τέρπων) μετὰ πικρίας.

θελξί-φρων, ***ον***, γεν. ***-ονος*** (***θέλγω***+***φρήν***)·=***θελξίνοος*** (ὅ βλ.).

θέλοισα, δωρ. ἀντὶ ***θέλουσα***, θηλ. μετχ. τοῦ ***θέλω***.

θέλυμνα, τὰ·= ***θέμεθλα***.

Ἔτυμ. : πρβλ. ὁμηρ. ***προ-θέλυμνος*** (=ἐξαλειφθείς σύρριζα), ***τετρα-θέλυμνος*** (=ἀσπὶς ἐκ 4 δερμάτων), πρβλ. **Ἡσυχ.** «***θέλεμνον***· ὅλον ἐκ ῥιζῶν», «***ἀθέλιμνοι***· κακοί», «***ἀθέλιμον***· ἄκοσμον, κακόν».

ΘΕ'ΛΩ, πρτ. ***ἔθελον***· μέλ. ***θελήσω***· ἀόρ. α' ***ἐθέλησα***· συντετμ. τύπος τοῦ ***ἐθέλω***. — [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. ***ἐθέλω***].

θέμεθλα, τὰ (***τίθημι***)· τὰ θεμέλια, τὸ τεθειμένον, ἡ βάσις (βάθρον) ἑνὸς πράγματος, οἱ ρίζαι (οἱ πρόποδες) τοῦ ὄρους, κλπ.· ***Ἀμμωνος θέμεθλα*** = ὁ ναὸς (ὁ νοῦς) τοῦ Ἄμμωνος, ἡ ἕδρα του, τὸ μέρος ἔνθα ἵσταται.

Ἔτυμ. : ποιητ. ***θέμε-θλα***· ἀττ. ***θεμέλιος***· ὁμ. ***θεμείλια*** (***-ει*** κατὰ μετρικὴν ἀφομοίωσιν), πρβλ. **Ἡσυχ.** «***θεμέρη***· ***βεβαία***, ***εὐσταθής***», ὁλ. καὶ ***τίθημι***· πρβλ. ἰαπ. *dhe-mno-s, καὶ ἐν. λ. λ. ***θαμά***, ***θωμός***.

θεμείλια, τά, ἐπ. ἀντὶ ***θεμέλια***=***θέμεθλα***· ***θεμείλια θέσαν*** ἢ ***προβάλοντο***=ἔθεσαν τὰ θεμέλια.

θεμελιόθεν, ἐπίρ.· ἐκ θεμελίων (λατ. **funditus**).

θεμέλιον, τό, ὡς ἑν. τοῦ ***θεμείλια***· ἡ θεμελίωσις ‖ τὰ ***θεμέλια***=***θεμείλια***, ***θέμεθλα*** (ἅ βλ.). Ἐκ τοῦ

θεμέλιος, ***ον*** (***τίθημι***)· ὁ ἀνήκων εἰς θεμέλιον. — **ΙΙ** ὡς οὐσ. ***θεμέλιος*** (ἐνν. ***λίθος***, ὁ· ὁ τοῦ θεμελίου λίθος, ὀκρογωνιαῖος λίθος ‖ ***οἱ θεμέλιοι***=τὰ θεμέλια. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θεμελιόω, μέλ. ***-ώσω*** (***θεμέλιος***)· βάλλω τὰ θεμέλια, θεμελιώνω, ἱδρύω στερεώς.— Παθητ. θεμελιώνομαι, τίθενται τὰ θεμέλιά μου.

θέμεν, θέμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***θεῖναι***, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θέμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***τίθημι***.

θεμερός, ***ὀν*** καὶ **θέμερος** (***τίθημι***)· βαρύς, σοβαρός, σεμνός, σταθερός.

Ἔτυμ. : πρβλ. **Ἡσυχ.** «***θέμερος***· ***σεμνός***», «***θεμερύνομαι***· ***σεμνύνομαι***»· ***θεμερό-φρων*** (= σώφρων, συνετός)· ποιητ. ***θεμερ-ῶπις***, ***-ιδος*** (=ἡ σεμνὸν ἔχουσα πρόσωπον ἢ ὄμμα). Ἡ βασικὴ σημ. ἦτο προ-

φανῶς ἡ τοῦ σκυθρωπός, μελαγχολικός, πρβλ. παλ-γερμ. timber (κατηφής), εἶτα ἀγγλ-σαξ. dimmr, ἰρλ. deim (σκοτεινός, ζοφώδης) (<*dhemi).

δεμερ-ῶπις, *-ιδος*, ἡ (*δεμερὸς+ὤψ*)· ἡ σεμνήν, σοβαράν, ἔχουσα τὴν ὄψιν.

δεμίζω (*θέμις*)· κανονίζω, δικάζω, κρίνω, τιμωρῶ || ἐλέγχω.

δεμί-πλεκτος, *ον* (*θέμις+πλέκω*)· ὅ,τι ἐπλέχθη (ἀπεκτήθη, κατωρθώθη) δικαίως || *δεμίπλεκτος στέφανος* =καλῶς (ἐπαξίως) κτηθεὶς στέφανος.

ΘΕΊΜΙΣ, ἡ, ἐπικ. γεν. *θέμιστος*, αἰτ. *θέμιν*.—Παρ' Ὁμ. ὡς κύρ. ὄνομα *Θέμις, Θέμιστος*, αἰτ. *Θέμιστα*· ἀττ. γεν. ὁμῶς *Θέμιδος* καὶ συχνότ. *Θέμιτος*, αἰτ. *Θέμιν*· ἰων. γεν. *Θέμιος*, κλητ. *Θέμι*: **I** νόμος (κυρ. τὸ τεθειμένον), δίκαιον (καθιερωμένον ὑπὸ τῆς κοινῆς χρήσεως, κατ' ἔθος καὶ ἔθιμον), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν γραπτὸν νόμον, τὸν ἄνωθεν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπι-βαλλόμενον (εἶναι δηλ. τὸ λατ. **jus** ἢ **fas** ἐν ἀντιδια-στολῇ πρὸς τὸ **lex**) : *ᾗ θέμις ἐστὶ* = ὅπως εἶναι δί-καιον, ὅπως συνηθίζεται.— **II** πληθ. *θέμιστες* = νό-μοι, θεσμοί, ἀποφάσεις τῶν θεῶν (*Διὸς θέμιστες*), χρησμοί. **2)** τὰ δίκαια, τὰ δικαιώματα (ἐπὶ ἀρχηγοῦ), τὰ προνόμια || ὅθεν, οἱ εἰς βασιλέα ἢ δεσπότην πληρωνόμενοι φόροι. **3)** οἱ ὑφιστάμενοι νό-μοι ἢ διατάξεις. **4)** δίκαι || ὡσ. δικαστήρια διὰ τὴν παροχὴν δικαιοσύνης || δικαστικαὶ ἀποφάσεις.— **III** *Θέμις* ὡς κύρ. ὄνομα=ἡ Δικαιοσύνη, ἡ θεὰ τοῦ νό-μου καὶ τῆς τάξεως.

Ἔτυμ.: *θέμις*: Ζενδ. dāmiš (δημιουργία) (πρβλ. *θέμα* = τὸ τεθειμένον : Ζενδ. dama (δημιούργημα), σανσκρ. dhāma (=ἐγκαθίδρυσις)· πρβλ. *ἀνά-θημα* (= ἀναθετικὸν ἀφιέρωμα), τὸ δὲ *θέμα* ἴσως ἐσχημα-τίσθη στηριχθὲν ἐπὶ τοῦ θηλ. *θέσις* (= τὸ θέτειν)· Πρέπει νὰ προϋπετεθῇ καὶ ἡ ὕπαρξις οὐδ. **θέμι*, ἐξ οὗ ἡ γεν. *θέμιτος*, δοτ. *θέμιτι* (μεθ' ἑνὸς προσφ. *-τ-*) καὶ ἓν ἄλλο οὐδ. *θέμις*, θέμ. **θεμισ-*, πρβλ. *θεμισ-τεύων* (παρὰ Πινδ.= ὁ κυβερνῶν μετὰ δικαιοσύνης), ὁ τόθεν (μετὰ τοῦ αὐτοῦ προσφύμ. *-τ-*) ἐσχηματίσθησαν γεν. *θέμιστος*, δοτ. *θέμιστι*, καὶ πρὸ πάντων πληθ. *θέμιστες* (=ἀποφάσεις τῶν θεῶν, χρησμοί)· τὸ θηλ. γένος (*ἡ θέμις*) ὀφείλεται εἰς ἐπίδρασιν τῶν *δίκη, δι-καιοσύνη* κ. ἄ.· τὸ ἀρχαῖον οὐδ. ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ ἀκλ. *θέμις* εἰς περιφράσεις, ὅπως ἡ: *θέμις ἐστί*· οἱ τύποι αἰτ. *θέμιν* καὶ γεν. *θέμιδος* εἶναι νεοσχη-ματισμοί.

δεμί-σκοπος (καὶ **δεμι-σκόπος**), *ον* (*θέμις+σκοπέω*)· ὁ ἐπισκοπῶν τὸν νόμον καὶ τὴν τάξιν, ὁ ἐποπτεύων ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν νόμων.

δεμισ-κρέων, *-οντος*, ὁ· ὁ δικαίως βασιλεύων, νόμιμος ἄρχων.

δέμιστα, -ας, ἐπ. αἰτ. ἑνικ. καὶ πληθ. τοῦ *θέμις*.

δεμιστεῖος, *α, ον* (*θέμις*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον, νόμιμος, δίκαιος.

δεμιστεύω, μελ. *-σω* (*θεμιστός*)· ἀπονέμω τὸ δί-καιον, ἀποδίδω δίκαιον, δικαιοδοτῶ || χρησμοδοτῶ|| διατάσσω, κυβερνῶ.

δεμιστέων, ἐπ. γεν. πληθ. τοῦ *θέμις*.

δεμιστο-πόλος, *ον* (*θέμις+πολέω*)· ὁ ἀπονέμων τὸ δίκαιον.

δεμιστός, *ή, όν* (*θεμίζω*). καθιερωμένος ὑπὸ τοῦ νόμου, νόμιμος, δίκαιος.

δεμῑτός, *ή- όν*, ἐπικ. ἀντὶ *θεμιστός*.

ΘΕΜΟ΄Ω, ἐπ. ῥ. ἅπαξ μόνον ἀπαντῶν (κατ' ἀόρ. α') ἐν τῇ φράσει *νῆα θέμωσε χέρσον ἱκέσθαι*=ἠνάγκα-σε τὸ πλοῖον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ξηράν (ἢ τὸ ἔκαμε νὰ ἐγγίσῃ τὴν ξηράν).

-δεν, ἀχώριστον μόριον προστιθέμενον εἰς ὀνόματα καὶ δηλοῦν κίνησιν ἀπό τινος τόπου, ἀντίθ. πρὸς τὸ *-δε* (δηλοῦν κίνησιν πρός τινα τόπον) : *οἴκοθεν, οὐρανό-θεν* (=ἐκ τοῦ οἴκου, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ)· σπανιώτ. προσκολλᾶται εἰς ὀνόματα προσώπων : *Διόθεν, Θεό-θεν*=ἐκ (παρὰ) τοῦ Διός, παρὰ τῶν θεῶν. Ἀρχικῶς τὸ *-θεν* ἦτο κατάληξις γενικῆς, ὅπως ἀποδεικνύουν οἱ τύποι *ἐμέθεν, σέθεν, ἕθεν*.

θένᾰρ, *-ᾰρος*, τὸ (*θένω, θείνω*)· τὸ μέρος τῆς χειρὸς μὲ τὸ ὁποῖον κτυπᾷ κανείς, ἡ παλάμη (ἢ ὁ ταρσὸς τοῦ ποδός, τὸ πέλμα)· *ἁλὸς θέναρ* = ἡ ἐπι-φάνεια τῆς θαλάσσης.

Ἔτυμ.: πρβλ. *ὀπίσθεναρ*=τὸ νῶτον, ἡ ῥάχις, τῆς χειρός (<**ὀπισθο-θεναρ*: πρβλ. παλ - γερμ. **tenar** (<γερμ. **denarā-*) **tenra** (<**denaro*), μεσ-γερμ. **tener** (παλάμη).

θέο, ἐπ. β' ἐν. μέσ. ἀορ. β' Προστ. τοῦ *τίθημι*, ἀντὶ *θοῦ*.

θεο-βλάβέω· ἁμαρτάνω εἰς τοὺς θεούς, ἀσεβῶ || εἶμαι βεβλαμμένος (τὰς φρένας) ὑπὸ θεοῦ τινος· ἐκ τοῦ

θεο-βλάβής, *ἐς* (*θεὸς+βλαβῆναι*)· ὁ βεβλαμ-μένος (τὰς φρένας) ὑπὸ τῶν θεῶν, ὁ πάσχων τύφλω-σιν τοῦ νοῦ, παράφρων, μωρὸς («βλαμμένος»).

θεο-γεννής, *ἐς* (*θεὸς+γέννα*)· ὁ γεγεννημένος ἐκ θεοῦ, ὁ θείας καταγωγῆς.

θεό-γλωσσος, *ον* (*θεὸς+γλῶσσα*)· ὁ ἔχων γλῶσ-σαν θεοῦ (θείαν γλῶσσαν).

θεο-γονία, ἡ· ἡ γένεσις, ἡ γενεαλογία, τῶν θεῶν || (τίτλος ποιήματος τοῦ Ἡσιόδου). Ἐκ τοῦ

θεό-γονος, *ον* (*θεὸς+*γένω*)· γεννηθεὶς (κατ-αγόμενος) ἐκ θεῶν, θείας καταγωγῆς, θεῖος.

θεο-δέγμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*θεὸς+δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος θεόν.

θεο-δήλητος, *ον* (*θεὸς+δηλέομαι*)·=*θεοβλαβής*· βλαβερὸς διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεοῦ.

θεο-δίδακτος, *ον* (*θεὸς+διδάσκω*)· ὁ διδαχθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

θεό-δμητος, *ον*, δωρ. **-δμᾶτος** (*θεὸς+δέμω*)· θεό-κτιστος, κτισθεὶς (θεμελιωθεὶς) ὑπὸ θεοῦ.

θεό-δοτος, *ον*=*θεόσδοτος*.

θεο-ειδής, *ἐς* (*θεὸς + εἶδος*)· ὁ θείας μορφῆς, θεῖος τὴν μορφήν, «θεόμορφος» || ἀνώμ. ὑπερθ. *θε-αιδέστατος*.

θεο-είκελος, *ον* (*θεὸς+εἴκελος*)·=*θεοειδής*(βλ.λ.)

θεο-εχθρία, ἡ· τὸ νὰ μισῆται τις ὑπὸ τῶν θεῶν, νὰ εἶναι ἐχθρὸς τῶν θεῶν. Ἐκ τοῦ

θεό-εχθρος, *ον* *θεὸς+ἐχθρός*· ὁ μισούμενος ὑ-πὸ τῶν θεῶν.

θεόθεν, παλαιὰ γεν. τοῦ *θεός*, ἐν χρήσει ὡς ἐπίρ.· ἐκ μέρους τῶν θεῶν, λατ. **divinitus**.

θέοισα, δωρ. ἀντὶ *θέουσα*, θηλ. μτχ. τοῦ *θέω*.

θεο-κλῦτέω, μέλ. *-ήσω*· καλῶ τοὺς θεοὺς εἰς βοήθειάν μου, ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν, ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν τιμωρίαν || μαγεύω. Ἐκ τοῦ

θεό-κλῦτος, *ον* (*θεὸς+κλύω*)· ὁ ἐπικαλούμενος τοὺς θεούς, ζητῶν τὴν βοήθειάν των.

θεό-κραντος, *ον* (*θεὸς+κραίνω*)· ὁ ποιηθεὶς (τε-λεσθεὶς) ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-κρῑτος, *ον* (*θεὸς+κρίνω*) ὁ ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν || ὁ κριτὴς τῶν θεῶν (ἀντὶ τοῦ *θεοκρί-της*) || ὁ κριτὴς (ὁ κρίνων) μεταξὺ τῶν θεῶν.

θεό-κτιστος, *ον*, καὶ **θεό-κτῐτος,** *ον* (*θεὸς+κτί-ζω*)· ὁ δημιουργηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεο-μᾰνής, *ἐς* (*θεὸς+μανῆναι* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ εἰς μανίαν (παραφροσύνην) ὑπὸ τῶν θεῶν ἱερια-χθεὶς || *λύσσα θεομανὴς*=μανία προξενηθεῖσα ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-μαντις, *-εως*, ὁ (*θεὸς+μάντις*)· ὁ ἔχων πνεῦ-μα προφητικόν, θεόπνευστος.

θεο-μᾰχέω (*θεομάχος*)· μάχομαι ἐναντίον τῶν θεῶν.

θεο-μᾰχία, ἡ· ἡ μάχη τῶν θεῶν πρὸς ἀλλήλους (τίτλος ῥαψῳδιῶν τινων τῆς Ἰλιάδος, κυρ. τοῦ Τ). Ἐκ τοῦ

θεο-μάχος, *ον* (*θεὸς + μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος κατὰ τῶν θεῶν.

θεο-μήστωρ, *-ορος*, ὁ (*θεὸς + μήστωρ*)· ὁ ἴσος πρὸς τοὺς θεοὺς κατὰ τὴν βουλήν, ὁ δίδων θείας συμβουλάς.

θεο-μῑσής, *ές* (*θεὸς + μισέω*)· ὁ μισούμενος ὑ-πὸ τῶν θεῶν.

θεό-μορος, δωρ. **θεύμ—,** *ον* (*θεὸς+μόρος*)· ὁ πα-ρεχωρημένος (ὡρισμένος) ὑπὸ τῶν θεῶν, ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δοθείς.— **II** ὁ εὐλογημένος ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-μορφος, *ον* (*θεὸς + μορφή*)· = *θεοειδής*, ὁ θείας μορφῆς·

θεο-μῡσής, ές (*θεός+μύσος*)· ὁ μυσαρὸς (βδελυκτὸς) ἐνώπιον τῶν θεῶν, ὁ μεμιασμένος λόγῳ ἁμαρτίας πρὸς τοὺς θεούς.

θεό-παις, *-παιδος, ὁ, ἡ* (*θεός + παῖς*)· τέκνον τῶν θεῶν.

θεό-πεμπτος, *ον* (*θεός+πέμπω*)· ὁ ἀπεσταλμένος ὑπὸ τῶν θεῶν, «θεόσταλτος».

θεό-πνευστος, *ον* (*θεός+πνέω*)· ὁ ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν, ὁ κατὰ θείαν ἔμπνευσιν γενόμενος.

θεο-ποιέω· μεταβάλλω εἰς θεούς, κάμνω τινὰ θεόν, τὸν θεοποιῶ, ἀποθεώνω. Ἐκ τοῦ

θεο-ποιός, *ὁν* (*θεός + ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων θεούς (ἐπλ. ἀγάλματα θεῶν), θεοπλόστης.

θεό-πομπος, *ον* (*θεός + πέμπω,* = *θεόπεμπτος*.

θεο-πόνητος, *ον* (*θεός+πονέω*)· ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν κατασκευασθείς.

θεο-πρεπής, *ές* (*θεός + πρέπω*)· ὁ πρέπων, δηλ. ἁρμόζων εἰς τοὺς θεούς.— ἐπίρ. *θεοπρεπῶς*.

θεο-προπέω (*θεοπρόπος*)· προφητεύω, μόνον ἐν τῇ μτχ. *θεοπροπέων*.

θεο-προπία, ἡ, ἢ **θεοπρόπιον,** τό· προφητεία, χρησμός. Ἐκ τοῦ

θεο-πρόπος, *ον* (*θεός + πρέπω*)· ὁ προφητεύων, προλέγων, τὰ μέλλοντα, ὁ οἰωνός, μάντις || ὡς οὐσ. *ὁ θεοπρόπος* = προφήτης.— **II** δημόσιος ἀγγελιαφόρος ἀπεσταλμένος νὰ ἐρωτήσῃ τὸ μαντεῖον (πρβλ. *θεωρός*).

Ἔτυμ. : θεοπρόπος (*θεο-* + **πρόπος,* κατ' ἀφομοίωσιν ἐκ τοῦ **προκος,* ἰαπ. **proko-s* = λατ. **procus** (μνηστὴρ δρόνου), πρβλ. **prex, precor,** σανσκρ. **prāçnáh, Ζενδ. frašna-** (ἐρώτησις), παλ.-ιρλ. **arco** (παρακαλῶ, · γοτθ. **fraihnan** (ζητῶ, ἀπαιτῶ), παλ.-γερμ. **frāga** (ἐρώτησις), λιθ. **praszyti** (ζητῶ, παρακαλῶ), παλ.-σλαυ. **prositi** (παρακαλῶ), εἰτε σανσκρ. **pṛcchátī** (ἀπαιτῶ), λατ. **poscō** (<**pṛ̆k-skō*) = παλ. γερμ. **forscōn** (κάμνω ἐρεύνας) = ἀρμ. **harç-ane-m** (ἀπαιτῶ)· ἰαπ. **perek-** (ζητῶ, παρακαλῶ). — Ἐντεῦθεν ὁμηρ. *θεοπρόπιον, -ία* (=χρησμός), *θεοπροπέω* (δλ. λ.).

θεό-πτυστος, *ον* (*θεός+πτύω*)· ὁ κατάπτυστος (βδελυκτὸς) εἰς τοὺς θεούς, ὁ μισούμενος ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-πῡρος, *ον* (*θεός + πῦρ*)· ὁ ὑπὸ τῶν θεῶν ἀνημμένος, ὁ φλογισμένος, ἐξημμένος, ὑπὸ τῶν θεῶν, θεόπνευστος.

θέ-ορτος, *ον* (*θεός + ὄρνυμαι*)· ὁ ἐκ τῶν (παρὰ τῶν) θεῶν ἐκπηδήσας, θεόπεμπτος, οὐράνιος.

ΘΕΟ'Σ, ὁ (λατ. DEUS). Ἡσ.· Ὁμήρῳ εἴτε : *τὸ θεῖον, ὁ Θεός : θεὸς δώσει* = ὁ θεὸς (τὸ θεῖον) δά παραχωρήσῃ (εὐδοκήσῃ), εἴτε : θεός τις, κάποια θεότης εἰδική || *θρασύτερον θεὸς* = ἡ θεότης, ὡς τὸ οὐδ. *τὸ θεῖον.— σὺν θεῷ, σὺν θεοῖς, οὐκ ἄνευθε θεοῦ* = λατ. **non sine Diis** = μὲ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν || *ὑπὲρ θεόν* = ἐναντίον τῆς θελήσεως (παρὰ τὴν θέλησιν) τοῦ θεοῦ.— ὡς ὅρκος : *πρὸς θεῶν* = ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν. — **II** θηλ. *θεός,* ἡ, ἀντὶ *θεά, θέαινα*· κυρ. ἐν τῇ παρ' ἀττ. φράσει : *τὼ θεὼ* νοοῦνται αἱ δύο θεαί, Δημήτηρ καὶ Περσεφόνη.— Ἐν τῷ συγκρ. ὡς ἐπίθ. *θεώτερος*—περισσότερον θεῖος.

Ἔτυμ. : θεός, λακ., βοιωτ., θεσσαλ., Κ.-ηπ. *θιός*· λακ. *σιός, σιοφόρος* = θεοφόρος, *Σίων* = *Θέων, Σίτιμος* = *Θεότιμος, Σιωήης* = *Θεομήδης,* αἰτ. *σὶν* = *θεόν*.— *θεός* (<ἰαπ. **dhvesó-s* : λιθ. **dvāsė** (<ἰαπ. **dhvos-*), πρβλ. ὁμηρ. *θέειον,* ἀττ. *θεῖον* (βλ. λ. λ.).—πρβλ. ἰαπ. **dhvēs-** ἐν τῷ μεσ.-γερμ. **ge-twās** (φάντασμα), λιθ. **dvesti** (ἀναπνέω), λεττ. **dwēsele** (ψυχή, ζωή), λατ. **fērālis** (σχετικὸς πρὸς τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων), ὡς. λατ. **bestia** (<**dvezdhia,* κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **dhvēzdhia*).—Ὁ μεταπτωτ. τύπος τῆς ρ. **dhus-** ἐν τῷ παλ.-σλαυ. **duchnati** καὶ **dychati,** λιθ. **dùsti** (ἀναπνέω), **dùsas** (στεναγμός, ἀναπνοή), **dūsėti** (ἀναπνέω), λεττ. **dust** κλπ.—ἰαπ. **dheus-** ἐν τῷ γοτθ. **dius,** ἀγγλ.-σαξ. **déor,** παλ.-γερμ. **tior** (κτῆνος).— **dhcus-** ἐν τῷ παλ.-σλαβ. **duchŭ** (ἀναπνοή), **cuša** (<ἰαπ. **dhousja*) = ψυχή, λιθ. **dausos** (ἀήρ)· ἐκ διάσεως **dheves,** ἥτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς **dheve-** βλ. ἐν λ. *θύω*.—Κατ' ἄλλους : *θεός* (<**θεσός* : λατ. **fes-,*fas-** (<ἰαπ.**dhēs-,* **dhos*) = θρησκευτικὴ πρᾶξις, ἐν τῷ παλ.-λατ. **fēsiae** λατ. **fēriae** (=ἡμέραι ἑορτῶν), **fēstus** (καθηγιασμένος), **fānum** (<**fas-no-m*) = ἱερὸς τόπος, σανσκρ. **dhís-uyah** ἐπίθ. τῶν θεῶν (<**dhos-*), Ἀρμ. **dikh** πληθ. (=θεοί) (<ἰαπ. **dhēs-es*). — Κατ' ἄλλους *θεός* (=λάμπων)· πρβλ. Ἡσυχ. «*θοός*'...*λαμπρὸς*» καὶ «*θοῶσαι· λαμπρῦναι*», Ἡσιόδ. *ὀδόντες λευκὰ θέοντες* = ὀδόντες λάμποντες ἀπὸ λευκότητα· βλ. *θοός* II· βλ. ὡσ. *θέσκελος θέσπις, φέσφατος*.

θεόσ-δοτος, *ον* (*θεός+δίδωμι*)· ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δοθείς.

θεόσ-δωρος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *θεοδώρητος* (ὃ βλ.).

θεο-σέβεια, ἡ· τὸ σέβας πρὸς τὸν θεόν, τὸ σέβεσθαι τὰ θεῖα || ὁ φόβος τοῦ θεοῦ (τὸ φοβεῖσθαι τὸν θεόν). Ἐκ τοῦ

θεο-σεβής, ές (*θεός + σέβομαι*)· ὁ σεβόμενος τὸν θεόν, εὐσεβής, θρῆσκος || ὁ φοβούμενος τὸν θεόν, θεοφοβούμενος. Ἐπίρ. *-βῶς* = εὐσεβῶς.

θεό-σεπτος, *ον* (*θεός+σέβομαι*)· ὃν σέβεται τις ὡς θεόν, ὁ τιμώμενος ὡς θεός. **2)** = *θεοσεβὴς* (ὃ βλ.)

θεο-σέπτωρ, *-ορος, ὁ* = *θεοσεβὴς* (ὃ βλ.).

θεοσ-εχθρία, ἡ (*θεός+ἔχθρός*)· ἡ ἔχθρα (τὸ μῖσος) πρὸς τοὺς θεούς, ἀσέβεια, ἀθεΐα.

θεό-σσῡτος, *ον* ποιητ. ἀντὶ *θεόσυτος* (ὃ βλ.).

θεο-στήρικτος, *ον* (*θεός + στηρίζω*)· ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ (ἢ ἐπὶ θεοῦ) στηριζόμενος.

θεο-στίβής, (*θεός + στιβεῖν* τοῦ *στείβω*)· τόπος πατηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

θεο-στῡγής, *ές* (*θεός+στυγέω*)· ὁ μισούμενος ὑπὸ τῶν θεῶν, θεομίσητος, βδελυρός. — **II** ἐνεργ. ὁ μισῶν τοὺς θεούς.

θεο-στύγητος, *ον*· = *θεοστυγής*· μισούμενος ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-σῡτος, ποιητ. καὶ **θεό-σσῡτος,** *ον* (*θεός + σεύω*)· θεόπεμπτος, ὑπὸ τῶν θεῶν ἀπεσταλμένος.

θεό-ταυρος, ὁ (*θεός + ταῦρος*)· ὁ θεὸς καὶ ταῦρος, ἐπώνυμον τοῦ Διὸς μεταμορφωθέντος εἰς ταῦρον.

θεο-τείχης, *ες* καὶ **θεο-τειχής,** *ές,* (*θεός + τεῖχος*)· ὁ τειχισθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-τευκτος, *ον,* (*θεός+τεύχω*)· κατεσκευασμένος ὑπὸ τῶν θεῶν, θεοκατασκεύαστος.

θεότης, *-ητος,* ἡ (*θεός*)· θεός || θεία φύσις.

θεο-τίμητος, *ον* (*θεός+τιμάω*)· ὁ τιμηθεὶς (ἢ ἄξιος νὰ τιμᾶται) ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-τῑμος, *ον* = *θεοτίμητος* (δλ. λ.).

θεό-τρεπτος, *ον* (*θεός+τρέπω*)· ὁ τραπεὶς (μετατραπείς, μεταβληθείς) ὑπὸ τῶν θεῶν || ὁ κατευθυνόμενος ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεο-τρεφής, *ές* (*θεός + τρέφω*)· ὁ τρέφων τοὺς θεούς.

θεουδεία, ἡ· ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς (ἐναντι τοῦ θείου) φόβος, εὐσέβεια. Ἐκ τοῦ

θεου-δής, *ές* (*θεός+δέος*)· ὁ φοβούμενος τὸν θεόν, θεοφοβούμενος.

Ἔτυμ. : θεουδὴς καὶ ὀρθότ. *θεο-δδὴς* (<**θεο-δFεής,* ἐκ ῥ. *δFει-,* πρβλ. ὁμηρ. *ἔδδεισεν, ΔFειν*ίας (δλ. *δέος*).

θεο-φάνια καὶ **θεο-φάνεια,** τὰ (ἐνν. *ἱερὰ*) (*θεός +φανῆναι*)· ἑορταὶ ἐν Δελφοῖς, κοθ' ἃς εἰκόνες θεῶν ἐπεδεικνύοντο εἰς τοὺς μετέχοντας τῶν ἑορτῶν.

θεο-φῐλής, *ές* (*θεός+φιλέω*)· ὁ ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν θεῶν, ἀγαπητὸς εἰς τοὺς θεούς.

θεόφιν, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *θεός*· κυρ. ἐν τῇ φράσει *θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος*.

θεο-φόρητος, *ον* (*θεός + φορέω*)· κατεχόμενος ὑπὸ θεοῦ, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῶν θεῶν, θεόπνευστος.— **II** ἐνεργ. ὁ φέρων θεόν ἢ θεάν.

θεο-φόρος, *ον* (*θεός+φέρω*)· ὁ φέρων θεόν.— **II** *θεοφόρος* = *θεοφόρητος,* θεόπνευστος, *φερόμενος* (κατεχόμενος) ὑπὸ τῶν θεῶν.

θεό-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*θεός+φρήν*)· ὁ ἔχων θείας φρένας, ὁ θεῖα φρονῶν, ὁ ἔχων θεῖον φρόνημα, εὐσεβής, λατ. **pius**.

θεόω, μέλ. *-ώσω* (θεός)· θεοποιῶ, ἀποθεώνω.

θεράπαινα καὶ **-νίς,** *-ίδος,* ἡ, θηλ. τοῦ *θεράπων*· ὑπηρέτρια.

θεραπεία, ἰων. **-ηῖη,** ἡ (*θεραπεύω*)· περιποίησις ὑπηρεσία || *θεραπεία θεῶν* = θεία λατρεία. 2) ὁ νατροφή || τὸ περιποιεῖσθαι ἀσθενῆ (περιποίησις ἀσθενοῦς, ἰατρικὴ περίθαλψις, «θεραπεία». 3) ἡ πληρωμὴ θεραπείας.— **II** Ἐν περιληπτικῇ ἐνν. *θεραπεία*=οἱ θεράποντες, οἱ ὑπηρέται, ἡ ἀκολουθία.

θεράπευμα, *-ατος,* τὸ (*θεραπεύω*)· προσφερομένη ὑπηρεσία (ἐξυπηρέτησις), περιποίησις, διατροφή || ἰατρικὴ θεραπεία, ἰατρικὴ περίθαλψις.

θεράπευτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *θεραπεύω*· πρέπει νὰ θεραπεύῃ (νὰ καλλιεργῇ) τις.

θεράπευτήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **θεραπευτής,** *-οῦ* (*θεραπεύω*)· ὁ περιποιούμενος, ὑπηρετῶν. 2) πᾶς ὁ παρακολουθῶν καὶ περιποιούμενος ὁ,τιδήποτε : ὁ ὑπηρετῶν τοὺς θεούς, ὁ λατρεύων τοὺς θεοὺς || ὁ ἰατρός.

θεραπευτικός, ή, όν (*θεραπεύω*)· ὁ ρέπων (ἔχων κλίσιν) πρὸς τὸ νὰ ὑπηρετῇ (νὰ περιποιῆται), περιποιητικός, ἐξυπηρετικὸς || ὑπήκοος, εὐπειθὴς || φιλόφρων, εὐγενὴς τοὺς τρόπους. 2) ὁ ἱκανὸς νὰ θεραπεύῃ || *ἡ θεραπευτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ ἰατρική.

θεράπεύω, μελ. *-σω* (*θεράπων*)· εἶμαι ὑπηρέτης, ὑπηρετῶ, περιποιοῦμαι || εἶμαι ἀκόλουθος, συνοδός|| προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου εἰς τοὺς θεούς, λατρεύω τὰ θεῖα || τιμῶ τοὺς γονεῖς || ὑπακούω εἰς τινα κύριον. 2) ἐν κακῇ ἐνν. κολακεύω || ὡσ. ἐπὶ πραγμ., σκέπτομαι περί τινος, (λατ. **inservire**). 3) μετὰ αἰτ. πράγμ. προνοῶ διά τι: *θεραπεύω τὸ παρὸν* = φροντίζω, λαμβάνω πρόνοιαν διὰ τὸ παρόν || *θεραπεύω ἡμέραν* =τηρῶ ἡμέραν τινὰ ὡς ἑορτήν. 4) θεραπεύω ἰατρικῶς, νοσηλεύω, περιποιοῦμαι νόσον, παρέχω ἰατρικὴν περίθαλψιν. 5) ἐπὶ γῆς, καλλιεργῶ, ἀροτριῶ.

θεράπῃῖη, ἰων. ἀντὶ *θεραπεία.*

θεράπῃῖος, η, ον, ἰων. καὶ ποιητ. **ἀντὶ** *θεραπευτικός.*

θεράπνη, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *θεράπαινα*· ὑπηρέτρια, — καὶ **θεραπνίς,** *-ίδος,* ἡ· ποιητ. συντετμ. τύπος ἀντὶ *θεραπαινίς.*

θεράποντίς, *-ίδος,* ἡ (*θεράπων*)· ἡ ἀνήκουσα εἰς θεράπαιναν, δουλική || «ἀδελφὴ νοσοκόμος».

ΘΕΡΑ'ΠΩΝ, *-οντος,* ὁ· ὑπηρέτης, ἀκόλουθος (διαφέρων ἀπὸ τὸν *δοῦλον* κατὰ τὸ ὅτι προσφέρει ἐλευθέρως καὶ ἀξιοπρεπῶς τὰς ὑπηρεσίας του) || παρ' Ὁμήρῳ *θεράπων* ἐλέγετο ὁ σύντροφος ἐν ὅπλοις, συμπολεμιστὴς (= *ἑταῖρος, ὀπάων*), καίτοι κατωτέρας τάξεως, ὅπως ὁ Πάτροκλος ὡς θεράπων τοῦ Ἀχιλλέως || ὡσ. οἱ βασιλεῖς ἐκαλοῦντο *Διὸς θεράποντες*, οἱ πολεμισταὶ *θεράποντες Ἄρηος*, καὶ οἱ ποιηταὶ *Μουσάων θεράποντες.*— **II** ἐν Χίῳ *θεράποντες* ἐκαλοῦντο οἱ δοῦλοι.

Ἔτυμ. : πρβλ. *θέραψ*, αἰτ. *θέραπα*, ὀνομ. πληθ. *θέραπες*· *θεράπνη*· *θεραπεύω*· *θεραπεία*· *θερα*— συγγ. τῷ *θρῆσκος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*θρήσκω· νῶ*»), ἰων. *θρησκηίη*, ἰων. *θρησκεύω*· ἰαπ. ρ. ***dherā-** ἐν λ. *θρᾶνος.*

θέραψ, ὁ· σπάν. τύπος ἀντὶ *θεράπων*, ἀπαντῶν μόνον ἐν αἰτ. *θέραπα* καὶ ὀνομ. πληθ. *θέραπες.*

θέρειος, α, ον (*θέρος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ θέρος || ὁ ἐν καιρῷ θέρους, καλοκαιρινός, θερινός || *αὖχμὸς θέρειος*=θερινὴ ξηρασία || *ἡ θέρεια*, ἰων. *θερείη* (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐσ. *ὥρα*) = θέρος, ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους.

θερέω, ἐπ. ἀντὶ *θερῶ*, ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *θέρω.*

θερίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῶ*· ἀόρ. α' *ἐθέρισα* καὶ συγκεκ. *ἔθρῖσα.*— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐθερίσθην*· πρκ. *τεθέρισμαι*· (*θέρος*)· θερίζω, κόπτω, συγκομίζω (ἐπὶ σιτηρῶν) || μτφρ. κατακόπτω, ἀποκόπτω, φονεύω || ὡσ. κόπτω τὴν κόμην. 2) ὡσ. συσκευάζομαι, ἑτοιμάζω τὰς ἀποσκευάς μου.— **II** ἀμτβ. διέρχομαι τὸ θέρος, παραθερίζω· πρβλ. *ἐαρίζω, χειμάζω.*

θερῖνεος, α, ον = *θέρειος*· *τροπαὶ θερίνεαι*=τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον, τ.ἔ. ἡ 21η Ἰουνίου.

θερινός, ή, όν (*θέρος*)· ὁ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει τύπος ἀντὶ τοῦ *θέρειος* (ὃ ἒλ.).

θερισμός, ὁ (*θερίζω*)· ὁ θερισμός, ἡ συγκομιδή.

θεριστής, *-οῦ,* ὁ (*θερίζω*)· ὁ θερίζων, θεριστής.

θερίστριον ἢ **θέριστρον,** τὸ (*θερίζω*)· ἐλαφρὸν θερινὸν ἔνδυμα, ἀντίθ τῷ *χειμάστριον.*

θερμαίνω, μέλ. *ἀνῶ*, ἀόρ. α' *ἐθέρμηνα* (*θερμός*)· ζεσταίνω, θερμαίνω.— Παθ. γίνομαι, ἀποβαίνω, θερμός, ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι, πυρακτοῦμαι || μτφρ. *θερμαίνομαι ἐλπίσιν* = ἀναζωογονοῦμαι ἀπὸ τὰς ἐλπίδας.

θέρμη, ἡ (*θερμός*)· θερμότης, καύσων, πυρετώδης ζέστη.— **II** *θέρμαι, αἱ* = θερμαὶ πηγαί, λατ. **thermae.**

θερμό-βλυστος, *ον* (*θερμὸς*+*βλύω*)· ὁ ἀναβλύζων θερμός.

θερμό-βουλος, *ον* (*θερμὸς* + *βουλή*)· ὁ θερμὸς εἰς τὰς βουλάς του, ὁ ἔχων θερμὴν ἰδιοσυγκρασίαν || παχύβουλος.

θερμο-δότης, *-ου,* ὁ, θηλ. **θερμο-δότις,** *-ίδος,* ἡ (*θερμὸς*+*δίδωμι*)· ὁ δίδων θερμὸν ὕδωρ (εἰς τὰ λουτρὰ ἢ κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας, θυσίας), λατ. **caldarius.**

θερμο-εργός, *ὀν*=*θερμουργός.*

θερμό-νους, *ουν* (*θερμὸς* + *νοῦς*)· ὁ ἔχων θερμὸν νοῦν, ἐξημμένος.

Θερμο-πύλαι, *-ῶν,* αἱ (*θερμὸς* + *πύλη*)· κυρ. αἱ θερμαὶ πύλαι || στενὸν πέρασμα, ἔνθα ὑπῆρχον θερμαὶ πηγαί, ὄνομα τοῦ περιφήμου στενοῦ («τῶν Θερμοπυλῶν») τοῦ ἄγοντος ἀπὸ Θεσσαλίας εἰς Λοκρίδα || ὠνομάζοντο καὶ *Πύλαι* ἁπλῶς.

θερμός, ή, όν, ὡσ. ποιητ. *-ός, -όν* (*θέρω*)· θερμός, ζεστός, βράζων. — **I** μτφρ. θερμός, ζωηρός, ὁρμητικός. 2) δραστήριος, πρόθυμος, ἐνεργητικός.— **III** *τὸ θερμὸν*=ἡ θερμότης, ζέστη, λατ. **calor** || ὡσ. *θερμὸν* (ἐνν. *ὕδωρ*) = «ζεστὸ νερό» λατ. **calda** || *τὰ θερμὰ* (ἐνν. *χωρία*)=θερμὰ μέρη, ἢ (ἐνν. *λουτρὰ*) θερμὰ λουτρά.

Ἔτυμ. : *θερ-ός* = ἀρμ. **jerm,** ἴσως ἰαπ. ***gvhermnos,** *gvhermn̥ (πυρετός), πρβλ. θρᾳκ-φρυγ. **germo-** (θερμός), ἀλβ. **zjarm** (θερμότης), εἶτα ἰαπ. ***gvhormo-** ἐν τῷ σανσκρ. **gharmáh** (καύσων), παλ-περσ. **garma-** (καύσων), λατ. **formus** (καύσων), παλ-γερμ. **warm,** γοτθ. **warmjan** (θερμαίνω)·—*θέρμη, θερμαίνω* (<**θερμ-jω*), παρ' Ἡρωδ. «*θέρμασσα ἡ κάμινος*»)· ἰαπ. ρ. **gvher-** (εἶμαι θερμός). Βλ. *θέρος.*

ΘΕ'ΡΜΟΣ, ὁ· τὸ λούπινον, εἶδος ὀσπρίου, χρησιμεῦον ὡς ἀντίδοτον κατὰ τῆς μέθης [ἀγν. ἐτυμολ.].

θερμο-τράγέω, μελ. *-ήσω* (*θέρμος*+*τρώγω*)· τρώγω λούπινα.

θερμ-ουργός, *ὀν* (*θερμὸς* + **ἔργω*)· ὁ ἐνεργῶν θερμῶς (μετὰ θέρμης, δραστηρίως), ἀπερίσκεπτος, παράτολμος, ὁρμητικός.

θέρμω, μόνον κατ' ἐν. Προστ. καὶ κατὰ πρτ. ἐν χρήσει (*θέρω*)· θερμαίνω, ζεσταίνω. — Παθ. θερμαίνομαι, γίνομαι ζεστός.

θέρος, τὸ (*θέρω*)· τὸ «καλοκαίρι», θέρος, ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους || θερινὸς καύσων || ἀπολ. *τὸ θέρος* = κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους || *τοῦ θέρεος*=διαρκοῦντος τοῦ θέρους.— **II** ἡ συγκομιδὴ τῶν θερινῶν καρπῶν, θερισμός, ἐσοδεία.

Ἔτυμ. : *θέρος* = σανσκρ. **hárah** (καύσων), *Ἀρμ. **jer** (καλοκαιρία), ἰαπ. ***gvheres-,** πρβλ. *θέρομαι* (= θερμαίνομαι), παρ-ίρλ. **gorim guirim** (θερμαίνω), λιθ. **gãras,** λεττ. **gars** (ἀτμός), παλ-σλαυ. **goreti** (καίειν), **gréiti** (θερμαίνω), **zeravi** (φλέγων), σανσκρ. **ghr̥náh** (καύσων), **ghr̥nóti** (φέγγω), λατ. **formus** (διαλ. **fornus,** ἡμ. φοῦρνος;), **fornāx** (κλίβανος, φοῦρνος)· Βλ. καὶ *θερμός.*

ΘΕ'ΡΩ, μέλ. *θέρσω*· θερμαίνω, ζεσταίνω. — Παρ' Ὁμήρῳ μόνον τὸ παθητ. *θέρομαι* ἐν χρήσει, μετὰ μέσ. μέλλ. *θέρσομαι,* ἀορ. β' *ἐθέρην,* ὑποτ. *θερέω* ἀντὶ *θερῶ*· γίνομαι θερμός, θερμαίνομαι, θερμαίνω ἐμαυτόν || *πυρὸς θέρομαι* = πυρπολοῦμαι διὰ πυρός. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *θερμός, θέρος*].

θές, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι.*

θέσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι.*

θέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι.*

θέσθω, θέσθε, γ' ἐν. καὶ β' πληθ. Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι.*

θέσις, -εως, ἡ (*τίθημι*)· τοποθέτησις, τακτοποίησις: *ἐπέων θέσις*=ἡ τακτοποίησις τῶν λέξεων εἰς στίχους, σύνθεσις ἐπῶν, ποίησις.— **II** κατάθεσις χρημάτων (πρὸ τῆς δίκης), προκαταβολή («καπάρο»). — **III** υἱοθεσία, ἡ ὑπό τινος υἱοθέτησις ξένου τέκνου ὡς ἰδικοῦ του || ἡ παραδοχή τινος ὡς πολίτου εἰς ἄλλην πολιτείαν· πρβλ. *θετός*.—**IV** (ἐκ τοῦ παθ. *τίθεσθαι*)· τό νά εἶναί τις τεθειμένος, θέσις, κατάστασις (λατιν. **situs**). **2)** θέσις, ζήτημα, ἄποψις, ἣ τίθεται καί ἀναμένει τήν ἀπόδειξίν της.— **V** Ἐν τῇ **Μετρικῇ**, τό ἤμισυ τοῦ μετρικοῦ ποδός, κατ' ἄλλους τό πρῶτον καί κατ' ἄλλους τό δεύτερον (*θέσις—ἄρσις*).

Ἔτυμ.: θέσις, -εως=σανσκρ. **dhiti**h,λατ. **con-diti-on**, παλ-γερμ. **tat**(<ἰαπ. *dhē̆ti-)=πρᾶξις, παλ-σλαυ. **blago-deti** (εὐεργεσία)· ἐκ ῥ. dhē (θέτειν, τοποθετεῖν)· βλ. *τίθημι*.

θέσ-κελος, *ον* (*θεός*+*ἴσκω*, *ἴσκω*)· ὅμοιος τῷ θεῷ, ὅμοιος πρός θεόν || γενικῶς ὅμως, θαυμάσιος, ἄξιος θαυμασμοῦ (πάντοτε ἐπί πραγμάτων, ἐπί προσώπων χρησιμοποιουμένου τοῦ *θεοείκελος*) || *θέσκελα ἔργα*=πράξεις θαυμασταί || οὐδ. ὡς ἐπίρ.: *ἴκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ*=ὡμοίαζε δέ ὑπερβαλλόντως πρός αὐτόν.

Ἔτυμ.: θέσκελος <*θεσ-* (πρβλ. *θε*[*σ*]*ός*=*θεός*)+*κέλομαι* (κυρ.=ὁ θεόπνευστος, ὡδούμενος, παρορμώμενος, ὑπό θεοῦ).— Κατ' ἄλλους, ἦττον ὀρθῶς, **-σκελος* εἶναι συγγ. τῷ *ἴσκε* (=ἔλεγεν).

θέσμιος, δωρ. **τέθμιος,** *ον* (*θεσμός*)· ὁ σύμφωνος πρός τά θέσμια (τούς νόμους), νόμιμος, νομοταγής || *τά θέσμια* ὡς οὐσ.=οἱ νόμοι, ἔθιμα, τελεταί.

θεσμο-θέτης, -ου, ὁ (*θεσμός*+*τίθημι*)· νομοθέτης.— **II** *οἱ Θεσμοθέται* ἐν Ἀθήναις ἦσαν οἱ ἐξ ναύτεροι ἄρχοντες, δικάζοντες ὑποθέσεις μή ἀνηκούσας εἰς ἴδιόν τι δικαστήριον. Ἡ θητεία των ἦτο ἐνιαυσία, μετά τήν λῆξιν δ' αὐτῆς οἱ θεσμοθέται ἐγίνοντο μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου.

θεσμο-ποιέω, μέλ. -*ήσω* (*θεσμός* + *ποιέω*)· νομοθετῶ.

θεσμο-πόλος, *ον* (*θεσμός*+*πολέω*)= *θεμιστοπόλος*· ὁ ἐντριβής εἰς τά τῶν νόμων ἤ ἐθίμων.

θεσμός, δωρ. **τεθμός,** ὁ· ἀνώμ. πληθ. *τά θεσμά* (*τίθημι*)· τό τεθειμένον, τ. ἔ. νόμος, κανών, διάταξις, λατ. **Institutum** || τελετή, θέσπισμα, ἱεροτελεστία. **2)** ἐν Ἀθήναις *θεσμοί* ἐκαλοῦντο καί οἱ νόμοι τοῦ Δράκοντος, διότι ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἤρχιζε μέ τήν λ. *θεσμός*· οἱ τοῦ Σόλωνος ὅμως εἶχον ἀρχήθεν ὀνομασθῆ *Νόμοι*.— [ἐκ ῥ. ἰαπ. **dhē-*· τό *-σ-* τῆς ὁμάδος τῶν εἰς *-σ-μος* ἀντί τοῦ *-θ-* τῆς ὁμάδος τῶν εἰς *-θ-μός* (πρβλ. λακ., ἀργ., λοκρ. *θεθμός*=**Πινδ. τεθμός**) ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν]. Ἐξ αὐτοῦ τό

θεσμοσύνη, ἡ· συνών. τῷ *δικαιοσύνη*.

θεσμο-φόρια, -*ων*, τά (*θεσμοφόρος*)· ἀρχαία ἑορτή τελουμένη ἐν Ἀθήναις ὑπό γυναικῶν πρός τιμήν τῆς Δήμητρος *Θεσμοφόρου*, καί διαρκοῦσα τρεῖς ἡμέρας ἀπό τῆς 11—14ης Πυανεψιῶνος. Ἐξ αὐτοῦ τό

θεσμο-φοριάζω, μέλ. -*σω*· τελῶ τά *θεσμοφόρια*· αἱ *θεσμοφοριάζουσαι*, ὄνομα Κωμῳδίας τοῦ Ἀριστοφάνους

θεσμο-φόριον, τό· ὁ ναός τῆς «*Δήμητρος Θεσμοφόρου*».

θεσμο-φόρος, *ον* (*θεσμός*+*φέρω*)· ὁ *φέρων* (δίδων, παρέχων) νόμους, ἐπίθ. τῆς *Δήμητρος* (λατ. **Ceres**) ὡς θεᾶς τῆς Γεωργίας καί τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς || *τά Θεσμοφόρων*=οἱ φύλακες τῶν Νόμων, ἐποπτεύοντες τήν τήρησιν τῶν νόμων (ὄνομα ἀρχόντων ἐν Ἤλιδι).

θεσ-πέσιος, α, *ον* καί -*ος*, -*ον* (*θεός*+*ἔπος*)· ἐπί τῆς φωνῆς, ὁ ἐξαισίως ἠχῶν, ὁ ἐξόχως γλυκύς.— **II** κάτι πλέον ἀπό δνητός ἤ ἀνθρώπινος (ὃν οὐδείς δύναται νά προφέρῃ παρά μόνον ὁ θεός) || ἄρρητος, ἄφατος, ἀνέκφραστος || καί γενικῶς, *θεῖος* || δοτ. *θεσπεσίῃ* (ἐνν. *βουλῇ*) ὡς ἐπίρ.= κατ' ἀπόφασιν θεοῦ. **2)** θαυμάσιος, θαυμαστός, ἔξοχος, ἐξαίσιος. **3)** κάθε τι στελλόμενον (προερχόμενον) ὑπό θεοῦ, καί ἐπομένως, τρομερόν, φοβερόν. Ἐξ αὐτοῦ τό

θεσ-πεσίως, ἐπίρ. τοῦ *θεσπέσιος*· κατά θεῖον τρόπον, ὑπερβαλλόντως: *θεσπεσίως ἐφόβηθεν* = ἐφοβήθησαν κατά τρόπον ἀνέκφραστον (ὑπερβολικά).

θεσπῐ-δᾱής, *ές* (*θέσπις* + *δαίω* A)· ἀνημμένος ὑπό θεοῦ τινος || *θεσπιδαὲς πῦρ*=πῦρ ὑπερφυσικόν, φοβερόν, μανιῶδες.

θεσπι-έπεια, θηλ. ἐπιθ. (*θέσπις*+*ἔπος*)· ἡ ἐκπέμπουσα θεῖα ἔπη, ἡ προφητική (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀρχ. *θεσπι-επής*).

θεσπίζω, μέλ. -*ίσω*, ἀττ. -*ῐ̄́ω*, ἰων. ἀπρφ. *θεσπιέειν*· ἀόρ. α' *ἐθέσπισα*, δωρ -*ιξα* (*θέσπις*)· χρησμοδοτῶ, προφητεύω, προλέγω, μαντεύομαι.

θεσπίξασα, δωρ. ἀντί *θεσπίσασα*, θηλ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ *θεσπίζω*.

θέσπιος, *ον*=*θεσπέσιος* (ὃ βλ.).

θέσ-πις, -*ιος*, ὁ, ἡ (*θεός*+*ἔπος*)· ἐμπνευσμένος ὑπό θεοῦ, θεόπνευστος, προφητικός, ἱερός.— **II** = *θεῖος* **II.**, θεῖος, θαυμάσιος, φοβερός.

Ἔτυμ.: θέσπις, ποιητ. γεν. -*ιδος* ἢ -*ιος*· αἰτ. -*ιν* ἢ -*ιδα*· *θεσ-πέσιος* <**θεσ-πις*, **θεσ-σπιος*, **θεσπέσιος* <*θεσ-* (πρβλ. *θε*[*σ*]*ός*=θεός)+-*σπι-* ἐξ ἰαπ ῥ. seqv- (βλ. ἐν λ. *ἐννέπω*).

θέσπισμα, -*ατος*, τό (*θεσπίζω*)· χρησμός, μαντεία.

θεσπι-ῳδέω, μελ. -*ήσω*· ᾄδω εἰς προφητικόν ὕφος, προφητεύω, χρησμοδοτῶ. Ἐκ τοῦ

θεσπι-ῳδός, *όν* (*θέσπις*+*ᾠδή*)· ὁ ᾄδων εἰς προφητικόν τόνον, προφήτης, χρησμολόγος.

Θεσσᾰλός, ἀττ. **Θετταλός,** ὁ· θηλ. **Θεσσαλίς,** -*ίδος*· ἐκ Θεσσαλίας, Θεσσαλός || ὡσ. ὡς ἐπίθ., θεσσαλικός: *Θεσσαλὸν σόφισμα*=τέχνασμα Θεσσαλικόν (ἐκ τοῦ ἀπίστου χαρακτῆρος τοῦ λαοῦ τῶν Θεσσαλῶν).

θέσσασθαι ζητῶ διά προσευχῆς, εὔχομαι || ἀλλειπτ. ποιητ. ἀόρ. α', τοῦ ὁποίου ἀπαντᾷ μόνον τό γ' πληθ. *θέσσαντο* καί ἡ μτχ. *θεσσάμενος*.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*Θέσσασθαι· αἰτῆσαι*»· ρημ. ἐπίθ. *θεστὸς* ἐν τῷ ὁμηρ. *ἀπό-θεστος* (= περιφρονημένος)· *πολύθεστος* (=πολυπόθητος), *θέστωρ*, *Θεστυλίς*.— *θέσσ*— <ἰαπ. **gvedh-s*: *πόθος* (<**φοθος* ἰαπ. **gvhodhos*), ὁμηρ. *ποθή* (= ἐπιθυμία), *ποθέω*, *ποθεινός*· πρβλ. ἰρλ.-**guidiu** (παρακαλῶ) (<**Κελτ.* **go-diō*) guide (παράκλησις).

θεσφᾰτη-λόγος, *ον* (*θέσφατος*+*λέγω*)· ὁ λέγων *θέσφατα*, χρησμολόγος, προφητικός.

θέσ-φᾰτος, *ον* (*θεός* + *φημί*)· ὁ ῥηθείς, λαληθείς, ὑπό τοῦ θεοῦ, ὁ προορισθείς, ἀποφασισθείς, ὑποδειχθείς, ὑπό τοῦ θεοῦ (λατ. **fatalis**) || ὡς οὐσ. *τά θέσφατα*=οἱ χρησμοί.— **II** ὡς τό *θεῖος* = ὁ ὑπό τοῦ θεοῦ ποιηθείς, θεῖος. [ποιητ. *θέσ-φατος* <*θεσ-* (πρβλ. *θε*[*σ*]*ός*)+*φατός* ἐκ ῥ. *φᾱ-*, *φᾰ-*, βλ. ἐν λ. λ. *φαίνω*, *φημί*].

θετίδειον, τό· ὁ ναός τῆς Θέτιδος. Ἐκ τοῦ

Θέτις, -*ιδος*, ἡ· μία ἐκ τῶν Νηρηΐδων, σύζυγος τοῦ Πηλέως, μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως.

θέτο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι*.

θετός, ἡ, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τίθημι*· τεθειμένος, τοποθετημένος.— **II** υἱοθετηθείς, υἱοθετημένος (ὡς τέκνον τινός).

θεῦ, δωρ. καί ἰων. Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι*.

θεύ-μορος, *ον*, δωρ. ἀντί *θεό-μορος*.

θεῦς, ὁ καί ἡ, δωρ. ἀντί *θεός*.

θεύσομαι· μέλ. τοῦ *θέω* (τρέχω).

θευ-ρορία, ἡ, δωρ. ἀντί *θεο-ρορία*.

ΘΕ'Ω, ἐπ. καί **θείω**· μέλ. *θεύσομαι*· τρέχω || *θέειν πεδίοιο*=διατρέχειν τήν πεδιάδα, τρέχειν εἰς τήν πεδιάδα || *περὶ τρίποδος θέω* = τρέχω (ὀγῶνα δρόμου) διά τήν ἀπόκτησιν τρίποδος (ὡς ἐπάθλου) || *περὶ ψυχῆς Ἕκτορος θέειν* = τρέχειν διά τήν ζωήν τοῦ Ἕκτορος || μτγν. ὡσ. *θέω τὸν περὶ τῆς ψυχῆς* (ἐνν. *δρόμον*) = τρέχω διά τήν ζωήν μου.— **II** ἐπί πτηνῶν, πετῶ || ἐπί πλοίων, πλέω || ἐπί τροχοῦ, ἐπί κυλιομένου λίθου κλπ.— **III** Ἐπί πραγμάτων, τά ὁποῖα ἐκτείνονται εἰς συνεχῆ γραμμήν, καίτοι καθ' ἑαυτά ἀκινητοῦντα || ἐπίσης ἐπί παντός κυκλοτεροῦς πράγματος, τό ὁποῖον δίδει τήν ἐντύπωσιν ὅτι περιστρέφεται: *ἄντυξ ἥ σφιν θέεν ἀσπίδος*=ὁ περι

φερειακὸς μετάλλινος κύκλος τῆς ἀσπίδος, ὁ ὁποῖος περιεστρέφετο εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀσπίδος. *Ἔτυμ.: θέω· θοός· βοη-θόος* (πρβλ. *βοη-δρόμος*)· *θοάζω*: σανσκρ. dhávatē (τρέχω, ρέω), dhávati, dhāutiḥ (πηγή, ρύαξ), ἀγγλ-σαξ. **déaw**, παλ. σαξ. **dou**, παλ-γερμ. **tau** (δρόσος)· εἶτα πρβλ. *θύνω* (βλ.λ.), σανσκρ. dūnō'ti (ταλαντεύομαι, κλονίζομαι), ἀρμ. **dedewim** (διστάζω)· ἐξ ἰαπ. βάσεως **dhevā**. Βλ. *θής*.

θεῶ, συνηρ. ἀντὶ *θεάου*, προστ. τοῦ *θεάομαι*.

θέωμεν, ἰων. ἀντὶ *θῶμεν*, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *τίθημι*.

θεωρέω, μέλ. *-ήσω* (*θεωρός*)· βλέπω πρός τι, παρατηρῶ, θεῶμαι ‖ κυρ. εἶμαι θεατὴς δημοσίων ἀγώνων καὶ ἑορτῶν. 2) ἐπὶ τῆς διανοίας ὡς τὸ λατ. **contemplari**, σκέπτομαι, μελετῶ, ἐξετάζω φιλοσοφικῶς.— **II** εἶμαι *θεωρός*, τ.ἔ. πρεσβευτὴς πόλεως εἰς μαντεῖον ἢ εἰς ἀγῶνας.—**III** ὡς ἐνεργ. μτβ. ἐν Σοφ. Ο.Κ. 1084 *θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα* (ἡ αἰτ. *ὄμμα* δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἡ αἰτ. *πόδα* ἐν τῇ φράσει *βαίνειν πόδα*)=θεωρήσασα διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μου, βλ. ὅμως καὶ *ἐωρέω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θεώρημα, *-ατος*, τό· (*θεωρέω*)· τὸ θεωρούμενον, τὸ ὁρώμενον, τὸ θέαμα.— **II** τὸ ἐξεταζόμενον ὑπὸ τῆς διανοίας, καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῆς τοιαύτης ἐρεύνης ‖ θεωρία, σκέψις ‖ εἰς τὰ μαθηματικά, τό «θεώρημα».

θεωρητήριον, τὸ (*θεωρέω*)· ἐδώλιον ἐν τῷ θεάτρῳ

θεωρητικός, *ή, όν* (*θεωρέω*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ὁ ἀγαπῶν) τὴν θεωρίαν, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς αὐτήν, ὁ ἔχων τάσιν πρὸς θεωρίας, θεωρητικός.

θεωρία, ἡ (*θεωρέω*)· τὸ νὰ θεωρῇ (βλέπῃ) τις θεαμά τι, τὸ θεᾶσθαι, τὸ παρατηρεῖν, θέα: *θεωρίας εἵνεκεν*=πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἴδῃ τις τὸν κόσμον ‖ κυρ. τὸ νὰ εἶναί τις θεατὴς εἰς δημοσίους ἀγῶνας. 2) ἐπὶ διανοητικῆς ἐνεργείας, ἐξέτασις, σκέψις, ἐπισκόπησις, συλλογισμός.— **II** Τὸ ἀποστέλλειν *θεωρούς*, ἤτοι πρεσβευτὰς πόλεως εἰς μαντεῖα ἢ εἰς ἀγῶνας ‖ ὡσ. περιληπτικῶς, αὐτοὶ οὗτοι οἱ *θεωροί*. 2) τὸ ἄξιωμα τοῦ θεωροῦ, τὸ ἔργον του.— **III** παθητ., τὸ θέαμα.

θεωρικός, *ή, όν* (*θεωρός*)· ὁ ἀνήκων εἰς θεατὰς ἢ εἰς τοὺς ἱεροὺς ἀπεσταλμένους (τοὺς θεωροὺς δηλ.).— **III** *τὰ θεωρικὰ* (ἐνν. *χρήματα*) = τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου οἱ πολῖται (ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους) διὰ νὰ ἀγοράζωσιν εἰσιτήριον διὰ τὸ θέατρον (2 ὀβολοί), ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλους σκοπούς.

θεωρίς, *-ίδος*, ἡ· μετὰ ἢ καὶ ἄνευ τοῦ οὖσ. *ναῦς*· τὸ ἱερὸν πλοῖον (ἡ ἱερὰ τριήρης), ὅπερ μετέφερε τοὺς *θεωροὺς* εἰς τὸν τόπον τῆς θεωρίας (τῶν ἀγώνων), ἐχρησιμοποιεῖτο ὅμως καὶ δι' ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἐκ τοῦ

θεωρός, ὁ (*θέα* + *ὥρα* ;)· θεατής, παρατηρητής, περιηγητής, ὅστις ταξιδεύει διὰ νὰ γνωρίσῃ πρόσωπα καὶ πράγματα.— **II** πρεσβευτὴς ἀποστελλόμενος ὑπό τινος Πολιτείας διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὸ μαντεῖον.— Οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμπον τοιούτους θεωροὺς εἰς τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν, εἰς τὴν Δῆλον, καὶ εἰς τοὺς τέσσαρας Πανελληνίους ἀγῶνας, τὰ *Ὀλύμπια*, τὰ *Πύθια*, τὰ *Νέμεια* καὶ τὰ *Ἴσθμια*.

Ἔτυμ.: ἰων-αττ. *θεωρός*, ἰων. καὶ *θεορὸς* καὶ *θευρός*· κρητ., ἀρκ., αἰτωλ. κ.ἄ. *θεᾱρός*· *θεωρία*· *θεωρέω*.— *θεωρός*, δωρ. *θεᾱρὸς* ‹**θεᾱ-ορός*, **Fορος*: *ὁράω*, παλ-σαξ. warōn (= προοέχω εἷς τι).— Κατὰ τοὺς ἀρχαίους τὸ *θεωρὸς* II προῆλθεν ἐκ τοῦ *θεὸς*+ *ὥρα* (πρβλ. *θυρωρός*, *πυλωρός*, *νεωρός*)· ἀλλὰ τὸ *θεωρὸς* I ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς ῥ. *θαF* ἢ *θαυ* (ὁπόθεν *θάομαι*, *θεάομαι*), ἤτοι *θαFρὸς* (*θευρὸς* ἐν ἐπιγρ.), *θεασορὸς* καὶ συνηρ. *θεωρὸς* (ὡς *τιμωρὸς* ‹*τιμάορος*).

θεώτερος, *α, ον*· συγκριτ. τοῦ *θεός*· περισσότερον θεῖος.

Θηβᾱ-γενής, *ές* (*Θήβη*+*γενέσθαι*)· ὁ γενόμενος (γεννηθείς, προελθών) ἐκ Θηβῶν, Θηβαῖος.

Θήβαζε, ἐπίρ.· πρὸς τὰς Θήβας. Ἐκ τοῦ

Θήβᾱδι, ἐπίρ.· ἐν *Θήβαις*.

ΘΗ͂ΒΑΙ, *-ῶν*, αἱ· ποιητ. καὶ **Θήβη,** ἡ· ὄνομα διαφόρων πόλεων, ὧν περιφημότεραι ἦσαν τρεῖς: ἡ ἐν Αἰγύπτῳ, ἡ ἐν Βοιωτίᾳ καὶ ἡ ἐν Τροίᾳ. Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει καὶ τὰς τρεῖς, ἄλλοτε κατὰ πληθ. καὶ ἄλλοτε καθ' ἑν. ἀριθ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Θηβαι-γενής, *ές* (*Θῆβαι*)·=*Θηβαγενὴς* (ὃ βλ.).

Θηβαιεύς, *-έως*, ἰων. *-έος*, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Διός· ὁ Θηβαῖος.—ὡσ. καὶ **Θηβαῖος,** *α, ον* καὶ **Θηβαϊκός,** *ή, όν*.

Θηβαΐς, *-ίδος*, ἡ (*Θῆβαι*)· ἡ χώρα τῶν Θηβῶν — **II** *ἡ Θηβαΐς*, ποίημα (ἓν τῶν τοῦ ἐπικοῦ κύκλου) περιγράφον τὰ κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Θηβῶν.

Θήβασ-δε, ποιητ. ἐπίρ.=*Θήβαζε* (ὃ βλ.).

Θήβη· βλ. *Θῆβαι*.

Θήβησιν καὶ **Θήβησι** (*Θῆβαι*)· ποιητ. ἐπίρ.· ἐν Θήβαις.

θηγᾰλέος, *α, ον*, (*θήγω*)· ὀξύς, κοπτερός.— **II** ἐνεργ., ὀξύνων, ἀκονῶν.

θηγάνη, ἡ (*θήγω*)· ἡ ἀκόνη ‖ μτφρ. πᾶν ὅ,τι παροξύνει (ἀκονίζει) τὴν λύσσαν τινὸς ‖ παρότρυνσις εἰς αἱματοχυσίαν.

θηγάνω = *θήγω* (βλ. λ.).

ΘΗ͂ΓΩ, μέλ. *θήξω*· ἀόρ. α' *ἔθηξα*. — Παθητ., πρκ. *τέθηγμαι*· ἀκονίζω, ὀξύνω.—μέσον, *δόρυ θήξασθαι* =νὰ ἀκονίσῃ (νὰ καταστήσῃ αἰχμηρὸν) τὸ δόρυ του.— **II** παροτρύνω, παροξύνω, διεγείρω, προκαλῶ, ἐξερεθίζω.

Ἔτυμ.: θήγω, δωρ. *θᾱγω* καὶ *θηγάνω*, πρβλ. Ἡσυχ. «*θηγόν· οἱ δὲ ὀξύ, ἀκονητόν*»· *θηγάνη* (καὶ *θήγανος*, προϋποθέτων ἀρσ. **θήγων*), πρβλ. Ἡσυχ. «*θηγάνεον· ὀξύ, ἠκονημένον*»· πρβλ. τύπους πρκ. παρ' Ἡσυχ. «*τέθωκται· τεθύμωται*» καὶ «*τεθωγμένοι· τεθυμωμένοι, μεμεθυσμένοι*»· πρβλ. Ἀρμ. **daku** (πέλεκυς), ἐξέλιξις ἐκ θεμ. **dhāgu-** (ὀξύς), ἰαπ. ῥ. **dhāg-** μεσ-λατ. **daga, dagga, daggarius** (ἐγχειρίδιον).

θηεῖτο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *θηέομαι*.

θηέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἰων. τύπος τοῦ *θεάομαι*, δωρ. *θᾱέομαι*· βλέπω πρός τι, ῥίπτω ἐν βλέμμα πρός τι, ἀτενίζω, παρατηρῶ ‖ θαυμάζω ‖ πρτ. γ' ἑν. *ἐθηεῖτο*, ἐπ. *θηεῖτο*, ἰων. γ' πληθ. *ἐθηεῦντο*, ἐπ. *θηεῦντο*· ἰων. α' πληθ. *ἐθηεύμεσθα*· ἰων. μτχ. *θηεύμενος*· *θηήσαιο, -αιτο* 6' καὶ γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α'· πρβλ. *θάομαι*.

θήῃς, ἐπ. ἀντὶ **θῇς,** 6' ἑν. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *τίθημι*.

θηητήρ, *-ῆρος*, ὁ· ἰων. ἀντὶ *θεατὴς* (*θηέομαι*)· ὁ θεώμενος, ὁ θεατής, ὁ θαυμαστής.

θηητός, *ή, όν*, ἰων. ἀντὶ *θεατός*· ὃν θεᾶταί τις, ὁ θαυμαζόμενος, θαυμάσιος, θαυμαστός.

θήῑον, τό, ἐπ. ἀντὶ *θεῖον* («θειάφι»).

θήῑος, ἐπ. ἀντὶ *θεῖος*· ἐκ θεοῦ.

θῆκα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *τίθημι*.

θηκαῖος, *α, ον*· ὅμοιος πρὸς θήκην ἢ πρὸς σαρκοφάγον, ὁ ἀνήκων εἰς τάφον νεκροῦ ‖ *οἴκημα θηκαῖον*=νεκρικὸς θόλος, τύμβος (κυρ. ἔχον σχῆμα ἢ μέγεθος νεκρικῆς θήκης, ἢ χρησιμεῦον διὰ νεκρ. θήκην, δηλ. σαρκοφάγον). Ἐκ τοῦ

θήκη, ἡ (*τίθημι*)· μέρος ἐν ᾧ θέτει τίς τι, κιβώτιον, κίστη· 2) τόπος, ἐν ᾧ ἐτοποθετοῦντο οἱ νεκροί, μνῆμα, τάφος, τύμβος.— [ἐκ ῥ. dhē- (=*τιθέναι*)· βλ. *τίθημι*, οὗ μετὰ πολλῶν ἄλλων εἶναι παράγωγον].

θηκτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *θήγω*· ἠκονημένος, ὀξύς.

θηλάζω, μέλ. *-άσω*, δωρ. *-άξω* (*θηλή*)· ἐπὶ τῆς μητρός, παρέχω γάλα, «βυζαίνω» (λατ. **lactare**).— **II** ἐπὶ τοῦ τέκνου ἢ νεογνοῦ ζώου, μυζῶ, ἀπομυζῶ, «βυζαίνω» (λατ. **lactere**) | *θηλάζων*=*γαλαθηνός* (ὃ βλ.), «βυζανιάρικο», «τοῦ γάλακτος».

θήλεα, ἰων. θηλ. ἀντὶ *θήλεια*, τοῦ *θήλυς*.

θηλέω, δωρ. **θᾱλέω,** μέλ. *-ήσω* (*θηλή*)· ποιητ. ἀντὶ *θάλλω*· ἀκμάζω, ἀφθονῶ, εἶμαι πλήρης ἀπό τι ‖ μετὰ γεν. *λειμῶνες ἴου ἠδὲ σελίνου θήλεον* = οἱ λ. ἦσαν πλήρεις (πλούσιοι) ἀπὸ διολέττες καὶ σέλινα.— **II** ἐνεργ. κάμνω τι νὰ ἀνθῇ.— [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *θάλλω*].

θηλή, ἡ (*τέθηλα*)· τὸ μέρος τοῦ μαστοῦ, ὅθεν ἐκρέει τὸ γάλα, ἡ «ρῶγα», λατ. **papilla**.

*Ετυμ.: θηλή· πρβλ. λατ. fēlō (θηλάζω), ὁμηρ. feliu (οἱ θηλάζοντες), λατ. dēls (νεογνόν), λιθ. delė (θέλλα)· ἰαπ. *dhē[i]-l- πρβλ. *dhəi-l- ἐν τῷ Ἀρμ. dail (dal)=πρῶτον γάλα, Ἀλβ. del'e (ἀρνίον). — *dhī-l- ἐν τῷ λατ. filius, λατ. fīlie (μόσχος θηλάζων).— *dhi-l- ἐν τῷ ἰρλ. del, δοτ. diul (γαλαθηνός), παλ-γερμ. tila (φύσις γυναικός): ἑλλ. θῆλυς, θηλ. θήλεια, οὐδ. θῆλυ (κυρ.=ὁ τρέφων, θρεπτικός, θηλαστικός, θηλυκός) (: σανσκρ. dhārúh=θηλάζων), θηλύνω, θηλάζω (λατ. lactare-lactere), θηλαμών, θηλάστρια, θηλώ, -οῦς (= τροφός, θυζάστρα)· Βλ. ὁμηρ. θῆσθαι.

θηλυ-γενής, ἐς (θῆλυς + γενέσθαι)· ὁ θῆλυς τὸ γένος, ὁ θηλυκοῦ γένους, γυναικεῖος ‖ μτφρ. θηλυπρεπής.

θηλύ-γλωσσος, ον (θῆλυς + γλῶσσα)· ὁ ὁμιλῶν ὡς γυνή, ὁ ἔχων γυναικείαν (τ. ἴ. τρυφερὰν) γλῶσσαν.

θηλυδρίας, -ου, ὁ· ἰων. **-ίης** (θῆλυς)· θηλυπρεπής, γυναικωτός, ἐκτεθηλυμμένος, γυναικοπρεπής.

θηλυδρι-ώδης, ες (θηλυδρίας+εἶδος)·ὁ θηλυπρεπὴς τὴν μορφήν, ὁ ὁμοιάζων πρὸς γυναῖκα, ἢ φερόμενος ὡς γυνή.

θηλυ-κράτής, ἐς (θῆλυς+κρατέω)· ὁ κυβερνῶν (ἐξουσιάζων) γυναῖκας,

θηλυ-κτόνος, ον (θῆλυς + κτείνω)· ὁ φονεύων διὰ γυναικείας χειρός.

θηλυ-μᾰνής, ές (θῆλυς+μᾰνῆναι)· ὁ μαινόμενος (τρελλὸς) διὰ γυναῖκας, ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν γυναῖκας.

θηλυ-μελής, ἐς (θῆλυ+μέλος)· ὁ ᾄδων (ψάλλων) ὡς γυνὴ (ἤτοι τρυφερά, μετὰ μελῳδικῆς φωνῆς, ἐπὶ τῆς ἀηδόνος).

θηλυ-μίτρης, -ου, ὁ (θῆλυς + μίτρα)· ὁ φέρων, φορῶν (ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) γυναικείαν μίτραν ‖ ὁ ἐνδεδυμένος ὡς γυνή· θηλ. θηλυμίτρις, -ιδος, ὁ, ἡ.

θηλύ-μορφος, ον (θῆλυς+μορφή)· ὁ ἔχων μορφὴν γυναικός.

θηλύ-νοος, -νοον, συνῃρ. **θηλύνους,** -ουν (θῆλυς+νοῦς)· ὁ ἔχων γυναικεῖον νοῦν, φρονήματα γυναικός, «γυναικόμυαλος».

θηλύνω, μελ. -ὕνῶ· ἀορ. α' ἐθήλῡνα· κάμνω τινὰ θηλυπρεπῆ, τὸν ἐκθηλύνω.— Παθητ. γίνομαι γυναικωτός, ἐκθηλύνομαι

θηλύ-πους, ὁ, ἡ, -ποδος, τό, γεν. -ποδος (θῆλυς+πούς)· θηλύποδες βάσεις=τὸ βάδισμα («περπάτημα») γυναικείου ποδός.

θηλυ-πρεπής, ἐς (θῆλυς+πρέπω)· ὁ πρέπων (ἁρμόζων) εἰς γυναῖκα, γυναικώδης.

θῆλυς, -εια, -υ, ὡσ. θηλ. καὶ θῆλυς· ἐπ. καὶ ἰων. θηλ. θήλεᾰ, αἰτ. θήλεᾰν, πληθ. θήλεαι, -εας· (θάω)· (δλ. καὶ ἐν τέλει)· ὁ θηλυκοῦ γένους, θηλυκός, ἀντιθ. τῷ ἄρρην ‖ θήλεια θεὸς=θεά, θέαινα ‖ θήλειαι ἵπποι=φορβάδες. 2) γενικῶς, ὁ ἀνήκων εἰς γυναῖκας, γυναικεῖος ‖ τὸ θῆλυ=τὸ θηλυκὸν γένος.— ΙΙ ἐπὶ πραγμάτων: 1) καρποφόρος, εὔφορος, γόνιμος, θρεπτικός. 2) τρυφερός, λεπτός ‖ ἐν κακῇ ἐνν. γυναικωτός, ἐκτεθηλυμμένος, ἀδύνατος.— ΙΙΙ τὸ συγκρ. θηλύτερος, α, ον κεῖται ἐν τῇ ἐνν. τοῦ θετικοῦ ἐν τῇ φράσει θηλύτεραι θεαὶ ἢ γυναῖκες.— [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. θηλή, θῆσθαι].

θηλύ-σπορος, ον (θῆλυς+σπείρω)· τὸ σπειρόμενον (καὶ συνεπῶς γεννώμενον) ἐκ γυναικός, ὁ τοῦ θήλεος γένους ‖ γέννα θηλύσπορος=τὸ γένος τῶν γυναικῶν.

θηλύτερος, α, ον (βλ. θῆλυς ἐν τέλει).

θηλυ-τόκος, ον (θῆλυς+τεκεῖν τοῦ τίκτω)· ὁ γεννῶν θήλεα.

θηλύ-φρων, ον (θῆλυς+φρήν)· ὁ σκεπτόμενος ὡς γυνή, «γυναικόμυαλος», θηλυπρεπής.

θηλῠ-χίτων, -ονος, ὁ, ἡ (θῆλυς+χιτών)· ὁ φορῶν γυναικεῖον χιτῶνα.

δὴ-μέρᾳ, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ : τῇ ἡμέρᾳ.

δήμετέρου, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ : τοῦ ἡμετέρου.

δήμισυ, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ : τὸ ἥμισυ.

δημών, -ῶνος, ὁ (τίθημι), ὡς τὸ θωμός· σωρός.

δήν, ἐπ. ἐγκλ. μόριον, .σπάν. παρ' ἀττ. ποιηταῖς, συγγ. τῷ δή· βεβαίως, τώρα ‖ ἢ δὴν=τῇ ἀληθείᾳ ‖ οὐ δήν=οὐχὶ βεβαίως, ἀσφαλῶς ὄχι. [ἀβέβ. ἐτυμολ.].

δηξάσθω, γ' ἐν. προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ θήγω.

δηοῖο, ἐπ. ἀντὶ θεῷο, δ' ἐν. εὐκτ. τοῦ θηέομαι.

ΘΗ'Ρ, θηρός, ἐπ. δοτ. πληθ. θήρεσσι, δ' ἄγριον ζῷον, σαρκοβόρον δηρίον ‖ συχν. μετὰ οὐσ., ὡς θὴρ λέων· 2) πᾶν μυθολογικὸν τέρας, ὡς ἡ Σφίγξ ‖ συχνὰ ἐπὶ τῶν κενταύρων ‖ ὡσ. οἱ σάτυροι καλοῦνται ἐνίοτε θῆρες.

*Ετυμ.: θήρ, λεσβ. φήρ, θεσσαλ. φειρ (ἐν ἐπιγρ. πεφειράκοντες, Φιλόφειρος)· ἰαπ. *ghver.— : λιθ. zveris, λατ. fwērs, παλ-πρωσ. αἰτ. swirins, παλ-σλαυ. zweri· πρβλ. λατ. ferus ‹*ghvero-s. Περαιτέρω θηρίον, θήρα, θηρόω.

δήρᾱ, ἰων. **δήρη,** ἡ (θήρ)· τὸ κυνήγιον θηρῶν (δηλ. ἀγρίων ζώων, δηρίων) ‖ μτφρ. δραστηρία ἐπιδίωξις παντὸς πράγματος.— ΙΙ ἐν περιληπτικῇ ἐνν. τὰ συλληφθέντα ἢ φονευθέντα κατὰ τὴν δήραν ζῶα, ἡ λεία, «τὸ κυνήγι».

δηρ-αγρέτης, -ου, ὁ (θήρα+ἀγρεύω)· ὁ ἀγρεύων δηράματα, ὁ κυνηγός.

δήρᾱμα, -ατος, τό (θηράω)· τὸ συλλαμβανόμενον, ἡ λεία, ἡ ἄγρα, «τὸ κυνήγι».

δηρᾱσίμος, ον (θηράω)· ὃν δύναται τις νὰ πιάσῃ εἰς τὸ κυνήγιον.

δηρᾱτέος, α, ον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ θηράω· ὃν πρέπει νὰ κυνηγήσῃ τις.— ΙΙ θηρατέον=πρέπει νὰ κυνηγήσῃ τις (νὰ συλλάβῃ ἐν κυνηγίῳ ἢ νὰ ἐπιδιώξῃ).

δηρᾱτής, -οῦ, ὁ (θηράω)· ὁ κυνηγός, ὁ ἐπιδιώκων τι.

δηρᾱτικός, ή, όν=θηρευτικός· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ κυνήγιον ‖ ὁ ἀφωσιωμένος, μανιώδης, εἰς τὸ κυνήγιον ‖ ὁ ἔμπειρος κυνηγός, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ ἐπιδιώκειν τι ‖ τὰ θηρατικὰ τῶν φίλων=τὰ τεχνάσματα δι' ὧν ἀγρεύει τις φίλους.

δήρᾱτρον, τό (θηράω)· ὄργανον τῆς δήρας, δίκτυον, παγίς.

δηράω, μέλ. -άσω ἢ θηράσομαι (θήρα)· κυνηγῶ ἄγρια δηρία, δηρεύω, συλλαμβάνω. 2) μτφρ., ὡς τὸ λατ. venari, ἐπιδιώκω πρᾶγμά τι, προσπαθῶ νὰ τὸ ἀποκτήσω πάσῃ δυσίᾳ.— ΙΙ τὸ μέσον θηρῶμαι κεῖται ἐν ἐνεργ. σημ., δηρεύω, κυνηγῶ, τι, προσπαθῶ νὰ τὸ κατακτήσω ‖ ὡσ. παθητ., δηρεύομαι, καταδιώκομαι, κυνηγοῦμαι.

δῆρε, ὀνομ. δυΐκ. τοῦ θήρ.

δήρειος, ον (θήρ)· ὁ ἀνήκων εἰς ἄγρια ζῷα, λατ. ferinus ‖ θηρεία βία, περιφραστ. ἀντὶ θήρ, ἐπὶ τῶν κενταύρων.

δήρεσσι, ἐπ. ἀντὶ θηρσί, δοτ. πληθ. τοῦ θήρ.

δήρευμα, -ατος, τό (θηρεύω)· θήραμα· λάφυρον, λεία, «κυνήγι».— ΙΙ κυνήγιον.

δήρευσις, -εως, ἡ (θηρεύω)· τὸ θηρεύειν, ἡ δήρα, τὸ κυνήγιον ‖ μτφρ. ἀναζήτησις.

δηρευτής, -οῦ, ὁ (θηρεύω)· ὁ κυνηγός ‖ κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῆσιν = μὲ κυνηγετικοὺς κύνας καὶ κυνηγούς ‖ ὡσ. ὁ ἁλιεύς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

δηρευτικός, ή, όν (θηρευτής)· ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος ἢ ἁρμόζων εἰς δήραν ‖ κύνες θηρευτικοί=κυνηγετικοί (κατάλληλοι διὰ κυνήγιον) κύνες ‖ ἡ θηρευτικὴ (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὐσ. τέχνη)· τὸ κυνήγιον, ἡ δήρα.

δηρεύω, μέλ. -σω (θὴρ) =θηράω· κυνηγῶ, καταδιώκω, συλλαμβάνω ‖ εὐστοχῶ, κτυπῶ, ἐπιτυγχάνω ‖ μτφρ. ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω, τι μετὰ ζέσεως.—Παθητ. κυνηγοῦμαι, καταδιώκομαι, συλλαμβάνομαι ‖ ὡσ. λαφυραγωγοῦμαι.

δηρέω, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ θηράω.

δήρημα, τό, ἰων. ἀντὶ θήραμα.

δηρητήρ, -ῆρος καὶ **δηρήτωρ,** -ορος, ὁ· ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ θηρατής· κυνηγός.

δηριο-μᾰχέω, μέλ. -ήσω (θηρίον+μάχομαι)· μάχομαι πρὸς ἄγρια δηρία.

δηρίον, τό· κατὰ τὸν τύπον εἶναι ὑποκορ. τοῦ θήρ (δ' δλ.), χρησιμοποιούμενον ὅμως πάντοτε ἀντ' ἐκείνου ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· ἄγριον ζῷον, δηρίον ‖ κυρ. ἐπὶ ζώων, τὰ ὁποῖα δηρεύονται ‖ γεν. ζῷα, κτήνη (ἐν τῷ

πληθ.), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰ πτηνά, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἰχθῦς.— **II** ὡς πραγματικὸν ὁποκορ. τοῦ **θήρ**, δηλ. μικρὸν ζῷον, ζωῦφιον.— **III** ὡς ἐπίπληξις ἢ ὄνειδος· κτῆνος ! ζῷον ! (ὡς τὸ λατ. **bellua**) : **ὦ θειλότατον σὺ θηρίον.**

θηρι-ώδης, **ες** (**θηρίον**+**εἶδος**)· ὁ ἄγριος ὡς θηρίον, πλήρης ἀγρίων θηρίων (λατ. **belluosus**).— **II** κτηνώδης τοὺς τρόπους ἢ τὴν φύσιν, ζωώδης, ἄγριος, θηριώδης (λατ. **belluinus**).

θηρο-βολέω, μέλ. **-ήσω**· φονεύω ἄγρια ζῷα. Ἐκ τοῦ

θηρο-βόλος, **ον** (**θήρ**+**βάλλω**)· ὁ φονεύων ἄγρια ζῷα.

θηρό-βοτος, **ον** (**θήρ**+**βόσκω**)· ὁ βοσκόμενος ὑπὸ ἀγρίων ζώων, θηρίων.

θηρό-θῡμος, **ον** (**θήρ**+**θυμός**)· ὁ ἔχων θυμὸν (θηλ. ψυχήν) ἀγρίου θηρίου, κτηνώδης, θηριώδης.

θηρο-κτόνος, **ον** (**θήρ**+**κτείνω**)· ὁ φονεύων ἄγρια θηρία.

θηρ-ολέτης, **-ου,** ὁ· (**θήρ**+**ὄλλυμι**)· ὁ φονεὺς θηρίων.

θηρο-νόμος, **ον** (**θήρ**+**νέμω**)· ὁ τρέφων ἄγρια ζῷα.

θηρο-σκόπος, **ον** (**θήρ**+**σκοπεύω**)· ὁ ἀναζητῶν ἄγρια ζῷα, ὁ ἐρευνῶν δι' ἄγρια ζῷα.

θηροσύνη, ἡ· (**θήρ**)· τὸ κυνήγιον.

θηρο-τόκος, **ον** (**θήρ** + **τεκεῖν**, τοῦ **τίκτω**)· ὁ **τίκτων** (γεννῶν, παράγων) θηρία.

θηρο-τρόφος, **ον** (**θήρ**+**τρέφω**)· ὁ τρέφων ἄγρια ζῷα.— **II** **θηρότροφος** (προπαροξύτ. μετὰ παθ. ἐνν.)· ὁ τρεφόμενος ἐξ ἀγρίων ζώων, ὁ ἔχων ὡς τροφὴν του τοιαῦτα.

θηρο-φόνος, **ον** (καὶ **-η, -ον**) (**θήρ**+***φένω**)· ὁ φονεύων ἄγρια θηρία.

θηρσί, ἐοτ. πληθ. τοῦ **θήρ.**

θήρᾱον, κατὰ κρᾶσιν = τὸ **ἠρᾶον.**

ΘΗΤΑΣ, **θητός,** ὁ· δουλοπόροικος, ἢ χωρικός, προσκεκολλημένος εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐδάφους, λατ. **ascriptus glebae** ‖ ὡσ. «μισθωτὸς ἐργάτης». Οἱ **θῆτες** ἀπετέλουν τὴν τετάρτην ἐκ τῶν 4 φυλῶν τοῦ Σόλωνος (αἱ 3 πρῶται : **πεντακοσιομέδιμνοι, ἱππεῖς, ζευγῖται**), κατετάσσοντο δ' εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὸ ἐκ τῆς περιουσίας των εἰσόδημα ἦτο κατώτερον τῶν 150 μεδίμνων. Οἱ **Θῆτες** ἀπηλλάσσοντο γενικῶς πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐχρησιμοποιοῦντο δὲ μόνον ὡς ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι στρατιῶται (**ψιλοί**) καὶ ὡς ναῦται, καὶ μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ὡς **ὁπλῖται,** (βαρέως ὡπλισμένοι).— **II** θηλ. **θῆσσα,** ἀττ. **θῆττα,** ἡ· ἡ ἐργαζομένη νεᾶνις. 2) ὡς ἐπίθ. **θῆσσα τράπεζα**=**θητική** (τ. ἔ. δουλική, λιτή, τράπεζα).

Ἐτυμ.*: **θής, θῆσσα· θητεύω·** πρβλ. Ἡσυχ. **«θᾶτας· θῆτας, τοὺς δούλους Κύπριοι»** (ἐξ ὀνομ. **θᾶτᾱς,** ἰων. ***θήτης,** ἢ Κυπρ. αἰτιατ. πληθ. **θᾶτας**).— **θής** ⟨θFᾱr,** πρβλ. **θοός** καὶ τὰς ἐν λ. **θέω** ἀναφερομένας ὁμάδας λέξεων· ἰαπ. βάσις **dhevā,** βασικὴ σημασία σπεύδω.

θῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **θάω** (θηλάζω).

θησαίατο, ἐπ. γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **θάομαι** =**θεάομαι.**

θησάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **θάω**· θηλάζω.

θήσατο, γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **θάω**· θηλάζω.

θησαυρίζω, μέλ. **-ίσω** (**θησαυρός**)· δέτω ἐντὸς ἀποθήκης, ἀποθησαυρίζω, ἀποταμιεύω ‖ ἐπὶ καρπῶν. ἀποθηκεύω, συντηρῶ, διατηρῶ (ἐν ἅλμῃ ἢ ἄλλως πως). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θησαύρισμα, **-ατος,** τὸ (**θησαυρίζω**)· τὸ ἀποταμιευθέν, θησαυρός.

θησαυρός, ὁ (**θήσω,** μέλ. τοῦ **τί-θημι**)· τὸ ἐν ἀποθήκῃ συναχθὲν καὶ τηρούμενον, τὸ ἀποταμιευθέν, «θησαυρός».— **II** ἀποθήκη, τόπος, ἐν ᾧ ἐπιωρεύει τις πράγματα, θησαυροφυλάκιον ‖ πᾶν σκεῦος (δοχεῖον) κατάλληλον πρὸς φύλαξιν πολυτίμων πραγμάτων, κιβώτιον, κίστη.

***Ἐτυμ.*: κυρ. εἶναι σκοτ. προελεύσεως, **ἰδίᾳ** κατὰ τὸ τέρμα **-αυρός**· πρβλ. **κέντ-αυρος**· ἡ λ. κατὰ τὴν ἱστορ. ἐποχὴν ἐθεωρεῖτο **ἁπλῆ,** δὲν ἀποκλείεται ὅμως νὰ πρόκειται **περὶ** παμπαλαίου συνθέτου.

Θησεῖον, **τό** (**Θησεύς**)· ὁ ναὸς τοῦ Θησέως, ἄσυλον εἰς ὃ κατέφευγον δραπέται δοῦλοι.— **II** τὰ **Θησεῖα** (ἐνν. **ἱερά**)· ἑορτὴ τοῦ Θησέως.

θησεῖς, θησῶ, δωρ. 6' καὶ α' ἐν. μέλ. τοῦ **τίθημι.**

θησείω, ἐφετικὸν τοῦ **τίθημι.**

θησέμεναι, θησέμεν, ἀπρφ. ἐπικ. μέλ. τοῦ **τίθημι.**

θησεύμεδα, δωρ. α' πληθ. μέσ. μέλ. τοῦ **τίθημι.**

Θησεύς, **-έως,** ὁ· ὁ διασημότερος τῶν ἡρώων ἐν Ἀθήναις (πιθ. ἐκ τοῦ **τί-θημι**· ὁ ἱδρυτής, ὁ συνοικίσας, ἐκπολιτιστής).

θῆσθαι, ἀπρφ. παθ. ἐν. τοῦ **θάω**· θηλάζω.

***Ἐτυμ.*: **θῆσθαι,** ἀόρ. **θήσατο**· ⟨ἰαπ. ***dhē[i]-** ἐν τῷ σανσκρ. ἀπρφ. **dhātavē** (ἐκμυζῶ), **dhātṛ** (τροφός, «παραμάνα»), **dhāyúh** (ἡλλοιωμένος), **su-dhā** (νέκταρ) κλπ.· ἀρμ. **diem**· (θηλάζω), λατ. **fēmina** (κυρ. ἡ θηλάζουσα, ἄρα γυνή), παλ-γερμ. **tāen** (θηλάζειν), λατ. **dēju, dēt** (πιπιλίζω, μυζῶ)· πρβλ. ἰαπ. ***dhəi-** ἐν τῷ σανσκρ. **dhāyati** (θηλάζω), **dhē'nā, dhēnúh** (ἀγελὰς γαλακτοφόρος), ἀρμ. **dayeak** (τροφός, παιδαγωγός). — Ὡσ. πρβλ. ἰαπ. ***dhṛ-** ἐν τῷ σανσκρ. **dhṛṭáh** μτχ. (θηλασμένος), παλ-σουηδ. **dīa** (θηλάζω)· ἰρλ. **dīnim** (μυζῶ), **dīnu** (ἀρνίον) περιέχουν ἰαπ. **ī** ἢ **ē**· παλ-σλαυ. **dēle** (παῖς), **dēva** (παρθένος) (πρβλ. **θῆλυς**). Βλ. καὶ **θηλή** (πρβλ. Ἡσυχ. **«θήνιον· γάλα»**), **γαλαθηνός, τιθήνη.**

θῆσσα, ἀττ. **θῆττα,** θηλ. τοῦ **θής.**

θήσω, μέλ. τοῦ **τίθημι.**

θητεία, ἡ (**θητεύω**)· ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ.

θητεύω, μελ. **-σω** (**θής**)· εἶμαι δοῦλος, δουλεύω ἐπὶ μισθῷ.

θητικός, **ή, όν** (**θής**)· ὁ ἁρμόζων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) μισθωτὸν ἐργάτην ‖ μισθωτός.

θῆττα, ἀττ. ἀντὶ **θῆσσα.**

-θι, ἀχώριστον μόριον προστιθέμενον εἰς διάφορα ὀνόματα πρὸς δήλωσιν τοῦ τόπου ἐν ᾧ διαμένει τις : **ἀγρόθι**=ἐν τοῖς ἀγροῖς, **οἴκοθι**=ἐν τῷ οἴκῳ. Ἀρχικῶς ἦτο κατάλ. τῆς γενικῆς ὡς τοπικῆς (πρβλ. **-θεν**), διατηρεῖ δὲ τὸν ρόλον τοῦτον ἐν τῇ ὁμ. προτάσει : **Ἰλιόθι πρό, ἠῶθι πρό** (=πρὸ τοῦ Ἰλίου, πρὸ τῆς αὐγῆς).

θῐᾰσ-άρχης, **-ου,** ὁ (**θίασος**+**ἄρχω**)· ὁ ἀρχηγὸς τοῦ θιάσου (ὁμάδος κωμαστῶν, βλ. **θίασος**).

θῐᾰσεία, ἡ· τὸ κορυβαντιᾶν, ὀργιάζειν, πανηγυρικὴ πομπὴ θιάσου. Ἐκ τοῦ

θῐᾰσεύω (**θίασος**)· μετέχω θιάσου, παρευρίσκομαι εἰς πανηγυρικὴν πομπήν. — Παθητ. **θιασεύομαι ψυχὰν** = εἶμαι ἐμπεποτισμένος ἀπὸ βακχικὰς ἑορτάς, ἀφιερῶ τὴν ψυχήν μου εἰς βακχικὰς ἑορτάς.

ΘΙ'Α ΫΣΟΣ, ὁ· ὅμιλος ἢ συνοδεία (πομπὴ) ἀνθρώπων διερχομένη τὰς ὁδοὺς ἐν χοροῖς καὶ ᾄσμασι πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος, καὶ κυρ. τοῦ Βάκχου ‖ ὁμιλος κωμαστῶν. 2) πᾶς ὅμιλος.

***Ἐτυμ.*: **θίασος· θιασώτης· θιασεύω** (πρβλ. Ἡσυχ. **«θιάσαι· χορεῦσαι», «ἐπεθίαζεν· ἐχόρευεν, ἐξεθίαζε· χορείας ἐπετέλει,** λακ. **στάδες· θυσίαι»**· πρβλ. σανσκρ. μτχ. **dhisanyáni-** (εὐσεβής), πρὸς ὃ θὰ ἀντιστοίχει τὸ ἑλ. ***dί[σ]αίνω : θιάζω=θαυμαίνω : θαυμάζω**· ἡ ἐτυμολ. αὐτὴ προσκρούει εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ σανσκρ. **dhis-nyah** ἐπίθ. περιέχει τὸ ἰαπ. ***dhəs-no-** ( )λατ. ***fas-no-m, fanum** (ναός), πρβλ. ἐν λ. **θεὸς** ἐν τέλει), ἢ τὸ ἰαπ. ***dhəs-** θὰ ἀντενακλᾶτο εἰς τὸ ἑλλ. ***θασ—.**

θῐᾰσόω· εἰσάγω ἑορταστικὸν ὅμιλον.

διάσως, δωρ. αἰτ. πληθ. τοῦ **θίασος.**

θῐᾰσώτης, **-ου,** ὁ (**θιασόω**)· μέλος **θιάσου**· μετὰ γεν. **θιασώτης τοῦ ἔρωτος** = λάτρης ἢ ὀπαδὸς τοῦ ἔρωτος.

διγγάνω· ἐκτετ. τύπος ἐκ ῥ. **θιγ-** (ἧτις ἐμφανίζεται ἐν τῷ ἀορ. 6' **ἔ-θιγ-ον** καὶ ἐν τῷ πρκ. **te-ῑ́gi** τοῦ **tango**)· μελ. **θίξομαι**· ἀόρ. 6' **ἔθῐγον.**—ἐγγίζω ἐλαφρῶς, μόλις ἐγγίζω (ἀσθενέστερον τοῦ **ἅπτομαι**) ‖ εἶτα γεν. ἐγγίζω ‖ ἐπιχειρῶ, προσβάλλω ‖ φθάνω, κτυπῶ, ἀποκτῶ, κερδίζω.

***Ἐτυμ.*: **θιγγάνω**· ἀόρ. **θιγεῖν· θίγμα** : λατ. **fingo** (=πλάττω), σανσκρ. **dehṛ** (ἐπίχωσις, πρόχωμα), **dēh'-mi** (ἀλείφω), γοτθ. **deigan** (ζυμώνω)· ἄλλας συγγ. λ. βλ. ἐν **τεῖχος, τοῖχος**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***dheigh-.**

δίγειν, ἐπ. **διγέμεν,** ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *θιγγάνω*.
δίγημα, *-ατος,* τό (*δίγειν*)· ψαῦσις, ἔγγιγμα.
δίξομαι, μέλ. τοῦ *θιγγάνω*.
Θῖ'Σ, γεν. *θῖνός,* ἐπ. ὁ, μτγν. ἡ· σωρὸς ἄμμου παρά τήν ἀκτήν || ἐντεῦθεν, ἀκτή, αἰγιαλός, παραλία || ἐν τῷ πληθ. *θῖνες* = σωροί ἄμμου, ἀμμώδεις ὄχθαι || ἀκολούθως, κάθε σωρός || *θῖνες νεκρῶν*= σωροί ἀπό νεκροὺς || *δστεόφιν θῖς*=σωρὸς ὀστέων. 2) ἡ ἄμμος τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης || *θὶς κελαινὰ* = σκοτεινόχρωμος βυθός || μτφρ. *ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις*=πόσον μοῦ συνταράσσεις τὸ βάθος τῆς καρδίας μου.
Ἔτυμ. : θίς· ἀποθινοῦμαι (Πολυβ.) = βυθίζομαι εἰς τήν ἄμμον. Σκοτ. ἐτυμολ.— Ὑπετέθη ἡ ὕπαρξις ἀρχικοῦ ***θιν**F- ⟨ἰαπ. ***dheᵹnv-**, καί τις συγγ. τῷ σανσκρ. **dhánatē** (τρέχειν, ρέειν), **dhánuh** (ὕδωρ, πλημμύρα), **dhánvan** (ἀμμουδιά), λατ. **fons** (πηγή), **Fontus** (***dhontos**), ὄν. θεοῦ τινος.— Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **dh-i-h** (*:θ-ῑ-ς*) (πρβλ. τὰ σύνθ. **api-dhih**=κάλυμμα, **ni-dhih**=ἀπόδεμα)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **dhē** (πρβλ. *θη-μών*)·— Κατ' ἄλλους *θὶς* ⟨***θF-ῑν-** (διά τὸ πρόσφ. *-ιν-* πρβλ. *ἀκτίς, -ῖνος, γλωχῖν—, δελφῖν—, ὠδῖν—* κλπ.) προῆλθεν ἐκ τινος μεταπτωτ. τύπου τῆς βάσεως **dhū-**, πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **dún**, Διθ. **dúja** (κόκκος κονιορτοῦ).
θλαστός, *ή, όν*· θλασθείς, τεθλασμένος, τεθραυσμένος, «σπασμένος», «σπαστός». Ἐκ τοῦ
ΘΛᾶ'Ω, ἀπρφ. *θλᾶν*· μέλ. *θλάσω*· ἀόρ. α' *ἔθλᾱσα*, ἐπ. *θλάσσα*. — Παθητ. πρκ. *τέθλασμαι*· θραύω, συντρίβω, «τσακίζω», «σπάζω».
Ἔτυμ. : ἀγν. ἐτυμολ.· τό ἰων-αττ. καί δωρ. *φλάω* (παθ. ἀόρ. *ἐφλάσθην*), συνών. τῷ *θλάω*, δυνατόν νά προέρχεται ἐκ διασταυρώσεως τῶν *θλάω* καί *φλίβω* (θλ. *θλίβω*)· κατά τινας συγγ. καί τῷ σανσκρ. **dʒśát** (μυλόπετρα) ⟨***dhʒśát : θλά[σ]ω**.
ΘΛΙ'ΒΩ [ῑ]· μέλ.· *θλίψω*· ἀόρ. α' *ἔθλιψα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐθλίφθην*, ἀόρ. β' *ἐθλίβην*· πρκ. *τέθλιμμαι*· πιέζω, συμπιέζω, συνθλίβω, «τσουγγρανίζω».— μέσον, *θλίψεται ὦμους* = θά τρίψῃ τούς ὤμους του. 2) μτφρ. καταπιέζω, στενοχωρῶ, λυπῶ, βασανίζω || παθ. μτχ. *τεθλιμμένος* (ἀντίθ. τῷ *εὐρύχωρος*) = συμπιεσμένος, στενόχωρος, ἐν ἀτενῷ χώρῳ περιωρισμένος.— [*θλίβω* προέρχεται ἐκ συμφυρμοῦ τοῦ *θλάω* καί τοῦ αἰολ-ἰων. *φλίβω* (πρβλ. λατ. **fligo**)]. Ἐξ αὐτοῦ τό
θλῖψις, *-εως,* ἡ· ἡ πίεσις, ἡ σύνθλιψις, συμπίεσις. 2) μτφρ. καταπίεσις, λύπη, στενοχωρία, «θλῖψις».
θνάσκω, δωρ. ἀντί *θνήσκω*.
θνατός, δωρ. ἀντί *θνητός*.
θνήσκω, ἐκτετ. ἐκ τῆς ῥ. *ΘΑΝ*—· μέλ. *θᾰνοῦμαι*, ἐπ. ἀπρφ. *θανέεσθαι*· ἀόρ. β' *ἔθανον*, ἐπ. ἀπρφ. *θανέειν*· πρκ. *τέθνηκα*, ἐξ οὗ συγκεκ. πληθ. *τέθνᾰμεν, τέθνᾰτε, τεθνᾶσι*· Προστ. *τεθνᾰθι*· Εὐκτ. *τεθναίην*· ἀπρφ. *τεθνάναι*, ἐπικ. *τεθνάμεν*. *τεθνάμεναι* καί σπαν. *τεθνάναι*· μτχ. *τεθνεώς, τεθνεῶσα, τεθνεὸς* (ἤ *τεθνεώς*), ἐπ. *τεθνηώς*, γεν. *-ῶτος*, ἐπ. καί *τεθνηότος*· γ' πληθ. ὑπερσ. *ἐτέθνᾶσαν*. — Ἐκ τοῦ τύπου *τέθνηκα* προῆλθον οἱ τύποι τῶν ἀττ. μελλ. *τεθνήξω* καί *τεθνήξομαι*· ἀποθνήσκω, ἐκπνέω (λατ. **morior**) || ὁ πρκ. *τέθνηκα* = ἔχω ἀποθάνει, εἶμαι νεκρός || τήν αὐτήν σημ. ἔχει καί ὁ ἀόρ. β' *ἔθανον*· μτχ. *θανὼν*=νεκρός (λατ. **mortuus**).— ‖ μτφρ. ἐπί πραγμάτων, χάνομαι, καταστρέφομαι. [διά τήν ἐτυμολ. βλ. *θάνατος*].
θνητο-γενής, *ἐς* (*θνητός*+*γενέσθαι*)· ὁ ἐκ θνητῶν καταγόμενος (γεννηθείς), ὁ ἐκ θνητοῦ γένους.
θνητο-ειδής, *ἐς* (*θνητὸς* + *εἶδος*)· ὁ θνητός τήν φύσιν, ὁ ὁμοιάζων μέ θνητόν.
θνητός, *ή, όν* (καί *-ός, -όν*)· δωρ. **θνατός,** *ά, όν* (*θνήσκω*)· ὁ θνήσκων, θνλ. ὁ ὑποκείμενος εἰς θάνατον, ἀντίθ. τῷ *ἀθάνατος* ‖ *οἱ θνητοί* (ὡς οὐσ.) = οἱ ἄνθρωποι, τό ἀνθρώπινον γένος. 2) ἐπί πραγμάτων. ὁ ἁρμόζων εἰς θνητούς, ἀνθρώπινος.
θοάζω (*θοός*)· μτδτ. κινῶ ταχέως, θέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν, βιάζω, **ἐπισπεύδω**. 2) ἀμτβ. κινοῦμαι ταχέως, σπεύδω, ὁρμῶ.— ‖ *θάσσω, θακέω, θωκέω* (ἀ βλ.)· κάθημαι.— [διά τήν ἐτυμολ. βλ. *θέω* καί *θάσσω*].
θοίμάτιον ⟨ *τὸ ἱμάτιον* κατά κρᾶσιν.— Ὑποκορ. *θοἱματίδιον* ⟨*τὸ ἱματίδιον*.
θοινάζω (*θοίνη*) = *θοινάω* (ᾰ βλ.)· εὐωχοῦμαι. Ἐξ αὐτοῦ τό
δοίνᾶμα, *-ατος,* τό (*θοινάζω*)· συμπόσιον, φαγητόν.
δοινᾶτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*θοινάω*)· ὁ παρέχων συμπόσιον.
δοινᾶτήριος, *α, ον* (*θοινατήρ*)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς εὐωχίαν.
δοινᾶτικός, *ή, όν* (*θοινάω*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἤ κατάλληλος διά) εὐωχίαν.
δοινᾶτωρ, *-ορος,* ὁ=*θοινατὴρ* (ᾰ βλ.).
δοινάω, μελ. *-ήσω*· εὐωχοῦμαι, τρώγω, συμποσιάζω.— ‖ φιλεύω, ἑστιῶ (φιλοξενῶ), περιποιοῦμαι. — ἐντεῦθεν, ἐν τῷ μέσ. καί παθ. (μετά μέσ. μέλλ. *θοινάσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *ἐθοινήθην*, πρκ. *τεθοίνᾱμαι*)· εὐωχοῦμαι, συμποσιάζω. Ἐκ τοῦ
ΘΟΙ'ΝΗ, ἡ· φαγητόν, δεῖπνον, συμπόσιον, εὐωχία || γεν., τροφή, «ταγή».
Ἔτυμ. θοίνη· θοινᾶν, θοινᾶσθαι· πρβλ. ἀπρφ. *θῶσθαι*, μέλ. *θωσούμεθα*· ἐξ ἰαπ. ῥ. **dhōi**· πρβλ. Ἡσυχ. «*θωστήρια· εὐωχητήρια*», πρβλ. καί *θώς, θωὸς* («τσακάλι»).
δοινήτωρ, ὁ· ἰων. ἀντί *θοινάτωρ*.
δοινίζω, μέλ. *-σω*· (*θοίνη*)· ἑστιῶ, φιλεύω, περιποιοῦμαι.
δοῖτο ἀντί *θεῖτο*, γ' ἐν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τίθημι*.
δολερός, *ά, όν* (*θολός*)· θολός, λασπώδης, πλήρης ἰλύος, πυκνός, τεταραγμένος (λατ. **turbidus**), ἀντίθ. τῷ *καθαρός*, κυρ. ἐπί τεταραγμένου ὕδατος. — ‖ μτφρ. τεταραγμένος ὑπό πάθους τινός, ἐξηρεθισμένος, δολωμένος.
δολία, ἡ (*θόλος*)· κωνικός πῖλος πρός προφύλαξιν ἀπό τοῦ ἡλίου.
ΘΟ'ΛΟΣ, ἡ· οἰκοδόμημα στρογγύλον μετά κωνικῆς στέγης. 2) ἐν Ἀθήναις, κυκλικόν οἰκοδόμημα, ἐν ᾧ ἐσιτίζοντο οἱ Πρυτάνεις.
Ἔτυμ. : θόλος, συγγ. τῷ *θάλαμος, θαλάμη*, πρβλ. καί *θρ-θαλ-μός*, γοτθ. **dal** (κοιλάς, βόθρος, λάκκος), παλ-γερμ. **tal**, (κοιλάς), παλ-σλαυ. **dolŭ** (τάφρος, λάκκος), πρβλ. παλ. Νορβ. **dalr** (τόξον).— Περαιτέρω: *θολία*, λακ. *σαλία* (*σ-⟨θ.*).
ΘΟΛΟ'Σ, ὁ· πηλός, «λάσπη», ἰδία ἀκάθαρτον ὕδωρ («λούνη»).— ‖ τό μέλαν ὑγρόν, ὅπερ ἐκπέμπει ἡ σηπία («σουπιά») διά νά δολώσῃ τά νερά καί οὕτω χαθοῦν τά ἴχνη της, λατ. **loligo**.
Ἔτυμ. : θολὸς (⟨***θFολός**)· *θολὸς* ὡς ἐπίθ.=τεταραγμένος, συγκρ. *θολώτερος*· *θολόω*· *θολερός*· παλ. ἰρλ. **dall** (τυφλός), **cluas-dall** (κωφός) (⟨κελτ.***dvalno-s**), γοτθ. **dwals** (τρελλός), παλ-σαξ. **dol**, παλ-γερμ. **tol** (τρελλός), παλ-γερμ. **twalm** (νάρκωσις, μούδιασμα), Διθ. **dvylas** (μέλας), λεττ. **duls** (μισότρελλος), ἰαπ. ῥ. **dhvel** (**dhvelᵃˣ**), κατ' ἐπέκτασιν τῆς ῥ. **dhu** (**dhevᵃᶻ**).— Πρβλ. ἔτι σανσκρ. **dhvárati, dhū'rvati** (βλάπτω δι' ἀπάτης), **dhū'rtah** (πανοῦργος, δόλιος), **dhūrtih** (βλάβη διά πανουργίας).—Ἀμφίβολος εἶναι ἡ συγγ. τοῦ λατ. **fallō** (ἀπατῶ), πρβλ. ἑλλ. *φηλός, φῆλος* (=ἀπατηλός)· μακρινήν συγγ. ἔχει ἴσως καί πρός τό λατ. **fūligō** («καπνιά»), πρβλ. ἰαπ. ***dhū-li-s** : ***dhū-mo-s**, βλ. ἐν λ. *θυμός*. Ἐξ αὐτοῦ τό
δολόω, μελ. *-ώσω*· καθιστῶ τι δολόν (λασπώδες), τεταραγμένον || μτφρ., ὡς τό λατ. **perturbare**, φέρω εἰς σύγχυσιν, ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ, προκαλῶ ἀνησυχίαν.
δοός, *ή, όν* (*θέω*)· ταχύς, εὐκίνητος, δραστήριος, ἐνεργητικός, πρόθυμος || *θοὴ νύξ* = ταχεῖα (ταχέως παρερχομένη) νύξ || *θοὴ δαὶς* = βιαστικόν γεῦμα.— ‖ ὀξύς, αἰχμηρός, ἐπί βραχωδῶν νήσων ἤ ἀκρωτηρίων.
Ἔτυμ. : Διά τήν σημ. *θοὸς*=ταχύς βλ. *θέω* (=τρέχω).—Πρβλ. Ἡσυχ. «*θοός... λαμπρός*», «*θοῶσαι*·

λαμπρῦναι», Ἡσ. **«ὀδόντες λευκὰ θέοντες»**, σανσκρ. **dhā'vati** (καθαρίζω, πλύνω), **dhāvanam** (καθαρμός), **dhavaláh** (λευκός)· πρβλ. ἐν λ. **θεὸς** ἐν τέλει.— Διά τὴν σημ. **θοὸς** II (ὀξύς, αἰχμηρός) πρβλ. Ὀδυσ. Ο 299 **νῆσοι θοαὶ**=**Ἐχινάδες** ἢ **Ὀξεῖαι· ἐθόωσα**=ὤξυνα, κατέστησα αἰχμηρόν· ἐξ ἰαπ. ῥ. **θω-** : σανσκρ. **dhārā** (ἡ κόψις).

δοόω, μέλ. **-ώσω** (**θοός**)· καθιστῶ τι κοπτερὸν ἢ αἰχμηρόν.

δόρε, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. 6' τοῦ **θρώσκω.**

δορεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ **θρώσκω.**

δορή, ἡ=**θορός.**

δόρυῦμαι καὶ **δορνύομαι**, ἀποθ.· παράλλ. τύπος τοῦ **θρώσκω**· ἀναπηδῶ, σκιρτῶ, κυρ. ζευγαρώνω, ζευγνύω, βατεύω (ἐπὶ συνουσιασμοῦ ζώων), πηδῶ ἐπάνω εἴς τι.

δορός, ὁ (**θορεῖν**)· τὸ σπέρμα τοῦ ἄρρενος (ἀνθρώπου ἢ ζώου).

Ἔτυμ. : **θορός, θορὴ** (= γενετήσιον σπέρμα)· **θόρνυμαι, θορνύομαι** (=βατεύω)· **θορίσκομαι** (= δέχομαι τὸ σπέρμα), πρβλ. Ἡσυχ. **«θαρνεύει· ὀχεύει, σπείρει· φυτεύει»**, **«θάρνυσθαι· ὀχεύειν»**, **«θάρνυται· ὀχεύει»** (**θορν-** ἀντὶ **θαρν-** πρὸ τοῦ **-ν**τῆς ἑπομένης συλλ.)· **θορν-** ⟨***dhg̱n-**· Ἡσυχ. **«θορός· ἀφροδισιαστής»**· πρβλ. ἑλλ. ποιητ. **θρώσκω**, ἀττ. **θρῴσκω**, μέλ. **θοροῦμαι**, ἀόρ. **ἔθορον**· ποιητ. **θρωσμός**, μεσ. ἰρλ. **dalrim** (=ἐσκίρτησα).

δοροῦμαι, μέλ. τοῦ **θρώσκω.**

δορυβεῦσιν, δωρ. γ' πληθ. τοῦ **θορυβέω.**

δορῦβέω, μέλ. **-ήσω** (**θόρυβος**)· κάμνω δόρυβον, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ μεγάλου πλήθους ἀνθρώπων, εἴτε πρὸς ἐπιδοκιμασίαν εἴτε πρὸς ἀποδοκιμασίαν ‖ ἅθεν: 1) ἐπιδοκιμάζω θορυβωδῶς, ἐπικροτῶ. 2) γογγύζω κατά τινος, ἐγείρω δόρυβον ἐναντίον του.— **II** μτβτ. συγχέω, φέρω εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν διά τοῦ θορύβου, διαταράττω, ἐνοχλῶ.— Παθητ. ταράσσομαι, θορυβοῦμαι, ἐνοχλοῦμαι, περιέρχομαι εἰς ταραχήν. **Ἐξ** αὐτοῦ τὸ

δορῦβητικός, ή, όν (**θορυβέω**)· ὁ ρέπων εἰς τὴν ὀχλαγωγίαν, θορυβοποιός, ταραχοποιός, θορυβώδης.

ΘΟ'ΡΥ˜ΒΟΣ, ὁ (**θρόος, θρέομαι**)· ταραχή, συγκεχυμένη βοὴ ἐκ πολυπληθοῦς συνελεύσεως 1) εἰς ἔνδειξιν ἐπιδοκιμασίας : ἐπευφημίαι, ἐπικρότησις, ἐπιδοκιμασία. 2) τοὐναντίον, εἰς ἔνδειξιν ἀποδοκιμασίας: κατακραυγή, γογγυσμοί, παράπονα.

Ἔτυμ.: **θόρυβος**· ἀττ. **θορυβέω.** Βλ. **θρέομαι** καὶ **τονθορύζω.** Κατά τινας, ἧττον ὀρθῶς, συγγ. τῷ γοτθ. **driugan** (στρατεύειν), παλ-αλαυ. **drugĭ** (σύντροφος) ἐκ βάσεως **dhorou** (δόρυβος).— **θόρυβος** : λατ. **fragor**, ἰαπ. ***dhorugu-** : ***dhg̱gv-**.

δορών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **θρώσκω.**

δοῦ, ἀττ. Προστ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ **τίθημι.**

δοῦδωρ, δοῦδατος ⟨ **τὸ ὕδωρ, τοῦ ὕδατος** κατὰ κρᾶσιν.

Θουριό-μαντις, -εως, ὁ (**Θούριον** + **μάντις**)· ὁ μάντις τοῦ Θουρίου (ἀποικίας τῶν Ἀθην.), ὁ Λάμπων (καλούμενος οὕτω ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφ.) ‖ γεν., προφήτης, μάντις.

δοῦρις, -ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ ἑπομ.

δοῦρος, ὁ (**θορεῖν** τοῦ **θρώσκω**)· ἀναπηδῶν, σκιρτῶν, ὁρμητικός, μαινόμενος, ἀκατάσχετος.— θηλ. **θοῦριος, -ίδος**, κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἐπίθ. τοῦ **ἀλκή**=παράφορος δύναμις ‖ **θοῦριος ἀσπίς**=ἡ ἀσπὶς ὁρμητικοῦ πολεμιστοῦ.

Ἔτυμ. : **θοῦρος** (***θFορ-Fο-ς**) καὶ τραγ. **θούριος** (=θυελλώδης, ὁρμητικός)· ὁμ. **θοῦρις, -ιδος, -ιν**· ρωσσ. **dyrĭ** (μανία, ὁρμητικότης, μωρία), λιθ. **padurmai** ἐπίρρ. (= ἀκατασχέτως, ὁρμητικῶς), **súpadùrmu** (=μεθ' ὁρμῆς)· ἰαπ. ***dhv-er-** κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ῥ. **dhu** (**dheva**×).— Λίαν ἀμφίβολον ἂν ἀνήκει ἐνταῦθα τὸ λατ. **furō** (εἶμαι παράφρων)· ἔφ' ὅσον προέρχεται ἐκ τοῦ ἰαπ. ***bhur-** (κινοῦμαι ζωηρῶς, κοχλάζω· βλ. ἐν λ. **φύρω**) εἶναι ξένον πρὸς τὰ ἐνταῦθα ἀνήκοντα· ἀντιθέτως θὰ ἦτο συγγ., ἔστω καὶ μακρόθεν, ἂν τὸ **furo** σχετίζεται πρὸς τὰ ἑλλ. **θυῖα, θυιάς, θνάζω, θυστὰς** (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **dheveṣ** : **dhus.**

δόωκος, ὁ· ἐπικ. ἐκτετ. ἐκ τοῦ **θῶκος**· ἕδρα, δέσις. 2) συνέλευσις, σύγκέντρωσις.

δοῶς, ἐπίρρ. τοῦ **θοός**· ταχέως, «γρήγορα».

Θράκη, ἰων. **Θρηΐκη**, ποιητ. **Θρῄκη**, ἡ· ἡ Θράκη.

Θρᾴκιος, α, ον, ἰων **Θρηΐκιος**, ποιητ. **Θρῃκίκιος** (**Θρᾷξ**)· ὁ ἐκ Θράκης, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Θρᾷκας, θρακικός.

θρᾱνεύω, μελ. **-σω** (**θρᾶνος**)· τεντώνω, ἁπλώνω τι ἐπάνω εἰς τὸν θρᾶνον τῶν θυρσοδεψῶν, θυρσοδεψῶ, κατεργάζομαι δέρματα· **θρανεύομαι**, μέσ. μέλ. μετὰ παθ. ἐνν.

θρᾱνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **θρᾶνος**, μικρὸν κάθισμα.

θρᾱνίτης, -ου, ὁ (**θρᾶνος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἄνω σειρὰν τῶν κωπηλατῶν τῆς τριήρους, οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο **θρανῖται** (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς τῆς μεσαίας σειρᾶς, τοὺς **ζυγίτας**, καὶ τοὺς τῆς τελευταίας, τῆς κάτω, σειρᾶς, τοὺς **θαλαμίτας**), εἶχον δὲ τὰς μακροτέρας κώπας καὶ διὰ τοῦτο κατέβαλλον τὸν μεγαλύτερον κόπον.

θρανῖτις, **-ιδος**, ἡ· θηλ. τοῦ **θρανίτης.**

ΘΡΑ˜ΝΟΣ, ὁ (συγγ. τῷ **θρόνος, θρῆνυς**)· θρανίον, κάθισμα, ἕδρα, σανὶς (ἐπὶ δίφρου) ‖ κυρ. ἡ ἄνω σειρὰ τῶν κωπῶν τριήρους.

Ἔτυμ. : **θρᾶνος**· ὁμ. **θρῆνυς**· βοιωτ. **θρᾶνυξ**, ἰων. **θρῆνυξ**· ἀττ. **θρανίτης**· ἰων. ἀπρφ. ἀορ. **θρῆναι. σασθαι.** Πρβλ. **θρόνος**, λακ. **θόρναξ** (**«ὑποπόδιον»** καθ'Ἡσύχ.), καὶ σανσκρ. **dhārāyati** (ὑποβαστάζω), **dharmán-** (ὁ ὑποβαστάζων), **dhárman** (ὑποστήριγμα), **dhármaḥ** (διάταξις, ἔθιμον, νόμος), παλ - περσ. **darazāmiy** (κρατῶ), λατ. **fretus** (στηριζόμενος ἐπί τινος, πεποιθὼς εἴς τι) **fere** (σχεδόν, μετ' ὀλίγον), ὑπερθ. **ferme** (⟨***ferime**) **firmus** (⟨***dher-gh-mo-s**) λιθ. **dermẽ** (συμπεφωνημένος), **deriù, de·ẽti** (ἐνοικιάζω), **dorà** (ὁμόνοια)· πρβλ. Ἡσυχ. **«ἀ-θερές· ἀνόητον, ἀνόσιον»**, **«ἐνθρεῖν· φυλάσσειν»**, **«θρήσκω· νοῶ»**, **«θράσκειν· ἀναμιμνήσκειν»**, **θρησκηΐη, θρησκεία** (= θρησκευτικὴ χρῆσις)· ἰαπ. ***dhera**× (ὑποβαστάζω)· Βλ. **θεράπων.**— βλ. ὡσ. **θράσσομαι** ἐν τέλει.

Θρᾷξ, γεν. **Θρᾳκός**, ὁ. ἰων. **Θρηΐξ**, γεν. **Θρηϊκος**, ποιητ. **Θρῃξ**, γεν. **Θρηκός**· ἐκ **Θράκης, Θρᾷξ.**

θρᾶξαι, θρᾶξον, ἀπρφ. καὶ προστ. ἀορ. α' τοῦ **θράσσω.**

θρασέως, ἐπίρρ. τοῦ **θρασύς**· μετὰ θράσους, παρατόλμως ‖ συγκρ. **θρασύτερον**, ὑπερθ. **θρασύτατα.**

ΘΡΑ'ΣΟΣ, -εος, τὸ=**θάρσος**· θάρρος, τόλμη, πεποίθησις, ἐμπιστοσύνη ‖ ἐν κακῇ ἔνν., ὑπερβολικὸν θάρρος, θρασύτης, θράσος, ἀναίδεια.— [δι' ἐτυμολ. ἑλ. **θάρσος**].

Θρᾷσσα, ἀττ. **Θρᾷττα**, ἡ· ἰων. καὶ ποιητ. **Θρῃσσα**, δωρ **Θρέϊσσα**· γυνὴ ἐκ Θράκης.

θράσσω, ἀττ. **θράττω**, μελ. **-ξω**, ἀττ. συντετμ. τύπος τοῦ **ταράσσω**· διαταράσσω, ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ, προκαλῶ δηλ. ἀνησυχίαν.

Ἔτυμ. : **θράσσω** ⟨**ταράσσω**, πρβλ. ὁμηρ. πρκ. **τέτρηχα· ταραχή· ταράσσω**, ἀττ. **-ττω** : ἀλβ. **drā** (κατακάθισμα ἐλαίου), παλ-λιθ. **dragė**, παλ-πρωσ. **dragios**, πληθ. (=κατακάθισμα), παλ-σλαυ. ***droska** (=**τρυγία»**, **κατακάθισμα**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **dhrāgh** : **dhərəgh**, ἐκτετ. κατὰ ἓν **-gh** ἐκ βάσεως **dherā** (ταράσσω).

θρᾰσύ-γυιος, ον (**θρασὺς**+**γυῖον**)· ὁ ἔχων ἰσχυρὰ μέλη σώματος.

θρᾰσῠ-κάρδιος, ον (**θρασὺς**+**καρδία**)· ὁ θαρραλέαν ἔχων τὴν καρδίαν, γενναιόκαρδος, εὐτολμος,

θρᾰσῠ-μέμνων, ον, γεν. **-ονος** (**θρασὺς**+**μένω**)· ὁ μετὰ τόλμης ὑπομένων, ὁ εὐτόλμως σταθερός· πρβλ. **Μέμνων.**— Κατ' ἄλλους (**θρασὺς** + **μένος** τοῦ **μέμονα**)· ὁ γενναῖα φρονήματα ἔχων, εὐτολμος, τολμηρός.

θρᾰσῠ-μήδης, ες (**θρασὺς**+**μῆδος**)· ὁ θρασὺς (τολμηρός, ἀποφασιστικὸς) εἰς τὰς σκέψεις του, τὰ σχέδιά του

θρᾰσύ-μητις, -ιδος, ὁ, ἡ, (**θρασὺς**+**μῆτις**)· = τῷ προηγ. **θρασυμήδης.**

θρᾰσῠ-μήχανος, ον (**θρασὺς**+**μηχανή**)· δωρ. **-μάτ-**

χανος· θρασὺς εἰς τὸ μηχανᾶσθαι, ὁ ἐπινοῶν τολμηρὰ σχέδια.

θρᾰσύ-μῡθος, *ον* (*θρασὺς* + *μῦθος*)· ὁ θρασὺς τὴν γλῶσσαν, ὁ αὐθάδης ‖ ὁ εὔτολμος ἐν λόγοις.

θρᾰσῡ́νω, μελ. *-ὓνῶ* (*θρασύς*), ὡς τὸ *θαρσύνω*· ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω, πληρῶ τινα θάρρους, καθιστῶ τινα τολμηρόν.— Παθητ. καὶ μέσον, γίνομαι τολμηρός, ἐνθαρρύνομαι, λαμβάνω θάρρος, εἶμαι θαρραλέος ‖ *θρασύνομαί τινι*=στηρίζομαι εἴς τινα.— **II** ἐν κακῇ ἐνν. ἀποθρασύνομαι.

θρᾰσῠ́-πόλεμος, *ον*, ποιητ. *θρασυπτόλεμος* (*θρασὺς*+*πόλεμος*)· ὁ τολμηρὸς ἐν πολέμῳ.

θρᾰσύ-πονος, *ον* (*θρασὺς*+*πόνος*)· ὁ τολμηρὸς εἰς τὸ ἐργάζεσθαι, ὁ πρόθυμος πρὸς ἐργασίαν.

ΘΡΑ˘ΣΥ΄Σ, *θρασεῖα, θρασύ*· θαρραλέος, τολμηρός, γενναῖος, ἀποφασιστικός, παράτολμος ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ὑπὲρ τὸ δέον τολμηρός, ὁρμητικός, ριψοκίνδυνος ‖ αὐθάδης.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, ὁ προκαλῶν, ἐμβάλλων, θάρρος καὶ πεποίθησιν, ἀσφαλής.·

θρᾰσύ-σπλαγχνος, *ον* (*θρασὺς* + *σπλάγχνον*)· ὁ γενναιόκαρδος, τολμηρός, ἄφοβος.

θρᾰσῡ́-στομέω (*θρασὺς* + *στόμα*)· εἶμαι θρασὺς τὴν γλῶσσαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θρᾰσῠ́-στομία, ἡ· τὸ θρασέως ὁμιλεῖν. Ἐκ τοῦ

θρᾰσῡ́-στομος, *ον* (*θρασὺς* + *στόμα*)· ὁ θρασὺς τὴν γλῶσσαν, ἀλαζών, αὐθάδης.

θρᾰσῦ́της, -ητος, ἡ (*θρασύς*)· ὑπερβολικὴ τόλμη, αὐθάδεια, ἀναίδεια ‖ θαρραλεότης.

θρᾰσῠ́-χειρ, *-χειρος*, ὁ (*θρασὺς*+*χείρ*)· ὁ τολμηρὸς τὰς χεῖρας, ὁ ἔχων θρασεῖαν τὴν χεῖρα.

Θρᾷττα, ἀττ. ἀντὶ *Θρᾳ̃σσα* (ὃ βλ.).

θράττω, ἀττ. ἀντὶ *θράσσω* (ὃ βλ.).

θραυσ-άντυξ, *-ὕγος*, ὁ, ἡ (*θραύω*+*ἄντυξ*)· ὁ θραύων τὰς ἄντυγας ἁρματος, ὁ θραύων (συντρίβων) τοὺς τροχοὺς ἁρματος (ἁμάξης).

θραῦσμα, *-ατος*, τό· τὸ θραυσθέν, τὸ τεθραυσμένον, τὸ σύντριμμα, τεμάχιον. Ἐκ τοῦ

ΘΡΑΥ΄Ω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. α΄ *ἔθραυσα*· θραύω, συντρίβω εἰς τεμάχια, «τσακίζω», κατακερματίζω.— **II** μτφρ. κατασυντρίβω, καταβάλλω, ἐξαφανίζω ‖ ἐξασθενίζω τι.

Ἔτυμ.: θραύω· θραυστός· θραυλὸς (<**θραυσλὸς*) καὶ *θραῦρος· θραῦσμα*: γαλλ. cryll (<Κελτ. drysljo- τεμάχιον).—Συγγ. τῷ λατ. frustum (τεμάχιον), πρβλ. ἰρλ. brūim (θραύω), ἀλβ. prešen (κόκκος σίτου), ἀγγλ-σαξ. brysan (θραύω).

θρέμμα, *-ατος*, τὸ (*τρέφω*)· τὸ τραφὲν ἢ ἀνατραφέν, τὸ νεογνόν, γαλουχούμενον τέκνον ‖ πλάσμα, δημιούργημα, ὄν.

θρέξασκον, ἰων. ἀντὶ *ἔθρεξαν*, γ΄ πληθ. ἀόρ. α΄ τοῦ *τρέχω*.

θρέξομαι, μέλ. τοῦ *τρέχω*.

θρέπτειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *θρεπτήρ*.

θρεπτέος, α, *ον*, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *τρέφω*· ὃν πρέπει νὰ (ἀνα)θρέψῃ τις.— **II** *θρεπτέον*=*δεῖ τρέφειν*, πρέπει νὰ θρέψῃ τις (ἢ νὰ ἀναθρέψῃ τις). 2) (ἐκ τοῦ παθ.) πρέπει νὰ (ἀνα)τραφῇ τις (*δεῖ τραφῆναι*).

θρεπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*τρέφω*)· ὁ τρέφων, ὁ ἀνατρέφων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θρεπτήριος, *ον* (*θρεπτήρ*)· ὁ ἱκανὸς νὰ (ἀνα)θρέψῃ, κατάλληλος πρὸς τοῦτο, θρεπτικός.— **II** *θρεπτήρια, τὰ*=ἡ διὰ τὴν (ἀνα)τροφὴν ἀμοιβή, *τὰ τροφεῖα*, κυρ. τὰ ὑπὸ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς (τὸ «γηροκόμισμα»). 2) τροφή, ὑποστήριξις.

θέπτρα, τὰ (*τρέφω*) ὡς τὸ *θρεπτήρια*· ἡ ἀνταπόδοσις τῶν τέκνων πρὸς τοὺς (ἀνα)θρέψαντας γονεῖς.

θρεττᾰνελό· ἦχος μιμούμενος τὸν τῆς κιθάρας (πρβλ. τὸ σημερ. «τραλαρά»).

θρέττε, τό=*τὸ θαρραλέον* ἢ *θάρσος*, βαρβαρισμὸς παρ' Ἀριστοφ. (Ἱππ. 17): *οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε* = δὲν ὑπάρχει «μέσα μου» τὸ θάρρος (ἡ τόλμη).

θρεφθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ *τρέφω*.

θρέψα, ποιητ. ἀντὶ *ἔθρεψα*, ἀόρ. α΄ τοῦ *τρέφω*.

θρέψαιο, 6΄ ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α΄ τοῦ *τρέφω*.

θρέψω, μέλ. τοῦ *τρέφω*.

ΘΡΕ΄Ω, ἐν χρήσει κατὰ μέσ. ἐν, καὶ πρτ. μόνον· φωνάζω δυνατά, «ξεφωνίζω», κραυγάζω ‖ ὀδύρομαι, θρηνῶ.

Ἔτυμ.: θρέομαι· ὁμηρ. *θρόος*, ἀττ. *θροῦς*· τραγ. *θροέω* (<ἰαπ. dhreu-: *dhru- ἐν τῷ *θρῦλος*, ἀττ. *θρῦλέω*· πρβλ. παλ-σαξ. drōm, ἀγγλ-σαξ. dréam (ἐπευφημίαι)· *dhreu- εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥ. dher- πρβλ. ἀττ. *θόρυβος, τον-θορύζω* (πρβλ. Ἡσυχ. «*τονθρύς· φωνή*»), ἀγγλ-σαξ. dora (<γερμ. *duran-), ἀγγλ. dor(r) (βομβητικὴ μέλισσα), λεττ. dunduris (μέλισσα), denderis (νήπιον κλαυθμηρίζον), dordaim (βεῦζω), λεττ. derdēt (κλαγγάζω).— ἀλλ' ἐπέκτασις τῆς ῥ εἰς *dhreu- ἐμφανίζεται ἐν τῷ ὁμηρ. *θρῆνος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*θρώναξ· κηφήν· Λάκωνες*»), *τενθρήνη* (= σφήξ), *ἀνθρήνη* (= μέλισσα) (<**ἀνθο-θρήνη*)· *τενθρηδών, -όνος* (εἶδος σφηκὸς) προῆλθεν ἐκ διασταυρώσεως τῶν *τενθρήνη* καὶ *πεμφρηδών, -όνος*· *ἀνθρηδών, -όνος* (= κηφὴν) εἶναι τὸ τέταρτον μέλος τῆς ἐξισώσεως *τενθρήνη : τενθρηδών=ἀνθρήνη : χ.*· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. dhrānati (ἀντηχῶ), παλ-σαξ. dran καὶ dreno, παλ-γερμ. treno (ψευδομέλισσα), γερμ. drönen (κάμνω δόρυβον), πρβλ. *dhrens, γαλλ-λατ. drenso (φωνάζω).

Θρηΐκίη, ἡ, ἐπ. ἀντὶ *Θρᾴκη*.

Θρηΐκιος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ *Θρήκιος, Θρᾴκιος*.

Θρῆϊς, -ικος, ὁ, ἰων. ἀντὶ *Θρῇξ, Θρᾷξ*.

Θρήϊσσα, ἡ, ἰων. ἀντὶ *Θρῇσσα, Θρᾴσσα*.

Θρήκη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *Θρᾴκη*. Ἐξ αὐτοῦ **τὰ**

Θρήκηθεν, ἐπίρ., ἐκ Θράκης· καὶ

Θρήκην-δε, ἐπίρ.· πρὸς Θράκην.

Θρήκιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ *Θρᾴκιος*, ἐκ Θράκης.

θρηνέω, μελ. *-ήσω* (*Θρῆνος*)· θρηνῶ, θρηνολογῶ, κλαίω ‖ *ἀοιδὴν θρηνεῖν*=ψάλλειν ᾄσμα θρηνώδες. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θρήνημα, *-ατος*, τὸ (*θρηνέω*)· θρῆνος, ὀδυρμός.

θρηνητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*θρηνέω*)· ὁ θρηνητής, ὁ θρηνῶν.

θρῆνος, ὁ (*θρέω*)· τὸ θρηνεῖν, θρηνῳδία, ὀδυρμὸς ‖ θρηνῶδες, ἐπικήδειον, ᾄσμα. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *θρέω*].

θρῆνυς, *-υος*, ὁ (*Θρᾶνος*)· θρανίον τοποθετούμενον ὑπὸ τοὺς πόδας, ὑποπόδιον. 2) θρανίον, «πάγκος» ‖ *θρῆνυς ἑπταπόδης*=ἕδρα μὲ ἑπτὰ πόδας, ἢ τὸ σανίδιον ἐφ' οὗ ἐκάθηντο οἱ κωπηλάται. (βλ. *Θρᾶνος*).—[*θρῆνυς*, ἰων. *θρῆνυξ*, δωρ. *θρᾶνυξ*· βλ. *Θρᾶνος*].

Θρῆξ, *-ηκός*, ὁ· ἰων. ἀντὶ *Θρᾷξ*.

θρησκεία, ἰων. **ηΐη,** ἡ (*Θρησκεύω*)· θρησκευτικὴ λατρεία, ἢ συνήθεια ‖ τιμή, λατρεία, τῶν θεῶν ‖ θρησκεία.

θρησκεύω, μέλ. *-σω* (*Θρῆσκος*)· εἰσάγω καὶ τελῶ θρησκευτικὰ χρέη ‖ τηρῶ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας.

θρησκηΐη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *θρησκεία*.

ΘΡΗ˘ΣΚΟΣ, *ον*· θεοφοβούμενος, εὐλαβὴς εἰς τὴν θρησκείαν, θρησκομανής. [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *θεράπων* καὶ ἀττ. *Θρᾶνος* ἐν τέλει].

Θρῆσσα, ἰων. ἀντὶ **θρᾷσσα.**

Θρῇαί, *-ῶν*, αἱ· Παρνασσίδες νύμφαι, τροφοὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, αἵτινες ἐμαντεύοντο διὰ ψήφων λαμβανομένων ἔκ τινος ἀγγείου.— [πρβλ. Ἡσυχ. «*θριάζειν· ἐνθουσιᾶν, ἐνθουσιάζειν*»· *θρίασις* (=ποιητ. παραλήρημα)· *θριᾶσθαι*=μαντεύεσθαι· σκοτειν. ἐτυμ.].

θρῐαμβεύω, μελ. *-σω* (*θρίαμβος*)· ὡς καὶ νῦν, θριαμβεύω, τελῶ θρίαμβον, ἀπολαύω θριάμβου.— **II** ἄγω, ὁδηγῶ, ἐν θριάμβῳ.— **III** κάμνω τινὰ νὰ θριαμβεύσῃ.

θριαμβικός, ή, όν· ὁ ἁνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς θρίαμβον, θριαμβευτικός. Ἐκ τοῦ

θρίαμβος, ὁ· ὕμνος ἀδόμενος πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου ‖ ὡσ. καὶ ὡς ὄνομα (ἓν ἐκ τῶν πολλῶν) τοῦ Βάκχου.— **II** ἐν χρήσει πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ῥωμαϊκοῦ **triumphus.**

Ἔτυμ.: *θρίαμβος*, θρησκευτικὴ πομπὴ μετὰ θεοπνεύστων ᾀσμάτων καὶ χοροῦ, καὶ ἐντεῦθεν, ὕμνος Διονυσιακός· κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν ἐποχὴν ἐσήμανεν ἡ λέξις τὴν πομπὴν τοῦ **triumphus** (λατ. triumphus <**τρίαμφος*)· πάντως ἡ λατ. λ. εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλ-

λη,νικῆς.—Κατά τινα, ἀπιθάνως, **δρίαμβος** ἠτο ἀρχ. ἐπίθ. τοῦ οὐσ. **χορός** καί ἐσήμ **χορὸς εἰς τρεῖς χρόνους** ⟨*τρίσ-αμβος.— Κατ' ἄλλους αἱ λ. **δρίαμβος** καί **διθύραμβος**, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου καί τοῦ Πριάπου, εἶναι μᾶλλον θάναια ἐκ τινος διαλ. τῆς Μ. Ἀσίας.

δριγκίον, τό· ὑποκορ. τοῦ **δριγκός.**

ΘΡΙΓΚΟ'Σ, ὁ· ἡ ἀνωτάτη σειρά λίθων τοίχου, ἤτις ἐξεῖχε τῶν λοιπῶν, γείσωμα, «κορνίζα»· ἐπί τοῦ θριγκοῦ ἐστηρίζοντο αἱ δοκοί τῆς στέγης || **δριγκὸς κυάνοιο**=«κορνίζα» ἐκ κυανοῦ μετάλλου || μτφρ. ἡ κατακλείς, ἡ «κορωνίς».— ΙΙ γενικῶς, τεῖχος, περίφραγμα, περίβολος, περιτείχισμα.

Ἔτυμ.: **θριγκός,** μτγν. **θριγγός, θριγχός, τριγχός· θριγκόω·** πρβλ. Ἡσυχ. **«στριγχός· τειχίον, στεφάνη δώματος» «τρι(γ)χῶσαι· θάψαι»**=**saepire** monumentum. Σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινα συγγ. τῷ λιθ. drignis (οὐράνιον τόξον)· ἡ λ. εἶναι μᾶλλον ξένη. Ἐξ αὐτοῦ τό

δριγκόω, μέλ. **-ώσω**· περιβάλλω τι διά δριγκοῦ (διά γείσου) || **αὐλὴν ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ**=τήν περιέφραξεν (εἰς τό ἐπάνω μέρος) μέ ἀκανθώδεις δάμνους || μτφρ. οἰκοδομῶ μέχρι τοῦ δριγκοῦ, ἀποπερατώνω. Ἐξ αὐτοῦ τό

δρίγκωμα, -ατος, τό· δριγκός, γείσον.

ΘΡΙ'ΔΑΞ, -ᾰκος, ἡ· τό «μαρούλι» (καί **θριδακίνη**), λατ. **lactūca.** [Σκοτ. ἐτυμολ.· **θρίδαξ** καί **θρῖδαξ**].

δρίζω, ποιητ. συγκεκ. ἀντί **θερίζω.**

Θρῖν-ακία, ἐπ. **-ίη,** ἡ, καί **Θρῖν-ακρίς, -ίδος,** ἡ (**θρῖναξ**)· ἡ χώρα τῆς τριαίνης (κυρ. εἶναι ἐπίθ. ἐννοῦ **γῆ** ἢ **νῆσος**), ἀρχ. ὄνομα τῆς Σικελίας λόγῳ τῶν τριῶν ἀκρωτηρίων της, λατ. **Trinacria.**

δρῖναξ, -ᾰκος, ὁ (ἀντί **τρῖναξ,** ἐκ τοῦ **τρίς**)· τρίαινα, «τρικράνι».— [καί **θρίναξ· θρῖναξ** ⟨*τρισν-ακ-τ.ἰ. **tris-no-** (=λατ. **ternī** ⟨*trisnoi)+**ἀκ-**(=**ἀκωκή**)].

ΘΡΙ'Ξ, ἡ, γεν. **τρῐχός,** δοτ. πληθ. **θριξί**· «τρίχα» κόμης, ἀνδρώπου ἢ ζώου || ἔριον προβάτου || ὡς. τρίχα γενείου.— **παροιμ. θρὶξ ἀνὰ μέσον**=μιᾶς μόνον τριχός διάστημα.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ ἰρλ. **gairb-driuch** (ψήκτρα) ⟨κελτ. ***drigu-.**— **Περαιτέρω θρίσσα,** ἀττ. **θρίττα** (εἶδος ἰχθύος, κοιν. φρίσσα), **καί τριχίας καί τριχίς** (εἶδος σαρδέλλας).

ΘΡΙ'ΟΝ, τό· φύλλον συκῆς.— ΙΙ εἶδος «σφουγγάτου», «ὁμελέττας», κληθέν οὕτω διότι περιετυλίσσετο διά φύλλου συκῆς.— [**θρῖον** ⟨*τρισϝον: Ζενδ. **drišva** (τρίτος), ἰαπ. ***tri-s-vo-**].

ΘΡΙ'ΟΣ, ὁ· συν. κατά πληθ.· τά μικρά σχοινία («μοῦδες») εἰς τό κάτω μέρος τοῦ ἱστίου.

δρῑπ-ήδεστος, **ον** (**δρῖψ**+**ἔδω**)· σκωληκόβρωτος, «σκωληκοφαγωμένος».

δρίψ, γεν. **θρῖπός,** ὁ (**τρίβω**)· **σκώληξ** τρώγων τό ξύλον, «σαράκι», «ξυλοφάγος». [πιθ. συγγ. τῷ γοτθ. **draiban,** ἀγγλ-σαξ. **drīfan,** παλ-γερμ. **drīban** διατρυπᾶν, διαπερᾶν)· ἐξ ἰαπ. ***dhrīp-**].

δροέω, μελ. **-ήσω** (**θρόος**)· ἀνακράζω, **βοῶ** μεγαλοφώνως || γενικῶς, λέγω, ὁμιλῶ, κηρύσσω.— ΙΙ ἐκφοβίζω, ταράσσω.— Παθητ. **φοβοῦμαι,** ταράσσομαι. — [δι' ἐτυμολ. ἒλ. **θρέομαι**].

ΘΡΟ'ΜΒΟΣ, ὁ· θῶλος, ὄγκος, σταγών (αἵματος), λατ. **grumus** || δρόμβος, σταγών πηγμένου αἵματος.

Ἔτυμ.: **θρόμβος· θρομβοῦσθαι· θρομβεῖον,** ἰων. **-ήϊον**· πρβλ. ὁμηρ. **τρέφεσθαι: τετροφέναι, τρέφω** (**γάλα, τυρόν**), ποιητ. **ταρφύς** (=παχύς), **τρόφις** (=καλοθρεμμένος»), **τρόφι κῦμα** = κῦμα πελώριον, ὁμηρ. **τροφόεις,** ἀττ. **τροφαλίς** = πηγμένον γάλα· πρβλ. ἰρλ. **drabh** (ὑποστόδμη, ἀπόπλυμα), ἀγγλ-σαξ. **droef,** ἀγγλ. **draff** (κατακάθισμα), παλ-γερμ. **trebir** («τσάμπουρο»), **truoban** (δολώνω), **truobi** (δόρυβος) κ. ἄ.· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. **dh(e)rebh** (χονδραίνω, παχύνω).—Κατά τινας, ἧττον ὀρθῶς, ἐξ ἰαπ. ῥ. **dhregvh** (κρατῶ στερεά), βλ. καί **δράσσομαι** ἐν τέλει.

δροιβ-ώδης, ες (**θρόμβος** + **εἶδος**)· πηγμένος, θρομβοειδής.

δρόνον, τό, μόνον ἐν τῷ πληθ. **θρόνα**· ἄνθη κεντημένα ἐπί ὑφάσματος.— ΙΙ μτγν. **θρόνα** ἦσαν ἄνθη ἢ βότανα χρησιμοποιούμενα διά μάγια. [ἀγν. ἐτυμ.· πρβλ. Ἡσυχ. **«τρόνα· ἁγάλματα** ἢ **ῥάμματα ἀνθινὰ»**· κατά τινα, λίαν ἀπιθάνως, συγγ. τῷ λατ. **frons,** γεν. **frondis** (φύλλωμα)].

ΘΡΟ'ΝΟΣ, ὁ· κάθισμα, ἕδρα.— ΙΙ θρόνος, ἕδρα βασιλέως || ἕδρα δικαστοῦ, διδασκάλου || ἐν τῷ πληθ. τό ἀξίωμα τοῦ βασιλέως, ἡ βασιλική ἐξουσία, βασιλεία [δι' ἐτυμολ. βλ. ἀττ. **θρᾶνος**].

δρόος, ἀττ. συνῃρ. **δροῦς,** ὁ (**θρέω**)· συγκεχυμένος θόρυβος, ταραχή, ὀχλαγωγία, γογγυσμός.— ΙΙ φήμη, λατ. **rumor.** [δι' ἐτυμολ. βλ. **θρέω**].

δρῦαλλίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **θρυαλλίς.**

ΘΡΥ ̄ΑΛΛΙ'Σ, -ίδος, ἡ· «φυτίλι», ἐλλύχνιον || εἶδος φυτοῦ καταλλήλου διά φυτίλια. Βλ. **θρύον.**

δρῡλέω (κοιν. **θρυλλέω**)· μελ. **-ήσω**· παθ. πρκ. **τεθρύλημαι** (**θρῦλος**)· κάμνω θόρυβον, μουρμουρίζω, φλυαρῶ.— ΙΙ μετ' αἰτ. πράγμ.· συνεχῶς ὁμιλῶ περί τινος πράγμ., ἐπαναλαμβάνω συχνά περί αὐτοῦ, λατ. **decantare.**—Παθητ. εἶμαι θέμα κοινῆς ὁμιλίας, γίνεται πολύς λόγος περί ἐμοῦ || τό **θρυλούμενον** ἢ **τεθρυλημένον**=ὅ,τι εἶναι εἰς τό στόμα πάντων, περί οὗ ὁμιλοῦσι πάντες.

δρῡλίζω (κοιν. **θρυλλίζω**), μελ. **-ίσω** (**θρῦλος**)· «φαλτσάρω» παίζων τήν κιθάραν.

δρυλίσσω (κοιν. **θρυλλίσσω**)· θραύω εἰς τεμάχια, συντρίβω.—Παθητ. συντρίβομαι· ἐπ. ἀόρ. α' **θρυλίχθην.** [συγγ. τῷ **θραύω, θρύπτω**· πιθ. ⟨***θρυσ-λο-: θραυ**[**σ**]**ω· θρύλιγμα**].

ΘΡΥ ̄ΛΟΣ, (κοιν. **θρύλλος**), ὁ· συγκεχυμένος θόρυβος, κραυγή, βοή, γογγυσμός.— [**θρῦλος,** ἀττ. **θρυλέω· θρυλίζω.** Βλ. **θρέω**].

δρύμμα, -ατος, τό (**θρύπτω**)· σύντριμμα, θραῦσμα, «κομματάκι».

ΘΡΥ'ΟΝ, τό· σπάρτον, βροῦλον (εἶδος βοτάνης), λατ. **juncus.** [**θρύον** ⟨***τρυhον,** ἰαπ. ***Iruso-m**: παλ-σλαυ. **trusiť** ⟨***trus-ti-s** (κάλαμος), Σερβ. **trska,** λιθ. **truszis** (=ἡ αὐτῆς σημ.).

δρυπτῑκός, ή, όν· ὁ θραύων, ἱκανός νά συντρίβῃ ἢ ὁ ἐπιτήδειος νά θραύῃ.— ΙΙ παθητ. εὐκόλως θραυόμενος, εὔθραυστος || μτφρ. λεπτός, ἐκτεθλυμμένος. Ἐκ τοῦ

ΘΡΥ ̄'ΠΤΩ, μέλ. **θρύψω**· ἀόρ. α' **ἔθρυψα.**—Παθητ., μέλ. μέσ. μετά παθ. σημ. **θρύψομαι**· ἀόρ. δ' **ἐτρύφην**· πρκ. **τέθρυμμαι**· θραύω, συντρίβω, εἰς τεμάχια, κατασυντρίβω.— Παθητ. θραύομαι, συντρίβομαι.— ΙΙ μτφρ. ἐν τῷ παθ. ἐξαντλοῦμαι, ἐκθηλύνομαι, λυώνω, φθείρομαι.— ΙΙΙ ὡσ. ἐν τῷ παθητ. ἐπηρεάζομαι, λαμβάνω ὕφος («κάμνω νάζια») || γεν., ὑπερηφανεύομαι, «τό παίρνω ἐπάνω μου»· **θρύπτομαί τινι**=ὑπερηφανεύομαι, κομπάζω, διά τι.

Ἔτυμ.: **θρύπτω· θρύμμα·** ὁμ. **τρύφος** (=κομμάτι), **τρυφὴ** (=μαλθακότης)· **τρυφερός·** λατ. **drubascha** (θραῦσμα) **drubasas** (κούτσουρο), ἰαπ. ***dhrubh-** (πίπτω εἰς ψίχουλα)· πρβλ. ἰαπ. ***dhrub-** ἐν τῷ παλ-σαξ. **driopan,** ἀγγλ-σαξ. **dréopan,** παλ-γερμ. **triufan** (στάζω), ἀγγλ-σαξ. **dropa,** παλ-γερμ. **tropfo. troffo,** (σταγών)· ***dhru-bh-** καί ***dhru-b-** εἶναι συγγ, πρός τό ***dhru-s-** ἐν τῷ λατ. **druska,** γοτθ. **driusan,** κλπ., μνημονευόμενα ἐν λ. **θραύω** ἐν τέλει.—Κατά τινας τό **θρύπτω** εἶναι συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **drobiti** (τεμαχίζω), **drobĭnŭ** (τεμάχιον) ἐπιθ., γοτθ. **ga-draban** (=**λατομεῖον**), σανσκρ. **crapsáh** (σταγών)· πρβλ. **δρύπτω** (=γδέρνω) **τρύω, θραύω** (δλ., λ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

δρύψις, -εως, ἡ· θραῦσις εἰς μικρά τεμάχια, συντριβή.— ΙΙ μτφρ. μαλακότης, μαλθακότης, ἀδυναμία, ἐκφυλισμός, ἀκολασία, ἀσέλγεια.

δρώσκω· ἐκτετ. τύπος ἐκ ῥ. **ΘΟΡ**—, ἧτις ἐμφανίζεται ἐν τῷ μέλ. καί ἀορ. δ' **θροῦμαι,** ἰων. **θορέομαι: ἀόρ. δ' ἔθορον,** ἀπρφ. **θορεῖν,** ἐπ. **θορέειν**· ἀναπηδῶ, σκιρτῶ, ὡς τό θέλος ἐκ τῆς ναυρᾶς τοῦ τόξου, ἢ ὁ λαχνός ἀπό τήν περικεφαλαίαν (ἐντός τῆς ὁπλίας **πάλλονται οἱ κλῆροι**). 2) ἐπομένης προθέσεως, πηδῶ ἐπάνω εἴς τι, ἐφορμῶ κατά τινος.— ΙΙ μτδτ., ἀναβαίνω **ἐπί** τινος, ἐπιβατεύω, βατεύω, γονιμοποιῶ.— [δι' **ἐτυμολ.** ἒλ. **θορός**].

θρωσμός, ὁ (*θρώσκω*)· τὸ ἀναπηδᾶν, ἐξέχειν, ὅπως ἐπὶ λόφου ἀναπηδῶντος τρόπον τινὰ ἐκ τῆς πεδιάδος.

Θυθριάς, -άδος, ἡ, καὶ **Θύθρις, -ιδος,** ἡ=*Θυμβρ*—.

ΘῪΓΑ΄ΤΗΡ, ἡ, γεν. *θῠγᾰτέρος,* κατὰ συναίρ. *θυγατρός,* δοτ. *θυγᾰτέρι,* συνηρ. *θυγατρί,* αἰτ. *θυγᾰτέρα,* ἐπ. *θύγατρα,* κλητ. *θύγᾰτερ*· ὅ,τι καὶ νῦν, «θυγατέρα», κόρη, δῆλυ τέκνον, «κορίτσι».

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ σανσκρ. **duhitā** (θέμ. **tar-** *dʰdh-*), Ζενδ. **dugᵊdar,** ἀρμ. **dustr** (⟨**dustir**), γοτθ. **daúhtar,** παλ-γερμ. **tohter,** γερμ. **tochter,** Λιθ. **duktē,** παλ-πρωσσ. **duckti** (κόρη)· ἰαπ. ***dhugh(ə)tér-**· *θυγάτηρ* κατὰ συμφυρμὸν τῶν ***dhughəter-** (σανσκρ. **duhitár-**) καὶ ***dhugdher.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θῠγατρῐ́ῃ, ἡ· θυγατρὸς θυγάτηρ, ἔγγονη.

θῠγατρῐδοῦς, -οῦ, ἰων. **-ιδέος, -έου,** ὁ· ὁ θυγατρὸς υἱός, ἔγγονος.

θῠγάτριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *θυγάτηρ*· μικρὰ κόρη, μικρὰ θυγάτηρ.

θῦεία, ἡ (*θύω*)· ἰγδίον, «γουδί».

Ἔτυμ.: θυεία, ἰων. *θυείη*· *θυέστης* (⟨***dhuves-**) = ἰγδίον· κύρ. ὄν. *Θυέστης*· πρβλ. *θύνω* (βλ. λ.), σανσκρ. **dhūnṓ·ti** (κινοῦμαι πέρα-δῶδε, κλονίζομαι), ἰαπ. ***dheva**ˣ.— Κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *θυε[σ]ία* ⟨*θύος* (βλ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θῦείδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ προηγ. *θυεία.*

θύελλα, ἡ (*θύω,* ὡς *ἄελλα* ἐκ τοῦ *ἄημι*)· καταιγίς, ἀνεμοστρόβιλος, «θύελλα» ‖ *πυρὸς θύελλαι*= καταιγίδες μὲ «ἀστραπόβροντο» ‖ *ἕτης θύελλαι* = καταιγίδες συμφορῶν.

Ἔτυμ.: θύελλα ⟨***-lja,** πιθ. θηλ. τοῦ ***θύελος** (= ὁρμητικός, τρικυμιώδης) (πρβλ ποιητ. *θύω, θύνω*), πρβλ. *ἄελλα,* θηλ. τοῦ ***ἀFελος** (⟨*ἄημι*=φυσῶ, πνέω)· γαλλ. **awel** (ἄνεμος) ⟨***avelo-.**

θυέων, γεν. πληθ. τοῦ *θύος.*

θυη-δόχος, *ον* (*θύος* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος θυμίαμα.

θυήεις, *εσσα, εν* (*θύος*)· ὁ εὐωδιάζων ἐκ καπνοῦ θυμιάματος, εὐώδης, εὔοσμος.

θῦηλή, ἡ (*θύω*)· τὸ καιόμενον μέρος τοῦ θύματος ‖ θυμίαμα, κάπνισμα ‖ θυσία.

Ἔτυμ.: θυηλή· διὰ τὸ πρόσφυμα πρβλ. *ἀνθ-ήλη, ξυ-ήλη, ἕρπ-ήλη, δείκ-ηλον*· ὁ τύπος ***θυᾱλή** συνάγεται ἐκ τοῦ ἐν ἐπιγρ. ἀπαντῶντος πληθ. *θυαλήματα,* πρβλ. *ξυάλη : ξυήλη*· *θυλήματα* (= προσφοραὶ διὰ θυσίαν)· *θῦλέομαι* (=προσφέρω θυσίαν)· *θῦα : θῦ*= *βριαρός : βρίθω.* Βλ. *θύω.*

θῦη-πολέω, μέλ. *-ήσω* (*θῠηπόλος*)· ἀσχολοῦμαι μὲ θυσίας, θυσιάζω. Παθ. εἶμαι πλήρης θυσιῶν.

θῦη-πολία, ἡ (*θῠηπόλος*)· τὸ θυσιάζειν, ἡ θυσία. Ἐκ τοῦ

θῦη-πόλος, *ον* (*θύω*+*πολέω*)· ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὰς θυσίας ‖ ὡς οὐσ., ἱερεύς, μάντις.

θῦη-φάγος, *ον* (*θύος* + *φᾰγεῖν*)· ὁ καταβροχθίζων τὰς προσφορὰς (τὰ θύματα).

θυία ἢ *θύα,* ἡ (ἐκ τοῦ *θύω* = ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι) ‖ εὐώδες δένδρον τῆς Ἀφρικῆς, πιθ. εἶδος κέδρου. [δι' ἐτυμολ. βλ. *θύω*].

θυῖαι, *-ῶν,* αἱ=*θυιάδες* (βλ. λ.)

θυιὰς ἡ **θῦάς,** γεν. **-άδος,** ἡ (*θύω*)· μαινομένη ἢ δεσπνευστος γυνὴ ‖ Βάκχη, Βακχίς.

θύϊνος, η, ον· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου *θυίας* (βλ. λ.)

θυΐω = *θύω*· μαίνομαι, διατελῶ ὑπὸ ἐμπνευσιν.

θῡλάκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *θύλακος*· μικρὸς σάκκος.

ΘΥ΄ΛΑ΄ΚΟΣ, ὁ· σάκκος, «σακκούλα», συν. ἐκ δέρματος.— ‖ ἐν τῷ πληθ., εὐρύχωροι περισκελίδες φορούμεναι ὑπό τινων ἀνατολικῶν λαῶν.

Ἔτυμ.: θύλακος· θῡλάκιον· θυλλίς, -ίδος, θυλάς, -άδος (πρβλ. Ἡσυχ. *«θύλαξ· προσκεφάλαιον», «παρσουλακίρ· τὸν τρίβωνα, ὅταν γένηται ὡς θύλακος»*). Σκοτ. ἐτυμολ.

θυλέομαι, μέλ. *-ήσομαι* (*θυηλή*), *ἀποθ.* «προσφέρω» ὡς θυσίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θῦλημα, τὸ (*θυλέομαι*)· τὸ προσφερόμενον κατὰ τὰς θυσίας ‖ *θυλήματα* = πλακοῦντια, θυμίαμα, «λιβάνι» κλπ.

θῦμα, -ατος, τό (*θύω*)· τὸ προσφερόμενον εἰς θυσίαν, τὸ θυσιαζόμενον, τὸ σφάγιον (συν. ζῷον) ‖ ἀλλὰ καί : *πάγκαρπα θύματα*=προσφοραὶ ἐκ παντοίων καρπῶν.

θῡμαίνω, μέλ. *-ανῶ* (*θυμός*)· ὀργίζομαι, εἶμαι θυμωμένος, θυμώνω.

θῡμ-αλγής, *ές* (*θυμὸς*+*ἀλγέω*)· ὁ προξενῶν ἄλγος εἰς τὸν θυμόν (πόνον εἰς τὴν καρδίαν). 2) ὁ ἀλγῶν τὸν θυμόν, τ.ἔ. ὁ τεθλιμμένος τὴν καρδίαν.

θῡμᾰλωψ, *-ωπος,* ὁ (*τύφω*)· τεμάχιον ξύλου ἢ ἄνθρακος ἀνημμένου, δαυλός, καίων ἄνθραξ.

θῡμ-ᾰρέω, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι, αἰσθάνομαι εὐχαρίστησιν εἴς τι. Ἐκ τοῦ

θῡμ-ᾰρής, *ές* (*θῦμὸς* + *ἀραρεῖν* τοῦ *ἀραρίσκω*)· ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν θυμόν (εὐάρεστος εἰς τὴν καρδίαν, εὐφράυνος). [δι' ἐτυμολ. βλ. *-ηρης*].

ΘΥ΄ΜΒΡΑ, ἡ· πικρὰ βοτάνη, κοιν. «θρούμπι».— [*θύμβρα, θύμβρον,* ἰων. *θυμβραίη* (λατ. **satureia thymbra**)· πρβλ. *θῦμος, ον, θῦον*].

θυμβρ-επί-δειπνος, *ον* (*θύμβρα*+*ἐπί*+*δεῖπνον*)· ὁ δειπνῶν μὲ πικρὰ χόρτα, ὁ ζῶν δηλ. πενιχρῶς.

Θυμβριάς, -άδος, ἡ· νύμφη τοῦ Τιβέρεως. Ἐκ τοῦ

Θύμβρις, *-ιδος,* ἡ· ὄνομα ποταμοῦ τινος, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Τιβέρεως (λατ. **Tiberis**).

θυμβρο-φάγος, *ον* (*θύμβρα*+*φᾰγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὁ τρώγων *θύμβρα* (πικρὰ χόρτα, «θρούμπι») ‖ *θυμβροφάγον βλέπειν*=τὸ νὰ δείχνῃ τις ὄψιν δυσηρεστημένην (πλήρη μορφασμῶν, ὡς νὰ ἔχῃ φάγῃ θύμβραν, ἥτις διὰ τῆς δριμύτητός της προκαλεῖ τοιούτους μορφασμούς).

θῡμέλη, ἡ (*θύω*)· τόπος θυσιῶν, θυσιαστήριον, βωμός.— ‖ ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ *θεάτρῳ,* βῆμα (ὑψηλὸν τετράγωνον *πλάτωμα,* σχήματος βωμοῦ) ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀρχήστρας, ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ὁποίου ἵστατο ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ ‖ γεν. ὑψηλὰ κειμένη δέσις, σκηνή. [δι' ἐτυμολ. βλ. *θύω*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θῡμελικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς *θυμέλην,* ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὴν θυμέλην, σκηνικός, θεατρικός.

θῡμ-ηγερέω, (*θυμὸς* + *ἀγείρω*)· *ὁ ἀγείρων τὸν θυμόν*· ὁ συνάγων ἑαυτόν, ὁ ἀναζωπυρῶν ἑαυτόν, ὁ ἀνακτῶν τὸ θάρρος του, ὁ ἀνευρίσκων τὸν ἑαυτόν του.

θῡμ-ηδής, *ές* (*θυμὸς* + *ἡδος*)· ὁ τέρπων, εὐάρεστος, προσφιλής.

θῡμίᾱμα, *-ατος,* τό, ἰων. **-ημα** (*θυμιάω*)· τὸ καιόμενον ὡς θυμίαμα, τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς θυμίαμα, τὸ θυμίαμα.

θῡμιᾱτήριον, τό, ἰων. **-ητήριον** (*θυμιάω*)· ἀγγεῖον ἐν ᾧ καίουσι θυμίαμα, «θυμιατό».

θῡμιᾱ́ω, μελ. *-άσω·* ἰων. ἀόρ. α' **ἐθῡμίησα,** (*θῦμα, θύω*)· καίω οὕτως ὥστε νὰ παραγάγω καπνόν. —καίω τι ὡς θυμίαμα, καίω θυμίαμα, «θυμιάζω».— Παθ., ἰων. γ' ἐν. *θυμιῆται,* ἀντὶ *-ᾶται*· καίομαι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *θυμός*].

θῡμίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *θύμος* (ὃ βλ.).

θῡμίημα, ἰων. ἀντὶ *θυμίαμα* (ὃ βλ.).

θῡμιῆται, ἰων. γ' ἐν. παθ. ἐν. τοῦ *θυμιάω.*

θῡμιητήριον, τό, ἰων. ἀντὶ *θυμιατήριον.*

θῡμῑ́νος, η, ον (*θύμος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ θύμου ἢ μὲ θύμον.

θῡμίτης, -ου, ὁ (*θύμος*)· ὁ παρεσκευασμένος ἢ μεμιγμένος μετὰ θύμου.

θῡμο-βᾰρής, *ές* (*θυμὸς*+*βαρος*)· ὁ βαρύς, ὁ βεβαρημένος, τὴν καρδίαν.

θῡμο-βορέω, μέλ. *-ήσω·* ροκανίζω ἢ ἐνοχλῶ τὴν καρδίαν. Ἐκ τοῦ

θῡμο-βόρος, *ον* (*θῦμὸς*+*βιβρώσκω*)· ὁ καταβιβρώσκων τὴν καρδίαν.

θῡμο-δᾰκής, *ές* (*θῦμὸς* + *δακεῖν* τοῦ *δάκνω*)· ὁ δάκνων (λυπῶν, πικραίνων) τὴν καρδίαν.

θῡμο-ειδής, *ὲς* (*θῦμὸς*+*εἶδος*)· ὁ γενναιόκαρδος, εὔθυμος, βαρραλέος, λατ. **animosus.**— ‖ παράφορος, ὀξύθυμος, εὐέξαπτος ‖ ἐπὶ ἵππων, δυσήνιος, ἀτίθασος, ἄγριος.

θῡμο-λέων, *-οντος,* ὁ (*θυμὸς* + *λέων*)· λεοντόκαρδος.

θῡμό-μαντις, -εως, ὁ (*θυμὸς* + *μάντις*)· ὁ ἔχων

προφητικήν ψυχήν, ὁ ἐν τῷ ἑαυτοῦ θυμῷ (*ψυχῇ*) ἔχων τὴν μαντικὴν δύναμιν.

δῡμο-μᾰχέω, μελ. *-ήσω* (*θῦμός* + *μάχομαι*)· μάχομαι «μὲ δλην μου τὴν ψυχήν», μάχομαι ψυχῇ καὶ σώματι, μάχομαι πεισματωδῶς.

δῡμο-πληδής, *ές* (*θυμός* + *πλῆθος*)· πλήρης ὀργῆς, ὀργίλος.

δῡμο-ῥᾰΐστής, *-οῦ*, ὁ, καὶ ὀρθότ. **δυμορραίστης** (*θυμός* + *ραίω*)· ὁ καταστρέφων τὴν ζωήν, φθείρων τὴν ψυχήν.

θῡμός, ὁ (*θύω*)· ἡ ψυχή, τὸ πνεῦμα || ὡσ. ἡ ζωή, τὸ ἀναπνέειν, λατ. **anima** || *θυμὸν ἀφελέσθαι, ὀλέσαι*=ἀφαιρῶ τὴν ζωήν τινος, τὸν φονεύω.— **II** ψυχή, καρδία, λατ. **animus**: *ἀνώγει με θυμός, ἤθελε θυμός*=ἡ καρδία (ψυχή μου) μοῦ ἐπιβάλλει, μὲ βιάζει νά..., τὸ θέλει ἡ ψυχή μου || *κατὰ θυμόν* = κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς μου || *ἀπὸ θυμοῦ*=ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς μου || *ἐκ θυμοῦ ἢ θυμῷ φιλέω*=ἀγαπῶ μὲ ὅλην μου τὴν ψυχήν || *ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ* = προσφιλέστατε εἰς τὴν ψυχήν μου. 2) ἐπὶ παντὸς σφοδροῦ πάθους, ὀργή, θυμός, καὶ *ἐν καλῇ ἐνν.*, τόλμη, θάρρος, φρόνημα.— **III** νοῦς, πνεῦμα, βούλησις, σκοπός, πρόθεσις: *ἐδαΐζετο θυμός*=ὁ νοῦς μου, ἡ θέλησίς μου, ἦτο χωρισμένη εἰς δύο, ἐκυμαίνετο.

Ἔτυμ.: θυμός = σανσκρ. **dhūmáh** (=καπνός, ἀτμός), λατ. **fumus**, παλ-σλαυ. **dymŭ**, *ἰλιθ.* **dúmai** (καπνός), ἰαπ. ***dhū-mós**· ἡ φυσικὴ ἔνν. τοῦ καπνοῦ ἔχει ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τὴν ἑλλ. λ. *θυμός*, ἔχει ὅμως διατηρηθῇ εἰς τὴν λ. *θυμίαμα, θυμιάω* (βλ. λ.)· πρβλ. ἰαπ. ***dhū-li-s** ἐν τῷ σανσκρ. **dhūlih, dhūlī** (κόνις, κονιορτός), λατ. **fūlīgō** («καπνιά»,· *ἰλιθ.* **dūlis** (καπνιστήριον), ἰρλ. **dūil** (ἐπιθυμία, κυρ. κίνησις τῆς ψυχῆς)· ἰαπ. *ῥ.* **dhū-** (συστρέφεσθαι: καπνός, κόνις), π.χ. ἐν τῷ σανσκρ. **dhunō'ti** (ταλαντεύομαι τῇδε κἀκεῖσε), ἑλλ. *θύελλα, θύνω, θύω, θῦμος, -ον, θῦον* κλπ. (βλ. λ. λ.), λατ. **suf-fiō** (ὑποβάλλω εἰς κάπνισμα) (<***-dhv-ijō**), **fimus** (κόπρος), **foeteō** (αἰσθάνομαι ὄσχημα), παλ-γερμ. **foum** (<γερμ. ***dauma-**) = ἀτμός, καπνός, ἀναπνοή, γοτθ. **danus** (καπνός, ὁσμή), παλ-Νορβ. **daunn** (κακοσμία), *Ἀρμ.* **de-dew-i-m** (εἶμαι ἑτοιμόρροπος).—*Ἐπέκτασις τῆς ἰαπ. ῥ.* εἰς ***dheves-** π.χ. ἐν τῷ παλ-σλαυ. **duchŭ** (πνεῦμα, φύσημα) (***dhous-**) ἑλλ. *θεός* (***θFεσό-ς**), ὁμ. *θέειον* ἀττ. *θεῖον* (καπνὸς ἀπὸ θειάφι)· βλ. τὰς λ. ταύτας, ὡς καὶ τὰς *τῦφος, τυφλός*.—*Ἐκ τοῦ θῦμὸς* παράγονται τά: *θῦμοῦμαι, θῦμαίνω, θῦμικός*.

δῦμος, *-ον*, δ' ἢ *θῦμος, -εος*, τὸ (*θύω*)· εἶδος εὐώδους φυτοῦ, λατ. **thymus** || ὁ δύμος, τὸ δυμάρι (ὀνομασθὲν οὕτω. ἐκ τοῦ *θύω*, εἴτε διὰ τὴν γλυκεῖαν αὐτοῦ ὀσμήν, εἴτε διότι κατὰ πρῶτον ἐχρησιμοποιήθη πρὸς καῦσιν ἐπὶ τοῦ θωμοῦ). 2) μεῖγμα δύμου μετὰ μέλιτος καὶ ὄξους, τρωγόμενον εἰς εὐρυτάτην κλίμακα ὑπὸ τῶν πενήτων.

Ἔτυμ.: θύμος καὶ ὡς οὐδ. *θύμον*· πρβλ. *θύον, θύμβρα, θυμιάω*, καὶ βλ. ἐν λ. *θυμός*.— Κρατ. διαλ. **düha** (ὀσμή) εἶναι συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **duchŭ** (πνοή), ἰαπ. ***dhous-** (ῥ. **dheves**).

δῡμο-σοφῐκός, *ή, όν*· ὅμοιος πρὸς *θυμόσοφον* (βλ. λ.), εὐφυής. *Ἐκ τοῦ*

δῡμό-σοφος, *ον* (*θυμὸς*+*σοφός*)· ὁ φύσει σοφὸς τὴν ψυχήν, εὐφυής.

δῡμο-φθορέω, μέλ. *-ήσω*· φθείρω, βασανίζω, τὴν ψυχήν, κατατρώγω τὴν καρδίαν μου. *Ἐκ τοῦ*

θυμο-φθόρος, *ον* (*θυμὸς* + *φθείρω*)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) τὴν ζωήν του || *θυμοφθόρα γράμματα* = γράμματα ὀλέθρια, προκαλοῦντα θηλ. τὸν θάνατον εἰς τὸν φέροντα αὐτὰ (ὡς σημαίνοντα τὴν καταδίκην τοῦ κομιστοῦ) || *θυμοφθόρα φάρμακα* = φονικὰ (θανατηφόρα) δηλητήρια || ἐπὶ προσώπων, ὁ μέχρι θανάτου ὀχληρός, ἐνοχλητικός.

δῡμόω, μελ. *-ώσω* (*θυμός*)· παροργίζω τινά, τὸν θυμώνω, τὸν κάμνω νὰ θυμώσῃ.— Παθητ., μετὰ μέσ. μέλ. *-ώσομαι*, ἀόρ. α' *ἐθυμωσάμην* καὶ *ἐθυμώθην*· πρκ. *τεθύμωμαι*· εἶμαι ὠργισμένος || εἶμαι ἄγριος ἢ δυσήνιος || *τὸ θυμούμενον* = θυμός, ὀργή, ὀργίλος χαρακτήρ.

δυμώδης, *ες*=*θυμοειδὴς* (ἴδ βλ.).

δυμωδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *θυμόω*.

θύμωμα, *-ατος*, τὸ (*θυμόω*)· θυμός, ὀργή, πάθος.

δῡνέω = *θύνω*.

δυννάζω, μέλ. *-άσω* (*θύννος*)· «καμακώνω» (κτυπῶ μὲ τὸ «καμάκι») *θύννον* (βλ. λ.)

δύννειος, *α, ον* (*θύννος*)· ὁ τοῦ δύννου, ὁ ἀνήκων εἰς δύννον (βλ. λ.)

δυννευτικός, *ή, όν*· κατάλληλος πρὸς ἁλιείαν δύννων. *Ἐκ τοῦ*

δύννος, ὁ (*θύνω, θύω*), λατ. **thynnus**· εἶδος μεγάλου ἰχθύος τῆς Μεσογείου θαλάσσης, κληθέντος οὕτω ἐκ τῆς μεγάλης του ταχύτητος.

Ἔτυμ.: θύννος (καὶ *θῦνος*, θηλ. *θύννᾶ* καὶ *θυννίς, -ίδος*). Κατά τινας συγγ. τῷ *θύνω*=ἐφορμῶ, ἐκπηδῶ, πρβλ. *Ὅπ.* *Ἀλ.* I 181 *«θύννον μὲν θύνοντες, ἐν ἰχθύσιν ἔξοχοι ὁρμήν»*.— Κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι προελλην ἢ δάνειον ἐκ ξένης γλ.

δυννο-σκοπέω, μελ. *-ήσω*· ἐνεδρεύω, παραμονεύω, δύννους. *Ἐκ τοῦ*

δυννο-σκόπος, *ον* (*θύννος* + *σκοπέω*)· ὁ παραμονεύων τοὺς δύννους (διὰ νὰ τοὺς συλλάβῃ μὲ τὰ δίκτυά του) || κυρ. ἐπὶ ἀνδρὸς εὑρισκομένου εἰς ὑψηλὴν σκοπιὰν καὶ ἀναμένοντος τὰς ἀγέλας τῶν δύννων διὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἁλιεῖς.

δυν-ώδης, *ες* (*θύννος*+*εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς δύννον, θηλ. βλάξ, ἠλίθιος.

δύννως, ὡρ. ἀντὶ *θύννους*, αἰτ. πληθ. τοῦ *θύννος*.

δῦνω, (*θύω Β'.*)· ὁρμῶ, ἐφορμῶ || **ἐξακοντίζω** [δι' ἐτυμολ. ἑλλ. *θύω Β'.*].

δῦο-δόκος, *ον* (*θύος* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος θυμίαμα, πλήρης θυμιάματος, ὁ εὐωδιάζων ἀπὸ θυμίαμα.

δῦόεις, *εσσα, εν* (*θύος*)· πλήρης θυμιάματος, εὐώδης, εὔοσμος.

δύον, τὸ (*θύω*)· δένδρον (πιθ. τὸ αὐτὸ πρὸς τό: *θυία*, ὃ βλ.), τοῦ ὁποίου τὸ ξύλον ἐκαίετο ὡς ἀρωματικὸν (λατ. **citrus**). [δι' ἐτυμολ. βλ. *θῦμός, θύω*].

δύοντι, δωρ. γ' πληθ. τοῦ *θύω*. 2) δοτ. *ἐν τῇς* μτχ. *θύων*.

δύος, τό, *-εος* (*θύω Α*)· θυσία, προσφορὰ θυσίας ἢ καὶ τὸ προσφερόμενον πρὸς θυσίαν.

Ἔτυμ.: θύος, μτγν. συν. κατὰ πληθ., θυμιάματα, λιβανωτὸς (ὁπόθεν τὸ λατ. **tus** γεν. **turis**)· ὁμηρ. κλπ. *θυόεις* (καὶ *θυώεις*), *θυήεις* (=εὐώδης)· ἐπ. *τεθυωμένον* (=ἀρωματισμένον)· Βλ. *θῦμός, θύω*.

δῦοσ-κέω (*θύος*+*κέω*=*καίω*;)· προσφέρω ἐμπύρους θυσίας (ὁλοκαυτώματα). [δι' ἐτυμολ. ἑλλ. *θυοσκόος*]. *Ἐξ* αὐτοῦ τὸ

δῦοσ-κόος, *-ου*, ὁ· ὁ ἱερεὺς θυσιῶν, ὁ δύτης.

Ἔτυμ.: θυοσκόος <*θυο-* (πρβλ. *θύος* καὶ *θύω*)+ ***-σκοFο-ς**: Γοτθ. **us-skaws** (= ὁ προβλέπων), **skuggwa** (κάτοπτρον), ἀγγλ-σαξ. **scéavian**, παλ-γερμ. **scouwōn** (παρατηρῶ), **scūwo** (σκιά)· ἰαπ. ῥ. ***(s)qēu-** ἐν τῷ παλ-σλαυ. **čuja, čuti** (αἰσθάνομαι, παρατηρῶ), σανσκρ. **kavih** (σοφὸς) ἑλλ. *κοέω* (βλ. λ. = παρατηρῶ) κλπ.· *κατά τινας συγγ. καὶ τὸ λατ. **caveō**. *Ἐντεῦθεν *θυοσκέω* (πρβλ. *βοηθόος: βοηθεῖν*).

δῦόω, μέλ. *-ώσω* (*θύος*)· ποιῶ τι εὐῶδες, πληρῶ εὐωδίας || μτχ. παθ. πρκ. *ἔλαιον τεθυωμένον*=ἔλαιον ἀρωματισμένον, εὐῶδες.

ΘΥ'ΡΑ, ἰων. **θύρη,** ἡ: *θύρην ἐπιτιθέναι* = κλείειν τὴν θύραν, ἀντίθ. τῷ *ἀνακλίνειν τὴν θύραν* || *κόπτειν, κρούειν, θύραν*=λατ. **januam pulsare**=κτυπᾶν τὴν θύραν || *ἐπὶ ταῖς θύραις* = εἰς τὴν θύραν, παρὰ τὰς θύρας, θηλ. πλησιέστατα εἰς τὴν οἰκίαν. 2) θύρα ἀμάξης. 3) *θύρα καταπακτὴ*=καταρράκτης, «κλαβανή».— **II** γενικῶς, εἴσοδος.— **III** κατασκεύασμα ἐκ σανίδων, σχεδία.

Ἔτυμ.: θύρᾱ < ἰαπ. ***dhurā**: λατ. **foras** ἐπίρ. (***dhvorā-**), γαλλ. **dor** (***dhurā** ἢ ***dhvorā**, πρβλ. ἰρλ. **dorus** <κελτ. ***dvorestu-**, γαλλ. **drws** (θύρα)· πρβλ. οὐδ. ***dhvro-m, *dhuro-m** ἐν τῷ λατ. **forum**, ὁμῆρ. **furo**, ἑλλ. *πρό-θυρον*, γοτθ. **daúr**, παλ-γερμ. **tor**, *Ἀρμ.* **dur'n** (θύρα, αὐλή), σανσκρ. **dvāram** (θύρα).— *Ἀρσ. ἰαπ. ***dhvoro-s** ἐν τῷ λιθ. **dvāras**, παλ-σλαυ. **dvorŭ** (αὐλή).— συμφ. θέμ. ἰαπ. ***dhver-, *dhvor-, *dhur-**.

*dhvʒ- (θύρα), ἐν τῷ σανσκρ. ὀν. πληθ. **dvár-ah**, αἰτ. πληθ. **dur-áh**, **dúr-ah** (d- ἀντὶ dh- ἐξ ἐπιδράσεως· τῶν πτώσεων εἰς· -bh- ·αἵτινες προκαλοῦν ἀνομοίωσιν)· Ζενδ. αἰτ. ἑν. **dvar-əm**, τοπικ. ἑν. **dvare**, Ἀρμ. πληθ. **dur-kh**, ἑλλ. Ἀρκ. ***θύρα*** (= ***ἔξω*** κατὰ Ἡσ.), ἴσως ***θύραζε***, τ. ἔ. ***θύρᾰς-δε*** = σανσκρ. **dur-áh**, Ἀρμ. **durs**, ἰαπ. *dhur-ʒs, λατ. **for-ēs** (ἑν. **foris** εἶναι· ὁ ἀρχαῖος τύπος τῆς ὀν. πληθ. **dhvor-es), παλ-γερμ. **turi** (θύρα), ἀγγλ-σαξ. **duru** αἰτ. πληθ. (〈ἰαπ. *dhur-ʒs), λιθ. αἰτ. πληθ. **dur-is**, γεν. πληθ. **dúr-u**, λεττ. **duris**, παλ-πρωσσ. **dauris** (θύρα), παλ-σλαυ. αἰτ. πληθ. **dvʒr-i** (θύρα) (-i 〈*-ʒs· θέμ. *dhvʒ-, περιεχόμενον ὡσ. ἐν τῷ ***θαιρός***, ὃλ. λ.).— Περαιτέρω ἐξ αὐτοῦ: ***θυρεός***, ***θύρετρον***, ***θυρίς***, ***-ίδος*** (=παράθυρον). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θύραζε ἀντὶ ***θύρασδε***, ἐπίρ.· πρὸς τὴν θύραν, εἰς τὴν θύραν ‖ ἑπομ. ἔξω τῆς θύρας, ὡς τὸ λατ. **foras** ‖ ***ἐκ μηροῦ δόρυ ὦσε θύραζε*** = τοῦ ἐτρύπησε τὸν μηρὸν πέρα - πέρα, ὥστε τὸ δόρυ ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

θύρᾱθεν, ἐπ. **-ηθε** (***θύρα***)· ἐπίρ.· ἔξωθεν τῆς θύρας, ἀπ' ἔξω, ἔξωθεν, ἔξω ‖ ***οἱ θύραθεν***=οἱ ξένοι, οἱ ἀλλοδαποί.

θύραῖος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (***θύρα***)· ὁ ἐν τῇ θύρᾳ, ἀκριβῶς ὁ ἐπὶ τῆς θύρας ἱστάμενος‖ἄρα ὁ ἔξω τῆς θύρας, ὁ ἔξω‖***θυραῖος οἰχνέω***=ἐξέρχομαι, πηγαίνω ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν (κυρ. ἔρχομαι πρὸς τὴν θύραν) ‖ ***θυραῖος ἦλθεν*** = ἦλθεν ἔξωθεν, ἐκ τῆς ξένης γῆς ‖ ***ἄνδρες θυραῖοι***=οἱ ξένοι, ὁἱ ἔξωθεν, ἀλλοδαποί ‖ ***ὄλβος θυραῖος***=ἡ εὐτυχία ἄλλων ἀνθρώπων.

θύρᾱσι, -σιν, ἐπίρ. (***θύρα***)· ἐν τῇ θύρᾳ, εἰς τὴν θύραν, ἔξω, ἐκτὸς (λατ. **foris**) ‖ ἔξω τῆς οἰκίας, ἔξω τῆς χώρας.

θῦρ-αυλέω (***θύραυλος***)· ζῶ εἰς τὸ ὕπαιθρον, διατρίβω ἔξω τῆς οἰκίας, εἰς ἀνοικτὸν χῶρον. **2)** αὐλίζομαι (ἢ περιμένω) παρὰ τὰς θύρας τινός.

θῦρ-αυλία, ἡ· τὸ αὐλίζεσθαι ἐν ὑπαίθρῳ, τὸ ζῆν ἔξω τῆς οἰκίας (λατ. **excubiae**). **2)** τὸ ἀναμένειν παρὰ τὰς θύρας (ἐπὶ ἐραστοῦ). Ἐκ τοῦ

θύρ-αυλος, ***ον*** (***θύρα***+***αὐλή***)· ὁ αὐλιζόμενος ἐν ὑπαίθρῳ, ζῶν ἔξω τῆς οἰκίας, ζῶν ἐν ὑπαίθρῳ.

θῦρέ-ασπις, -ίδος, ἡ (***θυρεός*** + ***ἀσπίς***)· μεγάλη ἀσπὶς (ἔχουσα τὸ μέγεθος τοῦ ***θυρεοῦ*** II).

θῦρεός, ὁ (***θύρα***)· μέγας λίθος τεθειμένος ὄπισθεν τῆς θύρας, ἵνα κρατῇ αὐτὴν κλειστήν.— **II** μεγάλη ἐπιμήκης ἀσπὶς (λατ. **scutum**), ὁμοία πρὸς θύραν κατὰ τὸ σχῆμα, ἀντίθ. πρὸς τὴν ***στρογγύλην*** ἀσπίδα.

θῦρετρον, τὸ=***θύρα*** (βλ. λ.).

θύρη, ἡ· ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***θύρα***.

θύρηθε, ἐπίρ. ἐπ. ἀντὶ ***θύραθεν***.

θύρηφι, ἐπ. δοτ. τοῦ ***θύρα***· ἐν χρήσει καὶ ὡς ἐπίρ. ἔξω, ἀντίθ. τῷ ***ἔνδοθι***.

θῠρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***θυρίς***.

θύριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***θύρα***· μικρὰ θύρα, πυλίς, θυρίς.

θῠρίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ ***θύρα***· μικρὰ θύρα ‖ παράθυρον.

θῠρο-κοπέω, μελ. **-ήσω**· ***κόπτω*** (κτυπῶ) τὴν θύραν, ἀνοίγω τὴν θύραν βιαίως. Ἐκ τοῦ

θῠρο-κόπος, ***ον*** (***θύρα***+***κόπτω***)· ὁ ***κόπτων*** (δηλ. κτυπῶν) τὴν θύραν, ὁ ἐπαίτης.

θῠρόω, μέλ. **-ώσω** (***θύρα***)· ἐφοδιάζω μὲ θύραν, βάλλω θύραν, κλείω καλῶς μὲ θύραν.

θυρσάζω, λακων. ἀπρφ. ***θυρσαδδοᾶν*** (***θύρσος***)· φέρω ἢ πάλλω τὸν θύρσον.

θυρσο-μᾰνής, ***ὲς*** (***θύρσος***+***μανῆναι***, τοῦ ***μαίνομαι***)· ὁ μαινόμενος μὲ τὸν θύρσον, ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.

θύρσος, ὁ, μετὰ ἑτεροκλ. πληθ. τὰ ***θύρσα*** (***θύω***)· ράβδος ἐστεμμένη μὲ κισσὸν καὶ φύλλα ἀμπέλου καὶ μὲ κῶνον πίτυος εἰς τὸ ἄνω ἄκρον, ἣν ἐκράτουν ὑψηλὰ οἱ λατρευταὶ τοῦ Βάκχου.

Ἔτυμ.: ἀγν. ἐτυμολ.· ἴσως πρόκειται περὶ ξένης (Θρᾳκο φρυγικῆς) λέξεως· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **fustis** 〈*bhud-sis : παλ - Νορβ. **beysta** (κτυπῶ), εἶτα μεσ-γερμ. **būsch** (ῥόπαλον) (〈*bhud-sko-), πρβλ. παλ-γερμ. **bōzzan**, ἀγγλ-σαξ. **béatan** (κτυπῶ, πλήττω).

θυρσο-φορέω, μελ. **-ήσω**· φέρω (κρατῶ) θύρσον ‖ ***θυρσ— θιάσους***=συγκεντρώνω ὁμίλους διὰ τοῦ θύρσου. Ἐκ τοῦ

θυρσο-φόρος, ***ον*** (***θύρσος*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων θύρσον.

θυρσο-χᾰρής, ***ὲς*** (***θύρσος*** + ***χᾶρῆναι*** τοῦ ***χαίρω***)· ὁ χαίρων (εὐφραινόμενος) ἐπὶ τῷ θύρσῳ.

θύρωμα, -ατος, τὸ (***θυρόω***)· χῶρος (δωμάτιον) μὲ θύρας.— **II** θύρα μετὰ τῶν παραστάδων, τοῦ πλαισίου καὶ ὅλων τῶν ἐξαρτημάτων της.

θῦρών, -ῶνος, ὁ (***θύρα***)· τὸ ἔξω τῆς θύρας μέρος, τὸ πρὸ τῆς θύρας μέρος, ἡ εἴσοδος, τὸ προπύλαιον· πρβλ. ***πυλών***. ‖ προθάλαμος, λατ. **atrium, vestibulum**.

θῦρ-ωρός, ὁ, ἡ, (***θύρα***+***ὦρα*** ἢ ***οὖρος***)· ὁ φύλαξ τῆς θύρας, «θυρωρός», λατ. **janitor**.

Ἔτυμ.: ***θυρωρός***, δμηρ. ***θυρᾰωρὸς*** 〈 ***θύρα*** + ***ὦρα*** (***Fωρα***) (=φροντίς)· πρβλ. ***πυλᾰωρὸς*** (συνών. τῷ ***θυρωρός***), δμ. ***δυσ-ωρέω*** (=κάμνω ἐπίμοχθον φρούρησιν), ἀττ. ***ἀρκυ-ωρὸς*** (=ὁ φρουρὸς τῶν δικτύων), ***κηπ-ωρὸς*** (=κηπουρός, φύλαξ τοῦ κήπου)· πρβλ. παρὰ Φωτ. ***«δδωρεῖν· δδοφυλακεῖν»***, ***σκευ-ωρὸς*** (ὁ φύλαξ τῶν ἀποσκευῶν), ***φρυκτωρὸς***=φρουρὸς τῶν νυκτερινῶν σημάτων), ***ὑλή-ωρος*** (=ὁ ἐπόπτης τῶν δασῶν).

θῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***θύω***.

θῦσᾰνόεις, ἐπ. **θυσσ—, εσσα, εν**· θυσανωτός, κροσσωτός. Ἐκ τοῦ

θύσᾰνος, ὁ (***θύω***)· κροσσός, «φούντα» ‖ ***ἐν τῷ*** πληθ., κροσσοί, κρόσσια, κροσσωτὸν κόσμημα ‖ κυρ. ***ἐπὶ τῆς αἰγίδος***.

Ἔτυμ.: ***θύσανος***· ***θυσανωτός***· δμ. ***θυσσανόεις***, ***θύσσανος*** (***-ανο*** 〈ἰαπ. -ʒno, πρβλ. ***κόπρανον: κόπρος, κοίρανος:*** ***κοῖρα***)· 〈***θυσσος, -ον*** 〈***θυ-θjο-*** (πρβλ. ***μεθjος***) δμ. ***μέσσος***, ἀττ. ***μέσος***), πρβλ. ***θύσσομαι*** (=δονοῦμαι) 〈***θυ-θ-jομαι:*** σανσκρ. **dō'dhat-** (δυελλώδης, ὁρμητικός)· Βλ. ***θῡμός***, ***θύω***.— Κατά τινας τύπος ***θυιFανος*** θὰ παρῆγεν ἀττ. ***θύττανος***, πρβλ. ἀττ. ***τέτταρες***, δμηρ. ***τέσσαρες***: σανσκρ. **catvā-rah**· τύπος ἐξ ἄλλου ***τυθFανος*** θὰ ἔδιδε ***τυθανος*** (***θF***)***θ*** πανταχοῦ).—Πιθανώτατα ὁ τύπος ***θύσ(σ)ανος*** ἐσχηματίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τύπου ***θύσσα*** 〈***θυθja*** =λεττ. **dufcha** (δέσμη ἀχύρων).

θῡσᾰνωτός, ἡ, ὸν (***θυσανόω***)·=***θυσανόεις*** (ὃ βλ.).

θύσθλα, ***-ων***, τὰ (***θύω*** A)· τὰ ἱερὰ σκεύη (ὄργανα, πυροί, θύρσοι κλπ.) τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς Βακχικὰς τελετὰς ‖ Βακχικὴ λατρεία.

θῡσία, ἡ (***θύω*** A)· ἡ προσφορὰ θυσίας ἢ ὁ τρόπος τοῦ προσφέρειν θυσίαν ‖ ἐν τῷ πληθ., θυσίαι, ἱεραὶ τελεταί, προσφοραί.— **II** αὐτὸ τοῦτο τὸ θῦμα, τὸ σφάγιον.

θῡσιαστήριον, τὸ (***θυσία***)· βωμός, **τόπος** ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ἡ θυσία.

θῡσῐμος, ***ον*** (***θύω*** A)· κατάλληλος διὰ θυσίαν.

θυσσανόεις, ἐπικ. ἀντὶ ***θυσανόεις*** (ὃ βλ.).

θυστάς, ***-άδος***, ἡ (***θύω*** A)· ἡ ἀνήκουσα εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) θυσίαν, θυτικὴ ‖ ***θυστὰς βοή*** = ἡ κατὰ τὴν προσφορὰν τῆς θυσίας ἐκπεμπομένη κραυγή ‖ ***θυστάδες λιταί***=αἱ μετὰ τῆς θυσίας ἀναπεμπόμεναι εὐχαί, αἱ συνοδεύουσαι τὴν θυσίαν εὐχαί.

θυσῶ, δωρ. μέλ. τοῦ ***θύω***.

θῡτέον, ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ ***θύω***· ***δεῖ θύειν***· πρέπει νὰ θυσιάζῃ τις.

θῡτήρ, -***ῆρος***, ὁ (***θύω*** A)· ὁ θύων, προσφέρων θυσίαν, θυσιαστής, θύτης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

θῡτήριον, τὸ (***θυτήρ***)·=***θῦμα*** (ὃ βλ.).

θύψαι, (καὶ ***θῦψαι***), **θύψω,** ἀπρφ ἀορ. α' καὶ μέλ. τοῦ ***τύρω***.

ΘΥ'Ω (A), μέλ. ***θύσω***· ἀόρ. α' ***ἔθῡσα***· πρκ. ***τέθῦκα***·— μέσον, μέλ. ***θύσομαι*** (ἐν χρήσει καὶ ὡς ἐν.).— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐτύθην***· πρκ. ***τέθῦμαι*** (ἐν χρήσει καὶ μετὰ μέσ. σημ.)· προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω, σφάζω σφάγιον διὰ τὴν θυσίαν ‖ ὡσ. ἀπολ., ***θύω θεοῖς***= θυσιάζω εἰς τοὺς θεούς, προσφέρω θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς ‖ μτγν. ἑορτάζω διὰ προσφορᾶς θυσιῶν: ***γάμους θύω***=προσφέρω θυσίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶ(ν) γά-

μων μου || **εὐαγγέλια θύω ἑκατὸν βοῦς** — θυσιάζω ἑκατόμβην διά τήν καλήν ἀγγελίαν (διά τάς καλάς εἰδήσεις).— **II** Μέσον, ἔχω σφάξει θῦμα διά θυσίαν ἤ δίδω ἐντολήν νά σφαγῇ, διά νά λάβω μαντείαν|| ἐπομένως, μαντεύομαι, λαμβάνω μαντείαν.

Ἔτυμ.: ὁμ. **θῦω** καί **θῡ́ω**· ἀρχικῆ σημ.· κάμνω τι νά καπνίσῃ: λατ. **suf-fiō** (***dhv-i̯ō**)=ὑποβάλλω εἰς κάπνισμα. Τό ρ. κυρ. εἶναι αὐτό τοῦτο τό ἑπομ. **θύω** B (βλ. καί λ. **θυμός**).— Περαιτέρω παράγωγα: ἑλληνιστ. **θύσις, -εως** (=θυσία) (ἀλλά καί **θύσις** = ὁρμητικότης), **θυσιᾶ, θυσιάζω, θῦμα** (λακ. **σῦμα**), τραγ. **θυτήρ, θυτήριον, θυτικός, θύσιμος, θυηπόλος**· βλ. καί **θυηλή, θυμέλη**.

ΘΥ΄Ω (B), μέλ. **θύσω**· ὡς τό **θύνω, θυνέω** (ἀ βλ.)· ἐπί πάσης διαίας κινήσεως· σπεύδω ἐμπρός, φέρομαι ὁρμητικῶς πρός τά ἐμπρός, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω || γενικῶς, προσβάλλω ἐξ ἐφόδου, μαίνομαι, λυσσῶ.

Ἔτυμ.: **θύω**, λεσβ. **θυίω** (〈***θύϳω**: λατ. fŭrō· πρβλ. ἰων-αττ. **φύω**: λεσβ. **φυίω**· βλ. καί **θοῦρος**), ὁμ. **θύνω** (〈***θύνϜω**), **θυνέω**(=ἐπιπίπτω μετά λύσσης)· πρβλ. **θῦνος** (βλ. λ.) καί σανσκρ. **dhunō'll** (δονοῦμαι)· βλ. **θῡμός**· πρβλ. ***dhus-** ἐν τῷ **θυΐα, θυιάς, -άδος** (βλ. λ. λ), **θυάζω** ('Ησυχ. «**θυστάδες· Βάκχαι**»), **θύσθλα, θυάω** (βλ. λ. λ.). Βλ. καί **θύω** A.— Ἀμφότερα τά **θύω** (A καί B) ἀνήκουσιν ἀναμφιβόλως εἰς κοινήν ῥίζαν, τῆς ὁποίας πρωταρχική σημ. εἶναι ἡ τοῦ ὁρμᾶν καί ταράττεσθαι καί ἐπακόλουθος ταύτης ἡ τοῦ καίειν καί θυσιάζειν. Ἄλλοι θεωροῦν χωριστήν ρ. dhus- (= ἀναπνέω) καί χωριστήν **dhus-** (= μαίνομαι, κινοῦμαι ὁρμητικῶς).

δῦ-ώδης, ες (**δύος+εἶδος** ἤ **ὀδ-ωδα**, πρβλ. **εὐ-ώδης, δυσ-ώδης**)· ὁ δμοιος πρός θυμίαμα, ἤ ὁ ἔχων τήν εὐωδίαν θυμιάματος, εὐώδης, ἀρωματικός.

δύωμα, ατος, τό (**θυόω**)· τό καιόμενον ὡς θυμίαμα || ἐν τῷ πληθ. ἀρώματα.

δῶ, δῇς, δῇ, Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **τίθημι**.

δωή, ἡ (**τίθημι**)· ποινή || **δωὴ Ἀχαιῶν** = ποινή ἐπιβληθεῖσα ὑπό τῶν Ἀχαιῶν.— [**δωή· ἀ-θῷος** 〈 στερ. **α+δωὴ** = ὁ μή ἄξιος ποινῆς· **ἐκ** ρ. **dhē** κατά μετάπτωσιν ***dhō**· βλ. **τίθημι**].

δωκέω, ἰων. ἀντί **θᾱκέω**· κάθημαι. Ἐκ τοῦ

δῶκος, ἐπ. ἐκτετ. **δόωκος**, ὁ, ἰων. ἀντί **θᾶκος** (ὅ βλ.)· θέσις, ἕδρα.— ■ συνέλευσις: **θῶκόν δε**= πρός τήν συνέλευσιν.

δῶμα, δωμάζω, δωμάσιος, ἰων. ἀντί **δαυμ—**

ΘΩ῎ΜΙΓΞ, -ιγγος, ὁ· λεπτόν σχοινίον, σπάγγος || κυρ. χορδή, νευρά, τόξον.— [**θῶμιγξ** προϋποθέτει πρωτόγ. ***θω-μος, *θω-μον, *θω-μα**: λατ. **fu-nis**].

δωμίζω, μελ. **-ξω**· μαστίζω, «δέρνω» μέ σχοινίον (βούρδουλα).

δώμισυ 〈 **τὸ ἥμισυ** κατά κρᾶσιν.

δωμός, ὁ (**τίθημι**)· σωρός.

Ἔτυμ.: **θωμός**=γοτθ. dōms, παλ-γερμ. **tuom**· πρβλ. φρυγ. **δουμος** = «**σύνοδος, σύγκλητος, συμβίωσις**» (πρβλ. ρωσσ. **dúma** = συνέλευσις)· **ἐκ** ρ. **dho : dhē** (ἐγκαθιδρύω) (βλ. **τίθημι**), πρβλ. σανσκρ. **dhānan** (κατοικία), ἑλλ. **θέμα**· βλ. καί **θαμά**.

δωπεία, ἡ (**θωπεύω**)· κολακεία, ὑπερβολική περιποίησις, «χάδι».

δώπευμα, -ατος, τό (**θωπεύω**)· «χάϊδεμα», κολακεία.

δωπευμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **θώπευμα** (β βλ.).

δωπεύω, μέλ. **-σω** (**θώψ**)· κολακεύω, δελεάζω, «χαϊδεύω», «καλοπιάνω».

δωπικός, ή, όν (**θώψ**)· κολακευτικός, «χαδιάρης».

δῶπλα=**τὰ ὅπλα** κατά κρᾶσιν.

δώπτω, μελ. **-ψω**=**θωπεύω**.

δωρᾱκεῖον, τό (**θώραξ**)· θώραξ, τεῖχος.

δωρᾱκίζω, μελ. **-ίσω** (**θώραξ**)· ὁπλίζω, ἐνισχύω, διά θώρακος (διά θωρακίσεως).— **II** γενικῶς, καλύπτω δι' ἀμυντικοῦ ὁπλισμοῦ.

δωρᾱκο-ποιός, όν (**θώραξ+ποιέω**)· ὁ κατασκευαστής θωράκων.

δωρᾱκο-φόρος, ον, ἰων. **δωρηκ—** (**θώραξ+φέρω**)· ὁ φέρων (φορῶν) θώρακα, τεθωρακισμένος.

δώρᾱξ, -ᾱκος, ἰων. **δώρηξ, -ηκος,** ὁ· ὡς καί νῦν· **διπλόος θώρηξ** (λατ. **lorica**) = θώραξ ἐκ δύο μεταλλίνων ἐλασμάτων, προσδίου καί ὀπισθίου (καλουμένων **γυάλων**), συνδεομένων εἰς τά πλάγια διά θηλυκωτήρων. 2) τό μέρος τοῦ σώματος τό καλυπτόμενον ὑπό τοῦ θώρακος, τό στῆθος.— **II** ὁ θώραξ τεῖχους, ἡ ἔπαλξις, **τὸ θωράκιον**, τό ἐξωτερικόν ἱδ΄ως μέρος αὐτοῦ (**lorica moenium**).

Ἔτυμ.: **θώραξ**, ἐπ. ἰων. **θώρηξ**· **θωρήσσω**·σανσκρ. **dhārakah**, πρβλ. **dhārayati** (κρατεῖν, ὑποβαστάζειν) καί τάς ἐν λ. δρᾶνος μνημονευομένας λ. λ.

δωρηκο-φόρος, ον, ἰων. ἀντί **θωρακοφόρος**.

δωρηκτής, -οῦ, ὁ (**θωρήσσω**)· ὁ ὡπλισμένος διά θώρακος, τεθωρακισμένος.

θώρηξ, -ηκος, ὁ· ἰων. καί ἐπ. ἀντί **θώραξ**.

δωρῆξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **θωρήσσω** (ὅ βλ.).

δωρήσσω, μελ. **-ξω** (**θώραξ**)· ὁπλίζω διά θώρακος || γενικῶς, ἐξοπλίζω.— Παθητ. **θωρήσσομαι,** μέλ. **-ξομαι,** ἀόρ. α' **ἐθωρήχθην**· ὁπλίζω ἑμαυτόν, περιβάλλομαι τήν πανοπλίαν μου. **II** ἐν τῷ ἐνεργ. σημ. καί μεθύσκω τινά, τόν ἐξοπλίζω τρόπον τινά μέ ποτόν.—Μέσον, μεθύσκομαι. Ἐξ αὐτοῦ τά

δωρηχθείς, δωρηχθῆναι, μτχ. καί ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **θωρήσσω**.

ΘΩ΄Σ, θωός, ὁ ἤ ἡ· ζῷον ἁρπακτικόν τοῦ εἴδους τῶν λύκων, κοιν. «τσακάλι».

Ἔτυμ.: **θώς** κατά λέξιν=ὁ καταβροχθίζων· πρβλ. ἀπρφ. **θῶσθαι** («τραπεζώνειν» τινά), **ἐκ** ρ. **dhōi**· βλ. **θοίνη**· θεωρεῖται ἐσφαλμένη ἡ **ἐκ** τοῦ **θέω** = τρέχω παραγωγή του (καθ' ἣν τό ζῷον ὠνομάσθη οὕτω λόγῳ τῆς ταχύτητός του).

δωυκτήρ, -ῆρος, ὁ (**θωύσσω**)· ὁ κραυγάζων, ὑλακτῶν.

δῶῦμα, δωυμάζω, δωυμάσιος, δωυμαστής, δωυμαστός· ἤττον ὀρθοί ἰων. τύποι ἀντί **θῶμα, θωμάζω** κλπ.

δωύσσω, μελ. **-ξω**· ἐπί κυνός, ὑλακτῶ, «γαυγίζω», γρυλλίζω || ἐπί κώνωπος, βομβῶ, βοΐζω || γενικῶς, γραυγάζω, φωνάζω μεγαλοφώνως.—μετ' αἰτ. προσ., καλῶ τινα, ἐπικαλοῦμαί τινα.

ΘΩ΄Ψ, γεν. **θωπός,** ὁ· ὁ κόλαξ, ὁ θωπεύων, περισσαίνων, «λαδιάρης». [πρβλ. 'Ησυχ. «**θώψ· ὁ μετά θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής**»· ἀττ. **θωπεύω** καί **θώπτω**· ἀττ. **θωπεία**· **θωπ-** εἶναι μεταπτωτ. τύπος τῆς ρ. τῆς περιεχομένης ἐν τῷ ἰων. ποκ. **τέθηπα**, βλ. **θάμβος**].

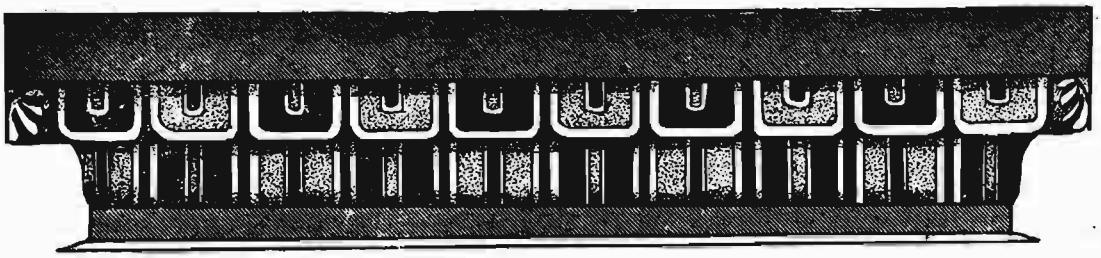

I

Τό γράμμα τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρός τό σημιτικόν 𐤉 (yōd), τά δέ ἀρχικά του σχήματα, εἰς τήν Θήραν π. χ., ἦσαν 𐌉 καί 𐌉 , τά ὁποῖα ὁμοιάζουν προφανῶς μᾶλλον πρός τό σημιτικόν **yod** παρά πρός τήν ἁπλῆν κάθετον γραμμήν τοῦ κλασσικοῦ ἰῶτα. Ἐν ἀττικαῖς ἐπιγραφαῖς ἐμφανίζεται καί τό σχῆμα 𐌉 , εἰς δέ τάς ἀρχαιοτέρας ἐπιγραφάς τῆς Κορίνθου ἀπαντῶσι τά σχήματα 𐌎 , 𐌎 , 𐌎 . Τό Χαλκιδικόν ἀλφάβητον εἶχε τό σχῆμα I , τό ὁποῖον καί ἐπεκράτησεν ὄχι μόνον εἰς τό ἑλληνικόν ἀλφάβητον, ἀλλά καί εἰς ὅλα τά Ἰταλικά.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τό σχῆμα τοῦ **ἰῶτα** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατά διαφόρους περιόδους.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχή κατά προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤉
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌉 𐌉
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	𐌉 𐌉
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	(I)
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	𐌉 I
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐌉
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	—	I
ΙΩΝΙΚΟΝ.	—	I
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς . . .	—	I
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς . . .	—	I

ἰ, Ι, ἰῶτα (ἑβρ. jōd), τό· ἄκλιτον, ἔνατον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβ. ‖ ὡς ἀριθμητ. ι′ = 10, ἀλλ' ,ι = 10.000.

Τό «ὑπογεγραμμένον ἰῶτα» ἐγράφετο πάντοτε παραπλεύρως (καί οὐχί ὑποκάτω) τοῦ φωνήεντος, ἐκαλεῖτο δέ ὑπό τῶν ἀρχ. Γραμματικῶν ***προσγεγραμμένον*** **(adscriptum)**: *τῶι* καί οὐχί *τῷ* (ἀκριβῶς ὅπως ἐν τῇ Κεφαλαιογραμμάτῳ γραφῇ καί σήμερον ἔτι: ***ΤΩΙ***=τῷ. Ὁ σήμερον ἐν χρήσει τρόπος τοῦ ὑπογραφομένου ἰῶτα ἤρχισεν ἀπό τοῦ 13ου αἰ. μ. Χ.

Τό **Ī** εὐκόλως ἐνηλλάσσετο μετά τοῦ **ει**, ἐντεῦθεν δέ καί αἱ παρατηρούμεναι ἐν τοῖς χειρογράφοις παραλλαγαί γραφῶν: ***ἴλλω : ἵλλω, εἴλη : ἴλη.***— Τό **Ι** ἐνηλλάσσετο ἐνίοτε πρός τό **ε**: ***ἑστία : ἰστίη.*** Συχνότερον ὅμως παρενεβάλλετο πρός μήκυνσιν τῆς συλλαβῆς, π. χ. ***εἰν : ἐν, εἰς : ἐς, ξεῖνος : ξένος, κεινός : κενός, διαί : διά, παραί : παρά.*** Ἡ χρονική ποσότης (προσῳδία) τοῦ **ι** ποικίλλει.

-ῐ, *δεικτικόν ἰῶτα*, προσεκολλᾶτο εἰς τό τέλος ὅλων τῶν πτώσεων τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας πρός ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας των: ***οὗτοσί, αὐτηῖ, τουτὶ*** (λατ. **hicce, haecce, hocce**) — ***ἐκεῖνοσί, ὁδί, ταδί***· ἐνίοτε καί παρεντιθεμένων τῶν μορίων ***γε, δέ, μέν : τουτογί, τουτοδί, τουτουμενὶ*** κ.λ.π.· ὡσ. προσεκολλᾶτο ἐν τέλει δεικτικῶν ἐπιρρ.: ***οὕτωσί, ὧδί, ἐνθαδί.*** Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω τύπων λήγοντες εἰς **-σι** προσλαμβάνουν τό εὐφων. **ν** πρό φωνήεντος: ***οὕτωσίν, ἐκεινοσίν, οὑτωσίν.*** Ἐν πᾶσι δέ τοῖς τοιούτοις μετά τοῦ ***δεικτ. ἰῶτα*** τύποις ἡ λήγουσα εἶναι μακρά καί τονίζεται, ἡ δέ τυχόν μακρά παραλήγουσα βραχύνεται: ***αὐτηῖ, οὑτοῖ.***

Ἔτυμ.: πρβλ. σανσκρ. **ɪ, ɪm**, Ζενδ. **ɪ, ɪt**, ὁμηρ. **-ῐ** ἐν τῷ **ρο-ϑι** (=τίς)· ἀμφίβολον δέ, ἂν τό **-ῐν** εἶναι ἐπεκτετ. **-ι** (διά τοῦ εὐφων. **ν**) ἤ εἶναι τό Ἰαπ. ***im** = σανσκρ. **ɪm**· βλ. καί ***ἴα, ἰδέ.***

ἰά, ἰων. **ἰή,** ἡ·=***βοή*** (δ βλ.), **ἰωή** (δ βλ.).

Ἔτυμ. : πρβλ. ἐπιφών. ***ἰαΐ !*** (=ἀ !), πρός ἐκδήλωσιν χαρᾶς ἤ καί λύπης· ***ἰή*** εἶναι τῆς αὐτῆς σημ., ἰων. τύπος, πρβλ. ***ἰήϊος*** (βλ. λ.)· πρόκειται ἐν πᾶσιν περί περιπτώσεων ὀνοματοποιΐας. Πιθανῶς ὑπῆρχε πρωταρχικόν ***FiFā.*** Ἐκ τοῦ ***ἰὰ*** καί τό ῥ. ***ἰάζω.***

Ἴα, ἰᾶς, ἰᾷ, Ἴαν· παλ. ἰων. θηλ. τοῦ ***εἷς*** ἀντί ***μία, μιᾶς*** κ.λ.π. [δι' ἐτυμολ. βλ. ἀττ. ***εἷς*** ἐν τέλει].

Ἴᾰ, τά· ἀνώμ. πληθ. τοῦ ***ἰός*** (=βέλος), δ βλ.

Ἴα, τά, πληθ. τοῦ **Ἴον,** τό (=μενεξές).

ἰᾰθήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ ***ἰάομαι.***

ἰαί, ἐπιφών. δριάμβου.

ἰαιβοῖ, ἐπιτετ. τύπος τοῦ ἐπιφ. ***αἰβοῖ,*** δηλοῦντος ἀηδίαν.

Ἰᾱ'ΝΩ, μέλ. ***ἰᾰνῶ***· ἀόρ. α'. ***ἴηνα***· παθ. ἀόρ. α'. ***ἰάνθην***· θερμαίνω. **2)** τήκω, λυώνω, φαιδρύνω, μαλακύνω διά τῆς θερμότητος ‖ μτφρ. ***θυμὸν ἰαίνω***=φαιδρύνω τήν ψυχήν. **3)** θερμαίνω, φαιδρύνω, ἀναζωπυρῶ ‖ μετά δοτ. πραγμ., δοκιμάζω ἀπόλαυσιν διά τι.

Ἔτυμ. : ἰαίνω 〈 ***ἰ[σ]ανjω***, ***Isŋ̄jo**=σανσκρ. **isānyáti** (=θέτω εἰς κίνησιν, διεγείρω, ἐρεθίζω)·— ***ἰάομαι, ἰῶμαι*** (βλ. λ.) 〈 ***Isā-jō-**: ***ἰαίνω = ὀρῶ : ὀραίνω***· ***ἰᾱτρός,*** Ἰων. ***ἰητρός,*** παρά τό ἰων. ὡσ. ***ἰητήρ,*** προϋποθέτει οὐσ. ***τό ἰᾶτρόν** (=τό ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ)·

ἴᾱμα· **ἴᾱσις** (βλ. λ. λ.). Πρβλ. σανσκρ. **is-** (ἀναψυκτικόν), **isáyati** (εἶμαι ζωηρός, δραστήριος), **ēsati, iṣṇáti, iṣyati** (δέτω εἰς κίνησιν, ἐξεγείρω), **iśirāḥ** (ἀκμαῖος, ἰσχυρός) (βλ. **ἱερός** I), Ζενδ. **aēšma** (ὀργή), λατ. **ira** ⟨**eira** ⟨***eisa** (=ὀργή, θυμός)· πρβλ. ὡσ. **οἶστρος**: λιθ. **aistra** (πάθος, ὁρμή), ὁμ. **οἶμα** (***οἴσμα**)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **eis-**.

Ἰακχάζω (**Ἴακχος**)· ἐγείρω τὴν κραυγήν (φωνάζω) **Ἴακχος**.

Ἰακχέω, μέλ. **-ήσω**·=**Ἰακχάζω** (ᾱ βλ.).

Ἴακχος, ὁ (**ἰάχω**)· μυστηριακόν ὄνομα τοῦ Βάκχου, ὡς θεοῦ τῶν κραυγῶν καὶ τῆς κραιπάλης. 2) Βακχικὸς (ὀργιαστικὸς) ἀλαλαγμός.

ἰᾱλεμίζω, ἰων. **ἰηλεμ—**, μέλ. **-ίσω** (**ἰάλεμος**)· θρηνῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἰᾱλεμίστρια, ἰων. **ἰηλεμ—**, ἡ· θρηνοῦσα γυνή.

ἰάλεμος, ἰων. **ἰήλεμος**, ὁ (**ἰά**)· θρῆνος, ὀδυρμός, κοπετός.— **II** ὡς ἐπίθ. μελαγχολικός, γοερός, παραπονετικός. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἰά**].

Ἴαλλω, μέλ. **ἴαλῶ**· ἀόρ. α' **ἴηλα**, ἀπρφ. **ἰῆλαι**· πέμπω, ἐξαποστέλλω || **ἐπ' ὀνείατα χεῖρας ἴαλλον** = ἤπλωναν τὰς χεῖρας εἰς τὰ φαγητά || **περὶ χειρὶ δεσμὸν ἴηλα**=περιέβαλον τὰς χεῖρας δι' ἀλύσεως. 2) ἐπιτίθεμαι κατά τινος, προσβάλλω τινά: **ἀτιμήσιν ἰάλλω τινά** = ἐπιτίθεμαι κατά τινος μὲ ὕβρεις. 3) πέμπω, ἐξαποστέλλω.— **II** ἀμτθ. (ἐνν. **ἑαυτόν**), ἐξαποστέλλω ἑμαυτόν, τρέχω, φεύγω, σπεύδω.

Ἔτυμ.: **ἰάλλω** (⟨***i-ál-jω**): σανσκρ. **iy-arti** (δέτω εἰς δόνησιν)· δὲν φαίνεται ξένον τὸ παλ-γερμ. **ilian** (πρβλ. γερμ. **eilen** = σπεύδειν), παλ-σαξ. **ilian**, & πιθανῶς ⟨κοιν. γερμ. ***ijilian** ⟨***eielian**, θαμιστ. εἰς **-i-** ἐκ τῆς ῥ. **ei-** (=**ἴέναι**)· βλ. λ. **ἴλια**. — Κατ' ἄλλους **ἰάλλω** ⟨***σι-σαλ-jω**, ***si-sl̥-jō**: σανσκρ. **sar, sisarti** (σπεύδω) (**sar-**: ἑλλ. **ὁρμὴ** βλ. λ.), εἶτα ***si-sl̥-jō**: γερμ. ***saljan** (μεταβιβάζω), γοτθ. **saljan** (προσφέρω πρὸς θυσίαν), παλ-Νορβ. **selia**, ἀγγλ-σαξ. **sellan** (παραδίδω, πωλῶ)· ***saljan** εἶναι τὸ ἐνεργ. τοῦ ἰαπ. ***sel-** ἐν τῷ ἑλλ. ἀορ. **ἕλεῖν** τοῦ **αἱρῶ** (= λαμβάνω), τέλος ***ἴσαλjω**: σανσκρ. **isati** (ἀκοντίζω). Αἱ τελευταῖαι ὅμως ἐτυμολ. ἀντικρούονται ζωηρῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἰαλτός, **ή**, **όν**· ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ἰάλλω**· ἐσταλμένος, ἐξαποσταλείς.

ἴᾱμα, ἰων. **ἴημα**, **-ατος**, τὸ (**ἰάομαι**)· μέσον ἰάσεως, θεραπεία, ἰατρικόν.

ἰαμβεῖος, **ον** (**ἴαμβος**)· ἰαμβικός, γεγραμμένος (πεποιημένος) εἰς ἴαμβους (ἰαμβικοὺς στίχους) || **τὸ ἰαμβεῖον** ὡς οὐσ. = ἰαμβικὸς στίχος.

ἰαμβιάζω, μέλ. **-ιάσω**, καὶ **ἰαμβίζω**, μέλ. **-ίσω** (**ἴαμβος**)· ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος (σατυρίζω, κακολογῶ) δι' ἰαμβικῶν στίχων || γενικῶς, σατυρίζω.

Ἴαμβος, ὁ· οὕτω καλεῖται μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ βραχείας καὶ μακρᾶς συλλαβῆς: ⏑ –. **ἔγω**.— **II** ἰαμβικὸς στίχος, ὁ ἰαμβικὸς τρίμετρος ἢ **senarius**, χρησιμοποιηθεὶς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν σκωπτικῶν ποιητῶν Ἀρχιλόχου καὶ Ἱππώνακτος, εἰσαχθεὶς ὅμως εἶτα καὶ εἰς τὴν ἀττικὴν τραγῳδίαν.

Ἔτυμ.: οὐδεμία τῶν ἐξενεχθεισῶν μέχρι σήμερον ἐτυμολογιῶν εἶναι ἱκανοποιητική· κατά τινας ⟨**ἰάπτω** (ἐκσφενδονίζω)·— κατ' ἄλλους **ἴαμβος** ⟨***ἴσ-**, πρβλ. **ἰαίνω** + **-αμβο-**: σανσκρ. **áṅgam** (μέλος), παλ-γερμ. **ancha, ecnha** = λατ. (**tibia**).— Κατ' ἄλλους **ἴαμβος** ⟨***Fι̯-αμβος** (=ζωηρὸν βάδισμα) ⟨**Fὶς** (= ἴς, δύναμις, **βία**) + **-αμβο-**: σανσκρ. **áṅgam**. — Κατ' ἄλλους **-βος**: σανσκρ. **gāti** (ᾰδω).— κατ' ἄλλους **ἴαμβος** (= ὁ***ἰάζων**), πρβλ. **ἴαγχος** (βλ. λ.), ἢ κάλλιον ⟨**ἰαί**, ὅπως τὸ **αἰάζω** ⟨**αἰαί**, **εὐάζω** ⟨**εὐαί**· τὸ τμῆμα **-αμβος** μᾶς ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μας τὰ **δῑθύρ-αμβος, θρί-αμβος** (καὶ **ἴθυμβος**).— Πιθανώτατα ἡ λ. **ἴαμβος** εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης (ἴσως Θρᾳκο-Φρυγικῆς)· πρβλ. τὴν ξενικὴν προέλευσιν τῆς λ. **ἔλεγος**.

Ἰάν, ὁ, πληθ. **Ἴᾱνες**, συνῳδ. **ἐκ** τοῦ **Ἰάων**, **Ἰάονες**· ἐξ Ἰωνίας, Ἴωνες.

ἰάνθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ἰαίνω**.

ἸΑ'ΟΜΑΙ, μέλ. **ἰάσομαι**, ἰων. **ἰήσομαι**· ἀόρ. α' **ἰασάμην**, Ἀποθ.· θεραπεύω, περιποιοῦμαι, ἰατρεύω, τινὰ || μτφρ. ἐπανορθώνω, διορθώνω, ἐπισκευάζω.— **II** ἀόρ. α' **ἰάθην** καὶ πρκ, **ἴᾱμαι**, πάντοτε ἐν παθ. ἐνν., ἐθεραπεύθην, εἶμαι καλά, «ἀνέλαβα».— [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἰαίνω**].

Ἰᾱονᾶϊ, βαρβαρισμὸς ἀντὶ τῆς Κλητ. τοῦ **Ἰάων**.

Ἰάονες, πληθ. τοῦ **Ἰάων**.

ἸΑ'ΠΤΩ, μέλ. **-ψω**· πέμπω, διώκω || ἐπὶ βλημάτων, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω, πυροβολῶ || δέτω εἰς κίνησιν· **ἰάπτω ὀρχήματα**=ἄρχομαι ὀρχημάτων, ἀρχίζω τὸν χορόν. 2) προσβάλλω τινὰ διὰ λόγων, τὸν μεταχειρίζομαι βαναύσως, «κακομεταχειρίζομαι», βλάπτω, τινά, τραυματίζω τινά.— **II** ἀμτθ. (ἐνν. **ἑμαυτόν**)· ὁρμῶ, σπεύδω, ταχύνω.

Ἔτυμ.: **ἰάπτω** εἶναι σχηματισμὸς κατ' ἀναλογίαν· ὁ ἀρχαῖος τρόπος ζωῆς ἔχει ἀντιπροσωπευθῇ διὰ τοῦ **ἰάσσειν** (πρβλ. Ἡσυχ. «**ἰάσσειν**· **θυμοῦσθαι, δάκνειν**», ἰαπ. ***ji-jaqv-jσ**. Σκοτ. ἐτυμολ.· δὲν φαίνεται νὰ εἶναι συγγ. πρὸς τὰ λατ. **jacio** (ἀκοντίζω), **īciō** ἢ **īcō** (=ἐπιτυγχάνω), ἢ τὸ ἑλλ. **ἵπτομαι**=(καταβάλλω διὰ τοῦ βάρους, συνθλίβω).—Ἄλλοι τὸ ἐθεώρησαν συγγ. τῷ **αἶψα** (βλ. λ.), ἀλλὰ τὸ **ἰάπτω** δὲν εὐδοκιμεῖται διὰ τῆς ὑπάρξεως βάσεως **ajeqv-**.— Ἡ συσχέτισις **ἰάπτω**: ὁμηρ. **ἰαπετὸς** (=τὸ κατακρήμνισμα, καθίζημα), προϋποθέτει **-πε-**⟨**qv-** πρὸ τοῦ **ε**.

ἸΑ¯ΠΥΞ, ἰων. **Ἰᾶπυξ**, **-ῦγος**, ὁ· ἄνεμος βορειοδυτικός, καλούμενος καὶ **ἀργέστης**.

Ἰάς, **-άδος**, ἡ· ἐπίθ. θηλ. τοῦ **Ἴων**· ἰωνική.— **II** ὡς οὐσ. (ἐνν. **γυνή**)· γυνὴ καταγομένη ἐξ Ἰωνίας. 2) (ἐνν. **γλῶσσα** ἢ **διάλεκτος**)· ἰωνικὴ διάλεκτος.

ἴᾱσι, γ' πληθ. ἐν. τοῦ **εἶμι**.

ἰᾶσι, ἀντὶ **ἰέασι**, γ' πληθ. ἐν. τοῦ **ἴημι**.

ἰάσῐμος, **ον** (**ἰάομαι**)· ὁ ἐπιδεχόμενος θεραπείαν, ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ, θεραπεύσιμος || εὐκόλως καταπραῢνόμενος.

ἴᾱσις, ἰων. **ἴησις**, **-εως**, ἡ (**ἰάομαι**)· θεραπεία, τρόπος θεραπείας.

ἸΑΣΠΙ¯Σ, **-ιδος**, ἡ· πολύτιμος λίθος. [ἑβρ. **Jāšepe**· ἡ λ. φαίνεται νὰ εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Φοινικικῆς].

ἰαστί, ἐπίρ. (**ἰάς**)· κατὰ τὸν Ἰωνικὸν τρόπον ἢ διάλεκτον.

Ἰᾱσώ, γεν. **-όος** καὶ συνῳδ. **-οῦς**, ἡ (**ἰάομαι**)· ἡ θεὰ τῆς Ἰάσεως, τῆς Θεραπευτικῆς καὶ τῆς Ὑγείας.

Ἰᾱτήρ, ἐπ. **ἰητήρ**, **-ῆρος**, ὁ, ποιητ. ἀντὶ **ἰατρός**· κυρ. ὁ χειρουργός, ἀλλὰ καὶ γενικῶς, ἰατρὸς θεραπεύων. Βλ. **ἰατρός**.

ἰᾶτο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ἰάομαι**.

ἰᾱτορία, ἡ (**ἰάτωρ**)· ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν, ἡ ἰατρική.

ἰᾱτός, **ή**, **όν** (**ἰάομαι**)· ἰατρεύσιμος, θεραπεύσιμος, ὃν δύναταί τις νὰ θεραπεύσῃ.

ἰατρεῖον, τὸ (**ἰατήρ**)· θεραπευτήριον, χειρουργεῖον, ἐργαστήριον ἰατροῦ.

ἰατρικός, **ή**, **όν** (**ἰατρός**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἰατρόν, ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὴν τέχνην τοῦ ἰατροῦ || **ἡ ἰατρικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)· ἡ τέχνη τοῦ ἰατροῦ, ἡ θεραπευτική.

ἰατρό-μαντις, **-εως**, ἡ (**ἰατρὸς**+**μάντις**)· ἰατρὸς ἅμα καὶ μάντις, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

ἰατρός, ἰων. **ἰητρός**, ὁ (**ἰάομαι**) = **ἰατὴρ** (βλ. λ.)· μτφρ. **ἰατρὸς κακῶν, ὀργῆς** κλπ.

ἰατρο-τέχνης, **-ου**, ὁ (**ἰατρὸς** + **τέχνη**)· ὁ μετερχόμενος τὴν τέχνην τοῦ ἰατροῦ.

ἰαττάταί, ἰαττάταιάξ, ἐπιφών. φεῦ ! βαβαί ! οἴμοι ! ἀλλοίμονον !

Ἴᾱτωρ, **-ορος**, ὁ, ἰων. **ἰήτωρ**, ποιητ. ἀντὶ **ἰατρός**.

ἰαῦ, κραυγὴ δι' ἧς ὁ καλούμενος ἀποκρίνεται, τρόπον τινά; «ἐδῶ εἶμαι !» «ἀμέσως !»

Ἴαυοῖ, ἐπιφώνημα χαρᾶς· «ὦ ! ὦ !»

ἰαύω, μελ. **-σω**, ἀόρ. α' **ἴαυσα** (**αὖω**)· κοιμοῦμαι, διέρχομαι τὴν νύκτα μου || **ἐνταῦθεν**, διαμένω ἔν τινι τόπῳ.

Ἔτυμ.: **ἰαύω** ἀντὶ ***ἰαίω** ⟨***ἰαFjω**· ***αἴω**, πρτ. **ἄιες**, πρβλ. Ἡσυχ. «**ἄξες**· **ἐκοιμήθης**»· τὸ **ἰ-** μεταφέρθη εἰς τὸν ἀόρ. **ἴαυσα** καὶ εἰς τὸ **ἰαυθμὸς** (κατοικία, φωλεά), **μηλιαυθμὸς** (μάνδρα ποιμνίων), **ἐνιαυθμός, ἐνιαυσμὸς** (=διαμονή, κατοικία)· πρβλ. **αὐλις**,

ἀρμ. **aganim** · (διέρχομαι τὴν νύκτα), **awih** (τόπος ἀναπαύσεως) ⟨ ἰαπ. ***auti-**. Βλ. ὁμ. **ἄεσα, αὐλή, ἑνιαυτός.**

Ἰᾱφέτης, -ου, ὁ (**ἰός**+**ἀφίημι**)· τοξότης.

Ἰάφθην, παθ. ἀόρ. α΄ τοῦ **ἰάπτω** (ὃ βλ.)

Ἰαχαιός, ά, όν (**ἰαχή**)· ὁ ἐκπέμπων εὐθύμους ἀναἰωνήσεις.

Ἰάχέω, μέλ. **-ήσω** = **ἰάχω**· ἀνακράζω, φωνάζω «γιούχα», «γιουχαΐζω».

Ἰᾱχή, ἡ (**ἰάχω**)· φωνή, κραυγή, βοή || θρῆνος, «τσίρισμα» || γενικῶς πᾶς ἰσχυρός, ὀξύς, ἦχος.

Ἔτυμ. : **ἰαχὴ** ⟨***ϜιϜαχᾱ** καὶ **ἰακχή**· ποιητ. **ἰάχω** (***ϜιϜαχω**) καὶ ποιητ. **ἰαχέω**· πρβλ. ὁμηρ. **δυσ-ηχής**· βλ. καὶ **ἠχή.**

Ἴᾱχημα, -τος, τὸ (**ἰαχέω**)· κραυγή, βοή.

Ἴᾱχω, μελ. **ἰαχήσω**· πρκ. **ἴαχα,** μτχ. θηλ. **ἰαχυῖα** (**ἰά**)· κραυγάζω, βοῶ, φωνάζω, πρὸς ἐκδήλωσιν χαρᾶς ἢ λύπης || μετ' αἰτιατ., ὑμνῶ, ἐξυμνῶ, ψάλλω ὕμνον πρός τινα.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, ἠχῶ, ἀντηχῶ, ἀπηχῶ, ἀντιλαλῶ || ἐπὶ τῶν κυμάτων κλπ., βρυχῶμαι, μυκῶμαι, ὠρύομαι || ἐπὶ πεπυρακτωμένου σιδήρου ἐμβαλλομένου εἰς τὸ ὕδωρ, σίζω, «τσιρίζω».

Ἰάων, -**ονος.** ὁ· ἐπικ. ἀντὶ **Ἴων**· ἐξ Ἰωνίας.

Ἴβις, γεν. ἰων. **ἴβιος,** ἀττ. **ἴβιδος,** αἰτ. **ἶβιν,** ἡ· ἡ **ἶβις,** πτηνὸν οἰγυπτιακόν, εἰς ὃ ἀπενέμοντο θεῖαι τιμαί, ἐρυθρόχροουν, τῆς οἰκογενείας τῶν πελαργῶν.

Ἶγδη ἢ **Ἴγδις,** ἡ· «γουδί», **ἰγδίον.**

Ἔτυμ. : ***ἰγδίζω**· **ἴγδισμα**: λατ. **īcō** (κτυπῶ)· πρβλ. κυπρ. **ἰκμαμένος** (ἢ **ἰχ**—)=πληγωμένος· πρβλ. Ἡσυχ. **«ἰκτέα· ἀκόντιον»**· **αἰχμὴ** ⟨***αἰκ-σμᾱ**· **ἐκ.** ῥ. **a**ˣ**ik** : **īk** ; **īk.** καὶ **ἴκταρ** I, **ἴξ.**

Ἴγμαι, μτχ. **ἰγμένος,** πρκ. τοῦ **ἱκνέομαι.**

Ἰγνῦή, ἡ (**γόνυ**)· τὸ κοῖλον ἢ ὄπισθεν μέρος τοῦ γόνατος, ὁ ὑπὸ τὸ γόνυ τόπος, λατ. **poples.**

Ἔτυμ. : ἰων. **ἰγνύη** καὶ **ἰγνὺς** (βλ. **γόνυ**) ⟨***ἐγ-γνύα, *ἐγ-γνὺς** (= ὁ εὑρισκόμενος ἐντὸς τοῦ γόνατος)· ***Fι-γνυ-** (τὸ ἐναντι τῆς ἐπιγονατίδος), ***Fι-** =σανσκρ. **vi-** (=χωριστά, μακράν).

Ἰγνῦς, -ύος, ἡ=**ἰγνύη** (ὃ βλ.), αἰτ. **ἰγνύα** ἢ **ἰγνύν.**

Ἴδα, ἰων. **Ἴδη,** ἡ· ὄρος ἐν Φρυγίᾳ ἐγγὺς τῆς Τροίας || ὡσ. ὄρος ἐν Κρήτῃ.— **II** δένδρον, δάσος, ξυλεία. 2) ξυλεία, κορμὸς δένδρου: **ἴδῃ ναυπηγήσῐμος** = ξυλεία κατάλληλος πρὸς ναυπήγησιν πλοίων. [συγγ. τῷ λατ. **silva**].

Ἰδάλιμος, ον (**Ἴδος**)· ὁ προξενῶν Ἰδρῶτα.

Ἴδέ, ἰων. ἀντὶ **ἠδέ**· καί.

Ἔτυμ. : **ἰ-δὲ** (= καί) ⟨ἰαπ. ***ἰ-** δεικτικὸν (πρβλ. σανσκρ. **i-va**)+ **-δε,** πρβλ. **ἠ-δέ**· ἰαπ. ***ε** ἐν τῷ ἑλλην. **οὑτοσ-ί, νῦν-ί,** Ὅσκ. **iz-i-c** (=λατ. **is**), **id-i-k** (=λατ. **id**), λιθ. **jì** (=λατ. **ille**) ⟨***ἰ** ***ί.**

Ἴδε ἢ **ἰδέ,** Προστ. τοῦ **εἶδον,** ἀορ. β΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἰδέα, ἰων. **-έη,** ἡ (**ἰδεῖν**)· μορφή. 2) γενικῶς, ἡ ὄψις, ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς πράγματος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν πραγματικότητά του (λατ. **species**). 3) φύσις, εἶδος, ποιότης || τρόπος, συρμός. — [δι' ἐτυμολ. βλ. **εἶδος**].

Ἰδεῖν, ἐπ. **Ἰδέειν,** ἀπρφ. τοῦ **εἶδον** ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἰδέσθαι, ἀπρφ. τοῦ μέσ. ἀορ. β΄ **εἰδόμην,** τοῦ ***εἴδω.**

Ἴδεσκον, ἰων. ἀντὶ **εἶδον,** ἀορ. β΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἰδέω, ἰων. Ὑποτ. τοῦ **εἶδον,** ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἴδηαι, ἐπικ. 6΄ ἑν. Ὑποτ. τοῦ **εἰδόμην,** μέσ. ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἰδησῶ, ἀντὶ **εἰδήσω,** δωρ. μέλ. τοῦ **εἶδω.**

Ἰδίᾳ, βλ. **ἴδιος.**

Ἰδιαίτερος, Ἰδιαίτατος, συγκριτ. καὶ ὑπερθ. τοῦ **ἴδιος,** ἐσχηματισμ. ἐκ τοῦ **ἰδίᾳ.**

Ἰδιο-βουλεύω, μέλ. **-σω** (**ἴδιος** + **βουλεύω**)· ἀκολουθῶ τὴν ἰδίαν μου (ἰδικήν μου) **βουλὴν** (συμβουλήν, σκέψιν), ἀκολουθῶ ἰδικόν μου δρόμον, πράττω ὅ,τι ἐγὼ κρίνω καλόν.

Ἴδιος, ᾱ, ον καὶ **ι-ος, -ον**· Ἰδικός μου, ἀνήκων εἰς ἐμαυτόν, ἰδιαίτερος, προσωπικός, ἰδιωτικός (λατ. **privus, privatus**), ἀντίθ. τῷ **δημόσιος.** 2) Ἰδικός μου, ἀτομικός μου, «κτῆμά μου», ἀντίθ. τῷ **ἀλλότριος** ‖ **τὸ ἴδιόν** ἢ **τὰ ἴδια**=αἱ ἰδιωτικαί μου **ὑποθέσεις, τὰ** Ἰδιωτικά μου συμφέροντα. 3) Ἰδιαίτερος, Ἰδιάζων, ἰδιόρρυθμος, χωριστός, διακεκριμένος || ὄθεν, ἀλλόκοτος, παράδοξος, παράξενος.— **II** δοτ. **ἰδίᾳ** ὡς ἐπίρ.=κατ' Ἰδίαν, Ἰδιαιτέρως, χωριστά, ἀντίθ. τῷ **δημοσίᾳ** ‖ **ἰδίᾳ φρενὸς** = μακράν (χωριστά) ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις μου. 2) διὰ λογαριασμόν μου.— **III** ἀνώμ. παραθετ. **ἰδιαίτερος, ἰδιαίτατος** (ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ **ἰδίᾳ**).

Ἔτυμ. : **ἴδιος,** βοιωτ. κ. λ. **Fίδιος** : σανσκρ. **vi** («χωρίζοντας»)· **-διος** πρόσφ. ἐπιθ.· **καθ' ἰδίαν** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **καθ' ἑαυτὸν** ἢ **καθ' ἕκαστον.**— Διὰ τὴν συγγένειαν τοῦ σανσκρ. **vi** βλ. **εἴκοσι** ἐν τέλει.— Παράγωγα : **ἰδιάζω** (=εἶμαι κατὰ μέρος ἢ μεμονωμένος, ζῶ κατὰ μέρος), **ἰδιόω** (=δίδω ὡς Ἰδιοκτησίαν), **ἰδιώτης.**

Ἰδιο-συγ-κρᾶσία, ἡ (**ἴδιος**+**σύγκρασις** τοῦ **συγκεράννυμι**)· ἡ Ἰδιάζουσα κρᾶσις ἢ ἡ ἕξις τοῦ σώματος.

Ἰδίω, μελ. **-ἴσω**· ἀόρ. α΄ **ἴδῐσα** (**ἴδος**)· Ἰδρώνω, Ἰδρώνω ἀπὸ τὸν φόβον· ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ **ἱδρόω** (ὃ βλ.).

Ἰδίως, ἐπίρ. τοῦ **ἴδιος**· Ἰδιωτικῶς.

Ἰδιωτεία, ἡ (**ἰδιωτεύω**)· Ἰδιωτικὸς βίος, Ἰδιωτικὴ ἐνασχόλησις. Ἐκ τοῦ

Ἰδιωτεύω, μέλ. **-σω** (**ἰδιώτης**)· ζῶ ὡς Ἰδιώτης, μὴ ἀναμειγνυόμενος εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν. — **II** δὲν ἔχω ἐπαγγελματικὰς γνώσεις, δὲν ἀσκῶ ἐπάγγελμα, εἶμαι ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ. Ἐκ τοῦ

Ἰδιώτης, -ου, ὁ (**ἴδιος**)· ὁ ζῶν βίον Ἰδιωτικόν, μὴ συμμετέχων εἰς τὰ πράγματα τῆς πόλεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν στρατηγὸν **ἰδιώτης**=ἁπλοῦς στρατιώτης || ὡσ. **ἰδιώτης** = πολίτης ὡς ἄτομον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **πόλιν.**— **II** ὁ μὴ ἀσκῶν ἐπάγγελμα, ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ: **ἰατρὸς** καὶ **ἰδιώτης** = ἰατρὸς ἢ ἕνας ἀνεπάγγελτος || **ποιητὴς ἢ ἰδιώτης** = ποιητὴς ἢ πεζογράφος || μετὰ γεν. πράγμ., ὁ ἄπειρός τινος, ὁ ἀνίδεος εἴς τι, λατ. **expers, rudis.** 2) καθόλου, ἄπειρος, ἀμαθής, ἀπαίδευτος.— **III** **ἰδιῶται** =οἱ συμπολῖται τινος, ἀντίθ. τῷ **ξένοι.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἰδιωτικός, ή, όν (**ἰδιώτης**)· ὁ ἀνήκων εἰς Ἰδιώτην, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς (ὁ κατάλληλος δι') Ἰδιώτην, ἀτομικός, «Ἰδιωτικός», ἀντίθ. τῷ **δημόσιος.** 2) κοινός, ἄδημος, πρόστυχος, «τιποτένιος«, ἄξεστος, ἀδέξιος.

Ἴδμεν, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ **ἴσμεν,** α΄ πληθ. τοῦ **οἶδα.**— **II** ἐπ. ἀντὶ **εἰδέναι.** ἀπρφ. τοῦ **οἶδα.**

Ἴδμεναι, ἐπ. ἀντὶ **εἰδέναι,** ἀπρφ. τοῦ **οἶδα.**

Ἰδμοσύνη, ἡ· γνῶσις, ἐμπειρία, δεξιότης. Ἐκ τοῦ

Ἴδμων, ον, γεν. **-ονος** (**ἴδμεναι**=**εἰδέναι**)· πεπειραμένος, εἰδήμων, ἠσκημένος εἴς τι.— [δι' ἐτυμολ. βλ. **εἶδος**].

Ἰανό'ω, μέλ. **-ώσω**· κάμπτω, κυρτώνω, λυγίζω. —παθ. γίνομαι εἰς δύο, λυγίζω, κάμπτομαι, κυρτοῦμαι, ἰδίᾳ λόγῳ ὄλγους.

Ἔτυμ. : **ἰδνόω** ⟨***Fιδνός,** ἰαπ. ***vid-no-** (κυρτός) : λατ. **vidulus** (καλάθι πλεκτό), σανσκρ. **vēdá-** (⟨ἰαπ. **veidó** ἢ ***voidó**)=πλεγμένη σκούπα,· ἡ ἰαπ. ῥ. ***veid-** ***vid-** εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥ. ***vei-,** **vi-** (στρέφειν, δένειν, πλέκειν) ἐν τῷ σανσκρ. **vāyati** (πλέκειν), λιθ. **vejú,** λατ. **vītulus.**

Ἰδνώθην, παθ. ἀόρ. α΄ τοῦ **ἰδνόω.**

Ἰδοίατο, ἰων. ἀντὶ **ἴδοιντο,** γ΄ πληθ. Εὐκτ. ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἰδοῖσα, δωρ. ἀντὶ **ἰδοῦσα,** θηλ. μτχ. ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἴδον, ἐπ. ἀντὶ **εἶδον,** α΄ ἑν. καὶ γ΄ πληθ. ἀορ. 6΄ τοῦ ***εἴδω.**

Ἴδος, -**εος,** τό· Ἰδρώς, ἀφιδρωσις. 2) ὑπερβολικὴ ζέστη.

Ἔτυμ. : ἰων. **ἶδος**· ὁμηρ. κ.λ. **ἰδίω** (ἰαπ. **-ijo-** : σανσκρ. **svidyati,** παλ-γερμ. **swizzu**· ἀττ. ἀόρ. **ἐξ-ἴδῐσα**). —**ἱδρώς, -ῶτος,** ὁμ. δοτ. **ἱδρῷ,** αἰτ. **ἱδρόα** (ὁμ. **ῐ**—, ἀττ. **ῑ**—· λεσβ. **ἴδρως**), ἐπεκτετ. ἐκ τοῦ ***ἵδρο**— ἴσως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **εὐρώς, -ῶτος**· **ἱδρώω** ⟨ ***ἱδρω[σ]-jω** : σανσκρ. **svidyē,** **svēdē** (ἱδρώνω, ἐξατμίζω), λατ. **sūdor** (⟨***soidos, *svoidōs**), ἀγγλ-σαξ. **swāt,** παλ-σαξ. **swēt,** παλ-γερμ. **sweiz,** λεττ. **swidri** (ἱδρώς).

ἰδοῦ, Προστ. τοῦ μέσ. ἀορ. 6' *εἰδόμην* τοῦ ***εἶδω.**— ‖ ὡς ἐπίρ. δμως γράφεται :

ἰδού=νά! κύττα!, «ἰδού με!» ‖ *ὅταν δίδῃ τίς τι,* νά! «πάρ το!». 2) καλά! ὅπως θέλεις! ὅπως ἀγαπᾷς! *ἰδού γ' ἄκρατον*=μάλιστα! τί λόγος; ἀνόθευτο κρασί!

Ἰδρεία, ἰων. **ἰδρείη** ἢ **ἰδρίη,** ἡ (*ἴδρις*)· γνῶσις, ἐμπειρία, πεῖρα, δεξιότης ‖ *ἰδρείῃ πολέμοιο* = μὲ ἐμπειρίαν εἰς τὰ τοῦ πολέμου.

ἴδρις, γεν. *ἴδριος,* ἀττ. *ἴδρεως,* ὁ, ἡ· οὐδ. *ἴδρι,* τὸ (*ἴδμεναι* = *εἰδέναι*)· ἔμπειρος, εἰδήμων, ἐπιδέξιος, πεπειραμένος ‖ ὡς οὐσ. *ἴδρις*=προνοητικὸν πλάσμα =μύρμηξ. [δι' ἐτυμολ. βλ. *οἶδα* καὶ *εἶδος*].

Ἴδρός, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ἱδρώς.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱδρόω, μελ. *ἱδρώσω* (*ἱδρός*)· ἱδρώνω, ὑφίσταμαι ἀφίδρωσιν, γενικῶς μὲν ἀπὸ τὸ παιγνίδι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν κόπον ἢ τὸν φόβον. Τὸ ρῆμα τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ἀντίθετόν του *ῥιγόω,* συναιρεῖται ἀνωμάλως εἰς *ω* καὶ *ῳ* ἀντὶ εἰς *ου* καὶ *οι* (ὡσεὶ ἐκ τύπου *ἱδράω*), ὅθεν γ' πληθ. ἐν. *ἱδρῶσι,* γ' ἐν. Εὐκτ. *ἱδρῴη,* θηλ. μτχ. *ἱδρῶσα.*

ἵδρῦμα, -*ατος,* τὸ (*ἱδρύω*)· πᾶν τὸ ἱδρυμένον, οἰκοδόμημα ‖ ναός ‖ ἄγαλμα ‖ ἀνδριὰς ‖ *ἵδρυμα πόλεως*=στήριγμα, προπύργιον, τῆς πόλεως, ὡς τὸ λατ. **columen rerum.**

ἱδρύθησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. τοῦ *ἱδρύω.*

ἱδρῦτέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *ἱδρύω*· *δεῖ ἱδρύειν*=πρέπει νὰ ἱδρύῃ τις ‖ πρέπει νὰ ἐγκαινιάσῃ τις τὴν ἐγκατάστασιν ἑνὸς ἀδριάντος.— ‖ παθητ. *οὐχ ἱδρυτέον*=δὲν πρέπει νὰ μείνῃ τις ἀργός, ἄπρακτος.

ἱδρῦω, μέλ. -*ύσω*· ἀόρ. α' *ἵδρῦσα.*—Παθητ. ἀόρ. α' *ἱδρύθην* (καὶ οὐχὶ *ἱδρύνθην*)· πρκ. *ἵδρῦμαι* (*ἵζω*)· ἐνεργ. μεταβ. τοῦ *ἕζομαι,* βάλλω (ἢ κάμνω) τι(νά) νὰ καθήσῃ : *ἱδρύω στρατιὴν* = ἐγκαθιστῶ (τοποθετῶ, τὸ βάλλω νὰ στρατοπεδεύσῃ) στράτευμα.— Παθ. κάθημαι, παραμένω ἀδρανὴς‖μτχ. παθ. πρκ. *ἱδρῦμένος* = σταθερῶς ἐγκατεστημένος, σταθερός, ἀκλόνητος, ἀσφαλής.— ‖ στερεώνω, ἱδρύω, ἐγκοδιατῶ, στήνω ‖ ἐγείρω (ἱδρύω, στήνω), ἀγάλματα ἢ ἀνδριάντας, καθιερῶ, ἀφιερῶ, ναούς.— Μέσον. μετὰ παθ. πρκ. *ἵδρῦμαι,* ἐγείρω, κτίζω, ἱδρύω, τι δι' ἑμαυτόν. — ‖‖ τοποθετῶ ἀσφαλῶς, ἐγκαθιατῶ, τινα ἔν τινι δέσει : *Ἄρη ἐμφύλιον ἱδρύω* = εἰσάγω ἐμφύλ. πόλ.— Παθητ. πρκ. *ἵδρῦμαι* = κεῖμαι, εὑρίσκομαι ‖ *ἵδρυμαι εἰς τόπον* = κατασταλάζω καὶ ἐγκοδίσταμαι εἴς τι μέρος.— Μέσον, ἐγκαθιατῶ τι(να) χόριν ἑμαυτοῦ.— [*ἱδρύω* ⟨*sedrujo, ἐξ ἰαπ. ῥ. sed : *ἕζομαι*· βλ. καὶ *ἵζω*].

ἱδρῶ, ἱδρῷ, ἐπ. ἀντὶ *ἱδρῶτα, ἱδρῶτι,* αἰτ. καὶ δοτ. τοῦ *ἱδρώς.*

ἱδρῴην, Εὐκτ. τοῦ *ἱδρόω.*

ἱδρώς, -*ῶτος,* δ· ἐπ. δοτ. καὶ αἰτ. *ἱδρῷ, ἱδρῶ* (*Ἴδος*)· «ἵδρωτας», «ἵδρως», ἱδρώς, ἀφίδρωσις. 2) ἡ ἐξίδρωσις δένδρων, ὁ χυμός, κόμμι, ρητίνη.— ‖ μτφρ. πᾶν ὅ,τι κερδίζει (ἀποκτᾷ) τις διὰ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ προσώπου του. [δι' ἐτυμολ. βλ. *Ἴδος*].

ἱδρῶσαι, θηλ. μτχ. πρκ. τοῦ *ἱδρόω.*

ἰδυῖα, ἡ, ἐπ. ἀντὶ *εἰδυῖα,* θηλ. μτχ. τοῦ *οἶδα* (βλ. **εἶδω*), ἐν τῇ φράσει *ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν* = μὲ ἔμπειρους φρένας, μὲ ἔμπειρον διάνοιαν.

ἴδω, ἐπ. *ἴδωμι,* Ὑποτ. ἀορ. 6' *εἶδον* τοῦ ***εἶδω.**

ἰδών, *ἰδοῦσα, ἰδόν,* μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***εἶδω.**

ἴε, ἴεν, ἐπ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *εἶμι.*

ἴει, γ' ἐν. ἰων. καὶ ἀττ. πρτ. τοῦ *ἵημι* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἰέω*).

ἰείη, ἐπ. ἀντὶ *ἴοι,* γ' ἐν. Εὐκτ. τοῦ *εἶμι.*

ἰείς, *ἰεῖσα, ἴέν,* μτχ. ἐν. τοῦ *ἵημι.*

ἴεσι, ἐπ. γ' πληθ. τοῦ *ἵημι.*

ἵεμαι, μέσ. καὶ παθ. ἐν. τοῦ *ἵημι.* [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἵημι*].

ἴέμεν, ἰέμεναι, ἐπ. ἀντὶ *ἰέναι,* ἀπρφ. τοῦ *ἵημι.*

ἱέμενος, η, ον, μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *ἵημι.*

ἷεν, αἰολ. ἀντὶ *ἵεσαν,* γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ἵημι.*

ἰέναι, ἀπρφ. ἐν. τοῦ *εἶμι.*

ἰέναι, ἀπρφ. ἐν. τοῦ *ἵημι.*

ἱερᾱκίσκος, δ· ὑποκορ. τοῦ *ἱέρᾱξ*· μικρὸς ἱέραξ.

Ἱέ'ΡΑΞ, -*ᾶκος,* ἰων. **ἱέρηξ,** καὶ συντετμ. *ἵρηξ,* -*ηκος,* δ· ἱέραξ, «γεράκι», «γέρακας». 2) εἶδος ἰχθύος. *Ἔτυμ.* πρβλ. Ἡσυχ. «(δωρ.) *βείρακες· ἱέρακες*» (μετὰ ἠτακιστικῆς γραφῆς *ει* ἀντὶ *ι* μετὰ τὸ *β*=F) ‖ ὡς πρὸς τὴν γεν. *ἱερ-ᾶκος,* πρβλ. *πίθ-ᾶκος* : **πίθος,* συναγόμενον ἐκ τοῦ *πίθων*· τὸ πρόσφ. -*ᾶκ(ο)*- εἶναι ἐπιτατ. : *ἱερὸς* III.

ἱεράομαι, ἰων. **ἱράομαι,** παθητ.· εἶμαι ἱερεὺς ἢ ἱέρεια.

ἱερᾱτεία, ἡ (*ἱερατεύω*)· τὸ ὑπούργημα τοῦ ἱερέως, ἡ ἱερωσύνη.

ἱερᾱτευμα, -*ατος,* τὸ (*ἱερατεύω*)· τὸ ἱερατεῖον, οἱ ἱερεῖς, ὁ κλῆρος.

ἱερᾱτεύω, μέλ. -*σω* (*ἱερεύς*)· εἶμαι ἱερεὺς ἢ ἱέρεια.

ἱέρεια, ἡ, ἰων. **ἰρεια**· θηλ. τοῦ *ἱερεύς.*

ἱερεῖον, ἰων. **ἱερήϊον** ἢ **ἰρήϊον,** τὸ (*ἱερός*)· ζῷον πρὸς θυσίαν ἢ σφαγήν, θῦμα ‖ γενικῶς, πᾶν σφαζόμενον ζῷον.

ἱερεύς, -*έως,* ἰων. *ἰρεύς,* -*ῆος,* ὁ (*ἱερός*)· ὁ ἐπιτελῶν τὰς θυσίας ἱερεύς, θύτης.

ἱέρευτο, ἀντὶ *ἱερεύετο,* γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ

ἱερεύω, ἰων. **ἰρεύω,** μέλ. -*σω* (*ἱερός*)· προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω, σφάζω διὰ θυσίαν. 2) σφάζω, κρεουργῶ, διὰ συμπόσιον.— ‖ ἀμτδ. εἶμαι ἱερεύς.

ἱερή, ἡ = *ἱέρεια.*

ἱερήϊον, τό, ἰων. ἀντὶ *ἱερεῖον.*

ἱερία, ἡ, ἀττ. ποιητ. τύπος ἀντὶ *ἱέρεια.*

ἱερο-γλῠφῐκός, *ή, όν* (*ἱερὸς* + *γλύφω*)· συν. κατὰ πληθ. τὰ *ἱερογλυφικὰ* (ἐνν. *γράμματα*) = τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἐπὶ ὀβελίσκων ἢ ἄλλων μνημείων γραφόμενα ἱερὰ σύμβολα πρὸς ἔκφρασιν διαφόρων ἐν οἰῶν.

ἱερο-γραμματεύς, -*έως,* ὁ (*ἱερὸς* + *γραμματεύς*)· ἱερὸς γραμματεύς, ἦσαν δ' οὗτοι κατωτέρα τάξις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ κλήρου.

ἱερο-δόκος, *ον* (*ἱερὸς* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος θυσίας.

ἱερό-θῡτος, *ον* (*ἱερὸς* + *θύω*)· ὁ ἀφιερωμένος εἰς θεόν, ὁ ὡς θυσία προσφερόμενος ‖ *ἱερόθυτος καπνός* = καπνὸς προερχόμενος ἐκ θυσιῶν.

ἱερο-λογέω (*ἱερός* + *λέγω*)· συζητῶ περὶ ἱερῶν πραγμάτων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱερο-λογία, ἰων. **ἱρολογίη,** ἡ· μυστηριακὴ γλῶσσα ‖ ὁμιλία περὶ ἱερῶν πραγμάτων.

ἱερο-μηνία, ἡ, ἢ **ἱερο-μήνια,** τὰ (*ἱερὸς* + *μὴν* ἢ *μήνη*)· ἱερὸς μήν, ἱερὰ περίοδος τοῦ μηνός, τ. ἔ. αἱ ἡμέραι καθ' ἃς ἐτελοῦντο αἱ μεγάλαι ἑορταὶ καὶ διεκόπτοντο αἱ ἐχθροπραξίαι.

ἱερο-μνημονέω, μελ. -*ήσω*· εἶμαι *ἱερομνήμων.* Ἐκ τοῦ

ἱερο-μνήμων, -*ονος,* ὁ (*ἱερὸς*+*μνήμων*)· ὁ ἐν τῇ μνήμῃ διαφυλάσσων πᾶν ὅ,τι ἱερόν.-- ‖ ὡς οὐσ., ὁ ἱερογραμματεύς (ὁ ἱερὸς ὑπομνηματιστής, ἀρχειοφύλαξ), ὁ στελλόμενος μετὰ τοῦ *Πυλαγόρου* εἰς τὸ ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον ἐξ ἑκάστης τῶν μετεχουσῶν τούτου πόλεων.

ἱερόν, τό· βλ. *ἱερὸς* Η.

ἱερο-νίκης, -*ου,* (*ἱερὸς* + *νῑκάω*)· ὁ νικῶν κατὰ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας.

ἱερο-ποιός, *ὁν* (*ἱερὸς*+*ποιέω*)· ὁ ἐπιμελητὴς ἱερῶν τελετῶν (λατ. **sacrificulus**) ‖ ἐν Ἀθήναις *ἱεροποιοὶ* ἦσαν δέκα ἄρχοντες, εἷς ἐξ ἑκάστης τῶν δέκα φυλῶν, οἵτινες ἐπέβλεπον μήπως τὰ πρὸς θυσίαν προοριζόμενα εἶχον ἐλάττωμά τι (*μῶμον,* διὸ ἐκαλοῦντο καὶ *μωμοσκόποι*).

ἱερο-πρεπής, *ὲς* (*ἱερὸς* + *πρέπω*)· ὁ ἐμπρέπων εἰς ἱερὸν τόπον, σεβάσμιος, ἱερός.

ἹΕΡΟ'Σ, *ά, όν,* καὶ -*ός,* -*όν*· ἰων. ἐπικ. καὶ **ἱρός,** *ή, όν*· Διὰ τὴν κατά τινας βασικὴν καὶ πρωταρχικὴν σημ. (ζωηρός, ἀκμαῖος, ἰσχυρὸς) βλ. ἐτυμολ. *ἱερὸς* I καὶ III.— ὁ ἀνήκων ἢ ἔχων σχέσιν πρὸς τοὺς θεούς, λατ. **sacer.** 2) ἱερός, καθιερωμένος, καθηγιασμένος, ἐπὶ παντὸς τόπου, πράγματος ἢ προσ. τελοῦντος ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θεοῦ ‖ *ἱερὸς καὶ ὅσιος* = **sacer et profanus** (βλ. *ὅσιος*).— ‖ ὡς οὐσ.: 1) *ἱερόν.* ἰων. *ἱρόν.* τὸ· ναός. 2) *ἱερά,* ἰων. *ἱρά,* τὰ· αἱ προσφερόμεναι θυσίαι, θύματα : *ἱερὰ ῥέζω*

= λατ. **sacra facere** ἢ **operari** — προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω ‖ **μεθ' ὅμηρον**, τὰ ἐντόσθια τοῦ θύματος ‖ **ὅθεν**, οἱ οἰωνοί ‖ **γενικῶς**, ἱερὰ πράγματα, τελεταί, ἱερουργίαι (λατ. **sacra**).— **III** εἰδικαί φράσεις: **1)** ***ἱερὰ νόσος*** = ἡ ἐπιληψία (κυρ. ἡ ἡγιασμένη, τ.ἔ. ἡ μεγάλη καὶ μυστηριώδης). **2)** ***ἱερὰ ὁδός*** = ἡ πρὸς Δελφοὺς ἄγουσα ὁδός (οἱονεὶ ***ἡγιασμένη***) ‖ ὡσ. ἡ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα ἄγουσα. **3)** ***ἱερὰ τριήρης*** = τὸ ἱερὸν πλοῖον (ἡ Σαλαμινία ἢ ἡ Πάραλος) τὸ ἀποστελλόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς Δῆλον.

Ἐτυμολογικά: **I** ὁμηρ. **ἱερὸς** (= ἰσχυρός)· ****hιαρός, *ἴσαρὸς*** = σανσκρ. **isirá-h** (γενναῖος, ἀκμαῖος) ⟨ἰαπ. ****iṣaro-s*** (πρβλ. τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν ***Ἴστρος*** ⟨****isro-*** καὶ τοῦ Κελτικοῦ **isara** (= ὁ ὁρμητικός)· πρβλ. καὶ τὰ ***ἴάομαι, ἰαίνω*** καὶ τὰς ὑπ' αὐτὰ ἀναφερομένας λ.— **II** ἰων.-ἀττ., ἀρκ., κυπρ. **ἱερός,** βωρ. κ.λ.π. ***ἰαρός,*** λεσβ. ***Ἰρο;*** (καὶ ***ἴρευς, ἰρήϊον***), ἰων. ***ἰρὸς*** (=ἅγιος, ἱερός)· [***ἰρὸς Ἰρος*** ⟨****ἰαρός: ἰαρὸς*** ⟨****iha-ros, *is-ero-s*** = σανσκρ. **dhvasrá-h: ahvasirá-h** (διεσκορπισμένος), **mandrá-h** (εὐχάριστος): **madirá-h** (τερπνός, εὐχάριστος): ***σινδρὸς*** ⟨****σινρός: σιναρὸς*** (=θλαβερός).— κοιν. ἑλλ. ****hιαρός, *ἰσαρός:*** ὁμῆρ. **erus**=**dlis** (θέμ. **ēru** ⟨****aisu-***), ὀσκ. **aisusis** ἀφαιρ. πληθ. (=**sacrificiis**), **aisos** δοτ. πληθ. (=**dis**), Οὐολσκ. **esaristrom** (=**sacrificium**) κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ Ἐτρουσκ. **aesar** (=θεός), ὁμῆρ. **esouɔ-** (θεῖος, ἱερός), παλ-σαξ., παλ-γερμ. **ēra** (⟨****aizō***) = τιμή, εἶτα γοτθ. **aistan** (σέβομαι), σανσκρ. **ῑ́ḍē** (=ἱκετεύω)· βλ. καὶ ***αἴδομαι***· ἰαπ. ῥ. ****ais-, *is.***— **III** **Ἴερὸς** (***Fῑερός***), δωρ. ***Fῑαρὸς*** (ἐν Ἀλκμ. ἀπ. 26: ***ἁλιπόρφυρος Fιαρὸς ὄρνις***. Τὸ ***ἱερὸς*** τοῦτο ἔχει πρὸς τὸ ***ἵεμαι*** (***Fῑέμαι***) οἷαν σχέσιν ἔχει τὸ ***δῖερὸς*** πρὸς τὸ ***δῖεμαι***. Βλ. καὶ ***ἵεμαι*** ἐν τῷ ***ἵημι, ἱέραξ, Ἶρις***.

ἱερό-στεπτος, ***-ον*** (***ἱερὸς*** + ***στέφω***)· ὁ ἐστεφανωμένος κατὰ ἱερὸν τρόπον.

ἱερο-συλέω, μέλ. ***-ήσω*** (***ἱερόσυλος***)· συλῶ (τ.ἔ. ληστεύω, κλέπτω, λαφυραγωγῶ) ναόν, διαπράττω ἱεροσυλίαν, κλέπτω ἱερὰ πράγματα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱερο-συλία, ἡ· ἡ σύλησις ναοῦ, «ἱεροσυλία».

ἱερό-συλος, ***ον*** (***ἱερὸν*** + ***συλάω***)· (ὁ ληστεύων ναόν, ὁ ἀπογυμνώνων ναὸν ἀπὸ τὰ ἱερά του σκεύη, ὁ διαπράττων ἱεροσυλίαν ‖ **ὡς οὐσ.** ὁ ληστὴς ναῶν, λατ. **sacrilegus**.

ἱερ-ουργέω, μελ. ***-ήσω*** (***ἱερουργός***)· ἐπιτελῶ, διεξάγω ἱερὰς τελετάς, θρησκευτικὰς λειτουργίας ‖ ***ἱερουργῶ τὸ εὐαγγέλιον*** = ὑπηρετῶ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱερ-ουργία, ἰων. **ἱρο-εργίη,** ἡ· θρησκευτικὴ τελετή, λατρεία, θυσία. Ἐκ τοῦ

ἱερ-ουργός, ***ὁν*** (***ἱερὸς*** + ***ἔργον***)· ὁ τελῶν θρησκευτ. τελετήν, ὁ θυσιάζων ἱερεύς, ὁ θύτης ‖ — κυρ. ὡς οὐσιαστ. ὁ ἱερεὺς θυσιῶν.

ἱερο-φαντέω, μέλ. ***-ήσω*** εἶμαι ***ἱεροφάντης*** (κατηχῶν ἱερεύς). Ἐκ τοῦ

ἱερο-φάντης, ***-ου, ὁ*** (***ἱερὸς*** + ***φαίνω***)· ἰων. ***ἱεροφ-***· ὁ ***φαίνων*** (τ. ἔ. διδάσκων, ἐξηγῶν) τὰ ἱερὰ πράγματα (τ. ἔ. τὴν τάξιν τῶν θυσιῶν καὶ τῆς λατρείας) ‖ ὁ κατηχῶν ἱερεύς, μυσταγωγός, **μύστης.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱερο-φαντικός, ἡ, ὁν (***ἱεροφάντης***)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) ***ἱεροφάντην*** (βλ. λ.). Ἐπίρ. **-κῶς**.

ἱερο-φύλᾰξ, ***-ᾰκος, ὁ*** (***ἱερὸς*** + ***φύλαξ***)· ὁ φύλαξ ***ἱεροῦ*** (τ. ἔ. ναοῦ) ἢ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ ναῷ ὑπαρχόντων (λατ. **aedituus**).

ἱερό-χθων, ἰων. **ἱρ—,** ὁ, ἡ (***ἱερὸς*** + ***χθών***)· ὁ ἐξ ἱερᾶς γῆς (προερχόμενος, καταγόμενος).

ἱερόω, μελ. ***-ώσω*** (***ἱερός***)· καθιστῶ τι ἱερόν, **καθιερῶ,** ἀφιερῶ.

ἱερ-ώνῡμος, ***ον*** (***ἱερὸς*** + ***ὄνομα***)· ὁ ἔχων ἱερὸν ὄνομα.

ἱερωστί (***ἱερός***), ἐπίρ.· κατὰ ἱερὸν τρόπον, ἱερῶς, ὁσίως, εὐσεβῶς.

ἱερωσύνη, ἰων. **ἱρ—,** ἡ (***ἱερός***)· τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱερέως ‖ ὁ μισθὸς τοῦ ἱερέως.

ἵεσθην, γ' δυϊκ. μέσ. πρτ. τοῦ ***ἵημι***.

ἰεῦ, εἰρων., χλευαστ. ἐπιφών.=λατ. **hui**.

ἰζάνω (***ἵζω***), μτδτ., κάμνω τινὰ νὰ καθίσῃ, τὸν καθίζω, τὸν τοποδετῶ.— **II** ἀμτδ. κάθημαι. **2)** ἐπὶ ἀδάφους, κατακάθημαι, κατακαθίζω, λατ. **sidere**.

ἵζω, πρτ. ***ἷζον,*** ἰων. ***ἵζεσκον***· διὰ τὸν ἀόρ. βλ. ***εἷσα***· μτγν. μέλ. ***ἰζήσω,*** ἀόρ. α' ***ἴζησα:*** **I** μτδτ. βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ· βλ. ***εἷσα.***— **II** ἀμτδ. κάθημαι, καθέζομαι, καθίζω κάτω ‖ ***ἵζω ἐς θρόνον***=λαμβάνω τὴν δέσιν μου ‖ ***ἵζω*** ἐπὶ στρατιωτῶν = καθίζω ἐμαυτόν (τοποδετοῦμαι) εἰς ἐνέδραν, ἐνεδρεύω, στρατοπεδεύω ‖ ὡσ. κάθημαι ἡσυχος.—Παθ. ***ἵζομαι*** ἀπαντᾷ ὡσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.· ***ἵζομαι ἐν τῷ Τηϋγέτῳ*** ἢ ***ἐς τὸ Τηΰγ.***=λαμβάνω δέσιν, κάθημαι, εἰς τὸ ὄρος Ταΰγ—. **2)** ἐπὶ γῆς, κατακαθίζω, ὑφίσταμαι καθίζησιν (λατ. **sidere**). [***ἵζω*** ⟨****si-zd-ō*** ἢ ****sed-jō,*** ἐκ ῥ. **sed-**· βλ. ***ἕζομαι*** καὶ ***ἑδρύω***].

Ἰή, ἐπιφών. χαρᾶς, λατ. **io!**

ἰή, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***ἰὰ*** (βλ. λ.)· φωνή, ἦχος.

ἰήϊος, ***α, ον,*** καὶ ***-ος, -ον*** (***ἰή***)· θρηνῶν, ὀλοφυρόμενος, πένθιμος, θρηνώδης: ***ἰήϊος βοή***=κραυγὴ πόνου.— **II** ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν ὁποῖον ***ἐπεκαλοῦντο διὰ τῆς κραυγῆς ἰὴ παιάων***· [πρβλ. ***εὔιος,*** ὄν. τοῦ Βάκχου: ***εὐα, εὐοῖ*** ἃ βλ.].

Ἴηλα, ἀπρφ. ***ἰῆλαι,*** ἀορ. α' τοῦ ***ἰάλλω***.

ἰήλεμος, ἰηλεμίζω, ἰηλεμίστρια, ἰων. ἀντὶ **ἰαλεμ—**

ἴημα, τὸ=***ἴαμα*** (ὃ βλ.).

ἵημι, ἵης, ἵησι, γ' πληθ. ***ἴᾶσι*** ἢ ***ἰεῖσι***· Προστ. ἵει· Ὑποτ. ***ἰῶ***· Εὐκτ. ***ἰείην***· ἀπρφ. ***ἰέναι,*** ἐπ. ***ἰέμεναι*** ἢ ***ἰέμεν***· μτχ. ***ἰείς.***— **πρτ. ἵην,** Αἰολ. γ' πληθ. ***ἴεν.*** — μελ. ***ἥσω.***—ἀόρ. α' ***ἧκα,*** ἐπ. ***ἔηκα.***— ἀόρ. β' ***ἧν,*** τοῦ ὁποίου ἡ Ὁριστ. μόνον ἐν συνθέτοις εἶναι ἐν χρήσει· Προστ. ***ἕς,*** Ὑποτ. ***ὦ,*** Εὐκτ. ***εἵην,*** ἀπρφ. ***εἶναι,*** μτχ. ***εἵς.***—πρκ. ***εἷκα*** ὑπερσ. ***εἵκειν.***—Παθ. καὶ μέσ. ἐν. ***ἵεμαι***· πρτ. ***ἱέμην***· παθ. ἀόρ. α' ***εἵθην***· μέσ. ἀορ. α' ***ἡκάμην***· μέσ. ἀόρ. β' ***εἵμην*** ἢ ***ἔμην***· παθ. πρκ. ***εἷμαι***· ὑπερσ. ***εἵμην.***—Κατὰ τὴν σημ. εἶναι μτδ. τοῦ ***εἶμι***· δέτω εἰς κίνησιν, κάμνω τι(νὰ) νὰ κινηθῇ ‖ ἐνταῦθεν: **1)** στέλλω, ἀποστέλλω μακράν, ἐξαποστέλλω, ἀπολύω. **2)** ἐπὶ ἥχων, λέξεων κλπ., ἐκπέμπω, ἐκβάλλω, προφέρω, ἐκστομίζω. **3)** ἐπὶ πραγμάτων ἀκινητούντων, δέτω εἰς κίνησιν, ῥίπτω, βάλλω, ἀκοντίζω, ἐκσφενδονίζω, ἐκτινάσσω ‖ μετὰ γεν. προσ., ῥίπτω κατά τινος.— Ἡ αἰτ. συχνὰ παραλείπεται κατὰ τρόπον ὥστε τὸ ***ἵημι*** φαινομενικῶς εἶναι ἀμτδ., ῥίπτω, βάλλω, πυροβολῶ. **4)** ἐπὶ ὕδατος, κάμνω, ἀφίνω, νὰ τρέχῃ, νὰ χύνεται ‖ καὶ ἄνευ τῆς αἰτ. ***ὕδωρ: ποταμὸς ἐπὶ γαῖαν ἵησιν*** = ὁ ποταμὸς χύνει τὰ ρεύματά του, ἀρδεύει, τὴν γῆν ‖ ἐπὶ δακρύων, ἀφίνω νὰ ρεύσουν δάκρυα, χύνω δάκρυα ‖ μετῳ.: ***κὰδ δὲ κάρητος ἧκε κόμας***=ἀφῆκε τὰ μαλλιά της νὰ φθάσουν ἕως κάτω (εἰς τὸ ἔδαφος), ἢ ***ἑνὰ πέσουν κάτω***. **5)** γενικῶς, δέτω, τοποδετῶ, βάλλω.— **II** μέσον, πέμπω ἐμαυτόν πρός τι ‖ αἰσθάνομαι μίαν ὥθησιν, κλίσιν, πρός τι ‖ ἐπιθυμῶ τι, σφόδρα ποθῶ, λαχταρῶ, τι ‖ μτχ. ***ἱέμενος*** = ἐπιθυμῶν τι, προθυμούμενος διά τι ‖ μετ' ἀπρφ.=ἐπιθυμῶ (ποθῶ) νὰ πράξω τι. **2)** Τὸ γ' πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' ***ἕντο*** ἀπαντᾷ παρ. Ὁμ. μόνον ἐν τῇ φράσει ***ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο***=ἀφ' οὗ ἀπέβαλον (τ.ἔ. ἱκανοποίησαν) τὴν ἐπιθυμίαν φαγητοῦ καὶ ποτοῦ (ἀφ' οὗ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀρκετά).

Ἐτυμ.: ***ἵημι*** (⟨****ji-jē-mi***), ***ἧκα, ἧκα:*** λατ. **ja-c-iō** ***τίθημι, ἔ-θηκα:*** λατ. **fa-c-iō**. Ἐκ ῥ. **sē-** (πρβλ. λατ. **serō, sēvi**=σπείρω) καὶ **jē-**· πρβλ. ὡσ. ***ἀφ-ίημι:*** λατ. **abiciō, ἐν-ίημι:** **inīciō, προ-ΐημι:** **projiciō, συν-ίημι:** **conjiciō**.— **Μέσον** ***Ἵεμαι*** ἀντὶ θεματ. τύπου ****Fῑέμαι*** ⟨ ****Fῑjομαι,*** πρβλ. σανσκρ. **vē'ti** (ζητῶ νὰ φθάσω), **Ζενδ. vāγ-** (**vayéti** = κυνηγῶ), **vīar-** (=διώκω), λατ. **via**, Ὀσκ. **viú** (δρόμος)· πρβλ. ὡσ. λατ. **vis**, παλ-λατ. **vois** (=δέλεις), **in-vītus** κλπ.· λιθ. **vejú, vy'tī** (καταδιώκω).— Ἴσως συγγ. καὶ τῷ λατ. **vēnor**.— Ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****vejā-*** (=τείνω πρός τι, ἐπιθυμῶ κλπ.). Βλ. ***ἱερὸς*** **III** (ἐτυμολ.), ***ἱέραξ, Ἶρις, Ἷς.***

Ἴηνα, ἀόρ. α' τοῦ *ἰαίνω*.

Ἰη-παιήων, *-ονος,* ὁ· ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐκ τῆς κραυγῆς *ἰὴ Παιάν,* διʼ ἧς ἐπεκαλοῦντο τὴν βοήθειάν του ‖ οὕτω ὠνομάζετο ὡσ. καὶ ὕμνος ᾀδόμενος εἰς τιμήν του. Ἐξ αὐτοῦ τό

Ἰη-παιωνίζω, μέλ. *-ίσω*· ἀναφωνῶ *«ἰὴ παιὰν»* ἢ *«ἰὴ παιάν»*.

Ἰήσασθαι, ἰων. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ἰάομαι*.

Ἴησι, ἐπ. ἀντὶ *ἴῃ*· γ' ἑν. ἐν. Ὑποτ. τοῦ *εἶμι*.

Ἴησι, γ' ἑν. ἐν. Ὁριστ. τοῦ *ἵημι*.

Ἰήσιμος, Ἴησις, ἰων. ἀντὶ **ἰάσ—**.

Ἰησοῦς, *-οῦ,* δοτ. ὡσ. *-οῦ*· αἰτ. *-οῦν*· ἑλλην. τύπος τοῦ ἑβραϊκοῦ **Joshua** ἢ **Jehoshua**· Σωτήρ.

Ἰητῆρ, *-ῆρος,* ὁ, ἰων. ἀντὶ *ἰατήρ*.

Ἰητορίη, Ἰητρός, Ἰήτωρ· ἰων. ἀντὶ **ἰατ—**.

Ἰθᾱ-γενής, ποιητ. **Ἰθαιγενής,** *ἐς* (*ἰθύς* + *γένος*)· ὁ γεγεννημένος ἐκ νομίμου γάμου (κυρ. ὁ κατʼ εὐθεῖαν γεννηθείς), νόμιμος, ὁ μὴ νόθος, γνήσιος ‖ ἐπὶ ἤθους, οἱ κατʼ εὐθεῖαν ἀπόγονοι, οἱ γνήσιοι, **οἱ** γηγενεῖς (λεγόμενοι καὶ *αὐτόχθονες,* ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς *ἐπήλυδας*). — **II** ἐπί τινων ἐκ τῶν στομάτων (τῶν ἑκδολῶν) τοῦ Νείλου, τὸ φύσει σχηματισθέν, τὸ γνήσιον τρόπον τινά, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ὀρυκτόν,* τὸ διʼ ἐξορύξεων διαμορφωθέν.

Ἔτυμ. ι πρβλ. *αὐθι-γενὴς* = ὁ γεννηθεὶς ἐδῶ ἀκριβῶς (ἐνταῦθα)· αὐτὴ δὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ βασικὴ σημ. καὶ τοῦ *ἰθαγενής*· *ἰθᾱ-*=σανσκρ. i-há, i-dha, Zend. i-δa (=ἐνταῦθα)· πρβλ. λατ. i-bī, ὁμόρ. ife κλπ., ἐκ τοῦ δεικτ. ἀντων. θέμ. **i-*. — Ὡς πρὸς τὴν παραλλαγὴν *ἰθα-* ‖ *ἰθαι-* πρβλ. *διά* : *δίαι, κατά* ‖ *καταί, παρά* : *παραί,* αἰολ. *ὑπά* ‖ *ὑπαί*.

Ἰθάκη, ἡ· ἡ πατρὶς τοῦ Ὀδυσσέως, νῆσος τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος (βλ. Κ. Ε. Δ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

Ἰθάκησιος, α, ον (*Ἰθάκη*)· ὁ ἐξ Ἰθάκης, ἀπὸ τὴν Ἰθάκην.

Ἰθαί, ἡ, ἰων. θηλ. ἐπίθ. ἀντὶ *ἰθεῖα*· βλ. *ἰθύς*.

Ἰθέως, ἐπίρρ. τοῦ *ἰθύς*· εὐθέως, κατʼ εὐθεῖαν (λατ. **recta via**).

Ἴθι, Προστ. τοῦ *εἶμι*· «ἔλα», ἐλθέ, ὕπαγε, φύγε (*ἐς κόρακας !*).—Ὡς ἐπίρρ. δηλωτικὸν προτροπῆς (ἀκριβῶς ὅπως τὸ *ἄγε*)· ἐμπρός ! ἔλα !

Ἶθμα, -ατος, τό (*εἶμι*)· βῆμα, βάδισμα, κίνησις.

Ἰθύ, οὐδ. τοῦ *ἰθύς,* ἐν χρήσει ὡς ἐπίρρ. = *ἰθέως* (ὃ βλ.).

Ἰθῠ-δίκης, -ου, ὁ (*ἰθύς*+*δίκη*)· ὁ δικάζων (κρίνων), εὐθέως τ. ἔ. δικαίως, ὁ ἀπονέμων δικαιοσύνην.

Ἰθῠ-δρόμος, ον (*ἰθύς* + *δραμεῖν* τοῦ *τρέχω*)· ὁ τρέχων εὐθέως, ὁ ἔχων εὐθεῖαν κίνησιν.

Ἰθῠ-θριξ, -τρῐχος, ὁ, ἡ (*ἰθύς* + *θρίξ*)· ὁ ἔχων εὐθείας τὰς τρίχας, ἀντιθ. τῷ *οὐλό-θριξ* = ὁ ἔχων «σγουρὰ μαλλιά», «κατσαρομάλλης».

Ἰθῠ-μάχία, ἡ· μάχη γινομένη εἰς ἀνοικτὸν πεδίον, ἀνοικτὴ μάχη ‖ εἰλικρινής, δικαία, μάχη. Ἐκ τοῦ

Ἰθῠ-μάχος, ον (*ἰθύς* + *μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος δικαίως καὶ κατʼ εὐθεῖαν, τ. ἔ. εἰλικρινῶς ‖ ὁ πολεμῶν «ἴσια» ‖ ὁ μαχόμενος εἰς ἀνοικτὸν πεδίον.

Ἰθῠ-νοος, ον (*ἰθύς* + *νόος*)· ὁ ἔχων εὐθὺν τὸν νοῦν, τίμιος, εἰλικρινής.

Ἰθύντατα, ἐπ. ὑπερθ. τοῦ *ἰθέως* (ὃ βλ.).

Ἰθύνω, μέλ. *-ὔνῶ*· ἀόρ. *ἴθῦνα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἰθύνθην*· ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *εὐθύνω*· κάμνω τι εὐθύ, «ἰσιάζω»‖μτρφ. κατευθύνω, διοικῶ, κυβερνῶ.—Παθητ., γίνομαι εὐθύς, «ἴσιος», «ἰσιώνω»: *τὼ δ' ἰθυνθήτην*=οἱ ἵπποι «ἐπῆραν τὴν ἴσια γραμμὴ» κάτω ἀπὸ τὸν ζυγόν. 2) ὁδηγῶ κατʼ εὐθεῖαν γραμμήν, διευθύνω ἢ «τιμονίζω» κατʼ εὐθεῖαν ‖ σκοπεύω, διευθύνω τὸ βέλος ἢ τὸ ἀκόντιον, κατʼ εὐθεῖαν εἰς τὸν στόχον ‖ *ἰθύνω ἵππους* = ὁδηγῶ τοὺς ἵππους (ἡνιοχῶ) κατʼ εὐθεῖαν γραμμὴν πρός τινα κατεύθυνσιν.— Παθητ., ἐπὶ πλοίου, διευθύνομαι, κυβερνῶμαι, πηδαλιουχοῦμαι. 3) διευθύνω, κυβερνῶ, ὁδηγῶ ‖ ἐπὶ δικαστοῦ, κρίνων ἀπονέμω δικαιοσύνην, ἐπανορθῶ ἀδίκους κρίσεις ‖ ὡσ. καὶ τιμωρῶ, κολάζω.

Ἰθῠ-πόρος, ον (*ἰθύς* + *πορεύομαι*)· ὁ κατʼ εὐθεῖαν πορευόμενος.

Ἰθῠ-πτίων, -ονος, ὁ, ἡ (*ἰθύς* + *πέτομαι*)· ὁ κατʼ εὐθεῖαν πετῶν, ἐπὶ δόρατος.

ἸθΥ'Σ, *ἰθεῖα, ἰθύ,* ἰων. θηλ. *ἰθέα*· ἰων. καὶ ἐπ. τύπος τοῦ ἀττ. *εὐθύς*· ἐπὶ κινήσεως, εὐθύς, κατʼ εὐθεῖαν ‖ ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, εὐθύς, δίκαιος, εἰλικρινής, ἀληθής.— Παραθετ. *ἰθύτερος, ἰθύτατος*.— Ἐν ἐπιρ. χρήσει, αἰτ. θηλ. *τὴν ἰθεῖαν* (ἐνν. *ὁδόν*)=κατʼ εὐθεῖαν (λατ. **recta via**) ‖ οὕτω, *ἐκ τῆς ἰθείης*=ἀπʼ εὐθείας, φανερά.— **II** ὡς ἐπίρρ. *ἰθὺς* ἢ *ἰθύ*=κατʼ εὐθεῖαν πρός τι μέρος ‖ *ἰθὺς μαχέσασθαι*=νὰ πολεμήσῃ ἀπʼ εὐθείας, «στὰ ἀνοιχτά», στῆθος πρὸς στῆθος, φανερά. 2) ἐπὶ χρόνου, ἀμέσως, πάραυτα, παραχρῆμα.

Ἔτυμ. ι ἰθὺς ἐπίθ.· ὁμ. *ἰθύς, -ύος* καὶ αἰτ. *ἰθὺν* ὡς οὐσ. (=ἡ εὐθεῖα γραμμή)· ἰων καὶ ποιητ. *ἰθύνω*· *ἰθύω*.— *ἰθὺς* ⟨ ἰαπ. **sīdhus* : σανσκρ. sādhū'-h ⟨ ἰαπ. sā(i)dhus *sádhati* (κάμνω τι νὰ εὐδοκιμήσῃ), **sidhyati** (φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου, ἐπιτυγχάνω), ἀρμ. **aǰ** (δεξιός, λατ. **dexter**) ⟨ἰαπ. **sādhjo-*, γαλλ. **haeddu** (φθάνω, ἐπιτυγχάνω) (⟨κελτ. **sid-*)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *sādh-*: *sīdh-*—ἀττ. *εὐθύς, εὐθύνω*.

Ἰθύς, *-ύος,* ἡ, παρʼ Ὁμ. μόνον ἡ αἰτ. ἑν. *ἰθύν*· ὥθησις, ὁρμή, ὁρμητικότης ‖ πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον ‖ ἐπιχείρησις, προσπάθεια ‖ ἀλλὰ καὶ : *ἀν' ἰθὺν*=*ἀνʼ ὀρθόν* = κατʼ εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἄνω, ὑψηλά.

Ἰθῠ-τενής, *ἐς* (*ἰθύς*+*τείνω*)· εὐθύς, εὐθυτενής,

Ἰθῠ-τονος, (*ἰθύς*+*τείνω*)·=*ἰθυτενὴς* (ὃ βλ.)

Ἰθύ-τριχες, οἱ, αἱ, πληθ. τοῦ *ἰθύ-θριξ*.

Ἰθύω, μέλ. *-ύσω*· ἀόρ. α' *ἴθῦσα* (*ἰθύς*)· πορεύομαι κατʼ εὐθεῖαν, σπεύδω (ὁρμῶ) κατʼ εὐθεῖαν, πρὸς τὰ ἐμπρός ‖ μετὰ γεν. *ἴθυσε νεὸς* = ὥρμησε κατʼ εὐθεῖαν πρὸς τὸ πλοῖον.— **II** εἶμαι πρόθυμος, προθυμοποιοῦμαι, νὰ πράξω τι, εἶμαι ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἐκτέλεσίν τινος ‖ ἐντεῦθεν, ποθῶ, σκοπεύω, προτίθεμαι, νά..

Ἱκᾰνός, *ή, όν* (*ἵκ-έσθαι* τοῦ *ἱκνέομαι*)· κατάλληλος, ἁρμόδιος: **I** ἐπὶ προσώπων, ἀρκούντως ἰσχυρός, ἱκανός, νὰ πράξῃ τι ‖ *ἱκανὸς ἰατρικὴν*=ἀρκετὰ ἐντριβὴς καὶ ἔμπειρος εἰς τὴν ἰατρικήν ‖ ἀπολ. σημαντικός, εὐυπόληπτος, ἀνεκτός.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, πρὸς ἔκφρασιν τοῦ ποσοῦ, ἱκανός, ἀρκετός, ἐπαρκής ‖ ἀρκετὰ μέγας, ἀρκετὰ εὐρύχωρος, ἀρκετὰ μακρός ‖ *ἱκανὸν χρόνον* = ἐπὶ ἀρκετόν (ἤτοι ἀρκετὰ μακρόν) χρονικὸν διάστημα ‖ *τὸ ἱκανὸν λαμβάνω*=λαμβάνω ἐγγύησιν (λατ. **satis accipere**).— διʼ ἐτυμολ. βλ. ἐπ. *ἵκω*. Ἐξ αὐτοῦ τό

Ἱκᾰνότης, *-τητος,* ἡ (*ἱκανός*)· τὸ νὰ εἶναί τις ἱκανός, ἁρμόδιος, πρόσφορος ‖ ἐπάρκεια.

Ἱκανόω, μελ. *-ώσω* (*ἱκανός*)· καθιστῶ τι(να) ἱκανὸν νὰ εἶναί τι, κατάλληλον εἴς τι, νὰ ἐπαρκῇ εἴς τι.

Ἱκάνω, ἐπ. ἐκτετ. τύπος τοῦ *ἵκω*=*ἱκνέομαι*, μόνον κατʼ ἐν. καὶ πρτ. ἐν χρήσει· ἔρχομαι, φθάνω εἰς, ἐκτείνομαι μέχρι ‖ τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσ. *ἱκάνομαι*. [διʼ ἐτυμολ. βλ. ἐπ. *ἵκω*].

Ἱκᾰνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *ἱκανός*· ἐπαρκῶς, ἀρκετὰ (λατ. **satis**) ‖ *ἱκανῶς ἔχω* = εἶμαι εἰς ἱκανοποιητικὴν κατάστασιν ‖ ὑπερθετ. *ἱκανώτατα*.

Ἱκάριος, α, ον (*Ἴκᾰρος*)· *Ἱκάριος πόντος* = τὸ μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τὸ μεταξὺ Κυκλάδων καὶ Καρίας, ἔνθα ἐλέγετο ὅτι ἐπνίγη ὁ Ἴκαρος, ὁ υἱὸς τοῦ Δαιδάλου.

Ἵκελος, η, ον, ποιητ. τύπος ἀντὶ *εἴκελος*· ὅμοιος πρός τινα. Ἐξ αὐτοῦ τό

Ἱκελόω, μελ. *-ώσω* (*ἵκελος*)· ἀδιοτῶ ὅμοιον.

Ἱκέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἱκνέομαι*.

Ἱκέσθω, γ' ἑν. Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἱκνέομαι*.

Ἱκεσία, ἡ (*ἱκέτης*)· ἡ παράκλησις ἱκέτου.— **II** ὡς θηλ. τοῦ *ἱκέσιος*· γυνὴ ἱκέτις.

Ἱκέσιος, α, ον, καὶ *-ος, -ον* (*ἱκέτης*)· ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ἱκετῶν.— **II** ἱκέτης, ἱκετευτικός.

Ἱκετᾱ-δόκος, ον (*ἱκέτης*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἱκέτας ἢ ὁ προστατεύων ἱκέτας.

Ἱκετεία, ἡ=*ἱκεσία* (ὃ βλ.).

Ἱκέτευμα, -ατος, τό (*Ἱκετεύω*)· τρόπος Ικεσίας.
Ἱκετευτέος, α, ον· ὄν πρέπει νά Ικετεύσῃ τις, κατάλληλος διά νά τόν Ικετεύσῃ τις. Ἐκ τοῦ
Ἱκετεύω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *Ἱκέτευσα* (*Ἱκέτης*)· πλησιάζω τινά ὡς Ικέτης, Ικετεύω, παρακαλῶ, ζητῶ θερμῶς τήν βοήθειάν τινος.
Ἱκετήριος, συντετμ. **Ἱκτήριος, α, ον** (*Ἱκέτης*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) Ικέτας.— **ΙΙ** *ἡ Ἱκετηρία* (ἐνν. *ἐλαία*)· κλάδος ἐλαίας τόν ὁποῖον ἐκράτει εἰς τήν χεῖρά του ὁ Ικέτης.
Ἱκέτης, -ου, ὁ (*Ἱκέσθαι* τοῦ *Ἱκνέομαι*)· ὁ ἐρχόμενος ὅπως ζητήσῃ βοήθειαν ἢ προστασίαν Ικέτης ἢ φυγάς.— **ΙΙ** ὁ προστάτης τοῦ Ικέτου.
Ἔτυμ.: Ἱκέτης· Ἵκτωρ· Ἱκτὴρ ἐκ τῆς ρίζ. τοῦ *Ἱκνέομαι, Ἱκάνω*· ἐκ τούτου παραιτέρω τά: *Ἱκετεύω, Ἱκέσιος*, ὁμ. *Ἱκετήσιος*· Βλ. καί ἐν λ. *προλίξ*. Ἐξ αὐτοῦ τό
Ἱκετήσιος, α, ον (*Ἱκέτης*)· ἐπίθ. τοῦ Διός, ὡς προστατεύοντος τούς Ικέτας.
Ἱκέτις, -ιδος, ἡ, θηλ. τοῦ *Ἱκέτης*.
Ἵκηαι, ἐπ. ἀντί *Ἵκῃ*, 6' ἐν. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *Ἱκνέομαι*.
Ἱκμάζω καὶ Ἱκμαίνω· ὑγραίνω, μουσκεύω. Ἐκ τοῦ
ΙΚΜΑΣ, -άδος, ἡ· ὑγρασία, ὑγρότης, παντός εἴδους.
Ἔτυμ.: Ἱκμάς· ἰων. *Ἱκμαλαῖος*· *Ἱκμαίνω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*Ἴξαι*· *διηθῆσαι*»: σανσκρ. sik-ati (sē'cati)= ἀρδεύω, Ζενδ. hinčaiti, Γαλλ. sēquana (ὁ ποτ. *Σηκουάνας*), ἀγγλ-σαξ. sēon, παλ-γερμ. sīhan (φιλτράρω), sīgan (προκαλῶ ἀηδίαν), παλ-σλαυ. sĭcati (οὐδῶ)· ἐξ ἰαπ. ρ. seiq.
Ἵκμενος ἢ **Ἴκμενος,** ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ φράσει *Ἵκμενος οὖρος* = οὖριος ἄνεμος (ἐκ τοῦ *Ἱκνέομαι*)· κυρ. ὁ ἀκολουθῶν καί ἑπομένως, ὁ εὐνοϊκός ἄνεμος, λατ. **ventus secundus.**
Ἔτυμ.: Ἵκμενος· (πρβλ. *Ἱκνέομαι*, ἐκ τῆς ρ. τοῦ ἀορ.) (<*Ἴκ-σ-μενος· συγγ. τῷ *Ἱκέτης*, γοτθ. aihtrƍn, πρβλ. καί τά λατ. **«aflatus optati», «optatae aureae».**
Ἵκνέομαι, ἐκτετ. τύπος τοῦ ***Ἵκω*** (ὃ βλ.)· μέλ. *Ἵξομαι*, δωρ. *Ἰξοῦμαι*· ἀόρ. 6' *Ἱκόμην*· πρκ. *Ἷγμαι*, μτχ. *Ἰγμένος*· ἔρχομαι ‖ ἔρχομαι εἰς..., φθάνω εἰς... 2) ἔρχομαι ὡς Ικέτης πρός τινα, Ικετεύω, παρακαλῶ, τινα. 3) ὡς ἀπρόσ. ἐν τῷ ἐν. καί πρτ., συμφέρει· τῷ *προσήκει*· ἁρμόζει, ταιριάζει, εἶναι πρέπον: *τοὺς μάλιστα Ἱκνέεται* = αὐτούς πρό πάντων ἐνδιαφέρει (ἀφορᾷ) ‖ *τὸ Ἱκνεύμενον* = τό ἁρμόζον, τό πρέπον, τό κατάλληλον, τό καλόν.
Ἱκνεῦνται, δωρ. ἀντί *Ἱκνοῦνται*, γ' πληθ. τεῦ *Ἱκνέομαι*.
Ἱκνουμένως, ἰων. **Ἱκνεομένως, Ἱκνευμένως,** ἐπίρρ. τῆς μτχ. ἐνεστ. τοῦ *Ἱκνέομαι*· ἁρμοδίως, καταλλήλως, ὀρθῶς.
Ἱκοίμαν, δωρ. ἀντί *Ἱκοίμην*, Ἐθκτ. ἀορ. 6' τοῦ *Ἱκνέομαι*.
ΙΚΡΙΑ, τά· τό κατά τήν πρύμναν καί τήν πρῷραν σανίδωμα (κατάστρωμα) τῶν ὁμηρικῶν πλοίων ‖ γενικῶς, σανιδωτή ἐξέδρα, Ικρίωμα, θρανία.
Ἔτυμ.: Ἴκριον (ὁμ. *ἐπίκριον*)· συγγ. τῷ παλ-πρωσ. iccroy, λεττ. ikri, Ρωσσ. ikry· πρβλ. καί *κνῆμαι* (= ξύλινα ὑποστηρίγματα ἁρματος).
Ἴκταρ, ἐπίρρ. (*Ἵκω*)· διά μιᾶς, ἁμέσως, ἐν τῷ ἅμα, ὁμοῦ.— **ΙΙ** ἐπί τόπου, πλησιέστατα, ἐγγύς, πλησίον (μετά γεν.).
Ἔτυμ.: Ἱκτήρ, -ῆρος, ὁ (*Ἵκω*)· Ικέτης.— **Ἱ** *Ζεὺς Ἱκτὴρ* ὡς προστάτης τῶν Ικετῶν.
Ἱκτήριος, α, ον, συντετμ. ἀντί *Ἱκετήριος*.
Ἱκτίδεος, α, ον (*Ἱκτίς*)· ὁ καμωμένος ἀπό δέρμα νυφίτσας, πρβλ. ὁμ. *κτίδεος*.— **Ἱ** ὡς οὐσ. *Ἱκτιδέα* καί συνηρ. *Ἱκτιδῆ* (ἐνν. *δορά*), ἡ· τό δέρμα νυφίτσας.
ΙΚΤΙΝΟΣ, ὁ· εἶδος Ιέρακος, «περδικογέρακο» (λατ. **milvus**).
Ἔτυμ.: Ἱκτῖνος: ἀρμ. cin, σανσκρ. cyēná-h (ἀετός, Ιέραξ), Ζενδ. saena (<*syaēna-· τό *Ἱ-* εἶναι προθεματικόν, ὅπως ἐν τῷ *Ἰ-χθύς*· *-κτ-* (-k̂-).
ΙΚΤΙΣ, -ίδος καί **Ἱκτίς, -ίδος,** ἡ· τό «κουνάβι», «νυφίτσα», λεγομένη καί «ἀγρία γαλῆ», γνωστή καί εἰς τόν Ὅμηρον (πρβλ. *κτιδέην κυνέην* = περικεφαλαίαν ἐκ δέρματος *Ἱκτίδος*) ‖ παρ' Ἡσυχ. *-κτίς*· τό *Ἱ-* εἶναι προθεματικόν.— Κατ' ἄλλους ὠνομάσθη οὕτω τό ζῷον ἐκ τοῦ χρώματός του, τοῦ παρομοίου πρός τό τοῦ *Ἰκτίνου* (ὃλ. προηγ.), ἐξ οὗ καί ὠνομάσθη δῆθεν (διά τό κιτρινωπόν τοῦ στήθους, ἀλλά τοῦτο εἶναι λίαν ἀμφίβολον).
Ἵκτο, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ *Ἱκνέομαι*.
ΙΚΩ, πρτ. *Ἵκον*· ἀόρ. 6' *Ἶξον*· ἐξ ἧς ρίζ. καί τό *Ἱκνέομαι*, εὐχρηστότερον ὅμως ἐκείνου παρά ποιηταῖς· ἔρχομαι, ἔρχομαι εἰς..., φθάνω εἰς..., εἴτε ἐπί τόπου εἴτε ἐπί χρόνου· *τὰ σὰ γοῦνα Ἱκόμεθα* = φθάνομεν εἰς τά γόνατά σου, προσπίπτομεν εἰς τά γόνατά σου ὡς Ικέται, οἱ Ικετεύομεν γονυκλινεῖς· (πρβλ. *Ἱκνέομαι* 2, *Ἱκέτης*) ‖ μτφρ. φθάνω εἰς... π.χ. *εἰς τὴν ἀνδρικήν, γεροντικήν, ἡλικίαν κλπ.* ‖ *ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν Ἵκει*=ἡ ἀναίδεια καί ἡ βάναυσος βία ἔχουν φθάσει μέχρις οὐρανοῦ. 2) ἐπί ψυχικῶν διαθέσεων, συνθηκῶν καί περιστάσεων: *χρειώ Ἵκει με*=ἀνάγκη μέ ἔχει καταλάβει, εἶμαι ἠναγκασμένος ‖ *ὕπνος, γῆρας, Ἱκάνει με* = μέ ἔχουν καταλάβει ὁ ὕπνος, τό γῆρας.
Ἔτυμ.: Ἵκω (<*siq-, ἰων-ἀττ. ἀπρφ. ἀορ. *Ἱκέσθαι* (<*siq-· *Ἱκνέομαι*, δωρ. *εἶκω* (<*seiq- (ἔρχομαι, ὑπάγω)· ὁμηρ. *Ἱκάνω* (<*Ἱκανέω (-ανF- (-ϝν-· *Ἱκανός*· *ἥκω* (<*se(i)q- (ὃλ. λ.)· ἐπ. ἰων. *ἧνεικα* ὃλ. ἀπρφ. ἀορ. *ἐνεγκεῖν*: λιθ. sĕ'kin at-sĕ'kin (φθάνω μέ τήν χεῖρα). Ἡ ρ. *se.q- εἶναι ἐπέκτασις τῆς ρ. sei- (= τείνω τήν χεῖρα, φθάνω), πρβλ. παλ-Νορβ. sellask (φθάνω), μεσ-γερμ. semen (ἐπιθυμῶ), λιθ. seĩnyti (φθάνω).— Παραιτέρω ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. τά: *Ἱκέτης* (ὃλ. λ.), ὁμηρ. *Ἵκμενος, προ-ίξ, προ-ίσσομαι* (ὃλ. λ.)· *πόθ-ικες=«προσήκοντες»*.
Ἵκωμαι, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *Ἱκνέομαι*.
Ἴλᾶ, δωρ. ἀντί *Ἴλη* (ὃ βλ.).
Ἰλᾶδόν, ἐπίρρ. (*Ἴλη*)· κατ' Ἴλας (λατ. **turmatim**), κατά τάγματα (τμήματα στρατοῦ), καθ' ὁμάδας ‖ γενικῶς, ἐν ἀφθονίᾳ, σωρηδόν, ἀφθόνως, ἁθρόως.
Ἴλᾶδι, Προστ. ἐν. τοῦ *Ἴλημι*.
Ἱλάομαι, ἐπ. ἀντί *Ἱλάσκομαι*.
ΙΛΑΟΣ, ον, ἀττ. **Ἵλεως, ων,** ὀνομ. πληθ. *Ἴλεφ*, οὐδ. *Ἴλεα*· ἐπί θεῶν, εὐμενής, εὔνους ‖ ἐπί ἀνθρώπων, φιλάνδρωπος, προσηνής, εὐγενής, εὐμενής, πρᾶος ‖ ὡσ. φαιδρός, εὔθυμος. 2) *Ἵλεως σοί* (ἐνν. *ἔστω ὁ θεός*)=ὁ θεός νά σέ λυπηθῇ, νά σοῦ φανῇ εὐνοϊκός, «νά βάλῃ τό χέρι του».
Ἔτυμ.: Ἴλα[F]ος, ἀρκ. *Ἴλαος*, Λεσβ. *Ἴλλαος* (<*οι-σλᾰ-Fo-ς), λακ. *ἼληϜος*, Κρητ. *Ἴλεος*, ἀττ. *Ἵλεως*, ἰων. *Ἵλεως* (<*οι-σλη-Fo-ς), κατ' ἀναλογίαν πρός τά θέματα τοῦ ἐν. *Ἴλη-, Ἰλᾶ-*.
Ἱλάρια, ἡ=*Ἱλαρότης*· φαιδρότης, εὐθυμία. Ἐκ τοῦ
Ἱλάρός, ά, όν (*Ἴλαος*)· φαιδρός, πλήρης χαρᾶς, εὔθυμος, «περιχαρής», λατ. **hilaris**· ἐπίρρ. *-ρῶς*.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *Ἴλημι*]. Ἐξ αὐτοῦ τό
Ἱλαρότης, -ητος, ἡ (*Ἱλαρός*)· εὐθυμία, φαιδρότης, λατ. **hilaritas.**
Ἱλάσκομαι, μέλ. *Ἱλάσομαι*, ἐπ. *Ἱλάσσομαι*, δωρ. *Ἱλάξομαι*· ἀόρ. α' *Ἱλασάμην*, ἀποθ.· (*Ἴλαος*)· ἐξιλεώνω, ἐξευμενίζω, καταπραΰνω, συμφιλιώνω πρός ἐμαυτόν (ἐπί θεῶν) ‖ ἀλλ' ὡσ. καί συνδιαλλάσσω πρός τινα.— **ΙΙ** ἐξαγνίζομαι, τιμωροῦμαι διά τι.— **ΙΙΙ** Προστ. παθ. ἀορ. α' *Ἱλάσθητι* = ἴσο Ἵλεως, εὔσπλαγχνος, ἐλεήμων. [δι' ἐτυμολ. βλ. *Ἴλημι*]. Ἐξ αὐτοῦ τό
Ἵλασμός, ὁ (*Ἱλάσκομαι*)· τρόπος τοῦ ἐξιλεώνειν, μέσον ἐξιλεώσεως ‖ ἐξιλέωσις, θυσία.
Ἱλασσάμενος, μτχ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *Ἱλάσκομαι*.
Ἱλάσσεαι, ἐπ. ἀντί *Ἱλάσῃ*, 6' ἐν. Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *Ἱλάσκομαι*.
Ἱλαστήριος, α, ον (*Ἱλάσκομαι*)· προσφερόμενος εἰς ἐξιλέωσιν, ἐξιλαστικός ‖ κυρ.: **ΙΙ** ὡς οὐσ. *τὸ Ἱλαστήριον*=ἡ ἕδρα τοῦ ἐξιλασμοῦ, «τά ἅγια τῶν ἁγίων».
Ἵλεα, ἀττ. οὐδ. πληθ. τοῦ *Ἵλαος*.
Ἵλεως, ἀττ. ἀντί *Ἵλαος*.

Ἴλη ἡ **εἴλη,** δωρ. **Ἶλα,** ἡ (*ἴλλω, εἴλω*)· ὁμὰς ἀνθρώπων, πλῆθος, ὄχλος, ὅμιλος. **2)** τμῆμα ἱππικοῦ, ὀνομαζόμενον καὶ σήμερον ἔτι **ἴλη ἱππικοῦ** (ἀνάλογος πρὸς τὸν λόχον στρατοῦ), λατ. **turma, ala.** Κατὰ κυριολεξίαν ἡ **ἴλη** ἱππικοῦ ἀπετελεῖτο ἐξ 64 ἱππέων ‖ γενικῶς, στράτευμα, τμῆμα στρατοῦ. **3)** ἐν Σπάρτῃ, διαίρεσίς τις τῶν νέων.

Ἐτυμ.: **ἴλη** πιθ. ⟨***Ϝιλ-νᾱ**, πρβλ. Ἡσυχ. «***ἴλλαι· τάξεις. ἀγέλαι***»· ἀργ. **ἴλαρχος,** Βοιωτ. **Ϝιλαρχέων· *ἰλαδόν***· κατ' ἄλλην ἐτυμολ. **ἴλα** ⟨***Ϝισλᾱ, *Ϝεισλᾱ***·** λιθ. veislẽ.

Ἴληθι, Προστ. τοῦ ***ἵλημι.***

ἱλήκω (*ἵλαος*)· εἶμαι ἵλεως, εὐμενής, ἐν τῷ γ' ἐν. Ὑποτ. ***ἱλήκῃσι,*** καὶ δ' ἐν. Εὐκτ. ***ἱλήκοις.***

Ἵλημι=*ἱλήκω,* κυρ. ἐν τῇ Προστ. **ἵληθι,** δωρ. **ἵλᾶθι**=ἔσο ἵλεως, εὐμενής, γενοῦ ἵλεως.

Ἐτυμ.: ***ἵλημι,*** ὁμ. Προστ. **ἵληθι** ⟨***σι-σλη-θι,** εἶτα **ἵλᾶθι** (δωρ.) ⟨***σι-σλᾱ-θι,** Λεσβ. **ἔλλᾰθι** ⟨***σέ-σλᾰ-θι,** πληθ. **ἵλᾰτε** ⟨***σι-σλᾰ-τε,** **ἔλλᾰτε** ⟨***σε-σλᾰ-τε.**— ***ἱλάσκομαι*** ⟨***σι-σλᾰ-σκομαι.*** Ἐκ τῶν διαφόρων τύπων ἀναγόμεθα εἰς τύπον πρωταρχικὸν ***ἔλᾰμαι***· τὸ ἐ- ἐχρωματίσθη εἰς ἰ- κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους ***ἵλαθι, ἱλάσκομαι,*** ὅπως καὶ ***ἵλαρὸς*** ἀντὶ ***ἕλαρὸς** (*σελ-) καὶ ***ἱλάειρα*** ἀντὶ ***ἑλάειρα.*** Κατ' ἄλλους, ἠττον ὀρθῶς, συγγ. καὶ τῷ λατ. sōlor (παρηγορῶ), ἀγγλοσαξ. **sōelra** (κρείττων), γοτθ. **sēls** (καλός), παλ-γερμ. **sālig** (εὐτυχής), **sālida** (καλωσύνη). Βλ. καὶ ***ὅλος.***

Ἰλιάς, ***-άδος,*** ἡ, ἰδιάρ. θηλ. τοῦ ***Ἰλιακός.*** — **II** ὡς οὐσ.: **1)** (ἐνν. ***γῆ***), ἡ χώρα τοῦ Ἰλίου, ἡ Τρωικὴ γῆ, ἡ Τρωάς. **2)** (ἐνν. ***γυνή***), ἡ ἐκ Τροίας γυνή, Τρωάς, **3)** (ἐνν. ***ποίησις***), ἡ Ἰλιὰς τοῦ Ὁμήρου, τὸ γνωστὸν ἔπος.

ἱλιγγιάω, μέλ. ***-σω*** ἀόρ. α' ***ἱλιγγίᾱσα*** ἔχω ἱλίγγους, αἰσθάνομαι σκοτοδινίαν, ζάλην εἰς τὴν κεφαλήν. Ἐκ τοῦ

Ἵλιγγος, ὁ (*ἴλλω, εἴλω*)· σκοτισμός, συσκότισις ἐγκεφαλικὴ ἢ, «στρεφογύρισμα» κεφαλῆς, τόσον ὥστε τὰ πάντα γύρω νὰ μᾶς φαίνωνται ὅτι στρεφογυρίζουν ‖ λατ. vertigo ‖ λιποθυμία,

Ἵλιγξ, ***-γγος,*** ἡ (*ἴλλω*)· δίνη, συστροφή, στρόβιλος.

Ἰλιόθεν, ἐπίρ. (***Ἴλιος***)· ἐξ Ἰλίου, ἐκ Τροίας.

Ἰλιόθι, παλ. ἐπ. γεν. τοῦ ***Ἴλιος,*** ἐν ἐπιρ. χρήσει· ἐν Τροίᾳ.

Ἰλιο-ραίστης, ὁ (***Ἴλιος*** + *ῥαίω*)· ὁ καταστροφεὺς τῆς Τροίας.

ΙΛΙΟΣ, ***-ου,*** ἡ (ἢ **Ἴλιον,** τό)· ἡ πόλις τοῦ ***Ἴλου,*** ἡ Ἴλιος, τὸ Ἴλιον ‖ ἡ Τροία.

Ἰλιόφι, παλ. ἐπ. γεν. τοῦ ***Ἴλιος.***

ἰλλάς, ***-άδος,*** ἡ (*ἴλλω, εἴλω*)· σχοινίον, δεσμός, ἀπὸ ἱμάντας.

ἰλλός, ὁ (*ἴλλω*)· παραβλώψ, «ἀλλοίδωρος».

ΙΛΛΩ· βλ. ***εἴλω.***

Ἐτυμ. δι' ἐτυμολ. βλ. ***εἴλω, εἰλέω.*** Εἰς τὰ ἐκεῖ προσθετέα καὶ τάδε: **I Ἴλλω** (=κυλίω) ⟨***Ϝι-Ϝλ-ω,** βλ. ἐν ***εἰλέω***· πρβλ. ὁμ. ***ἰλλὰς*** (θλ.λ.) ***ἰλλὸς*** ⟨***Ϝι-Ϝλ-ὸ-ς** (***ἐπ-ιλλίζω***), συγκρ. ***ἰλλότερος,*** ὁσιωτ. **Ϝίλλων,** πρβλ. Ἡσυχ. «***ἴλλαι· συστροφαί, δεσμοί***». **II Ἰάλλω** (= θλίβω, σφίγγω κλπ.), ἐν τῇ φράσει «***λέων... ἰλλόμενός περ ὁμίλῳ***», πρβλ. Παμφυλ. ***Ϝεἰλσις*** (ἆλγος, ἀγωνία)· ἐκ ῥ. **Ϝελ-** (συνθλίβω)· πρβλ. ***ὅσα*** ἐν ***εἴλω.***

ἼΛΥ΄Σ, ***-ύος,*** ἡ· πηλός, βόρβορος, «λάσπη» (γεν. ***ἰλῦος*** παρ' Ὁμ., ***ἴλῦος*** μεθ' Ὁμ.).

Ἐτυμ.: πρβλ. «***εἰλὺ*** (τ.ἔ. ***ἰλύ**)· ***μέλαν***» παρ' Ἡσυχ.· συγγ. τῷ παλ-σλαυ. ilŭ (βόρβορος), Πολ. Il (πηλός), λατ. īlis (λίαν σκοτεινός).

ἱμάντεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***ἱμάς.***

ἱμαντίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ἱμάς.***

ἱμάντῑνος, ***η, ον*** (***ἱμάς***)· ὁ ἐξ ἱμάντων, ὁ **ἐκ** δερματίνων δεσμῶν, κατεσκευασμένος.

ἱμάντιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ἱμάς.***

ἱμαντο-πέδη, ἡ (***ἱμάς*** + ***πέδη***)· ἱμάντινος δεσμός, δεσμὸς ἀπὸ ἱμάντα, παγὶς ‖ μτφρ. εἷς ἐκ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος.

ἽΜΑΣ, ***-άντος,*** ὁ, δοτ. πληθ. ***ἱμᾶσι,*** ἐπ. ***ἱμάντεσσι.***—δερμάτινον λωρίον ‖ **ἐν** τῷ πληθ., οἱ ἱμάντες (τὰ «λουρίδα») δι' ὧν οἱ ἵπποι ἦσαν προσδεδεμένοι εἰς τὸ ἅρμα, τὰ ἡνία, ἡ ἱπποσκευή, τὰ «χάμουρα» ‖ τὸ λωρίον τῆς μάστιγος καὶ αὐτὴ ἡ μάστιξ, τὸ καμτσίκι». **2)** τὰ δερμάτινα λωρία, μὲ τὰ ὁποῖα περιετύλισσον τὰς χεῖράς των οἱ πυγμάχοι. **3)** ὁ μαγικὸς ζωστὴρ τῆς Ἀφροδίτης, λατ. **caestus.** **4)** τὸ λωρίον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μάνδαλος ἐσύρετο εἰς τὴν θέσιν του, καὶ ἔπειτα προσεδένετο εἰς τὴν ***κορώνην*** ‖ ὡσ. τὸ λωρίον ὑποδήματος ‖ μτγν. τὸ σχοινίον, δι' οὗ ἀντλοῦσιν ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος.— Παροιμ. ***ἱμὰς κύνειός ἐστι*** = «γερὸς σὰν λουρὶ σκύλου».

Ἐτυμ.: ***ἱμᾶς,*** προϋποθέτει ῥ. ***ἱμαίνω*** (=δένω) καὶ σημ. κυρ. τὸν δρῶντα (***ἱμὰς*** = ὁ προσδένων)· πρβλ. βεδ. sētār (δεσμός) = ἑλ. λ. ζευκτήρ· ἀττ. ***ἱμονιὰ*** (=σχοινίον φρέατος)· ***ἱμάω*** (=ἀντλῶ ὕδωρ ἐκ φρέατος) ⟨***ἵμος** ἢ ***ἱμᾶ· ἱμαῖος*** = ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἄντλησιν ὕδατος, οὐσ. **τὸ *ἱμαῖον*** (ἐνν. ***μέλος,*** παρὰ Καλλιμ.)=ᾄσμα ῥυθμιζόμενον σύμφωνα πρὸς τὰς κινήσεις τοῦ ἀντλοῦντος ὕδωρ· ***ἱμάσσω*** (βλ.λ.)· ὁμ. ***ἱμάσθλη*** (βλ. λ.).— Πρβλ. σανσκρ. **sṛmán-, sṛ́ma** (χωρίστρα τῆς κεφαλῆς· ὁροθετικὴ γραμμή), παλ-σαξ. **sṛmo,** ἀγγλ-σαξ. **sima** (σχοινίον, δεσμός)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **sa͡i si** ἐν τῷ σανσκρ. **syáti, sināti,** sinōti, ρημ. ἐπίθ. **sitá-h** (δένω), Ζενδ. **hitəm** («ζευγάρι» ζώων), λεττ. **sino, sit** (δένω), εἶτα σανσκρ. **sḗtu-h** (δεσμός, ἐμπόδιον, γέφυρα), Ζενδ. **haētu-š** (πρόχωμα, φράγμα), λατ. **saeta** (τρίχωμα τῶν ζώων), παλ-γερμ. **seidh, seid** (σχοινίον, καταπακτή), ἀγγλ-σαξ. **sáda,** παλ-γερμ. **seito, seita** (σχοινίον), παλ-σλαυ. **setĭ,** λιθ. **setas** (σχοινίον), λεττ. **saite** (δεσμός), παλ-Νορβ. **seil,** ἀγγλ-σαξ. **sál** παλ-γερμ. **seil** (σχοινίον), **silo** (ἀνάκλησις τῆς σφαίρας ἐπὶ τῆς σφαιρίστρας, δολιότης), παλ-σλαυ. **silo** (σχοινίον), λιθ. **át-sailė** (σχοινίον, ὅπερ στερεώνει τὸ ἅρμα).—Σανσκρ. **sḗna,** Ζενδ. **haēnā-,** παλ-περσ. **hainā-** (στρατός), ἰρλ. **sīn** (ἅλυσις), λιθ. **sė́na** (μέθοδος).

Ἱμάσθλη, ἡ (***ἱμάς, ἱμάσσω***)· τὸ λωρίον τῆς μάστιγος, ἡ μάστιξ.

ἱμάσσω, μελ. ***ἱμάσω*** ἀόρ. α' **Ἵμασα** (***ἱμάς***)· κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος, μαστίζω, μαστιγώνω ‖ ὡσ. κτυπῶ, φονεύω.

Ἱμᾰτιδᾰριον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***ἱμάτιον.***

ἱμᾰτίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***ἱμάτιον.***

ἱμᾰτίζω, μέλ. ***-ίσω*** (***ἱμάτιον***)· ἐνδύω ‖ μτχ. παθ. πρκ. ***ἱματισμένος***=ἐνδεδυμένος.

ἱμάτιο-κάπηλος, ὁ (***ἱμάτιον*** + ***κάπηλος***)· ὁ πωλητὴς ἱματίων.

ἱμάτιον, τό· κατὰ τὸν τύπον μόνον ὑποκορ. τοῦ **Ἷμα** (***εἷμα***)· ἐξωτερικὸν ἔνδυμα, ἐπανωφόριον, φορούμενον ἐπάνω ἀπὸ τὸν χιτῶνα καὶ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν ὁμηρ. ***χλαῖναν*** ‖ ***ἱμάτια,*** τὰ = ἐνδύματα, γενικῶς.— **II** ὕφασμα, πανί.

Ἐτυμ.: πρβλ. ***ἱματιο-θήκη*** ἰων. ***εἱμάτιον*** καὶ ***εἱματισμός***· ***εἷμα*** ⟨***Ϝεσ-μα,** βλ. ***ἕννυμι***· ἀττ. **ἱμάτιον,** πρβλ. Ἡσυχ. «***ἵματα· ἱμάτια***», πιθ.=***εἵματα.***— Κατ' ἄλλους ***ἱμάτιον*** ⟨***vesm-*** κατ' ἄλλους ***ἱμάτιον*** ⟨***Ϝιμῳτ-*** ἐκ ῥ. **νε-** (πλέκειν) καὶ **δὲν** δύναται νὰ συμβιβασθῇ φωνητικῶς πρὸς τὸ ***εἷμα.***

ἱμᾰτιο-φῠλᾰκέω, μέλ. ***-ήσω*** (***ἱμάτιον*** + ***φυλάσσω***)· εἶμαι ἱματιοφύλαξ, λαμβάνω φροντίδα διὰ τὰ ἐνδύματα, φυλάσσω (φρουρῶ) τὰ ἐνδύματα.

Ἱμᾰτισμός, ὁ (***ἱματίζω***)· ἐνδυμασία, στολή, «ἱματισμός», τὸ σύνολον δηλ. τῶν ἐνδυμάτων μας.

Ἱμείρω, αἰολ. ***ἱμέρρω*** (***ἵμερος***)· ἐπιθυμῶ τι σφοδρῶς, ἐπιδιώκω τι, ποθῶ τι ‖ μετ' ἀπαρ., ἐπιθυμῶ ἢ ποθῶ νὰ πράξω τι.— Συχνότ. ***ἱμείρομαι*** ὡς ἀποθ. μετὰ μέσ. ἀορ. α' ***ἱμειράμην,*** παθ. ***ἱμέρθην.***

Ἷμεν, α' πληθ. τοῦ ***εἶμι.***

Ἷμεν, Ἷμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***ἰέναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***εἶμι.***

ἱμερο-δερκής, ***ἐς*** (***ἵμερος*** + ***δέρκομαι***)· ὁ προσβλέπων μὲ βλέμμα πλήρες ἐπιθυμίας.

ἱμερόεις, ***εσσα, εν*** (***ἵμερος***)· ὁ διεγείρων τὸν ***ἵμερον*** (πόθον, ἐπιθυμίαν, ἀγάπην), ἐράσμιος, θελκτικός, ἀξιαγάπητος, ποθεινός.

ἱμερο-θᾰλής, ***ἐς*** (***ἵμερος*** + ***τέθηλα*** τοῦ ***θάλλω***), δωρ. ἀντὶ ***ἱμερο-θηλής***· ὁ θάλλων, ἀνθῶν, ἀκμάζων, **ἐν**

ἡδύτητι («μέσα εἰς τέρψεις καὶ ἀπολαύσεις»).
Τ ΜΕΡΟΣ, ὁ· πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία, διά τι(να), λατ. **desiderium** ‖ ἀπολ. ἐπιθυμία, ἔρως (λατ. **cupido**).
Ἐτυμ. *:* ***ἵμερος*** *⟨**ἰhμερος, **ἰσμ-ερος* *:* σανσκρ. **istá-h** (ποθεινός, ἐπιθυμητός), **ismá-h, īsmá-h** (θεός τοῦ Ἔρωτος), **icchāti,** Ζενδ. **isaiti** (ζητῶ, ποθῶ), (***is-skō**), παλ-γερμ. **eiscōn** (ἀναζητῶ, ἀπαιτῶ) (λιθ. **jëszkóti,** παλ-σλαυ. **iskati**=ζητῶ εἶναι δάνεια ἐκ τοῦ γερμ.)· ἀρμ. **aiç** (ἀναζήτησις) ⟨***ais-kā-**.— Ἐντεῦθεν : ***ἱμείρω*** (λεσβ. ***ἰμμείρω,*** Σαπφ.)· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ κύρ. ὄν. ***Ἱσμήνη.*** Κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ***ἵμερος*** *⟨**zm* : σανσκρ. **smará-h** (ἔρως).
ἱμέρρω, αἰολ. ° ἀντὶ ***ἱμείρω.***
ἱμερτός, ***ή, όν*** **(*ἱμείρω*)**· ἐπιθυμητός, ποθητός, ἐράσμιος.
Ἴμμεναι, ποιητ. ἀντὶ ***ἴμεναι, ἰέναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***εἶμι.***
ἰμονιά, ἡ **(*ἱμάς*)**· τὸ σχοινίον δι' οὗ ἀντλεῖ τις ὕδωρ ἐκ φρέατος ‖ αἰτ. ***ἰμονιὰν*** ἀπολ.=μῆκος ἑνὸς σχοινίου, δηλ. τόσον μακρὺς ὅσον σχοινίον χρειάζεται ὁ κάδος («γκουβᾶς») διὰ νὰ ἀντλήσῃ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος.
Ἴν, ὡρ. ἀντὶ ***ἕ,*** αἰτ. ***τῆς*** τριτοπροσώπου προσ. ἀντων.
Ἐτυμ. *:* κυπρ. ***ἴν*** (=λατ. **eum, eam**), πιθ. αἰτ. ἐν. τοῦ ἀντων. θέμ. ***i-** : λατ. **is**_(παλ-λατ. αἰτ. **im**), γοτθ. **is,** παλ-γερμ. **ir,** λιθ. **jis, jį,** παλ-σλαυ. **-jĭ,** σανσκρ. **idám** (=**hoc**). βλ. ἐν λ. ***ἰθα-γενής.***
Ἵνα˘, Α'. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ : ἵνɔ, διὰ νά=***ὅπως***=λατ. **ut** : **1)** ***μεθ' Ὑποτ.*** ὁσάκις ἐξαρτᾶται ἐξ ἀρχικοῦ χρόνου (ὁσάκις δηλ. ἡ πρότασις, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ διὰ τοῦ ***ἵνα*** εἰσαγομένη τελικὴ πρότασ , ἔχει ῥῆμα χρόνου ἀρχικοῦ) : ***ἥκεις ἵν' ἴδῃς*** = ἔχεις ἔλθει διὰ νὰ ἴδῃς. **2)** ***μετ' Εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου,*** ὁσάκις ἡ ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται πρότασις ἔχει ῥῆμα χρόνου ἱστορικοῦ : ***Παλλὰς ἔδωκε μένος ἵν' ἐκδηλος γένοιτο***=ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ τοῦ ἐνέβαλε δύναμιν διὰ νὰ γίνῃ διάσημος. **3)** ***μετὰ Ὁριστικῆς ἱστορικοῦ χρόνου,*** πρὸς δήλωσιν ἀποτελέσματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον ἐν τῷ παρόντι : ***ἵν' ἦν τυφλὸς***—διὰ νὰ ἤμην (εἰς τὴν ὁποίαν περίπτωσιν δὰ ἔπρεπε νὰ εἶχον ὑπάρξει) τυφλός,— **II** ***ἵνα μὴ*** = διὰ νὰ μή (λατ. **ut ne**).— **III** ἐλλειπτικῶς μετ' ἄλλων μορίων : ***ἵνα δή, ἵνα περ, ἵνα τί*** **(*ἐνν. γένηται*)** ; = πρὸς ποῖον σκοπόν ; (διὰ νὰ γίνῃ τί ;), πρὸς τί ;
Β'. ΕΠΙΡΡΗΜΑ :— I ***ἐπὶ τόπου=ὅπου*** **(=λατ. ubi)**· ***ἐν ᾧ*** τόπῳ, ὅπου : ***ἵν' ἔτραφεν ἠδ' ἐγένοντο***=ἐν τῷ ὁποίῳ τόπῳ (ὅπου) ἀνετράφησαν καὶ ἐγεννήθησαν ‖ μετὰ γεν. τόπου : ***ἵνα γῆς, ἵνα χώρας*** κλπ. = λατ. **ubi terrarum. 2)**= ***ὅποι***= λατ. **quo**=πρὸς ὃ μέρος, ὅπου, πρὸς ὅπου : ***ἵν' οἴχεται*** = πρὸς ὅπου ἔχει ἀπέλθει.= **II** ***ἐπὶ περιστάσεων : γάμος... ἵνα χρή...*** = γάμος, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει...
Ἐτυμ. *:* ***-να*** εἶναι κατάληξις τῆς δεικτικῆς ἀντων., πρβλ. σανσκρ. **tĕ'na, ēna, kéna,** Ζενδ. **kana,** παλ-περσ. **anā**· ὁ τύπος ***ἵνα*** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δεικτ. ***τίνα*** καὶ τὸ ἐρωτημ. ***τίνα*** (ὀργαν. τοῦ ***qui-,** πρβλ. Ζενδ. **čina**), ἅτινα ἐξηφανίσθησαν ἀμφότερα λόγῳ τῆς ὁμωνυμίας των πρὸς τὸ ἀναφ. ***τίνα*** **(*ὅν, ἅ*)**.
Ἰνδάλλομαι, ἀποθ., ἐν χρήσει κατ' ἐν. καὶ πρτ. μόνον· **(*εἰδάλιμος, εἰδάλλομαι*)**· φαίνομαι ὅμοιος, «ὁμοιάζω» ‖ γίνομαι ὁρατός, ἐμφανίζομαι ἐν ὡρισμένῳ σχήματι ‖ μετὰ διπλῆς δοτ. ***Ἰνδάλλετο σφίσι Πηλείωνι***=ἐφαίνετο εἰς αὐτοὺς ὅμοιος πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Πηλέως ‖ ἀπολ. ἐμφανίζομαι, φαίνομαι.
Ἐτυμ. *:* ἰαπ. ῥ. **veid-,** vid- βλ. ***εἶδος, οἶδα*** πρβλ. σανσκρ. **vindáti,** Ζενδ. **vindáti** (εὑρίσκω), ἀρμ. **e-git** (=εὑρίσκει), gall. **gwn** (εὑρίσκω), ἰρλ. **find,** gall. **gwyn** (λευκός), gaul. **vindo-magus** (ὁ λευκὸς ἀγρός (**vindo-**) ὁρατὸς) λάμπων) λευκός).
Ἰνδικός, ***ή, όν*** **(*Ἰνδός*)**· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ἢ τὰς Ἰνδίας.
Ἰνδ-ολέτης, **-ου,** ὁ **(*Ἰνδός*+*ὀλέσθαι* τοῦ *ὄλλυμι*)**· ***ὁ ὀλετὴρ*** τῶν Ἰνδιῶν, ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς Ἰνδούς, ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.
Ἰνδός, **Ο'.** ὁ ἐξ Ἰνδιῶν καταγόμενος, κάτοικος τῶν Ἰνδιῶν.—ὡς ἐπίθ. = ***Ἰνδικός*** (ὃ βλ.).— **II** ὁ ποταμὸς ***Ἰνδός.***
Ἴνδῳος, **α, ον**=***Ἰνδικός,***
Ἶνες, ὀνομ. πληθ. τοῦ ***ἶς.***
Ἰνίον, τὸ **(*ἶς*)**· τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς, τὸ ***ἐκ*** τῶν ὀπισθεν καταβαῖνον ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς πρὸς τοὺς τένοντας ‖ γενικῶς, τὸ ***ὀπίσθιον*** μέρος τῆς κεφαλῆς, ὁ αὐχὴν τοῦ τραχήλου.— [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ἶς*** **πρβλ.** Ἡσυχ. ***«ἐφινίους*** τὰς ***ἐπὶ τοῦ ἰνίου σάρκας».***
Ἶνις, ὁ· υἱός, τέκνον (ἄρα καὶ θυγάτηρ).
Ἐτυμ. *:* λέξ. Κυπριακή, σκοτεινῆς ἐτυμολ.· κατά τινας ***ἶνις*** *⟨**iFνις* *:* σανσκρ. **yúvan-,** λατ. **juvenis**· κατ' ἄλλους ***ἶνις*** εἶναι θηλ. τῆς λ. ***ἰνὺς*** *⟨**ὑνὺς* κατ' ἀνομοίωσιν=σανσκρ. **sūnú-h** (υἱός)· τέλος κατ' ἄλλους ***ἰνι-*** *⟨**ἶννι-, **ἰσνι-*** βλ. ***ἰνάω***· πρωταρχ. σημ. «ὁ ἐκδιωγμένος».
Ἰνώ, ***-όος,*** συνῃρ. ***-οῦς,*** ἡ· θυγάτηρ τοῦ Κάδμου, λατρευομένη ὡς θεὰ τῆς θαλάσσης ὑπὸ τὸ ὄνομα ***Λευκοθέα.***
Ἰν-ώδης, ***ες*** **(*ἶς*+*εἶδος*)**· πλήρης Ἰνῶν, νευρώδης, Ἰνώδης.
Ἴξᾰλος, ***ον*** **(*ἐκ τοῦ ἀΐσω, ὡσεὶ κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἀΐξαλος*)**, ἐπίθ. τῆς ἀγρίας αἰγός· πηδητικός, ὁρμητικός.
Ἐτυμολ. *:* ***ἴξαλος*** *·* ***ἰξαλῆ*** (ἐνν. ***δορὰ***)=δέρμα τράγου : ***αἴξ,*** ἀρμ. **aic** (αἴξ), Ζενδ. **izaēna-** (δερμάτινος)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **aig** (πηδῶ). Βλ. ***ἶχνος.*** Κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐξ ἀσιατικῆς τινος γλώσσης.
Ἴξεσθαι, ἀπρφ. μέλ. τοῦ ***ἱκνέομαι.***
ἰξευτής, **-οῦ,** ὁ **(*ἰξεύω*)**· ὁ διὰ τοῦ ἰξοῦ συλλαμβάνων πτηνά, ὀρνιθοθήρας, πτηνοθήρας ‖ ὁ στήνων παγίδας.
ἰξεύω, μελ. **-σω** **(*ἰξός*)**· συλλαμβάνω διὰ τοῦ ἰξοῦ (διὰ τῆς ἰξόβεργας).
ἰξο-βολέω, μελ. **-ήσω**· συλλαμβάνω διὰ τοῦ ἰξοῦ. Ἐκ τοῦ
ἰξο-βόλος, ***ον*** **(*ἰξὸς* + *βάλλω*)**· ὁ βάλλων (τοποθετῶν, στήνων) ἰξόν («ἰξόβεργες», «ξόβεργες», ἰξευτικοὺς καλάμους).
ἰξο-εργός, ὁ **(*ἰξὸς*+***ἔργω*)**· ὁ χρησιμοποιῶν ἰξόβεργαν, ὁ διὰ τοῦ ἰξοῦ συλλαμβάνων πτηνά, πτηνοθήρας.
ἴξομαι, μέλ. τοῦ ***ἱκνέομαι.***
ἶξον, ἐπικ. ἀορ. **β'** τοῦ ***ἵκω.***
ἸΞΟ'Σ, ὁ, λατ. **viscum**· παρασιτικὸν φυτὸν φυόμενον ἐπὶ τῆς δρυὸς κυρ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων δένδρων (μηλέας, ἀπιδέας), ἔχον φύλλα ὅμοια πρὸς τὰ τῆς πύξου.— **II** κολλητικὴ ὕλη, κόλλα, παρασκευαζομένη ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ φυτοῦ, λατ. **viscus**
Ἐτυμ. *:* λατ. **viscum,** πρβλ. Ἰταλ. **visciola** (ἀγριοκέρασο), παλ. γερμ. **wihsela**_(ἀγριοκέρασο), ρωσσ. κ.λ.π. **višnja** (ὁπόθεν λιθ. **vyszné** = κεράσι), πρβλ. ἰαπ. ***visp-** ἐν τῷ γερμ. **wispel** (ἀγριοκέρασο)· ***ἰξεύω, ἰξός.***
ἰξο-φορεύς, **-έως,** ὁ **(*ἰξὸς* + *φέρω*)**· ὁ φέρων ἰξόν, ἀλληλομένος δι' ἰξοῦ.
ἸΞΥ'Σ, **-ύος,** ἡ· δοτ. ***ἰξύϊ*** καὶ συνῃρ. ***ἰξυῖ***· ἡ ὀσφύς, ἡ μέση.
Ἐτυμ. *:* ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τῷ λατ. **ilia,— um** : ἑλλ. ***ἴλια*** (=πλευρά, κοιλία)· πάντως ***ἰξύς*** πιθ. =***ἰχσύς,** ***ἰσχῦς*** (πρβλ. ***ἰξός*** : λατ. **viscum,** ***ἀξίνη*** : λατ. **ascia,** ***ξίφος*** : αἰολ. ὑωρ. ***σκίφος***) : ***ἰσχίον ἴσχι*** (=κοιλότης κοτυλοειδὴς τοῦ ὀστοῦ τῆς λαγόνος).
Ἰό-βακχος, ὁ **(*ἰὼ* + *Βάκχε*)**· ὁ Βάκχος, ὃν ἐπεκαλοῦντο διὰ τῆς ἐπιφωνήσεως ***ἰὼ*** ‖ ὕμνος ἀρχόμενος διὰ τῶν λέξεων ***Ἰὼ Βάκχε.***
ἰο-βλέφᾰρος, ***ον*** **(*ἴον* + *βλέφαρον*)**· ὁ ἔχων ἰοχρόους βλεφαρίδας («σκοτεινογάλαζα μάτια»).
ἴ'ο-βολέω, μελ. **-ήσω**· ἐκσφενδονίζω, ῥίπτω, βέλη, τοξεύω.— **II** ῥίπτω (χύνω) δηλητήριον. Ἐκ τοῦ
ἴ'ο-βόλος, ***ον*** **(*ἰὸς* + *βάλλω*)**· ὁ ῥίπτων βέλη, τοξότης.— **II** ὁ χύνων δηλητήριον, δηλητηριώδης.
ἰο-βόστρῡχος, ***ον*** **(*ἴον* + *βόστρυχος*)**· ὁ ἔχων ***ἰώδεις,*** **(*ἰοχρόους*)**, σκοτεινοχρώμους) βοστρύχους.
ἰό-δετος, ***ον*** **(*ἴον* + *δέω*)**· ὁ δεδεμένος ἢ πεπλεγμένος δι' ***ἴων*** (μὲ βιολέττες).
ἰο-δόκος, ***ον*** **(*ἰὸς* + *δέχομαι*)**, ἐπὶ ***φαρέτρας***· ἡ δεχομένη (ἐγκλείουσα, φέρουσα) βέλη.

ἰο-ειδής, ές (*ἴον* + *εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς ἴον κατὰ τὸ χρῶμα, ἰόχρους, ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

ἰόεις, εσσα, εν (*ἴον*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἴου, σκοτεινόχρωμος, μέλας.

ἰοίην, ἀττ. ἀντὶ τοῦ *ἴοιμι*, εὐκτ. τοῦ *εἶμι*.

ἰοῖσαι, δωρ. ἀντὶ τοῦ *ἰοῦσαι*, θηλ. μτχ. τοῦ *εἶμι*.

ἴομεν, ἐπ. ἀντὶ τοῦ *ἴωμεν*, α' πληθ. ὑποτ. τοῦ *εἶμι*.

Ἰο-μίγής, ές (*ἰός* + *μείγνυμι*)· ὁ μεμειγμένος μὲ δηλητήριον, δηλητηριασμένος, δηλητηριώδης.

ἰό-μωρος, ον (*ἴον* + *μόρος, μοῖρα*)· δύσμοιρος, κακόμοιρος, μαυρόμοιρος, δυστυχής || ὁ ἔχων δηλ. τὴν μοῖραν τοῦ *ἴου* (δηλ. βραχύβιος).

Ἔτυμ. ὁ ἀρχ. Σχολιαστὴς ἑρμηνεύων *ἰόμωροι*—οἱ περὶ τοὺς ἰοὺς (τ.ἔ. τὰ βέλη) κακοπαθοῦντες παράγει τὴν λ. ἐκ τοῦ *ἰός*=βέλος. Ἡ ἐτυμολ. αὐτὴ ἀποκρούεται λόγῳ τῆς προσῳδίας τοῦ *ι-*, μακροῦ μὲν ἐν λ. *ἰός*, βραχέος δὲ ἐν λ. *ἰό-μωροι*. Ἄλλοι ἑρμηνεύουσι μὲν *ἰόμωροι*=δύσμοιροι, δυστυχεῖς, ἀλλὰ δὲν δέχονται τὴν ἐκ τοῦ *ἴον* + *μοῖρα* παραγωγὴν (τ. ἔ. οἱ ἔχοντες τὴν μοῖραν τῶν *ἴων*, βραχύβιοι). Πιθανωτέρα ἴσως ἡ ἐκ τοῦ *ἰὰ* (= κραυγή, φωνή) + *μωρος* (πρβλ. *ἐγχεσίμωροι*) παραγωγή, ὁπότε *ἰά-μωροι* = οἱ «βοὴν ἀγαθοί», δορυβώδεις, ταραχώδεις. Διὰ τὸ δ' συνθετ. *-μωρος*, ὅπερ ἐπίσης εἶναι σκοτεινόν, μὴ γινομένης δεκτῆς τῆς πρὸς τὰ *μόρος, μοῖρα* σχέσεώς του, πρβλ. παλ-ιρλ. mār (μέγας), γοτθ. mērs (περίφημος), πρβλ. *θλακτό-μωρος*.

Ἴ ΟΝ, τό· ἡ βιολέττα (κοιν. «ἴτοι»), «μενεξές», λατ. viola.

Ἔτυμ. ἡ *ἴον* (**Fίον*), πρβλ. Ἡσυχ. «*γία* (τ.ἔ. *Fία*)· *ἄνθη*»· συγγ. τῷ λατ. vieō (πλέκω) (βλ. ἐν λ. *ἴτυς*), διότι τὸ *ἴον* εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν χρησιμοποιούμενον διὰ τοὺς στεφάνους ἄνθος, πρβλ. *ἰοστέφανος*=ὁ ἐστεφανωμένος μὲ ἴα, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, τῶν Μουσῶν, τῶν Χαρίτων, τῶν Ἀθηνῶν. Ἐκ τούτου καὶ τὸ *ἰοδνεφὴς*—σκοτεινὸς ὡς τὰ ἴα· βλ. *ὀνόφος*.

Ἴον, ἐπικ. τύπος πρτ. τοῦ *εἶμι*.

Ἰονδάς, -άδος, ἡ· τριχωτός, μαλλιαρός, τραχύμαλλος || ἐπιδ. τῆς ἀγρίας αἰγός. Ἐκ τοῦ

Ἴονδος, ὁ· νέα θρίξ, ρίζα τριχός || τὸ χνούδι τοῦ προσώπου||ἐξανθήματα νεότητος ἐπὶ τοῦ προσώπου.

Ἔτυμ. ἡ *Ἴονδος· Ἰονδάς· Ἴονδος* ⟨ἰαπ. **vi-vondho-*: παλ-ιρλ. find (= κόμη ἀνθρώπου, φύλλωμα) ⟨ἰαπ. *vŗ̥dhā-, παλ-γερμ. wint- (⟨ἰαπ. **vendho-, -ā-*) ἐν τῷ wint-brąwa (ὀφρύς), παλ-ιρλ. fēs (μαλλιά) (⟨ἰαπ. **vendh-s-o*), παλ-σλαυ. vašŭ, asŭ (γένειον, μύσταξ) (⟨ἰαπ. **vondh-so-*) παλ-πρωσσ. wanso (τὸ πρῶτο χνούδι).

Ἰόνιος, α, ον (*Ἰώ*)· ἐκ (τοῦ ὀνόματος) τῆς *Ἰοῦς*· *Ἰόνιος κόλπος*—ἡ θάλασσα ἡ μεταξὺ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἰταλίας, εἰς τὸ ἄνοιγμα τῆς Ἀδριατικῆς, τὸ ὁποῖον ἐπέρασε κολυμβῶσα ἡ Ἰώ—" ἄσχετος πάντως πρὸς τὸ σημερ. Ἰόνιον πέλαγος.

ἰόντες, μτχ. πληθ. τοῦ *εἶμι*.

Ἰο-πλόκαμος, ον (*ἴον* + *πλόκαμος*)· ὁ ἔχων ἰοειδεῖς πλοκάμους, μαῦρα μαλλιά.

Ἰὸς (Α), ὁ, πληθ. **ἰοὶ** ἀλλὰ καὶ ἀνωμ. **ἰὰ** (*ἴεναι* τοῦ *εἶμι* ἢ *ἵημι*?)· βέλος.— [ὁμ. **ἰὸς* ⟨**ἰσFο-ς* ἢ σανσκρ. Isu-h, Ζενδ. išu- (βέλος, βλῆμα)].

Ἰ Ὸ Σ (Β), ὁ· σκωρία, ἄνθος χαλκοῦ, λατ. aerugo.

Ἔτυμ. ἐτυμολ. ταυτίζεται πρὸς τὸ ἑπόμενον *ἰός*= δηλητήριον.— *ἰόεις* ὡς ἐπίθ. τοῦ σιδήρου τοῦ ἐκτεθειμένου εἰς σκωρίαν ἀνάγεται ὑπό τινων εἰς τὴν λ. ταύτην καὶ θεωρεῖται ὑπ' αὐτῶν συνών. τῷ λατ. virōsus (δηλητηριώδης), καὶ τῷ σανσκρ. visávān· τοῦτο εἶναι ἀσφαλμένον· τὸ *ἰόεις οἰδηρος* παράγεται ἐκ τοῦ *ἴον* (καὶ ἔχει τὸ *ϝ*) καὶ δηλοῖ τὸ χρῶμα.

Ἰ Ὸ Σ (Γ), ὁ· δηλητήριον, κυρ. ἑρπετῶν.

Ἔτυμ. ἡ *ἰὸς* ⟨ἰαπ. **vīsó-s* = λατ. vīrus (= χυμός, ὀπός, ζῴων ἢ φυτῶν· δηλητήριον), συγγ. τῷ ἰρλ. fī (⟨κελτ. **viso-*) = δηλητήριον, πρβλ. σανσκρ. visám (δηλητήριον), visá-h (δηλητηριώδης), Ζενδ. viš-višа- (δηλητήριον), γαλλ. gwy (ὑγρός, ρευστός) (⟨κελτ. **veiso-*) gwyar (αἷμα)_⟨κελτ. **veis-* ἢ **vis-*· πιθ. συγγ. καὶ τῷ σανσκρ. vē'sali (ὑγροποιοῦμαι).

Ἷος, Ἵα, ἐπικ. ἀντὶ *εἷς*, *μία*· δωτ. *ἑῷ* ἀντὶ *ἑνί*.

ἰο-στέφανος, ον (*ἴον*+*στέφανος*)· ὁ φέρων (φορῶν) στέφανον ἐξ ἴων.

ἱότης, -ητος, ἡ· θέλησις, ἀπόφασις || **κατὰ τὸ πλεῖστον κατὰ δοτ.: *θεῶν ἱότητι*—τῇ βουλήσει, τῇ ἐπιθυμίᾳ, τῶν θεῶν.

Ἔτυμ. ἡ *ἱότης* ⟨**ἰσοτᾶτ-*, ἐκ ῥ. is (= κάμνω προσπάθειαν διά τι, ἐπιθυμῶ), πρβλ. "*ἵμερος*. Ἤττον ὀρθὴ εἶναι ἡ ἐκδοχή, καθ' ἣν παράγεται ἐκ τοῦ *ἵεμαι* (= ἐπιθυμῶ), ὁπότε *ἱότης*=**Fιότης*.

ἰο-τῡπής, ές (*ἰός* + *τῦπῆναι* τοῦ *τύπτω*)· ὁ βλητός, πληγείς, ὑπὸ (διά) βέλους.

Ἰοῦ, καὶ **ἰού,** ἐπιφώνημα πόνου, θλίψεως (λατ. heu) = οἴμοι, ἀλλοίμονον || σπανίως, ὡς τὸ *ἰώ*, κραυγὴ χαρᾶς.

ἰουδαΐζω, μελ. *-σω*· ζῶ ὡς Ἰουδαῖος, λαμβάνω τὸ μέρος των, τοὺς μιμοῦμαι.

Ἰουδαϊκός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὁ ἀρμόζων εἰς Ἰουδ. Ἐκ τοῦ

Ἰουδαῖος, α, ον· ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, || ὡς οὐσ.: 1) Ἑβραῖος. 2) *Ἰουδαία* (ἐνν. *γῆ*) = ἡ χώρα τῆς Ἰουδαίας.

Ἰουδαϊσμός, ὁ· τὸ φέρεσθαι κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἰουδαίων.

ἰουλίς, *-ίδος*, ἡ· εἶδος ἰχθύος, κοιν. *γύλος*.

Ἴουλος, ον (*οὖλος* μετὰ προθεμ. *ι-*)· τὸ κατὰ πρῶτον φυόμενον χνοῶδες γένειον || *ὑπὸ κροτάφοισιν ἴουλοι* = αἱ πρῶται τῶν τριχῶν τοῦ γενείου ἐκφύσεις κάτω ἀπὸ τοὺς κροτάφους, τ. ἔ. τὰ παραγναθίδια γένεια, «φαβορίτες».— [*ἴουλος* ⟨**Fί-Fολ-νο ς* ἢ **Fί-Fολ-σο-ς*, πρβλ. *οὖλος* (⟨**Fολ-νο-ς* ἢ **Fολ-σο-ς*)].

ἰο-χέαιρα, ἡ· (*ἰός*+*χαίρω* ἢ *χέω*?)· ἡ χαίρουσα, ἐνδουσιαζομένη, μὲ τὸ νὰ ῥίπτῃ βέλη (ἐὰν ἐκ τοῦ *χαίρω*) || ἢ ἡ χέουσα, ἡ ἐκτοξεύουσα βέλη (ἡ ῥίπτουσα ταῦτα ὡς βροχὴν τρόπον τινά), ἐὰν ἐκ τοῦ *χέω*.

Ἔτυμ. ἡ *ἰοχέαιρα* ⟨*ἰός* (=βέλος) + *χέ*[F]ω (=χύνω).— Κατ' ἄλλους *ἰοχέαιρα* ⟨**Fιο-χέFαιρα* ⟨**Fιο-* (=κραυγή, βλ. ἐν *ἰό-μωροι* καὶ πρβλ. "*Ἄρτεμις κελαδεινὴ*)+ῥ.ĝheu (=φωνάζω) : σανσκρ. hávatē, Ζενδ. zavāti (φωνάζω), γοτθ. guth (κραυγή) κλπ.· κατὰ ταῦτα *ἰοχέαιρα*=ἡ ἐκβάλλουσα κραυγὴν κυνηγίου.

ἱππο-κάῆς, ές (*ἱππός*+*κᾶῆναι* τοῦ *καίω*)· ὁ ὀπτηθεὶς ἐν κλιβάνῳ (ὁ καψαλισθεὶς εἰς τὸν φοῦρνον).

ἱππο-λέβης, -ητος, ὁ (*ἱππός* + *λέβης*)· λέβης κτιστὸς γύρω, ὅπως ὁ φοῦρνος, ἀτμολέβης (καζάνι).

ἱππο-ποιός, ὁν (*ἱππός*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων ἱπνοὺς (τ. ἔ. φούρνους), ἢ ὁ ἐργαζόμενος εἰς *ἱπνοὺς* (φούρνους, κλιβάνους).— ὡς οὐσ. κεραμεύς, «τσουκαλᾶς».

ἸΠΝΟ'Σ, ὁ· κλίβανος, κάμινος, «φοῦρνος», λατ. furnus.— **II** ὁ τόπος τοῦ κλιβάνου, μαγειρεῖον «κουζίνα».= **III** λαμπτήρ, φανός.

Ἔτυμ. ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ ῥ. *πεπ-* τοῦ *πέσσω*, ὡσεὶ ὁ ἀρχικὸς τύπος νὰ ἦτο *πιπνός*· ἄλλοι τὸ ἐθεώρησαν συγγ. τῷ παλ-πρωσσ. wumpnis (κλίβανος), umnode (ἀρτοποιεῖον), παλ-Νορδ. ofn, ἀγγλοσαξ. oven, παλ-γερμ. ofan (κλίβανος)· τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦτο ἄλλοι θεωροῦν δάνειον ἐκ τοῦ Γαλατ. *upnos ⟨ἰαπ. *uqvno-s, ἐκ δὲ τοῦ ἰαπ. *uqvnos θὰ ἀνέμενέ τις ἐν τῇ ἑλλ. **υκνος* καὶ οὐχὶ *ἱπνός*. Φαίνεται λοιπὸν ὡς μεμονωμένη μᾶλλον λέξις ἡ, ἑλλ. *ἱπνός*.

Ἵπος, ὁ, ἡ (*ἵπτομαι*)· τὸ ἐν τῇ μυάγρᾳ (ποντικοπαγίδι) ξύλον, ὅπερ πίπτει ἐπὶ τῶν μυῶν καὶ συγκρατεῖ αὐτοὺς ἀκινήτους || γενικῶς, πᾶσα παγίς, «φάκα» || πᾶν βάρος, ὅπερ πιέζει.

Ἔτυμ. ἡ *ἵπος*· *ἱπόω* (*ἀπ-, ἐξ-*)—πιέζω, συνθλίβω· *ἵπωσις* (βλ. λ.)· *ἱπωτήριον* (πιεστήριον)· ὁμηρ. *ἵπτομαι* (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ἴψον· δεσμωτήριον*»· πιθ. ἐκ ῥ. **Fιπ-* ἰαπ. **viqv-* : λατ. vix (μόλις, μετὰ κόπου).

Ἱπόω, μέλ. *-ώσω*· καταπιέζω, καταθλίβω.—Παθητ. καταπιέζομαι, συντρίβομαι || *εἰσοροαῖς ἱπούμενος*= συνθλιβόμενος κάτω ἀπὸ τοὺς φόρους.

ἱππ-αγρέται, -ῶν, οἱ (*ἱππεύς* + *ἀγείρω*)· τρεῖς ἄρχοντες ἐν Λακεδαίμονι, οἵτινες ἐξέλεγον τριακοσίους νέους ἐκ τῶν ἐφήβων πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν ἵππον σωματοφυλακὴν τῶν βασιλέων.

Ἱππ-ᾰγωγός, ὁν (*Ἵππος*+*ἄγω*)· ὁ ἄγων (φέρων, μεταφέρων) Ἵππους, κῦρ. ἐπὶ πλοίων: *Ἱππαγωγοὶ νῆες*=πλοῖα κατάλληλα διὰ τὴν μεταφορὰν Ἱππικοῦ.

Ἱππάζομαι, μελ. *-άσομαι*, ἀποθ. (*Ἵππος*)· ἐλαύνω Ἵππους, ὁδηγῶ ἅρμα ‖ μτγν. Ἱππεύω ‖ *Ἱππάζομαι χώραν* — ἐφιππος διατρέχω τὴν χώραν.— **II** ὡς παθητ. ἐπὶ Ἵππου, ἐλαύνομαι, Ἱππεύομαι, ὑπό τινος ‖ δαμάζομαι, τιθασεύομαι.

Ἱππ-αιχμος, *ον* (*Ἵππος* + *αἰχμή*)· ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ Ἵππου, ἔφιππος πολεμιστής.

Ἱππ-ᾰλεκτρῠών, *-όνος*, ὁ (*Ἵππος* + *ἀλεκτρυών*)· μυθικὸν τέρας: πετεινὸς ἅμα καὶ Ἵππος, *γρύψ*, εἰκονιζόμενος συνήθως εἰς τοὺς περσικοὺς τάπητας.

Ἱππέλᾶς, *-ου*, ὁ· ποιητ. τύπος ἀντὶ *Ἱππεύς*.

Ἱππάπαι, (*Ἵππος*)· κραυγὴ τῶν Ἱππέων μεταξύ των, πρὸς κωμικὴν ἀπομίμησιν τῆς μεταξὺ τῶν ναυτῶν συνηθιζομένης κραυγῆς *ὑυπαπαί*.

Ἱππάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *Ἵππος*· μικρὸς Ἵππος, «ἀλογάκι».

Ἱππ-αρμοστής, *-οῦ*, ὁ (*Ἵππος* + *ἁρμοστής*) λέξις τῶν Λακεδαιμονίων ἀντὶ *Ἱππαρχος*.

Ἱππ-αρχέω, μελ. *-ήσω* (*Ἱππαρχος*)· εἶμαι Ἱππαρχος, τ.ἔ. ἄρχων (ἀρχηγός, στρατηγός, διοικητὴς) τοῦ Ἱππικοῦ, τῶν Ἱππέων ‖ διοικῶ τὸ Ἱππικόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἱππ-αρχία, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἱππάρχου, ἡ διοίκησις τοῦ Ἱππικοῦ.

Ἱππ-αρχικός, *ή*, *όν*· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς *Ἱππαρχον*. Ἐκ τοῦ

Ἵππ-αρχος καὶ **Ἱππ-άρχης,** *-ου*, ὁ (*Ἵππος* + *ἄρχω*)· ὁ διευθύνων τὸν Ἵππον, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος.— **II** ὁ διοικητὴς τοῦ Ἱππικοῦ· ἐν Ἀθήναις ἦσαν δύο *Ἱππαρχοι*.

Ἱππάς, *-άδος*, ἡ· θηλὴ τοῦ *Ἱππικός*· *Ἱππὰς στολή*= Ἱππικὴ στολή, στολὴ Ἱππέως, ὁ μανδύας τοῦ Ἱππέως.— **II** ὡς οὐσ. (ἐνν. *τάξις*)=ἡ τάξις τῶν Ἱππέων ‖ ὁ φόρος τῶν Ἱππέων (census equestris).

Ἱππᾰσία, ἡ (*Ἱππάζομαι*)· τὸ Ἱππεύειν, ἡ ἐκγύμνασις τῶν Ἱππέων. 2) τὸ ἐλαύνειν ἅρμα, ἁρματηλασία.

Ἱππᾰσιμος, *η*, *ον* (*Ἱππάζομαι*)· κατάλληλος δι' Ἵππους ἢ δι' Ἱππασίαν ‖ ὁ εὐκόλως Ἱππευόμενος.

Ἱππαστήρ, *-ῆρος*, καὶ **Ἱππαστής,** *-οῦ*, ὁ (*Ἱππάζομαι*)· Ἱππεύς.— **II** ὡς ἐπίθ., κατάλληλος πρὸς Ἱππασίαν.

Ἱππεία, ἡ (*Ἱππεύω*)· τὸ Ἱππεύειν ἢ ἐλαύνειν Ἵππους ‖ ἡ περὶ ταῦτα ἐπιτηδειότης, ἱκανότης ‖ κυρ. ἁρματηλατικοὶ ἀγῶνες.— **II** τὸ Ἱππικόν.

Ἵππειος, *α*, *ον* (*Ἵππος*)· ὁ ἀνήκων εἰς Ἵππους ‖ *Ἵππειος λόφος*=λοφίον ἀπὸ τρίχας οὐρᾶς Ἵππου.

Ἵππ-ερος, ὁ (*Ἵππος* + *ἔρος*)· ἔρως πρὸς Ἵππους, Ἱπποµανία.

Ἵππευμα, *-ατος*, τό (*Ἱππεύω*)· τὸ Ἱππεύειν ‖ πορεία, ἐκδρομή, ἐφ' ἁρματος.

Ἱππεύς, *-έως*, ἰων. *-ῆος*, ὁ (*Ἵππος*)· παρ' Ὁμ. ὁ ἐπιβαίνων Ἵππου ἢ ἅρματος (ἁρματηλάτης) ‖ ἢ ὁ πολεμιστὴς ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ ἅρματος. 2) ἀνὴρ ἔφιππος, Ἱππεύς, «καβαλλάρης».— **II** ἐν Ἀθήναις, οἱ *Ἱππεῖς*, ἀττ. *Ἱππῆς*, ἀπετέλουν τὴν δευτέραν τάξιν τῶν πολιτῶν κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ Σόλωνος· οὗτοι ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν εἰσόδημα τριακοσίων μεδίμνων καὶ νὰ τρέφωσιν ἕνα πολεμικὸν Ἵππον καὶ ἕνα κοινὸν Ἵππον διὰ τὸν Ἱπποκόμον· ὅλ. *πεντακοσιομέδιμνοι*. 2) ἐν Σπάρτῃ, *Ἱππεῖς* ἐκαλοῦντο οἱ 300 ἐπίλεκτοι ἔφιπποι σωματοφύλακες τῶν βασιλέων, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι σὺν τῷ χρόνῳ εἶχον παύσει νὰ εἶναι πραγματικῶς ἔφιπποι· ὅλ. *Ἱππαγρέται*.

Ἱππευτήρ, *-ῆρος*, ὁ· καὶ **Ἱππευτής,** *-οῦ*· Ἱππεύς, ἔφιππος. Ἐκ τοῦ

Ἱππεύω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. *α'* *Ἵππευσα* (*Ἱππεύς*)· εἶμαι Ἱππεύς. εἶμαι ἔφιππος, «καβαλικεύω» ‖ μτφρ. ἐπὶ ἀνέμου, *Ζεφύρου πνοαῖς Ἱππεύσαντος* = ὅταν ὁ Ζέφυρος ἔπνευσεν ὁρμητικὸς (ὡσεὶ ἔφιππος ἐπὶ τῶν ἰδίων του πνοῶν), πρβλ. Ὁρατίου **Eurus equitavit per undas.**— **II** ὑπηρετῶ εἰς τὸ Ἱππικόν, εἶμαι ἔφιππος στρατιώτης.

Ἱππῆας, ἐπ. πληθ. αἰτ. ἀντὶ *Ἱππέας*.

Ἱππηδόν, ἐπίρ. (*Ἵππος*)· ὡς Ἵππος.— **II** ὡς Ἱππεύς.

Ἱππήεσσι, ἐπ. ἀντὶ *Ἱππεῦσι*, δοτ. πληθ. τοῦ *Ἱππεύς*.

Ἱππ-ηλάσιος, *α*, *ον* (*Ἵππος* + *ἐλαύνω*)· κατάλληλος διὰ τὴν Ἱππασίαν ἢ διὰ τὴν ἁρματηλασίαν‖*Ἱππηλασία ὁδός* — ὁδὸς κατάλληλος δι' ἁρματηλασίας, ἀμαξιτὸς δρόμος.

Ἱππ-ηλᾶτᾶ, ὁ· ἐπ. τύπος ἀντὶ *Ἱππηλάτης*.

Ἱππ-ηλᾰτέω, μέλ. *-ήσω*· Ἱππεύω ἢ ἐλαύνω Ἵππους. Ἐκ τοῦ

Ἱππ-ηλάτης, *-ου*, ὁ, ἐπ. **Ἱππηλάτα** (*Ἵππος*+*ἐλαύνω*)· ὁ ἐλαύνων ἢ ὁδηγῶν Ἵππους, ἁρματηλάτης ‖ ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ ὄρματος ‖ τιμητικὸν ἐπίθετον, ὡς σήμερον τὸ *Ἱππότης*.

Ἱππ-ήλᾰτος, *ον* (*Ἵππος* + *ἐλαύνω*)· κατάλληλος δι' Ἱππασίαν ἢ ἁρματηλασίαν. 2) ὁ ὑπὸ Ἵππων ἐλαυνόμενος (συρόμενος).

Ἱππ-ημολγοί, *-ῶν*, οἱ (*Ἵππος*+*ἀμέλγω*)· οἱ ἀμέλγοντες τὰς θηλείας Ἵππους (τὰς φορβάδας) ‖ φυλὴ Σκυθικὴ ἢ Ταρταρική.

Ἱππι-ᾶναξ, *-ακτος* (*Ἵππος*+*ἄναξ*)· ὁ ἄναξ (ἡγεμὼν) τῶν Ἱππέων.

Ἱππικός, *ή*, *όν* (*Ἵππος*)· ὁ ἀνήκων εἰς Ἵππον ἢ Ἵππους ‖ *ἀγὼν Ἱππικός*=Ἱπποδρομίαι ἢ ἁρματηλασίαι.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) τὴν Ἱππασίαν, Ἱππευτικὸς ‖ ὁ ἔμπειρος, ἱκανός, εἰς τὴν Ἱππασίαν. 2) ἡ *Ἱππικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ τέχνη τοῦ Ἱππεύειν.— **III** *τὸ Ἱππικόν*, ὡς καὶ νῦν, οἱ Ἱππεῖς στρατιῶται.— **IV** ἐπίρ. *-κῶς* = κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἱππέων, ὡς ἁρμόζει εἰς Ἱππεῖς.

Ἵππιος, *α*, *ον* (*Ἵππος*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς Ἵππον ἢ Ἵππους.

Ἱππιο-χαίτης, *-ου*, ὁ (*Ἵππιος*+*χαίτη*)· ὁ ἐξ Ἱππείων τριχῶν, ὁ τραχύμαλλος, ἀπὸ τρίχας οὐρᾶς Ἵππου.

Ἱππιο-χάρμης, *-ου*, ὁ (*Ἵππιος*+*χάρμη*)· ὁ ἀπὸ τοῦ ἅρματος μαχόμενος. 2) Ἱππεύς.

Ἱππο-βᾶμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*Ἵππος* + *βαίνω*)· ὁ βαίνων ἐπὶ Ἵππου, ἔφιππος. 2) μτφρ. *ῥήματα Ἱπποβάμονα*=μεγάλαι λέξεις, πομπώδεις φράσεις.

Ἱππο-βᾶτης, *-ου*, ὁ (*Ἵππος*+*βαίνω*)· ὁ ἀναβάτης Ἵππων, Ἱππεύς.

Ἱππο-βότης, *-ου*, ὁ (*Ἵππος* + *βόσκω*)· ὁ βόσκων (τρέφων) Ἵππους ‖ *ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας Ἱπποβόται* ἦταν τάξις εὐγενῶν, ὡς οἱ *Ἱππεῖς* ἐν Ἀθήναις, *Ἱππόται* τρόπον τινά.

Ἱππό-βοτος, *ον* (*Ἵππος*+*βόσκω*)· ὁ βοσκόμενος (τρωγόμενος) ὑπὸ Ἵππων, καλὸς διὰ βοσκήν, πλούσιος εἰς κτηνοτροφίαν, πλούσιος εἰς βοσκήματα.

Ἱππο-βουκόλος, ὁ (*Ἵππος*+*βουκόλος*)· ὁ βόσκων (συντηρῶν) Ἵππους.

Ἱππο-γέρᾶνοι, οἱ (*Ἵππος* + *γέρανος*)· Ἱππικὸν ἐκ γεράνων.

Ἱππό-γῡποι, οἱ (*Ἵππος*+*γύψ*)· Ἱππικὸν ἐκ γυπῶν.

Ἱππό-δᾰμος, *ον* (*Ἵππος*+*δαμάω*)· ὁ δαμάζων τοὺς Ἵππους ‖ ὡς οὐσ., δαμαστὴς Ἵππων.

Ἱππο-δάσεια, θηλ. ἄνευ ἀρσ. *Ἱππόδασυς* ἐν χρήσει (*Ἵππος*+*δασύς*), ἐπίθ. τοῦ οὐσ. *κόρυς*· περικεφαλαία μὲ λοφίον ἀπὸ δασείας τρίχας οὐρᾶς ἀλόγου.

Ἱππό-δεσμα, *-ων*, τά (*Ἵππος* + *δεσμός*)· ἡνίαι Ἵππων, «κοπίστρι».

Ἱππο-δέτης, *-ου*, ὁ (*Ἵππος* + *δέω*)· ὁ δένων Ἵππους ‖ φορβειὰ Ἵππου («κοπίστρι»).

Ἱππο-διώκτης, *-ου*, ὁ, δωρ. **-τας** (*Ἵππος*+*διώκω*) = *Ἱππηλάτης* (ὃ ὅλ.).

Ἱππο-δρομία, ἡ (*Ἱππόδρομος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, Ἱπποδρομίαι ἢ ἁρματοδρομίαι (Ἱπποδρομικοὶ ἀγῶνες ἢ ἁρματηλατικοί). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἱππο-δρόμιος, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς ἁρματοδρομίας. —Ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὰς ἁρματοδρομίας.

Ἱππό-δρομος, ὁ (*Ἵππος* + *δρόμος*)· ὁδὸς δι' ἅρματα ‖ Ἱπποδρομία, ἁρματοδρομία ‖ ὁ τόπος ἔνθα ἐτελοῦντο οἱ Ἱππικοὶ ἀγῶνες (Ἱπποδρομικοὶ καὶ ἁρματηλατικοί), Ἱπποδρόμιον.

Ἱππο-δρόμος, ὁ (*Ἵππος* + *δραμεῖν*)· ὁ ἔφιππος δρομεύς.

Ἱππόθεν, ἐπίρ. (*Ἵππος*)· ἐκ τοῦ Ἵππου (ἐπὶ τῶν ἡρώων τοῦ Δουρείου Ἵππου).

Ἱπποιῶν, ἐπ. γεν. δυϊκ. τοῦ **ἵππος.**

ἱππο-κάνθᾰρος, ὁ· εἶδος κανθάρου, ἀλογοκάνθαρος, λᾰξις τῶν κωμικῶν ποιητῶν.

ἱππο κέλευθος, *ον* (**ἵππος** + **κέλευθος**)· ὁ ἐπὶ ἵππων (ἅρματος) ποιούμενος τὴν **κέλευθον,** συνών. τῷ **ἱππηλάτης** ‖ ἱππεύς, ἁμαξηλάτης.

ἱππο-κένταυρος, ὁ· (**ἵππος** + **κένταυρος**)· ἵππος ἅμα καὶ κένταυρος ‖ κατὰ τὸ ἥμισυ (ἀπὸ κεφαλῆς μέχρις ὀσφύος) ἄνδρωπος καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἵππος.

ἱππο-κομέω, μελ. **-ήσω**· περιποιοῦμαι ἵππους, εἶμαι ἱπποκόμος ‖ **ἱπποκομῶ κάνθαρον**=περιποιοῦμαι κάνθαρον ὡς ἱπποκόμος. Ἐκ τοῦ

ἱππο-κόμος, *ον* (**ἵππος** + **κομέω**)· ὁ συντηρῶν ἢ περιποιούμενος ἵππους.— ■ ὡς οὐσ.· **ὁ** καὶ νῦν, ὁ ἐν πολέμῳ θεράπων ἢ ἀκόλουθος τοῦ Ἀθηναίου **ἱππέως.**

ἱππό-κομος, *ον* (**ἵππος**+**κόμη**)· ὁ κεκαλυμμένος (ἢ κεκοσμημένος) μὲ κόμην ἵππου (ὑηλ. μὲ τρίχας οὐρᾶς ἵππου, ἐπίθ. **ἰδίᾳ** τῆς περικεφαλαίας).

ἱππο-κορυστής, **-οῦ,** ὁ (**ἵππος**+**κορύσσω**)· ὁ ἐφωδιασμένος μὲ ἵππον, ἔφιππος πολεμιστής, **ἱππεὺς** ‖ ἢ ὁ **κορύσσων** (τ. ἔ. ἑτοιμάζων, ἐξοπλίζων) ἱππικὸν ἅρμα ‖ ὁ ἀφ' ἵππων (ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος) μαχόμενος πολεμιστής.

ἱππο-κρᾰτέω, μέλ. **-ήσω** (**ἵππος**+**κρατέω**)· εἶμαι ἀνώτερός τινος, ὑπερισχύω τινός, νικῶ τινα, διὰ τοῦ ἱππικοῦ.— Παθητ. εἶμαι κατώτερος, εἶμαι ὑποδεέστερός τινος κατὰ τὸ ἱππικόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱππο-κρᾰτία, ἡ (**ἱπποκρατέω**)· νίκη ἐν ἱππομαχίᾳ, ἡ νίκη διὰ τοῦ ἱππικοῦ.

ἱππό-κρημνος, *ον* (**ἵππος** + **κρημνός**)· ὁ τρομακτικὰ ἀπότομος ‖ **ἱππόκρημνον ῥῆμα**=λέξις τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ σπάσῃ κανεὶς τὸ κεφάλι του διὰ νὰ τὴν ἐννοήσῃ.

Ἱππο-κρήνη, ἡ· βλ. **Ἱπποκρήνη.**

ἱππό-κροτος, *ον* (**ἵππος** + **κροτέω**)· ὁ ἀντηχῶν ἀπὸ τὸν κρότον τῶν θημάτων ἵππου.

ἱππό-λοφος, *ον* (**ἵππος** + **λόφος**)· ὁ ἔχων λόφον (λοφίον) ἐξ ἱππείων τριχῶν.

ἱππο-μᾰνής, **ἐς** (**ἵππος**+**μᾰνῆναι** τοῦ **μαίνομαι**)· ὁ τρελλὸς δι' ἵππους, ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τοὺς ἵππους ‖ ὁ ἀφθονῶν εἰς βλάστησιν, ἐν ᾧ οἱ ἵπποι νέμονται, τρελλοὶ δι' αὐτήν ‖ πλούσιος, ἄφθονος. — ‖ ὡς οὐσ. **ἱπποματές,** τό, γεν. **-έος**· εἶδος φυτοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ, τὸ ὁποῖον ἀγαπῶσι τρελλὰ οἱ ἵπποι, ἢ τὸ ὁποῖον τρωγόμενον κάμνει τοὺς ἵππους νὰ μαίνωνται. 2) μικρὰ μέλαινα σαρκώδης οὐσία φυομένη ἐπὶ τοῦ μετώπου νεογεννήτου πώλου, θεωρουμένη ὡς ἰσχυρὸν φίλτρον ‖ ὑγρὸν ἐκρέον ἀπὸ τὰς φορβάδας κατὰ τὴν ὀχείαν.

ἱππο-μᾰνία, ἡ· ἡ μανιώδης ἀγάπη δι' ἵππους, ἢ διὰ τὰς ἁρματοδρομίας.

ἱππο-μᾰχέω, μέλ. **-ήσω** (**ἱππομάχος**)· μάχομαι ἀπὸ τοῦ ἵππου, μάχομαι ἔφιππος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἱππο-μᾰχία, ἡ (**ἱππομαχέω**)· μάχη ἱππικοῦ, μεταξὺ ἐφίππων.

ἱππο-μάχος, *ον* (**ἵππος**+**μάχομαι**)· ὁ μαχόμενος ἀπὸ τοῦ ἵππου, μαχόμενος ἔφιππος ‖ ὡς οὐσ. **ὁ ἱππομάχος**=ἱππεύς.

ἱππο-νώμας, **-ου,** ὁ (**ἵππος** + **νωμάω**) ὁ **νωμῶν** (ὁδηγῶν ἢ διατηρῶν) ἵππους.

ἱππο-πόλος, *ον* (**ἵππος** + **πολέομαι**)· ὁ ἀσχολούμενος μὲ τοὺς ἵππους, ὁ ἀνατρεφόμενος μετὰ τῶν ἵππων.— ὡς οὐσ. **ὁ ἱπποπόλος** = ἱππεὺς ἢ ἁρματηλάτης.

ἱππο-πόταμος, ὁ (**ἵππος** + **ποταμός**)· ὁ ποτάμιος ἵππος (ὁ ἐν τῷ ποταμῷ ζῶν ἵππος) τῆς Αἰγύπτου, **ἵππος ποτάμιος** ὑπὸ τοῦ Ἡροδ. καλούμενος.

ἼΠΠΟΣ, ὁ, ἡ· ἵππος, φορβός, «ἅλογο», «φοράδα», λατ. **equus, equa** ‖ πληθ. **οἱ ἵπποι**=τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων τοῦ ἅρματος, ἀκολούθως δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἅρμα ‖ **ἀφ' ἵππων**=ἀπὸ τοῦ ἅρματος ‖ **λαός τε καὶ ἵπποι**=οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ἁρμάτων μαχόμενοι ‖ **ἵπποι καὶ πεζοί**=ἱππεῖς καὶ πεζοί.— ‖ **ἡ ἵππος** = οἱ ἱππεῖς, τὸ ἱππικὸν (περιληπτ. ὄνομα), λατ. **equitatus,** ἐν τῷ ἑνικῷ πάντοτε, ὡς **χιλίη ἵππος** = χίλιοι ἱππεῖς.— ■ **ἵππος ποτάμιος**=ἱπποπόταμος.— **IV** ἐν συνθέσει ὡς α' συνθετ. ἐκφράζει τι τὸ μέγα ἢ τραχύ, βλ. **ἱππό-κρημνος** κλπ.

Ἔτυμ. : **ἵππος** : σανσκρ. **áçva-h,** Ζενδ. **aspō,** παλπερσ. **aspa,** λατ. **equos,** παλ-ιρλ. **ech,** gaul. **epo-,** γοτθ. **aihva-,** παλ-σαξ. **ehu-,** ἀγγλ-σαξ. **eoch,** παλ-Norr. **iór** (Ἵππος), λιθ. **asznà,** παλ-λιθ. **eschwa** (= σανσκρ. **áçvā,** λατ. **equa**)· πρβλ. ἀκόμη τὰ Ὀσκικὰ ὀνόματα **Epius, Epidius, Epetinus**· διὰ τὸ Ἀρμ. ēš, γεν. **išoy** (δνος), βλ. ἐν λ. **ἴννος, ὄνος.** Ἀνεξήγητα μένουν τά: **ἱ-** καὶ τὸ δασὺ πνεῦμα, διότι ἐκ τοῦ ἰαπ. ***e͡ĸvos** ἀνέμενέ τις **ἑ-** (καίτοι ὡς πρὸς τὸ δασὺ πνεῦμα πρβλ. τὰ κύρ. ὀν. **Ἄλκ-ιππος, Λεύκ-ιππος, Δέρκ-ιππος**). Διὰ τὸ παράγ. **ἵππιος** πρβλ. τὰ ταυτόσημα σανσκρ. **áçvya-h,** Ζενδ. **aspya-.**

ἱππο-σόας, **-ου,** ὁ (**ἵππος**+**σεύω**)· ὁ **σεύων** (ἐλαύνων, εἰς δρόμον διεγείρων) τοὺς ἵππους.

ἱππο-σόος, **α, ον** (**ἵππος**+**σεύω**)· ὁ ἐλαύνων ἵππους (βλ. **ἱπποσόας**).

ἱππό-στᾰσις, **-εως,** ἡ (**ἵππος** + **στάσις**)· στάβλος ἵππων ‖ μτφρ. **Ἀελίου κνεφαία ἱππόστασις**=ὁ σκοτεινὸς στάβλος τοῦ Ἡλίου, τ. ἔ. αἱ Δυσμαί, ἡ Δύσις.

ἱπποσύνη, ἡ (**ἵππος**)· ἡ τέχνη τοῦ ἐλαύνειν ἵππους, ἡ δεξιότης εἰς τὸ ἡνιοχεῖν τοὺς ἵππους ἅρματος ‖ βραδύτερον καὶ ἡ τέχνη (ἱκανότης) τοῦ ἱππεύειν ‖ ἡ ἱππευτικὴ τέχνη. — ■ τὸ ἱππικὸν ἑνὸς στρατοῦ.

ἱππόσῠνος, **η, ον**=**ἱππικός.**

ἱππότᾰ, ἐπικ. ἀντὶ **ἱππότης.**

ἱππότης, **-ου,** ὁ (**ἵππος**)· ὁ ἱππεύων ἢ ἐλαύνων ἵππους, ἱππεύς, «ἱππότης», ὁ ἔμπειρος περὶ τὴν ἱππευτικὴν ‖ παρ' Ὁμ. ἀπαντᾷ ἀνεξαιρέτως ὁ ἐπ. τύπος **ἱπποτα,** κυρ. ἐπὶ τοῦ Νέστορος.— ■ ὡς ἐπίθ., **λεὼς ἱππότης**=λαὸς ἱππέων, ἱππεῖς.

Ἔτυμ. : **ἱππότης** προῆλθεν ἐκ τοῦ ἀφῳρ. θηλ. ***Ἵπποτᾱ** ἰαπ. ***e͡ĸvoiᾱ** (ἰμπικόν), πρβλ. λατ. **eques, -itis** 〈***e͡ĸvo-i.**

ἱππο-τοξότης, **-ου,** ὁ (**ἵππος**+**τοξότης**)· ἔφιππος τοξότης.

ἱππο-τροφέω, μελ. **-ήσω** (**ἱπποτρόφος**)· τρέφω, συντηρῶ, ἵππους.

ἱππο-τροφία, ἡ· τὸ τρέφειν (γεννᾶν, πολλαπλασιάζειν) ἢ συντηρεῖν ἵππους, κυρ. δι' ἱπποδρομίας. Ἐκ τοῦ

ἱππο-τρόφος, *ον* (**ἵππος**+**τρέφω**)· ὁ τρέφων ἵππους, ὁ διατηρῶν (συντηρῶν) ἵππους ἁρματοδρομιῶν.

ἱππο-τῡφία, ἡ (**ἵππος**+**τῦφος**)· ὁ **τῦφος** (τ. ἔ. ὑπεροψία, ὑπερβολικὴ ἀλαζονεία), ποὺ κατέχει τὸν ἔφιππον ‖ γεν. ὑπερβολικὴ ὑπερηφάνεια.

Ἱππο(ω)-κρήνη, ἡ· ἡ κρήνη τοῦ Ἵππου, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἑλικῶνος, ἀφιερωμένη εἰς τὰς Μούσας, σχηματισθεῖσα κατὰ τὴν μυθολογικὴν παράδοσιν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς γῆς πλῆγμα τῆς ὁπλῆς τοῦ Πηγάσου.

ἵππ-ουρις, **-ιδος,** ἡ (**ἵππος** + **οὐρά**)· θηλ. ἐπίθ. ἐπίθ. τῆς **κόρυθος** (περικεφαλαίας)· ἡ κεκοσμημένη μὲ λοφίον ἀπὸ τρίχας οὐρᾶς ἵππου

ἱππο-φόρβιον, τὸ (**ἵππος**+**φέρβω**)· στάβλος.— ■ ἀγέλη ἵππων.

ἱππο-φορβός, **ὁν** (**ἵππος**+**φέρβω**)· ὁ **φέρβων** τ. ἔ. τρέφων ἵππους, **ἱππο-τρόφος** ‖ ὁ διατηρῶν, συντηρῶν, ἵππους.

ἱππο-χάρμης, **-ου,** ὁ (**ἵππος**+**χάρμα**)=**ἱππιοχάρμης** (ὃ βλ.).

ἱππ-ώδης, **ες** (**ἵππος**+**εἶδος**)· ὁ ὅμοιος πρὸς ἵππον.

ἱππών, **-ῶνος,** ὁ (**ἵππος**)· τόπος δι' ἵππους, στάβλος ‖ Ἱπποστάσιον, σταθμὸς ταχυδρομικός.

ἱππ-ωνεία (καὶ ὀρθότ. **ἱππωνία**), ἡ· ἀγορὰ ἵππων (**ὠνὴ ἵππων**). Ἐκ τοῦ

ἱππ-ωνέω, μέλ. **-ήσω**· **ὠνοῦμαι** ἵππους, ἀγοράζω ἵππους. Ἐκ τοῦ

ἱππ-ώνης, **-ου,** ὁ (**ἵππος** + **ὠνέομαι**)· ἀγοραστὴς ἵππων.

Ἵπταμαι, μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ **πέτομαι** (ὃ βλ.).

Ἔτυμ. : ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **ἵσταμαι** (πρβλ. **ἔπτην. πτήσομαι : ἔστην, στήσομαι**)·

πρβλ. μεθομ. ***πέταμαι*** παρὰ τὸ ***πέτομαι*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν τοῦ ***ἐπτάμην : ἐπτόμην***.

Ἵπτομαι, μέλ. ***ἵψομαι*** (***Ἶπος***), ἀποθ.· πιέζω ἰσχυρῶς, καταπιέζω ‖ γεν. κτυπῶ, πληγώνω, βλάπτω.— [δι' ἐτυμολ. βλ. ***Ἶπος***].

Ἱρά, τά, ἰων. ἀντὶ ***ἱερά***.

Ἶραξ, ***-ᾶκος,*** ὁ· συνηρ. ἀντὶ ***ἱέραξ*** (δ βλ.).

Ἱράομαι, ἰων. ἀντὶ ***ἱεράομαι***.

Ἱρεία, ἰων. ἀντὶ ***ἱέρεια***.

Ἱρεύσεκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***ἱερεύω***.

Ἱρεύς, ***-ῆος,*** ὁ· ἰων. ἀντὶ ***ἱερεύς***.

Ἱρεύω, ἰων. ἀντὶ ***ἱερεύω***.

Ἱρήϊον, ἰων. ἀντὶ ***ἱερεῖον***.

Ἱρήν, ***-ένος,*** ὁ· ἀντὶ ***εἰρήν***.

Ἶρηξ, ***-ηκος,*** ὁ· ἰων. ἀντὶ ***ἱέραξ***.

Ἱρία, δωρ. ἀντὶ ***ἱέρεια***.

Ἶρις, ***-ιδος,*** ἡ· αἰτ. ***Ἶριν*** καὶ ***Ἶριδα***· «τό οὐράνιον τόξον», ὅπερ παρ' Ὁμήρῳ, ὡς καὶ ἐν τῇ Βίβλῳ, θεωρεῖται ὡς σημεῖον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους («***τέρας μερόπων ἀνθρώπων***»).— **II** προσωποποιημένη, **Ἶρις,** ***-ιδος,*** ἡ, αἰτ. ***Ἶριν***, κλητ. ***Ἶρι***, εἶναι ἡ θεὰ Ἶρις, ἡ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν μεταξύ των, κυρ. δὲ ἀγγελιαφόρος ἐκ μέρους τῶν θεῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ‖ κατὰ τὸν Ἡσίοδον ἦτο θυγάτηρ τοῦ ***Θαύμαντος*** (τ. ἔ. τοῦ θαυματοποιοῦ).

Ἔτυμ. : Ἶρις (βασικὴ σημ.: ταινία, χρωματιστὴ γραμμή) ⟨ ****Fῖ-ρι-ς*** ἰαπ. ****vī-ri-s*** (συνεχὴς γραμμή, δρόμος)· πρβλ. δμ. ***οἶμοι*** ⟨ ***Ϝοιμοι*** (τελαμῶνες, ταινίαι, ἐκ χάλυβος, χρυσοῦ, ἢ κασσιτέρου), πρβλ. Ἡσυχ. «***ἄοιμος***· ***ἄπορος***», δμηρ. ***ἐ-εἴσατο, εἴσατο*** (βλ. ἐν λ. ***ἵημι, ἵεμαι***), ἔδ. ***ve'ti*** (πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν πρός τι), λατ. **via**, σανσκρ. **vitā́-h, vṛ́tā, vṛ́ihī** (σειρά, γραμμή).—Πᾶσαι αἱ μεθομηρ.· σημ. τῆς λ. ***Ἶρις*** προέρχονται ἐκ τῆς βασικῆς («οὐράνιον τόξον»).—***Ἶρις*** (=ὁδοιπόρος), ***Ἶρος*** (=ἀγγελιαφόρος) εἶναι ὑποκορ. ἑνὸς ****Fιρι-πόρο-ς***, εἶναι ἀρχαῖα ἐπίθ. ὀξύτονα, ἢ ὀνόματα τοῦ θρῶντος προσώπου ****Fῖ-ρίς, *Fῖ-ρό-ς : Fῖ-ρι-ς*** (πρβλ. ***φορός : φόρος***).

Ἶρισσιν, ἐπικ. ἀντὶ ***ἶρισιν***, δοτ. πληθ. τοῦ ***Ἶρις***.

Ἱρο-δρόμος, ὁ (***Ἱρός*** + ***δραμεῖν***)· ὁ τρέχων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσιν.

Ἱρο-εργία, ἰων. ἀντὶ ***ἱερουργία***.

Ἴρόν, τό. ἰων. ἀντὶ ***ἱερόν***.

Ἱρός, ***ή, όν,*** ἰων. ἀντὶ ***ἱερός***.

Ἱρο-φάντης, ὁ, ἰων. ἀντὶ ***ἱεροφάντης*** (δ βλ.)

Ἱρωσύνη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***ἱερωσύνη***· ἱερατικὸν ἀξίωμα.

Ἶς, ἡ, γεν. ***ἰνός,*** αἰτ. ***ἶνα***· πληθ. ὀνομ. ***ἶνες,*** δοτ. ***ἶνεσι*** ἐπ. ***ἶνεσσι***.— λατ. **VIS**· ἰσχύς, δύναμις, νεῦρον, τένων ‖ συχνότ. περιφραστ. (ὡς τὸ ***βίη***) : ***ἶς Τηλεμάχοιο***=ὁ κραταιὸς Τηλέμαχος.— **II** μῦς, μυών, σώματος ‖ ὁ τράχηλος.

Ἔτυμ. : ἶς ⟨ ***Fις***· πρβλ. ***ἰνίον***· μτφρ. συνών. τῷ ὁμηρ. ***βίη***· ὁμηρ. ***ἶφι*** εἶναι ὄργαν. πτῶσις τοῦ ***ἶς*** (***-φι*** ⟨ἰαπ. ****-bhi***)· ***ἴφιος*** ἐν τῇ ὁμηρ. φράσει ***ἴφια μῆλα*** (=ἀκμαῖα, παχέα, πρόβατα). Τὸ θέμα ***Fῖν-*** δὲν φαίνεται παραγόμενον ἐκ τῆς ἐν. αἰτ. ****Fῖν*** = λατ. **vim**, ἥτις θὰ ἐξετείνετο εἰς ***ἶνα***, ἀλλ' ὁ πληθ ***ἶνες*** θὰ προήρχετο ἐκ τοῦ ****vi-s-n-*** ἢ ****vī-s-n-*** καὶ τὸ ***ἰνίον***, ὀρθότ. ***ἰνίον*** ⟨****Fισ-ν-ιον***· πρβλ. λατ. **vis**, πληθ. **vī-r-ēs**, σανσκρ. **vā́yah** (⟨ἰαπ. ****veios***)=νεανικὴ ὁρμητικότης, ἰρλ. **fē** (ὀργή, θυμός), σανσκρ. **vīdáyati** (⟨****viz-d-***, πρβλ. τὰ σιγματ. θέματα **váyas-** λατ. ****vīs-ēs, vīdú-h*** (στερεός), **vivēsti** (εἶμαι ἐν δράσει)· πιθ. συγγ. τῷ ἰαπ. ****viro-s***, ἐν τῷ λατ. **vir**, παλ-ιρλ. **fer**, gall. **gwr**, γοτθ. **wair**, παλ-γερμ. **wer**, παλ-Norr. **verr** (ἀνήρ), τῷ ἰαπ. ****vīro-s***, ἐν τῷ σανσκρ. **vīrá-h**, Ζενδ. **vīrō** (ἥρως), λιθ. **vy'ras** (ἀνήρ). Τὸ ἰαπ.****vei-*** (εἶμαι ἰσχυρὸς) εἶναι ἴσως τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ****vei(ā)-*** (πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν πρός τι), πρὸς τὸ ***ἶεμαι*** λατ. **venor** κλπ. Κατά τινας ***Ἶνες, ἰνίον***: παλ-γερμ. **senawa** (τένων), σανσκρ. **snāvan-** (δεσμός, τένων).

Ἶσα, ἴσα, οὐδ. πληθ. τοῦ ***Ἶσος, ἴσος,*** ἐν ἐπιρρημ. χρήσει.

Ἰσ-άγγελος, ***ον*** (***ἴσος*** + ***ἄγγελος***)· ὅμοιος πρὸς ἄγγελον.

Ἰσ-άδελφος, ***ον,*** (***ἴσος*** + ***ἀδελφός***)· ἴσος, ὅμοιος πρὸς ἀδελφόν.

Ἰσάζω, μελ. ***-άσω*** (***ἴσος***)· κάμνω τι ἴσον, φέρω εἰς ἰσορροπίαν.— **Μέσον,** κάμνω ἢ κρατῶ ἑμαυτόν ἴσον πρός τινα (μετὰ δοτ.).

Ἴσᾱμι, δωρ. ἀντὶ ***ἴσημι***.

Ἰσ-άμιλλος, ***ον*** (***ἴσος*** + ***ἅμιλλα***)· ἴσος εἰς τὴν ἅμιλλαν, ἴσος κατὰ τοὺς ἀγῶνας, ἐφάμιλλος, μετὰ τῆς αὐτῆς ἁμίλλης.

Ἶσαν, γ' πληθ. ἐπ. πρτ. τοῦ ***εἶμι.***— **II** ἐπ. ἀντὶ ***ἦσαν, ἦλεισαν***, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ***εἶδω***.

Ἰσ-ἄνεμος, ***ον*** (***ἴσος*** + ***ἄνεμος***)· ἴσος πρὸς τὸν ἄνεμον, ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος.

Ἴσαντι, δωρ. ἀντὶ ***ἴσασι***, γ' πληθ. τοῦ ***ἴσημι***.

Ἰσ-άργῠρος, ***ον*** (***ἴσος*** + ***ἄργυρος***)· ἴσος πρὸς τὸν ἄργυρον, τόσον καλὸς ὅσον ὁ ἄργυρος, ἢ ὁ ἔχων ἀξίαν ἰσοβαροῦς ἀργύρου.

Ἴσας, δωρ. μτχ. τοῦ ***ἴσημι***.

Ἴσᾶσι, γ' πληθ. τοῦ ***ἴσημι*** καὶ τοῦ ***οἶδα*** (βλ. ***εἶδω*** Β).

Ἰσάσκετο, ἰων. ἀντὶ ***ἰσάζετο***, γ' ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ ***ἰσάζω***· ὡμοίαζε πρὸς ἑαυτήν.

Ἴσᾶτι, δωρ. ἀντὶ ***ἴσησι***, γ' ἑν. τοῦ ***ἴσημι***.

Ἰσ-ηγορέω, καὶ μέσ. **-έομαι** (***ἴσος*** + ***ἀγορεύω***) ὁμιλῶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐλευθερίας καὶ παρρησίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἰσ-ηγορία, ἡ (***ἰσηγορέω***)· ἰσότης δικαιωμάτων λόγου, ἴση ἐλευθερία γλώσσης ‖ γενικῶς, ἰσότης ἐναντι τοῦ νόμου.

Ἰσ-ήλιξ, ***-ῐκος,*** ὁ, ἡ (***ἴσος*** + ***ἥλιξ***)· ὁ ἔχων ἴσην ἡλικίαν πρός τινα.

Ἰσ-ημέριος, ***α, ον*** (***ἴσος*** + ***ἡμέρα***)· ὁ ἴσον χρόνον διαρκῶν.

Ἴσῐμι, ***ΐσημι***· γνωρίζω.— ἐνεστῶς μόνον κατὰ τοὺς δωρ. τύπους ἐν χρήσει: ἐν. ***ἴσᾱμι, ἴσᾱτι***· πληθ. ***ἴσᾶμεν, ἴσᾶσι*** ἢ ***ἴσαντι***· μτχ. ***ἴσας***.

Ἰσ-ήρετμος, ***ον*** (***ἴσος*** + ***ἐρετμόν***)· ὁ ἔχων ἴσον ἀριθμὸν κωπῶν.

Ἰσ-ήρης, ***ες*** (***ἴσος*** + ***ἀραρεῖν***)· ὁ κατ' ἴσον τρόπον συνηρμοσμένος, ἴσος.

Ἴσδι· γίνωσκε, προστ. πρκ. τοῦ ****εἴδω.***— **II** **Ἴσδι**= ***ἔσο***, προστ. τοῦ ***εἰμί***.

Ἴσθμια (ἐνν. ***ἱερά***), τά, γεν. ***-ων*** (***Ἰσθμός***)· οἱ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Κορίνθου τελούμενοι Πανελλήνιοι ἀγῶνες. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Ἰσθμιάζω, μέλ. ***-άσω*** (***Ἴσθμια***)· παρακολουθῶ τοὺς ἀγῶνας τῶν Ἰσθμίων, παρευρίσκομαι εἰς αὐτούς.

Ἰσθμῐᾶκός, ***ή, όν*** (***Ἰσθμιος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ὁ ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ.

Ἰσθμιάς, ***-άδος,*** ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ ***Ἴσθμιος***· αἱ ***Ἰσθμιάδες*** (ἐνν. ***ἑορταί***) = ***τὰ Ἴσθμια***, οἱ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Κορίνθου τελούμενοι ἀγῶνες.

Ἴσθμιον, τὸ (***ἰσθμός***)· ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸν τράχηλον, περιδέραιον.

Ἴσθμιος, ***α, ον,*** καὶ ***-ος, -ον*** (***Ἰσθμός***)· ὁ τοῦ Ἰσθμοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ὁ ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ.

Ἰσθμόθεν, ἐπίρ.· ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ

Ἰσθμόθι, ἐπίρ.· ἐν τῷ Ἰσθμῷ, ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ· καὶ

Ἰσθμοῖ, ἐπίρ.· ἐν τῷ Ἰσθμῷ, ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ. Ἐκ τοῦ

Ἰσθμός, ***-οῦ,*** ὁ (***εἶμι***)· στενὴ διάβασις ‖ λαιμός, τράχηλος. 2) λαιμὸς γῆς μετοξὺ δύο θαλασσῶν, Ἰσθμός ‖ κυρ. ὡς κύρ. ὄνομα, ὁ Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου.

Ἔτυμ. : Ἰσθμός, ἐν ἀττ. ἐπιγρ. ***ἰσθμός : παλ-***norr. **eid** (⟨γερμ. ****aida-***) ἐπέκτασις τῆς ρ. **ei-** (τοῦ ***ἰέναι—εἶμι***) βλ. ἐν λ. ***εἶμι*** κατ' ἄλλους ***Ἰσθμός*** (****idh-dhmo-s***, πρβλ. ἑλλ. ***εἰσ-ίθ-μη*** (εἴσοδος), ***ἴθ-μα*** (= πορεία) ⟨ἰαπ. ****i-dhmā*** ⟨**i-dhmē**.

Ἰσθμ-ώδης, ***ες*** (***Ἰσθμός*** + ***εἶδος***) Ἰσθμοειδής, ὅμοιος πρὸς Ἰσθμόν.

Ἰσιάς, ***-άδος,*** θηλ. ἐπίθ.· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ***Ἴσιν***. Ἐκ τοῦ ***Ἴσις*** ἡ, γεν. ***Ἴσιδος***, ἰων. ***Ἶσις***· δοτ. ***Ἴσῐ***· αἰτ. ***Ἶσιν***.—Αἰγυπτία θεά, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Δήμητρα (λατ. **Ceres**).

Ἴσκω ἢ **ἐΐσκω**· καθιστῶ τι ὅμοιον πρός τι, ἐξομοιῶ ***ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα***=

λέγων πολλὰ ψεύδη καθίστα ταῦτα ὅμοια πρὸς ἀληθείας (ἀληθοφανῆ).— **II** δεωρῶ ἢ σκέπτομαι καθ' ὅμοιον τρόπον πρός ἄλλον ‖ *ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες* = νομίζοντές με ὅμοιόν σου (ἐκλαμβάνοντές με ἀντὶ σοῦ) ‖ ἀπολ *ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ*=ἕκαστος ἀνήρ ἐφαντάζετο ἢ ὑπέθετεν.— **III** Παρὰ τοῖς μτγν. ποιητ. *ἴσκε, ἴσκεν* = *ἔννεπεν, ἐνισπεν* = ἔλεγεν, εἶπεν.

Ἔτυμ. ι ὁμηρ. *ἴσκω* (<**Fικ-σκω*) καὶ *εἴσκω* (<**Fε-Fικ-σκω*). Βλ. ἐν λ. *εἰκών*.— Διὰ τὸ ἀνωτ. *ἴσκω* **III** (=λέγω), μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἐν χρήσει· κατά τινας ἐκ τῆς ἰαπ. ρ. **seqv-** (=λέγω) (βλ. *ἐννέπω*), συγγ. τῷ *θέσκελος* (βλ. λ.).

Ἴσμεν, α' πληθ. τοῦ *οἶδα*, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ πάντοτε τὸ *ἴδμεν*· βλ. *εἶδω* Β'.

ἰσο-βαρής, *ές* (*ἴσος* + *βάρος*)· ὁ ἔχων ἴσον βάρος.

ἰσο-δαίμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ἴσος* + *δαίμων*)· ὅμοιος πρὸς θεόν, ἴσος πρὸς θεόν.— **II** ἴσος κατὰ τὴν τύχην ἢ τὴν εὐδαιμονίαν.

ἰσο-δίαιτος, *ον* (*ἴσος* + *δίαιτα*)· ὁ ζῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν δίαιταν πρός τινα.

ἰσο-ζῠγής, *ές* (*ἴσος* + *ζῠγῆναι*)· ὁ ζυγίζων ἴσον βάρος, ἴσος τὸ μέγεθος ‖ ὁ «ἴσια» ἐζευγμένος, ζευγαρωμένος.

ἰσό-θεος, *ον* (*ἴσος* + *θεός*)· ἴσος πρὸς τοὺς θεούς, ὅμοιος πρὸς θεόν.

ἰσο-κίνδῡνος, *ον* (*ἴσος* + *κίνδῡνος*)· ἴσος πρὸς τὸν κίνδυνον, ἐξ ἴσου παρεσκευασμένος ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον.

ἰσό-κληρος, *ον* (*ἴσος* + *κλῆρος*)· ὁ ἴσος κατὰ τὴν περιουσίαν, ὁ ἴσην περιουσίαν μετά τινος ἔχων.

ἰσο-κράτής, *ές* (*ἴσος* + *κράτος*)· ὁ ἔχων ἴσην ἰσχύν ἢ δύναμιν μέ τινα, ὁ ἔχων ἴσα δικαιώματα μετὰ τῶν ἄλλων. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἰσο-κρᾰτία, ἡ (*ἰσοκρατής*)· ἰσότης ἰσχύος, ἰσότης δικαιωμάτων, πολιτικὴ ἰσότης.

ἰσ-όμᾰλος, *ον* (*ἴσος* + *ὁμαλός*)· ὁ ἐξ ἴσου (ἢ ὁμοίως) ὁμαλός.

ἰσο-μάτωρ, δωρ. ἀντὶ *ἰσο-μήτωρ, -ορος*, ὁ, ἡ (*ἴσος* + *μήτηρ*) = ὁ τῇ ἑαυτοῦ μητρὶ ἴσος.

ἰσό-μᾰχος, *ον* (*ἴσος* + *μάχη*)· ἴσος ἐν τῇ μάχῃ, ἰσοπαλής.

ἰσο-μεγέθης, *ες* (*ἴσος* + *μέγεθος*)· ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος.

ἰσο-μέτωπος, *ον* (*ἴσος* + *μέτωπον*)· ὁ ἔχων ἴσον μέτωπον, ἐπὶ πολεμικῆς παρατάξεως ἐν μάχῃ.

ἰσο-μήκης, *ες* (*ἴσος* + *μῆκος*)· ὁ ἴσος κατὰ τὸ μῆκος, ὁ ἔχων ἴσον μῆκος.

ἰσο-μοιρέω, μέλ. *-ήσω* (*ἰσόμοιρος*)· ἔχω ἴσον μερίδιον (*ἴσην μοῖραν*) ‖ λαμβάνω μερίδιον ἐκ τινος πράγματος μαζὶ μὲ ἄλλον τινά (κατ' ἴσην μοῖραν). Ἐξ αὐτοῦ τό

ἰσο-μοιρία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*ἰσομοιρέω*)· τὸ ἴσον μερίδιον, ἡ ἐξ ἴσου συμμετοχὴ εἴς τι πρᾶγμα μετά τινος προσώπου.

ἰσό-μοιρος, *ον* (*ἴσος* + *μοῖρα*)· ὁ ἔχων ἢ λαμβάνων ἴσον μερίδιον, ὁ ἐξ ἴσου συμμετέχων εἴς τι ‖ *γῆς ἰσόμοιρος ἀὴρ* = ὁ ἀὴρ ὁ καλύπτων ἁπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. 2) γενικῶς, ἴσος, ὅμοιος ‖ *φάος σκότῳ ἰσόμοιρον* = φῶς λίαν συγγενὲς πρὸς τὸ σκότος (κατ' ἄλλους, ἔχον τὴν αὐτὴν ἔκτασιν πρὸς τὸ σκότος).

ἰσό-μορος, *ον* (*ἴσος* + *μόρος*)· = *ἰσόμοιρος* (ὃ βλ.).

ἰσ-όνειρος, *ον* (*ἴσος* + *ὄνειρος*)· ὅμοιος πρὸς ὄνειρον, μάταιος, κενός.

ἰσό-νεκυς, *-υος*, ὁ, ἡ (*ἴσος* + *νέκυς*)· ὁ ἴσος ἢ ὅμοιος νεκρῷ, ὁ τὸν αὐτὸν (ὡς οἱ ἄλλοι) θάνατον εὑρών.

ἰσο-νομέομαι, παθ. (*ἰσόνομος*)· ἔχω ἴσα δικαιώματα μετά τινος. Ἐξ αὐτοῦ τό

ἰσο-νομία, ἡ (*ἰσονομέομαι*)· ἴση διανομή, ἴσον μερίδιον. 2) ἰσότης δικαιωμάτων, ἰσότης.

ἰσό-νομος, *ον* (*ἴσος* + *νόμος*)· ὁ ἔχων ἴσα δικαιώματα, ὁ ἀπολαύων ἐλευθερίας.

ἰσό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*ἴσος* + *παῖς*)· ὁ ὅμοιος πρὸς παῖδα, «σὰν παιδί».

ἰσο-πάλαιστος, *ον* (*ἴσος* + *παλαιστή*)· ὁ ἔχων μῆκος (ἢ πλάτος) παλάμης (ἢ «σπιθαμῆς»).

ἰσο-πᾰλέω, μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ἰσόπαλος πρός τινα. Ἐκ τοῦ

ἰσο-πάλης, *ές* (*ἴσος* + *πάλη*)· ὁ ἴσος ἐν τῇ πάλῃ (ἐν τῷ ἀγῶνι) ‖ ἰσόπαλος ‖ ἰσοδύναμος, ἴσος.

ἰσό-πᾰλος, *ον* = *ἰσοπαλὴς* (ὃ βλ.).

ἰσ-όπεδον, τό· ἐπίπεδον ἔδαφος· οὐδ. τοῦ

ἰσό-πεδος, *ον* (*ἴσος* + *πέδον*)· ὁ ἔχων ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν, ἐπίπεδος.

ἰσο-πλᾰτής, *ές* (*ἴσος* + *πλάτος*)· ὁ ἴσος κατὰ τὸ πλάτος, ὁ τὸ αὐτὸ πλάτος ἔχων

ἰσο-πλάτων, *-ωνος*, ὁ (*ἴσος* + *Πλάτων*)· ὁ ἴσος πρὸς τὸν Πλάτωνα, δεύτερος Πλάτων.

ἰσο-πληθής, *ές* (*ἴσος* + *πλῆθος*)· ὁ ἴσος κατὰ τὸ πλῆθος (κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὴν ποσότητα).

ἰσό-πρεσβυς, *υ* (*ἴσος* + *πρέσβυς*)· ὁ ὅμοιος πρὸς γέροντα.

ἰσο-ῤῥοπία, ἡ· τὸ ἔχειν ἴσην ῥοπὴν ἢ κλίσιν καὶ πρὸς τὰ δύο μέρη, ἡ ἰσορροπία, ὡς καὶ νῦν. Ἐκ τοῦ

ἰσό-ῤῥοπος, *ον* (*ἴσος* + *ῥοπή*)· ὁ ἐξ ἴσου ῥέπων πρὸς ἑκάτερα τὰ μέρη, ὁ ἐν ἰσορροπίᾳ εὑρισκόμενος ‖ ἰσόπαλος, ἴσος.

Ἴ̔ΣΟΣ, *ἴση*, *ἴσον*· ἀττ. **Ἶσος,** *ἴση*, *ἴσον*, ἐπ. καὶ **ἔΐσος**· ἴσος πρός τι(να), ὁ ἴδιος ὡς ἄλλος τις ‖ ὅμοιος: *ἴσα πρὸς ἴσα* = ἐντελῶς ἴσα ‖ *ἴσος καὶ...* = ἐξ ἴσου μὲ... ‖ *ἴσον ἐμοί* = ἐξ ἴσου μὲ ἐμέ.— **II** ὁ ἐξ ἴσου διῃρημένος ἢ μοιρασμένος, ἴσος ‖ *ἴση μοῖρα* = ἴσον μερίδιον ‖ ὡσ. ἁπλῶς *ἴση* (ἐνν. *μοῖρα*) = ἴσον μερίδιον, ἴση μερὶς ‖ *τὸ ἴσον καὶ τὰ ἴσα* = ἴση μερίς, ἴση μετοχή, δίκαιον μέτρον ‖ *προστυχεῖν τῶν ἴσων* = νὰ ἐπιτύχω (νὰ εὕρω), νὰ λάβω τὰ ὀφειλόμενα (ὅσα μοῦ ἀνήκουν κατὰ τὸ δίκαιον) ‖ ἐντεῦθεν, *ἴσος* = δίκαιος, λογικός ‖ *ἴσος ἀνὴρ* = δίκαιος, ἀπροσωπόληπτος. 2) ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ τῆς ἴσης διανομῆς πάντων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ‖ *τὸ ἴσον* = ἰσότης ‖ *ἡ ἴση* (ἐνν. *τιμωρία*) = τιμωρία (ποινή) ἴση πρὸς τὴν βλάβην (πρὸς τὸ ἀδίκημα), ποινὴ ἀνάλογος ‖ *ἴσαι* (ἐνν. *ψῆφοι*) = ψῆφοι ἐξ ἴσου μοιρασμέναι.— **III** ἐπὶ τόπου, ὁμαλός, ἐπίπεδος (λατ. **aequus**) ‖ *εἰς τὸ ἴσον καταβαίνω* = λατ. **in aequum descendere** (ἐπὶ στρατεύματος) = κατέρχομαι εἰς τὴν πεδιάδα ‖ *δι' ἴσου* = κατ' ἴσα διαστήματα, κατ' ἴσας ἀποστάσεις.— **IV** ἐπίρ. *ἴσως* (βλ. λ.) ‖ ἐπίσης ἐπιρρηματικῶς κεῖνται καὶ τὰ οὐδ. ἑν. καὶ πληθ. *ἴσον—ἴσα* ‖ παρ' ἀττ. κατὰ κανόνα *ἴσα* = ἐξ ἴσου (λατ. **aeque**), ἐν ᾧ *ἴσως* = ἴσως τυχόν.— ὡσ. *ἐξ ἴσου* = **aeque** = καθ' ὅμοιον τρόπον, «ἐξ ἴσου» ‖ *ἐκ τοῦ ἴσου* = ἐπὶ ἴσης βάσεως (ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους) ‖ *ἐν ἴσῳ* = ἐξ ἴσου· πρβλ. *ἐπίσης*.— **V** ἀττ. συγκρ. *ἰσαίτερος*.

Ἔτυμ. ι ἀττ. *ἴσος*, ὁμηρ. *ἶσος*· αἰολ. *ἴσσος*· γορτ. *ΓισΓος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*γίσγον*· *ΓίσΓον*») (<**Γιτσ-Γο-ς* ἐκ μεταπτωτ. τύπου τοῦ θέματος *εἰδεο-*· ἀπαντᾷ καὶ *ἴσος κατὰ τὸ ὅμοιος* ἐν τῇ φράσει «*ἐφ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ*».

ἰσο-σκελής, *ές* (*ἴσος* + *σκέλος*)· ὁ ἔχων ἴσα σκέλη ‖ *ἰσοσκελὲς τρίγωνον* = τρίγωνον ἔχον τὰς δύο πλευρὰς ἴσας, ἀντίθ τῷ *σκαληνόν*.

ἰσο-τέλεια, ἡ (*ἰσοτελής*)· ἰσότης φόρων καὶ δασμῶν.

ἰσο-τέλεστος, *ον* (*ἴσος* + *τελέω*)· ὁ τετελεσμένος (κατεσκευασμένος) ὁμοίως δι' ὅλους.

ἰσο-τελής, *ές* (*ἴσος* + *τέλος*)· ὁ ἴσα *τελῶν*, τ.ἔ. ὁ ἴσα πληρώνων, ὁ ἔχων ἴσα (τὰ αὐτὰ βάρη, τοὺς αὐτοὺς φόρους. Ἐν Ἀθήναις *ἰσοτελεῖς* ἦσαν προνομιοῦχος τάξις *μετοίκων*, οἵτινες ἦσαν ἀπηλλαγμένοι τῆς ἀνάγκης νὰ διατελοῦν «*ὑπὸ προστάτου*», καὶ δὲν ἐπλήρωνον *μετοίκιον* (εἰδικὸν φόρον τῶν μετοίκων), ἀλλὰ κατέβαλλον ὅσους φόρους καὶ οἱ κοινοὶ Ἀθηναῖοι πολῖται.

ἰσο-τενής, *ές* (*ἴσος* + *τείνω*)· ὁ ἐξ ἴσου τεταμένος, ἔχων τὴν αὐτὴν ἔκτασιν.

ἰσότης, *-ητος*, ἡ (*ἴσος*)· ὅ,τι καὶ νῦν.

ἰσο-τῑμία, ἡ· ἰσότης προνομίων. Ἐκ τοῦ
ἰσό-τῑμος, *ον* (*ἴσος*+*τιμή*)· ὁ ἀπολαύων ἴσης τιμῆς, ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ προνόμια.
ἰσο-φᾰρῐ́ζω, (*ἴσος*+*φέρω*)· ἐπ. ῥῆμα, *κατ' ἐν. μόνον ἐν χρήσει·* = *ἰσοφερίζω,* ἐξισῶ ἐμαυτὸν πρός τινα, ἀντιμετωπίζω τινά, ἀντεπεξέρχομαι κατά τινος, ἀμιλλῶμαι πρός τινα ‖ *ἰσοφαρίζω τινὶ ἔργα* = ἐξισοῦμαι πρός τινα κατὰ τὰ ἔργα ‖ γενικῶς, εἶμαι ἴσος πρός τινα.
ἰσ. -φαρίσδεν, ὁωρ. ἀπρφ. τοῦ *ἰσοφαρίζω.*
ἰσο-φᾰ́ρος, *ον* (*ἴσος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (ἢ ἕλκων) ἴσα βάρη, ἴσος κατὰ τὴν δύναμιν.
ἰσο-χειλής, *ές,* ἢ **ἰσό-χειλος,** *ον* (*ἴσος*+*χεῖλος*)· ὁ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μὲ τὸ χεῖλος (τὸ ἄκρον), ὁ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας μὲ τὰ χείλη ἀγγείου (ἢ εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μὲ τὴν ἐπιφάνειαν ὕδατος).
ἰσό-χνοος, *ον* (*ἴσος*+*χνόος*)· ὁ ἔχων ὁμοιον χνοῦν πρός τινα.
ἰσο-χρονέω, μέλ. *-ήσω·* εἶμαι ἰσόχρονός τινι, ἔχω τὴν αὐτὴν ἡλικίαν μέ τινα, εἶμαι σύγχρονός τινος. Ἐκ τοῦ
ἰσό-χρονος, *ον* (*ἴσος*+*χρόνος*)· ὁ ἴσος κατὰ τὸν χρόνον ἢ κατὰ τὴν ἡλικίαν, σύγχρονος, ὁμόχρονος.
ἰσο-ψηφία, ἡ· ἴσον δικαίωμα ψήφου. Ἐκ τοῦ
ἰσό-ψηφος, *ον* (*ἴσος*+*ψῆφος*)· ὁ ἔχων ἢ λαμβάνων ἴσον ἀριθμὸν ψήφων.— **II** ὁ ἔχων ἴσην ψῆφον μετ' ἄλλων, ἴσος κατὰ τὴν δύναμιν ‖ ἐπὶ πόλεων, ἡ ἔχουσα ἴσα δικαιώματα ψήφου, ἴσα προνόμια.— **III** ἴσος εἰς ἀριθμητικὴν δύνομιν, ἐπὶ λέξεων ἢ στίχων, ἐχόντων ἴσον ἀριθμὸν γραμμάτων.
ἰσό-ψῡχος, *ον* (*ἴσος*+*ψυχή*)· ὁ ἔχων ἴσον ψυχικὸν φρόνημα, ἴσην ψυχικὴν δύναμιν, ὁ ἐξ ἴσου γενναῖος ‖ *κράτος ἰσόψυχον*=δύναμις μὲ φρόνημα ἴσον πρὸς τὸ τῶν ἀνδρώπων.
ἰσόω, μέλ. *-ώσω* (*ἴσος*)· καθιστῶ τι ἴσον ‖ *ἰσώσας τ' ἀφέσει τὰ τέρματα*=καταστήσας τὰ τέρματα ἴσα πρὸς τὴν ἀφετηρίαν, συμπληρώσας δηλ. τὸν *δίαυλον* (τὸν ὅλον δρόμον) καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν ἀφετηρίαν (τὴν *ὕσπληγγα*).—Μέσον, *ὄγυχας χεῖράς τε ἰσώσαντο* = κατέστησαν ἴσας τὰς χεῖρας μὲ τοὺς ὄνυχας, τ. ἔ. ἐχρησιμοποίησαν καὶ τὰ δύο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον (ἐπετέθησαν δι' ἀμφοτέρων).— Παθητ., γίνομαι ἴσος ἢ ὅμοιος πρός τινα, ἐξισώνομαι ἢ ἐξομοιώνομαι πρός τινα.
ἱστάμεν, ἱστάμεναι, ἐπ. ἀντὶ *ἱστάναι,* ἀπρφ. τοῦ *ἵστημι.*
ἵστασσο, Προστ. παθ. ἐν. τοῦ *ἵστημι.*
ἱστάω, σπάν. παράλλ. τύπος τοῦ *ἵστημι,* *ἁπαντῶν* μόνον ἐν τῷ γ' ἐν. ἐν. *ἱστᾷ* καὶ γ' ἐν. πρτ. *ἵστα.*
ἵστε, β' πληθ. τοῦ *οἶδα,* βλ. ***εἴδω B.**
ἱστέαται, ἰων. ἀντὶ *ἵστανται.*
ἵστημι (ἐκτετ. ***στάω**). Οἱ χρόνοι τοῦ *ἵστημι* διαιροῦνται εἰς *μεταβατικοὺς* καὶ *ἀμεταβάτους:*
Α' *Μεταβατ.* (=κάμνω τινὰ νὰ σταθῇ ὀρθιος, τὸν στήνω): ἐν. *ἵστημι,* πρτ. *ἵστην,* μελ. *στήσω,* καὶ ἐνεργ. ἀόρ. α' *ἔστησα.*— Β' *Ἀμετάβ.* (= ἵσταμαι, στέκομαι): ἀόρ. β' *ἔστην,* πρκ. *ἕστηκα,* ὑπερσ. *ἑστήκειν,* ὑμοῦ μετὰ τοῦ παθ. ἐν. *ἵσταμαι,* πρτ. *ἱστάμην,* μέλλ. *σταθήσομαι* (ὡσ. καὶ μέσ. μέλ. *στήσομαι,* καὶ τετελ. μελ. *ἑστήξομαι*), ἀορ. α' *ἐστάθην,* πρκ. **ἕσταμαι,* ὑπερσ. *ἑστάμην.* Ὁ ἐν. ὅμως *ἵσταμαι,* πρτ. *ἱστάμην,* ὡς καὶ ὁ ἀόρ. α' *ἐστησάμην* πρέπει νὰ λογίζωνται καὶ ὡς μέσοι, ὁπότε λαμβάνονται καὶ ἐν μτβτ. ἐννοίᾳ.
Ἐπικοὶ τύποι: γ' ἐν. πρτ. *ἵστασκε·* γ' πληθ. ἀορ. α' *ἔσ:ᾶσαν* ἀντὶ *ἔστησαν·* συγκεκ. δυϊκ. καὶ πληθ. πρκ. *ἑστᾰτον, ἑστᾰμεν, ἑστᾰτε* (καὶ *ἑστητε*), *ἑστᾶσι.* Προστ. *ἑστᾰθι·* Ὑποτ. *ἑστῶ·* Εὐκτ. *ἑσταίην·* ἀπρφ. *ἑστᾶναι,* ἐπ. *ἑστᾰμεν, ἑστᾰμεναι·* μτχ. *ἑστεώς, -ῶτος,* ὡσ. *ἑστηὼς* (παρ' Ὁμ. γεν. *ἑστᾰότος,* αἰτ. *ἑστᾰότα,* ὀνομ. πληθ. *ἑστᾰότες·* ἀόρ. β' *στάσκον, ες, ε,* γ' πληθ. *ἔστᾰν, στᾶν·* β' καὶ γ' ἐν. Ὑποτ. *στήῃς, στήῃ* ἀντὶ *στῇς, στῇ,* α' πληθ. *στέωμεν* καὶ *στείομεν* ἀντὶ *στῶμεν·* ἀπρφ. *στήμεναι* ἀντὶ *στῆναι.*
Α' *Μτβτ.·* κάμνω τι(νὰ) νὰ σταθῇ (ὀρθιος -ον), στήνω, τοποθετῶ.— **II** κάμνω τινὰ νὰ σταθῇ ἀκίνητος, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω ‖ κάμνω τι στερεόν, στερεώνω τι.— **III** Στήνω ὀρθιον, ἐγείρω, σηκώνω, ὑψώνω, π.χ. τὸ ἱστίον πλοίου ‖ ἐγείρω οἰκοδομήματα, ἱδρύω ἀγάλματα ἢ ἀνδριάντας πρὸς τιμήν τινος ‖ *ἱστάναι τινὰ χαλκοῦν* = ἱδρύειν χαλκοῦν ἀνδριάντα τινός. 2) ἐγείρω, κάμνω τινὰ νὰ ἐγερθῇ, ἀνακινῶ, διεγείρω: *ἔριν ἵστημι*=ἀρχίζω φιλονεικίαν, «στήνω καυγᾶ». 3) στήνω, ὑποδεικνύω, διορίζω, ἐγκαθιστῶ.— **IV** θέτω εἰς τὴν πλάστιγγα, ζυγίζω ‖ *ἵστημί τι πρός τι*=ζυγίζω τι ἐν συγκρίσει πρός ἄλλο τι.
Β' *Ἀμτβτ.·* ἵσταμαι, στήνομαι, τοποθετοῦμαι ‖ ὡσ. μετ' ἐπιρ., διατελῶ ἐν τινι καταστάσει, εὑρίσκομαι ὑπὸ τοιαύτας ἢ τοιαύτας συνθήκας ‖ *ἵνα χρείας ἔσταμεν*=εἰς τί σημεῖον ἀνάγκης (τ. ἔ. συμφορᾶς) ἔχομεν φθάσει (εὑρισκόμεθα).— *ἵσταμαι εἰς...* (ἢ *παρά...*) = τοποθετῶ ἐμαυτὸν πρός τινα κατεύθυνσιν, πηγαίνω εἴς τι μέρος. 2) κεῖμαι, εὑρίσκομαι, διάκειμαι.— **II** ἵσταμαι ἥσυχος, λαμβάνω θέσιν ‖ μένω σταθερός, παραμένω ἀκίνητος, διαμένω ἀργός, παραμένω καθηλωμένος ‖ παύω, σταματῶ.— **III** στέκομαι ὀρθιος, ἐγείρομαι, σηκώνομαι ‖ ἐπὶ ἵππου, *ἵστασαι ὀρθός* = στέκεται «σούζα» 2) γενικῶς, ἐγείρομαι, ἀρχίζω‖*ἔαρος νέον ἱσταμένοιο*= κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος, μόλις ἤρχιζε τὸ ἔαρ ‖ *τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς τοῦ δ' ἱσταμένοιο*=μόλις ἐτελείωνεν ὁ εἷς μὴν καὶ ἤρχιζεν ὁ ἄλλος.— Οὕτω παρ' Ὁμήρῳ ὁ μὴν διῃρεῖτο εἰς δύο μέρη: *μὴν ἱστάμενος* καὶ *μὴν φθίνων.* Εἰς δὲ τὸ ἀττικὸν ἡμερολόγιον ὁ μήν, ὅστις ἀπετελεῖτο ἀπὸ 30 ἡμέρας, διῃρεῖτο εἰς τρία μέρη, εἰς τρεῖς δεκάδας ἡμερῶν, καλουμένας ἀντιστοίχως: *μὴν ἱστάμενος, μὴν μεσῶν, μὴν φθίνων.* 3) ὑποδεικνύομαι, διορίζομαι.
Ἔτυμ.: *ἵστημι,* ὁωρ. *ἵστᾱμι,* ἀόρ. *ἔστην* (=σανσκρ. *ásthām*), ῥημ. ἐπίθ. *στατός* (=σανσκρ. *sthitá-h,* λατ. *status,* Ζενδ. *stāta-*): σανσκρ. *tísthati,* Ζενδ. **hištāiti,* παλ-περσ. γ' ἐν. πρτ. *a-ištata* (στέκομαι ὀρθιος), λατ. *stō* (<**sthā-jo*)=ὁμβρ. *stahu,* λατ. *sistō* (θέτω), ὁμβρ. *sistu,* ἰρλ. *-tāntō* (εἰμὶ) (<**-sthā-jo*), *tair-(s)-issim* (μένω ὀρθός) (<**-sistho*) *sessam* (**sesthamo-*) *sessed* (**sestheto-*) (=ὀρθία στάσις), βλ. παλ-σαξ., παλ-γερμ. *sigan, stēn* (εἶμαι ὀρθιος). Πάντα ταῦτα προϋποθέτουν ῥ. *sthēi,* προερχομένην ἴσως ἐκ συμφυρμοῦ τῆς ῥ. *ghēi* ἐν τῷ παλ-γερμ. *gēn* (*ἴέναι,* τοῦ *εἶμι*), ὁμ. *κίχημι, κιχάνω* (=ἐπιτυγχάνω, φθάνω)· γοτθ. *stantan,* ἀγγλ-σαξ. *standan,* παλ-γερμ. *stantan* περιέχουν *-n-,* ἐνεστωτ. ἐπένθημα. Ἰαπ. ῥ. ἐν πᾶσι *sthā* (εἶμαι ὀρθιος). Βλ. καὶ *στάσις, στατήρ, σταθμός, ἱστάνω, ἱστός, στήλη, στήμων, στάμνος, στοά, στῦλος, στύω* κλπ.
ἱστίη, ἰων. ἀντὶ *ἑστία* (ὃ βλ.).
ἱστῆσθαι, ἰων. ἀντὶ *εἱστιᾶσθαι,* ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *ἑστιάω.*
ἱστητόριον, τό, ἰων. ἀντὶ *ἑστιατόριον.*
ἱστίον, τό (*ἱστός*)· πρᾶγμα πεπλεγμένον, ὕφασμα, σινδών ‖ ἱστίον πλοίου (κοιν. «πα ἱ·) : *ἄκροισι χρῆσθαι ἱστίοις*=ἔχω τὰ πανιὰ συνεσταλμένα (μαζευμένα).
ἱστιο-ρρᾰ́φος, *ον* (*ἱστίον*+*ῥάπτω*)· ὁ ῥάπτων, ἐπισκευάζων, ἱστία ‖ μτφρ. μηχανορράφος, δολοπλόκος, ἀπατεών.
ἱστιο-φόρος, *ον* (*ἱστίον*+*φέρω*)· ὁ φέρων ἱστία, ὁ πλέων «μὲ πανιά».
ἱστο-βοεύς, γεν. *-έως,* ἰων. *-ῆος* ὁ (*ἱστὸς*+*βοῦς*)· ὁ ρυμὸς (τὸ «τιμόνι») τοῦ ἀρότρου.
ἱστο-βόη, ἡ=τῷ προηγ.
ἱστο-δόκη, ἡ (*ἱστὸς* + *δέχομαι*)· ξύλον ἐξέχον κατὰ τὴν πρύμναν, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο καταβιβαζόμενος ὁ ἱστός.
ἵστον, β' καὶ γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ **εἴδω.*
ἱστο-πέδη, ἡ (*ἱστὸς*+*πέδη*)· ὀπὴ τῆς τρόπιδος («καρένας») ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐστηρίζετο ὁ ἱστός.
ἱστο-πόνος, *ον* (*ἱστὸς*+*πονέω*)· ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἱστὸν («ἐργαλειόν), ὑφαντής.
ἱστορέω, μέλ. *-ήσω* (*ἵστωρ*)· μανθάνω ἐρευνῶν ‖ ἐρευνῶ, ἐξετάζω, ἐρωτῶ (μετὰ αἰτ. πρσ.) ‖ ἐπὶ πραγμάτων, κάμνω ἔρευναν, ἐρευνῶ περί τινος πράγμ.— **II** ἀφηγοῦμαι ὅ,τι ἔμαθον, ἐξιστορῶ. *Ἐξ αὐτοῦ τὸ*

ἱστορία, ἡ (*ἱστορέω*)· τὸ μανθάνειν κατόπιν ἐρεύνης || γνῶσις ἢ πληροφορία τὴν ὁποίαν λαμβάνει τις ἐρευνῶν, ἐξετάζων.— **II** ἀφήγησις τοῦ οὕτω (δι' ἐρεύνης) μανθανομένου πράγματος, διήγησις, ἐξιστόρησις.

ἱστός, ὁ (*ἵστημι*)· πᾶν τὸ στηθὲν καὶ παραμένον ὄρθιον || ὄθεν : ἱστὸς πλοίου, «κατάρτι» || *ἱστὸν στῆσαι ἢ στήσασθαι* = νὰ στήσῃ τις τὸ «κατάρτι» ὄρθιον || γενικῶς, ράβδος, μακρά, «κοντάρι», δοκός.— **II** ἡ δοκὸς τοῦ ἱστοῦ («ἐργαλειοῦ»), ἥτις ἵστατο ὀρθία (καὶ οὐχὶ ὁριζοντίως, ὡς σήμερον), ὁ «ἐργαλειός»· *ἱστὸν ἐποίχομαι* = κινοῦμαι ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τοῦ ἐργαλειοῦ εἰς τὸ ἄλλο, ἀσχολοῦμαι μὲ τὸν ἐργαλειόν || ὑφαίνω. 2) τὸ «στημόνι» τὸ ὁποῖον ἦτο προσηρμοσμένον εἰς τὴν δοκὸν τοῦ ἐργαλειοῦ || ἐπομένως, τὸ ὕφασμα.

'*Ετυμ.* : *ἱστός*· βλ. *ἵστημι*, πρβλ. *στήμων*, λατ. **stāmen**· κατά τινας, ἦττον ὀρθῶς, *ἱστὸς* ⟨**σιθ-τὸς*= σανσκρ. **siddhá-h** μτχ. τοῦ **sidhyati** (φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου), ἐκ· ρ. **sāidh-**: **sidh,** πρβλ. ὅσα ἐν λ. *ἰθύς*).—Παράγωγα : *ἱστο-δόκη, ἱστο-θήκη, ἱστο-κεραία, ἱστο-πέδη, ἱστο-βόη, ἱστο-βοεύς, ἱστίον.*

ἱστό-τονος, *ον* (*ἱστὸς*+*τείνω*)· ὁ τεταμένος, ἡπλωμένος, ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ («ἐργαλειοῦ»).

ἱστ-ουργέω, μέλ. **-ήσω** (*ἱστὸς* + **ἔργω*)· ἐργάζομαι εἰς τὸν ἱστὸν (ἐργαλειόν), ὑφαίνω.

ἵστω, γ' ἑν. Προστ. πρκ. τοῦ **εἴδω.*

ἱστῶ, δωρ. γεν. τοῦ *ἱστός*· ἐν ᾧ **ἱστῷ** δοτ. τοῦ *ἱστός.*

ἵστωρ, -ορος, ὁ, ἡ (καὶ **ἴστωρ**)· ὁ γινώσκων, ὁ ἔχων γνῶσιν περί τινος, ὁ ἔμπειρος εἴς τι, ὁ εἰδήμων.— ὡς οὐσ. ὁ γνωρίζων τοὺς νόμους καὶ τὸ δίκαιον, ὁ κριτής.

'*Ετυμ.* : *ἵστωρ-ορος* (βοιωτ. «*Φίστωρ*· *μάρτυς, βεβαιωτὴς*» κατὰ Ἡσύχ.) ⟨**Φιδ-τορ-*, πρβλ. τὰς λ. λ. *εἶδος, οἶδα*· ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα, οἱ παλ. Γραμματικοὶ διδάσκουσιν ὅτι δέον νὰ δασύνεται κατὰ τὸ *ἱστορέω*, καίτοι παράγεται ἐκ ρ. **Φιδ-** (*εἶδω, οἶδα*) καὶ θὰ τὸ ἀνέμενέ τις ψιλούμενον.— Ἐξ αὐτοῦ τά : *ἱστορέω, ἱστορία.*

ἰσχᾰδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἰσχὰς* (ᾰ βλ.).

ἰσχᾰδό-πωλις, **-ιδος,** ἡ (*ἰσχὰς* + *πωλέω*)· γυνὴ πωλοῦσα σῦκα.

ἴσχ-αιμος, *ον* (*ἴσχω*+*αἷμα*)· ὁ σταματῶν, καταπαύων τὴν αἱμορραγίαν || *τὸ ἴσχαιμον*=τὸ στυπτήριον, στυπτηρία.

ἰσχαίνω, ἐσφαλμ. γρ. τοῦ *ἰσχναίνω.*

ἰσχᾰλέος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ *ἰσχνός*· λεπτός, ἀδύνατος, μαραμμένος κλπ.

ἰσχανάᾳ, ἐπ. γ' ἑν. τοῦ *ἰσχανάω.*

ἰσχᾰνάω, ἐπ. ἐκτετ. τύπος τοῦ *ἰσχάνω, ἴσχω*· κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω.— Παθητ., συγκρατῶ ἑμαυτόν, περιμένω, ἀναμένω.— **II** ἀμτβ. μένω προσκεκολλημένος εἴς τι, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς τι.

ἰσχᾰνω=*ἰσχανάω* (ᾰ βλ.)· μετὰ γεν., κρατῶ τινα μακρὰν (τὸν ἐμποδίζω) ἀπό τινος.

ἰσχάς, -ᾰδος, ἡ· ξηρὸν σῦκον.

ἰσχέμεν, ἰσχέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *ἴσχω.*

ἴσχεο, μέσ. Προστ. τοῦ *ἴσχω.*

ἰσχίον, τὸ (*ἴς, ἰσχός*)· ἡ κλείδωσις τοῦ γόμφου, ἤτοι τὸ κοῖλον ἐν ᾧ περιστρέφεται ἡ κορυφὴ τοῦ κοκκάλου τοῦ γόμφου, ὅπερ καὶ *κοτύλη* λέγεται.— Ἐν τῷ πληθ. τὰ ἰσχία, τὰ νεφρά, οἱ μηροί.

'*Ετυμ.* : πρβλ. Ἡσυχ. «*ἴσχι*· *ὀσφύς*»· *ἰσχίον* ⟨**zgh-* μετὰ *ἰ-* προθετικοῦ (πρβλ. *ἴσθι* ἀντὶ **σθι* **zdhi*): σανσκρ. **sákthi,** γεν. **sakthnáh,** Ζενδ. **haxt-** (μηρός)· βλ. *ἰξύς.*

ἰσχναίνω (*ἰσχνός*)· ποιῶ τι ἰσχνόν, καθιστῶ τι ξηρόν, μαραίνω, ἀδυνατίζω, στεγνώνω, στραγγίζω. — Παθητ., γίνομαι ἰσχνός (ἀδύνατος, μαραμμένος) || μτφρ. *σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνω* = καταπραΰνω ἐξεγηγερμένον στόμαχον.

ἰσχνο-πάρειος, *ον* (*ἰσχνὸς* + *παρειά*)· ὁ ἔχων ἰσχνὰς παρειάς.

ἰσχνός, *ή, όν* (*ἴσχω*)· λεπτός, ἄπαχος, ἀδύνατος, μαραμμένος.— **II** ἐπὶ ὄψους λόγου, λιτόν, ἀπέριττον, ξηρόν, ἁπλοῦν,

'*Ετυμ.* : *ἰσχνός*· ὁμηρ. *ἰσχαλέος*· ˘ *ἰσχάς*· *ἰσχναίνω.* Κατά τινας συγγ. τῷ Ζενδ. **hiskn-** (ξηρός), Ἰρλ. **sesc** (ἄγονος), gall. **hysp** (ξηρός) (⟨**si-sqv-*, ***si-sqvo-***· πρβλ. σανσκρ. **a-saçcáṭ- a-sakra-h,** ἑλλ. *ἄσπετος,* ὁμ. *ἐάφθη* (βλ. λ.)· *ἰσχνὸς* φαίνεται, κατά τινας, προποποιημένον ἐκ˘τινος **ἴσκυς*· κατ' ἄλλους *ἰσχνὸς* ⟨**Fισχνο-ς*: λατ. **vescus, vesculus**· ἰαπ. **viskh-, *veskh-** ⟨**vēiskh-.**

ἰσχνό-φωνος, *ον* (*ἰσχνὸς* + *φωνή*)· ὁ ἔχων ἰσχνὴν (λεπτὴν ἢ ἀδύνατον) φωνήν.— **II** ὁ τραυλίζων, ὁ δυσκολευόμενος εἰς τὴν ὁμιλίαν του (ἐν ᾗ σημ. ὀρθότ. ἴσως θὰ ἦτο τὸ *ἰσχόφωνος* ἐκ τοῦ *ἴσχω*).

ἰσχῡρίζομαι, μέλ. **-ίσομαι,** ἀττ. **ἰσχῡριοῦμαι**· ἀόρ. α' *ἰσχῡρισάμην* (*ἰσχυρός*), ἀποθ.· χρησιμοποιῶ ὅλην μου τὴν δύναμιν, ἐπιμένω σφόδρα, ἀγωνίζομαι πεισματωδῶς || κυρ. βεβαιῶ τι ἐπιμόνως, διισχυρίζομαι.— παθητ., ἰσχυροποιοῦμαι, ἐνισχύομαι, προσλαμβάνω μεγαλυτέραν δύναμιν.

ἰσχῡρός, *ά, όν* (*ἰσχύω*)· δυνατός, ῥωμαλέος, ἀντιθ. τῷ *ἀσθενής.* 2) ἄκαμπτος, σταθερός, ἐπίμονος, διαρκής, τραχύς, σκληρός. 3) μέγας, ὑπερβολικός, βαρὺς || *κατὰ ἰσχυρὸν*=διὰ τῆς ἰσχύος, διὰ τῆς βίας (ἀντιθ. τῷ *δόλῳ*). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

ἰσχυρῶς, ἐπίρ. (*ἰσχυρός*)· μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, ἀκάμπτως, ὑπερβολικῶς, λίαν, λατ. **vehementer.**— Ὑπερθ. *ἰσχυρότατα*=βεβαιότατα.

ἰσχύς, **-ύος,** ἡ (*ἴς, ἴσχω*)· δύναμις, σωματικὴ ῥώμη, ἰσχύς. 2) δύναμις στρατιωτῶν.

'*Ετυμ.* : *ἰσχύς, -ύος* ⟨**Fισχύς*, πρβλ. Ἡσυχ. «*βίσχυν καὶ γισχύν*· *ἰσχύν*», τ. ἔ. **Fι-σχύς,** πρβλ. *ἴδιος* ⟨**Fί-διος* + **zgh-* μεταπτωτ. τύπου τῆς ρ. **segh-** (= κρατῶ), βλ. ἐν λ. *ἔχω.* Ἐντεῦθεν, *ἰσχῦρός.* Κατὰ ταῦτα φαίνεται ἀπίθανος ἡ ἐκδοχὴ καθ' ἣν α' συνθετ. εἶναι ἡ λ. *ἴς* (**Fίς**)=λατ. **vis,** ὡς ὑπεδηλώσαμεν ἐν ἀρχῇ.

ἰσχῦω, πρτ. **ἴσχῡον**· μέλ. *ἰσχύσω*· ἀόρ. α' **ἴσχῡσα** (*ἰσχύς*)· εἶμαι ἰσχυρός, δυνατός, εἶμαι πλήρης δυνάμεως, κραταιός || ἔχω πλήρεις τὰς δυνάμεις μου, εἶμαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἰσχύος.

ἴσχω, ἕτερος τύπου τοῦ *ἔχω,* ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ. *ἴσχον*· κρατῶ, συγκρατῶ, ἀνακόπτω, σταματῶ, ἀναχαιτίζω.— ἀμτβ., σταματῶ, παύω.— Μέσον, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, ἐμαυτόν, σταματῶ : *ἴσχεο*=στάσου! κρατήσου! ἡσύχασε! σταμάτα! || μετὰ γεν. *ἴσχομαί τινος*=ἀπέχω ἀπό τι, μένω (κρατῶ ἐμαυτόν) μακρὰν ἀπό τι || *ἴσχετο ἐν τούτῳ* (ἐπροσ.) = ἐδῶ ἐσταμάτησε (διεκόπη) ἡ διαπραγμάτευσις.— **II** μτγν., ὡς τὸ *ἔχω,* ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου, κατέχω, κέκτημαι. 2) ἔχω ὡς σύζυγον, ἔχω γυναῖκα.

ἰσ-ωνία, ἡ (*ἴσος*+*ὠνή*)· ἴση τιμή, ἰσότης τιμῆς, δικαία τιμή.

ἰσ-ώνῡμος, *ον* (*ἴσος* + *ὄνομα*)· ὁ φέρων (ἔχων) τὸ αὐτὸ ὄνομα.

ἴσως, ἐπίρ. τοῦ *ἴσος*· ἐξ ἴσου, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὅμοιον τρόπον.— **II** δικαίως, ἐντίμως. — **III** πιθανῶς, κατὰ τὰ φαινόμενα || παρ' ἀττ. συχνὰ συνημμένον μετὰ τοῦ *ἄν* ἢ *τάχ' ἄν.*— **IV** Μετ' ἀριθμητικῶν, περίπου.

ἰσωσαίμην, Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ἰσόω.*

Ἰταλία, ἰων. **-ίη,** ἡ· ἡ γνωστὴ χώρα. [ἡ πρώτη συλλ. εἶναι μακρὰ ἐν τῷ δακτυλικῷ ἑξαμέτρῳ].

Ἰτᾰλίδης, **-ου,** ὁ, ποιητ. ἀντὶ *Ἰταλιώτης.*

Ἰτᾰλῐκός, *ή, όν* (*Ἰταλός*)· ἰταλικός, ὡς καὶ νῦν.

Ἰτᾰλίς, **-ίδος,** ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ *Ἰταλικός.*

Ἰτᾰλιώτης, **-ου,** ὁ· Ἕλλην κάτοικος τῆς Ἰταλίας (πρβλ. *Σικελιώτης,* ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *Σικελὸς*)· θηλ. *Ἰταλιῶτις, -ίδος*· ἑλληνὶς κατοικοῦσα ἐν Ἰταλίᾳ.

Ἰτᾰλός, ὁ· αὐτόχθων κάτοικος τῆς Ἰταλίας, Ἰταλικῆς καταγωγῆς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *Ἰταλιώτης*= Ἕλλην οἰκῶν ἐν Ἰταλίᾳ (βλ. λ.).—ὡς ἐπίθ.=*ἰταλικός.*

Ἰτᾰμός, *ή, όν* (*ἴτης, εἶμι*)· διαστικός, ὁρμητικός, αὐθάδης, ἀναίσχυντος [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἴτης*].

ἰτέᾱ, ἰων. **-έη,** καὶ **-είη,** ἡ (*ἴτυς*) τὸ γνωστὸν δένδρον, ἡ ἰτέα, «ἰτιά», λατ. **salax.**— **II** ἁσπὶς πλεγμένη ἀπὸ κλάδους λυγαριᾶς καὶ κεκαλυμμένη μὲ

γύψον, δέρμα βοὸς ἢ χάλκινα ἐλάσματα. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἴτυς*].

ἰτέ·ϊ·νος, *η, ον*· ὁ ἐξ ἰτέας, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ κλάδων ἰτέας, λύγινος.

ἰτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *εἶμι*· *δεῖ ἰέναι*=πρέπει νὰ ὑπάγῃ τις.

ἴτην, ἐπικ. γ' δυϊκ πρτ. τοῦ *εἶμι*.

ἴτης, *-ου*, ὁ (*εἶμι*)· διαστικός, ριψοκίνδυνος, ὁρμητικὸς ‖ θρασύς, ἀναιδής, ἀναίσχυντος.— [*ἴτης* < *ἔ-* μεταπτωτ. τύπου τῆς ῥ. *ei-* τοῦ *εἶμι*· **ἐκ** τούτου *ἰταμός*].

ἰτός, *ἡ, ὸν* (*εἶμι*)· διαβατός.

ἰτρίνεος, *α, ον*· δμοιος πρὸς *ἴτρια* (βλ. λ.).'Εκ τοῦ

ἴτριον, *τό*· πλακοῦς ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος. [ἀγν. ἐτυμολ.].

ἴττω, δοιωτ. ἀντὶ *ἴστω*, γ' ἑν. Προστ. πρκ. τοῦ **ἐΐδω*. *ἴττω Ζεύς*=*ἴστω Ζεύς* = ὁ Ζεὺς ἔστω μάρτυς μου!

ἼΙΤΥ΄Σ, *-νος,* ἡ (ὡς τὸ *ἄντυξ*)· ἡ ἄκρα, τὸ χεῖλος, ὁ κύκλος, τὸ περιθώριον (κατεσκευασμένον κυρ. ἐξ ἰτέας, ἐκ κλάδων ἰτέας) παντὸς στρογγύλου πράγματος, ὁ κύκλος (τὸ σῶτρον) τροχοῦ ἁμάξης ‖ ἡ περιφέρεια τῆς *ἀσπίδος* ‖ αὐτὴ αὐτη ἡ στρογγύλη ἀσπίς.

'Ετυμ. ι ἴτυς, -νος, αἰολ. *Fίτυς* ι λατ. **vītus**, λιθ. **vy'tu**, παλ-σλαυ. **vitŭ**, **sŭ-vitŭ-kŭ** (=κεφαλίς)· πρβλ. ὡσ. ἑλλ. *ἰτέ*[F]ᾶ, *εἰτέ*[F]ᾶ (= λατ. **salix alba**), παλ-πρωσσ. **witwan** (ἰτιά), ἑλλ. *οἰσύη, οἴσυον* (εἶδος ἰτέας), *οἶσος* (=λύγος κίτρινος=**salix vitellina**), *οἴσον* (=χορδή) <**Foιτυο-* **Foιτυᾱ-*, παλ-σλαυ. **vétvi** (κλάδος)· πάντα ταῦτα πρσλθον ἐξ ἰαπ. βάσεως **vejē** (πλέκω), ἐξ ἧς ὡσ. τὸ ἑλλ. *γίς*, τ. ἔ. *Fίς* («ἱμὰς» καθ' Ἡσυχ.), λατ. **vieo** (πλέκω)=σανσκρ. **vyáyati**, **váyati** (πλέκω), λιθ. **vejú** (σφίγγω), γοτθ. **waddjus** (τοῖχος), λατ. **vīmen** (λύγος), σανσκρ. **vēman** (ὑφαντική), λατ. **vitex** (σιδερόχορτο), σανσκρ. **vītikā** (δεσμός), ἀγγλσαξ. **wīpig** (ἰτέα), λατ. **vītis** (ἀμπελόκλημα) = λιθ. **vy'tis** (βέργα ἰτιᾶς), παλ-γερμ. **wīda** (ἰτέα).

ἴτω, γ' ἑν. Προστ. τοῦ *εἶμι*.

ἴτων, γ' δυϊκ. καὶ ἀττ. γ' πληθ. τοῦ *εἶμι*.

ἰϋγή, ἡ (*ἰύζω*)· φωνή, κραυγή, βοή, ὠρυγή, σκλήρισμα, ὁλολυγμὸς ‖ συριγμὸς ὄφεως.

'Ετυμ. ι ἰυγή· ἰυγμός· ἰύζω· εἶναι παράγωγα—ἀποτελέσματα ὀνοματοποιΐας ἐκ τῆς ἐπιφωνήσεως **ἰυ*, πρβλ. *ἰύ*, ἐπιφ. ἐκπλήξεως, *ἰαΰ*=αἴ! *ἰαυοῖ*=αἴ! αἴ!, *ἀΰτέω, ἀΰτή, ἀύω* (<**a-jū-jō*)· πρβλ. **iv-* ἐν τῷ λιθ. **y'vas** (γλαύξ).

ἰυγμός, ὁ (*ἰύζω*)· βοή, κραυγή χαρᾶς, κραυγὴ ὀδύνης, «ξεφωνητό», «σκλήρισμα».

ἴυγξ ἢ **ἴυγξ, ἴυγγος,** ἡ (*ἰύζω*)· *σεισοπυγίς*, κοιν. «σουσουράδα», κληθεῖσα οὕτω, (δηλ. σουσουράδα) ἐκ τῶν συνεχῶν κινήσεων τῆς οὐρᾶς ‖ τὸ αὐτὸ πτηνὸν καλεῖται παρ' ἄλλοις λαοῖς (τοῖς Ἄγγλοις π. χ.) «στραβολαίμα» (ἀγγλ. **wryneck**) ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ αὐχένος. *Ἴυγξ* ἐκλήθη ἐκ τῆς φωνῆς της· οἱ ἀρχαῖοι μάγοι συνήθιζον νὰ τὰ προσδένουν εἰς τροχὸν ἁμάξης καὶ νὰ τὰ θέτουν εἰς περιστροφικὴν κίνησιν (συγχρόνως μὲ τοὺς τροχούς), πιστεύοντες ὅτι οὕτω συνέστρεφον καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμάγευον. Ἐπόμενον ἄρα ἦτο νὰ γίνεται εὐρυτάτη χρῆσις τοῦ μέσου τούτου πρὸς ἀνάκτησιν ἀπίστων ἐραστῶν. 2) μτφρ. γοητεία, φίλτρον ‖ πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία. [Κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἡ λ. θεωρεῖται ξενικῆς προελεύσεως καὶ ἄσχετος πρὸς τὴν *ἰυγήν*].

ἼΙΥ΄ΖΩ, μέλ. *ἰύξω*· ἀόρ. α' *ἴυξα*· κραυγάζω, βοῶ. «χουγιάζω» ‖ σκληρίζω ‖ πεποιημένη λέξις ἐκ τοῦ ἤχου | δι' ἐτυμολ. βλ. *ἰυγή*].

ἰυκτής, *-οῦ*, ὁ (*ἰύζω*)· ὁ φωνάζων, κραυγάζων, σκληρίζων κλπ. ‖ ψάλτης, αὐλητής, σφυρικτής.

ἰφθῖμος, *η, ον* καὶ *-ος, -ον* (*ἰφι, ἴφιος*)· ἰσχυρός, δυνατός, ῥωμαλέος, στιβαρός, σθεναρὸς ‖ ἐπὶ γυναικῶν, εὐπρεπής, χρηστή, κομψή, χαρίεσσα.— [*ἡ* ἐκ τοῦ *ἰφι, ἴφιος* παραγωγὴ του δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτή, κηρύσσεται δ' ὑπ' αὐτῶν ἡ λ. **ὡς** ἀγν. ἐτυμολ.].

ἼΙΦΙ, ἐπικ. ἐπίρ. (κυρ. εἶναι παλ. ποιητ. δοτ. τοῦ *ἴς*)· ἰσχυρῶς, κραταιῶς, κρατερῶς, στιβαρῶς, γενναίως.

ἰφῐ-γένειᾱ, *ἡ*· (*ἰφι*+**γένω* τοῦ *γίγνομαι*)· δυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος, καλουμένη παρ' Ὁμήρῳ *Ἰφιάνασσα*.

ἴφιος, *α, ον* (*ἰφι*)· ἰσχυρός, γενναῖος ‖ *ἐπὶ προβάτων*, παχύς, εὔτραφὴς [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἴς*].

ἼΙΦΥΟΝ, τό· εἶδος βοτάνης, «ἀγρίου λαχάνου» κατὰ τὸν Σχολ. (Ἀριστοφ. Θεσμ. 910).

ἰχθυάζομαι, ἀποθ.=*ἰχθυάω* (ὃ βλ.).

ἰχθυάω, μέλ. *-άσω* (*ἰχθύς*)· ἁλιεύω, «ψαρεύω», ἀγκιστρώνω ‖ ἐπ. γ' ἑν. *ἰχθυάᾳ*, πρτ. *ἰχθυάασκον*.

ἰχθῦ-βολέω ‖ βάλλω (τ. ἔ. κτυπῶ «καμακώνω») ἰχθύν. 'Εκ τοῦ

ἰχθῦ-βόλος, *ον* (*ἰχθύς*+*βάλλω*)· ὁ πλήττων (*βάλλων*, «καμακώνων») ἰχθῦς, ὁ συλλαμβάνων ἰχθῦς, ἁλιεύς ‖ *ἰχθυβόλος θήρα*=ἄγρα ἰχθύων συλληφθέντων διὰ «καμακώματος».— ὡς οὐσ. *ὁ ἰχθυβόλος*= ὁ «καμακωτής», ἁλιεύς, «ψαρᾶς».

ἰχθύ-βοτος, *ον* (*ἰχθύς*+*βόσκω*)· τόπος βοσκόμενος ὑπὸ ἰχθύων, τόπος ἐν ᾧ βόσκονται ἰχθύες.

ἰχθύδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ἰχθύς*· μικρὸς ἰχθύς, «ψαράκι».

ἰχθῦ-δόκος, *ον* (*ἰχθὺς* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἐντὸς του ἰχθῦς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δέτουν ἰχθῦς.

ἰχθυηρός, *ά, όν* (*ἰχθύς*)· ἰχθυώδης, λεπιδωτός, «ψαρήσιος» ‖ κατάλληλος διὰ ἰχθῦς.

ἰχθυο-βολέω, ἰχθυο-βόλος=**ἰχθυβολ—.**

ἰχθῦο-ειδής, *ἐς* (*ἰχθὺς* + *εἶδος*)· ὁ ἔχων σχῆμα (μορφὴν) ἰχθύος.

ἰχθύες, *εσσα, εν* (*ἰχθύς*)· πλήρης ἰχθύων.— ■ ἀποτελούμενος ἐξ ἰχθύων.

ἰχθυο-θηρητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἰχθὺς*+*θηράω*)· ὁ θηρευτὴς (ἀγρευτής, κυνηγὸς) ἰχθύων, ἁλιεύς, «ψαρᾶς».

ἰχθῦο-λῦμης, *-ου*, ὁ (*ἰχθὺς* + *λύμη*)· ὁ λυμαινόμενος τοὺς ἰχθῦς, ὁ καταστροφεὺς τῶν ἰχθύων.

ἰχθῦο-φάγος, *ον* (*ἰχθὺς* + *φᾰγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὁ ἐσθίων (τρώγων) ἰχθῦς ‖ *οἱ ἰχθυοφάγοι ἄνδρες* ἦσαν φυλή τις τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, τρώγοντες ἰχθῦς μόνον.

ἰχθῦ-πᾰγής, *ὲς* (*ἰχθὺς* + *πᾰγῆναι* τοῦ *πήγνυμι*)· ὅ,τι διαπερᾷ (ἀγκιστρώνει) τὸν ἰχθύν, ἐπίθ. τοῦ ἀγκίστρου.

ἼΙΧΘΥ΄Σ, *-ύος*, ὁ· αἰτ. *ἰχθὺν* καὶ μτγν. *ἰχθύα*· ἡ ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *ἰχθύες, ἰχθύας* συναιροῦνται εἰς *ἰχθῦς*· (ᾧ ἐν δισυλλάβοις πτώσεσιν, ὗ ἐν τρισυλλάβοις καὶ ἐν ἅπασι τοῖς συνθέτοις)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἰχθύς, «ψάρι», λατ. **piscis**.— ■ ἐν τῷ πληθ. *οἱ ἰχθύες*=ἡ ἀγορὰ τῶν ἰχθύων, «ψαραγορά».

'Ετυμ.ι συγγ. τῷ Ἀρμ. **jukn**, λιθ. **zuvis**, παλ-πρωσσ. αἰτ. πληθ. **suckans**, λιθ. **zúk-mistras** («μάστορας» τῆς ἁλιείας)· *ἰ-* εἶναι προθεματ. (πρβλ. *ἰκτῖνος*)· *-χθ-*<**-gjh-**.

ἰχθῦσι-λῃστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ἰχθὺς* + *λῃστής*)· κλέπτης τῶν ἰχθύων.

ἰχθῦ-φάγος, *ον*=*ἰχθυοφάγος* (ὃ βλ.).

ἰχθῦ-ώδης, *ες* (*ἰχθὺς*+*εἶδος*)·=*ἰχθυοειδὴς* (ὃ βλ.)· πλήρης ἰχθύων.

ἰχναῖος, *α, ον* (*ἴχνος*)· ὁ παρακολουθῶν τὰ ἴχνη τινός, ὁ παρακολουθῶν κατὰ πόδας τινά.

ἰχνεία, *ἡ* (*ἰχνεύω*)· τὸ *ἰχνεύειν* (ἀνιχνεύειν), ἐπὶ κυνῶν, ἡ ἀνίχνευσις τῇ βοηθείᾳ τῆς ὀσφρήσεως.

ἰχν-ελάτης, *-ου, ὁ* (*ἴχνος* + *ἐλαύνω*)· =*ἰχν-ηλάτης* (ὃ βλ.).

ἰχνεύμων, *-ονος*, ὁ (*ἰχνεύω*)· ὁ ἀνιχνεύων, ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη τινὸς ‖ ζῷον ἐν Αἰγύπτῳ ὅμοιον πρὸς «κουνάβι» (τοῦ εἴδους τῶν ἰκτιδοειδῶν), ὅπερ ἀνιχνεύει καὶ τρώγει τὰ ᾠὰ τοῦ κροκοδείλου.

ἴχνευσις, *-εως*, ἡ (*ἰχνεύω*)· ἡ ἀνίχνευσις.

ἰχνευτής, *-οῦ*, ὁ (*ἰχνεύω*)· ὁ ἀνιχνεύων, ὁ κυνηγός. 2) = *ἰχνεύμων* (ὃ βλ.).

ἰχνευτικός, *ή, όν*· ἱκανὸς εἰς τὸ ἀνιχνεύειν. 'Εκ τοῦ

ἰχνεύω, μέλ. *-σω* (*ἴχνος*)· ἀνιχνεύω, ἰχνηλατῶ, ἀναζητῶ τὰ ἴχνη, ἀνιχνεύων κυνηγῶ.

ἰχν-ηλάτης, *-ου*, ὁ, ἐπικ. **ἰχν-ελάτης** (*ἴχνος* + *ἐλαύνω*)· ὁ ἰχνηλατῶν, ὁ ἀναζητῶν τὰ ἴχνη.

ἴχνιον, τό (*ἴχνος*), κατὰ τύπον μόνον ὑποκορ. τοῦ *ἴχνος* (ὃ βλ.).

ἰχνο-πέδη, (*ἴχνος*+*πέδη*)· εἶδος δεσμῶν, πεδίκλων, ἢ εἶδος παγίδος.

Ἴχνος, -εος, τό· ἴχνος ποδός, «χνάρι», ὄθμα, πάτημα ‖ μτφρ. σημεῖον, «σημάδι», ἴχνος (ὑποδέσεώς τινος).

Ἔτυμ. : ἴχνος (**Iksmno-*, πρβλ. Ἡσυχ. *«ἴχματα· ἴχνια»*, πιθ. συγγ. τῷ *ἴξαλος* (6λ. λ.) ἐκ ῥ. *aig* (ἀναπηδῶ, σκιρτῶ).— Παράγωγα : *ἴχνιον· ἰχνεύω, ἰχνεύμων, ἰχνευτής.*— Κατά τινας συγγ. καὶ τῷ *οἴχομαι.*

ἰχνο-σκοπέω (*ἴχνος* + *σκοπέω*)· παρατηρῶ, ἐξετάζω, τά ἴχνη.

Ἰχώρ, -ῶρος, ὁ· ὁ χυμός ὁ ῥέων εἰς τάς φλέβας τῶν θεῶν ‖ ἐπ. αἰτ. *ἰχῶ*, ἀντὶ *ἰχῶρα.* [ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας **σι-χωρ : αἷμα* (**sei-mn̥*· κατ' ἄλλους *αἷμα* < **αἵμμα* < **αἵπ-μα* < **seip-mn̥*, πρβλ. σανσκρ. sipra-h (ἱδρώς), siprā (ὄνομα ποταμοῦ)].

Ἴψ, γεν. *ἰπός*, ὁ, ὀνομ. πληθ. *ἶπες* (*ἵπτομαι*)· σκώληξ κατατρώγων κέρατα καὶ ξύλα.— [δι' ἐτυμολ. 6λ. *ἴξ*].

Ἴψαο, 6' ἀν. ἀορ. α' τοῦ *ἵπτομαι.*

Ἴω, Ὑποτ. τοῦ *εἶμι.*

ἰῶ, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *ἰάσω*, Προστ. τοῦ *ἰάομαι.*

ἰὼ = λατ. Io ! = ὦ ! ἐπιφώνημα χαρᾶς, ὡς ἐν τῷ λατ. Io triumphe ! παρ' ἀττ. ὅμως καὶ ἐπιφών. φόβου, λύπης κλπ.· ὤχ !

ἰώ, ἰών, ἰώγα καὶ **ἰώνγα**· ὁσιωτ. τύποι ἀντὶ *ἐγώ, ἐγών*, καὶ *ἔγωγε.*

ἰωγή, ἡ (*ἴσημι*)· *σκέπας*, σκέπη ‖ *Βορέω ὑπ' ἰωγῇ* =ὑπὸ σκέπην ἀπὸ τὸν βόρειον ἄνεμον. [δι' ἐτυμολ. 6λ. *ἐπιωγαί*].

ἰωή, ἡ (*ἰάω, ἰῶ*)· πᾶς ἰσχυρὸς ἦχος ‖ ὁ ἦχος λύρας ‖ ἡ βοὴ καὶ ὁ συριγμὸς ἀνέμου ‖ ὁ κρότος τῶν βημάτων.— [*ἰωὴ* (*Fιωή*) πιθ. <**Fι-Fωσ-ά*].

ἰῶκα, ἑτερόκλ. αἰτ. τοῦ *ἰωκή*, ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *ἰώξ.*

ἰωκή, ἡ (*διώκω*)· ὁ πάταγος τῆς μάχης, ὀχλαγωγία ‖ καταδίωξις.

Ἔτυμ. : ἰωκή, Ὁμ.-Ἡσ. *ἰωχμός* (**Fιωκ-σμός* (=πάταγος τῆς μάχης)· Κορ. *Fιώκει* (=καταδιώκει)· πρβλ. Ἡσυχ. *«ἴωξις· δίωξις»*· δμηρ. *παλίωξις* <**παλι-Fίωξις*=ἀντεπίθεσις· *Fιώκω : Fιεμαι – διώκω : δίεμαι.*

ἰών, ἰόνγα· 6λ. *ἰώ, ἰών.*

Ἴων, -ωνος, ὁ· υἱὸς τοῦ Ξούθου (ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος) καὶ τῆς Κρεούσης, γενάρχης τῆς φυλῆς τῶν Ἰώνων.

ἰωνιά, -ᾶς, ἡ (*ἴον*)· λειμών ἴων, λατ. violarium.

Ἰωνικός, ή, όν (*Ἴων*)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Ἴωνας.— ἐπίρ. *-κῶς* = κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἰώνων, μαλθακῶς, θηλυπρεπῶς.

ἰῶτα· 6λ. *ι* (ἐν ἀρχῇ τοῦ στοιχείου Ι)· τὸ σμικρότατον τῶν γραμμάτων τῆς Ἑλλ. ἀλφαβήτου, διὸ ἐν τῇ Κ. Δ. «ἓν ἰῶτα», «οὔτε ἓν ἰῶτα».

Ἰωχμός, ὁ—*ἰωκή* (ὃ 6λ.) ‖ ἀν· *ἰωχμόν*—κατὰ τὴν καταδίωξιν.

K

Τό γράμμα τοῦτο, ἀντιστοιχοῦν πρός τό Σημιτικόν 𐤊 (**kaph**), εἶναι ἴσως τό ὀλιγώτερον παντός ἄλλου μεταβολόν τό σχῆμά του γράμμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀλφαβήτου, κυμαινόμενον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μεταξύ τῶν σχημάτων 𐌊 , **K** , τά ὁποῖα ἐν τῇ κυριολεξίᾳ εἶναι ἓν καί τό αὐτό, ἀλλάσσον κατεύθυνσιν κατά τήν «βουστροφηδόν» γραφήν.

Τό σχῆμά του ἐν τῷ Χαλκιδικῷ, Ἑτρουσκικῷ καί Λατινικῷ ἀλφαβήτῳ ἦτο ἓν καί τό αὐτό, **K** , διετηρήθη δέ τοῦτο μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Τό **κάππα,** ἀφ' ἧς δυνάμεθα νά τό παρακολουθήσωμεν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, παριστᾷ πάντοτε ἕνα ἦχον καί στιγμιαῖον (ἐκρηκτικόν) οὐρανικόν φθόγγον, ἀλλ' ἐν τῷ λατινικῷ ἀλφαβήτῳ ἡ λειτουργία του αὕτη ὑποκατεστάθη κατά μικρόν ὑπό τοῦ γράμματος **C** τό ὁποῖον ἀρχικῶς μέν παρίστα ἕνα ἠχηρόν οὐρανικόν φθόγγον, ὑπό τήν ἐπίδρασιν ὅμως τῆς Ἑτρουσκικῆς γλώσσης παρέστησε καί τόν ἦχον. Κατά μικρόν τό **C** ἐξειλίχθη εἰς **G** , ὅπερ ἐχρησιμοποιήθη διά τόν ἠχηρόν οὐρανικόν φθόγγον, τοῦ **C** περιορισθέντος εἰς τήν παράστασιν τοῦ ἀήχου. Οὕτω τό **K** περιῆλθεν εἰς ἀχρηστίαν ἐν τῷ λατινικῷ καί τοῖς ἐκ τούτου προελθοῦσιν ἀλφαβήτοις, διατηρηθέν μόνον εἰς ἐπισήμους τινάς ὅρους τῆς λογίας παραδόσεως, ὅπως π. χ. ἐν τῇ λέξει **Kalendae**.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ μᾶς δίδει τό σχῆμα τοῦ **κάππα** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατά τάς διαφόρους περιόδους

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχή κατά προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤊
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌊
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	𐌊
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500.	K
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	Κ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Κ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	K
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Κ
ΡΩΜΑΪΚΟΝ καί Ἀποικιῶν		ϵ C K ɔ ɔ Κ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟ καί ἐφεξῆς . . .		K
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς . . .		K

Κ, κ, κάππα, τό (δάνειον ἐκ τῆς φοινικικῆς ἀλφ., πρβλ. ἑβρ. **kaph**· ἄκλιτον, τό δέκατον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου. Ὡς ἀριθμητικόν **κ'** = 20, ἐν ᾧ ,**κ** = 20.000. Τό **κ** εἶναι συγγενέστατον πρός τά **γ** καί **χ** (οὐρανικά καί τά τρία)· διό ἐν τῇ παλαιοτ. ἀττ. ἀπαντᾷ ἐνίοτε ***κνόος*** ἀντί ***χνόος, κνάπτω*** ἀντί ***γνάπτω, βέγκω*** ἀντί ***βέγχω***· ὡσ. ἐν τῇ ἰων. διαλ. ***κιθών*** ἀντί ***χιτών, δέκομαι*** ἀντί ***δέχομαι***· τό **γ** πρό τοῦ **κ** (ὡς ἐν λ. ***ἄγκαθεν*** π.χ.) προφέρεται μετά τινος ἐρρίνου χροιᾶς ὡς **ng**.

κᾱ, δωρ. ἀντί τοῦ ἰων. ***κε*** = ἀττ. ***ἄν***· [δι' ἐτυμολ. βλ. ***κε***].

κάββαλε, ἐπ. ἀντί ***κατέβαλε,*** ἀόρ. 6' τοῦ ***καταβάλλω.***

καββάς, ποιητ. ἀντί ***καταβάς,*** μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***καταβαίνω.***

Κάβειροι, οἱ· θεότητες λατρευόμεναι ὑπό τῶν Πελασγῶν ἐν Λήμνῳ καί Σαμοθρᾴκῃ· παριστάνοντο ὡς μικρόσωμοι μετά δυσαναλόγως μεγάλων γεννητικῶν μορίων, καί ἐθεωροῦντο υἱοί τοῦ Ἡφαίστου, ὡς δεινοί περί τήν κατεργασίαν τῶν μετάλλων.

κάγ, ἐπ. ἀντί ***κατά*** πρό τοῦ ***γ : κὰγ γόνυ = κατὰ γόνυ.***

κάγκᾰνος, ***ον*** (***καίω***)· κατάλληλος πρός καῦσιν, κατόξηρος.

Ἔτυμ. : πρβλ. Ἡσυχ. ***«καγκαλέα· κατακεκαυμένα», «καγκαίνει· θάλπει, ξηραίνει»· καγκαίνω*** (= ἀποξηραίνω)· ὁμ. ***πολυκαγκής***· πρβλ. Φωτ. ***«κέγκει· πεινᾷ», κακιθῆς*** (=πεινᾶλέος)· συγγ. τῷ σανσκρ. **kaṇḍkāla-** (σκελετός), πρβλ. ἑλλ. ***σκελετός : σκέλλω*** (=ξηραίνω)· σανσκρ. **kāṇḍkṣati** (ἐπιθυμῶ), γοτθ. **hūhrus** (<*hunhru-, ἰαπ. *qṇq-ru-), παλ-Norr. **hung,** ἀγγλοσαξ. **hungor,** παλ-γερμ. **hungar** (γερμ. **hungern** = πεινᾶν), παλ-Norr. **há** (=γοτθ. *hāhan)=βασανίζω, λιθ. **keñkia, kankà** (βάσανος, ὀδύνη)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **qeṇq** (καίω)· πρβλ. καί ***κακός.***

καγχάζω, μέλ. ***-άσω*** μτγν. τύπος τοῦ ***καχάζω*** (ὃ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

καγ-χᾰλάω (ὁμ. ***καγχαλόω***)· γελῶ ἠχηρῶς, καγχάζω, λατ. **cachinnor** || ἐπ. γ' πληθ. ***καγχαλόωσιν***· ἐπ. μτχ. ***καγχαλόων, -όωσα***·

κάγχρυς· βλ. ***κάχρυς.***

κάγὼ=***καὶ ἐγώ,*** κατά κρᾶσιν.

κάδ, ἐπ. ἀντί ***κατά*** πρό ***δ : κάδ δέ*** = κατά δέ.

καδ-δρᾰδέτην, ἐπ. ἀντί ***κατ-εδραδέτην,*** γ' δυϊκ. ἀορ. 6' τοῦ ***καταδαρθάνω.***

καδ-δύναμιν, ἐπ. ἀντί : ***κατὰ δύναμιν.***

καδ-δῦσαι, ἐπ. ἀντί ***κατα-δῦσαι,*** ὀνομ. πληθ. θηλ. μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***καταδύω.***

κᾰδεμών, δωρ. ἀντί ***κηδεμών.***

κάδίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *κάδος*· μικρὸς κάδος («κουβᾶς»). **2)** ψηφοδόχος κάλπη.

Καδμεῖος, α, ον (*Κάδμος*)· ὁ ἐκ τοῦ Κάδμου· *οἱ Καδμεῖοι* = οἱ παλαιοὶ κάτοικοι τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν || ἡ *Καδμεία* = ἡ ἀκρόπολις τῶν Θηβῶν || παροιμ., *Καδμεία νίκη*=νίκη ἀκριβοπληρωμένη (συνεπαγομένη δηλ. τὸν ὄλεθρον καὶ τῶν νικητῶν) (ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἀδελφῶν Πολυνείκους καὶ Ἐτεοκλέους, ἢ ἐκ τοῦ μύθου τῶν *Σπαρτῶν*, τῶν ἀναφυέντων δηλ. ἐκ τῶν σπαρτῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος).

Καδμείων, *-ωνος*, ὁ (*Κάδμος*)· ἀπόγονος τοῦ Κάδμου, Θηβαῖος.

Καδμήϊος, η, ον, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *Καδμεῖος*.

Καδμηΐς, *-ίδος*, ἐπ. καὶ ἰων. θηλ. τοῦ *Καδμεῖος*.

Κάδμος, ὁ· υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φοινίκης Ἀγήνορος, ἀδελφὸς τῆς *Εὐρώπης*, ἱδρυτὴς τῶν Βοιωτικῶν Θηβῶν. Οὗτος, κατὰ τὴν παράδοσιν, μετέφερεν ἐκ Φοινίκης εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ παλαιὸν ἑλλ. ἀλφάβητον ἐκ 16 γραμμάτων, ἃ διὰ τοῦτο καὶ *φοινικήια γράμματα* ἐκαλοῦντο, καὶ ἃ βραδύτερον ηὐξήθησαν εἰς 24 διὰ τῆς προσθήκης τῶν ὀκτὼ Ἰωνικῶν γραμμάτων (*η, ω, θ, φ, χ, ζ, ξ, ψ*).

κάδος, ὁ (*χαδεῖν*)· «κουβᾶς», «σύγλος», στάμνα, «βαρέλι», λατ. **cadus**.— **II** κάλπη, ἐν ᾗ οἱ ψηφοφόροι ἔρριπτον τὰς ψήφους. ἡ λ. φαίνεται δάνειον ἐκ τῆς γλώσσης τῶν Φοινίκων, πρβλ. ἑβρ. **cad**=κουβᾶς. Τὸ λατ. **cadus** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς].

κᾶδος, *-εος*, τό, δωρ. ἀντὶ *κῆδος*.

Κάειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *Κάρ*· γυνὴ ἐκ Καρίας.— **II** θηλ. ἐπίθ. ἀντὶ *Καρική*.

κἄείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *καίω*.

κἀήμεναι, ἀπρφ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *καίω*.

καήσομαι, παθ. μέλλ. β' τοῦ *καίω*.

κἄθά, ἐπίρ. ἐκ τοῦ *κατὰ ἅ* (=συμφώνως πρὸς τὰ ὁποῖα) κατὰ κρᾶσιν.

καθ-ἁγίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*κατὰ* + *ἁγίζω*)· ἀφιερῶ, καθιερῶ, προσφέρω εἰς θεόν τινα θυσίαν. — **II** καίω τι ὡς θῦμα θυσίας, καίω θυμίαμα («λιβάνι») || καταβροχθίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καθ-ἁγισμός, ὁ· ἀφιέρωσις, καθιέρωσις, δι' ἐμπύρων θυσιῶν.— **II** καῦσις νεκροῦ || ἐπικήδειοι τελεταί.

καθ-αγνίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*κατὰ*+*ἁγνός*)· καθιστῶ τι ἁγνόν, καθαρίζω, ἐξαγνίζω, ἁγιάζω.— **II** προσφέρω ὡς ἐξιλεωτικὴν θυσίαν.

καθ-αιμακτός, *όν*· καθημαγμένος, κηλιδωμένος ἀπὸ αἵματα, αἱματηρός. Ἐκ τοῦ

καθ-αιμάσσω, μέλ. *-ξω* (*κατὰ* + *αἱμάσσω*)· καθιστῶ τι αἱματηρόν, ραντίζω ἢ κηλιδώνω μὲ αἵματα, «καταματώνω».

καθ-αιμᾰτόω=*καθαιμάσσω* (ὃ βλ.).

καθ-αίρεσις, *-εως*, ἡ (*καθαιρέω*)· τὸ καθαιρεῖν, καταστρέφειν, καταστροφή, κατεδάφισις, ἀνατροπή.

καθ-αιρετέος, α, ον καὶ **καθ-αιρετός, ή, όν**· ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *καθαιρέω*· ὃν πρέπει νὰ καταστρέψῃ τις || ὃν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ, κατορθώσῃ.

καθ-αιρέτης, *-ου*, ὁ· ὁ *καθαιρῶν*, καταστρέφων, ὁ καταστροφεύς. Ἐκ τοῦ

καθ-αιρέω, ἰων. **κατ-αιρέω**· μέλ. *-ήσω*· μέλ. β' *καθελῶ*· ἀόρ. β' *καθεῖλον*, ἀπρφ. *καθελεῖν*· λαμβάνω κάτω, καταβιβάζω || *καθελεῖν ἱστία* = νὰ καταβιβάσωμεν τὰ πανιὰ || *ὀφθαλμοὺς καθελεῖν* = νὰ κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νεκροῦ || *καθαιρεῖν σελήνην*=καταβιβάζειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὴν σελήνην (ἐπὶ μάγων)=λατ. coelo lunam deducere || γενικῶς, καταβιβάζω πᾶν τὸ κρεμασμένον ἀπό κάπου || *ἐντεῦθεν τὸ μέσον, καθαιροῦμαι τὰ τόξα*=καταβιβάζω τὰ τόξα μου (ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου εἶναι κρεμασμένα). **2)** καταβιβάζω διὰ τῆς βίας, καταβάλλω, κατανικῶ || ὡσ. κατεδαφίζω, καταστρέφω || ὡσ. ταπεινώνω, μειώνω, ὑποτάσσω || κυρ. καταλύω, παύω || ἐπὶ ψηφίσματος ἢ ἀποφάσεως, διαγράφω, ἀκυρῶ, καταργῶ || ὡς νομικὸς ὅρος, καταδικάζω. **3)** φέρω εἰς πέρας, ἐπιτελῶ, κατορθώνω, ἐκτελῶ.— μέσον, *καταιρέεσθαι μεγάλα πράγματα*=ἐπιτελεῖν μεγάλα κατορθώματα. **4)** ὡς τὸ *αἱρέω*, λαμβάνω καὶ ἀποκομίζω, ἁρπάζω.

κἀθαίρω, μέλ. *κἀθἄρῶ*· ἀόρ. α' *ἐκάθηρα*.— Παθ. ἀόρ. α' *ἐκαθάρθην*· πρκ. *κεκάθαρμαι* (*καθαρός*)· καθιστῶ τι καθαρόν, ἁγνόν, καθαρίζω, «παστρεύω || ἐν θρησκευτ. ἐνν., ἐξαγνίζω, ἀποκαθαίρω || μεσ., ἐξαγνίζω ἑαυτόν.— **II** ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ καθαρμοῦ ἀποβαλλομένων ἀκαθαρσιῶν, ἀποπλύνω, ἀποβάλλω, ἀφανίζω.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *καθαρός*].

κἄθ-ἅλλομαι, μέλ. *-αλοῦμαι*· ἀόρ. α' *καθ-ηλάμην*, ἀποθ.· πηδῶ κάτω, καταβαίνω πηδῶν, λατ. **desilio** || ἐπὶ καταιγίδων, ἐνσκήπτω μεθ' ὁρμῆς, ἐφορμῶ, κατέρχομαι μεθ' ὁρμῆς.

κἀθ-αμμα, *-ατος*, τὸ (*καθάπτω*)· πᾶν τὸ δεδεμένον, δέμα, δεσμός, κόμβος || *κάθαμμα λύω λόγου* =λύω περίπλοκον (δύσκολον) ζήτημα.

καθ-ανύω, ἀττ. ἀντὶ *κατ-ανύω*.

καθ-άπαξ, ἐπίρ.· ἅπαξ διὰ παντός, διὰ μιᾶς, «μιὰ καὶ καλή» || ὁλοτελῶς, ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.

καθ-ά-περ (*κατὰ*+*ἅπερ*), ἰων. **κατάπερ,** ἐπίρ.= *καθὰ* (βλ. λ.) + *ἐγκλ. περ*· καθ' ὃν τρόπον ἀκριβῶς, ἀκριβῶς ὅπως.

καθ-απτός, ή, όν· στερεῶς προσδεδεμένος εἴς τι, συνδεδεμένος || ἐνδεδυμένος : *καθαπτὸς δοραῖς* =ἐνδεδυμένος (τυλιγμένος) εἰς δέρματα. Ἐκ τοῦ

καθ-άπτω, μελ. *-ψω* ἀόρ. α' *καθῆψα* (*κατὰ* + *ἅπτω*)· συνάπτω, προσδένω, τι εἴς τι (μὲ τι).— Παθ., *βρόχῳ καθημμένος* (μτχ. πρκ.) = κρεμασμένος μὲ μιὰ θηλιὰ (ἐξηρτημένος ἀπὸ θηλιά). **2)** = *καθάπτομαι*=πιάνομαι ἀπό τι, προσκολλῶμαι εἴς τι.— **II** μέσον, *καθάπτομαι*, μέλ. *-άψομαι*· ἀποτείνομαι πρός τινα. **2)** ἐπιτίθεμαι κατά τινος διὰ λόγων, ὀνειδίζω τινά, ἐπιπλήττω τινά. **3)** ἐπικαλοῦμαι *τινα* ὡς μάρτυρα, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν του, ἐπιμαρτύρομαί τινα, λατ. **antestor**.

κἀθἄρευτέον, = *δεῖ τινα καθαρεύειν*· πρέπει νὰ εἶναί τις καθαρὸς (ἁγνός) || μετὰ γεν., *καθαρευτέον τινός* = πρέπει νὰ εἶναί τις καθαρὸς ἀπὸ πρᾶγμά τι. Ἐκ τοῦ

κἀθἄρεύω, μέλ. *-σω* (*καθαρός*)· εἶμαι καθαρὸς ἢ ἁγνός || κυρ. εἶμαι καθαρὸς (ἀπηλλαγμένος) ἀπό ἐνοχήν τινα, εἶμαι ἀθῷος.

κἀθἄρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· = *καθαίρω*· καθαρίζω, ἐξαγνίζω, καθιστῶ τι(να) καθαρόν, ἁγνόν.

κἀθάριος, *ον*, καὶ ὀρθότ. **καθάρειος** (*καθαρός*)· καθαρός, κομψός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἀθἄριότης, *-ητος*, ἡ (καὶ ὀρθότ. **καθαρειότης**) (*καθάρ(ε)ιος*)· ὡς καὶ νῦν, «καθαριότης», κομψότης.

κἀθἄρισμός, ὁ (*καθαρίζω*)· μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ *καθαρμὸς* (ὃ βλ.).

κάθαρμα, *-ατος*, τό (*καθαίρω*)· ὅ,τι ῥίπτεται μακρὰν κατὰ τὸν καθαρισμόν, ἀκαθαρσία, ἀπόπλυμα || ἐν τῷ πληθ. ἀκαθαρσίαι, σκύβαλα, σκωρίαι.— **II** μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνάξιος, «τιποτένιος», ἀπόρριμμα τῆς κοινωνίας, ὀπόβρασμα, σκύβαλον.— **III** ἔδαφος κεκαθαρμένον διὰ καταλλήλων τελετῶν || *ἐντὸς καθάρματος* = ἐντὸς τοῦ κεκαθαρμένου (ἐξηγνισμένου) ἐδαφικοῦ χώρου.

καθ-αρμόζω, μέλ. *-σω*· συνάπτω, προσαρμόζω, πρός τι, ταιριάζω, συναρμολογῶ.

κἀθἄρμός, *-οῦ*, ὁ (*καθαίρω*)· ὁ καθαρισμός, ὁ ἐξαγνισμός. **2)** ἀντίποινα, ἐξιλέωσις.

ΚΑ˘ΘΑ˘ΡΟ΄Σ, -ά, όν· «καθαρός», ἁγνός, ἀκηλίδωτος, ἀμόλυντος (ἐπὶ ἐνδυμάτων).— **II** καθαρός, ἀνοικτός, ἐλεύθερος || *ἐν καθαρῷ* (ἐνν. *τόπῳ*) = εἰς μέρος ἀνοικτόν, ἔνθα δὲν ὑπῆρχον νεκροὶ || *ἐν καθαρῷ ἡλίῳ*=εἰς ἀνοικτὸν χῶρον ἡλιόλουστον (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς σκιερούς χώρους).— **III** ἐν ἠθικῇ ἐνν., ὁ ἔχων καθαρὰς τὰς χεῖρας, ἁγνός, ἀμόλυντος, ἀπηλλαγμένος πάσης ἐνοχῆς.— **IV** καθαρός, διαυγής (ἀντίθ. τῷ θολερὸς) || ἐντεῦθεν, γνήσιος, ἀληθινός, ἀμιγής.— **V** γενικῶς, τέλειος, πλήρης, ἀποτελεσματικός || *τὸ καθαρὸν τοῦ στρατοῦ* = τὸ ἄριστον μέρος τοῦ στρατοῦ, τὸ κατάλληλον διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἔτυμ. : *καθαρὸς* (**κοθαρός*, κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ πρώτου φων. πρὸς τὸ δεύτερον (πρβλ. ἐν ἐπιγρ. Ἥρ. *κοθαρᾶς*=*καθαρᾶς*, μελ. *ἀνκοθαρίοντι*=ἀττ. *ἀνακαθαροῦσι*, Ἡλ. *κοθάρσει* = ἀττ. *καθάρσει*, *κοθα-*

ρὸς ἐν Θουρίοις.— **κοθαρὸς** ⟨*κFοθαρὸς (κατ' ἄλλους ⟨*κυθαρὸς) συγγ. τῷ σανσκρ. **çúndhati** (καθαίρω), **çúdhyati** (εἶμαι καθαρός), ἐξ ἐκτεταμ. ῥ. **ἴκευ** (λάμπειν), πρβλ. **çō'cati** (λάμπειν), **çóbhatē** (εἶμαι κομψός).—Συγγ. τῷ λατ. **castus** (ἁγνὸς) ὃ εἶναι μτχ. τοῦ **careo** (εἶμαι ἀπηλλαγμένος ἀπό τι, στεροῦμαι), πρβλ. **castus -us** (ἀποχὴ ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, ἁγνότης), **castimonia** (ἁγνότης), **castigo**, (ἐξαγνίζω διὰ τιμωρίας, διορθώνω), ἐξ ἰαπ. ῥ. **ἴkas** (κόπτω) ἐν τῷ σανσκρ. **çasati** (κόπτω), λατ. **castrō** (εὐνουχίζω) Παράγωγα: **καθαίρω, καθαρμός, κάθαρσις, κάθαρμα** (βλ. λ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰθᾰρότης, -ητος, ἡ· τὸ ἀκηλίδωτον, τὸ ἀμόλυντον.

καθ-αρπάζω, μέλ. **-άσω** ἢ **-άξω**· ἁρπάζω διὰ τῆς βίας, διαρπάζω.

κᾰθᾰ́ρσιος, ον (**καθαίρω**)· ὁ καθαρίζων, ἐξαγνίζων, καθαρτικός, ἐξαγνιστικός, ἐξιλεωτικός.— **II** ὡς οὐσ., **τὸ καθάρσιον** (ἐνν. **ἱερὸν**) = καθαρτήριος θυσία ‖ ἐξαγνισμός, ἐξιλέωσις.

κάθαρσις, **-εως,** ἡ (**καθαίρω**)· καθαρισμός, καθαρμός, ἐξαγνισμός.

κᾰθᾰ́ρτης, -οῦ, ὁ (**καθαίρω**)· ὁ καθαρίζων ἀπό ἐνοχῆς ἢ μιάσματος, ὁ ἐξαγνιστής.

καθ-εδοῦμαι, μέλ. τοῦ **καθ-έζομαι.**

καθ-έδρα (**κατὰ**+**ἕδρα**), ἡ· κάθισμα, θέσις, ἕδρα ‖ **ἡ καθέδρα τοῦ λαγῶ**=ἡ θέσις ἢ ἡ κοίτη τοῦ λαγωοῦ.— **II** τὸ νὰ κάθηταί τις ἥσυχος ἢ νὰ περιφέρεται ἀργόσχολος ‖ ἀναβολή, χρονοτριβή.

καθ-έζομαι, πρτ. **καθεζόμην,** ἀλλὰ καὶ **ἐκαθεζόμην** (ὡς ἐὰν τὸ ῥῆμα δὲν ἦτο σύνθετον)· μέλ. **καθ-εδοῦμαι**· μτχ. ἀορ. α' **καθεσθείς**· ἀποθ.· κάθημαι κάτω, καθίζω, κάθημαι ἥσυχος ‖ ἀργοπορῶ, παραμένω ‖ καθίζω ὡς ἱκέτης ‖ ἐπὶ στρατοῦ, καθίζω εἴς τινα τόπον, στρατοπεδεύω.

καθ-έηκα, ἐπ. καὶ ἰων. ἀόρ. α' τοῦ **καθίημι.**

καθείατο, ἐπ. ἀντὶ **ἐκάθηντο,** γ' πληθ. πρτ. τοῦ **κάθημαι.**

καθ-εῖλον, ἀόρ. β' τοῦ **καθαιρέω.**

καθ-εῖμαι,παθ. πρκ. τοῦ **καθίημι.**

καθ-είργνῡμι καὶ **καθείργω,** ἀττ. ἀντὶ **κατ—**· μέλ. **-είρξω**· ἀόρ. α' **-εἶρξα** (**κατὰ**+**εἶργω**)· κλείω ἐντός, φυλακίζω, ἐγκλείω εἰς τὰς φυλακάς, περιορίζω.

καθ-εἷς (καὶ **καθεῖς**), ἀντὶ τοῦ **καθ' εἷς**· «ἕνας-ἕνας», ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, ἕκαστος ‖ ὡσ. **εἷς καθεῖς=εἷς κατὰ ἕνα.**

καθ-ἕζομαι, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ **καθίζω.**

καθ-εκτός, ή, όν (**κατέχω**)· ὁ κατεχόμενος, ἐμπαδιζόμενος, ἀναχαιτιζόμενος ‖ ὁ δυνάμενος νὰ συγκρατηθῇ, νὰ ἀναχαιτισθῇ.

καθ-ελεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **καθαιρέω.**

καθ-ελίσσω, μελ. **-ξω**· τυλίσσω, περιτυλίσσω, περιπτύσσω ‖ ἰων. ὑπερσ. παθ. **κατειλίχατο** ἀντὶ **καθειλιγμένοι ἦσαν.**

καθ-έλκω, μελ. **-έλξω** ἢ **-ελκύσω** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **-ελκύω**)· ἀόρ. α' **καθείλκῡσα.**—Παθ. ἀόρ. α' **καθ-ειλκύσθην**· πρκ. **καθείλκυσμαι**· σύρω κάτω, καταβιβάζω ‖ κυρ. ἐπὶ πλοίων, καθελκύω (τ. ἔ. σύρω τὸ πλοῖον ἀπὸ τὴν ξηρὰν καὶ τὸ ρίπτω εἰς τὴν θάλασσαν), λατ. deduco.

καθ-ελοῖσα, δωρ. ἀντὶ **καθ-ελοῦσα,** θηλ. τοῦ **καθελών** (ὃ βλ.).

καθ-ελῶ, μελ. τοῦ **καθ-αιρέω.**

καθ-ελών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **καθαιρέω.**

καθ-έννῡμι· ἐνδύω· βλ. **κατα-έννυμι.**

καθ-εξῆς, ἐπίρ. (**κατὰ** + **ἔχω**)· κατὰ σειράν, διαδοχικῶς.

κάθ-εξις, εως, ἡ (**κατέχω**)· κατοχή, κατακράτησις ‖ περιορισμός, ἀναχαίτισις.

καθ-έξω, μέλ. τοῦ **κατέχω.**

κάθ-ερμα, -ατος, τὸ (**κατὰ**+**ἕρμα**)· περιδέραιον.

καθ-έρπω, μέλ. **-ερπύσω** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **-ερπύω**)· ἀόρ. α' **καθείρπῡσα** (**κατὰ** + **ἕρπω**)· ἕρπω πρὸς τὰ κάτω, κατέρχομαι συρόμενος ‖ μτφρ. ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀναφαινομένου γενείου: **ἴουλος καθέρπει** = τὸ χνοῦδι ἀρχίζει νὰ καταβαίνῃ πρὸς τὰς παρειάς.

κάθ-ες, Προστ. ἀορ. β' τοῦ **καθ-ίημι.**

καθεσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **καθέζομαι.**

καθ-έστᾰμεν, ἐπ. α' πληθ. πρκ. τοῦ **καθίστημι.**

καθ-εστηκώς, -υῖα, -ός, μτχ. πρκ. τοῦ **καθίστημι.**

καθ-εστήξω, τετελ. μέλ. τοῦ **καθίστημι,** μετ' ἀμτβ. σημ.

καθ-εστῶτα, -ων, τά, συντετμ. μτχ. πρκ. (οὐδ. πληθ.) τοῦ **καθίστημι**· οἱ ὑπάρχοντες νόμοι, ἤθη καὶ ἔθιμα.

καθ-εύδω· πρτ. ἐπ. **καθεῦδον,** ἀττ. **ἐκάθευδον** καὶ **καθηῦδον**· μελ. **καθευδήσω**· πλαγιάζω νὰ κοιμηθῶ, κοιμῶμαι, νυστάζω ‖ μτφρ. ἀναπαύομαι, διατελῶ ἀργός.

καθ-ευρίσκω, μέλ. **-ήσω**· ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω.

καθ-εψιάομαι, μέλ. **-ήσομαι** (**κατὰ** + **ἐψιάομαι**), ἀποθ.· περιπαίζω, περιγελῶ ‖ ἐπ. γ' πληθ. **κατεψιόωνται.**

καθ-έψω, μελ. **-εψήσω** (**κατὰ** + **ἕψω**)· βράζω τι καλῶς ‖ χωνεύω.— **II** μτφρ. καταπρῦνω.

κάθη, ἀττ. ἀντὶ **κάθησαι,** β' ἑν. τοῦ **κάθημαι.**

καθ-ηγεμών, -όνος, ὁ, ἡ (**κατὰ**+**ἡγεμών**)· ἀρχηγός, ὁδηγός.

καθ-ηγέομαι, μέλ. **-ήσομαι** (**κατὰ** + **ἡγέομαι**), ἀποθ.· δεικνύω τὴν ὁδόν, χρησιμεύω ὡς ὁδηγός, ὁδηγῶ, προηγοῦμαι τῆς ὁδοῦ ‖ ἐντεῦθεν μτφρ., δεικνύω τὸν τρόπον καθ' ὃν γίνεταί τι, καθορίζω, ὁρίζω, ὑποδεικνύω, ὑπαγορεύω, παραγγέλλω (λατ. **praeire verbis**). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καθ-ηγητής, -οῦ, ὁ· ὁδηγός, διδάσκαλος.

καθ-ήγισα, ἀόρ. α' τοῦ **καθαγίζω.**

καθ-ήγνισα, ἀόρ. α' τοῦ **καθαγνίζω.**

καθ-ηδῡ-πᾰθέω, μέλ. **-ήσω** (**κατὰ** + **ἡδυπαθέω**)· δαπανῶ εἰς ἡδονὰς καὶ πολυτέλειαν, ἀσωτεύω.

καθ-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ **καθ-ίημι.**

καθ-ήκω, μέλ. **-ξω** (**κατὰ** + **ἥκω**)· κατέρχομαι ἢ καταβαίνω (ἰδίως εἰς μάχην: λατ. **in certamen descendere**). 2) κατέρχομαι πρὸς..., ἔρχομαι ἢ φθάνω εἴς τι, ἐκτείνομαι πρὸς...— **II** φθάνω, ἐπαρκῶ, διά τι πρᾶγμα ‖ εἶμαι ἁρμόδιος, κατάλληλος, εἶμαι εἰδικός, διά τι. 2) μτχ. **τὸ καθῆκον, τὰ καθήκοντα** = ὅ,τι εἶναι πρέπον (ἁρμόδιον, κατάλληλον), ὅ,τι εἶναι χρέος τινός, ὑποχρέωσις, «καθῆκον» ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ **τὰ καθήκοντα**=**τὰ καθεστῶτα**=ἡ παροῦσα κατάστασις πραγμάτων, αἱ παροῦσαι συνθῆκαι

καθ-ηλιάζω (**κατὰ** + **ἥλιος**)· ρίπτω τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἐπάνω εἴς τι, τὸ ἐκθέτω εἰς τὸν ἥλιον, τὸ φωτίζω διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου.

κάθ-ημαι· Προστ. **κάθησο**· Ὑποτ. **κάθωμαι**· Εὐκτ. **καθοίμην**· ἀπρφ. **καθῆσθαι**· μτχ. **καθήμενος**· πρτ. **ἐκαθήμην**· κυρ. εἶναι παρακ. τοῦ **καθέζομαι**· ἔχω καθίσῃ ἑμαυτόν (ἔχω βάλῃ ἑμαυτόν νὰ καθίσῃ), εἶμαι καθισμένος, κάθημαι ‖ ἐπὶ δικαστῶν, ἔχω λάβῃ τὴν θέσιν μου ἐν τῷ δικαστηρίῳ, συνεδριάζω ‖ γενικῶς, λαμβάνω θέσιν, παρεπιδημῶ, διαμένω ‖ **ἐν κακῇ** ἐνν. κάθημαι ἀδρανής, ἀπρακτῶ, εἶμαι ἀδιάφορος, νωθρός, κεῖμαι ἀχρησιμοποίητος ‖ ἐπὶ στρατοῦ, στρατοπεδεύω, παραμένω ἐν ἀναμονῇ, ἐνεδρεύω.

καθ-ημέριος, α, ον, ὡσ. **καθημερινός, ή, όν** (**καθ' ἡμέραν**)· ὁ συμβαίνων καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καθημερινός.

κάθηρα, ἐπ. ἀντὶ **ἐκάθηρα,** ἀόρ. α' τοῦ **καθαίρω.**

κάθησθε, β' πληθ. τοῦ **κάθημαι**· **ἐν ᾧ καθῆσθε,** β' πληθ. ἐπ. πρτ. τοῦ αὐτοῦ ῥήμ.

κάθησο, Προστ. τοῦ **κάθημαι**· — **καθῆστο,** γ' ἑν. πρτ.

καθ-ηῦδον, πρτ. τοῦ **καθεύδω.**

καθ-ιδρῡ́ω, μέλ. **-ύσω.**— Μεταβ. τοῦ **καθέζομαι**· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ, τοποθετῶ ‖ ἐγκαθιδρύω, ἱδρύω, θεσπίζω ‖ ἐπὶ ἱερῶν πραγμάτων, ἀφιερώνω, καθιερῶ.— Παθητ., ἐγκαθιδρύομαι, κατοικῶ.

καθ-ίεμαι, παθ. τοῦ **καθίημι.**

καθ-ιερόω, μέλ. **-ώσω**· ἀφιερώνω, καθιερῶ, καθαγιάζω.

καθ-ιζάνω, (**κατὰ**+**ἵζω**)· καθίζω, κατασταλάζω.

καθ-ίζεο, δωρ. ἀντὶ **καθίζου,** μέσ. Προστ. τοῦ

καθ-ίζω· πρτ. **καθῖζον** ἢ **κάθιζον,** ἀττ. **ἐκάθιζον,** (ὡς ἐὰν τὸ ῥῆμα δὲν ἦτο σύνθετον)· μελ. **καθίσω,**

ἀττ. **καθΐῶ**, δωρ. **καθίξω**· ἀόρ. α' **ἐκάθΐσα**, δωρ. **κάθιξα**, ἐπ. μτχ. **καθίσσας**· ἄλλος ἐπ. τύπος τοῦ ἀορ. α' **εἶναι καθεῖσα**, γραφόμενον καὶ **καθῖσα** μετὰ μτβτ. **πάντοτε** ἐνν.— (**κατὰ**+**ἵζω**) : — **I** μτβτ., βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ κάτω : **ἀγορὰς καθίσαι**=νὰ κάμωμεν τὴν συνέλευσιν νὰ συνεδριάσῃ, τ. ἔ. νὰ τὴν συγκαλέσωμεν ‖ γενικῶς, τοποθετῶ, διορίζω. **2)** ἱδρύω, ἐγκαθιδρύω, ἐγκαθιστῶ. **3)** φέρω τινὰ εἴς τινα κατάστασιν, τὸν κάμνω τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον. — **II** ἀμτβ. κάθημαι, λαμβάνω θέσιν, εἶμαι καθισμένος, καθίζω ‖ κυρ. καθίζω νὰ φάγω ‖ **ἐπὶ** στρατοῦ, στρατοπεδεύω.

καθ-ίημι, μέλ. **καθήσω**· ἀόρ. α' **καθῆκα** ἐπ. **καθέηκα**· πρκ. **καθεῖκα**, παθ. πρκ. **καθεῖμαι**· (**κατὰ**+**ἵημι**)· στέλλω πρὸς τὰ κάτω, καταπέμπω, ρίπτω κάτω, ἀφίνω ἢ κάμνω τι νὰ πέσῃ κάτω (λατ. demitto) ‖ **καθίημι τὴν ἄγκυραν**=ρίπτω τὴν ἄγκυραν, τὴν ἀφίνω νὰ πέσῃ ‖ μτφρ. βάλλω ἐμπρός, ἀποπειρῶμαι, ἐπιχειρῶ.— Παθ. (μετα)φέρομαι κάτω, φέρομαι ἢ φθάνω εἰς τὰ παράλια, ἐκτείνομαι πρὸς τὴν θάλασσαν ‖ **καθεῖτο τὰ τείχη**=τὰ τείχη κατέβαινον (ἐξετείνοντο) κάτω πρὸς τὴν θάλασσαν. — **II** στέλλω κάτω εἰς τὸν τόπον τῶν ἀγώνων, εἰσάγω (ἅρμα) διὰ τὸν ἀγῶνα.— **III** ἀμτβ. (φαινομενικῶς, ἐνν. τοῦ **ἑαυτὸν**) κατέρχομαι, ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω.

καθ-ίκετο, β' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **καθ-ικνέομαι.**

καθ-ἱκετεύω· ἱκετεύω δερμῶς.

καθ-ικνέομαι, μέλ. **-ἱξομαι**· ἀόρ. δ' **-ἱκόμην** (**κατὰ** + **ἱκνέομαι**), ἀποθ.· ἔρχομαι κάτω, κατέρχομαι, φθάνω κάτω ‖ **ἐντεῦθεν**, ἐγγίζω, ἐξετάζω. **2)** φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου, κατορθώνω τι.

καθ-ῑμάω, μελ. **-ήσω** (**κατὰ**+**ἱμάω**)· καταβιβάζω διὰ σχοινίου.

καθ-ίζας, δωρ. ἀντὶ **καθίσας**, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **καθίζω.**

καθ-ίζῃ, δωρ. ἀντὶ **καθίσῃ**, β' ἐν. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **καθίζω.**

καθ-ιππάζομαι, μέλ. **-άσομαι**, ἀποθ.· διατρέχω τόπον τινὰ ἔφιππος ‖ γεν., «τσαλαπατῶ», καταπατῶ.

καθ-ιππεύω, μέλ. **-σω**· διατρέχω ἔφιππος, «τσαλαπατῶ» κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου.

καθ-ῖσα, ἀττ. ἀόρ. α' τοῦ **καθίζω.**

καθ-ίστα ἢ **-ίστη,** ἀντὶ **καθ-ίσταθι,** Προστ. τοῦ **καθίστημι.**

καθ-ιστάνω καὶ **καθ-ιστάω,** παράλλ. τύποι τοῦ ἐν. **καθίστημι.**

καθ-ίστημι: I **μετὰ μεταβατ. ἐνν.** οἱ ἀκόλουθοι χρόνοι : ἐν. **καθίστημι**, πρτ. **καθίστην**, μέλ. **καταστήσω**, ἀόρ. α' **κατέστησα**· ὡσ. καὶ ἐκ τῆς μέσης φωνῆς ὁ ἐν. **καθίσταμαι**, πρτ. **καθιστάμην**, ἀόρ. α' **κατεστησάμην**· στήνω τι, φέρω τι εἴς τι μέρος καὶ τὸ τοποθετῶ ἐκεῖ ‖ **καταστῆσαι νῆα**=νὰ φέρω τὸ πλοῖον πρὸς τὴν ξηρὰν καὶ νὰ τὸ ἀγκυροβολήσω. **2)** ἐγκαθιστῶ, ἀποκαθιστῶ, τινα ‖ διορίζω τινά, ὁρίζω, ἱδρύω ‖ ἐκγυμνάζω τινὰ διά τι ‖ γενικῶς, βάλλω τι εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ ‖ ὡσ. ἀποκαθιστῶ.— μέσον, διορίζω τινὰ χάριν ἐμαυτοῦ, ἐκλέγω τινὰ ‖ φέρω τινὰ **εἴς** τινα κατάστασιν, καθιστῶ τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.— **II** **μετὰ ἀμεταβ. ἐνν. ι ὁ ἐόρ. β' κατέστην**, πρκ. **καθέστηκα**, ὑπερσ. **καθεστήκειν**· ὡσ. πάντες οἱ παθητ. χρόνοι· στήνομαι, τοποθετοῦμαι ‖ ἐγκαθιστῶ ἐμαυτόν. **2)** διορίζομαι, ἐγκαθίσταμαι. **3)** κάθημαι ἥσυχος, παραμένω γαλήνιος ‖ **πνεῦμα καθεστηκὸς**=ἥρεμος, πρᾶος ‖ **ἐπὶ** προσ., γίνομαι ἥρεμος, καθησυχάζω. **4)** εἶμαι εἴς τινα κατάστασιν ‖ **εὖ καταστῆναι** = νὰ φθάσω εἰς καλὸν ἀποτέλεσμα. **5)** εἶμαι συνειδισμένος, εἶμαι συνήθης ‖ εἶμαι ἢ γίνομαι ‖ **καθεστηκώς**, ἰων. **κατεστεὼς**=ὑπάρχων, ἐπικρατῶν, ἐγκατεστημένος ‖ **τὰ καθεστῶτα** = οἱ ὑπάρχοντες νόμοι, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, τὸ πολίτευμα.

καθ-ιστῶντες, πληθ. μτχ. ἐν. τοῦ **καθιστάω.**

καθ-ό, ἐπίρ. ἀντὶ **καθ' ὅ**· συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον, καθ' ὅσον.

καθολικός, **ἡ, ὸν** (**καθόλου**)· γενικός, «καθολικός», πάγκοινος.

καθ-όλου, ἀντὶ **καθ' ὅλου**, ὡς ἐπίρ.· ἐν ὅλῳ, ἐπὶ τοῦ ὅλου, ὡς πρὸς τὸ ὅλον ‖ ἐν γένει, γενικῶς.

καθ-ομο-λογέω, μέλ. **-ήσω** (**κατὰ**+**ὁμολογέω**)· ὁμολογῶ, παραδέχομαι.— **II** ὑπισχνοῦμαι, ἀναλαμβάνω διὰ συμφωνίας ‖ ἐγγυῶμαι.

καθ-οπλίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ῐῶ**· ἐξοπλίζω, ὁπλίζω ἐντελῶς, ἐφοδιάζω.

καθ-οράω, μελ. **κατόψομαι** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **κατόπτομαι**)· πρκ. **καθεόρᾱκα**· ἀόρ. β' **κατεῖδον**, ἀπρφ. **κατιδεῖν** (πρβλ. **εἶδον**)· ὁρῶ πρὸς τὰ κάτω.— **II** μτβτ. ἐπιβλέπω τι(νά) ἄνωθεν ‖ γενικῶς, βλέπω, θεῶμαι ‖ παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι, διακρίνω.

καθ-ορμάω, μέλ. **-ήσω**· δέτω εἰς κίνησιν, ἐξωθῶ, παρορμῶ.

καθ-ορμίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ῐῶ**· φέρω τὸ πλοῖον εἰς τὸν λιμένα, φέρω τὸ πλοῖον εἰς ἀγκυροβολίαν, τὸ προσορμίζω.— **ἐν** τῷ παθ. μετὰ μέσ. ἀορ. α' **καθωρμισάμην**, ἔρχομαι εἰς λιμένα, προσορμίζομαι. **2)** γενικῶς, φέρω τι(νὰ) εἴς τινα κατάστασιν.

καθ-οσιόω, μέλ. **-ώσω** (**κατὰ**+**ὅσιος**)· καθιστῶ τι ὅσιον, καθαγιάζω, καθιερῶ, θυσιάζω ‖ ἀνατίθημι, ἀφιερῶ.

καθ-ότι, **ἐν ἐπιρ.** χρήσει ἀντὶ τοῦ **καθ' ὅτι**· καθ' ὃν τρόπον.

καθ-οῦ, ἀντὶ τοῦ **κάθεσο**, Προστ. **μέσ.** ἀορ. **β'** τοῦ **καθίημι.**

καθ-υβρίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ῐῶ**· μεταχειρίζομαι ὑβριστικῶς, φέρομαι προσβλητικῶς, προσβάλλω ἀναιδῶς.— **II** αὐξάνω (δηλ. μεγαλώνω, γίνομαι) ἀναιδής, σὐδάδης.

κάθ-ὕδρος, **ον** (**κατὰ** + **ὕδωρ**)· πλήρης ὕδατος ‖ **κάθυδρος κρατὴρ**=κρατὴρ πλήρης ὕδατος.

καθ-υμνέω, μέλ. **-ήσω**· ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω.

καθ-υπερ-ἀκοντίζω, μέλ. **-ίσω** (**κατὰ**+**ὑπὲρ**+**ἀκοντίζω**)· ἐντελῶς ὑπερακοντίζω, **ἐξέχω** (ὑπερέχω) εἰς τὸ ἀκοντίζειν.

καθ-ὕπερθε, καὶ πρὸ φων. **-θεν,** (**κατὰ**+**ὕπερθε**), ἐπίρ.· ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. **2)** εἰς τὸ ἄνω μέρος, ἐπάνω ‖ μετὰ γεν., **καθύπερθε Χίου** =ἄνω τῆς Χίου, πρὸς Β' τῆς Χίου. **3)** **ἐπὶ** χρόνου, πρό, πρότερον.

καθ-ὕπέρτερος, **α, ον,** συγκρ. τοῦ **καθύπερθε**· ἀνώτερος, ὑψηλότερος, ὑψηλότερον κείμενος ‖ **ἐπὶ** προσώπων, ὑπερέχων, ὑπερτερῶν, ἀνώτερος. **Ὑπερθ. καθυπέρτατος, η, ον**=ὕψιστος, ὑπέρτατος.

καθ-υπ-ισχνέομαι, ἀποθ.· ὑπόσχομαι σοβαρῶς.

καθ-υπνόω, μέλ. **-ώσω**· κοιμῶμαι βαθέως, βυθίζομαι εἰς ὕπνον ‖ ὡσ. καὶ ὡς μέσον

καθ-υπο-κρίνομαι, ἀποθ. (**κατὰ**+**ὑπὸ**+**κρίνομαι**)· ἀπατῶ (παραπλανῶ) διὰ πλαστῆς (ψευδοῦς) ἐμφανίσεως (μὲ τὸ νὰ παρουσιάζω τὰ πράγματα διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα).— **II** μετ' ἀπρφ. προσποιοῦμαι (ὑποκρίνομαι) ὅτι εἶμαι ἄλλος ἀπὸ ὅ,τι εἶμαι, ὑποδύομαι τὸν ρόλον προσώπου τινὸς ἢ καὶ πράγματος.

καθ-υφ-ίημι, μέλ. **-υφήσω** (**κατὰ**+**ὑπὸ**+**ἵημι**)· ἀφίνω, παραμελῶ ‖ ὄπισθεν, παραδίδω, προδίδω. **2)** ἀμτβ. χαλαρώνω τὰς ἐνεργείας μου, ὑποσύρομαι. **3)** μέσον, **καθυφίεμαί τινι** = ὑποχωρῶ εἴς τινα ‖ ὡσ. γίνομαι νωθρὸς εἰς τὰς προσπαθείας μου.

κάθωμαι, ὑποτ. τοῦ **κάθημαι.**

καθώς, ἐπίρ. (**κατὰ**+**ὡς**)· ὅπως, συμφώνως πρὸς (ὅλ. **καθά**).

ΚΑΙ' σύνδ.· καί, ἐπίσης.— **I** συνδέων λέξεις ἢ προτάσεις πρὸς προηγουμένας (ὡς τὸ λατ. **et**, τὸ δὲ ἐγκλιτ. **τε** ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ **que**) ‖ δοάκις ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ δύο λέξεις ἢ δύο προτάσεις συνδέονται στενῶς μεταξύ των ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου ἐννοιῶν, συνάπτονται διὰ τῶν **τε καί : ἄρκτοι τε καὶ λέοντες** (ὡς πλάσματα τοῦ αὐτοῦ εἴδους) ‖ **θαυμάζονται ὡς σοφοί τε καὶ εὐτυχεῖς γεγενημένοι.**— **II**=ἐπίσης, ὡσαύτως, προσέτι ‖ ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ **ὁ καὶ** προσθέτει ἔμφασιν εἰς τὴν λέξιν ἢ πρότασιν, τὴν ὁποίαν εἰσάγει : **ἔπειτά με καὶ λίποι αἰών**=ἔπειτα καὶ τὴν ζωήν μου προσέτι νὰ ἔχανα... **2)** μετὰ μτχ. ἢ ἐπιθ. **ὁ καὶ** δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ διὰ τοῦ : καίτοι, ἂν καί, ὅπου καὶ ἄν : **Ἕκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω** = τὸν Ἕκτορα, ὅσον καὶ ἂν (ἢ : μολονότι) εἶναι πο-

λεμοχαρής, ἐλπίζω ὅτι θά ἡμπορέσω νά τόν κρατήσω μακράν τῆς μάχης. 3)= ἀκόμη, καί μάλιστα (*καὶ* ἐπιδοτικός ἢ ἐπιτατικός) || ἐν τῷ χρήσει ταύτῃ ὁ *καὶ* αὐξάνει ἢ ἐλαττώνει τήν δύναμιν τῶν λέξεων, μετά τῶν ὁποίων συνάπτεται: *θεὸς καὶ ἀμείνονας ἵππους δωρήσαιτο*=καί καλλιτέρους ἀκόμη (καί ἀκόμη καλλιτέρους) || ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐννοίᾳ ὁ *καὶ* τίθεται συχνά πρό τοῦ *οὗτος* || ὡσ. μετά τοῦ οὐδ. πληθ. *ταῦτα* ἐν τῇ περιφράσει *«καὶ ταῦτα»*=καί μάλιστα, καί κυρίως, καί ἐπί πλέον: *τί γὰρ δεινότερον δικαστοῦ, καὶ ταῦτα γέροντος*;=διότι τί πρᾶγμα εἶναι χειρότερον ἀπό δικαστήν, καί μάλιστα γέροντα δικαστήν (καί κυρίως, καί πρό πάντων, ὅταν οὗτος εἶναι γέρων;) 4) ἐν τοιαύτῃ χρήσει ἐλαττώνει ἐνίοτε τήν δύναμιν τῆς λέξεως, μετά τῆς ὁποίας συνάπτεται: *ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι*=ἐπιθυμῶν ἔστω καί καπνόν μόνον ἀνερχόμενον νά ἴδῃ (τούλάχιστον καπνόν...) || *οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν*=μέ τούς ὁποίους εἶναι γλυκύ (τερπνόν) καί ἁπλῶς τό νά ὁμιλῇς μαζί των (καί μόνη ἡ συνομιλία μαζί των).— III = ὅπως· ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ κεῖται μετά τά: *ὅμοιος, ἴσος, ὁ αὐτὸς* (ὡς τό λατ. **ac, atque** μετά τά **aeque, simul, perinde**): *γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ* = εἶχον τάς ἰδίας γνώμας μέ σέ (ὅπως σύ).— IV = περίπου (ἐπί ἀριθμῶν): *καὶ ἑξ ἑβδομήκοντα* = περίπου 70.

Ἔτυμ.: καί λατ. **ceu** ‹*kai-ve (= ὅπως, μέ **e** ‹**ai**, ὅπως ἐν τῷ **prehendo**), **cērerī** ‹*cae=*καί* + ***e-tero-**, πρβλ. ὁμέρ. **etro-** (ἄλλος), παλ-σλαυ. **jeterŭ** (τις), *Ἀλβ.* **jätere** (ἄλλος), συγκριτ. τοῦ ἀντων. θέμ. **e** /o- ἐν ◡ τῷ ◡ λατ. **e-quidem** κλπ., εἶτα παλ-σλαυ. **cé** ἐν τῷ **a ce, ce i** (=*καίτοι, καίπερ, εἴπερ*) ‹*kai.— *Ἀρκ., Κυπρ.* ***κας***, *Κυπρ.* ***κατ'*** καί ***κα*** εἶναι σκοτεινά μορφολογικῶς.

καιάδας, -ου, θωρ. **-α,** ὁ· χάσμα ἢ ὑπόγειον σπήλαιον ἐν Σπάρτῃ, εἰς ὃ ἐρρίπτοντο οἱ πολιτικοί κακοῦργοι ἢ τά πτώματα αὐτῶν, ὅπως ἀκριβῶς εἰς τό ἐν Ἀθήναις *βάραθρον*.

Ἔτυμ.: Λακων. λέξις· πρβλ. τό παρά Στράβ., Εὐστ. ***καιάττας*** ἢ ***καιέτας***· ***καιετὸς*** (=σχισμή ἐδάφους)· παρ' Ἡσυχ. ***«καίατα· ὀρύγματα ἢ τὰ ὑπὸ σεισμῶν καταρραγέντα χωρία»***· βεδ. **kēvata-h** (τάφρος) ‹ἰαπ. ***qaivʒi—**· πρβλ. ἐν Ὀδυσ. δ 1 ***«Λακεδαίμονα καιετάεσσαν»*** = πλήρη σπηλαίων ἢ χαραδρῶν (διαφ. γρ. ***κητώεσσαν***, βλ. λ.).

καὶ γάρ· διότι τῷ ὄντι (ἀληθῶς), πρός διαβεβαίωσιν προτάσεως ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς εἶναι ἀρκούντως βεβαία καί ἀσφαλής: *καὶ γὰρ δὴ* = διότι βεβαίως, διότι ἀσφαλῶς.

καὶ... γε· καί... τῷ ὄντι, καί πράγματι (λατ. **et.. quidem**) || εἰσάγει νέον τι μετά μείζονος ἐμφάσεως: *καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ* = καί πράγματι μέ πολύ ταιριαστόν θάνατον ἐπῆγε αὐτός. Πάντοτε δέ ὁ *γε* χωρίζεται ἀπό τόν *καὶ* διά μιᾶς ἢ δύο λέξεων.

καὶ δή· καί μάλιστα, καί ἀκριβῶς ἴσα-ἴσα, ἐπίσης ἀκόμη.— II καί πράγματι, βεβαίως || ἐν ἀποκρίσεσι, βεβαιότατα, ὁπωσδήποτε, ἐξάπαντος (λατ. **et certe, et vero**).— III δοδέντος ὅτι οὕτω ἔχει τό πρᾶγμα (λατ.=**fac ita esse**).— IV *καὶ δὴ καί* = καί πρός τούτοις ἐπίσης, καί περαιτέρω.

καὶ εἰ· καί ἀκόμη ἐάν, ἄν καί, ἄν ἀκόμη, καί ἄν ὑποδέσωμεν ὅτι (ὅπου τό πρᾶγμα δυνατόν νά συμβαίνῃ ἐν τῇ πραγματικότητι, δυνατόν ὅμως καί νά μή συμβαίνῃ) || ἐν ᾧ διά τοῦ *εἰ καὶ* τό πρᾶγμα προϋποτίθεται ὡς ὑπάρχον.

καιέμεν, ἐπ. ἀντί ***καίειν***.

καί κε, καί κεν· ἐπ. ἀντί τοῦ ***καὶ ἄν, κἄν***.

καικίας, *-ου,* ὁ· ὁ βορειοανατολικός ἄνεμος.

Ἔτυμ.: κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **caecus** (τυφλός) = παλ-ιρλ. **cāech**, γοτθ. **haihs** (τυφλός, μονόφθαλμος), ὡσ. τῷ σανσκρ. **kẽkarā-h** (παραβλώψ, ἀλλοίθορος)· πρβλ. λατ. **aquilō** (βόρειος ἄνεμος)· **aquilus** (μαυρειδερός)· κατ' ἄλλους ***καικίας*** = ὁ ἐρχόμενος ἐκ *Καΐκου* (ποτομοῦ τῆς Αἰολίας).

καὶ μάλα, καὶ μάλα γε· καί παρά πολύ μάλιστα.

καὶ μήν· καί ἀληθῶς, καί ἀσφαλῶς, καί βεβαίως (λατ. **et vero**).— II καί πρός τούτοις, καί ἐπί πλέον.— III ἐν ἀπαντήσεσιν· καλά! ἔστω!

καινίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. ***ῑῶ*** (***καινός***)· κάμνω τι τό ***καινὸν*** (τό νέον, τό ἀούνηδες), ἔχω τι τό καινόν (τό ἀσύνηθες): ***καί τι καινίζει στέγη*** = ἡ στέγη (ἡ οἰκία) ἔχει κάτι τό παράδοξον (***καινὸν***) || ***καίνισον ζυγόν*** = φέρε νέον ζυγόν (δοκίμασε νέον ζυγόν)· ***καινίζω εὐχὰς*** = προσφέρω νέας (παραδόξους) προσευχάς.

καινο-πάθής, ἐς (***καινὸς*** + ***παθεῖν***)· ὁ νεωστί παθών, ὅστις οὐδέποτε πρότερον ὑπέφερέ τι || ὁ ***καινὰ*** (νέα καί ἀνήκουστα) παθών.

καινο-πηγής, ἐς (***καινὸς*** + ***πήγνυμι***)· ὁ νεωστί συμπηχθείς, νεοκατεσκευασμένος.

καινο-πήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (***καινὸς*** + ***πῆμα***)· ὁ ἄρτι δυστυχήσας, ἄρτι παθών || ὁ νέος διά συμφοράς.

καινο-ποιέω, μέλ. *-ήσω* (***καινὸς*** + ***ποιέω***)· ποιῶ τι νέον, καθιστῶ τι νέον, ἀνανεώνω || ἐν τῷ παθητ. ***τί καινοποιηθὲν λέγεις***; = τί νέον δυστύχημα ἔχεις νά ἀναγγείλῃς; (κατ' ἄλλους: τί νέαι φράσεις εἶναι αὐταί πού μεταχειρίζεσαι;). Ἐξ αὐτοῦ τό

καινο-ποιητής, *-οῦ,* ὁ (***καινοποιέω***)· ὁ ἐφευρίσκων νέας τέρψεις (νέας εὐκαιρίας τέρψεων).

ΚΑΙΝΟΣ, *ή, όν*· νέος, πρόσφατος (λατ. **recens**) || ***καινοὶ λόγοι***=εἰδήσεις, νέα || ***ἐκ καινῆς*** (ἐνν. ***ἀρχῆς***)= ἐκ νέου, πάλιν (λατ. **de novo**).— II νεωστί εἰσαχθείς, νεωστί ἐφευρεθείς, νεότευκτος, παράδοξος || ***καινοὶ θεοί***=πρωτοφανεῖς, παράδοξοι, θεότητες.

Ἔτυμ.: ***καινὸς*** ‹*qn̥jos: σανσκρ. **kanína-h** (νεαρός), **kaná, kanyá** (νεαρά) ((ἰαπ. *qn̥n-) Ζενδ. · **kányā-**, λατ. **recens** ((*re-cẽni-, ἰαπ. ***-qn̥t**) (=ὁ λίαν ἐγγύς πρός τήν προέλευσίν του)· πρβλ. ὡσ. ἰρλ. **cinim** ((ἰαπ. *qen-)=κατάγομαι ἐκ τινος, **cinis** (=λατ. **ortus est**), **ciniud** (ράτσα), **cenēl** (φυλή), gall. **cenetl** (γένος, ἔθνος)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **qen** (ἀρχίζω, γεννῶμαι). Διά τό ἰρλ. **cētcẽine** (πρῶτος), gall. κλπ. **kyn(t)** (ἐξ ἀρχῆς), **kyntaf** (ὁ πρῶτος): ἑλλ. ***κεντέω***, διά τό gaul. **Cin!ugnātos** (Πρωτογενής), ὡς καί διά τό ἀγγλ-σαξ. **hindema** (τελευταῖος) πρβλ. λατ. **novissimus**, Βουργ. **hendinos** (βασιλεύς), Γοτθ. **hindumists** (ἔσχατος, τελευταῖος), παλ-γερμ. **hintana hintar** (ὀπισθεν)· ἐν πᾶσι τούτοις κατά τινας ὑπόκειται ὡς βάσις δεικτικόν ἄντων. θέμα *ki-, ko-, (μετά τοῦ μορίου ***ke** ἐν τῷ ἄντων. ***κεῖνος***, δωρ-Λεσβ. ***κῆνος*** ‹*kẽ-enos, καί τοῦ θέμ. ***kjo-** ἐν τῷ ***σήμερον***, ἀττ. ***τήμερον*** ‹*kjaμερον), μαρτυρούμενον ἐκ τοῦ λατ. **ci-s, ci-trā** (πέραν), γοτθ. **himma** (=λατ. **huic**), **hina** (=λατ. **hunc**), Λιθ. **szis**, παλ-σλαυ. ***sĭ*** (οὗτος).— Κατ' ἄλλους τό ***καινὸς*** εἶναι συγγ. τῷ ****καιδ-νὸς*** καί ****καίδ-νυ-μαι*** (ὃ ὅλ. ὅμως)· κατ' ἄλλους τέλος, ἐπίσης ἤττον ὀρθῶς, ἡ λ. προῆλθεν ἐκ ῥ. **qen** (λάμπειν).

καινό-τᾰφος, *ον* (***καινὸς***+***τάφος***)· ὁ ἀνήκων εἰς νεωστί ἐσκαμμένον τάφον.

καινότης, *-ητος,* ἡ (***καινὸς***)· ἡ νέα κατάστασις, νέα μορφή, πραγμάτων || τό καινοφανές, καινοτομία, νεωτερισμός.

καινο-τομέω, μέλ. *-ήσω* (***καινοτόμος***)· τέμνω νέον τι, σκάπτω ἄτμητον (ἀνερεύνητόν) τι || ἐν τοῖς ὀρυχείοις, ἀνοίγω νέαν φλέβα, ὀρύττω διά νά εὕρω νέον μεταλλεῖον || μτφρ. ἀρχίζω νέον τι, καθιερῶ νέον τι πρᾶγμα || ἐπιφέρω νεωτερισμούς ἢ μεταβολάς εἰς τήν πολιτείαν (λατ. **res novas tentare**). Ἐξ αὐτοῦ τό

καινο-τομία, ἡ (***καινοτομέω***)· τό ὀρύσσειν (ἀνοίγειν) νέα μεταλλεῖα (***τὸ τέμνειν νέον τι***) || νεωτερισμός, καινοτροπία, «καινοτομία».

καινο-τόμος, *ον* (***καινὸς*** + ***τεμεῖν*** τοῦ ***τέμνω***)· ὁ ἐκ νέου κόπτων (***τέμνων, ὀρύσσων***) || ὁ ἀρχίζων νέον τι, ὁ εἰσάγων νεωτερισμούς, ὁ νεωτεριστής, ὁ νεωτερίζων.

καιν-ουργέω, μέλ. *-ήσω* (***καινουργός***)· ἐργάζομαί τι ***καινόν***, κάμνω τι νέον, κατασκευάζω τι ἐκ νέου, ἀρχίζω νά κάμνω τι νεωστί.— II κάμνω νεωτερισμούς, νεωτερίζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

καιν-ουργία, ἡ· νεωτερισμός.

καιν-ουργός, *ὁν* (*καινὸς* + **ἔργω*)· ὁ *καινὰ* ἀπεργαζόμενος, ὁ εἰσάγων (κάμνων) νεωτερισμούς, ὁ νεωτερίζων || *τὸ καινουργὸν* = ἡ *καινοτομία* (βλ. λ.), κάτι τὸ νέον καὶ ἀσύνηθες.

καινόω, μέλ. *-ώσω* (*καινός*)· καθιστῶ τι νέον, ἀνακαινίζω, ἀνανεώνω, μεταβάλλω, ἀλλάσσω || καινοτομῶ, νεωτερίζω.— παθητ. γίνομαι ἐπιρρεπὴς εἰς μεταβολὰς ἐν τῇ πολιτείᾳ.— **II** ἀφιερώνω ἐκ νέου.

καί νύ κε = καὶ τώρα ἴσως.

ΚΑΪ'ΝΥ˜ΜΑΙ, πρτ. *ἐκαινύμην*· πρτκ. (μετὰ σημ. ἐνεστ.) *κέκασμαι,* δωρ. *κέκαδμαι,* ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) *ἐκεκάσμην* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *κάζω*)· ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω, ὑπερέχω || *ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων κυβερνῆσαι νῆα* = ὑπερέβαινε πάσας τὰς φυλὰς τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὴν τέχνην τοῦ κυβερνᾶν πλοῖον || *ἐγχείῃ ἐκέκαστο Πανέλληνας* = ὑπερτέρει ὅλους τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὸ δόρυ (εἰς τὸ δόρυ) || ὡσ. ἐν τῇ μτχ. *δόλοισι κεκασμένος* = ὑπερέχων ὅλων (ἀνώτερος ὅλων) κατὰ (εἰς) τὰς δολοπλοκίας || ἀλλ' ὅμως ἁπλῶς *κεκασμένος* σημ. καὶ καλῶς ἐπιπλωμένος, καλῶς ἐφωδιασμένος.

Ἔτυμ. : *Καίνυμαι* εἶναι πιθ. νεοσχηματισμὸς κατὰ τὸ *δαίνυμαι* χρονολογούμενος ἀπὸ ἐποχῆς τινος, καθ' ἣν ἦτο αἰσθητὴ ἀκόμη ἡ σχέσις τοῦ *δαίνυμι* (πρβλ. *δαίσω, ἔδαισα, δαίτη, δαιτρός, δαίομαι*) πρὸς τὸ *δατέομαι* πρκ. *δέδασμαι.*— Κατὰ τινας τὸ ἑλλ. *καινὸς* εἶναι συγγ. τῷ παλ-ιρλ. cāin (ὡραῖος, καλός)· ἀλβ. si (θέμ. sɪn-?)=ὀφθαλμός, καὶ παλ-σλαυ. sinati (λάμπω) προῆλθον ἐξ ἰαπ. θεμ. *kī-.— Βλ. καὶ *κέκασμαι.*

ΚΑΪ'ΝΩ, μέλ. *κἄνῶ*· ἀόρ. β' *ἔκᾰνον,* ἀπρφ. *κᾰνεῖν*· πρκ. *κέκονα*· φονεύω, ἀποκτείνω, σφάζω.

Ἔτυμ. : πρβλ. Ἡσυχ. «*κοναί· φόνοι*». Κατά τινας, ἢ τὸν ὀρθῶς, *καίνω* ⟨**καμ-jω* ⟨ἰαπ. *kɱ-jō: ἑλλ. *κτμόντες* (=οἱ νεκροί), σανσκρ. *çamayati* (ἀποκτείνω).— Κατ' ἄλλους ἴσως ἔχει ἐκπέσει ἓν ϸ ἐν τοῖς *καίνω, κέκονα* παρὰ τῷ *κτείνω* ⟨ ῥ. *qϸen-,* πρβλ. *χαμαί* : *χθών,* θέμ. **ǧĥem-* (γῆ), πρβλ. γορτ. ἐν ἐπιγρ. *κατασκένη* (=ἀττ. *κατακτείνη*). ἔνθα τὸ *σ-* ἐκπροσωπεῖ τὸ ϸ τοῦ θέμ. **ϸqen-.*

καί-περ, (*καί*+*περ*)· ἂν καί, καίτοι

καὶ πῶς; = καὶ πῶς; ἀλλὰ πῶς; δσάκις τι ὑποτίθεται ὡς ἀδύνατον· μόνον ἐρωτημ.

καί, ῥα, ἐπικ.· καὶ λοιπόν, καὶ οὕτω, καὶ ἄρα.

καίριος, α, ον, ὡσ. *-ος, -ον* (*καιρός*)· ὁ ἐν καιρῷ, ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος, ὁ συμβαίνων τὴν κατάλληλον καὶ κρίσιμον στιγμὴν (λατ. **opportunus**).— ὡσ. ὁ διαρκῶν ἐπί τινα καιρόν.— **II** ἐπὶ τόπου, ὁ ἐν τῷ καταλλήλῳ ἢ σημαντικῷ τόπῳ || ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ζωτικός, ἐπικίνδυνος || *ἐν καιρίῳ* ἢ *κατὰ καίριον* = εἰς ἐπικίνδυνον σημεῖον.— ἐπὶ πληγῶν, τραυμάτων, θανατηφόρος: *καιρία* (ἐνν. *πληγή*)=θανάσιμος, θανατηφόρος || γενικῶς, *τὰ καίρια* = ἐπίκαιροι περιστάσεις, εὐκαιρίαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καιρίως, ἐπίρ.=ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ, ἐπικαίρως.— **II** θανασίμως.

ΚΑΙΡΟ΄Σ, ὁ· τὸ προσῆκον μέτρον πράγματός τινος, ὀρθὴ ἀναλογία, ἁρμοδιότης || *καιροῦ πέρα*=πέραν τοῦ μέτρου, οὐχὶ προσηκόντως.— **II** ἐπὶ χρόνου, ἡ κατάλληλος ἐποχή, ἡ κατάλληλος στιγμὴ χρόνου, ὁ κατάλληλος καιρός, ἡ κρίσιμος στιγμή, τὸ κρίσιμον σημεῖον, πρὸς δρᾶσιν (λατ. **opportunitas**) || γενικῶς, ἁρμοδιότης, καταλληλότης, εὐκαιρία || πλεονέκτημα, ὄφελος: *πρὸς καιρὸν* ἢ ἀπολ. *καιρὸν*=ἐπικαίρως, τὴν κατάλληλον στιγμήν, καταλλήλως || *ἐν καιρῷ τινί εἰμι* ἢ *γίγνομαι* = εἶναι ἡ κατάλληλος στιγμὴ (μοῦ ταιριάζει, μοῦ βολεῖ) νὰ φανῶ χρήσιμος εἴς τινα (νὰ τὸν ἐξυπηρετήσω) || *κατὰ καιρὸν*=ἐπικαίρως, τὴν κατάλληλον στιγμήν (λατ. **dextro tempore**).— **III** ἐπὶ τόπου, τὸ κατάλληλον μέρος, ἡ κατάλληλος θέσις || ὡσ. ζωτικόν, ἐπικίνδυνον, σημεῖον (μέλος) τοῦ σώματος.

Ἔτυμ. : *καιρός· καίριος· καιρός,* κατά τινας, εἶναι συγγ. τῷ *κρίσις,* λατ. **discrīmen,** παλ-Norr. hrið (περίοδος), καὶ εἴτε κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **κραιρὸς* εἴτε ἔκ τινος ἐπιρ. **καρι* προῆλθεν ἐπίθ. **καρjος* ἐκ βάσ. (s)qērei. — πρωταρχικὸν ἐπίθ. **καρ-jος* (*-jο- = *ἰών* τοῦ *εἶμι*) = ὁ βαδίζων ἐν ἁρμονικῇ ἑνότητι: *διὰ καρὸς ἰών*) ἐξ ὀνομ. ῥίζ. **καρ-* ἰαπ. *kr̥r- (πρὸ φων.), *kr̥- (πρὸ συμφ.): Ζενδ. sar- (ἕνωσις, κοινότης), sar- (ἑνοῦμαι πρός τινος, προσκολλῶμαι εἴς τι), σανσκρ. āçir- (προσθήκη εἰς μεῖγμα), *á-çṛta-h* (μαγειρεύει διὰ προσθήκης δερμοῦ γάλακτος), çṛtá-h (μαγειρεύει), ἑλλ. *κεράννῡμι,* ἐκ βάσεως kerā ἢ kerāi (ἔννοια στενῆς ἑνώσεως προσηρμοσμένων πραγμάτων), πρβλ. σανσκρ. çṛtnáti (ἀναμειγνύω, μαγειρεύω), *çṛ-* (εὐτυχία, εὐδαιμονία), Ζενδ. *srī-* (κάλλος)· *καιρὸς* δύναται ὡσ. νὰ εἶναι ἡ ἐν. τοπικὴ τῆς ὀνομ. αὐτῆς ῥ. **καρὶ* ἦτις ἀπέβη ἐπίθ. καὶ ὡς τοιοῦτον ἐπέρασεν εἰς τὴν κλίσιν τῶν εἰς *-ο-* θεμάτων, ἢ ἀκόμη ἓν **kṛi-* ἐκ βάσεως (**kerāi**) ἀπολῆξαν εἰς *-ο-* θέμα.

ΚΑΪ˜ΡΟΣ, ὁ· λέξις τῆς ὀφαντικῆς· τὸ διάπλεγμα (κοιν. «μιτάρι») ἢ τὰ λεπτὰ σχοινία τῶν ἀντίων, δπου δένονται αἱ ἄκραι τῶν στημόνων διὰ νὰ μὴ συγχέωνται μεταξύ των.

Ἔτυμ. : *καῖρος* καὶ *καίρωμα· καιρόω· καίρωσις* (= ἡ πρόοδεσις τῶν στημόνων)· *καιρωστὶς* ἢ *—στρίς, -ίδος* (=ὑφάντρια)· ὁμηρ. *καιρουσσέων* (*δ' ὀθονέων* ἐν Ὀδυσ. η 107, διάφ. γρ. *καιροσέων*) θὰ ἦτο γεν. θηλ. πληθ. ἑνὸς ἐπιθ. **καιρόεις*· ἀλλὰ τὰ εἰς *-οεις* ὁμ. ἐπίθ. δὲν συναιροῦσι τὸ σύμπλεγμα *-οε-*. Κατ' ἄλλους, δεχομένους τὴν γρ. *καιροσέων,* ἐξυπακούεται ἡ ὕπαρξις ἐπιθ. **καιρ-οσο-ς* (θηλ. **καιρόση*), ἐν τῇ σημ. τοῦ *καιροσπάθητος* (= πεπλεγμένος ἐν μέσῳ τῶν στημόνων), μὲ τὸ τέρμα *-οσο-ς* ⟨**Fοϑ-σο-ς*: *Fοϑόναι,* ἐκ ῥ. vedh - (δένειν). Πάντως ἡ λ. εἶναι ἀγν. ἐτυμ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καιροσέων, γεν. πληθ. ἐν τῇ φράσει *καιροσεων ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον* = ἐκ τῶν πυκνῶς ὑφασμένων ὀθονῶν στάζει τὸ ὑγρὸν ἔλαιον (δηλ. τὸ ὕφασμα εἶναι τόσον πυκνοϋφασμένον, ὥστε δὲν διέρχεται ἀλλὰ στάζει)· πλειότερα βλ. ἐν λ. *καῖρος* ἐτυμολ.

καιρο-φῡλᾰκέω, μέλ. *-ήσω* (*καιρὸς* + *φυλακή*)· περιμένω τὸν προσήκοντα *καιρόν,* καραδοκῶ τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν (λατ. **tempora observare**).

καὶ ταῦτα = καὶ μάλιστα, καὶ ἐπὶ πλέον, κυρίως.

καί-τοι ἢ **καί τοι** καὶ βεβαίως, καὶ τῷ ὄντι, καὶ πράγματι || καὶ ὅμως, ἂν καί.

ΚΑΪ'Ω, ἀττ. *κἄω*· πρτ. *ἔκαιον,* ἀττ. *ἔκᾶον,* ἐπ. *κεῖον*· μέλ. *καύσω*· ἀόρ. α' *ἔκαυσα,* ἀττ. καὶ *ἔκεα,* ἐπ. *ἔκηα* ἢ *ἔκεια* (ἢ καὶ ἄνευ αὐξ. *κῆα, κεῖα*).— παθητ., ἀόρ. α' *ἐκαύθην*· ἀόρ. β' *ἐκάην*· πρκ. *κέκαυμαι* : **I** καίω, ἀνάπτω, βάλλω πῦρ, πυρπολῶ.— μέσον, ἀνάπτω πυρὸς δι' ἐμαυτόν.— παθητ., καίομαι «παίρνω φωτιά», φλέγομαι.— **II** κατακαίω, κατανα λίσκω, καταστρέφω διὰ πυρὸς || καψαλίζω, καταξηραίνω, «ζαρώνω».

Ἔτυμ. : *καίω,* ἀττ. γ' ἐν. *κἄει* ⟨**καίFει, *καF-jει,* διὰ τῆς ἰσοπεδώσεως δὲ (κατ' ἀναλογίαν δηλ. πρὸς τὸ γ' ἐν.) καὶ α' ἐν. *κἄω,* πρτ. ἀττ. *ἔκᾶον*· μέλ. *καύσω,* ἀόρ. ὁμηρ. *ἑκη*[F]*α,* μτχ. παλ-αττ. γεν. ἐν. *κεᾶντος* ⟨**κήFαντ-,* νεο-αττ. *ἔκαυσα*· μέσ. ἀόρ. ἐπ. *κηάμην,* παθ. ἀόρ. *ἐκάην, ἐκαύθην,* πρκ. *κέκαυμαι· καυστός· καῦσις· καυτήρ· καῦμα· καῦσος· καυθμός· κᾶλον* (βλ. λ.)· δελφ. *κηῦα* = δυσία, πρβλ. Ἡσυχ. «*κήϊα· καθάρματα*» καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. *κεῖα·* ὁμηρ. *κηώδης, κηώεις* ἐπίθ. παράγωγα ἐκ τοῦ **κῆFος*= *θύος* (δηλ. θυμίαμα), πρβλ. **κεώεις* ἐν τῷ παρ' Ἡσυχ. «*κεῶεν ὄζει· εὐωδεῖ*», «*κειῶδες· εὐῶδες*», «*κεώδης· καθαρός*», εἶτα πιθ. *Κέως* ⟨**ΚῆFος* (ἡ νῆσος)· καὶ ἰων. *Κέος* παρὰ τὴν Σαλαμῖνα. *καίω* ⟨**καιFω,* **καF-jω,* ἰαπ. **qəv-jō,* ῥ. qēu : qau (καίειν).

κάκ, ἐπ. ἀντὶ *κατὰ* πρὸ τοῦ *κ: κὰκ κεφαλῆς* = *κατὰ κεφαλῆς.*

κἀκ=*καὶ ἐκ* κατὰ κρᾶσιν.

κἀκ-άγγελος, *ον* (*κακὰ* + *ἀγγέλλω*)· ὁ ἄγγελος κακῶν, ὁ κομιστὴς κακῶν εἰδήσεων,

κἄκ-άγγελτος, *ον* (*κακὰ+ἀγγέλλω*)· ὁ προξενηθεὶς ἐκ κακῆς ἀγγελίας (ἐξ ἀγγελίας κακῶν εἰδήσεων) || *κακάγγελτα ἄχη*=λῦπαι προερχόμεναι ἀπό κακάς εἰδήσεις.

κἄκ-άγορος, δωρ. ἀντί *κακήγορος* (ὃ βλ.).

κἄκ-ανδρία, ἡ (*κακὸς+ἀνήρ*)· ἀνανδρία, δειλία.

κάκεῖ = *καὶ ἐκεῖ* κατὰ κρᾶσιν

κάκεῖνος, κάκεῖνον = **καὶ ἐκ—** κατὰ κρᾶσιν.

κἄκ-εστώ, *-οῦς,* ἡ (*κακὸς+εἰμί*)· τὸ ἔχειν κακῶς, ἡ κακὴ κατάστασις (ἀντίθ. τῷ *εὐεστὼ* = καλὴ κατάστασις, εὐεξία).

κάκη, ἡ (*κακός*)· κακία, μοχθηρία || ἀνανδρία.

κἄκ-ηγορέω, μελ. *-ήσω* (*κακήγορος*)· ὁμιλῶ κακῶς περί τινος, κακολογῶ, ὑβρίζω, δυσφημῶ, συκοφαντῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἄκ-ηγορία, ἡ (*κακηγορέω*)· κακολογία, κατηγορία, δυσφήμησις, διαβολή, συκοφαντία || *κακηγορίας δίκη*=ἀγωγὴ ἐπὶ δυσφημήσει.

κἄκ-ήγορος (καὶ **κακηγόρος**), *ον* (*κακὸς + ἀγορεύω*)· ὁ κακῶς ὁμιλῶν περί τινος, ὁ κακολογῶν τινα, δυσφημῶν, ὑβριστικός, ὀνειδιστικός, συκοφαντικός.— ἀνώμ. παραθετικά: *κακηγορίστερος, -ίστατος.*

κἀκία, ἡ (*κακός*)· ἡ κακότης, κακὸς χαρακτὴρ τινος, ἀνικανότης, δειλία (λατ. **malitia**). 2) ἠθικὴ κακότης, κακοήθεια, μοχθηρία, φαυλότης (λατ. **pravitas**).— **II** δυσφημία, ἀτίμωσις.

κἀκίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*κακός*)· κάμνω ἢ σκέπτομαι κακῶς, κακολογῶ, ὀνειδίζω, μέμφομαι, κατηγορῶ.— **II** κάμνω τινὰ δειλόν.— Παθητ. φέρομαι ὡς δειλὸς ‖ εἶμαι ἡττημένος.

κάκιστος, *η, ον,* ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *κακός.*

κἄκίων, *ον,* γεν. *-ονος,* ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *κακὸς* [*ῐ* ἐπ., *ῑ* παρ' ἀττ. ποιητ.].

κακκάω (*κάκκη*)· παιδικὴ λέξις «κάμνω τὰ κακά μου» (λατ. **cacare**).

κακ-κεῖαι, ἐπ. ἀντὶ *κατακεῖαι,* ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κατακαίω.*

κακ-κείοντες, ἐπ. ἀντὶ *κατακείοντες,* μτχ. τοῦ *κατακαίω.*

κακ-κεφαλῆς, ὀρθότ. χωριστὰ *κὰκ κεφαλῆς,* ἐπικ. ἀντὶ *κατὰ κεφαλῆς.*

ΚΑ'ΚΚΗ, ἡ· ἀνδρωπίνη κόπρος, τὰ «κακκά».

κακ-κῆαι, ἐπ. ἀντὶ *κατακῆαι,* ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κατακαίω.*

κακ-κόρυδα, κακ-κορυφήν, κάλλιον κεχωρισμένως *κὰκ κόρυθα* ἐπ. = *κατὰ κόρυθα, κὰκ κορυφὴν* ἐπ. =*κατὰ κορυφήν.*

κακ-κρύπτω, ἐπ. ἀντὶ *κατα·κρύπτω.*

κακ-κῠνηγέτις, *-ιδος,* ἡ· ἀντὶ *κατακυνηγέτις* (ὃ βλ.).

κἀκό-βἷος, *ον* (*κακὸς+βίος*)· ὁ κακὸν βίον ζῶν, ὁ διάγων βίον πλήρη στερήσεων.

κἀκο-βουλεύομαι, μέσον· ἐνεργῶ ἀσυνέτως. Ἐκ τοῦ

κἀκό-βουλος, *ον,* (*κακὸς+βουλή*)· ὁ κακῶς βουλευόμενος (σκεπτόμενος), ἀσύνετος.

κἀκο-γείτων, *ον,* γεν. *-ονος* (*κακὸς+γείτων*)· ὁ κακὸς γείτων, ἢ ὁ γείτων ἐν δυστυχίᾳ.

κἀκό-γλωσσος, *ον* (*κακὸς + γλῶσσα*)· ὁ κακὴν γλῶσσαν ἔχων, κακῶς ὁμιλῶν: *βοὴ κακόγλωσσος*= κραυγὴ πλήρης δυστυχίας. 2) συκοφαντικός, δυσφημητικός.

κἀκο-δαιμονάω (*κακοδαίμων*)· κατέχομαι (βασανίζομαι) ὑπὸ κακοῦ δαίμονος, εἶμαι σὰν δαιμονισμένος.

κἀκο-δαιμονέω, μέλ. *-ήσω* (*κακοδαίμων*)· εἶμαι δυστυχής, ἄτυχής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἀκο-δαιμονία, ἡ (*κακοδαιμονέω*)· δυστυχία, κακοτυχία.— **II** (*—νάω*)· τὸ νὰ κατέχηταί τις ὑπὸ κακοῦ δαίμονος, μανία.

κἀκο-δαίμων, *ον,* γεν. *-ονος*· ὁ ἔχων κακὸν δαίμονα, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ κακοῦ δαίμονος ‖ δυστυχής, κακότυχος, ἐλεεινός.— **II** ὡς οὐσ. ὁ κακὸς δαίμων, τὸ πονηρὸν πνεῦμα.

κἀκο-δοξέω, μέλ. *-ήσω* (*κακόδοξος*)· ἔχω κακὴν φήμην, δὲν ἀπολαύω ἐκτιμήσεως.

κἀκό-δοξία, ἡ (*κακόδοξος*)· ἡ κακὴ φήμη, δυσφημία.

κἀκό-δοξος, *ον* (*κακὸς + δόξα*)· ὁ ἔχων κακὴν φήμην ‖ ὁ ἄνευ φήμης, ἄγνωστος.— **II** ἄτιμος, ἐπονείδιστος.— **III** ὁ μὴ ἔχων ὀρθὰς δοξασίας (*ἐν* ἀντίθ. *πρὸς τὸ ὀρθόδοξος* ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ).

κἀκο-δρομία, ἡ (*κακὸς+δρόμος*)· κακὸς δρόμος, κακὸν ταξίδιον.

κἀκο-εἵμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*κακὸς+εἷμα*)· κακῶς ἐνδεδυμένος, ῥακένδυτος.

κἀκο-εργία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *κακ-ουργία*· τὸ πράττειν κακά. Ἐκ τοῦ

κἀκο-εργός, *όν,* ἐπ. ἀντὶ *κακοῦργος* (*κακὸς+*ἔργω*)· ὁ κακὰ ἐργαζόμενος, ὁ πράττων κακὰ ‖ *κακοεργὸς γαστὴρ*=φορτωμένος, φορτικός, ἐνοχλητικὸς στόμαχος (πρβλ. λατ. **fames improba**)· ὃλ. *κακοῦργος.*

κἀκο-ζοΐα, ἡ (*κακὸς + ζοΐα,* ποιητ. ἀντὶ *ζωή*)· ἄθλιος καὶ ἐλεεινὸς τρόπος ζωῆς.

κἀκο-ήθεια, ἡ· ὁ χαρακτὴρ τοῦ κακοήθους, ἡ ἐξαχρείωσις.— **II** κακοὶ τρόποι, κακὸς χαρακτήρ, κακαὶ ἕξεις. Ἐκ τοῦ

κἀκο-ήθης, *ες* (*κακὸς + ἦθος*)· ὁ κακὸν ἦθος ἔχων, ὁ ἔχων κακὰς ἕξεις καὶ συνηθείας, μοχθηρός, κακεντρεχής (λατ. **malitiosus**), ἀντίθ. τῷ *εὐήθης* ‖ *τὸ κακόηθες*=ἡ κακοήθεια, κακία.

κἀκο-θημοσύνη, ἡ· τὸ νὰ διαθέτῃ κανεὶς κακῶς τὰ καθ' ἑαυτόν, ἀταξία (ἀντίθ. τῷ *εὐθημοσύνη*). Ἐκ τοῦ

κἀκο-θήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*κακὸς + τίθημι*)· ὁ κακῶς διευθετῶν, ἄτακτος, ἀμελής.

κἀκό-θρους, *ον,* συνῳρ. **-θρους,** *-ουν* (*κακὸς + θρόος*)· ὁ κακὰ *θροῶν,* ὁ κακολογῶν, ὀνειδίζων ‖ *λόγος κακόθρους*=δυσφημητικός, ὑβριστικός, λόγος.

Κἀκο-ῖλιος, ἡ=*κακὴ Ἴλιος*· δυστυχής, κακότυχος, Ἴλιος.

κἀκο-κέρδεια, ἡ· αἰσχροκέρδεια, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ φαῦλον κέρδος. Ἐκ τοῦ

κἀκο-κερδής, *ές* (*κακὸς+κέρδος*)· αἰσχροκερδής, ὁ φαῦλα κέρδη ἀποκομίζων

κἀκό-κνᾱμος, *ον* (*κακὸς + κνήμη*), δωρ. τύπος ἀντὶ *κακόκνημος*· ὁ ἔχων *κακὰς* (τ. ἴδ. λεπτὰς, ἀσθενεῖς) κνήμας.

κἀκο-κρῑσία, ἡ (*κακὸς+κρίσις*)· κακὴ κρίσις.

κἀκο-λογέω, (*κακολόγος*)· ὁμιλῶ κακῶς περί τινος, κακολογῶ τινα (ὡς καὶ νῦν), λατ. **male-dico.** Ἐξ αὐτοῦ

κἀκο-λογία, ἡ (*κακολογέω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ δυσφήμησις, τὸ ὀνειδίζειν, διαβάλλειν, συκοφαντεῖν, τινα.

κἀκό-λόγος, *ον* (*κακὸς + λέγω*)· ὁ λέγων κακά, ὁ κακολογῶν, ὁ ὀνειδίζων, ὑβρίζων, συκοφαντῶν.

κἀκό-μαντις, *-εως,* ὁ, ἡ· ὁ κακὸς μάντις, ὁ μάντις κακῶν, ὁ προφητεύων κακά.

κἀκο-μέλετος, *ον* (*κακὸς + μέλος* ἢ *μελέτη*)· ὁ κακῶς ἠχῶν, ὁ πλήρης κακῶν οἰωνῶν.

κἀκο-μετρέω, μέλ. *-ήσω*· μετρῶ κακά, δίδω κακὰ μέτρα, ἐξαπατῶ κατὰ τὴν μέτρησιν. Ἐκ τοῦ

κἀκό-μετρος, *ον* (*κακὸς + μέτρον*)· ὁ ἐσφαλμένως μετρῶν. 2) ἐν τῇ μετρικῇ, στίχος ἔχων ἐσφαλμένον μέτρον.

κἀκο-μηδής, *ές* (*κακὸς+μῆδος*)· ὁ ἐπινοῶν, ὁ μηχανώμενος τὸ κακόν, δόλιος, πανοῦργος.

κἀκο-μήτης, *-ου,* ὁ (*κακὸς+μῆτις*)·=*κακομηδὴς* (ὃ βλ.).

κἀκο-μηχᾰνέω, μέλ. *-ήσω* (*κακομήχανος*)· μηχανῶμαι κακά, μετέρχομαι ὕπουλα μέσα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἀκο-μηχᾰνία, ἡ (*κακομηχανέω*)· τὸ μηχανᾶσθαι κακά, ἰδιοφυΐα εἰς τὸ βλάπτειν.

κἀκό-μήχᾰνος, *ον* (*κακὸς+μηχανή*)· ὁ κακὰ μηχανώμενος, ὁ ἐπινοῶν τρόπους διὰ νὰ βλάψῃ τὸν ἄλλον, δόλιος, κακεντρεχής.

κἀκό-μοιρος, *ον* (*κακὸς + μοῖρα*)· ὁ κακὴν μοῖραν ἔχων, «κακομοίρης», ἄτυχής, δυστυχής, κακότυχος.

κἀκό-μορφος, *ον* (*κακὸς+μορφή*)· ὁ κακὴν μορφὴν ἔχων, ἄσχημος.

κἀκό-νοια, ἡ (*κακόνους*)· τὸ νὰ διάκειταί τις κακῶς πρός τινα, δυσμένεια, ἀντίθ. τῷ *εὔνοια.*

κἀκο-νομία, ἡ· κακὸν σύστημα νόμων, κακὸν πολίτευμα, κακὴ διακυβέρνησις. Ἐκ τοῦ

κᾰκό-νομος, *ον* (*κακὸς* + *νόμος*)· ὁ κακοὺς νόμους ἔχων, ὁ κακῶς διοικούμενος.

κᾰκό-νοος, *ον*· συνῃρ. **-νους,** *-ουν*, πληθ. *κακόνοι* (*κακὸς* + *νόος*)· ὁ κακῶς διατεθειμένος, δυσμενὴς (ἀντίθ. τῷ *εὔνους*) ‖ δυσηρεστημένος ‖ ἐχθρικῶς διακείμενος πρός τινα, κακεντρεχής.— Παραθ. *κακονούστερος, -νούστατος.*

κᾰκό-νυμφος, *ον* (*κακὸς* + *νύμφη*)· κακῶς νυμφευμένος.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ κακόνυμφος* = ὁ κακὸς ἢ ἀτυχὴς γαμβρός.

κᾰκό-ξενος, *ον*, ἰων. **-ξεινος** (*κακὸς*+*ξένος*)· ὁ φιλοξενῶν κακοὺς φιλοξενουμένους, «ὁ κακῶν ξένων ὑποδοχεύς» (Σχολ.) — **II** ὁ δυσμενὴς πρὸς τοὺς ξένους, ἄξενος, ἀφιλόξενος.

κᾰκο-ξύνετος, *ον* (*κακὸς* + *ξυνετός*)· ὁ συνετὸς μόνον εἰς τὸ κακόν.

κᾰκο-πάθεια, ἡ (*κακοπαθής*)· τὸ πάσχειν κακά, δυστυχία, ἀθλιότης.

κᾰκο-πᾰθέω, μέλ. *-ήσω*· πάσχω κακά, ὑποφέρω, δυστυχῶ ‖ εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει. Ἐκ τοῦ

κᾰκο-πᾰθής, *ὲς* (*κακὸς* + *παθεῖν* τοῦ *πάσχω*)· ὁ πάσχων κακά, ὁ δυστυχής.

κᾰκο-πάρθενος, *ον* (*κακὸς*+*παρθένος*)· ἀτυχὴς παρθένος.

κᾰκό-πατρις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (*κακὸς*+*πατήρ*)· ὁ ἔχων ἄσημον πατέρα, ὁ ἐξ ἀσήμων καταγόμενος, ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς, ἀντίθ. τῷ *εὔπατρις.*

κᾰκο-πῑνής, *ὲς* (*κακὸς* + *πίνος*)· ὁ πλήρης ἀκαθαρσιῶν, ρυπαρός, ῥδελυρός.

κᾰκο-ποιέω, μέλ. *-ήσω* (*κακοποιός*)· ποιῶ κακά, εἶμαι κακοῦργος.— **II** μτδτ. βλάπτω, καταστρέφω, ἐρημώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰκο-ποιΐα, ἡ (*κακοποιέω*)· τὸ πράττειν τὸ κακόν, κακὴ πρᾶξις ‖ βλάβη, φθορά.

κᾰκο-ποιός, *όν* (*κακὸς* + *ποιέω*)· ὁ πράττων τὸ κακόν, «κακοποιός», βλαπτικός, βλαβερός.

κᾰκό-ποτμος, *ον* (*κακὸς* + *πότμος*)· κακότυχος.

κᾰκό-πους, ὁ, ἡ, *-ουν*, γεν. *-ποδος* (*κακὸς*+*πούς*)· ὁ ἔχων κακοὺς πόδας, ὁ ἀδύνατος (ἀσθενὴς) εἰς τοὺς πόδας ‖ ὁ μὴ ταχύς.

κᾰκο-πρᾱγέω, μελ. *-ήσω* (*κακὸς*+*πρᾶγος*)· εἶμαι ἀτυχής, δυστυχής, δυστυχῶ ‖ ἀποτυγχάνω εἴς τινα ἐπιχείρηαιν. Ἐξ αὐτοῦ τό

κᾰκο-πρᾱγΐα, ἡ (*κακοπραγέω*)· ἀποτυχία, κακοτυχία, δυστυχία.

κᾰκό-πρᾰγμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*κακὸς*+*πρᾶγμα*)· ὁ πράττων τὸ κακόν ‖ βλαβερός, ἐπιβλαβής, σκανδαλοποιός.

κᾰκό-πτερος, *ον* (*κακὸς*+*πτερόν*)· ὁ κακὰς (ἀδυνάτους, ἀσθενεῖς) πτέρυγας ἔχων ‖ μτφρ. ὁ κακὰ προοιωνιζόμενος.

κᾰκο-ρρᾰφΐα, ἡ (*κακὸς*+*ῥάπτω*)· μηχανορραφία, σκευωρία, κακοβουλία.

κᾰκο-ρρήμων, *ον* (*κακὸν*+*ῥῆμα*)· ὁ λέγων τὸ κακόν, ὁ χρησιμοποιῶν κακοὺς λόγους.— **II** ὁ προλέγων, προμηνύων, τὸ κακόν.

κᾰκο-ρροθέω, μέλ. *-ήσω* (*κακὸς*+*ῥόθος*)· κακολογῶ, λοιδορῶ, ὀνειδίζω, ἐξυβρίζω, τινά.

κᾰκό-ρρῡπος, *ον* (*κακὸς*+*ῥύπος*)· λίαν ρυπαρός.

ΚΑ῎ΚΟΣ, *ή, όν*· κακός, ἀνάξιος, κακὸς εἰς τὸ εἶδός του ‖ ἄσχημος, ὡς ἀντίθ. τῷ *καλὸς* (=ὡραῖος). 2) κακὸς εἰς τὴν τέχνην του: *κακὸς ἁλήτης* = ἄθλιος ἐπαίτης ‖ δειλός, ἄνανδρος (πρβλ. *κάκη*)· 3) ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς, ἄσημος, «πρόστυχος». 4) ἐν ἠθικῇ ἐνν. κακός, ἄθλιος, φαῦλος, πονηρός. 5) ἐπὶ πραγμάτων, κακός, προξενῶν κακά, ὀδυνηρὸς ‖ ἐπὶ οἰωνῶν, οὐχὶ αἴσιος, δυσμενής, κακὰ προοιωνιζόμενος ‖ ἐπὶ λόγων, κακός, ὑβριστικός, αἰσχρός. **II** ὡς οὐσ. *τὸ κακόν, τὰ κακά*· δυστυχία, συμφορὰ ‖ ὡσ. λύπη, στενοχωρία, βάσανος, ἀπώλεια, ζημία ‖ ὡσ. σωματικὴ βλάβη. 2) ἐν ἠθικῇ ἐνν., *τὸ κακόν*, ἡ αἰσχρότης, ἡ φαυλότης, κακὴ πρᾶξις: *κακόν τινα ἔρδειν* = τὸ πράττειν κακὸν εἴς τινα.— **III** βαθμοὶ συγκρίσεως: ἀνώμ. συγκριτ. *κακίων, ον*, ὑπερθ. *κάκιστος, η, ον*· ἀπαντῶσιν ὁμως ὡς παραθετικὰ καὶ τὰ: *χείρων - χείριστος, ἥσσων - ἥκιστος.*— **IV** ἐν συνθέσει: ἐπιτείνει τὴν ἔνν. τοῦ β' συνθετικοῦ, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ *ἄγαν* (λατ. **nimis**) ‖ συνήθως ὅμως προσθέτει μίαν παράπλευρον ἔνν. τῆς δυστυχίας (= *δυσ-* λατ. **male**—): *κακο-πινής, κακό-πινος* ‖ ἐνίοτε δηλοῖ μικρὸν βαθμὸν ἰδιότητός τινος: *κακό-πιστος, κακό-δοξος* ‖ ἄλλοτε κεῖται ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἐπιθ.: *κακο-ῖλιος* = *κακὴ Ἴλιος.*

Ἔτυμ.: *κακός· κάκη* (βλ. λ)· *κακία· κακότης· κακόω· κακίζω· κακύνομαι· στομακάκη* (βλ. λ.) ‖ πιθανώτ. εἶναι λέξις τῆς νηπιακῆς ἡλικίας καὶ ἐπομένως εἶναι συγγ. πρὸς τὸ *κάκκη, κακκάω* (βλ. λ. λ., πρβλ. καὶ τὸ νεογερμ. **gegga** ‹**apouah!**»)· κατά τινας *κακὸς* ‹**qḇqṓ-s** εἶναι συγγ. τοῖς *κέγκει* (=πεινῶ), *κακ-ιθὴς* (= πεινάλεος), γοτθ. **huggrjan** (πεινῶ), παλ-γερμ. **hungar** (γερμ. **hungern**=πεινῶ, παλ-Norr. **hungr** (πεῖνα), λιθ. **kankà** (πάθος, ὀδύνη), πρβλ. *κακὰ*=δυστυχία.— Ἄλλοι συσχετίζουσι τά: ἑλληνιστ. *κηκὰς* (ἐπίθ. =βλαβερός, π. χ. *κηκὰς ἐλώπηξ*), *κηκάζω* (= ὑβρίζω), πρβλ. Ἡσυχ. «*κηκαδεῖ· λοιδορεῖ, χλευάζει*», ἅτινα εἶναι συγγενῆ πρὸς τά: σανσκρ. **kakhati** ἑλλ. *καχάζω*, λατ. **cachinno** (γελῶ), παλ-γερμ. **huoh** (χλευασμός).— Οὐχὶ ὀρθῶς συνεσχετίσθη πρὸς τὸ ἰαπ. **kasu-** (μικρός).— Συγγ. ὡσ. εἶναι τά: *καυνός, καυρὸς* (=κακός) (βλ. λ. λ.) ὡς καὶ τὰ ὁμόρριζά των (γοτθ. **hauns**=ταπεινός, παλ-γερμ. **hōni**=περιφρονημένος, λεττ. **kauns**=αἰσχος) ἐξ ἰαπ. ῥ. **qau-** (ἔχω ὄνειδος: λιθ. **kuvėtis**=ἔχω ὄνειδος).

κᾰκο-σκελής, *ὲς* (*κακὸς* + *σκέλος*)· ὁ ἔχων κακὰ (ἀσθενῆ) τὰ σκέλη.

κᾰκο-σκηνής, *ὲς* (*κακὸς* + *σκῆνος*)· ὁ ἔχων κακὸν, ἄθλιον, *σκῆνος* (τ. ἐ. σῶμα).

κάκ-οσμος, *ον* (*κακὸς* + *ὀσμή*)· ὁ ἔχων κακὴν ὀσμήν, δύσοσμος.

κᾰκό-σπλαγχνος, *ον* (*κακὸς* + *σπλάγχνον*)· δειλός, ἄνανδρος.

κᾰκο-σπορΐα, ἡ (*κακὸς*+*σπόρος*)· ὁ κακὸς σπορητός, κακὴ συγκομιδή.

κᾰκο-στομέω, μελ. *-ήσω*· κακολογῶ. Ἐκ τοῦ

κᾰκό-στομος, *ον* (*κακὸς*+*στόμα*)· ὁ κακολογῶν‖ δυσπρόφερτος.

κᾰκό-στρωτος, *ον* (*κακὸς*+*στρώννυμι*)· κακῶς ἐστρωμένος, πλήρης πτυχῶν.

κᾰκο-σύνθετος, *ον* (*κακὸς*+*σύνθετος*)· ὁ κακῶς συντεθειμένος.

κᾰκό-σχολος, *ον* (*κακὸς*+*σχολή*)· ὁ κακῶς διαθέτων τὸν χρόνον τῆς σχολῆς ‖ ὄθεν, ὀκνηρός, ἀδρανής.— **II** ἐνεργ. *κακόσχολοι πνοαί* = ἄνεμοι κατατρίβοντες τοὺς ἀνθρώπους ἐν ἀπραξίᾳ (ὀκνηρίᾳ).

κᾰκο-τεχνέω, μέλ. *-ήσω* (*κακότεχνος*)· χρησιμοποιῶ κακὰς τέχνας (τεχνάσματα), φέρομαι δολίως, ἐνεργῶ κακῶς (πανούργως), λατ. **malitiose ago.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰκο-τεχνΐα, ἡ (*κακοτεχνέω*)· κακὴ τέχνη, ἡ χρησιμοποίησις δολίων τεχνασμάτων, δολιότης, πανουργία ‖ κυρ. πλαστογραφία, κατάχρησις.

κᾰκό-τεχνος, *ον* (*κακὸς* + *τέχνη*)· ὁ κακὰς τέχνας (δολιότητας) μετερχόμενος, πανοῦργος, πονηρός. 2) ὁ κακῶς τετεχνασμένος.

κᾰκότης, *-ητος*, ἡ (*κακός*)· κακὸς χαρακτήρ, ποταπότης, ἀχρειότης, ἀνανδρία (ὡς τὸ *κάκη*).— **II** ἠθικὴ κακία, φαυλότης, μοχθηρία, ποταπότης.— **III** κακὴ κατάστασις, στενοχωρία, κακοπάθεια, «βάσανα».

κᾰκο-τροπΐα, ἡ· κακοὶ τρόποι, ἕξεις, μοχθηρότης, κακεντρέχεια Ἐκ τοῦ

κακό-τροπος, *ον* (*κακὸς* + *τρόπος*)· ὁ κακοὺς τρόπους ἔχων, μοχθηρός, δύστροπος, κακόβουλος, κακοήθης.

κᾰκο-τῡχέω, μελ. *-ήσω*· ἔχω κακὴν τύχην, εἶμαι κακότυχος, ἄτυχος, δυστυχῶ. Ἐκ τοῦ

κᾰκο-τῡχής, *ὲς* (*κακὸς*+*τύχη*)· ὁ κακὴν τύχην ἔχων, ἀτυχής, δυστυχής.

κᾰκ-ουργέω, μέλ. *-ήσω* (*κακοῦργος*)· πράττω τὸ κακόν, προξενῶ κακὰ (βλάβην), εἶμαι κακοποιός ‖ μετ' αἰτ., πράττω κακὸν (προξενῶ βλάβην εἴς τινα, βλάπτω τινὰ ‖ λεηλατῶ χώραν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰκ-ουργΐα, ἐπ. **κακο-εργΐη,** ἡ (*κακουργέω*)· ὁ χαρακτὴρ τοῦ κακούργου, τὸ πράττειν τὸ κακόν, μοχθηρία, κακοήθεια. Ἐκ τοῦ

κἄκ-οῦργος, ἐπ. **κἄκο-εργός,** *ον* (*κακός*+**ἔργω*)· ὁ κακὰ ἐργαζόμενος, ὁ πράττων τὸ κακόν, κακοποιός, φαῦλος, ποταπός || ὡς οὐσ., ὁ κακοῦργος, ὁ κακοποιός || ὁ ἐγκληματίας.— **II** ὁ προξενῶν βλάβην εἴς τινα, βλαβερός, ἐπιβλαβής.

κἄκ-ουχέω, μελ. *-ήσω* (*κακός* + *ἔχω*)· ὑποβάλλω εἰς κακουχίας, ταλαιπωρῶ τινα, βλάπτω τινά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἄκ-ουχία, ἡ (*κακουχέω*)· κακοπάθεια, ταλαιπωρία, κακὴ κατάστασις || ***κακουχία χθονὸς*** **=** ἡ ἐρήμωσις τῆς χώρας.

κἄκό-φᾶτις, *-ιδος,* ἡ (*κακός* + *φάτις*)· ἡ κακῶς ἠχοῦσα, δυσώνυμος, κακὰ προοιωνιζομένη.

κἄκο-φρᾰδής, *ἐς* (*κακός* + *φράζομαι*)· ὁ κακῶς σκεπτόμενος, ὁ κακὰ σχεδιάζων, «κακόβουλος», μωρός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἄκο-φρᾰδία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*κακοφραδής*)· κακὴ σκέψις, μωρία, ἀνοησία.

κἄκο-φρονέω, μέλ. *-ήσω*· φρονῶ κακά, εἶμαι κακῶς (δυσμενῶς) διατεθειμένος || εἶμαι ἄφρων. Ἐκ τοῦ

κἄκό-φρων, *ον,* γεν. *-ονος* (*κακός*+*φρήν*)· ὁ κακὸν φρόνημα ἔχων, ὁ φρονῶν κακά, ὁ δυσμενής, δυσμενῶς διατεθειμένος, ἐχθρικός.— **II** ἄφρων, ἀπερίσκεπτος.

κἄκό-χαρτος, *ον* (*κακός*+*χαίρω*)· ὁ χαίρων ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς, κακεντρεχής.

κἄκο-χράσμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*κακός*+*χράομαι*)· θωρ. ἀντὶ ***κακοχρήσμων***· ὁ μεθ' οὗ δυσκόλως δύναταί τις νὰ συζῇ, δύοτροπος || κατ' ἄλλους, ὁ ἔχων ἰσχνοὺς πόρους, ἄπορος.

κἄκό-ψογος, *ον* (*κακός* + *ψέγω*)· ὁ μετὰ κακίας ψέγων.

κἄκόω, μέλ. *-ώσω* (*κακός*)· μεταχειρίζομαι κακῶς, κακοποιῶ τινα || ἐπὶ πραγμάτων, βλάπτω, προξενῶ βλάβην, καταστρέφω.— Παθητ., τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως, εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει, πάσχω, ὑποφέρω || ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. ***κεκακωμένος*** =ὁ εὑρισκόμενος εἰς κακὴν κατάστασιν, παραμορφωμένος.

κακτάμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***κατακτάμεναι, κατακτάναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***κατέκτην,*** ἀόρ. β' τοῦ ***κατακτείνω.***

κάκτἄνε, ἐπ. ἀντὶ ***κατάκτανε,*** Προστ. ἀορ. β' τοῦ ***κατακτείνω*** || ὡσ. ἀντὶ ***κατέκτανε,*** γ' ἑν. ὁριστ.

κάκτεινε, ἐπ. ἀντὶ ***κατέκτεινε,*** γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***κατακτείνω.***

ΚΑ'ΚΤΟΣ, ἡ, λατ. **cactus**· φυτὸν ἀκανθῶδες, ἐκ τῶν ἀγκιναροειδῶν.— [ἀγν. ἐτυμολ., πιθ. προελλ. λέξις, συνήθης δὲ παρὰ τοῖς Σικελιώταις· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-γερμ. **hecken** (κεντῶ)].

κἄκύνω, μέλ. *-ὕνῶ* (*κακός*)· βλάπτω, φθείρω.— Παθητ., φέρομαι κακῶς, δείκνυμαι κακὸς || ἐπὶ στρατιωτῶν, δυστροπῶ, στασιάζω, σηκώνω ἀνταρσίαν.— **II** ἐξυβρίζω, βλασφημῶ, μέμφομαι.— Παθητ., ὀνειδίζομαι ἐπιπλήττομαι.

κακ-χεῦαι, ἐπ. ἀντὶ ***καταχέαι,*** ***ἀπρφ. ἀορ. α'*** τοῦ ***καταχέω.***

κακῶς, ἐπίρ. τοῦ ***κακός***· ὡς καὶ νῦν.— **2)** μετὰ δυσκολίας, μόλις καὶ μετὰ βίας || συγκρ. ***κάκιον,*** ὑπερθ. ***κάκιστα.***

κάκωσις, *-εως,* ἡ (*κακόω*)· κακὴ μεταχείρισις, κακοποίησις, φθορά, βλάβη || δυστυχία.

κἄκώτερος, ἐπ. συγκρ. τοῦ ***κακός***· πρβλ. ***κακίων.***

κἄλἄδίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***κάλαθος***· μικρὸς κάλαθος.

ΚΑ'ΛΑΘΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, κάλαθος, πλεκτὸς κόφινος, λατ. **calathus.**— **II** ἀγγεῖον πρὸς ψῆξιν ὕδατος, ψυκτήρ («παγωνιέρα») || ὡσ. εἶδος κούπας, ποτηρίου. [ἡ συγγ. πρὸς τὸ ***κλώθω*** εἶναι λίαν ἀμφίβολος (βλ. καὶ ἐν λ. ***κάλως***)· διὰ τὸ τέρμα ***-αθος*** βλ. ἐν συνων. λ. ***γύργαθος***].

κἄλἄΐνος, *η, ον* (καὶ ***καλλάϊνος***)· ὁμοιος πρὸς ***κάλαϊν*** (βλ. λ.) κατὰ τὸ χρῶμα, ὁ ἔχων χρῶμα κυμαινόμενον μεταξὺ πρασίνου καὶ κυανοῦ, ὁ μεταβλητοῦ χρώματος. Ἐκ τοῦ

κάλαΐς, ὁ (καὶ ***κάλλαΐς***)· πολύτιμος λίθος, χρώματος πρασινίζοντος κυανοῦ, κοιν. «περουζές», ἢ κατ' ἄλλους χρυσόλιθος. [σκοτ. ἐτυμολ.· πιθ. ξένη λ. (κέντρον παραγωγῆς ἡ Περσία)].

κἄλἄμαία, ἡ (***καλάμη***)· εἶδος ἀκρίδος.

κἄλἄμευτής, *-οῦ,* ὁ (***κάλαμος***)· θεριστής.— **II** ἁγκιστρευτής, ἁλιεύς.

ΚΑ˘ΛΑ˘ΜΗ, ἡ· στέλεχος στάχυος σίτου, λατ. **calamus, stipula** || «καλαμίδι» ἁλιέως.— **II** καλαμών, ἀποκαλαμιὰ || μτφρ. ὑπόλοιπον, λείψανον, «ἀπομεινάρι», ἐρείπια || μτφρ. ἐπὶ γέροντος: ***καλάμην γέ σ' δἶομαι εἰσορόωντα γινώσκειν***=ἡμπορεῖς, νομίζω, νὰ καταλάβῃς (τί ἤμουν «στὰ νιᾶτά μου») βλέπων τὴν καλάμην (τ. ἔ. τὸ ὑπόλειμμα τῆς νεότητος).

κἄλἄμη-τομία, ἡ· τὸ τέμνειν (κόπτειν) τὰς καλάμας σίτου, ὁ θερισμός. Ἐκ τοῦ

κἄλἄμη-τόμος, *ον* (***καλάμη*** + ***τεμεῖν***)· ὁ κόπτων καλάμας σίτου, θεριστής.

κἄλἄμη-φᾰγος, *ον* (***καλάμη***+***φᾰγεῖν*** τοῦ ***τρώγω***)· ὁ κατατρώγων (καταβιβρώσκων) καλάμας σίτου, τ. ἔ. ὁ θερίζων αὐτάς.

κἄλἄμη-φόρος, *ον* (***καλάμη***+***φέρω***)· ὁ φέρων καλάμην ἢ ῥάβδον (ὡς σύμβολον ἢ σύνθημα στασιαστοῦ).

κἄλαμίνθη, ἡ, καὶ ***καλάμινθος,*** ὁ (***καλός***+***μίνθα***)· μίνθη, «μέντα», εἶδος πόας.

Ἔτυμ.: ***καλαμίνθη*** 〈 ***καλαμο-μίνθη, -μινθος*** (διὰ συγκοπῆς μιᾶς συλλ.)· πρβλ. ***μίνθα, -η, -ος*** κατ' ἄλλους πρόκειται περὶ τοῦ προελλην. προσφύματος ***-inth-*** (πρβλ. ***Κόρ-ινθος***) προσκεκολλημένου ἐπὶ ἰαπ. λ. ***κάλαμος.*** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἄλἄμίνθιος, ὁ (***καλαμίνθη***) κωμικὸν ὄνομα βατράχου.

κἄλἄμΐνος, *η, ον* (***κάλαμος***)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ καλάμου.

κἄλἄμίς, *-ίδος,* ἡ (***κάλαμος***)· τὸ «καλαμίδι» ἁλιέως || ἰξευτικὸς κάλαμος.

κἄλἄμίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***κάλαμος.***

κἄλἄμΐτις, *-ιδος,* ἡ (***κάλαμος***)· εἶδος ἀκρίδος.

κἄλἄμόεις, *εσσα, εν*· ὁ ἐκ καλάμου || ***καλαμόεσσα ἰαχὰ***=ἦχος διὰ καλαμίνου αὐλοῦ παραγόμενος. Ἐκ τοῦ

ΚΑ˘ΛΑ˘ΜΟΣ, ὁ (λατ. **calamus**)· κάλαμος, «καλάμι», λατ. **arundo** || βέλος ἐκ καλάμου || αὐλὸς καλάμινος || γραφὶς ἐκ καλάμου || «ψαροκάλαμος».— **II** γενικῶς, ὅρος διὰ κάθε φυτόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι οὔτε δάμνος οὔτε δένδρον.

Ἔτυμ.: ***κάλαμος*** 〈 ****koleamos***· ***καλάμη*** (τὸ λατ. **calamus,** ἐξ οὗ τὸ γαλλ. **calaf** κλπ., καὶ τὸ σανσκρ. **kaláma-h** = εἶδος ὁρύζης, γραφὶς εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς). Προβλ. λατ. **culmus** (〈 ****kolemo-s***), παλ-γερμ. **halm, halam,** παλ-Norr. **halmr,** ἀγγλ-σαξ. **healm** (καλάμη ἀχύρου), παλ-σλαυ. **slama,** παλ-πρωσσ. **salme** (ἄχυρον), λεττ. **salms** (κάρφος ἀχύρου).

κἄλἄμο-στεφής, *ἐς* (***κάλαμος***+***στέφω***)· ὁ ἐστεμμένος (κεκαλυμμένος) διὰ καλάμων.

κἄλἄμό-φθογγος, *ον* (***κάλαμος***+***φθέγγομαι***)· ἦχος (ἢ μέλος) ἐκπεμπόμενος (παιζόμενον) διὰ σύριγγος κατεσκευασμένης ἐκ καλάμου.

καλάσῖρις, *-ιος,* ἡ· ἔνδυμα αἰγυπτιακὸν δυσανωτὸν (φέρον γῦρον ἀπὸ «φοῦντες», ἀπὸ ***κροσσούς***.— [ἡ λ. φαίνεται Αἰγυπτιακή. Πρβλ. Ἡσυχ. ***«καλάσιριες· χιτὼν πλατύσημος»*** =λατ. **laticlavius,** πρβλ. ὡσ. ***Καλασίριες***=μία τῶν ὑποδιαιρέσεων τῆς φυλῆς τῶν πολεμιστῶν ἐν Αἰγύπτῳ].

κἄλαῦροψ, *-οπος,* ἡ· ποιμενικὴ ῥάβδος («ἀγκλίτσα»), δι' ἧς ἐπανάφερον εἰς τὴν ἀγέλην τὰ ἐξ αὐτῆς παρεκκλίνοντα βοσκήματα (πρόβατα κ. ἄ.).

Ἔτυμ.: ***καλαῦροψ*** 〈 ****καλα-υροψ*** 〈 ****Fροπ-***, πρβλ. ***ῥόπαλον, ῥαπὶς*** (=βέργα), ***ῥοπή, ῥέπω*** (βλ. λ. λ.)· τὸ α' συνθ. ***καλα-:*** σανσκρ. **çalá-h** (ῥάβδος, κέντρον) κλπ.· βλ. ***κῆλον.***

κἄλέσσκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***καλέω***· ἐπ. γ' ἑν. μέσ. πρτ. ***καλέσκετο.***

καλέοντι, θωρ. ἀντὶ ***καλέουσι,*** γ' πληθ. τοῦ ***καλέω.***

καλέσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***καλέω.***

καλέσασθε, β' πληθ. Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***καλέω.***

κάλεσσα, ἐπ. ἀορ. α' τοῦ ***καλέω,***

καλεῦνται, δωρ. ἀντὶ *καλοῦνται*.

καλεῦντο, ἐπ. καὶ δωρ. ἀντὶ *ἐκαλοῦντο*, γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ *καλέω*.

ΚΑ͡ΛΕ΄Ω· ἰων. πρτ. *καλέεσκον*· μελ. *καλέσω*, ἰων. καὶ ἐπ. *καλέω*, ἀττ. *καλῶ*· ἀόρ. α' *ἐκάλεσα*, ἐπ. *ἐκάλεσσα* ἢ *κάλεσσα*· πρκ. *κέκληκα* (ἀντὶ *κεκάληκα*).— Μέσ. μέλ. *καλέσομαι*, ἀττ. *καλοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἐκαλεσάμην*, ποιητ. *καλεσσάμην*.— Παθητ., μέλλ. *κληθήσομαι*, τστελ. μελ. *κεκλήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐκλήθην*· πρκ. *κέκλημαι*.— ‖ καλῶ, φωνάζω ‖ προσκαλῶ, συγκαλῶ ‖ μετ' ἀπρφ. (προσ)καλῶ τινα νά πράξῃ τι. **2)** προσκαλῶ τινα εἰς τὸν οἶκόν μου πρὸς εὐωχίαν ἢ ἁπλῶς πρὸς δεῖπνον (λατ. **vocare ad coenam**). **3)** ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεούς. **4)** ὡς δικανικὸς ὅρος, *ἐπὶ δικαστοῦ*, καλῶ, προσκαλῶ, τινα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ‖ τὸ μέσον *ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος*, *καλοῦμαί τινα*=ἐγκαλῶ τινα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τὸν ἐνάγω εἰς τὸ δικ. (λατ. **vocare in jus**).— ‖ καλῶ τινα ὀνομαστικῶς, ἀπευθύνομαι πρός τινα διά τοῦ ὀνόματός του ‖ γενικῶς, ὀνομάζω τινά: *καλεῖν τινα ἐπίκλησιν*=καλεῖν τινα διὰ παρωνυμίου.— Παθητ., ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, λαμβάνω ὄνομα ‖ καὶ ἐν τῷ πρκ. *κέκλημαι* = ἔχω ὄνομασθῆ, ἔχω λάβει ὄνομα, φέρω ὄνομα‖ὁ παθ. ἐν. συχνὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ *εἰμί*: *τάδε μὲν Περσῶν πιστὰ καλεῖται* = αὐτοὶ εἶναι οἱ ἔμπιστοι σύμβουλοι τῶν Περσῶν.

Ἔτυμ. ι καλέω· *καλήτωρ*· ποιητ. *ὁμο-κλὴ* (βλ. λ.)· *κικλήσκω* (βλ. λ.): λατ. **calo** (=συγκαλῶ) = λεττ. **kalu͡t** = φλυαρῶ (ἀλλὰ παλ-γερμ. **halōn, holōn**=καλῶ, **veo-γερμ. herbeiholen**=φέρω πλησίον μου, ἔχουσι βασικὴν ἔνν. τὴν τοῦ σύρειν, βλ. καὶ *κάλως*), Ὁμήρ. **karetu** (Προστ.=**calato**), λατ. **clāmor, clāmō, clārus, nomenclator, classis** (〈*glad-ti-s ἐκ τοῦ ἐκτετ. θέμ. *gelā-d ἐν τῷ ἄλλ. *κέλαδος*, βλ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **usā-kala-h** (πετεινός), ἰαπ. ***qalā-, *qel(ə)-** ἐν τῷ παλ-γερμ. **hel** (ὁ ἠχῶν καθαρῶς), **νεογερμ. hell** (ἠχηρός, διαυγής, λάμπων) (πρβλ. λατ. **clārus**), παλ-γερμ. **hellan** (ἀντιλαλῶ), **μεσ-γερμ. hall** (ἦχος), παλ-Norr. **hiala** (φλυαρῶ), ἄλλ. *κέλαδος*, ἰαπ. ***q(e)lem-** ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **hlimman, hlymman** (ἀντηχῶ) κλπ., σανσκρ. **krándati** (φωνάζω, θρυχῶμαι) κλπ.

κᾰλήμεναι, ποιητ. ἀντὶ *καλεῖν*, ἀπρφ. τοῦ *καλέω*.

κᾱλήτης, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ *κηλήτης* (ᾱ̔ βλ.).

κᾰλήτωρ, -ορος, ὁ (*καλέω*)· ὁ κήρυξ, ὁ καλῶν, συγκαλῶν, φωνάζων (λατ. **calator**).

κᾰλῐά, ἰων. **-ιή,** ἡ (*κᾶλον*)· ξυλίνη κατοικία, καλύβη, θαλαμίσκος πλοίου ‖ ἀποθήκη γεωργοῦ, σιτοβολών ‖ φωλεὰ πτηνοῦ ‖ ξύλινος σηκὸς περιέχων ἄγαλμα.

Ἔτυμ. ι καλιὰ (〈k̑l-)· *καλιὰς* (βλ. λ.) *καλίδιον*· (ὑποκορ. τοῦ *καλιά*)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. k̑el (κρύπτω) ἐν τῷ λατ. **occulō** (παλ-ιρλ. **celim**), gall. **celu** (τῆς αὐτῆς σημ.), παλ-γερμ., παλ-σαξ-, ἀγγλ-σαξ. **helan** (κρύπτω)· πρβλ. κυρ. γοτθ. **hulundi** (〈 ἰαπ. *k̑l̥nd̥i, μτχ. θηλ.) (=σπήλαιον). γοτθ.. παλ-γερμ. **huljan** (καλύπτω)· ἡ ἰσχυρὰ βαθμὶς τοῦ θέμ. ἐν τῷ λατ. **cēlō**, σανσκρ. **çālā** (καλύβη)· βλ. ἐν *καλύπτω*, *κέλυφος*.

κᾰλῐάς, *-άδος*, ἡ = *καλιὰ* (ᾱ̔ βλ.).

κᾰλῐνδέομαι, παθητ., μετὰ μέσ. μέλ. *καλινδήσομαι*·=*ἁλινδέομαι* (ᾱ̔ βλ.), *κυλινδέομαι* (ᾱ̔ βλ.)· κυλίομαι, περιτυλίσσομαι ‖ μτφρ., συνεχῶς ἀσχολοῦμαι περί τι, διέρχομαι τὸν καιρόν μου μὲ αὐτό.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *κυλίνδω*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰλῐνδήθρα, ἡ=*ἁλινδήθρα*· τόπος ἐν ᾧ οἱ ἵπποι ἐκυλίοντο μετὰ τὴν ἐκγύμνασίν των.

κάλλαια, τά· τὰ σαρκώδη τοῦ πώγωνος τοῦ ἀλέκτορος, κοιν. «χαχαλάλια» λατ. **palea** ‖ ὡσ. τὰ οὐραῖα πτερὰ τοῦ ἀλέκτορος.

Ἔτυμ. ι σκοτ. ἐτυμολ.· ἴσως ἐκ τινος ***kalso-***, συγγ. τῷ ἰρλ. **callaire** (〈***kalsārio-s**=σιγοψιθυρίζω) καὶ τῷ παλ-πρωσ. **kallzā, kelsāi** (ἀντηχῶ), πρβλ. ἄλλ. *καλέω*· πάντως πρέπει νὰ εἶναι παράγωγον ῥίζης δηλούσης τὸν ἀλέκτορα καὶ περιεχούσης τὸ *καλέω*, πρβλ. σανσκρ. **kalāḍhika-h, kalāvika-h, usākala-h** (=«ἠῖ-κανός») =*ἀλέκτωρ*· πρβλ. καὶ ἐν ἐπιγρ. *ἐπιδ. καλαῖς*—ὄρνις.

καλ-λείπω, ἐπ. ἀντὶ *καταλείπω*.

καλλι- ὡς πρῶτον συνθετικὸν προσθέτει τὴν ἔννοιαν τοῦ ὡραίου εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ β' συνθετικοῦ· ὡσ. πολλάκις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἐπίθ. *καλός* συνοδεῦον τὸ οὐσ. τοῦ β' συνθετ.: **καλλίπαις** = *καλὴ παῖς*.

καλλι-βλέφᾰρος, *ον* (*καλλι-* + *βλέφαρον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα βλέφαρα ἢ ὡραίους ὀφθαλμούς.

καλλι-βόας, -ου, ὁ (*καλλι-* + *βοή*)· ὁ ἡδέως ἠχῶν, ἔχων ὡραίαν φωνήν.

καλλί-βοτρυς, *υ*, γεν. **-υος** (*καλλι-* + *βότρυς*)· ὁ ἔχων ὡραίους βότρυς (πολλὰ φουντωτὰ ἄνθη).

καλλί-βωλος, *ον* (*καλλι-* + *βῶλος*)· ὁ ἔχων καλήν, εὔφορον, γῆν (κυρ. ὁ ἔχων ὡραίους *βώλους* γῆς).

καλλι-γᾰλήνος, *ον* (*καλλι-* + *γαλήνη*)· ὁ ὡραῖος ἐν τῇ γαληνότητί του ‖ ὡραῖος καὶ γαλήνιος.

καλλί-γᾰμος, *ον* (*καλλι-* + *γάμος*)· ὁ εὐτυχὴς εἰς τὸν γάμον του.

καλλι-γένεια, ἡ (*καλλι-* + *γένος*)· ἡ φέρουσα ἐν ἑαυτῇ (ἡ τεκοῦσα) ὡραῖον τέκνον ‖ ἡ μήτηρ ὡραίων πραγμάτων (τὸ ὄνομα μὲ τὸ ὁποῖον ἐπεκαλοῦντο τὴν Δήμητρα κατὰ τὰ Θεσμοφόρια).

καλλι-γύναιξ, γεν. **-αικος**, ὁ, ἡ (*καλλι-* + *γυνή*)· ὁ ἔχων ὡραίας γυναῖκας ἢ ὡραίας παρθένους ‖ ἡ ὁνομ. δὲν ἀπαντᾷ.

καλλι-δίνης, -ου, ὁ (*καλλι-* + *δίνη*)· ὁ ῥέων μὲ ὡραίας δίνας (κυκλικὰς συστροφὰς τοῦ ῥεύματος).

καλλί-διφρος, *ον* (*καλλι-* + *δίφρος*)· ὁ ἔχων ὡραῖον δίφρον, ὡραῖον ἅρμα.

καλλι-δόναξ, *-ακος*, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων ὡραίους *δόνακας* (δηλ. καλάμους).

καλλι-έλαιος, ὁ (καὶ ἡ)· ἡ ἥμερος (καλλιεργημένη) ἐλαία (ἀντίθ. τῷ *ἀγριέλαιος*) ‖ ὁ πλούσιος εἰς ὡραῖον ἔλαιον.

καλλι-επέω, μέλ. *-ήσω*· ὁμιλῶ μὲ ὡραίους λόγους, ὡραίας φράσεις, κομπορρημονῶ ‖ *κεκαλλιεπημένοι λόγοι*=κομψὴ φρασεολογία. Ἐκ τοῦ

καλλι-επής, *ἐς* (*καλλι-* + *ἔπος*)· ὁ ὁμιλῶν μὲ ὡραίας λέξεις, ὁ γλαφυρὸς ῥήτωρ, εὐφραδής.

καλλ-ῐερέω, ἰων. **καλλ-ιρέω,** μελ. *-ήσω* (*καλλι-* + *ἱερόν*)· ἔχω εὐοίωνα σημεῖα κατὰ τὴν θυσίαν (λατ. **litare, perlitare**) ‖ μετ' αἰτ., θυσιάζω μετὰ καλῶν οἰωνῶν. **2)** ἐπὶ τῆς θυσίας, παρέχω καλοὺς οἰωνούς, εἶμαι εὐοίωνος, εὐμενής.

καλλι-ζῠγής, *ἐς* (*κάλλι-* + *ζυγῆναι*)· ὁ καλῶς ἐζευγμένος.

καλλί-ζωνος, *ον* (*καλλι-* + *ζώνη*)· ὁ φορῶν ὡραίαν ζώνην.

καλλί-θριξ, *-τρῐχος*, ὁ, ἡ (*καλλι-* + *θρίξ*)· ὁ ἔχων ὡραίαν κόμην, ἢ ὡραίαν χαίτην ‖ ἐπὶ προβάτων, ὁ ἔχων ὡραῖα (λεπτά, μαλακὰ) ἔρια.

καλλι-θῡτέω, μέλ. *-ήσω*· = *καλλιερέω* (ᾱ̔ βλ.)· ἐκ τοῦ

καλλί-θῡτος, *ον* (*καλλι-* + *θύω*)· ὁ αἰσίως θυσιασθείς.

καλλί-καρπος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους (λαμπροὺς) καρποὺς, ὁ πλούσιος εἰς ὡραίους καρπούς.

καλλί-κερως, *-ωτος*, ἢ *-ω*, ὁ, ἡ (*καλλι-* + *κέρας*)· ὁ ἔχων ὡραῖα κέρατα.

Καλλι-κολώνη, ἡ· ὡραῖος λόφος (τοποθεσία πλησίον τῆς Τροίας, ἐπὶ τοῦ Σιμόεντος).

καλλι-κόμης, δωρ. **-μας,** ὁ, ἡ, καὶ **καλλίκομος,** *ον* (*καλλι-* +*κόμη*)· ὁ ἔχων ὡραίαν κόμην, καλλίκομος, καλλίτριχος.

καλλι-κρήδεμνος, *ον* (*καλλι-* + *κρήδεμνον*)· ὁ ἔχων ὡραῖον κρήδεμνον (κεφαλόδεσμον).

καλλί-κρηνος, *ον*, δωρ. **-κρᾶνος** (*καλλι-* + *κρήνη*)· ὁ ἔχων ὡραίαν κρήνην.

καλλι-λαμπέτης, -ου, ὁ (*καλλι-* +*λάμπω*)· ὁ καλῶς λάμπων.

καλλι-λογέω (*καλλι-* +*λέγω*)· λέγω (ἐκφράζω) τι γλαφυρῶς (μὲ ὡραίας φράσεις).—μέσον, μεταχειρίζομαι ὡραίας φράσεις δι' ἓν πρᾶγμα (διὰ νὰ τὸ παραστήσω ὡραῖον, ἐν ᾧ δέν εἶναι).

καλλί-μορφος, *ον* (*καλλι-* + *μορφή*)· ὁ ὡραίαν μορφὴν ἔχων, ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος.

κάλλῐμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *καλός*· ὡραῖος.

καλλί-νᾱος, *ον* (*καλλι-* + *νάω*)· ὁ καλῶς ῥέων, καλλίρροος.

καλλί-νῑκος, *ον* (*καλλι-* + *νίκη*)· ὁ ὡραίαν νίκην νικήσας, ὁ ἐνδόξως θριαμβεύσας.— **II** ὁ ἐπιστέφων ἢ ἐξυψῶν τὴν νίκην || *τὸ καλλίνικον*=ἡ δόξα τῆς νίκης.

κάλλιον, οὐδ. τοῦ *καλλίων*, συγκρ. τοῦ *καλός*· ἐν χρήσει καὶ ὡς ἐπίρ.=ὡραιότερα, «μὲ καλά».

Καλλι-όπη, ποιητ. **Καλλι-όπεια,** ἡ (*καλλι-* + *ὄψ*)· ἡ πρώτη ἐκ τῶν ἐννέα Μουσῶν· κυρ. = ἡ ὡραίαν φωνὴν ἔχουσα.

καλλί-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ· ὁ ὡραίους παῖδας (ὡραῖα τέκνα) ἔχων.— **II** = *παλὴ παῖς*=ὡραία κόρη.

καλλι-πάρᾱος, *ον* (*καλλι-* + *παρειά*)· ὁ ὡραίας παρειὰς ἔχων.

καλλι-πάρθενος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίας παρθένους (δηλ. νύμφας).

καλλι-πέδῑλος, *ον* (*καλλι-* + *πέδιλον*)· ὁ ὡραῖα πέδιλα φορῶν.

καλλί-πεπλος, *ον*· ὁ φορῶν ὡραῖον πέπλον (γεν. καλὰ ἐνδύματα, κυρ. ἐπὶ γυναικῶν).

καλλι-πέτηλος, *ον* (*καλλι-* + *πέτηλον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα πέταλα, *εὐπέταλος*, ἔχων δηλ. ὡραῖα φύλλα.

καλλί-πηχυς, *υ*, γεν. *-εως*· ὁ ἔχων ὡραίους πήχεις (δηλ. βραχίονας τῶν χειρῶν).

καλλι-πλόκαμος, *ον*· ἡ ἔχουσα ὡραίους πλοκάμους, καλλίκομος.

καλλί-πλουτος, *ον*· ὁ ἔχων καλὸν πλοῦτον (τ.ἔ. πολὺν πλοῦτον, ὁ βαθύπλουτος).

καλλί-πολις, *-εως*, ἡ· ἡ ὡραία πόλις.

κάλ-λῐπον, ἐπ. ἀντὶ *κατέλιπον*, ἀόρ. β΄ τοῦ *καταλείπω*· ἀπρφ. *καλλιπέειν*.

καλλί-πονος, *ον*· ὁ καλῶς (κομψῶς) ἐξειργασμένος.

καλλι-πόταμος, *ον*· ὁ ἐκ καλῶν ποταμῶν, ἢ ἐκ καλοῦ ποταμοῦ, προερχόμενος.

καλλί-πρῳρος, *ον* (*καλλι-* + *πρῷρα*)· ὁ ἔχων ὡραίαν πρῷραν, ἐπὶ πλοίων || μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων ὡραῖον πρόσωπον.

καλλί-πῦλος, *ον* (*καλλι-* + *πύλη*)· ὁ ἔχων ὡραίας πύλας (κυρ. ἐπὶ πόλεως).

καλλί-πυργος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους πύργους || ὑπερύψηλος.

καλλι-πύργωτος, *ον* (*καλλι-* + *πυργόω*)· = καλλίπυργος, ὁ ἐκτισμένος μὲ ὡραίους πύργους.

καλλί-πωλος, *ον*· ὁ ἔχων ὡραίους πώλους.

καλλι-ρέεθρος, *ον* (*καλλι-* + *ῥέεθρον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα ῥεῖθρα, ὁ καλῶς ῥέων.

καλλ-ιρέω, ἰων. ἀντὶ *καλλι-ιερέω* (ὃ βλ.).

καλλί-ρροος, ποιητ. ἀντὶ *καλλί-ρροος* (δ. λ.).

καλλί-ρροος, *ον*, συνῃρ. **καλλί-ρρους,** *ουν* (*καλλι-* + *ῥέω*)· ὁ καλῶς ῥέων, ὁ ὡραῖον ρεῦμα σχηματίζων.

κάλλιστα, ὑπερθ. ἐπίρ. τοῦ *καλῶς*· πάρα πολὺ ὡραῖα.

καλλι-στάδιος, *ον* (*καλλι-* + *στάδιον*)· ὁ ἔχων ὡραῖον στάδιον.

καλλιστεῖον, τὸ (*καλλιστεύω*)· βραβεῖον καλλονῆς ἢ ὑπεροχῆς || ἐν τῷ πληθ. τὰ *καλλιστεῖα* = τὰ *ἀριστεῖα*=βραβεῖον ἀρετῆς ἢ γενναιότητος

καλλίστευμα, *-ατος*, τό· τὸ ὑπέροχον κάλλος || οἱ πρῶτοι καρποὶ (αἱ ἀπαρχαὶ) τῆς ὡραιότητος || ἡ προσφορὰ (ἡ θυσία) τοῦ ἐκλεκτοτάτου κάλλους. Ἐκ τοῦ

καλλιστεύω, μελ. *-σω* (*κάλλιστος*)· εἶμαι ὁ ὡραιότατος, ἔχω τὰ καλλιστεῖα, ἢ θεωροῦμαι ὡς τοιοῦτος || γενικῶς, εἶμαι ὁ περισσότερον ὡραῖος μεταξὺ ἄλλων, ἐξέχω κατὰ τὸ κάλλος.

καλλι-στέφᾰνος, *ον*· ὁ καλῶς ἐστεμμένος, ὁ φορῶν ὡραῖον στέφανον || ἐπὶ πόλεως, ἡ ἔχουσα ὡραίους πύργους δίκην στέμματος.

κάλλιστος, *η*, *ον*, ὑπερθ. τοῦ *καλός*.

καλλί-σφῦρος, *ον* (*καλλι-* + *σφυρόν*)· ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα ὡραῖα σφυρὰ (ὡραίους ἀστραγάλους).

καλλί-τοξος, *ον*, (*καλλί-* + *τόξον*)· ὁ ἔχων ὡραῖον τόξον.

καλλί-τριχας, αἰτ. πληθ. τοῦ *καλλίθριξ*.

κάλλιφ' ἀντὶ *κάλλιπε*, ἐπ. ἀντὶ *κατέλιπε*.

καλλι-φεγγής, *ὲς* (*καλλι-* + *φέγγος*)· ὁ καλῶς φέγγων

καλλί-φθογγος, *ον* (*καλλι-* + *φθέγγομαι*)· ὁ καλῶς φθεγγόμενος, ὁ ὡραῖα ἠχῶν.

καλλί-φλοξ, *-φλογος*, ὁ, ἡ· ὁ ἀναδίδων καλὴν (εὐοίωνον) φλόγα.

καλλί-φυλλος, *ον* (*καλλι-* + *φύλλον*)· ὁ ἔχων ὡραῖα φύλλα.

καλλί-χορος, *ον*, ἐπικ. ἀντὶ *καλλί-χωρος*· ὁ ἔχων ὡραίους χώρους, εὐρύχωρος, ἐπὶ μεγάλων πόλεων.— **II** (*χορός*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς χορούς, ἢ κατάλληλος διὰ χορόν || ὁ καλὸς εἰς τὸν χορόν.

καλλίων, *ον*, γεν. *-ονος*, συγκρ. τοῦ *καλός*.

καλλονή, ἡ (*κάλλος*)· ὡραιότης, κάλλος.

κάλλος, τό, γεν. *-εος*, *-ους* (*καλός*)· εὐμορφία, ὡραιότης.— **II** ὡς συγκεκριμένον, ἐπὶ προσ., καλλονή, ὡραιότης, ὡραῖον πρόσωπον || ἐν τῷ πληθ. *τὰ κάλλη* =ὡραῖα πρόσωπα, ὡραῖα ἔργα || *κάλλεα κηροῦ*=ὡραῖα ἔργα ἐκ κηροῦ (αἱ κηρῆθραι).

καλλοσύνη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *κάλλος*.

καλλῡ́νω, μέλ. *-ῡ́νῶ* (*καλός*)· κάμνω τι ὡραῖον, ἐξωραΐζω, καλλωπίζω || μτφρ. ἐπιχρωματίζω τι, τὸ «ρετουσάρω», προοπαδῶ νὰ δώσω καλὴν ὄψιν εἰς κακὸν πρᾶγμα.—Μέσον, καλλωπίζω ἑαυτόν || σεμνύνομαι, καυχῶμαι, δι' τι.

καλλ-ωπίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ́ῶ* (*κάλλος* + *ὤψ*)· κάμνω τὸ πρόσωπον (τὴν *ὤπα*) ὡραῖον, δίδω ὡραῖαν ὄψιν εἴς τι, ἐξωραΐζω.— μέσον, καλλωπίζω ἑαυτόν||μτφρ. ὑπερηφανεύομαι διά τι || ἀπολ. κάμνω ἐπίδειξιν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καλλ-ώπισμα, *-ατος*, τὸ (*καλλωπίζω*)· στολισμός, ἐξωραϊσμός.

καλλ-ωπισμός, ὁ (*καλλωπίζω*)· ἐξωραϊσμός, στολισμός, διακόσμησις || τὸ ἐπιδεικνύειν ἑαυτόν, ἐπίδειξις.

κᾰ̀λο-διδάσκαλος, *ὁ*=*ὁ τοῦ καλοῦ διδάσκαλος*· ὁ διδάσκαλος τῆς ἀρετῆς.

κᾰ̀λο-καγᾰ́θῐα, ἡ· ὁ χαρακτὴρ τοῦ «καλοῦ κἀγαθοῦ», εὐγένεια καὶ καλωσύνη. Ἐκ τοῦ

κᾰ̀λο-κᾰγᾰ́θος, *ον*· τ. ἔ. *καλὸς καὶ ἀγαθός*· ὡραῖος τὴν μορφὴν καὶ ἀγαθὸς τὴν ψυχήν, ὁ τύπος τοῦ τελείου ἀνδρός.

κᾰ̄λον, τὸ (*καίω*)· ξύλον ξηρὸν κατάλληλον πρὸς καῦσιν.

Ἐτυμ.: *κᾰ̄λον*, πληθ. —*ᾰ̆* (=ξύλον πρὰς καῦσιν ἢ ξύλον πρὸς ἐπεξεργασίαν)· θωρ. πληθ. *τὰ κᾱ̃λα*= τὰ πλοῖα : *ἔρρει τὰ κᾱ̃λα*=κατεστράφησαν τὰ πλοῖα (βλ. *ἔρρω*). Τὴν αὐτὴν σημ. (δηλ. *πλοῖα*) ἔχει καὶ ὁ ἀττ. πληθ. *ξύλα*· θωρ. *κᾱ́λινος* (= ξύλινος)· *κᾱ̃λον* ‹**καF-ελο-ν : καίω*.

κᾱ̃λο-πέδῑλα, τὰ (*κᾱ̃λον*+*πέδιλον*)· ξύλινα πέδιλα (πιθαν. τσαμάχια ξύλου προσδενόμενα εἰς τοὺς πόδας τῆς ἀγελάδος, διὰ νὰ τὴν κρατοῦν ἀκίνητον κατὰ τὸ ἄρμεγμα).

κᾰ̀λο-ποιέω, μέλ. *-ήσω* (*καλὸς*+*ποιέω*)· ποιῶ τὸν καλόν.

κᾰ̀λό-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος* (*καλὸς* + *πούς*)· ὁ ἔχων ὡραίους πόδας.

ΚΑ˜ΛΟ΄Σ, *ή*, *όν*· ὡραῖος, εὔμορφος, λατ. pulcher· *Ἀλκιβιάδης ὁ καλὸς* || *τὸ καλὸν* = καλλονή, ὡραιότης (δηλ. συνών. τῷ *κάλλος*).— **II** ὁ ἐξυπηρετῶν ἀγαθὸν σκοπόν, καλός, τίμιος, εἰλικρινής || *καλὸς λιμὴν* =ὡραῖος (δηλ. ἀσφαλὴς) λιμήν || *ἐν καλῷ* (ἐνν. *τόπῳ* ἢ *χρόνῳ*)=εἰς κατάλληλον χρόνον ἢ τόπον. **2)** ἐπὶ θυσιῶν, καλή, εὐοίωνος, εὐμενής.— **III** ἠθικῶς ὡραῖος, καλός, δίκαιος, ἔντιμος, εὐγενής || *τὸ καλὸν* = ἠθικὸν κάλλος, ἀρετὴ (λατ. homestum).— **IV** Βαθμοὶ συγκρίσεως: συγκρ. *καλλίων*, *-ον*, ὑπερθ. *κάλλιστος*, *η*, *ον*.— **V** ἐπίρ. *καλῶς* (ὃ βλ.) || ἀλλὰ καὶ τὸ οὐδ. *καλὸν* ἀπαντᾷ παρὰ ποιηταῖς ἐν ἐπιρρ. χρήσει.

Ἐτυμ.: *κᾰ̄λός*, ἀττ. κλπ. *κᾰ̄λὸς* ‹*καlFὸς* ἰαπ. **qal-vo-s* : σανσκρ. **kalya-h** (ὑγιής) (‹ἰαπ. ***qal-jo-s**) **kalyā́na-h** (ὡραῖος, ἐὐχάριστος), πρβλ. *κάλλος* (**καljος*), *καλλονή*, συγκρ. *καλλίων*, Ἡλ. *καλλίτερος*, *καλλύνω* (βλ. λ.).— Πρβλ. Ἡσυχ. *«κοῖλυ· τὸ καλόν»*, πρβλ. παλ-σλαυ. **célŭ** (ὑγιής).— Συγγ. τῷ σανσκρ. **çáru-h** (εὐχάριστος) ‹ἰαπ. ***gēru-s** : λατ. **cārus** (=λεττ.· **kārs**) ‹ἰαπ. ***gā-ro-s**, ἐκ ῥ. **qē : qā** (ἀγαπῶ, ποθῶ).

κάλος, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *κάλως* (ὃ 6λ.).

καλοῦμαι, *-εῖ, -εῖται,* ἀττ. μέσ. μέλ. τοῦ *καλέω.*

ΚΑ΄ΛΠΙΣ, *-ίδος,* ἡ, αἰτ. *κάλπιν* ἢ *κάλπιδα·* ἀγγεῖον πρὸς ἄντλησιν ὕδατος, ὑδρία, στάμνος ‖ εἶδος ποτηρίου («κούπας») ‖ ὑδρία πρὸς ῥίψιμον ψήφων, κληρωτίς, κάλπη ‖ ὑδρία πρὸς ἐναποθήκευσιν τῆς τέφρας νεκροῦ.

Ἔτυμ. : πρβλ. παλ-ιρλ. **cilorun** (= λατ. **urceus**), παλ-γαλλ. **cilurnn** (=λατ. **urnam**), bret. **kélorn** (σκεπασμένος καδίσκος), gaul. **Cilurnum** (ὄνομα τόπου) (‹κελτ. **kel[p]urno-*.— λατ. **calpar, -āris,** (δοχεῖον οἴνου) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλλ. μετ' ἀνομοιώσεως (‹**calp-āli-*)· τὸ λατ. **Calpurnius** (κύρ. ὄν.) εἶναι Ἑτρουσκ.— Σανσκρ. **karpara-h** (τομή, θραῦσμα κεράμου), παλ-σλαυ. **črepŭ** (κέραμος), παλ-γερμ. **scirbi** (κέραμος). Φαίνεται ὅτι βασικῶς πρόκειται περὶ δανείου ἐκ ξένης γλώσσης (πρβλ. Ἀσσυρ. **karp-u, karpa-tu** (ἀγγεῖον, δοχεῖον).

καλύβη, ἡ (*καλύπτω*)· ὅ,τι καὶ νῦν.

καλύβιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *καλύβη·* «καλυβάκι, καλυβίτσα».

καλύκεσσι, ποιητ. ἀντὶ *κάλυξι,* δοτ. πληθ. τοῦ *κάλυξ.*

κᾰλῠκο-στέφᾰνος, *ον* (*κᾰλυξ+στέφανος*)· ἐστεμμένος διὰ τῶν καλύκων ἀνθέων.

κᾰλῠκ-ῶπις, *-ιδος,* ἡ (*κάλυξ+ὤψ*)· ἡ ἔχουσα ὄψιν (πρόσωπον) ὁμοίαν πρὸς κάλυκα ἄνθους, ἡ ἀνθηρὰ τὴν ὄψιν.

κάλυμμα, *-ατος,* τὸ (*καλύπτω*)· τὸ σκέπασμα, «κουκκούλα» ἢ πέπλος. 2) τάφος.

κᾰλῠξ, *-ῦκος,* ἡ καὶ ὁ (*καλύπτω*)· ἡ κάλυξ τοῦ ἄνθους, τὸ «μπουμπούκι» τοῦ ἄνθους ‖ *κάλυκος ἔν λοχεύμασιν* = ὅταν ἀρχίζῃ νὰ δένῃ ὁ καρπός.— **II** ἐν τῷ πληθ. *κάλυκες*=γυναικεῖα κοσμήματα ἐκ μετάλλου, κληθέντα οὕτω πιθ. ἐκ τοῦ σχήματος (ἐνώτια σχήματος κάλυκος ἄνθους).

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ σανσκρ. **kalikā** (ὀφθαλμὸς ἄνθους), ἑλλ. *κύλιξ* (‹**qol-*), *σκάλλιον, σκαλλίς* (= κούπα, καθ' Ἡσύχ.), λατ. **calix** (= κοῦπα), σανσκρ. **kalάça-h** (ὑδρία).— Δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτὴ ἡ ἐκ τῆς· ἰαπ. ῥ. **kel-** καὶ τῶν ἑλλ. *καλύπτω,* λατ. **cēlō,** παραγωγὴ τῆς λ.

κάλύπτειρα, ἡ=*καλύπτρα* (ὃ 6λ.).

κάλυπτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *καλύπτω·* ὁ κεκαλυμμένος.— **II** ὁ περικαλύπτων, περιτυλίσσων.

κάλύπτρα, ἰων. **-πτρη,** ἡ· τὸ κάλυμμα γυναικός, ὁ κεφαλόδεσμός της ‖ *ὀνοφερὰ καλύπτρα* = ὁ πέπλος τοῦ σκότους (δηλ. τῆς νυκτός). Ἐκ τοῦ

ΚΑΛΥ΄ΠΤΩ, μελ. *-ψω·* ἀόρ. α' *ἐκάλυψα·* σκεπάζω, καλύπτω ‖ κρύπτω: *νυκτὶ καλύψας* = σκεπάσας (κρύψας) μὲ τὸν πέπλον τῆς νυκτός ‖ *γαῖα ἐκάλυψέ νιν*=ἡ γῆ τὸν ἐσκέπασε (ἔκρυψε), ἐπὶ θανόντος. 2) κρύπτω. 3) καλύπτω τι(νά) μὲ αἴσχος.— **II** περικαλύπτω, περιβάλλω, ῥίπτω τι ὡς σκέπασμα ἐπάνω ἢ γύρω.

Ἔτυμ.: *καλύπτω* (‹**k̂ḷ-*)· *καλύβη· κάλυμμα· καλυπτήρ· καλύπτρα· Καλυψώ· καλύπτω* (ἡ κατάλ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν τοῦ *κρύπτω*)· *κέλυφος·* ἐξ ἰαπ. ῥ. **kel-** (κρύπτω), ἐν τῷ λατ. **oc-culo,** **cēlō** (καὶ ἐν ἄλλαις λ. ἄς 6λ. ἐν λ. *καλιά*)· πιθ. συγγ. καὶ τῷ λατ. **clupeus, clipeus** (ἀσπίς).

καλύψατο, ἐπικ. γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *καλύπτω.*

Κᾰλυψώ, γεν. *-όος,* συνῳρ. *-οῦς,* ἡ· ἡ νύμφη Καλυψώ, θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος, ζῶσα ἐν τῇ νήσῳ Ὠγυγίᾳ. Αὕτη ἔκρυβε (*ἐκάλυψε,* ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) τὸν Ὀδυσσέα κατὰ τὴν εἰς Τροίαν ἐπάνοδον.

καλχαίνω (*κάλχη*)· «ψάχνω» διὰ κοχλίας τῆς πορφύρας ‖ μτφρ. ἀναζητῶ εἰς τὰ βάθη τῆς σκέψεώς μου, ἀναμετρῶ (συλλογίζομαι) βαθέως, ἐξετάζω τι κατὰ βάθος‖— **II** κάμνω τι πορφυροῦν‖μτφρ. κάμνω τι σκοτεινὸν καὶ ταραχῶδες ὡς ἡ τρικυμιώδης θάλασσα, ἡ ἔχουσα ἀνάλογον χρῶμα (σκοτεινὸν πορφυροῦν). [ἐκ ῥ. *χαλχ-*: ἀγγλ-σαξ. **zalz** (= *θλιβερός, λυπημένος*)].

Κάλχας, *-αντος,* ὁ (*καλχαίνω*)· ὁ Ἕλλην μάντις ἐν Τροίᾳ ‖ κυρ. ὁ ἀναζητῶν, ἐρευνῶν, ὁ ἐρευνητής.

ΚΑ΄ΛΧΗ, ἡ, ὡσ. **χάλκη·** ὁ κοχλίας τῆς πορφύρας, ἐξ οὗ καταλλήλως ἐπεξεργαζομένου παρήγετο τὸ χρῶμα τῆς πορφύρας, ἡ πορφύρα.

Ἔτυμ. : ἐν ἐπιγρ. καὶ *χάλκη* καὶ *χάλχη·* *καλχαίνω* καὶ ἐξ αὐτοῦ *Καλχηδών, Χαλχηδών, Χαλκηδών, -όνος,* δημῆρ. *Κάλχας.* Σκοτ. ἐτυμολ., πιθ. ξένη λέξις. Κατά τινας συγγ. τῷ *κόχλος.*

καλῶ, *εῖς, εῖ,* ἀττ. μέλ. τοῦ *καλέω.*

κᾰλῴδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κάλως·* μικρὸν σχοινίον.

καλῶς, ἐπίρ. τοῦ *καλός·* ὡραῖα, καλὰ ‖ *καλῶς ἔχω* ἢ *πράττω* = εἶμαι εἰς καλὴν κατάστασιν, εὐτυχῶ ‖ μετὰ γεν. *καλῶς ἔχω τινός* = εὐτυχῶ ὡς πρός τι. 2) *πάνυ·* πολὺ καλά, ἐντελῶς, ὅλως διόλου. 3) *ἐν ἀπαντήσεσιν,*=λατ. **euge·** καλά, πολὺ καλά! ‖ ἐνίοτε δηλοῖ ἄρνησιν ἀποδοχῆς προσφερομένου πράγματος, ὡς ἐνίοτε καὶ τὸ σημερινὸν «σ' εὐχαριστῶ» μετά τινος εἰρωνείας λεγόμενον (λατ. **benigne**).

ΚΑ΄ΛΩΣ, ὁ, γεν. *κάλω,* αἰτ. *κάλων·* ἐπ. καὶ ἰων. **κάλος** *-ου,* ὁ· σχοινίον, καλῴδιον, «παλαμάρι» ‖ *ἀπὸ κάλω πλέω* = πλέω βυμουλκούμενος (ἑλκόμενος διὰ σχοινίου, καλῳδίου) ‖ *κάλων καθιέναι*=καταβιβάζειν (ῥίπτειν κάτω) τὸν κάλων πρὸς βυθομέτρησιν ‖ ὡσ. σχοινίσν ἱστίου (κοιν. «οἱ μοῦδες τοῦ πανιοῦ») ‖ παροιμ. *πάντα κάλων ἐξιᾶσιν*=ἀπολύουσι (χαλαρώνουν) ὅλα τὰ σχοινία τοῦ ἱστίου (λύουν «ὅλες τὶς μοῦδες»), τ. ἔ. καταβάλλουν ὅλας των τὰς προσπαθείας.

καλω-στρόφος, ὁ (*κάλως* + *στρέφω*)· ὁ συστρέφων (κατασκευάζων) σχοινία.

κάμ, ἐπ. ἀντὶ *κατὰ* πρὸ *μ* : *κὰμ μὲν* = *κατὰ μέν.*

κᾰμάκῐνος, *ον·* κατεσκευασμένος ἐκ καλάμου ἢ ἄλλου εὐθραύστου ξύλου, ὁ λεπτὸς καὶ μακρὸς ὡς καμάκιον. Ἐκ τοῦ

ΚΑ΄ΜΑΞ, *-ᾰκος,* ὁ, ἡ· κονταρόξυλον, πάσσαλος ‖ ὑποστήριγμα κλάδων ἀμπέλου.— **II** τὸ ξύλινον στέλεχος (τὸ κοντάρι) τοῦ δόρατος.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ σανσκρ. **çámyā** (‹**kom-*)=γόμφος (ξυλοκάρφι), Ζενδ. **simā-** (‹**kəm-*), νεο-περσ. **sīm** (ζεύγλη), ἀρμ. **samikh,** παλ-γερμ. **hamo** (‹κοιν-γερμ. **hama-* ἰαπ. **komo-*) = ἁλιευτικὴ ἀπόχη, νεο-γερμ. **hamen** (ἀπόχη).

ΚΑ˘ΜΑ΄ΡΑ, ἡ· λατ. **camera·** πᾶν τὸ ἔχον δολωτὸν σκέπασμα, σκεπαστὴ ἅμαξα.

Ἔτυμ. : πρβλ. *κάμινος* (ὅθεν τὸ ἐν Ὀδυσ. Σ. 27 *καμινὼ γρηῢς*;=γραῖα ἐργαζομένη ἐν καμίνῳ). *κμέλεθρον* (=στέγη, οἰκία), πιθ. κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **κμέρεθρον* : λατ. **camur(us)**:=κυρτός, **camerus** (= **obtortus**), **cumera, cumerus** (=κόφινος, ὅπου φυλάττει τις σῖτον), σανσκρ. **kmárati** (εἶμαι καμπυλωτός), Ζενδ. **kamara** (ὀσφύς, ζώνη), γοτθ. **himins,** παλ-γερμ. **himil** (οὐρανός, νεο-γερμ. **himmel**).—Τὰ λατ. **camera, camara, caminus** εἶναι δάνεια ἐκ τῆς ἑλληνικῆς.

κᾰμᾰσῆνες, οἱ· εἶδος ἰχθύων.

κᾰμᾰτηρός, *ά, όν·* κοπιώδης, ἐπίμοχθος ‖ ὁ προξενῶν κάματον.— **II** ὁ καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κάματου, καταπεπονημένος. Ἐκ τοῦ

κᾰμᾰτος, ὁ (*κάμνω*)· μόχθος, κόπος. 2) κόπωσις, κατάπτωσις ‖ νόσος.— **II** Τὸ μετὰ κόπου κερδαινόμενον : ὁ *ἡμέτερος κάματος*=τὰ διὰ τῶν ἡμετέρων κόπων κτηθέντα.

κᾰμᾰτ-ώδης, *ες* (*κάματος* + *εἶδος*)· ὁ προξενῶν κάματον, ὀχληρός.

καμ-βαίνω, ἐπ. ἀντὶ *καταβαίνω.*

κάμε, ἐπ. ἀντὶ *ἔκαμε,* γ' ἑν. ἀορ. δ' τοῦ *κάμνω.*

κᾰμέ = *καὶ ἐμὲ* κατὰ κρᾶσιν.

καμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. δ' τοῦ *κάμνω.*

καμεῖται, γ' ἑν. μέλλ. τοῦ *κάμνω.*

κᾰμηλος, ὁ καὶ ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, «καμήλα»· *ἡ κάμηλος,* περιληπτ. (ὡς καὶ *ἡ ὕπτος*) = αἱ κάμηλοι τοῦ στρατεύματος μετὰ τῶν ἀναβατῶν των.— [ἐκ τοῦ ἑβρ. Gāmal (ἀραβ. **gaml**)· πρβλ. *Γαυγάμηλα* = *καμήλου οἶκος*].

κᾰμῑνευτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*κάμινος*)· ὁ ἐργαζόμενος ἐν καμίνῳ, καμινευτικὸς ‖ *αὐλὸς καμινευτήρ*=ὁ σωλὴν τοῦ «φυσεροῦ» τῶν σιδηρουργῶν.

κᾰμῑνευτής, *-οῦ,* ὁ=*καμινευτὴρ* (6λ. λ.).

καμινοΐ, δοτ. τοῦ *καμινώ* (ὃ 6λ.).

κᾰμῑνος, ἡ (*καίω*)· κλίβανος, φοῦρνος, «καμίνι». [βλ. *καμάρα*· κατά τινας πρβλ. παλ-σλαυ. **kamy,** λιθ. **akmu** (λίδος), *ἄκμων* (βλ. λ.), παλ-γερμ. **hamar** (λίδος, σφυρί), ἐξ ἰαπ. βάσεως **agāmon** (λίδος)]. Ἐξ αὐτοῦ τό

κᾰμῑνώ, -οῦς, δοτ. *-οῖ,* ἡ· ἡ ἐν καμίνῳ (κλιβάνῳ) ἐργαζομένη γυνή, καμινεύτρια.

καμ-μέν, ὀρθότ. κεχωρισμένως *κὰμ μέν,* ἐπ. ἀντί *κατὰ μέν.*

κᾰ́μμες=*καὶ ἄμμες,* αἰολ. ἀντί *καὶ ἡμεῖς.*

κὰμ μέσσον, ἐπ. ἀντί *κατὰ μέσον.*

καμ-μίξας, ἐπ. ἀντί *καταμίξας* (γραπτ.—*μείξας*), μτχ. ἀορ. α' τοῦ *καταμείγνυμι.*

καμ-μονίη, ἡ, ἐπ. ἀντί *κατα-μονή*· ἐπιμονή, σταθερότης (ἐν τῇ μάχῃ), καρτερικότης, ἀντοχή.

κάμ-μορος, *ον,* ἐπ. ἀντί *κατά-μορος*· ὁ κακὴν ἔχων μοῖραν, κακόμοιρος.

Ἔτυμ. : κάμ-μορος ‹ **κατ-μορος,* σχηματισμός μτγν. τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*κάσμορος· δύστηνος*» ‹ *κατ-σμορος,* ἐκ ῥ. smer-· βλ. ἐν λ. λ. *ἦμορίς* καὶ *μέρος.*

καμ-μύω, ἐπ. ἀντί *κατα-μύω* (δ βλ.).

ΚΑ᾽ΜΝΩ, μέλ. *κᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἔκᾰμον,* ἀπρφ. *καμεῖν,* ἐπ. μετ' ἀναδιπλ. ὑποτ. *κεκάμω·* πρκ. *κέκμηκα·* ἐπ. μτχ. πρκ. *κεκμηώς, -ῶτι, -ῶτα,* αἰτ. πληθ. *κεκμηότας :* **I** ἀμτδ. εἶμαι κεκμηκώς, κατάκοπος, ἐξηντλημένος, καταπεπονημένος ‖ μετὰ μτχ. *κάμνει πολεμίζων, ἐλαύνων* = εἶναι κατάκοπος ἀπό τὴν μάχην, ἀπό τὴν κωπηλασίαν. 2) «αἰσθάνομαι ἄσχημα», εἶμαι ἀσθενής, αἰσθάνομαι κόπωσιν ‖ *οὐκ ἔκαμον τανύων* = δὲν ἠσθάνθην κόπωσιν τανύων τὸ τόξον, εὐκόλως ἐτάνυσα αὐτό. 3) εἶμαι ἠτημένος. 4) εἶμαι ἀσθενὴς (ἄρρωστος), ὑποφέρω ἐξ ἀσθενείας ‖ γεν. εἶμαι περίλυπος, στενοχωρημένος, βασανισμένος. 5) *οἱ καμόντες* καὶ *οἱ κεκμηκότες,* ἐπ. *κεκμηότες* ἢ *κεκμηῶτες* (λατ. defuncti) = οἱ ἐπιτελέσαντες τὴν ἀποστολήν των, οἱ νεκροί ‖ ἐν ᾧ *οἱ κάμνοντες* = οἱ νοσοῦντες, οἱ ἀσθενεῖς ‖ ὡσ. *κεκμηκότες* = τὰ πνεύματα (οἱ σκιαί) τῶν νεκρῶν (λατ. dii manes)—. **II** μτβτ., κατασκευάζω τι μετὰ κόπου, ἐργάζομαι σκληρά. 2) κερδίζω τι μὲ πολὺν κόπον ‖ καλλιεργῶ μετὰ κόπου : ἐν μέσ. ἀορ. β' *νῆσον ἐκάμοντο* = ἐκαλλιέργησαν (δι' ἑαυτούς) τὴν νῆσον.

Ἔτυμ.: κάμνω (‹ **km̥n-*)· *κάματος· κμητός,* θωρ. *κμᾶτός* (**km̥tó-s*), δμ. *πολύ-κμητος·* ποιητ. *ἀ-κμής, ἀ-κάμας :* σανσκρ. **çamnītē** (‹ **km̥n-*), **çámati, çamyati** (κοπιάζω), **çami-lâh** (ἐπιτετηδευμένος, προπαρασκευασμένος), παλ-ιρλ. **cuma,** νεο-bret. **kanv** (πένδος), (‹ κελτ. **kama-vo-*), παλ norr. **hamask** (κοπιάζω), ἴσως τὸ παλ-σλαυ. **sŭměti** (= τολμᾶν), ἰαπ. **kemā-**. [Τὸ παλ-γερμ. **muodi** (κεκμηκὼς) εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. *μῶλος, μῶσθαι* κλπ.]· κατά τινας τῷ *καμόντες* εἶναι συγγ. τῷ *καίνω* (‹ **q[p]u̯jō***).

κάμοι=*καὶ ἐμοί,* κατὰ κρᾶσιν.

ΚΑΜΠΗ᾽, ἡ (*κάμπτω*)· ὡς καὶ νῦν, καμπή, στροφή, ὡς ἐπὶ ποταμοῦ.— **II** τὸ σημεῖον τῆς καμπῆς (στροφῆς) τῶν ἁρμάτων ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ, ὁ καμπτήρ ‖ μτφρ. *μῦθον ἐς καμπὴν ἄγειν* = φέρειν τὸν λόγον εἰς τὸ μέσον του, εἰς τὸ σημεῖον τῆς στροφῆς του.— **III** *καμπαί, αἱ,* ἐν τῇ Μουσικῇ = αἱ στροφαί, «τὰ ὄγδοα τοῦ τόνου», «τὸ τρέμουλο».

Ἔτυμ.: καμπή· κάμπτω· καμπύλη· καμπτήρ· κάμψις· καμψών (= *καμπύλον* καθ' Ἡσύχ.) : λατ. **campus** = λιθ. **kampas** (γωνία, χῶρος), ἴσως σανσκρ. **kámpatē** (κάμπτομαι, τρέμω), λιθ. **kumpti** (κυρτοῦμαι), **kumpas** (κυρτός), σανσκρ. **kumpa-h,** γοτθ. **hamfs** (ἀνάπηρος), παλ-σαξ. **hāf,** παλ-γερμ. **hamf** (ἀτροφικός), ἐξ ἰαπ. ῥ. **qamp-** ἐκτετ. ῥ. **qam-** ἐν τῷ ἑλλ. *καμάρα,* λατ. **camur(us).**

κάμπῐμος, *η, ον* (*καμπή*)· ὁ μετὰ καμπῶν, ὁ καμπτόμενος, ἔχων καμπήν.

καμπτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*καμπή*)· καμπή, γωνία.— **II** τὸ σημεῖον, ἐν ᾧ ἔκαμπτον (ἔκαμνον στροφήν) οἱ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ ἀγωνιζόμενοι δρομεῖς.

ΚΑ᾽ΜΠΤΩ, μέλ. *κάμψω*· ἀόρ. α' *ἔκαμψα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐκάμφθην*· κάμπτω, λυγίζω, κυρτώνω : κυρ. 1) *γόνυ* καὶ *γούνατα κάμπτω* = λυγίζω τὰ γόνατα, ὥστε νὰ καθίσω καὶ ἀναπαυθῶ, ἀναπαύομαι. 2) *γόνυ κάμπτω* = κάμπτω τὰ γόνατα, γονατίζω διὰ νὰ προσευχηθῶ. 3) *γόνυ κάμπτω* προκειμένου νὰ ἐκκινήσω δι' ἀγῶνα δρόμου.— **II** κάμπτω, κλίνω, στρέφω, ὁδηγῶ τι. 2) ἀπολ. κάμπτω, στρέφω, γύρω ἀπό τι, περικάμπτω ‖ *κάμπτω ἄκρην* = περικάμπτω τὸ ἀκρωτήριον ‖ *κάμπτω κόλπον*=πλέω παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ κόλπου (αἱ τίνες ἀκολουθοῦσι καμπύλην γραμμήν) ‖ *κάμπτω βίον*=παρακάμπτω τὸ μέσον χρονικὸν σημεῖον τῆς ζωῆς (τ. ἔ. πλησιάζω πρὸς τὸ τέρμα τοῦ βίου· πρβλ. τὸ σημ. «ἔκαμψα τὸν Μαλέαν τῆς ζωῆς»)· πρβλ. *καμπή,*— **III** (ὡς τὸ λατ. flecto), κάμπτω, κατευνάζω, πραΰνω, τινὰ μὲ παρακλίσεις, τὸν μαλακώνω ‖ γενικῶς, καταβάλλω, ταπεινώνω

καμπῠ́λος, *η, ον* (*κάμπτω*)· κυρτός, κεκαμμένος, ἐπικαμπής.

καμφθείς, καμφθῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κάμπτω.*

καμψέμεν, ἀπρφ. ἐπ. μέλ. τοῦ *κάμπτω.*

καμψί-πους, ὁ, ἡ, *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*κάμπτω*+*πούς*)· ὁ κάμπτων τοὺς πόδας ἐν τῷ τρέχειν, ὁ τρέχων ταχέως.

κάμψις, *-εως,* ἡ (*κάμπτω*)· ἡ κύρτωσις, τὸ λύγισμα.

καμών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *κάμνω.*

κᾶν = *καὶ ἄν,* κατὰ κρᾶσιν. — ὡσ. *κᾶν* = *καὶ ἤν*· καὶ ἐάν, ἀκριβῶς ἐάν.

κάν = *καὶ ἐν,* κατὰ κρᾶσιν.

κάν, ἐπ. ἀντί *κατὰ* πρό τοῦ *ν : κὰν νόμον*=*κατὰ νόμον.*

κάναθρον ἢ **κάνναθρον,** τό (*κάνη*)· ἄμαξα πλεκτή ἐκ καλάμων ἢ λύγων.

Κανανίτης, *-ου,* ὁ· Συριακὴ λέξις, τῆς ὁποίας μετάφρασις εἶναι ἡ ἑλλην. λ. *Ζηλωτής*· δὲν πρέπει νὰ συγχέεται πρὸς τὴν λ. *Χαναναῖος* = ὁ ἐκ Χαναναίας.

ΚΑΝΑ᾽ΣΣΩ, μέλ. *-ξω*· κάμνω ἦχον δμοιον πρὸς τὸν τῆς γαργάρας, καταπίνω μετὰ θορύβου.—(ἡ λ. εἶναι «πεποιημένη» ἐκ τοῦ ἦχου).

Ἔτυμ. : κανάσσω· καναχή· καναχέω, καναχίζω : λατ. **canō** = ὁμβρ. **kanetu** = παλ-ιρλ. **canim** (ᾄδω), gall. **canu,** bret. **cana** (ᾄδω), γοτθ. **hana,** παλ-γερμ. **hano** (πετεινός), (πρβλ. γερμ. ***hanan** = ᾄδω, λιθ. **gaidys**=πετεινός: **gēdu**=ᾄδω. ἑλλ. *ἠϊ-κανός*=πετεινός), παλ-γερμ. **henna** (ὄρνις), **huon** (πετεινός, γερμ. **hahn**), λατ. **cicōnia,** ἴσως σανσκρ. **kaṇkanī** (στόλισμα ἀπό κουδουνάκια) (πρβλ. ἑλλ. *κάκαλα*).

κάναστρον, τό (*κάνη*)· κάνιστρον, πλεκτὸς κάλαθος, κόφινος (λατ. **canistrum**).— **II** πήλινον ἀγγεῖον, πινάκιον.

κανᾱ-φόρος, θωρ. ἀντί *κανηφόρος.*

κᾰνᾰχέω, μελ. *-ήσω*· κωδωνίζω ἢ παταγῶ, κροτῶ (ἐπὶ μετάλλων) ‖ πιτσιλίζω (ἐπὶ ὕδατος). Ἐκ τοῦ

κᾰνᾰχή, ἡ (*κανάσσω*)· ὀξὺς ἦχος, ἰδίως ἡ κλαγγὴ μετάλλου ‖ ὡσ. ὁ προκαλούμενος ἀπό τὸν τριποδισμὸν τῶν ἡμιόνων θόρυβος ‖ *καναχὴ ὀδόντων*= τὸ τρίξιμον τῶν ὀδόντων ‖ *καναχαὶ αὐλῶν*=ὁ ὀξὺς ἦχος τῶν αὐλῶν. Ἐξ αὐτοῦ τό

κᾰνᾰχηδά, ἐπίρ. (*καναχή*)· μετὰ *καναχῆς,* τ. ἔ. μετὰ ἠχηροῦ θορύβου.

κᾰνᾰχής, *ές* (*κανάσσω*)· ὁ προξενῶν ἠχηρὸν θόρυβον ‖ ἐπὶ ὕδατος, ὁ πιτσιλίζων.

κανάχησε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *καναχέω.*

κανάχιζε, ἐπ. γ' ἑν. πρτ. τοῦ *καναχίζω.*

κᾰνᾰχίζω, μέλ. *-ίσω*=*καναχέω.*

κάνδυς, *-υος,* ὁ· μηδικὸς μανδύας μετὰ χειρίδων (χειριδωτός), λεγόμενος καὶ *κανδύκη.* [μηδικὴ λέξις].

κάνεον, ἰων. **κάνειον,** ἀττ. συνῳρ. **κανοῦν,** τό (*κάνη*)· κάνιστρον πλεκτόν, πεπλεγμένος ἐκ καλάμου κάλαθος ‖ ἰδίως κάνιστρον, ἐν ᾧ ἐναπετίθετο ἄρτος (λατ. **canistrum**), χρησιμοποιούμενον κυρ. πρὸς ἐναπόθεσιν εἰς αὐτὸ τῆς εἰς τὰ θύματα ἐπιρριπτομένης κριθῆς (τῶν *οὐλῶν*) κατὰ τὰς θυσίας.

κάνεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *καίνω.*

κᾶνη, ἡ· σπανιώτ. τύπος ἀντὶ *κάννα.*

κανῆν, θωρ. ἀντὶ *κανεῖν,* ἀπρφ. ἀορ. τοῦ *καίνω*

κάνη-φορέω, μέλ. *-ήσω*· φέρω (βαστῶ) τὸ ἱερὸν κάνιστρον κατὰ τὴν πομπήν. Ἐκ τοῦ

κάνη-φόρος, *ον* (*κάνεον* + *φέρω*)· ὁ φέρων τὸ ἱερὸν κάνιστρον ‖ *αἱ κανηφόροι* = παρθένοι, ἐν Ἀθήναις, φέρουσαι ἐπὶ τῶν κεφαλῶν κατὰ τὰς πομπὰς *κανᾶ* (ἱερὰ κάνιστρα), ἐν οἷς ὑπῆρχον τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Δήμητρος, τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

ΚΑΝΘΑΡΟΣ, ὁ, λατ. **cantharus**· εἶδος κανθάρου λατρευομένου ἐν Αἰγύπτῳ.— **II** εἶδος ποτηρίου (**cantharus, scarabaeus**).— **III** εἶδος Ναξιακοῦ πλοιαρίου.— **IV** σημεῖον ἐπὶ τῆς γλώσσης τοῦ Αἰγυπτίου θεοῦ Ἄπιος, ὅμοιον πρὸς κάνθαρον.— **V** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος (τὸ σημερ. «σκαθάρι»).

Ἔτυμ.: *κάνθαρος*· *κανθαρίς*· ἀγν. ἐτυμολ.· συσχετίζεται ὑπό τινων πρὸς τὴν ρ. **qanth-** καὶ τὴν λ. *κανθός* (=κυρτότης), *κανθώδης* (=κυρτός).

κανθήλια, *-ων*, τὰ (λατ. **clitellae**)· σάγμα ὑποζυγίου, ἢ τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ σάγματος κοφίνια.

κανθήλιος, ὁ· εἶδος μεγαλοσώμου ὄνου, φορτηγὸς ὄνος, βλ. *κάνθων*.

κάνθων, *-ωνος*, ὁ (*κανθός*;)· = *κανθήλιος* (ὃ βλ.), φορτηγὸς ὄνος.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ *κανθὸς* (=σῶτρον, ἄντυξ τροχοῦ) ἐτυμολ. θεωρεῖται ὑπό τινων· ἐσφαλμένη· *κάνθων*· *κανθήλιος*· *κανθήλια* (βλ. λ.λ.)· *κανθίαι* (=μεγάλοι κόφινοι)· ἐπαναρχόμενοί τινες εἰς τὴν ἐκ τοῦ *κανθὸς* παραγωγὴν φρονοῦσιν ὅτι *κανθὸς* (ἢ *κάνθος*) = κυρτότης, *κάνθων* δὲ εἶναι τὸ ζῷον τὸ κυρτωμένον τρόπον τινὰ ὑπὸ τὸ βάρος ὃ βαστάζει ἐπὶ τῆς ράχεώς του: *κανθός*: *κάνθων* κατὰ τὸ *δρόμος*: *δρόμων*.

ΚΑΝΝΑ ἢ **κάννη,** *-ης*, ἡ· κάλαμος (λατ. **canna**) ‖ ὄθεν, πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ καλάμου, «ψαθὶ» ἢ καλάμινον πλέγμα διὰ περίφραγμα.

Ἔτυμ.: παράγωγα: ὁμηρ. κλπ. *κάνειον*, *κάνεον*, ἀττ. *κανοῦν*; ἀθ. *κάναθρον*, *κάναστρον* (Ἡσυχ.), *κάνιστρον*· *κάν(ν)ης* (= «καπάκι»), *καννητο-ποιός* (= καλαθοποιός), *κάν(ν)αβος* (=ἀνδρείκελλον), *κανών*, *-όνος*, *κανονίζω* (διότι ἀρχικῶς ὁ κανὼν κατεσκευάζετο ἐκ καλάμου, ἦτο στέλεχος καλάμου).

καννάβινος, *η*, *ον*· ἐκ καννάβεως κατεσκευασμένος. Ἐκ τοῦ

ΚΑΝΝΑΒΙΣ, ἡ, γεν. *-ιος* (καὶ *-εως*), αἰτ. *-ίδα* (καὶ *-ιν*)· λατ. **cannabis**· ὅ,τι καὶ νῦν, «καννάβι». – **II** πᾶν τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ καννάβεως, στυππεῖον («στουπί»).

Ἔτυμ.: *κάνναβις* καὶ *κάνναβος* εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης (ἐκ τοῦ ἑλλην. δὲ εἶναι δάνειον τὸ λατ. **cannabis**)· πρβλ. σανσκρ. **çaná-h** (εἶδος καννάβεως).

καν-νεύσας, ἐπ. ἀντὶ *κατανεύσας*.

κάννη, ἡ=*κάννα* (ὃ βλ.).

καν-νόμον, ὀρθότ. *κὰν νόμον* (κεχωρισμένως), ἐπ. ἀντὶ *κατὰ νόμον* (βλ. *κάν*).

κἄνονίς, *-ίδος*, ἡ (*κανών*)· κανών, «χάρακας» ‖ εἶδος ὀβελοῦ, κατὰ Σουΐδ. «ἐργαλεῖον καλλιγραφικόν».

κἄνόνισμα, *-ατος*, τό, ποιητ. ἀντὶ *κανὼν* (ὃ βλ.).

κἄνοῦν, τό, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ *κάνεον* (βλ. λ.).

κἄνῶ, μέλ. τοῦ *καίνω*.

Κάνωβος ἢ **Κάνωπος,** ὁ· πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου, περίφημος διὰ τὴν πολυτέλειάν της.

κἄνών, *-όνος*, ὁ (*κάνη*, *κάννα*)· πᾶσα εὐθεῖα ράβδος ‖ παρ' Ὁμήρῳ *κανόνες* ἐλέγοντο δύο ράβδοι ξύλιναι ἐκτεινόμεναι ἐγκαρσίως κατὰ μῆκος τοῦ κοίλου τῆς ἀσπίδος, διὰ τῶν ὁποίων διήρχετο ὁ βραχίων τῆς χειρός, καὶ οὕτω ἡ ἀσπὶς ἐκρατεῖτο στερεῶς· βραχύτερον τὸν ἕνα ἐκ τῶν κανόνων τούτων ἀντικατέστησεν ἰδιαιτέρα λαβίς (*ὄχανον*, *πόρπαξ*). 2) ράβδος χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν ὑφαντουργίαν, ἐργαλεῖον ὑφαντικόν, πιθ. ἡ κερκὶς («σαγίττα»), δι' ἧς ἡ κλωστὴ τοῦ ὑφαδίου (*πηνίου*) εἰσήρχετο μεταξὺ τῶν κλωστῶν τοῦ στήμονος (*μίτου*). 3) ὁ κανὼν τοῦ κτίστου ἢ ξυλουργοῦ (διάφορος τῆς *στάθμης*). 4) ἡ δοκὸς ἢ ἡ γλῶσσα τῆς ζυγαριᾶς ‖ ἐν τῷ πληθ. αἱ ὀπαὶ ἢ τὰ κλειδιὰ τοῦ αὐλοῦ.— **II** μτφρ. (ὡς καὶ τὸ λατ. **norma**, **regula**), πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς διακανονισμὸν ἢ καθορισμὸν ἄλλων πραγμάτων ‖ οὕτω, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες Συγγραφεῖς ἐκαλοῦντο *κανόνες*, ἤτοι γνώμονες, ὑποδείγματα («μοντέλλα») ἀνωτερότητος, κλασσικοὶ ὡς λέγομεν σήμερον ‖ ὡσαύτως ὅσα βιβλία ἡ Ἐκκλησία ἀπεδέχθη ὡς ὑποδειγματικὰ διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν λατρείαν ὠνομάσθησαν περιληπτικῶς *κανὼν* ἢ *κανονικὰ βιβλία*.

κανών, μεχ. ἀορ. β' τοῦ *καίνω*.

Κάνωπος, ὁ· βλ. *Κάνωβος*.

κάξ = *καὶ ἐξ*, κατὰ κρᾶσιν.

κάπ, ἐπ. ἀντὶ *κατὰ* πρὸ τοῦ *π* ἢ *φ*: *κάπ πεδίον* =*κατὰ πεδίον*.

κἄπειτα = *καὶ ἔπειτα*, κατὰ κρᾶσιν.

κάπετος, ἡ (*σκάπτω*, ἀντὶ *σκάπετος* ἐκ τοῦ *σκάπατος*)· βόθρος, λάκκος, τάφρος (λατ. **fossa**) ‖ βόλος, τάφος ‖ γενικῶς, ὁπή. [δι' ἐτυμολ. βλ. *σκάπετος* ἐκ ρ. **(s)qap-**· δὲν ἀνήκει εἰς τὸ *κάπη* (βλ. λ.), *κάπτω* (βλ. λ.), λατ. **capsa** (κιβώτιον)].

ΚΑΠΗ, ἡ (*κάπτω*)· φάτνη, «παχνί» (κυρ. θέσις διὰ τὴν τροφὴν τῶν ζώων).

κἄπηλεῖον, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ καπήλου, τὸ κατάστημα («μαγαζί») τοῦ καπήλου ‖ οἰνοπωλεῖον «ταβέρνα», λατ. **caupona**. Ἐκ τοῦ

κἄπηλεύω, μέλ. *-σω* (*κάπηλος*)· εἶμαι *κάπηλος* (τ. ἔ. μικρέμπορος), πωλῶ «λιανικῶς», «λιανοπωλῶ» ‖ μτφρ. πωλῶ εἰς τοὺς δρόμους, εἶμαι γυρολόγος: *καπηλεύω τὴν μάχην* = κάμνω ἐμπόριον πολέμου (διεξάγω τὸν πόλεμον μὲ μηδαμινὰ πράγματα), λατ. **bellum cauponari**.— Ὡσ. νοθεύω, πωλῶ ὡς γνήσιον, πωλῶ τι δι' ἀπάτης.

κἄπηλικός, *ή*, *όν* (*κάπηλος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς κάπηλον (εἰς μικρέμπορον) ‖ δόλιος, ἀπατηλός, πανοῦργος ‖ ἐπίρ. *καπηλικῶς ἔχω* = εἶμαι ἐψιμυθιωμένος, ἔχω νόθον χροιὰν καὶ οὐχὶ τὴν κατὰ φύσιν.

κἄπηλίς, *-ίδος*, θηλ. τοῦ *κάπηλος*, λατ. **copa**.

κἄπηλος, ὁ (*κάπτω*)· μικροπωλητής, μεταπράτης, ὁ πωλῶν λιανικῶς, ὁ γυρολόγος (λατ. **caupo**), ἀντίθ. τῷ *ἔμπορος* ‖ κυρ. ὁ διατηρῶν καπηλεῖον (ταβερνεῖον). — **II** ὁ ἀπατεών, δόλιος, πανοῦργος.

Ἔτυμ.: *κάπηλος*· *καπηλίς*· *καπηλεία*· *καπηλεύω* (βλ. λ. λ.)· παράγωγα ἐκ τῆς λ. *κάπη* (= μικρὸν τεμάχιον) (πρβλ. Ἡσυχ. «*κάπη δὲ ἡ τροφὴ*» ἐν λ. *κάπηλος*), πρβλ. *κάπητον* (βοσκή, νομή, χόρτος), ἐξ οὗ τὸ μτγν. λατ. **capētium**, λεττ. **kapaini** (ἄχυρον)· ἐκ ρ. **qap-** ἐν τῷ λιθ. **kapóli**, λετ. **kapáit** (κατατέμνω εἰς τεμάχια), λεττ. **kaplis** (πέλεκυς).— Λατ. **caupō**, **cōpō**, **cōpa**, **cūpa** εἶναι ἀβεβ. ἐτυμολ. Κατά τινας δυνατὸν ἀμφότερα (*κάπηλος* - **caupo**) νὰ εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων δάνεια ἐκ ξένης γλώσσης οὐχὶ ἰαπετ.

κἄπί=*καὶ ἐπί*, κατὰ κρᾶσιν.

καπίθη, ἡ (*κάπτω*)· μέτρον χωροῦν δύο χοίνικας Περσικὰς (ἢ δύο ἀττικὰς κοτύλας). Ἡ λ. πιθαν. Περσική.

κάπνη, ἡ (*καπνός*)· =*καπνοδόχη* (ὃ βλ.).

καπνίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*καπνός*)· προκαλῶ καπνόν, κάμνω καπνόν ‖ ἀνάπτω πυράν.— **II** καπνίζω τινά, τὸν μαυρίζω (κάμνω μαῦρον) μὲ καπνόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κάπνισμα, *-ατος*, τό· τὸ καπνίζειν διὰ θυμιάματος ‖ θυμίαμα.

κάπνισσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *καπνίζω*.

καπνο-δόχη, ἡ, ἰων. **-δόκη** (*καπνὸς* + *δέχομαι*)· μέρος δεχόμενον καπνὸν καὶ διοχετεῦον αὐτὸν ἀλλαχοῦ, «καπνοδόχος», ὁπῆς τῆς ὀροφῆς ἢ τῆς στέγης, διὰ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται ὁ καπνός.

ΚΑΠΝΟΣ, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, λατ. **fumus**.

Ἔτυμ.: *καπνός*· *καπνιάω*· *καπνίζω*· *καπνόω*· *κάπνη*· *καπνοδόκη*(—*χη*)· ὁμηρ. *ἀπο-καπύω*· *καπυρὸς* (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*κάπος*· *ψυχή*. *πνεῦμα*»· *κάπυς* (= *πνεῦμα*)· ὁμηρ. μτχ. πρκ. αἰτ. ἐν. *κεκαφηότα* (=ἐκπνεύσαντα), πρβλ. Ἡσυχ. «*κέκηφε*· *τέθνηκε*». *Καπνὸς* ‹**καπνὸς* ἰαπ. **qvəp-nó-s**: λατ. **vapor**, **vapidus**, **vappa**, γοτθ. **afhapjan** (ἀποπνίγω),

μεσ-γερμ. **verwepfen** (ὀσφραίνομαι οἴνου), λιθ. **kvāpas** (πνοή, ἀναθυμίασις), **kvepin, kvepti** (ἀποπνέω), λεττ. **kwépét** (καπνίζω), **kúpét** (καπνίζω)· ὡσ. πρβλ. λατ. **cupiō** (ἐπιθυμῶ)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qvēp-**: ***qevēp-** (=κοχλάζω). Ἐξ αὐτοῦ τό

καπνόω, μέλ. **-ώσω** μεταβάλλω εἰς καπνόν.— Παθ. καιόμενος μεταβάλλομαι εἰς καπνόν, κατακαίομαι εἰς τέφραν.

καπν-ώδης, **ες** (**καπνός** + **εἶδος**)· ὁ ὅμοιος πρὸς καπνόν, μαύρου χρώματος || γενικῶς, σκοτεινός, μαυρειδερός.

κᾶπος, δωρ. ἀντὶ **κῆπος.**

Καππᾰδοκίζω, μέλ. **-σω**· εὐνοῶ τοὺς Καππαδόκας.— **II** παίζω τὸν ρόλον Καππαδόκου, δηλ. φέρομαι δολίως, πανούργως. Ἐκ τοῦ

Καππάδοξ, -οκος, ὁ· Καππαδόκης.

κάπ-πεσον, ἐπ. ἀντὶ **κατ-έπεσον,** ἀόρ. β' τοῦ **κατα-πίπτω.**

καππο-φόρος, **ον** (**κάππα** + **φέρω**)· ὁ φέρων τὸ στοιχεῖον κάππα, ἐπὶ ἵππου φέροντος τοιοῦτον σῆμα· πρβλ. **κοππατίας.**

καπ-πῡρίζω, ποιητ. ἀντὶ **κατα-πυρίζω** (**κατά** + **πῦρ**)· «παίρνω φωτιά», πυρακτοῦμαι.

καπράω, (**κάπρος**)· ἐπὶ θηλειῶν **ὑῶν** (κοιν. «γουροῦνες»), ὅταν ὀργῶσι πρὸς ὀχείαν καὶ ζητῶσι τὸν κάπρον.

κάπριος, ὁ· ποιητ. ἀντὶ **κάπρος**· ἀγριόχοιρος.— **II** ὅμοιος πρὸς ἀγριόχοιρον.

ΚΑ΄ΠΡΟΣ, ὁ· λατ. APER· ὁ ἄγριος χοῖρος, ἀγριόχοιρος.

Ἔτυμ.: **κάπρος** (πρβλ. Ἡσυχ. «**κάπρα**· **αἶξ, Τυρρηνοί**» ὅπου πρόκειται ἀσφαλῶς περὶ τῆς λατιν. λ.)=λατ. **caper, -pri** (τράγος), **capra** (αἶξ)='Ομηρ. **kabru** (=**caper**), παλ-norr. **hafr,** ἀγγλ-σαξ. **hoefer** (τράγος), νεο-γερμ. **haberbock**· ὡσ. παλ-ιρλ. **caera** (ἀρνίον), ἰαπ. ***qapro-s,** σανσκρ. **kápṛi.**—Τὸ λατ. **caper**: σανσκρ. **páti** (φρουρῶ), λατ. **pāscō** (βόσκω), ἑλλ. **πῶν**· κλπ. Ἐκ τούτου: **κάπραινα**· **καπρᾶν**· **καπρίζω.**

καπρο-φόνος, **ον** (**κάπρος**+***φένω**)· ὁ φονεύων κάπρους.

ΚΑ΄ΠΤΩ, μελ. **κάψω**· ἀόρ. α' **ἔκαψα** μτχ. ἐπ. πρκ. **κεκαφηὼς** ἀντὶ **κεκᾰφώς**· τρώγω γρήγορα, «**χανδὸν ἐσθίω**», «χάφτω», καταπίνω (καταβροχθίζω) λαιμάργως, βοφῶ.— **II** **κάπτω θυμόν** = ἀσθμαίνω, ἀγωνίζομαι νὰ ἀναπνεύσω.

Ἔτυμ.: **κάπτω**· ὁμ. **κάπη**· **κώπη**· λατ. **capio** = γοτθ. **hafjan,** παλ-γερμ. **heffen,** ἀγγλ-σαξ. **hebban,** γερμ. **heben** (ὑψώνω), λατ. **capulus** («μανίκι») παλ. γερμ. **haba,** γερμ. **handhabe,** («φούχτα») κλπ. (βλ. ἐν λ. **καπέτης**), λατ. **captus** = παλ-ιρλ. **cacht** (ὑπηρέτρια), gall. **caeth** (αἰχμάλωτος), gaul. **Mani-captos,** Γοτθ. **hafts,** παλ-γερμ. **haft** (=**captivus**), **haft** (δεσμός, ἅλυσις), σανσκρ. **kapaṭi** (δυό φοῦχτες), λεττ. **kampju, kampt** (συλλαμβάνω)· ἰαπ. ῥ. ***qēp-** (πρβλ. λατ. **cēpi** τοῦ **capio**): ***qap-** (=συλλαμβάνω, ἁδράχνω).

κᾰπῡρός, **ά, όν** (**καπύω**)· ξηρός, ἀπεξηραμμένος. 2) ἐνεργ. ὁ ξηραίνων, καψαλίζων.= **II** μτφρ. ἐπὶ ἤχου, δυνατός καὶ καθαρός, ἠχηρός, εὐδιάκριτος.

Ἔτυμ.: **καπυρός**· **καπυροῦσθαι** (εἶμαι, γίνομαι, ξηρός)· **καπυρίδια** (=πλακοῦντες ξηροί)· **καπυρίζω** (=κάμνω τὴν ἐαρτήν)· **καπυριστὴς** (πανηγυριστής): ὁμ. **ἀπο-καπύω** (=ἀναπνέω), Ἡσυχ. «**κάπυς**· **πνεῦμα**»· βλ. **καπνός.**

κάπυσσα, ἐπ. ἀόρ. α'· βλ. **ἀπο-καπύω.**

καπ-φάλαρα, ὀρθότ. κεχωρισμένως **κὰπ φάλαρα** = **κατὰ φάλαρα.**

κάρ, ἐπικ. ἀντὶ **κατὰ** πρὸ **ῥ**: **κὰρ ῥόον** = **κατὰ ῥόον.**

ΚΑ΄Ρ, **κᾰρός,** τό· ἡ κόμη, ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς, συγγ. τῷ **κάρα** (ὃ βλ.) || **τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ** = τὸν ἐκτιμῶ ὅσον καὶ μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς μου (=λατ. **flocci eum facio**), δηλ. οὐδόλως ἐκτιμῶ αὐτόν.— **II** ὡσ. **κάρα, κάρη** (κεφαλή): **ἐπὶ κὰρ**=κατὰ κεφαλῆς, **ἀνὰ κὰρ**=πρὸς τὰ ἄνω.

Ἔτυμ.: **κᾰ̄ρ** ‹**κᾰ̄ρς** (βλ. **καρίς**)· **ἐν καρὸς αἴσῃ** = ὅσον τό τίποτε· ἡ γεν. **καρὸς** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ **κήρ,** αἱτινες συμπίπτουσι διὰ τοῦτο (πρβλ. **ψήρ,** γεν. ***ψᾰρός** καὶ εἶτα ἰων-αττ. ὀνομ. **ψάρ**).—Συγγ. τῷ **κόρις** (κορίς), Ἡσυχ. «**κάρνος**· **φθεὶρ**» «**κάρ**· **φθεὶρ**», **ἀκαρὶ** (σκώληξ τυροῦ, τὸ ἄκαρι), **ἀκαριαῖος, ἀκαρὴς** (τελευταῖος, λεπτός, σμικρότατος), πρβλ. Ἡσυχ. «**κόρυνθος**· **μάζης ψωμός**», «**κορυνθεύς**· **κόφινος**· **κάλαθος**», «**καριμοίρους**· **τοὺς ἐν μηδεμιᾷ μοίρᾳ**»· βλ. καὶ **κείρω.**

Κάρ, ὁ, γεν. **Κᾱ́ρός,** πληθ. **Κᾶρες,** οἱ· ὁ κάτοικος τῆς Καρίας, ὁ ἐκ Καρίας καταγόμενος || κατὰ τοὺς μτγν. χρόνους ἐσυνήθιζον νὰ κατατάσσωνται ὡς μισθοφόροι εἰς τοὺς στρατοὺς τῶν ἄλλων χωρῶν ἢ πόλεων, καὶ ὡς τοιοῦτοι περιεφρονοῦντο.— Παροιμ. **ἐν Καρὶ** (**ἢ ἐν τῷ Καρὶ**) **κινδυνεύειν,** ἐπὶ ἐκείνων οἵτινες ἔβαλλον ἄλλους νὰ διακινδυνεύουν ἀντὶ νὰ ἐκτεθοῦν οἱ ἴδιοι εἰς τὸν κίνδυνον, (λατ. **experimentum facere in corpore vili**).— θηλ. **Κάειρα.**

ΚΑ΄ΡΑ¯, ἰων. **κᾶρη,** τό, ἄκλ.· ἡ κεφαλὴ || γενικῶς, τὸ ἄνω ἄκρον, ἄνω μέρος, ἡ κορυφὴ παντὸς πράγματος || τὸ κεῖλος (ὁ γῦρος) ποτηρίου || πολλάκις χρησιμοποιεῖται διὰ νὰ δηλώσῃ πρόσωπόν τι (ὅπως καὶ τὸ συνών. **κεφαλὴ** καὶ τὸ λατ. **caput**), ὅπως π.χ. **Οἰδίπου κάρα** ἀντὶ **Οἰδίπους.**— Παρ' Ὁμ. ἁπαντᾷ κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ. μόνον || Βραδύτερον συνεπληρώθησαν αἱ ὑπόλοιποι πτώσεις: **κάρης, κάρῃ, κάρην** (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **ἡ κάρη**)· παρὰ τοῖς ἐπικοῖς συναντῶμεν ἐκτετ. τύπους γεν. καὶ δοτ. **κάρητος** καὶ **κᾰ̄ρήατος, κάρητι** καὶ **κᾰ̄ρήατι.**

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν ὁμηρ. **κάρηνον.**— Σύνθετα: ἰων-αττ. **καρᾰδοκεῖν** (=τεντώνω τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ παρατηρήσω τι, τεντώνω τὸν τράχηλον), **καραιβαρᾶν** ἢ **καρηβαρᾶν** ἢ **—εῖν** (=ἔχω πονοκέφαλον).

κᾰρᾰβο-πρόσωπος, **ον** (**κάραβος**+**πρόσωπον**)· ὁ ἔχων πρόσωπον ὅμοιον πρὸς **κάραβον** (βλ. λ.).

ΚΑ΄ΡΑ¯ΒΟΣ, ὁ· εἶδος κανθάρου, κερασφόρος κάνθαρος, λατ. **scarabaeus.**— **II** εἶδος ὀγκαθωτοῦ ὀστρακοδέρμου, τοῦ εἴδους τῶν καρκίνων.

κᾰρᾱ-δοκέω, μελ. **-ήσω** (**κάρα** + **δοκεύω**)· παρατηρῶ μὲ προτεταμένον τὸν τράχηλον, παρατηρῶ μετὰ ἀγωνίας, ἀναμένω ἀγωνιωδῶς.

κᾰρᾱνιστήρ, -ῆρος, ὁ (**κάρα**)· ὁ καρατομῶν, ὁ ἀποκεφαλίζων.

κᾰρᾱνον, τό, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **κάρηνον** (ὃ βλ.).

κᾰρᾱνος, ὁ (**κάρα**)· ἄρχων, κύριος, ἀρχηγός, «ἡ κεφαλή» (ὡς καὶ νῦν).

κᾰρᾱνόω, μελ. **-ώσω** (**κάρανον**)·=**κεφαλόω**· συμπληρῶ, κατορθώνω, ἐκτελῶ.

κᾰρᾱ-τομος, **ον** (**κάρᾱ**+**τεμεῖν** τοῦ **τέμνω**)· ὁ τετμημένος (ἀποκεκομμένος) τὴν κεφαλήν, ὁ κορατομηδείς. 2) ὁ ἀποτετμημένος ἐκ τῆς κεφαλῆς. — **II** **καρα-τόμος**=ὁ καρατομῶν, ὁ ἀποκεφαλίζων.

κάρ-βᾱνος, **ον** = **βάρβαρος**: ξένος, ἀλλοδαπὸς (ξένη λέξις).

ΚΑΡΒΑ΄ΤΙΝΑΙ, ἡ καρπάτιναι, αἱ· ὑποδήματα ἐξ ἀκατεργάστου δέρματος (εἴδος «τσαρουχίων»). [ἀγν. ἐτυμολ., πρβλ. Πολυδ. «**καρβατίνη**· **ἀγροικικὸν ὑπόδημα, κληθὲν ἀπὸ Καρῶν**»].

καρδᾰμίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῶ** (**κάρδαμον**)· ὁμιλῶ περὶ καρδάμων: **τί καρδαμίζεις;** τί φλυαρεῖς περὶ καρδάμων;

ΚΑ΄ΡΔΑ¯ΜΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν (λατ. **nasturtium**)|| ὡσ. ὁ σπόρος, ὃν οἱ Πέρσαι ἔτριβον καὶ ἔτρωγον, ὅπως ἡμεῖς τὸ σίναπι (τὴν «μουστάρδαν») || μτφρ. **κάρδαμον βλέπω**=ἔχω ὄψιν τραχεῖαν (δριμεῖαν, ἀγρίαν) (ἴσως ἐκ τῶν μορφασμῶν οὓς αὐτομάτως κάμνει ὁ τρώγων ποσότητά τινα καρδάμου).

Ἔτυμ.: σκοτ. ἐτυμολ.· πιθανώτ. ξένη λέξις, **ἐκ Περσίας ἡ Μ.** Ἀσίας· παράγωγα: **καρδαμίς, καρδαμίνη· καρδαμίζω** (βλ. λ.).— **καρδάμωμον** (ἀρωματ. φυτόν) ‹***καρδαμ-άμωμον** κατὰ συλλαβικὴν ἀνομοίωσιν.

ΚΑ¯ΡΔΙ΄Α, ποιητ. **κᾰρδίη, ἰων. καρδίη, κᾰρδίη,** ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν· λατ. **cor** || **ἀπὸ καρδίας λέγω** (λατ. **ex animo dicere**)=ὁμιλῶ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου.— **II** ὁ στόμαχος.

Ἔτυμ.: **καρδία** (***k̑rd**)· λεσβ. **κάρζᾱ,** κυπρ. **κορζία**· ποιητ. **κῆρ** (***κηρδ**)**:** ἀρμ. **sirt** (‹ἰαπ. ***k̑ērdi-**),

λατ. cor γεν. cord-is, παλ-ιρλ. cride (⟨κελτ. *kridjo-ἰαπ. *k̑d), gall. craidd, bret. kreiz, γοτθ. hairtō, παλ-γερμ. herza, ἀγγ-σαξ. heorte, παλ-norr. hiarta, λιθ. szirdis, παλ-πρωσ. αἰτ. ἐν. stran (⟨ *stṛ, ἰαπ.*k̑ērd- = ἀλλ. *κῆρ*). — ἰαπ. *k̑d-, *k̑red- (ἐν τῷ λατ. credo ⟨*k̑red- + *dhē-, πρβλ. σανσκρ. çráddádhāti, παλ-ιρλ. : creïm).

καρδῐακός, *ή, όν* (*καρδία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καρδίαν (ἢ τὸν στόμαχον).— ‖ δύσπεπτος.

καρδῐο-γνώστης, *-ου, ὁ* (*καρδία*+*γιγνώσκω*)· ὁ γνώστης τῶν καρδιῶν, ὁ γιγνώσκων τὰς καρδίας.

καρδιό-δηκτος, *ον* (*καρδία* + *δάκνω*)· ὁ δάκνων τὰς καρδίας.

καρδι-ουλκέω (*καρδία*+*ἕλκω*)· ὁ ἕλκων (ἐξάγων) τὴν καρδίαν ἐκ τοῦ σφαγίου κατὰ τὴν θυσίαν.

καρδοπεῖον, τό· τὸ πῶμα (τὸ σκέπασμα) τῆς καρδόπου (σκάφης).— ‖ φίμωτρον. Ἐκ τοῦ

ΚΑΡΔΟΠΟΣ, ἡ· συνών. τῷ *μάκτρα*· ἡ σκάφη τοῦ ζυμώματος, κάδε σκάφη. [ἀγν. ἐτυμολ.].

Κάρεσσι, δοτ. πληθ. τοῦ *Κάρ*.

κάρη, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *κάρα* (δ 6λ.).

καρήατος, καρήατι, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ *κάρα* (δ 6λ.).

κᾰρη-βᾰρεία, ἰων. **-ίη,** ἡ· βάρος ἐν τῇ κεφαλῇ, κεφαλαλγία, κεφαλόπανος. Ἐκ τοῦ

κᾰρη-βᾰρέω, μέλ. *-ήσω*· αἰσθάνομαι βάρος ἐν τῇ κεφαλῇ, ἔχω κεφαλαλγίαν. Ἐκ τοῦ

κᾰρη-βᾰρής, *ές* (*κάρη* + *βάρος*)· ὁ ἔχων βάρος (κεφαλαλγίαν) ἐν τῇ κεφαλῇ.

καρη-κομόωντες, ὀρθότ. κεχωρισμένως *κάρη κομόωντες*, οἱ· (*κάρη* + *κομάω*)· οἱ τὰς κεφαλὰς *κομῶντες*, οἱ τρέφοντες μακρὰν καὶ πυκνὴν (ὄφθονον, πλουσίαν) κόμην, ἐπὶ τῶν Ἀχαιῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ἄβαντας, οἵτινες διετήρουν κόμην μόνον εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς των, διὸ ἐκαλοῦντο καὶ *ὄπισθεν κομόωντες*»· *κομόωντες* εἶναι ἐπ. μτχ. πληθ. τοῦ *κομάω*· δὲν ἀπαντᾷ ὅμως ρῆμα *καρηκομάω*.

κᾰρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀόρ. 6' τοῦ *κείρω*.

κάρηνον, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *κάρηνα* (*κάρη*)· ἡ κεφαλή : *ἀνδρῶν κάρηνα*=ἄνδρες ‖ *βοῶν κάρηνα* = τὸ σημερ. «τόσα κεφάλια βωδιῶν». — ‖ μτφρ. κορυφὴ ὄρους, ἀκρώρεια, «βουνοκορφή», κορυφὴ λόφου ‖ ὡς. ἐπὶ πόλεως, ἡ ἀκρόπολις.

Ἐτυμ. : *κάρηνα* (⟨ * *καρασ-νο-*, ἰαπ. *k̑ṛas-, μεταπτωτ. βαθμίδος τοῦ **k̑eras-** ἐν τῷ ἀλλ. *κέρας* 6λ. λ.)· ἐν. ὀν. ἰων. *κάρηνον*, ἀττ-δωρ. *κάρᾶνον*· αἰολ. *κάραννο-* μαρτυρούμενον ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχ. «*κάρανος· κεκρύφαλος· κρήδεμνον*» καὶ ἐκ τοῦ κυρ. ὀνόμ. *Κόραννος* (αἰολ. *-ορ-* ⟨*-αρ-*)· ἰων. *κάρη* ἀντὶ *κάρᾱ* ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *κάρηνα*, ἀττ. *κάρᾱ*, ἐξ οὗ γεν. *κάρητος*, δοτ. *κάρη-τι* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν συστοιχίαν *ὄνόμα-τος, -τι : δνομα — μέλι-τος, -τι : μέλι*)· ἡ γεν. *καρήατος* ὀφείλεται πιθ. εἰς μετρικὴν ἔκτασιν ἐκ τοῦ *καρᾰ[σ]ᾰτος* ἐκ τοῦ *καρήατος* ἐδημιουργήθη καὶ ὀν.-αἰτ. *κάρηαρ* (κατὰ τὸ *ἧπατος : ἧπαρ*)· ἐσχηματίσθη ὡσ. τῇ προσλήψει τοῦ προσφύμ.— **ro-** (πρβλ. λατ. cerebrum ⟨ * ceres - ro ἢ *ceras-ro) τύπος *καρᾱ* (=κεφαλὴ καθ' Ἡσύχ.), ἐξ οὗ τὸ κύρ. ὀν. *Κάρᾱνος*. Ἐντεῦθεν τὸ ἀττ. *καρᾱνοῦν* (=ἀποτελειώνω) (πρβλ. γαλλ. achever ⟨ λατ. *ac-capāre, ad+caput, καὶ τὰ ἀλλ. *κεφαλοῦν* καὶ *κραιαίνειν*).

κάρητος, κάρητι, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ *κάρη*.

Κᾱρικο-εργής, *ές* (*Καρικὸς* + *ἔργον*)· ὁ Καρικῆς ἐργασίας, ὑπὸ Καρὸς εἰργασμένος (κατεσκευασμένος).

Κᾱρῐκός, *ή, όν* (*Κάρ*)· ἐκ Καρίας ‖ *Καρικὴ μοῦσα*, ἡ· εἶδος ἐπικηδείου ὕμνου, θρῆνος, μοιρολόγιον.

ΚΑΡΙ'Σ, *-ίδος* ἢ *-ίδος*, ἡ, δωρ. καὶ *κουρὶς* ἢ *καρίς*· μικρὸν ὀστρακόδερμον, «καρίδα» ἢ «γαρίδα», ἀστακός, καραβίς, λατ. squilla.

Ἐτυμ. : ὑπό τινων ἀνάγεται εἰς τὸ ὁμηρ. *κᾶρ* (**καρς*) = κεφαλὴ (πιθ. διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ κεφαλὴ τῶν ὀστρακοδέρμων αὐτῶν εἶναι σκληρά), οἱ δὲ τύποι *κουρίς, κωρὶς* παράγονται ἐκ τινος **κωρ-, *κουρ-* ⟨**κορς* (τύπου παραλλ. τῷ *κᾶρ*), ἐξ οὗ καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*κωρέα· ἄκρα*», πρβλ. Ὁμηρ. *κουρὶξ* ἐπίρ. καὶ **ἔγκουρος* ἐκ τοῦ *ἐγκουράς, -άδος* (=ζωγραφικὴ ἐπὶ ὁροφῆς).

καρκαίρω· ἀντηχῶ ‖ σείομαι, κραδαίνομαι, τρέμω, ἐπὶ τῆς γῆς σειομένης κατὰ τοὺς σεισμούς.

Ἐτυμ. : ἡ λ. εἶναι «πεπαιημένη» ἐκ τοῦ παραγομένου ἤχου, κατ' ἀναδίπλωσιν τῆς ῥ. qer(ā) περιεχομένης ἐν τῷ σανσκρ. **carkarti** (μνημονεύω ἐγκωμιαστικῶς), carkṛti-h (δόξα, ἐγκώμιον), karkarī-h, karkarī (εἶδος βαρβίτου, «λαγούτου»), kīrbi-h (δόξα, φήμη), παλ-norr. hrós (δόξα), ἀγγλ-σαξ. *hrodor (δόξα), παλ-γερμ. (h)ruod- (δόξα), γοτθ. hrōpeigs (ἔνδοξος), παλ-γερμ. (h)ruom (δόξα, τιμή), παλ-πρωσ. kirdīt (ἀκούω) κ. ἄ.· παραλλ. τῇ ῥ. *qer(ā) ἡ ῥ. *qār- ἐν τῷ ἑλλ. *κήρυξ*, δωρ. *κᾶρυξ*, σανσκρ. kārú-h (ἀοιδός, ποιητής).

ΚΑΡΚΙ'ΝΟΣ, ὁ· μετὰ ἑτερογενοῦς πληθ. *καρκίνα, τά*· δ,τι καὶ νῦν, «κάβουρας», λατ. cancer ‖ ὡσ. *ὁ Καρκίνος*, ὡς σημεῖον ἐν τῷ Ζῳδιακῷ.— ‖ λοβίς, πυράγρα (λόγῳ τοῦ σχήματος).

Ἐτυμ. : *καρκίνος* : σανσκρ. karkata-h (ὁ ὅρος karkin=λατ. cancer ἐν τῷ Ζῳδιακῷ εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.), λατ. cancer, -cri (⟨*car-cro-, ἰαπ. *qarqro- ⟨*qarqro* (τὸ *-n-* ⟨*-r-* κατ' ἀνομοίωσιν)· πρβλ. Ἡσυχ. «*κάρκαροι· τραχεῖς*»=σανσκρ. karkara-h (τραχύς), karkaça-h (τραχύτης)· ἡ ῥ. qar- ἄνευ ' ἀναδιπλ. ἐν τῷ γοτθ. ' hardus, παλ-γερμ. hart, ἑλλ. *κρατύς*.

καρκῑνό-χειρες, *-ων*, πληθ. ἐπίθ. (*καρκίνος* + *χείρ*)· οἱ ἔχοντες χηλὰς καρκίνων ἀντὶ χειρῶν.

ΚΑ'ΡΝΕΙΑ, ἡ **Κάρνεα,** τά· ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ καὶ ἄλλαις δωρ. πόλεοι πρὸς τιμὴν τοῦ *Ἀπόλλωνος Καρνείου*, διαρκοῦσα ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας τοῦ ἀττικοῦ μηνὸς *Μεταγειτνιῶνος*, ὅστις διὰ τοῦτο καὶ ἐκαλεῖτο *Καρνεῖος μήν*.

κᾱρός, ζωρ. ἀντὶ *κηρός*.

Κάρπᾰθος, ἡ· νῆσος μεταξὺ Κρήτης καὶ Ῥόδου, παρ' Ὅμ. *Κράπαθος* (χάριν τοῦ μέτρου).

καρπαία, ἡ· μιμικὸς χορὸς τῶν Θεσσαλῶν.

καρπάλῐμος, *ον* (*ἁρπάζω*, λατ. carpo)· ταχύς, ἐπίθ. τῶν ποδῶν, λατ. rapidus.— Ἐπίρ. *καρπαλίμως* =ταχέως. [δι' ἐτυμ. βλ. καὶ *καρπὸς* Β].

κάρπᾰσος, ἡ, μετὰ ἑτερογ. πληθ. *κάρπασα, τά*· εἶδος λεπτοῦ λιναρμοῦ φυομένου ἐν Ἱσπανίᾳ, λατ. carbasus.

Ἐτυμ. : ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Σανσκρ. karpāsa-h (βαμβάκινος)· τὸ λατ. carbasus εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.— Ὑπάρχει καὶ μετακλασ. λέξις *κάρπασος*=δηλητηριώδες φυτόν, τοῦ ὁποίου ὁ δηλητηριώδης χυμὸς παρὰ τῷ Γαληνῷ *ὀπο-κάρπασον*. Ἢ τὸ φυτὸν δηλοῦσα μετακλασ. αὐτὴ λέξις εἶναι πιθαν. ἄσχετος πρὸς τὴν πρώτην, δάνειον δὲ ἐκ τινος Θρᾳκο-Φρυγ. γλώσσης· δὲν εἶναι παράγωγος ἐκ τοῦ *καρπός*, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ὁ μετασχηματισμός του κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *καρπός*, κατὰ λαϊκὴν παρετυμολογίαν.

καρπίζω, μελ. *-ίσω* ἀττ. *-ῶ* (*καρπός*)· συλλέγω τὸν καρπόν.—τὸ μέσον = *καρποῦμαι*, δηλ. νέμομαι τοὺς καρποὺς τινος, δερίζω τὴν ἀνταπόδοσιν.— ‖ καθιστῶ τι καρποφόρον, γονιμοποιῶ.

κάρπῐμος, *η, ον* (*καρπός*)· ὁ φέρων καρπούς, καρποφόρος, εὔκαρπος.

καρπο-γένεθλος, *ον* (*καρπὸς*+*γενέθλη*)· ὁ παράγων καρπούς, λεγόμενος καὶ *καρπογόνος*.

καρπό-δεσμα, *-ων*, τὰ (*καρπὸς*+*δεσμός*)· τὰ δεσμὰ τοῦ καρποῦ τῆς χειρός, ψέλια («βραχιόλια»)

καρπο-ποιός, *ὁν* (*καρπὸς* + *ποιέω*)· ὁ παράγων καρπούς.

ΚΑΡΠΟ'Σ (Α), ὁ· ὡς καὶ νῦν ‖ *καρπὸς ἀρούρης* = σῖτος, σιτηρά, ἀλλὰ καὶ οἶνος ‖ *οἱ καρποί*=οἱ καρποὶ τῆς γῆς, ὁ σῖτος.— ‖ μτφρ., «καρπός», παραγωγή, εἰσόδημα, κέρδος ἐξ ἑνὸς πράγματος ‖ τὸ ἀποτέλεσμα, τὰ ἐπακόλουθα μιᾶς ἐνεργείας.

Ἐτυμ. : *καρπὸς* (κυρ.=τὸ τετμημένον, τὸ συνειλεγμένον) ⟨ἰαπ. *qṛp-ó-s· *καρπίον* (κόκκος)· *κάρπιμος· καρπίζω· κρώπιον* (**qṛp-*)=δρέπανον : σανσκρ. kṛpāna-h (κοπτερὸν ξίφος), kṛpaṇī (ἐγχειρίδιον, σμίλη), λατ. carpō (**qṛpō*)=δρέπω, συλλέγω, μεσν. corrān (δρέπανον), cirrim (δρέπω, κόπτω), μ-

τὰ **-rr-** ‹**-rp-**, παλ-γερμ. **herbist**, γερμ. **herbst** (φθινόπωρον, κυρ. ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς), λιθ. **kerpú**, **kirpti** (κόπτω μὲ ἐγχειρίδια, κλαδεύω, κουρεύω), **karpy'ti** (κόπτω), λεττ. **ze'rpu**, **zi'rpt** (κλαδεύω), **zirpe** (δρέπανον)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. **(s)qerp-** πρβλ. παλ-γερμ. **scirbi** (θραῦσμα), σανσκρ. **karpara-h** (θραῦσμα, τομή)· ἡ ῥ. αὐτὴ **(s)qerp-** ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ἰαπ. ῥ. **(s)qer-** ἐν τῷ ἑλλ. ***κείρω***, παλ-γερμ. **sceran**, λιθ. **skirti** (κόπτω).

ΚΑΡΠΟ'Σ (Β), ὁ· ὁ ἁρμὸς τοῦ πήχεως μετὰ τῆς κυρίως χειρός, «καρπός» πρβλ. «περικάρπιον»· λατ. **carpus**.

Ἔτυμ. **:** ***«καρπός»***· τούτου παράγ. εἶναι τὸ ὁμηρ. ***καρπάλιμος*** (= ταχύς· διὰ τὸ πρόσφυμα πρβλ. ὁμ. ***εἰδ-άλιμος*** = ὡραῖος τὴν ἐμφάνισιν)· ***καρπὸς*** ‹ἰαπ. ****ḱ̯erṕó-s*** (εὐκίνητος)· πρβλ. γοτθ. **hairban** (=***περιπατεῖν***), παλ-γερμ. **hwerfan**, **hwer-ban** (περιστρέφομαι, ἐπιστρέφω, κινοῦμαι ζωηρῶς), παλ-γερμ. **wirbil** (δίνη, στρόβιλος)· ἰαπ. ῥ. ****kverp-***, ἐναλλασσομένη μετὰ τῆς ****qverb-*** ὡς ἐν τῷ ἑλλ. ***κύρβις***.

καρπο-τελής, ***ἐς*** (***καρπὸς*** + ***τελέω***)· ὁ φέρων τὸν καρπὸν εἰς ἐντέλειαν, καρποφόρος, **γόνιμος**.

καρπο-τόκος, ***ον*** (***καρπὸς*** + ***τεκεῖν*** τοῦ ***τίκτω***)· ὁ τίκτων (γεννῶν, φέρων) καρπούς.

καρπο-φάγος, ***ον*** (***καρπὸς*** + ***φαγεῖν*** τοῦ ***τρώγω***) ὁ τρώγων καρπούς.

καρπο-φθόρος, ***ον*** (***καρπὸς*** + ***φθείρω***)· ὁ φθείρων (βλάπτων) τοὺς καρποὺς.

καρπο-φορέω, μελ. ***-ήσω***· φέρω καρποὺς. Ἐκ τοῦ

καρπο-φόρος, ***ον*** (***καρπὸς*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων καρποὺς, κάρπιμος.

καρπο-φύλαξ, ***-ακος***, ὁ (***καρπὸς*** + ***φύλαξ***) ὁ φύλαξ (φρουρὸς) τῶν καρπῶν.

κᾰρπόω, μελ. ***-ώσω*** (***καρπός***)· φέρω καρπὸν || βραδύτ. προσφέρω καρπὸν ὡς θυσίαν.— **II** μέσον, ***καρπόομαι***=λαμβάνω καρπὸν δι' ἑαυτόν || συλλέγω καρπὸν ἢ θερίζω τὴν συγκομιδὴν ἐκ τῆς χώρας || μτφρ. ἐξαντλῶ, λεηλατῶ. **2)** ἀπολαύω τῶν τόκων, νέμομαι τοὺς τόκους, ἐπὶ χρημάτων||ἀποκομίζω τὴν ἐπικαρπίαν τινός, νέμομαί τι, ἀπολαύω τι.

κάρπωμα, ***-ατος***, τὸ (***καρπόω***)· καρπὸς || παραγωγὴ || κέρδος.

κάρπωσις, ***-εως***, ἡ (***καρπόομαι***)· τὸ καρποῦσθαί τι, ἡ ἀποκομιδὴ (θερισμὸς) τῶν καρπῶν || χρῆσις, ἀπόλαυσις, κέρδος.

καρ-ρέζουσα, ἐπ. ἀντὶ ***καταρέζουσα***.

κάρτᾰ, ἐπίρ. (***κάρτος***)· λίαν, ἄγαν, σφόδρα, πολύ, παρὰ πολὺ (λατ. **valde**) || ***καὶ*** (τὸ) ***κάρτα***=παρὰ πολὺ τῇ ἀληθείᾳ, πραγματικά, ἀληθινά.

Ἔτυμ. **:** ἰων-αττ. ἐπίρρ. ***κάρτα*** σχηματισθὲν ὁμοίως τοῦ ἐπιθ. ****καρτὺ-ς*** (πρβλ. ὁμ. ***καρτύνω***) : πρβλ. ὁμοίους σχηματισμοὺς ***ὦκα*** **:** ***ὠκύς***, ***λίγα*** **:** ***λιγύς***, ***τάχα*** **:** ***ταχύς***, ***θαμά*** : πληθ. ***θαμέες***. Βλ. ***κράτος***.

καρτερέω, μέλ. ***-ήσω*** (***καρτερός***)· εἶμαι σταθερὸς ἢ ὑπομονητικός (καρτερικός), ὑπομένω μὲ καρτερικότητα. **2)** μετ' αἰτ.· ἀντέχω, ὑποφέρω, ὑπομένω, τι κατὰ τρόπον ἀνδρικόν. **3)** μετὰ προθ.: ***καρτερῶ πρός***, ***ἐπὶ...*** = ἀντέχω εἴς τι... **4)** μετὰ μτχ.· ἐπιμένω, ἐμμένω, εἰς τὸ πράττειν τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καρτέρησις, ***-εως***, ἡ (***καρτερέω***)· ἡ ἐγκαρτέρησις, ἡ καρτερικότης, ὑπομονή, ἀντοχή, ἐμμονή.

καρτερία, ἡ=***καρτέρησις*** (ἢ ὃλ.).

καρτερικός, ***ή, όν*** (***καρτερός***)· ὁ ὑπομένων, ὑπομονητικός, ὁ ἀντέχων εἰς τὰ δεινὰ μεθ' ὑπομονῆς.

καρτερό-θῡμος, ***ον*** (***καρτερὸς***+***θῡμός***)· καρτερόψυχος, γενναιόκαρδος.

καρτερός, ***ά, όν*** (***κάρτος***)·=***κρατερός***, δυνατός, ἰσχυρός, ῥωμαλέος, γενναῖος, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ προσώπων, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ πραγμάτων || ***καρτερὰ ἔργα***=γενναῖαι πράξεις || ***καρτερὸς ὅρκος*** = μέγας (φρικτός, ἀπολύτως δεσμευτικὸς) ὅρκος. **2)** ἐπὶ τοποθεσιῶν, ὀχυρός, ἰσχυρὸς (ἐν στρατιωτικῇ ἔνν.), ἀπόρθητος. **3)** ὁ κατέχων τι, ὁ κάτοχος, ὁ κύριός τινος. **4)** ὁ κύριος ἑαυτοῦ, ἐγκρατής || ὡσ. ἰσχυρογνώμων, «πεισματάρης».— **II** Ἐκτὸς τῶν ὁμαλῶν παραθετικῶν ***καρτερώτερος***, ***-ώτατος***, ἀπαντᾷ, καὶ μάλιστα συνηθέστερον, τὸ ἀνώμαλον ***κρείσσων***, ***κράτιστος***.

καρτερό-χειρ, ***ὁ, ἡ*** (***καρτερὸς*** + ***χείρ***)· ὁ ἔχων ἰσχυρὰν χεῖρα.

καρτερῶς, ἐπίρ. τοῦ ***καρτερός***· ἰσχυρῶς, δυνατὰ || ***καρτερῶς ὑπνοῦμαι***=κοιμῶμαι «βαθιά».

κάρτιστος, ***η, ον***, ἐπικ. ἀντὶ ***κράτιστος***.

κάρτος, ***-εος***, τό, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***κράτος***· δύναμις, ἰσχύς, ῥώμη, ἀνδρεία. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καρτύνω (***κάρτος***)· ἐπ. ἀντὶ ***κρατύνω***· κεθιστῶ τι ἰσχυρόν, ἰσχυροποιῶ, δυναμώνω || μέσ. ἀόρ. α' ***ἐκαρτύναντο φάλαγγας*** = ἐνίσχυσαν τὰς γραμμὰς των (τὰς τάξεις των) || ***χεῖρας ἐκαρτύναντο*** = ὤπλισαν τὰς χεῖράς των.

Κᾰρυᾰ́τῐδες, ***-ων***, αἱ· αἱ γυναῖκες τῶν Καρυῶν τῆς Λακωνίας.— **II** ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ***Καρυάτιδες*** εἶναι ἀγάλματα Κορῶν χρησιμεύοντα ὡς κίονες ἢ ὑποστηρίγματα ἐπιστυλίων (ὡς αἱ Καρυάτιδες τοῦ Ἐρεχθείου ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν).

κᾰρῦκη, ἡ· πολυτελὴς λυδικὴ «σάλτσα» κατεσκευασμένη ἐξ αἵματος καὶ πολυτίμων ἀρωμάτων. [ἡ λ. εἶναι ξένη, πιθανώτ. Λυδική]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κᾰρῦκῐ́νος, ***η, ον***· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς καρύκης, δηλ. βαθὺ κόκκινον (τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος).

κᾰρῡκο-ποιέω, μέλ. ***-ήσω*** (***καρύκη*** + ***ποιέω***)· παρασκευάζω ***καρύκην*** (βλ. λ.).

κᾰρυξ, (καὶ ***κάρυξ***), ὥρ. ἀντὶ ***κήρυξ***.

ΚΑ΄ΡΥΟΝ, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, «καρύδι» || ***κάρυον Περσικόν***=τὸ κοινὸν καρύδι || ***κάρ. Εὐβοϊκόν*** = τὸ κάστανον || ***κάρ. Ποντικόν*** = τὸ «φουντούκι».

Ἔτυμ. **:** ***κάρυον***· ***καρύα***· ***καρύϊον***· ***καρυΐοῦν*** **:** λατ. **carῑna**, σανσκρ. **káraka-h** (ἰνδικὴ καρύδα), μεσ-ιρλ. **cularān** («ἀγγούρι») (‹Κελτ. ****kaluro-*** ἀντὶ ****karu-lo-***)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **qar-** (εἶμαι σκληρός).

κᾰρῦο-ναύτης, ***-ου***, ὁ (***κάρυον*** + ***ναύτης***)· ὁ πλέων ἐντὸς καρύου.

καρύσσω, ὥρ. ἀντὶ ***κηρύσσω***.

καρφᾰλέος, ***α, ον*** (***κάρφω***)· ξηρός, κατάξηρος || ἐπὶ ἤχου, ξηρὸς «κούφιος».

κάρφη, ἡ (***κάρφω***)· ξηρὸς χόρτος.

καρφηρός, ***ά, όν*** (***κάρφος***)· ὁ ἐκ ξηροῦ ἀχύρου, ἐκ ξηρῶν καλαμῶν τοῦ σίτου, συγκείμενος.

καρφίτης, ***-ου***, ὁ (***κάρφος***)· ὡκοδομημένος ἐκ ξηρῶν χόρτων

κάρφος, ***-εος***, τό (***κάρφω***)· κάθε ξηρὸ «μικροπραγματάκι», ξηρὰ καλάμη σίτου, ἢ ξηρὰ σχίζα οἱουδήποτε ξύλου, λατ. **palea**, **festuca**, **stipula** || ξηροὶ κλῶνοι δένδρων ἢ δάμνων, ἄχυρα, σχίζες ξύλων, γενικῶς ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τὰ πτηνὰ κατασκευάζουν τὰς φωλεάς των || ἐν τῷ πληθ. ***κάρφη***, τὰ =τσώφλια ξηρῶν καρπῶν, σκύβαλα (λατ. **quisquiliae**). **2)** τὰ ξηρὰ ξύλα τῆς κανέλλας (τοῦ ***κιννα-μώμου***) ὠνομάζοντο ἐπίσης ***κάρφη***, τά.

Ἔτυμ. **:** ***κάρφος***· ποιητ. ***καφαλέος***· ***κάρφη***· ***κάρφω***· ***καρφύνομαι*** (=ξηραίνομαι, φθείρομαι κατὰ Ἡσυχ.)· ***κάρφος*** (****qr̥bh-***) προϋποθέτει ἰαπ. ῥ. **(s)qerebh-** λιθ. **skrebin**, **skrepti** (ξηραίνομαι), ῥωσσ. **skorbnuti** (κυρτώνομαι), **korobitĭ** (κυρτώνω), προϋποθέτουν ἐπίσης ῥ. ****(s)qerebh-*** ἢ ****(s)qereb-*** μαρτυρουμένην ἐν τῷ παλ-norr. **skorpinn** (ζαρωμένος), **skorpna** (ξηραίνω, ζαρώνω). παλ-norr. **skarpr** (ζαρωμένος, ἀδύνατος, ἄγονος) = ἀγγλ-σαξ. **scearp** (τραχύς, δριμύς, πικρός) (ἀγγλ. **sharp**). παλ-γερμ. **scarpf** (δριμύς, στιφός). Βλ. καὶ ***κράμβος***.

ΚΑ΄ΡΦΩ, μέλ. ***κάρψω***· ξηραίνω ἢ μαραίνω τι.— Παθητ. ἀπομαραίνομαι, φθίνω.

καρχᾰλέος, ***α, ον*** (***κάρχαρος***)· ὁ ἔχων τραχὺν καὶ κατάξηρον τὸν λάρυγγα ἀπὸ τὴν δίψαν (παρὰ Βιργιλ. **siti asper**).

καρχαρ-όδους ἢ **-όδων,** γεν. ***-όδοντος***, ὁ, ἡ (***κάρχαρος***+***ὀδούς***)· ὁ ἔχων ὀξεῖς (κοπτεροὺς) καὶ πριονωτοὺς ὀδόντας.

κάρχᾰρος, ***ον*** (***χαράσσω***)· ὁ ὀξύς, αἰχμηρὸς «μυτερός», κοπτερὸς || κυρ. ὁ ἔχων πριονωτοὺς ὀδόντας.

Ἔτυμ. **:** ***κάρχαρος***· ***καρχαρ-όδων***· ***καρχαρίας***· σχηματισμὸς δι' ἀναδιπλ. ἐκ ῥ. ****khar-*** (****khâr - khar-***)

πρβλ. σανσκρ. **khara-h** (σκληρός, τραχύς, ὀξύς)· **ἐν** τῷ ὁμηρ. **καρχαλέος** · τὸ πρόσφ. **-αλέος** ἔχει ὑποκαταστήσει τὴν κατάλ. **-αρος** (**κάρχ-αρος**), διότι τοῦτο (τὸ **-αλέος**) εἶχε καταντήσει χαρακτηριστικὸν τῆς ἐνν. **ξηρός** (πρβλ. **ἰσχαλέος, κερχαλέος**). Οὐδεμίαν ἔχουσι τὰ ἀνωτέρω σχέσιν πρὸς τὸ **κέρχνος** («βραχνάδα»).

Καρχηδών, *-όνος*, ἡ· **Καρχηδόνιος, α, ον** καὶ **Καρχηδονιακός, ή, όν.**

καρχήσιον, τό· εἶδος ποτηρίου ἢ κύλικος, στενώτερον εἰς τὸ μέσον καὶ πλατύτερον εἰς τὴν βάσιν καὶ τὰ χείλη.— ‖ τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ ἱστοῦ πλοίου.— [ἀγν. ἐτυμολ.· βλ. ἐν λ. **κέρχνος**].

κάρψε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **κάρφω.**

καρῷ, δωρ. ἀντὶ **κηρῷ.**

κάς, κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ **καὶ εἰς** ἢ **καὶ ἐς.**

κᾰσαλβάζω, μέλ. **-σω**· ὑβρίζω κατὰ τὸν τρόπον καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν πόρνης, φέρομαι ὡς πόρνη. Ἐκ τοῦ

κᾰσαλβάς, -άδος. ἡ πόρνη, ἑταίρα [δι' ἐτυμολ βλ **κάσας**].

κάσας, κασᾶς ἢ **κασῆς, -ου,** ὁ δέρμα ἢ ὕφασμα ριπτόμενον ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ἵππου, ὑποκάτω τοῦ ἐφιππίου (τῆς σέλλας).

Ἔτυμ.: ἡ λ. εἶναι ἴσως συγγ. τῷ **κῶς, κῶας** πρβλ Ἡσυχ. **«κάς'.. οἱ δὲ δέρμα»**· **«κάσος· ἱμάτιον παχὺ καὶ τραχὺ περιβόλαιον»**· **κασ(σ)οποιός· κασωτός**· πιθ. ἡ λ. νὰ εἶναι δάνειον ἐκ σημιτικῆς τινος γλ.—Ὑπό τινων συνεσχετίσθη, οὐχὶ ἐντελῶς πειστικῶς, πρὸς ἄλλων γλωσσῶν λέξεις: ***κάσσα** (⟨***qaghjā**⟩: παλ-σλαυ. **koža** (=δέρμα), καὶ **κασᾶς** (⟨***katsā -Feni-**⟩: σανσκρ. **ça-śa-m** (εἶδος ζώνης) (***kat-s-to-**), λατ. **castula** («κορσὲς» γυναικός). — ***Κασαλβάς***· κατὰ **ΕΜ κασσαβάς, κάσα** (Λυκόφρ.), **κασάλβιον** (Σχολ. Ἀριστ.), **κασαύρα** ἢ **κασωρὰς** (Ἡσυχ.), **κασωρίς -ίδος=κασωρῖτις, -ιδος** (=κατηχουμένη), **κασώριον (-εῖον), κασωρεύω** (λατ. **scortor**)· πάντα ταῦτα ὑπό τινων θεωροῦνται συγγ. τῷ λιθ. **kekszė** (ἑταίρα), παλ-σλαυ. **kochati** (ἐρωτεύομαι). Ἐν τούτοις πιθανώτ. εἶναι ὅτι αἱ λ. αὗται ἀνάγονται εἰς τὴν ξενικὴν λ. **κασ(σ)ᾶς,** διότι κατὰ μεταφορὰν τὸ δέρμα τοῦ ἐφιππίου καὶ ἡ πόρνη ἀνάγονται εἰς τὸν αὐτὸν ρόλον· διὸ καὶ τὸ λατ. **scortum** (=δέρμα) μτφρ. ἐσήμαινε καὶ τὴν πόρνην.

ΚΑ͂ΣΙ'Α, ἰων. **-ίη,** ἡ· ἄρωμα Ἀραβικόν, κατωτέρας ποιότητος τοῦ ἀρώματος τοῦ κινναμώμου.— [ἡ λ. εἶναι ἀνατολικῆς προελεύσεως, πρβλ. ἑβρ. **qes'ā**].

κᾰσι-γνήτη, ἡ· ἀδελφή· θηλ. τοῦ **κασίγνητος** (ὃ βλ.).

κᾰσί-γνητος, ὁ **(κάσις+γενέσθαι, γεννάω,** πρβλ. **γνήσιος**)· ἀδελφός ‖ εἶτα πᾶς συγγενὴς ἐξ αἵματος, ἀνεψιὸς ἢ ἀνεψιά.— ‖ ὡς ἐπίθ. **κασίγνητος, η, ον** =ἀδελφικός.

Ἔτυμ.: **κασίγνητος**· θεσσ. **κατίγνειτος· αὐτοκασίγνητος** καὶ **-ήτη** (=αὐτάδελφος, αὐταδέλφη), πιθαν. κατὰ ἀπλολογίαν ἐκ τοῦ ***αὐτό[τε]κασίγνητος,** περιέχοντος ἴν ***τεκασί** ἀρχ. θηλ. τοῦ **τεκών**· θὰ ἀνέμενές τις ***τέκασσα** ⟨***τεκῳτ-jᾶ** (ἀλλὰ δὲν γίνεται ἡ ἐκδοχὴ αὕτη δεκτὴ ὑπὸ πάντων).— **κάσις, -ιος** (=ἀδελφός, ἀδελφή) φαίνεται ὑποκορ. τοῦ **κασίγνητος,** πρβλ. Ἡσυχ. **«κάσης· ἡλικιώτης»**.

ΚΑ͂ΣΙΣ, **-ιος,** ὁ, ἡ· κλητ. **κάσι**· ἀδελφός, ἀδελφή. —[δι' ἐτυμολ. βλ. **κασίγνητος** ἐν τέλει].

Κασσίτερίδες, -ων, αἱ· αἱ παράγουσαι κασσίτερον νῆσοι.

ΚΑΣΣΙ'ΤΕΡΟΣ, ἀττ. **καττίτερος,** ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ «καλάϊ», λατ. **stannum** ‖ **χεῦμα κασσιτέροιο**=περίχυμα (ἐπικάλυψις) κασσιτέρου.

Ἔτυμ.: σανσκρ. **kastīra-m,** λατ. **cassiterum,** παλ-σλαυ. **cositerŭ,** εἶναι δάνεια ἐκ τῆς ἑλληνικῆς. Ἄλλοι τὸ **κασσίτερος** θεωροῦν ἀνάλογον πρὸς τὰς gaul. λέξεις **Cassivelaunus Cassignātus** (ἔνθα **cassi-**: ἑλλ. **ἐκέκαστο, κεκαδμένος** (=ἐξοχος), **Κάστωρ,** ἐκ ρ. **kad-** (διακρίνομαι, ἐξέχω), κατ' αὐτοὺς δὲ αἱ **Κασσιτερίδες νῆσοι** δὲν ὀφείλουσι τὸ ὄνομά των εἰς τὸ μεταλλον τοῦτο, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἔδωσαν εἰς αὐτὸ τὸ ἰδικόν των ὄνομα (πρβλ. **Brundusium: bronze, Κύπρος: cuive**). Ἀλλὰ ἡ δυσκολία περὶ τὴν ἐτυμολ. τῆς λ. ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ.

κάσσῡμα, ἀττ. **κάττ—, -ατος,** τὸ· πᾶν τὸ ἐρραμμένον, καὶ κυρ. ἡ «σόλα» ὑποδήματος ‖ γενικῶς, δερμάτινον πέλμα ὑποδήματος ἢ καὶ τὸ ὑπόδημα. Ἐκ τοῦ

ΚΑΣΣΥ'Ω, ἀττ. **καττύω**· ράπτω μαζί, συρράπτω. — ‖ μτφρ. συρράπτω δολοπλοκίας, σκευωρῶ, μηχανορραφῶ.

Ἔτυμ.: ἀττ **καττύω** (**ἐγ-, παρα-καττύω**)· **κάσσῡμα** (**-ττῦμα**)· **καττύω** ⟨**καττύς** (= τεμάχιον δέρματος). —ἐσφαλμένη ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ λιθ. **siūti,** παλ-σλαυ. **šiti,** σανσκρ **sīvyati** (ράπτω)· κατ' αὐτοὺς **κασσύω** ⟨***κατ-σjūjω**· ἐσφαλμένη ἐπίσης καὶ ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ **κάσας** (βλ. ἀνωτ.).— Κατ' ἄλλους ⟨**καττύς** ⟨***κατjūς** ἰαπ. ***kūi-**: ἰρλ. **ceinn** (κάλυμμα), νεογαλλ. **cenn** (δέρμα, παλ-norr. **hinna** (μεμβράνη), **skinn** (δέρμα)=παλ-γερμ. **skind,** πρβλ. ἑλλ. **κεντεῖν, κεστός.**

κάστόν, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ **καὶ ἑστόν.**

Καστόρειος, **ον** (**Κάστωρ**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Κάστορα.— **Καστόρειος νόμος** (ἢ **Καστ-μέλος**)=πολεμικὸν ᾆσμα ᾀδόμενον συνοδείᾳ αὐλοῦ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν Σπάρτῃ.

Καστορίδες, αἱ (**Κάστωρ**)· περίφημον εἶδος Λακωνικῶν κυνῶν, περὶ τῆς «ράτσας» τῶν ὁποίων ἐλέγετο ὅτι προήρχετο ἐκ τοῦ Κάστορος· ἐλέγοντο ὡσ. καὶ **καστόρειαι κύνες.**

καστορνῦσα, ἐπ. ἀντὶ τοῦ **κατα-στορνῦσα,** θηλ μτχ. ἐκ τοῦ **καταστόρνυμι.**

Κάστωρ (Α), **-ορος,** ὁ· ὁ υἱὸς τοῦ Διός (ἢ τοῦ Τυνδάρεω) καὶ τῆς Λήδας, ἀδελφὸς τοῦ Πολυδεύκους)· [δι' ἐτυμολ. βλ. **κεκαδμένος**].

ΚΑ'ΣΤΩΡ (Β), **-ορος,** ὁ· τὸ γνωστὸν ἀμφίβιον ζῷον (κοιν. «καστόρι, καστόρχι»), ζῶν παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν καὶ λιμνῶν.

Ἔτυμ.: ὡνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ προηγουμένου Κάστορος, τοῦ θεοῦ Διοσκούρου, διότι ἡ γνωστὴ ἔκκρισις τοῦ ζῴου, τὸ **καστόριον** (λατ. **castoreum**), ἐχρησιμοποιεῖτο ἐπωφελῶς διὰ τὰς ἀσθενείας τῆς μήτρας τῶν γυναικῶν, τῶν ὁποίων ὁ θεὸς ἐθεωρεῖτο προστάτης καὶ σωτήρ· τὸ σανσκρ. **kastūri** (μόσχος, εἶδος ἀρώματος) εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ ἑλλ. **καστόριον.**

κάσχεθε, ἐπ. ἀντὶ **κατέσχεθε,** γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. β τοῦ **κατέχω.**

κᾰσώριον, τό· οἶκος ἀνοχῆς [δι' ἐτυμολ. βλ. **κάσας**]. Ἐκ τοῦ

κᾰσωρίς, -ίδος, ἡ = **κασαλβάς** (ὃ βλ.).

ΚΑ͂ΤΑ͂, πρόθ. μετὰ γεν. καὶ δοτ.:

Α'. ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ: ‖ σημαίνουσα κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω.— ‖ πρὸς τὰ κάτω, κατεπάνω τινός, ἐπάνω εἴς τι ‖ **κατὰ χθονὸς ὄμματα πῆξαι** = νὰ καρφώσῃ τὸ βλέμμα κάτω εἰς τὸ ἔδαφος ‖ ἐπὶ βέλους ἢ ἀκοντίου: **κατὰ γαίης ἔφετο** = ἐπέταξε διὰ νὰ καρφωθῇ τέλος εἰς τὴν γῆν ‖ οὕτω, **τοξεύειν κατά τινος,** διότι τὸ βέλος πίπτει τρόπον τινὰ ἐπάνω εἰς τὸν στόχον του ἐκ τῶν ἄνω ‖ **παίω κατά τινος** = κτυπῶ τινα ‖ **ὀμνύω κατά τινος** = ὁρκίζομαι εἴς τι (ἐπειδὴ ὁ ὁρκιζόμενος ἁπλώνει τὸ χέρι του ἐπάνω εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὅρκου του).— ‖‖ πρὸς δήλωσιν τοῦ: κατὰ τινος, ἐναντίον τινός, **ἐν** ἀντιθέσει πρός τινα: **λόγος κατά τινος** (=λατ. **oratio in aliquem** = λόγος ἐναντίον κατηγορουμένου τινός ‖ **ἐν ᾧ, λόγος πρός τινα** = λατ. **oratio adversus aliquem** = λόγος εἰς ἀπάντησιν πρός τινα ἀντίδικον.

Β'. ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ: ‖ Πρὸς δήλωσιν κινήσεως πρὸς τὰ κάτω (ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν ἄνω): **κατὰ ῥόον** = πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ρεύματος κάτω (πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ), ἀντίθ. τῷ **ἀνὰ ῥόον** = πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ (ἐπάνω). **2)** ἐπὶ κινήσεως ἐπάνω εἰς ἔκτασίν τινα, διὰ μέσου ἐκτάσεώς τινος, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν τινος: **κατὰ γαῖαν, κατὰ πόντον** ‖ ὡσ. ὅταν ὁρίζεται τὸ βαλλόμενον σημεῖον: **βάλλω κατ' ἀσπίδα** = κτυπῶ (εἰς) τὴν ἀσπίδα. **3)** γενικῶς, ἐπὶ τόπου ἐκτεταμένου: **κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν**=«καὶ στεριὰ καὶ στὴ θάλασσα», «ἀπό...». — ‖ διανεμητικῶς, ἐπὶ ὅλου τινὸς κατανεμημένου εἰς μέρη: **κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας ‖ κατὰ σφέας**=καθ' ἑαυτούς, χωριστὰ ‖ οὕτω

καὶ ἐπὶ μερῶν χρόνου, ***κατ' ἐνιαυτόν*** = καθ' ἕκαστον ἔτος ‖ ὡσ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ***κατ' ὀλίγους***=«λίγοι-λίγοι κάθε φορά(ν)».— **III** πρὸς δήλωσιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν γίνεται ἡ κίνησις πρός τινα κατεύθυνσιν: ***πλέω κατὰ πρῆξιν***=πλέω χάριν ἐμπορίου ‖ ***πλάζομαι κατὰ λῃΐδα***=περιπλανῶμαι πρὸς ἀναζήτησιν λείας.— **IV** πρὸς δήλωσιν συμφωνίας πρός τι: συμφώνως πρός... ἀναλόγως πρός...: ***κατὰ θυμόν*** = συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν μου ‖ οὕτω, ***καθ' ἡμέτερον νόον***=κατὰ τὴν ἀρέσκειάν μας ‖ ***κατ' ἄνθρωπον*** = ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας δυνάμεις (τὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου) ‖ ***κατὰ φύσιν*** = φυσικὰ ‖ ***κατὰ δύναμιν***=ἀναλόγως πρὸς τὰς δυνάμεις μας, ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμίν μας (τ. ἔ. ὅσον ἠμποροῦμεν περισσότερον) ‖ ***κατὰ τὰ συγκείμενα***=συμφώνως πρὸς τὰς συμφωνίας μας. **2)** ἐν σχέσει πρός τι, ὅσον ἀφορᾷ τι, κατά τά...: ***τὰ κατὰ πόλεμον*** = ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν πόλεμον, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν πόλεμον ‖ ***τὸ καθ' ὑμᾶς***=ὅσον ἀφορᾷ σᾶς, ὡς πρὸς ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς ‖ ***κατὰ τοῦτο*** = κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ‖ ***κατὰ ταὐτὰ*** = κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.— **V** ἐπὶ ἀριθμῶν, περίπου, σχεδόν, ὡς ἔγγιστα: ***κατὰ ἑξηκόσια ἔτεα*** = περίπου ἑξακόσια ἔτη.— **VI** ἐπὶ χρόνου, κατὰ τὴν διάρκειάν τινος, διαρκοῦντος τοῦ..., ἐν καιρῷ τοῦ..., κατὰ τόν...: ***κατὰ τὸν πόλεμον*** = κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ‖ ***κατὰ Ἄμασιν*** = κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀμάσιος ‖ ***οἱ καθ' ἡμᾶς*** = οἱ σύγχρονοί μας.— **VII** Τὸ συγκριτ. ἀκολουθεῖται συνήθως ὑπὸ τῆς περιφρ. ***ἢ κατὰ*** + ***αἰτ.***: ***μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον*** = περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι δύναται ὁ ἄνθρωπος ‖ ***μείζω ἢ κατὰ δάκρυα*** = τὰ παθήματα εἶναι τόσον μεγάλα, ὥστε δὲν δρηνοῦνται ἐπαξίως (ὅσα δάκρυα καὶ ἂν χύσῃ τις πάλιν εἶναι ὀλίγα).

ΘΕΣΙΣ: δσάκις ἡ πρόθ. ***κατὰ*** τίθεται μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένην λέξιν, γράφεται μὲ ἀνεστραμμένον τὸν τόνον (***κάτα***): ***Ἀτρειδῶν κάτα***.

Ὡς ΕΠΙΡΡ. = ***κάτω***· πρὸς τὰ κάτω, ἄνωθεν, ἀπὸ ἐπάνω πρὸς τὰ κάτω.

ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ δηλοῖ: **I** πρὸς τὰ κάτω, κάτω: ***καταβαίνω***, ***κατάκειμαι***.— **II** συμφωνίαν πρός τι, ἀνταπόκρισιν: ***κατᾴδω***, λατ. **occino**.— **III** τὸ ἐναντίον, ἐχθρικὴν σχέσιν: ***κατ-ηγορέω***.— **IV** Συχνὰ ἐνισχύει ἁπλῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἁπλοῦ: ***κατα-κόπτω***, ***κατα-τρώγω***.

Ὡς πρόθ. ἡ ***κατὰ*** συνετέμνετο παρὰ ποιηταῖς εἰς ***κάγ*** πρὸ τοῦ ***γ***, εἰς ***κάκ*** πρὸ τοῦ ***κ***, εἰς ***κάμ*** πρὸ τοῦ ***μ***, εἰς ***κάν*** πρὸ τοῦ ***ν***, εἰς ***κάπ*** πρὸ τοῦ ***π*** ἢ ***φ***, εἰς ***κάρ*** πρὸ τοῦ ***ῥ***, εἰς ***κάτ*** πρὸ τοῦ ***τ*** ἢ ***θ***.— Εἰς τὰ μετὰ τῆς ***κατὰ*** σύνθετα ῥήματα ἡ ***κατὰ*** ἐνίοτε μεταβάλλεται εἰς ***καβ*** (***κάβ-βαλε***), ***καλ*** (***κάλ-λιπε***), ***καρ*** (***καρ-ρέζουσα***), ***κατ*** (***κάτ-θανε***).

Ἔτυμ. : ***κατά***, δμ. ***καταὶ*** (κυρ. δοτ. ἑν.)· ἐξ ἰαπ. *kᾳt-, *kᾳt-, ὅπερ εἶναι ἐπέκτασις τοῦ ****kom*** (πρβλ. λατ. **com-cum, co-**='Οσκ. **com, con, co-** (= μετά), Ὁμήρ. **com, co-, co-** (=μετά), λατ. **con-tra**, παλ-ιρλ. **com- cum- co-** κλπ.— Βλ. ἐν λ. ***κοινός***.

κατά, ἰων. ἀντὶ ***καθ' ἅ***.

κάτα, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***καὶ εἶτα***.

κατά-βα, ἀντὶ ***κατάβηθι***, Προστ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βᾶδην, ἐπίρ. (***κατα-βαίνω***)· «καταβαίνοντας» πρὸς τὰ κάτω ‖ κάτω, πρὸς τὰ κάτω ‖ ἀντίθ. τῷ ***ἀνα-βᾶδην***.

κατα-βαθμός, ὁ (***κατα-βαίνω***)· κατάβασις, «κατήφορος» ‖ κυρ. ὀνομασία τῆς κρημνώδους κατωφερείας, ἥτις χωρίζει τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τῆς Νουβίας καὶ σχηματίζει τοὺς καταρράκτας.

κατα-βαίην, Εὐκτ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βαίνω, μέλ. —***βήσομαι***· πρκ. —***βέβηκα***· ἀόρ. **6'** ***κατέβην***, ἐπ. α' πληθ. Ὑποτ. ***καταβείομεν*** ἀντὶ ***καταβῶμεν***· ***κατάβα*** Προστ. (ἀντὶ ***κατάβηθι***)· μέσ. ἀόρ. α' ***κατεβησάμην***, ἐπ. γ' ἑν. ***κατεβήσετο***, ἐπ. Προστ. ***καταβήσεο***· πηγαίνω ἢ ἔρχομαι πρὸς τὰ κάτω, κατέρχομαι, καταβαίνω, λατ. **descendere** ‖ μετὰ γεν., κατέρχομαι ἐκ τινος ‖ ***καταβαίνω δίφρου*** = κατέρχομαι ἀπὸ τὸ ἅρμα ‖ μετ' αἰτ., κατέρχομαι πρός τι μέρος: ***θάλαμον κατεβήσατο***=κατῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της ‖ ἀλλὰ καὶ: ***κλίμακα καταβαίνω*** = κατέρχομαι τὴν κλίμακα (ἄνευ τῆς ἐνν. τῆς κινήσεως πρός τι μέρος) ‖ καὶ ἀπολ. ***καταβαίνω*** = κατέρχομαι τὴν κλίμακα. **2)** κατέρχομαι πρὸς τὰ παράλια (προερχόμενος ἀπὸ τὰ ἐνδότερα). **3)** κατέρχομαι εἰς τὴν κονίστραν διὰ νὰ ἀγωνισθῶ, ἀγωνίζομαι, παλαίω. **4)** μτφρ. φθάνω εἴς τι, εἰς τὸν λόγον μου π.χ. φθάνω εἴς τι θέμα ‖ ἢ καὶ καταλήγω εἴς τι συμπέρασμα ‖ ἢ καί, καταλήγω εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, συμφωνῶ.— **II** σπαν. ἐν τῷ παθητ. ***ἵππος καταβαίνεται*** = καταβαίνει τις ἀπὸ τὸν ἵππον.

κατα-βακχιόομαι, παθ. (***κατὰ*** + ***βακχιόω***)· κυριεύομαι ἀπὸ Βακχικὴν μανίαν.

κατα-βάλλω, μέλ. ***-βᾰλῶ***· ἀόρ. β' ***κατέβᾰλον***, ἐπ. γ' ἑν. ***κάββαλε***· πρκ. ***-βέβληκα***, παθ. ***-βέβλημαι***· ῥίπτω κάτω, καταρρίπτω, ἀνατρέπω, καταβάλλω ‖ ***καταβάλλω εἰς γόνυ*** = τὸν ῥίπτω εἰς τὰ γόνατα (ἐπὶ πάλης) ‖ ἀφίνω τι νὰ πίπτῃ κάτω, νὰ στάζῃ ‖ ὡσ. νικῶ, καταβάλλω. **2)** ῥίπτω τινὰ κάτω διὰ κτυπημάτων, φονεύω. **3)** φέρω, μεταφέρω, καταβιβάζω τι, εἰς τὰ παράλια. **4)** πληρώνω, καταβάλλω χρήματα ‖ ἐντεῦθεν, ἀποπληρώνω, ἐξοφλῶ. **5)** καταβιβάζω τι εἴς τι μέρος καὶ τὸ ἀφίνω ἐκεῖ.— μέσον, βάλλω θεμέλια, θεμελιώνω, ἱδρύω.

κατα-βάπτω, μέλ. ***-ψω*** (***κατὰ*** + ***βάπτω***)· βυθίζω (βουτῶ) τι κάτω ἢ μέσα εἴς τι.

κατα-βᾰρέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κατὰ*** + ***βάρος***)· καταβάλλω διὰ τοῦ βάρους μου, καταβαρύνω, ὑπερφορτώνω, παραφορτώνω.

κατα-βᾶς, μτχ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατά-βᾱσις, ***-εως***, ἡ (***καταβαίνω***)· τὸ καταβαίνειν, κατέρχεσθαι. **2)** ὁδὸς πρὸς τὰ κάτω, κάθοδος ‖ ἡ εἴσοδος εἰς τὸ σπήλαιον.

κατα-βασμός, ἀττ. ἀντὶ ***καταβαθμός***.

κατα-βᾶτω, γ' ἑν. Προστ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βαῦζω, μέλ. ***-ξω***· ὑλακτῶ, γαυγίζω ἐναντίον τινός.

κατα-βεβαιόομαι, ἀποθ.· διαβεβαιῶ ἐντόνως.

κατα-βεβλημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***καταβάλλω***.

κατα-βείομεν, ἐπ. ἀντὶ ***καταβῶμεν***, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βήμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***καταβῆναι***, ἀπρφ. ἀορ. **6'** τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βήσεο, ἐπ. ἀντὶ ***κατάβησαι***, **6'** ἑν. Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βήσομαι, μέλ. τοῦ ***καταβαίνω***.

κατα-βῑβάζω, μέλ. ***-βιβάσω***, ἀττ. ***-βιβῶ***, μτδ. τοῦ ***καταβαίνω***· «καταιβάζω» τι, τὸ κάμνω νὰ κατέλθῃ, τὸ φέρω κάτω.

κατα-βιβρώσκω, μέλ. ***-βρώσομαι***· ἀόρ. β' ***κατέβρων***.—Παθ., ἀόρ. α' ***κατεβρώθην***· πρκ. ***-βέβρωμαι***· κατατρώγω, καταβροχθίζω.

κατα-βῖβάω, μέλ. ***-ώσομαι***· ἀόρ. **6'** ***κατεβίων***· φέρω τὴν ζωήν εἰς τὸ τέρμα της, τελειώνω τὸν βίον μου, «περνῶ τὴν ζωήν μου».

κατα-βλᾱκεύω, μελ. ***-σω***· μεταχειρίζομαι ἀδεξίως καὶ μὲ ἀδιαφορίαν, παραμελῶ, διαχειρίζομαι κακῶς.

κατα-βλάπτω, μελ. ***-βλάψω***· μεγάλως βλάπτω, ζημιώνω.

κατα-βλητικός, ***ή, όν*** (***καταβάλλω***)· ὁ ἐπιτήδειος ἢ δυνάμενος νὰ καταβάλῃ (καταρρίψῃ) τινά.

κατα-βληχάομαι, μελ. ***-ήσομαι***, ἀποθ.· βληχῶμαι (βελάζω) δυνατά.

κατα-βλώσκω, μέλ. ***-μολοῦμαι***· ἀόρ. β' ***κατέμολον***· καταβαίνω, κατέρχομαι, περνῶ διὰ (μέσου) τινός, διέρχομαι, πορεύομαι κατὰ μῆκός τινος.

κατα-βοάω, μέλ. ***-βοήσομαι***, ἰων. ***-βώσομαι***· κατακραυγάζω, βοῶ μεγαλοφώνως, κραυγάζω ἐναντίον τινός (μετὰ γεν.).— **II** μετ' αἰτ., καταβάλλω (νικῶ) τινα διὰ τῆς κραυγῆς, τὸν κάμνω νὰ σιγήσῃ, τὸν ἀποστομώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-βοή, ἡ· (***καταβοάω***)· βοὴ ἢ κραυγὴ ἐναντίον τινός, κατακραυγή.

κατα-βόησις, ***-εως***, ἡ (***καταβοάω***)· τὸ κραυγάζειν ἐναντίον τινός, κατακραυγή.

κατα-βολή, ἡ (*καταβάλλω*)· τὸ βάλλειν (τοποθετεῖν) τι κάτω ‖ θεμελίωσις, ἵδρυσις ‖ ἔναρξις. 2) πληρωμή, καταβολὴ ὀφειλομένων. 3) περιοδικὴ προσβολὴ ἀσθενείας, ὑποτροπή, παροξυσμός.

κατα-βόσκω, μέλ. *-βοσκήσω* (*κατὰ+βόσκω*)· βόσκω ποίμνια ἔν τινι τόπῳ.— μέσον, βόσκομαι, τρέφομαι.

κατα-βόστρῡχος, *ον*· ὁ ἔχων πολλοὺς βοστρύχους, ὁ πλούσιος τὴν κόμην, ὁ ἔχων ἄφθονον (πλουσίαν) κόμην.

κατα-βράβεύω, μέλ. *-σω*· ἀποφαίνομαι κατά τινος ὡς ἀγωνοθέτης, τὸν στερῶ τοῦ βραβείου, τὸν στερῶ τῶν δικαιωμάτων του, τὸν ἀδικῶ.— Παθητ. ἀδίκως καταδικάζομαι.

κατα-βρέχω, μέλ. *-ξω*· παθητ., ἀόρ. α' *κατεβρέχθην*· καταποτίζω, καταμουσκεύω.

κατα-βρίθω, μέλ. *-βρίσω*· καταβαρύνω, καταπιέζω ‖ μτφρ. καταστρατηγῶ.— ΙΙ ἀμτβ. καταβαρύνομαι, εἶμαι βαρέως φορτωμένος, βαρέως πιέζομαι ὑπό τινος πράγματος.

***κατα-βρόχω,** ἀόρ. α' *κατέβροξα*· καταβροχθίζω· πρβλ. *ἀναβρόχω*.

κατα-βροχθίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*κατὰ+βρόχθος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, καταπίνω, καταβροχθίζω.

κατα-βρῦκω, μέλ. *-ξω*· δάκνων κόπτω εἰς τεμάχια, κατακομματιάζω «μὲ τὰ δόντια».

κατα-βρώσομαι, μέλ. τοῦ *καταβιβρώσκω*.

κατα-βυρσόω (*κατὰ+ βύρσα*)· κατακαλύπτω διὰ δερμάτων, τυλίσσω ἐντὸς βύρσης.

κατα-βώσομαι, ἰων. μέλ. τοῦ *καταβοάω*.

κατά-γαιος, ἀττ. **-γειος,** *ον* (*κατὰ+γαῖα*)· ὑπόγειος, ὑπὸ τὴν γῆν προχωρῶν.— ΙΙ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπίγειος ‖ *κατάγαιοι στρουθοί*=πτηνὰ τὰ ὁποῖα τρέχουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀντὶ νὰ πετοῦν, στρουθοκάμηλοι.

κατ-αγγελεύς, *-έως,* (*καταγγέλλω*)· ὁ προκηρύσσων, ἀναγγέλλων.

κατ-αγγέλλω, μέλλ. *-ελῶ* ἀναγγέλλω, προκηρύσσω, διακηρύσσω ‖ *καταγγέλλω πόλεμον* = κηρύσσω πόλεμον. 2) καταγγέλλω, ἀποκαλύπτω, προδίδω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-άγγελτος, *ον*· ὁ κατηγγελμένος (καθ' οὗ ἔχει κατατεθῆ καταγγελία), προδεδομένος.

κατά-γειος, ἀττ., ἀντὶ *κατάγαιος* (ᾱ βλ.).

Κατα-γέλα, ἡ (*κατὰ + γελάω*)· κωμικὸν ὄνομα ὑποτιθεμένης πόλεως μετὰ λογοπαιγνίου ἐπὶ τῆς Σικελικῆς πόλεως: «*Γέλα καὶ Κατανέλα*».

κατα-γέλαστος, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν· ἄξιος γέλωτος, «καταγέλαστος». Ἐκ τοῦ

κατα-γελάω, μέλ. *-άσομαι*· ἀόρ. α' *κατεγέλασα*· —Παθ., ἀόρ. α' *κατεγελάσθην*·— πρκ. *-γεγέλασμαι*· περιγελῶ, ἐμπαίζω ‖ ἀπολ γελῶ ἐμπαικτικῶς, ἐμπαίζω.

κατά-γελως, *-ωτος,* ὁ (*κατὰ+γέλως*)· καταγέλαστος, περίγελως, περίπαιγμα, ἐμπαιγμός.

κατ-άγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. τοῦ *κατάγνυμι*.

κατα-γηράσκω, μέλ. *-γηράσω* ἢ *-γηράσομαι*· ἀόρ. α' *κατεγήρασα* ἢ *-ρᾶνα*· πρκ. *-γεγήρᾰκα*· γίνομαι ὅλως διόλου γέρων, γηράσκω, περνῶ (προσπερνῶ) τὴν γεροντικήν μου ἡλικίαν (λατ. **senesco**) ‖ γ' ἑν. πρτ. *κατεγήρα* (ἐκ τοῦ *καταγηράω*), ἢ ἀόρ. β' (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. εἰς *-μι*)· πρβλ. *γηράσκω*.

κατα-γῐγαρτίζω (*κατὰ+γίγαρτον*)· ἐξάγω *τὰ γίγαρτα* (ζηλ. τὰ κουκούτσια) ‖ μτφρ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. συνών. τῷ λατ. **stuprare**.

κατα-γίγνομαι, μελ. *-γενήσομαι*· μένω, διαμένω, κατοικῶ, ἔν τινι τόπῳ ‖ ὡσ. καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι, εἴς τι.

κατα-γιγνώσκω, μέλ. *-γνώσομαι*· ἀόρ. β' *κατέγνων*· παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ἀνακαλύπτω, κυρ. μετὰ τῆς προθέσεως νὰ ἀνακαλύψω σφάλμα τι. 2) ἀποδίδω τι εἴς τινα ὡς κατηγορίαν, κατηγορῶ τινα διά τι (μετὰ γεν. πρσ. καὶ αἰτ. πράγμ.): *καταγιγνώσκω τινὸς ἀνανδρίαν* = ἀποδίδω εἴς τινα δειλίαν, κατηγορῶ τινα ὡς δειλόν.— Παθητ., *καταγνωσθεὶς πρήσσειν* = ὑποπτευθεὶς (ὑπό τινος) ὅτι ἐνεργεῖ... (γενόμενος ὕποπτος εἴς τινα). 3) ἀποφασίζω, ἐκδίδω ἀπόφασιν, ἐναντίον τινός, καταδικάζω τινά: *καταγιγνώσκω τινὸς θάνατον* = ἐκδίδω καταδικαστικὴν εἰς θάνατον ἀπόφασιν ἐναντίον τινός, καταδικάζω τινὰ εἰς θάνατον (= λατ. **damnare aliquem mortis**)· *καταγιγνώσκω δίκην* = ἐκδικάζω, ἐκδίδω ἀπόφασιν (κατὰ τὴν δ'κην) εἰς βάρος τινός.

κατ-ᾰγίζω, ἰων. ἀντὶ *καθαγίζω* (δ βλ.).

κατ-ᾰγῑνέω, ἰων. ἀντὶ *κατάγω*· ὁδηγῶ ἢ φέρω κάτω.— ΙΙ ἐπαναφέρω, ἀνακαλῶ.

κατα-γίνομαι, κατα-γινώσκω· μτγν. τύποι ἀντὶ τῶν: *κατα-γίγνομαι, κατα-γιγνώσκω* (ᾰ βλ.).

κατ-αγλᾰΐζω, μέλ. *-ίσω,* ἐπιτετ. *ἀγλαΐζω* (δ βλ.).

κατα-γλωττίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· παθ. πρκ. *κατεγλώττισμαι* (*κατὰ + γλῶττα*)· φιλῶ ἀκολάστως, προσκολλῶν χεῖλη ἐπὶ χειλέων καὶ γλῶσσαν ἐπὶ γλώσσης ‖ *μέλος κατεγλωττισμένον* = ᾆσμα ἀκόλαστον, αἰσχρόν.— ΙΙ μεταχειρίζομαι τὴν γλῶσσαν (ὁμιλῶ) ἐναντίον τινός.— ΙΙΙ καταβάλλω τινὰ διὰ τῆς γλώσσης, τὸν ἀποστομώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-γλώττισμα, τὸ (*καταγλωττίζω*)· ἀκόλαστον φίλημα.

κάτ-αγμα, *-ατος,* τὸ (*κατάγνυμι*)· σπάσιμον.— ΙΙ (*κατάγω*)· ἔριον ἐξεσμένον ‖ τολύπη ἐρίου («τουλούπα»).

κατα-γνάμπτω, μελ. *-ψω*· κατακάμπτω, καταλυγίζω.

κατα-γνοίην, Εὐκτ. ἀόρ. β' τοῦ *καταγιγνώσκω*.

κατα-γνούς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *καταγιγνώσκω*.

κατ-άγνῡμι, μέλ. *κατάξω*· ἀορ. α' *κατέαξα*, μτχ. *κατάξας*· πρκ. (μετὰ παθ. ἐνν.) *κατᾶγα,* ἰων. *κατέηγα*· παθ. ἀόρ. β' *κατεάγην,* ἀπρφ. *καταγῆναι*· θραύω εἰς τεμάχια, κατασυντρίβω, κατακομματιάζω ‖ θραύω, ἐξασθενίζω, ἐξαδυνατίζω.— ΙΙ ἐν τῷ παθητ. καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. *κατέᾱγα*, θραύομαι, συντρίβομαι ‖ *κατεαγέναι ἢ κατᾱγῆναι τὴν κεφαλήν*=ἔχω συντριβῆ εἰς τὴν κεφαλήν. (ἔχω «σπασμένο τὸ κεφάλι»).

κατά-γνωσις, *-εως,* ἡ (*καταγινώσκω*)· δυσμενὴς γνώμη (κρίσις) ‖ καταδίκη.— ΙΙ καταδικαστικὴ ἀπόφασις, καταδίκη.

κατα-γοητεύω, μέλ. *-σω*· καταμαγεύω, θέλγω, βασκαίνω, γοητεύω, «καταγοητεύω» ‖ ἐξαπατῶ.

κατ-ᾰγορεύω, μελ. *-σω*· ἀναγγέλλω.

κατά-γρᾰφος, *ον*· ἐγκεχαραγμένος, ἐζωγραφημένος, κεντημένος. Ἐκ τοῦ

κατα-γράφω, μέλ. *-ψω*· χαράσσω βαθιά, ἐγχαράσσω, καταξύνω ‖ ἰχνογραφῶ ‖ γεμίζω μὲ σχήματα, μὲ γράμματα.— ΙΙ καταγράφω, ὡς καὶ νῦν ‖ ἀναγράφω, καταχωρίζω εἰς τοὺς καταλόγους, ἐγγράφω.

κατ-αγρέω, μελ. *-ήσω*· συλλαμβάνω, ἁρπάζω, προφθάνω, καταφθάνω.

κατα-γυμνάζω, μελ. *-άσω*· γυμνάζω, ἐξασκῶ, ἀδιακόπως.

κατ-άγω, μελ. *-άξω*· ἀόρ. β' *κατήγαγον*· ὄγω (φέρω, ὁδηγῶ) πρὸς τὰ κάτω, λατ. **deducere** ‖ φέρω ἢ ὁδηγῶ εἴς (πρὸς) τι μέρος, κυρ. εἰς (πρὸς) τὰ παράλια. 2) ἄγω (φέρω, ὁδηγῶ) ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους πρὸς τὴν ξηρὰν (κάτω, διότι τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, κατὰ ὀπτικὴν ἀπάτην, φαίνεται ὑψηλότερον τῆς παραλίας).— Παθητ. (κατ)έρχομαι εἰς τὴν ξηράν, ἀντίθ. τῷ *ἀνάγομαι* (=ἀνοίγομαι εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος). 3) ἐξέλκω, νήθω, κλώθω. 4) καταβιβάζω, χαμηλώνω.— ΙΙ φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω, κυρ. ἐκ τῆς ἐξορίας, ἀνακαλῶ, ἀποκαθιστῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-ᾰγωγή, ἡ· τὸ φέρειν κάτω.— ΙΙ ἡ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν ξηρὰν προσέγγισις, προσόρμισις ‖ τὸ φέρειν εἰς λιμένα, ἡ ἀποβίβασις. 2) τόπος ἀποβιβάσεως, ἐντεῦθεν: 3) τόπος ἀναπαύσεως, σταθμός, κατάλυμα.— ΙΙΙ ἡ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπαναφορά, ἀνάκλησις.

κατ-ᾰγώγιον, τὸ (*κατάγω*)· τόπος διὰ νὰ καταλύσῃ τις, κατάλυμα, πανδοχεῖον

κατ-αγωνίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ῐοῦμαι*· ἀποθ.· ἀγωνίζομαι ἐναντίον τινός, ὑπερισχύω ἐναντίον τινός, νικῶ.

κατα-δαίνῡμαι, μέλ. *-δαίσομαι,* ἀποθ.· καταβιβρώσκω καταναλίσκω.

κατα-δάκνω, μελ. *-δήξομαι·* καταδαγκάνω, κομματιάζω «μὲ τὰ δόντια».

κατα-δακρυ-χέων, *-ουσα·* ὀρθότ. κεχωρισμένως : *κατὰ δάκρυ χέων* =χύνων χαμαὶ δάκρυα.

κατα-δακρύω, μέλ. *-σω·* δρηνῶ, κλαίω, τινὰ πικρῶς ‖ ἀπολ. κλαίω πικρῶς.

κατα-δᾰμάζω, μέλ. *-άσω·* ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' *καταδαμάσασθαι·* δαμάζω (καταβάλλω, ὑποτάσσω) ἐντελῶς.

κατα-δάμναμαι = καταδαμάζω.

κατα-δᾰπᾰνάω, μέλ. *-ήσω·* κατασπαταλῶ, κατανωλ'σκω, δισσπαδίζω ὅλως διόλου.

κατα-δάπτω, μέλ. *δάψω·* κατασπαράττω, καταβροχθίζω.

κατα-δαρθάνω, ἀόρ. β' *κατέδαρθον* καὶ κατὰ ποιητ. μετάθεσιν *κατέδρᾰθον·* ὡσ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. παθ. ἀόρ. β' *κατεδάρθην,* ποιητ. Ὑποτ. *καταδραθῶ,* μτχ. *καταδαρθείς·* κοιμῶμαι βαριὰ, ἀποκοιμῶμαι.

κατα-δατέομαι, μέλ. *-δάσομαι,* μέσ.· μοιράζομαί τι μετ' ἄλλων ‖ κατασπαράσσω, καταβιβρώσκω.

κατα-δεής, *ἐς (καταδέω)·* ὁ ἐλλιπὴς ἔν τινι, ὁ στερούμενός τινος‖ἐντεῦθεν, πτωχός, ἐνδεής‖συγκρ. *καταδεέστερος* = ἀσθενέστερος, ὑποδεέστερος, κατώτερος· ὅλ. *καταδεῶς.*

κατα-δεῖ, ἀπρόσ.=ὑπάρχει ἔλλειψις, ὑπάρχει ἀνάγκη.

κατα-δείδω, μέλ. *-δείσω·* ἀόρ. α' *κατέδεισα·* φοβοῦμαι παρὰ πολύ, εἶμαι κατεπτοημένος ἀπό τι.

κατα-δείκνῡμι, καὶ **-ύω·** μέλ. *-δείξω,* ἀόρ. α' *κατέδειξα,* ἰων. *-έδεξα·* δείχνω καθαρά, ὑποδεικνύω, καθιστῶ φανερὸν ‖ μετ' ἀπρ., δεικνύω πῶς νὰ πράξῃ τίς τι ‖ ἀποδεικνύω, ἐπιβεβαιῶ, ἐξελέγχω.

κατα-δειλιάω, μελ. *-άσω·* δεικνύω σημεῖα φόβου ἢ δειλίας, δεικνύω δειλίαν.

κατα-δέξαι, ἰων. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *καταδείκνυμι.*

κατα-δέομαι, μέλ. *-δεήσομαι,* ἀποθ.· ἔχω μεγάλην ἀνάγκην, μεγάλην ἔνδειαν ‖ παρακαλῶ θερμῶς, δέομαι καὶ ἱκετεύω (λατ deprecari).

κατα-δέρκομαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' *κατέδρᾰκον* καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. παθ. *κατεδέρχθην,* ἀποθ.·=*καθοράω·* βλέπω πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τι.

κατά-δεσμος, ὁ· δεσμός, κόμβος, ταινία ‖ μαγικὸς κόμβος, κόμβος τῆς ἀγάπης.

κατα-δεύω, μέλ. *-σω,* ἀόρ. α' *κατέδευσα* καταβρέχω, ἀταμουσκεύω ‖ ποτίζω.

κατα-δέχομαι, μελ. *-δέξομαι,* ἀποθ.· λαμβάνω, παραλαμβάνω, παραδέχομαι, δέχομαι. **2)** δέχομαι ὀπίσω, δέχομαι πάλιν εἰς τὴν πατρίδα ἐξόριστόν τινα.

κατα-δέω (Α), μέλ. *-δήσω·* δένω, δένω στερεὰ εἴς τι, προσδένω. — μέσον, δένω (προσδένω) τι(νὰ) εἰς ἐμαυτόν ἢ δ' ἐμαυτόν. **2)** βάλλω εἰς τὰ δεσμά, φυλακίζω, καθείργω. **3)** μτφρ. καταδικάζω τινὰ διὰ παραπτωμά τι.— **II** καταδεσμεύω, κατακλείω, φράσσω, ἐμποδίζω.

κατα-δέω (Β), μελ. *-δεήσω·* εἶμαι ἐλλιπής, χρειάζομαι, μοῦ λείπει, κυρ. *ἐπὶ ἀριθμῶν* ‖ *καταδεῖ* ἀπροσ. =ὑπάρχει ἀνάγκη.

κατα-δεῶς, ἐπίρ. τοῦ *καταδεής·* ἐλλιπῶς, ἐλαττωματικῶς ‖ συγκρ *καταδεεστέρως ἔχω*= εἶμαι ὑποδεέστερος, κατώτερος, ἐλλιπέστερος.

κατά-δηλος, *ον·* ἐντελῶς φανερός, καταφανής, ὁλοφάνερος.

κατα-δημο-βορέω, μελ. *-ήσω (κατὰ+δημοβόρος)·* καταναλίσκω δημοσία.

κατα-δῐαιτάω, μελ. *-ήσω·* ὡς διαιτητὴς ἐκφέρω κρίσιν δυσμενῆ διά τινα (ἐναντίον τινός) ‖ ἀντίθ. τῷ *ἀποδιαιτάω.*

κατα-δι-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-άξω·* συνδιαλλάσσω, συμφιλιώνω.

κατα-δίδωμι, μέλ. *-δώσω,* ἐπὶ ποταμῶν, ἀμτβ., ἐκβάλλω εἴς τι (ὡς τὸ *ἐκδίδωμι,* ἐξυπακουομένης τῆς αἰτ. *ἐμαυτόν*).

κατα-δῐκάζω, μέλ. *-άσω·* παθ. ἀόρ. *κατεδικάσθην·* πρκ. *καταδεδίκασμαι·* ἐκφέρω κρίσιν ἐναντίον τινὸς (μετὰ γεν. προσ.) ‖ ἀπολ. καταδικάζω, ἐκδίδω καταδικαστικὴν ἀπόφασιν.— Μέσον, ἐνεργῶ ὥστε νὰ ἐκδοθῇ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐναντίον τινός.— Παθητ. *καταδεδικασμένος*=ὁ καθ' οὗ ἔχει ἐκδοθῇ καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ὁ καταδικασθείς.

κατα-δῐκη, ἡ *(κατὰ+δίκη)·* κρίσις, ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατά τινος, καταδίκη, καταδικαστικὴ ἀπόφασις ‖ χρηματικὴ ποινή, πρόστιμον, χρηματικὴ ἀποζημίωσις.

κατά-δῐκος, *ον (κατὰ+δίκη)·* ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη καταδικαστικὴ ἀπόφασις, καταδεδικασμένος.

κατα-δῐώκω, μέλ. *-ξω* ἢ *-ξομαι·* διώκω τινὰ κατὰ πόδας, ὅπως τὸν συλλάβω, καταδιώκω.

κατα-δοκέω, μέλ. *-δόξω·* ὑποδέτω τι (τὸ σκέπτομαι, τὸ νομίζω) ἐναντίον τινὸς ἢ πρὸς βλάβην τινός ‖ ὑποπτεύω, ὑπεψιάζομαι ‖ σκέπτομαι, κάμνω ὑποθετικὰς σκέψεις‖ὡσ. κατὰ μτχ. παθ. ἀορ. α' *καταδοχθεὶς* = θεωρηθείς, ὃν ὑπώπτευσαν οἱ ἄλλοι ὅτι εἶναι.

κατα-δοξάζω, μέλ. *-άσω·*=*καταδοκέω* (ὃ ὅλ.).

κατα-δουλόω, μέλ. *-ώσω·* καθιστῶ τινα δοῦλον, ὑποδουλώνω ‖ ὡσ. ὡς ἀποθ. μετὰ μέσ. μέλ. καὶ ἀορ. α' *-δουλώσομαι, -εδουλωσάμην,* παθ. πρκ. *-δεδούλωμαι·* κάμνω τινὰ δοῦλον εἰς ἑμαυτόν, ὑποδουλώνω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-δούλωσις, *-εως,* ἡ *(καταδουλόω)·* ἡ ὑποδούλωσις, καθυπόταξις.

κατα-δουπέω, μελ. *-ήσω·* πίπτω μετὰ δούπου (μετὰ πατάγου, ἰσχυροῦ κρότου).

Κατά-δουποι, *-ων,* οἱ *(κατὰ+δοῦπος)·* οἱ καταρράκται τοῦ Νείλου ‖ ὡσ. τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας, ἔνθα σχηματίζονται οἱ καταρράκται σύγοι (παρὰ Κικέρ. **cataduρa** ὡς οὐδ. πληθ.).

κατα-δοχή, ἡ *(καταδέχομαι)·* ἀποδοχή, παραδοχή, παραλαβή.

κατα-δρᾰθῶ, ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *καταδαρθάνω.*

κατα-δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατατρέχω.*

κατα-δρέπω, μέλ. *-δρέψω·* ἀποκόπτω.

κατα-δρομή, ἡ *(καταδραμεῖν* τοῦ *κατατρέχω)·* ἐπιδρομή, εἰσβολή, ἐρήμωσις, λεηλασία. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-δρομος, *ον (καταδρομή)·* ὁ ὑποστὰς ἐπιδρομήν, ἐρημωδείς, λεηλατηδείς.

κατά-δρυμμα, *-ατος,* τό· τὸ καταοπάραγμα. Ἐκ τοῦ

κατα-δρύπτω, μέλ. *-δρύψω·* κατακομματιάζω, καταξεσχίζω, καταθρυμματίζω.

κατα-δῦναι, ἀπρφ. ἀορ. τοῦ *καταδύω.*

κατα-δῠναστεύω, μέλ. *-σω·* ἀοκῶ δυναστείαν (τυραννίαν) ἐπί τινος, κατατυραννῶ, καταπιέζω, «καταδυναστεύω».

κατα-δύνω = *καταδύω* ἐν ἀμτδ. ἐνν. (ὅλ. λ.).

κατα-δύς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *καταδύω.*

κατά-δῦσις, *-εως,* ἡ *(καταδύω)·* ἡ ὑπὸ τὸ ὕδωρ καταβύθισις (κάθοδος) ‖ ἐπὶ ἀστέρων, δύσις («βασίλεμα») ‖ γενικῶς, κατάβασις.

κατα-δῦσ-ωπέω, ἐπιτετ. *δυσωπέω·* ἐνθέρμως ἱκετεύων κάμνω τινὰ νὰ ἐντραπῇ.

κατα-δύω καὶ **κατα-δύνω·** μέλ. *-δύσω·* ἀόρ. α' *κατέδῡσα·* ἀόρ. β' *κατέδῡν :* **I** μτδτ. ἐν τῷ ἐν., μέλλ. καὶ ἀορ. α' *(καταδύω, -δύσω, -έδῡσα)·* κάμνω τινὰ νὰ δύσῃ, νὰ βυθισθῇ, τὸν καταβυθίζω, λατ. mergere ‖ *καταδῦσαι ναῦν* = νὰ βυθίσῃ (νὰ καταστήσῃ ἀνίκανον) ἓν πλοῖον.— **II** ἀμτβ., ἐν τῷ ἐνεργ. ἐν. *καταδύνω,* ἐν τῷ μέσ. ἐν. *καταδύομαι,* καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. β', παρκ., καὶ ὑπερσ. *(κατέδυν, -δέδῡκα, -εδεδύκειν)·* καταβυθίζομαι, κατέρχομαι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης («βασιλεύω»), ἐπὶ τοῦ ἡλίου κυρ. ‖ *ἅμ' ἠελίῳ καταδύντι* = μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. **2)** κατέρχομαι μέσα εἴς τι, εἰσδύω, διεισδύω ‖ λαθραίως ὑπεισέρχομαι ‖ ἐμβαίνω εἴς τι : *τεύχεα καταδῦναι* = «χώνομαι» εἰς τὴν πανοπλίαν μου, τ.ἔ. «φορῶ» τὰ ὅπλα μου, ὁπλίζομαι. **3)** κρύπτομαι, παραμένω κρυμμένος.

κατ-ᾴδω, ἰων. **-ᾄδω·** μέλ. *-άσομαι·* σπαν. *-άσω·* ᾄδω πρός τι : **I** θέλγω, γοητεύω, διὰ τοῦ ᾄσματος (λατ. occinere) ‖ ἀπολ. ᾄδω μαγευτικὴν ᾠδήν (ἢ μαγικὴν ᾠδήν, κοιν. «ξόρκια»), μαγεύω, «κάμνω

μάγια»).—**II** «ξεκουφαίνω» τινά μὲ τὸ τραγούδι μου.

κατα-δωρο-δοκέω, μελ. *-ήσω*· δέχομαι δωροδοκήματα, διαφθείρομαι διά δώρων.

κατ-αείδω, ἰων. ἀντὶ *κατ-άδω* (ὃ βλ.).

κατα-ειμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *κατα-έννυμι* (*καθ-έννυμι*)· ἐνδεδυμένος, κεκαλυμμένος, σκεπασμένος.— **II** μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *καθ-ίημι*· ὁ ἀφημένος (ἀφισμένος) κάτω, ὁ κρεμασμένος πρὸς τὰ κάτω, ἐπικρεμάμενος.

κατα-είνῦσαν, γ' πληθ. παρατ. τοῦ *καθέννυμι*.

κατα-είσατο, ἐπικ. γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *κάτειμι* (*εἶμι*).

κατα-έννῡμι, ποιητ. ἀντὶ *καθέννυμι*· πρτ. *κατα-είνυον*· ἐνδύω, καλύπτω, ἐξαπλώνω.

κατ-αζαίνω, ἰων. ἀόρ. α' *καταζήνασκον* (*κατὰ* + *ἀζαίνω, ἄζω*)· κάμνω τι ἐντελῶς ξηρόν, καταξηραίνω, καταστεγνώνω.

κατα-ζάω, ἀπρφ. *καταζῆν*· διέρχομαι τὴν ζωήν μου.

κατα-ζεύγνῡμι καὶ **-ύω,** μέλ. *ζεύξω*· ζευγνύω ὁμοῦ, ἑνώνω ὁμοῦ, «ζεύγω».— Παθητ., εἶμαι στερεά δεμένος, δεσμευμένος, περιωρισμένος ‖ φυλακίζομαι.

καταζήνασκε, γ' ἑν. ἰων. ἀορ. α' τοῦ *κατ-αζαίνω*.

κατα-ζώννῡμι καὶ **-ύω,** μελ. *-ζώσω*· ζώνω στερεῶς ‖ μέσον, ζώνω ἐμαυτόν ἢ ζώνω τι δι' ἐμαυτόν.

κατα-θανεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατα-θνήσκω*.

κατα-θάπτω, μέλ. *-ψω*· θάπτω, ἐνταφιάζω.

κατα-θαρσῦνω· παραθαρρύνω, ἐνθαρρύνω, τινά ἐναντίον τινός.— Παθητ. ἐνθαρρύνομαι, λαμβάνω θάρρος, φέρομαι τολμηρῶς, θαρραλέως.

κατα-θεάομαι, *-άσομαι*, ἀποθ.· βλέπω, θεωρῶ, τι ἐκ τῶν ἄνω, παρατηρῶ ἐπί τινος.

κατα-θεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι*.

κατα-θεῖο, β' ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι*.

κατα-θείομαι, ἐπικ. ἀντὶ *-θέωμαι*, Ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι*.

κατα-θείομεν, ἐπ. ἀντὶ *καταθέωμεν*, α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι*.

κατα-θέλγω, μέλ. *-ξω*· ὑποτάσσω διά μαγικῶν ἐξορκισμῶν, καταμαγεύω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-θελξις, *-εως*, ἡ (*καταθέλγω*)· μάγευμα, μαγεία.

κατά-θεμα, *-ατος*, τὸ (*κατατίθημι*)· κατηραμένον πρᾶγμα.

κατα-θεματίζω, μέλ. *-σω* (*κατάθεμα*)· καταρῶμαι, ἀναθεματίζω.

κατα-θέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ β' τοῦ *κατατίθημι*.

κατά-θεσις, *-εως*, ἡ (*κατατίθημι*)· τὸ νὰ θέτῃ τις κάτω, ἡ καταβολή ‖ ἡ καταβολή χρημάτων, πληρωμή, ἐξόφλησις.

κατα-θέω, μέλ. *-θεύσομαι*· τρέχω πρὸς τὰ κάτω ‖ ἐπὶ πλοίων, εἰσέρχομαι, καταπλέω, εἰς τὸν λιμένα.— **II** κάμνω ἐπιδρομάς, ἢ εἰσβολάς ‖ μετ' αἰτ. *καταθεῖν χώραν*=λεηλατεῖν χώραν δι' ἐπιδρομῶν.

κατα-θεωρέω, μέλ. *-ήσω*· θεωρῶ ἢ θεῶμαι ἀπὸ ἐπάνω.

κατα-θήγω, μέλ. *-ξω*· ὀξύνω, ἀκονίζω.

κατα-θηλύνω (*κατὰ*+*θῆλυς*)· κάμνω τινὰ θηλυπρεπῆ.

κατα-θησῶ, δωρ. ἀντὶ *καταθήσω*, μέλ. τοῦ *κατατίθημι*.

κατα-θνήσκω, μέλ. *-θἄνοῦμαι*· ἀόρ. β' *κατέθᾰνον*, ἐπ. *κάτθᾰνον*· πρκ. *-τέθνηκα*, μτχ. *-τεθνηκὼς* ἢ *-τεθνεώς*, ἐπικ. *-τεθνηώς, -ῶτος*, ἀπρφ. *-τεθνάναι*, ἐπικ. *-τεθνάμεν*· ἀποθνήσκω, εἶμαι νεκρός ‖ τὴν δευτέραν σημ. ἔχει κυρ. ἐν τῷ ἀορ. β' καὶ ἐν τῷ πρκ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-θνητός, *ή, όν* (*καταθνήσκω*)· θνητός.

κατα-θορεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *καταθρώσκω*.

κατα-θορῦβέω, μελ. *-ήσω*· ἐγείρω θόρυβον ἐναντίον τινός, τὸν παραζαλίζω διὰ τοῦ θορύβου ‖ καθόλου, διαταράσσω, ἐνοχλῶ.

κατα-θρηνέω, μέλ. *-ήσω*, ἐπιτεταμ. *θρηνῶ* ‖ κλαίω πολύ.

κατα-θρώσκω, μέλ. *-θοροῦμαι*· ἀόρ. β' *κατέθορον*, ἀπρφ. *-θορεῖν*· πηδῶ κάτω, καταπηδῶ ‖ μετ' αἰτ. *καταθρώσκειν τὴν αἱμασιὴν* = πηδῶ ἀπὸ τὸν φράκτην κάτω.

κατ-αθῡμέω, μέλ. *-ήσω* (*κατὰ*+*ἄθυμος*)· ἀθυμῶ ἐντελῶς, χάνω ὅλως διόλου τὸ θάρρος μου, εἶμαι παρὰ πολὺ ἄθυμος (ἄκεφος).

κατα-θῡμίος, *ον*, ὡσ. *-η, -ον* (*κατὰ*+*θυμός*)· ὁ ἐν τῷ θυμῷ ὤν, ὁ ἐν τοῖς στοχασμοῖς, ὃν διαρκῶς τις συλλογίζεται: *μηδὲ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω*=ἂς μὴ ἐπικάθηται ὁ θάνατος βαρὺς ἐπὶ τῆς καρδίας σου.— **II** σύμφωνος πρὸς τὰς διαθέσεις τινός, εὐπρόσδεκτος, «κατὰ τὴν καρδιά του», «ὅπως τὸν ποθεῖ ἡ καρδιά του».

κατα-θῡ́ω, μελ. *-θύσω*· θυσιάζω· προσφέρω τι ὡς θυσίαν ‖ ἀφιερώνω, καθιερώνω.— **II** μέσον, *καταθύομαί τινα* = ἀναγκάζω τινὰ διὰ μαγικῶν θυσιῶν.

κατα-θωρᾱκίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ίζω* (*κατὰ*+*θώραξ*)· καλύπτω διὰ θώρακος ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ στήθους καὶ τῶν νώτων ‖ γενικῶς καλύπτω τι πανταχόθεν.

καταί-θᾰσις, *-εως*, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *κατά-βασις*.

καται-θᾰ́της, *-ου* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *κατα-βάτης* (*καταβαίνω*)· ὁ καταβαίνων, κατερχόμενος, ἐπίθ. τοῦ Διός, ὡς καταβαίνοντος ἐξ Ὀλύμπου ἐν μέσῳ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ‖ ὡσ. ἐπὶ τῆς βροντῆς, ὡς ἐκσφενδονιζομένης πρὸς τὰ κάτω. 2) ἐπίθ. τοῦ *Ἀχέροντος*, πρὸς τὸν ὁποῖον κατέρχεται τις ὑπὸ τὴν γῆν ὄντα, ἢ ὄστις Ἀχέρων κατέρχεται ὑπὸ τὴν γῆν διὰ καταβόθρας, ὑπόγειος.

καται-θᾰ́τός, *ή, όν*, ποιητ. ἀντὶ *καταβατός*· ὁ δίδων, παρέχων, πέρασμα πρὸς τὰ κάτω: *θύραι καταιβαταὶ ἀνθρώποισι* = θύραι δι' ὧν οἱ ἄνθρωποι καταβαίνουσιν.

κατ-αιδέομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. μέλλ. *-αιδέσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *κατηδέσθην*· αἰσθάνομαι αἰδῶ ἢ σέβας ἐνώπιόν τινος, τὸν ἐντρέπομαι, τὸν σέβομαι, τὸν φοβοῦμαι ‖ μετ' ἀπρφ., ἐντρέπομαι νὰ πράξω τι, δὲν τὸ πράττω ἀπὸ ἐντροπήν μου.

κατ-αιθᾰ́λόω, μέλ. *-ώσω*· κατακαίω, διὰ τῆς καύσεως μεταβάλλω εἰς αἰθάλην.

κατ-αιθύσσω, μέλ. *-ξω*, ἐπὶ κινήσεως· κινοῦμαι ταχέως τῇδε κἀκεῖσε, ἐπάνω εἴς τι, κυματίζω, πτερυγίζω ‖ *πλόκαμοι νῶτον καταίθυσσον* = τὰ μαλλιά του ἐκυμάτιζον εἰς τὴν ράχιν του κάτω.

κατ-αίθω· κατακαίω, μεταβάλλω εἰς τέφραν. 2) ἀνάπτω, ἀναφλέγω, φωτίζω ‖ μτφρ. ἀναφλέγω, ἐξεγείρω.

κατ-αικίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· πληγώνω δεινῶς· κακομεταχειρίζομαι, παραμορφώνω.

κατ-αινέω, μελ. *-έσω*, ποιητ. *-ήσω*· συμφωνῶ, συναινῶ, εἴς τι, ἐπιδοκιμάζω τι ‖ *καταινῶ ἐπί τινι*= συναινῶ, συμφωνῶ, εἴς τι ὑπὸ ὡρισμένον ὅρον.— **II** παραχωρῶ, παραδέχομαι, ὑπόσχομαι ‖ δίδω ὑπόσχεσιν γάμου, ἀρραβωνίζω.

κατ-αιρέω, ἰων. ἀντὶ *καθαιρέω*.

κατ-αίρω, μέλ. *-ᾶρῶ* (*κατὰ*+*αἴρω*)· «παίρνω» τι ἀπ' ἐπάνω καὶ τὸ βάλλω κάτω. 2) ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, καταπλέω εἰς τὸν λιμένα ‖ ἐπὶ πτηνῶν, καταπέτομαι, πετῶν κάθημαι ἐπάνω εἴς τι.

κατ-αισθάνομαι, μέλ. *-αισθήσομαι*, ἀποθ.· ἀντιλαμβάνομαι (κατανοῶ) πλήρως.

κατ-αίσιος, *ον* (*κατὰ*+*αἴσιος*)· ἐντελῶς δίκαιος.

κατ-αισχυντήρ, *-ῆρος*, ὁ· ὁ καταισχύνων, ἀτιμάζων. Ἐκ τοῦ

κατ-αισχύνω, μέλ. *-ὕνῶ*· ἐντροπιάζω, ἀτιμάζω. — **II** μέσον, αἰσθάνομαι ἐντροπὴν ἐνώπιόν τινος, αἰσθάνομαι σέβας.

κατα-ΐσχω, ποιητ. ἀντὶ *κατίσχω*.

κατ-αιτιάομαι, μελ. *-άσομαι*, ἀποθ.· εὑρίσκω (θεωρῶ) τινα ἐντελῶς αἴτιόν τινος, κατηγορῶ τινα, ἐγκαλῶ τινα, ἀποδίδω εἴς τινα ἐνοχὴν κακοῦ τινος ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., ἐπιβάλλω τι ὡς κατηγορίαν ἐναντίον τινάς, τὸ καταλογίζω.— **II** ἡ μτχ. ἀορ. α' *καταιτιαθεὶς* ἀπαντᾷ ἐν παθητ. ἐνν. = ὁ κατηγορηθείς, θεωρηθεὶς ὕποπτος.

κατ-αΐτυξ, *-ῦγος*, ἡ· χαμηλὴ περικεφαλαία ἢ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐκ δέρματος («σκοῦφος») ἄνευ φάλου ἢ λοφίου.

Ετυμ.: ἀγν. ἐτυμολ.· «ἄφαλος καὶ ἄλοφος» (Σχολ.)· ὡσ. πρβλ. σχολ. «καταΐτυξ· ἀπὸ τοῦ κάτω τετύχθαι». βλ. καὶ ἐν λ. ἄντυξ.—Ὡς πρὸς τὸ κατα- πρβλ. δμηρ. ἐπίρ. καταί, παραί, ὑπαὶ (βλ. λ. λ.) καὶ δμ. καταιβατός.

κατ-αιωρέομαι, παθητ. (κατὰ+αἰωρέω)· κρέμαμαι πρὸς τὰ κάτω.

κατα-καγχάζω, μέλ. -άσω· μετὰ καγχασμοῦ (ἠχηροῦ γέλωτος) χλευάζω τινά.

κατα-καῆμεν, δωρ καὶ λακ. ἀντὶ κατακαῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ κατακαίω.

κατα-καιέμεν, ἐπ. ἀντὶ κατακαίειν.

κατα-καίνω, μέλ. -κἄνῶ· ἀόρ. 6' κατέκᾰνον'= κατακτείνω (ὅ βλ.)· φονεύω.

κατα-καίω, ἀττ. **-κᾶω**· μέλ. -καύσω· ἀόρ. α' κατέκαυσα, ἐπ. κατέκηα· παθ. ἀόρ. α' κατεκαύθην, ἀόρ. 6' κατεκάην· «κατακαίω», καίω ἐντελῶς, καταστρέφω διά τῆς καύσεως, ἐξαφανίζω.— Παθητ. κατὰ πῦρ ἐκάη=ἡ πυρὰ ἐτελείωσεν, αἱ φλόγες ἐσταμάτησαν ἐντελῶς.

κατα-κᾰλέω, μελ. -έσω· καλῶ κάτω, προσκαλῶ. — **II** ἐπικαλοῦμαι.

κατα-κᾰλύπτω, μέλ. -ψω· καλύπτω ἐντελῶς, ἀπ' ἐπάνω ἕως κάτω, σκεπάζω.— Μέσον, καλύπτω ἐμαυτόν, καλύπτω τὸ πρόσωπόν μου, καλύπτομαι.

κατα-κάμπτω, μέλ. -κάμψω· κάμπτω πρὸς τὰ κάτω, ὥστε νὰ σχηματίζεται κοίλωμα πρὸς τὸ κάτω μέρος || μτφρ. κάμπτω, λυγίζω, τινά διά παρακλήσεων || κατακάμπτω ἐλπίδας = κάμπτω, δραύω, ἐξαφανίζω, ἐλπίδας.

κατα-κάρφω· ποιῶ τι κάρφος (ξύχυρον)· μαραίνω ἢ ξηραίνω τι ἐντελῶς, ἀφανίζω.— Παθητ., μαραίνομαι, ξηραίνομαι, πίπτω κάτω ξηρός.

κατα-καύσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ κατακαίω.

κατα-καυχάομαι, μέλ. -ήσομαι, ἀποθ.· καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι, εἰς βάρος τινός, ἐναντίον τινός.

κατα-κεῖαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ κατακαίω.

κατα-κειέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἐν. τοῦ κατακαίω.

κατα-κείετε, 6' πληθ. τοῦ κατακείω.

κατά-κειμαι, μέλ. -κείσομαι, ἀποθ.· κεῖμαι κάτω, εἶμαι ἐξηπλωμένος || εἶμαι κρυμμένος || εἶμαι ἐναποθηκευμένος. **2)** κατάκειμαι ἀσθενής. **3)** εἶμαι ἀνακεκλιμένος (ἐξηπλωμένος) κατὰ τὸ φαγητόν.

κατα-κείομεν, ἕτερος τύπος τοῦ κατακήομεν (ὅ βλ.)· ἀλλὰ καὶ ἐπ. τύπος ἀντὶ κατακείωμεν, Ὑποτ. ἐν. τοῦ κατακείω.

κατα-κείρω, μέλ. -κερῶ· κείρω (κουρεύω) ἐντελῶς, κατακόπτω, ἀποκόπτω || ἐρημώνω, καταστρέφω.

κατα-κείω, ἐφετικὸν τοῦ κατάκειμαι || ἐπιθυμῶ, ἐπιδιώκω, νὰ εἶμαι ἐξηπλωμένος : κακκείοντες, ἐπ. μτχ. ἀντὶ κατα-κείοντες.

κατα-κέκλῐσο, 6' ἐν. παθ. ὑπερσ. τοῦ κατακλίνω.

κατα-κεκράκτης, -ου, ὁ (κατακράζω)· ὁ κατακράζων, ὁ θορυβωδῶς φιλονικῶν, ὁ διὰ τῶν κραυγῶν του ἐπιβάλλων σιγὴν εἰς τὸν ἄλλον.

κατα-κελεύω, μέλ. -σω· δίδω τὸ πρόσταγμα, ἰδίως ἐπὶ τοῦ κελευστοῦ, ὅστις ἔδιδε τὸν χρόνον (τὸν ρυθμὸν) τῆς κωπηλασίας.

κατα-κεντέω, μελ. -ήσω· κεντῶ, διατρυπῶ ὅλως διόλου (παρὰ πολύ), κεντῶ μὲ σκληρότητα || κατατοξεύω.

κατα-κεραυνόω· πλήττω, καταβάλλω διὰ τοῦ κεραυνοῦ, κατακεραυνώνω.

κατα-κερδαίνω, μέλ. -ᾰνῶ ἢ -ήσω· κερδίζω ἔκτινος πράγματος κατὰ τρόπον ἄδικον καὶ ζυδαῖον.

κατα-κερ-τομέω, μέλ. -ήσω· περιγελῶ, χλευάζω, τινὰ κατὰ τρόπον σκληρὸν καὶ ἀνοικτίρμονα.

κατα-κηέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἐν. τοῦ κατακαίω.

κατα-κηλέω, μέλ. -ήσω· διὰ γοητευτικῆς ὁμιλίας καταθέλγω τινά, καταπραΰνω διὰ μαγικῶν θελγήτρων || γοητεύω, θέλγω, «μαγεύω».

κατα-κήομεν, ἐπ. ἀντὶ κατακήωμεν, α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ κατακαίω.

κατα-κηρόω, μέλ. -ώσω (κατὰ+κηρός)· κατακαλύπτω διὰ κηροῦ.

κατα-κηρύσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. -ύξω· προκηρύσσω ἢ διατάσσω τι διὰ κήρυκος.

κατα-κίρνημι, ποιητ. ἀντὶ κατα-κεράννυμι· μαγνύω καλῶς ἢ ἐντελῶς.—Παθητ. εἶμαι καλῶς ἀναμεμιγμένος.

κατά-κισσος, ον (κατὰ+κισσός)· κεκαλυμμένος (σκεπασμένος) μὲ κισσόν.

κατα-κλαίω, ἀττ. -κλᾶω· μέλ. -κλαύσομαι· κλαίω, θρηνῶ, μεγαλοφώνως (διά)τινα || ἀπολ. κλαίω μεγαλοφώνως.

κατα-κλᾰξασθαι, δωρ. ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ κατακλείω.

κατα-κλαχθῆναι, δωρ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ κατακλείω.

κατα-κλᾰ́ω (Α), μέλ. -άσω· ἀόρ. α' κατέκλᾰσα.— Παθητ., ἀόρ. α' κατεκλάσθην· «κατατσακίζω», δραύων σμικρύνω, δραύω.— **II** μτφρ. καταθλίβω, κατασυντρίβω, ἐπὶ λύπης, φόβου ἢ ἀσθενείας.

κατα-κλᾰ́ω (Β), ἀττ. ἀντὶ κατακλαίω.

κατα-κλείς, -εῖδος, ἰων. καὶ ἐπ. κατα-κληῖς, -ηῖδος, ἡ· (κατακλείω)· εἶδος κλεῖθρου (κλεισίματος) τῆς θύρας, διάφορον τοῦ μοχλοῦ.

κατα-κλείω, ἰων. **κληΐω,** ἀρχ. ἀττ. **-κλῄω**· μέλ. -κλείσω, δωρ. -κλᾴξω.— Μέσον, ἀόρ. α' κατεκλεισάμην, δωρ. κατεκλᾳξάμην.— Παθητ., ἀόρ. κατεκλείσθην, ἰων. -εκληΐσθην, δωρ. -εκλάχθην (οὐχὶ -εκλάσθην)· κλείω ἐντὸς κλειδὸς ἢ μοχλοῦ, κλείω ἀσφαλῶς. **2)** κλείω ἐντὸς φρουρίου || ἀποκλείω.

κατα-κληρο-δοτέω, μέλ. -ήσω (κατὰ + κλῆρος + δίδωμι)· διανέμω διὰ κλήρου, διανέμω τι ὡς κληρονομίαν.

κατα-κληρο-νομέω, μέλ. -ήσω· κληρονομῶ, ἀποκτῶ, ἀποκομίζω, τι ἐκ κληρονομίας.

κατα-κληρ-ουχέω, μέλ. -ήσω· λαμβάνω τι ὡς μερίδιόν μου.— **II** παρέχω, παραχωρῶ, εἰς τινά τι ὡς μερίδιόν του, δίδω ὡς κληρονομίαν.

κατα-κλῐθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ κατακλίνω.

κατα-κλῑνής, ἐς (κατακλινῆναι)· κατακεκλιμένος, κλινήρης, κατακείμενος ἐπὶ κλίνης.— **II** ἐπικλινής, κατωφερής, «κατηφορικός».

κατα-κλῑνο-βᾰτής, ἐς (κατὰ + κλίνη + βαίνω)· ὁ καθιστῶν τινα κλινήρη, ἐπὶ νόσου.

κατα-κλίνω, μέλ. -κλῑνῶ· ἀόρ. α' κατέκλῑνα· βάλλω τι(νά) κάτω, βάλλω νὰ καθίσῃ (πρὸς δεῖπνον, ἢ νὰ «πλαγιάσῃ» διὰ νὰ κοιμηθῇ) || βάλλω τὸν ἀσθενῆ νὰ κοιμηθῇ εἰς τὸν ναόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ διὰ νὰ ἰατρευθῇ.— Παθητ. ἀνακλίνομαι παρὰ τὴν τράπεζαν, παρακάθημαι εἰς τὸ δεῖπνον.— **II** καταρρίπτω, ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω, τινά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-κλῐσις, -εως, ἡ (κατακλίνω)· τὸ νὰ κάμνῃ τίς τινα νὰ κατακλιθῇ ἢ νὰ παρακαθήσῃ εἰς τὴν τράπεζαν || ἡ κατάκλισις τοῦ γάμου=ἡ εὐωχία κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν ἑνὸς γάμου

κατα-κλύζω, μέλ. -ύσω· ἀόρ. α' κατέκλυσα· κατασκεπάζω μὲ ὕδωρ, καταπλημμυρίζω, «κατακλύζω» || χεμίζω τι μὲ ὕδωρ.— **II** καταποντίζω || ὡσ. ἐξαφανίζω διὰ καταποντισμοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-κλυσμός, ὁ (κατακλύζω)· κάλυψις διὰ τῶν ὑδάτων, πλημμύρα, «κατακλυσμός», καταποντισμός.

Κατα-κλῶθες, αἱ (κατακλώθω)· αἱ Μοῖραι, ὡς κλώθουσαι τὸ νῆμα τῆς ζωῆς (λατ. Parcae).

κατα-κλώθω, μέλ. -κλώσω· κλώθω, νήθω τὴν μοῖραν ἢ τύχην τινός.

κατα-κνάω, μέλ. -κνήσω· ἀόρ. α' κατέκνησα· καταξέω, «καταξύνω» || κόπτω εἰς τεμάχια.

κατα-κνήθω=κατακνάω.

κατα-κνίζω, μέλ. -ίσω· ἀόρ. α' κατέκνῐσα· κατακόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω εἰς μικρὰς λωρίδας, λατ. vellĭco.— Παθητ., αἰσθάνομαι κνησμόν («φαγούρα»).

κατα-κοιμάω, μέλ. -ήσω· ὡς τὸ κατακοιμίζω (ὅ βλ.)· βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, τὸν νανουρίζω || ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' κατακοιμηθῆναι = νὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ, νὰ πέσω εἰς τὸν ὕπνον, νὰ κοιμηθῶ.— **II** κοιμῶμαι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους («μονοκόμματα ἢ μονορούφι») || κατακοιμῆσαι τὴν φυλακὴν = νὰ κοιμηθῶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς φυλακῆς μου («τῆς βάρδιας» μου).

κατα-κοιμίζω, μέλ. *-ίσω* = *κατακοιμάω*· νανουρίζω τινά νά κοιμηθῇ.

κατα-κοινωνέω, μέλ. *-ήσω*· καθιστῶ τινα κοινωνόν (μέτοχον), δίδω εἰς τινα μερίδιον.

κατ-άκολουθέω, μέλ. *-ήσω*· ἀκολουθῶ τινα κατά πόδας («ἀπό κοντά»).

κατα-κολπίζω, μέλ. *-ίσω* ἀττ. *-ΐξω* (*κατὰ* + *κόλπος*)· εἰσπλέω εἰς κόλπον, προσορμίζομαι.

κατα-κομιδή, ἡ· ἡ μεταφορά πρός τά κάτω, κυρ. πρός τά παράλια, ἐξαγωγή (ἐμπορευμάτων). Ἐκ τοῦ

κατα-κομίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ΐξω*· φέρω κάτω (ἐξ ὑψηλοτέρου μέρους εἰς χαμηλότερον), κυρ. ἐκ τῶν μεσογείων εἰς τά παράλια. 2) φέρω εἰς τόν λιμένα, προσορμίζω ‖ φέρω (μεταφέρω) εἰς ἀσφαλές μέρος, εἰς καταφύγιον.

κατά-κομος, *ον* (*κατὰ*+*κόμη*)· ὁ ἔχων μακράν (ἄφθονον, πλουσίαν) κόμην πίπτουσαν πρός τά κάτω τῆς ράχεως.

κατ-άκονα, *ἡ* (*κατὰ*+*ἀκονή*, ἤ μᾶλλον ἐκ τοῦ *κατα-καίνω*)· καταστροφή, διαφθορά.

κατα-κονδυλίζω, μέλ. *-ίσω*· ἐπιτετ. *κονδυλίζω*· κτυπῶ τινα κατά κόρον διά τῶν γρόνθων.

κατ-άκοντίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ΐξω* (*κατὰ*+*ἀκοντίζω*)· καταβάλλω (φονεύω) τινά διά κονταροκτυπημάτων (ἀκοντίζων).

κατα-κόπτω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *κατέκοψα*.—Παθ. τετελ. μέλ. *κατακεκόψομαι*· ἀόρ. β' *κατεκόπην*· κόπτω εἰς τεμάχια, κατακομματιάζω ‖ φονεύω.— **II** κόπτω εἰς νομίσματα.

κατα-κοσμέω, μέλ. *-ήσω*· τακτοποιῶ, θέτω εἰς τάξιν, διευθετῶ ‖ *ἐπὶ νευρῇ κατακοσμέω*=προσαρμόζω τό θέλος ἐπί τῆς νευρᾶς ‖ γενικῶς, στολίζω, ἐφοδιάζω.

κατ-άκούω, μέλ. *-ακούσομαι*· ἀκούω καί ὑπακούω (ὑποτάσσομαι), εἶμαι ὑπήκοος εἴς τινα.— **II** δίδω ἀκρόασιν, δίδω προσοχήν, εἴς τινα, ἀκούω σαφῶς.

κατα-κράζω, μέλ. *-κεκράξομαι*· καταβάλλω τινά διά κραυγῶν, ὑπερτερῶ μέ τάς κραυγάς μου ἕνα ἄλλον, τόν κάνω «μέ τίς φωνές μου» νά σιγήσῃ.

κατα-κράτέω, μέλ. *-ήσω*· ὑπερισχύω ἐναντίον τινός, νικῶ, δομάζω, ὑποτάσσω, τινά ‖ ἀπολ. ὑπερισχύω, γίνομαι κύριος.

κατα-κρέμάμαι, παθητ.· κρέμαμαι πρός τά κάτω, αἰωροῦμαι.

κατα-κρεμάννῡμι ἤ **-ύω**· μελ. *-άσω*· ἀόρ. α' *κατεκρέμασα*· κρεμῶ πρός τά κάτω, κρεμῶ εἴς τι, κρεμῶ, ἐξαρτῶ, ἀπό τι.

κατα-κρε-ουργέω, μέλ. *-ήσω*· κατακόπτω εἰς τεμάχια ὅπως ὁ κρεοπώλης.

κατα-κρῆθεν (*κατὰ*+*κάρα*), ἐπίρ. (ὀρθότ. κεχωρισμένως: *κατὰ κρῆθεν*)· κατά κεφαλῆς, ἀπό τῆς κεφαλῆς κάτω, ἄνωθεν πρός τά κάτω, καθ' ὁλοκληρίαν, πανταχόθεν.

κατα-κρήμνάμαι, ἤ **-άομαι** = *κατακρέμαμαι*.

κατα-κρημνίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ΐξω* (*κατὰ*+*κρημνός*)· κρημνίζω κάτω, ρίπτω κάτω εἰς τόν κρημνόν, ρίπτω «κατακέφαλα».

κατά-κρημνος, *ον*· ἀπόκρημνος, τραχύς, ἀπότομος.

κατά-κρῖμα, *-ατος*, τό· κατάκρισις ‖ καταδίκη, καταδικαστική ἀπόφασις. Ἐκ τοῦ

κατα-κρίνω, μέλ. *-ΐνῶ*· ἀόρ. α' *κατέκρῖνα*· κρίνω κατά τινος, ἐκδίδω κρίσιν (ἀπόφασιν) ἐναντίον τινός ‖ καταδικάζω. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατά-κρῐσις, *-εως*, ἡ (*κατακρίνω*)· τό καταδικάζειν, καταδίκη.

κατα-κρύπτω, μελ. *-ψω*· κρύπτω ἐντελῶς, καταλύπτω, ἀποκρύπτω, τηρῶ τι κεκρυμμένον ‖ μτχ. *κακ-κρύπτων*, ἐπ. ἀντί *κατακρύπτων*,— **II** ἀμτβ. χρησιμοποιῶ μέσα ἀποκρύψεως, μεταμφιέζομαι, κρύπτομαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-κρῠφή, ἡ (*κατακρύπτω*)· κατάκρυψις, ἀπόκρυψις ‖ μτφ. ὑπεκφυγή.

κατα-κρώζω, μελ. *-κρώξω*· κρώζω δυνατά ὡς οἱ κόρακες ‖ καταβάλλω τινά διά τῶν κρωγμῶν μου.

κατα-κτάμεν, καί **-άμεναι,** ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατακτείνω*.

κατα-κτάομαι, μέλ. *-κτήσομαι*· ἀόρ. α' *-εκτησάμην*, ἀποθ.· ἀποκτῶ τι δι' ἐμαυτόν ἐντελῶς, κατακτῶ τι, λαμβάνω τι ὑπό τήν πλήρη κατοχήν μου ‖ ἐν τῷ πρκ. *κατακέκτημαι*=κατέχω.

κατα-κτάς, μτχ. ἐπ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *κατακτείνω*. — Παθ. *κατακτάμενος*.

κατα-κτείνω, μέλ. *-κτενῶ*· ἰων. *-κτἄνῶ*, ἐπ. *-κτᾰνέω*· ἀόρ. α' *κατέκτεινα*· ἀόρ. β' *κατέκτᾰνον*, ποιητ. *κατέκταν*, *-ας*, *-α*, ἐπ. Προστ. *κάκτανε*, ἀπρφ. *κατακτάμεν*, *-άμεναι*, μτχ. *κατακτάς*, πρκ *κατέκτονα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *κατεκτάθην*· ἐπικ. ἀόρ. β' *κατεκτάμην*, μτχ. *κατακτάμενος*· φονεύω, «σκοτώνω», δανατώνω.

κατα-κῡβεύω, μελ. *-σω* (*κατὰ* + *κύβος*)· χάνω παίζων κύβους, σπαταλῶ (τήν περιουσίαν μου π.χ.) παίζων τούς κύβους (τό γνωστόν παιγνίδιον τῆς *κυβείας*).

κατα-κῡλίνδω, μελ. *-ίσω*.— Παθ., ἀόρ. α' *-εκῡλίσθην*· πρκ. *-κεκύλισμαι*· κυλίω πρός τά κάτω.— Παθητ., κυλίομαι πρός τά κάτω, «κατρακυλῶ», κρημνίζομαι.

κατα-κύπτω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *κατέκυψα*· κύπτω ἐντελῶς πρός τά ἐμπρός, «σκύφτω» ‖ «σκύφτω καί κυττάζω μέσα εἰς τι.

κατα-κῡριεύω, μελ. *-σω*· ἀσκῶ κυριαρχίαν ἐπί τινος.

κατα-κῡρόω, (*κατὰ* + *κῦρος*)· ἐπικυρῶ, δίδω κῦρος εἰς τι, ἐπιβεβαιῶ ‖ μτχ. παθ. ἀορ. α' *κατακυρωθείς* = *κατακριθείς* = καταδικασθείς εἰς τι.

κατα-κωλῡω, μέλ. *-ύσω*· κωλύω ἀπό τοῦ νά πράξῃ τίς τι ‖ κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω.

κατα-κωμάζω, μελ. *-άσω*· εἰσορμῶ ἐν παραφορᾷ ὡς οἱ ἐν καιπάλῃ μέθης διατελοῦντες κωμασταί ‖ ἐφορμῶ κατά ὁμάδος μεθυσμένων.

κατακωχή, ἐσφαλμ. τύπος ἀντί τοῦ *κατ-οκωχή*.

κατα-λαβεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *καταλαμβάνω*.

κατ-ἄλαζονεύομαι (*κατὰ*+*ἄλαζών*), ἀποθ.· καυχῶμαι, κομπορρημονῶ, ὑπερηφανεύομαι, διά τι.

κατα-λᾰλέω, μέλ. *-ήσω*· λαλῶ λίαν, φλυαρῶ μεγαλεφώνως, διαλαλῶ.— **II** λαλῶ ἐναντίον τινός, συκοφαντῶ, κατηγορῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-λᾰλιά, ἡ (*καταλαλέω*)· κακή φήμη, συκοφαντία, κατηγορία

κατᾰ-λᾰλος, *ον* (*καταλαλέω*)· ὁ ὁμιλῶν ἐναντίον τινός, συκοφαντικός, φιλοκατήγορος.

κατα-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι*, ἰων. *-λάμψομαι*· ἀόρ. β' *κατέλαβον*· πρκ. *κατείληφα*, ἰων. *καταλελάβηκα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *κατελήφθην*· ἰων. *κατελάμφθην*· βάλλω χεῖρα εἰς τι, πιάνω δυνατά, «άδράχνω», λαμβάνω τι ὑπό τήν κατοχήν μου, κυριεύω. — Μέσον, καταλαμβάνω δι' ἐμαυτόν ‖ προκαταλαμβάνω.— **II** κρατῶ τι ἐν περιορισμῷ, ἐν ὑποταγῇ, συγκρατῶ ‖ ἐντεῦθεν, δέτω τέρμα εἰς τι, στοματῶ τι, ἀναχαιτίζω ‖ τακτοποιῶ. 2) δεσμεύω δι' ὅρκου. — **III** πιάνω, συλλαμβάνω, προφθάνω, καταφθάνω‖ ἐντεῦθεν, ἀνακαλύπτω, ἀποκαλύπτω, εὑρίσκω. 2) ἀπρσ., ἐπί γεγονότων, μοῦ συμβαίνει τι, γίνεται (συμβαίνει) τι εἰς τινα ‖ *καταλαμβάνει* = *συμβαίνει* ‖ *τὰ καταλαβόντα* = *τὰ συμβάντα*, δ,τι ἔχει συμβῆ, τά περιστατικά, αἱ συνθῆκαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-λαμπτέος, *α*, *ον*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *καταλαμβάνω*, ἀντί τοῦ *καταληπτέος* = πρέπει νά καταληφθῇ (νά κυριευθῇ) ἤ νά σταματηθῇ.

κατα-λάμπω, μελ. *-λάμψω*· λάμπω ἐπί τινος ἤ ὑπεράνω τινός ‖ λάμπω.

κατ-αλγέω, μέλ. *-ήσω*· ὑποφέρω πολύ, αἰσθάνομαι ἰσχυρόν πόνον.

κατα-λέγω, μέλ. *-λέξω*· παθ. ἀόρ. α' *κατελέχθην*, ἀόρ. β' *κατελέγην*· βάλλω τι εἰς τήν κλίνην (νά «πλαγιάσῃ»), κατακλίνω.— Μέσον, μετά ἀορ. α' *κατελεξάμην*· κατάκειμαι, κοιμῶμαι ‖ ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ ἀπαντᾷ ὁ τύπος *κατέλεκτο*, γ' ἑν. τοῦ ἐπ. παθ. ἀορ. β' *κατελέγμην*, ἐπ. ἀπρφ. *καταλέχθαι*, ἐπ. μτχ. *καταλέγμενος*.— **II** ἐκλέγω, «διαλέγω» μεταξύ πολλῶν, ἐκλέγω ὡς στρατιώτας, τούς ἐπιλέγω, στρατολογῶ, ἐγγράφω εἰς καταλόγους, καταλέγω, ἐπιστρατεύω.— **III** διηγοῦμαι, περιγράφω ‖ συγκαταλέγω, ἀριθμῶ, κατ-

αριθμῶ, συνυπολογίζω, ἀναμετρῶ || κάμνω ἀναδρομήν εἰς τό παρελθόν (ἐπί γενεαλογίας π.χ.) ἀναφέρω ἐν λεπτομερείᾳ τό παρελθόν.

κατα-λείβω, μέλ. *-ψω*· χύνω κάτω, ἀφίνω τι νά χυθῇ σταγονηδόν || χύνω δάκρυα.— **Μέσ.** χύνομαι, στάζω, σταλάζω.

κατά-λειμμα, τό (*καταλείπω*)· ὑπόλειμμα, ὑπόλοιπον.

κατ-άλειπτος, *ον* (*κατ-αλείφω*)· ὁ τελείως *ἀληλιμμένος* («ἀλειμμένος»).

κατα-λείπω, μέλ. *-ψω*· ἐπ. τύπος ἐνεστ. **καλλείπω,** μέλ. *καλλείψω*· ἀόρ. β' *κάλλῐπον*· ἀφίνω τι ὀπίσω, ἀφίνω τι ὡς κληρονομίαν, κληροδοτῶ.— **II** ἐγκαταλείπω, παραιτῶ, ἀφίνω τι εἰς τήν τύχην του || παραδίδω εἴς τινα.— **III** ἀνέχομαι, ἐπιτρέπω.

κατα-λειτουργέω, μελ. *-ήσω*· δαπανῶ δλην τήν περιουσίαν μου μέ τό νά ἀναλαμβάνω *λειτουργίας* (τ.ἔ. δημοσίας ὑπηρεσίας).

κατ-άλείφω, μελ. *-ψω*· ἀλείφω δλως διόλου, σκεπάζω τελείως δι' ἀλοιφῆς.

κατα-λεξῶ, δωρ. ἀντί *καταλέξω,* μέλ. τοῦ *καταλέγω.*

κατα-λεπτο-λογέω, μέλ. *-ήσω*· φθείρω («λυώνω») μέ τάς λεπτολογίας (τάς λεπτομερείας).

κατα-λεύω, μελ. *-σω* (*κατά* + *λεύω*)· λιθοβολῶ μέχρι θανάτου, φονεύω διά λιθοβολισμοῦ.

κατα-λέχθαι, ἐπ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *καταλέγω.*

κατ-άλέω, μέλ. *-έσω*· ἀλέθω ἐντελῶς, κατατρίβω.

κατα-λήγω, μελ. *-ξω*· παύω, σταματῶ, τελειώνω.

κατα-λήδομαι, ἀποθ.· ληρομονῶ ἐντελῶς.

κατα-ληπτικός, *ή, όν* (*καταλαμβάνω*)· ὁ δυνάμενος νά καταλάβῃ (κυριεύσῃ) τι ἤ νά τό σταματήσῃ.

κατα-ληπτός, *ή, όν,* ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *καταλαμβάνω*· ὁ καταληφθείς, ὅς δύναται νά καταληφθῇ, δύναται νά ἐπιτευχθῇ, νά κατορθωθῇ, κατορθωτός, ἐφικτός.— **II** ἐνεργ. ὁ καταλαμβάνων, «ἁδράχνων».

κατά-ληψις, *-εως, ἡ* (*καταλαμβάνω*)· τό καταλαμβάνειν, ὅλωσις, κατάκτησις.— **II** ἐπίδεσις, προσβολή, ἔφοδος.

κατα-λῐθάζω, μέλ. *-άσω* (*κατά*+*λίθος*)· λιθοβολῶ, καταλιθοβολῶ.

κατα-λῐπᾰρέω, μέλ. *-ήσω*· παρακαλῶ θερμῶς, καθικετεύω.

κατ-αλλᾰγή, *ἡ*· ἀνταλλαγή, τό ἐξ ἀνταλλαγῆς κέρδος.— **II** μεταλλαγή ἀπό ἔχθρας εἰς φιλίαν, συνδιαλλαγή, συμφιλίωσις, κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. Ἐκ τοῦ

κατ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. *-άξω*· ἀόρ. α' *κατήλλαξα*· ἀλλάσσω. — **Μέσον,** ἀνταλλάσσω, δίδω ἐπ' ἀνταλλαγῇ.— **II** μεταβάλλω τινά ἀπό ἐχθροῦ εἰς φίλον, συνδιαλλάσσω, συμφιλιώνω. — **Παθητ.,** μετά ἀορ. α' *κατηλλάχθην,* ἀορ. β' *κατηλλάγην*· συμφιλιώνομαι, γίνομαι φίλος.

κατ-άλοάω, μέλ. *-ήσω*· ἀλωνίζω, συντρίβω εἰς τεμάχια, κατατρίβω (ὅπως εἰς τό ἁλώνι συμβαίνει) || καταστρέφω.

κατα-λογίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ἰοῦμαι,* ἀποθ.· λογαριάζω, ἀριθμῶ, ὑπολογίζω, σκέπτομαι || ἀποδίδω τι εἰς τινα.— **II** λογαριάζω, ὑπολογίζω, μεταξύ, ἐναριθμῶ (λατ. **enumerare**).

κατά-λογος, ὁ (*καταλέγω*)· ἀναγραφή, καταγραφή, «λίστα», «κατάλογος» προσώπων ὑποκειμένων εἰς στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν || *οἱ ἐκ καταλόγου* =οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τόν κατάλογον τῶν στρατευσίμων.

κατά-λοπος, *ον*· ὁ ἀπομείνας τελευταῖος, ὑπόλοιπος.

κατ-άλοκίζω, μελ. *-ίσω*· κόπτω εἰς αὐλακας, καταυλακίζω || μτφρ. κατατραυματίζω τινά, τόν γεμίζω ἀμυχάς («αὐλακιές»).

κατα-λούω, μέλ. *-σω*· λούω πλήρως (ἐντελῶς).— **μέσον,** *καταλούομαι τόν βίον* = δαπανῶ τήν ζωήν μου («περνῶ» τήν ζωήν μου), ἤ σπαταλῶ «τό βιός μου» «στά μπάνια».

κατα-λοφάδεια, ἐπίρ.=*κατά τόν λόφον*=ἐπί τοῦ λόφου, ἐπί τοῦ αὐχένος, ἐπί τοῦ τραχήλου.

κατα-λοχίζω, μέσ. *-σω*· κατανέμω (τόν στρατόν) εἰς λόχους. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-λοχισμός, ὁ (*καταλοχίζω*)· ἡ κατανομή εἰς λόχους.

κατα-λύω, ἀττ. ἐν. ἀντί *καταλούω.*

κατά-λῦμα (*καταλύω*)· πανδοχεῖον, «κατάλυμα», κατοικία.

κατα-λῦμαίνομαι, ἀποθ.· ἀφανίζω ἐντελῶς, καταστρέφω.

κατα-λύσῐμος, *ον* (*καταλύω*)· ὄν πρέπει ἤ δύναται τις νά διαλύσῃ ἤ καταστρέψῃ ἤ ἀφανίσῃ.

κατά-λῦσις, *-εως, ἡ* (*καταλύω*)· διάλυσις, κατάργησις, ἀνατροπή || ἐπί στρατοῦ, διάλυσις στρατοῦ, ἀποστράτευσις || *κατάλυσις τοῦ πολέμου*=τό τέλος, ὁ τερματισμός, τοῦ πολέμου || γενικῶς, πέρας, τέλος.— **II** τόπος ἀναπαύσεως, ἀνάπαυσις, κατοικία || ὡσ.=*κατάλυμα*=τόπος ἀναπαύσεως, πανδοχεῖον.

κατα-λῦτής, *-οῦ* (καί **καταλύτης**), *ὁ*· ὁ καταλύων (διαμένων) ἔν τινι τόπῳ. Ἐκ τοῦ

κατα-λύω, μελ. *-λύσω*· ἀόρ. α' *κατέλῦσα* λύω ἐντελῶς, διαλύω, καταβάλλω, καταρρίπτω, προκαλῶ τό τέλος τινός, καταστρέφω, διαγράφω || ἀνατρέπω, καθαιρῶ (ἐπί ἀρχῆς, ἐξουσίας, πολιτεύματος) || καταργῶ, ἀπολύω τινά ἀπό κατεχόμενον ἀξίωμα || ἀπολύω, ἀποπέμπω, ἀποστρατεύω.— **2)** φέρω εἰς πέρας, ἀποπερατώνω, τελειώνω, τερματίζω || *καταλύω πόλεμον* = τερματίζω τόν πόλεμον.— **Μέσον,** ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις μετά τινος, συνδηκολογῶ.— **II** λύω ἀπό τόν ζυγόν, «ξεζεύγω» || ἐντεῦθεν ἀπολ., μένω, διαμένω, κατοικῶ, ἀναπαύομαι.

κατα-λωφάω, μελ. *-ήσω*· ἀναπαύομαι, ἀνακουφίζομαι, ἀπό τι.

κατα-μᾰγεύω, μέλ. *-σω* (*κατά*+*μάγος*)· ὡς καί νῦν.

κατα-μᾰλᾰκίζω, μελ. *-ίσω* ἀττ. *-ἴζω*· κάμνω μαλδακόν (ἐκτεθηλυμμένον).— **Παθητ.** εἶμαι ἤ γίνομαι τοιοῦτος.

κατα-μᾰλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. *-ξω*· κάμνω τι ἐντελῶς μαλακόν, καταμαλακώνω τι, καταπραΰνω, κατευνάζω.

κατα-μανθάνω, μελ. *-μᾰθήσομαι*· ἀόρ. β' *-έμᾰθον*· πρχ. *-μεμάθηκα*· παρατηρῶ καλῶς || ἐξετάζω, σκέπτομαι, μελετῶ, καλῶς || κατανοῶ πλήρως.

κατα-μαργάω, ἰων. **-έω**· μέλ. *-ήσω*· εἶμαι ὅλως διόλου ἐκτός ἐμαυτοῦ, εἶμαι ἐντελῶς παράφρων.

κατα-μάρπτω, μελ. *-μάρψω*· προφθάνω τινά τρέχων καί τόν «ἁδράχνω», συλλαμβάνω.

κατα-μαρτῠρέω, μελ. *-ήσω*· καταθέτω μαρτυρίαν ἐναντίον τινός.— **Παθητ.,** κατατίθεται μαρτυρία (μαρτυρική κατάθεσις) ἐναντίον μου.

κατα-μάσσομαι, μέσον· ἀποσπογγίζω.

κατ-αμάω, μελ. *-ήσω* (*κατά*+*ἀμάω*)· συσσωρεύω, συναθροίζω, συλλέγω.

κατ-αμβλύνω (*κατά*+*ἀμβλύνω*)· κάμνω τι δλως διόλου ἀμβλύ (τ. ἔ. ἀπομακρύνω, ἀφαιρῶ, τήν κόψιν του) ἤ καθιστῶ τι ἀσθενές.

κατα-μεθῦσκω, μέλ. *-μεθύσω*· κάμνω τινά νά μεθύσῃ, τόν μεθῶ μέ ἀνόθευτο κρασί.

κατα-μεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *καταμένω.*

κατ-ᾰμελέω, μελ. *-ήσω*· παραμελῶ τι(να) ἐντελῶς, δέν δίδω καμμίαν προσοχήν διά τι(να) || ἀπολ. δέν προσέχω, εἶμαι ἀδιάφορος.— **Παθητ.** παραμελοῦμαι, καταφρονοῦμαι.

κατα-μελῐτόω, μέλ. *-ώσω* (*κατά* + *μέλι*)· χύνω μέλι ἐπάνω εἴς τι, ἀλείφω μέ μέλι, γλυκαίνω, μτφρ. ἐπί τῆς φωνῆς τῆς ἀηδόνος.

κατά-μεμπτος, *ον*· ἐπίμεμπτος, κατηγορούμενος ἐκ μέρους ὅλων, ἀπεχθής εἰς ὅλους || οὐδ. πληθ. *κατάμεμπτα* (ὡς ἐπίρ.)=κατά τρόπον ὥστε νά δίδῃ ἀφορμήν πρός μομφάς καί κακολογίας. Ἐκ τοῦ

κατα-μέμφομαι, μέλ. *-μέμψομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *-εμεμψάμην,* παθητ. *-εμέμφθην,* ἀποθετ.· κατηγορῶ, ψέγω, εὑρίσκω λάθος εἰς τι(να), δέν εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι(να). Ἐξ αὐτοῦ τό

κατά-μεμψις, *-εως, ἡ* (*καταμέμφομαι*)· ψόγος, κατηγορία, μομφή.

κατα-μένω, μέλ. *-μενῶ*· μένω ὀπίσω || διαρκῶς μένω ἔν τινι τόπῳ, παραμένω συνεχῶς ἐν τινι καταστάσει.

κατα-μερίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̄́ω·* κόπτω εἰς μέρη, κόπτω εἰς τεμάχια ‖ διανέμω, κατανέμω.

κατα-μετρέω, μέλ. *-ήσω·* μετρῶ τι ἐντελῶς, ἀκριβῶς ‖ χρησιμεύω ὡς μέτρον ‖ =*ἀναμετρέω.*

κατα-μηλόω, μέλ. *-ώσω* (*κατὰ+μήλη*)· ἐμβάλλω τὴν μήλην διὰ νὰ ἐξετάσω τὴν πληγήν ‖ μτφρ. *κημὸν καταμηλόω* = μεταχειρίζομαι τὴν δικαστικὴν κάλπην ὡς μήλην ἢ καθετῆρα μέσα εἰς τὸν λαιμὸν τινος, καὶ οὕτω τὸν κάμνω νὰ «ξεράσῃ» τὰ κλαπέντα (τ. ἔ. νὰ τὰ ἀποδώσῃ).

κατα-μηνῡ́ω, μέλ. *-ύσω·* δίδω πληροφορίας ἐναντίον τινός. 2) ὑποδεικνύω τι, καθιστῶ τι γνωστόν.

κατ-αμήσατο, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κατ-αμάω* (ὃ βλ.).

κατα-μῐ́αίνω, μελ. *-ᾰνῶ·* μιαίνω ἐντελῶς, καταμολύνω, καταρρυπαίνω.—Παθητ.· φορῶ ῥυπαρὰ ἐνδύματα εἰς ἔνδειξιν πένθους (λατ. **squalere**).

κατα-μίγνῡμι, ἢ **-ύω** (ὀρθότ. **κατα-μείγ—**)· μελ. *-μ(ε)ίξω·* ἀόρ. α' *κατέμ(ε)ιξα,* ἐπ. μτχ. *καμμ(ε)ίξας·* ἀναμειγνύω ἐντελῶς, ἀνακατώνω.

κατα-μίσγω = *καταμίγνυμι.*

κατα-μισθο-φορέω, μέλ. *-ήσω·* καταδαπανῶ εἰς μισθοφοράς, δηλ. εἰς πληρωμὰς μισθῶν (δημοσίων λειτουργῶν).

κατά-μομφος, *ον* (*καταμέμφομαι*)· κατάμεμπτος, ἄξιος μομφῆς, ἐλαττωματικός.

κατα-μόνᾱς (*κατὰ+μόνος*), ἐπίρ. μόνος, χωριστά, κεχωρισμένως (ὀρθότ. **κεχωρισμένως**: *κατὰ μόνας*).

κατα-μονο-μᾰχέω, μέλ. *-ήσω·* καταβάλλω ἐν μονομαχίᾳ.

κατ-αμπ-έχω καὶ **-αμπίσχω·** περικλείω, περιβάλλω, περιέχω ‖ σκεπάζω.

κατα-μύξατο, γ' ἑν. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κατ-αμύσσω.*

κατά-μῦσις, *-εως,* ἡ (*καταμύω*)· τὸ κλείσιμον τῶν ὀφθαλμῶν.

κατ-ᾰμύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. *-ξω·* γεμίζω τι(νὰ) μὲ ἀμυχάς, καταξύνω, καταξεσχίζω, «γκρατζουνίζω», κατασπαράσσω.

κατα-μυττωτεύω, μέλ. *-σω* (*κατὰ+μυττωτόν*)· κάμνω τι κιμᾶν (κρεότριμμα).

κατα-μῦω, μελ. *-ύσω·* ἀόρ. α' *κατέμυσα,* ποιητ. ἀπρφ. *καμμῦσαι·* κλείω τοὺς ὀφθαλμούς ‖ γνέφω ‖ μισοκοιμῶμαι, ἀποκοιμῶμαι ‖ ὡσ. ἀποθνήσκω.

κατ-ᾰναγκάζω, μελ. *-άσω·* \ ἐκβιάζω τι(νὰ) νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του ‖ τὸν ἀναγκάζω διὰ τῆς βίας νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θέσιν του.— **II** κατανικῶ διὰ τῆς βίας, περιορίζω ‖ καταπιέζω.

κατ-ανά-θεμα, *-ατος,* τό· κατάρα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-ανα-θεμᾰ́τίζω, μελ. *-ίσω·* καταρῶμαι.

κατα-ναίω· κάμνω τινὰ νὰ κατοικήσῃ, τὸν ἐγκαθιστῶ ‖ ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὸν ἐπ. ἐνεργ. ἀόρ. α' *κατένασσα,* μέσ. *κατενασσάμην.*— Παθητ., κατοικῶ, ἀποικῶ, ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ ἀορ. α' *κατενάσθην.*

κατ-αν-ᾱλίσκω, μελ. *-ᾰναλώσω·* ἀόρ. α' *κατηνάλωσα·* καταδαπανῶ, κατασπαταλῶ (*εἴς τι*=διά τι). — Παθητ., μετ' ἐνεργ. πρκ. *κατ-αν-ήλωκα·* ἔχω κατασπαταληθῇ, ἔχω ἐξαντληθῇ.

κατα-ναρκάω· ἀπὸ νάρκωσιν παραμελῶ τι, ἀφέρομαι μὲ ὀκνηρίαν πρός τι.

κατα-νάσσω, μελ. *-νάξω·* πατῶ τι κάτω στερεά, στοιβάζω, καταπατῶ.

κατα-ναυ-μᾰχέω, μέλ. *-ήσω·* νικῶ τινα ἐν ναυμαχίᾳ, νικῶ κατὰ θάλασσαν.

κατα-νέμω, μελ. *-νεμῶ·* μοιράζω, διανέμω, ἀπονέμω, καταλέγω μεταξύ..., κατατάσσω.— **II** μέσον καὶ παθ. μοιράζομαι μετ' ἄλλων, λαμβάνω μέρος εἰς τι μετ' ἄλλων ‖ ἐντεῦθεν, λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχήν μου. 2) τρέφω ἢ βόσκω, ἢ διατρέχω χώραν, ἐπὶ βοσκημάτων (λατ. **depasci**).

κατά-νευσις, *-εως,* ἡ· ἡ διὰ τοῦ νεύματος συγκατάθεσις, ἀποδοχή, συναίνεσις. Ἐκ τοῦ

κατα-νεύω, μέλ. *-νεύσομαι·* μτχ. ἐπικ. ἀορ. α' *καννεύσας·* κινῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω εἰς ἔνδειξιν συγκατανεύσεως ἢ ἐπιβεβαιώσεως ‖ ἀντίθ. τῷ *ἀπονεύω* ‖ *ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν* = ἔδωκεν ὑπόσχεσιν καὶ ἐπεβεβαίωσεν (ἐπεκύρωσε) τὴν ὑπόσχεσίν του διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ κάτω ‖ καθόλου, κάμνω νεῦμα διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς.

κατα-νεφόω, μελ. *-ώσω·* καλύπτω μὲ νέφη.

κατα-νέω, (Α) ἰων. **-νήω,** μελ. *-νήσω·* ἐπισωρεύω, συσσωρεύω.

κατα-νέω, (Β) κλώθω, νήθω.

κατα-νῆσαι, ἀπρ. ἀόρ. α' τοῦ *κατανέω.*

κατ-ανθρᾰκίζω, μέλ. *-ίσω,* καὶ *κατ-ανθρᾰκόω,* μέλ. *-ώσομαι* (*κατὰ+ἄνθραξ*)· καίων μεταβάλλω εἰς ἄνθρακα, κατακαίω, ἀπανθρακώνω.— Παθητ. κατακαίομαι, ἀπανθρακώνομαι, μεταβάλλομαι εἰς στάκτην.

κατα-νίφω, μελ. *-νίψω·* καλύπτω διὰ χιόνος, ρίπτω χιόνας ἐπάνω εἰς τι ἕως κάτω ‖ ἀπρόσ. *κατανίφει* = χιονίζει, πίπτει χιὼν ‖ *κατένιψε χιόνι τὴν Θράκην*=(ὁ θεὸς) κατεκάλυψε διὰ χιόνος ὁλόκληρον τὴν Θράκην, ἐχιόνισεν εἰς ὅλην τὴν Θράκην.

κατα-νοέω, μέλ. *-ήσω·* ἐννοῶ καλῶς, καταλαμβάνω, «κατανοῶ», παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι ‖ κατανοῶ, μανθάνω, γινώσκω ‖ σκέπτομαι, διανοοῦμαι.

κατ-άνομαι, παθ. (*κατὰ+ἄνω, ἀνύω*)· φθείρομαι, ἀναλίσκομαι, σπαταλῶμαι· ὡς ἐνεργ. χρησιμεύει τὸ *κατανύω.*

κατα-νοτίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̄́ω·* ὑγραίνω πολύ, καταμουσκεύω.

κάτ-αντᾰ, ἐπίρ. τοῦ *κατ-άντης·* πρὸς τὰ κάτω, κατωφερικῶς.

κατ-αντάω, μέλ. *-ήσω·* κατέρχομαι εἰς τι, φθάνω κάτω πρός.

κατ-άντης, *ες* (*κατὰ+ἄντα*)· κατωφερής, ἀπότομος, ἀπόκρημνος· ἀντίθ. τῷ *ἀνάντης.*

κατ-άντηστιν, ἐπίρ. (*κατὰ+ἀντάω*)· ὀρθότ. κεχωρισμένως *κατ' ἄντηστιν·* ἀντικρύ, ἐναντι, κατὰ πρόσωπον.

κατ-αντικρὺ (*κατὰ+ἀντικρύ*)· κατ' εὐθεῖαν ἀπέναντί τινος, κατ' εὐθεῖαν ἀντιθέτως πρός τι(να). 2) ἀπολ. ὁλοσχερῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, φανερά. [τὸ *ε* τῆς παραληγούσης μακρὸν παρ' Ὁμ., βραχὺ παρ' ἀττ.].

κατ-αντίον, ἐπίρ.· καὶ ἐναντι, ἀκριβῶς ἀπέναντι.

κατ-αντι-πέρᾱς, ἐπίρ.·=*καταντικρὺ* (ὃ βλ.).

κατ-αντλέω, μέλ. *-ήσω·* χύνω ἄφθονον ὕδωρ ἄνωθεν ἐπί τινος.

κατά-νυξις, *-εως,* ἡ· νάρκη, ἀπονάρκωσις, «ἀποκάρωμα». Ἐκ τοῦ

κατ-ανύσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω·* κεντῶ παρὰ πολύ:—Παθητ. κεντοῦμαι (ἐγγίζομαι) κατάκαρδα.— **II** ἐν τῷ παθ. ὡσ. διατελῶ ἐν καταστάσει νάρκης, ἀπονορκώνομαι, «μέ παίρνει ὁ ὕπνος», «βυθίζομαι, ἔχω βύθισμα».

κατ-ᾰνῡ́ω, ἀττ. **-ῡ́τω·** μελ. *-ύσω·* ἀόρ. α' *κατήνυσα* φέρω εἰς πέρας, τερματίζω τὸ ταξίδιόν μου ‖ φθάνω εἰς τι μέρος ‖ μετὰ γεν., *φίλης προξένου κατήνυσαν*=ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν εὐγενοῦς φιλοξενούσης οἰκοδεσποίνης. 2) ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, διαπράττω, κατορθώνω.

κατα-νωτίζομαι, μελ. *-νωτίσομαι,* ἀποθ. (*κατὰ+νωτίζω*)· φέρω τι ἐπὶ τῶν νώτων μου (ἐπὶ τῆς ράχεώς μου) ‖ στρέφω τὰ νῶτά μου πρός τι(να).

κατα-ξαίνω, μελ. *-ξᾰ́νῶ·* ἀόρ. α' *κατέξηνα.*—Παθ., ἀόρ. α' *κατεξάνθην·* πρκ. *κατέξαμμαι·* ξαίνω καλῶς ἢ κτενίζω καλῶς (ἐντελῶς) ‖ σχίζω εἰς λωρίδας, σπαράσσω εἰς κομμάτια, κατασπαράσσω, κατακομματιάζω, κατατρίβω ‖ περιορίζω εἰς τὸ μηδέν.

κατ-αξέμεν, ἐπ. ἀντὶ *κατάξειν,* ἀπρ. μέλ. τοῦ *κατάγω.*

κατα-ξενόω, μέλ. *-ώσω* (*κατὰ+ξένος*)· ὑποδέχομαί τινα ὡς ξένον, φιλοξενῶ, περιποιοῦμαι.

κατ-άξιος, *ον*· ἐντελῶς ἄξιός τινος. Ἐπίρ. *-ίως.* Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-αξιόω, μελ. *-ώσω* (*κατάξιος*)· θεωρῶ ἄξιόν τινος, ἄξιον τιμῆς, ἐκτιμῶ, τιμῶ.— **II**=*κελεύω, λέγω·* προσκαλῶ τινά νά... ‖ *πολλὰ χαίρειν συμφοραῖς καταξιῶ* = ὁποχαιρετίζω (λέγω ἕνα μεγάλο «ἔχετε γειά») εἰς τὰ δεινοπαθήματα. 2) λαμβάνω ἀπόφασιν ἐπί τινος πράγματος.

κατα-ξύω, μελ. *-ῦσω·* Παθητ., πρκ. *-ξυσμαι·* κα-

ταξύνω, ξύνω πολύ, έντελῶς ‖ γεμίζω τι μὲ ἀμυχάς, «χαραγματιές».

κατ-άορος, ἀντί **κατ-ήορος** (βλ. λ.).

κατα-παίζω, μέλ. **-παίξομαι**· ἀστεΐζομαι, περιγελῶ.

κατα-πακτός, ἡ, ὸν (**καταπήγνυμι**)· **καταπακτὴ θύρα**=κλείουσα πρὸς τὰ κάτω («κλαβανή»).

κατα-πάλαίω, μέλ. **-σω**· καταρρίπτω ἐν τῇ πάλῃ, παλαίων καταβάλλω.

κατα-πάλλω· πάλλω, σείω, τινάσσω κάτω.—Παθητ., γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. 6' **κατέπαλτο**=ἐπήδησε κάτω.

κατα-πάσσω, ἀττ. **-ττω** (**πάσσω**)· ἀόρ. α' **κατέπασα**· «καταπασπαλίζω», «πασπαλίζω» τι ἐπί τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-παστος, **ον** (**καταπάσσω**)· «καταρραντισμένος», καταπασπαλισμένος, σκεπασμένος ‖ κεντημένος, πεποικιλμένος.

κατα-πάτέω, μέλ. **-ήσω**· πατῶ τι ὑπό τοὺς πόδας μου, «τσαλαπατῶ»‖μτφρ., καταπατῶ, παραβαίνω.

κατά-παυμα, **-ατος,** τό (**καταπαύω**)· σταμάτημα, μέσον τοῦ σταματήματος, ἐμπόδιον.

κατά-παυσις, **-εως,** ἡ (**καταπαύω**)· τὸ θέτειν τέρμα, καταπαύειν, ἐντελής παῦσις, σταμάτημα ‖ κατάργησις, κατάλυσις, καθαίρεσις.— ‖ Μέσον καὶ παθητ., παύομαι, παύω, σταματῶ, ἀναπαύομαι.

κατ-απειλέω, μέλ. **-ήσω**· ἀπειλῶ τινα ζωηρῶς, μεγαλοφώνως ‖ **καταπειλῶ ἔπη**=μεταχειρίζομαι ἀπειλητικούς λόγους.

κατα-πειρᾶτηρία, ἰων. **—πειρητηρίη,** ἡ (**κατὰ**+**πειράω**)· ἡ προσδεδεμένη εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου μολυβδίνη βολίς, δι' ἧς καταμετρεῖται ὁ βυθὸς τῆς θαλάσσης.

κατα-πελτάζω, μέλ. **-άσομαι**· κάμνω ἐπιδρομὰς κατά τινος χώρας διὰ πελταστῶν (μὲ ἐλαφρῶς ὡπλισμένους στρατιώτας)· ὅλ. **πελτασταί**.

κατα-πεμπτέος, α, **ον**· ρημ. ἐπίθ. τοῦ **καταπέμπω**· ὃς πρέπει νὰ σταλῇ κάτω (νὰ καταπεμφθῇ), ὃν πρέπει νὰ πέμψῃ τις κάτω.

κατα-πέμπω, μέλ. **-ψω**· πέμπω κάτω (δηλ. πρὸς τὰ παράλια).

κατα-πενθέω, μελ. **-ήσω**· πενθῶ βαρέως, εἶμαι βυθισμένος εἰς βαρὺ πένθος διά τινα.

κατα-πέπηγα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ **καταπήγνυμι**.

κατα-πεπτηυῖα, θηλ. μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ **καταπτήσσω**.

κατ-άπερ, ἰων. ἀντὶ **καθ-άπερ**.

κατα-πέρδω, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσ. **-πέρδομαι**· ἀόρ. 6' **κατέπαρδον**· πρκ. **καταπέπορδα**· κλάνω ἐνώπιόν τινος («τὸν κλάνω»).

κατα-πέσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. **-ψω**· βράζω ἐντελῶς ἢ χωνεύω ‖ μτφρ. χωνεύω, δέν ἀφίνω τι νὰ ἐξεγερθῇ, καταπραΰνω.

κατα-πεσών, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ **καταπίπτω**.

κατα-πετἄννῡμι ἢ **-ύω,** μέλ. **-πετάσω**· ἀνοίγω, ἐξαπλώνω, τι ὑπεράνω τινός.— ‖ ἐκτείνω ἢ καλύπτω τι μέ τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-πέτασμα, **-ατος,** τό· ὅ,τι καταπετάννυται, σκέπασμα, κάλυμμα, παραπέτασμα.

κατα-πέτομαι, μέλ. **-πτήσομαι**· ἀόρ. β' **κατεπτάμην**, μτχ. **καταπτάμενος**· πετῶ (πρὸς τὰ) κάτω.

κατα-πετρόω, μέλ. **-ώσω** (**κατὰ**+**πέτρα**)· φονεύω μὲ λιθοβολισμούς.

κατα-πέττω, ἀττ. ἀντὶ **καταπέσσω**.

κατα-πεφνών, μτχ. τοῦ ἀορ. 6' **κατέπεφνον** (βλ. λ.).

κατα-πέψῃ, γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **καταπέσσω**.

κατα-πήγνῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. **-πήξω**· ἀόρ. α' **κατέπηξα**· ἐμπήγω σταθερῶς εἰς τὸ ἔδαφος, προσηλώνω (καρφώνω) στερεά.— Παθητ., μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. **κατα-πέπηγα**, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. 6' **κατέπηκτο**· εἶμαι στερεὰ ἐμπεπηγμένος εἴς τι.

κατα-πηδάω, μέλ. **-ήσομαι**· πηδῶ κάτω ἀπό τι.

κατα-πίμπλημι, μέλ. **-πλήσω**· γεμίζω τι ἐντελῶς.

κατα-πίμπρημι, μέλ. **-πρήσω**· καίω ἐντελῶς, κατακαίω.

κατα-πίνω, μέλ. **-πίομαι**· ἀόρ. β' **κατέπιον**, ἐπ. **κάππιον**· πίνω διὰ μιᾶς, «καταιβάζω», ἀπορροφῶ. 2) μτφρ. ροφῶ διανοητικῶς, ἐμποτίζομαι μὲ τὰς ἰδέας τινός. 3) καταβροχθίζω, καταναλίσκω, ἀφανίζω.

κατα-πιπράσκω· πωλῶ ὁλοσχερῶς.

κατα-πίπτω, μέλ. **-πεσοῦμαι**· ἀόρ. β' **κατέπεσον**, πρκ. **-πέπτωκα**· πίπτω κάτω ‖ μτφρ. πίπτω, καταπίπτω ψυχικῶς, κατακαθίζω.

κατα-πισσόω, ἀττ. **-ττόω**· μέλ. **-ώσω**· κατακαλύπτω μὲ πίσσαν, πισσώνω.

κατά-πλασμα, **-ατος,** τό· ὅ,τι ἁπλώνεται ἢ ἀλείφεται ἐπί τινος, τὸ ἔμπλαστρον. Ἐκ τοῦ

κατα-πλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. **-πλάσω**· ἀόρ. α' **κατέπλασα**· ἐπαλείφω, ἐπιχρίω, καλύπτω μέ τι.— μέσον, **καταπλάσσομαι τὴν κεφαλὴν**=ἐπιχρίω τὴν κεφαλήν μου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-πλαστός, ἡ, ὁν· ὁ κεκαλυμμένος μὲ κατάπλασμα. 2) τὸ κατάπλασμα.— ‖ μτφρ., πλαστός, προσποιητός, ἐψιμυθιωμένος.

κατα-πλαστύς, **-ύος,** ἡ, ἰων. ἀντὶ **κατάπλασμα**.

κατα-πλέκω, μέλ. **-ξω**· ἐντελῶς πλέκω, περιτυλίσσω ‖ μτφρ., ἐμπλέκω, περιπλέκω, «ἐμπερδεύω, τυλίγω». 2) φέρω εἰς πέρας τὸ πλέξιμον, φέρω εἰς πέρας, τελειώνω.

κατά-πλεος, **-ον** (καὶ **-α, -ον**)· ἀττ. **-πλεως, -ων**· γεν. **-ω** (**κατὰ**+**πλέος**)· ἐντελῶς πλήρης ἐκ τινος πράγματος ‖ λερωμένος ἀπό τι.

κατα-πλέω, μέλ. **-πλεύσομαι**· ἀόρ. α' **κατέπλευσα**· ἰων. ἐν. **-πλώω**· πλέω πρὸς τὰ κάτω, ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους πρὸς τὰ παράλια, πλέω πρὸς τὴν ξηράν, καταπλέω εἰς τὸν λιμένα, προσορμίζομαι ‖ πλέω πρὸς τὰ κάτω τοῦ ποταμοῦ, κατὰ τὸ ρεῦμα αὐτοῦ.— ‖ πλέω ὀπίσω, ἐπιστρέφω πλέων.

κατά-πλεως, **ων,** γεν. **-ω,** ἀττ. ἀντὶ **κατάπλεος**.

κατα-πλήξ, **-ῆγος,** ὁ, ἡ (**καταπλήσσω**)· ὁ καταπεπληγμένος, τρομοκρατημένος ἐκ τοῦ φόβου.

κατά-πληξις, **-εως,** ἡ (**καταπλήσσω**)· ἔκπληξις, ἰσχυρὸς θαυμασμός, δάμβος, «κατάπληξις» ἐκ τοῦ φόβου. Ἐκ τοῦ

κατα-πλήσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. **-ξω**· ἀόρ. α' **κατέπληξα**.— Παθ. ἀόρ. 6' **κατεπλάγην**, ἐπ. **κατεπλήγην**· πρκ. **-πέπληγμαι**· καταρρίπτω κτυπῶν ‖ μτφρ. (κατὰ τὸ πλεῖστον) πλήττω τινὰ μὲ φόβον, μὲ δάμβος ἢ μὲ θαυμασμόν, ἐκθαμβώνω, καταθαμβώνω, τινά, καταπλήσσω τινά, τὸν καταπτοῶ, τὸν καταταράσσω.— Παθητ., εἶμαι πανικόβλητος, καταλαμβάνομαι ὑπὸ δεινοῦ φόβου, ἐκθαμβοῦμαι.

κατά-πλοος, συνῃρ. **-πλους,** ὁ (**καταπλέω**)· τὸ πλέειν πρὸς τὰ κάτω, ὁ ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους πλοῦς πρὸς τὰ παράλια, ἡ προσόρμισις, κατάπλους εἰς λιμένα.— ‖ ἐπανάπλους, ἐπιστροφή.

κατα-πλουτίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ΐξω**· καθιστῶ τι(να) πολὺ πλούσιον, ἐμπλουτίζω.

κατα-πλῦνω· πλύνω τι χύνων ἐπ' αὐτοῦ ὕδωρ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-πλῦσις, **-εως,** ἡ· (**καταπλύνω**)· πλύσις διὰ καταχεομένου ὕδατος.

κατα-πλώω, ἰων. ἀντὶ **καταπλέω**.

κατα-πνείω, ἐπ. ἀντὶ **καταπνέω**.

κατα-πνέω, μέλ. **-πνεύσομαι**· ἀόρ. α' **κατέπνευσα**· πνέω ὄνωθεν ἐπί τινος εὑρισκομένου ὑποκάτω. 2) ἐμπνέω, ἐνσταλάζω, ἐμποτίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-πνοή, ἡ (**καταπνέω**)· φύσημα.

κατα-πόδα καὶ **κατα-πόδας,** ἐπίρρ. ἀντὶ τοῦ **κεχωρισμένως** ἐκφερομένου **κατὰ πόδα**, **κατὰ πόδας**· ἐπὶ τὰ ἴχνη, ἐξοπίσω, ἀμέσως κατόπιν.

κατα-πολεμέω, μέλ. **-ήσω**· καταβάλλω πολεμῶν, κατανικῶ ἐν πολέμῳ, ὑποτάσσω ὁλοσχερῶς (λατ. **debellare**).

κατα-πονέω, μέλ. *-ήσω·* καταβάλλω, κουράζω, τινά· διά κόπου καί βασάνων ‖ «καταπονῶ», ἐξαντλῶ, τινα.

κατα-ποντίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ΐξω* (*κατά* + *πόντος*)· ρίπτω εἰς τήν θάλασσαν, πνίγω, καταβυθίζω, εἰς τήν θάλασσαν. Ἐξ οὗ τό

κατα-ποντιστής, *-οῦ,* ὁ· ὁ καταποντίζων, ρίπτων εἰς τήν θάλασσαν, πνίγων (ἐπί πειρατῶν).

κατα-ποντόω, μέλ. *-ώσω* = *καταποντίζω* (ϐ ϐλ.).

κατα-πορνεύω, μέλ. *-εύσω·* κάμνω πόρνην, ὡδῶ εἰς πορνείαν, ἐκπορνεύω.

κατα-πράσσω, ἀττ. **-ττω·** μέλ. *-πράξω·* κατορθώνω, ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ.— Μέσον, κατορθώνω τι, δι' ἐμαυτόν, ἀποκτῶ δι' ἐμαυτόν.

κατα-πρηνής, *ές·* πρηνής, πρός τά κάτω ἐστραμμένος, μέ τήν κεφαλήν πρός τά κάτω («προύμυτα») ‖ *χειρὶ καταπρηνεῖ* = μέ τήν παλάμην ἐστραμμένην πρός τά κάτω Ἐξ οὗ τό

κατα-πρηνόω, μελ. *-ώσω* (*καταπρηνής*)· ρίπτω τινά μέ τήν κεφαλήν πρός τά κάτω («ὀρδοκέφαλα»).

κατα-πρίω, ἀόρ. α' *κατέπρῑσα·* καταπριονίζω, πριονίζω εἰς τεμάχια, κατακομματιάζω μέ τό πριόνι.

κατα-προ-δίδωμι, μέλ. *-δώσω·* καταπροδίδω, προδίδω ἐντελῶς, ἐγκαταλείπω τινά ὅλως διόλου εἰς τήν τύχην του.

κατα-προΐσσομαι, μέλ. *-προΐξομαι,* ἀττ. *-προίξομαι·* πράττω τι δωρεάν (*προῖκα*), τ.ἔ. ἄνευ ποινῆς, ἀτιμωρητί, (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως καί ἐν κακῇ ἐννοίᾳ): 1) ἀπολ. *οὐ καταπροΐξεσθαι ἔφη* = εἶπεν ὅτι (αὐτοί) δέν θά μείνωσιν ἀτιμώρητοι, δέν θά διαφύγωσι τήν τιμωρίαν ‖ *οὐ καταπροίξει τοῦτο δρῶν* =δέν θά διαφύγῃς τήν τιμωρίαν διά τήν τοιαύτην σου πρᾶξιν ‖ *οὐ λωβησάμενος ἐμὲ καταπροΐξεται*=δέν θά μείνῃ ἀτιμώρητος ἀφ' οὗ μέ ἐκακοποίησεν (μέ ἠκρωτηρίασεν). 2) μετά γεν. προσ., *ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται* = δέν θά μείνῃ ἀτιμώρητος διά τήν πρός με ἀδικίαν του.

κατά-πρωκτος, *ον*=*καταπύγων* (ϐ ϐλ.).

κατα-πτᾰκών, *-όντος,* μτχ.ἀορ. β' τοῦ *καταπτήσσω.*

κατά-πτερος, *ον* (*κατά* + *πτερόν*)· ὁ ἔχων πτέρυγας, πτερωτός.

κατα-πτήσσομαι, μέλ. τοῦ *καταπέτομαι.*

κατα-πτήσσω, μέλ. *-πτήξω·* ἐπ. ἀόρ. β' *κατέπτην,* γ' δυϊκ. *καταπτήτην·* ἄλλη μτχ. ποιητ. ἀορ. β' *καταπτᾰκών·* πρκ. *κατέπτηκα* ἤ *-χα,* ἐπ. μτχ. *καταπεπτηώς·* «ζαρώνω», κάθημαι ζαρωμένος (συμμαζευμένος, συνεσταλμένος) ἀπό τόν φόβον μου.

κατ-άπτομαι, ἰων. ἀντί *καθάπτομαι* (ϐ ϐλ.).

κατά-πτῡστος, *ον,* καί *-η, -ον* (*καταπτύω*)· ἐφ' οὗ ἔχει πτύσει τις ‖ ἄξιος ἐμπτυσμοῦ, ϐδελυρός, τιποτένιος.

κατα-πτῡχής, *ὲς* (*κατά*+*πτυχή*)· ὁ ἔχων πολλάς πτυχάς.

κατα-πτῡω, μέλ. *-ύσω·* ἀόρ. α' *κατέπτῡσα·* πτύω ἐπί τινος, πτύω κατά πρόσωπόν τινος, εἰς ἔνδειξιν ϐδελυγμοῦ καί καταφρονήσεως.

κατα-πτώσσω = *καταπτήσσω* (ϐ ϐλ.).

κατα-πῡγοσύνη, ἡ· σαρκική ἐπιθυμία παρά φύσιν, παρά φύσιν ἀσέλγεια. Ἐκ τοῦ

κατα-πύγων, *-ονος,* ὁ, ἡ· οὐδ. *-πυγον,* τό (*κατά* + *πῡγή*)· ὁ παρά φύσιν ἀσελγαίνων, κίναιδος ‖ ἔκφυλος, αἰσχρός, ἀσελγής, λάγνος, κτηνώδης.

κατα-πῡθω, μέλ. *-ύσω·* ἀόρ. α' *κατέπῡσα·* κάμνω τι(νά) νά σαπίσῃ, κατασαπίζω τι(νά).— Παθητ., σήπομαι, σαπίζω ὁ ἴδιος.

κατά-πυκνος, *ον·* ἐπιτετ. *πυκνός·* λίαν πυκνός, «κατάπυκνος».

κατα-πῡρίζω, μέλ. *-ίσω* (*κατά* + *πῦρ*)· «παίρνω φωτιά», ἀνάπτω. 2) μτϐτ. κατακαίω, καταπυρακτώνω.

κατα-πυρ-πολέω, μελ. *-ήσω·* καταστρέφω, ἐρημώνω, διά πυρός, πυρπολῶν ἀφανίζω

κατ-ᾰρα, ἰων. *-ᾱρη ἡ· ἀρά* κατά τινος, κακή *ἀρά,* «κατάρα».

κατ-αραιρημένος, ἰων. ἀντί *καθῃρημένος,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *καθαιρέω.*

κατ-αράομαι, μελ. *-άσομαι·* ἰων. *-ήσομαι·* ἀποθ. ἐπικαλοῦμαι (τόν θεόν) πρός τό κακόν τινος, εὔχομαι τό κακόν τινος, ἐκφέρω κατάρας κατά τινος ‖ *πολλὰ κατηρᾶτο*=πολλάς (καί δεινάς κατάρας) ἐξέφερε ‖ μτχ. πρκ. *κατηραμένος,* ὡς καί νῦν.

κατ-ᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω·* κτυπῶ κατά γῆς μετά πατάγου, κατασυντρίϐω, καταθρυμματίζω ‖ ἐκσφενδονίζω χαμαί.

κατ-ᾰρᾱτος, *ον* (*καταράομαι*)· κατηραμένος, ϐδελυρός.

κατ-αργέω, μελ. *-ήσω* (*κατά*+*ἀργός*)· ἀφίνω τινά *ἀργόν* (τ. ἔ. ἀχρησιμοποίητον, ἄχρηστον) ‖ ϐθεν, καθιστῶ τινα στεῖρον.— ‖ καθιστῶ τι ἄκυρον.— Παθητ., καταργοῦμαι, ἀπολύομαι, παύομαι ‖ ἀπελευθεροῦμαι.

κατ-αργίζω, μέλ. *-ίσω* (*κατά*+*ἀργός*)· κάμνω τινά νά ϐραδύνῃ (νά χρονίσῃ).

κάτ-αργμα, *-ατος,* τό (*κατάρχομαι*)· ἐν τῷ πληθ. *τὰ κατάργματα* = οἱ ἀπαρχαί τῆς θυσίας, αἱ εἰσαγωγικαί (προκαταρκτικαί) τελεταί.

κατ-αργῡρόω, μέλ. *-ώσω·* ἐπαργυρώνω, καλύπτω μέ ἄργυρον, «ἀσημώνω».— ‖ ἀγοράζω, ἐξαγοράζω ἤ δωροδοκῶ μέ ἄργυρον.

κατ-άρδω, μέλ. *-ἀρσω·* ποτίζω ‖ συν. ἐν μτφρ. ἐνν. καταρραντίζω μέ ἐπαίνους.

κατ-ᾱρέομαι, ἤ *-έωμαι,* ἰων. ἀντί *καταράομαι* (ϐ ϐλ.).

κατα-ρῑγηλός, *ή, όν,* (*κατα*+*ῥιγέω*)· ὁ κάμνων τινά νά ριγῇ, νά αἰσθάνεται ρῖγος («νά ἀνατριχιάζῃ»), φρικτός, τρομερός.

κατ-ᾰριθμέω, μέλ. *-ήσω·* ἀριθμῶ, μετρῶ, ὑπολογίζω, κατατάσσω, τι(νά) μεταξύ τινων. 2) ἀπολ., μετρῶ, λογαριάζω, κάμνω λογαριασμόν.— μέσον, ἀφηγοῦμαι, ἐκδέτω, κάμνω ἀπολογισμόν.

κατ-αρκέω, μέλ. *-ήσω·* εἶμαι ἐντελῶς ἀρκετός.

κατ-αρμόζω, ἰων. ἀντί *καθ-αρμόζω.*

κατ-αρνέομαι, ἀποθ. μετά μέσ. μέλλ. *-αρνήσομαι·* παθ. ἀόρ. α' *-ηρνήθην·* ἀρνοῦμαι κατηγορηματικῶς.

κατ-ᾰρόω, μέλ. *-αρόσω,* ἀροτριῶ, ὀργώνω, ὅλως διόλου.

κατα-ρρᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β'. τοῦ *καταρρήγνυμι.*

κατα-ρρᾰθῡμέω, μέλ. *-ήσω* (*ῥᾴθυμος*)· παραμελῶ τι ὅλως διόλου ἀπό ὀκνηρίαν ‖ χάνω τι ἐντελῶς ἀπό ἀμέλειαν.— Παθ., μτχ. πρκ. *τὰ κατερραθυμημένα* = πράγματα ἀπολεσθέντα ἀπό ἀμέλειαν.— ‖ ἀμτϐ., εἶμαι ὅλως διόλου ὀκνηρός (*ῥᾴθυμος*) ἤ ὀμελής.

κατα-ρρᾰκόω, μέλ. *-ώσω* (*κατά*+*ῥάκος*)· κατακόπτω, καταοχίζω, εἰς ῥάκη, «κατακουρελιάζω» ‖ παθ., μτχ. πρκ. *κατερρακωμένος* = ρακένδυτος, «κουρελῆς».

κατα-ρρᾰκτης, *-ου* (*καταρρήγνυμι*), ὡς ἐπίθ.· τεθραυσμένος, ἀπότομος ‖ ὁρμητικός, ἐπερχόμενος, ἐφορμῶν, σφοδρός.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ καταρρᾰκτης*= πτῶσις ὕδατος ἀπό ὑψηλά (λατ. **cataracta**).

κατα-ρρᾰπτω, μέλ. *-ψω·* πληρῶ διά ραφῶν, συρράπτω τι πυκνῶς ‖ μτφρ. μηχανῶμαι, σκευωρῶ, σχεδιάζω, μηχανορραφῶ ‖ ἐπιτυγχάνω, κατορθῶ· ἐξ οὗ τό

κατά-ρρᾰφος, *-ον* (*καταρράπτω*)· ὁ συνερραμμένος, ἐμϐολωμένος.

κατα-ρρέζω, μέλ. *-ξω·* ἐπ. ἀόρ. α'. *κατέρεξα·* χαϊδεύω μέ τήν χεῖρα, θωπεύω ‖ καταπραΰνω ‖ *καρρέζουσα* ἐπικ. ἀντί *καταρρέζουσα.*

κατα-ρρέπω, μέλ. *-ψω·* κάμνω τι νά κλίνῃ πρός τά κάτω, κυρ. ἐπί τῆς ζυγαριᾶς.

κατα-ρρέω, μέλ. *-ρρεύσομαι* καί (ἐν παθ. μορφῇ) *καταρρυήσομαι·* πρκ. *-ερρύηκα·* ἀόρ. β' ἐν παθ. μορφῇ *κατερρύην·* ρέω πρός τά κάτω, κατέρχομαι ‖ μεταφορ. καταπίπτω, φθίνω. 2) μετά δοτ., στάζω ἐκ τινος, ρέω πρός τά κάτω ἐκ τινος ‖ μτφρ. ἐφορμῶ, ὁρμῶ πρός τό κάτω. 3) κατολισθαίνω, γλιστρῶ, πίπτω εἰς ἐρείπια ‖ μτχ. παθ. ἀορ. β'. *καταρρυείς*=καταπεσών. 4) πίπτω εἰς τήν τύχην τινός, ἔρχομαι τυχαίως εἰς τινα.— ‖ καταϐρέχω, καί παθητ. καταϐρέχομαι.

κατα-ρρήγνῡμι καί **-ῡω·** μέλ. *-ρήξω·* σπάζω, ρι-

πτω κάτω. 2) κάμνω κομμάτια, καταξεσχίζω.— μέσον, ***καταρρήξαντο τοὺς χιθῶνας***=έξέσχισαν τά ἱμάτιά των. 3) προκαλῶ ρῆγμα (εἰς τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν), τρέπω εἰς φυγήν.— **II** παθητ., κυρ. ἐν τῷ ἀορ. β'. ***κατερράγην***· ρίπτομαι κάτω καὶ δραύομαι (ξεσχίζομαι) || ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω, ἐφορμῶ, ἐκρήγνυμαι, ἀναβλύζω, αἰφνιδίως.—Τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς ἀμετδ. ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. ***κατέρρωγα***.

κατα-ρρῑνάω ἤ **-έω,** μέλ. *-ήσω*· κατατρίβω (φθείρω, λεπτύνω) ρινίζων || μτφρ. ***κατερρινημένον τι λέγειν***=λέγειν τι κομψὸν (λεπτῶς καὶ ἄκρως διειργασμένον).

κατα-ρρίπτω, μέλ. *-ψω*· ρίπτω κάτω, καταβάλλω, ἀνατρέπω.

κατά-ρροος, συνηρ. **κατά-ρρους,** *-ου*, ὁ (*καταρρέω*)· ροὴ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, κατάρρους, «καταρροή» ρινός π.χ.

κατα-ρροφέω, μέλ. *-ήσω*· καταπίνω, (κατα)ρουφάω.

κατα-ρρῠῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***καταρρέω***.

κατα-ρρῠής, *-ές* (***καταρρυῆναι***, τοῦ ***καταρρέω***)· ὁ καταρρέων, καταπίπτων.

κατά-ρρῠτος, *-ον* (*καταρρέω*)· κατερρεόμενος, ποτιζόμενος, διαβρεχόμενος, ἀρδευόμενος.— **II** κατακεκλυσμένος ὑπὸ τῶν ὑδάτων || σχηματισθεὶς ἐκ καθιζημάτων ἢ προσχώσεων τοῦ ρεύματος, πλήρης ἰλύος.

κατ-αρρωδέω, μέλ. *-ήσω*, ἰων. ἀντὶ ***κατ-ορρωδέω***.

κατα-ρρώξ, *-ῶγος*, ὁ, ἡ (***κατέρρωγα*** τοῦ ***καταρρήγνυμι***)· ἀποκεκομμένος, ἀπόκρημνος || ἀνώμαλος.

κάτ-αρσις, *-εως*, ἡ (*καταίρω*)· τόπος προσορμίσεως.

κατ-αρτάω, μέλ. *-ήσω* (*κατὰ+ἀρτάω*)· κρεμῶ τι ἔκ τινος πρὸς τὰ κάτω, ἐξαρτῶ || προσδένω, προσαρμόζω καλῶς (ἀκριβῶς) || ***χρῆμα κατηρτημένον*** (μτχ. παθ. πρκ.)=πρᾶγμα καλῶς προσηρμοσμένον, πρόσφορον, σκόπιμον.

κατ-αρτίζω, μέλ. *-ίσω*· προσαρμόζω, ρυθμίζω, τακτοποιῶ ἐκ νέου, «διορθώνω», ἀποκαθιστῶ, ἐπισκευάζω || ἐξομαλίζω διὰ μεσολαβήσεως || μεταρρυθμίζω.— **II** ἐφοδιάζω ἐντελῶς, ἐξοπλίζω, ἑτοιμάζω || ***κατηρτισμένος*** (μτχ. παθ. πρκ.) = καλῶς ἐφωδιασμένος, πλήρης. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατ-άρτῐσις, *-εως*, ἡ (*καταρτίζω*)· ἐπανόρθωσις, ἀποκατάστασις || καταρτισμός, ἐκγύμνασις, ἐκπαίδευσις.

κατ-αρτιστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*καταρτίζω*)· ὁ προσαρμόζων || ὁ μεσολαβητής, διαιτητής, ὁ συνδιαλλάσσων, ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν τάξιν||ὁ μεταρρυθμιστής.

κατ-αρτῡ́ω, μέλ. *-ύσω* πρκ. *-ήρτυκα*, παθ. *-ήρτυμαι*· παθ. ἀόρ. α' *-ηρτύθην*· προπαρασκευάζω, ἑτοιμάζω || τακτοποιῶ, διευθετῶ, βάλλω εἰς τάξιν.— Παθητ. ἀσκοῦμαι, ἐκπαιδεύομαι.— **II** ***κατηρτυκώς***, μτχ. ἐνεργ. πρκ. ἐν ἀμετδ. σημ. ἐπὶ ἱκετῶν, ὁ ἔχων ἐκτελέσει ὅλας τὰς ἱεροτελεστίας.

κατά-ρῡτος, *-ον*, ποιητ. ἀντὶ ***κατάρρυτος*** (βλ. λ.).

κατ-αρχάς, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ κεχωρισμένου ***κατ' ἀρχὰς***=ἐν ἀρχῇ.

κατ-άρχω, μελ. *-ξω* (*κατὰ+ἄρχω*)· κάμνω ἀρχὴν πράγματός τινος || μετὰ γεν., ***ὁδοῦ κάταρχε*** = προηγοῦ καὶ δείκνυε τὴν ὁδόν || μετ' αἰτ., ἀρχίζω πρᾶγμά τι: ***κατάρχω λόγου*** = ἀρχίζω τὸν λόγον μου. 2) ἀρχίζω τὰς τελετὰς τῆς θυσίας: ***Νέστωρ χέρνιβα τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο*** = ὁ Νέστωρ ἤρχισε τὴν θυσίαν νίπτων τὰς χεῖράς του καὶ ἐπιρραντίζων μὲ χονδροαλεσμένην κριθὴν τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος || μεθομ. μετὰ γεν. ***κατάρχομαι τοῦ ἱερείου***= κάμνω ἀρχὴν τοῦ θύματος, καθαγιάζω τὸ θῦμα διὰ τὴν θυσίαν, τὸ καθιερῶ, ἀποκόπτων τὰς τρίχας τοῦ μετώπου του καὶ ρίπτων αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ τῆς θυσίας ὡς ἀπαρχήν || θυσιάζω. 3) τίθεμαι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πρὸς τιμήν τινος χοροῦ, δοξάζω, ἑορτάζω, τιμῶ.

κατα-σβέννῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. *-σβέσω*· ἀόρ. α' *-έσβεσα*· σβήνω ἐντελῶς, ἐξαλείφω || μτφρ. ***θάλασσαν κατασβέσαι*** = νὰ ἀποξηράνω τὴν θάλασσαν || ***κατασβέσαι βοήν, ἔριν***=νὰ καταπαύσῃ δόρυβον, ἔριν.— **II** Παθητ. μετὰ ἀμτδ. ἐνεργ. ἀορ. β' ***κατέσβην*** καὶ πρκ. ***κατέσβηκα***· σβήνομαι || ξηραίνομαι || ἐξαλείφομαι.

κατα-σείω, μέλ. *-σείσω*· πρκ. *-σέσεικα*· σείω δυνατά, σείω πολύ, τινάσσω δυνατά (τὰ δένδρα π.χ. διὰ νὰ πέσωσι χαμαὶ οἱ ὥριμοι καρποί) || ***κατασείω τῇ χειρί***=κάμνω σημεῖον (νεῦμα) διὰ τῆς χειρός, νεύω.

κατα-σέσηπα, ἀμτδ. πρκ. τοῦ ***κατασήπω***.

κατα-σεύομαι, ἀπ. ἀόρ. β' ***κατεσσύμην***, παθητ. (*κατὰ+σεύω*)· ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω ἢ ὁρμῶ (φέρομαι ὁρμητικῶς) πρὸς τὰ ὀπίσω.

κατα-σήπω, κάμνω (ἢ ἀφίνω) τι νὰ σαπίσῃ.— **II** Παθητ. ἀόρ. β' ***κατεσάπην***, μετὰ ἀμτδ. ἐνεργ. πρκ. ***κατασέσηπα***· σαπίζω, σήπομαι καὶ καταπίπτω.

κατ-ασθενέω, μελ. *-ήσω* (*κατὰ+ἀσθενέω*)· μτδτ. ἐξασθενίζω τινά | ἀμτδτ. ἐξασθενίζω, ἀδυνατίζω (ὁ ἴδιος).

κατ-ασθμαίνω· ἀσθμαίνων ἀγωνίζομαι ἐναντίον τινός, πνευστιῶ, λαχανιάζω.

κατα-σῑγάω, μέλ. *-ήσομαι*· σιωπῶ ἐντελῶς, γίνομαι σιωπηλός.

κατα-σῑκελίζω, μέλ. *-σω* (*κατὰ+Σικελός*)· ***κατασικελίζω ταυρὸν***=τρώγω τὸν ταῦρον κατὰ Σικελικὸν τρόπον, μετὰ Σικελικῆς ἁπληστίας.

κατα-σῑτέομαι, μέλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· κατεσθίω, κατατρώγω, τρέφομαι ἐκ τινος.

κατα-σῑωπάω, μέλ. *-ήσομαι*· σιωπῶ (τηρῶ σιγήν) περί τινος || μετ' αἰτ. πράγμ., ἀποσιωπῶ τι, παρέρχομαί τι ἐν σιγῇ.— **II** μτδτ. κάμνω τινὰ νὰ σιωπήσῃ, τὸν ἀποστομώνω (μετ' αἰτ. προσ.).

κατα-σκάπτω, μέλ. *-ψω*· σκάπτω πρὸς τὰ κάτω, σκάπτω εἰς βάθος || κατεδαφίζω (σκάπτων ἰσοπεδώνω, ἀνασκάπτω μέχρι θεμελίων) || παθ. ἀορ. β'. ***κατεσκάφην***. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-σκᾰφή, ἡ (*κατασκάπτω*)· τὸ κατασκάπτειν, ἡ μέχρι τοῦ ἐδάφους κατεδάφισις.— **II** ἐν τῷ πληθ. ταφή || ὡς. τάφος.

κατα-σκᾰφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***κατασκάπτω***. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-σκᾰφής, ***ές*** (***κατασκαφῆναι***)· ὁ ἐσκαμμένος βαθέως, ὁ πολὺ σκαφεῖς.

κατα-σκεδάννῡμι καὶ **-ύω,** μελ. *-σκεδάσω*· ἀόρ. α' ***κατεσκέδασα***· διασκορπίζω ἐπί τινος || ὡς. ἐν κακῇ ἐννοίᾳ: ***κατασκεδάννυμι φήμην τινός*** = ἐξαπλῶ φήμην ἐναντίον τινός.

κατα-σκέλλω· καταξηραίνω, ποιῶ τινα σκελετώδη.— **II** παθητ., μετὰ ἐνεργ. πρκ. ***κατέσκληκα***· γίνομαι σκελετός, ξηραίνομαι, μαραίνομαι.

κατα-σκέπω (*κατὰ+σκέπας*)=***κατασκεπάζω***· καλύπτω ἐντελῶς.

κατα-σκευάζω, μελ. *-άσω*· προπαρασκευάζω, ἐφοδιάζω, παρέχω, ἐξοπλίζω, ἐναντίον τινὸς ἢ ἐκ νέου. 2) ἑτοιμάζω, οἰκοδομῶ.— μέσον, οἰκοδομῶ καὶ ἐπιπλώνω οἰκίαν πρὸς χρῆσίν μου.—Παθητ., ἐφοδιάζομαι μὲ πρᾶγμά τι. 3) κάμνω τινὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, τὸν φέρω εἰς τοιαύτην ἢ τοιαύτην κατάστασιν. — μέσον, ἑτοιμάζομαι (παρασκευάζω ἐμαυτόν) διὰ νὰ πράξω τι, εἶμαι ἕτοιμος νὰ πράξω τι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-σκεύασμα, *-ατος*, τὸ (*κατασκευάζω*)· ὅ,τι κατασκευάζεται, τὸ κατεσκευασμένον || οἰκοδόμημα || κτίριον.— **II** ἐξεύρημα, ἐπινόημα, μηχάνημα, σχέδιον.

κατα-σκευασμός, ὁ (*κατασκευάζω*)· μηχανισμός, μηχάνημα, ἐπινόημα.

κατα-σκευή, ἡ, (*κατὰ+σκευή*)· πᾶσα τεχνικὴ προπαρασκευή, λατ. **apparatus** || πᾶν εἶδος σκευῶν ἢ ἐπίπλων μονιμωτέρας διαρκείας τοπικῆς καὶ χρονικῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι εἶναι κινητὸν καὶ πρόσκαιρον (***παρασκευή***) || οἰκοδομή || ὡς. αἱ ἀποσκευαὶ στρατεύματος.— **II** ἡ κατάστασις ἢ ἡ συγκρότησις ἑνός πράγματος.

κατα-σκηνάω, μέλ. *-ήσω*·=***κατασκηνόω*** (δ βλ.).

κατα-σκηνόω, μέλ. *-ώσω* (*κατὰ + σκηνή*)· ἐμπηγνύω τὴν σκηνήν μου, στρατοπεδεύω, κατασκηνώνω || ἀναπαύομαι, τακτοποιοῦμαι. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-σκήνωσις, *-εως, ἡ (κατασκηνόω)*· στρατοπέδευσις || τόπος ἀναπαύσεως || φωλεά (ἐπὶ πτηνῶν).

κατα-σκήπτω, μέλ. *-ψω*· ἐπιπίπτω, ἐνσκήπτω, ἐφορμῶ, καταφέρομαι μεδ' ὁρμῆς, ἐκσφενδονίζομαι κατά τινος || ἐπὶ κεραυνοῦ, ἐπὶ αἰφνιδίως ἐνσκηπτουσῶν νόσων κλπ.— **II** *λιταῖς κατασκήπτω*=γίνομαι ὀχληρός, πιέζω, μὲ προσευχάς, μὲ παρακλήσεις.

κατα-σκιάζω, μελ. *-σκιάσω*· σκεπάζω ὅλως διόλου μὲ τὴν σκιάν, ἐπισκιάζω, κατακαλύπτω.

κατα-σκίδνᾰμαι, ἐν χρήσει ὡς παθ. τοῦ *κατασκεδάννυμι*· καταοκορπίζομαι, διασκορπίζομαι.

κατά-σκῐος, *ον (κατὰ+σκιά)*· κατεσκιασμένος, πανταχόθεν κεκαλυμμένος.— **II** ὡς ἐνεργ. ὁ κατασκιάζων, ἐπισκιάζων, καλύπτων διὰ σκιᾶς.

κατα-σκοπέω (οἱ χρόνοι του σχηματίζονται ἐκ τοῦ *κατασκέπτομαι*)· μέλ. *-σκέψομαι*· ἀόρ. α' *-εσκεψάμην*· πρκ. *-έσκεμμαι*· ἐξετάζω ἐκ τοῦ πλησίον || ἐξετάζω, ἐρευνῶ || κατοπτεύω, κατασκοπεύω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-σκοπή, ἡ *(κατασκοπέω)*· ἡ ἐκ τοῦ πλησίον ἐξέτασις, κατόπτευσις, κατασκόπευσις.

κατά-σκοπος, *ον (κατὰ + σκοπός)*· ὁ ἐρευνῶν, κατοπτεύων, διερευνῶν || ὡς οὐσ. κατάσκοπος, πρόσκοπος, σκοπιωρός.

κατα-σκώπτω, μέλ. *-σκώψομαι*· λέγω σκώμματα κατά τινος, περιγελῶ τινα κατὰ κόρον, τὸν «πειράζω», τὸν ἀστεΐζομαι, τὸν εἰρωνεύομαι.

κατα-σμικρύνω, μέλ. *-ὕνῶ*· ἐλαττώνω πολύ, συντέμνω || μτφρ. ταπεινώνω, ὑποτιμῶ.

κατα-σμῡχω, μέλ. *-ξω*· καίω μὲ «σιγανὴ φωτιά».— Παθητ. «σιγοψήνομαι», «κουφοκαίομαι», ἐπὶ ἐραστῶν.

κατα-σοφίζομαι, μέλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*, ἀποθ.· καταβάλλω διὰ σοφισμάτων, ἐξαπατῶ, τὸν «φέρνω βόλτα» μὲ τεχνάσματα.

κατα-σπᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· διασπαράσσω, κατακομματιάζω.

κατα-σπᾰτᾰλάω, μελ. *-ήσω*· ζῶ κατὰ σπάταλον τρόπον, ζῶ ἀκολάστως καὶ ἀσώτως.

κατα-σπᾰ́ω, μέλ. *-άσω*· σύρω δυνατὰ πρὸς τὰ κάτω || *κατασπᾶ τινα τῶν τριχῶν* = «τραβῶ τινα κάτω ἀπὸ τὰ μαλλιά» || ἐπὶ τῶν πλοίων, τὰ οὐρα ἐκ τῆς ξηρᾶς κάτω πρὸς τὴν θάλασσαν, τὰ «ρίχνω στὴ θάλασσα».— **II** καταπίνω διὰ μιᾶς, ροφῶ, καταβροχθίζω.

κατα-σπείρω, μέλ. *-σπερῶ*· ἀόρ. α' *κατέσπειρα*· σπείρω ἢ φυτεύω πυκνῶς || μτφρ. γεννῶ.— **II** διασπείρω, διασκορπίζω.

κατα-σπένδω, μέλ. *-σπείσω*· ἀόρ. α' *κατέσπεισα*· πρκ. *-έσπεικα*.— Παθητ. ἀόρ. α' *-εσπείσθην*, πρκ. *-έσπεισμαι*· χέω (χύνω) κάτω ὡς σπονδήν || ἀπολ. προσφέρω σπονδάς, χύνω σπονδὰς || γενικῶς, χύνω ἐπάνω εἴς τι.—**III** τιμῶ τινα διὰ σπονδῶν.

κατα-σπέρχω, μέλ. *-ξω*· σπρώχνω τινὰ διὰ τῆς βίας πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸν διάζω (*κατεπείγω*), ἐπισπεύδω || κεντῶ, διεγείρω.

κατα-σποδέω, μέλ. *-ήσω, (κατὰ + σποδός)*· ρίπτω κάτω εἰς τὴν σποδόν, ἐξαπλώνω χαμαί, φονεύω.

κατα-σπουδάζομαι, ἀποθ. μετὰ παθ. ἀορ. α'. *-εσπουδάσθην*, πρκ. *-εσπούδασμαι (κατὰ+σπουδάζω)*· καταγίνομαι σοβαρῶς μέ τι, σπουδάζω περί τι || εἶμαι πολὺ σοβαρός.

κατα-στάζω, μέλ. *-ξω*· ἀφίνω τι νὰ πέσῃ κατά σταγόνας || ἀφίνω νὰ στάζῃ, χύνω.— **II** ἀμτβ. ἐπὶ τοῦ χυνομένου ὑγροῦ, πίπτω κάτω κατὰ σταγόνας, στάζω, σταλάζω || *νόσῳ καταστάζω πόδα*=στάζει τὸ πόδι μου ἀπὸ τὴν ἀρρώστια. 2) ὑγραίνω, βρέχω, «μουσκεύω».

κατα-στᾰθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α'. τοῦ *καθίστημι*.

κατα-στάς, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *καθίστημι*.

κατα-στᾰσιάζω, μέλ. *-άσω*· σχηματίζω κόμμα στρεφόμενον κατά τινος ἄλλου, διὰ στάσεως προσπαθῶ νὰ καταβάλω τὸν ἀντίπαλον.— **II** Παθητ., καταβάλλομαι ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων μου στασιαστῶν.

κατά-στᾰσις, *-εως, ἡ (καθίστημι)*· τὸ κατασταλάζειν, διορίζειν, ἐγκαθιστᾶν, διορισμός, ἐγκατάστασις ἀρχῶν. 2) ἡ παρουσίασις (προσαγωγὴ) πρέσβεων ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου.— **II** ἀμτβ. τὸ ἵστασθαι σταθερῶς, σταθερὰ καὶ τακτοποιημένη κατάστασις || ὡρισμένη τάξις πραγμάτων, σύστημα || ἡ φύσις ἑνὸς πράγματος || τὸ πολίτευμα ἑνὸς κράτους.

κατα-στᾰτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *καθίστημι*· πρέπει τις νὰ διορίσῃ, νὰ ἐγκαταστήσῃ.

κατα-στᾰ́της, *-ου, ὁ (καθίστημι)*· ὁ θεμελιωτής, ἱδρυτής.

κατα-στεγάζω, μελ. *-άσω*· σκεπάζω τελείως μὲ στέγην, ἐπικαλύπτω.

κατα-στέγασμα, *-ατος, τό*· σκέπασμα, στέγη.

κατα-στεγος, *ον (κατὰ+στέγη)*· ἐντελῶς ἐστεγασμένος, τελείως κεκαλυμμένος.

κατα-στείβω, μελ. *-ψω*· καταπατῶ, κατατρίβω πατῶν.

κατα-στέλλω, μέλ. *-στελῶ*· βάλλω εἰς τάξιν, διευθετῶ, τακτοποιῶ || ἐνδύω, στολίζω. 2) καταβάλλω, ἐμποδίζω.

κατα-στένω· στενάζω βαθέως, στενάζω παρὰ πολύ, διά τινα || κλαίω, θρηνῶ, τινα.

κατα-στεφᾰνόω, μελ. *-ώσω*· στεφανώνω.

κατα-στεφής, *ές*· κατεστεμμένος, ἐστεφανωμένος. Ἐκ τοῦ

κατα-στέφω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *κατέστεψα*· στεφανώνω, περιβάλλω διὰ στεφάνου.

κατα-στηλῑτεύω, μέλ. *-σω (κατὰ+στήλη)*· ἐκθέτω τινὰ εἰς ἀτίμωσιν (δυσφημίαν) μὲ τὸ νὰ ἀναγράψω τὸ ὄνομά του ἐπὶ στήλης, τὸν στιγματίζω.

κατά-στημα, *-ατος,* τὸ *(καθίστημι)*· ἡ διάθεσις ἐν ᾗ εὑρίσκεταί τις, ἡ κατάστασις || πολίτευμα.

κατα-στηρίζω, μελ. *-ξω*· στηρίζω καλῶς, ὑποστηρίζω, ὑποβαστάζω.

κατα-στῆσαι, κατά-στησον, ἀπρφ. καὶ προστ. ἀορ. α' τοῦ *καθίστημι*· **καταστήσω** μέλ. τοῦ αὐτοῦ ῥήμ.

κατα-στίζω, μελ. *-ξω*· καλύπτω μὲ στίγματα, κύμνω τι κατάστικτον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατά-στικτος, *ον (καταστίζω)*· κατακεκαλυμμένος διὰ στιγμάτων, «κατάστικτος», πεποικιλμένος. ποικίλος, «παρδαλός».

κατα-στίλβω· καταυγάζω, ἐκπέμπω ἀκτινοβόλον φῶς, ἀκτινοβολῶ.

κατα-στολή, ἡ *(καταστέλλω)*· τὸ τακτοποιεῖν, στολίζειν || περιβολή, ἐνδυμασία.— **II** ἡσυχία, ἀταραξία, κοσμιότης, σεμνότης.

κατα-στονᾰχέω, μέλ. *-ήσω*· ἀναστενάζω, θρηνῶ μὲ στεναγμούς.

κατα-στορέννῡμι, καὶ **-ύω**· μέλ. *στορέσω*· ἀόρ. α' *κατεστόρεσα*· ἐξαπλώνω ἄνωθεν ἐπί τινος, καλύπτω μέ τι.— **II** ἁπλώνω ἢ διασκορπίζω κατὰ γῆς || ἀνατρέπω, ρίπτω κατὰ γῆς, «τὸν στρώνω» κατὰ γῆς, φονεύω || *καταστορέννυμι κύματα*=καταπραΰνω τὰ κύματα, καθιστῶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ὁμαλήν (λατ. **sternere æquor**).

κατ-αστράπτω, μελ. *-ψω*· ἐξακοντίζω ἀστραπάς, ἀστράπτω || ἀπολ. καὶ ὡς ἀπρόσ. *καταστράπτει*=«ἀστράφτει».— **II** μτβτ. πλήττω δι' ἀστραπῆς, θαμβῶ, τυφλώ.

κατα-στρᾰτο-πεδεύω, μέλ. *-σω*· κάμνω τινὰ νὰ στρατοπεδεύσῃ, νὰ σταθμεύσῃ, τοποθετῶ, ἐγκαθιστῶ.— **II** ἀμτβ. στρατοπεδεύω, καταλύω, σταθμεύω. Τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ τὸ μέσον *καταστρατοπεδεύομαι*.

κατα-στρέφω, μέλ. *-ψω*· κάμνω τι νὰ ἀναποδογυρίσῃ, στρέφω τὸ ἄνω κάτω, ἀναποδογυρίζω || ἀναποδογυρίζω τὰ χώματα τῆς γῆς (= λατ. **aratro vertere**).— **II** ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω, φθείρω. 2) μέσ. στρέφω τινὰ πρὸς ἐμαυτόν, ὑποτάσσω εἰς ἐμαυτόν, ὑποδουλώνω.— Παθητ. εἶμαι ὑποτεταγμένος || *κατέστραμμαι ἀκούειν*=εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἀκούω.— **III** φέρω εἰς πέρας, περατώνω, κλείω || ἀμτβ., ἔρχομαι εἰς πέρας, τελειώνω.

κατα-στρέψας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *καταστρέφω*.

κατα-στρέψοντι, δωρ. γ' πληθ. μέλλ. τοῦ *καταστρέφω*.

κατα-στρηνιάω· φέρομαι ἀκολάστως πρός τινα.

κατα-στροφή, ἡ *(καταστρέφω)*· ἀνατροπή, κα-

τάλυσις. 2) ὑποταγή, καθυπόταξις, ὑποδούλωσις. — ‖ αἰφνιδία στροφή ‖ τέρμα, συμπέρασμα.— Ἐν τῷ ἀττ. δράματι, **καταστροφή**=ἡ στροφή τῆς δραματικῆς πλοκῆς, ἡ λύσις τοῦ δράματος.

κατά-στρωμα, *-ατος,* τό· τό ἐπεστρωμένον, τό «κατάστρωμα» πλοίου. Ἐκ τοῦ

κατα-στρώννῡμι καὶ **-ύω**· μέλ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *κατέστρωσα*·=*καταστορέννυμι* (βλ. λ.).

κατα-στῡγέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. β' *κατέστῠγον*· εἶμαι τρομοκρατημένος ‖ μετ' αἰτ. πράγμ. αἰσθάνομαι τρόμον καὶ φρίκην καὶ βδελυγμίαν ὡς πρός τι (διά τι).

κατα-στῡφελος, *ον*· λίαν τραχὺς ἢ ἀπότομος ἢ ἀνώμαλος.

κατα-στωμύλλω· ἔχω ρέουσαν γλῶσσαν, εἶμαι εὐφραδὴς ‖ μτχ. παθ. πρκ. ἐν ἐνεργ. ἐνν. *κατεστωμυλμένος*=φλύαρος.

κατα-σύρω· ἀόρ. α' *κατέσῡρα*· ρίπτω κάτω καὶ σύρω χαμαί, ἐρημώνω, λεηλατῶ, διαρπάζω, χώραν (λατ. **diripere**).

κατα-σφᾰγή, ἡ· σφαγή ἢ φόνος. Ἐκ τοῦ

κατα-σφάζω ἢ **-σφάττω**· μέλ. *-ξω*· παθ. ἀόρ. β' *-εσφᾰγην*· σφάζων ρίπτω κάτω, φονεύω.

κατα-σφρᾱγίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· σφραγίζω ἐντελῶς, σφραγίζω καλῶς ‖ μτχ. παθ. πρκ. *κατεσφραγισμένος*=ἐσφραγισμένος καλῶς, τελείως ἐξησφαλισμένος.

κατα-σχεθεῖν, ἐπ. *-έειν,* ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ *κατέχω.*

κατα-σχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατέχω.*

κατά-σχεσις, *-εως,* ἡ (*κατασχεῖν* τοῦ *κατέχω*)· ἡ κράτησις ὀπίσω, ἀναχαίτισις, παρεμπόδισις.— ‖ κατοχή, κατακράτησις, κτῆσις, ἀπόκτησις.

κατά-σχετος, *ον* (*κατέχω*)· ὁ κρατούμενος (διατηρούμενος) ὀπίσω.— ‖ ὁ κατεχόμενος.

κατα-σχίζω, μέλ. *-ίσω*· σχίζω τι ἐντελῶς, καταξεσχίζω ‖ *κατασχίζειν τὰς πύλας* = ἀνοίγω τὰς πύλας διά τῆς βίας, τὰς κατακόπτω (τὰς «σπάζω») καὶ ἀνοίγω.

κατα-σχολάζω, μέλ. *-άσω*· διέρχομαι τὸν καιρὸν ἐν ἀργίᾳ, χρονοτριβῶ («χασομερῶ») ‖ μετ' αἰτ. *χρόνου τι κατασχολάζω* = χρονοτριβῶ (παραμένω) κάπως περισσότερον ἀπό ὅ,τι χρειάζεται (παρά πολύ).

κατα-σχῶμεν, (καὶ *κατάσχωμεν*)· α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *κατέχω.*

κατα-σχών, κατασχόμενος, μτχ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατέχω.*

κατα-σώχω· κατατρίβω εἰς μικρὰ τεμάχια, κονιοποιῶ.

κατα-τάμνω, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *κατατέμνω.*

κατα-τᾰνῡ́ω, μέλ. *-ύσω* = *κατατείνω*· τεντώνω πολύ.

κατα-τᾱξεῖς, δωρ. ἀντὶ *κατατήξεις,* β' ἐν. μέλ. τοῦ *κατατήκω.*

κατα-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, παρατάσσω ‖ βάλλω ἕκαστον εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, «κατατάσσω», κατανέμω, ταξινομῶ. 2) ὁρίζω, διορίζω.

κατα-τεθναίη, γ' ἐν. Εὐκτ. πρκ. τοῦ *καταθνήσκω.*

κατα-τεθνεὼς καὶ ἐπ. **-ηώς,** γεν. *-ῶτος,* μτχ. πρκ. τοῦ *καταθνήσκω.*

κατα-τέθνηκα, πρκ. τοῦ *καταθνήσκω.*

κατα-τείνω, μελ. *-τενῶ*· πρκ. *-τέτᾰκα*· τεντώνω ἢ σύρω σφιγκτὰ ‖ μτφρ. ἐκβιάζω, στενοχωρῶ ‖ ὡσ. δέτω εἰς ἐνέργειαν.— ‖ ἀμτβ. ἐκτείνω ἢ ἐντείνω ἐμαυτόν ‖ ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι, πρός τι, φθάνω μέχρι τινός (λατ. **tendere in...**). 2) ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ, πάσῃ δυνάμει νά πράξω τι.

κατα-τέμνω, ἰων καὶ δωρ. **-τάμνω**· μελ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *κατέτεμον* καὶ δωρ. *-ετᾰμον*· πρκ. *κατατέτμηκα,* παθ. *κατατέτμημαι*· κατακόπτω, κόπτω κομμάτια ‖ *κατατέμνω τινὰ κατὰ μέλεα*=τὸν κόπτω εἰς λωρίδας, τὸν κόπτω κομμάτια ‖ *κατετέτμηντο τάφροι*=εἶχον κοπῇ (τ.ἔ. ἦσαν ἀνεωγμέναι) τάφροι.

κατά-τεχνος, *ον* (*κατὰ*+*τέχνη*)· λίαν ἔντεχνος.

κατα-τήκω, μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *κατέτηξα*· κάμνω τι νά λυώσῃ, «λυώνω», ρευστοποιῶ, κάμνω ρευστόν. — ‖ Παθητ., μετὰ ἐνεργ. πρκ. *κατατέτηκα*· τήκομαι, μαραίνομαι, «λυώνω» ἐγὼ ὁ ἴδιος ‖ φθείρομαι, ἀφανίζομαι.

κατα-τίθημι, μελ. *-θήσω*· πρκ. *-τέθεικα*· ἀόρ. β' *κατέθην,* ἐπ. πληθ. *κάτθεμεν, κάτθετε, κάτθεσαν*· *καταθείομεν* ἐπ. ὑποτ. ἀντὶ *καταθῶμεν*· ἐπ. ἀπρφ. *κατθέμεν.*— Μεσ. *καταθείομαι,* ἐπ. Ὑποτ. ἀντὶ *καταθῶμαι*· δέτω κάτω, βάλλω κάτω, καταβάλλω: *κατατίθημι ἄεθλον*=καταβέτω (προτείνω, προβάλλω) ὡς βραβεῖον.— 2) καταβάλλω ὡς πληρωμήν, πληρώνω ‖ γενικῶς, ἐκπληρώνω, ἐκτελῶ, ὅ,τι ἔχω ὑποσχεθῇ. 3) *καταθεῖναί τισί τι ἐς μέσον*=νά ἀνακοινώσω, νά μεταδώσω τι εἰς ἄλλους, νά τοὺς καταστήσω κοινωνοὺς τοῦ πράγματος.— ‖ καταβέτω, βάλλω τι κατά μέρος, δι' ἐμαυτόν ἢ ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ ‖ δέτω τέρμα εἴς τι, τελειώνω, τακτοποιῶ. 2) βάλλω ἔν τινι τόπῳ, ἐναποβέτω, ἀποταμιεύω, ἀποθηκεύω, ἐπισωρεύω ‖ μτφρ. *κατατίθεμαι κλέος*=θησαυρίζω δόξαν ‖ *χάριν κατατίθεμαί τινι*=ἐναποθηκεύω (ἀποθησαυρίζω) εὐγνωμοσύνην ἢ εὔνοιαν παρά τινι. 3) ἀποβέτω ἐν τῇ μνήμῃ μου, συγκεντρώνω εἰς τὴν μνήμην μου ὡς εἰς ἀποθήκην.

κατα-τῑλάω, μελ. *-ήσω*· λερώνω, ρυπαίνω, τινά· «τὸν τσιρλίζω», ἐκκρίνω ὑγρὰν κόπρον ἐπάνω του.

κατα-τιτρώσκω, μέλ. *-τρώσω*· κατατραυματίζω, κατακαλύπτω μὲ τραύματα, τὸν πληγώνω θανασίμως.

κατα-τομή, ἡ (*κατατέμνω*)· τὸ τέμνειν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἐγχάραξις, ἐντομή, αὐλάκιον.

κατα-τοξεύω, μελ. *-σω*· τοξεύω κατά τινος, πλήττω διά τῶν βολῶν, φονεύω τινά τοξεύων αὐτόν.

κατα-τρᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατατρώγω.*

κατα-τραυματίζω, ἰων. **-τρωματίζω**· μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· κατακαλύπτω τινὰ διὰ τραυμάτων, τὸν γεμίζω πληγάς ‖ ἐπὶ πλοίων, τὸ θέτω ἐκτός μάχης, τὸ κατατρυπῶ.

κατα-τρέχω, μέλ. *-δρᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *κατέδρᾰμον* (ἐσχηματισμένοι ἐκ τοῦ ἀπηρχ. καὶ ἀχρ. *δρέμω*)· τρέχω πρὸς τὰ κάτω ‖ ἐπὶ πλοίου, τρέχω εἰς τὸν λιμένα, προσορμίζομαι.— ‖ ἐπιτρέχω, ἐνεργῶ ἐπιδρομήν, λεηλατῶ, καταστρέφω.

κατα-τρίβω, μελ. *-ψω*· παθ. ἀόρ. β' *-ετρῐ́βην*· πρκ. *-τέτριμμαι*· τρίβω πολύ, τρίβων ἀφανίζω, φθείρω διά τῆς χρήσεως ‖ ἐπὶ προσώπων, καταπονῶ, ἐξαντλῶ ‖ ἐπὶ πραγμάτων (ἐνδυμάτων κ. ἄ.), κατασπαταλῶ, καταναλίσκω, καταστρέφω διὰ τῆς χρήσεως.— Παθητ., φθείρομαι ἐντελῶς, ἐξαντλοῦμαι 2) ἐπὶ χρόνου, δαπανῶ, σπαταλῶ, χάνω τὸν καιρόν μου ‖ διέρχομαι τὰς ὥρας μου, διατρίβω (λατ. **diem terere**). — Παθητ., κυρ. ἐν τῷ πρκ. *-τέτριμμαι* = ἔχω χάσει (σπαταλήσει) τὴν ζωήν μου, ἔχω περάσει δλην μου τὴν ζωήν.

κατα-τρίζω· ἐπιτετ. *τρίζω* (ἴδ βλ.).

κατα-τροχάζω, μέλ. *-άσω*·=*κατατρέχω* (ἴδ βλ.).

κατα-τρύζω, μέλ. *-ύσω*· φλυαρῶ ἐναντίον τινός.

κατα-τρῡχω· καταπονῶ, βασανίζω, φθείρω, ἐξαντλῶ.

κατα-τρώγω, μέλ. *-τρώξομαι*· ἀόρ. β' *κατέτρᾰγον*· καταροκανίζω, τρώγων καταναλίσκω.

κατα-τρωματίζω, ἰων. ἀντὶ *κατατραυμ—.*

κατα-τυγχάνω, μέλ. *-τεύξομαι*· ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου, φθάνω εἰς... τὸν σκοπόν μου, κερδίζω, κατορθώνω, λαμβάνω, ἀποκτῶ ‖ ἀπολ. εἶμαι «τυχηρός», εἶμαι ἐπιτυχής ἢ εὐτυχής.

κατ-αυαίνω· καταξηραίνω, καταμαραίνω.

κατ-αυγάζω, μέλ. *-άσω*· φωτίζω, καταφωτίζω. 2) ἀμτβ. λάμπω, φέγγω λαμπρῶς.— ‖ μέσον, βλέπω, ἀτενίζω, πρός τι.

κατ-αυδάω, μέλ. *-ήσω*· λέγω δυνατά, διακηρύσσω δημοσίᾳ, λέγω φανερά.

κατ-αῦθι, ἢ κάλλιον **κεχωρισμένως** *κατ' αὖθι,* ἐπίρ.· ἐπὶ τόπου (καίτοι συνήθως ἡ πρόθ. *κατ'* ἀνήκει εἰς τὸ ῥῆμα).

κατ-αυλέω, μελ. *-ήσω*· παίζω τὸν αὐλόν διά τινα, τέρπω τινὰ παίζων τὸν αὐλόν.—Παθητ. *διαζῶ... καταυλούμενος*=διέρχομαι τὴν ζωήν μου τερπόμε-

νος ὑπό τοῦ αὐλοῦ || ἀντηχῶ ἐκ τῆς μουσικῆς αὐλοῦ.— ΙΙ μετ' αἰτ. προσ. νικῶ τινα εἰς ἀγῶνα αὐλοῦ, τὸν καταβάλλω παίζων τὸν αὐλόν || γεν. τὸν καθιστῶ βωβὸν παίζων τὸν αὐλόν.

κατ-αυλίζομαι, μέλ. *-ίσομαι*· μέσ. ἀόρ. *κατηυλισάμην* καὶ παθ. *κατηυλίσθην*, ἀποθ.· σταθμεύω ἐν ὑπαίθρῳ, στρατοπεδεύω || διαμένω, κατοικῶ.

κατ-αυτίκα, ὀρθότ. κεχωρισμένως *κατ' αὐτίκα*.

κατ-αυτόθι, ἐπίρ. ἀντὶ *κατ' αὐτόθι*· αὐτοῦ, ἐπὶ τόπου (βλ. *κατ-αῦθι*).

κατ-αυχένιος, *α, ον* (*κατὰ*+*αὐχήν*)· ἐπὶ τοῦ αὐχένος, ἐπὶ τοῦ τραχήλου.

κατ-αυχέω, μέλ. *-ήσω*· ὑπερηφανεύομαι, μεγαλαυχῶ.

κατα-φάγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατεσθίω* (ὃ βλ.)· κατατρώγω, καταβροχθίζω. 2) κατασπαταλῶ, ἀφανίζω, τρώγων.

κατα-φαίνω, μέλ. *-φᾰνῶ*· κάμνω τι φανερόν, γνωστόν || φανερώνω.— ΙΙ Μέσον (καὶ ἀμτβ. ἐνεργ.)· γίνομαι ὁρατός, ἐμφανίζομαι. 2) εἶμαι ἐντελῶς σαφὴς ἢ φανερός.

κατα-φᾰνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *καταφαίνω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-φᾰνής, *ές*· σαφῶς φαινόμενος, κατάδηλος, πασίδηλος, «καταφανής». 2) φανερός, σαφής,

κατά-φαρκτος, *ον*, παλ-αττ. ἀντὶ *κατάφρακτος*.

κατα-φᾰρμᾰκεύω, μέλ. *-σω*· ἀλείφω μὲ φάρμακα ἢ μὲ ψιμύθια || γοητεύω, μαγεύω.

κατα-φαρμάσσω, μέλ. *-ξω*· δηλητηριάζω.

κατα-φαυλίζω, μέλ. *-σω*· ἐκφαυλίζω, ὑποτιμῶ, καταφρονῶ.

κατα-φερής, *ἐς* (*καταφέρομαι*)· φερόμενος πρὸς τὰ κάτω, κατωφερής, πρανής, ἐπικλινής, λατ. declivis || *εὖτε ἂν καταφερὴς γίγνηται ὁ ἥλιος* = ὅταν ὁ ἥλιος πλησιάζῃ εἰς τὴν δύσιν του.— ΙΙ ἐπιρρεπής, ἔχων ροπήν, κλίσιν, εἴς τι (πρός τι), λατ. proclivis.

κατα-φέρω, μέλ. *κατοίσω* ἢ *κατοίσομαι*· ἀόρ. α' *κατήνεγκα*· φέρω κάτω.— Παθητ. φέρομαι πρὸς τὰ κάτω, ὡς ἐπὶ ποταμοῦ || καταβυθίζομαι (π. χ. ὑπὸ τοῦ ὕπνου).— ΙΙ φέρω πρὸς τὰ κάτω (πρὸς τὰ παρόλια) ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους, φέρω πρὸς τὴν ξηράν. —Παθητ. φέρομαι, μεταφέρομαι, ὠθοῦμαι, πρὸς τὰ κάτω || καταπλέω. || ἐπιστρέφω.

κατα-φεύγω, μελ. *-φεύξομαι*· ἀορ. β' *κατέφῠγον*· φεύγω πρὸς τὰ κάτω, κυρ. διὰ νὰ εὕρω καταφύγιον (ἀσφαλὲς ἄσυλον) || καταφεύγω κάπου (πρὸς τινα) πρὸς προστασίαν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-φευκτέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *καταφεύγω*· πρέπει νὰ καταφύγῃ τις εἴς τι(να).

κατά-φευξις, *-εως*, ἡ (*καταφεύγω*)· καταφυγὴ πρὸς ἀσφάλειαν. 2) τόπος πρὸς καταφυγήν, καταφύγιον, τόπος ἀσφαλείας.

κατά-φημι· λέγω ναί (κλίνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω), ἐπιβεβαιῶ.

κατα-φημίζω, μελ. *-σω* καὶ *-ξω*· διαδίδω (διασπείρω) φήμην, ἀγγέλλω, ἀναγγέλλω, διακηρύσσω.

κατα-φθᾰτέομαι, ἀποθ. (*κατα* + *φθατέω* ἢ *φθατάω*=*φθάνω*)· καταφθάνω, προφθάνω καὶ λαμβάνω κατοχὴν πράγματός τινος πρῶτος, καταλαμβάνω.

κατα-φθείρω, μέλ. *-φθερῶ*· φθείρω ἐντελῶς, καταστρέφω, ἀφανίζω.

κατα-φθῐνῡθω = *καταφθίω* (ὃ βλ.).

κατα-φθῖνω· ἀόρ. α' *κατεφθίνησα*· πρκ. *κατεφθίνηκα*· φθείρω, ἀφανίζω || φθείρομαι, μαραίνομαι, καταπίπτω, καταστρέφομαι.

κατα-φθίω: Ι μτβ. ἐν τῷ μέλλ. *καταφθίσω*, ἀόρ. α' *κατέφθῐσα*· καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐξολοθρεύω, φονεύω.— ΙΙ ἀμτβ. ἐν τῷ παθ. πρκ. *κατέφθῐμαι*, ἐπ. ἀορ. β' *κατεφθίμην*, ἀπρφ. *-φθίσθαι*· καταστρέφομαι, ἐρημώνομαι, ἀφανίζομαι: *ὡς κατεφθίσθαι ὤφελες*=εἴθε νὰ εἶχες καταστραφῇ || μτχ. *καταφθίμενος*=νεκρός, ἀποθανών.

κατα-φθορά, ἡ (*καταφθείρω*)· παντελὴς φθορά, τελεία καταστροφή, ὄλεθρος, θάνατος || μτφρ. σύγχυσις, διατάραξις.

κατα-φῐλέω, μελ. *-ήσω*· φιλῶ τρυφερά, θωπεύω, χαϊδεύω.

κατα-φλέγω, μέλ. *-ξω*· κατακαίω, ἀφανίζω διὰ τῶν φλογῶν.

κατα-φλεξί-πολις, ὁ, ἡ (*κατα φλέγω* + *πόλις*)· ὁ κατακαίων πόλεις, ὁ πυρπολητὴς πόλεων.

κατά-φλεξις, *-εως*, ἡ (*καταφλέγω*)·=*κατάκαυσις*, πυρπόλησις.

κατα-φοβέω, μελ. *-ήσω*· καταφοβίζω τινά, τρομοκρατῶ, τὸν ἐμβάλλω εἰς μέγαν φόβον.— Παθητ. μετὰ μέσ. μελλ. *-φοβήσομαι*, ἀόρ. α' *κατεφοβήθην*· φοβοῦμαι μεγάλως.

κατα-φοιτάω, ἰων. **-έω**· κατέρχομαι συνεχῶς ἢ τακτικῶς.

κατα-φονεύω, μέλ. *-σω*· κατασφάζω, κατακρεουργῶ.

κατα-φορέω, μελ. *-ήσω*=*καταφέρω* (ὃ βλ.)· φέρω πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζω, παρασύρω μαζὶ μὲ τὸ ρεῦμά μου (ἐπὶ ποταμοῦ).

κατα-φράζω, μελ. *-σω*· δηλῶ, κηρύττω || διηγοῦμαι.— ΙΙ μέσον. μετὰ μέλ. *-φράσομαι* καὶ μέσ. ἀορ. *-εφρασάμην*, παθ. *-εφράσθην*· σκέπτομαι περί τινος || θεωρῶ, παρατηρῶ.

κατά-φρακτος, *ον*· ὁ καλῶς πεφραγμένος, κεκαλυμμένος, ἐγκλειστος. Ἐκ τοῦ

κατα-φράσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· καλύπτω, ἐγκλείω.

κατα-φρονέω, μέλ. *-ήσω*· σκέπτομαι περί τινος μετὰ περιφρονήσεως, δὲν τὸν λογαριάζω, τὸν περιφρονῶ || ἀψηφῶ || καταδικάζω.— ΙΙ καταδύνω τὰς σκέψεις μου ἐπιμόνως εἴς τι || ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω, τι (λατ. affectare).— ΙΙΙ σκέπτομαι ἀλαζονικῶς, φέρομαι ὀγερώχως, αὐθαδιάζω || καὶ ἁπλῶς, σκέπτομαι, ὑποθέτω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-φρόνημα, *-ατος*, τὸ (*καταφρονέω*)· ἡ καταφρόνησις τῶν ἄλλων || *μὴ φρόνημα μόνον, ἀλλὰ καταφρόνημα* = ὄχι μόνον θάρρος ἀλλὰ θάρρος συνοδευόμενον καὶ ὑπὸ περιφρόνησιν διὰ τὸν ἐχθρόν.

κατα-φρόνησις, *-εως*, ἡ (*καταφρονέω*) = *καταφρόνημα* (βλ. λ.) || ταπεινὴ ἰδέα (γνώμη) περὶ τῶν ἄλλων, περιφρόνησις διὰ τοὺς ἄλλους, ἀλαζονεία.

κατα-φρονητής, *-οῦ*, ὁ (*καταφρονέω*)· ὁ περιφρονῶν.

κατα-φρονητικός, *ή, όν* (*καταφρονέω*)· ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ νὰ περιφρονῇ τοὺς ἄλλους, ὁ πλήρης περιφρονήσεως πρὸς τοὺς ἄλλους.—ἐπίρ. *-κῶς* μετὰ περιφρονήσεως.

κατα-φροντίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· καταδαπανῶ, σπαταλῶ, κατὰ τὰς σπουδὰς καὶ μελέτας, ἐν χρήσει ἐν τῇ κωμικῇ φράσει (*θοἰμάτιον*) *οὐκ ἀπολώλεκα ἀλλὰ καταπεφρόντικα*=δὲν τὸ ἔχασα ἀλλὰ «τὸ ἔλυωσα πάνω στὰ θρανία».

κατα-φρῡγω, μέλ. *-ξω*· κατακαίω, καταξηραίνω.

κατα-φυγγάνω = *καταφεύγω*.

κατα-φῠγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *καταφεύγω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατα-φῠγή, ἡ (*καταφεύγω*)· τὸ νὰ καταφεύγῃ τις κάπου || πρόσωπον ἢ τόπος πρὸς ὃν καταφεύγει τις διὰ νὰ εὕρῃ ἄσυλον, δι' ἀσφάλειαν ἀπὸ ἐπικειμένου κινδύνου.

κατα-φῠλᾰδόν, ἐπίρ. ἀντὶ *κατὰ φυλὰς* ἢ *κατὰ φῦλα*· κατὰ φυλάς, κατὰ ἔθνη.

κατα-φῠλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. *-ξω*· φυλάσσω καλῶς, ἀγρυπνῶ.

κατα-φυλλο-ρροέω, μελ. *-ήσω*· χέω (χύνω, ἀποβάλλω) τὰ φύλλα || μτφρ. φθίνω, πορσκμάζω.

κατά-φῠτος, *ον* (*κατὰ*+*φυτόν*)· καταφυτευμένος, πλήρης φυτῶν ἢ δένδρων.

κατα-φωράω, μελ. *-άσω*· συλλαμβάνω τινὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτοντα || γεν., συλλαμβάνω τινὰ πράττοντά τι, «τὸν πιάνω στὰ πράσα», «τὸν πιάνω φανερά», τὸν ἀνακαλύπτω.

κατα-φωτίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· φωτίζω τι ἐντελῶς.

κατα-χαίρω, μελ. *-χαροῦμαι*· χαίρω, ἀγάλλομαι, διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου (= *ἐπιχαίρω*).— ΙΙ χαίρω λίαν.

κατα-χάλαζάω, μελ. *-ήσω·* καλύπτω διά χαλάζης, ρίπτω τι έπί τινος ώς χάλαζαν.

κατά-χαλκος, *ον* (*κατά+χαλκός*)· κεκαλυμμένος μέ χαλκόν || *κατάχαλκον πεδίον*=πεδιάς άκτινοβολοῦσα άπό τάς έκ χαλκοῦ πανοπλίας (άπό τά έκ χαλκοῦ ὅπλα). Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-χαλκόω (*κατάχαλκος*)· έπικαλύπτω μέ χαλκόν.

κατα-χάρίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* άττ. *-ίσομαι·* δίδω, προσφέρω, τι εἰς τινα άπό εὐγένειαν, τοῦ χαρίζω κάτι διά νά τόν εὐχαριστήσω (νά τοῦ περάσχω εὐχαρίστησιν) || γενικῶς, κολακεύω, δεικνύω εὔνοιαν.

κατά-χαρμα, *-ατος,* τό (*καταχαίρω*)· άντικείμενον χαρᾶς, περίγελως, χλεύη (λατ. ludibrium).

κατα-χέζω, μελ. *-χέσομαι·* χέζω έπί τινος εὑρισκομένου ὑποκάτω μου (λατ. concacare).

κατα-χειρο-τονέω, μελ. *-ήσω·* διά ἀνατάσεως τῆς χειρός ψηφίζω έναντίον τινός || γενικῶς, ψηφίζω έναντίον. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-χειρο-τονία, ἡ· καταδίκη δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός.

κατα-χεῦαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καταχέω.*

κατα-χέω, ἐπ. *-χεύω·* μέλ. *-χεῶ·* ἀόρ. α' *κατέχεα,* ἐπ. *κατέχευα.*— Παθητ., ἀόρ. α' *κατεχύθην·* ἐπ. ἀόρ. β' *κατεχύμην,* γ' ἑν. καί πληθ. *κατέχυτο, κατέχυντο·* χύνω κάτω, χύνω ἐπάνω εἴς τινα, ἐπιχέω ἀφθόνως || ρίπτω, πετῶ κάτω || ἀφίνω τι νά πέσῃ ἐπί τινος. 2) λυώνω, ἀναλύω, ποιῶ τι ρευστόν.— ‖ μέσον, ἀφίνω τι νά πέσῃ κάτω, κυρ. ἐπί τῆς κόμης. 2) κάμνω ὥστε νά ρευστοποιηθῇ τι καί νά χυθῇ κάτω || *χρυσὸν καταχέασθαι* = (διατάσσω) νά λυώσουν χρυσόν.

κατα-χήνη, ἡ (*καταχαίνω*)· κατάγελως, περίγελως, χλεύη.

κατα-χηρεύω, μέλ. *-σω·* διέρχομαι ἐν χηρείᾳ.

κατ-ᾱχής, *ές,* δωρ. ἀντί *κατηχής* (ὃ ἑλ.).

κατ-άχθομαι, παθητ.· εἶμαι καταλυπημένος, δεινοπαθῶ.

κατα-χθόνιος, *ον* (*κατά+χθών*)· ὑπόγειος||ἀντίθ. τῷ *ἐπιχθόνιος*

κατα-χορδεύω, μέλ. *-σω·* κόπτω τι εἰς μικρά τεμάχια, ὡς τό κρέας εἰς «κιμᾶν» πρός παρασκευήν *ἁλλᾶντος* (πρβλ. *χορδεύω*).

κατα-χραίνομαι· ραντίζω, μολύνω, μιαίνω.

κατα-χράομαι, μελ. *-χρήσομαι,* ἀποθ.· κάμνω χρῆσίν τινος, μεταχειρίζομαι, ἐφαρμόζω || μεταχειρίζομαι καθ' ὑπερβολήν || καταπονῶ, ἐξαντλῶ, καταναλίσκω. 2) κάμνω κακήν χρῆσιν, μεταχειρίζομαι κακῶς, κάμνω κατάχρησιν. 3) ἐπί προσώπων, καταστρέφω, ἀφανίζω, φονεύω.— ‖ τό ἐνεργ. *καταχράω* ἀπαντᾷ μόνον ἀπρσ. κατά τό γ' ἑν.: *καταχρᾷ*=εἶναι ἀρκετόν, ἀρκεῖ || πρτ. *κατέχρα*=ἤρκει || μελ. *καταχρήσει*=θά ἀρκέσῃ || ἄπαξ μετά ὀνομ.: *ἀντὶ λόφου ἡ λοφιὴ κατέχρα*=ἡ χαίτη ἤρκει εἰς αὐτούς, ἐπέχουσα δέσιν λοφίου.

κατα-χρειόομαι, παθητ.· τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως || γίνομαι ἐντελῶς ἄχρηστος.

κατα-χρέμπτομαι, ἀποθ.· πτύω ἐπί τινος εἰς ἔνδειξιν ἀηδίας καί περιφρονήσεως.

κατα-χρηστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *καταχράομαι·* πρέπει τις νά μεταχειρισθῇ ἤ νά κακομεταχειρισθῇ.

κατά-χρῡσος, *ον·* κεκαλυμμένος διά χρυσοῦ, ἐπιχρυσωμένος. Ἐξ αὐτοῦ τό

κατα-χρῡσόω, μέλ. *-ώσω* (*κατάχρυσος*)· καλύπτω μέ χρυσόν, ἐπιχρυσώνω.

κατα-χρώζω, καί *-χρώννῡμι* καί *-χρωννύω·* μελ. *-χρώσω·* χρωματίζω ἐντελῶς, βάπτω, «βάφω» || μολύνω, ὁμαυρῶ.

κατα-χῦδην (*καταχέω*)· ἐπίρ. «χύνοντας κάτω», τ. ἔ. ἀφθόνως, ἀφειδῶς, κατά τρόπον σπάταλον.

κατά-χυσμα, *-ατος,* τό (*καταχέω*)· τό ἄνωθεν ἐπί τινος καταχεόμενον, καρύκευμα, «σάλτσα· || ἐν τῷ πληθ. *τὰ καταχύσματα* «φοῦχτες» ἀπό καρύδια, τρωγάλια, ἰσχάδας κ.ἄ., τά ὁποῖα ἔρριπτον ἐπί τῶν νυμφίων ὅπως σήμερον ρίπτομεν τό ρύζι καί τά ἄνθη, πρός ἐκδήλωσιν εὐχῶν διά τήν εὐτυχίαν καί εὐπορίαν τῶν νεονύμφων (λατ. bellaria).

κατα-χωνεύω, μέλ. *-σω·* λυώνω, χωνεύω.

κατα-χώννῡμι, ἤ *-ύω,* μελ. *-χώσω·* χώνω «βαθιά», κατακαλύπτω, σκεπάζω μέ σωρόν χώματος || κατορύσσω, βάπτω, ἐνταφιάζω.

κατα-χωρίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̂ῶ·* κατά χώραν τίθημι, τοποθετῶ, βάλλω εἰς τάξιν, εἰς τήν θέσιν του ἕκαστον.

κατα-χῶσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *καταχώννυμι.*

κατα-ψακάζω, ἀττ. ἀντί *καταψεκάζω* (ὃ ἑλ.).

κατα-ψάω, μέλ. *-ψήσω·* χαϊδεύω διά τῆς χειρός, δωπεύω, ὡς τό ὁμηρ. *καταρρέζω.*

κατα-ψεκάζω, ἀττ. *-ψακάζω·* μέλ. *-άσω·* καταραντίζω μέ ψεκάδας (ἤτοι μέ λεπτήν καί ἀραιάν βροχήν), καταβρέχω.

κατα-ψεύδομαι, μέλ. *-σομαι,* ἀποθ.· ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι, ἐπινοῶ || *καταψεύδομαί τινος* = λέγω ψεύδη έναντίον τινός, ὁμιλῶ ψευδῶς περί τινος.

κατα-ψευδο-μαρτῡρέω, μέλ. *-ήσω,* φέρω ψευδῆ μαρτυρίαν έναντίον τινός.— Παθητ., καταβάλλομαι (ἠττῶμαι, καταδικάζομαι) διά ψευδομαρτυριῶν.

κατά-ψευστος, *-ον* (*καταψεύδομαι*)· μυθώδης, προσποιητός, ὑποκριτής.

κατα-ψηφίζομαι, μέλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ῐ̂σῶμαι·* ψηφίζω έναντίον τινός, δίδω καταδικαστικήν ψῆφον κατά τινος.— ὡς παθητ. καταδικάζομαι

κατα-ψήχω, μέλ. *-ψήξω·* τρίβω, ξύνω, κοπανίζω (ἐν ὑγδίῳ).— Παθ., κατατρίβομαι εἰς μικρότατα τεμάχια, καταθρυμματίζομαι.— ‖ μτφρ. = *καταψάω* (δ βλ.).

κατα-ψῡχω, μέλ. *-ξω·* καθιστῶ τι ψυχρόν, ψυχραίνω, «παγώνω» || δροσίζω, ἀναψύχω.

κατ-έᾱγα, πρκ. τοῦ *κατ-άγνῡμι·* παθητ. ἀόρ. β' *κατεάγην·* βλ. *κατάγνυμι.*

κατεᾰγῶσιν, γ'. πληθ. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *κατάγνυμι.*

κατ-έαξα, ἀόρ. α' τοῦ *κατάγνυμι.*

κατεάξω, τετελ. μέλ. τοῦ *κατάγνυμι.*

κατ-έαται, ἰων. ἀντί *κάθηνται,* γ' πληθ. τοῦ *κάθημαι.*

κατ-έατο, ἰων. ἀντί *ἐκάθηντο,* γ' πληθ. πρτ. τοῦ *κάθημαι.*

κατ-έβα, δωρ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *καταβαίνω.*

κατ-έβαν, ἀντί *κατέβησαν,* γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *καταβαίνω.*

κατ-εβήσετο, ἐπ. ἀντί *-ατο,* γ' ἑν. μεσ. ἀορ. α' τοῦ *καταβαίνω.*

κατ-εβλᾰκευμένως, ἐπίρ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *καταβλακεύω·* ὀκνηρῶς, ῥᾳθύμως, βραδέως, νωθρῶς.

κατ-εγγύάω, μέλ. *-ήσω* (*κατά+ἐγγύη*)· ὑποθηκεύω, ἐνεχυριάζω, δίδω ὑπόσχεσιν, μνηστεύω.— ‖ ὡς ἀττ. νομικός ὅρος, καθιστῶ τινα ὑπεύθυνον, τόν ἀναγκάζω νά δώσῃ ἐγγύησιν.

κατ-εγγύη, ἡ· ἐγγύησις, ἀσφάλεια.

κατ-εγέλων, πρτ. τοῦ *καταγελάω.*

κατ-εγήρα, γ' ἑν. πρτ. ἤ ἀορ. β'· βλ. *γηράσκω.*

κατ-εγ-χέω, μέλ. *-χεῶ,* χύνω κάτω, μέσα εἰς τι.

κατ-έδησα, ἀόρ. α'. τοῦ *καταδέω* (Α).

κατ-έδομαι, μέλ. τοῦ *κατ-εσθίω.*

κατ-έδραδον, ἀντί *κατέδαρθον,* ἀόρ. β' τοῦ *καταδαρθάνω.*

κατ-έδυν, ἀόρ. β' τοῦ *καταδύω.*

κατ-έδω, ἐπ. ἀντί *κατεσθίω.*

κατ-εηγώς, ἰων. μτχ. πρκ. τοῦ *κατ-άγνυμι.*

κατ-έθεντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-έθηκα, ἀόρ. α' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-είβω, ποιητ. ἀντί *καταλείβω·* ἀφίνω τι νά ρεύσῃ κάτω, νά στάξῃ κάτω, χύνω κάτω.— **Μέσον,** χύνομαι πρός τά κάτω, καταρρέω, στάζω κάτω, καταστάζω || μτφρ. *αἰὼν κατείβετο* = ἡ ζωή παρήρχετο (κατέρρεεν ὡς ρευστόν τι ρέον καί φεῦγον).

κατ-ειδέναι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ ***κατείδω.**

***κατ-είδω : I** ἐν τῷ ἀορ. β' *κατεῖδον,* ἀπρφ. *κατιδεῖν* (ὅστις χρησιμεύει ὡς ἀόρ. β' τοῦ *καθοράω*)· βλέπω πρός τά κάτω ἐπί τινος, θεῶμαι, θεωρῶ,

παρατηρῶ || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. 6' ***κατειδόμην***, ἀπρφ. ***κατιδέσθαι***.— **II** ἐν τῷ πρκ. ***κάτοιδα***, ἀπρφ. ***κατειδέναι***· γνωρίζω καλῶς, εἶμαι βέβαιος περί τινος.

κατ-είδωλος, ***-ον*** (***κατά***+***εἴδωλον***)· ὁ πλήρης εἰδώλων, ὁ παραδεδομένος εἰς εἰδωλολατρείαν.

κατ-εικάζω, μέλ. ***-άσω***· ἐξομοιώνω τι πρός τι, θεωρῶ τι ὅμοιον πρός τι.— **II** Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι ὅμοιος.— **III** σχηματίζω εἰκασίας, φαντάζομαι, συμπεραίνω || ἐν κακῇ ἔνν., ὑποπτεύω.

κατ-ειλέω, μελ. ***-ήσω***· συμπιέζω εἰς στενόν χῶρον, ἀποκλείω, στενοχωρῶ.— Παθητ. ἐγκλείομαι, ἀποκλείομαι, εἶμαι τυλιγμένος.

κατ-είληφα, κατ-είλημμαι, ἐνεργ. καὶ παθητ. πρκ. τοῦ ***καταλαμβάνω***.

κατ-ειλίσσω, ἰων. ἀντὶ ***καθελίσσω***.

κατ-ειλίχᾰτο, ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***καθελίσσω***.

κατ-ειλῦω, μέλ. ***-ύσω***· καλύπτω, περιτυλίσσω.

κάτ-ειμι (***κατά***+***εἶμι***)· μέσ. ἀόρ. α' ***κατεισάμην***· κατέρχομαι, καταβαίνω || κατέρχομαι ἐκ τῶν μεσογείων πρὸς τὴν θάλασσαν || ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους πλέω πρὸς τὰς ἀκτάς || ἐπὶ ποταμοῦ, κατέρχομαι πρὸς τὰς ἐκβολάς || ἐπὶ ἀνέμου, κατέρχομαι ὁρμητικῶς.— **II** ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω || ἐπὶ ἐξορίστων, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πατρίδα (ὡς παθ. τοῦ ***κατάγω*** ὃ βλ.).

κατ-εῖναι, ἰων. ἀντὶ ***καθεῖναι***, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***καθ-ίημι***.

κατ-είνῡμι, ἰων. ἀντὶ ***καθ-έννυμι***.

κατ-εῖπα, ἀόρ. α'=***κατεῖπον***.

κατ-εῖπον, ἀπρφ. ***κατειπεῖν***, ἄνευ ἐν. ἐν χρήσει (συνήθως λαμβάνεται ὡς ἀόρ. τοῦ ***καταγορεύω***) (***κατά***+***εἶπον***)· λέγω, ὁμιλῶ, ἐναντίον τινός, κατηγορῶ. — **II** ὁμιλῶ σαφῶς, διακηρύσσω, διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι. 2) καταγγέλλω, λέγω, πληροφορῶ περί τινος.

κατ-ειργάδομην, ποιητ. μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ ***κατείργω***.

κατ-είργνῡμι καὶ **-ύω**=***κατείργω*** (ὃ βλ.).

κατ-είργω, ἰων. **-έργω**, μελ. ***-ξω***· ἐγκλείω, περιορίζω.— καταπιέζω, φέρω εἰς ἀμηχανίαν.— **II** ἐμποδίζω.

κατ-ειρύω, ἰων. ἀντὶ ***κατερύω*** (ὃ βλ.).

κατ-ειρωνεύομαι, ἀποθ.· μεταχειρίζομαι εἰρωνείαν διά τινα (εἰς βάρος τινός), εἰρωνεύομαί τινα κατά κόρον || προσποιοῦμαι, δολιεύομαι, ὑποκρύπτω.

κατ-εισ-ᾰγω, μέλ. ***-άξω***· φέρω εἰς φῶς, φανερώνω πρὸς ζημίαν μου.

κατ-έκειρα, ἀόρ. α' τοῦ ***κατακείρω***.

κατ-έκηα, ἀόρ. α' τοῦ ***κατακαίω***.

κατ-έκλᾱσα, ἀόρ. α' τοῦ ***κατακλάω***.

κατ-εκλάσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***κατακλάω***.

κατ-εκλάχθην, δωρ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***κατακλείω***.

κατ-έκλῡσα, ἀόρ. α' τοῦ ***κατακλύζω***.

κατ-έκλων, συνηρ. πρτ. τοῦ ***κατακλάω***.

κατ-εκρίθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***κατακρίνω***.

κατ-έκτᾰδεν, αἰολ. καὶ ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κατακτείνω***.

κατ-έκταν, ἐπ. ἀόρ. 6' τοῦ ***κατακτείνω***.

κατ-έκτᾰνον, ἀόρ. 6' τοῦ ***κατακτείνω***.

κατ-έλᾰβον, ἀόρ. β' τοῦ ***καταλαμβάνω***.

κατ-ελαύνω, μέλ. ***-ελάσω***, ἀττ. ***-ελῶ***· ἀόρ. α' ***κατήλασα***· ὁδηγῶ πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζω || φέρομαι ἐφίππος ἐναντίον τινός.

κατ-ελέγχω, μελ. ***-ξω***· ἐλέγχω, ἀποδεικνύω, τινά ψευδόμενον, διαψεύδω.

κατ-έλεκτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***καταλέγω***.

κατ-ελεύσομαι, μέλ. τοῦ ***κατέρχομαι***.

κατ-ελήφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***καταλαμβάνω***.

κατ-ελθεῖν, ἐπ. ***-ελθέμεν***, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***κατέρχομαι***.

κατ-ελίσσω, ἰων. ἀντὶ ***καθελίσσω***.

κατ-ελκύω, ἰων. ἀντὶ ***καθελκύω***.

κατ-ελπίζω, μελ. ***-ίσω***· ἐλπίζω μετὰ πεποιθήσεως.

κάτ-εμεν, ἰων. α' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ ***καθίημι***.

κατ-εν-αίρομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. ἀορ. α' ***κατενηράμην*** καὶ ἐνεργ. ἀορ. β' ***κατήνᾰρον***· φονεύω, σφάζω, ἀποκτείνω.

κατ-εναντίον, ὡσ. **κατ-έναντι**, ἐπίρ. (***κατά***+***ἐναντίος***)· ἐναντίον (ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ.), ἀπέναντι, ἀντικρύ, κατὰ μέτωπον.

κατ-ενᾰρίζω, μέλ. ***-ξω***, ἐπιτετ. ***ἐναρίζω***· φονεύω.

κατ-ένασσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***κατανέω*** (ὃ βλ.).

κατ-ενεχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***καταφέρω***.

κατ-ενήνοθε, πρκ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· ἦτο ἐπί τινος, ἔκειτο ἐπάνω εἴς τι || ***κόνις κατενήνοθεν ὤμους***=κόνις ἐπέκειτο (ἐκάλυπτε) ἐπὶ τῶν ὤμων || πρβλ. ***ἐπ-ενήνοθε***, ***παρ-ενήνοθε*** || τὸ ἁπλοῦν ***ἐνήνοθε*** δὲν ἀπαντᾷ.

κατ-εν-ήρᾰτο, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***κατ-εν-αίρομαι*** (ὃ βλ.).

κατ-ενθεῖν, δωρ. ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***κατέρχομαι***.

κατ-ενῦγησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***κατ-ανύσσω*** (ὃ βλ.).

κατ-ένωπᾰ καὶ **κατ-ενώπιον**, ἐπίρ. (***κατά***+***ἐνωπή***) κατ' εὐθεῖαν ἀπέναντί τινος, κατὰ πρόσωπον, κατὰ μέτωπον, καταντικρύ.

κατ-εξ-αν-ίστᾰμαι, παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. 6'. ***-εξανέστην***· ἐγείρομαι, ἐξεγείρομαι, ἐναντίον τινός, ἀγωνίζομαι κατά τινος, ἐναντιώνομαι.

κατ-έξανται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ ***κατα-ξαίνω***.

κατ-εξενωμένος, ὁ· ὅστις ἔχει γίνει δεκτὸς ὡς φιλοξενούμενος, μτχ. παθ. πρκ. ***καταξενόω***.

κατ-εξουσιάζω, μέλ. ***-σω***· ἀσκῶ ἐξουσίαν ἐπί τινος.

κατ-επ-αγγέλλομαι, μέσ.· δίδω ὑπερβολικὰς ὑποσχέσεις || συνάπτω συμφωνίαν μετά τινος.

κατ-επ-ᾰγω, μέλ. ***-άξω***· ἐπιφέρω τι μετά τι, φέρω τι ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ ἄλλο τι, ἐπαναλαμβάνω.

κατ-επ-άλμενος, μτχ. ἐπ. ἀορ. 6' τοῦ ***κατ-εφ-άλλομαι***.

κατ-έπαλτο, γ'. ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***κατα-πάλλω***.

κατ-έπεσον, ἀόρ. 6' τοῦ ***καταπίπτω***.

κατ-επ-έστην, ἀόρ. 6' τοῦ ***κατ-εφ-ίστημι***.

κατ-έπεφνον, ἀναδιπλ. ἀόρ. 6' τοῦ ***καταφένω***.

κατ-έπηκτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***καταπήγνυμι***.

κατ-έπηξα, ἀόρ. α' τοῦ ***καταπήγνυμι***.

κατ-έπλᾰσα, ἀόρ. α' τοῦ ***καταπλάσσω***.

κατ-έπλευσα, ἀόρ. α' τοῦ ***καταπλέω***.

κατ-επλήγην, παθ. ἀόρ. 6' τοῦ ***καταπλήσσω***.

κατ-έπτῡσα, ἀόρ. α' τοῦ ***καταπτύω***.

κατ-εργάζομαι, μελ. ***-άσομαι***· ἀόρ. α' ***-ειργάσθην***· πρκ. ***-είργασμαι***, ἀποθ. (ἀλλ' ὁ ἀόρ. α' καὶ ὁ πρκ. ἐν χρήσει καὶ μετὰ παθητ. ἔνν.)· φέρω τι εἰς πέρας, ἐκτελῶ μετὰ κόπου, κατορθώνω. 2) ὡς τὸ λατ. **conficere**, ἀποτελειώνω (ἐν τῇ ἔνν. τοῦ «τοῦ δίνω τὴν χαριστικὴν βολήν»), τὸν φονεύω || ἐντεῦθεν, καταβάλλω, νικῶ, ὑποτάσσω.— πρκ. ἐν παθ. ἔνν. ἔχω ἠττηθῆ, ἔχω ὑποδουλωθῆ. 3) ἐν καλῇ ἐννοίᾳ, φέρω τινά (τὸν «παίρνω») μὲ τὸ μέρος μου, ἀποκτῶ τὴν εὔνοιάν του, τὸν πείθω, τὸν ἐπηρεάζω.— ἀόρ. α' ἐν παθ. ἔνν. παρασύρομαι ὑπό τινος, πείθομαι ὑπό τινος.— **II** ἐργάζομαί τι, κατασκευάζω τι, ἐργαζόμενος παρασκευάζω τι || ***κατεργάζομαι μέλι*** = παρασκευάζω μέλι || ὡσ. βιομηχανοποιῶ τι.— **III** ἐπὶ πραγμάτων, κερδίζω, ἀποκτῶ τι, μὲ τὸν κόπον μου || ἀπολ. ἐπιτυγχάνω εἰς τὴν ἐργασίαν μου || ἐργάζομαι.

κατ-έργω, ἰων. ἀντὶ ***κατείργω***.

κατ-ερικτὸς ἢ **-ερικτός**, ***όν***· συντετριμμένος, κοπανισμένος, ἀλληλοσμένος. Ἐκ τοῦ

κατ-ερείκω· τραβῶ, σχίζω.— μέσον, σχίζω τὰ ἐνδύματά μου.— **II** ἀλέθω, κοπανίζω, συντρίβω, καταλεαίνω || μτφρ. ***κατερείκω θυμόν*** = καταπονῶ, τ. ἔ. καθησυχάζω, καταπραΰνω τὸν ***θυμόν*** (ψυχήν, ψυχικὴν διάθεσιν, ὀργήν).

κατ-ερείπω, μελ. ***-ψω***· καταρρίπτω, ρίπτω εἰς ἐρείπια || κατεδαφίζω, ἐρημώνω.— **I** ἀμτβ. ἐν τῷ ἀορ. 6' ***κατήρῐπον*** καὶ πρκ. ***κατερήρῐπα***· καταπίπτω, κρημνίζομαι, πίπτω εἰς ἐρείπια.

κατ-έρεξα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***καταρρέζω***.

κατ-ερεύγω, μέλ. **-ξω·** ἐρεύγομαι ἐπί τινος ἢ ἐνώπιόν τινος.

κατ-ερέφω, μέλ. **-ψω·** σκεπάζω μὲ ὀροφήν, στεγάζω, σκεπάζω.—μέσον, σκεπάζω δι' ἐμαυτόν ἢ σκεπάζω τι ἰδικόν μου.

κατ-ερέω, ἰων. ἀντὶ **κατ-ερῶ** (χρησιμοποιούμενος ὡς μέλλων τοῦ ἀορ. **κατεῖπον,** ὅπως καὶ ὡς παρακ. χρησιμοποιεῖται ὁ **κατ-είρηκα**)· λέγω, ὁμιλῶ, ἐναντίον τινός, κατηγορῶ τινα ‖ ψέγω, μέμφομαι. 2) ὁμιλῶ καθαρά («τὰ λέγω ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια»).— Παθητ., **κατειρήσεται** = θὰ διακηρυχθῇ, θὰ λεχθῇ καθαρά.

κατ-ερήρῐπα, ἀμτβ. πρκ. ἐπ. τοῦ **κατερείπω.**

κατ-ερητῡ́ω, μελ. **-ύσω·** κρατῶ ὀπίσω, κατακρατῶ, περιορίζω, ἀναχαιτίζω.

κατ-έρρωγα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ **καταρρήγνυμι.**

κατ-ερῡκᾰ́νω, ποιητ. ἀντὶ **κατερύκω** (ὃ βλ.).

κατ-ερῡ́κω, μελ. **-ξω·** κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἐμποδίζω.

κατ-ερῡ́ω, ἰων. **-ειρύω,** μέλ. **-ύσω·** ἀόρ. α' **κατείρῡσα·** παθητ., πρκ. **κατείρυσμαι·** καθέλκω, καθελκύω, σύρω κάτω, ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ πλοίων («ῥίχνω στὰ νερά»), καθελκύω (λατ. deducere naves).

κατ-έρχομαι, μέλ. **κατελεύσομαι·** ἀόρ. β' **κατῆλῡθον,** συντετμ. **κατῆλθον,** ἀπρφ. **κατελθεῖν,** ἀποθ.· καταβαίνω, κυρ. πρὸς τὰ παράλια ‖ ἐπὶ πραγμ., καταπίπτω ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, ῥέω, τρέχω πρὸς τὰ κάτω (πρὸς τὰς ἐκβολάς).— **II** ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω, κυρ. ἐκ τῆς ἐξορίας εἰς τὴν πατρίδα.

κατ-ερῶ, βλ. **κατερέω.**

κατ-έσβεσα, ἀόρ. α' τοῦ **κατασβέννυμι.**

κατ-έσβηκα, κατ-έσβην, ἀμβ. πρκ. καὶ ἀόρ. β' τοῦ **κατασβέννυμι.**

κατ-εσθίω, μέλ. **κατέδομαι,** πρκ. **κατεδήδοκα,** ἐπ. **κατ-έδηδα·** παθ. πρκ. **κατεδήδεσμαι·** κατατρώγω, καταβροχθίζω, διαρπάζω.

κατ-έσκαμμαι, παθ. πρκ. τοῦ **κατασκάπτω.**

κατ-εσκεύασμαι, παθ. πρκ. τοῦ **κατασκευάζω.**

κατ-εσκεψάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **κατασκοπέω.**

κατ-έσκληκα, ἀμτβ. πρκ. τοῦ **κατασκέλλω.**

κατ-έσπειρα, ἀόρ. α' τοῦ **κατασπείρω.**

κατ-έσπεισα, ἀόρ. α' τοῦ **κατασπένδω.**

κατ-έσσῡτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **κατασεύομαι.**

κατ-έστᾰθεν, αἰολ. καὶ ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **καθίστημι.**

κατ-έσταλμαι, παθ. πρκ. τοῦ **καταστέλλω.**

κατ-έστειψα, ἀόρ. α' τοῦ **καταστείβω.**

κατ-εστεώς, ἰων. μτχ. πρκ. τοῦ **καθίστημι.**

κατ-έστην, ἀόρ. β' τοῦ **καθίστημι· κατέστησα** ἀόρ. α'.

κατ-εστήσαντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. τοῦ **καθίστημι.**

κατ-εστόρεσα, ἀόρ. α' τοῦ **κατα-στορέννυμι.**

κατ-εστράφατο, ἰων. ἀντὶ **κατεστραμμένοι ἦσαν,** γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ **καταστρέφω.**

κατ-έστρωσα, ἀόρ. α' τοῦ **καταστρώννυμι.**

κατ-έστυγον, ἀόρ. β' τοῦ **καταστυγέω.**

κατ-ετάκετο, δωρ. γ' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ **κατατήκω.**

κατ-έτηξα, ἀόρ. α' τοῦ **κατατήκω.**

κατ-ετρῐ́βην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **κατατρίβω.**

κάτ-ευγμα, τὸ (**κατεύχομαι**)· πάντοτε ἐν τῷ πληθ.· εὐχαί, ταξίματα («τάματα»), προσευχαὶ ‖ κυρ. διὰ τὸ κακόν τινος, κατάραι.— **II** ἐν τῷ πληθ., ἀναθήματα, ἀφιερώματα, δῶρα.

κατ-ευθὺ ἢ **-ευθύς,** ἐπίρ.· κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

κατ-ευθύνω, μέλ. **-ῡ́νῶ·** κάμνω τι εὐθύ, τὸ φέρω εἰς εὐθεῖαν γραμμήν, «ἰσιώνω, ἰσιάζω» ‖ διευθύνω, ὁδηγῶ, διοικῶ.

κατ-ευνάζω, μελ. **-άσω·** βάλλω εἰς τὴν κλίνην νὰ κοιμηθῇ, ἀποκοιμίζω, νανουρίζω διὰ νὰ κοιμηθῇ. — Παθητ., «πλαγιάζω» διὰ νὰ κοιμηθῶ, κατακλίνομαι, «πέφτω» νὰ κοιμηθῶ ‖ αἰολ. γ' πληθ. ἀορ. α' **κατεύνασθεν.**

κατ-ευνάω, μέλ. **-ήσω·** βάλλω νὰ κοιμηθῇ, κοιμίζω, ὡς τὸ **κατευνάζω** (ὃ βλ.)·— Παθητ., ἀποκοιμῶμαι.

κατ-ευνήσαιμι, Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **κατευνάω.**

κατ-ευ-τρεπίζω, μέλ. **-σω·** βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ.

κατ-ευ-φημέω, μέλ. **-ήσω·** ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ, ἐπευφημῶ, μεγαλοφώνως.

κατ-ευ-φραίνω, μέλ. **-ᾰ́νῶ·** ἐπιτετ. **εὐφραίνω·** προξενῶ μεγάλην εὐχαρίστησιν.

κατ-ευχή, ἡ· εὐχή, προσευχή, «τάξιμο». Ἐκ τοῦ

κατ-εύχομαι, μελ. **-ξομαι·** ἀποθ.· εὔχομαι ἐνθέρμως, προσεύχομαι θερμῶς ‖ ἀπευθύνω (προσ)ευχὴν πρός τινα ‖ ἀπολ. κάμνω προσευχὴν ἢ εὐχήν. 2) εὔχομαι (ἤ, προσεύχομαι) διὰ τὸ κακόν τινος, καταρῶμαι.— **II** καυχῶμαι.

κατ-ευωχέομαι, παθητ.· **εὐωχοῦμαι, ἑορτάζω, εὐθυμῶ,** διασκεδάζω.

κατ-έφᾰγον, ἐν χρήσει **ὡς ἀόρ. β' τοῦ κατεσθίω** (ὃ βλ.).

κατ-εφ-άλλομαι, ἀποθ.· πηδῶ κάτω ἀπό τι, ἐφορμῶ ‖ **κατ-επ-άλμενος,** μτχ. ἐπ. ἀορ. β'.

κατ-έφθῐτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **καταφθίω.**

κατ-εφ-ίστᾰμαι, παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **κατεπέστην,** παρακ. **κατ-εφ-έστηκα·** ἐγείρομαι ἐναντίον τινός, ἐγείρομαι ἐκ νέου.

κατ-έφῡγον, ἀόρ. β' τοῦ **καταφεύγω.**

κατ-έχῠτο, κατέχυντο, γ' ἑν. καὶ πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **καταχέω.**

κατ-έχω, μέλ. **καθέξω** καὶ **κατασχήσω·** ἀόρ. β' **κατέσχον,** ποιητ. **κατέσχεθον·** **I** μτβ. κρατῶ δυνατά, κρατῶ ὀπίσω, κατακρατῶ συγκρατῶ ‖ ἀναχαιτίζω, ἀνακόπτω, σταματῶ. – μέσον, παύω, σταματῶ (ἐγὼ ὁ ἴδιος ‖ κυρ. συγκρατῶ ἐμαυτόν).— **II** ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, κατέχω, καταλαμβάνω ‖ κατοικῶ ‖ λαμβάνω εἰς τὴν κατοχήν μου, καταλαμβάνω ὡς κατακτητὴς διὰ στρατοῦ. 2) καλύπτω, ἐξαπλοῦμαι, περικυκλώνω ‖ ὡσ. καὶ ὡς μέσ.: **πρόσωπα κατέσχετο** = ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον ‖ γενικῶς, κρύπτω, διατηρῶ τι κεκρυμμένον.— **III** ἀμτβ. ἀναχαιτίζω, συγκρατῶ, ἐμαυτόν ‖ κρατῶ ἐμαυτόν, σταματῶ, παύω, λήγω. 2) ἔρχομαι ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους εἰς τὴν ἀκτήν, προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ. 3) συμβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν, ἀποβαίνω: **εὖ κατασχήσει**=θὰ ἀποβῇ καλῶς, θὰ λάβῃ καλὴν ἔκβασιν. 4) ἐπὶ φήμης, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, λέγεται, φημολογεῖται ‖ ἐπικρατῶ, νικῶ, κατισχύω.— **IV** μέσον, κρατῶ δι' ἐμαυτόν, καταχρῶμαι, σφετερίζομαι.

κατ-ήγᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ **κατάγω.**

κατ-ηγγέλην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ **καταγγέλλω.**

κατ-ηγεμών, κατ-ηγέομαι κλπ. ἰων. ἀντὶ **καθηγ—**

κατ-ήγετο, γ' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ **κατάγω.**

κατ-ηγορέω, μελ. **-ήσω** (**κατήγορος, κατὰ** + **ἀγορεύω**)· ὁμιλῶ ἐναντίον τινός, «κατηγορῶ», ἐγκολῶ. 2) φέρω τι ὡς κατηγορίαν κατά τινος, ἀποδίδω εἴς τινα κάποιαν ἐνοχήν.— Παθητ. **κατηγορεῖταί τινος** =φέρεταί τι ὡς κατηγορία κατά τινος, κατηγορία τις ἀποδίδεται εἰς τινα. 3) ἀπολ. εἶμαι κατήγορος, ἐμφανίζομαι ὡς ἐνάγων. 4) γενικῶς, σημαίνω, ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ, ἐμφαίνω, ἀποδεικνύω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-ηγορία, ἡ (**κατηγορέω**)· ὅ,τι καὶ νῦν.

κατ-ήγορος, ὁ (**κατὰ**+**ἀγορεύω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ κατηγορῶν, ὁ ἐνάγων ‖ προδότης, καταδότης.

κατ-ᾐκισμαι, παθ. πρκ. τοῦ **κατοικίζω.**

κατ-ήκοος, **ον** (**κατακούω**)· ὁ μετὰ προσοχῆς ἀκούων, ὁ προσεκτικὸς ‖ ὡς οὐσ., ὑπακουστής, κατάσκοπος.— **II** ὁ ἀκούων (ὑπακούων εἴς) τινα, εὐπειθής, πειθήνιος ‖ ὡς οὐσ., ὁ ὑπήκοος, ὁ ὑποτακτικός.— **III** ὁ δίδων ἀκρόασιν εἴς τι(να), ὁ παρέχων εὐνοϊκὸν οὖς εἰς τὴν παράκλησίν τινος.

κατ-ήκω, ἰων. ἀντὶ **καθ-ήκω.**

κατ-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ **κατέρχομαι.**

κατ-ῆλιψ, **-ῖφος,** ἡ· τὸ ἄνω πάτωμα οἰκίας ‖ κλῖμαξ («σκάλα»)· [ἀγν. ἐτυμολ.· διὰ τὸ παρ' Ἡσυχ. **κᾶλιψ· πέτρα**» βλ. **αἰγίλιψ**].

κατ-ηλλάχθην, κατηλλάγην, παθ. ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ **καταλλάσσω.**

κατ-ηλογέω, μελ. **-ήσω** (**κατὰ** + **λόγος, ἀλογέω**)· περιφρονῶ, καταφρονῶ, «γιὰ πολὺ λίγο» λογαριάζω τινά.

κατ-ήλῠδον· μὴ συντετμ. τύπος τοῦ *κατῆλθον*· Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-ήλῠσις, *-εως,* ἡ (*κατήλυθον*)· κατάβασις, κάθοδος· 2) ἐπάνοδος, ἐπιστροφή.

κάτ-ημαι, ἰων. ἀντὶ *κάθ-ημαι.*

κατ-ημελημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *καταμελέω.*

κατ-ηναρίσθην, -ισμαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *κατεναρίζω.*

κατ-ήνεγκα, ἀόρ. α' τοῦ *καταφέρω.*

κατ-ηνθρακώθην, -ωμαι, παθ. ἀόρ. α' καὶ πρκ. τοῦ *κατ-ανθρακόω.*

κατ-ήνῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *κατανύω.*

κατ-ήορος ἢ **κατήορος,** *ον,* δωρ. *-άορος* (*κατά*+*αἰωρέω*)· ὁ πρὸς τὰ κάτω αἰωρούμενος, κρεμάμενος ‖ ἐξαρτώμενος ἔκ τινος.

κατ-ηπιάω, μελ. *-άσω* (*κατά*+*ἤπιος*)· καταπραΰνω, κατευνάζω.— ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρτ. *κατηπιόωντο.*

κατ-ηρᾱμένος, μτχ. πρκ. τοῦ *καταράομαι.*

κατ-ηρᾶσω, β' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *καταράομαι.*

κατ-ηρᾶτο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *καταράομαι.*

κατ-ηρεμίζω, μελ. *-ίσω*· ποιῶ τινα ἐντελῶς ἤρεμον, καθησυχάζω τινὰ τελείως, κατευνάζω.

κατ-ηρεφής, *ές* (*κατά*+*ἐρέφω*)· ὁ καλῶς ἐστεγασμένος, ἐπικρεμάμενος, δολωτός· *δάφνησι κατηρεφές*=σκιαζόμενον μὲ δάφνας, ἔχον στέγην ἀπὸ δάφνας ‖ *κατηρεφῆ πόδα τίθημι* = ἔχω τὸν πόδα μου κεκαλυμμένον (ἐπὶ τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς, τῆς ὁποίας ἡ ἀσθὶς ἐκάλυπτε τὸν πόδα διὰ τῶν πτυχῶν της, εἶτα μτφρ. ἐπὶ παντὸς καθημένου ἡσύχου, ἀντίθ. τῷ *ὀρθὸν πόδα τίθημι* = κινοῦμαι καὶ προχωρῶ). 2) μετὰ γεν., ἐντελῶς κεκαλυμμένος μέ τι, πλήρης ἀπό τι.

κατ-ήρης, *ες* (*κατά*+*ἀρᾰρεῖν,* τοῦ *ἀραρίσκω*)· προσηρμοσμένος, ἐξηρτυμένος, ἐφωδιασμένος, ἡτοιμασμένος ‖ ἐπὶ πλοίων, ἐφωδιασμένος μὲ κώπας.

κατ-αριθμημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *κατ-αριθμέω*·

κατ-ήρῐπον, ἀόρ. β' τοῦ *καταρείπω.*

κατ-ηρτίσω, β' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *καταρτίζω.*

κατ-ήρτισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *καταρτίζω.*

κατ-ῆστο, ἰων. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *κάθημαι.*

κατήφεια, ἰων. **-είη (-ίη),** ἡ (*κατηφής*)· τὸ κατεβάζειν τὰ βλέμματα ‖ σκυθρωπότης, λύπη, θλῖψις, ἀθυμία, συναίσθημα ἐντροπῆς.

κατηφέω, μέλ. *-ήσω*· κατεβάζω τὰ ὄμματα ἀπὸ θλῖψιν ἢ ἐντροπήν, εἶμαι ἄθυμος. Ἐκ τοῦ

κατη-φής, *ές* (*κατά*+*φάος*?)· μὲ τὰ βλέμματα ἐστραμμένα πρὸς τὰ κάτω, τεθλιμμένος, σκυθρωπός, ἄθυμος ‖ μτφρ. σκοτεινός, μαῦρος.

Ἔτυμ.: ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *κάτω*—*φάεα* (=ὄμματα)· κατ' ἄλλους, ὀρθότ. ἴσως, ⟨*κατά*+ῥ. *ἀφ-*, πρβλ. *ἀφή, ἀφάω, ἅπτω* (=συνάπτω, προσάπτω). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατηφών, *-όνος,* ὁ (*κατηφής*)· ὁ προξενῶν θλῖψιν ἢ αἰσχύνην.

κατ-ηχέω, μελ. *-ήσω*· ἠχῶ ἰσχυρῶς, ἀντηχῶ, ἀπηχῶ.— ‖ σαλπίζω τι εἰς τὰ ὦτά τινος, τοῦ τὸ βάζω εἰς τὰ ὦτα μὲ τὴν σάλπιγγα.— Παθητ. λαμβάνω πληροφορίας περί τινος. 2) διδάσκω ἀπό στόματος, διδάσκω διὰ ζώσης ‖ διδάσκω τὰ στοιχεῖα τῆς θρησκείας.— Παθητ., διδάσκομαι, μυοῦμαι εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτά· ἀόρ. α' *κατηχήθην,* πρκ. *κατήχημαι.*

κατ-ηχής, *ές* (*κατά*+*ἦχος*)· δυνατὰ ἠχῶν, ἠχηρὸς ‖ ἀντηχῶν, ἀπηχῶν.

κατ-ήχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *κατάγω.*

κάτ-θᾰνον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *καταθνήσκω.*

κατ-θάψαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καταθάπτω.*

κατ-θείην, Εὐκτ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-θέμεν, ἐπ. ἀντὶ *καταθεῖναι,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι*· *ἐν ᾧ κάτ-θεμεν* ἐπικ. α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κάτ-θετε, κάτ-θεσαν, β' καὶ γ' πληθ. ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *κατίθημι.*

κατ-θέμεθα, ἐπ. α' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-θέμενος, μτχ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κάτ-θεο, ἐπικ. ἀντὶ *κατά-θου,* Προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-θέσθην, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *κατατίθημι.*

κατ-ΐάπτω, μέλ. *-ψω*· βλάπτω, κακοποιῶ, φθείρω.

κατ-ίᾱσι, γ' πληθ. τοῦ *κάτειμι* (*εἶμι*).

κατ-ιᾶσι, ἰων. ἀντὶ *καθ-ιᾶσι,* γ' πληθ. ἐν. τοῦ *καθ-ίημι.*

κατ-ΐδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *καθοράω.*

κατ-ΐδέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *καθοράω.*

κατ-ίζω, ἰων. ἀντὶ *καθ-ίζω.*

κατ-ίημι, ἰων. ἀντὶ *καθ-ίημι.*

κατ-ῑθύνω, ἰων. ἀντὶ *κατευθύνω.*

κατ-ῑκετεύω, ἰων. ἀντὶ *καθ-ικετεύω.*

κατ-ῑλῡ́ω, μελ. *-ύσω* (*κατά*+*ἰλύς*)· πληρῶ *ἰλύος,* πηλοῦ (λάσπης).

κατ-ῖμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *κάτειμι* (*εἶμι*).

κατ-ιππάζομαι, κατ-ῖρόω, κατ-ίστημι, ἰων. ἀντὶ *καθ—.*

κάτ-ισθι, β' ἐν. Προστ. τοῦ *κάτ-οιδα,* 6λ. **κατείδω.*

κατ-ισχναίνω· κάμνω τι ἐντελῶς ἰσχνόν, ἐξασθενίζω, φθείρω.

κατ-ισχῡ́ω, μέλ. *-ύσω*· καταβάλλω τινὰ διὰ τῆς ἰσχύος, νικῶ, ὑπερισχύω (μετὰ γεν.).— ‖ ἀμτθ. ἔρχομαι εἰς πλήρη ἰσχύν, εὑρίσκομαι ἐν ἀκμῇ.

κατ-ίσχω, παράλλ. τύπος ἐν. τοῦ *κατέχω*· κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω (λατ. **detinere**).— μέσον, κρατῶ παρ' ἐμαυτῷ, ἔχω πλησίον μου.— ‖ ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου, κατέχω, καταλαμβάνω, τι.= ‖‖ ὁδηγῶ, διευθύνω, κατευθύνω, πρός τινα τόπον.— **IV** ἀμτθ.: *σέλας κατίσχει ἐξ οὐρανοῦ*=τὸ φῶς κατέρχεται ἐπί τινος μέρους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

κατ-ιών, *-ιοῦσα, -ιόν,* μτχ. τοῦ *κάτειμι* (*εἶμι*).

κάτ-οδος, ἰων. ἀντὶ *κάθ-οδος.*

κάτ-οιδα, πρκ. τοῦ **κατείδω.*

κατ-οικέω, μελ. *-ήσω*· οἰκῶ ἔν τινι τόπῳ, διαμένω ἔν τινι τόπῳ. 2) ἐπὶ πόλεως, διοικοῦμαι, κυβερνῶμαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-οίκησις, *-εως,* ἡ (*κατοικέω*)· τὸ νὰ κατοικῇ τις ἔν τινι τόπῳ ‖ διαμονή, κατοικία.

κατ-οικητήριος, *α, ον* (*κατοικέω*)· τόπος κατάλληλος διὰ νὰ κατοικῇ τις ἐν αὐτῷ ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *κατοικητήριον* (ἐνν. *χωρίον*), τὸ=τόπος κατοικίας, διαμονῆς.

κατ-οικία, ἡ (*κατοικέω*)· κατοικία, τόπος διαμονῆς.— ‖ ἀποικία, ἵδρυσις ἀποικίας.

κατ-οικίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· ἐγκαθιστῶ ἔν τινι τόπῳ, στέλλω ἢ φέρω καὶ τοὺς βάλλω νὰ κατοικήσουν ἔν τινι τόπῳ ὡς ἄποικοι, ἱδρύω ἀποικίαν.—Παθητ. ἐγκαθίσταμαι, τοποθετοῦμαι.— ‖ ἀποικίζω μίαν περιοχήν, ἐγκαθιστῶ ἀποίκους εἰς αὐτήν, τήν κάμνω ἀποικίαν.— Παθητ., ἐπὶ τόπων, πληροῦμαι ἀποικιῶν, ἀποικίζομαι.— ‖‖ ἐπαναφέρω εἰς τὴν πατρίδα, τὸν κατοικίζω ἐκεῖ ἐκ νέου, τὸν ἀποκαθιστῶ εἰς τὴν πατρίδα του. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-οίκισις, *-εως,* ἡ (*κατοικίζω*)· τὸ ἐγκαθιστᾶν κάπου κατοίκους, ἵδρυσις ἀποικίας, ἀποικισμός.

κατ-οικο-δομέω, μέλ. *-ήσω*· οἰκοδομῶ (κτίζω) ἐπί τινος ἢ ἔν τινι τόπῳ.

κάτ-οικος, *ον* (*κατά*+*οἶκος*)· ὁ οἰκῶν, διαμένων, ἔν τινι τόπῳ.— ὡς οὐσ. *ὁ κάτοικος,* ὡς καὶ νῦν.

κατ-οικτείρω (καὶ **-ίρω**)· αἰσθάνομαι (ἔχω) πολὺν οἶκτον πρός τινα (διά τινα).— ‖ ἀμτθ. αἰσθάνομαι ἢ δεικνύω συμπάθειαν.

κατ-οικτίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ*· συμπονῶ τινα (ὡς τὸ *κατοικτείρω*).— μέσον, μετὰ παθ. ἀορ. α' *κατ-ωκτίσθην*· λυποῦμαι, εὐσπλαγχνίζομαι, ἐμαυτόν, θρηνῶ.— ‖ προκαλῶ ἢ κινῶ τὸν οἶκτον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κατ-οίκτισις, *-εως,* ἡ (*κατοικτίζω*)· συμπάθεια, «συμπόνια», οἶκτος.

κατ-οιμώζω, μέλ. *-ώξομαι*· θρηνῶ, στενάζω.

κάτ-οινος, *ον* (*κατά*+*οἶνος*)· μεθυσμένος ἀπὸ κρασί.

κατ-οίσομαι, μεσ. μέλ. τοῦ *καταφέρω.*

κατ-οίχομαι, μέλ. *-οιχήσομαι,* ἀποθ.· ἔχω ἀπέλθει κάτω ‖ *οἱ κατοιχόμενοι*=οἱ ἔχοντες ἀπέλθει, οἱ τεθνεῶτες, οἱ νεκροί.

κατ-οκνέω, μέλ. *-ήσω*· ὀκνῶ λίαν, ἀπὸ φόβον διστάζω νὰ πράξω τι, φοβοῦμαι νά...

κατ-οκωχή, ἡ (*κατέχω*), ἀττ. ἀντὶ τοῦ *κατοχή*· τὸ κατέχειν τι, κτῆσις, κατάσχεσις· ἐξ αὐτοῦ τὸ
κατ-οκώχιμος, *ον* (*κατοκωχή*)· κατεχόμενος, κρατούμενος ὡς ἐγγύησις.— ‖ ὃν δύναται νὰ καταλάβῃ αἴσθημά τι ἢ πάθος, ἁλωτός ‖ ὁ δυνάμενος νὰ καταληφθῇ ὑπὸ δαίμονος, μανιώδης ‖ ἐπιρρεπὴς πρός τι.
κατ-ολισθαίνω, μέλ. *-ολισθήσω*· γλιστρῶ καὶ πίπτω κάτω. Βλ. *ὀλισθάνω.*
κατ-όλλυμαι, παθητ. μετὰ ἐνεργ. πρκ. *-όλωλα* (*κατὰ+ὄλλυμι*)· καταστρέφομαι, χάνομαι, ἐντελῶς.
κατ-ολολύζω, μέλ. *-ύξω*· ὀλολύζω, ἐκβάλλω ὀλολυγμούς.
κατ-ολοφῦρομαι, ἀποθ.· ὀδύρομαι, θρηνῶ, διά τινα.
κατ-ομβρέω, μέλ. *-ήσω* (*κατὰ+ὄμβρος*)· βρέχω ἐπί τινος, καταβρέχω τινά, χέω ὄμβρον ἐπί τινος.— Παθητ., καταβρέχομαι, πίπτει βροχὴ ἐπάνω μου. ‖ εἶμαι κάθυγρος (καταμουσκευμένος) ὡς ἀπὸ βροχήν.
κατ-όμνυμι καὶ **-ύω**· μέλ. *-ομοῦμαι*· ἀόρ. α' *-ὤμοσα*· ὁρκίζομαι, βεβαιῶ μεθ' ὅρκου. 2) μετ' αἰτ. προσ., ἐπικαλοῦμαί τινα ὡς μάρτυρα, ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομά τινος. 3) μετὰ γεν. προσ. «παίρνω» ὅρκον ἐναντίον τινός, κατηγορῶ ἐνόρκως.
κατ-ονίνημι, μέλ. *-ονήσω*· ὠφελῶ, εἶμαι ὠφέλιμος, εἶμαι χρήσιμος.— **μέσον,** ἔχω (λαμβάνω) ὠφέλειαν ἐκ τινος, ἀπολαύω.
κατ-όνομαι, ἀποθ.· ψέγω, μέμφομαι, κατηγορῶ ‖ ὑποτιμῶ, καταφρονῶ.
κάτ-οξυς, *-εια, -υ* (*κατὰ+ὀξύς*)· ἐπιτετ. *ὀξύς*· λίαν ὀξύς, λίαν διαπεραστικός.
κατ-οπάζω, μέλ. *-άσω*· ἀκολουθῶ τι ἐκ τοῦ πλησίον, διώκω (βλ. *ὀπάζω*).
κατ-όπιν, ἐπίρ.=*κατόπισθε* (ὃ βλ.)
κατ-όπισθε καὶ πρὸ φων. **-θεν** (*κατὰ+ὄπισθεν*), ἐπίρ. τόπου· ὀπίσω, ὄπισθεν, εἰς τὰ νῶτα.— ‖ ἐπὶ χρόνου, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως, τοῦ λοιποῦ.
κατ-οπτεύω, μέλ. *-σω* (*κατόπτης*)· κατασκοπεύω, παρατηρῶ, ἐξετάζω.
κατ-οπτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*κατὰ+ὀπτήρ*)· ὁ κατοπτεύων, ὁ κατάσκοπος, πρόσκοπος, σκοπιωρός.
κατ-όπτης, *-ου,* ὁ=*κατοπτὴρ* (ὃ βλ.)
κάτ-οπτος, *-ον* (*κατὰ+ὄψομαι*)· ὁρατός, ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ ‖ *-ε γεν.,* ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἐκ τινος τόπου, ὁ ἐντὸς ἀκτῖνος ὁράσεως τόπου τινός.
κατ-οπτρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ́ξω*· δεικνύω ὡς ἐν κατόπτρῳ, ἀπεικονίζω, παριστῶ. ‖ **μέσον,** παρατηρῶ ἐμαυτόν ἐν κατόπτρῳ. 2) ἐν τῷ **μέσῳ** ὡσ. ἀντανακλῶ ὡς ἐν κατόπτρῳ. Ἐκ τοῦ
κάτ-οπτρον, τὸ (*κάτοπτος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, καθρέπτης, λατ. speculum, κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐξ ἀστιλβωμένου μετάλλου.
κατ-οράω, ἰων. ἀντὶ *καθοράω.*
κατ-οργᾰνίζω, μέλ. *-ίσω*· παίζω μουσικὸν ὄργανον.
κατ-ορθόω, μέλ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *κατ-ώρθωσα*· στήνω ὀρθίον, ὀρθώνω, ἀνεγείρω. 2) μτφρ. ἀντίθ. τῷ *σφάλλω,* τηρῶ εἰς ὀρθίαν στάσιν ‖ διευθύνω ἐπιτυχῶς, φέρω εἰς ἐπιτυχὲς τέρμα, ἐκτελῶ ἐπιτυχῶς ‖ ἀπολ., ἔχω τὸ δίκαιον ἐν τινι ὑποθέσει.— Παθητ. περαίνομαι, διαπράττομαι, ἐπιτυχῶς, ἐπιτυγχάνω, εὐτυχῶ.— ‖ ἀμτβ., εἶμαι ἐπιτυχής, προχωρῶ κατὰ τρόπον εὐτυχῆ, εἶμαι «τυχηρός». Ἐξ αὐτοῦ τὸ
κατ-όρθωμα, *-ατος,* τὸ (*κατορθόω*)· τὸ ὀρθῶς πραττόμενον ‖ ὀρθὴ πρᾶξις. 2) ἐπιτυχία, ἐπιτυχὴς ἔκβασις.
κατ-ορούω, μέλ. *-σω*· ὁρμῶ πρὸς τὰ κάτω.
κατ-ορρωδέω, ἰων. **καταρρ—,** μέλ. *-ήσω*· ὑπερβολικὰ φοβοῦμαι, εἶμαι κατεπτοημένος.— ‖ ἀπολ. διατελῶ ἐν φόβῳ, φοβοῦμαι.
κατ-ορύσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. *-ξω*· μέλ. παθ. α' *-ορυχθήσομαι*· μέλ. β' *-ορύχήσομαι*· σκάπτω λάκκον καὶ χώνω ἐντός, θάπτω, ἐνταφιάζω, κρύπτω ὑπὸ τὴν γῆν, καλύπτω μὲ χῶμα.
κατ-ορχέομαι, μέλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· χορεύω ἐν θριάμβῳ ὑπεράνω τινός, χορεύω πρὸς χλευασμόν, λατ. insultare ‖ ἐντεῦθεν, συμπεριφέρομαι μετὰ περιφρονήσεως, ὑβρίζω, προσβάλλω.— ‖ θέλγω, μαγεύω, γοητεύω, διὰ τοῦ χοροῦ.
κατ-όσσομαι, ἀποθ. θεῶμαι, θεωρῶ, παρατηρῶ.
κατ-ότι, ἐπίρ. ἰων. ἀντὶ τοῦ *κεχωρισμένως καθ' ὅ,τι.*
κατ-ουδαῖος, *ον* (*κατὰ+οὖδας*)· ὁ ὑπὸ τὴν γῆν.
κατ-ουλόω, μέλ. *-ώσω* (*κατὰ+οὐλή*)· κάμνω νὰ σχηματισθῇ *οὐλὴ* (βλ. λ.), προκαλῶ οὐλήν, προκαλῶ τὸ κλείσιμον τῆς πληγῆς καὶ τὸν σχηματισμὸν οὐλῆς.— Παθ., ἐπουλοῦμαι, θεραπεύομαι.
κατ-ουρέω, μέλ. *-ήσω*· οὐρῶ («κατουρῶ») ἐπί τινος, τὸ(ν) κατουρῶ.
κατ-ουρίζω, μέλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ́ξω*· φέρω εἰς τὸν λιμένα μὲ οὔριον ἄνεμον.— ‖ ἀμτβ., πλέω μὲ οὔριον ἄνεμον, φθάνω ἀσφαλῆς εἰς τὸν λιμένα.
κατ-ουρόω, μέλ. *-ώσω=κατουρίζω* (ὃ βλ.).
κατ-οφρυόομαι (*κατὰ+ὀφρύς*)· συστέλλω τὰς ὀφρῦς μου, συνοφρυοῦμαι, «κατσουφιάζω» ‖ ὑπερηφανεύομαι.
κατ-οχή, ἡ (*κατέχω*)· τὸ κατέχειν στερεά, κράτησις, συγκράτησις. 2) τὸ κατέχεσθαι ὑπὸ θεοῦ τινος.
κατ-όχῐμος, *ον,* ἀδόκιμος τύπος τοῦ *κατοκώχιμος.*
κάτ-οχος, *ον* (*κατέχω*)· ὁ κρατῶν στερεά (σφιγκτά), ὁ κάτοχος (ὡς καὶ νῦν).— ‖ παθητ., ὁ κρατούμενος ἰσχυρῶς, ὁ κατεχόμενος, συγκρατούμενος, ἠττώμενος. 2) ὁ κατεχόμενος ὑπὸ δαίμονος, δεόπνευστος.
κατ-όψιος, *ον* (*κατὰ+ὄψις*)· ὁρατός, ὁ ἐν πλήρει ὄψει, ὁ ἀπέναντι.
κατ-όψομαι, ἐν χρήσει ὡς μέλλων τοῦ *καθοράω.*
κατ-τά, κατ-τάδε, δωρ. ἀντὶ **κατὰ τά, κατὰτάδε.**
κατ-τάνῦσαν, ἐπ. ἀντὶ *κατ-ετάνυσαν,* γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *κατατανύω.*
καττίτερος, ἀττ. ἀντὶ *κασσίτερος* (βλ. λ.).
κάττῡμα, καττύω, ἀττ. ἀντὶ *κάσσυμα, κασσύω.*
κατ-τώ, *δωρ. ἀντὶ* **κατὰ τοῦ.**
κατ-υβρίζω, κατ-ύπερθε, κατ-υπέρτερος, ἰων. ἀντὶ **καθ—.**
κατ-υπνόω, ἰων. ἀντὶ *καθυπνόω.*
κάτω, ἐπίρ. (*κατά*)· κάτω, πρὸς τὰ κάτω (μετὰ ρημ. κινήσεως σημαντικῶν).— ‖ κάτω, ὑποκάτω, κάτωθεν, ἀντίθ. τῷ *ἄνω.* 2) *οἱ κάτω*=οἱ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ, οἱ νεκροί ‖ ὡσ. οἱ κατοικοῦντες τὰ παράλια ἢ τὰς πεδιάδας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὰ μεσόγεια ἢ τὰ ὑψώματα. 3) *ἄνω καὶ κάτω* ἢ *ἄνω κάτω* = «ἄνω-κάτω».— ‖‖ μετὰ γεν., ὑποκάτω τινός, κάτωθέν τινος ‖ κάτω ἀπό τι(να).— συγκρ. *κατωτέρω·* ὑπερθ. *κατωτάτω.*
κατώ-γειος, *ον,* ἀττ. **κατώγεως,** *ων,* γεν. *-ω=κατάγειος.*
κάτωθε καὶ πρὸ φων. **-θεν,** ἐπίρ. (*κάτω*)· ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω.— ‖ κάτω, ὑποκάτω.
κατ-ωδέω, μέλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *-έωσα*· ᾠδῶ πρὸς τὰ κάτω, ρίπτω κάτω.
κᾰτω-κᾰρα, ἐπίρ. (*κάτω+κάρα*)· μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, «κατακέφαλα», «ὀρθοκέφαλα».
κατ-ῴκησα, ἀόρ. α' τοῦ *κατοικέω.*
κατ-ῴκισθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κατοικίζω.*
κατ-ωμᾰδίος, *α, ον* (*κατὰ+ὦμος*)· ὁ ριπτόμενος κάτω ἀπὸ τὸν ὦμον· *δίσκος κατωμαδίσης*=δίσκος ριπτόμενος ἀπὸ τὸν ὦμον, δηλ. ἀπὸ τῆς χειρὸς ὑψωμένης ὑπὲρ τὸν ὦμον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ρίψεως τοῦ δίσκου.—‖ ὁ φερόμενος ἐπὶ τῶν ὤμων ἢ ἐξηρτημένος ἐκ τῶν ὤμων.
κατ-ωμᾰδόν, ἐπίρ. (*κατὰ+ὦμος*)· ἐκ τῶν ὤμων, ἐκ τοῦ ὤμου, δηλ. μὲ ὅλον τὸν βραχίονα (φερόμενον ὀπίσω πρὸς τὸν ὦμον πρὸς μεγαλυτέραν ὁρμήν), π.χ. ἐπὶ μαστιγώσεως ἵππων.
κατ-ωμοσία, ἡ (*κατόμνυμι*)· ὅρκος (ἔνορκος κατάθεσις) ἐναντίον τινός, ἔνορκος κατηγορία.
κατω-νάκη, ἡ (*κάτω+νάκος*)· εὐτελὲς ἔνδυμα φέρον εἰς τὸ κάτω μέρος διφθέραν (*νάκος*) περιερραμμένην.

κατ-ωραΐζομαι, ἰων. ἀντὶ *καθωραΐζομαι.*

κατ-ώρθωσα, ἀόρ. α' τοῦ *κατορθόω·* ἐν ᾧ **κατ-ώρθωσαι,** β' ἐν. παθ. πρκ.

κατ-ῶρυξ, *-ὕχος,* ὁ, ἡ *(κατορύσσω)·* ὁ *κατορωρυγμένος,* τ. ἔ. ὁ (κατα)κεχωσμένος εἰς τὴν γῆν, ὁ «παραχωσμένος» εἰς τὸ χῶμα.— **II** ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὁ τεθαμμένος, ἐνταφιασμένος.— **III** ὡς οὐσ. ἡ *κατῶρυξ*=ὄρυγμα, λάκκος, κοίλωμα, σπήλαιον.

κατώτατος, η, ον *(κάτω)·* ὁ χαμηλότατος, ὁ κατώτατος.

κατωτάτω, ὑπερθ. ἐπίρ. τοῦ *κάτω·* εἰς τὸ κατώτατον μέρος.

κατώτερος, α, ον, *(κάτω)·* χαμηλότερος || ἐπὶ χρόνου, μεταγενέστερος, ὑστερώτερος, νεώτερος.

κατωτέρω, συγκρ. ἐπίρ. τοῦ *κάτω·* χαμηλότερα ἀπό..., «πιὸ κάτω» ἀπό...

κατω-φαγᾶς, *-οῦ* ἡ *-ᾶ,* ὁ *(κάτω+φᾰγεῖν)·* ὁ τρώγων μὲ τὴν κεφαλὴν κύπτουσαν διαρκῶς (ἐσκυμμένην διαρκῶς) πρὸς τὰ κάτω (πρὸς τὸ ἔδαφος)|| ἀδηφάγος || ὄνομα πτηνοῦ παρ' Ἀριστοφ.

κατω-φερής, *ἐς (κάτω+φέρομαι)·* ὁ φερόμενος πρὸς τὰ κάτω, τ. ἔ. ὁ κεκλιμένος πρὸς τὰ κάτω, ὁ ἔχων κλίσιν, «κατωφερής», «κατηφορικός», ἀντιθ. τῷ *ἀνωφερής,*

κατ-ωχράω, μέλ. *-ήσω (κατά+ὠχρὸς)* καὶ **κατωχριάω·** γίνομαι παρὰ πολὺ ὠχρός, κάτωχρος.

καυάξαις, ἀντὶ *καFFάξαις,* β' ἐν. εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *κατάγνυμι.*

καύλῐνος, η, ον· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ καυλοῦ (καλάμης) ἢ ξύλου. Ἐκ τοῦ

ΚΑΥΛΟ'Σ, ὁ· στέλεχος (ἐπὶ δένδρων), καλάμη ἢ γενικῶς σωληνοειδοῦς μορφῆς στέλεχος. **2)** λαβή (ξίφους) || στέλεχος δόρατος, κοντάρι.

Ἔτυμ. : καυλός: λατ. **caulis** (cōlis, cōlēs καὶ **caulus**), λιθ. **káulas**=ὁστοῦν ((ἰαπ. *qâulo-s), λεττ. **kauls,** παλ-πρωσ. αἰτ. **kaulan,** σανσκρ. **kulyam** (ὀστοῦν), **kulyá** (ρυάκιον). Βλ. ἐν λ. *κοῖλος* (**κοFιλος*) : λατ. **cavus,** οὐτινος ἰαπ. *β.* εἶναι **ḱevā-** : **ḱāv-** : **ḱəv-.**

καῦμα, *-ατος,* τὸ *(καίω)·* ἡ καίουσα θερμότης (ὅπως ἡ τοῦ ἡλίου), ὁ καύσων, ἡ ὑπερβολικὴ ζέστη || *καύματος* (ἀπολ.)=μέσα εἰς τὴν ζέστην.— **II** καυστικὸς πυρετός, θερμότης ὀφειλομένη εἰς πυρετόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καυμᾰτίζω, μέλ. *-ίσω (καῦμα)·* καταξηραίνω, «καψαλίζω», κατακαίω.— **II** ὡς καὶ τὸ λατ. **aestuare,** πυρέσσω, ψήνομαι ἀπὸ τὸν πυρετόν.

καυνᾶκης, -ον, ὁ· Περσικὸν ἔνδυμα (ξένη λέξις).

ΚΑΥΝΟ'Σ, ὁ *(καὶ καῦνος)·* κλῆρος. λαχνός—[*καῦνος* ⟨**καυσ-νο-ς* : παλ-σλαυ. **kŭšī** (κλῆρος), **kŭsitise** (τραβῶ κλῆρον)].

καυσία, ἡ *(καίω)·* ὄνομα σκιαδίου ἐλαφροῦ μὲ πλατὺν γῦρον, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίουν οἱ Μακεδόνες πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

καύσῐμος, ον *(καίω)·* κατάλληλος πρὸς καῦσιν, εὔφλεκτος «καύσιμος».

καῦσις, -εως, ἡ *(καίω)·* τὸ καύσιμον, ἡ «καῦσις» ὡς καὶ νῦν λέγεται || ὁ καύσων, ὑπερβολικὴ, φλογερὰ, θερμότης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

καυσόομαι *(καῦσις),* παθητ.· καίομαι, φλέγομαι, εἶμαι «σὲ φωτιὰ πάνω» || εἶμαι ὑπερβολικὰ θερμὸς || ὑποφέρω ἀπὸ καύσωνα.

καύστειρα, *(καυστήρ),* θηλ. ἐπίθ., *ἄνευ ἀρσ.* ἐν χρήσει· φλέγουσα, καυστικὴ.

καυστήριον, θλ. *καυτήριον.*

καύσω, μέλ. τοῦ *καίω.*

καύσων, -ωνος, ὁ *(καίω)·* ἡ καίουσα θηλ. μεγάλη θερμότης, ἡ θερμότης τοῦ θέρους, τὸ θερινὸν καῦμα || καυστικός, πνιγηρός, ἄνεμος.

καυτήρ, *-ῆρος,* ὁ (καὶ *καυστήρ,* ἐκ τοῦ *καίω)·* ὁ καίων.— **II** =*καυτήριον* (ὃ θλ.).

καυτηριάζω, μέλ. *-άσω·* καίω διὰ *καυτηρίου* (βλ. λ.) || μτφρ. ἐν τῷ παθητ.: *κεκαυτηριασμένοι τὴν συνείδησιν*=οἱ ἔχοντες συνείδησιν βασανισμένην, θηλ. οὐχὶ καθαρὰν καὶ ὑγιᾶ (ἢ ἐκείνοι τῶν ὁποίων ἡ συνείδησις πρέπει νὰ καυτηριασθῇ). Ἐκ τοῦ

καυτήριον, τὸ *(καίω)·* σίδηρος πεπυρακτωμένος, καίων.

καύτης, -ου, ὁ *(καίω)*=*καυτήρ* (θλ. λ.).

καύτός, κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ *καὶ αὐτός.*

καυχάομαι, μελ. *-χήσομαι·* πρκ. *κεκαύχημαι,* ἀποθ.· καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ (συγγ. τῷ *αὐχέω, εὔχομαι*).

καυχᾶσαι, ἀντὶ *καυχᾷ,* β' ἐν. τοῦ *καυχάομαι.*

καύχη, ἡ=*καύχησις·* τὸ νὰ καυχᾶταί τις, ἡ καύχησις, τὸ καύχημα.— [*καύχη· καυχᾶσθαι :* λιθ. **szaukiù, szaũkti** (φωνάζω)· ἰαπ. ***ḱaugh-** ἢ καὶ ***qhauḱ-**].

καύχημα, -ατος, τὸ *(καυχάομαι)·* τὸ νὰ καυχᾶταί τις, ἡ καύχησις. **2)** ἀντικείμενον καυχήσεως.

καυχήμων, -ονος, ὁ, ἡ *(καυχάομαι)·* πλήρης καυχήσεως, καυχηματίας.

καύχησις, -εως, ἡ *(καυχάομαι)·* τὸ νὰ καυχᾶταί τις, κομπασμός.

κᾰχάζω, μέλ. *-άξω,* δωρ. *-αξῶ·* γελῶ δυνατὰ καὶ ἀμέτρως, καγχάζω || γελῶ σαρκαστικῶς (μετὰ περιφρονήσεως).

Ἔτυμ. : ἡ λ. πιθανώτ. ἐσχηματίσθη κατ' ὀνοματοποιίαν, ὡς καὶ τὸ *καγχαλάω,* λατ. **cachinnor,** ἐκ τοῦ κατὰ τὸν γέλωτα συχνὰ ἐπαναλαμβανομένου χα-χα-χα (πρβλ. τὸ σημερ. *χαχανίζω*)· παρ' Ἡσυχ. καὶ ἀναβιπλ. *κακχάζω :* σανσκρ. **kákhati,** ἀρμ. **xaxankh** (γελῶ θορυβωδῶς), λατ. **cachinno, cachinnus** (γέλωτα), παλ-γερμ. **kichazzen, kachazzen,** μεσ-γερμ. **kachzen,** ἀγγλσαξ. **ceahhetlan,** λιθ. **kikнóti** (γελᾶν θορυβωδῶς), παλ-σλαυ. **chochotati** (γελῶ)· βλ. καὶ *κηκάζω.*

καχασμός, ὁ *(καγχάζω)·* καγχασμός, γέλως ἠχηρὸς καὶ σαρκαστικός.

κᾰκ-εταιρεία, ἡ *(κακὸς + ἑταῖρος)·* ἡ κακὴ ἑταιρεία, κακὸς συνεταιρισμός, τὸ νὰ ἔχῃ τις κακοὺς συνεταίρους.

καχ-ήμερος, *ον (κακὸς + ἡμέρα)·* ὁ ζῶν κακὰς ἡμέρας, ὁ διερχόμενος «πονηρὰς ἡμέρας», ἄθλιος.

καχλάζω, μελ. *άσω,* ἀναβιπλ.: ἐκ τοῦ *χλάζω·* χοχλακίζω, παφλάζω (ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν ὑγρῶν ὅταν ῥέουν) || κοχλάζω.

Ἔτυμ. : κατὰ τὸν Ἡσύχ. ἐπὶ τοῦ κύματος, «*ὅταν φερόμενον ἐπὶ τοὺς κάχληκας ψοφῇ καὶ ἠχῇ*»· κατά τινας συνανήκουσι τά : ἰαπ. ***ghelā-** (κροτῶ, βομβῶ), ἑλλ. ***κάχληξ,*** σανσκρ. **hrādúni-h** (βῶλος χαλάζης), ἑλλ. ***χάλαζα,*** παλ-γερμ. **hagal,** ***καχλάζω.**— Κατ' ἄλλους τὰ ἀνωτέρω δὲν συνανήκουσιν· κατ' αὐτοὺς συγγ. τῷ **hrādatē** (ἀντηχῶ, κλαγγάζω), γοτθ. **grētan** (κλαίω).

κάχληξ, -ηκος, ὁ· πετράδιον (ἰδίως τοῦ βυθοῦ ποταμοῦ ἢ θαλάσσης), «χαλίκι» || περιεκτικῶς «χαλίκια». [συγγ. τῷ *χάλιξ,* λατ. **calx, calculus**· ὑποκορ. ὑποθετικοῦ τινος ***κάχλος,*** πρβλ. παλ-norr. **hagl,** παλ-γερμ. **hagal**].

καχ-ορμίσια, ἡ *(κακὸς+ὁρμίζω)·* κακή, ἀτυχὴς, προσόρμισις, κακὸν ἀγκυροβόλιον.

κάχρῡς, *-ῦος,* ἡ = *κάγχρυς·* πεφρυγμένη κριθή (ἐξ ἧς κατεσκευάζετο ἡ χονδροαλεσμένη κριθή, τὰ ἄλφιτα).

Ἔτυμ. : κάχρυς ⟨ ἰαπ. ***ghr̥ghru-** (πρβλ. *κέγχρος* ⟨***gheŗghro-**). Αἱ λέξεις αὗται φαίνονται μεμονωμέναι. Κατά τινας συγγ. τῷ μεσ-γερμ. **grū-z** (κόκκος ἄμμου ἢ σίτου), **griez,** παλ γερμ. **grioz** (κόκκος ἄμμου), παλ-norr. **gríót** (κόνις τάλκ), λιθ. **grúdas** (σῖτος), λεττ. **grãnds** (σῖτος), παλ-σλαυ. **gruda** (βῶλος γῆς), ἐκ *β.* **gher-** (τρίβω), ὅπως φαίνεται αὐτὴ καὶ εἰς τὰς λ. *χέρμα, χέραδος* (βλ. λ. λ.), λατ. **hordeum,** παλ-γερμ. **gersta,** ἑλλ. ***κρῖθή,*** αἵτινες σχηματίζουν ἄλλην ὁμάδα.

κᾰχ-ύπ-οπτος, *ον (κακὸς+ὕποπτος)·* ὁ ὑποπτεύων τὸ κακόν, ὁ ἀείποτε ὑποπτεύων, φιλύποπτος κατὰ τρόπον χαμερπῆ, μικροπρεπῆ.

ΚΑ'ΨΑ, ἡ (καὶ *κάμψα)·* κυτίον, κασέλλα, θήκη (λατ. **capsa**).

κάω, ἀττ. ἀντὶ *καίω* (β θλ.).

ΚΕ, καὶ πρὸ φων. **κεν,** ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ἄν,* δωρ. **κᾱ'** *ἄν κε, κεν ἄν* εὑρίσκεται ὁμοῦ ἐνίοτε· τὸ *κε* εἶναι πάντοτε ἐγκλιτ.

Ἔτυμ. : ὁμ., θεσσ., ἀρκ., κυπρ. ***κε,*** ὁμ. ***κεν,*** δωρ., βοιωτ., αἰολ. ***κᾱ́,*** δωρ. ***κᾱ́*** εἶναι μόρια συνοδεύοντα

τὴν δυνητ. Εὐκτ., πρβλ. σανσκρ. kám (*qom) = παλ-σλαυ. kŭ, ρωσσ. -ko -ka (mnĕ-ko, mnĕ-ka=εἰς ἐμέ), ἰαπ. *qe *qem *qa *qā. Τὸ μόριον κεν ἔχει πιθανῶς σημ. ἀνάλογον πρὸς τὴν τοῦ ἴσως, πιθανῶς (γερμ. wohl).

κεάζω* μέλ. *-άσω* ἀόρ. α' *ἐκέασα*, ἐπ. *ἐκέασσα*, *κέασα* καὶ *κέασσα*· Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκεάσθην*, ἐπ. *κεάσθην* (*κέω*, *κείω*)· σχίζω, κόπτω || ἐπὶ κεραυνοῦ, συντρίβω, κατακερματίζω || γενικῶς, διαχωρίζω, ἀποχωρίζω, διαιρῶ διὰ τῆς βίας.

*Ἔτυμ.: κεάζω, *κείω· *κέαρνον* (πρβλ. *σκέπαρνον*)· *εὐκέατος*· πρβλ. σανσκρ. **çasati** (κόπτω, πελεκῶ, κρημνίζω), **çasta-h** (ἐσφαγμένος), λατ. **castrō** (εὐνουχίζω), ⟨*castrum· (μαχαίριον)=**çastrám** (ἐγχειρίδιον), ἰρλ. **ceis** (λόγχη) (⟨*kesti-), παλ-γερμ. **houwan** (κτυπῶ, πλήττω), λιθ. **káuju, káuti** (κτυπῶ), παλ-σλαυ. **kovati** (σφυρηλατῶ).— Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν *κεάζω* καὶ *κέαρνον* προῆλθον ἐκ τῶν **καάζω*, **κάαρνον* κατ' ἀνομοίωσιν (πρβλ. *κτέανον : κτάομαι*).

κέᾰρ, -ᾰ̆ρος, τό (λατ. **cor**)· ἡ καρδία || συνηρ. *-κῆρ* (δ βλ.).

κέας, μτχ. τοῦ ἀττ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κέασα, κέασσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *κεάζω*.

κέᾰται, κέᾰτο, ἐπ. καὶ ἰων. γ' πληθ. ἐν. καὶ πρτ. τοῦ *κεῖμαι*.

κέβλη ἢ **κεβλή,** ἡ, συντετμ. ἀντὶ τοῦ *κεφαλή*.

κεβλή-πῡρις (*κεβλή* + *πῦρ*)· πτηνόν τι μὲ ἐρυθρὰν ἢ πυρρὰν κεφαλήν.

κεγχριαῖος, *α, ον* (*κέγχρος*)· ὁ ἔχων μέγεθος ἢ σχῆμα κέγχρου.

κεγχρίτης, *-ου,* ὁ, θηλ. **-ῖτις,** *-ιδος,* ἡ (*κέγχρος*)· ὁ δμοιος πρὸς κέγχρον || ὁ πλήρης μικρῶν σπόρων, ὅπως τὸ σῦκον.

κεγχρο-βόλος, *ον* (*κέγχρος*+*βάλλω*)· ὁ σπείρων, διασκορπίζων, κέγχρον.

ΚΕ'ΓΧΡΟΣ, ὁ καὶ ἡ· ὡς καὶ νῦν, «τὸ κεχρί», λατ. **milium** || ἐντεῦθεν, πᾶς μικρὸς σπόρος, κόκκος || ὡσ. τὰ αὐγὰ τῶν ἰχθύων.

*Ἔτυμ.: κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ἰαπ. *gher-ghr-o-s, σχηματισθέντος κατ' ἀναδιπλ. τῆς ρ. **gher-** (τρίβω, κονιοποιῶ) (πρβλ. λατ. **grānum**: ἰαπ. *ĝerāx (τρίβω)· βλ. καὶ λ. *κάχρυς*.

κεγχρώματα, *-ων,* τὰ (*κέγχρος*)· πράγματα τοῦ μεγέθους κόκκων κέγχρου || ὁπλ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἀσπίδος, διὰ τῶν ὁποίων ὁ πολεμιστὴς ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τὸν ἀντίπαλόν του χωρὶς νὰ ἐκθέτῃ εἰς κίνδυνον τὸ πρόσωπόν του.

κεδάννῡμι, μέλ. *κεδάσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *ἐκέδασσα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐκεδάσθην*· ποιητ. ἀντὶ *σκεδάννυμι*· διασκορπίζω, διασπῶ, θραύω εἰς τεμάχια. [δι' ἐτυμ. βλ. *σκεδάννυμι*].

κεδασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κεδάννυμι*.

κεδνός, *ή, όν* (*κῆδος*)· ἐπιμελής, προσεκτικός, συνετός, διακριτικός||πιστός, ἀξιόπιστος.— **II** παθητ. ὁ τυγχάνων ἐπιμελείας, ἐπιμεμελημένος, ἀγαπητός, σεβαστός || ἐπὶ πραγμάτων, πολύτιμος.

*Ἔτυμ.: *κεδνὸς* ἐξ ἧς ρίζης καὶ τὰ *κήδω, κήδομαι, κῆδος*, πρβλ. λατ. **cēdō** (πρβλ. συγγ. παλ-ἰρλ. **cet**=ἄδεια) ⟨ *ķezd- ἢ μᾶλλον *ķjezd-, πρβλ. Ζενδ. **syazd-**= σύρω ἐνώπιόν τινος, ὑποχωρῶ).

κεδρῖνος, η, ον (*κέδρος*)· ὁ ἐκ κέδρου κατεσκευασμένος.

κεδρίς, *-ίδος,* ἡ (*κέδρος*)· ὁ καρπὸς τῆς κέδρου, ὁ κῶνος κέδρου, κεδρόκοκκος || ὡσ. ράβδος ἐκ κέδρου.

ΚΕ'ΔΡΟΣ, ἡ· τὸ γνωστὸν δένδρον, οὕτω μέχρι καὶ σήμερον ὀνομαζόμενον, λατ. **cedrus**.— **II** πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ ξύλου κέδρου || κεδρίνη νεκρικὴ δήκη, κιβώτιον ἐκ ξύλου δένδρου.

*Ἔτυμ.: πρβλ. λιθ. **kadagys**, παλ-πρωσ. **kadegis**. Ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ Ὅμ. ἤδη τὸ ξύλον τῆς *κέδρου* ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν δημιουργίαν ἀρωματικῶν ἀναθυμιάσεων (πρβλ. τὸ λιβάνι), συνῆφάν τινες τὴν λ. πρὸς τὸ παλ-σλαυ. **kaditi** (καπνίζω, ἀτμίζω), ἀλλὰ λίαν ἀπιθάνως. Ἄλλοι, ἀπιθάνως ἐπίσης, θεωροῦν τὴν λ. *σμιτ:κῆν*.

κεδρωτός, ή, όν, (*κέδρος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ κέδρου, ἢ ὁ πεποικιλμένος μὲ παρεμβεβλημένα τεμάχια ξύλου κέδρου.

κέεσθαι, ἰων. ἀπρφ. τοῦ *κεῖμαι*.

κέεται, ἰων. γ' ἑν. τοῦ *κεῖμαι*.

κεῖα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *κείω*.

κειάμενος, μτχ. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κείαντες, πληθ. μτχ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κείᾰται, κείᾰτο, ἐπ. γ' πληθ. ἐν. καὶ πρτ. τοῦ *κεῖμαι*.

κεῖθεν, ἐπίρ. ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἐκεῖθεν* (δ βλ.).

κεῖθι, ἐπίρ. ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἐκεῖθι* (δ βλ.).

ΚΕΙ˜ΜΑΙ, *κεῖσαι, κεῖται,* ἰων. *κέεται*· γ' πληθ. *κεῖνται*, ἰων. καὶ ἐπ. *κέᾱται*, ἐπ. καὶ *κείαται*, καὶ ἰων. *κέονται*· οὕτω γ' πληθ. πρτ. *ἔκειντο*, ἰων. *ἐκέατο*, ἐπ. *κείᾱτο, κέᾱτο*· ὑποτ. *κέωμαι, κέῃ, κέηται*, ἐπ. *κῆται*· εὐκτ. *κεοίμην*· ἀπρφ. *κεῖσθαι*, ἰων. *κέεσθαι*· μτχ. *κείμενος*· μέλ. *κείσομαι*, δωρ· *κεισεῦμαι*. Ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *τίθημι*.

Βασικὴ σημ. εἶμαι ἐξηπλωμένος, «πλαγιασμένος», κεῖμαι, εὑρίσκομαι || κατάκειμαι κοιμῶμαι. **2)** κατάκειμαι ἀργός, ἀναπαύομαι, σχολάζω, ἀπραγμονῶ || ὡσ. παραμένω ἥσυχος, ἀναπαύομαι || *κακὸν κείμενον* = κακὸν κοιμώμενον, ἐν κατευνασμῷ διατελοῦν, ἡσυχάζον. **3)** ἐπὶ πολλῶν συνθηκῶν, ὡς κοίτομαι (κατάκειμαι) ἀσθενής, ἄρρωστος, ἀδύνατος καὶ ἐξηντλημένος ἀπὸ τὰ γηρατεῖα | κεῖμαι νεκρός, ὡς τὸ λατ. **jacere** | ἐπὶ πραγμάτων, ἀφανίζομαι, ἀνατρέπομαι, κατάκειμαι εἰς ἐρείπια. **4)** ἐπὶ νεκροῦ, κατάκειμαι ἄταφος || ὡσ. κεῖμαι παρημελημένος.— **II** ἐπὶ τόπων, εἶμαι, εὑρίσκομαι, κεῖμαι. **2)** ἐπὶ πραγμάτων, εὑρίσκομαι ἐν τινι τόπῳ (ὑποδηλουμένης τῆς διαρκείας).=**III** γενικῶς, εἶμαι τοποθετημένος, εὑρίσκομαι εἷς τι μέρος.— **IV** εἶμαι ἀποτεθειμένος, εἶμαι ἀποθηκευμένος· *τὰ κείμενα*=τὰ ἀποθέματα τὰ κατὰ μέρος ἀποτεθειμένα.— **V** εἶμαι ὡριομένος, πρόκειμαι || *κεῖται νόμος*=ὁ νόμος ἔχει τεθῇ, ὑπάρχει || *κεῖται ζημία*=ἡ ποινὴ εἶναι καθωρισμένη || *κεῖται ἄεθλον* = τὸ βραβεῖον ἔχει καθορισθῇ, εἶναι ὡρισμένον, ἔχει προταθῇ. **2)** συχν. παρ' Ὅμ. *ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται*=αὐτὰ τὰ πράγματα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοὺς θεοὺς || *κεῖμαι ἔν τινι*= ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος.

*Ἔτυμ.: *κεῖμαι, γ'* ἑν. *κεῖται*=σανσκρ. çē'tē, Ζενδ. **saēte** (κοιτάζει, πλαγιάζει), πρβλ. σανσκρ. **çayatē** (εἶμαι ἐξηπλωμένος,), **çayā'** (κοιμῶμαι), εἶτα δμηρ. ἀπρφ. *κειέμεν* μτχ. *κείων* καὶ *κέων* (=ἐπιθυμῶν νὰ κοιμηθῇ), ὡσ. *ὠ-κεανός* (πρβλ. σανσκρ. **ā-çáyāna-h**, *κοίτη, κοῖτος*, λατ. **cunae**· ἰαπ. ρ **kei-** (εἶμαι κατακεκλιμένος), πρβλ. μετὰ προσφύμ. **-m-**ἐν τῷ ἄλλ. *κοιμάω* (=ἐξαπλώνομαι εἰς τὴν κλίνην, βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ), ἀγγλ-σαξ. **hoéman** (κοιμῶμαι μετά τινος), γοτθ. **haims** (θέμ.*haimi)=χωρίον, παλ-norr. **heimr** (πατρίς), ἀγγλ-σαξ. **hám**, ἀγγλ. **home**, παλ-γερμ. **heim** (οἶκος, πατρίς), παλ-πρωσ. **seimīns**, λιθ. **szeimy'na** (οἰκεῖοι), λεττ. **sáime** (οἰκεῖοι, οἰκογένεια), παλ-σλαυ. **sémija** (δοῦλοι).— Καὶ μετὰ τοῦ προσφύμ. **-v-** πρβλ. σανσκρ. **çēva-h** (ἀγαπητός, προσφιλής), **çivá-h,** (εὔνους, καλός, *χρήσιμος), λατ. **civis**=ὀσκ. **ceus**· (πολίτης), παλ-ιρλ. **cīa** (***kei-vo-**) = σύζυγος, γοτθ. **heiwa-fráuja** (=δεσπότης), ἀγγλ-σαξ. **hīw-cund** (ὑπηρέτης), παλ. γερμ. **hīwo** (σύζυγος), λεττ. **siwa** (γυνή)· βλ. καὶ *κώμη*.

κείμᾱν, δωρ. ἀντὶ *ἐκείμην*, πρτ. τοῦ *κεῖμαι*.

κειμήλιον, τό (*κεῖμαι*)· πᾶν τὸ τεθειμένον κατὰ μέρος ὡς πολύτιμον, τιμαλφὲς || πατρῷα (πατρογονικὰ) ἀντικείμενα ἀξίας.—[ἡ ἐκ τοῦ *κεῖμαι* ἐτυμολ. δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ πάντων.]

κείμην, ἐπικ. πρτ. τοῦ *κεῖμαι*.

κεῖνος, *κείνη, κεῖνο,* ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἐκεῖνος*· ὡς καὶ νῦν· δωτ. θηλ. *κείνῃ* ὡς δοτικοφ. ἐπίρ.= κατ' αὐτὸν (ἐκεῖνον) **τὸν τρόπον, ἢ ἐπ' ἐκείνης** τῆς ὁδοῦ.

κεινός, *ή, όν,* ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *κενός*· ἄδειος.

κείνως, ἐπίρ. ἰων. ἀντὶ *ἐκείνως*· κατ' **ἐκεῖνον** (κατ' αὐτόν) **τὸν τρόπον**.

Κεῖος, ὁ (***Κέως***)· ἐκ Κέας, ἄνδρωπος ἐκ τῆς νήσου Κέας (κοιν. «Τζειᾶς») καταγόμενος· βλ. ***Χῖος***.

κείρασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***κείρω***.

κειρία, ἡ (***κείρω***)· ἐπίδεσμος, κύλινδρος, «φασκιά ‖ ἐν τῷ πληθ. τὰ «σάβανα» μὲ τὰ ὁποῖα περιτυλίσσουσι τοὺς νεκρούς.— **II** σχοινίον ἢ ἱμὰς ἢ σακκόπανον τῆς κλίνης («τῶν στριπόδων» κλίνης).— [ἡ ἐκ τοῦ ***κείρω*** ἐτυμολ. ἀμφίβολος· σκοτ. ἐτυμολ.· παρ' Ἡσ. γράφεται ***κηρίαι*** καὶ ***κηρεῖαι***· μήπως συγγ. τῷ ***κήρ*** ;].

κειρῦλος, ὁ, ἀντὶ ***κηρύλος*** (ὅ βλ.)· ***ἀλκυών***.

ΚΕΪΡΩ, μέλ. ***κερῶ***, ἰων. ***κερέω***, ἐπ. ***κέρσω***· ἀόρ. α' ***ἔκειρα***, ἐπ. ***ἔκερσα***.— Μέσον, μέλ. ***κεροῦμαι***.— Παθητ.: ἀόρ. α' ***ἐκέρθην***· ἀόρ. β' ***ἐκάρην***· πρκ. ***κέκαρμαι***· ψαλιδίζω, περικόπτω, κουρεύω.— μέσον, κουρεύω τὰ μαλλιά μου ἢ βάλλω νὰ μοῦ τὰ κόψουν.— Παθητ ***κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς***=νὰ εἶναι κουρευμένοι. **2)** ἀποκόπτω, ἀποτέμνω, δρέπω τι.— **II** ἐρημώνω, λεηλατῶ, χώραν, κυρ. τὴν ***δενδροτομῶ***, τὴν κουρεύω ἀπὸ τὰ δένδρα της. **2)** ἀποκόπτω, καταστρέφω, καταβροχθίζω, καταναλίσκω.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ ***κερ-***, ***καρ-***, ἢ μᾶλλον ***σκερ-***, ***σκαρ-***, πρβλ. ἀρχ. σκανδ. **skera,** ἀγγλ-σαξ. **scēran,** παλ-γερμ. **skiru, schere, shear**· πρβλ. ***κέρ-μα***, ***κορ-μός***, ***κουρ-ά***, ***κοῦρ-ος***, ***κερ-αΐζω***· ὡσ. σανσκρ. **s'ar, stri-ṇâmi** (= λατ. **dirumpo, laedo**), **si-ri** (=λατ. **gladius**), **kar-ta-ri,** λατ. **cur-tus,** γοτθ. **hair-us** (μάχαιρα)· βλ. καὶ ***κέρ-τομος***.

κεῖς, ἀντὶ τοῦ ***καὶ εἰς*** κατὰ κρᾶσιν.

κεῖσε, ἐπίρ. ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ τοῦ ***ἐκεῖσε***.

κεισεῦμαι, δωρ. μέλ. τοῦ ***κεῖμαι***.

κεῖσο, κείσθω, β' καὶ γ' ἑν. Προστ. τοῦ ***κεῖμαι***.

κείσομαι, μέλ. τοῦ ***κεῖμαι***.

κείω (Α)· σχίζω, κόπτω, ριζικὸς τύπος τοῦ ***κεάζω*** (ὅ βλ.).

κείω (Β), ἐπ. ἐφετικὸν τοῦ ***κεῖμαι***· αἰσθάνομαι ὑπνηλίαν, θέλω νὰ κοιμηθῶ ‖ ***βῆ κείων*** = ἀπῆλθε «ψόφιος γιὰ ὕπνο».

κεκἄδήσομαι, ἐπ. παθ. μέλ. τοῦ ***κήδω***.

κεκἄδήσω, ἐπ. μελ. τοῦ ***χάζω***.

κέκαδμαι, δωρ. ἀντὶ ***κέκασμαι*** (ὅ βλ.).

κεκάδοντο, γ' πληθ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***χάζω***.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ ***«ἐκεκήδει· ὑπεκεχωρήκει»***· πρβλ. ***κεκαδὼν*** (=λαφυραγωγῶν), ***κεκαδήσω*** (= δὰ ἀπογυμνώσω), πρβλ. Ἡσυχ. ***«κεκαδῆσαι· βλάψαι, κακῶσαι, στερῆσαι», «ἀποκαδέω· ἀοθενέω»***· βλ. ***κήδω***.—Τὰ λατ. **cado, cedo** εἶναι ἄσχετα· ὑπό τινων ὅμως θεωρεῖται συγγ. τῷ λατ. **calamitas** (συμφορά, βλάβη), πρβλ. Ἡσυχ. ***«κάδαμος· τυφλός· Σαλαμίνιοι»***.

κεκἄδών, μτχ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***χάζω***.

κεκαλυμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***καλύπτω***.

κεκάλυπτο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***καλύπτω***.

κέκἄμον, ἐπ. ἀναδιπλ. ἀόρ. β' τοῦ ***κάμνω***.—Ὑποτ. ***κεκάμω***, γ' πληθ. ***κεκάμωσι***.

κεκάρδαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ ***κείρω***.

κεκαρμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κείρω***.

κέκασμαι, δωρ. **κέκαδμαι,** παθ. πρκ. (μετὰ σημ. ἐν.) τοῦ ***καίνυμαι*** (ὅ βλ.).

Ἔτυμ.: μτχ. ***κεκαδμένος*** (Πινδ.), ***κεκασμένος*** (Ὅμ. ἄλ.), ὑπερσ. ***ἐκεκάσμην*** (= διακρίνομαι, διαπρέπω), πρβλ. ἑλλ. ***Κάστωρ*** (βλ. λ.) κυρ. = ὁ λάμπων, ὁ διαπρεπής (πρβλ. ***Πολυ-δεύκης*** κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***Πολυ-λεύκης***=ὁ λίαν στιλπνός), ***Κάδμος***, κοιν. ἀττ. ***Κάσσμος, Καδμῖλος, Κασμῖλος, Κασσάνδρα Κασταίνειρα***· πρβλ ὡσ. σανσκρ. πρκ. çāçadúh, μτχ. çāçadāna-h (διαπρέπω), λατ. **camēnae** (*cad-smēnae = θεότητες τῶν πηγῶν, νύμφαι), gall. **cadr** (ἰσχυρός), gaul. **caddos** (ἅγιος)· βλ. ***καίνυμαι***.

κέκαυμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***καίω***.

κεκαύχημαι, πρκ. τοῦ ***καυχάομαι***.

κεκἄφηώς, μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ ***κάπτω***.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. ***«κέκηφε· τέθνηκε»***· πρκ. ***κέκηφα***· ἐν. ***καπύω - κάπτω*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἐγκάπτει· ἐκπνεῖ»***, ὡσ. πρβλ. Ἰλ. Χ. 467 ***ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν»***, Ὀδ. ε 468 ***κεκαφηότα*** (=ἐκπνέοντα τὸν θυμόν)· βλ. καὶ ἐν λ. ***καπνός***.

κεκείνωμαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ ***κενόω***.

κεκεύθει, γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***κεύθω***.

κέκλαυμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***κλαίω***.

κεκλέαται, ἰων. γ' πληθ. τοῦ ***κέκλημαι***, πρκ. τοῦ ***καλέω***.

κέκλεισμαι ἢ **-σμαι,** παθ. πρκ. τοῦ ***κλείω***.

κεκλείσομαι, παθητ. τετελ. μέλ. τοῦ ***κλείω***.

κέκλεμμαι, παθητ. πρκ. τοῦ ***κλέπτω***.

κέκλετο, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***κέλομαι***.

κεκλήἄτο, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***ἐκέκλητο***, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***καλέω***.

κέκληγα, μτχ. ***κεκληγὼς*** (πρκ. τοῦ ***κλάζω***), ἐξ ἧς ἐσχηματίσθη μτχ. ἐν. ***κεκλήγοντες***, ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***κεκλήγων***.

κέκληκα, πρκ. τοῦ ***καλέω***.

κέκλημαι, παθ. πρκ. τοῦ ***καλέω***· Εὐκτ. ***κεκλήμην, -ῆο, -ῆτο***· ἀπρφ. ***κεκλῆσθαι***· μτχ. ***κεκλημένος***.

κέκλῃμαι, ἀττ. παθ. πρκ. τοῦ ***κλείω, κλῄω***.

κεκλήσομαι, παθ. τετελ. μέλ. τοῦ ***καλέω***.

κεκλίἄται, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***κέκλινται***, γ' πληθ παθ. πρκ. τοῦ ***κλίνω***.

κέκλῖμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***κλίνω***.

κέκλῖτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***κλίνω***.

κεκλόμενος, μτχ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ ***κέλομαι***· κελεύων, διατάσσων, παρορμῶν, τινα (μετὰ δοτ.) ‖ ἀλλὰ καὶ μετὰ αἰτ.· καλῶν τινα εἰς βοήθειαν (βλ. ***κέλομαι***).

κέκλοφα, ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***κλέπτω***.

κεκλῦθι, Προστ. ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ ***κλύω***.

κεκλυσμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κλύζω***.

κέκλῦτε, β' πληθ. Προστ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ ***κλύω***.

κέκμηκα, πρκ. τοῦ ***κάμνω***.

κεκμηώς, γεν. ***-ῶτος*** ἢ ***-ότος***, μτχ. ἐπ. ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***κάμνω***.

κέκναισμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***κναίω***.

κέκομμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***κόπτω***.

κεκονιᾱμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κονιάω***.

κεκονῖμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κονίω***.

κεκόνῖτο, γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***κονίω***.

κεκοπώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***κόπτω***.

κεκόρημαι, ἰων. ἀντὶ ***κεκόρεσμαι***, παθ. πρκ. τοῦ ***κορέννῡμι***.

κεκορηώς, ***-ότος,*** μτχ. ἐπ. καὶ ἰων. πρκ. (μετὰ παθητ. σημ.) τοῦ ***κορέννυμι***· τούτου ὁ δυϊκ. ***κεκορηότε***.

κεκορυθμένος, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***κεκορυσμένος***, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κορύσσω***.

κεκοτηώς, γεν. ***-ότος,*** μτχ. ἐπ. ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***κοτέω***.

κεκράανται, κεκράαντο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ***κραίνω, κρααίνω***.

κέκρᾱγα, πρκ. (μετὰ σημ. ἐν.) τοῦ ***κράζω***. Ἐξ αὐτοῦ τό

κέκραγμα, ***-ατος,*** τὸ (***κράζω***)· κραυγή, «τσίρισμα».

κεκραγμός, ὁ=***κέκραγμα*** (ὅ βλ.).

κεκράκτης, -ον, ὁ (***κράζω***)· ὁ κραυγάζων, ὁ «κράχτης».

κέκρᾱμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***κεράννυμι***.

κεκραξι-δάμας, ***-αντος,*** ὁ (***κέκρᾱγα*** + ***δαμάω***)· ὁ «φωνακλᾶς», ὁ κατανικῶν πάντας μὲ τὰς φωνάς του (παρ' Ἀριστοφ. ἐπίθ. τοῦ Κλέωνος).

κεκράζομαι, τετελ.μέλ.(μετὰ ἐνεργ.σημ.) τοῦ ***κράζω***.

κέκραχδι, Προστ. τοῦ ***κέκρᾱγα***, πρκ. τοῦ ***κράζω***.

κέκρῑγα, παρακ. β' τοῦ ***κρίζω***.

κεκρῑμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κρίνω***.

Κεκροπίδαι, ***-ῶν,*** οἱ· οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κέκροπος, τ. ἔ. οἱ Ἀθηναῖοι.

Κεκρόπιος, α, ον (***Κέκροψ***)· ὁ εἰς τὸν Κέκροπα ἀνάγων τὴν καταγωγήν του (τ. ἔ. Ἀθηναῖος)· ***Κεκροπία*** (***γῆ***), ἡ=ἡ Ἀττική ‖ ***οἱ Κεκρόπιοι*** = οἱ Ἀθηναῖοι.

Κεκροπίς, ***-ίδος,*** ἀνώμ. θηλ. τοῦ ***Κεκρόπιος***.

κεκροτᾱμένος, δωρ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κροτέω***.

Κέκροψ, ***-οπος,*** ὁ· μυθικὸς βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν.

κεκρυμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***κρύπτω***.

κεκρύφᾰλος, ὁ (***κρύπτω***)· γυναικεῖος κεφαλόδεσμος, δικτυωτός, διὰ νὰ συγκρατῇ τὴν κόμην (λατ. **reticulum**).— **II** ἡ κοιλία, τὸ κοίλωμα, κυνηγετικοῦ δικτύου.— **III** ὁ πρὸς τὸ μέτωπον ἱμὰς τοῦ χαλινοῦ ἵππου.

Ἔτυμ.: τὴν ἐκ τοῦ ***κρύπτω*** παραγωγὴν δὲν δέχον-

ται πάντες οἱ νεώτεροι, καίτοι θεωροῦσι βεβαίαν τὴν ὑφ' οἱασδήποτε συνθήκας ἐπίδρασιν τοῦ *κρύπτω* ἐπὶ τῆς λ. **κεκρύφαλος**· ὑπ' ἄλλων συνεσχετίσθη, οὐχὶ ἐντελῶς πειστικῶς, καὶ πρὸς τὸ *κορυφή*· κατ' ἄλλους πρόκειται περὶ μεταθέσεως φθόγγων ἐκ τῶν λέξεων ***κρέκυς** (=*κρόκη κροκύς*, δηλ. νῆμα, κλωστή) + *φάλος*. Δὲν λείπουσι καὶ οἱ θεωροῦντες τὴν λέξιν ἀσιατικῆς προελεύσεως.

κεκρύφαται, γ' πληθ. ἰων. καὶ ἐπ. παθ. πρκ. τοῦ *κρύπτω*.

κέκτημαι, πρκ. τοῦ *κτάομαι*· ἀπρφ. *κεκτῆσθαι*.

κεκῦφωσι, ἐπ. γ' πληθ. ὑποτ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *κεύθω*.

κεκύλισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *κυλίνδω*.

κέκῡφα, πρκ. τοῦ *κύπτω*.

κελᾰδεινός, *ή, όν,* δωρ. **κελαδεννός,** *ά, όν* (*κέλαδος*)· ὁ προξενῶν κέλαδον, ἠχηρός, θορυβώδης, ταραχώδης.

κελᾰδέω, μελ. *-ήσω* καὶ *-ήσομαι*· ἐπ. ἀόρ. α' *κελάδησα* (*κέλαδος*)· ἠχῶ, θορυβῶ, ὡς τὸ ὁρμητικῶς ρέον ὕδωρ. 2) ἐκβάλλω κραυγήν, φωνάζω, κραυγάζω ἠχηρῶς.— ΙΙ μτβ. ψάλλω περί τινος, ἐξυμνῶ τινα μεγαλοφώνως, ἐπικαλοῦμαί τινα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κελάδημα, *-ατος,* τὸ (*κελαδέω*)· ἠχηρὸς θόρυβος.

κελᾰδητής, *-οῦ,* ὁ, θηλ. **-ῆτις,** *-ιδος* (*κελαδέω*)· ὁ μεγάλως ἠχῶν, φωνήεις, ἐναρμόνιος.

ΚΕΛΑΔΟΣ, ὁ· θόρυβος, ὡς ὁ τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ὁρμητικῶς καταπίπτοντος ὕδατος ‖ ὁ πάταγος τῆς μάχης, ἀλαλαγμὸς μάχης ‖ σπαν. ἐπὶ τοῦ ἤχου τῆς μουσικῆς.— [*κέλαδος,* ὁμηρ. μτχ. *κελάδων*· *κελαδεῖν*· *κελαδεινός, -εννός*· δι' ἐτυμολ. βλ. *καλέω*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κελάδω = *κελαδέω* (ὃ βλ.).

κελαιν-εγχής, *ὲς* (*κελαινὸς*+*ἔγχος*)· ὁ ἔχων *κελαινὸν* (δηλ. μέλαν ἐκ τοῦ αἵματος) δόρυ.

κελαι-νεφής, *ὲς* (*κελαινὸς*+*νέφος*) συγκεκομμ. ἐκ τοῦ *κελαινο-νεφὴς* (πρβλ. *ἀμφορεὺς* ‹ *ἀμφιφορεύς*, καὶ τὸ τῆς νέας *ἀστροπελέκι* ‹ *ἀστραποπελέκι*)· ὁ ἔχων μέλανα νέφη, ὁ κεκαλυμμένος ἀπὸ μέλανα νέφη. 2) πελιδνός, μαυροκίτρινος.

κελαινό-βρωτος, *ον* (*κελαινὸς*+*βιβρώσκω*)· μέλας καὶ αἱματηρὸς κατὰ τὴν βρῶσιν.

κελαινός, *ή, όν* (τύπος συγγ. τῷ *μέλας*)· μέλας, μελοψός ‖ σκοτεινόχρωμος, σκοῦρος.

Ἐτυμ.: *κελαινός*· *κελαινοῦσθαι*· *κελαι[νο]νεφής*· ἰαπ. ῥ. *qel- ἐν τῷ σανσκρ. kalaṁka-ḥ (κηλίς), kálusa-ḥ (ρυπαρός, ἀκάθαρτος), kalma sa-ḥ (κηλίς, ρυπαρότης), λατ. columba, -bus (περιστερά). Βλ. καὶ *κόλυμβος, κηλίς*.

κελαινο-φᾰής, *ὲς* (*κελαινὸς* + *φάος*)· ὁ ἀμυδρῶς φωτίζων, σκοτεινόχρωμος.

κελαινό-φρων, *ον* (*κελαινὸς*+*φρήν*)· ὁ *κελαινὰς φρένας* ἔχων, ὁ κακὰ (δόλια) φρονῶν, κακόκαρδος κακόψυχος (ὁ ἄνθρωπος «μὲ τὴ μαύρη ψυχή»).

κελαινό-χρως, *-ωτος,* ὁ, ἡ (*κελαινὸς* + *χρώς*)· ὁ *κελαινὴν* χροιὰν ἔχων, ὁ μελαψὸς τὸ δέρμα.

κελαινόω (*κελαινός*)· καθιστῶ τι *κελαινὸν* (μέλαν).—Παθητ. γίνομαι μέλας.

κελαιν-ώπης, *-ου,* δωρ. **-ώπᾱς,** ὁ· θηλ. **-ῶπις,** *-ιδος* (*κελαινὸς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων μέλαιναν τὴν ὄψιν, τὴν μορφήν, τὸ πρόσωπον, ὁ μαυρειδερός.

κελαιν-ώψ, *-ῶπος,* ὁ, ἡ=*κελαινώπης* (ὃ βλ.).

κελᾰρύζω, δωρ. **-σδω**=*κελαδέω* (ὃ βλ.)· μουρμουρίζω, ἠχῶ, βοῶ, «βουΐζω».

Ἐτυμ.: *κελαρύζω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κέλωρ· φωνή*», παρὰ Φωτίῳ «*κελωρύειν· βοᾶν*», ἰαπ. *qelə- ἐν τῷ *κέλαδος*· κατὰ τινας προϋποτίθεται θέμ. **κελαρυγ-*, ἐκτετ. ἐκ τινος ἐπιθ. **κελαρός* ἐκ τοῦ **κέλαρ* παρὰ τῷ *κέλωρ* (πρβλ. *τέκμαρ* ‹ *τέκμωρ*).

κελάρυσδεν, δωρ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *κελαρύζω*.

κέλεαι, ἐπ. β' ἐν. τοῦ *κέλομαι*.

κελέβη, ἡ· εἶδος ποτηρίου ‖ ὑδρία ἢ κάδος.

κελέοντες, *-ων,* οἱ (*κᾶλον, κῆλον*)· αἱ δοκοὶ τοῦ ἱστοῦ (τοῦ ἀργαλειοῦ), μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐτεντώνετο τὸ ὕφασμα ‖ τὰ καταπεπηγμένα ἢ ὀρθὰ ξύλα, *οἱ ἱστόποδες* (παρὰ Θεοκρ.).— [σκοτειν. ἔτυμολ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*κηλέοντες· κηλοὶ γὰρ τὰ ξύλα*».

κέλετο, ἐπ. γ' ἐν. πρτ. τοῦ *κέλομαι*.

κελευθήτης, *-ου,* ὁ (*κέλευθος*)· ὁδοιπόρος.

κελευθο-ποιός, *όν* (*κέλευθος*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων ὁδόν.

κελευθο-πόρος, *ον* (*κέλευθος* + *πόρος*) = *ὁδοιπόρος*,

κέλευθος, ἡ, μετὰ οὐδ. πληθ. *τὰ κέλευθα*, ἀλλὰ καὶ *οἱ κέλευθοι*· ὁδός, ἀτραπός, δρόμος (εἴτε κατὰ ξηρὰν εἴτε κατὰ θάλασσαν) ‖ *κέλευθοι νυκτός τε καὶ ἤματος*=οἱ δρόμοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας, τ. ἔ. ἡ νὺξ καὶ ἡ ἡμέρα — ΙΙ ὁδοιπορία, ταξίδιον‖ἐκστρατεία.— ΙΙΙ τρόπος τοῦ βαδίζειν, βάδισμα ‖ μτφρ. ὁδὸς ἢ τρόπος ζωῆς ‖ ὡσ. τρόπος τοῦ πράττειν τι.

Ἐτυμ. ‹ *κέλευθος*· ὁμηρ. *ἱππο-κέλευθος* (ὁ ταξιδεύων ἐν μέσῳ ἵπποις)· *ἀ-κόλουθος* (= ὁ συνοδεύων, ὁ ἑπόμενος)· λιθ. keliáuju (= ταξιδεύω), kẽlias (ὁδός), λατ. cal-lis (ἀτραπὸς ὁρους)· ἐν τῷ *κέλευθος* ὑπάρχει συμφυρμὸς τοῦ θέματος *κελευ-* (τοῦ *κελεύω*, συγγ. τῷ *κέλομαι, κέλης, κέλλω*) καὶ τοῦ θέμ. *ἐλευθ-* (*ἐλεύσομαι, εἰλήλουθα*) εἰς *κελευθ-*.

κέλευσμα ἢ **κέλευμα,** *-ατος,* τὸ (*κελεύω*)· διαταγή, προσταγή, παράγγελμα, ἐντολή ‖ τὸ ἐν τῇ μάχῃ πρόσταγμα ‖ τὸ παράγγελμα τοῦ *κελευστοῦ* (βλ. λ.), τὸ δίδον τὸν χρόνον (τὸν ρυθμὸν) εἰς τοὺς κωπηλάτας.

κελευσμός, ὁ (*κελεύω*)· πρόσταγμα, παράγγελμα, παρόρμησις.

κελευσμοσύνη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *κελευσμός*.

κελευστής, *-οῦ,* ὁ (*κελεύω*)· ὁ *κελεύων*, ὁ δίδων διαταγάς ‖ ὁ παρορμῶν ‖ ὁ δίδων τὸ *κέλευσμα*, ἤτοι τὸ παράγγελμα εἰς τοὺς κωπηλάτας τριήρους, δι' οὗ ἐτηρεῖτο ὁ ρυθμὸς τῆς κωπηλασίας, ἀκριβῶς ὅπως καὶ σήμερον.

κελευστός, *ή, όν* (*κελεύω*)· ὁ διαταχθείς, ὁ παραγγελθείς.

κελευτιάω, θαμιστικὸν τοῦ *κελεύω*· παροτρύνω συνεχῶς.

κελεύω, μέλ. *-σω*· ἐπ. ἀόρ. α' *κέλευσα* (*κέλλω*)· κινῶ (ὠθῶ) πρὸς τὰ ἐμπρός, παρακινῶ, παροτρύνω ‖ διατάσσω, παραγγέλλω (ἐπὶ ἴσων ἢ καὶ ἐπὶ ἀνωτέρου πρὸς κατώτερον) ‖ ἐπιμόνως (θερμῶς) παρακαλῶ, ἱκετεύω (ἐπὶ κατωτέρου πρὸς ἀνώτερον).— Ἐπὶ τοῦ *κελευστοῦ* (βλ. λ.) δίδω τὸ πρόσταγμα εἰς τοὺς κωπηλάτας πρὸς τήρησιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς κωπηλασίας. — ΙΙ μτὰ δοτ. προσ., διατάσσω τινὰ νὰ... πράξῃ τι.

Ἐτυμ.: δι' ἐτυμολ. βλ. *κέλλω*· κατά τινας τὸ *κελεύω* εἶναι συγγ. τῇ σανσκρ. ῥ. *çru, cṛṇō-ti (ἀκούω, ἀκροῶμαι), ἥτις ῥ. προῆλθεν ἐκ τῆς ῥ. *kelu-, τὸ δὲ *κελεύω*, κατ' αὐτούς, ἐσήμαινεν ἀρχικῶς κάμνω τινὰ νὰ ἀκούσῃ. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἀπομονώνει τὸ *κελεύω* ἀπὸ τὰ *κέλλω, κέλομαι*· δὲν φαίνεται ὅμως ὀρθή.

κελέων, ὁ, ἀπηρχ. ἐν. τοῦ *κελέοντες* (βλ. λ.).

κέλης, *-ητος,* ὁ (*κέλλω*)· ἵππος ἱππασίας, δρομικός, ὁ μὴ ζευγνύμενος μετ' ἄλλου.— ΙΙ ταχύπλουν πλοιάριον μὲ μίαν μόνον σειρὰν κωπῶν (λατ. celes, celox).

Ἐτυμ.: *κέλης*, λακ. *κέλης*· κατά τινας συγγ. τῷ *κέλλω, κέλομαι, κελεύω*· πρβλ. *ἵπποισι κελητίζειν* =πηδᾶν ἐκ τοῦ ἑνὸς ἵππου εἰς τὸν ἄλλον· *κελήτιον* (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους ἐκ ῥ. (s)kele (πηδῶ) ἐν τῷ σανσκρ. çala-bhá-ḥ (ἀκρίς), μεσ-γερμ. schel (πηδῶν), ἀλλ' ἀπιθάνως (βλ. *κήλων*).— Τὸ λατ. celōx (μικρὸς πάρων) εἶναι μετασχηματισμὸς ἐκ τοῦ *κέλης* ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ vēlox (ταχύς)· τὸ λατ. celēs (=*κέλης*) εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἑλληνικὸν *κέλης* γεγραμμένον λατινιστί.

κελήσομαι, μέλ. τοῦ *κέλομαι*.

κελητίζω, μέλ. *-ίσω*· ἐπιβαίνω *κέλητος*, ἱππεύω, εἶμαι δεινὸς ἱππεύς (κυρίως ἐπὶ ἱππευόντων δύο ἵππους, μεταπηδώντων δηλ. ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον).

κελήτιον, ὑποκορ. τοῦ *κέλης* (ὃ βλ.).

ΚΕΛΛΩ, μέλ. *κέλσω*· ἀόρ. α' *ἔκελσα* ‹ ΙΙ μετβτ. ἐπὶ ναυτικῶν (θαλασσινῶν), κατευθύνω τὸ πλοῖον πρὸς τὴν ἀκτήν: *νῆα κέλσαι*.— ΙΙ ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, πλέω πρὸς τὴν ξηράν, ἐλλιμενίζομαι.— γενικῶς, φθάνω εἰς λιμένα.

Ἐτυμ.: ὁλ. *ὀ-κέλλω*· *κέλης*· *κέλομαι*· *βου-κόλος*

(*αἰ-πόλος*) ι σανσκρ. **kāláyati, kaláyati** (ὠθῶ), λατ. **celer, celeber** (⟨**kelē-dhl-* μετὰ ἀνομ. τοῦ δευτέρου -l-), γοτθ. **haldan** (βόσκω), παλ-γερμ. **haltan** (φυλάσσω, κρατῶ), ἀρμ. **kheli** (πηδάλιον, πρβλ. ὁμηρ. *νῆα κέλσαι*)· κατά τινας συγγ. καὶ τὸ *σκαλμός* (βλ. λ.)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ρ. **qele* (ὠθῶ) διάφορος τῆς **qele-* (σηκώνω, ὑψώνω) τῆς ἐν τῷ *κολωνός*, λατ. **collis (ex)cello, celsus**, ὡσ. διάφορος τῆς **qvele* ἐν τῷ *πέλομαι* λατ. **colō** κλπ.

κέλομαι, μέλ. *κελήσομαι*· ἀόρ. β' *κεκλόμην* καὶ *ἐκεκλόμην*, γ' ἐν. *κέκλετο, ἐκέκλετο*, μτχ. *κεκλόμενος* (*κέλλω*)· ποιητ. ἀντὶ *κελεύω*· ὠθῶ πρός τὰ ἐμπρός, παρορμῶ, παρακινῶ, διατάσσω.— **II** ἀπολ. ὡς τὸ *καλέω*· καλῶ, προσκαλῶ ‖ καλῶ ὀνομαστικῶς.

κέλσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κέλλω*.

Κελτοί, οἱ· Κελτοί, ἡ Κέλται, κάτοικοι τῆς Γαλατίας. Ἐξ αὐτοῦ τό

Κελτιστί, ἐπίρ., εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Κελτῶν, ἢ κατά τὸν Κελτικόν τρόπον.

κέλῡφος, *-εος*, τό· φλοιός «τσώφλι», «φλούδα», περικάρπιον ‖ μτφρ. οἱ γεγηρακότες δικασταὶ ‖ *ἀντωμοσιῶν κελύφη*=κελύφη («τσώφλια») ἑνόρκων καταθέσεων καὶ οὐδὲν πλέον.— [ἀδεβ. ἐτυμολ.· ὁλ. *καλύπτω*· κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. **sqeleuph-* : **sqelph-*, πρβλ. παλ-γερμ. **sceliva**, μεσ-γερμ. **schelfe**].

ΚΕΛΩΡ, *-ωρος*, ὁ· υἱός, ἔγγονος.— **II** φωνή.

Ἔτυμ. ι πρβλ. Ἡσυχ. *«κέλωρ· ἔγγονος, υἱός». «κελώριον· παιδίον».*— Πιθαν. κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ **κέρωρ*, ἰαπ. **kérōr**, ἐκ ρ. **ker-** (αὐξάνω) ἐν τῷ **κόρ-Fος, *κόρ-Fα* (=νεανίας, νεᾶνις), ὁμηρ. *κούρητες* κ. ἄ. (βλ. ἐν λ. *κόρος*)· *κέλωρ* πιθ. ἀρχ. οὐδ. ἐν τῇ ἐνν. τοῦ *ἀπόγονος* (πρβλ. ὁμηρ. *τέκμωρ, ἐέλδωρ, ἔλωρ, πέλωρ* (ἀντὶ **πέρωρ*, ἰαπ. **quérōr* : *τέρας*). — Τὸ παρ' Ἡσυχ. *«κέλωρ·... ἐκτομίας, γάλλος, σπάδων»* εἶναι κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ **κέρωρ*, ἰαπ. **qerōr*, ἐκ ρ. **(s)qer-** (κόπτω), ὁλ. *κείρω, καρῆναι*.— Διὰ τὴν σημ. *κέλωρ* = φωνή πρβλ. Ἡσυχ. *«κέλωρ· φωνή»· «κελωρύειν· βοᾶν»* (Φωτ.)· *«κελωρύειν· κεκραγέναι, βοᾶν»* (Ἡσυχ.)· *«κελωρήσας· φωνήσας, βοήσας»*. Βλ. ἐν *κελαρύζω*.

κεμάς, *-άδος* (καὶ **κεμμάς**), ἡ· νεαρὰ ἔλαφος.

Ἔτυμ. ι συγγ. τῷ παλ-norr. **hind**, ἀγγλ-σαξ. **hind**, παλ-γερμ. **hinta**, σανσκρ. **çáma-h**, (⟨ ἰαπ. **kemos*)· πρβλ. τὸ ἀντίθ. ἰαπ. **kerəvó-s* ⟩ ὁμ. *κεραός*, λατ. **cervos**.— παλ-πρωσ. **camstian** (πρόβατον), Τοχ. **komoly** (κολοβός), Καρινθ. **komolyi** (ἄνευ κεράτων), παλ-γερμ. **hamal** (=λατ. **mutilus**).

κεν, πρὸ φων., ἀντὶ **κε.**

κεν-αγγής, *ές* (*κενός*+*ἄγγος*)· ὁ κενῶν (ἀδειάζων) τὰ ἀγγεῖα τοῦ σώματος ἀπὸ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην τροφήν, ὁ γεννῶν λιμόν, πεῖναν.

κεν-ανδρία, ἡ· ἔλλειψις ἀνδρῶν, κατάστασις ἐρημώσεως. Ἐκ τοῦ

κέν-ανδρος, *ον* (*κενός*+*ἀνήρ*)· ὁ κενὸς ἀνδρῶν, ἠρημωμένος.

κεν-αυχὴς ἢ **κενε-αυχής,** *ές* (*κενὸς* ἢ *κενεός* + *αὐχή*)· ὁ ἐπὶ κενοῖς πράγμασι καυχώμενος, κενόδοξος, ματαιόδοξος.

κενέβρειος, *ον*· *νεκρός*· ἐν τῷ πληθ. *τὰ κενέβρεια* = πτώματα ζώων, «ψοφίμια».— [ἀδεβ. ἐτυμολ. συνάπτεται ὑπό τινων πρὸς τό: *κινάβρα, κιναβράω* (βλ. λ. λ.)].

κεν-εμ-βάτέω, μελ. *-ήσω* (*κενὸς*+*ἐμβάτης*)· ἐμβαίνω (πατῶ) εἰς τὸ κενόν, τ.ἔ. ματαιοπονῶ.

κενεός, ἡ, *όν*, ἰων. ἀντὶ *κενός* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: *κενεὸς* (**κενεFος*), Κυπρ. *κενευFός*, ἰων. *κεινός*, αἰολ. *κέννος*, ἀττ. *κενὸς* (**κενFός*)· ἄδειος, μάταιος: ἀρμ. **sin** (κενός)· ἰαπ.**ken-*· ἐντεῦθεν, *κενεών, -ῶνος*· *κενόω*.

κενεό-φρων, *ον* (*κενὸς*+*φρήν*)· *ὁ κενὰ φρονῶν*, ὁ μάταια φρονῶν, ματαιόφρων.

κενεών, *-ῶνος*, ὁ (*κενός*)· τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου κοίλωμα (τὸ μέρος δηλ. τὸ κενὸν ὀστῶν, αἱ λαγόνες).— **II** πᾶσα κοιλότης, πᾶν κοίλωμα, ὀπή.

κεν-οδοντίς, *-ίδος*, ἡ, θηλ. τοῦ *κεν-όδους* (ὃ βλ.)

κενο-δοξία, ἡ· *κενὴ δόξα*, ματαιοδοξία, ματαιότης, οἴησις. Ἐκ τοῦ

κενό-δοξος, *ον* (*κενὸς*+*δόξα*)· ματαιόδοξος, μάταιος, ἀλαζών, *κενῆς* (ματαίας) δόξης ἐπιδιωκτής.

κεν-όδους, *-οντος*, ὁ, ἡ (*κενὸς*+*ὀδούς*)· ὁ *κενὸς ὀδόντων*, δηλ. στερούμενος ὀδόντων, ξεδοντιασμένος.

ΚΕΝΟ΄Σ, ἰων. *κεινός*, ἡ, *όν*· ἐπ. *κενεὸς* (ὃ βλ.)· κενός (ὡς καὶ νῦν λέγεται), τ.ἔ. «ἄδειος» ‖ ὁ μηδὲν ἀποτέλεσμα φέρων.— **II** ἄκαρπος, μάταιος, «ἀκαμάτης» ‖ *κενεὰ* ὡς ἐπίρ. = εἰς μάτην.— **III** ἐξηντλημένος ‖ μετὰ γεν., ὁ στερούμενός τινος, ὁ ἀποστερηθεὶς ἀπό τι, ὁ ἀπολέσας τι ‖ ἀπολ. ἐπὶ λεαίνης στερηθείσης τοῦ συντρόφου της.— **IV** συγκρ. καὶ ὑπερθ. *κενότερος, -ότατος*· ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμαλὰ *κενώτερος, -ώτατος* [ὃ:' ἐτυμολ. βλ. *κενεός*].

κενο-τᾰφέω, (*κενὸς*+*τάφος*)· τιμῶ τινα διὰ κενοταφίου.

κενο-τάφιον, τὸ (*κενὸς* + *τάφος*)· τάφος κενὸς νεκροῦ, τάφος μὴ περιέχων νεκρόν.

κενό-φρων, *ον* (*κενὸς* + *φρήν*)· ὁ ἔχων κενὰς τὰς φρένας, κενὸν τὸν νοῦν, ματαιόφρων.

κενο-φωνία, ἡ· τὸ λέγειν *κενὰ* (τ. ἔ. μάταια). Ἐκ τοῦ

κενό-φωνος, *ον* (*κενὸς*+*φωνή*)· ὁ *κενὰ* (μάταια, ἀνόητα) φωνάζων, ὁ φλυαρῶν, ὁ μωρολογῶν.

κενόω, ἰων. **κεινόω**· μέλ. *-ώσω*, ἀόρ. α' *ἐκένωσα*. —Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκενώθην*· πρκ. *κεκένωμαι* (*κενός*)· καθιστῶ τι κενόν («ἄδειον»), τὸ ἀδειάζω ἀπό τι, τὸ ἀποχετεύω, τὸ ξηραίνω ‖ ἐγκαταλείπω τι (καὶ οὕτω τὸ ἀφίνω ἄδειο).— Παθητ. κενώνομαι ἀπό τι, ἀφίνομαι (μένω) ἄδειος.— **II** καθιστῶ τι κενόν (δηλ. μάταιον, ἀνάξιον λόγου), ἢ ἄνευ ἀποτελέσματος. — Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι μάταιος.

κένσαι, ἐπικ. ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ *κεντέω*, ὡσεὶ ἐξ ἐν. **κέντω*.— **II** ὡσ. Προοτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κεντέω*.

κέντᾶσε, δωρ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *κεντέω*.

Κενταύρειος, *α, ον* (*Κένταυρος*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ καταλληλος διά) τοὺς Κενταύρους.

Κενταυρίδης, *-ου*, ὁ (*Κένταυρος*)· ὁ καταγόμενος ἐκ τῶν Κενταύρων.

Κενταυρικός, *ή, όν* (*Κένταυρος*)· ὅμοιος πρὸς Κένταυρον ‖ ἄγριος, θηριώδης, κτηνώδης. ἐπίρ. *-κῶς*.

Κενταυρο-πληθής, *ές* (*Κένταυρος*+*πλῆθος*)· πλήρης Κενταύρων.

Κέν-ταυρος ἢ Κέντ-αυρος, ὁ (*κεντέω*)· κυρ. ὁ διαπερῶν, ὁ διατρυπῶν, ὁ κονταρομάχος ‖ παρ' Ὁμήρῳ οἱ *Κένταυροι* εἶναι φυλὴ ἐξ ἀγρίων ἱππέων, κατοικούντων μεταξὺ Πηλίου καὶ Ὄσσης, ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐξολοθρευθεῖσα ἔν τινι πολέμῳ πρὸς τοὺς γείτονάς των Λαπίθας.— **II** βραδύτερον παρεστάθησαν ὡς τέρατα διφυῆ, κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἵπποι. (πρβλ. *ἱπποκένταυροι*).

Ἔτυμ. ι συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ *κεντέω* + *ταῦρος*, ἐπειδὴ ἦσαν ἄφιπποι βουκόλοι οἱ Κένταυροι, ἀλλ' ἡ ἐτυμολ. αὕτη δὲν φαίνεται πιθανή (θὰ ἀνέμενέ τις μᾶλλον *ταυρο-κέντης*)· ὀρθότερος ἑπομένως ὁ συλλαβισμὸς *κέντ-αυρος*, καθ' ὃν πρῶτον συνθετ. παραμένει τὸ *κεντέω*· διὰ τὸ ὑπολειπόμενον δ' συνθετικὸν *-αυρος* πρβλ. *θησαυρός*· ἄλλως τε κατά τινας ἐν **αuro-* (=ἵππος, δρομεύς) συνάγεται ἴσως ἐκ τῶν *αὐριβάτᾱς* (=ὁ βαδίζων ταχέως), ἐπίρ. *αὖρι* (=ταχέως), *αὖροι* (=λαγωοί), ὁπότε *κέντ-αυρος* = ὁ κεντῶν τοὺς ἵππους.

ΚΕΝΤΕ΄Ω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐκέντησα*· ἀπρφ. *κέντσαι* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **κέντω*)· κεντῶ, «κεντρίζω», νύσσω ‖ πληγώνω, τραυματίζω, μαχαιρώνω, κομματιάζω.

Ἔτυμ. ι *κεντέω*· *κέντρον* (**κέντητρον*)· ὁμηρ. *κέντωρ, -ορος* (**κεντή-τωρ*)· *κοντός* (⟩ λατ. **contus, percontari**)· ὁμ. *κεστός* (⟨**κενστός* ⟨**κεντ-τός*)· *κέστρον*· *κέστρος*· *κέστρα* (ὁλ. λ. καὶ *σφύραινα*)· *κεστρεύς, κεστρῖνος* (ὁλ. λ. λ.) : gall. **cethr** (*καρφίον*), **kentr** (*σπειρούνι*)· παλ-γερμ. **hantag** (βελόνη), σανσκρ. **çuáthati** (διαπερῶ).

κέντο, δωρ. ἀντὶ *ἐκέλετο*· πρβλ. *γέντο* ἀντὶ *ἐγένετο, ἤνθον* ἀντὶ *ἦλθον*.

κεντόω, ἐσφαλμ. τύπος ἀντὶ ***κεντρόω***.

κεντρ-ηνεκής, ***ἐς*** (***κέντρον***+***ἐνέγκω***)· ὁ κεντούμενος, παροτρυνόμενος.

κεντρίζω, μέλ. ***-ίσω*** (***κέντρον***)· διὰ τοῦ κέντρου ἀναγκάζω τινὰ νὰ προχωρῇ, «σπιρουνίζω», παρορμῶ.

κεντρο-δήλητος, ***ον*** (***κέντρον***+***δηλέομαι***)· ὁ διὰ τοῦ κέντρου («κεντριοῦ») κεντούμενος (βασανιζόμενος).— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ κεντῶν (βασανίζων, παρορμῶν) μὲ τὸ κεντρί.

κεντρο-μᾰνής, ***ἐς*** (***κέντρον***+***μᾰνῆναι*** τοῦ ***μαίνομαι***)· ὁ κεντῶν ὡς μαινόμενος, ἢ ὁ ὠδῶν μέχρι μανίας διὰ τοῦ κέντρου.

κέντρον, τὸ (***κεντέω***)· ὀξεῖα αἰχμή, ἀγκάθι, «κεντρί» διὰ τοὺς ἵππους, πτερνιστήρ, «σπιρούνι» (πρβλ. ***βούκεντρον*** διὰ τὰ βώδια), πλῆκτρον πετεινοῦ ‖ τὸ κεντρὶ τῶν μελισσῶν ‖ παροιμ. ***πρὸς κέντρα λακτίζειν*** δηλ. ματαιοπονεῖν (βλ. ***λακτίζω***). 2) ὄργανον βασανιστικόν. 3) μτφρ. παρακίνησις, παρόρμησις, κίνητρον, ἐλατήριον.—**II** τὸ σημεῖον περὶ τὸ ὁποῖον περιγράφεται κύκλος, τὸ μὴ περιστρεφόμενον σκέλος τοῦ διαβήτου.

κεντρο-τῠπής, ***ἐς*** (***κέντρον***+***τυπῆναι*** τοῦ ***τύπτω***)· ὁ διὰ τοῦ κέντρου τυπτόμενος.

κεντρόω, μέλ. ***-ώσω*** (***κέντρον***)· ἐφοδιάζω τινὰ μὲ κέντρον.— Παθητ., εἶμαι ἐφωδιασμένος (ὡπλισμένος) μὲ κέντρον. 2) πλήττω μὲ κέντρον ‖ παρακινῶ.

κέντρων, ***-ωνος,*** ὁ (***κέντρον***)· ὁ φέρων τὰ σημεῖα ἢ στίγματα τοῦ ***κέντρου*** («κεντριοῦ»), κακοποιὸς ὑποβληθεὶς εἰς βασανιστήρια.— **II** παρὰ μτγν. ὕφασμα συνερραμμένον ἐκ πολλῶν τεμαχίων, ἢ ποίημα ἀποτελεσθὲν ἐκ συρραφῆς στίχων (κυρ. ὁμηρικῶν), λατ. cento.— [πρβλ. σανσκρ. **kanthā**].

κεντῡρίων, ***-ωνος,*** ὁ· τὸ λατ. **centurio**· ***ἑκατόνταρχος*** (βλ. λ.).

κέντωρ, ***-ορος,*** ὁ (***κεντέω***)· ὁ κεντῶν ἡνίοχος.

κενῶς, ἐπίρ. τοῦ ***κενός***· ματαίως, εἰς μάτην.

κεοίμην, εὐκτ. τοῦ ***κεῖμαι***.

κέομαι, ἐπικ. καὶ ἰων. παράλλ. τύπος τοῦ ***κεῖμαι***, ἐξ οὗ τὸ γ' ἐν. ***κέεται*** καὶ γ' πληθ. ***κέονται***.

Κέος, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***Κέως***.

ΚΕ'ΠΦΟΣ, ὁ· μικρὸν θαλάσσιον πτηνόν τοῦ εἴδους τῶν θαλασσοβατῶν ‖ μτφρ. ἐπὶ κούφου καὶ ἀνοήτου.

Ἔτυμ.: συνήθως ταυτίζεται πρὸς τὸ λατινιστὶ λεγόμενον «**Thalassidroma Pelagina**», ὑπὸ δὲ τῶν Κυζικηνῶν ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται «***κεφκέφ***»· κατά τινας τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ παρ' Ἡσυχ. ***κὴξ*** (βλ. ***καύᾱξ***)· ἀγν. ἐτυμολ.· λίαν ἀπιθ. ὑπό τινων συνάπτεται πρὸς τὸ ***κίσσα*** (<***κίκja***), σανσκρ. **kiki-h.**

κεράασθε, β' πληθ. ἐπ. μέσ.· ἐν. τοῦ ***κεράω***.

κεράεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***κέρας***.

κεραία, ἡ (***κέρας***)· κέρας («κέρατο»).— **II** πᾶν τὸ ὁμοιάζον πρὸς «κέρατο», ὅπως ἡ κεραία ἱστοῦ, κοιν. «ἀντέννα» (λατ. **cornu antennarum**)‖ἡ προεξέχουσα δοκὸς γεράνου. 2) προεξοχὴ ξηρᾶς πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀκρωτήριον. 3) ἐλαφρὰ στιγμὴ τιθεμένη ἐπὶ τῶν γραμμάτων κατὰ τὴν γραφήν. 4) πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ κέρατος, ὅπως τὸ τόξον.

κεραΐζω, μέλ. ***-ίσω,*** μτγν. ***-ἴξω***· ἀόρ. α' ***ἐκεράϊξα*** (***κέρας***)· λεηλατῶ, πορδῶ, διαρπάζω.— **II** ἐπὶ προσώπων, φονεύω, σφάζω ‖ ἐπὶ πλοίων, καθιστῶ ἄχρηστα, καταβυθίζω.

Ἔτυμ.: ***κεραΐζω***· ***κεραΐστης***. Βλ. καὶ ***ἀκήρατος***, ***κήρ***, ***κεραυνός***· πρβλ. σανσκρ. **çṛṇāti,** ἀπρφ. **çaritōḥ** (συντρίβω), **çīryatē** (συντρίβομαι), **çīrṇá-ḥ, -çīrṇa-ḥ, çīrṇá-ḥ** (συντετριμμένος) κλπ., Ζενδ. **sāri-** (φθορά, καταστροφή), λατ. **caries** (σῆψις), **cariosus** (σεσηπώς), παλ-ιρλ. **ar-a-chrinim**(=λατ. **difficiscor**) **do-rochair** (=λατ. **cecidit**), **ir-chre** (=λατ. **interitus**)· ἰαπ. ****kerā-***.

κεραΐς, ***-ΐδος,*** ἡ (***κέρας***)· εἶδος σκώληκος καταστρώγοντος τὰ κέρατα.

κεραϊστής, ***-οῦ,*** ὁ (***κεραΐζω***)· ὁ λεηλατῶν, ὁ λῃστής.

κεραίω, ἐπ. ἀντὶ ***κεράω***, ριζικὸς τύπος τοῦ ***κεράννυμι***· ἀναμειγνύω· ***ζωρότερον κέραιε*** = μείγνυε τὸν οἶνον μὲ ὀλιγώτερον ὕδωρ (ὥστε νὰ εἶναι σκληρότερος, δυνατώτερος).

κεραμεικός, ***ή, όν*** καὶ ὀρθότ. ***-ικὸς*** (***κέραμος***)· πήλινος, γήϊνος ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν τέχνην τοῦ κεραμέως.

Κερᾰμεικός, ὁ (***κεραμεύς***)· ἡ συνοικία τῶν Κεραμέων ἐν Ἀθήναις, ὅπου δύο τόποι ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο, ὁ εἰς ἐντὸς τοῦ Διπύλου (τῆς Θριασίας πύλης) καὶ ὁ ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ.

κεράμειος, ***α, ον*** (***κέραμος***)· ὁ ἐκ πηλοῦ, πήλινος.

κερᾰμεύς, ***-έως,*** ὁ (***κέραμος***)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν πηλόν, «κεραμεύς».—Παροιμ. ***κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει*** — ὁ τσουκαλᾶς φθονεῖ τὸν τσουκαλᾶν.

κερᾰμεύω, μέλ. ***-σω*** (***κέρᾰμος***)· εἶμαι κεραμεὺς (τσουκαλᾶς), ἐργάζομαι τὸν πηλόν, ἐργάζομαι εἰς τὴν κατασκευὴν πηλίνων ἀγγείων ‖ μτφρ. ἐμβαλώνω τὴν κατάστασιν.

κερᾰμήϊος, ***η, ον,*** ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***κεράμειος***.

κερᾰμῆις, ***-ίδος***· ἀνώμ. ἐπ. θηλ. τοῦ ***κεράμειος***.

κεράμῑνος, ***η, ον*** καὶ **κεραμικός,** ***ή, όν*** = ***κεράμειος*** (ὃ βλ.).

κεράμιον, τὸ (***κέραμος***)· πήλινον ἀγγεῖον, ὑδρία, χύτρα κλπ., λατ. **testa**.

κερᾰμίς, ***-ῖδος,*** ἀττ. ***-ίδος,*** ἡ (***κέραμος***)· κεραμίδι, «τοῦβλο» ‖ ὡσ. περιληπτ. ἡ στέγη.

ΚΕ'ΡΑ˜ΜΟΣ, ὁ· χῶμα ἢ πηλὸς τοῦ κεραμέως.— **II** πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ τοιούτου χώματος ἢ πηλοῦ, πήλινον ἀγγεῖον οἴνου, στάμνος ‖ ὡσ. ἐν περιεκτ. ἐνν., πήλινα ἀγγεῖα.— **III** «κεραμίδι», καὶ περιληπτ., τὰ κεραμίδια ‖ ***τῷ κεράμῳ βαλεῖν***=νὰ κτυπήσω (προσβάλω) μὲ κεραμίδια, οὐδέποτε κατὰ πληθ.— **IV** ἐν τῇ φράσει ***χαλκέῳ ἐν κεράμῳ δέδετο***= εἶχε φυλακισθῆ (εἶχε δεθῆ) εἰς χαλκίνην φυλακὴν (εἰρκτήν).

Ἔτυμ.: ***κέραμος***· ***κερᾰμόω***· ***κεραμεὺς*** κλπ. (βλ. λ.)· ***κέραμος*** <ἰαπ. ****qeremo-s***, ἐφ' ὅσον δὲ σημ. ἐφημένη γῆ εἶναι πιθ. συγγ. τῷ λατ. **cremo** (ψήνω), ὁμοῤῥ. **crematra**, ἐν οἷς ἐκτετ. ῥ. ἐκ τῆς ῥ. ****qer-*** (ψήνω), ἐν τῷ παλ-γερμ. **herd**, ἀγγλ-σαξ. **heorð**, παλ-σαξ. **herth** («τζάκι»), ἢ ἐκ ῥ. **qar-** ἐν τῷ λατ. **carbō** (****car-dhō***)=ἄνθραξ, παλ-σλαυ. **krada** (=λατ. **fornax-**), εἶτα λιθ. **kársztas**, λαττ. **karsts** (καίων)· πρβλ. ὡσ. γοτθ. **haúri** (ἄνθραξ), παλ-norr. **hyrr** (πῦρ), παλ-σλαυ. **kuriti** (καπνίζω), λιθ. **kùrti** (θερμαίνω), παλ-γερμ. **harsta** (=λατ. **frixura**).—Ἰαπ. ῥ. ****kerā-*** : ****qar-***· κατά τινας εἶναι συγγ. καὶ τῷ ***κεράννυμι***, ***κέραμαι*** (ἰαπ. ****ḱerā-***, ****ḱerāi-***), σανσκρ. **çrīṇāti**.

κερᾰ́ννῡμι καὶ **-ύω,** μέλ. ***κερᾰσω,*** ἀόρ. α' ***ἐκέρᾰσα,*** ἐπ. ***κέρασσα***.—μέσον, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' ***κεράσσατο***.— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐκεράσθην*** καὶ ***ἐκρᾰ́θην***· πρκ. ***κεκέρασμαι*** καὶ ***κέκρᾱμαι*** (***κεράω***)· ἀναμειγνύω, ἀνακατεύω, συχν. ἐπὶ τῆς δι' ὕδατος ἀραιώσεως τοῦ οἴνου ‖ συχνότ. ὡς μέσον: ***κρατῆρα κεράσασθαι*** = νὰ ἑτοιμάσω (νὰ ἀναμείξω) ἕνα κρατῆρα οἴνου πρὸς χρῆσίν μου ‖ παθ., ***κύλιξ ἴσον ἴσῳ κεκραμένη*** = κύλιξ ἔχουσα ἐξ ἴσου οἶνον καὶ ὕδωρ («μισὸ καὶ μισό»). 2) ἀναμειγνύων κανονίζω τὴν δερμοκρασίαν, ψυχραίνω, κρυώνω, τι (ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ λουτροῦ). 3) μτφρ. συγκιρνῶ, ρυθμίζω, κανονίζω, μετριάζω.— **II** γενικῶς ἀναμειγνύω, συνδυάζω, συνάπτω, συσκευάζω, λατ. **attemperare**.

Ἔτυμ.: ***κεράννυμι***· ***ἀ-κρᾶτος***, ἰων. ***ἄκρητος***· ***κίρνημι***, ***-ύω***· ἐπίρ. ***κερὰς*** (= «***κεραστικῶς***»)· ***μετάκερας*** (βλ. λ.), ***αὐτόκερας*** καὶ ***αὐτόκρας***=***αὐτοκέραστος***· ***αὐτοκρητής***· ***ἀκέραιος***· ὁμ. ***ἀκήρατος***· ***κρᾶσις***· ***κρατήρ***, ἰων. ***κρητήρ***: σανσκρ. **çrīṇāti** (ἀναμειγνύω), **çrīṇá-ḥ, çīrṇá-ḥ** (μεμιγμένος), **çrāyati** (μαγειρεύω), **çrāṇá-ḥ, çṛṇá-ḥ** (μαγειρευμένος)· ***ἐξ*** ἰαπ. ῥ. ****ḱerā-***, ****ḱerāi-***.

κερᾰο-ξόος, ***ον*** (***κέρας***+***ξέω***)· ὁ ξύνων καὶ κατεργαζόμενος κέρατα ‖ ὁ ἐκ κερατίνης ὕλης κατασκευάζων διάφορα καμψοτεχνήματα ἢ ἐργαλεῖα, κυρ. τόξα.

κερᾰός, *ὀν* (*κέρας*)· κερασφόρος, φέρων κέρατα.— **II** ὁ ἐκ κέρατος κατεσκευασμένος.

Ἔτυμ.: *κεραὸς* (*ἔλαφος, ἄρνες, τράγος, Ἄμμων*)· *κεραὸς* ⟨**κεραFός*, ἰαπ. **Ḱerəvó-s*=λατ. **cervos**, ἐκ βάσεως **Ḱerāu-**, (κέρας), πρβλ. γαλλ. **carw** (⟨ἰαπ. **Ḱṛvo-**, παλ-γερμ. **hiruz**, ἀγγλ-σαξ. **heorot** γερμ. **hirsch**, παλ-πρωσσ. **sirwis** (δορκάς), Ζενδ. **sru-**, **srvā-** (κέρας)· λιθ. **kárve** (ἀγελάς), παλ-πρωσσ. **kurwis** (βοῦς), παλ-σλαυ. **krawa**, ρωσσ. **koróna** (ἀγελάς)· πάντα ταῦτα ἔχουν τὸ χειλικὸν ***q-** ἀντὶ τοῦ ***Ḱ-**· πρβλ. καὶ *κόρυδος, κόρυς, κορυφή*, (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **Ḱer.** (=λατ. **eminēre**)· βλ. ἐν λ. *κέρας*· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*κάρνος· βόσκημα, πρόβατον*», παλ-γερμ. **(h)rind**, ἄλλ. *κριὸς* (βλ. λ.).

κερα-οῦχος, *ον* (*κέρας*+*ἔχω*)·=*κερ-οῦχος* (ὃ βλ.).

κέρας, τό· γεν. *κέρᾱτος*, ἐπ. *κέραος*, ἀττ. συνῳρ. *κέρως*· δοτ. *κέρᾱτι, κέραϊ, κέρᾳ*.— Δυϊκ. *κέρᾰε, κέρᾱ*, γεν. καὶ δοτ. *κεράοιν, κερῷν*· πληθ. *κέραα, κέρᾱ*· γεν. *κεράων, κερῶν*· δοτ. *κέρᾶσι*, ἐπ. *κέρᾰσι* καὶ *κεράεσσι*.— Ἰων. κλίσις *κέρας, κέρεος, κέρεϊ* (συγγ. τῷ *κάρα*)· τὸ κέρας («κόρνο») ζῴου || ἐντεῦθεν, *κέρας* ὡς ὑλικὸν κατεργασίας.— **II** πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ κέρατος, κυρ. τόξον || κέρας ὡς σάλπιγξ || ὡσ. κέρας ὡς ποτήριον δι' οὗ ἔπινον, ἡ κύλιξ, κύπελλον, ἐν σχήματι κέρατος.— **III** τὸ κεράτινον συρίγγιον ἀσφαλείας, εἰς ὃ προσηρτᾶτο τὸ ἐκ μολύβδου βάρος τῆς ἁλιευτικῆς ὁρμιᾶς, διὰ νὰ μὴ ἡμπορῇ τὸ ψάρι νὰ τὴν κόβῃ.— **IV** βραχίων ποταμοῦ, ὁσάκις ἔχει σχῆμα κέρατος.— **V** τὸ κέρας παρατάξεως στρατοῦ ἢ στόλου || *ἐπὶ κέρας*, ἀττ. *ἐπὶ κέρως*=ἐπὶ μιᾶς ἁπλῆς γραμμῆς, ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἄλλου (ἢ τὸ ἓν πλοῖον ὄπισθεν τοῦ ἄλλου), καὶ οὐχὶ παραπλεύρως, ὥστε νὰ σχηματίζεται εὐρὺ μέτωπον.— **VI** ἡ κεραία πλοίου.— **VII** πᾶν προεξέχον μέρος ἢ ὕψωμα.

Ἔτυμ.: *κέρας* ⟨*ἰαπ.* **Ḱer-es-**. **Ḱarəs-* (⟨ἰαπ. **Ḱṛ-es-**) ἐν λ. *κάρᾱνον* (⟨**karəs-no-n**) καὶ *καρᾰρᾱ* (=κεφαλή) (⟨θέμ. **karəs-ro-**. βλ. λ. λ.) **karəs-* ἐν τῷ ἀττ. **ἀμφί-κρᾱνος* ⟨**karəs-no-s*, ἰων. *ἐπί-κρηνον* (πρβλ. Ἡσυχ. «*ἐπίκρηνον· κεφαλόδεσμον*»), *ναύ-κρᾱρος* ⟨**-karəs-ro-* (βλ. ἐν λ.λ. *κρᾱνίον*, ἰων. *κρήδεμνον, κεραός, κέρνα, κόρση*), πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **çira-h**=Ζενδ. **sarō** (**sarah**)= κεφαλή ⟨ἰαπ. **Ḱṛros**, σανσκρ. **çīrsán** (κεφαλή)· λατ. **cerebrum** (⟨**ceras-**, ἰαπ. **Ḱerəs-** ἢ **ceres-**), **cernuos** (ἀγύρτης), (**Ḱersnevo-s*· βλ. *κερανίξαι*), **cornu, cervix**, παλ-γερμ. **hirni** κ.λπ. —Ἐκ ῥ. **Ḱer** (ὑψώνομαι), θέμ. **Ḱeres**, **Ḱeros-** καὶ ὡσ. ***kero-**.— Παράγωγα: *κεράτιον, κερατίας*· *κερατίζω, κερατῖτις, κεράτινος· κερατόω· κερατῶν, κερατέα*.— *κερασφόρος, κεραόξοος, κεραία, κεράεις, κεράστης, κεροπλάστης· αἰγόκερως, ῥινόκερως, αἰγοκερεύς*.

κέρασσε, ἐπιτ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *κεράννυμι*.

κεραστής, *-οῦ*, ὁ (*κεράννυμι*)· ὁ κεραννύων, τ.ἑ. ὁ ἀναμειγνύων.

κεράστης, *-ου*, ὁ (*κέρας*)· ὁ ἔχων κέρατα, ὁ κερασφόρος.

κεραστός, *ή, όν* (*κεράννυμι*)· ὁ κεκραμένος, ἀναμεμιγμένος.

κερασ-φόρος, *ον* (*κέρας*+*φέρω*)· ὁ φέρων κέρατα, ἔχων κέρατα.

κερατέα ἢ **-ία,** ἡ (*κέρας*)· τὸ γνωστὸν δένδρον, ἡ ξυλοκερατέα («ξυλοκερασιά») κοιν. χαροπὶά ἐκ τοῦ ἀραβ. **kharoob**, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ σχήματος τῶν καρπῶν· τὰ δὲ ξυλοκέρατα, ὁ καρπός, ἐκαλοῦντο *κεράτια* (λόγῳ τοῦ σχήματος).

κερᾰτῖνος, *η, ον* (*κέρας*)· ὁ πεποιημένος ἐκ κέρατος.

κερᾰτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κέρας*· μικρὸν κέρας.— **II** ἐν τῷ πληθ. *τὰ κερᾰτια*=τὰ ξυλοκέρατα, καρπὸς τῆς *κερατέας* (βλ. λ.).

κερ-αύλης, *-ου*, ὁ (*κέρας*+*αὐλέω*)· ὁ αὐλῶν διὰ τοῦ κέρατος, ἢ διὰ κερατίνου ὀργάνου.

κεραύνειος, *ον* (*κεραυνός*)· ὁ τὸν κεραυνὸν χειριζόμενος, ὁ κεραυνοβολῶν.

κεραύνιος, *α, ον*, καὶ *-ος, -ον* (*κεραυνός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κεραυνόν.— **II** ὁ πληγεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ, κεραυνόπληκτος.

κεραυνο-βολέω, μέλ. *-ήσω*· βάλλω (τ. ἑ. ῥίπτω, ἐκσφενδονίζω) τὸν κεραυνὸν || κτυπῶ διὰ τοῦ κεραυνοῦ. Ἐκ τοῦ

κεραυνο-βόλος, *ον* (*κεραυνὸς* + *βάλλω*)· ὁ ἐξακοντίζων τὸν κεραυνὸν || ὁ φονεύων διὰ τοῦ κεραυνοῦ.

κεραυνο-βρόντης, *-ου*, ὁ (*κεραυνὸς*+*βροντάω*)· ὁ ἐξακοντίζων τὸν κεραυνὸν καὶ βροντῶν.

κεραυνο-μάχης, ὁ (*κεραυνὸς* + *μάχομαι*)· ὁ διὰ τοῦ κεραυνοῦ μαχόμενος.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Σ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, «ἀστροπελέκι», βροντὴ καὶ ἀστραπή, λατ. **fulmen** || ὁ κρότος καθ' ἑαυτὸν ἐκαλεῖτο *βροντή*, λατ. **tonitrus**, ἡ δὲ λάμψις τῆς βροντῆς ἐκαλεῖτο *ἀστεροπή, στεροπή*, λατ. **fulgur**· πληθ. *κεραυνοὶ* =βρονταί.

κεραυνο-φᾰής, *ὲς* (*κεραυνὸς* + *φάος*)· ὁ λάμπων ὡς κεραυνός.

κεραυνόω, μελ. *-ώσω*· πλήττω διὰ κεραυνοῦ, κατακεραυνώνω.

ΚΕΡΑ'Ω, ἐπ. ριζικὸς τύπος τοῦ *κεράννυμι* (ὃ βλ.).

ΚΕ'ΡΒΕΡΟΣ, ὁ· ὁ πεντηκοντακέφαλος κύων τοῦ Ἅδου, ὅστις ἐφρούρει τὴν πύλην τοῦ Ἅδου, υἱὸς τοῦ Τυφωέως καὶ τῆς Ἐχίδνης, κατὰ τὸν Ἡσίοδον || βραδύτερον παρίστατο ὡς τρικέφαλος ἢ τρισώματος.

κερδαίνω, μέλ. *κερδανῶ*, ἰων. *-έω*· ἀόρ. α' *ἐκέρδᾰνα*, ἰων. *ἐκέρδηνα*· μέλλ. ὡσ. *κερδήσω, κερδήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐκέρδησα* (*κέρδος*)· κερδίζω, ποριζόμαι κέρδος ἢ ὠφέλειαν ἐκ τινος || ποριζόμαι ὠφέλειαν, εἶμαι ὠφελημένος. 2) ὅθεν, ἐμπορεύομαι, κάμνω ἐμπόριον.— **II** ἐν κακῇ ἐνν., ὡς καὶ τὸ *ἀπολαύω*, ἀποκομίζω ζημίαν, ζημιοῦμαι.

κερδᾰλέος, *α, ον* (*κέρδος*)· ὁ ἀποβλέπων εἰς κέρδος, δόλιος, πανοῦργος || πονηρός, ὀξύνους, διορατικός. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπικερδής, ἐπωφελής || ἐπίρ. *κερδαλέως*=κατὰ τρόπον ἐπικερδῆ.

κερδᾰλεό-φρων, *ον* (*κερδαλέος*+*φρήν*)· ὁ *κερδαλέας φρένας* ἔχων, ὁ πανούργως διανοούμενος.

κερδάνῃς, δ' ἐν. Ὑποτ. ἀορ. τοῦ *κερδαίνω*.

κέρδιστος, *η, ον*, ὑπερθετ. ἄνευ θετικοῦ ἐν χρήσει, ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *κέρδος* (συγκρ. *κερδίων*)· πανουργότατος, δολιώτατος.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, ὠφελιμώτατος.

κερδίων, *ον*, γεν. *-ονος*, συγκρ. (ἄνευ θετικοῦ ἐν χρήσει) σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *κέρδος*· ὠφελιμώτερος. Βλ. *κέρδιστος*.

ΚΕ'ΡΔΟΣ, *-εος*, τὸ· κέρδος, ὠφέλεια, πλεονέκτημα || ἐπιθυμία κέρδους.— **II** ἐν τῷ πληθ. πανοῦργα, ἢ δόλια τεχνάσματα, δόλοι, ἀπάται.

Ἔτυμ.: *κέρδος*· παραθ. *κερδίων, κέρδιστος*· *κερδαλέος*· *κερδαλέη, -ῆ, κερδώ, -οῦς*· *κερδαίνω*· *κερδοσύνη*· *Κέρδων, -ωνος*· ἰων. *Κερδίη Πειθώ*: πρβλ. παλ-ιρλ. **cerd** (***kerdā**) = τέχνη· ἰαπ. ῥ. ***Ḱerd-** ἢ ***qerd-**· τὸ λατ. **cerdō** (ἡμερομίσθιος ἐργάτης) εἶναι προφανῶς δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἡ συσχέτισις πρὸς τὰ: *καρδία*, λατ. **cor**, γοτθ. **hairtin-** εἶναι ἀσφαλμένη.

κερδοσύνη, ἡ (*κέρδος*)· πανουργία, δόλος· δοτ. *κερδοσύνῃ* ὡς ἐπίρ. δοτικοφ.=κατὰ τρόπον πανοῦργον καὶ δόλιον.

κερδώ, *-όος* καὶ συνῳρ. *-οῦς*, ἡ (*κέρδος*)· ἡ πανοῦργος, ἡ κλέπτρια, ὄνομα τῆς ἀλώπεκος.

κέρεα, ἰων. ἀντὶ *κέραα, κέρατα*, πληθ. τοῦ *κέρας*.

κερέω, ἰων. ἀντὶ *κερῶ*, μέλ. τοῦ *κείρω*.

κερκίζω, μελ. *-ίσω*· πυκνώνω τὸ ὕφασμα διὰ τῆς *κερκίδος*. Ἐκ τοῦ

κερκὶς, *-ίδος*, ἡ (*κέρκω, κρέκω*)=*σπάθη*· ἡ ῥάβδος διὰ τῆς ὁποίας ἐκρούοντο τὰ νήματα τοῦ ὑφαδίου καὶ τὸ ὕφασμα καθίστατο πυκνόν || τὸ κτένιον τοῦ ὑφαντοῦ || ἡ σαγίττα, ἡ περιέχουσα τὴν ἄτρακτον, λατ. **radius**.— **II** πᾶσα λεπτή, μακρὰ καὶ

εὐδεῖα ράβδος ἐκ ξύλου, ἐλεφαντοστοῦ κλπ., ὅπως ὁ πάσσαλος ἢ περόνη, δι' ὧν ἐπλήσσοντο ἔγχορδα ὄργανα, λατ. **plectrum.** 2) ράβδος μετρητική, λατ. **radius mathematicus.** [φαίνεται ὡς ὑποκορ. τοῦ **κέρκος** (βλ. λ.)].

ΚΕ'ΡΚΟΣ, ἡ· οὐρά ζώου, λατ. **cauda.**

Ἔτυμ.: ἀμφιβόλου ἐτυμολ.· ἡ βασικὴ σημ. «ὁ κτυπῶν»· πρβλ. **κρέκω** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **κρίκος, κίρκος** (βλ. λ. λ.), **κορωνὸς** καὶ **κυρτὸς** (βλ. λ. λ.) ἐν τῇ βασικῇ σημ. τοῦ: «κεκαμμένος»· κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. ῥ. **ker-** (ἐξέχω, προεξέχω), ἐξ ἧς καὶ τὸ **κέρας** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους **κέρκος** προῆλθε κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***κέρκρος** 〈 **κέρκουρος** (βλ. λ.).

κέρκουρος ἢ **κερκοῦρος,** ὁ· ἐλαφρὸν πλοιάριον, λέμβος.— ‖ θαλάσσιος ἰχθύς.— [**κέρκουρος** 〈 **κέρκος**+**οὐρά** ἢ εἶναι ξένη λέξις (σημιτική), τροποποιηθεῖσα κατὰ λαϊκὴν παρετυμολογίαν].

Κέρκῡρα, ἡ· ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους, οὕτω καὶ σήμερον καλουμένη (**ἐνίοτε καὶ «Κορφοί»**). Βλ. καὶ Κ. Ε. Α. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Κερκυραῖος, ὁ· ὁ ἐκ Κερκύρας ‖ **ἐπίθ. Κερκυραϊκός, ή, όν.**

κέρκω, σπανιώτ. παράλλ. τύπος τοῦ **κρέκω** (βλ. λ.).

κέρμα, **-ατος,** τὸ (**κείρω**)· τεμάχιον ‖ ἐν τῷ πληθ. μικρὸν νόμισμα, «ψιλά, λιανά» ‖ μικρὰ ἐμπορεύματα, «ψιλικά». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κερμᾰτίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ** (**κέρμα**)· κόπτω εἰς μικρὰ νομίσματα ‖ ἀνταλλάσσω μεγάλα νομίσματα μὲ μικρά, «κάνω ψιλὰ ἢ λιανά». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κερματιστής, **-οῦ,** ὁ (**κερματίζω**)· **ὁ ἀργυραμοιβός,** ὁ ἀνταλλάσσων νομίσματα.

κερο-βάτης, **-ου,** ὁ (**κέρας**+**βαίνω**)· ὁ ἔχων πόδας ἐκ κερατίνης ὕλης, ἢ ὁ ἔχων χηλὰς ἢ ὁπλὰς ἐκ κερατίνης ὕλης, ἐπίθ. τοῦ Πανός.

κερο-βόας, **-ου,** ὁ (**κέρας**+**βοάω**)· ὁ βοῶν ἢ ἠχῶν διὰ κέρατος, ἐπὶ αὐλοῦ **κερατίνου** (**ἐκ κερατίνης** ὕλης).

κερό-δετος, **ον** (**κέρας**+**δέω**)· δεδεμένος διὰ κέρατος, πεποιημένος ἐκ κέρατος

κερόεις, **εσσα, εν** (καὶ συνῃρ. **-οῦσα** τὸ θηλ.) (**κέρας**)· κερασφόρος.

κερ-οΐαξ, **-ᾶκος,** ὁ (**κέρας**+**οἴαξ**)· σχοινίον ἀνήκον εἰς τὰς κεραίας· βλ. **κέρας** VI.

κερο-τῠπέω, μελ. **-ήσω** (**κέρας** + **τύπτω**)· κτυπῶ διὰ τῶν κεράτων, κερατίζω («τουμπῶ») ‖ γενικῶς, κτυπῶ ἄλλοτε ἐδῶ καὶ ἄλλοτε ἐκεῖ.

κερ-ούλκός, **όν** (**κέρας** + **ἕλκω**)· ὁ ἕλκων (ὁ τείνων) τόξον ἐκ κέρατος. 2) ἐπὶ τοῦ τόξου, τὸ τεινόμενον, ἑλκόμενον, ἐκ τῶν κεράτων (πιθανῶς διότι κατὰ τὰ ἄκρα ἦτο κεκοσμημένον διὰ κέρατος).

κερουτιάω (**κέρας**)· ἀνατινάσσω (κινῶ βιαίως πρὸς τὰ ἄνω) τὰ κέρατα ἢ τὴν κεφαλήν, ὡς συνήθως κάμνουν τὰ κερασφόρα ζῷα.

κερ-ουχίς, **-ίδος,** θηλ. τοῦ ἑπομ.

κερ-οῦχος, **ον** (**κέρας** + **ἔχω**)· ὁ ἔχων κέρατα, κερασφόρος.

κερο-φόρος, **ον** (**κέρας**+**φέρω**)· ὁ φέρων κέρατα.

κέρσας, ἐπ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ **κείρω.**

κέρσε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **κείρω.**

κερ-τομέω, μέλ. **-ήσω** (**κέρτομος**)· χλευάζω, περιγελῶ, σκώπτω, περιπαίζω, τινά. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κερ-τόμησις, **-εως,** ἡ (**κερτομέω**)· **τὸ κερτομεῖν,** ἐμπαιγμός, σκῶμμα.

κερ-τομία, ἡ=**κερτόμησις** (ὃ βλ.).

κερ-τόμιος καὶ **κέρ-τομος,** **ον** (**κέαρ** + **τέμνω**)· ὁ κεντῶν τὴν καρδίαν, ὁ πειρακτικὸς ‖ **κερτόμια ἔπη,** ἢ ἁπλῶς **κερτόμια** = πειρακτικοί, προσβλητικοί, λόγοι.— ‖ σκωπτικός, ἀπατηλός.

Ἔτυμ.: τὴν ἐν ἀρχῇ ἐκ τοῦ **κέαρ** + **τέμνω** (πρβλ. **δακέθυμος**) σημειωθεῖσαν ἐτυμολ. δὲν δέχονται πάντες· κατά τινας **κέρτομος** 〈 ***κέρστομος** (=ὁ ἔχων ἄδικον στόμα)· κατὰ τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν δ' συνθετ. εἶναι τὸ **στόμα,** πρβλ. **εὔ-στομος, δυ-στομεῖν, κακό-στομος,** ὡς α' συνθετ. δὲ λαμβάνεται ἡ ῥ. **(s)qer-** ἐν τῷ ἑλλ. **κείρω** (βλ. λ) καὶ **σκάριφος** (βλ. λ.), **σκερβόλλω** (= σκώπτω), καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. **«σκέραμος· βλασφημία», «κέραφος· χλευασμός, κακολογία», «σχέραφος· βλασφημία, λοιδορία», «σκέρβολος· λοίδορος», «σκερβολεῖ· ἀπατᾷ», «σκερβολοῦσα· λοιδοροῦσα, βλασφημοῦσα, ἀπατῶσα».**— Κατ' ἄλλους δὲν εἶναι ξένον καὶ τὸ **κάρηˑ** πιθανῶς ἐπίσης πρόκειται περὶ συμφυρμοῦ τῶν ὁμάδων τῆς ῥ. ***(s)qer-** (=ἀποτέμνω) καὶ τῆς ῥ· ***qar-** (μέμφομαι).

κέρχνη, ἡ (**κέρχνω**)· εἶδος ἱέρακος, ὀνομασθέντος οὕτω ἐκ τῆς βραχνῆς φωνῆς, ἴσως τὸ «κιρκινέλλι» (λατ. **falco tinnunculus**).

κερχνηΐς, **-ῆϊδος** καὶ **κερχνῆς,** **-ῆδος,** ἡ· παράλλ. τύπος τοῦ **κέρχνη** (ὃ βλ.).

ΚΕ'ΡΧΝΩ· κάμνω τι τραχὺ ἢ βραχνόν.— ‖ ἀμτβ. καὶ ἐν τῷ παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι βραχνὸς (**ἐπὶ τῆς** φωνῆς).

Ἔτυμ.: **κέρχνω** ἢ **κέρχω· αἱμό-κερχνον· κερχαλέος** (ξηρός, βραχνὸς) καὶ **κερχναλέος** κατὰ μεταφορὰν τοῦ **-ν-** ἐκ τοῦ **κέρχνος· κερχ(ν)ώδης** (βραχνώδης)· **κερχνηΐς** (βλ. λ.)· ἐξ ἐπιδράσεως δὲ τοῦ **κέγχρος** ἐσχηματίσθησαν καὶ τύποι **κεγχρηΐς, κεγχρίς, κέγχρη** : πρβλ. γαλλ. **crychydd,** νεο-bret. **kerc'heiz** (ἐρωδιός, τὸ πτηνόν), παλ-bret. **corcid,** ἰρλ. **cor〈,** (γέρανος), ριζικὸν κελτ. ***korg-,** παλ-γερμ. **hreigir** 〉 γερμ. **reiher** (ἐρωδιός). παλ-σλαυ. **kraguzĭ** (ἱέραξ). Ἐκ πάντων τούτων δὲν ἀποκλείεται ἡ πιθανότης ὅτι πρόκειται περὶ παλαιοτάτης ὀνοματοποιΐας.

κερῶ, μέλ. τοῦ **κείρω.**

κερῶν, μτχ. τοῦ **κεράω.**

κέρωνται, ἐπ. γ' πληθ. παθ. Ὑποτ. τοῦ **κεράω.**

κές, βλ. **κᾱ́ς.**

κέσκετο, ἰων. γ' ἑν. πρτ. τοῦ **κεῖμαι.**

κεστός, **ή, όν** (**κεντέω**)· κεντητός, κεντημένος‖ **κεστὸς ἱμὰς** ἐπὶ τῆς ζώνης τῆς Ἀφροδίτης ‖ ὅθεν: ‖ ὡς οὐσ. **ὁ κεστὸς**=ἡ ζώνη, λατ. **cestus.** [δι' ἐτυμολ. βλ. **κεντέω**].

κέστρα, ἡ (**κεντέω**)· εἶδος σφυρίου («ξινάρι»).= ‖ εἶδος ἰχθύος, ἡ **σφύραινα** («σφυρίδα»), ὀνομασθεῖσα οὕτω διὰ τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν σφῦραν, κατὰ δὲ τὸν Κοραῆν, διότι ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῶν κεστρέων.

κευθάνω, ποιητ. ἀντὶ **κεύθω.**

κεῦθμα, **-ατος,** τό, καὶ **κευθμός,** ὁ = **κευθμών.**

κευθμών, **-ῶνος,** ὁ (**κεύθω**)· κρυψών, κρύπτη, ὀπή, πᾶσα μυστικὴ (κρυφὴ) δέσις ‖ τρώγλη, φωλεά, θηρίων καὶ γενικῶς κτηνῶν. 2) ἐπὶ τοῦ κάτω κόσμου, ᾅδυσσος. 3) = **ἄδυτον**· τὸ ἐσωτερικώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ «ἱερόν», τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ.

κεύθοισα, δωρ. ἀντὶ **κεύθουσα,** θηλ. τῆς μτχ. τοῦ **κεύθω.**

κεῦθος, **-εος,** τὸ (**κεύθω**)=**κευθμών**· ἐν τῷ πληθ. **κεύθεα γαίης** = τὰ βάθη τῆς γῆς.

ΚΕΥ'ΘΩ, μέλ. **κεύσω**· ἀόρ. β' **ἔκῠθον,** ἐπ. ἀναδιπλ. Ὑποτ. **κεκύθω**· πρκ. **τέκευθα**· ὑπερσ. **ἐκεκεύθειν,** ἐπ. **κεκεύθειν**· καλύπτω ἐντελῶς, κατακαλύπτω, κρύπτω, ἀποκρύπτω ‖ σαβανώνω.—Παθητ., εἶμαι κεκρυμμένος, εὑρίσκομαι τεθαμμένος. 2) διατηρῶ τι κεκρυμμένον ἢ μυστικόν, ἀποκρύπτω ‖ μεταφιέζω ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ. **κεύθω τινά τι**=ἀποκρύπτω τι ἀπό τινα («τοῦ τὸ κρύβω»). 3) ὁ πρκ. **κέκευθα** χρησιμοποιεῖται ὡς ἐνεστώς (διατηρῶ κεκρυμμένον), ὁ δὲ ὑπερσ. **ἐκεκεύθειν** ὡς πρτ. (**ἀπέκρυπτον**).— ‖ ἀμτβ. εἶμαι (κεῖμαι) κεκρυμμένος.

Ἔτυμ.: **κεύθω· κεῦθος· κευθμών· κευθμός:** ἀγγλ-σαξ. **hy'dan** (ἀγγλ. **hide**), gall. **cuddio** (κρύπτω), 〈κελτ. ***koud-o-**· σανσκρ. **kuhara-m** (σπήλαιον), **kúhaka-h** (ἀπατεών), **ku-kū́-h** (νέα σελήνη, δηλ. σελήνη κεκρυμμένη), λατ. **cūdō, -ōnis** (δερματίνη κάσκα), γοτθ. **huzd,** παλ-γερμ. **hort** (θησαυροφυλάκιον) 〈κοιν. γερμ. ***huzda-,** ἰαπ. ***qud(h)z-edho-** ἐξ ἰαπ. ῥ. ***(s)qeudh-** (καλύπτω), ἐκτεῖ. ἐκ τῆς ῥ. ***(s)qeu-** (***sqevā-**) ἐν τῷ λατ. **obscurus** καὶ τῷ ἑλλ. **σκῦλον.**

κεφᾰλῇ, δωρ. δοτ. τοῦ **κεφαλή.**

κεφᾰλαῖος, **α, ον** (**κεφαλή**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κεφαλὴν ‖ μτφρ. ὡς καὶ τὸ λατ. **capitalis,** ὁ κύριος, ὁ κυριώτερος, ὁ προεξέχουσαν σημασίαν ἔχων.— ‖ τὸ **κεφάλαιον** ὡς οὐσ.=ἡ κεφαλή: **κεφάλαιον ἐφαντίδος**=ἡ κεφαλὴ τοῦ ραδικιοῦ ‖ τὸ κύριον σημεῖον, τὸ σπουδαιότερον ζήτημα ‖ **ἐπὶ χρημάτων, τὸ**

κεφάλαιον, χρηματικὸν κεφάλαιον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ εἰσόδημα ἢ τὸν τόκον. 2) ἡ συγκεφαλαίωσις, ἡ ἀνακεφαλαίωσις τοῦ ὅλου ζητήματος, ἡ οὐσία («τὸ ρεζουμέ») τῆς ὑποθέσεως ‖ ***ἐν κεφαλαίῳ ἢ ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν***=διὰ νὰ ὁμιλήσῃ τις ἐν συγκεφαλαιώσει (ἐν περιλήψει). 3) γενικῶς, τὸ ἀποκορύφωμα, ἡ συμπλήρωσις, τὸ τέλος, ἑνὸς πράγματος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κεφᾰλαιόω, μελ. *-ώσω* ταξινομῶ εἰς κεφάλαια, συγκεφαλαιώνω, ἐκθέτω ἐν περιλήψει.— ‖ κτυπῶ τινα «κατακέφαλα», τὸν σκοτώνω.

κεφᾰλαι-ώδης, *ες* (*κεφαλή* + *εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὴν κεφαλήν, τ. ἔ. κύριος, κυρκώτατος, πρωταρχικῆς (κεφαλαιώδους) σημασίας, βασικός.— ἐπίρ. *-δῶς*=ἐν περιλήψει.

κεφᾰλαίωμα, *-ατος*, τὸ (*κεφαλαιόω*)· ἡ συγκεφαλαίωσις, τὸ ὅλον, τὸ σύνολον, τὸ ἄθροισμα.

κεφᾰλ-αλγής, *ές* (*κεφαλή*+*ἄλγος*)· ἐνεργ., ὁ προκαλῶν πόνους εἰς τὴν κεφαλήν (κεφαλαλγίαν).— ‖ παθητ., ὁ ὑποφέρων ἐκ κεφαλαλγίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κεφᾰλ-αλγία, ἡ· κεφαλόπονος ἢ πονοκέφαλος.

ΚΕΦΑ˘ΛΗ', ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἡ κεφαλή, τὸ «κεφάλι», λατιν. caput ‖ ***ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς***=ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ‖ ***ἐπὶ κεφαλὴν***=μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, «ὀρδοκέφαλα». 2) ἡ κεφαλή, ὡς τὸ εὐγενέστερον καὶ εὐπαδέστερον μέρος τοῦ σώματος, ἀκριβῶς ὅπως ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κεῖται ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. caput ‖ κυρ. κατὰ τὰς προσφωνήσεις: ***φίλη κεφαλή!*** (= λατ. **carum caput!**) ‖ ἀλλὰ καὶ ἐν κακῇ ἐνν.: ***ὦ κακαὶ κεφαλαί.*** 3) ἡ ζωή, ὡς καὶ τὸ λατ. caput, ἀκριβῶς διότι εἶναι καὶ θεωρεῖται ὡς τὸ πλέον ἐπικίνδυνον μέρος τοῦ σώματος: ***ἐμῇ κεφαλῇ περιδείδια***=φοβοῦμαι διὰ τὴν ζωήν μου ‖ ***παρθέμενοι κεφαλὰς***= ριψοκινδυνεύσαντες τὰς κεφαλάς των (δηλ. τὴν ζωήν των) ‖ ***εἰς κεφαλὴν τρέποιτ' ἐμὴν***=εἴθε νὰ στραφῇ κατὰ τῆς κεφαλῆς μου (δηλ. νὰ μοῦ στοιχίσῃ τὴν ζωήν!).— ‖ ἡ κεφαλή, δηλ. τὸ ἄνω μέρος παντὸς πράγματος, φυτοῦ π. χ. κ. ἄ. ‖ τὸ γείσωμα τοίχου ‖ ἐν τῷ πληθ. αἱ πηγαὶ ποταμοῦ.— ‖‖ ***κεφαλὴ περίθετος*** = «περούκα» ἢ κεφαλόδεσμος.— ‖‖ τὸ συμπέρασμα, ἡ κορωνίς, ἡ κυρία ἰδέα, τὸ οὐσιωδέστατον μέρος.

Ἔτυμ.: ***κεφαλὴ*** (*ghebh-)· ***κεβλὴ*** (παρ' Ἀλεξ. ποιηταῖς), ***κεφαλὴ*** (Μακεδ.)· ***κεφάλαιος*** (6λ. λ.)· ***κέφαλος*** (ὁ γνωστὸς ἰχθύς)· ***Κεφάλων*** (=λατ. Capitō). Πρβλ. γοτθ. gibla (=πτερύγιον), παλ-γερμ. gebal (κεφαλή), παλ-norr. gafl (κορυφή)· τὸ λατ. caput ἀνήκει ἀλλαχοῦ.

κεφαλῆφι, κεφαλῇφι, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ *κεφαλή*.

κεφᾰλίς, *-ίδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *κεφαλή*· μικρὰ κεφαλή, «κεφαλάκι» ἢ βολβός, λατ. capitulum.— ‖ κιονόκρανον ‖ κεφάλαιον (βιβλίου), ὑποδιαίρεσις.

Κεφαλλήν, *-ῆνος*, ὁ· ἐκ Κεφαλληνίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Κεφαλληνία, ἡ· ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους.

κεχάλασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *χαλάω*.

κέχανδα, πρκ. τοῦ *χανδάνω*, ἐξ οὗ οὐδ. πληθ. μτχ. *κεχανδότα*, γ' ἐν. ἐπ. ὑπερσ. *κεχάνδει*.

κεχαραγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *χαράσσω*.

κεχάρηκα, πρκ. τοῦ *χαίρω*.

κεχάρημαι, παθ. πρκ. τοῦ *χαίρω*.

κεχαρησέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀναδιπλ. μέλλ. τοῦ *χαίρω*.

κεχαρήσομαι, ἐπ. τετελ. μέλ. τοῦ *χαίρω*.

κεχάρητο, κεχάρηντο, γ' ἐν. καὶ πληθ. ἐπ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *χαίρω*.

κεχᾰρηώς, μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ *χαίρω*.

κεχᾰρισμένος, μτχ. πρκ. τοῦ *χαρίζομαι*· εὐχάριστος, εὐάρεστος, εὔθυμος, γοητευτικὸς ‖ ἐπίρ. *κεχαρισμένως*=κατὰ τρόπον γοητευτικόν.

κεχάριστο, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ *χαρίζομαι*.

κεχᾰρῖτωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *χαριτόω*· ἐπίρ. **-νως**=εὐχαρίστως, εὐπροσδέκτως.

κέχαρμαι, παθ. πρκ. τοῦ *χαίρω*.

κεχᾰροίατο, ἐπ. ἀντὶ *κεχάροιντο*, γ' πληθ. εὐκτ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *χαίρω*.

κεχάροντο, γ' πληθ. ἐπ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *χαίρω*.

κέχηνα, πρκ. τοῦ *χαίνω* ἢ *χάσκω* (ἀ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Κεχηναῖοι, *-ων*, οἱ· οἱ «χάχηδες», οἱ κεχηνότες (οἱ «χασκομένοι»), κωμικὸν ὄνομα, ἀντὶ Ἀθηναῖοι.

κεχλᾰδώς, μτχ. πρκ. τοῦ *χλάζω*· ὑπάρχει ὡς. αἰτ. πληθ. *κεχλάδοντας*, ὡσεὶ ἐκ *κεχλάδω*, πρβλ. *κεκληγοντας* ἐκ τοῦ *κεκληγώς*.

κεχλίαγκα, πρκ. τοῦ *χλιαίνω*.

κεχλῐδώς, μτχ. πρκ. τοῦ *χλίω*.

κεχολῶσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *χολόω*.

κεχολώσομαι, τετελ. μέλ. τοῦ *χολόω*.

κεχρηματισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *χρηματίζω*.

κεχρημένος, μτχ. πρκ. τοῦ *χράομαι*.

κέχῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *χέω*.

κέχῡτο, κέχῡντο, γ' ἐν. καὶ πληθ. ἐπ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *χέω*.

κεχωρίδαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *χωρίζω*.

κεχωρισμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ *χωρίζω*.

κεχωσμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *χώννυμι*.

κέω, ἐπ. παράλλ. τύπος τοῦ *κείω*.

κέωμαι, ὑποτ. τοῦ *κεῖμαι*.

Κέως, ἰων. **Κέος,** ἡ· ἡ σημ. «Τζιά», νῆσος τῶν Κυκλάδων [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *καίνω*].

κῇ, ἰων., ἀντὶ *πῇ* (ἐρωτημ.)· ἐνῷ **κῃ** ἐγκλιτ. ἀντὶ *πῃ*.

κῆαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*· ἐν ᾧ *κήαι* γ' ἐν. Εὐκτ.

κήᾰμενος, μτχ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κήγὼ ἢ **κἠγών,** δωρ. ἀντὶ *κἀγώ* = καὶ ἐγὼ (κατὰ κρᾶσιν).

κηδεία, ἡ (*κῆδος*)· φροντὶς διὰ τὸν νεκρόν ‖ ἐκφορά, «κηδεία».— ‖ συγγένεια ἐκ γάμου, ἐπιγαμία «συμπεθεριό», λατ. affinitas.

κήδειος, *ον* (*κῆδος*)· περὶ οὗ φροντίζει τις, ἀγαπητός, πεφιλημένος (παθητ.) 2) ἐνεργ. ὁ μεριμνῶν διά τινα, ὁ πλήρης φροντίδων διά τινα.— ■ ὁ ἀνήκων εἰς κηδείαν ἢ τάφον, ἐπικήδειος ἐπιτάφιος.

κηδεμονεύς, *-έως*, ὁ (*κηδέω*)=*κηδεμών*.

κηδεμών, *-όνος*, ὁ (*κηδέω*)· ὁ φροντίζων περί τινος, ὁ ἔχων τὴν μέριμναν διά τινα ‖ ὁ φροντίζων διὰ τὸν νεκρόν, ὁ πενθῶν ‖ προστάτης, ἐπίτροπος, κηδεμών.— ■ ὁ συγγενὴς ἐκ γάμου (6λ. *κηδεστής*), λατ. affinis.

κήδεος, *ον* = *κήδειος*.

κηδέσκετο, γ' ἐν. Ἰων. παθ. πρτ. τοῦ *κήδω*.

κήδεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *κήδω*.

κηδεστής, *-οῦ*, ὁ (*κῆδος*)· συγγενὴς ἐξ ἐπιγαμίας, ἐξ ἀγχιστείας, λατ. affinis ‖ γαμβρὸς ‖ πενθερός ‖ ἀνδράδελφος ἢ γυναικάδελφος (κοιν. κουνιάδος»). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κηδεστία, ἡ (*κηδεστής*)· συγγένεια ἐξ ἐπιγαμίας.

κήδευμα, *-ατος*, τὸ (*κηδεύω*)· ἐπιγαμία, συγγένεια ἐκ γάμου. 2) ποιητ.=*κηδεστὴς* (ἀ 6λ.).

κηδεύω, μέλ. *-σω* (*κῆδος*)· λαμβάνω φροντίδα διά τινα, μεριμνῶ περί τινος, ἐπιμελοῦμαί τινος, περιποιοῦμαί τινα. 2) προσφέρω τὰς τελευταίας ὑπηρεσίας εἰς τὸν νεκρόν, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς του, τὸν ἐνταφιάζω, τὸν πενθῶ κλπ.— Παθητ., τυγχάνω ὡς νεκρὸς τῶν τελευταίων φροντίδων ἐκ μέρους τῶν οἰκείων μου.— ‖ συνδέω ἑμαυτὸν διὰ γάμου μετά τινος, συνάπτω συγγένειαν δι' ἐπιγαμίας, «συμπεθερεύω», νυμφεύομαι, ὑπανδρεύομαι. 2) κάμνω τινὰ συγγενῆ μου διὰ γάμου.

κηδήσω, μέλ. τοῦ *κήδω* (ὡσεὶ ἐκ *κηδέω*).

κήδιστος, η, ον, ὑπερθ. σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *κῆδος*, ὡς τὸ *κέρδιστος* ἐκ τοῦ *κέρδος* (ἀ βλ.)· ὁ πλείστης φροντίδος καὶ ἐπιμελείας τυγχάνων, οὗ τὰ μάλιστα κήδεταί τις, ὁ προσφιλέστατος.— ■ ὁ πλησιέστατος συγγενὴς ἐξ ἐπιγαμίας.

κῆδος, δωρ. **κᾶδος,** *-εος*, τὸ (*κήδω*)· φροντίς, μέριμνα, ἐνδιαφέρον, περί τινος. 2) στενοχωρία, θλῖψις, λύπη ‖ πένθος διά νεκρόν ‖ ἐπικήδειοι τελεταί, κηδεία, ἐκφορά. 3) ἀντικείμενον φροντίδος, φροντίς.— ‖ κηδεστία, συγγένεια ἐξ ἐπιγαμίας, λατ. affinitas.

Ἔτυμ. ***κῆδος***· ***κήδιστος***· ***κηδεία***· ***κήδειος***· ***κηδεστής***· ***κηδεύω***· ***κηδεμών***· ***κήδω***· ***ἀκηδής***· ***ἀκηδέω***· πρβλ. Ζενδ. sazdra- (κακόν, δυστυχία), ὀσκ. cadeis

(ἔχθραι), γοτθ. **hatis** (μῖσος), παλ-norr. **hatr**, παλ. γερμ. **haz** (μῖσος), ἰρλ. **caiss** (〈κελτ. ***kassi**, ἰαπ. ***ǩəd-ti** ἢ κελτ. ***kats-i**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***ǩād-** ***ǩəd-** (ἔχω κακοχυμίαν).— Κατά τινας διακριτέαι δύο λέξεις *κῆδος* : *κῆδος*=μέριμνα καὶ *κῆδος*=συγγενολόϊ.

κηδό-σῠνος, *ον* (*κῆδος*)· ἀνυπόμονος, ἀνήσυχος, ἀγωνιῶν.

ΚΗ῎ΔΩ, μελ. *κηδήσω*· καθιστῶ τινα ἀνυπόμονον, ἀγωνιῶντα, ἀδημονοῦντα ‖ ἐντεῦθεν, στενοχωρῶ, δυσαρεστῶ, θλίβω, ἀνιῶ, τινα.— ■ ἐν τῷ παθ. μετὰ ἐπ. μέλ. *κεκᾰδήσομαι καὶ* ἐνεργ. πρκ. *κέκηδα*· στενοχωροῦμαι, θλίβομαι, ἐνδιαφέρομαι, μεριμνῶ, περί τινος ‖ μτχ. *κηδόμενος, η, ον*=φροντίζων, μεριμνῶν περί τινος, περίφροντις, ἀνήσυχος ‖ μετὰ γεν. ἀγωνιῶ περί τινος, ἐνδιαφέρομαι περί τινος : *οὐκέτι Δαναῶν κεκαδησόμεθα.*

Ἔτυμ.: ἐπ. *κήδω*, μέσον *κήδομαι*, θωρ. *κάδομαι*· εἶναι συγγ. τῷ *κῆδος, κᾶδος* (=μέριμνα)· βλ. *κῆδος*· πρβλ. τὸ συγγ. λατ. **calamitas** καὶ τὸ σανσκρ. **kadanam** (καταστροφή, φθορά), **cakāda, kadanam** (ἔχω προκαλέσει καταστροφήν).

κῆδωκε, ἀντὶ τοῦ *καὶ ἔδωκε* κατὰ κρᾶσιν.

κῆεν, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κηδάριον, τό· ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐρρίπτοντο αἱ ψῆφοι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, κάλπη, κιβώτιον ψήφων [ἀβεβ. ἐτυμολ.],

κήκ, θωρ. ἀντὶ *κἀκ* = *καὶ ἐκ* (κατὰ κρᾶσιν).

ΚΗΚΙ῎Σ, *-ῖδος*, ἡ· λιπαρὸν ὑγρὸν ἐξερχόμενον ἐκ τῆς σαρκὸς τῶν καιομένων θυμάτων κατὰ τὰς θυσίας ‖ χυμός, ὑγρασία ‖ μελάνη γραφῆς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κηκίω, ἐπ. πρτ. *κήκιον* (*κηκίς*)· ἐκρέω, ἀναβλύζω ‖ ὡσ. ἐν τῷ παθητ.: *αἱμὰς κηκιομένα ἑλκέων* = αἷμα ἐκρεόμενον (ἐκρέον, ἀναβλύζον) ἀπὸ τὰς πληγάς. [ῐ ἐπ., ῑ̆ ἀττ.].

Ἔτυμ.: *κηκίω*· *κηκίς*, θωρ. *κᾱκὶς* (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*κακίω*· *ἰδροῦν ἄρχομαι*· *Δάκωνες*»: λιθ. **szókti** (πηδῶ), **szankus** (εὐκίνητος), **szankinti** (κάμνω τινὰ νὰ πηδᾷ)· πρβλ. ὡσ. τὸ θρᾳκο-φρυγ. *σίκιν(ν)ις* (χορὸς τῶν Σατύρων πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου), *Σίκιν(ν)ος* (ὄνομα φρυγικὸν παρ' Ἡρόδ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***kāiq*** (πηδῶ, χορεύω)· Βλ. καὶ *κῖκυς*.

κήλεος ἢ **κήλειος,** *ον* (*καίω*)· ὁ καυστικός, φλεγόμενος.— [*κήλεος* 〈**κηϝαλεος* (πρβλ. *καυαλέον* ἢ *καγαλὲς* παρ' Ἡσυχ.): *καυ*— ἐν τῷ μέλ. *καύσομαι, καῦμα* κλπ.· βλ. *καίω*].

ΚΗΛΕ῎Ω μέλ. *-ήσω*· κατακηλῶ, θέλγω, γοητεύω, μαγεύω ‖ γενικῶς, δωπεύω, σαγηνεύω ‖ ἀπατῶ, ἀποπλανῶ («ξελογιάζω»).

Ἔτυμ.: *κηλέω*· *κηληθμός*· *κηληδόνες*: λατ. **calvor, calvio** (φενακίζω, ἐξαπατῶ), **calumnia** (δόλος, τέχνασμα), γοτθ. **hōlōn**, **af-hōlōn** (συκοφάντης), παλ-γερμ. **huolen** (ἀπατῶ), ἀγγλ-σαξ. **hōl** (συκοφαντῶ)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***kēl-**, ***kōl-**, ***kəl-**.

ΚΗ῎ΛΗ, ἡ· οἴδημα, ὄγκωμα ‖ κυρ. «σπάσιμο», «κατέβασμα», λατ. **hernia**.

Ἔτυμ.: *κήλη*· *κηλήτης*· *κηλὰς* (Ἰνδικὸν πτηνόν)· πρβλ. Ἡσυχ. «*καλάζει*· *ὀγκοῦται*», «*κάλαμα*· *ὄγκος*»· ὡσ. τὰ σύνθετα *βουβωνο-κήλη, ἐντερο-κήλη, ὑδρο-κήλη* κ. ἄ.· πρβλ. παλ-norr. **haull**, ἀγγλ-σαξ. **héala**, παλ-γερμ. **hōla** (〈κοιν. γερμ. ***haula-**), παλ-σλαυ. **kyla**, λατ. **culus** (κατά τινας καὶ τοῦτο συγγ.)· κατὰ ταῦτα *κήλη* 〈***κηϝέλη**, ἀττ. *κᾶλη* 〈***κᾰβέλη**, ἐξ ἰαπ. ***kāvel-** ***kəvel-**: **kəul-**: ***kṷl-**.

κηληθμός, ὁ (*κηλέω*)· καταγοήτευσις, κατάθελξις.

κήλημα, *-ατος*, τὸ (*κηλέω*)· μαγικὸν θέλγητρον, μαγεία.

κήλησις, *-εως*, ἡ (*κηλέω*)·=*κηληθμὸς* (ὃ βλ.).

κηλητήριος, *ον* (*κηλέω*)· ὁ καταθέλγων ‖ καταπραΰνων.

κηλῑδόω, μέλ. *-ώσω* (*κηλίς*)· κηλιδώνω, λερώνω ‖ μολύνω ‖ μτφρ. ἀτιμάζω, καταισχύνω.

ΚΗΛΙ῎Σ, *-ῖδος*, ἡ· ῥύπος, «λεκές» ‖ μόλυσμα, δυνειδος, καταισχύνη.

Ἔτυμ.: *κηλίς*· *κηλιδόω*· πρβλ. Ἡσυχ. *κηλάς*·... *αἶξ, ἥτις κατὰ τὸ μέτωπον σημεῖον ἔχει τυλοειδές*· «*κηλήνη*· *μέλαινα*»: λατ. **callidus** (**calidus**), μεσ-ιρλ. **caile** (κηλίς), λιθ. **kalybas** (κύων μὲ λευκὴν ταινίαν εἰς τὸν λαιμὸν χρωματισμένος), λατ. **kālīgō** (ζόφος)· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «*κηλάς*· *νεφέλη ἀνυδρος καὶ χειμερινὴ ἡμέρα*», σανσκρ. **kāla-h, kālī** (μελανόχρους)· ἐκ ῥίζ. παραλλήλου πρὸς τὴν· τοῦ *κελαινός* (βλ. λ.).

ΚΗ῎ΛΟΝ, τό· τὸ ξύλον (τὸ στέλεχος) τοῦ βέλους ‖ αὐτὸ τοῦτο τὸ βέλος.— [*κῆλον*: ἰρλ. **cail** (ἀκόντιον), παλ-norr. **hali** (οὐρά), σανσκρ. **çalā-h** (ῥάβδος), **çalyá-** (αἰχμὴ βέλους)· ἐξ ἰαπ. ***ǩ-**].

κήλων, *-ωνος*, ὁ (*κῆλον*)· μακρὰ ξυλίνη δοκός, τῇ βοηθείᾳ τῆς ὁποίας ἀντλοῦσιν ὕδωρ ἐκ φρέατος, κοιν. «γεράνι».

κηλώνειον, ἰων. **-ήϊον,** τὸ=*κήλων* (ὃ βλ.).

κήμαυτόν, θωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *καὶ ἐμαυτόν*.

κήμέ, θωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *καὶ ἐμέ*.

ΚΗΜΟ῎Σ, ὁ· πλέγμα ἢ φίμωτρον τιθέμενον περὶ τὸ στόμα τοῦ ἵππου διὰ νὰ μὴ δάκνῃ. 2) τὸ ἐν εἴδει χωνίου ἄνω μέρος τῆς κάλπης (*κάδου* ἢ *καδίσκου*) ἐν τοῖς Ἀθηναϊκοῖς δικαστηρίοις, δι' οὗ ἐρρίπτοντο αἱ ψῆφοι.

Ἔτυμ.: *κημός*· *κημόω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κήμωσις, φίμωσις*»· λιθ. **kimszti** (κρεουργός), **kāmanos** (δερμάτινος χαλινός), λεττ. **kamšt** (τυραννῶ), παλ-norr. **hemia**, **hamda** (τεντώνω τὸν χαλινόν), μεσ-γερμ. **hemmen** (συγκρατῶ).

κημόω, μέλ. *-ώσω* (*κημός*)· βάλλω τὸν *κημὸν* (βλ. λ.) περὶ τὸ στόμα τοῦ ἵππου.

κήν, θωρ. ἀντὶ *κἀν* κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *καὶ ἐν*.

κῆν, ἀντὶ *καὶ ἂν* κατὰ κρᾶσιν.

κήνθε, θωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *καὶ ἤνθε* (τ.ἔ. *καὶ ἦλθε*).

κῆνος, αἰολ. ἀντὶ *κεῖνος, ἐκεῖνος*.

κῆνσος, ὁ, λατ. **census**· ἀπογραφὴ καὶ διατίμησις τῶν κτημάτων πρὸς καθορισμὸν τῆς κατ' ἀναλογίαν φορολογίας ‖ φόρος.

ΚΗ῎Ξ, *κηκός*, ἡ· λάρος (γλάρος) ἢ ἄλλο εἶδος θαλασσίου πτηνοῦ ἐκ τῶν ὁρμώντων εἰς τὴν θάλασσαν καὶ συλλαμβανόντων τὴν λείαν των. [δι' ἐτυμολ. βλ. *καύαξ*].

κήομεν, ἐπ. ἀντὶ *κήωμεν*, α' πληθ. Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *καίω*.

κῆπε, θωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *καὶ εἶπε*.

κήπεί, κήπειτα, θωρ. ἀντὶ τῶν *κἄπειτα* (*καὶ ἔπειτα*), *κἄπειτα* (=*καὶ ἔπειτα*).

κήπευμα, *-ατος*, τὸ (*κηπεύω*)· τὸ φυόμενον καὶ ἀναπτυσσόμενον ἐν κήπῳ, χλόη, ἄνθος.

κηπεύς, *-έως*, ὁ (*κῆπος*)· ὁ κηπουρός.

κηπεύω, μελ. *-σω* (*κῆπος*)· καλλιεργῶ ἐν κήπῳ ‖ μτφρ. περιποιοῦμαι, περιβάλπω, ζωογονῶ.

κήπί, θωρ. ἀντὶ *κἀπί*, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *καὶ ἐπί*.

κηπίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κῆπος*· μικρὸς κῆπος, κηπάριον ‖ μτφρ. καλλωπισμός, κόσμημα.

κηπο-λόγος, *ον* (*κῆπος* + *λέγω*)· ὁ διδάσκων ἐν κήπῳ, ἐπὶ τῶν Ἐπικουρείων.

ΚΗ῎ΠΟΣ, θωρ. **κᾶπος,** ὁ· ὡς καὶ νῦν, κῆπος «περιβόλι», φυτώριον ‖ ὡσ. *κῆπος* ἐκαλεῖτο τὸ περιπεφραγμένον μέρος, ἐν ᾧ ἐτελοῦντο οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.—*Οἱ Ἀδώνιδος κῆποι* = πολύτριχον, κάρδαμα καὶ ἄλλα φυτὰ ἀναπτυσσόμενα ταχέως μέσα εἰς γλάστρας καὶ χύτρας διὰ τὰ Ἀδώνια (βλ. λ.).—ἐντεῦθεν παροιμ. ἐπὶ διασκεδάσεων καὶ πάσης ἐφημέρου διασκεδάσεως.

Ἔτυμ.: *κῆπος*, θωρ. *κᾶπος*· *κηπεύω*· παλ-γερμ. **huoba**, παλ-σαξ. **hōba**· ἰαπ. ***qāpos** ***qāpā-**· ὑπό τινων ἐθεωρήθη συγγ. τῷ λατ. **capio-cēpi** ἐν τῷ ἐνν. ὅτι *κῆπος* (*κᾶπος*) κυρ. = κατεχόμενον τεμάχιον γῆς πρὸς καλλιέργειαν· κατ' ἄλλους, λίαν πιθανῶς, συγγ. τῷ *κάπετος* (=κοιλότης, τάφρος), πρβλ. λιθ. **kapóti** (=κόπτω εἰς μικρὰ κομμάτια), **kaplys** (σκαπάνη) ἐν τῇ ἐνν. ὅτι *κῆπος*=ἐσκαμμένη γῆ.

κηπ-ουρός, ὁ (*κῆπος* + *οὖρος*)· ὅτι καὶ νῦν, κηπουρός, περιβολάρης.

ΚΗ῎Ρ, ἡ, γεν. *Κηρός*, αἰτ. *Κῆρα*· ἡ θεὰ τοῦ θανάτου ἢ τῆς μοίρας ‖ ὅθεν, τὸ πεπρωμένον, ὁ θάνατος, ὁ ὄλεθρος. 2) θεὰ τῆς συμφορᾶς καὶ τοῦ

ὀλέθρου ‖ ὄθεν, ὁ ὄλεθρος, ἡ καταστροφή, τὸ κακόν (αὐτὰ καθ' ἑαυτά).— **II** πᾶσα κακὴ μοῖρα ‖ νόσος ‖ καί, ἐπὶ ἠθικοῦ κακοῦ, καταισχύνη, ὄνειδος.

Ἔτυμ. *:* πρβλ. ***κηρεσσι-φόρητος*** (= ὁ φερόμενος ὑπό τῶν ***Κηρῶν***)· ***κηρι-τρεφεῖς*** (***ἄνθρωποι***) = οἱ τρεφόμενοι μετά τῆς ***Κηρὸς*** (***οἱ κηρὶ σύντροφοι***)· ***κηραίνω*** A (=καταστρέφω). Βλ. καὶ ***κεραΐζω***.— Τό λατ. **sincērus** (ἀγνός, μή διεφθαρμένος) ‹sine*cērā (ἄνευ σήψεως).

ΚΗ῍Ρ, τό, γεν. ***κῆρος,*** αἰτ. ***κῆρ***· συνηρ. ἐκ τοῦ ***κέαρ***· ἡ καρδία, λατ. **cor.** Ἡ δοτ. ***κῆρι*** παρ. Ὁμ. συχν. ὡς ἐπίρ., ὡς τὸ ***κηρόθι*** (ὃ βλ.)=ἐξ ὅλης καρδίας, ἐγκαρδίως. [***κέαρ***›***κῆρ***, ***κέαρος***›***κῆρος*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***ἔαρ***, γεν. ***ἔαρος*** - ***ἦρος***· ***κηραίνω*** Β'. Βλ. καὶ ***καρδία***].

κηραίνω (A), μελ. ***-ἀνῶ*** (***κήρ***, ἡ)· βλάπτω, καταστρέφω.

κηραίνω (B), μέλ. ***-ἀνῶ*** (***κῆρ***, τό)· εἶμαι πλήρης μεριμνῶν καὶ φροντίδων, εἶμαι ἀνήσυχος.

Κηρεσσι-φόρητος, ***ον*** (***Κήρ***+***φέρω***)· ὁ φερόμενος ὑπό τῶν ***Κηρῶν*** (Μοιρῶν).

κήρῐνος, ***η, ον*** (***κηρός***)· ὁ ἐκ κηροῦ πεποιημένος, «κέρινος».

κηρι-κλέπτης, ***-ου,*** ***ὁ*** (***κηρίον***+***κλέπτω***)· ὁ κλέπτης κηρηθρῶν.

κηρίον, τό (***κηρός***)· κηρήθρα, λατ. **favus.**— **II** πίναξ ἐκ κηροῦ.

κηρι-τρεφής, ***ὲς*** (***κήρ*** + ***τρέφω***)· ὁ συντεθραμμένος ἀδιάλειπτα μετὰ τῆς Κηρός (***«συντεθρ. μοίρᾳ καὶ θανάτῳ»***). 2) ὁ τρέφων (τ. ἔ. ἐπιφέρων) τὸν θάνατον, θανατηφόρος.

κηρο-δέτης, ***-ου,*** ὁ, ὡρ. **κηροδέτας** = ***κηρόδετος*** (ὃ βλ.).

κηρό-δετος, ***ον*** (***κηρὸς*** + ***δέω***)· ὁ συνδεδεμένος (τ. ἔ. συγκεκολλημένος) διὰ κηροῦ.

κηρο-δομέω, μελ. ***-ήσω*** (***κηρὸς***+***δέμω***)· οἰκοδομῶ (κατασκευάζω) διὰ κηροῦ.

κηράθεν, ἐπίρ. (***κῆρ***)· ἀπό καρδίας, ἐκ καρδίας.

κηρόθῐ, ἐπίρ. (***κῆρ***)· ἐν τῇ καρδίᾳ, «μὲ δλην μου τὴν καρδιά», ἐκ καρδίας, ἀπό καρδίας.

κηρο-πᾰγής, ***ὲς*** (***κηρὸς***+***παγῆναι*** τοῦ ***πήγνυμι***)· ὁ ἐοτερεωμένος (συγκεκολλημένος) διὰ κηροῦ.

κηρο-πλάστης, ***-ου,*** ὁ (***κηρὸς***+***πλάσσω***)· ὁ πλάσων ἐκ κηροῦ ὁμοιώματα θεῶν ἢ ἀνθρώπων.

κηρό-πλαστος, ***ον*** (***κηρὸς***+***πλάσσω***)· ὁ ἐκ κηροῦ πεπλασμένος, κήρινος, «κερένιος».— **II** = ***κηρόδετος*** (ὃ βλ.).

ΚΗΡΟ῎Σ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, κυρ. ὁ κηρὸς τῶν μελισσῶν, λατ. **cera.**

Ἔτυμ. *:* ***κηρός***· ***κήρινθος*** (τροφὴ τῶν μελισσῶν)· ***κήρινος***· ***κήρῐον***· ***κηρόω***· ***κήρωμα*** *:* λατ. **cera,** λιθ. **korys** (κηρήθρα), λεττ. **kárites** (τρύπα τῆς μελόπιτας)· τό λατ. **cerā** εἶναι ἀσφαλῶς δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς· ἀμφότερα δὲ ἐξ ἰαπ. ****qāro-*** τὴν συγγ. πρὸς τὰ γερμ. **wachs, wachsen** δὲν δέχονται πάντες.

κηρο-τρόφος, ***ον*** (***κηρὸς*** + ***τρέφω***)· ὁ παράγων κηρόν.

κηρο-χίτων, ***-ωνος,*** ὁ· ὁ ἐνδεδυμένος διὰ κηροῦ, ὁ περιβεβλημένος κηρόν.

κηρο-χῠτέω· σχηματίζω ἐκ κηροῦ ‖ ἐπὶ τῶν μελισσῶν, κατασκευάζω κυψέλας ἐκ κηροῦ. Ἐκ τοῦ

κηρό-χῠτος, ***ον*** (***κηρὸς*** + ***χέω***)· ὁ χυμένος (κατεσκευασμένος) ἀπό κηρόν.

κήρυγμα, ***-ατος,*** τὸ (***κηρύσσω***)· προκήρυξις διὰ κήρυκος, τὸ ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἀγγελλόμενον, δημοσία διακήρυξις ‖ ***ἐκ κηρύγματος***=διὰ προκηρύξεως.

κηρῦκαινα, ἡ· θηλ. τοῦ ***κήρυξ***· γυνὴ κήρυξ.

κηρυκεία, ἰων. **-ηΐη,** ἡ (***κήρυξ***)· τὸ ἀξίωμα, τὸ ἔργον, τοῦ κήρυκος.

κηρῦκειον, ἰων. **-ήϊον,** τό· ράβδος τοῦ κήρυκος, λατ. **caduceus**· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἑπομ.

κηρῦκειος, α, ον (***κήρυξ***)· ὁ ἀνήκων εἰς κήρυκα, ἢ ἁρμόζων εἰς κήρυκα.

κηρύκεσσι, ἐπ. ἀντὶ ***κήρυξι,*** δοτ. πληθ. τοῦ ***κήρυξ.***

κηρύκευμα, ***-ατος,*** τὸ (***κηρυκεύω***)· ἡ προκήρυξις κήρυκος, δημοσία διακήρυξις.

κηρῠκεύω, μέλ. ***-σω*** (***κήρυξ***)· εἶμαι ***κήρυξ,*** διακηρύσσω δημοσίᾳ.— **II** μτβτ. προκηρύσσω τι, γνωστοποιῶ τι δημοσίᾳ.

κηρῠκῆΐη, -ήϊον, ἰων. ἀντὶ ***-εία, -ειον*** (ἃ βλ.).

κηρῦλος, ἀττ. **κειρύλος,** ὁ· εἶδος θαλασσίου πτηνοῦ, πιθ. τοῦ εἴδους τῆς ἀλκυόνος.

κήρῡξ (καὶ ***κῆρῠξ***), ***-υκος*** (***κηρύσσω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, «διαλαλητής», «κράχτης», καθόλου δημόσιος ἀγγελιαφόρος, τελῶν καὶ χρέη πρέσβεως· κύριον ἔργον τῶν κηρύκων ἦτο νὰ συγκαλοῦν τὴν συνέλευσιν, νὰ διαχωρίζουν τοὺς διαμαχομένους, νὰ μεταβιβάζουν προτάσεις καὶ μηνύματα μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων παρατάξεων κ. ἄ. Οὗτοι ἐκράτουν τὸ λεγόμενον ***σκῆπτρον.*** Ἐθεωροῦντο πρόσωπα ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστα ὡς διατελοῦντες ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διός. [***δι'*** ἐτυμολ. βλ. ***καρκαίρω***].

ΚΗΡΥ΄ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μέλ. ***-ξω***· πρκ. ***κεκήρυχα.*** — Παθητ., μέλ. ***κηρυχθήσομαι,*** ἀλλὰ καὶ μέσ. μέλ. ***κηρύξομαι*** μετὰ παθ. ἐνν.· πρκ. ***κεκήρυγμαι***· εἶμαι ἢ ἐνεργῶ ὡς κήρυξ ‖ προκηρύσσω, συγκαλῶ διὰ τοῦ κήρυκος. 2) ἀπρόσ. ***κηρύσσει*** (ἐνν. ὁ ***κήρυξ***) = γίνεται προκήρυξις, δίδεται γνωστοποίησις.— **II** προκηρύσσω, ἀγγέλλω ‖ ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω. 2) διαφημίζω πρὸς πώλησιν. 3) καλῶ, προσκαλῶ, συγκαλῶ.— **III** κηρύσσω τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, διδάσκω δημοσίᾳ.

κηρυχθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κηρύσσω.***

κήρωμα, ***-ατος,*** τὸ (***κηρόω***)· πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ κηροῦ ‖ πινακὶς ἐπεστρωμένη διὰ κηροῦ πρὸς γραφήν. 2) ἀλοιφὴ (ἐκ κηροῦ) χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν παλαιστῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κηρωμᾰτικός, ***ή, όν*** (***κήρωμα***)· ὁ ἀλειλιμμένος διὰ ***κηρώματος*** (τ. ἔ. δι' ἀλοιφῆς ἐκ κηροῦ).

κηρωτός, ***ή, όν*** (***κηρόω***)· ὁ κεκαλυμμένος μὲ κηρόν ‖ ἐντεῦθεν, ὡς οὐσ., ***τὸ κηρωτὸν*** ἢ ***κηρωτή*** = ἔμπλαστρον κηρωτόν, (κοιν. «τσιρῶτο») ‖ ἀλοιφὴ ἐκ κηροῦ, κηρέλαιον, δι' οὗ ἠλείφοντο οἱ παλαισταί.

κῆς, ὡρ. ἀντὶ τοῦ ***καὶ εἰς.***

κῆται, ἐπ. ἀντὶ ***κέηται, γ'*** ἐν. Ὑποτ. τοῦ ***κεῖμαι.***

κήτειος, α, ον (***κῆτος***)· ὁ ἀνήκων εἰς κῆτος, θαλάσσιον τέρας.

ΚΗ῍ΤΟΣ, ***-εος,*** τό· θαλάσσιον τέρας, ἢ πελώριος ἰχθύς ‖ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, φώκη ‖ βραδύτ. φάλαινα, λατ. **cete.** [***κῆτος***· ***κητεία***· ***κήτειος***· ***κητῶος***· ἡ λ. ***κῆτος*** φαίνεται μεμονωμένη, ἄσχετος δὲ πρὸς τὸ ἑλλ. ***ἐπίθ. κητώεις,*** καίτοι τινὲς τὸ συσχετίζουσιν μὲ τὴν ἐνν. τοῦ βάθους, ὡς θηρίον τῶν βαθέων ὑδάτων].

κητο-φόνος, ***ον*** (***κῆτος*** + ****φένω***)· ὁ φονεύων θαλάσσια κήτη.

κητώεις, ***εσσα, εν,*** μόνον ὡς ἐπίθ. τῆς Λακεδαίμονος: ***κοίλη Λακεδαίμων κητώεσσα,*** ἔνθα ἡ παράγεται ἐκ τοῦ ***κῆτος*** (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ πελωρίου) καὶ σημ. εὐρεῖα, μεγάλη, ἐκτεταμένη, ἢ παράγεται ἐκ τοῦ ****κῆτος*** (=***καιάδας,*** δηλ. χαράδρα, ἄβυσσος) καὶ σημ. πλήρης ἀβύσσων, χαραδρῶν. Ἄλλως τε καὶ ἡ λ. ***Δακεδαίμων*** = πλήρης σπηλαίων (***ἐκ ῥ. λακ-, λάκκος***).

Ἔτυμ. *:* ***κητώεις*** ‹****κητόεις*** (κατὰ μετρικὴν ἔκτ.) ‹****κῆτος*** (= χαράδρα) (****κῆτος*** *:* ***κητόεις*** κατὰ τὸ ***θύος*** *:* ***θυόεις***)· πρβλ. ***μεγακήτης*** (ἐπὶ σκάφους πλωτοῦ ἔχοντος μέγα βάθος), καὶ ***μεγακήτης πόντος*** συνών. τῷ ***βαθυκήτης πόντος*** τοῦ Θεοκρ. (ἡ λ. ***μεγακήτης*** δηλ. δὲν ἔχει δεύτερον συνθετ. τὴν λ ***κῆτος*** ἀλλὰ μᾶλλον ἀνήκει ἐνταῦθα : ****κῆτος*** ≈ ***καιάδας***) *:* ****κῆτος, καιετός, καιάδας, καίατα*** (βλ. λ. λ.) ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. **qā́ˣ(i) : qəi,** ἐξ ἧς καὶ τὸ ***κητώεις.***

κηύ, ἀντὶ ***καὶ εὖ*** (κατὰ κρᾶσιν).

κήϋξ, ***-ῦκος,*** ἡ (***κήξ***)· λάρος (πτηνὸν θαλάσσ.).

κἤφᾱ, ὡρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***καὶ ἔφη.***

ΚΗΦΗ΄Ν, ***-ῆνος,*** ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ἄρρην μέλισσα, λατ. **fucus** ‖ μτφρ. ὀκνηρός, «τεμπέλης», ὁ μὴ ἐργαζόμενος καὶ ζῶν εἰς βάρος τῶν ἄλλων ‖ ὡς. ὁ ὑπέργηρως καὶ ἐξηντλημένος σωματικῶς.

Κηφῆνες, οἱ· ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Περσῶν.

κήφθᾱ, ὡρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***καὶ ἤφθη.***

Κηφῑσός, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὁ ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, πηγάζων ἐκ τῆς Φωκίδος καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν ἄλλοτε λίμνην τῆς Κωπαΐδος ‖ ἐντεῦθεν καὶ θηλ. ***λίμνη Κη-***

φισίς.— **II** ὁ περίφημος ποταμὸς τῶν Ἀθηνῶν ‖ ὡσ. ποταμὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ ἄλλων περιοχῶν.

κηώδης, ες (*καίω*)· ὁ εὐωδιάζων ἐκ τοῦ θυμιάματος, εὐώδης. [δι' ἐτυμολ. βλ. *καίω*].

κηώεις, εσσα, εν = *κηώδης* (ὃ βλ.).

κἴάθω, ἀττ. ἐκτετ. ἀντὶ *κίω* (ὃ βλ.).

κιβδηλεύω, μελ. *-σω* (*κίβδηλος*)· νοθεύω τὸ νόμισμα ἀναμειγνύων ἄλλας οὐσίας, νοθεύω.— **II** μτφρ. τεχνάζομαι, ἐξαπατῶ, παγιδεύω

κιβδηλία, ἡ· (*κίβδηλος*)· νόθευσις μετάλλου (νομίσματος), νοθεία ‖ μτφρ. τέχνασμα, ἀπάτη, ἀτιμία.

κίβδηλος, ον (*κίβδος*)· νοθευμένος, μὴ γνήσιος. — **II** μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, χαμερπής, κίβδηλος χαρακτήρ, ψευδής. **2)** νόθος, μὴ γνήσιος, υἱός. **3)** ἀπατηλός, διφορούμενος, ἐπὶ χρησμῶν.

ΚΙ῾ΒΔΟΣ, ἡ· σκωρία, δι' ἧς ἐνοθεύετο ὁ χρυσός.

Ἔτυμ.: *κίβδος, κίβδηλις* (=«σκουριά»)· πρβλ. Ἡσυχ. «*κίβδης· κακοῦργος· κάπηλος· χειροτέχνης*», παρὰ Πολυδ., Φωτ. «*κίβδωνες = μεταλλεῖς*»· *κίβδηλος· κιβδηλεία, -ία· κιβδηλεύω· κιβδήλευμα.*—Ὑπό τινων, ἀλλ' ἀπιθάνως, συσχετίζονται τά: Zend. **-saēpa-** (χύσις μετάλλου). λατ. **caespes, -itis,** γοτθ. **haifts** (ἔρις), παλ-norr. **heipt** (μῖσος), ἀγγλ-σαξ. **hóest** (βία), παλ-γερμ. **heist** (βίαιος).

κἴβἴσις, ἡ· πήρα, «σακκούλι», διοάκκιον, θυράκιον, [σκοτ. ἐτυμολ.· ἴσως ξένη λ.].

κἰβωτάριον καὶ **κἰβώτιον,** τό· ὑποκ. τοῦ *κιβωτός.*

ΚΙ῾ΒΩΤΟ῎Σ, ἡ· ξύλινον κιβώτιον ἢ δήκη, κασέλλα. [σκοτ. ἐτυμολ.· ἴσως λέξ. σημιτ.· ὑπό τινων, ἀλλ' οὐχὶ πειστικῶς, συνάπτεται πρὸς τά: *θίβη* (πλεκτὸς κόφινος), «*θήβη· κιβώτιον*» (Ἡσύχ.), «*θίβωνος· κιβωτός· Κύπριοι*» (Ἡσύχ.)].

κιγκλἴ῎ζω, μέλ. *-ίσω* (*κίγκλος*)· σείω τὴν οὐράν ὡς ὁ *κίγκλος* (εἶδος σεισοπυγίδος, «σουσουράδας») ‖ μτφρ. μεταβάλλομαι συνεχῶς.

ΚΙΓΚΛΙ῎Σ, *-ίδος,* ἡ, τὸ πλεῖστον **ἐν** τῷ πληθ. *κιγκλίδες,* λατ. **cancelli**· κιγκλιδωτὴ (δικτυωτὴ) πύλη δικαστηρίου ἢ βουλευτηρίου, δι' ἧς οἱ βουλευταὶ ἢ δικασταὶ εἰσήρχοντο, ὅπως διέλθωσι διὰ τῶν *δρυφάκτων* ‖ «κάγκελλα», περίφραγμα.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*κάκαλα· τείχη*»· δηλ. περίβολος, ἀττ. *ποδο-κάκ(κ)η* (=πέδικλα ποδῶν)· δ-μόρριζον πρὸς ταῦτα καὶ τὸ *κιγκλίς*· πρβλ. σανσκρ. **kāñcī** (περίβολος), λατ. **cingo** (περιζώνω)· ἐξ ἰαπ. **qeŋq-** (περιβάλλω, περιφράσσω). Τὰ λατ. **cancer, cancelli** προῆλθον κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ **carcer.**

ΚΙΓΚΛΟΣ, ὁ· ὑδρόβιον πτηνόν τοῦ εἴδους τῶν σεισοπυγίδων.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*ὄρνεον πυκνῶς τὴν οὐρὰν κινοῦν*» (καλούμενον ὡσ. *κίλλουρος* καὶ *σεισοπυγίς*, κατὰ δὲ τὸν Σουΐδ. *κέγκλος, κίγκαλος* καὶ κατὰ τὸν ΕΜ *κιγκλίς*)· πρβλ. σανσκρ. **cancala-h** (ὁ μετακινούμενος, εὐκίνητος, ταχύς)· ἐντεῦθεν, *κιγκλίζω, κιγκλοβάτης.*

κιγχἄ῎νω, ἀττ. ἀντὶ *κιχάνω* (ὃ βλ.).

κἰδνᾶμαι, παθητ., ποιητ. ἀντὶ *σκεδάννυμαι*· διασκορπίζομαι [δι' ἐτυμολ. βλ. *σκεδάννυμι*].

ΚΙ῾ΘΑ῎ΡΑ, ἰων. **-η,** ὡσ. καὶ **κίθαρις,** *-ιος,* ἡ, λατ. **cithara**· λύρα, ἅρπα ἢ βάρβιτος, συνών. τῷ *φόρμιγξ, λύρα.*

Ἔτυμ.: πιθ. δάνειον ἐξ ἄλλης γλώσσης, Ἀσιατικῆς ἢ μεσογειακῆς· οὐδεμία τῶν προταθεισῶν μέχρι τοῦδε ἐτυμολογιῶν ἱκανοποιητική· κατά τινας ἐκ ρ. **ĝhidh-,** εἰς ἣν ἀνάγουσι καὶ τὴν λ. **fidēs** (χορδή), ἥτις ὅμως εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς (*σρίδη*)· ὑπ' ἄλλων, ἐντελῶς φανταστικῶς, συνεσχετίσθη πρὸς τὰ *Κύθηρα, Κιθαιρών*· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *κίστη* ⟨**κιθτᾱ*⟩ **χιστα.*

κἰθἄρ-αοιδός, συνῳδ. **ᾠδός,** ὁ (*κιθάρα+ἀοιδός*)· ὁ παίζων τὴν κιθάραν καὶ ᾄδων συγχρόνως.— Ὑπερθ. *κιθαραοιδότατος.*

κἰθἄρίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐ̄ῶ* (*κίθαρις*)· παίζω τὴν κιθάραν ‖ γενικῶς παίζω μουσικὸν ὄργανον, διότι λέγεται καὶ ἐπὶ φόρμιγγος καὶ ἐπὶ λύρας, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι κιθάρα, φόρμιγξ, λύρα εἶναι σχεδὸν τὰ αὐτά.

κἰθἄρις, *-ιος,* ἡ· αἰτ. *κίθἄριν* = *κιθάρα* ‖ ὡσ. ἡ τέχνη τοῦ παίζειν κιθάραν, ἡ κιθαριστική.

κἰθἄριστής, *-οῦ,* ὁ (*κιθαρίζω*)· ὁ παίζων, κρούων, τὴν κιθάραν (ἢ λύραν ἢ φόρμιγγα κ.τ.ὅ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κἰθἄριστρίς, *-ίδος,* ἡ, θηλ. τοῦ *κιθαριστής.*

κἰθἄριστύς, *-ύος,* ἡ (*κιθαρίζω*)· ἡ τέχνη τοῦ κιθαρίζειν, τὸ παίζειν κιθάραν.

κἰθἄρ-ῳδικός, *ή, όν*· ὁ ἁνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν κιθαρῳδίαν ἢ τὸν κιθαρῳδόν. Ἐκ τοῦ

κἰθἄρ-ῳδός, ὁ, συνῳδ. ἐκ τοῦ *κιθαραοιδός* (ὃ βλ.).

κἴθών, *-ῶνος,* ὁ· ἰων. ἀντὶ *χιτών.*

κἴκεῖν, ἀπρφ. τοῦ ποιητ. ἀορ. β' *ἔκῐκον*· βλ. *κίκω.*

κἴκι (καὶ *κῖκι*), τὸ = *κροτών.*— **II** ὁ καρπὸς τοῦ κίκεως, ἐξ οὗ τὸ γνωστὸν καθαρτικὸν ἔλαιον («ρετσινόλαδο»).

Ἔτυμ.: *κῖκι* (*κίκι*), γεν. *-εως,* ἀλλ' ὡσ. καὶ ἄκλιτον, οὐδ. ἀλλὰ καὶ θηλ.· φυτόν τι, τὸ σιλλικύπριον, ἐκ τῶν σπόρων τοῦ ὁποίου ἐξάγεται τὸ κικινέλαιον (κοιν. «ρετσινόλαδο»). ἐπίθ. *κίκινος*· αἰγυπτ. λέξις.

ΚΙ῾ΚΙΝΝΟΣ, ὁ· κατσαρωμένος βόστρυχος, οὖλη κόμη, («σγουρὰ μαλλιά»), πλόκαμος κόμης, λατ. **cincinnus.**

Ἔτυμ.: δὲν γνωρίζομεν ἀντιστοίχους ξένας ὁμορρίζους λέξεις· τὸ λατ. φαίνεται δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **çik, çikyám** καὶ ἑλλ. *κισσός* ⟨**κικjος* ⟨ἰαπ. **kiq-** (πλέκω) (ἀλλὰ παραμένει ἀνεξήγητον τὸ τέρμα *-ινος*). Κατ' ἄλλους εἶναι Ἀσιατικῆς προελεύσεως.

κικκἄβαῦ, ὀνοματοπ., κραυγὴ μιμουμένη κρωγμὸν τῆς γλαυκός, κοιν. «κουκουβάου».— [πρβλ. *κικκάβη, κίκυβος* (= γλαῦξ), πρβλ. λατ. **cicuma** (γλαῦξ)· βλ. καὶ *καύαξ*].

ΚΙ῾ΚΚΟΣ, ὁ· λέπος («τσώφλι»), κέλυφος, ὄστρακον, λατ. **ciccus.**

Ἔτυμ.: μτφρ. σημ. πρᾶγμα ἄνευ ἀξίας, πρβλ. Ἡσυχ. «*κικκάβινον· ἐλάχιστον· οὐδέν*»· ἀγν. ἐτυμολ.· τὸ λατ. **ciccus** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην.

κικλήσκω, ποιητ. ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *καλέω*· καλῶ, προσκαλῶ ‖ ἐπικαλοῦμαι, ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ.— **II** προσφωνῶ, ἀποτείνομαι, προσαγορεύω.— **III** ὀνομάζω, καλῶ τινα ὀνομαστικῶς. [κατὰ μετάπτωσιν τῆς ρ. *καλ-*, ἣν ἐμφανίζει καὶ τὸ λατ. **clāmo, clārus**· πρβλ. καὶ ἀγγλ-σαξ. **hlówan** (μυκῶμαι)· βλ. καὶ *καλέω*].

κικράω, δωρ. ἀντὶ *κεράννυμι, κιρνάω* (ἃ βλ.)

ΚΙ῾ΚΥΣ, *-υος,* ἡ· δύναμις, ἰσχύς, ῥώμη, ἀκμή.

Ἔτυμ.: πρβλ. παρὰ Ζωναρ. «*κικύω· ταχύνω, ἰσχύω*»· ἐπικ. ἰων. *ἄκικυς, -υος* (ἀδύνατος). Κατά τινας συγγ. τῷ *κύος* (=ἔμβρυον), σανσκρ. **çiçu-h** (νήπιον)· κατ' ἄλλους ὁμοῦ *κῖκυς* σημ. μᾶλλον εὐκινησίαν, ζωηρότητα, ἐκ ρ. **ǩāiq** (πηδῶ, χορεύω), ὅπως ἐν τῷ *κηκίω* (βλ. λ.), λιθ. **szókti** (πηδῶ), θραχ-φρυγ. *σίκιν(ν)ις* κλπ.

***ΚΙ῾ΚΩ,** ῥῆμα ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ ἀορ. β' *ἔκῐκον,* ἀπρφ. *κῖκεῖν,* καὶ δωρ. ἀορ. α' *ἔκιξα,* μεσ. *ἐκιξάμην*· κινῶ, ὠθῶ, τινα, τὸν κάμνω νὰ προχωρῇ. [συγγ. τῷ *κίω,* ὃ βλ.].

Κιλίκιος, α, ον· ἐκ Κιλικίας. Ἐκ τοῦ

ΚΙ῾ΛΙΞ, *-ῐκος,* ὁ· κάτοικος τῆς Κιλικίας, καταγόμενος ἐκ Κιλικίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Κίλισσα, *-ης,* ἡ· γυνὴ ἐκ Κιλικίας. **2)** ὡς ἐπίθ., θηλ. τοῦ *Κιλίκιος.*

κιλλῐ́βας, *-αντος,* ὁ· τρίπους, ὑπόβαθρον, πρὸς ὑποστήριξιν πράγματός τινος, κυρ. ἀσπίδος· (ἐκ τοῦ *κίλλος*=ὄνος καὶ *βαίνω*· πρβλ. γερμ. **esel,** ἀγγλ. **easel**). Βλ. *ὄνος, ὀνίσκος.*

ΚΙ῾ΛΛΟΣ, ὁ· ὄνος (δωρ. *κάλλος*).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ἡ αὐτὴ λέξις σημ. καὶ τὸν τέττιγα ‖ πιθανώτ. ἡ ὀνομασία ἀμφοτέρων ὀφείλεται εἰς τὸ χρῶμα· πρβλ. *ἐπίθ. κίλλος*=φαιός· πρβλ. Ἡσυχ. «*κιλλόν· εἶδός τι φαιοῦ χρώματος*», Φωτ. «*χρῶμα παρὰ τὸ φαιόν*», Ἡσυχ. «*κίλλος· ὄνος καὶ τέττιξ*».

Κιμμέριοι, οἱ· λαός μυθικός, ζῶν πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐν διηνεκεῖ σκότει ‖ βραδύτερον, λαὸς κατοικῶν περὶ τὰ ἕλη τῆς Μαιώτιδος.

κῑμωλία (ἐνν. **γῆ**)· γῆ (δηλ. χῶμα) ἐκ τῆς νήσου Κιμώλου τῶν Κυκλάδων, χρώματος λευκοῦ ‖ πηλός ἐξ αὐτοῦ καταλλήλως ἐξεργαζόμενος ἐχρησιμοποιεῖτο ἀντὶ σάπωνος ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις.

ΚΙ͂ΝΑ'ΒΡΑ, ἡ· ἡ δυσοσμία τῶν τράγων ‖ ἐνίοτε ἡ ἰδιάζουσα ὀσμὴ τῆς μασχάλης. [ἀγν. ἐτυμολ.].

κῑναβράω (**κινάβρα**)· «βρωμάω» σὰν τὸν τράγον.

κῑνᾰδος, -**εος,** τό· κλητ. **κίναδε,** ὡσεὶ ἦτο ἀρσ.· Σικελικὴ λέξις δηλοῦσα τὴν ἀλώπεκα ‖ μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπου, πανοῦργος, ἀπατεών [σημ. ὅμως καὶ κακοποιὸν ζῷον, πρβλ. Ἡσυχ. «**κίναδος· θηρίον, ὄφις**»· **κιναδ- : κναδ-,** πρβλ. **κνώδαλον** (δύστροπον ζῷον), ἀττ. **κνώδοντες** (βλ. λ.), **κνώδαξ** (βλ. λ.)]·

κῑνᾰθισμα, -**ατος,** τό· κίνησις θορυβώδης, θόρυβος (ἐκ τοῦ **κιναθίζω**=**κινέω**).

*Ἔτυμ. : τὴν ὑποτεθεῖσαν ἐτυμολ. δὲν δέχονται πάντες· ἡ πρὸς τὸ **κῑνέω** συσχέτισις προσκρούει εἰς τὴν βραχύτητα τοῦ **ῐ̔ῶτα** τῆς συλλ. **κῑ̆-**· κατά τινας ἴσως συγγ. τῷ ὁμηρ. **κιν-υρὸς** (βλ. λ.), πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «**κιναθίζειν· ἔνιοι μινυρίζειν**»· σημειωτέον ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλο θέμ. **κιναθ-** (πρβλ. Ἡσυχ. «**κιναθιάς· κρυπτὸς**»).

κῑν-ᾰχῠ́ρα, ἡ (**κινέω**+**ᾰχῠ́ρον**)· εἶδος σάκκου ἢ κοσκίνου πρὸς κοσκίνισμα ἀλεύρου.

κινδύνευμα, -**ατος,** τό (**κινδυνεύω**)· κίνδυνος, τόλμημα, ἐπιχείρημα.

κινδῡνευτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **κινδυνεύω**· πρέπει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τις.

κινδῡνευτής, -**οῦ,** ὁ (**κινδυνεύω**)· ὁ ριψοκίνδυνος, τολμηρός. Ἐκ τοῦ

κινδῡνεύω, μελ. -**σω** (**κίνδυνος**)· ἀποτολμῶ, εἶμαι τολμηρός, ρίπτομαι εἰς τὸν κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω, διατρέχω κίνδυνον, εἶμαι ἐν κινδύνῳ. **2)** ἀπολ. διαπράττω τόλμημά τι, ἀποτολμῶ, εἶμαι ἐν κινδύνῳ ‖ ὡσ. μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ., **κινδυνεύω κινδύνευμα** = ἀποτολμῶ ἐπικίνδυνον πρᾶξιν.— **II** Ἐκ τῆς ἐνν. τοῦ **διατρέχειν κίνδυνον** κατήντησε τὸ **κινδυνεύω**+**ἄπρφ.** νὰ σημαίνῃ : διατρέχω τὸν κίνδυνον νά..., εἶναι πιθανὸν (δυνατὸν) νά... : **κινδυνεύουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γόητες εἶναι** = διατρέχουν τὸν κίνδυνον (εἶναι πιθανόν) νὰ θεωρηθοῦν ταχυδακτυλουργοί ‖ ἐτελεύτησεν, **κινδυνεύει** (ἀπροσ.)=φαίνεται ὅτι..., εἶναι πιθανὸν νά..., κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. — Παθητ., διακινδυνεύομαι, ἐκτίθεμαι εἰς κίνδυνον. Ἐκ τοῦ

κίνδῡνος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, κίνδυνος, ἐπικίνδυνος πρᾶξις, τολμηρὰ ἐπιχείρησις (λατ. **periculum**) ‖ πεῖραμα, δοκιμή ‖ **κίνδυνον ποιῶ** = λατ. **periculum facio**=κάμνω πεῖραμα.

*Ἔτυμ. : σκοτ. ἐτυμολ.· ὑπό τινων συνάπτεται πρὸς τὸ **κινεῖν** (πρβλ. Ἡσυχ. «**κίνδαξ· εὐκίνητος**»), ἀλλ' ἐκτὸς ἄλλων δυσχερειῶν παραμένει ἀνερμήνευτον τὸ τέρμα -**ῡνος**· ὑπ' ἄλλων, οὐχὶ πειστικῶς ὅμως, θεωρεῖται συγγ. τῷ παλ-norr. **hitta** (ἐπιδιώκω τι), σανσκρ. **khidáli** (πλήττω, πιέζω). Τὴν μετὰ τοῦ **κινεῖν** συσχέτισιν εὐνοεῖ ἡ συγγένεια τῶν σημασιῶν των, πρβλ. λατ. **sollicitus** = κεκινημένος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν κινδύνῳ εὑρισκόμενος.

κινεῦ, ὤωρ. ἀντὶ **κινοῦ,** Προστ. παθ. ἐν. τοῦ **κινέω.**

κῑνέω, μελ. -**ήσω** (**κίω**)· δ,τι καὶ νῦν, κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν, κάμνω τι νὰ κινηθῇ, ὠθῶ, πιέζω, πρός τὰ πρόσω ‖ μετακινῶ ἐκ τῆς θέσεώς του πρᾶγμά τι ‖ ἐντεῦθεν, ἀναμειγνύομαι εἰς πράγματα ἱερά ‖ μεταβάλλω, μετατρέπω, νεωτερίζω. **2)** θέτω εἰς κίνησιν, προάγω, προξενῶ, προκαλῶ, εἶμαι ὁ ὑποκινητὴς πράγματός τινος. **3)** διαταράσσω, διεγείρω, ἐρεθίζω, ὑποκινῶ ‖ κινῶ τὴν ὀργὴν ἢ τὸ μῖσός τινος, προκαλῶ. **4) κινῶ πᾶν χρῆμα**=μετέρχομαι τὰ πάντα (πᾶν μέσον), κινῶ πάντα λίθον.— **II** Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. **κινήσομαι** καὶ παθ. **κινηθήσομαι,** ἀορ. α' **ἐκινήθην**· τίθεμαι εἰς κίνησιν, κινοῦμαι, ἀναταράσσομαι ‖ ἐπὶ σεισμοῦ, **ἐκινήθη Δῆλος** = ἐσείσθη, ἐκινήθη ὑπὸ σεισμῶν. [**κινεῖν· κῑνηθμός· κίνημα, κίνησις·** ὁμ. **κῑνυμαι** (βλ. λ.)· **κινύσσομαι** (βλ. λ.). Βλ. **κίω**].

κῑνήθην, ἐπ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κινέω.**

κῑνηθμός, ὁ· = **κίνησις** (ὃ βλ.).

κίνησις, -**εως,** ἡ (**κινέω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ δέτειν τι εἰς κίνησιν ἢ καὶ τὸ κινεῖσθαι ‖ ἀπολ. κίνησις.— **II** ἐξέγερσις, διέγερσις, ἀναταραχή, συγκίνησις ‖ μεταβολή, κίνημα, ἐπανάστασις.

κῑνητήρ, -**ῆρος,** ὁ=**κινητής.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῑνητήριος, α, **ον** (**κινητήρ**)· ὁ ὑποκείμενος εἰς κίνησιν. **1)** ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ κινεῖν, ὁ δέτων εἰς κίνησιν, ὁ κινῶν ‖ ὁ διεγείρων.

κῑνητής, -**οῦ,** ὁ (**κινέω**)· ὁ βάλλων εἰς κίνησιν ‖ ὁ διεγείρων στάσιν, ταραχοποιός, στασιαστής.

κῑνητικός, ή, **όν** (**κινέω**)· ὁ δέτων εἰς κίνησιν ‖ ὁ ἐξεγείρων, ὁ διεγείρων, ὁ προτρεπτικὸς ‖ ὁ κινηματίας.

κιννᾰβαρι, -**εως,** τό· ὀρυκτὸν μεταλλοῦχον περιέχον θεῖον καὶ ὑδράργυρον, ὁπόθεν τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα (λατ. **minium,** κοιν. «μίνιο»).

κιννάμωμον, τό· ἡ «κανέλλα». [κατὰ τὸν Ἡρόδοτον οἱ Ἕλληνες παρέλαβον τὸ ὄνομα παρὰ τῶν Φοινίκων (ἑβρ. **cinnāmōn**)· δὲν εἶναι ἀπίθ. ἡ ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ του ἐπίδρασις τοῦ **ἄμωμος** κατὰ λαϊκὴν παρετυμολογίαν].

κῑνυγμα, -**ατος,** τὸ (**κινύσσομαι**)· πρᾶγμα περιαγόμενον καὶ περιφερόμενον τῇδε κἀκεῖσε ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

κῑνῡμαι, ἐπικ. παθ. (ἐξ ἀπηρχ. ἐνεργ. **κίνυμι**)=**κινέομαι**· κινοῦμαι, εἶμαι ἐν κινήσει, πορεύομαι.

*Ἔτυμ. : δι' ἐτυμολ. βλ. **κίω, κινέω**· πρβλ. ἐν τούτοις Ἡσυχ. «**κίνυσθαι·... ἰδεῖν, διανοεῖσθαι**»· κατά τινας, ἀπιθάνως, συγγ. τῷ σανσκρ. cikē'ti (βλέπειν, ἐννοεῖν), cinō'ti (παρατηρῶ), Ζενδ. **kay-**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qvei-**

κίνυντο, ἐπ. ἀντὶ **ἐκίνυντο,** γ' πληθ. πρτ. τοῦ **κίνυμαι.**

κῑνῡρομαι, ἀποθ. ἐκπέμπω θρηνώδη κραυγήν, θρηνῶ, ὀδύρομαι ‖ μετ' αἰτ. συστ. ἀντικ. **χαλινοὶ κινύρονται φόνον**=οἱ χαλινοὶ κροτοῦσι (ἀντηχοῦσι, κλαγγάζουσι) κατὰ τρόπον φονικόν (δηλ. ὑποδηλοῦντες φόνον). Ἐκ τοῦ

κῑνῡρός, ά, **όν**· κλαυθμηρός, γοερός (ἡ λ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου). [σκοτ. ἐτυμολ. πάντως· βλ. καὶ **κινάθισμα**· πρβλ. καὶ **κινύρα**=ἀσιατικὸν μουσικὸν ὄργανον ἔχον δέκα χορδὰς καὶ κρουόμενον διὰ τῆς χειρὸς (**κινύρα** <ἑβρ. **kinnōr**=κιθάρα καὶ μετ' ἐπιδράσεως τῆς λ. **κινυρός**)].

κῑνύσσω = **κινέω,** θέτω εἰς κίνησιν.— Παθητ., κινοῦμαι ἐμπρός καὶ ὀπίσω, ταλαντεύομαι, αἰωροῦμαι.

κῑνώ, -**οῦς,** ἡ· ὤωρ. ἀντὶ **κίνησις.**

κῑό-κρᾱνον, τὸ=**κιονόκρανον** (βλ. λ.).

κίομεν, ἐπ. ἀντὶ **κίωμεν,** α' πληθ. ὑποτ. τοῦ **κίω.**

κίον, ἐπ. ἀντὶ **ἔκιον,** παρτ. τοῦ **κίω.**

κῑονό-κρᾱνον, τό (**κίων**+**κρανίον**)· κεφαλὴ κίονος, «κολωνοκέφαλον».

κίοσι, δοτ. πληθ. τοῦ **κίων** (ὃ βλ.).

Κίρκη, ἡ· περίφημος μάγισσα, ἥτις μετέβαλε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέως εἰς χοίρους.

κιρκ-ήλᾰτος, **ον** (**κίρκος**+**ἐλαύνω**)· ὁ ἐλαυνόμενος (τ.ἔ. καταδιωκόμενος) ὑπὸ **κίρκου** (δηλ. **ἱέρακος**).

ΚΙ'ΡΚΟΣ, ὁ· εἶδος ἱέρακος «κιρκινέζι», ὅστις κατὰ τὴν πτῆσίν του συνηθίζει νὰ διαγράφῃ κύκλους. **2)** κύκλος, δακτύλιος, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ **τύπῳ κρίκος.**

*Ἔτυμ. : πρβλ. Ἡσυχ. «**κίρκος· ἱέραξ**»· πρβλ. **κέρκαξ.**— Ἐν τῇ ἐνν. τοῦ : δακτύλιος, «κρίκος» πρβλ. **κρικόω, κρικοῦμαι** (βλ. λ. λ.)· **κρίκωμα** (ἑλληνιστ. χρ.), **κρίκωσις, κρικωτός** : λατ. **circus** (πιθανώτ. δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην.)· **curvos,** κολωνός, κυρτός, ἐξ ἰαπ. ***qere-** (πτύσσω, διπλώνω, στρέφω), ἐξ ἧς π. χ. λιθ. **kreivas** (συνεστραμμένος), παλ-σλαυ. **krivъ̃** (κυρτός), λιθ. **kreĩptĩ** (στρέφω), παλ-norr. **hreifi** (κυπρῖνος, ἰχθύς) (βλ. ἐν λ. **κραιπνός**), καὶ (ἰαπ. ***sqere-**) λιθ. **skreti** (κινοῦμαι κυκλικῶς), **skrẽsti** (στρέφω), **apskritus** (στρογγύλος) κλπ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κιρκόω, μελ. -**ώσω**· δένω γύρω, ἀσφαλίζω διὰ κρίκων (λατ. **circino**).

κιρνάω καὶ -**ημι**· παράλλ. ποιητ. τύποι τοῦ **κεράννυμι** (μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.)· ἀναμειγνύω οἶνον

μεθ' ὕδατος.— Ἐκ τοῦ **κιρνάω** σχηματίζεται γ' ἐν. ἐν. **κιρνᾷ** καὶ γ' ἐν. πρτ. **ἐκίρνα**· ἐκ τοῦ **κίρνημι** ἐπ. γ' ἐν. πρτ. **κίρνη**, μτχ. **κιρνάς**.

ΚΙ'Σ, ὁ, γεν. **κιός**, αἰτ. **κίν**· σκώληξ τοῦ ξύλου ἢ τοῦ σίτου, λατ. **curculio**, (κοιν. σιταρόψειρα).

Ἔτυμ. : κατ' ἄλλους γρ. **κῖς**· κατά τινας ἀνήκει εἰς τὴν δμάδα τῶν λέξεων, περὶ ὧν ἐν λ. **κῶνος**, ἐφ' ὅσον σημ. ὁ διατρυπῶν (πρβλ. καὶ **σὴς** ⟨***κῆης** = σκουλήκι)· πρβλ. σανσκρ. **çāṇa-h**, λατ. **cōs**, γεν. **cōtis**, παλ-norr. **hein** = ἀγγλ-σαξ. **hán** (τὸ ἀκόνι), ἰαπ. ***k̂ō(i)-** ***k̂ə(i)-**, ***k̂i-**.— Κατ' ἄλλους, ἐφ' ὅσον σημ. εὐκίνητος, συναπτέον τῷ **κίω**, ἀλλὰ λίαν ἀπιθάνως.— Τὸ λατ. **cossus, cossis** (σκώληξ τοῦ ξύλου) εἶναι ξένον.

κίσηρις, **-εως,** ἡ (**κίς**)· ἐλαφρόπετρα, λατ. **pumex**. [ἀγν. ἐτυμολ.].

Κι'ΣΣΑ˘, ἀττ. **κίττᾰ,** ἡ· πτηνὸν φλύαρον καὶ ἀδηφάγον, ἴσως ἡ σημερ. «καρακάξα», «καλιακούδα, κάργα».— **II** ἡ ἐπιθυμία ἐγκύου γυναικὸς δι' ἀσυνήθη βρώματα.

Ἔτυμ. : λατ. **Garrulus glandarius**· **κίσσα** ⟨***κίκja**: σανσκρ. **ki-ki-h, kikidīvi-h** (μπλὲ κάργα), μεσ - γερμ. **heger**, ἀγγλ-σαξ. **hizora**, παλ-γερμ. **hehara**. Παράγωγα : **κισσαβίζω**.—Ὅσον διὰ τὸ **κίτσα** II (=ἔγκυος γυνή) πρβλ. παράγ. **κίττησις, κισσᾶν**· **κίσσα** ⟨***κίτja**, πρβλ. Ἡσυχ. «**κοῖται· γυναικῶν ἐπιθυμίαι**», σανσκρ. **kē'ta-h** (ἐπιθυμία), **kēlayati** (προσκαλῶ), λατ. **invīto, invītus**, πιθ. δ' ἐν. **vis** (τοῦ **volo**), παλ - λατ. **vois** (=**vis**), λιθ. **kvẽsti** (προσκαλῶ), παλ-πρωσ. **quaits** (θέλησις) **quoi** (θέλει, ἐπιθυμεῖ)· ὑπό τινων συνάπτονται καὶ τά: ***χιθσα** : λιθ. **geidzù** (ἐπιθυμῶ), γοτθ. **gaidw** (στεροῦμαι) (βλ. ἐν λ. **χῆρος**)· ***χίχja** : παλ-γερμ. **gingen** (ἐπιδιώκω), λιθ. **gẽzius** (ἐπιθυμῶ σφοδρῶς)· ἰαπ. ***qvoi-**· ἄλλοι : **κιττᾶν** ⟨***κιχjᾶ-**: ἀγγλ-σαξ. **higian** (τείνω, σπεύδω), σανσκρ **çṛghrá-h** (ταχύς). Βλ. **κισσός**.

κισσᾰβίζω, ἀττ. **κιτταβίζω,** μέλ. **-ίσω**· κράζω ὡσὰν **κίσσα**.

κισσάω, ἀττ. **κιττάω,** μελ. **-ήσω** (**κίσσα** II)· ἐπὶ ἐγκύου γυναικός, ἔχω ὄρεξιν (ἐπιθυμίαν) διά τὰ πλέον παράξενα φαγητά || γενικῶς, τρέφω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν διά τι («κάνω σὰν γκαστρωμένη γυναίκα»).

κισσήρης, **ες** (**κισσός**)· ὁ περιβεβλημένος κισσόν.

κίσσηρις, **-εως,** ἡ=**κίσηρις** (ὃ βλ.).

κισσΐνος, **η, ον** (**κισσός**)· ὁ ἐκ κισσοῦ.

κισσο-δέτης, **-ου,** ὁ, ὠρ. **-δέτας** (**κισσὸς** + **δέω**)· ὁ δεδεμένος ἢ ἑστεμμένος διὰ κισσοῦ.

κισσο-κόμης, **-ου,** ὁ (**κισσὸς**+**κόμη**)· ὁ ἔχων κόμην ἐκ κισσοῦ, ὁ ἑστεμμένος μὲ κισσόν.

ΚΙΣΣΟ'Σ, ἀττ. **κιττός,** ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, λατ. **hedera**· κυρ. εἶναι τριῶν εἰδῶν, ὧν τὰ δύο ἀναρριχητικὰ καὶ τὸ ἓν ἕρπον || ὁ καρπὸς ἔχει σχῆμα ὅτρυος καὶ καλεῖται **κόρυμβος**. Ἦν ἱερὸς τοῦ Βάκχου καὶ δι' αὐτὸ ἔφερον αὐτὸν οἱ βακχεύοντες.

κισσο-στέφᾰνος, **ον** καὶ **κισσο-στεφής,** **ὲς** (**κισσὸς**+**στέφανος** ἢ **στέφω**)· ὁ ἑστεμμένος κισσῷ.

κισσο-φορέω, ἀττ. **κιττοφ—**· φέρω, φορῶ, κισσόν, κοσμοῦμαι διὰ κισσοῦ. Ἐκ τοῦ

κισσο-φόρος, **ον** (**κισσὸς**+**φέρω**)· ὁ φέρων κισσόν, ἑστεμμένος διὰ κισσοῦ || ἄλλων ἐκ κισσοῦ, πλούσιος εἰς κισσόν.

κισσόω, ἀττ. **κιττόω,** μέλ. **-ώσω** (**κισσός**)· κοσμῶ, στέφω, μὲ κισσόν.

κισσῶδιον, τὸ (**κισσός**)· ξύλινον ἀγροτικὸν ποτήριον, καλούμενον οὕτω εἴτε διότι ἦτο κατεσκευασμένον ἐκ ξύλου κισσοῦ, εἴτε, τὸ καὶ πιθανώτερον, διότι ἔφερεν ὁλόγυρα γεγλυμμένα φύλλα κισσοῦ.

ΚΙ'ΣΤΗ, ἡ· κιβώτιον, λατ. **cista**.

Ἔτυμ. : **κίσση, κιστίς,** ὑποκορ. **κιστίδιον** : πρβλ. παλ-τρλ. **aiṇ-chis** (δησαυροφυλάκιον) (***cis** ⟨κελτ. ***kistā**=**κίστη**)· **ciss꞉b, cisse**· ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ **κοίτη, κοιτὶς** προσκρούει εἰς τὸ **-σ-**.— Τὸ λατ. **cista** εἶναι πιθαν. δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐξ αὐτοῦ δὲ (τοῦ **cista**) ἐσχηματίσθη τὸ **cisterna** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **caverna, taberna**.

κιστίς, **-ίδος,** ἡ, ὑποκορ. τοῦ **κίστη**· μικρὸν κιβώτιον, κιβωτίδιον.

ΚΙΤΡΕ'Α ἢ **κιτρία,** ἡ· ἡ «κιτριά», ἢ «λεμονιά».

κίτρῐνος, **η, ον** (**κίτρον**)· ὁ ἐκ κίτρου, ὁ ἔχων χρῶμα κίτρου, λεμονίου, κίτρινος.

κίτρον, τό· ὁ καρπὸς τῆς κιτρέας, τὸ λεμόνι, τὸ κίτρον.

Ἔτυμ. : **κίτριον** ἢ **κιτρέα** = λατ. **citrus medica**. Ἡ Ἑλληνικὴ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἔνθα πάλιν **citrus** εἶναι τροποποίησις τῆς ἑλλην. λ. **κέδρος** (**-dr-** ⟩ λατ. **-tr-**)· ὑπό τινων θεωρεῖται αἰγυπτιακῆς προελεύσεως.

κίττα, κιττᾰβίζω, κιττάω, ἀττ. τύποι ἀντὶ **κισσα-**

κιττός, ἀττ. ἀντὶ **κισσός**.

κίχᾱνω, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ. Ὁριστ., ἀπρφ. **κιχάνειν,** καὶ μέσ. **κιχάνομαι**· οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν τύπων τῶν ἄλλων χρόνων καὶ ἐγκλίσεων σχηματίζονται ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. **κίχημι**.—Ἐπ. Ὑποτ. **κιχείω**, Εὐκτ. **κιχείην**, ἀπρφ. **κιχῆναι**, ἐπ. **κιχήμεναι**, μτχ. **κιχεὶς** καὶ μέσ. **κιχήμενος**· ὡσ. πρτ. **ἐκίχην**, β' ἐν. **ἐκίχεις** (ὡσεὶ ἐκ **κιχέω**)· α' πληθ. **κίχημεν**, γ' δυΐκ. **κιχήτην**· μέλ. **κιχήσομαι**· ἀόρ. β' **ἔκιχον** ἐπ. **κίχον**, μτχ. **κιχών**· μέσ. ἀόρ. α' **ἐκιχησάμην**· ἀττ. **κιγχάνω** (ὃ βλ.)· τυγχάνω, ἐντυγχάνω, συναντῶ, εὑρίσκω || φθάνω εἰς..., προφθάνω, καταφθάνω.

Ἔτυμ. : προῆλθεν ἐξ ἀναδιπλ. τῆς ἰαπ. ῥ. ***ĝhē-** ***ĝha-**, πρβλ. σανσκρ. **jáhāti** (ἐγκαταλείπω), Ζενδ. **zazaiti** (ἀφίνω), λατ. **hērēs** (κληρονόμος), ἀγγλ-σαξ. **gán**, παλ-γερμ. **gēn, gān** (ὑπάγω)· βλ. καὶ **χάζω, χάτις, χατέω, χῆρος, χῶρος, χωρίς, χῆτος** κλπ.· ἰαπ. ***ĝhē(i)-** : ***ĝhī-** : ***ĝhə-** (ἐγκαταλείπω, ὑποχωρῶ), ἧτις ῥ. εἶναι ταυτόσημος πρὸς τὴν ῥ. ***ghē(i)-** (χάσκω) ἐν τῷ **χάνος, χάσκω, χήμη, χηλή, χάος** κ.ἄ.

κιχείην, εὐκτ. τοῦ **κιχάνω**.

κιχείομεν, ἐπ. ἀντὶ **κιχῶμεν,** ἐπ. α' πληθ. Ὑποτ. τοῦ **κίχημι**.

κιχεὶς, μτχ. ἐν. τοῦ **κίχημι** = **κιχάνω**.

κΐχλη, ἡ, δωρ. ἀντὶ **κίχλη**.

κιχήμεναι, κιχήμενος (βλ. **κιχάνω**).

***κίχημι** (βλ. **κιχάνω**).

κιχήσομαι, μέλ. τοῦ **κιχάνω**.

Κι'ΧΛΗ, ἡ· «τσίχλα», τὸ γνωστὸν πτηνόν, λατ. **turdus**.

Ἔτυμ. : σχηματισμὸς δι' ἀναδιπλ.· πρβλ **χελιδών**, παλ-γερμ. **gellan** (ἐκπέμπω ὀξὺν ἦχον) (**-ll-** ⟨ **-lz-** ἢ **-lu-**) **galm** (ἦχος), γερμ. **nachtigall** (ὀηδών).— Παράγωγα : **κιχλίζω, κιχλισμός** (βλ. λ. λ.).

κιχλίζω, μέλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ**· γελῶ ὡς κοράσιον, γελῶ ἡλιθίως (ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ἤχου **χλι - χλι**, ὅστις ἐκπέμπεται κατὰ τὸν τοιοῦτον γέλωτα, ὡς τὸ **καγχάζω** (ὃ βλ.) ἐκ τοῦ ἤχου **χα-χα**).— **II** (**κίχλη**)· φωνάζω ὡς κίχλη || κατ' ἄλλους, τρώγω κίχλας, εὐωχοῦμαι, «καλοτρώγω», «καλοπερνῶ».

κίχον, ἀόρ. β' τοῦ **κιχάνω**.

κίχρημι, μελ. **χρήσω**· ἀόρ. α' **ἔχρησα** (βλ **χράω** Γ II)· δανείζω.— **II** μέσον, **κίχρᾱμαι,** μέλ. **χρήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐχρησάμην**· δανείζομαι.

***Κῑ'Ω**· πορεύομαι, ὑπάγω (ὁ ἐν. Ὁριστ. δὲν εἶναι ἐν χρήσει)· Ὑποτ. **κίω**, ἐπ. α' πληθ. **κίομεν**· Εὐκτ. **κίοιμι**, μτχ. **κιών, κιοῦσα, κιόν**· πρτ. **ἔκιον**, ἐπ. **κίον**· πορεύομαι, ὑπάγω || ἐπὶ πλοίων, πλέω.

Ἔτυμ. : πρβλ. **κινέω, κίνυμαι** (βλ. λ. λ.), **κίνδαξ** (=εὐκίνητος), **κίνδυνος** (βλ. λ.), **ὀνο-κίνδιος** (ὀνηλάτης)· ὁμηρ. πρτ. **μετ-εκίαθε** : λατ. **cieō, ciō, citus, citare, solli-citus, cunctus** (***con cito-s**)· παλ-τρλ. **ro-chim** (φθάνω), γοτθ. **haitan**, παλ-γερμ. **heizan** (διατάσσω), παλ-norr. **heita** (καλῶ)· δὲν εἶναι ἄσχετα καὶ τὰ **κέλλω** : **κέλομαι**, πρβλ. σανσκρ. **cē'-stati** (ἐξεγείρομαι), ἑλλ. **σεύω** (⟨***qj-eu-**), ὁμηρ. **ἔσσυτο, σοεῖν**, σανσκρ. **cyávatē** (κινοῦμαι) κλπ., καὶ ἐκ παραλλήλου ***qī-n-eu-** ἐν τῷ **κινέω, κίνυμαι**· βασικῶς ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***qēi-** : ***qəi-** : ***qī-** (**κῑνέω** λατ. **ac-cītus**) : ***qĭ-** (λατ. **citus** ἑλλ. **κίω**) : ***qj-**.

Κι'ΩΝ, **-ονος,** ὁ καὶ ἡ· «κολώνα», στήλη, **«κίων»**, στῦλος (λατ. **columna**).— **II** = **στήλη** = ἐπιτύμβιος

κίων, ἐπιτύμβιος λίθος (λατ. **cippus**).— [*κίων* = ἀρμ. **siun** ⟨ἰαπ. **kīs-on-* παράγ.: **κιόνιον, κιονίσκος, κιονίς, κιόκρανον** καὶ **κιονόκρανον** (βλ. λ. λ.)].

κλαγγάνω, παράλλ. τύπος τοῦ **κλάζω** (καὶ **κλαγγαίνω**)· ἐπὶ θηρευτικῶν κυνῶν, ὑλακτῶ, «γαυγίζω» ‖ ἐπὶ πτηνῶν, κράζω, κρώζω.

κλαγγεῦντι, δωρ. ἀντὶ **κλαγγοῦσι,** γ' πληθ. τοῦ **κλαγγέω**=**κλάζω**· ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτῶ, «γαυγίζω».

κλαγγή, ἡ (**κλάζω**)· ὀξὺς καὶ σύντομος ἦχος, ὡς ὁ ἦχος τοῦ τόξου κατὰ τὴν ἐκπήδησιν τοῦ βέλους, τὸ σκλήρισμα (ὁ ὀξὺς κρωγμὸς) πτηνῶν, ἰδίως γεράνων, ὁ συριγμὸς τῶν ὄφεων, ὁ γρυλλισμὸς καὶ ἡ ὑλακὴ κυνός ‖ ὡσ. καὶ ὁ γρυλλισμὸς χοίρου.

*Ἔτυμ.: **κλαγγή** καὶ **κλάγγη** καὶ **κλάγξ**· **κλαγγάζω, -αίνω, -άνω, -έω**· **κλαγερός**· **κλάζω** (βλ. λ. λ.): λατ. **clango, clangor,** παλ-norr. **hlakka** (κράζω) = λατ. **clango,** λιθ.· **clag'eti,** λεττ. **kladsét** (κακκαρίζω), λεττ. **klégˈat** (φωνάζω), λιθ. **klugéti** (κλωσσάω), λιθ. **klegeti** (γελῶ δορυθωδῶς: **κλώζω, κλώσσω** (***κλωκ-jω**) : γοτθ. **hlahjan,** παλ-γερμ. **lahhēn, lahhan** (γελῶ), ἀγγλ-σαξ. **hleahtor** (γελῶ). Πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἐκτετ. ρίζ. τοῦ **καλέω,** λατ. **calo.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κλαγγηδόν, ἐπίρ. (**κλαγγή**)· μετὰ κλαγγῆς, μετὰ δορύβου, βοῆς, δορυθωδῶς.

κλᾰγερός, ά, όν (**κλάζω**)· κλάζων ὀξέως, ἐπὶ γεράνων.

κλάγξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **κλάζω.**

κλᾰδᾰρός, ά, όν (**κλάω**)· εὐκόλως θραυόμενος, εὔθραυστος ‖ μτφρ. ἄτονος, χαλαρός, ἀσθενής.

κλάδας, ἀνώμ. αἰτ. πληθ. τοῦ **κλάδος.**

κλᾱδᾱ́ς, δωρ. ἀντὶ **κλειδάς,** αἰτ. πληθ. τοῦ **κλείς.**

κλᾳδί, δωρ. ἀντὶ **κλειδί,** δοτ. τοῦ **κλείς.**

κλᾰδίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κλάδος** (ὃ βλ.).

κλᾰδίσκος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ **κλάδος** (ὃ βλ.).

κλάδος, ὁ (**κλάω**)· νέον βλάστημα, νεαρὸς κλῶνος, δένδρου, κοιν. «κλαδί», «κλαρί». 2) κλάδος ἐλαίας περιτυλιγμένος δι' ἐρίου καὶ κρατούμενος ὑπὸ τῶν ἱκετῶν.

*Ἔτυμ.: **κλάδος**· **κλαδών**· **κλαδεύω** : ἀγγλ-σαξ. **holt,** παλ-γερμ. **holz** (⟨ἰαπ. ***qldo-**), παλ-σλαυ. **klada,** ρωσσ. **kolóda**· ἰαπ. ῥ. ***qeld-,** πρβλ. **κλαδαρός,** λατ. **clādēs** (βλ. **κλάω, κλών**).

ΚΛΑ΄ΖΩ, μέλ. **κλάγξω**· ἀόρ. α' **ἔκλαγξα**· ἐπ. ἀόρ. β' **ἐκλᾰγον,** ἀπρφ. **κλαγεῖν**· πρκ. μετὰ σημ. ἐν. **κέκλαγγα** καὶ **κέκληγα,** μτχ. **κεκληγώς, -ότος,** ὡσ. **κεκλήγων, -οντος** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **κεκλήγω**).— Παθητ., τετελ. μέλ. **κεκλάγξομαι**· παράγω ἦχον ὀξὺν καὶ διαπερατικόν ‖ ἐπὶ βελῶν συγκρουομένων ἐντὸς τῆς φαρέτρας, κροτῶ, παταγῶ ‖ ἐπὶ πτηνῶν, κράζω ‖ ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτῶ, γαυγίζω ‖ ἐπὶ ἀνέμου, συρίζω, βοῦζω ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, φωνάζω, κραυγάζω, «ξεφωνίζω» [δι' ἐτυμολ. βλ. **κλαγγή**].

κλαίεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ **κλαίω.**

κλᾱΐς, -ίδος, ἡ, δωρ. ἀντὶ **κληῖς, κλείς** (λατ. **clavis**).

κλάϊστρον, δωρ. ἀντὶ **κλεῖστρον, κλεῖθρον.**

ΚΛΑΙ΄Ω, ἀττ. **κλᾶω**· μέλ. **κλαύσομαι,** δωρ. **κλαυσοῦμαι**· ὡσ. **κλαιήσω,** ἀττ. **κλαήσω**· ἀόρ. α' **ἔκλαυσα,** ἐπ. **κλαῦσα.**—Παθητ., τετελ. μέλ. **κεκλαύσομαι**· πρκ. **κέκλαυμαι** καὶ **κέκλαυσμαι**· κλαίω, δρηνῶ, ὀδύρομαι ‖ ἐντεῦθεν αἱ κοιναὶ ἀττ. φράσεις **κλαύσεσαι**= θὰ κλαύσῃ, τ. ἔ. θὰ τὸ πληρώσῃ, θὰ μετανοήσῃ δι' αὐτὸ ‖ ὡσ. **κλαίων**=μὲ κίνδυνόν σου, πρός βλάβην σου, πρὸς λύπην σου (=cum magno tuo malo) ‖ **κλάειν σοι λέγω**=λατ. **plorare te jubeo.**— Ⅱμετδ. δρηνῶ τινα, κλαίω διά τινα.—Παθητ., δρηνοῦμαι, εἶμαι ἀντικείμενον δρήνου, κλαυθμοῦ ‖ ὡσ. **κεκλαυμένος** = πλήρης δακρύων, κλαίων.

*Ἔτυμ.: **κλαίω,** γ' ἐν. ἀττ. **κλάει** (⟨ ***κλαιϜει,** ***κλαϜ-jει**), καὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοῦτο α' ἐν. **κλάω**· ρημ. ἐπίθ. **κλαυτὸς** καὶ **κλαυστός**· **κλαυ-θμός**· **κλαύματα** : ἀλδ. kl'an', k'an' (κλαίω) ⟨ ***glau-njo**· κατά τινας **κλαυτὸς** ⟨***κλᾱϜ-** + ***κλῡτὸς** (***κλυτὸς** = ἠχῶν, κροτῶν· πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **hlúd,** παλ-γερμ. **hlūt,** νεογερμ. **laut**), ἀλλὰ τὸ ἄλλ. **κλαυτὸς** δὲν προϋποθέτει οὔτε ***κλᾱϜ-** οὔτε ***κλῡ-,** τὸ δὲ ᾱ εἶναι εἰδικῶς ἀττ. καὶ ὑστερογενὲς (πρβλ. **αἰ[Ϝ]εί** ⟨ ἀττ. **ᾱεί, δαι[Ϝ]ήρ** ⟩ ἀττ. **δᾱήρ**).

κλᾰ́ξ, -κός, ἡ· δωρ. ἀντὶ **κλείς.**

κλᾰ́ω, δωρ. μέλ. τοῦ **κλείω.**

κλᾰ̄́πῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **κλέπτω.**

κλᾱ́ριος, ον (**κλᾶρος**)· ὁ διανέμων διὰ κλήρου.

κλᾱ́ρος, κλᾱρόω, κλᾱρονομέω, δωρ. ἀντὶ **κληρ-**

κλᾶσε, ἐπ. ἀντὶ **ἔκλᾶσε,** γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **κλάω.**

κλᾱσί-βῶλαξ, -ᾰκος, ὁ, ἡ (**κλάω** + **βῶλαξ**)· ὁ θραύων τοὺς βώλους τῆς γῆς.

κλᾶσις, -εως, ἡ (**κλάω**)· θραῦσις, τσάκισμα, «σπάσιμον».— 2) κλάσμα, τεμάχιον.

κλᾶσμα, -ατος, τὸ (**κλάω**)· τὸ τεθραυσμένον, τὸ ἀποκοπὲν τεμάχιον, θραῦσμα.

κλάσσε, κλάσσατο, ἐπ. γ' ἐν. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ **κλάω.**

κλαστάζω, μέλ. **-άσω** (**κλάω**)· κλαδεύω ἄμπελον, «βλαστολογῶ», περιποιοῦμαι, λατ. **pampinare** ‖ μτφρ. κόπτω τὰ πτερά τινος, ταπεινώνω.

κλαστός, ή, όν (**κλάω**)· τεθραυσμένος, «τσακισμένος».

κλᾰ́σῶ, δωρ. ἀντὶ **κλάσω,** μέλ. τοῦ **κλάω.**

κλαυθμός, ὁ (**κλαίω**)· κλαῦμα, θρῆνος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κλαυθμῡ́ρίζω, μέλ. **-σω** (**κλαυθμός**)· κάμνω τινὰ νὰ κλαύσῃ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κλαυθμῡ́ρισμός, ὁ (**κλαυθμυρίζω**)· τὸ κλαίειν γοερῶς ὡς παιδίον.

κλαῦμα, -ατος τὸ (**κλαίω**)· κλαυθμός, θρῆνος, κοπετός.— Ⅱ θλῖψις, δυστυχία, συμφορά, κακοτυχία.

κλαύσᾱ᾽ρα, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ **κλαύσει ἄρα.**

κλαῦσε, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **κλαίω.**

κλαυσιάω, (κλαῦσις), ἐφετ. τοῦ **κλαίω**· αἰσθάνομαι ἐπιθυμίαν νὰ κλαύσω ‖ **τὸ θύριον φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ** = ἡ μικρὰ θύρα, ἐπειδὴ τρίζει ἄνευ λόγου, μέλλει νὰ κλαύσῃ (ὑηλ. θὰ πάθῃ).

κλαυσῖ-γελως, -ωτος (καὶ **-ω**), ὁ (**κλαίω**+**γέλως**)· γέλως ὀνοῦ καὶ δάκρυα, γέλως μετὰ δακρύων.

κλαυσῖ-μᾰχος, ον (**κλαίω**+**μάχη**)· ὁ κλαίων διὰ τὴν μάχην, ὁ σφόδρα ἐπιθυμῶν νὰ πολεμήσῃ· (παρ' Ἀριστοφ., ὅστις διαπράττει λογοπαίγνιον **μὲ τὸ ὄνομα** τοῦ Λαμάχου : **Λᾰ-(κλαυσί-)-μαχος.**

κλαύσομαι, μέλ. τοῦ **κλαίω.**— Δωρ. **κλαυσοῦμαι.**

κλαυστός ἢ **κλαυτός, ή, όν** (**κλαίω**)· ὁ κεκλαυμένος, ὁ θρηνηθείς ‖ ἄξιος κλαυθμοῦ, ἀξιοθρήνητος.

ΚΛΑ΄Ω, μέλ. **κλάσω**· ἀόρ. α' **ἔκλᾶσα, ἐπ. κλάσα, κλάσσα**· μτχ. ἀορ. δ' **κλὰς** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. **κλῆμι**).— Παθητ., ἀόρ. α' **ἐκλάσθην**· πρκ. **κέκλασμαι**· θραύω, ἀποκόπτω, «σπάζω, τσακίζω» ‖ ἐπὶ φυτῶν, κλαδεύω, «βλαστολογῶ» ‖ μτφρ. θραύω, ἐξασθενῶ, ἐκνευρίζω.

*Ἔτυμ.: **κλάω**· **κλαστός, κλάσις, κλάσμα** (βλ. λ. λ.)· **κλάστης** (= **ἀμπελουργὸς** κατὰ Ἡσύχ.)· **κλαστάζω** (βλ. λ.).— **κλῆμα** (κλάδος ἀμπέλου, ὅ,τι καὶ νῦν)· **κλῆρος, κόλος, κολοβὸς** (βλ. λ. λ.)· ἑλ. καὶ **κλών**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qolā-** (θραύω), πρβλ. λιθ. **kálti** (κτυπῶ, σφυρηλατῶ), παλ-σλαυ. **klati** (⟨***kolti**) = κρημνίζω, καταρρίπτω, λατ. **clāva** (⟨***cladvā**, πρβλ. **clādes**), λιθ. **kúlti** (ἀλωνίζω)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. ***qolā-** καὶ κατ' ἐπέκτ. ***qolad-** ἀσχηματίσθησαν τὰ : **κλάδος, κλαδαρὸς** κλπ.

κλᾰ́ω, ἀττ. ἀντὶ **κλαίω,** ὡς **κάω** ἀντὶ **καίω.**

κλέα, ἐπικ. συντετμ. τύπος ἐκ τοῦ **κλέεα,** πληθ. τοῦ **κλέος.**

κλεεινὸς ἢ κλεεννός, ή, όν, ποιητ. ἀντὶ **κλεινὸς** (ὃ βλ.).

κλεηδών, ἐπ. ἀντὶ **κληδών.**

κλεῖα, κατὰ συναίρ. τοῦ **κλέεα,** ὀνομ. καὶ αἰτ.πληθ. τοῦ **κλέος.**

κλειδίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κλείς**· «μικρὸ κλειδί», «κλειδάκι»

κλειδ-ουχέω, ἀττ. **κληδ-**· εἶμαι κλειδοῦχος, κρατῶ τὰ κλειδιά, εἶμαι ἐντεταλμένος νὰ φρουρῶ τι ‖ **κλειδουχῶ θεᾶς** = εἶμαι ἱέρεια θεᾶς τινος.— Παθητ., φρουροῦμαι, παρατηροῦμαι, παραφυλάσσομαι. Ἐκ τοῦ

κλειδ-οῦχος, ἀττ. **κληδ-, ον** (**κλείς**+**ἔχω**)· ὁ ἔχων τὰς κλεῖδας, ἐπομένως ἔχων τὴν φροντίδα τῆς φρουρήσεως τόπου τινός ‖ ἐπὶ θεοῦ, προστάτης, πολιοῦχος.

κλειδο-φύλαξ, -ᾰκος, ὁ, ἡ (**κλείς**+**φύλαξ**)—**κλειδοῦχος** (ὃ βλ.).

κλεΐζω, μέλ. *κλεΐξω*, δωρ. ἀντὶ *κλῄζω*.

κλεῖδρον, ἀττ. **κληθρόν,** ἰων. **κλῄθρον,** τό (*κλείω*)· μοχλὸς («ἀμπάρα») πρὸς κλείδωμα θύρας || συν. κατὰ πληθ., ὡς καὶ τὸ λατ. **claustra.**

κλεινός, ή, όν (*κλέος*)· περίφημος, διάσημος, ὀνομαστός, ἔνδοξος, ἐπιφανής.

κλεῖξαι, ἀπρφ. ἀόρ. α' τοῦ *κλεΐζω*, δωρ. ἀντὶ *κλῄζω*.

κλείς, ή, γεν. *κλειδός*· αἰτ. *κλεῖδα*, ἀττ. *κλεῖν*· πληθ. ὀνομ. *κλεῖδες*, αἰτ. *κλεῖδας* καὶ συντετμ. *κλεῖς*. — ἰων. **κλῆις,** γεν. *κλῃῖδος*, αἰτ. *κλῃῖδα*.— ἀρχ. ἀττ. *κλῆς*, γεν. *κλῃδός*, αἰτ. *κλῆδα*· τὸ πρᾶγμα (ἀντικείμενον, ἐργαλεῖον) μὲ τὸ ὁποῖον κλείει τις τὴν θύραν, ἤτοι: 1) κλειδίον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ *ὀχεὺς* (βλ. λ.) ἔκλειεν ἢ ἤνοιγεν ἔξωδεν (εἶδος δηλ. ἀγκίστρου, ὅπερ ἔξωθεν διήρχετο διά τινος ὀπῆς τῆς θύρας καὶ ἐγάτζωνε τὸ λωρίον (*ἱμάντα*) ἢ ἄλλο τι ἐξέχον μέρος τοῦ μοχλοῦ (*ὀχέως*), διὰ νὰ τὸν βάλῃ τὸν μοχλὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κλεισίματος τῆς θύρας ἢ τοῦ ἀνοίγματος· ὅταν ἡ θύρα ἦτο κλειστὴ (ἔσωθεν), ὑπῆρχεν ἓν λωρίον (*ἱμάς*), διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μοχλὸς (*ὀχεὺς*) συνεδέετο στερεὰ μετὰ τῆς *λαβῆς* (*κορώνης*) τῆς ὑπαρχούσης εἰς τὸν παραστάτην τῆς θύρας («εἰς τὴν κάσαν τῆς πόρτας»)· ὑπῆρχον δηλ. δύο μοχλοί, ὁ *ὀχεύς*, προσηρμοσμένος εἰς τὴν θύραν, καὶ ἡ *κορώνη* ἐπὶ τοῦ παραστάτου, καλούμενοι καὶ *ἐπημειβοί* (ὁ εἷς δηλ. ἐπὶ τοῦ ἄλλου). 2) ὁ ξύλινος μοχλὸς ὁ διήκων κατὰ τὸ πλάτος τῆς θύρας. 3) μτφρ. ἐπὶ τῆς σιγῆς: *κλῆς ἐπὶ γλώσσῃ* = «κλειδὶ στὴ γλῶσσα», ὡσεὶ περὶ βάρους πιέζοντος τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰ κάτω || *κλῆδας ἔχειν* = *κλειδουχεῖν* (δ βλ.).— II τὸ ἄγκιστρον ἢ ἡ γλωττὶς πόρπης.— III ἡ κλεὶς τοῦ ὤμου, τὸ «κλειδοκόκκαλο», λατ. **jugulum**: *κλῆις ἀπέργει αὐχένα τε στῆθός τε* = ἡ κλεὶς τοῦ ὤμου συνόπτει (κλειδώνει, κυρ. χωρίζει) τὸν τράχηλον καὶ τὸ στῆθος.— IV κάθισμα (θρανίον) διὰ τοὺς κωπηλάτας.— V στενὸν πέρασμα, ὅπως καὶ σήμερον τοιοῦτον πέρασμα ὀνομάζεται· συνήθως «τὸ κλειδὶ τοῦ τόπου»· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.: *κλεῖδες τῆς Κύπρου*.

Ἔτυμ.: πρβλ. λατ. **clāvos** (καρφίον, γόμφος), **claudo, claudus** (χωλός), παλ-ιρλ. **clō** (καρφίον), παλ-σλαυ. **kljucili** (κλείω), λιθ. **kliūvú, kliū'ti** (παραμένω προσεκολλημένος εἴς τι), **kliūtis, kliūtė** (ἐμπόδιον), **kliaudzu, kliausti** (ἐμποδίζω, συγκρατῶ) κλπ.· λεττ. **klȳms** (ἐμπόδιον), παλ-γερμ. **sliozan** (κατακλείω)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***(s)qlāu-**: ***s(q)lāu-d-***.

κλεΐς, συγκεκ. ὀνομ. καὶ αἰτ.πληθ. τοῦ *κλείς, κλειδός*.

κλειστός, ἀρχ. ἀττ. **κληστός,** ἰων. **κλῃστός,** ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ κλεισθῇ, ὁ κεκλεισμένος.

κλεῖστρον, τὸ (*κλείω*)· = *κλεῖθρον* (δ βλ.), λατ. claustrum.

κλειτός, ή, όν (*κλείω* Β')· περίφημος, ἐξακουστὸς || ἐπὶ πραγμ. λαμπρός, ἔξοχος, ὑπέροχος.— [πρβλ. *πολυ-κλειτός, δουρι-κλειτός, ναυσι-κλειτὸς* κ. ἄ.· δι' ἐτυμολ. δλ. *κλέος*· *κλειτὸς* ⟨**κλεFε-τός*].

ΚΛΕΙ'Ω (Α), μέλ. *κλείσω*· ἀόρ. α' *ἔκλεισα*.—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκλείσθην*· πρκ. *κέκλεισμαι* καὶ *κέκλειμαι*.— ἰων. καὶ ἐπ. ἐν. **κληΐω,** μελ. *κληΐσω*· ἀόρ. α' *ἐκλῄϊσα*, ἐπ. *κλῄϊσα*.— παλ-αττ. **κλῄω,** μελ. *κλῄσω*· ἀόρ. α' *ἔκλῃσα*· παθ. πρκ. *κέκλῃμαι*.— δωρ. μέλλ. *κλᾳξῶ*, λατ. claudo·κλείω, κλείνω, «ἀμπαρώνω», κλειδώνω || ἀποκλείω || περιορίζω, περικλείω, ἐμποδίζω.— Παθητ., ἀποκλείομαι, δεσμεύομαι. [δι' ἐτυμολ. δλ. *κλείς*].

ΚΛΕΙ'Ω (Β), ποιητ. ἀντὶ *κλέω*· κλεΐζω, ἐγκωμιάζω, λαμπρύνω.

Ἔτυμ.: *κλείω* ⟨**κλεέω* ⟨**κλε[F]ε[σ]-jω*: *κλέος* (πρβλ. *τελέω*: *τέλος*).—Μεθ' Ὅμηρ. *κληΐζω* (ἰων.), *κλήζω* (ἀττ.) ⟨**κλε[F]ε[σ]-ίζω* (πρβλ. *κτερεΐζω*: *κτέρεα*)· δωρ. *κλεΐζω*, μέλ. *κλεΐξω*. Κατά τινας, ἀλλ' οὐχὶ ὀρθῶς, διαστέλλεται τὸ *κλεΐζω* (⟨**κλεΐζω*) ἐκ τοῦ *κλέος* (**κλεFος*) = ἐξυμνῶ (πρβλ. *κλείω* Β) ἀπὸ τὸ *κλήζω* (=ὀνομάζω) ⟨**κληΐζω* ⟨**κλη-Fος* (πρβλ. *-καλίζω* καὶ *καλέω*, πρκ. *κέκληκα*.

Κλειώ, -οῦς, ἡ (*κλέος*)· μία ἀπὸ τὰς Μούσας, κυρ. ἡ Μοῦσα τῆς ἐπικῆς ποιήσεως καὶ τῆς Ἱστορίας, (ἡ κατ' ἐξοχὴν δηλ. κλεΐζουσα, δοξάζουσα, ἐγκωμιάζουσα.

κλέμμα, -ατος, τὸ (*κλέπτω*)· πᾶν ὅ,τι ἔχει κλαπῇ, τὸ ἐκ κλοπῆς προερχόμενον || κλοπή. 2) στρατήγημα, τέχνασμα, δόλος.

κλέος, τό, μόνον κατ' ὀνομ. καὶ κατ' αἰτ. ἐν χρήσει· ἐπ. πληθ. *κλέα, κλεῖα* ἀντὶ *κλέεα*· φήμη, εἴδησις, «νέα» (λατ. **fama**): *σὸν κλέος* = εἰδήσεις περὶ σοῦ.—ἁπλῆ φήμη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν βεβαιότητα: *ἡμεῖς δὲ κλέος οἷον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν* = ἡμεῖς ὀκούομεν φήμας μόνον, ἀλλὰ τίποτε τὸ βέβαιον δὲν γνωρίζομεν.— II καλὴ φήμη, δόξα || ὡσ. ἐκτίμησις, εἴτε καλὴ (=ὑπόληψις) εἴτε κακὴ (=περιφρόνησις) ‖ ἐν τῷ πληθ. *κλέα ἀνδρῶν ἀείδειν*=ψάλλειν, ὑμνεῖν, τὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων || *κλέος ἀρέσθαι*=νὰ κερδίσῃ δόξαν (καλὴν φήμην).

Ἔτυμ.: *κλέος* ⟨*κλέFος* ⟨ἰαπ. **klevos*, θέμ. **kleves* =σανσκρ. **çrávah** (δόξα), πκλ-ιρλ. **clū** (δόξα), Ζενδ. **sravah-** (λόγος, δέησις), παλ-σλαυ. **slovo** (λόγος), πρβλ. λατ. **cluor** (δόξα).—πρβλ. τὴν ἐκτετ. ρ. ***kleus-*** ἐν τῷ σανσκρ. **çrō'sati** (ἀκούω), ἀρμ. **lur** (σιωπηλός) (⟨ἰαπ. **klus-ri-*, πρβλ. *κλέω*), παλ-ιρλ. **cloor** (**klusꝫ-r**) =ἀκούω, παλ-γερμ. **hlosēn, hlūstrēn** (ἀκούω), παλ-norr. **hlusta**, ἀγγλ-σαξ. **hlystan** (πρβλ. ἀγγλ. **listen**) =ἀκούω, νεο-γερμ. **lauschen** (κατασκοπεύω)· ἰαπ. ***kleuso-s.**—Παράγωγα: *κλεεννός*, ἀττ. *κλεινός* (**κλεFεσ-νο-ς*. Βλ. καὶ *κλειτός, κλείω, κλέω, κληδών*.

κλέπταν, δωρ. ἀντὶ *κλέπτην*, αἰτ. τοῦ *κλέπτης*.

κλεπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *κλέπτω*· πρέπει νὰ κλέψῃ (κρύψῃ) τις.

κλέπτεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *κλέπτω*.

κλεπτήρ, -ῆρος, ὁ, καὶ **κλέπτης,** -ου, ὁ (*κλέπτω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, κλέπτης || γενικῶς, ἀπατεών, πανοῦργος, δόλιος.

κλεπτίστατος, η, ον, ἀττ. ὑπερθ., ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *κλέπτης*· ὁ περισσότερον διαβόητος κλέπτης || τολμηρότατος, ἐπιτηδειότατος, κλέπτης.

κλέπτον· βλ. *κλέπτω*.

κλεπτοσύνη, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κλέπτειν καὶ ἀπατᾶν, δόλος, πανουργία. Ἐκ τοῦ

ΚΛΕ'ΠΤΩ, μέλ. *-ψω* ἢ μέσ. *κλέψομαι*· ἀόρ. α' *ἔκλεψα*· πρκ. *κέκλοφα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκλέφθην*· ἀόρ. β' *ἐκλάπην*, ἀπρφ. *κλαπῆναι*· πρκ. *κέκλεμμαι*· κλέπτω, λαμβάνω τι κρυφίως, ὑποκλέπτω τι, τὸ «σουφρώνω», ὑπεξαιρῶ τι || ἐπὶ γυναικῶν, ἀπάγω, τὴν «παίρνω» διὰ τῆς βίας || μτχ. *κλέπτων, -ουσα, -ον*=ὡσὰν κλέπτης, κλεπτικός: *κλέπτον βλέπει* = ἔχει βλέμματα κλέπτου.— II ἐξαπατῶ, δολιεύομαι, ἁφαιρῶ τι κατὰ τρόπον πανοῦργον ἀπό τινα || θθεν, ἀποπλανῶ.— III ἀποσύρω, ἀποκρύπτω, τηρῶ τι μυστικόν, «καμουφλάρω».— IV γενικῶς, πράττω τι κρυφίως ἢ μετὰ δόλου ‖ οὕτω μετὰ μτχ. *κλέπτων ποιεῖ*=πράττει τι κρυφά, μυστικά.

Ἔτυμ.: *κλέπτω*· *κλέπος, κλέμμα* (=κλοπιμαῖον)· *κλέπτης*· *κλεψι-* ἐν συνθέτοις· *κλοπή*· *κλοπός, κλοπεύς*· *κλὼψ* (βλ. λ. λ.): λατ. **clepō** = γοτθ. **hlifan** (κλέπτω), **hliftus** (κλέπτης), παλ-πρωσ. **au-clipts** (κεκρυμμένος), παλ σλαυ. **pokloпй** (κάλυμμα), **zakloпй** (κλεῖθρον)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qlep-*** πιθ. συγγ. καὶ τῷ *καλύπτω, καλύβη*, λατ. **cēlō**.

κλεψί-φρων, ον, γεν. *-ονος* (*κλέπτω* + *φρήν*)· ὁ ἔχων ἀπατηλὰς φρένας, ἀπατεών, ὑποκριτής, προσποιούμενος.

κλεψῖ-χωλος, ον (*κλέπτω* + *χωλός*)· ὁ προσπαθῶν νὰ ὀποκρύψῃ (ὁ κρύπτων) τὴν χωλότητά του.

κλεψ-ύδρα, ἡ (*κλέπτω* + *ὕδωρ*)· ἀγγεῖον μὲ στενὸν τὸ στόμιον καὶ πλατεῖαν τὴν βάσιν, ἤτις ἦτο πλήρης μικρῶν ὀπῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἔσταζε βραδέως τὸ περιεχόμενον ὕδωρ· ἡ κλεψύδρα ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς ὡρολόγιον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου τῶν ἀγορεύσεων ἐν τοῖς δικαστηρίοις (πρβλ. τὰ σημερ. ὡράλινα ὡρολόγια μὲ ἄμμον ἀντὶ ὕδατος). Κατ' ἄλλους τὸ ὕδωρ ἔσταζεν ἐκ τοῦ στενωτάτου στόματος· πρβλ. *κλεψί-ρρυτος*=ὁ ῥέων κρυφά.

ΚΛΕ'Ω, ἐπ. **κλείω** (*κλέος*)=*κλῄζω*· διηγοῦμαι περί τινος, τὸν ἐξυμνῶ, τὸν ἐγκωμιάζω, δοξάζω, φημί-

ζω, τινά.— Παθητ., εἶμαι περίφημος, φημίζομαι.— ‖ = *καλέω*· καλῶ, ὀνομάζω.

***Ετυμ.:** *κλέ*[F]*ω*, παθητ. *κλέ*[F]*ομαι*, Προστ. ἀορ. *κλῦθι*, ὁμηρ. *κέκλυθι* (= ἄκουσον, ἐπάκουσον!)· *κλυτὸς* (=περὶ οὗ ἀκούει τις νὰ γίνεται λόγος, περίφημος) = σανσκρ. **çrutá-h, Ζενδ. sruta-**, λατ. **inclutus**, παλ-γερμ. **hlud-**, *πρβλ. ἰρλ. **cloth** (δόξα), gall. **clod** (ἔπαινος), **εἶτα** παλ-γερμ. **hlūi**, ἀγγλ-σαξ. **hlid**, γερμ. **laut** (ἠχηρός ‹γερμ. **hlūda-**). Πρβλ. ἑλλ. *κλέFος* (δόξα) καὶ σανσκρ. **çrnō'ti** (ἀκούω), **çrudhi** (ἄκουσον!), ἀρμ. **lu** (γνωστός, κοινός) (‹**si-*, ἰαπ. **kluto-* = ἑλλ. *κλυτὸς* ἢ **kluti-*), **lur** (ὀχλοβοή)· ἰαπ. **klus-* λατ. **clueō, cluō**, μετὰ μεταπτ. βαθμ. **klu-* (καλοῦμαι, ὀνομάζομαι) (λατ. ‹γλώσ. **cluvior** = **nobilior**)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. **kleu-* (= ἀκούω), συχν. ἐν τῇ ἔνν. ἐκείνου δι' ὃν ἀκούω νὰ λέγωνται ὕμνοι καὶ ἐγκώμια.

κλῆδες, ἀττ. ἀντὶ *κλεῖδες*, ὀνομ. πληθ. τοῦ *κλῆς*.

κλήδην, ἐπίρ. (*καλέω*)· ὀνομαστικῶς.

κληδόνισμα, *-ατος*, τὸ (*κληδών*)· σημεῖον ἢ οἰωνός.

κληδ-ουχέω, κληδοῦχος, ἀττ. ἀντὶ **κλειδ—.**

κληδών, *-όνος*, ἡ, ἐπ. **κλεηδών,** καὶ **κληηδὼν** (*κλέω*)· οἰωνός, προμήνυμα.— ‖ φήμη, εἴδησις ‖ καλὴ φήμη, ὑπόληψις, ἐκτίμησις, δόξα.—‖‖ ἐπίκλησις ‖ ὄνομα [ὁμ. *κλεηδὼν* (καὶ *κληηδὼν* κατὰ μετρ. ἔκτασιν) *‹*κλεF-ηδών*· συχν. ἐν τούτοις ἐθεωρεῖτο ὡς προερχόμενον ἐκ ῥ. *κλη-* τοῦ *καλέω*].

κλήζω (Α), μέλ. *κλήσω*· ἀόρ. α' **ἔκλησα**· παθ. πρκ. *κέκλησμαι*.—Ἰων. ἐν. **κληΐζω,** δωρ. **κλεΐζω** (*κλέος*)· καθιστῶ τινα ἔνδοξον, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ, ἐπαινῶ.— ‖ καλῶ ὀνομαστικῶς, ὀνομάζω.— Παθητ. καλοῦμαι, ὀνομάζομαι.—[δι' ἔτυμ. βλ. *κλείω, κλέος*].

κλήζω (Β), μελ. *-σω*. μτγν. τύπος τοῦ *κλήω, κλείω* (=κλείνω).

κληηδών, ἐπ. ἀντὶ *κληδών*.

κληθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *καλέω*.

ΚΛΗΘΡΑ, ἰων. **κλήθρη,** ἡ· κληθρα, εἶδος δένδρου (κοιν. «σκλῆθρος» ἢ «κλέθρα», λατ. **alnus**.

κλῆθρον, τό, ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *κλήϑρον* = *κλεῖθρον*.

κληῖδεσσι, ἐπ. ἀντὶ *κληῖσι*, δοτ. πληθ. τοῦ *κληῖς*.

κληΐζω, μέλ. *-ῖσω*, ἰων. ἀντὶ *κλῄζω*.

κλήϊθρον, τό, ἰων. ἀντὶ *κλῆθρον, κλεῖθρον*.

κληῖς, *ἴδος*, ἡ· ἰων. ἀντὶ *κλείς*.

κλήϊσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ *κληΐω, κλείω*.

κληϊστός, *ή, όν*, ἀντὶ *κλῃστός, κλειστός*.

κληΐω, μελ. *-ῖσω*, ἰων. ἀντὶ *κλείω*.

κλῆμα, *-ατος*, τὸ (*κλάω*)· κλάδος (ἀμπέλου κυρ.), ὡς καὶ νῦν, λατ. **palmes** ‖ ἐμβολάς («μπόλι»), παραφυάς, βλαστός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κλημάτῑνος, *η, ον*, (*κλῆμα*)· ὁ ἐκ κλήματος.

κλημᾰτίς, *-ίδος*, ἡ (*κλῆμα*)· ὑποκορ. τοῦ *κλῆμα*· συν. ἐν τῷ πληθ., χαμόκλαδα «γιὰ τὴ φωτιά», «δᾳδιά».

κληρίον, τό· ὑποκορ. τοῦ *κλῆρος*· μικρὸς κλῆρος, μικρὰ μερίς.

κληρο-νομέω, μέλ. *-ήσω* (*κληρονόμος*)· λαμβάνω μερίδιον ἢ κλῆρον, λαμβάνω μερίδιον κληρονομίας, εἶμαι κληρονόμος, κληρονομῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κληρο-νόμημα, *-ατος*, τὸ (*κληρονομέω*)· ἡ κληρονομία,

κληρο-νομία, ἡ (*κληρονομέω*)· ὡς καὶ νῦν, κληρονομία, πατρικὴ κληρονομία ‖ γενικῶς, κτῆσις, ἀπόκτησις, ἰδιοκτησία.

κληρο-νόμος, *ον* (*κλῆρος*+*νέμομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ λαμβάνων τὸ μερίδιόν του, ὁ κληρονομῶν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ κληρονόμος*, ὡς καὶ νῦν, ὁ κληρονόμος.

κληρο-πᾰλής, *ὲς* (*κλῆρος* + *πάλλω*)· ὁ διανεμηθεὶς διὰ κλήρου (δι' ἐξαγωγῆς κλήρου ἐκ τῶν ἀναπαλλομένων ἐντὸς περικεφαλαίας).

κλῆρος, δωρ. **κλᾶρος,** *-ου*, ὁ· ὡς καὶ νῦν, κλῆρος, «λαχνός» ‖ μικρὸν τεμάχιον ξύλου ἢ καὶ βῶλος γῆς (τεμάχιον κεράμου) χρησιμοποιούμενα ὡς κλῆροι (λαχνοί). Κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἐποχὴν ἕκαστος ἥρως «ἐμαρκάριζεν» ἀναλόγως τὸν κλῆρόν του καὶ τὸν ἔρριπτεν εἰς τὴν ὡς κάλπην χρησιμοποιουμένην περικεφαλαίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεπάλλοντο ὅλοι οἱ κλῆροι, ἐκεῖνος δὲ τοῦ ὁποίου ὁ κλῆρος **ἀνεπήδα** πρῶτος, ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ὁρισθεὶς διὰ κλήρου, *ὁ λαχών*. 2) τὸ ῥίψιμον κλήρων, ἡ ἐξαγωγὴ κλήρων.— ‖ τὸ διὰ κλήρου ἀπονεμόμενον τεμάχιον γῆς, ἡ διὰ κλήρου κατανομὴ καὶ ἀπονομὴ τεμαχίου γῆς, ἰδίως ἐκ κατακτωμένης χώρας ‖ κληρονομία, κτῆμα, ὑποστατικόν, ἰδιοκτησία ‖ γενικῶς, γαῖαι, ἀγροκτησίαι.— ■ ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ, οἱ κληρικοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς λαϊκούς.

***Ετυμ.:** *κλῆρος* ‹ἰαπ. **qlāro-s* (=παλ-ιρλ. **clār**, γαλλ. **claur**› **clawr** (σανίς)· συγγ. τῶ *κλάω, κόλος, κολοβὸς* (βλ. λ. λ.). Οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει τὸ ἰων-αττ. *ναύ-κληρος* ‹**ναύ-κλᾱρος*, ὅπερ ἐσχηματίσθη κατ' ἀνομ. ‹*ναύ-κρᾱρος* (δ βλ.).

κληρ-ουχέω, μελ. *-ήσω* (*κληροῦχος*)· λαμβάνω, καταλαμβάνω, τι διὰ κλήρου, εἶμαι κληροῦχος, ἔχω κλῆρον ‖ νέμομαι ἔκτασιν γῆς (κλῆρον) δοθεῖσάν μοι διὰ κλήρου. 2) διανέμω διὰ κλήρου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κληρ-ουχία, ἡ (*κληρουχέω*)· ἡ διὰ κλήρου διανομὴ (κατανομὴ) γαιῶν κατακτηθείσης χώρας μεταξὺ τῶν κατακτητῶν της. 2) περιληπτικῶς = οἱ κληροῦχοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατενέμοντο διὰ κλήρου αἱ τοιαῦται ἐκτάσεις.—Ἐν Ἀθήναις ἡ *κληρουχία* διέφερε τῆς ἀποικίας κατὰ τὸ ὅτι οἱ *κληροῦχοι* ἐξηκολούθουν νὰ εἶναι πολῖται τῆς μητροπόλεως μὲ πλήρη πολιτικὰ δικαιώματα, ἐν ᾧ ἡ *ἀποικία* ἀπετέλει ἀνεξάρτητον πολιτείαν καὶ οἱ *ἄποικοι* δὲν ἦσαν πλέον ἐνεργοὶ πολῖται τῆς μητροπόλεως.

κληρ-ουχικός, *ή, όν* (*κληρουχία*)· ὁ ἀνήκων εἰς κληρουχίαν ἢ κατάλληλος διὰ κληρουχίαν (κατανομὴν γαιῶν).

κληρ-οῦχος, *ον* (*κλῆρος*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων κλῆρον, ὁ κατέχων γῆν (ἰδίᾳ ἐν ξένῃ χώρᾳ) ἀπονεμηθεῖσαν αὐτῷ διὰ κλήρου ‖ ὡς οὐσ. ὁ *κληροῦχος*, ὡς καὶ νῦν. 2) μτφρ. *πολλῶν ἐτῶν κληροῦχος*=ὁ κάτοχος πολλῶν ἐτῶν, τ. ἔ. ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ὁ γέρων.

κληρόω, μέλ. *-ώσω* (*κλῆρος*)· ἐκλέγω διὰ κλήρου, προτιμῶ ‖ ἐπὶ τοῦ κλήρου, πίπτω εἴς τινα («τοῦ πέφτω»), ὁρίζω (λατ. **designare**).— Παθητ., ἐκλέγομαι διὰ κλήρου.— Μέσον, ῥίπτω κλῆρον διά τι, λαμβάνω τι διὰ κλήρου ‖ κατέχω τι δοθέν μοι διὰ κλήρου.— ‖ ἀπονέμω, δίδω, διὰ κλήρου, κατανέμω, ἐκχωρῶ, διανέμω κατ' ἀναλογίαν.— Παθητ., *κληροῦμαι δούλη* = διὰ κλήρου ὁρίζομαι ὡς δούλη, ἡ δουλεία «μοῦ πέφτει» ὡς κλῆρος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κλήρωσις, *-εως*, ἡ (*κληρόω*)· ἡ διὰ κλήρου ἐκλογή.

κληρωτός, *ή, όν* (*κληρόω*)· ὁ ὁριζόμενος ἢ ὁριοθεὶς διὰ κλήρου.

κλῆς, κληδός, παλ. ἀττ. ἀντὶ *κλεῖς, κλειδὸς* (δ βλ.).

κλῆσις, *-εως*, ἡ (*καλέω*)· τὸ καλεῖν, ἡ πρόσκλησις ‖ ὡς καὶ νῦν, πρόσκλησις εἰς τὸ δικαστήριον, καταγγελία, κατηγορία. 2) πρόσκλησις εἰς συμπόσιον. 3) ὄνομα, ὀνομασία, ἐπωνυμία.—[*κλῆσις, κλητός, κλητήρ, κλήτωρ* (βλ. λ. λ.)· *κλητεύω*· *ἐκ-κλησία*· πρβλ. πρκ. *κέ-κλη-κα* τοῦ *καλέω*].

κλῆσις, *-εως*, ἡ (*κλήω=κλείω*)· τὸ κλείσιμον, ὁ ἀποκλεισμός.

κλήσω, μέλ. τοῦ *κλήω=κλείω* (κλείνω).— ὡσ. καὶ τοῦ *κλήζω*.

κλητεύω, μέλ. *-σω* (*καλέω, κλητός*)· καλῶ εἰς τὸ δικαστήριον.— ‖ εἶμαι μάρτυς, δίδω μαρτυρίαν.

κλητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*καλέω*)· ὁ προσκαλῶν εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ δικαστικὸς κλητήρ.— ‖ μάρτυς, καλούμενος νὰ βεβαιώσῃ, ἂν ἡ δικαστικὴ κλῆσις εἶχε δοθῇ.

κλητός, *ή, όν* (*καλέω*)· ὁ κεκλημένος, προσκεκλημένος ‖ εὐπρόσδεκτος ‖ ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος.

κλήω, παλ. ἀττ. ἀντὶ *κλείω*· κλείνω.

κλῑβᾰνίτης, κλίβᾰνος, βλ. **κριβαν—.**

κλῖθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κλίνω*.

κλῖμα, τό· καὶ **κλῖμα** (*κλίνω*)· κλίσις, κατωφέρεια. — ‖ περιοχὴ ἢ ζώνη γῆς (ὡς καὶ νῦν: *βόρειον, μεσημβρινὸν* κλπ. *κλῖμα*) ‖ κλῖμα (ὑγρόν, ξηρόν κλπ.).

κλῑμάκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κλῖμαξ*· μικρὰ κλῖμαξ, «σκαλίτσα».

κλῑμακτὴρ, *-ῆρος*, ὁ (*κλῖμαξ*)· βαθμὶς κλίμακος,

«σκαλοπάτι» || μτφρ. κρίσιμος περίοδος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου (καθ' ὃ ἐπίστευον οἱ Ἀρχαῖοι, τὰ ἔτη 7, 14, 21, 28 κ.ο.κ.).

κλῖμαξ, *-ᾶκος, ἡ (κλίνω)*· ὡς καὶ νῦν, «σκάλα», ὀνομασθεῖσα οὕτω ὡς πλαγίως (λοξῶς) κεκλιμένη || κλῖμαξ πλοίου.— **II** ὄργανον δι' οὗ ἐβασανίζοντο οἱ καταδικαζόμενοι εἰς τοιαύτην βάσανον, ὀνομασθὲν οὕτω ἐκ τῆς ὁμοιότητός του πρὸς κλίμακα.— **III** τὸ παρὰ Σοφοκλ. (Τραχ. 521) *κλίμακες ἀμφίπλεκτοι* φαίνεται ὅτι ἀναφέρεται εἰς παλαιστικὰ τεχνάσματα. — **IV** ἐν τῇ Ρητορικῇ, *κλῖμαξ* ἐκαλεῖτο ἡ βαθμιαία ἀνάβασις ἀπὸ ἀσθενεστέρων ἐκφράσεων εἰς ἰσχυροτέρας (λατ. **gradatio**), ὡς παρὰ Κικέρ, **abiit, evasit, erupit.**

κλῖναν, ἐπ. ἀντὶ *ἔκλιναν*, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *κλίνω*.

κλίνη, *ἡ (κλίνω)*· τὸ ἐφ' οὗ τις κατακλίνεται, ἀνάκλιντρον, κλίνη (ὡς καὶ νῦν) || ὡσ. νεκρικὸν φέρετρον.

κλῖνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *κλίνω*.

κλῑν-ήρης, *ες (κλίνη + ἀρᾰρεῖν)*· ὁ ἐπὶ κλίνης κατακείμενος, κατάκοιτος, «κλινήρης» (ὡς καὶ νῦν ἔτι λέγεται).

κλίνθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *κλίνω*.

κλῑνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κλίνη*· «κρεββατάκι».

κλῑνίς, *-ίδος, ἡ*, ὑποκορ. τοῦ *κλίνη*· «κρεββατάκι».

κλῖνο-πετής, *ές (κλίνη + πεσεῖν)*· κατάκοιτος, *κλινήρης* (ὃ βλ.).

κλῖνο-χᾰ́ρ᾽ης, *ες (κλίνη+χαρῆναι* τοῦ *χαίρω)*· ὁ χαίρων τῇ κλίνῃ, ὁ ἀγαπῶν τὸ «κρεββάτι».

κλιντήρ, *-ῆρος, ὁ (κλίνω)*· ἀνάκλιντρον, καναπές.

ΚΛΙ᾽ΝΩ, μελ. *κλῖνῶ*· ἀόρ. α' *ἔκλινα*· πρκ. *κέκλῖκα*.—μέσον, ἀόρ. α' *ἐκλῑνάμην*. — Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκλίνθην* καὶ *ἐκλῑ́θην*, ἀόρ. 6' *ἐκλίνην*· πρκ. *κέκλῖμαι*.—κάμνω τι νὰ κλίνῃ (νὰ πάρῃ κλίσιν) πρός τι, κάμπτω. **2)** κάμνω νὰ πλαγιάσῃ (νὰ στηριχθῇ) ἐπί τινος ἄλλου, ἀκκουμβῶ τι ἐπί τινος. **3)** στρέφω τι πρός τι (πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν)· *ὅσσε πάλιν κλίνειν*=στρέφειν ὀπίσω τοὺς ὀφθαλμούς. **4)** κάμνω (βάλλω) τινὰ νὰ ἀνακλιθῇ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου (κατὰ τὸ δεῖπνον) ἢ νὰ κατακλιθῇ.— **II** Παθητ., κάμπτομαι, εἶμαι κεκαμμένος || στρέφω (κύπτω) πρὸς τὰ πλάγια, παρεκκλίνω. **2)** μέσον, στηρίζω, ἐρείδω, ἀκκουμβῶ ἑμαυτὸν ἐπάνω εἴς τι, στηρίζομαι εἴς τι. **3)** κατακλίνομαι, κατάκειμαι, κοίτομαι || ὡσ. ἀνάκειμαι ἐπὶ κλίνης διὰ δεῖπνον (λατ. **discumbere**). **4)** ἐπὶ τόπων, εἶμαι κατωφερής, κλίνω πρός...: *λίμνη κεκλιμένη* = κλίνουσα (κατερχομένη) πρὸς τὴν λίμνην. **5)** ἀποκλίνω ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, παραπλανῶμαι.— **III** μέσον (βλ. καὶ παθ.), ἀποκλίνω, προσεγγίζω || οὕτω μτγν. καὶ ἐν τῷ ἐνεργ. *ὁ ἥλιος κλίνει* =ὁ ἥλιος ἀποκλίνει (προσεγγίζει) πρὸς τὴν δύσιν του || *κλίνω ἐπὶ τὸ χεῖρον*=φθείρομαι, χειροτερεύω.

Ἔτυμ.: ἐκ. ῥ. *κλι- κλιν-*, ἐξ ἧς καὶ τά: *κλί-νη, κλῖμα, κλῖ-μαξ, κλι-σία, κλι-τύς*· πρβλ. καὶ λατ. clin-o, cli-vus, clitellae γοτθ. hlain-s (βουνός), hlaiv (μνημεῖον, τάφος), σκωτ. law (λόφος), ἀγγλ-σαξ. hlin-iam, παλ-γερμ. hlin-em, ἀγγλ. lean.

κλῖσία, ἰων. **-ίη,** *ἡ (κλίνω)*· τόπος πρὸς κατάκλισιν || καλύβη, παράπηγμα, «τσαρδί», χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν βοσκῶν ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐν καιρῷ πολέμου || ἐπειδὴ δὲ ἦσαν ξύλινα κατασκευάσματα, μόνιμα (καὶ οὐχὶ ἀτομικαὶ σκηναὶ κατὰ τὴν σημερινὴν ἔννοιαν), τὰ μετακινούμενα στρατεύματα δὲν τὰ παρελάμβανον μαζί των, ἀλλὰ τὰ κατέκαιον ἐπὶ τόπου. Τὸ σύνολον τοιούτων *κλισιῶν* ἀπετέλει τὸ στρατόπεδον.— **II** πᾶν πρᾶγμα ἐφ' οὗ τις κατακλίνεται ἢ ἀνακάθηται, κλίνη, ἀνάκλιντρον.— **III** ὁμιλος ἀνθρώπων παρακαθημένων εἰς δεῖπνον.

κλισιάδες, *-ων, αἱ (κλίνω)*· δικλίδες, ἡ συμπτυσσόμεναι θύραι ἢ πύλαι || μτφρ. εἴσοδος. Πιθαν. ὀρθότερον *κλεισιάδες* ἐκ τοῦ *κλείω* (κλείνω).

κλῑσίηθεν, ἐπίρ. *(κλισία)*· ἐκ τῆς καλύβης.

κλῑσίην-δε, ἐπίρ.· εἰς (πρὸς) τὴν καλύβην.

κλῖσιον, τό *(κλῖσία)*· περίπτερον γύρω ἀπὸ τὴν *κλισίαν* (τὴν καλύβην).

κλισίον, τό *(κλισία)*· ἐξωτερ. οἶκος, αὐλὴ ὑπόστεγος χρησιμοποιουμένη ὡς σταθμὸς ὑποζυγίων καὶ ὡς ἐργαστήριον.

κλῖσις, *-εως, ἡ (κλίνω)*· κάμψις, καμπή, κλίσις, βοπή.— **II** κατάκλισις, πλάγιασμα, ἀκκούμβημα.

κλισμός, ὁ *(κλίνω)*· ἀνάκλιντρον.

κλίτος, τὸ=*κλῖμα* II (δ βλ.).

κλῑτύς, *-ύος, ἡ*, αἰτ. πληθ. *κλιτῦς (κλίνω)*· πλευρὰ βουνοῦ, κατωφέρεια, λατ. **clivus**.

κλοιός, ὁ, μετὰ ἀνωμ. πληθ. *κλοιὰ* παρὰ τῷ *κλοιοί*· ἀττ. **κλωὸς** *(κλείω)*· «λαιμαριά» κυνός, ἰδίως πλατὺ ξύλινον περιτραχήλιον τιθέμενον εἰς τὸν αὐχένα ἀγρίου κυνὸς || ἐντεῦθεν ὡσ. ὄργανον πρὸς βασανισμόν, κληθὲν οὕτω διότι ἐν αὐτῷ περιεκλείοντο τὰ πρὸς βασανισμὸν μέλη τοῦ σώματος. [*κλοιός, κλωὸς* ‹ **κλωFjος*, πρβλ. **qlāu-* ἐν λατ. **clāvis**, ἑλλ. *κλη[F]ίς*.

κλονέω, μελ. *-ήσω (κλόνος)*· ἐμβάλλω εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, διαταράσσω, συνταράσσω, κλονίζω.—Παθητ. διώκομαι, τρέπομαι εἰς φυγήν, φεύγω ἐν συγχύσει, περιέρχομαι εἰς σύγχυσιν || ὁρμῶ ἀγρίως, φέρομαι ὁρμητικῶς || ἀπολ. πλήττομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων.

ΚΛΟ᾽ΝΟΣ, *ὁ*· πᾶσα βιαία κίνησις, κυρ. ἡ ταραχὴ (ὁ ὁρυμαγδὸς) τῆς μάχης || γενικῶς, θόρυβος, ὀχλαγωγία, συνωστισμός.

κλοπαῖος, *α, ον (κλώψ)*· κλοπιμαῖος, «κλεμμένος», ἐκ κλοπῆς προερχόμενος || λαθραῖος, κρύφιος.

κλοπεύς, *-έως, ὁ (κλέπτω)*· κλέπτης || ὁ πράττων κρυφίως.

κλοπή, *ἡ (κλέπτω)*· ὅ,τι καὶ νῦν, «κλεψιά».— **II** μυστικὴ πρᾶξις, ἀπάτη || *ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι* = *φυγὴν ἀρέσθαι*=νὰ φύγῃ λάθρᾳ διὰ τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν.—[δι' ἐτυμολ. βλ. *κλέπτω*].

κλόπιος, *α, ον (κλοπή)*· ρέπων πρὸς τὴν κλοπήν, δόλιος.

κλοπός, *ὁ (κλέπτω)*· ὁ κλέπτης.

κλοτοπεύω· διαπραγματεύομαι κατὰ τρόπον πονηρόν, χάνω τὸν καιρόν μου εἰς ματαίας διαπραγματεύσεις, χρονοτριβῶ· ἐπεκτ. τύπος τοῦ *κλέπτω, κλοπεύω*. [θεωρεῖται σκοτ. ἐτυμολ. πρβλ. Ἡσυχ. «*κλοτοπευτής· ἐξαλλακτής, ἀλαζών*»].

κλῦδων, *-ωνος, ὁ (κλύζω)*· κῦμα, τρικυμία, θαλασσοταραχή.— **II** μτφρ. *κλύδων κακῶν*=χείμαρρος (πέλαγος) συμφορῶν. Ἐξ αὐτοῦ τό

κλῡδωνίζομαι *(κλύδων)*· παθητ.· φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ὑπὸ τῶν κυμάτων, κυμαίνομαι, ταράσσομαι.

κλῡδώνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κλύδων*· μικρὸν κῦμα, κυμάτιον, βυτίς || ἀλλὰ συχν., ὡς τὸ *κλύδων*, = κῦμα || θαλασσοταραχή, φουσκοθαλασσιά.

ΚΛΥ᾽ΖΩ, ἰων. πρτ. *κλύζεσκον*· μέλ. *κλύσω*, ἐπ. *κλύσσω*· παθ. ἀόρ. α' *ἐκλύσθην*· πρκ. *κέκλυσμαι*· κατακλύζω, καλύπτω, περιβρέχω || ὁρμῶ διὰ τῶν κυμάτων καὶ κατακλύζω.— Παθητ., ἐπὶ τῆς θαλάσσης, εἶμαι τρικυμιώδης, ἀναπηδῶ, ὑψοῦμαι || οὕτω καὶ ἀμτβ. *κύματα κλύζεσκον ἐπ' ἠϊόνος* = τὰ κύματα ἐβράοντο (ἐξέσπων) ἐπὶ τῆς ἀκτῆς.— **II** ἀποπλύνω, ἐκπλύνω, «ξεπλένω» || καθαρίζω. **2)** *κισσύβιον κεκλυσμένον καρῷ* = ξύλινον ἀγγεῖον ἐπικεκαλυμμένον μὲ στρῶμα κηροῦ.

Ἔτυμ.: *κλύζω* ‹ **κλυδ-jω· κλύδων· κλύσμα· κλυσμός· κλυστὴρ* (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **ǩleud-* ἐν τῷ γοτθ. hlūtrs (ἀγνός, καθαρός), ἀγγλ-σαξ. hlūt(t)or, παλ-γερμ. hlūt(t)ar (ἀγνός)· μὴ ἐκτετ. ἡ ῥ. εἶναι ǩleu (ἀρδεύω, καθαρίζω) ἐν τῷ παλ-λατ. **cluo, cloāca, cluāca**.

κλῦθι, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *κλύω*.

κλῡμενος, *η, ον (κλύω)*=*κλυτός*· περίφημος, ἔνδοξος.

κλύσμα, τό *(κλύζω)*· ὑγρὸν χρησιμοποιούμενον πρὸς πλύσιν || κλυστήριον, τὸ διὰ κλυστηρίου ἐμβαλλόμενον καθαρτήριον ὑγρόν.— **II** τόπος κατακλυζόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἀκτή.

κλυστήρ, *-ῆρος, ὁ (κλύζω)*· τὸ κλυστήριον· τὸ ὄργανον δι' οὗ ἐμβάλλεται τὸ *κλύσμα* (βλ. λ.).

κλῦτε, 6' πληθ. Προστ. ἀορ. 6' τοῦ *κλύω*.

κλῡτό-δενδρος, *ον (κλυτὸς + δένδρον)*· περίφημος διὰ τὰ δένδρα της.

κλῠτο-εργός, *ὁν* (*κλυτὸς+ἔργον*)· περίφημος διὰ τὴν ἐργασίαν του, διὰ τὴν τέχνην του.
κλῠτό-καοπος, *ον* (*κλυτὸς+καρπός*)· περίφημος διὰ τὸν καρπόν του.
κλῠτό-μητις, *-ι* (*κλυτὸς* + *μῆτις*)· περίφημος διὰ τὴν εὐφυΐαν του.
κλῠτό-μοχθος, *ον* (*κλυτὸς+μόχθος*)· περίφημος διὰ τοὺς μόχθους του.
κλῠτό-νοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-νους,** *-νουν* (*κλυτὸς+νόος*)· περίφημος διὰ τὴν σοφίαν του.
κλῠτό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*κλυτὸς+παῖς*)· ὁ ἔχων περίφημα τέκνα, περίφημος διὰ τὰ τέκνα του.
κλῠτό-πωλος, *ον* (*κλυτὸς+πῶλος*)· ὁ ἔχων περιφήμους πώλους (ἵππους).
κλῠτός, *ή, όν* καὶ *-ός, -όν* (*κλύω*)· περὶ τοῦ ὁποίου ἀκούει τις νὰ γίνεται λόγος, ὁ ἀκουστὸς γινόμενος (μεγαλόφωνος), «ἐξακουστός», περίφημος, ἔνδοξος, διάσημος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, λαμπρός, μεγαλοπρεπής, ἔνδοξος, ὡραῖος.
κλῠτο-τέχνης, *-ου*, ὁ (*κλυτὸς+τέχνη*)· ὁ περίφημος διὰ τὴν τέχνην του, διάσημος καλλιτέχνης.
κλῠτό-τοξος, *ον* (*κλυτὸς* + *τόξον*)· ὁ περίφημος διὰ τὰ τόξα του, διάσημος τοξότης.
ΚΛΥ'Ω, πρτ. καὶ ἀόρ. 6' *ἔκλυον*, Προστ. **ἔν.** καὶ πληθ. (ὡσεὶ ἐξ *ἐν. κλῦμι*) *κλῦθι, κλῦτε*, ἐπ. ἀναδιπλ. *κέκλῦθι, κέκλῦτε*· ἀκούω, παρέχω οὖς πρός τι(να), δίδω ἀκρόασιν, ἀκροῶμαι, «ἀφουγκράζομαι» ‖ ἀλλὰ καὶ ὑπακούω εἴς τινα (μετὰ γεν.), δίδω προσοχὴν εἴς τινα, συναινῶ, ὑπακούω. 2) γενικῶς, ἀκούω, μανθάνω ἀκούων, ἐξακριβώνω, βεβαιώνω. 3) γενικῶς, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.— ‖ γίνεται λόγος περὶ ἐμοῦ, φημίζομαι ὡς τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, ὡς καὶ τὰ *ἀκούω* καὶ λατ. **audio** ‖ *κακῶς κλύω* = κακολογοῦμαι, κατηγοροῦμαι ‖ *εὖ κλύω* = ἐπαινοῦμαι, ἐγκωμιάζομαι.— [δι' ἐτυμολ. βλ. *κλείω, κλέος*].
ΚΛΩΒΟ'Σ, ὁ· κλωβίον, κυρ. πτηνῶν. [μτγν. λ., δάνειον σημιτ. πρωτελεύσεως, πρβλ. ἑβρ. *kĕlōv, kĕlūv*· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ῥ. **qlāu-*, συγγ. τῷ *κλῆϊς, κλοιός, κλωός*. Μετὰ τοῦ λατ. **cavea** ἔχει τὴν αὐτὴν σημ. ἀλλ' οὐδεμίαν φωνητικὴν συγγένειαν.].
κλωγμὸς (καὶ **κλωσμός**), ὁ (*κλώζω*)· ἡ φωνὴ τῶν ὀρνίθων.— ‖ τὸ διὰ τῆς γλώσσης κροτάλισμα, δι' οὗ ὁ ἱππεὺς παρακινεῖ τὸν ἵππον πρὸς ταχύτερον δρόμον.
ΚΛΩ'ΖΩ, μέλ. *κλώξω*· κρώζω (ἐπὶ κοράκων), ἐκβάλλω τραχὺν ἦχον, κυρ. ἐπὶ τῶν κολοιῶν [δι' ἐτυμολ. βλ. **κλάγξ*].
ΚΛΩ'ΘΩ, μέλ. *κλώσω*· νήθω, «γνέθω», κλώθω, «στρίβω», κυρ. ἐπὶ τῶν θαινῶν τοῦ πεπρωμένου, τῶν Μοιρῶν.
Ἔτυμ.: *κλώθω· Κλωθώ· κλῶσμα· κλωστήρ*: λατ. colus (ρόκα), ἐξ ἰαπ. ῥ. qel- συγγ. τῷ σανσκρ. kṛṇátti (νήθω) (βλ. *κάρταλος*· ὡσ. *κάλως, κάλαθος*). — Τὸ λατ. colus ⟨**qvolos*=ἑλλ. *πόλος* (ἄξων τροχοῦ) ἢ ⟨**qvelos* = παλ-norr. **huel** (τροχός)· διὸ καὶ συνεσχετίσθη πρὸς τὸ λατ. **colo** ⟨ἰαπ. **qvelo** ἐκ ῥ. qvel (βλ. ἐν λ. *πέλομαι*). Ἐξ αὐτοῦ τὸ
Κλωθώ, *-οῦς*, ἡ, λατ. **clotho**· ἡ κλώθουσα, μία τῶν τριῶν Μοιρῶν, ἥτις ἔκλωθε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς.
κλωμᾰκόεις, *εσσα, εν*· ὀρεινή, βραχώδης, πετρώδης. Ἐκ τοῦ
ΚΛΩ'ΜΑΞ ἢ **κρώμαξ,** *-ᾶκος*, ὁ· σωρὸς λίθων, πετρώδης τόπος.
Ἔτυμ.: πρβλ. Ἰλ. Β 729 «*Ἰθώμη κλωμακόεσσα*» =Ἰθ. βραχώδης, πετρώδης, πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «*πόλεις περικεκλασμέναι*»=πόλεις ἐκτισμέναι ἐπὶ ἐδάφους ἀνωμάλου, διακεκομμένου· συγγ. ἄρα τῷ *κλάω* (ὃ βλ., ὡς καὶ *κλών*).
κλών, γεν. *κλωνός*, ὁ (*κλάω*)=*κλάδος*· «κλῶνος», «κλωνάρι», λατ. **surculus**.
Ἔτυμ.: *κλών· -ίον, -άριον*· αἰτ. «*κλώνακα· ῥάβδον*» (Ἡσύχ.), καὶ «*κλῶναξ· κλάδος*» (Ἡσύχ.)· *κλωνίζω* (=κλαδεύω)· *κλωνίτης* (πολύκλαδος)· συγγ. τῷ *κλάδος*· πρβλ. παλ-norr. **hlunnr** (⟨κοιν. γερμ. **hlunna-*), **hlumr** (κύλινδρος).
κλωνίον, ὑποκορ. τοῦ *κλών*.
κλωός, ἀττ. ἀντὶ *κλοιός*.
κλωπεύω, μέλ. *-σω*=*κλοπεύω*· κλέπτω.
κλωπικός, *ή, όν* (*κλώψ*)· κλεπτικός, κρύφιος, λαθραῖος.
κλωπο-πάτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*κλὼψ+πατήρ*)· ὁ ἐξ ἀγνώστου πατρὸς καταγόμενος, τέκνον ἐκ κλεψιγαμίας, νόθος.
κλωστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*κλώθω*)· ἄτρακτος.— ‖ ὡς τὸ *κλῶσμα*=κλωστή, νῆμα.
κλωστός, *ή, όν* (*κλώθω*)· κεκλωσμένος, «στριμμένος».
κλώψ, *κλωπός*, ὁ (*κλέπτω*)· κλέπτης, λατ. **fur**. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κλέπτω*].
κναίω, ἀττ. *κνάω* (ὃ βλ.), ὡς τὸ *καίω* ἀντὶ τοῦ ἀττ. *κάω* κ. ἄ.
κνάκων, *-ωνος*, ὁ, ἀωρ. ἀντὶ *κνήκων*· αἴξ, «γίδα».
κνάμα, ἀωρ. ἀντὶ *κνήμη*.
κνᾱμός, ἀωρ. ἀντὶ *κνημός*.
κνάμπτω, παλ-αττ. ἀντὶ *γνάμπτω* (ὃ βλ.).
κνάπτω ἢ **γνάπτω,** μελ. *-ψω* (*κνάω*)· ξέω, «ξαίνω» ἔρια, «λαναρίζω», «γκρατσουνίζω», κναφεύω, λευκαίνω ὕφασμα (ὅπερ ἐγίνετο δι' ἀκανθώδους τινὸς φυτοῦ, ὃ *κνάφος* ἐκαλεῖτο, ἢ διὰ κτενός).— ‖ μτφρ. καταξεσχίζω, κατασπαράσσω.
κνάσαιο, 6' ἐν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κνάω*.
κνάσω, κνᾶσαι, ἀωρ. ἀντὶ *κνήσω, κνῆσαι*, μέλ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κνάω*.
κνᾰφεῖον, ἰων. **-ήϊον,** τὸ (*κνάπτω*)· τὸ ἐργαστήριον τοῦ γναφέως.
κνᾰφεύς ἢ **γναφεύς,** *-έως*, ὁ, λατ **fullo**· γναφεύς, δηλ. κατεργαζόμενος ὑφάσματα ἐξ ἐρίου, ἢ ὁ λευκαίνων αὐτά.
κνᾰφεύω, μέλ. *-σω* (*κναφεύς*)· ξαίνω ἢ καθαρίζω ὑφάσματα.
κνᾰφήϊον, ἰων. ἀντὶ *κναφεῖον*.
κνάφος, ὁ (*κνάω*)· ἀκανθώδες φυτόν, δι' οὗ ξύουσι τὰ ἱμάτια πρὸς καθαρισμόν, λατ. spina **fullonica** ‖ ἐντεῦθεν, κτένιον λαναρίσματος ‖ ὄργανον βασανισμοῦ.
Ἔτυμ.: *κνάφος· κνάπτω* (⟨**κναφ-jω*)· *κναφεύς· κναφεῖον· κνάφαλον* (*κνέφαλλον, αἰολ. γνόφαλλον*): ἐξ ἰαπ. ῥ. **qnebh-* καὶ **qnəp-*, ἐκτετ. ἐκ ῥ. **qne* (βλ. *κνάω*)· πρβλ. παλ-ιρλ. **cnae**, gall. **cnaif**, ἀγγλ. **nap** (*κνάφαλον*).
ΚΝΑ'Ω, ἀττ. β' καὶ γ' ἐν. *κνῇς, κνῇ*, ἀπρφ. *κνῆν*· πρτ. γ' ἐν. *ἔκνη*, ἐπ. *κνῆ* (ἔχων τὴν μορφὴν ἀορ. β')· μέλ. *κνήσω*· ἀόρ. α' *ἔκνησα*· ξύω, ξύνω, ἀποξέω, λατ. **radere** ‖ ἀφαιρῶ ξέων ‖ μτφρ. ἀποτρίβω, ἀποτρίβων φθείρω τι.— μέσον, *κνῶμαι τὰ ὦτα πτερῷ*= γαργαλίζω τὰ ὦτα μὲ πτερόν.
Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. **qnā-, *qnē-*, ἐξ ὧν καὶ τά: *κναίω, κνήθω· κνηθμός, κνησμός, κνησμοσύνη· κνησιάω, κνηστιάω· κνῆσις· κνῆσμα· κνηστήρ· κνῆστρον· κνήρη· κνέωρος* (βλ. λ. λ)· πρβλ. λατ. **knósit** (ἀνασκάπτω μὲ τὸ ράμφος τὰ πούπουλα, ψειρίζω), **knist, knitét** (προξενῶ κνησμόν, γαργαλίζω)· βλ. *κονίς*, παλ-γερμ. **hnuo, nuoa**, λατ. **knidét** (ἐμπήγω καρφίον)· βλ. καὶ *κνίζω, κνάφος, κνίση, κνίψ, κνόος, κνύζα, κνώδων, κίναδος, κίναιδος, κενώπετον* κλπ.
κνεφάζω, μέλ. *-άσω* (*κνέφας*)· καλύπτω διὰ νεφῶν, ἀμαυρώνω, σκοτίζω.
κνεφαῖος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (*κνέφας*)· σκοτεινός, ἀμαυρός, ζοφερός. 2) ὁ ἐν τῷ σκότει, εἴτε κατὰ τὴν νύκτα εἴτε κατὰ τὸ λυκαυγές, πρωϊνὸν ἐξημερώσῃ.
κνέφας, τό, ἀττ. γεν. *κνέφους*· δοτ. *κνέφᾳ*, ποιητ. *κνέφει* (*νέφος*)· σκότος, «σκοτάδι», εἴτε ὡς ἑσπερινὸν λυκόφως, εἴτε ὡς πρωϊνὸν λυκαυγές, λατ. **diluculum**.
Ἔτυμ.: *κνέφας* (καὶ *κνέφος* παρ' Ἡσυχ.), γεν. ἀττ. *κνέφους*, μτγν. *κνέφατος*, δοτ. *κνέφαϊ, κνέφᾳ, κνέφεϊ· κνεφαῖος· κνεφάζω*· συγγ. τῷ λατ. **cresper, crepusculum** (**cr-* ⟨***cn-*), ἐξ ἰαπ. **crepos*· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ *ψέφος, ψέφας* καὶ *δνόφος*⟩ *γνόφος* καὶ τῷ σανσκρ. **ksáp, Ζενδ. xšap-** (νύξ) ⟨ἰαπ. **sqvnep(h)-, *qvsnep(h)-*· ὅπ' ἄλλων ἀμφισβητεῖται ἡ πρὸς τὰ τε-

λεσταΐα ταῦτα συγγένεια, γίνεται ὅμως δεκτόν ὅτι εἶναι δυνατὴ ἀμοιβαία ἀλληλεπίδρασις μεταξὺ τῶν ἀρχικῶς διαφόρων αὐτῶν λέξεων. Ἄλλοι προϋποθέτουν ἰαπ. *ghnephas, ἐξ οὗ καὶ τό παλ-ιρλ. gnē (ἐμφάνισις), gall. gne (χρῶμα, βαφή).

κνῆ, ἐπ. ἀντὶ *ἔκνη,* γ' ἐν. πρτ. τοῦ *κνάω.*

κνήθω, μέλ. *κνήσω (κνάω)*· ξύω, ξύνω.— ‖ γαργαλίζω.— Παθητ., γαργαλίζομαι, αἰσθάνομαι κνησμόν. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κνάω*].

κνηκίας, -ου, ὁ· βλ. *κνηκός* (ὃ βλ.).

ΚΝΗ῍ΚΟΣ, ἡ, λατ. cnēcus ἢ cnīcus· φυτόν τοῦ εἴδους τοῦ σκολύμου ἢ ἀκάνθου, carthamus tinctorius οὗ τὰ φύλλα ἐχρησίμευον ὡς πυτία πρὸς πῆξιν γάλακτος διὰ τὴν κατασκευὴν τυροῦ.

Ἔτυμ.: κνῆκος· ἐπίθ. *κνηκός,* θωρ. *κνᾱκὸς* (βλ. λ.), θωρ. *κνᾰκων, -ωνος* (τράγος): σανσκρ. kánakam, kāncanam (χρυσός), παλ-norr. hunang, ἀγγλ.-σαξ. hunig, παλ-γερμ. honag (μέλι, ἐκ τοῦ χρώματος κληθὲν οὕτω, πρβλ. γερμ. honig).

κνηκός, *ἡ, ὁν,* θωρ. *κνᾱκός, ά, ὸν (κνῆκος)*· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς κνήκου, κροκίζων θηλ., ἀνοικτὸν κιτρινωπόν, ὡς ὁ σπόρος ἢ τὸ χνούδι τῆς κνήκου ‖ ἐντεῦθεν ὁ τράγος ἐκαλεῖτο καὶ **κνάκων** καὶ ὁ λύκος **κνηκίας.**

ΚΝΗ῍ΜΗ, ἡ· τὸ μεταξὺ τοῦ γόνατος καὶ τῶν σφυρῶν μέρος τοῦ ποδός, καὶ σήμερον οὕτω (*κνήμη*) καλούμενον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μηρόν, λατ. tibia, crus.

Ἔτυμ.: κνήμη· κνημίς, θωρ. *κνᾱμίς*· **κνᾱμᾶ* ‹ ἰαπ. **kn̄-mā*· παλ-ιρλ. cnāim ‹ἰαπ. **kn̄-mi* (ὀστοῦν), παλ-γερμ. hamma (μηρός) (-mm- ‹-nm-), ἀγγλ.-σαξ. hamm (ἰγνύα, τὸ ὑποκάτω τοῦ γόνατος).— συγγ. τῷ λατ. crus (cr- ‹*cn-), πρβλ. ἀρμ. srunkh (‹*krūsni-).

κνημῖδο-φόρος, *ον (κνημίς + φέρω)*· ὁ φέρων (φορῶν) κνημῖδας πρὸς προστασίαν τῆς κνήμης.

κνημίς, -ῖδος, ἡ *(κνήμη)*· περικνημίς, ἰδίως κατὰ πληθ. ὡς δύο, ἀμυντικὸν ὅπλον προστατεῦον τὴν κνήμην ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τῶν σφυρῶν· αἱ *κνημῖδες* ἦσαν δύο, ἑκάστη δ' ἐξ αὐτῶν συνίστατο ἐκ δύο τεμαχίων συναρμοζομένων διὰ ἀργυρῶν πορπῶν (τῶν *ἐπισφυρίων*)· ἦσαν ἢ ἐκ κασσιτέρου ἢ ἐξ ὀρειχάλκου ‖ ἐν ᾧ *βόειαι κνημῖδες* ἦσαν ὑποδήματα ἢ γκέττας ἐκ δοείου δέρματος, φορούμεναι ὑπὸ τοῦ Λαέρτου π. χ. καὶ κατὰ τὰς γεωργικὰς ἐργασίας πρὸς προστασίαν τῶν κνημῶν (πρβλ. σημερ. μπότες ὅπως φοροῦνται ἐν Κρήτῃ π. χ.).

κνημός, ὁ *(κνήμη)*· ἡ πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ ἀπὸ τῶν ὑπωρειῶν μέχρι κάτω τῆς κορυφῆς ‖ ἡ περιοχὴ αὕτη ἐκαλεῖτο τρόπον τινὰ κνήμη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν βάσιν, τὸν *πόδα,* καὶ τοὺς *πρόποδας* τοῦ ὄρους.

κνησιάω, μέλ. *-άσω,* ἐφετικὸν τοῦ *κνάω*· ἐπιθυμῶ νὰ ξύω, αἰσθάνομαι κνησμόν «φαγούραν», γαργαλίζομαι.

κνῆσμα, τὸ *(κνάω)*· ὁ κνησμός, «φαγούρα».

κνησμονή, ἡ=*κνῆσμα* (ὃ βλ.).

κνῆστις, *-εως,* καὶ *-ιος,* ἡ· συντετμ. δωτ. *κνῆστῐ (κνάω)*· μαχαίριον πρὸς ξέσιν, λίμα, ξύστρα.

κνίδη, ἡ *(κνίζω)*· «τσουκνίδα», λατ. urtica.

Κνίδιος, *α, ον*· ὁ ἐκ Κνίδου καταγόμενος, ὁ κάτοικος τῆς Κνίδου. Ἐκ τοῦ

Κνίδος, ἡ· ἡ Κνίδος, πόλις καὶ ὁμώνυμος χώρα τῆς Καρίας.

κνίζη, -ης, ἡ=*κνίδη* (ὃ βλ.). Ἐκ τοῦ

κνίζω* μέλ. *κνίσω*· ἀόρ. α' *ἔκνισα,* θωρ. *ἔκνιξα.* — Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκνίσθην (κνάω)*· ξέω, ξύνω, ρινίζω, «λιμάρω».— ‖ γαργαλίζω, τὸν κάμνω νὰ γαργαλίεται» ‖ ἐντεῦθεν, μτφρ. ἐρεθίζω, ἀγκυλώνω, πειράζω, ἐνοχλῶ, παροργίζω.— Παθητ., κεντοῦμαι, ἐρεθίζομαι, ἐξοργίζομαι, ὑπό τινος.

Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. *ῥ. qnid-,* ἐκτετ. *ἐκ τῆς *qnēi-* ἐν τῷ ἀττ. *κνῆν* κλπ. (ὃ βλ.)· ἀττ. *κνισμός*· συγγ. τῷ μεσ ιρλ. cned (*knidā)=τραῦμα, πληγή, παλ-norr. hnita (πλήττω, κτυπῶ), λεττ. knist (γαργαλίζω), λιθ. knisti (ἀνασκαφὴ ὑπὸ τοῦ ρύγχους).

κνῖπός, *ὀν (κνίζω)*· φιλάργυρος, ἐξηντλημένος.

ΚΝΙ῍ΣΑ, ἐπ. **κνίση,** *-ης,* ἡ, λατ. nidor· ἡ ὀσμὴ ἢ ὁ λιπαρὸς χυμὸς τοῦ ψηνομένου κατὰ τὴν θυσίαν σφαγίου, ἡ ἀναπεμπομένη ἐκ τῶν θυμάτων ἀναθυμίασις (κοιν. «τσίκνα»).— ‖ —*δημός,* τὸ προξενοῦν τὴν ἀνωτέρω ὀσμὴν λιπαρὸν ἐπικάλυμμα, δι' οὗ περιετυλίσσετο τὸ καιόμενον σφάγιον (κοιν. «μπόλια»).

Ἔτυμ.: κνῖσα ‹ **κνῑδ-σ-α*· λατ. nīdor (cnīd-ōs), παλ-norr. hnissa· ἐπειδὴ τὰ *κνίση-* nīdor σημ. ἐρεθιστικὸν ὄρωμα, ὀπαδὸν συγγένειαι τῶν πρὸς τὰ *κνίζω, κνίδη,* παλ-norr. hnita (πνίγομαι)· πρβλ. γοτθ. stiggan (σκοντάπτω, προσκρούω), ἀγγλ-σαξ., παλ-γερμ. stincam (βρωμῶ). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κνῖσάεις, εσσα, εν, θωρ. ἀντὶ *κνισήεις.*

κνῖσᾶντι, θωρ. ἀντὶ *κνισάοντι,* δωτ. τοῦ *κνισάεις.*

κνῖσάω, μελ. *-ήσω (κνῖσα)*· πληρῶ τι διὰ τῆς *κνίσης* (βλ. λ.) τοῦ ἱερείου ‖ κάμνω τι νὰ εὐωδιάζῃ ἀπὸ κνῖσαν.— ‖ ἀμτβ., ἐπὶ τῶν θυμάτων, ἀναπέμπω κνῖσαν, εὐωδιάζω ἀπὸ κνῖσαν.

κνίσδω, θωρ. ἀντὶ *κνίζω.*

κνῖσήεις, θωρ. **κνισάεις, -εσσα, -εν (κνῖσα)**· πλήρης ἀπὸ κνῖσαν καιομένων θυμάτων.

κνίσμα, τὸ *(κνίζω)*· τὸ προκαλούμενον ἀπὸ τὴν «φαγούραν» ‖ ἐν τῷ πληθ., ἀποξέσματα, «κομματάκια».

κνισμός, ὁ *(κνίζω)*· ἡ «φαγούρα» τοῦ δέρματος, γαργαλισμός, ἔξαψις, ἐρεθισμός.

κνῖσο-δίωκτης, -ου, ὁ *(κνῖσα+διώκω)*· ὁ ἐπιζητῶν νὰ εὕρῃ λίπος, ὁ ἀναζητῶν νὰ ἀνακαλύψῃ *κνῖσαν* (ὄνομα μυὸς ἐν Βατραχομ. 235).

κνίσσα, κνισσάεις κλπ.· ἤττον ὀρθοὶ τύποι ἀντὶ τῶν *κνῖσα, κνισάεις* κλπ.

κνῖσωτός, *ή, όν (κνισόω)*· ὁ ἀναδίδων κνῖσαν ἐπὶ καιομένου θύματος.

κνίψ, ὁ καὶ ἡ, γεν. *κνῖπός,* πληθ. *κνῖπες (κνίζω)*· εἶδος μύρμηκος περιτρώγοντος τὰ σῦκα (πρβλ. *σκνίψ*).

*Ἔτυμ.: συγγ. τῷ *κνάω,* ἐξ ἰαπ. ῥάσεως qenē-· ὁ παράλλ. τύπος *σκνίψ,* ὡς καὶ τὸ ἐπίθ. *σκνιπὸς* (γλίσχρος, φειδωλός) καὶ *κνιπός, σκνίπτω* (τσιμπῶ) ἀποδεικνύουν τὴν ὕπαρξιν ῥάσεως sqenē-, πρβλ. προσέτι *κόνυζα : ἀττ. σκόνυζα* (βλ. λ.), *κνήφη : σκνήφη.*

κνύζα, συντετμ. ἀντὶ *κόνυζα* (ὃ βλ.)· κνησμός, ψώρα.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ λεττ. knudēt (γαργαλίζω), ἰαπ. *qnud-, πρβλ. *qnudh-* ἐν τῷ *κνύθος* (βάτος, μικρὰ ἄκανθα)· πρβλ. ὡσ. δημῆρ. *κνυζόω*· ὁ Ἡσύχ. παράγει τὴν λ. ἐξ ἐπιθ. *κνυζός.*

κνυζάομαι καὶ **-έομαι,** ἀποθ.· μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει· κλαυθμυρίζω, ἐπὶ κυνῶν, ὅταν περιχαίνοντες ἐκβάλλουν ὀλακὰς χαρᾶς ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ τέκνων. [θεωρεῖται λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου· καὶ *κνυζηθμὸς* (γαύγισμα ἢ ἀναρθρον «τσίρισμα» μικροῦ παιδιοῦ· *κνύζημα*· πρβλ. καὶ λιθ. kniaũkti (γιαουρίζω). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κνυζηθμός, ὁ *(κνυζάομαι)*· κλαυθμυρισμός.

κνύζημα, -ατος, τὸ=*κνυζηθμὸς* (ὃ βλ.).

κνυζόω, μέλ. *-ώσω*· θλάπτω τοὺς ὀφθαλμούς, προξενῶ ἀμαύρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν ‖ καθόλου, παραμορφώνω.

κνῦω, μέλ. *κνύσω (κνάω)*· ξύω τι ἐλαφρῶς, ψηλαφῶ, δωπεύω.

Ἔτυμ.: κνύω· *κνῦμα*· *κνύος*· *κνύζα* (βλ. λ. λ.)· *κνόος* (θόρυβος ποδῶν κατὰ τὸ βάδισμα): λεττ. knúdu, knúst (προξενῶ κνησμόν), παλ-norr. gnu (προστρίβω, στιλβώνω) (: *χναύω*)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς παραλλ. τύπους ἰαπ. ῥ. *sqneu-* *sqna-* *sqnei-*: *sghneu-* *sghna-*, *sghnei* αἵτινες ἀποτελοῦν ἐπέκτ. τῶν *(s)qen-*: *(s)ghen-*· βλ. *κόνις* καὶ *κνῆν.*

κνώδᾰλον, τό· πᾶν ἄγριον ἢ ἐπικίνδυνον ζῷον, τέρας, θηρίον [ἀγν. ἐτυμολ.· βλ. ἐν *κνώδων*].

κνώδων, -οντος, ὁ *(ὀδούς)*· ξίφος ‖ κυρ. πληθ. *κνώδοντες* ἐκαλοῦντο δύο ὀδόντες προεξέχοντες ἐπὶ τῆς λόγχης τοῦ κυνηγετικοῦ δόρατος ‖ *ξίφους διπλοῖ κνώδοντες*=δίστομον ξίφος.

Ἔτυμ.: κνώδων κατά τινας παρὰ τὸ *«κναίειν τοῖς ὀδοῦσι»*· ἐλληνιστ. *κνώδαξ*· *κνώδαλον* (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. *«κνωδάλλεται»· κνήθεται»,* σανσκρ

khádati (δαγκάνω), λιθ. **kándu, kásti** (δαγκάνω)· ταῦτα εἶναι συγγ. πρὸς τὰ *κνεπός, κνήφη, κνίδη, κνάω* κ. ἄ. ἐξ ἰαπ. ῥ. **qenĕi-* (δάκνω)· πρβλ. καὶ *κνώψ*, Ἡσυχ. **«κνωπεύς· ἄρκτος»**.

ΚΝΩ΄ΣΣΩ, κατ' ἐν. μόνον ἐν χρήσει· ὑπνώττω, κοιμῶμαι.

Ἔτυμ.: κατά τινας συγγ. τῷ ἀγγλ-σαξ. **hnappian**, παλ-γερμ. **hnaffezen** (ἔχω ὑπνηλίαν)· κατ' ἄλλους μᾶλλον συγγ. τῷ παλ-γερμ. **hnâch** (τράχηλος, αὐχήν), τῆς ῥίζης σημαινούσης βασικῶς «κυρτοῦμαι», καὶ τοῦ *κνώσσω* σημαίνοντος καὶ κύπτω.

κοᾶλεμος, ὁ· ἡλίθιος, ἀνόητος, βλάξ.

Ἔτυμ.: ⟨*κοF-*, πρβλ. ***Καβαλεῖς, Καβηλέες,*** ἐπιγρ. ***καναληνοί*** (**καF-*) καὶ τὰ ἐν λ. ***κόβαλος***· λέξεις φρυγικαί. Τὸ στοιχεῖον ***-ᾶλεμος*** βλ. ἐν ***ἰάλεμος***, καὶ αὐτὸ φρυγικῆς προελεύσεως.

κοάξ· κωμικὴ λέξις, πεποιημένη (ὀνοματοποιΐα!) κατ' ἀπομίμησιν τῆς φωνῆς τῶν βατράχων (πρβλ. παρ' Ἀριστοφ. βατρ. 209: **«βρεκεκεκὲξ κοὰξ κοάξ»**.

κοάω, βλ. ***κοέω***.

κοβᾱλίκευμα, τό· ἀπάτη, δόλος, ἐκ μέρους δουλοπρεποῦς κόλακος. Ἐκ τοῦ

κοβᾱλίκεύω, παίζω τὸν ρόλον τοῦ κατεργάρη, κάμνω τεχνάσματα κοβάλου, ἐπαγγέλλομαι τὸν γελωτοποιόν, ἐξαπατῶ μὲ κολακείας. Ἐκ τοῦ

κόβαλος, ὁ· ὁ ἀναίσχυντος κακοῦργος, πανοῦργος, δόλιος, ἀπατεών ‖ οὐδ. πληθ. ***κόβαλα***=πανοῦργα παίγνια, ἀπάται, δόλοι

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ***κόβαλος· κοβαλεία· κοβαλίκευμα:*** πρβλ. ***κόβειρος*** (βωμολόχος), πρβλ. Ἡσυχ. **«κόβακτρα· κοβαλεύματα· πανουργήματα»**, Φωτίου **«κόβατρα· κοβαλεύματα»**· πιθαν. ξένη λέξις (θρᾳκοφρυγική)· βλ. καὶ ***κοάλεμος***· ἐξ αὐτῆς προῆλθε τὸ τῆς μεσ-λατ. **cobălus** ⟩ γερμ. **kobold** καὶ **gobelinus**⟩ γαλλ. **gobelin**, ἀγγλ. **goblin** (στοιχειό, φάντασμα).

ΚΟΓΧΗ, ἡ· κογχύλιον, ἀχιβάδα, λατ. **concha**.— ■ ἡ δήκη, ἡ περιξ σφραγῖδος κρεμαμένης (ἐξηρτημένης) ἀπὸ δημόσια ἔγγραφα (ὅθεν καὶ ***ἀνακογχυλιάζω***=ἀποσφραγίζω). [δι' ἐτυμολ. βλ. ***κόγχος***].

κόγχος, ὁ καὶ ἡ=***κόγχη*** (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: ***κόγχος· κόγχη· κογχύλη· κογχύλιον· κογχύζω.*** Πρβλ. σανσκρ. **çaṄkhá-h**, Λατιν. **congius** (μέτρον δι' ὑγρά) εἶναι πιθανώτ. *δάνειον ἐκ τῆς ἀλληνικῆς.— ***κόχλος, κοχλίας*** εἶναι πιθαν. τύποι προελθόντες ἐκ τῶν **κογχλ-*· πρβλ. καὶ ***κοχλιάριον***.

κογχῦλη, ἡ=***κόγχη*** (ὃ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κογχῦλιᾶτης, (ἐνν. ***λίθος***), **-ου,** ὁ (***κογχύλη***)· μάρμαρον περιέχον ἀπολελιθωμένα κογχύλια, εὑρισκόμενον παρὰ τὰ Μέγαρα.

κογχῦλιον, τό (***κογχύλη***)· ὑποκορ. τοῦ ***κογχύλη***, εἶδος μικροῦ διθύρου κογχυλίου ἢ ἀχιβάδας.

κοδράντης, -ου, ὁ· ἀλλην. τύπος τοῦ λατ. **quadrans**=$^1/_4$ τοῦ ἀσσαρίου.

ΚΟΕ΄Ω ἢ **κοάω,** συνῃρ. **κοῶ,** ἰων. ἀντὶ ***νοέω, νοῶ***· παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ἀκούω.

Ἔτυμ.: ***κοέω***=λατ. **caveo** (προφυλάσσομαι), πρβλ. σανσκρ. **kavi-h**, (συνετός, σοφός), **ákṻta-m, ákṻti-h** (ἐπιθυμία, πρόθεσις) ἐξ ἰαπ. **qovḕ(i)*· ἀγγλ-σαξ. **hâwian** (παρατηρῶ προσεκτικῶς), παλ-σλαυ. **čuja, čuti** (αἰσθάνομαι, ἀντιλαμβάνομαι), ρωσσ. **čújatĭ** (αἰσθάνομαι, ἐννοῶ) ἐξ ἰαπ. **qeu-* ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ἑλλ. ***ἀκούω*** (⟨**qous-* μετὰ ἀρχικοῦ καὶ ἀγνώστου ὑφῆς ἀ-). Ἡ ῥ. εἶχεν ἀρχικῶς ἐν ἀρχῇ *σ-* ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ***θυο-σκόος***, ἀγγλ-σαξ. **scéa-wian**, παλ-σαξ. **skauwōn**, παλ-γερμ. **scouwōn** (παρατηρῶ), γοτθ. **skauns** (ὡραῖος), ἀγγλ-σαξ. **scéne, scyne**, παλ-σαξ. **skẓ̄ni**, παλ-γερμ. **scōni** (ὡραῖος).— Παράγωγα: ***ἀμνο-κῶν*** (= ὁ φρουρός, φύλαξ, τῶν ἀμνῶν), ποιητ. ***εὐρυκόωσα*** (= ἡ μακρόθεν ἀκουομένη), ***Λαο-κόων, ἱππο-κόων*** κλπ.· πρβλ. παρ' Ἡσυχ. **«ἐκόᾶμες· ἠκούσαμεν, ἐπυθόμεθα»**.

κόθεν, ἰων. ἀντὶ ***πόθεν***.

κόθορνος, ὁ, λατ. **cothurnus**· ὑψηλὸν ὑπόδημα καλύπτον τὸν ὅλον πόδα καὶ φθάνον μέχρι τοῦ μέσου τῆς κνήμης, προσδενόμενον εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος καὶ μὲ πολὺ χονδρὰ πέλματα (σόλες). 2) ***κορθόνους*** ἐφόρουν οἱ ὑποκριταὶ τραγῳδιῶν, ὅσάκις ὑπεδύοντο ἡρωϊκὰ πρόσωπα, οἱ δὲ παχεῖς καὶ ὑψηλοὶ πάτοι προσέθετον εἰς τὸ παράστημά των, καὶ συνετέλουν εἰς τὴν μεγαλοπρεπεστέραν ἐμφάνισιν. Οὕτω ὁ ***κόθορνος*** ἀπέβη ἔμβλημα τῆς τραγῳδίας, ὅπως ἡ ***ἔμβας*** τῆς κωμῳδίας (λατ. **soccus**). 3) ἐπειδὴ δὲ ὁ ***κόθορνος*** λόγῳ τῆς εὐρυχωρίας του προσηρμόζετο ἀδιαφόρως εἰς ἑκάτερον πόδα, κατήντησεν ἡ λέξις κωμικὸν ἐπώνυμον διὰ τοὺς ἄνευ χαρακτῆρος ἀνθρώπους, καὶ ἰδίᾳ διὰ τοὺς πολιτικούς τοὺς καιροσκόπους, τοὺς προσαρμοζομένους πρὸς πᾶσαν κατάστασιν. [ἀγν. ἐτυμολ.].

κόθ-ουρος, ***ον*** = ***κόλ-ουρος*** (βλ. λ.), ὁ μὴ ἔχων οὐράν, κολοβός ‖ ἐπὶ τῶν κηφήνων, ὁ οτεροῦμενος κέντρου. [πρβλ. Ἡσυχ. **«κόθουρος· ἄκεντρος, κολοβοῦρος»**· πιθ. σύνθετος ἐκ τοῦ ***κοθώ***+***οὐρά*** (πρβλ. Ἡσυχ. **«κοθώ· βλάβη»**].

ΚΟΊ·, λέξις πεποιημένη πρὸς μίμησιν τῆς φωνῆς τῶν χοιριδίων Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοΐζω, μέλ. ***-ίσω*** (***κοΐ***)· φωνάζω κοΐ, γρυλίζω ὡς χοιρίδιον. Ὀνοματοποιία· πρβλ. γερμ. **quieken, quieksen; quietschen** (=«κοΐζω»), παλ-σλαυ. **kvičati** (κοΐζω).

κοίη, ἰων. ἀντὶ ***ποίᾳ,*** δοτ. ἐν. τοῦ ***ποῖος,*** ἰων. ***κοῖος,*** χρησιμοποιουμένη ὡς δοτικοφ. ἐπίρ.· πῶς; κατὰ ποῖον τρόπον; ἀπὸ ποίας ἀπόψεως;

κοιλαίνω, μέλ. ***-ᾰνῶ***· ἀόρ. α' ***ἐκοίληνα,*** ἀπρφ. ***κοιλῆναι,*** ἀττ. ***ἐκοίλᾱνα,*** ἀπρφ. ***κοιλᾶναι***· παθ. πρκ. ***κεκοίλασμαι*** (***κοῖλος***)· κάμνω (καθιστῶ) τι κοῖλον, ἀποκοιλαίνω, ἐκκοιλαίνω.

Κοίλη, ἡ· κυρ. θηλ. τοῦ ***κοῖλος***· ὄνομα δήμου τῆς Ἀττικῆς.

κοιλία, ἰων. **-ίη,** ἡ (***κοῖλος***)· δ,τι καὶ νῦν, «κοιλιά», λατ. **venter**. 2) τὰ περιεχόμενα τῆς κοιλίας, τὰ ἐντόσθια, σπλάγχνα, στόμαχος, «πατσᾶς».

κοιλιο-πώλης, ***-ου,*** ὁ (***κοιλία πωλέω***)· ὁ πωλητὴς ἐντοσθίων, ὁ πωλῶν «πατσᾶ».

κοιλο-γάστωρ, ***-ορος,*** ὁ, ἡ (***κοῖλος***+***γαστήρ***)· ὁ ἔχων κοίλην τὴν γαστέρα, θηλ. κενὴν περιεχομένου ‖ ὅθεν, πεινα λέος, ἀδηφάγος.

κοιλό-πεδος, ***ον*** (***κοῖλος*** + ***πέδον***)· ὁ ἐν κοίλῳ πεδίῳ κείμενος.

ΚΟΙ΄ΛΟΣ, ***η, ον***· ὡς καὶ νῦν, κοῖλος, βαθουλωμένος ‖ ***κοῖλαι νῆες,*** διότι τὰ πρωτόγονα πλοῖα κατεσκευάζοντο δι' ἐκσκαφῆς πελωρίων κορμῶν δένδρων, ὡς τὰ μονόξυλα ‖ μτγν. ***κοίλη ναῦς,*** ἢ ἁπλῶς ***κοίλη*** ὠνομάζετο ἡ κοιλία, τὸ κάτω μέρος, τὸ «ἀμπάρι» τοῦ πλοίου ‖ ἐπὶ τόπων, ὁ κείμενος ἐν κοιλώματι, ὁ σχηματίζων κοίλωμα, ἡ κοιλάς, ἡ πεδιάς ‖ ἐπὶ ὁδοῦ, ἡ βαθέως κεκομμένη, ἡ βαθεῖα, ὁδός ‖ ***τὸ κοῖλον*** = κοιλότης, κοίλωμα ‖ ***κοῖλος χρυσός*** = χρυσὸς εἰς σχῆμα κοίλου ἀγγείου, π. χ. πιάτου.

Ἔτυμ.: ***κοῖλος*** ⟨**koFi-los,* πρβλ. αἰολ. ***κούϊλαι*** = ***koFιλαι:*** λατ. **cavos** (⟨**covos,* πρβλ. Ἡσυχ. **«κόοι· κοιλώματα»**), **caverna**, μεσ-ιρλ. **cūa** (κοῖλος), **cūass** (κοιλότης)· ἰαπ. **ḱeva-* (καμπουριάζω)· πρβλ. ***κυέω*** (εἶμαι ἔγκυος), σανσκρ. **çvayatḗ** (φουσκώνω, πρήσκω), λατ. **inciens** (ἔγκυος), ***κῦρος· κύριος, ἄκῦρος· κύαρ*** (ὀπή), ***κῦμα· κῶος*** (βλ. λ. λ.)· βλ. ὡσ. καὶ ***καυλός***· παράγωγα: ***κοιλαίνω, κοιλία.***

κοιλ-όφθαλμος, ***ον*** (***κοῖλος***+***ὀφθαλμός***)· ὁ ἔχων κοίλους ὀφθαλμούς.

κοιλο-χείλης, ***ες*** (***κοῖλος***+***χεῖλος***)· ὁ ἔχων κοῖλα χείλη.

κοιλόω, μέλ. ***-ώσω*** (***κοῖλος***)· ποιῶ κοῖλον, κοιλαίνω.

κοιλ-ώδης, ***ες*** (***κοῖλος***+***εἶδος***)· ὁ φαινόμενος κοῖλος, ὁ ἔχων κοῖλον σχῆμα.

κοίλωμα, ***-ατος,*** τό (***κοιλόω***), ὡς καὶ νῦν· κοιλότης.

κοιλ-ῶνυξ, ***-ῦχος,*** ὁ, ἡ (***κοῖλος*** + ***ὄνυξ***)· ὁ ἔχων κοίλην ὁπλήν.

κοιλ-ώπης, -ου, ὁ, θηλ. **κοιλῶπις,** ***-ιδος*** = ***κοιλωπός*** (ὃ βλ.)· ὁ ἔχων κοίλους ὀφθαλμούς.

κοιλ-ωπός, ***ὸν*** (***κοῖλος***+***ὤψ***)· ὁ φαινόμενος κοῖλος, κοῖλος.

κοιμᾶτο, ἐπ. γ' ἐν. παθ. πρτ. τοῦ ***κοιμάω.***

κοιμάω, ἰων. **-έω,** μέλ. ***-ήσω*** (***κεῖμαι***)· ἀποκοιμίζω τινά, τὸν νανουρίζω νὰ κοιμηθῇ, τὸν βάλλω

νὰ κοιμηθῇ. 2) γενικῶς, καταπραΰνω, καθησυχάζω, κατευνάζω.— ‖ μέσ. καὶ παθ., μελ. ***κοιμήσομαι***, μέσ. ἀόρ. α' ***ἐκοιμησάμην***, παθ. ***ἐκοιμήθην***· ἀποκοιμῶμαι, «πέφτω νὰ κοιμηθῶ», πλαγιάζω ‖ ἐπὶ ζώων, κατάκειμαι· ***κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον***=ἐκοιμήθη ὕπνον χάλκινον, δηλ. ὕπνον τοῦ θανάτου. 2) πίπτω εἰς αἰώνιον ὕπνον, κοιμῶμαι τὸν ὕπνον τοῦ θανάτου, ἀποθνήσκω. [***κοιμάω***· ***κοίτη***· ***κοῖτος***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***κεῖμαι***].

κοιμέω, ἰων. ἀντὶ ***κοιμάω***.

κοιμηθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κοιμάω***.

κοίμημα, τὸ (***κοιμάω***)· ὡς καὶ νῦν, ὕπνος ‖ ***κοιμήματα αὐτογέννητα*** = συνουσία (συγκοίμησις) μητρὸς μετὰ τοῦ τέκνου της.

κοιμήσατο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***κοιμάω***.

κοίμησις, ***-εως***, ἡ (***κοιμάω***)· τὸ κοιμᾶσθαι, ὁ ὕπνος ‖ ὡσ. 2) ἀνάπαυσις, ἡρεμία ‖ θάνατος.

κοιμίζω, μέλ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̂ξω***· = ***κοιμάω***· βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, τὸν ἀποκοιμίζω ‖ κάμνω τινὰ νὰ κοιμηθῇ τὸν αἰώνιον ὕπνον τοῦ θανάτου. 2) γενικῶς, καταπραΰνω, καταπαύω, βάλλω νὰ ἀναπαυθῇ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοιμιστής, ***-οῦ***, ὁ· ὁ ἀποκοιμίζων τινά.

κοινάν, ***-ᾶνος***, ὁ, δωρ. ἀντὶ ***κοινών***, ***κοινωνός***.

κοινᾶνέω, δωρ. ἀντὶ ***κοινωνέω***.

κοινάσαντες, δωρ. ἀντὶ ***κοινώσαντες***, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***κοινόω***.

κοινάσομαι, δωρ. ἀντὶ ***κοινώσομαι***, μέλ. τοῦ ***κοινόω***.

κοινῇ, δοτ. θηλ. τοῦ ***κοινός***, ἐν χρήσει ὡς ἐπίρ.· ἀπὸ κοινοῦ, ἐν κοινῇ συμφωνίᾳ. 2) δημοσίᾳ.

κοινο-βουλέω (***κοινόβουλος***, ***κοινὸς+βουλή***)· συσκέπτομαι καὶ ἀποφασίζω ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων.

κοινο-βωμία, ἡ (***κοινὸς + βωμός***)· κοινότης βωμῶν (ἐπὶ θεῶν λατρευομένων ἐπὶ ἑνὸς κοινοῦ βωμοῦ).

κοινό-λεκτρος, ***ον*** (***κοινὸς + λέκτρον***)· ὁ ἔχων κοινὴν κλίνην, σύντροφος τῆς κλίνης, σύζυγος.

κοινο-λεχής, ***ἐς*** (***κοινὸς+λέχος***)· ὁ μοιραζόμενος μετὰ τινος ἄλλου τὴν κλίνην, ἐραστής.

κοινο-λογέομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. μέλ. ***-ήσομαι***, μέσ. ἀορ. ***ἐκοινολογησάμην*** καὶ παθ. ***-ήθην***· πρκ. ***κεκοινολόγημαι*** (***κοινὸς + λόγος***)· συσκέπτομαι μετά τινος, συναποφασίζω μετά τινος.

κοινό-πλοος, ***ον***, καὶ συνῃρ. ***-πλους***, ***-ουν*** (***κοινὸς+πλέω***)· ὁ πλέων ὁμοῦ μετά τινος, ὁ κοινὸν πλοῦν πλέων μετά τινος, συνταξιδιώτης ‖ ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἐκστρατεύων.

κοινό-πους, ὁ, ἡ, ***-πουν***, τό, γεν. ***-ποδος*** (***κοινὸς +πούς***)· ὁ διὰ κοινοῦ ποδὸς ἐλθών, ὁ ἑλθὼν ὁμοῦ.

ΚΟΙΝΟ΄Σ, ***ή, όν***, καὶ ***-ός, -όν***· κοινός, ἀνήκων εἰς πολλοὺς ὁμοῦ, οὔτινος μετέχουν πολλοὶ ὁμοῦ.— ‖ κοινὸς εἰς πάντας, δημόσιος ‖ ***τὸ κοινὸν ἀγαθὸν*** = ἡ εὐημερία τοῦ συνόλου τῶν πολιτῶν. 2) ***τὸ κοινὸν***=τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν, ἡ πολιτεία, λατ. **respublica** ‖ ***ἀπὸ τοῦ κοινοῦ*** = διὰ δημοσίας ἐξουσίας, ἐκ μέρους τῶν Ἀρχῶν (τῆς Κυβερνήσεως) ‖ ὡσ. ***τὸ κοινὸν*** = τὸ δημόσιον ταμεῖον ‖ ***τὰ κοινὰ*** = αἱ κοιναὶ ὑποθέσεις, ἡ διαχείρισις τῶν κοινῶν.— ‖ ἐπὶ πρὸσώπων, ἀμερόληπτος ‖ προσηνής, εὐπροσήγορος, εὐπρόσιτος. 2) ὁ κοινῆς καταγωγῆς, συγγενής, ὁμαιμος, ἀδελφός.— **IV** ἐν τῇ Κ. Δ. ἐπὶ ἀπηγορευμένων βρωμάτων, κοινός, ἀνόσιος, βέβηλος.

Ἔτυμ.: ***κοινός***· ***κοινόω***, ***-άω***· ***κοινών***, ἀττ. ***κοινωνὸς*** (βλ. λ. λ.). Ἐφ' ὅσον τὸ ἰαπ. ****kom-Jos*** εἶναι συγγ. τῷ λατ. **com-, cum,** ὀσκ. **kúm-, com,** ὀμβρ. **kum, com,** παλ-ιρλ. **com-** (=μετὰ+γεν.)· **-jó-s** θὰ ἦτο ἐν ἰαπ. ****-Jo-*** (= ***ἰὼν*** τοῦ ***εἶμι***), ***κοινὸς*** (= πηγαίνων συνοδείᾳ): λατ. **comes, -itis,** ἰαπ. ****-i-i-*** : ***πεζὸς*** (****πεδ-jός*** (= ὁ πηγαίνων πεζῇ) : λατ. **pedes, -itis**· κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***κοινὸς*** ἐσχηματίσθη ***ξῦνός*** (****ξυν-Jός***· ἡ συσχέτισις ***κοινὸς - κοίτη*** εἶναι ἀσφαλμένη. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοινότης, ***-ητος***, ἡ (***κοινός***)· τὸ μετέχειν ἀπὸ κοινοῦ, κοινότης, συναδελφότης. — ‖ προσήνεια, εὐπροσηγορία.

κοινό-τοκος, ***ον*** (***κοινὸς + τεκεῖν***)· ὁ γεννηδεὶς ἐκ κοινῶν γονέων (ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων).

κοινο-φῐ̈λής, ***ἐς*** (***κοινὸς+φιλέω***)· ὁ ἀγαπῶν ἀπὸ κοινοῦ.

κοινό-φρων, ***ον***, γεν. ***-ονος*** (***κοινὸς+φρήν***)· ὁ ἔχων κοινὸν φρόνημα μετά τινος, ὁ ὁμοίως πρός τινα σκεπτόμενος.

κοινόω, μελ. ***-ώσω***· δωρ. μέλ. ***κοινάσομαι***, ἀόρ. α' ***ἐκοίνᾱσα*** (***κοινός***)· καθιστῶ τι κοινόν, ἀνακοινῶ, μεταδίδω ‖ καθιστῶ τινα κοινωνὸν εἴς τι. 2) καθιστῶ τι ἀκάθαρτον, μιαίνω, μολύνω.— μέσον, θεωρῶ τι ὡς ἀκάθαρτον ἢ βέβηλον.— ‖ μέσον, ἀνακοινῶ τι εἴς τινα (ὅπως καὶ τὸ ἐνεργ.). 2) συσκέπτομαι μετά τινος, συμβουλεύομαί τινα. 3) εἶμαι μέτοχος εἴς τι, λαμβάνω μέρος εἴς τι (μετὰ γεν.) ‖ ὡσ. μετὰ αἰτ. πράγμ., λαμβάνω μέρος ἢ μερίδιον ἔν τινι, συμμετέχω εἴς τι.— ‖‖ ἔχω κοινωνίαν μετά τινος, ἰδίως σαρκικὴν ἐπιμειξίαν.

κοινών, ***-ῶνος***, δωρ. **κοινᾶν,** ***-ᾶνος***, ὁ = ***κοινωνὸς*** (ὃ βλ.).

κοινωνέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κοινωνός***)· εἶμαι κοινωνός, μέτοχος, ἔχω ἢ λαμβάνω μέρος εἴς τι, συμμετέχω εἴς τι ‖ ***κοινωνῶ τινι***=ἔχω δοσοληψίας μετά τινος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοινώνημα, ***-ατος***, τὸ (***κοινωνέω***)· ἀνακοίνωσις, τὸ ἀνακοινούμενον ‖ ἐν τῷ πληθ. ***κοινωνήματα***, τὰ =δοσοληψίαι, συναλλαγαί.

κοινωνία, ἡ (***κοινωνέω***)· ἐπικοινωνία, συναναστροφή ‖ κοινότης, συναδελφότης ‖ ἐπιμειξία (ὡσ σαρκικὴ ἐπιμειξία).

κοινωνικός, ***ή, όν***· ὁμιλητικός, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν μετ' ἄλλων συναναστροφήν. Ἐκ τοῦ

κοινωνός, ὁ, καὶ ἡ (***κοινὸς***)· συμμέτοχος, σύντροφος, συνέταιρος, συνεργός. – ‖ ὡς ἐπίθ.=***κοινός***.

κοινῶς, ἐπίρ. τοῦ ***κοινὸς***· ἀπὸ κοινοῦ, ὁμοῦ ‖ κατὰ πὶν κοινῆς συμφωνίας. 2) δημοσίᾳ.

κοῖος, ***η, ον***, ἰων. ἀντὶ ***ποῖος, α, ον***

κοιρᾰνέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κοίρανος***)· εἶμαι κύριος, διευθύνω, κυβερνῶ, διατάσσω. 2) μετ' αἰτ. ὁδηγῶ, τακτοποιῶ, παρατάσσω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοιρᾰνία, ἡ (***κοιρανέω***), ἰων. **-ίη,** ἡ· κυριαρχία, διακυβέρνησις.

κοιρᾰνίδης, ***-ου***, ὁ=***κοίρανος*** (ὃ βλ.).

ΚΟΙ΄ΡΑ˜ΝΟΣ, ὁ· κυβερνήτης, ἄρχων, ἀρχηγός, εἴτε ἐν πολέμῳ εἴτε ἐν εἰρήνῃ ‖ γενικῶς, κύριος, δεσπότης.

Ἔτυμ.: ***κοίρανος*** ἐκ τοῦ ****κοῖρα*** 〈****κόρζα*** (= στρατός, μάχη): μεσ-ιρλ. **cuire** (στρατός), παλ norr. **herr,** παλ-γερμ. **heri** (στρατός), λιθ. **karias** (στρατός), λιθ. **kāras, kare** (πόλεμος), παλ-σλαυ. **kara** (μάχη), παλ-περσ. **kāra** (στρατός).—Παράγωγα: ***Κοιρανία, -ίη, κοιρανέω***· πρβλ. θέμ. ****κοιρο-*** ἐν τοῖς κυρ. ὀνόμ. ***Κοιρο-μάχος, Κοιρα-τάδας***.

κοισῠρόομαι, παθ. (***Κοισύρα***)· ζῶ ὡς ἡ Κοισύρα (σύζυγος τοῦ Ἀλκμέωνος), ἤτοι ζῶ βίον χαρούμενον, εὔθυμον.

κοιτάζω (***κοίτη***)· βάλλω τινὰ εἰς τὴν ***κοίτην*** (τ. ἔ. κλίνην, νὰ κοιμηθῇ), κατακοιμίζω.—μέσον, μετὰ δωρ. ἀορ. α' ***κοιταξάμην***—ὑπάγω εἰς τὴν κλίνην μου, κατακλίνομαι, «πλαγιάζω».

κοιταῖος, ***α, ον*** (***κοίτη***)· ὁ ἐν τῇ κοίτῃ, ὁ κατακείμενος ἐν τῇ κλίνῃ, κατάκοιτος, κλινήρης. 2) ὡς οὐσ. ***τὸ κοιταῖον*** = ***ἡ κοίτη*** = ὁ φωλεὸς ἀγρίου θηρίου.

κοίτη, ἡ (***κεῖμαι***)· τόπος διὰ νὰ κατάκειταί τις, κλίνη ‖ ἡ συζυγικὴ κλίνη ‖ ***κοίτην ἔχω***=εἶμαι ἔγκυος, ἔχω ἐν γαστρὶ ‖ ***κοῖται*** = ἀσέλγεια, λαγνεία. 2) ἐπὶ ζώων, φωλεός, τρώγλη, κατοικία θηρίου.— ‖ ὕπνος, τὸ νὰ πηγαίνῃ τις νὰ κοιμηθῇ ‖ ***τῆς κοίτης ὥρη***=ὥρα τοῦ ὕπνου. [πρβλ. Ἡσυχ. ***«κοῖται· γυναικῶν ἐπιθυμίαι»***· βλ. καὶ ***κίσσα*** II. δι' ἐτυμολ. βλ. ***κεῖμαι***].

κοῖτος, ὁ = ***κοίτη*** (ὃ βλ.). 2) τὸ πηγαίνειν δι' ὕπνον ‖ τὸ ἀποκοιμᾶσθαι, ὁ ὕπνος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοιτών, ***-ῶνος***, ὁ (***κοίτη***)· δωμάτιον ὕπνου, θάλαμος, «κρεββατοκάμαρα».

κόκκῐνος, ***η, ον***· ὡς καὶ νῦν, «κόκκινος», ἐρυθρός, λατ **coccineus,** Ἐκ τοῦ

ΚΟ΄ΚΚΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, «κόκκος», ἐκτροφὴ

2) ὁ κόκκος πρίνου, ἀπ' οὗ ἔβαφεν κόκκινον χρῶμα. *Ἔτυμ.: κόκκος, κόκκων, -ωνος (=κόκκος ροιᾶς)· κόκκινος· κοκκίζω (=ἐξάγω τὸν πυρῆνα τοῦ καρποῦ) || κόκκαλος (ὁ πυρὴν τοῦ κώνου τῆς πεύκης)|| ἀγν. ἐτυμολ., πιθ. δάνειον ἐκ γλώσσης οὐχὶ ἰαπ.

κόκκῡ, κυρ. ἡ κραυγή, ὁ κρωγμός τοῦ κόκκυγος (κοιν. «κούκκου») || ἐντεῦθεν καὶ ὡς ἐπιφώνημα πρός τινα «ἐμπρός!», «γρήγορα!»: **«κόκκυ, μεθεῖτε»**=ἐμπρός, ἀφῆστε!

*Ἔτυμ.: **κόκκυ· κόκκυξ· κοκκύζω:** σανσκρ. kōkilá-h, kō'ka-h, λατ. cucūlus (<*cucūlus), ἰρλ. cuach, gall. *cog, λιθ. kukùtis (φωνάζω «κούκου»), παλσλαυ. kukavica· 6λ. καὶ **καύαξ.**

κοκκύζω, δωρ. **κοκκύσδω,** μελ. **-ὄσω·** πρκ. **κεκόκκυκα (κόκκυξ)·** κράζω «κούκου» || ἐπὶ τοῦ πατεινοῦ, «λαλῶ», κράζω.— **II** κράζω ὡς κόκκυξ ἢ ὡς ἀλέκτωρ, δίδω σημεῖον (σύνθημα) διὰ τοιαύτης κραυγῆς.

κόκκυξ, -ῡγος, ὁ **(κόκκυ)·** ὁ «κοῦκος» κληθεὶς οὕτω ἐκ τῆς κραυγῆς **κόκκυ** (6λ. λ.). [ἀπ' ἐτυμολ. 6λ. **κόκκυ**].

κοκκύσδω, δωρ. ἀντὶ **κοκκύζω.**

κόκκων, -ωνος, ὁ **(κόκκος)·** σπόρος ῥοιᾶς, («κουκούτσι ῥοδιοῦ» [ἀπ' ἐτυμολ. 6λ. **κόκκος**].

κοκύαι, οἱ· οἱ πρόγονοι. [ἀβέβ. ἐτυμολ.].

κολᾶ, ὁ· ἐν. μέσ. μέλ. τοῦ **κολάζω.**

κολάζω, μέλ. **κολάσω·** ἀόρ. α' **ἐκόλασα·** ὡσ. ἐν τῷ μέσῳ, μελ. **κολάσομαι,** ἀττ. συνῳρ. **κολῶμαι, κολᾶ·** ἀόρ. α' **ἐκολασάμην.**— Παθητ., μέλ. **κολασθήσομαι·** ἀόρ. α' **ἐκολάσθην·** πρκ. **κεκόλασμαι (κόλος,** συγγ. τῷ **κολούω)·** κυρ. κλαδεύω, κολοσώνω, περικόπτω, ψαλιδίζω || μτφρ. ἀναχαιτίζω, περιορίζω || ἐντὸς θέατρου, διορθώνω, τιμωρῶ.— Παθητ., τιμωροῦμαι. [ἀπ' ἐτυμολ. 6λ. **κόλος**].

Κολαινίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος (ἀγν. ἐτυμολ. καὶ σημ).

κολᾰκεία, ἡ **(κολᾰκεύω)·** ὡς καὶ νῦν.

κολάκευμα, τὸ **(κολακεύω)·** «κομματάκι» κολακείας, κολακεία.

κολᾰκευτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **κολακεύω·** **δεῖ κολακεύειν.**

κολᾰκευτικός, ή, όν (κολακεύω)· ὁ ἀρεσκόμενος ἢ συνηθίζων νὰ κολακεύῃ, ὁ ἐνέχων κολακείαν, ὁ κολακεύων.

κολᾰκεύω, μέλ. **-σω (κόλαξ)·** ὡς καὶ νῦν, κολακεύω, εἶμαι κόλαξ.— Παθητ., κολακεύομαι.

Κολᾰκ-ώνῠμος, ὁ **(κόλαξ+ὄνομα)·** ὁ ἔχων ὄνομα κόλακος, κωμικὴ διαστροφὴ τοῦ ὀνόματος **Κλεύμος.**

ΚΟ'ΛΑΞ, -ᾰκος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὁ κολακεύων, ὁ «λαοπλάνων», δωπεύων, «κόλαξ».

*Ἔτυμ.: **κόλαξ· κολακεύω·** σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. colō ((<ἰαπ. *qvei-) (**κόλαξ** = qui mis colit)· ἀλλὰ θὰ ἀνέμενέ τις μᾶλλον *π-.— Κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. qel- (ὑψώνω) ὡς ἐν τῷ **κολωνός,** ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη εἶναι ἐλάχιστα πειστική.

κολαπτήρ, -ῆρος, ὁ· γλυφίς, γλύφανον. *Ἐκ τοῦ

ΚΟΛΑ'ΠΤΩ, μελ. **-ψω·** λαξεύω, γλύφω, χαράσσω || ἐπὶ πτηνῶν. δάκνω, σκαλίζω, «τσιμπῶ», διὰ τοῦ ῥάμφους.

κόλᾰσις, -εως, ἡ **(κολάζω)·** τὸ κλάδευμα || ἀναχαίτισις τῆς αὐξήσεως τῶν δένδρων || τιμωρία || διόρθωσις, ἐπανόρθωσις.

κόλασμα, τὸ **(κολάζω)·** τιμωρία.

κολάστειρα, ἡ· θηλ. τοῦ **κολαστήρ.**

κολαστήρ, -ῆρος, ὁ·=**κολαστὴς** (ὃ 6λ.).

κολαστήριος, ον (κολαστήρ)· ἁρμόδιος πρὸς κολασμόν, πρὸς τιμωρίαν.— **II** ὡς οὐδ. **τὸ κολαστήριον** = ωφρενιστήριον (ἵδρυμα). 2) **τιμωρία** (ἤτοι=**κόλασμα, κόλασις**).

κολαστής, -οῦ, ὁ **(κολάζω)·** ὁ κολάζων, τιμωρῶν, ὁ τιμωρός.

κολάστρια, ἡ· θηλ. τοῦ **κολαστήρ.**

κολᾰφίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ (κόλαφος)·** δίδω εἴς τινα κτύπημα γρόνθου («γροθιά») εἰς τὸ αὐτί, τὸν ραπίζω, τὸν κτυπῶ κατὰ πρόσωπον.

κόλᾰφος, ὁ **(κολάπτω)·** γρονθοκόπημα εἰς τὸ οὖς || ράπισμα «μπάτσος».

*Ἔτυμ.: **κόλαφος· κολαφισμός· κολαφίζω· κολάστω** (πρβλ. **δρυοκολάπτης)· κολαπτὴρ** (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. *qolo-bho-, ἐκτετ. ἐκ τοῦ *qolā- (κτυπῶ, θραύω) μαρτυρουμένου ἐν τῷ **κλάω** (6λ. λ.)· **-bho-** (= **-φος**) εἶναι πρόσφυμα· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ λατ. **culpa**· ὡσ. τῷ λατ. **scalpo, sculpo** (λατόμος).

κολεόν, ἰων. **κουλεόν,** τό·=**κολεὸς** (ὃ 6λ.)· θήκη, κολεός.

κολεός, ὁ, ἡ **κολεόν,** τό, (καὶ **κουλεὸν**) **(κοῖλος)·** θήκη, θηκάρι, ξίφους, «κολεός» ξίφους.

*Ἔτυμ.: **κολεός, -ὸν** (*Κολεϝό-ς), ὁμ. **κουλεός, -ὸν** κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν· **κόλυθρος** (= θήκη ξίφους, σάκκος)· εἶναι λέξεις πιθ. μεμονωμέναι· τὸ λατ. **culleus** (σάκκος δερμάτινος) εἶναι ἴσως δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην.· λιθ. **kulis** (σάκκος), **kulikas** (βαλάντιον), λεττ. **kuļe** εἶναι δάνεια ἐκ τῆς ῥωσσικῆς, ἐν ᾗ τὸ **kulĭ** (σάκκος) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Λατινικῆς.

κολετράω, μελ. **-ήσω·** καταπατῶ.

*Ἔτυμ.: συγγ. τῷ λιθ. **kùlti** (κτυπῶ, κοπανίζω στάχυς), **kálti** (πλήττω), λατ. **clādēs** (6λ. ἐν **κλαδαρός**), calx (πτέρνα, τακούνι»), παλ-σλαυ. **kluka** κ. ἄ. ἐνέχουν κυρ. τὴν ἔνν. τοῦ πατεῖν, κτυπᾶν, διὰ τοῦ πόδος.

κόλλα, ἰων. **κόλλη,** ἡ· ψαρόκολλα, λατ. **glūten.**

κόλλᾰβος, ὁ **= κόλλοψ** (ὃ 6λ.).— **II** εἶδος πλακουντίου ἀπὸ σιτάρι, λαβόντος τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ σχήματος.

κολλάω, μελ. **-ήσω (κόλλα)·** συγκολλῶ, ἑνώνω στερεῶς. 2) ἐμβάλλω εἰς μετάλλινον ἢ ἐξ ὅλης ὕλης ἀντικείμενον ποικίλματα μετάλλινα διὰ σφυρηλατήσεως, σφυρηλατῶ — **II** συνενῶ, συνδέω, συνάπτω.— Παθητ. συγκολλῶμαι, συνάπτομαι μετά τινος, προσκολλῶμαι εἴς τι.

κολλήεις, εσσα, εν (κόλλα)· συγκεκολλημένος, στερεῶς συνηνωμένος.

κόλλησις, -εως, ἡ **(κολλάω)·** ἡ συγκόλλησις, συναρμογή: **κόλλησις σιδήρου**=συγκόλλησις σιδήρου.

κολλητός, ή, όν (κολλάω)· συγκεκολλημένος, στερεῶς προσηρμοσμένος || καλῶς κατεσκευασμένος.

κολλῖκο-φᾶγος, ον (κόλλιξ+φαγεῖν)· ὁ τρώγων **κόλλικας («κολλίκια»,** πλακούντια ἐκ χονδροκομμένου ἀλεύρου).

κόλλιξ, -ῑκος, ὁ· «κουλούρα» ἀπὸ χονδρὸ ἄλευρι.

ΚΟ'ΛΛΟΨ, -οπος, ὁ· τὸ «στριφτάρι», ἡ ξυλίνη «βίδα», διὰ τῶν ὁποίων ἐτεντώνοντο αἱ χορδαὶ τῆς λύρας (ἐχορδίζετο ἡ λύρα) || μτφρ. **κόλλοπα ὀργῆς ἀνεῖναι**=νὰ χαλαρώσῃ τὴν ὀργήν (τὴν χορδὴν τῆς ὀργῆς), νὰ «ξεβιδώσῃ» τὸν θυμόν του.

*Ἔτυμ.: **κόλλοψ·** ἐν τῇ ἔνν. αὐτῇ ἐλέγετο καὶ **κόλλαβος** (6λ. λ.)· ἐσήμαινεν ἐπίσης τὸ χονδρὸν καὶ σκληρὸν δέρμα τοῦ αὐχένος τῶν βοῶν ἢ τῶν χοίρων· μτφρ. **ἀνδρόγυνος,** λατ. **cinaedus,** ἐξ οὗ καὶ τὸ **κολλοπεύω**=εἶμαι **κόλλοψ·** σκοτειν. ἐτυμολ.

κολλῠβιστής, -οῦ, ὁ **(κόλλυβος)·** μικρὸς ἀργυραμοιβός, ὁ «σαράφης» μικρῶν νομισμάτων (6λ. καὶ **κερματιστής**).

ΚΟ'ΛΛΥΒΟΣ, ὁ· μικρὸν νόμισμα. 2) ἐν τῷ πληθ. **τὰ κόλλυβα** = μικρὰ στρογγύλα πλακούντια.

κολλῦρα, ἡ· **= κόλλιξ** (ὃ βλ.)· ὡς καὶ νῦν, «κουλούρα». [σκοτ. ἐτυμολ.].

κολλῦριον, τό· ὑποκορ. τοῦ **κολλύρα·** ἀλοιφὴ τῶν ὀφθαλμῶν, λατ. **collyrium,** ὀνομασθὲν οὕτω, διότι συνεσκευάζετο εἰς μικροὺς πλακοῦντας.

κολοβός, ὁν (κόλος)· περικεκομμένος, κολοβωμένος, ἡκρωτηριασμένος || ἐπὶ ζώων, **κολοβὸς κεράτων**=μὲ κοντοκομμένα τὰ κέρατα.

*Ἔτυμ.: **κολοβός· κολοβόω·** βλ. **κόλος**· λεττ. **clámbāt** (βαδίζω δυσκόλως), λιθ. **klumbas** (χωλός), σανσκρ. **kliba-h** (ἐξησθενημένος).— Τὸ **-bo-** εἶναι πρόσφυμα ἐναλλασσόμενον μετὰ τοῦ προσφ. **-mo-** ἐν ἐπιθέτοις φυσικῶν ἐλαττωμάτων, πρβλ. σανσκρ. **klībá-h,** παλ-σλαυ. **sirūbŭ** (χωλός), λιθ. **szlùbas** (χωλός), ἀλλ. **βδός** (καμπούρης): σανσκρ. **srāmá-h,** παλ-σλαυ. **chromŭ** (χωλός), **nèmĳ** (βωβός, ἄλαλος)· κατὰ ταῦτα τὸ λατ. **incolumis** (ἀκέραιος) εἶναι ἴσως συγγ. τῷ **κολοβός·** πρβλ. **προσέτι** Ἡσυχ. **«χαμόν· καμπύλον»,**

«χαβόν· καμπύλον, στενόν». κατ' ἄλλους ὅμως incolumis κυρ.—ὁ ὀρθιος: columen: columna. Ἐξ αὐτοῦ τό

κολοβόω, μελ. **-ώσω** (*κολοβός*)· κολοβώνω, κάμνω τι κολοβόν, περικόπτω, ἀκρωτηριάζω.

κολοί-αρχος, *-ου,* ὁ (*κολοιός*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς (ὁδηγὸς) τῶν κολοιῶν.

κολοιάω, μελ. **-άσω** (*κολοιός*)· κράζω ὡς κολοιός.

κολοιός, ὁ· ἡ «καλλιακούδα», λατ. **graculus**· παροιμία: *κολοιὸς ποτὶ κολοιὸν* = «ὅμοιος στὸν ὅμοιο», πρβλ. σημερ. παροιμ. «κολοιὸς καὶ κολοιὸς ἀπὸ ἕνα βαρέλι».

Ἔτυμ.: *κολοιός*· *κολοιάω*· σκοτ. ἐτυμολ., πιθανῶς ὠνοματοπεποιημένη λέξις· κατά τινας συγγ. τῷ *κολῳὸς* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κολῳός*· *θόρυβος, ἀταξία, ταραχή. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ζώου*»), *κολῳάω* (=προξενῶ ταραχήν), πρβλ. Ἡσυχ. «*κολοιή*· *φωνή*».

κολοκᾶσία, ἡ, ἢ *κολοκάσιον*· εἶδος αἰγυπτιακοῦ κυάμου, φυτοῦ ὁμοιάζοντος πρὸς ἔνυδρον κρίνον, φυόμενον εἰς τὰ βαλτώδη μέρη τῆς Αἰγύπτου.

κολό-κῦμα, τό (*κόλος*+*κῦμα*)· τὸ μέγα καὶ βαρὺ κῦμα προτοῦ θραυσθῇ («*κόλον κῦμα*» κατὰ τοὺς ἀρχ. Γραμματ.) || ἡ «φουσκοθαλασσιὰ» ἥτις προηγεῖται τῆς τρικυμίας.

Ἔτυμ.: πρβλ. Σουΐδ. «*κολόκυμα*· *τὸ κοῖλον κῦμα καὶ μὴ ἐπικαχλάζον*».— **κολο-* (ὑψηλός): *κολοφὼν* (=ἀνώτατον μέρος, κορυφή...).

κολοκύνθη ἢ **-κύντη,** *-ης,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, «κολοκύθα», στρογγύλη «μακρουλή»· ἡ δευτέρα ἐκαλεῖτο εἰδικώτερον *σικύα* (λατ. **cucurbita**). [ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ *κολό-κυ-μα* (: *κολο-κύ-ντη*) καὶ τῷ *κυέω*, πρβλ. *κύαμος*, λατ. **cucumis** (ἀγγούρι) (πρβλ. Ἡσυχ. «*κύ-νον· τὸν σικυὸν*» *σικυός* = ἀγγούρι)]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κολοκυνθιάς, *-άδος,* ἡ· φαγητὸν ἀπὸ «κολοκύθα» παρεσκευασμένον.

κολοκύνθινος, *η, ον*· κατεσκευασμένος ἐκ κολοκύνθης, «κολοκυθένιος».

κόλον, τό· τὸ κάτω μέρος τοῦ παχέος ἐντέρου, ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ τυφλοῦ μέχρι τοῦ ἀπευθυσμένου (*ἰσφαλμ. ἢ γρ. κῶλον*). [ἀμφιβ. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ *κυλλὸς* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κελλόν*· *στρεβλόν*», ἰαπ. *(s)qel- (κυρτότης)]. Ἐκ τοῦ

ΚΟ΄ΛΟΣ, *ον*· κολοβός, βραχύς, κοντός, λατ. **curtus**: *κόλον δόρυ*=δόρυ θραυσθὲν καὶ κολοβωθὲν || κυρ. ἐπὶ δοῶν καὶ ἄλλων ζώων ἐχόντων κέρατα. ὁ ἄνευ κεράτων, ἢ ὁ ἔχων κοντὰ κέρατα.

Ἔτυμ.: *κόλος*· *κολάζω* (βλ. λ.)· *κολούω* (βλ. λ.)· *κολοβός* (βλ. λ.)· *κολ-ερὸς* (=ὁ ἔχων βραχὺ ἔριον), πρβλ. *ἔπ-ερος* (κριός· βλ. *εἶρος*)· *κόλ-ουρος* (=ὁ κολοβὴν οὐρὰν ἔχων, ὁ ἄνευ οὐρᾶς)· πάντα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὴν μεγάλην ὁμάδα τῶν: *κλάω, κλῆρος, κλαδαρός, κλάδος* (βλ. λ. λ.), λατ. **clādes, per-ceilo** ((*-caldg) κλπ., ἰαπ. *qolā-, *qolā-d-· πρβλ. καὶ γοτθ· **hallts**, παλ-γερμ. **halz** (παράλυτος).

κολοσσός, ὁ· γιγαντιαῖον ἄγαλμα || καὶ ἁπλῶς ἄγαλμα || ὁ περικομψότερος τοιοῦτος κολοσσὸς ἦτο ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ῥόδῳ, ἔχων ὕψος ἑβδομήκοντα πήχεων, κατασκευασθεὶς κατὰ τοὺς χρόνους Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. [*κολοσσὸς* (*κολο«jος*, πρβλ. παρ' Ἡσυχ. *κολεκάνος, κολοκάνος* (=ἄνθρωπος ὑψηλόκορμος καὶ ἀδύνατος)].

κολο-συρτός, ὁ· δορυβώδης ὄχλος, συρφετὸς || βοή, ταραχή, δόρυβος.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*κολοσυρτεῖ*· *θορυβεῖ, ταράσσει*»· σκοτ. ἐτυμολ.· φαίνεται πιθ. ἡ συγγ. τοῦ α' συνθετ. *κολο-* πρὸς τά: *κολῳός, κολοφών, κολωνὸς* (βλ. λ. λ.), τοῦ δὲ β' συνθ. *-συρτος* πρὸς τὸ *σύρω*.

κολούω, μελ. **-σω**· ἀόρ. α' *ἐκόλουσα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐκολούθην* καὶ *ἐκολούσθην*· πρκ. *κεκόλουμαι* καὶ *κεκόλουσμαι* (*κόλος*)· ἀποκόπτω, βραχύνω, κολοβώνω, περικόπτω || μτφρ. *ἔπος μεσαγὺ κολούω* =κόπτω τὸν λόγον εἰς τὸ μέσον, «τὸν ἀφίνω στὴ μέση», τὸν ἀφίνω ἀτελείωτον (λατ. **praedicere**) || *δῶρα κολούω*=περικόπτω, περιορίζω, τὰ δῶρα || ὡσ. **2)** ὡς τὸ *κολάζω*, ἀναχαιτίζω, ἀναστέλλω, συγκρατῶ, *ἀνακόπτω, στεμματῶ*.

κολοφών, -ῶνος, ὁ· ἡ κορυφή, τὸ ἀνώτατον σημεῖον, τὸ τέλος.—[*κολοφὼν* (**κολαφὼν* (**κόλα-φος*, ἰαπ. *qolH-bho-s*, πρβλ. λατ. **collis** (**colni-s*· βλ. *κολωνός*].

κολπίας, *-ου,* ὁ (*κόλπος*)· ὁ ἐξογκούμενος καὶ σχηματίζων κολπώσεις.

ΚΟ΄ΛΠΟΣ, ὁ· τὸ στῆθος, ὁ κόλπος τοῦ στήθους, «κόρφος» || μτγν. ὡσ. ἡ κοιλία, ἡ μήτρα.— **II** ἡ πτυχή, ἡ πτύχωσις, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ἐσθὴς πίπτουσα χαλαρά («πλούσια» ὄχι «τσιτωτά») πρὸς τὸ μέρος τῆς ζώνης || ἡ πτυχὴ αὕτη ἐχρησίμευεν ἐνίοτε καὶ ὡς θυλάκιον.— **III** πᾶν κοίλωμα ὁμοιάζον πρὸς τὸν κόλπον τοῦ στήθους || *θαλάσσης κόλπον ὑποδῦναι*=νὰ βυθισθῇ εἰς τὸν κόλπον τῆς θαλάσσης, δηλ. εἰς τὴν μεταξὺ δύο κυμάτων σχηματιζομένην βαθεῖαν πτυχήν. **2)** κόλπος θαλάσσης, ὡς τὸν ἐννοοῦμεν σήμερον, μυχός, ὁρμίσκος. Ἐν πᾶσι τούτοις ἡ λ. κόλπος ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς *πρὸς τὴν* τῆς Λατιν. **sinus**.

Ἔτυμ.: *κόλπος*· *κολπίας*· *κολπόω* (βλ. λ.), *κολπώδης* (βλ. λ.).— ἰαπ. *qvolpo-s)*qolpo-s* κατ' ἀνομ. (ὡς τὸ **πόλπος* εἰς *κόλπος*)· ἀποκρούεται ἡ συγγ. πρὸς τὸ *κάλπη*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κολπόω (*κόλπος*)· δ·δω εἴς τι σχῆμα κόλπου, τὸ κάμνω νὰ πάρῃ τὸ σχῆμα κόλπου || κάμνω τὸ πανὶ νὰ φουσκώσῃ (ἐπὶ τῶν ἱστίων τῶν πλοίων). [δι' ἐτυμολ. βλ. *κόλπος*].

κολπ-ώδης, *ες* (*κόλπος* + *εἶδος*)· ὁ σχηματίζων κόλπον || ὁ πλήρης κόλπων.

ΚΟΛΥΜΒΑ΄Ω, μελ. *-ήσω*· «βουτῶ», πίπτω «ὀρθοκέφαλα» || κολυμβῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κολυμβήθρα, ἡ (*κολυμβάω*)· τόπος κολυμβήματος || σκεῦος διὰ νὰ βουτήξῃ τίς τι ἐντός, ὡς ἡ κολυμβήθρα τοῦ βαπτίσματος.

κολυμβητήρ, -ῆρος, ὁ, καὶ **κολυμβητής, -οῦ,** ὁ (*κολυμβάω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ κολυμβῶν, ὁ κολυμβητής.

κολυμβίς, -ίδος, ἡ (*κολυμβάω*)· ἡ κολυμβῶσα, θαλάσσιον πτηνόν, ἴσως ἡ ἀγρία νῆσσα.

κόλυμβος, ὁ (*κολυμβάω*)· ὁ κολυμβητής, ὁ δύτης.— **II** = *κολύμβησις*, τὸ κολύμβημα, «κολύμπι».

Ἔτυμ.: *κόλυμβος, -ίς, -άς*· *κολυμβάω*· *-ητήρ, -ητής*: συγγ. τῷ λατ. **columba**· ἀμφότερα τὰ πτηνὰ ἔλαβον τὸ ὄνομά των ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν χρῶμά, πρβλ. *κελαινός*, λατ. **palumbēs**, *πέλεια, πελιός, πολιός* (βλ. λ. λ.), λατ. **palleo**.

Κόλχος, ὁ· ὁ ἐκ Κολχίδος.— Ἐπίθ. *Κολχικός, ή, όν*=ὁ ἐκ Κολχίδος || ἰδιόρρυθμον θηλ. **Κολχίς, -ίδος**.

κολῳάω, ἴων. **-έω**, μελ. *-ήσω* (*κολῳός*)· φιλονικῶ θορυβωδῶς, μαλλώνω.

κολώμενος, μετχ. ἀττ. συνῃρ. μέσ. μέλλ. τοῦ *κολάζω*.

ΚΟΛΩ΄ΝΗ, ἡ· λόφος, ὕψωμα, βουνὸς || τύμβος τάφου, σορός, λατ. **tumulus**.

κολωνία, ἡ, λατ. **colonia**· ἀποικία.

Κολωνός, ὁ (*κολώνη*)· λόφος || *κολωνὸς λίθων*= σωρὸς λίθων.— **II** ὁ δῆμος τῆς Ἀττικῆς Κολωνός, ἐπὶ λόφου ἀφιερωμένου εἰς τὸν Ποσειδῶνα. ἐν περίπου χλμ. ΒΔ τῶν Ἀθηνῶν (ὅπου καὶ ἡ σημερινὴ ὁμώνυμος συνοικία)· ἀπηθανατίσθη ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους διὰ τῆς Τραγῳδίας του «Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ».— **III** *ὁ «ἀγοραῖος Κολωνὸς»* ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔτυμ.: *κολωνός, κολώνη*· συγγ. τῷ λατ. **cello** ((*celdo), **ante-(prae-, ex-)cello, celsus, collis** ((*colnis), *κολοφών* (βλ. λ.)· ἰαπ. *qlni-s*: ἀγλλ-σαξ. **hyll**, λατ. **columen, culmen** (κορυφή), γοτθ. **hallus** ((ἰαπ.*qolnús)=πέτρωμα, ἀγγλ-σαξ. **heall**, παλ-norr. **hallr** (λόφος), παλ-γερμ. **holm** (λόφος), λιθ. **kélti** (ἀνυψῶ), **kálnas** (δρος), **kalvà** (ὕψωμα), σανσκρ. **kū́ṭam** (κέρας, προεξοχή)· **kū́ṭa-m** (σφυρί) εἶναι συγγ.· τῷ λατ. **clādēs** *κλαδαρός*, *κόλος* κλπ.· **kúlmalam** (λαιμός), λατ. **collum** (λαιμὸς) (*coiso-: γοτθ. κλπ. **hals** (λαιμός), παλ-σλαυ. **klasŭ** (στάχυς)· ἰαπ. *qele- (= ἀνυψοῦμαι).

κολφός, *-οῦ,* ὁ (*κολοιός*)· φιλονικία θορυβώδης.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*κολῳός*· *θόρυβος, ἀταξία, ταραχή*· *ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ζώου*» (τοῦ *κολοιοῦ* δηλ. ὡς ὄντος θορυβώδους καὶ κραυγαστικοῦ ὀρνέου)· *πρβλ. καλφάω*· δι' ἐτυμολ. βλ. *κολοιός*.

ΚΟ'ΜΑΡΟΣ, ὁ καὶ ἡ· ἡ «κουμαριά», λατ. **arbutus.** *Ἔτυμ.:* κατά τινας συγγ. τῷ παλ-γερμ. **hemera** (ἐλλέβορος), ἀλλὰ ὀρθότερον εἶναι τοῦτο νὰ συγγενεύῃ πρὸς τὸ ***κάμαρος*** (δελφίνειον, φυτόν)· διὰ τὸ τέρμα ***-αρος*** ὅλ. ***κίσσαρος*** ἐν λ. ***κισσός***· Κατ' ἄλλους ***κόμαρος*** ⟨***κρόμαρος*** ἢ ***κόρμαρος*** = λιθ. **szermükszlé** (δένδρον, σουρβιά), εἶναι δὲ εὔκολος ἡ μεταξὺ τῶν δύο δένδρων σύγχυσις.

κομᾰρο-φᾰ́γος, ***ον*** (***κόμαρος***+***φᾰγεῖν***)· ὁ τρώγων «κούμαρα».

κομάω, ἰων. **-έω,** ἐπ. μτχ. ***κομόων***· μελ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ἐκόμησα*** (***κόμη***)· ἀφίνω τὴν κόμην νὰ γίνῃ μακρά, τρέφω μακρὰν κόμην ‖ ἐπειδὴ δὲ ἡ μακρὰ κόμη ἐθεωρεῖτο ἔνδειξις ὑψηλῆς καταγωγῆς, ***κομάω*** κατήντησε νὰ σημαίνῃ σεμνύνομαι, γαυριῶ, ὑπερηφανεύομαι, φέρομαι ἀλαζονικῶς: ***οὗτος ἐκόμησεν ἐπὶ τυραννίδι*** = μεγαλοφρονῶν ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ γίνῃ τύραννος. Ἀρχικῶς φαίνεται ὅτι γενικῶς ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔτρεφον μακρὰν κόμην, ὅθεν καὶ ***καρη-κομόωντες Ἀχαοί*** καλοῦνται παρ' Ὁμήρῳ. Ἐν Σπάρτῃ ἐσυνεχίσθη ἡ παράδοσις αὕτη τῆς μακρᾶς κόμης· ἐν Ἀθήναις ὅμως μακρὰν κόμην ἔφερον μόνον οἱ νεανίαι μέχρι τοῦ 18ου ἔτους, ὅπότε εἰσερχόμενοι εἰς τοὺς ἐφήβους προσέφερον τοὺς μακροὺς βοστρύχους εἴς τινα θεότητα, ἐθεωρεῖτο δὲ σημεῖον νωθρότητος καὶ ἐκλύσεως τῶν ἠθῶν ἡ μακρὰ κόμη διὰ τοὺς ἄνδρας.— **II** ἐπὶ ζῴων, καλύπτομαι ὑπὸ χαίτης.— **III** μτφρ. ἐπὶ δένδρων, φυτῶν κλπ. ἔχω φύλλωμα.

κομέεσκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ ***κομέω.***

ΚΟΜΕ'Ω, μελ. ***ήσω*** φροντίζω περί τινος, **ἐπιμελοῦμαί** τινος, περιποιοῦμαί τι(να).

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. γίνεται καὶ τὸ ***κομίζω*** (ἀρχ. σημ. φροντίζω ‖ δέτω κατὰ μέρος ‖ ἀποθηκεύω)· ***κομιδή*** (=φροντίς ‖ προμήθειαι, τὰ πρὸς τὸ ζῆν)· πρβλ. ***εἰρο-κόμος*** (=ὁ ἐπεξεργαζόμενος ἔρια) ‖ ***ἱππο-κόμος*** (ὁ περιποιούμενος ἵππον) ‖ πρβλ. σανσκρ. **çama-h** (⟨ἰαπ. ***Ḱomo-s***) = ὁ ἐργαζόμενος, **çámī** (ἔργον)· βλ. ***κάμνω,***

κομέω, ἰων. ἀντὶ ***κομάω.***

ΚΟ'ΜΗ, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, τὰ «μαλλιὰ» τῆς κεφαλῆς, λατ. **coma** ‖ ***πείρασθαι κόμην*** = νὰ κόψῃ πολὺ κοντὰ τὰ μαλλιά του (εἰς ἔνδειξιν πένθους).— **II** μτφρ., ὡς καὶ τὸ λατ. **coma,** τὰ φύλλα τῶν δένδρων, τὸ φύλλωμα.

Ἔτυμ.: ***κόμη*** ***κομάω, -έω, -όω*** (βλ. λ. λ.)· ***κομήτης*** (βλ. λ.), ***ἠΰ-κομος*** (βλ. λ.)· δμηρ. ***ἱππό-κομος*** (βλ. λ.). Δὲν ὑπάρχουσιν ἀπηκριβωμένως ἀντίστοιχα ἐν ταῖς ἄλλαις γλώσσαις· τὸ λατ. **coma** εἶναι προφανῶς δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς. Συνήθως συσχετίζουσι τὸ ***κόμη*** πρὸς τὰ ***κομέω*** (=φροντίζω βλ. ἀνωτ.), ***κομίζω*** (= φροντίζω, βλ. ἐν ***κομέω***) καὶ πρὸς τὸ ἀπώτερον ***κάμνω*** κατὰ ἀνάλογον τρόπον πρὸς τὴν συσχέτισιν τῶν δμηρ. ***ἐθείρω*** (=φροντίζω) καὶ ***ἔθειραι*** (= χαίτη, λοφίον περικεφαλαίας).

Κομητ-ᾰμῠνίας, ***-ου,*** ὁ· ὁ κομῶν (τ. ἔ. μέγα φρονῶν) Ἀμυνίας· κωμικὴ παρῳδία τοῦ ὀνόμ. ***Ἀμυνίας.***

κομήτης, ***-ου,*** ὁ (***κομάω***)· ὁ τρέφων μακρὰν κόμην ‖ ***ἀὴρ κομήτης*** = πτερωτὸν θέλος. **2)** ὁ πλήρης φύλλων (φυλλώματος), χλοερός.— **II** κομήτης, ἐν ἀστρον. ἐνν., ὡς καὶ νῦν.

κομῐδή, ἡ (***κομίζω***)· φροντίς, περιποίησις ‖ ὡσ. περιποίησις κήπου.— **II** ἡ μεταφορὰ ἐφοδίων (ζωοτροφιῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων πρὸς τὸ ζῆν), ἡ προμήθεια τούτων | ἡ συγκομιδή, λατ. **commeātus frumenti,** ὁ θερισμός, συγκομιδὴ τῶν καρπῶν.— ὡσ. προμήθειαι, ἐφόδια. **2)** (ἐκ τοῦ μέσου ***κομίζομαι***)· ἡ ὁποκόμισις δι' ἑαυτόν, ἀνάκτησις, ἀπελευθέρωσις, σωτηρία, ἀπολύτρωσις. **3)** (ἐκ τοῦ παθητ. ***κομίζομαι***)· τὸ ὑπάγειν ἢ ἔρχεσθαι ‖ ἐπιστροφή, μέσον ἐπιστροφῆς, διαφυγή. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***κομέω***].

κομῐδῇ, δοτ. τοῦ ***κομιδή,*** ἐν χρήσει ὡς δοτικοφ. ἐπίρ.· μετὰ περισκέψεως, μετὰ πολλῆς φροντίδος, ἐποκριβῶς ‖ πλήρως, ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν ‖ ἀπολύτως, ὁλοτελῶς ‖ ἐν ἀπαντήσεσιν, ***κομιδῇ μὲν οὖν***=ἀκριβῶς οὕτω, καὶ πολὺ μάλιστα.

κομιεύμεθα, δωρ. ἀντὶ ***κομιούμεθα,*** α' πληθ. συνηρ. μέσ. μέλλ. τοῦ ***κομίζω.***

κομίζω, μέλ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῐ̱ῶ***· ἀόρ. α' ***ἐκόμισα,*** ἐπ. ***ἐκόμισσα*** καὶ ***κόμισσα.***—μέσ., ἀττ. μέλ. ***κομῐοῦμαι***· ἐπ. ἀόρ. α' ***ἐκομισσάμην*** καὶ ***κομισσάμην.***— Παθητ., μέλ ***κομισθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐκομίσθην***· πρκ. ***κεκόμισμαι*** (***κομέω***)· λαμβάνω φροντίδα περί τινος, φροντίζω, περιποιοῦμαι ‖ ἐφοδιάζω, παρέχω.— μέσον, δέχομαι φιλοξένως, φιλοξενῶ, περιποιοῦμαι. **2)** ἐπὶ πραγμάτων, προσέχω εἴς τι, δίδω προσοχὴν εἴς τι, προσέχω ‖ ***τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε***=«κύτταζε τὴ δουλειά σου».— **II** μεταφέρω τι, τὸ ἀπομακρύνω ἀπό κάπου, πρὸς φύλαξιν (διὰ νὰ τὸ διασώσω) ‖ ***νεκρὸν κομίζω***=μεταφέρω νεκρὸν πρὸς ταφήν.—Μέσον, παραλαμβάνω τι μαζί μου, ἐξασφαλίζω, διασώζω, ἀπολυτρώνω (πρβλ. ***ἐρύομαι***) ‖ ***κόμισαί με***=παράλαβέ με μαζί σου, σῶσέ με. **2)** ἀποκομίζω, λαμβάνω, δέχομαι.— μέσον, ἀποκομίζω τι ὡς βραβεῖον ἢ ὡς λείαν ‖ ὡσ. λαμβάνω, δέχομαι, κερδίζω. **3)** μεταφέρω εἴς τινα τόπον ‖ συγκομίζω (τὸν σῖτον π. χ.), δηλ. συγκεντρώνω εἰς ὡρισμένον τόπον ‖ εἰσάγω, εἰσφέρω. **4)** ὁδηγῶ, συνοδεύω. **5)** παίρνω ὀπίσω, ἐξαγοράζω, ἀπολυτρώνω.—μέσον, ἀνακτῶ, λαμβάνω ὀπίσω.— **III** Παθητ., μεταφέρομαι, ταξιδεύω. **2)** ἔρχομαι πάλιν, ἐπιστρέφω.

κομιοῦμαι, ἀττ. συνηρ. μέσ. μέλλ. τοῦ ***κομίζω.***

κόμισα καὶ **κόμισσα,** ἐπ. ἀορ. α' τοῦ ***κομίζω.***

κομίσαιο, β' ἑν. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***κομίζω.***

κομιστέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***κομίζω***· περὶ οὗ πρέπει νὰ φροντίσῃ τις, ὃν πρέπει νὰ μεταφέρῃ τις, νὰ συγκομίσῃ κλπ.

κομιστήρ, ***-ῆρος,*** ὁ=***κομιστής.***

κομιστής, ***-οῦ,*** ὁ (***κομίζω***)· ὁ λαμβάνων φροντίδα περί τινος, ὁ προστάτης, ὑπερασπιστής, φρουρός, κηδεμών.— **II** ὁ φέρων, κομίζων ‖ ὁδηγός.

κόμιστρα, τὰ (***κομίζω***)· ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν διάσωσιν, τὰ σῶστρα.— **II** ἀμοιβὴ μεταφορᾶς, τὰ μεταφορικά.

κομιῶ, ἀττ. συνηρ. μέλλ. τοῦ ***κομίζω.***

κόμμα, τὸ (***κόπτω***)· πᾶν τὸ κεκομμένον, ἡ τύπωσις ἢ τὸ χάραγμα νομίσματος ‖ παροιμία: ***πονηροῦ κόμματος***=φαύλου χαράγματος, μτφρ. ἐπὶ ἀνδρὸς κακοῦ χαρακτῆρος (πρβλ. Σχολ. ***«εἴρηται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κιβδήλων νομισμάτων, διὰ τὸ ὀλίγον μὲν ἔχειν χρυσὸν πλείονα δὲ χαλκόν»***). **2)** γενικῶς, νόμισμα.— **II** μικρὸν τμῆμα περιόδου λόγου (λεγόμενον καὶ ***κῶλον***), λατ. **comma.** Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κομματικός, ***ή, όν*** (***κόμμα***)· ὁ συνηρμοσμένος ἐκ βραχειῶν προτάσεων.

ΚΟ'ΜΜΙ, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, κοιν. γόμμα, λατ. **gummi.** [ἀκλιτον ἢ καὶ μετὰ γεν. ***-εως,*** δοτ. ***-ει*** καὶ ***-ιδι***· εἶναι ξένη λ., καὶ δὴ δάνειον ἐκ τῆς Αἰγυπτ. **kemai, kemá**].

κομμός, ***-οῦ,*** ὁ (***κόπτω***)· κτύπημα ‖ κυρ. ὡς τὸ λατ. **planctus,** κτύπημα τοῦ στήθους (στηθοκόπημα) κατὰ τοὺς θρήνους ‖ ἐντεῦθεν, θρῆνος, ὀδυρμός, κοπετός.— **II** Ἐν τῇ ἀττικῇ τραγῳδίᾳ ***κομμὸς*** καλεῖται θρηνῶδες ᾆσμα ᾀδόμενον ἐναλλὰξ ὑπό τινος τῶν ὑποκριτῶν καὶ ὑπὸ τοῦ χοροῦ.

κομόωντε, κομόωντες, ἐπ. μτχ. δυϊκ. καὶ πληθ. τοῦ ***κομάω*** (ὃ βλ.).

κομόωντι, δωρ. ἀντὶ ***κομῶσι,*** γ' πληθ. τοῦ ***κομάω.***

κομπάζω, μέλ. ***-άσω*** (***κόμπος***)· ὅ,τι καὶ νῦν, καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, κομπάζω ‖ μετ' αἰτ. ***κομπάζειν λόγους*** = λέγειν μεγάλους λόγους, μεγαλαυχεῖν ‖ ***κομπάζω τέχνην***=καυχῶμαι διὰ τὴν τέχνην μου. — Παθητ. γίνομαι ἀντικείμενον καυχήσεως, φημίζομαι, θρυλεῖται περὶ ἐμοῦ.

Κομπασεύς, ὁ· κωμικὴ λέξις, τρόπον τινὰ ὁ ἐκ τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ Δήμου ***Κόμπος*** = κομπαστής, κομπορρήμων.

κόμπασμα, τὸ (***κομπάζω***)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., κομπαστικοὶ λόγοι, καυχησιολογίαι.

κομπέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κόμπος***)· κροτῶ, ἀντηχῶ, παταγῶ.— **II** μτφρ. ἐκστομίζω κομπαστικοὺς λόγους, καυχησιολογῶ, κομπορρημονῶ, μεγαλιγορῶ, καυχῶ-

μαι.— Παθητ. γίνομαι ἀντικείμενον κομπασμοῦ, ὑπάρχει καύχησις περὶ ἐμοῦ.

κομπο-λᾱκέω, μέλ. *-ήσω* (*κόμπος*+*λακέω*)· μεγαλαυχῶ, εἶμαι εἷς κοῦφος καυχησιολόγος. Ἐξ οὗ τὸ

κομπο-λᾱκῠδης, *-ου*, ἡ **-λάκῠδος,** ὁ (*κομπο-λᾱκέω*)· κομπαστής, κομπορρήμων.

ΚΟ΄ΜΠΟΣ, ὁ· δόρυβος, κρότος, πάταγος, ἰδίως ὁ ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων παραγόμενος, ὡς ἐπὶ τῶν ὀδόντων τοῦ κάπρου ‖ ὁ ρυθμικὸς κτύπος τῶν ποδῶν τῶν ὀρχουμένων ‖ ὁ κρότος μετάλλου.— **II** μτφρ. μεγάλοι λόγοι, καύχησις, κομπορρημοσύνη. [*κόμπος· κομπάζω· κόμπασος* (<**κόμπαδ-σος*)· *κομπέω*· σκοτ. ἐτυμολ.].

κομπός, ὁ (*κομπέω*)· κομπαστής.

κομπο-φᾰκελο-ρρήμων, *ον*, γεν. *-ονος*· ὁ ἔχων φακέλους πομπωδῶν λόγων καὶ μεταχειριζόμενος αὐτοὺς κατὰ βούλησιν ‖ σκωπτικὸν ἐπίθετον τοῦ Αἰσχύλου λόγῳ τῶν μακρῶν συνθέτων λέξεων αὐτοῦ.

κομπ-ώδης, *ες* (*κόμπος*+*εἶδος*)· κομπαστικός.

κομψεία, ἡ (*κομψεύω*)· κομψότης, λεπτότης ‖ προσποίησις.

κομψ-ευρῐπῐκῶς, ἐπίρ. (*κομψὸς* + *Εὐριπίδης*)· συγκεκ. ἐκ τοῦ *κομψευριπιδικῶς*· μὲ τὰ κομψεύματα (μὲ τὸν κομψὸν τρόπον, μὲ τὴν χάριν) τοῦ Εὐριπίδου.

κομψεύω, μέλ. *-σω* (*κομψός*)· κάμνω τι κομψόν, λεπτόν ‖ ὁμιλῶ περί τινος κομψῶς, λεπτολογῶ, σοφίζομαι: *κόμψευε νῦν τὴν δόξαν* = ἔλα τώρα, λεπτολόγει, σοφίστευε, ἐπὶ τῆς λ. δόξα, ὡς τὸ λατ. **argutari.**— Παθητ., προσποιοῦμαι τὸν κομψόν, φέρομαι μὲ κομψότητα καὶ χάριν, ὁμιλῶ μὲ χάριν.

κομψο-πρεπής, *ἐς* (*κομψὸς*+*πρέπω*)· ὁ μετὰ κομψότητος εὐπρεπής.

κομψός, *ή, όν* (*κομέω*)· ὁ εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος, ὁ κεκαλλωπισμένος, «κομψός», λατ. **comptus** ‖ ἐντεῦθεν, χαριτωμένος ἄνθρωπος (λατ. **bellus homo**). 2) ἐπὶ λέξεων καὶ πραγμάτων, εὐπρεπής, γλαφυρός, κομψός, εὐφυής, πνευματώδης, ἀστεῖος. Ἐξ οὗ τὸ

κομψῶς, ἐπίρ.· μετὰ κομψότητος (ἀντίθ. τῷ *ἁπλῶς*) ‖ συγκρ. *κομψοτέρως ἔχω* = εἶμαι καλλίτερα εἰς τὴν ὑγείαν μου.

κονᾰβέω, μέλ. *-ήσω* (*κόναβος*)· ἀντηχῶ, ἠχῶ, ψοφῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κονᾰβηδόν, ἐπίρ.· μετὰ *κονάβου* (δηλ. κλαγγῆς, κρότου, ψόφου, ἀντηχήσεως).

κονᾰβίζω, μελ. *-ίσω* = *κοναβέω* (ὃ βλ.).

ΚΟ΄ΝΑ˘ΒΟΣ, ὁ· κρότος, πάταγος, κλαγγή, κτύπος, δόρυβος.

Ἔτυμ.: *κόναβος· κοναβέω, κοναβίζω*· συγγ. τῷ *κανάσσω, καναχή, ἠϊ-κανός* (λ. λ. λ.), ἐξ ἰαπ. *qonō- (ἀντηχῶ), πρβλ. λατ. **cano** (<*qᵓnō), **canōrus, cicōnia,** παλ-γερμ. **huon** (πετεινός)· ἴσως πρόκειται περὶ ὀνοματοποιΐας ἐκ τοῦ παραγομένου ἐκ τῆς κλαγγῆς ἤχου *κον-, καν-*, πρβλ. σανσκρ. **kankanî** (**campana**), kvaṇ (=**sonare**).

ΚΟ΄ΝΑΥ˘ΛΟΣ, ὁ· ὁ ἁρμὸς τοῦ δακτύλου, ἡ «κλείδωσις», καὶ ἐν τῷ πληθ., οἱ ἁρμοὶ τῶν δακτύλων, αἱ «κλειδώσεις» ‖ ἐντεῦθεν, πυγμή (κεκλεισμένη παλάμη), γρόνθος, «γροδιά», «μπουνιά».

Ἔτυμ.: *κόνδυλος· κονδύλωμα* (τυλῶδες οἴδημα, ὄγκος), πρβλ. Ἡσυχ. *«κόνδοι· κεραῖαι· ἀστράγαλοι», «κονδυλούμεναι· ἀνοιδοῦσαι»*: σανσκρ. **kanda-h** (βολβός), **kandúka-h** (σφαῖρα, μπάλλα), **kandúka-m** (προσκέφαλον).

κονέω, μελ. *-ήσω* (*κόνις*)· ἐγείρω κόνιν, κονιορτόν, «σκονίζω» ‖ διάζομαι, ἐπείγομαι, σπεύδω (πρβλ. τὸ σημερ. «γίνομαι σκόνη»)· πρβλ. Ἡσυχ. *«κόνει· σπεῦδε, τρέχε»*.

κονία, ἰων. καὶ ἐπ. **κονίη,** ἡ (*κόνις*)· κονιορτός, «σκόνη», νέφος κόνεως («σύννεφο σκόνη»), ὅπως σηκώνεται ἀπὸ τὸ «ποδοβολητό»: *ποδῶν ὑπένερθε κονίη ἵστατ' ἀειρομένη*=«κάτω ἀπὸ τὰ πόδια των ἡ σκόνη ἐσηκώνετο σύννεφο».— Συχν. κατὰ πληθ. **κονίαι,** ἐν περιεκτικῇ ἐνν., ὡς τὸ λατ. **arenae**· *πίπτω ἐν κονίῃσι* = «πέφτω στὸ χῶμα», φονεύομαι. 2) ἅμμος ἡ ἰλὺς τῆς κοίτης ποταμοῦ.— **II** ἐν τῷ πληθ. τέφρα, ὡς τὸ λατ. **cineres.**— **III** λεπτὴ κόνις, τὴν ὁποίαν ἐπασπάλιζον ἐπάνω εἰς τὰ σώματά των οἱ παλαισταί, ἀφ' οὗ πρῶτον ἠλείφοντο δι' ἐλαίου, διὰ νὰ ἀδρόχνωνται εὐκολώτερον καὶ εὐσταθέστερον ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους των. [παρ' Ὅμ. *ῐ* καὶ *ῑ*· παρ' ἀττ. *ῐ* κατὰ τὸ πλεῖστον].

κονῐᾶτός, *ή, όν*· ἀσβεστωμένος, «σουβαντισμένος», ραντισμένος δι' ἀσβεστοκονιάματος. Ἐκ τοῦ

κονιάω, παθ. πρκ. *κεκονῐᾶμαι* (*κονίω*)· ἐπιχρίω δι' ἀσβέατου, ἀσβεστώνω, «ἀσπρίζω», λατ. **dealbare** ‖ *τάφοι κεκονιαμένοι* = τάφοι ἀσβεστωμένοι, ἐπικεχρισμένοι δι' ἀσβέστου.

κονίζω· ἐσφαλμένος τύπος τοῦ *κονίω* (ὃ βλ.), ὀφειλόμενος εἰς τοὺς ἐπίσης ἐσφαλμένους τύπους τοῦ *κονίω*: *ἐκόνισα, κεκόνισμαι*.

κονι-ορτός, ὁ (*κόνις*+*ὄρνυμι*)· κόνις ἐγειρομένη ἐκ ταραχῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, νέφος κόνεως, ὡς ὅταν προχωρῇ στρατὸς (κοιν. «κορνιαχτός»): *κονιορτὸς ὕλης κεκαυμένης*=νέφος ἀπὸ τὴν τέφραν καέντων ξύλων.— **II** μτφρ. ἀκάθαρτος ἄνθρωπος.

κόνιος, *α, ον* (*κόνις*)· κονιορτώδης ‖ ἐγείρων κονιορτόν.

ΚΟ΄ΝΙ˘Σ, *-ιος*, ἀττ. *-εως*, ἡ· δοτ. *κόνῑ* ἀντὶ *κόνιϊ* =*κονία* (ὃ βλ.).— **II** κόνις ἀπὸ τέφραν, τέφρα, «στάχτη».— **III** ἡ λεπτὴ κόνις, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπασπάλιζον τὰ σώματά των οἱ παλαισταὶ μετὰ τὴν ἐπάλειψιν δι' ἐλαίου· πρβλ. *κονία*‖μτφρ. ἐπὶ κόπου ἢ μόχθου.

Ἔτυμ.: *κόνις*· ἀρχ. οὐδ. σιγμ. θ. *κονισ-* (πρβλ. δμητρ. *κονίσ-σαλος*, παθ. πρκ. *κε-κόνισ-ται*, δμητρ. *κονίη* <**κονισᾰ*): λατ. **cinis,** γεν. **cineris** (<**cinis-is*) <**cenis*, ἐκ ῥ. **qen-**, τῆς ὁποίας ἐκτετ. τύπους ἔχομεν ἐν τῷ σανσκρ. **kiknasa-h** (χονδρὴ ἄμμος) (**qn-es-ᾱ* **qn-as-* βλ. ἐν λ. ** κνέωρος, -ον*), ἑλλ. *κνῆν* (**qn-ē-*). Ἐντεῦθεν παράγωγα. *κονίω* (<**κονισ-jω*), *κονιορτὸς* (*κόνις*+*ὄρνυμι*).

κονί-σᾰλος, ὁ (*κόνις*+*σάλος*)· νέφος κονιορτοῦ.

κονίω, μελ. *-ίσω*· ἀόρ. α' *ἐκόνῑσα*.— Παθητ., πρκ. *κεκόνῑμαι*· ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσ. *κεκόνῑτο* (*κόνις*)· καλύπτω διὰ κόνεως, γεμίζω τι μὲ κονιορτόν, «σκονίζω» τι.—Παθητ., *κεκονῑμένος*=πλήρης κονιορτοῦ, κονιορτοβριθής, τ. ἔ. ὁ ἐν μεγίστῃ βίᾳ διατελῶν ‖ οὕτω ἐν τῷ μέσῳ, *κόνῑσαι λαβὼν*=«βιάσου νὰ πάρῃς», «κάμε γρήγορα καὶ πάρε». 2) πασπαλίζω μὲ κόνιν, καλύπτω μὲ κόνιν, κατασκονίζω ‖ ἐπιπάσσω, διασκορπίζω.— **II** ἀμτβ. τρέχω ἐντὸς κονιορταβριθοῦς πεδιάδος, σπεύδω.

κοννέω, συνηρ. *κοννῶ*=*γιγνώσκω*.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. *«κοννεῖν· συνιέναι, ἐπίστασθαι»*. Ὑπό τινων θεωρεῖται ὡς ἐπέκτασις τοῦ *κοέω* (βλ. λ.) ἐκ ῥ. *κοF-*· *κοννέω* (<**κοβ-νέ-ω*· ἄλλοι δὲν δέχονται τοῦτο, ἀλλὰ ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς ῥ. **kᾱ-* (= ἠκονημένος, ὀξύνους), πρβλ. Ἡσυχ. *«ἔκομεν· ἠσθόμεθα»* καὶ οὐδ. μτχ. *«κόν· εἶδός»*, πρβλ. ὡσ. *κῶνος*, λατ. **cōs, catus**=σανσκρ. **çitá-h** (αἰχμηρός), ἰρλ. **cath** (σοφός).

ΚΟ΄ΝΝΟΣ, ὁ· γένειον. 2) *Κόννος*, ὡς τὸ κύρ. ὄνομα ἀσήμου τινὸς προσώπου· *Κόννου ψῆφος* παροιμ. ὡς τι τὰ ἀνάξιον λόγου.

κοντός, *-οῦ*, ὁ· τὸ κοντάρι, κονταρόξυλον, κυρ. μετ' ἀγκίστρου δι' οὗ ἤλαυνον τὰς λέμβους, λατ. **contus.** 2) τὸ ξύλον τοῦ δόρατος.— [ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. ἐξ ἧς τὸ *κεντέω* (ὃ βλ.), πρβλ. καὶ *κνώδων*, λιθ. **ka.sti** (δάκνω)].

κοντο-φόρος, *ον* (*κοντὸς*+*φέρω*)· ὁ φέρων κοντόν ἢ δόρυ ‖ ὁ ἐκσφενδονίζων τὸ ἀκόντιον, ἀκοντιστής.

ΚΟ΄Ν˘ΥΖΑ, συγκεκ. *κνύζα, -ης*, ἡ· κοιν. «ἀκονυζία», «ἀγριοδρύμπη», «ψυλλοβότανο», λατ. **pulicaria.**

κοπάζω, μελ. *-άσω*· ἀόρ. α' *ἐκόπασα* (*κόπος*)· κοπιάζω, ὁποκάμνω κουράζομαι ‖ γεν. καταπίπτω, ὀλιγοστεύω, ἡσυχάζω.

κόπᾰνον, τὸ (*κόπτω*)· ἐργαλεῖον πρὸς κοπάνισμα, «κοπανιστήρι», κόπανος ‖ «γουδόχερο» ‖ ὡσ. 2) = *κοπίς*, πέλεκυς μαγειρείου.

κοπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *κόπτω*· *κοπείς*, μτχ. παθ. ἀορ. β'.

κοπετός, ὁ (*κόπτομαι*)· θρῆνος καὶ ὀδυρμός, στηθοκοπήματα.

κοπεύς, -έως, ὁ (*κόπτω*)· «κοπίδι», ἐργαλεῖον γλυπτικῆς.

κοπή, ἡ (*κόπτω*)· κτύπος, κτύπημα ‖ κατακερματισμός εἰς τεμάχια, σφαγή.

κοπῶ, μελ. *-άσω*· ἀόρ. α' *ἐκοπίασα*· πρκ. *κεκοπίακα* (*κόπος*)· ἐργάζομαι σκληρά, κουράζομαι, εἶμαι κουρασμένος ‖ *κοπιάω ὑπὸ ἀγαθῶν* = ἐξαντλοῦμαι, κουράζομαι, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν πραγμάτων.

κόπις, -εως, ὁ (*κόπτω*)· φλύαρος, ψεύστης, θωμολόχος.

Ἔτυμ.: κόπις, πρβλ. Ἡσυχ. *«κοπίζειν· ψεύδεσθαι»*, πρβλ. *δημοκόπος, δημο-κοπέω* (κατακτῶ τὴν εὔνοιαν τοῦ δήμου), *δημο-κόπημα, δημο-κοπία*· πάντα ταῦτα ἐκ τῆς ῥίζ. τοῦ *κόπτω*.

κοπίς, -ίδος, ἡ (*κόπτω*)· «μπαλτᾶς» μαγειρείου, πέλεκυς.

κόπος, -ου, ὁ (*κόπτω*)· κτύπημα, κτύπος.— ‖ μόχθος, ταλαιπωρία, κακοπάθεια ‖ κόπωσις, ἐξάντλησις, κάματος. Ἐξ αὐτοῦ τό

κοπόω, μέλ. *-ώσω*· ἐνοχλῶ, κουράζω, τινά.— Παθητ.—*κοπιάω*, κουράζομαι.

κόππα, τό· γράμμα τῆς ἀρχαίας ἑλλην. ἀλφαβήτου, τὸ ὁποῖον δὲν περιελήφθη εἰς τὸ μτγν. ἀθηναϊκὸν ἀλφάβητον (διότι ἀντὶ τοῦ *κόππα* ἐχρησιμοποιήθη τὸ *κάππα*)· τὸ σύμβολόν του ἦτο Ϙ, πρβλ. *κοππατίας*. Ἡ ἀρχική του θέσις ἦτο μεταξὺ τοῦ *π* καὶ τοῦ *ρ-*, ὡς τὸ λατ. **q**, διετηρήθη δὲ ὡς ἀριθητικὸν Ϙ=90 (μεταξὺ τοῦ *π* = 80 καὶ τοῦ *ρ* = 100)· πρβλ. ἑβρ. kŏph (ταὐτὸν τῷ *κόππα*), ἡ λ. ἑπομένως εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Φοινικικῆς· τὸ αὐτὸ γράμμα εὑρίσκεται ἐν ἀρχῇ τῆς λ. *Κόρινθος* (Ϙόρινθος).

κοππᾶτίας, -ου, ὁ (ἴδε. *ἵππος*)· ἵππος φέρων ὡς διακριτικὸν σημεῖον ἀναγνωρίσεως ἐγκεκαυμένον εἰς τι σημεῖον τοῦ σώματός του τὸ γράμμα *κόππα* (Ϙ)· πρβλ. *σαμφόρας*.

κοπρ-ἀγωγέω, μέλ. *-ήσω*· φέρω κόπρον· ἐκ τοῦ

κοπρ-ἀγωγός, *ὁν* (*κόπρος*+*ἄγω*)· = *κοπροφόρος* (βλ. λ.).

κόπρειος, α, ον (*κόπρος*)· πλήρης κόπρου, βρωμερός, δυσώδης

κοπρία, ἡ (*κόπρος*)· σωρὸς κόπρου, «κοπριά».

κοπρίζω, μέλ. *-ίσω*, ἐπ. *-ίσσω* (*κόπρος*)· λιπαίνω διὰ κόπρου, «κοπρίζω», ὡς καὶ νῦν λέγεται.

κοπρο-λόγος, *ον* (*κόπρος* + *λέγω*)· ὁ συνάγων κόπρον, ἄρα βρωμερὸς ἄνθρωπος.

ΚΟ'ΠΡΟΣ, ἡ· κόπρος ζώου, ἀποπάτημα, περιττώματα ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ‖ ρύπος, ἀκαθαρσία. — ‖ σωρὸς κόπρου, σταῦλος κτηνῶν.

κοπρο-φορέω, μελ. *-ήσω*· μεταφέρω κόπρον ‖ καλύπτω μὲ κόπρον ἢ ἀκαθαρσίαν. Ἐκ τοῦ

κοπρο-φόρος, *ον* (*κόπρος*+*φέρω*)· ὁ φέρων, μεταφέρων, κόπρον ‖ *κόρινος κοπροφόρος*=κόφινος πλήρης κόπρου, ἢ κόφινος δι' οὗ μεταφέρεται κόπρος.

κοπρών, -ῶνος, ὁ (*κόπρος*)· τόπος πρὸς ἀποπάτησιν, ἀπόπατος, κοπροδοχεῖον.

κόπτουσα, δωρ. ἀντὶ *κόπτουσα*, μτχ. θηλ. τοῦ *κόπτω*.

κοπτός, ή, όν (*κόπτω*)· κεκομμένος εἰς μικρὰ τεμάχια, κοπανισμένος, κονιοποιημένος.

ΚΟ'ΠΤΩ, μέλ. *κόψω*· ἀόρ. α' *ἔκοψα*· πρκ. *κέκοφα*, ἐπ. μετχ. *κεκοπώς*.— Παθητ., ἀόρ. β' *ἐκόπην*· πρκ. *κέκομμαι*· πλήττω, κτυπῶ, κόπτω. 2) διὰ κτυπημάτων τὸν ἐξαπλώνω· χαμαί, κατακόπτω, φονεύω. 3) κτυπῶ διὰ πελέκεως, ἀποκόπτω ‖ *δένδρα κόπτω* =κατακόπτω, κατακομματιάζω κορμοὺς δένδρων, δενδροτομῶ ‖ ἐντεῦθεν ἀπολ. *κόπτω τὴν χώραν* = ἐρημώνω τὴν χώραν δενδροτομῶν αὐτήν, λεηλατῶ, καταστρέφω ‖ *φρενῶν κεκομμένος* = στερούμενος φρενῶν (συνών. τῷ *νόου βεβλαμμένος*)· 4) σφυρηλατῶ ‖ ὡσ., κόπτω νόμισμα, λατ. **percutere nummos**. — μέσον, ἀλλὰ καὶ μοῦ κόπτουν νομίσματα. 5) *κόπτω τὴν θύραν*=κρούω τὴν θύραν, λατ. **pulsare**. 6) κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, «λιανίζω», **κοπανίζω** ἐντὸς ἰγδίου. 7) ἐπὶ πτηνῶν, κτυπῶ διὰ τοῦ ράμφους, διατρυπῶ ‖ ἐπὶ ἵππου, σείω μεθ' ὁρμῆς, τινάσσω, τραντάζω (*ὁ ἵππος κόπτει τὸν ἀναβάτην*) ‖ ὡσ. κατακουράζω, καταπονῶ, καταζαλίζω, ἐκκωφαίνω, τινά.— ‖ μέσον, *κόπτομαι*=κτυπῶ ἐμαυτόν, τύπτω τὸ σῶμά μου ἢ τὴν κεφαλήν μου ἀπὸ θλῖψιν (ὡς τὸ λατ. **plangere**) ‖ ὡσ. *κόπτομαί τινα* (λατ. **plangere aliquem**)=θρηνῶ διά τινα.

Ἔτυμ.: κόπτω· κόπος· κοπάζω· κοπιάω· κοπή· κοπίς· κοπεύς· κόπανον· κοπάς· κόπις· κόμμα (βλ. λ. λ.) : λατ. **capo** (〉ἑλλ. *κάπων* γλώσ.), **capus, capulare,** Ἀλβ. **kep** (λαξεύω λίθον) (〈*kap-, ἰαπ. *qopo*), παλ-γερμ. **heppa** (μάχαιρα ἐν σχήματι δρεπάνου), παλ-σλαυ. **kopati** (κοιλαίνω, βαθύνω), **kopyto** (ξυλοπέδιλον), **kopije** (λόγχη, δόρυ), λιθ. **kapóti,** λεττ. **kapāt** (κατατέμνω διὰ πελέκεως), **kapans** (μάχαιρα κρεοπώλου), συγγ. τῷ *σκόπελος* (μετὰ ἀρχικοῦ *σ-*), πρβλ. παλ-σλαυ. **skopiti** (εὐνουχίζω), λιθ. **skāpias** (κυρτὴ μάχαιρα)· βλ. ἐν λ. *σκέπαρνον*. Τὰ ἐκ ρ. **qep-**δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ξένα πρὸς τὰ ἐκ ῥ. **sqep-, sqop-** διότι τὰ πρωτόγονα ἐκεῖνα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ἐξ ἴσου διὰ κοπὴν, ἀπόξεσιν καὶ ἀνόρυξιν.

κορᾱκῖνος, ὁ (*κόραξ*)· μικρὸς κόραξ, νεοσσὸς κόρακος.

ΚΟ'ΡΑΞ, -ᾰκος, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ κόραξ ἢ καὶ ἡ κορώνη ‖ παροιμία: *λευκοὶ κόρακες*, ἐπὶ ἀνηκούστου πράγματος ‖ *ἔρρε ἐς κόρακας* ἢ ἁπλῶς *ἐς κόρακας* =«στὸν κόρακα» ἢ «πήγαινε νὰ φουρκισθῇς» (λατ. **«pasce corvos»** ἢ **«abi in malam rem»**), «πήγαινε κατὰ διαβόλου», «ἄϊ στὸ διάβολο», «γκρεμοτσακίσου ἀπ' ἐμπρός μου» ‖ *βάλλ' ἐς κόρακας*=«στὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ!».— ‖ πᾶν τὸ ἀγκιστροειδὲς ὡς τὸ ράμφος τοῦ κόρακος, ὡς: 1) μηχάνημα δι' οὗ συνηρπάζοντο («ἐγατζώνοντο») τὰ πλοῖα κατὰ τὰς ναυμαχίας. 2) ἀγκιστροειδὲς ρόπτρον ἢ λύκος θύρας, ὡς τὸ *κορώνη*. 3) βασανιστήριον ὄργανον.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ κορώνη, κορ-ωνίς, κορ-ωνὸς (ὃ βλ.)· ὡσ. *κράζω, κρώζω*, ἀγγλ. **croak**· λατ. **cur-vus, cor-vus, cor-nix**· σλαυ. **kruk**, παλ-norr. **hra-fu**, ἀγγλσαξ. **hroe-fu**, παλ-γερμ. **hru-oh, hra-ban** (κόραξ). Παράγ.: *κορᾱκῖνος, κορακίσκος· κοράκιον*· ἀττ. *σκορακίζω*.

κοράσιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κόρη*· μικρὰ κόρη, παρθένος, «κορίτσι».

κόραυνα, ἡ· βαρβαρισμός, ἀντὶ *κόρη*.

κορβᾶν, ὁ, ἄκλιτον, ἑβραϊκὴ λέξις, δῶρον προσφερόμενον εἰς τὸν θεόν, ἀφιέρωμα. 2) τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ ναοῦ (ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ λέγεται καὶ κυρ. ὁ *κορβανᾶς*).

κορδᾱκίζω, μέλ. *-ίσω* (*κόρδαξ*)· χορεύω τὸν κόρδακα.

κορδᾱκισμός, ὁ· ὁ χορὸς τοῦ κόρδακος, ἀκόλαστος χορός.

ΚΟ'ΡΔΑΞ, -ᾰκος, ὁ· ἀσεμνος χορὸς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ‖ *κόρδακα ἐλκύσαι*=νὰ σύρω τὸν χορόν, νὰ χορεύσω τὸν κόρδακα (φαίνεται ὅτι ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τὰς κατ' αὐτὸν τελουμένας κινήσεις, τὰς ἀπρεπεῖς καὶ ἀσέμνους).

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. *«κορδύλη· κορύνη· ῥόπαλον»*, *κράδη* (= κλῶνος σειόμενος εἰς τὸ ἄκρον κλάδου), *κραδαίνω* (βλ. λ.), *κραδαλὸς* (βλ. λ.), σανσκρ *kurdati* (〈*qḟd-) = χορεύω, πηδῶ, λατ. **cardo** (〈*qḟd-en)· ἰαπ. *sqerād-* (ταλαντεύω)· βλ. *σκαίρω, σκιρτάω*.

ΚΟΡΔΥ'ΛΗ, ἡ· κορύνη, ῥόπαλον, ράβδος ‖ ὡσ. οἴδημα, ὄγκωμα, ὡς τὸ *τύλη*.— ‖ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κεφαλόδεσμος ‖ ἐντεῦθεν, *ἐγκεκορδυλημένος* =περιτετυλιγμένος.

Ἔτυμ.: κορδύλη=*τύλη* εἶναι πιθαν. ταὐτὸ πρὸς τὸ παρ' Ἡσυχ. *«κορδύλη· κορύνη, ῥόπαλον»*, ὅπερ εἶναι συγγ. τῇ ὁμ. μτχ. *κραδάων* (βλ. *κόρδαξ*)· πρβλ. *κορδυ[λο]βαλλῶδες πέδον* = ἔδαφος ἰσοπεδωμένον διὰ κοπάνου.—*Κορδύλη* ἐκαλεῖτο καὶ εἶδός τι κομώσεως, ὃ καὶ *«κρωβύλος»* ἄλλως λεγόμενος (ἐξ ἧς σημ. ἐσχηματίσθη καὶ ἡ κωμ. λ. *ἐγκεκορδυλημένος* (βλ. ἀνωτ.), συγγ. τῷ *κάρηνα, κορυφή, κόρυμβος*.

κορέει, γ' ἐν. ἐπ. μέλλ. τοῦ **κορέννυμι**.

κορέννῡμι, μέλ. **κορέσω**, ἐπ. **κορέω**· ἀόρ. α' **ἐκόρεσα**, ἐπ. **κόρεσσα**.—Μέσον, ἀόρ. α' **ἐκορεσσάμην**, ἐπ. **ἐκορεσσάμην** καὶ **κορεσσάμην**.—Παθητ., ἀόρ. α' **ἐκορέσθην**· πρκ. **κεκόρεσμαι**, ἰων. **κεκόρημαι**· ὡσ. μτχ. ἐνεργ. πρκ. μετὰ παθ. σημ. **κεκορηώς, -ότος** (**κόρος**)· Ικανοποιῶ, ὑπερχορτάζω, πληρῶ τί τινος (ἀπό τι, πρᾶγμα).— παθ. καὶ μέσ. χορτάζομαι, «χορταίνω», μέ τι, εἶμαι πλήρης ἀπό τι: **φυλόπιδος κορέσασθαι** =νά χορτάσῃ «πόλεμο».

Ἔτυμ.: **κορέννῡμι** νεοσχηματισμός ὀφειλόμενος εἰς ἀναλογίαν πρός τό **ἀμφι-έννυμι**, ἀναλογίαν προκληθεῖσαν ἀπό τήν ὁμοιότητα τῶν τύπων: **ἠμφί-εσα, -εσμαι** : **ἐκόρεσα, κεκόρεσμαι**· ποιητ. **κορέσκω**· **κόρος**· **προσκορὴς** (δλ. λ. λ.)· **Αἰγι-κορεῖς** : λιθ. **szérti** (τρέφω), **paszaras** (τροφή)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***ker-** (αὐξάνω· τρέφω), πρβλ. ἰαπ. ***al-** (αὐξάνω· τρέφω) τοῦ **ἀλδαίνω**.

κορεσσάτο, γ' πληθ. Ὑδκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **κορέννυμι**.

κορεσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κορέννυμι**.

κορέσσατο, γ' ἐν. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **κορέννυμι**.

κόρευμα, τό· παρθενία. Ἐκ τοῦ

κορεύομαι, μέλ. **κορευθήσομαι**· παθητ. (**κόρη**)· παρθενεύομαι, εἶμαι παρθένος, φθάνω εἰς τήν παρθενικήν ἡλικίαν, διέρχομαι τήν παρθενικήν ἡλικίαν ‖ κατ' ἄλλους, ὑπανδρεύομαι.— ‖ ὡς τό **διακορεύομαι**, χάνω τήν παρθενίαν.

ΚΟΡΕ'Ω, μέλ. **-ήσω**· σαρώνω, σκουπίζω, καθαρίζω ‖ βουρτσίζω ‖ **κορεῖν τὴν Ἑλλάδα** = σαρώνειν τήν Ἑλλάδα, καθιστᾶν αὐτήν ἔρημον κατοίκων. [ἐκ τοῦ **κόρος**=σάρωθρον («**κάλλυντρον**» κατά Ἡσύχ.)· πρβλ. **ζα-κόρος** (δλ. λ.), **νεω-κόρος, σηκο-κόρος** (δλ. λ. λ.)].

κορέω, ἐπ. μέλ. τοῦ **κορέννυμι**.

κόρη (Α), ἰων. **κούρη**, δωρ. **κώρα**, ἡ· θηλ. τοῦ **κόρος, κοῦρος**· παρθένος, κοράσιον, νεᾶνις, λατ. **puella** ‖ ἐνίοτε ἐπί νεογάμου γυναικός, νύμφη (λατ. **puella, nympha**) ‖ νεαρά σύζυγος, παλλακίς. **2)** προστιθεμένης γεν. κυρ. ὀνόματος=θυγάτηρ, ὡς **Νύμφαι κοῦραι Διός** = αἱ Νύμφαι, αἱ θυγατέρες τοῦ Διός.— ‖ «κούκλα», πλαγγών, λατ. **pupa**. **2)** ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ (λατ. **pupa, pupilla, pupula**), ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῶν μικρῶν εἰκόνων τῶν σχηματιζομένων ἐντός αὐτῆς.— ‖ μακρά **χειρὶς** (μανίκι) ἐκτεινομένη πέραν τῆς χειρός καί καλύπτουσα αὐτήν. [παρά τό **κόρη**=πλαγγών (κούκλα) ἐκ κηροῦ ἢ γύψου πρβλ. **κορο-πλάθος**· δι' ἐτυμολ. δλ. **κόρος** Β].

ΚΟ'ΡΗ (Β), ἰων. **ΚΟΥ'ΡΗ**, ἡ· τό ὄνομα ὑπό τό ὁποῖον ἐλατρεύετο ἐν τῇ Ἀττικῇ ἡ Περσεφόνη, θηλ. «ἡ θυγάτηρ» (ἀντ. τῆς **Δήμητρος**) ‖ διό καί συχνά μνημονεύονται ὁμοῦ: **τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ**.

κόρηθρον, τό (**κορέω**)· σάρωθρον, «σκούπα» (δλ. **κόρος** Δ).

κόρημα, τό (**κορέω**)· τό σκούπισμα, καθάρισμα. **2)** τό **κορούμενον**, δηλ. «τό σκουπίδι», κάθαρμα.— ‖ σάρωθρον, «σκούπα».

κορθῡνω=**κορθύω** (ὃ δλ.).

κόρθῡς, **-ῡος**, ἡ (**κόρυς**)· καὶ **κόρθις**· σωρός ‖ ὕψωμα ‖ δημοτικά σίτου, σταχύων ἢ χόρτου.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «**κόρθις· σωρός**»· δλ. **χόρτος**.— ˍ **κόρθυς**· **κορθύνω**· **κορθύομαι** (δλ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **ker-** (αὐξάνω) δλ. **κόρος** Β· σανσκρ. **çárdhah** (στράτευμα, ⟨ἰαπ. ***kerdhos**), γοτθ. **haírda** (ἰαπ. ***kerdhā**), παλ-γερμ. **herta** (στράτευμα).

κορθύω ἢ **-ύνω** (**κόρθυς**)· ὑψώνω, σηκώνω, ἐγείρω ‖ δεικνύω τό λοφίον.— Παθητ., **κῦμα κορθύεται**=τό κῦμα ὀγκοῦται, ἐγείρεται, αἴρεται εἰς ὕψος, μετεωρίζεται.

ΚΟΡΙ'ΑΝΝΟΝ, τό· τό φυτόν καί ὁ σπόρος.— ‖ γυναικεῖόν τι κόσμημα.

κορίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κόρη**=**κοράσιον**.

κορίζομαι, μέλ. **-ίσομαι** (**κόρη, κόριον**), ἀποθ.· ὡραιεύω, «κανακεύω», περιποιοῦμαι, κολακεύω, «καλοπιάνω», «χαϊδεύω».

Κορίνθιος, α, ον, ἀπ. **Κορινθιακός, ή, όν** καὶ θηλ. **Κορινθιάς, -άδος**, ἡ· ἐκ Κορίνθου. Ἐκ τοῦ

Κόρινθος, ἡ· ἡ πόλις καὶ ἡ περιοχή τῆς Κορίνθου, κατά τήν ἀρχαιότητα καλουμένη **Ἔφυρη** ‖ ἐπίρ. **Κορινθόθι** = ἐν Κορίνθῳ.

κόριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κόρη**· μικρά κοράσις, κοράσιον.

ΚΟ'ΡΙΣ, **-ιος**, ἀττ. **-εως**, ὁ· ὁ «κορυός»· πληθ. **οἱ κόριες**. [δι' ἐτυμολ. βλ. **κάρ**· ἐκ τοῦ **κόριες** παράγονται τά: **κορίαννον, κορίανδρον** καὶ κατ' ἀνομ. **κολίανδρον, κόριον**].

κορίσκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κόρη**.

κόρκορος καὶ **κόρχορος**, ὁ· εὐτελές ὀγριολάχανον, σύνηθες ἐν Πελοποννήσῳ, τοῦ εἴδους τῶν καυκαλιδοειδῶν. [ἀβέβ. ἐτυμολ.].

κορκορῦγή, ἡ· τό «γουργούρισμα» τῶν κενῶν ἐντέρων ‖ πᾶς ὑπόκωφος ὄρυθος, βοή, ψόφος. [ἡ λ. εἶναι **πεποιημένη** ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιΐα θηλ., πρβλ. **βορβορυγ-ή, -ύζω, -υγμός**)· ὡσ. **κορκορυγμός**· **διακορκορυγέω** (κάμνω τι νά κροτήσῃ, παταγήσῃ)· τό λατ. **corcus** εἶναι μτγν. συγκεκομ. τύπος ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ σχηματισθείς].

κορμός, ὁ (**κείρω**)· ὁ κορμός δένδρου μετά τήν ἀποκοπήν τῶν κλάδων. [δι' ἐτυμολ. βλ. **κείρω**].

ΚΟ'ΡΟΣ (Α), **-ου**, ὁ (**κορέννυμι**)· πλησμονή, χορτασμός, «χορτασιά», λατ. **satietas** ‖ **κόρον ἔχω τινὸς**=ἔχω ἀρκετά ἢ παρά πολύ ἐκ τινος πράματος ‖ **ἐν κακῇ ἐνν.**, ἀδηφαγία ‖ ἐντεῦθεν: ‖ αὐθάδεια, προπέτεια, παραφορά‖**πρὸς κόρον**=προπετῶς, αὐθαδῶς. [δι' ἐτυμολ. βλ. **κορέννυμι**].

κόρος (Β), **-ου**, ὁ, ἰων. **κοῦρος**, δωρ. **κῶρος** (**κείρω**)· παιδίον, παῖς, ἔφηβος, νεανίσκος. **2)** μετά γεν. κυρ. ὀνόμ.=υἱός. Πρβλ. **κόρη**.— ‖ μτγν. βλαστός, κλῶνος, παραφυάς.

Ἔτυμ.: **κόρος, κοῦρος, κῶρος**· ἀττ. **κόρη** (βλ. λ.), δμ., ἰων. **κούρη**, Θεσσαλ., Λεσβ. **κόρᾱ**, δωρ. **κώρᾱ** ⟨***κορ-Fος, κόρ-Fᾱ**, πρβλ. Ἡσυχ. «**κόριψ· νεανίσκος**», ἐξ ἰαπ. ***ker-** (αὐξάνω) ἐν τῷ ποιητ. **κέλωρ** ⟨***κέρ-ωρ**, εἶτα ἀρμ. **ser** (καταγωγή), **serem** (γεννῶ, παράγω), **serim** (προέρχομαι, κατάγομαι), λατ. **creo** (⟨***crĕjō** ἐξ ὀνόμ. ***crējā**- (αὔξησις), **cresco, βλ. καὶ** ἐν λ. **κόρθυς**· πρβλ. ἐτ. καὶ **κούρητες**.

κόρος (Γ), ὁ· τό ἑβρ. **cor** (ἡ ἑλλ. δηλ. λέξις εἶναι δάνειον ἐκ σημιτ. γλώσσης)· μέτρον ξηρῶν προϊόντων, περιλαμβάνον δέκα ἀττ. μεδίμνους.

κόρος (Δ), ὁ· τό σάρωθρον. [δι' ἐτυμολ. βλ. **κορέω**, ἐξ οὗ καὶ παράγεται].

κόρση, ἡ, νεώτ. ἀττ. **κόρρη**, δωρ. **κόρρᾱ** (**κάρα**)· τό παρά τό μέτωπον κείμενον πλάγιον μέρος τοῦ κρανίου, οἱ κρόταφοι: **ἐπὶ κόρρης πατάσσω** = κτυπῶ εἰς τόν κρόταφον.— ‖ τά μαλλιά τῶν κροτάφων, τά πλάγια τῆς κόμης.

Ἔτυμ. : **κόρση** ⟨ἰαπ. ***k̑r̥sā** : σανσκρ. **çírsā-m** (κεφαλή) ⟨ἰαπ. ***k̑r̥só-m**, πρβλ. **κάρᾱνον** (⟨***k̑r̥-as-no-m**), εἶτα παλ-norr. **hiarse** (κορυφή τῆς κεφαλῆς), παλ-γερμ. **hirni** (ἐγκέφαλος), λατ. **cerebrum** (βλ. **καὶ** ἐν λ. **κέρας**). Βλ. καὶ **κάρα**.

Κορυβάντειος, α, ον (**Κορύβας**)· ὁ ἀνήκων εἰς τούς Κορύβαντας.

Κορῡβαντιάω, μέλ. **-άσω** (**Κορύβας**)· τελῶ τάς τελετάς τῶν Κορυβάντων ‖ ἀνατινάσσομαι δίκην Κορύβαντος.

Κορῡβαντίζω, μέλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ίττω** (**Κορύβας**)· ἐξαγνίζω διά κορυβαντικῶν τελετῶν.

Κορῡβαντ-ώδης, **ες** (**Κορύβας** + **εἶδος**)· ὁμοιος πρός Κορύβαντας, ἐξαλλος, μανιακός.

Κορῡθᾶς, -αντος, ὁ· ἱερεύς τῆς Κυβέλης ἐν Φρυγίᾳ.

κορυδαλλή, -αλλίς, -αλλὸς = **κόρυδος** (ὃ βλ.).

κόρῡδος, ὁ, καὶ **κορῡδός**, ἡ· ὁ κορυδαλλός, πτηνόν ἔχον ἐπί τῆς κορυφῆς λοφίον πτερῶν, κοιν. «τσουτσουλιάνος», λατ. **alauda cristata**.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ **κεραός** (ὃ βλ.· ⟨***κεραFος**, ὅπερ στερεῖται προσφύμ. **-δ-**· πρβλ. λατ. **cervos**, gall. **carw** (ἔλαφος)· βασική δηλ. καὶ τούτου σημ. εἶναι ἡ τοῦ κερασφόρος.

κόρυζα, -ης, ἡ (**κόρση, κόρυς**)· καταρροή τῆς

ρινός, «μύξα»· λατ. **pituita**.— **II** μτφρ. μωρία, βλακεία. [πρβλ. Ἡσυχ. «*κόρυζα· περὶ κεφαλὴν πάθος*», συγγ. ἄρα τῷ *κόρυδος, κόρυς*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κρηνιῶν· καρηβαρῶν*»· *καροῦμαι* = αἰσθάνομαι πονοκέφαλον].

κορῠζάω (*κόρυζα*)· ἔχω ρινικὸν κατάρρουν, ὑποφέρω ἀπὸ κρυολόγημα.

κόρῠδα, κόρυδας, αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *κόρυς* (8 βλ.).

κορῠδ-ᾶΐς, *-ῖκος* (*κόρυς*+*ἀΐσσω*)· ὁ σείων τὴν περικεφαλαίαν, ὁ ἔχων σειόμενον λόφον ἐπ' αὐτῆς.

κορῠδ-αἰόλος, *ον* (*κόρυς*+*αἰόλος*)· ὁ ἔχων ἀπαστράπτουσαν περικεφαλαίαν.

κόρυμβος, ὁ· πληθ. **κόρυμβοι** καὶ ἑτερογ. **κόρυμβα** (*κόρυς, κορυφή*)· τὸ ἀνώτατον σημεῖον, ἡ κορυφὴ ‖ *κόρυμβα νηῶν* = αἱ ὑψηλαὶ πρύμναι τῶν πλοίων, «*τὰ τῶν νεῶν ἀκροστόλια*» κατὰ τὸν Σχολ. — **II** ὁ βότρυς τοῦ ἄνθους ἢ τοῦ καρποῦ τοῦ κισσοῦ ‖ γενικῶς, βότρυς οἱουδήποτε καρποῦ ἢ ἄνθους. [πρβλ. Ἡσυχ. «*κόρυμβος· ὁ καυλὸς τοῦ ἀσπαράγου*», λατιν. **corruda**· συγγ. τῷ *κορυφή, κόρυς*].

κορῠνάω, μέλ. *-ήσω*· ἀναδίδω βλαστοὺς ἢ «μπουμπούκια» (ὁμοια πρὸς *κορύνας*, δηλ. ρόπαλα). Ἐκ τοῦ

κορῦνη, ἡ (*κόρυς*)· ρόπαλον, πολλάκις περικεκαλυμμένον διὰ ἐλάσματος ἐκ σιδήρου πρὸς μάχην, ἢ ροπαλοειδὲς σκῆπτρον ‖ ὡσ. ποιμενικὴ ῥάβδος.

κορῠνήτης, *-ου,* ὁ (*κορυνάω*)· ὁ φέρων ρόπαλον, ροπαλοφόρος ‖ ὁ μαχόμενος μὲ ρόπαλον.

κορῠνη-φόρος, *ον* (*κορύνη*+*φέρω*)· ὁ φέρων ρόπαλον, ροπαλοφόρος ‖ *οἱ κορυνηφόροι* = οἱ ροπαλοφόροι σωματοφύλακες τοῦ Πεισιστράτου, ἀντὶ τοῦ συνήθους: *οἱ δορυφόροι*.

κορῦνιάω=*κορυνάω* (8 βλ.)· ἐν μτχ. *κορυνιόωντα πέτηλα*=ζωηρὰ φύλλα.

κορυπτίλος, ὁ· ὁ κτυπῶν διὰ τῆς κεφαλῆς ὡς διὰ κεράτων. Ἐκ τοῦ

κορύπτω, μέλ. *-ψω*· κτυπῶ διὰ τῆς κεφαλῆς, κερατίζω.

Ἔτυμ.: *κορύπτω· κορυπτίλος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κορυπτόλης· κερατιστής*»· πρβλ. τὰ συγγ. *κόρυς, κόρυμβος, κορυφή*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κορυγγεῖν· κερατίζειν*»· συγγ. τῷ σανσκρ. ç[ʒga-m=κέρας)=κερατίζομαι («κουτουλιέμαι»).

κόρῡς, *-ῦθος,* ἡ· αἰτ. *κόρῦθα* καὶ *κόρῦν* (*κάρα*)· κράνος, περικεφαλαία.— **II** ἡ κεφαλή.

Ἔτυμ.: *κόρυς* (θεμ. *κορυ-* + πρόσφ. *-dh-*· πρβλ. λακ. *κόρυς* (=*θρῖγκὸς* κατὰ Ἡσ.), πρβλ. ὡσ. Ἡσυχ. «*κόρυθος· εἶς τις τῶν τροχίλων*», «*κορύθων· ἀλεκτρυών*», «*κορυνθεὶς ἰ... ἀλεκτρυών*»· ὁμ. *κορυστὴς* (= πολεμιστής)· βλ. *κόρυδος, κορυφή*· παράγωγα: *κορύσσω*, παθ. πρκ. μτχ. *κεκορυθμένος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κορύσσω, μελ. *κορύξω* (*κόρυς*)·— Μέσον, ἀόρ. α' *ἐκορυσσάμην*, μτχ. *κορυσσάμενος*.—Παθητ., πρκ. *κεκόρυθμαι*.— ὁπλίζω μὲ περικεφαλαίαν ‖ γεν., ἐφοδιάζω, ὁπλίζω, παρασκευάζω, καταρτίζω.— μέσ. καὶ παθ., ὁπλίζω ἑμαυτόν, ὁπλίζομαι ‖ ἐνδύομαι τὴν πανοπλίαν μου ‖ δίδω μάχην, μάχομαι ‖ ὡσ. ἐπὶ πραγμ., *δοῦρε κεκορυθμένα χαλκῷ*=δόρατα ἔχοντα αἰχμὰς ἐκ χαλκοῦ. 2) γενικῶς, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, προνοῶ, προβλέπω.— **II** ὑψῶ, κορυφῶ: *κόρυσσε κῦμα*= (ὁ ποταμὸς) ἐκορύφωσε τὸ κῦμά του (τὸ ὕψωσεν ὥστε νὰ σχηματίσῃ κορυφήν).— Παθητ., κορυφοῦμαι, ἀποκορυφοῦμαι, ὑψοῦμαι, ὑψῶ τὴν κεφαλήν μου, ὡς κάμνει τὸ κῦμα. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κορῦστής, *-οῦ* (*κορύσσω*)· ὁ ὡπλισμένος διὰ περικεφαλαίας, ὁ φέρων περικεφαλαίαν, ὁ πολεμιστής.

κορῦφαία, ἡ (*κορυφή*)· πρβλ. Πολυδ. «*ὃ δὲ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἵππου ἐκτεταμένος ἱμὰς ἐπὶ τὸν χαλινὸν κορυφαία*», τ. ἔ. τὸ πρὸς τὴν κορυφὴν μέρος τοῦ χαλινοῦ.— **II** ὁ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς δύσανος.

κορῦφαῖον, τό· τὸ ἀνώτατον περιθώριον κυνηγετικοῦ δικτύου ‖ κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ

κορῦφαῖος, α, ον (*κορυφή*)· ὁ ἐπὶ (τῆς) κορυφῆς, τ. ἔ. ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ πρῶτος, ὁ ἀρχηγός ‖ ἐν τῇ ἀττ. τραγῳδίᾳ *κορυφαῖος*=ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χοροῦ, ὁ πρῶτος τοῦ χοροῦ.

κορῦφή, ἡ (*κόρυς*)· ἡ κεφαλή, τὸ ἀνώτατον σημεῖον, ἡ ἄκρα ‖ ὡς καὶ νῦν, ἡ κορυφὴ (τὸ ἀνώτατον ἄκρον) τῆς κεφαλῆς. 2) ἡ κορυφὴ ὄρους. 3) μτφρ. κὸ ἄκρον ἄωτον, τὸ ὕψιστον (καὶ σπουδαιότατον) σημεῖον, ἡ κορωνίς, ὁ κολοφών, τὸ ἄνθος (πράγματός τινος), λατ. **summa**.

Ἔτυμ.: *κορυφή· κόρυφος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κόρυφος· κόρυμβος γυναικεῖος*»· *κορυφαῖος· κορυφόω· κορυφὴ* ‹θέμ. *κορυ-*+πρόσφ. *-bha-, -bho-*· πρβλ. *κόρυμβος, κόρυ-θ-, κόρυ-δος, κεραός* (βλ. λ. λ.).

κορῦφόω, μέλ. *-ώσω* (*κορυφή*)· φέρω εἰς κορυφήν, κορυφώνω, κάμνω τι αἰχμηρὸν (ὀξύ, κορυφοειδές).—Παθητ., *κῦμα κορυφοῦται*=τὸ κῦμα ὑψώνεσι ἐν εἴδει κορυφῆς.— **II** μτφρ., ὡς τὸ *κεφαλαιόω*, φέρω τι εἰς πέρας, ἀποπερατώνω, τελειώνω.

κορων-εκᾶβη, ἡ (*κορώνη*+*Ἑκάβη*)· γυνὴ τόσον γραῖα ὅσον ἡ *κορώνη* (βλ. λ.) καὶ ἡ *Ἑκάβη*.

κορώνεως, *-ω,* ἡ· ὁ ἔχων χρῶμα κορώνης, ἤτοι μελαψόν. Ἐκ τοῦ

κορώνη, ἡ (*κορωνός*)· εἶδος θαλασσίας κορώνης. 2) πτηνὸν τοῦ εἴδους τῶν κοράκων, λατ. **cornix**, κοιν. «κουρούνα».— **II** πᾶν πρᾶγμα ἀγκιστροειδές, κυρτὸν ἢ καμπύλον, ὡς τὸ ράμφος κόρακος, ὡς: 1) ἡ λαβή («τὸ χερούλι») τῆς θύρας, λεγόμενον καὶ *ἐπίσπαστρον* ἢ *κοράκιον*. 2) τὸ ἄκρον τοῦ τόξου, εἰς τὸ ὁποῖον προσδένεται ἡ νευρὰ τοῦ τόξου. 3) τὸ ἄκρον τοῦ *ἱστοβοέως* (βλ. λ.) τοῦ ἀρότρου, εἰς ὃ προσηρμόζετο ὁ ζυγός. Πρβλ. *κόραξ*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κόραξ*].

κορωνιάω, μέλ. *-άσω* (*κορώνη* II)· κάμπτω, κυρτώνω, καμπυλώνω ‖ ἐπὶ ἵππου, κυρτώνω τὸν τράχηλον, ὑψαυχενίζω.

κορωνίς, *-ίδος,* ἡ (*κορώνη* II)· ὡς ἐπίθ. ἡ ἔχουσα τὸ ράμφος (τὸ ἔμβολον ἢ καὶ γενικῶς τὸ ἄκρον) κυρτόν, γεν. ἡ κυρτή, καμπυλωτή, κεκαμμένη. 2) ἐπὶ βοῶν, ὁ μετὰ κυρτῶν κεράτων.— **II** ὡς οὐσ. πᾶν τὸ κυρτὸν ἢ κεκαμμένον: 1) στέφανος, κυρ. βλάστημα, λατ. **corona**. 2) ποικιλογραφία (ἐκ καμπύλων γραμμῶν) σχεδιαζομένη εἰς τὸ τέλος βιβλίου ‖ γεν. τέλος, συμπλήρωσις.

κορωνο-βόλος, *ον* (*κορώνη*+*βαλεῖν*)· ὁ βάλλων (κτυπῶν, φονεύων) κορώνας ‖ ὡς οὐσ. *τὸ κορωνοβόλον*=σφενδόνη ἢ τόξον πρὸς δήραν κορωνῶν.

κορωνός, *ή, όν* (*κόραξ*)· καμπύλος, κυρτὸς ‖ ἐπὶ βοῶν, ὁ ἔχων κυρτὰ (καμπύλα) κέρατα.

Ἔτυμ.: *κορωνός· κορώνη* (›λατ. **corona**)· ὁμ. *κορωνίς*· πρβλ. *κυρτός*: λατ. **curvos, coluber** (κατά τινας κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ **coru-bro-s**), παλ-ιρλ. **cor** (περίβολος) (‹κελτ. **kuro-s**), **cruind** (‹κελτ. *kr undi-, πρβλ. λατ. **rot-undu-s**)· ἰαπ. **qere-** (διπλώνω, στρέφω), πρβλ. ἐκτετ. τύπους ἐν τῷ λιθ. **kreĩvas** (ἐστραμμένος, λοξός) καὶ πολλὰς ἄλλας λέξεις, ἃς βλ. ἐν λ. *κίρκος, κρίκος*, λιθ. **kreipti** (στρέφω), βλ. ἐν *κραιπνός, κάρταλλος, κροτώνη, κύρτος*· βλ. καὶ *κόραξ*.

κοσκῐνηδόν, ἐπίρ. (*κόσκινον*)· ὅπως κατὰ τὸ κοσκίνισμα.

κοσκῐνό-μαντις, *-ιος,* ἀττ. *-εως,* ὁ καὶ ἡ (*κόσκινον*+*μάντις*)· ὁ διὰ κοσκίνου μαντευόμενος.

κόσκῐνον, τό· ὅ,τι καὶ νῦν.

κοσκυλμάτια, *-ων,* τὰ (*σκύλλω*)· ἀποκόμματα («κοψίδια») δερμάτων ‖ μτφρ ἐπὶ τῶν ἀποκομμάτων κολακείας τοῦ θυρσοδέψου Κλέωνος πρὸς τὸν ῥήμονα. [*κο-σκυλ-μάτια* ‹*σκο-σκυλ-: σκύλλω*· ἐκ τούτου δάνειον εἶναι τὸ τῆς λατιν. **qui-squil-iae**].

κοσμέω, μέλ. *-ήσω* (*κόσμος*)· τακτοποιῶ, διευθετῶ ‖ κυρ. παρατάσσω στρατὸν ‖ καὶ ἐν τῷ μέσ., *κοσμησάμενος πολίτας* = ἀφ' οὗ παρέταξε τοὺς συμπολίτας του ‖ *δόρπον κοσμέω*= ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, δεῖπνον.— **II** κυβερνῶ, διευθύνω, διοικῶ.— **III** στολίζω, καλλωπίζω, ἐνδύω ἐξεζητημένως. 2) ἐπὶ προσώπων, τιμῶ, προξενῶ τιμὴν εἴς τινα, περιχύνω, ἀπονέμω τιμὴν εἴς τινα.— **IV** ἀποδίδομαι, ἀνάγομαι, εἴς τι.

κόσμησεν, αἰολ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κοσμέω*.

κοσμῆν, δωρ. ἀπρφ. τοῦ *κοσμέω*.

κοσμητής, *-οῦ,* ὁ (*κοσμέω*)· ὁ διατάκτης, ὁ διευθυντής. 2) ὁ διακοσμητής.

κοσμητός, ή, όν (*κοσμέω*)· ὁ καλῶς τεταγμένος, επιμεμελημένος, κανονικός, ὁμαλός.

κοσμήτωρ, -*ορος*, ὁ (*κοσμέω*)· ὁ ἀρχηγός, ὁ παρατάσσων στρατὸν ἢ ὁ ἄγων αὐτὸν πρὸς πόλεμον.

κοσμικός, ή, όν (*κόσμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κόσμον ἢ τὸ σύμπαν ‖ ὁ γήινος, ὁ ἐγκόσμιος.

κόσμιος, α, ον, καὶ -ος, -ον (*κόσμος*)· ὁ καλῶς διατεταγμένος, μέτριος, κανονικός ‖ ἐπὶ προσ., τακτικός, καλῶς διάγων, καλῶς συμπεριφερόμενος, φρόνιμος ‖ *τὸ κόσμιον* = λατ. **decorum** = ἡ κοσμιότης, εὐπρέπεια, τάξις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοσμιότης, -*ητος*, ἡ (*κόσμιος*)· εὐπρέπεια, «κοσμιότης», σεμνότης, εὐταξία, φρόνιμος διαγωγή.

κοσμίως, ἐπίρρ. τοῦ *κόσμιος*· εὐπρεπῶς, προσηκόντως, κανονικῶς ‖ συγκρ. *-ώτερον*· ὑπερθ. *-ώτατα*.

κοσμο-κόμης, -ου, ὁ (*κοσμέω*+*κόμη*)· ὁ κοσμῶν, ὁ καλλωπίζων, τὴν κόμην.

κοσμο-κράτωρ, -*ορος*, ὁ (*κόσμος* + *κρατέω*)· ὁ *κρατῶν* τοῦ κόσμου τούτου, ὁ κυβερνῶν τὸν κόσμον, ὁ διευθύνων τὸν κόσμον.

κοσμο-πλόκος, ον (*κόσμος*+*πλέκω*)· ὁ συγκρατῶν τὸν κόσμον.

κόσμος, -ου, ὁ (*κοσμέω*)· τάξις ‖ *κατὰ κόσμον* ἢ *κόσμῳ*=ἐν τάξει, εὐτάκτως, δεόντως, πρεπόντως ‖ *οὐδενὶ κόσμῳ*=ἀτάκτως. 2) καλὴ τάξις, εὐταξία, καλὴ διαγωγή, εὐπρέπεια. 3) προκαθωρισμένη τάξις, μέθοδος ‖ ἐπὶ πόλεων, κυβέρνησις, διακυβέρνησις. 4) ὁ τρόπος διαμορφώσεως πράγματός τινος, συρμὸς μόδας.— ‖ κόσμημα, στολισμός, καλλωπισμός, ἐνδυμασία, ἱματισμός ‖ ἐν τῷ πληθ., κοσμήματα. 2) μτφρ. τιμή, ὑπόληψις, ἐπιρροή.— ‖‖ ὁ κόσμος τοῦ σύμπαντος, τὸ σύμπαν (ὀνομασθὲν *κόσμος* ἐκ τῆς τελείας αὐτοῦ τάξεως καὶ ἁρμονίας), λατ. **mundus**.

Ἔτυμ.: *κόσμος, κοσμέω· κόσμημα· κοσμητής· κόσμιος* (βλ. λ. λ.)· *κόσμος* (<**κόνσμος*), ἐξ ἰαπ. *kens- (ἀναγγέλλω ἐπισήμως), πρβλ. λατ. **censeo**=σανσκρ. **çasáyati** (ἀναγγέλλω), **çásati** (ἀφηγοῦμαι, ἐγκωμιάζω).

κοσμο-φθόρος, ον (*κόσμος*+*φθείρω*)· ὁ φθείρων τὸν κόσμον, ὁ καταστροφεὺς τοῦ κόσμου.

κόσος, η, ον, ἰων. καὶ αἰολ. ἀντὶ *πόσος*.

κόσσᾰβος, ὁ· ἰων. ἀντὶ *κότταβος* (ὃ βλ.).

κόσσῠφος, ἀττ. **κόττυφος,** ὁ· ὁ «κότσυφας», τὸ «μαυροπούλι».

Ἔτυμ.: τὸ *-φο-ς-* εἶναι τυπικὸν πρόσφ. ὀνομάτων ζῴων· τὸ ἀρχικὸν τμῆμα εἶναι σκοτεινόν· κατά τινας πρόκειται περὶ ὀνοματοποιΐας (πρβλ. σανσκρ. **kukubha-h** = φασιανός (<**kurkubha-h*, πρβλ. **kurkuṭa-h**= ἀλέκτωρ· ἀλλὰ κατ' ἄλλους δὲν ὑπάρχει ἰχνος ἀναλογίας μεταξὺ τῆς ὀνομασίας καὶ τῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν· κατ' ἄλλους *κόσυφος* (<**κόψυφος* κατ' ἀνομ., πρβλ. *κόψιχος*, παλ-σλαυ. **kosŭ** (κόσυφος), σανσκρ. **çápati** (καταρῶμαι), **çábda-h** (δόρυβος, ἦχος, φωνή), παλ-σλαυ. **sopa** (παίζω τὸν αὐλόν), **sopĭsĭ** (=αὐλητής).

κότε καὶ **κοτέ,** ἰων. ἀντὶ *πότε* καὶ *ποτέ*.

κότερον, κότερα, ἰων. ἀντὶ *πότερον, πότερα*.

κοτέω· ἐπ. ἀόρ. α' *κότεσα*· ἐπ. μτχ. πρκ. *κεκοτηώς*.—Μέσον, *κοτέομαι*· ἐπ. γ' πληθ. πρτ. *κοτέοντο*, ἐπ. μέλ. *κοτέσσομαι*· ἐπ. ἀόρ. α' *ἐκοτεσσάμην, κοτεσσάμην* (*κότος*)· κρατῶ ἔχθραν ἢ μνησικακίαν κατά τινος, εἶμαι κακεντρεχής, φθονῶ (λατ. **invideo**)· παροιμία: *«κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει»* (βλ. *κεραμεύς*).

κοτήεις, *εσσα*, *εν* (*κοτέω*)· ὁ ὀργίλως διατεθειμένος, ἐξωργισμένος, «θυμωμένος» ‖ ζηλότυπος.

κοτῑνη-φόρος, ον (*κότινος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (τ. ἔ. παράγωνι ἀγρίας ἐλαίας («ἀγριελῆες»).

ΚΟΤΙΝΟΣ, ὁ καὶ ἡ· ἡ ἀγρία ἐλαία (λατ. **oleaster**)· [ἀγν. ἐτυμολ.].

κοτῑνο-τράγος, ον (*κότινος* + *τρᾰγεῖν*)· ὁ τρώγων τὸν καρπὸν τῆς ἀγρίας ἐλαίας.

κότορνος, ὁ, ἰων. ἀντὶ *κόθορνος* (ὃ βλ.).

ΚΟΤΟΣ, ὁ· ὀργή, μῆνις, ἔχθρα, ἐχθροπάθεια, μνησικακία ‖ μτγν. φθόνος, ζηλοτυπία.

Ἔτυμ.: *κότος· κοτέω· κοταίνω· κοτήεις· παλίγκοτος;* (βλ. λ. λ.). Κατά τινας συγγ. τῷ παλ-ιρλ. cath- (μάχη), σανσκρ. **çātáyati** (κρημνίζω, ἐφορμῶ), **çatrú-ḥ** (ἐχθρός), ἀγγλ-σαξ. **heapo-**, παλ-γερμ. **hadu-** (πόλεμος)· βλ. *κῶνος*.

κοτταβίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*κότταβος*)· παίζω τὸν κότταβον.

κόττᾰβος, ἰων. καὶ παλ-αττ. **κόσσαβος,** ὁ· παιγνίδιον παιζόμενον τὸ πρῶτον ἐν Σικελίᾳ, ὁπόθεν εἰσήχθη εἰς Ἀθήνας, ἦτο δὲ συνηθέστατον κατὰ τὰ συμπόσια τῶν νέων. Ὁ ἁπλούστατος τρόπος, καθ' ὃν ἐπαίζετο τὸ παιγνίδιον τοῦτο, συνίστατο εἰς τὸ νὰ χύνῃ μὲ ὁρμὴν ἐπὶ μεταλλίνης λεκάνης τὸν ἐπὶ τοῦ ποτηρίου του ὑπολειπόμενον οἶνον ἕκαστος τῶν συμποτῶν· ἐὰν ὅλος ὁ οἶνος ἔπιπτεν ἐντὸς τῆς λεκάνης καὶ παρῆγετο ἦχος διαυγὴς καὶ μεταλλικός, τὰ σημεῖα ταῦτα ἐθεωροῦντο καλοὶ οἰωνοί. Τὸ αὐτὸ παιγνίδιον ἐπαίζετο καὶ κατ' ἄλλους τρόπους.— [ἀβέβ. ἐτυμολ.· πιθανὴ ἡ συγγ. πρὸς τὰ *κοτύλη* καὶ *κοττίς*].

ΚΟ'ΤΤΑ ΝΟΝ, τό· μικρὸν σῦκον, λατ. **cottanum**.

ΚΟΤΥ ΛΗ, ἡ· μικρὸν ποτήριον ἢ ἀγγεῖον. 2) μέτρον ὑγρῶν περιλαμβάνον 6 κυάθους ἢ $^1/_2$ *ξέστης*, περίπου ὅσον καὶ ἡ *ἡμίνα*.— ‖ τὸ κοίλωμα ἀρθρώσεως ὀστῶν, ἰδίως τὸ τοῦ μηροῦ, λατ. **acetabulum**.

Ἔτυμ.: *κοτύλη· κοτυληδών· κοτυλίζω* (βλ. λ. λ.)· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **cātvála-h** (κοιλότης), τῷ λατ. **catinus** (>γοτθ. **katils**, παλ-σαξ. **ketil** κλπ.> παλ-σλαυ. **kotilu**, λιθ. **kãtilas**, παλ-πρωσσ. **catils** = «λεβέτι»)=ἀγγλ-σαξ. **heden** (μαγειρικὰ σκεύη) <ἰαπ. ***qəlтnos**, εἶτα μεσ-γερμ. **schedel** (κρανίον) (***sqeteio-**), παλ-γερμ. **scãla** (φλοιός). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κοτῠληδών, -*όνος*, ἡ· πᾶσα κοιλότης ἔχουσα τὸ σχῆμα ποτηρίου ‖ ἐν τῷ πληθ., αἱ μυζητικαὶ θηλαὶ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος (τοῦ «χταποδιοῦ»), ἐπ. δοτ. *κοτυληδόφιν*.— ‖ τὸ κοίλωμα ἀρθρώσεως (κλειδώσεως).

κοτῠλ-ήρῠτος, ον (*κοτύλη*+*ἀρύω*)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀντληθῇ (ὃν δύναταί τις νὰ *ἀρυσθῇ*) διὰ ποτηρίων, τ. ἔ. ὁ ἀφθόνως ῥέων.

κοτῠλίς, -*ίδος*, ἡ, **-ίσκιον,** τό, καὶ **-ίσκος,** ὁ· ὑποκοριστικὰ τοῦ *κοτύλη*· μικρὸν ποτήριον.

κότῠλος, ὁ=*κοτύλη* (ὃ βλ.).

κού, ἀντὶ *καὶ οὔ* κατὰ κρᾶσιν.

κοῦ καὶ **κου,** ἰων. ἀντὶ *ποῦ* καὶ *που*.

κούκέτι, ἀντὶ *καὶ οὐκέτι* κατὰ κρᾶσιν.

κουλεόν, κουλεός, ἰων. ἀντὶ *κολεόν, κολεός*.

κοῦμι, ἑβρ. λ.· ἐγείρομαι, σηκώνομαι, ἀνατέλλω.

κουρά, -*ᾶς*, ἡ (*κείρω*)· τὸ κόψιμον τῆς κομῆς, τὸ κούρευμα, ὡς δεῖγμα πένθους.— ‖ ὁποκοπεὶς βόστρυχος.

Ἔτυμ.: *κουρά· κουρεύς· κουρεῖον· κουρίς· κουριάω· κούριμος· κουρίας.* — *κουρ-* (<**κωρ-*, **κορσ-* (*κουρά* (<**κορσjά* ?) πρβλ. Ἡσυχ. *«κορσόν· κορμὸν» «κορσοῦν· κείρειν»· κορσωτός, κορσωτεύς, κορσωτὴρ* (= κουρεύς), *κορσωτήριον* (= κουρεῖον), *κόρσης* (=κεκαρμένος)· ἐκ ρ. *κερσ-* ἰαπ. ***qers-**, ἐκτετ. ἐκ τῆς ***qer-** (βλ. ἐν λ. *κείρω*), πρβλ. *ἀ-κερσε-κόμης· «ἄκαρτος τὰς κόμας»*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κουρεῖον, τό (*κουρά*)· δ,τι καὶ νῦν, ἐργαστήριον τοῦ κουρέως.— ‖ **κούρειον,** τό, προπαροξ., τὸ πρόβατον ἢ ὁ ἀμνὸς ὁ προσφερόμενος πρὸς θυσίαν καὶ μετ' αὐτὴν καταναλισκόμενος ἐν συμποσίῳ.

Ἔτυμ.: πρβλ. *αἱμακουρίαι* = αἱ αἱματηραὶ θυσίαι κατά τινας ἐκ ρ. **κορσο-*: *κείω, κεάζω* (βλ. λ. λ.)· κατ' ἄλλους, ὀρθότερον, ἐκ ρ. *κερσ-* (ἰαπ. ***qers-** (<***qer-** ἐν τῷ *κείρω*, ὡς λέγεται ἐν λ. *κουρά*.

κουρεύς, -*έως*, ὁ (*κείρω*)· ὁ κείρων (κόπτων) τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ὁ «κουρεύς» ὡς καὶ σήμερον («κουρέας», «μπαρμπέρης»), λατ. **tonsor** ‖ ἀντεύθεν, φλύαρος σπερμολόγος.

κούρη, ἡ· ἰων. ἀντὶ *κόρη*.— ‖ **κουρὴ** ἰων. ἀντὶ *κουρά*.

κουρήϊος, η, ον, ἰων. ἀντὶ *κόρειος* (ὃ βλ.).

κούρητες, -*ων*, οἱ· (*κόρος, κοῦρος*)· νεανίαι, νεαροὶ πολεμισταί.

Κουρῆτες, -*ων*, οἱ· οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Πλευρῶνος.

κουρίας, -ου, ὁ (*κουρά*)· ὁ κεκαρμένος, ὁ ἔχων βραχεῖαν τὴν κόμην.

κουριάω, μελ. *-άσω* (*κουρά*)· φέρω ἀκαλλώπιστον κόμην. 2) ἐπὶ τῆς κόμης, ἔχω ἀνάγκην κουρᾶς.

κουρίδιος, *α, ον* (*κοῦρος, κούρη*)· ἔγγαμος, νομίμως συνεζευγμένος ‖ *κουρίδιος πόσις* = νόμιμος σύζυγος ‖ εἶτα ὡς οὐσ. (ἄνευ τοῦ *πόσις*) *ἡ κουρίδιος φίλος*=ὁ προσφιλὴς (*φίλος*) σύζυγος. 2) πολὺ συχνότερον ἐπὶ τῆς συζύγου, *κουριδίη ἄλοχος*=ἡ νόμιμος σύζυγος, ὡς ἀντίθ. πρὸς τὴν *παλλακίδα*. 3) *κουρίδιον λέχος*=ἡ συζυγικὴ κλίνη, ἡ κλίνη τῶν διὰ νομίμου γάμου συνδεθέντων. 4) νυμφικός, γαμήλιος: *κουρίδιος χιτὼν*=νυμφικὸς χιτών. [δι' ἐτυμ. βλ. *κόρος* Β· πρβλ. Ἡσυχ. «*κουρίζων· ἀκμάζων, νεάζων, νέος ὑπάρχων*», «*κουριζόμενος· ὑμεναιούμενος*»].

κουρίζω, μελ. *-ίσω* (*κόρος, κοῦρος*)· ἀμτβ. εἶμαι νεανίας.— ‖ μτβτ. ἀνατρέφω ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἰς τὴν ἀνδρικήν.

κούριμος, *η, ον,* ὡς *-ος, -ον* (*κουρά*)· κατάλληλος διὰ κουράν (κούρευμα) τῆς κόμης ἢ διὰ ξύρισμα τοῦ γενείου, κοπτερός.— ‖ παθητ., ὁ κεκαρμένος, «κουρευμένος», ψαλιδισμένος.— ὡς οὐσ. *ἡ κούριμος*=τραγικὴ μάοκα μὲ τὴν κόμην κεκαρμένην ὡς σημεῖον πένθους.

κουρίξ, ἐπίρ. (*κουρά*)· ἐκ τῆς κόμης («ἀπὸ τὰ μαλλιὰ ἀδράχνω») ‖ κατά τινας *κουρὶξ* ἀντὶ τοῦ *κουρικῶς*=νεανικῶς.

Ἔτυμ.: πρβλ. ὁμηρ. φράσεις «*ἕρυσαν δέ μιν εἵσω κουρίξ*», «*κουρὶξ ἕλκεσθαι*»· συνήθως, καὶ ὀρθότερον, θεωρεῖται συγγ. τῷ *κουρὰ* καὶ *κουρὶξ*=«πιάνοντας ἀπὸ τὸ σβέρκο» ὡσὰν διὰ νὰ τὸν κουρεύσῃ.— Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *κόρση* (= κρόταφος) (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους *κουρὶξ* ‹ **κουρὶ* + *ξ* (*κουρὶ* εἶναι τοπικὴ τοῦ **κοὺρ* ‹ **κόρς*=κεφαλή, βλ. *καρίς*).

κουρο-βόρος, *ον* (*κοῦρος* + *βιβρώσκω*)· ὁ καταβιβρώσκων παιδιά ‖ *κουροβόρος πάχνη* = τὸ αἷμα τῶν τρωγομένων τέκνων.

κοῦρος, *ὁ* ἰων. ἀντὶ *κόρος* (βλ. *κόρος*, ἔνθα καὶ ἐτυμολ.).

κουροσύνη, *ἡ* (*κοῦρος*)· νεανικὴ ἀκμή, νεότης ‖ ἐντεῦθεν, νεανικὴ ζωηρότης, εὐθυμία.

κουρότερος, *α, ον,* συγκρ. τοῦ *κοῦρος*· νεώτερος, νεανικώτερος.

κουρο-τόκος, *ον* (*κοῦρος*+*τεκεῖν*, τοῦ *τίκτω*)· ἡ τίκτουσα ἄρρενα τέκνα.

κουρο-τρόφος, *ον* (*κοῦρος* + *τρέφω*)· ὁ τρέφων (ἀνατρέφων) υἱοὺς ‖ οὕτω ἡ Ἰθάκη καλεῖται *ἀγαθὴ κουροτρόφος*=καλὴ τροφὸς ἀνδρῶν.

κουστωδία, *ἡ*=λατ. **custodia**· φυλακή, φρουρά.

κουφίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*κοῦφος*).— Ⅰ ἀμτβ. εἶμαι *κοῦφος* (ὀηλ. ἐλαφρός).— ‖ μτβτ. ἐλαφρύνω, καθιστῶ τι ἐλαφρὸν ‖ ἐγείρω, ἀνυψῶ ‖ *κουφίζω ἅλμα*=κάμνω ἐλαφρὸν πήδημα. 2) μτφρ. ἀνακουφίζω, καταπραΰνω ‖ ἐπὶ προσώπων, ἀνακουφίζω τινὰ ἐκ τινος στενοχωρίας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κούφισις, *-εως, ἡ* (*κουφίζω*)· ἐλάφρυνσις, ἀνακούφισις.

κούφισμα, *-ατος, τὸ* (*κουφίζω*)· τὸ ἀνυψωμένον. 2) ἡ ἀνακούφισις, ἐλάφρυνσις, περίθαλψις.

κουφο-λογία, *ἡ*· ἐπιπολαία συζήτησις, ἀκριτολογία. Ἐκ τοῦ

κουφο-λόγος, *ον* (*κοῦφος* + *λέγω*)· ὁ ἐλαφρῶς (ἐπιπολαίως, ἀκρίτως) ὁμιλῶν, ἀπερίσκεπτος, ἀστόχαστος.

ΚΟΥ˜ΦΟΣ, *η, ον*· ἐλαφρός, εὐκίνητος, εὔστροφος ‖ οὐδ. πληθ. *κοῦφα* ὡς ἐπίρ. = ἐλαφρῶς, ἐπιπολαίως. 2) μτφρ. εὔκολος, ἐλαφρὸς ‖ μάταιος, κενόδοξος, «κούφιος».

Ἔτυμ.: κοῦρος· *κουφίζω*· *κουφότης* (βλ. λ. λ.)· ἀμφιβ. ἐτυμολ.· δὲν φαίνονται ὀρθαὶ αἱ προταθεῖσαι ἐτυμολογίαι· οὔτε ἐκ τῆς σανσκρ. ῥ. *çubh* (περνῶ, διέρχομαι)· οὔτε ἐκ τοῦ **χοῦφος* (= εὐκίνητος)· οὔτε συγγ. τῷ μεσ-γερμ. **hupfan** (πηδᾶν) (βλ. *κυβιστάω*)· οὔτε συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **chudŭ** (μικρός, μέτριος), καὶ τῷ γοτθ. **hanus** (χαμερπής). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κούφως, ἐπίρ. τοῦ *κοῦρος*· ἐλαφρῶς, εὐκόλως, εὐκινήτως ‖ συγκρ. *κουφότερον*=ἐλαφρότερον, μὲ ἐλαφροτέραν τὴν καρδίαν ‖ ὑπερθ. *κουφότατα* = ἐλαφρότατα, εὐκολώτατα.

ΚΟΎΦΙΝΟΣ, *ὁ· ὁ,τι* καὶ νῦν, τὸ «κοφίνι».

κοχλίας, *-ου, ὁ* (*κόχλος*)· ὁ,τι καὶ νῦν, κοχλίας, «σάλιαγκος, σαλιγκάρι», μετὰ ἑλικοειδοῦς ὁστράκου, λατ. **cochlea**.— ‖ πᾶν πρᾶγμα συνεστραμμένον ἑλικοειδῶς, ἕλιξ, «ἕλικας», βίδα ‖ ἑλικοειδὴς ἀναβάθρα.

κοχλίον, *τό,* ὑποκορ. τοῦ *κόχλος*· μικρὸς κοχλίας.

ΚΟΎΧΛΟΣ, *-ου, ὁ*· ὀστρακόδερμον μετὰ κοχλιοειδοῦς ὁστράκου ‖ αὐτὸ τὸ ὄστρακον, χρησιμοποιούμενον ἐνίοτε ὡς σάλπιγξ, ὡς τὸ λατ. **concha**. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κόγχη*].

κοχῠδέω, ἰων. πρτ. *κοχύδεσκε*· ρέω (ἐκρέω) ἀφθόνως (κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἐκ τοῦ *χέω, χύδην*, πρβλ. *μορμύρω, ποιφύσσω*).

ΚΟΧΩ'ΝΗ, *ἡ*· συν. ἐν τῷ δυϊκ. *κοχώνᾱ*= τὰ ἰσχία ἢ καὶ οἱ γλουτοί, τὰ «κωλομέρια».

Ἔτυμ.: κοχώνη ‹ **καχώνη* ‹ σανσκρ. **Jaghána-** (γλουτός), ἰαπ. ***ghŵgh-**, πρβλ. σανσκρ. **jáŋghā** (κνήμη), **Ζενδ. zangą-** (ὀστράγαλος τοῦ ποδός), γοτθ. **gaggan** (πηγαίνω), λιθ. **zengiù, zeñgti** (βαδίζω), ἰαπ. ***ĝheŋgh-** (πορεύομαι)· ἡ πρώτη σημ. ὀφείλεται εἰς τὴν ἔνν. τῆς κοιλότητος· πρβλ. λατ. **cox-a, cox-endix**.

κόψατο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *κόπτω*.

κόψῐχος, *ὁ* = *κόσσυφος* (ὃ βλ.).

Κόωνδε, ἐπίρ. (*Κόως* ἐπ. ἀντὶ *Κῶς*)· πρὸς τὴν Κῶν.

κράατος, κράατι, κράατα· ἐκτετ. τύποι ἀντὶ τῶν *κρατός, κρατί, κρᾶτα*, γεν. δοτ. καὶ αἰτ. τοῦ *κρᾶς*= *κάρα* (ὃ βλ.).

κράββᾰτος, *ὁ* λατ. **grăbātus**· ἀνάκλιντρον, κλίνη (Μακεδον. λ.).

κρᾱγόν, ἐπίρ. (*κράζω*)· μὲ δυνατὰς κραυγάς.

κρᾰδαίνω (*κραδάω*)· σείω, πάλλω, τινάσσω, κλονίζω, «τραντάζω».—Παθητ. δονοῦμαι, τρέμω.

ΚΡΑ˜ΔΑ'Ω·=*κραδαίνω* (ὃ βλ.).

κρᾰδη, *ἡ* (*κραδάω*)· ὁ ἐλαφρῶς τρέμων κλῶνος εἰς τὸ ἄκρον κλάδου ‖ γενικῶς, κλάδος, καὶ κυρ. κλάδος συκῆς ‖ ἐντεῦθεν, συκῆ.—[δι' ἐτυμολ. βλ. *κόρδαξ*].

κρᾰδία, *ἡ*· δωρ. ἀντὶ *κραδίη, καρδία*.

κραδίη, *ἡ,* ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *καρδία*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *καρδία*].

ΚΡΑ'ΖΩ· μελ. *κράξω*, ἀλλ' ἀττ. ὑπὸ μορφὴν τετελ. μελ. *κεκράξομαι*· ἀόρ. α' *ἔκραξα*· ἀόρ. β' *ἔκρᾰγον*· πρκ. μετὰ σημ. ἐν. *κέκρᾱγα*, α' πληθ. συγκεκομ. *κέκραγμεν*, Προστ. *κέκραχθι*, μτχ. *κεκρᾱγώς*, ἀπρφ. *κεκρᾱγέναι*· ὡς καὶ νῦν, *κράζω*, καὶ κυρ. ἐπὶ τοῦ κόρακος ‖ γενικῶς, κραυγάζω, φωνάζω δυνατὰ ἢ ὀξέως ‖ ὅθεν μετ' αἰτ., κραυγάζω διά πρᾶγμά τι. [ὀνοματοποιητικὰ βλ. *κραυγή, κόραξ*· πρβλ. καὶ *κρώζω*].

κρᾱδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κεράννυμι*.

ΚΡΑΙ'ΝΩ, μέλ. *κρᾰνῶ*· ἀόρ. α'. *ἔκρᾰνα*, ἐπ. *ἔκρηνα*.— Παθητ., μέλ. *κρανθήσομαι*, ἀλλὰ καὶ ἐπ. μέλ. ἀπρφ. ἐν παθητ. ἔνν. *κρανέεσθαι*· ἀόρ. α' *ἐκράνθην*· ὁ Ὅμ. κατὰ τὸ πλεῖστον χρησιμοποιεῖ τὸν ἐπ. τύπον *κραιαίνω*, γ' ἑν. πρτ. *ἐκραίαινεν*· Προστ. ἀορ. α' *κρήηνον, κρηήνατε*, ἀπρφ. *κρηῆναι*· γ' ἑν. παθ. πρτ. *κεκράανται*, καὶ ὑπερσ. *κεκράαντο*· ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, συμπληρῶ.— Παθητ. ἐκτελοῦμαι, φθάνω εἰς τὸ τέλος, λαμβάνω τέλος: *οὔ μοι δοκέει τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι* = δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἐκτελεσθῇ (θὰ λάβῃ τέλος ἡ ὑπόθεσις) κατὰ τὸ ταξίδιον τοῦτο ‖ *κέκρανται ψῆφος* = ἡ ψῆφος ἔχει ὁρισθῇ ‖ ὡσ. ἐπὶ ἔργων τέχνης: *χρυσῷ ἐπὶ χείλεα κεκράανται* = τὰ χείλη συνεπληρώθησαν (ἔτυχον τῆς τελευταίας ἐπεξεργασίας) μὲ χρυσόν.— ‖ ἀμτβ. ἔχω τὴν ἀρχουσαν δύναμιν ‖ μεθ' Ὅμ. μετὰ γεν., βασιλεύω, ἡγεμονεύω, κυβερνῶ ‖ μετὰ αἰτ. τοῦ συστ. *ἀντικ. κραίνω σκῆπτρα* = κραδαίνω τὸ σκῆπτρον, τ. ἔ. κυβερνῶ.— ‖ ἀμτβ., ὡσ. φθάνω εἰς τέρμα, καταλήγω εἰς ἓν πρᾶγμα.

Ἔτυμ.: κραιαίνω· πρβλ. Ἡσυχ. «*κράανον· τέλεσον*», «*ἐπικραᾶναι· τῇ κεφαλῇ ἐπινεῦσαι. τελέσαι*»· μέλ. *ἐπικρᾰνεῖ* ‹ ***-κραανεῖ*· ὁμηρ. *ἀκρᾰάντος* (=ἀνεκπλήρωτος, μάταιος). Εἶναι ἐκτεταμένος τύπος τοῦ *κραίνω* (βλ. κατωτ.). Κατ' ἄλλους ἐν τούτοις τὸ *κραιαίνω* ‹ **κρᾱαίνω* (πρβλ. ὁμηρ. γεν. *κράατος*=τῆς κε-

φαλῆς) ἐπηρεασθὲν ἐντελῶς μηχανικῶς ὑπὸ τοῦ *κραίνω*.

κραίνω ⟨**κράν-jω* ἐκ θέμ. **k̂(e)r-n̥-*, **kr̥-n-* (ἄκρον, αἰχμή), μαρτυρουμένου ἐκ τοῦ λατ. **cornu**, γοτθ. **haúrn**, ἑλλ. *κράνος*· πρβλ. *κράντωρ*, *κραντήρ*, *κράντειρα*, πληθ. *κραντῆρες*=λατ. **genuini**=«οἱ φρονιμῖτες» (ὀδόντες), *αὐτό-κρανος*.— Ἄλλοι, ἄνευ ἀνάγκης τινός, διακρίνουσιν δύο *κραίνω*, ἓν μετὰ τῆς σημ. τοῦ ἐκτελεῖν, καὶ ἕτερον μετὰ τῆς σημ. τοῦ ἄρχειν.

ΚΡΑΙΠΑ΄ΛΗ, ἡ· ἡ μέθη καὶ τὰ ἀποτελέσματά της, ναυτία (τάσις πρὸς ἔμετον), κεφαλαλγία κ. ἄ. (λατ. **crapula**)· *ἐκ κραιπάλης*=μετὰ τὴν μέθην, ὅταν παρῆλθεν ἡ μέθη.

Ἔτυμ.: ἐθεωρήθη ὑπό τινων, *ἀλλ'* ἀπιθάνως, συγγ. τῷ *κραιπνός* καὶ τῷ λιθ. **kraipy'ti** (γυρίζω ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ), παλ-σλαυ. **kresŭ** (=*τροπή*) ⟨**krep-sŭ* (=λατ. **temporum mutatio**)· κατ' ἄλλους ἡ λ. ἐσχηματίσθη ἁπλῶς κατὰ τὸ *κραιπνός*, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ μείζων συγγένεια μεταξύ των.— Κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *κραιπάλη* (ἐφ' ὅσον σημ. καὶ κεφαλαλγία) ⟨**κρᾶι* (=κεφαλή)+*πάλη*· ἐκ ῥ. **pel-** (πλήττω, κοπτιάζω). — Τὸ λατ. **crapula** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

κραιπᾰλό-κωμος, *ον* (*κραιπάλη* + *κῶμος*)· ὁ ἐν κραιπάλῃ κωμάζων, ὁ περιφερόμενος ἐν καταστάσει μέθης.

κραιπνός, *ή, όν* (*ἀρπ-άζω*, ὡς τὸ **rapidus** ἐκ τοῦ **rap-io**)· ταχύς, ὁρμητικός· πρβλ. *καρπάλιμος*. 2) μτφρ. σπεύδων, ἐνεργητικός, δραστήριος, ὀξύς, ὁρμητικός.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκδοχὴ καθ' ἣν *κραιπνός* ⟨**κραπνjος* καὶ συγγ. τῷ *καρπάλιμος* (⟨ἰαπ. **kv̂r-*, τ. ἔ. ἐκ ῥ. *καρπ-*, *κραπ-*, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ πάντων.— Ὡσ. ἀπορρίπτεται ὑπὸ τῶν περισσοτέρων καὶ ἡ ἐκδοχή, καθ' ἣν εἶναι συγγ. τῷ λιθ. **kraipy'ti** κλπ. (βλ. *κραιπάλη*).—Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ ἰρλ. **crip, crib** (=ταχύς).

κραιπνό-σῦτος, *ον* (*κραιπνός*+*σεύομαι*)· ὁ ταχέως ὁρμῶν.

κραιπνο-φόρος, *ον* (*κραιπνός* + *φέρω*)· ὁ *κραιπνῶς* (τ. ἐ. ταχέως) φέρων.

κρακτικός, *ή, όν* (*κράζω*)· κραυγάζων, θορυβώδης.

ΚΡΑ΄ΜΒΗ, ἡ· λάχανον, κοιν. «κραμπολάχανο», λατ. **crambe**.

ΚΡΑ΄ΜΒΟΣ, *η, ον*· ξηρός, καψαλισμένος, ζαρωμένος, συνεσταλμένος. 2) μτφρ. ἠχηρός, καθαρός, διαυγής.

Ἔτυμ.: *κράμβος* συνών. τῷ *καπυρός* (βλ. λ.)· *κραμβαλέος*· *κράμβη* (βλ. λ.)· *κρομβέω*· συγγ. τῷ παλ-γερμ. **hrimpan, rimpfan** (συστέλλω, κυρτώνω, ρυτιδώνω, ζαρώνω, παλ-σκανδ. **hreppr** (⟨**χrimpa-*, ἀγγλ-σαξ. **hrympel** (ρυτίς), μεσ-γερμ. **rampf** (σπασμός, κοιν. «κράμπα»), **rampl** (σπασμός), ὡσ. μεσ-γερμ. **schrimpfen** (ζαρώνω), παλ-norr. **skreppa** (ζαρώνω), ἀγγλ. **shrimp** (νάνος) κλπ.· πρβλ. ἰαπ. **(s)qremb-* καὶ **(s)qereb-*· βλ. καὶ *κάρφος*.

κραμβο-φᾶγος, (*κράμβη*+*φαγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὁ τρώγων τὴν κράμβην (ὄνομα βατράχων).

κρᾰνᾰ́ῐ-πεδος, *ον* (*κραναός*+*πέδον*)· ὁ ἔχων ἔδαφος τραχὺ καὶ πετρῶδες.

κρᾶναι, δωρ. πληθ. τοῦ *κρήνη*.

ΚΡΑ΄ΝΑΟΣ, *ή, όν*· τραχύς, ἀνώμαλος, πετρώδης, βραχώδης (ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν, λόγῳ τῆς ποιότητος τοῦ ἐδάφους της. πρβλ. καὶ *λεπτόγεως*· *οἱ Κραναοί*=οἱ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς.

Ἔτυμ.: *κρᾰνᾰ́ς* ⟨*κρανα*[F]*ός*· συγγ. τῷ *κάρυον*, *κρᾶνος* (βλ. λ.), γοτθ. **hardus** (σκληρός)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **qar-** (=εἶμαι σκληρός), ἰαπ. *qr̥nəvo-s* (πρβλ. *τανα*[F]*ός*).—Κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. **kr̥nəvo-s* προῆλθεν τὸ *κάρνος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κάρνος· βόσκημα· πρόβατον*», *κραίνω*, *κράνος* κλπ., ὅπερ ὅμως προσκρούει εἰς τὴν διαφορὰν τῶν σημασιῶν.— Ἄλλοι συνάπτουσιν εἰς μίαν ὁμάδα τὰ *κρανα(ί)ός*, *κράνος*, *κράνεια* (βλ. λ. λ.) καὶ τὸ λατ. **cornu**, γοτθ. **haúrn**, σανσκρ. *çr̥ga-m*, ταύτην δὲ θεωροῦσιν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ *κάρᾱ*.

κρᾰνέεσθαι, ἀπρφ. ἐπ. μέσ. μέλ. (μετὰ παθ. ἔνν.) τοῦ *κραίνω*.

κρᾰνειᾶ, ἰων. **-εί̯η,** ἡ (*κράνον*)· τὸ δένδρον «κρανειά», λατ. **cornus mascula** ‖ τὸ ξύλον τοῦ δένδρου τούτου λόγῳ τῆς σκληρότητος καὶ τῆς ἐλαστικότητός του ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν κατασκευὴν δοράτων καὶ τόξων ‖ ἐντεῦθεν *κράνεια* σημ. καὶ δόρυ.

κρᾰνέῖνος, *η, ον* (*κράνον*)· κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου κρανείας: *κρανέϊνον ἀκόντιον* (πρβλ. τὸ παρὰ Βιργιλ. **spicula cornea**).

κρᾰνᾱ́, ἡ, δωρ. ἀντὶ *κρήνη*.

κρανθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *κραίνω*.

Κρᾱνιάς, Κρᾱνίς, δωρ. ἀντὶ *Κρηνιάς, Κρηνίς*.

κρᾱνῖον, τὸ (*κάρα*)· τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς, τὸ «κρανίον» ὡς λέγεται καὶ νῦν ἔτι.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἀριστ. «*κρᾶνίον· κεφαλῆς τὸ τριχωτὸν μέρος*» ⟨**κρασ-νο-* πρβλ. *κιό-κρᾱνον*, *ὀλέ*[*νό*]*-κρᾱνον*, *ὠλέκρᾱνον*· πρβλ. Ἡσυχ. «*κράνα· κεφαλή*», «*κρηνιῶν· καρηβαρῶν*», «*κρανίξαι· ἐπὶ κεφαλὴν ἀπορρῖψαι*», «*ἐπίκρηνον· κεφαλόδεσμον*»· πρβλ. *ἀμφί-κρανος*, *ἀποκρανίζω* (βλ. λ. λ.)· βλ. *κέρας*, *κραιαίνω*, *κραῖρα*, *κράσπεδον*.

ΚΡΑ΄ΝΟΝ, τό· ἡ κράνεια (δένδρον), λατ. **cornus**.

Ἔτυμ.: καὶ *κράνος* ⟨ἰαπ. **qr̥no-s*· πρβλ. λιθ. **kirnas* (κερασιά), περὶ οὗ βλ. καὶ ἐν λ. *κέρασος*. Ἐκ τούτου τὸ ὁμηρ. *κρανείη*, ἀττ. *κράνεια*· κατά τινας συγγ. τῷ *κραναός* ὡς ἐκ τῆς σκληρότητος τοῦ ξύλου.

κρᾰνο-ποιέω, μέλ. *-ήσω*· κατασκευάζω κράνη (περικεφαλαίας) ‖ ὁμιλῶ μετὰ κομπορρημοσύνης περὶ πολέμων (διηγούμενος κράνη καὶ λόφους). Ἐκ τοῦ

κρᾰνο-ποιός, *ὀν* (*κράνος*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων περικεφαλαίας ‖ ὡς οὐσ. *ὁ κρανοποιός* = ὁ κατασκευαστὴς περικεφαλαιῶν.

κρᾰ́νος, *-εος*, τό (*κάρα*)· περικεφαλαία, κράνος (ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη λέγεται).

Ἔτυμ.: *κράνος*· συνάπτεται πρὸς τὴν ὁμάδα *κάρ*, *κάρᾱ* (*κάρη*), *κάρανον*, *κρᾱνίον*, καὶ ἑπομένως πρὸς τὰ *κέρας*, λατ. **cornu** (βλ. *κέρας*). Κατ' ἄλλους, λόγῳ τοῦ *-ᾰ-* εἶναι συγγ. μᾶλλον πρὸς τὸ *κρᾰναός* παρὰ πρὸς τὰ *κάρα*, *κρανίον* (βλ. *κρανα(ί)ός*).

κράντειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *κραντήρ* (ὃ βλ.).

κραντήρ, *-ῆρος*, ὁ (*κραίνω*)· ὁ ἐπιτελῶν, ἐκτελῶν, ὁ ἐκτελεστὴς ‖ *ἐν τῷ* πληθ. *οἱ κραντῆρες*=λατ. **genuini**=οἱ δύο σωφρονιστῆρες ὀδόντες (κοιν. φρονιμῖτες), οἱ φυόμενοι τελευταῖοι.

κράντωρ, *-ορος*, ὁ (*κραίνω*)· ὁ κυβερνῶν, ὁ κυβερνήτης, κυρίαρχος, ἡγεμών.

ΚΡΑ΄Σ, ὁ· παράλλ. τύπος τοῦ *κάρα*, γεν. *κρᾱτὸς* (ἐνίοτε θηλ. γέν.), δοτ. *κρᾱτί*, αἰτ. *κρᾶτα*· πληθ., γεν. *κράτων*, δοτ. *κρᾶσὶν* ἐπ. *κράτεσφι*· παρ' Ὁμ. ἀπαντῶσιν ὡσ. καὶ ἐκτεταμ. τύποι γεν. *κράᾰτος*, δοτ. *κράᾰτι*, ὀνομ. πληθ. *κράᾰτα*· ἡ κεφαλὴ ‖ μτφρ. κορυφή, ἄκρα, ὕψος (βλ. καὶ γεν. *κρατός*).

κρᾶσις, *-εως*, ἡ (*κεράννυμι*)· ἡ ἀνάμειξις, συνένωσις, μεῖξις, συγχώνευσις.— **II** ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαίρας, τὸ κλῖμα (λατ. **temperies**).— **III** ἐν τῇ Γραμματικῇ *κρᾶσις* καλεῖται ἡ συγχώνευσις τοῦ τελικοῦ φων. μιᾶς λέξεως καὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἄλλης τινός λέξ. εἰς ἓν μακρὸν ἢ μίαν δίφθογγον, π. χ. *τοὔνομα* ἀντὶ τὸ *ὄνομα*, *ἠνὴρ* ἀντὶ *ὁ ἀνήρ*.

ΚΡΑ΄Σ-ΠΕΔΟΝ, τό· ἡ ἄκρα, τὸ περιθώριον, ὁ «ποδόγυρος» ἑνὸς πράγματος (ὑφάσματος, ἐνδύματος, πόλεως, λόφου κλπ.).

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. «*κραστήρια· τῶν ἐνηλάτων αἱ κεφαλαὶ καὶ συμβολαί, καὶ τὰ ἄκρα*», «*κραστόδετον· σφενδόνην δεδεμένην· τὰ γὰρ ἄκρα τῆς σφενδόνης κεφαλὰς ἐκάλουν*»· *κράσπεδον* ⟨*κρᾶσ-* (βλ. γεν. *κρατός*, *κρανίον*, *κάρηνα* κλπ.)+*-πεδον*, πρβλ. *πέζα*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κρασπεδόω, μέλ. *-ώσω* (*κράσπεδον*)· περιβάλλω διὰ *κρασπέδου* (βλ. λ.).

κράσσων, *ον*, δωρ. ἀντὶ *κρέσσων, κρείσσων*.

κρᾶτα, τό, ἄκλιτον = *κάρα* (ὃ βλ.)· ἀλλ' ὡσ. καὶ *τὸν κρᾶτα* αἰτ. τοῦ *κρὰς* (ὃ βλ.).

κρᾰτα-βόλος, *ον* (*κραταιὸς*+*βάλλω*)· ὁ ἑξακοντιοβολῶν μεθ' ὁρμῆς.

κρᾰταί-γῠ́ᾱλος, *ον* (*κραταιὸς*+*γύαλον*)· ὁ ἔχων *κραταιὰ* (δηλ. ἰσχυρὰ) *γύαλα* (τ. ἔ. τὸ πρόσθιον καὶ

ὁπίσθιον τμῆμα τοῦ θώρακος), ὁ ἰσχυρός (ἐπὶ θώρακος).

κρᾰταιΐς, ἡ (*κράτος*)· μόνον ἐν Ὀδ. Λ 597 ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ Σισύφου: **«τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς αὖτις»**=τότε ἰσχυρόν βάρος (ἢ ἀκαταμάχητος δύναμις) ἔστρεφε τόν λίθον ὀπίσω (κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον *κραταιΐς* κεῖται ἀμτθ., ἤτοι: τότε ὁ λίθος ὁρμητικῶς ἐκυλίετο ὀπίσω).— ‖ *Κραταιΐς* ὡς κύρ. ὄνομα (=ἡ Ἰσχυρά) ὄνομα τῆς μητρὸς τῆς *Σκύλλης*, τοῦ γνωστοῦ μυθολογικοῦ θαλασσίου τέρατος. (θλ. Κ.Ε.Α.).

κρᾰταί-λεως, *ων*, γεν. *-ω* (*κραταιὸς+λᾶς*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἰσχυρῶν λίθων, βραχώδης, πετρώδης.

κρᾰταιός, *ά, όν* (*κράτος*), ποιητ. ἀντὶ *κρατερός*· ἰσχυρός, δυνατός, ἀκαταγώνιστος.

κρᾰταιόω, μέλ. *-ώσω* (*κραταιός*)· μτγν. τύπος ἀντὶ *κρατύνω*·

κρᾰταί-πεδος, *ον* (*κραταιὸς* + *πέδον*)· ὁ ἔχων τραχὺ (σκληρὸν) ἔδαφος.

κρᾰταί-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος*· ὡσ. *καρταί-πους* (*κραταιὸς* + *πούς*)· ὁ ἔχων ἰσχυροὺς πόδας.

κρᾰταί-ρῑνος, *ον* (*κραταιὸς* + *ῥινός*)· ὁ ἔχων σκληρὸν δέρμα ἢ σκληρὸν ὄστρακον.

κρᾰτερ-αίχμης, *-ου*, ὁ, ὡσ. **καρτερ—** (*κρατερὸς* + *αἰχμή*)· ὁ κρατερὸς ἐν τῇ χρήσει τοῦ δόρατος, ὁ ἰσχυρὸς μὲ τὸ δόρυ, ὁ ἀκαταγώνιστος εἰς τὸ κονταροκτύπημα.

κρᾰτερός, ποιητ. **καρτερός,** *ά, όν* (*κράτος, κρατέω*)· ἰσχυρός, δυνατός, γενναῖος, ἀνδρεῖος ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ σκληρόκαρδος, ἄγριος, τραχύς, ἀπαίσιος ‖ οὕτω *χῶρος καρτερὸς*=ἔδαφος στερεόν, τραχύ. 2) ὡσ. ἰσχυρός, βίαιος.

κρᾰτερό-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*κρατερὸς+φρήν*)· ὁ ἔχων ἰσχυρὸν φρόνημα, γενναιόψυχος, ἀτρόμητος.

κρᾰτερό-χειρ, *-χειρος*, ὁ, ἡ (*κρατερὸς+χείρ*)· ὁ ἔχων ἰσχυρὰν χεῖρα.

κρᾰτερ-ώνυξ, *-ὔχος*, ὁ, ἡ (*κρατερὸς+ὄνυξ*)· ὁ ἔχων ἰσχυροὺς (δυνατοὺς) ὄνυχας ἢ ὁπλάς.

κρατερῶς, ἐπίρ. τοῦ *κρατερός*· ἰσχυρῶς, δυνατά ‖ αὐστηρῶς, μετὰ τραχύτητος.

κρᾰ̆τεσφι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *κρὰς* (ὃ βλ.).

ΚΡΑ˘ΤΕΥΤΑΙ', *-ῶν*, οἱ· αἱ βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται οἱ ὀβελοὶ περιστρεφόμενοι κατὰ τὴν ὀπτησιν κρεάτων (ἦσαν δ' αἱ βάσεις αὐταὶ συνήθως λίθιναι).

Ἔτυμ.: συν. συνάπτεται πρὸς τὸ *κράτος* κλπ. (πρβλ. Ἀριστάρχου **«ἀπὸ τοῦ διακεῖσθαι τοὺς ὀβελίσκους ἐπὶ τούτων** (*τῶν βάσεων*) **κειμένους»**· *κραδευταὶ* ‹*κρατευταὶ* κατ' ἀνομ.)· πιθανώτ. ὅμως τὸ *κραδ-* ὀφείλεται εἰς λαϊκὴν παρετυμολογίαν πρὸς τὸ *κραδάω*.

κρᾰτέω, μελ. *-ήσω* (*κράτος*)· εἶμαι ἰσχυρός, κραταιός, δυνατός ‖ κρατῶ εἰς χεῖράς μου τὴν ἐξουσίαν, ἔχω τὸ κράτος, βασιλεύω ‖ μετὰ δοτ., *κρατέω ἀνδράσι καὶ θεοῖσι* = βασιλεύω μεταξὺ ἀνδρώπων καὶ θεῶν. 2) μετὰ γεν., βάλλω χεῖρα ἐπί τινος, γίνομαι κύριος, εἶμαι κυρίαρχός, τινος, κυβερνῶ ‖ ὡσ κατακτῶ, ὑποτάσσω ‖ ἀπολ. νικῶ, ὑπερισχύω, κατισχύω ‖ ἐπὶ φγμῶν, ἐπικρατῶ, διαδίδομαι μέρα-μέρα, γίνομαι κοινὸν κτῆμα ὅλων.— ‖ μετὰ αἰτ. προσ., ὑπερισχύω ἐναντίον τινός, καταβάλλω (νικῶ) τινα, κυριαρχῶ ἐπί τινος, ἐξουσιάζω τινά ‖ ὡσ. ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω, ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, ἐξέχω.— ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., γίνομαι κύριος πράγματός τινος, τὸ λαμβάνω ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, τὸ κυριεύω (διὰ τῆς βίας), τὸ κρατῶ σταθερῶς εἰς χεῖράς μου.— **IV** διατάσσω, κυβερνῶ, διοικῶ.—Παθητ., ὑπακούω, ὑποτάσσομαι.

κρᾰτήρ, ἰων. **κρητήρ,** *-ῆρος*, ὁ (*κεράννυμι*)· ἀγγεῖον πρὸς κρᾶσιν (ἀνάμειξιν), ἐν ᾧ ὁ οἶνος ἀνεμειγνύετο μεθ' ὕδατος, ἐξ αὐτοῦ δ' ὕστερον ἐπληροῦντο τὰ ποτήρια ‖ *κρατῆρα κεράσασθαι*=νὰ ἀναμείξῃ κρατῆρα (νὰ ἑτοιμάσῃ κρατῆρα πλήρη οἴνου ἀναμείκτου μεθ' ὕδατος).— ‖ πᾶν κοίλωμα, κοιλότης ἐντός βράχου ‖ τὸ στόμιον ἡφαιστείου, «κρατὴρ» ἡφαιστείου.

κρᾰτησί-μᾰχος, *ον* (*κρατέω+μάχη*)· ὁ νικῶν ἐν τῇ μάχῃ.

κρᾰτησί-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος* (*κρατέω+πούς*)· ὁ νικητὴς εἰς ἀγῶνα δρόμου.

κρᾰτήσ-ιππος, *ον* (*κρατέω+ἵππος*)· ὁ νικῶν ἐν ἱπποδρομίᾳ.

κρᾰτί, δοτ. ἐν. τοῦ *κράς*.

κρᾰτιστεύω, μέλ. *-σω* (*κράτιστος*)· εἶμαι κράτιστος (ἄριστος), εἶμαι ἐξοχώτατος ‖ ὑπερέχω, νικῶ.

κρᾰτιστος, ἐπ. **κάρτιστος,** *η, ον*, ἀνώμ. ὑπερθετ. τοῦ *ἀγαθός*, ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *κράτος*, ὡς τὸ *κέρδιστος* ἐκ τοῦ *κέρδος*· ἰσχυρότατος, δυνατώτατος, βιαιότατος, ἀγριώτατος. 2) ἄριστος, ἐξοχος, ἐξοχώτατος.—ὡς συγκριτ. εἶναι ἐν χρήσει τὸ *κρείσσων*.

ΚΡΑ'ΤΟΣ, ποιητ. **κάρτος,** *-εος*, τό· ἰσχύς, δύναμις, ἀνδρεία ‖ βία, βιαιότης, σφοδρότης: *πόλιν ἑλεῖν κατὰ κράτος* = κυριεῦσαι πόλιν διὰ τῆς βίας, δηλ. ἐξ ἐφόδου ‖ ὡσ. καὶ *κατὰ κράτος* = μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις, *ἀνὰ κράτος*=μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις. —. ‖ γενικῶς, δύναμις ἰσχύς, ἐξουσία, κυβέρνησις, κυριαρχία, «κράτος» ‖ μετὰ γεν. ἐξουσία, κυριαρχία, ἐπί τινος.— ‖ νίκη, ὑπεροχή, κυριότης, κυριαρχία.

Ἔτυμ.: κράτος· ὁμ. *κρατύς*· συγκρ. ἰων. δωρ. *κρέσσων*, ἀττ. *κρείττων* (θλ. λ.), ὑπερθ. *κράτιστος* (θλ. λ.)· ἐπίρ. ἰων. τραγ. *κάρτα* (: παλ-γερμ. **harto**)· *κρατύνω*· *κρατέω*· *κραταιὸς* (‹ἐπίρ. **κραται*, πρβλ. *πάλαι : παλαιός*, πρβλ. *κραταί-βολος, κραται-γύαλος* κλπ. θλ. λ. λ.)· *κρατερός*· *καρτερέω*· *καρταίνω*. — *ἀ-κρατής, ἀκράτεια*· *ἐγ-κρατής, ἐγ-κράτεια* (θλ. λ. λ.)· *ἐπι-κρατής*· *αὐτο-κράτωρ* [*-κράτωρ* προῆλθεν καθ' ἁπλολογίαν ἐκ τοῦ **κρατητωρ* (πρβλ. ὁμηρ. *κέντωρ* ‹**κεντη-τωρ*) καὶ δὲν παράγεται, ὅπως ἐσφαλμένως διδάσκεται, ἐκ τοῦ *κραίνω*· πρβλ. *ἀ-κράτωρ, ναυ-κράτωρ, θαλασσο-κράτωρ*]. — ὁ αἰολ. τύπος *κρέτος* εἶναι ὁ ὁμαλός, *κάρτος - κράτος* ἐσχηματίσθησαν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **καρτὺς - κρατὺς* (πρβλ. λεσβ. *θέρσος : ἰων. παλ-αττ. θάρσος*, ἀττ. *θράσος*). Πρβλ. γοτθ. **hardus** (σκληρός), ἀγγλ-σαξ. **heard**, παλ-γερμ. **hart, harti, herti** (σκληρός, στερεός)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***qret, *qṛt-** ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***qar-** (εἶμαι σκληρός) ἐν τῷ *κάρυον* καὶ μετ' ἀναδιπλ. ἐν τῷ *καρκίνος, κάρκαρος*.

κρᾱτός, γεν. τοῦ *κρὰς* (ὃ βλ.).

Ἔτυμ.: γεν. παρ' Ὅμ. καὶ Τραγ. (ἐνίοτε καὶ *κράατος*), δοτ. *κρᾱτί* (καὶ *κράατι* ἐνίοτε), γεν. πληθ. *κράτων*, δοτ. *κρᾱσὶν* καὶ *κράτεσφι*, αἰτ. *κρᾶτα* (καὶ ἐνίοτε *κράατα*)· — *κρατὸς* ‹**κρᾱ̆[σ_ἄτος* κλπ. (ὁ ὀξυτονισμὸς ὀφείλεται εἰς συνεκθορμὴν πρὸς τά: *ὠτός, παιδὸς* κλπ.. ὅταν τὸ θέμα ἀπέβη μονοσύλλαβον).

κρᾰτῦνω, ἐπ. **καρτύνω**· μέλ. *-ὔνῶ* (*κράτος*)· ἐνισχύω, στερεώνω, ἐπιβεβαιῶ ‖ μέσον, ἐνισχύω δι' ἑμαυτόν: *ἐκαρτύναντο φάλαγγας* = ἐνίσχυσαν τὰς τάξεις των.— Παθητ., γίνομαι ἰσχυρός, ἐνισχύομαι. 2) σκληρύνω.— ‖ κυβερνῶ, διοικῶ (μετὰ γεν.), 2) γίνομαι κύριος, κυρίαρχός τινος, κάτοχός τινος ‖ κατακτῶ, καταλαμβάνω.

κρᾰτύς, ἀρσ. ἐπίθ. (*κράτος*), ἀπαντῶν μόνον κατ' ὄνομ.· ἰσχυρός, δυνατός (ὡς τὸ *κρατερός*).

κραυγάζω, μέλ. *-άσω* (*κραυγή*)· ἐκπέμπω κραυγάς. φωνάζω δυνατὰ (μεγαλοφώνως), «ξεφωνίζω».

Κραυγᾰσίδης, *-ου*, ὁ (*κραυγή*)· «φωνακλᾶς», ὄνομα βατράχου.

κραυγή, ἡ (*κράζω*)· δυνατὴ φωνή (λατ. **clamor**).

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *κραγ-*, ἐξ ἧς καὶ τὸ *κράζω*· συγγ. τῷ γοτθ. **hruk** (ᾠσμα τοῦ ἀλέκτορος), **hrukjan** (κράζω, ἐπὶ ἀλέκτορος), παλ-norr. **haukr** (εἶδος κόρακος)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qraug-, qrauq-** ἐν τῷ λεττ. **kraukls** (κόραξ), λιθ. **krauklys** (κόραξ), παλ-σλαυ. **krukŭ** (κόραξ) κλπ.· πρβλ. ἰαπ. ***qrōg-, *qrōq-** ἐν τῷ ἑλλ. *κρώζω, κρωγμός*, λατ. **crōcio, crōcō**, παλ-σλαυ. **krakatì** (κρώζω), λιθ. **krokiù, krogiù** (γρυλίζω, ἐπὶ χοίρου), λεττ. **krázu** (ροχχάζω), λιθ. **krankiù** (κρώζω)· βλ. ὡσ. *κράζω, κρεγή*· ἀμφότεραι αἱ ὁμάδες ἑνοῦνται εἰς τὸ ἰαπ. ***qrōuq-, *qrōug-**, πιθ. ἐπεκτ. ἐκ τινος βάσεως **qorōu** (πρβλ. τὴν βάσιν **Korō(u)** ἐν λ. λ. *κόραξ, κορώνη*).

κρε-άγρα, ἡ (*κρέας+ἀγρέω*)· περόνη ἢ λαβίς, δι' ἧς τὸ κρέας ἐλαμβάνετο ἐκ τῆς χύτρας.

κρε-αγρίς, *-ίδος*, ἡ=*κρεάγρα* (ὃ βλ.).

κρεάδιον, τό, ὑποχορ. τοῦ **κρέας** (καὶ **κρᾰ́διον**)· τεμάχιον κρέατος, «κομμάτι κρέας».

κρεᾱ-νομέω, μέλ. **-ήσω** (**κρεᾱνόμος**)· διανέμω κρέας, μοιράζω τὸ κρέας τοῦ δυσιασθέντος σφαγίου εἰς τοὺς κεκλημένους.— μέσον, διανέμομαι, μοιράζομαι, μετ' ἄλλων. Ἐξ αὐτοῦ τό

κρεᾱ-νομία, ἡ (**κρεανομέω**)· ἡ διανομὴ τῶν κρεάτων δύματος μεταξὺ τῶν κεκλημένων (λατ. **visceratio**).

κρεᾱ-νόμος, **ον** (**κρέας** + **νέμω**)· ὁ διανέμων (ὁ μοιράζων) τὸ κρέας τῶν θυμάτων ‖ ὡς οὐσ. **ὁ κρεανόμος**=λατ. **dispensator** = **δαιτρὸς** (ὁ διαμελιστὴς κρεάτων). Βλ. καὶ **κρεοδαίτης.**

ΚΡΕΑΣ, δωρ. **κρῆς,** τό· γεν. **κρέως**· **πληθ. κρέᾰ**· γεν. **κρεῶν** ἐπ.. **κρειῶν**· δοτ. **κρέᾰσι** ἐπ. **κρέεσσι**· κρέας (ὡς καὶ νῦν), τεμάχιον σαρκός, σάρξ ‖ μαγειρευμένον κρέας, φαγητόν. 2) πτῶμα ‖ σῶμα, ὄθεν καί, ἄνθρωπος.

Ἔτυμ.: **κρέας** (〈***κρέFας**, ἰαπ. ***qrevas-**, πρβλ. σανσκρ. **kravih**, ἐκ βάσεως **qrevə**)· πρβλ. σανσκρ. **krūrá-h** (ὠμός, ὑδαρμένος), λατ. **cruor** (〈***cruos**, ***crovos**, ***crevos**), **cruentus** (: λιθ. **krùvintas**), **crūdus** (αἱματηρός, ὠμός), παλ-ιρλ. **crū** (***krovos**), παλ-γερμ. (h)rō, (h)rawēr, νεωτ-γερμ. **roh** (ὠμός)· πρβλ. ἑλλ. **κρύος** (παγετός), λατ. **crusta** (= «κρούστα»).— Παράγ. **κρεάγρα** (ἑλ. λ.), ὁμ. **κρεῖον** (〈***κρεFειον** = τράπεζα τῆς κουζίνας), **κρεανομέω, κρεοκοπέω, κρεοπώλης** κ. ἄ. (βλ. λ. λ.).

κρεη-δόκος, **ον,** καὶ **κρειο-δόκος,** **ον** (**κρέας** + **δέχομαι**)· ὁ περιέχων (περιλαμβάνων, δεχόμενος) κρέατα.

κρεῖον, τὸ (**κρέας**)· μαγειρικὴ τράπεζα, «κρεατοσάνιδον».

κρείουσα, θηλ. τοῦ **κρείων** (ὃ βλ.).

κρεισσό-τεκνος, **ον** (**κρείσσων**+**τέκνον**)· ὁ προσφιλέστερος ἀπὸ τὰ τέκνα.

κρείσσων, **ον,** γεν. **-ονος,** ἀττ. **κρείττων,** ἰων. **κρέσσων,** δωρ. **κάρρων**· ἰσχυρότερος, δυνατώτερος ‖ καλλίτερος, γενναιότερος ‖ ἐν χρήσει μετὰ τοῦ **εἰμί** καὶ μτχ., ὡς **κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός**=δὰ ἦσο καλλίτερος (δὰ ἤξιζες περισσότερον) νὰ μὴ ζῇς καθόλου παρὰ νὰ ζῇς τυφλός. — **II** πολὺ μέγας διά τι, ὑπερβολικός: **ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος**=ὕψος πολὺ μέγα διὰ νὰ τὸ πηδήσῃ κανεὶς ‖ ἐπὶ κακῶν πράξεων, **κρείσσον' ἀγχόνης**=κακὰ ἄξια μεγαλυτέρας τιμωρίας ἀπὸ τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον.— **III** ἔχων ἰσχὺν ὑπερτέραν ἀπό ἄλλον, ἀνώτερός τινος, μὴ κυριευόμενος ὑπό τινος (ἰδίως ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν του): **κρείσσων χρημάτων**=ἀνώτερος χρημάτων, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ δωροδοκήσῃ.— **IV** ἐπὶ ἠθικῆς ἐνν., καλλίτερος, ἠθικώτερος, ὑπεροχώτερος.— Τὸ **κρείσσων** εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἀνώμ. συγκρ. τοῦ **ἀγαθός,** ἐκ τοῦ **κράτος** (**κρατύς**), ἐξ οὗ καὶ ὑπερθ. **κράτιστος.** [δι' ἐτυμολ. βλ. ἰων. δωρ. **κρέσσων**].

κρείττων, ἀττ. τύπος τοῦ προηγ. **κρείσσων** (ὃ βλ.).

ΚΡΕΙ'ΩΝ, **-οντος,** ὁ· θηλ. **κρείουσα,** ἡ· ὁ ἄρχων, κυβερνήτης, κύριος, δεσπότης ‖ γενικὸς τίτλος τιμῆς, συνών. τῷ **ἄναξ.**

Ἔτυμ.: **κρείων, κρέων, -οντος,** σανσκρ. συγκρ. **çrē'yān** (καλλίτερος), ὑπερθ. **çrē'st ha-h** (κάλλιστος), Ζενδ. **srayah-, sraēšta-,** σανσκρ. **çrī-h** (εὐτυχία, κάλλος), Ζενδ. **srī-** (κάλλος), σανσκρ. **çrīrá-h,** Ζενδ. **srī-ra** (ὡραῖος) (βλ. ἐν λ. **καιρός**)· — κατά τινας τὸ **κρέων** 〈***κρεϳ-οντ-** εἶναι μτχ. ἐν. οὐσιαστικοποιηθεῖσα, πρβλ. **γέρων, μέδων, ἄρχων** κλπ. καὶ **Κρέουσα**· τὰ ὁμηρ. **κρείων, εὐρυ-κρείων, κρείουσα** ὀφείλονται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν. Κατ' ἄλλους ἀνήκει **εἰς** τὸ **κραίνω** (=ἄρχω)· βλ. **κραίνω** (ἐν τέλει).

κρειῶν, ἐπ. ἀντὶ **κρεῶν,** γεν. πληθ. τοῦ **κρέας.**

κρεκάδια, **-ων,** τὰ (**κρέκω**)· εἶδος παραπετασμάτων, ταπήτων.

κρεκτός, **ή,** **όν**· πληττόμενος ἢ κρουόμενος πρὸς ἦχησιν, κρουστός (ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων) ‖ γεν. παιζόμενος, ψαλλόμενος. Ἐκ τοῦ

ΚΡΕ'ΚΩ, μέλ. **-ξω**· ἀόρ. **α' ἔκρεξα**· **πλήττω, κτυπῶ** ‖ κτυπῶ τὸ ὕφασμα διὰ τῆς **κερκίδος** ‖ καθόλου, ὑφαίνω. 2) πλήττω, κρούω, τὰς χορδὰς ἐγχόρδου ὀργάνου διὰ τοῦ πλήκτρου. 3) γενικῶς, προξενῶ ὀξὺν ἦχον, ροθῶ, ροχθῶ.

Ἔτυμ.: **κρέκω· κρόκη, κρόξ· κροκέω· κροκὺς** (βλ. λ. λ.)· πρόκειται κυρ. περὶ ὀνοματοπ. λέξεων, ἐκδηλουσῶν τὸν ἦχον κρουομένης χορδῆς· πρβλ. παλ-σλαυ. **krosno** (τέχνη τοῦ ὑφαίνειν), παλ-norr. **hroell** (ἀγριογογγύλη), ἀγγλ. **reel** (τηλιγάδι, ἀνέμη), ἀγγλ-σαξ. **hroeg(e)l** (ἔνδυμα), παλ-γερμ. **hregil**· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qrek-** (στερεώνω τὸ ὕφασμα κτυπῶν διὰ τῆς κερκίδος). Βλ. **κερκίς.**

κρεμάθρα, ἡ (**κρεμάννυμι**)· κρεμάστρα, εἶδος κρεμαστοῦ καλαθίου, ἐν ᾧ ἐτίθεντο τὰ περισσεύοντα ὄψα (φαγητά), κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας χρησιμοποιούμενον «φανάρι».

κρέμᾰμαι, συγκεκ. τύπος τοῦ παθητ. ἐν. **κρεμάννυμαι**· ὑποτ. **κρέμωμαι**· εὐκτ. **κρεμαίμην**· ἀπρφ. **κρέμασθαι**· πρτ. **ἐκρεμάμην**· μέλλ. (μετὰ παθ. ἐνν.) **κρεμήσομαι.** Βλ. **κρεμάννῡμι.**

κρεμᾰ́ννῡμι, σπαν. **κρεμαννύω**· μελ. **κρεμάσω** καὶ ἀττ. **κρεμῶ, -ᾷς, -ᾷ,** ἐπ. ἐκτετ. **κρεμόω**· ἀόρ. **α' ἐκρέμᾰσα** καὶ ἐπ. **κρέμᾰσα.**— Μέσον, ἀόρ. **α' ἐκρεμασάμην.**— Παθητ., **κρεμάννῡμαι**· μέλ. **κρεμασθήσομαι**· ἀόρ. **α' ἐκρεμάσθην**· κρεμῶ, ἀναρτῶ, ἐξαρτῶ: **κρεμάσαι τὴν ἀσπίδα**=νὰ ἀναρτήσῃ τὴν ἀσπίδα, τ. ἔ. νὰ ὁπλισθῇ τὸν πόλεμον ‖ οὕτω καὶ ἐν τῷ μέσῳ, **πηδάλιον κρεμάσασθαι**=νὰ παραιτηθῇ τῆς θαλάσσης (κυρ. νὰ ἀναρτήσῃ τὸ πηδάλιον).— παθητ., ἀναρτῶμαι, αἰωροῦμαι ‖ κρεμῶμαι, ὁπαγχονίζομαι. 2) μτφρ. εἶμαι μετέωρος, ἀναποφάσιστος.

Ἔτυμ.: **κρεμάννυμι· κρεμαστός**· ποιητ. **κρήμνημι** (***qrē̆m-** : ***qremə-**)· **κρέμαμαι** καὶ παρὰ τραγ. **κρήμναμαι· κρεμάς· κρεμάθρα**· ὁμ. κλπ. **κρημνός** (πρβλ. γερμ. **abhang** : **hangen** (ὁλ. λ. λ.)· πρβλ. γοτθ. **hramjan** (καρφώνω).

κρεμάσας, μτχ. ἀορ. **α'** τοῦ **κρεμάννυμι.**

κρεμασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. **α'** τοῦ **κρεμάννυμι.**

κρεμαστός, ή, όν (**κρεμάννυμι**)· ὡς καὶ νῦν, κρεμασμένος, ἀπηγχονισμένος ‖ μετὰ γεν., κρεμάμενος ἔκ τινος ‖ **κρεμαστὸς αὐχένος** = κρεμάμενος ἀπὸ τὸν αὐχένα.

κρεμάστρα, ἡ=**κρεμάθρα.**

κρεμάω, ῥιζικὸν τοῦ **κρεμάννυμι** (ὃ βλ.).

ΚΡΕ'ΜΒΑΛΑ, τά· κρόταλα, τὰ ὁποῖα οἱ ὀρχούμενοι εἶχον στηρίξει εἰς τὰ δάκτυλά των καὶ συνέκρουον αὐτὰ μετὰ ἀναλόγου πρὸς τὴν ὄρχησιν ρυθμοῦ.

Ἔτυμ.: διὰ τὸ πρόσφ. πρβλ. **κρόταλον· κρεμβ-** εἶναι ἔρριζος τύπος συγγ. τῷ λιθ. **skrebeti** (κρούω), παλ-σλαυ. **skrobotĭ** (δόρυβος), παλ-norr. **skrap** (φλυαρία), **skrapa** (θορυβῶ, φλυαρῶ)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***sqreb-**· πρβλ. ***(s)krep-** ἐν τῷ λατ. **crepō, crepundia,** παλ norr. **skrafa** (φλυαρῶ).— Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω λέξεις εἶναι ὠνοματοπεποιημέναι μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ **kr-.**

κρεμβᾰλῐάζω, μελ. **-άσω** (**κρέμβαλα**)· τηρῶ τὸν χρόνον κρούων τὰ **κρέμβαλα** (βλ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

κρεμβᾰλῐαστύς, **-ύος,** ἡ (**κρεμβαλιάζω**)· κρότος παραγόμενος διὰ τῆς κρούσεως τῶν **κρεμβάλων** (κροτάλων) πρὸς τήρησιν τοῦ χρόνου κατὰ τὸν χορόν.

κρεμήσομαι, μέσ. μέλ. (μετὰ παθητ. σημ.) τοῦ **κρέμαμαι.**

κρεμόω, ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **κρεμῶ,** μέλ. τοῦ **κρεμάννυμι** (ὃ βλ.).

κρέξ, ἡ, γεν. **κρεκός,** λατ. **crex** (**κρέκω**)· πτηνὸν μὲ ρόμφος ὀξὺ καὶ ὀδοντωτόν. [λέγεται καὶ **κερκάς**· ὀρτυγομάνα (**rallus crex** ἢ **crex pratensis**). Βλ. καὶ **κέρκαξ· ἴέραξ**].

κρεό-βοτος, **ον** (**κρέας**+**βόσκω**)· ὁ τρεφόμενος διὰ κρέατος, κρεοφάγος.

κρεο-δαίτης, **-ου,** ὁ (**κρέας**+**δαίω**)· ὁ κόπτων καὶ μοιράζων τὸ κρέας κατὰ τὰς δημοσίας εὐωχίας (λατ. **dispensator**)· βλ. καὶ **κρεανόμος.**

κρεο-κοπέω, ἀττ. ἀντὶ **κρεωκοπέω**· κόπτω (τεμαχίζω) τὰ κρέατα, κρεουργῶ.

κρεο-πώλης, **-ου,** ὁ (**κρέας** + **πωλέω**)· ὁ πωλῶν κρέας.

κρε-ουργέω, μέλ. *-ήσω* (*κρεουργός*)· κατακόπτω κρέατα ὡς ὁ κρεοπώλης, κατακρεουργῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό
κρεουργηδὸν (*κρεουργέω*)· ἐπίρ.· κατά τόν τρόπον τοῦ κρεουργοῦ («σάν χασάπης») || εἰς τεμάχια.
κρεουργία, ἡ (*κρεουργέω*)· τό κρεουργεῖν, κατακόπτειν εἰς τεμάχια.
κρε-ουργός, *ὸν* (*κρέας*+*ἔργον*)· ὁ ἐργαζόμενος (δηλ. ὁ κατακόπτων) σάρκας || ὡς οὐσ. *ὁ κρεουργὸς*= ὁ κρεοπώλης, ὁ «χασάπης» || *κρεουργὸν ἦμαρ* = ἡμέρα σφαγῆς θυμάτων καί εὐωχίας.
κρεο-φᾶγος, *ον* (*κρέας*+*φᾶγεῖν*)· ὁ *ἐσθίων* (τρώγων) κρέας, σαρκοβόρος.
κρέσσων, *ον*, γεν. *-ονος*, ἰων. ἀντί *κρείσσων* (δ βλ.).
Ἔτυμ.: *κρέσσων* (<*κρετ͜jων*: αἰολ. *κρέτος* (= δύναμις· βλ. ἐν λ. *κράτος*).— τό διαλεκτ. *κράσσων* ἐσχηματίσθη ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *κράτιστος*.—δωρ. *κάρρων* (<**καρσ*[*σ*]*ων*, κρητ. *κάρτων* (<**κάρττων*) ἐν τῷ γορτυν. *κάρτονανς* (αἰτ. πληθ.) ἐσχηματίσθησαν κατ' ἐπίδρασιν τοῦ *κάρτιστος*.— Τό ἀττ. *κρείττων* ὀφείλει τό *-ει-* εἰς τό ἄκρως ἀντίθετόν του *χείρων*. Παράγ. *κρειττοῦσθαι*, *κρείττωσις*.
κρέων, *-οντος*=*κρείων*.
κρεῶν, γεν. πληθ. τοῦ *κρέας*.
κρήγυος, *ον*· καλός, εὐάρεστος.— **II** ἀληθής, πραγματικός || χρηστός, χρήσιμος, ὠφέλιμος.
Ἔτυμ.: *κρήγυος*· *κρηγύως*· σκοτ. ἐτυμολ.· τό *κρηδ*πενθυμίζει τό ὁμηρ. *κρῆ-θεν*: θέμ. **κερᾰ-* πρβλ. καί *κρήδεμνον* (δλ. λ.)· κατά τινας, ἀλλ' ἀπιθάνως, *-γυος* (<**-γυσος*) εἶναι συγγ. τῷ *γεύομαι*, σανσκρ. jusáṭē (ἀπολαύω).
κρή-δεμνον, δωρ. **κρά-δεμνον,** τό (*κάρα*+*δέω*)· κεφαλόδεσμος, γυναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς κατερχόμενον ἑκατέρωθεν μέχρι τῶν ὤμων (πρβλ. τό σημερ. «τσεμπέρι»), ὥστε νά δύναται, ἐν ἀνάγκῃ, νά καλυφθῇ καί ὁλόκληρον τό πρόσωπον.— **II** μτφρ. ἐν τῷ πληθ., αἱ ἐπάλξεις αἱ ἐπιστέφουσαι τά τείχη πόλεως.— **III** τό πῶμα ἀγγείου.
Ἔτυμ.: *κρήδεμνον*, δωρ. *κράδεμνον* (<**κρανό-δεμνον* (**κρᾱνο-* (<**κρᾰσ-νο-* δλ. *κρανίον*).—**δε-μν-ο-ν*: *δέω*, ὁμ. *δίδημι*, *διά-δημα* (δλ. λ. λ.).
κρηῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κραιαίνω*, ἐπ. ἀντί *κραίνω*.
κρήηνον, Προστ. ἀορ. α' τοῦ *κραιαίνω*, ἐπ. ἀντί *κραίνω*.
κρῆθεν, ἐπίρ. (*κράς*)· ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἄνωθεν.— *κατὰ κρῆθεν* = ἀπό τήν κεφαλήν (ἕως εἰς τά πόδια), ἄρα ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, «ἀπό κεφαλῆς μέχρι ποδῶν». [*κρη-* (<**κερᾰ-* (βλ. *κέρας*)].
κρημνάς, μτχ. τοῦ *κρήμνημι*.
κρημνάω καί **κρήμνημι** = *κρεμάννυμι*· κρεμῶ, ἐξαρτῶ, ἀναρτῶ.—Παθητ. *κρήμνᾶμαι*· εἶμαι κρεμασμένος, κρέμαμαι, αἰωροῦμαι εἰς τόν ἀέρα.—[δι' ἐτυμολ. βλ. *κρεμάννυμι*].
κρήμνη, ἀντί *κρήμναθι*, Προστ. τοῦ *κρήμνημι*.
κρημνο-βάτης, *-ου*, ὁ (*κρημνός*+*βαίνω*)· ὁ περιπατῶν ἐπάνω εἰς τούς κρημνούς.
κρημνο-ποιός, *ὸν* (*κρημνός* + *ποιέω*)· περί τοῦ Αἰσχύλου, ὁ χρησιμοποιῶν λέξεις μεγάλας καί τραχείας ὡς οἱ κρημνοί.
κρημνός, ὁ (*κρεμάννυμι*)· ὅ,τι καί νῦν, βράχος προεξέχων καί ἐπικρεμάμενος, ἀπόκρημνος βράχος («*ἀπορρὼξ πέτρα*») || ὡσ. ἡ ἀπότομος καί ἀπόκρημνος ὄχθη ποταμοῦ ἤ χαρακώματος. [*δι'* ἐτυμολ. βλ. *κρεμάννυμι*].
κρημν-ώδης, *ες* (*κρημνός* + *εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρός κρημνόν, ἀπόκρημνος, ἀπότομος.
κρῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κραίνω*.
κρηναῖος, *α*, *ον*, (*κρήνη*)· ὁ ἐκ κρήνης ἤ πηγῆς || *κρηναῖον ὕδωρ*=πηγαῖον ὕδωρ, ὕδωρ πηγῆς.
ΚΡΗ'ΝΗ, δωρ. **κράνα,** ἡ· πηγή, βρύσις (ἀντίθ. τῷ *φρέαρ*), λατ. fons || ἐν τῷ πληθ. *κρῆναι* (ὡς τό *πηγαί*) = ὕδατα, ὕδωρ.— **II** πηγή, «κεφαλάρι», λατ. caput aquae.
Ἔτυμ.: *κρήνη*· *κρουνός* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κροῦναι*· *κρῆναι τέλειαι*»· δωρ. *κράνα*, λεσβ. *κράννα* (<**κρασνᾶ*, ἰαπ. **kʃs-nā*, καί *κρουνός* (<**κροσ-νος*, ἀλλ' εἶναι ἀσφαλμένη ἡ συσχέτισις πρός τό *κραν-* (κεφαλή), ὅπως καί ἡ πρός τό *κεράννυμι*· πιθανωτ. ἴσως εἶναι ἡ ἐκδοχή, καθ' ἣν *κρήνη* (<**κρηνϜα* ἰαπ. *qrēnva*· λεσβ. *κράννα*, δωρ. *κράνα* (<**qʃnva*· *κρουνός* (<**κρονϜος* ἰαπ. **qronvos*· παλ-norr. hronn (κοιν. γερμ. **xranno* ἰαπ. **qronva*· ἰαπ. **qrēnv-*, **qronv-*, **qʃnv-*: **qrev-* («κάμνει ψύχρα»), πρβλ. *κρύος*, *κρύσταλλος*· ἀλλά καί αὕτη ἀφίνει πολλά κενά. Ἐξ αὐτοῦ τό
κρήνη-θεν, ἐπίρ. (*κρήνη*)· ἐκ τῆς κρήνης, ἐκ τῆς πηγῆς.
κρήνην-δε (*κρήνη*)· ἐπίρ.· πρός τήν κρήνην ἤ τήν πηγήν.
κρηνιάς, *-άδος*, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *κρηναῖος* (δ βλ.)· ἡ ἀνήκουσα εἰς τήν κρήνην ἤ πηγήν || ἡ ἐκ τῆς πηγῆς προερχομένη || δωρ. *Κρᾱνιάδες*=νύμφαι τῆς κρήνης ἤ πηγῆς· οὕτω καί *Κρᾱνίδες*.
κρηνίς, *-ῖδος*, ἡ· ὑποκορ. τοῦ *κρήνη*.
κρῆνον, Προστ. ἀορ. α' τοῦ *κραίνω*.
ΚΡΗΠΙ'Σ, *-ῖδος*, ἡ· εἶδος ἀνδρικοῦ ὑποδήματος ἔχοντος ὑψηλά καττύματα || παρά Θεοκρ. *κρηπῖδες* ποιητ. ἀντί ἄνδρες φέροντες τοιαῦτα ὑποδήματα.— **II** γενικῶς, θεμέλιον, τά θεμέλια οἰκοδομήματος, ναοῦ ἤ δωμοῦ || μτφρ. *ἡ ἐγκράτεια ἀρετῆς κρηπὶς*= ἡ ἐγκράτεια (τό νά εἶσαι κύριος τῶν παθῶν σου) εἶναι τό θεμέλιον τῆς ἀρετῆς. **2)** ὄχθη ποταμοῦ τειχισμένη, λατ. **crepīdo** || γεν., ἄκρα, χεῖλος.
Ἔτυμ.: *κρηπίς*· *κρηπιδόω*: λατ. **carpiscŭlum**, παλ-ιρλ. **cairem** (σανδαλοποιός), λιθ. **kùrpė**, λεττ. **ku'rpe**, παλ-πρωσσ. **kurpe** (πέδιλον), λατ. **crepida**, **crepido**.
κρῆς, δωρ. ἀντί *κρέας*.
Κρής, ὁ, γεν. *Κρητός* || πληθ. *Κρῆτες*, γεν. *Κρητῶν*· ὁ ἐκ Κρήτης, ὁ Κρητικός || θηλ. *Κρῆσσα*. Ἐξ αὐτοῦ τό
Κρήσιος, *α*, *ον* (*Κρής*)· ὁ Κρητικός.
κρῆσαι, ἐπ. ἀντί *κεράσαι*, ἀπρφ. ἀορ. *α' τοῦ κεράννυμι*.
κρησ-φύγετον, τό· τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον, ἄσυλον, ἐντευκτήριον.
Ἔτυμ.: *κρησ-φύγετον* (<*κρηδσ-φύγετον* (: *φεύγω*)· **κρᾱδ(ε)σ-* γοτθ. hrōl, παλ-norr. hróll (στέγη) ((ἰαπ. **krādo-m*)· ἀρχικῇ σημ. «καταφύγιον κάτω ἀπό στέγην», ἰαπ. **krādo-*.— Ἀρχ. τινές Γραμμ. ἑρμηνεύουσι τήν λ. ὡς σημαίνουσαν καταφύγιον ἀπό Κρητός (τοῦ Μίνωος).
Κρήτη, ἡ· ἡ νῆσος.
Κρήτη-θεν, ἐπίρ.· ἐκ Κρήτης.
Κρήτην-δε, ἐπίρ.· πρός τήν Κρήτην.
κρητήρ, ἐπ. ἀντί *κρατήρ*· δοτ. πληθ. *κρητῆρσι*.
Κρητίζω, μέλ. *-σω* (*Κρής*)· ψεύδομαι, (ὁμιλῶ, φέρομαι) ὡς Κρής.
Κρητικός, *ή*, *όν* (*Κρήτη*)· ὁ ἐκ τῆς νήσου Κρήτης.—ἐπίρ. *-κῶς*=κατά τόν τρόπον τῶν Κρητῶν.— **II** *κρητικὸν* (ἐνν. *ἱμάτιον*), τό· ἔνδυμα φορούμενον ὑπό τῶν Κρητῶν (βραχύ) κατά τάς θρησκευτικάς τελετάς.— **III** *κρητικὸς* (ἐνν. *πούς*), ὁ· μετρικός πούς, καλούμενος καί *ἀμφίμακρος* λόγῳ τοῦ σχήματός του (⏑ – ⏑).
κρητισμός, *-οῦ*, ὁ (*κρητίζω*)· τό ψεύδεσθαι.
κρῖ, τό· ἐπ. συγκεκομ. τύπος ἀντί τοῦ πλήρους *κριθή*.
κρῑβᾰνίτης, *-ου*, ὁ· ὁ ὠπτημένος ἐν *κριβάνῳ* (βλ. λ.) || *κριβανίτης* (ἐνν. *ἄρτος*)=ἄρτος ὠπτημένος ἐν κλιβάνῳ. Ἐκ τοῦ
κρῑβᾰνωτός, *ή*, *όν* (*κρίβανος*)=*κριβανίτης* (δ βλ.).
ΚΡΙ'ΖΩ, μελ. *-ξω*· ἀόρ. β' *ἔκρῐκον*· πρκ. *κέκρῐγα*· τρίζω, λατ. strīdēre || σκληρίζω («τσιρίζω») (*λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου*).
Ἔτυμ.: *κρίζω*· *κριγὴ* (πρβλ. Ἡσυχ. «*κριγή*· *ἡ γλαῦξ*» (*κριγὴ*=τριγμός τῶν ὀδόντων· ὀξύς ἦχος)· πρβλ. παλ-norr. hrika, hrikta (τρίζω), ἰαπ. **qrig-*, **qriq-* (πρβλ. *κρίκε δὲ ζυγόν*), παλ-σλαυ. krikŭ (φωνή, κραυγή), kričati (κραυγάζω), λιθ. kryksti (κραυγάζω), kriksėti (κοάζω), παλ-norr. hegri=ἀγγλ-σαξ.

hrágra, παλ-σαξ. rēgera καὶ heiger, παλ-γερμ. heigir. — Πρόκειται δηλ. περὶ λέξεως σχηματισθείσης κατ' ὀνοματοποιΐαν, ὡς καὶ αἱ ἀναγραφόμεναι ἐν λ. **κραυγὴ** (βλ. λ.), δηλ. **κράζω, κρώζω, τρίζω** κλπ., ἀναγόμεναι πᾶσαι εἰς ἰαπ. ῥ. *qraug-, *qrauq-, *qrauk-, *qrōg-, *qrōq-.

κριηδόν, ἐπίρ. (**κριός**)· ὡς κριὸς («κριάρι»), κατὰ τὸν τρόπον τῶν κριῶν.

κρῖθαία, ἡ (**κριθή**)· ἀφέψημα κριθῆς.

κρῑθάω, μελ. **-ήσω** (**κριθή**)· ἐπὶ ἵππου, εἶμαι παραχορτασμένος ἀπὸ κριθήν, σφριγῶ ἐκ τῆς πολλῆς τροφῆς ‖ εἶμαι δυσήνιος.

κρῑθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κρίνω.**

κρίθεν, αἰολ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κρίνω.**

ΚΡΙ ΘΗ', ἡ· καὶ ἐν τῷ πληθ. **κριθαί,** αἱ· κόκκοι κριθῆς, «κριθάρι» ‖ τὸ δὲ ἐκ κριθῆς ἄλευρον ἐκαλεῖτο **ἄλφιτα** (τὰ) ‖ **οἶνος ἐκ κριθέων**=οἶνος κατεσκευασμένος ἀπὸ κριθάρι (εἶδος ζύθου δηλ.) ‖ ὡσ. καὶ **πεφρυγμέναι κριθαί.**

Ἔτυμ. κριθή· ὁμ. **κρῖ** (<***κρῖθ**· συγγ. τῷ λατ. **hordeum,** διαλ. **fordeum** (<***ghorzdejo-m,** ἰαπ. ***gh[z-d-**), παλ-γερμ. **gersta** (κριθή) (<***gherzdā**), ἀρμ. **gari**· ἴσως **κρῖθή** <ἰαπ. ***ghrīdhā**: ἀγγλ-σαξ. **grâtan,** ἀγγλ. **groats** (τραχανᾶς) <***graitł-,** ἰαπ. ***ghroidh-n-.**

κρῑθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κρίνω.**

κρῑθίᾶσις, -εως, ἡ (**κριθή**)· νόσος τῶν ἵππων ὀφειλομένη εἰς μεγάλην ποσότητα κριθῆς, δι' ἧς ἐτρέφοντο, λατ. **hordeatio.**

κρῑθίζω, μελ. **-σω** (**κριθή**)· τρέφω διὰ κριθῆς.

κρῑθῖνος, η, ον (**κριθή**)· ὡς καὶ νῦν, κατεσκευασμένος ἐκ κριθῆς, «κριθαρένιος».

κρῑθο-τρᾰγος, ον (**κριθή+τρᾰγεῖν**)· ὁ τρώγων κριθάς, κριθοφάγος.

κρῑθῶ, Ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κρίνω.**

κρίκε, ἐπ. ἀντὶ **ἔκρῐκε,** γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **κρίζω.**

κρίκος, ὁ = **κίρκος**· κρίκος (ὡς καὶ νῦν), δακτύλιος, κύκλος ‖ ὡσ. μικρὰ ὀπὴ ἐν τῷ ἱστίῳ (διὰ τοιούτων ὀπῶν διήρχοντο καὶ ἐσύροντο τὰ σχοινία).— [δι' ἐτυμολ. βλ. **κίρκος**].

κρῖμα (οὐχὶ **κρίμα**), **-ατος,** τὸ (**κρίνω**)· κρίσις, ἀπόφασις. 2) ἀντικείμενον κρίσεως, ζήτημα ‖ κατηγορία, μομφή, λατ. **crimen.**

κρίμνον, τὸ (**κρῖ, κριθή**)· χονδροαλεσμέναι κριθαὶ ‖ ἄρτος ἐκ τοιούτου ἀλεύρου.

κριμν-ώδης (**κρίμνον+εἶδος**)· ὁμοιος πρὸς χονδράλευρον ‖ **κατανίφει κριμνώδη** = «χιονίζει χιόνι χονδρὸ ὡς χονδροαλεσμένο ἀλεύρι κριθῆς».

κρίναξ, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **κρίνω.**

ΚΡΙ'ΝΟΝ, τό· ὃ,τι καὶ νῦν· ἀνώμ. πληθ. **κρίνεα,** δοτ. **κρίνεσι** ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **τὸ κρίνος, -εος.** — [ἀγν. ἐτυμολ. καὶ προελεύσεως].

ΚΡΙ'ΝΩ, μέλ. **κρῑνῶ**· ἀόρ. **α' ἔκρῑνα**· πρκ. **κέκρῐκα.**— μέσον, μέλ. **κρῑνοῦμαι**· ἀόρ. α' **ἐκρῑνάμην.**— Παθητ., μελ. **κρῑθήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐκρῑθην,** παλαιότ. **ἐκρίνθην,** ἐξ οὗ μτχ. **κριν̄θείς**· πρκ. **κέκρῐμαι,** ἀπρφ. **κεκρῖσθαι**· λατ. **cerno**· χωρίζω, ἀποχωρίζω, δέτω κατὰ μέρος ‖ ἐντεῦθεν, ἐπιλέγω, κάμνω ἐπιλογήν, ἐκλέγω ‖ καὶ ἐν τῷ μέσῳ, ἐκλέγω δι' ἐμαυτόν, προτιμῶ.—Παθητ. ἐκλέγομαι, διακρίνομαι. 2) ἐκφέρω κρίσιν ἢ ἀπόφασιν περὶ ἀγῶνος καὶ τῶν μετεχόντων αὐτοῦ (διὰ θραβεῖον), ἢ ἐπὶ διαμφισβητουμένου πράγματος ‖ **σκολιὰς θέμιστας κρίνω** = κρίνω, ἐκφέρω κρίσεις διεστραμμένας καὶ ἀδίκους, τ.ἔ. κρίνω ἀδίκως.—Παθητ. καὶ μέσον **κρίνομαι**=εὑρίσκομαι ἐν διαφωνίᾳ, ἐν διαστάσει, ἐρίζω, φιλονικῶ, μάχομαι. 3) ἀπολ. κρίνω, ἐκφέρω κρίσιν ἢ ἀπόφασιν, ἐκτιμῶ ‖ ἐντεῦθεν, ἑρμηνεύω, ἐπεξηγῶ ‖ μετ' ἀπρφ., ἀποφαίνομαι ὅτι..., ἀποφαίζω νά...— **II** ἐρωτῶ, ἐξετάζω, φέρω εἰς κρίσιν (εἰς δίκην), κατηγορῶ, ἐγκαλῶ, κλητεύω.—Παθητ., κρίνομαι, δικάζομαι, φέρομαι εἰς δίκην. 2) ἐκφέρω καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, κακοδικάζω.—Παθητ. δικάζομαι, καταδικάζομαι, κατακρίνομαι.

Ἔτυμ.: κρίνω, λεσβ. **κρίννω** (<***κρίνjω**)· **κριτὸς**— λατ. **certus**· **κρῖμα**· **κριτής**· **κρίσις**· **διακριδόν**: λατ. **cernō** (<***crĭnō**), **ex-crementum, crībrum, dis-crīmen** (διὰ τὸ **crimen** βλ. **κριγή, κρίζω**)· ἐξ ἰαπ. ***(s)q(e)-re(i)-** (χωρίζω, κοσκινίζω), πρβλ. καὶ ἑλλ. **κρησέρα** καὶ ἰαπ. ῥ. ***sqer-** ἐν τῷ ἑλλ. **κείρω**· βλ. καὶ **καιρός.**

κριξός, ὁ, ὑωρ. ἀντὶ **κρισσός, κισσὸς** (& βλ.).

κρῑο-βόλος, ον (**κριὸς+βάλλω**)· ὁ φονεύων τοὺς κριούς.

κρῑο-πρόσωπος, ον (**κριὸς+πρόσωπον**)· ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον κριοῦ.

ΚΡΙ ΟΣ, ὁ· ὃ,τι καὶ νῦν, «κριάρι», λατ. **aries.** 2) πολιορκητικὸς κριός, μηχάνημα χρησιμοποιούμενον κατὰ τὰς πολιορκίας καὶ ὀνομασθὲν οὕτω διότι ἐπέπιπτε κατὰ τοῦ τείχους ὡς ὁ κριὸς διὰ τῆς κεφαλῆς του ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του.— [**κρῖὸς** (***κρῖ-Fός**)· δι' ἐτυμολ. βλ. **κεραός**].

Κρῖσα, -ης, ἡ· πόλις τῆς Φωκίδος, οὐχὶ μακρὰν τῶν Δελφῶν.—ἐπίθ. **Κρισαῖος, α, ον.**

κρῖσις, ἡ, γεν. **-εως** (**κρίνω**)· ὁ χωρισμός, ὁ διαχωρισμός, τὸ δέτειν κατὰ μέρος ‖ ἐντεῦθεν, ἡ ἐπιλογή, ἐκλογή. 2) τὸ ἀποφαίζειν, προσδιορίζειν ‖ κρίσις, ἀπόφασις. 3) δίκη.— **II** ἔρις, φιλονικία. — **III** τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ ἔκβασις, τὸ τέλος πράγματός τινος.

κρῑτήριον, τὸ (**κριτής**)· τὸ μέσον πρὸς κρίσιν ἢ πρὸς δοκιμήν, «κριτήριον» ὡς καὶ νῦν, γνώμων, βάσανος. 2) δικαστήριον.

κρῑτής, -οῦ, ὁ (**κρίνω**)· ὁ κρίνων, ἀποφαίζων, κριτής, διαιτητὴς ‖ **κριταὶ** ὠνομάζοντο ἐν Ἀθήναις οἱ κρίνοντες καὶ ἀπονέμοντες τὰ βραβεῖα κατὰ τοὺς ποιητικοὺς ἀγῶνας. 2) **κριτὴς ἐνυπνίων**= ἑρμηνευτής, ἐξηγητής, ὀνείρων, ὀνειροκρίτης. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κρῑτῐκός, ή, όν (**κριτής**)· ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ κρίνῃ, νὰ διακρίνῃ, καὶ εἰς τὸ νὰ ἐκφέρῃ τὴν ἀπόφασίν του.

κρῑτός, ή, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ **κρίνω**· διακεκριμένος, ἐπίλεκτος, ἐκλεκτός, ἔξοχος.

κροαίνω, ἐπ. ἀντὶ **κρούω**· ἐπὶ ἵππου, πλήττω διὰ τῶν ὁπλῶν, κτυπῶ μὲ τοὺς πόδας. [δι' ἐτυμολ. βλ. **κρούω**].

κρόκα, ἑτερόκλ. αἰτ. ἑν. τοῦ **κρόκη.**

κροκᾰλή, ἡ=**κρόκη** II ‖ ἐν τῷ πληθ., ἄμμος, ἀμμώδης παραλία, ἀκτή.

κρόκεος, ον (**κρόκος**)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα κρόκου.

κρόκες, αἱ, ἑτερόκλ. ὀνομ. πληθ. τοῦ **κρόκη.**

κρόκη, ἡ (μετὰ ἑτεροκλ. αἰτ. ἑν. **κρόκα** καὶ ὀνομ. πληθ. **κρόκες** ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **κρόξ**) (**κρέκω**)· τὸ ὑφάδι, ὅπερ εἰσάγεται μεταξὺ τῶν νημάτων τοῦ στήμονος, λατ. **subtemen,** ἀντίθ. τῷ **στήμων** ‖ γεν. κλωστή, νῆμα ‖ ἐν τῷ πληθ. ἔριον, μαλλί.— **II** ἀπεστρογγυλωμένη ψῆφος ἢ χάλιξ.

Ἔτυμ.: κρόκη = ὑφάδι· δι' ἐτυμολ. βλ. **κρέκω.**— **II κρόκη, κροκάλη** (χάλιξ) πρβλ. σανσκρ. **çarkara-ḥ, çárkarā** (χάλιξ), βλ. ἐν **σάκχαρ, σάκχαρον**·— πιθ· ἐξ ἰαπ. ***sqel-** (σχίζω) (: λατ. **siliqua** κατ' ἀνομ. <***scliqua, *sceliqua**=λοβὸς ὀσπρίου).

κροκήϊος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ **κρόκεος** (δ βλ.).

κροκό-βαπτος, ον (**κρόκος+βάπτω**)· ὁ βεβαμμένος διὰ κρόκου (=**κροκοβαφής**).

κροκο-βᾰφής, ές (**κρόκος+βαφῆναι** τοῦ **βάπτω**)· ὁ βεβαμμένος μὲ τὸ χρῶμα τοῦ κρόκου, τ.ἔ. πορφυροῦς, ἐρυθρωπός, οὐχὶ κίτρινος (βλ. **κρόκος**).

κροκό-δειλος, ὁ· σαύρα. — **II** ὄνομα διδόμενον ὑπὸ τῶν Ἰώνων εἰς μεγίστην σαύραν τοῦ Νείλου, τὴν καὶ νῦν ἔτι **κροκόδειλον** καλουμένην. ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καλουμένην **χάμψα**· τὸ πλῆρες ὄνομα εἶναι: **κροκόδειλος ὁ ποτάμιος.**

Ἔτυμ.: ἀρχ. γραφὴ **κροκόδῖλος** (τὸ **-ει-** ἐδημιουργήθη ἐκ τοῦ ἠτακισμοῦ) κατ' ἀνομ. <***κροκό-δρῖλος** (σκώληξ τῶν λίθων) <**κρόκη** (χάλιξ) + **δρῖλος** (=σκώληξ) (τ.ἔ. σαύρα θερμαινομένη εἰς τὸν ἥλιον ἐπάνω εἰς λείους λίθους)· πρβλ. σανσκρ. **kṛkalāsá-ḥ, kṛkala-ḥ** <***çarkara-ḥ** (βλ. **κρόκη** II) + **ἄς**—**ē** (**ἦμαι,** τ.ἔ. κάθημαι)· ἐσχηματίσθησαν ποικίλοι παρηλλαγμένοι τύποι, τόσον διὰ μεταθέσεως τοῦ **-ρ-**: **κορκόδῖλος** (οὕτω ἐν τῇ **Κοινῇ**), ὅσον καὶ κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ ***κροκό-δρῖλος** : λατ. **cocodrīlus** (>ἰταλ. **cocodrillo**), καθὼς καὶ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ἑνὸς θέμ. εἰς **-υ-** : ***κρέκυς, : κρεκύδειλος.**

κροκόεις, **εσσα, εν** (**κρόκος**)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα

κρόκου (= *κροκοβαφής*).— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ κροκόεις* (ἐνν. *χιτὼν ἢ πέπλος*) = *ὁ κροκωτός*, τ. ἔ. χιτὼν ἢ πέπλος (γεν. ἱμάτιον) μὲ χρῶμα κρόκου.

κροκό-πεπλος, *ον* (*κρόκος*+*πέπλος*)· ἡ ἔχουσα πέπλον *κροκοβαφῆ* (βαθυκιτρίνου χρώματος).

ΚΡΟΚΟΣ, *-ου*, ὁ· ὁ πορφυροῦς κρόκος (τὸ φυτόν).— ‖ τὸ «σαφράνι», βαθυκίτρινος βαφή (κατασκευαζομένη ἐκ τῶν στημόνων τοῦ ἄνθους τοῦ φυτοῦ).

Ἔτυμ.: κρόκος· κρόκεος· κροκήϊος· κροκίας· κρόκινος· κροκωτός· ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ σημιτικῆς γλώσσης· πρβλ. ἑβρ. **karkōm**, Ἀραμ. **kurkāmā**, Ἀραβ. καὶ Περσ. **kurkum** (ζαφορά)· τὸ σανσκρ. **kuṅkuma-m** (ζαφορά) (πρβλ. Ἡσυχ. *«κάγκαμον· παρ' Ἰνδοῖς ξύλου δάκρυον καὶ θυμίαμα»* παρὰ Πλινίῳ **cancamum**) εἶναι ἐπίσης δάνειον, πρβλ. ἀραβ. **kamkām** (ρητίνη).

κροκῦς, *-ύδος*, ἡ (*κρόκη*)· τὸ χνούδι μαλλίνου ὑφάσματος ‖ γεν. τεμάχιον ἐρίου.

κροκωτίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κροκωτός*· βραχὺς κροκοβαφὴς χιτών.

κροκωτός, *ή, όν* (*κροκόω*)· ὁ βεβαμμένος διὰ κρόκου, ἔχων τὸ χρῶμα κρόκου.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ κροκωτὸς* (ἐνν. *πέπλος ἢ χιτών*)=κροκοβαφὴς (βαθυκιτρίνου χρώματος) ἐπενδύτης ἢ χιτὼν φορούμενος εἰς ὡρισμένας βακχικὰς τελετάς.

κροκωτο-φορέω, μέλ. *-ήσω*· φορῶ *τὸν κροκωτὸν* (βλ. λ.). Ἐκ τοῦ

κροκωτο-φόρος, *ον* (*κροκωτὸς*+*φέρω*)· ὁ φορῶν τὸν *κροκωτόν*.

κρομμῦ-οξῦ-ρεγμία, ἡ (*κρόμμυον* + *ὄξος* + *ἐρευγμός*)· ἐρεύγμός («ρέψιμο») ἀπὸ κρόμμυα καὶ ὄξος.

ΚΡΟΜΜΥΟΝ ἢ **κρόμμυον,** τό· ὅ,τι καὶ νῦν· «κρομμύδια».

Ἔτυμ.: κρόμ(μ)υον ‹*κρέμυον* κατ' ἀφομ., πρβλ. *Κρεμμυών, Κρομ(μ)υών*, *-ῶνος* (τόπος πλησίον τῆς Κορίνθου) ‹**qremuso-m**, πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **hramsa**, Νορβ., νεο-γερμ. **rams**, λιθ. **kermúszė**, ρωσσ. **čeremica**, **čeremša**, ἰρλ. **crem**, gall. **craf** (σκόροδον).

Κρονίδης, *-ου*, ὁ· πατρων. ἐκ τοῦ *Κρόνος*· υἱὸς τοῦ Κρόνου, τ. ἔ. ὁ Ζεύς· πρβλ. *Κρονίων, Κρόνος*.

Κρονικός, *ή, όν* (*Κρόνος*)· τῆς ἐποχῆς τοῦ Κρόνου, ἀ ηρχαιωμένος· πρβλ. ἑπόμ.

Κρόνιος, *α, ον* (*Κρόνος*)· ὁ τοῦ Κρόνου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Κρόνον ‖ *τὰ Κρόνια* (ἐνν. *ἱερά*) ‖ ἑορτὴ τοῦ Κρόνου, τελουμένη ἐν Ἀθήναις τὴν εἰκοστὴν τοῦ μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὅστις διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο ἐνίοτε καὶ *Κρόνιος* ‖ *Κρονίων ὄζεις* = «μυρίζεις ἀρχαιολογία», εἶσαι ἄνθρωπος ἀπηρχαιωμένης νοοτροπίας.

Κρόν-ιππος, ὁ (*Κρόνος* + *ἵππος*)· «παλιάλογο» ‖ κρονόληρος, παλίμπαις.

Κρονίων, ὁ, γεν. *-ωνος* (ἀλλὰ καὶ *-ονος*)· πατρων. τοῦ *Κρόνος*· υἱὸς τοῦ Κρόνου, δηλ. ὁ Ζεύς.

Κρόνος, ὁ· λατ. **Saturnus**· υἱὸς τοῦ *Οὐρανοῦ* καὶ τῆς *Γαίας*, σύζυγος τῆς *Ρέας*, πατὴρ τοῦ *Διὸς* καὶ ἄλλων θεῶν καὶ θεαινῶν· ἡ ἐποχή του ἦτο «ὁ χρυσοῦς αἰών».— ‖ ὄνομα διδόμενον ἐν Ἀθήναις ὡς ἐπωνύμιον εἰς πάντα «ξεμωραμμένον» γέροντα, εἰς πάντα «κρονόληρον» καὶ παλίμπαιδα.

ΚΡΟΣΣΑΙ, *-ῶν*, αἱ· ἐπάλξεις ἐπὶ τῶν τειχῶν· 2) κλίμακες ἢ ὀναβαθμοὶ διήκοντες ἀπὸ τῆς βάσεως τῶν πυραμίδων τῆς Αἰγύπτου μέχρι τῆς κορυφῆς.

Ἔτυμ.: «κρόσσαι· βωμίδες, ἀναβαθμοί» ‹ἰαπ. ***qroqja**· Πολ. κλπ. **krokwa** (ψαλίδια στέγης), μεσογερμ. **ragen** (ὑψοῦμαι). Παραγ.: δμ. *πρόσκροσσοι* ἐπίθ. πληθ. (ἐπάλξεις).

κροτᾰλίζω, μέλ. *-ίσω* (*κρόταλον*)· κτυπῶ τὰ κρόταλα ‖ ποιῶ κρότον διὰ τῆς συγκρούσεως κροτάλων.

κρότᾰλον, τό (*κροτέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, κρόταλον, ὄργανον πρὸς κρότησιν, ἀποτελούμενον ἐκ δύο τεμαχίων ἐσχισμένου καλάμου ἢ μετάλλου ἢ κεράμου, καταλλήλως συνηρμοσμένων δι' ἁρμοῦ ἢ στρόφιγγος.— ‖ μτφρ., ἄνθρωπος φλύαρος, «ροδάνι».

κρότᾰφος, ὁ (*κροτέω*)· τὸ πλάγιον μέρος τοῦ μετώπου ‖ ἐν τῷ πληθ. κατὰ τὸ πλεῖστον. οἱ κρόταφοι, τὰ «μηλίγγια», λατ. **tempora** ‖ ὡσ. τὰ πλάγια τοῦ προσώπου. 2) μτφρ. ἡ ὀφρὺς (ἢ ἡ πλευρὰ) ὄρους.

κροτέω, μέλ. *-ήσω* (*κρότος*)· κάμνω τι νὰ κροτήσῃ.— ‖ κτυπῶ, πλήττω, κρούω ‖ ἐπὶ σιδηρουργοῦ, σφυρηλατῶ ἢ συγκολλῶ διὰ σφυρηλατήσεως.— Παθητ., σφυρηλατοῦμαι, συγκολλῶμαι: *εὐθὺς τὸ πρᾶγμα κροτείσθω* = τὸ ζήτημα νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀμέσως (ὅπως ὁ σίδηρος σφυρηλατεῖται ἐν ὅσῳ εἶναι ἀκόμη θερμός· πρβλ. παροιμ. «στὴ βράσι κολλάει τὸ σίδερο»). 2) συγκροτῶ, συγκρούων κροτῶ, ὅπως κροτεῖ τις τὰς χεῖρας πρὸς ἐπιδοκιμασίαν, χειροκροτῶ ‖ ἀπολ. χειροκροτῶ, ἐπευφημῶ.— **III** ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., κροτῶ, κάμνω κρότον (δόρυβον). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κροτησμός, ὁ· ὁ κτύπος, κρότος.

κροτητός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *κροτέω*· κτυπημένος, σφυρηλατημένος, ἀντηχῶν ἐκ τῶν πληγμάτων. 2) καλῶς πεπατημένος. 3) παιζόμενος διὰ τοῦ πλήκτρου.

κρότος, *-ου*, ὁ (*κρούω*) ‖ ὁ ἐκ τῆς κρούσεως παραγόμενος ἦχος ‖ *κρότος χειρῶν* = χειροκρότημα, ἐπευφημία ‖ γενικῶς, δυνατὸς δόρυβος.

Ἔτυμ.: κρότος· κροτέω· κροτέω· κρόταλον· κρόταφος· κροταφίς (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ***kret-**, μαρτυρουμένου (μετὰ ἀρρίνου φθόγγου) ἐν τῷ παλ-norr. **hrinda**, ἀγγλ-σαξ. **hrindam** (πλήττω, κρούω).

κροτών, *-ῶνος*, ὁ (καὶ **κρότων,** *-ωνος*)· κοιν. «τσιμπούρι» (*κυνοραίστης ἢ κυνοραϊστής*), λατ. **ricinus**.— ‖ ὁ θάμνος (λατ. **palma Christi** ἢ **ricinus communis**) παρέχων τὸν κόκκον ἐξ οὗ τὸ κροτώνιον ἔλαιον ἢ τοῦ *κίκεως* (βλ. *κίκι*, κοιν. «ρετσινόλαδο» ‖ ὁ θάμνος οὗτος ὠνομάσθη κρότων ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ κόκκου πρὸς τὸν κρότωνα («τσιμπούρι»).

κροῦμα, *-ατος*, τό (*κρούω*)· τὸ κτύπημα, πλῆγμα. 2) ἦχος παραγόμενος διὰ τῆς διὰ πλήκτρου κρούσεως τῶν χορδῶν ὀργάνου, ἦχος, τόνος («νότα»).

κρούνισμα, *-ατος*, τό· τὸ ἀπὸ κρουνοῦ ἐκρέον ὕδωρ, ρεῦμα. Ἐκ τοῦ

ΚΡΟΥΝΟΣ, *-οῦ*, ὁ· πηγή, «κεφαλάρι» ‖ ἐν τῷ πληθ., ρεύματα ‖ μτφρ. χείμαρρος λόγων. [δι' ἔτυμ. βλ. *κρήνη*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κρουνο-χυτρο-λήραιος, ὁ (*κρουνὸς*+*χύτρα*+*λῆρος*)· κωμικὴ λέξις παρ' Ἀριστοφ.· ὁ ἀκρίτως ἐκχέων χείμαρρον παραληρημάτων, φλύαρος, περιττολόγος.

κρουσι-δημέω, μέλ. *-ήσω* (*κρούω*+*δῆμος*)· παρωδία ἐκ τοῦ *κρουσιμετρέω*, πρβλ. Σουΐδαν *«κρουσιδημῶν, κατακρούων τῇ βοῇ, ἢ τὸν δῆμον ἀπατῶν καὶ παρακρουόμενος τῇ βοῇ· ἔστι δὲ παρὰ τὸ κρουσιμετρεῖν, ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τοῖς μέτροις παραλογιζομένων»*.

κροῦσις, *-εως*, ἡ (*κρούω*)· τὸ κρούειν, κτυπᾶν ‖ τὸ κρούειν ἔγχορδον ὄργανον διὰ τοῦ πλήκτρου.

κρουστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *κρούω*· πρέπει νὰ κρούσῃ τις.

κρουστικός, *ή, όν*· ὁ κατάλληλος διὰ κρούσιν, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ κρούῃ (νὰ κερατίζῃ, ἐπὶ κριοῦ).— ‖ μτφρ. ὁ παράγων ἦχον, ὁ πομπώδης, πειστικός. Ἐκ τοῦ

ΚΡΟΥ'Ω, μέλ. *-σω*· ἀόρ. *α'* *ἔκρουσα*.—Παθητ., πρκ. *κέκρουμαι* καὶ *-σμαι*· κτυπῶ, κρούω, πλήττω ‖ *κρούω χεῖρας*=χειροκροτῶ ‖ *κρούω πόδα* = πλήττω τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν (κατὰ τὴν ὄρχησιν π. χ.). 2) πλήττω διὰ πλήκτρου τὰς χορδὰς ἐγχόρδου ὀργάνου ‖ γενικῶς, παίζω ἔγχορδον ὄργανον. 3) *κρούω τὴν θύραν*=κτυπῶ τὴν θύραν νὰ μοῦ ἀνοίξουν. 4) μέσον, *κρούομαι πρύμναν*=*ἀνακρούομαι* (βλ. *ἀνακρούω*) = ὀπισθοχωρῶ πλέων μὲ τὴν πρύμναν πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἔτυμ.: κρούω· κρουστέος· κρουστικὸς (βλ. λ. λ.)· ὁμηρ. *κροαίνω* (**κρουσαν-jω*) : παλ-σλαυ. **kruchu, krušiti** (ἀποχωρίζω κρούων), λιθ. **kruszu, krùszti** (συντρίβω), λεττ. **krausét** (κτυπῶ μὲ τὸ πόδι).

κρύβδᾱ ἐπίρ. (*κρύπτω*)· κρυφίως, ἄνευ τῆς γνώσεώς τινος: *κρύβδα Διὸς*=λατ. **clam Jove**=κρυφὰ ἀπὸ τὸν Δία.

κρύβδην, βωρ. **-δαν,** ἐπίρ. (*κρύπτω*)· κρυφίως, μυστικὰ ‖ ὡσ., ὡς τὸ *κρύβδα*, ἄνευ τῆς γνώσεώς τι-

νος (χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὁ κάποιος), κρυφὰ ἀπό τινα.

κρῦβῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **κρύπτω.**

κρῦερός, ά, όν (**κρύος**)· ψυχρός, παγετώδης, ριγηλός, παγερός.

κρῦμός, ὁ (**κρύος**)· παγετῶδες ψῦχος, πάγος, παγετός.

κρῡμ-ώδης, ες (**κρυμὸς+εἶδος**)· ὡσὰν πάγος, παγετώδης, ψυχρός, παγωμένος.

κρῦόεις, εσσα, εν=**κρυερὸς** (δ βλ.). Ἐκ τοῦ

ΚΡΥ͂ΟΣ, τό· «κρύο», ψῦχος, «παγωνιά», παγετῶδες ψῦχος ‖ μτφρ. ἐσωτερικὸν ρῖγος, τρόμος.

Ἔτυμ.: **κρύος** (***κρύσος**)· **κρυερός**· **κρυόεις**· **κρυμὸς** (***κρυσ-μός**)· **κρύσταλλος**· **κρυσταίνω**· **κρυσταλλο-πήξ**· **κρυσταλλό-πηκτος** (βλ. λ. λ.): συγγ. τῷ λατ. **crusta,** παλ-γερμ. (h)**roso,** (h)**rosa,** ἀγγλ-σαξ. **hrúse** (γῆ), παλ-norr. **hriósa** (ριγῶ, ἀνατριχιάζω), **hrúðr** («κόρα» ἄρτου). Ἡ ὁμὰς αὐτὴ εἶναι συγγ. πρὸς τὰ **κρέ(F)ας,** **cruor, crudus**· ἀντιθέτως εἶναι ξένη πρὸς τὴν ὁμάδα τοῦ **κρούω.**

κρυπτᾶδιος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (**κρύπτω**)· κρύφιος, λαθραῖος, μυστικός, κεκρυμμένος.

κρυπτάζω, μέλ. **-σω**· παράλλ. τύπος τοῦ **κρύπτω.**

κρύπτασκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ **κρύπτω.**

κρυπτεία, ἡ (**κρυπτεύω**)· κρυφία (μυστικὴ) ὑπηρεσία, ἢ μυστικὴ ἀποστολὴ ‖ εἰς τοιαύτην **κρυπτείαν** ὑπεβάλλοντο οἱ Σπαρτιατόπαιδες πρὸς σκληραγωγίαν· ἀνυπόδητοι ἐν καιρῷ χειμῶνος περιεπλανῶντο ἀνὰ τὴν χώραν ὑποβαλλόμενοι εἰς πλείστας στερήσεις καὶ κακουχίας· κατὰ τὰς κρυπτείας αὐτὰς ἐνήδρευον πολλάκις καὶ ἐφόνευον εἵλωτας.

κρυπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **κρύπτω**· πρέπει νὰ ἀποκρύπτῃ τις.

κρυπτεύω, μέλ. **-σω** (**κρύπτω**)· κρύπτω, ἀποκρύπτω.— **II** ἀμτδ. κρύπτω ἐμαυτόν, παραμένω κεκρυμμένος.— **III** Παθ. **κρυπτεύομαι** = **ἐνεδρεύομαι,** «μοῦ ἔχουν στήσει ἐνέδρας».

κρύπτη, ἡ· κρυψών, μέρος κεκαλυμμένον, δόλος, καμάρα. Ἐκ τοῦ

κρυπτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **κρύπτω**· κεκρυμμένος, μυστικός, κρύφιος.

ΚΡΥ͂ΠΤΩ, ἰων. πρτ. **κρύπτασκον**· μέλ. **κρύψω**· ἀόρ. α' **ἔκρυψα**· πρκ. **κέκρῠφα.**— Παθητ., μέλ. β' **κρῠβήσομαι,** τετελ. μέλ. **κεκρύψομαι**· ἀόρ. α' **ἐκρύφθην**· ἀόρ. β' **ἐκρῠβην**· πρκ. **κέκρυμμαι**· κρύπτω, καλύπτω, σκεπάζω, ἀποκρύπτω.— Παθητ. κρύπτομαι, παραμένω κεκρυμμένος.— **II** μτφρ. τηρῶ τι μυστικόν ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ.: **μή με κρύψῃς τοῦτο**=μὴ ἀποκρύψῃς τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ (μὴ μοῦ τὸ κρύψῃς).

Ἔτυμ.: **κρύπτω**· **κρύφα,** δωρ. **κρυφᾷ,** ἀττ. **κρυφῇ, κρυφηδὸν** (παρ' Ἡσυχ. **κρυφανδὸν** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ὅλως ἀντίθ. **ἀναφανδόν**)· **κρύβδην**· **κρύβδα**· **κρυφαῖος**· **κρύφιος**· **κρυπτάδιος**· **κρυβάζω** (βλ. λ. λ.)· ἐκ ῥ. **κρυβ-** ἢ **κρυφ-**· κατά τινας ἡ ῥ. αὐτὴ εἶναι συγγ. τῷ **καλυβ-** ἢ **καλυφ-** τοῦ **καλύπτω.**

κρυσταλλίζω, μέλ. **-ίσω** (**κρύσταλλος**)· ὁμοιάζω πρὸς κρύσταλλον, εἶμαι καθαρὸς ὡς κρύσταλλος.

κρυστάλλῐνος, η, ον (**κρύσταλλος**)· ὁ ἐκ κρυστάλλου.

κρυσταλλό-πηκτος, ον, ἢ **κρυσταλλο-πήξ, -ῆγος,** ὁ, ἡ (**κρύσταλος+πήγνυμι**)· ὁ παγεὶς εἰς κρύσταλλον, ὁ παγωμένος.

κρύσταλλος, ὁ (**κρύος**)· καθαρὸς πάγος, «κρούσταλλο», πάγος, λατ. **glacies.** 2) ὑπερβολικὸν ψῦχος, νάρκη.— **II** ὁ καὶ ἡ **κρύσταλλος** (ὡς ἐπίθ.)· κρυστάλλινος λίθος, κρύσταλλος (ὡς πέτρωμα), λατ. **crystallum.** [δι' ἐτυμολ. βλ. **κρύος**].

κρῦφᾶ, ἐπίρ. (**κρύπτω**)· μυστικὰ ἀπό τινα, κρυφὰ ἀπό τινα, χωρὶς νὰ ἔχῃ γνῶσιν (μετὰ γεν., ὡς καὶ τὸ **κρύβδα**).

κρῦφαῖος, α, ον καὶ **-ος, -ον** (**κρύπτω**)· κεκρυμμένος, κεκαλυμμένος, μυστικός, λαθραῖος, κρυφός. Ἐπίρ. **-ως.**

κρῦφῇ, δωρ. **κρυφᾷ,** ἐπίρ. (**κρύπτω**)· κρυφά, μυστικά, λάθρᾳ.

κρῦφηδόν, ἐπίρ.=**κρυφῇ** (δ βλ.).

κρύφθη, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ **κρύπτω.**

κρῦφιος, α, ον, ὡς. **-ος, -ον** (**κρύπτω**)· μυστικός, κεκρυμμένος, λαθραῖος, ἀπόκρυφος.

κρῦφός, ὁ, καὶ **κρύφος** (**κρύπτω**)· ἡ ἀπόκρυψις, ἡ συσκότισις ‖ ἀπόκρυφος τόπος, κρυψών.

κρύφω, μτγν. τύπος τοῦ **κρύπτω.**

κρῦψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **κρύπτω.**

κρυψι-μέτωπος, ον (**κρύπτω+μέτωπον**)· ὁ κρύπτων τὸ μέτωπον.

κρυψί-νοος, ον, καὶ συνῃρ. **-νους, -νουν** (**κρύπτω+νόος**)· ὁ ἀποκρύπτων τοὺς στοχασμούς του, ὁ ἐπιφυλακτικός, ὁ ὑποκριτής, ὁ «κρυψίνους» ὡς καὶ νῦν ἔτι λέγεται.

κρύψις, **-εως,** ἡ (**κρύπτω**)· ἀπόκρυψις, τὸ κρύψιμον ‖ ὁ τρόπος ἢ ἡ μέθοδος τῆς ἀποκρύψεως.

ΚΡΩΒΥ͂ΛΟΣ, ὁ· τὸ πλέγμα τῆς κόμης, καθ' ὃ σχηματίζεται εἶδος κόμβου εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς (πρβλ. τὸν σημερ. «κότσον»).— **II** λοφίον τριχῶν τῆς περικεφαλαίας.

Ἔτυμ.: ἡ συσχέτισις πρὸς τὸ **κόρυμβος** στηρίζεται εἰς ἀμφίβολον ὁμοιότητα (δλ. **κόρυμβος**)· ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὸ **κυρηβάζω** συγγ. δὲν φαίνεται βεβαία.

κρωγμός, ὁ (**κρώζω**)· ἡ κραυγὴ (τό κράξιμον) κόρακος ἢ κορώνης.

ΚΡΩ΄ΖΩ, μέλ. **κρώξω**· κράζω ὡς ὁ κόραξ ἢ ἡ κορώνη, λατ. **crocitare.**— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνακράζω, κράζω. [λ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (**ὀνοματοποιία**)· δι' ἐτυμολ. δλ. **κραυγή, κράζω, κόραξ**].

κρῶσσαι, ἰων. ἀντὶ **κρόσσαι** (δ βλ.).

κρωσσίον, τό, δποκορ. τοῦ **κρωσσὸς** (δ βλ.).

ΚΡΩΣΣΙΟ΄Σ, -οῦ, ὁ· ἀγγεῖον ὑδροφόρον, ὑδρία, στάμνος, λάγηνος, λήκυθος. 2) νεκρικὴ τεφροδόχος ὑδρία. [**κρωσσὸς** ‹ ἰαπ. **qrōǩjos**: ἰρλ. **crocan,** gall. **crochan,** λιθ. **krãjas,** παλ-πρωσσ. **kragis,** παλ-γερμ. **kruog,** γερμ. **krug**].

κτὰ ἀντὶ **ἔκτα,** ἐπ. γ' **ἑν. ἀορ. β' τοῦ κτείνω**· Εὐκτ. **κταίην**· ἀπρφ. **κτάναι**· μτχ. **κτάς.**

κταίνω, δωρ. ἀντὶ **κτείνω.**

κτᾰ́μεν, κτᾰ́μεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **κτείνω.**

κτᾰ́μενος, ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **κτείνω** (μετὰ παθ. σημ.).

κτᾰ́νε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **κτείνω.**

ΚΤΑ΄ΟΜΑΙ, ἰων. **κτέομαι**· μέλ. **κτήσομαι**· τετελ. μελ. **κεκτήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐκτησάμην**· πρκ. **κέκτημαι,** ἰων. **ἔκτημαι,** ὑποτ. **κέκτωμαι,** Εὐκτ. **κεκτήμην** ἢ **-ῴμην**· ὑπερσ. **ἐκεκτήμην,** ἀπρθετ.· λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἀποκτῶ, πορίζομαι, προμηθεύομαι, κερδίζω ‖ ὡς. ἐπὶ συμφορῶν, ἐπισύρω κατ' ἐμαυτοῦ, ὑποπίπτω εἴς τι, ὑφίσταμαί τι.— **II** ἐν τῷ πρκ. **κέκτημαι** ἢ **ἔκτημαι** καὶ ἐν τῷ τετελ. μέλ. **κεκτήσομαι**· ἔχω ἀποκτήσει, ἔχω ὑπό (εἰς) τὴν κατοχήν μου, ἔχω, κατέχω, κρατῶ: **ὁ κεκτημένος**=ὁ κάτοχος, ὁ κύριος ‖ ἀντεῦθεν, ὡς οὐσ. μετὰ γεν. **ὁ ἐμοῦ κεκτημένος** = ὁ κύριός μου, ὁ αὐδέντης μου (κυρ. ἐπὶ δούλων) ‖ **ἡ ἐμοῦ κεκτημένη**=ἡ κυρία μου, ἡ δέσποινά μου.— **III** ὁ ἀόρ. α' **ἐκτήθην** κεῖται ἐν παθ. ἐνν. = ἀπεκτήθην, κατεκτήθην, ἐλήφθην, κατελήφθην.

Ἔτυμ.: **κτάομαι**· ἰων. **κτέανον** ‹ ***κτά-ανον** κατ' ἀνομ.· **κτέαρ**· **κτῆμα**· **κτῆνος** (πρβλ. ΕΜ «**ἀκτῆνες· πένητες, ἠργηκότες**»· πιθ. **ἀκτῆνες** ‹ ***ἀκτηῆνες**): σανσκρ. **ksáyati** (κυριαρχῶ, κτῶμαι), Ζενδ. **xšayeiti** (ἔχω ἐξουσίαν ἐπί τινος), σανσκρ. **ksatrá-m** (imperium), παλ-Περσ. **xšāyadiya** (βασιλεύς), πρβλ. **Ξέρξης**· ἐξ ἰαπ. ῥ. **qβē(ī).**—Ὑπό τινων συσχετίζονται τά: **πᾶμα - κτῆμα, πάσασθαι - κτήσασθαι**· κατ' αὐτοὺς ἰαπ. ***qβve-** μεταπίπτει κατὰ μετάπτωσιν εἰς ***qβē-** καὶ ***qvē-**.

κτάσθαι, ἐπ. ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' (μετὰ παθ. ἐνν.) τοῦ **κτείνω.**— **II** ὁμῶς **κτᾶσθαι,** ἀπρφ. τοῦ **κτάομαι.**

κτέᾰνον, τό (**κτάομαι**) = **κτῆμα** ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐν τῷ πληθ. **τὰ κτέανα**=κτήματα, περιουσία ‖ ἐπ. ἑτερόκλ. δοτ. **κτεάτεσσι,** ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **κτέαρ.**

κτεᾰ́τειρα, ἡ, θηλ. τοῦ **κτεατήρ**· ἡ καθιστῶσά τινα κάτοχόν τινος.

κτεατήρ, -ῆρος (καὶ **κτεάτηρ**), ὁ (**κτάομαι**)· ὁ κάτοχος.

κτεᾰ́τῐζω, μέλ. **-ίσω**· ἐπ. ἀόρ. α' **κτεάτισσα** (**κτέαρ**)· κτῶμαι, ἀποκτῶ, κερδίζω ‖ παθ. πρκ. μετὰ μέσ.

σημ. **ἐκτεάτισμαι**=ἔχω ἀποκτήσει δι' ἑμαυτόν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κτεᾰτιστός, ή, όν· κτηδείς, ἀποκτηδείς, κερδηδείς.

κτείνω· ἰων. πρτ. **κτείνεσκον**· μέλ. **κτενῶ**, ἐπ. **κτενέω** ἢ **κτανέω**· ἀόρ. α' **ἔκτεινα**· ἀόρ. β' **ἔκτᾰνον**· πρκ. **ἔκτονα**. — Παθητ., ἀόρ. α' **ἐκτάνθην**· πρκ. **ἔ-κτᾰμαι**.— Οἱ ἀκόλουθοι ἐπικοί τύποι εἶναι συχνοί παρ' Ὁμήρῳ: γ' ἑν. καὶ πληθ. ἀορ. β' **ἔκτᾰ**, **ἔκτᾰν** (ὡσεὶ ἐξ ἑν. **κτῆμι**)· ὑποτ. **κτέω**, α' πληθ. **κτέωμεν**· ἀπρφ. **κτᾰμεν**, **κτᾰμεναι** ἀντὶ **κτάναι**· μτχ. **κτᾰ́ς**· μέσ. ἀόρ. β' (μετὰ παθ. σημ.) **ἐκτᾰμην**, ἀπρφ. **κτάσθαι**· μτχ. **κτάμενος**· ὡσ. αἰολ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' **ἔκτᾰ-θεν**· φονεύω, δανατώνω, σκοτώνω, ἀποκτείνω ‖ ἐπὶ ζῴων, σφάζω.

'**Ετυμ.: κτείνω**· μτγν. **κτεί-νῡμι**, **-ῦω** (γραφόμ. καὶ **κτείννυμι**, **κτίννῡμι**, **-ὔω**)· **ἀνδρο-κτασία**· **κτόνος**: πρβλ. σανσκρ. **ksaṇō'ti** (πληγώνω, τραυματίζω, συντρίβω), **ksatá-h**· (τραυματισμένος), **ksati-h** (βλάβη), παλ-'περσ.· **a-xšata-** (ἀβλαβής)· ἐκ· ρ. '**κταν-**, **κτεν-** ⟨ἰαπ. ρ. **qben**· μία ἀντιστοιχία **σκ-**: **κτ-** παρατηρεῖται ἐν τῷ γορτ. **κατα-σκενεῖ**· βλ. καὶ τὸ παρὰ τραγ. **καίνω**.

κτείνωμι, ἐπ. ἐν. Ὑποτ. ἀντὶ **κτείνω**.

ΚΤΕΙΣ, ὁ, γεν. **κτενός**· «κτένι». 2) τὸ κτένι τοῦ ὑφαντοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου οὗτος τηρεῖ τοὺς μίτους τοῦ στήμονος κεχωρισμένους, λατ. **pecten** ἢ **radius**. 3) βωλοκόπος («τσουγγράνα») 4) ἡ χεὶρ μὲ τοὺς δακτύλους τεντωμένους.

'**Ετυμ.: κτείς**· **κτένιον**· **κτενίζω** (βλ. λ. λ.)· **κτεὶς** εἶναι νεοσχηματισμὸς ἀντὶ '**κτήν**· ἡ γεν. **κτενός**⟨**κτεκενός**: λατ. **pecten**. Βλ. καὶ **πέκω**.

κτενέω, ἰων. μέλλ. τοῦ **κτείνω**.

κτενίζω, μέλ. **-ίσω** (**κτείς**)· δ,τι καὶ νῦν, «κτενίζω» ‖ ἐπὶ ἵππων, «ξυστρίζω».— μέσον, **κτενίζομαι κόμας**=κτενίζω τὴν κόμην μου.

κτένιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κτείς**· «μικρὸ χτένι», «χτενάκι».

κτενισμός, ὁ (**κτενίζω**)· τὸ κτένισμα.

κτέομαι, ἰων. ἀντὶ **κτάομαι**.

κτέρας, τό (**κτάομαι**)=**κτέανον**, **κτῆμα** (ἃ βλ.).

'**Ετυμ.: κτέρας**· δημῳ. πληθ. **κτέρεα**· **κτερίζω** καὶ **κτερεΐζω**· **κτερίσματα**· **ἀκτέριστος**, **ἀκτερέϊστος**· **κτεριστής**· ὁμ. **διάκτορος** (βλ. λ. λ.)· **Πολύ-κτωρ**· ἐκ ρ. **κτερ-** (δίδω δῶρα)· δὲν ἔχομεν ἀντίστοιχα ἐν ἄλλαις γλώσσαις.

κτέρεα, τὰ (**κτάομαι**)· πληθ. ὡσεὶ ἐξ ὀν. ἑν. **κτέρος**· κυρ.=**κτήματα**, κτήσεις, περιουσία ‖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐλέγετο ἐπὶ προσφιλῶν κτημάτων, ὅπως ἦσαν ὅπλα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἐκαίοντο μαζὶ μὲ τὸν νεκρὸν ‖ γενικῶς, τιμαὶ ἀπονεμόμεναι εἰς τοὺς νεκρούς, ἐπικήδειοι (νεκρικαί), τιμαί, κηδεῖα, ἔκφορά· βλ. καὶ **κτερεΐζω**, **κτερίζω**.

κτερεΐζω, μελ. **-ίξω**, ἐκτετ. τύπος ἀντὶ **κτερίζω**· δάπτω τινὰ μετὰ τῶν νενομισμένων τιμῶν.— μετὰ αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ.: **κτέρεα κτερεΐζω** = ἀπονέμω τὰς εἰς τοὺς νεκροὺς ἀνηκούσας τιμάς· βλ. **κτερίζω**.

κτερίζω, μέλ. **κτερῶ**· ἀόρ. α' **ἐκτέρϊσα** (**κτέρεα**)· ποιητ. ρ. (ὡς καὶ τὸ **κτερεΐζω**)· δάπτω, κηδεύω, μὲ τὰς προσηκούσας τιμάς.— μετ' αἰτ. τοῦ συστ.⟨ἀντικ.: **κτέρεα κτερίζω** = ἀπονέμω τὰς ἐπιταφίους τιμάς (λατ. **justa facere**, **exequias facere**).

κτερισῶσι, γ' πληθ. μέλ. τοῦ **κτερίζω**.

κτερίσματα, τὰ (**κτερίζω**)=**κτέρεα** (ὃ βλ.).

κτέω, κτέωμεν, α' ἑν. καὶ πληθ. Ὑποτ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ **κτείνω**.

κτηθῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **κτάομαι**, ἐν χρήσει μετὰ παθ. ἐνν.

κτῆμα, **-ατος**, τό (**κτάομαι**)· ὅτι καὶ νῦν, πᾶν τὸ κτηθέν, ἀποκτηθέν, εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν κατοχὴν τινος, ἀνῆκον εἰς τὴν περιουσίαν του.— ἐν τῷ πληθ. **κτήματα** = ἡ περιουσία, τὰ ἀγαθά, τινος, τὰ κτήματά του, ὡς τὸ **κτέανα**.— ‖ πᾶν πρᾶγμα, ὡς τὸ **χρῆμα**: **κτήματα καὶ χρήματα** = κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία.

κτηνηδόν, ἐπίρ. (**κτῆνος**)· ὅλην κτήνους, **ὡσὰν** κτῆνος.

κτῆνος, -εος, τό (**κτάομαι**)· κυρ. ὡς τὸ **κτῆμα**, τεμάχιον τῆς περιουσίας τινός ‖ πρὸ πάντων ἐν χρήσει ἐν τῷ πληθ. **κτήνεα** καὶ συνῳρ. **κτήνη**=περιουσία συνισταμένη εἰς ἀγέλας μεγάλων ζῴων καὶ ποίμνια, ἀγέλαι, κτήνη, βοσκήματα ‖ σπαν. καθ' ἑν. ἐπὶ ἑνὸς μόνου ζῴου, βοὸς ἢ προβάτου.

κτήσαιτο, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **κτάομαι**.

κτήσιος, α, ον, ὡσ. **-ος, -ον** (**κτῆσις**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν περιουσίαν τινός, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς περιουσίας τινός ‖ **κτήσιον βοτὸν** = πρόβατον ἀπὸ τὸ ποίμνιόν τινος,— ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν τινός, ὁ οἰκεῖος, λατ. **penetralis** ‖ **κτήσιοι θεοὶ** =οἱ ἐφέστιοι θεοί, οἱ προστάται τῆς οἰκογενείας θεοί.

κτῆσις, -εως, ἡ (**κτάομαι**)· ἡ ἀπόκτησις, τὸ ἀποκτᾶν τι.— ‖ (ἐκ τοῦ παθ. πρκ. **κέκτημαι**) κτῆσις, κτῆμα.—ὡς περιληπτ., κτήματα, περιουσία.

κτητός, ή, όν, ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ **κτάομαι**· ὁ δυνάμενος νὰ ληφθῇ ἢ νὰ ἀποκτηθῇ ἢ νὰ κερδηθῇ ‖ ὁ ἄξιος ἀποκτήσεως, ἐπιθυμητός.— ‖ ὁ ἀποκτηδείς, ὁ κατεχόμενος, ὁ ἀποτελῶν μέρος τῆς περιουσίας τινός.

κτήτωρ, -ορος, ὁ (**κτάομαι**)· ὁ κάτοχος, ὁ κύριος, ὁ κατέχων τι.

κτῖδεος, α, ον (**κτὶς**) = **ἰκτίδεος** (δ' βλ.)· ὁ ἐκ δέρματος ἰκτίδος: [δι' ἐτυμολ. βλ. **ἰκτίς**].

ΚΤΙΖΩ, μέλ. **κτίσω**· ἀόρ. α' **ἔκτῐσα**, ἐπ. **ἔκτισσα**, **κτίσσα**.— Παθητ., ἀόρ. α' **ἐκτίσθην**· πρκ. **ἔκτισμαι**· συνοικίζω χώραν, ἐγκαθιστῶ δηλ. κατοίκους ἐν αὐτῇ, οἰκοδομῶ οἰκίας καὶ δημιουργῶ πόλεις ‖ ἐπὶ πόλεως, ἱδρύω πόλιν, τὴν θεμελιώνω, τὴν κτίζω, τὴν οἰκοδομῶ, τὴν ἀνεγείρω ‖ ἐπὶ ἑορτῆς, καθιερώνω θεσπίζω.— ‖ παράγω, δημιουργῶ, φέρω εἰς ὕπαρξιν. 2) γεν., κάμνω ἢ καθιστῶ τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον. 3) διαπράττω τι.

'**Ετυμ.: κτίζω**· **εὔκτῑμενος**· **εὔκτιτος**· **κτίσις** (βλ. λ. λ.)· '**Αμφι-κτίονες** (**-όνες**)· **περι-κτίονες**· **περι-κτίται**· πάντα ἐκ ρ. **κτι-**· πρβλ. τὰ συγγ. σανσκρ. **kṣē'ti**, **ksiyáti**, Ζενδ. **šaêiti** (διαμένω), σανσκρ. **ksiti-h**, Ζενδ. **šiti-š** (διαμονή, ἐγκατάστασις), σανσκρ. **kṣē'-tra-m**, **kṣē'ma-h** (εἰρηνικὴ διαμονή), λατ. **situs** (κείμενος), **situs** (θέσις)· πάντα ἐξ ἰαπ. ρ. **k̂ei-* βλ. καὶ **κτίλος**.

ΚΤΙ'ΛΟΣ, ον· ἥμερος, πρᾶος, εὐπειθής.— ‖ ὡς οὐσ. **ὁ κτίλος**=ὁ κριός.

'**Ετυμ.: κτίλος**· **κτιλόω**· **κτιλεύω** (ἡμερώνω)· φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ **κτίζω**, **κτίσις**, μὲ τὴν βασικὴν σημ. τοῦ ἡμέρου, οἰκιακοῦ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κτῖλόω, μέλ. **-ώσω**· μέσ. ἀόρ. α' **ἐκτιλωσάμην** (**κτίλος**)· ἡμερώνω, ἐκπολιτίζω ‖ κερδίζω τὴν συμπάθειάν τινος.

κτῖμενος, η, ον· ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **κτίζω**· ἱδρυμένος, ᾠκοδομημένος ‖ μόνον ἐν συνθέσει: **εὔ-κτῑμενος**.

κτίς, ἡ=**ἰκτὶς** (δ βλ.)· «κουνάβι».

κτῖσις, -εως, ἡ (**κτίζω**)· ἵδρυσις, θεμελίωσις. 2) τὸ ποιεῖν τι, δημιουργεῖν τι ‖ ἡ δημιουργία τοῦ σύμπαντος.— ‖ ὅ,τι ἐδημιουργήθη, ὁ Κόσμος, τὸ Σύμπαν καθ' ἑαυτό. 2) τὸ δημιουργηθὲν πρᾶγμα, δημιούργημα.

κτίσμα, -ατος, τό (**κτίζω**)· τὸ δημιουργηθὲν πρᾶγμα, δημιούργημα ‖ τόπος κτισθεὶς ἢ ἀποικισθείς, ἀποικία.

κτίσσα· ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ **κτίζω**.

κτίστης, -ου, ὁ (**κτίζω**)· ὁ κτίσας, ὁ ἱδρύσας, ὁ ἱδρυτής, θεμελιωτής.

κτιστύς, -ύος, ἡ. ἰων. ἀντὶ **κτίσις**.

κτίστωρ, -ορος, ὁ = **κτίστης**.

κτῖτης, -ου, ὁ (**κτίζω**)·=**κτίστης** (δ βλ.)· ἱδρυτής, ἀποικιστής ‖ γενικῶς, κάτοικος.

κτῡπέω, μέλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ἐκτύπησα**, ποιητ. **κτύπησα**· ἀόρ. β' **ἔκτῠπον**, ἐπικ. **κτύπον** (**κτύπος**): — ‖ ἀμτβ. παταγῶ, κροτῶ, ὡς τὰ πίπτοντα λόγῳ ἐκριζώσεως δένδρα ‖ κροτῶ, ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ.— ‖ μτβτ. κάμνω τι νὰ ἠχήσῃ, νὰ ἀντηχήσῃ.—Παθητ. κροτῶ, ἀντηχῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κτῦπημα, -ατος, τό (*κτυπέω*)· = *κτύπος* (δ βλ.)· ἰσχυρὸς ἦχος, κρότος, πάταγος ‖ κρότος χειρῶν, χειροκρότημα.

κτῦπος, -ου, ὁ (*τύπτω*)· πᾶς ἰσχυρὸς θόρυβος, κρότος, ὁ κρότος τῆς βροντῆς, ὁ κρότος (θόρυβος, πάταγος) τῶν ἁρμάτων, ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων.

Ἔτυμ.: *κτύπος· κτυπέω*· σκοτειν. ἐτυμολ. — Πρβλ. σανσκ. ksṓdati (τρίβω, κοπανίζω), ὅπερ εἶναι συγγ. τῷ ksudrá-ḥ (μικρός) καὶ τῷ παλ-σλαυ. **chudŭ** (μικρός), ἰαπ. *ksoudo-· ksúbhyati, ksṓbhatē (κλονίζομαι), ⟨*kseubh- (πρβλ. *skeubh- ἐν τῷ γοτθ. af-skiuban=ἀποῤῥίπτω, ἐν τῷ παλ-σλαυ. skuba = πυροβολῶ, ἐν τῷ λιθ. skùbti=σπεύδω, διάζομαι), τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἀρχὴ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ ἑλλ. *κτ-*.

κύᾰθος, ὁ (*κύω*)· ποτήριον (γεν. σκεῦος), δι' οὗ ἤντλουν οἶνον ἐκ τοῦ κρατῆρος.— ‖ ἀττικὸν μέτρον, χωροῦν δύο *κόγχας* ἢ τέσσαρα *μύστρα*, περὶ τὸ ¼ τῆς λίτρας.— ‖‖ σικύα πρὸς ἀφαίμαξιν (κοιν. «βεντούζα»). [δι' ἐτυμολ. βλ. *κυέω*].

κῠᾰμευτός, ή, όν (*κυαμεύω*)· ἐκλεχθεὶς ἢ ἐκλεγόμενος διὰ κυάμου (τ. ἔ. διὰ κλήρου).

κῠᾰμεύω, μέλ. -σω (*κύαμος*)· ἐκλέγω διὰ κυάμου (τ. ἔ. διὰ κλήρου).

κῠᾰμιαῖος, α, ον (*κύαμος*)· ὁ ἔχων μέγεθος κυάμου.

ΚΥ˘Α˘ΜΟΣ, -ου, ὁ· «κουκκί».— ‖ ὁ κλῆρος δι' οὗ ἐξελέγοντο δημόσιοι ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ‖ *ὁ κυάμῳ λαχὼν=κληρωτὸς*=δημόσιος ἄρχων ἐκλεχθεὶς διὰ κλήρου (λατ. faba).

Ἔτυμ.: *κύαμος*· ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ *κυεῖν* ἐπιβεβαιοῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ παράλληλόν της ἐν τῷ παλ norr. baun, ἀγγλ-σαξ. béan, παλ-γερμ. bōna (κουκκί) ⟨κοιν. γερμ. *baunō, ἰαπ. *bhounā ἐκ ῥ. *bheu-, *bhou-, *bhu (αὐξάνω, φουσκώνω), πρβλ. γοτθ. uf-bauljan (= *τυφόω*) κλπ.· πρβλ. ὡσ. λιθ. pupà, λατ. pupa (κουκκί)· λατ. paupī (φουσκώνω).— Παράγ.: *κυαμεύω· κυαμάν· κυαμίζω*.— Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι ὑπάρχουν δύο ῥίζαι *kuv- (**κύϝαμος*) καὶ *kv-⟩π-*· πρβλ. *Παν-όψια, Κυαν-οψιών*· ἀττ. *πύανος, Πυανεψιών* εἶναι σχηματισμὸς ἀνάμεικτος.

κῠᾰμο-τρώξ, -*ῶγος,* ὁ (*κύαμος+τρώγω*)· ὁ τρώγων κυάμους.

κῠᾰμο-φᾰγία, ἡ (*κύαμος* + *φᾰγεῖν*)· τὸ ἐσθίειν (τρώγειν) κυάμους, τὸ νὰ τρέφεται τις μὲ κυάμους («κουκκιά»).

κῠᾰν-αιγίς, -*ίδος,* ἡ (*κύανος* + *αἰγίς*)· ἡ ἔχουσα τὴν κυανόχρουν (σκοτεινόχρωμην) αἰγίδα, δηλ. ἡ Ἀθηνᾶ.

κῠᾰν-άμπυξ, -*ῦκος,* ὁ, ἡ (*κύανος* + *ἄμπυξ*)· ὁ ἔχων κυανόχρουν *ἄμπυκα* (ταινίαν ἢ μετώπιον)· ὅλ. *ἄμπυξ*.

κῠᾰν-άντυξ, -*υγος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων κυανοῦν (βαθύχρουν) θόλον.

κῠᾰν-αυγής, *ἐς* (*κύανος+αὐγή*)· ὁ ἔχων κυανῆν (σκοτεινήν) λάμψιν.

Κῠᾶνεαι, (ἔνν. *νῆσοι ἢ πέτραι*), αἱ· «Σκοτειναὶ Βράχοι», τ. ἔ. δύο μικραὶ νῆσοι κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου, μυθολογούμεναι ὅτι συγκλειόμεναι συνέθλιβον τὰ διερχόμενα πλοῖα, ὅθεν καὶ *Συμπληγάδες*, καὶ *Συνδρομάδες* καὶ *Πλαγκταὶ* ἐκαλοῦντο.

κῠᾰν-έμβολος, *ον* (*κυάνεος+ἔμβολον*)· =*κυανόπρῳρος*· ὁ ἔχων (κυρ. ἡ ναῦς ἡ ἔχουσα) κυανῆν (σκοτεινόχρωμον) τὴν πρῷραν ἢ τὸ ἔμβολον.

κῠᾶνεος, α, ον, καὶ συνῳρ. *κυανοῦς, ῆ, οῦν* (*κύανος*)· ὁ κυανοῦς τὸ χρῶμα, ὁ βαθὺς κυανοῦς («μπλέ») ‖ γενικῶς, σκοτεινόχρωμος, μαῦρος.

κῠᾰνο-βλέφαρος, *ον* (*κύανος+βλέφαρον*)· ὁ ἔχων κυανᾶς τὰς βλεφαρίδας, δηλ. μελαίνας (κοιν. «μαυρομμάτης»).

κῠᾰνο-ειδής, *ἐς* (*κύανος+εἶδος*)· ὁ ἔχων χρῶμα βαθὺ κυανοῦν (βαθὺ μπλέ), ὅπως ἡ θάλασσα.

κῠᾰνό-θριξ, -*τριχος,* ὁ, ἡ (*κύανος+θρίξ*)· ὁ ἔχων μελαίνας τρίχας.

κῠᾰνό-πεζα, ἡ (*κύανος+πέζα*)· ἡ ἔχουσα πόδας ἀπὸ κύανον.

κῠᾰνό-πεπλος, *ον* (*κύανος* + *πέπλος*)· ἡ ἔχουσα μέλανα πέπλον, ἐπὶ τῆς Δήμητρος πενθούσης διὰ τὴν θυγατέρα της.

κῠᾰνο-πρῴρειος καὶ **κῠᾰνό-πρωρος,** *ον* (*κύανος+πρῷρα*)· ὁ ἔχων πρῷραν χρώματος βαθέος κυανοῦ, μελανόπρωρος.

κῠᾰνό-πτερος, *ον* (*κύανος* + *πτερόν*)· ὁ ἔχων πτερὰ κυανομέλανα, ὡς ὁ κόραξ ‖ καθόλου, ὁ ἔχων μελαίνας πτέρυγας.

ΚΥ˘Α˘ΝΟΣ, -ου, ὁ (καὶ ἡ)· ὕλη τις ἔχουσα χρῶμα βαθὺ κυανοῦν, τὴν ὁποίαν κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους μετεχειρίζοντο πρὸς καλλωπισμὸν ἔργων ἐκ μετάλλου, ἰδίως ὅπλων καὶ πανοπλιῶν, πιθαν. κυανοῦς χάλυψ.— ‖ ὡς θηλ., κυανοῦν τι ἄνθος, φυόμεναν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐν τῷ σίτῳ ἢ ταῖς ζειαῖς.

Ἔτυμ.: ἀγν. ἐτυμ.· Ἴσως συγγ. τῷ σανσκρ. s'yan-as (καπνός), s'yāmas (σκοτεινός)· λιθ. szemas (φαιός)· ἴσως ὡσ. συγγ. τῷ *κύαμος* (πρβλ. *κύαμοι μελανόχροες*). Τὸ -υ- ἐν τῷ δακτυλικῷ ἑξαμέτρῳ λαμβάνεται ἐνίοτε ὡς μακρὸν χάριν τοῦ μέτρου (π.χ. ἐπὶ τῶν λ. *κυάνεος, κυανόπρῳρος, κυανοχαίτης*).

κῠᾰνό-στολος, *ον* (*κύανος+στολή*)· ὁ μέλανα ἐνδεδυμένος.

κῠᾰν-οφρυς, -υ, γεν. -*υος* (*κύανος+ὀφρύς*)· ὁ ἔχων μελαίνας ὀφρῦς.

κῠᾰνο-χαίτης, -ου, ὁ (*κύανος* + *χαίτη*)· ὁ ἔχων μέλαιναν κόμην ‖ ἐπὶ ἵππου, ὁ ἔχων μέλαιναν χαίτην.

κῠᾰνό-χροος, *ον,* καὶ **κυανό-χρως,** -*ωτος,* ὁ, ἡ (*κύανος* + *χρόα, χρώς*)· ὁ ἔχων χρῶμα βαθὺ κυανοῦν, μελάγχρους («μελαχροινός»).

κῠᾰν-ώπης, -ου, ὁ (*κύανος+ὤψ*)· ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, μέλανα ὄμματα («μαυρομμάτης»)· θηλ. *κυανῶπις, -ιδος*.

κύβδᾰ, ἐπίρ. (*κύπτω*)· μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός, κύπτων, «σκυφτά».

κυβεία, ἡ (*κυβεύω*)· τὸ παίζειν τοὺς κύβους (παιγνίδιον), χαρτοπαίγνιον ‖ ὀθόνη, δολιότης τέχνασμα, ἀπάτη, ἐμπαιγμός.

Κῠβέλη, ἡ· Φρυγικὴ θεότης, λατρευομένη καθ' ὅλην τὴν Μ. Ἀσίαν, βραδύτερον δὲ καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ρώμῃ. Βλ. Κ. Ε. Λ.

ΚΥ˘ΒΕΡΝΑ˘Ω, μέλ. -*ήσω*, λατ. guberno· διοικῶ, διευθύνω, ἐνεργῶ ὡς κυβερνήτης ἢ ὡς πηδαλιοῦχος ‖ μτφρ. κυβερνῶ τὴν πολιτείαν (τὸ κράτος).

Ἔτυμ.: *κυβερνάω· β-ν⟨μ-ν* κατ' ἀνομοίωσιν (πρβλ. Κυπρ. *κυμερῆναι* ἀπρφ.=κυβερνᾶν καὶ αἰολ. *κυμερνήτης*, εἶτα ἀττ. *τέρβινθος* ⟨ *τέρμινθος, βάρναμαι* ⟨ *μάρναμαι*).—Πιθ. συγγ. τῷ σανσκρ. kūbara- (ρυμὸς ἁμάξης), λιθ. kumbras (λαβὴ τοῦ πηδαλίου), kumbryti (κυβερνᾶν). Τὸ λατ. guberno εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῠβέρνησις, δωρ. -**ᾶσις,** -*εως,* ἡ (*κυβερνάω*)· τὸ κυβερνᾶν πλοῖον, πλοηγία ‖ μτφρ. κυβέρνησις, διοίκησις.

κῠβερνῆτᾰ, κλητ. τοῦ *κυβερνήτης*.

κῠβερνήτειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *κυβερνητήρ* (δ βλ.).

κῠβερνητήρ, -*ῆρος,* ὁ· σπανιώτ. τύπος ἀντὶ *κυβερνήτης*.

κῠβερνήτης, -ου, ὁ (*κυβερνάω*)· κυβερνήτης πλοίου, πηδαλιοῦχος, λατ. gubernator ‖ μτφρ. ὁ ὁδηγός, κυβερνήτης πόλεως (κράτους). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῠβερνητικός, ή, όν· ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος, ἐπιδέξιος, εἰς τὸ κυβερνᾶν, εἰς τὸ διοικεῖν, ἱκανὸς κυβερνήτης.

κῠβεύω, μελ. -*σω* (*κύβος*)· παίζω τοὺς κύβους (παιγνίδιον) ‖ μτφρ. ῥιψοκινδυνεύω, τὰ «παίζω ὅλα γιὰ ὅλα». 2) μτβτ. διακινδυνεύω τι, ἀποτολμῶ τι.

κῠβιστάω, μέλ. -*ήσω* (*κύπτω*)· ῥίπτω ἑμαυτὸν ὀρθοκέφαλα, «κάμνω τοὺμπες» ‖ «πέφτω βουτιὰ στὴ θάλασσα» ‖ «κουτρουβαλῶ», «κάμνω τοὺμπες», ἐπὶ ἀγυρτῶν, ἀπατεώνων.

Ἔτυμ.: *κυβιστάω· κυβίστημα· κυβιστητήρ* (καὶ καθ' ἁπλοπλ. *κυβιστῆρ*) (δλ. λ. λ.)· πρβλ. *κύβη* (= *κεφαλή*), «*κύβηβος= ὁ κατακύψας*» ΕΜ, «*κυβηβᾶν =κυρίως τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ῥίπτειν*» ΕΜ.. Ἴσως πρόκειται περὶ δανείων ἐκ Θρᾳκικῆς ἢ Μακεδ. διαλέκτου· θὰ ἀνέμενέ τις **κυφιστᾶν*· πρβλ. σανσκρ. ku-

bhanyú-ḫ (ὀρχούμενος), παλ-norr. **hoppa**, ἀγγλ-σαξ. hoppian, hoppet(')an (χοροπηδῶ), ρωσσ. **kubárĭ, kubéc, kubarëmŭ**. ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qubh-*· βλ. *κύπτω, κῦφός, κῦφόω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῠβίστημα, *-ατος*, τό (*κυβιστάω*)· «τούμπα», «τακλᾶς».

κῠβιστητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*κυβιστάω*)· ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα *τὸ κυβιστᾶν*, ὁ «κάμνων τοῦμπες»· 2) κολυμβητής, δύτης. 3) μτφρ. ἀπατεών, τσαρλατᾶνος.

ΚΥ˘ΒΟΣ, ὁ· λατ. **cubus**, καὶ νῦν *κύβος* καλούμενον, στερεόν τετράγωνον μετὰ ἓξ πλευρῶν.— ‖ κύβος τοῦ γνωστοῦ παιγνιδίου οεσημειωμένος καὶ ἐπὶ τῶν ἓξ πλευρῶν του (ἐν ᾧ ὁ *ἀστράγαλος* ἔφερε σημεῖα μόνον ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν, ἔχων τὰς ὑπολοίπους δύο στρογγύλας). Οἱ Ἕλληνες ἔπαιζον μέ τρεῖς κύβους: *τρὶς ἓξ ἔβαλον* = ἔρριψα τρία «ἑξάρια», ἔσχον δηλ. τὴν μεγίστην ἐπιτυχίαν ‖ *κρίνω τι ἐν κύβοις* = ἀποφασίζω τι διὰ τῶν κύβων, ἤτοι διὰ τῆς τύχης.

Ἔτυμ.: *κύβος*: λατ. **cubĭum -us** (πρβλ. Πολυδ. «*κύβωλον=κύβιτον*»), γοτθ. **hups** (<κοιν-γερμ. ***xupi-**), ἀγγλ-σαξ. **hype**, παλ-γερμ. **huf** (ἰσχίον, γόμφος), λατ. **cubō -are, cumbo, -ere** ἰαπ. ***qeub-, *qub-** (κυρτοῦμαι)· παράγ.: *κυβεύω, κυβεία*. Βλ. καὶ *κύπτη, κύμβη, κύπτω, κῦφός*.

κῡδάζω, ἄνευ μέλλ. ἐν χρήσει (*κύδος*)· ἐξυβρίζω, ὀνειδίζω, λοιδορῶ —Παθητ. ἐμπαίζομαι, ἐξυβρίζομαι. Σημειωτέον ὅτι τὸ μὲν *κυδάζω* κεῖται ἐπὶ κακῆς ἐνν., τὸ δὲ *κυδαίνω* ἐπὶ καλῆς.

Ἔτυμ.: *κυδάζω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ὁ κύδος· λοιδορία, κακολογία*», «*κυδάγχας· μάχας. λοιδορίας*», «*κυδαγχόμενα· λοιδορούμενα*», «*κυδάττειν· ἐπιφωνεῖν*», «*κυδοιμός· πόλεμος, θόρυβος, ταραχή*»· *κυδοιμέω· κυδοιδοπάω*: πρβλ. παλ-σλαυ. **kuditi** (βλάπτω, ζημιῶ), σανσκρ. **kutsáyati** (βλάπτω), μεσ-γερμ. **hiuze** (νεανικός, ζωηρός), **hiuzen** (τολμῶ), παλ-γερμ. **hose** (χλευασμός). Πάντα ταῦτα προέρχονται ἐξ ἰαπ. ῥ. *(s)qeve- (τῆς ὁποίας ἡ γεν. σημ. εἶναι: πλήττω, διαπερῶ, εἶμαι μυτερός, κεντῶ), πρβλ. παλ-σλαυ. ***kovati**, λιθ. **káuti**, λεττ. **kaut**, παλ-γερμ. **houwan** (κτυπῶ), —*σκύρος* ἢ *σκῦρος* (ψόφος λίθου κατὰ τὴν γλυφὴν του)=μεσ-γερμ. **schiel**, — λιθ. **sku-t-ú, skùsti** (ξύω, κουρεύω),—λατ. **cūdo** (σφυρηλατῶ), σανσκρ. **códati** (ὠδῶ τι πρός τι),—παλ-γερμ. **sciozan**, ἀγγλ-σαξ. **scéotan** (ἀκοντίζω, ρίπτω).

κῡδαίνω, μελ. *-ᾶνῶ*· ἀόρ. α' *ἐκύδᾱνα*, ἐπ. *κύδηνα* (*κῦδος*)· τιμῶ, δοξάζω, περιποιῶ τιμὴν εἴς τινα, ἐγκωμιάζω ‖ ὡσ. ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως, στολίζω, ἐξωραΐζω ‖ χαροποιῶ, εὐφραίνω διὰ δειγμάτων τιμῆς.— ‖ σπαν. *ἐν κακῇ* ἐνν., κολακεύω, δωπεύω. Βλ. *κυδάζω*.

κῡδᾰλιμος, *ον* (*κῦδος*)· ἔνδοξος, εὐκλεής, πεφημισμένος ‖ *κυδάλιμον κῆρ*=εὐγενὴς καρδία.

κῡδᾰνω=*κυδαίνω*· τιμῶ, ἔχω τινὰ ἐν τιμῇ.— ‖ ἀμτδ.=*κυδιάω*· καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι.

κυδῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *κυδαίνω*.

κύδηνεν, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *κυδαίνω*.

κῡδήεις, *εσσα, εν* (*κῦδος*)· ἔνδοξος, εὐγενής.

κυδι-άνειρα, ἡ (*κῦδος*+*ἀνήρ*), θηλ. ἐπίθ. (ὡς τὸ *ἀντιάνειρα*), ὡσεὶ ἐξ ἀρσ. εἰς *-άνωρ*· ἡ ἐξευγενίζουσα τοὺς ἄνδρας, ἡ λαμπρύνουσα καὶ καθιστῶσα αὐτοὺς ἐνδόξους.

κῡδιάω, ἐπ. μτχ. *κυδιόων*, ἄνευ μέλλ. ἐν χρήσει (*κῦδος*)· φέρομαι ὑπερηφάνως, γαυριῶ, ὑπερηφανεύομαι, λατ. gloriari ‖ ἐντεῦθεν ἀγάλλομαι, χαίρω.

κῡδῐμος, *ον*=*κυδάλιμος* (ὃ βλ.).

κῡδῐόων, ἐπ. μτχ. τοῦ *κυδιάω* (ὃ βλ.).

κύδιστος, *η, ον*, ὑπερθ. τοῦ *κυδρὸς* (σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *κῦδος*, ὡς τὸ *αἴσχιστος*, ὑπερθ. τοῦ *αἰσχρός*, ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ *αἶσχος*)· ἐνδοξότατος, τὰ μέγιστα τιμώμενος, περιφημότατος, εὐγενέστατος, μέγιστος.

κῡδῐων, *ον*, γεν. *-ονος*, συγκριτ. τοῦ *κυδρὸς* (βλ. *κύδιστος*)· ἐνδοξότερος, εὐγενέστερος ‖ γενικῶς, καλλίτερος.

κυδνός, *ή, όν*=*κυδρὸς* (βλ. λ.).

κῡδοιδοπάω, μελ. *-ήσω* (*κυδοιμός*)· *ἐγείρω δόρυβον*, θορυβῶ.

κῡδοιμέω, μελ. *-ήσω* (*κυδοιμός*)· ἐγείρω ταραχήν, διασπείρω τὸν τρόμον καὶ τὴν σύγχυσιν.— ‖ μτδτ. ἐμβάλλω τινὰ εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, ταράσσω τινά, «τὰ «κάμνω ἄνω-κάτω».

ΚΥ˘ΔΟΙΜΟ΄Σ, ὁ· θόρυβος, ταραχή, σύγχυσις, ὀχλοβοή. Ἐκ τοῦ

ΚΥ˘ΔΟΣ (Α), *-εος*, τό· δόξα, φήμη, εὔκλεια, κυρ. ἐν πολέμῳ ‖ *κῦδος ἀρέσθαι*=νὰ ἀποκτήσῃ δόξαν, νὰ δοξασθῇ ‖ ἐπὶ ἥρωος, *μέγα κῦδος Ἀχαιῶν*=μεγάλη δόξα (μέγα καύχημα) τῶν Ἀχαιῶν, ὡς τὸ λατ. **decus**.

Ἔτυμ.: *κῦδος· κυδίων, κύδιστος* (βλ. λ. λ.)· *κύδιμος* (βλ. λ.). πρβλ. *κυδι-άνειρα· κυδιάω· κυδρός· κυδαίνω· κυδάνω· κυδάλιμος* (βλ. λ. λ.)· *κῦδος* <ἰαπ. ***qūdos**, συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **čudo** (θαῦμα) (<ἰαπ. ***qēudos**), πρβλ. **čuja, čuti** (ἀκούω, ἀντιλαμβάνομαι), ἑλλ. *κο(F)έω* (βλ. λ.).— Ἐσφαλμενη ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὰ *κύω, κυέω*.

κύδος (Β), *-ου*, ὁ· ὄνειδος, ὕβρις· *ἐκ τούτου τὸ κυδάζω*.

κυδρός, *ά, όν* (*κῦδος*)· = *κυδάλιμος* (ὃ βλ.)· ἔνδοξος, ἐπιφανής, εὐγενὴς ‖ ἐπὶ ἵππου, ὑπερήφανος, μεγαλοπρεπής, θυμοειδής.

Κύδων ἢ **Κῠδωνία,** ἡ· πόλις τῆς Κρήτης (βλ.Κ.Ε.Λ.).

κῠδωνιάω· ἐξογκοῦμαι ὡς κυδώνιον. Ἐκ τοῦ

Κῠδώνιος, *α, ον* (*Κύδων*)· ἐκ Κυδωνιῶν, τ. ἔ. Κρήτης ‖ *μῆλον Κυδώνιον*=τὸ «κυδώνι».— ‖ μτφρ. ἐξωγκωμένος (στρογγύλος, «παχουλός») ὡς κυδώνι.

Ἔτυδ.: *κυδώνιον μῆλον· κυδωνέα· κυδωνιάω* (βλ. λ.)=λατ. **sororiare**· *κυδωνίτης οἶνος· κυδωνόμελι*· παρ' Ἀλκμ. τὸ «κυδώνι» καλεῖται *κοδύμαλον* (*κοδυ-* ἴσως εἶναι τὸ ἀσιατ. ὄνομα τοῦ καρποῦ, πρβλ. *κοκκύμηλον* = δαμάσκηνον)· ἡ λ. *κυδώνιον* ὀφείλεται εἰς λαϊκὴν παρετυμολογίαν, πρβλ. *Κυδωνία* = πόλις τῆς Κρήτης (τὰ σημερινὰ Χανιά), χωρὶς νὰ ἔχῃ ποτὲ εἰδικῶς ὀνομασθῇ οὕτω ὁ καρπὸς αὐτὸς ἐν Κρήτῃ. Ἡ ἑλλην. ὀνομασία τοῦ καρποῦ (*κυδώνιον*) παρελήφθη ὑπὸ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Εὐρώπης (πρβλ. ἀγγλ. **quince**, λατ. **malum cotoneum** ἢ **cydŏnium**> ἰταλ. **cotogna**, παλ-γερμ. **cozzan, cottana, chutina**, μεσ-γερμ. **quiten**, ἀγγλ-σαξ. **cod-, god-æppel**.

κύέω, ἀρχαιότ. τύπος τοῦ *κύω*, παρτ. *ἐκύουν*· μέλ. *κυήσω*· ἀόρ. α' *ἐκύησα*: ‖ μτδτ. φέρω ἐν τῇ κοιλίᾳ, φέρω ἐν γαστρί, κυοφορῶ, ἐγκυμονῶ, εἶμαι ἔγκυος (λατ. **gestare**).— ‖ ἀμτδ. γίνομαι ἔγκυος, συλλαμβάνω.

Ἔτυμ.: *κυέω, κύω*· μτχ. *ἐν. ἐγκύουσα· κυΐσκω· κύος* (*κυοτοκία, κύουρα, ἔγ-κυος*: σανσκρ. **çiçu-ḫ**= νεογνόν)· *κύαρ* (ὀπὴ τοῦ ὠτός, βελονότρυπα) (λατ. **caverna** <***kov-**, **sor** <ἀρμ. ***sovoro-**, ἰαπ. ***ḱovero-**)· *κύαθος· κῦμα· κῦρος* (βλ. λ. λ.)· σανσκρ. **çváyati** (ὀγκοῦμαι), λατ. **in-ciens** (***en-cviens**)=περίφραγμα· ἰαπ. ***ḱevā-** (κυρτοῦμαι, καμπυλώνομαι)· βλ. *κοῖλος*.

κύθε, ἐπ. ἀντὶ *ἔκυθε*, γ' ἑν. ἀορ. δ' τοῦ *κεύθω*.

Κῠθέρεια, ἡ· ἡ ἐκ Κυθήρων, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, ἡ ἐκ τῆς ἐν Κρήτῃ πόλεως τῶν Κυθήρων, ἢ ἐκ τῆς νήσου τῶν Κυθήρων.

Κῠθηρα, τά, γεν. *-ων*· ἡ γνωστὴ νῆσος, κειμένη νοτιώτερον τῆς Λακωνικῆς (κοιν. «Τσιρίγο»).

Κυθηρο-δίκης, *-ου*, ὁ (*Κύθηρα*+*δίκη*)· Σπαρτιάτης ἁρμοστὴς πεμπόμενος ἐτησίως πρὸς διακυβέρνησιν τῆς νήσου τῶν Κυθήρων.

Κῠθηρόθεν, ἐπίρ. (*Κύθηρα*)· ἐκ Κυθήρων.

κύθρα, κύθρινος, κύθρος, ἰων. ἀντὶ **χύτρ—**· (βλ. λ. λ.).

κῡΐσκω, μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει (*κύω, κυέω*)· κάμνω τινὰ νὰ κυοφορήσῃ, ἐμποτίζω, γονιμοποιῶ, «γκαστρώνω».—Παθ., γίνομαι ἔγκυος, συλλαμβάνω.

κῠκάνάω, παράλληλος τύπος τοῦ *κυκάω* (ὃ βλ.).

ΚΥ˘ΚΑ΄Ω, μέλ. *-ήσω*· ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω.— ‖ ὡς τὸ λατ. **miscere, lurbare**, καὶ τὸ ἑλλ. *ταράσσω*· ἀναταράσσω, τὸ ἀνακατεύω καὶ ἀναμειγνύω ‖ ἐντεῦθεν μτφρ., ἐμβάλλω εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, κάμνω τι ἄνω-κάτω.—Παθητ., συγχέομαι, περιπίπτω εἰς σύγχυσιν, τρομοκρατοῦμαι, πανικοβάλλομαι ‖

ώσ. ἐπί τῆς διανοίας, περιπίπτω εἰς ἀνησυχίαν, ἀνησυχῶ, ταράσσομαι.

Ἔτυμ.: κυκάω· κυκησί-τεφρος· κυκεών· κύκηθρον (βλ. λ. λ.)· ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ λεττ. **susla** (ποτόν σοροπῶδες), λιθ. **száukszłas** (κοχλιάριον), **sziùkszmés** (σκουπίδια), ἰαπ. **ḱuḱ-*. — Τό λατ. **cocētum** εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ ἑλλ. ***κυκητόν*** (μέ **-o-** ἀντί **-u-** κατ' ἀναλογίαν πρός τό **coquo**).

κῠκεών, *-ῶνος,* ὁ· αἰτ. ***κυκεῶνα***, συντετμ. ἐπ. ***κυκεῶ*** καί ***κυκειῶ*** (***κυκάω***)· κρᾶμα, ποτόν ἀνάμεικτον, ἀναψυκτικόν, δροσιστικόν ποτόν, ἀποτελούμενον ἀπό ἀνάμειξιν κριθαλεύρου, τετριμμένου τυροῦ καί Πραμνείου οἴναυ.

κῠκήθησαν, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κυκάω***.

κῠκηθρον, τό (***κυκάω***)· «μεγάλη κουτάλα, χουλιάρα» κατάλληλος πρός ἀνάμειξιν, τάρακτρον ‖ μτφρ. ἄνθρωπος ἀρεσκόμενος εἰς τό νά ἀνακατεύῃ τούς συνανθρώπους του, «ἀνακατωσιάρης», «ἀναμειχτοκουτάλας», ταραξίας.

κῠκησί-τεφρος, ***ον*** (***κυκάω*** + ***τέφρα***)· ὁ ἀνάμεικτος μέ τέφραν.

κυκλάμῑνος, ἡ· λατ. **cyclamen**· φυτόν μετά στρογγύλων βωλοειδῶν ριζῶν, φέρον εὐῶδες ἄνθος χρήσιμον εἰς τήν κατασκευήν στεφάνων.

κυκλάς, *-άδος,* ἡ (***κύκλος***)· ὁ περικυκλῶν, κυκλοτερής, κυκλικός, στρογγύλος ‖ ***αἱ Κυκλάδες*** (ἐνν. ***νῆσοι***)=οἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου πελάγους, κληθεῖσαι (καί μέχρι σήμερον καλούμεναι) ***Κυκλάδες***, ὡς περικυκλοῦσαι τήν Δῆλον.— ‖ ἐπί τόπου, ἀνακυκλούμενος, περιοδικῶς ἐπανερχόμενος.

κυκλέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κύκλος***)· κινῶ τι ὁλόγυρα, τό φέρω κύκλω ‖ τό μετακομίζω δι' ἁμάξης ‖ ***πόδα κυκλέω*** = περιφέρομαι ὁλόγυρα, «κλωθογυρίζω».— Μέσον, περιτριγυρίζω, περιβάλλω, περικυκλώνω.— ‖ ἀμτβ. περιστρέφομαι, ἐπανέρχομαι περιοδικῶς.

κυκλιάς, *-άδος,* ἡ (***κύκλος***)· θηλ. ἐπίθ.· στρογγύλη, κυκλική.

κυκλικός, ***ή, όν*** (***κύκλος***)· κυκλοτερής, κυκλικός, κινούμενος ἐν κύκλῳ.— ‖ ***Κυκλικοί*** ἐκαλοῦντο οἱ ἐπικοί ποιηταί, τῶν ὁποίων τά ποιήματα ἀπήρτιζον ἐν τῷ συνόλῳ των κύκλον ἢ σειράν μυθικῆς τινος ἢ ἡρωικῆς παραδόσεως, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ὀδυσσέως.

κυκλῐο-δῐδάσκᾰλος, ὁ (***κύκλιος*** + ***διδίσκω***)· ὁ διδάσκαλος τοῦ κυκλικοῦ χοροῦ, δηλ. ὁ διθυραμβικός ποιητής.

κύκλιος, ***α, ον,*** ὡσ. ***-ος, -ον*** (***κύκλος***)· κυκλοτερής, στρογγύλος ‖ ὁδ. ὡς οὐδ. ***τό κύκλιον***=κύκλος.— ‖ ***κύκλιοι χοροί***, οἱ=κυκλικοί χοροί, τούς ὁποίους ἐχόρευον ἐν κύκλῳ πέριξ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ ‖ κυρ. ἐπί τῶν πρός τιμήν τοῦ Βάκχου διθυραμβικῶν χορῶν (κατ' ἀντίθεσιν πρός τούς ***τετραγώνους*** χορούς, τούς ἐν τετραγωνικῷ σχήματι σχηματιζομένους) ‖ ἐντεῦθεν, ***κύκλια μέλη***=διθύραμβοι.

Κυκλο-βορέω, μελ. ***-ήσω***· βορυβῶ ὡς ὁ χείμαρρος ***Κυκλοβόρος***. Ἐκ τοῦ

Κυκλο-βόρος, ὁ (***κύκλος***+***βιβρώσκω***)· χαραδρώδης χείμαρρος ἐν Ἀττικῇ, περιβόητος διά τόν ὑπερβολικόν δόρυβον, ὃν προυξένει.

κυκλο-δίωκτος, ***ον*** (***κύκλος***+***διώκω***)· ὁ διωκόμενος γύρω-γύρω, ἐν κύκλῳ ‖ περιπλανώμενος τῇδε κἀκεῖσε.

κυκλόεις, ***εσσα, εν*** (***κύκλος***)· ποιητ. ἀντί ***κυκλικός*** (ὅ βλ.).

κυκλόθεν, ἐπίρ. (***κύκλος***)· γύρωθεν, «ὁλόγυρα».

κυκλο-μόλιβδος, ὁ (***κύκλος*** + ***μόλιβδος***)· στρογγύλον μολυβδοκόνδυλον.

κυκλο-ποιέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κύκλος*** + ***ποιέω***)· σχηματίζω κύκλους.

ΚΥ'ΚΛΟΣ, *-ου,* ὁ· πληθ. ***οἱ κύκλοι***, ἀλλ' ὡσ. μετά ἀνωμ. πληθ. ***τά κύκλα***· ὅ,τι καί νῦν, κύκλος, ὁ γῦρος πράγματός τινος ‖ ***κύκλῳ*** ὡς ἐπίρ.= ἐν κύκλῳ, γύρω, ὁλόγυρα ‖ ὡς πρόθ., μετ' αἰτ. ***κύκλῳ σῆμα*** = ὁλόγυρα ἀπό τόν τάφον ‖ καί μετά γεν. ***κύκλῳ τοῦ στρατοπέδου*** = ὁλόγυρα ἀπό τό στρατόπεδον.— ‖ πᾶν κυκλικόν (στρογγύλον) σῶμα, ὅπως: 1) τροχός. 2) τόπος συγκεντρώσεως, ἀγορά, ἀμφιθέατρον κλπ. ‖ ὡσ., ὡς καί τό λατ. **corona**, πλῆθος ἀνθρώπων ἱσταμένων κύκλῳ, κύκλος ἀνθρώπων. 3) ὁ δίσκος τοῦ οὐρανοῦ, τό στερέωμα ‖ ὁ δίσκος τῆς σελήνης. 4) κυκλικά τείχη περιβάλλοντα μίαν πόλιν, ἰδίᾳ τάς Ἀθήνας, ὁ κυκλικός περίβολος τῶν τειχῶν. 5) ἀσπίς. 6) οἱ βολβοί τῶν ὀφθαλμῶν. — ‖‖ πᾶσα κυκλική κίνησις, τροχιά τῶν οὐρανίων σωμάτων, περιστροφή, περιοδική ἐπάνοδος τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους.

*Ἔτυμ.: **κύκλος***: πρβλ. βαβ. **cakrá-ḥ** (κύκλος, τροχός), Ζενδ. **čaxra-** (τροχός) ‹ἰαπ. ****qveqvlo-s***, ἀγγλοσαξ. **hweôl**, παλ-norr. **hiôl** (τροχός), λιθ. **kãklas** (λαιμός), Φρυγ. ***κίκλην*** (ὁ ἀστερισμός τῆς Μεγάλης Ἄρκτου)· οὗτοι εἶναι ἀναδιπλ. τύποι ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ****qvel-*** (περιστρέφω), πρβλ. παλ-περσ. **kelan**=παλ-norr. **huel** (τροχός), παλ-σλαυ. **kolo** (τροχός), εἶτα ἑλλ. ***πέλομαι***, ***πόλος*** (βλ. λ. λ.).— Παράγ.: ***κύκλιος***, ***κυκλέω***, ***κυκλόω*** κλπ.

κυκλόσε, ἐπίρ. (***κύκλος***)· ἐν κύκλῳ ἢ εἰς κύκλον.

κυκλο-σοβέω, μέλ. ***-ήσω*** (***κύκλος***+***σοβέω***)· στρέφω κύκλῳ, περιστρέφω, περιδινῶ.

κυκλο-τερής, ***ές*** (***κύκλος***+***τείρω***)· ὁ κατεσκευασμένος στρογγύλος ὡς διά τόρνου ‖ γενικῶς, κυκλικός, στρογγύλος ‖ ***κυκλοτερὲς τόξον ἔτεινεν*** = ἐτέντωσε τό τόξον τόσον, ὥστε τοῦτο ἐσχημάτισε κύκλον.

*Ἔτυμ.: **κυκλο-τερής*** ‹***κύκλος*** + ῥ. **ter(ə)** = περιστρέφω, πρβλ. ἀόρ. ***ἔτορε*** (=διεπέρασε), ***τόρος*** (γλύφανον, σμίλη), ***τόρνος*** (βλ. λ. λ.).

κυκλόω, μελ. ***-ώσω*** (***κύκλος***)· περικυκλώνω, περιβάλλω ‖ συνηθέστ. ὅμως ὡς μέσον ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ. — ‖ κινῶ τι κυκλικῶς, περιστρέφω, περιδινῶ.— ‖‖ σχηματίζω εἰς κύκλον, τοποθετῶ κυκλικῶς.—Παθητ., σχηματίζω κύκλον, κυρτοῦμαι κυκλικῶς.

κύκλωμα, ***ατος,*** τό (***κυκλόω***)· πᾶν τό εἰς κύκλον ἀπεστρογγυλωμένον, ὡς ὁ τροχός. 2) ***βυσσότονον κύκλωμα***=τύμπανον (κυρ. κύκλος ἢ κυκλοτερές ὄργανον κεκαλυμμένον μέ δέρμα).

Κυκλώπειος, ***α, ον*** (***Κύκλωψ***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς Κύκλωπας, συνήθως λεγόμενον ἐπί τῶν ἀρχαιοτάτων κτισμάτων τῶν ἀποδιδομένων εἰς τούς Κύκλωπας (πρβλ. ***Κυκλώπεια τείχη***), καλουμένων καί Πελασγικῶν.

Κυκλωπικός, ***ή, όν***· ὁ ὅμοιος πρός Κύκλωπας.— ἐπίρ. ***-κῶς*** = κατά τόν τρόπον τῶν Κυκλώπων, ὡς Κύκλωψ.

Κυκλώπιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***Κύκλωψ***.

Κυκλώπιος, ***α, ον***=***Κυκλώπειος***· ἰδιόρ. θηλ. ***Κυκλωπίς, -ίδος***.

κύκλωσις, *-εως,* ἡ (***κυκλόω***)· ἡ περικύκλωσις.

κυκλωτός, ***ή, όν*** (***κυκλόω***)· ὁ ἔχων σχῆμα κύκλου, στρογγύλος.

Κύκλωψ, *-ωπος,* ὁ (***κύκλος*** + ***ὤψ***)· κυρ. ὁ ἔχων στρογγύλον ὄμμα (ὀφθαλμόν)· ὁ Ἡσίοδος λέγει περί αὐτῶν: «***Κύκλωπες δ' ὄνομα ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφέων κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἔειε ἐνέλειτο μετώπῳ***».— ἐν τῷ ἐν. ἀρ. ἀπαντᾷ ἐπί τοῦ ***Πολυφήμου***· ὁ Ἡσ. ὅμως ἀναφέρει τρεῖς Κύκλωπας, ***Βρόντην Στερόπην*** καί ***Ἄργην***, οἵτινες ἐσφυρηλάτουν τούς κεραυνούς τοῦ Διός.

κύκνειος, ***α, ον*** (***κύκνος***)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ὅμοιος πρός) κύκνον.

κυκνό-μορφος, ***ον*** (***κύκνος***+***μορφή***)· ὁ ἔχων μορφήν κύκνου ἢ λευκός ὡς κύκνος.

ΚΥ'ΚΝΟΣ, ὁ· ὅ,τι καί νῦν, λατ. **cycnus**.— ‖ μτφρ. (ἐκ τοῦ ἐπιθανατίου ᾄσματος τοῦ κύκνου, τοῦ περιφήμου κυκνείου ᾄσματος), ποιητής, ἀοιδός, ψάλτης.

*Ἔτυμ.: **κύκνος*** βασικ. σημ. «λευκός»: πρβλ. σανσκρ. **çó'cati** (λάμπω), **çúci-ḥ** (λάμπων, λευκός), πρβλ. παλ-γερμ. **elbiz** (κύκνος)· λατ. **albus**, βλ. ἐν λ. ***ἀλφός***.— Συγγ. ὡσ. εἶναι κατά τινας τό σανσκρ. **ça-kuná-ḥ** (πτηνόν), παλ-σλαυ. **sokolŭ** (ἱέραξ), λατ. **ciconia** (πελαργός).

κύκν-οψις, *-εως,* ὁ, ἡ (***κύκνος*** + ***ὄψις***)· ὅμοιος πρός κύκνον.

ΚΥ'ΛΑ, *-ων,* τά· «τά ***ὑποκάτω τῶν βλεφάρων***

κοιλώματα, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μῆλα, τὰ ὑπώπια», κατὰ Ἡσύχ. Σουΐδ. κ. ἄ.

Ἔτυμ.: *τὰ **κύλα**· ὡσ. **αἱ κυλάδες, αἱ κυλίδες***· ἀνήκουσιν εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ***κυέω, κοῖλος***· πρβλ. ***Κύλων, Κύλασος*** (Δάρισα)=***Κύλαhος*** (Ἄργος)= ὁ ἔχων μεγάλα ***κύλα*** ‖ ***κυλοιδιάω***=ἔχω ἐξωγκωμένους τοὺς ὀφθαλμούς ‖ ***οἰδάω, οἰδέω*** (=πρήσκομαι).

κῠλινδέω, μέλ. ***-ήσω***, μτγν. τύπος τοῦ ***κυλίνδω***.

κῠλινδήθρα, ἡ (***κυλινδέω***)=***ἁλινδήθρα*** (δ βλ.).

κῠλίνδησις, ***-εως***, ἡ (***κυλινδέω***)· τὸ κύλισμα. 2) μτφρ. συνεχὴς ἐξάσκησις, ἐμπειρία.

ΚΥΛΙΝΔΩ, μελ. ***κυλίσω***· ἀόρ. α' ***ἐκύλισα***, ἀπρφ. ***κυλῖσαι***· παθ. ἀόρ. α' ***ἐκυλίσθην***· ἀρχαιότ. τύπος τοῦ ***κυλινδέω***· κυλίω, ἐπικυλίω.— **Ⅱ** παθητ. ***κυλίνδομαι***= κυλίομαι, ὡς τὸ πλοῖον ἐν τῇ θαλάσσῃ ‖ κυλίομαι εἰς τὸν βόρβορον. 2) ἐπὶ φημῶν, μεταδίδομαι, κυκλοφορῶ, διαλαλοῦμαι, ὡς τὸ λατ. **jaciari**. 3) ἐνασχολοῦμαι μέ τι, ἀσχολοῦμαι περί τι, εἶμαι ἔμπειρος εἴς τι (λατ. **versari**).

Ἔτυμ.: ***κυλίνδω***· (〈ἰαπ. ****qol-***), ἀττ. ***κυλινδέω, κυλίω*** (ἀόρ. ***ἐκύλισα*** 〈***-*ινδ-σα***)· ***κύλινδρος***· ***κυλίστρα***· ἰων-αττ. ***καλινδέομαι*** (〈ἰαπ. ****qlu̯-***): σανσκρ. **kuṇḍá-m** (〈ἰαπ. ****qlu̯dó-m***), **kuṇḍalá-m** (κρίκος, δακτύλιος)· βλ. καὶ ἐν λ. ***κελλόν***, ***κυλλός***· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****(s)qel-*** (= ἡ κυρτότης).

ΚΥΛΙΞ, ***-ῖκος***, ἡ· ποτήριον (κυρ. «κρασοπότηρο»). [***κύλιξ*** 〈****qʷl-***, δλ. ἐν λ. ***κάλυξ***· ὑποκορ. ***κυλίχνη*** 〈****κυλικ-σνᾱ***].

κυλίσθη, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***κυλίω***.

κῠλισμα, ***-ατος***, τὸ (***κυλίνδω***)· τὸ κυλίεσθαι, ἡ πρᾶξις τοῦ κυλίσματος ‖ ὡσ. τόπος κυλίσματος.

κῠλίχνη, ἡ (***κύλιξ***)· μικρὰ κύλιξ, «ποτηράκι». Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κυλίχνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***κυλίχνη***· «ποτηράκι» ἢ «πιατάκι».

κῠλίω, μτγν. τύπος ἀντὶ ***κυλίνδω***.

κύλλαστις, ἰων. **κύλληστις,** ***-ιος***, δ· αἰγυπτιακὸς ἄρτος παρασκευαζόμενος ἐξ ὀλύρας (ἑτ. γρ. **κυλλάστις — κυλλῆστις**).

κυλλή, ἡ· δλ. ***κυλλός***.

Κυλλήνη, ἡ· ὄρος ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐκαλεῖτο ***Κυλλήνιος***.

κυλλο-ποδίων, ***-ονος***, δ (***κυλλός***+***πούς***)· ὁ ἔχων τοὺς πόδας κυλλούς, τ. ἔ. στρεβλούς, χωλός (ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου).

κυλλός, ***ή, όν***· ὁ ἔχων τοὺς πόδας κεκαμμένους, κυρτούς, χωλός, («κουτσὸς») ‖ κυρ. ἐπὶ ποδῶν κεκαμμένων διὰ νόσον πρὸς τὰ ἔξω, ἀντίθ. ὀηλ. τῶ ***βλαισός***, ὁ ἐπὶ κεκαμμένων πρὸς τὰ ἔσω. 2) ***κυλλὴ χείρ*** = ἡ χεὶρ ἡ ἔχουσα τοὺς δακτύλους κεκαμμένους, ὥστε νὰ σχηματίζεται κοῖλον (δι' ἐλεημοσύνην): ***ἔμβαλε κυλλῇ*** (ἐνν. ***χειρὶ***)=βάλε εἰς τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς (ἢ, κατ' ἄλλους, «στὸ κουλλὸ χέρι»).

Ἔτυμ.: ***κυλλός***· ***κυλλαίνω***· ὁμηρ. ***κυλλο-ποδίων***· ***κυλλὸς*** 〈****κυλ-νο-s***, ἰαπ. ****qʷl-no-s*** : σανσκρ. **kuṇi-ḥ** (〈σανσκρ. ****kṛ̥ṇi-***, ἰαπ. ****ql̥-ni-***) **kúṇāru-ḥ**, ἐκ ῥ. ****(s)qel-*** (κυρτότης) (πρβλ. ***κυλίνδω***), τοῦ ὁποίου ἡ κανον. βαθμὶς μαρτυρεῖται ἐν τῷ ***κελλὸν*** (****qel-no-***) (πρβλ. Ἡσυχ. ***«κελλόν· στρεβλόν, πλάγιον»***).— Πρβλ. καὶ ****κυρ-λός***, ****κερ-λὸς*** **kuṇi-ḥ** 〈****ql̥-ni-*** ἐκ παραλλ. ῥ. ****qer-*** (κυρτῶ) (πρβλ. ***κυρτός***, ***κορα(κ)νὸς*** λατ. **curvos, coluber** 〈****corubro-s*** κατ' ἀνομ.).

κῠλ-οιδιάω (***κύλα*** + ***οἰδάω***)· ἔχω πρησμένα τὰ ***κύλα*** τῶν ὀφθαλμῶν, ἔχω οἴδημα ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν (ἀπὸ κτυπήματα ἢ ἀπὸ ἀϋπνίας).

κῦμα, ***-ατος***, τὸ (***κύω***)· πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐξωγκωμένον (ὡσεὶ «γκαστρωμένο») ‖ τὸ φούσκωμα τῆς θαλάσσης, τὸ κῦμα, «φουσκοθαλασσιά» ‖ περιληπτικῶς, ***ὡς; τὸ κῦμα ἔστρωτο*** = ὅταν τὰ κύματα εἶχον καταπέσει.— **Ⅱ** = ***κύημα***, τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔμβρυον. [***κῦμα***· ***κυμαίνω***· ***κῦματίας***· ***ἐγκύμων*** (δλ. λ. λ.)· δι' ἐτυμολογ. βλ. ***κυέω***].

κῦμαίνω, μελ. ***-ᾰνῶ*** (***κῦμα***)· ὑψοῦμαι εἰς κύματα, ἐξογκοῦμαι ὡς κῦμα φουσκώνω, βράζω ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει μτφρ. καὶ ἐπὶ παθῶν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῦμᾰτίας, ***-ου***, δ, ἰων. ***-ίης*** (***κῦμα***)· ὁ πλήρης κυμάτων. 2) ἐνεργ. ὁ ἐγείρων τρικυμίαν, τρικυμιώδης.

κῦμᾰτο-ᾱγής, ***ἐς*** (***κῦμα***+***ἄγνυμι***)· ὁ ῥηγνύμενος ὡς κῦμα, θυελλώδης.

κῦμᾰτόεις, ***εσσα, εν***, ποιητ. ἀντὶ ***κυματίας*** (δ βλ.).

κῦμᾰτο-πλήξ, ***-ῆγος***, δ, ἡ (***κῦμα***+***πλήσσω***)· ὁ πληττόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων.

κῦμᾰτόω, μέλ. ***-ώσω*** (***κῦμα***)· καλύπτω διὰ τῶν κυμάτων (ἐπὶ τοῦ ἀνέμου).—Παθητ. καλύπτομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, κατακλύζομαι ὑπὸ τῆς θαλάσσης (ἐπὶ τῆς ἠπείρου) ‖ ἐν τῷ παθ. ὡσ., ὑψοῦμαι εἰς κύματα, φουσκώνω (ἐπὶ τῆς θαλάσσης).

κῦμᾰτ-ωγή, ἡ (***κῦμα***+***ἄγνυμι***)· τόπος ἔνθα θραύονται τὰ κύματα, ἀκτή, παραλία.

κυμβᾰλίζω, μελ. ***-ίσω*** (***κύμβαλον***)· κρούω, πλήττω, τὰ κύμβαλα.

κύμβᾰλον, τὸ (***κύμβος***)· λατ. **cymbalum**· μουσικὸν ὄργανον συνιστάμενον ἐκ δύο μεταλλίνων κοίλων ἡμισφαιρίων, ἅπερ συνέκρουον πρὸς ἄλληλα, πρὸ πάντων κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Κυβέλης.

κύμβᾰχος, ***ον*** (***κύπτω***)· μὲ τὴν κεφαλὴν ἐμπρὸς (ὡς ἐπίρ.), καταφέφαλα, ὀρθοκέφαλα, λατ. **pronus**.— **Ⅱ** ***κύμβᾰχος***, δ, ὡς οὐσ., ἡ κορυφὴ περικεφαλαίας, ὅπου προσηρμόζετο ὁ λόφος (τὸ λοφίον).— [***κύμβαχος***· ***κύμβη*** (βλ. λ.)· δι' ἐτυμολ. βλ. ***κυβιστάω, κύπτω***].

ΚΥ'ΜΒΗ, ἡ· κοῖλον ἀγγεῖον: **Ⅰ** ποτήριον, ἔκπωμα.— **Ⅱ** λέμβος, πλοιάριον, λατ. **cymba**.

Ἔτυμ.: ***κύμβη***· ***κύμβος*** (ὁ καὶ τό)· ***κύμβαλον***· ***ἀνακυμβαλίζω***· ὑποκορ. ***κυμβίον*** (βλ. λ. λ.) : σανσκρ. **cumba** (=***κύμβος***) = εἶδος γυναικείου κτενίσματος (πρωταρχ. σημ. «καμπυλότης»), ἰρλ. **cum** (ἀγγεῖον), **cummal** (****kumballo-*** ἢ ****kumbalᾱ***) = ποτήριον, ἀγγλ. **hump** (ὄγκος), ἐξ ἰαπ. ****qumb-*** (κυρτοῦμαι), πρβλ. τοὺς ἄνευ ἐρρίνου φθόγγου τύπους τῆς ῥ. ****qeu̯ə-*** ****qub-*** (βλ. ***κύβος***), εἶτα σανσκρ. **kumbhá-ḥ** (ὑδρία), Ζενδ. **xumba** (χύτρα, κοιλότης). Βλ. ***κύβος, κύπη, κύπτω, κῦφός***. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κυμβίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***κύμβη***· μικρὸν ποτήριον.

κῦμινδις, ἰων. ὄνομα τοῦ πτηνοῦ ***«χαλκὶς»***=ἱέραξ νυκτός : ***«χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν»***.

κῦμῑνεύω, μέλ. ***-σω*** (***κύμινον***)· ἐπιπάσσω, «πασπαλίζω» μὲ κύμινον.

ΚΥ'ΜΙΝΟΝ, τὸ· ὡς καὶ νῦν (κοιν. «κύμνος»), λατ. **cuminum**.— [δάνειον ἐκ σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. **kammōn**].

κῦμῑνο-πρίστης, ***-ου***, δ (***κύμινον***+***πρίω***)· ὁ πρινίζων τὸ κύμινον, τ. ἔ. ἄνθρωπος εἰς ἄκρον φειδωλός, φιλάργυρος, «ξηνταβελόνης».

κῦμῑνο-πριστο-καρδᾰμο-γλύφος, ***ον*** (***κυμινοπρίστης***+***καρδαμογλύφος***)· ὁ πριονίζων τὸ κύμινον καὶ γλύφων τὸ κάρδαμον, τ. ἔ. ἐντελῶς «γρουσούζης» καὶ «κακορρίζικος».

κῦμο-δέγμων, ***ον***, γεν. ***-ονος*** (***κῦμα***+***δέχομαι***)· ἡ δεχομένη τὰ κύματα, ἐπὶ θαλασσίας ἀκτῆς.

κύνα, κύνας, αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ ***κύων***.

κυν-ᾱγεσία, κυνᾱγέτας, δωρ. ἀντὶ **κυνηγ—**.

κῦν-ᾱγός, δωρ. ἀντὶ ***κυνηγός***, ἀλλ' ὁ δωρ. τύπος εἶναι πάντοτε ἐν χρήσει παρ' ἀττ. ποιηταῖς (***κύων*** + ***ἄγω***)· ὁ ὁδηγῶν ἢ ἄγων τοὺς κυνηγετικοὺς κύνας ‖ ὅθεν, ὡς οὐσ. ὁ «κυνηγὸς» ὡς καὶ νῦν λέγεται.

κῦν-άγχη, ἡ (***κύων***+***ἄγχομαι***)· κατάρρους μετὰ φλογώσεως, («συνάχι») ‖ εἶδος λαιμοπόνου.— **Ⅱ** κλοιὸς (περιλαίμιον) κυνός.

κῦν-ᾰγωγός, δ (***κύων*** + ***ἄγω***)· ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) κύνας, δηρευτής, κυνηγός.

κῦν-ᾰλώπηξ, ***-εκος***, ἡ (***κύων*** + ***ἀλώπηξ***)· κύων καὶ ἀλώπηξ, μιγὰς ἐκ τῶν δύο (σκωπτικὸν ὄνομα τοῦ Κλέωνος).

κῦνά-μυια, ἡ (***κύων*** + ***μυῖα***)· «σκυλόγυιγα», ὀηλ. λίαν ἀναιδὴς μυῖα (ὑβριστικὸν ἐπίθ. ἀναιδῶν καὶ ἀσελγῶν γυναικῶν). [***κυνά-μυια*** ἀντὶ ****κυα-*** 〈ἰαπ. ****kuṿ̯ᾱ-*** διὰ παρεμβολῆς τοῦ ***-ν-*** ἐκ τῆς γεν. ***κυνός*** κλπ.].

κῦνᾰ́ριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***κύων***· μικρὸς κύων, σκύμνος, σκύλαξ, «σκυλάκι», «κουτάβι».

κῦνάς, ***-άδος***, ἡ, ἀνώμαλ. θηλ. ἐπίθ. τοῦ ***κύνεος***· ἡ

ἀνήκουσα εἰς τὸν κύνα, κυνική.— **II** ὡς οὐσ. **κυνὰς** (ἐνν. **θρίξ**), ἡ = «σκυλότριχες», ἐπὶ κακῆς ποιότητος ἐρίου.

κυνάω, μέλ. **-ήσω** (**κύων**)· φέρομαι ὡς κυνικός.

κῠνέη, ἀττ. συνῃρ. **κυνῆ,** ἡ (ἐνν. **δορά**· κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἐπιθ. **κύνεος**)· δέρμα κυνός, δερμάτινον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἢ πῖλος γυναικεῖος, πῖλος στρατιώτου ‖ περικεφαλαία ἄνευ φαλῶν καὶ λόφου (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν **κόρυθα**)· πᾶν εἶδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς.

κύνει, ἐπ. ἀντὶ **ἐκύνει,** γ' ἑν. πρτ. τοῦ **κυνέω.**

κῠνεῖος, α, ον, ὡσ. **-ος, -ον** (**κύων**)· ὁ ἀνήκων εἰς κύνα, «σκυλήσιος».

κῠνεος, α, ον (**κύων**)· =**κύνειος**· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ ὅμοιος πρὸς) κύνα ‖ μτφρ. ἀναίσχυντος, ἀναιδής.

κύνες, ὀνομ. πληθ. τοῦ **κύων.**

ΚΥ῍ΝΕ΄Ω, μέλ. **κῠνήσομαι, ἀλλὰ καὶ κῦσω,** ποιητ. **κύσσω**· ἀόρ. α' **ἔκῠσα,** ἐπ. **κύσα, ἔκυσσα, κύσσα**· ἀσπάζομαι, φιλῶ, καταφιλῶ, κατασπάζομαι ‖ ἐπὶ περιστερῶν, καταγλωττίζω. 2) παρακαλῶ, ἱκετεύω.

Ἔτυμ.: **κυνέω** ⟨ ***κυνέσω** ⟨ ***κυ-νε-σ-μι,** μετὰ παρενθήματος **-νε-**· ἐκ ῥ. **kus-,** πρβλ. ἀόρ. **ἔκυσσα.**— Γοτθ. **kukjan** (ἀσπάζομαι), παλ-norr. **koss,** παλ-γερμ. **kus** (θεμ. ***kussu-**)=ἀσπάζομαι.

κῠνῆ, ἡ, ἀττ. συνῃρ. ἀντὶ **κυνέη.**

κῠν-ηγεσία, ἡ = **κυνηγέσιον** (βλ. λ.).

κῠν-ηγέσιον, τό· κυνηγετικὴ συνοδεία, κυνηγοὶ μετὰ κυνῶν, πλῆθος κυνῶν.— **II** κυνήγιον, θήρα ‖ τόπος κυνηγίου.— **III** τὸ θηρευόμενον θήραμα, «κυνήγι». Ἐκ τοῦ.

κῠν-ηγετέω, μελ. **-ήσω**· κυνηγῶ ‖ καταδιώκω ‖ κατατρύχω, βασανίζω, καταπονῶ. Ἐκ τοῦ

κῠν-ηγέτης, -ου, ὁ, ἰων. **κῠν-ᾱγέτᾱς** (**κύων**+ **ἡγέομαι**)· ὁ ἄγων κύνας, κυνηγός, θηρευτής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῠν-ηγετικός, ή, όν (**κυνηγέτης**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) κυνήγιον, ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνήγιον.

κῠν-ηγέτις, -ιδος, ἡ, θηλ. τοῦ κυνηγέτης· ἡ κυνηγός.

κῠν-ηγία, ἡ· θήρα, κυνηγεσία, κυνήγιον. Ἐκ τοῦ

κῠν-ηνός, βλ. **κυναγός.**

κῠνηδόν, ἐπίρ. (**κύων**)· ὡς κύων, κατὰ τρόπον κυνός, λαιμάργως.

κῠνή-ποδες, οἱ (**κύων** VI + **πούς**)· οἱ ἀστράγαλοι τῶν ποδῶν ἵππου.

Κύνθος, ὁ· ὄρος τῆς Δήλου, ἔνθα ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ‖ ἐντεῦθεν ὁ Ἀπόλλων ἐκαλεῖτο ὁ **Κύνθιος** καὶ **Κυνθο γενής.**

κῠνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κύων**· μικρὸς κύων, κυνάριον, «σκυλάκι», «κουτάβι».

κῠνικός, ή, όν (**κύων**)· ὁ ὅμοιος πρὸς κύνα, λατ. **caninus.**

κῠνίσκη, ἡ (**κύων**)· θῆλυ κυνίδιον, «σκυλίτσα».

κῠνίσκος, ὁ (**κύων**)· νεαρὸς κύων, σκύλαξ, «σκυλάκι» ‖ μτφρ. μικρὸς κυνικὸς φιλόσοφος.

κῠνο-δρομέω, μελ. **-ήσω** (**κύων**+**δραμεῖν** τοῦ **τρέχω**)· τρέχω ἢ κυνηγῶ μετὰ κυνῶν ‖ μτφρ. ἐπιδιώκω τι, τὸ «κυνηγῶ».

κῠνο-θαρσὴς ἢ **-θρασής, ἐς** (**κύων** + **θαρρέω**)· θρασύς, ἀναιδής, ὡς κύων.

κῠνο-κέφᾰλος, ον (**κύων**+**κεφαλή**)· ὁ ἔχων κεφαλὴν κυνός, κυνοπρόσωπος. 2) ὡς οὐσ. **ὁ κυνοκέφαλος**=ὁ κυνοπρόσωπος πίθηκος.

κῠνο-κλόπος, ον (**κύων** + **κλέπτω**)· ὁ κλέπτων κύνας.

κῠνο-κοπέω, μέλ. **-ήσω** (**κύων**+**κόπτω**)· ξυλοκοπῶ τινα ὡς σκύλον.

κῠνό-μυια = **κυνάμυια** (ὃ βλ.).

κῠνο-πρόσωπος, ον (**κύων**+**πρόσωπον**)· ὁ ἔχων πρόσωπον κυνός, «σκυλομούρης».

κῠνο-ραίστης, -ου, ὁ, καὶ **-ραιστὴς** (**κύων**+**ῥαίω**)· κρότων κυνός, «τσιμπούρι», «σκυλόψειρα».

κυνός, γεν. τοῦ **κύων.**

Κῠνόσαργες, -ους, τό· τὸ γνωστὸν Γυμνάσιον, ἔξω τῶν Ἀθηνῶν κείμενον, ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἡρακλέα, ἔνθα ἐγυμνάζοντο οἱ μὴ γνήσιοι Ἀθηναῖοι, οἱ νόθοι (πρβλ. Σουΐδ. **«ἐπειδὴ οὖν καὶ ὁ Ἡρακλῆς δοκεῖ νόθος εἶναι, διὰ τοῦτο ἐκεῖ οἱ νόθοι ἐγυμνάζοντο, οἱ μήτε πρὸς πατρὸς μήτε πρὸς μητρὸς πολῖται»**). Βλ. Κ. Ε. Α.

κῠνόσ-βᾶτος, ἡ (**κύων** + **βάτος**)· βάτος κυνός, κυνάκανθα, εἶδος ἀγρίου ῥόδου.

κῠνόσ-ουρα, ἡ (**κύων** + **οὐρά**)· ἡ οὐρὰ τοῦ κυνὸς ‖ κυρ. ὄνομα τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς «μικρᾶς Ἄρκτου».

κῠνο-σπάρακτος, ον (**κύων**+**σπαράσσω**)· ὁ κατασπαραχθεὶς ὑπὸ κυνῶν.

κῦν-οῦχος, ὁ (**κύων**+**ἔχω**)· ἱμὰς (λωρίον) δι' οὗ κρατεῖ τις τὸν κύνα, ὁ τὸν κύνα κρατῶν δεσμός. — **II** σάκκος ἐκ δέρματος κυνός, ἐν χρήσει κατὰ τὸ κυνήγιον.

κῠνό-φρων, ον, γεν. **-ονος** (**κύων** + **φρήν**)· ὁ ἔχων τὰς φρένας κυνός, ὁ σκεπτόμενος ὡς κύων, ἀναίσχυντος.

κύντερος, α, ον, συγκριτ. ἐπίθ. σχηματισθὲν ἐκ τοῦ **κύων**· ὁμοιότερος πρὸς κύνα, τ. ἔ. ἀναιδέστερος, ἀναισχυντότερος, θρασύτερος.— ὑπερθ. **κύντατος**=τὰ μάλιστα ἀναίσχυντος.

κυνώ, -οῦς, ἡ (**κύων**)· ἡ κύων, «σκύλα».

κῦν-ώπης, -ου, ὁ (**κύων**+**ὤψ**)· = **κυνὸς ὄμματ' ἔχων**=ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς (ἢ τὸ βλέμμα) κυνός, τ. ἔ. ἀναιδής.— θηλ. **κῦν-ῶπις, -ιδος,** ἡ=ἡ ἀναίσχυντος ‖ ὡσ. ἐπὶ τῶν Ἐρινύων, ἡ τρομερὰ τὴν θέαν, ἡ ἔχουσα ἀγριωπὴν τὴν ὄψιν.

κύπαιρος, δωρ. ἀντὶ **κύπειρος** (ὃ βλ.).

κῠπᾰρίσσῐνος, ἀττ. **-ττινος, η, ον** (**κυπάρισσος**)· ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ξύλου κυπαρίσσου.

ΚΥ῍ΠΑ΄ΡΙΣΣΟΣ, ἀττ. **-ττος,** ἡ· τὸ γνωστὸν δένδρον «κυπαρίσσι», λατ. **cupressus.** [δάνειον ἐκ τινος μεσογειακῆς (σημιτικῆς κατ' ἄλλους) γλώσσης· τὸ λατ. **cupressus** εἶναι καὶ αὐτὸ δάνειον ἐκ τῆς ἰδίας πηγῆς].

ΚΥ῍ΠΕΙΡΟΝ, τὸ ἢ ὁ **κύπειρος**· ἑλῶδες φυτὸν χρησιμοποιούμενον ὡς τροφὴ τῶν ἵππων.— [σκοτεινὸν ἐτυμολ.· κατά τινας σημειτ. καταγωγῆς, πρβλ. ἑβρ. **kŏper**· πιθ. συγγ. τῷ **κύπρος**].

κῠπελλο-μάχος, ον (**κύπελλον** + **μάχομαι**)· ἐπὶ συμποσίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου γίνεται μάχη κυπέλλων (πρβλ. τὸ τοῦ Ὁράτιου **scyphis pugnare**).

κῦπελλον, τὸ (**κύπη** ἢ **κύμβη**)· ἀγγεῖον πρὸς πόσιν ἔχον εὑρεῖαν κοιλίαν, ποτήριον, κύλιξ.

κύπερος, ὁ, ἰων. ἀντὶ **κύπειρος** (βλ. λ.).

κύπη, ἡ = **γύπη**· ὀπή, φωλεά, σπήλαιον.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. **«κύπη· τρώγλη»**· **κύπελλον** (πρβλ. ὁμηρ. **ἀμφι-κύπελλον δέπας**): σανσκρ. **kū́pa-ḥ** (ὄρυγμα, σπήλαιον), λατ. **cupa,** ἀγγλ-σαξ. **hyf** (κυψέλη)· ἐξ ἰαπ. ***qeup-** (κυρτοῦμαι) ἐν τῷ Ζενδ. **kaofa-** (ὄρος), παλ-περσ. **kaufa-** (ὄρος), ἀγγλ-σαξ. **héap,** παλ-σαξ. **hōp,** παλ-γερμ. **houf** (σωρός), **hūfo,** γερμ. **haufe** (σωρός), λιθ. **kaũpas,** παλ-σλαυ. **kupь̃** (σωρός), παλ-γερμ. **hovar** (ὄγκος), λιθ. **kuprá,** λεττ. **kupra** (ὄγκος), παλ-γερμ **hubil** (λόφος), λιθ. **kupstas** (λόφος)· κατὰ μετάπτ. ἰαπ. ῥ. ***qō(u)p-** ἐν τῷ παλ norr. **hópr** (σωρός), **hóp** (κόλπος), ἀγγλ-σαξ. **hóp** (κύκλος, στεφάνη) (πρβλ. ἰαπ. ***qō(u)bh-**, ***qūbh-** ἑλλ. **κῦφός**). —ἰαπ. ***qvep-** ἐν τῷ ῥωσσ. **kopй** (σωρός), σανσκρ. **kúmba-** (γυναικεῖον κτένισμα) (βλ. ἐν λ. **κύμβη**), παλ-norr. **húfa,** ἀγγλ-σαξ **húfe,** παλ-γερμ. **hūba** (κάλυμμα κεφαλῆς). — Ἰαπ. ***qeu-p, *qeu-b-** (**κύος,** γοτθ. **hups,** λατ. **cubitum**), ***qeu-bh-** (**κῦρός**)· πρβλ. ὡσ. ***qeu-g-**: λιθ. **kúgis,** μεσ-γερμ. **schoc** (σωρὸς χόρτου), ***qeu-q-**: σανσκρ. **kucáti,** **kuñcatē** (κυρτοῦμαι), γοτθ. **hauhs** (ὑψηλός), λιθ. **kau karà** (λόφος), ***qeu-d-**: σανσκρ. **kakúd-** (κορυφή), λατ. **cacumen** (κορυφή), ***qen-t-** (βλ. ἐν λ. λ. **κύτος, σκῦτος**), ***qeu-dh-** (βλ. ἐν λ. **κεύθω**)· πᾶσαι αἱ μορφαὶ αὗται τῆς ῥίζης εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ἀρχικῆς μορφῆς τῆς ῥ. ***(s)qeu-** (κυρτώνομαι, καμπυλώνομαι, περιβάλλω, καλύπτω), ὡς φαίνεται αὐτὴ ἐν τῷ λατ. **cumulus** (σωρός).

Κυπρῖδιος, α, ον (**Κύπρις**)· ὁμοιος τῇ Κυπριδι, τρυφερός, ἀξιέρασστος, ἀγαπητός.

Κύπριος, α, ον (**Κύπρος**)· ὁ ἐκ Κύπρου.

Κύπρις, -ίδος, ἡ· αἰτ. **Κύπριν** καὶ **Κύπριδα**· ἐπ-

ώνυμον τῆς Ἀφροδίτης, ἐκ τῆς νήσου, ἔνθα τὸ πρῶτον καὶ πλεῖστον ἐλατρεύθη.— ‖ ἔρως.

Κυπρο-γενής, ἐς (*Κύπρος*+*γένω*)· ὁ γεννηθεὶς ἐν Κύπρῳ· θηλ. **Κυπρο-γένεια,** ἐπ. **Κυπρο-γενέα,** ἡ.

Κυπρόθεν, ἐπίρ.· ἐκ Κύπρου· καὶ

Κύπρον-δε, ἐπίρ.· πρὸς τὴν Κύπρον. Ἐκ τοῦ

Κύπρος, -ου, ἡ· ἡ νῆσος Κύπρος, παρὰ τὰ νότια παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (βλ. Κ. Ε. Λ.) ‖ ἐντεῦθεν τὸ λατ. cuprium, ἀγγλ. copper=χαλκός, διότι ἐν τῇ νήσῳ ἐξάγεται ὁ ἄριστος χαλκός.

κυπτάζω, μέλ. -*άσω*· θαμιστικὸν τοῦ *κύπτω*· κύπτω συνεχῶς ‖ σκαλίζω, μικροπραγμονῶ, ἐξετάζω, ἐρευνῶ, λεπτομερῶς γύρω ἀπό τι· πρβλ. *κυττάζω*.

ΚΥ΄ΠΤΩ, μέλ. *κύψω*· ἀόρ. α΄ *ἔκυψα*· πρκ. *κέκῡφα*· κλίνω, λυγίζω, πρὸς τὰ ἐμπρός, «σκύφτω» ‖ κύπτω, κάμπτομαι, καμπουριάζω, κάτω ἀπό βάρος τι: *κέρεα κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθεν* = κέρατα κυρτὰ πρὸς τὰ ἐμπρός, κεκαμμένα πρὸς τὰ ἐμπρός.— ἡ μτχ. ἀορ. α΄ συχν. κεῖται συνημμένη μετ' ἄλλου ρήματος: *θέει κύψας*=τρέχει μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω («μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι») ‖ *κύψας ἐσθίει* = τρώγει ἁπλήστως, λαιμάργως (κυρ. «βάζει τὸ κεφάλι κάτω καὶ τρώγει ἀδιακόπως χωρὶς νὰ τὸ σηκώνῃ στιγμή»). [*κύπτω*· *κυπτάζω*· *κύβδα* (βλ. λ.λ.)· δι' ἐτυμολ. βλ. *κυφός*].

Κύρβας, -*αντος*, ὁ· συντετμ. τύπος τοῦ *Κορύβας*.

κυρβάσία, ἡ· περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς μετὰ ὀξείας κορυφῆς, μόνον δὲ ὁ βασιλεὺς ἐφόρει αὐτὴν ὀρθίαν.

ΚΥ΄ΡΒΕΙΣ ἢ **κύρβιες,** γεν. *κύρβεων*, δοτ. *κύρβεσι*· τριγωνικοὶ πίνακες σχηματίζοντες τρίπλευρον πυραμίδα, στρεφομένην περὶ ἄξονα. Ἐπὶ τῶν τριῶν πλευρῶν τοιούτων πυραμίδων ἦσαν γεγραμμένοι οἱ ἀρχαιότατοι νόμοι.— ‖ μτγν. πᾶς ἐνεπίγραφος πίναξ ἢ στήλη.— ‖‖ ὁ ἑν. *κύρβις* κεῖται μτφρ. ἐπὶ λεπτολόγου καὶ εἰς μηδαμινὰς ὑποθέσεις ἀσχολουμένου νομομαθοῦς.— [ἔτυμολ. βλ. ἐν λ. *καρπός*].

ΚΥ˘ΡΕ΄Ω καὶ **ΚΥ΄ΡΩ**· πρτ. *ἔκῠρουν* καὶ *ἔκῡρον* μετὰ ἐπ. γ΄ ἑν. *κῦρε*· μέλ. *κῠρήσω* καὶ *κύρσω*· ἀόρ. α΄· *ἐκῠρησα*, ἀπρφ. *κῠρῆσαι*, μτχ. *κῠρήσας*· καὶ ἐπ. *ἔκυρσα*, ἀπρφ. *κύρσαι*, μτχ. *κύρσας*: ‖ συντασσόμενον μετὰ πτωτικοῦ: 1) μετὰ δοτ. συναντῶ κατὰ τύχην ‖ πίπτω ἐπάνω εἴς τι, προσκρούω εἴς τι, φθάνω εἴς τι ‖ ἐπιτυγχάνω τι, τὸ κτυπῶ, «τὸ εὑρίσκω», δηλ. εὐστοχῶ: π. χ. *λέων ὣς σώματι κύρσας*. 2) μετὰ τῆς *ἐπὶ* ἢ *ἐν*+δοτ.: *λέων ἐπὶ σώματι κύρσας*=*λέων σώματι κύρσας*. 3) μετὰ γεν.· φθάνω εἴς..., ἢ φθάνω μέχρι... ‖ ἐπιτυγχάνω τοῦ σκοποῦ μου, κερδίζω τι, ἀποκτῶ τι. 4) μετ' αἰτ.· φθάνω τι, εὑρίσκω, λαμβάνω, ἀποκτῶ, τι ‖ ὡσ. εὑρίσκω κατὰ τύχην, συναντῶ κατὰ τύχην.— ‖ ἀμτβ. συμβαίνω, γίνομαι, ἀπαντῶ, ἐκβαίνω. 2) ἐπιτυγχάνω, εὑρίσκω, τὸ ὀρθόν, τὸ ἀληθές ‖ εἶμαι ἐν δικαίῳ, ἔχω δίκαιον ‖ μετὰ μτχ.: *τόδ' ἂν λέγων κυρήσαις* = τὸ ἑξῆς ἐὰν ἔλεγες, ἤθελες ἐπιτύχει (δὰ ἔλεγες τὸ ὀρθόν, τὸ ἀληθές). 3) ὡς βοηθητ. μετὰ μτχ. (ὅπως ἀκριβῶς συντάσσεται τὸ *τυγχάνω*) = ἀποβαίνω, συμβαίνει νὰ εἶμαι..., ἀποδεικνύομαι ὅτι εἶμαι...: *κυρεῖ ὢν*=συμβαίνει νὰ ἶναι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *κύρω*].

κῠρηβάζω, μέλ. -*άσω* (συγγ. τῷ *κυρίσσω*)· «κουτουλιέμαι» μὲ τὰ κέρατα, κτυπῶ, πλήττω, διὰ τῶν κεράτων ὡς οἱ κριοὶ καὶ οἱ τράγοι, «τουμπῶ» ‖ γενικῶς, κτυπῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῠρηβάσία, ἡ (*κυρηβάζω*)· ἡ διὰ τῶν κεράτων μάχη ‖ γενικῶς, μάχη.

ΚΥ˘ΡΗ΄ΒΙΑ, -*ων*, τά· τὰ λέπια (πίτυρα) τῶν κριθῶν (πρβλ. Ἡσυχ. «*τῶν κριθῶν τὰ ἀποβρέγματα, καὶ κυάμων λέπυρα, καὶ τὰ τῶν κέγχρων ἄλφιτα*». [σκοτειν. ἐτυμολ.].

Κυρηναῖος, α, *ον*· ὁ ἐκ Κυρήνης. Ἐκ τοῦ

Κυρήνη, ἡ· ὄνομα ἑλληνικῆς ἀποικίας ἐν Ἀφρικῇ, περιφήμου διὰ τὴν παραγωγὴν ἵππων. (Βλ. Κ.Ε.Λ.).

κῡρία, ἡ· ἐξουσία, δύναμις.— ‖ ὅ,τι καὶ νῦν, κυρία, δέσποινα.

κῡριᾰκός, ἡ, *ὸν* (*κύριος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς κύριον (εἰς δεσπότην) ‖ κυρ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν *Κύριον* (δηλ. τὸν *Χριστόν*) ‖ ἐντεῦθεν, ἡ *Κυριακὴ* (ἐνν. *ἡμέρα*) = ἡ ἡμέρα τοῦ *Κυρίου* (*ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*), ἡ ἀφιερωμένη εἰς τὸν *Κύριον* (λατ. **dies dominica**) ‖ *τὸ κυριακὸν* (ἐνν. *δεῖπνον*)=ἡ θεία εὐχαριστία ‖ *τὸ κυριακὸν* (ἐνν. *δῶμα*) = ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου, τ. ἔ. ἡ Ἐκκλησία.

κῡριεύω, μελ. -*σω*· εἶμαι κύριος ἢ δεσπότης τινὸς ‖ λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχήν μου, τὸ καταλαμβάνω, τὸ κυριεύω. Ἐκ τοῦ

κῡριος, α, *ον*, ὡσ. -*ος*, -*ον* (*κῦρος*)· — ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἐξουσίαν, ὁ κύριος ἢ κάτοχός τινος (μετὰ γεν.) ‖ *κύριός εἰμι* (μετ' ἀπρφ.) = ἔχω τὴν ἐξουσίαν, ἔχω τὴν δύναμιν, ἔχω τὸ δικαίωμα, νὰ πράξω τι.— ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἀποφασιστικός, ἔγκυρος ‖ κρισιμώτατος, σπουδαιότατος. 2) νομιμοποιημένος, νόμιμος, ἔγκυρος, κεκυρωμένος. 3) ἐπὶ χρόνου, ὡρισμένος, καθωρισμένος, προσδιωρισμένος, τακτικός, κανονικὸς ‖ ἐν Ἀθήναις *κυρία ἐκκλησία* ἐκαλεῖτο ἡ συνήθης, ἡ τακτικὴ συγκέντρωσις τῆς ἐκκλησίας τοῦ Δήμου (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *σύγκλητον ἐκκλησίαν*, δηλ. τὴν ἐκτάκτως καὶ δι' ὡρισμένην ὑπόθεσιν συγκαλουμένην). 4) ὁ κύριος, ὁ κυριώτερος ‖ ὁ ἀρχηγός. 5) ἐπὶ γλώσσης, κυριολογικός, κυριολεκτικός, ἀκριβολογικός, κατὰ λέξιν, κατὰ γράμμα.— ‖‖ ὡς οὐσ. *ὁ κύριος* = ὁ δεσπότης, ὁ κύριος ‖ ὁ κάτοχος, ὁ ἰδιοκτήτης: 2) παρὰ τοῖς Ἑβδομ., ὁ Κύριος=τῷ ἑβρ. **Jehovah** ‖ ἐν τῇ Κ. Δ. ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῡριότης, -*ητος*, ἡ· ἡ ἐξουσία, ἡ κυριαρχία, ἡ διοίκησις, ἡ κυβέρνησις, τὸ κράτος.

κῡρίσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. -*ίξω* (*κέρας*)· κτυπῶ μὲ τὰ κέρατα ὡς κριὸς ‖ ὡσ. μτφρ. προσκρούω, ἐπιπίπτω ἐπί τινος (ἐπὶ ἐπιπλεόντων πτωμάτων, ριπτομένων ὑπὸ τῶν κυμάτων κατὰ τῆς ἀκτῆς).

Ἔτυμ.: *κυρίττω*· *κυρίττιλος* (πρβλ. *κορυπτίλος* παρὰ Θεοκρ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*κορύπτης*· *πλήκτης*»· *κυρηβάζω* (βλ. λ.)· «*κυρηβάτης* καὶ *κύρηβος*· ὁ *ἀσελγὴς ἐν τῷ λοιδορεῖν*» (Ἡσυχ.).— *κυρ-* ‹ ἰαπ. **k*ºr-: *κορύπτω* («κουτουλιέμαι») (βλ. λ.) τῆς ὁμάδος *κέρας* **cerebrum**.

κυρίως, ἐπίρ. τοῦ *κύριος*· ὡς κύριος ἢ δεσπότης, μετ' ἐξουσίας. 2) κανονικῶς, ὁμαλῶς, νομίμως, προσηκόντως.

κυρκᾰνάω, σπάν. τύπος ἀντὶ *κυκανάω* (ὃ βλ.)· ὑποκινῶ, παρασκευάζω. [σκοτειν. ἐτυμολ.· *κυκανάω*—*κυκάω* παράλλ. τύποι].

κύρμα, -*ατος*, τὸ (*κύρω*)· ὅ,τι τις συναντᾷ ἢ εὑρίσκει κατὰ τύχην ‖ εὕρημα, λεία, λάφυρον.

ΚΥ˘ΡΟΣ, τό, γεν. -*εος*· ἡ ὑψίστη δύναμις, ἐξουσία.— ‖ κῦρος, ἰσχὺς ‖ ἀσφάλεια, ἐγγύησις, ἐχέγγυον.— ‖‖ ὡς κύρ. ὄν. *ὁ Κῦρος*, ὁ ἱδρυτὴς τοῦ Περσικοῦ κράτους.

Ἔτυμ.: *κῦρος*· *κύριος*· *κυρόω*· *ἄ-κυρος* (βλ. λ.λ.): σανσκρ. *çū'ra-ḥ* (ἰσχυρός), Ζενδ. *sūra-*, *sura-* (ἰσχυρός), σανσκρ. *çávīra-ḥ* (δυνατός) (‹ **çavi-vīra-* = ὁ ἔχων γενναίους ἄνδρας), *καύαρος*, ἰρλ. **caur** (ἥρως), πρβλ. Ἡσυχ. «*κυάρη*· *ἡ Ἀθηνᾶ*» ἐξ ἰαπ. **ke-vā-*. Βλ. *κυέω*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κῡρόω, μέλ. -*ώσω*· ἀόρ. α΄ *ἐκύρωσα*.— Παθητ., ἀόρ. α΄ *ἐκυρώθην*· πρκ. *κεκύρωμαι*· καθιστῶ τι ἔγκυρον, ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρώνω (λατ. **ratumfacere**) ‖ ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, ἀποκαθιστῶ ‖ ἐπιβεβαιώνω, ἐπικυρῶ.— Παθητ. ἐπικυροῦμαι, νομιμοποιοῦμαι, καθορίζομαι ‖ μετ' ἀπρφ. *ἐκεκύρωτο συμβάλλειν* = εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ γίνῃ ἡ μάχη.

κύρσαι, κύρσας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α΄ τοῦ *κύρω*.

κύρσω, μέλ. τοῦ *κύρω*.

κυρτευτής, -*οῦ*, ὁ (*κύρτη*)· ὁ ἁλιεύων μὲ «κιοῦρτον».

ΚΥ΄ΡΤΗ, ἡ (καὶ *κύρτος*)· πλέγμα ἐν σχήματι στρογγύλου καλάθου μετὰ στενοῦ λαιμοῦ διὰ τὴν ἄγραν ἰχθύων (κοιν. «κιοῦρτος»), λατ. **nassa**.

κύρτος, ὁ=*κύρτη* (ὃ βλ.).

ΚΥΡΤΟ΄Σ, ή, όν· κεκυρτωμένος, θολωτός, καμαρωτός: *ὦμω κυρτὼ*=κυρτοὶ («καμπουριασμένοι») ὦμοι ‖ καμπύλος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ κοῖλος, βαθουλός). [*κυρτός*· *κυρτότης*· *κυρτόω*· *κύρτωμα* (βλ. λ. λ.)· δι' ἐτυμολ. βλ. *κορωνός*].

κυρτόω, μελ. **-ώσω** (**κυρτός**)· κάμνω τι κυρτόν, τό κάμπτω, τό καμπυλώνω, μέχρις οὗ σχηματίσῃ τόξον.

ΚΥΡΩ=κυρέω (τοῦ ὁποίου ἄλλως τε εἶναι καὶ ἡ ριζ. μορφή).

Ἔτυμ.: **κύρω** (μέλ. **κύρσω**, ἀόρ. **ἔκυρσα**)· **κυρέω**· **κύρμα.**— Τὰ **κορύπτω**, **κυρίττω** ἔχουν εἰδικωτέραν σημ.— Ἡ συγγέν. τῶν **θύρ-α** : **θαιρὸς** (〈***θαρ-jo-** 〈ἰαπ. ***dhvr̥-jo-**) ἄγει εἰς τὴν συγγέν. τῶν **κύρω** (〈***κυρ-jω**): **καιρός** (〈***κFαρ-jo-** 〈ἰαπ. ***kvr̥-jo-**)· διὰ τὸ ἰαπ. ***kv-** 〉ἑλλ. **κ-** πρβλ. **καπνὸς** 〈ἰαπ. ***qvəp-no-s**, **καρπός** 〈ἰαπ. ***kvr̥pos.**

κῦρωσις, **-εως,** ἡ (**κυρόω**)· ἐπικύρωσις, ἐπιβεβαίωσις ‖ ἐντεῦθεν, ἐκτέλεσις, ἐκπλήρωσις.

κῦσα, ἐπ. ἀντὶ **ἔκυσα**, ἀόρ. α' τοῦ **κυνέω**· **ἀπρφ. κύσαι**·

κῡσαμένη, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **κύω.**

κύσθος, ὁ (**κύω**)· πᾶσα κοιλότης, πᾶν κοίλωμα.

κυσί, δοτ. πληθ. τοῦ **κύων.**

κύσσα, ἐπ. ἀντὶ **ἔκυσα**, ἀόρ. α' τοῦ **κυνέω.**

κύστις, **-εως** (καὶ **-ιος**), ἡ (**κύω**)· =**κύστη**, «φούσκα», ἡ (οὐροδόχος) κύστις ‖ γενικῶς, σάκκος δύλακος.

κύσω, μελ. τοῦ **κυνέω.**

ΚΥ῎ΤΙ῎ΣΟΣ, ὁ· λατ. **cytisus**· εἶδος θαμνώδους τριφύλλου, λατ. **medicago arborea** [πιθ. συγγ. τῷ **κύτος**, ὅπου βλ. ἐτυμολ.].

κυτμίς, **-ίδος,** ἡ· εἶδος ἐμπλάστρου.

κῦτο-γάστωρ, **-ορος,** ὁ, ἡ (**κύτος**+**γαστήρ**)· ὁ ἔχων εὐρεῖαν γαστέρα, εὐρύχωρος.

κύτος, **-εος,** τό (**κύω**)· κοίλωμα, κοιλότης ‖ κοῖλον ἀγγεῖον, πᾶν ἀγγεῖον, ὑδρία, στάμνος, χύτρα. — **II** τὸ σῶμα, τὸ δέρμα (δηλ. πᾶν τὸ περιέχον ἢ καλύπτον), λατ. **cutis.**

Ἔτυμ.: **κύτος**· συγγ. πρὸς τά : **κυσός**, **κύσθος**· **κεύθω**· **κύστις** (βλ. λ. λ.)· ὡσ. συγγ. τῷ **σκύτος** (βλ. λ.)· πρβλ. **ἔγκυτι** (=μέχρι τοῦ δέρματος) : λατ. **cūtis**, ἀγγλ-σαξ. **hy'd**, παλ-γερμ. **hūt** (δέρμα) (〈κοιν-γερμ. ***χūđi-**, ἰαπ. ***qūti-**), λιθ. **kiautaĩ** (δεμάτι σίτου), παλ-πρωσσ. **keuto** (δέρμα), εἶτα πιθ. **hutta** (=**hütte**, καλύβι), παλ-γερμ. **hūs** (οἰκία), λιθ. **kūtis** (μάνδρα)· πάντα ἐξ ἰαπ.· ***sqeu-t-** (καλύπτω), ἐκτετ. ἐκ ***sqeu-**· (βλ. καὶ **κύπη** ἐν τέλει) : ἀγγλ.-σαξ. **hos** («τσώφλι), παλ-γερμ. **hosa** (περισκελὴς) 〈***qudh-so-** ἢ ***qut-so-**· πρβλ. καὶ μεσ-ιρλ. **codal** (δέρμα) 〈***qudh.**

κύτρα, κύτρος, ἰων. ἀντὶ **χυτρ—.**

κύττᾰρον, τό·=**κύτταρος** (ὃ βλ.).

κύττᾰρος, ὁ (**κύτος**)· πᾶν κοίλωμα, πᾶσα κοιλότης ‖ **κύτταρος οὐρανοῦ** = ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ (=λατ. **cavum coeli**) ‖ ἡ κυψέλη κηρήθρας, ἐν ᾗ κατατίθενται τὰ ἔμβρυα τῶν μελισσῶν ‖ τὸ καπέλλο τοῦ βαλανιδιοῦ ‖ κῶνος πεύκης.

κῡφ-ᾰγωγός, ὁ (**κυφὸς**+**ἄγω**)· **ἐπὶ ἵππου**, ὁ βαδίζων μὲ τὸν αὐχένα κυρτὸν (καμαρωτὸν) καὶ τὴν κεφαλὴν κύπτουσαν πρὸς τὰ κάτω.

κῡφᾰλέος, **α, ον,** ποιητ. ἀντὶ τοῦ **κῦφός.**

κῡφός, ή, όν (**κέκῦφα**, πρκ. τοῦ **κύπτω**)· ὁ κύπτων πρὸς τὰ ἐμπρός, «καμπούρης», «σκυφτός».

Ἔτυμ.: **κυφός**· **κῦφος**· **κῦφόω**· **κυφότης**· **κύφων** (βλ. λ. λ.)· 〈ἰαπ. ***qubh-** ἐν τῷ σανσκρ. **kubjá-ḥ** (〈ἰαπ. ***qubβhas**, τ.ἔ. ***qubh-kos**) (=κυφός)=μεσ-γερμ. **hogger**, **hoger** (κυφός)· πρβλ. **κύπτω** καὶ τὰς ἐν λ. **κυβιστάω** ἀναφερομένας λέξεις. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κύφων, **-ωνος,** ὁ, καὶ **κυφών, -ῶνος** (**κυφός**)· τεμάχιον ξύλου κεκυρτωμένον, ὁ κυρτὸς ζυγὸς τοῦ ἀρότρου.— **II** εἶδος βασανιστικῆς σανίδος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐνεκλείετο ὁ αὐχὴν τῶν τιμωρουμένων δούλων ἢ καταδίκων. **2)** ὁ ὑποστὰς τοιαύτην τιμωρίαν, κακοῦργος (λατ. **furcifer**).

κῦψαι, κύψας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ **κύπτω.**

κυψέλη, ἡ (**κύπη**)· πᾶν κοῖλον ἀγγεῖον ‖ κιβώτιον, δήκη, ἀποθήκη (ὅθεν ὠνομάσθη καὶ ὁ **Κύψελος** ‖ κυψέλη μελισσῶν — **II** κοιλότης τοῦ ὠτός.

Ἔτυμ. : συγγ. τοῖς **κύβος**, **κύπη**, **κυφὸς** (βλ. λ. λ.)· ἰαπ. ρ. ***qub-**, ***qup-** ἢ ***qubh-** 〉**qubh-s-elā-**, **-elō-**· ἐν πᾶσιν ἡ ἀρχουσα σημασία εἶναι ἡ τῆς κοιλότητος, κυρτότητος.

Κυψελίδαι, οἱ· οἱ ἀπόγονοι τοῦ Κυψέλου.

ΚΥ῎Ω· ἔχω ἐν γαστρί, περιέχω, -περιλαμβάνω, εἶμαι ἔγκυος : **1)** μετ' αἰτ., ὡς τὸ **κυέω**, φέρω τι ἐν γαστρί, κυοφορῶ, λατ. **gestare.** **2)** ἀπολ., εἶμαι ἔγκυος, συλλαμβάνω, ἔχω συλλάβει καρπόν ‖ μτφρ. κυοφορῶ σκέψιν τινά, μὲ βασανίζει σκέψις τις.— **II** μτδτ. ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. α' **ἔκυσα**, ἐπὶ τοῦ ἄρρενος, κάμνω τινὰ νὰ ἐγκυμονῇ, καθιστῶ ἔγκυον ‖ ἀλλ' ἐν τῷ μέσ. ἀορ. **ἐκυσάμην** (ἐπὶ τῆς θηλείας)=συνέλαβον.

ΚΥ῎ΩΝ, ὁ καὶ ἡ, γεν. **κυνός**, δοτ. **κυνί**, αἰτ. **κύνα**, κλητ. **κύον**.—πληθ. ὀνομ. **κύνες**, γεν. **κυνῶν**, δοτ. **κυσὶ** ἐπ. **κύνεσσι**, αἰτ. **κύνας**· κύων, «σκύλος ἢ σκύλα» ‖ **κύνες τραπεζῆες**=κύνες τῆς οἰκίας, τρεφόμενοι ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων τῆς τραπέζης τῶν αὐθεντῶν των ‖ **κύνες Θρηικαὶ** = κυνηγετικοὶ κύνες, ἐκ τῶν ὁποίων περιφημότεροι ἦσαν οἱ τῆς Λακωνίας καὶ βραδύτερον οἱ Μολοσσοί.— **II** ὡς λέξις ἀνειδιστικὴ «σκύλος», «σκύλα» πρὸς δήλωσιν ἀναισχυντίας ἢ δρασύτητος.— **III** Ἡ λέξις ἐχρησιμοποιήθη συχνὰ καὶ διὰ τοὺς πιστοὺς καὶ ἀγρύπνους ὑπηρέτας τῶν θεῶν ‖ οὕτω ὁ ἀετὸς καλεῖται **«Διὸς πτηνὸς κύων** ‖ ὡσ. οἱ γρῦπες καλοῦνται **«Ζηνὸς ἀκραιεῖς· κύνες»**. —**IV** κύων τῆς βαλάσσης, εἶδος ἰχθύος, «σκυλόψαρο».— **V**=**ὁ σείριος, τὸ κύναστρον**, ἄστρον τοῦ κυνός.— **IV** ὁ κατὰ τὸν ἀστράγαλον ἁρμὸς τοῦ ἵππου.

Ἔτυμ.: **κύων**, αἰτ. **κύνα** ἀντὶ ***κύονα**, δοτ. πληθ. **κυσὶ** ἀντὶ ***κύασι** : ϐαδ. **çúvā**, σανσκρ. **çvā́** (θεμ. **çván-**, γεν. **çúnaḥ**)· Ζενδ. **spā**, γεν. **sūnŏ**, αἰτ. **spānəm** : μηδ. σπάκα=**κύνα** (Ἡροδ. Ι 110), πρβλ. καὶ Ἡσυχ. **«σπάδακες** (τ. ἔ. **σπάκαδες**)· **κύνες»**· ἁρμ. **šun**, γεν. **šan**· λατ. **canis** (〈***cu(v)on-**)· παλ-ιρλ. **cū** (〈ἰαπ. ***kuvō**), γεν. **con** (=κυνός)· γοτθ. **hunds**, παλ-γερμ. **hund**, παλ-norr. **hundr** (〈κοιν-γερμ. ***χvun-dá-z**, ἰαπ. ***kvn̥-tó-s**, πρβλ. ἁρμ. **skund** 〈***kvon-tā** = κυνάριον)· λιθ. **szu** (***szvu**), γεν. **szuñs**, λεττ. **su'ns**, παλ-πρωσ. **sunis** (= λιθ. **szunis**), ρωσσ., πολ. **suka** (ἡ κύων). Κατὰ τινας συγγ. καὶ τῷ ἰαπ. ***kuvon-**, ***kvon-**, ***keu-** (ὀγκοῦσθαι), εἴτε ἐν τῇ ἐνν. τοῦ σανσκρ. **çávīra-ḥ** (δυνατός) (〈***çavi-vira-** = ὁ ἔχων γενναίους ἄνδρας), εἴτε ἐν τῇ ἐνν. τοῦ μικροῦ ζώου (νεογνοῦ), (πρβλ. ἑλλ. **κύος** = βρέφος, ἔμβρυον, σανσκρ. **çíçu-ḥ** (μικρὸν ζῷον, τέκνον), παλ-norr. **húnn**, σανσκρ. **çváyati**=ἐξογκῶ, ἑλλ. **κυέω**=εἶμαι ἔγκυος, λατ. **inciens**.—Κατ' ἄλλους **κύων** (〈ἰαπ. ***peku-** (βοσκήματα), ***(p)kuvón-** (φρουρὸς βοσκημάτων), λατ. **pecuarius** (ὅπερ εἶναι σύντμησις τοῦ ἰαπ. ***(p)ku-servos**). — Παράγ.: συγκρ. **κύντερος** (βλ. λ.), ὑπερθ. **κύντατος**· **κυνάς**· **κυνέη** (ἐνν. **δορά**)· **κύνειος, κύνεος, κυνικός**· **κυνάμυια**· **κυνηγὸς** κ. ἄ. (ϐλ. λ. λ.).

κω, ἰων. ἀντὶ **πω.**

κῶας, καὶ μτγν. συνῳρ. **κῶς,** τό· ἀνώμ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. **κώεα**, δοτ. **κώεσι** (**κεῖμαι**)· μαλακὸν ἔριον, δέρμα προβάτου.

Ἔτυμ.: **κῶας**· ὑποκορ. **κῴδιον, κώδιον, κωδάριον** (βλ. λ. λ.)· **κῶας** (〈***κῶFας**, ἰαπ. ***qōvəs** (κάλυμμα) ἐκ ῥ. **(s)qeu-** (καλύπτω, βλ. καὶ ἐν λ. **κύπη**)· συγγ. τῷ σανσκρ. **chavi-ḥ, chaví** (δέρμα, βαφή, κάλλος) 〈***sqevi** : **σκύτος, κύτος** (βλ. λ. λ.).— Ἡ πρὸς τὸ **κεῖμαι** συσχέτισις εἶναι ἄστοχος.

κωδάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **κώδιον** (ὃ βλ.).

κώδεια, ἡ· ἡ κεφαλὴ ‖ ἐπὶ φυτῶν, ἡ κεφαλὴ παπαρούνας.

Ἔτυμ.: **κώδεια**, ἀττ. **κωδία** («**κωδία τῆς κλεψύδρας**»=κοιλία τῆς κλ.)· ἀττ. ἐπιγρ. **κωδύα, κώδυον, κωδίς** (Ἡσυχ.) = κεφαλὴ παπαρούνας 〈**κῶος** (=κοιλότης).

κώδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **κῶας** (ὃ βλ.).

ΚΩ῎ΔΩΝ, **-ωνος,** ὁ, ἀττ. ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, «κουδούνι», «καμπάνα». Εἰς ὠχυρωμένας διὰ τειχῶν πόλεις, ἐν καιρῷ πολέμου, ἀξιωματικὸς φέρων κώδωνα περιήρχετο κατὰ τὴν νύκτα τὰ τείχη ἀπὸ φρουροῦ εἰς φρουρόν, διὰ νὰ ἐλέγχεται καὶ ἐξασφαλίζεται τὸ ἄγρυπνον τῆς φρουρήσεως : **τοῦ κώδωνος παρενεχθέντος**=ὅταν ἐπέρασεν ὁ κώδων. **2)** κώδων κινδύνου ‖ μτφρ. ἄνδρωπος θορυβοποιός.— **II** τὸ πλατὺ τῆς σάλπιγγος ἢ καὶ αὐτὴ ἡ σάλπιγξ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κωδωνίζω (*κώδων*), μελ. *-ίσω* ἀττ. *-ῐῶ* δοκιμάζω ἢ ἐξελέγχω διά κωδωνίσματος.

κωδωνό-κροτος, *ον* (*κώδων* + *κροτέω*)· κροτῶν, κάμνων θόρυβον, ὡσεὶ εἶχε κώδωνας.

κωδωνο-φᾰλᾰρό-πωλος, *ον* (*κώδων* + *φάλαρα* + *πῶλος*)· πῶλος ἔχων κώδωνας ἐπὶ τῶν φαλάρων || ὁ ἔχων κώδωνας εἰς τὰ *φάλαρα* (τ. ἔ. τὰ χάμουρα) τοῦ ἵππου του.

κωδωνο-φορέω, μελ. *-ήσω* (*κώδων* + *φέρω*)· φέρω κώδωνας, περιφέρω τὸν κώδωνα (πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν φρουρῶν· βλ. *κώδων*).— Οὕτω καὶ ἐν τῷ παθητ.: *ἅπαντα κωδωνοφορεῖται* = ὁ κώδων περιφέρεται πανταχοῦ, οἱ φρουροὶ ἐπιδεωροῦνται.

κώεα, κώεσι, ἐπ. ὀν. καὶ δοτ. πληθ. τοῦ *κῶας* (βλ. λ.).

ΚΩ΄ΘΩΝ, *-ωνος,* ὁ· λακωνικὸν πήλινον ἀγγεῖον (ποτήριον) || γενικῶς, ποτήριον, κύπελλον, κύλιξ.— [πρβλ. *Ἡσυχ.* «*κᾶθα· ποτήρια*»· πιθαν. συγγ. τῷ *κῶος*· πρβλ. καὶ *κύαθος*].

κωθώνιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *κώθων* (ὃ βλ.)

κωΐλος, *η, ον,* αἰολ. ἀντὶ *κοῖλος.*

Κώιος, *α, ον,* καὶ συνηρ. *Κῷος* (ὃ βλ.).

κώκῡμα, *-ατος,* τὸ (*κωκύω*)· κραυγή, κλαυθμός, θρῆνος.

κωκῡτός, ὁ (*κωκύω*)· κραυγή, θρῆνος.— **II** ὡς κύρ. ὄν. *ὁ Κωκῡτός*=ὁ ποταμὸς τῶν θρήνων, εἷς ἐκ τῶν ποταμῶν τοῦ Ἅδου (καὶ *Κώκυτος*).

ΚΩΚΥ΄Ω, μελ. *-ὕσω* ἢ *-ύσομαι*· ἀόρ. α΄ *ἐκώκῡσα,* ἐπ. *κώκῡσα*· κραυγάζω, ὀδύρομαι, θρηνῶ.

Ἔτυμ.: *κωκύω*· *κώκῡμα*· *κωκῡτός*· *Κώκῡτος* (βλ. λ.λ.): μεσ-γερμ. **hinweln** (=κωκύω), παλ-γερμ. **hūwila, hiuwila** (γλαῦξ), σανσκρ. **kāuli** (κραυγάζω) κ. ἄ. (βλ. ἐν λ. *καύαξ*).—Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **šumŭ** (θόρυβος) ⟨ἰαπ. **k̂eumos*..

κωλ-αγρέτης ἢ **-ακρέτης,** *-ου,* ὁ (ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ *ἀγείρειν* τὰς *κωλᾶς*)· ὁ διαμελίζων τὰ σφάγια, ὁ συλλέγων τὰ ὑπολείμματα κατὰ τὰς θυσίας, ὄνομα ἄρχοντος ἐν ταῖς Ἀρχαίαις Ἀθήναις, ὅστις ἀρχικῶς ἔργον εἶχε τὴν ἐπιμελητείαν τῶν οἰκονομικῶν τῆς πόλεως || βραδύτερον οἱ *κωλακρέται* περιωρίσθησαν εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς δημοσίας τραπέζης ἐν τῷ Πρυτανείῳ καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δικαστῶν, ἡ δὲ ἐποπτεία ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς *ἀποδέκτας.*

κωλάριον, τό· ὑποκορ. τοῦ *κῶλον.*

κωλῆ, ἡ, συνηρ. ἐκ τοῦ *κωλεὰ* ἢ *κωλέα* (*κῶλον*)· ὁ μηρός, τὸ «μπούτι», κυρ. τὸ χοιρομέρι».

κώληψ, *-ηπος,* ἡ (*κῶλον, κωλῆ*)· τὸ ὀπίσθεν τοῦ γόνατος κοίλωμα, καλούμενον καὶ *ἰγνύα,* λατ. **poples.**

Κωλιάς (ἐνν. *ἄκρα*), *-άδος,* ἡ· ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς μετὰ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἐπ' αὐτοῦ (βλ. Κ.Ε.Λ.).

ΚΩ΄ΛΟΝ, τό· μέλος σώματος, κυρ. τὸ σκέλος.— **I** γενικῶς, μέλος οἱουδήποτε πράγματος: **1)** οἰκοδομήματος (τὰ πλάγια π. χ. ἢ ἡ πρόσοψις). **2)** τὸ ἓν σκέλος (τ. ἔ. τὸ ἥμισυ) τοῦ *διαύλου* (τῆς τροχιᾶς τοῦ ἀγῶνος δρόμου). **3)** ἐν τῇ Συντάξει, τμῆμα περιόδου, τὸ καὶ νῦν ἔτι *κῶλον* καλούμενον.

Ἔτυμ.: *κῶλον*: σανσκρ. **kāta-ḥ, kati-ḥ, kāṭr** (γλουτός) (**-t-** ⟨**-tt-**, παλ-σλαυ. **cl̥ětŭ* (μέλος) ⟨⟨**ceĭnŭ,* ἰαπ. **qeĭ-no-* ἢ **qeĭ-nu-*), γοτθ. ***halps,** παλ-norr. **hallr,** παλ-γερμ. **hald** (σκυφτός), λιθ. **at-si-kelti** (ἀκκουμβῶ), **át-kalta** (ράχις), καὶ ἑλλ. *σκέλος* (βλ. λ.)· ἐκ ῥ. ἰαπ. **(s)qel-* (πτύσσω, διπλώνω).— Παράγ.: *κωλέα,* ἀττ. *κωλῆ, κωλήν,* ἡ· *κωλεός*· *κώληψ*· *κωλώτης* (βλ. λ. λ.).

κώλῡμα, *-ατος,* τὸ (*κωλύω*)· ἐμπόδιον, ἔμφραξις, λατ. **impedimentum.**— **II** ἄμυνα, ὑπεράσπισις, προφύλαξις, ὀπό τινος πράγματος (ἐναντίον τινός).

κωλῡμή, ἡ=*κώλυμα* (ὃ βλ.).

κωλῡσί-δρομος, *η, ον,* καὶ **-δρόμης,** *-ου,* ὁ (*κωλύω* + *δρόμος*)· ὁ κωλύων τὸν δρόμον, ὁ ἐμποδίζων τινὰ εἰς τὸ τρέξιμον.

κωλῡτέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *κωλύω*· πρέπει νὰ ἐμποδίζῃ τις.

κωλῡτής, *-οῦ,* ὁ (*κωλύω*)· ὁ κωλύων, ὁ ἐμποδίζων.

κωλῡτικός, *ή, όν* (*κωλύω*)· ὁ ἐμποδίζων, παρεμποδιστικός.

κωλύω, μέλ. *-ὕσω*· ἀόρ. α΄ *ἐκώλυσα.*— Παθητ., μέλ. *κωλυθήσομαι,* ἀλλὰ καὶ μέσ. μελ. μετὰ παθητ. σημ. *κωλύσομαι*· ἀόρ. α΄ *ἐκωλύθην*· πρκ. *κεκώλῡμαι* (*κόλος*)· συγγ. τῷ *κολούω*· ὅθεν κυρ. συντέμνω, εἶτα: ἐμποδίζω, «σταματῶ», δὲν ἀφίνω, δὲν ἐπιτρέπω, ἀπαγορεύω: **1)** μετ' ἀπρφ., ἐμποδίζω τινὰ ἀπὸ τοῦ νὰ πράξῃ τι, δὲν τὸν ἀφίνω νὰ πράξῃ τι. **2)** μετὰ γεν. πράγμ., ἐμποδίζω, τινὰ ἀπό τινος. **3)** μετ' αἰτ. πράγμ., ἐμποδίζω, παρακωλύω, τι. **4)** ἀπολ., κυρ. ἐν τῇ μτχ., *ὁ κωλύσων*=ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἐμποδίσῃ (ποὺ δύναται ἢ ποὺ θέλει νὰ ἐμποδίσῃ) || *τὸ κωλῦον*=*κώλυμα*=ἐμπόδιον || ὡς. *οὐ κωλύει* = δὲν ὑπάρχει κώλυμα (ἐμπόδιον).— **II** ἐμποδίζομαι.

Ἔτυμ.: *κωλύω, κώλυμα*· ἀμφιβ. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ *κολούω, σκολύπτω* (βλ. ἐν λ. *κόλος*)· ἀρμ. **celum,** λιθ. **skeliù** (σχίζω, διαρρηγνύω).

κῶμα, *-ατος,* τὸ (*κεῖμαι, κοιμάω*)· βαθὺς ὕπνος, λήθαργος, λατ. **sopor.** **2)** ληθαργικὴ κατάστασις, ἔκστασις.

Ἔτυμ.: *κῶμα*· *κωμαίνω*· *κωματίζομαι*· *κῶμα* ⟨ἰαπ. **k̂ō[i]-mn̥*, καίτοι δὲ ἡ λ. *κοίτη* ἀντιπροσωπεύει ἓν ἀρχαῖον **κωι-τᾱ*, ἐν τούτοις ἐδημιουργήθη βραδύτερον κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *κεῖμαι* (βλ. λ.).

κωμάζω, μελ. *-άσω* ἢ *-άσομαι*· ἀόρ. α΄ *ἐκώμασα*· πρκ. *κεκώμακα*· δωρ. ἐν. **κωμάσδω,** μέλ. *-άξομαι,* ἀόρ. α΄. *ἐκώμαξα.*—(*κῶμος*)· περιφέρομαι συνοδείᾳ *κωμαστῶν* (ἐν κραιπάλῃ διατελούντων), εὐθυμῶ, διασκεδάζω. **2)** ἑορτάζω, πανηγυρίζω, *κῶμον* εἰς τιμὴν τοῦ νικητοῦ ἀγώνων || λαμβάνω μέρος εἰς τοιούτους *κώμους* || τιμῶ τινα μὲ κῶμον. **3)** ἐμφανίζομαι αἰφνιδίως κατὰ τὸν τρόπον τῶν *κωμαζόντων* ἐραστῶν || ἐνσκήπτω, ἐκβιάζω.

κωμ-άρχης, *-ου,* ὁ (*κώμη* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων κώμης, ὁ προεστὼς χωρίου.

κωμάσδω, δωρ. ἀντὶ *κωμάζω.*

κωμαστής, *-οῦ,* ὁ (*κωμάζω*)· ὁ κωμάζων, ὁ λαμβάνων μέρος εἰς κῶμον, ὁ διασκεδάζων.— ἐπὶ τοῦ Βάκχου, ὁ εὔθυμος θεός.

κωμάστωρ, *-ορος,* ὁ· ποιητ. ἀντὶ *κωμαστὴς* (ὃ βλ.).

ΚΩ΄ΜΗ, ἡ=λατ. **vicus**· χωρίον ἀτείχιστον ἢ ἐπαρχιακὴ πολίχνη (ἐν ἀντιθέσει πρὸς πόλιν μεγάλην καὶ ἔχουσαν τείχη) || δωρ. λέξις = ἀττ. *δῆμος* || *κατὰ κώμας οἰκοῦμαι*=κατοικῶ (διαμένω) εἰς χωρία, καὶ οὐχὶ εἰς τετειχισμένας πόλεις.— **II** ἐπὶ πόλεως, διαμέρισμα, συνοικία, συνοικισμός, πόλεως.

Ἔτυμ.: *κώμη*· *κωμήτης*· *κώμη* ⟨ἰαπ. qō[i]-mā ἐκ ῥ. qōi (συναθροίζομαι)· κατά τινας συγγ. τῷ γοτθ. **haims** (χωρίον), παλ-πρωσ. **caymis,** λιθ. **kaimas, kemas,** λεττ. **zims** (χωρίον) (⟨ἰαπ. **qōimus*). Ἐξ αὐτοῦ τό

κωμηδόν, ἐπίρ. (*κώμη*)· κατὰ κώμας (κατὰ χωρία), λατ. **vicatim.**

κωμήτης, *-ου,* ὁ (*κώμη*)· ἄνθρωπος τῆς κώμης, χωρικός, ἀγρότης.— **II** ἐν πόλει, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς συνοικίας (λατ. **vicinus**) || γενικῶς, κάτοικος.

κωμῆτις, *-ιδος,* θηλ. τοῦ *κωμήτης.*

κωμικεύομαι, ἀποθ.· ὁμιλῶ ὡς κωμικὸς ποιητής. Ἐκ τοῦ

κωμῐκός, *ή, όν* (*κῶμος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν κωμῳδίαν, κωμικός.

κωμό-πολις, *-εως,* ἡ· πόλις μικρὰ ὡς χωρίον, μὴ δυναμένη νὰ ὀνομασθῇ πόλις.

κῶμος, *-ου,* ὁ (*κώμη*?)· «γλέντι», διασκέδασις, φαιδρὸς πανηγυρισμὸς μετὰ μουσικῆς καὶ χοροῦ, λατ. **comessatio**· ὁ *κῶμος* κατέληγεν εἰς παρέλασιν τῶν κωμαστῶν ἀνὰ τὰς ὁδούς, μὲ ἐστεμμένας τὰς κεφαλὰς καὶ μὲ ἀνημμένας δᾷδας, μὲ ἄσματα καὶ χορούς || ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ *κῶμοι* σεμνοί, ἑορταστικαὶ πομπαί, πρὸς τιμὴν θεῶν, ἰδίᾳ τοῦ Βάκχου, ἢ καὶ νικητῶν ἀγώνων.— **II** ὁ ὅμιλος τῶν κωμαστῶν || μτφρ. κάθε θορυβοποιὸς ὅμιλος ἢ ὁμὰς ἀνθρώπων.— **III** ἡ ᾠδὴ ἢ ψαλλομένη κατὰ τοιαύτην πομπήν.

Ἔτυμ.: *κῶμος*· *κωμῳδός* (βλ. λ.)· θεωρεῖται συγγ. τῷ *κώμη*, ἐφ' ὅσον *κῶμος* ⟨ἰαπ. **qō[i]-mo-s* ἐκ ῥ. qōi (βλ. ἐν λ. *κώμη*), λιθ. **kẽmas,** κλπ. (ἄλλως τε αἱ ἑορταὶ ἀρχικῶς ἐτελοῦντο ἐν κώμαις).— Κατ' ἄλλους *κῶμος* ⟨ἰαπ. **kō[i]-mo-s*, συγγ. τῷ σανσκρ.

çiçāti (μοιράζομαί τι μέ τινα, φιλοξενῶ), ἀρμ. san, γεν. sanu (βρέφος)(⟨ἰαπ.*kənu-s), λατ. cibus (τροφή) (⟨ἰαπ. *ki-bho-s), παλ-ιρλ. caithim (καταβροχθίζω) (⟨κελτ. *ka-t-id, ἰαπ. *ke-), ἐξ ἰαπ. βάσεως (σ)kəi (ἐξ οὗ τὸ σανσκρ. aç-náti=τρώγω).

κωμ-ῳδέω, μέλ. *-ήσω* (*κωμῳδός*)· παριστῶ τι ἐν κωμῳδίᾳ, διακωμῳδῶ, περιπαίζω, χλευάζω, σκώπτω. — Παθητ., διακωμῳδοῦμαι, χλευάζομαι, σατυρίζομαι.

κωμ-ῳδία, ἡ (*κωμῳδέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν. Ἡ ἀττικὴ κωμῳδία διακρίνεται εἰς τρεῖς περιόδους, εἰς *παλαιάν, μέσην* καὶ *νέαν*.

Ἔτυμ.: δύο ἐτυμολ. ἔχουν προβληθῆ: 1) ἐκ τοῦ *κῶμος* (*κωμῳδία*=τὸ ᾄσμα τοῦ κώμου)· τὴν ἐτυμολ. ταύτην δέχονται ὅσοι φρονοῦσιν, ὅτι ἡ κωμῳδία προῆλθεν ἀπὸ τοὺς φαλλικοὺς χοροὺς ᾀσμάτων. 2) ἐκ τοῦ *κώμη* (*κωμῳδία*=ᾠδὴ ἀγροτική)· ὁ Ἀριστοφ. δέχεται τὴν δευτέραν, στηρίζει δὲ ταύτην εἰς τὴν ἀξίωσιν τῶν Δωριέων, ὅτι αὐτοὶ ἐφεῦρον καὶ ἐδημιούργησαν τὴν κωμῳδίαν (καὶ πράγματι τὰ ἀρχαιότατα ἴχνη κωμῳδίας εὑρίσκονται ἐν Δωρικαῖς πόλεσιν, κυρ. ἐν Μεγάροις καὶ ἐν Σικελίᾳ), *κώμη* δὲ διὰ τοὺς Δωριεῖς εἶναι ὅ,τι διὰ τοὺς Ἀττικοὺς *δῆμος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κωμ-ῳδικός, *ή, όν* (*κωμῳδία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κωμῳδίαν, κωμικός.

κωμῳδό-γελως, *-ωτος,* ὁ (*κωμῳδός*+*γέλως*)· κωμικὸς ὑποκριτής.

κωμῳδο-γράφος, ὁ (*κωμῳδία*+*γράφω*) = *κωμῳδιο-γράφος*=ὁ γράφων κωμῳδίας, κωμικὸς ποιητής.

κωμῳδο-διδασκᾰλία, ἡ· ἡ διδασκαλία καὶ ἄσκησις τῶν ὑποκριτῶν εἴς τινα κωμῳδίαν· τοῦτο δὲ συνήθως ἦτο ἔργον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ ποιητοῦ. Ἐκ τοῦ

κωμῳδο-διδάσκᾰλος, ὁ· ὁ κωμικὸς ποιητής, ὅστις ἐκαλεῖτο καὶ διδάσκαλος κωμῳδιῶν, διότι αὐτὸς εἶχε τὴν φροντίδα νὰ διδάσκῃ καὶ ἀσκῇ τοὺς ὑποκριτάς, τὸν χορὸν κλπ.

κωμῳδο-λοιχέω, μέλ. *-ήσω* (*κωμῳδός* + *λείχω*)· διὰ κωμικῶν θωμολοχιῶν λείχω τὰ πινάκιά τινος, παίζω τὸν παράσιτον καὶ γελωτοποιόν.

κωμῳδο-ποιητής, *-οῦ,* ᾱ, καὶ

κωμῳδο-ποιός, ὁ (*κωμῳδός* + *ποιέω*)· ὁ ποιητὴς κωμῳδιῶν, κωμικὸς ποιητής.

κωμ-ῳδός, ὁ (*κώμη*+*ἀοιδός*)· κωμικὸς ὑποκριτής, ὑποκριτὴς κωμῳδιῶν. 2) κωμικὸς ποιητής [δι' ἐτυμολ. βλ. *κωμῳδία*].

κωμῳδο-τρᾰγῳδία, ἡ (*κωμῳδία*+*τραγῳδία*)· κρᾶμα τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας, λατ. tragi-comoedia.

κώνειον, τό, λατ. cicuta· κοιν. «καρωνάκι» ἢ «βρωμόχορτο». 2) ὁ χυμὸς τοῦ δηλητηριώδους φυτοῦ κωνείου, δηλητήριον, δι' οὗ ἐθανατώνοντο οἱ κατάδικοι ἐν Ἀθήναις.—[συνήθως συνάπτεται μετὰ τοῦ *κῶνος* ἐκ τοῦ σχήματος τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ, προσομοιάζοντος πρὸς τὸ τοῦ *κώνου*].

κωνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κῶνος*· μικρὸς κῶνος.

κωνίτης, *-ου,* ὁ, θηλ. **-ῖτις,** *-ιδος*· ὁ ἐξαγόμενος ἐκ κώνων πίτυος.

ΚΩ͂ΝΟΣ, *-ου,* ὁ· ὁ καρπὸς τῆς πεύκης ἢ καὶ ἐλάτης, «κουκουνάρα».—ὡς θηλ. *ἡ κῶνος*=ἡ ἐλάτη, πίτυς. 2) ὁ κῶνος περικεφαλαίας.

Ἔτυμ.: *κῶνος* = σανσκρ. çāṇa-ḥ (λίθος ἀκονίσματος), πρβλ. çi-çá-ti, çy-áti (ἀκονίζω), λατ. cōs (ἀκόνι), calus (ὀξύνους)=σανσκρ. çilá-ḥ (ἀκονι μένος), μεσ-ιρλ. cath (σοφός), παλ-norr. hein, ἀγγλ-σαξ hán (ἀκόνη), Ζενδ. saēni-š (αἰχμή, κορυφή), ἀρμ. sur (κοπτερός), οὐσ. sur γεν. sroy (ξίφος, ἐγχειρίδιον, μάχαιρα, ξυράφι) (βλ. ἐν λ. *ἄορ*)· ἐξ ἰαπ. *kə̄(i)-: *kəi-: *ke- (ἀκονίζω), ἢ κάλλιον *kē(i)-: *kō(i)-. ᾗ β. αὐτὴ πιθ. εἶναι ἐξέλιξις τῆς β. *ak- (εἶμαι ὀξύς) βλ. ἐν λ. *ἄκαινα*. Παράγ.: *κωνάω* (= φέρω γύρω), *περι-κωνέω* (ἀλείφω μὲ πίσσαν).

κωνο-φόρος, *ον* (*κῶνος* + *φέρω*)· ὁ φέρων κώνους, ὡς ἡ πίτυς κ. ἄ. ‖ ὡσ. ἐπὶ τοῦ θύρσου, ὅστις ἔφερε κῶνον πίτυος ἐπὶ τῆς κορυφῆς.

κωνωπεῖον, τὸ=*κωνωπεών* (ᾱ βλ.), λατ. conopium.

κωνωπεών, *-ῶνος,* ὁ (*κώνωψ*)· αἰγυπτιακὴ κλίνη ἢ ἀνάκλιντρον μετὰ παραπετασμάτων («κουνουπιέρας») διὰ τοὺς κώνωπας.

ΚΩ͂ΝΩΨ, *-ωπος,* ὁ· «κουνούπι», λατ. culex. [σκοτ. ἐτυμολ.].

Κῷος, *α, ον*· ὁ κάτοικος τῆς νήσου Κῶ, ὁ ἐκ τῆς νήσου Κῶ.— ‖ ὡς οὐσ. ὁ *Κῷος* (γράφ. καὶ *κῶος*) ἐνν. *βόλος* =τὸ ἀνώτατον ῥίψιμον κύβου, «ἑξάρα», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *Χῖος*=ἄσσος ‖ ἐντεῦθεν ἡ παροιμία *«Κῷος πρὸς Χῖον»*.

κωπεύς, *-έως,* ὁ (*κώπη*)· τεμάχιον ξύλου κατάλληλον διὰ κώπην, κοντάρι (δοκὸς) διὰ κώπην.

κωπεύω, μέλ. *-σω* (*κώπη*)· θέτω εἰς κίνησιν, κινῶ διὰ τῶν κωπῶν.

κώπη, ἡ (ἐκ τοῦ *κάπτω*, capio, ὡς *λαβὴ* ἐκ τοῦ *λαμβάνω*)· πᾶν εἶδος λαβῆς, ὡς ἡ λαβὴ κώπης ‖ εἶτα αὐτὴ αὐτὴ ἡ κώπη. 2) ἡ λαβὴ ξίφους, λατ. manubrium. 3) ἡ λαβὴ κλειδός. 4) ἡ λαβὴ λαμπάδος ἢ πυρσοῦ.

Ἔτυμ.: *κώπη* ⟨ἰαπ. cōpā· ἐκ ῥ. *qēp- (λαμβάνω, ἁδράχνω) (πρβλ. λατ. cēpī), πρβλ. μεσ-ιρλ. cāin (φόρος), ⟨ἰαπ. *qāp-ni· ὁ κατὰ μετάπτωσιν τύπος τῆς ῥ. *qep- ἐν τῷ *κάπτω*, λατ. capulus· παράγ.: *κωπήεις, κωπεὺς* (βλ. λ. λ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

κωπήεις, *εσσα, εν* (*κώπη*)· ὁ ἔχων κώπην (τ. ἔ. λαβήν).

κωπ-ηλᾰτέω, μελ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, κοιν. «τραβῶ κουπί» ‖ κινῶ τι πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ὅπως κινεῖ τις τὴν κώπην. Ἐκ τοῦ

κωπ-ηλάτης, *-ου,* ὁ (*κώπη*+*ἐλαύνω*)· ὁ ἐλαύνων τὰς κώπας, ὁ κωπηλατῶν, αὐτὸς ποὺ «τραβᾷ κουπί», λατ. remex.

κωπ-ήρης, *ες* (*κώπη*+*ἀραρεῖν* τοῦ *ἀαρίσκω*)· ὁ ἐφωδιασμένος μὲ κώπας.— ‖ ὁ κρατῶν τὴν κώπην.

κωπίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *κώπη*· μικρὰ κώπη.

κώρα, δωρ. ἀντὶ *κούρη, κόρη*.

κώριον, δωρ. ἀντὶ *κούριον, κόριον*.

κῶρος, δωρ. ἀντὶ *κοῦρος, κόρος* (ᾱ βλ.).

ΚΩ͂ΡΥ͂ΚΟΣ (Α), ὁ· δερμάτινος σάκκος διὰ ζωοτροφίας, «ταγάρι». 2) εἰς τὰ γυμνάσια, μέγας δερμάτινος σάκκος πλήρης ἄμμου ἢ ἀλεύρου ἢ ἄλλης τινὸς ὕλης, κατάλληλος διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν πυγμάχων ἢ λογχομάχων (ἐπέχων θέσιν σώματος τοῦ ἀντιπάλου). [συγγ. τῷ σανσκρ. carman- (δέρμα), λατ. corium (δέρμα), cortex (φλοιός), ἰαπ. *(s)qer-, *(s)qer-t- (τέμνω)].

Κωρῡ́κος (Β), ὁ· ἀκρωτήριον τῆς Κιλικίας μετὰ περιφήμου σπηλαίου ‖ ἄλλο τοιοῦτον σπήλαιον εὑρίσκετο παρὰ τοὺς Δελφούς. Οἱ κάτοικοι *Κωρυκαῖοι*, διαβόητοι διὰ τὴν κατόπτευσιν τῶν πλοίων καὶ τὴν πειρατείαν ‖ ἐντεῦθεν *κωρυκαῖος* ἐλέγετο παροιμιωδῶς ἐπὶ παντὸς κατασκόπου, ὠτακουστοῦ κλπ. (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Κῶς, ἐπ. **Κόως,** ἡ· γεν. *Κῶ*· ἡ νῆσος *Κῶς* τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἀπέναντι τῆς Καρίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

κῶς, ἰων. ἀντὶ *πῶς*· ἀλλ' ἐγκλιτ. **κως,** ἰων. ἀντὶ **πως.**

κωτιλλοίσαι, δωρ. μτχ. πληθ. θηλ. τοῦ *κωτίλλω*.

ΚΩΤΙ͂ΛΛΩ· λέγω παρὰ πολλά, φλυαρῶ, ἀδολεσχῶ, λατ. garrire ‖ κολακεύω, θωπεύω, καλοπιάνω. — ‖ μτδτ. ἐξαπατῶ διὰ κολακευτικῶν λόγων.

κωτῐ́λος, *η, ον*· φλύαρος, μωρολόγος | ἐπὶ χελιδόνος, λάλος.— ‖ ὁ θωπεύων, καλοπιάνων. [σκοτειν. ἐτυμολ.].

κωφάω, μελ. *-ήσω* (*κωφός*)· κάμνω τινὰ κωφὸν ἢ ἄλαλον, τὸν ἀποστομώνω μὲ τὰς κραυγάς μου (τὸν κάμνω νὰ μείνῃ ἄναυδος).— ‖ ἀμβλύνω, ναρκώνω, ἀποστομώνω.

κωφός, *ή, όν* (*κόπτω*)· ἀμβλύς, ἀνίσχυρος, ἐξησθενωμένος (λατ. tusus), ἀντίθ. τῷ *ὀξύς*.— ‖ ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων: 1) βωβός, ἄλαλος, λατ. mu'us ‖ *κωφὸν κῦμα*=βωβόν, ἀβόρυβον κῦμα (προτοῦ θραυσθῇ) ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, βωβός, ἄλαλος ‖ ὡσ. ἀνεπαίσθητος, ἄνευ σημασίας, ἀσήμαντος. 2) ὡσ. κωφός, ἀμβλὺς τὴν ἀκοήν, λατ. surdus. 3) ἀμβλὺς τὸν νοῦν, βλάξ, ἠλίθιος, ἀμβλύνους. [*κωφός· κωφάω, κωφέω, κωφεύω· κωφότης· κώφωσις· κωφόομαι*· δι' ἐτυμολ. βλ. *κηφήν*].

κῴχετο, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *καὶ ᾤχετο*, παρατ. τοῦ *οἴχομαι*.

κῶψον, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *καὶ ὄψον*.

Λ

Τὸ γράμμα τοῦτο, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ Σημιτικὸν γράμμα 𐤋 (**lamedh**), ἐν τῇ Ἑλληνικῇ εἶχε συνήθως τὰ σχήματα 𐌋 , Λ . Εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἐπιγραφὰς τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Κορίνθου ἐπικρατοῦσι τὰ σχήματα 𐌋 , Λ , ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ἦτο σύνηθες καὶ ἐν τῷ Χαλκιδικῷ ἀλφαβήτῳ. Παρόμοια σχήματα εἶχε καὶ τὸ λάμβδα τοῦ Ἑτρουσκικοῦ ἀλφαβήτου (𐌛 ἢ 𐌋), ἐκ τῶν τελευταίων δὲ τούτων προῆλθε τὸ **L** τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου (καὶ τῶν Νεολατινικῶν γλωσσῶν), τῆς μικρᾶς κεραίας προσλαβούσης ὁριζοντίαν καὶ κάθετον πρὸς τὴν κατακόρυφον γραμμὴν κατεύθυνσιν.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ **Λάμβδα** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤋
ΚΡΗΤΙΚΟΝ . . .	1.100—900	𐌋
ΘΗΡΑΪΚΟΝ.	700—600	𐌋
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	𐌋
ΑΤΤΙΚΟΝ . . .	600	𐌋 Λ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐌋
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . .	600	𐌋
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	𐌋
ΡΩΜΑΪΚΟΝ καὶ Ἀποικιῶν		𐌋 L Λ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		L
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		Λ

Λ, λ, Λάμβδα ἢ **Λάβδα,** τὸ (δάνειον ἐκ τῆς γλώσσης τῶν Φοινίκων, πρβλ. Ἑβρ. **lāmed**)· ἄκλιτον, τὸ ἑνδέκατον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. λ′ = 30, ἐν ᾧ ,λ = 30.000. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔφερον τὸ κεφαλαῖον ***Λ*** ἐπὶ τῶν ἀσπίδων των, ὡς οἱ Σικυώνιοι τὸ ***Σ*** καὶ οἱ Μεσσήνιοι τὸ ***Μ***.

Ἀλλοιώσεις τοῦ λ : **I** Ἐν τῇ δωρ. διαλ. εἰς ***ν***, ὡς ***ἦνθον, φίντατος*** ἀντὶ ***ἦλθον, φίλτατος*** ‖ ἐν ᾧ ἀντιθέτως ἡ ἀττ. διάλ. προτιμᾷ ἐνίοτε τὸ **λ** ἀντὶ τοῦ κανονικοῦ ***ν : λίτρον, πλεύμων*** ἀντὶ ***νίτρον, πνεύμων.***— **II** Ἐν τῇ ἰων. διαλ. ἐκπίπτει ἐνίοτε τὸ ἐν ἀρχῇ λέξεως ***λ : εἴβω*** ἀντὶ ***λείβω, αἰψηρὸς*** ἀντὶ ***λαιψηρός.***— **III** Οἱ ἐπικοὶ ποιηταὶ διπλασιάζουσιν ἐνίοτε, χάριν τοῦ μέτρου, τὸ **λ** (εἰς ***λλ***), ἰδίᾳ μετὰ τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ὡς ***ἔλλαβε*** ἀντὶ ***ἔλαβε*** ‖ ὡσ. καὶ ἐν συνθέτοις, δσάκις τὸ β′ συνθετικὸν ἄρχεται ἀπὸ ***λ : ἀπο-λλήξειας, τρί-λλιστος.***— **IV** Ἐν τῇ ἀττ. διαλ., τὸ **λ** ἐνίοτε μεταβάλλεται εἰς ***ρ : κρίβανος*** ἀντὶ ***κλίβανος, ναύκραρος*** ἀντὶ ***ναύκληρος.***— **V** Ἐν τῇ αἰολ. διαλ., τὸ **δ** μεταβάλλεται ἐνίοτε εἰς **λ**, ὡς τὸ λατ. **lacryma** ἀντιστοίχως πρὸς τὸ ***δάκρυον***, **olere** πρὸς τὸ ***ὄζειν, ὀδ-ωδέναι.***— **VI** Ἐν τισι λέξεσι ἐναλλάσσονται μεταξὺ των τὰ ***γ*** καὶ **λ**, ὡς ἐν τῇ λέξει ***μόγις : μόλις.***— **VII** Τὸ ***ν*** πρὸ τοῦ **λ** κανονικῶς γίνεται ***λ : συλλαμβάνω, παλίλλογος, ἐλλείπω.***

ΛΑ—, ἀχώριστον προθεματικὸν μόριον μετὰ ἐπιτατικῆς δυνάμεως (ὅπως καὶ τά: ***λαι-, λι-, βα-, ζα-***) : ***λά-μαχος*** (= λίαν φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής), ***λα-κατάρατος*** (= λίαν κατηραμένος).

ΛΑ͂ΑΣ, ὁ, γεν. **λᾶος,** δοτ. **λᾶϊ**, αἰτ. **λᾶαν**· πληθ., γεν. **λάων,** δοτ. **λάεσι,** ἐπ. **λάεσσι.**— Παρ' ἀττ. ἀπαντᾷ καὶ ἡ συνηρ. ὀνομ. **λᾶς,** αἰτ. **λᾶν.**— ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ γεν. ***λάου*** = λατ. **lapis**· λίθος.— **II** βράχος, βράχος ἀπόκρημνος.

Ἔτυμ.: λᾶας· τραγ. ***κραταί-λεως*** (-****ληFος***) = ἐκ σκληρῶν βράχων· πρβλ. Ἡσυχ. «***λιώλης*** (ἢ ***λιώδης***)· ***λιθόλευστος***» ⟨****λεώλης*** ⟨****λη-ώλης*** ⟨****ληF-ώλης*** (πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «***ληβόλε· λιθοβόλε, ἄξιε λιασθῆναι***» ἀντὶ ****λᾱβόλε*** κατὰ τὸ ***ληώλης***)· ἀττ. ***λεύω· λευστὴρ*** (πρβλ. Ἡσυχ. «***λευστά· λιθοβόλητα***»)· ***λευσμός· λᾱϊγξ· λᾴινος, λᾱΐνεος· λᾱτομία· λᾱ-τύπος*** (**λα-** ὄντος τοῦ ἀφῃρημένου τοῦ **λᾶς** γεν. **λᾶος**)· ***λεῖαι*** (πληθ. θηλ. ⟨****ληFjᾱ-*** ἢ ***ληFιᾱ-***)· ***ὑπο-λαΐς*** — τὸ **λᾶας** κυρ. εἶναι ἀρχ. οὐδ. (πρβλ. ***κρέας, γῆρας***· γεν. **λᾶος** ⟨****λᾰ̀***[F]***ᾰ̀***[σ]-***ος***, δοτ. **λᾶϊ** ⟨****λᾰ̀***[F]***ᾰ̀***[σ]-***ι***), γενόμενον ἀρσ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ : ***ὁ λίθος, ὁ πέτρος***, σχηματισθὲν δὲ ὅσαι τῆς γεν. **λᾶος** ἀντὶ ****ληας,*** ἰαπ. **lēv-as,** πρβλ. **ληνυ-** ἐν τῷ ἐν. **λεύω** (κατ' ἀναλ. πρὸς τὸν μέλ. **λεύσω,** ἀόρ. **ἔλευσα**), παθ. ἀόρ. ***ἐλεύσ-θην***· γεν. ἀττ. **λάου,** γορτ. **λᾶω,** ὑποδηλοῦσα ὀνομ. **λᾶσ·ς** ⟨****λᾰ̀Fᾰ̀σσ-ς***. Πρβλ. ἰρλ. **lia,** γεν. **liac,** παλ-σαξ. **leia** (πλάξ λίθου), μεσ-γερμ. **lei, leie** (βράχος, λίθος, σχιστόλιθος)· ἰαπ. ****lēu,*** ****leu-*** (κόπτω, τέμνω), πρβλ. λατ. **saxum : secare, rūpēs : rumpere,** γερμ. **schere** (σκόπελος)· ὅλ. ἐν λ. ***λαύρα.***

Λᾰ́βεῖν, ἰων. ***λαβέειν,*** ἀπρφ. ἀορ. β′ τοῦ ***λαμβάνω.***

Λαβέν, δωρ. ἀντὶ ***λαβεῖν,*** ἀπρφ. ἀορ. β′ τοῦ ***λαμβάνω***· ἐν ᾧ ***λάβεν*** ἐπ. γ′ ἑν.

Λάβεσκον, ἰων. ἀόρ. β′ τοῦ ***λαμβάνω.***

Λαβή, ἡ (***λαβεῖν***)· τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον πιάνει κανεὶς κάτι, «χερούλι», λαβή, χειρολαβή ‖ ***λαβὴν δίδωμι*** = παρέχω εἴς τινα μέρος τοῦ σώματός μου κατάλληλον πρὸς λαβήν («πιάσιμον»), ἐπὶ παλαι-

στῶν ‖ μτφρ. εὐκαιρία, λαβή, ἀφορμή, κατάλληλος περίστασις, πρβλ. λατ. **ansam quaerere, ansam praebere.**— **II** ἡ ἐνέργεια τοῦ πιάνειν τι, τὸ ἀδράχνειν ‖ τὸ λαμβάνειν, τὸ ἀποδέχεσθαί τι.

Λαβῆν, δωρ. ἀντὶ *λαβεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *λαμβάνω*.

Λάβησι, ἐπ. γ' ἑν. Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *λαμβάνω*.

Λαβοῖσα, δωρ. μτχ. θηλ. ἀορ. β' τοῦ *λαμβάνω*.

Λαβρ-ἀγόρης, *-ου*, ὁ· ἀττ. **-αγόρας** (*λάβρος*+*ἀγορεύω*)· ὁ λάβρως ἀγορεύων, ὁρμητικὸς ἀγορητής, κομπορρήμων.

Λάβραξ, *-ακος*, ὁ (*λάβρος*)· ἀδηφάγος θαλάσσιος ἰχθύς, «λαβράκι», καλούμενος καὶ λύκος τῆς θαλάσσης.

Λαβρεύομαι, ἀποθ. (*λάβρος*)· κομπορρημονῶ, καυχῶμαι ‖ εἶμαι λάβρος.

Λαβρο-πόδης, *-ου*, ὁ (*λάβρος* + *πούς*)· ὁ ταχὺς τοὺς πόδας, ὁρμητικός.

Λαβρο-ποτέω, μέλ. *-ήσω*· πίνω λάβρως, ἀμέτρως. Ἐκ τοῦ

Λαβρο-πότης, *-ου*, ὁ (*λάβρος*+*πίνω*)· δεινὸς πότης, «κρασοπατέρας».

ΛΑΒΡΟΣ, *ον*· σφοδρός, λυσσαλέος, βίαιος ‖ δορυβώδης. 2) ἐπὶ προσ., καυχηματίας, ὁρμητικός, ταραχοποιὸς ‖ ὡσ. λαίμαργος, ὄπληστος.

Ἔτυμ.: *λάβρος· λάβραξ· λαβρεύομαι· λαβράζω· λαβρόομαι· λαβραγόρης* (βλ. λ. λ.)· *λάβρος* ⟨**lagvro-s*, ἐκ ῥ. (s)lagv- μαρτυρουμένης ἐκ τοῦ *λάζομαι*, ἀορ. *λαβεῖν*.—Κατά τινας ἐκ ῥ. *λαF-* ἐν τῷ *λαῦρ-ος*, *ἀπο-λαύω*·—κατ' ἄλλους *λάβρος* ⟨**ῥάβρος* κατ' ἀνομ.: λατ. **rabiēs** (σφοδρὸν πάθος, μανία), πρβλ. *ἄκρος* : λατ. **acies**. Ἀλλ' ἀρχικὸν *ῥ-* τῆς Ἑλληνικῆς δὲν ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἀρχικὸν r- τῆς ἰαπετ. τοῦ λατ. **rabies**· διὰ τὸ ἑλλ. *ῥ-* θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποδεχθῶμεν ἐν ἰαπ. ***srab-** (⟨ἑλλ. *ῥ-*), παράλλ. πρὸς τὸ ***slabh-** (βλ. ἐν. λ. *λάφυρον*), διὰ δὲ τὸ λατ. τὸ αὐτὸ ἰαπ. ***srab-** ἐστερημένον τοῦ ἀρχικοῦ του **s-**.

Λαβρο-στομέω (*λαβρόστομος*)· ὁμιλῶ λάβρως (θρασέως, προπετῶς). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λαβρο-στομία, ἡ (*λαβροστομέω*)· θρασυστομία.

Λαβρό-στομος, *ον* (*λάβρος* + *στόμα*)· ὁ ὁμιλῶν θρασέως, προπετῶς.

Λαβροσύνη, ἡ (*λάβρος*)· βιαιότης, θρασύτης, ‖ ὡσ. ἁπληστία, λαιμαργία.

Λαβρό-σῦτος, *ον* (*λάβρος*+*σεύω*)· ὁ λαύρως (μανιωδῶς) ὁρμῶν.

Λάβρως, ἐπίρ. τοῦ *λάβρος*· σφοδρῶς, ὁρμητικῶς ‖ ἁπλήστως, λαιμάργως.

Λαβύρινθος, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, μέγα οἰκοδόμημα μὲ πολυπλόκους διόδους καὶ στοὰς διασταυρουμένας· ὁ πρῶτος τοιοῦτος λαβύρινθος κατεσκευάσθη ἐν Αἰγύπτῳ, κατὰ τὸ πρότυπον δ' αὐτοῦ ᾠκοδομήθη κατόπιν ὁ ἐν Κρήτῃ.— **II** πᾶν τὸ συνεστραμμένον, ὅπως ὁ θαλάσσιος κοχλίας.

Ἔτυμ. : εἶναι πιθανώτ. ξένη λέξις, δάνειον ἐκ Καρικῆς ἢ Λυδικῆς γλώσσης· κυρίως *λαβύρινθος*=ἀνάκτορον τοῦ «*λάβρυς*» (=πέλεκυς) (*λάβρυς* εἶναι λ. λυδικὴ κατὰ τὸν Πλούταρχον)· πρβλ. καὶ *Δαβρυνδεὺς*=Ζεὺς τῆς Καρίας. Ἡ κατάλ. ἀπαντᾷ καὶ ἐν τοῖς *μήρ-ινθος*, *ὑάκ-ινθος* κ. ἄ.

Λαβυρινθ-ώδης, *ες* (*λαβύρινθος* + *εἶδος*)· ὁμοιος πρὸς λαβύρινθον, περιπεπλεγμένος, περίπλοκος, πολύπλοκος.

Λάβω, Λαβών, Ὑποτ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *λαμβάνω*.

Λαγαρίζω, μέλ. *-σω* (*λαγαρός*)· καθιστῶ τι χαλαρόν, χαλαρώνω.—μεσον, γίνομαι λαγαρὸς (χαλαρός, χαῦνος), ἢ γίνομαι λιπόσαρκος (ἰσχνός) ἐκ πείνης.

Λαγαρός, *ά*, *όν*· χαλαρός, χαῦνος, μαλθακός, ἰσχνός.— **II** χαλαρός, ὑποχωρητικός, συμβιβαστικός.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *λαγ-* (πρβλ. λατ. **lang-ueo, lang-uidus, lax-us, lass-us**· ὁμόρρ. τῷ *λαγών*, *λάγνος*, *λαγνεία*, *λαγνεύω* (βλ. λ. λ.)· προβλ. καὶ ὁμηρ. *λήγω*· ὁμηρ. *ἄ-λληκτος* (⟨***-sl-**) πρβλ. Ἡσυχ. «*λαγάσσαι· ἀφεῖναι*», «*λωγάς· πόρνη*»· βλ. ὡσ. καὶ *λαγώς*· συγγ. καὶ τῷ παλ-norr. **slakr**, ἀγγλ-σαξ. **sloec, sleac**, παλγερμ. **slah** (μαλακός), λεττ. **leg'ens** (χαλαρός)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***(s)lēg-** : ***(s)leg-** : ***(s)lǥ-** εἶμαι χαλαρός, μαλθακός).

Λαγᾱρόω = *λαγαρίζω* (δ βλ.) (*λαγαρός*)· παθητ., γίνομαι *λαγαρὸς* (χαλαρός, μαλθακός).

Λάγδην, ἐπίρ. (*λάζω*, *λακτίζω*)=*λὰξ* (δ βλ.).

Λάγειος, *ον*, καὶ *-α*, *-ον* (*λαγός*, *λαγώς*), ὁ ἀνήκων εἰς λαγόν, τοῦ λαγοῦ.

Λᾱγέτης, *-ου*, δωρ. *λᾱγέτας*, *-α*, ὁ (*λαὸς*+*ἡγέομαι*)· ὁ ἡγούμενος (ἀρχηγὸς) τοῦ λαοῦ.

ΛΑΓΗΝΟΣ, ὁ· λατ. **lagena**· μτγν. τύπος τοῦ *λάγυνος*· ὅ,τι καὶ νῦν, «λαγήνι» ‖ στάμνος, στάμνα.

Λᾱγῖνος, *η*, *ον* (*λαγώς*)· ὁ ἀνήκων εἰς λαγωόν, τοῦ λαγωοῦ.

Λάγιον, τὸ (καὶ ὀρθότ. *λάγιον*)· ὑποκορ. τοῦ *λαγώς*· λαγιδεύς, μικρὸς λαγός.

Λαγνεία, ἡ· ἀσέλγεια, συνουσία, ἀκολασία ‖ σαρκικὴ ἐπιθυμία. Ἐκ τοῦ

Λάγνος, *ον*· ἔκδοτος εἰς σαρκικὰς ἡδονάς, ἀκόλαστος, αἰσχρός.

Λᾱγο-δαίτης, *-ου*, ὁ (*λαγὸς* + *δαίω*)· ὁ καταβροχθίζων τοὺς λαγωοὺς (ἐπὶ ἀετοῦ π.χ.).

Λᾱγο-θήρας, *-ου*, ὁ (*λαγὸς*+*θηράω*)· ὁ θηρεύων λαγωούς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λᾱγο-θηρέω· θηρεύω (κυνηγῶ) λαγωούς.

Λᾱγο-κτονέω, μελ. *-ήσω* (*λαγὸς*+*κτείνω*)· ἀποκτείνω (φονεύω) λαγούς.

ΛΑ͂ΓΟΣ, *-οῦ*, ὁ· παράλλ. τύπος τοῦ *λαγὼς* (δ βλ.).

Λᾱγῦνος, ὁ καὶ ἡ·=*λάγηνος* (δ βλ.).— [θεωρεῖται συγγ. τῷ *λαγών*· ἐκ τούτου τὸ λατ. **lagoena** (**-ēna-, -ǥna, -ūna**) ⟩παλ-γερμ. **lāgilla, -ella**, γερμ. **legel** (βαρελάκι)].

ΛΑΓΧΆΝΩ, μέλ. *λήξομαι*, ἰων. *λάξομαι*· ἀόρ. β' *ἔλᾰχον*, ἐπ. *ἔλλᾰχον*· πρκ. *εἴληχα*, ποιητ. *λέλογχα*.—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐλήχθην*· πρκ. *εἴληγμαι*· λαμβάνω διὰ κλήρου ἢ παρὰ τῆς τύχης (παρὰ τῶν θεῶν) ‖ γενικῶς, λαμβάνω, γίνομαι κάτοχός τινος ‖ μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ. *πάλον λαχεῖν*=νὰ καταλάβω δέσιν ἐκχωρηθεῖσάν μοι διὰ κλήρου. 2) λαμβάνω τι ὡς μερίδιον, μοῦ παραχωρεῖται τι ὡς μερίδιον, «μοῦ λαχαίνει» ὡς μερίδιον ‖ κυρ. ἐπὶ τῶν θεῶν: *Κὴρ λάχε γεινόμενον* = ἡ Μοῖρα (ὁ θάνατος) τὸν εἶχε λάβει ὡς μερίδιόν της εὐθὺς κατὰ τὴν γέννησίν του ‖ ἐντεῦθεν, προστατεύω τόπον τινὰ ὡς πολιοῦχός του, παίρνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου τόπον τινὰ ‖ ὡσ. ἐπὶ πραγμ., λαμβάνω τι ὡς μερίδιόν μου ‖ μτγν. λαμβάνω τι κληρονομικῶς, διαδέχομαι, ἐπακολουθῶ. 3) λαμβάνω κλῆρον («τραβῶ κλῆρον») ‖ λαμβάνω ἀξίωμα (ὑπούργημά) τι διὰ κλήρου ‖ ῥίπτω τὸν κλῆρον διά τι ‖ μετ' ἀπρφ. *ὃ λαχὼν πολεμαρχέειν* = εἰς ὃν ἔπεσεν ὁ κλῆρος (ὁ ὁρισθεὶς διὰ κλήρου) νὰ εἶναι πολέμαρχος ‖ ἀπόλ. *οἱ λαχόντες* = ἐκεῖνοι εἰς οὓς ἔπεσεν ὁ κλῆρος. 4) ὡς ἀττ. νομικὸς ὅρος, *λαγχάνω δίκην τινί* = ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον (κυρ. λαμβάνω τὴν ἄδειαν, «παίρνω σειράν», νὰ παρουσιάσω εἰς τὸ δικαστήριον ἀγωγὴν ἐναντίον τινός) ‖ ἐντεῦθεν, *λαγχάνω τοῦ κλήρου* (ἐνν. *δίκην*)=ἐνάγω τινὰ διὰ κληρονομίαν (διὰ κληρονομικοὺς λόγους).— **II** μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς, λαμβάνω μέρος ἓκ τινος, γίνομαι κάτοχος πράγματός τινος.— **III** μεταβατ. ἐνεργείας, μετὰ ἐπιπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' *λέλᾰχον*=κάμνω τινὰ (τὸν ὠθῶ) νὰ γίνῃ κάτοχός τινος, νὰ καταλάβῃ τι ‖ *λελᾰχεῖν τινα πυρὸς*= νὰ κάμωσί τινα νὰ μετάσχῃ πυρός (τ. ἔ. νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τινα τὸ δικαίωμα νὰ καῇ ἐπὶ τῆς πυρᾶς).— **IV** ἀμτβ.. πίπτω εἰς τὸν κλῆρον ἢ τὸ μερίδιόν τινος ‖ παραχωροῦμαι διὰ κλήρου.

Ἔτυμ.: *λαγχάνω*· ἀττ. πρκ. *εἴληχα* (*εἰ-* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν *εἴληφα*· *λάχος*· ἰων. *λόγχη* (πρβλ. Ἡσυχ. «*λόγχη· λῆξις, μερίς*»), πρβλ. πρκ. *λέλογχα* (Ἡσυχ. «*εὐλογχεῖν· εὐμοιρεῖν*»)· ἐξ ἰαπ. **leiǥh-** ἐν τῷ λιθ. **per-leĩkis** (μέρος τὸ ὁποῖον λαχαίνει εἰς τινα), παλ-πρωσ. **per-lānkei** (=ἀνήκει εἰς τινα).

Λᾱγω-βόλον, τὸ (*λαγὼς*+*βάλλω*)· ξύλον ἑξακοντιζόμενον κατὰ φευγόντων λαγωῶν, καὶ χρησιμεῦον ὡσ. ὡς ποιμενικὴ ῥάβδος (λατ: **pedum**).

Λᾱγωδάριον καὶ **Λᾱγώδιον,** τό· ὑποκορ. τοῦ *λαγώς*· λαγιδεύς, «λαγουδάκι».

ΛΑ͂ΓΏΝ, *-ονος*, ἡ καὶ ὁ· ποιητ. δοτ. πληθ. *λαγό-*

νεσσι· πᾶν κοίλωμα ‖ κυρ., ὡς τὸ *κενεών*, τό ἑκατέρωθεν ὑπό τὰς πλευράς κοῖλον μέρος τοῦ σώματος, κοιν. «λαγγόνι» ‖ συν. ἐν τῷ πληθ. *λαγόνες*= τὰ πλευρά, αἱ ὀσφύες, τὰ νεφρά.

Λᾰγωο-βόλος, *ον* (*λαγωὸς* + *βαλεῖν*)· ὁ βάλλων (κτυπῶν, φονεύων) λαγωούς.

ΛΑ῾ΓΩΟ῾Σ, *-οῦ*, ὁ, ἐπ. ἀντὶ *λαγώς*, *λαγός*· ὅ,τι καὶ νῦν, λαγός. [ὁμηρ. *λαγωός*· ἰων. *λαγός*· ἀττ. *λαγώς*· ⟨*(s)ləgōusos (πρβλ. *λαγαρός*, *λήγω* καὶ ἀττ. *οὖς* ⟨*ousos, θωρ., ἰων. *ὦς* ⟨*ō[u]s)].

Λᾰγῷος, *α*, *ον*, συνηρ. ἀντὶ τοῦ *λαγώειος* (*λαγώς*)· ὁ ἀνήκων εἰς λαγωόν. — *τὰ λαγῷα* (ἐνν. *κρέα*) = κρέατα λαγοῦ ‖ γενικῶς, λιχνεύματα «λιχουδιές».

ΛΑ῾ΓΩ῾Σ, ὁ· γεν. *λαγώ*, αἰτ. *λαγὼν* καὶ *λαγών*· ἐπ. ὀνομ. *λᾰγωός*, *-οῦ* (δ βλ.), ἰων. ὡσ. *λαγός*.—λατ. **lepus**· ὅ,τι καὶ νῦν. [Βλ. ἐτυμ. βλ. *λαγωός*].

Λάδᾰνον, τό = *λήδανον* (δ βλ.)

Λάε, ἐπ. γ' ἑν. πρτ. τοῦ *λάω* (=βλέπω).

Λᾶε, ὀνομ. δυϊκ. τοῦ *λᾶας* (δ βλ.)

Λάεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *λᾶας* (δ βλ.).

Λάζευ, δωρ. Προστ. τοῦ *λάζομαι*.

Λάζομαι, ἀποθ. ποιητ. ἀντὶ *λαμβάνω*· λαμβάνω, συλλαμβάνω, δράττομαι, ἁδράχνω, ἁρπάζω ‖ *λάζομαί τινα ἀγκὰς* = λαμβάνω τινά εἰς τὰς ἀγκάλας μου ‖ μτφρ. *μῦ θον πάλιν λάζομαι* = λαμβάνω διά δευτέραν φοράν τόν λόγον ἢ ἀντιστρέφω τούς λόγους τινός (*«εἰς τοὐναντίον στρέφω»* κατά τόν Σχολ.).

Ἔτυμ.: *λάζομαι* ⟨**λαγν-jομαι* (ἢ *λαγγν-jομαι*), ἰαπ. *(s)ləgv- (πρβλ. ὁμηρ. ἀόρ. *ἔ-λλαβε* ⟨**ἔ-σλαβ-* βλ. *λαμβάνω*).—ἰων-αττ. (ποιητ.) *λάζομαι*, πιθ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *αἴνυμαι*.

Λάζῠμαι, παράλλ. τύπος τοῦ *λάζομαι* (δ βλ.).

Λάθα, ἡ, δωρ. ἀντὶ *λήθη*.

Λᾰθ-άνεμος, *ον* (*λήθη*+*ἄνεμος*)· δωρ. ἀντὶ *ληθάνεμος*· ὁ διαφ ὑγῶν τόν ἄνεμον, νηνεμος, γαλήνιος.

Λάθε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *λανθάνω*.

Λᾰθέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *λανθάνω*.

Λᾰθέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *λανθάνω*.

Λᾰθῐ-κηδής, *ές* (*λᾰθεῖν*+*κῆδος*)· ὁ ἐξορίζων τάς λύπας, ὁ κάμνων νὰ λησμονῇ τις τάς φροντίδας, παυσίλυπος, παυσίπονος, πραϋντικός.

Λᾰθῐ-πονος (*λήθη*+*πόνος*)· ὁ ἐπιλήσμων τοῦ πόνου, ὁ λησμονῶν τάς ὀδύνας ‖ *βίοτος ὀδυνῶν λαθίπονος* = βίος λησμονῶν τάς ὀδύνας, τ. ἔ. ἀπηλλαγμένος ὀδυνῶν.

Λᾰθῐ-φθογγος, *ον* (*λᾰθεῖν*+*φθογγή*)· ὁ κάμνων τινά νὰ λησμονήσῃ τήν φωνήν του, ὁ ἀποστερῶν τινα τῆς φωνῆς, ὁ καθιστῶν τινα ἄλαλον, ὁ πλήττων δανατηφόρως (ἐπίθ. τοῦ θανάτου).

Λᾰθοίατο, γ' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *λανθάνω*.

Λᾶδος, *-εος*, τό, δωρ. ἀντὶ *λῆθος*=*λήθη*.

Λάθρᾳ καὶ **Λάθρα**· βλ. *λάθρη*, *λάθρη*. Ἐξ αὐτοῦ τό

Λαθραῖος, *α*, *ον*, καὶ *-ος*, *-ον* (*λάθρᾳ*)· μυστικός, κεκρυμμένος, κεκαλυμμένος, ἀπόκρυφος. Ἐπίρ. *-ως*, ὑπερθ. *-ότατα*. [πρβλ. Ἡσυχ. *«λαθραῖος, κρυφός, μυχός»*· ὁμ. *λαθι-κηδής*· βλ. *λήθω*, *λανθάνω*].

Λάθρη καὶ **Λάθρη**· ἐπικ. καὶ ἰων. ἐπίρ., ἀττ. **Λάθρᾳ** καὶ **Λάθρα** (*λαθεῖν*)· κρυφίως, μυστικά, κεκαλυμμένως, χωρίς νὰ γίνῃ αἰσθητόν ‖ μετά γεν., ἐν ἀγνοίᾳ τινός: *Καδμείων λάθρᾳ* = ἄνευ τῆς γνώσεως τῶν Καδμείων.

Λᾰθρηδόν, ἐπίρ. = *λάθρη*.

Λαθρῐδιος, *α*, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *λάθριος*. Ἐπίρ. *-ως*.

Λάθρῐος, *ον* (*λάθρᾳ*)· μυστικός, κρύφιος, *λαθραῖος* (δ βλ.).

Λαθρο-βόλος, *ον* (*λάθρᾳ* + *βαλεῖν*)· ὁ βάλλων (τ. ἔ. πλήττων) λαθραίως ικρυφίως, μυστικά).

Λαθρο-δάκνης, *-ου*, ὁ (*λάθρᾳ*+*δάκνω*)· ὁ δάκνων κρυφίως (ὑπούλως).

Λαθρό-ποος, ὁ, ἡ, *-ποουν*, τό, γεν. *-ποδος* (*λάθρᾳ* +*ποὺς*) καὶ **Λαθροπόδης**· ὁ κρυφίως ἕρπων (ἐπί τῶν τόκων π.χ. οἵτινες κατά μικρόν φθάνουν ἢ καὶ ὑπερβαίνουν τό κεφάλαιον).

Λάθω, Λᾰθών, Ὑποτ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *λανθάνω*.

Λαι—· ἀχώριστον προθεματικόν μόριον, μετά ἐπίτατ. δυνάμεως, ὡς τό *λα-* ἢ *λι-*, ἀπαντῶν ἐν τισι συνθέτοις, ὡς *λαίμαργος*.

Λᾱΐγξ, *-ῖγγος*, ἡ· ὑποκορ. τοῦ *λᾶας*· μικρός λίθος, «λιθάρι».

Λαίδ-αργος, *ον* = *λήθαργος* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: *λαίθαργος* (= ὁ δάκνων ὑπούλως, ὕπουλος, δόλιος)· *λαίθαργος κύων* παρά Σοφ. (ἀπόσπ. 800 N.²), πρβλ. καὶ *Δήθαργος* (ὄνομα κυνός), πρβλ. καὶ *«λαιθάργῳ ποδὶ=λαθραίῳ ποδὶ»* (παρ' Ἡσυχ.)· ἐκ παραλλ. *λήθαργος* = ὀκνηρός· ἐξ ἰαπ. *lā(i)-dh-, *lei-dh-· βλ. ἐν *λανθάνω*.

Λαικάζω, μέλ. *-άσομαι* (*ληκώ*)· πορνεύω.— [*λαικὰς* = πόρνη· *λαικάζω· λαικαστής, λαικάστρια* (βλ. λ. λ.)· πιθανώτ. συγγ. τῷ *ληκώ* (=ἀνδρικόν μόριον), ἁπρφ. ἀορ. *ληκῆσαι*, *ληκαλέος* (=λάγνος): σανσκρ. *rāká* (θεά τῆς γονιμοποιήσεως)· ἐξ ἰαπ. *lā*(i)q-: *ləiq-].

Λαικαστής, *-οῦ*, ὁ (*λαικάζω*)· πόρνος πορνευόμενος· θηλ. *λαικάστρια*=πόρνη.

ΛΑΙ῾ΛΑΨ, *-απος*, ἡ· δύελλα, καταιγίς, «λαῖλαψ» (ὡς καὶ νῦν ἔτι λέγεται). [τύπος ἐπιτεταμ. δι' ἀναδιπλ. (πρβλ. *παι-φάσσω*, *μαι-μάω*, Ζενδ. *čae-časta* (ὁ ρίπτων ὑπολεύκους λάμψεις, ὄνομα λίμνης)].

Λαῖμα, τό· κωμική λέξις, πλασθεῖσα ὡς λογοπαίγνιον ἐπί τῶν λέξεων *λῆμα*, *αἷμα* καὶ *λαιμός*.

Λαί-μαργος, *ον* (*λαι-* + *μάργος*)· ἄπληστος, λαίμαργος, ἀδηφάγος.— ‖ φλύαρος, λάλος.

Λαιμάσσω, ἀττ. **-ττω** (*λαιμός*)· καταπίνω λαιμάργως, εἶμαι λαίμαργος, πεινάλεος ‖ χάφτω, καταβροχθίζω ‖ ἀμτβ. εἶμαι λαίμαργος.

Λαιμη-τόμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *λαιμο-τόμος* (δ βλ.).

Λαιμο-δᾰκής, *ές* (*λαιμός* + *δάκεῖν* τοῦ *δάκνω*)· ὁ δάκνων τόν λαιμόν.

Λαιμο-πέδη, ἡ (*λαιμός* + *πέδη*)· κλοιός (περιλαίμιον) κυνός.— ‖ βρόχος (δηλιά), παγίς πρός σύλληψιν πτηνῶν.

Λαιμο-ῥῠτός, *ὀν* (καὶ **Λαιμόρρυτος**) (*λαιμός* + *ῥέω*)· ὁ ῥέων ἐκ τοῦ λαιμοῦ.

ΛΑΙΜΟ῾Σ, *-οῦ*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, λαιμός, φάρυγξ, λάρυγξ.— ‖ ὡς ἐπίθ. *λαιμὸς=λαμυρὸς* (= ἀναιδής, ἀναίσχυντος).

Ἔτυμ.: *λαιμός*· ἰων. *λαιμώσσω*, ἀττ. *λαιμάττω*· *λαίμαργος* (⟨**λαιμο-μαργος*, βλ. ἐν λ. *μάργος*)· *λαίμαστρον*. Κατά τινας, ἧττον ὀρθῶς, *λαιμὸς* ⟨**λαιτμνὸ-ς* ἢ **λαμjος* : *λαμός*· πιθανώτ. ⟨ἰαπ. *lei-mó-s, ἐκ τῆς μεταπτωτ. βαθμ. *lei- ⟨*lāi- ἢ *lēi (= κραυγάζειν, κατ' ὀνοματοποίαν· βλ. *λαίειν*, *λαήμεναι*: ὡσ.=ἔχειν τό στόμα ἀνοικτόν).— Τό ὁμηρ. *λαῖτμα* ≈ *λαῖ-τ-μα* ἐμφανίζει ἐπένθεσιν τοῦ *-τ-* πρβλ. *ἄε-τ-μα* (= φλόξ κατά Ἡσύχ.) ἐκ τοῦ *ἄημι*.— ‖ *λαιμὸς* ὡς ἐπίθ., πρβλ. Ἡσυχ. *«λαιμά· λαμυρά»*, πρβλ. καὶ τὸ συνών. *λιρός*. —βλ. καὶ *λαῖτμα*.

Λαιμό-τμητος, *ον* (*λαιμὸς*+*τμητός*)· ὁ ἀποκεχωρισμένος ἐκ τοῦ λαιμοῦ, ὁ κεκομμένος.

Λαιμο-τόμος, *ον* (*λαιμὸς* + *τεμεῖν* τοῦ *τέμνω*)· ὁ κόπτων τόν λαιμόν.— ‖ παθ. *λαιμό-τομος*, *ον*=ὁ ἔχων τόν λαιμόν κεκομμένον, ὁ ἀποτετμημένος τόν λαιμόν.

Λαΐνεος, *α*, *ον*=*λάϊνος* (δ βλ.). [ῑ̆].

Λάϊνος, *η*, *ον* (*λᾶας*)· λίθινος, ἐκ λίθου ‖ *λάϊνον ἕσσο χιτῶνα*=ἐνεδύθης (ἔβαλες ἐπάνω σου) χιτῶνα ἐκ λίθων, τ. ἔ. ἐνεταφιάσθης καλυφθείς ὑπό λίθων, ἐλιθοβολήθης, ἐφονεύθης λιθοβοληθείς.

Λαΐον, τό, δωρ. ἀντὶ *λήϊον* (δ βλ.).

Ἔτυμ.: *λαΐον* (= *δρέπανον*) ⟨**λάFι-ον*: σανσκρ. lavi-ḥ, lavitra-m (: lunáti, -δ'ti=κόπτειν, κτυπᾶν)= δρέπανον, ὡσ. παλ-norr. lé (**levan-*) = δρέπανον· βλ. *λύω*.

Λαιός, *ά*, *όν*· ἀριστερός· *λαιᾶς χειρὸς*= ἐπὶ (διά) τῆς ἀριστερᾶς χειρός ‖ ὡσ. *πρὸς λαιᾷ χερί*· *ἐπὶ λαιοῦ* = εἰς τά ἀριστερά.

Ἔτυμ.: *λαιὸς* ⟨**λαιFὸ-ς*= λατ. **laevos** (ἀρχ. σημ. =κυρτός), παλ-σλαυ. lev-n-· πρβλ. Ἡσυχ. *«λαίβα* (τ. ἔ. *λαιFα*)· *Κρητ. ἀσπὶς»* ἐπειδή ἡ ἀσπὶς ἐφέρετο διά τῆς ἀριστερᾶς χειρός· ὡσ. *«λαῖφα· ἀσπίς»*, *«λαῖτα· πέλτη»*, *«λαφός· ἀριστερόχειρ»*.

Λαιο-τομέω, μέλ. *-ήσω* (*λαῖον*+*τεμεῖν* τοῦ *τέμνω*)·

τέμνω λαῖον (θηλ. λήϊον), ἀροτριῶ, καλλιεργῶ, ἀγρόν.

λαισήϊον, τό (λάσιος?)· εἶδος μικρᾶς ἀσπίδος ἐλαφροτέρας τῆς συνήθους, κεκαλυμμένη δὲ δι' ἀκατεργάστων δερμάτων. [ἀγν. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ λάσιος].

ΛΑΪ΄ΤΜΑ, τό· ὁ θυθὸς τῆς θαλάσσης.— [δι' ἐτυμολ. θλ. βυθός].

ΛΑΙ΄ΦΟΣ, τό· ἱμάτιον πεπαλαιωμένον καὶ κατερρακωμένον ‖ γεν. ἔνδυμα ‖ ὡσ. τεμάχιον ὑφάσματος, ἱστίον, «πανί». [ἀγν. ἐτυμολ.].

λαιψηρο-δρόμος, ον (λαιψηρὸς+δραμεῖν)· ὁ τρέχων ταχέως.

λαιψηρός, ά, όν (λαι-+ ψαίρω· ἀλλὰ θλ. ἐν τέλει)· ταχύπους, ταχύς, εὐκίνητος. [λαιψηρὸς ‹ λᾶ- (ἐπιτατικὸν πρόθημα· πρβλ. λᾶ-κατάρατος, λᾶ-καταπύγων)+αἰψηρὸς (περὶ οὗ θλ. ἐν αἶψα)].

λᾰκάζω=λακέω, λάσκω· φωνάζω, ὠρύομαι.

Λάκαινα, ἡ· θηλ. τοῦ Δάκων (λατ. Lacaena)· Λακεδαιμονία, ἐκ Λακωνίας. 2) ὡς οὐσ. (ἐνν. γυνὴ) = γυνὴ ἐκ Λακεδαίμονος.

Λακαινᾶν, δωρ. γεν. πληθ. τοῦ Δάκαν.

λᾰκάνη, μτγν. τύπος ἀντὶ λεκάνη.

λᾱ-καταπῡγων, ον (λα- προθετ. + καταπύγων)· ὁ λίαν ἀσελγής, λίαν λάγνος.

λᾰκε, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ λάσκω.

Λᾰκεδαίμων, -ονος, ἡ· ἡ πρωτεύουσα τῆς Λακωνικῆς χώρας ‖ ὡσ. καὶ αὐτὴ ἡ Λακωνία (βλ. Κ.Ε.Λ.).

λᾰκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ λάσκω.

λᾰκέρυζα, ἡ (λακέω)· ἡ κραυγάζουσα ‖ λακέρυζα κορώνη=ἡ κράζουσα κορώνη ‖ λακέρυζα κύων = ἡ ὑλακτοῦσα κύων («σκύλα»). [λακερὸς (= φλύαρος)· λακέρυζα· λακερύζω (=κάμνω δόρυβον)· δι' ἐτυμολ. θλ. λάσκω].

λᾰκέω, δωρ. ἀντὶ ληκέω (ὃ θλ.)· πρβλ. καὶ λάσκω.

λᾰκήσω, μέλ. τοῦ λάσκω.

λᾰκίζω, μέλ. -ίσω, ἀττ. -ῶ· σχίζω, σπαράττω.

λᾰκίς, -ίδος, ἡ (λάσκω)· ράκος, σχίσμα ‖ λακίδες πέπλων=κατερρακωμένα ἐνδύματα, ράκη.

'Ετυμ.: λακίς· λακίζω· λακίσματα (Εὐρ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «ἀπέληκα· ἀπέρρωγα· Κύπριοι», «λάκη· ῥάκη. Κρῆτες»: λατ. lacer, lacinia, lancino. Πιθ. ἐξ ἰαπ. ῥ. vlēq- ἐκτετ. ἐκ τῆς *vel- (σχίζω) (πρβλ. λατ. vello ‹ *vel-so).— Ἐκ τῆς αὐτῆς ἑλλ. ῥ. λακ- παράγεται προσέτι τὸ λάκ-ος (θλ. ἀνωτ.), καὶ ἴσως τὰ λάκκος, λατ. lac-us, lac-una· ὁ αἰολ. τύπος ἦτο βράκος, ὅτι δὲ ἀρχικ. τύπος τῆς ῥ. ἦτο Fρακ- φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ σανσκρ. vrask (=λατ. scidere).

λᾰκισμα, -ατος, τό (λακίζω)· τὸ ἀποσχισθέν, τὸ ράκος («κουρέλι») ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ ράκη.

λᾰκιστός, ή, όν (λακίζω)· ὁ διεσχισμένος, ἐσπαραγμένος: μόρος λακιστὸς=θάνατος διὰ κατασπαράξεως.

λακκό-πρωκτος, ον (λάκκος+πρωκτὸς) = εὐρύπρωκτος· ἀσελγής, λάγνος, μοιχός.

λακκό-πῡγος, ον (λάκκος+πυγὴ) = λακκόπρωκτος (ὃ θλ.).

ΛΑ΄ΚΚΟΣ, ὁ· πᾶν κοίλωμα («βαθούλωμα»), ὀπή, «λάκκος» ‖ δεξαμενή («στέρνα») ‖ ὡσ. ὑπόγειον, ἀποθήκη ‖ λίμνη ‖ ὡσ. λίμνη διὰ ὑδρόβια πτηνά (λατ. vivarium).

'Ετυμ.: λάκκος ‹ *λακνος: λατ. lacus, lacūna, lacūnar, laquear· ἀγγλ-σαξ., παλ-σαξ. lagu (‹ *ἰαπ. laqú-), παλ-norr. logr, παλ-σλαυ. loky (πάντα ταῦτα =λίμνη).

λᾰκος, ὁ (λακέω)· θόρυβος, ἦχος, ψόφος.

λᾰκος, -εος, τό=λακὶς (ὃ θλ.).

λακ-πᾰτητος, ον (λὰξ + πατέω)· καταπεπατημένος «τσαλαπατημένος».

λακτίζω, μέλ. -ίσω, ἀττ. -ῶ (λάξ)· κτυπῶ διὰ τῆς πτέρνης τοῦ ποδός («κλωτσῶ»), καταπατῶ («τσαλαπατῶ»). 2) ἀπολ. «κλωτσῶ»: λακτίζειν πρὸς κέντρα παροιμιώδης ἔκφρασις ἐπὶ μωρᾶς καὶ ματαίας ἀντιστάσεως ἢ ἐπιθέσεως (κυρ. «κλωτσῶ τὰ κεντρά», ἐπὶ ζώων κεντουμένων καὶ λακτιζόντων τὰ κεντρά) ‖ ὁμοία παροιμ. ἔκφρασις: πρὸς κῦμα λακτίζειν ‖ ὡσ. παλαίω σπασμωδικῶς, κτυπῶ δυνατά.— [δι' ἐτυμολ. θλ. λάξ].

λάκτισμα, -ατος, τό (λακτίζω)· τὸ διὰ τοῦ ποδὸς κτύπημα, «κλωτσιά».

λακτιστής, -οῦ, ὁ (λακτίζω)· ὁ λακτίζων ‖ λακτιστὴς ληνοῦ=ὁ πατητὴς σταφυλῶν.

Λάκων, -ωνος, ὁ· κάτοικος τῆς Λακωνικῆς ἢ τῆς Λακεδαίμονος, Λακεδαιμόνιος ‖ ὡσ. καὶ ὡς ἐπίθ. ‖ θηλ. Λάκαινα (ὃ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λᾰκωνίζω, μέλ. -ίσω (λάκων)· μιμοῦμαι τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τοὺς τρόπους, τὴν περιβολὴν κλπ. ‖ ἐντεῦθεν, ὁμιλῶ λακωνικῶς.— ‖ φρονῶ τὰ τῶν Λακεδαιμονίων, εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λᾰκωνικός, ή, όν (λακωνίζω)· ἐκ Λακωνικῆς: τὸ Λακωνικὸν=οἱ Λάκωνες.— ἡ Δακωνικὴ (ἐνν. γῆ). 2) ἡ λακωνικὴ (ἐνν. κρηπίς)· εἶδος ἀνδρικοῦ ὑποδήματος.

Λᾰκωνίς, -ίδος, ἡ, θηλ. τοῦ λακωνικός:— 1) (ἐνν. γυνὴ) = γυνὴ ἐκ Λακωνίας. 2) (ἐνν. γῆ) = ἡ Λακωνική.

λᾰκωνισμός, ὁ (λακωνίζω)· ἡ μίμησις τῶν τρόπων τῶν Λακεδαιμονίων, τῆς βραχυλογίας των, τῆς περιβολῆς των κλπ.— ‖ τὸ φρονεῖν τὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἡ πρὸς τοὺς Λακεδ. συμπάθεια.

λᾰκωνιστής, -οῦ, ὁ (λακωνίζω)· ὁ μιμούμενος ἢ ὁ λαμβάνων τὸ μέρος τῶν Λακεδαιμονίων, ὁ λακωνίζων.

λᾰκωνο-μᾰνέω (λάκων+μανῆναι τοῦ μαίνομαι)· πάσχω ἐκ Λακωνομανίας, τρέφω καὶ ἐπιδεικνύω ὑπερβολικὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

λαλαγεῦντες, λαλαγεῦντι, δωρ. ἀντὶ λαλαγοῦντες, λαλαγοῦσι· μτχ. ἐν. καὶ γ' πληθ. Ὀρ. τοῦ λαλαγέω (ὃ θλ.).

λᾰλᾰγέω, μέλ. -ήσω (λαλέω)· φλυαρῶ ‖ ἐπὶ πτηνῶν, τερετίζω, τιτυβίζω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λᾰλᾰγημα, -ατος, τὸ (λαλαγέω)· φλυαρία ‖ τερέτισμα.

λᾰλάζω=λαλαγέω (ὃ θλ.)· θορυβῶ, ἠχῶ (ἐπὶ ὕδατος). Ἐκ τοῦ

λάλαξ, -ᾶγος, ὁ (λαλέω)· φλύαρος, «φωνακλᾶς».

λαλεῦμες, δωρ. α' πληθ. ἐν. Ὀρ. τοῦ λαλέω.

ΛΑ΄ΛΕ΄Ω, μέλ. -ήσω· φλυαρῶ, πολυλογῶ ‖ ἐπὶ πτηνῶν, τερετίζω τιτυβίζω ‖ κυρ. ἐκπέμπω ἀνάρθρους ἤχους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἔναρθρον λόγον ‖ γενικῶς, ὁμιλῶ, λέγω, διηγοῦμαι.

'Ετυμ.: ἐκ ῥ. λαλ-, ἐξ ἧς καὶ τά: λάλος, λάλη, λαλάζω, λαλιά, λάλαξ, λαλαγή, λαλαγέω· πρβλ. λατ. lallo, γερμ. lallen, ἀγγλ. lull, lullaby, Lollard· πάντα ταῦτα φαίνονται προελθόντα ἐξ ὀνοματοποιΐας. Βλ. καὶ λάλος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λάλημα, τό· φλυαρία, ὁμιλία.— ‖ φλύαρος ὁμιλητής.

λᾰλητέος, α, ον· ρηματ. ἐπίθ. τοῦ λαλέω· περὶ οὗ πρέπει νὰ λαλήσῃ τις.

λᾰλητής, -οῦ, ὁ (λαλέω)· ὁ φλύαρος, ὁ λάλος.

λᾰλητῐκός, ή, όν (λαλέω)· ὁ δεδομένος εἰς φλυαρίαν, ὁ ῥέπων πρὸς τὴν φλυαρίαν.

λᾰλήτρις, -ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ λαλητής· φλύαρος γυνή.

λᾰλιά, ἡ (λαλέω)· ὁμιλία, φλυαρία, «κουβέντα», «γλωσσοφαγιά», σπερμολογία.— ‖ εἶδος λόγου, διάλεκτος.

λάλιος, α, ον· ποιητ. ἀντὶ λάλος.

λάλλαι, αἱ (λαλέω)· κόχλακες («χαλίκια, πετράδια») παραποτάμιοι ἢ παραθαλάσσιοι, ἐκ τοῦ θορύβου ὃν δημιουργοῦσι παρασυρόμενοι ὑπὸ τοῦ ρεύματος.

λάλος, ον (λαλέω)· φλύαρος, λάλος, πολυλόγος ‖ ἐπὶ πτερύγων, πτερυγίζων.— ἀνώμ. συγκρ. λαλίστερος, ὑπερθ. λαλίστατος.

'Ετυμ.: λάλος· λαλέω· λαλία· λαλαγή (πρβλ. Ἡσυχ. «λάλαγες· χλωροὶ βάτραχοι»)· λαλαγέω, λαλάζω· θλ. καὶ λαλέω· πεποιημέναι λέξεις, ὅπως καὶ τὰ ἀντίστοιχα σανσκρ. lalalla (ἀπομίμησις τοῦ τραυλίσματος), λατ. lallo (νανουρίζω νήπιον), lallus (ᾄσμα τῆς τροφοῦ), γερμ. lallen (τραυλίζω, ψελλίζω), πρβλ. παλ-norr. lalla (σκουντουφλῶ βαδίζοντας), λιθ. laluti (τραυλίζω, ψελλίζω)· θλ. τὸ αὐτὸ ριζ. στοιχεῖον ἄνευ ἀναδιπλ. ἐν τῷ λαίειν, λαήμεναι· θλ. ὡσ. ἐν λ: λ. ἀλαλή, λῆρος.

Λαμά· ἑβρ. λ. = τί; διατί;

Λαμαχ-ἵππιον, τό (*Λάμαχος* + *ἵππιον*)· κωμικὸν ὑποκορ. ὄνομα τοῦ *Λάμαχος*· ὁ μικρὸς ἵππεὺς Λάμαχος.

Λᾰ-μᾰ́χος *ον* (*λᾶ*+*μάχη*)· λίαν φιλοπόλεμος || ὄνομα τοῦ γνωστοῦ Ἀθην. στρατηγοῦ τῆς Σικελικῆς ἐκστρατείας.

Λαμβάνω, μέλ. *λήψομαι*, ἰων. *λάμψομαι*, ὥρ. *λαψοῦμαι*, *-εῦμαι*· ἀόρ. β' *ἔλᾰβον*, ἐπ. *ἔλλαβον*, ἰων. *λάβεσκον*· Προστ. *λᾶβέ*, ἀπρφ. *λαβεῖν*, μτχ. *λαβών*, *-οῦσα*, *-όν*.— Πρκ. *εἴληφα*, ἰων. *λελάβηκα*· ὑπερσ. *εἰλήφειν*.—Μέσον, ἀόρ. β' *ἐλᾰβόμην*, ἐπ. ἀναδιπλ. ἀπρφ. *λελαβέσθαι*· Παθητ., μέλ. *ληφθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐλήφθην*, ἰων. *ἐλάμφθην*· πρκ. *εἴλημμαι*, ποιητ. *λέλημμαι*, ἰων. *λέλαμμαι*· πιάνω, βάλλω χεῖρα εἴς τι, ἁδράχνω, συλλαμβάνω || δοάκις ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἀναφέρεται εἰς ἓν μόνον μέρος, τὸ μέρος τοῦτο τίθεται κατὰ γενικήν· *τὴν* (=αὐτήν) *πτέρυγος λάβεν* = τὴν ἔπιασεν ἀπὸ τὴν πτέρυγα || μτφρ.· *φρενὶ λάβεν* = συνέλαβε διὰ τοῦ νοῦ (κοιν. «πῆρε χαμπάρι») || ὡσ. ἀπολ., ἐννοῶ, κατανοῶ.— Μέσον, πιάνομαι ἀπό τι, «ἁδράχνω στερεά, σφικτά» || ὡσ. λαμβάνω τι ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, κάμνω τι ἰδικόν μου || μτφρ. *λαβέσθαι τῶν ὀρῶν*=ἐνὰ πάρω τὰ βουνά». — **II** συλλαμβάνω, «πιάνω», πρσφθάνω, καταφθάνω || ἐπὶ πραγμάτων, λαμβάνω διὰ τῆς βίας, ἁπάγω, ἁρπάζω, ἀποκομίζω ὡς λείαν. **2)** παρ' ἀττ. συναντῶμαι μετά τινος, εὑρίσκω, ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω.— **III** ὑποδέχομαί τινα φιλοξένως, παρέχω φιλοξενίαν, φιλοξενῶ, περιποιοῦμαι.— **IV** ἀποκτῶ, κερδίζω, προμηθεύω, ἐξευρίσκω.— **V** *λαμβάνω τινὰ ὁρκίοισι* = δεσμεύω τινὰ δι' ὅρκου.— **VI** μτφρ. λαμβάνω τι μὲ εἰδικὴν ἔννοιαν (τ. ἴ. ἐννοῶ τι ὡς ἔχον οὕτως ἢ ἄλλως, π. χ. ἓν χωρίον Συγγραφέως).— **VII** λαμβάνω τι διδόμενον, προσφερόμενον || ὑποδέχομαι || ὡς μέσον, λαμβάνω τινὰ διὰ σύζυγον, τὴν ἔχω σύζυγον. **2)** ἐπὶ γυναικός, συλλαμβάνω, ἐγγαστρώνομαι **3)** *δίκην λαμβάνω*=λαμβάνω ἱκανοποίησιν, τ. ἴ. ἐπιτυγχάνω τὴν τιμωρίαν τινός, τὸν τιμωρῶ (λατ. **sumere poenas**) || ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως, ὑποφέρω) ὑφίσταμαι) τιμωρίαν (ποινήν), τιμωροῦμαι (λατ. **dare poenas**).

Ἔτυμ.: λαμβάνω ἐσχηματίσθη βάσει τοῦ ἀορ. *ἔ-λαβον*, πρβλ. *μανθάνω : ἔ-μαθον*· ὁμηρ. ἀόρ. *ἔ-λλαβε* ‹**ἔ-σλαβ-*· ὁ ἀόρ. *ἔλαβον* παρὰ τῇ μτχ. *λαβὼν* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν *ἔλιπον* : *λιπών*· ἀττ. πρκ. *εἴληφα* ‹**σεσλᾶφα*· ἐν τῇ Ἑλληνικῇ παρατηρεῖται συμφυρμὸς τοῦ θέμ. **σλαβ-* ‹ἰαπ. **slagv-* (βλ. ἐν ἐπ-ἰων. *λάζομαι*) καὶ τοῦ θέμ. **σλαφ-* ‹ἰαπ. **slabh-* (βλ. ἐν λ. *λάφῡρον*)· *λαβή· λαβίς*.

Λάμβδα, τό· ἄκλ. (βλ. λ.).

Λάμια, ἡ (*λάμος*)· μυθολογικὸν τέρας, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἐτρέφετο ἐξ ἀνθρωπίνων σαρκῶν, καὶ νῦν «λάμια» καλούμενον, φόβητρον τῶν παιδίων.

Λαμπάδη-δρομία, ἡ (*λαμπὰς* + *δρόμος*)· ἀγὼν δρόμου μετὰ λαμπάδων || Ἀθηναϊκὴ τελετή, τελουμένη κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν θεῶν τοῦ πυρὸς Προμηθέως, Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς, καθ' ἃς οἱ δρομεῖς ἔφερον ἀνημμένας λαμπάδας (προστατευομένας ὑπὸ ἀσπίδων) ἀπὸ τοῦ κοινοῦ βωμοῦ τῶν θεῶν τούτων ἐν τῷ *ἔξω Κεραμεικῷ* μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως. Μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους διὰ τοιαύτης τιμῆς ἐτιμᾶτο ὁ *Πάν*.

Λαμπάδη-φορία, ἡ· τὸ φέρειν λαμπάδας (=*λαμπαδηδρομία*). Ἐκ τοῦ

Λαμπάδη-φόρος, *ον* (*λαμπὰς* + *φέρω*)· ὁ φέρων λαμπάδας || τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς οὐσ.

Λαμπάδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *λαμπάς*· μικρὰ λαμπάς.— **II** ἐπίδεσμος διὰ τραύματα.

Λαμπάδ-οῦχος, *ον* (*λαμπὰς*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων λαμπάδα, ὁ λάμπων, ἀκτινοβολῶν, λαμπρός.

Λαμπάς, *-άδος*, ἡ (*λάμπω*)· δᾶς, πυρσός || ὡσ. φῶς, φανός, λύχνος. **2)** = *λαμπαδηδρομία*.— **II** ὡς ἐπίθ., ποιητ. θηλ. τοῦ *λαμπρὸς* = λάμπουσα ἀπὸ λαμπάδας.

Λάμπεσκε, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *λάμπω*.

Λαμπετάω, ποιητ. ἀντὶ *λάμπω* (δ ὅλ.), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ ἐπ. μτχ. *λαμπετόων*.

Λαμπέτης, *-ου*, ὁ· θηλ. **Λαμπέτις,** *-ιδος* (*λάμπω*)· ὁ λάμπων, λαμπρός.

ΛΑ'ΜΠΗ, ἡ· ἁφρὸς ἢ ἀκαθαρσίαι ἐπικαθήμεναι ἐπὶ λιμναζόντων ὑδάτων (ὅλ. καὶ *λάπη*).

Λαμπηδών, *-όνος*, ἡ (*λάμπω*)· τὸ λάμπειν, λάμψις, ἀκτινοβολία.

Λάμπ-ουρος, *ον* (*λάμπω*+*οὐρά*)· ὁ ἔχων λάμπουσαν οὐρὰν || ὡς ὄνομα κυνός, ὁ ἔχων πυρρόχρουν οὐρὰν (ὅλ. καὶ ἐν *λάμπω*).

Λαμπρός, *ά*, *όν* (*λάμπω*)· λαμπρός, ἀκτινοβόλος, φέγγων· *λαμπρὸν ὕδωρ*=καθαρόν, διαυγές, ὕδωρ. **2)** ἐπὶ τῆς φωνῆς, καθαρά, διαυγής, εὐκρινής, εὐδιάκριτος. **3)** ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, δροσερός, διαπερατικός, σφοδρός. **4)** μτφρ. καταφανής, σαφής, ὁλοφάνερος.— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, ἔνδοξος, γνωστός, μεγαλοπρεπής, λαμπρός, ὑπέροχος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λαμπρότης, *-ητος*, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, λαμπρότης, λάμψις.— **II** μτφρ. μεγαλοπρέπεια, μεγαλεῖον || ἡ ἐξέχουσα καὶ διακεκριμένη θέσις.

Λαμπρο-φωνία, ἡ· ἡ εὐκρίνεια, τὸ ἡχηρόν, τῆς φωνῆς. Ἐκ τοῦ

Λαμπρό-φωνος, *ον* (*λαμπρὸς* + *φωνή*)· ὁ ἔχων λαμπρὰν (καθαράν, ἡχηρὰν) φωνήν.

Λαμπῡ́νω· μελ. *-ῡ́νῶ*· — μέσον, ἀόρ. α' *ἐλαμπῡνάμην*.— Παθητ., γ' ἑν. πρκ. *λελάμπυνται* (*λαμπρός*)· καθιστῶ τι(να) λαμπρὸν ἢ ὡραῖον.— **II** μέσον, λαμπύνομαι, ὑπερηφανεύομαι, διά τι || διακρίνομαι εἴς τι.— **III** παθητ., γίνομαι λαμπρός, στιλβώνομαι· *λαμπύνομαι ὄμμασιν*=ἀποκτῶ καθαράν, διαυγῆ ὅρασιν. **2)** εἶμαι ἢ γίνομαι λαμπρός, πασίγνωστος.

Λαμπρῶς, ἐπίρ. τοῦ *λαμπρός*· κατὰ τρόπον λαμπρὸν || ὑπερθ. *λαμπρότατα*.

Λαμπτέος, *α*, *ον*, ἰων. ἀντὶ *ληπτέος* (δ ὅλ.), ρημ. ἐπίθ. τοῦ *λαμβάνω*.

Λαμπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*λάμπω*)· ἐσχάρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτίθεντο τεμάχια ξύλου, καιόμενα πρὸς φωτισμόν || λυχνοστάτης.

Λαμπτηρ-ουχία, ἡ (*λαμπτὴρ*+*ἔχω*)· τὸ ἔχειν (φέρειν, διατηρεῖν) λαμπτῆρας || ἐν τῷ πληθ., πυρσοί, πυρά.

ΛΑ'ΜΨΩ, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἔλαμψα*· πρκ. *λέλαμπα*· λάμπω, ἐκπέμπω λάμψιν, ἀκτινοβολῶ, εἶμαι λαμπρός, εἶμαι φωτοβόλος. **2)** ἐπὶ ἤχου, εἶμαι διαυγής, εἶμαι εὐκρινής || ἠχῶ εὐκρινῶς. **3)** μτφρ. ἐκλάμπω, εἶμαι περίφημος, εἶμαι ἐπιφανής.— **II** μτδτ. φωτίζω, κάμνω τι νὰ λάμπῃ.— Παθητ. ὡσ. λάμπω, ἀκτινοβολῶ

Ἔτυμ.: λάμπω, ἐπ. μτχ. ἐν. *λαμπετόων*· ἐξ ἀρρ. ῥ. **lemp-* : πρβλ. λεττ. **lāpa** (δᾶς, πυρσός), παλ-πρωσ. **lopis** (φλόξ), ἰρλ. **lassar** (φλόξ), gall. **llachar** (φωτεινός, πύρινος), λιθ. **lẽpsnà**, λεττ. **lesma** (φλόξ), παλ-norr. **leiptr** (διαυγής)· ἰαπ. **lē(i)p-* : **lēp-* : **lep-*· παλ-σλαυ. **lẽpŭ** (λάμπων, ὡραῖος) ‹ἰαπ. **loipo-s* ἢ **lēpo-s*. Παράγ.: *λαμπάς*, *λαμπρός*, *λαμπρύνω*· *λαμπτήρ*· *λαμπυρὶς* (ὅλ. λ. λ.)· *Δάμπουρος* (*«ὄνομα κυνὸς ἀπὸ τοῦ λαμπρὰν ἔχειν τὴν οὐρά̓ν, ἤγουν πυρρὰν»* Σχολ.) καὶ *λάμπουρις* (=ἀλώπηξ) ‹**λαμπρ-ουρις* κατ' ἀνομ. (πρβλ. *λαμπρ-είμων*=ὁ ἔχων λαμπρὰ ἐνδύματα).

Λᾰμῡ́ρός, *ά*, *όν* (*λάμος*, *λάω* B)· πλήρης χασμάτων, πλήρης ἀβύσσων.— **II** λαίμαργος, ἄπληστος, ἀδηφάγος.— **III** μτφρ. δραστύς, ἀναιδής, ἀκόλαστος || ἐπὶ γυναικῶν, φιλάρεσκος, ἐρωτότροπος || δύστροπος, κακότροπος || πανοῦργος.— ἐπίρ. *-ρῶς* = λαιμάργως· συγκρ. *λαμυρώτερον*.

Λαμφθῆναι, ἀπρφ. ἰων. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λαμβάνω*.

Λάμψομαι, ἰων. ἀντὶ *λήψομαι*, μέλ. τοῦ *λαμβάνω*.

Λανθάνω ἢ **ΛΗ'ΘΩ** (ἐξ οὗ σχηματίζονται οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι)· μέλ. *λήσω*, ὥρ. *λᾰσῶ*· ἀόρ. β' *ἔλᾰθον*· πρκ. *λέληθα*· ὑπερσ. *ἐλελήθην*· διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, εἶμαι ἄγνωστος, παραμένω ἀθέατος || μετ' αἰτ. προσ. *λάθεν Ἕκτορα*=διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Ἕκτορος. **2)** μετὰ μτχ. *λανθάνει κλέπτων*=κλέπτει χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτός (ἔνθα τὸ *λανθάνω* ἀποδίδεται ἄριστα δι' ἐπιρ.: λάθρᾳ, κρυφίως) || ὡσ. μετὰ παθητ. μτχ.· *μὴ διαφθαρεὶς λάθῃ* = μήπως διαφθαρῇ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ || ὡσ. προστιθεμένης τῆς αἰτ. τῆς προσωπ. ἀντων.: *ἕως σαν-*

τὸν λάθῃς διαρραγείς=μέχρις οὗ διαρραγῇς χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῇς καὶ ὁ ἴδιος.— **II** μεταβατ. ἐνεργ. ἐν τῷ ἐν. τύπῳ **ληθάνω**, ἀόρ. α' **ἔλησα**, ἐπ. ἀόρ. β' μετ' ἀναδιπλ. **λέλᾰθον**· κάμνω τινὰ νὰ λησμονήσῃ τι ‖ ἐξ αὐτοῦ : **III** μέσ. καὶ παθ. **Λανθάνομαι** ἢ **Λήθομαι**· μέλ. **λήσομαι**, δωρ. **λᾱσεῦμαι**, τετελ. μέλ. **λελήσομαι**· μέσ. ἀόρ. β' **ἐλᾰθόμην**· παθ. ἀόρ. α' **ἐλήσθην**· πρκ. **λέλησμαι**· ἰων. καὶ ἐπ. **λέλασμαι**, μτχ. **λελασμένος**· λησμονῶ, χάνω τὴν ἀνάμνησίν τινος ‖ ἀφίνω τι νὰ μοῦ διαφύγῃ.

Ἔτυμ.: **λανθάνω· λαθρός, λάθριος, λαθραῖος· λήθη**, δωρ. **λᾱθᾱ· ἀληθής**, δωρ. **ἀλᾱθής· λήθω**, δωρ. **λάθω** (βλ. λ. λ.) : ἰαπ. *lā-dh, *lə-dh-, καὶ πιθ. *lā(i)-dh-, *lai-dh- (πρβλ. **λαίθαργος** παρὰ τῷ **λήθαργος** καὶ Ἡσυχ. **«λῆτο, λήϊτο· ἐπελάθετο»**· πρβλ. λατ. **lateo**, ἰαπ. ῥ. lā(i) = εἶμαι κεκρυμμένος· ὡσ. πρβλ. παλ-σλαυ. **lajati** (ἐνεδρεύω) καὶ κατά τινας **Λητώ**, δωρ. **Λᾱτώ**· σανσκρ. **rātri** (νύξ).

Λανός, Λανῶ, δωρ. ἀντὶ **ληνός, ληνοῦ**.

ΛΑΊΞ, ἐπίρρ· μὲ τὴν πτέρναν, μὲ τὸν πόδα λακτίζων (ὠθῶν) πρὸς τὰ ὀπίσω (κοιν. «μὲ τὶς κλωτσιές»): **λὰξ πατοῦμαι** = καταπατοῦμαι (ὑπὸ τοὺς πόδας), «τσαλαπατιέμαι».

Ἔτυμ. : **λάξ, λάγδην· λακτίζω· λάκτις** («γουδόχερο»)· **λαχμὸς** (<*λακ-σμό-ς)· **λακτισμός**· πρβλ. ***λάζω** (ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ μτχ. ἀορ. **λάξας**)= ἀνατρέπω «μὲ τὶς κλωτσιές»· πρβλ. Ἡσυχ. **«ἄλαξ· πῆχυς. Ἀθαμάνων», «ληκᾶν· τὸ πρὸς ᾠδὴν ὀρχεῖσθαι», «ληκῆσαι· πατάξαι», «λικερτίζειν· σκιρτᾶν»** : σανσκρ. **lakuṭa-ḥ** (ὁ μηρὸς ἵππου), ἀρμ. **olokh** (κνήμη), λατ. **lacertus** (μῦς, βραχίων), παλ-ιρλ. **less** (ἰσχίον, «γοφός»), παλ-norr. **leggr** (μαλακός), παλ-norr. **lœ'r**, παλ-σουηδ. **lār** (μηρός)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***oleq-** (πτύσσω, κυρτόνω), πρβλ. ὡσ. **λοξός, λέκος, λεκάνη** κλπ. (βλ. καὶ ἐν λ. **ἡλακάτη**).

Λαξευτός, ή, όν· λελαξευμένος, πελεκητός. Ἐκ τοῦ

Λαξεύω, (λᾱξ+ξέω)· ξέω λίθους, πελεκῶ λίθους‖ κατασκευάζω ἐκ πελεκητοῦ λίθου.

Λάξις, -ιος, ἡ (λάξομαι)· μέρος γῆς ἀπονεμόμενον διὰ κλήρου.

Λᾶξις, -ιος, ἡ· δωρ. ἀντὶ **λῆξις** (δ βλ.).

Λάξομαι, ἰων. ἀντὶ **λήξομαι**, μέλλ. τοῦ **λαγχάνω**.

Λᾶο-δᾰμᾶς, -αντος, ὁ (λαός+δαμάω)· ὁ δαμάζων (ὑποτάσσων) τοὺς λαούς (τοὺς ἀνθρώπους).

Λᾶο-ξόος, ον (λᾶας+ξέω)· ὁ ξέων λίθους, λιθοξόος, γλύπτης ‖ ὡς οὐσ. **ὁ λιθοξόος**=ὁ γλύπτης.

Λᾶο-πᾰθής, ἐς (λαός+πᾰθεῖν)· ὁ παθὼν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ‖ ὁ ὑφ' ὃν ἔπαθεν ὁ λαός.

Λᾶο-πόρος, -ον (λαός+πόρος)· ὁ διαπερῶν τοὺς λαούς, ὁ χρησιμεύων πρὸς διάβασιν τῶν ἀνθρώπων.

ΛΑ΄Ο'Σ, ὁ, γεν. **-οῦ**· ἰων. **ληός**, ἀττ. **Λεώς**· ὅ,τι καὶ νῦν, «λαός», ἄνθρωποι.—Ἐν τῇ πολεμικῇ γλώσσῃ τῆς Ἰλιάδος **λαὸς** = στρατιῶται, πλῆθος, στῖφος, στρατὸς ‖ ὡσ. στρατὸς ξηρᾶς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν στόλον ‖ **ἡ** πεζοὶ ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἱππέας ‖ **ἐν** τῇ εἰρηνικῇ **Ὀδυσσείᾳ λαὸς ἢ λαοί** = οἱ κοινοὶ πολῖται ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἄρχοντάς των.— **II** ἐν τῷ πληθ. **λαοί** = ὑπήκοοι τοῦ ἡγεμόνος.

Ἔτυμ. : **λαός**· πρβλ. **Λᾶοπτόλεμος, Γιολᾶος**· ἐν συνθέσει : **λᾶο-, λεω-, Λᾶ(F)ο-, Λᾶ-, Λεω-, λε-, -λαος, -λᾶς, -λεως**· ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ *lāv-os (λῃστής), **λεία, ληΐς, ληΐζομαι** (βλ. λ. λ.). — Παράγ. : **λήϊτον**, δωρ. **λάϊτον**· πρβλ. Ἡσυχ. **«λάϊτον· τὸ ἀρχεῖον», «λαΐτων· τῶν δημοσίων τόπων» «ληΐτιαί· ἡγεμονίαι· στρατιαί», «ληϊτουργοί· ὑπουργοί· δημιουργοί», «ληϊτουργεῖν· λειτουργεῖν· λήϊτον γὰρ δημόσιον»**.

Λᾶος, ἀνώμ. γεν. τοῦ **λᾶας**=λίθος.

Λᾶο-σεβής, ἐς (λᾶος+σέβομαι)· ὁ τυγχάνων σεβασμοῦ ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ, ὃν ὁ λαὸς σέβεται,

Λᾶο-σσόος, ον (λαός + σεύω)· ὁ ἐξεγείρων (διεγείρων) **τὰ ἔθνη**, τοὺς λαούς, ἐπίθ. **τῶν θεῶν τοῦ πολέμου**.

Λᾶο-τέκτων, -ονος, ὁ (λᾶας+τέκτων)· ὁ ἐξεργαζόμενος λίθους, κτίστης.

Λᾶο-τίνακτος, ον (λᾶας + τινάσσω)· ὁ τιναχθεὶς ὑπὸ λίθου.

Λᾶο-τρόφος, ον (λαός+τρέφω)· ὁ τρέφων (ἢ συντηρῶν) τὸν λαὸν (τοὺς ἀνθρώπους).

Λᾶο-τύπος, ον (λᾶας + τύπτω)· ὁ κόπτων (πελεκῶν) λίθους ‖ ὡς οὐσ. **ὁ λαοτύπος**=κτίστης, γλύπτης.

Λᾶο-φθόρος, ον (λαός+φθείρω)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) τοὺς λαούς.

Λᾶο-φόνος, ον (λαός + *φένω)· ὁ φονεύων τὸν λαόν.

Λᾶο-φόρος, ἀττ. **Λεω-φόρος, ον (λαός + φέρω)**· ὁ φέρων τὸν λαόν ‖ **λαοφόρος ὁδός** = δρόμος εὐρύς, δ,τι καὶ νῦν (λεωφόρος).

Λᾰπάζω, μέλ. **-ξω**=**ἀλαπάζω**· σκυλεύω, λεηλατῶ, διαρπάζω, λαφυραγωγῶ.

Ἔτυμ.: **λαπάζω,** ἀττ. **λαπάσσω (-ττω)** = κενώνω, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν περιττωμάτων (ἀπάγω αὐτὰ καὶ μαλακώνω τὴν δι' ἐμφράξεως σκληρυνθεῖσαν γαστέρα)· πρβλ. Ἡσυχ. **«ἔλαψα· διέφθειρα. Κύπριοι»**· **λαπαρός· λαπάρα**, ἰων. **λαπάρη** (βλ. λ. λ.)· βλ. καὶ **ἀλαπάζω**· διὰ τὸ λατ. **lepidus, lepos, -oris** βλ. ἐν λ. **λεπτός**· τὸ λατ. **lepus, -ŏris** (λαγωός) εἶναι ἄσχετον.

Λᾰπᾰρᾱ, ἰων. **-ρη,** ἡ· τὸ μαλακὸν μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου, ἡ λαγών, τὰ νεφρά, λατ. **ilia**. κυρ. θηλ. τοῦ **λαπαρός**.

Λᾰπᾰρός, ά, όν (λαπάζω)· **ὡς τὸ λαγαρός**· χαλαρός, εὐκοίλιος.

ΛΑ"ΠΗ, ἡ· ὁ ἀφρὸς (**εὐρὼς** «μούχλα»), ὁ σχηματιζόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας οἴνου, ὄξους ἢ ἄλλων ὑγρῶν στασίμων. **2)** φλέγμα, λατ. **pituita** ‖ μτφρ. **ἀνηλίῳ λάπᾳ** = ἐν ἀνηλίῳ βορβόρῳ ἢ ὑγρασίᾳ τοῦ Ἅδου (πρβλ. τὸ τοῦ Βιργιλ. **loca senta situ**).

Λᾰπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **λάπτω**.

Λᾰπῖθαι; οἱ· Θεσσαλικὸς λαὸς τῆς ἡρωικῆς ἐποχῆς, νικηταὶ τῶν Κενταύρων (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Λάπτω, μέλ. **-ψω**· ἀόρ. α' **ἔλαψα**· πρκ. **λέλᾰφα**· λείχω, γλύφω, διὰ τῆς γλώσσης, ὡς τὸ λατ. **lambo**‖ γεν. πίνω ὕδωρ διὰ τῆς γλώσσης (ἐπὶ κυνῶν, λύκων), πίνω ἁπλήστως, ροφῶ, ἀποχετεύω, ἀπορροφῶ ‖ ξηραίνω. [ἐκ ῥ. **λαπ-**· ἡ ῥ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἠχου· δι' ἐτυμολ. βλ. **λαφύσσω**].

Λᾰρῑνός, ή, όν (λαρός)· καλῶς τεθραμμένος, παχύς, σιτευτός.

Ἔτυμ.: **λαρινὸς** <ἰαπ. **lajesrīnos** : λατ. **lārdum, lardum** (<*lajes-idom)· πιθ. συγγ. τῷ λατ. **laetus, laeto, laetamen** (ἐξ ἰαπ. ῥ. **lai-** = παχύς).

Λᾰρῖς, -ίδος, ἡ=**λάρος** (δ βλ.).

Λᾰρῖσα, ἰων. **Λήρισα,** ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν (Λάρισ(σ)α), ὄνομα πολλῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν πόλεων, ἰδίᾳ δὲ τῆς Θεσσαλικῆς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λᾰρῑσαῖος, α, ον· ἐκ Λαρίσης.

Λαρκῖδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ **λάρκος** (δ βλ.).

ΛΑ΄ΡΚΟΣ, ὁ· κόφινος διὰ ξυλάνδρακας.— [ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ **λάρναξ** (δ βλ.)].

ΛΑ΄ΡΝΑΞ, -ᾰκος, ἡ· κιβώτιον, δήκη, ἐν ᾗ ἐναπέθετον διάφορα οἰκιακὰ πράγματα ‖ τεφροδόχος κάλπη, σορός ‖ κιβωτός.

Ἔτυμ.: **λάρναξ** <**νάρναξ** κατ' ἀνομ. (πρβλ. Ἡσυχ. **«νάρναξ· κιβωτός»**· κατά τινας συγγ. τῇ ῥ. (s)ner- (στρέφω, συστρέφω) ἐμφανομένῃ ἐν τῷ λιθ. **nérti** (περνῶ διὰ τοῦ νήματος, ὁρμαθίζω), **narys** (βρόχος· σειρήτιον), παλ-γερμ. **narwa** (οὐλή, πληγή), ἀγγλσαξ. **nearo** (στενός).

ΛΑ΄ΡΟΣ, ὁ· τὸ γνωστὸν ὀδηφάγον θαλάσσιον πτηνόν, «γλάρος» ‖ ἐντεῦθεν, ἐπὶ ἀπλήστων δημαγωγῶν, ὡς ὁ Κλέων.

Ἔτυμ. : **λάρος**· **λαρίς**· πιθ. κατ' ὀνοματοποιΐαν, πρβλ. ἀρμ. **lor** (φλύαρον γύναιον), ἐκ ῥ. **la-** (φωνάζω, κραυγάζω), βλ. ἐν λ. λ. **λαίειν, λῆρος**· κατά τινας, ἤττον ὀρθῶς, συγγ. τῷ **λάρυγξ**.

ΛΑ΄ΡΟ'Σ, ά, όν (**λάω** B, **λανύω**)· ὁ ἔχων εὐχάριστον γεῦσιν, ἡδύς (πρβλ. **«λαρόν· τὸ κατὰ γεῦσιν ἡδὺ»** Σχολ.), γλυκύς, εὐχάριστος ‖ ἀνώμ. ὑπερθ. **λαρώτατος** (μετὰ **-ώ-**), ἀπαντᾷ ὅμως καὶ τὸ ὁμαλ. συγκριτ. **λαρότερον** ὡς ἐπίρ.

Ἔτυμ.: **λαρὸς** <***λαFαρὸς** ἢ ***λαFερός**, ἐξ ἰαπ. ῥ. **leu-, leu-** ἐν τῷ **ἀπο-λαύω**: ***lāu-** ἐν τῷ δωρ. **λᾱτᾶ,**

ίων. **λῆϊη**, ἀττ. **λείᾱ**· πιθ. τὸ ὁμηρ. ὑπερθ. **λαρώτατος** ⟨*λαϝ/ερώτατος. — κατά τινας **λαρὸς** ⟨*λασερός : **λιλαίομαι** (=ἐπιθυμῶ ζωηρῶς), πρβλ. σανσκρ. **lasati** (*la-ls-ati).

Λᾰρυγγιάω (**λάρυγξ**) = **λαρυγγίζω**· κραυγάζω, «σκληρίζω».

Λᾰρυγγίζω, ἀττ. μελ. **-ῐῶ**· φωνάζω «μὲ πλήρη τὸν λάρυγγα», κραυγάζω, φωνάζω δυνατά.— **II** μὲ τὰς φωνάς μου κάμνω τινὰ νὰ αἰωπήσῃ, φωνάζω δυνατώτερα ἀπὸ ἄλλον.

ΛᾸΡΥΓΞ, **-υγγος,** ὁ· τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ ἀναπνευστικοῦ σωλῆνος || ὡσ. ὁ οἰσοφάγος, φάρυγξ, λαιμός.

Ἔτυμ. : **λάρυγξ**· πρβλ. παλ - norr. **slark** (μεδοκοπία, ἀκολασία), μεσ-γερμ. **slurc** (φάρυγξ), λατ. **lurcare, -ari** (καταβροχθίζω), **lurco, -onis** (λίχνος, λαίμαργος), γερμ. **schlürpfen** (καταπίνω ἀπνευστί).

Λᾶς, γεν. **λᾶος,** ὁ· λίθος, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ **λᾶας.** [δι' ἐτυμολ. βλ. **λᾶας**].

ΛᾸΣᾸΝΟΝ, τό· πάντοτε κατὰ πληθ.· τρίπους ἐσχάρα (κοιν. «σιδεροστιά»), ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτοποθετεῖτο ἡ χύτρα ἢ ἄλλο μαγειρικὸν σκεῦος.— **II** λατ. **lasanum,** ἕδρα πρὸς ἀποπάτησιν («καθήκι»).

Ἔτυμ. : **λάσανον** ⟨*λαθ-, ἰαπ. *l̥dh- : σανσκρ. **randh-** (μαγειρεύω), **randhanā-m** (μαγείρευμα)· πρβλ. Ἡσυχ. **«λάσα· τράπεζα πληρεστάτη»** (**λάσα** ⟨*λαθ-ja).

Λάσδεο, δωρ. ἀντὶ **λάζου,** Προστ. τοῦ **λάζομαι** (βλ. λ.).

Λᾶσεῦμαι, δωρ. ἀντὶ **λήσομαι,** μέσ. μέλ. τοῦ **λανθάνω,** α' πληθ. **λασεύμεσθα** ἀντὶ **λησόμεθα.**

ΛἈΣΘΗ, ἡ· χλεύη, σκῶμμα, περίγελως. [πρβλ. Ἡσυχ. **«λάσθη· χλεύη»**, **«λᾶσθαι** (⟨*λάσ-εσθαι)· **παίζειν, λοιδορεῖν»**, **«λασθαίνειν· κακολογεῖν» «λάσθω· χλευαζέτω»**, **«λάσθων· κακολογῶν»**· βλ. ἐν λ. **λιλαίομαι**].

Λασθῆμεν, δωρ. ἀντὶ **λασθῆναι, λησθῆναι,** ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **λανθάνω.**

Λᾰσι-αύχην, **-ενος** (**λάσιος**+**αὐχήν**)· ὁ ἔχων λάσιον (τ. ἔ. δασὺν) τὸν αὐχένα.

Λᾰσιό-θριξ, **-τρῐχος,** ὁ, ἡ (**λάσιος** + **θρίξ**)· δασύτριχος.

Λᾰσιος, **α, ον,** ἀττ. **-ος, ον**· δασύς, δασύτριχος, πυκνόμαλλος.— **II** πυκνόδενδρος, δαμνώδης, κατάφυτος.

Ἔτυμ. : συγγ. τῷ **λαῖνα** (λατ. **lana**)· πρβλ. **δασύς.** — **λάσιος** ⟨ ***Flάτ-ιο-ς,** ἰαπ. ***vl̥t-io-s** : παλ-ιρλ. **folt,** λιθ. **vãlis** (στάχυς βρώμης), παλ-πρωσ. **wolti** (στάχυς), παλ-σαξ. **wald** (δάσος), ἀγγλ-σαξ. **weald** (δάσος), Γοτθ. **waiþus** (δάσος) (⟨προ-γερμ. ***vol-tu-s**· ὃλ. ὁμῶς καὶ ἐν λ. **ἄλσος**)· ὃλ. καὶ **λῆνος, οὖλος.**

Λᾰσιό-στερνος, **ον** (**λάσιος** + **στέρνον**)· ὁ ἔχων λάσιον (τ. ἔ. δασύ, πυκνότριχον) στῆθος.

ΛἈΣΚΩ (οἱ χρόνοι του εἶναι ἐσχηματισμένοι ἐκ τοῦ ***λακέω, λάκω**) : μέλ. **λᾰκήσομαι**· ἀόρ. α' **ἔλᾰκησα**· ἀόρ. β' **ἔλᾰκον,** ἀπρφ. **λᾰκεῖν**· πρκ. **λέλᾰκα,** ἰων. **λέληκα,** ἐπ. μτχ. θηλ. **λελᾰκυῖα.**— Μέσον, ἀόρ. β' **ἐλᾰκόμην,** ἐπ. ἀναδιπλ. **λελακόμην,** ἐξ οὗ γ' πληθ. **λελᾰκοντο**· ἠχῶ, ἀντηχῶ, παταγῶ, σπάζω, τρίζω || ἐπὶ ἄξονος τροχῶν, τρίζω || συνήθως ἐπὶ πραγμάτων, ἀλλ' ὡσ καί : **II** ἐπὶ ζώων, σκληρίζω, σκούζω || ἐπὶ κυνῶν, ὑλακτῶ, γαυγίζω.— **III** ἐπὶ ἀνθρώπων, φωνάζω δυνατά, κραυγάζω || ἐπὶ χρησμῶν, ἀνακοινῶ, διαλαλῶ || σπαν., ᾄδω.

Ἔτυμ. : **λάσκω** ⟨ ***λακ-σκω : loquor** (⟨***laquor, *laqvo-**)· ἰαπ. ῥ. ***leq-** ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***lə-,** κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τοῦ ***lā(i)-** (φωνάζω).

Λᾱσῶ, δωρ. ἀντὶ **λήσω,** μέλ. τοῦ **λανθάνω.**

ΛἈΤΑΞ, **-ᾰγος,** ἡ· σταγὼν (ἢ καταστάλαγμα) οἴνου || κυρ. τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν πόσιν εἰς τὸ ποτήριον ποσὸν οἴνου, τὸ ὁποῖον μετὰ πατάγου ἔρριπτον εἰς τὸ **λαταγεῖον.**

Ἔτυμ. : **λάταξ** (πληθ. **λάταγες** καὶ θηλ. **λατάγη**)· **λατάσσω** (πρβλ. Λουκ. λεξ. 3 **«λαταγεῖν κοττάβους»**)· **λαταγεῖον· λατύσσω** (κοπανίζω). Πρβλ. ἰρλ. **lathach** (***latākā**), **laith** (***lati-**) = ζύθος, παλ-γερμ. **letto** (ἄργιλλος, πηλός). Τὸ λατ. **latex** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.

Λᾶτο-γενής, **ἐς** (**Λατὼ**+***γένω**), δωρ. ἀντὶ **Λητογενὴς** (ὃ βλ.).

Λᾱ-τομέω, μελ. **-ήσω** (**λᾱτόμος**)· κόπτω καὶ θραύω λίθους. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λᾱ-τομία, ἡ· θραῦσις «κόψιμον» λίθων || λατομεῖον.

Λᾱ-τόμος, ὁ (**λᾶς**+**τέμνω**)· ὁ κόπτων καὶ ἐξάγων λίθους || ὁ πελεκῶν λίθους, πετροκόπος, «πετρᾶς».

Λατρεία, ἡ (**λατρεύω**)· ἐργασία ἐπὶ μισθῷ, ὑπηρεσία, δουλεία || κυρ. ὑπηρεσία προσφερομένη πρὸς τοὺς θεούς, «λατρεία» τῶν θεῶν.

Λάτρευμα, τό· ἐργασία, ὑπηρεσία, ἐπὶ μισθῷ || κυρ. ὑπηρεσία προσφερομένη πρὸς τοὺς θεούς.— **II** δοῦλος. Ἐκ τοῦ

Λατρεύω, μελ. **-σω** (**λάτρις**)· ἐργάζομαι ἐπὶ μισθῷ, ὑπηρετῶ, δουλεύω. **2)** ὑπηρετῶ, εἶμαι ὑποκείμενος (ὑπόδουλος) εἴς τινα (μετὰ δοτ. προσ.) || ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ. προσ., ὑπηρετῶ, διακονῶ, περιποιοῦμαί, τινα. **3)** λατρεύω τοὺς θεους (διὰ θυσιῶν, προσευχῶν κλπ.)· (μετὰ δοτ.).

Λάτριος, **α, ον**· ὁ ἀνήκων εἰς ὑπηρέτην ἢ εἰς ὑπηρεσίαν. Ἐκ τοῦ

Λάτρις, **-ιος,** ὁ καὶ ἡ· μισθωτὸς ἐργάτης, ὑπηρέτης (θηλ ὑπηρέτρια, θεράπαινα), λατ. **latro** || γεν., ὑπηρέτης, δοῦλος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **λάτρον**].

ΛἈΤΡΟΝ, τό· πληρωμή, μισθὸς || **λάτρων ἄτερθε**= ἄνευ ἐνοικίου, ἄνευ πληρωμῆς (ἄνευ ἐξοφλήσεως).

Ἔτυμ. : **λάτρον· λάτρις· λατρεύς· λατρεύω· λατρεία·** ἐκ ῥ. **λα-** ⟨ἰαπ. ***lə-** μεταπτ. τύπος ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***lē(i)-** (κτῆσις, συνδιαλλάσσω πρὸς τινα· μέσ. κτῶμαι, ἀποκτῶ, κερδίζω) ἐν τῷ ὁμηρ. **ἀ-λήϊος** (=**ἀ-κτήμων**), **πολυ-λήϊος** (= **πολυκτήμων**)· πρβλ. γοτθ. **uniēds** (⟨ἰαπ. ***n̥-lēto-s**) = πτωχός, ἀγγλ-σαξ. **unloed** (ἄθλιος), παλ-σλαυ. **leti** (ἄδεια), λιθ. **láima** (εὐτυχία), **laimùs** (εὐτυχής), **laimėti** (κερδίζω).

Λαυκᾰνίη, ἡ=**λαιμός.** (ὃ βλ.).—[ἀβεβ. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ λιθ. **pa-laũkis** (τὸ ὑπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ᾠοῦ κρεμάμενον δέρμα)].

ΛΑΥ̓ΡΑ, ἰων. **Λαύρη,** ἡ· διάδρομος, δρομίσκος, στενωπὸς (ἐν μέσῳ οἰκιῶν) || ὡσ. πέρασμα μεταξὺ βράχων, «φαράγγι», «λαγκαδιά».— **II** ὀχετὸς ἀκαθαρσιῶν, ἀπόπατος.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. **«λαῦρον· μέταλλον ἀργύρου παρ' Ἀθηναίοις»** (τ. ἔ. ὑπόγειος σῆραγξ βραχώδης, ὅπως σχηματίζονται εἰς τὰ μεταλλεῖα)· **Λαύριον·** ***λαϝαρ** παράλλ. τύπος τοῦ ὁμηρ. **λᾶας.**

Λᾰφυγμός, ὁ (**λαφύσσω**)· λαιμαργία, τὸ τρώγειν ἀπλήστως.

ΛᾸΦῨΡΑ, τά· ὅ,τι καὶ νῦν, λεία ληφθεῖσα ἐν πολέμῳ («πλιάτσικα»), λατ. **spolia.**

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **λαβ-, λαφ-** πρβλ. **εἵληφα** ⟨***σέ-σλᾰφα** τοῦ **λαμβάνω** καὶ σανσκρ. **lábhatē, lambhatē', rábhatē** (λαμβάνω, φθάνω, ἀποκτῶ), **lābha-h** (κτῆσις, κέρδος), λιθ. **lobìs** (κτῆσις, πλούτη)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***(s)labh-**· παράγ.: **ἁμαρι-λαφής.**

Λᾰφῡσ-ᾰγωγέω, μέλ. **-ήσω**· λαμβάνω τι ὡς λείαν, λεηλατῶ τι, ἁπάγω τι ὡς λείαν. Ἐκ τοῦ.

Λᾰφῡρ-ᾰγωγός, **ὁν** (**λάφυρα**+**ἄγω**)· ὁ ἀποκομίζων λάφυρα, ὁ λαφυραγωγῶν.

Λᾰφῡρο-πωλέω, μέλ. **-ήσω**· πωλῶ λάφυρα. Ἐκ τοῦ

Λᾰφῡρο-πώλης, **-ου,** ὁ (**λάφυρα**+**πωλέω**)· ὁ μεταπωλητὴς λαφύρων, λατ. **sector.**

Λᾰφύσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. **-ξω** (**λάπτω**)· καταπίνω ἁπλήστως, ἁναρροφῶ («λάφτω») || καταβροχθίζω || ἐπὶ ἀνθρώπων, τρώγω λαιμάργως, καταβροχθίζω, λατ. **helluari.**

Ἔτυμ. : ἐκ ῥ. **λαπ-, λαφ-** ⟨ἰαπ. ***labh-,** ἐξ ἧς καὶ τά : **λάπτω, λαφ-υγμός, λαφ-ύκτης, λαφ-ύστιος** (βλ. λ. λ.)· πρβλ. καὶ ἀρμ. **laphel** (λείχω), ἀλβ. **l'ap** (λάφτω, τρώγω), ρωσσ. **lopatĭ** (καταβροχθίζω), **lopa** (λαίμαργος)· **λαφύσσω** ⟨ἰαπ. ***labhuk-jo,** πρβλ. παλ-σλαυ. **lobĭ̆zati** (φιλῶ, ἀσπάζομαι), πρβλ. ἰαπ. ***lab-** ἐν τῷ λατ. **lambo** (λείχω), παλ-γερμ. **laffan** (λείχω), ἀγγλ-σαξ. **lapian** (λείχω, λάπτω, ροφῶ). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λαφ-ύστιος, **α, ον** (**λαφύσσω**)· λαίμαργος, ἀδηφάγος.

ΛΑ˘ΧΑΙ'ΝΩ, μέλ. -ἄνῶ· ἀόρ. α' *ἐλάχηνα*· ὀρύσσω, σκάπτω. [*λαχαίνω· λάχανον· λαχή* (6λ. λ. λ.): ἰρλ. laige (λίσγος) (<κελτ. *lagiā), laigen (λόγχη, δόρυ)].

Λᾰχᾰνεύω, μέλ. -σω (*λάχανον*)· φυτεύω λάχανα· — μέσον, συλλέγω λάχανα.

Λᾰχᾰνη-λόγος, *ον* (*λάχανον*+*λέγω*)· ὁ συλλέγων λάχανα.

Λᾰχᾰνίζομαι, ἀποθ. (*λάχανον*)· συλλέγω λαχανικά. Ἐξ αὐτοῦ τό

Λᾰχᾰνισμός, -οῦ, ὁ (*λαχανίζομαι*)· τό κόπτειν ἢ τό συλλέγειν λάχανα.

Λάχᾰνον, τό (*λαχαίνω*)· κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ λάχανα*=χόρτα (φυτά) τοῦ κήπου, λαχανικά, χορταρικά (φυόμενα εἰς ἐσκαμμένην γῆν· πρβλ. *λαχαίνω*=σκάπτω), λατ. olera (ἐν ἀντιθέσει πρός τά ἄγρια χόρτα, τά φυόμενα ἄνευ ἐπεμβάσεως ἀνθρωπίνων χειρῶν). 2) *τὰ λάχανα*=ἡ ἀγορά τῶν λαχάνων, «λαχανοπάζαρον».

Λᾰχᾰνο-πώλης, -ου, ὁ (*λάχανον*+*πωλέω*)· ὁ πωλῶν λάχανα («μανάβης», τουρκ. λ.)· θηλ. **Λαχανό-πωλις, Λαχανο-πωλήτρια.**

Λᾰχε, ἐπ. ἀντί *ἔλᾰχε*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

Λάχεια· ἡ ἀντί τοῦ *ἐλάχεια* θηλ. τοῦ *ἔλαχύς* (μικρός, ὀλίγος) ‖ ἢ θηλ. τοῦ ἐπιθ. *λαχύς* (ἐκ τοῦ *λαχαίνω*)=καλῶς καλλιεργημένος, εὔφορος.

Ἔτυμ.: *λάχεια* (*νῆσος, ἀκτή*), σκοτ. ἐτυμολ. καί σημ. (οὕτως ἀνέγνωσεν ὁ Ἀρίστ. ἐν Ὀδυσ. ι 116, κ 509, ἐν ᾧ ὁ Ζηνόδ. ἀνέγνωσεν *ἐλάχεια* = μικρά)· κατά τήν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀριστ. πρβλ. Ἡσυχ. *«λάχεια· εὔσκαφος καὶ εὔγειος, παρὰ τὸ λαχαίνεσθαι, ὅ ἐστι σκάπτεσθαι πυκνῶς»*· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-σλαυ. lagŭ, ρωσσ. lugŭ (λειμών), ἀφ' ὅσον *λάχεια*=εὔφορος· κατ' ἄλλους, ἀφ' ὅσον *λάχεια* = ὁμαλή, παράγεται ἐξ ἰαπ. **lə̄gh-*: **leg̑h-* (εἶμαι πλαγιασμένος), ὡς τοῦτο ἐνυπάρχει ἐν τῷ παλ-norr. lágr (χαμηλός) (>ἀγγλ. low), μεσ-γερμ. loege (χαμηλός), λεττ. lêfs, lêfus (ὁμαλός, ἐπίπεδος), lêfa (ἀμμώδης κοίτη τῶν ποταμῶν).

Λᾰχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

Λάχεσις, γεν. -εως, ἰων. -ιος, ἡ (*λᾰχεῖν*)· μία τῶν τριῶν Μοιρῶν, ἡ διαδέτουσα τούς κλήρους τῶν ἀνθρώπων.— ‖ ὡς προσηγορ., κλῆρος, μοῖρα, προορισμός.

Λάχη (καί Λαχή), ἡ (*λαχαίνω*)· τό σκάψιμον, τό θάπτειν.

Λαχναῖος, α, ον· πλήρης ἐρίων, τριχωτός, «μαλλιαρός», χνουδωτός, πουπουλένιος (=*λαχνήεις*, ὁ βλ.). Ἐκ τοῦ

ΛΑ'ΧΝΗ, ἡ· μαλακαί τρίχες, «χνούδι» ‖ τό μαλακό χνούδι ὑφάσματος ‖ ἔριον προβάτου.

Ἔτυμ.: *λάχνη· λάχνος· λαχνήεις· λάχνη* (<*λακσνα, -σνος* (<ἰαπ. **vl̥̑k-snā, -snos*: παλ-σλαυ. vlasŭ (**volsŭ*, ἰαπ. **volk̑-o-*) (= χνούδι, τρίχωμα κεφαλῆς)· ἢ ἰαπ. **vl̥q-snā*: παλ-σλαυ. vlakno (= λατ. capillus), ρωσσ. volokno (νῆμα)· πρβλ. καί ἰαπ. ῥ. vel- (συστρέφω) περί ἧς βλ. ἐν λ. *εἰλύω* καί *οὐλος*.— Κατά τινας συγγ. καί τῷ λατ. lana (<*laksna)=σανσκρ. ūrṇā, γοτθ. wulla (<ἰαπ. **vl̥nā*· 6λ. ἐν λ. *λῆνος*, ὅπερ ὅμως ἀποκρούεται ὑπ' ἄλλων.— Κατ' ἄλλους *λάχνη* (<**λαχνᾶ* (<ἰαπ. **tlaghnā*: ἰρλ. tlacht (**tlagto-*, ἰαπ. **tl̥gh-*) = ἔνδυμα, tlām (**tlagm-*) = δράγμα ἐρίου, παλ-γερμ. floccho (πρβλ. κοιν-γερμ. *plukken).

Λαχνήεις, εσσα, εν· μάλλινος, τριχωτός (6λ. καί *λαχναῖος*).

Λαχνό-γυιος, *ον* (*λάχνη*+*γυῖον*)· ὁ ἔχων τριχωτά (δασύτριχα, μαλλιαρά) μέλη σώματος.

Λάχνος, ὁ=*λάχνη* (ὁ 6λ.). Ἐξ αὐτοῦ τό

Λαχνόω, μέλ. -ώσω (*λάχνος*)· καθιστῶ τι χνοῶδες (χνουδωτόν).— Παθητ., γίνομαι χνοώδης.

Λαχν-ώδης, *ες* (*λάχνη*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρός *λάχνην* (=*λαχνήεις*).

Λᾰχοίην, ἀττ. ἀντί *λάχοιμι*, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

ΛΑ'ΧΟΣ, τό (*λᾰχεῖν*)· ὁ κληρός τινος, τό ὑπό τῆς μοίρας γεγραμμένον διά τινα, ἡ μοῖρα, τό πεπρωμένον.— ‖ τό διά κλήρου λαμβανόμενον μέρος, τό μερίδιον, τινος.

Λᾰχών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *λαγχάνω*.

Λαψεῦμαι καί **Λαψοῦμαι,** δωρ. μέλλ. τοῦ *λαμβάνω*.

Λαψῇ, δωρ. β' ἐν. Ὑποτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *λαμβάνω*.

Λάψων, μτχ. μέλ. τοῦ *λάπτω*.

ΛΑ˘Ω (Α) = *βλέπω* (ὁ 6λ.)· βλέπω, παρατηρῶ, προσβλέπω ‖ ἀρχ. ἐπ. λ. ἀπαντῶσα παρ' Ὁμ. κατά μτχ. *λάων* καί ἐπ. γ' ἐν. Προστ. *λάε*. [πρβλ. σανσκρ. lásati (λάμπω)· ὡς πρός τήν σημ. βλ. ὁμ. *λεύσσω*: λατ. lux (φῶς)· ἐκ τούτου *ἀ-λαός* (τυφλός)].

ΛΑ'Ω (Β)=*θέλω*· ἐπιθυμῶ, εὔχομαι· 6λ. *λῶ*.—[δι' ἐτυμολ. 6λ. *λιλαίομαι*].

Λέαινα, ἡ· θηλ. τοῦ *λέων*.

Λεαίνω, μέλ. *λεᾰνῶ*, ἐπ. *λειᾰνέω*· ἀόρ. α' *ἐλέηνα*, ἐπ. *λέηνα* (*λεῖος*)· κάμνω τι λεῖον, στιλβώνω, ὁμαλύνω ‖ *λεαίνω κέλευθον* = ἐξομαλύνω τόν δρόμον. — ‖ τρίβων καθιστῶ τι λεῖον, κονιοποιῶ (κοπανίζω) ἐντός ἰγδίου («γουδιοῦ») ‖ συντρίβω, καταστρέφω.— ‖‖ μτφρ. λεαίνων γαργαλίζω, ἐξαφανίζω ἐμπόδια, παραμερίζω ἐμπόδια.

Λεάντειρα, ἡ· θηλ. τοῦ *λεαντήρ* (ὁ βλ.).

Λεαντήρ, -*ῆρος*, ὁ (*λεαίνω*)· ὁ καθιστῶν τι ὁμαλόν, ὁ λεαίνων.

Λέβης, -*ητος*, ὁ (*λείβω*)· ὅ,τι καί νῦν («καζάνι, τέντζερης».— ‖ λεκάνη νιψίματος, ἐντός τῆς ὁποίας, περιφερομένης, ὑπῆρχε τό πρός καθαρισμόν τῶν χειρῶν ὕδωρ (*χέρνιψ*) ‖ ἀλλ' ὡσ. καί εἶδος τυμπάνου ἢ κυμβάλου (σχήματος λεκάνης), κρουομένου κατά τάς κηδείας τῶν βασιλέων.— ‖‖ τεφροδόχος κάλπη (τεφροδ. ὑδρία, λάρναξ).

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ *λείβω* ἐτυμολ. δέν θεωρεῖται ἀσφαλής· κατά τινας συγγ. τῷ *λαβεῖν* (<ἰαπ. **(s)lagv-* κατ' ἄλλους εἶναι σημιτικῆς προελεύσεως (ἑβρ. keleb =δοχεῖον, ἀγγεῖον)· γεν. σκοτ. ἐτυμολ.

Λεγεών, -*ῶνος*, ἡ· ἐξελληνισμός τῆς λατ. λ. legio· σῶμα στρατοῦ ἐξ ὁ ἢ 7 χιλ. στρατιωτῶν.

Λέγομες, Λέγοντι, δωρ. ἀντί *λέγομεν, λέγουσι*, α' καί γ' πληθ. τοῦ *λέγω*.

ΛΕ'ΓΩ, μέλ. *λέξω*· ἀόρ. α' *ἔλεξα*· πρκ. *εἴλοχα*.— μέσον, μέλ. *λέξομαι*· ἀόρ. α' *ἐλεξάμην*.— Παθητ., μέλ. *λεχθήσομαι*· τετελ. μέλ. *λελέξομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἐλέχθην*, ἀόρ. β' *ἐλέγην*· ἐπ. παθ. ἀόρ. β' *ἐλέγμην*, γ' ἑν. *λέκτο*· πρκ *εἴλεγμαι* ἢ *λέλεγμαι*: ‖ βάλλω τινά νά κοιμηθῇ, τόν ἀποκοιμίζω, τόν βάλλω νά πλαγιάσῃ. —Παθητ. καί μέσ., κατάκειμαι, κοιμῶμαι.— ‖ βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ ‖ καί οὕτω, συλλέγω, συνάγω, «μαζεύω».—μέσον, συλλέγω δι' ἑμαυτόν ‖ ἐντεῦθεν, ἐκλέγω, διαλέγω, κάμνω ἐπιλογήν.— ‖‖ λογαριάζω, ὑπολογίζω, ἀριθμῶ, ἀπαριθμῶ, συγκαταριθμῶ, ἐξάγω τό ἄθροισμα.— ‖‖ ἀνιστορῶ, διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι ‖ ἐντεῦθεν, λέγω, ὁμιλῶ ἐκθέτω, προφέρω ‖ ὡσ. ἐπί χρησμῶν, λέγω, διακηρύσσω ‖ βραδύτερον ἐχρησιμοποιήθη τό ρῆμα πρός ἔκφρασιν πάσης προφορικῆς ἀνακοινώσεως: *λέγω κατά τινος*= κατηγορῶ τινα (κυρ. λέγω ἐναντίον τινός) ‖ μετ' ἀπρφ. *λέγω τινὰ ποιεῖν τι*=προστάσσω (διατάσσω) τινά νά πράξῃ τι ‖ *λέγω τι*=λέγω κάτι (τό ὁποῖον ἔχει κάποιαν σχέσιν πρός τόν σκοπόν μου) ‖ ἐν ἀντιθέσει πρός τό *οὐδὲν λέγω*=δέν λέγω κάτι πού νά συντελῇ εἰς τόν σκοπόν μου (λέγω τι ἐντελῶς ἀσήμαντον) ‖ ὡσ., ὡς τό λατ. **dicere**, ὁμιλῶ περί τινος μετά τινος ἰδιαιτέρας ἐννοίας, ἐννοῶ, σημαίνω, θέλω νά εἴπω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο: *εἶσω κομίζου σύ, Κασσάνδραν λέγω*=εἴσελθε («ἔμπα μέσα σύ»), τήν Κασσάνδραν λέγω (τήν Κ. ἐννοῶ).— Παθητ. *λέγεται* = λέγεται (ὑπό τοῦ κόσμου), ὡς λέγουν ‖ *τὸ λεγόμενον* ἀπολ.=ὡς ἡ φήμη λέγει, ὡς λέγεται, ὡς λέγουσιν.

Ἔτυμ.: πρόκειται κυρ. περί δύο ριζῶν: *λεχ-* (ἐξ ἧς τό *λέγω*=κοιμίζω), ἐξ ἧς καί τά: *λέχ-οϛ, λεχ-ώ, ἄ-λοχ-ος, λόχ-ος, λόχ-μη, λέκ-τρον*· πρβλ. καί τά λατ. lec-tus, lec-tica, γοτθ. lag-jan (τίθημι), lig-an (κεῖμαι), παλ-norr. legg-ja, ligg-ja· παλ-γερμ. leg-jan, lek-ken· εἰς ταύτην ἀνήκουσιν ὡσ. τό λατ lex (γεν. leg-is)=ἀρχ-norr. lǫg, ἀγγλ. law.— Τό *λέγω* (=ἀριθμῶ· λέγω, ὁμιλῶ) παράγεται ἐκ τῆς δευτέρας ῥίζ.

λεγ-, ἐξ ἧς καὶ τά: **λεκ-τός, λογ-άς, κατα-λέγ-ω, συλ-λογ-ή, ἐκ-λογ-ή· λέξ-ις, λόγ-ος, λογ-ίζομαι** (βλ. λ. λ.). Πρβλ. καὶ τά: λατ. **lego (colligo), deligo, negligo, intelligo, legulus**· γοτθ. **lisa** (συναθροίζω, συλλέγω), λιθ. **lasz-it** κλπ.— Τὸ λατ. **lego** = ἀναγινώσκω (καὶ οὐδέποτε: **λέγω**), τὸ δὲ **ἑλλ. λέγω** ἀντιθ. δὲν σημ. ἀναγινώσκω (σπανιώτ. ἔχει τὴν σημ. αὐτήν).

Λε-ηλᾰσία, ἡ· τὸ λεηλατεῖν, ἁπάγειν λείαν ‖ λαφυραγωγία, διαρπαγή. Ἐκ τοῦ

Λε-ηλᾰτέω, μέλ. **-ήσω**· ἁπάγω τὴν λείαν (ἀποτελουμένην ἐκ κτηνῶν) ‖ λαφυραγωγῶ ‖ ἐντεῦθεν, διαρπάζω, ληστεύω. Ἐκ τοῦ

Λε-ηλᾰτης, -ου, ὁ (**λεία+ἐλαύνω**)· ὁ **ἐλαύνων** τὴν **λείαν**, ἁπάγων τὴν λείαν, λαφυραγωγῶν ‖ ἅρπαξ, λῃστής.

ΛΕΙ'Α, ἡ, ἰων. **ληΐη**· τὰ ἐκ διαρπαγῆς προερχόμενα λάφυρα, διαρπαγή κυρ. κτηνῶν ‖ ἐντεῦθεν, πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἁπαχθῇ ὡς λεία.

Ἔτυμ.: **λεία,** δωρ. **λᾱΐᾶ,** ἰων. **ληΐη** (***λᾱFίᾱ**), ἰωνατ. **ληΐς, -ίδος**· ὁμ. **ληϊάς, -άδος**· **ληΐζομαι**· ὁμ. **ληϊστήρ, ληΐστωρ,** ἀττ. **ληστής,** ἰων. **ληϊστής**· ὁμ. **ληΐτις, -ιδος** (βλ. λ. λ.)· **ἀγε-λείη** (ἐπίθ. τῆς Ἀθην≈:) = ἡ ἄγουσα τὴν λείαν· δι' ἐτυμολ. βλ. **ἐν ἀπολαύω**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***lāu-** (=κερδίζω, ἀπολαύω, τι).

Λειαίνω, μέλ. **λειᾰνέω**· ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **λεαίνω.**

ΛΕΙ'ΒΩ, μέλ. **-ψω**· ἀόρ. α' **ἔλειψα**· χύνω, ἐκχέω ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς τὸ **σπένδω,** χύνω σπονδάς.— ■ ὡς τὸ **εἴβω,** ἀφίνω τι νὰ ρεύσῃ, χύνω.— Μέσον, χύνομαι, ρέω, τρέχω, στάζω, σταλάζω ‖ **λείβομαι δακρύοις** = ἀναλύομαι εἰς δάκρυα ‖ ἐντεῦθεν, τήκομαι, λυώνω, φθίνω.— Παθητ., «μουσκεύομαι», ὑγραίνομαι, δροσίζομαι.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. **λιβ-,** πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **«λίβει· σπένδει», λῖβ-α, λιβ-άς, λιβ-άδιον, λίψ** (βλ. **αἰγί-λιψ**), λατ. **de-lib-utus**· ἐκ τῆς ἐκτετ. ῥ. **λειβ-** παράγονται τά: **λείβω, λείβ-ηθρον, λοιβ-ή,** λατ. **lĭbo**· ὡσ. **λεῖμαξ, λειμ-ών, λεῖος, λίμ-νη, λιμ-ήν,** λατ. **lin-o, lĭt-us**: ἐξ ἰαπ. ῥ. *(s)leib- ⟨*(s)lei- (στάζω).— Τὸ **εἴβω** δὲν ἀνήκει ἐτυμολ. ἐνταῦθα (κατ' ἀπώλειαν δῆθεν τοῦ ἀρχικοῦ **λ-**).

Λεῖζομαι, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ **ληΐζομαι.**

Λείηναν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **λεαίνω.**

Λειήνας, ἐπ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ **λεαίνω.**

Λεῖμαξ, -ᾶκος, ἡ=**λειμών** (ὃ βλ.).

Λεῖμμα, -ατος, τὸ (**λείπω**)· ὑπόλειμμα, τὸ ὑπολειφθέν, λείψανον.

Λειμών, -ῶνος, ὁ. (**λείβω**)· πᾶς ὑγρὸς καὶ ποώδης τόπος, λιβάδι, λατ. **pratum.**

Ἔτυμ.: **λειμών· λεῖμαξ· λιμήν· λίμνη·** πρβλ. λατ. **līmus** ⟨*slīmos, πρβλ. μεσ-γερμ. **slīm** =βόρβορος)· πιθ. καὶ λατ. **lītus -oris** ⟨*leitos κυρ.=ὑγρὸς τόπος, παραλία)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *sleī-·— κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. ῥ. ***leie- *lī-** (=κυρτοῦμαι).— Τέλος κατά τινας, λίαν ἀπιθάνως, **λειμών** (=τόπος χαμηλός)· ὁμηρ. **λιάζομαι** (=κύπτω, κατακλίνομαι, πλαγιάζω), πρβλ. λεττ. **leija** (λειμών), **leijisch** (ὁ κείμενος εἰς χαμηλὸν τόπον).

Λειμωνιάς, -άδος, ποιητ. θηλ. τοῦ **λειμώνιος: νύμφη λειμωνιὰς**=νύμφη τῶν λειμώνων.

Λειμώνιος, α, ον (**λειμών**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν λειμῶνα.

Λειμωνίς, -ίδος, ποιητ. θηλ. τοῦ **λειμώνιος.**

Λειμωνόθεν, ἤ **-θε,** ἐπίρ. (**λειμών**)· ἐκ λειμῶνος.

Λειο-γένειος, ον (**λεῖος+γένειον**)· ὁ ἔχων λεῖον τὸ γένειον (τ. ἔ. τὴν σιαγόνα), ὁ ἀγένειος.

Λειο-κῦμων, ον (**λεῖος+κῦμα**)· ὁ ἔχων λεῖα κύματα, (τ. ἔ. ἥσυχον ἐπιφάνειαν), γαλήνιος.

Λειό-μῖτος, ον (**λεῖος + μίτος**)· ὁ λειαίνων τὸ «στημόνι», ὁ ἐξομαλίζων τὰ νήματα τοῦ ὑφάσματος.

Λειοντῆ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **λεοντῆ**· τὸ δέρμα τοῦ λέοντος.

Λειοντο-μᾰχης, -ου (**λέων + μάχη**), ποιητ. ἀντὶ **Λεοντομ—**· ὁ μαχόμενος ἐναντίον λεόντων.

Λειοντο-πᾰλης, -ου, ὁ (**λέων+πάλη**)· ποιητ. ἀντὶ **Λεοντοπάλης**· ὁ παλαίων πρὸς λέοντας.

ΛΕΙ΄ΟΣ, α, ον, ἤ **-ος, -ον,** λατ. **LĒVIS**· μαλακός, ἁπαλὸς εἰς τὴν ἁφήν ‖ ἐπὶ ἐδάφους, ὁμαλός, ἐπίπεδος, ἰσόπεδος, ὁριζόντιος ‖ ἐπὶ θαλάσσης, γαλήνιος, ἀτάραχος, ἄνευ κυμάτων ‖ μετὰ γεν., **λεῖος πετράων** =ὁμαλός, ἀπηλλαγμένος βράχων. 2) ὁ ἔχων ὁμαλὸν τὸ «πηγούνι», ἀγένειος. 3) μτφρ. ἥπιος, μαλακοῦ χαρακτῆρος, ἥσυχος.

Ἔτυμ.: **λεῖος** ⟨***λειFος,** ἰαπ. *lei-vo-: λατ. **lēvis** (⟨***leivis**), παλ-γερμ. **slīmen,** λατ. **līma** (⟨*slei-ma)· **ἐξ** ἰαπ. ῥ. ***slei-** (εἶμαι γλοιώδης, κολλώδης· γλιστρῶ) =**ἑλλ. λεF-, λειF- : λευρὸς (λεFρός)· λειαίνω, λείαξ.**

Λειότης, -ητος, ἡ (**λεῖος**)· ὁμαλότης ἐπιφανείας.

Λείουσι, ποιητ. ἀντὶ **λέουσε,** δοτ. πληθ. τοῦ **λέων.**

Λειπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **λείπω**· **δεῖ λείπειν** = πρέπει νὰ ἀφίνῃ τίς τι.

ΛΕΙ'ΠΩ, μέλ. **λείψω**· ἀόρ. 6' ἐνεργ. **ἔλῐπον,** ἀπρφ. **λῐπεῖν**· (ὁ ἀόρ. α' **ἔλειψα** ἀπαντᾷ μόνον παρὰ μτγν.)· πρκ. **λέλοιπα.**—μέσον, μέλ. **λείψομαι** (μετὰ παθ. ἐνν.). —Παθητ., μέλ. **λειφθήσομαι,** τετελ. μέλ. **λελείψομαι**· ἀόρ. α' **ἐλείφθην**· ἀόρ. β' **ἐλίπην**· πρκ. **λέλειμμαι**· ὑπερσ. **ἐλελείμμην**· λατ. **linquo**· ἀφίνω, ἐγκαταλείπω, ἀφίνω ὑπόλοιπον ‖ ἐπὶ ἀποθνησκόντων, ἀφίνω ὀπίσω, ἀφίνω ὡς κληρονομίαν, κληροδοτῶ. — οὕτω καὶ ὡς μέσον, ἀφίνω ὀπίσω μου (ὡς ἐνθύμιον εἰς τοὺς μεταγενεστέρους). 2) ἐγκαταλείπω τι, τὸ ἀφίνω ἐκτεθειμένον εἰς κίνδυνον, τὸ παραιτῶ.— **II** Παθητ., ἐγκαταλείπομαι, ἀφίνομαι ὀπίσω, μένω ὑπόλοιπος, ἀπομένω, ὑπολείπομαι. 2) ὑπολείπομαι ἐν ἀγῶνι, ἀφίνομαι ὀπίσω ὑπό τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν ‖ μτχ. πρκ. **λελειμμένος**=ὁ ἀπομείνας ὀπίσω, ὁ βραδυπορῶν ‖ ὁ ὑποδεέστερος ‖ ἀπολ., μένω ὀπίσω, εἶμαι ἀπών, «λείπω». 3) μετὰ γεν., ἀπομένω ἄνευ τινός ‖ ὑστερῶ ἀπό τινα, δὲν τὸν φθάνω, εἶμαι κατώτερος, ἀσθενέστερος, χειρότερος, ἀπό ἄλλον τινά. 4) ἔχω ἔλλειψιν πράγματός τινος.— **III** ἀμτβ. ἐνεργ. λείπω, δὲν ὑπάρχω, ἐλλείπω, ἐξαφανίζομαι ‖ παύω, δὲν ἐπαρκῶ, λατ. **deficere.**

Ἔτυμ.: **λειπ-** καὶ ἐκτετ. **λειπ-**· ἐκ ῥ. **λιπ-**· οἱ τύποι τοῦ ἀορ. β' **ἔλῐπον** καὶ τὰ ἀπὸ **λιπ-, λιπο-, λιφ-** ἀρχόμενα σύνθετα· ἐκ τῆς ἐκτετ. ῥ. **λειπ-** οἱ τύποι **λείπω, λέ-λοιπα, λοιπός** κλπ.· πρβλ. Γοτθ. **laib-a** (κατάλειμμα), **bi-laib-jan** (περιλείπω), παλ-norr. **leif-a** (ἀφίνω), ἀγγλ. **leave** κλπ.· ἐν τῇ Λατ. τὸ ἑλλ. **-π-** ⟩ **-qu-**: **linqu-o, li-qui, reliqu-us**· πρβλ. Ὀσκ. **ilk-ilud** (**liceto, liceat**)· λιθ. **lik-ti** (=**linquere**), Ζενδ. **ric** (λείπω), σανσκρ. **rik, rinak-mi.**

Λειριόεις, εσσα, εν (**λείριον**)· ὅμοιος πρὸς κρίνον, λευκὸς ὡς κρίνον ‖ λεπτός, ἁβρός.

ΛΕΙ'ΡΙΟΝ, τό· κρίνον, κυρ. τὸ λευκὸν κρίνον, λατ. **lilium.**

Ἔτυμ.: **λείριον** = λατ. **lilium candidum**· **λείριος· λείρινος**· ὁμηρ. **λειριόεις**· πιθ. ⟨***ρείριον** κατ' ἀνομ. (πρβλ. κοπτ. **ρηρε ρηρι** (=ἄνδος, κρίνον).— Ἡ ἐτυμολ. **λείριον** ⟨***λείλιον : λειρὸς** (= ἀδύνατος, χλωμός) εἶναι ἐσφαλμένη.— Τὸ λατ. **lilium** εἶναι πιθ. δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην. μετ' ἀφομ. (**l-r** ⟩ **l-l**)· **lilium** ⟩ παλ-γερμ. **lilja,** βωσσ. **lilija,** ἀλβ. **l'ul'e** (ἄνδος)· κατὰ τὸν **Meillet** τὸ ἑλλην., τὸ λατ. καὶ τὸ κοπτ. εἶναι καὶ τὰ τρία ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, δάνεια δὲ ἐκ τινος μεσογειακῆς γλώσσης.

Λεῖστός· βλ. **ληΐστός.**

Λεῖτός ἢ **Λειτός,** **ον (λαός, λεώς)**· ἰων. λ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **δημόσιος** (ὃ βλ.), ἐξχρηστος δὲ μόνον ἐν τῷ συνθέτῳ **λειτ-ουργὸς** καὶ ἐν τοῖς ἰων. τύποις **Λήϊτον, Λήϊτη.**

Λειτ-ουργέω, μέλ. **-ήσω (λειτουργός)**· ἐν Ἀθήναις, ἐκτελῶ (δι' ἰδίων μου χρημάτων δαπανηράς) δημοσίας ὑπηρεσίας ‖ γενικῶς, χειρίζομαι δημόσιον ὑπούργημα ‖ ὑπηρετῶ τὸν λαὸν ‖ πρβλ. **λειτουργία.**— **II** ἐπιτελῶ θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν, ἱερουργῶ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λειτ-ουργία, ἡ (**λειτουργέω**)· δημοσία ὑπηρεσία, πᾶσα πρὸς τὸν λαὸν παρεχομένη ἐξυπηρέτησις ‖ ἐν Ἀθήναις, βαρὺ (πολυδάπανον) δημόσιον ἄξίωμα (ὑπούργημα), τὸ ὁποῖον ἀνελάμβανον δι' ἰδίων δαπανῶν οἱ πλουσιώτεροι ἐκ τῶν πολιτῶν, κυρ. κατὰ διαδοχήν, ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐθελοντικῶς ἢ κατ' ἐκλογήν. — **II** θεία ὑπηρεσία (ὑπηρεσία προσφερομένη εἰς

ταὺς θεούς), ὅθεν καὶ ἡ σημ. λ. (*θεία*) **λειτουργία**.

Λειτ-ουργικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς **λειτουργίαν** ‖ ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ἀνάληψιν καὶ ἐκτέλεσιν δημοσίας ὑπηρεσίας ‖ ὁ διακονῶν, ὁ ὑπηρετῶν. Ἐκ τοῦ

Λειτ-ουργός, *ὁν* (**λεῖτος** ἢ **λεῖτος** + **ἔργον**)· ὁ ἐπιτελῶν δημοσίαν ὑπηρεσίαν (**λειτουργίαν**), ὁ ὑπηρετῶν τὴν Πολιτείαν.— ‖ ὁ ὑπηρετῶν τὸν Θεόν, ὁ ἱερουργός, ὁ ἱερεύς. [δι' ἐτυμολ. βλ. **λᾱός**].

ΛΕΙΧΗ'Ν, *-ῆνος*, ὁ· εἶδος βρύου φυομένου ἐπὶ τῶν δένδρων (συνών. τῷ **ψώρα**).— ‖ λειχηνοειδὲς ἐξάνθημα ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος (κοιν. «λειχήνα») ‖ ὡσ. ἐπὶ τῶν πατρωμάτων (ἰδίᾳ ἐπὶ ὑγρῶν βράχων).

ΛΕΊΧΩ, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. α' **ἔλειξα**· λατ. lingo· λείχω, γλείφω ‖ **ἐκ** τούτου ἡ ἀνώμ. μτχ. πρκ. **λελειχμότες** (ὡσεὶ **ἐκ** τοῦ **λιχμάομαι**).

Ἔτυμ.: **ἐκ** ῥ. **λιχ-** τά: **λιχ-ανός, λιχ-μάομαι, λιχ-μάζω, λίχ-νος**· **ἐκ** τῆς ἐκτετ. **λειχ-** τὸ **λείχω**· πρβλ. σανσκρ. lih ἢ rih· λατ. lingo, lig-urio· γοτθ. bi-laig-ôn (ἐπι-λείχω)· παλ-γερμ. lecch-ôn (**lecken**)· παλ-σλαυ. lîz-ati· λιθ. lîz-us (λιχανός).

Λείψας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **λείβω**.

Λειψανη-λόγος, *ον* (**λείψανον**+**λέγω**)· ὁ συλλέγων λείψανα (ὑπολείμματα).

Λείψανον, τὸ (**λείπω**)· τεμάχιον ἀπομεῖναν, θραῦσμα, ὑπόλειμμα, ὑπόλοιπον, «ἀπομεινάρι» ‖ συνήθως **ἐν** τῷ πληθ. **λείψανα** = ὑπολείμματα, «ἀπομεινάρια», συντρίμματα (λατ. **reliquiae**).

Λειψ-ύδριον, τὸ (**λείπω** + **ὕδωρ**)· τόπος ἄνευ ὕδατος, πλησίον τοῦ ὄρους Πάρνηθος **ἐν** τῇ Ἀττικῇ (βλ. **Κ. Ε. Δ**).

Λείων, ὁ· ποιητ. ἀντὶ **λέων**· **ἐκ** τούτου **ἐπ.** δοτ. πληθ. **λείουσι**.

Λεκάνη, ἡ (**λέκος**)· πινάκιον, («πιᾶτο»), ἀγγεῖον, «λεκάνη», χύτρα. Ἐξ αὐτοῦ τὰ

Λεκάνις, ἡ· **Λεκάνιον,** τό· **Λεκανίσκη,** ἡ· ὑποκορ. τοῦ **λεκάνη** (ὃ βλ.).

Λεκῖδο-πώλης, *-ου*, ὁ· θηλ. **-πωλις**, *-ιδος*, ἡ (**λέκιθος**+**πωλέω**)· ὁ πωλῶν φάβαν ἐξ ὀσπρίων.

ΛΕ'ΚΙΘΟΣ, ὁ· «φάβα» (**ἔτνος**) ἐξ ὀσπρίων.

ΛΕ'ΚΟΣ, *-εος*, τό· πινάκιον («πιᾶτο»), λεκάνη, ἀγγεῖον.

Ἔτυμ.: **λέκος**· ὑποκορ.: **λεκίς, λεκίσκος, λεκίσκιον, λεκάνη** (βλ. λ. λ.)· πρβλ. λατ. lanx γεν. lancis (πινάκιον)· ἡ λ. **λεκάνη** περιέχει τύπον τῆς ἰαπ. ῥ. *leq-, oleq- (=κάμπτω, κυρτῶ· βλ. **ἐν** λ. **ἠλακάτη**).

Λεκτικός, *ή, όν* (**λέγω**)· ὁ ἱκανὸς περὶ τὸ λέγειν, εὔφραδής, εὔγλωττος.— ‖ ὁ προσηρμοσμένος, κατάλληλος, διὰ τὸ λέγειν.

Λέκτο, γ' **ἐν. ἐπ.** παθ. ἀορ. **6'** τοῦ **λέγω**.

Λεκτός, *ή, όν* (**λέγω**)· ὁ συνειλεγμένος, συνηθροισμένος ‖ ἐκλελεγμένος, ἐκλεκτός, «διαλεκτός». — ‖ ὁ δυνάμενος νὰ λεχθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ‖ εἰρημένος ‖ περὶ οὗ πρέπει νὰ ὁμιλήσῃ τις.

Λέκτρον, τὸ (**λέγω**, **ἐκ** ῥ. **λεχ-**)· ἀνάκλιντρον, κλίνη, λατ. lectus ‖ **λέκτρονδε** = εἰς τὴν κλίνην. 2) **ἐν** τῷ πληθ. **τὰ λέκτρα** = ἡ νυμφικὴ κλίνη, ὁ γάμος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **λέχος** καὶ **λέγω**].

Λελᾶβέσθαι, ἀπρφ. **ἐπ.** ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. **6'** τοῦ **λαμβάνω**.

Λελάβηκα, ἰων. πρκ. τοῦ **λαμβάνω**.

Λελάβῃ, γ' **ἐν.** Ὑποτ. **ἐπ.** ἀναδιπλ. ἀορ. **6'** τοῦ **λανθάνω**.

Λελάδοντο, Λελᾰδέσθω, Λελᾰδέσθαι, γ' πληθ. Ὁριστ., γ' **ἐν.** Προστ., καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀορ. **6'** τοῦ **λανθάνω**.

Λέλᾱκα, πρκ. τοῦ **λάσκω**.

Λελάκοντο, γ' πληθ. **ἐπ.** ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. **6'** τοῦ **λάσκω**.

Λελᾰκυῖα, θηλ. μτχ. **ἐπ.** πρκ. τοῦ **λάσκω**.

Λέλαμμαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ **λαμβάνω**.

Λέλασμαι, ἰων. καὶ **ἐπ.** παθ. πρκ. τοῦ **λανθάνω**.

Λελᾰχον, **ἐπ.** ἀναδιπλ. ἀόρ. β' τοῦ **λαγχάνω**.

Λελάχω, Ὑποτ. **ἐπ.** ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ **λαγχάνω**.

Λέλειπτο, γ' **ἐν. ἐπ.** παθ. ὑπερσ. τοῦ **λείπω**.

Λελεῖφθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ **λείπω**.

Λελειχμότες, ὀνομ. πληθ. ἀνωμ. μτχ. πρκ. τοῦ **λείχω**.

Λέλευσμαι, παθ. πρκ. τοῦ **λεύω**.

Λελέχᾰται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **λέγω**.

Λέληθα, πρκ. τοῦ **λανθάνω**.

Λέληκα, ἰων. πρκ. τοῦ **λάσκω**· μτχ. **λεληκώς**.

Λέλημμαι, ποιητ. παθ. πρκ. τοῦ **λαμβάνω**.

Λέλησμαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ **λανθάνω**· **ἐν** ᾧ **Λέλησμαι,** παθ. πρκ. τοῦ **λησῖζομαι**.

Λελίημαι, παλ-επ. πρκ. τοῦ **λιλαίομαι** (διὰ κυρ. **ἴδε λελίλημαι**)· προθυμοῦμαι, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, τείνω πρός τι, προσπαθῶ διά τι ‖ μτχ. **λελιημένος**=πρόθυμος, πλήρης ἐπιθυμίας ὁρμητικός. [δι' ἐτυμολ. βλ. **λιλαίομαι**].

Λελιμμένος, μτχ. πρκ. τοῦ **λίπτομαι**.

Λελογισμένως, ἐπίρ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **λογίζομαι**· ἐσκεμμένως, μετὰ περισκέψεως, ἐπίτηδες.

Λέλογχα, πρκ. τοῦ **λαγχάνω**.

Λελόγχη, ποιητ. ἀντὶ **ἐλελόγχει**, γ' **ἐν.** ὑπερσ. τοῦ **λαγχάνω**.

Λέλοιπα, πρκ. τοῦ **λείπω**.

Λελουμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **λούω**.

Λελῦμασμαι, παθ. πρκ. τοῦ **λῦμαίνομαι**.

Λέλυνται, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **λύω**.—**Λέλυντο,** ἐπ. ἀντὶ **ἐλέλυντο**, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ.

Λελῦτο, ἐπ. ἀντὶ **λελύοιτο**, γ' **ἐν.** Εὐκτ. παθ. πρκ. τοῦ **λύω**.

Λελώβημαι, πρκ. (μετὰ παθ. σημ.) τοῦ **λωβάομαι**.

ΛΕ'ΜΒΟΣ, ὁ· μικρὸν σκάφος μὲ ὀξεῖαν (μυτερὴν) πρῷραν ‖ ταχὺ πλοιάριον (**felucca**) χρησιμεῦον ὡς πρόσκοπος στόλου· πρβλ. τὸ σημερ. ἡ λέμβος («βάρκα»). [ἀγν. ἐτυμολ.].

Λέμμα, *-ατος*, τό (**λέπω**)· τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν ἀπολέπισιν, λεπὶς («λέπι»), λέπος, κέλυφος («τσώφλι»), φλοιός («φλοιδα»).

Λέντιον, τό, λατ. linteum· λινοῦν ὕφασμα, χειρόμακτρον («πετσέτα»).

Λέξεο, ἐπ. ἀντὶ **λέξαι**, Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **λέγομαι**=κατακλίνομαι («πλαγιάζω»).

Λέξις, *-εως*, ἡ (**λέγω**)· ὁμιλία, λόγος. **2)** τρόπος τοῦ λέγειν, λεκτικόν, ὕφος.

Λέξο, ἐπ. ἀντὶ **λέξαι**, Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **λέγομαι** (=κατακλίνομαι, «πλαγιάζω»).

Λεοντέη, καὶ κατὰ συναίρ. **Λεοντῆ** (ἐνν. **δορά**), ἡ· δέρμα λέοντος, κυρ. θηλ. τοῦ **λεόντεος**.

Λεόντειος, *α, ον* (**λέων**)· ὁ ἀνήκων εἰς λέοντα, ὁ τοῦ λέοντος ‖ ὅμοιος πρὸς λέοντα.

Λεοντό-διφρος, *-ον* (**λέων**+**δίφρος**)· **δίφρος** (ἅρμα) συρόμενον ὑπὸ τῶν λεόντων.

Λεοντο-κέφᾰλος, *ον* (**λέων** + **κεφαλή**)· ὁ ἔχων κεφαλὴν λέοντος.

Λεοντό-πους, ὁ, ἡ, **-πουν,** τό (**λέων**+**πούς**)· ὁ ἔχων πόδας λέοντος.

Λεοντο-φόνος, *ον* (**λέων** + ***φένω**)· ὁ φονεύων λέοντας.

Λεοντο-φόρος, *ον* (**λέων** + **φέρω**)· ὁ φέρων λέοντα (ἤτοι τὴν εἰκόνα λέοντος), ἐπὶ ἀσπίδος π. χ.

Λεοντο-φῦής, *ὲς* (**λέων**+**φυή**)· ὁ ἔχων φυὴν (τ.ἔ. φύσιν) λέοντος.

Λεοντό-χλαινος, *ον* (**λέων**+**χλαῖνα**)· περιβεβλημένος δορὰν λέοντος (ὀντὶ χλαίνης).

ΛΕ'ΠΑΔΝΟΝ, τό· τὸ πλεῖστον κατὰ πληθ. **λέπαδνα**· πλατεῖς δερμάτινοι ἱμάντες, συνδέοντες στερεὰ τὸν ζυγὸν γύρω ἀπὸ τὸν τράχηλον, καὶ διερχόμενοι μεταξὺ τῶν προσθίων σκελῶν πρὸς σύνδεσιν μετὰ τοῦ **μασχαλιστῆρος** (βλ. λ.). [ἀγν. ἐτυμολ.].

Λεπαῖος, *α, ον* (**λέπας**)· πετρώδης, βραχώδης, ἀπόκρημνος.

Λέπ-αργος, *ον* (**λέπας** + **ἀργός**)· ὁ ἔχων λευκὸν δέρμα ἢ λευκὰ πτερά.

Λέπας, τὸ (**λέπω**)· γυμνὸς βράχος, ἀπόκρημνος βράχος.— [**λέπας**· **λεπαῖος**: λατ. lapis· ἡ συγγ. πρὸς τὸ **λέπω** προσκρούει πρὸς τὴν διαφορὰν τῆς σημασ.].

Λεπάς, *-άδος*, ἡ (**λέπας**)· ὀστρακόδερμον προσκολλώμενον **ἐπὶ** βράχου (δι' ὃ καὶ **ἐκλήθη** οὕτω, διότι **λέπας**=βράχος), κοιν. «πεταλίδα», λατ. patella. [**λεπάς**: **λέπας** (βλ. λ.)· **ἐκ** τούτου **λεπαστὴ** (ἢ **λεπάστη** ἢ καὶ **λεπαστὶς**) βλ. λ.· τὰ ἀντίστοιχα τῆς Λατιν. lopas, lepista, lepesta εἶναι δάνεια **ἐκ** τῆς Ἑλλην.].

Λεπαστή, ἡ (*λεπάς*)· εἶδος ποτηρίου, ἔχοντος σχῆμα *λεπάδος* («πεταλίδας»). [δι' ἐτυμολ. βλ. *λεπάς*].

Λεπῐδόομαι, παθ. (*λεπίς*)· καλύπτομαι μὲ λεπίδας. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λεπιδωτός, ἡ, ὁν· ὁ κεκαλυμμένος διὰ λεπίδων (ὡς ὁ κροκόδειλος π. χ.) || *λεπιδωτὸς θώρηξ* = θώραξ φολιδωτός, ἐνισχυμένος μὲ λεπίδας (λέπια).

Λεπίς, *-ίδος,* ἡ (*λέπω*)· «λέπι», φλοιός, «φλούδα» || κέλυφος «τσώφλι».

Λέπρα, ἰων. **Λέπρη,** ἡ (*λεπρός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, λέπρα, ἡ γνωστὴ ἀνίατος νόσος, κληθεῖσα οὕτω διότι καθιστᾷ τὴν ἐπιδερμίδα *λεπιδωτήν*. [*λέπρα*· ποιητ. *λεπράς*· *λεπράω, λεπριάω*· *λεπρός*· δι' ἐτυμ. βλ. *λέπω*].

Λεπρᾶς, *-άδος,* ἡ· ποιητ. θηλ. τοῦ *λεπρὸς* (ὃ βλ.).

Λεπρός, ά, όν (*λέπος,* ἀντὶ *λεπερός*)· ὁ ἔχων *λεπίδας,* πλήρης «λεπίων», τραχὺς (ἀντίθ. τῷ *λεῖος*). — **II** ὁ πάσχων ἐκ τῆς νόσου λέπρας, ψωραλέος.

Λεπτᾰκίνός, ή, όν, ποιητ. ἀντὶ *λεπτᾰλέος* (βλ.λ.).

Λεπτᾰλέος, α, ον (*λεπτός*)· λεπτός, ἰσχνός, ἀδύνατος.

Λεπτ-επί-λεπτος, *ον*· λεπτὸς ἐπὶ λεπτοῦ, καθ' ὑπερβολὴν λεπτός, ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ τις περισσότερον λεπτός.

Λεπτό-γειος, *ον,* ἀττ. **Λεπτό-γεως,** *ων* (*λεπτὸς* +*γαῖα-γῆ*)· ὁ ἔχων λεπτὴν γῆν, (τ. ἔ. μὴ λιπαρόν, ἄπαχον, ἄγονον, ἄφορον).

Λεπτο-γνώμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*λεπτὸς*+*γνώμη*)· ὁ ἔχων λεπτὸν νοῦν, ὀξύνους

Λεπτό-γραμμος, *ον* (*λεπτὸς*+*γραμμή*)· ὁ «ψιλογραμμένος», ὁ γεγραμμένος μὲ λεπτὴν γραφήν.

Λεπτό-γραφος, *ον* (*λεπτὸς*+*γράφω*)· ὁ γεγραμμένος μὲ μικρὰ γράμματα (μὲ λεπτήν, κομψήν, γραφήν).

Λεπτό-δομος, *ον* (*λεπτὸς*+*δέμω*)· λεπτῶς δεδμημένος, κομψῶς κατεσκευασμένος, λεπτός, κομψός.

Λεπτο-λογέω, μελ. *-ήσω*· ὁμιλῶ μὲ πολλὴν λεπτολογίαν, κατακόπτω τὴν λογικήν, σοφιστεύομαι || τὴν αὐτὴν σημ. καὶ τὸ ἀποθ. **Λεπτολογέομαι.** Ἐκ τοῦ

Λεπτο-λόγος, *ον* (*λεπτὸς*+*λέγω*)· ὁ ἐξετάζων τὰ πράγματα μὲ ὑπερβολικὴν λεπτολογίαν, μικρολόγος, σοφιστής.

Λεπτό-μῖτος, *ον* (*λεπτὸς* + *μίτος*)· ὁ ὑφασμένος μὲ λεπτὸν μίτον (λεπτὴν κλωστήν).

Λεπτὸν (ἐνν. *νόμισμα*), τό· τὸ ἐλάχιστον νόμισμα, «μονόλεπτον» (τὸ $^1/_{288}$ τῆς δραχμῆς).

Λεπτός, ή, όν (*λέπω*)· ἐκλελεπισμένος «ξεφλουδισμένος» || ἐντεῦθεν γενικῶς, λεπτός, ψιλός («λιανός»), ἰσχνός, λεπτοκαμωμένος || ἐν κακῇ ἐνν. ἰσχνός, καχεκτικός.— **II** στενός.— **III** ἐλαφρός, μικρός, ἀσήμαντος || *τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων* = μικρὰ κτήνη («γιδοπρόβατα») || *λεπτὰ πλοῖα* = μικρὰ (ἐλαφρὰ) σκάφη || ἐπὶ ἤχου, ἐλαφρός, σιγανός, εὐχάριστος.— **IV** μτφ. λεπτὸς τὸν νοῦν, εὐφυής, ὀξύνους, εἰσερχόμενος καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας || ὁ ἔχων λεπτὰ αἰσθήματα, εὐαίσθητος.

Ἔτυμ.: *λεπτός*· *λεπτύνω* (βλ. λ.)· κυρ. εἶναι ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *λέπω* (βλ. λ.), πρβλ. λατ. **lepidus, lepos -oris,** λιθ. **lepùs** (μαλακός)· ὡσ. πρβλ. ἀγγλ-σαξ **lyft, left** (ἀδύνατος), ἀγγλ. **left** (ἀριστερός).

Λεπτοσύνη, ἡ = *λεπτότης* (ὃ βλ.).

Λεπτότης, *-ητος,* (*λεπτός*)· «λεπτότης», ἰσχνότης, ἀδυναμία || καχεξία.— **II** λεπτότης πνεύματος, εὐφυΐα, ὀξύνοια.

Λεπτ-ουργέω, μελ. *-ήσω* (*λεπτουργός*)· κάμνω λεπτὴν ἐργασίαν || ἐντεῦθεν μτφρ. λεπτολογῶ, διῠλίζω, ἀκριβολογῶ || στρεψοδικῶ, σοφιστεύομαι.

Λεπτ-ουργής, *ὲς* (*λεπτὸς*+*ἔργον*)· ὁ λεπτῶς ἐπεξειργασμένος.

Λεπτ-ουργός, *ὸν* (*λεπτὸς* + *ἔργον*)· ὁ παράγων λεπτὴν ἐργασίαν, (κυρ. ὁ ἐργαζόμενος λεπτὰ ἔργα).

Λεπτο-ϋφής, *ὲς* (*λεπτὸς*+*ὑφαίνω*)· ὁ λεπτῶς ὑφασμένος.

Λεπτο-ψάμαθος, *ον* (*λεπτὸς*+*ψάμαθος*)· ὁ ἔχων λεπτὴν ἄμμον.

Λεπτῡ́νω, μέλλ. *-ῡ́νῶ* (*λεπτός*)· καθιστῶ τι λεπτόν || κοπανίζω, ἀλωνίζω («λιχνίζω») || χωνεύω (τροφήν). —Παθητ., γίνομαι λεπτός (ἀδύνατος).

Λεπτῶς, ἐπίρ. τοῦ *λεπτός*· ἐλαφρῶς || εὐφυῶς.

Λεπῠ́ριον, τό· ὑποκορ. τοῦ *λέπυρον*· μικρὸς (λεπτὸς) φλοιός. Ἐκ τοῦ

Λέπῠρον, τὸ (*λέπος*)· φλοιός «φλούδα», κέλυφος «τσώφλι».

ΛΕ΄ΠΩ, μέλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *ἔλεψα*· ἀφαιρῶ τὸ *λέπος* (τὸν φλοιόν), «ξεφλουδίζω», ἀπολεπίζω.

Ἔτυμ.: *λέπω*· *λέπος*· *λεπίς*· *λεπιδόομαι*· *λεπιδωτός*· *λέπρα*· *λέπυρον*· *λεπυρὸς* (βλ. λ. λ.)· ὡσ. *λοπός*· *λοπίς*· *λόπιμος*· *λοπάς*· *λώπη* (βλ. λ. λ.)· πρβλ. λιθ. **lãpas** (φύλλον)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***lep-*** (ξεφλουδίζω), ***lup-*** (ξεφλουδίζω) ἐν τῷ λιθ. **lupinãi** (φλοιοί), **lupù, lùpti** (ἀποφλοιῶ), παλ-σλαυ. **lupiti** (ἀποφλοιῶ), γοτθ. **lufts** (ἄνεμος), παλ-πορρ. **lopt** (στέγη), παλ-γερμ. **luft** (ἀήρ) (<κοιν. γερμ. ***luftu-*** ***lufta-*** = στέγη, ἀήρ)· ὡσ. ἰαπ. ῥ. ***lubh-*** ἐν τῷ λιθ. **lubas** (φλοιὸς δένδρου), λατ. **liber** (τὸ μεταξὺ ἐντεριώνης καὶ φλοιοῦ ξύλον), <***lĭ̯bhro-s*** **delubrum** (ἱερόν, ναός· κυρ. τόπος ἐξαγνισμοῦ)· **luō,** πρβλ. **poilubrum** (λεκάνη νιψίματος χειρῶν) ἐν λ. ***lúpη.***

Λέρνα, ἡ· ἕλος ἐν Ἀργολίδι, γνωστὸν ἐκ τῆς Μυθολογίας ὡς κατοικία τῆς (*Λερναίας*) *Ὕδρας.*— Ἐκ ταύτης τὸ ἐπίθ. **Λερναῖος, α, ον**=ὁ ἐκ Λέρνης. Βλ. Κ. Ε. Α.

Λεσβιάζω· μιμοῦμαι τὰς γυναῖκας τῆς Λέσβου. Ἐκ τοῦ

Λεσβιάς, *-άδος,* ἡ (*Λέσβος*)· γυνὴ τῆς Λέσβου.

Λεσβίζω = *λεσβιάζω* (ὃ βλ.).

Λέσβιος, α, ον (*Λέσβος*)· ὁ ἐκ Λέσβου καταγόμενος, κάτοικος τῆς νήσου Λέσβου.

Λεσβόθεν, ἐπίρ. ἀπὸ τὴν Λέσβον, ἐκ Λέσβου. Ἐκ τοῦ

Λέσβος, ἡ· ἡ γνωστὴ μεγάλη νῆσος, κειμένη παρὰ τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας (βλ. Κ. Ε. Δ.).

Λεσχάζω (*λέσχη*)· πολυλογῶ, φλυαρῶ.

Λέσχη, ἡ (*λέγω*)· τόπος ἔνθα οἱ πολῖται κατέφευγον διὰ νὰ εἴπουν καὶ ἀκούσουν τὰ νέα τῆς ἡμέρας, ἐντευκτήριον || ὡσ. βουλευτήριον.— **II** μωρολογία, φλυαρία || ἐν καλῇ ἐνν. συνδιάλεξις, συνομιλία, συζήτησις || *πρὸς ἐμὴν λέσχην*=διὰ συζήτησιν μετ' ἐμοῦ (μαζί μου).

Ἔτυμ.: *λέσχη* <***legzgha,** τ. ἔ. **leghs-qa,** πρβλ. *λέχος* (βλ. λ.), ἰαπ. ***legh-***.—Παράγ.: *λεσχάζω*· *λεσχήν*· *λεσχηνεύω*· *λεσχαίνω*· *ἔλλεσχος*· *πρόλεσχος*· *ἀδολέσχης* (*ἀ-Fαδο-*).—Ἡ ἐκ τοῦ *λέγω* ἐτυμολ. τοῦ *λέσχη* (=τόπος συζητήσεως) δὲν τυγχάνει ὁμοφώνου ἐπιδοκιμασίας.

Λεσχηνεύω, μέλ. *-σω* (*λέσχη*)· συνδιαλέγομαι μετά τινος, κουβεντιάζω μέ τινα.

Λευγᾰλέος, α, ον (συγγ. τῷ *λυγρός*)· ὁ ἐν λυπηρᾷ καταστάσει, δυστυχής, οἰκτρός, ἐλεεινός, ἄθλιος || μελαγχολικός, σκοτεινός.

Ἔτυμ.: *λευγαλέος*· *λυγρός*: σανσκρ. **rujati** (συντρίβω, βασανίζω), **rugṇá-ḥ** (θρυμματισμένος), **rṓ'ga-ḥ** (νόσος)· λατ. **lugeo, luctus**· λιθ. **lúszti, lúzau** (θραύομαι)· λεττ. **laufit** (θραύω), λιθ. **luzis** (σύντριμμα), **láuzis** (λατομεῖον· δρόμος)· ἀγγλ-σαξ. **tó-lúcan** (ἐξαρθρώνω, κατεδαφίζω), παλ-γερμ. **liohhan** (ἀποσπῶ), ρωσ. **luznuti** (κτυπῶ)· παλ-ιρλ. **lucht** (μέρος, μερίδιον)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***leu ḡ-*** διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν (: συντρίβω) κάμνω κακόν) πρβλ. σανσκρ. **lumpáti** (κομματιάζω): ἑλλ. *λύπη*· ἡ ῥ. ***leu-g*** εἶναι ἐπέκτασις τῆς ῥ. ***leu-***, καὶ εἶναι πιθ. ἡ ῥ. ***leug-*** (=κάμπτω) ἡ ὑπάρχουσα ἐν τῷ *λυγίζω*, λατ. **lucta** (πάλη)· βλ. *λυγίζω.*

Λευΐτης, *-ου,* ὁ· ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευΐ. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λευϊτικός, ή, όν (*Λευΐτης*)· ὁἀνήκων εἰς Λευΐτην.

Λευκαίνω (*λευκός*)· κάμνω τι λευκόν, τὸ λευκαίνω, τὸ ἀσπρίζω. 2) κάμνω τι λαμπρόν, τὸ λαμπρύνω.

Λευκᾶν, δωρ. ἀντὶ *λευκῶν,* γεν. πληθ. τοῦ *λευκός.*

Λευκᾶναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *λευκαίνω.*

Λευκ-ανθής, *ὲς* (*λευκὸς*+*ἄνθος*)· ὁ ἔχων λευκὸν ἄνθος || γεν., κατάλευκος: *λευκανθὲς κάρα* = λευκὴ (λευκὰς τρίχας ἔχουσα) κεφαλή.

Λευκ-ανθίζω, (*λευκὸς*+*ἄνθος*)· ἔχω λευκὰ ἄνθη || γεν., εἶμαι λευκός.

λευκάς, *-άδος*, ποιητ. θηλ. τοῦ **λευκός**· λευκή, ὄσπρη· (ἐκ πετρωμάτων κιμωλίας) ‖ ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἠπείρου ἐκαλεῖτο *Λευκάς*.

Λευκᾶς, ᾶδος, ὁ, ἡ, ἡ νῆσος τοῦ θηλ. τοῦ ἐπιθ. **λευκός**.

λεύκ-ασπις, *-ίδος*, ὁ, ἡ (**λευκός**+**ἀσπίς**)· ὁ ἔχων λευκὴν ἀσπίδα.

λεύκη, ἡ (**λευκός**)· λευκὴ λέπρα (νόσος τοῦ δέρματος κληθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ χρώματος) ‖ εἶδος λέπρας ἢ μᾶλλον ἐλεφαντιάσεως.— **II** ἡ λευκὴ αἴγειρος (**populus alba**), κοιν. «λεύκα», κληθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ ὑπολεύκου χρώματος τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ φύλλου της.

λευκ-ήρετμος, *ον* (**λευκός** + **ἐρετμός**)· ὁ ἔχων λευκὰς κώπας.

λευκ-ήρης, *ες* (**λευκός** + **ἀραρεῖν** τοῦ **ἀραρίσκω**)· λελευκασμένος, λευκός (κυρ. ὁ λευκῶς προσηρμοσμένος).

Λευκιππίδες, αἱ· θυγατέρες τοῦ Λευκίππου, νύμφαι λατρευόμεναι ἐν Σπάρτῃ.

λεύκ-ιππος, *ον* (**λευκός**+**ἵππος** ἀντὶ **λεύχιππος**)· ὁ Ἱππεύων ἢ ἐλαύνων λευκοὺς ἵππους ‖ περίφημος διὰ τοὺς λευκοὺς ἵππους.

Λευκίτης, *-ου*, ὁ = **λευκός**.

Λευκο-θέα, ἡ (**λευκή**+**θεά**)· ἡ λευκὴ θεὰ ‖ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐλατρεύετο ἡ Ἰνώ, ὡς προστάτις θαλασσία θεότης.

Λευκό-θριξ, *-τρῐχος*, ὁ, ἡ (**λευκός**+**θρίξ**)· ὁ ἔχων λευκὰς τρίχας, «ἀσπρομάλλης».

Λευκο-θώρᾱξ, *-ᾱκος*, ὁ, ἡ (**λευκός**+**θώραξ**)· ὁ ἔχων λευκὸν θώρακα.

λευκό-ῑον, τὸ (**λευκός**+**ἴον**)· τὸ λευκὸν ἴον (ἄσπρος μενεξές).

Λευκο-κῦμων, *ον*, γεν. *-ονος* (**λευκός**+**κῦμα**)· λευκὸς ἐκ τῶν κυμάτων καὶ τοῦ ἀφροῦ των ‖ ὁ ἔχων λευκὰ (ἀφρισμένα) κύματα.

λευκό-λῑνον, τὸ (**λευκός** + **λίνον**)· λευκὸν λινάριον, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν Φοινίκων πρὸς κατασκευὴν σχοινίων.

Λευκο-λόφας, *-ου*, ὁ, καὶ **Λευκό-λοφος,** *ον* (**λευκός**+**λόφος**)· ὁ ἔχων λευκὸν λόφον (λοφίον).— *τὸ* **λευκόλοφον**=λευκὸς γήλοφος.

Λευκο-όπωρος, *ον* (**λευκός** + **ὀπώρα**)· ὁ φέρων (παράγων) λευκὰς ὀπώρας.

Λευκο-πάρειος, ἰων. **-πάρῐος,** *ον* (**λευκός** + **παρειά**)· ὁ ἔχων λευκὰς παρειάς.

Λευκό-πεπλος, *ον* (**λευκός** + **πέπλος**)· ὁ φέρων λευκὸν πέπλον (λευκὴν ἐσθῆτα).

Λευκό-πηχυς, *υ*, γεν. *-εως* (**λευκός**+**πῆχυς**)· ὁ ἔχων λευκοὺς πήχεις (τ. ἔ. βραχίονας).

Λευκο-πλήθής, *ές* (**λευκός**+**πλῆθος**)· πλήρης ἀνθρώπων ἐνδεδυμένων λευκά.

Λευκό-πους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος* (**λευκός** +**πούς**)· ὁ ἔχων λευκοὺς πόδας ‖ γυμνόπους, ἀνυπόδητος.

Λευκο-πρεπής, *ές* (**λευκός**+**πρέπω**)· ὁ διαπρέπων (ἐκπρεπὴς) μέσα εἰς τὰ λευκὰ του ‖ γεν. ὁ φαινόμενος ὁλόλευκος.

Λευκό-πτερος, *ον* (**λευκός**+**πτερόν**)· ὁ ἔχων λευκὰς πτέρυγας.

Λευκό-πωλος, *ον* (**λευκός**+**πῶλος**)· ὁ ἔχων λευκοὺς πώλους (ἵππους) ‖ ὁ ἱππεύων λευκὸν ἵππον.

ΛΕΥΚΟΣ, *ή*, *όν*· φωτεινός, λαμπρός, στιλπνός, καθαρὸς ‖ ἐπὶ ὕδατος, διαυγές, καθαρόν.— **II** λευκὸς (ὄσπρος), ἀλλὰ καὶ στακτύς, φαιός, πολιὸς ‖ ἐπὶ τοῦ δέρματος· λευκός, ὡραῖος, ἀλλὰ καὶ ὠχρός, χλωμός, ἀσθενικός, γυναικώδης. **2)** **λευκὸς χρυσὸς**=ὠχρὸς χρυσὸς (τ. ἔ. ἀνάμεικτος μετ' ἀργύρου), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν **ἄπεφθον χρυσὸν** (τὸν ἐξηυγενισμένον, ὁλοκάθαρον). **3)** μτφρ. ὡραῖος, εὐτυχής, εὔθυμος, περιχαρής. **4)** **ἐπὶ ἤχου**, καθαρός, εὐκρινὴς (ὡς τὸ **λαμπρός**).

Ἔτυμ.: **λευκός**· **λεύκη**· **λεῦκος**· **λευκίσκος**· **λευκόω**· **λευκαίνω**· **λευκότης**· **λευκάς**· ὁμήρ. **λεύσσω** (<**λευκjω*) βλ. λ. λ.— Ἐκ μεταπτ. ῥ. ἰαπ. **luq-** (ἑλλ. **λυκ-**) ἐν τῷ **ἀμφι-λύκη**, **λύγδος**, **λυκάβας**, **λυκ-φυγής**, **λυκό-φως**, **λύχνος** (<ἰαπ. ***luqs-no-s**), ἐξ οὗ **λυχνίτης** (λίθος), **λυχνῖτις** (βλ. λ. λ.).— Ἕτερος τύπος τῆς ῥ. ***louq-** ἐν τῷ **λοῦσσον** (=ἡ λευκὴ καρδία τῆς ἐλάτης) (διὰ τὴν σημ. **πρβλ. λατ. alburnum**). Πρβλ. ὡσ. λατ. **luceo** (***louqéjo**), σανσκρ. **rócatē** (φέγγω)· **λευκός**, ἰρλ. **luach-tē** (πυρακτωμένος), **luachair** (λάμψις, ἀστραπή), gall. **llūg** (=λατ. **lux**, **lumen**), σανσκρ. **rucá-ḥ** (φωτεινός)· **λυκο-**, **λύχνος** (<***louqsno-s**, λατ. **luna** (<***leuqsna**, ἰρλ. **lon**, **luan**, παλ-γερμ. **liehsen** (=**lucidus**)· λατ. **lūcus**, παλ-λατ. **loucom** (ἄδενδρον μέρος δάσους, ἀφιερωμένον εἰς θεόν), πρβλ. **collūcare** (δημιουργῶ ἄδενδρον ἔκτασιν ἐντὸς δάσους)· λατ. **lumen** (<***leuq-smen**)(>***leuq-men**), πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **léoma**, παλ-σαξ. **liomo** (σύντριμμα), γοτθ. **láuhmuni** (λάμψις)· λατ. **lux** γεν. **lucis** (φῶς), **lucerna** (λάμπα), **lucubro** (ἀγρυπνῶ), ἀγγλ-σαξ. **léoht**, παλ-γερμ. **lioht** (φῶς), γοτθ. **lauhatjau** (φέγγω), παλ-norr. **Loki** (θεὸς τοῦ φωτός), παλ-σλαυ. **lučĭ** (φῶς)·— ἀρμ. **loys**, γεν. **lusoy** (φῶς), **lusin** γεν. **lusni** (σελήνη), **lusn** πληθ. **lusun-kh** (**λεύκωμα**)·— μία παράλληλος πρὸς τὴν ῥ. **leuk** ὑπάρχει ἐν τῷ σανσκρ. **ruçant-** (φωτεινός, λευκός), ἐν τῷ ἑλλ. **λύγξ** (βλ. λ.), παλ-σλαυ. **lysŭ** (φαλακρός)· βλ. καὶ **λεύσσω**.

Λευκο-στεφής, *ές* (**λευκός** + **στέφω**)· ἐστεμμένος διὰ λευκῶν στεφάνων.

Λευκό-στικτος, *ον* (**λευκός**+ **στίζω**)· ὁ πεποικιλμένος μὲ λευκὰ στίγματα, πολιός, «ψαρός».

Λευκο-σφῦρος, *ον* (**λευκός**+**σφυρόν**)· ἔχων λευκὸ σφυρά.

Λευκό-τροφος, *ον* (**λευκός**+**τρέφω**)· ὁ τρεφόμενος (αὐξάνων) λευκός.

Λευκο-φᾰής, *ές* (**λευκός**+**φάος**)· ὁ φέγγων, λευκός, φωτεινός.

Λευκο-φόρος, *ον* (**λευκός**+**φέρω**)· ὁ φορῶν λευκὰ ἐνδύματα.

Λεύκ-οφρυς, *-υ*, γεν. *-υος* (**λευκός** + **ὀφρύς**)· ὁ ἔχων λευκὰς ὀφρῦς.

Λευκο-χίτων, *-ωνος*, ὁ (**λευκός**+**χιτών**)· ὁ φορῶν λευκὸν χιτῶνα.

Λευκό-χροος, *ον*, καὶ συνῃρ. **-χρους,** *-ουν* (**λευκός**+**χρόα**)· ὁ ἔχων λευκὴν χροιάν ‖ ἑτερόκλ. αἰτ. **λευκόχροα**.

Λευκό-χρως, *-ωτος* ὁ, ἡ (**λευκός**+**χρώς**)· ὁ ἔχων λευκὴν ἐπιδερμίδα.

Λευκόω, μέλ. *-ώσω* (**λευκός**)· κάμνω τι λευκόν, «ἀσπρίζω» ‖ ζωγραφῶ (χρωματίζω) λευκόν.— μέσον, **λευκοῦσθαι ὅπλα** = χρωματίζειν λευκὰς τὰς ἀσπίδας.— **II** **λευκόω πόδα**=γυμνώνω τὸν πόδα.

Λευκ-ώλενος, *ον* (**λευκός** + **ὠλένη**)· ὁ ἔχων λευκοὺς τοὺς βραχίονας (ἐπίθ. τῆς Ἥρας).

Λεύκωμα, *-ατος*, τό (**λευκός**, **λευκόω**)· πᾶν τὸ λελευκασμένον («ἀσπρισμένον») ‖ λευκὸς πίναξ πρὸς ἀναγραφὴν δημοσίων διακηρύξεων, λατ. **album**.

λευρός, *ά*, *όν* (**λεῖος**)· λεῖος, ὁμαλός, ἐπίπεδος. — **II** λεῖος, ἐστιλβωμένος.

Ἔτυμ.: **λευρὸς** κυρ. = οὗ, ἡ θέα ἐκτείνεται ἄνευ ἐμποδίου· συγγ. τῷ **lura**=ἄνοιγμα ἀσκοῦ. παλ-norr. **liðri** («γκλαβανή» στέγης)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***leuq-** βλ. **λευκός**.

***ΛΕΥΣ,** ὁ = **λᾶας** (δ βλ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λεύσῐμος, *ον* (**λεὺς**=**λᾶας**)· ὁ λιθοβολῶν· **λεύσιμος θάνατος**=θάνατος διὰ λιθοβολισμοῦ ‖ **λεύσιμοι ἀραί**=κατάραι αἵτινες δὰ καταλήξουν εἰς τὸν λιθοβολισμὸν ‖ **λεύσιμος δίκη**=ποινὴ (καταδίκη) συνισταμένη εἰς τὸν διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατον.

λευσμός, *-οῦ*, ὁ (**λεύς**, **λεύω**)· λιθοβολισμός.

λεύσσω, μέλ. **λεύσω** (μόνον παρὰ μτγν.)· προσβλέπω, ῥίπτω τὸ βλέμμα εἴς τι, βλέπω, παρατηρῶ. **2)** ἀπολ. δεῶμαι, ἀτενίζω, βλέπω ‖ **ὁ μὴ λεύσσων**=ὁ μὴ βλέπων, τ. ἔ. ὁ μὴ ζῶν, ὁ νεκρός.

Ἔτυμ.: **λεύσω** (***λευκjω**) ἐκ ῥ. ***leuq-** ἐξ ἧς καὶ τὸ **λευκός** (βλ. **λευκός**)· πρβλ. σανσκρ. **lōk**, **lōk āmi** (=**video**), **lō-kanam** (=**oculus**), παλ-γερμ. **luogen**, ἀγγλ. **look** (βλέπω), λιθ. **lauk-iu** (=**expecto**).

Λευστήρ, *-ῆρος*, ὁ (**λεύς**, **λεύω**)· ὁ λιθοβολῶν, φονεύων διὰ λιθοβολισμοῦ, ἢ ὁ ἄξιος λιθοβολισμοῦ.— ὡς ἐπίθ. **λευστὴρ μόρος**=θάνατος διὰ λιθοβολισμοῦ.

λεύω, μέλ. *-σω*, παθ. ἀόρ. α' **ἐλεύσθην** (**λεὺς**=**λᾶς**-

ας)· λιθοβολῶ, φονεύω διά λίθων. [δι' ἐτυμολ. βλ. λᾶας].

Λεχε-ποίη, ἡ (*λέχος*+*ποία*)· ἡ ἔχουσα ἅφθονον πόαν πρὸς κατασκευὴν στρωμάτων, τ. ἔ. χλοερά, ποώδης.

Λεχ-ήρης, *ες* (*λέχος*+*ἀραρεῖν* τοῦ *ἀραρίσκω*)· κατάκοιτος, κλινήρης (κυρ. ὁ ἐν κλίνῃ ἡρμοσμένος).

Λεχδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λέγω*.

Λέχος, *-εος,* τό (*λέγω* = κατακλίνομαι)· ἀνάκλιντρον, κλίνη, στρωμνή. 2) νεκρικὴ κλίνη, φέρετρον. — ‖ γαμήλιος εὐνή, συζυγικὴ κλίνη ‖ σύζυγος.

'*Ετυμ.*: *λέχος· ἄ-λοχος* (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*λέχεται· κοιμᾶται*» «*λελοχυῖα· λεχὼ γενομένη*»· *λόχος* (βλ. λ.)· *λεχώ· λέκτρον* (βλ. λ. λ.): λατ. lectus, lectica, παλ-ιρλ. lige (=λατ. lectus), laigim (κατακλίνομαι), Γοτθ. legan, παλ-γερμ. liggan, lickan, ligan (κατακλίνομαι), παλ-γερμ. legen, (= *τιθέναι*), lāga (θέσις, κατάστασις) (ἰαπ. **lēghā*, γοτθ. ligrs (=*κοίτη, κλίνη*)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **legh-*· βλ. ἐν *λέγω*· βλ. καὶ *λέσχη*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λέχοσ-δε, ἐπίρ. (*λέχος*)· εἰς (πρὸς) τὴν κλίνην.

Λέχριος, *α, ον* (ἐπίρ. *λέχρις*)· πλάγιος, ἐγκάρσιος, λοξός, λατ. obliquus.

'*Ετυμ.*: *λέχριος*· ἐπίρ. *λέχρις* ⟨ἰαπ. **leqsr-*· ὁμηρ. *λικριφὶς* ⟨**λιχριφὶς* κατ' ἀνομ.(τὸ πρῶτον *ι-*⟨*ε-* κατ' ἀφομ.) (πρβλ. Ἡσυχ. *λικροί* = *λεκροί*)· πρβλ. ὡσ. Ἡσυχ. «*λίγξ, λίξ· πλάγιος*»· βλ. καὶ *ἠλακάτη*.'Εκ τοῦ

Λέχρις, ἐπίρ.· πλαγίως, ἐγκαρσίως, λοξῶς (λατ. oblique). [δι' ἐτυμολ. βλ. *λέχριος*].

Λεχώ, *-όος* καὶ συνῳρ. *-οῦς,* ἡ (*λέχος*)· ἡ προσφάτως τεκοῦσα (κυρ. ἡ κατακειμένη ἐν τῇ κλίνῃ), «λεχώνα» ἢ «λεχοῦσα». [δι' ἐτυμ. βλ. *λέχος, λέγω*= κατακλίνομαι].

Λεχῶϊος, *ον* (*λεχώ*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς λεχώ ‖ *λεχώϊα δῶρα* = τὰ προσφερόμενα κατὰ τὸν τοκετὸν εἰς τὴν λεχώ δῶρα.

Λεω-κόριον, τό (*Λεώς*+*κόρα*)· ναὸς ἐκτισμένος ἐν τῷ Κεραμεικῷ εἰς μνήμην τῶν θυγατέρων τοῦ *Λεώ*, ὅστις τὰς παράδωκε πρὸς σφαγὴν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως (βλ. Κ. Ε. Α.).

ΛΕ'ΩΝ, *-οντος,* ὁ, ἐπ. δοτ. πληθ. *λείουσι*, λατ. leō· ὅ,τι καὶ νῦν, λέων «λιοντάρι» ‖ μτφρ. ἐπὶ τῆς Ἀρτέμιδος: *Ζεὺς σε λέοντα γυναιξὶ θῆκε*=ὁ Ζεὺς σὲ ἔκαμε λέοντα διὰ τὰς γυναῖκας, τ. ἔ. καταστροφέα των (διότι ἐπίστευετο ὅτι ἡ Ἄρτεμις προυξένει τὸν αἰφνίδιον θάνατον τῶν γυναικῶν).

'*Ετυμ.*: *λέων* ⟩λατ. leō⟩μεσ-ιρλ. lēu, lēo, παλ-gall. leu, lou· *λέων* ἢ λατ. leō ⟩παλ-γερμ. lewo, lēwo, louwo, λιθ. lëvas, παλ-σλαυ. lĭvŭ.— Κατά τινας *λέων* (ἀντὶ *λλέων*) ⟨ἐξ ἰαπ. ῥ. slĭgi (σχίζω), γερμ. schleissen (φθείρω, καταναλίσκω).— Τὸ ἐπ. *λῖς*, αἰτ. *λῖν* (= λέων) εἶναι δάνειον (πρβλ. ἑβρ. laǰiš=λέων).

Λε-ωργός, *ὀν* (ἐπίρ. *λέως*+*ἔργον*)· ὁ τὰ πάντα ἀποτελμῶν, ὁ ἕτοιμος νὰ πράξῃ τὰ πάντα ‖ δρασὺς ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λεωργὸς*=ἀπατεών, πανοῦργος.

'*Ετυμ.*: *λεωργὸς* ⟨**ληουργός, *ληFο-Fεργός, *λασFο-εργός*· συγγ. τῷ *ἄλαστος* (⟨**ə̄lə̄s-lo-s* =βίαιος), *ἀλαστέω* (εἶμαι ὠργισμένος), *ἀλάστωρ, ἄλαστος* (βλ. λ. λ.).— ἡ συσχέτισις πρὸς τὸ *λῆμα* (= θέλησις), κρητ. *λεῖω* (ἐπιθυμῶ) εἶναι ἐσφαλμένη (*λῆμα* ⟨**Flē̆-ma*)· βλ. *λῆν*.

Λεώς, *-ώ,* ὁ· ἀττ. ἀντὶ *λαός*, ὀνομ. πληθ. *λεφ*: «*ἀκούετε λεῳ*» = ἀκούετε ὦ πολῖται (ἀρχὴ Ἀθηναϊκῶν προκηρύξεων). Βλ. *λαός*.

Λέως, ἐπίρ. ἰων. ἀντὶ *λίαν*· ἐντελῶς, τελείως, καθ' ὁλοκληρίαν.

Λεω-σφέτερος, *ον* (*λεὼς*+*σφέτερος*)· ἀπαντῶν μόνον ἐν Ἡρόδ. IX 33 «*λεωσφέτερον ἐποιήσαντο Τισαμενόν*» = κατέστησαν τὸν Τισ. συμπολίτην των.

Λεω-φόρος, *ον* (*λεὼς*+*φέρω*) (ἑνν. *ὁδός*)· ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα τὸν λαόν, τ. ἔ. μεγάλη καὶ πολυσύχναστος ‖ γεν. ὁ φέρων τὸν λαὸν (ζηλ. πολὺν κόσμον).

Λῇ, γ' ἑν. τοῦ **λάω, λῶ* (ἀ ὅλ.).

Ληνέμεναι, Ληγέμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *λήγω*.

ΛΗ'ΓΩ, μέλ. *-ξω*· μτβτ. κατευνάζω, καταστέλλω, καταπαύω (ὡς τὸ *παύω*) ‖ μετὰ γεν., *λήγω χεῖρας φόνοιο*=σταματῶ τὴν χεῖρά τινος ἀπὸ τοῦ νὰ κάμνῃ φόνους.— ‖ συχνότ. ἀμτβ. παύομαι, παύω, γελειόνω, σταματῶ ἀπό τι: *λήγω ἔριδος* = παύω νὰ φιλονικῶ, σταματῶ τὴν φιλονικίαν ‖ μετὰ μτχ. *λήγω ἐναρίζων*=παύω νὰ σκοτώνω.—ὡσ. ἀπολ. παύω, βάλλω τέλος, τελειώνω. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λαγαρός*].

Λήδᾰνον, τό (*λῆδον*) καὶ *λάδανον*· τὸ κόμμι τοῦ δάμνου *λήδου*, εἶδος ἀρωματικῆς ρητίνης.

Ληδᾰριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *λῆδος*· ἐλαφρὸν ἔνδυμα.

ΛΗ˜ΔΟΝ, τό (καὶ *λῆδος,* ὁ)· εἶδος δάμνου (ἐκ τοῦ γένους τοῦ *κίστου*), κοιν. «ελαλανιά», ἐκ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου γίνεται τὸ κόμμι *λήδανον* (βλ. λ.).

Λῆδος, *-εος,* τό (*λεῖος*)· λεπτὸν ὕφασμα, ἐλαφρὸν ἔνδυμα.—[θεωρεῖται ὑπό τινων, ἀλλ' ἐσφαλμένως, συγγ. τῷ *λῆνος*, ὃωρ. *λᾶνος* (⟨ἰαπ. **vl̥n-es*=ἔριον) καὶ συνεπῶς καὶ τῷ λατ. lana κ. ἄ.].

Λήζομαι, ἀττ. ἀντὶ *ληΐζομαι*.

Ληΐαιος ἢ **Ληϊαῖος,** *α, ον* (*λήθη*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν λήθην ἢ ἐμποιῶν λήθην, ἐπιλήσμων, ἀμνήμων.

Ληθάνω, ἐν ρῃ. μτβτ. τοῦ *λανθάνω*· βλ. *λανθάνω* II.

Ληθ-αργικός, *ή, όν*· ὁ πάσχων ἐκ ληθαργίας, νυσταλέος, νωθρός. Ἐκ τοῦ

Λήθ-αργος, *ον* (*λήθη*+*ἀργός*)· ὁ ἐπιλήσμων (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ. νυσταλέος, *ληθαργικὸς* (βλ. λ.), νωθρός. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λανθάνω, λαίθαργος*].

Ληθεδᾰνός, *ή, όν* (*ληθάνω*)· ὁ προξενῶν λήθην.

Ληθεδών, *-όνος,* ἡ, ποιητ. ἀντὶ *λήθη*.

Λήθη, ὃωρ. **Λᾶθᾱ** (*λήθομαι*)· τὸ λησμονεῖν, ἡ ἐπιλησμοσύνη, λατ. oblivio.— ‖ *Λήθη,* ὁ ποταμὸς τῆς λήθης, ἢ τόπος τις ἐν τῷ Ἅιδῃ.

Λῆθος, τό, ὃωρ. *λᾶθος*=*λήθη*.

ΛΗ'ΘΩ, Λήθομαι, ἀρχαιότ. τύποι τοῦ *λανθάνω, λανθάνομαι*, ἐκ τῶν ὁποίων σχηματίζονται οἱ χρόνοι τοῦ *λανθάνω* [δι' ἐτυμολ. βλ. *λανθάνω*].

Ληι-άνειρα, ἡ (*λῃὶς* + *ἀνήρ*)· ἡ *ληιζομένη* τοὺς ἄνδρας, καθιστῶσα αὐτοὺς λείαν τῶν γυναικῶν, ἡ αἰχμαλωτίζουσα τοὺς ἄνδρας (ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης).

Ληιάς, *-άδος,* ποιητ. θηλ. τοῦ *ληΐδιος* (ὃ ὅλ.)· αἰχμάλωτος.

Ληι-βότήρ, *-ῆρος,* ὁ, θηλ. **Ληι-βότειρα** (*λήϊον*+*βόσκω*)· ὁ κατατρώγων (καταστρέφων) τὰ σπαρτά.

Ληΐδιος, *α, ον* (*λῃὶς*)· ὁ συλληφθεὶς ὡς λεία, αἰχμάλωτος.

Ληΐζομαι, ἀττ. **Λᾄζομαι** μέλ. *ληΐσομαι*, ἐπ. *ληΐσσομαι*· ἀόρ. α' *ἐληισάμην*, ἀττ. *ἐλῃσάμην*, ἐπ. γ' ἑν. *ληΐσσατο*.— Παθητ., πρκ. *λέλῃσμαι*, ἀποθ. (*λῃίς*)· λαμβάνω ὡς λείαν (λάφυρον), ἀποκομίζω ὡς λείαν, λαφυραγωγῶ ‖ γενικῶς, λαμβάνω ἢ κερδίζω τι διὰ τῆς βίας.— ‖ λεηλατῶ, διαρπάζω, ἐρημώνω, χώραν. — ‖ πρκ. *λέλῃσμαι* ἀπαντᾷ ἐν παθητ. ἐνν., ἀπάγομαι ὡς λεία, λαφυραγωγοῦμαι, ἀπάγομαι ληστρικῶς.

Ληίη, ἰων. ἀντὶ *λεία* (ὃ ὅλ.). [δι' ἐτυμολ. βλ. *λεία*].

Ληι-νόμος, *ον* (*λήϊον*+*νέμω*)· ὁ κατοικῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἀγρότης.

ΛΗ'ΙΟΝ, τό· χωράφιον πρὸ τοῦ θερισμοῦ, σπαρτὰ (ὀθέριοτα).

'*Ετυμ.*: *λήϊον*, ὃωρ. *λαῖον* ἢ *λᾶον* ⟨**λᾰ́Fιον* ἐκ ῥ. *λαF-* τοῦ *ἀπο-λαύω* καὶ θὰ ἐσήμαινεν ἀρχικῶς «κέρδος, συμφέρον», πρβλ. ὃωρ. *λαῖᾱ*, ἰων. *ληίη, ληίς*, ἀττ. *λεία*· ἐξ ἰαπ. ῥ. **lāu-*· παράγ. *λαο-τομέω* = θερίζω.— Διὰ τὸ ὁμηρ. *ἀ-λήϊος, πολυ-λήϊος* βλ. ἐν λ. *λάτρον*.

Ληίς, *-ίδος,* ἡ, ἰων. ἀντὶ *λεία* (βλ. λ.). 2) ἀγέλη κτηνῶν, κτήνη.

Ληΐσσατο, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ληΐζομαι*.

Ληιστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ληΐζομαι*), ἐπ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ληστὴς* (ὃ ὅλ.).

Ληιστής, *-οῦ,* ὁ· ἰων. ἀντὶ *ληστής*.

Ληιστὸς ἢ **Λεῖστός,** *ή, όν* (*ληΐζομαι*)· ὁ προερχόμενος ἐκ λείας καὶ ληστείας, ὁ ἁπαχθεὶς ὡς λάφυρον ‖ ὁ ἀποκτηθεὶς διὰ τῆς βίας.

Ληιστύς, *-ύος,* ἡ (*ληΐζομαι*)· ληστεία, λεηλασία.

Ληίστωρ, *-ορος,* ὁ=*ληιστὴρ* (ὃ ὅλ.).

Ληΐτις, *-ιδος,* ἡ (*λῃίς*)· ἡ λαφυραγωγοῦσα, συνεργοῦσα εἰς τὴν λείαν, ἡ προστατεύουσα τὴν λείαν ‖ ἡ διανέμουσα τὴν λείαν (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

Λήϊτον, τό· οὕτω ἐκαλεῖτο ὑπό τῶν Ἀχαιῶν ὅ,τι ὑπό τῶν Ἀθηναίων ὠνομάζετο *πρυτανεῖον*. Κυρίως τό οἰδ. τοῦ *λήϊτος*.

Λήϊτος, η, ον (*λεώς, λαός*)· ὁ τοῦ λαοῦ, λαϊκός.

ΛΗΚΕ΄Ω, δωρ. **λᾱκέω**· ἠχῶ=*λάσκω*· [δι' ἐτυμολ. βλ. *λάσκω*].

Ληκίνδα, ἐπίρ. (*ληκέω*) : *παίζω ληκίνδα* = παίζω κρατῶν τόν χρόνον, κρούων, τυμπανίζων.

Ληκῠθιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *λήκυθος* (βλ. λ.)· μικρά λήκυθος, μικρόν φιαλίδιον ἐλαίου.

ΛΗ΄ΚΥ˜ΘΟΣ, ἡ· ὄγγεῖον ἢ φιάλη ἐλαίου (κοιν. «ροΐ») ‖ μυροθήκη.

Ἔτυμ.: κατά τινας συγγ. τῷ *ληκέω*· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *ἔλαιον κεύθειν* (κυρ. ὡς ἐκ τῆς σημασ.)· ὀρθότ. ἐξ ἰαπ. ῥ. *(o)leq- (πτύσσω, διπλώνω, λυγίζω)· βλ. ἐν λ. λ. *ἠλακάτη, λάξ, λεκάνη, λοξός* κλπ.

Λῆμα, τό (*λάω, λῶ*)· εὐχή, ἐπιθυμία, θέλησις, ἀπόφασις ‖ σκέψις, σκοπός ‖ ἐν καλῇ ἐνν. φρόνημα, θάρρος, ἀποφασιστικότης ‖ ἐν κακῇ ἐνν. οἴησις, θρασύτης, ἀλαζονεία, αὐθάδεια.

Λημᾰλέος, α, ον (*λήμη*)· πλήρης λήμης, «τσιμπλιάρης» (ἐπί τῶν ὀφθαλμῶν), λατ. **lippus.** 2) μύωψ, κοντόφθαλμος.

Λημᾰτιάω (*λῆμα*)· εἶμαι πλήρης *λήματος* (τ. ἔ. πλήρης θάρρους), ἀποφασιστικός.

Λημάω (*λήμη*)· ἔχω *λήμην* («τσίμπλαν»), εἶμαι «τσιμπλιάρης» ‖ εἶμαι μύωψ, κοντόφθαλμος.

ΛΗ΄ΜΗ, ἡ, λατ. **gramia**· ἡ περὶ τούς κανδούς τῶν ὀφθαλμῶν συγκεντρουμένη πηκτή ὕλη (κοιν. «τσίμπλα») ‖ *αἱ λῆμαι* = πάσχοντες ὀφθαλμοί. 2) μτφρ. ἐκλήθη ὑπό τοῦ Περικλέους ἡ νῆσος Αἴγινα *«λήμη τοῦ Πειραιῶς»*. [πιθ. ἐκ ῥ. *γλαμ-* πρβλ. *γλαμ-άω, γλαμ-υρός, γλάμ-ων* καί τά λατ. **gramia, gramiosus**].

Λῆμμα, τό (*εἴλημμαι* τοῦ *λαμβάνω*)· πᾶν τό λαμβανόμενον, τό εἰσόδημα, ἀποδοχαί ‖ κέρδος, ὠφέλεια, λατ. **lucrum.**

Λήμνιος, α, ον· κάτοικος τῆς νήσου Λήμνου, ὁ ἐκ τῆς Λήμνου καταγόμενος. Ἐκ τοῦ

Λῆμνος, ἡ· νῆσος τοῦ βορείου Αἰγαίου πελάγους, ἀφιερωμένη εἰς τόν Ἥφαιστον λόγῳ τῆς ἡφαιστειώδους φύσεως τοῦ ἐδάφους της.

Ληναΐκός, ή, όν (*Δήναια*)· ὁ ἀνήκων εἰς τά *Δήναια*.

Ληναῖος, α, ον (*ληνός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τόν *ληνόν* (τ. ἔ. εἰς τό «πατητήρι») : 1) *Ληναῖος*, λατ. **Lenaeus**, ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὡς θεοῦ τοῦ ληνοῦ. 2) *Δήναια* (ἐνν. *ἱερά*), τά, ἑορτή ἀγομένη ἐν Ἀθήναις κατά μῆνα Ληναιῶνα (δηλ. Γαμηλιῶνα) πρός τιμήν τοῦ Βάκχου, καθ' ἣν ἐτελοῦντο δραματικοί ἀγῶνες, κυρ. μεταξύ κωμικῶν ποιητῶν. 3) *Δήναιον*, τό· τόπος ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ ἑωρτάζοντο τά Λήναια.

Ληναΐτης, -ου, ὁ=*Ληναϊκός* (ἴδ. βλ.).

Ληναιών, -ῶνος, ὁ· τό ἀρχαιότ. ὄνομα τοῦ ἑβδόμου ἀττ. μηνός *Γαμηλιῶνος*, καθ' ὃν ἐτελοῦντο τά ἐν Ἀθήναις *Δήναια* (βλ. *Διονύσια*)· ἀντεστοίχει δέ ὁ μήν οὗτος πρός τό ἀπό 15 Ἰαν.—15 Φεβρ. διάστημα τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου.

ΛΗΝΟ΄Σ, δωρ. *λᾱνός*, -οῦ, ἡ (καί ὁ)· σκάφη, (κοίλωμα, «γούρνα»), λατ. **alveus**: 1) ὁ ληνός («πατητήρι»), ἐν ᾧ ἐπατοῦντο αἱ σταφυλαί ὡς καί σήμερον ἀκόμη. 2) σκάφη ποτίσματος κτηνῶν («ποτίστρα»). 3) σκάφη ζυμώματος. [σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ῥ. *lā-(:*lə-) τῆς ἐν τῷ *λανθάνω, λήθω*, λατ. **lateo**].

ΛΗ˜ΝΟΣ, δωρ. **λᾶνος, -εος,** τό, λατ. **lana**· ἔριον «μαλλί».

Ἔτυμ.: *λῆνος* ⟨ἰαπ. *vlānes-, *vlānā, πρβλ. σανσκρ. ūrṇā (*vūrṇā) = γοτθ. **wulla**, παλ.γερμ. **wolla**, λιθ. **vilna** (δρίξ ἐρίου), λεττ. **wilna** (ἔριον)· ἰαπ. *vl̥nā.— λατ. **lāna**=σανσκρ. ūrṇa, *lānos* ⟨ἰαπ. *vl̥n-es πρβλ. λατ. **lānerum, lānestris**.—Βλ. καί *οὖλος*.

Λήξαιμι, Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *λήγω*.

Λῆξις (Α), **-εως,** ἡ (*λήγω*)· παῦσις, τέλος, τέρμα.

Λῆξις (Β), **-εως,** ἡ (*λήξομαι* τοῦ *λαγχάνω*)· διορισμός (καθορισμός) διά κλήρου, κλήρωσις, ἀπονομή (τό ἀπονεμόμενον) διά κλήρου.— ‖ ὡς νομικός ὅρος, ἔγγραφος κατηγορία κατατιθεμένη εἰς τάς ἁρμοδίας ἀρχάς, ἀγωγή, κατηγορία, μήνυσις. 2) *λῆξις τοῦ κλήρου* = ἡ πρός τόν ἄρχοντα ὑποβαλλομένη οἴτησις πρός νόμιμον κατοχήν κληρονομίας.

Λήξομαι, μέλ. τοῦ *λαγχάνω*.

Ληός, σπάν. ἰων. τύπος ἀντί *λαός*.

Ληπτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *λαμβάνω*· *ὃν δεῖ λαμβάνειν*, ὅς πρέπει νά συλληφθῇ.— ‖ οὐδ. *ληπτέον*· πρέπει τις νά λάβῃ ἢ νά δεχθῇ.

Ληπτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *λαμβάνω*· ὃν δύναταί τις νά λάβῃ ἢ νά ἀντιληφθῇ διά τῶν αἰσθήσεων ‖ ὁ δυνάμενος νά ληφθῇ, νά συλληφθῇ, νά κατανοηθῇ.

Ληρέω, μέλ. *-ήσω* (*λῆρος*)· εἶμαι μωρός, ἀνόητος, φέρομαι ἀνοήτως ‖ φλυαρῶ, παραληρῶ, μωρολογῶ ‖ *ληρεῖ ἔχων*=ἐξακολουθεῖ νά ἐνεργῇ ἀνοήτως.

ΛΗ˜ΡΟΣ, ὁ· ἀνόητος ὁμιλία, μωρολογία, ἀνοησία, φλυαρία ‖ ἐλαφρότης, κουφότης. 2) ὡς ἐπίθ. = μωρός.

Ἔτυμ.: *λῆρος, ληρέω, ληραίνω· ληρώδης*· ἐκ ῥ. *λη- ἢ *λᾱ- ⟨ἰαπ. *lē(i)- ἢ *lᾱ(i)-· βλ. ἐν *λάλος, λάσκω*· ὡσ. πρβλ. Ἡσυχ. (*«λαίειν, λαήμεναι· φθέγγεσθαι»*), λατ. **lāmentum, latrare.**

Ληρός, -οῦ, ὁ· μικρόν κόσμημα ἐκ χρυσοῦ, φερόμενον ὑπό γυναικῶν.

Λῆς, δ' ἐν. τοῦ *λάω, λῶ* (ἴδ. βλ.).

Ληστί-μβροτος, *ον* (*λήθω*+*βροτός*)· ὁ διαφεύγων τήν προσοχήν τῶν ἀνθρώπων, ὁ καταλαμβάνων αὐτούς ἐξαίφνης (ὁπροσδοκήτως), ἀπατεών.

Λησμοσύνη, ἡ=*λήθη*· ἐπιλησμοσύνη. Ἐκ τοῦ

Λήσμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*λήθω*)· ὁ λησμονῶν, ὁ ἐπιλήσμων, ἀμνήμων ‖ ἀπερίσκεπτος.

Λήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *λανθάνω*.

Ληστεία, ἡ (*ληστεύω*)· σταδιοδρομία λῃστοῦ, λῃστεία, πειρατεία (λατ. **latrocinium**).

Ληστεύω, μελ. *-σω* (*ληστής*)· εἶμαι λῃστής ἢ πειρατής ‖ μετ' αἰτ. λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ, ἁρπάζω.

Ληστήριον, τό· συμμορία λῃστῶν. Ἐκ τοῦ

Λῃστής, ἰων. **Λῃΐστής,** *-οῦ*, ὁ (*ληίζομαι*)· ὅ,τι καί -ύν, ὁ λῃστής, ὁ διαρπάζων, ὁ πειρατής.

Ληστικός, ή, όν (*ληστής*)· ὁ ἐπιρρεπής εἰς τό λῃστεύειν, *ληστρικός* (ἴδ. βλ.), πειρατικός ‖ *τό ληστικόν* = ἡ πειρατεία. Ἐπίρ. *-κῶς* = κατά τόν τρόπον τῶν πειρατῶν ‖ συγκρ. *ληστικώτερον*=μᾶλλον κατά τόν τρόπον τῶν πειρατῶν.

Λῃστις, ἡ (*λήθω*) = *λήθη* (ἴδ. βλ.).

Ληστο-κτόνος, *ον* (*ληστής*+*κτείνω*)· ὁ ἀποκτείνων (φονεύων) λῃστάς.

Ληστρικός, ή, όν = *ληστικός* (ἴδ. βλ.)· *τό ληστρικόν*=πειρατικόν πλοῖον.

Ληστρίς, -ίδος, ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *ληστρικός*.

Λήσω, μέλ. τοῦ *λανθάνω*.

Λητο-γενής, *ές*, δωρ. **Λᾱτογενής** (*Λητώ*+**γένω*)· γεννηθείς ἐκ τῆς Λητοῦς (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος καί τῆς Ἀρτέμιδος)· θηλ. *Λατογένεια* (ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος).

Λητοΐδης, δωρ. **Λατοΐδης,** *-ου*, ὁ (*Λητώ*)· υἱός τῆς Λητοῦς (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος).

Λητώ, *-όος*, συνηρ. *-οῦς*, ἡ (δωρ. *Λᾱτώ*), λατ. **Latona**· ἡ μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καί τῆς Ἀρτέμιδος· γεν. *Λητοῦς*, δοτ. *Λητοΐ*, αἰτ. *Λητώ*, κλητ. *Λητοΐ*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λανθάνω*].

Λητῷος (δωρ. **Λατῷος**), **α, ον** (*Λατώ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τήν Λητώ, ὁ γεννηθείς ἐκ τῆς Λητοῦς ‖ θηλ. ὡσ. καί **Λητωΐς,** *-ίδος*.

Ληφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λαμβάνω*.

Λῆψις, ἡ (*λήψομαι*, μέλ. τοῦ *λαμβάνω*)· τό λαμβάνειν, τό ἁρπάζειν. 2) ἀποδοχή, παραδοχή, παραλαβή.

Λήψομαι, μέλ. τοῦ *λαμβάνω*.

ΛΙ˜, ἀχώριστον προθεμ. μόριον μετά ἐπιτατ. δυνάμεως (πρβλ. *λα-, λαι-*), φαινόμενον ὡς ἐπίρ. ἐν τῷ **λίαν.** [δι' ἐτυμολ. βλ. *λίαν*].

ΛΙ˜Α΄ΖΟΜΑΙ, ἀόρ. α' *ἐλιάσθην*, παθητ.· κλίνω πρός τά πλάγια λυγίζω, κάμπτομαι ‖ παρεκκλίνω,

ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ ‖ ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, ἀποχωρῶ ‖ ἐπὶ δράματος (ὀπτασίας) ἐξαφανίζομαι.— ‖ λυγίζω πρὸς τὰ κάτω, κατολισθαίνω, καταπίπτω ‖ μτχ. **λιασθείς** = πεσών ‖ **πτερὰ πυκνὰ λίασθεν** = αἱ πυκναὶ πτέρυγες ἔπεσαν («ἐμάδησαν»).

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. **«λίναμαι· τρέπομαι»**, γοτθ. **aflinnan** (=ἀποχωρεῖν), παλ-norr. **linn** (ὑποχωρεῖν), ἀγγλ-σαξ. **linnan** (ἀποχωρίζομαι), παλ-γερμ. **bilinnan** (ὑποχωρῶ)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***lei-** 6λ. ἐν **ἐλινύω**.

Λίαν, ἰων. **Λίην,** ἐπίρ. (λι-)· παρὰ πολύ, καθ' ὑπερβολήν, συνών. τῷ **ἄγαν**, λατ. **nimis**.

Ἔτυμ.: τὸ **-ι-** ἀπαντᾷ καὶ ὡς μακρὸν καὶ ὡς βραχύ· ἐκ τοῦ ἐπιτατ. ἀχωρ. προθεμ. μορίου **λι-** (πρβλ. Ἡσυχ. **«λι-πόνηρος· λίαν πονηρός»**)· ἰαπ. ῥ. lēi- (:***lei-**: ***la-**: ***li-**), εἰς ἣν ἀνήκουσι τά: **«λῆ-ν· λίαν»** (Ἡσυχ.), **λαι-σποδίᾱς** (= ἀκόλαστος), πρβλ. **«σποδεῖν· βινεῖν»** (Ἡσυχ.), ***la-** (ἐπιτατ. προθεμ. μόριον, πρβλ. **λᾱ-κατάρατος, λᾱ-καταπύγων**), **λέως** (***lēFos**) ἰων. **λείως** (=ἐντελῶς, πρβλ. **λεω-κόρητος, λεώλεθρος, λεώλης**=ἐντελῶς κατεστραμμένος), **λι-**.

Λῐᾰρός, ά, όν = **χλιαρός**, θερμός, ὑπόθερμος ‖ γεν. ᾖπιος, ἥρεμος, μαλακός.

Ἔτυμ.: **λιαρὸς** ‹ ***lisərό-s** συγγ. τῷ παλ-γερμ. **līso** (ἠπίως), μεσ-γερμ. **līse** (ἥπιος, γλυκύς) (‹ἰαπ. ***līs**), λιθ. **lysti** (γίνομαι ἀδύνατος)· 6λ. ὁμ. **λοῖσθος**· ἀσφαλμένως θεωρεῖται ὑπό τινων συγγ. τῷ **λιτὸς** (=ὁμαλός), **λεῖος**, λατ. **lēvis**, καὶ ὑπ' ἄλλων συγγ. τῷ **λαιὸς**=λατ. **laevus** (ἀριστερός).

Λιασθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **λιάζομαι**.

Λίασθεν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **λιάζομαι**.

Λῐβάζω, μελ. **-σω** (**λιβάς**)· ἀφίνω τι νὰ πέσῃ κατὰ σταγόνας (=**λείβω**). — **μέσον**, ρέω κατὰ σταγόνας, στάζω.

Λῐβᾶνος, ὁ· τὸ δένδρον τὸ παράγον λιβανωτόν. — ‖ =**λιβανωτὸς** (ὃ βλ.)— [σημιτ. πρεσλεύσεως, πρβλ. ἑβρ. lebōnā (λίβανος, θυμίαμα)].

Λῐβᾰνο-φόρος, **ον** = **λιβανωτο-φόρος** (βλ. λ.).

Λῐβᾰνωτός, -οῦ, ὁ (**λίβανος**)· τὸ κόμμι (ρητινώδης οὐσία) τοῦ δένδρου, ὃ καλεῖται **λίβανος**) (βλ.λ.), «λιβάνι», θυμίαμα.— ‖ θυμιατήριον.

Λῐβᾰνωτο-φόρος, **ον** (**λιβανωτὸς** + **φέρω**)· ὁ φέρων (παράγων) λιβανωτόν.

Λῐβάς, **-άδος,** ἡ (**λείβω**)· πᾶν ὅ,τι πίπτει κατὰ σταγόνας (στάζει, σταλάζει) ‖ πηγή, ρύαξ ‖ ἐν τῷ πληθ. **λιβάδες** = δμβρια ὕδατα ‖ **δακρύων λιβάδες** = χείμαρροι δακρύων (πρβλ. **λίψ**).

Λιβερτῖνος, ὁ (λατ. **libertinus**) καὶ **Λίβερτος,** ὁ (λατ. **libertus**)· ἀπελεύθερος, ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀπελευθέρων.

Λίβος, τὸ = **λιβὰς** (βλ. λ.)· ἐν τῷ πληθ., τὰ δάκρυα· ἐν ᾧ **λιβός**, γεν. τοῦ **λίψ** (ὃ βλ.). [δι' ἔτυμ. βλ. **λείβω**].

Λιβρός, ά, όν (**λείβω**)· κάθυγρος, ἀποστάζων ἐκ τῆς πολλῆς ὑγρασίας.

Λιβύη, ἡ· τὸ βόρειον τμῆμα τῆς Ἀφρικῆς, πρὸς δυσμὰς τῆς Αἰγύπτου, μνημονευόμενον τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ.

Λίβῠς, -ῦος, ὁ, θηλ. **Λίβυσσα** (**Λιβύη**)· ὁ ἐκ Λιβύης ‖ ὡσ. ὡς ἐπίθ. **Λιβυκός**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λιβυστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Λιβύην, Ἀφρικανικός.

Λῐ̓ΓΑ˘, ἐπίρ τοῦ **λιγὺς** (ὡς τὸ **ὦκα** ἐκ τοῦ **ὠκύς**, **τάχα** ἐκ τοῦ **ταχύς**, **σάφα** ἐκ τοῦ **σαφής**)· ὀξέως, ἠχηρῶς, μὲ λιγυρὰν (διαπεραστικὴν) φωνήν.

Λῐγαίνω (**λιγύς**)· κραυγάζω μὲ ἠχηρὰν καὶ εὐκρινῆ φωνήν, «σκούζω», «ξεφωνίζω στριγγὲς φωνές». 2) ᾄδω, παίζω μουσικὸν ὄργανον, παράγω ἦχον.

Λίγγω (**λιγύς**), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ ἐπ. ἀορ. α' **λίγξε βιός**=ἔκλαγξεν (ἐσφύριξεν, ἔκαμε «κλιγκ») τὸ τόξον (λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου).

Λίγδην, ἐπίρ. (**λίζω**)· ἀκροδιγῶς, «ξυστά», ἐπιπολαίως, λατ. **strictim**. [πρβλ. Ἡσυχ. **«λίγδα· ἡ ἀκόνη»** ‹ἰαπ. ***lig-** (***sleig-**) (= λειαίνω)· πρβλ. παλ-γερμ. **slīchan** (γλιστρῶ), λατ. **lima** (‹***slig-sma** ἢ ***sleig-sma**)· βλ. **λισσός, λεῖος**].

Λιγεῶν, ποιητ. ἀντὶ **λιγειῶν**, γεν. πληθ. θηλ. τοῦ **λιγύς**.

Λῐγέως, ἐπίρ. τοῦ **λιγύς**· ὀξέως, δυνατά, ἠχηρῶς, εὐκρινῶς.

ΛΙΓΝΎΣ, **-ύος,** ἡ· πυκνὸς καπνὸς ἀνάμεικτος μετὰ φλογῶν, σκοτεινὴ φλόξ.

Ἔτυμ.: κατά τινας συγγ. τῷ **ἐλελίζω** (= σείω), πρβλ. λατ. **fumus**: **θύνω**, σανσκρ. **dhunō'ti**. Πάντως εἶναι ἐσφαλμένη ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ λατ. **lignum** (= ξύλον ‹**lego** = μαζεύω), (**λιγνὺς** ‹***λεγνύς**: **lego** **lignum**=ξύλα συνειλεγμένα) ξύλα πρὸς καῦσιν).

Λίγξε, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **λίγγω**.

Λῐγῠ-ηχής, **ὲς** (**λιγὺς**+**ἠχή**)· **ὐ** **λιγέως ἠχῶν** ‖ ὁ λιγυρῶς (δυνατὰ) ἠχῶν.

Λῐγύ-θροος, **ον,** συνηρ. **-θρους,** **-ουν** (**λιγὺς** + **θρόος**)=**λιγυηχὴς** (ὃ βλ.).

Λῐγύ-μολπος, **ον** (**λιγὺς** + **μολπή**)· ὁ **λιγέως μέλπων** (ὁ ἠχηρῶς, εὐκρινῶς, ψάλλων).

Λῐγύ-μῦθος, **ον** (**λιγὺς** + **μῦθος**)· ὁ εὐκρινῶς ὁμιλῶν.

Λῐγῠ-πνείων, **-οντος** (**λιγὺς**+**πνέω**)· ὁ λιγέως (ὀξέως) συρίζων.

Λῐγύ-πνοος, **ον** (**λιγὺς**+**πνοὴ**)=**λιγυπνείων**.

Λῐγῠ-πτέρῠγος, **ον** (**λιγὺς**+**πτέρυξ**)· ὁ ἠχῶν διὰ τῶν πτερύγων, ὁ τερετίζων (ἐπὶ τοῦ τέττιγος).

Λῐγῠρίζω, μέλ. **-σω** (**λιγυρός**)· ᾄδω δυνατὰ ἢ εὐκρινῶς.

Λῐγῠρός, ά, όν (**λιγύς**)· ὀξύς, διαπεραστικός, σκληρίζων, ἐπὶ ἤχου ‖ ὡσ. εὐκρινής, καθαρός, γλυκύς, μαλακός.— ‖ μτγν. εὔκαμπτος, μαλακός.

Λῐγῠρῶς, ἐπίρρ.· ἰσχυρῶς, δυνατά, καθαρά.

ΛἸΓΎΣ, **λιγεῖα** (ὀθότ. **λίγεια**), **λιγύ,** ἐπὶ ἤχου· καθαρός, εὐκρινής, ὀξύς, διαπεραστικός, συριστικός ‖ ὡσ. καλλίφωνος, ὁ ἔχων καθαρὰν φωνήν ‖ ὡσ. ἐπὶ λύπης, ἄλγους, «φωνακλᾶς», ὁ γοερῶς θρηνῶν ἐκ τῶν πόνων ‖ καὶ ἐπὶ ἀηδόνος, ἡ τερετίζουσα, γλυκύφωνος.

Ἔτυμ.: πρβλ. **λιγυρός**· ὁμηρ. ἐπίρ. **λίγα, λιγέως**· ὁμ. **λιγαίνω** (= ἐκπέμπω καθαρὰν φωνήν· μτθτ. ᾄδω)· ***λίγγω** μόνον κατ' ἀόρ. **λίγξε** (**βιός**) = ἀντήχησεν ὁ συριγμὸς τοῦ βέλους. Δὲν εἶναι γνωστὸν ἀντίστοιχόν τι ἐν ἄλλαις γλώσσαις. Κατά τινας ‹***λυγὺς** κατ' ἀνομοίωσιν (πρβλ. σανσκρ. **valgú-ḥ**=εὐχάριστος, ὡραῖος), ἀλλὰ ἀμφίβολον. Κατ' ἄλλους συγγ. τῷ λεττ. **līgôt** (σκιρτῶ, πηδῶ· ἐκπέμπω φωνὰς χαρᾶς), γοτθ. **laiks** (χορός), **laikan** (σκιρτῶ).

Λῐγυς, -υος, ὁ, ἡ· ὁ ἐκ Λιγουρίας, ὁ ζῶν (διαμένων) ἐν Λιγουρίᾳ (βορείως τῆς Γενούης).

Λῐγύ-φθογγος, **ον** (**λιγὺς**+**φθογγή**)· ὁ ἔχων λιγυρὰν, τ. ἔ. καθαρὰν καὶ διαπεραστικὴν φωνήν (**λιγύφωνος**).

Λῐγῠ-φωνος, **ον** (**λιγὺς**+**φωνή**)· ὁ ἔχων λιγυρὰν (καθαρὰν, διαπεραστικὴν) τὴν φωνήν, ὀξύφωνος.

ΛἸΖΩ, μελ. **-ξω** (συγγ. τῷ **λείχω**)· χαράσσω, «τσουγγρανίζω», πληγώνω ἐλαφρῶς ‖ ἐξ αὐτοῦ τὰ ἐπιρ. **λίγδην** καὶ **ἐπι-λίγδην** (ἃ βλ.).— [πρβλ. Ἡσυχ. **«λίζει· παίζει»**. Βλ. καὶ **λοίδορος**].

Λῖην, ἐπίρ. ἰων. ἀντὶ **λίαν** (ὃ βλ.).

Λῐθάζω, μέλ. **-σω** (**λίθος**)· ρίπτω λίθους, ἐκσφενδονίζω λίθους. 2) λιθοβολῶ.

Λῐθαξ, **-ακος,** ὁ, ἡ (**λίθος**)· λιθώδης, πετρώδης, βραχώδης.— ‖ ὡς οὐδ. **λίθαξ**, ἡ = **λίθος**.

Λῐθάς, **-άδος,** ἡ (**λίθος**)· λίθος, πέτρα ‖ περιληπτικῶς, βροχὴ λίθων.

Λῐθεος, **α, ον** (**λίθος**)· κατεσκευασμένος ἐκ λίθου, λίθινος.

Λῐθη-λογής, **ὲς** (**λίθος** + **λέγω** II)· ὁ ᾠκοδομημένος ἐκ λίθων.

Λῐθίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **λίθος**· μικρὸς λίθος, «λιθαράκι», «χαλίκι».

Λῐθῐνος, **η, ον** (**λίθος**)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ λίθου, λίθινος, πέτρινος. — **Ἐπίρ.** **-νως**=ὁμοίως ὡς λίθος, μὲ πέτρινον βλέμμα (ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν **Γοργώ**).

Λῐθό-βλητος, **ον** (**λίθος** + **βάλλω**)· ὁ ῥιπτὼν λίθους, ὁ πετροβολῶν ‖ παθ., λιθοβόλητος.— ‖ λιθοκόλλητος, κεκοσμημένος μὲ λίθους.

λῐθο-βολέω, μελ. *-ήσω*· ρίπτω λίθους, κτυπῶ μὲ λίθους, λιθοβολῶ, πετροβολῶ. Ἐκ τοῦ

λῐθο-βόλος, *ον* (*λίθος* + *βαλεῖν*)· ὁ ρίπτων λίθους, ὁ πετροβολῶν μὲ λίθους ‖ *οἱ λιθοβόλοι* = οἱ ἐκσφενδονοῦντες λίθους, σχεδὸν συνών. τῷ *σφενδονῆται* ‖ *ὁ λιθοβόλος* = μηχανὴ ἐξακοντίζουσα λίθους.— **II** *λιθοβόλος, ον* (μετὰ παθητ. ἔνν.)· ὁ βληθεὶς διὰ λίθων, λιθοβοληθείς·

λῐθο-γλῦφος, *ον* (*λίθος* + *γλύφω*)· ὁ γλύφων λίθους, ὁ γλύπτης λίθων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λιθογλύφος* = γλύπτης.

λῐθο-δερκής, ἐς (*λίθος*+*δέρκομαι*)· ὁ ἀπολιθῶν διὰ τοῦ βλέμματος ‖ ὁ ἔχων λίθινον βλέμμα.

λῐθό-δμητος, *ον* (*λίθος* + *δέμω*)· ὁ οἰκοδομημένος διὰ λίθων.

λῐθο-δόμος, *ον* (*λίθος* + *δέμω*)· ὁ οἰκοδομῶν, ὁ κτίζων, διὰ λίθων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λιθοδόμος*=ὁ κτίστης.

λῐθο-εργός, *ὸν* (*λίθος* + **ἔργω*)· ὁ μεταβάλλων εἰς λίθον ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λιθοεργός* = ὁ πελεκητὴς λίθων, λιθοξόος.

λῐθο-κόλλητος, *ον* (*λίθος*+*κολλάω*)· ὁ κεκοσμημένος διὰ πολυτίμων λίθων, ὁ ἔχων ἐγκεκολλημένους πολυτίμους λίθους ‖ ὁ σκληρὸς ὡς λίθος.

λῐθο-κτονία, ἡ (*λίθος* + *κτείνω*)· ὁ διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατος.

λῐθό-λευστος, *ον* (*λίθος* + *λεύω*)· λιθόβλητος, λιθοβοληθείς ‖ *λιθόλευστος Ἄρης* = θάνατος διὰ λιθοβολισμοῦ.

λῐθο-λόγημα, *-ατος*, τό· συνάθροισις λίθων καὶ δι' αὐτῶν ἀνοικοδόμησις κτίσματος. Ἐκ τοῦ

λῐθο-λόγος, *ον* (*λίθος*+*λέγω* II)· ὁ συλλέγων λίθους, ὁ τοιουτοτρόπως ἐκλέγων λίθους, ὥστε νὰ ἐφαρμόζουν μετεξύ των χωρὶς νὰ εἶναι καταλλήλως ἐκ τῶν προτέρων πελεκημένοι ‖ πρβλ. *λογάδην*· — ὡς οὐσ. *ὁ λιθολόγος* = κτίστης (= *λιθοδόμος*).

λῐθο-ξόος, *ον* (*λίθος* + *ξέω*)· ὁ ξέων (λειαίνων) λίθους ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λιθοξόος* ὅ,τι καὶ νῦν (κοιν. μαρμαρᾶς).

λῐθο-ποιός, *ὸν* (*λίθος* + *ποιέω*)· ὁ μεταβάλλων εἰς λίθον. 2) ὁ παράγων (προξενῶν) λίθον (λιθάσιν ἐν τῇ κύστει π. χ. ἡ τοῖς νεφροῖς).

λῐθό-ρρῑνος, *ον* (*λίθος*+*ῥινός*)· ὁ ἔχων λίθινον (τ. ἔ. σκληρὸν) δέρμα.

ΛΙ῎ΘΟΣ, *-ου*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, λίθος (πέτρα) ‖ ἐπὶ ἡλιθίων, *λίθοι* = ἀναίσθητοι, ἠλίθιοι («στουρνάρια») ‖ παροιμ. *λίθον ἔψω* = χάνω τὸν κόπον μου, ματαιοπονῶ (κυρ. βράζω πέτρες). 2) λίθος, ὡς οὐσία (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν σάρκα π. χ. ἢ τὸ ξύλον).— **II** *λίθος*, ἡ· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ εἰδικοῦ τινος εἴδους λίθου, ὅπως εἶναι τὸ μάρμαρον ἢ ὁ μαγνήτης (*μαγνῆτις λίθος* παρ' Εὐρ.) ‖ *ἡ διαφανὴς λίθος* = εἶδος διαφανοῦς κρυστάλλου χρησιμοποιουμένου πρὸς ἀνάφλεξιν διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.— **III** ἐν Ἀθήναις *λίθος* ἐκαλεῖτο ἐνίοτε καὶ τὸ βῆμα τῆς βουλῆς ἢ τῆς Πνυκὸς ἢ οἱονδήποτε ἄλλο βῆμα ἢ ἄμβων, ἐξ οὗ ὡμίλει τις. — **IV** *λίθοι* ἐκαλοῦντο καὶ τὰ τεμάχια τοῦ ζατρικίου.

λῐθο-σπᾰδής, *ὲς* (*λίθος* + *σπάω*)· σχισμὴ ἐντὸς λίθου προκαλουμένη διὰ τῆς ἀποσπάσεως τεμαχίου βράχου.

λῐθό-στρωτος, *ον* (*λίθος*+*στρώννυμι*)· ὁ ἐστρωμένος μὲ λίθους ‖ ὡς οὐσ. *τὸ λιθόστρωτον* = ἔδαφος ἐστρωμένον διὰ ψηφοθετήματος (ψηφιδωτοῦ).

λῐθο-τομία, ἡ· τὸ κόπτειν λίθους, τὸ λατομεῖν, πετροκοπεῖν ‖ τόπος ἔνθα κόπτονται λίθοι, λατομεῖον. Ἐκ τοῦ

λῐθο-τόμος, *ον* (*λίθος*+*τέμνω*)· ὁ τέμνων (κόπτων) λίθους.

λῐθ-ουργέω, μέλ. *-ήσω*· ἐργάζομαι, πελεκῶ, λίθους ‖ μεταβάλλω εἰς λίθον. Ἐκ τοῦ

λῐθ-ουργός, *ὸν* (*λίθος* + **ἔργω*)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν λίθον, λιθοξόος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λιθουργὸς* = ὁ λιθοξόος («μαρμαρᾶς»), ὡσ. ὁ γλύπτης ‖ *ἐντεῦθεν σιδήρια λιθουργὰ*=ἐργαλεῖα λιθοξόου.

λῐθο-φορέω, μέλ. *-ήσω*· φέρω (μεταφέρω, «κουβαλῶ») λίθους. Ἐκ τοῦ

λῐθο-φόρος, *ον* (*λίθος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) λίθους.

λῐθ-ώδης, *ες* (*λίθος* + *εἶδος*, ἀντὶ *λιθοειδής*)· ὅμοιος πρὸς λίθον, πετρώδης.

λικμαῖος, *α, ον*· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) τὴν λίκμησιν. Ἐκ τοῦ

λικμάω, μέλ. *-ήσω* (*λικμός*)· «λιχνίζω», χωρίζω τὸν σῖτον ἀπὸ τὸ ἄχυρον διὰ λικμήσεως. 2) μτφρ. διασκορπίζω ὡς ἄχυρον. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *λικμός*].

λικμητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*λικμάω*)· ὁ «λιχνίζων» τὸν σῖτον.

λικμητός, ὁ (*λικμάω*)· ἡ πρᾶξις καὶ ὁ καιρὸς τοῦ λιχνίσματος.

ΛΙΚΜΟ΄Σ, *-οῦ*, ὁ=*λίκνον* (ὃ ὅλ.).

Ἐτυμ.: πρβλ. ὁμηρ. *λικμάω* (ὃ ὅλ.)· ὁμ. *λικμητήρ* (ὃ ὅλ.).— *λῖκνον* (καὶ *λίκνον*) ὃ ὅλ.— Ἀμφότεραι αἱ λέξεις (*λικμὸς* καὶ *λίκνον*) παρήχθησαν κατ' ἀνομοίωσιν ‹*νικμὸς καὶ *νῖκνον*, πρβλ. τὰ παρ' Ἡσυχ. *νεῖκλον* καὶ *νίκλον*· πρβλ. Ἡσυχ. «*νεικητήρ· λικμητήρ· Μεγαρεῖς*», «*νικᾷ· λικμᾷ*», «*νικεῖν· λικμᾶν*», «*νείκε(σ)σεν·... ἔκρινεν*», «*εὐνικές· εὐκρινές*», «*εὐνίκῳ· εὐκρινεῖ*», «*εὐνίκμητον· εὐλίκμητον*»· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ῥ. leiq- (πνέειν) καὶ ῥ. neiq- (λιχνίζω σῖτον).— Πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. «*ἰκμᾶν· λικμᾶν· σῖτον καθαίρειν*», «*ἰκμῶντο· ἐσείοντο· ἐπνέοντο*»· τὸ *ἰκμᾶν* τοῦτο προῆλθεν ἐκ τινος παρὰ Πλάτ. *ἀνικμώμενα* (‹*ἀνανικμώμενα* καθ' ἁπλολογίαν), ἐξ οὗ ἐσχηματίσθησαν καὶ τὰ παρὰ Θεοφρ. *ἀπικμῆσαι, διικμῶνται*.

ΛΙ΄ΚΝΟΝ, τὸ (καὶ *λῖκνον* καὶ *λεῖκνον*, ὅλ. *λικμός*)· πλεκτὸν ἐκ λυγαριᾶς κάνιστρον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐλίχνιζον τὸν ἐκ τοῦ ἁλωνίου σῖτον πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ σίτου ἀπὸ τοῦ ἀχύρου ‖ ἢ καὶ πλεκτὸν κόσκινον διὰ λίχνισμα.— **II** πλεκτὸς κάλαθος χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναπόθεσιν τῶν σκευῶν τῆς θυσίας καὶ τῶν πρώτων καρπῶν (τὸ παρὰ Βιργιλ. **mystica vannus Iacchi**).— **III** πλεκτὴ κούνια.

λικνο-φόρος, *ον* (*λίκνον* + *φέρω*) ὁ φέρων (ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) τὸ ἱερὸν λίκνον τοῦ θεοῦ (κατὰ τὴν πομπὴν τῶν Βακχικῶν ἑορτῶν).

λῑκρῐφίς, ἐπίρ.· σταυρωτά, πλαγίως, ἐγκαρσίως, λοξῶς· (ἐκ τοῦ *λέχριος, λέχριος*, ὃ βλ.).

λῐλαίομαι, (*λι-, λελίημαι*), ἀποθ.· ἐπιθυμῶ, ποθῶ σφοδρῶς, ὑπερεπιθυμῶ ‖ ἐπὶ ὄρατος ἢ λόγχης: *λιλαιομένη χροὸς ἆσαι*=ἐπιθυμοῦσα νὰ χορτάσῃ σάρκα (νὰ φονεύσῃ) ‖ μετὰ γεν. πράγμ., ποθῶ τι, διψῶ διά τι.

Ἐτυμ.: ἐκ ῥ. λα- ἐξ ἧς καὶ τὰ: *λῆ-μα, λῆ-σις· λι-λαί-ομαι* (‹**λι-λασ-jο-μαι*)· *λελιημένος, λαι-κάζω, λα-ρός, λα-μυρός, λαι-δρός*· ἴσως καὶ ἐν τῷ *λε-ωργός* (ἀντὶ *λα-Fοργός*). — Ἐξ ἰαπετ. las-, πρβλ. σανσκρ. lash, lash-âmi, lash-yâmi (=opto, cupio), las, las-âmi (= amplector), lâ-las-as (= *λι-λαιόμενος*)· πρβλ. λατ. las-civus, γοτθ. lus-tus (ἐπιθυμία), lus-tôn (ἐπιθυμεῖν)· ἡ αὐτὴ ῥ. πιθαν. καὶ ἐν τοῖς *λάσ-τη* (πρβλ. Ἡσυχ. «*λάστη· στόργη*») *λάσ-ταυρος* (Ἡσυχ. «*λάσταυρος· κίναιδος*), (Ἡσυχ. «*ληναί· βάκχαι. Ἀρκάδες*» *ληνὶς* (=βακχεύουσα), *λαστρίς*, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ *λάσ-θη*· ἄδηλον ἂν τὰ προθετικὰ μόρια *λα-, λαι-* ἀνήκουσιν εἰς τὴν ῥ. ταύτην las- ἢ εἰς τὴν ῥ. laF- (βλ. ἐν *λα-*)· συγγ. ὡσ. εἶναι καὶ ἡ ῥ. *λι-* ἐν λ. *λίαν* ἀντὶ *λίλαν*.

λῑμαίνω, (*λιμός*)· ὑποφέρω ἐκ λιμοῦ, λιμοκτονῶ, λιμώττω, πεινῶ («ψοφῶ τῆς πείνας»).

λιμένεσσιν, ἐπ. ἀντὶ *λιμέσιν*, δοτ. πληθ. τοῦ *λιμήν*.

λῑμενῖτης, *-ου*, ὁ, θηλ. *-ῖτις, -ιδος* (*λιμήν*)· ὁ τοῦ λιμένος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν λιμένα ‖ ὁ ἐπὶ τοῦ λιμένος, ὁ δεὸς τοῦ λιμένος, ὁ ἐπόπτης (προστάτης) τοῦ λιμένος.

λῑμεν-ορμῑτης, *-ου*, ὁ (*λιμήν*+*ὁρμίζω*)· ὁ προσωρμισμένος (ὁ σταθμεύων) ἐν τῷ λιμένι.

ΛΙ΄ΜΗΝ, *-ένος*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, «λιμάνι». 2) μτφρ. καταφύγιον, τόπος εἰς ὃν ἀποσύρεταί τις. 3) τόπος συγκεντρώσεως, ἀποθήκη, δοχεῖον. [πιθ. ἐκ ῥ. *λιβ-* τοῦ *λείπω*· πρβλ. *λίμνη*].

Λῑμηρός, ά, όν (*λιμός*)· πειναλέος, λιμώττων, λιμοκτονῶν.

Λίμναι, αἱ (*λίμνη*)· περιοχὴ τῶν Ἀθηνῶν (πιθ. ἄλλοτε ἑλώδης) οὐ μακρὰν τῆς Ἀκροπόλεως, ἔνθα τὸ *Δήναιον* (ἱερὸν τοῦ Διονύσου). Βλ. Κ.Ε.Λ.

Λιμναῖος, α, ον (*λίμνη*)· ὁ ἀνήκων εἰς λίμνην ἢ προερχόμενος ἐκ λίμνης ‖ ἑλώδης, βαλτώδης ‖ *ὄρνιθες λιμναῖαι*=πτηνὰ ὑδρόβια (κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ χερσαῖα) ‖ λιμνάζων, στάσιμος (κυρ. ἐπὶ ὑδάτων).

Λιμνάς, *-άδος*, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ *λιμναῖος*.

Λιμνᾶτης, -ᾶτις, δωρ. ἀντὶ *λιμνήτης, -ῆτις* (ᾱ βλ.).

Λίμνη, ἡ (*λεί*β*ω*)· δ,τι καὶ νῦν, εὐρύχωρος λάκκος στασίμου ὕδατος, λίμνη, σχηματισθεῖσα εἴτε ἐκ ποταμοῦ εἴτε ἐκ τῆς θαλάσσης ‖ κυρ. ἑλώδης λίμνη, βάλτος (ἐξ ὑδάτων ἀναβλυζόντων ἐπὶ τόπου). **2)** Παρ' Ὁμ. ἡ θάλασσα. **3)** δεξαμενὴ ὕδατος, στέρνα.

Λιμνήτης, *-ου*, ὁ, καὶ θηλ. **-ῆτις,** δωρ. **-ᾶτις,** γεν. *-ιδος* (*λίμνη*)· ὁ ζῶν ἢ φυόμενος καὶ αὐξάνων ἐν λίμναις (γεν. εἰς βαλτώδη μέρη).

Λιμνο-φῦής, *ές* (*λίμνη* + *φύω*)· ὁ φυόμενος ἐν λίμναις (ὁ ζῶν εἰς βαλτώδη μέρη).

Λιμν-ώδης, *ες* (*λίμνη* + *εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς λίμνην (ἕλος, βάλτον), βαλτώδης.

Λῑμο-θνής, *-ῆτος*, ὁ, ἡ (*λιμός* + *θνήσκω*)· ὁ ἀποθνήσκων ἐκ λιμοῦ (πείνης), ὁ «πεθαίνων τῆς πείνας».

ΛΙ¯ΜΟ΄Σ, ὁ (καὶ ἡ, σπαν.)· πεῖνα, «λιμός», σιτοδεία. *Ἔτυμ.*: πιθ. *λιμός* <**lῑrmos*, *λιφ-μός* ἐκ ῥ. *λιφ-* τοῦ *λίπ-τομαι* (= ἐπιθυμῶ σφόδρα)· πρβλ. Ἡσυχ. «*λίψ· ἐπιθυμία*». — Πρβλ. καὶ ἰων-αττ. *λοιμός*, τὸ παρ' Ἡσυχ. «*λειρός· ὁ ἰσχνὸς καὶ ὠχρός*», λατ. lētum, *loιγός*. — Παράγ. *λῑμώσσω*, ἀττ. *-ττω*.

Λῑμο-φορεύς, ὁ (*λιμός*+*φέρω*)· ὁ φέρων (προξενῶν) λιμόν (πεῖναν).

Λῑμ-ώδης, *ες* (*λιμός* + *εἶδος*)· πειναλέος, πεινασμένος, λιμώττων (κυρ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν λιμόν,.

Λῑμώσσω, ἀττ. **-ττω** (*λῑμός*)· πάσχω ἐκ πείνης, λιμοκτονῶ, «πεθαίνω τῆς πείνας», εἶμαι πεινασμένος.

Λίνεος, α, ον, καὶ κατὰ συναίρ. **Λινοῦς, ῆ, οῦν** (*λίνον*)· ὁ ἐκ λίνου (λιναριοῦ), λιναρένιος, λινός (λατ. lineus).

Λίνευτής, *-οῦ*, ὁ (*λίνον*)· ὁ ψαρεύων, *ἁλιεύων*, μὲ δίκτυα.

Λίνό-δεσμος, *ον* (*λίνον*+*δεσμός*)=*λινόδετος*.

Λίνό-δετος, *ον* (*λίνον* + *δέω*)· ὁ δεδεμένος διὰ λινῶν σχοινίων. **2)** ὁ δεδεμένος διὰ μιᾶς κλωστῆς.

Λίνο-θήρας, *-ου*, ὁ (*λίνον*+*θηράω*)· ὁ θηρεύων (κυνηγῶν) διὰ δικτύων.

Λίνο-θώρηξ, *-ηκος*, ὁ, ἡ, ἰων. ἀντὶ *λινοθώραξ* (*λίνον*+*θώραξ*)· ὁ φορῶν λινοῦν θώρακα (ἐκ λινοῦ ὑφάσματος).

Λίνό-κλωστος, *ον* (*λίνον*+*κλώθω*)· ὁ κλώθων λινάριον. — **II** ὁ ὑφασμένος ἐκ λινῆς κλωστῆς.

Λίνό-κροκος, *ον* (*λίνον* + *κρέκω*)· ὁ ὑφασμένος διὰ λινῆς κρόκης (κλωστῆς).

ΛΙ΄ΝΟΝ, τό· πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ λιναρίου ‖ σχοινίον λινοῦν (ἀπὸ λινάρι) ‖ μτφρ. ἡ κλωστὴ ἡ κλωθομένη ὑπὸ τῆς μοίρας. **2)** δίκτυον, ἁλιευτικὸν δίκτυον. **3)** λινοῦν ὕφασμα ‖ ἐν τῷ πληθ. «τὰ πανιά» ἱστιοφόρου ‖ λινᾶ ὑφάσματα, λινᾶ ἐνδύματα. **4)** τὸ φυτίλι τῆς λάμπας. — **II** τὸ φυτὸν ἐξ οὗ παράγεται τὸ λινάρι (καλούμενον λινάρι ἢ λινοκάλαμον), λατ. linum· *λίνου σπέρμα*=λιναρόσπορος.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ λατ. linum (>παλ-ιρλ. līn, γοτθ. lein, παλ-γερμ. līn, λιθ. linaī)· πρβλ. ὁμ. *λῖτα* (αἰτ. πληθ.), *λῖτί* (δοτ. ἑν.)· ἐκ ῥ. *lī*, ἰαπ. **lino-m* σανσκρ. līna-ḥ, ἑλλ. *λεῖος* (ἰαπ. **[s]lei-*), παλ-norr. linr (εὔκαμπτος).

Λίνό-πεπλος, *ον* (*λίνον*+*πέπλος*)· ὁ φέρων λινοῦν πέπλον (λινῆν ἐσθῆτα).

Λίνο-πόρος, *ον* (*λίνον*+*πορεύω*)· ὁ τὰ ἱστία τοῦ πλοίου φουσκώνων.

Λίν-οπτάομαι, ἀποθ. (*λινόπτης*)· ὁ παρατηρῶν τὰ δίκτυα, ὁ ἐποπτεύων (παραφυλάττων νὰ ἴδῃ), μήπως τὰ δίκτυα συνέλσβόν τι.

Λίνό-πτερος, *ον* (*λίνον*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων λινᾶ ἱστία ὡς πτέρυγας.

Λίν-όπτης, *-ου*, ὁ (*λίνον*+*ὄψομαι*)· ὁ παρατηρῶν τὰ δίκτυα, μήπως ἔχει συλληφθῇ τι.

Λίνο-ρράφής, *ές* (*λίνον*+*ράπτω*)· ὁ ἐρραμμένος διὰ λίνου (μὲ λινᾶ νήματα) ‖ *δόμος λινορραφὴς* = πλοῖον ἔχων ἱστία συνερραμμένα ἐκ λινοῦ ὑφάσματος.

ΛΙ΄ΝΟΣ, *-ου*, ὁ· βαψῳδός, ἀοιδός, φέρων τὸ ὄνομα τοῦτο ‖ υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Οὐρανίας. — **II** ὡς προσηγορ. *ὁ Λίνος* = τὸ ᾆσμα τοῦ Λίνου ‖ παρ' Ὁμήρῳ τὸ ᾆσμα τοῦτο ᾄζεται ὑπὸ παιδὸς συνοδείᾳ κιθάρας, ἐν ᾧ ὁ τρυγητὸς συνεχίζεται. Πρβλ. *αἴλινος*. [πιθ. Ἀσιατικῆς προελεύσεως· πρβλ. τὸ πιθ. συγγ. *αἴλινος*].

Λίνο-στάσία, ἡ· τὸ στήνειν δίκτυα, ἡ τοποθέτησις δικτύων. Ἐκ τοῦ·

Λίνο-στατέω, μελ. *-ήσω* (*λίνον*+*ἵστημι*)· στήνω δίκτυα, τοποθετῶ δίκτυα.

Λινοῦς, *ῆ, οῦν,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *λίνεος* (δ βλ.).

Λίνο-φθόρος, *ον* (*λίνον* + *φθείρω*)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) τὰ λινᾶ ὑφάσματα.

Λῖπᾶ, τό· ἀρχ. λέξ. ἐν χρήσει παρ' Ὁμήρῳ ἐν φράσεσιν, οἷα ἡ: *ἀλεῖψαι* (καὶ *ἀλείψασθαι*) *λίπ' ἐλαίῳ*, ἔνθα καταντᾷ σχεδὸν ἐπίρρ.=λιπαρῶς, ἀφθόνως. Πρβλ. *λίπος*.

Λῑπαίνω, μέλ. *-ἀνῶ* (*λίπας, λίπος*)· ἀλείφω δι' ἐλαίου (κυρ. διὰ λίπους), χρίω ‖ μτφρ. παχύνω, πλουτίζω. — μέσ., ἀλείφω ἑμαυτόν, ἀλείφομαι, χρίομαι.

Λῑπᾰρ-άμπυξ, *ὕκος*, ὁ, ἡ (*λιπαρός* + *ἄμπυξ*)· ὁ ἔχων λαμπρὰν ταινίαν ἢ τιάραν (κεφαλόδεσμον, διάδημα).

Λῑπαρέω (*λιπαρής*), μέλ. *-ήσω*· ἐπιμένω, ἐμμένω μετ' ἐπιμονῆς, ἐγκαρτερῶ ‖ μετὰ δοτ., ἐπιμένω εἴς τι. — **II** παρακαλῶ ἐπιμόνως, καθικετεύω κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γίνωμαι ἐνοχλητικός, ζητῶ τι μετὰ πείσματος ‖ μετ' ἀπρφ., *λιπαρεῖς τυχεῖν* = παρακαλεῖς ἐπιμόνως διὰ νὰ ἐπιτύχῃς τι. Ἐκ τοῦ

ΛΙ¯ΠΑ¯ΡΗ΄Σ, *ές*· ὁ ἐπιμόνως ἐμμένων εἴς τι, ἰσχυρογνώμων, πείσμων. — **II** ὁ μετὰ θέρμης ἱκετεύων, ἐνοχλητικός. [δι' ἐτυμολ. ἑλ. *λίπος*].

Λῑπᾰρητέον, ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ *λιπαρέω*. πρέπει νὰ ἱκετεύσῃ τις ἐπιμόνως, μέχρι φορτικότητος.

Λῑπᾰρία, ἡ (*λιπαρέω*)· ἐπιμονή, ἐμμονή, φορτικότης.

Λῑπᾰρό-ζωνος, *ον* (*λιπαρός*+*ζώνη*)· ὁ ἔχων *λιπαρὰν* (τ. ἔ. λαμπρὰν) ζώνην.

Λῑπᾰρό-θρονος, *ον* (*λιπαρός*+*θρόνος*)· ὁ ἔχων λαμπρὸν (*λιπαρὸν*) θρόνον.

Λῑπᾰρο-κρήδεμνος, *ον* (*λιπαρός*+*κρήδεμνον*)· ὁ ἔχων λαμπρὸν κεφαλόδεσμον.

Λῑπᾰρο-πλόκᾰμος, *ον* (*λιπαρός* + *πλόκαμος*)· ὁ ἔχων *λιπαροὺς* (τ. ἔ. λαμπρούς, στιλπνούς), πλοκάμους.

Λῑπᾰρός, *ά, όν* (*λίπας* ἢ *λίπος*)· ἐλαιώδης, στίλβων, ἀλειμμένος μὲ ἔλαιον ‖ μτγν. παχύς, αὐχμηρὸς (λιγδιασμένος). — **II** ἐπὶ τοῦ θέρματος, στιλπνός, λεῖος, ὁμαλός, ἐν καλῇ καταστάσει (εὔρωστος), λατ. nitidus ‖ μτφρ. εὔπορος, ἀναπαυτικὰ ζῶν, εὔκολος. — **III** ἐπὶ πραγμ. λαμπρός, ἔξοχος, κομψός, ὡραῖος ‖ πολυτελὴς ‖ εὐρύχωρος, ἐπαρκής. — **IV** ἐπὶ ἐδάφους, γόνιμος, παχὺς εὔφορος, πλούσιος.

Λῑπᾰρό-χροος, *ον* καὶ συνῳρ. **-χρους,** *-ουν* καὶ **-χρως,** *-ωτος*, ὁ, ἡ (*λιπαρός*+*χρόα, χρώς*)· ὁ ἔχων λαμπρόν, στιλπνόν, σῶμα ἢ δέρμα.

Λῑπᾰρῶς (Α), ἐπίρ. τοῦ *λῑπᾰρός*· πλουσίως ἀνέτως, στιλπνῶς, λαμπρῶς.

Λῑ΄ΠΑΣ, τό = *λίπος*· λίπος (πάχος), ἔλαιον.

Λῑπ-αυγής, *ές* (*λιπεῖν* + *αὐγή*)· ὁ ἐστερημένος φωτός, σκοτεινός, ἀνήλιος ‖ τυφλός.

Λῑπάω, (*λίπας, λίπος*)· εἶμαι παχύς, εἶμαι στιλπνός.

Λίπε, Λίπεν, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *λείπω*.

Λιπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *λείπω*.

Λιπερνής, *ές*· = *λιπερνήτης* (ὅ βλ.).

Λιπερνήτης, -ου, ὁ, θηλ. **-ῆτις, -ιδος** (*λιπεῖν* + *φερνή*)· ὁ ἄνευ προικὸς ‖ ἔρημος, ἐγκαταλελειμμένος, ἀνέστιος. [π βλ. παρὰ Σουΐδ. «*λιπερνῆτις· ἡ πτωχή, παρὰ τὸ λείπεσθαι ἑρνέων, ὅ ἐστι φυτῶν*», «*λιπερνοῦντας· πενιχρούς*»].

Λῑπό-γᾰμος, *ον* (*λιπεῖν*+*γάμος*)· ὁ ἐγκαταλιπὼν τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου (ὁ ἐγκαταλείψας τὴν σύζυγον ἢ ἡ ἐγκαταλείψασα τὸν σύζυγον), μοιχὸς ἢ μοιχαλίς.

Λῑπό-γνωμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*λιπεῖν*+*γνώμων*)· ἐπὶ ἵππων, ὁ στερούμενος τῶν ὀδόντων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δεικνύουσι τὴν ἡλικίαν ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, ὁ ἀγνώστου ἡλικίας.

Λῑπό-γυιος, *ον*, (*λιπεῖν*+*γυῖον*)· ὁ ἑστερημένος μέλους τινὸς τοῦ σώματος, ἡκρωτηριασμένος, ἀνάπηρος.

Λιποῖσα, Λιποῖσαν, δωρ. ἀντὶ *λιποῦσα, λιποῦσαν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *λείπω*.

Λῑπο-μήτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*λιπεῖν*+*μήτηρ*)· ὁ στερούμενος μητρός, ὀρφανὸς μητρός.

Λῑπό-ναυς, δωρ. καὶ **Λῑπό-νᾶς,** ὁ, ἡ (*λιπεῖν* + *ναῦς*)· ὁ ἐγκαταλείψας τὴν ναῦν, τὸν στόλον.

Λῑπο-ναύτης, *-ου*, ὁ (*λιπεῖν* + *ναύτης*;)· ὁ ἐγκαταλείψας τοὺς (ἄλλους) ναύτας ἢ τὸ πλοῖον.

Λῑπό-νεως, *ων*=*λιπόναυς* (ὃ βλ.).

Λῑπό-πᾰτρις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (*λιπεῖν*+*πατρίς*)· ὁ ἐγκαταλείψας τὴν πατρίδα του ‖ ὁ κάμνων τινὰ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα του.

Λῑπο-πάτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*λιπεῖν*+*πατήρ*)· ὁ ἐγκαταλείψας τὸν πατέρα του.

Λῑπό-πνοος, *ον*, καὶ συνηρ. **-πνους,** *ουν* (*λιπεῖν* +*πνοή*)· ὁ ἐγκαταλελειμμένος ὑπὸ τῆς πνοῆς, ἄπνους, νεκρός.

ΑἸΠΟΣ, τό· ὃ,τι καὶ νῦν, λίπος, «ξύγγι», ἄλειμμα (εἴτε ζωϊκόν, πάχος, λαρδί· εἴτε φυτικόν, ἔλαιον) ‖ μτφρ., *λίπος αἵματος*=θρόμβος (κηλὶς) αἵματος.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *λιπ-*, ἐξ ἧς καὶ τά: ὁμ. *λίπα* (*λίπ' ἔλαίῳ*) αἰτ. › ἐπίρ. ἀφθόνως, δοψιλῶς, δι' ἐλαίου, *λιπ-αρός, λιπαρής, λιπαρέω* (βλ. λ.)· *ἀλείφω, ἄλειφαρ, ἄλειμμα, ἀλοιφή* (βλ. λ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. lip, limp-âmi (ungo), lêp-as (unguentum)· σλαυ. lep-u (ἀλευρόκολλα)· λιθ. limp-u, lipti (κολλῶ)· ἰαπ. ῥ. *leip- (ἄλειμμα, ἀλείφω), πιθαν. ἐπεκτετ. ‹*lei- ἐν τῷ ἑλλ. «*ἀλίνειν· ἀλείφειν, λεῖος*» (Ἡσυχ.)· πρβλ. ἰαπ. *(s)leib- (στάζω)· βλ. ἐν *λείβω*.

Λῑπο-σαρκής, *ὲς* (*λιπεῖν*+*σάρξ*)·=*λιπόσαρκος*, ὁ στερούμενος σαρκῶν, ἰσχνός.

Λῑπο-στέφᾰνος, *ον* (*λιπεῖν*+*στέφανος*)· ὁ ἐγκαταλιπὼν τὸν στέφανον, ὁ πεσὼν ἀπὸ τὸν στέφανον.

Λῑπο-στρᾰτία, ἡ, καὶ **Λῑπο-στράτιον,** τό (*λιπεῖν* +*στρατιά*)· ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ στρατοῦ.

Λῑπο-ταξία, ἡ, καὶ **Λῑπο-τάξιον,** τό (*λιπεῖν*+*τάξις*)· ἡ ἐγκατάλειψις τῆς τάξεως (τῆς δέσεως, ἐν τῷ στρατῷ). ὃ,τι καὶ νῦν καλεῖται λιποταξία.

Λῑπο-τρῐχής, *ὲς* (*λιπεῖν*+*θρίξ*)· = *λιπόθριξ*· ὁ μὴ ἔχων τρίχας, φαλοκρός.

Λῑπο-ψῡχέω, μέλ. *-ήσω* (*λιπεῖν*+*ψυχή*)· ὃ,τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες λιποψυχῶ, λιγοθυμῶ, γίνομαι σὰν νεκρός, χάνω τὰς αἰσθήσεις μου ‖ ἀποδνήσκω. — **II** χάνω τὸ θάρρος μου, στεροῦμαι διαθέσεως.

Λῑπών, ἐπ. μτχ. τοῦ *λιπάω*.

Λίπτομαι, ἀποθ. μετὰ παθ. πρκ. *λέλιμμαι*· εἶμαι πρόθυμος, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς ‖ μετὰ γεν., εἶμαι πρόθυμος διά τι, ποθῶ τι διακαῶς ‖ ἐν τῇ παθ. μτχ. *λελιμμένος μάχης*;=ποθῶν διακαῶς νὰ πολεμήσῃ.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥ. *λίφ-*, πρβλ. Ἡσυχ. «*λίψ· ἐπιθυμία*», *λιψουρία* = ἐπιθυμία οὐρήσεως· πρβλ. σανσκρ. lubh, lubh-yâmi (cupio), lôbh-as (cupiditas)· λατ. lib-et, lub-et, lib-ido· γοτθ. liubs (ἀγαπητός), ἀρχ-γερμ liuban (lieben, ἀγγλ. lief), σλαυ. lyuby (ἀγάπη), lyubyti (φιλέω) κλπ.

Λιπών, οῦσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *λείπω*.

Λῑς (Α), ὁ, αἰτ. *λῖν*· ἐπ. ἀντὶ *λέων* (ὃ βλ.)· μτγν. ὀνομ. καὶ δοτ. πληθ. *λῖες, λίεσσι*· [δι' ἐτυμολ. βλ. *λέων*].

Λίς (Β), ἡ, ἐπ. συγκεκομμ. τύπος ἀντὶ *λισσὴ*=λεία, γλαλιστερή: *λὶς πέτρη*=λεῖος βράχος.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγονται καὶ τά: *λισσὸς* (‹*λιτ-σός*), *λισ-σάς, λίσ-πος, λίσ-φος, λίσ-τρον*· ἀρχικὸς τύπος τῆς ῥ. ἦτο *γλιτ-*, πρβλ. *γλίτ-τον, γλίσχρος, γλοι-ός*, ἀρχ-λατ. glit tus, λιθ. glit-us (glatt)· ἴσως συγγ. εἶναι καὶ τὸ *ὀ-λισ-θάνω*.

Λῖσαι, Προστ. ἀορ. α' τοῦ *λίσσομαι*.

Λῖσῃ, β' ἑν. μέλλ. τοῦ *λίσσομαι*.

Λίσπος, η, ον (*λισσός, λεῖος*)· λεῖος, ἐστιλβωμένος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λίς*].

Λίσσαι, Προστ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *λίσσομαι*.

Λισσάς, -άδος, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *λισσὸς* (ὃ βλ.).—ὡς οὐσ. *ἡ λισσὰς*=γυμνὸς (λεῖος) κρημνός· πρβλ. *λισσός*.

Λισσέσκετο, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *λίσσομαι*.

ΛἸΣΣΟΜΑΙ: ἀόρ. α' *ἐλῑσάμην*, ἐπ. *ἐλλῑσάμην*· ἀόρ. β' *ἐλῑτόμην*, εὐκτ. *λιτοίμην*, ἀπρφ. *λιτέσθαι*· ἀποθ.· ἱκετεύω, παρακαλῶ, εἴτε ἀπολ. εἴτε μετ' αἰτ. προσ. ‖ μετ' ἀπρφ. *λίσσομαι μὴ προδοῦναι* = παρακαλῶ νὰ μὴ προδώσῃ (μὴ ἐγκαταλείψῃ). [δι' ἐτυμολ. βλ. *λιτή*].

Λισσός, *ή, όν* (*λεῖος, λίσπος*)· λεῖος ‖ *λισσὴ πέτρη*=γυμνός, λεῖος, βράχος ‖ πρβλ. *λισσάς*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λίς*].

Λιστός, *ή, όν* (*λίσσομαι*)· ὃν δύναται νὰ συγκινήσῃ ἡ ἱκεσία.

Λιστρεύω, μέλ. *-σω*· σκάπτω, σκαλίζω, «τσαπίζω» ‖ *φυτὸν λιστρεύω*=σκάπτω γύρω ἀπὸ φυτόν τι. Ἐκ τοῦ

Λίστρον, τό (*λισσός*)· ἐργαλεῖον πρὸς ἰσοπέδωσιν ἢ ἐξομάλυνσιν, σκαπάνη, «τσάπα».

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τά: *λιστρεύω, λιστρίον* (καὶ *λίστριον*)=κοχλιάριον, *λιστρωτὸς* (ἰσοπεδωμένος)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *lid- (ἰσοπεδώνω, ἰσιάζω)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν *λίς, λεῖος*.

Λῖτα, τά (*λίς*)· παρ' Ὁμ.· μαλακά, λεῖα, ὑφάσματα, λινᾶ καλύμματα. [βλ. καὶ *λίνον*].

Λῑταίνω (*λιτή*)· παρακαλῶ, ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ.

Λιτανεύσομεν, ἐπ. ἀντὶ *-ωμεν*, ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *λιτανεύω*.

Λῑτανεύω, μέλ. *-σω*.— Οἱ ηὐξημένοι χρόνοι ἀπαντῶσι παρ' Ὁμ. μετὰ *-λλ-* χάριν τοῦ μέτρου: πρτ. *ἐλλιτάνευον, ἐλλιτάνευσα* (*λιτή*)· ἱκετεύω, παρακαλῶ, ἐκλιπαρῶ, ἐξορκίζω τινὰ νὰ μοῦ κάμῃ χάριν.

Λῑτᾰνός, *η, ον* (*λιτή*)· παρακλητικός, ἱκετευτικός ‖ ὡς οὐσ. *τὰ λίτανα*=*λιταί*=προσευχαί, δεήσεις, παρακλήσεις.

Λῑταργίζω, μέλ. *-σω*, ἀττ. καὶ *-ῐῶ*· σπεύδω, τρέχω, βιάζομαι. Ἐκ τοῦ

Λῑτ-αργος, *ον* (*λι-* + *ἀργός*)· τρέχων, ταχύς.

Λῑτέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *λίσσομαι*.

Λῑτή, ἡ (*λίσσομαι*)· δέησις, παράκλησις, ἱκεσία. — **II** *Λιταί* = Προσευχαί (προσωποποιημέναι ὡς θεαί ἐν Ὁμ. Ἰλ. Ι 502 κ. ἑ.).

Ἔτυμ.: *λιτή, λίσσομαι* (‹*λιτjομαι), ὡσ. καὶ *λίτομαι* (ἐνεστ. σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ ἀορ. β' διὰ μετατοπίσεως τοῦ τόνου: ἀπρφ. *λιτέσθαι* › *λίτεσθαι*), μέλ. *λίσομαι*, ἀόρ. *ἐλισάμην* καὶ *ἐλιτόμην*· *λίτανος, λιτανεύω, λιταίνω, λιτάζομαι* (βλ. λ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*λιτῆρα θαλλόν· τὸν ἱκέσιον*»· ὁ ἐν Ἰλ. Θ 488 τύπος *τρίλλιστος* ὑποθηλοῖ ἀρχικὸν θέμα *σλ- ἢ *Fλ-· πάντως σκοτεινῆς ἐτυμολ.· τὸ λατ. lito εἶναι παράγ. ἐξ οὗ: *lita, ὅπερ ἀναμφιβόλως εἶναι δάνειον.

Λῑτοίμην, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *λίσσομαι*.

Λῑτομαι, σπανιώτ. ἐν. ἀντὶ *λίσσομαι* (ὃ βλ.)·

Λῑτὸς (Α), *ή, όν* (*λεῖος*)· λεῖος, ὁμαλός, ἐπίπεδος, λατ. simplex.— **II** ἁπλοῦς, ἀπέριττος, ἀκαλαίσθητος.— [παράγ. τούτου τὸ *λιτότης*· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «*ἀλίνειν· ἀλείφειν*», *λεῖος*].

Λῑτὸς (Β), *ή, όν* (*λίσσομαι*)· ἱκετευτικός, λιτανευτικός.

Λίτρα, *-ας*, ἡ, λατ. libra· νόμισμα (παρ' Ἀριστ. ἴση πρὸς Αἰγιν. *ὀβολόν*, διαιρουμένη εἰς 12 οὐγκίας, μὲ ὑποδιαιρέσεις τά: *ἡμίλιτρον* (λατ. semis), *πεντώγκιον* (λατ. quincux), *τριᾶς* (λατ. triens), *τετρᾶς* (λατ. quadrans), *ἑξᾶς* (sextans)· ὑπῆρχεν ὡσ. καὶ *δεκάλιτρον* (λατ. decussis, denarius).— **II** καὶ ὡς βά-

ρος, δ,τι καὶ νῦν λέγομεν λίτραν = 12 οὐγκίας. Ἐξ αὐτοῦ τό

Λῑτραῖος, α, ον (*λίτρα*)· ὁ ἀξίζων ἢ ζυγίζων μίαν λίτραν,

λίτρον, τό, ἀττ. ἀντὶ *νίτρον* (8 βλ.).

Λῑτῦέρσης, -ου, ὁ, δωρ. **-σας**· νόθος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Μίδου, ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ ἄσμά τι ᾀδόμενον κατὰ τὸν θερισμὸν ὑπὸ θεριστῶν· πρβλ. *Λίνος, Μανέρως*. Βλ. Κ. Ε. Λ.

λίτυον, τό· τὸ ρωμαϊκὸν **lituus**· ῥάβδος τῶν μάγων, μαγικὴ ῥάβδος.

Λῑχᾱνός, ὁν (*λείχω*)· ὁ λείχων (γλείφων)· ὡς οὐσ. *ὁ λιχανὸς* (ἐνν. *δάκτυλος*) = ὁ δείκτης (ὁ μετὰ τὸν ἀντίχειρα δάκτυλος, κληθεὶς οὕτω, διότι δι' αὐτοῦ ἔλειχέ τις). 2) ἡ διὰ τοῦ *λιχανοῦ* πληττομένη χορδή, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς ἀποδιδόμενος τόνος. [δι' ἐτυμολ. βλ. *λείχω*].

λῑχήν, -ῆνος, ὁ· βλ. *λειχήν*.

Λῑχμάζω, μέλ. *-άσω* (*λείχω*)· λείχω, γλείφω.

Λῑχμάομαι, ἀποθ. (*λείχω*)· λείχω, γλείφω ‖ παίζω διὰ τῆς γλώσσης, κυρ. ἐπὶ ὄφεων.

Λῑχνεία, ἡ· λαιμαργία, «λιχουδιά», «νοστιμάδα».

Λῑχνο-βόρος, ον (*λίχνος* + *βορά*)· ὁ τρώγων λιχνεύματα («λιχουδιές»), «λιχούδης».

Λίχνος, η, ον (*λείχω*)· λαίμαργος, «λιχούδης». 2) μτφρ. περίεργος, ἄπληστος.

Λίψ (Α), ὁ, γεν. *λῖβός* (*λείβω*)· ὁ ΝΔ ἄνεμος, λατ. **Africus** (ὀνομασθεὶς οὕτω, διότι ἔφερεν ὑγρασίαν, καὶ οὐχὶ ὡς προερχόμενος ἀπὸ *Λιβύης*).

Λίψ (Β), ὁ, γεν. *λῖβός*, αἰτ. *λίβα* (*λείβω*)· πᾶν ἐκχυνόμενον (ῥέον) ὑγρόν, ῥύαξ ‖ σταγὼν ‖ σπονδή.

Λίψ (Γ), ἡ (ἐκ ῥ. *λιφ-* τοῦ *λίπτομαι*, 8 βλ.)· ἐπιθυμία, πόθος.

Λό', ἀντὶ **Λόε**· βλ. ἐν *λούω*.

Λοβός, -οῦ, ὁ (*λέπω*)· δ,τι καὶ νῦν, τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ὠτὸς ‖ ὁ λοβὸς τοῦ ἥπατος. 2) τὸ κέλυφος τῶν ὀσπρίων. — [*λοβός*; ‹ ἰαπ. **logvó-s*, πρβλ. Ἡσυχ. *«λέβιν θοι· ἐρέβινθοι»*].

Λογᾶδην, ἐπίρ. (*λογάς*)· κατ' ἐκλογήν, κατ' ἐπιλογήν, ἐπιλέκτως, κυρ. ἐπὶ λίθων ἐκλεγομένων πρὸς οἰκοδομήν, χωρὶς νὰ τετραγωνίζωνται.

Λογάς, -άδος, ὁ καὶ ἡ (*λέγω*)· συνειλεγμένος, συγκεντρωμένος ‖ ἐκλεκτός, «διαλεχτός», ἐπίλεκτος, κυρ. ἐπὶ στρατιωτῶν.

Λογάω (*λόγος, λέγω*), ἑφετ. τοῦ *λέγω*· ἀρέσκομαι, ἐπιθυμῶ, νὰ ὁμιλῶ.

Λογεῖον, τό (*λόγος*)· δέσις ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ τις ‖ ἐν τῷ ἀττ. θεάτρῳ, τὸ πρόσθιον μέρος τῆς σκηνῆς, ἐφ' οὗ ἔδρων οἱ ὑποκριτοὶ (ἠθοποιοί), λατ. **pulpitum**.

Λογία, ἡ (*λέγω*)· συλλογὴ (συνεισφορὰ) διὰ τοὺς πτωχούς.

Λογῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *λόγος*· μικρὸς μῦθος ἢ διήγησις.

Λογίζομαι, μελ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*· μέσ. ἀόρ. *α' ἐλογισάμην*, παθ. *ἐλογίσθην*· πρκ. *λελόγισμαι* (*λόγος*)· ἀποθ.· λογαριάζω, ὑπολογίζω ‖ *ἀπὸ χειρὸς λογίζομαι*=ὑπολογίζω προχείρως (ἐκ τοῦ προχείρου, κατὰ προσέγγισιν).— **II** λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, σκέπτομαι, νομίζω, θεωρῶ ‖ μετ' αἰτ. λογαριάζω, θεωρῶ, τι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον. 2) μετ' ἀπρφ., λογαριάζω, ὑπολογίζω, νὰ... (ἢ: ὅτι θά...). 3) ὑπολογίζω, συλλογίζομαι, σκέπτομαι ‖ ὡσ. συμπεραίνω, ἐξάγω τὸ συμπέρασμα.— **III** ὁ ἐν. καὶ ὁ ἀόρ. α' καὶ πρκ. *ἐλογίσθην, λελόγισμαι* εἶναι ὡσ. ἐν χρήσει καὶ ἐν παθητ. ἐνν., ὑπολογίζομαι, λογαριάζομαι.

Λογικός, ή, όν (*λόγος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν λόγον.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, τὴν λογικήν, ὁ λογικὸς (ὡς καὶ νῦν). 2) ὁ ἁρμόδιος, κατάλληλος, διὰ λογικὴν σκέψιν ‖ ἀντεύθεν *ἡ Λογικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ Λογικὴ (κλάδος τῆς Φιλοσοφίας).

Λόγιμος, η, ον, καὶ **-ος, -ον** (*λόγος*)· ἄξιος λόγου, ἀξιόλογος, ἀξιοσημείωτος, ἀξιοπαρατήρητος, σημαντικός.

Λόγιον, τό· δήλωσις, διακήρυξις, χρησμὸς ‖ οὐδ. τοῦ *λόγιος* (8 βλ.).

Λόγιος, α, ον (*λόγος*)· ἐπιτήδειος (ἔμπειρος) εἰς λόγους.— **I** πεπαιδευμένος, κυρ. ἐν τῇ *ἱστορίᾳ* ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λόγιος* = συγγραφεύς χρονικῶν (χρονογράφος), χρονογραφημάτων, διηγημάτων (διηγηματογράφος, πεζογράφος), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν ποιητήν.— **II** εὔγλωττος, εὐφραδής.

Λογισμός, ὁ (*λογίζομαι*)· λογαριασμός, ὑπολογισμός.— **II** μελέτη, νοερὰ ἐξέτασις, σκέψις, συλλογισμὸς ‖ συμπέρασμα.

Λογιστής, -οῦ, ὁ (*λογίζομαι*)· ὁ κάμνων λογαριασμούς, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀριθμητικῆς, ὁ ὑπολογίζων.— **II** ἐν τῷ πληθ., οἱ ἐλεγκταί, οἱ ἐλέγχοντες τοὺς λογαριασμοὺς (ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπὴ ἐκ δέκα μελῶν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἄρχοντες ὑπέβαλλον τοὺς λογαριασμοὺς των κατὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας των).

Λογιστικός, ή, όν (*λογιστής*)· ὁ ἔμπειρος, ὁ ἠσκημένος, εἰς τοὺς λογαριασμοὺς (εἰς τοὺς ὑπολογισμούς).— **II** ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ λογίζεσθαι, ὁ λογικός, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ συλλογίζεσθαι καὶ συζητεῖν δι' ἐπιχειρημάτων.

Λογο-γρᾰφία, ἡ· τὸ γράφειν λόγους (ἐπὶ πεζοῦ λόγου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ποίησιν). Ἐκ τοῦ

Λογο-γράφος, ον (*λόγος*+*γράφω*)· ὁ γράφων λόγους, ὁ πεζογράφος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ποιητήν) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ λογογράφος*=ὁ χρονογράφος, χρονικογράφος.— **II** ὁ γράφων λόγους ἐπὶ παραγγελίᾳ, πρὸς χρῆσιν ἄλλων.

Λογο-λέσχης, -ου, ὁ (*λόγος* + *λέσχη*)· φλύαρος (*ἀδολέσχης*).

Λογο-μᾰχέω (*λογομάχος*)· μάχομαι, ἀγωνίζομαι, περὶ λέξεων. 2) ἀγωνίζομαι διὰ λέξεων, ἐρίζω, φιλονικῶ. Ἐξ αὐτοῦ τό

Λογο-μᾰχία, ἡ (*λογομαχέω*)· τὸ μάχεσθαι περὶ λόγων, πόλεμος περὶ λέξεων. 2) ἡ διὰ λόγων μάχη, ἔρις, φιλονικία.

Λογο-μάχος, ον (*λόγος*+*μάχη*)· ὁ μαχόμενος περὶ (ἢ: διὰ) λέξεων, ὁ ἐρίζων διὰ λόγων.

Λογο-ποιέω (*λογοποιός*)· πλάττω (ἐφευρίσκω) λόγους (μύθους), δημιουργῶ φήμας, κατασκευάζω εἰδήσεις (ψευδεῖς). Ἐξ αὐτοῦ τό

Λογο-ποΐα, ἡ (*λογοποιέω*)· ἐφεύρεσις πλαστῶν εἰδήσεων, ἀφήγησις πλαστῶν εἰδήσεων.

Λογο-ποιός, ον (*λόγος*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων λόγους.— ὡς οὐσ. *ὁ λογοποιός* = ὁ πεζογράφος, ἱστοριογράφος, χρονογράφος. 2) μυθογράφος.— **II** ἐν Ἀθήναις (= *λογογράφος* II), ὁ ἐπὶ παραγγελίᾳ γράφων λόγους πρὸς χρῆσιν ἄλλων. 2) ὁ κατασκευάζων καὶ διαδίδων (ψευδεῖς) φήμας («διαδοσίας»).

Λόγος, ὁ (*λέγω*)· ὁ ἔναρθρος λόγος, δι' οὗ ἐκφράζεται (διατυπώνεται) ἡ ἐνδιάθετος σκέψις ‖ ὡσ. **II** αὐτὴ αὕτη ἡ ἐνδιάθετος σκέψις, ἢ ὁ ἐνδιάθετος λόγος. Καὶ δή:

I (λατ. **oratio, vox**) τὸ λεγόμενον, λαλούμενον, ἤτοι: 1) λέξις, καὶ κατὰ πληθ. λέξεις (τ. ἔ. ὁμιλία, λόγος ‖ γλῶσσα) ‖ *ὡς εἰπεῖν λόγῳ* = διὰ νὰ εἴπῃ τις μὲ μίαν λέξιν, ἐν ἑνὶ λόγῳ (μὲ μίαν λέξιν, ἐν συντομίᾳ).— Παρ' ἀττ. λόγος, ἰσχυρισμός: *τῷ λόγῳ* = ὑπὸ τὸ πρόσχημα, μὲ τὴν πρόφασιν, ἀντίθ. *ἔργῳ*=ἐν τῇ πραγματικότητι, πράγματι, πραγματικῶς. 2) ἀπόφθεγμα, ἔκφρασις ‖ ἀπόκρισις μαντείου, χρησμὸς ‖ γνωμικόν, ρητόν, παροιμία. 3) συνδιάλεξις, συζήτησις· *εἰς λόγους ἦλθον* = ἦλθον εἰς διαπραγματεύσεις, ἔσχον συνέντευξιν, συνδιάσκεψιν. 4) τὸ λέγειν τι περί τινος πράγματος ἢ προσ. ‖ *λόγου ἄξιος*=ὁ δι' ὃν ἀξίζει νὰ εἴπῃ τίς τι, ὁ ἄξιος μνείας. — εἴδησις, φήμη, διάδοσις: *λόγος ἐστὶ* ἢ *λόγος ἔχει* (=λατ. **fama est**)=ὑπάρχει φήμη, φημολογεῖται, λέγεται. 5) διήγημα, διήγησις, ἀμφότερα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἁπλοῦν *μῦθον* καὶ τὸ *ἔπος*, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν κυρίως *ἱστορίαν*, ἤτοι: α) πλαστὴ (φανταστικὴ) ἱστορία, ὅπως οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου. β) διηγήσεις, ἱστορικὰ χρονικὰ ‖ ἐν τῷ ἑν., μέρος τοῦ χρονικοῦ. 6) ἐν τῷ πληθ. *λόγοι*=ὁ πεζὸς λόγος, πεζογραφία, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν *ποίησιν*. β) ἐν Ἀθήναις, *λόγοι*=ἡ δεινότης τοῦ λέγειν, ρητορικὴ δεινότης, εὐφράδεια, εὐγλωττία. 7) τὸ δικαίωμα τοῦ λέγειν (ἡ ἄδεια νὰ ὁμιλῇ τις), τὸ προνό-

μιον τοῦ λόγου (τοῦ νὰ ὁμιλῇ τις)=λατ. **copia dicendi** ‖ ***λόγον τινὶ δίδωμι***=δίδω εἴς τινα τὸ δικαίωμα (τὴν ἄδειαν) νὰ ὁμιλήσῃ (τ. ἔ. τοῦ παρέχω ἀκρόασιν). **8)** (=***ῥῆμα***) τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ γίνεται λόγος, τὸ ὑποκείμενον (ἡ ὑπόθεσις) τοῦ λόγου.

II σκέψις, «τὸ λογικόν», ἡ δύναμις τῆς διανοήσεως (ὡς καὶ τὸ λατ. **ratio**): ***κατὰ λόγον***=συμφώνως πρὸς τὴν Λογικήν ‖ λογισμός, περίσκεψις: ***λόγον ἐμαυτῷ δίδωμι*** = ἐπιτρέπω (ἀναθέτω) εἰς τὸν ἑαυτόν μου νὰ σκεφθῇ περί τινος πράγματος. **2)** λογαριασμός, μελέτη, ἐκτίμησις, γνώμη, ἰδέα: ***λόγου ποιοῦμαί τινα***=θεωρῶ τινα ἄξιον λόγου, ἐκτιμῶ τινα ‖ ***λόγον τινὸς ἔχω***=λαμβάνω τι(νά) ὑπ' ὄψιν μου, τοῦ ἀποδίδω ἀξίαν (κυρ. ἐπὶ προσ.), ἀντίθ. τῷ ***ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιοῦμαί τινα***=δέν τὸν λογαριάζω καθόλου ‖ ***ἐν ἀνδρὸς λόγῳ ἔχω τινά***=λογαριάζω τινὰ ὡς ἄνδρα, τὸν θεωρῶ ἄνδρα. **3)** λογαριασμός, ὑπολογισμός, ἔκθεσις λογαριασμοῦ: ***λόγον δίδωμι*** = δίδω λογαριασμόν. **4)** σχέσις, ἀναλογία, συμμετρία. **5)** λογικὴ αἰτία, δικαιολογία, βάσις τοῦ λόγου, ὅρος, κυρ. ἐν τῇ φράσει ***ἐπὶ τῷ λόγῳ*** ἢ ***ἐπὶ τοῖς λόγοις***= ὑπὸ τὸν ὅρον, μὲ τὴν συμφωνίαν.— Παρ' Ἡρ. κ. ἄ. ***ὁ λόγος αἱρεῖ***= λατ. **ratio evincit** = ἡ λογικὴ καταπείθει (ἀποδεικνύει) ὅτι..., εἶναι λογικόν.

III ἐν τῇ Κ. Δ. ἡ λ. ***ΔΟΓΟΣ*** περιλαμβάνει ἀμφοτέρας τὰς σημ., καὶ τοῦ ἑνάρθρου λόγου καὶ τῆς λογικῆς σκέψεως.

ΛΟΓΧΗ, ἡ· ἡ σιδηρᾶ τριγωνικὴ αἰχμὴ τοῦ δόρατος, λατ. **spiculum** ‖ ἐν τῷ πληθ., ἡ αἰχμὴ μετὰ τῶν ἑκατέρωθεν γλωχίνων (ἀκίδων, «ἀγκίδων»).— **II** λόγχη, δόρυ, ἀκόντιον, λατ. **lancea**.— **III** σῶμα (τμῆμα στρατοῦ) λογχοφόρων.

Ἔτυμ.: κατά τινας ***λόγχη*** ‹ ***λάχη*** (πρβλ. ***λαχαίνω*** =σκάπτω, ἀνορύσσω, πρβλ. ὡσ. ἰρλ. **laigen**= ἀκόντιον ‹κελτ. ***lagina***, gall. **laĭn**=**gladius**) σχηματισθὲν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ θηλ. ***λόγχη*** (=ἡ μακρὰ) συγγ. τῷ λατ. **longus** (‹ἰαπ. ***loŋghos***). Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ ***λαγχάνω*** (ὃ βλ.) καθόσον ***λόγχη*** = ἡ ἐπιτυγχάνουσα, ἡ ἐγγίζουσα (ἐξ ἰαπ. ***leŋqh-***), ἀλλ' ἡ ἐκδοχὴ εἶναι ἀμφίβολος.—Ἄλλοτε ὑπεστηρίχθη ὅτι συγγ. τῷ ****δλόγχα***: ***δόλιχος*** (=μακρὸς) δ βλ.

λογχ-ήρης, ***ες*** (***λόγχη***+***ἀραρεῖν*** τοῦ ***ἀραρίσκω***)· ὁ ὁπλισμένος διὰ λόγχης.

λογχίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***λόγχη***.

λόγχῑμος, ***ον*** (***λόγχη***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν λόγχην, ἢ ὁ ἐφωδιασμένος διὰ λόγχης.

λογχο-ποιός, ***ὁν*** (***λόγχη***+***ποιέω***)· ὁ ποιῶν (κατασκευάζων) λόγχος.

λογχο-φόρος, ***ον*** (***λόγχη***+***φέρω***)· ὁ φέρων λόγχην.— Ὡς οὐσ. ***ὁ λογχοφόρος*** = στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ λόγχης, ἀκοντιστής.

λογχωτός, ***ή, όν*** (***λόγχη***)· ὁ ἔχων κορυφὴν λογχοειδῆ.

Λόγως, δωρ. αἰτ. πληθ. ἀντὶ ***λόγους***.

Λόε, γ' ἑν. ἐπ. πρτ. τοῦ ***λούω***.

Λοέσσας, Λοεσσάμενος, ἐπ. ἀντὶ ***λούσας, λουσάμενος***, μτχ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***λούω***.

Λοέσσομαι, ἐπ. ἀντὶ ***λούσομαι***, μέσ. μέλλ. τοῦ ***λούω***.

Λοετρόν, Λοετρο-χόος, ἀρχαιότ. τύποι ἀντὶ **Λουτρ—**.

Λοέω, ἐπ. τύπος τοῦ ***λούω***.

Λοιβή, ἡ (***λείβω***)· τὸ χύνειν, χύσιμον, σπονδή, προσφορὰ ὑγρᾶς θυσίας, λατ. **libatio**.— [δι' ἐτυμολ. βλ. ***λείβω***].

λοίγιος, ***ον*** (***λοιγός***)· θανατηφόρος, ὀλέθριος ‖ λοιμικός, λοιμώδης.

ΛΟΙΓΟ'Σ, -οῦ, ὁ· καταστροφή, βλάβη, ὄλεθρος ‖ θάνατος ‖ λοιμός («πανούκλα»).

Ἔτυμ.: ***λοιγός***, ὁμ. ***λοίγιος***· πρβλ. λιθ. **ligà** (νόσος) ἑλλ. ***δλίγος***· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****leig-*** (βοκανίζω, ἀφανίζω, καταστρέφω) κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ῥ. ****lei-***, ****loi-***, ἐν τοῖς ***λοιμός, λιμός***, λιθ. **leilas** (ἰσχνός, λεπτός· ἑλ. καὶ ***λειρός***), πρβλ. ὡσ. Ἡσυχ. ***«λοιτός· λοιμός»***, παλ-γερμ. **leid** (ὀλιθερὸς, ἀλγεινός), ἀγγλ-σαξ. **lāþ** (ἐχθρικός, μισητός), παλ-norr. **leiðr**. (ἐχθρικός, μισητός)· κατά τινας ἐκ ῥ. ***λυγ-***, τῆς ἐν τοῖς ***λυγρός, λευγαλέος***.

Λοιδορησμός, ***-οῦ***, ὁ=***λοιδορία*** (ὃ βλ.).

Λοιδορία, ἡ (***λοιδορέω***)· ὕβρις, ὀνειδισμός, κακολογία. Ἐκ τοῦ

Λοίδορος, ***ον***· κακολόγος, ὑβριστικός, ὀνειδιστικός.

Ἔτυμ.: ***λοίδορος***· ***λοιδορεῖν***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«λίζει· παίζει»*** (***λίζω***‹****λινδjω***), ***«λίζουσι· παίζουσι»***, ***«λινδέσθαι· ἀμιλλᾶσθαι»***, παλ-λατ. **loidos**, λατ. **lūdus** (παιδιά, παίγνιον), **lūdo** (παίζω)· πρβλ. ὡσ. μεσ-ιρλ. **laidhim** (ἐπιπλήττω) καὶ Κελτ. ****lisso-*** (‹****lid-to-***) = μομφή, ψόγος ἐν τῷ gall. **llys-**, παλ-ιρλ. **less-** ἐν τοῖς **llys-enw, less-ainm** (παρώνυμον, παρατσούκλι».

ΛΟΙΜΟ'Σ, -οῦ, ὁ· πανώλης, «πανούκλα», λατ. **pestis** ‖ πᾶσα μολυσματικὴ καὶ θανατηφόρος νόσος. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***λιμός, λοιγός***].

Λοιπός, ***ή, όν*** (***λείπω, λέλοιπα***)· ὁ ὑπόλοιπος, ὑπολειπόμενος, ἐπιζῶν, λατ. **reliquus**: ***τοῦ λοιποῦ*** (ἐνν. ***χρόνου***) = διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον, εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς τὸ μέλλον ‖ ***οἱ λοιποί***=οἱ ὑπόλοιποι, ὅλοι οἱ ἄλλοι (λατ. **ceteri**) ‖ ***τὸ λοιπόν***=ὅ,τι ὑπολείπεται, τὰ ὑπολείμματα (=λατ. **quod superest**) ‖ ***τὰ λοιπά*** = τὸ ὑπόλοιπον, τὸ κατακάθισμα (λατ. **cetera**).— [δι' ἐτυμολ. βλ. ***λείπω***].

Λοισθήιος, ***ον***, ἐπ. ἀντὶ ***λοίσθιος, λοΐσθος***· ***λοισθήιον ἄεθλον***=τὸ τελευταῖον ἔπαθλον, τὸ βραβεῖον τὸ προοριζόμενον διὰ τὸν τελευταῖον τοῦ ἀγῶνος.

Λοίσθιος, α, ***ον*** (ἢ ***-ος, -ον***)=***λοΐσθος*** (ὃ βλ.).

Λοΐσθος, ***ον*** (***λοιπός***)· ὁ ἀπομείνας τελευταῖος, ὁ φθάνων ἔπειτα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, ἔσχατος, ὕστατος ‖ ὑπερθ. ***λοισθότατος*** = ὁ ἔσχατος πάντων.

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. ***«λοίσθῳ· ἐσχάτῳ, τελευταίῳ»***· ***λοΐσθος*** καὶ ***λοίσθιος*** μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.· ὑπερθ. ***λοισθότατος***· ***λοίσθημα*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«λοίσθημα· τέλος, πέρας, ἔσχατος»***)· ὁμηρ. ***λοισθήιος***. —***λοΐσθος*** (****λοιθισ-θη-ο-ς*** ‹****λοιθοσ-***, ἰαπ. ****lois-is*** (πλέον ἀσθενῶς): πρβλ. γερμ. ****lais-iz*** (ἐπίρ.=ἧττον) ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **lǽs**, ἀγγλ. **less**, παλ-σαξ. **lēs** + ***-θF-ο-ς***: ***θέ***[F]***ω***, μέλλ. ***θεύσομαι*** (τοῦ ***θέω*** = τρέχω), ***θο***[F]***ός***, σανσκρ. **dhávatē** (τρέχω, ῥέω)· πρβλ. ὡσ. παλ-γερμ. **līso** (ἠπίως), μεσ-γερμ. **līse** (μετὰ δυσκολίας ἀντιληπτός, γλυκύς, ἀδύνατος), ἐξ ἰαπ. ῥ. ****līs***.

λόκκη (οὐχὶ **λόκη**), ἡ· ἀπηρχ. λέξις=***χλαμύς***.

Λοκρίς, ***-ίδος***, θηλ. ἐπίθ.· ἡ καταγομένη ἐκ Λοκρίδος.— **II** ὡς οὐσ. ***ἡ Λοκρὶς*** (ἐνν. ***γῆ***), ὅ,τι καὶ νῦν (βλ. Κ. Ε. Λ.). Ἐκ τοῦ

Λοκροί, οἱ· οἱ κάτοικοι τῆς Λοκρίδος, διακρινόμενοι εἰς τρεῖς φυλάς: τοὺς ***Ὀπουντίους Λοκροὺς*** (ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας), τοὺς ***Ἐπικνημιδίους Λοκρούς*** (ἐπὶ τοῦ ὄρους Κνημῖδος, ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου), καὶ τοὺς ***Ὀζόλας Λοκροὺς*** (ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου). Τῶν τελευταίων τούτων ἄποικοι ἦσαν οἱ ***Ἐπιζεφύριοι Λοκροί*** (ἐπὶ τοῦ ὄρους Ζεφυρίου, ἐν τῇ Κάτω Ἰταλίᾳ). Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λοξίας, ***-ου***, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, παραγόμενον μᾶλλον ἐκ τοῦ ***λέγειν***, ***λόγος*** καὶ σημαῖνον τὸν διερμηνέα τρόπον τινὰ τοῦ Διός, οὐχὶ δὲ ἐκ τοῦ ***λοξός***, ὡς φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως καὶ ὡς ἐνισχύεται ἐκ τῆς γνωστῆς ἐπαμφοτεριζούσης καὶ ἀσαφοῦς γλώσσης τῶν χρησμῶν. Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λοξο-βάτης, ***-ου***, ὁ (***λοξὸς***+***βαίνω***)· ὁ πορευόμενος πλαγίως, προχωρῶν διὰ πλαγίων βημάτων, ὡς ὁ καρκίνος.

ΛΟΞΟ'Σ, ***ή, όν***· ὁ ἔχων κλίσιν, ὁ κεκαμμένος πρὸς τὰ πλάγια, ὁ πλάγιος ‖ ἐγκάρσιος (λατ. **obliquus**): ***λοξὸν ἢ λοξὰ βλέπω τινί***= λατ. **limis oculis spectare** = τὸν στραβοκυττάζω ‖ ***αὐχένα λοξὸν ἔχω*** =λατ. **stare capite obstipo** = στρέφω τὸν αὐχένα πλαγίως (ἢ «κατεβάζω τὴν κεφαλήν») ‖ μτφρ. ἀποσύρω τὴν εὔνοιάν μου ἀπό τινος.

λοξο-τρόχις, ***-ιδος***, θηλ. ἐπίθ. (***λοξὸς*** + ***τρέχω***)· ἡ τρέχουσα λοξῶς, πλαγίως

Λόον, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***λούω***.

λοπαδ-αρπάγίδης, ***-ου***, ὁ (***λοπὰς*** + ***ἁρπάζω***)· ὁ

ἁρπάζων τὰς (πλήρεις φαγητοῦ) λοπάδας (θλ. **λοπάς**).

Λοπάδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **λοπάς**· «μικρὸ πιάτο», «πιατάκι».

ΛΟΠΑ΄Σ, -άδος, ἡ· πλατὺ πήλινον σκεῦος, χρησιμοποιούμενον διὰ τὸ μαγείρευμα ἢ τὸ φαγητόν, πινάκιον ,«πιάτο», «γαβάθα»).

Λοπίς, -ίδος, ἡ = **λεπίς** (θ βλ.). [δι' ἐτυμολ. θλ. **λέπω**].

Λοπός, -οῦ, ὁ, ἡ **Λόπος, -ου,** ὁ (**λέπω**)· φλοιὸς «φλούδα», κέλυφος («τσώφλι»). [δι' ἐτυμολ. θλ. **λέπω**].

Λουέω, ἐπ. ἀντὶ **λούω**.

Λοῦμαι, ἀττ. ἀντὶ **λούομαι,** παθ. καὶ μέσ. τοῦ **λούω**.

Λούσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **λούω**.

Λοῦσεν, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **λούω**.

Λοῦσθαι, συνῃρ. ἀπρφ. ἀντὶ **λούεσθαι** τοῦ **λούομαι**.

Λουσῶ, δωρ. μέλ. τοῦ **λούω**.

Λουτιάω, ἐφετ. τοῦ **λούω**· ἐπιθυμῶ νὰ λουσθῶ (νὰ κάμω λουτρόν).

Λούτριον, τό (**λούω**)· ὕδωρ χρησιμοποιηθὲν διὰ λοῦσιν ἀπόλουμα, ἀπόλουτρον, ἀπόνιμμα.

Λουτρο-δαΐκτος, ον (**λουτρόν**+**δαΐζω**)· ὁ φονευθεὶς τῷ λουτρῷ.

Λουτρόν, ἐπ. **Λοετρόν,** τὸ (**λοέω, λούω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, λουτρόν, τὸ μέρος ἔνθα λούεταί τις.— ‖ ὕδωρ πρὸς λοῦσιν ‖ **ἐν λουτρῷ** = καθ' ὃν χρόνον λούεταί τις.— ‖‖ **σπονδαὶ** ἢ **χοαί**.

Λουτρο-φόρος, ον (**λουτρόν**+**φέρω**)· ὁ φέρων τὸ πρὸς λοῦσιν χρησιμοποιηθησόμενον ὕδωρ, κυρ. κατὰ τὸν γάμον ‖ **λουτροφόρος χλιδή** = ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ἡ γαμήλιος πομπή.

Λουτρο-χοέω· χύνω ὕδωρ εἰς τὸν λουτῆρα. Ἐκ τοῦ

Λουτρο-χόος, ον, ὁμηρ. **Λοετρ—** (**λουτρόν, λοετρόν**+**χέω**)· ὁ χύνων ὕδωρ εἰς τὸν λουτῆρα, ὁ ἑτοιμάζων τὸ λαυτρόν.

Λουτρών, -ῶνος, ὁ (**λουτρόν**)· δωμάτιον λουτροῦ, ἢ οἰκοδόμημα περιέχον λουτῆρας.

ΛΟΥ΄Ω, μέλ. **λούσω,** δωρ. **λουσῶ**· ἀόρ. α' **ἔλουσα, ἐπ. λοῦσα.**— μέσ. μέλ. **λούσομαι**· ἀόρ. α' **ἐλουσάμην, ἐπ. γ' πληθ. λούσαντο.**— Παθητ., ἀόρ. α' **ἐλούσθην.** — πρκ. **λέλουμαι.**— Ἐκ τοῦ ἀσυναίρ. τύπου **λοέω** προέρχεται ὁ ἐπ. πρτ. **λόεον,** ἀπρ. καὶ μτχ. ἀορ. α' **λοέσσαι, λοέσσας**· μέσ. μέλ. **λοέσσομαι**· γ' ἑν. Ὁριστ. ἀορ. α' **λοέσσατο,** μτχ. ἀορ. α' **λοεσσάμενος.**— Τύποι τινὲς προέρχονται ὡς. ἐκ τοῦ **λόω: ἐπ. γ' ἑν. καὶ πληθ. πρτ. λόε, λόον**· ἰων. καὶ παλ-αττ., πληθ. πρτ. **ἐλοῦμεν** (κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **ἐλόομεν**), μέσ. ἐν. **λοῦμαι, λοῦνται**· πρτ. **ἐλοῦτο, ἐλοῦντο,** ἀπρφ. **λόεσθαι, λοῦσθαι.**— πλύνω, λούω («λούζω»), κυρ. πλύνω τὸ σῶμα ‖ μέσ. λούω ἐμαυτόν, λούομαι ‖ παθ. λούομαι ὑπό τινος ‖ μετὰ γεν. **λελουμένος Ὠκεανοῖο**=προσφάτως λουσθεὶς εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ὠκεανοῦ (ἐπὶ ἀστέρος μόλις ἀνατείλαντος).— ‖‖ πλύνων καθαρίζω.

Ἔτυμ.: **λούω,** νεοσχημ. ἀντὶ **λόω** (κατ' ἀναλογ. πρὸς τοὺς τύπους **λούσω, ἔλουσα, λέλουμαι**)· ἐκ ῥ. **λοF-**〉**λόFω**〉**λόω** (**λόεσθαι**〉**λοῦσθαι**)· **λοέω**〈***λοFέω,** μέλ. **λοέσσομαι**· πρβλ. ὁμ. **λο[F]ετρόν**〉ἰων-αττ. **λουτρόν· λουτρών**· πρβλ. λατ. **lav-o, lau-tus.**— Ἐκ τοῦ ἐκτετ. τύπου τῆς ῥ. **λυ-** παράγονται κατά τινας τά: **λῦ-μα** (=τὸ διὰ τῆς λούσεως ἀποβαλλόμενον), **λύθρον, λύ-μη, λυ-μαίνομαι,** λατ. **lu-o** (πρβλ. **al-luo, di-luo, pol-luo**), **di-luv-ium, col-luv-ies, pol-lub-rum, lu-strum, de-lubrum, lu-tor, ad-luvies.**

Λοφάω, μέλ. **-ήσω** (**λόφος**)· ἔχω λόφον (λοφίον). 2) ἀσθενῶ, ὑποφέρω ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν λοφίου.

Λοφεῖον, τό (**λόφος**)· δήκη, ἐν ᾗ ἔθετον τὸν λόφον ‖ παντὸς εἴδους δήκη.

Λοφίᾱ, ἰων. **-ιή,** ἡ (**λόφος**)· ἡ χαίτη ζώων καὶ κυρ. ἵππου, ἡ τριχωτὴ ῥάχις τῶν κάπρων κ. ἄ. ζώων ‖ **ἀντὶ λόφου ἡ λοφιὴ κατέχρα** = ἡ χαίτη ἐχρησίμευσεν ἀντὶ λοφίου.— ‖ ἡ ῥάχις λόφου, λόφος.

Λοφιήτης, -ου, ὁ (**λόφος**)· ὁ κατοικῶν ἐπὶ τῶν λόφων.

Λοφνίς, -ίδος, ἡ (**λέπω**)· λαμπὰς ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἀμπέλου.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ **λέπω** παραγωγὴ στηρίζεται εἰς τὸ παρ' Ἀθην. **«λοφνίδα· τὴν ἐκ φλοιοῦ λαμπάδα, τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ καὶ ἀμπέλου λαμπάδα»**· κατ' ἄλλους **λοφνὶς** 〈***λοπ-ο-νίς,** ἔνθα **λοπ-** εἶναι μεταπτωτ. βαθμὶς τῆς ἐρρ. ῥ. τοῦ **λάμπω,** πρβλ. λεττ. **lāpa** (δᾷς, πυρσός), παλ-πρωσ. **lopis** (φλόξ).

Λοφο-ποιός, ὀν (**λόφας** + **ποιέω**)· ὁ κατασκευάζων λόφους περικεφαλαιῶν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ λοφοποιός** =ὁ κατασκευαστὴς λόφων.

ΛΟ΄ΦΟΣ, -ου, ὁ· τὸ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου, ὁ αὐχήν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ τράχηλος, κυρ. τῶν ὑποζυγίων (διότι τριβόμενος ἐπὶ τοῦ ἐπικαθημένου ζυγοῦ **ἀπολέπεται** «μαδάει», διὸ καὶ κατὰ τοὺς ἀρχ. Γραμμ. παράγεται ἐκ τοῦ **λέπω**) ‖ μτφρ. **ὑπὸ ζυγῷ λόφον ἔχω** =ἔχω τὸν τράχηλον ὑπὸ τὸν ζυγὸν (τ. ἔ. ὑπακούω μεδ' ὑπομονῆς).— ‖ λόφος βουνοῦ, ῥάχις, ὀφρὺς λόφου, λατ. **jugum, dorsum** ‖ λόφος.— ‖‖ ὁ λόφος (λοφίον) περικεφαλαίας, λατ. **crista,** συνήθως ἐκ τριχῶν οὐρᾶς ἵππου. 2) δύσανος («φούντα») τριχῶν ἐπὶ τῆς καρυφῆς τῆς κεφαλῆς (ἀνδρώπου) ‖ ὡς. δύσανος ἐκ πτερῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πτηνῶν, λατ. **crista,** «ἡ κρέστα» ἢ τὸ «χαρχάλι» ἢ «τὸ καπερούνι» τοῦ πετεινοῦ.

Ἔτυμ.: ἀγν. ἐτυμολογ.· κατά τινας **λόφος** 〈ἰαπ. ***alobh-** καὶ εἶναι συγγ. τῷ ἰταλ. **alba** (ἐφ' ὅσον σημ. πόλιν ἐκτισμένην ἐπὶ ὑψώματος), **alburnus** (ὄρος τῆς Λευκανίας), ἰρλ. **alba** (ὑψίπεδον), λατ. **Alpes**: ἑλλ. **Ἄλπεις.** Καίτοι, κατ' ἄλλους, αἱ λέξεις αὗται συνανήκουν μετὰ τῶν λατ. **albus,** Ὁμβρ. **alfo-**: ἑλλ. **ἀλφός, ἀλωφὸς** (=λευκός).

Λόφωσις, ἡ (**λόφος**)· τὸ φέρειν λόφον ‖ αὐτὸς οὗτος ὁ λόφος.

Λοχ-ᾱγέτης, -ου, ὁ, Δωρ. καὶ Ἀττ. ἀντὶ **λοχηγέτης** = **λοχαγός** (ὃ βλ.).

Λοχ-ᾱγέω, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **λοχηγέω** (**λοχαγός**· ἄγω (ὁδηγῶ) τὸν λόχον, ἡγοῦμαι τοῦ λόχου, διοικῶ τὸν λόχον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λοχ-ᾱγία, ἡ (**λοχαγέω**)· δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **λοχηγία**· τὸ ἀξίωμα ἢ ὁ βαθμὸς τοῦ λοχαγοῦ.

Λοχ-ᾱγός, -οῦ, ὁ (**λόχος**+**ἄγω**), δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **λοχηγός**· **ὁ ἄγων τὸν λόχον,** ὁ ἀρχηγὸς λόχου (τμήματος στρατοῦ) λατ. **centurio.**

Λοχάζω = **λοχάω** (ὃ βλ.).

Λοχάω, μέλ. **-ήσω** καὶ **-ήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐλόχησα**· γ' πληθ. ἐπ. ἐν. **λοχόωσι,** μτχ. πληθ. **λοχόωντες** (**λόχος**)· ἐνεδρεύω, παραμονεύω, παραφυλάττω, διά τινα (μετ' αἰτ. προσ.)— ‖ ἀπολ. ἐνεδρεύω, «στήνω καρτέρι».— ‖‖ μετὰ αἰτ. τόπου, καταλαμβάνω δι' ἐνέδρας.

Λοχεία, ἡ (**λοχεύω**)· τοκετός, γέννα.— ‖ **λόχευμα** (ὃ βλ.).

Λοχεῖος, α, ον (**λόχος**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) τὸν τοκετόν.— ‖ **τὰ λοχεῖα** (ἐνν. **χωρία**) =τόπος τοκετοῦ.

Λοχεός, -οῦ, ὁ = **λόχος**· ἐνέδρα.

Λόχευμα, τό (**λοχεύω**)· τὸ τεχθέν, τὸ τέκνον.— ‖ τοκετός: μτφρ. **κάλυκος λοχεύματα** = τὸ ἄνοιγμα τοῦ κάλυκος (τοῦ «μπουμπουκιοῦ»).

Λοχεύω, μέλ. **-σω** (**λόχος** II)· γεννῶ, τίκτω. 2) περιποιοῦμαι κατὰ τὸν τοκετόν (ἐπὶ μαίας), βοηθῶ νὰ γεννήσῃ.— ‖ Παθητ., ἔρχομαι εἰς τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, «κοιλοπονῶ», γεννῶ. 2) τίκτομαι, γεννῶμαι. 3) γενικῶς, κεῖμαι κατακεκλιμένος.

Λοχ-ηγέτης, -ηγέω, -ηγός, ἰων. ἀντὶ **Λοχαγ—.**

Λοχῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. τοῦ **λοχάω.**

Λοχία, ἡ, θηλ. τοῦ **λόχιος**· ἐπίθ. τῆς **Ἀρτέμιδος,** ὡς θεᾶς τοῦ τοκετοῦ.

Λοχίζω, μέλ. **-ίσω** (**λόχος**)· στήνω ἐνέδραν, ἐνεδρεύω διά τινα. 2) τοποθετῶ εἰς ἐνέδραν.— ‖ τακτοποιῶ στρατιώτας κατὰ τμήματα, τοὺς παρατάσσω εἰς τάξιν μάχης.

Λόχιος, α, ον = **λοχεῖος**· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) τὸν τοκετόν.

Λοχίτης, -ου, θηλ. **-ῖτις, -ίδος** (**λόχος**)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόχου ἢ στρατιωτικοῦ σώματος, συστρατιώτης, σύντροφος.

Λοχμαῖος, α, ον· ὁ συχνάζων (διατρίβων) εἰς τὰς λόχμας. Ἐκ τοῦ

Λόχμη, ἡ (**λόχος**)· δάσος ἀπὸ θάμνους (χαμό-

δενδρα) ‖ φωλεά ἀγρίων θηρίων ‖ γενικῶς, δάσος, δαμνών.

λόχμιος, *ον* (καί *-α, -ον*)· =*λοχμαῖος*· ὁ διαμένων εἰς δάμνους. 2) ὡς οὐσ. *τὰ λόχμια*=*λόχμη* (ὃ βλ.).

λοχμ-ώδης, *ες* (*λόχμη* + *εἶδος*)· πλήρης δάμνων, δαμνωδης, δασώδης, δασύς.

λόχον-δε, ἐπίρ.· πρὸς τὴν ἐνέδραν, διὰ τὸ καρτέρι. Ἐκ τοῦ

λόχος, ὁ (*λέγω* I, *λέγομαι*)· τόπος δι' ἐνέδραν, ἐνέδρα, «καρτέρι» ‖ ἡ φωλεὰ ἀγρίων θηρίων. 2) ἡ πρᾶξις τοῦ ἐνεδρεύειν ‖ οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐνέδραν ἄνδρες ‖ *λόχον ἵζω*=βάλλω (τοποθετῶ, στήνω) ἐνέδραν ‖ *λόχον δὲ κρίνω ἄνδρας ἀριστῆας*=διαχωρίζω (ἐπιλέγω) τοὺς ἀρίστους ἄνδρας δι' ἐνέδραν. 3) πᾶν ἔνοπλον τμῆμα στρατιωτῶν ὑπολογιζόμενον συνήθως εἰς 100 ἄνδρας.— Εἰς τὴν Σπάρτην *ὁ λόχος* ἦτο τὸ ἓν τέταρτον ἢ ἓν πέμπτον τῆς *μόρας* (6λ. λ.) ‖ γενικῶς, πᾶν τμῆμα λαοῦ, πᾶν πολιτικὸν σωματεῖον.— ‖ τοκετός, γέννα, ὡς τὸ *λοχεία*.

Ἔτυμ.: *λόχος*· *λοχάω, λοχίζω*· *λοχίτης, λοχαγός*· *λοχεία*· *λοχεύω*· *λοχεῖος* καὶ *λόχιος* (6λ. λ. λ.) ὡσ. μαθομ. *λόχμη* κλπ.· ἐξ ἰαπ. ρ. **logh-* ⟨**legh-* 6λ. *λέχος*.

λοχόωντες, λοχόωσι, μτχ. καὶ γ' πληθ. Ὁριστ. ἐπ. ἐν. τοῦ *λοχάω*.

λόω=*λούω*· ἐκ τοῦ τύπου *λόω* προέρχονται διάφοροι ἰων. καὶ παλ-αττ. τύποι· 6λ. *λούω*.

λύᾱ, ἡ (*λύω*)· διάλυσις, χωρισμός ‖ διχόνοια, στάσις, ὀχλαγωγία, ἀνταρσία.

Λῡαῖος, ὁ (*λύω*)· ὁ λύων, ἀπολύων, ἀπολυτρώνων, ἀπαλλάσσων, ἀπό φροντίδων (ἐπίθ. τοῦ Βάκχου), λατ. **Lyaeus**· πρβλ. λατ. **Liber**.

λῡγδην, ἐπίρ. (*λύζω*)· μετὰ λυγμῶν, λατ. **singultim**.

λῡγδῑνεος, α, ον, καὶ **λῡγδῖνος, η, ον**· ὁ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. 2) λευκὸς ὡς μάρμαρον, ὁ ἐκθαμβωτικῶς λευκός. Ἐκ τοῦ

ΛΥ΄ΓΔΟΣ, ὁ (καὶ ἡ)· λευκὸν μάρμαρον, κατάλευκος λίθος.— [ἐκ ρ. *λυκ-* ἐν τῷ *λύκη*· 6λ. *λευκός*].

ΛΥ΄ΓΗ, ἡ· σκιόφως, λυκόφως [ῡ].

λῡγίζω, μέλ. *-ίσω*, ἀωρ. *λυγιξῶ*.—Παθητ., ἀωρ. ἀόρ. α' *ἐλυγίχθην*· πρκ. *λελύγισμαι* (*λύγος*)· λυγίζω, κάμπτω, συστρέφω ‖ καταρρίπτω ἐν πάλῃ.— ‖ Παθ., κάμπτομαι, λυγίζομαι, συστρέφομαι. 2) καταρρίπτομαι, καταβάλλομαι, ἡττῶμαι.

Ἔτυμ.: *λυγίζω, λυγόω*· *λύγος* (= *ἄγνος* 6λ. λ.)· *λύγινος* (*στέφανος*, λατ. **vietus**)· *λυγιστὴς* (λατ. **victor**): πρβλ. λατ. **luctor, lucta**· παλ-ιρλ. **luctaire** (μονομαχοκάπηλος), λιθ. **lugnas** (εὐλύγιστος), παλ-γερμ. **loc**, ἀγγλ-σαξ. **locc**, παλ norr. **lokkr** (γοτθ. **lukks**⟨ἰαπ. **lugnó-*) = δόστρυχος· παλ-norr. **lykna** (κάμπτω τὸ γόνυ), εἶτα λατ. **luxus, luxo**· ἐξ ἰαπ. ρ. **lug-*: **vl̥g-*, πρβλ. λατ. **valgus** (στραβοπόδης), σανσκρ. **valga** (χαλινός), λεττ. **walgs** (φορβιά, «καπίστρι»), ἰαπ. **valg-* (στρέφω, κάμπτω).— Κατά τινας δὲν εἶναι ξένα πρὸς τὴν ἀνωτέρω ὁμάδα αἱ λ. *λευγαλέος, λυγρός*.

λῡγῖνος, η, ον (*λύγος*)· ὁ ἐκ λύγου («λυγαριᾶς») κατεσκευασμένος, λατ. **vietus**.

λυγιξεῖν, ἀπρφ. δωρ. μέλ. τοῦ *λυγίζω*.

λῡγισμός, *-οῦ*, ὁ (*λυγίζω*)· κάμψις, στροφή, συστροφὴ ‖ μτφρ. αἱ ὑπεκφυγαὶ τῶν σοφιστῶν.

λύγκειος, α, ον (*λύγξ* Α)· ὁ ὁμοιος πρὸς λύγκα, ὁ ὀξυδερκὴς ὡς λίγξ.

ΛΥ΄ΓΞ (Α), *λυγκός*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ζῷον σαρκοφάγον.

Ἔτυμ.: πρβλ. ἀρμ. **lusanun kh**, μεσ-ιρλ. **lug**, παλ-Σουηδ. **lō**, παλ-γερμ. **luhs**, ἀγγλ-σαξ. **lox**, λιθ. **lúszis**, λεττ. **lúsis**, παλ-πρωσ. **luysis** (πάντα ταῦτα σημ. τὸν *λύγκα*)· ἐξ ἰαπ. ρ. **leuk-* (παραλλήλως τῇ ρ. **leuq-* ἐν τῷ *λευκός* κ. ἄ.· 6λ. ἐν λ. *λευκός*), διότι καὶ τὸ ζῷον ἄλλως τε ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τῶν σπινθηροβόλων ὀφθαλμῶν του, ἢ ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ δέρματός του (τοῦ λευκοφαίου), πρβλ. σανσκρ. **ruçant-** (=ἀνοικτοῦ χρώματος).

λύγξ (Β), *λυγγός*, ἡ (*λύζω*)· «λόξυγγας», σπασμωδικὸν πάθος τοῦ λάρυγγος, λατ. **singultus**.— [δι' ἐτυμολ. 6λ. *λύζω*].

ΛΥ΄ΓΟΣ, ἡ=*ἄγνος* (ὃ βλ.)· «λυγαριά», δόμνος ἢ δένδρον ὅμοιον πρὸς ἰτέαν (λατ. **vitex agnus** ἢ **agnus castus**) ‖ ἐν τῷ πληθ. οἱ κλῶνες τῆς λύγου= λατ. **vimina**.— [δι' ἐτυμολ. 6λ. *λυγίζω*].

λῡγο-τευχής, ὲς (*λύγος*+*τεύχω*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ λυγαριᾶς.

λῡγόω, μέλ. *-ώσω* = *λυγίζω* (ὃ βλ.).

ΛΥΓΡΟ΄Σ, ά, όν· πένθιμος, λυπηρός, κατηφής, μελαγχολικός, ζοφερὸς ‖ *φάρμακα λυγρά*=ὀλέθρια φάρμακα ‖ *εἵματα λυγρά*= ἄθλια ἐνδύματα ‖ τὸ οὐδ. πληθ. *τὰ λυγρὰ*=δυστυχία, ἀθλιότης, ὄλεθρος, καταστροφή.— ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων ἐπιβλαβής, κακοποιός, ὀλέθριος. 2) ἄθλιος ‖ ἀδύνατος, ἀσθενὴς ‖ ἄνανδρος.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ρ. *λυγ-* ἐξ ἧς καὶ τὸ *λευγαλέος* (ὃ βλ.), *λοιγός*· πρβλ. σανσκρ. **rug, rug-âmi** (= **fzango, vexo**), **rug**, **luǯ-â** (= **morbus**)· λατ. **lug-eo, lug-ubris, luc-lus**· βλ. καὶ ἐν *λευγαλέος*. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λῡγρῶς, ἐπίρ. τοῦ *λυγρός*· ἀθλίως, «ἐλεεινά».

Λῡδία, ἡ· τὸ ἐν Μ. Ἀσίᾳ βασίλειον τοῦ Κροίσου, μετὰ ταῦτα Περσικὴ σατραπεία. Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λῡδίζω, μελ. *-ίσω* (*Λυδός*)· μιμοῦμαι τοὺς Λυδούς, φέρομαι ὡς Λυδός.

Λύδιος, α, ον (*Λυδός*)· ὁ ἐκ Λυδίας, Λυδικὸς ‖ *ἡ Λυδία λίθος*=λίθος (εἶδος πυρολίθου) δι' οὗ ἐδοκιμάζετο ἡ γνησιότης τοῦ χρυσοῦ (βλ. *βάσανος*) ‖ ὠνομάσθη οὕτω, διότι ἀνεκαλύφθη ἐν Λυδίᾳ τὸ πρῶτον.

Λῡδιστί, ἐπίρρ. (*Λυδός*)· κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, κατὰ τὸν τρόπον τῶν Λυδῶν.

Λῡδο-πᾰθής, *ὲς* (*Λυδός*+*παθεῖν*)· πολυτελὴς (ἀβροδίαιτος) ὡς Λυδός.

Λῡδός, *-οῦ*, ὁ· κάτοικος Λυδίας, καταγόμενος ἐκ Λυδίας.

ΛΥ΄ΖΩ, μέλ. *-ξω*· ἔχω λύγγα (τ. ἐ. λόξυγγα).— ‖ ὁλολύζω, ἀναλύομαι εἰς λυγμούς, λατ. **singultare** ‖ κλαυθμηρίζω.

Ἔτυμ.: *λύζω*· ⟨**λυγγ-jω*· κατά τινας ἡ λ. εἶναι ὀνοματοπ., ἐξ αὐτῆς δὲ τὰ *λύγξ, λυγγός, λυγμός, λυγγαίνω, ἀναλύζω*· κατ' ἄλλους ἐκ ρ. *σλυγ-*, πρβλ. παλ-γερμ. **slucc-an** (γερμ. **schlucken**), Κελτ. **sluig-idh**.

λύθεν, αἰολ. καὶ ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λύω*.— ‖ *λῠθέν*, οὐδ. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λύω*.

λῡθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *λύω*.

λύθρον, τό, ἡ **λύθρος,** ὁ· μολυσμός, ῥύπος, κηλίδωσις, κυρ. ἐξ αἵματος ‖ πηκτὸν αἷμα, ἀκάθαρτον αἷμα.—[δι' ἐτυμολ. 6λ. *λύμη, λῦμα*· πρβλ. Φωτ. «*λύθρος*· *φόνος*· *ἢ ὁ ἐκ τοῦ αἵματος μολυσμὸς συνιστάμενος ἐξ ἱδρῶτος καὶ κόνεως καὶ αἵματος μετὰ ἰχῶρος*».

λυθρ-ώδης, *ες* (*λύθρον*+*εἶδος*)· ὁμοιος πρὸς *λύθρον* ‖ κηλιδωμένος ἀπὸ αἷμα.

λῡκά-βας, *-αντος*, ὁ (**λύκη*+*βαίνω*)· ἡ ὁδὸς τοῦ φωτός, ἡ τροχιὰ τοῦ ἡλίου, τὸ ἔτος.— ‖ ὡς ἐπίθ., ὁ ἀποτελῶν τὸ ἔτος: *αἱ λυκαβαντίδες ὧραι*=αἱ ἀποτελοῦσαι τὸ ἔτος ὧραι.

Ἔτυμ.: ἀμφιβ. ἐτυμολ.· κατά τινας *λυκάβας* (=κύκλος τοῦ φωτός) ⟨*λυκ-* (: *λευκὸς* κλπ.) + *ἀβά* (Ἡσυχ. «*ἀβά*· *τροχός*»)· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀνεφέρετο καὶ ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *λύκος*+*βαίνω*· κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχ. «ἐκ τοῦ *λυγαίως βαίνειν, ὅ ἐστι σκοτεινῶς*· *λεληθότως γὰρ ὁ χρόνος διέρχεται*».

λῡκαινα, ἡ (*λύκος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, θῆλυς λύκος, λύκαινα.

Λύκαιον, τὸ (καὶ **Λυκαῖον**)· ὄρος ἐν Ἀρκαδίᾳ. Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λῡκαῖος, α, ον· Ἀρκαδικός, ἐπίθ. τοῦ Διός. — ‖ ὡς οὐσ. *ὁ Λυκαῖος* ἢ *τὸ Λυκαῖον* (ὄρος ἐν Ἀρκαδίᾳ). 2) *Λύκαια* (ἑνν. *ἱερά*), τὰ=ἡ ἑορτὴ τοῦ Λυκαίου Διός. — Τὰ *Λύκαια* ταῦτα ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ παρὰ Ρωμαίοις **Lupercalia** (ἐκ τοῦ *λύκος*, λατ. **lupus**). Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λυκαονιστί, ἐπίρ.· ἐν τῇ Λυκαονικῇ γλώσσῃ (διαλέκτῳ).

λῡκ-αυγής, *ὲς* (**λύκη* + *αὐγή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ λυκαυγές, ἢ ὁ συμβαίνων κατὰ τὸ λυκαυγὲς ‖ ὡσ. οὐσ. *τὸ λυκαυγὲς* = ἡ αὐγή, ἡ χαραυγή, τὰ χαράγματα.

Λυκάων, -ονος, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Λυκαονίας, ἐπαρχίας τῶν νοτίων μερῶν τῆς Μ. Ἀσίας.

Λῦκέη, ἀττ. συνῃρ. **Λυκῆ** (ἐνν. **δορά**), ἡ· δέρμα λύκου ‖ ἡ ἐξ αὐτοῦ περικεφαλαία (πρβλ. **κυνέη**).

Λύκειον, τό· Γυμνάσιον μέ ἐστεγασμένας στοάς περιπάτων, εἰς τό ἀνατολικόν προάστειον τῶν Ἀθηνῶν, κληθὲν οὕτω ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ γειτονικοῦ ναοῦ τοῦ **Λυκείου Ἀπόλλωνος**. Βλ. Κ. Ε. Λ.

Λύκειος, α, ον (λύκος), ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀμφιβόλου σημασ., ἤτοι ἤ: **1)** ἐκ τοῦ **λύκος,** φονεύς λύκων (**λυκοκτόνος,** ὃ βλ.)· ἤ **2)** ἐκ τοῦ **Δυκία,** ὁ θεός τῆς Λυκίας, ὡς τό **Δυκηγενὴς** (ὃ βλ.)· ἤ **3)** ἐκ τοῦ **λύκη** (φῶς), ὁ θεός τοῦ φωτός.

Λῦκῆ, ἡ, ἀττ. συνῃρ. ἀντὶ **λυκέη.**

***ΛΥ'ΚΗ** (= φῶς), ἀπηρχαιωμένη λέξις, ἐξ ἧς τά: **λυκάβας, λυκόφως, λύχνος, λύγδος, λευκός,** λατ. **luceo, luna** (〈**luc-na**), **lumen** (〈**luc-men**) **lux** κλπ.· πρβλ. σανσκρ. **ruk, rōk-ē** (**luceo**)· γοτθ. **liuh-ath** (φῶς), παλ-norr. **ljōs,** παλ-γερμ. **lioht** (**light**), σλαυ. **luc-a** (**luna**), **luc-i** (**lux**)· λιθ. **laúk-as** (**pallidus**) κλπ.· ὅλ. καὶ **λεύσσω.**

Λῦκη-γενής, ἐς (Δυκία+γένος)· ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ γεννηθεὶς ἐν Λυκίᾳ.

Λῦκηδόν, ἐπίρρ. **(λύκος)**· κατὰ τὸν τρόπον λύκου, ὡς λύκος.

Λῦκία, ἡ· χώρα κειμένη εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Μ. Ἀσίας. Βλ. Κ. Ε. Λ.— **Λυκίηθεν,** ἐπίρ.=ἐκ Λυκίας.— **Λυκίηνδε,** ἐπίρ.=εἰς Λυκίαν, πρὸς Λυκίαν.

Λῦκιο-εργὴς καὶ κατὰ συναίρ. **-ουργής, ἐς (Δυκία+ἔργον)**· κατεσκευασμένος κατὰ τὴν τεχνικὴν τῶν Λυκίων.

Λῦκο-εργής, ἐς (λύκος+ἔργον)· **= λυκοκτόνος** (ὃ βλ.)· ὁ φονεύων λύκους (λατ. **lupos conficiens**) ‖ **πρόβολοι λυκοεργέες**=ἀκόντια φονεύοντα λύκους.

Λῦκο-θαρσής, ἐς (λύκος + θάρσος)· εὐθαρσὴς (τολμηρὸς) ὡς λύκος.

Λῦκο-κτόνος, ον (λύκος + κτείνω)· ὁ κτείνων (φονεύων) λύκους ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ φονεὺς λύκων.

Λῦκο-ρραίστης, -ου, ὁ **(λύκος + ῥαίω)**· **= λυκοκτόνος.**

ΛΥ'ΚΟΣ, ὁ· ὃ,τι καὶ νῦν.— Παροιμ.: **λύκον ὁρῶ**= βλέπω λύκον, τ. ἔ. μένω βωβός, ὡς ἐπιστεύετο παρὶ ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ὁ λύκος εἶδε πρῶτος (πρβλ. τὸ παρὰ Βιργιλ. **Moerim lupi videre priores,** Ecl. 9,54). — **‖** ἐν τῷ πληθ., αἱ ἀκίδες τοῦ χαλινοῦ (ὀξεῖαι οἱ δηραὶ αἵχμαι τοῦ χαλ.) σκληροτραχήλων ἵππων (λατ. **lupi, lupata**) ὀνομασθεῖσαι οὕτω ἐκ τῆς ὁμοιότητός των πρὸς τοὺς ὀρεπανωτοὺς ὀδόντας τοῦ λύκου.

Ἔτυμ.: **λύκος**=λατ. **lupus**〈***luquos,** ἰαπ. ***luqvo-s**: σανσκρ. **vṛ́ka-ḥ,** γοτθ. **wulfs,** παλ-γερμ. **wolf,** λιθ. **vilkas,** παλ-πρωσ. **wilkis,** λεττ. **wîlks,** παλ-σλαυ. **vlъ̆kъ̆,** ρωσσ. **volk,** ἰαπ. ***vl̥-qvos,** παλ-γερμ. **wulpa.** —ἐξ ἰαπ. ῥ. ***vl̥-qv-** (σαρκοφάγον ζῷον), ἴσως συγγ. τῷ ***vl̥-p-** ἐν τῷ λατ. **volpes** (ἀλώπηξ), λιθ. **vilpiszys** (ἀγριόγατος).— αἱ ἰαπ. ῥ. ***vl̥-qv-** καὶ ***vl̥-p-** εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ῥ. **vel-** (σχίζω) (πρβλ. λατ. **vello** =ἐκριζῶ), πρβλ. ὡσ. ***vel-q-** ἐν τῷ λατ. **lacer.**— Τὸ θηλ. **λύκαινα** ἐσχηματίσθη κατὰ τὰ **λέαινα, θεράπαινα.**

Λῦκό-φως, -ωτος, τό **(λύκη + φῶς)**· τὸ σκιόφως (ἀμυδρὸν φῶς), τὸ πρό τῆς ἀνατολῆς καὶ τὸ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου (λατ. **diluculum**).

Λῦκόω, μέλ. **-ώσω (λύκος)**· κατασπαράσσω ὡς λύκος.— Ἰλιαθ., κατασπαράσσομαι ὑπὸ λύκων.

Λῦμα, -ατος, τό (ἐκ τοῦ **λούω,** λατ. **luo**)· ῥύπος, ἀκαθαρσία, ἐξαφανιζόμενα διὰ πλύσεως ‖ ὡσ. τὸ ἀκάθαρτον ὕδωρ, «ἀποπλύματα», λατ. **purgamenta.** — **‖** ἠθικὸς ῥύπος, ὄνειδος, καταισχύνη, ἀτιμία.— **‖‖** ἄνθρωπος παρημελημένος, ἀπόβρασμα τῆς Κοινωνίας.

Ἔτυμ.: **λῦμα**· ὁμ. **λύθρος**· ἰων-ατ. **λύμη** (ὅλ. λ.λ.)· **λυμαίνομαι:** λατ. **lutum** (〈***slutom** ἢ ***lutom**), **polluo, lustrum,** παλ-ιρλ. **loth** (ἕλος), gall. **lludedic** (βοθροκαθαριστής).— ἐξ ἰαπ. ῥ, ***(s)leu-** 〈***sl̥-** (κατ' ἐπέκτ.), (***(s)lei-** βλ. ἐν λ. **λεῖμαξ**)· ἡ συγγ. πρὸς τὰ λατ. **lavere, lavare** ἀμφισβητεῖται.

Λῡμαίνομαι, μέλ. **λυμᾶνοῦμαι**· ἀόρ. α' **ἐλυμηνάμην**· ὡσ. παθ. ἀόρ. α' **ἐλυμάνθην**· πρκ. **λελύμασμαι,** ἀλλ' ὅμως γ' ἐν. **λελύμανται (λύμη),** ἀποθ.· κακομεταχειρίζομαι, ἀκρωτηριάζω, κακοποιῶ, διαρπάζω, καταστρέφω ‖ φέρομαι προσβλητικῶς ἢ χλευαστικῶς πρός τινα ‖ ὡσ. καταδιώκω.— **‖** ὁ ἐν. **λυμαίνομαι** μετὰ τοῦ παθ. ἀορ. α' καὶ πρκ. χρησιμοποιοῦνται ἐνίοτε μετὰ παθ. ἐνν.· τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ὑπό τινος, καταστρέφομαι. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

Λῡμαντήρ, -ῆρος, ὁ **(λυμαίνομαι)**· ὁ λυμαινόμενος, ὁ καταστρέφων, ὁ καταστροφεύς.

Λῡμαντήριος, α, ον (λυμαίνομαι)· βλαπτικός, καταστρεπτικός, ἀφανιστικὸς ‖ μετὰ γεν. ὁ ἀφανίζων, καταστρέφων, τι(νά).

Λῡμαντής, -οῦ, ὁ=**λυμαντὴρ** (ὃ βλ.).

Λῡμασις, ἡ·—**λύμη** (βλ. λ.).

Λῡμεών, -ῶνος, ὁ **(λύμη)**· ὁ καταστροφεύς, διεφθορεύς.

ΛΥ'ΜΗ [ῡ], ἡ· ὑβριστικὴ (προσβλητικὴ) μεταχείρισις διὰ λόγων ἢ ἔργων ‖ προσβολή, ὀνειδισμός, ὄνειδος, αἶσχος ‖ γενικῶς, κακοποίησις, ἀκρωτηριασις, ὄλεθρος, βλάβη: **ἐπὶ λύμῃ**=χάριν ὕβρεως, ἐπὶ ὕβρει, πρὸς ὕβριν. [δι' ἐτυμολ. ὅλ. **λῦμα**].

Λύμην, ἐπ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ **λύω.**

Λῡμηνάμενος, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **λυμαίνομαι** (ὃ βλ.).

Λύντο, γ' πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **λύω.**

Λῡπέω, μέλ. **-ήσω (λύπη)**· προξενῶ λύπην, ἐνοχλῶ, θλίβω, πικραίνω, στενοχωρῶ, βασανίζω.— Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. **λυπήσομαι**· εἶμαι λυπημένος, πικραίνομαι.

ΛΥ'ΠΗ, ἡ [ῡ]· πόνος, εἴτε τοῦ σώματος εἴτε τῆς ψυχῆς (λατ. **dolor**) ‖ ὃ,τι καὶ νῦν, λύπη, στενοχωρία, ἀμηχανία, κακὴ κατάστασις, κακοπάθεια.

Ἔτυμ.: **λύπη**· **λῡπέω, λῡπηρός**· **λῡπρὸς** (ὅλ. λ. λ.)· ἐκ ῥ. **λυπ-**· πρβλ. σανσκρ. **lumpáti** (θραύω, βλάπτω), λιθ. **lùpti,** παλ-σλαυ. **lupiti** (ξεφλουδίζω), γοτθ. **luptus** (ἀήρ, ἄνεμος) (ὅλ. ἐν. λ. **λέπω**)· ἐξ ἰαπ. ***leu-p-** (〈***leu-** κατ' ἐπέκτ.). πρβλ. ***leu-ĝ-** ***leu-g-** ἐν τῷ ἑλλ. **λευγαλέος,** λατ. **lūgeo**· ***leup-** (πρβλ. λατ. **rumpō,** λιθ. **rūpėti** = λυπῶ, **rupestis** = λύπη), ***lep-** καὶ ***leubh-** (λατ. **liber** 〈***lu̯bhro-s**=ἐλεύθερος).

Λύπημα, -ατος, τό **(λῡπέω)**· πόνος, θλῖψις.

Λῡπηρός, ά, όν (λυπέω)· ὀδυνηρός, ἀλγεινός, θλιβερὸς (λατ. **molestus**).

Λῡπητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **λῡπέομαι**· πρέπει νὰ λυπῆταί τις.

Λῡπρός, ά, όν (λυπέω, λυπηρός)· ἐλεεινός, ἄθλιος, δύστηνος.— **‖** ὀδυνηρός, προξενῶν λύπην (=**λυπηρός**).

ΛΥ'ΡΑ, ἡ [ῠ]· ὅ,τι καὶ νῦν (λατ. **lyra**), ἑλληνικὸν μουσικὸν ὄργανον ἔχον 7 χορδάς, ὅμοιον πρὸς τὴν κιθάραν καὶ τὴν φόρμιγγα.

Ἔτυμ.: ἐξ ἰαπ. ῥ. ***lŭ-:** ***lēu-** καὶ κατ' ἐπέκτ. ***lēu-d-** ἐν τῷ λατ. **laus,** γεν. **laudis** ***lәud-**), παλ-ιρλ. **lūad** (***laudo-**) = ὁμιλία, **lōid** (***.ūdis**) = ᾄσμα· ἀπίστως κατ' ἐπέκτ. εἰς ***leu-l-** ἐν τῷ γοτθ. **liuþōn,** ἀγγλσαξ. **léodlan,** παλ-γερμ. **liudōn** (ᾄδω), **liod** (***leuþa-**) =ᾄσμα, παλ-norr. **lúðr** (σάλπιγξ).

Λῦρ-ᾠδιός, ὁ **(λύρα + ἀοιδός)**· ὁ ᾄδων τῇ συνοδείᾳ λύρας.

Λῡρίζω, μέλ. **-ίσω (λύρα)**· παίζω τὴν λύραν.

Λῡρῐκός, ή, όν (λύρα)· ὁ ᾄδων συνοδείᾳ λύρας ‖ ὡς οὐσ. **ὁ λυρικὸς** = λυρικὸς ποιητής, ἢ ὁ παίζων λύραν.

Λύριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **λύρα.**

Λῦρο-γηθής, ἐς (λύρα+γηθέω)· ὁ χαίρων, ὁ τερπόμενος, νὰ παίζῃ τὴν λύραν.

Λῦρο-θελγής, ἐς (λύρα+θέλγω)· ὁ θελγόμενος ὑπὸ (ἢ διὰ) τῆς λύρας.

Λῦρο-κτῡπία, ἡ **(λύρα+κτυπέω)**· τὸ κρούειν τὴν λύραν.

Λῦρο-ποιός, όν (λύρα+ποιέω)· ὁ κατασκευάζων λύρας.

λῠρ-ώδης, *ες* (*λύρα+εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς λύραν, προορημοσμένος πρὸς λύραν, λυρικός.

λῠρ-ῳδός, ὁ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *λυραοιδός*.

λῡσ-ᾰνίας, *-ου*, ὁ (*λύω+ἀνία*)· ὁ λύων τὰς ἀνίας.

λύσειαν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *λύω*.

λῡσί-γᾰμος, *ον* (*λύω* + *γάμος*)· ὁ διαλύων τὸν γάμον.

λῡσί-ζωνος, *ον*, ἢ *-η*, *-ον* (*λύω+ζώνη*)· ὁ λύων τὴν ζώνην ‖ ἐπὶ στρατιώτου, ὁ ἄνευ ζώνης, δηλ. ὁ καταδέσας τὴν πανοπλίαν, ὁ ἄοπλος ‖ ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, ἥτις ἀνεκούφιζε τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ.

λῡσί-κᾰκος, *ον* (*λύω+κακόν*)· ὁ λύων (καταπαύων) τὰ κακά.

λῡσί-μᾰχος, *ον*, ἢ *-η*, *-ον* (*λύω+μάχη*)· ὁ λύων (καταπαύων) τὴν μάχην.

λῡσι-μελής, *ὲς* (*λύω+μέλος*)· ὁ λύων (χαλαρῶν, ἐκνευρίζων) τὰ μέλη τοῦ σώματος.

λῡσί-μέριμνος, *ον* (*λύω+μέριμνα*)· ὁ λύων τὰς μερίμνας, ὁ ἀπομακρύνων τὰς μερίμνας.

λῡσίμος, *ον* (*λύσις*)· ἱκανὸς νὰ λύῃ ἢ νὰ ἀνακουφίζῃ.

λῡσί-ποδος, *ον* (*λύω+πόδος*)· ὁ λύων τοὺς πόδους, ὁ καταπαύων τοὺς πόδους, ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ τοὺς πόδους.

λῡσί-πονος, *ον* (*λύω+πόνος*)· ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ τὸν κόπον, ὁ ἀνακουφίζων τοὺς πόνους.

λῦσις, γεν. *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ (*λύω*)· ὡς καὶ νῦν, «λύσιμον», ἀπελευθέρωσις (κυρ. αἰχμαλώτου), ἀπαλλαγή, ἀνακούφισις, ἀπολύτρωσις: ***λύσις χρειῶν*** = ἐξόφλησις χρεῶν. **2)** τρόπος, ἢ μέσον, ἢ δύναμις πρὸς ἀπαλλαγὴν ἢ ἀπόλυσιν.

λῡσι-τελέω, μέλ. *-ήσω*=*λύω τέλη* (ἀπαντῶν παρὰ Σοφ.)· πληρώνω χρέη ἢ φόρους ‖ εἶμαι ὠφέλιμος, ἐπωφελής, εἷς τινα ‖ ἀπρόσ. ***λυσιτελεῖ***=ὠφελεῖ, συμφέρει ‖ μετὰ συγκριτ. ἐνν.: ***τεθνάναι λυσιτελεῖ ἢ ζῆν*** =εἶναι προτιμότερον (καλλίτερον) νὰ ἀποθάνῃ τις παρὰ νὰ ζῇ ‖ ***οὐ λυσιτελεῖ μοι*** =δὲν μὲ συμφέρει.—Τὸ οὐδ. μτχ. ***τὸ λυσιτελοῦν***, ***τὰ λυσιτελοῦντα***= ὄφελος, κέρδος, συμφέρον. Ἐκ τοῦ

λῡσι-τελής, *ὲς* (*λύω+τέλος*)· κυρ. ὁ πληρώνων τὰ ἔξοδα (δαπάνας, χρέη), ὁ ἀποζημιῶν ‖ ὠφέλιμος, ἐπωφελής, συμφέρων ‖ ὡσ. εὐδηνός. Συγκρ. *-έστερος*. ὑπερθ. *-έστατος*.

λῡσιτελούντως, ἐπίρ. μτχ. τοῦ ἐν. τοῦ *λυσιτελέω*· ἐπωφελῶς, συμφερόντως.

λῡσι-φλεβής, *ὲς* (*λύω+φλέψ*)· ὁ λύων (ἀνοίγων) τὰς φλέβας.

λῡσί-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*λύω+φρήν*)· ὁ λύων τὰς φρένας (τ. ἔ. ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ τὰς φροντίδας).

ΛΥΤΤΑ˘, ἀττ. **λύττᾰ,** ἡ· μανία, ὁρμή, κυρ. ἐν πολέμῳ, πολεμικὴ μανία ‖ μανιώδης ὁρμή, παραφροσύνη.

Ἐτυμ.: *λύσσα*· ***λυσσᾶν***, ἀττ. ***λυττᾶν***· ***λυσσὰς*** (βλ. λ. λ.)· ***λύσσα***〈**λυκja*· πρβλ. Ἡσυχ. ***«αλευκαὶ φρένες· μαινόμεναι»***, ***«αλυκεῖον· φοβερὸν»*** (πρβλ. ***μορμο-λυκεῖον***), ***«ἀλύσσειν· τρέμειν»***, πρβλ. ὡσ. ***ἀλύω***, αἰολ. ***ἀλυίω*** (〈**ἀλύσjω* ΕΜ), σανσκρ. **rṓ'sati rúsyati** (εἶμαι κακόκεφος), **rōsa-ḥ** (ὀργή)· ἐξ ἰαπ. ****(a)leu-g-***, ****(a)-leu s-***· παλαιότ. ***λύσσα*** 〈****lυτjα***, πρβλ. παλ-σλαυ. **ljutiŭ** (σκληρός, τραχύς), λιθ. **lutis** (δύελλα), **lutingas** (δυελλώδης), ἐκ ῥ. ****leu-l-*** ἐπεκτετ. τύπου τῆς ἰαπ. ῥ. ****leu-*** (εἶμαι ἡρεθισμένος)· πρβλ. ὡσ. ἰαπ. ****leu-bh-*** (ποδῶ). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λυσσαίνω· εἶμαι λυσσασμένος, παραληρῶ.

λυσσάς, *-άδος*, ἡ (*λύσσα*)· λυσσασμένη, λυσσώδης, μανιώδης.

λυσσάω, ἀττ. **λυττάω** (*λύσσα*)· εἶμαι πλήρης μανίας, εἶμαι φρενιασμένος, λυσσαλέος, κυρ. ἐν μάχῃ. **2)** εἶμαι ἔξω φρενῶν ἀπὸ λύσσαν, παραληρῶ.

λύσσημα, τὸ (*λυσσάω*)· παροξυσμὸς λύσσης, προσβολὴ μανίας ‖ ἐν τῷ πληθ., μανιακαὶ κινήσεις, παραληρήματα.

λυσσῆν, δωρ. ἀπρφ. τοῦ *λυσσάω*.

λυσσητήρ, *-ῆρος*, καὶ **λυσσητής,** *-οῦ*, ὁ (*λυσσάω*)· ὁ λυσσῶν, ὁ λυσσασμένος ‖ ἢ ὁ μανιακός, ὁ παράφρων ‖ ὁ παραληρῶν.

λυσσόω· κάμνω τινὰ λυσσαλέον, μαινόμενον.

λυσσ-ώδης, *ες* (*λύσσα+εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς λυσσῶντα ‖ λυσσαλέος ‖ μαινόμενος.

λῦτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *λύω*· ***δεῖ λύειν***.

λῠτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*λύω*)· ὁ λύων, ἀπολύων, ὁ ἀπελευθερωτής, ὁ λυτρωτής.— **II** ὁ διαιτητής, ὁ διευθετῶν τὰς ἀναφυομένας διαφοράς.

λῠτήριος, *α*, *ον* (ἢ *-ος*, *-ον*) (*λύω*)· ὁ λύων, ἀπολύων, ἀπαλλάσσων, ἀνακουφίζων ‖ μετὰ γεν., ὁ ἀπαλλάσσων, ἀπελευθερῶν, ἀπό τινος.

λῠτικός, *ή*, *όν* (*λύω*)· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ προξενῇ λύσιν, ὁ ἔχων καθαρτικὴν δύναμιν ‖ ὁ ἐπιτήδειος νὰ ἐξευρίσκῃ λύσεις.— **II** ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ ἀναιρῇ προβαλλόμενα ἐπιχειρήματα, ἀναιρετικός.

λῦτο, ἐπ. γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *λύω*.

λῦτο, συνῃρ. τύπος ἀντὶ ***λύετο***, γ' ἑν. ***ἐπ. παθ. πρτ.*** τοῦ *λύω*.

λῠτός, *ή*, *όν* (*λύω*)· ὁ δυνάμενος νὰ λυθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ λύσῃ ‖ ὁ εὐκόλως διαλυόμενος, εὐδιάλυτος.— **II** ἐπὶ λογικῶν ἐπιχειρημάτων **καὶ** δυσκολιῶν, ὁ δυνάμενος νὰ ἀναιρεθῇ, νὰ ὑπερνικηθῇ.

λύτρον, τό (*λύω*)· τὸ πληρωνόμενον ἀντίτιμον, τὸ καταβαλλόμενον ποσόν: **1)** τὸ χρῆμα τὸ καταβαλλόμενον πρὸς ἀπελευθέρωσίν τινος, πρὸς ἀπολύτρωσίν του, πρὸς ἐξαγορασμόν τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας (**κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.**: ***τὰ λύτρα***). **2)** ἐξιλασμός, ἐξιλέωσις. **3)** ἀντίποινα, ἀνταμοιβή.

λυτρόω, μελ. ***-ώσω*** (***λύτρον***)· **ἀφίνω** τινὰ ἐλεύθερον ἐναντὶ λύτρων, ἀπολύω τινὰ λαμβάνων λύτρα πρὸς τοῦτο, εἰσπράττω λύτρα. **2)** μέσον, ἐλευθερώνω τινὰ πληρώνων τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθέντα λύτρα, τὸν ἀπελευθερώνω, τὸν **ἀπολυτρώνω**, ἐξαγοράζω τὴν ἐλευθερίαν του. **3)** ἀπελευθερώνομαι διὰ καταβολῆς λύτρων, **ἀπολυτρώνομαι**, ἐξαγοράζομαι.

λύτρωσις, *-εως*, ἡ (***λυτρόω***)· ἡ διὰ λύτρων ἀπελευθέρωσις. **2)** ὁ ἐξαγορασμός. **3)** ἐν τῇ ἐκκλ. γλ. ἡ ἀπολύτρωσις, ἡ σωτηρία (ὑπὸ τὴν χριστιανικὴν ἔννοιαν).

λυτρωτής, *-οῦ*, ὁ (***λυτρόω***)· ὁ ἀπελευθερώνων τινὰ διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ζητουμένων λύτρων, ὁ ἐλευθερωτής, ὁ ἀπολυτρώνων ‖ ὁ λυτρωτὴς (**ἐν** τῇ χριστ. ἐνν.).

λύττα, λυττάω, ἀττ. ἀντὶ ***λύσσα, λυσσάω***.

λύχνα, τά· ἀνώμ. πληθ. τοῦ ***λύχνος***.

λυχνεῖον ἢ ***λυχνίον***, τὸ (***λύχνος***)· στήριγμα λύχνου, λυχνοστάτης· ὑλ. ***λυχνία***.

λυχνεών, *-ῶνος*, ὁ (***λύχνος***)· τόπος ἐν ᾧ φυλάσσονται οἱ λύχνοι.

λυχνία, ἡ (***λύχνος***)· λυχνοστάτης.

λυχνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***λύχνος***· μικρὸς λύχνος, λυχναράκι.

λυχνο-καΐα, ἡ (***λύχνος+καίω***)· ὁ διὰ λύχνων φωτισμός, φωτισμός, φωταγωγία ‖ ἑορτὴ τελουμένη ἐν **Sais** τῆς Αἰγύπτου πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς.

λυχνο-ποιός, *ὸν* (***λύχνος+ποιέω***)· ὁ κατασκευάζων λύχνους ἢ φανούς.

λυχνό-πολις, ἡ (***λύχνος*** + ***πόλις***)· πόλις λύχνων.

λυχνο-πώλης, *-ου*, ὁ (***λύχνος*** + ***πωλέω***)· ὁ πωλητὴς λύχνων ἢ φανῶν.

ΛΥΧΝΟΣ, ὁ, πληθ. ***λύχνοι*** καὶ ***λύχνα***· ὅ,τι καὶ νῦν, λύχνος, λυχνάρι ‖ φῶς, φωτισμός ‖ ***περὶ λύχνων ἁφάς***=κατὰ τὴν ὥραν ποὺ ἀνάπτουν τοὺς λύχνους ἢ γεν. τὰ φῶτα, τ. ἔ. κατὰ τὰ σουρουπώματα. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***λευκός***].

λυχνο-φορέω, μέλ. ***-ήσω*** (***λυχνοφόρος***)· ὁ φέρων (ὁ κρατῶν εἰς χεῖρας) λύχνον ἢ φανόν: λακων. μτχ. ***λυχνοφορίοντες***.

λυχνο-φόρος, *ον* (***λύχνος*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων λύχνον ἢ φανόν.

ΛΥΩ, μέλ. ***λῡ́σω***, ἀορ. α' ***ἔλῡσα***· πρκ. ***λέλῡκα***.—Παθητ., μελ. ***λῡθήσομαι***, καὶ τετελ. μελ. ***λελῡ́σομαι***· ἀορ. α' ***ἐλῠ́θην***· ἐπ. παθ. ἀορ. β' ***λῠ́μην***, γ' ἑν. ***λῠ́το***, γ'

πληθ **λύντο**· πρκ. **λέλῡμαι**, ὑπερσ. **ἐλελῡμην**, ἐπ. γ' ἑν. Εὐκτ. **λελῦτο** ἀντὶ **λελύοιτο**· λύω, λύνω: χαλαρώνω, ἀφαιρῶ τοὺς δεσμούς, ἢ μετριάζω τὴν ἔντασίν των || **λύω ὀφρῦν** (= χαλαρώνω τὰς ὀφρῦς) || **λύω στόμα** (=ἀνοίγω τὸ στόμα) κλπ.— **Μέσον**, λύνω, χαλαρώνω, τι ἰδικόν μου (ἢ χάριν ἐμαυτοῦ). **2)** ἐπὶ ἵππων, λύω ἀπὸ τὸν ζυγόν, ἀποζευγνύω, ἀποζυγῶ, «ξεζεύγω». **3)** γενικῶς, ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἀπελευθερώνω, ἀπαλλάσσω τῶν δεσμῶν. **4)** ἐπὶ αἰχμαλώτων, ἀφίνω τὸν οἰχμάλωτον ἐλεύθερον ἐπὶ καταβολῇ λύτρων (λαμβάνων λύτρα), τὸν ἀπελευθερώνω λαμβάνων τὰ καθωρισμένα λύτρα.— μέσ., ἐλευθερώνω τινὰ (αἰχμάλωτον) πληρώνων τὰ ἀπαιτούμενα λύτρα, τὸν ἐξαγοράζω, τὸν ἀπολυτρώνω.— **II** καθιστῶ τι ἄτονον, ἀσθενές, ἐξασθενῶ τι(να), χαλαρώνω, λύνω: **λύω γυῖα, γούνατα** (= τὸν κάμνω νὰ λυθοῦν, νὰ παραλύσουν, τὰ μέλη τοῦ σώματός του, **τὰ** γόνατά του, τοῦ παραλύω τὰ μέλη, τὰ γόνατα, τὸν ἐκνευρίζω) |· καὶ συχνὰ παρ' Ὁμ. φονεύω, σκοτώνω.— **III** διαλύω ὅλον τι εἰς τὰ μέρη του. **2)** καταβάλλω, κατανικῶ, συντρίβω, κατεδαφίζω, καταστρέφω. **3)** γεν. τελειώνω μέ... κάποιον (ἢ κάτι), «ξεμπερδεύω», δίδω τέλος εἴς τι, «τό ξεκάνω» || ἐπὶ συζητήσεων (φιλονικιῶν), ἀναιρῶ τὰ ἐπιχειρήματά τινος, ἀποστομώνω || ἐπὶ νομοθεσίας, ἀκυρώνω, ἀναστέλλω, ἀνακαλῶ, καταργῶ: **λύω σπονδάς** =παραβαίνω, διαλύω, καταγγέλλω, κηρύσσω ἄκυρον γενομένην συνδήκην. **4)** διαλύω, λυώνω, κατευνάζω, καταπραΰνω. **5)** ἐπανορθώνω, ἀποζημιώνω, παρέχω ἐξιλέωσιν διά τι (λατ. **luere, rependere**): **λύω ἁμαρτίας** (=«λυώνω τὶς ἁμαρτίες μου», πληρώνω τὰς ἁμαρτίας μου).— **IV** Παρ' Ἀττ. **λύω τέλη** (**μισθούς**)=πληρώνω φόρους (μισθούς)· ἐντεῦθεν: **2)** **λύω τέλη=λυσιτελῶ** = ὠφελῶ, γίνομαι (εἶμαι) ὠφέλιμος (κυρ. πληρώνω τὸ ὀφειλόμενον, ἀποζημιώνω διά γενομένην δαπάνην) || **οὐ λύει τέλη**= δὲν ὠφελεῖ || ὡσ. καὶ **λύω** ἀπολ. (ἄνευ δηλ. τῆς αἰτ. **τέλη**) σημ. ὠφελῶ (δ,τι δηλ. καὶ τό **λυσιτελῶ**).

Ἔτυμ.: ὁμ., ἀττ. **λῦω**, ὁμ. ἐπ. **λῦω**· δωρ. **λῡᾶ**=διχόνοια (Πινδ.)· **λύσις**· ποιητ. **λυτήρ**· **λύτρον**· πρβλ. σανσκρ. **lunāti, lunōti** (τέμνω, ἀποχωρίζω), **lavitram** (δρέπανον), **lavi-ḥ** (: παλ-norr. **lé** = ἑλλ. **λαῖον** (6λ. λ.), **lūna-ḥ** (κεκομμένος) (: ἰρλ. **lūn** ἢ **lun** = πρόβατον)· λατ. **luo** (πληρώνω, ἐξοφλῶ, διάφορον τοῦ **luo** =λούω), **reluo** (=**resolvo**), **solvo** (διαλύω, διαχωρίζω) (ποιητ. **soluo** ‹**se-luo**, πρβλ. μτχ. **solutus**), **luēs** (διάλυσις), γοτθ. **fra-liusan**, παλ-γερμ. **far-liosan** (ἀπόλλυμι), γοτθ. **fralusnan** (ἀπόλλυμαι), παλ-γερμ. **forlust** (ἀπώλεια), γοτθ. **laus** (κενός), παλ-norr. **lauss** (χαλαρός, χαλαρωμένος), παλ-γερμ. **lōs** (ἐλεύθερος, ἀπηλλαγμένος), ἀγγλ-σαξ. **léas** (ἐστερημένος ἀπό...), γοτθ. **lausjan**, παλ-γερμ. **lōsjān**, **lōsōn** (ἀπαλλάσσω τοῦ κινδύνου, διασῴζω)· πάντα ἐξ *ἰαπ. ῥ. ***leu-**: ***leu-**: ***lu-** (=ἀποχωρίζω, λύω ἐκ τῶν δεσμῶν, ἀπολύω, ἐλευθερῶ κλπ.). **Πρβλ.** καὶ τὰ ἐν λ. **λᾶας**.

λῶ, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **λάω** B (6λ. λ.)· θέλω, εὔχομαι, ποθῶ (δωρ. ἑλλειπτ. ῥῆμα, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ **λῶ, λῇς, λῇ**, γ' πληθ. **λῶντι**· ὑποτ. **λῇς, λῇ**· εὐκτ. **λῴην**· ἀπρφ. **λῆν**· δοτ. μτχ. **τῷ λῶντι**. [δι' ἐτυμ. 6λ. **λάω** B].

λωβάομαι, ἰων. **-έομαι**· μελ. **-ήσομαι**, δωρ. **λωβᾱσοῦμαι**· μέσ. ἀόρ. α' **ἐλωβησάμην**· (ἀλλ' ὁ παθ. ἀόρ. α' **ἐλωβήθην** καὶ ὁ πρκ. **λελώβημαι** κεῖνται μετὰ παθητ. ἐνν.)· ἀποθετ. (ἐκ τοῦ **λώβη**)· φέρομαι πρός τινα κατὰ τρόπον μοχθηρόν, προσβάλλω, ὑβρίζω, κακομεταχειρίζομαι || ἀκρωτηριάζω, κολοβώνω, αἰκίζω || ἀτιμάζω, καθιστῶ ἄτιμον, καταισχύνω. **2)** ἀπολ. ἐνεργῶ κατὰ τρόπον προσβλητικόν ἢ δηριώδη καὶ φρικτόν.— **II** παθ. μτχ. **λελωβημένος** ἐν παθ. ἐνν. (= ἠκρωτηριασμένος) [δι' ἐτυμολ. 6λ. **λώβη**].

λωβεύω, μέλ. **-σω** (**λώβη**)· περιπαίζω, περιγελῶ, πειράζω, γελοιοποιῶ, τινα.

ΛΩΒΗ, ἡ· ἡ κακὴ χρησιμοποίησις (ἐν λόγοις ἢ ἐν ἔργοις), προσβλητικὴ μεταχείρισις, κακοποίησις, χλευασμός, ὕβρις, προσβολή || ἀκρωτηριασμός, ἀποκοπὴ μέλους, κολόβωσις. **2)** ἐπὶ προσ. ὄνειδος, καταισχύνη, ἀτιμία, λατ. **opprobrium**.

Ἔτυμ.: ὁμηρ. κλπ. **λώβη**· **λωβᾶν, -ᾶσθαι**· **λωβεύω**· πρβλ. λιθ. **lubà** (ἡμερομίσθιον), λεττ. **lubi** (καταγίνομαι στὸ σπίτι μὲ γυναικεῖες μικροδουλειές) (ἰαπ. ***lōb-**), λατ. **labor** (ἰαπ. ***lab-**). Τὸ ὑπό τινων συσχετιζόμενον λατ. **lābēs** (κηλὶς) θεωρεῖται ὑπ' ἄλλων ἀσχετον. Ἀπίθανος θεωρεῖται ἐπίσης ἡ συσχέτισις τοῦ σανσκρ. **lajjatē** (εἶμαι ἄτιμος), **lajja** (ἀτιμία), καθὰ στηριζομένη εἰς τὴν ἐσφαλμένην προϋπόθεσιν ὅτι **λώβη** ‹***lōzgva** : ***lazgvé-**.

λωβηθῆναι· ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **λωβάομαι**.

λωβητός, **ά**, **όν**· βλαβερός, φθοροποιός || ἐπονείδιστος.

λωβήτειρα· θηλ. τοῦ **λωβητὴρ** (6λ. λ.).

λωβητήρ, **-ῆρος**, ὁ (**λωβάομαι**)· ὁ φερόμενος ὑβριστικῶς, ὑβριστής || μιαρὸς οὐκοφάντης, ἀχρεῖος διαβολεύς || γενικῶς, καταστροφεύς || ἀκρωτηριαστής, λυμεών, φονεύς.— **II** ὡς παθ. οὐτιδανός, ἀνάξιος, τιποτένιος.

λωβητής, **-οῦ**, ὁ=**λωβητὴρ** (6λ. λ.)· **λωβητὴς τέχνης**=ὁ καταισχύνων τὸ ἐπάγγελμά του.

λωβητός, **ή**, **όν** (**λωβάομαι**)· ἐν παθ. ἐνν., ὁ κακακωμένος, κακοποιημένος, τυχὼν κακῆς μεταχειρίσεως, ἐξητελισμένος, ἠτιμασμένος.— **II** ἐν ἐνεργ. ἐνν., προσβλητικός, ὀνειδιστικός, ὑβριστικός || ὀλέθριος, βλαβερός, καταστρεπτικός.

λωβήτωρ, **-ορος**, ὁ=**λωβητὴρ** (6λ. λ.).

λωβός, **ή**, **όν**=**λωβητὸς** (6λ. λ.).— **II** παρὰ Βυζ. =λεπρός.

λωγάγιον, τό· τὸ ἐκ τοῦ λαιμοῦ τῶν βοῶν κρεμάμενον μετὰ λίπους, λαμυρίς, λατ. **paleare**.

λώδιξ, **-ικος**, ἡ· σκέπασμα, λατ. **locix**.

λώϊτα, λωίτερος· βλ. **λωίων**.

λωίων, **-ονος**, ὁ, ἡ, **λώιον**, τό· ἀττ. συνῃρ. **λῴων**, **λῷον**· οὐδ. πληθ. **λωίονα**, καὶ συγκεκ. **λώια** (**λῶ**=ἐπιθυμῶ, βλ. καὶ **λάω** B)· ποθεινότερος, ἐπιθυμητότερος, μᾶλλον εὐκταῖος || καλύτερος.— ὑπερθ. **λώιστος**, **η**, **ον** καὶ κατὰ συναίρ. **λῷστος**.— Ὑπάρχει καὶ δεύτερον συγκριτ. **λωίτερος**.

Ἔτυμ.: ὁμ. κλπ. **λωίων**, ἀττ. **λῴων**, ὁμ. **λωίτερον**, ὑπερθ. **λώιστος**, ἀττ. **λῷστος**· τὸ θετ. **λώιος** (= καλός, ὠφέλιμος) ἀπαντᾷ παρὰ Θεοκρ., Θεόγν. κ. ἄ., τοῦ θετικοῦ δὲ τούτου τὸ οὐδ. **λώιον**, θεωρηθὲν ὡς συγκριτ., ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παραθετικῶν. Συνεσχετίσθη πρὸς τὸ ἴων. **λῆμα** (= τόλμη, ἀνδρεία), τὸ δὲ ***Fλώιος** ἀποτελεῖ παράγωγον τῆς ῥ. ***Fλη-**, ἔχον πρὸς αὐτὴν οἱαν σχέσιν ἔχουσι τὰ **ζώς**, **ζώιος** πρὸς τὸ **ζῆν** (πρβλ. **λῆν**)· πρβλ. σανσκρ. **vára-ḥ** (προτιμότερος), **váram** (καλύτερος), gall., corn., bret. **guell** (ποθεινός) (‹κελτ. ***vello-** ‹***vel-no-**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***vel-** (λατ. **volo**, ἑλλ. **βούλομαι**). Ἡ συσχέτισις, ἡ ὑποστηριχθεῖσα ὑπό τινων, τοῦ ***λωFιων** πρὸς τὰ **ἀπολαύω, λησιάς, λεία** (ἀ ἐκ τοῦ ἰαπ. ***lāu** = κερδίζω) θεωρεῖται ἐσφαλμένη. Ἀποκρούεται ἐπίσης καὶ ἡ προϋπόθεσις μιᾶς ἑλλ. βάσ. ***σλω-Fo-** ‹ἰαπ. ***s̥l̥-vo-** καὶ ἡ συσχέτισις πρὸς τά: ἀρμ. **law** (καλύτερος), λατ. **saluos, salvos**, ὁμβρ. **salunom**, παλ-ιρλ. **slān** (ὑγιής). Βλ. καὶ τὰ ἐν **ὅλος, οὖλος**.

ΛΩ̃ΜΑ, **-ατος**, τό· τὸ κράσπεδον ἐνδύματος, ποδόγυρος.

Ἔτυμ.: **λῶμα**, ὑποκορ. **λωμάτιον**· πρβλ. **ἀσύλλωτος** (=ὤμος ἀκάλυπτος ὑπὸ τοῦ χιτῶνος), τὸ παρ' Ἡσυχ. **«εὔλωστοι· εὐφυεῖς»**· κατά τινας ὑπόκειται ῥ. **λω-** (=ὑφαίνειν), ἡ ὁποία ὅμως ταύτης δὲν εἶναι βεβαία. Ἀπιθάνως συσχετίζεται ἐπίσης πρὸς τὸ λατιν. **lōdix**. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

λωμάτιον, τό· ὑποκορ. τοῦ προηγ.· κροσσός, κρόσσι, φραμπαλᾶς (ποδόγυρος).

λῶντι, γ' πληθ. τοῦ δωρ. ῥήμ. **λῶ** (6λ. λ.).

λώπη, ἡ (**λέπω, λοπός**)· σκέπασμα, ἱμάτιον (καὶ δὴ ἐκ δέρματος), μανδύας. **2)** δερματινον κάλυμμα, κέλυφος, ὄστρακον, κογχύλιον.

Ἔτυμ.: **λώπη, λῶπος**· ὑποκορ. **λωπίον**· **«λώψ· χλαμὺς»** (Ἡσυχ.)· ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***lep-** (κατὰ μετάπτ.), τῆς ὑπαρχούσης ἐν τῷ **λέπω** (6λ. λ.), καὶ εἶναι περιττὴ ἡ προϋπόθεσις ἑνός ἰαπ. ***lōupa**, ὡς τινες ὑπεστήριξαν. Ἐκ τοῦ **λώπη** δὲ τούτου τά: **λωπίζω** (**ἀπο-, περι-, ἐκ-**), **λωπο-δύτης** (: **δύομαι**).

λωπίζω, μέλ. *-ίσω* (*λώπη*)· καλύπτω, περιτυλίσσω.

λωπο-δύτέω, μέλ. *-ήσω*· κλέπτω ἐνδύματα (ἰδίᾳ τῶν λουομένων) ‖ ἐντεῦθεν, μτβτ. ληστεύω, διαρπάζω, λεηλατῶ. Ἐκ τοῦ

λωπο-δῦτης, *-ου*, ὁ (*λῶπος*+*δύω*)· ὁ διεισδύων εἰς τὰ ἐνδύματα ἄλλου (διὰ νὰ τὰ κλέψῃ), ὁ ἀπογυμνώνων τινὰ ἀπὸ τὰ ἐνδύματά του, ὁ κλέπτης ἐνδυμάτων ‖ γεν., ὁ κλέπτης, ληστής.

λῶπος, ὁ·=*λώπη* (βλ. λ.).

λῷστος, η, ον, ἀττ. συνηρ. ἐκ τοῦ *λώιστος,* ὑπερθ. τοῦ *λωίων*· ὁ τὰ μάλιστα ἐπιθυμητὸς ‖ ἄριστος.

λωτεῦντα· ἰων. αἰτ. οὐδ. πληθ. τοῦ *λωτόεις.*

λωτίζω, μέλ. *-ίσω* (*λωτός*)· δρέπω, συλλέγω, ἄνθη. — Μέσον, *λωτίζομαι*· συλλέγω (ἐκλέγω) ἄνθη δι' ἑμαυτόν ‖ μτφρ., ἐκλέγω τὸ ἄριστον.

λώτῐνος, η, ον (*λωτός*)· ὁ τοῦ δένδρου λωτοῦ, ὁ ἐκ δένδρου λωτοῦ ‖ ὁ πεποιημένος ἐκ λωτοῦ.

λώτισμα, τὸ (*λωτίζω*)· τὸ ἄνθος ‖ μτφρ. τὸ ἐκλεκτότατον, τὸ ἄριστον, «τὸ ἄνθος» (ὅπως καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ λέγεται).

λωτόεις, εσσα, εν (*λωτός*)· κατάφυτος ἐκ λωτοῦ, δενδροφυτευμένος μὲ λωτούς ‖ *πεδία λωτεῦντα* (ἰων. ἀντὶ *λωτόεντα*)=πεδιάδες πλήρεις δένδρων λωτοῦ.

ΛΩΤΟΣ, *-οῦ*, ὁ· ὄνομα διαφόρων φυτῶν, καὶ δή: **I** *ὁ Ἑλληνικὸς λωτός,* εἶδος τριφυλλίου, τροφὴ ἵππων.— **II** *ὁ Κυρηναϊκὸς λωτός,* λεγόμενος ἄλλως καὶ *ζίζυφον,* θάμνος τῆς Ἀφρικῆς, τοῦ ὁποίου ὁ καρπὸς ἐτρώγετο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων παραλιακῶν τινῶν φυλῶν, οἵτινες καὶ ἐκαλοῦντο διὰ τοῦτο *λωτοφάγοι*· ἦτο δ' ὁ καρπὸς οὗτος *μελιηδὴς* (γλυκὺς ὡς μέλι), μεγέθους ἐλαίας, καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν ὅμοιος πρὸς τὸν καρπὸν τῆς χουρμαδιᾶς.— **III** *ὁ Αἰγυπτιακὸς λωτός, «κρίνον τοῦ Νείλου»* λεγόμενος ἄλλως.— **IV** Ὑπῆρχεν ἐπίσης καὶ *λωτὸς-δένδρον* τῆς Β. Ἀφρικῆς, διακρινόμενον ἀπὸ τὸ σκληρὸν μελανόχρουν ξύλον του, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν κατασκευὴν αὐλῶν· διὸ καὶ *λωτὸς* ὀνομάζεται ἐνίοτε ὑπὸ τῶν ποιητῶν *ὁ αὐλός.* [δάνειον ἐκ σημιτικῶν γλωσσῶν, πρβλ. ἑβρ. lōṭ].

λωτο-τρόφος, *ον* (*λωτὸς* + *τρέφω*)· ὁ τρέφων (τ. ἔ. φυτεύων καὶ διατηρῶν) λωτούς.

λωτο-φάγος, *ον* (*λωτὸς* + *φᾰγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὁ ἐσθίων λωτόν ‖ ὡς οὐσ. *οἱ Λωτοφάγοι*=οἱ τὸν λωτὸν ἐσθίοντες, λαὸς εἰρηνικός, κατοικῶν τὰ παράλια τῆς Κυρηναϊκῆς.

λωτρόν, λωτρο-χόος· δωρ. τύποι ἀντὶ τῶν ἀττ. **λουτρ—.**

λωτῶ, δωρ. ἀντὶ *λωτοῦ*, γεν. τοῦ *λωτός.*

λωφάω, ἰων. **-έω,** μέλ. *-ήσω* (*λόφος*)· ἀναπαύομαι ἀπὸ τὴν κούρασιν, ἡσυχάζω, ξεκουράζομαι ‖ μετὰ γεν., ἀνακουφίζομαι ἀπό τι. **2)** καταπίπτω, κατα πραΰνομαι, ὑποχωρῶ, κοπάζω (ἐπὶ νόσου, ἀνέμου κ.τ.ὅ.).— **II** μτβτ. ἐλαφρύνω, ἀνακουφίζω, ἀπαλλάσσω. [*λωφᾶν·* **λῶφαρ·* *λώφημα* (Ἡσυχ.)· πρβλ. *ἔλαφρὸς* (<ἰαπ. **(e)logvhros*), λατ. **levis, levo**· ὑπό τινων συνεσχετίσθη τὸ παλ-γερμ. labōn (ἀναζωογονῶ), labi (ἀναψυχή, ἀναζωπύρησις)].

λωφήσεις, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *λωράω.*

λώφησις, ἡ (*λωφάω*)· ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις, ἀπό τινος ‖ λῆξις, παῦσις, παραίτησις, ἐγκατάλειψις.

λῴων, οὐδ. **λῷον,** ἀττ. συνηρ. τύποι ἀντὶ *λωίων, λώιον* (βλ. λ. λ.),

Μ

Τὸ γράμμα τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Σημιτικὸν 𐤌 **(mem)**, τὰ δὲ ἀρχαιότερα σχήματά του ἐν Θήρᾳ, Ἀττικῇ καὶ Κορίνθῳ προσομοιάζουσι πολὺ πρὸς τὰ ἀρχαιότατα βορειοσημιτικὰ 𐤌, 𐤌. Καὶ εἰς τὸ Λυδικὸν ἐπίσης ἀλφάβητον εἶχε τὸ σχῆμα 𐤌 (ὅπερ μόνον κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς γραφῆς διαφέρει). Εἰς τὸ Ἑτρουσκικὸν ἀλφάβητον παρουσιάζει μίαν κεραίαν ἐπὶ πλέον: Μ. Εἰς τὸ Ἰωνικὸν ἀλφάβητον εἶχε τὸ σχῆμα Μ καὶ εἰς τὸ Χαλκιδικὸν τὸ σχῆμα Μ.

Ὁ παρατιθέμενος πίνοξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ **μῦ** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ τὰς ἐν τῇ **οἰκείᾳ** στήλῃ σημειουμένας ἐποχάς.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤌
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌌 𐌌 I
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	𐌌
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Μ
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	𐌌
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐌌
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	𐌌
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Μ
ΡΩΜΑΪΚΟΝ καὶ Ἀποικιῶν		Μ Μ Μ Μ Μ Λ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		Μ
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		**Μ**

Μ, μ, μῦ, ἰων. **μῶ,** τό· ἄκλ., τὸ δωδέκατον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. μ′ = 40, καὶ ,μ = 40.000. Ἐν ἐπιγραφαῖς τὸ *μ* σημ. ***μύριοι*** ἢ ***μυριάς,*** ὡς τὸ *π* σημ. ***πέντε***· ὅθεν τὸ |Μ| = ***πεντακισμύριοι*** ἢ ***πέντε μυριάδες*** (δηλ. 50.000).

Ἀλλοιώσεις τοῦ *μ*, κυρίως ἐν ταῖς διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ αἰολ. καὶ λακ. τρέπεται εἰς *π*, ὡς τὸ ***μετὰ*** τρέπεται εἰς ***πεδά.*** — **II** ἐν τῇ αἰολ. τὸ *μ* ἐνίοτε ἐδιπλασιάσθη, π. χ. ***ἄμμες, ὔμμες*** ἀντὶ ***ἡμεῖς, ὑμεῖς.*** — **III** ἀλλαχοῦ ἐτράπη εἰς *ν*, ὡς ***μίν,*** δωρ. ***νίν***· ***μὴ***=λατ. **ne.** — **IV** συχνὰ τὸ *μ* προστίθεται ἢ ἐκπίπτει, καὶ δή: **1)** ἐν ἀρχῇ λέξεως, ὡς ***ἴα*** — ***μία, ὄσχος*** — ***μόσχος, ὀχλεὺς*** — ***μοχλεύς, Ἄρης*** — λατ. **Mars. 2)** ἐν τῷ μέσῳ λέξεως, ὡς ***πίμπλημι*** — ***πίπλημι, πίμπρημι*** — ***πίπρημι, ἄμβροτος*** — ***ἄβροτος, ὄμβριμος*** — ***ὄβριμος*** κλπ. — **V** ἐνίοτε πρὸ τοῦ *μ* προστίθεται εὐφων. ***α*** ἢ ***ο***, ὅπως ***μέλγω*** — ***ἀμέλγω, μέργω*** — ***ἀμέργω, μόργνυμι*** — ***ὀμόργνυμι.*** — **VI** ἄλλοτε τέλος τὸ *σ* προστίθεται ἢ ἐκπίπτει πρὸ τοῦ *μ*: ***σμάραγδος*** — ***μάραγδος, σμάω*** — ***μάω, σμικρὸς*** — ***μικρός, σμυγερὸς*** — ***μογερός.***

μ' (ἐκθλιβέντος δηλ. τοῦ *ε*) κεῖται ἀντὶ τῆς αἰτ. **με.** — **II** σπανιώτατα παρ' ἐπικ. ἀντὶ τῆς δοτ. **μοι.**

μᾶ· μόριον χρησιμοποιούμενον ἐπὶ ζωηρᾶς διαμαρτυρίας καὶ ἐπὶ ὅρκων, τοῦ προσώπου ἢ τοῦ πράγματος ὃ ἐπικαλεῖται ὁ ὀμνύων ἀκολουθοῦντος κατ' αἰτ.· καθ' ἑαυτὸ τὸ ***μὰ*** δὲν εἶναι οὔτε καταφατικὸν οὔτε ἀποφατικόν, ἀλλὰ καθίσταται τοιοῦτον προταττομένου τοῦ ***ναί*** (ἐν καταφατ. περιπτώσει) ἢ τοῦ ***οὐ*** (ἐν ἀποφατ.), ἢ καὶ διὰ τῶν συμφραζομένων· οὕτω: **I** (καταφατικῶς) ***ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον.*** — **II** (ἀρνητικῶς) ***οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα.*** — **III** παρ' ἀττ. χρησιμοποιεῖται καὶ ἀπολ.: ***μὰ Δία*** (= ἐν ὀνόματι τοῦ Διός!) — **IV** ἐν διαλόγοις τῆς καθημερινῆς ζωῆς τὸ ὄνομα τῆς θεότητος, τὴν ὁποίαν ἐπεκαλεῖτό τις, συχνὰ παρεσιωπᾶτο: ***ναὶ μὰ τόν, οὐ μὰ τόν*** (ἐνν. ***Δία***). — **V** ἐνίοτε τὸ μόριον ***μὰ*** ἔχει ἐκπέσει μετὰ τὸ ἀρνητ. ***οὐ*** (καὶ μετὰ τὸ καταφ. ***ναί***): ***οὐ τὸν Δία, οὐ τὸν Θεόν, οὐ τὸν Ὄλυμπον*** (ἀντὶ ***οὐ μὰ τὸν Δία*** κλπ.).

Ἔτυμ.: ἰων., ἀττ. ***μά*** Θεσσαλ. ***μὰ*** (=ἀλλά, ὅμως, δὲ)=σανσκρ. **sma** συγγενῆ ὡσ. εἶναι καὶ τά: δμ. ***μέν,*** ἰων.-ἀττ. ***μήν,*** λεσβ., δωρ. ***μᾶν*** (=ἀληθῶς, τῷ ὄντι): ***ἦ μήν, καὶ μήν, οὐ μήν, τί μήν***· δμ. ***μᾶν*** (μὲ τὰς αὐτὰς σημ.)· ὁ τύπος ***μήν,*** καὶ δωρ. ***μᾶν,*** δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προελθὼν κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ὑποθετικοῦ τύπου ****μᾶ*** (=σανσκρ. **smā**), πρβλ. τά: ***νέν-κε, νὺν-νύ.***

μᾶ, συντετμ. αἰολ. καὶ δωρ. τύπος ἀντὶ ***μάτηρ, μήτηρ: μᾶ γᾶ*** (= ***μῆτερ γῆ***)· πρβλ. καὶ ***βᾶ, δῶ, λᾶ.*** [κυρίως εἰπεῖν ὁ τύπος ***μᾶ*** εἶναι ὑποκορ. τοῦ δωρ. τύπου ***μάτηρ,*** ἢ μᾶλλον εἶναι συλλαβὴ ἐκφωνουμένη ὑπὸ τῶν νηπίων, ὡς τὸ τῶν Συρακ. ***πᾶ*** (=***πατὴρ*** κατὰ τὸ Μεγ. Ἐτυμ.). Τοῦ τύπου τούτου ***μᾶ*** παράγωγον εἶναι τὸ ἰων.-ἀττ. ***μαῖα*** (=μήτηρ, τροφός, μαῖα δηλ. μαμμή)· βλ. καὶ ἐν λ. ***μάμμη***].

μᾰγάδης, ***-ου,*** ὁ=***μάγαδις*** (βλ. λ.).

μᾰγᾰδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ ἑπομ. ***μάγαδις*** ‖ ἡ γέφυρα (καβάλη) τοῦ ὀργάνου μαγάδιδος (βλ. ἑπ.). Ἐκ τοῦ

μάγᾰδις, ***-ιδος,*** ἡ· ἀνώμ. δοτ. τῇ ***μαγάδι***· αἰτ. ***μάγαδιν***· ἡ μάγαδις, εἶδος ἅρπας μετὰ εἴκοσι χορδῶν· ξένον μουσικὸν ὄργανον (πιθανῶς Αἰγυπτιακόν). [ἡ λέξις εἶναι πιθ. ἀσιατ. ***μάγαδις*** ⟨ ***μαγὰς*** (=γέφυρα, δηλ. καβάλη, τῆς λύρας)].

μαγγᾰνεία, ἡ (***μαγγανεύω***)· μαγεία, γοητεία.

μαγγάνευμα, τό (*μαγγανεύω*)· δεῖγμα ταχυδακτυλουργίας (θαυματοποιΐας, ἀγυρτείας) ‖ ἐν τῷ πληθ. *μαγγανεύματα*=τεχνάσματα ἀπατεώνων, τσαρλατανιές.

μαγγανευτής, δ· ὁ ἀπατῶν διά μαγγανειῶν, ἀγύρτης, γόης, ταχυδακτυλουργός, ἀπατεών. Ἐκ τοῦ

μαγγᾰνεύω, μελ. *-σω* (*μάγγανον*)· ὡς μτδτ. ἐξαπατῶ διά ταχυδακτυλουργιῶν ‖ γοητεύω, μαγεύω, ματιάζω. 2) ὡς ἀμτβ., μετέρχομαι ταχυδακτυλουργικά τεχνάσματα ἤ καί μαγγανευτικά μέσα, δέλγητρα, φίλτρα. Ἐκ τοῦ

μάγγανον, τό· πᾶν μέσον μαγγανείας, δέλγητρον, φίλτρον, πᾶν μέσον διά τοῦ ὁποίου ἐξαπατᾶ τις ἤ μαγεύει (γοητεύει) ‖ συσκευή ταχυδακτυλουργοῦ, ἀγύρτου.— ‖ = *γάγγαμον* (= δίκτυον κυνηγετικόν).

Ἔτυμ.: *μάγγανον· μαγγανεύω*· συγγ. τῷ ἰρλ. **meng** (δόλος, ἀπάτη), **mengach** (προδότης, ἀπατεών), παλπρωσσ. **manga** (αὐλοκόλαξ), σανσκρ. **mañjú-ḥ, mañjhá-ḥ** (γόης, ἀξιέραστος)· τό λατ. **mango** (μεταπράτης, σωματέμπορος) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· ἴαπ. ***mang-*** (ἐξωραΐζω, στολίζω, παρουσιάζω τι ὡς ὡραῖον διά τσαρλατανισμῶν· ἀρχικῶς ὅμως ἐσήμ. ζυμώνω) ‹ ****mag-*** (μετά ἐρρίνου), γερμ. ****mak-*** ἐν τῷ παλ-γερμ. **mahhōn** (ποιῶ) κλπ.· ἐν πᾶσι τούτοις ἡ πρωταρχικὴ σημασ εἶναι ἡ τοῦ ζυμώνειν, κατασκευάζειν ἐκ πηλοῦ (βλ. *μάγειρος, μαγεύς, μαγίς, μάσσω*).

μᾰγεία, ἡ (*μαγεύω*)· ἡ θρησκεία (θεολογία) τῶν Μάγων. 2) ἡ μαγική τέχνη.

μαγειρεῖον, τό (*μάγειρος*)· τόπος μαγειρεύματος, κατάστημα ὅπου παρατίθενται μαγειρευμένα φαγητά, ξενοδοχεῖον φαγητοῦ.— ‖ οἱ Μακεδόνες *μαγειρεῖον* ὠνόμαζον καί τήν χύτραν, τόν λέβητα.

μᾰγειρεύω (*μάγειρος*)· ὡς καί νῦν, μαγειρεύω, ψήνω φαγητόν. 2) κρεουργῶ, κόπτω, τεμαχίζω, κρέατα ὡς κρεοπώλης.

μᾰγειρικός, *ή, όν* (*μάγειρος*)· κατάλληλος (ἁρμόζων) διά μάγειρον, ἤ διά μαγειρικήν ‖ ἐπί προσ., ἔμπειρος εἰς τήν μαγειρικήν ‖ ὡς οὐσ. τό θηλ. *ἡ μαγειρική* (ἐνν. *τέχνη*). Ἐξ αὐτοῦ τό

μαγειρικῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· κατά τόν τρόπον τοῦ μαγείρου, μετά μαγειρικῆς ἐπιτηδειότητος, τεχνηέντως, καλλιτεχνικῶς.

μάγειρος, δ· ὅ,τι καί νῦν, ὁ μάγειρος, «μάγερας» ‖ κρεουργός, κρεοπώλης, χασάπης.

Ἔτυμ.: ἐκ ῥιζ. *μαγ-* τῶν *μάσσω, μᾶζα,* διότι ἡ κατασκευή ἄρτου ἦτο ἀρχικῶς τό κύριον ἔργον τοῦ μαγείρου· ἐν τῇ δωρ. διαλ. καί *μάγιρος*· πρβλ. *μαγίς* (=ζυμαρικόν, πλακοῦς), *μάκτρα* (σκάφη ζυμώματος) λατ. **magis, magidis),** *μαγεύς* (ζυμωτής)· παλ-ιρλ. **maistre** (γαυλός, καρδάρι), μεσ-ιρλ. **maistir** (κτυπῶ τό βούτυρο, βουτυροποιῶ), bret. **meza** (ζυμώνω), gall. **maedd** (παλεύω, ζυμώνω μέ τούς γρόνθους μου), παλ-σλαυ. **mazati** (ἀλείφω), **mazĭ** (ἀλοιφή ἰαματική ἤ ἀρωματική), **maslo** (βούτυρον, ἔλαιον, ἀλοιφή), ἀρμ. **macanim** (συγκολλῶμαι), ἀγγλ-σαξ **macian** (πλάσσω), **gemacian** (ποιῶ, προξενῶ), **maca gemaca** (συνέταιρος), **gemoecca** (συνέταιρος, σύζυγος), παλ-σαξ. **makōn, gimakōn** (ἱδρύω, οἰκοδομῶ), παλ-γερμ. **mahhōn** (συνάπτω, συνδέω), **gamahha** (σύζυγος), **gamah** (=λατ. **commodum, voluptas), gimahho** (=λατ. **(socius), gamah** (= λατ. **aptus, idoneus), ungamah** (=λατ. **malus, minus idoneus),** παλ-norr. **makara** συγκριτ. (καταλληλότερος, συμφερώτερος)· ἴαπ. ****maǧ-*** (ζυμώνω, στιλβώνω, πιέζων), ἴαπ. ****maq-*** (ζυμώνω, πιέζω) ἐν τῷ λατ. **maceria** (φράκτης κήπου), **macero** (ζυμώνω, μαλάσσω), λεττ. **mākt** (πιέζω, συνταράσσω), τοχ. **mačkati** (πιέζω), βουλγ. **mačkam** (ζυμώνω), ἀλλ. *μάσσω* (βλ. λ.).

μάγευμα, τό (*μαγεύω*)· τέχνασμα μαγευτικῆς τέχνης ἤ καί τό ἀποτέλεσμα ‖ ἐν τῷ πληθ. *μαγεύματα*=δέλγητρα, φίλτρα, μάγια, μαγικά, ξόρκια ‖ παρά Πλουτ. λέγεται καί ἐπί τροφῆς παρεσκευασμένης μετά τέχνης.

μάγεύς, *-έως,* ὁ (*μάσσω*)· ὁ ζυμωτής. — ‖ ὁ ἀπομάττων, ὁ σπογγίζων.

μάγευτικός, *ή, όν*·= *μαγικός* (βλ. λ.) ‖ ὡς οὐσ. τό θηλ. *ἡ μαγευτική* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ Μαγική.

μαγεύω, μελ. *-σω* (*μάγος*)· εἶμαι μάγος ἤ ἔμπειρος εἰς τήν μαγικήν ‖ *μαγεύω μέλη*= ᾄδω μαγικάς ἐπῳδάς.— ‖ μτδτ. γοητεύω, δέλγω, μαγεύω, ματιάζω.

μᾰγίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ *μαγὶς* II.

μᾰγῐκός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς μάγους ἤ εἰς τήν μαγείαν.

μαγίς, *-ίδος,* ἡ (*μάσσω*)· ζυμαρικόν, «πλακούντιον», λατ. **offa** (ἰδίως τό προσφερόμενον εἰς τήν Ἑκάτην).— ‖ τό δοχεῖον ἐν ᾧ ἔμασσον (ἐζύμωνον), σκάφη, μάκτρα.

μάγμα, τό (*μάσσω*)· πηκτή ἀλοιφή, ἐν ἀντιθέσει πρός τήν ρευστήν.

Μάγνης, *-ητος,* ὁ, καί θηλ. ***Μάγνησα***· ὁ κάτοικος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας ‖ ἐλέγετο ἐπίσης καί ***Μαγνήτης,*** καί θηλ. ***Μαγνῆτις.***— ‖ ***λίθος Μαγνῆτις,*** ἡ (λεγομένη ἄλλως καί ***λίθος Ἡρακλεία***) = ὁ μαγνήτης.

ΜΑ῞ΓΟΣ, δ· ὁ ἀνήκων εἰς τήν Μηδικήν φυλήν τῶν Μάγων.— ‖ ὁ ἐκ τῶν σοφῶν ἀνδρῶν καί μάντεων ἐν Περσίᾳ, οἵτινες ἠρμήνευον τά ὄνειρα.— ‖ πᾶς μετερχόμενος τό ἔργον τοῦ γόητος ‖ μάγος ἀγύρτης ‖ ἐν κακῇ ἐνν. τσαρλατᾶνος, ταχυδακτυλουργός.

Ἔτυμ.: ***Μάγοι,*** φυλή ἐν Μηδίᾳ (Ἡροδ. I 101), ἀποτελοῦσα τήν ἱερατικήν τάξιν· ἦσαν δέ κάτοχοι πάσης γνώσεως, ἐξηγηταί ὀνείρων, ἰατροί, νεκρομάντεις κλπ.· ἐξ αὐτῶν προῆλθε τό προσηγορ. ***μάγος,*** καί ἐξ αὐτοῦ τά ***μαγεύω, μαγικός, μαγεία***· ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἰρανικῆς, πρβλ. παλ-περσ. **maguš** (=μάγος), νεο-περσ. **muγ, mōγ** (μάγος, προσκυνητής τοῦ πυρός)· κατά τινας ἡ λ. εἶναι Ἀσσυριακῆς προελεύσεως.

μᾰγο-φόνια, τά (καί ***μαγοφονία,*** ἡ)· ὁ φόνος τῶν μάγων, Περσική ἑορτή.

μαγύδαρις, ἡ· ὁ σπόρος τοῦ σιλφίου, ἤ καί ἡ ῥίζα του.— ‖ ἕτερον φυτόν, διάφορον τοῦ σιλφίου, πρβλ. Ἡσυχ. ***«μαγύδαρις· ὁπὸς σιλφίου, οἱ δὲ ἕτερον τοῦ σιλφίου, εἶναι μανότερον»***· ξένη λ., πιθ. Κυρηναϊκή.

μαγ-ῳδία, ἡ· εἶδος ἀσέμνου κωμικῆς παραστάσεως μετά τυμπάνων καί κυμβάλων, εἶδος παντομίμου παραστάσεως· βλ. ἑπόμ.

μαγ-ῳδός, δ· παρ' Ἀθην. (621 C, D) ***«ὁ δὲ μαγῳδός... πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου, ὑποκρινόμενος ποτὲ μὲν γυναῖκα καὶ μοιχοὺς καὶ μαστροπούς, ποτὲ δὲ ἄνδρα μεθύοντα καὶ ἐπὶ κῶμον παραγινόμενον πρὸς τὴν ἐρωμένην»***· βλ. καί ***μαγῳδία.*** [τό πρῶτον συνθετ. δέν εἶναι ἡ λ. *μάγος,* ὡς θά ἐνόμιζέ τις, ἀλλά ἡ λ. *μάγαδις* (βλ. λ.), τ. ἔ. ***μαγῳδός*** ‹ ****μαγ[αδ]-ῳδός*** κατ' ἀποκοπήν (ὑφαίρεσιν) τῶν δύο φθόγγων ***-αδ-***].

μαγώτερος, *α, ον,* συγκριτ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ *μάγος*· μαγικώτερος.

μᾰδᾰρός, *ά, όν* (*μαδάω*)· ἐπί σαρκός, ἄτονος, πλαδαρός, χαλαρός, μαλακός ‖ ἐπί τῆς κεφαλῆς, φαλακρός.

μᾰδάω, μέλ. *-ήσω* (*μαδός*)· εἶμαι ὑγρός, νοτερός, μουσκευμένος, βρεγμένος (λατ. **madere**) ‖ λυώνω, ὑγροποιοῦμαι ‖ ἐπί τριχῶν, μαδῶ, καταπίπτω (λατ. **defluere**) ‖ ὅθεν, εἶμαι φαλακρός.

Ἔτυμ.: *μαδάω· μαδαρός·* πρβλ. Ἡσυχ. ***«μαδάλλει· τίλλει»***· *μαδίζω* (= χάνω τά μαλλιά μου, μοῦ πέφτουν οἱ τρίχες)· ***«μάδος· ψίλωθρον»*** (Ἡσυχ.) (ὄηλ. ἀποψιλωτικόν φάρμακον)· *μαζὸς* (καί παρά Θεοκρ. *μασδὸς*‹ ****mədzdó s***· *μασθὸς* (‹ ****mədzdhós***)· *μαστὸς* (‹ ****məd-tós***)· ὁμόρ. εἶναι τά : λατ. **madeo** (εἶμαι ὑγρός, στάζω), **mattus** (‹ ****mad[ī]tos),*** **mamma** (μαστός)· σανσκρ. **mádati, mádyati, mamátti, mándati** (εἶμαι διάβροχος ἐξ οἴνου, ἀπολαύω), **mádaḥ** (μέθη, ἀλαζονεία)=ξενδ. **mada** (ἐμπνευσις ὀφειλομένη εἰς μέθην), σανσκρ. **mēdaḥ** (λίπος, ἄλειμμα), **mēdyati** (γίνομαι παχύς), **mēdana-m** (πάχυνσις), **mēdurá-ḥ, mēdya-ḥ** (παχύς), ζενδ. **azdya-** (παχύς), ἀρμ. **matat** (νέος, τρυφερός), ἀλδ. **maú** (μτδτ. παχύνω), **maim** (παχύς), ἰρλ. **māt** (χοῖρος), **maistir** (οὖρον),

παλ-ιρλ. **inmade** (ματαίως), **madach** (μάταιος), γοτθ. **mats**, ἀγγλ-σαξ. **mete**, παλ-γερμ. **maz** (φαγητόν) > γερμ. **messer** (μάχαιρα), ἀγγλ-σαξ. **mós** (ἀλευρά, κουρκούτι), παλ-γερμ. **muos** (τρώγω, γεῦμα), παλ-γερμ. **mast** (=ἑλλ. ***μαζὸς***)=λίπανσις γῆς, χορτονομή, ἀγγλ-σαξ. **moest** (βάλανος τῆς φηγοῦ)· ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκει τὸ ὁμηρ. ***μήδεα*** **(*φωτὸς*)** = τὰ γεννητικὰ μόρια, λεγόμενα καὶ ***μέζεα*** (παρ' Ἡσ.), καὶ ***μέδεα*** (παρ' Ἀρχιλ.), ὡς καὶ τὸ ***μεστὸς*** (<*med-tó-s)· ἐπίσης τὰ παλ-ιρλ. **mess**, gall. **mes** (καρπός), bret. **mez** (βάλανος, βαλανίδι), σανσκρ. **mḗdha-ḥ** (ζωμὸς κρέατος, τονωτικὸν ποτόν), ἰαπ. ***mēd-** (***mād-**): ***məd-** ἐναλλασσόμενον μετὰ τοῦ ***med-**, ἅτινα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. ***medā-** : ***mad-** (ρέω κατὰ σταγόνας, εἶμαι ἐξωγκωμένος ἀπὸ χυμὸν ἢ ἀπὸ λίπος πράγματός τινος).

μάδδα, ἡ· δωρ. ἀντὶ ***μᾶζα*** (βλ. λ.).

μαδι-γένειος, ***ον*** **(*μαδάω*+*γένειον*)**· ὁ ἔχων ***«μαδαρὰ γένεια»***, βλ. ***μαδαρὸς*** (λατ. **imberbis**).

ΜΑΔΟ΄Σ,** ἡ, ὁν*· τὸ ριζικὸν τοῦ ***μαδάω καὶ τῶν συνανηκόντων αὐτῷ=***μαδαρὸς*** (βλ. λ.).

μάδρυα, τά· ἀντὶ ***μαλόδρυα*** = ***κοκκύμηλα***· πρβλ. ***ἀκρόδρυα***. [λ. Ἀσιατικὴ ἴσως· ὁ πρὸς τὴν παλ-σλαυ. λ. **modru** (κυανοῦς) συσχετισμὸς θεωρεῖται ἀπόβλητος].

μᾶζα, ἡ **(*μάσσω*=*ζυμώνω*)**· κρίθινος ἄρτος, κρίθινον πλακοῦντιον, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ***ἄρτος*** (=σιταρένιο ψωμί)· ***μᾶζαν μεμάχως***=κατασκευάσας (ψήσας) πλακοῦντα (κατὰ λογοπαικτικὴν ἀπομίμησιν πρὸς τὸ ***«μάχην μαχεσάμενος»***).

Ἔτυμ.:** μᾶζα* (ἐνίοτε ἐν χειρογρ. καὶ ***μάζα· ἀλλ' οἱ παλ. Γραμματ. ὁμοφώνως μαρτυροῦσιν, ὅτι ἐν τῇ παλαιοττ. ἦτο προπερισπώμ. ***μᾶζα***). Μεγαρ. ***μᾶδδα***· ***μαζίον*** ὑποκορ.· ***μάζινος*** (ὁ ἐκ μάζης κατεσκευασμένος)· ***μαζᾶν*** (= ζυμώνειν πλακοῦντας)· πιθ. ***μάζα*** (***μαγ-ja*** (πρβλ. ***μαγῆναι*** τοῦ ***μάσσω***, ***μάγειρος***)· τὸ ***-ᾱ-*** τοῦ ***μᾶζα*** θὰ ἡρμηνεύετο ἐκ τινος τύπου περιέχοντος καὶ ἔρρινον φθόγγον ***μαγγ-ja***· κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ σημιτικῆς τινος γλώσσης.

μαζ-αγρέτας, ὁ **(*μᾶζα*+*ἀγείρω*)**· ὁ ἀγείρων (συλλέγων) κριθίνους ἄρτους, ἐπαίτης (πρβλ. ***ἱππαγρέτας***, ***κωλαγρέτας***).

μαζίον, τό· ὑποκορ. τοῦ ***μᾶζα***.

μαζίσκη, ἡ· ὑποκορ. τοῦ ***μᾶζα***· μικρὸν ζυμαρικὸν ἐκ κριθίνου ἀλεύρου.

μαζο-νόμος, ὁ **(*μᾶζα* + *νέμω*)**· ξύλινος κατανομεύς, ἐφ' οὗ ἐξηπλοῦτο ἡ κριθίνη ζύμη καὶ αὐτομάτως κατενέμενο εἰς διαφόρων σχημάτων πλακοῦντας ‖ γενικῶς, μεγάλη γαβάθα ἢ ξύλινος δίσκος (λατ. **mazonomus**).

ΜΑΖΟ΄Σ, ***-οῦ***, ὁ· ὁ εἷς ἐκ τῶν μαστῶν τοῦ στήθους, **«βυζί»** (τὸ σύνολον τῶν δύο μαστῶν μετὰ τῆς περιοχῆς των. καλεῖται ***στέρνον***)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ γυναικῶν, ἀλλ' ὡς. καὶ ἐπὶ ἀνδρῶν· ***μαστὸς*** καὶ ***μαζὸς*** εἶναι διαλεκτικοὶ τύποι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***μαδάω***].

μᾰθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***μανθάνω***.

μᾰθεῦμαι, δωρ. ἀντὶ ***μαθήσομαι***, μέλ. τοῦ ***μανθάνω***.

μάθημα, ***-ατος,*** τὸ **(*μᾰθεῖν* τοῦ *μανθάνω*)**· τὸ μεμαθημένον, ἢ ὁ μανθάνει τις, τὸ μανθανόμενον, τὸ **«**μάθημα**»**. **2)** μόρφωσις, γνῶσις, ἐπιστήμη.— κατὰ πληθ. ***μαθήματα***=τὰ Μαθηματικά, αἱ μαθηματικαὶ ἐπιστῆμαι (Ἀριθμητική, Γεωμετρία, Ἀστρονομία κλπ.). Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μαθημᾰτικός, ***ή, όν***· ὁ πρόθυμος εἰς μάθησιν, ὁ διαπνεόμενος ἀπὸ ἔφεσιν τοῦ μανθάνειν, ὁ διψῶν δι' μάθησιν.— **II** ὁ ἀνήκων (ἢ ἀρμόζων) εἰς τὰς Ἐπιστήμας, καὶ δὴ τὰ Μαθηματικά, ὁ καταγινόμενος εἰς τὰ Μαθηματικὰ ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ***ἡ μαθηματικὴ*** (ἐνν. ***ἐπιστήμη***)=τὰ Μαθηματικὰ ‖ ἐπίσης τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ***ὁ μαθηματικὸς*** == ὁ ἀσχολούμενος εἰς (ἢ ὁ διδάσκων) τὰ Μαθηματικά.

μάθησις, ***-εως,*** ἡ **(*μᾰθεῖν* τοῦ *μανθάνω*)**· ἡ πρᾶξις τοῦ μανθάνειν, ἡ ἀπόκτησις γνώσεων. **2)** ἡ ἐπιθυμία ἢ ἡ δύναμις (ἡ ἱκανότης) πρὸς μάθησιν.

μᾰθήσομαι· μέλλ. τοῦ ***μανθάνω***.

μᾰθητέος, ***α, ον***· ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***μανθάνω***· ***δὴ δεῖ τινα μαθεῖν***==τὸν ὁποῖον (τὴν ὁποίαν, τὸ ὁποῖον) πρέπει νὰ μάθῃ τις. — **II** τὸ οὐδ. ***μαθητέον*** (= πρέπει νὰ μάθῃ τις).

μᾰθητεύω, μέλ. ***-σω***· εἶμαι μαθητὴς ἢ σπουδαστής. **II** μτβτ. καθιστῶ τινα μαθητήν μου, διδάσκω τινά. Ἐκ τοῦ

μᾰθητής, ***-οῦ,*** ὁ **(*μαθεῖν* τοῦ *μανθάνω*)**· ὁ μανθάνων, ὁ διδασκόμενος, ὁ μαθητὴς (ὡς καὶ νῦν), λατ. **discipulus**.

μᾰθητιάω· ἐφετ. τοῦ ***μανθάνω***· ἐπιθυμῶ νὰ γίνω μαθητής.— **II** μαθητεύω, εἶμαι μαθητής.

μᾰθητικός, ***ή, όν*** **(*μαθητής*)**· ὁ διψῶν νὰ μάθῃ, ὁ ρέπων πρὸς τὴν μάθησιν. **2)** ὁ εὐκόλως μανθάνων.

μᾰθητός, ***ή, όν*** **(*μαθεῖν* τοῦ *μανθάνω*)**· ὃν δύναταί τις νὰ μάθῃ (νὰ διδαχθῇ).

μᾰθήτρια, ἡ· θηλ. τοῦ ***μαθητής***· ὅ,τι καὶ νῦν.

μαθοῖσα, δωρ. θηλ. τοῦ ***μαθών***, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***μανθάνω***.

μᾰθον, ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***μανθάνω***.

μᾰθος, τό· ποιητ. καὶ ἰων. τύπος ἀντὶ ***μάθησις***. [δωρ., αἰολ. ***μάθα***, ἡ, ἰων. ***μάθος***, τό, ἰων-αττ. ***μάθησις***· ***μάθημα***· ***μαθητής***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***μανθάνω***].

μᾰθών· μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***μανθάνω***.

ΜΑΙΑ (Α), ἡ· πλήρης σεβασμοῦ καὶ στοργῆς προσφώνησις πρὸς ἡλικιωμένην γυναῖκα, κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερ. **«**μαννούλα μου, μαννίτσα μου**»**· πολὺ συχνὰ πρὸς τροφούς.— **II** τροφός, ψυχομάννα (δετὴ μήτηρ), μήτηρ (πραγματική).— **III** ὡς καὶ νῦν, μαῖα, μαμμή. [***μαῖα*** παρὰ τοῖς Δωριεῦσι ἐσήμ. καὶ μάμμη, προμήτωρ· ἐξ αὐτοῦ τὰ ***μαιεύω***, ***μαιόω*** (=ξεγεννῶ μιὰ γυναῖκα, κάνω τὴ μαμμή)· δι' ἐ ὑμολ. βλ. ***μᾶ***].

Μαῖα (Β), ἡ, ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος, μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ· ὡσ. καὶ ***Μαιάς***. βλ. Κ. Ε. Λ.

Μαίανδρος, ὁ· ποταμὸς τῆς Καρίας, ἔχων ὡς χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοὺς πολλοὺς ἑλιγμούς του (καμπάς). Βλ. Κ. Ε. Λ.— **II** μτφρ. πᾶς ἑλιγμός, ἢ καὶ κόσμημα (ἢ σχέδιον) πλῆρες ἑλιγμῶν, λατ. **maeandrus**.

μαίευμα, τό **(*μαιεύομαι*)**· τὸ ὑπὸ τῆς μαίας ἐξαχθὲν βρέφος, προϊὸν τῆς τέχνης τῆς μαίας.

μαιεύομαι, μέλ. ***-σομαι***, ἀπαθ. **(*μαῖα* III)**· ὑπηρετῶ ἢ ἐνεργῶ ὡς μαῖα, κάμνω χρέη μαίας ‖ μτβτ. βοηθῶ γυναῖκα νὰ γεννήσῃ, τὴν **«**ξεγεννῶ**»**.

μαίευσις, ἡ **(*μαιεύομαι*)**· τὸ **«**ξεγέννημα**»**.

μαιευτικός, ***ή, όν*** **(*μαιεύομαι*)**· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μαιεύεσθαι, ἔμπειρος τῆς μαιευτικῆς.

Μαιμακτηριών, ***-ῶνος,*** ὁ· ὁ πέμπτος ὀττικὸς μήν, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ σημερ. χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15 Νοεμβρίου—15 Δεκεμβρίου, κληθεὶς δὲ οὕτω ἐκ τῆς ἐντὸς αὐτοῦ τελουμένης ἑορτῆς τοῦ ***Διὸς τοῦ Μαιμάκτου*** (τὰ ***Μαιμακτήρια***)· βλ. καὶ Κ. Ε. Λ. [δι' ἐτυμ. βλ. ***μαῖμαξ***].

Μαιμάκτης, ***-ου,*** ὁ **(*μαιμάσσω*)**· ἐπίθ. τοῦ Διός, καὶ σημ. ὁ θυελλώδης, λάβρος, ὁρμητικός, ταραχώδης· εἰς τιμὴν τοῦ Διὸς τούτου ἐτελοῦντο ἐν Ἀθήναις τὰ ***Μαιμακτήρια*** κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ χειμῶνος (τὸν ***Μαιμακτηριῶνα***, βλ. λ.), διότι ἔθεον εἴτε ὡς ὁ θεὸς τῶν θυελλῶν· ἀντίθ. τῷ: ***Μειλίχιος Ζεύς***. [δι' ἐτυμ. βλ. ***μαῖμαξ***].

μαῖμαξ, ***-ακος,*** ὁ, ἡ, παρ' Ἡσυχ. **(καὶ *μαίμακος*, *ον*)**· ταραχώδης, θυελλώδης.

Ἔτυμ.:** μαῖμαξ* (Ἡσ.), ἀττ. ***μαιμάκτης· ἐντεῦθεν ***Μαιμακτηριών***, ***μαιμάσσω***, ***μαιμάω***· σκοτεινῆς προελεύσεως· πιθ. συγγ. τῷ ὁμηρ. ***ἀμαιμάκετος*** (τοῦ ὁποίου ἡ σημ. δὲν εἶναι ἀσφαλής), καὶ ἑπομ. δὲν δύναται νὰ εἶναι συγγ. τῷ ***μάχομαι***· (***ἀ-μαιμά-ετος*** = φύσεως θυελλώδους)· τὸ ὑπό τινων ὑποστηριχθέν, ὅτι δηλ. ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ ***μῆκος***, ***μακρός***, δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν· βλ. καὶ ***μαιμάω***.

μαιμάσσω· == ***μαιμάω*** (βλ. λ.).

μαιμάω, ἐπ. γ' πληθ. ***μαιμώωσι***, μτχ. ***μαιμώων***, ***-ώωσα***· μελ. ***-ώσω***· ἐπ. ἀόρ. α' ***μαίμησα***· (ἐσχηματισμένον κατ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ***μάω***, ὡς ***παιφάσσω*** ἐκ τοῦ ***φάω***)· εἶμαι λίαν πρόθυμος, ἀσθμαίνω (πνευστιῶ), ἀπὸ τὴν μεγάλην μου προθυμίαν ‖ κατέχομαι ἀπὸ πολεμικὸν μένος, εἶμαι ὁρμητικὸς ‖ μετὰ γεν., κατέχομαι ἀπὸ διακαῆ ἐπιθυμίαν διά τι. [ἐκ ρ. ***μα-***

τοῦ *μάω*, κατ' ἀναδιπλ., ὡς *παιφάσσω* (βλ. λ.) ἐκ ρ. *φα-* τοῦ *φάω*· *μαι-μάω* ⟨*(*μαι-*)*μᾱ-jω*, *(*μαι-*)*μᾰ-jω*, πρβλ. αἰολ. *μαίομαι* ⟨**μᾰjομαι*].

Μαίναλον, τό· ὄρος ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἱερὸν τοῦ Πανός (βλ. καὶ Κ. Ε. Λ.).— ἐπίθ. ***Μαινάλιος, α, ον.***

μαινάς, -άδος, ἡ (*μαίνομαι*)· μαινομένη, μανιακή, μανιώδης, παράφρων. 2) ὡς οὐσ., γυνὴ μαινομένη, βάκχη (θηλ. ὁπαδὸς τοῦ Βάκχου), μεθυσμένη, ὀργιάζουσα, μαινάς.— ΙΙ ἐν ἐνεργ. σημ., πρόξενος μανίας, καὶ δή ἐρωτικῆς.

ΜΑΙ'ΝΗ, ἡ, λατ. **maena**· μικρὸς θαλάσσιος ἰχθύς, ὅμοιος πρὸς ἀρίγγην (ρέγγαν)· [*μαίνη* (ὑποκορ. *μαινίς, μαινίδιον*) ⟨ἰαπ. ***mai-nᾱ***, συγγ. τῷ σανσκρ. **mī-ná-ḥ**· πρβλ. σλαυ. **mimi** (κωβιός), λιθ. **menkė**, λεττ. **menza** (εἴδη ἰχθύων)].

μαινίδιον, τό· ὑποκορ. τοῦ προηγ.

μαινίς, -ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ *μαίνη* (βλ. λ.)· κοιν. ἡ *μαινὶς* λέγεται μανόλι, καὶ ἀλλαχοῦ μαινούλα, καὶ μαίνουλα.

μαινόλης, -ου, ὁ (καὶ θηλ. *μαινόλις, -ίδος,* ἡ) (*μαίνομαι*)· ὁ μαινόμενος, μανιακός, παράφρων, τρελλός.— ΙΙ ὡς ἐνεργ., ὁ προκαλῶν μανίαν, ἐπὶ οἴνου. [*μαινόλης* ⟨*μαίνομαι*, ὡς *φαινόλης* ⟨*φαίνομαι*].

μαινόλιος, α, ον·=τῷ προηγ.

μαίνομαι, μελ. *μᾰνήσομαι* καὶ *μᾰνοῦμαι*· πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ. ***μέμηνα***, ὡσ. μετὰ σημ. ἐν. καὶ ἐν παθητ. τύπῳ ***μεμάνημαι***· μέσ. ἀόρ. α' ***ἐμηνάμην***, καὶ παθ. ἀόρ. β' ***ἐμάνην***, μτχ. ***μανείς***, ἀπρφ. ***μᾰνῆναι*** (**μάω*)· μαίνομαι (ὡς καὶ νῦν), εἶμαι μανιακός, εἶμαι μανιώδης (ἰδίᾳ ἐπὶ πολεμικῆς μανίας ἢ ὁρμῆς) || ὡσ. εἶμαι μανιώδης, εἶμαι ἔξω φρενῶν, ἀπὸ ὀργήν || ὡσ. μαίνομαι, εἶμαι παράφρων, ἐξ οἰνοποσίας, εἶμαι τρελλὸς ἀπὸ μεθύσι· καὶ ἐπὶ Βακχικῆς μανίας «***μαινόμενος Διόνυσος***» || μτφρ. ἐπὶ πραγμάτων, «χαλῶ τὸν κόσμο», θορυβῶ, ὀχλαγωγῶ, ὀργιάζω.—***μαίνομαι ὑπὸ Θεοῦ τινος*** = ἔχω περιέλθει εἰς μανίαν τῇ ἐνεργείᾳ Θεοῦ τινος, Θεός τις μὲ ἔχει καταστήσει μαινόμενον.— ἀττ. φράσις «***πλεῖν ἢ μαίνομαι***» = εἶμαι κάτι περισσότερον ἀπὸ παράφρων.— ΙΙ μετὰ μτβτ. ἐννοίας ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. α' ***ἔμηνα*** (= κατέστησά τινα μαινόμενον, τοῦ ἐνέβαλον μανίαν, τὸν ἐτρέλλανα).

Ἔτυμ.: ὁμ., μεθομ., μσν. ***μαίνομαι***, ἀορ. ***ἐμηνάμην, ἐμάνην***, πρκ. ***μέμηνα***, μεθομ. ἐν. ***μαίνω*** (***ἐκμαίνω*** παρ' Εὐρ., Ἀριστοφ. κ. ἄ.), ἀόρ. ***ἔμηνα***· ὁμ., τραγ., Πινδ. ***μανιάς***· ***μανιόλης***· ***μανία***· ***μαίνομαι*** ⟨ἰαπ. **mn̥j-ó-**· παλ-σλαυ. **mĭnja**, θ' ἐν. **mĭniši**, ἀπρφ. **mĭnĕti** (σκέπτομαι), λιθ. **mine** (=***ἐμάνη***), σανσκρ. **mányatē** (σκέπτομαι), γοτθ. **munaiþ** (διαλογίζεται, ἐπιθυμεῖ), παλ-ιρλ. **domuiniur** (σκέπτομαι, πιστεύω)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ρίζ. **men** (σκέπτομαι, ἔχω ἐξημμένον τὸν νοῦν) (πρβλ. ***mn̥ne(i)-*** = σκέπτομαι, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ ***mnā-*** ἐν τῷ δωρ. τύπῳ ***μέμνᾶται*** κ. ἄ.). Βλ. καὶ ἐν λ. ***μένος***.— Ἄλλοι παράγουν τὸ ***μαίνομαι*** ὡς καὶ τὸ ***mə-n-jo-*** ἐκ ρίζ. **mē(i)** (=διατελῶ ἐν διανοητικῇ ἐξάψει), πρβλ. τὸ ὁμ. ***μαιμάω***, γοτθ. **mōþs** (ὀργή). Βλ. καὶ ***μάω***.

ΜΑΙ'ΟΜΑΙ, μέλ. ***μάσομαι***, ἀποθ. (***μάω***)· ἐπιδιώκω, προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι, μοχθῶ || ζητῶ, ζητῶ νὰ κατορθώσω τι· πρβλ. καὶ ***ἐπιμαίομαι***.

Ἔτυμ.: ὁμ. (αἰολ.) ***μαίομαι*** (⟨ἰαπ. ***mə-s-jo-***), μέλλ. ***μάσσεται*** (Ἰλ. Ι 394), ἀόρ. «***μάσσαι· ζητῆσαι***» (Ἡσυχ.)· ὁμ. ***ἐπιμαίομαι***, ***ἐπίμαστος*** (= ἐπιζητῶν τροφήν, ἐπαίτης)· ὁμ. ***ἀπροτίμαστος*** (ἄψαυστος, ἀδίκτος, ἀμόλυντος)· πρβλ. τὰ ἐπιτετ. ὁμ. ***μαιμάω, μῶμαι, μῶλος***, γοτ. **mōþs** (θάρρος, θυμός), παλ-norr. **móðr** (θυμός, ὀργή), παλ-γερμ. **mnot** (θάρρος, καρδία, φρόνημα), γοτθ. **af-mauiþs** (ἀπρφ. **af-mōjan**) (=κουρασμένος), πιθ. τὸ λατ. **mōs** (γεν. **mōris**)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται τὸ ἰαπ. ***mā-*** (καὶ κατὰ μετάπτ. ***mō-, mə-***· διὰ τὸ ***mō-*** πρβλ. ὅμως καὶ ἐν ***μῆνις***)=κάμνω προσπάθειαν, εἶμαι ἐνεργητικός. Τὸ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ ἰαπ. τούτου ***mā-*** προελθὸν ***mə s-*** εὑρηται ὑπὸ τὰ: ***μάστιξ, μαστήρ, μαστεύω, μαστροπός***· βλ. καὶ ***ματεύω***.

μαιόομαι, μελ. ***-ώσομαι***, ἀποθ.·=***μαιεύομαι*** (βλ. λ.).

Μάϊος, ὁ (μετὰ τῆς λέξ. ***μὴν*** ἢ καὶ ἄνευ αὐτῆς), τὸ τῆς Λατιν. **Maius** || ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὡς ἐπίθ. ***Μάϊαι Καλάνδαι*** (παρὰ Πλουτ.).

Μαῖρα, ἡ (***μαρ-μαίρω***)· κυρ. σημ. σπινθηροβόλος, ὠνομάσθη δ' οὕτω ὁ Σείριος ἀστήρ, ἀστερισμὸς τοῦ κυνὸς || ὡσ. ὠνομάσθη οὕτω ἡ Ἑκάβη μεταμορφωθεῖσα εἰς κύνα (κατὰ Λυκόφρ. 334).

Μαιῶται, οἱ· φυλὴ Σκυθική, κατοικοῦσα πρὸς βορρᾶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Μαιώτης, -ου, ὁ (καὶ θηλ. ἡ ***Μαιῶτις***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Σκυθικὴν χώραν τῶν Μαιωτῶν: ***Μαιώτης ποταμὸς*** (***ὁ Τάναϊς***) — ***μαιῶτις λίμνη*** (***ἡ Ἀζοφικὴ Θάλασσα***).

Μαιωτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν χώραν τῶν Μαιωτῶν (βλ. λ.): ***Μαιωτικὸς αὐλὼν*** (παρ' Αἰσχ. Πρ. 731)=ὁ Κιμμέριος Βόσπορος.

Μαιωτιστί, ἐπίρ.· κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μαιωτῶν, κατὰ Σκυθικὸν τρόπον.

μαίωτρα, τὰ (***μαῖα*** III)· ἡ ἀμοιβὴ τῆς μαίας (τῆς μαμμῆς).

ΜΑ˘ΚΑ˘Ρ, -ᾰρος, ὁ· θηλ. ***μάκαρ*** (ἡ), καὶ ***μάκαιρα***· μακάριος, εὐλογημένος, εὐτυχής, εὐδαίμων (κυρ. ἐπὶ τῶν θεῶν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς θνητούς) || ἀπολ. οἱ ***μάκαρες*** = οἱ εὐδαίμονες, τ. ἔ. οἱ θεοί.— ΙΙ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ κατ' ἐξοχὴν εὐτυχής, τυχηρὸς || ἀλλ' ὡσ. καὶ ὁ πλούσιος, εὔπορος.— ΙΙΙ ***μάκαρες*** ἀπεκαλοῦντο εἰδικώτερον καὶ οἱ νεκροί (οἱ καὶ σήμερον λεγόμενοι ***μακαρῖται***), ὡς οἱ κατ' ἐξοχὴν κάτοχοι τῆς μακαριότητος, καὶ ἀπηλλαγμένοι παντὸς πόνου καὶ πάσης μερίμνης. — «***Μακάρων νῆσοι***» (= αἱ νῆσοι τῶν νεκρῶν, ὡς μακαρίων, τοποθετούμεναι ὑπὸ τῶν μτγν. Ἑλλήνων εἰς τὸν Ὠκεανόν, τὴν ἀκροτάτην πρὸς Δυσμὰς περιοχήν).— Παραθετ. ***μακάρτερος, μακάρτατος.***

Ἔτυμ.: παρ' Ὅμ. καὶ οὐδ. οὐσ. τὸ ***μᾶκᾰρ*** (=εὐτυχία), ἐκ τούτου δὲ προῆλθε τὸ ἀρσ. ἐπίθ. ***μάκαρ*** (=εὐτυχής), ἐξ οὗ καὶ θηλ. ἰδιαίτερον ***μάκαιρα***· ***οἱ μάκαρες*** (=οἱ Θεοί)· ὁμ. κ.λ.π. ***μακαρίζω*** (ὡς καὶ νῦν, θεωρῶ τινα εὐτυχῆ)· ***μακάριος***· ***μακαρίτης***· παρ' Ἡσυχ. «***ὁ τεθνεώς***· ***ὁ μακάριος***· ***ὁ νεκρός***».—Κατὰ τὸν **Kurtius** τὸ ἐπίθ. ***μάκαρ*** εἶναι συγγ. τῷ ***μακρός***, ὁπότε ἐξυπακούεται ὅτι ἀρχικῶς ἐσήμαινε «πλούσιος» (πρβλ. Ἰλ. Λ 68 «***ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν***») καὶ τὸ οὐδ. οὐσ. ***μάκαρ*** (τὸ) θὰ ἐσήμαινε «πλοῦτος»· κατ' ἄλλους ***μάκαρ*** ἀρχικῶς ἐσήμαινε «μέγας, ὑψηλός, ἢ δυνατός, ἰσχυρός», ὁπότε τὸ οὐσ. ***μάκαρ*** θὰ ἐσήμαινε «μεγαλεῖον, μέγεθος, δύναμις». Ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἶναι ὑποθέσεις ἀναπόδεικτοι. Βλ. καὶ ***μέγας.***

μακάρεσσι, ἐπικ. δοτ. πληθ. τοῦ ***μάκαρ.***

μᾰκᾰρία, ἡ (***μάκαρ***)· εὐτυχία, εὐδαιμονία, μακαριότης.— ΙΙ κατοικία (τόπος παραμονῆς) τῶν μακάρων (τῶν εὐλογημένων).

μᾰκᾰρίζω, μέλ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐ̂ῶ*** (***μάκαρ***)· θεωρῶ τινα εὐτυχῆ, τὸν ὀνομάζω (ἀποκαλῶ) εὐτυχῆ, τὸν «καλοτυχίζω» (λατ. **gratulari**) || εὐλογῶ τινα, τὸν κάμνω εὐτυχῆ.

μᾰκάριος, α, ον (ἢ ***-ος, -ον***), παράλληλος τύπος τοῦ ***μάκαρ***· εὐτυχής, τυχηρός, εὐλογημένος, ἄξιος μακαρισμοῦ, καλότυχος || παρ' ἀττ. ὁ ἀνήκων εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς τάξεις (λόγῳ πλούτου, παιδείας).— Παραθετ. ***μακαριώτερος -τατος.***

μᾰκᾰριότης, -ητος, ἡ (***μακάριος***)· εὐτυχία, εὐδαιμονία.

μᾰκᾰρισμός, ὁ (***μακαρίζω***)· τὸ μακαρίζειν, τὸ θεωρεῖν ἢ ἀποκαλεῖν τινα μακάριον, τὸ καλοτυχίζειν τινά || τὸ εὐλογεῖν.

μᾰκᾰριστός, ή, όν (***μακαρίζω***)· ὁ μακαριζόμενος, ὁ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ μακάριος, ὁ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀποκαλούμενος εὐτυχής. || ἀπολ. ἐπίφθονος, ζηλευτός.—ἐπίρ. ***-τῶς.***

μᾰκᾰρίτης, -ου, ὁ (***μάκαρ***)· ἐν ᾗ ἐνν. καὶ τὸ ***μάκαρ*** III, ὁ εὑρισκόμενος ἐν καταστάσει μακαριότητος, τ. ἔ. ὁ νεκρὸς || θηλ. ***μᾰκᾰρῖτις, -ιδος,*** ἡ.

μᾰκᾰρτός, ή, όν=***μακαριστός.***

μακεδνός, ή, όν (***μῆκος***)· ***μηκεδανός*** (βλ. λ.), ***μακρός***, ὑψηλός, ἀπολήγων εἰς ὀξύ, κωνικός, πυραμιδοειδής.

Ετυμ. : Όμηρ. ***μακεδνός***, παρ' Ήροδ. «***τὸ Μακεδνὸν ἔθνος***», πρβλ. ***Μακέται*** (πληθ.), ***Μακετία***, ***Μακεδόνες***, ***Μακεδονία*** μεθομ. ***μηκεδανός*** (τῆς αὐτῆς σημ. πρὸς τὸ ***μακεδνός***)· ***μακεστὴρ*** («***μακεστὴρ μῦθος***»=μακρολογία, παρ' Αἰσχ. Περσ. 698)· ***μακρός***· ***μῆκος***.

Μᾰκεδονίζω, μέλ. *-σω* (***Μακεδών***)· εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν Μακεδόνων, φρονῶ τὰ τῶν Μακεδόνων || ὁμιλῶ τὴν Μακεδονικὴν διάλεκτον.

Μακεδόνιος, α, ον (καὶ *-ονικός, ή, όν*)=***Μακεδών*** (βλ. λ.). Ἐκ τοῦ

Μᾰκεδών, -όνος, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Μακεδονίας, ὁ ἐκ Μακεδονίας καταγόμενος.

μᾰκελλα, ἡ, γεν. *-λλης* (ποιητ. καὶ ***μακέλη***) (ἐκ τοῦ ***μία***+***κέλλω***, ὅπως ***δίκελλα*** ἐκ τοῦ ***δίς***+***κέλλω***)· «τσάπα», «σκαπέτι», γεωργικὸν ἐργαλεῖον μὲ μίαν κόψιν, ἐν ᾧ ***δίκελλα*** εἶναι γεωργικὸν ἐπίσης ἐργαλεῖον ἀλλὰ μὲ δύο ὀδόντας.

Ετυμ. : ὑπὸ τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων θεωρεῖται σκοτειν. ἐτυμολ.· ἡ συσχέτισις τῶν ἑλλ. ***μα-κ-έλη***, ***μάκ-ελλα*** πρὸς τὸ λατ. **ma-t-eola** καὶ τὸ παλ-σλαυ. **motyka** δὲν ἔτυχον ἐπιδοκιμασίας.—ἑλλ. τύπος **σμά-κελλα*, ὅπου **σμα-* θὰ ἐσήμαινεν «ἕν» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***δί-κελλα*** (ἐκ τοῦ «***δύο***») θά . ἦτο λίαν ἐπιθυμητὸς λόγῳ τῆς ἐννοίας, ἀλλὰ τὸ ἰαπ. **sem-* ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἠδύνατο νὰ δώσῃ **σμα*, τὸ δὲ ***μῶνυξ*** (τὸ ὁποῖον ἐπικαλοῦνταί τινες) προῆλθεν ἐκ τοῦ **σμ-*+***ὄνυξ***. Ἀποκρούεται ἐπίσης καὶ ἡ συσχέτισις τοῦ *μα-* πρὸς τὰ: ***ἅμα***, ***ἁμάκις***.

μάκελλον, τὸ (καὶ ***μάκελον***)· μακελλεῖον, σφαγεῖον, τό ἀρχ. ***κρεοπώλιον*** (κρεαταγορά), λατ. **macellum.**

μᾰκεστὴρ (καὶ ***μακιστήρ***), *-ῆρος*, ὁ (***μᾶκος***)· μακρός, σχοινοτενής || ***μῦθος μακεστὴρ***=λόγος (ἀγόρευσις) μακρός, ἀνιαρός.

Μᾰκηδών, -όνος, ὁ· ποιητ. τύπος ἀντὶ ***Μακεδών***.

μάκιστος, δωρ. ἀντὶ ***μήκιστος*** (***μῆκος***), ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ ***μακρός***·=***μέγιστος***.

μᾰκκοάω, μέλ. *-άσω*· ἀνοηταίνω, εἶμαι μωρὸς || παθ. μτχ. ***μεμακκοᾱκὼς***=ὁ ὀνειροπολῶν, φαντασιοκόπος, ὁ παραληρῶν. [πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «***μακκοᾶν***· ***παραφρονεῖν***, ***προσποιεῖσθαι μὴ ἀκούειν***»· τὸ λατ. **maccus** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· πρβλ. τὸ ἑτρουσκ. κύρ. ὄνομα **Maccus**· ἡ συσχέτισις ἑνὸς ὑποθετ. τύπου **μακκὸς* πρὸς τὸ ***μακρὸς*** ἀποδοκιμάζεται].

μᾶκος, τό, δωρ. ἀντὶ ***μῆκος***· ἡ αἰτ. ***μᾶκος*** ὡς ἐπίρρ. =***μακρὰν*** (βλ. λ.).

μακρὰ (ἐνν. ***γραμμή***), ἡ· (ἐν τῇ δικαν. γλώσ.) ἡ μακρὰ γραμμὴ τὴν ὁποίαν ὁ δικαστὴς ἔσυρεν ἐπὶ τῆς Πινακίδος ὡς σύμβολον καταδίκης, ***ἐν*** ἀντιθέσει πρὸς τὴν ***βραχεῖαν*** (ἐνν. ***γραμμήν***), αὐτόθεν σύμβολον ἀθῳώσεως.

μακρ-αίων, *-ωνος*, ὁ, ἡ (***μακρὸς***+***αἰών***)· ὁ μεγάλης χρονικῆς διαρκείας, μακροχρόνιος, πολυχρόνιος || ἐπὶ προσ., ὁ μακρόβιος, ὁ λίαν προβεβηκυίας ἡλικίας || ***οἱ μακραίωνες***=οἱ ἀθάνατοι, οἱ θεοί.

μακράν, ἰων. **μακρήν,** αἰτ. θηλ. τοῦ ***μακρὸς*** ἐν ἐπιρρ. χρήσει (κυρ. ***μακρὰν*** ἐνν. ***ὁδόν***)· μακριά, ἐξ ἀποστάσεως, εἰς ἀπόστασιν, μακρὰν ἀπό... || συγκριτ. ***μακροτέραν*** (=«πιὸ μακριά, περαιτέρω, εἰς μεγαλυτέραν ἀπόστασιν). **2)** ὡσ. ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ πολύ, ἐπὶ μακρὸν χρόνον || ***οὐ μακρὰν***= λατ. **brevi** (=ἐπ' ὀλίγον ἐνν. χρόνον) || ἀνιαρῶς, ὀχληρῶς : «***μακρὰν λέγειν***» (=ὁμιλεῖν ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ διὰ πολλῶν, ὥστε νὰ προκαλῆται ἀνία) || «***μακρὰν ζῆν***» (= ζῆν ἐπὶ πολλὰ ἔτη).

μακρ-αύχην, *-ενος*, ὁ, ἡ (***μακρὸς***+***αὐχήν***)· ὁ ἔχων μακρὸν αὐχένα, μακρός, ὑψηλός.

μακρ-ηγορέω, μέλ. *-ήσω* (***μακρὸς***+***ἀγορεύω***)· ὁμιλῶ διὰ μακρῶν, ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ὁμιλῶ διεξοδικῶς. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μακρ-ηγορία, ἡ (δωρ. *μακραγορ—*) (ἐκ τοῦ ***μακρηγορέω***)· μακρὰ ἀερολογία, μακρολογία, μακρὰ διάλεξις.

μακρ-ημερία, ἡ (***μακρὸς*** + ***ἡμέρα***)· ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους, καθ' ἣν αἱ ἡμέραι εἶναι μακραί.

μακρό-βιος, ον (***μακρὸς*** + ***βίος***)· ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ζῶν (ἢ ζήσας) || ***οἱ Μακρόβιοι*** (Αἰθιοπικὸς λαὸς τῆς νοτίου Αἰγύπτου).

μακρ-βίοτος, ον (***μακρὸς***+***βίοτος***)· =***μακρόβιος*** (βλ. λ.), ὁ μακρᾶς διαρκείας.

μακρο-γήρως, ων, γεν. *-ω* (***μακρὸς***+***γῆρας***)· ὁ ὑπέργηρως, παρὰ πολὺ γέρων, πολὺ ἡλικιωμένος, πολὺ προχωρημένος εἰς τὴν ἡλικίαν.

μακρο-δρόμος, ον (***μακρὸς***+***δραμεῖν***)· ὁ τρέχων μακράν, ὁ διατρέχων δρόμον (διαδρομὴν) μεγάλου μήκους.

μακρο-θῡμέω, μέλ. *-ήσω* (***μακρόθυμος***)· εἶμαι μακρόθυμος, εἶμαι ὑπομονητικός||***μακροθῡμῶ εἴς τινα*** =εἶμαι μακρόθυμος, δεικνύω μακροθυμίαν, ἐναντί τινος, τὸν ὑπομένω, κάμνω ὑπομονήν. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μακρο-θῡμία, ἡ (***μακροθῡμέω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ ἐπὶ μακρὸν ἀνοχή, ὑπομονητικότης.

μακρό-θῡμος, ον (***μακρὸς***+***θυμός***)· ὁ ἔχων (δεικνύων) μακροθυμίαν, ὁ ὑπομονητικός, ἀνεκτικός || καρτερικός.—ἐπίρ. ***-μως*** (=μεθ' ὑπομονῆς καὶ καρτερίας).

μακρό-κωλος, ον (***μακρὸς***+***κῶλον***)· ὁ ἔχων μακρὰ κῶλα (μέλη τοῦ σώματος) || (Γραμματ.) ἐπὶ περιόδων, ἡ ἔχουσα μακρὰ κῶλα (προτάσεις).

μακρο-λογέω, μέλ. *-ήσω* (***μακρολόγος***)· ὁμιλῶ διὰ μακρῶν ἢ διὰ πολλῶν, πολυλογῶ || μετ' αἰτ. πραγμ., ὁμιλῶ διὰ μακρῶν **περί** τινος πράγματος. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μακρο-λογία, ἡ (***μακρολογέω***)· μακρηγορία, πολυλογία (ἀντ. τῷ ***βραχυλογία***).

μακρο-λόγος, *-ον* (***μακρὸς***+***λέγω***)· ὁ ὁμιλῶν διὰ μακρῶν (διεξοδικῶς), ὁ λέγων πολλά.

μακρό-πνοος, ον, καὶ συνῃρ. **-πνους,** *-ουν* (***μακρὸς***+***πνέω***)· ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀναπνέων, μακρόβιος || μακρᾶς διαρκείας.

μακρός, ά, όν (***μᾶκος***, ***μῆκος***)· ὅ,τι καὶ νῦν, μακρὸς (ἐν τοπικῇ ἢ χρονικῇ ἐννοίᾳ): **I** τοπικῶς, μακρὸς εἰς μῆκος, «μακρύς», ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος. **2)** μακρὸς εἰς ὕψος, ὑψηλὸς || μακρὸς εἰς βάθος, βαθύς. **3)** μακρινός, μακρὰν ἀπέχων, ἀπομεμακρυσμένος || ***μακραὶ ἐπιβοήθειαι*** (=ἐνισχύσεις ἐρχόμεναι μακρόθεν, μεταφερόμεναι ἐξ ἀποστάσεως) || ***ἐπὶ μακρὸν*** (=μακράν, ἐπὶ (διὰ) πολὺ διάστημα (τοπικῶς ἢ χρονικῶς) || ***ὅσον ἐπὶ μακρότατον*** (=ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον μακριά). **4)** ἡ δοτ. ***μακρῷ*** συχνὰ ἐν χρήσει ὡς τὸ ἐπίρ. ***πολύ*** (πρὸς ἐπίτασιν συγκριτ. ἢ ὑπερθ.)=κατὰ πολύ: «***μακρῷ πρῶτος***»=***πολὺ πρῶτος***.— **II** χρονικῶς, μακρᾶς διαρκείας, μακροχρόνιος, διαρκῶν, διαρκής || ***διὰ μακροῦ*** (ἐνν. ***χρόνου***)=διὰ πολὺν χρόνον. **2)** ὑπὲρ τὸ δέον μακρός, ἀνιαρός, ὀχληρός || ***διὰ μακρῶν***=ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, διεξοδικώτατα.— **III** ὁμαλ. συγκρ. ***μακρότερος***· ὑπερθ. ***μακρότατος*** || ἀνώμ. συγκρ. ***μάσσων***, ***μᾶσσον***· ὑπερθ. ***μήκιστος***, δωρ. ***μάκιστος***, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ ***μῆκος***, ὡς τὸ ***αἴσχιστος*** ἐκ τοῦ ***αἶσχος***.— **IV** τὸ οὐδ. πληθ. ***μακρὰ*** ἐν ἐπιρ. χρήσει: ***μακρὰ βιβὰς***=μὲ μεγάλα (ἀνοικτὰ) βήματα || ***μακρὰ μεμυκὼς***=μεγαλοφώνως ὠρυόμενος, κραυγάζων || ***μακρὰ προσεύχομαι*** = κάμνω μακρὰς (ἀτελειώτους) προσευχάς || ὡσ. καὶ τὸ οὐδ. ἑν.: ***μακρὸν ἀϋτεῖν***=φωνάζειν δυνατά, κραυγάζειν.

Ετυμ. : ***μακρὸς*** = λατ. **macer** (ὅπερ σημ. μὲν ἰσχνός, λεπτός, ἀλλ' ἡ βασική του σημ. εἶναι μακρὸς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ πάχος, ὅθεν «ψηλὸς καὶ ἀδύνατος»)· πρβλ. παλ-γερμ. **magar**, ἀγγλ-σαξ. **moezer**, παλ-norr. **magr** (ἰσχνός)· πρβλ. ***μῆκος***, δωρ. ***μᾶκος***, συγκρ. Ἰων. ***μᾶσσων*** (<**μᾰκ-jων*), *-ον* (καὶ ***μᾶσσον***=«πιὸ μακριὰ» κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθετον ***ἆσσον*** (<**ἄγχ-jον*=ἐγγύτερον), ὑπερθ. ***μήκιστος*** (σχηματισθὲν βάσει τοῦ τύπου ***μῆκος***), ***μηκύνω***, λατ. **maceo, macies,** Ζενδ. **mas-** (μακρός), **masah-** (μῆκος, μέγεθος), **masya** (μεγαλύτερος), **masistô**, παλ-περσ. **madištah** (ὁ ἀνώτερος, ὁ ἀρχηγός)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. **mak* (εἶμαι ὑψηλὸς καὶ ἰσχνός).

μάκρος, *-εος*, τὸ=***μῆκος***, ***μᾶκος*** (βλ. λ. λ.).

μακρο-τένων, *-οντος*, ὁ, ἡ (***μακρὸς***+***τείνω***)· ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος || ὁ μεγαλώνων χρονικῶς.

μακροτέραν, συγκρ. τοῦ *μακρὰν* (βλ. λ.).

μακρό-τονος, *ον* (*μακρὸς*+*τείνω*)· =*μακροτένων* (βλ. λ.).

μακρο-φάρυγξ, *-υγγος,* ὁ, ἡ (*μακρὸς*+*φάρυγξ*)· ὁ ἔχων μακρὸν φάρυγγα ἢ μακρὸν λαιμόν.

μακρο-φλῠᾱρητής, *-οῦ,* ὁ (*μακρὸς*+*φλυαρέω*)· ὁ ἀνιαρῶς φλυαρῶν, ὁ μέχρις ἀηδίας φλύαρος.

μακρο-χρόνιος, *ον* (*μακρὸς*+*χρόνος*)· ὁ ἐπὶ μακρὸν διαρκῶν, ὁ ζῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον.

μάκτρα, ἡ (*μάσσω*)· σκάφη ζυμώματος. [*μάκτρα*· πρβλ. Ἡσυχ. «*μακτήρ*· *ἡ κάρδοπος, ἡ πυελίς. καὶ διφθέρα: καὶ ὀρχήσεως σχῆμα* (τ. ἔ. «*μακτρισμὸς*»)», *καὶ «μάκται· οἱ μάττοντες τὰς μάζας»*· βλ. *μάσσω*.

μάκτρον, τὸ (*μάσσω*)· προσόψιον, χειρόμακτρον, «πετσέτα».

μᾱκύνω, δωρ. ἀντὶ *μηκύνω* (βλ. λ.).

μᾰκών, ἀρχ. ποιητ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *μηκάομαι*.

μᾰκών, *-ωνος,* δωρ. ἀντὶ *μήκων, -ωνος*.

ΜΑ᾽ΛΑ᾽, ἐπίρ.· πολύ, παρά πολύ, λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν, ὅλως διόλου, ὅλως, ὁλοτελῶς: **I** ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως μεθ' ἧς συνάπτεται: *μάλα πολλὰ*=παρὰ πολλά || *εὖ μάλα*=πολὺ καλά || *μάλ' αὐτίκα*=εὐθὺς ἀμέσως || *μάλα διαμπερὲς*=ἐντελῶς διά μέσου || *οὐ μάλα*=κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. **2)** ἐπιτείνει τὸ νόημα ὁλοκλήρου προτάσεως: *ἦ μάλα δή...* = τώρα τῷ ὄντι, ἀληθῶς, τῇ ἀληθείᾳ... || οὕτω μετὰ μτχ.: *μάλα περ μεμαὼς*=καίτοι ποτὲ δὲν τό ἐπεθύμει τόσον ὅσον τώρα.— **II** συγκριτ. *μᾶλλον*=περισσότερον, ἰσχυρότερον, «μᾶλλον» ὡς καὶ νῦν (λατ. **potius**). **2)** παρὰ πολύ, ὑπερβολικὰ πολύ. **3)** τὸ συγκρ. *μᾶλλον* συνάπτεται ἐνίοτε μετ' ἄλλου συγκριτικοῦ: *ῥηίτερος μᾶλλον*=πολὺ (κατὰ πολύ) εὐκολώτερος || *ἐχθίων μᾶλλον* κ.λ.π. **4)** ἡ περίφρασις *μᾶλλον ἢ* συχνὰ ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρνητ. *οὐ* (ὅπου τὸ *οὐ* φαίνεται πλεονάζον, διότι ἡ ἔννοια τῆς προτιμήσεως ἐν πάσῃ συγκρίσει περιέχει καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπορρίψεως ἢ ἀρνήσεως): *πόλιν ὅλην διαφθείρειν μᾶλλον ἢ οὐ τοὺς αἰτίους* (Θουκ. III 36)· σημειωτέον δ' ὅτι τῆς περιφράσεως ταύτης *«μᾶλλον ἢ οὐ»* πάντοτε προηγεῖται ἑτέρα ἄρνησις ἢ ἀρνητικὴ ἔννοια. **5)** *παντὸς μᾶλλον*=περισσότερον ἀπό τό κάθε τι, τ. ἔ. παντὶ τρόπῳ.— **III** ὑπερθ. *μάλιστα*=πλεῖστον, τὰ μάλιστα, εἰς μέγιστον βαθμόν || περισσότερον παντός ἄλλου, κυρίως, κατ' ἐξοχήν || *ἐν τοῖς μάλιστα* (ἐνν. *οὖσι*)=λατ. **imprimis**=περισσότερον ἀπό τὸν καθένα, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὑπέρ πάντα ἄλλον, πρό πάντων, ἰδίως, ὡς οἷόν τε || *ἐς τὰ μάλιστα*=διὰ τὸ μέγιστον μέρος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὸ πλεῖστον || τὸ *μάλιστα* συνάπτεται ἐνίοτε μετ' ἄλλου ὑπερθετικοῦ, ὡς *ἔχθιστος μάλιστα*. **2)** ἐπὶ ἀριθμῶν προστίθεται συχνὰ τὸ *μάλιστα* πρὸς δήλωσιν ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἀριθμὸς δὲν εἶναι ὁ ἀκριβής, ἀλλὰ κατὰ μεγίστην προσέγγισιν, ὡς ἔγγιστα, περίπου: *πεντήκοντα μάλιστα* (Θουκ. I 118)=πεντήκοντα περίπου (ὡς ἔγγιστα, κατὰ μεγίστην προσέγγισιν), ὅπου ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς εἶναι 49 || ἐντεῦθεν, περίπου, ἀρκετὰ ἐγγύς, ἐγγὺς κάπως: *ἐς μέσον μάλιστα*=περὶ τὸ μέσον. **3)** *καὶ μάλιστα* = βεβαιότατα (λατ. **vel maxime**).

Ἔτυμ.: ἰων-αττ. ἐπιρ. *μάλα*, συγκρ. ὁμ., ἀττ. *μᾶλλον* (ἀντὶ ἀρχαιοτέρου τύπου ***μέλλον* = λατ. **melius**, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐπίρ. *θᾶσσον, θᾶττον*, ‹***θάγχον*›), ὑπερθ. *μάλιστα*· λατ. **melior**, ἰαπ. ***mei-** (μέγας, πολυόριθμος› ἰσχυρός, ἱκανός)· πρβλ. ὁμ., τραγ. *μαλερὸς* (ἰσχυρός, ὁρμητικός), *ἀ-μαλὸς* (τρυφερός, ἰσχνός), λατ. **mulfus**, λεττ. **milns**, παλ-σλαυ. **izmoleti** (=**eminere**), Σλοβ. **moleti** (προέχω, ἐξέχω, ὑπερβάλλω).

μᾰλᾰβᾰθρον ἢ **μαλόβαθρον,** τὸ (λατ. **malobathrum**)· τὸ ἀρωματικὸν φύλλον Ἰνδικοῦ τινος φυτοῦ. πιθ. τὸ **betel** ἢ **areca**.

μᾰλᾰκαί-πους, ὁ, ἡ, *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*μαλακὸς*+*πούς*)· ὁ ἔχων μαλακοὺς πόδας, τ. ἔ. ὁ βαδίζων ἐλαφρά.

μᾰλᾰκία, ἡ (*μαλακός*)· μαλακότης, τρυφερότης || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐκθήλυνσις, μαλθακότης, δηλυπρέπεια, ἀδυναμία, ἀτονία.

μᾰλᾰκιάω (*μαλακία*)· εἶμαι μαλακός, τρυφερός (θεωρεῖται ὡς ἡμαρτημένη γρ. ἀντὶ τοῦ *μαλκίω* ὃ βλ.).

μᾰλᾰκίζω, μελ. *-σω* (*μαλακός*)· καθιστῶ τι(να) μαλακόν, μαλθακόν, τὸν ἐκνευρίζω, τὸν κάμνω χαῦνον.— **II** παθ. καὶ μέσ. *μαλακίζομαι*, μελ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ἰοῦμαι*· μεσ. ἀόρ. α' *ἐμαλακισάμην*, παθ. *ἐμαλακίσθην*· εἶμαι μαλακός, ἁπαλός, ἢ τρυφερός, ἀδύνατος ἢ ἐκτεθηλυμμένος. **2)** εἶμαι μαλακωμένος, ἔχω γίνει ἡπιώτερος, πραΰνομαι.

μᾰλᾰκῖων, *-ωνος,* ὁ (*μαλακός*)· ὑποκορ. τοῦ *μαλακός*, ὁ πολυαγαπημένος, πολυχαϊδεμένος.

μᾰλᾰκό-γειος, *ον* (*μαλακὸς*+*γῆ*)· ὁ ἔχων μαλακὴν γῆν, ἢ ἀνήκων εἰς μαλακὴν γῆν.

μᾰλᾰκο-γνώμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*μαλακὸς*+*γνώμη*)· ὁ μαλακὸς (εὐγενὴς) κατὰ τὴν διάθεσιν, πρᾶος, μειλίχιος.

ΜΑ᾽ΛΑ᾽ΚΟ᾽Σ, ἡ, *όν,* λατ **MOLLIS**· ὅ,τι καὶ νῦν, μαλακός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *σκληρός: μαλακὸς λειμών* (ποώδης λειμών, χλοερός).— **II** μτφρ., μαλακός, ἥπιος, μειλίχιος, πρᾶος, συμβιβαστικός. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., μαλθακός, ἐκτεθηλυμμένος || εὔκολος, ὑποχωρητικός, ἀμελής, νωθρός, ἀδρανής, ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος.

Ἔτυμ.: *μαλακὸς· μαλακία· μαλάσσω* (*-ττω* ‹***-κjω**)· *μάλαγμα*· ἰαπ. ***molə-qó-s** προερχόμενον ἐκ τοῦ ***mela-** (ἀλέθω, κονιοποιῶ), ὅπερ ἐνυπάρχει ἐν τῷ *μύλλω* (βλ. λ.), λατ. **molo** (βλ. καὶ ἐν *μαλθακός, ἀμαλός, βλαδαρός, βλάξ, (ἀ)βληχρός, βλέννος*)· βλ. καὶ ἐν *βλάβη*.

μᾰλᾰκό-χειρ, *-χειρος,* ὁ, ἡ (*μαλακὸς* + *χείρ*)· ὁ ἔχων μαλακὴν χεῖρα («ἐλαφρὰ χέρι»), ὁ καταπραΰνων, πραϋντικός.

μᾰλᾰκύνω=*μαλακίζω* (βλ. λ.)· καθιστῶ τι μαλακόν, μαλθακόν, ἀδύνατον.— παθητ., γίνομαι μαλακός, ἀδύνατος, χαλαροῦμαι, παραλύω.

μᾰλᾰκῶς, ἐπίρ. τοῦ *μαλακός*· μαλακῶς, μαλθακῶς, ἁπαλῶς || εὐκόλως, ἀμελῶς, ἀπροσέκτως.— ὑπερθ. *μαλακώτατα*.

μᾰλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. *-ξω* (*μαλακός*)· καθιστῶ τι μαλακόν, τὸ μαλακώνω (ἀντίθ. τῷ *σκληρύνω*) || ἐπὶ δερμάτων, τὸ κατεργάζομαι ὥστε νὰ γίνῃ μαλακόν, εὔκαμπτον, θυσσοδερῶ (πρβλ. *δέφω*) || καὶ μτφρ. *μαλάσσω τινὰ* = τὸν συγυρίζω, τὸν καλλωπίζω, τὸν φροντίζω.— **II** μτφρ. τὸν καταπραΰνω διὰ παρακλήσεων, τὸν μαλακώνω, τὸν καθησυχάζω || τὸν ἀνακουφίζω.— παθητ., καταπραΰνομαι, καθησυχάζω, γίνομαι ἥπιος || μετὰ γεν., ἀνακουφίζομαι ἐκ τινος νόσου.

μαλάχη, ἡ (*μαλακός*)· ἡ «μολόχα», λατ. **malva**.

Ἔτυμ.: *μαλάχη*, πιθ. κατ' ἀφομ. ἐκ τοῦ ἐν ἐπιγρ. ἀπαντῶντος *μολάχη* (πρβλ. τὴν ἀντίστροφον ἀφομ. *μολόχη*· κατά τινας ταὐτόν τῷ λατ. **malva** (‹***mal(a)-ghva**)· ὡσ. ἄλλοι συσχετίζουν τὴν λ. πρὸς τὸ σανσκρ. **maruva-ḫ, maruvaka-ḫ** (ἀνόματα φυτῶν) ὡς καὶ πρὸς τὸ σανσκρ. **mūrvā** (**Sanseviera roxburghiana**)· κατά τινας εἶναι συγγ. πρὸς τὴν ὁμάδα *μαλακός, (ἀ)βληχρός* λόγῳ τῶν μαλακτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ φυτοῦ· δὲν ἀποκλείεται νὰ πρόκειται καὶ περὶ λέξεως προελληνικῆς, μεσογειακῆς, τῆς ὁποίας ἀπήχησις θὰ ἦτο τὸ ἑβρ. **mallūah**.

μᾰλερός, ᾰ́, *όν* (*μάλα*)· πολὺ ἰσχυρός, κραταιός, δυνατὸς || ὁρμητικός, λυσσαλέες (ἐπὶ πυρός) || μτφρ. φλογερός, ὁρμητικός, σφοδρός.

ΜΑ᾽ΛΗ, ἡ· πιθ. δημοτ. τύπος ἀντὶ *μασχάλη* (βλ. λ.), λατ. **ala**· ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ περιφράσει *ὑπὸ μάλης* ἢ *ὑπὸ μάλην* (=ὑπὸ τὴν μασχάλην, ὅπου δύναται τις νὰ κρύψῃ ὅπλον· πρβλ. καὶ τὸ σημερ. στρατ. παράγγελμα «ὑπὸ μάλης ἄρμ!») || μτφρ. λάθρα, κρυφίως, λατ. **furtim**· [ἡ συσχέτισις τῆς λ. πρὸς τὸ *μάρη* (χείρ), λατ. **manus**, δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτή· μᾶλλον πρέπει νὰ ἀναχθῇ εἰς ἰαπ. ρ. ***mə-** (ριζ. θασ. **amē**=ἁρπάζω)· βλ. καὶ *μασχάλη*].

ΜΑ᾽ΛΘΑ᾽, ἡ, ἢ **μάλθη**· μεῖγμα κηροῦ καὶ πίσσης πρὸς ἐπίχρισιν (χρωμάτισμα) πλοίων. **2)** ὁ κηρὸς τῶν κηρωτῶν πινακίδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔγραφον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

μαλθᾰκίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄ῶ*· =*μαλακίζω* (ὅλ. λ.), καθιστῶ τι(να) μαλακόν, μαλθακόν.— **Παθητ.,** γίνομαι μαλακός ἢ μαλθακός, γίνομαι ἀμελής, ἀδρανής, ἀπρόθυμος.

μαλθᾰκινος, *η, ον*· ποιητ. ἀντὶ *μαλθακὸς* (ὅλ. λ.).

μαλθακιστέον, *ἡ -έα*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μαλθακίζομαι*· πρέπει νὰ μαλθακοποιηθῇ κανείς, ἢ νὰ γίνῃ ἀμελής.

μαλθᾰκός, *ή, όν*· =*μαλακὸς* (μετὰ ἐπεντεθειμ. *θ*)· μαλακός.— **II** μτφρ., μειλίχιος, πρᾶος, προσηνής ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ἀνίσχυρος, δειλός, ἐκτεθηλυμμένος, δηλυπρεπής, ἀπρόθυμος.

Ἔτυμ.: *μαλθακὸς* (〈*m̥dh-ṓ-qó-s〉· *μάλθων* (ἐκτεθηλυμμένος)· *μάλθη, μαλθάσσω, μαλθαίνω, «μαλθώσω· μαλακώσω»* (Ἡσυχ.)· *Μάλθιον* (κύρ. ὄν. γυναικός)· πρβλ. σανσκ. **márdhati,** m̥ḍ**dhati** (ἀμελῶ, περιφρονῶ), γοτθ. **milds,** παλ-norr. **mildr,** παλ-γερμ. **milti** 〈ἰαπ. **meldhi(o)-* (μαλακός, γλυκύς), παλ-ιρλ. **meldach,** σανσκρ. m̥ḍú-ḥ = ἑλλ. **ἁμαλδύς*, λατ. **mollis** (**moldvis*), παλ-σλαυ. **mladŭ** (τρυφερός)· αἱ ριζ. βάσεις **mel-dh-* καὶ **mel-d-* (*μέλδω, ἁμαλδύνω, βλαδαρὸς* εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ῥ **mel-* (**melax-*), πρβλ. καὶ *μαλακός*.

μαλθακῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· μαλακὰ ‖ ἡπίως, μειλιχίως, πράως.

μαλθάσσω, μελ. *-ξω*· =*μαλάσσω* (ὅλ. λ.)· μαλακύνω, καθιστῶ μαλακόν ‖ καταπραΰνω, μαλακώνω.— **παθητ.,** *μαλθαχθεῖσα ὕπνῳ* = ἐκνευρισθεῖσα ἀπὸ τὸν ὕπνον.

μάλινος, δωρ. ἀντὶ *μήλινος* (βλ. λ.).

μάλιον, τὸ (*μαλλός*), ὑποκορ. τοῦ *μαλὸς* (= *μαλλός*)· βόστρυχος, κόμη.

Μαλίς, *-ίδος*, ἡ, δωρ. ἀντὶ *Μηλὶς* (*μᾶλον* = *μῆλον*)· Νύμφη, προστάτις τῶν ποιμνίων (=*μήλων*).

μάλιστα, ἐπίρ., ὑπερθ. τοῦ *μάλα* (ὅλ. *μάλα* III).

μάλκη, ἡ· ἡ ἐκ ψύχους νάρκη, τὸ ξεπάγιασμα, παγωνιά, κρυοπάγημα.

Ἔτυμ.: *μάλκη*· *μαλκίω* (= ἔχω κρυοπαγήματα)· *μάλκιος* (=ὁ προξενῶν *μάλκην*, κρυοπάγημα)· πρβλ. παρὰ Φωτίῳ *«μαλκιῆν· ὑπὸ κρύους κατεσκληκέναι καὶ δυσκίνητον εἶναι»*· *μάλκη* (**m̥q-ā*) εἶναι συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **mlŭčati** (σιγῶ, ἀποσιωπῶμαι), λεττ. **mùlkis,** λιθ. **mùlkis** (βλάξ, μωρός) (〈ἰαπ. **m̥q-*)· ἐνταῦθα συνανήκει καὶ ἡ ὁμὰς (*ἀ*)*βληχρός, βλάξ, μαλακός*, λατ. **flaccus.**

μαλκίω· ναρκοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους, παγώνω (ἀρχ. ῥῆμα παραφθαρὲν ὑπὸ τῶν ἀντιγραφέων εἰς *μαλακιάω, μαλακίζω* κ.τ.ὅ., ὅλ. λ. λ.). [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *μάλκη*].

μάλλᾰ, κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ *μὴ ἄλλᾰ* (ὅλ. λ.)· *οὐ μὴν ἀλλὰ*=ἀλλ' ὅμως.

μαλλό-δετος, *ον* (*μαλλὸς*+*δέω*)· δεδεμένος διὰ μαλλίου.

μᾱλλον, ἐπίρ., συγκρ. τοῦ *μάλα*· ὅλ. *μάλα* II.

ΜΑΛΛΟ΄Σ, *-οῦ*, ὁ· μάλλινος πλόκαμος, βόστρυχος ‖ μαλλίον προβάτου, ἔριον, «μαλλί» ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, πλόκαμος κόμης, βόστρυχος.

Ἔτυμ.: *μαλλός*· *μαλλωτός*· ἡ συγγ. πρὸς τὸ *μαλακὸς* ἀμφίεολος· τὸ λατ. **floccus** (〈**ml-*) προῆλθε μᾶλλον ἐκ τινος **bhlod-ko-s*, πρβλ. ἑλλ. *φλαδεῖν, φλάζω* (σχίζω).

μαλόθαδρον· βλ. *μαλάβαθρον*.

μᾶλον, τό, δωρ. ἀντὶ *μῆλον* Β (βλ. λ.).

μαλο-πάρῃος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *μηλοπάρῃος*.

μᾶλός, *ή, όν*· λευκός (ἀδεβ ἐτυμ.) [*μαλὸς*· πρβλ. Ἡσυχ. *«μάλουρις· λευκόκερκος»*, *«μάλουρος· λεύκουρος»*· αἰολ. *μαλοπάρανος* (*«λευκοπάρειος»* Ἡσυχ.· κατ' ἄλλους=genas habens malis similes) ἀγν. ἐτυμ.].

μαλο-φόρος, μαλο-φύλαξ· βλ. *μηλοφ—*.

μάμμᾰ καὶ **μάμμη,** *ἡ*· λέξις σχηματιζομένη ἐκ τῶν ἀνάρθρων ἤχων ἢ συλλαβῶν, τὰς ὁποίας τὸ νήπιον ἐκπέμπει κατὰ τὴν ἀπόπειράν του νὰ φωνάξῃ τὴν μητέρα του (κατ' ἀνάλογον τρόπον πρὸς τά: *ἄππα, ἀπφά, ἄττα, πάππα*). — **II** *μάμμα*=*μήτηρ*.— **III** παρὰ μτγν. μάμμη, «γιαγιά», «κυρούλα».

Ἔτυμ.: *μάμμα* κυρ. εἶναι κλητ. πτώσ., βάσει τῆς ὁποίας ἐσχηματίσθη ὀνομ. *μάμμη*, αἰτ. *μάμμην*· πρβλ. λατ. **mamma,** ἰρλ., gall. κ. ἄ. **mam,** λιθ. **māma, momà, meme,** ὑποκορ. **mamy'te** (μήτηρ), παλ-γερμ. **muoma** (ἐκ μητρὸς δεία), σανσκρ. **māma**-ḥ (δεῖος), ἀλβ. **me-me·** ἄνευ ἀναδιπλ. σανσκρ. **mā-** (μήτηρ), ἑλλ. *μᾶ, μαῖα*· πρβλ. ὡσ. παλ-norr. **móna** (μήτηρ), νεοσλλ. *mánna*, ἀσιατ. ***Μήνη*** (βλ. ἐν λ. *μήτηρ*).—τὸ ἀρμ. **mam** (=μάμμη) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.—Ἐκ τοῦ *μάμμα* τούτου προῆλθε τὸ παρ' Ἀριστοφ. *μαμμία* (μήτηρ), τὸ παρὰ Πλουτ. ὑποκορ. *μαμμίδιον*, καὶ τὸ ἐπίσης παρ' Ἀριστοφ. *μαμμάκυθος* (: *κεύθω*) (= βλάξ, «μποῦφος»).

Μαμμάκυθος, ὁ· κωμικὴ λέξις καταστᾶσα παροιμιώδης καὶ σημαίνουσα τὸν ἠλίθιον, χονδροκέφαλον.

μαμμᾶν αἰτεῖν=ζητεῖν τὸν μαστὸν τῆς μητρὸς (ἐπὶ νηπίων, τὰ ὁποῖα φωνάζουν τὴν μητέρα των, διότι «θέλουν βυζί») ‖ ὡσ. *«μαμμᾶν αἰτεῖν»*=αἰτεῖν ἄρτον, ὡς καὶ νῦν, «μαμμᾶ» ἐπὶ νηπίων (πρβλ. Φωτίου *«μαμμᾶν· Ἀργεῖοι τὸ ἐσθίειν· οὕτω Καλλίας»*, καὶ καθ' Ἡσύχ. *«μαμμᾶν· ἐπὶ τῆς παιδικῆς φωνῆς, ἐσθίειν»*).

μαμμ᾽α, ἡ (*μάμμα*)· μήτηρ.

Μαμμωνᾶς, ἡ **Μαμωνᾶς,** *-ᾶ*, ὁ· ὁ θεὸς τοῦ πλούτου ἐν Συρίᾳ, ἀντίστοιχος τοῦ τῶν Ἑλλήνων θεοῦ *Πλούτου* ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, πλούτη, ὑλικὴ εὐημερία.

μάν, βεβαιωτικὸν μόριον δωρ. καὶ ἀρχ. ἐπικ. ἀντὶ *μήν*.

ΜΑ΄ΝΔΡΑ, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, «μανδρί», στάβλος (λατ. **mandra**). 2) ὡσ. τὸ κοίλωμα, ἐν ᾧ εἶναι προσηρμοσμένος ὁ λίθος δακτυλίου (λατ. **pala, funda**). 3) ἐν τῇ *ἐκκλ.* γλ. Μονή, Μοναστήριον, ἐξ οὗ καὶ *Ἀρχιμανδρίτης*.

Ἔτυμ.: συγγ. τῷ σανσκρ. **mandura** (στάβλος), **mandirám** (οἶκος, μέγαρον, ἀνάκτορον)· πρβλ. *μάνδαλος, μανδαλοῦν, μανδάκης*, (δεσμὸς δι' οὗ δένουν τὰ δεμάτια)· πιθ. ὡς βάσις ὑπόκειται τὸ ἰαπ. **mand-* (περιφράσσω, κατακλείω).

μανδρᾰγόρας, *-ου* (καὶ *-α*), ὁ· ναρκωτικὸν φυτόν [ἴων. ὀνομ. *-ης*· ἀδεβ. ἐτυμολ., πιθ. προελλ. λέξις. Ἡ πρὸς τὰς λ. *μάνδρα* καὶ *ἀγορὰ* καὶ *ἀγείρω* συσχέτισις τῆς λ. εἶναι συμπτωματικὴ ἢ προϊὸν λαϊκῆς παρετυμολογίας].

μᾰνείς, *εἶσα, έν*· μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *μαίνομαι*.

Μανέρως, ὁ· μονογενὴς υἱὸς τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Αἰγύπτου ‖ ὡσαύτως τὸ ὄνομα τοῦτο φέρει καὶ ἐθνικός τις ὕμνος, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν ἑλλην. θρῆνον *«Λίνον»*.

μᾶνες, δωρ. ἀντὶ *μῆνες*, πληθ. τοῦ *μήν*.

μᾰνῆναι, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *μαίνομαι*.

ΜΑΝΘΑ΄ΝΩ, μελ. *μᾰθήσομαι*, δωρ. *μᾰθεῦμαι*· ἀόρ. 6' *ἔμᾰθον*, παρ' Ὁμ. εἴτε ἀναυξήτως *μάθον*, ἢ μετὰ διπλοῦ *μ, ἔμμαθες, ἔμμαθε*· πρκ. *μεμάθηκα*· ὅ,τι καὶ νῦν, «μανθάνω» κατόπιν ἐρεύνης καὶ ἐξετάσεως, ἐξακριβώνω ‖ ἐν τῷ ἀορ. ἔχω μάθει, τ. ἔ. κατανοῶ, ἔχω γνῶσίν τινος.— **II** ἐπὶ προσπαθείας, ἐρωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω, ἐρευνῶ περί τινος, γύρω ἀπό τι.— **III** ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐννοῶ, κατανοῶ, ὡς τὸ λατ. **teneo** ‖ *μανθάνεις;* (=ἐννοεῖς, καταλαβαίνεις;)—(ἀπάντησις) *πάνυ μανθάνω* (ἐννοῶ πολὺ καλά, ἐννοῶ ἐντελῶς!).— **Μετὰ** μτχ., *μάνθανε ὤν* (= γνώριζε ὅτι εἶσαι).— **IV** παρ' Ἀττ. *τί μαθών;* καταντᾷ νὰ σημαίνῃ: διατί; διὰ τί νὰ λόγον; (κυρ. σημ.: τί πρᾶγμα πληροφορηθείς; λόγῳ ποίας νέας εἰδήσεως;) σχεδὸν δηλ. τὸ *τί μαθών;*=*τί παθών;* (ὅπερ καταντᾷ ἐπίσης νὰ σημαίνῃ: διατί; διὰ ποῖον λόγον; ἀλλὰ κυρ. σημ.: τί ἔπαθες καὶ...;).

Ἔτυμ.: *μανθάνω* ὃ ἐν. προῆλθεν ἐκ τοῦ ἀορ. *ἔ-μαθον* (πρβλ. δωρ., αἰολ. *μάθα*, ἰων. *μάθος* κλπ.) 〈ἰαπ. **m̥ḍh-*, μεταπτωτικοῦ τύπου 〈**men-dh-* (〈**men-dhe-*), κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ῥ. **men-* (οκέπτομαι) (ὅλ. ἐν *μένος* κλπ.), πρβλ. σανσκρ. **mandhātá** (**manz-dhātar-* = ἄνθρωπος εὐσεβής) 〈**manas-** (νοῦς, ὀξύνοια) + **dhātár-** (ριζ. **dhē-,** πρβλ. *τίθημι*), Ζενδ. **ma,z-dra** (λογικός, νουνεχής), γοτθ. **mundōn sis** (=*σκοπεῖν*), **mundrei** (=*σκοπός*), παλ-norr. **munda** (διευθύνω ὅπλον κατά τινος), παλ-γερμ. **mendan,** παλ-σαξ. **mendian** (χαίρω), λιθ. **mandras, mandrús** (ἔξυπνος), παλ-σλαυ. **ma,drŭ** (σοφός)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται πιθ. ἡ ἰαπ. ῥ. **men-* (βλ. καὶ ἐν λ. *μοῦσα*).

μᾰνία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*μαίνομαι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, παραφροσύνη, τρέλλα.— **II** γενικῶς, παράφορον πάθος, λύσσα, μανία.— **III** ἐνθουσιασμός, βακχική μανία, βακχικὴ ἐμπνευσις.

μᾰνῐ́ᾱς, -άδος (*μαίνομαι*), θηλ. ἐπίθ.· ἡ μαινομένη, παράφρων, ἐμμανής || ἀπαντᾷ συνημμένον καὶ μετ' οὐδ. οὐσ. κατὰ δοτ. πληθ.: ***μανιάσιν λυσσήμασι***=μὲ παροξυσμοὺς λύσσης (παραφροσύνης).

μᾰνῐκός, ή, όν (*μανία*)· ὁ ρέπων πρὸς μανίαν, παράφρων, μανιώδης || ***μανικὸν βλέπω*** (= φαίνομαι ὡς παράφρων)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μανικῶς, ἐπίρ.· κατὰ μανιακὸν τρόπον, μανιωδῶς, παραφόρως.

μᾶνις, -ῐδος, ἡ, δωρ. ἀντὶ ***μῆνις.***

μᾱνίω, δωρ. ἀντὶ ***μηνίω.***

μᾰνι-ώδης, ες (*μανία* + ***εἶδος***)· ὁ ὅμοιος πρὸς μανίαν, ὁ φαινόμενος ὡς μανιακός, μανιακός, παράφρων || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ***τὸ μανιῶδες***=ἡ μανία.

ΜΑ΄ΝΝΑ˘, ἡ· μικρὸν τεμάχιον, κομμάτι || κόκκος (καρποῦ), καὶ δὴ τοῦ λιβανωτοῦ. **2)** οὐδ. ***τὸ μάννα*** τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ἡ ἐν τῇ Ἐρήμῳ θεόπεμπτος τροφὴ τῶν Ἑβραίων (φερόμενον συν. ὡς ἄκλ., ***τὸ μάννα***).

ΜΑ΄ΝΝΟΣ ἢ ***μάνος,*** ὁ, λατ. **monile**· περιδέραιον, περιλαίμιον.

Ἔτυμ.: ***μάννος*** ἢ ***μόννος*** (περιδέραιον), πρβλ. ***μαννο-φόρος*** (βλ. λ.), πρβλ. ὡσ. ***μανιάκης*** (χρυσοῦν περιδέραιον τῶν βαρβάρων), λατ. **monile,** παλ-norr. **men** (***manja-**), ἀγγλ-σαξ. **mene,** παλ-γερμ. **menni** (στόλισμα τοῦ λαιμοῦ), σανσκρ. **mányā** (τράχηλος)· ἰαπ. ῥ. ***men-** (=λατ. **eminere**).— Ὑπό τινων συσχετίζεται καὶ τὸ σανσκρ. **maṇi-ḥ** (κόσμημα, πολύτιμος λίθος).

μαννο-φόρος, ον (***μάννος***+***φέρω***)· ὁ φέρων περιλαίμιον, ὁ φορῶν περιδέραιον. **2)** ὁ φέρων (παράγων) τὸ μάννα (τῆς Γραφῆς).

ΜΑΝΟ΄Σ, ἡ, ὁν (λατ. **rarus**)· λεπτός, ἰσχνός, χαλαρός, ἀραιός, ἄτονος, χαῦνος.— **II** ἐπὶ ἀριθμῶν, μικρός, ὀλίγος, γλίσχρος, ἀνεπαρκής. Βλ. καὶ ***μανῶς.***

Ἔτυμ.: ***μανὸς*** ‹****μανFο-ς,*** πρβλ. τὸ τοῦ Ἡσυχ. ***«μάνυ· μικρὸν*** (***πικρὸν*** χρῳρ.). ***Ἀθαμᾶνες»,*** ***«μάνυζα· μονοκέφαλον σκόροδον»,*** ἰων. ***μοῦνος,*** δωρ. ***μῶνος,*** ἀττ. ***μόνος*** (‹****μόνFος***), ἀρμ. **manr** (***monu-**), **manuk** (μικρὸς παῖς), σανσκρ. **manák** (ὀλίγον), ἰαπ. ***men-** (εἶμαι μικρός), πρβλ. καὶ ἑλλ. ***βάνυσος,*** κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ****μάνυσος*** (σχηματισθέντος ἐξ ἐν. ****μανίαω*** ἢ ****μανύω***), ὃ σημ. κυρ. ὁ ἀπομονούμενος, ποὺ κρατεῖται μακράν, ζῇ καθ' ἑαυτόν, ἐπομένως, ὁ ἄνθρωπος ὁ περιωρισμένης διανοήσεως· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«μαναύεται· παρέλκεται»*** (=κρύπτεται, ἀπομονοῦται, ἀπομακρύνεται διολισθαίνων), ***«βανὸν*** (= ***μανόν***)· ***λεπτόν».***

μαντεία, ἰων. **-ηίη,** ἡ (***μαντεύομαι***)· τὸ προφητεύειν, προφητεία, προφητικὴ (μαντικὴ) δύναμις || ὡσ. καὶ ὁ τρόπος τοῦ μαντεύεσθαι — **II** μαντεῖον, προφητεία, χρησμός.

μαντεῖον, τό, ἰων. **-ήιον** (***μάντις***)· ὅ,τι καὶ νῦν, μαντεῖον, ἤτοι: **I** ἀπόκρισις μαντείου.— **II** ἡ ἕδρα ἑνὸς μαντείου, ὁ τόπος ἔνθα δίδονται οἱ χρησμοί.

μαντεῖος, α, ον (καὶ **-ος, -ον**), ἰων. **-ήιος, η, ον** (***μάντις***)· μαντικός, προφητικός.

μάντευμα, τό, γεν. **-ατος**· ἀπόκρισις μαντείου, χρησμός. Ἐκ τοῦ

μαντεύομαι, μέλ. **-σομαι**· ἀόρ. α' ***ἐμαντευσάμην***· πρκ. ***μεμάντευμαι,*** ἀποθ. (***μάντις***)· προφητεύω, μαντεύω, παρέχω χρησμόν. **2)** προλέγω, προοιωνίζομαι, προμαντεύω, προμηνύω || προαισθάνομαι, ὑποπτεύω || ἐπὶ ζώων, ὀσφραίνομαι. **3)** ζητῶ χρησμὸν || συμβουλεύομαι τὸ μαντεῖον, τὸ ἐρωτῶ.— **II** ἀόρ. α' ἄπροσ. μετὰ παθ. σημ. ***ἐμαντεύθη***=ἐδόθη χρησμός (εἶχε δοθῇ χρησμός) || παθ. μτχ. ***τὰ μεμαντευμένα***= οἱ δοθέντες χρησμοί, αἱ λέξεις τοῦ χρησμοῦ, οἱ λόγοι τοῦ μαντείου. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μαντευτέον, ρημ. ἐπίθ.· **= *δεῖ μαντεύεσθαι,*** **πρέπει** νὰ προφητεύσῃ τις.

μαντευτικός, ἡ, ὁν· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς μαντείαν || ὡς οὐσ. ***ἡ μαντευτικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***) **=** ***μαντεία*** (βλ. λ.).

μαντευτός, ἡ, ὁν (***μαντεύομαι***)· ὁ προρρηθεὶς (προκαθορισθεὶς) ὑπὸ μαντείου (ἢ ὑπὸ χρησμοῦ).

μαντηίη, μαντήιον, μαντήιος, ἰων. τύποι, ἀντὶ ***μαντεία, μαντεῖον, μαντεῖος.***

μάντι, κλητ. τοῦ ***μάντις.***

μαντικός, ἡ, όν· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς μάντιν (ἢ εἰς τὴν μαντικὴν τέχνην), προφητικός||ὡσ. οὐσ. ***ἡ μαντικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***) = ἡ τέχνη (ἢ ἡ δύναμις, ἡ ἱκανότης) τοῦ μαντεύεσθαι, ἡ προφητικὴ δύναμις.— ἐπίρ. ***-κῶς.***

μαντῐ-πολέω, μέλ. **-ήσω**· προφητεύω, προμαντεύω. Ἐκ τοῦ

μαντῐ-πόλος, ον (***μάντις*** + ***πολέω***)· ἐμπνευσμένος, ἐνθουσιῶν, μαινόμενος.

μάντις, ὁ, γεν. **-εως,** ἰων. **-ιος** (***μαίνομαι***)· ὁ προφητεύων, προλέγων, προφήτης, μάντις (καὶ μάντης) || ὡσ. ὡς θηλ., ἡ προφῆτις. **2)** μτφρ. ὁ προαισθανόμενος, προμηνύων.— **II** εἶδος ἀκρίδος ἢ βατράχου.

Ἔτυμ.: ***μάντις*** ἐκ ῥ. **μαν-** τοῦ ***μαίνομαι*** (πρβλ. Ἡρόδ. IV 79 ***«ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαίνεται»***· πρβλ. σανσκρ. **múni-ḥ** (‹ἰαπ. ***moni-** ἐν τῷ γοτθ. **muns**=σκέψις, παλ-norr. **munr**=πνεῦμα)=ἐμπνευσμένος, προφήτης, ἰαπ. ***men-** (ἐξεγείρω τὸν νοῦν)· πρβλ. ***μαινάς, μαινόλης, μαινολίς,*** βλ. ἐν λ. ***μαίνομαι,*** σανσκρ. **mántra-ḥ,** Ζενδ. **ma.drō** (ἱερὸς λόχος), σανσκρ. **manīṣā** (σκέψις)· τὸ ἑλλ. ***μάντις*** δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προϊὸν συμφυρμοῦ ἐκ τοῦ ****ματι-*** = σανσκρ. **mati-** λατ. **mens,** καὶ τοῦ ****μανι-*** = σανσκρ. **múni-.** Ἐξ αὐτοῦ δὲ τά: ***μαντεύομαι, μαντεία, μαντεῖον,*** ἰων. **-ήιον,** δμ. ***μαντοσύνη***· ὑπό τινων τὸ ***μάντις*** συσχετίζεται πρὸς τὸ ***ματεύειν*** (=ζητεῖν, ἀναζητεῖν), πρὸς τὸ γοτθ. **mundōn sis** (= ***σκοπεῖν,*** πρβλ. ἐν ***μανθάνω***), ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τρόπον πειστικόν.

μαντοσῡ́νη, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ μαντεύεσθαι, ἡ προφητικὴ τέχνη, τὸ μαντεύειν.

μαντόσῡνος, η, ον (***μάντις***)· μαντικός, χρησμοδοτικός, προφητικός.

μαντῷος, α, ον· = ***μαντεῖος*** (βλ. λ.).

μᾰνύω, μᾰνῡτής, μᾰνῦσις, δωρ. τύποι **ἀντὶ *μηνύω, μηνυτής, μήνυσις.***

μανῶς, ἐπίρ. τοῦ ***μανός***· σπανίως, ἀραιῶς || συγκρ. ***μανότερον***=ὀλιγώτερον συχνά, σπανιώτερον.

μάομαι· βλ. ***μαίομαι.***

μᾰπέειν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***μάρπτω*****?** (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ἐκτὸς τοῦ τύπου ***μαπέειν*** ἀπαντᾷ καὶ ὁ μετ' ἀναδιπλ. τύπος τοῦ γ' πληθ Εὐκτ. ***μεμάποιεν,*** πιθανῶς ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***mə-** (μετ' ἐπεκτάσεως κατὰ ἓν **-p-**), τῆς ἐμπεριεχομένης ἐν τῷ ἑλλ. ***μά-ρη*** (=λατ. **ma-nus** =χείρ), ἐξ ἧς ἡ ῥιζ. βάσις **amē**· ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐπ. ἐπίρ. ***ἐμμαπέως*** (=ταχέως)· βλ. καὶ ἐν ***μάρ.***— Ἡ ἐκ τοῦ ***μάρπτω*** παραγωγὴ ἀποκρούεται ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐτυμολογικῶν ἐρευνῶν.

μᾰ́ραγνα, ἡ·=***σμάραγνα***· μάστιξ, μαστίγιον. [***μάραγνα*** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς παλ-περσ. ***māragna** (ὁ φονεύων ὄφεις) ‹***māra**+ῥιζ. **gvhen,** εἶναι δ' ἀσφαλμένη ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ ***βρόχος***].

μᾰ́ρᾰθον, τό, δωρ. καὶ ἀττ. τύπος **ἀντὶ *μάραθρον*** (βλ. λ.).

ΜΑ˘ΡΑΘΡΟΝ, τό, λατ. **marathrum**· **δ,τι καὶ** σήμερον καλοῦμεν μάραθον ἢ μάλαθρον.

Ἔτυμ.: ὁ τύπος ***μάραθον*** ‹ ***μάραθρον*** κατ' ἀνομ.· πρβλ. ***Μαραθὼν*** (= πεδιὰς κατάφυτος ἀπὸ τὸ φυτὸν μάραθον)· ἡ ἐτυμολ. τῆς λ. εἶναι ἀβέβαια, πιθ. δὲ πρόκειται περὶ προελλ. λέξεως, ἀσφαλμένως δὲ συνασχετίσθη πρὸς τὸ ***βλωθρὸς*** (κατ' ἀνομ. ‹****βρωθρός,*** ἰαπ. ***mrōdh-ro**)].

Μᾰραθών, -ῶνος, ὁ (***μάραθον***)· ἡ γνωστὴ πεδιάς (καὶ δῆμος τῆς ἀρχ. Ἀττικῆς) ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Ἀττικῆς, περίφημος καταστᾶσα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ περιφανῆ νίκην τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Περσῶν, πιθανῶς δ' ὀνομασθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ ἐν ἀφθονίᾳ φυομένου ἐν αὐτῇ μαράθου. βλ. Κ. Ε. Λ.

Μᾰραθῶνο-μᾰ́χης, -ου, ὁ (***Μαραθὼν***+***μάχομαι***)· ὁ πολεμήσας (***μαχεσάμενος***) ἐν Μαραθῶνι, λαβὼν μέρος εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην || ἐντεῦθεν, προσωνυμία παντὸς γενναίου παλαιμάχου.

ΜΑ˘ΡΑΙ΄ΝΩ, μελ. **-ᾰνῶ**· ἀόρ. ***ἐμάρηνα,*** ἀττ. **-ᾶνα.**

— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐμᾰράνθην*· πρκ. *μεμάραμμαι* ἢ *μεμάρασμαι*· οβεννύω, σβήνω, ἀπαλείφω.— Παθητ., καταθλίνω ὁσημέραι, φθείρομαι, ξηραίνομαι, μαραίνομαι, ἐκλείπω.— **II** μτφρ. καταπαύω, καταπραΰνω ‖ καθιστῶ τι ἀσθενέστερον, τό μαραίνω, τό κάμνω νά ἐξαφανισθῇ.— παθητ., παύω, σβήνω σιγά-σιγά, λυώνω, κοπάζω, ἡσυχάζω, ἀπομαραίνομαι, κατατήκομαι.

Ἔτυμ. : *μαραίνω, μαρασμός*, πρβλ. *μάρναμαι* (βλ. λ.), σανσκρ. **mṛ́ṇāti** (καταθλίβω, συντρίβω), **mṛṇá-ḥ** (ἀλεομένος, συντετριμμένος), παλ-norr. **meria, marda** (προσκόπτω, σκοντάπτω, κοπανίζω), παλ-γερμ. **maro marawi** (ὥριμος, μαλακός), ἰαπ. ***mera*ˣ-, *mere-**, πρβλ. ὡσ. λατ. **mortarium**, παλ-γερμ. **morsari** (ἰγδίον),— ἐπεκτετ. ἰαπ. ριζ. βάσις ***mera*ˣ*q-**, ***mereq-*** ἐνυπάρχει ἐν τῷ λατ. **marcere** (***mṝq-***) = εἶμαι μαραμμένος), **marcidus, marcor, murcus** (ἡλλοιωμένος), ὡς καί ἐν λατ. **fraces** (πληθ. = μούργα ἀπό λάδι), **fracidus** (σαπρός, σαπισμένος), ἑλλ. ***ἀμόργη*** (<***ἀμορκα***, μεταβεβλημένον κατ' ἀναλογίαν πρός τά ***ἀμέργω, ἀμοργός***· ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται πρός τό ἰαπ. ***mer(ā*ˣ)** (δρύπτω, τρίβω) καί ***mer-*** (δνήσκω) ἐν τῷ λατ. **morior**, ἑλλ ***βροτός***.

μαράν ἀθά, Συριακή φράσις σημαίνουσα «ὁ Κύριος ἥκει» (ὑπηλ. ἵνα κρίνῃ τόν κόσμον).

μαργαίνω, κατ' ἐνεστ. μόνον (***μάργος***)· μαίνομαι, παραφέρομαι ὡσάν μανιακός.

μᾰργαρίτης, -ου, ὁ· ὅ,τι καί νῦν, «μαργαριτάρι», λατ. **margarita** [ὅι' ἐτυμ. βλ. ***μάργαρον***].

μάργαρον, τό· ὁ πολύτιμος λίθος μαργαρίτης, «μαργαριτάρι».

Ἔτυμ.: ***μάργαρον, μαργαρίτης***, θηλ. ***-ῖτις, (-ίδος), μαργαρὶς (-ἴδος), μάργαρος*** (ὁ, ἡ)=τό ὄστρεον τό παράγον τόν μαργαρίτην. Ἡ λ εἶναι ἀνατολικῆς προελεύσεως, καί, εἰδικώτερον, ὑδάνειον ἐκ τοῦ σανσκρ. **maṇ̂jara-m, maṇ̂jari-ḥ, maṇ̂jari** (ἀνθοδέσμη, κάλυξ ἄνθους, μαργαρίτης).

μαργάω, κατά μτχ. μόνον (***μάργος***)· μαίνομαι, φέρομαι ὡς μανιακός.

Μαργίτης, -ου, ὁ (***μάργος***)· ὁ ἥρως κωμικοῦ ἡρωικοῦ ποιήματος, ἀποδιδομένου εἰς τόν Ὅμηρον, τοῦ ὁποίου τέσσαρας μόνον στίχους ἔχομεν, διασωθέντας ὑπό τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τῇ «Ποιητικῇ» του (βλ. Κ.Ε.Λ.) ‖ καί ὡς προσηγ., ἠλίθιος, μανιακός.

ΜΑ΄ΡΓΟΣ, η, ον, (ἡ **-ος, -ον**)· μαινόμενος, λυσσαλέος, λατ. **furiosus. 2)** λαίμαργος, ἄπληστος. **3)** ἀσελγής, λάγνος.

Ἔτυμ. : ***μάργος*** *μαργάω, μαργαίνω, μαργοῦμαι*· ***μαργότης***· πρβλ. τά παρ' Ἡσυχ. «***μέργιζε· ἀθρόως ἔσθιε***», αἰολ. «***μοργίας· γαστριμαργίας, καὶ ἀκρασίας***», «***μόργος· ἄπληστος***»· σκοτειν. ἐτυμολ· ἐξ αὐτοῦ τό

μαργότης, ***-ητος,*** ἡ (***μάργος***)· μανιώδης ὀργή, λύσσα, μανία. **2)** ἀπληστία, γαστριμαργία, λαιμαργία. **3)** ἀσέλγεια, λαγνεία.

ΜΑ΄ΡΗ, ἡ=χείρ.

Ἔτυμ. : ***μάρη***, καί ἐξ αὐτοῦ τά ***εὐ-μαρής, εὐ-μάρεια***· ***μάρις, -εως***, ὁ (μέτρον ὑγρῶν)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***me-***, μεταπτωτικῆς βαθμίδος τῆς ἰαπ. βάσεως **amē** (λαμβάνω, συλλαμβάνω, ἁρπάζω), πρβλ. παλ-ιταλ. **ma-**, τό ἐν τῷ λατ. **manus** (χείρ), ἐκ θεμ. **man-** (ἐν τοῖς **malluvium, manceps, mandare, manīgle, mansues**), **ma-tula** (δοχεῖον), εἶτα ἰαπ. ***m-ṇ̄ī-*** (ἐνυπάρχον ἐν τῷ γερμ. ***mundu-z*** (χείρ)〉 παλ norr., ἀγγλοσαξ. **mund**, παλ-γερμ. **munt**.

ΜΑ΄ΡΙ΄ΑΗ, ἡ (***μαίρω, μαρμαίρω***)· τέφρα, δερμοσποδός, στάκτη.

μᾰρῖλο-καύτης, -ου, ὁ (***μαρίλη+καίω***)· ὁ καίων (ἢ κατασκευάζων) ἀνθρακας, ἀνθρακεύς.

μᾰρῖλο-πότης, -ου ὁ (***μαρίλη+πο-***, ριζ. χρόνων τινῶν τοῦ ***πίνω***)· ὁ καταπίνων μαρίλην (τ. ἴδ. κόνιν ἀνθράκων), ἐπί σιδηρουργῶν.

ΜΑΡΜΑΙ΄ΡΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. καί πρτ.· ἀστράπτω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ, σπινθηρίζω, στίλβω, κατά τό πλεῖστον ἐπί μετάλλων ‖ ***ὄμματα μαρμαίροντα***= ἀπαστράπτοντες ὀφθαλμοί.

Ἔτυμ. : ***μαρμαίρω, μαρμαρίζω***, πρβλ. Ἡσυχ. «***μάρμαρα λαμπρά***»· δμ. κ.λ.π. ***μαρμάρεος*** (=ὁ ἀπαστράπτων)· ***μαίρα*** (ἰων. ***μαίρη*** (ὁ ἀστήρ τοῦ κυνός)· σανσκρ. **márīci-ḥ, marīcī** (ἀκτίς φωτός, ἀντικατοπτρισμός), λατ. **merus** (διαυγής, καθαρός), ἀγγλοσαξ. **á-merian** (ἀποκαθαίρω, δοκιμάζω, ἐξετάζω), γοτθ. ***marjan***〈ἰαπ. ***mor-**, πρβλ. καί ***ἀμαρύσσω***· ἰαπ. ρ. ***mer-*** (λάμπω).

μαρμᾰρεος, α, ον (***μαρμαίρω***)· ὁ μαρμαίρων, ἀπαστράπτων, λάμπων, ἀκτινοβολῶν, στίλβων (κατά τό πλεῖστον ἐπί μεταλλων) ‖ ὡσ. καί ἐπί τῆς θαλάσσης.

μαρμᾰρῖνος, η, ον (***μάρμαρος***)· ὁ ἐκ μαρμάρου.

μαρμᾰρόεις, εσσα, εν·=***μαρμάρεος*** (βλ. λ.).

μάρμᾰρον, τό·=***μάρμαρος*** (βλ. λ.).

μάρμᾰρος, -ου, ὁ (***μαρμαίρω***)· πᾶς λίθος ἐμπερέχων ἀπαστράπτοντας κρυστάλλους, ὅ,τι καί νῦν καλοῦμεν μάρμαρον, λίθον ‖ ὡσ. καί ὡς ἐπίθ. : ***πέτρος μάρμαρος***=ἀπαστράπτων λίθος.— **II** ***μάρμαρος***, ἡ, λατ. **marmor**, τό κυρίως μάρμαρον ‖ ἔργον τέχνης ἐκ μαρμάρου, μαρμαρίνη πλάξ.

Ἔτυμ. : πρβλ. Ἡσυχ. «***μάρμαρ· στερεόν***»· ἡ σημ. ἦν προσέλαβε («μάρμαρον», εἶδος πετρώματος) εἶναι ὑστερογενής, προελθοῦσα ἐκ τῶν ***μαρμαίρω, μαρμάρεος***, μολονότι αἱ σημασίαι των ἔχουσι πλέον ἀπομακρυνθῇ· πρβλ. ***μάρναμαι*** (μάχομαι, κυρ. θραύομαι), σανσκρ. **mṛ́ṇāti** (δρύπτω, τρίβω, κοπανίζω) (βλ. ἐν ***μαραίνω***), ἰαπ. ***mera*ˣ-** (διά τήν παρεμβολήν τοῦ ἄρρ. φθόγγου πρβλ. τά **-τῆς** λατ. **rupes : rumpo**)· τό λατ. **marmor** εἶναι ὑδάνειον ἐκ τοῦ ἑλλ. ***μάρμαρος***, ἐπηρεασθέν κατά τήν κατάληξιν ἐκ τῶν οὐσ. εἰς **-or**.— τά ***μαρμαρυγὴ*** καί ***μαρμαρύσσω*** προῆλθον ἐκ συμφυρμοῦ τῶν ***ἀμαρυγή, ἀμαρύσσω*** μετά τῆς ριζικῆς βάσεως ***μαρμαρ-***.

μαρμᾰρύγη, ἡ (***μαρμαρύσσω***)· λάμψις, ἀκτινοβολία, ἀνταύγεια, ἐπί φωτός ‖ ἐπί πάσης ταχείας κινήσεως, π. χ. ***μαρμαρυγαὶ ποδῶν*** (ἐπί τῆς ταχυτάτης κινήσεως τῶν ποδῶν τῶν χορευτῶν).

μαρμᾰρ-ωπός, ὀν (***μάρμαρος+ὤψ***)· ὁ ἔχων μαρμαίροντας (ἀστραπηβόλους) ὀφθαλμούς.

ΜΑΡ΄ΝΑ῀ΜΑΙ, -ασαι, -αται, Προστ. ***μάρναο***, Ὑποτ. ***μάρνωμαι***, Εὐκτ. ***μαρνοίμην***, ἀπρφ. ***μάρνασθαι***, μτχ. ***μαρνάμενος***· πρτ. ***ἐμαρνάμην, -ασο, -ατο***, δυϊκ. ***ἐμαρνάσθην***· οἱ ἄλλοι χρόνοι δέν εἶναι ἐν χρήσει· ἀποθ· μάχομαι, πολεμῶ ‖ ἐπί πυγμάχων, ἀντιμετωπίζω ἀντίπαλον εἰς τόν πυγμαχικόν στίβον, ἔχω συνάντησιν (πυγμαχικήν) μέ τινα. **2)** φιλονικῶ διά λόγων, διαπληκτίζομαι, «λογοφέρνω», λογομαχῶ. **3)** μτφρ. ἐπιδιώκω πάσῃ θυσίᾳ, προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι, παλαίω. [πρβλ. τό ἀκριβῶς ἀντίστοιχον σανσκρ. **mṛ́ṇāti** (τρίβω, κοπανίζω)· (τό ἐν Κερκυρ. ἐπιγρ. ***βαρνάμενος*** ὀφείλεται εἰς ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***μαρνάμενος***, πρβλ. τά ἀττ. ***τέρβινθος : τέρμινθος***, ἀττ. ***κυβερνᾶν*** 〈***κυμερνᾶν***, Κυπρ ***κυμερῆναι***). Κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καί τό λατ. **Mārs, tis**, Ὁμήρ. **Marte**].

μαρναμένοιῖν, γεν. δυϊκ. ἐπ. μτχ. τοῦ ***μάρναμαι***.

μάρνατο, μάρναντο, ἐπ. γ' ἑν. καί πληθ. πρτ. τοῦ ***μάρναμαι***.

μάρπτις, ***-ιος,*** ὁ (***μάρπτω***)· ὁ ***μάρπτων***, βιαίως ἁρπάζων, ἅρπαξ ‖ ὁ διακορευτής παρθένων.

ΜΑ΄ΡΠΤΩ, μέλ. ***μάρψω***· ἀόρ. α' ***ἔμαρψα***· ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀόρ. β' ***μέμαρπον***· συγκεκ. ἀόρ. δ' ***ἔμᾰπον***, ἀπρφ. ***μᾰπέειν***, ἐξ ὧν γ' πληθ. Εὐκτ. ***μεμάποιεν***· μτχ. πρκ. ***μεμαρπώς***· συλλαμβάνω, ἁρπάζω, βράττομαι, πιάνω, ἀδράχνω, βάλλω χεῖρα ἐπί τινος (ἐν ἐχθρ. σημ.) ‖ ἐναγκαλίζομαι ‖ φθάνω, προφθάνω, καταλαμβάνω, συλλαμβάνω.

Ἔτυμ. : ***μάρπτω*** ***μάρπτις*** (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «***βράψαι· συλλαβεῖν***», «***βράπτειν· ἐσθίειν***», ἰαπ. ***mer-qv-*** (: μεσ-γερμ. **merwen** = συνάπτειν, συνδέειν), πρβλ. ἰαπ. ***mer-q*** ἐν τοῖς παρ' Ἡσυχ. «***βράξαι· συλλαβεῖν***», «***βρακεῖν· συνιέναι***», «***δυσβράκανον· δυσχερὲς***» κλπ., σανσκρ. **mṝcati** (ἅπτομαι, συλλαμβάνω), ἴσως δέ καί τά λατ. **merx, -cis** (ἐμπόρευμα), **mercēs, -ēdis** (ἀμοιβή, μισθός), **mercari** (ἐμπορεύομαι), **Mercurius**.

ΜΑ΄ΡΣΙ῀ΠΟΣ, ὁ· σάκκος, δύλακος (λατ. **marsupium**)· ὑποκορ. ***μαρσίπιον***, τό [ἐν τοῖς λεξικογρ. ***φέρον-***

ρονται καὶ γρ. *μάρουπος* καὶ *μάρσιππος*· θεωρεῖται ἀσιατ. προελεύσεως· πρβλ. καὶ Zend. **maršū** (κοιλία).

ΜΑ΄ΡΤΥ¯Ρ, -ῠ̄ρος, ὁ, ἡ, αἰολ. τύπος ἀντὶ *μάρτυς* (βλ. λ.)· ἐξ αὐτοῦ τό

μαρτῠ̄ρέω, μελ. *-ήσω* (*μάρτυρ*).— Παθητ., μελ. α' *μαρτῠρηθήσομαι*, ἀλλὰ μετὰ παθ. ἐνν. κεῖται καὶ ὁ μέσ. μέλλ. *μαρτῠρήσομαι*· ἀορ. α' *ἐμαρτυρήθην*· πρκ. *μεμαρτύρημαι*· εἶμαι μάρτυς, δίδω μαρτυρίαν : *μαρτυρῶ τινι*=δίδω μαρτυρίαν ὑπέρ τινος, ὡς μάρτυς καταδέτω ὑπέρ τινος ‖ μετὰ αἰτ. πράγμ., ὡς μάρτυς ἐπιβεβαιῶ τι ‖ μετ' ἀπρφ., καταδέτω μαρτυρίαν ὅτι πρᾶγμά τι εἶναι... .— Παθητ. (συχν. ἀπροσ.), μαρτυρία δίδεται (παρέχεται) ὑπό τινος ‖ διά τῆς μαρτυρίας τινός (ἢ τινῶν) ἀποδίδεταί τι εἰς τινα.— **II** μτγν. ἐν τῇ Ἐκκλησ. γλ. εἶμαι ἢ γίνομαι μάρτυς, ὑφίσταμαι (ἢ ὑποβάλλομαι εἰς) μαρτύρια. Ἐξ αὐτοῦ τό

μαρτύρημα, -ατος, τό· μαρτυρία.

μαρτῠ̄ρία, ἡ (*μαρτυρέω*)· μαρτυρική κατάθεσις, ὁμολογία μάρτυρος, «μαρτυρία». 2) μαρτυρική ἀπόδειξις, μαρτύριον.

μαρτύριον, τό· μαρτυρική ἀπόδειξις, ἀπόδειξις ‖ κατὰ πληθ. *τὰ μαρτύρια*=ἀποδείξεις, ἀπόδειξις ‖ κατὰ πληθ. ὡσ. τά βασανιστήρια, εἰς ἃ ὑπεβάλλοντο οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως. Ἐκ τοῦ

μαρτῠ̄ρομαι, μελ. *-ῠ̄ροῦμαι*· ἀορ. α' *ἐμαρτῠ̄ράμην*, ἀποθ. (*μάρτυς*)· καλῶ εἰς μαρτυρίαν (ὡς μάρτυρα), ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινός, ἐπιμαρτύμαι, ἐπικαλοῦμαί τινα ‖ ἀπολ. καλῶ μάρτυρας, διαμαρτύρομαι.

μάρτυρος, ὁ, ἐπικ. τύπος τοῦ *μάρτυς* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: *μάρτυρος* (ὁμηρ. μετὰ κανον. πληθ. *μάρτυροι*), καὶ μεθομ. αἰολ. *μάρτυρ* (ἡ ὀν. ἐν. *μάρτυς*, καὶ ἡ δοτ. πληθ. *μάρτυσι*, προῆλθον κατ' ἀνομ. ἐκ τῶν τύπων **μαρτυρ-ς*, **μαρτυρ-σι*· εἰς ἀνομοίωσιν ἐπίσης μεταξὺ τῶν δύο ρ τοῦ τύπου *μάρτυρ* ὀφείλεται τὸ γορτυν. *μαιτυς*)· ὁ τύπος *μάρτυρ* βασίζεται ἐπὶ θέμ. **μαρτυ-*, πρὸς τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄσχετα τά : *μέριμνα* (βλ. λ.), *μέρμερος*, σανσκρ. **smárati** (ἐνθυμοῦμαι), λατ. **memor**, γοτθ. **maúrnan** (φροντίζω)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ **smer-**.

ΜΑ΄ΡΤΥ¯Σ, ὁ, ἡ, γεν. *μάρτῠ̄ρος*, αἰτ. *μάρτῠ̄ρα* (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *μάρτυρ*), ἀλλὰ καὶ αἰτ. *μάρτῠν*· πληθ. *μάρτῠ̄ρες*, δοτ. *μάρτῠσι*, ποιητ. *μάρτυσσι*· ὅ,τι καὶ νῦν. [δι' ἐτυμ. βλ. *μάρτυρος*].

μᾱρυκάομαι, μᾱρύκημα, δωρ. ἀντὶ *μηρυκ—*.

μᾱρύομαι, δωρ. ἀντὶ *μηρύομαι*.

μάρψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *μάρπτω*.

μᾶσάομαι, μελ. *-ήσομαι*, ἀποθ. (*μάω, μάσσω*)· μασῶ, τρώγω.

Ἔτυμ. : *μασάομαι* ‹**μαθ-jαομαι*, ἐκ τινος τύπου **μαθ-ja* ‹ἰαπ. **mg̑th-ja**, πρβλ. Ἡσυχ. «*μάθυιαι· γνάθοι*»· *μαστάζω* (=μασῶ)· ὁμηρ. *μάσταξ* (βλ. λ.), πρβλ. Ἡσυχ. «*μέστακα· τὴν μεμασημένην τροφήν*» (‹θεμ. **μαστο-*, **μαθ-το-*, ἰαπ. **mg̑th-to-*, καὶ θέμ. **μενστ-*, ἰαπ. **menth-to-**)· *μασταρύζω* (βλ. λ.)· τὸ παρ' Ἡσυχ. «*μοσσύνειν· μασᾶσθαι βραδέως*» συνδυάζει τὸν τύπον **μασσύνειν*/(ἐκ θέμ. **μονθ-ju-*) μετὰ τοῦ τύπου **μασσύνειν* (ἐκ θέμ. **μανθ-ju-*)· ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τά : μτχ. ἐπ. ἐν. *μαστιχόων*, *μαστίχη*, λατ. **mando**, gall. **mant** (γνάθος), παλ-γερμ. **munt** (στόμα), γοτθ. **munþs**, παλ-norr. **munnr**· ἰαπ. **menth-** (μασῶ).

μᾶσασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ριζικοῦ **μάω* (=ἄπτομαι) βλ. λ.

μάσδα, μασδός, δωρ. τύποι ἀντὶ *μᾶζα, μαζός*.

μάσθλη, ἡ'=*ἰμάσθλη* (βλ. λ.), δερμάτινον λωρίον [*μάσθλη : μάστιξ* ἔπεται ὁμοιοκαταληξίαν πρὸς τὸ *ἰμάσθλη*].

μάσθλης, -ητος, ὁ· δερμάτινον λωρίον, ἱμὰς μάστιγος.— **II** μτφρ. πανοῦργος, ἀπατεών, «φάντης», ἄνθρωπος «ποὺ δὲν πιάνεται», «ποὺ γλιστράει σὰν χέλι».

μασδός, ὁ· δωρ. τύπος ἀντὶ *μαστός, μαζός*. [δι' ἐτυμ. βλ. ἐν *μαδάω*].

μασί, δωρ. ἀντὶ *μησί*, δοτ. πληθ. τοῦ *μήν*.

μᾶσομαι, μελ. τοῦ **μάω* II (βλ. λ.).

μασσάομαι, κ.λ.π. βλ. *μασάομαι*.

μάσσω, ἀττ. **μάττω**· μελ. *μάξω*· ἀορ. α' *ἔμαξα*· πρκ. *μέμαχα*.— Παθητ., ἀορ. α' *ἐμάχθην*· πρκ. *μέμαγμαι* (**μάω*)· ἅπτομαι, ἐγγίζω, χειρίζομαι, ψηλαφῶ.— **II** ἐργάζομαι (κατεργάζομαι, δουλεύω) τι διά τῶν χειρῶν, ζυμώνω φύραμα, λατ. **pinso**.— Παθ. *σῖτος μεμαγμένος*=φύραμα ἐκ σιτίνου ἀλεύρου ζυμωμένον.

Ἔτυμ. : ἰων. *μάσσω*, ἀττ. *μάττω* ‹ἰαπ. **mg̑q-jo**, ἐκ ρ. **menq**· πρβλ. τὸ παρ. Ἡσυχ. «*μακαρία· βρῶμα ἐκ ζωμοῦ καὶ ἀλφίτων*»· ἀττ. *μάκτρα* (σκάφη)· παλ-σλαυ. **me̯kŭkŭ** (μαλακός, τρυφερός), **me̯kuati** (μαλάσσομαι), λιθ. **minkyti** (ζυμώνω), παλ-γερμ. **mengen**, ἀγγλ-σαξ. **mengan** (ἀναμειγνύω)· ἰαπ. ῥίζ. ***men-** (συνθλίβω, καταπατῶ)· ἐκ τῆς ρ. τοῦ *μάσσω* παρήχθησαν ὁ παθ. ἀορ. *μαγῆναι*, καὶ τὰ *μάγμα, μαγεύς, μαγίς, μάγειρος* (βλ. λ. λ.)· ἐκ τῆς ἰαπ. ρ. ***men-** προῆλθε κατ' ἐπέκτ. ἡ ***meng̑q-**, ἡ δὲ ***men-** ἀνυπάρχει εἰς τὰ λιθ. **minù, mintì** (καταπατῶ), παλ-σλαυ. **mĭna„ me„ti** (= *θλίβειν*), καὶ ἐν τοῖς ἑλλ. *μνίσιν, μνοῦς* (βλ. λ. λ.).

μάσσων, ὁ, ἡ, οὐδ. *μᾶσσον*, γεν. *μάσσονος*, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *μακρός*, ἀντὶ *μακρότερος*.

μάσταξ, *-ακος*, ἡ (*μασάομαι*)· τὸ ὄργανον δι' οὗ τις μασᾷ, τὸ στόμα ἢ αἱ σιαγόνες.—**II** τὸ μασώμενον, τὸ μάσημα, ἡ βούκκα, «μπουκιά», «χαψιά». [δι' ἐτυμολ. βλ. *μασάομαι*].

μαστᾰρύζω, ἢ *-ίζω*· τονθορύζω, μουρμουρίζω, λεγόμενον κυρ. ἐπὶ γέροντος (πιθ. ὀνοματοπ. ὀφειλομένη εἰς τὸν παραγόμενον ἦχον).

μάστειρα, ἡ, θηλ. τοῦ *μαστὴρ* (βλ. λ.).

μαστεύω, μελ. *-σω*'=*ματεύω* (βλ. λ.)· ζητῶ, ἐρευνῶ ‖ ζητῶ, προσπαθῶ, νὰ πράξω τι ‖ ἀναζητῶ τι, ἐρευνῶ διά τι. [δι' ἐτυμ. βλ. *μαίομαι*].

μαστήρ, -ῆρος, ὁ (**μάω*)· ὁ *μαστεύων*, ζητῶν, ἐρευνῶν, ἐρευνητής. Ἐξ αὐτοῦ τό

μαστήριος, α, ον (*μαστήρ*)· ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν ζήτησιν, ἔρευναν.

μαστῑγέω, ἠμαρτ. τύπος ἀντὶ *μαστιγόω*.

μαστῑγίας, -ου, ὁ (*μάστιξ*)· ὁ ἄξιος μαστιγώσεως, δοῦλος ἀνάξιος καὶ οὐτιδανός, ἐλεεινός, λατ. **verbero**.

μαστῑγο-φόρος, ον (*μάστιξ*+*φέρω*)· ὁ φέρων μάστιγα (ἐπίθ. τοῦ Αἴαντος π.χ.) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μαστιγοφόρος*, εἶδος ἀστυνομικοῦ κλητῆρος (πρβλ. *ῥαβδοῦχοι*).

μαστῑγόω, μελ. *-ώσω*, ἀορ. α' *ἐμαστίγωσα*.— Παθητ., μέσ. μέλ. μετὰ παθητ. ἐνν. *μαστιγώσομαι*· πρκ. *μεμαστίγωμαι* (*μάστιξ*)· μαστιγώνω, δέρω διὰ μάστιγος, κτυπῶ· ἐξ αὐτοῦ τό

μαστῑγώσῐμος, ον (*μαστιγόω*)· ἄξιος μαστιγώσεως.

μαστῑγωτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μαστιγόω*· ὃν πρέπει νὰ μαστιγώσῃ τις, ὁ ἄξιος μαστιγώσεως.

μαστίζω, μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐμάστιξα*, ἐπ. *μάστιξα* (*μάστιξ*)· μαστιγώνω, κτυπῶ διὰ μάστιγος, δέρνω.

μαστίκτωρ, -ορος, ὁ (*μαστίζω*)· ὁ μαστιγώνων, ὁ τιμωρός.

μάστιξ, -ῑγος, ἡ (*μάω, μάσσω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, μαστίξ, «καμτσίκι, βούρδουλας».— **II** μτφρ., ὡς καὶ τὸ λατ. **flagellum**, πληγή, «πανούκλα», λοιμός κ. τ. ὅ. (πρβλ. καὶ τὸ σημερ. «δεῖα μάστιξ» ἐπὶ νόσου) ‖ *μάστιξ πειθοῦς*=ἡ μάστιξ τῆς εὐγλωττίας. [παρ' Ὅμ. δοτ. *μάστῑ*, αἰτ. *μάστῑν*· δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν *μαίομαι*· ἐκ τοῦ *μάστιξ* τά : *μαστίω, μαστίζω, μαστιγῶ*].

μαστῑόων, ἐπ. μτχ. τοῦ *μαστίω*.

μάστῑς, *-ῖγος*, ἡ, ἰων. τύπος ἀντὶ *μάστιξ*· δοτ. *μάστῑ*.

μαστίσαω, δωρ. ἀντὶ *μαστίζω*.

μαστῑχάω, (*μάσταξ*)· τρύζω τοὺς ὀδόντας, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ δοτ. τῆς ἐπ. μτχ. *μαστιχόωντι* ἀντὶ *μαστιχῶντι* [δι' ἐτυμ. βλ. *μασάομαι*].

μαστίω, παράλλ. (ποιητ.) τύπος τοῦ *μαστίζω* (βλ. λ.), οὗ ἔχει καὶ πάσας τὰς σημ. — **Μέσον.** (*ὁ λέων*) *μαστίεται πλευρὰς οὐρῇ* = μαστίζει τὰ πλευρά του διὰ τῆς οὐρᾶς του (ὡσεὶ διὰ μάστιγος).

μαστό-δετον, τό (*μαστὸς*+*δέω*)· στηθόδεσμος.

μαστός, ὁ, μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ ὁμηρ. *μαζός*· ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο μαστῶν τοῦ στήθους γυναικός,

«θυζί».— **II** μτφρ. στρογγύλος λόφος, ὕψωμα, γήλοφος.— **III** τούφα ἀπό μαλλί στρερεωμένη εἰς τό ἄκρον τοῦ δικτύου. Βλ. καί **μαζός**. [δι' ἐτυμολ. βλ. **μαδάω**].

μαστροπεία, ἡ· τό ἔργον τοῦ (ἡ τῆς) μαστροποῦ, τό ξεμαύλισμα, ἡ ρουφιανιά· Ἐκ τοῦ

μαστροπεύω, μελ. **-σω** (**μαστροπός**)· εἶμαι μαστροπός, ἐκμαυλιστής, προαγωγός, ρουφιᾶνος || «κάνω τό ρουφιᾶνο», παίζω τόν ρόλον μαστροποῦ || μετ' αἰτ. προσ. ἐκμαυλίζω, ἀποπλανῶ, ξελογιάζω.

μαστροπός (οὐχί **-ωπός**), ὁ καί ἡ (**μάω, μαστήρ**)· ὁ προαγωγός, ἐκμαυλιστής, ρουφιᾶνος, λατ. **leno, lena** [δι' ἐτυμ. βλ. **μαίομαι**].

μασχάλη, ἡ (**μάλη**)· ὅ,τι καί νῦν, ἡ μασχάλη, λατ. **ala, axilla.**— **I** ἐπί ζάνδρων καί φυτῶν, τό διχάλωμα τῶν κλάδων, τό ὑπό νέον βλαστόν ὑπάρχον κοίλωμα.— **III** ἡ γωνία (εἶδος κόλπου) ἡ σχηματιζομένη ὑπό ἀκρωτηρίου. [κατά τινας **μασχάλη, μασχαλιστήρ, μασχαλίζω** (δλ. λ. λ.) ‹ρίζ. **μα-** τῆς ἐν τῇ λ. **μάλη** (δλ. λ.), **-σχαλ-** : **σχαλίς** (= περόνη)· ὀπ' ἄλλων ἀμφισβητεῖται ἡ ἐτυμολ. αὐτη].

μασχαλίζω, μελ. **-σω** (**μασχάλη**)· θέτω ὑπό τάς μασχάλας || ἐντεῦθεν, ἀκρωτηριάζω πτῶμα· τήν σημασίαν ταύτην προσέλαβε διά τόν λόγον ὅτι οἱ δολοφόνοι ἐφαντάζοντο, ὅτι μέ τό νά ἀποκόπτουν τά ἄκρα (χεῖρας, πόδας) τῶν θυμάτων των καί νά τά τοποθετοῦν ὑπό τάς μασχάλας θά ἀπέφευγον τήν **ἐκδίκησιν** [δι' ἐτυμολ. δλ. **μασχάλη**]· ἐξ αὐτοῦ τό

μασχάλισματα, τά· τά ἠκρωτηριασμένα μέλη σώματος.

μασχαλιστήρ, -ῆρος, ὁ (**μασχαλίζω**)· ὁ εὐρύς ἱμάς (πλατύ λωρίον) ὁ περιζωννύων τόν ἵππον ἀκριβῶς ὀπισθεν τῶν ὤμων του, καί προσδενόμενος εἰς τόν ζυγόν διά τοῦ **λεπάδνου** || γενικῶς, ζώνη, δεσμός, ταινία [δι' ἐτυμολ. βλ. **μασχάλη**].

μᾰτᾰ́ζω, (**μάταιον**)'=**ματάω** (βλ. λ.)· ἐνεργῶ κατά τρόπον μάταιον (ἀνοήτως, μωρῶς), ματαιοπονῶ. [δι' ἐτυμολ. βλ. **μάτην**].

μᾰταιάζω, (**μάταιος**)—**ματᾰ́ζω** (βλ. λ.).

μᾰταΐζω, ἀσυναίρ. τοῦ **ματᾰ́ζω** (βλ. λ.).

μᾰταιο-λογία, ἡ· τό ματαιολογεῖν, τό νά ὁμιλῇ τις ματαίως (ἀσκόπως, ἀνοήτως)· ἐκ τοῦ

μᾰταιο-λόγος, -ον (**μάταιος**+**λέγω**)· ὁ ματαιολογῶν, ὁ ματαίως (ἀσκόπως) ὁμιλῶν.

μᾰ́ταιος, α, ον, ἦ **-ος, -ον** (**μάτη**)· ὅ,τι καί νῦν, μάταιος, ἀνωφελής || μωρός || ἀσήμαντος, ἄσημος, τιποτένιος.— **II** ἀπερίσκεπτος, ὁρμητικός || ἀκόλαστος, ἀσελγής, βέβηλος, ἀσεβής [δι' ἐτυμ. βλ. **μάτην**]. Ἐξ αὐτοῦ τό

μᾰταιότης, **-ητος,** ἡ· ὅ,τι καί νῦν, ματαιότης, μωρία, ἀφροσύνη, ματαιοφροσύνη.

μᾰταίως, ἐπίρ. τοῦ **μάταιος** (διά σημ. βλ. λ.)· ὅ,τι καί νῦν, ἄνευ λόγου, ἀσκόπως.

ΜΑ῎ΤΑ΄Ω, μελ. **-ήσω** (**μάτη**)· εἶμαι ἀργός, ὀκνηρός, βραδυπορῶ, χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ, μένω ὀπίσω: **οὐ ματᾷ τοὔργον** (=τό ἔργον δέν μένει ὀπίσω, ἀλλά προχωρεῖ, «ἡ δουλιά πάει μπρός»).— **II** εἶμαι ἀτελεσφόρητος, μένω ἄνευ ἀποτελέσματος, ματαιοπονῶ. [δι' ἐτυμ. βλ. **μάτην**].

μᾰτεύω, μελ. **-σω**· ἀορ. α' **ἐμάτευσα** (***μάω**)· βλ. καί **μαστεύω**· ζητῶ, ἀναζητῶ, γυρεύω, ἐρευνῶ, ψάχνω || ζητῶ (προσπαθῶ, θέλω) νά πράξω τι. 2) ζητῶ νά εὕρω τι, νά ἀνακαλύψω τι, ἐρευνῶ, ἐξετάζω, διεξάγω ἐρεύνας.

Ἔτυμ.: ὁμ., ποιητ. **ματεύω, αἰολ. *μάτημι**· **μάτος** (=ζήτησις)· πρβλ. Ἡσυχ. **«ματεῖ, ζητεῖ»,** λιθ. **matau, matyti** (βλέπειν), παλ-σλαυ. **su-motriti** (=λατ. **spectare**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **mə-i-, κατ' ἐπέκτ. ἐκ τῆς *mə-** ‹***māx** (κατά μετάπτ.) (=προσπαθῶ), πρβλ. Ἡσυχ. **«ματήρ· ἐπίσκοπος, ἐπιζητῶν, ἐρευνητής», «ματηρεύειν· μαστεύειν· ζητεῖν»,** καί ἰαπ. ***mə-s-** ἐν τῷ ὁμηρ. (αἰολ.) **μαίομαι.**

μᾰτέω, σπανιώτ. τύπος τοῦ **ματεύω** (βλ. λ.).— **I** αἰολ. τύπος τοῦ **πατέω** (Σαπφώ 60)· [πρβλ. Ἡσυχ. **«ματεῖ· πατεῖ»**· **μα-** ‹ἰαπ. ***mə̑-**· πρβλ. λιθ. **minú, minti** (πατῶ), παλ-σλαυ. **mĩna,, me,ti** (πιέζω), ἰαπ. ***men-** (ρινοβλίβω)].

ΜΑ΄ΤΗ, ἡ'=**ματία** (βλ. λ.), μάτσιος κόπος, μωρία, ἀφροσύνη, σφάλμα. [δι' ἐτυμ. βλ. **μάτην**]. Ἐξ αὐτοῦ τό

μᾰ́την, δωρ. **μᾰ́ταν,** (**μάτη**), ἐπίρ.· ματαίως, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, μωρῶς, λατ. **frustra.** 2) ἀναισθήτως, ἀπερισκέπτως, εἰκῇ, «στά κουτουροῦ», λατ. **temere.** 3) ψευδῶς, λατ. **falso.**— Κυρίως πρόκειται περί αἰτ. τοῦ οὐσ. **μάτη** (ἡ) βλ. λ., ὅθεν καί ἡ περίφρασις **εἰς μάτην.**

Ἔτυμ.: **μάτην**· **μάταιος**· **ματᾰ́ζω**· **ματᾶν** (βλ.λ.λ.)· ἐνταῦθα ἀνήκει τό ὁμηρ. κ. λ. π. **μεταμώνιος** (βλ. λ.), πρβλ. Ἡσυχ. **«μωνιόν· μάταιον, ἄχρειον», «μωνιή· ὀλιγωρία»,** λιθ. **monai** (μαγγανεία), λεττ. **mãnis** (μάγος, γόης)· τό **-τ-** εἶναι πρόσφυμα, προσκολληθέν εἰς τήν ρ. **μᾰ̄-** ‹ἰαπ. **mə̑-**· ***mōn-, *men-** (ἐξαπατῶ)· ἤ τό **-n-** εἶναι καί αὐτό πρόσφυμα, ἡ δέ ρ. **μᾰ̄-** ‹ἰαπ. ***mə-** ‹**mo-** (κατά μετάπτ.), πρβλ. σανσκρ. **māyā** (ἀπάτη, ἀγυρτία).

μᾰ́τηρ, δωρ. ἀντί **μήτηρ,** λατ. **mater.**

μᾰτῆς, δωρ. ἀντί **ματρῆς.**

μᾰτία, ἰων. **-ίη,** ἡ (**μάτην**)· ματαία (ἀνωφελής, ἄκαρπος) ἐπιχείρησις (προσπάθεια) || ἀφροσύνη· (δλ. καί **μάτη** [δι' ἐτυμ. δλ. **μάτην**].

ματρ-αδελφέος, ματρο-δόκος, κλπ., δωρ. ἀντί **μητρ-** .

ματτύη, ἡ· ἔδεσμα πλούσιον καί πολυτελές, μετά πλείστων καρυκευμάτων παρεσκευασμένον, λίχνευμα παρατιθέμενον ψυχρόν μετά τό κύριον δεῖπνον καί περιέχον κρέας ἀμνοῦ καί ἐρίφου, ἀκόμη δέ καί κιχλῶν, κοσσύφων κ. ἄ.· λατ. **mattea,** καί **mattya** (εἰλημμένη δηλ. ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς). [**ματτύη** ‹***μαθjυᾱ** ‹ἰαπ. ***mə̑th-** : **μονθυλεύειν** (= παραγεμίζειν), ρίζ. **menih-** (δλ. ἐν **μασᾶσθαι**)].

ματτυο-λοιχός, ὀν (**ματτύη** + **λείχω**)· ὁ λείχων λιχνεύματα, λίχνος, λιχούδης, γουλόζος.

μάττω, μέλ. **-ξω,** ἀττ. ἀντί **μάσσω** (δλ. λ.).

μαῦλις, **-ιδος** (καί **-ιος**), ἡ· μαστροπός, προαγωγός, «(ξε)μαυλίστρια».— **II** μάχαιρα.

Ἔτυμ.: **μαῦλις**· **μαυλίζω** (=**«μαστροπεύω»** κατά Ἡσύχ.)· **μαυλιστὴς** (**«μαστροπὸς»** κατά Φώτ., Σουΐδ.) καί θηλ. **μαυλίστρια**· **μαῦλις** ‹***μασ-υλιδ-** ὃ θά περιεῖχεν ἰαπ. ***mə-s-** (δλ. ἐν **μαίομαι**), πρβλ. **μαστήρ, μάστρος** (ὁ ζητῶν), Ἡσυχ. **«μαστεύει· ζητεῖ, ἐρευνᾷ»,** **μαστροπός,** καί εἶτα ***mə-** ἐν τῷ **ματρύλη** (= μαστροπός), πρβλ. Φωτ., Σουΐδ. **«ματρυλεῖον· μαστροπεῖον, πορνεῖον»,** **μᾰτὴρ** (= ὁ ζητῶν).— Ἀλλά τό **μαῦλις** = μάχαιρα (καί **μαλία,** ἡ, ὀνομ. πληθ. **μαῦλιες**) εἶναι σκοτεινῆς ἐτυμολ., ἀλλά κατά τινας ‹ἰαπ. ***smeu-,** ἐκ βάσ. **smēu** (γλύφω, πελεκῶ), παραλλ. τύπου τοῦ ***smēi-** ἐν τῷ ἀττ. **σμίλη.**

μαυρόω· = **ἀμαυρόω** (δλ. λ.), καθιστῶ τι σκοτεινόν, σκοτίζω, «μαυρίζω» || μτφρ. καθιστῶ ἀδύνατον, ἀνίσχυρον || μτφρ. ὡσ. καθιστῶ σκοτεινόν, ἀσαφές, λησμονημένον.— Παθητ., γίνομαι ἀμαυρός, σκοτεινός. [ἡ ἐν τῇ χρήσει ἐναλλαγή μεταξύ τῶν τύπων **ἀμαυρόω—μαυρόω** ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἀναγκῶν τοῦ μέτρου· πρβλ. **μαῦρος=ἀμαυρός**].

μᾰ́χαιρα, ἡ· ὅ,τι καί νῦν, μεγάλη μάχαιρα φερομένη δι' ἰδιαιτέρου τελαμῶνος κατά μῆκος τῆς δήκης τοῦ ξίφους ὡς ἐγχειρίδιον (διά τοῦ ὁποίου ἔσφαζον ἢ ἐκομμάτιαζον τά πρός διανομήν κρέατα).— **II** ὡς ὅπλον, βραχύ ξίφος ἢ ἐγχειρίδιον || σπάθη ἱππικοῦ, γιαταγάνι, χαντζάρα (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τό εὐθύ ξίφος).— **III** εἶδος ξυραφίου || **διπλῆ μάχαιρα** (= ψαλίς, ψαλίδι). Ἐξ αὐτοῦ τό

μᾰχαιρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **μάχαιρα**· βραχύ ξίφος ἢ ἐγχειρίδιον.

μᾰχαιρίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ **μάχαιρα**· μικρά μάχαιρα. 2) μικρόν ξυράφιον.

μᾰχαιρο-ποιεῖον, τό· ἐργαστήριον κατασκευῆς μαχαιρῶν ἢ ξιφῶν, ἐργαστήριον τοῦ μαχαιροποιοῦ· ἐκ τοῦ

μᾰχαιρο-ποιός, ὀν (**μάχαιρα**+**ποιῶ**)· ὁ κατασκευάζων μαχαίρας.

μᾰχαιρο-φόρος, ον (**μάχαιρα**+**φέρω**)· ὁ φέρων (φορῶν) μάχαιραν (σπάθην κυρτήν).

μᾰχᾱτᾱ́ς, ὁ, δωρ. ἀντί **μαχητής.**

μᾰχειόμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ **μάχομαι.**

μᾰχέομαι, ἰων. ἀντὶ *μάχομαι.*

μᾰχεούμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ *μάχομαι.*

μαχέσκετο, γ'. ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ *μάχομαι.*

μάχευ, δωρ. ἀντὶ *μάχου,* ἐν. προστ. τοῦ *μάχομαι.*

ΜΑ΄ΧΗ, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, μάχη, συμπλοκή, σύγκρουσις ‖ κυρ. σύγκρουσις δύο ἀντιπάλων στρατευμάτων, ἀλλ' ὡσ. καὶ μονομαχία ‖ *μάχην νικῶ*=κερδίζω μάχην, ἐν ᾧ *μάχῃ νικῶ τινα*=καταβάλλω τινά ἐν μάχῃ.— **II** ἐν τῷ πληθ., ξηρίδες, φιλονικίαι, λογομαχίαι, διαμάχαι.— **III** = *ἀγών,* φιλικός ἀγών, φιλική διαμάχη (ὡς ὁ ἀγὼν ὁ δημοσίᾳ γινόμενος διά τὴν ἀπόκτησιν βραβείου).— **IV** τρόπος τοῦ μάχεσθαι, τρόπος τοῦ πολεμεῖν.— **V** πεδίον μάχης. [δι' ἐτυμ. βλ. *μάχομαι*]. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μᾰχήμων, *ον,* γεν. *-ονος (μάχη)*· φιλοπόλεμος, πολεμικός, μαχητικός.

μᾰχητής, *-οῦ,* ὁ *(μάχη)*· ὅ,τι καὶ νῦν, μαχητής, πολεμιστής, ἀγωνιστής ‖ ὡς ἐπίθ., μαχητικός, φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής. Ἐξ αὐτοῦ τὸ

μᾰχητικός, *ή, όν (μαχητής)*· ὁ ἀνήκων εἰς μαχητήν ἢ εἰς μάχην, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς μαχητήν ἢ εἰς μάχην, φίλερις, πολεμοχερής.

μᾰχῐ́μος, *η, ον,* καὶ *-ος, -ον (μάχη)*· ὁ διατεθειμένος νὰ πολεμήσῃ, φιλοπόλεμος, πολεμικός ‖ ὡς οὐσ. *οἱ μάχιμοι* ἢ *τὸ μάχιμον* = ὁ στρατός, οἱ μαχηταί, οἱ στρατιῶται τῆς γραμμῆς μάχης, ἡ δύναμις κρούσεως.

μᾰχῐμ-ώδης, *ες (μάχιμος* + *εἶδος)*· φιλοπόλεμος, ἐριστικός.

μαχλάς, *-άδος,* ποιητ. θηλ. τοῦ ἑπομ. *μάχλος.*

ΜΑ΄ΧΛΟΣ, *ον*· λάγνος, ἀσελγής, ἀκόλαστος ‖ μτφρ. ὑβριστικός, αὐθάδης ‖ μτφρ. ὡσ. πλήρης ὀργασμοῦ, ζωηρός, αφριγῶν.

Ἔτυμ.: *μάχλος· μαχλοσύνη* (ἀκολασία)· *μαχλάς· μαχλάω, μαχλεύω* (ἀκολασταίνω)· θεωροῦνται συγγ. πρὸς τὸ σανσκρ. **makhá-ḥ** (ἄγρυπνος, ζωηρός, εὔθυμος) ‹ἰαπ. ***magh-**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μαχλοσύνη, ἡ *(μάχλος)*· αἰσχρότης, ἀκολασία, ἀσέλγεια, λαγνεία.

μαχοίατο, ἰων. ἀντὶ *μάχοιντο,* γ'. πληθ. εὐκτ. τοῦ

μᾰχομαι, ἰων. *μαχέομαι*· ἐπ. μτχ. *μαχειόμενος* καὶ *μαχεούμενος*· μελλ. *μαχέσομαι,* ἐπ. *μαχέσσομαι* ἢ *μαχήσομαι,* ἀττ. *μαχοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἐμαχεσάμην,* ἐπ. ἀπρφ. *μαχέσασθαι* ἢ *μαχήσασθαι*· πρκ. *μεμάχημαι*· ἀποθ. *(μάχη)*· ὅ,τι καὶ νῦν, μάχομαι, πολεμῶ, συνάπτω μάχην, ἀγωνίζομαι ἐν μάχῃ ‖ μετὰ δοτ. προσ., μάχομαι ἐναντίον τινός ‖ ἀλλὰ *μάχομαι σύν τινι*=μάχομαι ὑπὸ τὴν προστασίαν τινός, βοηθούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἢ μὲ τὴν ἐπιδοκιμασίαν του ‖ *μάχονται κατὰ σφέας*=μάχονται καθ' ἑαυτούς, μόνοι των ‖ ἀλλὰ *μάχονται καθ' ἕνα* = μάχονται εἷς ἐναντίον ἑνός, ἐν μονομαχίᾳ.— **II** γενικῶς, ἐρίζω, φιλονικῶ, λογομαχῶ, διαπληκτίζομαι, ἀμφισβητῶ ‖ ὅθεν, ἀνθίσταμαι, ἀντικρούω, ἀντιμετωπίζω, τινά.— **III** ἀγωνίζομαι εἰς ἀγῶνας διά τὴν ἀπόκτησιν βραβείου ‖ συναγωνίζομαί τινα, ἀντιμετροῦμαι μέ τινα.

Ἔτυμ.: *μάχομαι· μαχητής· μάχη· μάχαιρα·* εἰς ταῦτα ἀνάγουσί τινες τὸ *χειρομάχαι* (ἐν Μιλήτῳ), *Μαχάων* (κυρ.=ὁ ἐνεργός), ἅτινα συσχετίζουσι πρὸς τὰ *μῆχος, μηχανή, μῆχαρ* (*μάχαιρα*), ἰαπ. ***māgh-**: ***magh-** (δύναμαι ἢ ἔχω τὰ μέσα).— Κατ' ἄλλους *μά-χη* ‹ἰαπ. **mə-**: ***māx** (προσπαθῶ), βλ. ἐν *μαίομαι.*— Ἄλλοι, ἤττον πιθανῶς, συσχετίζουσι τὸ *μάχομαι* πρὸς τὸ λατιν. **macto** (θυσιάζω).

ΜΑ΄Ψ, ἐπίρ.· μάτην, ἀνωφελῶς, ματαίως, ἀκάρπως: *μὰψ ὄμνυμι*=ὁρκίζομαι μετ' ἐλαφρότητος, ἄνευ ἀποφάσεως νὰ τηρήσω τὸν ὅρκον μου.— **II** ἀπερισκέπτως, ἀπρεπῶς, ἀκόσμως, ἐν σπουδῇ, «στὰ κουτουρού», λατ. **temere.**

Ἔτυμ.: *μάψ,* συγγ. τῷ σανσκρ. **maksú** (σπεύδων), ἐπίρ. **maksū́** (παρευδύς), Ζενδ. **mošu** (πάραυτα), λατ. **mox,** παλ-ιρλ. **mos** (παρευθύς)· *μαψ* ‹ἰαπ. ***mḭ̯ąv-s,** πρβλ. σανσκρ. **maṁ̄ksu** (ἀμέσως).— Δυνατὴ ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ συγγένειά του πρὸς τὸ ἄπρφ. ἀορ. *μαπέειν* (βλ. λ.). Τέλος ἐκ τοῦ *μὰψ* τούτου παράγονται τὰ *μαψίδιος, μαψίλογος* (βλ. λ. λ.).

μαψ-αῦραι, *-ῶν,* αἱ *(μὰψ*+*αὔρα)*· καταιγίδες, ὄνεμοι, πνοαὶ ἀνέμων (κυρ. μάταιαι αὖραι, πνοαὶ ἀνέμων ἄστατοι).

μαψίδιος, *ον (μάψ)*· μάταιος, ψευδής, ἀνωφελής, ἄχρηστος· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μαψιδίως, ἐπίρ. (τοῦ προηγ. *μαψίδιος*)· =*μάψ,* λατ. **temere,** ἀνοήτως, ἀπερισκέπτως, ἀλογίστως, ἄνευ λόγου, ἀλόγως ‖ παρατόλμως, ριψοκινδύνως.

μαψῐ-λόγος, *ον (μὰψ*+*λέγω)*· ματαιολόγος, ἐπὶ πτηνῶν τῶν ὁποίων αἱ φωναὶ δὲν παρέχουν βεβαίαν προφητείαν.

μαψῐ-τόκος, *ον (μὰψ*+*τεκεῖν* τοῦ *τίκτω)*· ὁ μάτην γεννῶν.

μαψ-ῠλᾰκᾶς, *-ου,* ὁ *(μὰψ*+*ὑλακτῶ)*· ὁ ματαίως ὑλακτῶν, ὁ ἐπαναλαμβάνων τὸ αὐτὸ πρᾶγμα συνεχῶς.

***ΜΑ΄Ω,** ριζ. ἐνεστῶς ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. παρακ. *μέμαα* καὶ ἐν τῷ μέσ. *μάομαι,* ἤτοι: **I** *μέμαα,* πρκ. μετὰ σημ. ἐν., γ' πληθ. *μεμάᾱσι,* συχν. ἐν συγκεκ. τύποις ἐυϊκ. *μεμᾶτον, μεμᾶμεν, μεμᾶτε*· γ' ἑνικ. Προστ. *μεμᾶτω*· γ' πληθ. ὑπερσ. *μεμᾶσαν*· συχνότατα ὅμως κατὰ μτχ. *μεμᾰώς, μεμᾰυῖα, μεμᾰῶτος, μεμᾰῶτες,* ἀλλ' ὡσ. καὶ *μεμᾱ́ότες, μεμᾰ́ότε.*—ἐπιδυμῶ τι, τὸ ἐπιδιώκω μετὰ θέρμης. τὸ ποδῶ, κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἀπρφ.‖ὡσ. ἀπολ., *πρόσσω μεμαυῖαι*=σπεύδουσαι πρὸς τὰ ἐμπρός‖*μεμαότες ἐγχείῃσιν*=ὁρμῶντες μὲ τὰ δόρατα. **2)** ἐπιδυμῶ νὰ εἶμαι, ἢ ἀξιῶ ὅτι εἶμαι.— **II** μέσ. *μάομαι, μῶμαι,* μτχ. *μώμενος,* ἀπρφ. *μῶσθαι,* Προστ. *μώεο*· ἐπιζητῶ **τι,** τὸ ἐπιθυμῶ ἁπλήστως, τὸ ἐποφθαλμιῶ.

Ἔτυμ.: ἐκ ριζ. *μα-* ἐχούσης ποικίλας σημασίας δυναμένας νὰ ταξινομηθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας:

1) σφοδρὰ ἐπιθυμία, πόθος: *μέ-μα-α, μῶ-μαι, μαι-μά-ω, μαί-ομαι*· ἐκ δὲ τῶν ἐπεκτ. τύπων τῆς ρίζ. *μα-,* θηλ. ἐκ τῶν τύπων *μαν-, μεν-*: *μέν-ος, μαστήρ, μαστεύω, μαστροπός.*

2) ἔξαψις τοῦ νοῦ, διατάραξις: *μαίν-ομαι, μάντις, μαν-ία* (ἴσως καὶ *μῆνις*).

3) σκέψις, διάσκεψις, ἐμμονή: *μένω, μνά-ομαι, μέ-μνη-μαι, μνή-μη, μι-μνή-σκω, Μέν-της, Μέ-τωρ* (λατ. **mon-itor**), *μηνύω.*

Ἐπὶ τῶν σημ. ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 πρβλ. σανσκρ. **man yus** (μένος), ἀγγλ-σαξ. **myn,** ἀρχ-γερμ. **minn-ia, minna** (**amor**). Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3 σημ. πρβλ. σανσκρ. **man,** **man-yê** (**puto, cogito**)· **man-as** (=λατ. **mens, volun-tas, opinio**), **mat-is** (= λατ. **opinio, propositum**), **mna, man-âmi** (= λατ. **diligenter lego**)· λατ. **man-eo, me-min-i, re-mini-scor, men-s, men-tior, mon-eo** κλπ.· γοτθ. **muns** (νόημα), **ga-min-thi** (μνεία)· ἀρχ-norr. **munr** (λατ. **mens**)· ἀρχ-γερμ. **manen** (= λατ. **mon-eo,** γερμ. **mahn-en**), **mein-a** (**mein-ung**)· λιθ. **at-men-u** (=λατ. **memoria**)· Σλαυ. **min-eti** (= λατ. **cogitare**) κλπ.

μέ, ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ *ἐγώ.*

μεγᾰ́, οὐδ. τοῦ *μέγας.*

μεγᾰ-θαρσής, *ἐς (μέγας* + *θάρσος)*· λίαν εὐθαρσής, πολὺ τολμηρός.

μέγᾰθος, ἰων. ἀντὶ *μέγεθος.*

μεγᾰ-θῡμος, *ον (μέγας* + *θυμός)*· μεγαλόψυχος, γενναιόψυχος, ὑψηλόφρων, γενναιόφρων.

μεγαίρω· ἀόρ. α' *ἐμέγηρα (μέγας,* ὡς τὸ *γεραίρω* ἐκ τοῦ *γέρας)*· ἀποβλέπω εἰς πρᾶγμά τι ὡς εἰς παρὰ πολὺ μέγα (μεθ' ὅλων τῶν ἐννοιῶν τῶν συμπαρομαρτούντων αἰσθημάτων, καὶ κυρ. τοῦ φθόνου) ‖ ὅθεν, φθονῶ τινα διά τι, τὸ ὁποῖον θεωρῶ ὡς παρὰ πολὺ δι' αὐτόν, καὶ γενικῶς τοῦ τὸ ἀρνοῦμαι, δὲν τοῦ τὸ παρέχω ἀπὸ φθόνον ‖ ἐναντιοῦμαι, ἀντιτείνω, παραπονοῦμαι. [πρβλ. ἀρμ. **mecarem** (ἐκτιμῶ πολύ) (πρβλ. *μεγάλοι,* γοτθ. **mikils**=μέγας· βλ. ἐν *μέγας*)].

μεγᾰ-κήτης, *ες (μέγας* + *κῆτος)*· ἐπίθ. τῆς θαλάσσης, ἡ ἔχουσα ἀφθονίαν θαλασσίων τεράτων ‖ πελώριος, τεράστιος, θεώρατος ‖ δυσκίνητος, δυσμεταχείριστος.

μεγα-κλεής, *ές,* κλινόμενον ὡσεί· ἐκ τοῦ *μεγάκλῆς: μεγακλέος, -ἑῖ, -ἑα,* πληθ. *μεγακλέες, -ἑας,* πρβλ. *εὐκλεής (μέγας* + *κλέος)*· λίαν ἔνδοξος, πολὺ ἐξακουστός. **2)** κύριον ὄνομα (καὶ δὴ ὡς παροξύτ.

Μεγακλέης) μελῶν τινων τῆς ἀρχαίας Ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας τῶν Ἀλκμεωνιδῶν.

μεγᾰ-κῡδής, *ές* (*μέγας*+*κῦδος*)· ὁ λίαν εὐκλεής, τρισένδοξος.

μεγάλα· οὐδ. πληθ. τοῦ *μέγας*.

μεγάλ-ᾱνορία, μεγάλ-ᾰνωρ, δωρ. τύποι ἀντὶ *μεγαλην*—.

μεγάλ-αυχέω, μέλ. *-ήσω* (*μέγας*+*αὐχέω*)· καυχῶμαι μεγάλως, κομπορρημονῶ.— μέσον, καυχῶμαι, κομπάζω.

μεγάλ-αυχής, *ές*, καὶ **μεγαλ-αύχητος,** *ον*, καὶ **μεγάλ-αυχος,** *ον* (*μεγαλαυχέω*)· ὁ μεγάλως καυχώμενος, ὁ κομπορρήμων, κομπαστής, ὑπερήφανος, ἀλαζών.

μεγάλ-αυχία, ἡ (*μεγάλαυχος*)· μεγάλη καύχησις, ἀλαζονεία.

μεγάλ-αυχος, *ον*· βλ. *μεγαλαυχής*.

μεγάλεῖος, *α, ον* (*μέγας*)· μεγαλοπρεπής, λαμπρὸς ‖ ἐπὶ προσ., ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων, ἄξιο πρεπῆς· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μεγάλειότης, *-ητος*, ἡ (*μεγαλεῖος*)· τὸ μεγαλεῖον, ἡ μεγαλοπρέπεια, λαμπρότης.

μεγάλείως, ἐπίρ. τοῦ *μεγαλεῖος*· μεγαλοπρεπῶς.

μεγάλ-ηγορέω, μελ. *-ήσω* (*μεγαληγόρος*)· ὁμιλῶ μεγάλα, λέγω «παχιὰ λόγια», καυχῶμαι· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μεγάλ-ηγορία, ἡ (*μεγαληγορέω*)· καύχησις, κομπασμός.

μεγάλ-ηγόρο-ς, *ον* (ἦττον ὀρθῶς *μεγαλήγορος*) (*μέγας*+*ἀγορεύω*)· ὁ λέγων μεγάλα («παχιὰ λόγια»), ὁ μεγαληγορῶν, ὁ κομπορρήμων, ὁ καυχηματίας.

μεγάλ-ηνορία, ἡ· μεγαλοφροσύνη, μεγαλοψυχία. 2) ἐν κακῇ ἔνν., ὑπεροψία, ἀλαζονεία· ἐκ τοῦ

μεγάλ-ήνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*μέγας*+*ἀνήρ*)· λίαν ἀνδρικός, ἀνδροπρεπής, ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων ‖ ὁ μεγαλύνων, τιμῶν, δοξάζων, τὸν ἄνδρα. 2) ἐν κακῇ ἔνν. ὑπερόπτης, ἀλαζών.

μεγάλ-ήτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*μέγας*+*ἦτορ*)· ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόκαρδος, μεγάθυμος, μεγαλόψυχος.

μεγαλή-φᾰτος, *ον* (*μέγας*+*φάσκω*)· = *μεγαληγόρος* (βλ. λ.).

μεγαλίζω (*μέγας*)· μεγεθύνω, μεγαλοποιῶ, ἐγκωμιάζω.— Παθητ., μεγαλύνομαι, ἐξαίρομαι, ἐγκωμιάζομαι ‖ φέρομαι ὑπεροπτικῶς.

μεγάλο-γνωμοσύνη, ἡ· ὕψος αἰσθημάτων, μεγαλεῖον αἰσθημάτων· ἐκ τοῦ

μεγάλο-γνώμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μέγας*+*γνώμη*)· ὁ ἔχων μεγάλα ὑψηλά, ὑπέροχα, γενναῖα αἰσθήματα, ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων.

μεγάλό-δοξος, *ον* (*μέγας*+*δόξα*)· ὁ μεγάλην δόξαν ἔχων, λίαν ἔνδοξος, τρισένδοξος.

μεγάλο-δωρία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, γενναιοδωρία, ἐλευθεριότης, μεγαλοδωρία· ἐκ τοῦ

μεγάλό-δωρος, *ον* (*μέγας* + *δῶρον*)· ὁ κάμνων μεγάλα δῶρα, ὁ γενναιόδωρος, ἐλευθέριος.

μεγάλ-οιτος, *ον* (*μέγας*+*οἶτος*)· πανάθλιος, ἐλεεινός, δυστυχής.

μεγάλο-κευθής, *ές* (*μέγας* + *κεύθω*)· ὁ πολλὰ κρύπτων ‖ ἐντεῦθεν, εὐρύχωρος, περιεκτικός.

μεγάλο-κρᾰτής, *ές* (*μέγας*+*κράτος*)· ὁ ἔχων μέγα κράτος, ὁ ἐξουσιάζων πολλούς.

μεγάλό-μητις, *ι* (*μέγας*+*μῆτις*)· ὁ ἔχων μεγάλα σχέδια, φιλόδοξος.

μεγάλό-μισθος, *ον* (*μέγας* + *μισθός*)· ὁ λαμβάνων μεγάλους μισθούς.

μεγάλό-πετρος, *ον* (*μέγας* + *πέτρα*)· ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως λεγόμενον σημ. ἡ κειμένη ἐπὶ ὀγκώδους (πελωρίου) βράχου.

μεγάλό-πολις, *ι*, γεν. *-ιος*, ἀττ. *-εως* (*μέγας*+*πόλις*)· ἐπίθ. μεγάλων πόλεων, ὡς αἱ Ἀθῆναι: *Ἀθῆναι μεγαλοπόλιες* = ἡ μεγάλη πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

μεγάλο-πραγμοσύνη, ἡ· ἡ τάσις πρὸς τὸ πράττειν μεγάλα, πρὸς μεγαλουργίαν· ἐκ τοῦ

μεγάλο-πράγμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μέγας*+*πρᾶγμα*)· ὁ ρέπων πρὸς τὰ μεγάλα κατορθώματα, ὁ καταστρώνων μεγαλεπήβολα σχέδια, ὁ μεγαλεπήβολος ἄνθρωπος.

μεγάλο-πρέπεια, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, λαμπρότης, μεγαλεῖον· ἐκ τοῦ

μεγάλο-πρεπής, *ές* (*μέγας*+*πρέπω*)· ὁ ἁρμόζων, ὁ κατάλληλος, διὰ μεγαλεῖον, εἰς ὃν ἁρμόζει ἡ μεγαλοπρέπεια, ὁ ἔχων μεγαλοπρέπειαν ‖ ἐπὶ πραγμ. ὁ ἁρμόζων εἰς μέγαν ἄνδρα, ἔξοχος, λαμπρός, πολυτελής.— ἐπίρ. *-πῶς*, ἰων. *-πέως*, συγκρ. *-πέστερον*, ὑπερθ. *-πέστατα*.

μεγάλος· βλ. *μέγας*.

μεγάλο-σθενής, *ές* (*μέγας*+*σθένος*)· ὁ ἔχων μέγα σθένος, μεγάλην ἰσχύν, ὁ πολὺ δυνατός, πολὺ ἰσχυρός.

μεγάλό-σπλαγχνος, *ον* (*μέγας* + *σπλάγχνον*)· ὁ μεγάλα σπλάγχνα ἔχων, μεγάθυμος, μεγαλόψυχος.

μεγάλό-στονος, *ον* (*μέγας*+*στένω*)· ὁ μεγάλους στεναγμοὺς προκαλῶν, πολύστονος ‖ οἰκτρός, ἐλεεινός (ἐν ἐνεργ. ἔνν.).

μεγάλοσύνη, ἡ, ἀσφαλιστὴ γρ. ἀντὶ *μεγάλωσύνη* (βλ. λ.).

μεγάλο-σχήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μέγας*+*σχῆμα*)· ὁ ἔχων μέγα σχῆμα (ὁηλ. παράστημα), μεγαλοπρεπής.

μεγάλό-τολμος, *ον* (*μέγας* + *τόλμη*)· ὁ μεγάλως τολμῶν, πολὺ τολμηρός, πολὺ ριψοκίνδυνος, παράτολμος, μεγαλεπήβολος.

μεγάλο-φρονέω, μελ. *-ήσω* (*μεγαλόφρων*)· φρονῶ μεγάλα, τ. ἔ. εἶμαι μεγαλόφρων, ὑψηλόφρων, ἔχω ὑψηλὰ φρονήματα ‖ ἐν κακῇ ἔνν., εἶμαι ἀλαζών, ὑπερόπτης.

μεγάλο-φρόνως, ἐπίρ. τοῦ *μεγαλόφρων* (βλ. λ.)· μετὰ μεγαλοψυχίας, εὐγενῶς, ἀλαζονικῶς, ὑπεροπτικῶς.

μεγάλο-φροσύνη, ἡ· ἡ ὑψηλοφροσύνη, μεγαλοψυχία ‖ ἐν κακῇ ἔνν. ὑπεροψία, ἀλαζονικότης· ἐκ τοῦ

μεγάλό-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*μέγας*+*φρήν*)· ὁ μεγαλόψυχος, ὑψηλόφρων, εὐγενής, γενναῖος ‖ ἐν κακῇ ἔνν. ἀλαζών, ὑπερόπτης.

μεγάλο-φωνία, ἡ· μεγάλη φωνή, τὸ νὰ φωνάζῃ κανεὶς μεγαλοφώνως ‖ μεγαληγορία, μεγαλαυχία, κομπορρημοσύνη· ἐκ τοῦ

μεγάλό-φωνος, *ον* (*μέγας* + *φωνή*)· ὁ ἔχων μεγάλην φωνήν, ὁ φωνάζων δυνατά, ὁ ὁμιλῶν μεγαλοφώνως.

μεγάλο-ψῡχία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, μεγαλεῖον ψυχῆς, μεγαλοψυχία· ἐκ τοῦ

μεγάλό-ψῡχος, *ον* (*μέγας* + *ψυχή*)· ὅ,τι καὶ νῦν, μεγαλόψυχος, ὁ ἔχων μεγάλην ψυχήν, ὁ μεγαλόκαρδος, ὁ γενναῖος τὴν ψυχήν.

μεγάλύνω (*μέγας*)· μεγεθύνω, καθιστῶ τινα μέγαν ἢ πανίσχυρον.— ‖ ἐξυμνῶ, ἐκθειάζω, ἐγκωμιάζω, μεγαλοποιῶ.—Παθητ., μεγαλοποιοῦμαι, ἀνυψώνομαι, ἐκθειάζομαι. 2) ἐξογκώνω, τὸ μεγαλοποιῶ, τὸ παριστῶ ὑπερβολικόν, τὸ ἐπιδεινώνω (π. χ. ἓν ἔγκλημα).

μεγάλ-ώνυμος, *ον* (*μέγας*+*ὄνομα*)· ὁ ἔχων μέγα ὄνομα ‖ ὁ δίδων μέγα ὄνομα, ὁ παρέχων δόξαν.

μεγάλως· ἐπίρ. τοῦ *μέγας*· εἰς μέγαν βαθμόν, ἰσχυρῶς, καθ' ὑπερβολήν, λατ. **magnopere**.

μεγάλωστῖ, ἐπίρ. τοῦ *μέγας*· ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως, «φαρδὺς πλατὺς» ‖ μεγάλως, τερασ τίως, κολοσσιαίως ‖ ὡσ. μεγαλοπρεπῶς.

μεγάλωσύνη, ἡ (*μέγας*)· μέγεθος ‖ μεγαλεῖον, μεγαλειότης.

μέγαν, αἰτ. ἀρσ. ἐν. τοῦ *μέγας*.

μεγ-ᾰνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*μέγας*+*ἀνήρ*)· = *μεγαλήνωρ* (βλ. λ.), ἀνδρικός, ἀρρενωπός ‖ ἡρωικὸς ‖ ὁ ποιῶν τοὺς ἄνδρας μεγάλους, ὁ δοξάζων, μεγαλύνων.

Μέγᾰρα, *-ων*, τά· ἡ γνωστὴ πόλις τῆς Μεγαρίδος.

Μεγᾰρεύς, *-έως*, ὁ· ὁ πολίτης, ὁ κάτοικος τῶν Μεγάρων· ἐκ τούτου τὸ

μεγᾰρίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· φρονῶ τὰ τῶν Μεγαρέων, εἶμαι μὲ τὸ μέρος των ‖ ὁμιλῶ τὴν Μεγαρικὴν διάλεκτον (πρβλ. *λακωνίζω*).

Μεγαρικός, *ή, όν*: ὁ τῶν Μεγαρέων, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Μεγαρεῖς, ἢ προερχόμενος ἐκ τῶν Μεγάρων ‖ ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. *οἱ Μεγαρικοί* = οἱ φιλόσοφοι τῆς Μεγαρικῆς Σχολῆς.

Μεγᾰρίς, -*ίδος*, ἡ, θηλ. ἐπίθ. ‖ ὡς οὐσ. (ἐννν. *γῆ*)· ἡ Μεγαρικὴ χώρα, τὰ Μέγαρα.

Μεγᾰρόθεν, ἐπίρ. (*Μέγαρα*)· ἐκ τῶν Μεγάρων, ἀπὸ τὰ Μ.

Μεγαροῖ, ἐπίρ. (*Μέγαρα*)· ἐν Μεγάροις.

μέγαρον, τό (*μέγας*)· μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, ἡ κυρ. «σάλα». 2) τὸ διαμέρισμα τῆς οἰκοδεσποίνης. 3) κοιτών, ὑπνοδωμάτιον.— **II** οἰκία, οἶκος, ἀνάκτορον, «παλάτι», κατὰ τὸ πλεῖστον δμως ἐν τῷ πληθ., ὡς καὶ τὸ λατιν. **aedes** καὶ **lecta**, ἐπειδὴ ὁ οἶκος ἀπετελεῖτο ἐκ πολλῶν δωματίων ἢ θαλάμων.— **III** ὁ ἱερὸς θάλαμος τοῦ ἐν Δελφοῖς Ναοῦ, ἢ ὁ θωμός, τὸ ἄδυτον ‖ ὁ ναός (ἀλλὰ ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ μόνον καθ' ἑνικ.), ὡς τὸ λατ. **aedes**.— **IV** *μέγαρα* καὶ *μάγαρα*, τά, ἦσαν ὑπόγεια σπήλαια, ἱερὰ τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, εἰς ἃ οἱ Ἀθηναῖοι κατεβίβαζον ζῶντα χοιρίδια κατά τινα ὡρισμένην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεσμοφορίων.

Ἔτυμ.: *μέγαρον* καθ' ἁπλολογίαν ‹(**μεγαραρον* ‹(*μέγα*+στοιχεῖο τινί συγγ. τῷ σανσκρ. **a-gara-m** (δωμάτιον), πά-**gara-m** (ἔπαυλις)· τὸ ὁμηρ. *ἐνὶ μεγάροισι* (μετὰ ἠχηροῦ *μ*) ἔχει ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ *μείρομαι* καὶ τῶν παραγώγων καὶ συνθέτων του (ἰαπ. **smer-**), διότι ἡ λ. *μέγαρον* οὐδέποτε εἶχεν ἐν ἀρχῇ τὸ σύμπλεγμα **sm-**· ἐξ αὐτοῦ τό

μέγᾰρόνδε, ἐπίρ.· = *οἴκαδε* (βλ. λ.).

ΜΕ΄ΓΑ˘Σ, *μεγάλη*, *μέγᾰ*· γεν. *μεγάλου*, *-ης*, *-ου*· δοτ. *μεγάλῳ*, *-ῃ*, *-ῳ*· αἰτ. *μέγαν*, *μεγάλην*, *μέγα*· δυϊκ., *μεγάλω*, *-α*,*-ω*· πληθ. *μεγάλοι*, *-αι*, *-α* (κ. λ. π. ὡς ἐν ὁμαλ. ἐπίθ. εἰς *-ος*)· ἀλλ' ὁ ὁμαλὸς τύπος ΜΕΓΑ΄ΛΟΣ οὐδέποτε εἶναι ἐν χρήσει καθ' ἑνικ. ὀνομ. καὶ αἰτ. τοῦ ἀρσ. καὶ τοῦ οὐδ. γένους· βασ. σημ. ὅ,τι καὶ νῦν, «μεγάλος» (ὡς ἀντίθ. τοῦ μικρός), μεγαλόσωμος ‖ ἐνταῦθεν: 1) μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός. 2) ἀχανής, εὐρύς, εὐρύχωρος, πλατύς. 3) μακρός.— **II** ἐπὶ διαβαθμίσεως μεγέθους ἢ ἰσχύος, μεγάλος, δυνατός, κραταιός, παντοδύναμος ‖ σπουδαῖος, σημαντικός. 2) ἰσχυρός, ὁρμητικός, βίαιος, λάβρος, σφοδρός. 3) ἐπὶ ἤχων, ἰσχυρός, δυνατός, βροντώδης. 4) ἐν *κακῇ* ἐνν., ὑπερβολικός, παρὰ πάνω ἀπό ὅ,τι θὰ ἦτο ἀνεκτόν: *μέγα φρονῶ* = εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον οἰηματίας, «ἔχω πολὺ μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν μου».— **III** Ἐκτὸς τῶν ἐπίρ. *μεγάλως* καὶ *μεγαλωστί* μετὰ ἐπίρρ. ἐνν. κεῖνται καὶ τὰ οὐδ. ἑν. καὶ πληθ. *μέγα* καὶ *μεγάλα* (=μεγάλως, παρὰ πολύ, καθ' ὑπερβολήν, σφόδρα). 2) ἐπὶ τόπου, μακράν. 3) μετ' ἐπιθ. ἐπιτείνει τὴν ἔννοιάν των, πολύ, κατὰ πολύ: *μέγ' ἄμεινον*=κατὰ πολὺ καλύτερος.— **IV** συγκρ. *μείζων*, οὐδ. *μεῖζον*, γεν. *μείζονος*· ἰων. *μέζων*, *-ον*· δωρ. *μέσδων*, Βοιωτ. *μέσσων*· μεγαλύτερος, περισσότερος ‖ ἀλλ' ἐπίσης σημ. καί, παρὰ πολὺ μέγας, περισσότερος τοῦ δέοντος (ἀπὸ ὅ,τι ἀρκεῖ).—Ὑπερθ. *μέγιστος*, *η*, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν, παρὰ πολὺ μεγάλος, εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν μέγας.

Ἔτυμ.: *μέγας*· ἰων., δωρ., ἀρκ. συγκριτ. *μέζων* (**μαγjων*), ἀττ. *μείζων* (κατὰ τὸ *χείρων*), ὑπερθ. *μέγιστος*· πρβλ. σανσκρ. **maj-man-** (μέγεθος, μεγαλεῖον) (πρβλ. τὰ ἐκ τοῦ ἰαπ. ***mēgh-** παραγόμενα: σανδκρ. **mahān**, Ζενδ. **mazant-**, **mazat** (μέγας), συγκρ. σανσκρ. **mahīyān** Ζενδ. **mazyā̆**, ὑπερθ. σανσκρ. **mahis-tha-i̯a**, Ζενδ. **mazišta**, σανσκρ. **máhaḥ**, Ζενδ. **mazō** (μέγεθος), σανσκρ. **máhi**, Ζενδ. **mazi** (μέγας)· διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ἰαπ. **g**:**gh** βλ. λ. λ. *γένυς*, *ἐγώ*, πρβλ. ἰαπ. **-g-**:**gh-** ἐν λ. *θυγάτηρ*)· τῆς αὐτῆς ῥ. εἶναι καὶ τὰ λατ. **mag-nus**, **maj-or**, **max-imus**, **mag-ister**· γοτθ. **mik-ils** (μέγας), **mik-iljan** (μεγαλύνω), συγκρ. **mais** (μᾶλλον, πλεῖον), ὑπερθ. **maist** (τὸ πλεῖστον), ἀρχ-norr. **mik-ell** (πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **much**, **might**)· πρβλ. ὡσ. ἄλλ. *ἀγα-* ἐν τοῖς *ἄγαν*, *ἀγα-κλεής*, *ἀγάννιφος* κ.λ.π. (‹ἰαπ. ***mgə-**). Δυνατὸν ἀκόμη ἡ βάσις *μέγα* νὰ εἶναι ἀρχ. οὐσ. οὐδ. (=μέγεθος)· τούτου ληφθέντος ἐπιθετικῶς, ἰσχηματίσθησαν οἱ τύποι *μέγας*, *μέγαν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: *θῆλυ*: *θῆλυς*, *θῆλυν* κ.λ.π.· κατ' ἄλλους *μέγα* ‹ἰαπ. ***megə̯t**: σανσκρ. **mahát**· καὶ κατ' ἄλλους *μέγα* ‹**megə**: σανσκρ. **máhi** ‹(***megha**· βλ. καὶ ἐν λ. *μῆχος*.

μεγα-σθενής, ἐς (*μέγας*+*σθένος*)· = *μεγαλοσθενὴς* (βλ.λ.), ὁ ἔχων μέγα σθένος, μεγάλην δύναμιν.

μεγ-αυχής, ἐς (*μέγας*+*αὐχέω*)·=*μεγάλαυχος* (βλ. λ.), μεγαλαυχῶν, κομπορρημόνων, ἀλαζονικός.

μέγεθος, ἰων. **μέγαθος**, *-εος*, τό (*μέγας*)· μέγεθος, ὕψος ‖ ὄγκος, ἔκτασις, διαστάσεις, ἀνάστημα: *μεγάθεϊ σμικρὸς* (=μικρὸς τὸ ἀνάστημα, μικρόσωμος) ‖ *μεγάθεϊ μέγας* (=μέγας τὸ ἀνάστημα, μεγαλόσωμος).— Παρ' Ἡροδότῳ ἡ αἰτ. *μέγαθος* (ἢ τὸ *μέγαθος*) χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπίρρημα, κατὰ τὸ μέγεθος, κατὰ τὸν ὄγκον, ἢ ὡς συνών. τῷ ἐπίρ. *μεγάλως* (τ. ἴ. αἰτ. *τὸ μέγαθος*=*μεγάλως*): *λάμποντες μέγαθος*=*λάμποντες μεγάλως* ‖ ἐν ὁμοίᾳ χρήσει κεῖται καὶ ὁ πληθ. *μεγάθεα*: *ποταμοὶ οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες μεγάθεα* (=ποταμοὶ μὴ ἔχοντες καμμίαν ἀναλογίαν πρὸς τὸν Νεῖλον). [ὁ ἰων. τύπος *μέγαθος* εἶναι ὁ ἀρχαιότερος, ἐξ αὐτοῦ δὲ προῆλθεν ὁ ἀττ. *μέγεθος* κατ' ἀφομοίωσιν].

μεγῆρας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *μεγαίρω*.

μεγ-ήρᾰτος, *ον* (*μέγας*+*ἔρατός*)· ὁ λίαν ἐρατός (ἀγαπητός), ἐπέραστος.

μεγιστᾶνες, οἱ (*μέγιστος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, οἱ ἔχοντες μεγίστην δύναμιν, οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἀρχηγοί.

μεγιστό-πολις, *ε*, γεν. *-ιος*, ἀττ. *-εως* (*μέγιστος*+*πόλις*)· ὁ καθιστῶν τὰς πόλεις μεγίστας ἢ εὐδαιμονεστάτας.

μέγιστος, *η*, *ον*, ὑπερθ. τοῦ *μέγας*.

μεγιστό-τῑμος, *ον* (*μέγιστος*+*τιμή*)· ὁ τὰ μέγιστα τιμώμενος, ὁ ἐν μεγίστῃ τιμῇ ὤν.

μεδέων, *-οντος*, ὁ (κυρ. μτχ. ἐπ. τοῦ *μεδέω*, ἀχρ. τύπου τοῦ *μέδω*, κεῖται ἄρα ἀντὶ τοῦ *μέδων*)· ὁ φροντίζων, ὁ κυβερνῶν, προστάτης, Βασιλεύς, κηδεμών, φρουρός ‖ ἐπὶ θεῶν εὐνοούντων καὶ προστατευόντων ὡρισμένους τόπους: (ἐπὶ τοῦ Διός) *Ἰδηθεν μεδέων* (κλητ.) = φρουρὲ καὶ προστάτα τῆς Ἴδης, ἄρχων τῆς Ἴδης. 2) θηλ. *μεδέουσα* = *μέδουσα*, πάντοτε ἐπὶ προστατίδων θεαινῶν, ἡ ἄρχουσα, ἡ ἐπόπτις, ἡ πολιοῦχος, ἡ προστάτις. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μέδω*].

μεδήσομαι· μέλ. τοῦ *μέδομαι* (βλ. *μέδω*).

ΜΕ΄ΔΙΜΝΟΣ, ὁ (ἰων. καὶ ἡ)· τὸ παρ' ἀττικοῖς σύνηθες μέτρον σιτηρῶν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς 6 *ἑκτεῖς*, ἢ 48 *χοίνικας*, ἢ 192 *κοτύλας* (=6 ρωμαϊκοὶ *μόδιοι*= 12 γαλλόβια περίπου, ἢ 52 *λίτραι* περίπου) ἐκαλεῖτο συνήθως *σιτηρὸς μέδιμνος* πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων, τῶν χρησιμοποιουμένων δι' ἄλλα πράγματα. Ὁ *Σικελικὸς μέδιμνος* ἦτο μικρότερος κατὰ τὸ ἓν ἕκτον. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μέδω*].

μέδουσα, θηλ. τοῦ *μέδων* (βλ. λ.)·=*μεδέουσα* (βλ. λ.) ‖ ἐνταῦθεν ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὡς κύρ. ὄνομα τῆς Γοργόνος ***Μεδούσης***.

μέδω· ἄρχω, κυβερνῶ, βασιλεύω, προστατεύω, ἐν χρήσει παρ' Ὁμήρῳ μόνον ἐν τῷ μετοχικῷ οὐσ. *μέδων*, *-οντος*, *μέδουσα* (= *μεδέων*, *μεδέουσα*) = φύλαξ, προστάτης, ἄρχων, κύριος· τὸ θηλ. *μέδουσα* καὶ ὡς κύρ. ὄν. Γοργόνος, ἡ ***Μέδουσα***. — **II** *μέδομαι*, μέσον, μελ. *μεδήσομαι*, ἀποθ.· φροντίζω περί τινος, προνοῶ, σκέπτομαι περί τινος, περιποιοῦμαί τι, ἔχω τι εἰς τὸν νοῦν μου ‖ μετὰ γεν. *μέδομαι πολέμοιο*=ἔχω κατὰ νοῦν νὰ κάμω πόλεμον, προπαρασκευάζομαι διὰ πόλεμον.— **III** σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανῶμαί, τι.

Ἔτυμ.: *μέδω*· *μέδομαι*· *μέδιμνος*· *μέτρον* (‹ἰαπ. ***metro-**, ***met-tro-**, ***med-tro-**)· λατ. **meditor**, **medeor**, **re-medium**, **modus**, **modestus**, **modero**· παλ-ιρλ. **midiur** (σκέπτομαι, κρίνω), **mess** (κρίσις), **med** (πλάστιγξ), gall. **meddwl** (ψυχή, σκέψις), γοτθ. **mitan**, παλ-γερμ. **mezzan** (μετρῶ), γοτθ. **miton** (κρίνω, ἐκτιμῶ), παλ-γερμ. **mezzon** (μετριάζω)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***med-** (= *μεδ-*, *μηδ-*), ἐξ ἧς καὶ τά: *μῆδος* (ἁπαντῶν μόνον ἐν τῷ πληθ. *μήδεα*), *μήδομαι*, *μήστωρ*· ἀποτελεῖ δὲ ἡ ῥ. ***med-** ἐπέκτασιν τῆς ῥ. ***mē-** (μετρῶ), τῆς ἀνυπαρχούσης ἐν τῷ ἑλλ. *μῆτις* (φρόνησις, σύνεσις) βλ. λ., πιθ. *μέτρον* (βλ. λ.), λατ. **mētior**, σανσκρ. **mā̆ti-i̯ḥ** (μέτρον) κ. ἄ.

μέδων, *-οντος*, ὁ (κυρ. μτχ. τοῦ ἀπηρχ. ῥῆμ. *μέδω* =κυβερνῶ)· φύλαξ, φρουρός, ἄρχων, κύριος (βλ. ἐν *μέδω*).

μέζεα, -ων, τά·=*μήδεα* (βλ. *μῆδος* II)· τὰ γεννητικὰ μόρια. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μαδάω*].

μεζόνως, ἰων. ἐπίρ. τοῦ *μέζων* (βλ. λ.).

μέζων, *ον,* ἰων. ἀντὶ *μείζων,* συγκρτ. τοῦ *μέγας.*

μεθ-αιρέω, ἀόρ. 6' *μεθεῖλον,* ἰων. *μεθέλεσκον*· πιάνω (συλλαμβάνω, ἁδράχνω) τι ἔπειτα ἀπὸ ἄλλον (μὲ τὴν σειράν μου).

μεθ-άλλομαι, ἐπ. συγκεκ. μτχ. παθ. ἀορ. 6' *μετάλμενος*· ἐπιπηδῶ, ἐφορμῶ.— II ὁρμῶ κατόπιν τινός, προφθάνω, καταφθάνω.

μεθ-ᾱμέριος, δωρ. ἀντὶ *μεθημέριος.*

μεθ-αρμόζω, μελ. -*σω*· ἀόρ. α' *μεθήρμοσα*· διαθέτω διαφορετικά, διορθώνω, ἐπανορθώνω, μεταρρυθμίζω, ἀναμορφώ.— μέσον μετὰ παθ. πρκ. *μεθήρμοσμαι*· τροποποιῶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς μου, προσαρμόζομαι, μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι || *μεθάρμοσαι* (Προστ. μεσ. ἀορ. α') *νέους τρόπους*=παραδέξου (υἱοδέτησε) νέας ἕξεις (συνηθείας).

μεθέηκα, ἐπ. ἀντὶ *μεθῆκα,* ἀορ. α' τοῦ *μεθίημι.*

μεθείην, Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *μεθίημι.*

μεθεῖλον, ἀόρ. β' τοῦ *μεθαιρέω.*

μεθεῖναι, *μεθείς,* ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *μεθίημι.*

μεθείω, ἐπ. ἀντὶ *μεθέω, μεθῶ,* ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *μεθίημι.*

μεθεκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μετέχω*· πρέπει νὰ μετέχῃ τις.

μεθέλεσκε, ἰων. ἀντὶ *μεθεῖλε,* γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *μεθαιρέω.*

μεθέμεν, ἐπ. ἀντὶ *μεθεῖναι,* ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *μεθίημι.*

μέθεν, δωρ. ἀντὶ *ἐμέθεν*=*ἐμοῦ,* γεν. τοῦ *ἐγώ.*

μεθέξομαι, μέλλ. τοῦ *μετέχω.*

μεθ-έπω, πρτ. *μεθεῖπον,* ἐπ. *μέθεπον*· μέλλ. *μεθέψω*· ποιητ. ἀόρ. β' *μετέσπον,* ἀπρφ. *μετασπεῖν,* μτχ. *μετασπών*· μέσ. ἀόρ. β' *μετεσπόμην*· ὁκολουθῶ κατόπιν, ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον (ἀπὸ πολὺ κοντά), καταδιώκω κατὰ πόδας, λατ. insequi. 2) ἀναζητῶ τι, ἐρευνῶ διά τι. 3) ἐπισκέπτομαι, κάμνω ἐπίσκεψιν, πηγαίνω νὰ ἐπισκεφθῶ. 4) μτφρ. διευθετῶ, τακτοποιῶ, τι: *ἄχθος νώτῳ μεθέπων*=τακτοποιῶν (τοποθετῶν, φέρων) φορτίον ἐπὶ τῆς ράχεώς του. — II μτδτ. μετὰ δύο αἰτ.: *Τυδείδην μέθεπε ἵππους* = ἔστρεφε τοὺς ἵππους πρὸς καταδίωξιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Τυδέως.

μεθ-ερμηνεύω, μέλ. -*σω*· ἑρμηνεύω, μεταφράζω.

μεθ-έστηκα, πρκ. τοῦ *μεθίστημι.*

μέθη, ἡ (*μέθυ*)· ὑπερβολικὴ πόσις οἴνου, πολυποσία.— II τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολυποσίας, κατάστασις μέθης, κραιπάλη, τὸ «μεθύσι». [δι' ἐτυμολ. βλ. *μέθυ*].

μεθῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *μεθίημι.*

μεθ-ήκω· ἔχω ἔλθει εἰς ἀναζήτησίν τινος (βλ. *ἥκω*).

μέθ-ημαι, κυρ. πρκ. τοῦ *μεθέζομαι* (βλ. *ἕζομαι*)· κάθημαι μεταξὺ ἄλλων, κάθημαι μετά τινος.

μεθ-ημερῑνός, *ή, όν* (*μετὰ* + *ἡμέρα*)· ὁ συμβαίνων (γινόμενος) ἐν καιρῷ ἡμέρας (*μεθ' ἡμέραν* = μετὰ τὰ ἐξημερώματα, ἐν πλήρει ἡμέρᾳ), λατ. diurnus.

μεθ-ημέριος, *ον*· = *μεθημερινὸς* (βλ. λ.).

μεθ-ημοσύνη, *ἡ*· ἀμέλεια, νωθρότης, ῥαθυμία, ἀφροντισία· ἐκ τοῦ

μεθ-ήμων, *ον,* γεν. -*ονος* (*μεθίημι*)· ἀμελής, ἄφροντις, ἀμέριμνος, νωθρός, ἀδρανής, ἀπρόσεκτος.

μεθ-ήρμοσμαι, παθ. πρκ. (μετὰ μέσ. σημ.) τοῦ *μεθαρμόζω.*

μεθησέμεναι, μεθησέμεν, ἀπρφ. ἐπ. μελλ. τοῦ *μεθίημι.*

μεθῆτεν, ἐπ. ἀντὶ *μεθεῖσαν,* γ' πληθ. πρτ. τοῦ *μεθίημι.*

μεθ-ίημι, ἀπρφ. *μεθιέναι,* μτχ. *μεθιείς*· μελ. *μεθήσω*· ἀόρ. α' *μεθῆκα,* ἐπ. *μεθέηκα*· ἀπρφ. ἀορ. β' *μεθεῖναι,* μτχ. *μεθείς.*—μέσ., *μεθίεμαι*· μελ. *μεθήσομαι*· γ' ἑν. ἀορ. β' *μεθεῖτο,* ἀπρφ. *μεθέσθαι.*— Παρ' Ὁμ. ἐν χρήσει 6' καὶ γ' ἑν. ἐν. *μεθιεῖς, μεθιεῖ* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *μεθιέω*), ἐπ. ἀπρφ. *μεθιέμεν, μεθιέμεναι*· β' καὶ γ' ἑν. πρτ. *μεθίεις, μεθίει* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *μεθιέω*), γ' πληθ. *μεθίεν* (ἀντὶ *μεθίεσαν*)· ἀόρ. α' *μεθῆκα* καὶ *μεθέηκα*· ἀόρ. β' Ὑποτ. *μεθείω* ἀντὶ *μεθῶ,* ἀπρφ. *μεθέμεν* ἀντὶ *μεθεῖναι.*— Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ ἀπαντᾷ γ' ἑν. ἐν. *μετίει* (οὐχὶ *μετιεῖ*), ὡς καὶ γ' ἑν. παθ. πρτ. *μετίετο* ἢ *ἐμετίετο* (ἀντὶ *μεθίετο*)· παθ. μελ. *μεθήσομαι*· μτχ. παθ. πρκ. *μεμετιμένος* (ἀντὶ *μεθειμένος*).

I ὡς μτδ. χαλαρώνω τι δεδεμένον ἢ τεταμένον, ἀφίνω νὰ φύγῃ· ὅθεν: 1) μετὰ αἰτ. προσ. λύω, ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἀπελευθερώνω (ἐπὶ δούλων, αἰχμαλώτων κ.λ.π.). 2) μετὰ αἰτ. πραγμ. ἀφίνω τι νὰ φύγῃ, ἀφίνω νὰ πέσῃ, ἢ καὶ ῥίπτω τι, ἀποβάλλω τι: *μεθίημι χόλον*=ἀφίνω, παραιτῶ, τὸν θυμόν μου, καταστέλλω τὴν ὀργήν μου, ξεθυμώνω || *μεθίημι δάκρυα*=ἀφίνω τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν, τ.ἔ. χύνω δάκρυα || *μεθίημι γλῶσσαν Περσίδα*=ἀφίνω νὰ μοῦ πέσουν (στάξουν, ἐκφύγουν τοῦ στόματος) περσικαὶ λέξεις, ἑκοτσμίζω (προφέρω, ὁμιλῶ) λέξεις τῆς Περσικῆς γλώσσης. 3) ἀπαλάσσω τι ἀπό τι, ἀνακουφίζω τι ἀπό τι. 4) ἐγκαταλείπω, ἀφίνω κατά μέρος, παρελθὲν, παραχωρῶ, παραιτοῦμαι ἀπό τι || ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ καὶ μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. πράγμ., παραδίδω τι εἴς τινα, ἢ παραιτοῦμαι ἀπό τι χάριν τινός. 5) παρομιλῶ, δὲν δίδω μεγάλην προσοχήν εἴς τι(να), πολὺ ὀλίγον ὑπολήπτομαί τινα. 6) συγχωρῶ εἴς τινα σφάλμα τι.— II μέσον, *μεθίεμαι*=λύω ἑμαυτόν ἀπό τινος, ἀφίνω τι νὰ μοῦ φύγῃ: *οὐ μεθήσομαι παιδὸς*=δὲν θὰ ἀφήσω (τὸν παῖδα) νὰ μοῦ φύγῃ (ὁ παῖς), μετὰ γεν., ἐν ᾧ ἡ ἐνεργ. σύνταξις *οὐ μεθήσω τὸν παῖδα* (μετὰ αἰτ.)=δὲν θὰ τὸν ἀφήσω νὰ φύγῃ (οὐχί, νὰ μοῦ φύγῃ).— III ὑμτδ. ἐν τῇ ἐνεργ., χαλαρώνω τὰς προσπαθείας μου || ἐν πολέμῳ, ἀδρανῶ, ἀπρακτῶ, εἶμαι χλιαρός || γενικῶς, εἶμαι ἀμελής, νωθρός, ὀκνηρός, ἀκαμάτης, χρονοτριβῶ. 2) μετὰ γεν. πράγμ. παύομαί τινος, ἀπέχομαί τινος, παύω ἀπό τι, περαιτοῦμαι ἀπό τι, τὸ ἐγκαταλείπω, τὸ καταστέλλω || μετὰ γεν. προσ., ἐγκαταλείπω τινά, παραμελῶ τινα. 3) μετὰ μτχ. *κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθῆκε*=ἀφ' οὗ ἐχόρτασε κλάματα καὶ θρήνους, ἐταμάτησε [ἔ παρ' ἀττ., ἴ παρ' ἐπικ., αἱ ἐξαιρέσεις ὀφείλονται εἰς μετρικὰς ἀνάγκας].

μεθ-ιστάνω, παράλλ. τύπος τοῦ *μεθίστημι.*

μεθ-ίστημι: I μετὰ μτδτ. ἐνν. ἐν τῷ ἐνεστ., παρατ., μέλλ. *μεταστήσω,* ἐνεργ. ἀορ. α' *μετέστησα* καὶ μέσ. *μετεστησάμην*· τοποθετῶ κατ' ἄλλον τρόπον || ἀντικαθιστῶ, ὑποκαθ.στῶ, ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω. 2) μετατοπίζω, μετακινῶ, μεταθέτω || γενικῶς, ἀλλάζω τὴν θέσιν τινός, μεταφέρω ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον || ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. α'. *μετεστησάμην*=ἀπεμάκρυνά τι(να) ἀπό κοντά μου, τὸν διέταξα νὰ ἀπομακρυνθῇ (ἀπὸ κοντά μου), νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλην θέσιν.— II ὡς ἀμτδ. ἀπαντᾷ ἐν τῷ μεσοπαθητ. ἐνεστ. *μεθίσταμαι,* παρατ. *μεθιστάμην*· παθ. ἀορ. α' *μετεστάθην*· ὡσ. ἀμτδ. κεῖνται ὁ ἐνεργ. ἀόρ. 6' *μετέστην,* πρκ. *μεθέστηκα,* ὑπερσ. *μεθεστήκειν*· ἀλλάσσω τὴν θέσιν μου, μετακινοῦμαι || ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ || ἐπὶ πραγμ. μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι: *δαίμων στρατῷ μεθέστηκε*=ἡ τύχη ἔχει ἀλλάξει διά τὸν στρατὸν || ἀποσκιρτῶ πρὸς ἄλλην μερίδα (φατρίαν), ἀποστατῶ, ἐπαναστατῶ || ὅθεν γενικῶς, μεταβάλλομαι, ἀλλάζω, ἀλλοιοῦμαι, εἴτε πρὸς τὸ καλύτερον εἴτε πρὸς τὸ χειρότερον.

μεθοδεία, *ἡ*· πανουργία, δόλος, ἐπιβουλή, τέχνασμα· ἐκ τοῦ

μεθοδεύω, μελ. -*σω* (*μέθοδος*)· ἐργάζομαι μεθοδικῶς || ἐντεῦθεν, μετέρχομαι τεχνάσματα, ἐξαπατῶ διὰ τεχνασμάτων.

μέθ-οδος, ἡ (*μετὰ*+*ὁδός*)· τὸ ὁδεύειν (ὑπάγειν) ὀπίσω ἀπό τι, ἀναζήτησις||ἐπιστημονικὴ ζήτησις, ἔρευνα, ἐπιστημονικὴ πραγματεία || ὁ τρόπος τῆς ἐρεύνης, ὅ,τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες μέθοδος, σύστημα.

μεθ-ομῑλέω, μελ. -*ήσω*· συναναστρέφομαι, ἔχω ἐπαφήν, ἔχω σχέσιν, ἐπικοινωνῶ.

μεθ-όριος, *α, ον* (*μετὰ*+*ὅρος*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὁρίων κείμενος, ὁ ἀποτελῶν τὸ ὅριον, ὁ συνορεύων μέ

τι(να) ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ μεθόρια** (ἐνν. **χωρία**)=τὰ σύνορα.

μεθ-ορμάω, μελ. **-ήσω** (**μετὰ**+**ὁρμάω**)· παρακινῶ τινα νὰ τεθῇ εἰς καταδίωξιν, στέλλω πρὸς καταδίωξιν.— Παθητ., ἀόρ. α' **μεθωρμήθην**· ὁρμῶ κατόπιν, ἀκολουθῶ κατὰ πόδας, ἐφορμῶ κατά τινος, καταδιώκω τινά: **μεθορμηθεὶς** = καταδιώξας κατὰ πόδας.

μεθ-ορμίζω, μελ. **-ίσω**, ἀττ. **-ιῶ**· μετακινῶ πλοῖα ἀπό ἑνὸς ὅρμου εἰς ἄλλον (ἀπὸ ἀγκυροβολίου εἰς ἀγκυροβόλιον), κυρίως ὡς μεταβατ., ἀλλὰ συχνὰ καὶ ἐν ἀμετβτ. ἐνν. (παραλειπομένου τοῦ οὐσ. **νέας**) ‖ μτφρ., μετατοπίζω ἀπό τόπου εἰς τόπον.— Παθητ., πλέω ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, ἀποπλέω ἀπό ἑνὸς τόπου καὶ κατευθύνομαι εἰς ἄλλον.

ΜΕ'ΘΥ, **-ὕος,** τό· οἶνος, λατ. **merum.**

Ἔτυμ.: **μέθ-η, μέθ-υσος, μεθ-ύω, μεθ-ύσκω, μεθ-υμναῖος** (ἐπίθ. τοῦ Διονύσου), ἐκ ῥίζ. **μεθ-**· πρβλ. σανσκρ. **mádhu** (μελόπιττα), ἐξ οὗ **mádhu-ḥ** (γλυκύς), σλαυ. **med-u,** λιθ. **med-us,** ἀγγλ-σαξ. **med-o** (**mead**), ἀρχ-γερμ. **met-u** (γερμ. **meth**), ἅτινα πάντα σημ. μέλι ἢ γλυκὺς οἶνος.

μεθ-υδριάς, -άδος, ἡ (**μετὰ** + **ὕδωρ**)· ἐπίθ. τῶν Νυμφῶν, ἡ (νύμφη) τῶν ὑδάτων, Νηρηΐς, κοιν. νεράϊδα· βλ. καὶ **ἐφυδριάς.**

Μεθ-ύδριον, τὸ (**μετὰ**+**ὕδωρ**)· πόλις ἢ τόπος εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀρκαδίας, ἀπό ὅπου τὰ ὕδατα ἔρρεον πρὸς ἀντιθέτους κατευθύνσεις, ἄλλα πρὸς βορρᾶν, καὶ ἄλλα πρὸς νότον (πρβλ. λατ. **Interamnia**)· κυρ. **μεθύδριον** (ἐνν. **χωρίον**) ὡς προσηγορ. σημ. θέσις κειμένη μεταξὺ τῶν ὑδάτων.

μεθυμναῖος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Διονύσου (βλ. **μέθυ**).

μεθῦ-πῖδαξ, -ᾰκος, ὁ, ἡ (**μέθυ**+**πῖδαξ**)· ὁ ἀναβλύζων οἶνον.

μεθυ-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἡ (**μέθυ**+**πλήσσω**)· ὁ πληγεὶς ὑπό τοῦ οἴνου, μεθυσμένος· πρβλ. καὶ **οἰνοπλήξ.**

μεθ-υπο-δέομαι, μεσ. (**μετὰ**+**ὑποδέομαι**)· ἀλλάζω παπούτσια, φορῶ τὰ ὑποδήματα ἄλλου ἀνθρώπου.

μέθῦσις, -εως, ἡ (**μεθύω**)· μέθη, «μεθύσι».

μεθῦσκω, μελ. **-ύσω,** ἀόρ. α' **ἐμέθῦσα**· μεταβατ. τοῦ **μεθύω**· κάμνω τινὰ νὰ μεθύσῃ μὲ κρασί, τὸν μεθῶ.— Παθητ., ἐν τῷ ἐν. = **μεθύω** (βλ. λ.), μεθῶ, μεθάω· ἐν τῷ ἀορ. α' **ἐμεθύσθην** = ἐμέθυσα, εἶμαι μεθυσμένος.

μεθῦσο-κόττᾰβος, (**μέθυσος** + **κότταβος**)· μεθυσμένος μὲ τὸ παιγνίδιον τοῦ κοττάβου.

μέθῦσος, η, ον, καὶ **-ος, -ον** (**μέθη**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ρέπων εἰς τὴν μέθην, ὁ μεθύων, μεθυσμένος.

μεθ-ύστερος, α, ον (**μετὰ** + **ὕστερος**)· μεταγενέστερος, ὁ ζῶν κατόπιν, ἐπιγιγνόμενος ‖ **οἱ μεθύστεροι**=οἱ μεταγενέστεροι ‖ τὸ οὐδ. **μεθύστερον** ὡς ἐπίρ.=μετὰ ταῦτα, μετέπειτα, ὕστερον, βραδύτερον.

μεθυστής, -οῦ, ὁ (**μεθύω**)· μέθυσος, ὁ συχνὰ μεθύων.

μεθῦ-σφᾰλής, ἐς (**μέθυ** + **σφαλῆναι**)· ὁ παραπατῶν ὀπό τὴν μέθην.

μεθῦ-τρόφος, ον (**μέθυ**+**τρέφω**)· ὁ παράγων οἶνον (κυρ. ὁ τρέφων τὴν μέθην).

μεθύω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον (διὰ τοὺς ἄλλους χρόνους παραλαμβάνονται οἱ τύποι τοῦ **μεθύσκω**) (**μέθη**)· εἶμαι μεθυσμένος, διατελῶ ὑπό τὴν ἐπήρειαν τοῦ οἴνου, ἐπιδίδομαι εἰς τὴν οἰνοποσίαν.— **II** μτφρ. εἶμαι διαποτισμένος, διάβροχος, πλήρης, ἀπό ὑγρόν τι. **2)** εἶμαι μεθυσμένος ἀπό πάθος τι (ἀπό ἔρωτα π. χ.) ‖ εἶμαι ἀπαρκωμένος (ἀποκαρωμένος) ἀπό κτυπήματα.

μεθῶμεν, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **μεθίημι.**

μει-ἀγωγέω, μελ. **-ήσω** (**μεῖον** + **ἀγωγός**)· φέρω (ἄγω) τὸ **μεῖον** (ὀλιγώτερον), φέρω πολὺ ὀλίγον ‖ **μειαγωγῶ τὴν τραγῳδίαν** = κρίνω (ζυγοστατῶ, ἐξετάζω) τὴν τραγῳδίαν μὲ μεγάλην ἀκριβολογίαν· διὰ τὴν κατανόησιν τῆς σημασίας τῆς προτάσεως βλ. **μεῖον.**

μείγνυμι (οὕτω γραπτέον μᾶλλον καὶ οὐχὶ **μίγνυμι**)· βλ. **μίγνυμι.**

ΜΕΙΔΑ'Ω (ἐπικ. ῥ. ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ ἀορ., τοὺς δ' ἄλλους χρ. παραλαμβάνει ἐκ τοῦ **μειδιάω**)· μέλλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ἐμείδησα, ἐπ. μείδησα**· μειδιῶ, «χαμογελῶ» ‖ διὰ τὴν φράσιν **«Σαρδόνιον μειδῆσαι»** βλ. **Σαρδόνιος.** [δι' ἔτυμ. βλ. **μειδιάω**]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μείδημα, καὶ **μειδίᾱμα, -ατος,** τό· μειδίαμα, «χαμόγελο».

μειδιᾰ́ω, μελ. **-άσω,** παράλλ. τύπος τοῦ **μειδάω,** παρ' Ὁμ. ἐπ. μτχ. **μειδιόων,** θηλ. **-όωσα**· παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. γ' ἐν. **μειδιάει.** μτχ. **μειδιάων,** θηλ. **μειδιῶσα,** ἀπρφ. **μειδιᾶν,** πρτ. **ἐμειδία,** ἐπικ. **μειδιάσκε**· ἀόρ. α' **ἐμειδίασα,** μτχ. **μειδιάσας,** αἰολ. **μειδιάσαισα**· ὅ,τι καὶ νῦν, μειδιῶ, ὑπομειδιῶ, «χαμογελῶ», γελῶ ἀλλ' οὐχὶ γέλωτα πλήρη· κατὰ τοῦτο δ' ἀκριβῶς διαφέρει τὸ **γελῶ** ἀπὸ τὸ **μειδιῶ,** ὅτι δηλ. τὸ μὲν **γελῶ** σημ. ἀνοικτὸν (πλήρη, πλούσιον) γέλωτα, τὸ δὲ **μειδιῶ** σημ. τὴν ἐπὶ τὸ γελαστικώτερον διαστολὴν τῶν χειλέων, τὸ «χαμόγελο»,

Ἔτυμ.: ὁμ. **μειδᾶν** (μόνον κατ' ἀόρ. **μείδησα**), ὁματτ. **μειδιᾶν**· **μείδημα, μειδίαμα**· ὁμηρ. **φιλο-μμειδὴς** (**μμ**- <**sm**-), πρβλ. Ἡσυχ. **«μεῖδος· γέλως»,** σανσκρ. **smi, sma-yê, smáyatē, -ati** (μειδιῶ), **smi'a-ḥ** (μειδιῶν), **smaya-ḥ** (θαυμασμός), λατ. **mīrus, mīro, mīror** (θαυμαστός, θαυμάζω, ἐκπλήττομαι), μεσ-αγγλ. **smilen** (ἀγγλ. **to smile**), ἀρχ-γερμ. **smielen, Νορβ. smile,** παλ-σλαυ. **smĕchŭ** (γέλως), λεττ. **smẽju** (γελῶ), **smaida** (μειδίαμα)· πάντα ἐξ ἰαπ. ρ. ***smei-.**

μειζόνως, ἐπίρ. τοῦ **μείζων**· εἰς μεγαλύτερον βαθμόν.

μειζότερος, μτγν. τύπος τοῦ **μείζων.**

μείζων, ον, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ **μέγας**· μεγαλύτερος [δι' ἔτυμ. βλ. **μέγας**].

μείλανι, ἐπικ. δοτ. τοῦ **μέλας,** ἀντὶ **μέλανι.**

μείλια, -ίων, τὰ (**μειλίσσω, μείλιχος**)· τὰ μειλίσσοντα, τὰ καθιστῶντα τὸν ἄνθρωπον εὐμενῆ καὶ μειλίχιαν, ἰδίως τὰ γαμήλια δῶρα, γαμήλιος προίξ ‖ Ἱλαστήρια δῶρα [δι' ἔτυμ. βλ. **μείλιχος**].

μείλιγμα, -ατος τὸ (**μειλίσσω**)· ι.ᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ἢ συντελεῖ πρὸς καταπρᾴϋνσιν ἢ χαροποίησιν ‖ ἐν Ὀδυσ. Κ 217 **μειλίγματα θυμοῦ** = τεμάχια κρεάτων καταπρᾳυντικὰ τῆς πείνης τῶν σκύλων. **2)** ἐν τῷ πληθ. Ἱλαστήριοι προσφοραὶ εἰς τοὺς νεκρούς, λατ. **inferiae,** αἱ ἄλλως λεγόμεναι καὶ **εὐαγίσματα. 3)** ἐραστής, ἀγαπητικός, ὡς τὸ λατ. **deliciae. 4)** καταπραϋντικὸν ἆσμα, ἤπιοι λόγοι.

μειλικτήριος, ον (**μειλίσσω**)· πρᾳϋντικός, ἱκανὸς νὰ καταπραΰνῃ, ἐξιλαστήριος ‖ **μειλικτήρια** (ἐνν. **ἱερά**) = ἐξιλαστήριοι θυσίαι, τὰ ἀντίποινα.

μείλινος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ **μέλινος,** ὁ **ἐκ** ξύλου μελίας (τοῦ δένδρου).

μειλίσσω, μελ. **-ξω** (**μείλι?**)· καθιστῶ τινα ἥπιον, μειλίχιον, τὸν μαλάσσω (μαλακώνω), τὸν καταπραΰνω, τὸν ἐξευμενίζω ‖ τοῦ φέρομαι μὲ μειλιχιότητα, τὸν μεταχειρίζομαι εὐγενῶς, τὸν περιποιοῦμαι, τὸν φιλοξενῶ ‖ τὸν καταπραΰνω, κατευνάζω, ἐξιλεώνω, ἐξευμενίζω.—Παθητ., καταπραΰνομαι, γίνομαι ἡσυχώτερος.—**Μέσον,** μεταχειρίζομαι καταπραϋντικοὺς καὶ γλυκεῖς λόγους: **μηδὲ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μήδ' ἐλεαίρων**= μὴ χρησιμοποιεῖς γλυκεῖς καὶ καταπραϋντικοὺς λόγους ἀπό ἐκτίμησιν πρός ἐμὲ ἢ εὐσπλαγχνίαν.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ **μέλιτος** ἔτυμ. δὲν γίνεται σήμερον δεκτή· **μείλιχος,** αἰολ. **μέλλιχος, μειλίχιος,** αἰολ. **μελλίχιος,** δωρ. **μηλίχιος,** ὡς καὶ τὸ **μειλίσσω** (***μελ-ν,** πρβλ. ἰαπ. ***mē-l** (λιθ. **malonė** = χάρις), ***mēi-(l)** ἐν τῷ Λιθ. **mėilė** (ἀγάπη, συμπάθεια), **mė'las** (ἀγαπητός), **my'liu** (ἀγαπῶ), **mylùs** (ἀγαπητός), παλ-πρωσσ. **mijls** (ἀγαπητός), παλ-σλαυ. **milŭ** (γλυκύς), ἀττ., βοιωτ. **μίλιχος,** λατ. **mītis** (καὶ **moenus, munus),** σανσκρ. **máyaḥ** (τέρψις), **mard, mril-âmi (faveo),** ἀρχ-γερμ. **mil-ti (mild).**

μειλῐ́χια, ἰων. **-ίη,** ἡ (**μείλιχος**)· μειλιχιότης, πραότης, ἡμερότης, προσήνεια ‖ ἀλλὰ καὶ ἀπροθυμία, νωθρότης, χλιαρότης, ἀδράνεια (προκειμένου περὶ μαχῶν). [δι' ἔτυμ. βλ. **μείλιχος**].

μειλίχιος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (**μείλιχος**)· ὅ,τι καὶ νῦν, μειλίχιος, πρᾶος, ἥπιος, πραϋντικός, ἥμερος, ἡμερωτικός ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ.: **προσαυδῶ μ ειλι-**

χίοισι (κυρ. ἐνν. *ἐτέεσσι ἢ μύθοισι*)=προσφωνῶ τινα μὲ μειλιχίους (γλυκεῖς) λόγους (πρβλ. τὸ ἀντίθ. *κερτόμια*).— **II** ἐπὶ προσώπων, πρᾶος, ἥπιος, εὐμενής, εὐγενής, εὐπροσήγορος. [δι' ἐτυμ. βλ. *μειλίσσω*].

μειλῐχό-γηρυς, *υ* (*μείλιχος*+*γῆρυς*)· ὁ μειλιχίαν ἐκπέμπων φωνήν, γλυκύφωνος, γλυκομίλητος.

μειλῐχό-δωρος, *ον* (*μείλιχος*+*δῶρον*)· ὁ δωρούμενος (δωρίζων, χαρίζων) εὐχάριστα δῶρα.

μείλιχος *ον* (*μειλίσσω*)· μειλίχιος, πρᾶος, ἥπιος, εὐγενής, εὐπροσήγορος. [δι' ἐτυμ. βλ. *μειλίσσω*].

μεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *μένω*.

μείναν, μεῖνε, ἐπικ. γ' πληθ. καὶ ἐνικ. ἀορ. α' τοῦ *μένω*.

μεῖον, *-ονος,* τό, οὐδ. τοῦ συγκρ. *μείων* (τοῦ *μικρός*)· ὀλιγώτερον, μικρότερον, παρὰ πολὺ ὀλίγον (μικρόν).— **II** *μεῖον,* τό· οὕτως ὠνομάζετο τὸ ἀρνίον τὸ προσφερόμενον πρὸς θυσίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἀπατουρίων (βλ. λ.) ἐν Ἀθήναις· ὠνομάζετο δ' οὕτω, διότι, δσάκις κατὰ τὸ ζύγισμα ἀπεδεικνύετο μὴ ἔχον τὸ ὡρισμένον βάρος, ἀπερρίπτετο ὡς *μεῖον,* τ. ἔ. «ἐλειψό», μικρότερον, λιποβαρές· πρβλ. καὶ *μειαγωγέω*. [κατὰ τινας ἐν τούτοις τῶν νεωτέρων γλωσσολόγων οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ οὐδ. *μεῖον,* ἀλλ' εἶναι οὐσ. σημαῖνον δῦμα, συγγ. τῷ σανσκρ. *mēsá-ḥ*, Ζενδ. *maēša* (πρόβατον)].

μειον-εκτέω, μελ. *-ήσω* (*μεῖον*+*ἔχω*)· ἔχω πολὺ ὀλίγον (κυρ. ἔχω ὀλιγώτερα ἀπὸ ἄλλον), εἶμαι κατώτερος, ὑστερῶ || μετὰ γεν. πράγμ., ἔχω ἔλλειψιν ἀπὸ πρᾶγμά τι· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μειον-εξία, ἡ (*μειονεκτέω*)· ἡ μειονεκτικὴ κατάστασις, τὸ νὰ ἔχῃ τις ὀλιγώτερα ἀπὸ ἄλλον (ἀντίθ. τῷ *πλεονεξία*).

μειόνως, ἐπίρ. τοῦ *μείων*· εἰς μικρότερον βαθμόν || *μειόνως ἔχω* = ἔχω μικροτέραν ἀξίαν, εὑρίσκομαι εἰς μειονεκτικὴν θέσιν, μειονεκτῶ, στεροῦμαι οἱασδήποτε ἀξίας.

μειόω, μέλ. *-ώσω* (*μείων*)· ποιῶ τι *μεῖον* (*ἔλαττον*), ἐλαττώνω, τὸ καθιστῶ μικρότερον, τὸ μικρύνω, τὸ ὀλιγοστεύω. **2)** ὑποβιβάζω τι(νά), τὸ(ν) ἐμφανίζω ὡς μικροτέρας τιμῆς ἄξιον, ταπεινώνω, ἐξευτελίζω. **3)** ἐλαττώνω, μετριάζω, ἐλαφρύνω.— **II** παθητ., γίνομαι μικρότερος, ἐλαττοῦμαι. **2)** γίνομαι χειρότερος ἢ ἀσθενέστερος || μετὰ γεν., ὑπολείπομαί τινος, εἶμαι κοτώτερός τινος.

μειρᾰκι-εξᾰπᾶτης, *-ου,* ὁ (*μειράκιον*+*ἐξαπατάω*)· ὁ ἐξαπατῶν τὰ μειράκια.

μειρᾰκιεύομαι, ἀποθ. (*μεῖραξ*)· εἶμαι μειράκιον, φέρομαι ὡς μειράκιον, «παιδιαρίζω», νεάζω, νεανιεύομαι, λατ. **adolescenturire**.

μειράκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μεῖραξ*· παιδόπουλο, παλληκάρι, νεανίσκος [δι' ἐτυμολ. βλ *μεῖραξ*].

μειρᾰκιόομαι, ἀποθ. (*μεῖραξ*)· εἶμαι παλληκαράκι.

μειρᾰκίσκη, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *μεῖραξ*· μικρὰ μεῖραξ, κοράσιδς, νεᾶνις, κοριτσάπουλο, κοπέλλα.

μειρᾰκίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *μεῖραξ*· μικρὸς μεῖραξ, παλληκαράκι.

μειρᾰκι-ώδης, *ες* (*μειράκιον* + *εἶδος*)· ὁ ἀνήκων εἰς μειράκιον, ὁ ἁρμόζων εἰς μειράκιον, νεανικὸς || παιδαριώδης.

μειρᾰκύλλιον, τό, ὑποκορ. τῶν *μείραξ, μειράκιον*· ἕνα τόσο δά μόλις παιδάκι.

ΜΕΙ͂ΡΑΞ, *-ᾰκος,* ἡ (καὶ μτγν. ὁ)· κοράσιον, νεᾶνις, παῖς, παλληκάρι, νεανίας.

'*Ετυμ.*: *μεῖραξ, μειράκιον, μειρακίσκος, μειρακίσκη* κλπ.· ἐκ ριζ. βάσ. ***μεριακ-** ι σανσκρ. **marya-ká-ḥ** (<**márya-ḥ** (ἰαπ. ***mér-jo-s**, νεανίας), λατ. **marītus** (ὕπανδρος), (<***marī**, ἰαπ. **morī** (νεᾶνις), gall. **breī. merch,** corn. **myrgh** (κόρη), **moroin** (νεαρὰ παρθένος), λεττ. **mārsch** (σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ), πρβλ. τὸ ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Κρήτῃ ***Βριτό-μαρτις*** **(Virgo dulcis),** λιθ. **mergá,** παλ-πρωσσ. **mergo, mergu** (νεᾶνις).

μείρομαι, πρκ. ἐνεργ. *ἔμμορα,* παθητ. *εἵμαρμαι,* ἀποθ.: **I** ἐν τῷ ἐν. λαμβάνω τὸ ἀνῆκον εἰς ἐμὲ μέρος, λαμβάνω τι ὡς ὀφειλόμενόν μοι, συμμερίζομαι, συμμετέχω || μετ' αἰτ. *ἥμισυ μείρεο τιμῆς* = λάβε τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς ὡς τὸ ἀνῆκον εἰς σέ.— **II** ἐν τῷ πρκ. *ἔμμορα,* ἔχω ἢ λαμβάνω, τυγχάνω, λαγχάνω, τοῦ ἀνήκοντος εἰς ἐμὲ μεριδίου ἐκ τινος πράγματος || μετὰ γεν. *ἔμμορε τιμῆς*=ἠξιώθη τῆς τιμῆς, ἥτις τοῦ ἀνῆκεν, ἔλαβε τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν τιμήν.— **III** ὁ παθητ. πρκ. **κεῖται** ἐν χρήσει ὡς ἀπρόσ. *εἵμαρται*=εἶναι πεπρωμένον, εἶναι παραχωρημένον ἀπὸ τὴν μοῖραν, εἶναι ὡρισμένον ὑπὸ τῆς μοίρας, ἀποτελεῖ ἀπόφασίν της || ὁ ὑπερσ. *εἵμαρτο*=ἦτο πεπρωμένον, εἶχεν οὕτως ἀποφασισθῇ || ὡσαύτως κατὰ μτχ. *εἱμαρμένος, η, ον*=πεπρωμένος, προωρισμένος, ἀποφασισμένος || ὡς οὐσ. τὸ θηλ. *εἱμαρμένη* (ἐξ ὑπακ. *μοῖρα*), ὡς τὸ *πεπρωμένη* (ἐκ τοῦ *πέπρωται*), ὅ,τι εἶναι καθωρισμένον διὰ τὸν καθένα, ὅ,τι εἶναι παραχωρημένον εἰς ἕκαστον ὑπὸ τῆς μοίρας, τὸ πεπρωμένον.

'*Ετυμ.*: *μέρομαι* (***σμερ-jo-μαι**), *εἵμαρται* (<***σεσμαρται**, ἰαπ. ***se-smr̥-**)· μετ' αὐτῶν συνανήκουσι καὶ τά: *μέρος, μερίς, μερίζω*· *μοῖρα*· ἰων-αττ. *μόρος*· λακ. *μόρα*· *μόριον* (πρβλ. ποιητ. *ἄμμορος, ἀμμορίη*, Ἡσυχ. «*κάσμορος*· *δύστηνος*», *κάσμορος* (<***κατσμορος**)· λατ. **mereo, mereor, mer-enda, mer-etrix, mer-ces**· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***smer-**, ἑλλ. *μερ-*· ἡ ρίζα αὕτη θεωρεῖται ὑπό τινων διάφορος τῆς ριζ. *μερ-*, *μαρ-* (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *μέριμνα*), ὡς καὶ τῆς *μερ-*, *μορ-* ἐν τοῖς *μορτός*, **mors**· κατ' ἄλλους ὅμως πρόκειται περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ρίζης (τ. ἔ. ***smer-** = μοιράζειν καὶ ***smer-** = σκέπτομαι, φροντίζω, εἶναι μία ρίζα), διότι καὶ τὸ *μείρομαι* καὶ τὸ λατ. **mereo** σημαίνουν κυρ. εἶμαι ἐφωδιασμένος μέ τι, εἶμαι φροντισμένος μέ τι, κατόπιν δηλ. σκέψεως καὶ μερίμνης κάποιου (βλ. καὶ λ. λ. *κάμμορος, ἁμαρτάνω*).

μείς, ὁ, ἰων. καὶ αἰολ. ἀντὶ *μὴν* (βλ. λ.), δωρ. *μής*.

μείωμα, *ατος,* τό (*μειόω*)· ἐλάττωσις, ἔλλειμμα || πρόστιμον.

μείων, οὐδ. *μεῖον,* γεν. *μείονος,* ἐν χρήσει ὡς συγκρ. τοῦ *μικρὸς* καὶ *ὀλίγος*: μικρότερος, ὀλιγώτερος || τὸ οὐδ. *μεῖον* καὶ ὡς ἐπίρ. (βλ. *μεῖον*).

'*Ετυμ.*: *μείων* - *μεῖον* ἔχουν ἀντικαταστήσει τοὺς τύπους *μείνων*, ***μεῖνον** (διασωθέντας εἰς τὰ *ἀ-μείνων, ἄ-μεινον*, ἃ κυρ. σημαίνουν: οὐχὶ κατώτερος, ἄρα καλύτερος)· ὁ τύπος ***μεῖ-νο-ν** πιθανώτατα δὲν εἶναι παρὰ οὐδ. οὐσ. σημαῖνον «σμίκρυνσις» καὶ παρασυρθὲν εἰς τὴν κλίσιν τῶν συγκριτικῶν, ἐν ᾧ ὁ τύπος ***μείνων** >*μείων* ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ἀντιθέτου του *πλείων*· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***mel-** (σμικρύνω), περὶ ἧς βλ. ἐν *μινύω*. Ἐντεῦθεν δὲ παράγονται καὶ τά: *μειόνως, μειῶ, μείωμα, μείωσις, μειονεκτῶ, μείουρος, μειόφρων* κ. ἄ.

μελάγ-γαιος, *ον,* **μελάγ-γειος,** *ον,* καὶ **μελάγγεως,** *ων,* γεν. *-ω* (*μέλας*+*γαῖα*=*γῆ*)· ἡ ἔχουσα μέλαιναν γῆν, μέλαν ἔδαφος, πηλώδης, λασπώδης, λατ. **pullus.**

μελάγ-κερως, *ων,* γεν. *-ω* (*μέλας* + *κέρας*)· ὁ ἔχων μαῦρα κέρατα.

μελαγ-κόρυφος, ὁ (*μέλας*+*κορυφή*)· ὁ ἔχων μέλαιναν τὴν κεφαλήν || ὡς οὐσ. *ὁ μελαγκόρυφος* = πτηνὸν μὲ μέλαιναν τὴν κεφαλήν, λεγόμενον κοινῶς «καλογρίτσα».

μελάγ-κροκος *ον* (*μέλας*+*κρέκω, κρόκη*)· ὁ ὑφασμένος μὲ μέλαιναν κρόκην (μὲ μαῦρο «ὑφάδι») || ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον μέλανα ἱστία.

μελαγ-χαίτης, *-ου,* ὁ (*μέλας* + *χαίτη*)· ὁ ἔχων μέλαιναν χαίτην, μαῦρα μαλλιά.

μελάγ-χῖμα, *-ων,* τά· αἱ μαῦραι κηλῖδες ἐπὶ τῆς χιόνος· ἐκ τοῦ

μελάγ-χῖμος, *ον*· μαῦρος, σκοτεινὸς (ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *μέλας* μετὰ τοῦ τέρματος *-χιμός*, ὡς τὸ *δύσ-χιμος* ἐκ τοῦ *δυσ*—).

μαλαγ-χῖτων, *-ωνος,* ὁ, ἡ (*μέλας*+*χιτών*)· ὁ φέρων μέλανα χιτῶνα, ὁ φορῶν μέλαν ἔνδυμα || μτφρ. σκοτεινός, κατηφής, μελαγχολικός.

μελάγ-χλαινος, *ον* (*μέλας*+*χλαῖνα*)· ὁ ἔχων (φέρων) μέλαιναν χλαῖναν || *οἱ Μελάγχλαινοι,* Σκυθικὸν ἔθνος, μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (IV 20 κ.ἑ.).

μελαγ-χολάω (*μελάγχολος*)· εἶμαι μελαγχολικός, πάσχω ἐκ μελαγχολίας || πάσχω ἀπὸ ἴκτερον (κοιν. χρυσῆ).

μελάγ-χολος, *ον* (*μέλας*+*χολή*)· ὁ ἔχων μέλαι-

ναν χολήν, ὁ πάσχων ἀπὸ ἴκτερον.— ■ ὁ ἐμβαπτισμένος εἰς μαύρην χολήν.

μελαγ-χροιής, ἐς (*μέλας+χροιά*)· = *μελάγχροος* (βλ. λ.).

μελάγ-χροος, *ον*, καὶ συνῃρ. *-χρους, ουν* (*μέλας +χρόα*)· ὁ ἔχων μέλαν χρῶμα, ἡλιοκαής, μελαψός, μελαχροινὸς ‖ ἀνώμ. ὀνομ. πληθ. *μελάγχροες*.

μελάγ-χρως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*μέλας+χρώς*)·=*μελάγχροος*.

μέλαθρον, τό (*μέλας?*)· ἡ κυρία δοκὸς ἡ ὑποβαστάζουσα τὴν στέγην τῆς οἰκίας ἢ ἑνὸς δωματίου (κοιν. «πάτερο»), κληθεῖσα οὕτω διότι συνήθως εἶναι μαυρισμένη ἀπὸ τὸν καπνὸν τῆς ἑστίας, ὅθεν γενικῶς, στέγη, ὀροφή ‖ ὡσ. τὸ προεξέχον μέρος τῆς δοκοῦ, τὸ ἔξω δηλ. τῆς οἰκίας, ἡ κορνίζα.— ‖ γενικῶς, στέγη, ὀροφή ‖ ἐν δὲ τῷ πληθ., ὡς τὸ λατιν. **tecta**, οἰκία, κατοικία.

Ἔτυμ. ι μέλαθρον· μελαθροῦν· ἡ ἐκ τοῦ *μέλας* παραγωγὴ δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτή· κατά τινας *μέλαθρον* (**mele-dh-ro-m*), εἶναι συγγ. τῷ ὁμηρ. *βλωθρὸς* (**μλω-θ-ρο-ς*), βλ. λ., σανσκρ. **mṛdhá** (κεφαλή) ‹ἰαπ. **mḷdh-**, ἀγγλ-σαξ. **mulda** (κεφαλή), ριζ. βάσις **melō** (ὑψηλός)· ὑπό τινων θεωρεῖται συγγενὲς καὶ τὸ *κμέλεθρον* (=δοκός) παρὰ **Μεγ. Ἐτυμ.** (βλ. ἐν λ. *καμάρα*), καίτοι παραμένει πάντως ἐμπόδιον ἡ ἐκ τοῦ *μέλαθρον* ἀπουσία τοῦ *κ*.

μελαθρόφιν, ποιητ. γεν. τοῦ *μέλαθρον*.

μελαίνω, μελ. *-ἀνῶ*.— Παθητ. ἀόρ. α' *ἐμελάνθην*· πρκ. *μεμέλασμαι* (*μέλας*)· ποιῶ τι μέλαν, τὸ χρωματίζω μέλαν, τὸ μαυρίζω.— Παθητ. γίνομαι μέλας, μαυρίζω (ἀμτβ.), σκοτεινιάζω.

μελαμ-βάθής, ἐς (*μέλας+βάθος*)· ὁ ἔχων μέλαν βάθος, ὁ ἐκ τοῦ μεγάλου βάθους φαινόμενος μέλας.

μελαμ-θάφής, ἐς (*μέλας+βαρῆναι*, τοῦ *βάπτω*)· ὁ βεβαμμένος μέλας.

μελάμ-βωλος, *ον* (*μέλας+βῶλος*)· ὁ ἔχων μέλανας βώλους (χώματος), *μελάγγαιος* (βλ. λ.), εὔφορος.

μελαμ-πᾱγής, *ές*, δωρ. ἀντὶ *μελαμπηγὴς* (*μέλας+πήγνυμι*)· πεπηγὼς μέλας, μαῦρος καὶ πηκτὸς ‖ γενικῶς, μέλας, ὁμαυρὸς ‖ λεκιασμένος, λερωμένος.

μελάμ-πεπλος, *ον* (*μέλας+πέπλος*)· ὁ ἔχων μέλανα πέπλον, ὁ ἐνδεδυμένος μέλανα ἐνδύματα, μαυροφορεμένος.

μελαμ-πέτᾰλος, *ον* (*μέλας + πέταλον*)· ὁ ἔχων μαῦρα (σκοτεινὰ) πέταλα (φύλλα), λεγόμενος ἄλλως καὶ *μελάμφυλλος*.

μελάμ-πτερος, *ον* (*μέλας+πτερόν*)· ὁ ἔχων μελαίνας πτέρυγας, μελανόπτερος.

μελαμ-φάής, ἐς (*μέλας + φάος*)· ὁ ἔχων σκότος ἀντὶ φωτός, ἢ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, φαινόμενος μαῦρος, σκοτεινός.

μελάμ-φυλλος, *ον* (*μέλας+φύλλον*)· ὁ ἔχων μέλανα φύλλα, σκοτεινόχρωμα φύλλα (πρβλ. καὶ *μελαμπέταλος*) ‖ ἐπὶ τόπων, δασύσκιος, σύσκιος, μὲ παχὺ καὶ σκοτεινόχρωμον φύλλωμα.

μέλᾰν, *-ᾰνος*, τό (οὐδ. τοῦ *μέλας*)· ἡ μελάνη.

μελᾰν-αιγίς, *-ίδος*, ὁ, ἡ (*μέλας + αἰγίς*)· ὁ ἔχων μέλαιναν *αἰγίδα* (βλ. λ.), ἐπίθ. τῶν **Ἐρινύων** (κατ' ἄλλους τονιστέον *μελάναιγις*).

μελᾰν-αυγής, *ές*· ὁ ἔχων μέλαιναν *αὐγήν*, ὁ φαινόμενος μέλας, πρβλ. καὶ *μελαμφαής*.

μελᾰν-δετος, *ον* (*μέλας + δέω*)· ὁ ἔχων μαῦρο δέσιμο, τ. ἔ. μαύρη λαβή, ἐπὶ ξίφους, φασγάνου κ.τ.ὁ. ‖ *μελάνδετον σάκος*=ἀσπὶς ἔχουσα γύρον σιδηροῦν.

μελᾰν-δόκος, *ον* (*μέλαν+δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἐν ἑαυτῷ μελάνην, ὁ περιέχων μελάνην, μελανοδόχος: *κίστη μελανδόκος* = μελανοδοχεῖον «καλαμάρι».

μελᾰν-δρυον, τό· ἡ καρδία τῆς δρυός (κυρ. τὸ μέλαν τῆς δρυός), ἡ ἐντεριώνη.

μελάνει ἢ **μελανεῖ**, γ' ἑν. ἐν., ἄνευ ἄλλου τύπου τοῦ ρήματος ἐν χρήσει· εἴτε ἐκ τοῦ *μελάνω* (=*μελαίνω*)=ποιῶ τι μέλαν, τὸ μαυρίζω· εἴτε ἐκ τοῦ *μελανέω* (=γίνομαι μέλας, μαυρίζω).

μελᾰν-είμων, *ον* (*μέλας+εἷμα*)· ὁ μέλανα ἐνδεδυμένος, μαυροφορεμένος, «ντυμένος στὰ μαῦρα».

μελ-ανθής, ἐς (*μέλας+ἄνθος*)· ὁ ἔχων μέλανα ἄνθη (σκοτεινοῦ χρώματος) ‖ γενικῶς, μελαψός, μελανωπός, σκοτεινόχρωμος.

μελᾰνία, ἡ (*μέλας*)· «μαυρίλα» ‖ μέλαν νέφος ‖ ἐν τῷ πληθ. μέλανα στίγματα.

μελᾰνό-ζυξ, *-ύγος*, ὁ, ἡ (*μέλας + ζεύγνυμι*)· ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον μέλανα θρανία («μπάγκους»), καδίσματα δηλ. τῶν κωπηλατῶν (λεγόμενα ἄλλως καὶ *ζυγά*).

μελᾰνο-κάρδιος, *ον* (*μέλας+καρδία*)· ὁ ἔχων μέλαιναν καρδίαν, σκληρός, ὠμός (πρβλ. τὸ σημερ. «αὐτὸς ἔχει μαύρη ψυχή»).

μελᾰν-όμμᾰτος, *ον*· ὁ ἔχων μέλανα ὄμματα, μαῦρα μάτια, μελανόφθαλμος, μαυρομάτης.

μελᾰνο-νεκῡο-είμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μέλας + νέκυς+εἷμα*)· ὁ φορῶν μαῦρα νεκρικὰ ἱμάτια, τὰ σάβανα ἄλλως λέγομενα.

μελᾰνό-πτερος, *ον*, καὶ **μελανοπτέρυξ,** *-ῠγος*, ὁ, ἡ (*μέλας+πτερόν, πτέρυξ*)· ὁ ἔχων μελανὰ πτερά, ἢ μελαίνας πτέρυγας ‖ ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ἔχων μαῦρα πτερύγια.

μελάν-οσσος, *ον* (*μέλας+ὄσσε*)· ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, μαυρομάτης (βλ. καὶ *μελανόμματος*).

μελάν-οστος, ἀντὶ *μελᾰνόστεος, ον* (*μέλας+ὀστέον*)· ὁ ἔχων μέλανα ὀστᾶ.

μελάν-ουρος, *ον*, θηλ. *μελανουρίς, -ίδος* (*μέλας +οὐρά*)· ὁ ἔχων μέλαιναν οὐράν ‖ ὁ γνωστὸς ἰχθύς «μελανούρι» ‖ εἶδος ὄφεως.

μελᾰνό-χροος, *ον*·=*μελάγχροος* (βλ. λ.)

μελᾰνό-χρως, *-ωτος*, ὁ, ἡ·=*μελάγχρως* (βλ. λ.).

μελάν-τειχής, ἐς (*μέλας+τεῖχος*)· ὁ ἔχων μέλανα τείχη.

μελάντερος, *α, ον*· συγκρ. τοῦ *μέλας*.

μελᾰν-τρᾰγής, ἐς (*μέλας+τραγής*, τοῦ *τρώγω*)· ὁ μέλας τὸ χρῶμα, ὅταν εἶναι εἰς τὴν ἐποχήν του διὰ φάγωμα (ἐπὶ σύκων).

μελάν-υδρος, *ον* (*μέλας+ὕδωρ*)· ὁ ἔχων μέλαν ὕδωρ, ἐπὶ πηγῆς τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ φαίνεται μέλαν λόγῳ τοῦ βάθους της.

ΜΕΛΑΣ, (αἰολ. *μέλαις*), *μέλαινα, μέλᾰν*· γεν. *μέλανος, μελαίνης, μέλανος* κ.λ.π. (κατὰ τὸ *τάλας* κ. ἄ.)· ὅ,τι καὶ νύν, μέλας, μελανός, μαῦρος ‖ σκοτεινός, σκιερός, μαυρειδερός ‖ μτφρ. ζοφερός, φοβερός, κακός, μαυροψύχης ‖ ἀσαφής, αἰνιγματώδης (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *λευκός*).— ■ συγκρ. *μελάντερος, α, ον* ὑπερσ. *μελάντατος, η, ον*.

Ἔτυμ. ι μέλας· μελαίνω· κατά τινας *μέλας* κεῖται πιθανῶς ἀντὶ **μέλανο-ς*, ὡς ὑποθηλοῦται ἐκ τοῦ θηλ. *μέλαινα*=συγκρ. **malinī** (παρὰ τὸ **malinā**) καὶ ἐκ τοῦ συνθ. *μελανό-χροος*· πρβλ. τὰ σανκρ. **mála-m** (ρύπος, αἰσχρότης, ἁμάρτημα), **malinā-ḥ** (ρυπαρός, μέλας), ‹ἰαπ. **meleno-s**, gaul. **melinus** (=**color nigrus**), λεττ. **melns** (μέλας), γοτθ. **mail** (κηλίς, λέρα, ρύπος), ἀρχγερμ. **meil** (κηλίς), **macula**), λατ. **mal-us, mal-ignus**· ἰαπ. ῥ. ***mel-** (ρυπαίνω, λερώνω)· ἡ αὐτὴ ῥ. ὡς ***mēl-** ἐνυπάρχει ἐν τοῖς: γοτθ. **mēla** (οὐδ. πληθ.=σημεῖα γραφῆς). παλ-norr. **mál**, ἀγγλ-σαξ. **moél**, παλ-γερμ. **māl** (σημεῖον), λιθ. **mėlys** (ὕλη χρωματίζουσα μπλέ), **melynas** (μέλας), πιθανῶς δ' ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λακ. *μεμηλὰς* (=ζωγράφος).—ἡ αὐτὴ ῥίζα κατὰ μετάπωσιν ***mol-** ἐν τῷ *μολύνω*, ὡς ***mēl-** ἐν τῷ *μώλωψ*, γεν. *-ωπος*· πρβλ. ἀκόμη λατιν. **mulleus** (‹***mulnejo-s**, ***mv̥nejo-s**)=ἐρυθρός, πορφυροῦς, λιθ. **mulvas** (ὑπέρυθρος). βλ. καὶ ἐν *μίλτος, μύλλος*.

ΜΕΛΔΩ, μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει· τήκω, λυώνω, ὑγροποιῶ, τι.— Παθητ. *μέλδομαι*,=ὑγροποιοῦμαι, τήκομαι, λυώνω.

Ἔτυμ. ι μέλδω· ἁμαλδύνω, ἁμαλός, βλαδαρός, μαλακός, μαλθακός· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. ***(s)meld-**· συγγ. πρὸς τά: ἀγγλ-σαξ. **melt**an (λυώνω), παλ-norr. **melta** (χωνεύω, καταπίνω), **maltr** (σαπρός), παλ-γερμ. **malz** (λυωμένος), **smeltan** (λυώνω) κ. ἄ.

μέλε, ἐπ. γ'. ἑν. πρτ. τοῦ *μέλω*.

μέλε, ὦ μέλε (κλητ. πτώσ.) φιλικὴ προσφώνησις, φίλε μου, ἀγαπητέ μου, καῦμένε μου ‖ ἀλλὰ καὶ

ἐπὶ μὴ φιλικῆς προσφωνήσεως, μωρέ, ἀνόητε, κακομοίρη μου.

Ἔτυμ. : ἐπικ. κλητ. ἄνευ ἄλλης πτώσεως ἐν χρήσει· κυρ. εἶναι ἡ κλητικὴ ἑνὸς μὴ μαρτυρουμένου ὀνόμ. **μέλος* (=καλός, προσφιλής), ὅπερ ἀνυπάρχει ἐν τῷ λατιν. συγκριτ. **melior** (6λ. ἐν λ. *μάλα*), πρβλ. *μέλει μοι, μέλω*· ἤδη οἱ ἀρχαῖοι Γραμματικοὶ ἑρμηνεύουν αὐτό: *«με-μελ-ημένε, ἐπιμελείας ἄξιε»*· δὲν λείπουσι καὶ οἱ συσχετίζοντες αὐτὸ πρὸς τὸ *μέλεος*, παρακινούμενοι πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν κακὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐνίοτε.

μελεδαίνω (*μέλω*)· μετὰ γεν., φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, μεριμνῶ περί τινος, ἀγωνιῶ διά τι(να), ἀνησυχῶ.— **II** μετὰ αἰτ., περιποιοῦμαί τινα, τὸν παρακολουθῶ ὡς ἀκόλουθος, θεηδός, θεράπων· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μελέδημα, τό, *-ατος* (*μελεδαίνω*)· φροντίς, μέριμνα, ἐνδιαφέρον, ἀνησυχία.— **II** τὸ ἀντικείμενον τῶν φροντίδων καὶ ἀνησυχιῶν, τὸ πρᾶγμα (ἢ καὶ τὸ πρόσωπον) περὶ τοῦ ὁποίου μεριμνᾷ τις· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μελεδήμων, ον, γεν. *-ονος* (*μελέδημα*)· ὁ φροντίζων περί τινος, ὁ ἐπιμελούμενός τινος, ὁ ἀνησυχῶν || ἀνήσυχος, πολυάσχολος, πολυπράγμων.

μελεδών, -ῶνος, ἡ·=*μελεδώνη* (βλ. λ.).

μελεδωνεύς, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *μελεδωνὸς* (6λ. λ.).

μελεδώνη, ἡ (καὶ *μελεδών*, ἐκ τοῦ *μελεδαίνω*)· φροντίς, μέριμνα || ἀνησυχία, λύπη.

μελεδωνός, ὁ καὶ ἡ (*μελεδαίνω*)· ὁ φροντίζων περί τινος, ὁ λαμβάνων μέριμναν περί τινος || φύλαξ, ἐπόπτης, ἐπιστάτης, οἰκονόμος, δαλαμηπόλος.

μέλει, ἀπρόσ. τοῦ *μέλω* (6λ. λ.).

μελεΐζω (*μέλος* I), καὶ *μελίζω* Α (βλ. λ.)· διαμελίζω, κομματιάζω. [δι' ἐτυμολ. 6λ. *μέλος*].

μελεϊστί, ἐπίρ. (*μελεΐζω*)· μεληδόν, κατὰ μέλη, κομματιαστά, «κομμάτι—κομμάτι».

μελεο-πάθής, *ἐς* (*μέλεος*+*παθεῖν*, τοῦ *πάσχω*)· ὁ πάσχων (ἢ παθὼν) πολλὰ ἀτυχήματα || ὁ ἀξιολύπητος (*μέλεος*) διὰ τὰ παθήματά του, δυστυχής.

μελεό-πονος, *ον* (*μέλεος*+*πόνος*)· ὁ μέλεα ἔργα πονήσας, ὁ ἐλεεινὰ πράξας, ὁ μοχθὼν ἐν μέσῳ συμφορῶν, δυστυχής, ἀξιοθρήνητος.

μέλεος, *α, ον,* καὶ *-ος, -ον* (*μέλω*)· ἄχρηστος, ἀνωφελής, μάταιος || τὸ οὐδ. *μέλεον* ὡς ἐπίρ. = μάτην, ματαίως. 2) δυστυχής, ἐλεεινός, ἄθλιος.

Ἔτυμ.: *μέλεος* (*μέλε[σ]ος*· ὁ ἐκτετ. τύπος τῆς ρίζ. ἐν τῷ *μῶλυς, -υος* (= κατάκοπος, ἐξησθενημένος), ἐξ οὗ τὸ *μωλύω* (=ἐξασθενίζω), *μωλύνομαι*· πρβλ. λιθ. **melas** (ψεῦδος, ἀπάτη), λεττ. **maldit** (περιπλανῶμαι), ἰρλ. **mell** (<**melso-s**, πρβλ. ἐν *βλάσφημος* (**m̥l̥s-*) =λάθος, παράπτωμα, **mellain** (ἀπατῶ), Ζενδ. **mariya** (ἀπατεών)· τὸ λατ. **malus** δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα (βλ. ἐν *μῆλον*).

μελεό-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*μέλεος* + *φρήν*)· ὁ *μέλεα* (λύπης ἄξια) φρονῶν, δυστυχής, ἀξιοθρήνητος.

μελεσί-πτερος, *ον* (*μέλος* II + *πτερόν*)· ὁ ᾄδων διὰ τῶν πτερῶν του, ἐπίθ. τοῦ τέττιγος.

μέλεται, γ' ἑν. μέσ. ἐνεστ. τοῦ *μέλω*.

μελετάω, μελ. *ήσω* (*μελέτη*)· μετὰ γεν., φροντίζω περὶ τινος (*μέλει μοί τινος*).— **II** μετ' αἰτ., δίδω προσοχὴν εἴς τι, τὸ παρακολουθῶ μέχρι τέλους, τὸ ἐξετάζω ἐπιμελῶς, τὸ σπουδάζω, λατιν. **excolere** || ἐπιδιώκω τὴν εὐνοϊκὴ γνώμην τῶν πολλῶν, κολακεύω || μετέρχομαι τέχνην τινά, ἐπαγγέλλομαί τι, (ἐξ)ασκῶ ἐπάγγελμα, ἀσκοῦμαι εἴς τι, λατιν. **meditari**: *μελετῶ σοφίαν* = ἐπαγγέλλομαι τὸν σοφόν || ὡσ. μετὰ δοτ. πράγμ. *μελετῶ τόξῳ*=ἀσκοῦμαι εἰς τὸ τόξον || ἀπολ. γυμνάζομαι, ἀσκοῦμαι || *ἐν τῷ μὴ μελετῶντι* (ἀντὶ *ἐν τῷ μὴ μελετᾶν*)=διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀσκήσεως || ἀπολ. προσέχω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, σκέπτομαι. 2) μετὰ αἰτ. προσ. ἐξασκῶ τινα, γυμνάζω τινά· ἐκ τοῦ

μελέτη, ἡ (*μέλομαι*)· φροντίς, ἐπιμέλεια, προσοχή. 2) ἄσκησις, ἐνασχόλησις, γύμνασις, ἐξάσκησις.— **II** μέριμνα, ἀνησυχία.

μελέτημα, *-ατος,* τὸ (*μελετάω*)· ἐξάσκησις, γύμνασμα, σπουδή.

μελετηρός, *ά, όν* (*μελετάω*)· ὁ προθύμως καὶ ἐπιμελῶς ἀσκούμενος

μελετητέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ *μελετῶ*· πρέπει νὰ ἀσκῆται τις.

μελέτωρ, *-ορος,* ὁ (*μέλω*)· ὁ φροντίζων περί τινος, φύλαξ, φρουρός, τιμωρός, ἐκδικητής.

μεληδών, *-όνος,* ἡ·=*μελεδών, μελεδώνη* (βλ. λ.).

μέλημα, *-ατος,* τό (*μέλω*)· ἀντικείμενον φροντίδος, περὶ οὗ φροντίζει τις || πρόσωπον ἢ πρᾶγμα προσφιλές.— **II** χρέος, ὑποχρέωσις, καθῆκον||φροντίς, μέριμνα, ἀνησυχία.

μελησέμεν, ἐπικ. τύπος ἀντὶ *μελήσειν*, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ *μέλω*.

μελησί-μβροτος, *ον* (*μέλησις*+*βροτός*)· ὁ φροντιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὃν οἱ ἄνθρωποι τιμῶσι καὶ φροντίζουσι περὶ αὐτοῦ.

Μελητίδης, (οὐχὶ *Μελιτ-*), *-ου* ὁ· παροιμιώδης προσωνυμία ἐν Ἀθήναις, ἀπονεμομένη εἰς τοὺς ἡλιθίους, ὡς ἐὰν ἦτο πατρωνυμικὸν ἐκ τοῦ *Μέλητος*.

ΜΕΛΙ, *-ῖτος,* τό, λατ. **MEL**· ὡς καὶ νῦν, τὸ μέλι.

Ἔτυμ.: *μέλι* καὶ ἐξ αὐτοῦ τά: *μελί-φρων, μέλισσα, μέλιττα,* (**μελιτ-jᾶ*), (<**μελι-λιχ-ja* (=ἡ λείχουσα τὸ μέλι) καθ' ἁπλολογίαν· *βλίττω* (βλ. λ.)· συγγ. λατ. **mel**, γεν. **mellis** (ἰαπ. **melit**) ἀρχ-ιταλ. **melid**, ἐξ οὗ ἐσχηματίσθη γεν. **melidos**> **meldos, mellis,** παλ-ιρλ. **mil** (μέλι), μεσ-ιρλ. **milis** (γλυκύς), gall. bret. **mel** (μέλι), γοτθ. **milip** (=ἑλλ. **μέλιτ-*).

μελία, ίων. *-ίη,* ἡ· τὸ δένδρον «μελιὰ» ἢ «μέλεγος», λατ. **fraxinus**· λόγῳ τῆς σκληρότητός του ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν κατασκευὴν δοράτων.— **II** δόρυ ἐκ μελίας.

Ἔτυμ.: *μελίη*· ὁμ. *μέλινος, μείλινος,* ἀττ. *μελέϊνος,* ἐν ἐπιγρ. *μελίνος,* ἐπ. *ἐϋμμελίης*· κατά τινας (<**μελFια* (**σμελFια*), **μελFινος*· κατ' ἄλλους ἡ ἀρχ. σημασ. τεφρόφαιος (λόγῳ τοῦ χρώματος τοῦ ξύλου) καὶ εἶναι συγγ. τῷ λιθ. **smelus** (=τεφρόφαιος), **pas-melys** (ὑπόφαιος, μελαψός, μαυρισμένος ἀπὸ τὸν ἥλιον), πρβλ. καὶ παλ-γερμ. **bircha,** παλ-σλαυ. **brěza** (=τὸ δένδρον ἡ σημύδα), παρ' Ἡσυχ. *«φορκόν· λευκόν, πολιόν»*.

μελί-βοας, ὁ (*μέλι*+*βοή*)· ὁ ἔχων βοὴν (φωνὴν) ἡδεῖαν ὡς μέλι.

μελί-βρομος, *ον* (*μέλι*+*βρέμω*)· ὁ ἡδέως ἠχῶν, ἡδέως ᾄδων.

μελί-γδουπος, *ον* (*μέλι*+*δουπέω*)· ὁ ἡδέως ἠχῶν.

μελί-γηρυς, δωρ. **-γαρυς,** *-υος,* ὁ, ἡ (*μέλι* + *γῆρυς*)· γλυκύφωνος, μελῳδικός, μουσικός.

μελί-γλωσσος, *ον* (*μέλι*+*γλῶσσα*)· ὁ ἔχων γλῶσσαν γλυκεῖαν ὡς μέλι, γλυκόγλωσσος.

μέλιγμα, *-ατος,* τὸ (*μελίζω* Β)· ᾆσμα, ᾠδή || μουσικὸν ὄργανον, αὐλός.

μελίζω (Α), μελ. *-ίσω* (*μέλος* I)· διαμελίζω, κομματιάζω.

μελίζω (Β), δωρ. **μελίσδω,** (*μέλος* II), μέσ. μέλ. *μελίξομαι*· χορδίζω κελαδῶ, τερετίζω || ᾄδω μέλος, ποιῶ μέλος δι' ὀργάνου, ἠχῶ μελῳδικῶς, ψάλλω || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. 2) μτδτ. ἐξυμνῶ τινα ἢ τι δι' ᾠδῆς.

μελι-ηδύς, *ἐς* (*μέλι* + *ἡδύς*)· ὁ ἡδὺς (γλυκὺς) ὡς μέλι || μτφρ., ὁ γλυκὺς εἰς τὴν ψυχήν, εὐχάριστος, τερπνός.

μελί-θρεπτος, *ον* (*μέλι*+*τρέφω*)· ὁ διὰ μέλιτος τρεφόμενος (ἢ τεθραμμένος).

μελί-θροος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. **-θρους,** *-ουν* (*μέλι*+*θροέω*)· ὁ ἠχῶν (*θροῶν*) ἡδέως, μελίφωνος, γλυκύφωνος.

μελί-κηρον, τὸ (*μέλι*+*κηρός*)· ἡ κηρήθρα.

μελί-κομπος, *ον* (*μέλι*+*κομπέω*)· ὁ ἡδέως ἠχῶν.

μελί-κρᾶτος, ίων. **-κρητος,** *ον* (*μέλι* + *κεράννυμι*)· ὁ ἀνάμεικτος μὲ μέλι || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ μελίκρητον,* ἀττ. *-κρᾶτον* =ποτὸν - κρᾶμα μέλιτος καὶ γάλακτος, προσφερόμενον ὡς σπονδὴ εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς.

μελικτής, *-οῦ* δωρ. **μελικτάς,** *-ᾶ,* ὁ (*μελίζω* Β)· ἀοιδός, μουσικός, ἰδίως δὲ ὁ αὐλητής, παίζων τὸν αὐλόν.

μελί-λωτον, τό, καὶ *μελίλωτος,* ὁ (*μέλι*+*λωτός*)·

εἶδος λωτοῦ (τριφυλλίου) ἔχοντος ὀσμὴν μέλιτος.
ΜΕΛΙ'ΝΗ, ἡ· εἶδος κέγχρου, ὁ κοινὸς κέγχρος (κεχρί), λατ. **panicum** || ἐν τῷ πληθ., ἀγροὶ κέγχρου ἢ ἀποθῆκαι.
Ἔτυμ.: ἐλέγετο καὶ *ἔλυμος*· συγγ. τῷ λατ. **milium** (=*κέγχρος*) (<*meliom κατ' ἀφομοίωσιν), λιθ. **malnos** (κεχρί)· πιθ ἐκ τοῦ ἰαπ. ***mel-*** (ἀλέθω).
μέλινος, ἐπ. *μείλινος, η, ον* (*μελία*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μελίας (τοῦ δένδρου), λατ. **fraxineus.**
Μελῖνο-φάγοι, οἱ (*μελίνη*+*φαγεῖν*)· οἱ τρώγοντες μελίνην (κεχρί), Θρᾳκικὴ φυλή.
μελί-παις, *-παιδος,* ὁ καὶ ἡ (*μέλι* + *παῖς*)· κυρ. παῖς τοῦ μέλιτος, ἐπὶ τῶν μελισσῶν || ἐπίθ. κυψέλης, ἡ κυψέλη μετὰ τῶν ἐκ τοῦ μέλιτος τρεφομένων τέκνων της.
μελί-πνοος, *ον,* καὶ συνηρ. **-πνους,** *-ουν* (*μέλι*+*πνέω*)· ὁ πνέων (ἀναπνέων) μέλι, ὁ μυρίζων ἀπὸ μέλι, ὁ ἀποπνέων ἡδεῖαν ὀσμήν.
μελί-ρροος, *ον,* καὶ συνηρ. **μελί-ρρους,** *-ουν* (*μέλι*+*ῥέω*)· ὁ ῥέων (στάζων) μέλι.
μελί-ρρῠτος, *ον*'=*μελίρροος.*
μελίσδω, δωρ. ἀντὶ *μελίζω* Β (βλ. λ.)· *μελίσδει* δωρ. ἀπρφ.
μέλισμα, *-ατος,* τὸ (*μελίζω* Β)· ᾆσμα, μέλος, ᾠδὴ || ἦχος, μελῳδία.
μέλισσα, ἀττ. **μέλιττα,** *-ης,* ἡ (*μέλι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ μέλισσα. **2)** προσωνυμία τῆς ἱερείας τῶν Δελφῶν.— **II** τὸ μέλι καθ' ἑαυτό.
μελίσσειος (οὐχὶ *μελίσσιος*), *α, ον* (*μέλισσα*)· ὁ τῆς μελίσσης, ὁ ἀνήκων εἰς μέλισσαν ἢ μελίσσας || *μελίσσειον κηρίον*=κηρήθρα μέλιτος.
μελισσό-βοτος, *ον* (*μέλισσα*+*βόσκω*)· ὁ βοσκόμενος ὑπὸ μελισσῶν.
μελισσο-νόμος, *ον* (*μέλισσα* + *νέμω*)· ὁ βόσκων (τρέφων, διατηρῶν) μελίσσας (μελίσσια), μελισσοκόμος.— **II** (*μέλισσα* 2) ἱέρεια (τῆς Ἀρτέμιδος).
μελισσο-πόνος, *ον* (*μέλισσα*+*πονέω*)· ὁ περιποιούμενος (διατηρῶν) μελίσσας, μελισσοκόμος.
μελισσο-σόος, *ον* (*μέλισσα* + *σόος*)· ὁ σῴζων (προστατεύων) μελίσσας, φύλαξ[μελισσῶν, προστάτης των.
μελισσό-τοκος, *ον* (*μέλισσα*+*τεκεῖν,* τοῦ *τίκτω*)· ὁ γεννηθεὶς (παραχθεὶς) ὑπὸ μελισσῶν, ἄρα γλυκὺς ὡς τὸ μέλι.
μελισσο-τρόφος, *ον* (*μέλισσα*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων (συντηρῶν, διατηρῶν) μελίσσας, μελισσοκόμος.
μελισσών, ἀττ. **μελιττών,** *-ῶνος,* ὁ (*μέλισσα*)· μελισσουργεῖον, μελισσοκομεῖον.
μελι-στάγής, *ὲς* (*μέλι* + *σταγῆναι,* τοῦ *στάζω*)· ὁ στάζων μέλι.
μελί-στακτος, *ον*· = *μελισταγὴς* (βλ. λ.).
μελίτεια, ἡ (*μέλι*)· τὸ μελισσοβότανον, μελισσόχορτον, λατιν. **apiastrum.**
Μελῑτίδης, ἐσφαλμ. γρ. ἀντὶ ***Μελητίδης*** (βλ. λ.).
μελῑτόεις, *εσσα, εν* (*μέλι*)· γλυκὺς ὡς μέλι, μελιτοειδής, μελωμένος.— **II** κατεσκευασμένος ἀπὸ (μὲ) μέλι || ὡς. οὐσ. **μελιτόεσσα,** ἀττ. *μελιτοῦττα* (ἐνγ. *μᾶζα*), ἡ· πλακοῦς μετὰ μέλιτος, μελόπιττα.
μελῖτο-πώλης, *-ου,* ὁ (*μέλι* + *πωλέω*)· ὁ πωλῶν μέλι, ὁ ἐμπορευόμενος μέλια.
μελιτοῦττα· βλ. ἐν *μελιτόεις.*
μελῑτόω, μελ. *-ώσω* (*μέλι*)· γλυκαίνω τι ἀναμειγνύων αὐτὸ μὲ μέλι.
μέλιττα, ἡ, ἀττ. ἀντὶ *μέλισσα*· ὅ,τι καὶ νῦν.
μελίττιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μέλιττα*· μικρὰ μέλισσα.— **II** τὸ κυψελίδιον. ἐν τῇ κηρήθρᾳ, καὶ ἐν τῷ πληθ. αὐτὴ ἡ κηρήθρα.
μελιττο-τρόφος, ἀττ. ἀντὶ *μελισσοτρ—* (βλ. λ.).
μελιττ-ουργός, -ουργέω, -ουργία, ἀττ. ἀντὶ *μελισσ—.*
μελιτ-ώδης, *ες* (*μέλι*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς μέλι, μελιτοειδής.
μελῖτωμα, *-ατος,* τὸ (*μελιτόω*)· πλακοῦς μετὰ μέλιτος, πέμμα, μελόπιττα.
μελί-φθογγος, *ον* (*μέλι* + *φθογγή*)· ὁ ἔχων φωνὴν γλυκεῖαν ὡς μέλι, μελίφωνος.
μελί-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*μέλι* + *φρήν*)· ὁ εὐφραίνων διὰ τῆς γλυκύτητος τὴν καρδίαν, ὁ ἡδὺς τὰς φρένας, εὐχάριστος, τερπνός, εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν διανοημάτων του.
μελί-φυρτος, *ον* (*μέλι* + *φύρω*)· ὁ μέλιτι πεφυρμένος, ἀνάμεικτος μὲ μέλι.
μελί-χλωρος, *ον* (*μέλι* + *χλωρός*)· ὁ χλωρὸς (κίτρινος ἢ χλωμὸς) ὡς τὸ μέλι, ὁ ἔχων τὴν χροιὰν τοῦ μέλιτος.
μελί-χροος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. **-χρους,** *ουν* (*μέλι*+*χρόα*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος.
μελίχρ-ώδης, *ες* (*μελίχρους*+*εἶδος*)· κίτρινος ὡς μέλι, ὁ κατὰ τὸ χρῶμα ὁμοιάζων πρὸς τὸ μέλι.
μελί-χρως, *-ωτος,* ὁ, ἡ (*μέλι* + *χρώς*)· = *μελίχροος* (ἑλ. λ.).
μέλλημα, *-ατος,* τὸ (*μέλλω*)· ἀργοπορία, ἐπιβράδυνσις || ἐν τῷ πληθ. ἀργοπορίαι, ἀναβολαί.
μέλλησα, ἐπ. ἀντὶ *ἐμέλλησα,* ἀόρ. α' τοῦ *μέλλω.*
μέλλησις, *-εως,* ἡ (*μέλλω*)· ἀναβλητικότης, χρονοτριβὴ || πρόθεσις, τὸ ὅτι ὑπάρχει ἐλπὶς ἢ φόβος ὅτι δὰ συμβῇ τι, τὸ ὅτι ἐπικρέμαται (ἐπαπειλεῖται, ἐπίκειται) τι.— **II** προσπάθεια (σκοπὸς) μὴ ἐκπληρωθεῖσα, καθυστέρησις, ἀναβολή.
μελλητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μέλλω*· πρέπει νὰ ἀργοπορήσῃ, νὰ βραδύνῃ, τις.
μελλητής, *-οῦ,* ὁ (*μέλλω*)· ὁ συνηθίζων νὰ ἀναβάλλῃ, ἀναβλητικός, ὁ ἀργοπόρων, διστακτικός.
μελλό-γᾰμος, *ον* (*μέλλω*+*γαμέω*)· ὁ μέλλων νὰ συνάψῃ γάμον, μελλόνυμφος, μνηστευμένος.
μελλο-δειπνικός, *ή, όν* (*μέλλω* + *δεῖπνον*)· ἐπὶ μουσικοῦ *μέλους,* τὸ ᾁδόμενον ἐν ἀρχῇ τοῦ δείπνου (προκειμένου νὰ ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον).
μέλλο-νῑκιάω· (*μέλλω* + *νικάω*)· μέλλω νὰ νικήσω, ἀναβάλλω τὴν νίκην, ῥῆμα σχηματισθὲν μετὰ λογοπαικτικῆς νύξεως ἐπὶ τοῦ Νικίου, ὅστις ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἀνέβαλλεν ἢ ἐζήτει νὰ ἀποφύγῃ τὴν στρατηγίαν τῆς κατὰ τῆς Σικελίας ἐκστρατείας.
μελλό-νυμφος, *ον* (*μέλλω*+*νύμφη*)· ὁ μέλλων νὰ νυμφευθῇ ἐντὸς ὀλίγου, ὁ μνηστευμένος (πρβλ. *μελλόγαμος*) || ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ, πᾶν πρόσωπον (ἄρρεν ἢ θῆλυ) ἄγον ἡλικίαν γάμου, εὑρισκόμενον εἰς «ὥραν γάμου».
ΜΕ'ΛΛΩ, πρτ. *ἔμελλον*· μελ. *μελλήσω*· ἀόρ. α' *ἐμέλλησα*· παρ' ἀττ. ἡ αὖξ. εἶναι καὶ χρονικὴ (*ἠμελλον, ἠμέλλησα*)· σκέπτομαι (ἔχω κατὰ νοῦν, ἔχω ἐλθει εἰς τὸ σημεῖον) νὰ πράξω τι, σκοπεύω νὰ..., πρόκειται νὰ... || ἐντεῦθεν, προτίθεμαι, σχεδιάζω.— **II** εἶμαι ὑπὸ τῆς μοίρας προωρισμένος νὰ πράξω τι: *τὰ οὐ τελέεσθαι ἔμελλον*=τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν προωρισμένα ὑπὸ τῆς μοίρας («δὲν ἦταν γραφτὸ ἀπὸ τὴ μοῖρα») νὰ ἐκτελεσθοῦν. **2)** ἐπὶ συμπεράσματος ἐξαγομένου ἐκ τῶν προηγουμένων· «εἶναι πιθανόν», «φαίνεται βέβαιον ὅτι...», «ἀσφαλῶς θά..», συχνότατα δὲ καταντᾷ εἰς τὸ «πρέπει»: *μέλλω που ἀπεχθέσθαι Διὶ πατρὶ* = φαίνεται βέβαιον ὅτι ἔγινα μισητὸς εἰς τὸν πατέρα Δία («πρέπει νὰ ἔχω γίνει...»). **3)** πρὸς δήλωσιν ἰσχυρᾶς πιθανότητος, ὅτε ἑρμηνεύεται διὰ τῶν «πιθανὸν εἶναι ὅτι..», «πιθανῶς», «πιθανώτατα»,: *τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν* = πιθανώτατα (εἶναι πιθανὸν ὅτι) τὰ ἔχετε ἀκούσει (ἢ: θὰ τὰ ἀκούσετε) || *ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι βουλὰς βουλεύειν*=ὅπου πιθανῶς (ἢ: εἶναι πιθανὸν ὅτι) οἱ ἄριστοι συσκέπτονται.— **III** πρὸς δήλωσιν τοῦ ὅτι: πάντοτε ἔχω σκοπὸν (πρόθεσιν) νὰ πράξω τι, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸ πράξω || ὀθεν, ἀναβάλλω, βραδύνω, διστάζω, λεπτολογῶ.— **IV** συχνὰ τὸ *μέλλω* κεῖται ἄνευ τοῦ ἀπαρεμφάτου του, καὶ τότε φαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ *μέλλω* ἐξαρτᾶται ἀπ' εὐθείας ἡ αἰτιατ., ἡ ὁποία ἐν κυριολεξίᾳ θὰ ἐξηρτᾶτο ἐκ τοῦ παραλειφθέντος ἀπρφ.: *ὅ,τι μέλλετε* [ἐνν. *πράττειν*] *εὐθὺς πράττετε* = ὅ,τι ἔχετε σκοπὸν νὰ κάμετε, κάμετέ το ἀμέσως || τοιουτοτρόπως (ἄνευ τοῦ ἀπρφ. δηλ.) κεῖται συχνὰ ἡ μτχ. *μέλλων: ὁ μέλλων* [ἐνν. *ἔσεσθαι* ἢ *γίγνεσθαι*] *χρόνος,* ἰδίᾳ δὲ τὸ οὐδ. *τὸ μέλλον, τὰ μέλλοντα* (= τὸ μέλλον νὰ συμβῇ, τὸ συμβησόμενον, τὸ ἀποτέλεσμα).
Ἔτυμ.: *μέλλω* καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ *μελλ-έρηβος, μελλ-*

εἰρην, μελλό-γαμος, μελλό-νυμφος κ. ἄ., ἐξ ἰαπ. ῥ. *mel-, τῆς ὁποίας βασικὴ σημ. εἶναι ἡ τοῦ ἕλκειν, σύρειν, ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ τοῦ διστάζειν, ἀναβάλλειν· πρβλ. λατ. **promellere** (= **litem promovere**), ἰαπ. ***melno**, παλ-ιρλ. **mall** (βραδύς, ἀργός), **amall, lamall** (χρονοτριβή, διστακτικότης)· ὅτι δὲ ἡ ἰαπ. ριζ. ***mel** ἐσήμαινεν ἀρχ. σύρειν, ἕλκειν ἐνδείκνυται ἐκ τοῦ λατιν. **remulcum, promulcum** (κάλως ἕλξεως), πρβλ. καὶ λατ. **remeligo, remoratrix**.

μελλώ, -οῦς, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***μέλλησις***.

μελο-γράφια, ἡ· τὸ γράφειν μέλη, μελῳδίας· ἐκ τοῦ

μελο-γράφος, ***ον*** (***μέλος*** II + ***γράφω***)· ὁ γράφων μελῳδίας, ᾄσματα, ᾠδάς.

μελο-ποιέω, μελ. ***-ήσω*** (***μελοποιός***)· ποιῶ μέλη, λυρικὰ ποιήματα.— **II** προσαρμόζω εἰς τὴν μουσικήν.

μελο-ποιητής, -οῦ, ὁ=***μελοποιὸς*** (βλ. λ.).

μελο-ποιός, ***ὁν*** (***μέλος*** II + ***ποιῶ***)· ὁ ποιῶν λυρικὰ ποιήματα||ὡς οὐσ. ***ὁ μελοποιός***=ὁ λυρικὸς ποιητής.

ΜΕ΄ΛΟΣ, τό, γεν. ***-εος***· μέλος τοῦ σώματος: ***κατὰ μέλεα***=κατὰ μέλη, μεληδόν, ἕνα - ἕνα μέλος.— **II** ᾠδή, ᾆσμα || ***ἐν τῷ πλεῖ. μέλη***=λυρικὴ ποίησις, τὰ χορικά. **2)** ἡ μουσική, εἰς ἣν ποίημά τι εἶναι ἡρμονισμένον, μελῳδία, «μουσική», «μουσικὸς σκοπός», κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ μέτρον.

Ἔτυμ. : ἡ δευτέρα σημασία εἶναι ἀπότοκος τῆς πρώτης, διότι ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ μέλους τοῦ σώματος εἶναι εὔκολος ἡ μεταφορικὴ χρῆσις ἐπὶ μέλους μουσικῆς φράσεως (πρβλ. τὴν χρῆσιν τῶν **Glied-Lied** ἐν τῇ Γερμανικῇ)· ***μέλος*** δηλ. κυρ. ἐσήμαινε κινητὸν μέλος τοῦ σώματος, ἄρθρωσιν, ἁρμόν (κλεῖδωσιν), εἶτα δὲ κατ' ἐπέκτ. ἢ μτφρ. καὶ μέλος (τμῆμα) μουσικῆς φράσεως, ὅθεν καὶ ᾆσμα, μελῳδίαν· ἐκ τοῦ ***μέλος*** προῆλθε τὸ ***μελίζω*** (=ᾄδω, παίζω μουσικὸν ὄργανον)· πρβλ. gall. **cymmal** (ἄρθρωσις), corn. **mal**, bret. **mell** (ἄρθρωσις, σπόνδυλος) 〈κελτ. ***melsa** (μέλος σώματος)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **marma** (=ἡκρωτηριασμένον μέλος σώματος), **marati** (ἀποθνήσκω).

μελο-τῠπέω, μέλ. ***-ήσω*** (***μέλος*** II + ***τύπτω***)· ἀνακρούω μέλος ἢ ἦχον, φάλλω, ψαλμῳδῶ.

μέλπηθρον, τό (***μέλπω***)· ᾆσμα μετὰ χοροῦ, παίγνιον, τέρψις, διασκέδασις || συν. ἐν τῷ πλεῖ. (ἐπὶ ἀτάφου πτώματος): ***μέλπηθρα κυνῶν*** (=λεία τῶν κυνῶν, ἅρα τέρψις των, χαρά των, διασκέδασίς των).

Μελπομένη, ἡ· ἡ Μοῦσα τῆς τραγῳδίας (μία τῶν ἐννέα Μουσῶν)· κυρ. ὅμως ***μελπομένη*** = ἡ ᾄδουσα· ἐκ τοῦ

μέλπω, μέλ. ***-ψω***· ἀόρ. α' ***ἔμελψα*** (***μέλος*** II)· ᾄδω, ἐξυμνῶ τινα δι' ᾄσματος καὶ χοροῦ. **2)** ἀμτδ. ᾄδω. — **II** τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς ἀποθετ. ***μέλπομαι***, μελλ. ***μέλψομαι*** : ***μέλπομαι κιθαρίζων***=ᾄδω συνοδείᾳ κιθάρας || ***μέλπομαι Ἄρηι***=ὀρχοῦμαι (ὀρχησιν πολεμικὴν) πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄρεως, τ. ἔ. μάχομαι γενναίως. **2)** μετὰ αἰτ., ᾄδω, ἐξυμνῶ τινα.

Ἔτυμ. : ὁμ., ποιητ. ***μέλπω***· ὁμ. ***μέλπηθρα*** (βλ. λ.)· ὁμ.—ποιητ. ***μολπή***· ***μολπὸς*** (πρβλ. Ἡσυχ. «***μολπός, ᾠδός, ὑμνῳδός, ποιητής***»), ιρλ. **molaim** (ἐγκωμιάζω), **molad** (ἐγκώμιον) (ἰαπ. -lp- 〉κελτ. -l-), gall. **mawl** (ἐγκώμιον), **moli** (ἐπαινῶ).

μελύδριον, τό, ὡς ὑποκορ. τοῦ ***μέλος*** I=μικρὸν μέρος τοῦ σώματος.— **II** ὡς ὑποκορ. τοῦ ***μέλος*** II = ᾄσματιον, ᾠδάριον, «τραγουδάκι».

ΜΕ΄ΛΩ, μέλ. ***μελήσω***· εἶμαι ἀντικείμενον φροντίδος ἢ σκέψεως: ***πᾶσι μέλω***=ἀποτελῶ μέλημα δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅλοι ἀσχολοῦνται μὲ ἐμέ. **2)** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ γ' ἑν. ***μέλει***, πρτ. ***ἔμελε***, μέλλ. ***μελήσει***, ἐνεστ. καὶ μέλλ. ἀπρφ. ***μέλειν*** καὶ ***μελήσειν***· κάτι εἶναι **δι'** ἐμὲ τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεών μου ἢ τῶν φροντίδων μου ἢ καὶ τῶν ἀνησυχιῶν μου, φροντίζω δι' αὐτό, τὸ σκέπτομαι, ἀνησυχῶ δι' αὐτό (καὶ τὸ μὲν ἀντικείμενον τῆς σκέψεως καὶ φροντίδος τίθεται κατ' ὀνομ., τὸ δὲ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον φροντίζει καὶ σκέπτεται καὶ ἀνησυχεῖ τίθεται κατὰ δοτικήν), πρβλ. καὶ τὸ τῆς Λατινικῆς **curae est mihi** : ***μέλει μοι πόλεμος***=ὁ πόλεμος ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν φροντίδων μου || τὸ πρᾶγμα ἐνίοτε ἐκφέρεται δι' ἀπαρφ. ἀντὶ κατ' ὀνομ. ὀνόμ.: ***μέλει μοι εἰδέναι*** = ἐνδιαφέρομαι (φροντίζω) νὰ μάθω. **3)** τὸ γ' ἑν. ***μέλει*** συχνὰ κεῖται ἀπροσ., συντάσσεται δὲ τότε μετὰ γεν. τοῦ πράγματος, ὡς ἀντικειμένου, καὶ μετὰ δοτ. τοῦ προσ.: ***μέλει μοί τινος***=***μέλημά ἐστί μοι περί τινος***=ἐνδιαφέρομαι διά τι, φροντίζω διά τι.— **II** τὸ γ' ἑνικ. τοῦ μέσου ἐνεστ. καὶ μέσ. μέλλ. ***μέλεται, μελήσεται*** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐνεργ. ***μέλει, μελήσει*** : ***ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται***=ἀλλὰ δι' αὐτὰ δὰ φροντίσω ἐγὼ (ἀλλ' αὐτὰ δὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον ἰδικῆς μου φροντίδος).— **2)** ὁ ἐπ. ἐνεργ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ***μέμηλε, μεμήλει*** (ἀντὶ τῶν ἀττ. ***μεμέληκε, ἐμεμελήκει***) κεῖνται μετὰ σημ. ἐν. καὶ πρτ.: ***ᾧ τόσα μέμηλεν*** (=ὅστις περὶ τόσων φροντίζει). **3)** ὡσ. μετὰ σημ. ἐνεστ. καὶ πρτ. κεῖνται καὶ ὁ παθητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. ***μέμβλεται, μέμβλετο*** (συγκεκ. τύποι ἀντὶ ***μεμέληται, ἐμεμέλητο***) : ***ἦ νύ τοι οὐκέτι μέμβλετ'*** ***Ἀχιλλεὺς***=ἀσφαλῶς ὁ Ἀχ. δὲν ἀποτελεῖ πλέον φροντίδα διά σὲ (κυρ. δὲν φροντίζεται ὑπὸ σοῦ, τ. ἔ. δὲν φροντίζεις δι' αὐτόν) || ***μέμβλετο οἱ τεῖχος***=τὸ τεῖχος ἐφροντίζετο ὑπ' αὐτοῦ, τὸ τεῖχος ἦτο ἡ φροντίς του, τ. ἔ. ἐφρόντιζε διὰ τὸ τεῖχος.— **III** τὸ ἐνεργ. ***μέλω***, ὡς καὶ τὸ μέσον ***μέλομαι***, εὑρίσκονται καὶ ἐν ἐνεργ. σημ.· φροντίζω τινά, φροντίζω περί τινος, ἐπιμελοῦμαί τινος, ἐνδιαφέρομαι διά τι (ἢ διά τινα) || μετὰ γεν. (ὡς τὸ ***ἐπιμελοῦμαι***) : ***μέλω βροτῶν***=φροντίζω (ἐνδιαφέρομαι) διὰ τοὺς θνητοὺς || σπαν. καὶ μετὰ δοτ.: ***θεοῖς μέλοντες***=φροντίζοντες περὶ τῶν θεῶν, σκεπτόμενοι τοὺς θεούς.

Ἔτυμ. : ***μέλω, μελήσω***· ποιητ. πρκ. ***μέμηλα***, ποιητ. παθ. γ' ἑν. πρκ. ***μέμβλεται***· πρβλ. τὴν παρ' ἀττ. κλητ. ***μέλε*** (βλ. λ.), ***μελέδη, μελεδών, μελέδημα, μελεδαίνω, μελέτη, μελετᾶν, μελέτωρ***, λατ. **melior**.

μελ-ῳδέω, μελ. ***-ήσω*** (***μελῳδός***)· ᾄδω μελῳδικῶς· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μελ-ῳδία, ἡ (***μελῳδέω***)· ᾄ,τι καὶ νῦν, τὸ ᾄδειν μελῳδικῶς, ψαλμῳδία, ᾠδή.

μελ-ῳδός, ***ὁν*** (***μέλος*** II + ***ᾠδή***)· ὁ ᾄδων μελῳδικῶς, ὁ μουσικός, μελῳδικός.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ μελῳδός*** =***ὁ μελοποιός***.

μέμαα, πρκ. τοῦ ***μάω***· γ' πληθ. ***μεμάᾶσι***.

μεμᾰθηκα, πρκ. τοῦ ***μανθάνω***.

μεμᾰκυῖα, θηλ. τῆς μτχ. τοῦ ἐπ. πρκ. τοῦ ***μηκάομαι***.

μέμᾰμεν, ἐπ. ἀντὶ ***μεμάομεν***, α' πληθ. πρκ. τοῦ ***μάω*** (βλ. λ.).

μεμᾰνημαι, πρκ. τοῦ ***μαίνομαι***, ἐσχηματισμένος ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. ***μανέομαι*** (βλ. λ.).

μεμᾰότες, πληθ. μτχ. πρκ. τοῦ ***μάω*** (βλ. λ.).

μεμᾰποιεν, γ' πληθ. Εὐκτ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***μάρπτω*** (βλ. λ.).

μεμαρπώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***μάρπτω***.

μέμᾰτε, ἐπ. ἀντὶ ***μεμάετε***, β' πληθ. πρκ. τοῦ ***μάω***.

μέμᾰχα, πρκ. τοῦ ***μάσσω***.

μεμᾰώς, μεμᾰυῖα, μτχ. πρκ. τοῦ ***μάω*** || ***μεμαῶτες, μεμαῶτας***, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. μετ' ἐκτετ. τοῦ θεματ. φων. ἀντὶ ***μεμαότες, μεμαότας***.

μέμβλεται, μέμβλετο, ἐπ. ἀντὶ ***μεμέληται, ἐμεμέλητο***, γ' ἑνικ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ***μέλω***.

μέμβλωκα, πρκ. τοῦ ***βλώσκω*** (βλ. λ.).

μεμβράνα (ὀρθότ. ***μεμβρᾶνα***), ἡ, λατ. **membrāna**, λεπτὸν κατειργασμένον δέρμα, περγαμηνή, μεμβράνη.

ΜΕΜΒΡΑ΄Σ, ***-άδος***, ἡ· εἶδος μικροῦ καὶ κατωτέρας ἀξίας ἰχθύος, κοιν. χαψί.

μεμέληκα, πρκ. τοῦ ***μέλω***.

μεμένηκα, πρκ. τοῦ ***μένω***.

μεμετιμένος, ἰων. ἀντὶ ***μεθειμένος***, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***μεθίημι***.

μεμηκώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***μηκάομαι***.

μέμηλε, γ' ἑν. ἐπ. πρκ. τοῦ ***μέλω***, μετὰ σημ. ἐν. (βλ. ***μέλω***).

μεμήλει, γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***μέλω*** μετὰ σημ. πρτ. (βλ. ***μέλω***).

μέμηνα, πρκ. τοῦ ***μαίνομαι***.

μεμηχᾰνημένως, ἐπιρ. τῆς μτχ. πρκ. τοῦ ***μηχανάομαι***· δολίως, πανούργως, διὰ στρατηγήματος.

μεμίασμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***μιαίνω***.

μέμιγμαι, (ὀρθότ. *μέμειγμαι*) παθ. πρκ. τοῦ *μείγνυμι*· ἀπρφ. *μεμίχθαι* (ὀρθότ. *μεμεῖχθαι*.

μεμνᾱμένος, μτχ. δωρ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκω*.

μέμνεο, Προστ. ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκω*.

μεμνέφτο, ἰων. ἀντὶ *μεμνῷτο*, γ' ἑν. Εὐκτ. παθ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκω*.

μέμνημαι, παθ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκω*, ἀπρφ. *μεμνῆσθαι*.

μεμνήμην, μεμνώμην, Εὐκτ. παθ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκω*.

μεμνηστευμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *μνηστεύω*.

μεμνῶμαι, Ὑποτ. παθ. πρκ. τοῦ *μιμνήσκομαι*.

Μέμνων, -ονος, ὁ (*μένω*)· κύρ. ὄν. διαφόρων μυθικῶν καὶ ἱστορικῶν προσώπων (βλ. Κ. Ε. Α.) ‖ κυρίως σημαίνει ὁ σταθερός, ὁ ἀποφασιστικός. [πρβλ. Ἡσυχ. «*μέμνων*· *ὁ ὄνος*» (προφανῶς διὰ τὴν πείσμονα ἐμμονήν του εἰς «ὅ,τι τοῦ καπνίσῃ»· ἐντεῦθεν «*μεμνόνεια*» τὰ κρέατα, αἱ σάρκες, τοῦ ὄνου].

μεμόλυγκα, -υσμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *μολύνω*.

μέμονα, ποιητ. καὶ ἰων. πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ., ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (**μάω*)· ἐπιθυμῶ σφόδρα, ποθῶ, ἐπιδιώκω μὲ πάθος: *διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε* (=ἡ καρδία μου κατέχεται ἀπὸ δύο πόθους (δύο πρόγματα ἐπιθυμῶ πολύ).

Ἔτυμ. *ι* (βλ. καὶ **μάω*)· *μέμονα* (πληθ. *μέμαμεν* <**me-mn̥-*, ὑπερσ. *μέμασαν*, μτχ. *μεμᾱ[F]ώς, μεμαυῖα*, πληθ. *μεμᾶότες*, κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν): λατ. **memini** (**mem°nai*), γοτθ. **man,** πληθ. **munum,** ἀπρφ. **munan** (σκέπτομαι, πιστεύω), **muns** (σκέψις, ἀπόφασις), παλ-norr. **munr** (πόθος), ἀγγλ-σαξ. **myne** (ἐπιθυμία), παλ-σαξ. **farmunan** (ἀρνοῦμαι, περιφρονῶ), παλ-γερμ. **manēn** (=λατ. **moneo**)· ἐξ ἰαπ. ρἰζ. ***men-** (=λατ. **mente agitare**) ἐν τῷ σανσκρ. **mányatē, manutē,** (σκέπτομαι), **mánati** (μνημονεύω), Ζενδ. **man-** (σκέπτομαι), ἑλλ. *μαίνομαι* (βλ. λ.), *Μέντωρ* (=σανσκρ. **mantár**=διανοούμενος, σκεπτόμενος), λατιν. **mens** (=σανσκρ. **mati-ḥ** = σκέψις, ἐπιθυμία), Ζενδ. **maitiš** (= μνήμη), γοτθ. **ga-munds** (ἀνάμνησις, ἐνθύμιον), λιθ. **at-mintis** (μνήμη), ἰαπ. ***mn̥ti-**, λατ. **mentio,** παλιρλ. **menme** (πνεῦμα) = σανσκρ. **mánman-** (σκέψις)· ἰαπ. ρημ. θέμα ***mn̥nēi-**, ἐξ οὗ Βσδ. **manᾱyasi,** παλλατ. **mini-scitur,** λατ. **re-miniscor,** ἑλλ. ἀπρφ. *μανῆναι*, λιθ. ἀπρφ. **minėti** (μνημονεύω), παλ-σλαυ. ἀπρφ. **mĭnĕti** (πιστεύω, σκέπτομαι).— Εἰς τὴν αὐτὴν ἰαπ. ρἰζ. ***men-** ἀνάγεται τὸ ἑλλ. *μένος* καὶ τὰ ἐκεῖ ἀναφερόμενα (βλ. *μένος*)· πρβλ. ὡσ. τὸ ἰαπ ***m(e)nā-** ἐν τῷ *μέμνημαι*, *μιμνήσκω* (βλ. λ. λ.)· τῆς ρἰζης ταύτης ἐπέκτασις εἶναι ἡ ἰαπ. ***mendh-** (βλ. ἐν *μανθάνω*, *Μοῦσα*).

μεμόρηται, γ' ἑν. ποιητ. παθ. πρκ. τοῦ *μείρομαι*

μεμορυγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *μορύσσω*.

μεμούνωμαι, ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *μονόω*.

μεμπτός, *ἡ, ὀν* (*μέμφομαι*)· ὃν δύναταί τις νὰ μεμφθῇ, ὁ ἄξιος μομφῆς, ἀξιόμεμπτος, ἀξιοκατάφρονητος.— ‖ ἐνεργ. ὁ μεμφόμενος, ὁ ἐπιρρίπτων μομφὴν ἐπί τινος.

μέμῦκα, πρκ τοῦ *μυκάομαι* ‖ ὡσ. πρκ. τοῦ *μύω*.

ΜΕ'ΜΦΟΜΑΙ, μέλ. *μέμψομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐμεμψάμην*, παθ. *ἐμέμφθην*, ἀποθ.· ὅ,τι καὶ νῦν, μέμφομαι, ψέγω, κατηγορῶ, ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω, εὑρίσκω σφάλμα εἴς τινα (μετ' αἰτ. προσ. ἢ πραγμ.) ‖ μετὰ γεν. πράγμ., παραπονοῦμαι διά τι ‖ μετὰ αἰτ. πράγμ. καὶ γεν. προσ.: *δ μάλιστα μέμφονται ἡμῶν*= διὰ τὸ ὁποῖον κυρίως μᾶς μέμφονται (τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ κυρία κατηγορία ποὺ μᾶς ἀποδίδουν).— ‖ μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. τοῦ πράγμ., καταλογίζω τι εἴς τινα ὡς κάτι τὸ ἀξιόμεμπτον, τόν κατακρίνω δι' αὐτό ‖ μετὰ δοτ. προσ. μόνον, εὑρίσκω εἴς τινα σφάλματα, τὸν μέμφομαι, τὸν κατηγορῶ. [*μέμφομαι*· *μομφή*· *ἀμεμφής, ἄμομφος*· *μεμφωλή, μέμψις*· πρβλ. γοτθ. **bi-mampjan** (σκώπτω)· ἐξ ἰαπ. ρ. ***memb-**, ***membh-**].

μεμψί-μοιρος, ον (*μέμφομαι* + *μοῖρα*)· ὁ μεμφόμενος τὴν μοῖράν του, παραπονούμενος διὰ τὴν μοῖράν του, ὅ,τι καὶ σήμερον νοοῦμεν λέγοντες μεμψίμοιρος, γκρινιάρης.

μέμψις, -εως, ἡ (*μέμφομαι*)· μομφή, ψόγος, κατηγορία, ἐπίπληξις. 2) παράπονον, αἰτία παραπόνου.

ΜΕ'Ν, μόριον συνδετικὸν (σύνδεσμος), χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὴν λέξιν, μεθ' ἧς συνάπτεται, ἢ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν εἰσάγει, ἀπὸ κάτι τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἔπειτα, καὶ τὸ ὁποῖον συνήθως εἰσάγεται διὰ τοῦ *δέ*, ὥστε τὰ δύο στοιχεῖα τὰ εἰσαγόμενα διὰ τῶν *μέν... δέ* νὰ ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἄλληλα. Γενικῶς τὰ δι' αὐτῶν εἰσαγόμενα δύνανται νὰ ἀποδίδωνται διὰ τῶν: ἐξ ἑνὸς μέν... ἐξ ἑτέρου δέ, ἀφ' ἑνός μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ (κοιν. «ἀπό τό ἕνα μέρος... ἀπό τό ἄλλο», «ἀπό τή μιά μεριά.. ἀπό τήν ἄλλη»), ναί μέν... ἀλλά ‖ ὁ *μέν*, ὅπως καὶ ὁ *δέ*, οὐδέποτε εὑρίσκονται ἐν ἀρχῇ προτάσεως ‖ ἡ ἀνταπόκρισις πρὸς τὰ εἰσαγόμενα διὰ τοῦ *μέν* δὲν εἰσάγεται πάντοτε διὰ τοῦ *δέ*, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ δι' ἄλλων μορίων, ὅπως εἶναι τά: *ἀλλά, ἀτάρ, ἔπειτα, αὖτε, αὖθις, μέντοι, εἶτα* ‖ ἀρκετὰ συχνὰ λείπει ὁ ἀνταποκρινόμενος *δέ* (δὲν λέγεται δηλ. ρητῶς, δύναται ὅμως νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν συμφραζομένων): *ὡς μὲν λέγουσιν* (χωρὶς νὰ ἐπακολουθῇ ρητῶς ἀντίθεσις εἰσαγομένη διὰ τοῦ *δέ*, ἥτις ὅμως ἐξυπακούεται: *ἐγὼ δὲ οὐ πιστεύω*) = ὅπως διηγοῦνται μέν ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐγὼ ὅμως δέν πιστεύω ‖ ἀρχικῶς ὁ *μέν* δὲν διέφερε τοῦ *μήν* (βλ. λ.), ἐν τῇ Ἰωνικῇ μάλιστα διαλέκτῳ διετηρήθη τὸ σύμπλεγμα *ἦμέν*, ἀντὶ τοῦ *ἦ μήν*.— ‖ ὁ *μέν* μετ' ἄλλων μορίων· τῶν ὁποίων προηγεῖται: 1) *μὲν ἄρα*, ἐπ. *μέν ῥα* = ἐπομένως, κατὰ ταῦτα, καὶ οὕτω. 2) *μέν γε*, ἢ *μέν... γε* = τοὐλάχιστον, τοὐλάχιστον ὅμως, βεβαίως, λατ. **certe**· 3) *μὲν δὴ* = πάντως, ὁπωσδήποτε. 4) *μὲν οὖν* (ἢ καὶ *μενοῦν*) = λατ. **imo vero**· ναί! τῷ ὄντι! ἀληθεια! βεβαιότατα! ‖ «μᾶλλον...», «ὄχι, ἀλλά μᾶλλον...» (δσάκις δὲν πρόκειται περὶ ἁπλῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ προλεχθέντος, ἀλλὰ τρόπον τινὰ διορθούμενον τοῦτο συμπληροῦται δι' ἔτι ἰσχυροτέρας βεβαιώσεως: *ἆρ' οὐ κακοδαίμων; βαρυδαίμων μὲν οὖν καὶ δυστυχής* («ὄχι ἁπλῶς κακοδ., ἀλλά μᾶλλον βαρυδ. καὶ δυστυχής») ‖ τὰς αὐτὰς σημασίας ἔχει τὸ προηγούμενον καὶ ἐνισχυμένον διὰ τοῦ *γε* : *μὲν οὖν γε* (ἢ *μενοῦνγε*) = «ναί, μᾶλλον...», «ναί, μάλιστα...» (λατιν. **quin imo**). 5) *μέν τοι* ἐπ. (ἀττ. *μέντοι*) = βεβαίως, τῷ ὄντι, ἐν πάσῃ περιπτώσει ‖ ὡσ. χρησιμοποιεῖται πρὸς ἀνακεφαλαίωσιν τῶν προλεχθέντων (= λοιπόν, τώρα λοιπόν) ‖ πρὸς δήλωσιν ἀντιθέσεως ἢ ἐξαιρέσεως: ὄμως, ἀλλ' ὅμως, οὐχ' ἧττον ὅμως, πάντως ἀκόμη. [δι' ἐτυμ. βλ. *μά*].

μεν-αίχμης, -ου, ὁ (*μένω*+*αἰχμή*)· = *μενεπτόλεμος, μενέχαρμος* (βλ. λ. λ.)· ὁ ἐμμένων εἰς τὴν μάχην, ὁ ἀποφασιστικός, ἀνένδοτος· πρβλ. καὶ *μενεδήιος, μενεχάρμης, μενέγχης*.

μενεαίνω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον (*μένος*)· ἐπιθυμῶ σοβαρῶς, δεικνύω μεγάλην προθυμίαν νά..., εἶμαι διατεθειμένος νὰ πράξω τι ‖ μετὰ γεν.: *μενεαίνω μάχης* = ἔχω μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ πολεμήσω.— ‖ εἶμαι πλήρης ὀργῆς, μαίνομαι, λυσσῶ, εἶμαι φρενιασμένος ἀπὸ τὸ θυμό μου ‖ ψυχομαχῶ, ἀναπνέω μετ' ἀγωνίας (ἐν Ἰλ XIX 491 (*Σαρπηδὼν*) *κτεινόμενος, μενέαινε*, ὅπου ὅμως δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἐν II σημασ.).

μεν-έγχης, *ες* (*μένω*+*ἔγχος*)· =*μεναίχμης* (σταθερὸς ἐν τῇ μάχῃ).

μενε-δήιος, ον, (*μένω*+*δήιος*)· ὁ διατηρῶν σταθερῶς τὴν ἐν τῇ μάχῃ θέσιν του ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ἀλύγιστος μαχητής, ἀνένδοτος· πρβλ. *μεναίχμης, μενέγχης, μενεπτόλεμος, μενεχάρμης*.

μενεήνᾰμεν, ἐπ. α' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *μενεαίνω*.

Μενέ-λᾱος, ἀττ. **Μενέλεως,** δωρ. **Μενέλας,** ὁ· κυρ. ὄν. (*μένω*+*λαός*)· κυρ. σημ.· ὁ ἀντιμετωπίζων τοὺς ἄνδρας, ὁ ἀντικρούων τοὺς ἄνδρας.

μενε-πτόλεμος, *ον* (*μένω*+*πόλεμος*)· ὁ σταθερὸς (ἀκλόνητος, καρτερικός, ριψοκίνδυνος) εἰς τὴν μάχην (πρβλ. *μεναίχμης, μενεδήιος, μενεχάρμης*).

Μενεσθεύς, *-έως,* ἰων. *-ῆος,* ὁ (*μένω*)· κύρ. ὄν. (βλ. Κ.Ε.Α.)· κυρ. σημ. ὁ μένων, ἐμμένων εἰς τὴν θέσιν του (πρβλ. *Μέμνων*).

μενετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μένω*· *δεῖ μένειν*, πρέπει νὰ μένῃ (νὰ ὑπομένῃ) τις.

μενετός, ή, ον (*μένω*)· ὁ μένων εἰς τὴν θέσιν του ‖ ὁ δυνάμενος νὰ μένῃ (ἀναμένῃ), ὑπομονητικός, μακρόθυμος: *οἱ καιροὶ οὐ μενετοί*=αἱ εὐκαιρίαι δὲν περιμένουν (νὰ τὰς ἐκμεταλλευθῇ κανείς, ἀλλὰ προσπερνοῦν ἀστραπιαίως).

μενε-φῦλ-οπις, -ιος, ὁ, ἡ (*μένω*+*φύλοπις*)·=*μενεπτόλεμος* (βλ. λ.).

μενε-χάρμης, -ου, ὁ, καὶ **μενέχαρμος,** ον (*μένω*+*χάρμη*)· ὁ ἐμμένων (διατηρῶν τὴν θέσιν του, καρτερικός, ἀλύγιστος) εἰς τὴν μάχην· πρβλ. καὶ *μενεπτόλεμος, μεναίχμης, μενέγχης, μενεδήιος.*

μενο-εικής, ές, (*μένος*+*εἰκός*, ἐκ τοῦ **εἴκω*)· ὁ ἁρμόζων εἰς τὰς ἐπιθυμίας, ὁ ἱκανοποιῶν, ἀρκετός, ἄφθονος ‖ γενικῶς, εὐχάριστος, τερπνός, ἱκανοποιῶν τὴν γεῦσίν μος (ἐπὶ τροφῆς καὶ ποτοῦ).

μενοινάω, μελ. -ήσω· ἐπ. πρτ. *μενοίνεον*· ἐπ. ἐνεστ. *μενοινώω*, γ' ἐν. *μενοινάᾳ*· ἐπ. ἀόρ. α' *μενοίνησα*, γ' ἐν. εὐκτ. *μενοινήσειε* (*μενοινή*)· ἐπιθυμῶ σφοδρῶς (ζωηρῶς), αἰσθάνομαι ζωηρὰν ἐπιθυμίαν διά τι, ἐπιθυμῶ τι, ἐπιδιώκω τι. 2) προτίθεμαι, σχεδιάζω, σκοπεύω.

Ἔτυμ. ι *μενοινᾶν*· *μενοινή*· θεωροῦνται παράγωγα ἐκ τινος οὐσ. **μενώ*, θεμ. **μενοι* (πρβλ. *ἠχώ, πειθώ* κ.λπ.), ἐνυπάρχον ἐν τοῖς *Μενοίτης, Μενοίτιος*· ἡ δὲ σχέσις των πρὸς τὸ *μένος* (βλ. λ.) εἶναι βεβαίως ἄμεσος.

μενοινή, ἡ· διακαὴς πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία [δι' ἔτυμ. βλ. *μενοινάω*].

μενοινώω, ἐπ. ἀντὶ *μενοινάω*.

ΜΕ'ΝΟΣ, -εος, τό· δύναμις, σωματικὴ ῥώμη, ἀνδρεία. 2) ἐπὶ ζῴων, ἰσχύς, ἀγριότης, τὸ θυμοειδὲς (τῶν ἵππων). 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἰσχύς, δύναμις, βία ‖ ἐντεῦθεν λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος ὡς δίδοντος ἰσχύν: *μέλαν μένος*=ρεῦσις μαύρου αἵματος, τὸ μέλαν αἷμα τῆς ζωῆς.— ΙΙ ἐπὶ τῆς ψυχῆς, πνεῦμα, διάπυρος ὁρμὴ ‖ *μένει* (ἀορ.)=μὲ μανίαν (λύσσαν), βιαίως, λάβρως. 2) ἐπιθυμία, εὐχή, τάσις, διάθεσις, ροπή, πρόθεσις, σκοπός. 3) γενικῶς, ψυχικὴ διάθεσις, ψυχικὴ καὶ φυσικὴ κατάστασις.— ΙΙΙ *μένος* κεῖται ὡσαύτως ἐν περιφράσει, ὅπως καὶ τὰ *βίη, ἴς, σθένος* ι *μένος Ἀλκινόοιο*=αὐτὸς ὁ Ἀλκίνοος.

Ἔτυμ. ι (βλ. καὶ ἐν **μάω*)· *μένος*=σανσκρ. **mánaḥ**, Ζενδ. **manah**- (=*μένος*), πρβλ. καὶ παλ- περσ- **maniš** (ἐν τῷ **Haxamaniš*=*Ἀχαιμένης*)=ὁ ἔχων τὰ αἰσθήματα φίλου· ἐξ ἰαπ. ***men**- (βλ. ἐν *μέμονα*)· ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐπ. *μενοεικὴς* (ι *Feίκω*, βλ. ἐν *εἰκών*)· ἐπ. *μενεαίνω* ‹*μενέων*, θεμ. *μενεσ-*

μενοῦν, μέντοι κ.λπ. βλ. *μὲν* ΙΙ 4, δ.

ΜΕ'ΝΩ, ἰων. παρατ. *μένεσκον*· μελ. **μενῶ**, ἐπ. ἀσυναίρ. *μενέω*· ἀόρ. α' *ἔμεινα*· πρκ. *μεμένηκα*· ὁ,τι καὶ νῦν, μένω, περιμένω, ἀναμένω, λατ. **maneo** ‖ διαμένω, μένω σταθερὸς εἰς τὴν θέσιν μου, ὑπομένω. 2) μένω οἴκοι, παραμένω, κατοικῶ. 3) μένω ὀπίσω, ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ. 4) ἐπὶ πραγμάτων, διατηροῦμαι, διαρκῶ, παραμένω. 5) ἐπὶ καταστάσεως πραγμάτων, παραμένω ἀμετάβλητος, ἐξακολουθῶ, συνεχίζομαι, ἰσχύω, ἔχω κῦρος. 6) ἐμμένω εἴς τινα γνώμην μου.— ΙΙ μτβτ. περιμένω, ἀναμένω, ὑπομένω ἐπίθεσιν χωρὶς νὰ κλονίζωμαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου ‖ ἀναμένω διά τι, προσδοκῶ ‖ παρακολουθῶ ἀγρύπνως ἐν ἀναμονῇ τινος, καραδοκῶ.

Ἔτυμ. ι *μένω*· πρβλ. συγγ. σανσκρ. **man**- (διστάζω), Ζενδ., παλ-περσ. **man**- (περιμένω), Ζενδ. **fra-nam** (ἐπιμένω), ἀρμ. **mnam** (διαμένω), λατ. **maneo** (***mon**- πρβλ. πρκ. *μεμένηκα*), παλ-ιρλ. **ainmne** (ὑπομονή)· ἐξ ἰαπ. ρ. ***men**- (περιμένω, διαμένω), ἥτις κατά τινας δὲν εἶναι διάφορος τῆς ἰαπ. ρίζ. ***men**- (=σκέπτομαι), διότι καὶ ὁ διαμένων κάπου διαμένει σκεπτόμενος (πρβλ. λατ. **mora** (= βραδύτης): **me-mor**). — Πρβλ. ὡσαύτως καὶ ποιητ. ἰων. *μί-μν-ω, μονή, μόνιμος* (βλ. λ. λ.).

μερίζω, μελ. -ίσω, ἀττ. -ῐῶ· δωρ. **μερίσδω,** μελ. -ξω (*μερίς*)· διαιρῶ εἰς μέρη, χωρίζω εἰς μέρη.— ΙΙ διαιρῶ, διανέμω.—Μέσον, μοιράζομαί τι μετ' ἄλλων ‖ μετὰ γεν. πραγμ. λαμβάνω μερίδιον ἔκ τινος.— ΙΙΙ παθητ., διαιροῦμαι, διαμερίζομαι, διανέμομαι, διασκορπίζομαι.

μέριμνᾰ, ἡ (*μεριμνάω*)· ὁ,τι καὶ νῦν, φροντίς, σκέψις ‖ φροντὶς ἀνάμεικτος μὲ ἀνησυχίαν, ἀνησυχία, ἀνήσυχος σκέψις, στενοχωρία, λύπη.— ΙΙ σκέψις, διαλογισμός, διανόημα, ἰδέα, νοῦς, σκοπός, πρόνοια, κηδεμονία [δι' ἔτυμ. βλ. *μεριμνάω*].

μεριμνάω, μέλ. -ήσω· φροντίζω περί τινος, εἶμαι ἀνήσυχος (περίφροντις) περί τινος, σκέπτομαι σοβαρῶς περὶ τινος, ἐξετάζω τι λεπτομερῶς: *πολλὰ μεριμνῶ*=ἐνοχλοῦμαι μὲ πολλὰς φροντίδας.

Ἔτυμ. ι *μεριμνᾶν*· *μέριμνα* (παράγωγον ἐκ τοῦ ῥήμ.)· ποιητ. *μέρμηρα* (ἡ)· *μερμηρίζω, μερμαίρω*· ὁμηρ. *μέρμερος* (βλ. λ.)· ἐντεῦθεν παράγεται καὶ τὸ *μάρτυς, μαρτύρομαι*, πρβλ. σανσκρ. **smárati** (ἐνθυμοῦμαι), **smaraṇa**-m (μνήμη), λατιν. **memor, memoro**, παλ-γερμ. **mornēn** (μεριμνῶ)· ἐξ ἰαπ. ρ. ***smer**- καὶ ***mer**- (σκέπτομαι, διαλογίζομαι, φροντίζω)· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **mora** (βραδύτης), διότι ὁ βραδύνων καὶ ἀργοπορῶν κάπου κάμνει τοῦτο ἐν μέσῳ διαλογισμῶν, καὶ ἴσως ἐξ αἰτίας αὐτῶν, πρβλ. παλ ιρλ. **maraim** (μένω, ἀπομένω, περισσεύω), **mall** (διστακτικός, ἀργός), gall. **merydd** (ἀργός, ἀμελής)· κατά τινας πρὸς τὴν ἰαπ. αὐτὴν ρ. ***(s)mer**- ταυτίζεται καὶ ἡ ρ. ***(s)mer**- ἐξ ἧς τὸ *μείρομαι* (βλ. λ.).

μερίμνημα, -ατος, τό (*μεριμνάω*)· σκέψις, φροντίς, ἀνήσυχος σκέψις, ἀνησυχία.

μεριμνητής, -οῦ, ὁ (*μεριμνάω*)· ὁ μεριμνῶν περί τινος.

μεριμνο-τόκος, ον (*μέριμνα*+*τεκεῖν* τοῦ *τίκτω*)· ὁ γεννῶν μερίμνας.

μεριμνο-φροντιστής, -οῦ, ὁ (*μέριμνα*+*φροντίζω*)· ὁ σχολαστικὸς ἐρευνητής, ὁ ἐξετάζων τὰ πράγματα κατὰ τρόπον ὑπερβολικὰ λεπτομερειακόν, μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν.

μερίς, -ίδος, ἡ (*μέρος*)· μερίδιον, τεμάχιον, ὁ,τι καὶ νῦν νοοῦμεν λέγοντες «μερίς».— ΙΙ μερίς, τάξις κλάσις ‖ πολιτικὴ μερίς, φατρία, κόμμα, λατ. **partes**.

μερισμός, ὁ (*μερίζω*)· διαίρεσις, κατανομή, διανομή.

μεριστής, -οῦ, ὁ (*μερίζω*)· ὁ διαιρῶν, διανομεύς, ὁ κατανέμων.

μερίτης, -ου, ὁ (*μερίς*)· ὁ μέτοχος, ὁ μετέχων εἴς τι, λαμβάνων μέρος εἴς τι (ἢ ἔκ τινος).

μέρμερα, τὰ (ἐνν. *ἔργα*)=τὰ δεινά (κυρ. τοῦ πολέμου), τὰ δύσκολα, τὰ ὀλέθρια. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μεριμνάω*].

μέρμερος, ον (*μέριμνα*)· ὁ πλήρης μεριμνῶν, ὁ προξενῶν πολλὴν φροντίδα καὶ ἀνησυχίαν ‖ βλαβερός, ὀλέθριος ‖ συν. κατ' οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ.

μέρμηρᾰ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *μέριμνα*, φροντίς, στενοχωρία· πρβλ. *μέρμερα*· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μερμηρίζω, μελ. -ίξω· ἐπ. ἀόρ. α' *μερμήριξα*· εἶμαι πλήρης μεριμνῶν, ἀνησυχιῶν, μεριμνῶ, διαλογίζομαι, σκέπτομαι σοβαρῶς, ἀναμετρῶ ‖ ὅθεν, εὑρίσκομαι ἐν ἀδυναμίᾳ, ἀμφιταλαντεύομαι, διστάζω.— ΙΙ μετδ. ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, τι.

ΜΕ'ΡΜΙΣ, -ῖθος, ἡ· λεπτὸν σχοινίον, «σπάγγος», νῆμα [*μέρμις*· *μερμίθη*· *μέρμιθος*· ἀμφιθ. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ (*σ*)*μήρινθος*].

μεροπήιος, ον (*μέροψ*)· ἀνθρώπινος.

ΜΕ'ΡΟΣ, -εος (συνηρ. -ους), τό (*μείρομαι*)· ὁ,τι καὶ νῦν, μέρος, μερίδιον ‖ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τινα μερίδιον, κληρονομικὴ μερίς, κληρονομία, κλῆρος, τὸ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένον, ἡ Μοῖρα. 2) ἡ μετ' ἄλλων συμμετοχὴ εἰς ἓν πρᾶγμα ‖ ὅθεν ἡ σειρὰ ἑκάστου, ἡ «ἁράδα» ‖ *ἐν μέρει*=κατὰ σειράν, μὲ τὴν σειρὰν του ἕκαστος, κατὰ τὸ ἀναλογοῦν (εἰς ἕκαστον) μέρος ‖ ὡσ. *ἀνὰ μέρος* ἢ *κατὰ μέρος*=κατὰ σειράν, ἀλληλοδιαδόχως ‖ *κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος*= ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, ὅσον μὲ ἀφορᾷ, ὅσον μὲ ἐνδιαφέρει (λατ. **pro rata**) ‖ ἐν ᾧ: *τοὐμὸν μέρος* (ἢ *τὸ σὸν μέρος*)=ὡς πρὸς ἐμέ, ὡς πρὸς σέ (ἐγὼ... σύ)= λατ. **quod ad me (te) attinet**. 3) *ἐν μέρει τινὸς τιθέναι* (ἢ *ποιεῖσθαι, λαμβάνειν*) *τινά* = θεωρῶ τινα ὡς κάτι· πρβλ. *ἐν λόγῳ* (*ἐν ἀριθμῷ, ἐν μοίρᾳ*) *ποιοῦμαί τινα*=λατ. **in numero habere** ‖ *ἐν οὐδενὸς μέρει τίθημί τινα*=θεωρῶ τινα ὡς ἀνάξιον λόγου [δι' ἔτυμ. βλ. *μείρομαι*].

μέρ-οψ, -οπος, ὁ (*μείρομαι*=*μερίζω*+*ὄψ*)· ὁ δι-

αιρῶν. τὴν φωνήν, τ. ἔ. ὁ προικισμένος μὲ ἐναρδρον φωνήν, ὁ ὁμιλῶν (λαλῶν) ἐνάρθρως ‖ κυρ. ἐπιθ. τῶν ἀνθρώπων, *μέροπες ἄνθρωποι, μέροπες βροτοί, μέροπες λαοί* ‖ ὡσ. καὶ ὡς οὐσ. *μέροπες*= ἄνδρωποι.— ■ καθ' ἑνικ., εἶδος πτηνοῦ, μελισσοφάγος.

Ἔτυμ. : ἡ ἐκ τοῦ *μείρομαι* καὶ *ὄψ* παραγωγὴ δὲν γίνεται γενικῶς δεκτή, καὶ θεωρεῖται σκοτεινῆς ἐτυμολογίας· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ *μάρπτιες* (= πειραταί, παρὰ τὸ *μάρπτω*) καὶ πρὸς τὸ *μέριμνα κ.ἄ.* (ἀπὸ τῆς διανοητικῆς ἀπόφεως)· κατ' ἄλλους, ἡ λ. παράγεται ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***mer-** (θνήσκω), τρόπον τινὰ *μέροπες*=οἱ ἔχοντες ὄψιν ἀνθρώπου.

μές, δωρ. ἀντὶ *μέν*.

μεσᾰ-βον, τὸ (*μέσος* + *βοῦς*)· δερμάτινος ἱμάς, λωρίον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ζυγὸς προσεδένετο εἰς τὸν ρυμόν, λατ. **subjugium**.

Ἔτυμ. : *μέσαβον· μέσσαβα· μεσόβοιον· ⟨μεσ(σ)ος +βοῦς* (πρβλ. *ἑκατόμ-βη* (βλ. *βοῦς*)· ἐκ τούτου ῥῆμα *μεσ(σ)αβόω* (=ζευγνύω ὑπὸ τὸν ζυγὸν ζεῦγος βοῶν).

μεσ-άγκῠλον, τὸ (*μέσος* + *ἀγκύλη*)· ἀκόντιον ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ἀγκύλην, ἤτοι λωρίον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξηκοντίζετο.

μεσαι-πόλιος, *ον* (*μέσος* + *πολιός*), ποιητ. ἀντὶ *μεσοπόλιος*=κατὰ τὸ ἥμισυ πολιός «ψαρός» ‖ μεσόκοπος, μεσῆλιξ [δι' ἐτυμ. βλ. *μέσος*].

μεσαίτατος, *η, ον,* ἰων. ὑπερθ. τοῦ *μέσος*· ὁ ὅλως διόλου μέσος, ὅλως διόλου μεσαῖος, «κατὰ μεσῆς», ὁ εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς ‖ μτφρ. ὁ οἰκειότατος, ὁ στενότατος.

μεσαίτερος, *α, ον*· ὁ περισσότερον μεσαῖος.

μέσ-ακτος, *ον* (*μέσος* + *ἀκτή*)· ὁ ἐν μέσῳ δύο ἀκτῶν εὑρισκόμενος, ὁ ἐν μέσῃ θαλάσσῃ.— ■ (*μέσος+ἄγνυμι*)· ὁ ἐν τῷ μέσῳ τεθρυσμένος.

μεσ-αμβρίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *μεσημβρία* (βλ. λ.).

μεσ-αμβρινός, μεσ-αμέριος, δωρ. ἀντὶ *μεσημβρινός, μεσημέριος*.

μεσάτιος, *ον,* **μέσᾰτος,** *η, ον,* ποιητ. ἀντὶ *μέσος* ‖ ἀντὶ τοῦ *μέσος* ἁπαντῶσιν ὡσ. καὶ τὰ ἐπικ. *μέσσατος, μεσσάτιος*.

μέσ-αυλος, ἐπ. **μέσσαυλος,** ἀττ. **μέταυλος,** *ον* (*μέσος+αὐλή*)· ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς.— ὡς οὐσ. παρ' Ὁμ. *ὁ μέσσαυλος* (ἢ *τὸ μέσσαυλον*)= ἡ ἐσωτερικὴ αὐλή.— ■ παρ' ἀττ. *μέταυλος* (ἐνν. *θύρα*), ἡ = ἡ ἐσωτερικὴ θύρα ἡ μεταξὺ τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ ἐσωτέρου μέρους τῆς οἰκίας, κειμένη ἀπέναντι τῆς *αὐλείου θύρας* (ἤτοι τῆς ἐξωθύρας)· διὰ τῆς *μεταύλου* αὐτῆς θύρας συνεκοινώνουν συνήθως τὰ διαμερίσματα τῶν ἀνδρῶν (*ὁ ἀνδρών*) μὲ τὰ τῶν γυναικῶν (τοῦ *γυναικῶνος*)·

μέσδων, *ον,* δωρ. ἀντὶ *μέζων, μείζων*.

μεσηγὺ (καὶ πρὸ φων. **μεσηγύς**), ἐπικ. **μεσηγύ, -γύς**· ἐπίρ. τόπου (*μέσος*)· ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ. 2) μετὰ γεν. ἐν τῷ μέσῳ τινός, μεταξὺ τινων, ἀνάμεσά τινων.— ■ ἐπὶ χρόνου, εἰς τὸ μεταξύ, ἐν τῷ μεταξύ.— ■■ ὡς οὐσ. *τὸ μεσηγὺ*=τὸ μεταξὺ διάστημα τόπου (ἢ χρόνου), τὸ μεσολαβοῦν διάστημα (τόπου ἢ χρόνου), τὸ διάλειμμα: *τὸ μεσηγὺ ἥματος*=τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἡ μεσημβρία, τὸ μεσημέρι.

Ἔτυμ. : *μεσηγύ*· τὸ στοιχεῖον *-γυ* φαίνεται ὅτι ἔχει τὴν ἀρχήν του εἰς τινα ἰαπ. ῥ. **geu** (κυρτῶ, κάμπτω) καὶ ὅτι ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ ἐν ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ κοίλου τῆς χειρός, πρβλ. λατ. **vola** (τὸ κοῖλον τῆς χειρός) ⟨**gv-el-ā** ἢ ***gv-ol-ā** (βλ. ἐν λ. *γύαλον*), καὶ *ἐγγύη*, ἐξ οὗ λείπει τὸ τοῦ προσφύματος *l-* (τοῦ τελευταίου τούτου *ἐγγύη* εἶναι συγγ. τὸ *ἐγγὺς* βλ. λ.).

μεσήεις, *εσσα, εν* (*μέσος*)· μέσος, μεσαῖος, μέτριος.

μεσ-ημβρία, ἰων. *μεσ-αμβρίη,* ἡ, ἀντὶ *μεσημερία* (*μέσος+ἡμέρα*)· τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, μεσημέριον, ὅταν ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸ μεσουράνημά του ‖ *μεσημβρία ἵσταται*=εἶναι ἀκριβῶς μεσημέρι.— ■ τὸ νότιον σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, ὁ Νότος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἄρκτον (=βορρᾶν) ‖ αἱ πρὸς τὸν Ἰσημερινὸν χῶραι· ἐξ αὐτοῦ τὸ

— **μεσ-ημβρῐάζω,** καὶ *-άω* (*μεσημβρία*)· διέρχομαι τὴν μεσημβρίαν, λατ. **meridiari-**

μεσ-ημβρῐνός, *ή, όν,* ἀντὶ *μεσημερινὸς* (*μεσημβρία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὁ γενόμενος κατὰ τὸ μεσημέρι, ὁ πράττων τι κατὰ τὸ μεσημέρι, μεσημεριάτικος: *θάλπη μεσημβρινά*=μεσημεριάτικες ζέστες.— ■■ ὁ κείμενος πρὸς μεσημβρίαν, νότιος.

μεσ-ημέριος, *ον*·=*μεσημβρινὸς* (βλ. λ.).

μεσ-ήρης, ποιητ. *μεσσήρης, ες* (*μέσος+ἀραρεῖν*)· ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἱστάμενος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ εὑρισκόμενος: *Σείριος ἔτι μεσήρης*=ὁ Σ. εἶναι ἀκόμη εἰς τὸ μεσουράνημά του.

μεσῑτεύω, μελ. **-σω**· εἶμαι ἢ ἐνεργῶ ὡς μεσίτης (ὡς μεσάζων), μεσολαβῶ, ὡς καὶ νῦν «μεσιτεύω»· ἐκ τοῦ

μεσίτης, *ου,* ὁ (*μέσος*)· ὁ μεσιτεύων, ὁ διαιτητής, μεσολαβητής, κριτής.

μεσῖτις, *ιδος,* ἡ· θηλ. τοῦ *μεσίτης*.

μεσό-γαιος, ἢ **-γειος,** *ον* (καὶ *-α, -ον*), ὡσ. καὶ **μεσό-γεως,** *ων* (*μέσος+γαῖα, γῆ*)· ὁ κείμενος εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μιᾶς χώρας, εἰς τὸ κέντρον τῆς χώρας ‖ ὡς οὐσ. *ἡ μεσογαία* (ἐνν. *χώρα*), καὶ *μεσογεία*= τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, «τὰ μεσόγεια» ὅπως λέγομεν καὶ σήμερον.

μεσό-δμη, ἡ (*μέσος+δέμω,* ὡσεὶ κεῖται ἀντὶ τοῦ *μεσοδόμη*)· κυρ. κάτι τὸ ᾠκοδομημένον ἐν μέσῳ ἢ ἐν τῷ μεταξύ, τὸ μέσον οἰκοδόμημα ‖ ἐντεῦθεν, τὸ μεταξὺ δύο ὀρθοστατῶν ἢ κιόνων μέρος τοῦ τοίχου, τὰ μεσάστυλα ὅπως ἄλλως λέγονται. 2) *«κοίλη μεσόδμη»* ἐκαλεῖτο ἡ ὁριζοντία δοκὸς τοῦ πλοίου (πάγκος, μαδέρι), φέρουσα εἰς τὸ μέσον κοιλότητα, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσεχώρει καὶ ἐστερεώνετο ὁ ἱστὸς (διότι τὸ κάτω ἄκρον του κατέληγεν εἰς τὴν τρόπιδα, κοιν. καρίναν, τοῦ σκάφους), λεγομένη ἄλλως καὶ *ἱστοθήκη, ἱστοδόκη* [*μεσό-δμη ⟨μέσος* + ***dm-**, βλ. ἐν *δόμος*].

μέσοι, ποιητ. **μέσσοι,** ἐν ἐπιρρ. ἐνν. (κυρ. ὡς ἐπιρρ. κατηγορ.) (*μέσος*)· ἐν τῷ μέσῳ.

μεσο-λαβής, *ὲς* (*μέσος+λαβεῖν* τοῦ *λαμβάνω*)· ὁ λαμβανόμενος (κρατούμενος) ἐκ τοῦ μέσου, ὁ στερεὰ κρατούμενος.

μεσό-λευκος, *ον* (*μέσος* + *λευκός*)· ὁ ἀνάμεικτος μὲ λευκὸν χρῶμα, μισόλευκος, διάλευκος.

μεσ-όμφαλος, *ον* (*μέσος* + *ὀμφαλός*)· ὁ εὑρισκόμενος ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὀμφαλός, μέσος, κεντρικός (ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, διότι οἱ Δελφοὶ ἐθεωροῦντο ὡς ὁ ὀμφαλὸς τῆς γῆς).— ■ ὁ ἔχων ὀμφαλὸν εἰς τὸ μέσον ὡς τὸ κεφαλαῖον Θ.

μέσον, τό· βλ. *μέσος*.

μεσο-νύκτιος, *ον* (*μέσος+νύξ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μεσονύκτιον, ἢ συμβαίνων κατὰ τὸ μεσονύκτιον ‖ τὸ οὐδ. *μεσονύκτιον* ὡς ἐπιρ. = κατὰ τὰ μεσάνυχτα.

μεσο-πᾰγής, *ές,* ἐπικ. *μεσσοπ—* (*μέσος* + *πᾰγῆναι*)· ὁ μέχρι τοῦ μέσου ἐμπεπηγμένος.

μεσο-πᾰλής, *ές,* ἐπικ. *μεσσοπ—* (*μέσος* + *παλῆναι,* τοῦ *πάλλω*)· ὁ κραδαινόμενος ἐν ᾧ κρατεῖται ἐκ τοῦ μέσου.

μεσο-πόρος, *ον,* καὶ κατ' ἄλλους τον. *μεσόπορος* (*μέσος+πορεύομαι*)· ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς πορείας του ‖ ὁ διερχόμενος διὰ τοῦ μέσου.

μεσο-ποτάμιος, *α, ον* (*μέσος* + *ποταμός*)· ὁ μεταξὺ ποταμῶν εὑρισκόμενος ‖ ὡς οὐσ. *ἡ Μεσοποταμία* (ἐνν. *χώρα*), ἡ γνωστὴ χώρα *Μεσ.* κληθεῖσα οὕτω ὡς κειμένη μεταξὺ δύο ποταμῶν (Τίγρητος καὶ Εὐφράτου). 2) ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ εὑρισκόμενος.

μεσο-πύλη, ἡ·=*μέση πύλη*, μεσαία πύλη.

ΜΕ'ΣΟΣ, ἐπικ. **μέσσος,** *η, ον* : ■ μέσος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ, λατ. **medius** ‖ *μέσον ἦμαρ*=τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, μεσημέριον ‖ καὶ μετὰ γεν., ὁ κείμενος εἰς τὸ μέσον, μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων ‖ παροιμ. φράσις εἰλημμένη ἐκ τῆς παλαίστρας: **«ἔχεται μέσος»** = κρατεῖται ἐκ τοῦ μέσου, ἐκ τῆς ὀσφύος, «ἀπὸ τὴν μέσην».— ■■ μέσος, μεσαῖος, κείμενος μεταξὺ δύο ἀκροτήτων, μεσαίου μεγέθους, μέτριος, μετριοπαθής, μεσαίας ποιότητος, μεσαίας τάξεως.— ■■■ ὡς οὐσ. *τὸ μέσον*=τὸ μεταξὺ διάστημα, τὸ μέσον ‖ τὸ κοινὸν ἔδαφος, ἡ κοινότης, τὸ κοινόν: *ἐς μέσον τίθημί τινί τι* = ὁρίζω βραβεῖον καὶ τὸ τοποθετῶ εἰς τὸ μέσον, ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, διὰ νὰ ἀ-

γωνισθοῦν πρός ἀπόκτησίν του, λατιν. **in medio ponere** ‖ ***ἐς μέσον ἀμφοτέροις δικάζω*** = δικάζω, ἐκφέρω κρίσιν, κατά τρόπον δίκαιον καί ἀμερόληπτον δι' ἀμφοτέρους ‖ ***ἐκ τοῦ μέσου καθέζομαι***=κάθημαι οὐδέτερος ‖ ***διά μέσου***=δ,τι καί νῦν, διά μέσου, μεταξύ ‖ καί ***ἐν*** χρον. ἐνν., ἐν τῷ μεταξύ ‖ ***ἀνά μέσον*** =ἐν μέσῳ, μεταξύ, ἀνάμεσα.— **IV** τό οὐδ. ***μέσον*** ὡς ἐπίρ., ἐν τῷ μέσῳ ‖ ὡς τό ***μέσως***, μετρίως, μετριοπαθῶς, κοσμίως.— **V** ποιητ. παραθ. ***μεσαίτερος, μεσαίτατος***.

Ἔτυμ. : ποιητ. ***μέσσος*** 〉ἀττ. ***μέσος*** = σανσκρ. **mádhyá-ḥ, Ζενδ. maiδya-**, λατ. **medius, di-mid-ius, meridies**, gaul. *medio- (π. χ. ἐν Medio-lānum=κεντρική πεδιάς〉Milano), γοτθ. **midjis**, παλ-norr. **miðr**, ἀγγλοσαξ. **midd**, παλ-γερμ. **mitti** (ὁ ἐν μέσῳ), παλ-σλαυ. **mežda** (μέσος, συνοριακός)· ***μέσος***〈***μεθ-ιος, μεθjος*** 〈ἰαπ. ***medhijos*** (=**medius**)· ***μεσ(σ)ότης*** = λατ. **medietas**· ὁ ἰαπ. τύπος ***medhjos*** βασίζεται ἐπί ἑνός ***me-dhi*** (=ἐν μέσῳ), συγγ. τῷ ***με-τά***.— ἐν τῷ συγκρ. ***μεσαί-τερος***, ὡς καί ἐν τῷ ὁμ. ***μεσαι-πόλιος*** (βλ. λ.), τό τμῆμα ***μεσαι-*** εἶναι ὑπόλειμμα ἀρχαιοτάτης τοπικῆς.

μεσο-σχιδής, ***ἐς*** (***μέσος*** + ***σχίζω***)· ὁ ἐσχισμένος εἰς δύο ἴσα μέρη (κυρ. εἰς τό μέσον).

μεσότης, -***ητος***, ἡ (***μέσος***)· τό μέσον ‖ μτφρ. τό μέσον μεταξύ δύο ἀκροτήτων, τό μέτριον, ἡ μετριότης, μετριοπάθεια, μετριοφροσύνη, λατ. **mediocritas**.

μεσό-τοιχον, τό (***μέσος***+***τοῖχος***), καί ***ὁ μεσότοιχος***· τοῖχος χωρίζων δύο οἰκίας, ἤ γενικῶς δύο ᾠκοδομημένους χώρους.

μεσο-τομέω (***μεσότομος***)· τέμνω εἰς τό μέσον, κόπτω εἰς δύο ἴσα μέρη, διχοτομῶ.

μεσό-τομος, ***ον*** (***μέσος*** + ***τέμνω***)· ὁ τετμημένος εἰς τό μέσον, ὁ χωρισμένος εἰς δύο ἴσα μέρη.

μεσ-ουράνημα, -***ατος***, τό (***μέσος*** + ***οὐρανός***)· δ,τι καί νῦν, ὅταν ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τό μέσον τοῦ οὐρανοῦ (τό ζενίθ). **2)** ὁ μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς χῶρος, ἤ τό μέσον τοῦ μεταξύ γῆς καί οὐρανοῦ διαστήματος.

μεσόω, μελ. -***ώσω*** (***μέσος***)· εἶμαι εἰς τό μέσον («στά μισά»), ἀποτελῶ τό μέσον ‖ φθάνω εἰς τό ζενίθ, μεσουρανῶ, φθάνω εἰς τόν κολοφῶνα ‖ ***ἡμέρα μεσοῦσα***=μεσημβρία, μεσημέρι ‖ ***θέρος μεσοῦν*** =τό μέσον τοῦ θέρους, **2)** μετά γεν. πραγμ., εἶμαι (εὑρίσκομαι) εἰς τό μέσον του: ***μεσόω τῆς ἀναβάσιος*** (Ἡρόδ.)=εὑρίσκομαι εἰς τό μέσον τοῦ ἀνηφόρου, ἔχω φθάσει «στά μισά» τοῦ ὕψους.

ΜΕΣΠΗ΄ΛΟΝ, τό· τό δένδρον ἤ καί ὁ καρπός τῆς ***μεσπίλης*** (μεσπιλιᾶς, «μουσμουλιᾶς») [ἀγν. ἐτυμ.].

μέσσατος, η, ον'=***μέσατος***, ποιητ. ἀντί ***μέσος***.

μέσσ-αυλος, ὁ, ἤ **μέσσ-αυλον,** τό, ποιητ. ἀντί ***μέσαυλος*** (βλ. λ.).

μεσσηγύ, μεσσηγύς, ποιητ. ἀντί ***μεσηγύ, -ὺς*** (βλ.λ.).

μεσσ-ήρης, ***ες***, ποιητ. ἀντί ***μεσήρης*** (βλ. λ.).

Μεσσίας, -***ου***, ὁ (ἑβρ. λ.)· = ὁ κεχρισμένος (Χριστός) (Κ. Δ.).

μεσσόθεν, ἐπίρ. ἀντί ***μεσόθεν*** (***μέσος***)· ἐκ τοῦ μέσου, ἀπό τό μέσον.

μεσσόθι, ἐπ.ἀντί ***μεσόθι***, ἐπίρ. (***μέσος***)· ἐν τῷ μέσῳ.

μεσσο-παλής, μεσσόπορος, κλπ., ποιητ. ἀντί ***μεσοπ—***.

μέσσος, η, ον· ποιητ. ἀντί ***μέσος***.

ΜΕΣΤΟ΄Σ, ***ή, όν***· πλήρης, πεπληρωμένος, ἐμπλεως ‖ μετά γεν. πράγμ., πλήρης ἀπό τι, γεμᾶτος μέ τι, γεμισμένος μέ τι ‖ μτφρ. κεκορεσμένος ἀπό τι, χορτασμένος ἀπό τι, ἀηδιασμένος ἀπό τι ‖ μετά μτχ.: ***μεστὸς ἦν θυμούμενος*** = ἦτο πλήρης θυμοῦ (ὀργῆς). [δι' ἐτυμολ. βλ. ***μαθάω***].

μεστόω, μελ. -***ώσω*** (***μεστός***)· πληρῶ τι ἐκ τινος, γεμίζω μέ τι, ὑπερχορτάζω, παραγεμίζω, στοιβάζω. —Παθητ. πληροῦμαι, γεμίζομαι ἀπό τι, εἶμαι πλήρης ἀπό τι.

μέσφα, ποιητ. ἐπίρ. ἀντί ***μέχρι*** (βλ. λ.)· ὡς καί νῦν, μέχρι, ἕως (μετά γεν.): ***μέσφ' ἠοῦς***= μέχρι τῆς πρωΐας, ἕως τό πρωΐ ‖ ὡσ. μετά τοῦ ***ὅτε***: ***μέσφ' ὅτε*** =ἕως, μέχρι, λατ. **usque**.

μέσως, ἐπίρ. τοῦ ***μέσος***· μετρίως, ὀλίγον μετριοφρόνως, μετριοπαθῶς.

ΜΕΤΑ΄, ποιητ. ***μέτα, μεταί***, δωρ. ***πεδά*** ἤ ***πέδα***· δσάκις κεῖται μετά τό οὐσ. ἀναβιβάζει τόν τόνον εἰς ***μέτα***.—Πρόθ. μετά γεν., δοτ., αἰτ.

ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ· ἐν τῷ μέσῳ (προσώπων ἤ πραγμάτων), μεταξύ.— **II** ἀπό κοινοῦ μετά τινος, μέ τήν βοήθειάν τινος, μέ τήν εὔνοιάν τινος: ***μετ' Ἀθηναίης***=τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς.— **III** μετά τινος (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ: διά τινος, ἐξ αἰτίας τινός): ***μετ' ἀρετῆς πρωτεύειν*** (= διά τῆς ἀρετῆς, ἀρετῆς ἕνεκα).

ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ, μόνον παρά ποιηταῖς, καί κυρ. ἐπί προσώπων· μεταξύ τινων (προσ.), ἐν τῷ μέσῳ των, συνοδευόμενος ὑπ' αὐτῶν ‖ ἐνίοτε σημ. ἐπί πλέον, ἐπιπροσθέτως, προσέτι, «μαζί μέ...»: ***αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην*** (= εἶχα ἐκλέξει τόν ἑαυτόν μου νά εἶμαι πέμπτος ἐπιπλέον αὐτῶν). **2)** ἐπί πραγμάτων, ἐν τῷ μέσῳ των, μεταξύ αὐτῶν, μαζί μέ αὐτά (τά ὁποῖα προσωποποιοῦνται τρόπον τινά): ***μετὰ νηυσί, μετὰ κύμασι, μετ' ἀστράσι, μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο***.

ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ· ἐπί κινήσεως, κατ' εὐθεῖαν εἰς τό μέσον (ἄλλων προσώπων), μεταξύ αὐτῶν: ***μετὰ φῦλα θεῶν, μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν*** (= μετέβη πρός τούς θεούς... πρός τούς Ἀχαιούς, ἐν μέσῳ των, μεταξύ των) ‖ εἰς ἀναζήτησίν τινος, κατόπιν τινός, πρός συνάντησίν τινος ἤ (καί μετά ἐχθρικῆς σημ.) πρός καταδίωξίν του ‖ ὅθεν, μέ τόν σκοπόν νά..., πρός τι, ἀποβλέπων εἴς τι...: ***πόλεμον μέτα θωρήσσοντο***=ὡπλίζοντο πρός πόλεμον.— **II** ἐπί τόπου, ἔπειτα, κατόπιν, ἀμέσως ἔπειτα, ὄπισθεν (πάντα ἐν τοπικῇ ἐννοίᾳ): ***μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα*** = τά πρόβατα ἠκολούθουν ἔπειτα ἀπό τόν κριόν. **2)** ἐπί χρόνου, κατόπιν, ἀμέσως ἔπειτα, τήν ἐπομένην στιγμήν, ὕστερον (πάντα ταῦτα χρονικῶς): ***μετὰ ταῦτα*** =ὕστερον ἀπό αὐτά, κατόπιν ‖ ***μεθ' ἡμέραν***=κατά τό διάστημα τῆς ἡμέρας (τρόπον τινά, μετά τά ἑξημερώματα). λατ. **interdiu**. **3)** ἐπί τάξεως, ἐπί σειρᾶς (ἀπό ἀπόψεως ἀξίας, ἀξιώματος, εὐγενείας, κλπ.), ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, ὁ ὁμέσως ἔπειτα ἐρχόμενος: ***κάλλιστος ἀνὴρ μετ' ἀμύμονα Πελείωνα*** (= ὁ λεμπρότερος ἐξοχώτερος, ὀνδρειότερος, ἔπειτα ἀπό τόν υἱόν τοῦ Πηλέως). — **III** συμφώνως πρός..., κατά τό...: ***μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ*** = «κατά τήν καρδιά σου καί τή δική μου», σύμφωνα μέ τούς πόθους σου καί τούς ἰδικούς μου.— **IV** μεταξύ, ἐν μέσῳ, μέσα εἰς, ἐντός (ὅπως καί μετά δοτικῆς): ***μετὰ πάντας ἄριστος***=ἄριστος μεταξύ ὅλων.

ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ· τοπ., μεταξύ αὐτῶν, μετ' αὐτῶν, μαζί μέ....— **II** χρον., καί ἔπειτα, ἀμέσως ἔπειτα, εὐθύς κατόπιν, ἀκολούθως (ἐν ἀντιθέσει πρός προηγούμενον ***πρόσθε***). — **III** κατόπιν, μετά ταῦτα, ἔπειτα ἀπό: ***μετὰ γὰρ καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ*** = διότι καί εἰς τάς λύπας του ἀκόμη αἰσθάνεται τις εὐχαρίστησιν ἔπειτα ἀπό αὐτάς (εὐθύς ὡς παρέλθουν).

ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ· σημαίνει κοινότητα, συμμετοχήν: ***μετα-δίδωμι, μετέχω***.— **II** μεσολαβοῦν διάστημα τοπικόν καί χρονικόν, μεταξύ, ἐν τῷ μεταξύ, διαρκοῦντος τοῦ...: ***μετ-αίχμιον, μετα-πύργιον***.— **III** χρονική διαδοχήν: ***μετα-δόρπιος, μετ-αυτίκα***.— **IV** τό κατόπιν, τό ἀκολουθεῖν ἐκ τοῦ πλησίον, τό καταδιώκειν: ***μεταδιώκω, μετοίχομαι***.— **V** τό ἐγκαταλείπειν τι: ***μεθ-ίημι***.— **VI** τό ὀπισθεν: ***μετάφρενον***.— **VII** τό ὀπίσω, πάλιν ὀπίσω, τό ἀντιστρόφως: ***μετα-τρέπω, μετα-στρέφω***.— **VIII** συχνότατα δηλοῖ ἀκόμη μεταβολήν (ἀλλαγήν) τόπου, καταστάσεως, διαθέσεως (σχεδίων) κλπ.: ***μετα-βαίνω, μετα-βάλλω, μετα-γιγνώσκω, μετα-βουλεύω***.

Ἔτυμ.: ***μετά***〈***με-*** (πρβλ. ἰαπ. ***me dhi***〉***medhjos***〉***μέσσος***〉***μέσος***, (βλ. λ.)+προσφ. -***τα***' πρβλ. γοτθ. **mip**, παλ-norr. **með**, ἀγγλ-σαξ. **mid**, παλ-γερμ. **mitti, mit** 〈 ***mi-di***〈ἰαπ. ***me-ti*** ἤ ***mé-dhi*** (βλ. καί ***μέχρι***). Ἐκ τοῦ ***μετά*** προῆλθε τό ***μέταζε*** (μετά προσφ. -***ζε***, ληφθέντος ἐκ τύπων, οἷοι οἱ ***θύραζε, Ἀθήναζε*** 〈***Ἀθήναζ-δε***), καί τό ***μεταξὺ*** (ἐν ᾧ τό -***ξύ***〈***ξύν***, πρβλ. ***νὺ*** παρά τό ***νύν***).

μέτα· = *μετά* (χειμένη μετά τό οὐσ.).— ‖ *μέτα* ἀντί *μέτεστι* (βλ. λ.).

μετάβα, ἀντί *μετάβηθι*, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταβαίνω*.

μετα-βαίνω, μελ. *-βήσομαι*· ἀόρ. 6' *μετέβην*· πρκ. *μεταβέβηκα*· ὑπάγω, ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον, ἀλλάζω τόπον.— ‖ ὡς μτβτ. ἐν τῷ ἀορ. α' *μετέβησα*, ἀπρφ. *μεταβῆσαι*· μετακομίζω, μεταφέρω, μετατοπίζω.

μετα-βάλλω, μελ. *-βᾰλῶ*· ἀόρ. 6' *μετέβαλον*· πρκ. *μεταβέβληκα*, παθ. πρκ. *-βέβλημαι*· στρέφω τι ταχέως ἤ εἰφνιδίως: *μεταβάλλω γῆν* = ἀναστρέφω (ἀναποδογυρίζω, τ. ἔ. ἀροτριῶ) τήν γῆν, λατ. **novare**. 2) περιστρέφω, μεταβάλλω, ἀλλάσσω, ἀναποδογυρίζω: *μεταβάλλω τὰ ὕδατα* = ἀλλάσσω (ἀλλάζω) τήν κοίτην τοῦ ποταμοῦ (ἀλλαχοῦ σημ. πίνω ἄλλο ὕδωρ, διάφορον τοῦ πρότερον πινομένου) ‖ *μεταβάλλω δίαιταν* = μεταβάλλω (ἀλλάσσω) τρόπον ζωῆς.— ‖ ἀμτβ. ὑφίσταμαι ἀλλαγήν (μεταβολήν), μεταβάλλομαι, τροποποιοῦμαι, ἀλλάζω ‖ μεταστρέφομαι, ἀλλάζω σκοπόν (σχέδια κλπ.).— ‖‖ μέσον, ἀλλάσσω τι πρός χρῆσίν μου, ανταλλάσσω, ἐμπορεύομαι, συναλλάσσομαι. 2) στρέφω ἑμαυτόν, μεταστρέφομαι, περιστρέφομαι ‖ μεταβάλλω ακοπόν (αχέδια κ.τ.ὅ.) 3) στρέφω τά νῶτα, μεταστρέφομαι, κάμνω μεταβολήν, περιστρέφω, στρεφογυρίζω.

μετα-βάπτω, μελ. *-ψω*· μεταβάλλω διά τῆς βαφῆς, διά τῆς βαφῆς δίδω εἰς τι ἄλλο χρῶμα ‖ βάφω, χρωματίζω ‖ μτφρ. ἀλλάζω τό χρῶμα τοῦ προσώπου μου («ἀλλάζω ὄψι»).

μετα-βάς, *-ᾶσα*, *ἄν*, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταβαίνω*.

μετά-βασις, *-εως*, ἡ (*μεταβαίνω*)· ὅ,τι καί νῦν, μετάβασις ἀπό τόπου εἰς τόπον, μετακίνησις, ἀλλαγή, ἀνταλλαγή.— ‖ ὁλλαγή, μεταβολή, ἀλλοίωσις.

μετα-βέβηκα, πρκ. τοῦ *μεταβαίνω*.

μετά-βηθι, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταβαίνω*.

μετα-βήσομαι, μέλ. τοῦ *μεταβαίνω*.

μετα-βῑβάζω, μελλ. *-βιβάσω*, ἀττ. *βιβῶ*· μτβ. τοῦ ἀμτβ. *μεταβαίνω*· ὅ,τι καί νῦν, μεταφέρω, μετακομίζω, μετακινῶ εἰς ἄλλην θέσιν.

μετα-βολή, ἡ (*μεταβάλλω*)· ὅ,τι καί νῦν, ἀλλαγή, τό μεταβάλλειν ἤ καί τό μεταβάλλεσθαι ‖ κατά πληθ. *αἱ μεταβολαί* = περιπέτειαι, ἀνατροπαί, ἐπαναστάσεις ‖ μετά γεν., ἡ μεταλλαγή ἐκ τινος πράγματος: *μεταβολὴ κακῶν* ‖ σπαν. μεταλλαγή εἰς τι πρᾶγμα: *μεταβολὴ ἀπραγμοσύνης* ‖ ἡ προσχώρησις εἰς ἄλλους (ἄλλο πολιτικόν κόμμα, ἄλλο Κράτος κλπ.): *μεταβολὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας* = προσχώρησις εἰς τούς Ἕλληνας. 2) *μεταβολὴ τῆς ἡμέρας* (ἤ καί τοῦ *ἡλίου*) = ἔκλειψις (ἡλίου).

μετα-βουλεύω, ἤ ὡς ἀποθ. *μεταβουλεύομαι*· μεταβάλλω γνώμην, μεταβάλλω (τροποποιῶ) τά σχέδιά μου.

μετά-βουλος, *ον* (*μετὰ* + *βουλή*)· ὁ μεταβάλλων γνώμην (τό φρόνημά του, τάς σκέψεις του), εὐμετάβλητος, ἄστατος.

μεταβῶ, *-ῇς*, *-ῇ*, ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταβαίνω*.

μετ-άγγελος, *-ου*, ὁ καί ἡ· ὁ ἀγγελιαφόρος (*ἄγγελος*, διαγγελεύς), ὁ μεταβιβάζων εἰδήσεις (διαταγάς κλπ.) ἀπό τοῦ ἑνός εἰς τόν ἄλλον, λατιν. **internuntius**.

Μετα-γειτνιών, *-ῶνος*, ὁ (*μετὰ*+*γείτων*)· ὁ δεύτερος μήν τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρός τόν *Καρνεῖον* τῆς Σπάρτης, καί πρός τό παρ' ἡμῖν ἀπό 15 Αὐγούστου — 15 Σεπτεμβρίου χρονικόν διάστημα· κατά τόν Πλούταρχον ὠνομάσθη οὕτω, διότι συνήθως κατά τό διάστημα αὐτό οἱ ἄνθρωποι μετῴκουν (μετέβαλλον κατοικίαν), καί ἑπομένως μετέβαλλον (ἄλλαζαν) καί τούς *γείτονάς* των.

μετα-γιγνώσκω, ἰων., καί παρά μτγν. *-γινώσκω*· μέλλ. *-γνώσομαι*· ἀόρ. 6' *μετέγνων*· ἐννοῶ (ἀντιλαμβάνομαι) ὕστερον (κατόπιν), ἤ πολύ ἀργά.— ‖ μεταβάλλω γνώμην ‖ μετά αἰτ. μεταβάλλω, ἀλλάζω, ἀνακαλῶ, ἀκυρῶ, προηγουμένην ἀπόφασίν μου. 2) μετανοῶ, μετεμελοῦμαι ‖ μετ' αἰτ. μετανοῶ διά τι.

μετά-γνοια, ἡ· = *μετάνοια* (βλ. λ.).

μετά-γνωσις, *-εως*, ἡ (*μεταγνῶναι*)· μεταβολή γνώμης ἤ σχεδίων, σκοποῦ κλπ.

μετα-γράφω, μελ. *-ψω*· γράφω διαφορετικά ‖ τροποποιῶ, διορθώνω, ὅ,τι ἔγραψα ‖ ὡσ. παρεγγράφω, νοθεύω, παραποιῶ, πλαστογραφῶ. 2) μεταφράζω, ἑρμηνεύω ‖ *ἐν τῷ μέσῳ*, βάλλω τινά νά μοῦ μεταφράσῃ τι.

μετ-άγω, μέλ. *-άξω*· ἀόρ. 6' *μετήγαγον*· μεταφέρω (μετακομίζω) ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον.— ‖ φαινομενικῶς μόνον ἀμτβ., μεταβάλλω (ἀλλάζω) δρόμον, ὑπάγω ἀπό ἄλλον δρόμον.

μετα-δαίνῡμι, μέλ. *-δαίσομαι*, ἀποθ.· μεταλαμβάνω (μετέχω) τῆς δαιτός, συνευωχοῦμαι μετ' ἄλλων ‖ γεν. συμμετέχω εἴς τι, λαμβάνω μέρος εἴς τι.

μετα-δέδογμαι, παθ. πρκ. τοῦ *μεταδοκέω*.

μετα-δέω, μελ. *-δήσω*· δένω διαφορετικά, ξαναδένω ‖ λύω.

μετα-δήμιος, *ον* (*μετὰ*+*δῆμος*)· ἐν (τῷ) μέσῳ τοῦ δήμου, μεταξύ τοῦ λαοῦ ‖ ὄθεν, ἐπιχώριος, ἰθαγενής, ἐντόπιος.

μετα-δῐαιτάω, μελ. *-ήσω* (*μετὰ*+*δίαιτα*)· ἀλλάζω τόν τρόπον (ρυθμόν) τῆς ζωῆς μου, «ἀλλάζω ζωή».

μετα-δίδωμι, μελ. *-δώσω*· δίδω μέρος ἑκ τινος, δίδω μερίδιον ἀπό τι.— ‖ δίδω ἔπειτα (εἴς τινα ἀπό τι).

μετα-δίομαι, ἀποθ.· = *μεταδιώκω* (βλ. καί *δίω*).

μετα-δίωκτος, *ον*· ὁ καταδιωχθείς, ὁ προφθασθείς· ἐκ τοῦ

μετα-διώκω, μελ. *-διώξομαι*, μτγν. *-διώξω*· διώκω τινά κατά πόδας, τόν ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, τρέχω κατόπιν του διά νά τόν συλλάβω, καταδιώκω.— ‖ ἀμτβ. παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, («ἀπό κοντά»).

μετα-δοκέω, μελ. *-δόξω*· ἀόρ. α' *-έδοξα*· παθ. πρκ. *-δέδογμαι*· μεταβάλλω γνώμην, ἀλλάζω ἀπόφασιν ‖ ἀπρσ. *μεταδοκεῖ*, *μετέδοξε* = ἀλλάσσει ἤ ἤλλαξέ τις γνώμην (σκοπούς ἤ σχέδια) ‖ ἀπολ. κατά μτχ. παθ. πρκ.: *μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι* = ὁ σκοπός μου (ἡ ἀπόφασίς μου) ἔχει μεταβληθῇ, νά μή ἐκστρατεύσω (μεταβαλών γνώμην ἔχω ἀποφασίσει νά μή ἐκστρατεύσω).

μετα-δόρπιος, *ον* (*μετὰ* + *δόρπον*)· ὁ μετά τό δεῖπνον, ἤ μᾶλλον κατά τήν διάρκειαν τοῦ δείπνου (γενόμενος ἤ πράττων τι).

μετά-δος, Προστ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταδίδωμι*.

μετά-δοσις, *-εως*, ἡ (*μεταδίδωμι*)· τό δίδειν μέρος (ἤ μερίδιον εἴς τινα ἐκ τινος), ἤ καί ἡ ἀνακοίνωσις.

μετα-δοῦναι, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ *μεταδίδωμι*.

μετά-δουπος, *ον* (*μετὰ* + *δουπέω*)· ὁ (μετά δούπου) ἐν τῷ μεταξύ πίπτων καί κείμενος ‖ ὁ μή ἔχων δύναμίν τινα, ἄχρηστος.

μετα-δρομάδην, ἐπιρ. (*μετὰ* + *δρόμος*)· τρέχων κατόπιν, ἀκολουθῶν κατά πόδας.

μετα-δρομή, ἡ (*μετὰ* + *δραμεῖν*, τοῦ *τρέχω*)· τό τρέχειν ἐξοπίσω ‖ καταδίωξις, κυνήγημα.

μετά-δρομος, *ον* (*μετὰ* + *δραμεῖν*, τοῦ *τρέχω*)· ὁ τρέχων κατόπιν, ὁ καταδιώκων, διώκτης ‖ ὁ ἐπιδιώκων νά τιμωρήσῃ τινά διά διαπραχθέν ἔγκλημα, ὁ ἐκδικητής, ὁ τιμωρός.

μέταζε, ἐπιρ. (*μετά*)· μετά ταῦτα, ὕστερον, μετέπειτα [δι' ἐτυμολ. βλ. *μετά*].

μετα-ζεύγνυμι, μελ. *-ζεύξω*· λύω τό ὑποζύγιον ἀπό τόν ζυγόν μιᾶς ἁμάξης καί τό ζευγνύω εἰς ἄλλην ἅμαξαν.

μετά-θεσις, *-εως*, ἡ (*μετατίθημι*)· μεταβολή θέσεως, μετατόπισις, μετακίνησις ‖ ἀλλαγή γνώμης, μεταβολή φρονήματος, μετάστασις ἀπό μιᾶς μερίδος εἰς ἄλλην.— ‖ ἡ δύναμις ἤ καί τό δικαίωμα τῆς ἀλλαγῆς.

μετα-θέω, μελ. *-θεύσομαι*· τρέχω κατόπιν, διώκω, «κυνηγῶ».

μεταί, ποιητ. ἀντί *μετὰ* (βλ. λ.).

μετα-ΐζω, ποιητ. ἀντί *μεθίζω*· παίρνω θέσιν πλησίον, κάθημαι παραπλεύρως, παρακάθημαι.

μετ-αΐξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *μεταΐσσω* (βλ. λ.).

μετ-αίρω· σηκώνω τι ἀπό ἓν μέρος καί τό με-

τατοπίζω, τό μεταθέτω ‖ *ψήφισμα μεταίρω* = ἀνακαλῶ, καταργῶ, ψήφισμα.— **II** ἀμτβ. (κατὰ τὸ φαινόμενον, διότι ἐνν. *ἑμαυτόν*)· σηκώνομαι καὶ πηγαίνω εἰς ἄλλο μέρος, μεταναστεύω, ἀπέρχομαι.

μετ-αΐσσω, μελ. *-ξω*· ὁρμῶ ἐξοπίσω τινός, τρέχω κατόπιν τινός ‖ ἐφορμῶ κατά τινος, ἐπιτίθεμαι κατά τινος.

μετ-αιτέω, μελ. *-ήσω*· ἀπαιτῶ τό μερίδιόν μου ἐκ τινος πράγματος ‖ ἐκλιπαρῶ, παρακαλῶ. 2) ἐπαιτῶ, ζητῶ ἐλεημοσύνην.

μετ-αίτιος, *α, ον,* καὶ *-ος, -ον* (*μετὰ+αἴτιος*)· συναίτιος εἷς τι, συνένοχος εἷς τι ‖ *μεταίτιος φόνου*= ὁ συνένοχος εἰς τὸν φόνον, ὁ συναυτουργός, γεν. ὁ φονεύς.

μετ-αίχμιος, *ον,* αἰολ. *πεδ—* (*μετὰ + αἰχμή*)· ὁ μεταξύ δύο στρατῶν ‖ *τὸ μεταίχμιον* = τό μεταξύ δύο στρατιῶν διάστημα ‖ ὡς. ἡ διαμφισβητουμένη μεθόριος, ἀμφισβητούμενα σύνορα, ἐπίδικον ἔδαφος. 2) γενικῶς, ὁ εὑρισκόμενος ἐν μέσῳ, μεταξύ, μετέωρος.

μετα-καθ-έζομαι, μελ. *-εδοῦμαι,* μέσ.· ἀλλάσσω τήν θέσιν μου, κάθημαι εἰς ἄλλην θέσιν.

μετα-καινίζω, μελ. *-σω*· ἀνακαινίζω, ἀνανεώνω, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ.

μετα-κάλέω, μελ. *-έσω*· προσκαλῶ τινα ἀπό ἕνα μέρος εἰς ἄλλο ‖ καλῶ, προσκαλῶ, ὀπίσω, ἀνακαλῶ.

μετἄ-κἰάθω, ἐν χρήσει κατὰ παρατ. (ἠ ἀόρ. β΄) μόνον· ἀκολουθῶ κατόπιν ‖ εἶτε ἀπολ., τίθεμαι εἰς καταδίωξιν, εἴτε μετ' αἰτ. καταδιώκω τινά.— **II** ὑπάγω εἰς ἐπίσκεψίν τινος, πηγαίνω νά τόν ἐπισκεφθῶ.— **III** *πᾶν πεδίον μετεκίαθον*=διῆλθον (διέτρεξαν ὁλόκληρον τήν πεδιάδα).

μετα-κῑνέω, μελ. *-ήσω*· μετακινῶ, μεταθέτω, μετατοπίζω ‖ μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, ἀλλάσσω.—**Μέσον,** μετακινοῦμαι, μεταβαίνω ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον· ἐξ αὐτοῦ τό

μετα-κῑνητός, *ή, όν,* ὁ δυνάμενος νά μετακινηθῇ, ὃν δύναται τις νά μετακινήσῃ, ἢ νά διαταράξῃ ‖ ὁ μετακινηθείς, μετατοπισθείς.

μετα-κλαίω, μελ. *-κλαύσομαι*· κλαίω ἢ δρηνῶ μετά ταῦτα, ἔπειτα ἀπό ἄλλον. 2) κλαίω ἀπό τι, κλαίω διά τι.

μετα-κλίνω, *-ἶνῶ*· κλίνω (κάμπτω, στρέφω) πρός ἄλλην (νέαν) κατεύθυνσιν.—Παθητ., λαμβάνω ἄλλην κατεύθυνσιν, παίρνω ἄλλον δρόμον, κατευθύνομαι ἀλλοῦ.

μετα-κοιμίζω, μέλ. *-σω*· φέρω εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἀποκοιμίζω τινά.

μετά-κοινος, *-ον* (*μετὰ+κοινός*)· ὁ κοινωνῶν, ὁ συμμετέχων, μέτοχος, συμμέτοχος.

μετα-κομίζω, μέλ. *-ίσω*· δ,τι καὶ νῦν, κομίζω εἰς ἄλλο μέρος, μεταφέρω ἀλλαχοῦ, «μετακομίζω», διακομίζω.

μετα-κῡλινδέω, μέλ. *-ήσω*· κυλίων ἀπομακρύνω, κυλίω εἰς ἄλλον τόπον, μετακυλίω.

μετα-κῦμιος, *ον* (*μετὰ+κῦμα*)· ὁ μεταξύ τῶν κυμάτων ‖ *ἄτας μετακύμιον* = μεταξύ δύο κυμάτων συμφορᾶς καὶ ἀθλιότητος (τ. ἔ. φέρων μικράν ἀνακούφισιν καὶ ἀνάπαυλαν ἀπό τῶν συμφορῶν.)

μετα-λαγχάνω, μελλ. *-λήξομαι*· λαμβάνω μέρος εἷς τι (ἢ ἐκ τινος) διά κλήρου ἢ κατά τύχην.

μετα-λαμβάνω, μελ. *-λήψομαι*· πρκ. *-εἴληφα*· παθ. πρκ. *-εἴλημμαι*· λομβάνω μέ ος ἐκ τινος, μετέχω εἷς τι.—μέσον, *μεταλαμβάνομαί τινος*=*ἀντιποιοῦμαί τινος,* ζητῶ νά τό οἰκειοποιηθῶ, νά τό σφετερισθῶ. — **II** λαμβάνω ἀντί τινος, λαμβάνω εἰς ἀντάλλαγμα, ἀνταλλάσσω, π. χ. *πόλεμον ἀντ' εἰρήνης* ‖ *μεταλαμβάνω παλτόν* = λαμβάνω ἕτερον ἀκόντιον. 2) ἐναλλάσσω, ἀνταλλάσσω.

μετ-αλγέω, μελ. *-ήσω*· αἰσθάνομαι πόνον μετέπειτα, ὕθεν μετανοῶ, μεταποιόνω.

μετα-λήγω, ἐπ. *μεταλλήγω*, μελ. *-ξω*· ἀφίνω, παραιτῶ, παύομαι ἀπό τινος, παύω ἀπό τι, παύω ὕστερον, καταπαύω.

μετά-ληψις, *-εως,* ἡ (*μεταλαμβάνω*)· μετοχή, συμμετοχή εἷς τι.

μετ-αλλαγή, ἡ (*μεταλλάσσω*)· τό λαμβάνειν τι ὡς ἀντάλλαγμα, ἀνταλλαγή, ἀλλαγή, μεταβολή, ἐναλλαγή ‖ *μεταλλαγὴ ἡμέρας*=ἔκλειψις.

μετ-αλλακτός, *ή, όν* (καὶ *-ός, -όν*), ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μεταλλάσσω*· ὁ μεταβεβλημένος, μετηλλαγμένος, ἡλλοιωμένος.— **II** ὁ δυνάμενος νά ἀλλαχθῇ, ἀλλοιώσιμος, μεταβλητός.

μετ-άλλαξις, *-εως,* ἡ.=*μεταλλαγή* (βλ. λ.).

μετ-αλλάσσω, ἀττ. *-ττω*· μελ. *-ξω*· ἀόρ. α΄ *μετήλλαξα*· μεταβάλλω, κάμνω ἀλλαγήν, ἀλλάσσω ‖ ἀνταλλάσσω, λαμβάνω τι ἀντί τινος ὡς ἀντάλλαγμα. 2) μεταβάλλω κατοικίαν, μεταβαίνω εἰς ἄλλην χώραν, ἐγκαταλείπω, ἀναχωρῶ. 3) ἀλλάσσω κατάστασιν, ἀπό τῆς ζωῆς εἰς τόν θάνατον, ἀποθνήσκω. 4) ἀμτβ. ὑφίσταμαι μεταβολήν, ὑποβάλλομαι εἰς ἀλλοίωσιν, μεταβάλλομαι.

μετ-άλλᾶτος, *ον,* δωρ. ἀντί *μετάλλητος* (βλ. λ.).

μετ-αλλάω, μελ. *-ήσω* (*μετ' ἄλλα*)· ζητῶ ἄλλα πράγματα, ἀναζητῶ ἄλλα πράγματα, ἐρευνῶ δι' ἄλλα, ἐρευνῶ ἐπιμελῶς, ἐξετάζω μετά προσοχῆς ‖ ἐρωτῶ περί τινος, ζητῶ νά μάθω περί τινος ‖ καὶ ἀπολ. διεξάγω ἀνακρίσεις, διεξάγω ἐρεύνας [ἰδ' ἐτυμολ. βλ. *μέταλλον*].

μεταλλεύω, μελ. *-σω* (*μέταλλον*)· μεταλλουργῶ, φέρω εἰς φῶς διά μεταλλουργικῶν μεθόδων (δι' ἀνορύξεως) ‖ ἀνοίγω ὑπονόμους, ὀρύσσω, ἀνορύσσω, ὑπονομεύω.— **II** = *μεταλλάω* (βλ. λ.), ἐρευνῶ.

μετα-λλήγω, ἐπ. ἀντί *μεταλήγω* (βλ. λ.).

μεταλλῆσαι, ἀπρφ. ἀόρ. α΄ τοῦ *μεταλλάω.*

μετάλλητος, *ον,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μεταλλάω*· ὃν δύναταί τις νά ἐρευνήσῃ, νά ἐξετάσῃ, ὁ ἐξερευνήσιμος.

μεταλλικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς μεταλλεῖα, ἢ ὁ κατάλληλος δι' αὐτά. 2) ὁ ἐκ μετάλλου κατεσκευασμένος· ἐκ τοῦ

μέτ-αλλον, τὸ (ἐκ τοῦ *μετ' ἄλλα* = εἰς ἀναζήτησιν ἄλλων πραγμάτων· πρβλ. *μεταλλάω*)· τό μεταλλεῖον, λατομεῖον ‖ *ἄλὸς μέταλλον* = ἁλατωρυχεῖον ‖ συχνότ. ἐν τῷ πληθ. *χρύσεα καὶ ἀργύρεα μέταλλα* = μεταλλεῖα (ὀρυχεῖα) χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Ἔτυμ.: μέταλλον· *μεταλλάω* (βλ. λ.)· *μεταλλεὺς* (=ὑπονομοποιός)· *μεταλλεία* (=μεταλλωρυχία)· *μεταλλεύω* (βλ. λ.)· κατά τινας *μέταλλον*=τόπος ἐρεύνης, κατ' αὐτοὺς δέ εἶναι συγγ. τῷ αἰολ. **μάτημι* καὶ δμηρ. *ματεύω* (=ζητῶ), πρβλ. ὅμως τὰ ἐν *ματεύω*. Ἡ ἐτυμολογία τῶν ἀρχαίων ἐκ τοῦ *μετ' ἄλλα* δέν ἱκανοποιεῖ τοὺς νεωτέρους γλωσσολόγους, ὧν τινες ἐθεώρησαν τὴν λέξιν σημιτικῆς καταγωγῆς, καὶ ἄλλοι ἐνόμισαν ὅτι πρόκειται περὶ προομηρικῆς λέξεως **μεταλλα* (=ἔρευνα), **μέταλλον* (=τόπος ἀναζητήσεως).

μεταλλό-χρῡσος, *ον* (*μέταλλον + χρυσός*)· ὁ περιέχων μετάλλευμα χρυσοῦ.

μετ-άλμενος, μτχ. ἐπ. ἀορ. β΄ τοῦ *μεθάλλομαι* (βλ. λ.).

μετα-μάζιος, *ον* (*μετὰ + μαζός*)· ὁ μεταξύ τῶν μαστῶν ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ μεταμάζιον*=τό μεταξύ τῶν μαστῶν μέρος, τό στῆθος.

μετα-μαίομαι, ἀποθ.· ἀναζητῶ, ζητῶ νά εὕρω, διώκω, κυνηγῶ.

μετα-μανθάνω, μελ. *-μᾰθήσομαι*· ἀόρ. β΄ *μετέμαθον*· μανθάνω τι ἀλλέως, διαφορετικά, μανθάνω τι νέον, ἀφίνω τό παλαιόν τό ὁποῖον ἐγνώριζον. 2) ἀπομανθάνω, «ξεμαθαίνω», λατ. **dediscere.** 3) ἀπολ. μανθάνω κατά τρόπον πληρέστερον, ἐν ἀντιθέσει πρός τό *μανθάνω ἐξ ἀρχῆς.*

μετ-άμειβω, μελ. *-ψω*· μεταλλάσσω, ἀνταλλάσσω : *μεταμείβω ἀγαθὸν κακοῦ*=ἀνταλλάσσω τό ἀγαθόν μέ τό κακόν (τ. ἔ. κάμνω εἷς τινα καλόν καὶ ὡς ἀντάλλαγμα εὑρίσκω τό κακόν) ‖ τάς αὐτάς σημασίας ἔχει καὶ ὡς μέσον. 2) μεταβάλλω, ἀλλοιῶ‖ μεταφέρω, ἀπομακρύνω.— **II** μέσον, μεταβάλλω κατάστασιν, ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι, διαφεύγω, διαῴζομαι.

μετα-μείγνυμι, μελ. *-μείξω*· ἀναμειγνύω τι μεταξύ ἄλλων, τό ἀνακατώνω μέ ἄλλα.

μετα-μέλει, μελ. *-μελήσει*· ἀόρ. α΄ *μετεμέλησε*: **I** ἀπροσ., ἐπέρχεται μεταμέλεια, μεταμελοῦμαι, μετανοῶ (μετὰ δοτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ.): *μεταμέλει μοι τοῦ πεπραγμένου*=λατ. **poenitet me facti**=με-

τανοῶ δι' ὅ,τι ἔχει γίνει (δι' ὅ,τι ἔχω πράξει) ‖ ***μεταμέλει μοι οὕτως ἀπολογησαμένῳ*** = μετανοῶ διότι κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἀπελογήθην ‖ ἀπολ. ***μεταμέλει μοι*** = μεταμέλεια ἐπέρχεταί μοι, μετανοῶ ‖ καί κατά μτχ. ***μεταμέλον μοι*** = λατ. **quum poeniteat me**=ἐπειδή (ἀφ' οὗ, ἐν ᾧ κλπ.) μετενόουν.— **II** ἐνίοτε συντάσσεται καί μετά ὀνομ. ἀντί γεν.: ***τῷ Ἀρίστωνι μετέμελε τὸ εἰρημένον*** (ἀντί ***τοῦ εἰρημένου***) = εἰς τόν Ἀρ. προυξένει λύπην (ἐπομένως μετάνοιαν) αὐτό πού εἶχε λεχθῆ· ἐξ αὐτοῦ τό

μετα-μέλεια, ἡ (***μεταμέλει***)· μεταβολή (ἀλλαγή) σκοποῦ, λύπη, μετάνοια.

μετα-μελητικός, ***ή, όν*** (***μεταμέλει***)· ὁ ρέπων εἰς τήν μετάνοιαν (εἰς τό μετανοεῖν), πλήρης μετανοίας, ὁ μετανοῶν.

μετα-μέλομαι, μέσ. μέλλ. ***μεταμελήσομαι***, παθ. ἀόρ. α' ***μετεμελήθην***, ἀποθ.· (***μετά***+***μέλω***)· αἰσθάνομαι μεταμέλειαν, μετανοῶ, λυποῦμαι ‖ ἀπολ. μεταβάλλω γνώμην, μεταβάλλω σχέδια, μεταβάλλω ἀπόφασιν.

μετά-μελος, ὁ (***μεταμέλομαι***)· ἡ μεταμέλεια, μετάνοια ‖ ὡς ἐπίθ. ***μετάμελος, ον***=ὁ μετανοῶν.

μετα-μέλπομαι, ἀποθ. ᾄδω ἤ χορεύω μεταξύ ἄλλων, ἐν μέσῳ ἄλλων.

μετα-μίγνυμι· ὅλ. ὀρθ. γρ. ***μεταμείγνυμι***.

μετα-μίσγω· = ***μεταμ'ε)ίγνυμι*** (ὅλ. λ.).

μετα-μορφόω· μεταβάλλω τήν μορφήν τινος, μεταμορφώνω.— **Παθητ.**, πάσχω ἀλλοίωσιν (ἀλλαγήν) τῆς μορφῆς μου, μεταμορφώνομαι.

μετ-αμφιάζω (παρά Πλουτ. καί ***μεταμφιέζω***), μελ. ***-άσω***· μεταβάλλω (ἀλλοιῶ, τροποποιῶ) τήν ἀμφίεσίν τινος, τόν μετασχηματίζω, τόν μεταμορφώνω ‖ μέσον, ἀλλάζω τήν περιβολήν μου, ἐνδύομαι μέ ἄλλο ἔνδυμα, «μεταμφιέζομαι», μεταμορφώνομαι.

μετ-άμώνιος, ***ον*** (***μετά***+***ἄνεμος***, ἀντί ***μετανεμώνιος***)· ὁ φερόμενος ὑπό τοῦ ἀνέμου, ἀνεμοφόρητος ‖ μάταιος, ἀργός, ἀκαμάτης, ἀνωφελής ‖ ***μεταμώνια βάζω*** = λέγω μάταια (ἀνόητα, «χαμένα λόγια») [ἡ ὑποθηλωθεῖσα ἐτυμολ. δέν γίνεται ὑπό πάντων δεκτή· ὅλ. καί ***ἐν μάτην***].

μετ-ανα-γιγνώσκω· πείθω τινά νά ἀλλάξῃ γνώμην, μεταπείθω.— **Παθητ.**, μεταπείθομαι, μεταβάλλω γνώμην (σκοπόν, σχέδια κλπ.).

μετα-ναιετάω (***μετανaιέτης***)· κατοικῶ μετά τινος.

μετα-ναιέτης, ***-ου***, ὁ (***μετά*** + ***ναίω***)· ὁ ἀλλάξας κατοικίαν, ὁ μετανάστης ‖ ὁ συνήθως μεταβάλλων κατοικίαν, ὁδοιπόρος. **2)** ὁ κατοικῶν μετά τινος.

μετ-ανά-στασις, ***ἡ*** (***μετανίσταμαι***)· μετανάστευσις, μετοίκησις.

μετα-νάστης, ***-ου***, ὁ (***μετά*** + ***ναίω***)· ὅ,τι καί νῦν, ὁ μεναναστεύσας ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, ὁ ἀλλάξας διαμονήν, ὁ μετοικήσας, ὁ πλάνης, ἐν ἀντιθέσει πρός τόν αὐτόχθονα, τόν γηγενῆ, τόν ἐντόπιον [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***ναίω***].

μετα-νάστιος, ***ον***· ὁ ἀνήκων εἰς τόν μετανάστην, ὁ φερόμενος ἀπό τόπου εἰς τόπον, ὁ πλανώμενος, ὁ μέτοικος.

μετανάστρια, ἡ· θηλ. τοῦ ***μετανάστης***.

μετ-αν-εγνώσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***μεταναγιγνώσκω***.

μετ-αν-έστηκα, μετ-αν-έστην· παραχ. καί ἀόρ. β' τοῦ ***μετανίστημι***.

μετα-νίσσομαι, ἀποθ.· μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος.— **II** μτβτ. τρέχω κατόπιν τινός, τόν καταδιώκω.

μετ-αν-ίστημι, μελ. ***-στήσω***· ξεσηκώνω τινά ἀπό τήν θέσιν του (τήν Πατρίδα του) καί τόν ἀναγκάζω νά μετοικήσῃ ἀλλαχοῦ.— **II** ἐν τῷ παθητ. καί τοῖς ὑμτβ. ἐνεργ. χρόνοις ἀορ. β' ***μετανέστην*** καί πρκ. ***μετανέστηκα***, ἀφίνω τόν τόπον μου καί πορεύομαι εἰς ἄλλον, μεταφέρομαι (μεταβαίνω) ἀλλαχοῦ, μεταναστεύω, μετοικῶ.

μετα-νοέω, μελ. ***-ήσω***· νοῶ (ἀντιλαμβάνομαι) κατόπιν ἤ πολύ ἀργά. **2)** μεταβάλλω σκέψιν ἤ γνώμην, σκέπτομαι ἀλλέως. **3)** μεταμελοῦμαι, μετανοῶ· ἐξ αὐτοῦ τό

μετά-νοια, ἡ· ἡ κατόπιν ἐρχομένη σκέψις ‖ ἀλλαγή (μεταβολή) γνώμης, μετάνοια, μεταμέλεια.

μετ-αντλέω, μελ. ***-ήσω***· ἀντλῶ καί μεταφέρω ἀπό ἐν ἀγγεῖον εἰς ἄλλο, μεταγγίζω.

μεταξύ, ἐπίρ. (***μετά***+***ξύν***)· ἐπί τόπου, μεταξύ, ἀνάμεσα ‖ ***τό μεταξύ***=τό ἐνδιάμεσον διάστημα, ἡ μεταξύ κειμένη (ἡ ἐνδιάμεσος) ἀπόστασις.— ἐπί χρόνου, ἐν τῷ μεταξύ, εἰς τό μεταξύ διάστημα, μετά ταῦτα.— **II** ὡς πρόθ. μετά γεν. ἐπί τόπου, μεταξύ τινων, ἀνάμεσά τους ‖ ἐπί χρόνου, εἰς τό μεταξύ δύο γεγονότων χρονικόν διάστημα, εἰς τό μεταξύ των (ἐνν. χρονικόν διάστημα) [δι' ἐτυμολ. ὅλ. ***μετά***].

μετα-παιδεύω, μελ. ***-σω***· ἐκπαιδεύω (ἀνατρέφω) διαφορετικά ἀπό πρότερον.

μετα-παύομαι· ἀναπαύομαι εἰς τό μεταξύ δύο χρονικῶν σημείων διάστημα· ἐξ αὐτοῦ τό

μετα-παυσωλή, ἡ (***μεταπαύομαι***)· ἡ ἐνδιάμεσος ἀνάπαυσις, ἡ ἐν τῷ μεταξύ ἀνακούφισις (ἀναψυχή).

μετα-πείθω, μελ. ***-σω***· πείθω τινά νά μεταβάλῃ γνώμην, τόν πείθω εἴς τι ἄλλο, τόν παίρνω μέ τό μέρος μου, ἀποσπῶν αὐτόν ἀπό τήν ἄλλην μερίδα.

μετα-πειράομαι, ἀποθ.· δοκιμάζω κατ' ἄλλον τρόπον.

μετα-πεμπτέος, ***α, ον*** (***μεταπέμπω***)· ***δν δεῖ μεταπέμπεσθαι***, ὅστις πρέπει νά προσκληθῇ, ὅν πρέπει νά καλέσῃ τις· καί

μετά-πεμπτος, ***ον*** (***μεταπέμπω***)· ὁ μεταπεμφθείς, ὁ προσκληθείς δι' ἀπεσταλμένου· καί τοῦτο καί τό προηγ. εἶναι ρηματ. ἐπίθετα τοῦ

μετα-πέμπω, μελ. ***-ψω***· στέλλω διά τινα, στέλλω καί ζητῶ τινα, προσκαλῶ τινα, λατ. **arcessere**.— συνηθέστ. τό μέσον ***μεταπέμπομαι***=στέλλω καί φέρω τινά, προσκαλῶ τινά δι' ἀπεσταλμένου.

μετα-πέτομαι, μελ. ***-πτήσομαι***, ἀόρ. β' ***-επτόμην***· ἀποθ.· ἀφίπταμαι, πετῶ εἰς ἄλλον τόπον.

μετα-πηδάω, μελ. ***-ήσομαι***· πηδῶ ἀπό ἐν μέρος εἰς ἄλλο.

μετα-πίπτω, μελ. ***-πεσοῦμαι***· ἀόρ. β' ***-έπεσον***· πρκ. ***-πέπτωκα***· πίπτω κατά διάφορον τρόπον ἀπό πρότερον, ὑπόκειμαι εἰς μεταβολήν, ὑφίσταμαι μεταβολήν, μεταβάλλομαι αἰφνιδίως. **2)** ἐπί ψήφων: ***ὀστράκου μεταπεσόντος***= ἄν ἀλλάξῃ ἡ κατάστασις, ἄν ἐπέλθῃ αἰφνιδία ἀλλαγή, «ἄν γυρίσῃ τό φύλλο». **3)** ἐπί καταστάσεων, ἀλλάζω πρός τό χειρότερον, χειροτερεύω, παρακμάζω ‖ ἀλλ' ὡσ. καί μεταβάλλομαι πρός τό καλλίτερον, καλλιτερεύω.

μετα-πλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. ***-πλάσω***· πλάττω διαφορετικά ἀπό πρίν, μεταποιῶ, μετασχηματίζω, τροποποιῶ, ἀνανεώνω.

μετα-ποιέω, μελ. ***ήσω***· σχεδόν ὅ,τι καί νῦν, μεταβάλλω τήν κατασκευήν, μετασκευάζω, διασκευάζω, ἀνασχηματίζω, ἀναχωνεύω.—μέσον (μετά γεν.), ἀντιποιοῦμαι πράγματός τινος, διεκδικῶ τι, θέλω νά τό ἰδιοποιηθῶ.

μετα-ποίνιος, ***ον*** (***μετά***+***ποινή***)· ὁ μετέπειτα τιμωρῶν, ἐκδικητής.

μετα-πορεύομαι, μεσ. μελ. ***-εύσομαι***· παθητ. ἀόρ. α' ***μετεπορεύθην***, ἀποθ.· ὑπάγω κατόπιν, ὑπάγω εἰς ἀναζήτησιν ‖ ἐπιδιώκω, ζητῶ νά ἀποκτήσω τι ‖ καταδιώκω, τιμωρῶ.— **II** μεταναστεύω, μεταβαίνω ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον.

μετα-πρεπής, ***ές***· ὁ διακρινόμενος μεταξύ ἄλλων, ὁ διαπρέπων ἐν μέσῳ ἄλλων· ἐκ τοῦ

μετα-πρέπω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καί παρατ. μόνον· διαπρέπω μεταξύ πολλῶν, διακρίνομαι μεταξύ των.

μετα-πτάμενος, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***μεταπέτομαι***.

μετα-πτοιέω, μελ. ***-ήσω*** (***μετά*** + ***πτοιέω***), ἀμτβ.· ἐκ φόβου ζητῶ νά καταφύγω ἀλλοῦ, ζητῶ καταφύγιον ‖ πτήσσω (ζαρώνω) ἀπό φόβον.

μετα-πύργιον, τό (***μετά***+***πύργος***)· τό μεσοπύργιον, τό μεταξύ δύο πύργων τεῖχος (ἡ χῶρος γενικά).

μετ-αρίθμιος, ***ον*** (***μετά***+***ἀριθμός***)· ὁ καταλεγόμενος μεταξύ, συγκαταλεγόμενος, συναριθμούμενος, συνυπολογιζόμενος ‖ ἐκτιμώμενος.

μετα-ρρίπτω, μελ. ***-ψω***· ἀναποδογυρίζω.

μετα-ρρυθμίζω, μελ. ***-ίσω***· ὅ,τι καί νῦν, μεταβάλλω τήν μορφήν ἤ τό σχῆμα πράγματός τινος, μεταπλάττω, μετασχηματίζω, μεταμορφώνω ‖ κυρ. ἀναμορφώνω, διορθώνω.

μετ-αρσιο-λεσχέω, μελ. *-ήσω* (*μεταρσιολέσχης*)· ὁμιλῶ (φλυαρῶ) περὶ «ἀνέμων», περὶ πραγμάτων εὑρισκομένων εἰς τοὺς οὐρανούς, ἤτοι περὶ πραγμάτων ἀφηρημένων καὶ ἀκαταλήπτων, ὡς τὸ μετεωρολογῶ· ἐκ τοῦ

μετ-αρσιο-λέσχης, *-ου,* ὁ (*μετάρσιος* + *λέσχης*)· ὁ φλυαρῶν περὶ πραγμάτων μὴ χειροπιαστῶν, ἀλλὰ μετεώρων (ἀκαταλήπτων), λεγόμενος ἄλλως καὶ *μετεωρολέσχης* (=*μετεωρολόγος*).

μετ-αρσιο-λεσχία, ἡ (*μεταρσιολεσχέω*)· ἡ *μετεωρολογία*, ἡ φλυαρία περὶ «ἀνέμων καὶ ὑδάτων», μωρολογία.

μετ-άρσιος, *ον,* καὶ *-α, -ον,* δωρ. *πεδάρσιος* (*μεταίρω*)· σηκωμένος ἐπάνω, ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, μετέωρος, λατ. **sublimis** ‖ μτφρ. ὁ διεσκορπισμένος εἰς τοὺς ἀνέμους. **2)** ὁ αἰωρούμενος εἰς τὸ κενόν, ἀσταθής, ἄστατος ‖ μτφρ. ὁ κενός, τοῦ ἀέρος, ὁ ἄνευ οὐσίας.— **II** ὡς τὸ *μετέωρος*, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὰ ἀνοικτα, ἀνοικτὰ εἰς τὸ πέλαγος· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετ-αρσιόω, μελ. *-ώσω*· σηκώνω ὑψηλά, μετεωρίζω.

μετα-σεύομαι, ἐπ. *μετασσεύομαι*· ἐπ. ἀόρ. β' *μετεσσύμην*, γ' ἑν. *μετέσσυτο*· παθητ.· σπεύδω κατόπιν τινός, παρακολουθῶ σπεύδων.= **II** ὁρμῶ κατόπιν τινός ‖ μετὰ αἰτ. ἐφορμῶ κατά τινος.

μετα-σκευάζω, μελ. *-άσω*· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταποιῶ τι, τοῦ δίδω σχῆμα διαφορετικόν ἀπό αὐτό ποὺ εἶχε προηγουμένως ‖ μεταμορφώνω, μετασχηματίζω ‖ μεταμφιέζω.

μετα-σπάω, μελ. *-άσω*· ἀποσπῶ καὶ σύρω ἀπό τοῦ ἑνός μέρους εἰς ἄλλο ‖ πείθω, μεταπείθω, καταπείθω.

μετα-σπόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *μεθέπω*.

μετα-σπών, μτχ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *μεθέπω*.

μέτασσαι, αἱ· ἐπὶ ἀρνῶν καὶ ἐρίφων, αἱ λεγόμεναι ἄλλως καὶ *μεταγενεῖς*, ἀρνάδες μεσαῖαι, ἤτοι αἱ γεννηθεῖσαι μεταξὺ τῶν πρωίμων (*προγόνων* λεγομένων) καὶ τῶν ὀψίμων (αἱ ὁποῖαι ἐλέγοντο *ἔρσαι*), αἱ γεννώμεναι κατὰ τὸ θέρος.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς *μετά*, ὡς τὸ *περισσὸς* ἐκ τῆς *περὶ* καὶ *ἔπισσαι* ἐκ τῆς *ἐπί*· πρβλ. τὸ παρ' ΕΜ «*ἔπισσον· τὸ ὕστερον γενόμενον*», πρβλ. ὡσ. καὶ *Ἄμφισσα*⟨*ἀμφί*, *Ἄντισσα*⟨*ἀντί*· *μέτασσαι* ⟨*μετά*+*-κ-jae*⟨ *-κ-ι-ας* (τοῦ *κίω*)· κατά τινας, ἀπιθάνως ὅμως, ἐκ τοῦ *μέσος* - *μεσάζω*, καὶ κατ' ἄλλους, ἐπίσης ἀπιθάνως, *μέτασσαι*⟨**μετα-sǰ̌ai*, πρβλ. δωρ. *ἔασσα*⟨**ἔ*[*σ*]*αt-ja* (=*οὖσα*).

μετα-σσεύομαι, ἐπ. ἀντὶ *μετασεύομαι* (βλ. λ.).

μετα-σταδόν, ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μεθίστημι*.

μετα-στάς, ᾶσα, άν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *μεθίστημι*.

μετά-στᾰσις, *-εως,* ἡ (*μεθίσταμαι*)· μετακίνησις, μετατόπισις ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον ‖ *μετάστασις ἡλίου*=ἔκλειψις. **2)** *μετάστασις βίου*=ἀναχώρησις ἐκ τῆς ζωῆς αὐτῆς, θάνατος ‖ ἀπολ. ὁ θάνατος.— **II** τὸ μεταβάλλειν, μεταβολή, μετατροπή. **2)** μεταβολή πολιτικοῦ συστήματος, ἐπανάστασις, ἀνατροπή.

μετα-στείχω· πορεύομαι ὀπίσω τινός, εἰς ἀναζήτησίν του, ἐπιδιώκω, καταδιώκω ‖ μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλάσσω θέσιν.

μετα-στέλλομαι, μέσον·=*μεταπέμπομαι* (βλ. λ.), στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα, προσκαλῶ.

μετα-στένω· στενάζω κατόπιν, θρηνῶ μετὰ ταῦτα, μετανοῶ καὶ κατόπιν στενάζω.

μετα-στήσας, μετα-στήσω, μτχ. ἀορ. α' καὶ μέλλ. τοῦ *μεθίστημι*.

μετα-στοιχεί, ᾗ *-ί,* ἐπιρ. (*μετά*+*στοῖχος*)· εἰς μίαν γραμμήν, ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου.

μετα-στονάχίζω· στενάζω ἢ θρηνῶ κατόπιν.

μετα-στράτο-πεδεύω· ὅ,τι καὶ νῦν, μετατοπίζω τὸ στρατόπεδόν μου, στρατοπεδεύω εἰς ἄλλην θέσιν.

μετα-στραφήσομαι, παθητ. μελλ. τοῦ *μεταστρέφω*.

μετα-στρεφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μεταστρέφω*.

μετα-στρέφω, μελ. *-ψω*· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταστρέφω, στρέφω εἰς ἄλλο μέρος, γυρίζω.— Παθητ., ἀόρ. α' *μετεστρέφθην*, ἀόρ. β' *μετεστράφην*· περιστρέφομαι, στρέφομαι πέριξ (εἴτε διὰ νὰ ἀντιμετωπίσω τὸν ἐχθρόν, εἴτε διὰ νὰ τραπῶ εἰς φυγήν). **2)** ἀναστρέφω, ἀναποδογυρίζω. **3)** μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ.— **II** ἀμτβ. στρέφομαι πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, ἀλλάζω δρόμον, μεταβάλλω τρόπον ζωῆς. **2)** μετὰ γεν., φροντίζω περί τινος. **3)** ἐπὶ θεῶν, στρέφομαι πρὸς τιμωρίαν ἢ πρὸς ἐκδίκησιν.

μετα-σχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *μετέχω*.

μετά-σχεσις, *-εως,* ἡ (*μετέχω*)· συμμετοχή, μετοχή, *μέθεξις*.

μετα-σχημάτίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*μετά* + *σχῆμα*)· μεταβάλλω τὸ σχῆμα (τὴν μορφήν) τινος, ἀλλοιώνω, μεταμορφώνω, μετοποιῶ.

μετα-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελ. *-ξω*· μεταβάλλω τὴν τάξιν (τὴν σειράν) τινος (π. χ. τμήματος στρατοῦ), τακτοποιῶ ἄλλως ἢ πρότερον, παρατάσσω εἰς ἄλλο σημεῖον.—Μέσον, *μετατάσσομαι*=μεταβάλλω τὴν θέσιν μου εἰς τὴν παράταξιν τῆς μάχης, παρατάσσομαι ἀλλαχοῦ ‖ περνῶ εἰς τὴν ἐχθρικὴν (ἢ γενικῶς ἄλλην) παράταξιν (μερίδα).

μετα-τίθημι, μελ. *-θήσω*· ἀόρ. α' *μετέθηκα*· τοποθετῶ μεταξύ. — **I** τοποθετῶ διαφορετικὰ ἀπὸ προηγουμένως, μεταβάλλω, τροποποιῶ.—Μέσον, μεταβάλλω τι τὸ ἰδικόν μου, ἢ μεταβάλλω τι δι' ἐμαυτόν ‖ μεταβάλλω γνώμην, πολινῳδῶ, ἀνακαλῶ: *μετατίθεμαι τὴν γνώμην* = μετοπηδῶ εἰς ἄλλην γνώμην, ἀποδέχομαι νέαν γνώμην.

μετα-τίκτω, μέλ. *-τέξομαι*· τίκτω, (γεννῶ) ἔπειτα.

μετα-τρέπω, μελ. *-ψω*· τρέπω (στρέφω, γυρίζω) ἀλλέως (πρὸς τὸ ἄλλο μέρος).— Μέσον, στρέφομαι (γυρίζω) πρὸς ἄλλο μέρος ‖ στρέφομαι (γυρίζω) ὀπίσω. **2)** στρέφομαι καὶ κυττάζω πρὸς τι, προσέχω εἴς τι, φροντίζω περί τινος, ἐνδιαφέρομαι διά τι.

μετα-τρέχω, μελ. *-θρέξομαι*· ἀόρ. β' *μετέδραμον* (ἐξ ἀπηρχ. *δρέμω*)· τρέχω κατόπιν τινός, πίσω ἀπό τι(να).

μετα-τροπᾰλίζομαι, παθ. (*μετατρέπω*)· μετατρέπομαι, μεταστρέφομαι, ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ἐστραμμένος πρὸς τὰ ὀπίσω (ἐπὶ ὑποχωρήσεως, φυγῆς).

μετα-τροπή, ἡ (*μετατρέπω*)· μεταστροφή, στροφὴ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπιστροφή, μεταβολή ‖ ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις.

μετα-τροπία, ἡ· = *μετατροπὴ* (βλ. λ.).

μετά-τροπος, *ον* (*μετατρέπω*)· ὁ μετατραπείς, ὁ μετατρεπόμενος, ὁ στρεφόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω ‖ ἐπὶ πολεμίου. ὁ στρεφόμενος ὀπίσω πρὸς ἀντεπίθεσιν, ὁ ἀντεπιτιθέμενος ‖ *ἔργα μετάτροπα* = πράξεις συνεπαγόμεναι ἀντεκδίκησιν καὶ τιμωρίαν, πράξεις τρόπον τινά, αἵτινες ἐπιστρέφουν εἰς τὸν πράξαντα αὐτάς, λεγόμενα ἄλλως καὶ *ἔργα ἄντιτα, παλίντιτα*.

μετα-τρωπάω, μελ. *-ήσω*, ποιητ. ἀντὶ *μετατρέπω*.

μετ-αυγάζω, δωρ. **πεδ—**· βλέπω (κυττάζω) γύρω μετὰ προσοχῆς, προσβλέπω.

μετ-αυδάω, μελ. *-ήσω*· μετὰ δοτ. πληθ., ὁμιλῶ εὑρισκόμενος ἐν μέσῳ ἄλλων, ἀπευθύνομαι πρὸς αὐτούς, τοὺς προσφωνῶ.— **II** μτγν., μετ' αἰτ. προσ., ἀποτείνομαι πρός τινα, τὸν προσαγορεύω.

μετ-αῦθις, ἰων. **-αῦτις,** ἐπίρ.· μετὰ ταῦτα, μετὰ τοῦτο, εὐθὺς ἔπειτα ἀπό τι.

μετ-αυτίκα, ἐπίρ.· *αὐτίκα μετὰ ταῦτα*, εὐθὺς ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ αὐτά.

μετα-φέρω, μελ. *μετοίσω*· ὅ,τι καὶ νῦν, μεταφέρω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μετακομίζω. **2)** μεταβάλλω, τροποποιῶ ‖ διαστρέφω, συγχέω.—Παθητ., ἀλλάζω πορείαν.

μετά-φημι, παρατ. ἢ ἀόρ. β' *μετέφην*·=*μεταυδάω*, ὁμιλῶ εὑρισκόμενος μεταξὺ τινων.

μετα-φορά, ἡ (*μεταφέρω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ μεταφορὰ (μετακίνησις, μετατόπισις) πράγματός τινος ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον, τὸ μεταφέρειν, μετακομίζειν.— **I** ἐν τῇ Ρητορικῇ, τὸ σχῆμα, ὁ τρόπος τοῦ λέγειν, καθ' ὃν χρησιμοποιοῦμεν λέξιν τινὰ μὲ τὴν σημασίαν ἄλλης λέξεως καὶ οὐχὶ μὲ τὴν ἰδικήν της τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν.

μετα-φορέω· = *μεταφέρω* (βλ. λ.).

μετα-φράζομαι, μελ. *-σομαι*· μέσον, σκέπτομαι περὶ τινος.

μετά-φρενον, τὸ (*μετὰ*+*φρήν*)· κυρίως τὸ μέρος

τοῦ σώματος τὸ ὄπισθεν τοῦ διαφράγματος (*μετὰ τὰς φρένας*), καὶ ἀκολούθως, τὰ νῶτα, γενικῶς.

μετα-φωνέω, μελ. *-ήσω*· = *μεταυδάω, μετάφημι* (δλ. λ. λ.), ὁμιλῶ εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ συνανδρώπων, ἀποτείνομαι πρὸς αὐτούς, τοὺς προσφωνῶ (μετὰ δοτ., ἀλλὰ μτγν. καὶ μετ' αἰτ.).

μετα-χειρίζω, μελ. *-ίσω*, καὶ συχνότ. ὡς ἀποθ. *μεταχειρίζομαι*, μελ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ἰοῦμαι*· ἀόρ. α' *μετεχειρισάμην*· ἔχω (λαμβάνω) ἀνὰ χεῖρας, χειρίζομαι. 2) διευθύνω, διοικῶ, διαρρυθμίζω, λατ. **administrare** ‖ *μεταχειρίζομαι πρᾶγμά τι* = διευθύνω μίαν ὑπόδεσιν. 3) ἐξασκῶ τι, καταγίνομαι εἴς τι, ἀσκοῦμαι εἴς τι, τὸ σπουδάζω, λατ. **exercere.** 4) μεταχειρίζομαι κατά τινα τρόπον, φέρομαι κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον.

μετα-χρόνιος, α, ον·=*μετάχρονος* (δλ. λ.), ὁ συμβαίνων μετὰ ταῦτα.— ‖ παρὰ ποιηταῖς=*μετάρσιος, μετέωρος* (δλ. λ. λ.).

μετά-χρονος, *ον* (*μετὰ*+*χρόνος*)· ὁ μετὰ χρόνον, ὁ ἔπειτα, γινόμενος (ἢ γενόμενος).

μετα-χωρέω, μελ. *-ήσω*· ἀπέρχομαι εἰς ἄλλον τόπον, ἀποσύρομαι ‖ μετοικῶ, μεταναστεύω, ἀποδημῶ (π. χ. ἐπὶ ἀποδημητικῶν πτηνῶν).

μετα-ψαίρω· προστρίβω τι εἴς τι (γυαλίζω, βουρτσίζω).

μετ-εᾶσι, ἐπικ. ἀντὶ *μέτεισι*, γ' πληθ. τοῦ *μέτειμι* (*εἶμί*).

μετ-έβαλον, ἀόρ. β' τοῦ *μεταβάλλω*.

μετ-έβην, ἀόρ. β' τοῦ *μεταβαίνω*.

μετ-εγ-γράφω, μελ. *-ψω*· ἐγγράφω εἰς νέον κατάλογον (κυρ. τὸ ἐγγεγραμμένον γράφω ἀλλέως, μεταβάλλω).

μετ-έγνων, ἀόρ. β' τοῦ *μεταγιγνώσκω*.

μετ-έδοξα, ἀόρ. α' τοῦ *μεταδοκέω*.

μετ-έδωκα, ἀόρ. α' τοῦ *μεταδίδωμι*.

μετ-έειπε, μετέειπον, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *μετεῖπε, μετεῖπον*.

μετ-έῃσι, ἰων. ἀντὶ *μετῇ*, γ' ἑν. ὑποτ. τοῦ *μέτειμι*.

μετ-έθηκα, ἀόρ. α' τοῦ *μετατίθημι*.

μετ-είληφα, -είλημμαι, πρκ. ἐνεργ. καὶ παθ. τοῦ *μεταλαμβάνω*.

μέτ-ειμι (Α), μελλ. *μετέσομαι* (*μετὰ*+*εἰμί*)· εἶμαι (εὑρίσκομαι, ζῶ) μεταξὺ τῶν συνανδρώπων μου, ἐπικοινωνῶ μαζί των ‖ ἀπροσ. *μέτεστί μοί τινος*=μετέχω εἴς τι, ἔχω (λαμβάνω) μέρος εἰς αὐτὸ ‖ μτχ. κατ' αἰτ. ἀπολ. *μετὸν* = ὑπαρχούσης συμμετοχῆς, ἢ ὑπάρχοντος δικαιώματος ‖ ἐνίοτε τὸ μέρος προστίθεται κατ' ὄνομ. ἀντὶ γεν. *μέτεστι πᾶσι τὸ ἴσον*=ἴση συμμετοχὴ ὑπάρχει εἰς ὅλους, συμμετέχουν ὅλοι ἐξ ἴσου.

μέτ-ειμι (Β) (*μετὰ*+*εἶμι*)· ἀττ. μέλλων τοῦ *μετέρχομαι* (δλ. λ.)· πρτ. *μετῆειν*· πορεύομαι (ὑπάγω) ἐν μέσῳ ἄλλων, μεταξὺ ἄλλων.— ‖ βαδίζω κατόπιν ἢ ὀπίσω τινός, ἀκολουθῶ. 2) ὑπάγω πρὸς ἀναζήτησίν τινος, ὑπάγω νὰ τὸ(ν) φέρω. 3) καταδιώκω πρὸς ἐκδίκησιν, καταδιώκω τινὰ διὰ νὰ τὸν τιμωρήσω ἐκδικούμενος. 4) πηγαίνω πρὸς τινα, πλησιάζω, προσεγγίζω.— ‖‖ μεταβαίνω πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, περνῶ εἰς ἄλλο τι.

μετ-εῖπον, ἐπ. *μετ-έειπον*, χρησιμοποιούμενος ὡς ἀόρ. β' τοῦ *μετάφημι* (*μετὰ*+*εἶπον*)· ὡμίλησα ἐν μέσῳ... 2) ὡμίλησα μετὰ ταῦτα, ὡμίλησα κατόπιν.

μετ-εἰς, ἰων. ἀντὶ *μεθείς*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *μεθίημι*.

μετ-εισάμενος· ἐπ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ *μέτειμι* (*εἶμι*), πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*μετεισάμενος*· *ἐφορμήσας*».

μετ-είω, ἐπ. ἀντὶ *μετῶ*, ὑποτ. τοῦ *μέτειμι* (*εἶμί*).

μετ-εκ-βαίνω· (ἐξέρχομαι καὶ) μεταβαίνω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πράγματος εἰς ἄλλο.

μετ-εκίἀδον, πρτ. τοῦ *μετακιάθω*.

μετ-έλἄβον, ἀόρ. β' τοῦ *μεταλαμβάνω*.

μετ-έλἄχον, ἀόρ. β' τοῦ *μεταλαγχάνω*.

μετ-ελεύσομαι, μέλ. τοῦ *μετέρχομαι*.

μέτ-ελθε, μετ-ελθών, προστ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *μετέρχομαι*.

μετ-έμἄθον, ἀόρ. β' τοῦ *μεταμανθάνω*.

μετ-εμ-βαίνω, μελ. *-βήσομαι*· ἐμβαίνω (ἐπιβιβάζομαι) εἰς ἄλλο πλοῖον.

μετ-εμ-βἰβάζω, μελ. *-βῐβάσω*, ἀττ. *-βῐβῶ*, μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *μετεμβαίνω*· ἐμβιβάζω (ἐπιβιβάζω) εἰς ἄλλο πλοῖον.

μετ-έμελε, μετ-εμέλησε, παρατ. καὶ ἀόρ. α' τοῦ *μεταμέλει*.

μετ-έμμεναι, ἐπικ. ἀπρφ. ἐνεστ. τοῦ *μέτειμι* (*εἰμί*).

μετ-έμ-φῡτος, *ον* (*μετὰ*+*ἐμφύω*)· ὁ ἐκ νέου ἐγκεντρισθείς (ἐμβολιασθείς) ‖ ὁ ἀλλοθεν μεταφερθείς καὶ ἐμφυτευθείς (ἢ ἐμβολιασθείς).

μετ-εν-δύω, μελ. *-δύσω*· ἐνδύω τινα μὲ ἄλλα ἐνδύματα, τοῦ φοραίνω ἄλλα ἐνδύματα.— ‖ μέσον, μετὰ ἀορ. β' *μετ-ενέδυν*· ἐνδύομαι (φοραίνω ἐγώ, φορῶ) ἄλλα ἐνδύματα, «ἀλλάζω ροῦχα».

μετ-ενήνοχα, ἀττ. πρκ. τοῦ *μεταφέρω*.

μετ-ενίσσετο, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *μετανίσσομαι*.

μετ-εννέπω· ὁμιλῶ, λέγω, διηγοῦμαι (εὑρισκόμενος) ἐν μέσῳ πολλῶν.

μετ-εξ-αιρέομαι, μέσον· ἐξάγω καὶ τοποθετῶ ἀλλαχοῦ.

μετ-εξ-αν-ίσταμαι, μέσον· (σηκώνομαι καὶ) μεταβαίνω ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, μεταναστεύω.

μετ-εξ-έτεροι, αι, α (*μετὰ*+*ἐξ*+*ἕτεροι*)· ἄλλοι τινές, μερικοὶ μεταξὺ πολλῶν.

μετ-έπ-ειτα, ἐπίρ. (*μετὰ*+*ἐπί*+*εἶτα*)· μετὰ ταῦτα, κατόπιν, ὕστερον.

μετ-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ *μεταπίπτω*.

μετ-έρχομαι, μελ. *μετελεύσομαι*, ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *μετῆλθον*, καὶ πρκ. *μετελήλυθα*· ἔρχομαι, ὑπάγω, μεταξὺ ἄλλων. 2) ἐπὶ στρατηγοῦ διέρχομαι διὰ μέσου τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. 3) ἐπέρχομαι, ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω.— ‖ ἀπέρχομαι, μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος.— ‖‖ μετὰ αἰτ., ἔρχομαι κατόπιν τινός, πηγαίνω νὰ ζητήσω, ἐξέρχομαι εἰς ἀναζήτησίν τινος ‖ ἐντεῦθεν, ἀναζητῶ, προσπαθῶ νὰ ἀνακαλύψω ἢ καὶ νὰ ἀποκτήσω τι, ἐπιδιώκω τι ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς μου. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπιδιώκω τι, ζητῶ τι ‖ συγκεντρώνομαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν περὶ αὐτὸ (τὸ πρᾶγμα) ἐνέργειαν, διαχειρίζομαί τι, καταστρώνω τι, τὸ τακτοποιῶ. 3) καταδιώκω, ζητῶ νὰ τιμωρήσω τινὰ διά τι, νὰ λάβω ἐκδίκησιν ἀπὸ αὐτὸν διά τι ‖ ὡς δικανικὸς ὅρος. διώκω τινὰ δικαστικῶς. 4) πλησιάζω τινὰ μετὰ δεήσεων, ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ. 5) πολιορκῶ γυναῖκα διά νὰ τὴν κατακτήσω, τῆς κάμνω ἔρωτα, «τὴν κορτάρω, τὴν φλερτάρω», τὴν «τριγυρίζω».

μετ-έσσῦτο, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *μετασεύομαι*.

μετ-έσχηκα, πρκ. τοῦ *μετέχω*.

μετ-εύχομαι, μελ. *-εύξομαι*, ἀποθ.· μεταβάλλω τὴν εὐχήν μου (παράκλησίν μου, ἐπιθυμίαν μου), εὔχομαι (ἐπιθυμῶ, ἱκετεύω διά) τι ἄλλο (διαφορετικὸ ἀπὸ πρίν).

μετ-έφη, γ' ἑν. πρτ. ἢ ἀορ. β' τοῦ *μετάφημι*.

μετ-έχω, μελ. *μεθέξω*· ἔχω (ἢ λαμβάνω) μέρος εἴς τι, εἶμαι μέτοχος εἴς τι, συμμετέχω εἴς τι (μετὰ γεν.) ‖ ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ. τοῦ πραγμ.: *μετέχω ἴσον* (ἐνν. *μέρος*) *ἀγαθῶν τινι* = ἀπολαύω τῶν ἀγαθῶν κατ' ἴσον μερίδιον μὲ ἄλλον τινά (τὸ κατ' αἰτ. πρᾶγμα θεωρεῖται ὡς μέρος ὅλου, ἡ δ' αἰτ. ἐπέχει θέσιν αἰτιατικῆς τῆς ἀναφορᾶς ἢ τοῦ κατά τι).

μετ-έω, ἰων. καὶ ἐπ. Ὑποτ. τοῦ *μέτειμι* (*εἶμί*).

μετ-εωρίζω, μελ. *-ίσω* (*μετέωρος*)· σηκώνω τι ὑψηλά, ὑψώνω‖Παθητ.: *μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει*= ἀναχθεὶς εἰς τὸ πέλαγος, ἐξελθὼν εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.— ‖ μτφρ. ἐπαίρω, ἐξαίρω, ἐπαινῶ ‖ φουσκώνω (βαυκαλίζω) τινὰ μὲ κενὰς ἐλπίδας.

μετεωρο-κοπέω, μελ. *-ήσω* (*μετέωρος*+*κόπτω*)· φλυαρῶ ὁμιλῶν περὶ οὐρανίων σωμάτων, μετεωρολογῶ ‖ μτφρ. ματαιολογῶ, ἀεροβατῶ, ἀσχολοῦμαι περὶ ὑψηλὰ καὶ ἀκατάληπτα πράγματα.

μετεωρο-λέσχης, -ου, ὁ·=*μετεωρολόγος* (δλ. λ.).

μετεωρο-λογέω, μελ. *-ήσω* (*μετεωρολόγος*)· ὁμιλῶ περὶ οὐρανίων σωμάτων, περὶ μετεώρων ‖ μτφρ. ἀεροβατῶ, ἀερολογῶ, ἀσχολοῦμαι περὶ ὑψηλὰ (εἰρων., ἀντὶ ἀνωφελῆ) πράγματα· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μετεωρο-λογία, ἡ (*μετεωρολογέω*)· ἡ ἔρευνα (ἀσχολία, διαπραγμάτευσις) περὶ μετεώρων (οὐρανίων σωμάτων) ‖ μτφρ. ἀερολογία, φλυαρία περὶ ἀκατανοήτων πραγμάτων.

μετεωρ-λόγος, *ον* (*μετέωρος*+*λέγω*)· ὁ ὁμιλῶν (ἢ ἀσχολούμενος) περὶ τῶν μετεώρων (οὐρανίων σωμάτων, οὐρανίων φαινομένων), ἀστρονόμος || μτφρ. ὁ ἀερολόγος, ἀεροβατῶν, ὁ ὁμιλῶν ἢ καὶ ἀσχολούμενος περὶ ἀνωφελῆ πράγματα.

μετ-έωρος, *ον*, ἐπ. **μετ-ήορος** (*μετά* + *ἐώρα* ἢ *αἰώρα, ἀείρω*)· ὁ αἰωρούμενος εἰς τὸν ἀέρα, ὁ μετεωρισμένος, ὁ ὑψωμένος ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς, ὁ τρόπον τινὰ κρεμασμένος εἰς τὸ κενόν. **2)** ἐπὶ πλοίου, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.— ‖ μτφρ. ἐπὶ πνευματικῆς (ἢ ψυχικῆς) καταστάσεως, ὁ ἐν διεγέρσει διατελῶν, ἐν μετεώρῳ καταστάσει, ὁ διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀβεβαιότητος (καὶ τῆς προσδοκίας), λατ. **spe erectus** ‖ ἐντεῦθεν, κυμαινόμενος, ταλαντευόμενος, ἐνδοιάζων, διστακτικός.— ‖‖ **τὰ** *μετέωρα*=τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸν ἀέρα, τὰ οὐράνια σώματα (τὰ καὶ νῦν καλούμενα καὶ «μετέωρα»), τὰ οὐράνια φαινόμενα, τὰ φυσικὰ φαινόμενα ‖ γενικῶς (καὶ μτφρ.) θεωρίαι ὑψηλαὶ καὶ ἀκατάληπτοι.

Ἔτυμ.: ἀττ. *μετέωρος* ‹ὁμ. *μετήορος* ‹*μετά*+**-ἄFορος*: *ἀείρω* (βλ. λ.)· αἰολ. *πεδάορος*, μετὰ αἰολ. *πεδὰ* =*μετά*· βλ. καὶ *ἀείρω*.

μετεωρο-σοφιστής, ὁ· σοφιστὴς (φιλόσοφος) ἀσχολούμενος περὶ τὰ μετέωρα, ἀστρολόγος, λεγόμενος καὶ *μετεωρολέσχης* (βλ. λ.).

μετεωρο-φέναξ, *-ᾶκος*, ὁ· ὁ φενακίζων (ἐξαπατῶν) διὰ τῆς ἀστρολογίας.

μετ-ήγαγον, ἀόρ. β' τοῦ *μετάγω*.

μετ-ῆλθον, ἐπ. *μετήλυθον*, ἀόρ. β' τοῦ *μετέρχομαι*.

μετ-ήλλαξα, ἀόρ. α' τοῦ *μεταλλάσσω*.

μετ-ηνέμιος, *ον* (*μετά* + *ἄνεμος*)· ὁ ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος.

μετ-ήορος, παλαιότ. ἐπ. τύπος ἀντὶ *μετέωρος* (βλ.λ.).

μετ-ῆρα, ἀόρ. α' τοῦ *μεταίρω*.

μετ-ήσεσθαι, ἰων. ἀντὶ *μεθήσεσθαι*, ἀπρφ. μέσ. μελλ. τοῦ *μεθίημι*.

μετ-ηύδων, *ας, α*, παρατ. τοῦ *μεταυδάω*.

μετ-ίει, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *μεθίημι*‖ὡσ. γ' ἑν. ἰων. ἐν. τοῦ *μεθίημι*.

μετ-ίετο, γ' ἑν. μέσ. πρτ. τοῦ *μεθίημι*.

μετ-ίημι, μετ-ίστημι, ἰων. ἀντὶ *μεθ—*.

μετ-ίσχω· = *μετέχω* (βλ. λ.).

μετ-οικεσία, ἡ· = *μετοικία* I. **2)** ἡ αἰχμαλωσία καὶ ὁ μετοικισμὸς τῶν Ἰαραηλιτῶν· ἐκ τοῦ

μετ-οικέω, μελ. *-ήσω* (*μέτοικος*)· ἀλλάσσω κατοικίαν, μετακινοῦμαι εἰς ἄλλο μέρος (μετ' αἰτ. τόπου) ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ δοτ. τόπου, ἔρχομαι καὶ κατοικῶ εἴς τι μέρος, ἐγκαθίσταμαι κάπου.— ‖ ἀπολ., εἶμαι μέτοικος ἢ ἄποικος (ἔποικος, μετανάστης)· ἐξ αὐτοῦ τό

μετ-οίκησις, *-εως*, ἡ (*μετοικέω*)· = *μετοικία* 1 (βλ. λ.).

μετ-οικία, ἡ· ἡ ἀλλαγὴ κατοικίας, μετοίκησις, μετανάστευσις.— ‖ τὸ νὰ ἐγκατασταθῇ τις ἐν τινι τόπῳ ὡς *μέτοικος*, ἐγκατάστασις, διαμονή, ἐν ξένῃ πόλει. **2)** ἡ κατάστασις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις (ἀλλὰ καὶ τὰ δικαιώματα) τοῦ μετοίκου ἢ τοῦ παρεπιδήμου.

μετ-οικίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*μέτοικος*)· μεταφέρω τινὰ εἰς ἄλλον τόπον ‖ ὁδηγῶ (ἀποικίαν) εἴς τινα τόπον, τὴν ἐγκαθιστῶ ἀλλαχοῦ.— Παθητ., ἐδηγοῦμαι εἰς ἄλλον τόπον, μεταναστεύω.

μετ-οικικός, *ή, όν* (*μέτοικος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς μέτοικον ‖ τὸ οὐδ. *ὡς οὐσ.* **τὸ** *μετοικικὸν* = ὁ κατάλογος τῶν μετοίκων.

μετ-οίκιον, τό· ὁ φόρος τῶν 12 δραχμῶν, ὁ καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν *μετοίκων* ἐν Ἀθήναις· ἐκ τοῦ

μέτ-οικος, *ον* (*μετά*+*οἶκος*)· ὁ ἀλλάσσων κατοικίαν, ὁ ἐγκαθιστάμενος εἰς ἄλλο μέρος, ὁ μεταναστεύων.— ‖ ἐν Ἀθήναις, ὡς οὐσ. *ὁ μέτοικος* (καὶ *ἡ μέτ* –) = ξένος γενόμενος δεκτὸς πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ τὸν ὅρον καταβολῆς ὡρισμένου φόρου (τοῦ *μετοικίου*, βλ. λ.), ἀλλ' ἄνευ πολιτικῶν δικαιωμάτων, λατ. **inquilinus**.

μετ-οικο-φύλαξ, *-ᾶκος*, ὁ, ἡ· ὁ προστάτης καὶ φύλαξ τῶν μετοίκων (ἢ γενικῶς τῶν παρεπιδημούντων) ἐν Ἀθήναις.

μετ-οίσω, μελλ. τοῦ *μεταφέρω*.

μετ-οίχομαι, μελ. *-οιχήσομαι*, ἀποθ.· ἔχω ἀπέλθει (ἀπέρχομαι) πρὸς ἀναζήτησίν τινος ‖ ἀπέρχομαι πρὸς καταδίωξιν, καταδιώκω τινά. **2)** ὑπάγω ὁμοῦ, συνοδεύω ‖ διέρχομαι διὰ μέσου.

μετ-οκλάζω, μελλ. *-σω*· γονατισμένος ἀλλάσσω τὴν θέσιν τῶν γονάτων μου (ἐπὶ δειλοῦ πολεμιστοῦ καθημένου εἰς ἐνέδραν).

μετ-ονομάζω, μελ. *-σω*· μεταβάλλω τὸ ὄνομά τινος, τοῦ δίδω νέον ὄνομα.

μετ-όπιν, ἐπίρ.· = *μετόπισθεν*.

μετ-όπισθε, καὶ πρὸ φων. *-θεν*, ἐπίρ. τόπου· ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἀπ' ὀπίσω, ὀπίσω ‖ ἐπὶ χρόνου· μετὰ ταῦτα, ἔπειτα, κατόπιν, ἀκολούθως.— ‖ ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ὀπίσω τινός, ὄπισθέν τινος.

μετ-οπωρῑνός, *ή, όν*· φθινοπωρινός, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ φθινοπώρου· ἐκ τοῦ

μετ-όπωρον, τὸ (*μετὰ*+*ὀπώρα*)· ἡ μετὰ τὴν *ὀπώραν* ἐποχή, τὸ *φθινόπωρον* (βλ. λ.).

μετ-ορμίζω, ἰων. ἀντὶ *μεθορμίζω*.

μετ-όρχιον, τὸ (*μετὰ* + *ὄρχος*)· τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ δύο σειρῶν δένδρων ἢ κλημάτων.

μετ-ουσία, ἡ (μτχ. θηλ. *μετοῦσα*, τοῦ *μέτειμι, εἰμί*)· συμμετοχή, μετοχή, κοινωνία, μέθεξις ‖ κτῆσις, κατοχή ‖ ἐκμετάλλευσις, νομή, κάρπωσις, ἀπόλαυσις.

μετ-οχή, ἡ (*μετέχω*)· τὸ μετέχειν, ἡ συμμετοχή, τὸ λαμβάνειν μέρος εἴς τι.

μετ-οχλίζω, μελ. *-ίσω* (*μετὰ* + *ὀχλος*)· μετακινῶ, μετατοπίζω διὰ μοχλοῦ, αἴρω τι ἐκ τοῦ μέσου.

μετ-οχλίσσεις, ἐπ.γ' ἑν. Εὐκτ.ἀορ. α' τοῦ *μεοχλίζω*.

μέτ-οχος, *ον* (*μετέχω*)· ὁ μετέχων, συμμετέχων, λαμβάνων μέρος εἴς τι.— *ὡς* οὐσ. *ὁ μέτοχος* = ὁ,τι καὶ νῦν, μέτοχος, μετέχων, συνεργός, συναυτουργός.

μετρέω, μελ. *-ήσω* (*μέτρον*)· μετρῶ τι, λαμβάνω τὸ μέτρον (ἢ γεν. μέτρα) τινός: **I** ἐπὶ τόπου, καταμετρῶ, διαβαίνω, διέρχομαι, λατ. **metiri, emetiri**.— Μέσον, *μετροῦμαι ἴχνη*=μετρῶ τὰ ἴχνη διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.— ‖ ἐπὶ ἀριθμοῦ, ἀριθμῶ, ὑπολογίζω, λογαριάζω. **2)** ἐπὶ ἐκτάσεως, τιμήματος κλπ., μετρῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολογίζω· ἐξ αὐτοῦ τό.

μέτρημα, *-ατος*, τὸ (*μετρέω*)· πᾶν ὅ,τι μετρεῖται, τὸ διὰ μετρήσεως διδόμενον ἢ λαμβανόμενον, τὸ μεμετρημένον: **1)** ἡ μεμετρημένη ἀπόστασις. **2)** μερίδιον, μερίς, ἑνὸς ἀτόμου, σιτηρέσιον π. χ. στρατιώτου ἢ μισθός.

μέτρησις, *-εως*, ἡ (*μετρέω*)· τὸ μετρεῖν, ἡ καταμέτρησις.

μετρητής, *-οῦ*, ὁ (*μετρέω*)· ὁ μετρῶν.— ‖ =*ἀμφορεὺς* (λατ. **metrēta**) ἐκαλεῖτο ἐν Ἀθήναις κοινὸν μέτρον ὑγρῶν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς (ἤτοι περιέχον) 12 χόας, ἢ 144 κοτύλας, ἢ 39 περίπου λίτρας· ὁ ρωμαϊκὸς *ἀμφορεὺς* (**amphora**) ἐχώρει τὰ $^{2}/_{3}$ τοῦ ἀττικοῦ *μετρητοῦ*, ὁ ὁποῖος πάλιν ἐχώρει τὰ $^{3}/_{4}$ τοῦ ἀττικοῦ μεδίμνου.

μετρητός, *ή, όν* (*μετρέω*)· ὁ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ (ἀντίθ. τῷ *ἄμετρος*), ἢ καὶ ὁ μετρηθείς.

μετρῐάζω, μελ. *-σω* (*μέτριος*)· εἶμαι μέτριος, φέρομαι μετὰ μετριοπαθείας (κοσμιότητος) ‖ εἶμαι ἥρεμος, εἶμαι «στὰ καλά μου», εἶμαι γαλήνιος, ἀτάραχος.— ‖ μτδτ. καθιστῶ τι μέτριον, τὸ μετριάζω, τὸ ρυθμίζω.

μετρῐο-πάθέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι μετριοπαθής, φέρομαι μετριοπαθῶς ‖ ὑπομένω τι μετὰ μετριοπαθείας ‖ φέρομαι εὐσπλαγχνικῶς πρός τινα· ἐκ τοῦ

μετρῐο-πᾰθής, *ἐς* (*μέτριος* + *παθεῖν* τοῦ *πάσχω*)· ὁ μέτριος εἰς τὰ πάθη του, ὁ μετριάζων τὰ πάθη του, ὁ ὑπομένων μετριοπαθῶς, ὁ φερόμενος μὲ μετριοπάθειαν.

μετριο-πότης, *-ου*, ὁ (*μέτριος*+*πο-*, ρίζ. μερικῶν χρόνων τοῦ *πίνω*)· ὁ μετρίως πίνων, ὁ μέτριος εἰς τὸ ποτόν ‖ ὑπερθ. *μετριοποτίστατος*.

μέτριος, *α, ον* καὶ *-ος, -ον* (*μέτρον*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ἐντὸς τοῦ ὀρθοῦ μέτρου, ὁ ἔχων τὸ πρέπον μέτρον ‖ ἐπὶ μεγέθους (ἀναστήματος), ὁ ἔχων κανονικὸν (τὸ μέσον, τὸ μέτριον) ἀνάστημα (*οὔτε πολὺ ὑψηλός, οὔτε κοντόσωμος*).— ‖ ἐπὶ ἀριθμοῦ, **ὀλίγοι, μερι-**

κοί.— **III** ἐπί βαθμοῦ, ὁ τηρῶν τὸν μέσον ὅρον, ὁ ἐμμένων εἰς τὸ μέτρον (τὸ μέτριον) || ἐπὶ μέσης καταστάσεως: ***τὸ μέτριον***=ὁ μέσος ὅρος. **2)** ὑποφερτός, μέτριος, ἀνεκτός. **3)** ἐπὶ προσώπων, μετριοπαθής (κατὰ τὰ πάθη), μετριόφρων, ἐγκρατής || ὡσ. δίκαιος, λογικός, ἐνάρετος. **4)** πρόσφορος, κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἀνάλογος.—Τὸ οὐδ. ***μέτριον, μέτρια*** συχνὰ κεῖνται μετ' ἐπιρρημ. ἐννοίας.—ἐπιρ. ***μετρίως*** (βλ. λ.).

μετριότης, ***-ητος,*** ἡ (***μέτριος***)· ὅ,τι καὶ νῦν τὸ νὰ εἶναί τις μέτριος, μεσότης, συμμετρία, κοσμιότης, μετριοφροσύνη.

μετρίως, ἐπίρ. τοῦ ***μέτριος***· ἐντὸς τοῦ προσήκοντος μέτρου, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ μέτρου (τοῦ μετρίου, λογικοῦ, ὀρθοῦ). **2)** μετριοπαθῶς, μετριοφρόνως, κοσμίως || τιμίως, εἰλικρινῶς, δικαίως.—Παραθετ. ***μετριώτερον, μετριώτατα.***

ΜΕ'ΤΡΟΝ, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ μέτρον, ὁ κανών, δι' οὗ μετρεῖταί τι || μονὰς μετρήσεως, μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν ἢ ξηρῶν. **2)** τὸ ἐμβαδὸν ἢ τὸ καταμετρηθὲν πρᾶγμα (οἱασδήποτε φύσεως), ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέτρον. **3)** πᾶν διάστημα, πᾶσα ἔκτασις, καταμετρηθεῖσα ἢ δυνομένη νὰ καταμετρηθῇ || ***μέτρον ὄρμου***=τὸ μέγεθος (αἱ διαστάσεις) τοῦ λιμένος || ***μέτρον ἥβης*** = τὸ (πλῆρες) μέτρον τῆς νεότητος, τ. ἔ. ἡ ἀκμή, τὸ ἄνθος, τῆς νεότητος.— **II** τὸ μέσον μεταξὺ δύο ἄκρων, ἤτοι τὸ προσῆκον μέτρον (ὅριον), ἀναλογία, συμμετρία || ἁρμοδιότης, καταλληλότης.— **III** ἐν τῇ Μετρικῇ, τὸ μέτρον τῶν στίχων, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ***μέλος*** (τὴν μουσικὴν δηλ. σύνδεσιν) καὶ τὸν ***ρυθμὸν*** (τ.ἔ. τὸν χρόνον).

Ἔτυμ.: ***μέτρον***· ***μέτριος***· ***μετρικός***· ***μετρεῖν***· ***μετρητής***· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. ****metro-m*** (<****med-tro-m,*** πρβλ. ἰαπ. ****med-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***μέδομαι***· συγγ. πρὸς τὰ σανσκρ. ****mātram, mātrā*** (μέτρον), ***mā, mā-mi, mi-mê*** (metior), ***mimāti*** (πρβλ. ἑλλ. ***μῆτις,*** λατ. ***metior),*** λατ. ***metare, metiri, mensa, mensura***· βάσις αἱ ἰαπ. ῥ. ****med-, *me-, *met-*** (***μῆτις,*** metior).

μετ-ήκισα, ἀόρ. α' τοῦ ***μετοικίζω.***

μετ-ωνῠμία, ἡ (***μετὰ*** + ***ὄνομα,***· μεταβολὴ (ἀλλαγὴ) ὀνόματος || ἐν τῇ ρητορικῇ, ἡ χρῆσις μιᾶς λέξεως ἀντὶ ἄλλης, π. χ. ***Ἥφαιστος*** ἀντὶ ***πῦρ.***

μετ-ωπηδόν, ἐπίρ. (***μέτωπον***)· μὲ τὸ μέτωπον πρὸς τὰ ἐμπρός, κατὰ μέτωπον || ἐπὶ πλείων, κατὰ μέτωπον, εἰς εὐθεῖαν γραμμήν (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ***ἐπὶ κέρως*** = ἐπὶ ἑνὸς στίχου, τὸ ἓν ὀπίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο).

μετ-ωπίδιος, ***ον*** (***μέτωπον***)· ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέτωπον.

μετ-ώπιον, τό· = ***μέτωπον*** (βλ. λ.). **2)** ἐπίδεσμος διὰ τὸ μέτωπον (ἐπὶ τραύματος). **3)** περιδώριον σελίδος.

μέτ-ωπον, τὸ (***μετὰ***+***ὤψ***)· κυρ. τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν διάμεσον διάστημα, τὸ ὑπεράνω τῶν ὀφρύων μέρος τοῦ προσώπου, γενικώτερον ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν μέτωπον.— **II** τὸ πρόσθιον μέρος, ἡ πρόσοψις (τὸ πρόσωπον) παντὸς πράγματος || ἡ πρόσοψις οἰκοδομήματος || τὸ μέτωπον τοῦ στρατοῦ, δηλ. ἡ κατὰ μέτωπον γραμμή του, αἱ ἐμπροσθοφυλακαί του, αἱ πρῶται γραμμαὶ τῆς παρατάξεώς του.

μετωπο-σώφρων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***μέτωπον*** + ***σώφρων***)· ὁ ἔχων σῶφρον μέτωπον, σεμνὴν ὄψιν, σεμνοπρόσωπος.

μεῦ, ἐπ. καὶ ἰων. γεν. τοῦ ***ἐγώ.***

ΜΕ'ΧΡΙ˘, καὶ σπαν. ***μέχρις*** (καὶ κυρ. πρὸ φων.): **I** Πρόθεσις μετὰ γεν., ἕως, μέχρι, μέχρις ἑνὸς (δεδομένου) σημείου. **1)** ἐπὶ τόπου: ***μέχρι θαλάσσης*** =ἕως (εἰς) τὴν θάλασσαν, μέχρι θαλ. **2)** ἐπὶ χρόνου: ***τέο μέχρις;*** = μέχρι τίνος χρόνου; ἕως πότε; (=λατ. qucusque?) || ***μέχρις οὗ*** || ***μέχρις ὅσου*** || ***μέχρι τινός*** = δι' ἓν διάστημα (τόπου ἢ χρόνου) || ***μέχρι τοῦ νῦν***=ἕως τώρα.— **II** παρ' Ἴωσι τὸ ***μέχρι οὗ*** κεῖται ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ***μέχρι*** καὶ ἀκολουθεῖται ἐνίοτε καὶ ὑπὸ ἄλλης γενικῆς: ***μέχρι ὑ ὀκτὼ πύργων***=μέχρις ὀκτὼ πύργων, ἀντὶ τοῦ πληρεστέρου καὶ ὁμαλωτέρου ***μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργοι εἰσίν.***— **III** ὡς σύνδεσμος, ἕως, ἕως οὗ, μέχρις ὅτου, ἕως ὅτου (μεθ' ὁριστικῆς): ***μέχρι ἕως ἐγένετο***=ἕως ὅτου ἦλθεν ἡ αὐγὴ (ἐξημέρωσεν) || μετὰ τοῦ ***ἂν*** καὶ Ὑποτ.: ***μέχρι ἂν***+ὑποτ.: ***μέχρι ἂν τοῦτο ἴδωμεν***=ἕως ὅτου νὰ τὸ ἴδωμεν || μετὰ τῆς αὐτῆς σημασίας κεῖται καὶ τὸ ***μέχρι οὗ.***

Ἔτυμ.: ***μέχρι:*** ἀρμ. ***merj*** (<****mejr,*** ἰαπ. ***-ĝh-*** ὅλ. καὶ ***ἄχρι, ἄχρις***· πρβλ. καὶ τοὺς συνων. συνδ. κρητ. ***μεστα,*** ἀρκ. ***μεστ' ἀν,*** θεσσαλ. ***μεσποδι*** (****-ποδ-***=λατ. quod+μορίῳ ***-ε***), γορτ. ***μεττες, μεττ' ἐς*** (***μεττες το δεκαστατηρον*** = μέχρι δέκα στατήρων) (<***μεστ' ἐς,*** ὁμηρ. ***μέσφ', μέσφ' ὅτε*** (= ***«μέχρις ὅτε»*** Ἡσυχ.), ***μέσφα***· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. ****me-*** (ἐξ ἧς καὶ τὰ: ***μετὰ*** καὶ ***μέσ(σ)ος).***

ΜΗ', ΕΠΙΡΡΗΜΑ· «ὄχι»· ἀρνητικὸν μόριον χρησιμοποιούμενον ὁσάκις ἡ ἄρνησις ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὅρους τινάς, εἴτε ρητῶς ἐκφραζομένους εἴτε καὶ ἐξυπακουομένους, ἐν ᾧ τὸ ἀρνητικὸν μόριον ***οὐ*** ἀρνεῖται ἀπολύτως· τὸ ***μὴ*** δηλοῖ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην κάποιου (κάποιος νομίζει ὅτι) ἕνα πρᾶγμα ***δὲν εἶναι*** (τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον), ἐν ᾧ τὸ ***οὐ*** δηλοῖ ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ***δὲν εἶναι*** (ἔτσι ἀπόλυτα, ἀντικειμενικά, καὶ οὐχὶ «κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος»)· τὸ ***μὴ*** εἶναι ἐπομένως «σχετικόν», τὸ ***οὐ*** εἶναι «ἀπόλυτον»· τὸ ***μὴ*** εἶναι «ὑποκειμενικόν», ἐν ᾧ τὸ ***οὐ*** εἶναι «ἀντικειμενικόν»· τὸ ***μὴ*** «ἀπορρίπτει», ἐν ᾧ τὸ ***οὐ*** «ἀρνεῖται». Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ ***μὴ*** ἀκολουθεῖ πάντοτε ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ἐκ τῶν συνδέσμων ***εἰ, ἐάν, ἤν, ὅταν, ἐπειδάν, ἕως ἄν,*** διότι οἱ σύνδεσμοι αὐτοὶ παριστῶσι τὸ λεγόμενον οὐχὶ ὡς γεγονός, ἀλλ' ὡς ὑπόθεσιν· ἐν ᾧ ὁ ***οὐ*** ἀκολουθεῖ ἔπειτα ἀπὸ συνδέσμους, ὁποῖοι οἱ ***ἐπεί, ἐπειδή*** κ. ἄ., διότι οὗτοι παριστῶσι τὸ λεγόμενον ὡς γεγονός. **2)** τὸ ἀρνητικὸν ***μὴ*** χρησιμοποιεῖται ἐπίσης τιθέμενον καὶ μετὰ τοὺς τελικοὺς συνδέσμους ***ἵνα, ὅπως, ὡς,*** διότι καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν φύσιν συμπίπτει ἡ ἰδική του, ὅπως π. χ. ἐν τῇ φράσει ***ὡς μὴ... ὄλωνται*** = διὰ νὰ μή... χαθοῦν. **3)** μετ' ἀπρφ.: ***τὸ μὴ πυθέσθαι μ' ἀλγύνειεν ἄν***=τὸ νὰ μὴ πληροφορηθῶ θὰ μὲ ἐλύπει. **4)** μετὰ μετοχῆς (ὁσάκις αὕτη δύναται νὰ ἀναλυθῇ εἰς ὑποθετικὴν πρότασιν): ***μὴ ἀπενείκας*** = ***εἰ μὴ ἀπήνεικε*** = ἐὰν δὲν εἶχεν ἀφαιρέσει.— **II** τὸ ἀρνητικὸν μόριον ΜΗ κεῖται συχνὰ καὶ ἐν ***ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν*** εἰς δήλωσιν προσταγῆς (προτροπῆς), εὐχῆς, ἐπιθυμίας, κατέχει δὲ εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τὴν πρώτην θέσιν τῆς προτάσεως (ὅπως καὶ τὸ ἀντίστοιχόν του λατιν. ne), συντασσόμενον: **1)** μετὰ ἐνεστῶτος Προστακτικῆς: ***μὴ λέγε.*** **2)** μετὰ ἀορίστου ὑποτακτικῆς: ***μὴ λέξῃς.*** **3)** (πρὸς δήλωσιν εὐχῆς) μετὰ ἀορίστου Εὐκτικῆς: ***μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνήρ*** = εἴθε νὰ μὴ ἔλθῃ!

Β' ***ΜΗ'*** ὡς ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ, ἵνα μή, ὥστε νὰ μή, μήπως, μή τυχόν: **I** μετὰ ἀορ. Ὑποτ. κατόπιν ῥήματος κειμένου κατὰ ἐνεστ. ἢ μέλλοντα ὁριστικῆς: ***φεύγω μὴ ληφθῶ*** = τρέπομαι εἰς φυγὴν ἐκ φόβου μήπως συλληφθῶ (ἵνα μὴ συλληφθῶ).— **II** μετὰ Εὐκτικῆς, ὁσάκις ἐξαρτᾶται ἐκ ῥήματος χρόνου ἱστορικοῦ: ***ἔφυγον μὴ ληφθείην*** = Ἔφυγον ἀπὸ τὸν φόβον μου μήπως συνελαμβανόμην (ἵνα μὴ συλληφθῶ).— **III** μετὰ ῥήματα δηλοῦντα φόβον: ***δέδοικα μὴ γένηται*** = λατιν. **vereor ne fiat** = φοβοῦμαι μήπως συμβῇ, τ. ἔ. φοβοῦμαι ὅτι θὰ συμβῇ· ἀντὶ τῆς Ὑποτακτ. κεῖται ἐνίοτε παρ' ἀττικοῖς μέλλων Ὁριστικῆς.— **IV** μετ' ἀπαρεμφάτου κατόπιν ἐντόνου ἀρνήσεως ἢ βεβαιώσεως: ***ἴστω Ζεὺς μὴ μὲν χεῖρ' ἐπενεῖκαι*** = μάρτυς μου ὁ Ζεὺς ὅτι δὲν τὴν ἤγγισα (πρβλ. τὸ σημερ. «δὲν τῆς ἔβαλα χέρι») || ὡσαύτως καὶ ἐπὶ αὐχῶν ἀρνητικῶν· ἡ ἐνεχουσῶν ἀρνητικὴν δύναμιν: ***δὸς μὴ Ὀδυσσῆα οἴκαδ' ἱκέσθαι***=δῶσε (κάμε) νὰ μὴ γυρίσῃ ὁπίσω εἰς τὴν πατρίδα του ὁ Ὀδυσσεύς (εἶδε νὰ μὴ γυρίσῃ).— **V** τὸ ἀρνητ. μόριον ***μὴ*** συντάσσεται μεθ' ὅλων τῶν ῥημάτων τῶν ἐχόντων ἀρνητικὴν ἔννοιαν, ὡς τά: ***ἀρνεῖσθαι, κωλύειν, εἴργειν, φεύγειν*** κ. τ. ὅ.: ***ἀρνοῦμαι τὸ μὴ ποιεῖν***=ἀρνοῦμαι ὅτι τὸ ἔπραξα || τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται καὶ ὀνόματα περιέχοντα ἀρνητικὴν σημασίαν (π.χ. ***κώλυμα***), ὡς καὶ ἐπιρρήματα (π. χ. ***ἐμποδών***) || ὁσάκις δὲ εἰς τὸ προηγούμενον ῥῆμα προστίθεται ἄρνησις, τότε ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ***μὴ*** κεῖται ***μὴ οὐ*** (πρὸς τήρησιν τρόπον τινὰ τῆς ἰσορροπίας), χωρὶς ἡ

ἑρμηνεία νὰ ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς προσθέτου αὐτῆς ἀρνήσεως.

Γ' ***ΜΗ'*, ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟΣ:** 1) ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσιν, ὁσάκις ἀναμένεται ἢ προμηνύεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις: ***ἀλλ' ἆρα... μὴ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκκλησιασταὶ διαφθείρουσι τοὺς νεωτέρους;*** ἐν ᾧ ὁσάκις ἀναμένεται ἡ προμηνύεται καταφατικὴ ἀπάντησις, χρησιμοποιεῖται ἡ ἄρνησις **οὐ** (βλ. λ.). 2) ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσι χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ὁ ***μὴ*** κατόπιν ρημάτων φόβου καὶ μεριμνης σημαντικῶν, συντασσόμενος μετὰ ὑποτακτικῆς μέν, ὁσάκις ὁ φόβος ἀνάγεται εἰς τὸ μέλλον (***: δέδοικα μή σε παρείπῃ*** =φοβοῦμαι μήπως σὲ ξεγελάσῃ), ἢ μετ' Εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου (κατόπιν ρήματος χρόνου ἱστορικοῦ), μετὰ Ὁριστικῆς δέ, ὁσάκις ὁ φόβος ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθὸν ἢ τὸ παρόν: ***δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν*** =φοβοῦμαι μήπως ὅλα ὅσα εἶπεν ἡ θεὰ «θγοῦν» ἀληθινά.

Ἔτυμ.: μή, Ἠλ. ***μὰ***=σανσκρ. ***mā***, Ζενδ., παλ-περσ. ***mā***, ἀρμ. **mi**, πάντα δὲ ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἴαπ. **mē·* τὰ ***μηδέ***, ***μηδείς***, ***μηδαμοῦ*** κλπ. εἶναι τύποι παράλληλοι πρὸς τοὺς: ***οὐδέ***, ***οὐδείς***, ***οὐδαμοῦ***· ἐπίσης καὶ τὸ ***μηκέτι*** ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ ***οὐκέτι*** (τ. ἔ: ***οὐκ ἔτι***)· ἐπίσης ἐσχηματίσθη καὶ ***μή-χι*** κατὰ τὸ ***ναί-χι***.

μὴ γάρ, ἐλλειπτικὴ φράσις, χρησιμοποιουμένη ἐπὶ ἐντόνου ἀρνήσεως (=ἀσφαλῶς ὄχι, ὄχι βεβαίως, ποτὲ νὰ μή...! = λατ. **nullo modo, longe abest**), δυναμένη δὲ εὐκόλως νὰ συμπληρωθῇ διὰ ρήματος κατὰ Προστακτ. ἢ Εὐκτ. λαμβανομένου ἐκ τῶν συμφραζομένων καὶ συναπτομένου μετὰ τῆς ἀρνήσεως: ***μὴ γὰρ δὴ δίναν γ' Εὐρώτα*** (ἐνν. ***ἔλθοιμι***) = (εἴθε) ποτὲ νὰ μὴ ἔλθω εἰς τὴν δίνην τοῦ Εὐρώτα ‖ συχνὰ ἐν ἀποκρίσει: ***μὴ λεγέτω τὸ ὄνομα*** — (ἀπάντησις) ***μὴ γάρ*** (ἐνν. ***λεγέτω*** = ὄχι βέβαια, ἀσφαλῶς ὄχι).

μή γε, ἐνισχυμένον ***μή***· οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

μηδ-ᾰμᾰ καὶ **μηδ-ᾰμῇ,** ἐπίρ. τοῦ ***μηδαμός***· οὐδαμοῦ, πουθενά.— **II** κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως, μηδαμῶς.

μηδ-ᾰμόθεν, ἐπίρ. (***μηδαμός***)· ἀπὸ πουθενά, ἀπὸ κανένα μέρος ‖ ***μηδαμόθεν ἄλλοθεν*** = ἀπὸ κανὲν ἄλλο μέρος.

μηδ-ᾰμόθι, ἐπίρ. (***μηδαμός***)· ἐν οὐδενὶ τόπῳ, οὐδαμοῦ, πουθενά.

μηδ-ᾰμοῖ (***μηδαμός***), ἐπίρ.· πρὸς πουθενά.

μηδ-ᾰμός, ή, όν, ἀντὶ ***μηδὲ ἁμός***· οὔτε εἷς, οὔτε ἕνας ἀκόμη, ὅλως διόλου κανένας, οὐδείς, μηδείς· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μηδ-ᾰμοῦ, ἐπίρ. (***μηδαμός***)· ἐν οὐδενὶ τόπῳ, οὐδαμοῦ, πουθενά, εἰς κανένα μέρος.

μηδ-ᾰμῶς, ἐπίρ. τοῦ ***μηδαμός*** = ***μηδαμῇ*** (βλ. λ.), οὐδόλως, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, ὅλως διόλου.

μη-δέ, ἐπίρ. (***μὴ***+***δέ***), ἀρνητ. μόριον χρησιμοποιούμενον καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ ***οὐδέ***, πρὸς τὸ ὁποῖον ἔχει οἱαν σχέσιν ἔχει τὸ ***μὴ*** (βλ. λ.) πρὸς τὸ ***οὐ***· καὶ δέν..., ἀλλὰ δέν..., οὔτε, μήτε (λατ. **neque, nec.** 2) ἐν ἀρχῇ δύο συνεχομένων προτάσεων: ***μηδέ...μηδέ***=οὔτε... οὔτε (λατ. **neque... neque**)·— **II** συναπτόμενον μετὰ μιᾶς μόνον λέξεως ἢ περιφράσεως ἐκφράζει ἐνισχυμένην (ἔντονον) ἄρνησιν: ***μηδ' ὅτ.οὖν***, ***μηδὲ τὸ παράπαν*** = ὅλως διόλου τίποτε, ***μηδ' ἀρχήν***=οὔτε καὶ κατ'ἀρχήν, ἐν γένει ὄχι (λατ. **ne... quidem**).

μηδ-είς, μηδε-μίᾰ, μηδ-έν, γεν. ***μηδενός***, ***μηδεμιᾶς***, ***μηδενός***, κλπ., κλινόμενον ὡς τὸ ***εἷς, μία, ἕν*** (***μηδὲ***+***εἷς***)· οὔτε καὶ ἕνας ἀκόμη, οὔτε ἕνας, οὐδείς, κανένας (λατ. **nullus**). 2) ***ὁ μηδὲν*** (ἐνν. ***ὤν***), ***ἡ μηδὲν*** (ἐνν. ***οὖσα***) = ἕνας ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἓν ἁπλοῦν τίποτε, ἕνα μηδενικό, ἀσήμαντος, τιποτένιος ‖ ***τὸ μηδὲν*** (ἐπὶ προσώπων) = ὁ ἀνάξιος λόγου, ἄχρηστος, τιποτένιος. 3) τὸ οὐδ. ***μηδὲν*** συχνὰ κεῖται ὡς ἐπίρρημα· καθόλου, οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον.

μηδέ-ποτε, ἐπίρ.· ποτέ, οὐδέποτε, καμμίαν φοράν.

μηδέ-πω, ἐπίρ. ἐντονώτερον τοῦ ***μήπω***, ὄχι ἀκόμη, οὔτε ἕως τώρα.

μηδε-πώ-ποτε, ἐπίρ.· οὐδέποτε ἕως τώρα, οὔτε ποτὲ ἕως τώρα, ποτὲ ἀκόμη ἕως τώρα.

μηδ-έτερος, α, ον (***μηδὲ*** + ***ἕτερος***)· κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο, οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος.

μηδ-ετέρωσε, ἐπίρ. (***μηδὲ*** + ***ἑτέρωσε***)· οὔτε πρὸς τὸ ἓν μέρος οὔτε πρὸς τὸ ἄλλο, εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

μὴ δή· ὄχι λοιπόν, ὄχι τῷ ὄντι ‖ μὴ λοιπόν (τὸ κάμῃς π. χ.).

μηδίζω, μελ. ***-σω*** (***Μῆδος***)· φέρομαι ὡς Μῆδος, μιμοῦμαι τοὺς Μήδους, (κατὰ τοὺς τρόπους, τὴν γλῶσσαν, τὴν περιβολὴν κ.τ.ὅ.) ‖ κυρ. ***φρονῶ*** τὰ τῶν Μήδων, τοὺς συμπαθῶ, τοὺς εὐνοῶ, λαμβάνω τὸ μέρος των, ὑποστηρίζω τὰ συμφέροντά των (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ἑλληνίζω***).

μηδικός, ή, όν (***Μῆδος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Μήδους ‖ ***τὰ Μηδικά*** (ἐνν. ***πράγματα***)· αἱ ὑποθέσεις τῶν Μήδων, καὶ κυρ. οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.— **II** ***Μηδικὴ ποία*** (***πόα***) = λατ. **herba Medica,** εἶδος τριφυλλίου.

Μηδίς, ***-ίδος***, ἡ, θηλ. τοῦ ***Μηδικός***· ἡ ἐκ Μηδίας καταγομένη γυνή, ἢ ἡ κάτοικος τῆς Μηδίας.

μηδισμός, ὁ (***μηδίζω***)· τὸ φρονεῖν τὰ τῶν Μήδων, τὸ λαμβάνειν μέρος ὑπὲρ τῶν Μήδων, ἡ πρὸς τοὺς Μήδους εὔνοια.

μηδο-κτόνος, ***ον*** (***Μῆδος***+***κτείνω***)· ὁ ἀποκτείνων (φονεύων) τοὺς Μήδους.

μήδομαι, μέλ. ***μήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐμησάμην***, ἀποθετ. (***μῆδος***)· βουλεύομαι, σκέπτομαι, ἔχω κατὰ νοῦν, συλλογίζομαι ‖ σχεδιάζω, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ ‖ ἀποφασίζω ‖ συμβουλεύω. 2) συνωμοτῶ, καταστρώνω ὀλέθρια σχέδια, προξενῶ, προκαλῶ [δι' ἔτυμ. βλ. ***μῆδος***].

μηδ-οπότερος, ***α, ον*** (***μηδὲ***+***ὁπότερος***)· οὐδέτερος, οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο, οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος.

ΜΗ῎ΔΟΣ (Α), ***-εος***, τό, ἐν χρήσει κατὰ πληθ. μόνον, ***τὰ μήδεα***=σκέψεις, σχέδια, ἐπινοήσεις, τεχνάσματα ‖ πονηρία, πανουργία, δολιότης. 2) ὡς καὶ τὸ ***μῆτις***, σημ. φροντίς, μέριμνα, ἀνησυχία: ***σὰ μήδεα***=ἡ περὶ σοῦ φροντίς. [δι' ἔτυμ. βλ. ***μέδω***].

μῆδος (Β), ***-εος***, τό, ἐπικ. οὐσ. ἐν χρήσει μόνον κατὰ πληθ. (ὡς καὶ τὸ ἀντίστοιχόν του λατ. **virilia**), ***τὰ μήδεα*** = τὰ ἀνδρικὰ γεννητικὰ μόρια, τὰ αἰδοῖα ‖ ἐν τῷ ἑν. τὸ ***μῆδος*** = ἡ οὐροδόχος κύστις [δι' ἔτυμ. βλ. ***μαδᾶν***].

μηδ-οστισ-οῦν, οὐδ. ***μηδοτιοῦν***, ἀντὶ τῶν διῃρημένως γραφομένων καὶ ἐκφερομένων ***μηδ' ὅστις οὖν***, ***μηδ' ὅ τι οὖν***=οὐδεὶς ἀπολύτως, οὔτε ἕνας κἄν.

μηδοσύνη, ἡ (***μῆδος***)· σκέψις, φρόνησις, σύνεσις.

μηδο-φόνος, ***ον***· = ***μηδοκτόνος*** (βλ. λ.).

μηδείς, οὐδ. ***μηθέν***, μτγν. τύποι ἀντὶ ***μηδείς, μηδέν***.

ΜΗΚΑ῎ΟΜΑΙ, ἀποθ., μετὰ μτχ. ἀορ. β' ***μᾰκών***· ἐπικ. πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ. ***μέμηκα***, μτχ. ***μεμηκώς***, θηλ. μετὰ βραχ. προπαραλήγ. ***μεμᾰκυῖα***· πρτ. (ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ πρκ.) ***ἐμέμηκον***· βληχῶμαι, βελάζω, ἐπὶ προβάτων ‖ ἐπὶ πληγωνομένων ἵππων, κάπρων, νεβρῶν κλπ., ἐκπέμπω ὀξὺν μυκηθμόν, «ξεφωνίζω, σκούζω».

Ἔτυμ.: μηκᾶσθαι· ***μηκάς, -άδος***, ἡ· ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία), ὅπως καὶ τὰ ***μυκάομαι*** (βλ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. ***mē·ka-ḥ*** (τράγος), ἀρμ. **makhi** (πρόβατον), λατ. **miccīre** (τίκτω, ἐπὶ αἰγός), μεσ-γερμ. **mechzen**, γερμ. **meckern**, Σερβ. **mekati**, Σλοβ. **meketati** (βελάζω), λιθ. **mekénti** (τραυλίζω, τσεβδίζω), σανσκρ. **makamakāyatē** (κοάζω, ἐπὶ βατράχων).

μηκάς, ***-άδος***, ἡ (***μηκάομαι***), θηλ. ἐπίθ.· ἡ μηκωμένη, ἡ βληχωμένη, βελάζουσα, πάντοτε ἐπὶ αἰγῶν: ***μηκάδες αἶγες*** ‖ ἀλλὰ καὶ ὡς οὐσ., ἡ αἴξ.

μηκ-έτι, ἐπίρ. (***μὴ***+***ἔτι***)· ὄχι πλέον, ὄχι περισσότερον, ὄχι περαιτέρω [τὸ παρεμβληθὲν μεταξὺ τῶν ***μὴ—ἔτι κ*** ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***οὐκέτι***].

μήκιστος, η, ον, θωρ. καὶ ἀττ. **μᾶκιστος, η, ον** (***μῆκος***), ὑπερθ. τοῦ ***μακρὸς*** (ἐσχηματισμένον ὅμως ἐκ τοῦ ***μῆκος***, ὡς τὸ ***αἴσχιστος*** ἐκ τοῦ ***αἶσχος***)· μακρότατος, παρὰ πολὺ μακρὸς (ἐπὶ χρόνου), παρὰ πολὺ ὑψηλὸς (ἐπὶ ἀνθρώπων), γενικῶς μέγιστος.— **II** τὸ οὐδ. ***μήκιστον***, πληθ. ***μήκιστα***, συχνὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπιρρήματα, ἐπὶ παρὰ πολὺ μακρὸν χρόνον, ἢ εἰς μέγιστον βαθμόν ‖ γεν., παρὰ πολύ ‖ ἐπὶ τέλους.

ΜΗ῍ΚΟΣ, *-εος*, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, μῆκος, «μάκρος» ‖ ἐπὶ προσώπων, ὕψος, μέγεθος, ἀνάστημα. 2) ἐπὶ χρόνου, τὸ μῆκος τοῦ χρόνου, μακρὸν χρονικὸν διάστημα. 3) ἐπὶ μεγέθους ἢ βαθμοῦ, μέγεθος, μεγαλεῖον.— **II** *τὸ μῆκος* ἢ ἁπλῶς *μῆκος* κεῖνται ἐνίοτε ἀπολύτως ὡς ἐπιρρήματα· ἀπὸ ἀπόψεως μήκους, μεγέθους, κατὰ τὸ μῆκος (μέγεθος) ‖ μτφρ. διεξοδικῶς, ἐν ἐκτάσει, κατὰ βάθος καὶ πλάτος [δι' ἐτυμ. βλ. *μακρός*].

μή-κοτε, ἐπιρ. ἰων. ἀντὶ *μήποτε* (βλ. λ.).

μηκῦνω, μελ. *-ῦνῶ*, ἰων. *-ῦνέω*· δωρ. *μᾱκύνω* (*μῆκος*)· ἐπιμηκύνω τι, τὸ κάμνω μακρόν, τὸ ἐπεκτείνω, προεκτείνω ‖ παρατείνω ‖ ἀναβάλλω ‖ *μηκύνω τὸν λόγον* = ἐκτείνω τὸν λόγον, ὁμιλῶ ἐν ἐκτάσει, ὁμιλῶ διὰ μακρῶν ‖ ὡς. καὶ ἄνευ τοῦ *λόγον*· εἶμαι ἐκτενὴς (εἰς τοὺς λόγους μου), μακρηγορῶ. 3) *μηκύνω βοὴν* = ὑψώνω μεγάλην βοήν. 4) μέσον, *ἐμηκύνοντο κολοσσὸν*=ὑψωσαν (ἱδρυσαν) κολοσσιαῖον ἄγαλμα.

ΜΗ῍ΚΩΝ, *-ωνος*, ἡ, καὶ δωρ. *μάκων*· εἶδος φυτοῦ, ἡ «παπαρούνα», ὁ «μᾶκος». 2) ἡ κεφαλὴ τοῦ φυτοῦ τούτου (χρησιμοποιουμένη ὡς κόσμημα). 3) σπόρος τῆς παπαρούνας, παρασκευασμένος οὕτως, ὥστε νὰ χρησιμεύῃ ὡς τροφή.

Ἔτυμ.: *μήκων* εἶναι τὸ φυτὸν τῶν παρὰ τὴν Μεσόγειον χωρῶν, αἱ δὲ κατωτέρω λέξεις εἶναι δάνεια μᾶλλον παρὰ συγγενεῖς πρὸς τὴν ἑλληνικήν: παλ-γερμ. **māgo,** μεσ-γερμ. **māge** καὶ **māhen, mān,** γερμ. **mohn,** παλ-σλαυ. **makŭ** (παπαρούνα)

μηλέα, ἡ (*μῆλον* Β)· τὸ γνωστὸν δένδρον, ἡ μηλέα, ἡ «μηλιά», λατ. **malus.**

μήλειος, α, ον, καὶ *-ος, -ον* (*μῆλον* Α)· ὁ ἀνήκων εἰς πρόβατον, ὁ ἐκ προβάτου, πρόβειος, προβατήσιος.

Μηλιάδες, ἢ **Μηλίδες,** αἱ (*μῆλον* Α ἢ Β)· νύμφαι τῶν ποιμνίων, ἢ τῶν ὁπωροφόρων δένδρων (τῶν μηλεῶν). 2) Νύμφαι τῆς Μαλίδος χώρας (ἐν Τραχῖνι)· πρβλ. *Μηλιεύς.*

Μηλιακός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Μηλίδα (Μαλίδα τῆς Τραχῖνος), ἢ ὁ καταγόμενος ἐκ Μαλίδος.

Μηλιεύς, *-έως*, ὁ· κάτοικος τῆς Μαλίδος χώρας (ἐν Τραχῖνι).— **II** ὡς ἐπίθ. *Μηλιεὺς κόλπος* = ὁ Μαλιακὸς κόλπος.

μήλῐνος, *η, ον*, δωρ. *μάλινος* (*μῆλον* Β)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ δένδρον μηλέαν.— **II** ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μήλων ἢ κυδωνίων. 2) ἔχων χρῶμα κιτρινωπὸν ὡς τὸ τοῦ κυδωνίου.

Μήλιος, α, ον (*Μῆλος*)· ὁ κάτοικος τῆς Μήλου (τῆς νήσου), ὁ ἐκ Μήλου καταγόμενος.

Μηλίς, *-ίδος*, ἡ (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ οὖσ. *γῆ*)· ἡ γνωστὴ χώρα τῆς Θεσσαλίας Μηλὶς ἢ Μαλὶς ἢ Μαλία (ἐν Τραχῖνι). ὅλ. καὶ Κ. Ε. Α.

μηλο-βοτήρ, *-ῆρος*, ὁ, καὶ **μηλο-βότης,** *-ου*, ὁ, δωρ. *-βότας* (*μῆλον* Α+*βόσκω*)· ὁ βόσκων πρόβατα, ὁ ποιμήν.

μηλό-βοτος, *ον* (*μῆλον* Α+*βόσκω*)· ὁ νεμόμενος (βοσκόμενος) ὑπὸ προβάτων.

μηλο-δόκος, *ον* (*μῆλον* Α + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος πρόβατα (ὡς θυσίαν), π. χ. ἐπὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος λεγόμενον.

μηλο-θύτης, *-ου*, ὁ (*μῆλον* Α+*θύω*)· ὁ θύτης προβάτων, ὁ θυσιάζων πρόβατα, ὁ προσφέρων πρόβατα ὡς θυσίαν, ὁ ἱερεὺς ‖ *βωμὸς μηλοθύτης*=βωμὸς ἐφ' οὗ προσφέρονται θυσίαι προβάτων.

μηλολόνθη, ἡ· εἶδος ἐνέμου, ὁ χρυσοκάνθαρος [φερόμενον καὶ ὡς *μηλολάνθη*, ἀγν. ἐτυμολ.].

ΜΗ῍ΛΟΝ (Α), τό· τὸ π.όβατον (καὶ ἐνίοτε ἡ αἶξ) ‖ *ἄρσενα μῆλα* = κριοί, «κριάρια» ‖ ἐν τῷ πληθ. *τὰ μῆλα*=ποίμνια προβάτων καὶ αἰγῶν, «γιδοπρόβατα» ‖ ὡσ. ἐν τῷ πληθ., μικρὰ κτήνη καθόλου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ «χονδρὰ ζῷα», ᾠδία καὶ ἄλλα.

Ἔτυμ.: ὁμ. κλπ. *μῆλον*, βοιωτ. *μεῖλον* = παλ-ιρλ. **mīl** (κτῆνος), πρβλ. παλ-norr., παλ-Norθ. **smale** (μικρὸν ζῷον), παλ-γερμ. **smala-nōz,** μεσ-γερμ. **smalhirte** (ποιμήν)· εἰς τὴν ὁμάδα δὲ ταύτην ἀνήκει κατά τινας καὶ τὸ λατ. **malus** (κυρ. = *μικρός, *μέτριος > κακός).

ΜΗ῍ΛΟΝ (Β), τό, δωρ. *μᾶλον*, λατ. **malum**· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ μῆλον, ὁ καρπὸς τῆς «μηλιᾶς» ‖ γεν., κάθε καρπὸς δένδρου, ὅπως π. χ. *μῆλον κυδώνιον* (τὸ «κυδώνι»), *μῆλον Περσικὸν* (τὸ ροδάκινον), *μῆλον Μηδικὸν* ἢ *κίτριον* (τὸ πορτοκάλλι ἢ λεμόνι).— **II** μτφρ. ἐν τῷ πληθ. *τὰ μῆλα*=οἱ μαστοὶ κοράσιδος ἢ καὶ αἱ παρειαί, λατιν. **mālae.**

Ἔτυμ.: ὁμηρ. κλπ. *μῆλον*, δωρ. *μᾶλον*)λατ. **malum** (μῆλον), **malus** (μηλέα)· ὁμηρ. κλπ. *μηλέα*· ἀγν. ἐτυμ.· ἐκ τούτου τά: ὁμηρ. *μῆλοψ*, αἰτ. *μήλοπα* (=ὁ κίτρινος σῖτος), *μήλωθρον* (= λευκὴ ἄμπελος, ἀγριάμπελος).

μηλο-νομεύς, *-έως*, ὁ, ἢ *μηλο-νόμης, -ου*, ὁ, δωρ. *-μας, -α*, ὁ (*μῆλον* Α+*νέμω*)· ὁ βόσκων πρόβατα ἢ αἶγας, ποιμήν, βοσκός.

μηλο-νόμος, *ον* (*μῆλον* Α+*νέμω*)· ὁ βόσκων (τρέφων) πρόβατα ἢ αἶγας, βοσκός, ποιμήν.

μηλο-πάρειος, *ον*, δωρ. **μαλοπάρῃος** (*μῆλον* Β+*παρειά*)· ὁ ἔχων παρειὰς ὡς μῆλα, κοκκινομάγουλος.

μηλο-σκόπος, *ον*, καὶ *μηλόσκοπος* (*μῆλον* Α+*σκοπέω*)· τόπος κατάλληλος (πρόσφορος) εἰς τὸ νὰ παρατηρῇ τις ἐξ αὐτοῦ ποίμνια βόσκοντα.

μηλό-σπορος, *ον* (*μῆλον* Β + *σπείρω*)· τόπος ἐσπαρμένος (πεφυτευμένος) μὲ μηλέας, ἢ ὁπωροφόρα καθόλου δένδρα.

μηλο-σσόος, *ον* ποιητ. ἀντὶ *μηλοσόος* (*μῆλον* Α + *σώζω*)· ὁ διασώζων (προφυλάσσων, προστατεύων) τὰ ποίμνια.

μηλο-σφᾰγέω, μελ. *-ήσω*· σφάζω πρόβατα ‖ *ἱερὰ μηλοσφαγῶ*=θυσιάζω πρόβατα, προσφέρω θυσίαν ἐκ προβάτων· ἐκ τοῦ

μηλο-σφάγος, *ον* (*μῆλον* Α + *σφάζω*)· ὁ σφάζων πρόβατα.

μηλο-τρόφος, *ον* (*μῆλον* Α + *τρέφω*)· ὁ τρέφων (διατρέφων, συντηρῶν) πρόβατα (ποίμνια).

μηλ-οῦχος, *ον* (*μῆλον* Β Η+*ἔχω*)· ζώνη ἀνέχουσα (συνέχουσα, συγκρατοῦσα) τοὺς μαστούς.

μηλο-φόνος, *ον* (*μῆλον* Α + **φένω*)· ὁ φονεύων (σφάζων) πρόβατα.

μηλο-φορέω, μελ. *-ήσω*· φέρω μῆλα, παράγω μῆλα ‖ κομίζω, (μεταφέρω, κουβαλῶ) μῆλα. Ἐκ τοῦ

μηλο-φόρος, *ον* (*μῆλον* Β+*φέρω*)· ὁ φέρων (παράγων) μῆλα ‖ ἐν τῷ πληθ. ὡς οὐσ. *οἱ Μηλοφόροι*= σῶμα δορυφόρων τοῦ Βασιλέως τῆς Περσίας, οὕτω καλουμένων, διότι ἐπὶ τοῦ σαυρωτῆρος (τοῦ κάτω ἄκρου) τῶν δοράτων των ἔφερον χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ μῆλα.

μηλο-φύλαξ, *-ᾰκος*, ὁ καὶ ἡ (*μῆλον* Α ἢ Β + *φύλαξ*)· ὁ φύλαξ προβάτων ἢ μήλων.

μηλωτή, ἡ (*μῆλον* Α)· δέρμα προβάτου, προβιὰ ‖ πᾶν δέρμα ὁκατέργαστον καὶ μαλλοφόρον.

μηλ-ωψ, *-οπος*, ὁ, ἡ (*μῆλον* Β+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν μήλου, κίτρινος, κιτρινωπός, χρυσαφένιος (ἐπὶ τοῦ σίτου π. χ.).

μὴ μάν· ὄχι ἀλήθεια, ὄχι τῷ ὄντι, ὄχι πράγματι.

μήν, δωρ. καὶ ἐπικ. **μάν,** μόριον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἐνίσχυσιν (ἔμφασιν) διαβεβαιώσεων (λατ. **vero**)· τῷ ὄντι, ἀληθῶς, ἀλήθεια, πράγματι, τῇ ἀληθείᾳ, ὄντως ‖ *ἦ μὴν* (καὶ *ἦ μάν*)=ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ, ἀληθέστατα, βεβαιότατα (κυρ. ἐν ἀρχῇ ὅρκου) ‖ *καὶ μὴν* =λατ. **et vero**=καὶ ὅμως ‖ καὶ ὁκόμη, καὶ μάλιστα ‖ ἰδού..., νὰ καί... (ἐπὶ ἐμφανίσεως νέων προσώπων εἰς τὴν σκηνὴν ἐν τῷ θεάτρῳ) ‖ *ἀλλὰ μὴν* λατιν. **verum enim vero**=ἀλλ' ὅμως ἀληθῶς (τῷ ὄντι) ‖ *οὐ μὴν* (καὶ *μὴ μὴν*)=ἀσφαλῶς (ἀναμφισθητήτως) ὄχι ‖ *καὶ μὴν* =λατ. **et vero**=καὶ ὅμως ‖ καὶ ὁκόμη, καὶ μάλιστα ‖ ἰδού..., νὰ καί... (ἐπὶ ἐμφανίσεως νέων προσώπων εἰς τὴν σκηνὴν ἐν τῷ θεάτρῳ) ‖ *ἀλλὰ μὴν* λατιν. **verum enim vero**=ἀλλ' ὅμως ἀληθῶς (τῷ ὄντι) ‖ *οὐ μὴν* (καὶ *μὴ μὴν*)=ἀσφαλῶς (ἀναμφισθητήτως) ὄχι ‖ *τί μήν ;*=τί λοιπόν ; διὰ τί ὄχι ; (τ. ἔ. βεβαίως, φυσικά)·— **II** *μὴν*=*μέντοι* (λατ. **tamen**)=ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει.—Ἀρχικῶς τὸ μόριον *μὴν* οὐδόλως διέφερε τοῦ *μέν*, μετὰ τὴν δημιουργίαν ὅμως τοῦ μακροῦ φωνήεντος *η* ὁ τύπος *μὴν* ἀπέκτησε μεγαλυτέραν ἔμφασιν, ἡ ἐπικὴ ὅμως καὶ ἰωνικὴ διάλεκτος διετήρησαν τὸν τύπον *μὲν* εἰς τὰς περιφράσεις *ἦ μέν, μὴ μὲν* (=ἀττ. *ἦ μήν, μὴ μήν*)· [δι' ἐτυμ. βλ. *μα*].

ΜΗ῍Ν, ὁ, γεν. *μηνός*· βοτ. πληθ. *μησί*· αἰολ., δωρ. *μείς, μής*.—λατ. **MEN-SIS**· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μήν, «μήνας» ‖ *κατὰ μῆνα* =μηνιαίως, «μῆνα κατὰ μῆνα». Οἱ Ἀρχαῖοι ἀρχικῶς διῄρουν τὸν μῆνα εἰς δύο μέρη, ἅτινα ἦσαν: *μὴν ἱστάμενος* (=τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ μηνός), καὶ *μὴν φθίνων* (=τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ

μηνός). Ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὁ μὴν διηρεῖτο εἰς τρεῖς δεκάδας (εἰς τρία μέρη): α' ***μὴν ἱστάμενος*** (ἢ ***ἀρχόμενος*** ἢ ***εἰσιών***), β' ***μὴν μεσῶν***, καὶ γ' ***μὴν φθίνων*** (ἢ ***ἀπιών***). Τῆς τρίτης δεκάδος αἱ ἡμέραι ἠριθμοῦντο ἐνίοτε καὶ ὀπισθοδρομικῶς (ἀνάποδα): ***μηνὸς τετάρτῃ φθίνοντος***=κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός (τ. ἔ. κατὰ τὴν 25ὴ ἢ 26 τοῦ μηνός) || ***δεκάτῃ ἀπιόντος***=κατὰ τὴν δεκάτην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς (τ. ἔ. κατὰ τὴν 20 τοῦ μηνός) | ***φθινὰς ἡμέρα***=ἡ τελευταία τοῦ μηνὸς || ἐνίοτε ὅμως καὶ τῆς τρίτης αὐτῆς δεκάδος αἱ ἡμέραι ἠριθμοῦντο κανονικῶς (προχωρητικῶς δηλ. ὅπως αἱ τῶν δύο πρώτων δεκάδων): ***τῇ τρίτῃ ἐπ' εἰκάδι***=κατὰ τὴν 23ην τοῦ μηνός.— **II** =***μηνίσκος*** II (βλ. λ.).

Ἔτυμ. : ἀττ. ***μήν***, Ἡρακλ. ***μης***, Ἰων., Κερκ., Μεγαρ., ***μείς***, Ἠλ. ***μευς*** (πιθ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***Ζεύς***, γεν. ***Ζηνός***), γεν. ***μηνός***, λεσβ. ***μηννος***, Θεσσαλ. ***μεινος***, ***μεινος***· θέμ. ****μηνσ-***, ἐξ οὗ λεσβ. γεν. ***μηννος*** κλπ.· ὀνομ. ****μηνς***〉****μενς*** (κατὰ βράχυνσιν τοῦ φων. πρὸ ***ν***+συμφ.), ἐξ οὗ ὁμαλώτατα προῆλθε τὸ ἰων. ***μείς***, Ἡρακλ. ***μης***· τὸ ἀττ. ***μὴν*** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ θέματα εἰς ***-ην***, ***-ηνος***. Πρβλ. σανσκρ. **más, mása-ḥ** (***σελήνη***, ***μήν***), Ζενδ., παλ-περσ. **māh-** (***σελήνη***, ***μήν***), ἀρμ. **amis**, γεν. **amsoy** (μήν), ἀλβ. **muaj** (μήν), λατ. **mēns-is** (γεν. πληθ. **mēns-um**, αἰτ. ἑν. **mēns-em** = μῆν-α, γεν. ἑν. **mēns-is** = μηνός), ὀμβρ. **menzne**, παλ-ιρλ. **mī**, γεν. **mīs**, gall. **mīs**, bret. **miz** (μήν) (〈κελτ. **mōps**, παλ-γερμ. **mānōd**, ἀγγ-σαξ. **mōnaδ**, παλ-norr. **mánaδr** (μήν), παλ-σλαυ. **měse,ci** (μήν), λεττ. **méness**, παλ-πρωσσ. **menig** (σελήνη).— ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. θεμ. ***mēnes-**〉**mēns-**〉***mēs-**〉***mēn-**· πρβλ. ἰαπ. ῥ. **me-** (μετρεῖν) (βλ. ἐν ***μῆτις***), διότι ἡ σελήνη ἐλαμβάνετο ὡς μέτρον χρόνου.

μηνάς, ***-άδος***, ἡ=***μήνη***, ἡ σελήνη.

μήνατο, ἐπικ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***μαίνομαι***.

μήνεσι, ἐσφαλμ. τύπος τοῦ ***μησί***, δοτ. πληθ. τοῦ ***μήν***, ***μηνός***.

μήνη, ἡ (***μήν***)· σελήνη, λατιν. **luna** [***μήνη***〈***mēnsna** : ***μὴν*** (βλ.λ.)· το μτγν. λατ. **mēna** (= **dea menstruationis**) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μηνιαῖος, ***α, ον*** (***μήνη***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ κατὰ μῆνα συμβαίνων.— **II** ὁ ἔχων τὴν ἡλικίαν ἑνὸς μηνός.

μηνιθμός, ***-οῦ***, ὁ (***μηνίω***)· ὀργή.

μήνῖμα, ***-ατος***, τὸ (***μηνίω***)· αἰτία ὀργῆς || ***μήνιμα θεῶν***=αἰτία τῆς θείας ὀργῆς. 2) ἐνοχὴ αἵματος, δηλ. ἐνοχὴ διὰ φόνον, λατ. **scelus piaculare**.

ΜΗ͂ΝΙΣ, δωρ. **μᾶνις,** ***-ιος***, ἡ (ἀττ. γεν. ***μήνῐδος***)· ὀργή, θυμός, μόνιμος καὶ ἀδιάλλακτος ὀργή, χόλισμα || ὡσ. καὶ κακεντρέχεια.

Ἔτυμ.: ***μῆνις***, δωρ. ***μᾶνις***, αἰολ. ***μαῖνις*** (πιθ. κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ***μαίνομαι***)· κατά τινας ἐν τῷ λατ. **Mānes** (ψυχαὶ τῶν νεκρῶν, οἱ ἐξωργισμένοι) ὑπόκειται πληθ. τοῦ **mānis** = δωρ. ***μᾶνις***, πρβλ. λατιν. **immanis** (κυρ.= **qui est *in mani**=ἐν μανίᾳ) καὶ Κρητ. ***ἐμμᾶνις*** (= ἐμμανής, μαινόμενος)· ἐκ τοῦ ***μῆνις*** τά: ***μηνίω***, ***μήνῖμα***, ***μηνιθμός***.

μηνίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***μήνη***· μικρὰ σελήνη (πρὶν συμπληρώσῃ τὸ πρῶτον τέταρτον), λατ. **lunula**.— **II** οἱονδήποτε σῶμα ἔχον μορφὴν σελήνης (μηνοειδές), καὶ ἰδίως κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνδριάντων ***«διὰ τὸ μὴ ἀποπατεῖν κατ' αὐτῶν τὰ ὄρνεα»*** (ὅπως λέγει ὁ Σχολ.).

μηνίω, δωρ. **μανίω**· μελ. ***μηνῖσω***· ἀόρ. α' ***ἐμήνῖσα*** (***μῆνις***)· ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ὠργισμένος, ἐμμένω εἰς τὴν ἀδιάλλακτον ὀργήν μου || ὡσ. καὶ ἐκδηλώνω τὴν κατά τινος ὀργήν μου.

μηνο-ειδής, ***ές*** (***μήνη***+***εἶδος***)· ὅμοιος πρὸς σελήνην κατὰ τὴν μορφήν, ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισελήνου, λατ. **lunatus** || ὡσ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ὁσάκις ἔχουν ὑποστῇ μερικὴν ἔκλειψιν.

μήνῦμα, ***-ατος***, τὸ (***μηνύω***)· εἴδησις, ἀγγελία || καταγγελία, κατηγορία, ὅ,τι καὶ σήμερον λέγεται ***μήνυσις***.

μηνῦτήρ, ***-ῆρος***, ὁ (***μηνύω***)· ὁ πληροφοριοδότης|| ὁδηγός,

μηνῦτής, ***-οῦ***, ὁ (***μηνύω***)· ἀρσ. ἐπίθ.· ὁ φέρων εἰς φῶς, ἀποκαλύπτων.— **II** ὡς οὐσ., ὁ ἀναγγέλλων, ἀγγελιαφόρος, λατ. **delator** || καταδότης.

μήνῦτρον, τὸ (***μηνύω***)· τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ πληρωνόμενον διὰ πληροφορίαν τινά, ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ***μηνυτοῦ*** (πληροφοριοδότου)· σχεδὸν πάντοτε ἐν τῷ πληθ.

μηνῦτωρ, ***-ορος***, ὁ=***μηνυτὴρ*** (βλ. λ.)· ἐκ τοῦ

ΜΗΝΥ΄Ω, δωρ. **μᾱνύω**· μελ. ***μηνῦσω***, ἀόρ. ***ἐμήνῦσα***.— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐμηνύθην***· πρκ. ***μεμήνῦμαι***· ἀποκαλύπτω μυστικόν, φέρω εἰς φῶς, φανερώνω || γεν., καθιστῶ τι γνωστόν, διακηρύσσω || προδίδω.— **II** ἐν Ἀθήναις, καταμηνύω, καταγγέλλω, καταδέτω μήνυσιν ἐναντίον τινὸς δημοσίᾳ, πληροφορῶ τὸν ἀρμόδιον ἄρχοντα περί τινος πράγματος, τοῦ καταγγέλλω τι || ἀπρόσ. ἐν τῷ παθ. ***μηνύεται***=παρέχεται πληροφορία || κατατίθεται μήνυσις || ἀλλ' ἐν τῷ παθ. ἐπίσης ἐπὶ προσώπων, καταγγέλλομαι, κατηγοροῦμαι, προδίδομαι. [σκοτειν. ἐτυμολ.· ἀνάγεται ὑπό τινων εἰς ἰαπ. ῥ. ***men-** (θεμ. ***μᾱνυ***〈****μασ-νυ***, ****μανσ-νυ***?), πρβλ. καὶ λιθ. **móju, móti**, λεττ. **mát** = κάμνω σῆμα μὲ τὴν χεῖρα].

μὴ ὅπως (ἐλλειπτικὴ περίφρασις ἀντὶ τῆς πλήρους: ***μὴ λέγε ὅπως...***, ἢ ***μὴ ὑπολάβητε ὅπως***) μετὰ ἑπομένου ***ἀλλά***'=μὴ ὑποθέσῃς, ὅτι... ἀλλά...· ὄχι μόνον δέν... ἀλλά.

μὴ ὅτι· = ***μὴ ὅπως*** μετὰ ἑπομένου ***ἀλλά***'= ὄχι μόνον δέν... ἀλλά...· μὴ εἴπῃς ὅτι... ἀλλά... (λατ. **ne dicam**).

μὴ οὐ συνάπτονται: **I** μετὰ Ὑποτακτικῆς, κατόπιν ρημάτων δηλούντων φόβον, ἀνησυχίαν, μέριμναν κ.τ.δ.: ***δέδοικα μὴ οὐ γένηται*** = φοβοῦμαι μήπως δὲν γίνῃ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***δέδοικα μὴ μένηται***=φοβοῦμαι μήπως γίνῃ). Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἀμφότερα τὰ ἀρνητικὰ μόρια διατηροῦσι τὴν ἀρχικήν των σημασίαν. Ἀλλά, **II** συνάπτεται μετ' ἀπαρεμφάτου ἑπειτα ἀπὸ ρήματα δηλοῦντα ἄρνησιν, ἀποφυγήν, κώλυσιν κ. τ. δ.: ***οὐδείς σοι ἀντιλέγει τὸ μὴ οὐ λέξειν*** = οὐδεὶς ἀντιλέγει ἀμφισβητῶν τὸ δικαίωμά σου νὰ ὁμιλήσῃς (ὅπου τὸ ***μὴ οὐ***=λατ. **quin, quominus**)=λατ. **nemo te impediet quin dicas.** 2) γενικῶς, ἑπειτα ἀπὸ προτάσεις, ἐν αἷς περιέχεται ἢ ἐξυπακούεται ἄρνησις, οἷ αἱ εἶναι αἱ ***οὐ δύναμαι***, ***οὐκ ἔστι*** κλπ.: ***οὐκ εἰκός ἐστιν Ἀθηναίους μὴ οὐ δοῦναι δίκας*** = δὲν εἶναι ὀρθὸν (δίκαιον) νὰ μὴ τιμωρηθοῦν οἱ Ἀθηναῖοι (=λατ. **non potest fieri quin...**) || ἐπίσης καὶ ὁσάκις δὲν λέγεται ρητῶς ἀλλ' ἐξυπακούεται ἡ ἄρνησις ἐν τῇ προηγουμένῃ προτάσει: ***δεινὸν ἐδόκει... μὴ οὐ λαβεῖν*** =ἐφαίνετο παράδοξον (τ. ἔ. οὐχὶ φυσικόν) τὸ ὅτι δὲν ἔλαβε.— **III** συνάπτεται μετὰ μετοχῆς ὑφ' ἃς ἀκριβῶς συνθήκας καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου: ***δυσάλγητος γὰρ ἦν μὴ οὐ κατοικτείρων*** = διότι δὰ ἤμην ἀναίσθητος, ἐὰν δὲν ἠσθανόμην οἶκτον διά....—Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις II καὶ III τὸ μόριον ***μὴ*** δύναται νὰ κεῖται καὶ ἄνευ τοῦ ***οὐ***.

μὴ πολλάκις· μὴ τυχόν, μήπως ἴσως, λατ. **ne forte**.

μή-ποτε· = ***μή ποτε***, συντάσσεται δέ: 1) μετὰ Ὑποτακτικῆς ἀορ., ἐπὶ ἀπαγορεύσεως ἢ ἰσχυρᾶς ἀρνήσεως· ἵνα οὐδέποτε..., μὴ τυχόν κάποτε, ὥστε οὐδέποτε νά..., ποτὲ νά μή... (λατ. **ne quando**). 2) μετ' ἀπρφ., ποτὲ νὰ μή..., οὐδέποτε νά....

μή που· μήπως κάπου||μὴ τυχόν καί..., μήπως ἴσως...

μή-πω ἢ **μή πω**· ὄχι ἀκόμη, μὴ ἀκόμη, λατιν. **nondum**.

μὴ πώποτε ἢ **μή πώ ποτε**· οὐδέποτε ἕως τώρα, οὐδέποτε ἀκόμη.

μή-πως ἢ **μή πως**· ἑπειτα ἀπὸ ρήματα φόβου σημαντικά· μήπως κατά τινα τρόπον, μήπως κάπως, μὴ τυχὸν ἴσως, μήπως κατὰ τύχην καί....— **II** ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, δηλ. ἑπειτα ἀπὸ ρήματα δηλοῦντα ἀμφιβολίαν, ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσιν: ***οὐδέ τι ἴδμεν μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι***=δὲν γνωρίζομεν μήπως ἐπιχειρήσουν (ἢ: ἂν δὰ ἐπιχειρήσουν ἢ ὄχι) νὰ πολεμήσουν καὶ κατὰ τὴν νύκτα.

μηρά, τὰ=***μηρία*** (βλ. λ.), τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν.

μηρία, ***-ων***, τὰ (***μηρός***), οὐδέποτε ἐν χρήσει καθ' ἑνικόν· τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀρ-

χαίαν συνήθειαν ἀφῄρουν ἀπὸ τοὺς μηροὺς διὰ μαχαίρας (*ἐκ μηρία τάμνον*), προσθέτοντες δ' ἐπ' αὐτῶν τεμάχια κρεάτων τὰ περιετύλισσον διὰ διπλῆς πτυχῆς τοῦ ἐπίπλου (τ. ἔ. τῆς σκέπης τοῦ περιτοναίου) καὶ τὰ ἐναπέθετον ἐπὶ τοῦ δωμοῦ (*μηρία κνίσῃ ἐκάλυψαν, δίπτυχα ποιήσαντες*).— **II** = *μηροί*, ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν, οἱ μηροί, τὰ μηρία, τὰ μπούτια.

μηρῖαῖος, α, ον (*μηρός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μηρόν, λατ. **femoralis** || καὶ ὡς οὐσ. *ἡ μηριαία*, καὶ συν. κατὰ πληθ. *αἱ μηριαῖαι*=οἱ μηροί.

μήρινθος, -ου, ἡ, αἰτ. ἑν. κατὰ μεταπλασμὸν *μήρινθα* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *μήριγς*· (*μηρύω*)· σχοινίον, σπάγγος, κλωστή || ἁλιευτικὴ ὁρμιὰ («πετονιὰ») || παροιμία *«ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασε»*=«ἡ ὁρμιὰ δὲν ἔπιασε τίποτε», τ. ἔ. δὲν ὠφέλησεν εἰς τίποτε.

ΜΗΡΟ'Σ, -οῦ, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν λέγεται μηρός, τὸ «μηρί», τὸ ἄνω μέρος τοῦ σκέλους, τὸ κωλομέρι, τὸ μπούτι, λατ. **femur**.

Ἔτυμ. : *μηρὸς* (ὁμηρ. πληθ. *μηρὰ* καὶ *μηρία*) ‹ἰαπ. *mēs-ro-› ἰαπ. *mero- πρβλ. λατ. **membrum** (*mēms-ro-m), **membrana**, ἰρλ. **mīr** (τεμάχιον κρέατος), παλ-σλαυ. **me,zdra** (τὸ κάρκαδο πού οχηματίζεται ἐπὶ τραύματος), σανσκρ **mā,sá-m** (κρέας), ἀρμ. **mis**, γοτθ. **mimza-**, παλ-πρωσσ **mensa** (κρέας)· ἐξ ἰαπ. *mēmso- ἰαπ. τύπος *mēs- ὑπάρχει ἐν τῷ σανσκρ. **māḥ**, λιθ. **mėsà** (κρέας), καὶ ἑλλ. *μηδός* ‹*mēsro-

μηρο-τρᾰφής, ὲς (*μηρός*+*τραφῆναι*)· ὁ ἐν τῷ μηρῷ τραφείς, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου.

μηρο-τῡπής, ὲς (*μηρός*+*τύπτειν*)· ὁ τύπτων τὸν μηρόν.

μηρῡκάομαι, ἀποθ.· μηρυκάζω, ἀναμασῶ, λατ. **ruminare** [ἀγν. ἐτυμ.].

ΜΗΡΥ'ΟΜΑΙ, ἀποθ., μελ. *θσομαι*· ἀόρ. α' *ἐμηρῡσάμην*· ἐπὶ ἱστίων, συστέλλω, μαζεύω || ἐπὶ τῆς ἀγκύρας, ἀνασύρω τὴν ἄγκυραν. 2) εἰς τὴν ὑφαντικήν, τυλίσσω κλωστήν || *κρόκα ἐν στήμονι μηρύομαι* =ἐνυφαίνω τὸ ὑφάδιον εἰς τὸ στημόνι.— **II** ἐνίοτε μετὰ παθητ. ἐνν., τυλίσσομαι: *κισσὸς μηρύεται περὶ χείλη*=ὁ κισσὸς τυλίσσεται περὶ τὰ χείλη, τὴν ἄκραν. [*μηρύω, μήρινθος* συνανήκουσιν· δι' ἐτυμολ. βλ. *σμήρινθος*].

μήσαο, μήσατο, ἐπικ. 6' καὶ γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *μήδομαι*.

μήσεαι, ἐπ. 6' ἑν. τοῦ *μήσομαι*, μέλ. τοῦ *μήδομαι*.

μῆστο, ἐπ. γ' ἑν. συνῳρ. ἀορ. 6' τοῦ *μήδομαι*.

μήστωρ, -ορος, ὁ (*μήδομαι*)· σύμβουλος, προπονητής, ἐπόπτης || *μήστωρ μάχης*=ὁ ἐπιστήμων (ἔμπειρος) τῆς μάχης, ἐμπειροπόλεμος.

μή-τε· = **μή τε**· καὶ ὄχι, καὶ δέν...— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον διπλοῦν: *μήτε... μήτε*=οὔτε... οὔτε.

ΜΗ'ΤΗΡ, δωρ. **μάτηρ,** ἡ, γεν. *μητέρος* καὶ συγκεκ. *μητρός*· αἰτ. ἑν. *μητέρα*, πληθ. *μητέρας*, λατ. **mater**· ὅ,τι καὶ νῦν, μήτηρ, μητέρα, μάννα || ὡς. καὶ· ἐπὶ ζώων, μάννα, *τοκὰς* || μτφρ. ἐπὶ χώρας: *μήτηρ μήλων*= μήτηρ ποιμνίων (γεννῶσα, τρέφουσα, ποίμνια) || *γῆ μήτηρ*=ἡ μήτηρ Γῆ || ὡς κύρ. δὲ ὄνομα, ἡ *Μήτηρ* κεῖται ἀντὶ τῶν: *Δημήτηρ, Ρέα* ἢ *Κυβέλη*.

Ἔτυμ. : *μήτηρ*=σανσκρ. **mātár**, Ζενδ. **mątar-**, ἀρμ. **mayr** (*μήτηρ*) πρβλ. καὶ ἀλβ. **motre** κυρ.=ἀδελφὴ ἡλικιωμένη, ἐπέχουσα θέσιν μητρός), λατ. **māter** (γεν. **mātris**), παλ-ιρλ. **mąthir**, παλ-γερμ. **muoter**, παλ-norr. **móðr**, ἀγγλ-σαξ. **módor** (*μήτηρ*), λεττ. **mâte** (*μήτηρ*), παλ-πρωσσ. **pomatre**, (*μητρυιά*), παλ-σλαυ. **mati** (*μήτηρ*)· πάντα ἐκ τοῦ ἰαπ. *mātēr ‹*ma (τῆς γνωστῆς συλλαβῆς τῶν νηπίων, περὶ ἧς βλ. ἐν *μᾶ*)· κατά τινας δὲ πιθ. ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **manus** (=ὅστις πιάνει τι› χείρ)· ἐκ τοῦ *μήτηρ* δὲ παράγονται τά: *μητρυιά*, ἰων. *μητρυιή*, δωρ. *μᾱτρυιά*=ἀρμ. **mawru** (μητρυιά), *μητρῷος, μήτρως*· βλ. καὶ *μήτρα*.

μή-τί, οὐδ. τοῦ *μή-τις* (βλ. λ.).

μῆτι, συνῳρ. δοτ. τοῦ *μῆτις* (*μήτιος*), ἀντὶ *μήτει*.

μητιάασθαι, μητιάασθε, ἐπ. τύποι ἀντὶ *μητιᾶσθαι, μητιᾶσθε*, ἀπρφ. ἐν. καὶ 6' πληθ. ὁριστ. τοῦ *μητιάω*.

μητῐάω, μελ. *μητιάσω* (*μῆτις*)· μελετῶ, σκέπτομαι, συλλογίζομαι || βάλλω τι ὡς σκοπόν μου || καταστρώνω σχέδια δι' ἓν πρᾶγμα || ἀπολ. διαλλογίζομαι, καὶ ἐν τῷ μέσῳ συζητῶ κατ' ἐμαυτόν, βασανίζω τὸ μυαλό μου διά τι.— **II** σχεδιάζω, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, προκαλῶ (κακόν).

μητῐέτης, ἐπ. **μητίετᾰ, -ου,** ὁ (*μῆτις*)· σύμβουλος || ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός, πάνσοφος, ἐπινοητικός.

μητῐόεις, εσσα, εν (*μῆτις*)· πλήρης συνέσεως, περινούστατος || ἐπιδέξιος, ἔμπειρος.

μητίομαι, μελ. *-ῐσομαι*· ἀόρ. α' *ἐμητῐσάμην*, ἀποθ. (*μῆτις*)· ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω.

μητῐόων, ἐπ. ἀντὶ *μητιῶν*, μτχ. τοῦ *μητιάω* (βλ. λ.).

μητιόωσι, -όωντο, ἐπ. γ' πληθ. ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ μέσ. πρτ. τοῦ *μητιάω*.

ΜΗ͂ΤΙΣ, -ῐος, ἡ· ἀττ. γεν. *-ῐδος*· ἐπ. δοτ. *μήτι* ἀντὶ *μήτει*· αἰτ. *μῆτιν*· ἡ δύναμις (ἱκανότης) τοῦ δίδειν σοφὰς συμβουλάς, σοφία, εὐφυΐα, σύνεσις, ἐπιδεξιότης, πανουργία, πονηρία, δολιότης.— **II** σχέδιον, ἐπιχείρησις.

Ἔτυμ. : *μῆτις*· *μητιάω* -*ῶ*, μεσ. *μητιῶμαι, μητίομαι*· *μητίετα* (*Ζεύς, Ζεῦ*· τὸ *-ετα* ‹*ἵημι*, ριζ. jē) : σανσκρ. **mátra-m** (μέτρον, περίσκεψις), **māna-m, mā-ti-ḥ** (= *μῆτις*), *mā́ti*, *mimāti* (μετρεῖν), Ζενδ., παλ-περσ. **mā-** (μετρεῖν), σανσκρ. **miti-ḥ**, Ζενδ. **-miti-** (μέτρον, ἀξία), ἀλβ. **mat**, **mas** (**matjō*) = μετρῶ, **mot** (**met-*)=χρονιά, πρβλ. ὡσ. καὶ λατ. **metior, mensus sum**, γοτθ. **mēla** (μέδιμνος, κιλόν), **mel** (χρόνος), ἀγγλ-σαξ **móer** (μέτρον), (‹ἰαπ. **mēti-* = ἑλλ. *μῆτις*, σανσκρ. **māti-ḥ**), παλ-σλαυ. **mĕra** (μέτρον), λιθ. **mẽtas** (ἔτος, χρόνος), **matuju** (μετρῶ)· πάντα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ριζ. **mē-** (μετρεῖν)· βλ. καὶ ἐν *μήν, μέδομαι*· κατ' ἄλλους τὰ *μῆτις*, **mētior** κ. ἄ. εἶναι παράγωγα τοῦ μακροῦ τύπου τῆς ἰαπ. ρ. ***mēt-*** (ἧτις μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ ἑλλ. *μέτρον* βλ. λ.).

μή-τῐς, ὁ, ἡ, *μή-τῐ*, τό, γεν. *μητῐ́νος* (*μή* + *τίς*)· μήπως τις, μήπως τι (ἵνα μή τις, ἵνα μή τι), λατιν. **ne quis, ne quid**.— **II** τὸ οὐδ. *μήτι* κεῖται συχνὰ ἐν ἐπιρρ. ἐνν., μήπως κάπως, μήπως κατά τινα τρόπον (ἵνα κατ' οὐδένα τρόπον) || ἐγράφετο ὡσ. καὶ κεχωρισμένως: *μή τι* || ἐν πλαγίᾳ ἐρωτήσει, μήπως τυχόν..., μή τύχῃ καί...

μή-τοι, ἢ χωριστὰ *μή τοι*· ἐντονώτερον τοῦ ἁπλοῦ *μή*· κατ' οὐδένα τρόπον, διόλου, οὐχί || *μήτοι γε* — ὄχι, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

μήτρα, ἡ (*μήτηρ*), λατ. **matrix**· ὅ,τι καὶ σήμερον ὀνομάζεται οὕτω, τὸ μέρος τοῦ γυναικείου σώματος ἐν ᾧ συλλαμβάνεται καὶ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον.

Ἔτυμ. : *μήτρα* : λατιν. **mātrīx**, παλ-γερμ. **muodar, mōder**, παλ-fris. **mōther**, μεσ-γερμ. **müder**, γερμ. **mieder**· βλ. καὶ *μήτηρ*.

μητρ-ᾰγύρτης, -ου, ὁ (*μήτηρ*+*ἀγύρτης*)· ἐλαιτῶν ἱερεὺς τῆς Κυβέλης, μητρὸς τῶν Θεῶν, εἶδος ἐπαιτοῦντος μοναχοῦ.

μητρ-αδελφεὸς ἢ *μητρ-άδελφος*, ὁ καὶ ἡ, δωρ. **ματρ-** (*μήτηρ* + *ἀδελφός*)· ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ τῆς μητρός, θεῖος ἢ θεία.

μητρ-ᾰλοίας ἢ **μητρ-αλῴας, -ου,** ὁ (*μήτηρ* + *ἀλοιάω*)· ὁ τύπτων (κτυπῶν, φονεύων) τὴν μητέρα του, μητροκτόνος.

μήτρη, ἡ, ἰων. *μήτρα*.

μητριάς, -άδος, ἡ· ἀνώμαλ. θηλ. τοῦ *μήτριος*.

μητρῐ́διος, α, ον (*μήτρα*)· ὁ ἔχων μήτραν, ἤτοι γόνιμος, καρποφόρος.

μητρό-δοκος, δωρ. **ματρ—, ον** (*μήτηρ*+*δέχομαι*)· ὁ δεκτὸς γενόμενος ὑπὸ τῆς μητρός.

μητρο-ήθης, ες (*μήτηρ*+*ἦθος*)· ὁ ἔχων τὸ ἦθος (τὸν χαρακτῆρα) τῆς μητρός.

μητρόθεν, δωρ. *μᾱτρόθεν*, ἐπίρ. (*μήτηρ*)· ἐκ μητρός, πρὸς μητρός, ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς μητρός || ἐκ κοιλίας μητρός.

μητρο-κᾰσιγνήτη, ἡ (*μήτηρ*+*κασιγνήτη*)· ἀδελφὴ τῆς μητρός (θηλ. *κασιγνήτη ὁμομητρία*=ἀδελφὴ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός).

μητρο-κτονέω, μελ. *-ήσω*· κτείνω (φονεύω) τὴν μητέρα μου, γίνομαι μητροκτόνος· ἐκ τοῦ

μητρο-κτόνος, ον (*μήτηρ* + *κτείνω*)· ὁ φονεύων τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, καὶ σήμερον ἔτι μητροκτόνος

λεγόμενος.— ‖ *μητρόκτονος, ον,* μετὰ παθητ. ἐνν. ὁ φονευόμενος ὑπὸ τῆς μητρός του.

μητρο-μήτωρ, δωρ. **-μᾶτωρ,** *-ορος,* ἡ·=ἡ μητρὸς μήτηρ, ἡ μάμμη, προμήτωρ, γιαγιά.

μητρο-πάτωρ, *-ορος,* ὁ·=ὁ μητρὸς πατήρ, ὁ πρὸς μητρὸς πάππος.

μητρό-πολις, δωρ. *ματρ—, -εως,* ἡ *(μήτηρ+πόλις)*· ἡ μήτηρ πόλις, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῆς (καὶ ἐξ αὐτῆς) ἀποστελλομένας ἀποικίας, θεωρουμένας ὡς θυγατέρας της.— ‖ γεν. ὁ,τι καὶ σήμερον νοοῦμεν ἐνίοτε λέγοντες μητρόπολις, ἡ πρωτεύουσα (πόλις) μιᾶς χώρας.— ‖‖ ἡ πατρὶς τινος, ἡ γενέτειρά του (ἡ γεννήσασα αὐτόν, ἡ μήτηρ ἑπομένως δι' αὐτὸν πόλις).

μητρο-πόλος, *ον (μήτηρ+πολέομαι)*· ἡ περιποιουμένη καὶ βοηθοῦσα τὰς μητέρας κατὰ τὸν τοκετόν, ἐπίθ. τῆς *Εἰλειθυίας* (βλ. λ.).

μητρό-ρριπτος, *ον (μήτηρ + ῥίπτω)*· ὁ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀπερριμμένος.

μητρο-φθόρος, *ον (μήτηρ+φθείρω)*· ὁ φονεύων τὴν μητέρα του, μητροκτόνος.

μητρο-φόνος, *ον,* καὶ *-η, -ον (μήτηρ+*φένω)*· ὁ φονεύων τὴν μητέρα του, μητροκτόνος.

μητρο-φόντης, *-ου,* ὁ *(μήτηρ+*φένω)*·=*μητροφόνος* (βλ. λ.).

μητρυιά, *-ᾶς,* ἰων. **μητρυιή,** *-ῆς,* ἡ *(μήτηρ)*· ὅ,τι καὶ νῦν, μητρυιά, δετὴ μήτηρ, νέα δηλ. σύζυγος τοῦ πατρός, καὶ οὐχὶ ἡ γεννήσασα τὰ τέκνα, ἡ φυσικὴ των μήτηρ· λατ. **noverca** ‖ μτφρ. *μητρυιὰ νεῶν*=βραχώδης καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τὰ πλοῖα ἀκτή.

μητρῷος, ἐπικ. **μητρώιος,** *α, ον (μήτηρ)*· ὁ τῆς μητρός, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μητέρα, μητρικός.— ‖ ὡς οὐσ. *τὸ Μητρῷον (ἐνν. ἱερὸν)* = ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος ἢ καὶ τῆς Κυβέλης (βλ. Κ. Ε. Λ.). 2) *τὰ μητρῷα (ἐνν. ἱερὰ)*=ἡ λατρεία τῆς Κυβέλης.

μήτρως, ὁ, γεν. *μήτρωος* καὶ *μήτρω*· αἰτ. *μήτρωα* καὶ *μήτρων (μήτηρ)*· ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. 2) γεν., πᾶς συγγενὴς ἐκ τῆς μητρικῆς γραμμῆς (ἀντ. τῷ *πάτρως*).

Ἔτυμ.: *μήτρως· μητρυιὰ* (πρβλ. *πάτρως, πατρυιὸς* ἐν λ. *πατήρ*)· *μητρυιὰ*=ἀρμ. **mawru** ⟨**matruwja,* πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **mòdrie** (ἀδελφὴ τῆς μητρός)· *μητρωF-*⟩*μητρώιος·* πρβλ. ὡσ. λατ. **matrōna,** (**mātrōu*).

μηχανάασθαι, -άασθε, ἐπικ. ἀντὶ *μηχανᾶσθαι, -ᾶσθε,* ἐν. ἀπρφ. καὶ ὁ' πληθ. Ὁριστ. τοῦ *μηχανάομαι.*

μηχᾰνάομαι, μελ. *-ήσομαι·* ἀόρ. α' *ἐμηχανησάμην·* πρκ. *μεμηχάνημαι,* ἀποθ. *(μηχανή)*· λατ. **machinari**· κατασκευάζω τι διὰ τέχνης, συναρμολογῶ, κατασκευάζω, προπαρασκευάζω. 2) μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, σχεδιάζω, θυσσοδομῶ.— ‖ ὡς μέσον, προμηδεύω δι' ἐμαυτόν.

μηχᾰνάω·=*μηχανάομαι,* ὡς ἐνεργ. ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ ἐπ. μτχ. *μηχανόωντας (ι ἀτάσθαλα μηχανόωντας)*=μηχανωμένους κακὰ πράγματα· ὁ πρκ. ὅμως *μεμηχάνημαι* κεῖται συνήθως ἐν παθ. πάντοτε ἐνν.

μηχανοώμην, *.όωο, -όωτο,* ἐπικ. τύποι ἀντὶ *μηχανώμην, -ῶο, -ῶτο,* ἐν. Εὐκτ. τοῦ *μηχανάομαι.*

μηχανόομαι, ἰων. ἀντὶ *μηχανάομαι.*

μηχᾰνή, ἡ *(μῆχος),* λατ. **machĭna**· μηχάνημα, ἐργαλεῖον, πρὸς ἀνύψωσιν βαρῶν κ.τ.ὁ. 2) εἶδος πολεμικῆς μηχανῆς.— ‖ τέχνασμα, πανουργία, δόλος ‖ γεν., τρόπος ἢ μέσον δι' οὗ τις ἐκτελεῖ τι.— *μηχαναί* = τεχνάσματα (ἐν κακῇ ἐνν.) ‖ *μηχανὴ κακῶν*=ἐπινόησις ἐναντίον τῶν κακῶν, τέχνασμα πρὸς ἀποφυγὴν των ἢ περιορισμὸν των ‖ *μηδεμιᾷ μηχανῇ*=κατ' οὐδένα τρόπον, δι' οὐδενὸς μέσου, μὲ κανένα τέχνασμα (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ*) [δι' ἐτυμ. βλ. *μῆχος*].

μηχάνημα, *-ᾰτος,* τὸ *(μηχανάομαι)*· μηχανή, ὅ,τι καὶ σήμερον λέγομεν μηχάνημα.— ‖ εὐφυὲς τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη.

μηχανητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μηχανάομαι·* πρέπει νὰ μηχανευθῇ τίς τι, νὰ ἐπινοήσῃ τέχνασμά τι.

μηχᾰνητικός, *ή, όν (μηχανάομαι)*=*μηχανικός.*

μηχᾰνικός, *ή, όν (μηχανή)*· ὁ ἐφευρετικός, ἐπινοητικός, εὐφυής.— ‖ ὡς οὐσ. *ἡ μηχανικὴ (ἐνν. τέχνη)*=ἡ Μηχανική (ὡς καὶ σήμερον εἶναι ἐν χρήσει ἡ λ.).

μηχᾰ-νιώτης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *μηχανητὴς* βλ. λ.).

μηχᾰνο-δίφης, *-ου,* ὁ *(μηχανὴ+δι ῥίω)*· ὁ ἐπινοῶν τεχνάσματα, ἐπινοητικός.

μηχᾰνόεις, *εσσα, εν (μηχανή)*· εὐφυής, ἐφευρετικός.

μηχᾰνο-ποιός, *όν (μηχανὴ+ποιέω)*· ὁ κατασκευάζων μηχανὰς (κυρ. πολεμικὰς) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μηχανοποιός*=ὁ κατασκευαστὴς πολεμικῶν μηχανῶν.

μηχᾰνο-ῥᾰφέω, μελ. *-ήσω*· ἐφευρίσκω δόλους καὶ ἀπάτας, καταστρώνω πανοῦργα σχέδια, δολοπλοκῶ, πλέκω δόλους· ἐκ τοῦ

μηχᾰνο-ῥράφος, *ον (μηχανὴ+ῥάπτω)*· ὁ παρασκευάζων πανοῦργα σχέδια, δολοπλόκος, ὁ ἐφευρίσκων δόλους καὶ ἀπάτας.

μηχᾰν-ουργός, *όν (μηχανὴ+ἔργον)*·=*μηχανοποιός* (βλ. λ.).— ‖ παθητ., ὁ δολίως κατεστρωμένος, δολίως παρεσκευασμένος ὑπό τινος.

μηχανόωνται, *-όωντο,* ἐπ. γ' πληθ. ἐν. καὶ πρτ. τοῦ *μηχανάομαι.*

μῆχαρ, τό·=*μῆχος* (βλ. λ.).

ΜΗ͂ΧΟΣ, τό· μέσον, τρόπος, βοήθημα ‖ μηχανή, τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη.

Ἔτυμ.: *μῆχος,* δωρ. *μᾶχος, μῆχαρ· μηχᾰνή,* δωρ. *μᾶχανᾱ́* (⟩λατ. **machina**)· *μηχανάω, μηχανάομαι· ἀμήχᾰνος·* πρβλ. γοτθ. **magan** (δύναμαι). παλ-norr. **má,** ἀπρφ. **mega,** ἀγγλ-σαξ. **moez,** παλ-σαξ. **mag,** παλ-γερμ. **mag,** γοτθ. **mahts,** παλ-norr. **máttr,** παλ-γερμ. **maht** (δύναμις), παλ-norr. **megin,** **magn** (δύναμις)=ἀγγλ-σαξ. **moegen,** παλ-σαξ. **megin,** παλ-γερμ. **magan, megin**· πάντα δὲ ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***mǝ̄gh-** : ***megh-**· ἢ ὑπό τινων συσχέτισις πρὸς ταῦτα τῶν : ἑλλ. *μέγας,* λατ. **magnus,** σανσκρ. **mahánt** (=μέγας) εἶναι λίαν ἀμφίβολος.

μία, ἡ· γεν. *μιᾶς,* ἰων. *μιῆς·* δοτ. *μιᾷ, μιῇ·* αἰτ. *μίᾰν·* θηλ. τοῦ *εἷς* [δι' ἐτυμ. βλ. *εἷς*].

ΜΙΑΊ͂ΝΩ, μελ. *μιᾰνῶ·* ἀόρ. α' *ἐμίηνα,* ἀττ. *ἐμίᾱνα·* πρκ. *μεμίαγκα.*—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐμιάνθην·* πρκ. *μεμίασμαι,* ἢ *μεμίαμμαι·* χρωματίζω, «περνῶ μπογιά», βάφω, λατ. **violare** ‖ κηλιδώνω, ρυπαίνω, λερώνω, «λεκιάζω». 2) ἠθικῶς, μιαίνω, μολύνω, βεβηλώνω.

Ἔτυμ. ι *μιαίνω· μιαρὸς* (**miwaro-s*)· *μίασμα· ἀμίαντος·* ἐκ ριζ- βάσεως **m(j)eva**ˣ(ρυπαίνω),μαρτυρουμένης ἐν τῷ σανσκρ. **mūtra-m** (κάτουρο), Ζενδ. **mūθrəm** (ρύπος), ἰρλ. **mūn** (οὖρον), παλ-σλαυ. **myti** (πλύνω), **mylo** (σάπων), λεττ. **mant** (κολυμβῶ), κυπρ. παρ' Ἡσυχ· *«μυλάσασθαι· τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν σμήξασθαι»·* ἐξ ἐκτετ. ἰαπ. ῥ. ***meud-** προῆλθον τὰ *μύζω, μυζάω, μύδος* (βλ. λ. λ.). Κατά τινα ὑπόκειται ἐνταῦθα ὑποθετικὸν οὐσ. *μιFα* (ῥύπος), τοῦ ὁποίου ἡ τοπικὴ **μιFαι* θὰ ἀνεγνωρίζετο εἰς τὸ *μιαι-φόνος.* Τὰ *ἀμύμων* καὶ *μῶμος* θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθοῦν ὡς προερχόμενα ἐκ τῆς μεταπτωτικῆς μορφῆς τῆς ***mū̆-**, ***mō[u]-** τῆς μνημονευθείσης βάσεως.

μῐαι-φονέω, μελ. *-ήσω (μιαιφόνος)*· εἶμαι μολυσμένος ἀπὸ φονικὸν αἷμα, εἶμαι *μιαιφόνος* (βλ. λ.), εἶμαι φονιᾶς, ἔνοχος φόνου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῐαι-φόνῐα, ἡ *(μιαιφονέω)*· μίανσις ἐκ φόνου, φόνος, ἔνοχη διὰ φόνον.

μῐαι-φόνος, *ον (μιαίνω+*φένω)*· ὁ μεμιασμένος ἀπὸ αἷμα φόνου, φονεύς, φονιᾶς, αἱμοδιψής, αἱμοχαρὴς ‖ ὁ ἔνοχος φόνου.—Παραθετ. *μῐαιφονώτερος, -ώτατος.*

μιάνθην, ἐπικ. ἀντὶ *ἐμιάνθην,* παθ. ἀόρ. τοῦ *μιαίνω.*

μῐᾰρία, ἡ *(μιαρός)*· τὸ κτηνῶδες, ἡ ἀχρειότης (ὁ χαρακτὴρ δηλ. τοῦ μιαροῦ).— ‖ = *μίασμα* (βλ. λ.), μόλυσμα, ἔγκλημα (κυρ. φόνου).

μῐᾰρό-γλωσσος, *ον (μιαρὸς + γλῶσσα)*· ὁ ἔχων μιαρὰν γλῶσσαν, αἰσχρολόγος, «βρωμόγλωσσος», βωμολόχος.

μῐᾰρός, *ά, όν (μιαίνω)*· κηλιδωμένος (λερωμένος), μεμιασμένος, μεμολυσμένος ‖ μτφρ. μεμισομένος ἀπὸ αἷμα φόνου. 2) γενικῶς, καὶ ἐπὶ ἠθικῆς ἐνν. ἀκάθαρτος, βέβηλος, βδελυρός, ρυπαρός, λατ. **impurus** ‖ μτφρ. κτηνώδης, βάναυσος, χυδαῖος, σιχαμερός.— ἐπιρ. *μιαρῶς.*

μίασμα, *-ατος,* τὸ *(μιαίνω)*· μόλυνσις, κηλίς, ἀκαθαρσία, ρύπος ‖ μόλυσμα, ἰδίως ἐκ φόνου, ἀλλὰ καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ἐγκληματικῆς πράξεως, μίανσις, μολυσμός," λατ. **piaculum.**

μῐασμός, -οῦ, ὁ (*μιαίνω*)· μίανσις, μολυσμός.

μῐάστωρ, -ορος, ὁ (*μιαίνω*)· ὁ μιαρός, ἐναγής, ἀλιτήριος, ἄθλιος, μεμιασμένος, ὁ προκαλῶν μόλυνσιν, ὁ μολύνων καὶ τοὺς ἄλλους, ἔνοχος, κακοῦργος, λατ. **homo piacularis.**— **II** = *ἀλάστωρ* (βλ. λ.), ἐκδικητής, τιμωρὸς τοιούτων ἐγκλημάτων, ὅστις καὶ αὐτὸς μολύνεται ὡς χύνων αἷμα κατὰ τὴν *ἐκδίκησιν*.

μῐγα, ἐπίρ. (*μ(ε)ίγνυμι*)· μεμειγμένως, ἀναμείκτως, ἀνάκατα.

μῐγάζομαι, ποιητ. ἀποθ. ἀντὶ *μείγνυμαι*.

μῐγάς, -*άδος*, ὁ, ἡ (*μίγα*)· ὁ μεμειγμένος, ἀνάμεικτος, σύμμεικτος, ἀνακατωμένος, λατ. **promiscuus.**

μίγδᾰ καὶ **μίγδην,** ἐπίρ. (*μίγα*)· μεμειγμένως, ἀναμείξ.

μιγείην, Εὐκτ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *μείγνυμι*.

μιγείς, μτχ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *μείγνυμι*.

μίγεν, ἀντὶ *ἐμίγησαν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *μείγνυμι*.

μιγήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *μείγνυμι*.

μῐγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *μείγνυμι*.

μῖγμα (ὀρθότ. *μεῖγμα*), -*ατος*, τό· ὡς καὶ νῦν, ἀνάμειξις, τὸ ἐκ τῆς ἀναμείξεως ἀποτελούμενον, τὸ σύνθετον.

ΜΙΓΝΥ¯ΜΙ (ὀρθότερον **μείγνυμι**), καὶ **μ(ε)ιγνύω,** ὡσ. *μίσγω*· μελλ. *μ(ε)ίξω*· ἀόρ. α' *ἔμ(ε)ιξα*, ἀπρφ. *μ(ε)ῖξαι*.— Μέσον καὶ παθητικὸν *μ(ε)ίγνῦμαι* καὶ *μίσγομαι*· μέσ. μέλλ. *μ(ε)ίξομαι*, παθ. μελ. α' *μ(ε)ιχθήσομαι*, μελλ. 6' *μῐγήσομαι*· τετελ. μελλ. *μεμ(ε)ίξομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐμ(ε)ιξάμην*, παθ. ἀόρ. α' *ἐμ(ε)ίχθην*, παθ. ἀόρ. 6' *ἐμῐγην*· γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. *ἔμ(ε)ικτο*, ἢ *μ(ε)ῖκτο*· πρκ. *μέμ(ε)ιγμαι*· ἐπ.γ'ἐν. ὑπερσ. *μέμ(ε)ικτο*· λατ.**misceo**·ἀναμειγνύω,ἀνακατώνω, κυρ. δὲ ὑγρά, π. χ. οἶνον μεθ' ὕδατος. **2)** γενικῶς, συνενῶ, συνάπτω, φέρω εἰς ἐπαφήν, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό. **3)** φέρω εἰς ἐπαφήν, φέρω εἰς σχέσιν, καθιστῶ τι γνωστὸν εἴς τινα, τὸν κάμνω νὰ κάμῃ τὴν γνωριμίαν τινός ‖ *μείγνυμί τινα ἄνθεσι* = καλύπτω τινὰ δι' ἀνθέων.— **II** μέσον καὶ παθητικόν, ἀναμειγνύομαι μετά τινος, συναναστρέφομαι μετά τινος, ἔρχομαι εἰς ἐπαφὴν μετά τινος ‖ φθάνω εἰς... πλησιάζω εἰς... ἐγγίζω τι: *κλισίησι μιγήμεναι*=νὰ φθάσουν μέχρι τῶν σκηνῶν, νὰ πλησιάσουν εἰς τὰς σκηνάς ‖ ἔρχομαι εἴς τινα τόπον, παρευρίσκομαι εἴς τι ‖ σθεν, συναντῶ τινα, ζῶ μαζὶ μέ τινα, συναναστρέφομαί τινα ‖ ἀλλὰ καὶ ἐν ἐχθρικῇ ἐννοίᾳ, συμπλέκομαι, ἀντιμετωπίζω, «πιάνομαι μέ τινα». **2)** καὶ ἐπὶ σαρκικῆς μείξεως τῶν δύο φύλων, ἐπὶ σαρκικῆς συνουσίας, συνέρχομαι, συνευρίσκομαι, συνουσιάζομαι.

Ἔτυμ.: *μείγνυμι*, *μειγνύω*, *μίσγω* (<**μιγ-σκω* — κατ' ἄλλους *μίσγω* <**μισκω* < ***mi̯k-skō*** < ****mi-mzgō*** < ἰαπ. ****mezg-***)· *μίγα* (Πινδ.), *μίγδα* (Ὁμηρ.), *σύμμιγα* (Ἡρόδ.)· *μιγάς*· ὁμηρ. *μιγάζομαι*: σανσκρ. **miks-** (ἀναμειγνύω), **mēksayati** (ἀνακατώνω), **miçrá-ḥ** (ἀνάμεικτος), **misvan-** (περιέχων τὰ μείγματα), λατιν. **misceo** (<****mi̯k-skō***), μτχ. **mixtus** (<****mixito-s***), μεσ-ιρλ. **mescaim** (μειγνύω), gall. **mysqu** (μειγνύω), παλ-γερμ. **miskan**, ἀγγλ-σαξ. **miscian** (μειγνύω) (γερμ. ****misk-*** < ἰαπ. ***mi̯k-sk***), ἑλλ. *μισγ-*, *μειγ-*, *μιγ-*· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. **mei̯k** (ἀναμειγνύω) > ****mei̯ks-***, ****mi̯ks-***, ****moi̯ks-***.

μιγνύω, ὀρθότ. *μειγνύω*· = *μ(ε)ίγνυμι*.

μιήν, γ' ἐν. Ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *μιαίνω*.

μῐη-φόνος, *ον*· = *μιαιφόνος*.

μικκός, *ά*, *όν*, δωρ. ἀντὶ *μικρὸς* (βλ. λ.).

μῐκρ-αῦλαξ, -*ακος*, ὁ, ἡ (*μικρὸς*+*αὖλαξ*)· ὁ ἔχων μικρὰς αὐλακας ‖ σθεν, μικρός, ἀνεπαρκής.

μῐκρ-έμπορος, ὁ (*μικρὸς*+*ἔμπορος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, μικρέμπορος, μικροπραγματευτής, γυρολόγος.

μῐκρο-λογέομαι, μελ. -*ήσομαι*, ἀποθ. (*μικρολόγος*)· εἶμαι μικρολόγος, ἐζετάζω ὅλα τὰ πράγματα μετά πάσης λεπτομερείας (μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν) ‖ φέρομαι μικροπρεπῶς, εἶμαι μικροπρεπής, φιλονικῶ διὰ τὸ τίποτε· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῐκρο-λογία, ἡ, καὶ **σμικρ—** (*μικρολογέομαι*)· ἡ μέχρις ὑπερβολῆς λεπτολόγος ἔρευνα ‖ ὁ χαρακτὴρ τοῦ μικρολόγου ‖ μικρόνοια, κουφότης ‖ ἡ μικροπρέπεια ‖ ἡ διὰ τὸ τίποτε φιλονικία.

μῐκρο-λόγος, *ον* (*μικρὸς* + *λέγω*)· ὁ συλλέγων μικρὰ (μηδαμινὰ) πράγματα ‖ ὁ λογαριάζων (περιλαμβάνων εἰς τὸν λογαριασμόν) μηδαμινὰ πράγματα ‖ ὁ κοπτόμενος (καὶ στενοχωρούμενος) καὶ διὰ τὰς πλέον μηδαμινὰς δαπάνας, φιλάργυρος, «τσιγγούνης». **2)** ὁ φιλονικῶν καὶ διὰ τὰ πλέον ἀνάξια λόγου, μεμψίμοιρος, «γκρινιάρης», μικροπρεπής.

μῐκρο-πολίτης, -*ου*, ὁ, θηλ. -*ῖτις*, -*ίδος*, ἡ· ὁ πολίτης μικρᾶς πόλεως ἢ μικροῦ κράτους.

ΜΙ¯ΚΡΟ¯Σ, ἰων. καὶ ἀρχ. ἀττ. **σμικρός,** δωρ. **μικκός,** *ά*, *όν*· μικρός, ὀλίγιστος, μηδαμινός, ἀσήμαντος, τιποτένιος ‖ ἐπὶ χρόνου, ὀλίγος, βραχύς.— **II** ἐπιρρημ. χρήσεις: κατὰ γεν. *μικροῦ* (ἐνν. *δεῖ* ἢ *δεῖν*) = ὀλίγον λείπει ἀκόμη, παρ' ὀλίγον, σχεδόν ‖ κατὰ δοτ. *μικρῷ*=ὀλίγον, κατ' ὀλίγον, ὀλίγῳ (μετὰ συγκριτ.): *μικρῷ πρόσθεν* = ὀλίγῳ πρότερον ‖ κατ' αἰτ., *μικρὸν*=ὀλίγον τι: *μικρὸν ὑπολείπομαι*=ὀλίγον τι ὑπολείπομαι. **2)** μετὰ προθέσεων: *ἐπὶ μικρὸν*=ἐπ' ὀλίγον, δι' ὀλίγον, οὐχὶ διὰ πολύ ‖ *κατὰ μικρὸν*=ὀλίγον κατ' ὀλίγον, «λίγο-λίγο», εἰς (κατὰ) μικρὰ μέρη ‖ *μετὰ μικρὸν*=μετ' ὀλίγον, ὀλίγον κατόπιν, ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον ‖ *παρὰ μικρὸν* = παρ' ὀλίγον, σχεδόν.— Παραλλήλως πρὸς τὰ ὁμαλὰ παραθετικὰ *μικρότερος*, *μικρότατος*, εἶναι ἐν χρήσει καὶ τὰ ἀνώμαλα παραθετικὰ *ἐλάσσων* — *ἐλάχιστος*, *μείων*—*μεῖστος*, *μειότερος*—*μειότατος*.

Ἔτυμ.: *μῐκρός*, δωρ., Βοιωτ. *μικκὸς* (**μῐκFο-ς*)· *Μίκυθος*, *Μίκυλλος*, *Μικύλος*, *Μίκων*· ἀττ. - ὁμηρ. *σμῐκρός*: παλ-γερμ. **smāhi**, παλ-norr. **smár**, παλ-γερμ. **smāhen** (μικρύνω), γερμ. **schmähen** (ὑβρίζω, προσβάλλω), **schmach** (αἰσχύνη, ὄνειδος), παλ-γερμ. **gismālheōn** (σμικρύνω), λατ. **mīca** (μόριον, κομμάτι), **mīcidus** (ἐλάχιστος)· πάντα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ****smē(i)k-***, ****smīk-***, <(****smei-*** κατ' ἐπέκτασιν (=κομματιάζω)· βλ. καὶ *σμίλη*, *σμίνθος*, *σμῆν*.

μῐκρο-φῐλο-τῑμία, ἡ· ἡ εἰς (διὰ) μικρὰ πράγματα φιλοδοξία, τὸ νὰ φιλοδοξῇ κανεὶς ἀσήμαντα πράγματα· ἐκ τοῦ

μῐκρο-φῐλό-τῑμος, *ον* (*μικρὸς*+*φιλότιμος*)· ὁ φιλοδοξῶν ἀσημάντους διακρίσεις, κενόδοξος.

μῐκρο-ψῡχία, ἡ· τὸ νὰ εἶναί τις μικρόψυχος, τὸ νὰ ἔχῃ μικρὰν ψυχήν, ταπεινὸν φρόνημα· ἐκ τοῦ

μῐκρό-ψῡχος, *ον* (*μικρὸς*+*ψυχή*)· ὁ ἔχων μικρὰν ψυχήν, μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρόνημα, τιποτένιος.

μῖκτο (καὶ ὀρθότ. **μεῖκτο**), ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. β' τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*.

μικτός, *ή*, *όν* (ὀρθότ. **μεικτὸς**) (*μ(ε)ίγνυμι*)· μεμειγμένος, ἀνάμεικτος, σύμμεικτος.

μῖλαξ, -*ᾶκος*, ἡ, ἀττ. ἀντὶ *σμῖλαξ*· τὸ δένδρον σμῖλαξ (τάξος, ἴτεαμος, κοιν. «ἥμελο ἔλατο»)· [δι' ἐτυμ. βλ. *σμῖλαξ*].

Μῑλήσιος, *α*, *ον*· ὁ ἐκ Μιλήτου, ὁ τῆς Μιλήτου, ὁ κάτοικος τῆς Μιλήτου· Ἐκ τοῦ

Μίλητος, ἡ· ὄνομα ἑλληνικῶν τινων πόλεων, ὧν ἡ περιφημοτέρα ἦτο ἡ ἐν Καρίᾳ τῆς Μ. Ἀσίας (6λ. Κ. Ε. Λ.).

μῑλῐάριον, τό· στήλη, ἐν ᾗ ἐσημειοῦντο αἱ ἀποστάσεις κατὰ μίλια (=λατ. **miliarium**).— **II** χαλκοῦν σκεῦος ὀξὺ πρὸς τὰ ἄνω, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν δέρμανσιν ὕδατος.

μίλιον, τό· μέτρον μήκους, τὸ Ῥωμαϊκὸν μίλιον, λατ. **mille passus** = 8 ἀρχ. στάδια, ἤτοι 1535 μέτρ., κατὰ 80 δηλ. ὀλίγας μικρότερον τοῦ σημερινοῦ ἀγγλικοῦ μιλίου.

μῑλτεῖον, τό· ἀγγεῖον χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐναπόδεσιν καὶ διατήρησιν μίλτου.

μίλτειος, *α*, *ον* (*μίλτος*)· ὁ ἐκ μίλτου (βλ. λ.)· *μίλτειον στίγμα* = ἡ ἐρυθρὰ γραμμή, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ἡ στάφνη (δηλ. *τὸ μεμιλτωμένον σχοινίον*) τοῦ ξυλουργοῦ.

μῑλτ-ηλῐφής, *ές* (*μίλτος*+*ἀλῐφῆναι*, τοῦ *ἀλείφω*)· ὁ ἀλειμμένος διὰ μίλτου, ὁ χρωματισμένος μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα, κοκκινοβαμμένος (ἐπὶ πλοίου, ὡς τὸ ὁμηρ. *μιλτοπάρῃος*).

μιλτο-πάρῃος, *ον* (*μίλτος* + *παρειά*)· ὁ ἔχων ἐρυθρὰς παρειάς, κοκκινομάγουλος, ἐπίθ. τῶν πλοίων τοῦ Ὀδυσσέως, τῶν ὁποίων αἱ πρῷραι ἦσαν βεβαμμέναι μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα.

ΜΙΛΤΟΣ, ἡ· ἐρυθρὰ γῆ, ὀρυκτὴ ἐρυθρὰ βαφή, κοκκινόχωμα, λατ. **rubrica.**— ‖ κιννάβαρι, ἄμμιον, ἐρυθρὸς μόλυβδος, λατ. **minium** (πρβλ. κοιν. μίνιο). [ἐξ αὐτοῦ καὶ τὰ κύρ. ὀνόμ. ***Μιλτιάδης, Μίλτας, Μιλτώ***· ***μίλτος*** 〈ἰαπ. ***melto-s,*** θεωρεῖται συγγ. τῇ ὁμάδι λέξεων ἐν ***μέλας*** (βλ. λ.)].

μιλτο-φῦρής, ***ὲς*** (***μίλτος***+***φυρῆναι,*** τοῦ ***φύρομαι***)· ὁ συμπεφυρμένος (ἀλειμμένος) μὲ μίλτον (ἐρυθρὸν χρῶμα).

μιλτόω, μελ. ***-ώσω***· παθ. πρκ. ***μεμίλτωμαι*** (***μίλτος***)· χρίω (ἀλείφω, χρωματίζω) μὲ μίλτον, «βάφω κόκκινο» ‖ ***σχοινίον μεμιλτωμένον***=σχοινίον βεβαμμένον διὰ μίλτου («βουτηγμένο εἰς μίνιο»), μὲ τὸ ὁποῖον ***«συνήλαυνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς ἐν τῇ Ἀγορᾷ περιφερομένους ἀργοσχόλους Ἀθηναίους»***.

μιλτ-ώδης, ***ες*** (***μίλτος*** + ***εἶδος***)· ἐρυθρὸς ὡς μίλτος, κόκκινος, ἐρυθρός.

μίμαρκυς, ἡ· εἶδος «πατσᾶ», παρασκευαζομένου κυρ. ἐκ τῶν ἐντοσθίων καὶ τοῦ αἵματος λαγωοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ζώων (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«κοιλία καὶ ἔντερα τοῦ ἱερείου μεθ' αἵματος σκευαζόμενα»*** [συν. θεωρεῖται ὡς ξένη λέξις, φερομένη ἐνίοτε καὶ ὡς ***μίμαρκις*** ἐν τοῖς ἀντιγράφοις· ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ ἀγγλ-σαξ. **mearch** (λουκάνικο), καὶ λατ. **marceo** (βλ. καὶ ἐν ***μαραίνω***)].

Μίμας, ***-αντος,*** ὁ· ἀπόκρημνον ἀκρωτήριον τῆς Ἰωνίας, ἀπέναντι τῆς Χίου (βλ. Κ.Ε.Λ.).

ΜΙ ΜΕ'ΟΜΑΙ, μελ. ***-ήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐμιμησάμην***· πρκ. ***μεμίμημαι,*** ἀποθ.· μιμοῦμαι, ἀπομιμοῦμαι, παριστάνω, ἀντιγράφω ‖ παθ. μτχ. ***μεμιμημένος*** μετὰ παθ. σημ., ὁ κατεσκευασμένος (ζωγραφημένος) ἐντελῶς ὅμοιος, ὁ γεγενημένος κατ' ὁπομίμησίν τινος.— ‖ ἐπὶ τῶν καλῶν τεχνῶν (ἐπὶ τῆς δραματικῆς τέχνης), παριστάνω, ἐκφράζω, διὰ μιμήσεως (διὰ μιμητικῶν κινήσεων)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῑμηλός, ***ή, όν*** (***μιμέομαι***)· ἐνεργ., μιμητικός, μιμούμενος κατὰ σύστημα, ἐπιτήδειος πρός μίμησιν. — ‖ παθητ., κατὰ μίμησιν πεποιημένος.

μίμημα, ***-ατος,*** τὸ (***μιμέομαι***)· τὸ κατὰ μίμησίν τινος γινόμενον, ἀντίτυπον, ἀντίγραφον, ὁμοίωμα.

μίμησις, ***-εως,*** ἡ· τὸ ἀπομιμεῖσθαι, ἀπομίμησις ‖ εἰκών, ὁμοίωμα.

μιμητέος, ***α, ον,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***μιμέομαι***· ὃν πρέπει νὰ μιμηθῇ τις.— ‖ ***μιμητέον*** = πρέπει νὰ μιμηθῇ τις.

μῑμητής, ***-οῦ,*** ***ὁ*** (***μιμέομαι***)· ὁ ἀπομιμούμενός τι ‖ ὁ παριστάνων ἢ ἀπομιμούμενος χαρακτῆρας (ὡς ὁ ἠθοποιός, ποιητής) ‖ ἀντιγραφεύς.

μῑμητικός, ***ή, όν*** (***μιμέομαι***)· ὁ ἐπιτήδειος περὶ τὴν μίμησιν, ὁ κατὰ συνήθειαν ἀπομιμούμενος τοὺς ἄλλους.

μῑμητός, ***ή, όν*** (***μιμέομαι***)· ὁ δυνάμενος νὰ τύχῃ μιμήσεως, ὃν δύναταί τις νὰ μιμηθῇ ἢ νὰ ἀντιγράψῃ.

μιμνάζω, θαμιστ. τοῦ ***μίμνω, μένω***· μένω, παραμένω, ἀπομένω.— ‖ μτβτ., ἀναμένω, περιμένω, τινά.

μιμνῄσκω, μελ. ***μνήσω***· ἀόρ. α' ***ἔμνησα*** (***μνάω***)· ἀναμιμνήσκω, ὑπομιμνήσκω, ὑπενθυμίζω, φέρω (βάλλω) εἰς τὸν νοῦν τινος, τὸν κάμνω νὰ ἀναπολήσῃ τι.— ‖ μέσον καὶ παθητικὸν ***μιμνῄσκομαι,*** ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν τύπον ***μνάομαι***—***μνῶμαι,*** ἐξ οὗ σχηματίζονται οἱ ἄλλοι χρόνοι· μέσ. μελλ. ***μνήσομαι,*** παθ. μελλ. α' ***μνησθήσομαι,*** τστελ. μελλ. ***μεμνήσομαι***· μέσ. ἀόρ. α' ***ἐμνησάμην,*** παθ. ***ἐμνήσθην***· ὁ πρκ. ***μέμνημαι*** εἶναι καὶ μέσος καὶ παθητικός, παρὰ τοῖς ἀττικοῖς δὲ ἔχει πάντοτε σημασίαν ἐνεστ. (ὡς τὸ λατ. **memini**), β' ἐν. ***μέμνῃ*** (συγκεκ. τύπος ἀντὶ ***μέμνησαι***)· Προστ. ***μέμνησο,*** Ἰων. ***μέμνεο***· ὑποτ. ***μέμνωμαι***· Εὐκτ. ***μεμνῄμην,*** ἀλλὰ καὶ ***μεμνώμην*** (***-ῷο, -ῷτο***), Ἰων. ***μεμνέωτο***· ἀπρφ. ***μεμνῆσθαι***· Ἰων. γ' πληθ. ὑπερσ. ***ἐμεμνέατο***· ἀναμιμνήσκομαι, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναπολῶ, ἐνθυμοῦμαι ‖ μετὰ γεν., ***ἀλκῆς μνήσασθαι***=ἕκαστος νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἐν πολέμῳ ἀνδρείαν του ‖ ὡσ. μετὰ μτχ. ***μέμνημαι ἐλθών***=ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχω ἔλθει. 2) ἀναφέρω, μνημονεύω, κάμνω μνείαν (λόγον) περί τινος. 3) ἐνδιαφέρομαι, δίδω προσοχήν, φροντίζω περί τινος.

Ἔτυμ.: ***μιμνήσκω, μιμνήσκομαι***· ***μνήμων***· ***μνήμη, μνημοσύνη***· ***μνῆμα,*** δωρ. ***μνᾶμα***· δι' ἔτυμ. βλ. ***μέμονα.***

μίμνουσι, δωρ. ἀντὶ ***μίμνουσι,*** γ' πληθ. τοῦ ***μίμνω.*** 2) δοτ. μτχ. ἐν. τοῦ ***μίμνω.***

μίμνω, ἀντὶ **μῑ-μένω,** ἀναδιπλ. τύπος τοῦ ***μένω*** (ὡς τὰ ***γί-γνομαι, πί-πτω***)· μένω, παραμένω, μένω ὀπίσω, διαμένω ‖ μετὰ αἰτ. ἀναμένω τι(νά), περιμένω τι(νά). [δι' ἔτυμολ. βλ. ***μένω***].

μῖμο-λόγος, ***ον*** (***μῖμος***+***λέγω***)· ὁ μιμούμενος τὴν φωνὴν τινος (ἀνθρώπου ἢ ἄλλην).— ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ μιμολόγος*** = ***ὁ μιμογράφος,*** γράφων μίμους, ἢ καὶ ὁ ἀπαγγέλλων μίμους.

ΜΙ ΜΟΣ, ***-ου,*** ***ὁ***· ὁ μιμούμενος, ὁ ἀντιγράφων τι διὰ μιμήσεως ‖ ὑποκριτὴς θεάτρου, ἠθοποιός.— ‖ εἶδος πεζοῦ δράματος, παριστῶντος ἐπὶ τὸ γελοιότερον τὰ κατὰ τὴν καθημερινὴν ζωήν, ἄνευ ἰδιαιτέρας ὑποθέσεως.

Ἔτυμ.: ***μῖμος***· ***μιμεῖσθαι***· σκοτ. ἐτυμολ.· συνεσχετίσθη ὑπό τινων, ἀλλ' ἀπιθάνως, πρὸς τὸ σανσκρ. **máyatē,** λεττ. **mìju, mît** (ἀνταλλάσσω) καὶ τὰ λατ. **imitō, imitor.**

μῖν, Ἰων. αἰτ. ἐν. ***τῆς*** προσωπικῆς ἀντων. γ' προσ. δι' ὅλα τὰ γένη, ἀντὶ ***αὐτόν, αὐτήν, αὐτό***· ἀεὶποτε ἐγκλιτικόν· δωρ. καὶ ἀττ. ***νῑν*** ‖ παρ' Ὁμήρῳ ***μὶν αὐτὸν*** =***αὐτὸν τὸν ἴδιον*** ‖ ***ἐν ᾧ*** τὸ ***αὐτόν μιν***= ***ἑαυτὸν*** (εἶναι δηλ. αὐτοπαθές).— ‖ ἐνίοτε κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ πληθ. τῆς τριτοπροσώπου προσωπ. ἀντ., καὶ τῶν τριῶν πάλιν γενῶν, δηλ. ἀντὶ τῶν: ***αὐτούς, αὐτάς, αὐτά.***— ‖‖ = αὐτοπ. ***ἑαυτόν*** [***μιν***—***νιν*** φαίνεται ὅτι ἐμπεριέχουσι τὴν αἰτ. ἐν. (παρὰ Κυπρ.) ***ἶν*** (=αὐτόν, αὐτὴν) 〈ἰαπ. ****i*** (ἀντωνυμ. θέμα)· βλ. ***ἶν***].

μίνθα ἢ **μίνθη,** ἡ, λατ. **menta:** τὸ ἡδύοσμον, ὁ «δυόσμος» [φαίνεται ὅτι καὶ τὸ ἑλλ. καὶ τὸ λατ. εἶναι δάνεια ἐκ τινος ἄλλης γλώσσης τῆς νοτίας Εὐρώπης· λατ. **menta**〉 ἀγγλ-σαξ. **minte,** παλ γερμ. **minza**].

ΜΙ ΝΘΟΣ, ***ὁ,*** καὶ **μίνθα,** ***ἡ***· ἡ «ἀνθρωπεία κόπρος» (Ἡσυχ.).

Ἔτυμ.: ***μίνθος, μίνθα***· ***μινθόω***· ***μί-νθο-ς*** 〈***β.*** **(s)mi,** πρβλ. γοτθ. **smeitan,** παλ-γερμ. **smīzan** (ἀλείφω), παλ-σλαυ. **smedŭ** (**fuscus**), γοτθ. **mail,** παλ-γερμ. **meil,** ἀγγλ-σαξ. **mál** (κηλίς, λεκές)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ρ. ****smi-,*** τῆς ὁποίας παράλλ. τύπος ****smu-*** εὑρίσκεται ἐν τῷ ἑλλ. ***σμυρίζω*** καὶ ***μύδος*** (βλ. λ. λ.), πρβλ. ἀκόμη ριζ. ****(s)m-J-v*** ἐν τῷ ***μι(F)αίνω, μι(F)αρός.***

μινθόω, μελλ. ***-ώσω*** (***μίνθος***)· χρίω (ἀλείφω) διὰ κόπρου (ἀνθρωπίνης). 2) βδελύσσομαι, περιφρονῶ.

Μῑνύαι, οἱ· γενεά τις εὐγενῶν ἐν Ὀρχομενῷ (βλ. Κ. Ε. Λ.)· ἐπίθ. ***Μινύειος, α, ον,*** ἐπ. ***Μινυήιος***= ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Μινύας.

ΜΙ ΝΥ ΘΩ, Ἰων. πρτ. ***μινύθεσκον,*** λατ. **minuo**· μτβτ., μειώνω, ἐλαττώνω, ὀλιγοστεύω, περικόπτω, κολοβώνω, ἐξασθενίζω, τι.— ‖ ἀμτβτ. γίνομαι μικρότερος, ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω, ἐκλείπω, ἐκμηδενίζομαι, ἐρημώνομαι.

Ἔτυμ.: ***μινύθω***· δμηρ. ***μίνυνθα*** (〈***μινυ-ν,*** αἰτ. ἐν. ἀρσ. τοῦ ****μινύς*** (=μικρός, ἤτοι ***μινὺν*** ἐνν. ***χρόνον***)+ ***-θα,*** πρβλ. ἐν ***δη-θά, ὕπαι-θα, ἔν-θα, ἐνταῦ-θα*** κ.ἄ.)· δμηρ. ***μινυνθάδιος***· ***μινυ-ανθής***· ***μινύωρος*** καὶ ***μινυώριος***· ***«μινύζηον***· ***ὀλιγόβιον»*** (Ἡσυχ.)· ***μείων:*** σανσκρ. **minā́ti, minōti** (μειώνω), λατ. **minuo, minor, minimus, minister,** corn. **minow** (ἐλαττώνω), ἀγγλ-σαξ. **minne** (εὐτελής) (〈ἰαπ. ****minú-s*** = μείων), γοτθ. **minniza,** παλ-γερμ. **minniro** (μείων), γοτθ. **minnists,** παλ-γερμ. **minnist** (ἐλάχιστος), γοτθ. **mins,** παλ-norr. **minur,** ἀγγλ-σαξ. **min** (ἧττον), παλ-σλαυ. **mĭnjĭjĭ** (μείων, νεώτερος)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ****minu-***〈****mei-*** (=μειώνω) ἐν τῷ σανσκρ. **mī'yatē** (ἐλαττοῦμαι), ἑλλ. ***μείων***· ἡ ἰαπ. αὐτὴ ρίζα ****mei-*** εἶναι πιθ. ἡ ἰδία πρὸς τὴν ρ. ****mei-*** (ἀνταλλάσσω) ἐν τῷ ἑλλ. (Σικελ.) ***μοῖτος*** (βλ. λ.), λατ. **commūnis, mūtuos** κλπ.· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῑνυνθᾶ, ἐπίρ. (***μινύθω***)· ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον ‖ ἐπὶ χρόνου, ἐπ' ὀλίγον χρόνον, δι' ὀλίγου χρόνου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῑνυνθάδιος, α, ον (*μίνυνθα*)· ὁ ὀλίγον χρόνον διαρκῶν, βραχύβιος, βραχυχρόνιος ‖ συγκριτ. *μινυνθαδιώτερος*.

μῑνῠρῐ́ζω, μελ. *-ίσω* (*μινυρός*)· = *χρῶμαι μινυρᾷ τῇ φωνῇ* = σιγοκλαίω, παραπονοῦμαι μὲ χαμηλὴν φωνήν, κλαυθμηρίζω ‖ ὡσ. σιγοτραγουδῶ, ὑποτονδορύζω ᾠδήν, λατ. **minurire**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῑνῠ́ρισμα, τό (*μινυρίζω*)· τερέτισμα, κελάδημα σιγηλὸν ‖ κλαυθμήρισμα.

μῑνῠρισμός, ὁ (*μινυρίζω*)· τὸ μινυρίζειν, σιγοκλαίειν ‖ σιγοτραγουδεῖν.

μῑνῠ́ρομαι, ἀποθ. (*μινυρός*)· = *μινυρίζω* (βλ. λ.)· ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, κελαδῶ ἡρέμα καὶ γλυκά ‖ γεν., ὑποτονδορύζω μέλος τι, σιγοτραγουδῶ.

ΜἹΝὙΡΟ΄Σ, ά, όν· ὁ χαμηλοφώνως παραπονούμενος (μεμψιμοιρῶν), ὁ σιγανῇ τῇ φωνῇ θρηνολογῶν, κλαυθμηρίζων ‖ ὁ κελαδῶν μὲ ἀσθενῆ φωνήν (ἐπὶ πτηνῶν).

Ἔτυμ.: μινυρός· μινυρίζω, μινύρομαι· εἶναι ἐσχηματισμένα κατ' ὀνοματοποιΐαν, πρβλ. Ἡσυχ. *«μιμιχμός· τοῦ ἵππου φωνή»*, *«μιμάξασα· χρεμετίσασα· φωνήσασα»*, λατ. **minur(r)io** (κελαδῶ, γουργουρίζω), ἐξ οὗ **mintrio** (συρίζω), σανσκρ. **minmiṇa** (ὑποτονδορύζω), παλ-σλαυ. **mŭmati, mĭmati** (τραυλίζω), σανσκρ. **mīmāyat, ámimet** (ἐδρυχᾶτο), ἑλλ. *μηκᾶσθαι* (βλ. λ.).

μῑνῠ́-ὡριος, καὶ **μῑνῠ́-ωρος,** ον, (*μινύθω*+*ὥρα*)· βραχύβιος, βραχυχρόνιος.

Μίνως, ὁ, γεν. *Μίνωος* καὶ *Μίνω*· δοτ. *Μίνωι* καὶ *Μίνῳ*· αττ. *Μίνωα* καὶ *Μίνω* καὶ *Μίνων*· ὁ μυθικὸς Βασιλεὺς τῆς Κρήτης, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης· ἐξ αὐτοῦ τὸ ἐπίθ. *Μῑνώϊος*, αττ. *Μινῷος*, α, ον· ὁ τοῦ Μίνωος (βλ. Κ. Ε. Α.).

μῖξαι (ὀρθότ. *μεῖξαι*), ἀπρφ. ἀορ. α', **μίξεσθαι** (ὀρθότ. *μείξεσθαι*), ἀπρφ. μέσ. μελλ. τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*.

μῖξις (ὀρθότ. *μεῖξις*), *-εως*, ἡ (*μείξω* τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*)· τὸ ἀναμειγνύειν, ἡ ἀνάμειξις.— **ΙΙ** ἐπικοινωνία, σχέσις, συνάφεια, ἐπιμειξία (ἐμπορική) μετ' ἄλλων.

μιξο-βάρβᾰρος, ον (ὀρθότ. *μειξοβ* -) (*μείξω* τοῦ *μείγνυμι* + *βάρβαρος*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ βάρβαρος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ Ἕλλην.

μιξό-θηρ (ὀρθότ. *μειξόθηρ*) ὁ, ἡ (*μείξω*, τοῦ *μείγνυμι*+*θήρ*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θηρίον.

μιξό-θροος (ὀρθότ. *μειξόθρ* —), ον (*μείξω* + *θρόος*)· ὁ μεμειγμένος μὲ φωνάς.

μιξό-λευκος, ον, ὀρθότ. *μειξόλ*— (*μείξω*+*λευκός*)· ὁ μεμειγμένος μετὰ λευκοῦ, ὁ ἀνάμεικτος μὲ λευκόν.

μίξομαι (ὀρθότ' *μείξομαι*)· μέσ. μέλλ. τοῦ *μείγνυμι*.

μιξό-μβροτος, ον, ἀντὶ *μιξό-βροτος* (ὀρθότ. *μειξ*—) (*μείξω* τοῦ *μείγνυμι* + *βροτός*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θνητὸς (ἀνδρώπινος).

μιξο-νόμος, ον (ὀρθότ. *μειξ*—) (*μείξω* τοῦ *μείγνυμι*+*νέμω*)· ὁ βόσκων ἀναμεῖξ μετ' ἄλλων.

μιξο-πάρθενος, ον (ὀρθότ. *μειξοπ*—) (*μείξω* τοῦ *μείγνυμι* + *παρθένος*)· ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ παρθένος, ὁ ἔχων κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος μορφὴν παρθένου (ἐπὶ τῆς Σφιγγός).

μίξω, (ὀρθότ. *μείξω*), μελλ. τοῦ *μ(ε)ίγνυμι*.

μῑσ-ἀγᾰθία, ἡ· τὸ κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ μῖσος (ἀντίθ. τῷ *μισοπονηρία*)· ἐκ τοῦ

μῑσ-ἀγᾰθος, ον (*μῖσος*+*ἀγαθός*)· ὁ μισῶν τὸ ἀγαθόν, ὁ μισῶν τοὺς ἀγαθούς.

μῑσ-αθήναιος, ον (*μῖσος*+*Ἀθηναῖος*)· ὁ μισῶν τοὺς Ἀθηναίους.

μῑσ-ἀλάζων, ον, γεν. *-ονος* (*μῖσος*+*ἀλαζών*)· ὁ μισῶν τοὺς ἀλαζόνας.

μῑσ-αλέξανδρος, ον (*μῖσος*+*Ἀλέξανδρος*)· ὁ μισῶν τὸν Ἀλέξανδρον.

μῑσ-ἄμπελος, ον (*μῖσος*+*ἄμπελος*)· ὁ μισῶν τὴν ἄμπελον (τὸν οἶνον).

μῑσ-άνθρωπος, ον (*μῖσος*+*ἄνθρωπος*)· ὁ μισῶν τοὺς ἀνθρώπους, ὡς καὶ νῦν, «μισάνθρωπος», λατ. **inhumanus**.

μισγ-άγκεια, ἡ (*μίσγω*+*ἄγκος*)· τόπος ἐν ᾧ ἑνοῦνται δύο ἢ πλείονες φάραγγες ὀρέων, καὶ εἰς ὃν εἰσορμῶσι πανταχόθεν τὰ ὕδατά των.

μίσγεσθαι, ἀπρφ. παθ. ἐνεστ. τοῦ *μίσγω*.

μίσγοισαι, θωρ. θηλ. πληθ. τῆς μτχ. ἐν. τοῦ *μίσγω*.

ΜΙ΄ΣΓΩ, βλ. *μ(ε)ίγνυμι*.

μῑσ-έλλην, *-ηνος* ὁ, ἡ (*μῖσος*+*Ἕλλην*)· ὁ μισῶν τοὺς Ἕλληνας.

μῖσέω, μελ. *-ήσω*· πρκ. *μεμίσηκα*.— Παθητ., μέσ. μέλλ. ἐν παθητ. ἐνν. *μισήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐμισήθην*· πρκ. *μεμίσημαι* (*μῖσος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, μισῶ, «ἐχθρεύομαι», τρέφω μῖσος κατά τ.νος, τὸν ὁποστρέφομαι, τὸν ἀπεχθάνομαι.—Παθητ. μισοῦμαι ὑπό τινος.

μῖσηθρον τὸ (*μισέω*)· μαγικὸν μέσον ἐγέτρον μῖσος κατά τινος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *φίλτρον*=τὸ ἐγέτρον ἀγάπην.

μῖσημα, *-ατος*, τό (*μισέω*)· τὸ ἀντικείμενον τοῦ μίσους (ἐπὶ προσώπων), τὸ μισούμενον πρόσωπον.

μῑσητέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μῖσέω*· τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ μισῇ τις.— **ΙΙ** *μισητέον=δεῖ μισεῖν*, πρέπει νὰ μισῇ τις.

μῑσητία, ἡ (*μισέω*)· ἡ ἀπεχθὴς περὶ τὰ ἀφροδίσια ἀκράτεια, μισητὴ λαγνεία, ἀσέλγεια ‖ λαιμαργία, ἀπληστία.

μῑσητός, ή, ον (*μισέω*)· ὁ μισούμενος, ἀξιομίσητος, ἀπεχθής, ἀντιπαθὴς ὡς καὶ νῦν λέγομεν «μισητός». 2) λάγνος, ἀσελγής, ἀκόλαστος. 3) ἄπληστος, ἀκόρεστος.

μίσητρον, τό=*μίσηθρον* (βλ. λ.).

μισθ-ἄπο-δοσία, ἡ· ἡ ἀπόδοσις μισθοῦ· ἀμοιβή· ἐκ τοῦ

μισθ-ἀπο-δότης, *-ου*, ὁ (*μισθός*+*ἀποδίδωμι*)· ὁ ἀποδίδων (πληρώνων) τοὺς μισθούς, ὁ ἀνταμείβων.

μισθᾰ́ριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μισθός*· μικρὸς (ὀλίγος) μισθός.

μισθ-αρνέω, μελλ. *-ήσω* (*μίσθαρνος*)· = *ἄρνυμαι μισθόν*=λαμβάνω μισθόν, ἐργάζομαι (ὑπηρετῶ) ἐπὶ μισθῷ, μισθοδοτοῦμαι, εἶμαι μίσθαρνος· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μισθ-αρνία, ἡ (*μισθαρνέω*)· τὸ λαμβάνειν μισθόν, ἐργασία (ὑπηρεσία) ἐπὶ μισθῷ.

μίσθ-αρνος, ον (*μισθός*+*ἄρνυμαι*)· ὁ λαμβάνων μισθόν, μισθωτός, ἐργάτης.

μισθ-αρχίδης, *-ου*, ὁ (*μισθός* + *ἀρχή*)· κωμικὸν πατρωνυμικόν· ὁ υἱὸς τοῦ κατέχοντος ἀξίωμά τι ἐπὶ ἀδρᾷ ἀμοιβῇ.

μίσθιος, α, ον, καὶ *-ος*, *-ον* (*μισθός*)· ὁ μεμισθωμένος μισθωτός.

μισθο-δοσία, ἡ· ἡ πληρωμὴ μισθοῦ· ἐκ τοῦ

μισθο-δοτέω, μελ. *-ήσω*· πληρώνω μισθούς, παρέχω μισθόν· ἐκ τοῦ

μισθο-δότης, *-ου*, ὁ (*μισθός*+*δίδωμι*)· ὁ πληρώνων μισθούς, ὁ πληρωτής, ταμίας.

ΜΙΣΘΟ΄Σ, *-οῦ*, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πληρωμή, ἀμοιβή, ἀνταμοιβή, μισθὰς ‖ *μισθὸς ῥητὸς*=ὡρισμένη ἀμοιβή, ὡρισμένον μίσθωμα ‖ *ἐπὶ μισθῷ* = ἐπ' ἀμοιβῇ, διὰ πληρωμήν, δι' ἀνταμοιβήν ‖ *δίδωμι τάλαντον μηνὸς μισθὸν* = δίδω ἓν τάλαντον ὡς (διὰ) μισθὸν (ἀμοιβήν, πληρωμὴν) ἑνὸς μηνός. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν καὶ ναυτῶν ‖ ὡσ. *βουλευτικὸς μισθός*=ἡ πληρωμὴ τῆς Βουλῆς τῶν πεντακοσίων, μία δραχμὴ δι' ἕκαστον βουλευτὴν διὰ κάθε ἡμέραν συνεδρίας τῆς Βουλῆς ‖ *μισθὸς δικαστικὸς ἢ ἡλιαστικός*=ἡ ἀμοιβὴ τοῦ δικαστοῦ (ἀρχικῶς εἷς ὀβολός, ἀπὸ τοῦ Κλέωνος τριῶν ὀβολοί) δι' ἑκάστην ἡμέραν συμμετοχῆς του εἰς τὸ δικαστήριον ‖ *μισθὸς συνηγορικός*=ἡ ἀμοιβὴ τοῦ δημοσίου συνηγόρου (μία δραχμὴ δι' ἑκάστην δικάσιμον) ‖ *μισθὸς ἐκκλησιαστικός* = ἡ ἀμοιβὴ ἑκάστου Ἀθηναίου διὰ τὴν συμμετοχήν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου ‖ *μισθὸς Πρυτανείας*=ὁ μισθὸς ὃν ἐλάμβανον οἱ Πρυτάνεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Πρυτανείας των (δηλ. πέντε ἑβδομάδων μισθός). 3) καθόλου, ἀμοιβή, ἀνταμοιβὴ διά κάθε τι (διὰ τὴν ὀρετήν τινος π χ.). 4) ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, τιμωρία, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις.

Ἔτυμ.: μισθός· σανσκρ. **mīdhá-m** (ἀμοιβὴ ἀγωνίσματος, ἄμιλλα), **Ζενδ. mīždа,** γοτθ. **mizdō**, ἀγγλοσαξ. **meord,** παλ-σλαυ. **mĭzda** (μισθός), παλ-γερμ. **mēta** ‹ ἰαπ. ***mēizdha** (ἐνοίκιον).

μισθο-φορά, ἡ (*μισθοφόρος*)· ἡ *φορὰ* (λῆψις) τοῦ μισθοῦ ‖ ὁ λαμβανόμενος μισθός, ἀμοιβή, πληρωμή, ὁ μισθὸς (κυρ. τῶν στρατιωτῶν).

μισθο-φορέω, μέλ. *-ήσω* (*μισθοφόρος*)· *φέρω μισθόν*, λαμβάνω μισθόν, λαμβάνω πληρωμήν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ, ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ, εἶμαι μισθοφόρος || μετ' αἰτ. πράγμ., λαμβάνω τι ὡς μισθόν· ἐξ αὐτοῦ τό

μισθο-φορητέον, ρημ. ἐπίθ.· *δεῖ μισθοφορεῖν* = πρέπει νά λαμβάνῃ τις μισθόν (νά εἶναι μισθοφόρος).

μισθο-φορία, ἡ (*μισθοφορέω*)· ἡ ἐπὶ πληρωμῇ (ἐπὶ μισθῷ) ὑπηρεσία, στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ.

μισθο-φόρος, *ον* (*μισθός+φέρω*)· ὁ *φέρων* (λαμβάνων) μισθόν, ὁ ἐργαζόμενος (ὑπηρετῶν) ἐπὶ μισθῷ, μισθωτὸς || ἐν τῷ πληθ. ὡς οὐσ. *οἱ μισθοφόροι* = οἱ μισθωτοὶ στρατιῶται || *μισθοφόροι τριήρεις* = τριήρεις ἔχουσαι πληρώματα μισθοφορικὰ (ἀποτελούμενα ἀπὸ ναύτας μισθοφόρους).

μισθόω, μελ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ἐμίσθωσα*· πρκ. *μεμίσθωκα* (*μισθός*)· δίδω τι ἐπὶ μισθῷ, ἐκμισθώνω, δίδω ἐπὶ ἐνοικίῳ, ἐνοικιάζω, λατ. **locare** || μετ' ἀπρφ.: *μισθῶ τὸν νηὸν τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι* ('Ηρόδ.)=δίδω ἐργολαβικῶς τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν τριακοσίων ταλάντων (=λατ. **locare aedem exstruendam**).— **Μέσον,** μέλλ. *μισθώσομαι*· ἀόρ. α' *ἐμισθωσάμην*· πρκ. (μετὰ μέσης σημασ.) *μεμίσθωμαι*· λαμβάνω τι ἐπὶ ἐνοικίῳ, ἐνοικιάζω ἐγὼ διὰ τὸν ἑαυτόν μου (οὐχὶ *ἐνοικιάζω* = προσφέρω, δίδω, ἐπὶ ἐνοικίῳ), λατ. **conducere** || διορίζω τινὰ ἐπὶ μισθῷ (ἐπ' ἀμοιβῇ), π. χ. δικηγόρον ἢ θεράποντα ἰατρὸν || *μισθοῦμαί τινα ταλάντου*=μισθώνω (ἐνοικιάζω) τὰς ὑπηρεσίας του ἀντὶ ἀμοιβῆς ἐξ ἑνὸς ταλάντου || μετ' ἀπρφ. *μισθοῦμαι νηὸν ἐξοικοδομῆσαι*=κλείνω συμφωνίαν (συμβάλλομαι) διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ (= **conducere aedem aedificandam**).— **III** Παθητ., ἀόρ. α' *ἐμισθώθην*· πρκ. (ἐν παθητ. ἐνν.) *μεμίσθωμαι*· ἐνοικιάζομαι, μισθοῦμαι ἐπὶ πληρωμῇ· ἐξ αὐτοῦ τό

μίσθωμα, -ατος, τό (*μισθόω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ ποσὸν τὸ συμπεφωνημένον ὡς ἐνοίκιον, τὸ ἐνοίκιον || τὸ διδόμενον ἐπὶ ἐνοικίῳ, οἰκία ἐνοικιαζομένη.

μισθώσιμος, *ον* (*μισθόω*)· ὁ δυνάμενος νὰ μισθωθῇ, κυρ. ἐπὶ πραγμάτων, ὃ δύναταί τις νὰ λάβῃ ἐπὶ μισθῷ,

μίσθωσις, *-εως,* ἡ (*μισθόω*)· τὸ δίδειν ἐπὶ μισθῷ, ἡ ἐκμίσθωσις, ἡ ἐνοικίασις.— **II** (*μισθόομαι*) ἁπλῶς, ἡ μίσθωσις.— **III**=*μίσθωμα* (βλ. λ.), τὸ ἐνοίκιον.

μισθωτής, *-οῦ,* ὁ (*μισθόω*)· ὁ πληρώνων τὸν μισθόν, ὁ πληρώνων τὸ ἐνοίκιον, ὁ ἐνοικιαστής.

μισθωτικός, *ή, όν* (*μισθόω*)· ὁ ἀνήκων εἰς μίσθωσιν || ἀργυρώνητος, ὁ κατὰ σύστημα μισθοφόρος.

μισθωτός, *ή, όν* (*μισθόω*)· ὁ πράττων τι ἐπὶ μισθῷ, ὁ μισθωμένος, ἐνοικιασμένος || ὡς οὐσ. *ὁ μισθωτός* καὶ συν. κατὰ πληθ.=ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρέτης, καὶ συν. οἱ μισθοφόροι στρατιῶται.

μῐσό-γᾰμος, *ον* (*μῖσος+γάμος*)· ὁ μισῶν τὸν γάμον.

μῐσό-γελως, *-ωτος,* ὁ, ἡ (*μῖσος+γέλως*)· ὁ μισῶν τὸν γέλωτα.

μῐσο-γόης, *-ου,* ὁ (*μῖσος+γόης*)· ὁ μισῶν τοὺς γόητας (τοὺς ἀπατεῶνας).

μῐσο-γῠνής, *-ους,* ὁ (*μῖσος+γυνή*)· ὁ μισῶν τὰς γυναῖκας.

μῐσο-δημία, ἡ· τὸ πρὸς τὴν δημοκρατίαν μῖσος· ἐκ τοῦ

μῐσό-δημος, *ον* (*μῖσος+δῆμος*)· ὁ μισῶν τὴν δημοκρατίαν.

μῐσό-θεος, *ον* (*μῖσος+θεός*)· ὁ μισῶν τοὺς θεούς, ἄθεος, ἀσεβής.

μῐσό-θηρος, *ον* (*μῖσος+θήρα*)· ὁ μισῶν τὴν θήραν (τὸ κυνήγιον).

μῐσο-καῖσαρ, *-αρος,* ὁ (*μῖσος+Καῖσαρ*)· ὁ μισῶν τὸν Καίσαρα.

μῐσο-λᾶκων, *-ωνος,* ὁ (*μῖσος+Λάκων*)· ὁ μισῶν τοὺς Λάκωνας.

μῐσο-λᾰμᾰχος, *-ου,* ὁ (*μῖσος+Λάμαχος*)· ὁ μισῶν τὸν Λάμαχον.

μῐσο-λογία, ἡ· τὸ μῖσος πρὸς τὰς συζητήσεις, ἡ ἀπέχθεια πρὸς τοὺς λόγους || τὸ κατὰ τῆς παιδείας (τῶν ἐπιστημῶν) μῖσος· ἐκ τοῦ

μῐσό-λογος, *ον* (*μῖσος+λόγος*)· ὁ μισῶν τοὺς λόγους, τὰς διαλεκτικὰς συζητήσεις, ὁ ἀποστρεφόμενος αὐτάς || ὁ μισῶν τὴν παιδείαν.

μῐσό-νοος, *ον* (*μῖσος+νόος*)· ὁ μισῶν τοὺς νόους.

μῐσό-παις, *-παιδος,* ὁ, ἡ (*μῖσος+παῖς*)· ὁ μισῶν τοὺς παῖδας.

μῐσο-πέρσης, *-ου,* ὁ (*μῖσος+Πέρσης*)· ὁ μισῶν τοὺς Πέρσας, ἐχθρός των.

μῐσό-πολις, *-εως,* ὁ, ἡ (*μῖσος+πόλις*)· ὁ μισῶν τὴν πόλιν, ὁ μισῶν τὴν πολιτείαν.

μῐσο-πονέω (*μισόπονος*)· μισῶ τὸ πονεῖν, μισῶ τὴν ἐργασίαν.

μῐσο-πονηρέω, μελ. *-ήσω* (*μισοπόνηρος*)· μισῶ τοὺς πονηρούς, μισῶ τοὺς κακούς, ἢ μισῶ τὸ πονηρόν (τὸ κακόν)· ἐκ τοῦ

μῐσο-πόνηρος, *ον* (*μῖσος+πονηρός*)· ὁ μισῶν τοὺς πονηρούς (τοὺς κακούς) ἢ τὸ πονηρόν (τὸ κακόν).

μῐσο-πονία, ἡ (*μῖσοπονέω*)· μῖσος (ἀποστροφὴ) πρὸς τὴν ἐργασίαν.

μῐσό-πονος, *ον* (*μῖσος+πόνος*)· ὁ μισῶν τὸ πονεῖν (τὴν ἐργασίαν).

μῐσο-πόρπαξ, *-ᾱκος,* ὁ, ἡ (*μῖσος+πόρπαξ*)· ὁ μισῶν τὴν πόρπακα τῆς ἀσπίδος, δηλ. τὸν πόλεμον || ὑπερθ. *μῖσοπορπᾰκίστατος.*

μῐσό-πτωχος, *ον* (*μῖσος+πτωχός*)· ὁ μισῶν τοὺς πτωχούς, ὁ ἀποφεύγων τοὺς πτωχοὺς (ἐπὶ τῆς Θεᾶς Ποδάργας).

μῐσο-ρώμαιος, *ον* (*μῖσος+Ρωμαῖος*)· ὁ μισῶν τοὺς Ρωμαίους.

ΜΙ῎ΣΟΣ, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, μῖσος, ἔχθρα, καὶ δή: **I** παθητ., τὸ μισεῖσθαι ὑπό τινος. **2)** ἐνεργ., τὸ μισεῖν τινα, τὸ πρός τινα μῖσος, ἀπέχθεια, ἀποστροφή.— **II** *μίσημα,* τὸ ἀντικείμενον τοῦ μίσους, μισούμενον πρόσωπον ἢ τὸ μισητὸν πρᾶγμα.

῾Έτυμ.: μῖσος· μισεῖν· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **mitto,** **mῑ̄tō,* ἐφ' ὅσον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι *μῖσος* ‹ **mit-s-os,* λίαν ἀπιθάνως βεβαίως· ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ λατ. **miser** θεωρεῖται συγγ. πρὸς τὸ *μῖσος,* ὅπως θὰ ἐφαίνετο ἐκ πρώτης ὄψεως, συνάπτεται δὲ τὸ **miser** πρὸς τὰ **maereo, maestus.**

ΜΙΣΤΥ῎ΛΛΩ, *-ύλῶ*· κατακόπτω, κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω κρέας πρὸ τῆς ὀπτήσεως.

*῾Έτυμ.: μιστύλλω ‹ *μιστο- ‹ *μιτ-το* (ὀνοματ. θεμ.) + *-υλο-* (ὑποκορ. προσφ.) ‹ ἰαπ. **mei-t-, πρβλ. *mei-d* ἐν τῷ γοτθ. **maitan,** παλ-norr. **meita,** παλ-γερμ. **meizan** (κομματιάζω), **meizil** (γλύφανον, σμίλη)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **mei-t-* καὶ **mei-d-,* αἱτινες ἀποτελοῦν ἐπέκτασιν τῆς ἰαπ. ρ. **mei-* (μειώνω, ἐλαττώνω), τῆς ἐν τοῖς *μείων, μινύθω* κλπ.· τὸ *μυτίλος* ἀνήκει ἐνταῦθα, ἡ δὲ διαφορὰ τῆς θέσεως τῶν φθόγγων ὀφείλεται εἰς μετάθεσίν των, τὸ λατ. ὅμως **mutilus** δὲν εἶναι δάνειον ἐκ τῆς 'Ελληνικῆς, ἀλλ' εἶναι συγγ. πρὸς τὸ παλ-ιρλ. **mut** (βραχύς).

μίσχος, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μίσχος, τὸ «στοῦνι» τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν || τὸ κέλυφος ἢ ὁ φλοιός.— **II** ἐν Θεσσαλίᾳ εἶδος λίθου [ἀγν. ἐτυμολ.].

μῑτο-εργός, *ὁν* (*μίτος + *ἔργω*)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν μίτον, τὴν κλωστήν (ἐπὶ τῆς ἀτράκτου).

μῑτο-ρρᾰφής, *ὲς* (*μίτος+ῥαφῆναι,* τοῦ *ῥάπτω*)· ὁ ἐρραμμένος διὰ *μίτου* (δηλ. κλωστῆς) || ὁ ἔχων βρόχους (μάτια, δηλιές) ἐκ νήματος, τὸ δίκτυον.

ΜΙ῎ΤΟΣ, *-ου,* ὁ· κλωστὴ τοῦ στήμονος, λατ. **tela** || γεν., κλωστή, νῆμα || ὕφασμα. **2)** τὸ νῆμα τῆς μοίρας.

῾Έτυμ.: μίτος· μιτοῦσθαι, μίσασθαι· δίμιτος, τρίμιτος, τριμίτινος, πολύμιτος (=ὕφασμα τοῦ ὁποίου ἡ ὕφανσις γίνεται μὲ διπλῆ, τριπλῆ κλωστή)· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ λατ. **mitto (*mito),** ὅπ' ἄλλων ὅμως τοῦτο δὲν γίνεται δεκτόν, διότι *μίτος* εἶναι ἡ κλωστὴ τοῦ στήμονος καὶ οὐχὶ τοῦ ὑφαδιοῦ (*κρόκης, ροδάνης, ἐρυφῆς, πηνίσματος*), ὁπότε θὰ συνεφώνει κάπως ἡ σημασία του πρὸς τὴν τοῦ **mitto**· ἐξ αὐτοῦ τό

μῑτόω, μελ. *-ώσω* (*μίτος*)· (ἐν τῇ ὑφαντουργίᾳ), ἐκτείνω τοὺς μίτους, «μιτώνω», περῶ τὰ νήματα διὰ τῶν μιταρίων || ἐργάζομαι (δουλεύω) τὸν ἐργαλὸ

|| μτφρ. κάμνω τήν φωνήν μου νά ήχήση ώς χορδή.

μίτρα, ή, έπικ. καί ίων. (*μίτος ?*)· ζώνη ή ταινία, τήν οποίαν έφερον κάτωθεν τοῦ θώρακος οί πολεμισταί || γεν., κάθε ζώνη.— **II** κεφαλόδεσμος, ταινία διά τῆς οποίας αί γυναῖκες ανέδενον τήν κόμην των. **2)** περσικόν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, όμοιον πρός τήν *κυρβασίαν* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ή συγγέν. πρός τήν λ. *μίτος* δέν θεωρεῖται ἀσφαλής, εἶναι δέ πιθ. λ. ἀσιατική.

Μι'ΤΡΑ, -ης, ή· ή παρά Πέρσαις Ἀφροδίτη.

μιτρη-φόρος, -ου (*μίτρα+φέρω*)· ό φορῶν μίτραν (εἶδος «σαρικίου»), εἴτε ὡς ζώνην, εἴτε ὡς κεφαλόδεσμον.

μιτρό-δετος, *ον* (*μίτρα+δέω=δέ(ν)ω*)· ό δεδεμένος διά μίτρας (κοιν. «φακελλασμένος»).

μιτρο-φορέω, μελ. -*ήσω*· φέρω (φορῶ) μίτραν· ἐκ τοῦ

μιτρο-φόρος, *ον*·=*μιτρηφόρος* (βλ. λ.).

ΜΙ'ΤΥΛΟΙ, ή **μύτῖλος,** *η, ον,* λατ. **mutilus**· περικεκομμένος, κολοβός, κυρ. δέ ὁ ἄνευ κεράτων.

μῖτ-ώδης, *ες* (*μίτος+εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρός κλωστήν, ὁ ἀποτελούμενος ἀπό κλωστάς.

μίχθη, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μ(ε)ίγνυμι.*

μιχθήμεναι, ἐπικ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μ(ε)ίγνυμι.*

ΜΝΑ', ἴων. **μνέα,** ἡ· γεν. *μνᾶς*· ὄνομ. πληθ. *μναῖ*· τό λατ. MINA: **I** ὡς βάρος=100 ἀττ. δραχμαί = 15 οὐγκίαι περίπου=83 3/4 γραμμάρ.— **II** ὡς χρηματικόν ποσόν ἐπίσης=100 ἀττ. δραχμαί=4 λίραι Ἀγγλίας, 1 σελ. 3 πεν.· 60 μναῖ=τάλαντον.

Ἔτυμ.: ἡ λ. δέν εἶναι τῆς Ἑλλην. Γλώσσης, ἀλλά παρελήφθη ὑπ' αὐτῆς ἐκ τινος Σημιτικῆς· πρβλ. ἑβρ. **mānē,** σανσκρ. **manā** *·* *mnā*) λατ. **mina.**

μνάμα, μνᾶμεῖον, μνᾶμοσύνη, δωρ. τύποι ἀντί *μνημ—.*

ΜΝΑ'ΟΜΑΙ (Α), καί συνῳρ. **μνῶμαι**· ἐν τῇ συνῳρ. μορφῇ εἶναι ἐν χρήσει ἐν γ' ἑν., α' καί γ' πληθ. ἐν. *μνᾶται, μνώμεθα, μνῶνται·* γ' ἑν. Προστ. *μνάσθω·* ἀπρφ. *μνᾶσθαι,* μτχ. *μνώμενος·* ὡσαύτως ἀπαντῶσι καί οἱ ἐπικ. ἀσυναίρ. τύποι δ' ἑν. *μνάᾳ,* ἀπρφ. *μνάασθαι·* γ' ἑν. ἴων. πρτ. *μνάσκετο* ἀντί *ἐμνᾶτο,* ἐπ. γ' πληθ. *μνώοντο,* μτχ. *μνωόμενος·* κάμνω ἔρωτα, ζητῶ (ἐπιδιώκω) νά κατακτήσω γυναῖκά τινα, νά τήν κάμω γυναῖκά μου, τήν μνηστεύομαι, γίνομαι μνηστήρ της. — **II** γενικῶς, ἐρωτοτροπῶ, ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω, ἐξαιτοῦμαί τι, ἐκλιπαρῶ διά τι, ἱκετεύω διά τι, ψηφοθηρῶ, λατ. **ambire.**

Ἔτυμ.: *μνάομαι* ⟨**μνᾱ-* ⟨**βνα-* (γυνή) = Βεδ. **gnā-** (σύζυγος Θεοῦ), ἰαπ. **gvnā-,** πρβλ. παλ-ιρλ. **mnā** (γεν. =τῆς γυναικός) ⟨**buās,** παρά τῷ ἰαπ. **gv-ŋnā-** ἐν τῷ Βοιωτ. *βανά* κλπ., βλ. ἐν λ. *γυνή·* ἐντεῦθεν ὁμηρ. κλπ. *μνηστήρ, μνηστή* (*ἄλοχος*), *μνηστύς, μνηστεύω.*

ΜΝΑ'ΟΜΑΙ (Β), συνῳρ. **μνῶμαι,** ἐπικ. καί ἴων. ἀντί *μιμνήσκομαι·* ἐνθυμοῦμαι, σκέπτομαι περί τινος, συλλογίζομαι [δι' ἔτυμ. βλ. *μιμνήσκω*].

μνᾶσθαι, ἀπρφ. τοῦ *μνάομαι* Α.

μνάσθω, γ' ἑν. ἐν. Προστ. τοῦ *μνάομαι* Α.

μνάσομαι, δωρ. ἀντί *μνήσομαι,* μέσ. μέλ. τοῦ *μιμνήσκω.*

μναστήρ, ὁ, θηλ **μνάστειρα,** δωρ. τύποι ἀντί *μνηστ—.*

μνᾶστις, ἡ, δωρ. ἀντί *μνῆστις* (βλ. λ.).

μνέα, ἴων. ἀντί *μνᾶ* (βλ. λ.).

μνεία, ἡ (μνάομαι Β)· ἀνάμνησις, μνήμη.= **II** ὑπόμνησις, ὑπενθύμισις: *μνείαν ποιοῦμαί τινος*= λατ. **mentionem facere**=κάμνω λόγον περί τινος, μνημονεύω τι, ἀναφέρω τι.

μνῆμα, δωρ. **μνᾶμα,** -*ατος,* τό (*μνάομαι* Β)·=λατ. **monimentum,** ἀνάμνησις, ἀντικείμενον ἀναμνήσεως, πρᾶγμα ἀνακαλοῦν εἰς τήν μνήμην πρόσωπόν τι ἤ πρᾶγμα, ἐνθύμιον προσώπου ἤ πράγματος || πρᾶγμα (ἀντικείμενον) προκαλοῦν τήν ἀνάμνησιν νεκροῦ, μνημεῖον, τάφος.— **II**=*μνήμη,* ἀνάμνησις. [δι' ἔτυμολ. βλ. *μιμνήσκω*].

μνημεῖον, ἴων. **μνημήιον,** δωρ. **μναμεῖον,** τό (*μνῆμα*)· λατ. **monimentum,** ἐνθύμιον περί τινος (προσ. ἤ πράγμ.), κάτι πού μᾶς ἀνακαλεῖ εἰς τήν μνήμην μας πρόσωπόν τι ἤ πρᾶγμα || ἐνθύμιον περί νεκροῦ τινος, τάφος, «μνημεῖον» ὡς λέγομεν καί σήμερον ἔτι περί νεκροῦ.

μνήμη, ἡ (*μνάομαι* Β, *μιμνήσκω*)· ἡ ἀνάμνησις, ἐνθύμησις, περί τινος, τό νά ἐνθυμούμεθά τι. **2)** τό μνημονικόν, ἡ ἱκανότης τοῦ νοῦ νά ἀναμιμνήσκεται || *μνήμης ὕπο*=ἀπό μνήμης. **3)** = *μνῆμα, μνημεῖον.* **4)** ἡ ὑπόμνησις, ἡ ὑπενθύμισις περί τινος (πραγμ. ἤ προσ.), ἡ περί αὐτοῦ σημείωσις (παρατήρησις): *μνήμην ποιοῦμαί τινος* = **mentionem facere**=κάμνω λόγον περί τινος, μνημονεύω, ἀναφέρω, τι(νά).

μνημήιον, τό, ἴων. ἀντί *μνημεῖον.*

μνημονεύω, μελ. -*σω* (*μνήμων*)· ἐνθυμοῦμαι, φέρω εἰς τήν μνήμην μου, ἀνακαλῶ εἰς τήν μνήμην μου, ἐνθυμοῦμαι, σκέπτομαι. **2)** φέρω τι εἰς τήν μνήμην ἄλλου, ἑπομένως, διηγοῦμαι, ἀναφέρω, κάμνω λόγον περί τινος, λατ. **memorare.**— **II** παθητ., μετά μέσ. μέλλ. **-εύσομαι** καί παθ. **-ευθήσομαι·** ἀορ. α' *ἐμνημονεύθην·* μνημονεύομαι, ἀναφέρομαι, γίνεται λόγος περί ἐμοῦ.

μνημονῖκός, *ή, όν* (*μνήμων*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἤ κατάλληλος διά) ἀνάμνησιν ἤ μνήμην || ἐπί προσ., ὁ ἔχων καλόν μνημονικόν, δυνατήν μνήμην || τό οὐδ. ὡς οὐσ. *τό μνημονικόν=ἡ μνήμη.*

μνημονικῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· ἀπό μνήμης, ἐκ στήθους, εὐκόλως, προχείρως.

μνημοσύνη, ἡ (*μνήμων*)· μνήμη, ἀνάμνησις, ἐνθύμησις, λατ. **memoria.**— **II** ὡς κύρ. ὄνομα, ***Μνημοσύνη,*** ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν, προφανῶς διότι πρό τῆς ἐφευρέσεως τῆς γραφῆς ἡ μνήμη (τό μνημονικόν) ἦτο τό κύριον καί ἀποκλειστικόν δῶρον τῶν ποιητῶν.

μνημόσῦνον, τό, δωρ. **μνᾱμόσ**— (*μνήμων*)· ἐνθύμιον, ἀνάμνησις || ὑπόμνησις, ὑπενθύμισις, ὑπόμνημα. **2)** τιμητική μνεία, φήμη.

μνήμων, ὁ, ἡ, οὐδ. *μνῆμον,* τό (*μνάομαι* Β)· ὁ ἐνθυμούμενος, ὁ σκεπτόμενος || μετά γεν., ὁ σκεπτόμενος περί τινος, ὁ ἐνθυμούμενός τι. **2)** ὁ ἐσαεί ἐνθυμούμενός τι, ὁ οὐδέποτε λησμονῶν.

μνῆσαι, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. α' καί Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνησαίατο, ἴων. ἀντί *μνήσαιντο,* γ' πληθ. Εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνήσασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνησάσκετο, ἴων. ἀντί *ἐμνήσατο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνησθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνήσθητι, β' ἑν. Προστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μιμνήσκω.*

μνησῖ-δωρέω, δωρ. **μνασιδ—,** μέλ. -*ήσω* (*μνῆσις +δῶρον*)· προσφέρω δῶρα εἰς ἀνάμνησιν ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης || εἶμαι εὐγνώμων.

μνησῖ-κάκέω, μελ. -*ήσω·* ἐνθυμοῦμαι παλαιά κακά (ἀδικήματα δηλ. ἃ ἔχω πάθει παρά τινος) || τρέφω κακίαν διά κακόν, τό ὁποῖον μοῦ ἔκαμέ τις || *οὐ μνησικακῶ*=δέν τρέφω μνησικακίαν, δέν εἶμαι μνησίκακος, κηρύσσω ἀμνηστίαν— **II** ὡσ. καί μετ' αἰτ. πράγμ.: *τήν ἡλικίαν μνησικακῶ*=ποιοῦμαι μνείαν (κάμνω λόγον περί) τῶν δεινῶν τοῦ γήρατος· ἐκ τοῦ

μνησῖ-κακος, *ον* (*μνάομαι* Β+*κακόν*)· ὁ ἐνθυμούμενος παλαιά κακά, ὁ διατηρῶν ἀνάμνησιν τῶν κακῶν τά ὁποῖα ἔχει πάθει κατά τό παρελθόν, ὁ ἐκδικητικός, ὁ τρέφων μνησικακίαν.

μνησῖ-πήμων, *ον,* γεν. -*ονος* (*μιμνήσκω+πῆμα*)· ὁ ὑπενθυμίζων εἰς τινα τά δεινά, ὁ προκαλῶν τήν ἀνάμνησιν τῆς δυστυχίας.

μνῆσις, δωρ. **μνᾶσις,** -*εως,* ἡ (*μνάομαι* Β)· μνήμη, ἀνάμνησις.

μνήσομαι, μέσ. μέλλ. τοῦ *μιμνήσκω.*

μνηστεία, ἡ (*μνηστεύω*)· ἡ ζήτησις γυναικός, ἀραβωνίασμα || μτφρ. ἡ ἐπιδίωξίς τινος (π. χ. τῆς εὐνοίας προσώπου τινός).

μνήστειρα, ἡ, θηλ. τοῦ *μνηστῆρ* (*μνάομαι* Α)· μνηστή, «ἀρραβωνιαστική».— **II** θηλ. ἐπίθ. (*μνάομαι* Β), ἡ ἀναμιμνησκομένη τινός, ἡ ἐνθυμουμένη τι.

μνήστευμα, -*ατος,* τό (*μνηστεύω*)· ἡ μνηστεία,

τό ἀρραβώνισμα, ἤ καί γενικῶς, τό ἐρωτοτροπεῖν.

μνηστεύω, μελ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἐμνήστευσα* (*μνάομαι* Β).—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐμνηστεύθην*· ἐρωτοτροπῶ, «κάμνω κόρτε», ἐπιζητῶ τήν ἀγάπην γυναικός, τήν ζητῶ εἰς γάμον ‖ τήν ἀρραβωνίζομαι, τήν νυμφεύομαι ‖ παθητ., ἐπί γυναικός, λαμβάνομαι ὑπό τινος ὡς μνηστή.— ■ ὑπισχνοῦμαι (τήν δυγατέρα μου π. χ. εἷς τινα) εἰς γάμον, τοῦ τήν ἀρραβωνίζω, τήν μνηστεύω μέ τινα ‖ παθητ. δίδομαι ὑπό τινος (ὑπό τοῦ πατρός π. χ.) ὡς μνηστή εἷς τινα.

μνηστήρ, δωρ. *μναστήρ, -ῆρος,* ὁ (*μνάομαι* Α)· ὅ,τι καί νῦν νοοῦμεν λέγοντες ἀγαπητικός, ἐραστής, κυρ. δηλ. ὁ ἐπιδιώκων νά κάμῃ μίαν γυναῖκα νά τόν ἀγαπήσῃ καί νά γίνῃ σύζυγός του ‖ μτγν. ὅμως καί ὁ ἀρραβωνιστικός, ὁ μνηστήρ, ὅπως λέγομεν καί σήμερον, ἤ ἀκόμη καί ὁ γαμβρός.— ■ (*μνάομαι* Β) ὁ ἀνακαλῶν εἰς τήν μνήμην, ὁ φέρων εἰς τήν μνήμην τινός, ὁ ὑπομιμνήσκων ‖ ὁ μνήμων τινός, ὁ ἐνδυμούμενός τι, ὁ ἔχων κατά νοῦν τι, ὁ σκεπτόμενος περί τινος.

μνήσω, μελλ. τοῦ *μιμνήσκω*.

μνῖᾰρός, *ά, όν*· ὁ πλήρης μνίων (θαλασσίων θρύων ‖ ὁ μαλακός ὡς τά μνία τῆς θαλάσσης· ἐκ τοῦ

ΜΝΙ'ΟΝ, τό· τό θρύον τῆς θαλάσσης, εἶδος θαλασσίου φυτοῦ μέ φύλλα ὁμοιάζοντα πρός τό ἔριον (τό μαλλί).

Ἔτυμ.: μνίον (καί *μνῖον*)· *μνιαρός, μνιόεις· μνόος,* ἀττ. *μνοῦς* (πρβλ. *κνόος - κνοῦς* < ρίζ. **qen** ἐν τῷ *κόνις*) «ἡ πρώτη τῶν ἀμνῶν καί πώλων ἐξάνθησις, ἔριον ἁπαλώτατον» (Ἡσυχ.), «ἁπαλή θρίξ» (Σουΐδ.)· διά τήν σημασ. πρβλ. καί *χνόος - χνοῦς*, λατ. **lānūgō**· πρβλ. ὡσ. λιθ. **miniava** (χόρτον μικρόν καί ἁπαλόν) < ρίζ. **men-** (συμπιέζω, πατῶ) ἐν τῷ λιθ. **minti,** περί οὗ βλ. *μάσσω*.

μνόος, συνηρ. **μνοῦς,** ὁ· ὁ λεπτός χνοῦς, χνούδι, λεπτά πούπουλα, ὡς τῶν νεοσσῶν.

μνώμενος, μτχ. τοῦ *μνάομαι* Α.

μνῶνται, γ' πληθ. τοῦ *μνάομαι* Α.

μνωόμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ *μνάομαι* Β.

μνώοντο, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *μνάομαι* Α καί Β.

μογερός, *ά, όν*· ἐπί προσώπων, ὁ κοπιῶν, ὁ τεθλιμμένος, δθλιος, δυστυχής ‖ ἐπί πραγμάτων, κοπιώδης, ἐπίμοχθος, θλιβερός, ἀνιαρός· ἐκ τοῦ

μογέω, μελ. *-ήσω* (*μόγος*)· κοπιῶ, κοπιάζω, μοχθῶ ‖ ταλαιπωροῦμαι, στενοχωροῦμαι, ὑποφέρω ‖ μτχ. ἐν. *μογέων* κυρ. = κεκμηκώς ἐκ τῶν ἔργων, καί ἐπομένως κατάκοπος σχεδόν=*μόγις*=«μόλις καί μετά βίας», μετά δυσκολίας, δυσκόλως: *μογέων ἀποκινήσασκε* =μέ πολύν κόπον ἐκινεῖτο, δυσκόλως ἐκινεῖτο.— ■ ἀλγῶ, πονῶ.

μογῐ-λάλος, *ον* (*μόγις*+*λαλέω*)· ὁ μετά δυσκολίας λαλῶν, ὁ βραδύγλωσσος, ἤ καί ὁ ἄλαλος, θωβός.

μόγῐς, ἐπίρ. (*μόγος, μογέω*)· μετά κόπου, μετά δυσκολίας, «μόλις καί μετά βίας» ‖ ὡς τό μτγν. *μόλις*· ἐξ αὐτοῦ τό

ΜΟ'ΓΟΣ, ὁ· κόπος, μόχθος ‖ κακοπάθεια, ταλαιπωρία.

Ἔτυμ.: μόγος· *μογερός* (πρβλ. Ἡσυχ. «*σμογερόν... μοχθηρόν*»)· *μογεῖν*· *μόγις*· *μογοστόκος* (*μογος-* < **μογος* αἰτ. πληθ.): λεττ. **smags, smagrs** (δυσβάστακτος), λιθ. **smagus** (δυσβάκτακτος) βλ. ἐν *μοχλός* (<**μοξλος*), *μόχθος* (<**μοξτος*).

μογοσ-τόκος, *ον* (*μόγος* + *τεκεῖν*)· ἡ βοηθοῦσα τάς γυναῖκας κατά τόν τοκετόν, ἐπίθ. τῆς *Εἰλειθυίας* (κυρ. ἡ τίκτουσα τάς ὠδῖνας, τ. ἔ. ἡ προκαγοῦσα αὐτάς).

μόδιος, ὁ· μέτρον ξηρῶν καρπῶν, κυρ. σιτηρῶν, λατ. **modius**=1/6 τοῦ μεδίμνου, περίπου $8\frac{3}{4}$ λίτραι.— ■ καί μέτρον μήκους, ἴσον πρός 200 ὀργυιάς.

ΜΟ'ΘΟΣ, ὁ· ἡ μάχη, ὁ δόρυβος (πάταγος) τῆς μάχης: *μόθος ἵππων* = ὁ ἐκ τοῦ καλπασμοῦ τῶν ἵππων προκαλούμενος δόρυβος.

Ἔτυμ.: μόθος (πρβλ. Ἡσυχ. «*μοθούρας· τὰς λαβὰς τῶν κωπῶν*»)· δωρ. *μόθων* (βλ. λ.)· πιθ. ἐξ ἰαπ. ρ. ***menlh-*** ἐν τῷ σανσκρ. **mathnāti, mánthati, máthati** (μετακινῶ, κλονίζω), Ζενδ. **mant-** (μετακινῶ) κ. ἄ., παρέχει ὅμως ἐμπόδια τό ἐντός τῆς ρ. ὑπάρχον **-n-**, διότι δέν πρόκειται περί ἐρρίνου ἐπενθήματος· ἐπίσης δέν φαίνεται πειστική καί ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἐν τῇ λ. *μόθος* ὑπάρχει συμφυρμός τῶν ριζῶν ***μαθ-*** καί ***μονθ-*** (πρβλ. «*μονθυλεύειν· τὸ μολύνοντα ταράττειν*», ἐνν. *ὕδατα* παρά Φρυν.) καί συγγένεια πρός τάς λ. *μενθήρης* καί *μοῦσα* (**μονθja*), ὁπότε ἡ ρ. θά ἐσήμαινε «ἔχειν τό πνεῦμα ἐξημμένον».

μόθων, -ωνος, ὁ· *μόθωνες* ἤ *μόθακες* ἐκαλοῦντο ἐν Λακεδαίμονι τέκνα εἰλώτων ἀνατρεφόμενα μετά τῶν νέων Σπαρτιατῶν ὡς ὁμογάλακτά των, καί ἀπελευθερούμενα κατόπιν ἀλλ' ἄνευ πλήρων πολιτικῶν δικαιωμάτων (ἐν ᾧ *τρόφιμοι* ἐκαλοῦντο οἱ κατά τόν αὐτόν τρόπον ἀνατρεφόμενοι υἱοί τῶν πτωχῶν Σπαρτιατῶν). **2)** ἐκ τῆς ἀναιδείας τῶν τοιούτων *μοθώνων* κατήντησε νά σημαίνῃ παρ' ἀττικοῖς ἡ λ. *μόθων* τόν ἀναίσχυντον καί αὐθάδη, καί ἀκόλαστον ‖ *Μόθων* ἐκαλεῖτο καί ὁ θεός τῆς ἀναιδείας. **3)** ἀκόλαστος ὄρχησις.

μοι, ἐγκλιτ. δοτ. ἑν. τοῦ ἐγώ.

μοῖρα, -ας, ἰων. *-ης,* ἡ (*μείρομαι*)· μέρος, μερίς, μερίδιον (ἐν ἀντιθέσει πρός τό ὅλον) ‖ τμῆμα στρατοῦ.— ■ μέρος λαοῦ ἤ πολιτική μερίς, λατ. **partes.** — ■■ τό ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον μερίδιον, κυρ. τό ἀναλογοῦν μερίδιον ἐκ λείας πολέμου (λαφύρων)‖ ἡ κληρονομική μερίς ἑκάστου, τό μερίδιον ἑκάστου ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας. **2)** τό μερίδιον ἑκάστου ἀνδρώπου ἐν τῇ ζωῇ, ὁ κλῆρος, ἡ μοῖρα, ὁ προορισμός, ἑκάστου ‖ τό πεπρωμένον ἑκάστου, ἡ ὡρισμένη διά τόν ἄνδρωπον μοῖρα, ὁ θάνατος (ὡς ἡ λ. *μόρος*)· **3)** τό κατά τό δίκαιον ἀνῆκον ἑκάστῳ, **quod fas est,** ὅ,τι εἶναι ὀρθόν καί προσῆκον καί νόμιμον ‖ *κατὰ μοῖραν ἔειπες* = ὡμίλησας πρεπόντως (ὀρθῶς, δικαίως κλπ.) ‖ *μοῖραν νέμειν τινί*=ἀπονέμειν εἰς τινα τό προσῆκον, ἐντεῦθεν δέ **4)** ὁ ὀφειλόμενος σεβασμός, ἐκτίμησις, ὑπόληψις: *ἐν μοίρᾳ ἄγω τινά*=τρέφω πρός τινα τόν προσήκοντα σεβασμόν, τοῦ ἀπονέμω τόν προσήκοντα σεβασμόν. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μείρομαι*].

Μοῖρα, ἡ· ὡς κύρ. ὄνομα, ἡ θεά Μοῖρα, ἡ θεά τοῦ πεπρωμένου, ἀντίστοιχος τῆς παρά Ρωμαίοις Parca, ἡ διανέμουσα ἑκάστῳ τό προσῆκον μέρος τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ. Ἀπό τοῦ Ἡσιόδου ἀναφέρονται τρεῖς Μοῖραι: *Κλωθώ, Λάχεσις* καί *Ἄτροπος*.

μοιράω, μελ. *-ἄσω,* ἰων. *-ήσω* (*μοῖρα*)· μοιράζω, διανέμω ‖ μέσον, λαμβάνω τι ὡς μερίδιόν μου (ὡς κλῆρόν μου, ὡς τύχην μου), λατ. **sortiri** ‖ μέσ. ὡσ. ἐν τῷ πληθ. μοιράζονται μεταξύ των.

μοιρη-γενής, *ὲς* (*μοῖρα* + *γένος*)· ὁ ὑπό τῆς μοίρας εὐνοηθείς κατά τήν γέννησιν, ὁ γεννηθείς εὐτυχής, καλότυχος.

μοιρίδιος, *α, ον,* καί **-ος, -ον** (*μοῖρα*)· ὁ ὑπό τῆς μοίρας ὡρισμένος, προωρισμένος, πεπρωμένος, λατ. **fatalis.**

μοιρό-κραντος, *ον* (*μοῖρα*+*κραίνω*)· ὁ ὑπό τῆς μοίρας προωρισμένος, πεπρωμένος (πρβλ. καί *μοιρίδιος*).

Μοῖσα, ἡ, αἰολ. ἀντί *Μοῦσα* ‖ *Μοισῶν,* αἰολ. ἀντί *Μουσῶν* (γεν. πληθ.).

Μοισαῖος, *α, ον,* αἰολ. ἀντί *Μούσειος*.

μοῖτος, ὁ (λ. Σικελ.)·=*χάρις,* εὐεργεσία, εὐγνωμοσύνη ‖ *μοῖτον ἀντὶ μοίτου*=χάριν ἀντί χάριτος, ἴσα ἀντί ἴσων, λατ. **par pari.** [*μοῖτος* εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἰταλικῆς (πρβλ. ἑρμην. εἰς Ἡσύχ. ἐν λ.), πρβλ. λατ. **muto, mutuos** > **mutuus** (**moit-*)].

μοιχ-άγρια, τά (*μοιχός*+*ἄγρα*), μόνον ἐν τῷ πληθ.· «*τὰ τῆς μοιχείας ἀγρεύματα*» (Ἡσυχ.), πρόστιμον ἐ-

πιβαλλόμενον εἰς τὸν ἔνοχον μοιχείας (ἐπὶ μοιχείᾳ συλλαμβανόμενον).

μοιχᾰλίς, *-ίδος,* ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ ***μοιχός,*** ἀντὶ τοῦ ***μοιχάς*** ἡ μοιχευομένη, ἡ ἔνοχος μοιχείας, ἡ πόρνη, λατ. **moecha.**

μοιχᾰ́ς, *-άδος,* ἡ. θηλ. τοῦ ***μοιχός*** = ***μοιχαλίς*** (βλ.λ.).

μοιχάω, μελ. *-ήσω* (***μοιχός***)· μτβτ. = ***μοιχεύω,*** διαπράττω μοιχείαν μετὰ ὑπάνδρου γυναικός. ἀποπλανῶ ὕπανδρον γυναῖκα ‖ μτφρ. ***μοιχάω τὴν θάλασσαν*** = ἐξαπατῶν (δι' ἀπάτης, πανουργίας κλπ.) σφετερίζομαι τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης κυριαρχίαν.— **II** ἀμτβ. διαπράττω μοιχείαν, λατ. **moechari,** εἶμαι μοιχός.

μοιχεία, ἡ (***μοιχεύω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ πρᾶξις τοῦ μοιχεύειν.

μοιχεύω, μελ. *-σω* (***μοιχός***)· μετ' αἰτ. διαφθείρω γυναῖκα (κυρ. ὕπανδρον), διαπράττω μοιχείαν μετ' αὐτῆς.— **II** ἀμτβ. ἐκτελῶ μοιχείαν, εἶμαι μοιχός, λατ. **moechari.**

μοιχίδιος, *α, ον* = ὁ γεννηθεὶς ἐκ μοιχείας, προϊὸν μοιχείας, νόθος.

μοίχιος, *α, ον*· ***μοιχικός,*** ὁ ἀνήκων εἰς μοιχὸν ἢ μοιχαλίδα ‖ ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς μοιχείαν· ἐκ τοῦ

ΜΟΙΧΟ΄Σ, *-οῦ,* ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ διαφθείρων τὴν γυναῖκα ἄλλου, ὁ μιαίνων τὴν ξένην κοίτην, ὁ ἀδέμιτος ἐραστής, ὁ διαφθορεὺς γυναικῶν, ὁ ἀποπλανῶν αὐτάς, «ξελογιαστής», λατ. **moechus** ‖ μτφρ. εἶδος κουρᾶς τῆς κεφαλῆς μέχρι δέρματος, ὁμοίας πρὸς τὴν ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανομένων μοιχῶν πρὸς τιμωρίαν των καὶ ἐξευτελισμόν: ***κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ*** (θηλ. οὐχὶ διὰ ψαλίδος ἀλλὰ διὰ ξυραφίου) (6λ. ***μάχαιρα***) [δι' ἐτυμολ. 6λ. ***δμιχέω***].

μολγός, *-οῦ,* ***ὁ (ἀμέλγω?)***· ἀσκὸς (ἢ σάκκος) ἐκ δέρματος βοός.— **II** κλέπτης ‖ ἀκόλαστος.

Ἔτυμ.: ***μολγός*** : παλ-γερμ. **malaha,** μεσ-γερμ. **malhe** (δερμάτινος σάκκος), παλ-norr. **malr** (σάκκος)· κατά τινας, ἀπιθάνως ὅμως, ἡ λ. εἶναι τῶν Ταραντίνων, προερχομένη ἐκ τοῦ ****βολγός,*** δάνειον ἐκ τῆς Ἰλλυρικῆς (=γοτθ. **balgs**=σάκκος).

ΜΟΛΕΙ῀Ν, ἀπρφ. ἀορ. 6' τοῦ ***βλώσκω*** (6λ. λ.).

Ἔτυμ.: ***μολεῖν*** · ***αὐτό-μολος*** · ***αὐτομολεῖν*** · ***μολεύω, μολούω, μωλύω*** (κόπτω καὶ μεταφυτεύω τὰ παραβλαστήματα τῶν δένδρων)· 6λ. καὶ ἐν ***βλώσκω, βλαστάνω.***

μολῐ́β-αχθής, ***ἐς*** (***μόλιβος*** + ***ἄχθος***)· βαρὺς ἕνεκα μολύβδου, «μολυβωμένος».

μόλῐβος, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***μόλυβδος*** (6λ. λ.).

μόλῐς, ἐπίρ., μεθομηρικὸς τύπος ἀντὶ τοῦ ***μόγις*** δυσκόλως, «μόλις καὶ μετὰ βίας», μετὰ κόπου, ἐλάχιστα ‖ ***οὐ μόλις*** = ἐξ ὁλοκλήρου, ὅλως διόλου, ὁλοσχερῶς.

Ἔτυμ.: τὸ ἐπίρρ. ***μόλις*** ἔχει διαδοθῆ εἰς βάρος τοῦ ***μόγις*** · εἶναι πιθ. συγγ. τῷ ***μῶλος*** (6λ. λ.), ὡς τὸ ***μόγις*** εἶναι συγγ. τῷ ***μόγος*** · ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ***ο*** τοῦ ***μόλις*** θὰ ὠφείλετο εἰς ἐπίδρασιν τοῦ συνωνύμου ***μόγις,*** δεδομένου ὅτι ἡ λ. ***μῶλος*** δὲν διετηρήθη ἐν πλήρει χρήσει εἰς τὴν μεθομηρικὴν γλῶσσαν· ἢ μᾶλλον ***μόλις : μέλλειν,*** λατ. **prō-mellere** (ἀναβάλλω), **re-melīgo** (ἀναβολή).

μολοβρός, *-οῦ,* ὁ· λαίμαργος, γαστρίμαργος [***μολοβρὸς*** (〈 ***μολεῖν*** + ***βορά***)· ὁ ἐπὶ τὴν βορὰν μολὼν (ἐρχόμενος), ἐπαίτης· κατ' ἄλλους 〈 ***μέλας, μολύνω,*** ὁπότε ἡ κυριολεκτικὴ σημασία θὰ εἶναι, μέλας ἢ ρυπαρὸς χοῖρος· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ***μῶλυς, μωλύνω*** (mollis)!.

μολοῖσα, δωρ. ἀντὶ ***μολοῦσα,*** θηλ. τοῦ ***μολών,*** μτχ. τοῦ ἀορ. 6' ***ἔμολον*** (τοῦ ***βλώσκω***).

Μολοσσός, ἀττ. *-ττός, όν*· ὁ κάτοικος τῆς Μολοσσίας, ὁ τῆς (ὁ ἐκ) Μολοσσίας ‖ ***κύων Μολοττικός,*** εἶδος μεγάλου καὶ λυκοειδοῦς κυνός, χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τῶν ποιμένων.— **II** ἐν τῇ Μετρικῇ, ***ὁ μολοσσὸς*** (ἐνν. ***πούς***), κληθεὶς οὕτω ὡς ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν μακρῶν συλλαβῶν.

μολοῦμαι, μέλλ. τοῦ ***βλώσκω.***

μολπάζω (***μολπή***)· μέλπω, ψάλλω, λατ. **canere**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μολπαστής, *-οῦ,* ὁ· ὁ ραψῳδός, ἀοιδός, χορευτής.

μολπή, ἡ (***μέλπω***)· παρ' Ὁμήρῳ, χορὸς συνοδεία μουσικῆς· μέλος συνοδευόμενον ὑπὸ ρυθμικῶν κινήσεων ‖ πᾶν τὸ γινόμενον κατὰ ρυθμικὰ χρονικὰ διαστήματα ‖ γενικῶς, παιγνίδιον, διασκέδασις, ἀθλοπαιδιαί, καὶ ἰδίως δσάκις ταῦτα περιεῖχον καὶ ᾄσματα καὶ χορούς.— **II** γενικῶς, ᾠδή, ᾄσμα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὄρχησιν [δι' ἐτυμολ. 6λ. ***μέλπω***]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μολπηδόν, ἐπίρ.· μετὰ ᾠδῆς, ᾀσματικῶς, ὡς μολπή.

μολπητις, δωρ. **μολπᾱτις,** *-ιδος,* ἡ (***μολπή***)· ἡ ἀοιδός, ψάλτρια, χορεύτρια.

μολύβδαινα, ἡ (***μόλυβδος***)· τεμάχιον μολύβδου (***μολυβδίς***), καὶ ἰδίως τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ νὰ βυθίζηται εἰς τὴν θάλασσαν ἡ ἁλιευτικὴ ὁρμιὰ μετὰ τοῦ ἀγκίστρου. **2)** μολυβδίνη βολίς, σφαῖρα. **3)** τὸ μολύβδινον βάρος (τὸ βαρίδι) τὸ προσδενόμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου τοῦ κτίστου (τῆς στάθμης).

μολύβδῐνος, *η, ον* (***μόλυβδος***)· ὅ,τι καὶ νῦν, μολύβδινος, ὁ ἐκ μολύβδου, «μολυβένιος».

μολῠβδίς, *-ίδος,* ἡ (***μόλυβδος***)· ὡς τὸ ***μολύβδαινα,*** τὸ ἐκ μολύβδου βάρος τὸ καταβυθίζον τὸ δίκτυον.— **II** ἡ ἐκ μολύβδου βολίς, σφαῖρα.

ΜΟ΄ΛΥΒΔΟΣ, *-ου,* ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, «μολύβι».— **II** μέλας μόλυβδος χρησιμοποιούμενος πρὸς δοκιμὴν τοῦ χρυσοῦ ‖ ἐντεῦθεν, γραφίτης λίθος διὰ μολυβδοκόνδυλα, μολυβδοκόνδυλον.

Ἔτυμ.: ***μόλυβδος,*** καὶ ***μόλιβος*** εἶναι οἱ μόνοι ὀρθοὶ τύποι· κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴν περίοδον ἐδημιουργήθη κατὰ συμφυρμὸν τῶν δύο τούτων τύπων ὁ τύπος ***μόλιβδος,*** ὡς καὶ οἱ διαλεκτικοὶ τύποι ***βόλιμος, βόλιβος*** (ἐν τῇ ῥοδ. διαλ.), ὡς μαρτυρεῖ τὸ διασωθὲν ***περιβολιβῶσαι*** · πρόκειται περὶ ξένης λέξεως, ἴσως ἱσπανικῆς προελεύσεως, τῆς αὐτῆς δὲ καταγωγῆς θεωρεῖται καὶ τὸ λατ. **plumbum.**

μολυβδο-χοέω, μελ. *-ήσω* (***μόλυβδος*** + ***χέω***)· χύνω (λυώνω, τήκω) μόλυβδον, ἐργάζομαι ὡς μολυβδουργός. **2)** στερεώνω τι (π. χ. ἄγαλμα ἐπὶ τοῦ βάθρου του) διὰ τετηκότος μολύβδου.

μολῦνο-πραγμονέομαι (***μολύνω*** + ***πρᾶγμα***)· ἀναμειγνύομαι εἰς ῥωμαϊκὰ πράγματα (ἐσχηματισμένον κατὰ τὸ ***πολυπραγμονέω***).

ΜΟΛΥ΄ΝΩ, μέλ. *-ῦνῶ,* παθ. πρκ. ***μεμόλυσμαι*** · κηλιδώνω, λερώνω, μολύνω, μιαίνω, διαφθείρω ‖ ὡσ. παρασύρω γυναῖκα εἰς τὴν διαφθοράν, τὴν ἀτιμάζω.— Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι μιαρὸς (ἀχρεῖος, ποταπός), κυλίομαι εἰς τὸν βόρβορον [δι' ἐτυμολ. 6λ. ***μέλας***]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μολυσμός, ὁ (***μολύνω***)· τὸ μολύνειν ἢ μολύνεσθαι, μόλυσμα, μίασμα, μιασμός, μίανσις.

μολών, *οῦσα, όν*· μτχ. ἀορ. 6' τοῦ ***βλώσκω.***

μομφή, ἡ (***μέμφομαι***)· ὅ,τι καὶ νῦν, μομφή, μέμψις, κατηγορία, ψόγος ‖ παράπονον, αἰτία παραπόνων.

μόνα, δωρ. ἀντὶ ***μόνη.***

μονάζω, μελ. *-σω* (***μόνος***)· εἶμαι μόνος, ζῶ ἀπομεμονωμένος, ζῶ βίον μονήρη.

μον-αμπῠκία, ἡ, ἀντὶ τοῦ ***μονάμπυξ*** (θηλ. τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου)· ἵππος τρέχων μόνος (μεμονωμένος) καὶ οὐχὶ παρεζευγμένος μετ' ἄλλου.

μον-άμπυξ, *-ῦκος,* ὁ, ἡ, καὶ ***μονάμπυκος*** (***μόνος*** + ***ἄμπυξ*** II)· ὁ ἔχων ἕνα μόνον ἄμπυκα (χαλινόν) ‖ ***μονάμπυκες πῶλοι*** = ἵπποι (κέλητες) τῶν ἱπποδρομιῶν τρέχοντες μόνοι (οὐχὶ δηλ. ἑζευγμένοι εἰς ἅρμα) ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ ταύρου, ὁ μὴ ἔχων σύντροφον εἰς τὸν ζυγόν.

μον-αρχέω, ἰων. **μουν—,** μελ. *-ήσω* (***μόναρχος***)· εἶμαι ***μόναρχος*** (δηλ. μονάρχης), εἶμαι δεσπότης (ἀπόλυτος κύριος, ἀπόλυτος κυρίαρχος), εἶμαι ἡγεμὼν ‖ ***ἐπὶ τούτου μοναρχέοντος*** = ἐπὶ τῆς μοναρχίας (βασιλείας) τούτου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μον-αρχία, ἰων. **μουν—** (***μοναρχέω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ μοναρχικὸν πολίτευμα, ὁ ἀπόλυτος δεσποτισμός, ἡγεμονία, βασιλεία ‖ τυραννὶς ‖ ἀρχιστρατηγία ‖ δικτατωρία.

μόν-αρχος, ἰων. **μούναρχος,** *ον* (***μόνος*** + ***ἄρχω***)· ὁ ἄρχων μόνος, μονάρχης, ἀπόλυτος κύριος, ἀνώτατος ἄρχων.

μονάς, ἰων. **μουνάς,** *-άδος,* ἡ (***μόνος***)· κυρ. θηλ. ἐπίθ. τοῦ ***μόνος*** · μόνη, μεμονωμένη, μοναχή ‖ ὡσ.

καὶ ἐπὶ ἀνδρός, ὡς ἀρσ. *ὁ μονὰς* = μόνος, μεμονωμένος, ὁλομόναχος, κατάμονος.— ‖ ὡς οὐσ. *ἡ μονάς*, ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ μονάδα.

μοναχῇ, ἐπίρρ. κυρ. δοτ. τοῦ θηλ. τοῦ ἐπίθ. *μοναχός*· μόνον κατὰ ἕνα τρόπον (ἀντίθ. τῷ *διχῇ* ἢ *πολλαχῇ*) ‖ μόνον, μοναχά.

μονᾰχός, *ή, όν* (*μόνος*)· ὡς καὶ νῦν, μόνος, (ἀπο)μεμονωμένος, «μονάχος» ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μοναχός*=ὡς καὶ νῦν, «μοναχός», καλόγηρος, μονάζων, ὅπως καὶ τὸ θηλ. *ἡ μοναχὴ*=καλογραῖα.

μον-ερέτης, ἰων. **μουν-**, *-ου, ὁ* (*μόνος*+*ἐρέτης*)· ὁ μόνος ἐρέτης, ὁ κωπηλατῶν μεμονωμένως, ὁ μόνος κωπηλάτης ‖ γεν., ὁ κωπηλάτης.

μονή, *ἡ* (*μένω*)· τὸ μένειν (διαμένειν) ἔν τινι τόπῳ ‖ τὸ βραδύνειν, χρονοτριβεῖν. 2) τόπος ἐν ᾧ ἵσταταί τις, τόπος διαμονῆς, σταθμός ‖ κατοικία, κατάλυμα.

μον-ημέριον, τό (*μόνος*+*ἡμέρα*)· τὸ μίαν ἡμέραν διαρκοῦν (κυνήγιον π. χ. ἢ δρᾶμα, θεατρικὴ δηλ. παράστασις, ἢ ἀγών).

μον-ήρης, *ες* (*μόνος*+*ἄραρεῖν*, τοῦ *ἀραρίσκω*)· μόνος, μεμονωμένος, «μονάχος», ὁ κατὰ μόνας ζῶν, ὁ συνηθίζων, ἀρεσκόμενος, νὰ ζῇ κατὰ μόνας, μοναχικός ‖ *ναῦς μονήρης* ‖ πλοῖον ἔχον μίαν σειρὰν κωπῶν.

μόνῐμος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*μονή*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μένων (διαμένων, παραμένων) ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὁ στερεὰ καθηλωμένος ἔν τινι τόπῳ ‖ ἐπὶ προσώπων, σταθερός, πιστός. 2) ἐπὶ καταστάσεων, σταθερός, μόνιμος, ἀμετάβλητος, διαρκής, διηνεκής, λατ. **stabilis** [δι' ἐτυμολ. βλ. *μένω*].

μόν-ιππος, *ον* (*μόνος*+*ἵππος*)· ὁ μετὰ ἑνὸς μόνου ἵππου, ὁ χρώμενος ἐνὶ μόνον ἵππῳ, ἱππεύς, ἔφιππος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ὀχούμενον ἐπὶ ἅρματος.

μονο-βάμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μόνος* + *βαίνω*)· ὁ βαίνων (βαδίζων, περιπατῶν) μόνος ‖ ἐν τῇ Μετρικῇ *«μέτρον μον-»* = μέτρον ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς μόνου ποδός.

μονό-γᾰμος, *ον* (*μόνος* + *γάμος*)· ὁ ἅπαξ μόνον ἐλθὼν εἰς γάμον, ὁ μίαν μόνον συζευχθεὶς γυναῖκα.

μονο-γένεια, ἰων. **μουνογ—**, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ ἑπομ.

μονο-γενής, *ές*, ἐπ. καὶ ἰων. **μουνογ—** (*μόνος*+*γένος*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ μόνος γεννηθείς, μοναχογυιός, μὴ ἔχων ἀδελφὰς ἢ ὁδελφοὺς ‖ ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ‖ ὁ ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθείς.

μονό-γληνος, *ον* (*μόνος* + *γλήνη*)· ὁ μονόφθαλμος, κυρ. ὁ ἔχων μίαν μόνον γλήνην τοῦ ὀφθαλμοῦ.

μονο-δάκτυλος, *ον* (*μόνος*+*δάκτυλος*)· ὁ ἕνα μόνον δάκτυλον ἔχων.

μονο-δέρκτης, *-ου, ὁ* (*μόνος*+*δέρκομαι*)· ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀφθαλμόν, μονόφθαλμος.

μονό-δουπος, *ον* (*μόνος*+*δοῦπος*)· ὁ ἕνα μόνον δοῦπον (ἦχον) ἔχων, ὁ ὁμοιομόρφως ἠχῶν, μονότονος.

μον-όδους, *-οντος, ὁ, ἡ* (*μόνος* + *ὀδούς*)· ὁ ἕνα μόνον ὀδόντα ἔχων.

μονό-δροπος, *ον* (*μόνος*+*δρέπω*)· ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου στελέχους κεκομμένος, μονόξυλος, μονοκόμματος ‖ ἐπὶ ἀγάλματος, τὸ ἀποτελεσθὲν (γλυφὲν) ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου λίθου (καὶ οὐχὶ ἐκ τμημάτων συγκολληθέντων ἐκ τῶν ὑστέρων).

μονο-ειδής, *ὲς* (*μόνος*+*εἶδος*)· ὁ ἑνὸς μόνον εἴδους, ὁ ἐξ ἑνὸς εἴδους ἢ σχήματος ἀποτελούμενος, ὁμοιόμορφος, ἁπλοῦς...

μονο-ζῠγής, *ές*, καὶ **μονό-ζυξ,** *-ῠγος, ὁ, ἡ* (*μόνος*+*ζυγῆναι*, τοῦ *ζεύγνυμι*)· ὁ μόνος ἐζευγμένος ‖ ὁ ἔχων ἕνα μόνον ἵππον ἐζευγμένον ‖ γεν., μόνος, μονήρης.

μονο-ήμερος, *ον* (*μόνος*+*ἡμέρα*)· ὁ μίαν μόνον ἡμέραν διαρκῶν.

μονο-κέλης, ἰων. **μουνοκ—**, *-ητος, ὁ* (*μόνος* + *κέλης*)· εἷς μόνος ἵππος (πρβλ. *μονάμπυξ*, Ἵππος Ἱππασίας, ἄζυγος).

μονό-κερως, *ων*, γεν. *-κερω*, αἰτ. *-κερων* (*μόνος* +*κέρας*)· ὁ ἓν μόνον κέρας ἔχων, μονοκέρατος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μονόκερως, -ωτος*, εἶδος τετραπόδου, ὁ ρινόκερως.

μονό-κλαυτος, *ον* (*μόνος*+*κλαίω*)· (*θρῆνος*) κλαιόμενος ὑπὸ ἑνὸς μόνον.

μονό-κλῑνον, τό (*μόνος*+*κλίνη*)· κλίνη ἕνα μόνον χωροῦσα, λάρναξ, φέρετρον.

μονο-κοιτέω, μελ. *-ήσω* (*μόνος*+*κοιτέω*)· κοιμῶμαι μόνος.

μονο-κρήπῖς, *-ῖδος, ὁ, ἡ* (*μόνος*+*κρηπίς*)· ὁ ἓν μόνον σανδάλιον ἔχων, μονοσάνδαλος, μονοπέδιλος.

μονό-κροτος, *ον* (*μόνος*+*κροτέω*)· ἐπὶ πλοίων, τὸ κινούμενον διὰ μιᾶς μόνον τύψεως κωπῶν, τὸ ἔχον μίαν μόνον σειρὰν κωπῶν (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δίκροτος*).

μονό-κωλος, *ον*, ἰων. **μουνόκ—** (*μόνος*+*κῶλον*)· ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνον κώλου (μέλους τοῦ σώματος) ‖ ἐπὶ χορευτῶν, ὁ χορεύων ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μόνον ποδός, μονόπους ‖ ἐπὶ οἰκοδομημάτων, τὸ ἔχον ἓν μόνον πάτωμα ‖ ἐπὶ τοῦ γραπτοῦ λόγου, *περίοδος μονόκωλος*=περίοδος συγκειμένη ἐξ ἑνὸς κώλου μόνον (ἢ ἐκ μιᾶς προτάσεως μόνον) ‖ γεν. ἐπὶ λόγου, ὁ μονότονος, ἄνευ ποικιλίας.

μονό-κωπος, *ον* (*μόνος* + *κώπη*)· ὁ ἔχων μίαν μόνην κώπην ‖ ὁ μόνος κωπηλατῶν ‖ ὁ ἔχων ἓν μόνον πλοῖον.

μονό-λῐθος, *ον*, ἰων. **μουνόλ—** (*μόνος* + *λίθος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἢ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου.

μονο-μᾱτωρ, *-ορος*, ὥρ. ἀντὶ *μονομήτωρ* (βλ. λ.).

μονο-μᾰχέω, ἰων. **μουνομ—**, μελ. *-ήσω* (*μονομάχος*)· μάχομαι ἐν μονομαχίᾳ, μόνος πρὸς μόνον, ὡς καὶ νῦν τὸ μονομαχῶ ‖ ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι, *μοῦνοι μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ* (Ἡρόδ.) =μόνοι αὐτοὶ (μόνοι των) πολεμήσαντες κατὰ τῶν Περσῶν· ἐξ αὐτοῦ τό

μονο-μᾰχία, ἡ, ἰων. *μουνομαχίη* (*μονομαχέω*)· ὡς καὶ νῦν, μάχη καθ' ἣν μάχεταί τις μόνος πρὸς μόνον, «μονομαχία».

μονο-μᾰχικός, *ή, όν* (*μονομαχία*)· ὁ ἀνήκων εἰς μονομαχίαν ἢ συμβαίνων ἐν μονομαχίᾳ.

μονο-μᾰχιον, τό = *μονομαχία* (βλ. λ.).

μονο-μᾰχος, *ον* (*μόνος*+*μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος ἐν μονομαχίᾳ, μόνος πρὸς μόνον ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μονομάχος*=ὁ κατ' ἐπάγγελμα μονομαχῶν.

μονο-μήτωρ, *-ορος, ὁ, ἡ* (*μόνος*+*μήτηρ*)· ὁ ἀπολειφθεὶς μόνος ἐκ μέρους τῆς μητρός του, ὁ ἀπομείνας ὀρφανὸς μητρός, ὁ ἑστερημένος μητρός, ὁ ἔχων μητέρα μόνον καὶ ὄχι πατέρα.

μονο-νῠχί, ἰων. **μουνονυχί,** ἐπίρ. (*μόνος* + *νύξ*)· ἐν μιᾷ μόνον νυκτί.

μονό-ξυλος, *ον* (*μόνος*+*ξύλον*)· ὁ ἐξ ἑνὸς ξύλου (θηλ. κορμοῦ δένδρου) κατεσκευασμένος, ὡς καὶ νῦν «μονόξυλα πλοῖα».— ‖ ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου μόνον (πρβλ. *μονόλιθος, μονοσίδηρος* κ. ἄ.).

μονό-παις, *-παιδος, ὁ, ἡ* (*μόνος*+*παῖς*)· ὁ μόνος παῖς, μονογενής, «μοναχογιός» ‖ ὁ ἔχων ἕνα μόνον παῖδα.

μονο-πᾰλής, ἰων. **μουνοπ—**, *-ου, ὁ* (*μόνος*+*πάλη*)· ὁ μόνον ἐν πάλῃ νικῶν (καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλα ἀγωνίσματα).

μονό-πελμος, *ον* (*μόνος*+*πέλμα*)· ὁ ἔχων μόνον ἓν πέλμα (σόλα).

μονό-πεπλος, *ον* (*μόνος*+*πέπλον*)· ὁ ἀπομείνας χωρὶς πέπλον (ἐπανωφόριον), ὁ ἔχων μίαν μόνον ἐσθῆτα, ὁ φορῶν χιτῶνα μόνον (πρβλ. *ἄπεπλος*).

μονό-πους, *ὁ, ἡ, -πουν*, τά, γεν. *-ποδος* (*μόνος*+*πούς*)· ὁ ἔχων ἕνα μόνον πόδα.

μονό-πωλος, *ον* (*μόνος* + *πῶλος*)· ὁ ἔχων ἕνα μόνον πῶλον (ἵππον).

μονό-ρρυθμος, *ον* (*μόνος*+*ρυθμός*)· ὁ ὑφ' ἑνὸς μόνον κατοικούμενος ‖ ὁ ἔχων ἕνα μόνον ρυθμὸν (τρόπον) ‖ ἰδιόρρυθμος, ὁ ἔχων ρυθμὸν μοναδικόν.

μον-ορῦχης, *-ου, ὁ* (*μόνος*+*ὀρυγῆναι* τοῦ *ὀρύσσω*)· ἐπὶ ἐργαλείου, τὸ σκάπτον μὲ ἓν μόνον ὀξὺ ἄκρον (μὲ μίαν μύτην).

ΜΟ'ΝΟΣ, ἰων. **μοῦνος,** *η, ον*, ὥρ. **μῶνος,** *α, ον*· μόνος, μεμονωμένος, ἀφειμένος μόνος, «μονάχος», ἐγκαταλελειμμένος ‖ μετὰ γεν. *μόνος σοῦ* = ἑστερημένος σοῦ, ἄνευ σοῦ (κυρ. ἀπομεμονωμένος ἀπὸ σοῦ).— ‖ μόνον (ὡς ἐπιρρηματικὸν δηλ.

κατηγορ.) : *μόνης γὰρ σοῦ κλύων ἀνέξεται*=διότι σὲ μόνον δὰ ἀνεχθῇ νὰ ἀκούσῃ || συχνὰ μετὰ προσθήκης γεν. τοῦ προσ.: *μοῦνος πάντων ἀνθρώπων*=μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων.— **III** (ὡς καὶ τὸ λατ. **unus** ἀντὶ **unicus**), μόνος εἷς τὸ εἶδός του, ἐξαίρετος, «μοναδικός».— **IV** ὑπερθ. *μονώτατος*=εἷς ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, εἷς καὶ μόνος αὐτός (πρβλ. *αὐτότατος*).— **V** τὸ οὐδ. *μόνον* ὡς ἐπίρ., ὡς καὶ νῦν, μόνον, μονάχα, μοναχά, μόνον καὶ μόνον, ἁπλῶς καὶ μόνον, λατ. **solum, modo** || *μόνον οὐ*=λατ. **tantum non**=μόνον ποὺ δέν..., σχεδόν, γραφόμενον παρὰ μτγν. καὶ ὡς *μονονού* [*μόνος*, ἰων. *μοῦνος* (**μονFος*)· δι' ἐτυμολ. βλ. *μανός*].

μονο-σίδηρος, *ον* (*μόνος*+*σίδηρος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ σιδήρου μόνον.

μονο-σῖτέω, μελ. *ήσω*· ἐσθίω (τρώγω) ἅπαξ τῆς ἡμέρας μόνον || τρώγω μόνος· ἐκ τοῦ

μονό-σῖτος, *ον* (*μόνος*+*σῖτος*)· ὁ μόνον ἅπαξ τῆς ἡμέρας ἐσθίων (ἢ καὶ ὁ ἐσθίων μόνος).

μονό-σκηπτρος, *ον* (*μόνος*+*σκῆπτρον*)· ὁ χειριζόμενος τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν (τὸ *σκῆπτρον*) μόνος, ὁ μοναρχικῶς κυβερνῶν, ἀπόλυτος δεσπότης.

μονο-στῑβής, *ές* (*μόνος*+*στιβεῖν* τοῦ *στείβω*)· ὁ βαδίζων μόνος, ἄνευ ἀκολούθου.

μονό-στῐχος, *ον* (*μόνος*+*στίχος*)· ὁ ἐξ ἑνὸς στίχου ἀποτελούμενος.

μονό-στολος, *ον* (*μόνος* + *στολὴ* τοῦ *στέλλω*)· ὁ πορευόμενος (κυρ. ἀποστελλόμενος) μόνος || γεν., μόνος, μεμονωμένος.

μονο-στόρδυγξ, *-υγγος*, ὁ, ἡ (*μόνος*+*στόρθυγξ*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἑνὸς καὶ μόνον στελέχους, μονοστέλεχος (πρβλ. καὶ *μονόξυλος*).

μονο-σύλλᾰβος, *ον* (*μόνος*+*συλλαβή*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μιᾶς καὶ μόνης συλλαβῆς (π. χ. *λέξις μον*—) || ὁ ὁμιλῶν μὲ μονοσυλλάβους λέξεις (ὁ ἐλάχιστα ὁμιλῶν).

μονό-τεκνος, *ον* (*μόνος*+*τέκνον*)· ὁ ἔχων ἓν μόνον τέκνον.

μονο-τράπεζος, *ον* (*μόνος*+*τράπεζα*)· ὁ ἐν μιᾷ (ἀπομεμονωμένῃ) τραπέζῃ τρώγων || ὁ τρώγων ἐν χωριστῇ τραπέζῃ.

μονό-τροπος, *ον* (*μόνος*+*τρόπος*)· ὁ ἑνὸς μόνον τρόπου, ἰδιόρρυθμος, ἰδιότροπος || ὁ ζῶν μόνος, μονήρης, ἀκοινώνητος, «μονόχνωτος».

μονο-τροφία, ἡ (*μόνος*+*τροφή*)· τὸ ἀνατρέφειν κατ' ἰδίαν (ἀντίθ. τῷ *κοινὴ ἐπιμέλεια*).

μον-ούᾰτος, *ον* (*μόνος*+*οὖς*)· ὁ ἔχων ἓν μόνον οὖς || ἐπὶ ἀγγείων κλπ., ὁ ἔχων μίαν μόνον λαβήν.

μονο-φᾶγος, *ον* (*μόνος*+*φαγεῖν*)· = *μονόσιτος*, ὁ τρώγων μόνος, ἢ τρώγων ἅπαξ τῆς ἡμέρας || ἀνώμ. ὑπερθ. *μονοφαγίστατος*.

μον-όφθαλμος, *-ον*, ἰων. **μουνόφθ—** (*μόνος* + *ὀφθαλμός*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀφθαλμόν, *ἑτερόφθαλμος*.

μονό-φρουρος, *ον* (*μόνος*+*φρουρά*)· ὁ ἀγρυπνῶν μόνος, ὁ φρουρῶν μόνος.

μονό-φρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μόνος*+*φρήν*)· ὁ ἔχων ἰδικόν του (ἀποκλειστικόν) φρόνημα, ὁ ἔχων ἰδικήν του γνώμην (καὶ ἔχων ἀπομείνει μόνος εἰς αὐτήν, χωρὶς νὰ τὴν συμμερίζεται ἄλλος κανείς).

μονο-φῡής, ἰων. **μουν—,** *ές* (*μόνος*+*φυή*)· ὁ ἐκ μιᾶς *φυῆς* (φύσεως, εἴδους), μονοκόμματος, μονοστέλεχος || ὁ ἁπλοῦς τὴν φυήν, ἁπλοῦς, λιτός, ἀπέριττος.

μονό-χηλος, *ον*, δωρ. **μονόχᾱλος** (*μόνος*+*χηλή*)· ὁ ἔχων μίαν μόνον χηλὴν («νύχι»), ὁ ἔχων τὴν χηλήν του μονοφυῆ (δηλ. ἄσχιστον), ἀντίθ. τῷ *δίχηλος*.

μονο-χῑτών, *-ονος*, ὁ (*μόνος* + *χιτών*)· ὁ φορῶν τὸν χιτῶνα μόνον.

μονό-ψηφος, *ον*, δωρ. **μονόψᾶφος** (*μόνος* + *ψῆφος*)· ὁ ψηφίζων (ἀποφασίζων) μόνος (δηλ. μὲ μίαν ψῆφον) || ὁ μοναδικὸς (παράδοξος) εἰς τὰς σκέψεις του καὶ ἀποφάσεις.

μονόω, ἰων. **μουνόω**· μελ. *-ώσω*· ἀόρ. *α' ἐμόνωσα*, ἐπ. *μούνωσα*.— Παθητ., ἀόρ. *α' ἐμονώθην*, ἰων. μτχ. *μουνωθείς*· πρκ. *μεμόνωμαι*, ἰων. *μεμούνωμαι* (*μόνος*)· κάμνω τι νὰ μείνῃ μόνον, ἀπομονώνω || *Κρονίων μούνωσεν ἡμετέρην γενεὴν* (Ὅμηρ.) = ὁ Κρονίων ἀπεμόνωσε τὸν οἶκόν μας, δηλ. παρεχώρησεν ἕνα μόνον υἱὸν εἰς ἑκάστην γενεάν.— Παθητ., καταλείπομαι μόνος, ἀπομονώνομαι || λαμβάνομαι μεμονωμένως (ἐν ἀπομονώσει, μακρὰν μαρτύρων) || μετὰ γεν. προσ. *μεμονωμένοι συμμάχων* (ἐγκαταλελειμμένοι ὑπὸ τῶν συμμάχων) || μετὰ γεν. πραγμ., στερεῦμαί τινος, ἀποστερεῦμαί τινος, ἀποχωρίζομαι ἀπό τινος.

μον-ῳδέω, μελ. *-ήσω* (*μονῳδός*)· ᾄδω μόνος, ᾄδω μονῳδίαν, «solo», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ᾄσμα τοῦ χοροῦ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μον-ῳδία, ἡ (*μονῳδέω*)· ᾄσμα ᾀδόμενον ὑπὸ ἑνὸς ἀτόμου, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ᾄσμα τοῦ χοροῦ, τὴν χορῳδίαν.

μον-ῳδός, *ὁν* (*μόνος*+*ᾠδή*)· ὁ ᾄδων μόνος (οὐχὶ δηλ. ἐν χορῷ).

μονωθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *μονόω*.

μόνως, ἐπίρ. τοῦ *μόνος*· βλ. *μόνος* V.

μον-ώψ, *-ῶπος*, ὁ, ἡ, ἰων. *μουνώψ* (*μόνος*+*ὤψ*)· =*μονόφθαλμος* (βλ. λ.).

μόρα, ἡ (*μείρομαι*)·=*μοῖρα* (βλ. λ.). 2) ἓν ἐκ τῶν ἓξ στρατιωτικῶν ταγμάτων ἐν Σπάρτῃ, εἰς ἃ κατεγράφοντο πάντες οἱ στρατεύοιμοι τὴν ἡλικίαν Σπαρτιᾶται· ἡ δύναμις ἑκάστης μόρας ἐποίκιλλεν ἀπὸ 400—900, συνίστατο δὲ ἐξ ἱππέων καὶ ὁπλιτῶν.

μορίαι, αἱ (ἐνν. *ἐλαῖαι*)· αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι αἱ παρὰ τὴν Ἀκαδήμειαν, κληθεῖσαι οὕτω, διότι ἐθεωροῦντο ὡς πολλαπλασιασθεῖσαι διὰ καταβολάδων ἀποσπασθεισῶν ἐκ τῆς πρωταρχικῆς ἱερᾶς ἐλαίας τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει (τρόπον τινά, *μειρόμεναι*, *μεμορημέναι*, λατ. **partitivae**) || ὅθεν καὶ *Μόριος Ζεὺς* ἐκαλεῖτο ὁ Ζεὺς ὡς προστάτης καὶ φύλαξ τῶν ἱερῶν τούτων ἐλαιῶν.— **II** *μορία*=*μωρία* (βλ. λ.).

μόρῐμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *μόρσιμος* (βλ. λ.).

μόριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μόρος*, μικρὸν τεμάχιον, κομματάκι || γεν. μέρος, μερίς.

μόριος, *α, ον*, ποιητ. ἀντὶ *μόρσιμος* (βλ. λ.).— ἐνίοτε κεῖται *μόριος*=*Ζεὺς Μόριος* (ἐλ. *μορίαι*).

μορμολῡκεῖον ἢ **μορμολύκειον,** τό· ὡς τὸ *Μορμὼ* (βλ. λ.), φόβητρον, κόβαλος, «στοιχειό», φάντασμα· ἐκ τοῦ

μορμολύττομαι, ἀποθ. (*μορμώ*)· ἐκφοβίζω, τρομάζω, τρομοκρατῶ, «σκιάζω», φοβερίζω.

μορμορ-ωπός, *ὁν* (*μορμὼ*+*ὤψ*)· ὁ φοβερὸς τὴν ὄψιν, τερατώδης τὴν μορφήν, εἰδεχθής.

μορμῦρος, ὁ· εἶδος θαλασσίου ἰχθύος, κοιν. «μουρμούρα».

Ἔτυμ.: πιθ. δάνειον ἐκ τινος μεσογειακῆς γλώσσης· ἐκ τοῦ ἑλλ. *μορμύρος* προῆλθε τὸ λατ. **murmillō** (**myr-, mir-**), εἶδος μονομάχων, καλουμένων οὕτω, διότι ἐπὶ τοῦ κράνους των ἔφερον εἰκόνα τοῦ ἰχθύος μορμύρου.

μορμῦρω, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *μύρω*, ὡς τὸ *πορφύρω* ἐκ τοῦ *φύρω*· ἐπὶ ὕδατος ποταμοῦ, βράζω, ροχθῶ, λατ. **murmuro**.

Ἔτυμ.: *μορμύρω* (**-υρjω*): σανσκρ. **marmara-ḥ, murmuraḥ** (τῆς αὐτῆς σημ.), ἀρμ. **mrmram** (βράζω). λατ. **murmur, murmuro**, παλ-γερμ. **murmurōn, murmulon**, γερμ. **murmeln**, λιθ. **murm(l)énti, murmė-ti**. Πάντα ταῦτα εἶναι πεποιημένα ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιίαι)· ἡ συντετμημένη ἀναδίπλωσις φαίνεται ἐν τῷ ἰαπ. ***mrem-**, ἐξ οὗ τὸ ἑλλ. *βρέμω* (βλ. λ.), λατ. **fremo**.

ΜΟΡΜΩ', ἡ, γεν. *-όος* καὶ συνῃρ. *-οῦς* (καὶ *Μορμών*)· φοβερὸν τὴν θέαν δῆλυ τέρας, διὰ τοῦ ὁποίου αἱ τροφοὶ ἐτρομοκράτουν τὰ μικρὰ παιδία (ὡς τὸ λατ. **mania**), φόβητρον, φάντασμα, *μορμολύκειον* (βλ.λ). — **II** ἁπλοῦν ἐπιφώνημα πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν νηπίων, κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερ. μποῦ ! μποῦ ; : *«μορμώ! δάκνει ἵππος!»* (=πώ ! πώ ! δαγκάνει τὸ ἄλογο)! || παρ' Ἀριστοφάνει, ἐπιφώνημα ἐκπλήξεως : *«μορμὼ τοῦ θράσους!»* (=πώ ! πώ ! δράσος ποὺ σοῦ ἔχει !).

Ἔτυμ.: *μορμὼ* (καὶ *μορμών*, *-όνος*, καὶ *μομβρώ*, *μομμὼ* παρ' Ἡσυχ.), *μορμολυκεῖον*, *μορμολύκη*, *μορμολυκεία*· πρβλ. Ἡσυχ. *«μόρμη»...ἐκπληκτική»*, *μορμύσσομαι*, Ἡσυχ. *«μόρμορος· φόβος»*· *μορμορωπός*· *μορμορύττω*, *μορμολύττομαι*· Ἡσυχ. *«μορμύνει· δει-*

νοποιεῖ»· εἰς ταῦτα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **formido, -inis,** (μετ' ἀνομοιώσεως τῶν **m-m**)**f-m** διὰ τοῦ μεταβατικοῦ σταθίου *Ƀ-m)· βλ. καὶ ἐν ***μύρμηξ***.

μορόεις, εσσα, εν· μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ δεξιότητος εἰργασμένος (ὡσεὶ ἐκ ρίζ. ***μερ-*** ἐν τῷ ***μέρι-μνα***).— **II** προωρισμένος, πεπρωμένος ‖ ὀλέθριος, θανατηφόρος, λατ. **fatalis** (ὡσεὶ ἐκ τοῦ ***μόρος***, ὡς τὸ ***μόριος***).— **III** ἄλλοι τέλος, πιθανώτερον, παράγουσιν ἐκ τοῦ ***μείρω, μέρος***, ὁπότε ἐν τῇ φράσει ἐν ᾗ ἀπαντᾷ παρ' Ὁμήρῳ ***«ἕρματα... τρίγληνα μορόεντα»*** πρόκειται περὶ ἐνωτίων συνισταμένων ἐκ τριῶν μερῶν· ἄλλοι τὸ συσχετίζουν πρὸς τὸ ***μόρον*** («μοῦρο»). καὶ νομίζουν ὅτι πρόκειται περὶ ἐνωτίων ἐχόντων χρῶμα μόρου· καὶ ἄλλοι τέλος ἀποδίδουν τὸ ***μορόεντα*** διὰ τοῦ «λάμποντα, ἀκτινοβολοῦντα».

ΜΟ'ΡΟΝ, τό· τὸ σημερ. «μοῦρο», συκάμινον, ὁ καρπὸς τῆς συκαμινέας («μουριᾶς»), ἀναφέρεται δὲ μόρον λευκόν, μέλαν καὶ ἐρυθρόν, ὡς καὶ ***«μόρον βατῶδες»***, κοιν. «βατόμουρο».

Ἔτυμ.: πρβλ. Ἡσυχ. ***«μῶρα· συκάμινα»*** μεσ-ιρλ. **merenn,** gall. **merwudden** (μόρον)· δάνειον δὲ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἶναι καὶ τὸ λατ. **mōrum** (ἐξ οὗ τὸ παλγερμ. **mūr-, mōr-beri,** μεσ-γερμ. **mūlber,** γερμ. **Maulbeere,** ἀγγλ. **mul-berry,** λιθ. **moras**).

μόρος, ὁ (***μείρομαι***)· τὸ ὑπὸ τῆς ***μοίρας*** (βλ. λ.) προκαθωρισμένον δι' ἕκαστον, τὸ πεπρωμένον, ἡ τύχη, ἑκάστου ‖ ***ὑπὲρ μόρον*** (ᾖ καὶ ***ὑπέρμορον***) = πέραν τῆς Μοίρας, καὶ συνεπῶς παρὰ τὴν μοῖραν (τὸ πεπρωμένον), ἐπὶ ἀνθρώπων, οἵτινες διὰ τῶν ἰδίων των σφαλμάτων ἐπαυξάνουν τὰ ὑπὸ τῆς Μοίρας προωρισμένα δι' αὐτοὺς κακά. **2)** κυρ. κακὴ μοῖρα, ὀλεθρία τύχη, ὄλεθρος, θάνατος, λατ. **fatum,** παρ' Ὁμήρῳ δὲ πάντοτε ὁ αἰφνίδιος καὶ βίαιος θάνατος [βλ. καὶ ἐν λ. ***μοῖρα***· ***μόρος, μορτή· μόρσιμος, μόριμος, μόριος***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***μείρομαι***].

μόρσῐμος, ον (***μόρος***)· προωρισμένος ὑπὸ τῆς μοίρας, πεπρωμένος, ἀποφασισμένος, λατ. **fatalis** ‖ προωρισμένος (ὑπὸ τῆς μοίρας) εἰς θάνατον ‖ ὄθεν, ***μόρσιμον ἦμαρ***=ἡ ὑπὸ τῆς Εἱμαρμένης προσδιορισμένη δι' ἕκαστον ἡμέρα τοῦ θανάτου, ἡ μοιραία ἡμέρα ‖ τὸ ***Μόρσιμον***=ἡ Μοῖρα, τὸ πεπρωμένον, ἡ Εἱμαρμένη.

μορτός, όν· ***βροτός***, θνητός [δι' ἐτυμ. βλ. ***βροτός***].

ΜΟΡΥ'ΣΣΩ, ἐπικ. ῥῆμα· μολύνω, μιαίνω, κηλιδώνω, λερώνω ‖ μτχ. παθ. πρκ. ***μεμορυγμένος***=(με)μολυσμένος, (με)μιασμένος, λερωμένος.

Ἔτυμ.: ***μορύσσω*** (***-ύχjω***), ἐν Ὀδυσ. Ν. 435 ***«μεμορυγμένος καπνῷ»*** (= καπνισμένος, λερωμένος)· πρβλ. καὶ ***«μόρυχος· σκοτεινός»*** συγγ. πρὸς τά: παλ-σλαυ. **smrŭkŭ,** λιθ. **smarkatà** (κόρυζα), παλ-norr. **smior** (βούτυρον, λίπος), παλ-γερμ. **smero** (λίπος), γοτθ. **smaiƀ** (λίπος), **swarna** (οὖρον, περίττωμα) (βλ. τὰ ἐν ***μύρον, σμύρις***), ἐξ ἰαπ. ῥ. ****smer-*** (ἀλείφω, ἐπιχρίω, ρυπαίνω).

μορφᾱ́, μορφάν, δωρ. τύποι ἀντὶ ***μορφῆ, μορφήν***.

μορφάζω (***μορφή***)· κάμνω μορφασμούς, «στραβομουτσουνιάζω».

μορφάω, μελ. ***-ήσω*** (***μορφή***)· ἀπεικονίζω, διαπλάσσω, διαμορφώνω ‖ χύνω εἰς καλούπι, καλουπιάζω.

ΜΟΡΦΕΥ'Σ, -έως, ὁ· υἱὸς τοῦ Ὕπνου, θεὸς τῶν ὀνείρων (κυρ ὁ πλάσσων, ὁ διαμορφώνων), κληθεὶς οὕτω λόγῳ τῶν μορφῶν καὶ τῶν εἰκόνων, τὰς ὁποίας δημιουργεῖ εἰς τὸ ὑποσυνείδητον τῶν κοιμωμένων· ἐκ τοῦ

ΜΟΡΦΗ', ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, μορφή, σχῆμα, εἰκών, λατ. **forma** ‖ συχνά, ὡραία μορφή, κάλλος, καλλονή (ὡς ἐνίοτε καὶ τὰ λατ. **forma, species**). **2)** γενικῶς, σχῆμα, ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, ὄψις. **3)** εἶδος, λογῆς, γένος.

Ἔτυμ. : ***μορφή***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἀμερφές· αἰσχρόν»***· τὸ λατ. **forma** δὲν εἶναι γνωστὸν ποίαν ἀκριβῶς σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ ἑλλ. ***μορφή***· κατὰ μίαν ἐκ τῶν ὑποθέσεων τὸ ὄνομ. ***μορφα*** (****mcrgvhā***, τὸ δὲ λατ. **forma** προῆλθεν κατ' ἀνομοίωσιν (****morgvhmā*** ἢ ****mr̥gvhma,*** ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον δὲ **forma** (***μορφὴ*** κατὰ μετάθεσιν. (Βλ. καὶ ἐν ***μόρφνος*** ἐν τέλει)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μορφήεις, εσσα, εν (***μορφή***)· ὁ ἔχων μορφήν, ὁ ἐσχηματισμένος, διαμορφωμένος ‖ ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος, ὁ ἔχων ὡραίαν σωματικὴν διάπλασιν, ὡραῖος, εὔμορφος, κομψός, χαρίεις, λατ. **formosus.**

μόρφνος, ον (ἐκ τοῦ ***ὄρφνη***, ἀντὶ τοῦ ***ὀρφνὸς*** μετὰ προσθήκης ἑνὸς ***μ***) (ἐπίθ. τοῦ ἀετοῦ)· ἐπὶ χρώματος, σκοτεινόχρωμος, μέλας, λατ. **furvus.**

Ἔτυμ.: ἀμφισβητουμένης ἐτυμολ.· ***μόρφνος*** (****μορπσνος*** (ἰαπ. ****morgv-s-no-s,*** συγγ. τοῖς παλ-norr. **mi,orkue, myrkue** (σκότος), καὶ ἴσως τοῦ λιθ. **mirgėti,** λεττ. **mirgt** (ἐξαστράπτω).— ἐξ ἄλλου ἰαπ. ****morqv-s-no-s*** θὰ ἦτο συγγ. πρὸς τά: παλ-σλαυ. **mrakŭ** (****morkŭ***)=σκότος, **mrŭkna,ti, mrŭcati** (σκοτεινιάζω), σανσκρ. **marká-ḥ** (ἐπισκότισις).— Δυνατὸν ἐπίσης νὰ ὑπόκειται ἰαπ. ****morgvh-nos,*** αἱ δὲ ἰαπ. βάσεις ****mer-gv-, *mer-qv-*** καὶ ****mer-gvh-*** δυνατὸν νὰ εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ἰαπ. ῥ. ****mer-*** (λάμπω),περὶ ἧς βλ. ἐν ***μαρμαίρω***.

μορφόω, μελ. ***-ώσω*** (***μορφή***)· δίδω εἴς τι μορφὴν ἢ σχῆμα, διαμορφώνω, σχηματίζω.—Παθητ., δισμορφοῦμαι, σχηματίζομαι, λαμβάνω μορφὴν (σχῆμα)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μόρφωμα, -ατος, τὸ (***μορφόω***)· μορφή, σχῆμα, τύπος, εἰκὼν ‖ τὸ περίγραμμα μιᾶς μορφῆς.

μόρφωσις, -εως, ἡ (***μορφόω***)· ἡ ἀπεικόνισις, ἡ διαμόρφωσις, ὁ σχηματισμὸς‖σχῆμα, ὁμοίωμα, εἰκών.

μορφωτήρ, -ῆρος, ὁ (***μορφόω***)· ὁ διαμορφῶν, διαπλάσσων, δίδων σχῆμα. — θηλ. ***μορφώτρια***· ***συῶν μορφώτρια***=ἡ Κίρκη ὡς διαμορφοῦσα τοὺς ἄνδρας εἰς χοίρους.

μέσσυν ἤ, **μόσυν, -ῦνος,** ὁ· ξυλίνη οἰκία ἢ πύργος· ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸ

Μοσσύν-οικοι ἢ **Μοσύνοικοι,** οἱ (***μόσ(σ)υν*** + ***οἰκέω***)· οἱ κατοικοῦντες εἰς ξύλινα οἰκήματα, Ἀσιατικὴ φυλὴ κατοικοῦσα παρὰ τὸν Εὔξεινον Πόντον, πλησίον τῶν Κόλχων, ἐγκατεστημένοι δὲ εἰς ξύλινα οἰκήματα.

μόσχειος, α, ον (***μόσχος***)· ὁ τοῦ μόσχου, ὁ ἀνήκων εἰς μόσχον, μοσχαρήσιος ‖ ***μόσχειος κυνῆγος*** =κυνόξεσμος (τ. ἔ. λωρίον, περιλείμιον κυνός) ἐκ δέρματος μόσχου ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ***τὸ μόσχειον*** (ἐνν. ***δέρμα***)=δέρμα (δορὰ) μόσχου, βιδελοτόμαρο.

μοσχεύω, μελ. ***-σω*** (***μόσχος***)· κόπτω μοσχεύματα (τ. ἔ. παραβλάσταρα, παραφυάδας ἀπὸ δένδρα) καὶ τὰ μεταφυτεύω ἀλλοῦ, πολλαπλασιάζω ‖ μτφρ. τρέφω, ἀνατρέφω.

μοσχΐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***μόσχος***· μικρὰ παραφυάς, νεαρὸς βλαστός, βλασταράκι.

μόσχιος, α, ον (***μόσχος***)·=***μόσχειος*** (βλ. λ.).

μοσχο-ποιέω, μελ. ***-ήσω*** (***μόσχος***+***ποιέω***)· κατασκευάζω μόσχον (εἴδωλον, ὁμοίωμα, μόσχου), περὶ τοῦ μεταλλίνου ὁμοιώματος τοῦ μόσχου τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ ἐρήμῳ.

μόσχος, ὁ, καὶ ἡ: **I** (***δσχος, δζος ?***)· νεαρὸς βλαστὸς φυτοῦ, τρυφερὸς κλῶνος, βλαστάρι, κλωνάρι, παραφυάς.— **II** μτφρ., ὡς καὶ νῦν, μόσχος, μοσχάρι, τὸ νεογνὸν τῆς ἀγελάδος ‖ ὡσ. ὁ νεαρὸς ταῦρος ‖ καὶ ὡς θηλ. ἡ δάμαλις, μοσχίδα. **2)** μτφρ. ἐπίσης, ὁ μικρὸς παῖς, καὶ συχνότερον ἡ κοράσις, κόρη, λατ. **juvenca. 3)** πᾶν νεαρὸν ζῷον, ἀκόμη καὶ ἐπὶ πτηνῶν.

Ἔτυμ. : ***μόσχος*** (ἰαπ. ****mozgho-s,*** πρβλ. λιθ. **mãzgas,** λεττ. **mazgs** (μπουμπούκι, παραφυάς). Ἡ μετὰ τῶν ***ὄσχος, ὄζος*** σχέσις δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτή, καίτοι εἰς πολλοὺς φαίνεται ἀσφαλής.

μουνάξ, ἐπίρ. (***μοῦνος***)· κατὰ μόνας, χωριστά.

μουν-αρχέω, ἰων. ἀντὶ ***μοναρχέω*** (βλ. λ.).

μοῦνος, ἰων. ἀντὶ ***μόνος***. Διὰ πάντας τοὺς ἀπὸ ***μουν***— ἀρχομένους ἰωνικοὺς τύπους βλέπε ἐν ***μον***—.

Μουνῠχία, ἡ (ὀρθότ. ***-ιχία***)· λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου (βλ. **Κ. Ε. Λ.**).— **II** ἐπίθ. τῆς ἐκεῖ λατρευομένης Ἀρτέμιδος.

Μουνῠχίαζε (ὀρθότ. ***-χίαζε***)· ἐπίρ.· εἰς (πρὸς) Μουνιχίαν· καὶ

Μουνῠχίᾶσι (ὀρθότ. ***-χίασι***)· ἐπίρ.· ἐν Μουνιχίᾳ.

Μουνῠχιών (ὀρθότ. ***-χιὼν***) ***-ῶνος,*** ὁ· ὁ δέκατος ἀττικὸς μήν, καθ' ὃν ἐτελεῖτο ἡ ἑορτὴ τῆς Μουνιχίας Ἀρτέμιδος, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ***καθ' ἡμᾶς διάστημα*** 15 Ἀπριλίου—15 Μαΐου.

μουνωθείς, ἰων. μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ *μουνόω*=*μονόω*.
μουν-ώψ, ἰων. ἀντὶ *μονώψ* (βλ. λ.).
ΜΟΥ͂ΣΑ, *-ης,* αἰολ. **Μοῖσα,** δωρ. **Μῶσα,** λακ. **Μῶα,** *-ας,* ἡ· ἡ Μοῦσα, ἡ θεὰ τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τοῦ ᾄσματος, τῆς ὀρχήσεως καὶ τῶν καλῶν γενικὰ τεχνῶν. Πόσαι ἀκριβῶς ἦσαν δὲν γνωρίζομεν, διότι ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ τὸν πληθ. Μοῦσαι, καὶ μόνον ἐν Ἰλ. XXIV 60 τὰς καθορίζει εἰς ἐννέα. Ὠνομάζοντο: Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνια (ἢ Πολυύμνια), Οὐρανία καὶ Καλλιόπη).— **II** παρὰ μτγν. *μοῦσα*=μουσική, ᾄσμα ‖ ὡσ. εὐγλωττία, εὐφράδεια, πειδὼ ‖ ἐν τῷ πληθ. τέχναι, προσόντα, δεξιότης, πλεονεκτήματα.— **III** τὸ πρέπον, τὸ προσῆκον, εὐπρέπεια.

Ἔτυμ.: μοῦσα ⟨*μονθ-ja* κατά τινας συγγ. τῷ παλγερμ. **mendi** (χορά) (⟨***mánþī** ⟨ἰαπ.***mónithi**), **menden,** παλ-σαξ. **mendian** (χαίρω, ἀγάλλομαι). βλ. ἐν λ. *μανθάνω, μενθήρη*.

Μουσ-ᾱγέτης, *-ου,* ὁ, δωρ. ἀντὶ **Μουσηγ-** (*Μοῦσα+ἡγέομαι*)· ὁ ἡγέτης τῶν Μουσῶν, τ. ἔ. ὁ Ἀπόλλων, λατ. **Musageles.**

Μουσεῖον, τὸ (ἐνν. *ἱερόν,* κυρ. δὲ εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *μουσεῖος*) = *ἱερὸν* (ναὸς) τῶν Μουσῶν, ἕδρα καὶ ἐνδιαίτημα τῶν Μουσῶν ‖ ἐντεῦθεν, παιδευτήριον τῶν τεχνῶν καὶ πάσης μαθήσεως, ὅπως π.χ. αἱ Ἀθῆναι ἐκαλοῦντο *«τὸ τῆς Ἑλλάδος Μουσεῖον»* ‖ μτφρ. *μουσεῖα θρηνήμασι ξυνῳδὰ*=αἴδουσαι ἀντηχοῦσαι ἀπὸ δρήνους (τ. ἔ. τὸ Βασίλειον τοῦ Πλούτωνος καὶ τῆς Περσεφόνης) ‖ *μουσεῖα χελιδόνων*=τοποθεσίαι ἔνθα τερετίζουσιν αἱ χελιδόνες. **2)** *μουσεῖα,* τὰ (ἐνν. *ἱερά*) = ἡ ἑορτὴ τῶν Μουσῶν. **3)** *«Μουσεῖον»* (ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀλεξανδρείᾳ)=Βιβλιοθήκη καὶ εἶδος φιλοσοφικῆς Σχολῆς (ὡς ἐν Ἀθήναις τοῦ Πλάτωνος). **4)** Λόφος *Μουσείου,* ἐν Ἀθήναις, πρὸς ΝΔ τῆς Ἀκροπόλεως· βλ καὶ Κ.Ε.Λ.

Μουσεῖος, *α, ον,* καὶ *-ος, -ον,* δωρ. **Μοισαῖος** (*μοῦσα*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μούσας, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Μ., ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὰς Μ. ‖ μουσικός.

μουσίζομαι, ἀποθ. (*μοῦσα*)· ᾄδω ἢ παίζω μουσικὸν ὄργανον.

μουσικός, *ή, όν* (*μοῦσα*), δωρ. **μωσικός**· ὁ τῶν μουσῶν, ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μούσας ἢ τὰς Καλὰς Τέχνας, ὁ ἀφωσιωμένος εἰς αὐτάς.— **II** ὡς οὐσ. **1)** ἐπὶ προσώπων, *ὁ μουσικός*=ὁ ἔμπειρος εἰς τὴν μουσικήν, ὁ μουσικός, ποιητής, λυρικὸς ποιητὴς ‖ γενικῶς, ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, λόγιος, ἐγγράμματος, πεπαιδευμένος, ἀντίθ. τῷ *ἄμουσος, ἀμαθής.* **2)** *ἡ μουσικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)= πᾶσα τέχνη ἐποπτευομένη καὶ προστατευομένη ὑπὸ τῶν Μουσῶν, καὶ κυρ. ἡ λυρικὴ ποίησις «ᾀδομένη πρὸς μέλος», τ. ἔ. ἀπαγγελλομένη τῇ συνοδείᾳ μουσικῶν ὀργάνων ‖ γενικῶς, γράμματα, παιδεία, καλαὶ τέχναι.—Ἦτο δὲ ἡ *Μουσικὴ* ὁ εἷς ἐκ τῶν τριῶν κλάδων τῆς μορφώσεως τῶν νέων ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις (μαζὶ μὲ τὰ *Γράμματα* καὶ τὴν *Γυμναστικήν*). — **III** ἐπίρ. *μουσικῶς*=κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Μουσικῆς, ἁρμονικῶς, ἐντέχνως, κομψῶς, χαριέντως.— ὑπερθ. *μουσικώτατα*.

μουσ-όω, δωρ. ἀντὶ *μουσίζω*.

μουσό-δομος, *ον* (*μοῦσα+δέμω*)· ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν οἰκοδομηδείς, τ. ἔ. κτισθεὶς οὐσιαδείᾳ ᾀσμάτων (ἐπὶ τῶν τειχῶν τῶν Θηβῶν).

μουσο-μᾰνέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι μουσομανής, ἀγαπῶ μανιωδῶς τὰς Μούσας (τὰς Καλὰς Τέχνας)· ἐκ τοῦ

μουσο-μᾰνής, *ὲς* (*μοῦσα+μᾰνῆναι,* τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ μέχρι τρέλλας ἐρωτευμένος μὲ τὰς Μούσας (τὴν Μουσικὴν δηλ. καὶ τὰς Καλὰς Τέχνας καθόλου), ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν μόρφωσιν.

μουσό-μαντις, *-εως,* ὁ, ἡ (*μοῦσα+μάντις*)· πτηνὸν τοῦ ὁποίου τὸ ᾄσμα εἶναι προφητικόν.

μουσο-μήτωρ, *-ορος,* ἡ (*μοῦσα+μήτηρ*)· ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν καὶ τῶν Τεχνῶν.

μουσο-ποιέω, μελ. *-ήσω*· μελοποιῶ.— **II** ὑμνῶ διὰ τῆς ποιήσεως· ἐκ τοῦ

μουσο-ποιός, *όν* (*μοῦσα + ποιέω*)· ὁ ποιῶν ποιήματα, ἀσχολούμενος μὲ τὴν ποίησιν, ποιητής, μουσουργὸς ‖ *ἡ μουσοποιός* = ποιήτρια ‖ ὡσαύτως, ὁ ᾄδων, ὁ ἀοιδός, ἢ καὶ ὁ παίζων μουσικὸν ὄργανον.

μουσο-πόλος, *ον* (*μοῦσα + πολέω*)· ὁ ὑπηρετῶν τὰς Μούσας, ὁ θεραπεύων αὐτάς, ὁ ἀναστρεφόμενος τὰς Μούσας ‖ ὡς οὐσ. *ὁ μουσοπόλος*=ραψῳδός, ἀοιδός, ποιητής.

μουσο-πρόσωπος, *ον* (*μοῦσα + πρόσωπον*)· ὁ ἔχων ἐμφάνισιν *μουσικοῦ,* ὁ φαινόμενος ὡς *μουσικὸς* (βλ. λ.), δηλ. ὡς ἄνθρωπος τῶν Μουσῶν (τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν).

μουσ-ουργία, ἡ· τὸ ἔργον τοῦ μουσουργοῦ, ποίησις, μελοποιΐα, μουσική· ἐκ τοῦ

μουσ-ουργός, *όν,* συνῃρ. ἀντὶ *μουσο-εργὸς* (*μοῦσα+ἔργον*)· ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Μουσῶν, εἰς τὰς Μούσας, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὰ Γράμματα καὶ τὰς Τέχνας, ὁ ποιητής, ὁ μελοποιός, ὁ παίζων μουσικὸν ὄργανον ‖ ὡς οὐσ. *ἡ μουσουργὸς* =νεᾶνις ᾄδουσα, ψάλτρια.

μουσο-φῐλής, *ὲς* (*μοῦσα+φιλέω*)· ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν φιλούμενος.

μουσό-φιλος, *ον* (*μοῦσα + φιλέω*)· ὁ φιλῶν τὰς μούσας, ὁ φιλόμουσος.

μουσο-χᾰρής, *ὲς* (*μοῦσα+χαίρω*)· ὁ ταῖς Μούσαις χαίρων, ὁ εὐχαριστούμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Μουσῶν, εἰς τὰς Μούσας, ὁ μετὰ χαρᾶς ἀσκῶν τὴν μουσικὴν ἢ τὴν ποίησιν.

μουσόω, μελ. *-ώσω* (*μοῦσα*)· κάμνω τινὰ ἄνθρωπον τῶν Μουσῶν, τὸν κάμνω νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὰς Μούσας ‖ τὸν ἀνατρέφω εἰς τὰς μουσικὰς τέχνας, τὸν ἐκπαιδεύω, τὸν μορφώνω. **2)** μελοποιῶ, συνθέτω μουσικῶς.

μοχθεῦντας, αἰτ. πληθ. δωρ. μτχ. τοῦ *μοχθέω*.

μοχθέω, μελ. *-ήσω* (*μόχθος*)· ὡς τὸ *μογέω,* εἶμαι καταπεπονημένος, ἐξηντλημένος ἀπὸ τὸν κόπον, ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι, κακοπαθῶ ‖ μετ' αἰτ. τοῦ συστοίχ. ἀντικ. *μοχθῶ μόθχους, πόνους* = ὑποβάλλομαι εἰς βάσανα καὶ κακουχίας ‖ *μοχθέω μαθήματα*=κοπιάζω μανθάνων.

μόχθημα, *-ατος,* τό, καὶ συν. ἐν τῷ πληθ. *τὰ μοχθήματα*=κακουχίαι, κόποι, βάσανα.

μοχθηρία, ἡ· ἀθλιότης, πτωχεία, ἔνδεια ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν ἠθικῇ ἐνν. ἐλεεινότης, φαυλότης, πονηρία, ἐξαχρείωσις, μιαρότης· ἐκ τοῦ

μοχθηρός, *ά, όν* (*μοχθέω*)· ὁ πλήρης μόχθων καὶ ταλαιπωριῶν, ὁ διατελῶν ἐν δυσχερείαις, κακοπαθισμένος, ἄθλιος. **2)** ἐπὶ πραγμ., ἐπίμοχθος, κοπιώδης, ἐπίπονος ‖ ὡσ. τὸ εὑρισκόμενον ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει.— **II** ἐν ἠθικῇ ἐνν., πανοῦργος, δόλιος, φαῦλος, κακοήθης, λατ. **pravus**· ἐξ αὐτοῦ τό

μοχθηρῶς, ἐπίρ. ἐκ τοῦ *μοχθηρός*· ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει, ἐλεεινῶς.

μοχθητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *μοχθέω*· *δεῖ μοχθεῖν* =πρέπει νὰ μοχθήσῃ τις.

μοχθίζω, μελ. *-σω*·= *μοχθέω* (βλ. λ.) ‖ ὡσ. βασανίζομαι, ὑποφέρω, ὑπερβολικά.

μόχθος, ὁ (*μογέω*)· κόπος, ταλαιπωρία, κακουχία, θλῖψις, στενοχωρία, ἀνησυχία ‖ ἐν τῷ πληθ., βάσανα, ταλαιπωρίαι, κακοπάθειαι.— *μόχθος* διαφέρει τοῦ *πόνος* κατὰ τὸ ὅτι ὁ μὲν *μόχθος* νοεῖται πάντοτε ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ταλαιπωρίας, τῆς δυστυχίας (λατ. **aerumna**), ἐν ᾧ ὁ *πόνος* σημαίνει ἁπλῶς κόπον, κοπιώδη ἐργασίαν (λατ. **labor**)· [*μόχθος· μοχθεῖν· μοχθηρός· μόχθος* ⟨***μοξτος,** πρβλ. *μόγος*· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **mōlēs** (βλ. *μῶλος*)].

μοχλευτής, *-οῦ,* ὁ· ὁ ἀνυψῶν ἢ καθόλου μετακινῶν τι διὰ μοχλοῦ ‖ *γῆς καὶ θαλάσσης μοχλευτής* = ὁ ἀνακινῶν (μετατοπίζων) γῆν καὶ θάλασσαν ‖ *καινῶν ἐπῶν μοχλευτής* = ὁ ἀνακινῶν (ῥίπτων εἰς μέσον) νέας λέξεις· ἐκ τοῦ

μοχλεύω, μελ. *-σω* (*μοχλός*)· ἀναμοχλεύω, μετακινῶ (ἀνυψώνω) διὰ μοχλοῦ.

μοχλέω, μελ. *-ήσω,* ἰων. ἀντὶ *μοχλεύω*.

μοχλίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μοχλός* (βλ. λ).

ΜΟΧΛΟ΄Σ, *-οῦ,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, μοχλός, κοιν. «λοστός, μανέλλα», ξύλον ἢ σίδηρον ἐπίμηκες, χρησιμεῦον πρὸς ἀνασήκωσιν ἢ μετακίνησιν βαρῶν, λατ. **vectis.**— **II** κάθε ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ ῥάβδος ὁμοιάζου-

σα πρὸς μοχλόν.— **III** ἡ μπάρα (ἀμπάρα) ἡ τιθεμένη ὀπισθεν τῆς θύρας, ἀπὸ τοῦ ἑνός παραστάτου τῆς θύρας μέχρι τοῦ ἄλλου, καὶ ἀσφαλιζομένη διά τῆς *βαλάνου*, λατ. **obex**.

Ἔτυμ. : *μοχλὸς* ⟨**μοξλος*, πρβλ. *μόχθος* καὶ *μόγος* (ἰων. *μοκλὸς*=*μυκλὸς* ⟨**μυκσολος* : *μύκλος*)· *μοχλεύω*, *μοχλόω*, *μοχλέω*· συνεσχέτισάν τινες πρὸς ταῦτα τὸ λατ. **mōlēs**, καθ' ὅσον **mog-sli* καὶ τὸ λατ. **mōliri** (=ποιῶ τι ἀπαιτοῦν προσπάθειας) ⟨ἰαπ. **mōlos**=ἑλλ. *μόχλος*, ἀλλὰ ἡ ἄποψις αὐτὴ δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπ' ἄλλων (βλ. ἐν *μῶλος*).

μῦ (Α), καὶ **μύ**, ἰων. **μῶ**· τὸ ὄνομα τοῦ γράμματος *μ*, ὅπερ παριστᾷ φωνὴν ἐκπεμπομένην διὰ ταχείας συγκολλήσεως τῶν χειλέων : *μῦ λαλεῖν*=λατ. **mu facere** =ἐκπέμπειν μόλις ἀκουστὴν φωνήν. [ξένη λ., δάνειον ἐκ τῆς φοινικικῆς, πρβλ. ἑβρ **mēm**].

ΜΥ˜ (Β) ἢ **ΜΥ′**· ἀπομίμησις τοῦ ἤχου τῆς φωνῆς ἀνθρώπου μεμψιμοιροῦντος, μουρμουρίζοντος ἢ κλαίοντος μετὰ ὀλολυγμῶν, ἀλλὰ μὲ κλειστὰ τὰ χείλη, ὥστε ὁ ἀκουόμενος ἦχος νὰ ἐκπέμπεται ἐκ τῆς ρινός

Ἔτυμ. : ἕτερον τοῦτο δεῖγμα ὀνοματοποιίας : λατ. **(mu facere)** ⟨ἰπα-**mu**, ἐξ οὗ καὶ ἄλλαι λέξεις δηλοῦσαι ἐκπομπὴν ἤχων ὑποκώφων, μετὰ κεκλεισμένου τοῦ στόματος : *μύζω*, *μυγμός*, *μῦκᾶσθαι*, *μυχθίζω* κ. ἄ. (βλ. λ. λ.).

μῦ-άγρα, ἡ (*μῦς*+*ἄγρα*)· παγὶς πρὸς σύλληψιν μυῶν (ποντικῶν).

μῦάω (*μῦ*)· δαγκάνω ἢ συμπιέζω τὰ χείλη.

μῦ-γαλῆ, ἡ (*μῦς*+*γαλέη*)· μῦς ὁ ἀρουραῖος, λατ. **mus araneus**.

μυγμός, -*οῦ*, ὁ (*μύζω*)· ὁ ἦχος ὁ ἐκπεμπόμενος μὲ κλεισμένον τὸ στόμα, διὰ τῆς ρινός, μούγγρισμα, βογγητό.

μῦδᾰλέος, *α*, *ον*· ὑγρός, κάθυγρος, στάζων, διάβροχος.— **II** ὑγρός, εὐρωτιῶν, μουχλιασμένος· (παρ' ὁμ. *μῦδ-*)· ἐκ τοῦ

μῦδάω, μελ. -*ήσω* (*μύδος*)· εἶμαι ὑγρός, κάθυγρος, διάβροχος, στάζων.— **II** εἶμαι ὑγρὸς ἀπὸ τὴν σῆψιν, ἔχω σαπίσει ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν.

ΜΥ′ΔΟΣ, ὁ· ὑγρασία ‖ σῆψις προερχομένη ἐκ τῆς ὑγρασίας, μούχλα, λατ. **situs**.

Ἔτυμ. : *μύδος*· *μυδάω*· *μυδαλέος*· *μυδαίνω*· *μυδών*, -*ῶνος*, ὁ· *μύζω*· *μυζάω*· ἐξ ἰαπ. ρ. **meud-** (εἶμαι ὑγρός, ἐκμυζῶ), ἥτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τοῦ ἰαπ. **m(j)eva**× ἐν τῷ ἑλλ. *μιαίνω* (βλ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **mid, mêd-yâmi** (v.sc dus fic), **mêd-as (adeps)**, γοτθ. **bi-smeit-an** (ἐπιχρίω), ἀρχ-γερμ. **smîz-an (illinere)**, γερμ. **schmitzen**.

μῦδρο-κτῠ́πέω, μελ. -*ήσω*· σφυρηλατῶ πεπυρακτωμένον σίδηρον· ἐκ τοῦ

μῦδρο-κτύπος, *ον* (*μύδρος*+*κτυπέω*)· ὁ σφυρηλατῶν πεπυρακτωμένον σίδηρον.

ΜΥ′ΔΡΟΣ, ὁ· πᾶς πεπυρακτωμένος ὄγκος, κυρ. δμως σιδήρου : *μύδρους αἴρω χεροῖν*=κρατῶ εἰς τὰς χεῖράς μου τεμάχια πεπυρακτωμένου σιδήρου (εἶδος βασανισμοῦ) ‖ γεν., πᾶς ὄγκος μετάλλου ἔστω καὶ μὴ πεπυρακτωμένου. [πρβλ. Ἡσυχ. «*σμύδρος*· *διάπυρος σίδηρος*»].

μυέλῐνος, *η*, *ον*, (*μυελός*)·=*μυελόεις* (βλ. λ.).

μυελόεις, *εσσα*, *εν* (*μυελός*)· ὁ πλήρης μυελοῦ ‖ ὁ ἐκ μυελοῦ ‖ παχύς, εὔσαρκος, ἢ τρυφερός, μαλακός.

ΜΥΕΛΟ′Σ, -*οῦ*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, μυελός, «μυαλό», λατ. **medulla** ‖ μτφρ. τροφὴ θρεπτική, δυναμωτική (ὅπως ὁ οἶνος, ἡ κριθὴ παρ' ὁμ., καλούμενα *μυελὸς ἀνδρῶν*). **2)** ὁ μυελὸς τοῦ κρανίου, ὁ ἐγκέφαλος. **3)** γεν. τὸ ἐσώτατον μέρος, ἡ «καρδιά», ὁ πυρήν, τῶν φυτῶν, ἡ ἐντεριώνη [*μυελὸς* παρ. ὁμ. -*ῡ-*, παρ' ἀττ. -*ῠ-*, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παραγώγων)· ἀγν. ἐτυμ.].

μῦέω, μελ. -*ήσω*· ἀόρ. *α' ἐμύησα*.—Παθητ., ἀόρ. *α' ἐμυήθην*· πρκ. *μεμύημαι* (*μύω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, μυῶ, εἰσάγω, τινὰ εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ,—παθητ., εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια ‖ μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ. : *μυοῦμαι τὰ Καβείρων ὄργια*=εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων ‖ *μυοῦ αι τὰ μεγάλα*=εἰσάγο. μαι εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια. **2)** γενικ., διδάσκω, παιδεύω, κατηχῶ.

μύζω (Α), μελ. *μύξω* (ἐκ τοῦ *μῦ*)· κάμνω μῦ - μῦ διὰ τῆς ρινός, μουγγρίζω, μουρμουρίζω, μεμψιμοιρῶ, μὲ κλεισμένα τὰ χείλη, βογγῶ, γογγύζω.

Ἔτυμ. : *μύζω* ( )λατ. **mussō**=μουρμουρίζω)· *μυγμός* : λατ. **mugio, muginari**, Ὀμβρ. **mueto (multitum), mugatu (muttito)**, σανσκρ. **múnjati, mō'jati** (ἐκπέμπω ἦχον), παλ-γερμ. **muckazzen** (ὁμιλῶ ὑποκώφως)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. ρ. **mug-**, ἐπέκτ. τῆς **mu-**, περὶ ἧς βλ. ἐν *μῦ*, *μύ*.

μύζω (Β)· πίνω μὲ συμπεπιεσμένα τὰ χείλη, θυζαίνω, ροφῶ, «πιπιλίζω» [*μύζω*, *μυζάω*· δι' ἐτυμ. βλ. *μύδος*].

μῡθέομαι, ἐπ. β' ἐν. *μυθεῖαι* κατὰ συναίρ. ἀντὶ τοῦ *μυθέαι* (καὶ ἀποβαλλομένου τοῦ ἑνὸς *ε*, *μυθέαι*)· γ' πληθ. ἰων. παρατ. *μυθέσκοντο*· μελ. *μυθήσομαι*· ἀόρ. *α' ἐμυθησάμην*, ἐπ. γ' ἐν. *μυθήσατο*, ἀποθ. (*μῦθος*)· λέγω, ὁμιλῶ, ἀναφέρω, διηγοῦμαι, ὀνομάζω.— **II** λέγω κατ' ἐμαυτόν, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, ἐξετάζω (ὡς τὸ *φράζομαι* β βλ.).

μυθεῦ, δωρ. ἀντὶ *μυθοῦ*, Προστ. τοῦ *μυθέομαι*.

μυθεῦμαι, δωρ. ἀντὶ *μυθέομαι*.

μῡθεύω· = *μυθέομαι* (βλ. λ.).— Παθητ., εἶμαι τὸ ἀντικείμενον διηγήσεων, γίνεται πολὺς (καὶ μυθιστορηματικὸς λόγος) περὶ ἐμοῦ.

μυθησαίμην· εὐκτ. μέσ. ἀορ. *α'* τοῦ *μυθέομαι*.

μῡθιάζομαι, ἀποθ.· = *μυθέομαι*.

μῡθίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *μῦθος*· μικρὸς μῦθος, μικρὰ ἱστορία.

μῡθίζω, δωρ. **-ίσδω,** μτγν. τύπος ἀντὶ *μυθέομαι*.

μῡθῐκός, *ή*, *όν* (*μῦθος*)· ἀνήκων εἰς τὸν μῦθον, μυθώδης, μυθολογικός.

μυθίσδω, δωρ. ἀντὶ *μυθίζω*.

μῦθο-λογεύω (*μῦθος* + *λέγω*)· διηγοῦμαι λεπτομερῶς, διηγοῦμαι λέξιν πρὸς λέξιν.

μῦθο-λογέω, μελ. -*ήσω* (*μυθολόγος*)· λέγω μύθους, διηγοῦμαι μυθικὰς παραδόσεις ‖ μετ' αἰτ., διηγοῦμαί τι ὡς μυθολογικὸν διήγημα.— Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι μυθικός, διηγοῦνται περὶ ἐμοῦ μύθους (πλαστὰς διηγήσεις). **2)** διηγοῦμαι μύθους, συνομιλῶ, λατ. **confabulari**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυθολογητέον, ρημ. ἐπίθ.·=*δεῖ μυθολογεῖν*.

μῦθο-λογία, ἡ (*μυθολογέω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ διηγεῖσθαι μυθικὰς παραδόσεις, μυθολογία.— **II** τὸ διηγεῖσθαι ἱστορίας, ἀφήγησις· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μῦθο-λογικός, *ή*, *όν*· ἔμπειρος εἰς τὰ τῆς μυθολογίας.

μῦθο-λόγος, *ον* (*μῦθος* + *λέγω*)· ὁ διηγούμενος μύθους, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν μυθολογίαν ‖ ὁ ἀφηγούμενος παναρχαίας παραδόσεις.

μῦθο-πλόκος, *ον* (*μῦθος*+*πλέκω*)· ὁ πλέκων μύθους, ὁ ὑφαίνων (πλάττων) ἱστορίας, ὁ ἐπινοῶν φανταστικὰς διηγήσεις.

ΜΥ˜ΘΟΣ, ὁ· πᾶν ὅ,τι λέγεται ἀπὸ στόματος, λόγος, ὁμιλία ‖ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἔργον*, ἁπλοῦς λόγος, ἄνευ ἔργου ‖ ὁμιλία, λόγος.— **II** ὁμιλία, ἀγόρευσις ἐν συνελεύσει, συνομιλία ‖ ὡσ. τὸ θέμα (ἡ ὑπόθεσις) τῆς ἀγορεύσεως ἢ τῆς συνομιλίας, τὸ πρᾶγμα καθ' ἑαυτό.— **III** συμβουλή, γνώμη, διαταγή, παραγγελία.— **IV** πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον.— **V** διήγημα, μῦθος ‖ παρὰ μτγν. *ὁ μῦθος* ἦτο διήγησις ἀναγομένη εἰς τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἱστορίαν, τὴν ἔκθεσιν δηλ. (ἀφήγησιν) γεγονότων ἀναγομένων εἰς τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους. **2)** πλαστὴ διήγησις, μῦθος, ὡς οἱ *μῦθοι τοῦ Αἰσώπου*.

Ἔτυμ. : *μῦθος*· *μυθέομαι* (λακ. *μουσίδδω* = ἀττ. *μῦθίζω*)· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τά : παλ-σλαυ. **myslĭ** (σκέψις), λιθ. **maust** (ποδῶ διακαῶς), γοτθ. **maudjan** (ἐνδυμοῦμαι)· ἀβέβαια δμως ταῦτα.

ΜΥΙ˜Α, ἀττ. **μύα,** *ή*· ὡς καὶ νῦν, τὸ γνωστὸν πτερωτὸν ἔντομον μυῖα, «μυῖγα» ἢ «μῦγα», λατ. **musca domestica**.

Ἔτυμ. : *μυῖα* (=**mus-**) : λατ. **musca**, παλ-norr. **my**, παλ-σαξ. **muggia**, παλ-γερμ. **mucca** (κώνωψ), παλ-σλαυ. **mucha** (**mousā**)=μυῖα, **mūšica** (κώνωψ), λιθ. **muse**, παλ-πρωσσ. **muso**, λεττ. **mùsa, múscha** (μυῖα), ἀρμ. **mun**. Πᾶσαι αἱ λέξεις αὐταὶ ἔχουν σχηματισθῆ κατ' ὀνοματοποιίαν, καὶ εἶναι παράγωγα μιᾶς ρ. **mu-, *mus-**

ἤτις εἶναι ἀπομίμησις τοῦ βόμβου· ἡ ἄλλη ἰαπ. ῥ. *mūs- ἡ δηλοῦσα μειδίαμα δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἀποδεδειγμένως συγγενής.

μυο-σόβη, ἡ (*μυῖα+σοβέω*)· «μυιαστήρι», δι' οὗ ἀποδιώκονται αἱ μυῖαι.

μυο-σόβος, *ον* (*μυῖα+σοβέω*)· ὁ ἀποδιώκων τὰς μυίας,

ΜΥ΄ΚΑ'ΟΜΑΙ, μέλ. *-ήσομαι*· ἐπ. ἀόρ. 6' *ἔμῦκον*· ἐπ. πρκ. *μέμῦκα* (πρόσχες! *μέμηκα* τοῦ *μηκάομαι*, *βέβρυχα* τοῦ *βρυχάομαι*), ἀποθ.· κυρ. ἐπὶ βοῶν, ὡς τὸ λατ. **mugire,** μυκῶμαι, «μουγκανίζομαι», «μουγγρίζω» || ὡσ. καὶ ἐπὶ ἄλλων ζώων, ὅπως π. χ. ἐπὶ ὄνων, ὀγκανίζω, ὀγκῶμαι, «γκαρίζω» | ἐπὶ σκύλων, γρυλλίζω || ἐπὶ πραγμάτων, τρύζω (ἐπὶ πυλῶν), κροτῶ (ἐπὶ ἀσπίδος), βροντῶ (ἐπὶ βροντῆς) || ὡσ. ἀναστενάζω (ἀπὸ τὴν μεγάλην προσπάθειαν ποὺ καταβάλλω).

Ἔτυμ. : ἡ λ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τῆς φωνῆς τῶν βοῶν, ὅπως τὰ *βληχάομαι*, *μηκάομαι* ἐκ τῆς τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν, τὸ *βρυχάομαι* ἐκ τῆς φωνῆς τῶν ταύρων καὶ τῆς τῶν ἀγρίων θηρίων, τὸ *μωκάομαι* ἐκ τῆς τῶν καμήλων, καὶ ἄλλα ἄλλως.— Πρβλ. ρωσσ. **myčáti** (μυκῶμαι), **myk** (μυκηθμός), Σερβ., Σλοβ., Τσεχ. **mukati** (μυκῶμαι), μεσ-γερμ. **muhen, muwen, mugen** (τῆς ἰδ. σημ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *mūk-*, ἀποτελούσης ἐπέκτασιν ἐκ τῆς *mu-* (βλ. ἐν *μῦ*, *μύ*).

μύκε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *μυκάομαι*.

μῡκηθμός, ὁ (*μυκάομαι*)· τὸ μυκᾶσθαι, τὸ μούγγρισμα, «τὸ μουγκανητό».

μῦκημα, *-ατος,* τό (*μυκάομαι*)· ὁ μυκηθμός, τὸ μούγγρισμα || ὁ κρότος τῆς βροντῆς.

Μῦκηναῖος, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μυκήνας, ὁ διαμένων ἐν Μυκήναις, ἢ ὁ προερχόμενος (καταγόμενος) ἐκ Μυκηνῶν· ἐκ τοῦ

Μῦκήνη, ἡ, καὶ **Μῦκῆναι,** αἱ· ἡ ἀρχαία Πελασγικὴ πόλις, πρωτεύουσα τοῦ Κράτους τοῦ Ἀγαμέμνονος, τὴν ὁποίαν ὑποκατέστησε κατὰ μικρὸν τὸ Δωρικὸν Ἄργος. — ἐπίρ. *Μυκήνηθεν*=ἐκ Μυκηνῶν. Βλ. Κ.Ε.Λ.

Μῦκηνίς, *-ίδος,* ἡ· ἰδιόρ. θηλ. τοῦ *Μυκηναῖος*.

ΜΥ΄ΚΗΣ, *-ητος,* ὁ, ὡσ. *ὁ μύκης*, γεν. *-ου*· ὁ ἀμανίτης, τὸ «μανιτάρι», λατ. **fungus.**— **II** πᾶν στρογγύλον σῶμα (πρᾶγμα) ἔχον τὸ σχῆμα τοῦ μύκητος, ὅπως π. χ. 1) τὸ κομβίον τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἄκρον τῆς δήκης τοῦ ξίφους. 2) τὸ «κακάδι» ἢ «τσίμπλα» ποὺ σχηματίζεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς θρυαλλίδος τοῦ λύχνου, καὶ ποὺ κατὰ τὰς δοξασίας τῶν Ἀρχαίων προσμήνυε βροχὴν (πρβλ. τὸ παρὰ Βιργιλίῳ **putres concrescere fungos**)· [κατά τινας ἐξ αὐτοῦ παρήχθη καὶ ἡ λ. *Μυκῆναι*].

μῡκήτῐνος, η, ον (*μύκης*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μυκήτων.

μυκτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*μύζω*)· ἡ ρίς, «μύτη», ρύγχος || ἐν τῷ πληθ. *μυκτῆρες*=ρώθωνες [δι' ἐτυμ. βλ. *μύζω*]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυκτηρίζω, μελ. *-ίσω*· στρέφω τὴν ῥῖνα (κινῶ τοὺς ρώθωνας κατά τρόπον δηλοῦντα τὴν ἐμπαικτικήν μου διάθεσιν), χλευάζω, ἐμπαίζω, καταγελῶ, λατ. **naso aduncо suspendere.**

μυκτηρόθεν, ἐπιρ. (*μυκτήρ*)· ἐκ τῶν μυκτήρων, ἐκ τῆς ρινός.

μυκτηρό-κομπος, *ον* (*μυκτήρ+κόμπος*)· ὁ ἠχῶν, κάμνων κρότον διὰ τῶν μυκτήρων (διὰ τῆς ρινός, διὰ τῶν ρωθώνων).

μῦλαῖος, *ον* (*μύλη*)· ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν *μύλην* (βλ. λ.), ἢ ὁ ἀνήκων εἰς αὐτήν.

μῦλακρίς, *-ίδος,* ἡ (*μύλη*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μύλον || *μυλακρὶς λᾶας*=μυλόπετρα.

μύλᾰξ, *-ακος,* ὁ (*μύλη*)· μυλόπετρα || πᾶς μέγας καὶ στρογγύλος λίθος.

μῦλ-εργάτης, *-ου,* ὁ (*μύλη+ἐργάτης*)· ὁ ἐργάτης τοῦ μύλου, ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν μύλον, μυλωθρός, «μυλωνᾶς».

μῦλη, ἡ· μύλος, λατ. **molă**, «χειρόμυλος», «χερομύλι».— **II** ἡ κάτω μυλόπετρα.— **III** σκιρρώδης ὄγκος τοῦ στομίου τῆς μήτρας ἢ καὶ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, λιθώδης κατὰ τὴν ἀφήν, λατ. **mola uteri.**— **IV** ἐν τῷ πληθ., οἱ γόμφιοι ὀδόντες.

Ἔτυμ. : *μύλη, μύλος* : ἀρμ. **malem** (κοπανίζω, τρίβω), **mlmlem** (τρίβω), ἀλβ. **mjel** (ἄλευρον), λατ. **molo** (ἀλέθω), **mola** (μύλος), παλ-ιρλ. **melim** (ἀλέθω), gall. **malu,** μεσ-bret. **malaff** (ἀλέθω), μεσ-gall. **blawt** (**mlato-*) = ἄλευρον, γοτθ παλ-γερμ. **malam,** παλ-norr. **mala** (ἀλέθω), παλ-γερμ. **muljan** (θρύπτω, τρίβω), μεσ-γερμ. **malmen** (θρύπτω), γοτθ. **malma** (ἄμμος), παλ-σαξ., παλ-γερμ. **melm** (κονιορτός), παλ-γερμ. **gimulli** (κόνις), παλ-γερμ-σαξ. **melo,** γοτθ. **gamalwjan** (θρύπτω), παλ-Νορβ. **melua** (κομματιάζω), γοτθ. **mulda,** παλ-γερμ. **molta** (κονιορτός ‹ ἰαπ. **mltā*), λιθ. **malú, málti** (ἀλέθω) κλπ.· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ριζ. **mel-* (**melā-*) = τρίβω› εὐρωπ. **moudre**· ἐντεῦθεν τά : *μύλλω* (=*βινῶ*, πρβλ. λατ. **molō** μετὰ τῆς αὐτῆς σημ., δηλ. = *βινῶ*), ἐπ. *μύλαξ, -ακος, μυλίας, μυλωθρὸς* (βλ. *μαλακός*)· τὰ *ἄλεω, ἄλητον* δὲν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα ἐτυμολογικῶς, μολονότι συμπίπτει ἡ σημασία των.

μῦλή-φᾰτος, *ον* (*μύλη+πέφαμαι*, παθ. πρκ. τοῦ **φένω*)· μυλότριπτος, ἀ(λη)λεσμένος εἰς τὸν μύλον.

μῦλΐάω (*μύλη*)· τρύζω τοὺς ὀδόντας, συγκρούω τοὺς ὀδόντας.

μῦλικός, *ή, όν* (*μύλη*)· ὁ ἀνήκων εἰς μύλον, ἢ ἁρμόζων εἰς (κατάλληλος διὰ) μύλον || *λίθος μυλικὸς* = μυλόπετρα.— **II** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τοὺς γομφίους ὀδόντας.

μυλλαίνω (*μυλλὸς=σκολιός*)· στραβώνω τὸ στόμα, κάμνω ἐμπαικτικοὺς μορφασμούς, περιπαίζω (πρβλ. *μύλλω* II) [δι' ἐτυμ. βλ. *μύω, μῦ, μύ*].

μύλλος, ὁ· ἐδώδιμος θαλάσσιος ἰχθύς, κοιν. «μυλοκόπι». [τὸ λατ. **mullus** (=*μύλλος*) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· δι' ἐτυμ. βλ. *μέλας*].

μύλλω (*μύλη*)· συντρίβω, ἁλέθω, λατ. **molere** || μτφρ. *μύλλω* (=*βινῶ* βλ. λ.), συνουσιάζομαι, ὡς καὶ τὸ λατ. **molere.**— **II** συμπιέζω τὰ χείλη ἐμπαικτικῶς [ἐπὶ τῆς μτφρ. σημ. *μύλλω=βινῶ· μυλ(λ)άς, -άδος,* ἡ (= πόρνη)· *μυλλὸς* (= γυναικεῖον αἰδοῖον)· βλ. *μύλη*].

μῦλο-ειδής, *ὲς* (*μῦλος + εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς μυλόπετραν, λατ. **molaris.**

μύλος, ὁ (*μύλη*)· ὡς καὶ νῦν, μύλος || «μυλόπετρα», λατ. **lapis molaris.**

μῦλωθρός, ὁ (*μύλη*)· ὁ ἰδιοκτήτης μύλου, λεγόμενος καὶ σήμερον ἔτι μυλωθρός, κοιν. «μυλωνᾶς»,

μῦλών, *-ῶνος,* ὁ· τὸ οἴκημα ἐν ᾧ ὁ μύλος, ὁ μύλος, λατ. **pistrinum** || *βάλλω εἰς μυλῶνα=detrudo in pistrinum* = καταδικάζω (δοῦλον) νὰ ἐργάζεται εἰς τὸν μύλον.

μυνδός, *ὸν* (*μύω*)· βωβός, ἄλαλος, ἄφωνος, «μουγγός», λατ. **mutus.**

Ἔτυμ. : *μυνδὸς* (*μύνδος*), πρβλ. Ἡσυχ. «*μύνδος· ἄφωνος*», κατ' ὀνοματοποιΐαν ἐκ ῥ. **mu-* (ἐκπέμπω ἀνάρθρους ἤχους), πρβλ. τά : *μυκός, μιναρός, μύτις, μύτης, μυττὸς* (πάντα=ἄφωνος, βωβός), λατ. **mutus,** σανσκρ. **mū´ka-ḥ,** ἀρμ. **munj** (ἄλαλος)· βλ. ἐν *μῦ, μύ*.

μῦνη, ἡ (*ἀμύνω*)· πρόφασις, δικαιολογία, πρόσχημα [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀμύνω*].

μύνομαι, ἀποθ. (*μύνη*)· προφασίζομαι.

μύξᾰ, ἡ (*μύζω, μύξω, μύσσομαι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ ἐκ τῶν μυκτήρων (ρωθώνων) καταρρέουσα γλοιώδης οὐσία, βλέννα, λα . **pituita** || γεν.. κάθε βλέννα.

Ἔτυμ. : *μύξα, μύξος* (‹ *μυξός*), *μυξῖνος* καὶ *μύξων* (εἴδη ἰχθύων)· *μυκτήρ*· βλ. ἐν *ἀπομύσσω*.

μῦξωτήρ, *-ῆρος,* ὁ =*μυκτὴρ* (βλ. λ.) || συν. ἐν τῷ πληθ. *μυξωτῆρες*=ρώθωνες.

μῦο-κτόνος, *ον* (*μῦς + κτείνω*)· ὁ κτείνων (φονεύων) ποντικούς.

μῦραινα, ἡ (*μῦρος*)· θαλασσία ἔγχελυς, λεγομένη καὶ σμύραινα, κοιν. «σμύρνα, σμέρνο», λατ. **muraena** || ὡσ. θαλάσσιος ὄφις. [*μύραινα· μῦρος* (= τὸ ἄρρεν τῆς μυραίνης). δι' ἐτυμολ. βλ. *σμῦρος*].

μῦρ-εψέω, (*μυρεψός*)· βράζω ἢ παρασκευάζω μύρα.

μῦρ-εψία, ἡ (*μυρεψέω*)· κατασκευὴ μύρων.

μῦρ-εψός, ὁ (*μύρον+ἕψω*)· ὁ βράζων καὶ παρασκευάζων μύρα.

μῡριᾰκις, ἐπίρ. (*μύριοι — μυρίος*)· μυρίας φοράς, κυρ. 10.000 φοράς, ἀλλὰ κατ' ἐπέκτασιν σημαίνει καὶ ἀπείρακις.

μῡρῐ-άμφορος, *ον* (*μύριοι*+*ἀμφορεύς*)· ὁ χωρῶν (περιέχων ἢ συγκείμενος ἀπό) 10.000 ἀμφορεῖς (ὡς μέτρον ὑγρῶν προϊόντων).

μῡρῐ-άρχης, *-ου*, ὁ, καὶ **μῡρί-αρχος,** ὁ (*μύριοι*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς 10.000 ἀνδρῶν.

μῡρῐάς, *-άδος*, ἡ, ἀττ. γεν. πληθ. *μυριαδῶν* (*μύριοι*)· ὁ ἀριθμός, ἡ ποσότης, τῶν 10.000 (ἀνδρῶν, δραχμῶν ἢ ἄλλων πραγμάτων) ‖ συχνὰ ἀορίστως, ἐπὶ ἀναριθμήτων ποσῶν ‖ ὁράκις ἡ λ. *μυριάς, μυριάδες*, κεῖται ἐπὶ χρηματικῶν ποσῶν, δέον νὰ ἐξυπακούηται ἡ γεν. πληθ. *δραχμῶν*, ὁράκις δὲ ἐπὶ σίτου ἢ ἄλλων ξηρῶν προϊόντων, δέον νὰ ἐξυπακούηται ἡ γεν. *μεδίμνων*.

μῡρι-ετής, *ές*, γεν. *-έος* (*μύριοι, μυρίος* + *ἔτος*)· κυρ. ὁ διαρκείας δέκα χιλιάδων ἐτῶν ‖ ὁ μυρίων (ἀναριθμήτων) ἐτῶν, παμπάλαιος, μακροβιώτατος, πολυχρονιώτατος.

μῡρίζω, μελ. *-ίσω*· παθ. πρκ. *μεμύρισμαι* (*μύρον*)· χρίω, ἀλείφω, διὰ μύρου.

ΜΥΡΙΚΗ, ἡ, λατ. **myrīca**, θάμνος ἀκμάζων εἰς ἑλώδη μέρη, κοιν. «μυστικιὰ» καὶ «ἀρμυρίκη».

μῡρῐκίνεος, *α, ον*· ὁ ἐκ μυρίκης, ὁ τῆς μυρίκης.

μῡρῐκῖνος, *η, ον*· ὁ κλάδος μυρίκης, ὁ ἐκ μυρίκης κατεσκευασμένος.

μῡρῐό-βοιος, *ον* (*μύριοι, μυρίος*+*βοῦς*)· ὁ ἔχων δέκα χιλιάδας βοῶν, ὁ ἔχων ἀναριθμήτους βοῦς.

μῡρῐ-όδους, γεν. *μυριόδοντος*, ὁ, ἡ (*μυρίος* + *ὀδούς*)· ὁ ἔχων ἀναριθμήτους ὀδόντας

μύριοι, *αι, α*· βλ. *μυρίος* II.

μῡρῐό-καρπος, *ον* (*μυρίος*+*καρπός*)· ὁ ἔχων (φέρων) ἀναριθμήτους καρποὺς.

μῡρῐό-κρᾱνος, *ον* (*μυρίος* + *κάρα, κράνος, κρᾶνίον*)· ὁ ἔχων μυρίας (ἀνεριθμήτους) κεφαλάς, πολυκέφαλος.

μῡρῐό-λεκτος, *ον* (*μυρίος*+*λέγω*)· ὁ μυριάκις (ἀπειράκις) λεχθείς, πολυθρύλητος.

μῡρῐό-μορφος, *ον* (*μυρίος*+*μορφή*)· ὁ ἔχων (ἢ λαμβάνων) μυρίας (ἀναριθμήτους) μορφάς.

μῡρῐό-μοχθος, *ον* (*μυρίος* + *μόχθος*)· ὁ *μυρία μοχθήσας*, ὁ ὑποστὰς (ὑποβληθεὶς εἰς) ἀναρίθμητα βάσανα.

μῡρῐό-ναυς, *-αος*, ὁ, ἡ (*μυρίος*+*ναῦς*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἀναριθμήτων νεῶν (πλοίων), ὁ ἔχων μυρία (ἀναρίθμητα) πλοῖα.

μῡρῐό-νεκρος, *ον* (*μυρίος* + *νεκρός*)· ἐπὶ μάχης, καθ' ἣν ἔπεσαν μυριάδες νεκρῶν.

μῡρῐόντ-αρχος, *ον*· =*μυρίαρχος* (ὁλ. *μυριάρχης*).

μῡρῐό-πᾰλαι, ἐπίρ. (*μυρίος*+*πάλαι*)· πρὸ ἀναριθμήτου χρόνου.

μῡρῐο-πλάσίων, *ον*, γεν. *-ονος* (*μυρίος*)· δέκα χιλιάδας φορὰς τόσος ‖ ἀπείρως περισσότερος ἀπό...

μῡρῐο-πληθής, *ὲς* (*μυρίος* + *πλῆθος*)· ἀναριθμητος, ἄπειρος τὸ πλῆθος.

ΜΥΡΙΟΣ, *α, ον*· ἀναρίθμητος, ἀτελεύτητος, ἄπειρος, ἐπὶ ἀριθμοῦ κυρίως καὶ συνήθως μὲν κατὰ πληθ., ἀλλ' ἐνίοτε καὶ καθ' ἑν., ὡς *μυρίον αἷμα, μυρίος χαλκὸς* (ἐπὶ περιληπτικῶν ὀνομάτων). **2)** ἐπὶ μεγέθους, τεράστιος, κολοσσιαῖος, πελώριος, θεώρατος, ἀπέραντος, ἀχανής, ἄπειρος: *ἄχος μυρίον*=λύπη ἄπειρος (ἄφατος). **3)** ἐπὶ χρόνου, ἄνευ τέρματος, ἄπειρος.— **II** ὡς ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον ἐν τῷ πληθ. *μύριοι, αι, α* (ὡς προπαροξύτονον, ἄλλο τὸ *μυρίοι!*)=δεκακισχίλιοι, δέκα χιλιάδες (ὁ μέγιστος μονολεκτικὸς ἀριθμὸς ἐν τῇ Ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ) ‖ ἐπὶ τινων οὐσ. περιληπτικῶς λαμβανομένων κεῖται ὁ ἑν. ἀντὶ τοῦ πληθ.: *ἵππος μυρία*=*μύριοι ἵπποι*=δεκακισχίλιοι Ἱππεῖς, *ἀσπὶς μυρία*=*μύριοι ἀσπιδοφόροι*.

Ἔτυμ.: *μυρίος*· *μύριοι*: πρβλ. τὰ συγγ. μεσ-ιρλ. **mūr** (ἀφθονία), ὡς καὶ τὸ ἰδικόν μας *πλήμ-μῦρα* (βλ. λ.).

μῡρῐοστός, *ή, όν* (*μύριοι*)· ὁ δεκακισχιλιοστός.

μῡρῐοστύς *-ύος*, ἡ (*μύριοι*)· σῶμα στρατιωτικὸν ἐκ δέκα χιλιάδων ἀνδρῶν.

μῡρῐο-τευχής, *ὲς* (*μύριοι* + *τεῦχος*)· ὁ συγκείμενος ἐκ δεκακισχιλίων ἑνόπλων.

μῡρῐο-φόρος, *ον* (*μύριοι*+*φέρω*)· ὁ ἔχων χῶρον δέκα χιλιάδων μονάδων φορτίου, ἐπὶ πλοίου (*νεώς*)· λέγ. καὶ *μυριαγωγὸς* καὶ *μυριόφορτος*.

μῡρῐό-φορτος, *ον*· = *μυριοφόρος* (ὁλ. λ.).

μῡρῐό-φωνος, *ον* (*μυρίος* + *φωνή*)· ὁ ἐκπέμπων μυρίας φωνάς, ὁ λαλῶν παρὰ πολλὰς γλώσσας.

μῡρί-πνοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-πνους,** *-ουν* (*μύρον*+*πνέω*), καὶ *μῠρόπνοος*· ὁ πνέων (ἀποπνέων, ἀναδίδων) εὐώδη μύρα, ὁ εὐωδιάζων.

μῡρῐ-ωπός, *ὸν* (*μυρίος*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ἀναριθμήτους ὀφθαλμούς.

μυρμηκιά, *-ᾶς*, ἡ (*μύρμηξ*)· φωλεὰ μυρμήκων, μυρμηκοφωλιὰ ‖ μτφρ. πλῆθος ἀνθρώπων, συνάθροισις, πυκνὸν ἀκροατήριον.

μυρμηκίας, *-ου*, ὁ (*μύρμηξ*)· ὁ εἰλημμένος (προερχόμενος) ἐκ μυρμηκοφωλιᾶς ‖ *μυρμηκίας λίθος* =πολύτιμος λίθος, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν ἐξογκώματα ὅμοια πρὸς μυρμηκοφωλιάν.

ΜΥΡΜΗΞ, *-ηκος*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ πτερωτὸς ὄρρην μύρμηξ, μύρμηξ, «μυρμήγκι», λατ. **formica**.— **II** ἁρπακτικὸν ζῷον ἐν Ἰνδικῇ.— **III** βράχος τις βυθισμένος εἰς τὴν θάλασσαν (*ὕφαλος*) ἐπὶ τῶν Θεσσαλικῶν παραλίων, μεταξὺ Σκιάθου καὶ Μαγνησίας.

Ἔτυμ.: *μύρμηξ*, δωρ. *μύρμᾱξ*, καὶ *μύρμος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*βύρμαξ βόρμαξ*», «*ὄρμικας, μύρμηξ*»). Ἐὰν ἡ λ. *μύρμηξ* ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν (διότι κατά τινα γνώμην τὸ δωρ. *μύρμαξ* εἶναι διασταύρωσις τῶν **Fόρμαξ, Fύρμαξ** μετὰ τῶν ριζῶν ***μορF-, μυρF-**), τότε ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ῥ. ***vorm-, vorm-**, πρβλ. σανσκρ. **vamrá-ḥ, vamrī** ⟨***varma-, varmī**=μύρμηξ, **valmīka-ḥ** (μυρμηκοφωλιά)· τὸ λατ. **formīca** προῆλθε πιθ. κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ ***mormīca** (πρβλ. **formīdō**: ἑλλ. *μορμώ*) ⟨***vormīca** (κατ' ἀφομ.)· πρβλ. τὰ συγγ. ἰρλ- **moirb**, gall. **mor, myr**, μεσ-bret. **merien**, Ζενδ. **maoiriš**, ἀρμ. **mrjium**, παλ-norr.**maurr**, ἀγγλ-σαξ. **my're, mire**· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. βάσιν ***vorm-** (**āi**)- ἐναλλασσομένην μετὰ τῆς ***morv**(**āi**).

Μυρμῐδόνες, οἱ· πολεμικὸς λαὸς τῆς Θεσσαλίας, ὁρμηθεὶς ἐξ Αἰγίνης, ὑπήκοοι τοῦ Πηλέως καὶ τοῦ υἱοῦ του Ἀχιλλέως (βλ. Κ.Ε.Λ.).

μῦρο-βόστρῡχος, *ον* (*μύρον* + *βόστρυχος*)· ὁ ἔχων μεμυρωμένους τοὺς βοστρύχους.

μῠρόεις, *εσσα, εν* (*μύρον*)· μυρωμένος, εὐώδης.

μῦρομαι· βλ. *μύρω*.

ΜΥΡΟΝ, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, εὐώδης χυμός, ἐκκρινόμενος ἐκ φυτῶν καὶ ἰδίως τῆς μύρτου ‖ γεν., πᾶν εὐῶδες ἔλαιον, ἀλοιφή, ἄρωμα, «μυρωδικό», βάλσαμον, λατ. **unguentum**.— **II** τόπος ἔνθα ἐπωλοῦντο μύρα, ἡ τῶν μύρων (ἀρωμάτων) ἀγορά, ἀρωματαγορά.— **III** μτφρ. πᾶν εὐῶδες, δελκτικὸν καὶ εὐχάριστον πρᾶγμα [δι' ἐτυμ. βλ. *σμύρις*].

μῦρό-πνοος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-πνους,** *-ουν* (*μύρον*+*πνέω*)· βλ. *μυρίπνοος*.

μῦρο-πώλης, *-ου*, ὁ, καὶ θηλ. *-πωλις, -ιδος*, ἡ (*μύρον*+*πωλέω*)· ὁ πωλῶν μύρα, ὁ πωλητὴς ἀρωμάτων, ἀρωματοπώλης, *μυρεψός* (βλ. λ.).

μῦρό-ρραντος, *ον* (*μύρον*+*ραίνω*)· (ἐρ)ραντισμένος μὲ μύρον.

μῦρος, ὁ· λατ. **myrus**, εἶδος θαλασσίου ἐγχέλυος, τὸ ἄρρεν τῆς μυραίνης.

μῦρο-φεγγής, *ὲς* (*μύρον*+*φέγγος*)· ὁ φέγγων (λάμπων) ἀπὸ μύρα, γεμᾶτα ἀρώματα.

μῦρό-χριστος, *ον* (*μύρον*+*χριστός*)· ὁ κεχρισμένος (ἀλειμμένος) διὰ μύρου.

μῦρόω, μελ. *-ώσω* (*μύρον*), σπανιώτ. τύπος τοῦ *μυρίζω* (βλ. λ.)· μυρώνω, ἀλείφω μὲ μύρα.

ΜΥΡΡΑ, ἡ· ὁ εὐώδης χυμὸς τῆς ἀραβικῆς μύρτου (μυρσίνης), λατ. **myrrha, murrha**.

Ἔτυμ.: ἡ λ. δὲν εἶναι ἑλληνική, ἀλλ' εἶναι δάνειον ἐκ Σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. **mōr** (τὸ πικρόν, χολὴ ζώων), ἀραμ. **mūrā**· τὰ ἴων. *σμύρνη*, ἑλληνιστ. *σμύρνᾰ*, ὀφείλει τὸ *σ-* εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***σμύρον** (βλ. *μύρον*).—πρβλ. καὶ *μύρτος, μύρτον, μυρσίνη, μυρρίνη* κλπ., *μυρσινο-ειδὴς* (ὡσ. τὰ διαλεκτικὰ ***Μυρτίλος***, αἰολ. ***Μύρσιλος***, ἀττ. ***Μυρρίνη*** ⟨***Μυρσίνη, *Μυρτίνη***)· πάντα ταῦτα κατά τινας εἶναι Σημιτικῆς καταγωγῆς· κατ' ἄλλους *μύρτος* καὶ *μυρίκη* συνανήκουσιν.

μυρρῐ́νη, ἡ, μτγν. ἀττ. τύπος ἀντὶ *μυρσίνη*· μυρτιά, κλάδος μυρτιᾶς ἢ στέφανος μυρτιᾶς.— **II** *μυρῖναι*, αἱ=ἡ ἀγορὰ ὅπου ἐπωλοῦντο στέφανοι ἐκ κλάδων μυρσίνης.

μύρρῐνος, η, ον (*μυρρίνη*)· μτγν. ἀττ. ἀντὶ *μύρσινος*· ὁ ἐκ μυρσίνης, μύρτινος, λατ. **myrteus.**

μυρρῐνών, -ῶνος, ὁ (*μυρρίνη*)· ἄλσος ἐκ μυρσινῶν, λατ. **myrtetum.**

ΜΥΡΣΙ΄ΝΗ, ἡ, καὶ μτγν. ἀττ. *μυρρίνη* (βλ. λ.)· ἡ μυρτιά.— ‖ κλάδος μυρσίνης.

μυρσῖνο-ειδής, ἐς (*μυρσίνη+εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς μυρσινην.

μύρτον, -ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς μυρτιᾶς, λατ. **myrtum.**— ‖ μέρος τοῦ γυναικείου αἰδοίου, ἢ ἄλλως καλουμένη κλειτορίς.

ΜΥ΄ΡΤΟΣ, ἡ· ἡ μυρσίνη, ἡ μυρτιά (ὁ γνωστὸς θάμνος), λατ. **myrtus.**— ‖ κλάδος μυρσίνης.

ΜΥ΄ΡΩ, ἐπικ. ῥ. ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. μόνον· ῥέω, τρέχω, στάζω, σταλάζω.— ‖ συνηθέστ. ἐν τῷ μέσῳ *μύρομαι*=ἀναλύομαι εἰς δάκρυα, κλαίω ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, ῥέω, χύνομαι ‖ μετ' αἰτ. προσ. θρηνῶ (διά τινα), κλαίω (διά) τινα, ὀδύρομαι διά τινα.

Ἔτυμ.: *μύρομαι, μύρω* ⟨ἰαπ. *morjō*· πρβλ. ποιητ. *ἁλι-μῦρήεις, ἁλι-μῦρής, πλημ(μ)ῦρίς, πλήμμῦρα*, λατ. **muria** (ἅλμη).

μύρωμα, -ατος, τὸ (*μυρόω*)· τὸ πρὸς ἐπάλειψιν χρησιμεῦον μύρον ‖ ἡ διὰ μύρου ἐπάλειψις, ἡ μύρωσις.

ΜΥ΄Σ, ὁ, γεν. *μυός*, αἰτ. *μῦν*, κλητ. *μῦ*· ὁ ποντικός, λατ. **mus**: *μῦς ἀρουραῖος*=ὁ ποντικὸς τῶν ἀγρῶν, ὁ «ἀρουραῖος» (ὅπως καὶ σήμερον ἔτι λέγεται). — ‖ μτφρ. μῦς τοῦ σώματος, μυών (κοιν. «μούσκουλο»). λατ. **musculus.**

Ἔτυμ.: *μῦς*=σανσκρ. *múḥ* (πρβλ. *mūsa-ḥ, mūsaka-ḥ*, τῆς αὐτῆς σημ.), Περσ. *mūš*, λατ. *mūs* (γεν. *mūris*), παλ-γερμ. *mūs*, γοργ. **Maus**, ἀγγλ. **Mouse**, ἀλβ. *mī* (ποντικός), πρβλ. ἀρμ. **mu-kn**, παλ-σλαυ. *myši* (μῦς, ποντικός).—διὰ τὴν μτφρ. χρῆσιν ἐπὶ τῶν μυῶν τοῦ σώματος πρβλ. ἀρμ. **mukn** (μυών σώματος), παλ-γερμ. *mūs* (μυὼν τοῦ βραχίονος), παλ-σλαυ. *myšьca* (βραχίων), λατ. **musculus, mus-cipula**, ἐπ. *μυὼν* (κυρ. = σημεῖον συναρμογῆς, συναντήσεως, πολλῶν μυῶν), τὸ γαλλ. **souris** (βλ. καὶ ἐν λ. *μόσχος*).

μύσαγμα, -ατος, τὸ (*μυσάττομαι*)=*μύσος* (βλ. λ.).

μῦσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *μύω*.

μῡσᾰρός, ά, όν (*μύσος*)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος, μικρός, βδελυκτός, βδελυρός, ἀηδής, μισητός, λατ. **impurus** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ μυσαρὸν*=τὸ βδέλυγμα, «τὸ σίχαμα».

μῡσάττομαι, μελ. *μυσαχθήσομαι*· παθ. ἀόρ. *ἐμυσάχθην*, ἀποθ.· (*μύσος*)· βδελύττομαι, ἀποστρέφομαι, σιχαίνομαι, αἰσθάνομαι ἀηδίαν.

μῦσος, τὸ (*μύζω*)· πᾶν τὸ προκαλοῦν ἀηδίαν, ἀποτροφὴν ‖ μίασμα, βδέλυγμα, λατ. **piaculum.**

Ἔτυμ.: *μύσος* ⟨**μυδ-σ-os* (κυρ.=**ὑγρασία*⟩ ῥύπος, κηλίς, αἶσχος), πρβλ. ἰρλ. **mosach (immundus, spurcus)** ⟨**mut-s-ǰko-*, gall. **mws** (= **spurcus**)· βλ. ἐν *μύδος*· ἐντεῦθεν *μυσός, μυσαρός*, ἀττ. *μυσάττομαι*.

Μῡσός, ὁ· κάτοικος τῆς Μυσίας ἢ ὁ ἐκ Μυσίας καταγόμενος.

μυσ-πολέω (*μῦς+πολέω*)· περιτρέχω, (τρέχω πέρα-δῶδε) ὡς μῦς.

μύσσομαι, μέσον (τοῦ ἐνεργ. *μύσσω* ἐν χρήσει εἶναι μόνον τὰ σύνθετα *ἀπομύττω, ἐπιμύττω, προμύττω*)· ἀπομύττομαι, ἐκβάλλω τὴν μύξαν μου, «ξεμυξώνομαι» [ἐκ ῥ. *μυκ-*, πρβλ. *μυκτήρ, μύξα*, σανσκρ. **muk, muñkâmi** (=**adjicio**), λατ. **mungo, e-mungo, muc-us, muc-edo**· βλ. καὶ *ἀπο-μύσσω, μυκτήρ, μύζω, μύδος*].

μύσταξ, -ακος, ὁ (βλ. καὶ *μάσταξ*)· τὸ ἄνω χεῖλος τοῦ στόματος καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ τρίχωμα, «τὸ μουστάκι».

Ἔτυμ.: ὁωρ. *μύσταξ*, πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«μύττακες· μύκαι. Σικελοί. Ἴωνες* (γρ. *Δάκωνες*) *πώγωνα· μύσταξ* ὀφείλεται εἰς συμφυρμὸν τῶν *μάσταξ-βύσταξ*· κατά τινας συγγ. τοῖς παλ-norr. **múli**, παλ-γερμ. *mūla* (στόμα), λεττ. **mute** (στόμα), σανσκρ. **múkha-m** (ὁμ. σημ.).

μυστηρῐκός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ μυστήρια, ἢ κατάλληλος διὰ τὰ μυστήρια, μυστηριακός ‖ μυστηριώδης· ἐκ τοῦ

μυστήριον, τὸ (*μύστης, μυέω*)· ὁ,τι καὶ νῦν, μυστήριον, μυστικὴ ἱεροτελεστία ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ μυστήρια*=θρησκευτικαὶ ἱεροτελεστίαι, ἐκ τῶν ὁποίων περιφημότεραι ἦσαν αἱ ἐν Ἐλευσῖνι τελούμεναι πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος, τὰ «Ἐλευσίνια Μυστήρια». 2) πᾶν μυστήριον, πᾶν ἀπόκρυφον πρᾶγμα ‖ μυστικὴ ἱστορία ἢ μυστικὸν σύστημα. [δι' ἐτυμολ. βλ. *μύστης, μύω*].

μυστηρίς, -ίδος, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *μυστηρικός*.

μυστηριώτης, -ου, ὁ, θηλ. **-ῶτις, -ίδος** (*μυστήριον*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ μυστήρια ‖ συνήθως ἐν τῷ θηλ. *μυστηριῶτις*, ἡ = ἡ ἀνήκουσα ἢ ἁρμόζουσα εἰς τὰ μυστήρια.

μύστης, -ου, ὁ (*μυέω*)· ὁ μεμυημένος εἰς τὰ μυστήρια, ὁ κατηχημένος· ἐξ αὐτοῦ τό

μυστικός, ή, όν (*μύστης*)· ὁ τῶν μυστηρίων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μυστήρια ‖ ἀπόκρυφος, μυστηριώδης.

μυστῐλᾰόμαι, ἀποθ.· ἐμβάπτω («βουτῶ») ἄρτον εἰς ζωμὸν (σούπαν) καὶ τρώγω· ἐκ τοῦ

ΜΥΣΤΙ΄ΛΗ, ἡ· τεμάχιον ἄρτου, τὸ ὁποῖον ἔχει τις κάμει εἰς τὸ ἄκρον κοῖλον, ἐν εἶδει κοχλιαρίου, ὥστε νὰ πίνουν μὲ αὐτὸ τὸν ζωμόν.

Ἔτυμ.: *μυστίλη* καὶ *μύστρον*· ὑποκορ. *μυστῐλάριον*· ἀττ. *μυστιλῶμαι*· σκοτεινὴς ἐτυμολογίας. Οἱ ἐν τοῖς χειρογράφοις ἀπαντῶντες τύποι *μιστύλη* ἢ *μιστύλλη*, καὶ *μιστυλλάομαι* ὀφείλονται εἰς σύγχυσιν πρὸς τὸ *μιστύλλω* (βλ. λ.).

μυστι-πόλος, ον (*μύστης+πολέω*)· ὁ περὶ τὰ μυστήρια ἀναστρεφόμενος, ὁ τελῶν μυστηριώδεις τελετάς, ὁ ἱερουργῶν κατὰ τὰ μυστήρια. 2) ἐν τῇ Ἐκκλησ. γλ. *μυστιπόλος*=ἱεράρχης.

μυστο-δόκος, ον (*μύστης* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος τὰ μυστήρια ἢ τοὺς μεμυημένους.

μυστο-δότης, -ου, ὁ (*μύστης+δίδωμι*)· = *μυσταγωγός*, ὁ μυῶν (ἢ εἰσάγων) εἰς τὰ μυστήρια.

μυτῖλος, ὁ (*μῦς*)· θαλάσσιον ὄστρεον, κοιν. «μύδι», λατ. **mytilus.**

μυττωτεύω· κατακόπτω εἰς μικρότατα τεμάχια, κοπανίζω, λιανίζω· ἐκ τοῦ

ΜΥΤΤΩΤΟ΄Σ, ὁ· φύραμα ἀποτελούμενον ἀπὸ τυρόν, μέλι, σκόροδον· ὁμοῦ κοπανισμένα, εἶδος σκορδαλιᾶς, κιμᾶς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω εἴδη, λατ. **alliatum intritum, moretum.**

μυχαίτατος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *μύχιος* (βλ. λ.).

μῡχᾰ΄τος, η, ον· ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *μύχιος*, ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *μυχός*, ὡς τὸ *μέσατος* ἐκ τοῦ *μέσος*.

μυχέστατος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *μύχιος* (βλ. λ.).

μυχθίζω, μελλ. **-σω**, ὡρ. *μυχθίσθω* (*μύζω*)· ἀναπνέω βαρειὰ διὰ τῶν ρωθώνων, μὲ κλειστὸν τὸ στόμα («ξεφυσῶ»), ρωθωνίζω, ἀπὸ πάθος. 2) μυκτηρίζω, χλευάζω, περιγελῶ [δι' ἐτυμ. βλ. *μῦ, μύ*]· ἐξ αὐτοῦ τὸ

μυχθισμός, ὁ (*μυχθίζω*)· τὸ φύσημα διὰ τῆς ρινός, τὸ ρωθώνισμα, στεναγμός, ὁ γογγυσμὸς ‖ μυκτηρισμός, χλεύη, περίγελως.

μῦχῐ΄ος, α, ον (*μυχός*)· ὁ ἐν τῷ μυχῷ, ἐσωτερικός, ἐσώτατος, λατ. **intimus** ‖ ἀνώμ. ὑπερθ. *μῡχοίτατος, μυχαίτατος, μυχέστατος, μυχώτατος, μύχατος*.

μυχμός, ὁ (*μύζω*)=*μυγμός*, στεναγμός, οἰμωγή, γόος, «βογγητό».

μῡχόθεν, ἐπίρ. (*μυχός*)· ἐκ τοῦ μυχοῦ τῆς οἰκίας, ἐκ τοῦ γυναικῶνος.

μῡχοίτατος, η, ον (*μυχός*)· ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *μύχιος*: *μυχοίτατος ἵζε*=ἐκάθισεν εἰς τὴν ἀπωτάτην γωνίαν, εἰς τὴν ἐνδοτάτην γωνίαν, ἐνδότατα, πολὺ μακρὰν τῆς εἰσόδου.

μῡχόνδε, ἐπίρ. (*μυχός*)· εἰς τὸν μυχόν, εἰς τὸ βάθος, εἰς τὰ ἐνδότατα.

μῡχός, -οῦ, ὁ (*μύω*)· ἡ ἐνδοτάτη θέσις, τὸ ἐσωτερικώτατον σημεῖον, τὸ βάθος, ἡ ἀγκωνὴ τοῦ βάθους, ἡ πλέον ἀπομεμακρυσμένη (ἀπὸ τῆς εἰσόδου) γωνία, λατ. **sinus** ‖ τὸ ἐσώτατον τῆς οἰκίας, τὸ κατοικούμενον ὑπὸ γυναικῶν, τὰ διαμερίσματα τῶν γυναικῶν, ὁ γυναικωνίτης, λατ. **penetralia.** 2) κόλπος (ἢ ὁρμίσκος) εἰσχωρῶν βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ἔτυμ.: πρβλ. παλ-norr. **smiúga** (εἰσδύων διὰ στε-

νοῦ περάσματος), **smúgan** (εἰσχωρεῖν βαθμιαίως), λεττ. **smaugs** (λεπτός, ἰσχνός), πολ. **smug** (στενόν πέρασμα)· ἐξ ἰαπ. ρίζ. ***smugh-, *smeuq-** ἐν τῷ λιθ. **smunkù, smúkti**=γλιστρῶ ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω), παλ-σλαυ. **smykati** (γλιστρῶ) **smučati** ἕρπω.

μυχώτατος, *η, ον,* ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ ***μύχιος*** (βλ. λ.).

ΜΥ΄Ω, μελ. *μύσω*· ἀόρ. *ἔμυσα*· πρκ. *μέμυκα* : **I** ἀμτβ. εἶμαι κλειστός, κλεισμένος, κλείομαι, κλείω (ἐπί τῶν χειλέων καί ὀφθαλμῶν, ἀλλά καί ἐπί πληγῶν : ***σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν***=ὅλαι του αἱ πληγαί ἔχουν κλείσει). **2)** ἐπί προσώπων, κλείω τούς ὀφθαλμούς μου, διατηρῶ τούς ὀφθαλμούς μου κλειστούς ‖ ἀπολ. *μύσας*=«μέ κλειστά μάτια». **3)** μτφρ. καταπραΰνομαι, ἡσυχάζω (ἐπί πόνου π. χ.).— **II** μτβτ. κλείω.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. ***μυ-***, ἐξ ἧς καί τά: ***μῦ, μύ· μυῶ· μύστης· μυστικός· μυστήριον· μύσις, μύωψ· μυάω, μύλλω, μύζω*** (= ψιθυρίζω), ***μυγμός, μυχθίζω, μυκάομαι· μυκτήρ***· ὡσ. ***μύζω*** (= μυζῶ, θυζαίνω), ***μυζάω***· λατ. **mutus, musso, mutio,** ἀγγλ. **mu'ter,** σανσκρ. **mūkas**· πρβλ. Ἡσυχ. ***«μυκός· ἄφωνος»***.

μῦών, *-ῶνος,* ὁ (***μῦς***)· κόμβος (ἄθροισμα) μυῶν (τοῦ σώματος), μυῶδες (δηλ. πλῆρες μυῶν) μέρος τοῦ σώματος.

μυῶν, γεν. πληθ. τοῦ ***μῦς***.

μῦωπάζω (***μύωψ*** II)· κεντῶ, πλήττω, διά τοῦ μύωπος, δηλ. διά τοῦ πτεργιστῆρος.— **II** παθητ., ἐνοχλοῦμαι ὑπό ***μυώπων*** (= ἀπό ἀλογόμυιγες).

μῦ-ωπός, *ὸν* (***μύω***+***ὤψ***)· =***μύωψ*** I.

μῦ-ωψ, *-ωπος,* ὁ, ἡ (***μύω***+***ὤψ***)· ὁ μύων (κλείων, συστέλλων) τά βλέφαρα διά νά ἴδῃ κάτι, ὁ μή δυνάμενος νά ἴδῃ μακράν, ὁ «κοντόφθαλμος».— **II** ὡς οὐσ. ***μύωψ,*** ὁ, γεν. ***-ωπος,*** ὁ· ὁ οἶστρος, ἡ «ἀλογόμυιγα», λατ. **tabanus** **2)** βούκεντρον, κέντρον, πλῆκτρον, πτερνιστήρ, σπιρούνι.

Ἔτυμ.: ***μύωψ*** (〈***μύω***+***ὤψ***)· — ἀλλ' ἐν τῇ σημ. τοῦ οὐσ. ***μύωψ*** (= ἀλογόμυιγα) ἐτυμολογικῶς τό ***μύωψ*** ἀνάγεται εἰς τό ***μυῖα*** (βλ. λ.)· ἐκ τῆς βασικῆς δέ σημασίας (οἶστρος, ἀλογόμυιγα) προῆλθεν ἡ σημ. κέντρον, πλῆκτρον, πτερνιστήρ, ὅθεν καί ***μυωπίζω*** = κεντῶ, πλήττω διά τοῦ πτερνιστῆρος.

Μῶα, ἡ, λακ. ἀντί ***Μοῦσα***.

μωκός, ὁ· χλευαστής, σκώπτης. [***μωκός· μωκάομαι*** (= μορφάζω, χλευάζω)· ***μῶκος*** (= ἐμπαιγμός, περίγελως)· ***μωκία, μώκημα*** (τῆς ἰδ. σημ. τῷ ***μῶκος***)· κατά τινας ὑπάρχει συγγένεια πρός τό ***μῶμος***(βλ.λ.)].

μῶλος, ὁ· μόχθος, κόπος, κακοπάθεια, κυρ. ἐκ τοῦ πολέμου ‖ ἐντεῦθεν, πόλεμος, μάχη ‖ ἀγών, πάλη ‖ γεν., ἔρις, διαμάχη.

Ἔτυμ.: ***μῶλος*** : λατ. **moles, molestus** (πρβλ. τά ἐν ***μόχθος, μοχλός***), ρωσσ. **májatĭ** (*mo-) = κοπιάζω, **majá, majatá** (μόχθος), γοτθ. **af-mauiþs** (κατάκοπος), παλ-γερμ. **muoan (agilare, fatigare), muodi** (κουρασμένος)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *mo- (βλ. καί ἐν ***μόλις, μῶσ*ται**).

ΜΩ˜ΛΥ˘, τό· μυθολογικόν φυτόν ἔχον μαγικάς ἰδιότητας, μέ μέλαιναν ρίζαν καί λευκόν ἄνθος, δοθέν ὑπό τοῦ Ἑρμοῦ εἰς τόν Ὀδυσσέα ὡς ἀντίδοτον (ἀντιφάρμακον) διά τά μάγια τῆς Κίρκης (τό αὐτό ἐλέγετο καί ***μανδραγόρας***.— **II** παρά μτγν. σκόροδον («σκόρδο») λατ. **allium.** [***μώλυζα*** = κεφαλή σκορόδου 〈*mōul, σανσκρ. **mūla-m** (ρίζα), πρβλ. **mūla-karma** (γοητεία διά ριζῶν).

μῶλυς, *υ,* γεν. ***-υος***· βραδύς, νωθρός, νωχελής, ἀπαλός [ὃωρ. ***μῶλυξ, μωλυρός*** (Ἡσυχ.)= ἀδύνατος· ***μωλύω*** (μαραίνομαι), ***μωλύνομαι*** (ἐξαντλοῦμαι)· βλ. ἐν ***μέλεος***· κατά τινας συγγ. τῷ ***μαλακός,*** λατ. **mollis**].

ΜΩ΄ΛΩΨ, *-ωπος,* ὁ· ὅ,τι καί νῦν, σημεῖον (ὑπόλειμμα) τραύματος, «σημάδι» κτυπήματος, πρήξιμον. [δι' ἐτυμ. βλ. ***μέλας***].

μωμάομαι, ἰων. **μωμέομαι**· μελ. *-ήσομαι*· ἀόρ. ***ἐμωμησάμην,*** δωρ. ποιητ. ***γ' ἐν. μωμάσατο,*** ἀποθ. (***μῶμος***)· εὑρίσκω σφάλμα εἴς τινα, ψέγω, μέμφομαι, κατηγορῶ ‖ ἐπιπλήττω.—**Παθ.** ἀόρ. ***ἐμωμήθην*** ἐν παθ. ἐνν. (= κατηγορήθην).

μωμεύω, μελ. *-σω* (***μῶμος***)· = ***μωμάομαι*** (βλ. λ.), ψέγω, κατηγορῶ, μέμφομαι, εὑρίσκω σφάλμα εἴς τινα.

μωμητός, *ή, ὸν* (***μωμάομαι***)· ἄξιος ψόγου, ψεκτός, μεμπτός.

μῶμος, *-ου,* ὁ (*μάω? ***μέμφομαι?***)· μομφή, ψόγος, κατηγορία, ἐπίκρισις, ὄνειδος.— **II** ὡς κύρ. ὄνομα, ***Μῶμος,*** ὁ θεός τοῦ ψόγου, τῆς μομφῆς.

Ἔτυμ.: ***μῶμος*** (***μῶμαρ***), αἰολ. (παρ' Ἡσυχ. ***«μῦμαρ· αἶσχος. φόβος. ψόγος»***. ***«μῦμαρίζει· γελοιάζει»***)· ***μωμάομαι, μωμεύω***· βλ. καί ἐν ***ἀμύμων*** καί ἐν ***μιαίνω***.

μῶν, ἐπίρ., συνῳρ. ἀντί τοῦ ***μὴ οὖν,*** χρησιμοποιούμενον ἐν ἐρωτήσεσιν, ἐν αἷς ἀναμένεται ἀρνητική ἀπάντησις· μήπως λοιπόν...; μήπως ἀρά γε...; μήπως ἴσως...; λατ. **num?** π. χ. ***μῶν ἔστι...;*** ἀπάντησις : ***οὐ δῆτα***. Ἐνίοτε ὅμως χρησιμοποιεῖται ἐπί ἁπλῆς ἐρωτήσεως δηλούσης διαταγμόν, ὡς τό λατ. **num forte?** ὁπότε δύναται νά ἔχῃ καί καταφατικήν ἀπάντησιν.— Τοσοῦτον δ' ἐλησμονήθη ἡ ἐκ τοῦ ***μὴ οὖν*** προέλευσίς του, ὥστε ἐγράφη (καί ἐλέχθη) καί τό : ***μῶν οὖν ; μῶν δῆτα ;*** ἐνίοτε δέ καί ***μῶν μή ;***.— Ἀκριβῶς ἀντίθετον πρός τό ***μῶν*** σημασίαν ἔχει τό ***μῶν οὐ...;*** (λατιν. **nonne?**), τό ὁποῖον καί ἀπαιτεῖ καταφατικήν ἀπάντησιν.

μῶνος, *α, ον,* δωρ. ἀντί ***μοῦνος, μόνος***.

μῶνυξ, *-ῦχος,* ὁ, ἡ (***μόνος*** + ***ὄνυξ***, ἀντί ***μονῶνυξ***)· μονῶνυξ, μονόνυχος, μονόχηλος. ὁ ἔχων δηλ. ὁπλήν (ὄνυχα, χηλήν) μή ἐσχισμένην εἰς δύο, ἀδιαίρετον, λατ. **solipes** (ἐπίθ. τῶν ἵππων) [***μῶνυξ*** 〈***μόνυξ** (σμ〈ἰαπ. ***sem-**, πρβλ. ***μία*** 〈***σμ-ίᾱ**, ***ὁμός,*** λατ. **semel** κλπ.) 〈***σμ-** + ***ὄνυξ,*** μετά ***ω*** ἀντί ***ο***].

μώνῠχος, *ον*· = ***μῶνυξ***.

μωραίνω, μελ. *-ᾶνῶ*· ἀόρ. α' ***ἐμώρᾱνα*** (***μωρός***)· εἶμαι μωρός, ἀνόητος ‖ φέρομαι ὡς μωρός, ἀνοηταίνω ‖ μετ' αἰτ. ***πεῖραν μωραίνω*** = κάμνω μωρήν ὀπόπειραν.— **II** μτβτ. καθιστῶ τι μωρόν, κατοδικάζω τινά ὡς μωρόν. **2)** καθιστῶ τι ἀνούσιον, ἄνοστον ‖ παθητ. γίνομαι (καθίσταμαι) ἀνούσιος.

μωρανθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***μωραίνω***.

μωρία, ἡ (***μωρός***)· ὅ,τι καί νῦν, μωρία, ἀνοησία, ἀφροσύνη.

μωρο-λογία, ἡ· μωρά ὁμιλία, φλυαρία· ἐκ τοῦ

μωρο-λόγος, *ον* (***μωρός***+***λέγω***)· ὁ μωρά λέγων, μωρῶς (ἀνοήτως) ὁμιλῶν.

ΜΩΡΟ΄Σ, *ά, όν,* ἀττ. **μῶρος**· κυρ. ἀμβλύς, ἠλίθιος, νωθρός, βαρύς, βραδύς, βραδύνους ‖ γενικῶς, ἀνόητος, μωρός, ἄφρων, «παλαβός». **2)** ἐπί αἰσθήσεων, καί δή τῆς γνώσεως, ἀνούσιος, ἄνοστος, «σαχλός».

Ἔτυμ.: ***μωρός,*** ἀττ. ***μῶρος***· ἀττ. ***μωρία,*** ἰων. ***μωρίη***· ***μωραίνω***: σανσκρ. **mūrá-ḥ** (ἠλίθιος)· ἐξ ἰαπ. ***mō´ur-** : ***mūr-*** τό λατ. **mōrus** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

μωρό-σοφος, *ον*· ὁ ἐν μωρίαις σοφός, ὁ σοφός ἅμα καί μωρός.

μωρῶς (καί ἀττ. **μώρως**), ἐπίρ. τοῦ ***μωρός***· ἀνοήτως, ἀουσιάστως.

Μῶσα, ἡ, δωρ. ἀντί ***Μοῦσα***.

μῶσθαι, ἀπρφ. τοῦ ***μῶμαι*** (βλ. ἐν ***μάω*** II) [πρβλ. Ἡσυχ. ***«μῶται· ζητεῖ, τεχνάζεται»***, ***«μώμεθα· ζητοῦμεν»***, ***«μῶσο· ζήτει»***· βλ. καί ἐν ***μάω,*** καί ***μαίομαι***].

N

Εἰς ὅλα τὰ γνωστὰ ἀλφάβητα τὸ γράμμα **N** διετέλεσε πάντοτε ἐν στενωτάτῃ σχέσει πρὸς τὸ **M**, ἐκάστοτε δὲ τὸ σχῆμα τοῦ ἑνὸς ἐπηρεάζετο ὑπὸ τοῦ σχήματος τοῦ ἄλλου. Πρωταρχικὰ σχήματα, ἐξ ὧν προῆλθον τὰ κατὰ καιροὺς σχήματα τοῦ **νῦ** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων, εἶναι τὸ σημιτικὸν 𐤍 (**nun**) καὶ τὸ ἑλληνικὸν **N**. Εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῆς Θήρας τὸ **νῦ** φέρεται σταθερῶς ὑπὸ τὸ σχῆμα **N**. Ἐν τῷ Κορινθιακῷ ἀλφαβήτῳ ἐπεκράτει τὸ σχῆμα **N** Ἐν τῷ Λυδικῷ τὸ **Ч**. Εἰς τὸ Ἑτρουσκικὸν ἀλφάβητον τὸ **νῦ** προσελάμβανεν ἐνίοτε τὸ περίεργον σχῆμα **M**, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ πέντε κεραίας ἔχον **μῦ** (τ. ἔ. πρὸς τὸ **𐌑**). Εἰς τὰ διάφορα Ἰταλικὰ ἀλφάβητα τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος **νῦ** παρηκολούθει τὸ τοῦ **M**, ἐν τῷ Ὀμβρικῷ π. χ. ὡς **И**, ἐν τῷ Ὀσκικῷ ὡς **Ч**, καὶ ἐν τῷ τῶν Φαλίσκων ὡς **И** Ἐν τῷ Λατινικῷ εἶχε τὰ σχήματα **N** καὶ **N**

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ σχήματος τοῦ γράμματος **νῦ** εἰς τὰ διάφορα ἀλφάβητα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . .	π. Χ. 1.200	𐤍
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌍
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	𐌍
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	N
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	𐌍
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	𐌍
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	N
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	𐌍
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν καὶ Ἰταλικόν	προκλασσικ. καὶ κλασσικ. χρόνων	N, N, И И,N,И,N
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		N
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		N

N, ν, νῦ, τό, ἄκλιτον, τὸ δέκατον τρίτον γράμμα τῆς ἑλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ***ν'***=50, ἀλλὰ ***,ν***=50.000.

Ἀλλοιώσεις τοῦ ***ν*** : **I** ***ν*** **>** ***γ*** πρὸ τῶν οὐρανικῶν ***γ, κ, χ, ξ***: ***ἔγ-γονος, ἔγ-καιρος, ἐγ-χώριος, ἐγ-ξέω.***— **II** ***ν*** **>** ***μ*** πρὸ τῶν χειλικῶν ***β, π, φ, μ, ψ***: ***σύμ-βιος, συμ-πότης, συμ-φυής, ἔμ-μανής, ἔμ-ψυχος.*** — **III** ***ν*** **>** ***λ*** πρὸ τοῦ ***λ***: ***ἐλ-λείπω.***— **IV** ***ν*** **>** ***ρ*** πρὸ τοῦ ***ρ***: ***συρ-ράπτω.***— **V** ***ν*** **>** ***σ*** πρὸ τοῦ ***σ***: ***σύσ-σιτος.***— **VI** τὸ ***ν*** παρενεβλήθη εἰς τὸν παθητ. ἀόρ. α' καθαρῶν τινων ρημάτων: ***ἰδρύνθην*** τοῦ ***ἰδρύω.***

Τὸ καλούμενον ***νῦ ἐφελκυστικὸν*** (ἢ ***τελικὸν***) προστίθεται: εἰς τὴν κατάλ. τῆς δοτ. πληθ. τῶν τριτοκλίτων ***-σι : ἀνδράσι(ν)*** | εἰς τὴν κατάλ. τοῦ γ' πληθ. τῶν ρημάτων εἰς ***-σι : εἰλήφασι(ν)*** | εἰς τὴν κατάλ. τοῦ γ' ἑν. εἰς ***-ε*** καὶ ***-ι : ἔκτανε(ν), δείκνυσι(ν)*** | εἰς τὴν τοπικὴν κατάλ. ***-σι : Ἀθήνησι(ν), Ὀλυμπίασι(ν)*** | εἰς τὴν ἐπικ. κατάλ. ***-φι : ὀστεόφι(ν)***· εἰς τὸ ἀριθμητ. ***εἴκοσι(ν)*** | εἰς τὰ ἐπιρρήματα ***νόσφι(ν), πέρυσι(ν)*** | εἰς τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια ***κε(ν), νυ(ν).*** Ἡ προσθήκη του ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀποφυγὴν χασμωδίας, ἡ ὁποία ἐθημιουργεῖτο ὁσάκις ἠκολούθει φωνῆεν.

νᾶες, νᾶας, δωρ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ ***ναῦς.***

νάβλα, ἡ (καὶ **νάβλας,** ὁ)· μουσικὸν ὄργανον μὲ δέκα ἢ δώδεκα χορδάς, λατ. **naulia** [ἡ λ. εἶναι δύσκολον ἐκ σημιτικῆς γλ., πρβλ. ἑβρ. **nēbel** (ἄρπα, σαντούρι)· ***ναβλιστὴς*** καὶ ***ναβλιστοκτυπεὺς*** (ὁ παίζων τὸ ὄργανον νάβλαν)].

νᾶετήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καὶ **νᾶέτης,** ***-ου,*** ὁ (***ναίω***)· ἔνοικος, κάτοικος, οἰκήτωρ.

Ναζαρηνός, καὶ **Ναζωραῖος,** ὁ· ὁ κατοικῶν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ἢ ὁ καταγόμενος (προερχόμενος) ἐξ αὐτῆς.

ναί, ἐπίρ. χρησιμοποιούμενον ἐπὶ ἰσχυρᾶς βεβαιώσεως· ὡς καὶ νῦν, ναί, μάλιστα, βεβαίως, ἀληθῶς, οὕτως (λατ. **nae**) ‖ ἐν ἀρχῇ καταφατικῆς προτάσεως: ***ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα... κατὰ μοῖραν ἔειπες***=ἀληθεια, ὅλα αὐτὰ τῷ ὄντι τὰ εἶπες ὅπως πρέπει ‖ ἐπὶ ἀπαντήσεων ὅμως οἱ ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸ ***ναὶ*** καὶ μεμονωμένως, ναί, μάλιστα.

Ἔτυμ.: συνήθως μετ' ἄλλων βεβαιωτικῶν ἐπιρρημάτων: ***ναὶ δή, ναὶ μήν,*** δωρ. ***ναὶ μᾶν, ναὶ μέν, ναὶ μέντοι, ναὶ μὰ Δία· ναί-χί*** (πρβλ. ***οὔ-χί, ἦ-χι,*** δωρ. ***ἆ-χι*** : σανσκρ. **hi,** Ζενδ. **zī** ⟨ἰαπ.***ghi**· ***νὴ*** (βοιωτ. ***νεὶ***) εἶναι τῆς αὐτῆς σημ.: ***νὴ τοὺς Θεούς, νὴ Δία*** : λατ. **nae, nē,** σανσκρ. **ná-nā**· ἰαπ. θέμα ***no-**· τὰ ***ναὶ : νὴ*** ἔχουν μεταξύ των οἱαν σχέσιν ἔχουν τά: ***αἰ : ἦ*** καὶ ***δαί : δή.***

ναῖ, δωρ. καὶ ἀττ. ποιητ. δοτ. τοῦ ***ναῦς.***

Ναϊάκός, ***ἡ, ὀν*** (***Ναϊάς***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Ναϊάδας, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς αὐτάς.

Ναϊάς, ***-άδος,*** ἡ, καὶ ἰων. **νηΐς,** ***-ίδος***· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ***Ναϊάδες,*** ἰων. ***Νηϊάδες*** (***νάω***)· νύμφη ποταμοῦ ἢ πηγῆς (πρβλ. ***Νηρηΐς***=νύμφη τῆς θαλάσσης)· [δι' ἐτυμ. βλ. ***νάω***].

ναίεσκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ ***ναίω.***

ναιετάασκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ ***ναιετάω.***

ναιετάω ἐπ. μτχ. θηλ. ***ναιετάωσα***, ἢ ***-άουσα*** ἰων. πρτ. ***ναιετάεσκον*** (***ναίω***): **1)** ἐπὶ προσώπων, κατοικῶ, διαμένω ‖ γεν., ζῶ, ὑπάρχω, εἶμαι ‖ μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ ἐν τινι τόπῳ, ἐνοικῶ. **2)** ἐπὶ τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι ‖ ἐν παθητ. ἐνν. κατοικοῦμαι ὑπό τινος.

ναῖον, ἐπ. πρτ. τοῦ ***ναίω*** Β.

ναΐος, α, ον, δωρ. ἀντὶ ***νηΐος*** (βλ. λ.).

ναίουσα, δωρ. ἀντὶ ***ναίουσα***, θηλ. μτχ. ἐν. τοῦ ***ναίω*** Α.

Ναΐς, -ΐδος, ἡ, ἰων. **Νηΐς** (***νάω***)·=***Ναΐας*** (βλ. λ.).

ναί-χί, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ ***ναί***, ὡς τὸ ***οὐχί*** ἀντὶ τοῦ ***οὐ***.

ΝΑΙ'Ω (Α): ‖ ἀμτβ. ἐν τῷ ἐν. καὶ πρτ. **1)** ἐπὶ προσώπων, κατοικῶ, διαμένω ‖ μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ τόπον τινά, διαμένω εἷς τι μέρος. **2)** ἐπὶ τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι.— ■ μετβ. ἐνεργείας, ἐν τῷ ἐπ. ἀορ. α' ***ἔνασσα*** ἢ ***νάσσα***, ἀντὶ ***ἔνᾶσα***· παραχωρῶ τόπον εἷς τινα διά νὰ κατοικήσῃ: ***καὶ κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν***=δὰ τοῦ ἔδινα μίαν πόλιν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἄργους διὰ νὰ κατοικήσῃ ‖ καθιστῶ τι κατοικήσιμον, οἰκοδομῶ πρὸς κατοίκησιν: ***νηὸν ἔνασσαν***. **2)** μετ' αἰτ. προσ., ἐγκαθιστῶ τινα κάπου, τὸν βάλλω νὰ κατοικήσῃ κάπου.— Ἐν τῷ ἐπ. παθ. ἀορ. α' καὶ μέσ. ἀορ. α', ἐγκαθίσταμαι, κατοικῶ: ***πατὴρ ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη***=ὁ πατήρ μου ἐγκατεστάθη (κατῴκησεν) εἰς τὸ Ἄργος | ***νάσσατο ἄγχ' Ἑλικῶνος***=ἐγκατεστάθη (κατῴκησεν) ἐγγὺς τοῦ Ἑλικῶνος.

Ἔτυμ.: ***ναίω***, ἐπ. μελ. ***νάσσομαι***· ἐπ. ἀορ. ***ἔνασσα*** καὶ ***νάσσα***, παθ. ἀορ.α' ***ἐνάσθην***, ἐπ. μεσ. ἀορ. α' ***ἐνασσάμην***· ***ναίω***〈***νασjω***· ἐκ ῥ. ***νασ-*** (πρβλ. ***ἐ-νάσ-θην***, ***νέ-νασ-μαι***, σανσκρ. **nas, nay-é** = **facio ut una cum aliquo sim**), πρβλ. καὶ ***νέομαι***〈***νεσομαι***, ***νόστος***· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τὰ ὁμηρ. ***ναιετάω***, ***ναέτης***, ***ναστήρ***· συγγ. φαίνεται καὶ τὸ ***μετα-νάσ-της***.

ναίω (Β)· = ***νάω*** (βλ. λ.), ῥέω, ἐκχειλίζω, εἶμαι πλήρης.

ΝΑ˜ΚΗ, ἡ· πᾶν δέρμα δασύμαλλον, αἰγός, προβάτου, λατ. **vellus**.

Ἔτυμ.: ***νάκη*** καὶ ***νάκος***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«νακύδριον, δέρμα»***· ***κατω-νάκη*** (ἔνδυμα δούλου)· ***ἀρ-νακις***〈***ἀρ-νο-νακις***〉: παλ-πρωσ. **nognan** (δέρμα) (〈***noknan** 〈 ἰαπ.***nāq-no***), ἀγγλ-σαξ. **noesc** (δέρμα) (〈germ.***naska-*** ἢ ***naskð-***, ἰαπ. **naq-s-ko**).

νάκος, τό, μτγν. τύπος τοῦ ***νάκη*** (βλ. λ.)· δέρας, δορά, κῶας, κώδιον, δέρμα.

νᾶμα, -ατος, τὸ (***νάω***)· πᾶν τὸ ῥέον ὕδωρ, ῥύαξ, ποταμός, πηγή: ***νᾶμα πυρὸς*** = ποταμὸς πυρός· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νᾱμᾰτῐαῖος, α, ον (***νᾶμα***)· ῥεῶν, τρέχων.

νᾱ-μερτής, νᾱ-μέρτεια, δωρ. ἀντὶ ***νημ***— (βλ. λ.).

νᾶν, δωρ. ἀντὶ ***ναῦν***, αἰτ. τοῦ ***ναῦς***.

ΝΑ˜ΝΟΣ, ὁ (καὶ ***νάνος*** καὶ ***νάννος***) δ,τι καὶ νῦν, νᾶνος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μικρόσωμος, τοῦ ὁποίου ἡ σωματικὴ διάπλασις δὲν διαφέρει κατὰ τὰς διαστάσεις ἀπὸ τὴν τοῦ μικροῦ παιδίου (5—6 ἐτῶν), τουρκ. «τζουτζές»· λατ. **nānus**.

Ἔτυμ.: σκοτ. ἐτυμολ.· τὸ λατ. **nanus** εἶναι πάντως δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Παρὰ τὴν ἐν τοῖς χειρογρ. ὑπαρξιν καὶ τῆς γραφῆς ***νάνος***, ἡ ὀρθὴ γραφὴ εἶναι ἡ γρ. ***νᾶνος***, μετὰ μακρᾶς τῆς παραληγούσης, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ μέτρον, ἐν Ἀριστοφ. Εἰρ. 790, καὶ ἀπὸ τὸ λατ. **nānus**, ὑποδηλοῦται δὲ καὶ ὑπὸ τῆς γραφῆς ***νάννος***, ἀπαντώσης ἐπίσης ἔν τισι χειρογρ.

νᾱνο-φῡής, ἐς (***νᾶνος***+***φυή***)· ὁ νᾶνος κατὰ τὴν ***φυήν*** (τὸ ἀνάστημα), ὁ ἔχων ἀνάστημα νάνου.

νᾱν-ώδης, ες (***νᾶνος***+***εἶδος***)· ὁ ὁμοιος πρὸς νᾶνον, μικρόσωμος.

Νάξιος, α, ον (***Νάξος***)· ὁ κάτοικος τῆς Νάξου, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος ‖ ***Νάξιοι***=οἱ κάτοικοι τῆς Νάξου ‖ ***Ναξία λίθος*** ἢ ***πέτρα*** = λατ. **cos Naxia** = ἀκονόπετρα ἐκ Νάξου, εἶδος ἀκόνης.

Ναξι-ουργής, ἐς (***Νάξιος***+***ἔργον***)· ὁ Ναξίας κατασκευῆς, ἐξειργασμένος ἐν Νάξῳ ἢ ὑπὸ Ναξίου καλλιτέχνου.

Νάξος, ἡ· μία τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐκ τῶν μεγαλυτέρων, τὸ πάλαι καλουμένη ***Δία*** (βλ. Κ.Ε.Λ.).

νᾱο-ποιός, ὁ (***ναός***+***ποιέω***)· ὁ οἰκοδομῶν ναούς, ἄρχων ἐπιστατῶν εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν ναοῦ.

νᾱο-πόλος, ***ον***, καὶ ἰων. **νηο-πόλος** (***ναός*** + ***πολέω***)· ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ναῷ, ἢ ἀσχολούμενος εἰς τὰ τοῦ ναοῦ ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ ναοπόλος***=ὁ ἐπόπτης τοῦ ναοῦ, ὁ νεωκόρος («κανδηλανάπτης»), λατ. **aedituus**.

νᾱός, ὁ, ἰων. **νηός**, ἀττ. **νεώς** (***ναίω***)· οἶκος (κατοικία, κατοικητήριον, ἐνδιαίτημα) Θεοῦ, δ,τι κατ' σήμερον νοοῦμεν ὑπὸ τὴν λ. ***ναός***, λατ. **aedes**.— ‖ τὸ ἐσώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, ὁ σηκός, τὸ ἄδυτον, ὅπου ἦτο ἱδρυμένον τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ.

Ἔτυμ.: ***νᾱός*** (λακ. ***νᾱFος***, λεσβ. ***ναῦος*** (τ. ἐ. ***νάF-Fος***), ἰων. ***νηός***, ἀττ. ***νεώς***) 〈***νασ-Fος***: ***ναίω*** (πρβλ. ἀόρ. ***νάσ-σαι***)· ἐντεῦθεν γορτ. ***νᾱεύω*** (= καταφεύγω εἰς ναόν)· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ναύειν· ἱκετεύειν παρὰ τὰ ἐπὶ τὴν ἑστίαν καταφεύγειν τοὺς ἱκέτας»***· δελφ. ***ναονόμος***, ***νᾱνόμος***, ἰων-αττ. ***νεωνόμος*** (πρβλ. ***κορεῖν***)· ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκουσι τὰ διαλεκτ.: Κῶ ***νᾱποιαι*** (πληθ.), ἰων. ***νεωποιης***, δελφ. ***νᾱοποιος***, βοιωτ. ***νᾱποιος***, ἰων. ***νεωποιος***.

νᾱός, δωρ. καὶ ἀττ. ποιητ. γεν. τοῦ ***ναῦς***.

ναπαῖος, α, ον (***νάπη***)· ὁ ἀνήκων ἢ διαμένων εἰς δρυμώδη κοιλάδα ἢ χαράδραν ‖ ὁ ἔχων τοιαύτας κοιλάδας καὶ χαράδρας.

ΝΑ˜ΠΗ, ἡ· δασώδης κοιλὰς ἢ φάραγξ, παραπλήσιόν τι πρὸς τὸ ***βῆσσα*** (βλ. λ.), λατ. **saltus**.

Ἔτυμ.: ***νάπη***, ***νάπος***, πρβλ. Ἡσυχ. ***«νάπα· σύμφυτος τόπος»***· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ***nm̥-quā-**: λατ. **nemus** (δάσος, βλ. ἐν λ. ***νέμος***), παλ-ιρλ. **nem** (οὐρανός), σανσκρ. **nāka-ḥ** (οὐράνιος δόλος)· κατ' ἄλλους ὅμως πρόκειται περὶ ῥ. ***ναπ-***〈ἰαπ. ***nəp-*** ἢ ***nəqu-***, πρβλ. Ἡσυχ. ***«νενώπηται· τεταπείνωται»*** (βλ. καὶ ***νωπεῖσθαι***) καὶ ***προνωπὴς*** (=ὁ κύπτων πρὸς τὰ ἐμπρός).

νάπος, τό· μτγν. τύπος τοῦ ***νάπη***.

ΝΑ˜ΠΥ, ***-υος***, τό·=***σίναπι***, κοιν. «σινάπι».

Ἔτυμ.: ***νᾶπυ***, ***νάπειον***, ἑλληνιστ. ***σίνᾶπυ***, ***-υος***, καὶ ***σίνᾶπι***, ***-εως***, τό· αἰγυπτιακῆς προελεύσεως, πρβλ. ***σίλι*** : ***σέσελις***, ***σάρι*** (ὑδρόβιον φυτὸν τῆς Αἰγύπτου): ***σίσαρον***· συγγ. πρὸς τὸ ***νᾶπυ*** θεωρεῖται ὑπό τινων τὸ λατ. **nāpus** (ραπανογόγγυλο).

ναρδο-λῖπής, ἐς (***νάρδος***+***λίπος***)· ὁ ἀλληλιμμένος διὰ ναρδίνου ἐλαίου.

νάρδος, ἡ· φυτόν τι καλούμενον καὶ ***νάρδου στάχυς*** ἢ ***ναρδόσταχυς***, λατ. **nardus**, ἢ **nardostachyon**, ἢ **spica nardi**, χρησιμοποιούμενον πρὸς κατασκευὴν εὐώδους μύρου, φέροντος τὸ αὐτὸ ὄνομα.— ‖ αὐτὸ τὸ ἔλαιον τῆς νάρδου.

Ἔτυμ.: ***νάρδος***· ἐπίθ. ***νάρδινος***· δάνειον ἐκ σημιτικῆς γλ., πρβλ. ἑβρ. **nērd**〈σανσκρ. ***narda-, naladam** (τῆς αὐτῆς σημ.)· τῆς αὐτῆς προελεύσεως φαίνεται νὰ εἶναι καὶ τὸ ***νάρτη*** (= ἄρωμά τι τῶν Ἰνδῶν), ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου.

ναρθηκο-πλήρωτος, ***ον*** (***νάρθηξ*** + ***πληρόω***)· ὁ πληρῶν τὸ κοῖλον τοῦ νάρθηκος (καλάμου), ὁ σπινθὴρ τὸν ὁποῖον ὁ Προμηθεὺς ἐκόμισεν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καιόμενον, κρύψας αὐτὸν εἰς τὸν μυελὸν τοῦ νάρθηκος (βλ. καὶ ***νάρθηξ***).

ναρθηκο-φόρος, ***ον*** (***νάρθηξ*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων νάρθηκα, ἤτοι ράβδον νάρθηκος, ***ὁ θυρσοφόρος*** (βλ. λ.)· ἦσαν δὲ ναρθηκοφόροι οἱ Βακχευταί ‖ γεν., ὁ φέρων ράβδον, ραβδοφόρος.

ΝΑ'ΡΘΗΞ, ὁ, γεν. ***-ηκος***· φυτὸν ὑψηλόν, καλαμῶδες, μὲ κοῖλον στέλεχος πλῆρες ἐντεριώνης, λατ. **ferula**, κοιν. «μαγκούτα» ἢ «μαγκούνα» ‖ ἐντὸς νάρθηκος ἐκόμισεν ὁ Προμηθεὺς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν τὸν σπινθῆρα τοῦ πυρός. Σημειωτέον ὅτι καὶ νῦν ἔτι ἡ ἐντεριώνη τοῦ νάρθηκος χρησιμοποιεῖται ὡς ἴσκα. Τὰ στελέχη τοῦ νάρθηκος ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ράβδοι (***θύρσοι***) τῶν βακχευόντων (πρβλ. ***ναρθηκοφόρος***, ***θυρσοφόρος***) ‖ τὰ ἴδια ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τῶν παιδαγωγῶν πρὸς σωφρονισμὸν τῶν παίδων ‖ ἐπίσης μὲ σχίζας ἀπὸ νάρθηκα (καλάμι) περιέδενον τὰ ταθρευσμένα μέλη τοῦ σώματος (ὅπως καὶ σήμερον ἀκόμη).— ■ μικρὰ θήκη μύρων (μυροθήκη) ‖ ἐντὸς τοιαύτης (ἐκ νάρθηκος) πολυτίμου μυροθήκης ἐφύλασσεν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκδοσιν τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, τὴν ὁποίαν ἔφερε πάντοτε μαζί του, καὶ ἤτις διὰ τοῦτο ἐκλήθη ***«ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος»***.— ■ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ ***νάρθηξ*** (κοιν. «νάρθηκας») ἐκαλεῖτο ὁ πρόναος.

***Ετυμ.:** νάρθηξ, ναρθήκινος:* σανσκρ. nadá-h, nalá-ḥ (κάλαμος) ⟨*narda- (βλ. καὶ *νάρδος*)=περσ. nāy (κάλαμος)· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «*νάθρᾶξ· νάρθηξ*» *νάθραξ* (αἰολ. ῑ̔ δωρ.)⟨*νάρθηξ* κατὰ μετάθεσιν φθόγγων.

ναρκάω, μελ. *-ήσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *νάρκησα*· εἶμαι εἰς κατάστασιν νάρκης, ναρκωμένος, γίνομαι δυσκίνητος, ἀποναρκώνομαι, μουδιάζω, λατ. **torpere**· ἐκ τοῦ

ΝΑ΄ΡΚΗ, ἡ· ἀπονάρκωσις, ἀναισθησία, παράλυσις, νέκρωσις, λατ. **torpor.**— **II** ἰχθὺς ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ προκαλῇ *νάρκην* (μούδιασμα) εἰς πάντα ὅστις τὸν ψαύει, κοιν. «μουδιάστρα», λατ. **torpedo.**

Ετυμ.:** νάρκη, ναρκάω, ναρκόω:* ἀρμ. **nergev** (λεπτός, ἀλλὰ κυρ. σημ. συνεσφιγμένος, ζαρωμένος, παλ-norr. **snara,** ἀγγλ-σαξ. **sneare** (παγίς), παλγερμ. **snar(a)ha** (παγίς)· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***sneŗq-, ἤτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ῥ. ****sner-*** (στρέφω, στραγγαλίζω)· πρβλ. γερμ. **schnur**=σχοινίον.

νάρκισσος, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ φυτὸν νάρκισσος, ὀνομασθὲν οὕτω ἐκ τοῦ *νάρκη—ναρκόω* λόγῳ τῶν ναρκωτικῶν του ἰδιοτήτων.

***Ετυμ.:** νάρκισσος,* ἐπίθ. *ναρκίσσινος*· τὸ **τέρμα** *-σσος* ὑποδηλοῖ ὅτι ἡ λ. ὡρμήθη ἐκ μεσογειακῆς τινος χώρας (πρβλ. τὰ ἐν λ. *κυπάρισσος*)· εἰς τὸ ριζικόν της τμῆμα ἡ λ. φαίνεται νὰ ἔχῃ ὑποστῇ τὴν ἐπίδρασιν τῆς λ. *νάρκη* λόγῳ τῶν καταπραϋντικῶν ἰδιοτήτων τοῦ φυτοῦ.

νᾱρός, *ά, ὀν* (*νάω*)· ὁ ρέων, ὁ ρευστός, ὑγρός.

***Ετυμ.:** νᾱρὸς* ⟨**νᾰ̄Fερος*· ἀττ. κλητ. *νᾶτορ* ⟨**νᾰ̄Fετορ,* πρβλ. Ἡσυχ. «*ναέτωρ· ῥέων, πολύρροος*»· *νᾶμα* ⟨**νᾰ̄Fεμα· νασμὸς* ⟨**νᾰ̄Fεσμος* (=ῥεῦμα, πηγή)· *Νηρεύς, Νηρηίδες* ⟨**νᾰ̄Fερο-* ι *νάω.*

νᾶς, ἡ, δωρ. ἀντὶ *ναῦς.*

νάσθη, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ναίω* (βλ. *ναίω* II 2).

νᾱσιώτας, ὁ, δωρ. ἀντὶ *νησιώτης.*

νασμός, ὁ (*νάω*)· ῥεῦμα, ῥύαξ, πηγή.

νᾶσος, ἡ, δωρ. ἀντὶ *νῆσος.*

νάσσα, ἐπ. ἀντὶ *ἔνᾶσα,* ἀόρ. α' τοῦ *ναίω.*

νᾶσσα, ἡ, δωρ. ἀντὶ *νῆσσα, νῆττα.*

νάσσατο, ἐπ. ἀντὶ *ἐνάσατο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ναίω* (βλ. *ναίω* II 2).

ΝΑ΄ΣΣΩ, μελ. *νάξω*· ἀόρ. α' *ἔναξα*· παθ. πρκ. *νένασμαι* ἢ *νέναγμαι*· σημ. πιέζω, συνθλίβω, καταπατῶ ‖ γεμίζω ἐντελῶς.

ναστός, *ή, όν* (*νάσσω*)· ὁ συμπεπιεσμένος, στερεός.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ναστὸς*=ὁ καλοζυμωμένος (ἐπὶ πλακούντων).— **III** μετὰ γεν., ἐντελῶς πλήρης ἀπό τι.

νάττω, ἀττ. ἀντὶ *νάσσω* (βλ. λ.).

ναυ-ᾱγέω, ἰων. **ναυηγ—**· μελ. *-ήσω* (*ναυαγός*)· ὡς καὶ νῦν, ναυαγῶ, ὑφίσταμαι ναυάγιον, «καραβοτσακίζομαι», εἶμαι ναυαγισμένος ‖ ἐπὶ ἁρμάτων, συντρίβομαι, σπάζω.

ναυ-ᾱγία, ἰων. **ναυηγίη,** ἡ· ναυάγιον, «καραβοτσάκισμα».

ναυ-άγιον, τό, ἰων. **ναυήγιον**· λείψανον (ὑπόλειμμα, τεμάχιον) ναυαγήσαντος πλοίου, ἢ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ναυαγῆσαν πλοῖον ‖ *ναυάγια ἱππικά* =τὰ συντρίμματα ἀνατραπέντος ἅρματος· ἐκ τοῦ

ναυ-ᾱγός, *όν,* ἰων. **ναυηγὸς** (*ναῦς* + *ἄγνυμι*)· ὁ ναυαγήσας, ὁ παθὼν ναυάγιον, ὁ ἐξοκείλας, προσαράξας, λατ. **naufrăgus** ‖ γεν., ὁ κατεστραμμένος, «κσαραβοτσακισμένος». 2) ἐνεργ. ὁ προξενῶν ναυάγιον (ἐπὶ ἀνέμων π. χ.).— **II** (*ναῦς* + *ἄγω*)· ὁ ἄγων τὴν ναῦν, ὁ κυβερνῶν τὴν ναῦν, κυβερνήτης.

ναυ-αρχέω, μελ. *-ήσω* (*ναύαρχος*)· εἶμαι ναύαρχος στόλου, διοικῶ στόλον· ἐξ οὗ τοῦ

ναυ-αρχία, ἡ (*ναυαρχέω*)· ἡ ἀρχηγία στόλου, ἡ διοίκησις στόλου, τὸ ἀξίωμα τοῦ ναυάρχου. 2) ἡ περίοδος (τὸ χρονικὸν διάστημα) τῆς ναυαρχίας τινός.— **II** ναυτικὴ ὑπεροχή, ἡγεμονία.— **III** στόλος.

ναύ-αρχος, ὁ (*ναῦς*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ἀρχηγός, διοικητής) τοῦ στόλου, ὅ,τι καὶ σήμερον νοοῦμεν λέγοντες ναύαρχος.

ναυᾶτης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ναύτης.*

ναυ-βάτης, *-ου,* ὁ (*ναῦς* + *βαίνω*)· ὁ ἐπιβαίνων νεῶς, ὁ ἐπιβάτης πλοίου, καὶ ἁπλῶς ἐπιβάτης ‖ γεν. ναυτικός.— **II** ὡς ἐπιθ. ναυτικός, θαλασσινός.

ναύ-δετον, τὸ (*ναῦς*+*δέω*)· καλώδιον πλοίου, κοιν. «παλαμάρι».

ναυηγέω, ναυηγία, ναυηγός, ἰων. τύπος ἀντὶ *ναυᾱγ—.*

ναυ-κληρέω, μελ. *-ήσω* (*ναύκληρος*)· εἶμαι ἰδιοκτήτης πλοίου, ἢ καὶ πλοίαρχος τοῦ πλοίου.— **II** μτφρ. διευθύνω, κυβερνῶ· ἐξ οὗ τὸ

ναυ-κληρία, ἡ (*ναυκληρέω*)· ἡ ζωὴ ἢ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ *ναυκλήρου,* ἡ ζωὴ τοῦ ναυτικοῦ (τοῦ θαλασσινοῦ) ‖ τὸ ἔχειν ἴδιον πλοῖον. 2) ποιητ. ταξίδιον, πλοῦς ‖ γεν., ἐπιχείρησις. 3) ὡς. καί, πλοῖον.

ναυ-κληρικός, *ή, όν* (*ναύκληρος*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς ναύκληρον.

ναύ-κληρος, ὁ (*ναῦς*+*κλῆρος*)· ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου, ὁ ἐπ' ἀμοιβῇ μεταφέρων διὰ τοῦ πλοίου του ἐμπορεύματα ἢ ἐπιβάτας ‖ γεν., πλοίαρχος, κυβερνήτης. 2) ποιητ. ναυτικός, θαλασσινός, ναύτης [δι' ἐτυμ. βλ. *ναύκραρος*].

ναύ-κρᾱρος, ὁ=*ναύκληρος* (βλ. λ.).— **II** ἐν Ἀθήναις, *ναύκραρος* ἐκαλεῖτο ὁ ἀνήκων εἰς μίαν ὑποδιαίρεσιν πολιτῶν (καλουμένην *ναυκραρίαν*). ἐξ ἐκείνων εἰς τὰς ὁποίας εἶχον ὑποδιαιρεθῆ οἱ πολῖται πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Σόλωνος δι' οἰκονομικοὺς λόγους ‖ ἐπὶ Σόλωνος ὑπῆρχον 12 ναυκραρίαι δι' ἑκάστην φυλήν, ἤτοι 48 ἐν ὅλῳ, ὅταν δὲ ἐπὶ Κλεισθένους αἱ φυλαὶ ηὐξήθησαν εἰς 10, ὁ ἀριθμὸς τῶν ναυκραριῶν ἑκάστης φυλῆς περιωρίσθη εἰς 5, ἤτοι 50 ἐν ὅλῳ. Ἀρχικῶς οἱ ναύκραροι δὲν εἶχον πιθανῶς σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ ναυτικόν, ἀλλ' ἦσαν οἱ μεγαλύτεροι κτηματίαι (ὁπότε τὸ α' συνθετ. προέρχεται ἐκ τοῦ *ναίω* = κατοικῶ), ἀπὸ τοῦ Σόλωνος ὅμως ἑκάστη ναυκραρία ὑπεχρεοῦτο, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ ναυπηγήσῃ καὶ ἐξοπλίσῃ ἓν πλοῖον. πιθανὸν δὲ εἶναι ὅτι ὁ πλουσιώτερος τῆς ναυκραρίας, ὁ καὶ τὸ μεῖζον τῆς δαπάνης ἀναλαμβάνων, ὡρίζετο καὶ ὡς ναύκληρος, ὅθεν καὶ ἡ πρὸς τὸ *ναῦς* συσχέτισις.

Ετυμ.:** ναύκραρος* ⟩ *ναύκλαρος, ναύκληρος* (κατ' ἀνομοίωσιν)⟨*ναῦς*+**-κραρο-ς* (=ἀρχηγὸς τοῦ πλοίου), πρβλ. *κράσπεδον, κραστήρια, *κρασ-* (= τὸ ἀνώτερον μέρος, ἄκρα)· πρβλ. ὁμοιωτ. ***Λᾱκρᾱρίδᾱς ⟨ ****Λᾱκρᾱρος*** (=ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ), πρβλ. ***Λέαρχος, Λᾱγος*** ⟨**λᾱ-αγος, Λεάναξ*· βλ. καὶ ἐν λ. ***κέρας.***

ναυ-κράτέω, μέλ. *-ήσω*· ἔχω τὸ κράτος τῆς θαλάσσης, κρατῶ (= ὑπερισχύω) κατὰ θάλασσαν, εἶμαι θαλασσοκράτωρ, κυριαρχῶ κατὰ θάλασσαν.— Παθητ., κυριαρχοῦμαι κατὰ θάλασσαν.

ναυ-κρᾰ́της, *-ου* (καὶ *-εος*), ὁ· ὁ θαλασσοκράτωρ, ὁ κυριαρχῶν τῆς θαλάσσης.

ναυ-κρᾰ́τωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*ναῦς*+*κρατέω*)· ὁ θαλασσοκράτωρ.— **II** ὡς οὐσ. ὁ κύριος (κυβερνήτης) πλοίου.

ναῦλος, ὁ, ἢ **ναῦλον,** τὸ (*ναῦς*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ναῦλος, τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον καταβάλλει τις διὰ νὰ ταξιδεύσῃ, «τὸ εἰσιτήριο», ἢ καὶ τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων, λατ. **naulum.** 2) ὡς. τὸ φορτίον τῶν πλοίων.

ναυ-λοχέω, μελ. *-ήσω* (*ναύλοχος*)· παραμένω ἐν λιμένι ἢ ἐν μυχῷ τινι ἐπ' ἀγκύρᾳ ‖ ἐνεδρεύω ἐκεῖ ὅπως ἐξορμήσω κατὰ διερχομένων πλοίων ‖ μετ' αἰτ., ἐνεδρεύω, παραμονεύω, τινά.

ναύ-λοχος, *ον* (*ναῦς*+*λόχος, λέχος*)· ὁ παρέχων ἀσφαλὲς ἀγκυροβόλιον, ὁ ἔχων καλὸν ἀραξοβόλιον.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ναύλοχος,* μετὰ ἀνωμ. πληθ. *τὰ ναύλοχα*=σταθμὸς πλοίων, ἀγκυροβόλιον, λατ. **statio navium.**

ναυ-μᾰχέω, μελ. *-ήσω* (*ναυμάχος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ναυμαχῶ, πολεμῶ διὰ πλοίων, μάχομαι κατὰ θάλασσαν (διὰ πλοίων), συνάπτω ναυμαχίαν ‖ γεν., μάχομαι, πολεμῶ.

ναυ-μᾰχία, ἡ (*ναυμαχέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ κατὰ θάλασσαν διὰ πλοίων μάχη.

ναύ-μᾰχος, *ον* (*ναῦς* + *μάχομαι*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς ναυμαχίαν.— **II** ὡς παροξ. *ναυμάχος, ον,* ἐνεργ., ὁ κατὰ θάλασσαν μαχόμενος, ὁ ναυμαχῶν.

ναυ-πηγέω, μελ. *-ήσω* (*ναυπηγός*)·=*πήγνυμι ναῦς,* κατασκευάζω πλοῖα.— μέσον, *ναυπηγοῦμαι ναῦς* = κατασκευάζω δι' ἐμαυτὸν πλοῖα, βάλλω νὰ μοῦ κατασκευάσουν πλοῖα.— Παθητ., ναυπηγοῦμαι, κατασκευάζομαι, ὑπό τινος.

ναυ-πηγήσιμος, *ον* (*ναυπηγέω*)· χρήσιμος, κατάλληλος, εἰς ναυπηγίαν (ἐπὶ ξυλείας).

ναυ-πηγία, ἡ (*ναυπηγέω*)· τὸ ναυπηγεῖν (κατασκευάζειν πλοῖα), κατασκευὴ πλοίων.

ναυ-πηγικός, *ή, όν* (*ναυπηγία*)· ὁ ἔμπειρος (κατάλληλος) εἰς ναυπηγίαν ‖ ὡς οὐσ. τὸ θηλ. *ἡ ναυπηγικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ ναυπηγεῖν.

ναυ-πήγιον, τό· ὁ τόπος ἔνθα ναυπηγοῦνται πλοῖα, ναυπηγεῖον· ἐκ τοῦ

ναυ-πηγός, *ὁν* (*ναῦς*+*πήγνυμι*)· ὁ ναυπηγῶν, τ. ἔ. ὁ κατασκευάζων πλοῖα ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ναυπηγός, δ,τι* καὶ νῆν.

ναύ-πορος, *ον*, καὶ **ναυσί-πορος** (*ναῦς*+*πόρος*)· ὁ περώμενος (διαπλεόμενος) διὰ πλοίων, πλωτός. — ὡς παροξ. **ναυπόρος**=**ναυσιπόρος** (βλ. λ.).

ΝΑΥ˜Σ, ἡ (=λατ. NAV-IS)· πλοῖον ‖ *ναῦς μακρὰ*=λατ. **navis longa**=πλοῖον μάχης, πολεμικὸν πλοῖον, καλούμενον οὕτω (*μακρὰ ναῦς*) διότι ἦτο μακρόστενον, διὰ νὰ εἶναι ταχύτερον, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰ ἐμπορικὰ (τὰ *φορτηγά*, ἂς εἴπωμεν), τὰ ὁποῖα ἦσαν πλατύτερα καὶ ὀγκωδέστερα (*νῆες στρογγύλαι, ὁλκάδες, γαῦλοι*). Τὸ ὄνομα παρ' Ἀττικοῖς ἐκλίνετο ὡς ἕπεται: *ναῦς, νεώς, νηί, ναῦν*· δυϊκ. γεν. καὶ δοτ. *νεοῖν*· πληθ. *νῆες, νεῶν* ἢ *νηῶν, ναυσί, ναῦς*.—ἐν τῇ ἰωνικῇ διατ.: *νηῦς, νεός, νηί, νέα*· πληθ. *νέες, νεῶν, νηυσί, νέας*.—Ἐπικ.: *νηῦς, νηός, νηί, νῆα*· πληθ. *νῆες, νηῶν, νηυσὶ* ἢ *νήεσσι, νῆας* (ἀλλ' ὡσ. καὶ: γεν. καὶ αἰτ. ἑν. *νεός, νέα*, πληθ. *νέες, νεῶν, νέεσσι, νέας*).—Δωρ. *ναῦς, νᾱός, νᾶϊ, ναῦν*· πληθ. *νᾶες, ναῶν, ναυσὶ* (καὶ *νάεσσι*), *νᾶας*.—Τραγ. *ναῦς, ναὸς* ἢ *νεώς, ναΐ, ναῦν*· πληθ. *νᾶες, ναῶν* ἢ *νεῶν, ναυσί, ναῦς*.

Ἔτυμ.: *ναῦς*, δοτ. πληθ. *ναυσὶ* (⟨*νᾶνς*, **νᾶνσι*⟩= σανσκρ. **nāú-ḥ**· ἰων. *νηῦς*, δοτ. πληθ. *νηυσὶ* ὀφείλουσι τὸ *-η-* εἰς ἄλλας πτώσεις (τὸ παρ' Ἡρωδ. ἰων. *νεῦς* ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *νέες, νεῶν* κλπ.)· γεν. *νη(F)-ὸς*⟩ ἀττ. *νεώς*, μεγν. ἰων. *νεός*· αἰτ. *νῆ(F)-α*, μτγν. ἰων. *νέα* (ἀττ. *ναῦν* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ναῦς*)· πληθ. ὀνομ. *νῆ(F)-ες*, μτγν. ἰων. *νέες*· γεν. *νη(F)-ῶν*, δωρ. *νᾱῶν*, μτγν. ἰων. *νεῶν*=σανσκρ. **nāvām**· δωρ. ὀν. ἑν. (παρὰ Γραμμ.) *νᾶς*, αἰτ. *νᾶν*, αἰτ. πληθ. *νᾶας*.— πρβλ. Ζενδ., παλ-περσ. **nav-**, ἀρμ. **nav** (=*ναῦς*), λατ. **nāvis** (αἰτ. **nāvem**=σανσκρ. **návam**=ὁμ. *νῆ(F)α*, παλ-ιρλ. **nau**, γεν. **nōe**, δοτ. πληθ. **nōib** (ναῦς), gall. **noe** (εἶδος σκάφης),παλ-norr. **nór** (ναῦς),ἀγγλ-σαξ. **nówend** (ναύκληρος)·πρβλ.καὶ σανσκρ. **nâus, nâu-ka**, λατ. **navita, nau-ta, nav-igo**, ἀρχ-Σκανδ. **nau-st** (**statio navalis**)· ἡ συνήθης συσχέτισις πρὸς τὰ *νάω, νήχω, νέω* (*νεFω*), *νεύσομαι* (=κολυμβῶ) δὲν γίνεται ὑπὸ πάντων δεκτή.—Παράγωγα ἐκ τοῦ *ναῦς*: *ναῦλος* (*-ον*), *ναυσθλοῦν, ναύτης, ναυτία, ναυσίη, ναυτίλος, ναυτιλία, ναυτίλλομαι, νήιος* κ. ἄ.

ναυσθλόω, συντετμ. ἐκ τοῦ *ναυστολέω*· μεταφέρω διὰ θαλάσσης.— μέσον, λαμβάνω μαζί μου διὰ θαλάσσης ‖ ἐνοικιάζω πλοῖον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργασιῶν μου.—Παθητ., μετὰ μέσου μέλλ. *ναυσθλώσομαι*, ὑπάγω διὰ θαλάσσης.

ναυσία, ἡ=ἀττ. **ναυτία** (βλ. λ.).

ναυσιάω=ἀττ. *ναυτιάω* (βλ. λ.).

ναυσῐ-κλειτός, *ή, όν* (*ναῦς*+*κλειτός*)· περίφημος διὰ τὰ πλοῖα, ἔνδοξος κατὰ θάλασσαν.

ναυσῐ-κλῡτός, *όν*=**ναυσικλειτὸς** (βλ. λ.).

ναυσῐ-πέδη, ἡ (*ναῦς*+*πέδη*)· καλώδιον πλοίου.

ναυσῐ-πέρᾱτος, *ον*, ἰων. **νηυσί-περητος** (*ναῦς*+*περάω*)·=**ναυσίπορος** (βλ. λ.), ὁ περώμενος (διαπλεόμενος, διαβατός) διὰ πορθμείου ἢ διὰ πλοίων, πλωτός.

ναυσῐ-πομπος, *ον* (*ναῦς*+*πέμπω*)· ἐνεργ., ὁ πέμπων (κινῶν, ὠθῶν, οὖριος διὰ τὰ) πλοῖα: *ναυσίπομπος αὔρα*=οὖριος ἄνεμος.

ναυσῐ-πορος, *ον* (*ναῦς* + *πόρος*)=**ναυσιπέρατος, ναύπορος** (βλ. λ.)· πλωτὸς διὰ πλοίων, κυρ. ὁ περώμενος (διαπλεόμενος, διαβαινόμενος) διὰ πλοίων, λατ. **navigabilis**.— ‖ ὡς παροξ. **ναυσῐ́πορος,** *ον*, ὡς ἐνεργ. ὁ περῶν (διαπλέων) διὰ πλοίων, ναυτιλλόμενος, «ταξιδιάρης», θαλασσινός (πρβλ. καὶ *ναυπόρος*). 2) ὁ ποιῶν τὰς ναῦς νὰ πορεύωνται, ὁ κινῶν τὰ πλοῖα (ἐπὶ τῶν κωπῶν π. χ., ἀνέμων κ.τ.ὅ.).

ναυσῐ-στονος, *ον* (*ναῦς*+*στένω*)· ὁ προκαλῶν στόνον (στεναγμὸν) εἰς τὰ πλοῖα, ὁ ἀξιοθρήνητος διὰ τὰ πλοῖα.

ναυσῐ-φόρητος, *ον* (*ναῦς*+*φορέω*)· ὁ ἐπὶ (ἢ ὑπὸ) πλοίου (μετα)φερόμενος, ὁ πλέων.

ναύ-σταθμον, τό, μτγν. *ὁ ναύσταθμος* (*ναῦς*+ *σταθμός*)· σταθμὸς τῶν πλοίων ἔνθα σταθμεύουσι (ἀγκυροβολοῦσι) τὰ πλοῖα, ἀγκυροβόλιον, λιμήν, λατ. **statio navium**.

ναυ-στολέω, μελ. *-ήσω* (*ναύστολος*)· μετβ. μεταφέρω διὰ θαλάσσης, συνοδεύω, ὑπάγω, διὰ θαλάσσης. 2) ὁδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ.— ‖ ἀμτβ. ὡς τὸ παθητ., πλέω, ταξιδεύω, κυρ. πορεύομαι ἐπιβαίνων πλοίου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυ-στόλημα, *-ατος*, τὸ (*ναυστολέω*)· τὸ διὰ πλοίου (διὰ θαλάσσης) (μετα)φερόμενον ‖ ἐν τῷ πληθ. =*ναυστολία* (βλ. λ.).

ναυ-στολία, ἡ (*ναυστολέω*)· τὸ ταξιδεύειν, πλοῦς, ταξίδιον ‖ ναυτικὴ ἐκστρατεία.

ναύ-στολος, *ον* (*ναῦς*+*στέλλω*)· ὁ ἀποστελλόμενος (μεταφερόμενος) διὰ πλοίου, κατὰ θάλασσαν, πλέων, ταξιδεύων.— ‖ *ναυ-στόλος, ον* (παροξ.)· ἐνεργ., ὁ στέλλων διὰ θαλάσσης ‖ ὁ ἀποστέλλων πλοῖα, ναυτικὴν ἐκστρατείαν.

ναύτης, *-ου*, ὁ (*ναῦς*)· δ,τι καὶ νῦν, ναύτης, θαλασσινός, λατ. **nauta**.— ‖ ὁ κατὰ θάλασσαν σύντροφος, συνταξιδιώτης.

ναυτία, ἡ, καὶ *ναυσία* (*ναῦς*)· ἡ ἐκ τοῦ κλυδωνισμοῦ (σάλου) τοῦ πλοίου προερχομένη τάσις πρὸς ἔμετον μετὰ καρηβαρίας, ναυτίασις, ἔμετος, «ἀναγούλα», λατ. **nausea, nautia**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυτιάω (*ναυτία*)· πάσχω ἀπὸ ναυτίαν (ἀναγούλαν), ἔχω κλίσιν πρὸς ἔμετον, λατ. **nausio** ‖ γεν., βδελύσσομαι, ἀποστρέφομαί, τι.

ναυτικός, *ή, όν* (*ναῦς, ναύτης*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) πλοῖον, ἢ τὴν ναυτιλίαν, ὡς καὶ νῦν λέγομεν ὁ ναυτικός, ὁ ναυτιλλόμενος, θαλασσινός ‖ *ναυτικὸς στρατὸς*=ἡ κατὰ θάλασσαν δύναμις, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν *πεζὸν στρατὸν* (δηλ. τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς) ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ ναυτικόν*=ὁ στόλος, ἡ ναυτικὴ δύναμις ‖ ἐν τῷ πληθ. *τὰ ναυτικὰ*=αἱ ναυτικαὶ ὑποθέσεις, ἡ ναυτικὴ (ἡ κατὰ θάλασσαν) δύναμις. 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ἔμπειρος εἰς τὰ ναυτικά, θαλασσόλυκος. 3) *ἡ ναυτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)· ἡ περὶ τὴν ναυτιλίαν ἐμπειρία ‖ ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη.— ‖ ἐν Ἀθήναις, *ναυτικὸν* ὡς τεχνικὸς ὅρος ἐδήλου δάνειον συνομολογηθὲν ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου (λατ. **pecunia foenore nautico collocata**) ‖ *ναυτικὰ ἐκδιδόναι*=δανείζειν χρήματα ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου, ἀντιθ. τῷ *ναυτικὰ λαμβάνειν*=δανείζεσθαι ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου.

ναυτῐλία, ἡ (*ναυτίλος*)· τὸ θαλασσοπλοεῖν, ἡ θαλασσοπλοΐα, τὸ νὰ εἶναί τις ναύτης καὶ νὰ ταξιδεύῃ διαρκῶς ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ ταξίδια, οἱ πλόες· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ναυτῐλλομαι (*ναυτιλία*), ἀποθ., ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.· ταξιδεύω διὰ θαλάσσης, εἶμαι ναύτης, πλέω, διαπλέω.

ναυτῐλος, ὁ (*ναύτης*)· ὁ ναύτης, ὁ ταξιδεύων διὰ θαλάσσης, ὁ θαλασσινός. 2) ὡς ἐπίθ. ἐπὶ πλοίου, ναυτικός.— ‖ ὄνομα ὀστρακοδέρμου, ἔχοντος ὑμένα (μεμβράνην) τὸν ὁποῖον χρησιμοποιεῖ ὡς ἱστίον· λέγεται ἄλλως καὶ *ποντίλος*.

ναυτο-λογέω, μελ. *-ήσω* (*ναύτης* + *λέγω*)· κάμνω κατάλογον ναυτῶν, δέχομαι εἰς τὸ πλοῖόν μου ναύτας, προσλαμβάνω ναύτας.

ναυ-φθορία, ἡ· ἡ φθορὰ πλοίων, ἀπώλεια πλοίου (ἢ πλοίων), ναυάγιον· ἐκ τοῦ

ναυ-φθόρος, *ον* (*ναῦς*+*φθείρω*)· ὁ φθείρων τὰ πλοῖα ‖ ἐν ᾧ *ναύφθορος* (προπαροξ.)=ναυαγός, ναυαγισμένος ‖ *ναύφθορος στολή*=τὸ ἔνδυμα τοῦ ναυαγοῦ.

ναῦφι, ναῦφιν, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

ναύ-φρακτος, *ον*, καὶ ἀττ. **ναύ-φαρκτος** (*ναῦς*+ *φράσσω*)· ὁ διὰ πλοίων πεφραγμένος (περιεζωσμένος) ‖ *ναύφρακτον βλέπειν* = τὸ νὰ κυττάζῃ ὡσὰν

πολεμικόν πλοῖον (*«ἐπὶ τοῦ περιαθροῦντος καὶ σεμνῶς ἰόντος»* Φωτ.).

ΝΑ΄Ω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐν χρήσει· ρέω, τρέχω.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης παράγονται καὶ τὰ: *νᾶμα, Να-ϊάς, Νη-ϊάς, να-ρός, νη-ρός, Νη-ρεύς, ἀέ-να-ος*·—*νάω* (**ναFjω*), πρβλ. αἰολ. παρ' Ἡσυχ. *«ναύει· ῥέει, βλύζει»*, πρτ. *ναῖον, νᾶεν*, ἀττ. *νῶντας* (πρβλ. Φωτ. *«νῶντας· ῥέοντας»*)· πρβλ. καὶ *νέω* (= κολυμβῶ), μελ. *νεύσομαι* (Ἡσυχ. *«νόα· πηγὴ Λάκωνες»*, *«ἔννυθεν· ἐκέχυντο»*· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. **snā-u-* καὶ **sn-eu-*: σανσκρ. **snáuti** (ῥέω κατὰ σταγόνας), μτχ. **snutá-ḥ**, γοτθ. **sniwan**, ἀγγλ-σαξ. **snéowan** (ἐπείγομαι) (διὰ τὴν σημ. πρβλ. γερμ. **rennen** = τρέχειν: **rinnen** (ῥέειν)· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **nubes**· αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι ἰαπ. ρίζαι **sna-u-* καὶ **sn-eu-* εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ῥ. **snā-* (ῥέειν) τῆς ἐν τῷ λατ. **no, nāre** (νήχομαι) κλπ., περὶ ὧν ὅλ. ἐν *νήχω* (πρβλ. καὶ τὰ ἐν *νότος*).

-νε, ἐν τῷ Θεσσαλ. *τό-νε* (= *τόδε*) εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. *νή, ναί*, λατ. **nae, nē, nam**, σλαυ. **na** (**ἰδού!**)· πρβλ. καὶ ἀρκ. *τω-νι* (=*τοῦδε, τουδί*), ἀρκ-Κυπρ. *ὁ-νυ* (=*ὅδε, οὗτος*), ἐκ θέμ. δεικτ. **no-*.

νέα, ἰων. αἰτ. ἑν. τοῦ *ναῦς*.

νε-άγγελτος, *ον* (*νέος*+*ἀγγέλλω*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἀναγγελθείς.

νεᾱ-γενής, *ἐς* (*νέος*+**γένω*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) γεννηθείς.

νεάζω, ἀπαντᾶν κατ' ἐνεστ. μόνον (*νέος*)· ἀμτδ. εἶμαι νέος, εἶμαι νεαρὸς ‖ εἶμαι ὁ νεώτερος τῶν δύο ‖ μτφρ. εἶμαι πλήρης νεανικοῦ σφρίγους. 2) ἐνεργῶ ἢ σκέπτομαι ὡς νεανίας, «κάνω τὸν νεαρό». 3) γίνομαι πάλιν νεαρός, ξανανιώνω.

νε-αίρετος, *ον* (*νέος*+*αἱρέω*)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου) συλληφθείς.

νεαίτερος, ἀνώμ. συγκριτ. τοῦ *νέος*· **νεαίτατος** καὶ **νέατος,** ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *νέος*.

νε-ᾱκόνητος, *ον* (*νέος*+*ἀκονάω*)· ὁ νεωστὶ ἠκονημένος, «φρεσκοακονισμένος», «ἀκονισμένος στὴν τρίχα».

νεᾶλής, *ἐς* (*νέος*)· ὁ ἔχων νεανικὸν σφρῖγος ‖ γεν., νεαρός, ζωηρός, ἰσχυρός, ρωμαλέος. [**νεαλής**(*νέος*+ῥ. **al**, πρβλ. *ἄν-αλ-τος, ἀλ-δαίνω, ἀλ-δήσκω, ἄλ-θομαι*].

νε-ἄλωτος, *ον* (*νέος*+*ἁλῶναι*)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου, ἐσχάτως) συλληφθείς.

νε-ανθής, *ἐς* (*νέος*+*ἀνθέω*)· ὁ νεωστὶ ἀνθῶν.

νεᾱνίας, **-ου,** ὁ, ἐπ. καὶ ἰων. **νεηνίης,** **-εω,** ὁ (*νέος*)· ὁ νέος τὴν ἡλικίαν, νεαρός, νέος, νεανίσκος, νεανικὸς ‖ συχνὰ μετ' ἄλλου οὐσ. ἐπέχον θέσιν ἐπιθέτου: *ἄνδρες νεηνίαι, παῖς νεηνίης*.— **ΙΙ** ὡς ἀρσ. ἐπιθ. νεαρός, νεανικὸς ‖ ἀκμαῖος, ρωμαλέος, ὁρμητικός.

Ἔτυμ.: *νεανίας*, ἐσχηματισμένον βάσει τοῦ **νεFᾱνος* (ἐξ οὗ ὡσαύτως τὸ **νεFανίσκος*), προερχομένου ἐκ τινος **νεFᾱ* (= νεότης) (πρβλ. *ἀκμηνός* : *ἀκμή*)· *νεὰν* (γεν. *νεᾶνος*) εἶναι νεοσχηματισμὸς κατὰ τὸ *ξῦνᾶνες* (: *ξῦνός*), *μεγιστᾶνες* (: *μέγιστος*), καὶ δὲν εἶναι ὁ τύπος, ἐξ οὗ θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ ὁ τύπος *νεανίας*.

νεᾱνιεύομαι, ἀποθ. (*νεανίας*)· εἶμαι νεανίας, εὑρίσκομαι εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν ‖ ἐνεργῶ ἢ φέρομαι νεανικῶς, τολμηρῶς, προπετῶς, ἀπερισκέπτως ‖ κομπάζω, μεγαλαυχῶ ὡς ἀπερίσκεπτος καὶ ἄπειρος νέος.

νεᾱνικός, *ή, όν* (*νεανίας*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς νέον ‖ ἐνεργητικός, δραστήριος, ἀκμαῖος, ὁρμητικός, σθεναρός, ρωμαλέος 2) ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων, μεγαλόψυχος, εὐγενής. 3) ἐν κακῇ ἔννοιᾳ, αὐθάδης, προπετής, ἀλαζών, ἰσχυρογνώμων, ἀπερίσκεπτος. 4) γενικῶς, εὔρωστος, ἰσχυρός, δυνατός, ὡς τὸ λατ. **validus**.

νεᾱνικῶς, ἐπίρ. τοῦ προηγ.· ζωηρῶς, δραστηρίως ‖ ἐπὶ πραγμ., καθ' ὑπερβολήν.

νεᾱνις, ἰων. **νεῆνις,** **-ιδος,** ἡ, αἰτ. *νεάνιδα* καὶ *νεᾶνιν*, θηλ. τοῦ *νεανίας*· νεαρὰ γυνή, **νεαρὰ κόρη,** παρθένος.— **ΙΙ** ὡς ἐπίθ. νεαρά, νέα.

νεᾱνισκεύομαι, ἀποθ. (*νεανίσκος*)· εἶμαι ἐν τῇ νεότητί μου, εἶμαι νεανίσκος ‖ φέρομαι ὡς νεανίσκος, «κάνω τὸ νεανίσκο», νεανιεύομαι.

νεᾱνίσκος, ἰων. **νεηνίσκος,** ὁ (*νεανίας*)· νεαρὸς τὴν ἡλικίαν, «παλληκαράκι», νεανίας.

νε-ᾱοιδός, *ὁν* (*νέος*+*ἀοιδός*)· ὁ ᾄδων νεανικῶς.

νεᾰρός, *ά, όν* (*νέος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, νέος, νεαρὸς ‖ ἐπὶ πραγμ., πρόσφατος, φρέσκος, νέος, ὄψιμος, νωπός.

νεᾰρο-φαής, *ἐς* (*νεαρὸς*+*φάος*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἐλθὼν εἰς φῶς, νεωστὶ φανεὶς (ἢ φαινόμενος), ὁ νεοεμφανισθείς.

νεᾰρο-φανής, *ἐς* (*νεαρὸς* + *φαίνομαι*)· = *νεαροφαὴς* (βλ. λ.).

νέας, ἰων. καὶ ἐπ. αἰτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέᾰτος, ἰων. **νείατος,** *η, ον,* ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *νέος* (ὡς *μέσατος* ἐκ τοῦ *μέσος*)· ὁ ἔσχατος, τελευταῖος, κατώτατος, χαμηλότατος: *πόλις νεάτη Πύλου* = πόλις ἐσχάτη, ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Πύλου (ἡ ἐσχάτη τῆς Πύλου, κειμένη εἰς τὰ ἔσχατα ὅρια τῆς Πύλου).— **ΙΙ** ἐπὶ χρόνου, τελευταῖος ὅλων, ὕστατος, νεώτατος, λατ. **novissimus**.

νεᾰτός, *ή, όν* (*νεάω*)· χέρσος χῶρος νεωστὶ ἀροθείς.

νεᾰτός, *ὁ* (*νεάω*)· ἡ ὄρασις χέρσου γῆς (*νεατῆς*) ‖ ὁ χρόνος καθ' ὃν γίνεται ἡ γεώργησις *νεατῆς* (χέρσου γῆς).

νεάω, μελ. *-άσω* (*νέος*)· ἀροτριῶ χέρσον γῆν, ἀνανεώνω τὸν ἀγρὸν τὸν πρὸς καιρὸν ἀφεθέντα ἄργόν, καλλιεργῶ ἐκ νέου, λατ. **novare** ‖ *νεωμένη* (ἐνν. *γῆ*)=ἡ γῆ ἡ καλλιεργηθεῖσα ἐκ νέου.

νεβρίδό-πεπλος, *ον* (*νεβρὸς* + *πέπλος*)· ὁ περιβεβλημένος δέρμα νεβροῦ (*νεβρίδα*), ἐπὶ τοῦ Βάκχου καὶ τῶν βακχευόντων.

νεβρίζω, μελ. *-σω* (*νεβρίς*)· φορῶ *νεβρίδα* (τ. ἔ. δέρμα νεβροῦ, νεογνοῦ θηλ. τῆς ἐλάφου) ‖ περιβάλλω μὲ νεβρίδα τοὺς μετέχοντας εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου ‖ μετέχω τῶν Βακχικῶν ἑορτῶν φορῶν νεβρίδα· ἐκ τοῦ

νεβρίς, *-ίδος, ἡ* (*νεβρός*)· τὸ δέρμα τοῦ νεβροῦ (νεογνοῦ τῆς ἐλάφου), τὸ φερόμενον κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου.

ΝΕΒΡΟ΄Σ, *-οῦ,* ὁ· τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, ἐλαφάκι.

Ἔτυμ.: *νεβρός*· ἐπιθ. *νεβρῆ, νεβρίς, -ίδος* (δωρ.)· πρβλ. Ἡσυχ. *«νέβρακες· οἱ ἄρρενες νεοττοὶ τῶν ἀλεκτρυόνων»*· σκοτεινὸν ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ ἀρνητ. *νε*+*βορά*, ἰαπ. **gver-*.

νέες, ἰων. καὶ ἐπ. ὀνομ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέεσσι, σπανιώτ. τύπος ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νέηαι, ἰων. ἀντὶ *νέῃ*, β' ἑν. ἐν. Ὑποτ. τοῦ *νέομαι*.

νεη-γενής, ἀττ. καὶ δωρ. **νεαγενής,** *ἐς* (*νέος*+*γένος*)· ἀρτιγεννής, νεογέννητος.

νεη-θᾰλής, *ἐς* (*νέος*+*θαλεῖν*)·=*νεοθαλὴς* (βλ. λ.), ὁ νεωστὶ (μόλις τώρα τελευταῖα) ἀρξάμενος νὰ θάλλῃ (νὰ βλαστάνῃ), ὁ νεωστὶ ἀνθήσας (βλαστήσας).

νε-ηκής, δωρ. **νε-ᾱκής,** *ἐς* (*νέος*+*ἀκή*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) ἀκονηθείς, ὁ νεωστὶ ἠκονημένος.

νε-ηκονής, *ἐς* (*νέος*+*ἀκόνη*)·=*νεηκὴς* (βλ. λ.).

νε-ήλᾰτος, *ον* (*νέος*+*ἐλαύνω*)· ὁ νεωστὶ ἀληλεσμένος, νεωστὶ κονιοποιημένος ‖ ὡς οὐσ. *τὰ νεήλατα* = πλακούντια κατεσκευασμένα ἐκ νεωστὶ ἀληλεσμένων ἀλεύρων.

νέ-ηλῠς, *-ῠδος,* ὁ, ἡ (*νέος*+*ἦλυσις, ἦλυθον*, τοῦ *ἔρχομαι*)· ὁ νεωστὶ ἐλθών, νεοφερμένος, «νιόφερτος», λατ. **advĕna**.

νεηνίης, νεῆνις, ἰων. ἀντὶ *νεανίας, νεᾶνις* (βλ.λ.λ.).

νεηνίσκος, ἰων. ἀντὶ *νεανίσκος* (βλ. λ.).

νεή-φᾰτος, *ον* (*νέος* + *φημί*)· ὁ νεωστὶ ἐκφωνηθείς, νεωστὶ λεχθείς, νεοφώνητος, **νεωστὶ ἀκουσθείς,** ἀντίθ. τῷ *παλαίφατος*.

νεῖ, Βοιωτ. ἀντὶ *νῆ*.

νεῖαι, ἐπικ. β' ἑν. ἐν. τοῦ *νέομαι*.

νείαιρᾰ, ἰων. **νειαίρη,** ἡ· ἀνώμ. θηλ. συγκρ. τοῦ *νέος*, ὅπως τὰ *νείᾰτος, νέατος* εἶναι ὑπερθ.· ἡ χαμηλοτέρα, κατωτέρα, κατοπινή: *νειαίρῃ ἐν γαστρὶ*=

εἰς τὸ κατώτερον μέρος τῆς κοιλίας ‖ ὡς οὐσ. ἡ **νείαιρα**=τὸ ὑπογάστριον.

νείᾰτος, η, ον, ἰων. ἀντὶ **νέατος,** ὑπερθ. τοῦ **νέος.**

νεικείω, νεικείησι, νεικείεσκον· βλ. **νεικέω.**

νεικεστήρ, -ῆρος, ὁ (**νεικέω**)· ὁ φιλόνικος, «ἐγκριτιάρης», «καυγατζῆς», ἐριστικός, φίλερις ‖ **φιλοκατήγορος** ‖ μετὰ γεν., ὁ ψέγων, κακολογῶν, τινα, ὁ διαπληκτιζόμενος (λογομαχῶν) μὲ τινα.

νεικεῦσι, αἰολ. ἀντὶ **νεικοῦσι,** γ' πληθ. τοῦ **νεικέω** (βλ. λ.).

νεικέω, ἰων. καὶ ἐπ. **νεικείω,** ἐπ. γ' ἐν. **Ὑποτ. νεικείησι,** ἰων. πρτ. **νείκειον** καὶ **νεικείεσκον·** ἐπ. μελ. **νεικέσσω,** ἐπ. ἀόρ. α' **νείκεσσα (νῆϊκος)·** φιλονικῶ, ἐρίζω, λογομαχῶ, διαπληκτίζομαι πρός τινα ‖ ὡσ. μετὰ αἰτ. συστ. ἀντιπ. **νείκεα νεικῶ** ‖ μτχ. **νεικέων**= ἐπιμένων, μετ' ἰσχυρογνωμοσύνης, πεισμόνως, πεισματωδῶς.— **Ⅱ** μτβτ., ἐνοχλῶ, ἀνιῶ, παροργίζω ‖ καὶ ἰδίως διὰ τοῦ λόγου, ὀνειδίζω, λοιδορῶ, κακολογῶ, κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ.

νείκη, ἡ·=**νεῖκος** (βλ. λ.).

ΝΕΙ˘ΚΟΣ, τό· ἔρις, φιλονικία, διαμάχη, λογομαχία ‖ λοιδορία, κακολογία, χλεύη, ἐμπαιγμός, ψόγος, μομφή. 2) δικαστικὸς ἀγών, διαπληκτισμὸς ἐνώπιον δικαστῶν. 3) ὡσ. μάχη, συμπλοκή.— **Ⅱ** ἡ αἰτία τῆς ἔριδος, ὁ λόγος τῆς φιλονικίας.

Ἔτυμ.: **νεῖκος· νεικέω** (καὶ **νεικείω**), μελ. **-έσω,** ἀόρ. α' (ἐ)**νείκεσ(σ)α·** πρβλ. λιθ. **nikti,** λεττ. **apnikt** (εἶμαι μελαγχολικός), **nizināt** (χλευάζω), ἀγγλ-σαξ. **noezan** (ἐπιτίθεμαι)· **ἐξ** ἰαπ. ρ. ***neiq-.**

Νειλαικύς, ὁ, καὶ **Νειλαῖος,** καὶ **Νειλῷος (Νεῖλος)·** ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς χώρας τοῦ Νείλου.

Νειλο-γενής, ὲς (**Νεῖλος** + **γενέσθαι**)· ὁ γεννηθεὶς εἰς τὴν χώραν τοῦ Νείλου, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος.

Νειλο-θερής, ὲς (**Νεῖλος+θέρω**)· ὁ θεριοθεὶς ἐν τῷ Νείλῳ, ἢ ὁ βλαστήσας (γεννηθεὶς) εἰς τὴν χώραν τοῦ Νείλου (τὴν Αἴγυπτον) ‖ ὁ κεκαυμένος ὑπὸ τοῦ Νείλου (δηλ. ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος τῆς Αἰγύπτου), ὁ ἐν τῷ Νείλῳ θερόμενος (ὑπὸ τοῦ ἡλίου καεὶς, μαυρίσας).

Νειλό-ρρῦτος, **ον,** ποιητ. **Νειλόρῠτος (Νεῖλος+ ῥέω)**· ὁ ὑπὸ τοῦ Νείλου διαρρεόμενος, ἀρδευόμενος.

Νεῖλος, ὁ· ὁ ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου, παρ' Ὁμήρῳ καλούμενος **Αἴγυπτος** (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Νειλῳίς, -ίδος, ἡ· ἡ κειμένη παρὰ τὸν Νεῖλον, ἡ κειμένη ἐπὶ τοῦ Νείλου.

Νειλώτης, -ου, ὁ, καὶ θηλ. **-ῶτις, -ιδος (Νεῖλος)**· ὁ ζῶν ἐν τῷ Νείλῳ, ἢ ἐπὶ τοῦ Νείλου ‖ **χθὼν Νειλῶτις**=ἡ χώρα τοῦ Νείλου.

νείμας, μτχ. ἀορ. τοῦ **νέμω.**

νεῖμεν, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **νέμω** ‖ **νεῖμαν,** γ' πληθ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου ‖ **νεῖμον** δ' ἐν. Προστ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

νειόθεν, ἰων. ἀντὶ **νεόθεν,** ἐπιρ. **(νέος)**· ἐκ βαθέων, ἐκ τοῦ πυθμένος, ἐκ τοῦ βάθους ‖ **νειόθεν ἐκ κραδίης**=ἐκ βάθους καρδίας.— **Ⅱ** ἐκ νέου, πάλιν.

νειόθι, ἰων. ἀντὶ **νεόθι,** ἐπίρ. **(νέος)**· ἐν τῷ βάθει, εἰς τὸ ἔδαφος, ἐνδοτάτω, εἰς τὸ ἐσώτατον σημεῖον.

νειο-κόρος, ὁ, ἡ, ἰων. ἀντὶ **νεωκόρος** (βλ. λ.).

νείομαι, ἰων. ἀντὶ **νέομαι** (βλ. λ.).

νειο-ποιέω, μελ. **-ήσω (νειός+ποιέω)**· **ποιῶ νειὸν** (βλ. λ.), ἀφίνω χωράφιον ἀγεώργητον, χέρσον ‖ σπείρω ἀγρὸν μὲ δσπρια ἢ λαχανικὰ (διὰ τῶν ὁποίων τρέφεται ἡ γῆ) διὰ νὰ τὸν προπαραοκευάσω διὰ νέαν σπορὰν σίτου.

νειός, -οῦ, ἡ **(νέος)**· νέα γῆ, χωράφιον ἀροτρωθὲν ἐκ νέου, ἀφ' οὗ ἔμεινεν ἐπί τινα χρόνον χέρσον, κοιν. «νεμάμα», λατ. **novāle**· πρβλ. Ἡσυχ. **ἀνειός· κυρίως μὲν ἡ νεωστὶ μεταβεβλημένη γῆ, τοῦτέστιν ἠροτριαμένη· νέα γὰρ φαίνεται».**

Ἔτυμ.: **νειὸς (γῆ)** ἡ· ὁμ. **νείατος,** ἀττ. **νέατος (νεάτη** ἐνν. **χορδὴ) νήτη**=ἡ τελευταία χορδὴ τῆς λύρας, ἡ ὀξυτέρα)· ἐμ. **νειόθεν, νειόθι·** ὁμηρ. **γαστὴρ νειαίρη** (βλ. **νείαιρα**), πρβλ. Ἡσυχ. **ἀνειΓῆσαι· ἀρόσαι», «νήισα· ἔσχατα, κατώτατα»· νειὸς** ⟨***neiwo-**: παλ-σλαυ. **njiva,** πιθ. ὡσ. λεττ. **niwâl** (καταπιέζω)· **πρβλ. σανσκρ. ni, Ζενδ. ni-,** παλ-παρσ. **niy-** (πρὸς τὰ κάτω), παλ-γερμ. **ni-dar,** ἀγγλ-σαξ. **niðer,** παλ-νορ. **niðr** (κάτω)· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **nīdus** (φωλεά)⟨***ni-zd-o-s**=σανσκρ. **nīḍá-ḥ,** πρβλ. παλ-γερμ. **nest** (φωλεά)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ρ. ***nei-, *ni-** (καὶ κατ' ἄλλους ἰαπ. βάσις ***enei-,** οἵτινες συνάπτουσι πρὸς ταῦτα καὶ τὰ: **ἔνεροι, ἔνερθεν**).

νεῖος, ἰων. ἀντὶ **νέος** ‖ ὑπερθ. **νειότατος, η, ον.**

νειο-τομέω, ὁ **(νειὸς+τεμνεῖν)**· ὁ τέμνων (γεωργῶν) χέρσον γῆν (τὴν **νειόν,** βλ. λ.), ἐπιθ. τοῦ ἀρότρου.

νεῖρα ἢ **νείρα,** ἡ, κατὰ σύντμησιν ἀντὶ **νείαιρα** (βλ. λ.), ἡ κοιλία, ἡ ἐσχάτη κοιλία.

νεῖται, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ **νέεται,** γ' ἐν. τοῦ **νέομαι.**

νεκάς, -άδος, ἡ **(νέκυς)**· σωρὸς νεκρῶν ‖ ἐπ. δοτ. πληθ. **νεκάδεσσι.**

νεκρ-άγγελος, **ον (νεκρὸς+ἄγγελος)**· ὁ ἄγγελος (ἀγγελιαφόρος) τῶν νεκρῶν, τ. ἔ. ὁ φέρων τὰς ἀγγελίας (εἰδήσεις) εἰς τοὺς νεκρούς.

νεκρ-ᾰγωγέω, μελ. **-ήσω**· ἄγω (συνοδεύω) τοὺς νεκροὺς (συνών. τῷ **ψυχαγωγεῖν, ψυχὰς κατάγειν, νεκροπομπὸν εἶναι**), ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ· **ἐκ** τοῦ

νεκρ-ᾰγωγός, **ὀν (νεκρὸς+ἄγω)**· ὁ ἄγων (ὁδηγῶν, συντροφεύων) τοὺς νεκρούς.

νεκρ-ᾰκᾰδήμεια, καὶ **-μία,** ἡ **(νεκρὸς + Ἀκαδήμεια)**· ἡ Ἀκαδημία τῶν νεκρῶν, ἡ Σχολὴ τῶν νεκρῶν.

νεκρῐκός, ή, όν (νεκρός)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τοὺς νεκρούς.

νεκρο-βᾰρής, ὲς **(νεκρὸς + βάρος)**· ὁ φέρων βάρος (φορτίον) νεκρῶν, ὁ φορτωμένος (μὲ) πτώματα νεκρῶν.

νεκρο-δέγμων, ον, γεν. **-ονος (νεκρὸς+δέχομαι)**· =**νεκροδόκος** (βλ. λ.), ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς.

νεκρο-δόκος, **ον,** ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀττ. **νεκροδόχος (νεκρὸς+δέχομαι)**· ὁ δεχόμενος τοὺς νεκροὺς· **ἐξ** αὐτοῦ τό

νεκρο-δοχεῖον, τό **(νεκροδόχος)**· τάφος (νεκρῶν), μαυσωλεῖον, κοιμητήριον, νεκροταφεῖον

νεκρο-δόχος, **ον**·=**νεκροδόκος** (βλ. λ.).

νεκρο-δήκη, ἡ **(νεκρὸς+θήκη)**· δήκη νεκροῦ, τάφος, ἡ σαρκοφάγος, ὑδρία, νεκροδόχον ἄγγειον.

νεκρο-πομπός, **ὁν (νεκρὸς + πέμπω)**· ὁ πέμπων (ἄγων, ὁδηγῶν, συνοδεύων) τοὺς νεκροὺς (τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν), ὁ μεταφέρων αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τῆς Στυγός, ψυχοπομπός.

νεκρός, **-οῦ,** ὁ **(νέκυς)**· νεκρὸν σῶμα, πτῶμα, «ψοφίμι» (ἐπὶ ζώων) ‖ ἐν τῷ πληθ. οἱ νεκροί, οἱ κατοικοῦντες τὸν κάτω Κόσμον (τὸν Ἅδην).— **Ⅱ** ὡς ἐπίθ. **νεκρός, ά, όν,** ὅ,τι καὶ νῦν.

νεκρο-στολέω, **(νεκρὸς + στέλλω)**· διαπορθμεύω τοὺς νεκροὺς (ἐπὶ τοῦ Χάρωνος λεγόμενον), τοὺς στέλλω εἰς τὸν Ἅδην.

νεκρόω, μελ. **-ώσω (νεκρός)**· κάμνω τινὰ νεκρόν, νεκρώνω, φονεύω.—Παθητ., νεκρώνομαι, γίνομαι νεκρὸς ὑπό τινος, φονεύομαι, θανατώνομαι, ὑπό τινος. 2) μτφρ. ἀπονεκρώνω.

νεκρών, -ῶνος, ὁ **(νεκρός)**· τόπος ταφῆς νεκρῶν, κοιμητήριον, νεκροταφεῖον.

νέκρωσις, -εως, ἡ **(νεκρόω)**· τὸ φονεύειν.— **Ⅱ** τὸ φονεύεσθαι, ὁ θάνατος, ἡ νεκρικὴ κατάστασις ‖ ἡ ἀπονέκρωσις.

ΝΕ˘ΚΤΑ˘Ρ, -ᾰρος, τό· τὸ νέκταρ, τὸ ποτὸν τῶν θεῶν, ὅπως **ἀμβροσία** ἐκαλεῖτο ἡ τροφὴ τῶν ‖ παρ' Ὁμήρῳ τὸ νέκταρ ἦτο ἐρυθρόν, προσφερόμενον ὡς οἶνος ὑπὸ τῆς Ἥβης, καὶ πινόμενον καὶ αὐτὸ ἐν συγκερασμῷ μεθ' ὕδατος.

Ἔτυμ.: **νέκταρ** ⟨***nek-** (θάνατος, πρβλ. λατ. **necem,** αἰτ. τοῦ **nex,** βλ. καὶ τὰ ἐν **νέκυς**) + **-ταρ** (πρβλ. σανσκρ. **tará-ḥ,** Ζενδ. **-tara**=ὁ νικῶν, σανσκρ. **tárati** =νικῶ, λατ. **tr-ans**).

νεκτάρεος, **έα** (ἰων. **-έη**), **εον (νέκταρ)**· ὁ ὡς νέκταρ εὐωδιάζων, ὡς νέκταρ ἡδύς, εὐώδης ‖ γεν., θεῖος.

νεκῡ-αγός, **ὀν (νέκυς + ἄγω)**·=**νεκυαγωγός, νεκροπομπὸς** (βλ. λ.), ὁ ὁδηγῶν (καὶ συνοδεύων) τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν Ἅδην.

νέκυια, ἡ (*νέκυς*)· μαγική τελετή, δι' ἧς τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν ἀνεβιβάζοντο ἐκ τοῦ Ἅιδου καὶ ἠρωτῶντο περὶ τοῦ μέλλοντος.

νεκῦο-μαντεῖον, τό, ἰων. **-ήιον** (*νέκυς+μαντεῖον*)· μαντεῖον τῶν νεκρῶν, τόπος ἔνθα ἀνεκαλοῦντο ἐκ τοῦ Ἅιδου αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν καὶ ἠρωτῶντο.

νεκῦο-στόλος, *ον* (*νέκυς* + *στέλλω*)· ὁ διαπορθμεύων τοὺς νεκρούς.

ΝΕ'ΚΥ-Σ, *-ύος,* ὁ, ἐπ. δωτ. ἑν. *νέκυϊ*, ἐπ. δοτ. πληθ. *νεκύεσσι* καὶ *νέκυσσι*· αἰτ. πληθ. *νέκυας* καὶ συνῃρ. *νέκυς*· νεκρόν σῶμα, πτῶμα, κυρ. ἀνθρώπου || ἐν τῷ πληθ. οἱ νεκροί, τὰ πνεύματα, λατ. **manes.**— **II** ὡς ἐπίθ., ὡς καὶ τὸ *νεκρὸς* (βλ. λ.).

Ἔτυμ. : *νέκυς· νεκρός· νέκυια· νεκὰς* (πρβλ. Ἡσυχ. *«νένεκες· νεκροί»*)· *νῶκαρ* (ληθαργικὴ κατάστασις)· *νέκταρ* : σανσκρ. **náçyati, náçati** (καταστρέφομαι), μτχ. **naṣṭá-ḥ,** Ζενδ. **naṣṭa** (= λατ. **ē-nectus** = ἐξηντλημένος, στειρευμένος), σανσκρ. **nāçáyati** (ἐξολοθρεύω)=λατ. **noceo**· πρβλ. ὡσ. λατ. **neco** (φονεύω), **nex** (necis), **nequalia, per-nicies** κλπ., σανσκρ. **nas', nas'ami (intereo), nas'-as (nex, mors),** Ζενδ. **naç-u (cadaver)**· ἐξ ἰαπ. β. ***nek-*** καὶ πιθ. ***anek-*** (φονεύειν), πρβλ. *ἀν-άγκη* (μετ' ἀναδιπλ.), παλ-ιρλ. **ēcen** (ἀνάγκη, βία).

Νεμέα, ἡ, ἰων. **-έη,** ἐπ. **-είη** (*νέμος*=λατ. **nemus**)· κυρ. χώρα δασώδης μεταξὺ Ἄργους καὶ Κορίνθου (βλ. Κ.Ε.Λ.)· πρβλ. *Νέμεα*, τά.

Νέμεα, τά, ποιητ. *Νέμεια* (ἐνν. *ἱερά*)· οἱ ἐν Νεμέᾳ ἀγῶνες, τελούμενοι κατὰ πᾶν δεύτερον καὶ τέταρτον ἔτος ἑκάστης Ὀλυμπιάδος (βλ. Κ.Ε.Λ.).

νεμέθω, ποιητ. ἀντὶ *νέμω*, ἀπαντῶν μόνον ἅπαξ ἐν τῷ γ' πληθ. μέσ. πρτ. *νεμέθοντο*, ἐπ. ἀντὶ *ἐνέμοντο* (=ἐβόσκοντο, ἔβοσκον, ἔτρωγον).

Νέμεος ἢ **Νέμειος,** *α, ον*· ὁ τῆς Νεμέας, ὁ διαμένων ἐν Νεμέᾳ ἢ καταγόμενος ἐκ Νεμέας.

νεμεσάω, ἰων. πρτ. *νεμέσασκον*· μελ. *-ήσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *νεμέσησα*.—ἐπ. ἐν. *νεμεσοάω*, μελ. *νεμεσσήσω*· (*νέμεσις*)· αἰσθάνομαι *νέμεσιν* (τ. ἔ. δικαίαν ἀγανάκτησιν) ἐπὶ ἀδικίᾳ, ἀγανακτῶ δικαίως διὰ παρ' ἀξίαν εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν || γεν. ὀργίζομαι.— **II** μέσον καὶ παθητ. *νεμεσῶμαι*· μελ. *-ήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἐνεμεσήθην*, ἐπ. *νεμεσσήθην*· Εὐχτ. ἐπ. μέσ. ἀόρ. α' *νεμεσσήσαιτο*· εἶμαι δυσηρεστημένος (στενοχωρημένος) μὲ τὸν ἑαυτόν μου, ἀγανακτῶ || ἐντρέπομαι, αἰσθάνομαι ἐντροπήν, αἰσχύνομαι || ἀποστρέφομαί τι, τὸ θεωρῶ ἀπρεπές. **2)** μετ' αἰτ. πραγμ.: *νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα*=αἰσθάνεται δικαίαν ἀγανάκτησιν διὰ τὰς κακὰς πράξεις, τὰς τιμωρεῖ, ἐκδικεῖται δι' αὐτάς.

Νεμέσεια, τὰ (ἐνν. *ἱερά*)· ἡ ἑορτὴ τῆς Νεμέσεως, τελουμένη καὶ πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν.

νεμεσητός, ἐπικ. **νεμεσσητός,** *ή, όν* (*νεμεσάω*)· ὁ προξενῶν ἀγανάκτησιν ἢ ὀργήν, ὁ ἄξιος ἀγανακτήσεως || *οὔ τοι νεμεσητὸν*=δὲν εἶναι πρᾶγμα ποὺ νὰ κινῇ τὴν ἀγανάκτησιν (δὲν εἶναι μεμπτόν, ἀπρεπές, ἀξιοτιμώρητον).— **II** ἄξιος σεβασμοῦ, σεβαστός.— **III** ἄξιος διὰ νὰ προκαλῇ τὸν τρόμον, τρομερός, φοβερός.

νεμεσίζομαι, ἀποθ., ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ παρατ.· εἶμαι δυσηρεστημένος κατά τινος, ὀργίζομαι κατά τινος || ἐξερεθίζομαι, φιλονικῶ διά τι || ἀπολ., ὀργίζομαι, ἐκπλήττομαι.— **II** (ὡς τὸ *νεμεσάομαι*) αἰσχύνομαι, αἰσθάνομαι ἐντροπήν.— **III** αἰσθάνομαι δέος (σεβασμόν, φόβον) || μετ' αἰτ., *θεοὺς νεμεσίζετο* = ἐσέβετο (ηὐλαβεῖτο, ἐφοβεῖτο) τοὺς θεούς· ἐκ τοῦ

νέμεσις, ἐπ. **νέμεσσις,** *-εως,* ἡ (*νέμω*)· δικαία ἀγανάκτησις, ἀγανάκτησις διά τι(να) ποὺ νὰ τὴν ἀξίζῃ, ὀργὴ διὰ κάθε τι τὸ ἄδικον, δικαία μνησικακία, δικαιολογημένη ἐχθρότης. **2)** ἀγανάκτησις διὰ εὐτυχίαν παρ' ἀξίαν || ζηλοτυπία, ἐκδίκησις, κυρ. ἐπὶ θεῶν || ἐπὶ ἀνθρώπων, φθόνος.— **II** πᾶν τὸ προκαλοῦν δικαίαν ἀγανάκτησιν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπαξίως ἀγανακτεῖ τις καὶ δικαίως, τὸ ἀντικείμενον τῆς δικαίας μνησικακίας || *οὐ νέμεσίς ἐστι* = δὲν ὑπάρχει λόγος ἀγανακτήσεως.— **III** ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, αἴσθημα μεταμελείας τὸ ὁποῖον δοκιμάζει τις διὰ διαπραχθὲν ὑπ' αὐτοῦ σφάλμα, τύψεις συνειδήσεως.

Ἔτυμ.: *νέμεσις· νεμεσίζομαι· νεμεσ(σ)ᾶν, -ᾶσθαι· νεμέτωρ· νέμω*· πρβλ. ἀλβ. **name, neme** (κατάρα), **nemesón'** (καταρῶμαι) (**nama-** = *νομο-*), παλ-ιρλ. **nāmae** (ἐχθρός).

Νέμεσις, ἡ, ὡς κύρ. ὄνομα, κλητ. *Νέμεσι* || ἡ Θεὰ Νέμεσις ὡς προσωποποίησις τῆς ἀνταποδόσεως (τῆς ἀντεκδικήσεως), ἥτις ταπεινώνει τοὺς ὑπερήφανους καὶ ἀνατρέπει τὴν ὑπέρμετρον εὐτυχίαν.

νεμέσσα, ἐπ. ἀντὶ *νεμέσα*, Προστ. τοῦ *νεμεσάω*.

νεμεσσατά, δωρ. ἀντὶ *νεμεσσητή*.

νεμεσσάω, μελ. *-ήσω*, ἐπ. ἀντὶ *νεμεσάω*.

νεμεσσηδείς, παθ. μτχ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *νεμεσάω*.

νεμεσσητός, ή, όν, ἐπ. ἀντὶ *νεμεσητός*.

νέμεσσις, ἡ· ἐπ. ἀντὶ *νέμεσις*.

νεμέτωρ, *-ορος,* ὁ (*νέμω*)· ὁ νέμων (ἀπονέμων) τὸ δίκαιον, ὁ ἀπονεμητὴς τοῦ δικαίου, ὁ κριτής, τιμωρός, ἐκδικητής.

νέμος, *-εος,* τό (*νέμω* Β)· σύνδενδρος βοσκότοπος, ἄλσος, λατ. **nemus.**

Ἔτυμ. : *νέμος*· πρβλ. Ἡσυχ. *ανέμος· σύνδενδρος τόπος, καὶ νομὴν ἔχων· καὶ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ὃ καὶ νάσπος. καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ κοῖλον»* = λατ. **nemus,** πρβλ. καὶ σανσκρ. **námaḥ** (σεβασμός), Ζενδ. **namah-** (ἰδ. σημ.), παλ-ιρλ. **nem,** gall. **nef** (οὐρανός), παλ-ιρλ. **nemed (sacellum,** ἀρχικῶς ἄλσος), Ζενδ. **nəmata-, nimata-** (κλῶνοι), παλ-Γαλλ. **nimid** (βοσκότοπος), gaul. **nanto** (ἀφαιρ.=κοιλάς), **tri-nanto** (τρεῖς κοιλάδες)· ἰαπ. ***némos*** (κοιλότης, ἐξ οὗ θόλος οὐρανοῦ, καὶ κοιλάς, βοσκή), πρβλ. ἑλλ. *θόλος*· πάντα ἐξ ἰαπ. β. ***nem-*** (πτύσσω, διπλῶ, κάμπτω, ὑποτάσσω). Δυνατὸν ὅμως τὸ *νέμος* νὰ πρέπῃ νὰ συναφθῇ πρὸς τὴν ἰαπ. β. ***nem-*** (= λαμβάνω, δίδω, ὡς μερίδιον), ἐφ' ὅσον *νέμος*=βοσκότοπος, τ. ἔ. βοσκὴ δοθεῖσα ὡς μερίδιον. Ἀπομένει πρόβλημα κατὰ πόσον αἱ δύο ρίζαι ***nem-*** (πτύσσω) καὶ ***nem-*** (λαμβάνω μερίδιον) δύνανται νὰ συνδυασθοῦν.

ΝΕ'ΜΩ, μέλ. *νεμῶ*, μτγν. *νεμήσω*· ἀόρ. α' *ἔνειμα*, ἐπ. *νεῖμα*· πρκ. *νενέμηκα*.— **Μέσον,** *νέμομαι*· μελ. *νεμοῦμαι*, μτγν. *νεμήσομαι*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ἐνεμήθην*· πρκ. *νενέμημαι* (ἀλλ' οἱ χρόνοι αὐτοὶ εὑρίσκονται καὶ ἐν μέσῃ ὡσαύτως ἐννοίᾳ)· διανέμω, μοιράζω || διανέμω κατ' ἀναλογίαν || ἀπονέμω, παραχωρῶ.— **Μέσον,** *νέμομαι* μετ' αἰτ., μοιράζομαι μετ' ἄλλων, μοιράζονται μεταξύ των || ἐντεῦθεν, κέκτημαι, κατέχω, ἀπολαύω, καρποῦμαι, ἐκμεταλλεύομαι. **2)** ὡσ. κατοικῶ ἐν, ἐνοικῶ, καταλαμβάνω.— **III** μτγν. (ἀπὸ τοῦ Πινδάρου καὶ ἐφεξῆς) καὶ τὸ ἐνεργ. ἀπαντᾷ μετὰ τῆς σημασ. τοῦ μέσου, δηλ. κρατῶ, ἔχω, κατέχω.—Παθητ., ἐπὶ τόπων, κατοικοῦμαι, οἰκοῦμαι. **2)** διοικῶ, κυβερνῶ, διευθύνω, οἰκονομῶ, διέπω, χειρίζομαι. **3)** ὡς τὸ *νομίζω*, θεωρῶ, παραδέχομαι, ἐκτιμῶ (τι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον).

Β. *νέμω* ἐπὶ βοσκῶν, ἄγω (ὁδηγῶ) εἰς τὴν βοσκήν, βόσκω τι, τὸ περιποιοῦμαι (λατ. **pascere**) || συχνότερον ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ, ἐπὶ κτηνῶν, βόσκω (ἀμτβ.), βόσκομαι, ἐξέρχομαι πρὸς βοσκήν, πηγαίνω νὰ βοσκήσω, τρέφομαι, λατ. **pasci** || ἐντεῦθεν, ἐσθίω, τρώγω, τρέφομαι ἀπό τι || μτφρ. ἐπὶ τοῦ πυρός, κατακαίω, καταβιβρώσκω, καταστρέφω || ὡσ. Παθητ. *πυρὶ χθὼν νέμεται*=ἡ γῆ ἐρημοῦται (καταστρέφεται, καταναλίσκεται) ὑπὸ τοῦ πυρός — **II** μτγν. ἐν τῷ ἐνεργ. μετ' αἰτ. τόπου, *ὄρη νέμειν* = βόσκειν τὰ ὄρη (ὅηλ. χρησιμοποιεῖν ταῦτα πρὸς βοσκὴν κτηνῶν) || μτφρ. *πυρὶ πόλιν νέμειν*=ἐρημώνειν (καταστρέφειν) πόλιν διὰ τοῦ πυρός.— **III** ἐν τῷ μέσῳ ὡσ. καὶ ἐπὶ πληγῶν, ἑλκῶν κ.α.χρκινοειδοῦς φύσεως, ἐξαπλοῦμαι, ἐκτείνομαι.

Ἔτυμ. : *νέμω*· γοτθ. **niman,** παλ-γερμ. **neman,** ἀγγλ-σαξ. **niman,** παλ-norr. **nema** (λαμβάνω) (διὰ τὴν σημ. πρβλ. γοτθ. **giban**=διδόναι) κ. ἄ.· πάντα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***ŋmō'*** < ***ŋmō*** : λατ. **emo, ad-imo**· ἐντεῦθεν, *νομάς, νομεύς· νομή· νομὸς* (=μέρος, μερίς, περιοχή, τμῆμα, ἐπαρχία κλπ.)· *νόμος* (κυρ. = τὸ νενεμημένον, τὸ κατεχόμενον ὑπό τινος, οὗ ποιεῖταί τις χρῆσιν, ὅθεν, ἔθος, ἔθιμον, ὁ σημερ. *νό-*

μος)· **νομικός**· **νόμιμος**· **νομίζω** (= ἔχω ἐν χρήσει, θεωρῶ, πιστεύω, σκέπτομαι, κρίνω)· **νόμισμα**· πρβλ. καὶ **νέμος**.

νένασμαι, παθ. πρχ. τοῦ **νάσσω**.

νενέαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρχ. τοῦ **νέω** (ἐπισωρεύω).

νενέμηκα, πρχ. τοῦ **νέμω**.

νένηκα, πρχ. τοῦ **νέω** (κλώθω, νήθω).

νένιμμαι, νένιπται, α' καὶ γ' ἑν. παθ. πρχ. τοῦ **νίζω**.

νέννος, ὁ· ὁ πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφός, θεῖος (κατὰ τὸν Εὔστ.) ‖ ἀλλὰ παρὰ ποιηταῖς καὶ ὁ πάππος, δηλ. ὁ πατρὸς ἢ μητρὸς πατήρ ‖ παρ' Ἡσυχ. εὕρηται καὶ τῶπος **νάννας**: «**νάνναν**· **τὸν τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρὸς ἀδελφόν**· **οἱ δὲ τὴν τούτων ἀδελφήν**» ‖ θηλ. **νάννη** «**μητρὸς ἀδελφὴ**» (Ἡσυχ.), δηλ. θεία ‖ **νίννη** =μάμμη ἢ πενθερά.

'**Ετυμ.**: **νέννος**· **νάννα**· **νάννη**· **νίννα**: σανσκρ. **nanā** (πρβλ. σανσκρ. **nánāndar** 〈 *nánānā), νεο-περσ. **nana** (μήτηρ), ἀλβ. **nane** (μήτηρ, τροφός), μτγν. λατ. **nonnus** (μοναχός, καλόγηρος), **nonna** (καλογραῖα), gall. **nain** (*nani) (= μάμμη), σερβ. **nana, nena** (μήτηρ).

νενόμισμαι, παθ. πρχ. τοῦ **νομίζω**.

νένωμαι, νενωμένος, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ **νενόημαι, νενοημένος,** παθ. πρχ. δριστ. καὶ μτχ. τοῦ **νοέω**.

νεο-άλωτος, **ον** (**νέος**+**ἁλῶναι**)'=**νεάλωτος** (βλ.λ.).

νεο-αρδής, **ἐς** (**νέος**+**ἄρδω**)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου) ἀρδευθείς, δηλ. ποτισθείς, νεοποτισμένος, φρεσκοποτισμένος.

νεό-γαμος, **ον** (**νέος** + **γαμέω**)· ὁ νεωστὶ (προσφάτως) εἰς γάμον ἐλθών ‖ ὡς οὐσ. **νεόγαμος,** ὁ, ἡ= γαμβρὸς ἢ νύμφη.

νεο-γενής, **ἐς** (**νέος** + **γενέσθαι**)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου, ἄρτι) γεννηθείς.

νεογῖλός, **ή, όν**· ὁ νεωστὶ γεννηθείς, νεογέννητος, νέος.

'**Ετυμ.**: **νεογιλὸς** καὶ **νεογιλλὸς** (κατὰ τοὺς Γραμματικοὺς = **νεογλαγὴς** βλ. λ.). Πρβλ. **Γίλλος, Γίλλις, Γιλλίων** (κύρ. ὀνόμ.)· ***γιλλὸς** (= παιδίον) 〈 ***γιδλός**: λιθ. **zindu** (θηλάζω).

νεο-γνής, **ές**'=**νεογνὸς** (βλ. λ.).

νεο-γνός, **όν**· συντετμ. ἀντὶ τοῦ **νεό-γονος** (βλ. λ.).

νεό-γονος, **ον** (**νέος**+**γενέσθαι**)· ὁ νεωστὶ (ἄρτι) γεννηθείς, ἀρτιγέννητος.

'**Ετυμ.** : **νεογνός**: γοτθ. **niu-klahs** 〈 ***niu-knaha-z** (ἀνομοίωσις n-n〉n-l) 〈 ***niu-kna**=**νεο-γνό-ς**, πρβλ. παλγερμ. **knecht**, ἀγγλ-σαξ. **cniht** (ὑπηρέτης)· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. **ĝen-** (=**gignere**).

νεό-γραπτος, **ον,** καὶ **νεόγραφος** **ον** (**νέος** + **γράφω**)· ὁ νεωστὶ (προσφάτως, ἄρτι) ἐζωγραφημένος ἢ γεγραμμένος.

νεό-γυιος, **ον** (**νέος**+**γυῖον**)· ὁ ἔχων νέα (νεαρὰ) μέλη σώματος, νεαρός.

νεο-δαμώδης, **ες,** Σπαρτιατικὴ λέξις (**νεος** + **δᾶμος**)· ὁ νεωστὶ γενόμενος εἷς τῶν τοῦ **δάμου** (=δήμου), νέος πολίτης τῆς Σπάρτης, ὁ νεωστὶ κτησάμενος πολιτικὰ δικαιώματα, ὁ ἄρτι πολιτογραφηθείς ‖ ἐντεῦθεν, **νεοδαμώδεις** ἐκαλοῦντο ὅσοι ἐκ τῶν εἱλώτων ἀπηλευθεροῦντο καὶ ἐλάμβανον πολιτικὰ δικαιώματα εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ἐν πολέμῳ ὑπηρεσιῶν των πρὸς τὴν πατρίδα.

νεό-δαρτος, **ον** (**νέον**+**δέρω**)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου) ἐκδαρείς, φρεσκογδαρμένος.

νεο-δίδακτος, **ον** (**νέος**+**διδάσκω**)· ὁ νεωστὶ διδαχθείς ἀπὸ σκηνῆς, ὁ νεωστὶ παρασταθείς ἐν θεάτρῳ (ἐπὶ δραμάτων) ‖ γεν., ὁ νεωστὶ διδαχθείς (μαθών) τι.

νεο-δμής, -**ῆτος,** ὁ, ἡ, καὶ **νεόδμητος,** **ον** (**νέος** +**δαμάω**)· ὁ νεωστὶ (ἄρτι, πρὸ ὀλίγου) δαμασθείς, ἡμερωθείς ‖ μτφρ. ὁ νεωστὶ νυμφευθείς, νεόγαμος, «νεόγαμπρος».

νεό-δμητος, **ον,** δωρ. **-δμᾶτος** (**νέος** + **δέμω**)· ὁ νεωστὶ οἰκοδομηθείς, νεόκτιστος.

νεό-δρεπτος, **ον,** καὶ **νεοδρεπής** (**νέος**+**δρέπω**)· ὁ νεωστὶ ἀποκοπείς ἢ δραυσθείς ‖ ὁ κεκοσμημένος διὰ νεωστὶ (προσφάτως) κεκομμένων ἀνθέων.

νεό-δρομος, **ον** (**νέος**+**δρᾰμεῖν** τοῦ **τρέχω**)· ὁ πρὸ ὀλίγου τρέξας (**δραμών**).

νεό-δροπος, **ον**'=**νεόδρεπτος**.

νεό-ζευκτος, **ον** (**νέος**+**ζεύγνυμι**)=**νεοζυγὴς** (βλ.λ.).

νεο-ζῠγής, **ές,** καὶ **νεό-ζῠγος,** **ον** (**νέος** + **ζυγῆναι,** τοῦ **ζεύγνυμι**)· ὁ νεωστὶ (πρὸ ὀλίγου, ἐσχάτως) ζευχθείς ‖ μτφρ. ὁ προσφάτως ὑπανδρευθείς, ἐλθὼν εἰς γάμον.

νεό-ζυξ, -**ῠγος,** ὁ, ἡ'=**νεοζυγής**.

νεο-θᾱλής, **ές,** ᾱλωρ. ἀντὶ **νεοθηλὴς** (βλ. λ.).

νεόθεν, ἐπίρ. (**νέος**)· ἐκ νέου ‖ ὡς τὸ **νεωστί**, ἐσχάτως, προσφάτως, πρὸ μικροῦ.

νεο-θηγής, **ές,** καὶ **νεόθηκτος** (**νέος** + **θήγω**)· ὁ νεωστὶ ἀκονηθείς.

νεο-θηλής, **ὲς** (**νέος**+**τέθηλα** τοῦ **θάλλω**)· ὁ νεωστὶ ἀρξάμενος νὰ θάλλῃ, νὰ βλαστάνῃ ‖ ὁ νεογέννητος ‖ μτφρ. ὁ πρόσφατος.— **II** (**θηλὴ**) ὁ μόλις ἀρξάμενος νὰ θηλάζεται.

νεό-θηλος, **ον**'=**νεοθηλής**.

νεο-θής, -**ῆγος,** ὁ, ἡ (**νέος** + **θήγω**)· = **νεοθηγὴς** (βλ. λ.), ὁ νεωστὶ ἀκονηθείς, φρεσκοακονισμένος.

νεο-θλῐβής, **ὲς** (**νέος**+**θλιβῆναι**)· ὁ νεωστὶ θλιβείς, πιεσθείς.

νεοίη, ἡ (**νέος**)· ποιητ. ἀντὶ **νεότης**· νεανικὸν φρόνημα, νεανικὸν πάθος, νεανικὴ ὁρμή.

νέ-οικος, **ον** (**νέος**+**οἰκέω**)· ὁ νεωστὶ κατοικῶν, νέος κάτοικος, νεοπολίτης.— **II** ὁ νεωστὶ οἰκοδομηθείς, νεόκτιστος.

νεο-κατά-στᾰτος, **ον** (**νέος**+**καθίστημι**)· ὁ νεωστὶ ἐγκατασταθείς, ἢ ἱδρυθείς.

νεο-κηδής, **ὲς** (**νέος**+**κῆδος**)· ὁ ἔχων πρόσφατον θλῖψιν.

νεο-κληρονόμος, **ον**· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) κληρονομήσας.

νεό-κλωστος, **ον** (**νέος**+**κλώθω**)· ὁ νεωστὶ (προσφάτως, τελευταίως) κλωσθείς (ὑφανθείς).

νεο-κόνητος, **ον** (**νέος**+**καίνω, κέκονα**)· ὁ νεωστὶ φονευθείς, νεόφονος ‖ ἐπὶ αἵματος, τὸ νεωστὶ χυθέν: **νεοκόνητον αἷμα χεροῖν ἔχειν** = ἔχειν τὰς χεῖρας μεμολυσμένας μὲ νεωστὶ χυθὲν αἷμα· πρβλ. καὶ **νεακόνητος**.

νεό-κοπος, **ον** (**νέος** + **κόπτω**)· ὁ νεωστὶ ἀποκοπείς, νέος.

νεό-κοπτος, **ον** (**νέος**+**κόπτω**)· ὁ νεωστὶ ἀποκοπείς, ὁ πρὸ ὀλίγου κοπείς, νεοκομμένος ‖ ὁ νεωστὶ σμιλευμένος.

νεόκοτος, **ον** (**νέος**)· νέος, παράδοξος, ἀνήκουστος ‖ γεν., νέος, νεαρός, νωπὸς [κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην τὸ τέρμα **-κοτος** φαίνεται ὅτι εἶναι ἁπλῆ κατάληξις, πρβλ. **ἀλλόκοτος**· ὑπ' ἄλλων ἡ λ. θεωρεῖται σύνθετος, **νεό-κοτος** (〈 (**νέος** + **κότος**)=ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ὁ **κότος** (=θυμὸς) εἶναι ἀκόμη πρόσφατος, καὶ γεν. νέος].

νεο-κρᾱ́ς, -**ᾶτος,** ὁ, ἡ (**νέος**+**κεράννυμι**)· ὁ νεωστὶ κεκραμένος (συγκεκερασμένος, ἀναμεμειγμένος) ‖ μτφρ. **νεοκρὰς φίλος**=ὁ νεωστὶ γενόμενος (κατοστὰς) φίλος.

νεό-κτιστος, **ον** (**νέος** + **κτίζω**)· ὁ νεωστὶ κτισθείς (ἱδρυθείς) ‖ ὁ νεωστὶ πεποιημένος, νεοκάμωτος, νεοκαμωμένος.

νεό-κτονος, **ον** (**νέος** + **κτείνω**)· ὁ νεωστὶ (πρὸ μικροῦ, ἄρτι) φονευθείς.

νεο-λαία, ἡ (**νέος**+**λαός**)· ὁμιλος νέων, τὸ σύνολον τῶν νέων (ἢ νεότης) ἑνὸς ἔθνους, λατ. **juventus**.

νεό-λουτος, **ον** ἐπικ. **νεόλλουτος** (**νέος**+**λούομαι**)· ὁ πρὸ μικροῦ λουσθείς.

ΝΕ'ΟΜΑΙ, συνῆρ. **νεῦμαι,** 6' καὶ γ' ἑν. **νεῖαι, νεῖται**· ἀπρφ. **νέεσθαι** καὶ συνῆρ. **νεῖσθαι**· ἀποθ.· ἐν χρήσει κατ' ἐν. καὶ πρτ. μόνον· πηγαίνω καὶ ἔρχομαι, πηγαινοέρχομαι ‖ συνήθως μετὰ σημασ. μέλλ. (ὡς τὸ **εἶμι**), ἀπέρχομαι ἢ ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω ‖ ὡσ. ἀπέρχομαι πρὸς πόλεμόν ‖ **ἐπὶ** ποταμοῦ, ῥέω πρὸς τὰ ὀπίσω, «πισωστρέφω».

'**Ετυμ.**: **νέομαι** (***nes-**), ἰων. **νεῦμαι**· **νόστος**· δμ. ποιητ. **νίσομαι** (βλ. λ.)· σανσκρ. **násatē** (συναθροί-

ζομαι), ίρλ. **fuinim** (δύω, ἐπὶ τοῦ ἡλίου, κατακλίνομαι), γοτθ. **ga-nisan,** παλ-γερμ. **gi-nesan** (ἰατρεύω), παλ-γερμ. **gi-nisl** (θεραπεία), γοτθ. **nasjan** (λυτρώνω, διασώζω), παλ-γερμ. **nerian** (θεραπεύω)· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***nes-** (συνενοῦμαι, ἐπανέρχομαι). Ἐνταῦθα, κατά τινας, ἀνήκει καὶ τὸ δημῆρ. ***Νέστωρ*** (ὁ πάντοτε ἐπιστρέφων ἢ ὁ ἐπιτελῶν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἄλλων, ὡς χθονία θεότης). Ἡ ῥίζ. αὐτὴ ***nes-** φαίνεται συγγ. τῇ ῥίζ. ***nas-,*** περὶ ἧς βλ. ἐν ***ναίω***.

νεο-μηνία, ἡ, καὶ συνηρ. **νουμηνία** (***νέος*** + ***μήν, μήνη***)· ἡ περίοδος (τὸ χρονικὸν διάστημα) τῆς νέας σελήνης, ἡ νέα σελήνη, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀρχαίου σεληνιακοῦ μηνός, ἡ πρώτη τοῦ μηνός.

νεο-πάγής, ***ές*** (***νέος***+***πήγνυμι***)· ὁ νεωστὶ παγείς, ἀρτιπαγής, νεωστὶ γενόμενος στερεὸς ‖ νεόκτιστος.

νεο-πάθής, ***ές*** (***νέος***+***παθεῖν***)· ὁ πληγεὶς ὑπὸ προσφάτου συμφορᾶς.

νεο-πενθής, ***ές*** (***νέος***+***πένθος***)· ὁ πενθῶν λόγῳ προσφάτου ἀτυχήματος ‖ ὁ ὑπὸ νέου πένθους καταληφθείς, ὁ ἐν νέῳ πένθει διατελῶν.— **Ⅱ** παθητ., ὁ νεωστὶ θρηνηθείς, δι' ὃν ἐσχάτως ἐπενθήσαν.

νεο-πηγής, ***ές*** (***νέος*** + ***πήγνυμι***)· ὁ νεωστὶ πεπηγμένος, νεωστὶ παγεὶς (στερεωθείς, ἑδραιωθείς) ‖ ὁ νεωστὶ κατασκευασθείς (κτισθείς, ἱδρυθείς).

νεό-πηκτος, ***ον*** (***νέος*** + ***πήγνυμι***)· ὁ νεωστὶ παγείς, νεωστὶ πήξας, μόλις στερεοποιηθείς (ἐπὶ τυροῦ), βλ. καὶ ***νεοπηγής***.

νεό-πλουτος, ***ον*** (***νέος***+***πλοῦτος***)· ὁ ἐσχάτως πλουτήσας, ὡς καὶ νῦν ἐν χρήσει ἡ λ., καὶ μάλιστα μετὰ τῶν αὐτῶν συμπαρομαρτουσῶν ἐννοιῶν, τοῦ ματαιοδόξου, τοῦ ἀλαζονικοῦ, τοῦ ἐπιδεικτικοῦ ‖ ἀντίθ. τῷ ***ἀρχαιόπλουτος***.

νεό-πλῦτος, ***ον*** (***νέος*** + ***πλύνω***)· ὁ νεωστὶ πλυθείς, φρεσκοπλυμένος.

νεό-ποκος, ***ον*** (***νέος*** + ***πέκω***)· ὁ νεωστὶ κουρευθείς, νεοκουρευμένος.

νεό-πριστος, ***ον*** (***νέος***+***πρίω***)· ὁ νεωστὶ πριονισθείς, φρεσκοπριονισμένος.

Νεο-πτόλεμος, ὁ (***νέος*** + ***πτόλεμος***)· ὁ νέος διά (ὡς πρὸς) τὸν πόλεμον· ἐπώνυμον τοῦ Πύρρου, υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως, δοθὲν εἰς αὐτόν, ἐπειδὴ πολὺ ἀργὰ μετέβη εἰς Τροίαν.

νεό-πτολις, ἡ (***νέος***+***πτόλις***)· ἡ νεωστὶ ἱδρυθεῖσα πόλις.

νεό-ρραντος, ***ον*** (***νέος*** + ***ραίνω***)· ὁ νεωστὶ ραντισθείς, φρεσκορραντισμένος, φρεσκοβρεγμένος ‖ ὁ νεωστὶ χυθείς.

νεό-ρρῠτος (Α), ***ον*** (***νέος*** + ***ῥέω***)· ὁ νεωστὶ ρυείς, νεωστὶ χυθείς, φρεσκοχυμένος.

νεό-ρρῡτος (Β), ***ον*** (***νέος*** + ***ῥύω***)· ὁ νεωστὶ ἑλκυσθείς, νεοσύστατος, νεοθγαλμένος.

νέ-ορτος, ***ον*** (***νέος***+***ὄρνυμι***)· ὁ νεωστὶ ἐγερθείς (δημιουργηθείς, παραχθείς) ‖ γεν., νέος, πρόσφατος.

ΝΕ΄ΟΣ, ***νέα*** (ἰων. ***νέη***), ***νέον***, καὶ ***-ος, -ον***· ἰων. ***νεῖος, η, ον***· ἐπὶ ἀνθρώπων, νέος, νεανικός, νεαρᾶς ἡλικίας ‖ ὡς οὐσ., ὡς καὶ νῦν, οἱ νέοι, ἡ νεολαία (ἀντίθ. τῷ ***γέροντες***) ‖ ***ἐκ νέου***=λατ. **e puero**=ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἐκ νεότητος. 2) ὁ ἁρμόζων εἰς νεαρὰν ἡλικίαν, νεανικός, **juvenilis.** 3) ἐπὶ πραγμάτων, νέος, νωπός, πρόσφατος ‖ ἀλλ' ἐπίσης καί, ἀπροσδόκητος, παράδοξος, ἀλλόκοτος. 4) ἐπὶ χρόνου, ***ἐκ νέου*** καὶ ***ἐκ νέας***=λατ. **denuo**=ἐκ νέου, ἐξ ἀρχῆς ‖ ὅθεν καὶ τὸ οὐδ. ***νέον*** (καὶ ἰων. ***νεῖον***) ἐπιρρηματικῶς λαμβανόμενον = νεωστί, ἐσχάτως, πρὸ μικροῦ, ἐκ νέου ‖ ***ἡ νέα*** (ἐνν. ***σελήνη***)=λατ. **novilunium** ‖ διὰ τὴν περίφρ. ***ἔνη καὶ νέα*** βλ. ***ἔνη***.— **Ⅱ** Παραθετικά: ***νεώτερος, νεώτατος***, ἰων. ***νειότατος*** (ὅλ. ***νεῖος***).

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγονται καὶ τὰ ***νειός, νεαρός, νεάν, νεανίας, νέαξ, νεοσσός, νεοχμός, νέατος, νεωστί, νείαιρα***.— ***νέος***=σανσκρ. **náva-ḥ,** Ζενδ. **nava-,** λατ. **novos,** παλ-σλαυ. **novŭ,** παλ-λατ. **navas**· ἰαπ. ****névo-s,*** παρ' αὐτὸ δὲ καὶ ἰαπ. ****nevjo-s*** ἐν τῷ gaul. **Noviodunum** κλπ., παλ-ιρλ. **nue,** gall. **newydd,** γοτθ. **niujis,** παλ-γερμ. **niuwi,** λιθ. **naujas,** σανσκρ. **návya-ḥ,** ἰων. ***νεῖος***, λατ. **Novius**· πρβλ. ὅτι ἑλλ. ***νε(F)αρός***, ἀρμ. **nor,** λατ. **noverca**· ἑλλ. ***νεᾶν*** = λατ. **novare**· ἑλλ. ***νεότης*** = λατ. **novitas**· ἡ μεταπτωτικὴ βαθμὶς τοῦ ****nevo-*** εὑρίσκεται ἐν τῷ ***νύ, νὺν*** (βλ. λ.λ.).

νεός, ἡ (ἐνν. ***γῆ***) (ἐκ τοῦ ***νέος***)· ἡ νεωστὶ μεταβεβλημένη γῆ, νεοσκαμμένη, νεοργωμένη (λατ. **novale**) ‖ ὅθεν, νέα γῆ, διότι οὕτω φαίνεται ‖ χέρσος, διότι τοιαύτη ἦτο μέχρι τῆς μεταβολῆς της.

νεός, τῆς, ἰων. γεν. τοῦ ***ναῦς***.

νεο-σίγᾰλος, ***ον*** (***νέος*** + ***σιγαλόεις***)· νέος καὶ στιλπνός.

νεο-σκῦλευτος, ***ον*** (***νέος*** + ***σκυλεύω***)· ὁ νεωστὶ σκυλευθείς (διαρπαγείς).

νεό-σμηκτος, ***ον*** (***νέος***+***σμήχω***)· ὁ νεωστὶ καθαρισθείς, φρεσκοκαθαρισμένος.

νεο-σπᾰδής, ***ές***, καὶ **νεο-σπάς,** ***-άδος***, ὁ, ἡ (***νέος*** +***σπάω***)· ὁ νεωστὶ ***σπασθείς*** (δηλ. ἑλκυσθείς) ἐκ τραυματισμένου σώματος, νεόσπαστος ‖ ὁ νεωστὶ συλλεγείς (μαδηθείς).

νεό-σπορος, ***ον*** (***νέος***+***σπείρω***)· ὁ νεωστὶ σπαρείς, νεόσπαρτος.

νεοσσεύω, ἀττ. **νεοττεύω** ἢ **νοττεύω**· μέλ. ***-σω*** (***νεοσσός***)· κλωσσῶ, ἐπωάζω ‖ ἐκκολάπτω νεοσσούς, «ξεκλωσσῶ», «ξεπουλιάζω». 2)καταοκευάζω φωλεάν, λατ. **nidificare** ‖ μτχ. παθ. πρκ. ***νενοσσευμένος***.

νεοσσιά, ἰων. **-ιή,** ἀττ. **νεοττιά,** ἡ (***νεοσσός***)· φωλεὰ νεοσσῶν, φωλεά, «καλιὰ» ‖ γόνος νεαρῶν πτηνῶν.

νεόσσιον, ἀττ. **νεόττιον** ἢ **νόττιον,** τό, ὑποκορ. τοῦ ***νεοσσός***· νεαρὸν πτηνόν, μικρὸν ὀρνίδιον, νεωστὶ ἐκκολαφθέν.

νεοσσο-κόμος, ***ον***, ἀττ. **νεοττοκ—** (***νεοσσὸς*** + ***κομέω***)· ὁ συντηρῶν (διατηρῶν, τρέφων) νεοσσούς, ὁ περιποιούμενος νεοσσοὺς (ὀρνιθοπούλια).

νεοσσός, ἀττ. **νεοττός,** ὁ (***νέος***)· ἀρτιγέννητον πτηνόν, ὀρνίδιον. 2) καὶ κάθε μικρὸν (νεογέννητον) ζῷον, ὅπως π. χ. τὸ νεογνὸν τοῦ κροκοδείλου ‖ μικρὸς παῖς ‖ ἐν τῷ πληθ. σμῆνος μελισσῶν.

Ἔτυμ.: ***νεοσσός***, ἀττ. ***νεοττὸς*** ⟨****νε(F)ok-jo-s***· ἀττ. ***νεοττεία***, ἀττ. ***νεόττευσις***· ***νεοττεύω***· ***νεοσσιή***, ἀττ. ***νεοττιά***· ***νεοττίς***.—τὰ ἰων. ***νοσσιή***· ***Νοσσίς, Νοσσὼ*** ἐμφανίζουν ὑφαίρεσιν (ἀποβολὴν) τοῦ ***ε***.

νεοσσώς, ὑωρ. ἀντὶ ***νεοσσούς***, αἰτ. πληθ. τοῦ ***νεοσσός***.

νεό-στροφος, ***ον*** (***νέος***+***στρέφω***)· ὁ νεωστὶ ἐστραμμένος (συνεστραμμένος, πεπλεγμένος), νεοστριμμένος.

νεο-σφᾰγής, ***ές*** (***νέος*** + ***σφαγῆναι*** τοῦ ***σφάζω***)· ὁ νεωστὶ σφαγείς, νεοσφαγμένος, νεοφονευμένος.

νεότᾱς, -ᾶτος, ἡ, ὑωρ. ἀντὶ ***νεότης***.

νεό-τευκτος, ***ον***, καὶ ***νεο-τευχής, ές*** (***νέος***+***τεύχω***)· ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, νεοκατεσκευασμένος, νεοσχηματισμένος.

νεότης, ***-ητος,*** ἡ (***νέος***)· ὡς καὶ νῦν, ἡ νεανικὴ ἡλικία, λατ. **juventa** ‖ ὡσαύτως 2) νεανικὴ ὁρμή, νεανικὸν φρόνημα ‖ ὁρμητικότης, παραφορά, ἔξαψις, ἀπερισκεψία.— **Ⅱ** ἐν περιληπτικῇ ἐνν. ὡς τὸ ***νεολαία***, τὸ σύνολον τῶν νέων, οἱ νέοι καὶ ἰδίως οἱ ἄγοντες τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν· λατ. **juventus.**

νεό-τμητος, ***ον***, ὑωρ. ***-τματος, ον*** (***νέος***+***τέμνω***)· ὁ νεωστὶ τμηθείς, ἀποσπασθείς, κατακοπείς, διαιρεθείς.

νεό-τοκος, ***ον*** (***νέος***+***τεκεῖν***)· ὁ νεωστὶ τεχθείς.— **Ⅱ** παροξ. **νεοτόκος,** ***ον*** ὡς ἐνεργ., ὁ πρὸ μικροῦ τεκών.

νεό-τομος, ***ον*** (***νέος***+***τεμεῖν***)· ***νεότμητος*** (βλ. λ.), ὁ νεωστὶ κοπείς ἢ ἀροτριωθείς ‖ ***νεότομα πλήγματα*** =τὰ πρὸ μικροῦ κατενεχθέντα.— **Ⅱ** ὁ πρὸ μικροῦ ἀποκοπείς, ὃν πρὸ μικροῦ τις ἔδρεψεν.

νεο-τρεφής, ***ές*** (***νέος***+***τρέφω***)· ὁ νεωστὶ τραφείς, νεωστὶ τεθραμμένος, νεογέννητος, νεαρός.

νεοττεύω, νεοττιά, νεόττιον, νεοττός, ἀττ. τύποι ἀντὶ ***νεοσσ—***.

νεοττο-τροφέω (***νεοττὸς***+***τρέφω***)· ἀνατρέφω νεοσσούς.

νε-ουργέω, μέλ. ***-ήσω*** (***νεουργός***)· ποιῶ τι νέον, ἀνακαινίζω· ἐκ τοῦ

νε-ουργός, ***ὸν*** (***νέος***+****ἔργω***)· ὁ ποιῶν τι νέον, ὁ ἀνακαινίζων.— **Ⅱ** παθητ., ὁ νεωστὶ εἰργασμένος, νέος, καινουργὴς ‖ ὁ νεωστὶ ἡρτριωμένος, ὁ πρὸ μικροῦ καλλιεργηθείς.

νε-ούτᾰτος, *ον* (*νέος*+*οὐτάω*)· ὁ νεωστὶ (ἐσχάτως) τραυματισθείς.

νεό-φοιτος, *ον* (*νέος*+*φοιτάω*)· ὁ νεωστὶ πατηθείς, νεοπάτητος, νεοβάδιστος.

νεό-φονος, *ον* (*νέος*+**φένω*)· ὁ πρὸ μικροῦ (ἐσχάτως) φονευθείς ‖ ***νεόφονον αἷμα***=νεωστὶ χυθὲν αἷμα.

νεό-φῡτος, *ον* (*νέος*+*φύω*)· ὁ νεωστὶ φυτευθείς. — **II** μτφρ. ὁ νεωστὶ προσηλυτισθείς, (κυρ. εἰς τὸν Χριστιανισμόν), ὁ ἐσχάτως γενόμενος Χριστιανός.

νεο-χάρακτος, *ον* (*νέος*+*χαράσσω*)· ὁ νεωστὶ χαραχθείς, ὁ ὀλίγον ἤδη χρόνον κεχαραγμένος ‖ ὁ νεωστὶ ἐντυπωθείς.

νεοχμός, *ὸν* (*νέος*)·=*νέος* (βλ. λ.), νωπός, πρόσφατος. 2) νεοφανής, νεόφαντος, καινουργὴς ‖ ἀσυνήθης, παράδοξος‖νεωτεριστικός, ἐπαναστατικός. ***Ἔτυμ.:*** ***νεοχμὸς*** ⟨*νέος*+*χμ-ο-ς*, πρβλ. ***χαμαί***, ***χαμηλός***, ***χθών*** (τ. ἔ. βασικὴ σημασία : **in ea terra novus, inauditus**) καὶ σανσκρ. **su-ksmá-ḥ** (ἀποτελούμενος ἐκ καλῆς γῆς)· ***νεοχμόω*** (βλ. λ.)· ἐκ τούτου τὸ

νεοχμόω (*νεοχμός*)· μελ. *-ώσω*· καθιστῶ τι ***νεοχμὸν*** (τ. ἔ. νέον), κυρ. τοιῶ πολιτικοὺς νεωτερισμούς, καινοτομῶ, λατ. **res novas tentare.**

νεό-χνοος, *ον* (*νέος*+*χνόος*)· ὁ ἔχων τὰς πρώτας τρίχας τοῦ γενείου, ὁ ἄρτι γενειάσκων, ὁ ἐκπέμπων τὸν πρῶτον χνοῦν.

νεόω, μέλ. *-ώσω* (*νέος*)· ἀνανεώνω, ἀνακαινίζω, μεταβάλλω.

νέποδες, *-ων*, οἱ· ἀρχ. ἐπ. λ. τέκνα, παῖδες. ***Ἔτυμ.:*** ἐν ***Ὀδυσ. Δ*** 404 ***«φῶκαι νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης»*** (πιθαν.=τὰ τέκνα, τὰ νεογνά, τῆς καλῆς Ἁλοσ.).—Κατά τινας ***νέποδες*** ⟨*νεπε-ποδες* κατὰ συλλαβικὴν ἁπλολογίαν· ἡ ἀρχ. ἑτυμολ. καὶ ἑρμην. ἐκ τοῦ ***νέω—νήχω***, ***νηξίποδες*** (οἱ διὰ τῶν ποδῶν κολυμβῶντες, οἱ νηκτικοὺς πόδας ἔχοντες) εἶναι ὀρθή· πρβλ. σανσκρ. **snapáyati** (ἀρδεύω), **snápana-ḥ** (ὕδωρ χρησιμεῦον διὰ λουτρόν)· ἐνταῦθα δ' ἴσως ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **Neptunus,** τῆς ρ. ***snep-*** οὗσης ἐπεκτάσεως τῆς ρ. **sna-,** τῆς ἐν τῷ λατ. **nāre** (***νήχομαι***), βλ. ἐν λ. ***νήχω***.

νέρθε, καὶ **νέρθεν,** ἐπιρ.· = ***ἔνερθε***, κάτω, ὑποκάτω ‖ ὡσ. κάτωθεν, ἀπὸ κάτω.— **II** μετὰ γεν., κάτω ἀπό τι, ὑποκάτω τινός. ***Ἔτυμ.:*** ***νέρθε(ν)*** βλ. ἐν ***ἔνεροι***, ὡσ. ***Ἡσυχ. «νεῖραι· κατώτεραι· οἱ δὲ κοιλίας τὰ κατώτατα»***, ***«νειρὴ κοίλη· κοιλία ἐσχάτη»***, ***ἀνειρόν· ἔσχατον»***, ***νειρὸς*** (=ὁ τελευταῖος) ⟨***νερjος*** βλ. καὶ ***νειός***.

νερτέριος, *α, ον* (*νέρτερος*)· ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπόγειος, ὑποχθόνιος, καταχθόνιος, λατ. **inferus.**

νερτερο-δρόμος, *-ου*, ὁ (*νέρτερος* + *δρόμος*)· ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν νερτέρων (ἀγγελ. τῶν νεκρῶν).

νέρτερος, *α, ον*· = ***ἐνέρτερος***· ὁ ὑποκάτω, ὁ κατώτερος, χαμηλότερος, ὑπόγειος, ὑποχθόνιος ‖ ἐπίθ. συγκρ. βαθμοῦ ἄνευ θετικοῦ ‖ ἀπαντᾷ ὅμως καὶ ὡς συνών. τῷ θετικῷ βαθμῷ (=***νερτέριος***=ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπόγειος, ὑποχθόνιος) ‖ ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. ***οἱ νέρτεροι***=λατ. **inferi**=οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸν Ἅδην, οἱ νεκροὶ ‖ οἱ Θεοὶ τοῦ Ἅδου.

ΝΕ῾ΡΤΟΣ, ὁ· ἁρπακτικόν τι πτηνόν.

νέτωπον, τό, καὶ ***νετώπιον***· ἔλαιον ἐκ πικρῶν ἀμυγδαλῶν [σημιτικῆς προελεύσεως ἡ λ., πρβλ. ἑβρ.**nāṭāp** (σταγών), ἑπομ. ***νέτωπον*** = ἄρωμα ρέον κατὰ στάγόνας].

νεῦμα, *-ατος*, τὸ (*νεύω*)· ὡς καὶ νῦν, νεῦμα, νόημα, σημεῖον ‖ ἡ διὰ νεύματος ἐκδήλωσις θελήσεώς μας, διαταγή.

νεῦμαι, ἐπ. καὶ ἰων. συνῃρ. ἐνεστ. ἀντὶ ***νέομαι*** (βλ. λ.).

ΝΕΥΡΑ᾽, ἡ· ἰων. ***νευρή***, ἡ νεῦρον, τένων.— **II** σχοινίον ἢ σπάγγος ἐκ νεύρων: 1) χορδὴ τόξου. 2) χορδὴ μουσικοῦ ὀργάνου [δι' ἑτυμ. βλ. ***νεῦρον***].

νευρειή, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***νευρά***.

νευρή, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***νευρά***.

νευρῆφι, νευρῆφιν, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ ***νευρή***.

νευρο-λᾰ́λος, *ον* (*νεῦρον*+*λαλέω*)· ὁ ἔχων νεῦρα ἠχοῦντα· ὁ διὰ τῶν νεύρων λαλῶν.

ΝΕΥ῾ΡΟΝ, τό, λατ. **nervus**· ὅ,τι καὶ νῦν, νεῦρον, τένων ‖ κυρ. ἐν τῷ πληθ. ***τὰ νεῦρα***=οἱ τένοντες τῶν ποδῶν ‖ ***νεῦρα τέμνω***=νευροκοπῶ, σακατεύω, καθιστῶ τινα ἀνίκανον. 2) μτφρ. ἰσχύς, ῥώμη, δύναμις, δραστηριότης.— **II** χορδὴ ἢ σχοινίον, κορδόνι, κατεσκευασμένον ἐκ νεύρων ‖ ἐντεῦθεν: 2) χορδὴ τόξου ‖ ὡσ. καὶ χορδὴ σφενδόνης. 3) χορδὴ μουσικοῦ ὀργάνου.

Ἔτυμ.: ***νεῦρον*** (**snēuro-m**)· ***νευρά***, ἰων. ***νευρή***: σανσκρ. **snāva** (***snēven-***), **a-snavi-rā-ḥ** (ἄνευ τενόντων), Ζενδ. **snāvar** (τένων, νεῦρον), παλ-γερμ. **senawa** (τένων, νεῦρον), παλ-norr. **snua** (συστρέφω)· πρβλ. λατ. **nerv-us, nerv-iae** (χορδαὶ ἐξ ἐντέρων), **nerv-osus**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***sner-, *snar-*** πρβλ. ἀρχ-γερμ. **snar-a, snar-ahha,** snu-or (**snare**)· πιθ. ἀνήκει ἐνταῦθα καὶ τὸ λατ. **nubo** (**cōnubium** ⟨***co-snūbiom**, παλ-σλαυ. **snubiti** (ζητῶ παρθένον εἰς γάμον) (βλ. καὶ ἐν ***νύμφη***, ὡς καὶ ἐν ***νέω*** **II**, ***νυός***).

νευρο-πλεκής, *ἐς* (*νεῦρον*+*πλέκω*)· ὁ πεπλεγμένος διὰ νεύρων.

νευρο-ῥραφέω, μέλ. *-ήσω* (***νευρορράφος***)· ῥάπτω διὰ νεύρων ‖ ἐπισκευάζω ὑποδήματα· ἐκ τοῦ

νευρο-ῥράφος, *ον* (*νεῦρον* + *ῥάπτω*)· ὁ ῥάπτων διὰ νεύρων, ὁ ἐπισκευάζων ὑποδήματα ‖ ὡς οὐσ. ὁ μπαλωματῆς.

νευρο-σπᾰδής, *ἐς* (*νεῦρον*+*σπάω*)· ὁ ἑλκυσθεὶς πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ (ἢ ὑπὸ) τῆς χορδῆς (διὰ τῆς νευρᾶς), τεντωμένος μὲ τὴν νευράν ‖ ***νευροσπαδὴς ἄτρακτος***=βέλος ἑλκυσθὲν πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ τῆς νευρᾶς, τ. ἔ. ἕτοιμον νὰ ῥιφθῇ.

νευρό-σπαστος, *ον* (*νεῦρον*+*σπάω*)· ὁ διὰ νεύρων σπώμενος, ὁ διὰ χορδῶν κινούμενος: ***ἀγάλματα νευρόσπαστα***=πλαγγόνες κινούμενναι διὰ χορδῶν.

νευρο-τενής, *ἐς* (*νεῦρον τείνω*)· ὁ διὰ νεύρων τεντωμένος.

νευρο-χᾰ́ρής, *ἐς* (*νεῦρον* + *χαρῆναι*)· ὁ χαίρων (τερπόμενος) εἰς τὴν νευρὰν τοῦ τόξου, ἢ εἰς τὴν λύραν, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.

νεύσομαι ἢ **νευσοῦμαι,** μέλλ. τοῦ ***νέω*** **B'** κολυμβῶ.

νευστάζω (*νεύω*)· νεύω, κλίνω τὴν κεφαλήν, κάμνω νεῦμα, «γνέφω», λατ. **nuto** ‖ ***νευστάζειν κόρυθι*** ἐπὶ πολεμιστοῦ προχωροῦντος μὲ ἀγρίας διαθέσεις κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του, λόγῳ τῆς χαρακτηριστικῆς κινήσεως τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς περικεφαλαίας ‖ ***ὀφρύσι νευστάζω*** = κάμνω νεύματα διὰ κινήσεων τῶν ὀφρύων ‖ ***νευστάζω κεφαλῇ*** = κλίνω τὴν κεφαλήν, ἐπὶ λιποθυμοῦντος, διότι κλίνει τὴν κεφαλὴν (μὴ δυνάμενος νὰ τὴν κρατῇ ὀρθίαν) καὶ οἱονεὶ κάμνει νεῦμα δι' αὐτῆς.

ΝΕΥ῾Ω, μέλ. ***νεύσω***· ὅ,τι καὶ νῦν, νεύω, γνέφω, κάμνω νεῦμα, εἴτε ἁπλῶς διὰ νὰ δώσω (ἢ ἐπιβεβαιώσω) μίαν εἴδησιν, εἴτε καὶ διὰ νὰ δώσω μίαν διαταγήν. 2) νεύω διὰ τῆς κεφαλῆς εἰς δήλωσιν συναινέσεως, ἐπινεύω, συγκατανεύω, ἐπιβεβαιῶ, ὑπισχνοῦμαι. 3) γενικῶς, κλίνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός (ἢ καὶ ὁλόκληρος κλίνω πρὸς τὰ ἐμπρός), λεγόμενον οὗτω ἐπὶ πολεμιστῶν κινούντων κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ‖ ***νεύω κάτω***=κύπτω, σκύπτω ‖ ***νεύω κεφαλὴν***. =«σκύβω τὸ κεφάλι» ἐπὶ ἀθυμίας, ταπεινώσεως, ἠττης κ.τ.δ. ‖ ***νεύω εἴς τι***=κλίνω πρὸς τὸ μέρος πράγματός τινος. 4) μτφρ. ἐκκλίνω, ἐκπίπτω, παρεκμάζω.

Ἔτυμ.: ***νεύω*** (⟨***νευsjω**, ἢ ἐσχηματισμένος κατὰ τοὺς λοιποὺς χρόνους, τὸν μέλ. ***νεύσομαι*** κ. ἄ.)· ***νεῦμα***· ***νευστάζω***· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***neu-(s-)**, πρβλ. ***neu-** (κάμνω μικρὰν κίνησιν μέ τι) ἐν τῷ σανσκρ. **návatē, nāuti** (μεταστρέφομαι), **nāvayatē** (στρέφω τι), λατ. **nuo** (κλίνω τὴν κεφαλὴν κλπ.), **nu-to, nu-tus, nu-men,** παλ-ιρλ. **nō,** gall. **neu** (=ἢ)· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ***νύσσω***, ***νύττω*** (μελ. ***νύξω***), ἐκ ῥ. ἐκτεταμ. κατὰ ἦν **-k-** (πρβλ. **Ἡσυχ. «νυκχάσας· νύξας»**), ὡς καὶ τὸ παλ-σλαυ. **nukati, njukati** (παρακινῶ)· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκουν καὶ τὰ ***νυστάζω***, ***νύσταλος*** (βλ. ὅμως ***νυστάζω***).

νεφέλη, ἡ (*νέφος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, νέφος, «σύννεφο», ὄγκος νεφῶν, λατ. **nebula** ‖ μτφρ. ἐπὶ τοῦ θανάτου, τὸ νέφος τοῦ θανάτου ‖ ***ἄχεος νεφέλη*** = νέφος θλίψεως.— **II** λεπτὸν δίκτυον διὰ πτηνά, [δι' ἑτυμολ. βλ. ***νέφος***].

νεφελ-ηγερέτα, ἐπ. ἀντί **-της,** ὁ, ἐν χρήσει μόνον κατ' ὄνομ. καὶ γεν. ***νεφεληγερέταο*** (***νεφέλη***+***ἀγείρω***)· ὁ ***ἀγείρων*** (=συναθροίζων) τὰς νεφέλας, ἐπίθ. τοῦ Διός.

Νεφελο-κένταυρος, ὁ (***νεφέλη***+***Κένταυρος***)· Κένταυρος ἐκ νεφέλης (λατ. **nubigena**), εἴτε ὡς γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Ἰξίονος καὶ τῆς Νεφέλης, εἴτε ὡς τερατώδης σχηματισμὸς τῶν νεφῶν (παρ' Ἀριστοφ.).

Νεφελο-κοκκῡγία, ἡ (***νεφέλη*** + ***κόκκυξ***)· πόλις κτισθεῖσα ὑπό τῶν πτηνῶν εἰς τὰ νέφη, σκωπτικὴ λέξις σχηματισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφ. διὰ τὰς Ἀθήνας· ἐξ αὐτοῦ τό

Νεφελο-κοκκῡγιεύς, ***-έως,*** ὁ· ὁ κάτοικος τῆς νεφελοκοκκυγίας (ὃλ. λ.).

νεφελόω, μελ. ***-ώσω*** (***νεφέλη***)· καθιστῶ τι νεφελῶδες, καλύπτω τι διὰ νεφελῶν· ἐξ αὐτοῦ τό

νεφελωτός, ***ή, όν*** (***νεφελόω***)· πλήρης νεφελῶν, πεποιημένος ἐκ νεφελῶν.

νεφο-ειδής, ***ές*** (***νέφος***+***εἶδος***)· = ***νεφελοειδής,*** ὁμοιος πρὸς νεφέλην

ΝΕ'ΦΟΣ, ***-εος,*** τό· ὃ,τι καὶ νῦν, νέφος, σύννεφον, «ἀντάρα», ὄγκος νεφῶν, λατ. **nebula** ‖ μτφρ. ἐπὶ τοῦ θανάτου ***«θανάτου μέλαν νέφος»***=τὸ μαῦρο σύννεφο τοῦ θανάτου ‖ μτφρ. ὡσ. ***νέφος ὀφρύων***=νέφος ἐπὶ τῶν ὀφρύων. 2) μτφρ. ὡσ. ἐπὶ μεγάλου πλήθους, στῖφος ἀνδρώπων, σμῆνος πτηνῶν (μελισσῶν) κλπ.

Ἔτυμ. : ***νέφος*** = σανσκρ. **nábhaḥ** (**nubes**), **nabhasyas** (**nubilus**, ***νεφελώδης***), παλ-σλαυ. **nebo**· ***νεφέλη*** : λατ. **nebula**, **nubes**, **nebes** (〈***nebhlā*** ἢ ***nebhelā***), παλ-ιρλ. **nēl**, παλ-γερμ. **nebul**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***nébh-***, ἧτις ἀποτελεῖ βαθμίδα μεταπτώσεως τῆς ριζ. βάσεως ***enebh-***, ***onebh-***, πρβλ. ***nḫbh-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***ἀφρὸς*** = σανσκρ. **abhrá-ḥ**, λατ. **imber**, ***ómbh-***, ***ómbh-*** ἐν τῷ σανσκρ. **ámbhaḥ**, ἑλλ. ***ὄμβρος*** (ὃλ. λ.)· ἀμφισβητεῖται ἢ καὶ ἀποκρούεται ὑπό τινων ἡ σχέσις τῆς λ. πρὸς τὰς ***κνέφας, γνόφος, δνόφος.***

νεφρῖτις, ***-ιδος,*** ἡ (***νεφρός***), ὑηλ. ἐπιθ. (ἐνν. ***νόσος***)· ἡ ἀσθένεια τῶν νεφρῶν.

ΝΕΦΡΟ'Σ, ὁ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. οἱ νεφροί, τὰ νεφρά (ὡς καὶ νῦν).

Ἔτυμ.: ***νεφρὸς*** 〈ἰαπ. ****negvhro-s***, πρβλ. λατ. διαλεκτ. **nefrōnes**, **nebrundines**, παλ-γερμ. **nioro**, παλ-norr. **nyra**, γερμ. **nieren**, παλ-Σουηδ. **niure**, gall. **aren**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***-gvh-*** ἀναλλασσομένης πρὸς τὴν ***-gv-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***ἀδὴν*** (ὃλ. λ.), λατ. **inguen** (βουβών).

ΝΕ'Ω (Α)· ὑπάγω, πηγαίνω [δι' ἐτυμ. βλ. ***νέομαι***].

ΝΕΩ (Β), πρτ. ***ἔνεον,*** ἐπ. ***ἔννεον***· μέλλ, ***νεύσομαι*** καὶ ***νευσοῦμαι***· ἀόρ. α' ***ἔνευσα***· κολυμβῶ, νήχομαι, λατ. **nare, natare.** 2) ἐπὶ ὑποδημάτων λίαν εὐρυχώρων : ***νεῖν ἐν ἐμβάσιν***=κολυμβᾶν (ὀλισθαίνειν) μέσα εἰς τὰ ὑποδήματα [δι' ἐτυμ. ὃλ. ***νάω, νήχομαι***].

ΝΕ'Ω (Γ), μελ. ***νήσω***· ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' ***νήσαντο***· παθ. ἀόρ.α' ***ἐνήθην***· νήθω, κλώθω, λατ. **nere.**

Ἔτυμ.: ***νέω,*** ἀπρφ. ***νῆν*** (****σνηϳειν***), μτχ. ***νῶντα*** ('Ησυχ.), πρτ. ***ἔ-ννη*** παρὰ Μεγ. Ἐτυμ. (πρβλ. ὁμηρ. ***ἐῦ-ννητος***), μτχ. ***νώμενος*** (Φωτ.), μτγν. ***νήθω*** (πρβλ. ***κνῶ, κνήθω***), μελ. ***νήσω***=λατ. **neō nēre** (νήθω, κλώθω), παλ-γερμ. **nāan, nājan, nāwan** (συρράπτω), πρβλ. γοτθ. **nēpla**, παλ-norr. **nál**, ἀγγλ-σαξ. **noedl** (βελόνη), παλ-ιρλ. **snāthe** (νῆμα), **snīm** (τρόπος κλωσίματος). Πρβλ. ἀκόμη καὶ λατ. **ne-tus, ne-cto**, ἀρχ-γερμ. **naan** (γερμ. **nähen**)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****s(e)nē(i)-***, ****s(e)nē(u)-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***νεῦρον*** (βλ. λ.)· ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τά : ***νῆμα*** = λατ. **nēmen**· ***νῆσις***=παλ-γερμ. **nāl** (ραφή, ράψιμον), ἰαπ. ****snēli-s***· ***νῆτρον*** (ἄτρακτος).

ΝΕ'Ω (Δ), μέλλ. ***νήσω***· ἰων. ***νήω, νηέω, νηνέω***· παθ. πρκ. ***νένημαι*** ἢ ***νένησμαι***· σωρεύω, συσσωρεύω, ἐπισωρεύω.

Ἔτυμ.: ἰων. ***νέω*** (***ἐπι—, περι—***), μέλ. ***νήσω*** (παρὰ Σουΐδᾳ) ἀόρ. α' ***ἔνησα***, παθητ. ἀόρ. ***ἐνή(σ)θην***· ἐπ., ἰων. ***νηέω*** (ἐπανεσχηματισμένον ἐπὶ τοῦ ἀορ. ***ἔνησα***), ἀόρ. ***νήησα***, μέσ. ἀόρ. ***νᾱήσατο***· ὁμηρ. ***νη-νέω*** (πρτ. ***-ε-νή-νεον***, μετὰ ἀναδιπλ. ῥ.), πρβλ. (ἀττ.) ***«νώντος· σωρεύοντος»*** (Φωτ.) 〈 ****νεωντος***, ****νηοντος***, ***ναίω*** (〈****νᾱF-jω***) = στοιβάζω, ἐπισωρεύω· ἡ ἐτυμολ. τοῦ πάντως εἶναι σκοτεινή· ἡ ὑπό τινων ἐπιχειρηθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ ***ναῦς*** εἶναι ἀμφίβολος· ἄλλοι, πιθανώτερόν πως, τὸ συνεσχετισαν πρὸς τὰ ****νέω, νήθω*** (ὃλ.λ.).

νεω-κορέω, μελ. ***-ήσω*** (***νεωκόρος***)· εἶμαι ***νεωκόρος*** (ὃλ. λ.), ἔχω τὴν φροντίδα τοῦ ναοῦ, τὸν διατηρῶ καθαρόν ‖ εἰρων. καθαρίζω τὸν ναόν, τὸν πατρεύω, σαρώνω ὃ,τι καὶ ἂν ἔχῃ, τὸν ἀπογυμνώνω, τὸν συλῶ.— ■ μτφρ. διατηρῶ τι καθαρόν, ἀγνόν· ἐξ αὐτοῦ τό

νεω-κορία, ἡ (***νεωκορέω***)· τὸ ὑπούργημα (ἡ ὑπηρεσία, τὸ ἐπάγγελμα) τοῦ νεωκόρου.

νεω-κόρος, ὁ (***νεώς*** + ***κορέω***)· κυρ. ὁ σαρώνων τὸν ναόν ‖ ἐντεῦθεν, ὁ φύλαξ καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ ναοῦ, ποὺ φροντίζει δι' ὅλα ὅσα ἀφοροῦν εἰς τὴν συντήρησιν τῆς καθαρότητός του κ.τ.ὅ., ὃ,τι καὶ νῦν καλοῦμεν ***νεωκόρον***, κοιν. «καντηλανάπτης», λατ. **aedituus.**— ■ τίτλος (ἐπώνυμον) πόλεων, αἵτινες ἵδρυσαν καὶ ἀφιέρωσαν ναόν εἰς τὸν προστάτην των θεόν, τὸν πολιοῦχόν των ‖ ὅθεν, ἡ Ἔφεσος «καλεῖτο καὶ ***νεωκόρος Ἀρτέμιδος.***

νε-ωλκός, ὁ (***ναῦς***+***ἕλκω***)· ὁ ἀναούρων πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, ἢ καὶ ὁ καθελκύων πλοῖον ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν [***νεωλκός***〈****νᾱF-ολκός***, ***ναῦς*** +***ἕλκω***· ***νεωλκέω*** κλπ.].

νέων, γεν. πληθ. τοῦ ***νέος*** ‖ ἀλλὰ **νεῶν,** γεν. πληθ. τοῦ ***ναῦς.***

νεών, ***-ῶνος,*** ὁ (***ναῦς***)· =***νεώριον*** (ὃλ. λ.) ‖ ναυπηγεῖον.

νε-ώνητος, ***ον*** (***νέος*** + ***ὠνοῦμαι***)· ὁ νεωστὶ ἀγορασθείς, νεοαγορασμένος.

νε-ωρής, ***ές,*** κατ' ἄλλους ***νεώρης*** (***νέος***+***ὥρα***)· νέος, πρόσφατος.

νε-ώριον, τό (***νεωρός***)· τόπος ἔνθα φυλάσσονται τὰ πλοῖα καὶ πάντα τὰ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντα σκεύη, ναύσταθμος μὲ ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους ἐγκαταστάσεις, πρβλ. ***νεώσοικοι*** καὶ ***νεῶν*** ‖ τόπος ἔνθα ἐπισκευάζονται τὰ πλοῖα, ναυπηγεῖα ‖ συν. καὶ κατὰ πληθ., ὡς τὸ λατ. **navalia.** [***νεώριον***〈***νεωρός*** (= ἐπόπτης τοῦ ναυστάθμου) 〈****νη(F)ορος***, ****νᾱF-Forος***].

νεώς, ***-ώ,*** ὁ, ἀττ. ἀντὶ ***ναός,*** ὡς τὸ ***λεὼς*** ἀντὶ τοῦ **λαὸς** [δι' ἐτυμ. βλ. ***ναός***].

νεώς, ἀττ. γεν. τοῦ ***ναῦς.***

νεώσ-οικος, ὁ (ὁ τῆς ***νεὼς οἶκος***)· κυρ. ὁ οἶκος τοῦ πλοίου, συνήθως κατὰ πληθ. ***οἱ νεώσοικοι*** = τὰ οἰκήματα τοῦ νεωρίου (ναυστάθμου), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐφυλάσσοντο τὰ πλοῖα, ὅσάκις κατὰ τὸν χειμῶνα ἀνεσύροντο ταῦτα εἰς τὴν ξηράν· εἰς αὐτὰ ἐπίσης ἐπεσκευάζοντο ἢ καὶ ἐναυπηγοῦντο νέα.

νεωστί, ἐπίρ. τοῦ ***νέος,*** ἀντὶ ***νέως*** (ὡς τὸ ***μεγαλωστὶ*** ἀντὶ τοῦ ***μεγάλως***)· ὃ,τι καὶ νῦν, νεωστί, πρὸ ὀλίγου, πρὸ μικροῦ, προσφάτως, ἀκριβῶς πρὸ ὀλίγου, ἄρτι, μόλις.

νέωτα, ἐπίρ. τοῦ ***νέος,*** αἰολ. ἀντὶ ***νέωσε, νέωτε***· κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος ‖ ὡσ. καὶ ***εἰς (ἐς) νέωτα.*** [***νέωτα*** 〈 ****νεο-Fατα***, ἔνθα κεῖται ****Fατ-*** παρὰ τῷ ***Fετ-*** (**Fετος**) 〈ἰαπ. ****νετ-***, πρβλ. καὶ λοκρ. ***ἐπιFατες***].

νεώτατος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ ***νέος*** ‖ ἐπίρ. ***νεώτατα*** =ὅλως διόλου τελευταίως, ἐντελῶς ἐσχάτως.

νεωτερίζω, μελ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῶ*** (***νεώτερος***)· ἐπιχειρῶ μεταβολάς, ἀλλοιώσεις, ἀλλαγάς ‖ κάμνω καινοτομίας, καινοτομῶ, ὑποκινῶ ἐπαναστατικὰς ἐκδηλώσεις, κινοῦμαι ἐπαναστατικῶς, ἐπαναστατῶ, **novas res tentare.**— ■ μτβτ. ὀλλάζω τι ὅλως διόλου, προκαλῶ ριζικὰς μεταβολάς ‖ ***νεωτερίζω τὴν πολιτείαν*** = κινῶ τὴν πολιτείαν εἰς ἐπανάστασιν, ἐγείρω στάσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ.

νεωτερικός, ή, όν (***νέος***)· **νεανικός,** ὁ ἀνήκων (ἢ πρέπων) εἰς νεωτέρους τὴν ἡλικίαν ‖ ὁ ρέπων εἰς νεωτερισμούς.

νεωτερισμός, ὁ (***νεωτερίζω***)· καινοτομία, ἀλλαγὴ ‖ ἐπαναστατικὴ κίνησις, στάσις.

νεωτερο-ποιός, ἡ· τὸ ποιεῖν νεωτερισμούς, νεωτερισμός, ἐπανάστασις· ἐκ τοῦ

νεωτερο-ποιός, ***όν*** (***νεώτερος***+***ποιέω***)· ὁ ποιῶν νεωτερισμούς, ὁ νεωτερίζων, νεωτεριστής, ὁ ἐπαναστατικός, στασιαστικός.

νεώτερος, α, ον, συγκριτ. τοῦ ***νέος***· ὃ,τι καὶ νῦν, νεώτερος τὴν ἡλικίαν, μικρότερος εἰς τὰ χρόνια ‖

ἐπί χρόνου, ὑστερώτερος ἀπό ἄλλον, νωπότερος, πιό ἔπειτα, μεταγενέστερος ‖ ἐν. κακῇ ἐνν., ἀσυνήθης, παράδοξος ‖ *τὰ νεώτερα, ἢ νεώτερα πράγματα*=λατ. **res novae**=ἐπαναστατικαί κινήσεις.— ἐπιρ. *νεωτέρως*=μεταγενεστέρως.

νη-, ἀρνητικόν ἀχώριστον μόριον, ἀποτελοῦν ἐπίτεταμ. τύπον τοῦ στερητ. *ἀνα—*, ὅπως ἐν τοῖς *νη-πενθής, νη-κηδὴς* ‖ πρβλ. λατ. **ne-** ἐν τῷ **ne-fas** κ. ἄ.

Ἔτυμ.: νη-, δωρ. *να-* εἶναι τμῆμα ἀποσπασθὲν ἐκ παναρχαίων συνθέτων, οἷα τὰ *νή-κουστος, νη-κουστέω* (: *ἀκούω*), *νή-κεστος* (: *ἀκέομαι*), *νήγρετος* (: *ἐγείρω*)· ταῦτα περιέχουν ὡς α' συνθετικόν τό ἀχώριστον μόριον *νε-* μετά συναιρέσεως φωνηέντων κληρονομηθείσης ἐκ τῆς ἰαπ. ἐν συνθέτοις (*νήκουστος : ἀν-ήκουστος* =λατ. **ne-scius : in-scius, ne-fandus : in-fandus**)· πρβλ. ἔτι τά *νημερτὴς* (: *ἁμαρτάνω*), *νήνεμος* (: *ἄνεμος*), *νῆστις* (: *ἔδω*), *νηλὴς* (: *ἔλεος*), *νηκερδὴς* (: *κέρδος*), *νηποινος* (: *ποινή*), *νῆις* (: *Fιδ-, οἶδα*), *νήκερος* (: *κέρας*), *νηκηδὴς* (: *κῆδος*)· ἐν πᾶσι τούτοις α' συνθ. ὑπόκειται τό ἰαπ.*ne-)λατ. **ne-fas, ne-scio, n(umquam), n(ullus), ne-quam,** ni- ἐν τοῖς **nimirum, nisi** κλπ.· ἐκ τοῦ ἰαπ. *νε* προῆλθον ὡσ. τά: ὁσκ. **ne,** σανσκρ. *ná*, Zend., παλ-περσ. **na,** παλ-σλαυ. **ne,** λιθ. *né*, παλ-ιρλ. **ne-ch (aliquis),** gall., bret. **nep (quisquam),** γοτθ. **ni,** παλ-norr., ἀγγ-σαξ. **ne,** παλ-γερμ. **ni, ne,** γερμ. **nein**. Βλ. ἀρν. *ἀ-*.

ΝΗ΄, ἰσχυρόν βεβαιωτικόν μόριον συντασσόμενον μετά αἰτ. τοῦ προσώπου (συν. θεοῦ), ὃ ἐπικαλεῖται τις πρὸς βεβαίωσιν· *νὴ Δία, ἢ νὴ τὸν Δία*, ὡσ. *νὴ μὰ τὸν Δία* =ναί, μά τόν Δία. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ναί*].

νῆα, νῆας, ἰων. αἰτ. ἑν. καί πληθ. τοῦ **ναῦς.**

νηγάτεος, έη, εον, ἀντί *νεήγατος* διά μεταθέσεως τῶν *α, ε* (*νέος*+*γέγαα*, τοῦ *γίγνομαι*)· ὁ νεωστί γενόμενος, νεωστί κατασκευασθείς.

Ἔτυμ.: ἤδη οἱ Ἀρχαῖοι ἐκ τοῦ *νέος* + *γίγνομαι*· τό δέ τέρμα *-γατος* = *-γα-τος, γα* ἐκ ῥ. *γα-, γεν-, γί-γνομαι, γε-γα-α*, ὡς *τα-τός, τά-σις*, ἐκ ῥ. *τα-, τέ-τα-ται*, τοῦ *τείνω*. Ἐπό τινων ὅμως ἐκ τῶν νεωτέρων ⟨**νῆγατ-* (οὐδ.) συγγ. τῷ ρωσσ. **snaga,** Τσεχ. snaha (καθαρότης) νεο-σλοδ. **snažen** (ὡραῖος, καθαρός).

νή-γρετος, *ον* (*νη*+*ἐγείρω*)· ὁ μή ἀγρυπνῶν ‖ *νήγρετος ὕπνος*=ὕπνος μή γνωρίζων ἀγρυπνίαν, βαθύς ὕπνος, ἐξ οὗ δέν δύναταί τις νά ἐγερθῇ ‖ μτγν. καί ἐπί τοῦ θανάτου, ὅστις ἐπίσης ἀναφέρεται καί ὡς *νήγρετος ὕπνος* ‖ τό οὐδ. *νήγρετον* ὡς ἐπίρ. =βαθέως.

νήδυια, *-ων*, τά (*νηδύς*)· τά ἐντόσθια, τά ἔντερα, λατ. **intestina.**

νηδυιόφιν, ἀντί *νηδυόφιν*, ἐπ. γεν. τοῦ *νηδύς.*

νήδῠμος, *ον*, δμηρ. ἐπίθ. τοῦ *ὕπνος*, κείμενον εἴτε ὡς συνών. τοῦ *νήγρετος*= βαθύς (κυρ. ἐκ τοῦ *νη*+*δύνω*, ὡσεί *ἀνέκδυτος*=ἐξ οὗ τις δέν ἐγείρεται, βαθύς), εἴτε ἐκ τοῦ *ἡδύς* καί σημ. γλυκύς, εὐχάριστος, τερπνός, τρόπον τινά ἀντί τοῦ *ἥδυμος* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: νήδυμος κατά τήν ἐπικρατοῦσαν μεταξύ τῶν γλωσσολόγων γνώμην ⟨**nē-* ἐπίρ. (= κάτω) + *ῥ. δυ-* ἐν τοῖς *δύομαι, ἔδῡσα, ἔδῡν, ἔνδῡτος* κλπ., πρβλ. *Ἐνδῡμίων*, ἀρχ. δν. τοῦ ὕπνου· τό μτγν. *ἥδυμος* ἰσχηματίσθη πιθανῶς ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *ἡδύς*, ὅταν τό *νήδυμος* ἔπαυσε νά εἶναι αἰσθητόν ὡς πρός τήν ἐτυμολογίαν του. Σημειωτέον ὅτι τοῦτο ἐδιδάχθη ὑπό τοῦ Ἀριστάρχου πρώτου. Κατ' ἄλλους ὅμως ὑπῆρχεν ἤδη παρ' Ὁμ. *ἥδυμος* ὡς ἕτερος τύπος τοῦ *ἡδύς*: *ἥδυμος ὕπνος* =γλυκύς ὕπνος· ὑπ' αὐτῶν μάλιστα ἡ γρ. *ἥδυμος* καί μετά τοῦ δίγαμμα *Fήδυμος* θεωρεῖται ἡ πρωταρχική παρ' Ὁμήρῳ, ἐξ ἧς μετά τήν ἐξαφάνισιν τοῦ δίγαμμα ἐμορφώθη ἀνωρίτατα ἐκ παρανοήσεως καί πλάνης ὁ τύπος *νήδυμος* (κυρ. ἐξ ἐσφαλμένης ἀναγνώσεως καί ἐσφαλμένου συλλαβισμοῦ τῆς αἰτ. *τονήδυμον*).

ΝΗΔΥΣ, *-ύος,* ἡ· ὁ στόμαχος, ἢ ἡ κοιλία, τό ὑπογάστριον, λατ. **abdomen** ‖ ἡ μήτρα ‖ ὡσ. ὡς περιληπτ. =τά σπλάγχνα, τά ἐντόσθια, τά ἔντερα: *ἐξαιρῶ τὴν νηδύν*=ἐξάγω. («θύζω») τά ἐντόσθια, ξεκοιλιάζω.

Ἔτυμ.: νηδύς, -ύν, μεθομ. ὡσ. *νηδύς, -ὺν* ἐπ. *νήδυια* (βλ. λ.)· *νηδύς*⟨**nē*, ἐπίρ. (=κάτω, βλ. ἐν *νειός*) +*δῡ-* ὀνομ. ῥ.: *δύομαι, δύσις* (βλ. *δύω*), λατ. διαλεκτ. **abdōmen** (μετά *-ō-* ἀντί τοῦ λατ. *-u-*, καίτοι τοῦτο ἐμφισβητεῖται ὑπ' ἄλλων).—Κατ' ἄλλους, ἀπιθάνως ὅμως, *νηδύς* ⟨ἰαπ. **nad-** (δένω κόμβον, περιδένω), ὁπότε *νηδύς*=μεμβράνη δικτυωτή περιβάλλουσα τά ἐντόσθια, πρβλ. γοτθ. **nati** (δικτυωτόν πλέγμα), παλ-norr. **nót** (μέγα δίκτυον), μεσ-ιρλ. **naidm (obligatio),** λατ. **nassa** (ψαροκάλαθο, κύρτος, «κιοῦρτος», παγίς).

νήεον, ἐπ. πρτ. τοῦ *νηέω* (βλ. λ.).

νῆες, ὀν. πληθ. τοῦ *ναῦς.*

νήεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ναῦς.*

νηέω, μελ. *νηήσω*, ἰων. καί ἐπ. ἀντί *νέω* (= σωρεύω). 2) φορτώνω, γεμίζω.

νήησαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *νηέω.*— **νηησάσθω,** γ' ἑν. Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *νηέω.*

νήθω (*νέω* Γ')· «γνέθω», κλώθω [δι' ἐτυμ. βλ. *νέω* Γ· ἐσχηματίσθη δηλ. τό *νήθω* ⟨ῥ. *νε-* τοῦ *νέω*, ὡς τό *πλήθω* ἐσχηματίσθη ἐκ ῥ. *πλε-* τοῦ *πίμπλημι*].

νῆι, ἰων. ἑν. δοτ. τοῦ *ναῦς.*

Νηιάς, *-άδος,* ἡ, ἰων. ἀντί **Ναϊάς.**

νήιος, η, ον, δωρ. **νάϊος, α, ον,** ὡσ. καί *-ος, -ον*· ὁ ἀνήκων εἰς πλοῖον ‖ ὁ κατάλληλος διά πλοῖον ‖ *νήιον δόρυ*=ξύλον κατάλληλον διά τήν ναυπήγησιν πλοίου.

Νηΐς, *-ίδος,* ἡ, ἰων. ἀντί **Ναΐς.**

νῆις, *-ιδος,* ὁ, ἡ (*νη-*+*ἰδεῖν*)· ὁ μή εἰδώς, ἀδαής, ἄπειρος ‖ μετά γεν. πράγμ., ὁ ἀδέξιος εἴς τι, ὁ ἀνίδεος ἀπό τι.

νηΐτης, *-ου,* ὁ (*ναῦς*)· ὁ ἀνήκων εἰς πλοῖον ‖ ὁ συγκείμενος ἐκ πλοίων.

νη-κερδής, ἐς (*νη-*+*κέρδος*)· ὁ ἄνευ κέρδους, ἀνωφελής, ἀσύμφορος.

νή-κερως, *-ωτος,* ὁ, ἡ, ἐπ. **νή-κερος, *ον*** (*νη-*+*κέρας*)· ὁ ἄνευ κεράτων, ὁ μή ἔχων κέρατα.

νή-κεστος, *ον* (*νη-*+*ἀκέομαι*)· ὁ ἀνίατος, ἀθεράπευτος.

νη-κουστέω (*νήκουστος* ⟨*νη-*+*ἀκουστός*, τοῦ *ἀκούω*)· δέν ἀκούω, δέν δίδω προσοχήν, παρακούω, δέν ὑπακούω· ἐπ. ἀόρ. α' *νηκούστησα.*

νη-λεής, ές, δοτ. καί αἰτ. *νηλεῖ, νηλέα*, ὡσεί ἐκ *νηλὴς* (*νη-*+*ἔλεος*)· ὁ ἄνευ ἐλέους, ἀνηλεής, ἀκληρός, ἀσπλαγχνος ‖ *νηλεὲς ἦμαρ* = ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου, ὡς ἡ κατ' ἐξοχήν ἀσπλαγχνος.— ■ παθ. ὁ ἀνελέητος, ἀνοίκτιστος, τόν ὁποῖον οὐδείς λυπεῖται.

Ἔτυμ.: Κατά τινας τό δμηρ. *νηλεὴς* ἐν τῷ *νηλεὲς ἦμαρ* ἀνάγεται εἰς τύπον **ναλεFὴς* (=ἀναπόφευκτος, ἄφυκτος), ἐκ τοῦ *ἀλέ(F)ομαι* = ἀποφεύγω, καί κατά ταῦτα πρέπει νά ἀντιδιαστέλλεται ἀπό τό *νηλεὴς* (= ἀνηλεής, ἀσπλαγχνος), τό ἐν τῷ *νηλεὲς ἦτορ* π. χ.

νη-λεής, ές, ἐπ. ἀντί *νηλεής.*— ἐπίρ. *νηλεῶς.*

νηλεό-θῡμος, *ον* (*νηλεὴς*+*θυμός*)· ὁ ἔχων ἀνηλεῆ ψυχήν, ἀσπλαγχνος.

νηλεό-ποινος, *ον* (*νηλεὴς* + *ποινή*)· ὁ ἀσπλάγχνως, ὁ ἄνευ ἐλέους, τιμωρῶν.

νηλεῶς, ἐπίρ. τοῦ *νηλεής*· ἀνηλεῶς, ἀσπλάγχνως, ἀλύπητα.

νηλής, ές· βλ. *νηλεής.*

νηλίπους, ὁ, ἡ, *-πουν*, τό, γεν. *-ποδος*·=*ἀν-ηλίπους* (βλ. *ἀνάλιπος*)· ἀνυπόδητος, γυμνόπους, «ξυπόλυτος» ‖ ἐντεῦθεν, ἔνδεής, ἄπορος, εὐτελής, ταπεινός.

Ἔτυμ.: *νηλίπους* ⟨**νηλιπο-ποδ-*, πρβλ. *νήλιπος* (*ἀν ἦλιψ*) ⟨*νη-*+*ἦλιψ* (εἶδος δωρ. ὑποδήματος)· κατ' ἄλλους τά: *-πους* ἢ *-πος* εἶναι ἁπλῶς καταλήξεις, πρβλ. *Οἰδίπους, Οἰδιπος.*

νη-λῑτής, *ἐς* (*νη-*+*ἀλῑτεῖν* τοῦ *ἀλιταίνω*)· ἀναμάρτητος, ἀθῷος, ἄκακος, ἀναίτιος.

νῆμα, *-ατος,* τό (*νέω*=*νήθω, ⁴γνέθω*»)· δ,τι καί νῦν, τό κλωσθέν, κλωστή, νῆμα ‖ τό νῆμα τῆς ἀράχνης ‖ τό νῆμα τῶν Μοιρῶν.

νη-μερτής, *ἐς* (*νη-*+*ἁμαρτεῖν*)· ὁ μή ἁμαρτάνων, μή σφαλλόμενος, ἀναμάρτητος, ἀλάθητος, ἀλάνθαστος ‖ *νημερτέα εἰπεῖν, νημερτὲς ἐνισπεῖν* = λέγειν (νά εἴπῃ τις) ἀληθῆ πράγματα, τήν πᾶσαν ἀλήθειαν.

νη-νεμία, ἰων. **-ίη,** ἡ· ἔλλειψις ἀνέμου, γαλήνη, εὐδία, ἡσυχία ‖ *γαλήνη ἔπλετο νηνεμίη*=ὑπῆρχε γαλήνη καί ἐντελής ἄπνοια· ἐκ τοῦ

νή-νεμος, *ον* (*νη-*+*ἄνεμος*)· ὁ ἄνευ ἀνέμου, ἤρεμος, ἥσυχος, γαλήνιος.

νηνέω· = *νηέω*, ίων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *νέω* (= σωρεύω) [δι' ἐτυμ. βλ. *νέω* Δ].

νῆνις, -ιος, ἡ, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *νεᾶνις* (βλ. λ.).

νήξομαι, μέλ. τοῦ *νήχομαι*.

νηο-βάτης, -ου, ὁ, ίων. ἀντὶ *ναυ-βάτης* (βλ. λ.).

νηο-πόλος, ἀττ. **ναο—, ον** (*νηός*=*ναός*+*πολέω*)· ὁ περιποιούμενος ναόν, φύλαξ τοῦ ναοῦ ‖ ὡς οὐσ. *ὁ νηοπόλος*=ὁ ἱερεὺς τοῦ ναοῦ, ὁ φύλαξ τοῦ ναοῦ, ὁ νεωκόρος (βλ. λ.), λατ. **aedituus.**

νηο-πορέω, μελ. *-ήσω* (*ναῦς* + *πόρος*)· ταξιδεύω διὰ πλοίου, ἐπιβαίνω πλοίου.

νηός, -οῦ, ὁ, ίων. ἀντὶ *ναός*· ὅ,τι καὶ νῦν.

νηός, τῆς, ίων. γεν. τοῦ *ναῦς*.

νηο-σόος, *ον*, καὶ ἐπ. **νηο-σσόος** (*ναῦς*+*σαόω*)· ὁ σώζων (προστατεύων) τὰ πλοῖα.

νηο-φόρος, *ον* (*ναῦς*+*φέρω*)· ὁ φέρων πλοῖα.

νή-οχος, *ον* (*ναῦς*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων πλοῖα, νηοῦχος, ὁ κυβερνῶν πλοῖα.

νη-πενθής, *ἐς* (*νη-* + *πένθος*)· ὁ ἀπηλλαγμένος πένθους, ἀπενθής, ἀπαθής.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ καταπραΰνων τὸ πένθος (λύπην), κατευναστικός.

νηπία, ἡ, ἐπ. **νηπιάα**, καὶ **νηπιέη** (*νήπιος*)· παιδικὴ ἡλικία ‖ ἐν τῷ πληθ. παιδαριώδεις τρόποι, ἀνοησίαι παιδικαί, μωρίαι.

νηπιάζω, μελ. *-ήσω*·=*νηπιαχεύω* (βλ. λ.).

νηπῐάχεύω· κάμνω ὡς παῖς, πράττω τὰ συνήθη καὶ ἁρμόζοντα τοῖς νηπίοις, παιδιαρίζω ‖ φέρομαι σὰν παιδί· ἐκ τοῦ

νηπῐάχος, ον, ποιητ. ἀντὶ *νήπιος* (βλ. λ.), οἷ εἶναι ὑποκορ. τρόπον τινά.

νηπῐέη, ἡ, ίων. ἀντὶ *νηπία* (βλ. λ.).

νήπῐος, α, ίων. *η, ον*, ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*νη-* + *ἔπος*)· κυρ. ὁ μὴ ὁμιλῶν, μὴ λαλῶν, ἄλαλος, λατ. **infans**: *νήπια τέκνα*=τὰ βρέφη, τὰ «μωρά», καὶ ἐπὶ ζώων, τὰ νεογνά ‖ καὶ ἁπλῶς *νήπια*=τὰ νεογνά ζώου.— **II** μτφρ. ὁ ἔχων διανοητικότητα μικροῦ παιδός, ἀσθενὴς τὸν νοῦν, παιδαριώδης, ἀνόητος ‖ ὁ στερούμενος προνοητικότητος, ὁ ἐντελῶς ἀνίκανος.

Ἔτυμ.: παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἐν ἀρχῇ ἐτυμολογίαν ὑπάρχουν οἱ ἐτυμολογοῦντες τὸ *νήπιος* ⟨ **νη-πF-ιο-ς*, πρβλ. δμηρ. *νη-πύ-τιο-ς* (τῆς αὐτῆς σημασ.) καὶ σανσκρ. **punáti** (καθαρίζω, φωτίζω)· συνεσυνετίσθη ὑπό τινος καὶ πρὸς τὸ *ἥπιος* καὶ τὸ λατ. **pius**· **pFijos* : *νηπύτιος*, παλ-σλαυ. **pytati (scrutari)**· ἀσφαλῶς πάντως δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ πρὸς τὸ *πινυτός* ἐτυμολ. συγγένειά του (*πινυτός* ⟨ **πFι-νυ-ι νήπιος* ⟨ **νη-πFιο, νη-πύ-τιο-ς*.

νηπιότης, -ητος, ἡ·=*νηπία* (βλ. λ.).

νή-πλεκτος, -ον (*νη-* + *πλέκω*)· ὁ μὴ (πε)πλεγμένος, ὁ ἔχων ἄπλεκτον τὴν κόμην, ὁ ἄπλεκτος.

νη-ποινεί, ἠ -ί, ἐπίρ. τοῦ *νήποινος* (βλ. λ.)· ἀτιμωρητί, ἄνευ ποινῆς, λατ. **impune.**

νή-ποινος, ον (*νη-* + *ποινή*)· ὁ ἀτιμώρητος, ἀνεκδίκητος (πρβλ. *ἀνάποινος*).— **II** ἀλλ' ἐν τῷ *φυτῶν νήποινος* = *ἄμοιρος* (δηλ. μὴ ἔχων, στερούμενος) καρποφόρων δένδρων.

νηπῠτῐεύομαι, ἀποθ.· φέρομαι ὡς νήπιον· ἐκ τοῦ

νηπῦτιος, α, ον (*νη-* + *ἅπτω*), ὑποκορ. τοῦ *νήπιος* (ὡς καὶ τὸ *νηπίαχος*)· παιδαριώδης, ὅμοιος πρὸς μικρὸν παιδίον, νηπιώδης ‖ καὶ ὡς οὐσ., ὁ μικρὸς παῖς, παιδίον, ὡς νήπιος, λατ. **infans.**— μτφρ., ὁ ἀσθενοῦς (μικρᾶς, νηπιακῆς) διανοητικότητος, ἀπερίσκεπτος, ἀμέριμνος, «ξένοιαστος».

Νηρεΐς, ίων. **Νηρηΐς** (ᾱ βλ.).

Νηρεύς, -έως, ίων. *-ῆος*, ὁ· ὁ Νηρεύς, ἀρχαῖος θαλάσσιος θεός, ὑπὸ τὸν Ποσειδῶνα πάντως, ἄρχων δὲ ἰδίᾳ τῆς Μεσογείου. Ἦτο ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Πόντου (δηλ. τῆς θαλάσσης), σύζυγος τῆς Δωρίδος, θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ πατὴρ τῶν Νηρηίδων.

Νηρή, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *Νηρηΐς*.

Νηρηΐς, -ίδος, ἡ, ίων. ἀντὶ **Νηρεΐς**· θυγάτηρ τοῦ Νηρέως (βλ. λ.), ἑπομένως νύμφη τῆς θαλάσσης (καὶ τῆς Μεσογείου), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *Ναΐας* (= νύμφη τῶν πηγῶν)· σχεδὸν πάντοτε κατὰ πληθ. *αἱ Νηρηίδες*, ἦσαν δ' αὗται πεντήκοντα τὸν ἀριθμόν.

νή-ριθμος, *ὁν* (*νη-* + *ἀριθμός*)·=*ἀνάριθμος*, ἀναρίθμητος, ἄπειρος.

νή-ρῐτος, ον, ποιητ. τύπος τοῦ *νήριθμος* (βλ. λ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἀριθμός* καὶ *νη-*].

νῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *νέω* Γ (=νήθω) καὶ τοῦ *νέω* Δ (ἐπισωρεύω).

νησαῖος, α, ίων. *η, ον* (*νῆσος*)· ὁ ἀνήκων εἰς νῆσον, νησιωτικός.

νήσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *νέω* Γ.

νησῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *νῆσος*· μικρὰ νῆσος, νησάκι.

νησίς, -ῖδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *νῆσος*· μικρὰ νῆσος, νησάκι.

νησῖτης, -ου, ὁ· ὁ ἐκ νήσου προερχόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς νῆσον ‖ θηλ. **νησῖτις, -ίδος**, ἡ.

νησῐώτης, -ου, ὁ, καὶ θηλ. **-ῶτις, -ίδος**, ἡ (*νῆσος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ κάτοικος νήσου.— **II** ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων εἰς νησιώτην ‖ νησιωτικός, ζῶν ἢ κείμενος (εὑρισκόμενος) ἐν νήσῳ· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νησῐώτικός, ή, όν (*νησιώτης*)· ὡς καὶ νῦν, «νησιώτικος», ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) νησιώτην ‖ *τὸ νησιωτικόν*=ἡ νησιωτικὴ δέσις.

νησο-μᾰχία, ἡ (*νῆσος*+*μάχη*)· μάχη τῶν νήσων.

ΝΗ˜ΣΟΣ, ἡ, δωρ. **νᾶσος, -ου, ἡ**· ὅ,τι καὶ νῦν, νῆσος, «νησί», λατ. **insula** ‖ ὡσ. σημ. καὶ χερσόνησος, προκειμένου περὶ τῆς Πελοποννήσου [*νῆσος* ⟨ **snā-l(e)s* ἢ **snā-dh(e)s*, συγγ. τῷ *νήχω*, λατ. **nare**].

νῆσσα, ἀττ. **νῆττα**, ἡ (*νέω* = κολυμβῶ)· ὅ,τι καὶ νῦν, «πάπια», λατ. **anas** (γεν. **anatis**). [*νῆσσα* (*νᾱ-* ⟨ **n̥-*) : σανσκρ. **āti-ḥ** (ὑδρόβιον πτηνόν) (*ᾱ-* ⟨ **n̥-*), λατ. **anas**=παλ-γερμ.**anut** (νεο-γερμ. **Ente**), λιθ. **ánt-is**].

νησσάριον, ἀττ. **νηττ—**, τό, ὑποκορ. τοῦ *νῆσσα*· «παπάκι».

νηστεία, ἡ (*νηστεύω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, νηστεία, ἀποχὴ ἀπὸ τροφῆς.

νηστεύω, μελ. *-σω* (*νῆστις*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἀπέχω ἀπὸ τροφήν, νηστεύω, δὲν τρώγω ‖ *νηστεύω τινός* =ἀπέχω ἀπό τι, νηστεύω τι, δὲν τὸ τρώγω.

νῆστις, -ιος ἢ *-εως*, ὁ, καὶ ἡ ‖ ὀνομ. πληθ. *νήστιες* ἢ *νήστεις* (*νη-* + *ἔσθίω*)· ὁ μὴ ἐσθίων, ὁ μὴ τρώγων, ὁ νηστεύων, νηστικός, ἄσιτος. **2)** ἐνεργ., ὁ προξενῶν πεῖναν.

νησύδριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *νῆσος*· μικρὰ νῆσος, «νησάκι».

νή-τῐτος, ον (*νη-* + *τίνω*)· ἀτιμώρητος, ἀνεκδίκητος.

***νητός** (Α), *ή, όν* (*νέω* = σωρεύω)· ὁ ἐπισωρευμένος, στοιβαγμένος.

νητός (Β), *ή, όν* (*νέω* = κλώθω)· (κε)κλωσμένος, «γνεσμένος», συνεστραμμένος, «στριμμένος».

νῆττα, ἡ, **νηττάριον**, τό, ἀττ. τύποι ἀντὶ *νῆσσα, νησσάριον* (βλ. λ. λ.).

νηῦς, ἡ, ίων. ἀντὶ *ναῦς*.

νηυσί, ίων. δοτ. πληθ. τοῦ *ναῦς*.

νηυσι-πέρητος, ον· βλ. *ναυσιπέρατος*.

νή-υτμος, ον (*νη-* + *ἀϋτμή*)· ἄνευ ἀναπνοῆς, ἄπνους.

νηφᾰλιεύς, ὁ· = *νηφάλιος* (βλ. λ.).

νηφᾰλιος, α, ον, ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*νήφω*)· ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ πίνων οἶνον, μὴ μέθυσος, ἐγκρατής (οἴνου) ‖ ἐπὶ ποτῶν, τό μὴ μεμειγμένον μετ' οἴνου ‖ *νηφάλια μειλίγματα* = τὰ προσφερόμενα εἰς τὰς Εὐμενίδας, συνιστάμενα δὲ ἐξ ὕδατος, μέλιτος καὶ γάλακτος.

νήφοσι, ποιητ. ἀντὶ *νήφουσι*, δοτ. πληθ. μετχ. τοῦ ἑπομ.

ΝΗ'ΦΩ, μελ. *νήψω*· δὲν πίνω οἶνον, εἶμαι νηφάλιος, διάγω βίον ἐγκρατῆ.— **II** μτφρ. εἶμαι σώφρων, εἶμαι ἥρεμος (νηφάλιος, ὡς λέγομεν καὶ σήμερον ἔτι).

Ἔτυμ.: *νήφω*, δωρ. *νάφω* (**nāgvho*)· *νηφάλιος*: παλ-γερμ. **nuohturn**, ἀρμ. **nawthi** (νηφάλιος), πιθ. καὶ τὰ παλ-ιρλ. **nār-** (νηφάλιος, κόσμιος) (⟨κελτ. **nagro-*), **nare** (αἰδώς, μετριοφροσύνη).

νή-χῠτος, ον (*νη-* + *χέω*)· ὁ μὴ χυθεὶς ἁπλῶς, δηλ. ὁ ἀφθόνως χυθείς, ἢ ἀφθόνως ῥέων, πολύχυτος, ἄφθονος [ἐσχηματισμένον ὡσεὶ τὸ *νη* εἶχεν ἐπιτατικὴν σημασίαν].

νήχω, δωρ. **νάχω**, μελ. *-ξω* (*νέω*)· κολυμβῶ ‖ τὴν

αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς ἀποθ. **νήχομαι**, μελ. **-ξομαι**, ἀόρ. α' **ἐνηξάμην**. [**νήχω** ⟨*snā-khō· ἢ *snā-ghō· ἐξ ἰαπ. ῥ. snā (ρέω) : λατ. **nāre**, **νάω** (βλ. λ.)].

νηὼς, δωρ. ἀντὶ **ναούς**, αἰτ. πληθ. τοῦ **ναός**.

νίγλᾰρος, ὁ· μικρὸς αὐλὸς Αἰγυπτιακῆς προελεύσεως, εἶδος συρίκτρας, διὰ τῆς ὁποίας οἱ **κελευσταὶ** ἐρρύθμιζον τὴν κωπηλασίαν εἰς τὸ πλοῖον.

ΝΙΊΖΩ, μελ. **νίψω**· ἀόρ. α' **ἔνιψα**.— **Μέσον**, μελ. **νίψομαι**· ἀόρ. α' **ἐνιψάμην**· πρκ. **νένιμμαι**· πλύνω, κυρ. χεῖρας καὶ πόδας ‖ μέσον, νίπτω τὰς χεῖράς μου: **χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἅλὸς** = νίψας τὰς χεῖράς του εἰς τὴν θάλασσαν ‖ γενικῶς, καθαρίζω, ἀποκαθαίρω, ἐξαγνίζω.— **II** ἐκπλύνω, ἀποπλύνω.— Διαφορὰ τῶν : **νίζω — λούομαι — πλύνω : νίζω** ἐλέγετο κυρ. ἐπὶ τῶν πλυνόντων μέρος μόνον τοῦ σώματός των, **λούομαι** ἐπὶ γενικοῦ λουτροῦ τοῦ σώματος, καὶ **πλύνω** ἐπὶ τῆς πλύσεως τῶν ἐνδυμάτων.

Ἔτυμ.: **νίζω** (*nigvjo)· **νίπτω** εἶναι νεώτερον τοῦ **νίζω** καὶ ἐσχηματισμένον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέλλ. **νίψω** (*nigvsō), ἀόρ. **ἔνιψα** κλπ.· **νίπτρον· χέρ-νιψ** (βλ.λ.)· **ποδάνιπτρον** ⟨*ποδ-α[πο]νιπτρον : σανσκρ. **nénēkti**, μτχ. **niktá-ḥ** (=ἑλλ. **-νιπτο-** ἐν τῷ **ἄνιπτος** καὶ πιθ. ἐν τῷ παλ-ιρλ. **néchi**=καθαρός)· πάντα δ' ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. *neigv-.

νικαξῶ, δωρ. ἀντὶ **νικήσω**, μελ. τοῦ **νικῶ**.

νικασεῖν, δωρ. ἀντὶ **νικήσειν**, μελλ. ἀπρ. τοῦ **νικάω**.

νῑκατήρ, ὁ, δωρ. ἀντὶ **νικητήρ**.

νῑκάτωρ, **-ορος**, ὁ, δωρ. ἀντὶ **νικήτωρ**.

νῑκάω, μελ. **-ήσω** (**νίκη**)· ὅ,τι καὶ νῦν, νικῶ, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ ‖ **τὰ χερείονα νικᾷ**=τὸ χειρότερον (ἡ χειροτέρα γνώμη) ὑπερισχύει ‖ **τὸ εὖ νικάτω**= ἂς ὑπερισχύῃ (πρέπει νὰ ὑπερισχύῃ) τὸ ἀγαθόν ‖ **νικῶ τινι**=εἶμαι ὁ νικητὴς κατὰ τὴν κρίσιν τινός. 2) ἐπὶ γνωμῶν, ὑπερισχύω, κερδίζω τὸ ζήτημα : **ἡ νικῶσα γνώμη**=ἡ ὑπερισχύουσα γνώμη, ἡ ψῆφος τῆς πλειοψηφίας. 3) ὡς νομικὸς ὅρος, κερδίζω τὴν δίκην, κερδίζω τὸ ζήτημα, κερδίζω μίαν ὑπόθεσιν.— **II** Παθητ. ἡττῶμαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι, ὑπό τινος, ὑπερτεροῦμαι ὑπό τινος ‖ εἶμαι κατώτερός τινος, ὑποχωρῶ εἷς τινα.— **III** μετ' αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ. : **νικῶ νίκην**=κερδίζω μίαν νίκην ‖ **νικῶ μάχην** (**ναυμαχίαν**)=κερδίζω μίαν μάχην (ναυμαχίαν).

νίκειος, **ον** (**νῖκος**)· νικητής.

ΝΙΚΗ, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, νίκη ἐν μάχῃ, ὑπεροχὴ ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου, ὑπερτέρησις, ὑπὸ πᾶσαν ἔννοιαν, λατ. **victoria** ‖ ὁ καρπὸς τῆς νίκης.

Ἔτυμ.: **νίκη**, δωρ. **νίκα**· **νικᾶν : λιθ. **ap-nikti** (ἐπιτίθεμαι) (πρβλ. λατ. **vinco** : γοτθ. **weihan**, σανσκρ. **sáhaḷ** : γοτθ. **sigis**), λεττ. **nikns** (βία, ἐξαναγκασμός), **naiks** (ταχύς, δραστήριος), **naiki** (παρὰ πολύ).

νίκη, αἰολ. καὶ ποιητ. ἀντὶ **ἐνίκα**, γ' ἑν. πρτ. τοῦ **νικάω**.

νῑκήεις, **εσσα**, **εν**, δωρ. **νικάεις** (**νίκη**)· ὁ νικῶν, ὑπερισχύων, ὑπερτερῶν.

νικηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **νικάω**.

νίκημι, αἰολ. ἀντὶ **νικάω**.

νικησέμεν, ἐπ. ἀντὶ **νικήσειν**. μελ. ἀπρφ. τοῦ **νικάω**.

νικητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **νικάω**.

νῑκητήρ, **-ῆρος**, ὁ'=**νικητὴς** (βλ. λ.)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νῑκητήριος, **α**, **ον**· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν νικητὴν ἢ τὴν νίκην.— **II** ὡς οὐσ. ἐν τῇ φράσει **τὸ νικητήριον ἄθλον**=τὸ βραβεῖον τῆς νίκης. 2) **τὰ νικητήρια** (ἐνν. **ἱερὰ**)= ἑορταὶ τελούμεναι ἐπὶ τῇ νίκῃ ‖ **νικητήριον ἑστιᾶν**=ἑορτάζειν τὴν νίκην δι' εὐωχίας.

νῑκητής, **-οῦ**, ὁ (**νικάω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ νικητής.

νῑκητικός, **ή**, **όν** (**νικητής**, **νίκη**, **νικάω**)· ὁ ἀνήκων εἰς νίκην ἢ εἰς νικητὴν ‖ ὁ ἔχων πιθανότητας νὰ νικήσῃ ‖ ὁ ὄγων πρὸς (συντελῶν εἰς) τὴν νίκην.

νῑκήτωρ, **-ορος**, ὁ, ποιητ. ἀντὶ **νικητὴς** (βλ. λ.).

νῑκη-φορέω, μελ. **-ήσω** (**νικηφόρος**)· φέρω νίκην, φέρω (κερδίζω) νίκην, εἶμαι νικητὴς ‖ ἀποκομίζω τι ὡς βραβεῖον τῆς νίκης μου· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νῑκη-φορία, ἡ (**νικηφορέω**)· τὸ νικᾶν, ἡ νίκη.

νῑκη-φόρος, **ον** (**νίκη**+**φέρω**)· ὁ φέρων νίκην.— **II** (**νίκη** + **φέρομαι**)· ὁ νικῶν, ὁ νικητής, ὁ λαμβάνων τὸ βραβεῖον τῆς νίκης, ὁ ὑπερέχων.

νῑκό-βουλος, **ον** (**νικάω**+**βουλή**)· ὁ νικῶν ἐν τῇ βουλῇ, οὗτινος ἡ γνώμη ὑπερισχύει ἐν τῇ Συνδιασκέψει.

νῑκο-μάχᾱς, **-ου**, ὁ (**νικάω**+**μάχη**)· ὁ νικητὴς ἐν τῇ μάχῃ.

νῖκος, **-εος**, τό, μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ **νίκη**.

νικῶεν, ἀττ. συνῳρ. ἀντὶ **νικάοιεν**, γ' πληθ. Εὐκτ. τοῦ **νικάω**.

νῖν, δωρ. καὶ ἀττ. ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ γ' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων., ἀντὶ **αὐτόν**, **αὐτήν**, **αὐτό** ‖ οὐδέποτε κεῖται ὡς αὐτοπαθὴς ‖ ἀντὶ τῆς αἰτ. οὐδ. **αὐτὸ** κεῖται σπανιώτερον ‖ σπανίως ἐπίσης κεῖται ἀντὶ τῶν αἰτ. τοῦ πληθ. **αὐτούς**, **αὐτάς**, **αὐτὰ** ‖ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ὅμηρος καὶ οἱ γράφοντες ἐν ἰων. διαλ. χρησιμοποιοῦσι τὸν **μὶν** (βλ. λ.). [δι' ἐτυμ. βλ. **μίν**].

νιπτήρ, **-ῆρος**, ὁ (**νίζω**)· ἀγγεῖον νιψίματος (ἐν ᾧ νίπτεταί τις), λεκάνη.

νίπτρον, τό (**νίζω**)· ὕδωρ διὰ νίψιμον ‖ **κατὰ** τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.

νίπτω, μτγν. τύπος τοῦ **νίζω** (βλ. λ.).

νίσσομαι, μελ. **νίσομαι**·=**νέομαι** (βλ. λ.), πορεύομαι, ὑπάγω, ἔρχομαι, ἀπέρχομαι.

Ἔτυμ. : **νίσσομαι** ⟨*νι-νσο-μαι : **νέ(σ)ομαι** καὶ **ἅμενος** (βλ. λ. λ.), ἐξ ἰαπ. ῥ. ***nes-**, πρβλ. σανσκρ. γ' πληθ. **níṣatē** (ἐναγκαλίζονται) ⟨***ni-ns-atē**, μτχ. **nis-āna-ḥ**· τὸ **-σ-** τοῦ **νίσομαι** (φωνητικῶς θὰ **ἀνέμενέ** τις ***νίνομαι**) ὑποδηλοῖ ἐν ***νινσμαι**, ***νινσσαι** κλπ., ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν ἐνεστ. τοῦ σανσκρ.

ΝΙΤΡΟΝ, τό, παρ' Ἡροδ. καὶ ἀττ. **λίτρον**· ἀνθρακικὴ σόδα, σόδα ἢ ποτάσσα (ὁρυκτὸν ἁλκαλικὸν ἅλας) [**νίτρον**, ἰων-αττ. **λίτρον** (κατ' ἀνομ. **ν-τ**⟩**λ-τ**)· **νίτρον** ⟨ἑβρ. **neṭr** ἢ, κατ' εὐθεῖαν, αἰγ. **nṭr(j)**].

νῖφα, τήν, ἀνώμ. αἰτ. τοῦ **νιφὰς** (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***νίφ**)· τὴν χιόνα.

Ἔτυμ. : **νίφα** (⟨ἰαπ. *snigvh-ŋ), πρβλ. ὁμηρ. **ἀγά-νιφος**, λατ. **nix**, γεν. **niv-is**, παλ-σλαυ. **snėgŭ**, λιθ. **snegas**, λεττ. **snigs**, παλ-πρωσσ.**snaygis**, γοτθ.**snaiws** (***snoigʷho-s**, παλ-norr. **snoer**, ἀγγλ-σαξ. **snāw**, παλ-γερμ. **snēo**, παλ-norr. **sniwa**, ἀγγλ-σαξ. **snīwan**, παλ-ιρλ. **snige** (σταγών, βροχή), μεσ-ιρλ. **snechta** (χιών) : ***νιφετός**, **νείφει** (**νίφει**), λατ. **ninguit**, **nivis**, λιθ. **sniñga**, **snekt**, παλ-ιρλ. **snigid**· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***sneigvh-** (χιονίζω).

νῖφας, **-άδος**, ἡ (**νίφω**)· νιφὰς (τουλούπα) χιόνος ‖ ἐν τῷ πληθ.=χιονοδύελλα, «χιονιά». 2) γενικῶς, ὄμβρος, δυνατὴ βροχή, «μπόρα». 3) μτφρ. **νιφὰς πολέμου** = πολεμικὴ δύελλα (καταιγίς).— **II** ὡς ἐπίθ., θηλ. τοῦ **νιφόεις**, χιονισμένη, κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **νίφα**].

νῖφέμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ **νίφω**.

νῖφετός, **-οῦ**, ὁ (**νίφω**)· χιονοδύελλα ‖ παρὰ μτγν. σημ. καὶ βροχή.

νῖφό-βολος, **ον** (**νίφα**+**βάλλω**)· νιφόβλητος, βαλλόμενος ὑπὸ χιόνος, χιονοσκεπής ‖ «χειμωνιάτικος».

νῖφόεις, **εσσα**, **εν** (**νίφα**)· πλήρης χιόνος, χιονώδης, χιονιζόμενος, χιονοσκεπής.

νῖφο-στῐβής, **ές** (**νίφα** + **στιβεῖν** τοῦ **στείβω**)· στοιβαγμένος ἀπὸ χιόνι, πλήρης χιόνων.

ΝΙΦΩ, μελ. **νίψω**· ἀμτθ. χιονίζω ‖ **ὁ θεὸς νίφει**, ἢ ἁπλῶς **νίφει** = χιονίζει, πίπτει χιών.— **II** μτθτ. καλύπτω μὲ χιόνα ‖ παθητ. καλύπτομαι ὑπὸ χιόνος, χιονίζομαι· πρβλ. **ὕω**, **ὕομαι** [δι' ἐτυμ. βλ. **νίφα**].

νίψαι, **νίψασθαι**, ἀπρφ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ α' τοῦ **νίζω**.

νίψω, μέλλ. τοῦ **νίζω**, καὶ τοῦ **νίφω**.

νοερός, **ά**, **όν** (**νόος**, **νοῦς**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ διὰ τοῦ νοῦ (διὰ τῆς διανοήσεως μόνον) γινωσκόμενος (ἀντιθ. τῷ **αἰσθητός**), ὁ ἐν νῷ συλλαμβανόμενος, ὁ ἀναγόμενος εἰς τὸν νοῦν, διανοητικός.

νοέω, μελ. **νοήσω** καὶ ἰων. **νώσω**· ἀόρ. α' **ἐνόησα** καὶ ἰων. **ἔνωσα**· πρκ. **νενόηκα** καὶ ἰων. **νένωκα**.—**Μέσον**, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. **νοήσατο** καὶ ἰων. μτχ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου **νωσάμενος**.— Παθητ., ἀόρ. α' **ἐνοήθην**· πρκ. **νενόημαι** καὶ ἰων. **νένωμαι**· ἰων. ὑπερσ. **ἐνενώμην**· (**νόος**)· παρατηρῶ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀλλὰ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε συγχρόνως κάμνω τὴν διάκρισιν (τοῦ ὁρωμένου ἀπὸ ἄλλων ὁμοίων) διὰ τοῦ νοῦ (διὰ τῆς σκέψεως), νοερῶς παρατηρῶ· διακρί-

νεται δηλ. ἀπὸ τὸ ἁπλοῦν *ὁρῶ*, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν σωματικὴν αἴσθησιν τῆς ὁράσεως σημαῖνον «βλέπω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν», ὅπως δεικνύουν π. χ. αἱ ὁμηρ. φράσεις *τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε* = ὅταν τὸν εἶδεν, ἀντελήφθη ποῖος ἦτο (τὸν ἐπρόσεξε), *οὐκ ἴδεν οὐδ' ἐνόησε* = οὔτε μὲ τὰ μάτια τοῦ σώματος εἶδε οὔτε μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς παρετήρησεν ‖ παρατηρῶ.— **II** ὀκέπτομαι ‖ ἀπολ. εἶμαι διατεθειμένος ‖ ὅθεν, προτίθεμαι, σκοπεύω, ἔχω κατὰ νοῦν ‖ μετ' ἀπρφ., σκοπεύω (ἔχω κατὰ νοῦν) νὰ πράξω τι ‖ ἐν τῇ μτχ. *νοέων* = συνετός, φρόνιμος | σύννους | καλῶς γνωρίζων. 2) ἐπὶ λέξεων ἢ ἐκφράσεων, σημαίνω, δηλῶ, ἔχω ὡρισμένην ἔννοιαν (σημασίαν).— **III** καταλήγω εἰς συμπέρασμα, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, σχεδιάζω.— **IV** νομίζω, θεωρῶ, πρᾶγμά τι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.

νόημα, *-ατος,* τὸ (*νοέω*)· πᾶν ὅ,τι βάλλει τις εἰς τὸν νοῦν του, ὅ,τι σκέπτεταί τις, σκέψις, ἰδέα.— **II** πρόθεσις, σκοπός, σχέδιον, ἀπόφασις.— **III** γενικῶς, διάνοια, νοῦς, τὸ νοεῖν, ἡ διανόησις, ἀντίληψις, νοημοσύνη· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νοήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*νόημα*)· ὁ πλήρης σκέψεων, σκεπτικός, σύννους ‖ συνετός, φρόνιμος, μυαλωμένος (ὡς καὶ νῦν) ‖ ὡσ. ὁ ὑγιὴς τὸν νοῦν, ὀρθοφρονῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *παραφρονέων*.

νόησις, *-εως,* ἡ (*νοέω*)· ἡ διὰ τοῦ νοῦ ἀντίληψις, σκέψις, νοημοσύνη, διανόησις (ἀντίθ. τῷ *αἴσθησις*).

νοητικός, *ή, όν* (*νοέω*)· ὁ νοήμων, ὀξέως νοῶν, ὀξύνους, εὐφυής.

νοητός, *ή, όν* (*νοέω*)· διὰ τοῦ νοῦ ἀντιληπτός, διὰ τῆς διανοίας καταληπτός, ὅ,τι καὶ νῦν λέγομεν νοητόν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλο τι ὁρατὸν ἢ αἰσθητόν.

νοθᾱ-γενής, *ές,* θωρ. ἀντὶ *νοθηγενὴς* (*νόθος* + *γενέσθαι*)· ὁ νόθος ἢ ἐκ νόθων γεννηθείς ‖ ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς, ἐκ ταπεινῶν καταγόμενος.

νοθο-καλλοσύνη, ἡ (*νόθος* + *κάλλος*)· νόθον (πλαστὸν) κάλλος, μὴ γνησία (μὴ φυσικὴ) ὡραιότης.

ΝΟ'ΘΟΣ, *η, ον,* ἀττ. καὶ *-ος, -ον*· ὁ μὴ γνήσιος, ὁ μὴ ἐκ νομίμου γάμου προερχόμενος, υἱὸς δούλης ἢ παλλακῆς, ὁ νόθος (κοιν. «μοῦλος») *ὡς* λέγομεν καὶ σήμερον ‖ *νόθος υἱὸς* (=τὸ φυσικὸν τέκνον, οὐχὶ καρπὸς νομίμου γάμου, ἀλλὰ τῆς κατὰ φύσιν ζωώδους συνουσίας), ἀντίθ. τῷ *γνήσιος υἱός*, λατ. **legitimus.**— **II** γενικῶς, πλαστός, κίβδηλος, *ὑποβολιμαῖος*.

Ἔτυμ.: σκοτ. ἐτυμολ.· συσχετίζεται *ὑπό τινων πρὸς* τὸ σανσκρ. **andhá-ḥ,** Ζενδ. **anda** (σκοτεινός, τυφλός), gaul. **anda-bata** (μονομάχος φορῶν περικεφαλαίαν ἄνευ ὀπῶν, δηλ. μὴ βλέπων, τυφλός), πάντων τούτων ἀναγομένων εἰς σανσκρ. ***anodh-** (τυφλός), ἀλλὰ τοῦτο θεωρεῖται λίαν ἀμφίβολον ὑπὸ τῶν περισσοτέρων. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος συνανήκουν τὰ παρ' Ἡσυχ. *νυθὸς* (= μυστικός), *νυθώδης* (=σκοτεινός): λατ. **nubes** (νέφος).

νοίδιον, τὸ (καὶ **νοΐδιον**), ὑποκορ. τοῦ *νόος—νοῦς*· μικρὰ σκέψις, σημείωσις.

νομαῖος, *α, ον* (*νομός*)· νομαδικός, ὁ ἐν τῇ νομῇ ζῶν, ὁ ἐκ τῆς βοσκῆς ζῶν ‖ ὅθεν, περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ποιμήν.

νόμαιος, *α, ον* (*νόμος*)· ὁ εἰδισμένος, συνήθης, συνηθιζόμενος, συμβατικός ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. *τὰ νόμαια* = *τὰ νόμιμα* δηλ. ἤθη καὶ ἔθιμα, συνήθειαι, λατ. **instituta.**

νομ-άρχης, *-ου,* ὁ (*νομὸς*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων Αἰγυπτιακοῦ νομοῦ ‖ τὸ αὐτὸ καὶ παρὰ Σκύθαις.

νομάς, *-άδος,* ὁ, ἡ (*νομός*)· ὁ περιπλανώμενος χάριν νομῆς (βοσκῆς), ὁ νομαδικῶς (νομαδικὸν βίον) ζῶν, ὁ περιφερόμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ‖ ***Νομάδες,*** οἱ=ποιμενικαὶ φυλαὶ περιπλανώμεναι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὁμοῦ μετὰ τῶν ποιμνίων των ‖ ***Νομάδες*** (ὡς κύρ. ὄνομα)=οἱ κάτοικοι τῆς Νουμιδίας ἐν Ἀφρικῇ, λατ. **Numidae.**— **II** ὁ βοσκόμενος, βόσκων, τρεφόμενος ‖ ὁ εἰς τὰς νομὰς ἐκτεθειμένος.

νόμευμα, τό, γεν. *-ατος* (*νομεύω*)· τὸ βόσκημα, τὸ βόσκειν ποίμνιον ἢ ἀγέλην.

νομεύς, *-έως,* ἐπ. *-ῆος,* ὁ (*νέμω, νομός*)· ὁ ποιμὴν ἢ βουκόλος.— **II** ὁ διανέμων, διανομεύς, διαμοιραστής.— **III** ἐν τῷ πληθ. *νομέες*= *ἐγκοίλια,* τ. ἔ. αἱ πλευραὶ τοῦ πλοίου.

νομεῦσι, δοτ. πληθ. τοῦ *νομεύς*.

νομευσῶ, δωρ.ἀντὶ *νομεύσω*, μελ.τοῦ *νομεύω* (βλ.λ.).

νομεύω (*νομεύς*)· ἐνεργ., ὁδηγῶ εἰς τὴν βοσκήν, βόσκω, τρέφω ‖ παθ., ἐπὶ τῶν ποιμνίων, ὁδηγοῦμαι εἰς τὴν βοσκήν, βόσκομαι, ὑπό τινος ‖ *βουσὶ νομοὺς νομεύω*=μὲ τὰ βώδια βόσκω («καθαρίζω») τὰς *νομὰς* (τὰ βοσκοτόπια), λατ. **depascere** ‖ ἀπολ., εἶμαι νομεύς (δηλ. ποιμήν), νέμω (βόσκω) ποίμνια.

νομή, *ἡ* (*νέμω*)· βοσκή, τόπος βοσκῆς, βοσκότοπος ‖ φορβή, χόρτον, τροφή. 2) τὸ βόσκειν, τρώγειν, βόσκεσθαι, τρέφεσθαι, ἐπὶ ἀγέλης.— **II** διαίρεσις, διανομὴ ‖ κυρ. διανομὴ κληρονομίας.

νομῆες, ἐπ. ἀντὶ **νομεῖς,** ὀνομ. πληθ. τοῦ *νομεύς* (βλ. λ.).

νομίζω, μέλ. *νομίσω,* ἰων. *νομιέω,* ἀττ. *νομιῶ*· πρκ. *νενόμικα.*—Παθητ., ἀόρ. *α' ἐνομίσθην*· πρκ. *νενόμισμαι*· (*νόμος*)· θεωρῶ (παραδέχομαι, ἀναγνωρίζω) κάτι ὡς ἔθος (πάτριον ἔθιμον, συνήθειαν), λεγόμενον ἐπὶ πραγμάτων κοινῶς παραδεδεγμένων ἢ νομικῶς καθιερωμένων ‖ *νομίζω τοὺς θεοὺς* = ἀναγνωρίζω (καὶ πιστεύω εἰς) τοὺς θεοὺς ποὺ ἀναγνωρίζει ἡ Πολιτεία ‖ *ἐν ᾧ νομίζω θεοὺς* (γενικῶς καὶ ἀορίστως)=παραδέχομαι τὴν ὕπαρξιν θεῶν (ἢ θεοῦ, γενικῶς).—Παθητ. θεωροῦμαι, εἶμαι καθιερωμένος, εἶμαι ἐν χρήσει, συνηθίζομαι ‖ ἀπροσ. *νομίζεται*=συνηθίζεται, ὑπάρχει συνήθεια, εἶναι σύνηθες, εἶναι κοινῶς ἀνεγνωρισμένον ‖ *τὰ νομιζόμενα ἢ νενομισμένα*=ἤθη καὶ ἔθιμα, συνήθειαι, τὰ *νόμιμα*, οἱ νόμοι, λατ. **instituta.** 2) παραδέχομαι, υἱοθετῶ, μίαν συνήθειαν, τὴν ἐφαρμόζω, ἔχω συνήθειάν τινα, συνηθίζω νά...: *Ἕλληνες ἀπ' Αἰγυπτίων ταῦτα νενομίκασι*=οἱ Ἕλληνες ἔχουν παραλάβει τὰ ἔθιμα αὐτὰ ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους. 3) θεωρῶ (ἀναγνωρίζω, παραδέχομαί) τινα ὡς τι: *τοὺς κακοὺς χρηστοὺς νομίζειν*=θεωρεῖν τοὺς κακοὺς ὡς χρηστούς.— Ἐν τῷ παθητ., *τοῦ θεῶν νομίζεται;* = εἰς τίνα ἐκ τῶν θεῶν θεωρεῖται ὅτι εἶναι ἀφιερωμένον; τίνος θεοῦ θεωρεῖται ἱερόν; 4) ἐν τῷ παθ. ἀπολ., εἶμαι συνήθης. 5) παθητ., κυβερνῶμαι κατὰ παλαιοὺς νόμους καὶ παλαιὰ ἔθιμα.— **II** μετὰ δοτ., ὡς τὸ *χρῶμαι,* εἶμαι συνηθισμένος εἴς τι, ἔχω συνήθειάν τινα, «συνηθίζω» τι ‖ ἐντεῦθεν, ποιοῦμαι χρῆσίν τινος, μεταχειρίζομαί τι ‖ παρ' ἀττ. μεταχειρίζομαι ὡς τὸ τρέχον νόμισμα ἐν τῇ ἀγορᾷ.— **III** μετ' αἰτ καὶ ἀπρφ., νομίζω (θεωρῶ, πιστεύω, φρονῶ) ὅτι πρᾶγμά τι θά...

νομικός, *ή, όν* (*νόμος*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς τοὺς νόμους ‖ ὁ στηριζόμενος ἐπὶ νόμου, ὁ κατὰ νόμον.— **II** ὁ ἐπιστήμων τῶν νόμων, ὁ νομομαθής ‖ ὡσ. οὐσ. ὁ νομικός, ὁ Δικηγόρος (ὡς καὶ νῦν).

νόμῐμος, *η, ον* (*νόμος*)· σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον ἢ πρὸς τὴν συνήθειαν (τὰ ἤθη δηλ. καὶ τὰ ἔθιμα) ‖ ἐντεῦθεν, τυπικός, σύμφωνος πρὸς τοὺς γενικοὺς κανόνας, βασιζόμενος ἐπὶ προγράμματος. 2) νόμιμος, δίκαιος. 3) ἐν τῷ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. *τὰ νόμιμα* = συνήθειαι, ἤθη καὶ ἔθιμα ‖ *ἐπὶ ἐπικηδείων τελετῶν, νόμιμα ποιεῖν*=λατ. **justa facere** = τελεῖν τὰ κεκανονισμένα, ἀπονέμειν εἰς τὸν νεκρὸν τὰς συνηθιζομένας τιμάς, δάπτειν τινὰ κατὰ τὰ εἰωθότα.— **II** ἐπὶ προσώπων, ὁ τηρῶν τὸν νόμον· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νομίμως, ἐπίρ. τοῦ *νόμιμος*· συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, νομίμως (ὡς καὶ νῦν) ‖ συγκρ. *νομιμώτερον*.

νόμιος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*νομός, νομή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ποιμένας, ποιμενικός.

νόμῐσις, *-εως,* ἡ (*νομίζω*)· ἔθος, συνήθεια, χρῆσις (κυρ. ἡ ἐξ ἀρχῆς γνώμη, τὸ νομιζόμενον, ἡ πίστις), ἡ καθωρισμένη πίστις ‖ ὡσ. ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκτιμᾷ τίς τι.

νόμισμα, *-ατος,* τὸ (*νομίζω*)· πᾶν τὸ ἀνεγνωρισμένον παλαιόθεν καὶ καθιερωμένον ἐκ τῆς χρήσεως, τὸ νενομισμένον ἔθος, ἔθιμον· ἤτοι: 1) τὸ καθιερωμένον (τότε ἐν ἰσχύϊ, ἐν χρήσει) νόμισμα μιᾶς χώρας, λατ. **num(m)us, numisma** (πρβλ. καὶ ἐν *νομίζω* II, ἐν τέλει). 2) τὸ καθιερωμένον μέτρον βάρους ἢ μήκους κ.τ.ὅ. μιᾶς χώρας, τὸ νόμιμον μέ-

τρον. 3) πᾶς θεσμὸς ἤ ἔθιμον καθιερωμένον ὑπό μακρᾶς χρήσεως.

νομο-γράφος, *ον* (*νόμος* + *γράφω*)· ὁ γράφων νόμους, ὁ νομοθετῶν ‖ ὡς οὐσ., ***νομογράφος,*** *ὁ*=νομοθέτης.

νομο-δείκτης, *-ου, ὁ* (*νόμος* + *δείκνυμι*)· ὁ δεικνύων τοὺς νόμους, ὁ ἑρμηνεύων τοὺς νόμους.

νομο-διδάσκαλος, *ὁ* (*νόμος*+*διδάσκαλος*)· ὁ διδάσκαλος τοῦ νόμου, λεγόμενος ἄλλως καὶ ***νομοδιδάκτης,*** *ὁ*.

νομο-θεσία, *ἡ* (*νομοθετέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ τιθέναι νόμους, τὸ νομοθετεῖν.— **II** περιληπτ., τὸ σύνολον τῶν νόμων, ὡς καὶ νῦν.

νομο-θετέω, μελ. *-ήσω* (***νομοθέτης***)· ***τίθημι νόμους,*** εἶμαι νομοθέτης, κάμνω (καθιερῶ, θεσπίζω) νόμους.— Παθητ., ἐπί κράτους, ἔχω νόμους, ἔχω συλλογὴν (σύστημα) νόμων.— Μέσον, τίθημι (κάμνω) νόμους δι' ἑαυτόν (πρὸς χρῆσίν μου).— **II** ὁρίζω τι διὰ νόμου, νομοθετῶ τι.— Παθητ., ὁρίζομαι διὰ νόμου, νομοθετοῦμαι· ἐξ αὐτοῦ τὸ

νομο-θέτημα, *-ατος,* τὸ (***νομοθετέω***)· τὸ νομοθετηθέν, νομοθετημένον, νόμος, διάταγμα.

νομο-θέτης, *-ου, ὁ* (*νόμος*+*τίθημι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ τιθεὶς νόμους, ὁ νομοθετῶν, ὁ νομοθέτης.— **II** ἐν Ἀθήναις, οἱ ***Νομοθέται*** ἦσαν πολυμελὴς ἐπιτροπή ἐκ δικαστῶν, εἰς οὓς ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ σύνταξις νέων νόμων καὶ ἡ ἀναθεώρησις τῶν κειμένων.

νομόν-δε, ἐπίρ. (*νομός*)· εἰς βοσκήν.

νομός, *-οῦ, ὁ* (*νέμω*)· τόπος βοσκῆς, τόπος ἔνθα βόσκονται (βόσκουσι) κτήνη, βοσκή ‖ ***νομὸς ὕλης*** = δασώδης βοσκότοπος. 2) χόρτα βοσκῆς, χλόη, νομή ‖ γενικῶς, τροφή. 3) μτφρ. ***ἐπέων πολὺς νομὸς***=ἐκτεταμένον πεδίον λόγων (ἀτελεύτητος σειρὰ λόγων, ἀπέραντος φλυαρία).— **II** διαμονὴ παραχωρηθεῖσα εἴς τινα, τόπος διαμονῆς δοθεὶς εἴς τινα, διαμέρισμα, ἐπαρχία, σατραπεία, λατ. **praefectura**· [δι' ἐτυμολ. βλ. *νέμω*].

νόμος, *-ου, ὁ* (*νέμω*)· πᾶν ὅ,τι ἔχει παραχωρηθῆ εἴς τινα κατ' ἀπονομήν, τὸ δοθὲν εἴς τινα ὡς μερίδιον, τὸ διανεμηθὲν καὶ τὸ ὁποῖον τὸ κατέχει τις ὡς μερίδιόν του· ἤτοι: 1) χρῆσις, συνήθεια πατροπαράδοτος, σύμβασις ‖ ἑπομένως, πᾶν ὅ,τι ἐκ τοιαύτης πατροπαραδότου χρήσεως καὶ συνηθείας ἀποβαίνει δετικὸν δέσπισμα, ἔθιμον, νόμος, θεσμός, λατ. **institutum** ‖ ***νόμῳ*** = κατ' ἔθος, κατὰ συνθήκην, κατὰ συμφωνίαν, κατὰ κοινὴν συναίνεσιν, ἀντίθ. τῷ ***φύσει*** (= κατὰ φύσιν).— Ἐν Ἀθήναις, ***νόμοι*** ἐκαλοῦντο εἰδικῶς οἱ Νόμοι τοῦ Σόλωνος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς τοῦ Δράκοντος, οἵτινες ἐκαλοῦντο ***θεσμοί.*** 2) ***χειρῶν νόμος***=ὁ νόμος τῆς βίας, τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου (ἀντίθ. τῷ ***δίκης νόμος***) ‖ ***ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρομαι*** (ἤ ***ἀπόλλυμαι*** ἤ ***πίπτω***) = ἀποθνήσκω (φονεύομαι) κατὰ τὴν συμπλοκὴν (μάχην) ‖ ***ἐς χειρῶν νόμον ἀφικόμην***=ἤλθον εἰς χεῖρας, «ἔφθασα στὰ χέρια».— **II** μουσικὸς ρυθμός, ἦχος ‖ ᾄσμα, ᾠδή ‖ ***νόμοι πολεμικοί***= μέλη πολεμικά, πολεμικὰ ᾄσματα, πολεμικὰ ἐμβατήρια [δι' ἐτυμολ. βλ. *νέμω*].

νομο-φύλαξ, *-ακος, ὁ* (*νόμος* + *φύλαξ*)· ὁ φύλαξ τῶν νόμων.

νοό-πληκτος, *ον* (*νόος*+*πλήσσω*)· ὁ πλήττων (ταράσσων, παραλύων) τὸν νοῦν.

ΝΟ'ΟΣ, *νόου,* καὶ συνῳρ. **νοῦς,** *νοῦ,* ὁ· μτγν. ἐσχηματίσθησαν καὶ: γεν. ***νόος,*** δοτ. ***νοΐ,*** αἰτ. ***νόα,*** ὀνομ. πληθ. ***νόες***· ὁ νοῦς, ὡς ἀντιλαμβανόμενος καὶ κρίνων, ἀντίληψις, προσοχή, κρίσις, λατ. **mens** ‖ ***νόῳ*** ἤ ***σὺν νόῳ***=φρονίμως, συνετῶς, μὲ νοῦν ‖ ***παρὲκ νόον*** =ἄνευ νοῦ, ἀνοήτως, ἀκρίτως ‖ ***ἀνθρώπων νόος*** = ἡ τῶν ἀνθρώπων (τοῦ ἀνθρώπου, γενικὰ) διάθεσις, τὸ ἀνθρώπινον ἦθος ‖ ***ἐκ παντὸς νόου*** = ἐξ ὅλης καρδίας ‖ ***κατὰ νόον***=λατ. **ex sententia**=συμφώνως πρὸς τὸν νοῦν (πρὸς τὰς διαθέσεις) τινός.— **II** σκέψις, σκοπός, σχέδιον, ἀπόφασις.— **III** ἡ ἔννοια ἤ ἡ σημασία μιᾶς λέξεως ἤ μιᾶς ἐκφράσεως.

Ἔτυμ. : ***νόος***· ***νοεῖν***· ***νόημα***· ***νουθετεῖν***· Σκοτειν. ἐτυμ.· τὸ συνεσχέτισάν τινες πρὸς τὸ ***νεύω,*** λατ. **numen,** ἀλλ' ἄλλοι θεωροῦν ὅτι ἀντιστρατεύεται εἰς τοῦτο ἡ διαφορὰ τῶν σημασιῶν, καίτοι αὕτη δὲν φαίνεται εἰς ἡμᾶς τοὐλάχιστον τόσον μεγάλη· ὑπό τινων ἐθεωρήθησαν συγγενῆ τὰ γοτθ. **snutrs** (σοφός), παλ-γερμ. **snotar** (νοήμων)· ἄλλοι τὸ συσχετίζουν πρὸς τὸ γερμ. **sinn** (νόημα, ἔννοια), ἐφ' ὅσον ***νόος*** ⟨ **snov-o-s* ⟨ ἰαπ. **senevo-, senva-,* πρβλ. λατ. **sentio.** Ἄλλοι τὸ παράγουσιν ἐξ ἧς καὶ τὸ ***νέω*** (=κολυμβῶ) ῥίζης, θεωροῦντες ὅτι ἡ λ. ***νόος*** βασικῶς σημαίνει «ρεῦμα σκέψεων καὶ συναισθημάτων». Βλ. καὶ ***πιεντός.***

νοσερός, *ά, όν* (***νόσος***)· =***νοσηρὸς*** (βλ. λ.), ἀσθενικός, φιλάσθενος.

νοσέω, μελ. *-ήσω* (***νόσος***)· ὅ,τι καὶ νῦν, νοσῶ, εἶμαι ἀσθενής, εἶμαι φιλάσθενος, πάσχω εἴτε κατὰ τὸ σῶμα εἴτε κατὰ τὴν ψυχήν. 2) μτφρ. εἶμαι στενοχωρημένος, εἶμαι καταπεπονημένος, πάσχω, ὑποφέρω.

νοσηλεία, *ἡ* (***νοσηλεύω***)· ἐνεργ., τὸ νοσηλεύειν ἀσθενοῦντα, τὸ περιποιεῖσθαι νοσοῦντα. 2) ἐκ τοῦ παθητ., ἀσθένεια ἀπαιτοῦσα θεραπείαν, περιποίησιν. **II** ὕλη πυώδης ἐκρέουσα ἐξ ἕλκους.

νοσηλεύω (***νοσέω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιποιοῦμαι (θεραπεύω) νοσοῦντα.—Παθητ., ἔχω ἀνάγκην ἰατρικῆς περιθάλψεως, εἶμαι ἀσθενής.

νόσημα, *-ατος,* τὸ (***νοσέω***)· ἀσθένεια, νόσος, λοιμός. 2) μτφρ. βαρεῖα θλῖψις ‖ κακὴ κατάστασις πραγμάτων.

νοσημάτ-ώδης, *ες* (*νόσημα*+*εἶδος*)· ***νοσώδης*** (βλ. λ.), νοσηρός, φιλάσθενος.

νοσηρός, *ά, όν* (***νοσέω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ μὴ ὑγιής ‖ ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν, ἀνθυγιεινός (ἐπὶ τόπων π. χ.).

ΝΟ'ΣΟΣ, ἰων. **νοῦσος,** *ἡ*· ὅ,τι καὶ νῦν, ἀσθένεια, ἀρρωστία, «ἄρρωστημα» ‖ ἀδιαθεσία.— **II** μτφρ. θλῖψις, στενοχωρία, ἀθλιότης, δυστυχία, συμφορά, τὸ κακόν. 2) νόσος τοῦ νοῦ, κυρ. **παραφροσύνη,** μανία. 3) γενικῶς, ὄλεθρος, βλάβη ‖ **κακὴ κατάστασις** τῶν πραγμάτων μιᾶς πόλεως ἤ **χώρας.**

Ἔτυμ. : ***νόσος***· ***νοσεῖν***· ἀβεβ. ἐτυμολ.· ὑπεστηρίχθη ὅτι ***νόσος*** ⟨ **νοθσ-Fo-ς* : ***νωθρός, νωθής,*** σανσκρ. ग्adhrá-ḥ (πτωχός, ἄσημος) ⟨ **ग्dhro-,* παλ-γερμ. **anado, anto** (ἀπονέκρωσις, ἐξευτελισμός), παλ-σαξ. **ando** (ἐρεθισμός, ὀργή), ἰαπ. **onodh-*˙ κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ***νόσος*** ⟨ *νορτσFo-ς:* λιθ. **narsas** (βιαία ὀργή), **narsùs** (**nartsùs*)= μανιακός, σανσκρ. **नृtyati, náṭati** (χορεύειν), πρβλ. ἑλλ. ***ὀρχεῖσθαι*** : σανσκρ. ग्ghaṭ (τρέμω ἀπὸ τὸ πάθος, δορυβῶ)· πάντα ταῦτα ὅμως εἶναι ἀμφίβολα, ὅπως τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ συσχέτισις τοῦ **νοτσFος* ἤ **νοθσFος* (καταστροφή, κατανάλωσις) πρὸς τὸ γοτθ. **nidwa** (=***βρῶσις***).

νοσο-φόρος, ἰων. **νουσοφ—** (***νόσος***+***φέρω***)· ὁ φέρων (προκαλῶν) νόσον ἤ λύπην.

νοσσεύω, συντετμ. ἀντὶ ***νεοσσεύω*** (βλ. λ.).

νοσσιά, *ἡ,* καὶ **νοσσίον,** τό, ἀττ. συντετμ. ἀντὶ ***νεοσσ—*** (βλ. λ. λ.).

νοσσίς, *-ίδος, ἡ,* ὑποκορ. τοῦ ***νοσσός,*** ἀττ. συντετμ. ἀντὶ τοῦ ***νεοσσὶς***=μικρὸν πτηνόν, πουλάκι ‖ ὡσ. καὶ κορασίς, νεᾶνις.

νοσσο-τροφέω, συντετμ. ἀντὶ τοῦ ***νεοσσοτροφέω*** (βλ. λ.).

νοστέω, μελ. *-ήσω* (***νόστος***)· ἐπιστρέφω, ἔρχομαι ἤ πηγαίνω ὀπίσω, εἰς τὸν οἶκόν μου ἤ εἰς τὴν πατρίδα μου. 2) ἐπιστρέφω οὖσα ἔπειτα ἀπὸ κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διέτρεξα, διαφεύγω κίνδυνον. 3) γενικῶς, πηγαίνω, ἔρχομαι, ταξιδεύω.

νοστήσειε, αἰολ. γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***νοστέω.***

νοστησέμεν, ἐπ. ἀπρφ. μέλλ. ἀντὶ ***νοστήσειν*** τοῦ ***νοστέω.***

νόστιμος, *ον* (***νόστος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ‖ ***νόστιμον ἦμαρ*** = ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιστροφῆς. 2) ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιστρέψῃ, ὅστις πρόκειται νὰ ἐπανέλθῃ, ἄρα ζῶν, ἐπιζῶν, ὑγιής, ἀσφαλής, λατ. **salvus.**

νόστος, *-ου, ὁ* (***νέομαι***)· ἡ εἰς τὸν οἶκον ἤ τὴν πατρίδα ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος ‖ μετὰ γεν. τοῦ τόπου, ἐπιστροφὴ εἴς τινα τόπον. 2) γενικῶς, πλοῦς, ταξίδιον ‖ ***νόστος φορβῆς***=ταξίδιον διὰ νὰ φέρῃ τις

εἰς τὸν οἶκόν του τροφήν, τ. ἔ. ἔξοδος πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς.

νόσφι, πρὸ δὲ φων. ἢ χάριν τοῦ μέτρου ***νόσφιν*** : I ὡς ἐπίρ. τόπου, μακράν, χωριστά, εἰς ἀπόστασιν || ἐντεῦθεν, κατὰ μέρος, κρυφίως, λάθρᾳ || ***νόσφιν ἀπό*** μετὰ γεν. (ὡς τὸ ***νόσφι*** II) = μακρὰν ἀπό ..., «χωριστά».— ■ ὡς πρόθ. μετὰ γεν., μακρὰν ἀπό ..., χωριστὰ ἀπό ..., κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τόπου || ἐντεῦθεν, ἄνευ, χωρίς, ἐγκαταλελειμμένος ὑπό τινος. 2) ἐπὶ σκέψεως ἢ διαθέσεως : ***νόσφιν Ἀχαιῶν***=χωριστὰ ἀπὸ τοὺς Ἀχαιούς, δηλ. κατὰ τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι διάφορον τοῦ τῶν Ἀχ. 3) πλήν, ἐκτός, πρὸς τούτοις.

Ἔτυμ.: νόσφι(ν) · ***νοσφίδιος*** · ***νοσφίζω*** · ***-φι(ν)***〈ἰαπ. *-bhi, *-bhim, πρβλ. ***ἔννηφιν*** (=μεθαύριον), ***στρατόφι*** κλπ.· κατά τινας τὸ πρῶτον τμῆμα ***νοσ-*** = ***νοτ-*** ἢ ***νωτ-***, ὥστε ***νόσ-φι*** θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχάς, ὀπίσω, ὄπισθεν, καὶ ***νοσφίζομαι***=στρέφω τὰ νῶτά μου.

νοσφίδιος, α, ον (***νόσφι***) · μεμακρυσμένος, ἀποχωρισμένος, κρύφιος, μυστικός, λαθραῖος || κλοπιμαῖος

νοσφίζω, μελλ. ***-ίσω***, ἀττ. ***νοσφιῶ*** (***νόσφι***) · ἀπομακρύνω, μετακινῶ, χωρίζω.— ■ μέσον καὶ παθητ. ***νοσφίζομαι***, μελ. ***-ίσομαι*** · μέσ. ἀόρ. α' ***ἐνοσφισάμην***, ἐπ. μτχ. ***νοσφισσάμενος*** · παθητ. ἀόρ. α' ***ἐνοσφίσθην*** · ἀπομακρύνω ἐμαυτόν, ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ || μετὰ ἐνεργ. σημ., ἐγκαταλείπω, ἀφίνω, παραιτῶ, τι. 2) μτφρ. ἀποξενώνομαι, ἀπομακρύνομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀπό τινος κατὰ τὴν σκέψιν (κατὰ τὸ φρόνημα), διαφωνῶ.— ■ ἐνεργ., ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, κλέπτω || μετὰ διπλῆς αἰτ., ἀποστερῶ τινα ἀπό τι (πρᾶγμα).— μέσον, βάλλω τι κατὰ μέρος δι' ἐμαυτόν, ἰδιοποιοῦμαι, σφετερίζομαι, οἰκειοποιοῦμαι. 2) ἀποχωρίζω τινὰ ἀπὸ τὴν ζωήν, τὸν ἐξαποστέλλω εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, φονεύω.

νοσφισθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***νοσφίζω***.

νοσφισσάμενος, ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***νοσφίζω***.

νοσ-ώδης, ες (***νόσος*** + ***εἶδος***) · ὁ ὁμοιάζων πρὸς νοσοῦντα, ὁ διατελῶν ἐν νοσηρᾷ καταστάσει, νοσηρός, ἄρρωστος, πάσχων || φιλάσθενος.— ■ ὡς ἐνεργ., ἀνθυγιεινός, βλαβερὸς εἰς τὴν ὑγείαν, ἐπιβλαβής.

νοτερός, ά, όν (***νότος***) · ὑγρός, πλήρης ὑγρασίας || ***νοτερὸς χειμών***=δύελλα μετὰ βροχῆς.

νοτία, ἡ · ὑγρασία, ὑγρότης, βροχή || ***νοτίαι εἱαριναί*** = βροχαὶ κατὰ τὸ ἔαρ, βροχαὶ τῆς πρώτης ἀνοίξεως.

νοτίζω, μελ. ***-ίσω*** · ὑγραίνω, βρέχω, μουσκεύω.— Παθ., ὑγραίνομαι, βρέχομαι.— ἀμτβ. εἶμαι ὑγρός.

νότιος, α, ον, καὶ ***-ος, -ον*** (***νότος***) · ὑγρός, πλήρης ὑγρασίας, βροχερός || ***ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν***=τὴν προσώρμισαν (τὴν ἄραξαν, δηλ. τὴν ***ναῦν***) «στὰ ἀνοικτὰ» (μακρὰν ἀπὸ τὴν ξηράν), τ. ἔ. ***ὑψηλὰ ἐν τῷ ὑγρῷ***, ἐν τῷ πελάγει, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀκτήν.— ■ νότιος, κείμενος πρὸς νότον, κείμενος νοτίως.

νοτίς, ***-ίδος***, ἡ (***νότος***) · ὑγρασία, ὑγρότης.

ΝΟ'ΤΟΣ, ***-ου***, ὁ · ὁ νότιος ἄνεμος, ἡ νοτιοδυτικὸς (κυρ. ὁ ἄνεμος τῆς βροχῆς), λατ. **notus, Auster.** — ■ τὸ νότιον ἢ νοτιοδυτικὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος, τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἐξ οὗ πνέει ὁ ἄνεμος.

Ἔτυμ.: νότος · ***νοτερός*** · ***νοτία*** · ***νότιος*** · ***νοτίς***〈ἰαπ. *snoi-, μεταπτωτ. τύπος τοῦ *snei-, *snə-i- (*snə- μεταπτ. τύπος τοῦ *sna-) ἐν τῷ λατ. **natare** καὶ ἀρμ. **nay** (ὑγρός) · βλ. ἐν ***νάω***.

νοττεύω, νοττίον κλπ., συντετμ. ἀντὶ ***νεοττ-***.

νου-βυστικός, ή, όν (***νοῦς***+***βύω***) · πεπληρωμένος νοῦ, εὐφυής, ἔξυπνος || συνετός.

νου-θεσία, ἡ · ἡ νουθέτησις, τὸ νουθετεῖν, παραίνεσις, συμβουλὴ || μομφή, ψόγος · ἐκ τοῦ

νου-θετέω, μελ. ***-ήσω*** (***νοῦς***+***τίθημι***) · τίθημι ἐν τῷ νῷ τινος, βάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν του εἴς τι || συμβουλεύω, προτρέπω, παραινῶ || ἐπιπλήττω, τιμωρῶ · ἐξ αὐτοῦ τὸ

νου-θέτημα, ***-ατος***, τὸ (***νουθετέω***) · συμβουλή, παραίνεσις.

νου-θετητέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***νουθετέω*** · ***δὲν δεῖ νουθετεῖν*** = τὸν ὁποῖον πρέπει τις νὰ νουθετῇ (συμβουλεύῃ κλπ.).

νου-θετικός, ή, όν (***νουθετέω***) · ὁ νουθετῶν (παραινῶν, συμβουλεύων), παραινετικός.

νου-μηνία, ἡ, ἀττ. συνῃρ. ἀντὶ τοῦ ***νεομηνία*** (***νέος*** +***μήνη***, ***μήν***) · ἡ νέα σελήνη, ὁ χρόνος τῆς ἐμφανίσεως τῆς νέας σελήνης, ἡ ἀρχὴ τοῦ σεληνιακοῦ μηνὸς παρ' ἀρχαίοις || βραδύτερον, ἡ πρώτη τοῦ μηνός.

νουν-εχής, ές (***νοῦς*** + ***ἔχω***) · ὁ ἔχων νοῦν, ἐχέφρων, φρόνιμος, συνετός.— ἐπίρ. ***νουνεχῶς***=συνετῶς, φρονίμως.

νοῦς, ὁ, συνῃρ. ἀντὶ ***νόος*** (βλ. λ.).

νοῦσος, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***νόσος***.

νουσο-φόρος, ον, ἰων. ἀντὶ ***νοσοφόρος***.

νῦ, τό· τὸ γράμμα (στοιχεῖον) ***ν*** (βλ. ἐν ἀρχῇ τοῦ γράμματος ***N***) [δάνειον ἐκ τῆς Φοινικικῆς, πρβλ. ἑβρ. **נוּן**].

νύ, νύ-ν' βλ. ***νῦν***.

νύγδην, ἐπίρ. (***νύσσω***) · μετὰ νύξεως, μὲ κέντημα, λατ. **punctim.**

νῦγεῖς, μτχ. παθ. ἀορ. δ' τοῦ ***νύσσω***.

νυκτάλωψ, ***-ωπος***, ὁ, ἡ (***νύξ***+***ὤψ***) · ὁ βλέπων ἐν καιρῷ νυκτός, ἢ ὁ βλέπων μόνον κατὰ τὴν νύκτα || κατ' ἄλλους ὅλως ἀντιθέτως σημ. ὁ τυφλὸς (μὴ βλέπων) κατὰ τὴν νύκτα.

Ἔτυμ.: νυκτάλωψ 〈***νυκτ-άνωψ*** κατ' ἀνομοίωσιν (***-άνωψ***〈α στερ. + ***ὄψομαι***, ***ὄπωπα***)=ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βλέπῃ τὴν νύκτα. Ἐπειδὴ ὅμως λίαν ἐνωρὶς συνεσκοτίσθη ἡ ἐτυμολογικὴ του προέλευσις, κατήντησε νὰ προσλάβῃ ὅλως διόλου ἀντίθετον σημασίαν ἀπὸ τὴν ἀρχικήν του.

νυκτέλιος, ον (***νύξ***) · νυκτερινός, ὄνομα τοῦ Διονύσου, ἐκ τῶν νυκτερινῶν αὐτοῦ ἑορτῶν || τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. ***τὰ νυκτέλια*** (ἐνν. ***ἱερά***)=ἡ ἑορτὴ τοῦ νυκτελίου Διονύσου, ἣτις ἤγετο ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτός.

νυκτερεία, ἡ (***νυκτερεύω***) · ἡ ἐν καιρῷ νυκτὸς θήρα, τὸ καταλαμβάνειν τὸ θήραμα κοιμώμενον.

νυκτερείσιος, ον · ἐσφαλμ. γραφὴ ἀντὶ ***νυκτερήσιος*** (βλ. λ.).

νυκτ-ερέτης, ***-ου***, ὁ (***νύξ*** + ***ἐρέσσω***) · ὁ κωπηλατῶν κατὰ τὴν νύκτα || ὁ ἁλιεύων τὴν νύκτα.

νυκτέρευμα, τό (***νυκτερεύω***) · τὸ νυκτερινὸν κατάλυμα.

νυκτερευτής, ***-οῦ***, ὁ (***νυκτερεύω***) · ὁ θηρεύων (ἢ ἁλιεύων) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτερευτικός, ή, όν · ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ἐν καιρῷ νυκτὸς θήραν (κατάλληλος διὰ νυκτερινὸν καρτέρι) · ἐκ τοῦ

νυκτερεύω, μελ. ***-σω*** (***νύκτερος***) · διέρχομαι τὴν νύκτα, διανυκτερεύω || ἐπὶ στρατιωτῶν, φυλάττω (φρουρῶ) νυκτερινὴν φυλακήν («βάρδια»), παραφυλάττω τὴν νύκτα, νυκτοφυλακῶ || ὡσ. θηρεύω ἢ ἁλιεύω ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτερήσιος, ον · νυκτερινός.

νυκτερῖνός, ή, όν (***νύξ***) · ὡς καὶ νῦν, ὁ ἐν καιρῷ νυκτός, λατ. **nocturnus.**

νυκτέριος, α, ον, καὶ ***-ος, -ον*** · —νυκτερινός.

νυκτερίς, ***-ίδος***, ἡ (***νύξ***, ***νύκτερος***) · ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ πτηνὸν τῆς νυκτός, κοιν. «νυχτερίδα», λατ. **vespertilio.**

νύκτερος, ον (***νύξ***) · νυκτερινός.

νυκτερ-ωπός, όν (***νύκτερος***+***ὤψ***) · ὁ ἔχων ὄψιν νυκτός, σκοτεινός || ὁ ἐν καιρῷ νυκτὸς φαινόμενος.

νυκτ-ηγορέω, ἢ μέσ. **νυκτηγορέομαι** (***νύξ***+***ἀγορά***) · συναθροίζω τὸ πλῆθος (καὶ δημηγορῶ πρὸς αὐτὸ) ἐν καιρῷ νυκτός · ἐξ αὐτοῦ τὸ

νυκτ-ηγορία, ἡ (***νυκτηγορέω***) · νυκτερινὴ συγκέντρωσις καὶ ἀγόρευσις κατ' αὐτήν.

νυκτ-ηρεφής, ές (***νύξ***+***ἐρέφω***) · κεκαλυμμένος (σκεπασμένος) ὑπὸ τῆς νυκτός (δηλ. τοῦ νυκτερινοῦ σκότους), σκοτεινός.

νυκτί-βρομος, ον (***νύξ***+***βρέμω***) · ὁ βρέμων (βροντῶν, ὠρυόμενος, βορυβῶν) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτί-γᾶμος, ον (***νύξ*** + ***γαμέω***) · ὁ ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐρχόμενος εἰς γάμον, ὁ λάθρᾳ νυμφευόμενος.

νυκτί-δρομος, ον (***νύξ*** + ***τρέχω***) · ὁ διὰ νυκτὸς (ἐν καιρῷ νυκτός) τρέχων.

νυκτί-κλέπτης, ***-ου***, ὁ·=***νυκτοκλέπτης*** (βλ. λ.).

νυκτῐ-κόραξ, -ᾰκος, ὁ (*νὺξ* + *κόραξ*)· εἶδος κόρακος, κρώζοντος κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, «νυχτοκόρακας» ‖ ὡσ. ὁ *ὦτος* (κοιν. «μποῦφος»).

νυκτῐ-κρῡφής, *ἐς* (*νὺξ*+*κρύπτω*)· ὁ κρυπτόμενος κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτῐ-λαθραιο-φάγος, *ον* (*νὺξ*+*λαθραῖος*+*φαγεῖν*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα λάθρᾳ ἐσθίων.

νυκτῐ-λάλος, *ον* (*νὺξ* + *λαλέω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα λαλῶν, ἠχῶν, ὁ ᾄδων παρακλαυσίθυρα, ὁ θυραυλῶν.

νυκτῐ-λαμπής, *ἐς* (*νὺξ*+*λάμπω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα μόνον λάμπων (φωτιζόμενος), ἐπομένως σκοτεινός ‖ ἢ καὶ: ὁ λάμπων ὡς ἡ νύξ, ἤτοι θεοσκότεινος.

νυκτῐ-νόμος, *ον*, καὶ **νυκτονόμος** (*νὺξ*+*νέμω*)· ὁ ἐν νυκτὶ νεμόμενος, ὁ κατὰ τὴν νύκτα μόνον βόσκων, ἐπὶ τῶν νυκτοβίων ζῴων.

νύκτιος, *α, ον* (*νύξ*)· νυκτερινός.

νυκτῐ-πᾰται-πλάγιος, *ον* (*νὺξ*+*πατέω*+*πλάγιος*)· ὁ ἐν καιρῷ νυκτὸς περιφερόμενος τῇδε κἀκεῖσε, ὁ τὴν νύκτα πλαγίας βαδίζων ὁδούς.

νυκτῐ-πλαγκτος, *ον* (*νὺξ* + *πλάζω*)· ὁ ἐν νυκτὶ περιπλανώμενος ‖ ὁ προκαλῶν νυκτερινὰς περιπλανήσεις, ὁ προκαλῶν ἀνησυχίαν, ὁ διαταράσσων, ὁ ἐγείρων ἀπὸ τῆς κοίτης ‖ *νυκτίπλαγκτος εὐνὴ*=ἀνήσυχος κλίνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δηλ. ἐγείρεται τις καὶ περιφέρεται τῇδε κἀκεῖσε ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτῐ-πλᾰνής, *ές*, καὶ **νυκτί-πλᾰνος,** *ον* (*νὺξ*+*πλανάω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα περιπλανώμενος, τῇδε κἀκεῖσε περιφερόμενος.

νυκτῐ-πόλος, *ὁν* (*νὺξ*+*πολέω*)· ὁ ἐν νυκτὶ περιφερόμενος, ὁ κατὰ τὴν νύκτα ἀναστρεφόμενος.

νυκτῐ-σεμνος, *ον* (*νὺξ*+*σεμνός*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα σεμνῶς τελούμενος (ἱερουργούμενος, ἢ καὶ μετὰ μτφρ. ἐνν., ὅπως π. χ. ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν δείπνων).

νυκτῐ-φᾰνής, *ές*, καὶ **νυκτῐφαὴς** (*νὺξ*+*φαίνομαι*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα λάμπων, ἢ κατὰ τὴν νύκτα ἐμφανιζόμενος.

νυκτῐ-φαντος, *ον* (*νὺξ*+*φαίνομαι*)· ὁ ἐμφανιζόμενος κατὰ τὴν νύκτα ‖ γενικῶς, ὁ νυκτερινός.

νυκτῐ-φρούρητος, *ον* (*νὺξ*+*φρουρέω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα φρουρῶν.

νυκτο-θήρας, -ου, ὁ (*νὺξ* + *θηράω*)· ὁ θηρεύων (κυνηγῶν) ἐν καιρῷ νυκτός.

νυκτο-κλέπτης, -ου, ὁ (*νὺξ* + *κλέπτω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα κλέπτων.

νυκτο-μᾰχέω, μέλ. -*ήσω* (*νὺξ* + *μάχη*)· μάχομαι κατὰ τὴν νύκτα, συγκροτῶ νυκτερινὴν μάχην· ἐξ αὐτοῦ τό

νυκτο-μᾰχία, ἡ (*νυκτομαχέω*)· νυκτερινὴ μάχη, μάχη κατὰ τὴν νύκτα, μάχη εἰς τὸ σκότος, εἰς τὸ σκοτεινά.

νυκτο-περι-πλάνητος, *ον* (*νὺξ*+*περιπλανάω*)· ὁ κατὰ τὴν νύκτα περιπλανώμενος.

νυκτο-πορέω, μελ. -*ήσω* (*νυκτοπόρος*)· πορεύομαι (ὁδοιπορῶ, ταξιδεύω) διὰ νυκτός (κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός).

νυκτο-πόρος, *ον* (*νὺξ*+*πόρος*)· ὁ ὁδοιπορῶν (ταξιδεύων) κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτο-φᾰής, *ἐς* (*νὺξ*+*φάος*)·=*νυκτιφαής*, ὁ φέγγων (λάμπων, δίδων φῶς) κατὰ τὴν νύκτα.

νυκτο-φῠλᾰκέω, μελ. -*ήσω* (*νυκτοφύλαξ*)· φυλάττω (φρουρῶ) κατὰ τὴν νύκτα, εἶμαι νυκτοφύλαξ (νυκτοφρουρός), εἶμαι φρουρός («σκοπός»).

νυκτο-φῦλαξ, -ᾰκος, ὁ, ἡ (*νὺξ* + *φύλαξ*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) κατὰ τὴν νύκτα, νυκτοφρουρός, φρουρός, «σκοπός», λατ. **excubitor.**

νυκτῷον, τό (*Νύξ*)· τὸ ἱερὸν (ὁ Ναὸς) τῆς Νυκτός.

νυκτ-ωπός, *ὀν* (*νὺξ* + *ὤψ*)·=*νυκτερωπὸς* (βλ. λ.)· ὁ ἔχων ὄψιν νυκτός, ὁ ὅμοιος πρὸς τὴν νύκτα, σκοτεινός.

νύκτωρ, ἐπίρ. (*νύξ*)· ἐν καιρῷ νυκτός, διὰ νυκτός, λατ. **noctu.**

νύμφᾱ, δωρ. ἀντὶ *νύμφη*.

νύμφᾰ, ποιητ. κλητ. τοῦ *νύμφη*, ἐν τῇ κλητ. προσφων. *ὦ νύμφᾰ φίλη*.

νυμφ-ᾰγωγός, *ὁν* (*νύμφη* + *ἄγω*)· ὁ ἄγων τὴν νύμφην, ὁ συνοδὸς τῆς νύμφης ‖ κυρ. ὁ ὁδηγῶν αὐτὴν ἀπὸ τὴν οἰκίαν της εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ‖ ὁ παράνυμφος ‖ «προξενητής» ‖ φίλος τοῦ γαμβροῦ.

νυμφαῖον, τό, καὶ *νύμφαιον* (*νυμφαῖος*)· τὸ ἱερὸν (ὁ Ναὸς) τῶν Νυμφῶν, λατ. **Nymphaeum**· ἐκ τοῦ

νυμφαῖος, *α, ον* (*νύμφη*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Νύμφας, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὰς Νύμφας.

νυμφᾶν, δωρ. γεν. πληθ. τοῦ *νύμφα*.

νυμφεῖος, *α, ον*, καὶ -*ος, -ον* (*νύμφη*)· ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην, νυμφικός, γαμήλιος.— ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ νυμφεῖον* (ἐνν. *δῶμα*) = ἡ νυμφικὴ παστάς, νυμφικὸς θάλαμος. 2) *νυμφεῖα* (ἐνν. *ἱερά*), τὰ = αἱ γαμήλιοι τελεταί, ὁ γάμος ‖ ὡσ. καὶ αὐτὴ ἡ νύμφη.

νύμφευμα, τό (*νυμφεύω*)· γάμος, μνήστευσις.— ‖ τὸ πρόσωπον τὸ ἐρχόμενον εἰς γάμον, τὸ νυμφευόμενον πρόσωπον, ἡ νύμφη.

νυμφευτήριος, *α, ον* (*νυμφεύω*)· γαμήλιος, ἀνήκων (ἀναφερόμενος) εἰς τὴν νύμφην.

νυμφευτής, -οῦ, ὁ (*νυμφεύω*)· ὁ φίλος τοῦ γαμβροῦ, ὁ παράνυμφος, ὁ συνοδεύων τὴν νύμφην εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ (εἰς τὸν νυμφίον).— ‖ νυμφίος, σύζυγος.

νυμφεύτρια, ἡ (*νυμφευτής*)· ἡ παράνυμφος, ἡ συνοδεύουσα τὴν νύμφην.— ‖ ἡ ἰδία ἡ νύμφη.

νυμφεύω, μελ. -*σω* (*νύμφη*)· δίδω εἴς τινα τὴν θυγατέρα μου εἰς γάμον, τὴν ὑπανδρεύω ‖ τὴν μνηστεύω μὲ κάποιον ‖ ὁδηγῶ τὴν νύμφην εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῆς γυναικός, ὑπανδρεύομαι, λατ. **nubere** ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀνδρός, νυμφεύομαι, λατ. **ducere.**— ‖ παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. *νυμφεύσομαι*, μέσ. καὶ παθ. ἀορ. *ἐνυμφευσάμην*, *ἐνυμφεύθην*· δίδομαι εἰς γάμον, ἐπὶ τῆς γυναικός.— ‖‖ μέσον, ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, λαμβάνω ὡς γυναῖκα, νυμφεύομαι.

ΝΥ'ΜΦΗ, ἡ, ἐν τῇ κλητ. καὶ *νύμφᾰ*· ὅ,τι καὶ νῦν, νύμφη, κοιν. «νύφη», λατ. **nupta** ‖ ἐντεῦθεν: 2) νεαρὰ σύζυγος. 3 κάθε ἔγγαμος γυνή, ὡς καὶ τὸ λατ. **nympha.** 4) παρθένος ὥριμος πρὸς γάμον.— ‖ ὡς κύρ. ὄνομα, Νύμφη, θεά «δευτέρας τάξεως», πρβλ. παρ' Ὁμ. *θεαὶ Νύμφαι*, ἑδρευούσαι εἰς πηγάς, δάση, ποταμούς, ὄρη κλπ., καὶ διακρινόμεναι δι' εἰδικῶν ὀνομασιῶν: *Ναϊάδες* (νύμφαι τῶν πηγῶν) | *Νηρηίδες* (νύμφαι θαλάσσιαι) | *Νύμφαι ὀρεστιάδες* ἢ *ὀρεάδες*, ἢ *οὔρειαι* ἢ *ὀρεσίγονοι* (αἱ τῶν ὀρέων) | *Δρυάδες* (καὶ *Ἁμαδρυάδες* καὶ *Ἀδρυάδες*) αἱ τῶν δασῶν νύμφαι (ὀνομασθεῖσαι οὕτω ἐκ τῆς δρυός, τοῦ φιλτάτου των δένδρου) | *Ὑάδες Νύμφαι* (αἱ τῆς βροχῆς) | *Λειμωνιάδες Νύμφαι* (αἱ τῶν λειμώνων) | *Πετραῖαι Νύμφαι* (αἱ τῶν βράχων) | *ὠκυθόαι νύμφαι* (αἱ τῶν ἀστέρων). 2) *Νύμφαι* καλοῦνται ἐνίοτε καὶ αἱ *Μοῦσαι* ‖ ἐντεῦθεν πᾶν πρόσωπον περιερχόμενον εἰς κατάστασιν ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐκστάσεως ἐκαλεῖτο *νυμφόληπτον*, τ. ἔ. κατειλημμένον (κυριευμένον) ὑπὸ τῶν Νυμφῶν—Μουσῶν (π. χ. μάντεις, ποιηταί, παράφρονες), λατ. **lymphati** ἢ **lymphatici.**— ‖‖ ἡ χρυσαλλὶς τῶν καμπῶν.

'*Ετυμ.*: *νύμφη*· *νύμφιος*· *νυμφεύω*: λατ. **nūbō, prōnŭba, cōnŭbium** (<*cō-snŭbiom, παλ-σλαυ. **snubiti,** Τσεχ. **snoubiti**· πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. λ. *νεῦρον*, *νυός*.

νυμφῐδιος, *α, ον*, ὡσ. -*ος, -ον* (*νύμφη*)· ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην, *νυμφικὸς* (βλ. λ.).

νυμφικός, *ή, όν*·=*νυμφίδιος* (βλ. λ.), ὅ,τι καὶ νῦν, νυμφικός, ἀνήκων εἰς τὴν νύμφην, τῆς νύμφης,

νυμφίος, ὁ (*νύμφη*)· γαμβρός, νεόγαμος σύζυγος, ὁ πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν εἰς γάμον ἀνήρ.— ‖ ὡς ἐπίθ. *νύμφιος*, (α), *ον*· ὁ νυμφικός, γαμήλιος.

νυμφό-κλαυτος, *ον* (*νύμφη*+*κλαίω*)· ὁ θρηνηθεὶς ἀπὸ νύμφας κορασίδας ἢ νεαρὰς συζύγους.

νυμφο-κομέω, μελ. -*ήσω* (*νυμφοκόμος*)· ἀμτβ. ἐνδύομαι (στολίζομαι) ὡς νύμφη.— ‖ μτβτ. ἐνδύω (στολίζω) τὴν νύμφην, ὁδηγῶ (ἄγω) εἰς τὴν οἰκίαν ὡς νύμφην· ἐκ τοῦ

νυμφο-κόμος, *ον* (*νύμφη* + *κομέω*)· ὁ ἐνδύων (κοσμῶν, περιποιούμενος) τὴν νύμφην ‖ νυμφικός, γαμήλιος.

νυμφό-ληπτος, *ον* (*νύμφη* + *λαμβάνω*)· ὁ ὑπὸ

νυμφῶν κατειλημμένος, ὑπό νυμφῶν κατεχόμενος, **τ. ἔ.** ἔξαλλος, ἐκστατικός, καταμαγευμένος, λατ. **lymphatus.**

νυμφο-στολέω, μελ. **-ήσω** (**νύμφη**+**στέλλω**)· συνοδεύω τήν νύμφην εἰς τόν γαμβρόν, πρβλ. νυμφαγωγέω.

νυμφό-τῑμος **ον** (**νύμφη** + **τιμάω**)· ὁ τιμῶν τήν νύμφην ‖ **μέλος νυμφότιμον**=γαμήλιον ᾄσμα.

ΝΥ῎Ν, ὡσ. ἐγκλιτ. **νῦν** καί ἐπ. **νύ,** ἐπίρ.· τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν, λατ. **nunc**: **οἱ νῦν ἄνθρωποι**=οἱ σήμερον ζῶντες, οἱ σημερινοί, οἱ σύγχρονοί μας ‖ **ὁ νῦν χρόνος**=ἡ παροῦσα ἐποχή. **2)** μετά τοῦ ἄρθρου, **τό νῦν ἤ τά νῦν** (καί μονολεκτικῶς **τονῦν, τανῦν**)=ὡς πρός τό παρόν, **τ. ἔ.** κατά τήν παροῦσαν στιγμήν (ἐντονώτερα τοῦ ἁπλοῦ **νῦν**).— **‖** τό ἐπίρ. **νῦν** δηλοῖ ὡσαύτως καί τήν ἄμεσον ἐπακολούθησιν ἑνός πράγματος ἔπειτα ἀπό ἄλλο πρᾶγμα ἀπό ἀπόψεως χρόνου· τότε, ἀκολούθως, μετά ταῦτα, ἔπειτα ἀπό αὐτό. **2)** ὡσαύτως τήν ἄμεσον συνέπειαν, τό ἄμεσον συμπέρασμα· ὅθεν, λοιπόν, ἐπομένως: **μή νῦν μοι νεμεσήσητε** = τώρα λοιπόν μή μοῦ θυμώσετε (μή ὀργισθῆτε ἐναντίον μου). **3)** ὡς ἐγκλιτ. **νὺν** χρησιμοποιεῖται πρός ἐνίσχυσιν ἢ ἐπίσπευσιν διαταγῆς, προσκλήσεως, παρακινήσεως: **δεῦρό νυν** = ἐμπρός λοιπόν! ἔλα λοιπόν! γρήγορα! ‖ **φέρε νυν, ἄγε νυν** = ἔλα λοιπόν! ἐμπρός λοιπόν!

῾Ετυμ.: νύ, νὺ-ν (ἐγκλ.)· **νῦ-ν,** ἀττ. **νῦν-ῑ** (**-ῑ** ⟨ἰαπ. ***ῑ** ἀντων. ἐπίρ., πρβλ. **_οὗτοσ-ῑ, ὁδ-ῑ, ἐκεινοσ-ῑ**): σανσκρ. **nú,** νῡ́, Ζενδ. **nu,** λατ. **nun-c, nu-dius (nudius tertius** = εἶναι τώρα ἡ τρίτη ἡμέρα), παλ-ιρλ. **nu-, no-,** γοτθ. **nu,** παλ-γερμ. **nu,** παλ-norr. **nú, nú-na** ⏑ (τώρα), λιθ. **nù, nūnaĩ** (τωρα), παλ-σλαυ. **nȳ, nyne**: ἰαπ. ***nu, *nūi** : ***nevo-** (=ἑλλ. **νέος,** λατ. **novos** κλπ.)· τό **-ν** τῆς ἑλλ. εἶναι ἐν ἀρχαΐον **-m** (πρβλ. λατ. **nu-m, etiam-nun**) ἢ ἐν ἀρχαΐον **-n** (πρβλ. σανσκρ. **nū́-nám,** παλ-norr. **nú-na**).

νῡν-ῑ́, ὁ ἀττ. τύπος **νῦν** ἐπιτεταμ. διά τοῦ δεικτικοῦ **-ῑ** (ὡς τό **οὑτοσῑ** ἀντ! **οὗτος**)· τώρα, τώρα δά, αὐτήν τήν στιγμήν [δι' ἐτυμ. 6λ. **νῦν**].

νῦν ὅτε·=**ἔστιν ὅτε** (6λ. λ.), ἐνίοτε, κάποτε.

ΝΥ῎Ξ, γεν. **νυκτός,** ἡ· ὅ,τι καί νῦν, νύξ, νύκτα, «νύχτα», «νυχτιά», εἴτε ὡς τό διάστημα τῆς νυκτός (κατ' ἀντίθεσιν πρός τήν ἡμέραν) εἴτε ὡς μία νύξ, λατ. **nox ‖ νυκτὸς** (ὡς ἐπίρ.)=διά νυκτός, ἐν ὥρᾳ νυκτός, κατά τήν νύκτα, λατ. **noctu ‖ νύκτα** (αἰτ.)=καθ' ὅλην τήν νύκτα, διαρκούσης τῆς νυκτός ‖ σπαν. καί δοτική ὡς ἐπίρ. **νυκτί**=ἐντός τῆς νυκτός, κατά τήν νύκτα ‖ συχνάκις καί μετά προθέσ.: **ἀνὰ νύκτα, διὰ νύκτα**=δι' ὅλης τῆς νυκτός, καθ' ὅλην τήν νύκτα ‖ **διὰ νυκτὸς** = διαρκούσης (κατά τήν διάρκειαν) τῆς νυκτός ‖ **ἐκ νυκτὸς**=μόλις ἐνύκτωσεν, ἅμα τῇ ἐξαπλώσει τῆς νυκτός ‖ ὡσ. **ὑπὸ νύκτα** = λατ. **sub noctem** = ὑπό τήν σκέπην τῆς νυκτός; διαρκούσης τῆς νυκτός ‖ **πόρρω τῆς νυκτὸς** = εἰς προχωρημένην ὥραν τῆς νυκτός, «βαθιά τήν νύχτα».— **II** τό σκότος τῆς νυκτός, σκοτάδι, ζόφος, σκοτεινιά. **2)** ἡ νύξ τοῦ θανάτου, τ. ἔ. αὐτός ὁ θάνατος. **3)** ὁ Κάτω Κόσμος, ὁ ῞Αδης.— **III** ὡς κύρ. ὄνομα **ἡ Νὺξ**=ἡ θεά (ἡ θεότης) τῆς Νυκτός, θυγάτηρ τοῦ Χάους.— **IV** ἐν τῷ πληθ. **αἱ νύκτες** = αἱ ὧραι τῆς νυκτός, ἡ αἱ φυλακαί τῆς νυκτός (αἱ φρουραί, κοιν. «βάρδιες»), ἀπό τοῦ Ὁμήρου δέ καί ἐφεξῆς οἱ ῞Ελληνες διῄρουν τήν νύκτα εἰς τρεῖς φυλακάς («βάρδιες») ‖ **μέσαι νύκτες**=μεσονύκτιον.— **V** τό νυκτερινόν τόξον (τμῆμα, τομεύς) τοῦ ὁρίζοντος, τό ἑσπερινόν δηλ., τό πρός τάς δυσμάς τοῦ ἡλίου, τό δυτικόν, αἱ δυσμαί, ἡ δύσις, ἐν ἀντιθέσει **πρός τήν ἐν** τῇ ᾽Ανατολῇ ἐμφάνισιν τῆς ἡμέρας.

῾Ετυμ.: νύξ, νυκτὸς (***nŏqtĭs**)· **νύκτωρ· νύκτερος, νυκτερινὸς** (: λατ. **nocturnus**)· **νυκτερίς**· ἐν συνθέτοις **νυκτι-, νυκτο-**· πρβλ. σανσκρ. **nák** (ἀντί ***nákt**), αἰτ. ἐπιρ. **náktam,** ὄνομ. πληθ. **náktāḥ** κλπ. (ἰαπετ. θέματα ***noqt-, *noqti-, *noqten-**), λατ. **nox,** γεν. πληθ. **noctium,** γοτθ. **nahts,** παλ-norr. **nótt,** ἀγγλ-σαξ. **neaht, niht,** παλ-γερμ., παλ-σαξ. **naht,** παλ-σλαυ. **nošťĭ,** λιθ. **naktis,** λεττ, **nakts,** παλ-πρωσσ. **naktin,** παλ-ιρλ.**-nocht** (**in-nocht** = λατ. **hac nocte**). Πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ρ. ***ŏqt-** (ἑλλ. **ἀκτίς,** σανσκρ. **aktú-ḥ** = σκοτεινότης) ⟨***ŏqtu-s**), ***oŏqt-**, ***noqt(i)-**⟨ἰαπ. βάσ.**onoqt.** Τύπος τις ἄνευ **ν** ὑπάρχει ἐν τῷ ἑλλ. **νύχα** (=**νύ ιτω**) κατά ῾Ησύχ.), **ἔννυχος, παννύχιος, αὐτονυχί,** gall. **he-no** (=λατ. **hac nocte**).

νύξε, ἐπ. ἀντί **ἔνυξε,** γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ **νύσσω.**

ΝΥ῎Ο῾Σ, **-οῦ,** ἡ· νύμφη, ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ ‖ γενικῶς, πᾶσα γυνή συγγενεύουσα πρός τόν λέγοντα διά γάμου, ὅπως καί **γαμβρὸς** ἐκαλεῖτο ἐνίοτε πᾶς ἀνήρ ἔχων συζευχθῆ οἱανδήποτε συγγενῆ τοῦ ὁμιλοῦντος (ὅπως ἀκριβῶς καί σήμερον ἔτι).— **II** γενικῶς, νύμφη, σύζυγος, ἔγγαμος γυνή.

῾Ετυμ.: νὺος ⟨ἰαπ. ***snusó-s**: ἀρμ. **nu,** σανσκρ. **snusá,** λατ. **nurus,** παλ-γερμ. **snur,** ἀγγλ-σαξ. **snoru,** παλ-Νορβ. **sner,** παλ-σλαυ. **snŭcha,** ἀλβ. **nuse** (μνηστή).— ἰαπ. ***snusó-s** εἶναι συγγ. τῷ ἰαπ. ***senēu- *senŏu-** (συνδέω) μαρτυρούμενον ἐν τῷ **νεῦρον, νευρά,** λατ. **nervos, nubo,** παλ-σλαυ. **snubiti** (πρβλ. τά **ἐν νύμφῃ**), πρβλ. καί **πενθερός: πεῖσμα,** σανσκρ. **bándhu-ḥ,** γοτθ. **bindan.**

νύσσα, **-ης,** ἡ (**νύσσω**)· σημεῖον (θέσις) ἢ στήλη ἐν σταδίῳ δρόμου (ἱπποδρόμῳ), καί δή: **1)** ἡ στήλη ἡ εὑρισκομένη εἰς τό σημεῖον, ὅπου **οἱ** διφρηλατοῦντες (ἁρματοδρόμοι) ἐτελείωνον τό πρῶτον ἥμισυ (τό δεξιόν) τοῦ δρόμου τοῦ σταδίου καί ἤρχιζον τό δεύτερον ἥμισυ (τό ἀριστερόν) τῆς διαδρομῆς ἐπιστρέφοντες πλέον εἰς τήν **ἀφετηρίαν** των· τό σημεῖον αὐτό (ἢ ἡ στήλη) **ἐλέγετο καί καμπτήρ,** λατ **meta** Εὐνόητον εἶναι ὅτι **κατεβάλλετο** ὑπό τῶν ἁρματηλατῶν μεγίστη προσπάθεια, **ὥστε ὁ μέν** ἄκρος ἀριστερός ἵππος νά περάσῃ «ξυστά» **ἀπό** τόν **καμπτῆρα** αὐτόν (τήν **νύσσαν**), ὁ **δέ** (ἄκρος) **δεξιός** μαστιζόμενος (ἢ καί καταλλήλως παρακινούμενος) **νά ἐντείνῃ** τόν ρυθμόν τοῦ καλπασμοῦ του, διότι **εἶχε νά** διανύσῃ **εἰς** τό σημεῖον ἐκεῖνο ἀνοικτότερον τόξον **ἀλλειψοειδοῦς** τροχιᾶς (μεγαλύτερον γῦρον)· διό διά μέν τόν ἀριστερόν **εἶχε** καθιερωθῆ ἡ φράσις **«ἐν νύσσῃ ἐγχριμφθῆναι»** (=νά περάσῃ ξυστά ἀπό τόν καμπτῆρα), ὁ **δέ** δεξιός **ἐνύσσετο** ἢ **ἐκεντεῖτο** ὑπό τοῦ ἁρματηλάτου. **2)** ἡ στήλη τῆς ἀφετηρίας τῶν δρομέων, λεγομένη ἄλλως καί **βαλβίς** καί **ἄφεσις,** καί ἥτις ἀπετέλει συγχρόνως καί τό σημεῖον τοῦ τέρματος. **3)** γενικῶς, μεσότοιχον. [ἡ **ἐκ** τοῦ **νύσσω** παραγωγή δέν θεωρεῖται ἀσφαλής].

ΝΥ῎ΣΣΩ, ἀττ. **νύττω**· μελ. **νύξω**· ἀόρ. α' **ἔνυξα**.— Παθ. ἀόρ. β' **ἐνύγην,** ἀπρφ. **νυγῆναι**· τρυπῶ δι' ὀξέος ὀργάνου, κεντῶ, διαπερῶ. [πρβλ. ῾Ησυχ. **«νυκχάσας· νύξας»,** πρβλ. καί τά **ἐν νεύω**· ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. καί τῷ **ἔγχος** (βλ. λ.)].

νυστάζω, μελλ. **-άσω** καί **-άξω**· κλίνω τήν κεφαλήν πρός τά κάτω, κυρ. ἀπό ὑπνηλίαν, κυριεύομαι ὑπό τοῦ ὕπνου, «μέ παίρνει ὁ ὕπνος», ὑπνώττω, κοιμῶμαι ‖ ὡσ. εἶμαι νυσταλέος, ἔχω διάθεσιν πρός ὕπνον, ὅ,τι καί τό σημερ. νυστάζω, λατ. **dormĭto** ‖ ὡσ. κλίνω τήν κεφαλήν, «σκύβω τό κεφάλι».

῾Ετυμ.: νυστάζω· νύσταλος = **νυσταλέος** (πρβλ. ῾Ησυχ. **«νυσταλέον· ὑπνηλόν»**): λιθ. **snáudzu** (κοιμῶμαι), **snaudalius** (ὑπνώττων), **snaudulỹs** (ὑπνηλία), **snudá, snúdis** (νυσταλέος), πρβλ καί ῾Ησυχ. **«νυθόν· ἄφωνον· σκοτεινόν»**, **«νυθῶδες· σκοτεινῶδες»**, λατ. **nubes,** Ζενδ. **snaoda** (νέφη)· Πάντα **ἐξ** ἰαπ. ρ. ***sneudh-** ἐκτεταμ. **ἐκ** τῆς ***sna-** ἐν τῷ λατ. **nare,** βλ. **ἐν νάω.**— τά **νευστάζω, νεύω** (βλ. λ. λ.) δέν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα.

νυστακτής, **-οῦ,** ὁ (**νυστάζω**)· ὡς ἐπίθ., ὁ ἀναγκάζων τινά νά κλίνῃ τήν κεφαλήν πρός τά κάτω ‖ ὁ νυστάζων, νυσταλέος.

νύττω, ἀττ. ἀντί **νύσσω.**

νῦχᾰ, ἐπίρ. (**νύξ**)·=**νύκτωρ** (βλ. λ.).

νῦχ-εγρεσία, ἡ (**νὺξ**+**ἐγείρω**)· τό ἐγείρεσθαι κατά τήν νύκτα, ἀγρυπνία, παννυχίς.

νῦχευμα, **-ατος,** τό· ἡ νυκτερινή φυλακή («βάρδια»), λατ. **pervigilium**· **ἐκ** τοῦ

νῦχεύω, μελ. **-σω** (**νύξ**)· ἀγρυπνῶ καθ' ὅλην τήν νύκτα, διανυκτερεύω, περνῶ τήν νύκτα μου ‖ φρουρῶ καθ' ὅλην τήν νύκτα.

νυχθ-ήμερος, **α, ον** (**νὺξ** + **ἡμέρα**)· ὁ διαρκῶν

μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα.— **II** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ νυχθήμερον** = τὸ ἡμερονύκτιον, τὸ διάστημα μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτός, διάστημα 24 ὡρῶν.

νύχιος, α, ον, καὶ **-ος, -ον** (**νύξ**)· νυκτερινός, καὶ δή: **1)** ὡς ἐνεργ. ἐπὶ προσ., ὁ πράττων τι κατὰ τὴν νύκτα ‖ ὡς ἐν νυκτερινῷ ὕπνῳ, ὡσεὶ κοιμώμενος. **2)** ἐπὶ τόπων, σκοτεινός ὡς ἡ νύξ, ζοφερός.

νύ, ἀντὶ **νῶι,** ὀνομ. καὶ αἰτ. δυϊκ. τοῦ **ἐγώ** (βλ. λ.)· ἡμεῖς οἱ δύο.

νωδός, ή, όν (**νη-**+**ὀδούς**)· ὁ ἐστερημένος ὀδόντων, ὁ ἄνευ ὀδόντων, λατ. **e-dentulus** ‖ μτφρ. ὁ ἀμβλύς, ἀπημβλυμμένος, στομωμένος.— **II** (**νη-**+**αὐδή**)· ἄναυδος, ἐξεστηκώς, μωρός.

*Ἔτυμ.: **νωδὸς** ⟨ **νη-**+**ὀδών,** ἀντὶ **νώδων, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: στράβων : στραβός, τρήρων : τρηρός.**

νωδῦνία, ἡ (**νώδυνος**)· ἀνακούφισις ἐκ τῶν πόνων, ἀνωδυνία, ἔλλειψις ὀδυνῶν ‖ ἀναισθησία πρὸς τοὺς πόνους.

νώδυνος, ον (**νη-**+**ὀδύνη**)· =**ἀνώδυνος** (βλ. λ.), ὁ μὴ αἰσθανόμενος (μὴ ἔχων) πόνους, ὁ ἀναίσθητος εἰς τοὺς πόνους ‖ κατ' ἐπέκτ. τερπνός, εὐχάριστος. — **II** ὡς ἐνεργ., ὁ καταπραΰνων τοὺς πόνους, πραϋντικός.

νῶς, ποιητ. ἀντὶ **νῶι.**

νωθεία, ἡ, καὶ **νώθεια** (**νωθής**)· νωθρότης, ὀκνηρία ‖ ἀμβλύτης, ἠλιδιότης.

ΝΩΘΗΣ, ές, γεν. **-έος**· =**νωθρὸς** (βλ. λ.), ὀκνηρός, ὀκνός, ἀποναρκωμένος ‖ νωθρὸς (ἀμβλύς) τὸν νοῦν, ἠλίδιος, βλάξ, ἀνόητος.— συγκριτ. **νωθέστερος.**

*Ἔτυμ. : **νωθής· νωθεία· νωθρός· νωθρεύομαι· νωθρότης,** ἰων. **νωθρίη : σανσκρ. ādhrá-ḥ·** σκοτειν. ἐτυμ.· πιθ. συγγ. τῷ **νόσος** (βλ. λ.).

νώθητι, ἰων. συνηρ. ἀντὶ **νοήθητι,** Πραστ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **νοέω.**

νωθρός, ά, όν· = **νωθὴς** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν, ὀκνηρός, δυσκίνητος, χαλαρός ‖ νωθρὸς τὸν νοῦν, ἠλίδιος, βλάξ, ἀποχαυνωμένος.

ΝΩΙ, ὀνομ. καὶ αἰτ. δυϊκ. τοῦ **ἐγώ**· ἡμεῖς οἱ δύο, ἀμφοτέρους ἡμᾶς ‖ αἰτ. **νώ**· ποιητ. **νῶε**· γεν. καὶ δοτ. δυϊκ. **νῶιν** (=ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο)· ἀττ. **νῷν.**

*Ἔτυμ.: **νώ :** σανσκρ. **nāu** (*nā+u), παλ-σλαυ. **na,** ἰαπ. *nō· ὁ ποιητ. τύπος **νῶε** εἶναι ἐπέκτασις τοῦ τύπου **νώ** σχηματισθεὶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους τοῦ δυϊκοῦ τοὺς λήγοντας εἰς **-ε**· ὁ ὁμηρ. τύπος **νῶι** ⟨ ***νω+*Fι** (***Fι** = δύο, πρβλ. **Fί-κατι** = εἴκοσι, λατ. vī-gintī, σανσκρ. **vi-çatī-ḥ,** Ζενδ. **vīsaiti**=δύο δεκάδες, πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. λ. **εἴκοσι, ἴδιος**)· οἱ τύποι τῆς γεν., δοτ. **νῶιν, νῷν** ⟨ ***νω-Fιν**· βλ. καὶ **ἐν ἡμεῖς**· ἐκ τούτου τὸ

νωΐτερος, α, ον (**νῶι**), κτητ. ἀντων.· ἡμῶν τῶν δύο, ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, ἀνήκων εἰς ἀμφοτέρους.

νωλεμές, ἐπίρ.· ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως, συνεχῶς, ἄνευ διακοπῆς.

*Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς παλ-σλαυ. **lomlja,, lomiti** (συντρίβω), **izlomŭkŭ** (θραῦσμα), παλ-πρωσσ. **limtwei** (θραύω), παλ-γερμ. **luomi** (εὐλύγιστος), **lam** (παράλυτος), ἐφ' ὅσον **νωλεμὲς** ⟨ ***νε-** + **ὀλεμές.**

νωλεμέως, ἐπίρ.· =**νωλεμὲς** (βλ. λ.).

νῶμα, τό, ἰων. ἀντὶ **νόημα** (βλ. λ.).

νωμάω, μελ. **-ήσω** (**νέμω**)· διανέμω, μοιράζω.— **II** κινῶ κατὰ βούλησιν, διευθύνω, ἐξελέγχω, χαλιναγωγῶ, καὶ δή: **1)** ἐπὶ ὅπλων, κινῶ, χειρίζομαι (τὸ δόρυ, τὴν ἀσπίδα) μὲ ἐπιδεξιότητα καὶ ἐμπειρίαν, μεταχειρίζομαι, πάλλω, κραδαίνω, διευθύνω. **2)** ἐπὶ μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κινῶ ταχέως, κινῶ κούφως. **3)** μτφρ. ἀνακινῶ νοερῶς, ἀνακυκλῶ εἰς τὸν νοῦν μου ‖ σκέπτομαι ἐπί τινος ζητήματος, μελετῶ, κάμνω παρατηρήσεις· [δι' ἐτυμ. βλ. **νέμω**].

νῷν, ἀττ. ἀντὶ **νῶιν**· βλ. **νῶι.**

νώνυμνος, ον, ἐπ. παράλλ. τύπος τοῦ **νώνυμος** (βλ. λ.), ἀκριβῶς ὅπως **δίδυμνος** κεῖται ἀντὶ τοῦ **δίδυμος,** καὶ **ἀπάλαμνος** ἀντὶ **ἀπάλαμος.**

νώνῡμος, ον (**νη-** + **ὄνυμα,** αἰολ. τύπος ἀντὶ **ὄνομα**)· ὁ μὴ ἔχων ὄνομα, ὁ ἀνώνυμος ‖ τ. ἔ. ἄγνωστος, ἀφανής, ἄδοξος, ἄσημος.— **II** μετὰ γεν., ὁ ἄνευ τοῦ ὀνόματος προσώπου τινός, δηλ. ἄνευ τῆς γνώσεως περὶ αὐτοῦ (χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ).

νωπέομαι· = **δυσωπέομαι** (βλ. λ.). [**νωπεῖσθαι** = **δυσωπεῖσθαι**· πρβλ. Ἡσυχ. **«νώψ** (γεν. ***νωπὸς** ⟨ ***νε-**+***ὄπτομαι**)· **ἀσθενὴς τῇ ὄψει»**].

νῶροψ, -**οπος,** ὁ, ἡ, μόνον κατὰ δοτ. καὶ αἰτ. **νώροπι χαλκῷ, νώροπα χαλκόν**· στιλπνός, ἀπαστράπτων, χαλκὸς [σκοτ. ἐτυμολ.· κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐτυμολογοῦντας **νῶροψ** ⟨ **νη+ὁρᾶν,** τ. ἔ. ὁ τόσον στιλπνὸς ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν κυττάξῃ κανεὶς «κατάματα». Κατά τινα ἐκ τῶν νεωτέρων **νῶροψ** =βούλησις ὁρῶσα, πρβλ. Ἡσυχ. **«νωρεῖ· ἐνεργεῖ»,** πρβλ. λιθ. **nóras** = βούλησις, **nórin, norėti** (ἐπιθυμεῖν) = ἑλλ. **νωρεῖν.** Κατ' ἄλλον συγγ. τῷ σανσκρ. **nṛ́ia-ḥ** (=ὁ ἔχων σκοῦρον θυμόν).

νωσάμενος, νώσασθαι, ἰων. μτχ. καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀόρ. τοῦ **νοέω.**

νωτ-ἀγωγέω, μελ. **-ήσω** (**νωταγωγός**)· φέρω ἐπὶ τῶν νώτων.

νωτ-άκμων, -**ονος,** ὁ, ἡ (**νῶτον+ἄκμων**)· ὁ ἔχων τὰ νῶτα κατάφρακτα (τεθωρακισμένα).

νωτιαῖος, α, ον (**νῶτον**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ νῶτα ἢ τὴν ῥάχιν.

νωτίζω, -**ίσω** (**νῶτον**)· κάμνω (ἀναγκάζω) τινὰ νὰ στρέψῃ τὰ νῶτα, τὸν τρέπω εἰς φυγήν.— **II** στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι εἰς φυγήν, λατ. **terga dare.** — **III** καλύπτω τὰ νῶτά τινος: **νωτίζω πόντον**=ἐπιψαύω τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης, περνῶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης.

νωτο-βάτέω, μελ. **-ήσω** (**νῶτον+βαίνω**)· ἀναβαίνω (ἐπιβαίνω) ἐπὶ τῶν νώτων.— **II** περιπατῶ ὑπεράνω τῶν νώτων ἢ τῆς ῥάχεως.

ΝΩ˜ΤΟΝ, τό· τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ σώματος, ἡ «πλάτη», λατ. **tergum** ‖ ὁ πληθ. **νῶτα** κεῖται συχνὰ ἀντὶ τοῦ ἑν., ὡς τὸ λατ. **terga: τὰ νῶτα δοῦναι=dare terga**=νὰ στρέψῃ τὰ νῶτα, νὰ τραπῇ εἰς φυγήν ‖ **κατὰ νώτου** = ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἐκ τῶν νώτων.— **II** μτφρ. πᾶσα εὐρεῖα ἐπιφάνεια ‖ **εὐρέα νῶτα θαλάσσης**= ἡ εὐρεῖα ῥάχις ἢ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ‖ ὡσ. εὐρεῖαι ἐκτάσεις γῆς, πεδιάδες: **2)** κάθε ῥάχις (ὄρους). [πιθ. συγγ. τῷ λατ. **nătis,** πληθ. **nătēs** (γλουτοί, νῶτα, ῥάχις) (ἰαπ. **-ō- : -e-**].

νωτο-φόρος, ον (**νῶτον** + **φέρω**)· ὁ φέρων ἐπὶ τῶν νώτων, ἀχθοφόρος.

νωχελής, ές· ὁ κινούμενος βραδέως, δυσκίνητος, νωθρός, χαῦνος, ἀδρανής,

*Ἔτυμ.: **νωχελὴς** (καὶ **νωχαλής**)· ὁμ. **νωχελίη,** μτγν. **νωχαλία**· σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ γερμ. ***snazela-** (κοχλίας) (γοτθ. ***snagils,** μεσ-γερμ. **snegel**), λεττ. **neg'ėlis** (μωρός)· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ ἑλλ. **ὀφείλω**· πρβλ. καὶ λιθ. **lngis** (ὀκνηρός), **éngiu** (ποιῶ τι βραδέως).

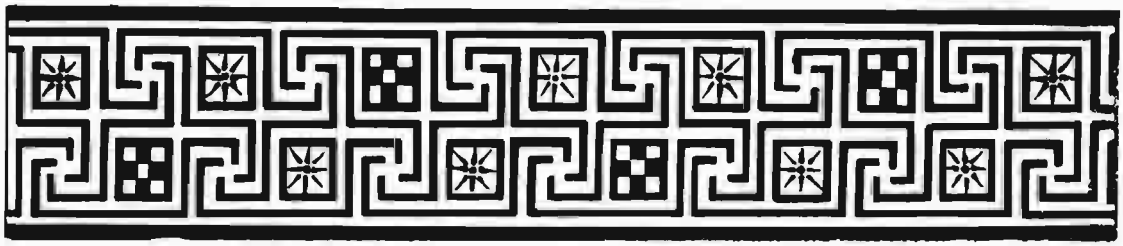

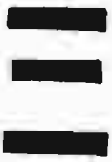

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὁμάδας τῶν Ἑλληνικῶν ἀλφαβήτων, τῆς ἀνατολικῆς δηλ. Ἑλλάδος καὶ τῆς δυτικῆς, ὑπῆρχε τὸ σχῆμα Χ ἢ +. ἀλλ' ἐξεπροσώπει διάφορον ἐν ἑκάστῃ φθόγγον. Εἰς τὰ δυτικὰ ἀλφάβητα τὸ γράμμα τοῦτο παρίστα τὸν διπλοῦν φθόγγον **κσ (ks)**, ὡς ἐκπρόσωπος δὲ τοῦ διπλοῦ τούτου φθόγγου παρελήφθη εἰς τὴν Λατινικὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὰς νεολατινικὰς Γλώσσας. Εἰς τὰ ἀνατολικὰ ἀλφάβητα καὶ εἰς τὸ Ἰωνικὸν παρίστα τὸν ἄηχον οὐρανικὸν δασὺν φθόγγον **kh**. Δὲν κατέχομεν ἱκανὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα βασιζόμενοι νὰ δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν τὴν ἀκριβῆ φύσιν τῆς σχέσεως τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν σχημάτων ἀμφοτέρων τῶν ὁμάδων ἀλφαβήτων, ἢ τὴν προέλευσιν ἑκάστου σχήματος. Θεωρεῖται πιθανὸν ὅτι τὸ Χ τῶν δυτικῶν ἀλφαβήτων, τὸ προφερόμενον ὡς τὸ νεώτερον Ξ , προῆλθεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐξ οὗ καὶ τὸ σημιτικὸν ⌶ **(samech)**, τὸ ὁποῖον ἐξ ἄλλου ἐκπροσωπεῖται καὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἀλφαβήτῳ, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ὀνόματός του, καὶ αὐτοῦ δὲ μετατεθειμένου ἐπὶ ἄλλου γράμματος. Τοῦτο πάντως πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι βέβαιον, ἐὰν δὲ γίνῃ δεκτόν, τότε δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ προφορά του ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς ἀλφαβήτοις. Ὡρισμένα δεδομένα τείνουν νὰ δείξουν, ὅτι τὰ δύο σχήματα ἐθεωροῦντο ὡς ἓν γράμμα παρ' ὅλην τὴν διαφορὰν των εἰς τὰ δύο ἀλφάβητα ἀπὸ ἀπόψεως προφορᾶς. Ἐν τῷ Λυδικῷ ἀλφαβήτῳ ἀπαντᾷ ἓν σχῆμα + , τοῦ ὁποίου τὴν προφορὰν δὲν μᾶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν καθορίσωμεν πάντοτε ἐπακριβῶς, μολονότι εἴς τινας περιπτώσεις φαίνεται ὅτι ἔχει τὴν προφορὰν τοῦ **π (p)**.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος εἰς τὰ διάφορα Ἑλληνικὰ ἀλφάβητα.

	ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ	ΣΧΗΜΑ
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	Χ
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	⌶
	ΙΩΝΙΚΟΝ	⌶
ΑΤΤΙΚΟΝ ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . .	+ ϟ
	ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . . .	+ ϟ
	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ . . .	Χ ξ
	ΑΡΧΙΝΟΥ	⌶

Ξ, ξ, ξῖ, τὸ (καὶ **ξῦ,** ἢ **ξεῖ**)· ἄκλιτον, τὸ δέκατον τέταρτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ξ'=60, ἐν ᾧ ,ξ=60.000.— Ἦτο διπλοῦν σύμφωνον, συγκείμενον ἐκ τῶν φθόγγων ***γσ***, ἢ ***κσ***, ἢ ***χσ***. Εἰς τὴν ἀττικὴν διάλεκτον τὸ ξ εἰσήχθη ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου τῆς νήσου Σάμου (βλ. ***Η, η***), πρότερον γραφόμενον ὡς διπλοῦν ***χσ***.— **II** Ἐν τῇ αἰολικῇ καὶ ἀττικῇ διαλέκτῳ τὸ ξ ἐναλλάσσεται μετὰ τῶν ***κ*** καὶ ***σ***, π. χ. ***κοινός : ξυνός, ξύν : σύν***· ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη παρατηρεῖται καὶ εἰς τὸν δωρ. μέλλ. καὶ ἀόρ., π. χ. ***κλᾰξῶ : κλήσω, παιξῶ : παίσω; παῖξαι : παῖσαι.***— **III** Συχνὰ ἐπίσης ἐναλλάσσεται τὸ ξ καὶ μετὰ τῶν ***σσ*** ἢ ***ττ***, οὐ μόνον εἰς τὸν μέλλοντα τῶν εἰς ***-σσω*** ἢ ***-ττω*** ληγόντων ρημάτων (π. χ. ***ἀνάσσω : ἀνάξω***), ἀλλὰ καὶ εἰς λέξεις, οἷαι αἱ ***δισσός, τρισσός,*** ἰων. ***διξός, τριξός.*** Καθόλου εἰπεῖν, συχνότατα ἀπαντᾷ τὸ ξ ἐν τῇ δωρικῇ διαλέκτῳ καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀττικῇ [τὰ πρὸ τοῦ ξ φωνήεντα, καὶ βραχέα ἐὰν εἶναι, καθίστανται πάντοτε θέσει μακρά, λόγῳ τῆς φύσεώς του ὡς διπλοῦ συμφώνου].

ΞΑΪΝΩ, μέλ. ***ξᾰνῶ***· ἀόρ. α' ***ἔξηνα.***— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐξάνθην***· πρκ. ***ἔξαμμαι***· ξαίνω, ξέω, κτενίζω ‖ κυρ. ἐπὶ ἐρίου, «λαναρίζω», ὥστε νὰ γίνῃ κατάλληλον διὰ νὰ κλωσθῇ. **2)** ἐπὶ ὑφάσματος, γναφεύω, καθαρίζω, κατεργάζομαι.— **II** μτφρ. ὑποβάλλω τι εἰς κατεργασίαν, ὁποία ἡ τῶν ὑφασμάτων, ἐπὶ σταχύων π. χ. ἀλωνίζω, λειαίνω διὰ τοῦ μαγγάνου, κομματιάζω, ξεσχίζω.

Ἔτυμ.: ξαίνω (****qsῃjō***)· ***ξάνιον*** (κτένιον)· ***ξάσμα*** (τὸ λαναρισμένο μαλλί, τὸ ἐξεσμένον)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****qs-en-*** πρβλ. λατ. **sentis, sentus** (****ksen-ti-to-***· ἡ ἰαπ. ῥ. ****qs-en*** εἶναι παράλληλος τῆς ῥ. ****qs-es*** ἐν τῷ ***ξέω, ξέσαι,*** ὡς καὶ παράλλ. τῆς ****qs-eu*** ἐν τῷ ***ξύω, ξόανον*** (βλ. λ. λ.), κατ' ἐπέκτασιν τῆς ἰαπ. ῥ. ****qes-*** ἐν τῷ λιθ. **kasy'ti** (ἀποξέω, ἀποτρίβω).

ξανθᾶς, δωρ. ἀντὶ ***ξανθῆς,*** γεν. θηλ. τοῦ ***ξανθός.***

ξανθίζω, μελ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῖῶ*** **(*ξανθός*)**· κάμνω τι ξανθὸν ἢ καστανόν, τὸ βάφω ξανθὸν ‖ τὸ κοκκινίζω διὰ τοῦ πυρός, ψήνω ἢ τηγανίζω τι.

ξάνθισμα, *-ατος,* τὸ **(*ξανθίζω*)**· τὸ ξανθοβαμμένο, ὅ,τι ἔχει βαφῇ ξανθὸν ἢ κίτρινον.

ξανθό-γεως, *ων* **(*ξανθός* + *γῆ*)**· ὁ ἔχων ξανθὸν ἔδαφος.

ξανθό-θριξ, *-τρῐχος,* ὁ, ἡ **(*ξανθός* + *θρίξ*)**· ὁ ἔχων ξανθὰς τρίχας, ξανθὴν κόμην, «ξανθομάλλης».

ξανθο-κόμης, *-ου,* ὁ **(*ξανθός* + *κόμη*)**· = ***ξανθόθριξ*** (βλ. λ.).

ξανθός, *ή, όν*· ὅ,τι καὶ νῦν, ξανθὸς μὲ τὰς διαφόρους ἀποχρώσεις τοῦ χρώματος αὐτοῦ, κιτρινωπός, χρυσοειδής, χρυσίζων, κοκκινωπός, ἐλαφρῶς ὑπέρυθρος, καστανός (πρβλ. καὶ ***πυρρός***), λατ. **flavus, fulvus** ‖ ***ξανθαὶ τρίχες***=χρυσίζουσα κόμη ‖ ***ξανθαὶ ἵπποι*** = φορβάδες καστανοῦ χρώματος.— **II** ***Ξάνθος*** (παροξύτ.) κύρ. ὄνομα, καὶ δή: **1)** ποταμός

τῆς Τροίας, καλούμενος **Ξάνθος** μὲν ὑπὸ τῶν θεῶν, **Σκάμανδρος** δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. **2)** ὁ ἕτερος τῶν περιφήμων ἵππων τοῦ ἅρματος τοῦ Ἀχιλλέως (**Ξάνθος** καὶ **Βαλίος**).

*Ἔτυμ.: **ξανθός** φαίνεται ὅτι περιέχει ἰαπ. *k̂(a)sen-, πρβλ. λατ. **cānus** (τεφρόφαιος) ⟨*cas-no-s, ὡσ. λατ. **cascus** (= γέρων), ὀσκ. **casnar** (γέρων, κυρ. ὁ πολιός, ὁ ταμίας, ὁ οἰκοτακτός, λόγῳ τῆς ἡλικίας), ἑλλ. **ξουθός** ⟨ἰαπ. ῥ. *k(a)s-ou-, ἀγγλ-σαξ. **hasu** (ὑπόλευκος), παλ-norr. **ho,ss** (τῆς αὐτῆς σημ.), παλ-γερμ. **hasan** (γκρίζος), **haso,** παλ-norr. **here,** ἀγγλ-σαξ. **hara** (τό γκρίζο ζῶον, ὁ λαγωός), gall. **ceinach,** σανσκρ. **çaçá-ḥ** (*casá-ḥ =λαγωός), πρβλ. Ἡσυχ. **«κενῆνας· λαγωούς»**.

ξανθο-φῶῆς, **ἐς** (**ξανθός** + **φυή**)· ὁ ξανθός κατά **τὴν φυὴν** (τὴν φύσιν)· ὁ ἐκ φύσεως ξανθός.

ξανθο-χίτων, **-ωνος,** ὁ, ἡ (**ξανθός**+**χιτών**)· ὁ ἔχων ξανθὸν χιτῶνα, τ. ἔ. ξανθὸν φλοιόν (φλούδαν).

ξανθό-χροος, **ον** (**ξανθός**+**χρόα, χρώς**)· ὁ ἔχων ξανθὸν (κίτρινον) δέρμο, ἐρυθρόδερμος.

ξάντης, **-ου,** ὁ, θηλ. **ξάντριᾰ,** ἡ (**ξαίνω**)· ὁ ξαίνων (λαναρίζων) ἔρια.

ξειν-ᾰπάτης, **-ου,** ὁ, ἰων. ἀντὶ **ξεναπάτης** (βλ. λ.).

ξείνη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ξένη**.

ξεινη-δόκος, **ον,** ποιητ. ἀντὶ **ξεινοδ—** (βλ. λ.).

ξεινήιον, τό (**ξεῖνος**), ἰων. ἀντὶ **ξενεῖον**· δῶρον τοῦ φιλοξενοῦντος διδόμενον εἰς τὸν φιλοξενηθέντα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **ξεινήια** (**δῶρα**) ‖ ὡσ. αἱ προμήθειαι αἱ προοριζόμεναι διά τὴν φιλοξενίαν τινός ‖ γενικῶς. φιλικά δῶρα.

ξεινίζω, ἰων. ἀντὶ **ξενίζω** (βλ. λ.).

ξεινίη, ξεινικός, ἰων. ἀντὶ **ξεν—**.

ξείνιον, τό. **ξείνιος, η, ον,** ἰων. ἀντὶ **ξεν—**.

ξεινίσαι, ἐπ. ἀντὶ **ξενίσαι,** ἀπρφ. ἀορ. α΄ τοῦ **ξενίζω**.

ξείνισσεν, ἐπ. ἀντὶ **ἐξένισεν,** γ΄ ἑν. ἀορ α΄ τοῦ **ξενίζω**.

ξεινο-δοκέω, ξεινο-δόκος, ἰων. ἀντὶ **ξενοδ—**.

ξεινο-κτονέω, ἰων. ἀντὶ **ξενοκτονέω**.

ξεῖνος, **η, ον,** ἰων. ἀντὶ **ξένος**.

ξεινοσύνη, ἡ (**ξεῖνος**), ἰων. ἀντὶ **ξενοσύνη**.

ξεινόω, ἴων. ἀντὶ **ξενόω**.

ξεν-ᾱγέτης, **-ου,** ὁ (**ξένος** + **ἀγέτης**)· ὁ ὁδηγῶν τοὺς ξένους (φιλοξενουμένους, φίλους) καὶ περιποιούμενος αὐτούς.

ξεν-ᾱγέω, μέλ. **-ήσω** (**ξεναγός**)· εἶμαι ξεναγός, ὁδηγῶ τοὺς ξένους (φίλους ἐκ ξένης χώρας) ἀνὰ τὰ ἀξιοθέατα. — Παθητ., ὁδηγοῦμαι ὑπό τινος κατὰ τὰς ἐπισκέψεις τῶν ἀξιοθεάτων. — **II** στρατολογῶ, ἢ ὁδηγῶ, μισθοφορικά στρατεύματα.

ξεν-ᾱγός, ὁν (**ξένος**+**ἡγέομαι**)· ὁ ὁδηγῶν ξένους ἢ φιλοξενουμένους. — **II** ὡς οὐσ. **ὁ ξεναγός**=ὁ ἡγούμενος (ὁ ἀρχηγός) σώματος μισθοφόρων.

ξεν-ᾰπάτης, **-ου,** ὁ, ποιητ. **ξειν—**(**ξένος**+**ἀπατάω**)· ὁ ἐξαπατῶν ξένους ἢ φίλους ἐκ φιλοξενίας.

ξεν-αρκής, **ἐς** (**ξένος**+**ἀρκέω**)· ὁ βοηθῶν ξένους.

ξένη, ἡ. θηλ. τοῦ **ξένος**: **I** (ἐνν. **γυνή**)· ξένη γυνή (ἐκ ξένης χώρας) ‖ γυνή φιλοξενουμένη. — **II** (ἐνν. **χώρα** ἢ **γῆ**)· ξένη χώρα, ξένος τόπος.

ξεν-ηλᾰσία, ἡ (**ξενηλατέω**)· ἐκδίωξις τῶν ξένων, μέτρον λαμβανόμενον ἐν Σπάρτῃ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀνεπιθυμήτου μετά τῶν ξένων ἀναστροφῆς.

ξεν-ηλᾰτέω (**ξένος**+**ἐλαύνω, ξεν-ηλάτης**)· **ἐλαύνω** (τ. ἔ. ἐξορίζω) τοὺς ξένους.

ξενία, ἐπ. **ξενίη,** ἰων. **ξεινίη,** ἡ (**ξένος**)· ἡ κατάστασις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ξενιζομένου, ἡ φιλοξενία, λατ. **hospitium** ‖ ἡ φιλόξενος ὑποδοχή ‖ διασκέδασις. **2)** ἡ φιλική σχέσις μεταξὺ δύο ἡγεμόνων ἢ δύο πόλεων. — **II** ἡ κατάστασις ἢ τὰ δικαιώματα ἑνός ξένου (ἡ ἔλλειψις δηλ. δικαιωμάτων) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου ‖ **ξενίας** (ἐνν. **γραφὴν**) **φεύγω**=καταγγέλλομαι διότι ξένος ὢν ἐσφετερίσθην δικαιώματα πολίτου.

ξενίζω, ἰων. **ξεινίζω**· μελλ. **ξενίσω,** ἐπ. **ξεινίσσω**· ἀόρ. α΄ **ἐξένισα,** ἐπ. **ἐξείνισσα** ἢ **ξείνισσα** (**ξένος**)· ὑποδέχομαι ξένον ἢ παλαιὸν φίλον ἐκ φιλοξενίας, περιποιοῦμαί τινα κατά τρόπον φιλόξενον, λατ. **hospitio excipere**. — Παθητ. φιλοξενοῦμαι, τυγχάνω περιποιήσεων ὡς φιλοξενούμενος, λατ. **hospitări**. — **II** εἶμαι ξένος, ἢ ὁμιλῶ ὡς ξένος (μὲ ξένην προφοράν).

ξενικός, **ή, όν,** καὶ **-ός, -όν,** ἰων. **ξεινικὸς** (**ξένος**)· ὁ ἀνήκων εἰς ξένον, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς ξένον, ξένος. **2)** ἐπὶ στρατιωτῶν, ὁ μισθοδοτούμενος διὰ ξένην ὑπηρεσίαν ‖ **τὸ ξενικὸν**=**οἱ ξένοι** =στρατιωτικὸν σῶμα ἐκ μισθοφόρων. — **II** ξένος, ἐκ ξένης χώρας, ἐξωφερμένος.

ξένιος, **α, ον,** ἀττ. καὶ **-ος, -ον,** ἰων. **ξείνιος** (**ξένος, ξεῖνος**)· ὁ ἀνήκων εἰς φιλοξενούμενον, ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φιλοξενίαν, φιλόξενος ‖ **ξένιός τινι** = ὁ συνδεόμενος μετά τινος διά δεσμῶν φιλοξενίας. — **II** **ξένια** (ἐνν. **δῶρα**), τὰ=δῶρα διδόμενα ὑπό τοῦ φιλοξενοῦντος εἰς τὸν φιλοξενούμενον ‖ φιλικά δῶρα.

ξένῐσις, ἡ (**ξενίζω**)· ἡ περιποίησις (ἡ ὑποδοχή) φιλοξενουμένου (φίλου ἐκ φιλοξενίας) ἢ καὶ γενικῶς ξένου, ἡ φιλοξενία.

ξενισμός, **-οῦ,** ὁ=**ξένισις** (βλ. λ.).

ξενίτεύω (**ξένος**), ἢ **ξενιτεύομαι** ὡς ἀποθ.· εἶμαι ξένος ‖ ἀπέρχομαι εἰς ξένον τόπον καὶ ζῶ ἐκεῖ ‖ εἶμαι μισθοφόρος, ὑπηρετῶ ὡς μισθοφόρος εἰς ξένην χώραν.

ξενο-δᾱΐκτης (**ξένος**+**δαΐζω**)· ὁ φονεύων ξένον, ὁ φονεύων φιλοξενούμενον.

ξενο-δαίτης, **-ου,** ὁ (**ξένος**+**δαίς, δαίνυμι, δαίω**)· ὁ κατατρώγων τοὺς ξενιζομένους, ἢ τοὺς ξένους (ἐπὶ τῶν Κυκλώπων).

ξενο-δοκεῖον, καὶ **—χεῖον,** τό· δ,τι καὶ νῦν, τόπος (μέρος) ἐν ᾧ δέχονται τοὺς ξένους, ἔνθα διαμένουσιν οἱ ξένοι, πανδοχεῖον· ἐκ τοῦ

ξενο-δοχέω, ἰων. **ξεινοδοκέω** (**ξενοδόχος**)· ὑποδέχομαι, περιποιοῦμαι, ξένους, φιλοξενῶ.

ξενο-δοχία, ἡ (**ξενοδοχέω**)· ἡ ὑποδοχή, περιποίησις, ξένου ἢ φιλοξενουμένου,

ξενο-δόχος, **ον,** ἰων. **ξεινοδόκος** (**ξένος** + **δέχομαι**)· ὁ ὑποδεχόμενος καὶ περιποιούμενος φίλους ἢ ξένους, ὁ φιλοξενῶν ‖ ὡς οὐσ., **ξεινοδόκος,** ὁ=ὁ οἰκοδεσπότης, **ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ξένος** = ὁ φιλοξενούμενος.

ξενο-δώτης, **-ου,** ὁ (**ξένος**+**δίδωμι**)· ὁ παρέχων ξενίαν, ὁ ξενοδόχος, ὁ ἑστιάτωρ, ἑστιάρχης (ἐπίθ. τοῦ Διονύσου).

ξενόεις, **εσσα, εν** (**ξένος**)· πλήρης φίλων ἢ ξένων.

ξενο-κτονέω, ἰων. **ξεινοκτ—,** μέλ. **-ήσω** (**ξενοκτόνος**)· φονεύω φίλους ἢ ξένους.

ξενο-κτόνος, **ον** (**ξένος**+**κτείνω**)· ὁ φονεύων φίλους ἢ ξένους.

ΞΕ'ΝΟΣ (Α), ἰων. **ξεῖνος,** ὁ· ὁ φιλοξενούμενος («μουσαφίρης»), ἢ ὁ φιλοξενῶν, ὁ οἰκοδεσπότης, λατ. **hospes,** καὶ δή: **I** ὁ ξενιζόμενος φίλος, ὁ ξένης πόλεως πολίτης, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔχει τις συνάψει συνθήκην φιλοξενίας δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του· ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀμφότερα τὰ μέρη ἐκαλοῦντο **ξένοι,** καὶ ἡ σχέσις των ἦτο κληρονομική. — **II** παρ' Ὁμήρῳ κατὰ τὸ πλεῖστον σημ. τὸν φιλοξενούμενον (τὸν φίλον ἐκ φιλοξενίας) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν παρέχοντα τὴν φιλοξενίαν, τὸν **ξεινοδόκον**. **2)** πᾶς ξένος, καθὸ θεωρούμενος ὡς διατελῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ **ξενίου Διός**. **3)** μτγν. ἡ προσφώνησις **ὦ ξένε** εἶχε γενικευθῆ καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ προσώπων, τῶν ὁποίων δὲν ἐγνώριζέ τις τὸ ὄνομα, ἢ ὃὲν ἤθελε νὰ τὸ εἴπῃ, κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸ σημερ. **«ὦ φίλε μου»**, **«φίλε μου»**, **«ἀγαπητέ μου»**. **4)** ἐκ τῆς σημασίας, **«ξένος, ἐκ ξένης χώρας»** ἡ λ. **ξένος** μετέπεσεν εἰς τὴν σημ. τοῦ **«μισθοφόρος»**, πολίτης μιᾶς πόλεως κατατασσόμενος εἰς τὸν στρατὸν ἄλλης χώρας ἐπὶ μισθῷ, μισθωτὸς στρατιώτης. **5)** ἐνίοτε κεῖται ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ **βάρβαρος,** δηλ. ξένος, οὐχὶ Ἕλλην.

*Ἔτυμ.: **ξένος,** ἰων. **ξεῖνος,** αἰολ. **ξέννος,** δωρ. **ξενFος**⟩**ξῆνος** (πρβλ. Κορ. **Ξενοκλῆς, ΞενFων,** Κερκυρ. **ΞενFαρης, προξενFος**), λατ. **hostis** (ξένος⟩ἐχθρός)= γοτθ. **gasts,** παλ-γερμ. **gast,** παλ-σλαυ. **gosti,** *ξ-**enFo-s** ⟨*ghs-**enFō,** πρβλ. ἀλβ. **huai** (ξένος).

ξένος (Β), **η, ον,** ἀττ.- **ος, -ον,** ἰων. **ξεῖνος, η, ον·**

ό,τι καὶ νῦν, ξένος, ἐκ ξένης χώρας. 2) μετὰ γεν. τοῦ πραγμ., ξένος πρός τι πρᾶγμα, μή γνωρίζων τι, ἀγνοῶν τι.

ξενό-στᾰσις, ἡ (*ξένος*+*ἵστημι*)· ὡς τὸ *ξενοδοχεῖον*, κατάλυμα πρός ὑποδοχήν φίλων ἢ ξένων.

ξενοσύνη, ἡ, ἰων. **ξεινεσ—** (*ξένος*, *ξεῖνος*)· ξενία, δηλ. φιλοξενία, οἱ δεσμοὶ ἢ τὰ δικαιώματα τῆς φιλοξενίας.

ξενό-τῑμος, *ον* (*ξένος*+*τιμάω*)· ὁ τιμῶν φίλους ἢ ξένους.

ξενο-τροφέω, μελ. *-ήσω* (*ξενοτρόφος*)· τρέφω, δηλ. περιποιοῦμαι, διατηρῶ, φίλους ‖ κυρ. διατηρῶ μισθοφορικὰ στρατεύματα.

ξενο-τρόφος, *ον* (*ξένος*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων (διατρέφων, συντηρῶν, περιποιούμενος) φίλους ‖ κυρ. ὁ συντηρῶν μισθοφορικὰ στρατεύματα.

ξενο-φονέω, μελ. *-ήσω* (*ξενοφόνος*)· φονεύω φίλους ἢ ξένους.

ξενόω, ἰων. **ξεινόω,** μέλ. *-ώσω* (*ξένος*)· κάμνω τινὰ φίλον μου, ἢ τὸν μεταχειρίζομαι ὡς φίλον μου, τὸν περιποιοῦμαι, τὸν φιλοξενῶ.— **II** Παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. *ξενώσομαι*· ἀορ. α' *ἐξενώθην*· συνάπτω μετά τινος σχέσεις ξενίας, κλείω μαζί του συμφωνίαν (σύμβασιν) περὶ ἀμοιβαίας φιλοξενίας. 2) τοποθετοῦμαι (ἐγκαθίσταμαι, διαμένω) παρά τινι ὡς φίλος ἐκ φιλοξενίας, τυγχάνω φιλικῶν περιποιήσεων, φιλοξενοῦμαι. 3) εὑρίσκομαι (διατρίβω) εἰς ξένα μέρη, εἶμαι εἰς τὸ ἐξωτερικόν ‖ ἀπέρχομαι εἰς ἐξορίαν, ἐξορίζομαι.

ξενών, *-ῶνος*, ὁ (*ξένος*)· κατάλυμα ἢ διαμέρισμα πρὸς ὑποδοχήν (καὶ δισμονὴν) ξένων.

ξένως, ἐπίρ. τοῦ *ξένος*· ἀσυνήθως, παραδόξως, ἀλλόκοτα ‖ *ξένως ἔχω τινός* = εἶμαι ξένος πρός τι, δὲν ἔχω πεῖραν (ἰδέαν) πράγματός τινος.

ξένωσις, ἡ (*ξενόω*)· ἡ ἀποξένωσις ‖ νεωτερισμός, ἡ μεταβολὴ πράγματός τινος εἰς ξένην (νέαν, ἀσυνήθη) κατάστασιν.

ΞΕΡΟ΄Σ, *ά*, *όν*, ἰων. ἀντὶ *ξηρός*· ὁ,τι καὶ νῦν, ξηρός, στεγνός: *ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο=πρὸς ξηρὰν ἠπείρου*=πρὸς τὴν ξηράν. [δι' ἔτυμ. βλ. *ξηρός*].

ξέσμα, *-ατος*, τό (*ξέω*)· τὸ ἐξεσμένον, τὸ λελεασμένον ‖ ἐντεῦθεν = *ξόανον*, ἄγαλμα, ἀνδριάς.— **II** ξύσμα, ἀπόξυσμα.

ξεσμάω (*ξέω*)· ἀποξέω, ἀποξύνω, ἀποτρίβω, ἐξαλείφω.

ξέσσε, ἐπ. ἀντὶ *ἔξεσε*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ξέω*.

ξέστης, *-ου*, ὁ· μέτρον ὑγρῶν καὶ ξηρῶν προϊόντων, παρεφθαρμένον ἐκ τοῦ λατιν. **sextarius** διὰ μεταθέσεως φθόγγων, σχεδὸν δὲ=1 ἀγγλ. λίτρᾳ [δι' ἔτυμ. βλ. καὶ *ξέστριξ*].

ξεστός, *ή*, *όν* (*ξέω*)· ἐξεσμένος, λεῖος ἢ στιλπνὸς γενόμενος διὰ ξέσεως, ροκανισμένος, ρινισμένος.

ξέστριξ, ἡ· = *ξέστης* (6λ. λ.) [ἡ λ. ἀπαντᾷ παρ' Ἡσυχ. *«ξέστριξ κριθή· ἢ ἑξάστιχος. Κνίδιοι»*· κατά τινας ἡ λ. ἐσχηματίσθη κατὰ τὴν πρωτοελληνικὴν ἐποχὴν διὰ μεταθέσεως ἐκ τῶν ***σεξ-στριξ* ἢ ***σFεξ-στριξ*· τὸ β' συνθ. *-στριξ* (= σειρά, γραμμή) θεωρεῖται ὑπό τινων συγγ. τῷ λατ. **striga** (γραμμὴ σταχύων σίτου), γοτθ. **striks**, παλ-γερμ. **strich** (γραμμή, σειρά), πρβλ. *στρίγξ*, *-γγός* (=γραμμή, σειρά). Τὰ *ξέστης* (6λ. λ.) καὶ ὑποκορ. *ξεστίον* θεωροῦνται ὡς προελθόντα κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ λατ. **sextarius**, δὲν εἶναι ὅμως καὶ βέβαιον ὅτι περιέχουν τὸ ἑλλ. *ἕξ*.

ΞΕ΄Ω, μελ. *ξέσω*, ἐπ. *ξέσσω*· ἀόρ. α' *ἔξεσα*, ἐπ. *ξέσσα*· ὁ,τι καὶ νῦν, ξύνω, καθιστῶ τι λεῖον, στιλπνὸν ξέων (ρινίζων, ροκανίζων) αὐτὸ διὰ τοῦ ξέστρου.— **II** γλύφω, ἐργάζομαι (ἐνεργῶ γλυφάς) ἐπὶ λίθου·ἢ ξύλου ὡς λιθοξόος ἢ λεπτουργός.

Ἔτυμ.: *ξέω*· *ξεστός*· *ξόανον* κ. ἄ.· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***qs-es-*, παραλλήλου πρὸς τὰς ***qs-eu-* καὶ ***qs-en-*· πρβλ. καὶ τὰ ἐν *ξαίνω*, *ξύω*, *ξόανον*.

ξήνας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ξαίνω*.

ξηραίνω, μελ. *-ᾶνῶ*· ἀόρ. α' *ἐξήρᾶνα*. — Παθητ., ἀόρ. α' *ἐξηράνθην*· πρκ. *ἐξήραμαι* ἢ *ἐξήραμμαι* (*ξηρός*)· ἀποξηραίνω, στεγνώνω.—Παθητ. ἀποξηραίνομαι, γίνομαι ἢ εἶμαι στεγνός, στεγνώνω. 2) ἀδειάζω τὸ νερό, ἀποξηραίνω, ἀποχετεύω, ξηραίνω λατ. **siccare**.

ξηρ-ἄλοιφέω, μελ. *-ήσω* (*ξηρός*+*ἀλείφω*)· κυρ. ἀλείφω μὲ ἀλοιφὴν ξηρὰν (στεγνήν, ἢ τοὐλάχιστον πολὺ παχύρρευστον), ἀλείφω ἁπλῶς δι' ἐλαίου, μὴ ἀναμείκτου μεδ' ὕδατος (τεχνικὸς ὅρος ἐπὶ τῶν παλαιστῶν τῶν ἀλειφομένων δι' ἐλαίου, ὅπως καταστήσωσι τὰ σώματά των μαλακά).

ξηρ-αμπέλῑνος, *η*, *ον* (*ξηρός*+*ἄμπελος*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἀπεξηραμμένων φύλλων ἀμπέλου, μεταξὺ κοκκίνου καὶ ἐρυθροῦ, ἐξ οὗ καὶ λατ. **vestes xerampelinae**.

ξηρανδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ξηραίνω*.

ΞΗΡΟ΄Σ, *ά*, *όν*· ὁ,τι καὶ νῦν, ξηρός, «ξερός», «στεγνός», ἀπεξηραμμένος, ἐπὶ τῆς κοίτης ποταμοῦ π. χ. ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀέρος, λατ. **siccus**, ἀντιθ. τῷ *ὑγρός* ‖ ἐπὶ προσώπων, ἰσχνός, κατεσκληκώς, σκελετωμένος, ἀποστεγνωμένος, μαραμμένος.— **II** ὡς καὶ τὸ λατ. **siccus**, ὁ νηστεύων, ἐγκρατὴς φαγητοῦ καὶ ποτοῦ ‖ αὐστηρός, τραχύς, σκληρός.— **III** γενικῶς, ἀδειασμένος, ἄδειος, στεγνός, ἐξηντλημένος.— **IV** ὡς οὐσ., *ξηρά* (ἐνν. *γῆ*), ἡ=ἡ ξηρά, ἡ ἄλλως λεγομένη καὶ στερεά, «στεριὰ», ἤπειρος ‖ ἐν τῇ αὐτῇ ἑνν. κεῖται καὶ τὸ οὐδ. *τὸ ξηρόν*.

Ἔτυμ.: *ξηρός* (ἐπ. ἰων. *ξερός*): σανσκρ. **ksārá-**ḥ (καυστικός, διαβρωτικός), ἀρμ. **çamakh** (ξηρός), λατ. **serēnus** (**kseres-no-s* = ξηρός, διαυγής), **serēscō** (στεγνώνω), παλ γερμ. **serawēn** (ξηραίνω).

ξηρότης, *-ητος*, ἡ (*ξηρός*)· ὁ,τι καὶ νῦν, ξηρότης, ξηρασία ‖ καλὴ κατάστασις τῶν σανιδωμάτων πλοίου.

ξηρο-φᾰγέω, μελ. *-ήσω* (*ξηρός* + *φᾰγεῖν*)· τρώγω ξηρὸν τροφήν.

ξῐφ-ήρης, *ες* (*ξίφος*+*ἀραρεῖν*, τοῦ *ἀραρίσκω*)· ὁ,τι καὶ νῦν, ὁ ὡπλισμένος μὲ ξίφος, ὁ ἔχων ξίφος ἐν τῇ χειρί.

ξῐφη-φόρος, *ον* (*ξίφος* + *φέρω*)· ὁ φέρων ξίφος, ὁ ἔχων ξίφος ἐν τῇ χειρί.

ξῐφῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ξίφος*· μικρὸν ξίφος, ἐγχειρίδιον.

ξῐφο-δήλητος, *ον* (*ξίφος*+*δηλέομαι*)· ὁ διὰ ξίφους φονευόμενος ‖ ἐπὶ τῶν πληγμάτων (τραυμάτων), πληγὴ γενομένη (ἐπενεχθεῖσα) διὰ ξίφους.

ξῐφο-κτόνος, *ον* (*ξίφος*+*κτείνω*)· ὁ φονεύων διὰ τοῦ ξίφους.— **II** προπαροξ. *ξιφόκτονος*, *ον* = ὁ φονευόμενος διὰ ξίφους.

ξῐφο-μᾰχαιρα, ἡ (*ξίφος* + *μάχαιρα*)· ξίφος ἐλαφρῶς κυρτόν, εἶδος ξίφους μεταξὺ ξίφους καθαυτὸ (δηλ. εὐθέος) καὶ μαχαίρας (6λ. καὶ *ξίφος*).

ΞΙ΄ΦΟΣ, δωρ., αἰολ. **σκίφος,** *-εος*, τό· ὁ,τι καὶ νῦν, ξίφος, «σπαθὶ» ‖ παρ' Ὁμήρῳ περιγράφεται ὡς μέγα σχετικῶς καὶ κοπτερὸν ἢ ὀξύ, ἀκόμη δὲ καὶ ὡς δίστομον, «δίκοπο»· *ἐκρέματο* ἀπὸ τοῦ ὤμου διὰ τοῦ τελαμῶνος (ἐντεῦθεν δ' ἐκαλεῖτο καὶ *ἄορ*)· κυρία διαφορὰ μεταξὺ ξίφους καὶ μαχαίρας ἦτο ὅτι τοῦ μὲν ξίφους ἡ λεπὶς ἦτο εὐθεῖα, τῆς δὲ μαχαίρας κυρτή.

Ἔτυμ.: *ξίφος*· *ξιφίας*· *ξιφίον*· *ξιφύδριον*· *ξίφη*, ἡ (=λεπὶς ρυκάνης)· *ξιφὴν* (*«ὃ φέρων ξίφος»* Σουΐδ.)· πρβλ. Ἡσυχ. *«σκιφίζει· ξιφίζει. ἔστι δὲ σχῆμα μαχαιρικῆς ὀρχήσεως»*· λακ. *σκιφᾱτόμος* (πρβλ. *ξιφηφόρος*)· σκοτεινὸ. ἐτυμολ.· πιθ. ὁ αἰολ. τύπος *σκίφος* εἶναι ὁ ἀρχαιότερος, πρβλ. ἀρχ. Σκανδ. **skaf-a** (ξέω, ξύνω, ρυκανίζω), ἀρχ. γερμ. **scab-a** (ρυκάνη)· κατά τινας ἡ λ. εἶναι ἀνατολικῆς προελεύσεως (πρβλ. Ἀραμ. **sajefā**, Ἀραβ. **salfun**, Αἰγυπτ. **sēfēt** (κοπτερὸν ξίφος)· ἄλλοι τὴν θεωροῦν ἰαπετικῆς (ἰνδο-ευρ.) καταγωγῆς, ξ-⟨ἰαπ. ***ks-**: σανσκρ. **çásati** (κόπτω), ὁμηρ. *κεάζω* (σχίζω).

ξῐφ-ουλκός, *ὁν* (*ξίφος*+*ἕλκω*)· ὁ σύρων (ἀνασύρων, ἀνασπῶν) τὸ ξίφος, ὁ ξιφουλκῶν, «ποὺ τραβᾷ τὸ σπαθί».

ξῐφ-ουργός, *ον* (*ξίφος*+**ἔργω*)· ὁ κατασκευάζων ξίφη.

ξόᾰνον, τό (*ξέω*)· εἴδωλον (ἄγαλμα) γεγλυμμένον ἐπὶ ξύλου ‖ γενικῶς, εἰδώλιον, ἀγαλμάτιον, ὁμοίωμα, θεοῦ (κυρ. ἐκ ξύλου ἀλλὰ καὶ λίθινον) [*ξόανον* ⟨ἰαπ. ***qs-ov-ono-m* περιέχει ἐπομένως ἰαπ. ***qs-eu-*, πρβλ. τὰ ἐν λ. *ξύω*].

ξοᾰνο-ποιΐα, ἡ (*ξόανον* + *ποιέω*)· ἡ κατασκευὴ *ξοάνων* (βλ. λ.).

ξοῖς, -ίδος, ἡ (*ξέω*)· ἐργαλεῖον γλύπτου, σμίλη.

ξουθό-πτερος, ον (*ξουθός*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων *ξουθὰ* πτερά, ἤτοι ξανθά, κιτρινωπά, πτερά, ὡς τὰ τῆς μελίσσης.

ΞΟΥΘΟ΄Σ, *ή, όν,* συγγ. τῷ *ξανθός*· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ χρώματος κειμένου μεταξὺ τοῦ *ξανθοῦ* καὶ τοῦ *πυρροῦ*, τό κιτρινωπόν, μαυροκίτρινον, «μαυρειδερό» || ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἤχου, ὀξύς, διαπεραστικός, ἀνατριχιαστικὸς || *τέττιξ ξουθὰ λαλῶν*=ὁ τζίτζικας μὲ τὸν διαπεραστικόν του ἦχον. [δι' ἐτυμ. βλ. *ξανθός*].

ξυγγ—, τὰς ἐκ τούτου ἀρχομένας λέξεις βλ. ἐν *συγγ—*.

ξύγ-κλησις, *-εως,* ἡ· παλ. ἀττ. τύπος ἀντὶ *σύγκλεισις*.

ξυγ-κλῄω, μελ. *-ήσω*· παλ. ἀττ. ἀντὶ *συγκλείω*.

ξυήλη, ἡ (*ξύω*)· =*κνῆστις* (βλ. λ.)· ἐργαλεῖον κατάλληλον πρὸς ξέσιν ἢ ρίνισμα ξύλου, ἡ ρυκάνη («ροκάνη»), «πλάνη», ξυλοφάγος, «λίμα».— **II** κυρτὸν (δρεπανοειδὲς) ἐγχειρίδιον, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν.

ξῠλ-ηγέω, μελ. *-ήσω* (*ξυληγός*)· ἄγω (φέρω, μεταφέρω) ξύλα.

ξῠλ-ηγός, ὁν (*ξύλον* + *ἄγω*)· ὁ ἄγων (φέρων, μεταφέρων) ξύλα.

ξῠλίζομαι, ἀποθ. (*ξύλον*)· συλλέγω ξύλα, ξυλεύομαι, λατ. lignari.

ξῠλικός, *ή, όν* (*ξύλον*)· ὁ ἐκ ξύλου, ξύλινος, ὅμοιος πρὸς ξύλον.

ξῠλΐνος, η, ον (*ξύλον*)· ὁ ἐκ ξύλου, ὡς καὶ νῦν, ξύλινος.

ξυλλ—· τὰς οὕτω ἀρχομένας λέξεις βλ. ἐν *συλλ—*.

ξῠλο-κόπος, ον (*ξύλον* + *κόπτω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ κόπτων ξύλα, ὁ κόπτων δένδρα, δενδροτόμος. 2) ὡς οὐσ. *ὁ ξυλοκόπος*, ὅ,τι καὶ νῦν || τὸ γνωστὸν πτηνόν, ὁ δρυοκολάπτης, ξυλοφάγος, διότι κτυπᾷ τὸ ξύλον· πρβλ. καὶ *ξυλοτόμος*.

ξύλον, τό (*ξύω*?)· ὅ,τι καὶ νῦν, ξύλον κεκομμένον καὶ ἕτοιμον πρὸς χρῆσιν, ξύλον πρὸς καῦσιν, ξυλεία οἰκοδομήσιμος, ναυπηγήσιμος κλπ. || ἐν τῷ πληθ. *ξύλα νήια* = ναυπηγήσιμος ξυλεία.— **II** τεμάχιον ξύλου διὰ ποικίλας χρήσεις· ράβδος, βακτηρία, ρόπαλον. 2) περιλαίμιον (βαρὺς κλοιὸς) ξύλινον ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τοῦ αὐχένος τοῦ ἐγκαθείρκτου διὰ νὰ τὸν περιορίζῃ εἰς τὰς κινήσεις του (γενικῶς πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν)· *δῆσαί τινα ἐν ξύλῳ* || τὸ λεγόμενον *πεντεσύριγγον ξύλον* ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοιοῦτον ξύλινον κλοιὸν μὲ «φάλαγγας» (*ποδοκάκκην*) πρὸς περιορισμὸν (καθήλωσιν) τῶν βραχιόνων καὶ τῶν μηρῶν || ξύλινα ποδόδεσμα, ἀκινητοῦντα τοὺς πόδας, λεγόμενα ἄλλως καὶ *ποδοκάκκη*. 3) τράπεζα, καὶ κυρ. ἡ τράπεζα τοῦ ἀργυραμοιβοῦ. 4) *πρῶτον ξύλον*=ἡ πρώτη σειρὰ (ξυλίνων) βάθρων τοῦ ἐν Ἀθήναις θεάτρου, ἐφ' ὧν ἐκάθηντο οἱ *Πρυτάνεις* (οἵτινες διὰ τοῦτο ἐκαλοῦντο καὶ *πρωτόβαθροι*)· ἡ ὀνομασία ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἐν ἀρχῇ τὰ καθίσματα ἦσαν ξύλινα.— **III** δένδρον τι (πρβλ. *εἴριον*).

Ἔτυμ.: *ξύλον*· *ξύλινος*· *ξύλον* ⟨ἰαπ. ***qsῡ̆lo-m**: παλ-norr. **súla** (κίων, στήλη), γοτθ. **sauls**, παλ-γερμ. **sūl** (⟨***sūli-z**, ἰαπ. ***qsῡ̆li-s**)=στήλη: *ξύω*· τὴν πρὸς τὸ *ξύω* συγγένειαν ἀντικρούοντες ἄλλοι παραδέχονται ἰαπ. βάσιν (ḱ)**sevel-** (τεμάχιον ξύλου)⟩ ***ḱseul-**, ***ḱs(v)el-**, ***ḱsul-**: λιθ. **szùlas** (στῦλος), **szalma** (μακρὰ δοκός), παλ-σλαυ. **slĕm.e** (δοκὸς) ⟨***sel-me**, εἶτα ***seul-**, ***soul-** (γοτθ. **sauls**), ***svel-**, ***svol-**, παλ-γερμ. **swelli** (δοκός), ἀγγλ-σαξ. **selma**, **sealma**, παλ-σαξ. **selmo** (βλ. ἐν *σέλμα*)· πρβλ. ὡσ. καὶ τὰ ἐν *ὕλη*.

ξῠλο-τόμος, ον (*ξύλον*+*τεμεῖν*)· ὁ τέμνων (κόπτων) ξύλα || ὡσ. οὐσ. *ὁ ξυλοτόμος* = ὁ ξυλοκόπος (βλ. λ.).

ξῠλ-ουργέω, μελ. *-ήσω* (*ξυλουργός*)· ἐργάζομαι τὸ ξύλον, καταγίνομαι μὲ ξυλουργικὰς ἐργασίας.

ξῠλ-ουργία, ἡ (*ξυλουργέω*)· ἡ τοῦ ξύλου ἐπεξεργασία, ἡ ἐπὶ τοῦ ξύλου γινομένη ἐργασία, τεκτονική, ξυλουργική.

ξῠλ-ουργός, ὁν (*ξύλον* + ***ἔργω**)· ὁ ἐργαζόμενος (κατεργαζόμενος) τὸ ξύλον, ὁ σκαλίζων τὸ ξύλον || ὡς οὐσ., ὅ,τι καὶ νῦν, ξυλουργός, «μαραγγός», λεπτουργός.

ξῠλοχίζομαι, δωρ. **ξυλοχίαδομαι** (*ξύλοχος*)· =*ξυλίζομαι* (βλ. λ.).

ξῦλ-οχος, ἡ (*ξύλον*+*ἔχω*)· τόπος σύνδενδρος καὶ δρυμώδης, δρυμός, δάσος || ὅθεν, ἡ φωλεὰ ἀγρίου ζώου.

Ἔτυμ.: ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθεῖσα ἐτυμολογία του ἐκ τοῦ *ξύλον*+*ἔχω* δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ πάντων· ἡ λ. εἶναι συνών. τῶν *λόχμη, ὕλη*, θεωρεῖται δὲ ὑπό τινων ὡς παραχθεῖσα καθ' ἁπλολογίαν: *ξύλοχος* ⟨ ***ξυλό-λοχος**, ἔνθα τὸ δ' συνθετ. *-λοχος* ⟨ἰαπ. ***logh-** μεταπτ. βαθμίδος τοῦ ***legh-** (βλ. καὶ *λόχος, λέχος*).

ξυλόω, μελ. *-ώσω* (*ξύλον*)· μεταβάλλω εἰς ξύλον. — Παθητ., γίνομαι ξύλον, «ξυλιάζω».— **II** κατασκευάζω τι ἐκ ξύλου, κάμνω τι μὲ ξύλα.

ξύλωσις, ἡ (*ξυλόω*)· τὸ ξύλινον μέρος τῆς οἰκίας, ὁ ἐκ ξύλων σκελετός της, «ἡ ξυλικὴ της».

ξυμ-βαίη, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ξυμβαίνω*.

ξυμ-βλήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ξυμβάλλω*.

ξύμ-βλητο, ξύμβλητο, γ' ἑν. καὶ πληθ. Ὁριστ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ξυμβάλλω*.

ξυμμ—· τὰς οὕτω ἀρχομένας λέξεις βλέπε ἐν **συμμ—**.

ΞΥ΄Ν, χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀττικῇ ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου *σὺν* (βλ. λ.)· σπανίως ἀπαντᾷ παρ' Ὁμήρῳ. Τὰ ἐκ τοῦ *ξυν—* σύνθετα βλ. ἐν *συν—*.

Ἔτυμ. : ὁ τύπος *ξὺν* εἶναι ἀρχαιότερος τοῦ *σύν*· πρβλ. καὶ τὸν βραχύτερόν του τύπον *ξῦ* ἐν τῇ λ. *μεταξὺ* (*ξύν* : *ξύ*, ὅπως *νύν* : *νύ*)· πιθ. συγγ. τῷ παλ-σλαυ. sŭ (μετά, σύν), παλ-πρωσσ. **sen** = σανσκρ. **sam**. Βλ. καὶ *ξυνός*.

ξυν-ᾰγείρατο, ἐπ. ἀντὶ *συνηγείρατο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *συναγείρω*.

ξῡνάν, *-ᾶνος,* ὁ =*ξυνάων, ξυνήων* (βλ. λ. λ.).

ξῡνᾰ́ων, *-ονος,* ὁ, δωρ. ἀντὶ *ξυνήων* (βλ. λ.).

ξυν-έαξα, ἀόρ. α' τοῦ *συνάγνυμι*.

ξῦν-εείκοσι, ἐπ. ἀντὶ *ξυνείκοσι, συνείκοσι* (*ξὺν* +*εἴκοσι*)· εἴκοσιν ὁμοῦ, εἴκοσι συγχρόνως.

ξυν-έηκα, ἐπ. ἀντὶ *ξυνῆκα*, ἀόρ. α' τοῦ *ξυνίημι*.

ξυν-έκληον, ἀρχ. ἀττ. πρτ. τοῦ *ξυγκλείω*.

ξυν-ελάσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ξυνελαύνω*.

ξύν-ες, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *ξυνίημι*.

ξυνεών, *-ῶνος,* ὁ· ἰων. ἀντὶ *ξυνήων* (βλ. λ.).

ξῡνῇ, ἐπίρ. = *κοινῇ*· ἀπὸ κοινοῦ (κυρ. εἶναι δοτ. θηλ. τοῦ *ξυνός*).

ξῡνήιος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ *ξύνειος* (*ξυνός*)· δημόσιος, κοινός, ἀνήκων εἰς τὸ κοινόν || ἐν τῷ πληθ. ὡς οὐσ. *τὰ ξυνήια*=κοινὴ ἰδιοκτησία, κοινὴ περιουσία.

ξυν-ῆκα, ἀορ. α' τοῦ *ξυνίημι*.

ξῡνήων, *-ονος,* ὁ, δωρ. **ξῡνᾰ́ων,** ἰων. **ξυνεών,** δωρ. **ξυνᾶν** (*ξυνός*)· ὁ κατέχων τι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, σύντροφος, μέτοχος, κοινωνός: *ἅλς ξυνήων* =τὸ ἅλας τῆς κοινῆς τραπέζης, σύμβολον ξενίας.

ξύν-ἵε, Προστ ἐν. τοῦ *ξυνίημι*, ἐσχηματισμένη ὡσεὶ ἐκ τοῦ ***ξυνίω**.

ξῦν-ἴει, Προστ. ἐν. τοῦ *ξυνίημι*, ἐσχηματισμένη ὡσεὶ ἐκ τοῦ *ξυνιέω*.

ξῦν-ἵον, ἐπ. ἀντὶ *ξυνίεσαν*, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ξυνίημι*.

ξῡνός, ή, όν (*ξύν*)· =*κοινὸς* (ἀπὸ τοῦ ὁποίου διαλεκτικῶς μόνον διαφέρει), ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς πάντας ἀπὸ κοινοῦ, δημόσιος, καθολικός, γενικὸς || *ξυνὰ λέγω*=ὁμιλῶ διὰ τὸ γενικὸν καλόν || ἡ δοτ. θηλ. *ξυνῇ* ὡς ἐπίρ. = *κοινῇ* = ἀπὸ κοινοῦ || μετὰ τῆς αὐτῆς ἐννοίας κεῖται καὶ τὸ οὐδ. πληθ. *ξυνά*.

Ἔτυμ.: *ξυνός* : (*ξυν-jός*), πρβλ. *κοινὸς* (***κομ-jός**)· ἐκ ρίζ. *ξυν-* = λατ. **cum**· ἰων. *ξυνήων*, δωρ. *ξυνᾶν* (⟨***ξυν-áFων**), πρβλ. *κοινὰν* (⟨***κοιν-áFων**), ἀττ. *κοινῶν*· βλ. καὶ τὰ ἐν *κοινός*.

ξῡνό-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ξυνὸς* + *φρήν*)· ὁ κοινὰ (ὅμοια) φρονῶν, ὁ ἔχων ὁμοίαν γνώμην πρὸς ὅλους.

ξῡνο-χᾰ́ρης, *ἐς* (*ξυνὸς*+*χαρῆναι*)· ὁ χαίρων μαζὶ μὲ ὅλους || ὁ χαροποιῶν ὅλους ἐξ ἴσου, ὁ προξενῶν κοινὴν εἰς ὅλους χαράν.

ξῡνωνία, ἡ· = *κοινωνία* (βλ. λ.), συνεταιρισμός, συντροφιά, συναδελφότης.

ξῦον, ἐπ. ἀντὶ *ἔξυον*, πρτ. τοῦ *ξύω*.

ξῦράω, ἢ ξῠρέω· μέλ. *-ήσω* (*ξυρόν*) ξυρίζω, ξι-

ραφίζω ‖ παροιμ. **«ξυρεῖ ἐν χρῷ»**=ξυρίζει μέχρι δέρματος (πηγαίνει πολύ βαθιά, προκαλεί όξύν πόνον), λεγομένη ἐπὶ ἐπικινδύνων πραγμάτων ἢ ἐπὶ ὀξέος πόνου.— **μέσον**, μετά παθ. πρκ. **ἐξύρημαι**· ξυρίζω έμαυτόν, ξυρίζομαι, ἢ βάλλω ἄλλον νά μέ ξυρίσῃ ‖ ὡσ. καί μετά αἰτ.: **ξυροῦμαι τὴν κεφαλήν**=ξυρίζω (ἢ βάλλω νά ξυρίσουν) τήν κεφαλήν μου.

ξῠρ-ήκης, *ες* (**ξυρόν** + **ἀκή**)· όξύς, κοπτερός, ὡς ξυράφιον, μέ τήν κόψιν ξυραφίου.— ‖ έξυρημένος μέχρι δέρματος.

ξῠρο-δόκη, καί **ξῠρο-δόχη,** ἡ (**ξυρόν** + **δέχομαι**)· ξυροδήκη, δήκη ξυραφίου.

ξῠρόν, τό (**ξύω**)· τό ξυράφιον ‖ παροιμ. φράσις **ἐπὶ κρισίμου καταστάσεως «ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς... ὄλεθρος ἢὲ βιῶναι»**=ἡ ζωή μας ἢ ὁ θάνατος εὑρίσκονται (στέκονται) ἐπάνω εἰς τήν ἀκμήν (τήν κόψιν) τοῦ ξυραφιοῦ (δέν ὑφίσταται θηλ. καμμία βεβαιότης οὔτε διά τό ἓν οὔτε διά τό ἄλλο) ‖ **«ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα»**=αἱ ὑποθέσεις μας στέκονται ἐπάνω εἰς τήν κόψιν τοῦ ξυραφιοῦ (μέ τό παραμικρόν θηλ. κινδυνεύουν νά ἀνατραποῦν).

ξῠρο-φορέω, μελ. **-ήσω** (**ξυρόν**+**φέρω**)· φέρω (βαστῶ μαζί μου) ξυράφιον.

ξυρρ—· τάς οὕτω ἀρχομένας λέξεις βλ. ἐν **συρρ—**.

ξύρω·=**ξυράω** (βλ. λ.), μέσ. ἀόρ. α΄ **ἐξυράμην**.

ξῦσαι, ἀπρφ. ἀορ. α΄ τοῦ **ξύω**.

ξυσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ **ξύω**.

ξύσμα (καί **ξῦσμα**), **-ατος,** τό, καί **ξυσμή,** ἡ (**ξύω**)· τό ἀπεξυσμένον, τό ἀποξυσθέν διά ξύσεως, τά ἀποξύσματα, ρινίσματα, «ροκανίδια», λατ. **ramentum, strigmentum.**

ξυστήρ, **-ῆρος,** ὁ (**ξύω**)· ἐργαλεῖον ξυσίματος, ξύστρα, **ξύστρον, ξυήλη** (βλ. λ.), **κνῆστις** (βλ. λ.), **ρίνη** (βλ. λ.), λατ. **scalprum.**

ξυστίς, **-ίδος,** ἀττ. **ξύστις,** **-ίδος,** ἡ (**ξύω**)· γυναικεῖος χιτών ποδήρης (μέ οὐράν σαρώνουσαν) ‖ τό τῶν τραγωδῶν (ὑποκριτῶν) ἔνδυμα.

ξυστο-βόλος, *ον* (**ξυστόν**+**βαλεῖν**)· ὁ βάλλων ξυστόν (βλ. λ.), τ. ἔ. ὁ ἑξακοντίζων δόρυ.

ξυστόν, τό (**ξύω**), κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ξυστός**· τό ἐξεσμένον στέλεχος τοῦ δόρατος, περιγραφόμενον ὑπό τοῦ Ὁμήρου ὡς ἔχον μῆκος 22 πήχεων. 2) συνεκδ. αὐτό τό δόρυ, τό ἀκόντιον, «κοντάρι» ‖ γενικῶς, κονταρόξυλον, στειλιάρι. 2) ἐργαλεῖον τῶν ξυλουργῶν χρησιμεῦον πρός ξύσιμον.

ξυστός (Α), ὁ, κυρ. εἶναι τό ἀρσ. τοῦ ἐπιθ. **ξυστὸς ἐξυπακουομένου** τοῦ **δρόμος** (**ξύω**)· ὑπόστεγος στοά τῶν Γυμναστηρίων, ὅπου οἱ ἀθληταί ἠσκοῦντο ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἢ καί ἔκαμνον τόν περίπατόν των, κληθεῖσα δ' οὕτω προφανῶς ἐκ τοῦ ἐξεσμένου καί λείου δαπέδου της.— ‖ εἰς τάς ρωμαϊκάς ἐπαύλεις, εἶδος ταράτσας μετά στοᾶς, ἥτις ἐπίσης καί λατινιστί ἐκαλεῖτο **xystum.**

Ἔτυμ.: **ξυστὸς** ⟨**ξὺν**+**στ-ος,** ἔνθα τό **-στ-** εἶναι μεταπτωτ. βαθμίς τῆς ρίζ. **sthā,** πρβλ. **ἵστημι** καί **δύστος** (= **δύστηνος**) ⟨ ***δυσ-στ-ο-ς** : σανσκρ. **duḥstha-**ḥ, βλ. καί **παστὸς** (***παρ-στ-ό-ς**)· βασική σημ. τοῦ **ξυστὸς**= ὁ προσηρτημένος εἰς ἄλλο πρᾶγμα, συνάρτημα· πρβλ. Ἡσυχ. **«ξυστάδες· αἱ πυκναὶ ἄμπελοι»**, **«τῶν ἀμπέλων αἱ συστάδες»**.

ξυστός (Β), **ὀν** (**ξύω**)· ὁ ἐξεσμένος, λελεασμένος, λατ. **rasus.**

ξυστο-φόρος, *ον* (**ξυστόν**+**φέρω**)· ὁ φέρων δόρυ.

ξύστρα, ἡ·=**ξυστρὶς** (βλ. λ.), ὁ,τι καί νῦν.

ξυστρίς, **-ίδος,** ἡ (**ξύω**)· ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον διά τό ξύσιμον ἢ τρίψιμον (ὁ ξέστης, ἡ ξύστρα), ἰδίως ὑπό τῶν ἀθλητῶν μετά τό λουτρόν (ἀντί τῆς ἀρχαιοτέρας **στλεγγίδος**) ‖ ἡ ξύστρα, τό «ξυστρί», τῶν ἵππων.

ΞΥ΄Ω, πρτ. **ἔξῦον**· ἐπ. **ξῦον**· μελ. **ξύσω**· ἀόρ. α΄ **ἔξυσα**.— Παθητ., ἀόρ. **ἐξύσθην**· πρκ. **ἔξυσμαι**· ξέω, ξύνω, λειαίνω, κάμνω τι λεῖον («γυαλιστερό»). 2) γενικῶς, καθιστῶ τι ὁμαλόν, μαλακόν, ἁπαλόν, λεπτόν, κομψόν. 3) μτφρ. **ξῦσαι ἀπὸ γῆρας ὁλοιὸν**=ἀποβαλεῖν τό ὀλέθριον γῆρας, ἀπαλλαγῆναι τοῦ ὀλεθρίου γήρατος.

Ἔτυμ.: **ξύω· ξυστός· ξύσμα· ξυσμή, ξυσμός· ξύστρα, ξυστρίς· ξυστήρ· ξυστόν.**— **ξυρόν· ξυρεῖν· ξύρεσθαι**· πρβλ. **ξόανον** (βλ. λ.), καί Ἡσυχ. **«ξυρόν· τομόν. ἰσχνόν. ὀξύ»**· **ξυρίς**, σανσκρ. **ksurá-**ḥ ἐξ ἰαπ. ρ. ***qseu-**, λιθ. **skùsti** (ξυρίζειν), λεττ. **skuwejs** (κουρεύς), **sku-**⟨***qsu-**)· πρβλ. ἰαπ. ρ. ***qsneu-** (μετά ἐπενθέσεως τοῦ ἐρρ. **-n-**) ἐν τῷ σανσκρ. **kṣṇáuti** (ἀκονίζω), **kṣṇō'tram** (τό ἀκόνι), λατ. **novācula** ˙(ξυράφι) (⟨***novāre** ⟨ἰαπ. ***qsnovā**)· ἡ ἰαπ. ρ. ***qs-eu-** εἶναι παράλλ. τῆς ***qs-en-** (βλ. ἐν **ξαίνω**) καί τῆς ***qs-es-** (βλ. ἐν **ξέω**), ἐπεκτετ. ἐκ τῆς ἰαπ. ρ. ***qes-** (βλ. ἐν **κεάζω**)· πρβλ. ἀκόμη τό παρ' Ἡσυχ. **«ξώστρα· ψηκτρίς, ψήκτρια»**.

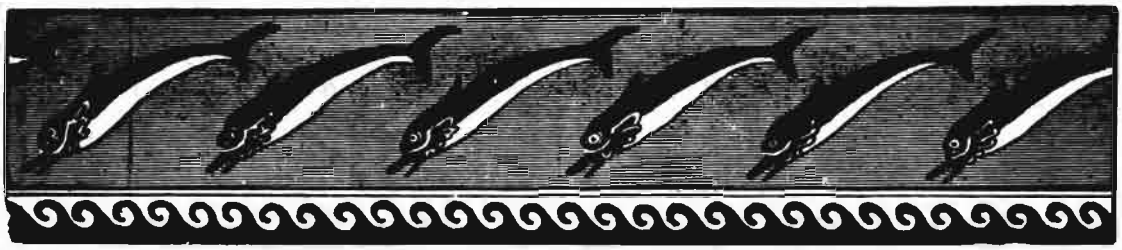

Τὸ γράμμα τοῦτο, τὸ πέμπτον κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν φωνηέντων τοῦ ἑλλην. ἀλφαβήτου, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν **ayin**, τὸ ὁποῖον δὲν παρίστα φωνῆεν ἀλλὰ σύμφωνον, καὶ δὴ πνεῦμα. Οἱ Ἕλληνες, ἢ καὶ οἱ ἐξ ὧν οὗτοι παρέλαβον τὸ ἀλφάβητόν των, κατὰ τὴν προσπάθειαν ἣν κατέβαλον διὰ νὰ προσαρμόσουν τὸ σημιτικὸν ἀλφάβητον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς γλώσσης των, ἐχρησιμοποίησαν τὸ γράμμα τοῦτο (τὸ **ὂ μικρὸν**) πρὸς παράστασιν τοῦ φωνήεντος Ο, ὅπως ἔπραξαν καὶ δι' ἄλλα σημιτικὰ γράμματα (**aleph, he, cheth** καὶ **yodh**). Ἐν τῷ σημιτικῷ ἀλφαβήτῳ τὰ φωνήεντα δὲν εἰκονίζοντο δι' ἰδιαιτέρων γραμμάτων. Τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος ἐν τῷ Μωαβιτικῷ λίθῳ ἦτο μικρόν, ο, τὸ μικρὸν δὲ αὐτὸ σχῆμα ἐμφανίζεται καὶ εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἑλληνικὰς ἐπιγραφὰς τῆς Θήρας καὶ τῆς Κορίνθου. Εἰς τὰς τῆς Κορίνθου καὶ εἰς τὰς προερχομένας ἐξ **Abu-Simbel** τῆς Αἰγύπτου ἀπαντᾷ ἓν σχῆμα ⟐ . Ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς νήσου Θήρας ἀπαντᾷ τὸ σχῆμα ⊙ , παράλληλον τοῦ ὁποίου εἶναι τὸ ἐν τῷ Ἑτρουσκικῷ ἀλφαβήτῳ μέγα ⊙ . Ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς Μιλήτου ἀπαντᾷ τὸ σχῆμα ∩ Τὸ ἐν τῷ λατινικῷ ἀλφαβήτῳ σχῆμα τοῦ γράμματος ἦτο O , παραληφθὲν ἐκ τοῦ χαλκιδικοῦ ἢ Ἑτρουσκικοῦ. Τὸ σχῆμα δὲ τοῦτο τῆς μεγαλογραμμάτου γραφῆς διετηρήθη καὶ ἐν τῇ μικρογραμμάτῳ.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐχρησιμοποίησαν τὸ γράμμα τοῦτο πρὸς παράστασιν τοῦ βραχέος κλειστοῦ φωνήεντος **ὄ** . Διὰ τὸ μακρὸν φωνῆεν ἐχρησιμοποίησαν τὸ σύμβολον **Ω (ὦ μέγα)**, τὸ ὁποῖον εἶναι πιθανῶς προσαρμογὴ τοῦ Ο πρός τι τῶν ἐν Μιλήτῳ ἀπαντώντων σχημάτων τοῦ γράμματος, πρὸς τὸ ὁποῖον προσομοιάζει τὰ μέγιστα. Αἱ διάλεκτοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἐχρησιμοποίουν τὸ σχῆμα Ω πρὸς παράστασιν τοῦ μακροῦ φθόγγου, εἴτε ἀνοικτοῦ εἴτε κλειστοῦ. Εἰς τὰς ἀνατολικὰς διαλέκτους τὸ σχῆμα τοῦτο ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς παράστασιν τοῦ ἀνοικτοῦ μακροῦ φωνήεντος μόνον, ἐν ᾧ διὰ τὸ μακρὸν κλειστὸν φωνῆεν ἐχρησιμοποίουν τὸ σύμπλεγμα **ου** (ὅπερ ἐχρησιμοποίουν καὶ διὰ τὴν γνησίαν δίφθογγον). Εἰς τὰ ἀλφάβητα ὅμως τῶν Κυκλάδων Νήσων βλέπομεν συχνὰ τὴν ἀντίστροφον χρῆσιν, καθ' ἣν τὸ σχῆμα Ω ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὸν κλειστὸν φθόγγον, τόσον τὸν μακρὸν ὅσον καὶ τὸν βραχύν, τὸ δὲ Ο διὰ τὸν ἀνοικτόν. Ἐν τῇ Λατινικῇ τὸ γράμμα εἶχε τὸ αὐτὸ σχῆμα, ἀνεξαρτήτως χρονικῆς ποσότητος, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς δὲ ὅρους τὸ διετήρησαν καὶ αἱ Νεολατινικαὶ Γλῶσσαι.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ σχήματος τοῦ γράμματος εἰς τὰ διάφορα ἀλφάβητα κατὰ τὰς ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ σημειουμένας χρονολογίας.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π Χ. 1.200	○
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	○ ◎
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	○
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	○
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	○
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	○
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	○
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	○
ΡΩΜΑΪΚΟΝ καὶ Ἀπ· οικιῶν	προκλασσικ. καὶ κλασσικ. · χρόνων	◊ ∩ O O Ψ V V
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἑφεξῆς . . .		O
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἑφεξῆς . . .		O

Ο, ο, ὂ μικρόν· βραχὺ (μικρὸν) ο (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ὦ μέγα***, τ. ἔ. τὸ μακρὸν ο, γραφόμενον ω, δυνάμενον νὰ κληθῇ καὶ διπλοῦν ω, διότι τὸ ω κατ' ἀρχὰς ἐγράφετο ωω ἤτοι οο)· τὸ δέκατον πέμπτον κατὰ τὴν σειρὰν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ο' = 70, ἐν ᾧ ,ο= 70.000.

Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους ὠνομάζετο οὐχὶ ***ὂ μικρόν***, ἀλλὰ ***οὖ*** (ὅπως καὶ τὸ ***ε*** ἀρχικῶς δὲν ἐκαλεῖτο ***ἒ ψιλόν***, ἀλλὰ ***εἶ***)· ἐκαλεῖτο δ' οὕτω, διότι ἠκούετο σχεδὸν ὡς ἡ δίφθογγος ***ου***, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ συχνοτάτη ἐναλλαγὴ των εἰς τὰς λέξεις ***βούλομαι - βόλομαι, μοῦνος - μόνος, νοῦσος - νόσος, οὔνομα - ὄνομα***.

Ἀλλοιώσεις τοῦ ο: **I** ἐν τῇ Αἰολικῇ διαλ. τὸ ***ο*** συχνὰ μεταβάλλεται εἰς ***ὐ***: ***ὄνυμα, μύγις*** ἀντὶ ***ὄνομα, μόγις***.— **II** ἐν τῇ Δωρικῇ συχνὰ κεῖται ***ο*** ἀντὶ ***οι***: ***ἀγνοιέω, πτοιέω, πνοιά***, ἀντὶ ***ἀγνοέω, πτοέω, πνοά***. — **III** ὅπως καὶ τὸ ***α***, οὕτω καὶ τὸ ***ο*** συχνὰ ἐκπίπτει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἢ προστίθεται χάριν εὐφωνίας: ***κέλλω - ὀκέλλω, δύρομαι - ὀδύρομαι, δὰξ - ὀδάξ***.— **IV** ἐν τοῖς συνθέτοις, καὶ κυρίως τοῖς ἐπιθέτοις, τὸ ***ο*** δσάκις εὑρεθῇ πρὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ ἐκτείνεται χάριν τοῦ μέτρου εἰς μακρὸν φθόγγον, συνηθέστατα δὲ εἰς ***η***: ***θεο-γενὴς*** 〉 ***θεη-γενὴς*** (ὥρ. ***θεᾱ-γενής***), ***θεο-δόκος*** 〉 ***θεη-δόκος, ξιφο-φόρος*** 〉 ***ξιφη-φόρος, θεο-μάχος*** 〉 ***θεη-μάχος***.

Ὁ, Ἡ, ΤΟ εἶναι: Α'. ***δεικτικὴ ἀντωνυμία***· Β'. τὸ ***ὁριστικὸν*** (ἢ ***προτακτικὸν***) ***ἄρθρον***· Γ'. ***ἀναφορικὴ ἀντωνυμία*** (ὁπότε καλεῖται καὶ ***ἄρθρον ἐπιτακτικόν***)· ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τονίζεται: ***ὅ, ἥ, τὸ — ὅς, ἥ, ὅ***.

Κλίσις: γεν. ***τοῦ, τῆς, τοῦ***· δοτ. ***τῷ, τῇ, τῷ***· αἰτ.

τόν, τήν, τό.— Δυϊκοῦ ὀνομ. καὶ αἰτ. ***τώ, τά, τώ*** γεν. καὶ δοτ. ***τοῖν, ταῖν, τοῖν.***— Πληθ. ὀνομ. ***οἱ, αἱ, τά*** γεν. ***τῶν*** (καὶ διὰ τὰ τρία ***γένη***) δοτ. ***τοῖς, ταῖς, τοῖς*** αἰτ. ***τούς, τάς, τά.*** Παρ' Ὁμήρῳ γεν. καὶ ***τοῖο*** ἀντὶ ***τοῦ***, ὀνομ. πληθ. καὶ ***τοί, ταὶ*** ἀντὶ ***οἱ, αἱ*** γεν. πληθ. θηλ. ***τάων*** ἀντὶ ***ὧν***, δοτ. πληθ. ***τοῖσι, τῇς***, καὶ ***τῇσι***, ὡς δεικτ. ἀντωνίαι.

Α'. ***ὁ, ἡ, τό,*** **ΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ**, ἀντὶ τῆς ***ὅδε, ἥδε, τόδε***, ἥτις εἶναι ἡ κυρία σημασία της παρ' Ὁμήρῳ. Χρησιμοποιεῖ δὲ ταύτην ὁ Ὅμηρος κατὰ δύο κυρίως τρόπους: **I** μετὰ οὐσιαστ. οὐχὶ ὅμως ὡς ἄρθρον, ἀλλ' ὡς τὸ λατιν. **ille, illa, illud**: ***ὁ Τυδείδης***=ὁ περίφημος ἐκεῖνος υἱὸς τοῦ Τυδέως (=**Tyd. ille**) | ***Νέστωρ ὁ γέρων*** = Νέστωρ, ὁ περίφημος ἐκεῖνος γέρων.— **II** ἄνευ οὐσιαστ., ἐν τῇ σημασ. «οὗτος, αὕτη, τοῦτο» (ἢ: «αὐτός, αὐτή, αὐτό»): ***ὁ γὰρ ἦλθε*** = διότι ἦλθεν οὗτος.— **III** ***ἰδιάζουσαι χρήσεις*** τοῦ ***ὁ, ἡ, τὸ*** ὡς ***ἀντωνυμίας:*** **1)** προτασσόμενον μιᾶς τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ***ὅς, ὅσος, οἷος*** ἐξαίρει τὸ πρὸ αὐτοῦ κείμενον οὐσιαστικόν, καὶ κινεῖ μεγαλυτέραν τὴν πρὸς αὐτὸ προσοχὴν τοῦ ἀκούοντος ἢ ἀναγινώσκοντος: ***ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων, τῶν, ὅσσοι Δυκίην ναιετάουσιν*** = σὲ ἐφανταζόμην πολὺ ἀνώτερον κατὰ τὸν νοῦν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀπὸ ἐκείνους θηλ. οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν εἰς τὴν Λυκίαν. **2)** ***ὁ μέν ..., ὁ δὲ ...***, συνηθεστάτη περίφρασις ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου, ἄλλοτε μὲν δηλοῦσα ἀντίδοσιν (ὁσάκις τὸ ***ὁ μέν*** ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα καὶ τὸ ***ὁ δὲ*** εἰς τὰ ἑπόμενα), ἄλλοτε δὲ ἐκφράζουσα διάφορα μέρη ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος (=«ὁ ἕνας ... ὁ ἄλλος ...» ὡς τὰ λατ. **hic... ille**) || τὸ οὐδ. τῆς περιφρ. αὐτῆς ἐν. καὶ πληθ. (***τὸ μὲν ... τὸ δὲ — τὰ μὲν ... τὰ δὲ***) κεῖται καὶ ἐν ἐπιρρημ. ἐννοίᾳ (= ἀφ' ἑνὸς μέν ... ἀφ' ἑτέρου δὲ ...), «ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ... ἀπὸ τὸ ἄλλο ...» || ἐνίοτε κεῖται ***ὁ δὲ ...*** χωρὶς νὰ ἔχῃ προηγηθῇ τὸ ***ὁ μέν.***— Ὅπως ἐπίσης εἰς τὸ ***οἱ μὲν ...*** ἀνταποκρίνεται ἐνίοτε οὐχὶ τὸ κανονικὸν ***οἱ δὲ ...***, ἀλλ' ἄλλη τις περίφρασις (***ἕτερος δὲ ..., ἔνιοι δὲ ..., ἄλλα ...*** κλπ.).

'***Ετυμ.:*** ***ὁ,*** θηλ. ἀττ. ***ἡ,*** δωρ. ***ᾱ*** (πληθ. ἀττ. κλπ. ***οἱ, αἱ,*** δωρ. ***τοί, ταί***) ὡς δεικτ. ἀντων. καὶ ὡς ἄρθρον ⟨ἰαπ. ἀντων. θέμ. ****so-, *sᾱ-*** = σανσκρ. ἀρσ. ***sá, sá-i̯i,*** Ζενδ. ***hā, hō,*** θηλ. σανσκρ. ***sā,*** Ζενδ. ***hā,*** παλ-λατ. αἰτ. ***sum, sam, sōs*** (=λατ. ***eum, eam, eos***), Κελτ. ****so-,*** ἐν τῷ gaul. ***so-sin*** (=***hoc***), γοτθ. ***sa, sō*** (***ὁ, ἡ***), ἀγγλ-σαξ. ***se,*** ἠηλ. ***séo,*** παλ-norr. ***sá,*** θηλ. ***sú,*** παλ-γερμ. ***de-se*** (οὗτοσί), γοτθ. ***sai,*** παλ-γερμ. ***sē*** (ἶδού) ⟨***sa***+ἰαπ. ****i,*** πρβλ. ἀττ. ***οὗτοσί, νυνί*** (βλ. λ. λ.).

Β'. ***ὁ, ἡ, τό,*** **ΟΡΙΣΤΙΚΟΝ ΑΡΘΡΟΝ** (***ἢ προτακτικὸν ἄρθρον***)· τὸ κοινὸν ἄρθρον, ὡς καὶ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλληνικῇ, καλούμενον ***ὁριστικόν,*** διότι καθορίζει (ὁριστικοποιεῖ, καθιστᾷ περισσότερον συγκεκριμένην) τὴν λέξιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἀόριστον ἀντων. ***τὶς, τί,*** ἥτις ἐπέχει θέσιν ***ἀορίστου ἄρθρου.*** Ἡ χρῆσις τοῦ ***ὁ, ἡ, τὸ*** ὡς ἄρθρου εἶναι μεταγενεστέρα τῆς χρήσεώς του ὡς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, καὶ μάλιστα εἶναι ἀπότοκος ἐκείνης (προῆλθε θηλ. ἐξ αὐτῆς): ***ἐκ τῆς χρήσεως*** θηλ. ***τὸν ἄριστον*** (= αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον, ὅστις ἦτο ἄριστος, γενναιότατος—***τὸν*** = δεικτ. ἀντων.!) κατήντησε νὰ σημαίνῃ ἁπλῶς: ***τὸν ἄριστον,*** τὸν γενναιότατον (ἀπέβη θηλ. ἁπλοῦν ἄρθρον). 'Η δὲ ***μετάβασις*** ἀπὸ τοῦ ***ὁ, ἡ, τὸ*** (δεικτικῆς ἀντωνυμίας) ***εἰς*** τὸ ***ὁ, ἡ, τὸ*** (ἄρθρον) ἤρχισεν ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου.

'***Ιδιάζουσαι χρήσεις*** τοῦ ***ὁ, ἡ, τὸ*** ὡς ***ἄρθρου:*** **1)** πρὸ τῶν κυρίων ὀνομάτων συνήθως παραλείπεται, προστίθεται ὅμως ὁσάκις περὶ τοῦ αὐτοῦ κυρίου ὀνόματος ἔχει ἤδη γίνει λόγος ἐν τοῖς ἀμέσως προηγουμένοις: ***Σωκράτης...*** ***ὁ Σωκράτης*** πάντως παραλείπεται τὸ ἄρθρον πρὸ κυρίου ὀνόματος, ὁσάκις μετὰ τὸ κύρ. ὄνομα ἀκολουθεῖ ἰδιαίτερός τις προσδιορισμὸς τοῦ κυρ. ὀνόμ. ἑναυθρος: ***Σωκράτης ὁ φιλόσοφος*** (οὐχὶ ***ὁ Σωκρ. ὁ φιλ.***). **2)** μετ' ἀπρφ.: τὸ ὁποῖον τότε ἐπέχει θέσιν οὐσιαστ. οὐδ. γένους, καθ' ὅλας τὰς πτώσεις: ***τὸ εἶναι, τοῦ εἶναι, τῷ εἶναι*** κλπ., ***ἐν τῷ φιλεῖν*** κλπ. **3)** μετ' ἐπιρρημάτων, τὰ ὁποῖα δυνάμει τοῦ ἄρθρου προσλαμβάνουν ἐπιθετικὴν δύναμιν: ***οἱ νῦν ἄνθρωποι*** = οἱ σημερινοί, οἱ σύγχρονοί μας | ***οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ πάλαι ποτὲ ἄνθρωποι*** || συχνὰ μάλιστα τὸ οὐσιαστικὸν παραλείπεται ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον: ***οἱ τότε*** (ἐνν. ***ἄνθρωποι***), ***ἡ αὔριον*** (ἐνν. ***ἡμέρα***). **4)** ἐπὶ πάσης λέξεως ἢ φράσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια εἶναι τὸ ἀντικείμενον τὸ ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν ὀκέψιν μας, τὸ ἄρθρον προτάσσεται κατ' οὐδ. γένος: ***τὸ ἄνθρωπος*** = ἡ λέξις (ἢ ἡ ἔννοια) «ἄνθρωπος» | ***τὸ μηδὲν ἄγαν*** = ἡ φράσις (ἢ ἡ ἔννοια) «μηδὲν ἄγαν» | ***τὸ λέγω*** = ἡ λέξις «λέγω» || ὡσ. καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρου προτάσεως: ***τὸ μηδὲν εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον*** = τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ζώντων εἶναι εὐτυχής. **5)** ἐνίοτε τὸ ἄρθρον (καὶ δὴ τὸ οὐδ. ***τὸ***) κεῖται ***ἀπολύτως*** μετὰ ἐπιρ. τόπου καὶ χρόνου (λέγοντες δὲ «κεῖται ἀπολύτως» νοοῦμεν ὅτι δὲν ἐξυπακούεται οὐσ., ὡς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3, ὁπότε τὸ ἐπίρρ. δὲν λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου ὡς ἐκεῖ, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ἐπιρρηματικήν του δύναμιν, καὶ τὸ ἄρθρον χρησιμεύει ἁπλῶς διὰ νὰ τὸ ἐντασχύσῃ: ***τὰ νῦν*** = ***νῦν***, τώρα, ***τὸ πρὶν*** = ***πρίν***, πρότερον, ***τὸ ἐντεῦθεν*** = ἐντεῦθεν, ***τὸ ἀπὸ τοῦδε*** κ.ο.κ.). **6)** προτάσσεται ὡσ. ἐνίοτε τὸ ἄρθρον (καὶ συνήθως πάλιν τὸ οὐδ. ***τὸ***) τῆς ἐρωτημ. ἀντων. ***τίς ἢ ποῖος,*** ἁπλῶς διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν ἐρώτησιν ἀκριβεστέραν καὶ σαφεστέραν: ***τὸ τί; τὸ ποῖον;*** αἱ τοιαῦται ἐρωτήσεις ἀναφέρονται πάντοτε εἴς τι προηγούμενον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καθορισθῇ σαφέστερον.— **II** ἐν ἐλλειπτικαῖς περιφράσεοιν, καὶ δή: **1)** τὸ ἄρθρ. προτάσσεται κυρίου ὀνόματος κειμένου κατὰ γεν., εἰς δήλωσιν καταγωγῆς: ***ὁ Διὸς*** (ἐνν. ***παῖς***), ***ἡ Λητοῦς*** (ἐνν. ***θυγάτηρ***) || εἰς τὰς τοιούτας ἐλλειπτικὰς περιφράσεις δύνανται νὰ παραλείπωνται ὡς εὐκόλως ἐννοούμενοι ἐκ τῶν συμφραζομένων καὶ λέξεις δηλωτικαὶ καὶ ἄλλων σχέσεων, συγγενικῆς ἢ καὶ ἄλλης φύσεως: ἀδελφός, σύζυγος, φίλος, γυνὴ κ.τ.ὅ.: ***Κλέαρχος καὶ οἱ ἐκείνου*** (ἐνν. ***ἄνδρες, στρατιῶται*** κ. τ. ὅ.). **2)** τὸ οὐδ. ἄρθρον προτασσόμενον οὐσ. κειμένου κατὰ γεν. δηλοῖ πᾶσαν σχέσιν πρός τὴν ὑπὸ τοῦ οὐσ. δηλουμένην ἔννοιαν, καὶ συχνὰ μεταβάλλει κατά τι τὴν ἔννοιαν: ***τὸ τῆς πόλεως*** = πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν πόλιν (εἰς τὴν οὐσιαν της), σχεδὸν συνών. τῷ «ἡ πόλις», ἐν ᾧ ***τὰ τῆς πόλεως*** = τὰ πράγματα (θηλ. αἱ ὑποθέσεις, ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ) τῆς πόλεως, ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν πόλιν | ***τὰ τῶν Ἑλλήνων*** (***Περσῶν*** κλπ.) = τὰ πράγματα (αἱ ὑποθέσεις κλπ.), αἱ δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων (Περσῶν κλπ.) | ***φρονῶ τὰ τῶν Ἀθηναίων*** = λαμβάνω τὸ μέρος τῶν Ἀθ., καταμερίζω μὲ τοὺς Ἀθ., ὑποστηρίζω τὰ συμφέροντά των (χυρ. ἔχω τὰ ἴδια φρονήματα μὲ τοὺς Ἀθηναίους) || ὡσαύτως μετὰ τοῦ οὐδ. κτητ. ἀντων. ***τὸ ἐμόν, τὸ σόν*** = ὡς πρὸς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, εἰς σέ, τὸ κατ' ἐμὲ (τὸ κατὰ σέ)· συχνὰ δ' ἡ τοιαύτη περίφρασις κεῖται ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ***ἐγώ, σύ.*** [Δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν Α'.].

ΧΡΗΣΙΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ: I *τῇ,* δοτ. θηλ. ἐπὶ τόπου· ἐκεῖ, ἀπ' ἐκεῖ, ἐδῶ, ἀπ' ἐδῶ, ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν. **2)** μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς κινήσεως πρός τι μέρος, ***ἐκεῖσε,*** πρὸς τὰ ἐκεῖ. **3)** ἐπὶ τρόπου, ***τῇπερ*** = κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτω. **4)** ***ἐν ἐπαναλήψει: τῇ μὲν... τῇ δὲ...*** ἐπὶ τόπου· ἐδῶ... ἐκεῖ... || ὡσ. ὀφ' ἑνὸς... ἀφ' ἑτέρου..., ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ... ἀπὸ τὴν ἄλλη...» **5)** ἀναφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ***ᾗ*** (μόνον ἐπικ.)· ὅπου.— **II *τῷ,*** δοτ. οὐδ.· ὅδεν, διὰ τοῦτο, διό. **2)** οὕτω, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, (μόνον ἐπικ.).— **III *τό,*** αἰτ. οὐδ. (ὡς καὶ τὸ ἀττ. ***ὅ,*** τὸ οὐδ. τῆς ***ὅς***)· δι' ὅ, ὅθεν.— **IV *τοῦ,*** γεν. οὐδ.· οὗ ἕνεκα, δι' ὅ, οὗ χάριν.— **V** μετὰ προθέσεων, ἐπὶ χρόνου: ***ἐκ τοῦ***=ἔκτοτε, ἀκριβῶς ἀπὸ τότε | ***ἐν τῷ*** = ἐν τῷ μεταξύ.

Γ'. ***ὅ, ἥ, τό,*** **ΑΝΑΦΟΡΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ** (***ἢ ὑποτακτικὸν ἄρθρον***), τονιζομένη καθ' ὅλας τὰς πτώσεις, ἀντὶ τῆς γνησίας ἀναφορικῆς ***ὅς, ἥ, ὅ*** συχνότατον παρ' Ὁμήρῳ καὶ τοῖς Ἴωσιν.

Δ'. Οἱ ἐγκλιτικοὶ τύποι τῆς γεν. ***του*** καὶ τῆς δοτ. ***τῳ*** χρησιμοποιοῦνται ἀντὶ τῶν τύπων ***τινός, τινί,*** καὶ εἶναι εἰλημμένοι ἐκ τῆς ἀορίστου ἀντων. ***τίς,***

τὶ. Περαιτέρω ἔχομεν ἰων. **τεο, συνῳρ. τεω· δωτ. πωρ·** γεν. καὶ δοτ. πληθ. **τεων, τεοις, τεοισι.**— Οἱ ἀντίστοιχοι ἐρωτηματικοὶ τύποι ἔχουσιν ὧδε· γεν. **τοῦ**; ἰων. **τέο**; **τεῦ**; (πᾶσαι ἀντὶ τοῦ: **τίνος**;)· δοτ. **τέῳ**; ἀντὶ τοῦ **τίνι**; γεν. πληθ. **τέων**; (ἀντὶ τοῦ **τίνων**;) δοτ. πληθ. **τέοις**; **τέοισι**; (ἀντὶ τοῦ **τίσι**;).

ὁ-, ὁ καλούμενον **ἀθροιστικὸν** πρόθημα, ἐμφαῖνον τὴν αὐτὴν ἔννοιαν πρὸς τὸ **ὁμο—ι** ὁμηρ. **ὅ-πατρος** (=**ὁμόπατρος**) = γεννηθεὶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς (καὶ **ὁπάτριος**, καὶ **ὁπάτωρ**)· **ὁ-γάστωρ** (= **ὁμογάστωρ**), καὶ **ὁ-γάστριος** (=**ὁμογάστριος**)· **ὅ-ζυγες** (= **ὁμόζυγες**)· **ὅ-θροον** (= ὁμόφωνον, σύμφωνον)· **ὅ-ξυλον** (=**ἰσόξυλον**)· τὸ δὲ **ὁ-** τοῦτο ⟨ἰαπ. ***ο-** (= ὁμοῦ) ἐν τῷ **ὄζος** (= θεράπων, ὑπηρέτης), **ὄζος** (= κλάδος), **ὅ-σχη, ὅ-σχος** (= κλῶνος)· **ὁ-κέλλω, ὁ-τρύνω, ὁ-τρηρὸς** (βλ. λ. λ.)· τὸ ἰαπ. ***ο-** εἶναι εἷς τῶν τύπων τοῦ ἐπιρρ. ***e, *o** (τὰ ὁποῖα κυρ. εἶναι ὀργαν. ἐν. τοῦ δεικτ. θέμ. ***e-, *o-**) = ἐκεῖ, ἐνταῦθα, πρβλ. σανσκρ. **á** (= πρός), ἑλλ. **ὠ-ρύομαι** (: σανσκρ. **á ru-** = ὠρύομαι, **κραυγάζω**), **ἐ-θέλω.**

ὅ, ἰων. καὶ δωρ. ἀναφορ. ἀντων. ἀντὶ **ὅς**· βλ. **ὅ, ἥ, τὸ** Γ.

ὅ, οὐδ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. **ὅς.**

οὰ! ἐπιφών. σχετλιασμοῦ· οὐά! οὐαί! **οἰμῳφεῦ!** λατ. **vae!** [πρβλ. καὶ γοτθ. **wai**, παλ-γερμ. **wē**, λατ. **wai** gall. **gwae**].

ὄᾱ (Α), ἡ· τὸ δένδρον «σουρβιά» καὶ «σουρδουλιά», λατ. **sorbus.**— **ΙΙ** ὁ καρπὸς ἑκαλεῖτο **ὅον**, τὸ (= τὸ «σοῦρβον» καὶ «σούρδουλον»), λατ. **sorbum**, ὅπερ ἐσχίζετο καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν ἅλμην πρὸς χρῆσιν.

Ἔτυμ.: **ὄᾱ**, ἰων. **ὄη, οἴη· ὅον· ὄα** ⟨ἰαπ. ***oivā** = λατ. **ūva**, πρβλ. ἀρμ. **aigi** (***oiv-ija**) = ἄμπελος, πιθ. λιθ. **jẽvà, ẽvà** (τὸ φυτὸν ῥάμνος), παλ-σλαυ. **iva** (ἰτέα).

ὄᾱ (Β), ἡ·=**ὦα** ΙΙ (βλ. λ.), παρυφή, κοινῶς «οὔγια». — **ΙΙ** δορὰ προβάτου.

Ὄα(Γ), ἡ, καὶ **Ὦα**· δῆμος Ἀττικῆς, τῆς Πανδιονίδος Φυλῆς· ὁ κάτ. **Ὄεις**· ἐπίρ. **Ὄηθεν, Ὄαζε, Ὄασιν**· βλ. καὶ **Οἴη** (βλ. Κ. Ε. Λ.).

Ὄᾰρ, ὄᾰρος, ἡ· σύντροφος, σύζυγος· γεν. πληθ. **ὀάρων**· συνῳρ. ὀνομ. **ὦρ**, μετὰ δοτ. πληθ. **ὥρεσσι.**

Ἔτυμ.: **ὄαρ** ⟨ἰαπ. ***o-** (= ὁμοῦ, βλ. ἐν **ὁ-**) + **s̯-**: ἑλλ. **εἴρω**, μτχ. παθ. πρκ. **ἐρμένος**, γ' ἐν. παθ. ὑπερσ. **ἔερτο**, πρβλ. ***ἔωρ** ⟨ἰαπ. ***sve-sōr** = λατ. **soror**, ἰαπ. ***ser-** (προσδένω, συνδέω, συνδέομαι ἐρωτικῶς)· ἐκ τοῦ **ὄαρ** παράγονται τὰ: **ὀαρίζω· ὀαρισμός· ὀαριστής· ὀαριστύς· ὄαρος.** Κατ' ἄλλους **ὄαρ** ⟨ἀθροιστ. προθ. **ὁ-** = ἰαπ. ***o** (=ὁμοῦ) + ρ. **ᾰρ-** (**ἀραρεῖν, ἁρμός, ἁρμόζω, ἀρθμός**), πρβλ. **δάμ-αρτ-.**

ὀᾰρίζω, συνῳρ. **ὠρίζω,** μελ. **-σω** (**ὄαρ**)· συνομιλῶ μετὰ οἰκειότητος, κρατῶ «συντροφιὰ» τινος, τὸν συναναστρέφομαι [δι' ἐτυμ. βλ. **ὄαρ**].

ὀᾰρισμός, -οῦ, ὁ (**ὀαρίζω**)· φιλικὴ συναναστροφή, ἐγκάρδιος συνομιλία.

ὀᾰριστής, -οῦ, ὁ (**ὀαρίζω**)· σύντροφος, ἐπιστήδιος φίλος.

ὀᾰριστύς, -ύος, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ὀάρισμα** (**ὀαρίζω**)· φιλικὴ συναναστροφή, ἐγκάρδιος συνδιάλεξις, πλήρης τρυφερότητος συνδιάλεξις. **2)** γενικῶς, ἐπικοινωνία, συναναστροφή. **3)** ἑταιρεία, ὁμιλος.

Ὄᾰρος, ὁ (**ὄαρ**)·=**ὀαρισμὸς** (βλ. λ.), πλήρης οἰκειότητος συνδιάλεξις, ἐρωτικὴ (γεν. τρυφερά) συνάντησις, ἐρωτικὴ συνομιλία, καὶ γενικῶς συναναστροφή, ἐπικοινωνία, συζητήσεις, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἑν., λόγος, συνομιλία, συνδιάλεξις. [δι' ἐτυμ. βλ. **ὄαρ**].

ὄασις, -εως, ἡ· ὄνομα πάσης εὐφόρου καὶ χλοερᾶς τοποθεσίας, ἡ ὁποία παρέχει τὴν ἐντύπωσιν νησίδος μέσα εἰς τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς Λιβυκῆς ἐρήμου.

ὄββη, ἡ· ἡ ὄψις· μόνον κατ' αἰτ. ἐπιρρ. λαμβανομένην, **ὄββην** καὶ **ἐσόββην** = κατὰ πρόσωπον, κατενώπιον, λατ. **coram** [**ὄββην** ⟨ρ. **ὀπ-** (τοῦ **ὄψομαι**)+ **-δην** (ἐπιρρ. προσφ.)].

ὀβελίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ **ὀβελός**· μικρὸς ὀβελὸς ‖ πᾶν ὀξὺ καὶ αἰχμηρὸν ἐργαλεῖον, τὸ σκέλος διαθήτου.— **ΙΙ** τετράγωνος στήλη ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ, καὶ σήμερον ἔτι καλουμένη **ὀβελίσκος.**

ὀβελός, αἰολ. καὶ δωρ. **ὀδελός, -οῦ,** ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, **ὀβελός,** κοιν. σούβλα ‖ ὡσ. πᾶν ὀξὺ ἐργαλεῖον. — **ΙΙ — ὀβελίσκος,** τετράγωνος στήλη ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ.

Ἔτυμ.: συνήθως θεωρεῖται παραγόμενον ἐκ τοῦ **βέλος** μετὰ τοῦ προθετικοῦ **ὁ-** ἐν ἀρχῇ. Ἡ λ. πάντως εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τά: μτγ., ἀρκ. κλπ. **ὀβελός,** θεσσ. **ὀβελλος,** ἀττ. **ὀβολὸς** (βλ. λ.)· καὶ τὸ **μὲν -β-** δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀφειλόμενον εἰς ἀναλογίαν, ὅπως καὶ τὸ **β** τῶν ἰων-αττ. **βέλος, βελόνη, ὀξυβελὴς** κατὰ τὸ **βαλεῖν,** διὰ τὸ ἀρχικὸν δμως **ὁ-** ὑπάρχουσι πάντοτε ἀντιρρήσεις· τὸ ἀττ. **ὀβολὸς** (πρβλ. καὶ **ἰριώβολον, πεντώβολον, δεκώβολον**) ἔναντι τῶν **ὀβελὸς** (**ὀβελίσκος, ὀβελεία, διωβελία, ἡμιωβέλιον**) ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν φωνηέντων.

ὀβολός, -οῦ, ὁ (παράλλ. τύπος τοῦ **ὀβελός**, βλ. λ.), ἐν χρήσει ἐν Ἀθήναις ὡς βάρος καὶ ὡς νόμισμα = 8 χαλκοῖ, 1/6 τῆς ἀττ. δραχμῆς.

ὀβολο-στᾰτέω, μελ. **-ήσω** (**ὀβολοστάτης**)· ζυγίζω ὀβολοὺς ‖ μτφρ. μετέρχομαι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αἰσχροκερδοῦς δανειστοῦ, τοκογλυφῶ.

ὀβολο-στᾰτης, -ου, ὁ (**ὀβολὸς**+**ἵστημι**)· ὁ ζυγίζων τοὺς **ὀβολοὺς** ‖ αἰσχροκερδὴς δανειστής, τοτογλύφος, ὁ δανείζων **ἐπὶ** ἐνεχύρῳ.

Ὄβρια, τά· τὰ νεογνὰ τῶν ζώων, καὶ ἰδίως τῶν λεόντων.

Ἔτυμ.: **ὄβρια, ὀβρίκια, ὀβρίκαλα**· ὑπό τινων ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***ogvr-** ⟨***ogv** (ὠθῶ, **αὐξάνω**), πρβλ. σανσκρ. **ágra-m** (κορυφή, κολοφών, ἀρχή), **Ζενδ. agrā** (ὁ πρῶτος, ὁ ἀνώτατος), λατ. **agrs** (πρὸ ὀλίγου, ταχέως)· ἀλλὰ ταῦτα εἶναι λίαν **ἀβέβαια**· κατ' ἄλλους ⟨ἰαπ. **ag-, og-** (=αὐξάνω).

ὀβρῑκάλα, τά· = **ὄβρια** (βλ. λ.).

ὀβρῑμο-εργός, **ὀν** (**ὄβριμος**+***ἔργω**)· κυρ. ὁ πράττων ἰσχυρὰ (μεγάλα) ἔργα ‖ πάντοτε δμως μετὰ κακῆς σημασ., ὁ πράττων βίαια ἔργα, ἄδικος.

ὀβρῑμό-θῡμος, **ον** (**ὄβριμος**+**θυμός**)· ὁ ἔχων ἰσχυρὸν θυμόν, ὁρμητικός, τολμηρός, λατ. **magnanimus.**

ὀβρῑμο-πάτρη, ἡ (**ὄβριμος** + **πατήρ**)· θυγάτηρ ἰσχυροῦ πατρός, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς.

Ὀβρῑμος, **ον,** ὡσ. καὶ **-η, -ον**· ἰσχυρός, δυνατός.

Ἔτυμ.: **ὄβρῑμος** ⟨**ὁ-** (ἀθρ. προθεμ.) + **βρῑμη**· **βριμᾶσθαι** (βλ. λ.)· **Βρῑμώ,** πρβλ. Ἡσυχ. «**βριμός**· **μέγας. χαλεπός**».

ὀγδοάς, **-άδος,** ἡ (**ὀκτώ**)· ὁ ἀριθμὸς ὀκτώ.

ὀγδοᾰτος, η, ον, ποιητ. ἀντὶ **ὄγδοος** (ὡς τὸ **τρίτατος** ἀντὶ **τρίτος**)· ὁ ὄγδοος.— **ἡ ὀγδοάτη** (ἐννν. **ἡμέρα**)=ἡ ὀγδόη ἡμέρα.

ὀγδοήκοντα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ. (**ὀκτώ**)· ὡς καὶ νῦν, ὀγδοήκοντα, «ὀγδοῆντα», «ὀγδῶντα», λατ. **octoginta.**

ὀγδοηκοντᾰ-ετής, ές, ἢ **ὀγδοηκοντούτης, ες** (**ὀγδοήκοντα**+**ἔτος**)· ὁ ἔχων ἡλικίαν ὀγδοήκοντα ἐτῶν.

ὅ-γε, ἥ-γε, τό-γε, ἡ δεικτ. ἀντων. **ὅ, ἥ, τὸ** ἐνισχυμένη εἰς ἔμφασιν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ **γε,** ὡς τὸ λατ. **hic-ce, hae-ce, hoc-ce** (=οὗτος, αὕτη, τοῦτο). **2)** ἡ δοτ. θηλ. **τῇγε** ὡς ἐπίρρ. τόπου (=ἐδῶ, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος). **3)** ἡ αἰτ. οὐδ. **τόγε**=διὰ τοῦτο, δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον.

Ὄγκᾱ, ποιητ. **Ὀγκαίη,** ἡ· ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Θήβαις ‖ ἐξ αὐτῆς δὲ καὶ ἡ μία πύλη τῆς πόλεως ἐκαλεῖτο **Ὀγκαῖοι** ἢ **Ὀγκαΐδης.**

ὀγκάομαι, μελ. **ὀγκήσομαι,** ἀποθ.· ἐπὶ ὄνου, ὀγκανίζω, γκαρίζω.

Ἔτυμ.: **ὀγκᾶσθαι** ⟨λατ. **oncō**), πρβλ. **ὄκνος** (***ὀγκνος**), λατ. **unco** (γρυλλίζω, μουρμουρίζω), παλ-σλαυ. **Je.čati** (= **gemere**), gall. **ōch** (= **gemitus**), ἰρλ. **ong** (στεναγμός, οἰμωγή), μεσ-γερμ. **anken** (στεναγμός, οἰμωγή)· **ἐκ** τούτου **ὀγκώδης. ὀγκηθμός, ὄγκησις**· ἐξ αὐτοῦ

ὀγκηθμός, ὁ (**ὀγκάομαι**)· τὸ ὀγκάνισμα, γκάρισμα.

ὀγκηρός, ά, όν (**ὄγκος** Β)· ὀγκώδης, «πρησμένος», ἐξωγκωμένος.— **ΙΙ** μτφρ. πομπώδης, μεγαλοπρεπής. **2)** λυπηρός, ἀνιαρός, ὀχληρός, λατ. **molestus.**

ὀγκητής, -οῦ, ὁ (**ὀγκάομαι**)· ἐπὶ ὄνου, ὁ ὀγκώμενος, τ. ἔ. ὄνος.

ὄγκιον, ἤ ὄγκιον, τὸ (**ὄγκος** Α)· θήκη ἢ πλεκτὸν

ἀγγεῖον, ἔνθα ἐφυλάσσοντο βέλη μετὰ ἀγκιστρωτῶν ἀκίδων, ἢ ἀκόντια μετὰ σιδηρῶν αἰχμῶν κ.τ.δ. [δι' ἔτυμ. δλ. **ὄγκος** Α, ἀλλὰ καὶ Β].

"ΟΓΚΟΣ (Α), ὁ (***ἄγκος***)· κλίσις, καμπή, καμπύλη || δθεν, ἀκίς, ἄγκιστρον, ἐν τῷ πληθ. τὰ ἀγκιστρωτὰ πλάγια ἄκρα τοῦ βέλους ἢ τῆς αἰχμῆς τοῦ δόρατος. ***Ἔτυμ.*** **:** ***ὄγκος*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ὀγκή· γωνία»***) = λατ. **uncus** (ἄγκιστρον, ἁρπάγη)· ***ὀγκίνος***=λατ. **uncīnus**· ***ἄγκος, ἀγκών, ἄγκιστρον.***

"ΟΓΚΟΣ (Β), ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὄγκος, τὸ μέγεθος πράγματος, ἡ ἔκτασίς του, τὸ βάρος του, λατ. **moles** || ***ὄγκος φρυγάνων*** = σωρὸς φρυγάνων. **2)** εἰδικὸς τρόπος κτενίσματος τῆς κόμης, ἐπισωρευομένης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς εἰς κόμβον, προσδέτοντα ὕψος καὶ ἐπιβλητικότητα εἰς τὴν ὅλην ἐμφάνισιν.— **II** μτφρ. βάρος, ἐπισημότης, ἀξιοπρέπεια, κῦρος, ἀξίωμα || ***ἀλλὰ καὶ*** ἐπὶ κακῆς ἐνν. ἀλαζονεία, ἔπαρσις, οἴησις. **2)** μτφρ. ὡσ. κόπος, δυσχέρεια, δυσκολία. ***Ἔτυμ.***: ***ὄγκος· ἐνεγκεῖν· διηνεκὴς· ποδηνεκὴς*** (δλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥ. **eneĶ-* (πλήττω, ἐγγίζω, ἀλλὰ καὶ: φέρω)· ἐξ αὐτοῦ τά: ***ὀγκηρός· ὀγκότερος· ὀγκοῦν· ὀγκώδης*** πρβλ. Ἡσυχ. ***«ὀγκύλον· σεμνόν. γαῦρον»· ὀγκύλομαι· τὸ ὄγκιον*** (δλ. λ.) δυνατὸν νὰ παράγεται ἐκ τοῦ ***ὄγκος*** Α, δυνατὸν ὅμως νὰ εἶναι καὶ συγγ. τῷ ***ὄγκος*** Π καὶ τῷ ***ἐνεγκεῖν.***

ὀγκόω, μελ. ***-ώσω***· ἀόρ. α' ***ὤγκωσα.***— Παθ., ἀόρ. α' ***ὠγκώθην***· πρκ. ***ὤγκωμαι*** (***ὄγκος*** Β)· καθιστῶ τι ὀγκῶδες, τὸ ὀγκώνω, τὸ μεγεθύνω, τοῦ αὐξάνω τὸν ὄγκον (τὸ μέγεθος).— Παθητ. συσσωρεύομαι, ἐξογκώνομαι, αὐξάνομαι (αὐξάνω) κατ' ὄγκον, φουσκώνω, πρήσκομαι-- μτφρ. τιμῶ πολύ, ὑπερεπαινῶ, ἐξαίρω, μεγαλύνω || ἀλλ' ὡσ. καί, κάμνω τινὰ νὰ φουσκώσῃ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν.— Παθητ., φουσκώνω, ὑπερηφανεύομαι, ὑπερφρονῶ, ἀλαζονεύομαι.

ὀγκύλλομαι, παθητ.·=***ὀγκόομαι,*** ἐξογκοῦμαι ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ὑπερηφανεύομαι.

ὀγκ-ώδης (Α), ***ες*** (***ὄγκος*** Β + ***εἶδος***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀγκώδης, ἔχων ὄγκον, πρησμένος || μτφρ. στομφώδης, κομπαστικός.

ὀγκ-ώδης (Β), ***ες*** (***ὀγκάομαι***)· ὁ ὀγκώμενος, ρέπων εἰς τὸ ὀγκάνισμα.

ὄγκωσις, ***-εως,*** ἡ (***ὀγκόω***)· ἐξόγκωσις, πρήξιμον.

ὀγκωτός, ***ή, όν*** (***ὀγκόω***)· σωρευμένος, ἐξωγκωμένος.

ὀγμεύω, μελ. ***-εύσω*** (***ὄγκος***)· σύρω εὐθεῖαν γραμμήν, ***ἐπὶ*** γεωργῶν ἀροτριώντων ἢ θεριζόντων || ἐπὶ στρατοῦ, πορεύομαι κατὰ σειράν, παρελαύνω: ***τὸ πλῆθος τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων ὠγμευον αὐτῷ***=ἐβάδιζον (παρήλαυνον) πρὸ αὐτοῦ ἐν γραμμῇ || μτφρ. ***ὀγμεύω στίβον***=σύρω μετὰ κόπου τοὺς πόδας μου, βαδίζω μετὰ δυσκολίας, ἐπὶ χωλοῦ.

ὄγμος, ***-ου,*** ὁ (***ἄγω***)· πᾶν τὸ ἀγόμενον (συρόμενον) ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ, ὡς ἡ αὖλαξ ἡ γινομένη διὰ τοῦ ἀρότρου εἰς τὸν ἀγρόν, ἡ αὐλακιὰ || ἡ γραμμὴ τῶν θεριστῶν κατὰ τὸν θερισμόν || κάθε γραμμὴ ἢ σειρὰ || ἡ τροχιὰ τῆς πορείας, ἡ πορεία, καὶ κυρίως ἡ τροχιὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων ***Ἔτυμ.*** **:** ἐξ ἧς ῥίζης καὶ τὸ ***ἄγω*** (δλ. λ.) μετὰ μεταπτώσεως τῶν ***α*** **:** ***ο***· πρβλ. σανσκρ. **ag'-m-an,** λατ. **ag-men.**

"ΟΓΧΗ, ἡ, καὶ **ὄχνη**· ἡ «ἀπιδιά», «ἀχλαδιά», καὶ κυρ. ἡ ἀγρία ἄπιος, ἡ ***ἀχράς*** (δλ. λ.).— **II** τὸ ἄπιον, «ἀπίδι», «ἀχλάδι». [***ὄγχνη,*** δωρ. ***ὄγχνα*** **:** ***ἀχράς***].

ὁδαγμός, ὁ·=***ἀδαγμός*** (δλ.λ.)· κνησμός, ἐρεθισμός.

ὁδ-ᾱγός, ὁ, δωρ. ἀντὶ ***ὁδηγός.***

ὁδαῖος, α, ***ον*** (***ὁδός***)· ***ἐνόδιος,*** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὁδὸν ἢ εἰς τὸ ταξίδιον, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ.— **II** ***τὰ ὁδαῖα***=τὰ ἐμπορεύματα μὲ τὰ ὁποῖα (διὰ τὰ ὁποῖα) ὁδεύει ὁ ἔμπορος, μὲ τὰ ὁποῖα ἐμπορεύεται, ἐμπορεύματα.

ὁ-δάξ, ***ἐπίρ.*** (***ἐκ*** τοῦ ***δάκνω*** μετὰ τοῦ ἀθρ. **·** προθεμ. ***ο-*** ἐν ἀρχῇ)· διὰ τῶν ὀδόντων, «μὲ τὰ δόντια», δάκνων, λατ. **mordicus.**

Ἔτυμ. **:** ***ὀδάξ, ὀδάξω, ὀδάξομαι, ὀδαξάομαι, ὀδαξέομαι· ὀδὰξ*** κυρ. εἶναι ὄνομ. ἐν. ἀπολιθωθεῖσα, ἀποτελεοθεῖσα δὲ ἔκ τινος ****δᾰ́ξ*** (**:** ***δάκνω***) προσλαβόντος τὸ ἐν ἀρχῇ φωνῆεν πιθανώτατα ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ***ὀδών*** (=***ὀδούς***)· δλ. καὶ ἐν ***ἀδαγμός.***

ὀδάξω, ἢ ὡς ἀποθ. ***ὀδάξομαι*** (***ὀδάξ***)· πρτ. ***ὤδαξον***· παθ. πρκ. ***ὤδαγμαι***· αἰσθάνομαι πόνον δηκτικόν, αἰσθάνομαι ἐρεθισμόν.— **II** ἐν ἐνεργ. ἐνν. δάκνω, δαγκάνω, τρωγαλίζω || κεντῶ, ἐρεθίζω.

ὁδάω, μελ. ***-ήσω*** (***ὁδός***)· ἐξάγω τι πρὸς πώλησιν, πωλῶ, ἀγοράζω καὶ πωλῶ, ἐμπορεύομαι.— Παθητ., ἐξάγομαι πρὸς πώλησιν, πωλοῦμαι.

ὅ-δε, ἥ-δε, τό-δε, ἐσχηματισμένη ἐκ τῆς ἀρχαίας δεικτικῆς ἀντων. ***ὅ, ἥ, τό*** (κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ κλίνεται) ἐπηυξημένης διὰ τοῦ ἐγκλιτ. ***-δε*** || ἐπ. δοτ. πληθ. ἀρσ. καὶ θηλ. ***τοῖσδεσσι(ν), ταῖσδεσσι(ν),*** ἀλλ' ἐπίσης καὶ ***τοῖσδε*** (***ταῖσδε***) || ἀττ. ἐμφαντικώτερος τύπος ***ὁδέ, ἡδέ, τοδέ*** κλπ.— **Ἡ *ὅδε, ἥδε τόδε*** σημασιολογικῶς συμπίπτει σχεδὸν πρὸς τὴν ***οὗτος,*** ἀλλ' εἶναι κατά τι ἐμφαντικωτέρα σημαίνουσα «αὐτὸς ἐδῶ» (λατ. **hicce, haecce, hocce**)· ἀμφότερα: (***οὗτος, ὅδε***) εὑρίσκονται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ***ἐκεῖνος,*** ἤτις δηλοῖ κάτι τὸ κείμενον ἀπωτέρω, ἐν ᾧ αὐταὶ δηλοῦν κάτι τὸ κείμενον πλησιέστερον. Ἐκτὸς τῆς μείζονος ἐμφάσεως τὴν ὁποίαν ἔχει ***ἡ ὅδε*** ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ***οὗτος,*** ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη διαφορὰ μεταξύ των, ὅτι δηλ. ἡ μὲν ***ὅδε*** ἀναφέρεται εἰς κάτι τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ κατόπιν, ἡ δὲ ***οὗτος*** ἀναφέρεται εἰς κάτι ποὺ ἐμνημονεύθη προηγουμένως.— **II** Ὅπως καὶ ἡ λατ. **hic,** οὕτω καὶ ἡ ***ὅδε*** συχνὰ φαίνεται ὅτι κεῖται μὲ δύναμιν τοπικοῦ ἐπιῤῥήματος (= ἐδῶ, ἐκεῖ), πάντοτε ὅμως συμφωνεῖ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν πρὸς τὸ οὐσ., τὸ ὁποῖον συνοδεύει: ***ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονὸς*** = ἐδῶ, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εὑρίσκεται τὸ δόρυ || ***Ἀχιλλεὺς ἐγγὺς ὅδε κλονέων*** = ἐδῶ εἶναι ὁ Ἀχ., πολὺ κοντά μας, κατατροπώνων... **2)** μετὰ προσ. ἀντων.: ***ὅδ' ἐγώ... ἦλυθον***=ἐδῶ εἶμαι! Ἦλθα || ***ὅδ' εἶμ' Ὀρέστης*** =ἐδῶ εἶμαι, ἐγὼ ὁ Ὀρέστης. **3)** μετὰ τῆς ἐρωτημ. ἀντων. ***τίς: τίς ὅδε Ναυσικάᾳ ἔπεται;*** = ποῖος εἶναι αὐτὸς ἐδῶ ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν Ναυσικᾶν; **4)** ὡσ. μετὰ ῥημάτων κινήσεως σημαντικῶν, ὡς συνών. τῷ ***δεῦρο*** (= πρὸς τὰ ἐδῶ): ***καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς... ὅδε χωρεῖ***=καὶ ἰδοὺ (καὶ νά!) ὁ Ἐτ.... ἔρχεται πρὸς τὰ ἐδῶ (πρὸς τὸ μέρος μας).— **III** κειμένη πλησίον ἐπιῤῥημάτων τόπου καὶ χρόνου ἡ ἀντων. ***ὅδε*** προσδίδει εἰς ταῦτα ἀκρίβειαν: ***μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ*** = μένε ἐδῶ, μεταξὺ αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν ἀνθρώπων | ***μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ***=μένε ἐδῶ, εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μέρος.— **IV** ἡ περίφρασις ***ὅδ' αὐτὸς*** εἶναι ἰσχυροτέρα καὶ ἐμφαντικωτέρα τῆς ***ὁ αὐτὸς*** καὶ σημ. ἀκριβῶς αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὁλοΐδιος, αὐτὸς κι ὄχι ἄλλος || ***τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος*** = κατὰ τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἔτος.— **V** ἐν τῷ ἀττ. διαλόγῳ ἡ ἀρσ. καὶ θηλ. ἀντων. συχνὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ὁμιλοῦντος, ὅστις οὕτω ὁμιλεῖ εἰς τρίτον πρόσωπον ἀντὶ πρώτου: ***ὅδ' ἀνήρ,*** ἤ, ἁπλῶς ***ὅδε*** = αὐτὸς ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος ποὺ εὑρίσκεται μπροστά σας, ἀντὶ νὰ εἴπῃ ἁπλῶς: ***ἐγώ***· εἶναι δὲ προφανὲς ὅτι ἡ περίφρασις ***ὅδ' αὐτὸς*** εἶναι ἐμφαντικωτέρα τοῦ ***ἐγώ.***— **VI** ἐλλειπτικῶς μετὰ γεν. **:** ***ἐς τόδε χρόνου***=εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τοῦ χρόνου.

Β. ***Ἐπιῤῥηματικὴ χρῆσις πτώσεών τινων*** (κειμένων δηλ. ἀπολύτως): ***τῇδε*** (ἐπὶ τόπου) = ἐνταῦθα, εἰς τοῦτο τὸ μέρος, λατ. **hac.** **2)** (ἐπὶ τρόπου), οὕτω, τοιουτοτρόπως.— **II** αἰτ. ἐν. οὐδ. ***τόδε***=εἰς τοῦτο τὸ μέρος, πρὸς τὰ ἐδῶ. **2)** ὅδεν, διὰ τοῦτον τὸν λόγον, δι' ὅ, διὰ τοῦτο.— **III** αἰτ. πληθ. οὐδ. ***τάδε***= διὰ ταῦτα, διὰ τοὺς λόγους αὐτούς, ὅδεν. **2)** οὕτω, τοιουτοτρόπως, «ἔτσι».— **IV** δοτ. πληθ. οὐδ. ***τοῖσδε, τοισίδε***=διὰ τούτων τῶν λέξεων, μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις || κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, ἔπειτα ἀπὸ αὐτά.

ὀδελός, ὁ, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ ***ὀβελὸς*** καὶ ***ὀβολός.***

ὁδευτής, ***-οῦ,*** ὁ (***ὁδεύω***)· ὁδοιπόρος, ταξιδιώτης, λατ. **ambulator, viator.**

ὁδεύω, μελ. ***-σω*** (***ὁδός***)· ὑπάγω, πορεύομαι, ὁδοιπορῶ, ταξιδεύω.

ὁδ-ηγέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὁδηγός***)· ὡς καὶ νῦν, δεικνύω εἴς τινα τὴν ὁδόν, τὸν ὁδηγῶ, χρησιμεύω ὡς ὁδηγός του, ὡς ξεναγός. **2)** μτφρ., συμβουλεύω τινά,

«τὸν ὁδηγῶ» (ὡς καὶ σήμερον λέγεται).

ὁδ-ηγός, θωρ. **ὁδ-ᾱγός,** ὁ (*ὁδός* + *ἄγω*)· ὁ,τι καὶ νῦν, ὁδηγός, δεικνύων τὴν ὁδόν.— **II** μτφρ. σύμβουλος, διδάσκαλος.

ὁδί, ἠδί, τοδί, ἀττ. ἀντὶ **ὅδε, ἥδε, τόδε** (βλ. λ.).

ὅδιος, *ον* (*ὁδός*)· ὁ ἀνήκων εἰς ὁδὸν ἢ εἰς ὁδοιπορίαν ‖ αἴσιος διὰ τὸ ταξίδιον.

ὅδισμα, *-ατος,* τὸ (*ὁδός*)· μέσον περάσματος, ὁδός.

ὁδίτης, θωρ. *ὁδίταζ, -ου,* ὁ (*ὁδός*)· ὁδοιπόρος, ταξιδιώτης.

ὁδμή, ἰων. ἀττ. **ὀσμή,** ἡ (*ὄζω*)· ὀσμή, μυρωδιά, εὐχάριστος ὀσμὴ ‖ ὄσφρησις ‖ ἀλλὰ καὶ κακὴ ὀσμή, κακοσμία, ἀποφορά, βρώμα, δυσοσμία, δυοωδία.

***Ετυμ.**: *ὀδμή,* θωρ. *ὀδμᾱ́,* ἀττ-ιων. *ὀσμὴ* (**ὀδ-σμᾱ*), ἑλληνιστ. *ὀδωδή*· *ὀδμάω, -άομαι* (καὶ *ὀσμ-*)· *ὀδμαλέος.*—*ὄζω,* πρκ. *ὄδωδα.*—*δυσ-ώδης, εὐ-ώδης.*—*ὀσ-φραίνομαι* (*ὀσ-* ⟨**ods-,* πρβλ. τὸ εἰς **-es-** θέμα τοῦ λατ. **odor**): λατ. **odor, oleō, odefacio, olfacio,** λιθ. **údzu, ústi** (ὀσφραίνομαι), **-udlmas** (ἀποφορά, ἀναδυμίασις), ἀρμ. **hot** (ὀσμή).

ὁδοι-πλᾰνέω, μελ. *-ήσω* (*ὁδοιπλᾰνής*)· περιπλανῶμαι ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδόν, περιφέρομαι, χάνω τὸν δρόμον μου.

ὁδοι-πλᾰνής, *ἐς* (*ὁδός* + *πλανάομαι*)· ὁ περιπλανώμενος ἀνὰ τὰς ὁδούς, ὁ περιφερόμενος τῇδε κἀκεῖσε, ἀλήτης.

ὁδοι-πορέω· πρτ. *ὡδοιπό ουν*· μελ. *-ήσω*· πρκ. *ὡδοιπόρηκα* (*ὁδοιπόρος*)· ὡς καὶ νῦν, ὁδοιπορῶ, εἶμαι ὁδοιπόρος, περιπατῶ, βαδίζω ‖ ταξιδεύω.

ὁδοι-πορία, ἡ (*ὁδοιπορέω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁδοιπορία, ταξίδι, δρόμος ‖ ταξίδι κατὰ ξηράν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ταξίδιον κατὰ θάλασσαν.

ὁδοι-πορικός, *ή, ὸν* (*ὁδοιπορία*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν ὁδοιπορίαν.— ἐπίρ. *ὁδοιπορικῶς* = ὡς ὁδοιπόρος, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὁδοιπόρου.

ὁδοι-πόριον, τὸ (*ὁδοιπόρος*)· αἱ διὰ τὸ ταξίδιον προμήθειαι, αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὸ ταξίδιον ζωοτροφίαι, λατ. **viaticum.**

ὁδοι-πόρος, *ον* (*ὁδός*+*πόρος*)· ὁ ταξιδεύων, ὁ ὁδοιπορῶν, ὁ περιοδεύων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὁδοιπόρος* = ὁ πεζοπόρος, «ὁδοιπόρος», ὡς λέγεται καὶ σήμερον ‖ ὡσ. ὁ συνοδοιπόρος, ἢ ὁ ὁδηγός.

ὁδόντα, ὁδόντας· αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *ὀδούς.*

ὁδοντο-φόρος, *ον* (*ὀδούς* + *φέρω*)· ὁ φέρων ὀδόντας ‖ *κόσμος ὁδοντοφόρος*=κόσμημα ἀποτελούμενον ἀπὸ σειρὰς ὀδόντων.

ὁδοντο-φῠής, *ἐς* (*ὀδούς*+*φύω*)· ὁ φυεὶς (γεννηθεὶς) ἐξ ὀδόντων δράκοντος (ἐπὶ τῶν «σπαρτῶν», δηλ. τῶν Καδμείων) ‖ μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ φύων (ἐκβάλλων) ὀδόντας.

ὁδοντόω, μελ. *-ώσω* (*ὀδούς*)· κάμνω τι ὀδοντωτόν, τὸ ἐφοδιάζω μὲ ὀδόντας.

ὁδοντωτός, *ή, ὸν* (*ὁδοντόω*)· ὁ ἐφωδιασμένος μὲ ὀδόντας, ὁ ἔχων ὀδόντας.

ὁδο-ποιέω, πρτ. *ὡδοποίουν*· μελ. *-ήσω*· παθ. πρκ. *ὡδοποίημαι* καὶ *ὡδοπεποίημαι* (*ὁδοποιός*)· κατασκευάζω δρόμον, ἰσοπεδώνω δρόμον ‖ ἀνοίγω δρόμον δι' ἐμαυτόν.— Παθητ., ἐπὶ ὁδῶν, κατασκευάζομαι καταλλήλως πρὸς χρῆσιν. **2)** καθιστῶ τι διαβατόν, εὔκολον. **3)** βάλλω τινὰ εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁδηγῶ, ἀνοίγω τὸν δρόμον (προπορεύομαι) κατὰ τὴν διάρκειαν ταξιδίου ‖ μτφρ. τακτοποιῶ, διορθώνω. τι, τὸ φέρω εἰς τὸν δρόμον του, «στὸν ἴσιο δρόμο».— Παθητ.. παρασκευάζω τὸν δρόμον μου, προχωρῶ, λατ. **progredi** ‖ μτφρ. προοδεύω.

ὁδο-ποίησις, ἡ (*ὁδοποιέω*)· ἡ κατασκευὴ ὁδῶν ‖ μτφρ. προοδοποίησις, προετοιμασία, ἐξομάλυνσις δυσκολιῶν, εἰσαγωγή.

ὁδο-ποιΐα, ἡ (*ὁδοποιός*)· ἡ κατασκευὴ ὁδῶν, ἡ ὁδοποίησις, τὸ ἔργον τοῦ ὁδοποιοῦ.

ὁδο-ποιός, *ὁν* (*ὁδός* + *ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων ὁδούς, ὁ ἀνοίγων ὁδοὺς ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὁδοποιός*=μηχανικὸς τῶν δρόμων, σκαπανεύς ‖ ἐπόπτης τῶν ὁδῶν.

ὁδός (Α), **-οῦ,** ὁ, ἀττ. ἀντὶ *οὐδός* (βλ.λ.), τὸ κατώφλι.

ὁδός (Β), **-οῦ,** ἡ, αἰολ. *οὐδός*· ὁ,τι καὶ νῦν. ὁδός, δρόμος, λεωφόρος ‖ δρομέας, ἀτραπός, μονοπάτι ‖ εἴσοδος, ὁ τρόπος (ἢ τὸ μέσον) νὰ πληοιάσῃ τίς τι ‖ ὁ ροῦς (ἡ κοίτη) ποταμοῦ ‖ ἡ τροχιὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων ‖ *πρὸ ὁδοῦ* = ἐμπρός, περαιτέρω ‖ *καθ' ὁδὸν ἢ κατὰ τὴν ὁδὸν*=εἰς τὸν δρόμον, «καθ' ὁδόν» ὡς καὶ νῦν λέγομεν.— **II** ὁδοιπορία, πορεία, ταξίδιον (εἴτε διὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης) ‖ ὡσ. ἐπιδρομή, *ἐκστρατεία*, ἐξόρμησις ‖ *οἰωνῶν ὁδοί* = αἱ πτήσεις τῶν πτηνῶν ‖ *λογίων ὁδός*=ὁ δρόμος (τ. ἔ. ἡ σημασία) τῶν χρησμῶν.— **III** μτφρ. ὁ τρόπος, τὰ μέσα, ἡ μέθοδος διὰ νὰ πράξῃ τίς τι. **2)** γεν. μέθοδος, σύοτημα ‖ ὡσ. ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, ὁ τρόπος καθ' ὃν πιστεύει τις εἰς τὸν Θεὸν (ἐν τῇ Χριστ. γλώσσῃ).

Ετυμ.**: *ὁδός*=παλ-σλαυ. **chodŭ** (**chodíti**=πορεύομαι, μτχ. ἐνεργ. πρκ. **s'ĭdĭ** = ἀπελθυδώς), σανσκρ. **ā-sad-** (φθάνω, πλησιάζω), **ut-sad** (ἐξαφανίζομαι)· ἀνάγονται δὲ ταῦτα εἰς ἰαπ. ῥ. ***sed-** (πορεύομαι) = ***sed-** (=κάθημαι, κυρ. τοποθετῶ τὸ κάθισμα διὰ νὰ καλίσω, βάλλω τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ νὰ βαδίσω· πρβλ. τὰ ἐν *ἕζομαι*· πρβλ. ὡσ. λατ. **cēdō** (χωρῶ, βαδίζω ⟨ ***ce-** = ἐδῶ + ***zdo** πιθ. = ***sedō** μετὰ συγκοπῆς τοῦ **e**), πρ.κ. **cessi** ⟨ce-zd-sī**, Ζενδ. **na-zd-yah-**, σανσκρ. **nē'diyas-** (ἐγγύτερος), Ζενδ. **asna-** (***a-zd-na-**) = πλησίον· ἐκ τῆς αὐτῆς ἰαπ. ῥ. ***sed-** παράγονται καὶ τὰ *οὐδός* (*ὁδός*), *ἕδαφος, ὁδοι-πόρος* ⟨*ὁδοι-*τοπ. πτώσ. (παρὰ Ξενοφ. ἀπαντᾷ καὶ *ὁδοιποιέω*, ἀντὶ *ὁδοποιέω*, δημιουργηθὲν προφανῶς κατὰ τὸ *ὁδοιπορέω*) κ. ἄ.

ὁδ-ουρός, *όν*, καὶ κατ' ἐσφαλμ. τονισμὸν *ὁδοῦρος* καὶ *ὅδουρος* (*ὁδός* + *οὖρος*)· ὁ φρουρῶν τὴν ὁδόν, φύλαξ τῆς ὁδοῦ ‖ ὁ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐνεδρεύων, λῃστής, πειρατής ‖ ὁδηγός ‖ ὡς θηλ. οὐσ. *ἡ ὁδουρὸς* =ὁδηγήτρια.

Ὀδούς, ἰων. **ὀδών,** *-όντος,* ὁ· ἐσοτ. πληθ. *ὀδοῦσι*· ὁ,τι καὶ νῦν, ὀδούς, δόντι, λατ. **den.** ‖ *ἕρκος ὀδόντων* (βλ. ἐν *ἕρκος*). **2)** μτφρ. *ὁ τῆς λύπης ὀδούς*=λύπη δάκνουσα.— **II** πᾶν ὀξὺ πρᾶγμα, ἡ αἰχμὴ παντὸς αἰχμηροῦ ἀντικειμένου.— **III** ὁ δεύτερος σπόνδυλος τοῦ τραχήλου κληθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ οχήματός του.

***Ετυμ.**: *ὀδούς*· *ὀδών, -όντος,* αἰολ. πληθ. *ἔδοντες*· *ὀδόντες* κατ' ἀφομοίωσιν φωνηέντων ἀντὶ **ἐδόντες*; μτχ. ἐν. ἐκ τοῦ ἰαπ. ***ed-mi** (ἐοδίω) (σανσκρ. **ádmi**, ὁμηρ. ἀπρφ. *ἔδμεναι* μελλ. = ὑποτ. *ἔδομαι*)· **ἐδών*: σανσκρ. **dánt-** λατ. **dent-** κλπ. = αἰολ., ἰων., δωρ. *ἐὼν* ⟨**ἐσ-ών*: ἀττ. *ὢν* ⟨**σ-ών*, δωρ. *ἔντες* ⟨**σ-έντες*, σανσκρ. **sánt** κλπ.· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **dán,** αἰτ. **dántam,** γεν. **datáḥ** (=λατ. **dent-is**), λατ. **dens,** παλ-ιρλ. **dēt,** gall. **dant,** corn. **dans,** παλ-γερμ. **zand,** ἀγγλ-σαξ. **tōd,** παλ-norr. **tonn,** γοτθ. **tunþus,** ἀγγλ-σαξ. **tūsc,** λιθ. **dantis,** γεν. πληθ. **dantu,** ἀρμ. **atamn.** Καὶ' ἄλλους ἐν τούτοις ἡ λ. πρέπει νὰ ἀναχθῇ εἰς τὴν ῥ. *δα-* (τῶν *δαίω, δαίνυμαι,* βλ. λ.) μετὰ *ὀ-* προθετικοῦ (εὐφων., ἀθρ.), συνήθους ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, ἀκριβῶς διότι παρέχει δυσκολίαν ἡ ἀπουσία τοῦ ἀρχικοῦ *ο-* ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα τῶν συγγ. γλωσσῶν.

ὁδο-φῠλαξ, *-ᾰκος,* ὁ (*ὁδός*+*φύλαξ*)· ὁ τὰς ὁδοὺς φυλάττων, φύλαξ τῆς ὁδοῦ (πρβλ. *ὁδουρός*).

ὁδόω, μελ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ὥδωσα* (*ὁδός*)· ὁδηγῶ εἰς τὴν (ὀρθὴν) ὁδόν, βάλλω (ἐπαναφέρω) τινὰ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον ‖ μετ' ἀπφρ. *ὥδωσε βροτοὺς φρονεῖν* = ὡδήγησε τοὺς θνητοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς φρονήσεως, τοὺς ἔκαμε νὰ εἶναι σοφοί ‖ γεν. φέρω, στέλλω.— Παθητ., ἔχω ὁδηγηθῇ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον, προχωρῶ, προοδεύω, εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω.

ὀδῡνᾶσαι, ἀντὶ **ὀδυνᾷ,** δ' ἑν. παθ. ἐνν. τοῦ *ὀδυνάω.*

ὀδῡνάω, μελ. *-ήσω* (*ὀδύνη*)· προξενῶ ὀδύνην, λυπῶ, θλίβω, βασανίζω.— Παθητ., αἰσθάνομαι πόνους, ὑποφέρω.

Ὀδύνη, ἡ, λατ. **dolor**· σωματικὸς πόνος, ἄλγος, ἀλλ' ὡσ. καὶ: **2)** ἄλγος ψυχῆς, ψυχικὸς πόνος, λύπη, θλῖψις.

***Ετυμ.**: *ὀδύνη,* αἰολ. αἰτ. πληθ. *ἐδύνᾱς*· *ὀδυνάω*· κατά τινας ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. ***ed-** (τρώγω, ἐσθίω), πρβλ.

τὸ τοῦ 'Ορατ. **curae. edaces**· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ εὐῶφων. (προθετ.) *ὀ-* + ***δύη*** = ἄλγος· παράγωγα: ***ὀδυνάω, ὀδύνημα, ὀδυνηρός.***

ὀδῠνηρός, *ά, όν,* δωρ. **-ᾱρὸς** (***ὀδύνη***)· ἐνεργ. ἀλγεινός, προξενῶν ἄλγος (***ὀδύνας***). **2)** παθητ. πλήρης ὀδυνῶν, «βασανισμένος».

ὀδῠνή-φᾰτος, *ον* (***ὀδύνη***+***πέφαται,*** *γ' ἐν.* πρκ. τοῦ ***φένω***)· ὁ φονεύων (τ. ἔ. καταπραΰνων, καθησυχάζων) τὴν ὀδύνην (τὸν πόνον).

ὄδυρμα, *-ατος,* τό (***ὀδύρομαι***)· θρῆνος, ὀδυρμός.

ὀδυρμός, *-οῦ,* ὁ (***ὀδύρομαι***)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ ὀδύρεσθαι, τὸ θρηνεῖν, ὁ θρῆνος.

'ΟΔΥ'ΡΟΜΑΙ, παρὰ Τραγ. καὶ **δύρομαι**· ἰων. γ' ἐν. πρτ. ***ὀδυρέσκετο***· μελ. ***ὀδῠροῦμαι***· ἀορ. α' ***ὠδῡράμην,*** μτχ. ***ὀδυράμενος***· κλαίω, θρηνῶ, πενθῶ (διά) τι(να), μετ' αἰτ. προσ. ἢ πραγμ. || μετὰ γεν. προσ., κλαίω, πενθῶ, διά τινα, χάριν τινός || μετὰ δοτ. προσ., θρηνῶ πρός τινα, ἐνώπιόν τινος, θρηνῶ εἰς ἀνταπόκρισιν πρός τὸν θρῆνον ἄλλων || ἀπολ. θρηνῶ, πενθῶ.

Ἔτυμ.: ***ὀδύρομαι***· ***ὄδυρμα***· ***ὀδυρμός***· ⟨*ὀ-* προθεμ. + τραγ. ***δύρομαι*** (πρβλ. τραγ. ***πάν-δυρτος***)· ἄλλοι παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ ***ὀδύνη*** ἐν συμφυρμῷ μετὰ τοῦ ***μύρομαι*** (βλ. λ.).

ὀδυρτός, ***ή, όν*** (***ὀδύρομαι***)· ὁ δι' ὃν θρηνεῖ τις, ἀξιοθρήνητος || ***ὀδυρτὰ*** ὡς ἐπίρ.=μετ' ὀδυρμῶν, κατὰ τρόπον ἀξιοθρήνητον.

ὀδύσαντο, ἐπ. ἀντὶ ***ὠδύσαντο,*** γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὀδύσσομαι.***

'Οδύσσεια, ***ἡ*** (***'Οδυσσεύς***)· ἡ ἱστορία τοῦ 'Οδυσσέως, ἡ «Ὀδύσσεια» ὡς καὶ νῦν λέγομεν, τὸ ἐπικὸν ποίημα τοῦ 'Ομήρου, τὸ πραγματευόμενον τὰς περιπλανήσεις του.

'Οδυσσεύς, *-έως,* ὁ, λατ. **Ulysses** ἢ **Ulixes,** Βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὴν Ἰθάκην ἐπάνοδος ἐκ τῆς Τροίας ἀποτελεῖ τὸ θέμα τοῦ ἑτέρου τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, τῆς 'Οδυσσείας· ἐπ. κλίσις: ***'Οδυσσεύς, -ῆος, -ῆι, -ῆα***· ἐπ. ὀνομ. ὡσ. καὶ ***'Οδῠσεὺς*** || αἰολ. γεν. ***'Οδῠσεῦς.***

'ΟΔΥ'ΣΣΟΜΑΙ,** ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὸν μέσ. ἀόρ. α' ***ὠδῠσάμην, ἐπ. δ' καὶ γ' ἐν. ***ὠδύσαο, ὠδύσατο,*** ἐπ γ' πληθ. ***ὀδύσαντο,*** μτχ. ***ὀδυσσάμενος,*** καὶ γ' ἐν. παθ. πρκ. ***ὀδώδυσται*** (μετ' ἀναδιπλ. ἀντὶ ***ὤδυσται***)· εἶμαι ἐξωργισμένος ἐναντίον τινός, μέμφομαι, μισῶ, τινα (μετὰ δοτ. προσ.).

Ἔτυμ.: ****ὀδύσσομαι,*** κατά τινας ὀρθότ. ****ὀδυ(ί)ομαι***: συγγ. τοῖς: λατ. **ōdī, odium** (***μισεῖν, μῖσος***), ἀρμ. **ateam** (μισῶ), ἀγγλ-σαξ. **atol** (μισητός), παλ-norr. **atall** (=**dirus**), πιθ. δὲ καὶ λατ. **atrox** (φρικτός)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **dvish, dvēsh-mi** (= **odi**), **dvesh-as** (= **odium**). Παράγωγα: ***'Οδυσ(σ)εὺς*** ἐσχηματισμένον ἐκ τινος ****ὀδυσ-σος*** (ὃ ἐξηρεθισμένος)· οἱ ἐν ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγγείων ἀπαντῶντες τύποι ***'Ολυσ(σ)ευς, 'Ολυτ(τ)ευς, 'Ολυτ(τ)ης, 'Ολυσσειδᾶς, 'Ολυσ(σ)ευς,*** ἔχουσι ***λ*** ἀντὶ ***δ*** κατ' ἀνομοίωσιν.

ὄδωδα, πρκ. τοῦ ***ὄζω*** (μετὰ σημ. ἐνεστ.).

ὀδώδει, γ' ἐν. ὑπερσ. (μετὰ σημ. πρτ.) τοῦ ***ὄζω.***

ὀδωδή, ἡ (***ὄζω***)· ὀσμή, μυρωδιὰ || ὡσ. ἡ αἴσθησις τῆς ὀσφρήσεως.

ὀδώδυσται, γ' ἐν. πρκ. (μετὰ σημ. ἐνεστ.) τοῦ ***ὀδύσσομαι.***

ὀδών, *-όντος,* ὁ, ἰων. ἀντὶ ***ὀδούς*** (βλ. λ.).

ὁδωτός, ***ή, όν*** (***ὁδόω***)· διαβατός, εὐκολοπέραστος || μτφρ. κατορθωτός.

ὅεσαι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***ὅϊς, οἷς*** (δλ. λ. λ.).

ὁζᾰλέος, *α, ον* (***ὄζος***)· ὁ πλήρης ὄζων, ὀζώδης.

ὀζήσω, μελ. τοῦ ***ὄζω.***

'Οζόλαι, οἱ· φυλή τις τῶν Λοκρῶν (βλ. Κ.Ε.Λ.).

῞ΟΖΟΣ, *-ου,* ὁ· κλάδος, βλαστός, κλῶνος, κλωνάρι.— **II** μτφρ. βλαστός, γόνος, κλάδος, ἀπόγονος, ὑφ' ἣν ἐννοιαν καὶ σήμερον ἔτι λέγονται αἱ λέξεις αὐτα ἐπὶ ἀνθρώπων || θεράπων, σύντροφος, ὑπηρέτης: ***ὄζος ῞Αρηος*** = θεράπων τοῦ ῞Αρεως (ἐπὶ ἐξαιρετικῶς ἀνδρείων πολεμιστῶν)· πρβλ. ***ἔρνος, θάλος.***

Ἔτυμ.: ***ὄζος,*** αἰολ. ***ὕσδος*** (κλάδος κλπ.) = ἀρμ. **ost,** γεν. **ostoy,** γοτθ. **asts,** παλ-γερμ. **ast**· ἐξ ἰαπ. ****o-zdo-s*** ⟨****o-*** (ἀθρ., προθεμ.)+****sed-*** (=κάθημαι)· πρβλ. ***ὄ-σχη, ὄ-σχος*** (νεαρός βλαστός) ⟨***: ἔχομαι, σχεδόν***) καὶ ἀγγλ-σαξ. **ōst,** μεσ-γερμ. **ōst** (κόμβος δένδρου) (⟨ἰαπ. ****ō-zdo-***).— Κατ' ἄλλην ἀνάλυσιν, ὀλιγώτερον ὀρθήν, ἀρμ. **ost** ⟨****ozdo-, *od-do,*** ἑλλ. ***ὄσχος***⟨****odzgho-,*** λατ. **ōs,** μᾶλλον **oss** ⟨****od-thi-,*** πρβλ. μεσ-ιρλ. **odb,** gall. **oddf** (κόμβος).— Ὡς πρὸς τὴν μτφρ. σημασίαν (***ὄζος*** = θεράπων, ὑπηρέτης, ἐν τῇ περιφράσει ***ὄζος ῞Αρηος***) πρβλ. 'Ησυχ. ***«ὀζεία· θεραπεία»· ὄζος*** ⟨****o-zdo-,*** τ. ἔ. ****o-*** (=ὁμοῦ, ἁηλ. ἀθρ. προθ., βλ. ***ὀ-***) + ****sed-*** (= ***ἵέναι*** τοῦ ***εἶμι*** ἐν τῷ ***ὁδός,*** παλ-σλαυ. **chodŭ** = πορεία).— διὰ τὸ μεθωμηρ. ***ἄοζος*** (= ὑπηρέτης) πρβλ. 'Ησυχ. ***«ἄοζοι· ὑπηρέται, θεράποντες· ἀκόλουθοι», «ἀόζεον· ἐθεράπευον, ἀοζήσω· διακονήσω, ὑπουργήσω»***· τὸ ***ἄοζος*** τοῦτο εἶναι μετατροπὴ τοῦ ὁμηρ. ***ὄζος*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ****ἄ-οσσος*** (=βοηθητικός) (***ἀοσσεῖν, ἀοσσητὴρ***) ⟨****sɱ-soqvjo-.***

ὀζό-στομος, *ον* (***ὄζω***+***στόμα***)· ὁ ἔχων ὄζον στόμα, ὁ ἔχων δυσώδη ἀναπνοήν.

῞ΟΖΩ, μελ. ***ὀζήσω***· πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ. ***ὄδωδα***· ὑπερσ. μετὰ σημ. πρτ. ***ὠδώδειν,*** ἐπ. γ' ἐν. ***ὀδώδει***· ἔχω ὀσμήν, μυρίζω (εἴτε ἐπὶ εὐωδίας εἴτε ἐπὶ δυωδίας) || μετὰ γεν. πραγμ., ἔχω ὀσμήν, μυρίζω, ὅπως πρᾶγμά τι: ***ὄζω ἴων***=μυρίζω ἀπὸ (ἢ ὅπως) βιολέττες || μτφρ., μετὰ γεν. πράγμ., ἔχω τὴν ὀσμήν πράγματός τινος, λατ. **sapere aliquid**: ***ὄζω κρομίων***=ἔχω ὀσμὴν ἀρχαιότητος || μετὰ διπλῆς γεν.: ***τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου*** = ἔχω ὀσμὴν μύρου ἀπὸ τὴν κεφαλήν μου.— Συχνὰ κεῖται ἀπροσώπως: ***ὄζει ἡδὺ τῆς χρόας***=ἡδεῖα ὀσμὴ (εὐωδία) ἀναδίδεται ἐκ τοῦ δέρματός του || ὡς ἀπρόσ. ἐπίσης μετὰ διπλῆς γεν.: ***δι' ἔτους ἱματίων ὀζήσει δεξιότητος*** = ἐπὶ ἓν ἔτος θὰ ἐκπέμπεται ὀσμὴ δεξιότητος (δραστηριότητος, εὐφυΐας) ἀπὸ τὰ ἐνδύματά σας [δι' ἔτυμ. βλ. ***ὀσμή***].

ὅθεν, ἀναφορ. ἐπίρ. (***ὅς***), ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ δεικτ. ***τόθεν*** καὶ τὸ ἐρωτ. ***πόθεν***· λατ. **unde**· ὁπόθεν, ἀπὸ ὅπου, ἐξ οὗ μέρους || ὡσ. ἐπὶ προσ., ἐκ τῶν ὁποίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους. **2)** ὡσ. κεῖται καὶ ὡς τὸ ***οὗ,*** ὡς ἐπίρ. δηλ. τόπου ἀντὶ τῶν ***ὅθι, ὅπου,*** ἀλλὰ μόνον ὅσακις ἀναφέρεται εἰς λέξιν δηλοῦσαν κίνησιν ἀπὸ τόπου τινός. Ἡ τοιαύτη χρῆσις τοῦ ***ὅθεν*** ἀντὶ τῶν ***οὗ, ὅθι, ὅπου*** γίνεται «καθ' ἕλξιν»: ***ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν προύκειτο*** = ἐκ δὲ τοῦ ἐδάφους ὅπου ἔκειτο.— **II** παρ' ἀττικοῖς σημ. καί, ὅθεν, δι' ὃν λόγον, δι' ὅ, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου.

ὅθι, ἀναφορ. ἐπίρ., ποιητ. ἀντὶ ***οὗ,*** λατ. **ubi,** ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ διεκτ. ***τόθι*** καὶ τὸ ἐρωτημ. ***πόθι***· ὅπου

ὀθνεῖος, *α, ον,* ὡσ. ***-ον, -ον*** (***ἔθνος***)· ξένος || παράδοξος.

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ.· πάντως ἡ συσχέτισις πρὸς τὴν λ. ***ἔθνος*** (= λαός) δὲν προσκρούει εἰς τὴν σημ. πρβλ. καὶ τὸ λατ. **gentīlēs** (=ξένοι, βάρβαροι).

῞ΟΘΟΜΑΙ, ἀποθ., ἐν χρήσει κατὰ ἐν. καὶ πρτ. μόνον· φροντίζω, μεριμνῶ, περί τινος, ἐνδιαφέρομαι διά τι(να), προσέχω, ὑπολογίζω || μετὰ μτχ., ***οὐκ ὄθετο αἴσυλα ῥέζων***=δὲν ἐλογάριαζεν ὅτι ἔκαμνεν ἀπρεπῆ πράγματα, «δὲν τόν ἔμελε ὅτι ἔκανε ἀπρέπειες» || μετὰ γεν. προσ., ***οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος*** = δὲν τόν λογαριάζω ὅταν εἶναι θυμωμένος, δὲν ὑπολογίζω τὸν θυμόν του.

Ἔτυμ.: ***ὄθομαι***· πρβλ. 'Ησυχ. ***«ὀθέων· φροντίζων», «ὀθεύει· ἄγει, φροντίζει», «ὄθη· φροντίς, ὥρα· φόβος· λόγος»***. Σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ***νωθὴς*** (= νωδρός), ἐφ' ὅσον ***νωθὴς*** ⟨****νε-*** ἀρν. + ****ὄθος.***

'ΟΘΟ'ΝΗ, ἡ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· λεπτὰ λινᾶ ὑφάσματα (ἢ ἐνδύματα) || λεπτὸς λινοῦς πέπλος, λινοῦν φόρεμα || ὡσ. ὕφασμα δι' ἱστίον, ἱστίον, «πανί» || σινδών, λινοῦν ὕφασμα.

Ἔτυμ.: ***ὀθόνη*** ⟨****Fεθόνη*** κατ' ἀφομοίωσιν φωνηέντων: **Zend. fra-vaδəmnā** (ἐνδεδυμένη), παλ-norr. **váð,** ἀγγλ-σαξ. **wōed,** παλ-γερμ. **wāt** (ἔνδυμα), λιθ. **áudmi, áudzu, áusti** (ὑφαίνω)· ἐξ ἰαπ. βάσ. **avedh**· κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. **ēl'ūn** (νῆμα), ὅπερ εἶναι ὡσαύτως δάνειον ἐκ τῆς αἰγυπτ.

ὀθόνῐνος, ***η, ον*** (***ὀθόνη***)· κατεσκευασμένος ἐκ λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος.

ὀθόνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ὀθόνη*· τεμάχιον λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος ‖ ἐν τῷ πληθ., λινοῖ ἐπίδεσμοι διὰ τραύματα, ἢ ξαντὸν διά τήν αὐτήν χρῆσιν.

ὀδ-ούνεκα, ἀντί *ὅτου ἕνεκα* (ὅπως τό *οὕνεκα* ἀντί *οὗ ἕνεκα*)· ἕνεκα τοῦ ὁποίου, δι' ὃν λόγον, διότι, ἐπειδή ‖ ἐνίοτε κεῖται ἁπλῶς ἀντί τοῦ εἰδικοῦ συνδ. *ὅτι, ὡς* (λατ. **quod**).

ὄ-θριξ, γεν. *ὄτρῑχος,* ποιητ. ἀντί *ὁμό-θριξ,* ὁ, ἡ (*ὁμοῦ*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων ὁμοίας τρίχας (ὁμοίαν κόμην) [*ὁ-θριξ* ‹ *ὁ-* (ἀθρ., αὐφων., προθ.)+*θρίξ*· βλ. καί ἐν *ὁ-*].

οἴ, ἐπιφών. πόνου, ἄλγους, ὀργῆς, θυμοῦ, λύπης, οἴκτου, ἐκπλήξεως· ἆχ! ὤχ! λατ. **heu! vae!** ‖ ἐνίοτε μετά ὀνομ. *οἴ ἐγώ!* ‖ κατά τό πλεῖστον μετά δοτ. *οἴ μοί,* ἢ ἐν μιᾷ λέξει *οἴμοι* (βλ. λ.) = ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, «ὠιμένα».

Ἔτυμ.: *οἴ,* ιων. *ὄϊ*· *οἴμοι*· ἐντεῦθεν δέ τά *οἰμωγή, οἰμωγμα, οἰμωγμός*· *οἰμώζω, ᾤμωξα*· ἐνταῦθα δ' ἀνήκει καί τό παρά Τραγ. *ὄυσ-οίζω* (=φοβοῦμαι).

οἱ, ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. *ὁ.*

οἵ, ὀνομ. πληθ. ἀρσ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. *ὅς.*

οἳ, καί ἐγκλιτ. **οἱ,** δοτ. ἑν. ἀρσ. καί θηλ. τῆς τριτοπροσώπου προσ. ἀντ. ἀντί *αὐτῇ, αὐτῷ* ‖ σπανιώτ. κεῖται μετά αὐτοπαθοῦς ἐννοίας ἀντί *ἑαυτῷ, ἑαυτῇ,* πάντοτε δέ κεῖται ὡς αὐτοπαθής ὁ ἐπικός της τύπος *ἑοῖ* ‖ συχνά ἐπίσης κεῖται καί ἡ περίφρασις **οἱ αὐτῷ** (= *ἑαυτῷ*) ‖ γεν. **οὗ,** αἰτ. **ἕ**· ὀνομ. δέν ὑπάρχει.

οἷ, ἀναφορ. ἐπίρ., κυρ. δοτ. τῆς ἀντων. *ὅς*· πρός ὃ μέρος, πρός ὅπου, λατ. **quo** (τό ἀναφορ. *οἷ* ἀνταποκρίνεται εἰς τό ἐρωτημ. *ποῖ*) ‖ συχνά κεῖται μετά γεν. *οἷ κακῶν*=εἰς ποῖον σημεῖον συμφορῶν, μέχρι τίνος βαθμοῦ συμφορῶν.

οἰᾱκίζω, ἰων. **οἰηκ—,** μελ. *-σω* (*οἴαξ*)· στρέφω τόν οἴακα, διευθύνω, ὁδηγῶ, κυβερνῶ.

οἰᾱκισμα, τό (*οἰακίζω*)· *τό οἰακίζειν,* τό κυβερνᾶν, ἡ ἐνέργεια τοῦ κυβερνᾶν.

οἰᾱκο-νόμος, *ον* (*οἴαξ*+*νέμω*)· ὁ διευθύνων τόν οἴακα, ὁ πηδαλιοῦχος ‖ ὡς οὐσ., ὁ πλοηγός, ὁ κυβερνήτης, διοικητής.

οἰᾱκο-στροφέω, μελ. *-ήσω* (*οἰακοστρόφος*)· στρέφω τόν οἴακα, διευθύνω, κυβερνῶ.

οἰᾱκο-στρόφος, *ον* (*οἴαξ*+*στρέφω*)·=*οἰακονόμος* (βλ. λ.), ὁ στρέφων (διευθύνων) τόν οἴακα. ὁ «τιμονιέρης».

Οἴ̓ΑΞ, *-ᾱκος,* ἰων. **οἴηξ,** *-ηκος,* ὁ· κυρ. ἡ λαβή τοῦ πηδαλίου, τό «δοιάκι» ‖ αὐτό τό πηδάλιον ‖ μτφρ. τό πηδάλιον τῆς κυβερνήσεως (διακυβερνήσεως, διοικήσεως) ‖ ἐν τῷ πληθ. *οἴηκες*=οἱ κρίκοι τοῦ ζυγοῦ, διά τῶν ὁποίων διέρχονται αἱ ἡνίαι, αἱ ὁποῖαι διευθύνουν τούς ἵππους ὡς ὁ οἴαξ (τό πηδάλιον) διευθύνει τό πλοῖον.

Ἔτυμ.: *οἴαξ* (**οἰσᾱκ-*)· ἀττ. *οἰακίζω,* ἰων. *οἰηκίζω*· δημηρ. *οἰήιον* (= πηδάλιον)· σανσκρ. **īśā** (πηδάλιον), αλοβ., Τοεχ. **oje** (παλ-σλαυ. ***oje** ἀντί· ***ojo,** γεν. ***ojese,** ἰαπ. ***ojes-**) τῆς αὐτῆς σημ.

Οἰᾶτις *νομός*· νομός τις (δηλ. βοσκότοπος) ἐν Οἴᾳ, δήμῳ τῆς Ἀττικῆς.

οἴγνῡμι, ἢ **οἰγνύω,** ἐκτεταμένον ἐκ τοῦ *οἴγω*· μελ. *οἴξω*· ἀόρ. α' *ᾤξα,* ἐπ. *ὤιξα,* μτχ. *οἴξας.*— Παθητ., ἐπικ. γ' πληθ. πρτ. *ᾠίγνυντο*· ἀόρ. α' *ᾤχθην*· ἀνοίγω, «ξεκλειδώνω» ‖ ἐπίσης ἐπί κάδου ἢ βαρελίου.

Ἔτυμ.: *οἴγνυμι* (*οἴγω*· παθ. πρκ. *ἔωγμαι*) ‹ **ὀ-Fείγνῡμι,* **ὀFείγω* (=ἀνοίγω, τ. ἔ. κάμνω τι νά ὑποχωρήσῃ)· σανσκρ. **vijáte,** μτχ. **vikta-ḥ, vigna-ḥ** (ὑποχωρῶ πρό τινος, ἀπομακρύνομαι διαστικά), παλ-γερμ. **wīhhan,** ἀγγλ-σαξ. **wican,** παλ-norr. **vīkia, ·ykua** (ὑποχωρῶ)· ἐξ ἰαπ. ***veig-,** πρβλ. ἰαπ. ***veiq-**· ἐν τῷ ἄλλ. *εἶκω* (ὑποχωρῶ)· κατά τινας τό *οἴγω* ‹ **ὀFείγω* ἀνάγεται εἰς τό *ἐπ-είγω* (δέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν, ὠθῶ, πιέζω), ὁπότε **ὀFείγω* ‹ ***Fo-** (προθεμ. πρβλ. τά ἐν *ὀφείλω*)+ *ειγ-* ἢ *ιγ-*· *-ίφγον, -έφξα* ‹ ***ἤFοιγον, *ἤFοιξα.**

οἶδα, παράκ. τοῦ ***εἴδω** μετά σημασ. ἐνεστ. (βλ. *εἴδω* Β)· γνωρίζω, γινώσκω, ἡξεύρω.

Ἔτυμ.: *οἶδα* (**Foῖδα*)=σανσκρ. **vēda,** Ζενδ. **vaēda,** γοτθ. **wait,** παλ-γερμ. **weiz** (=γνωρίζω), πρβλ. παλ-σλαυ. **vědě** (οἶδα), παλ-πρωσσ. **waidimai** (ἀπρφ. **waist**), gall. **gwyddom** (γινώσκομεν), ἀρμ. **gitem** (οἶδα), παλ-ιρλ. **ar-fiadat** κλπ.· τό ἰαπ. ***voida** (γνωρίζω, κυρ. ἔχω ἴδει) εἶναι ἄνευ ἀναδιπλώσεως παρακ. τοῦ ***veid-** (ὁρῶ)· ἄλλ. ἀόρ. ***εἶδον** ‹ (***ἔFιδον**), ἀπρφ. ***ἰδεῖν,** λατ. **video,** παλ-σλαυ. **videti,** λιθ. **výizdmi,** ἀπρφ. **veizdėti** (βλέπω πρός...) κλπ.· ὅλ. καί ἐν *εἶδομαι, εἶδος, ἰδέα,* καί *ἐνδάλλομαι.*

οἰδᾰ́νω, ἢ **οἰδαίνω** (*οἰδέω*)· κάμνω τι νά φουσκώσῃ, νά πρησθῇ, τό φουσκώνω, λατ. **tumefacere.** — Παθητ., οἰδαίνομαι, πρήσκομαι, φουσκώνω, λατ. **tumere.**— ‖ ἀμτβ.=*οἰδέω* (βλ. λ.). [δι' ἐτυμ. βλ. *αἰδέω*].

οἴδας, ὅ' ἐν. τοῦ *οἶδα,* ἀντί τοῦ ἀττ. *οἶσθα.*

οἰδέω (καί σπαν. *οἰδάω*), μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ᾠδησα*· πρκ. *ᾴδηκα* (*οἴδος*)· ἀμτβ., πρήσκομαι, φουσκώνω, γίνομαι οἰδαλέος, λατ. **tumere, turgere**: *οἰδέω τὼ πόδε* = πρήσκομαι στά πόδια, τ. ἔ. ἔχω πρησμένα πόδια.— ‖ εὑρίσκομαι εἰς κατάστασιν μεγάλης ἀναταραχῆς, διατελῶ ἐν ἐξάψει: *πράγματα οἰδέοντα*= περιστάσεις (συνδῆκαι ζωῆς) λίαν ἀνώμαλοι, ἀκατάστατοι, τεταραγμέναι.

Ἔτυμ.: *οἰδᾶν, οἰδεῖν, οἰδαίνειν*· *οἰδάνειν*· *οἶδος*· *οἴδμα*· *οἴδαξ*: λατ. **aemidus** (=**tumidus, *πεφυσημένος**) (‹ ***aidmo-do-** ἢ ***aidsmo-do,** παλ-ιρλ. **öll** (παρειά), παλ-γερμ. **elz** (ἀπόστημα, πληγή), **eitar,** ἀγγλ-σαξ. **át(t)or,** παλ-norr. **eitr** (δηλητήριον), γερμ. **eiter** (πύον), παλ-norr. **eista** (ὄρχις) (ἰαπ. ***oid-s-to-m,** πρβλ. ἑλλ. *οἶδος*)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥ. **oid-** (φουσκώνω).

οἴδημα, τό (*οἰδέω*)· ἐξόγκωσις, ἀπόστημα, πρήξιμον.

Οἰδῑ-πόδης, *-ου,* ὁ, τύπος ἰσοδύναμος τῷ τύπῳ ***Οἰδίπους*** (βλ. λ.)· κυρ. εἶναι πατρωνυμ. τοῦ ***Οἰδίπους***= ὁ υἱός ἢ ἀπόγονος τοῦ Οἰδίποδος, ἐξελίχθη ὅμως εἰς ποιητικόν τύπον ἀντί τοῦ ***Οἰδίπους.***

Οἰδῑ-πους, *-ποδος,* ὁ (καί ποιητ. ***Οἰδίπος, -ου,*** ὁ)· αἰτ. *-πόδα* καί *-πουν*· κλητ. *-πους,* καί σπανιώτερον *-που* (*οἰδέω*+*πούς*)· κυρ. ὁ ἔχων τούς πόδας ἐξωδηκότας (πρησμένους), διά τόν λόγον δέ τοῦτον ὠνομάσθη Οἰδίπους ὁ υἱός τοῦ Βασιλέως τῶν Θηβῶν Λαΐου καί τῆς Ἰοκάστης (βλ. Κ. Ε. Λ.).

οἴδμα, *-ατος,* τό (*οἰδέω*)· τό φούσκωμα, καί κυρ. τό φούσκωμα τῆς θαλάσσης, τό κῦμα ‖ γεν., ἡ θάλασσα.— ‖ τό φούσκωμα τοῦ ἀνέμου [δι' ἐτυμολ. βλ. *οἰδέω*].

οἴεος, *α, ον* (*οἷς*)· ὁ ἀνήκων εἰς πρόβατον, ἢ ὁ ἐκ προβάτου ‖ *ἡ οἰέη* (ἐνν. *δορά*)=δέρμα προβάτου, *«μηλωτή»,* κοιν. «προβιά».

οἴεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ὄις* (βλ. λ.).

οἰ-έτης, *ες* (*ὁ-* ἀθρ. = *ὁμός*+*ἔτος*), ποιητ. καί συγκεκ. ἀντί *ὁμοέτης*=ὅμοιος, ἴσος, εἰς τά ἔτη, ὁμήλιξ, συνομήλικος, τῆς αὐτῆς ἡλικίας.

Ἔτυμ.: ἐσχηματίσθη καθ' ὃν τρόπον τά *ὄθριξ, ὄζυξ* (βλ. λ. λ.) καί κατ' ἀναλογίαν πρός αὐτά· θά ἀνέμενέ τις βεβαίως *ὄέτης,* ἀλλ' ἡ μήκυνσις τῆς πρώτης συλλαβῆς ἀπό *ὁ-* εἰς *οἰ-* ὀφείλεται εἰς μετρικούς λόγους, οἵτινες ἀπῄτησαν καί τροπήν τῆς αἰτ. πληθ. *ὁ-έτεας* (κατά τό *ὁ-τριχας*) εἰς *οἰ-έτεας* λόγῳ τῆς συμπτώσεως τῶν τεσσάρων βραχειῶν συλλαβῶν· πρβλ. *ὄθριξ.*

οἰζύοις, *ον*·=*οἰζυρός* (βλ. λ.).

οἰζῠρός, ἀττ. **οἰζῡρός,** *ά, όν* (*οἰζύς*)· ἐπί προσ., ἄθλιος, ἀξιολύπητος, ἀξιοδάκρυτος, ἐλεεινός, οἰκτρός, ταλαίπωρος, βασανισμένος ‖ ἐπί πραγμάτων, κοπιώδης, κοπιαστικός, ἐπίμοχθος, ἀνιαρός, ὀχληρός, ὀδυνηρός.—ἐπ. παράθετ. *οἰζῠρώτερος, οἰζῠρώτατος,* ἀντί *-ότερος, -ότατος* (πρβλ. τά *κακοξεινώτερος, λᾱρώτερος*) [δι' ἐτυμ. βλ. *οἰζύς*].

οἰζύς, ἀττ. **οἰζῡ́ς** (δισυλλ.) *-ύος,* ἡ· δοτ. συνῳρ. *οἰζυῖ,* ἀντί *οἰζύϊ*· (*οἴ*)· ἀθλιότης, δυστυχία, ταλαιπωρία, κακουχία, κακοπάθεια.

Ἔτυμ.: *-ῠ-* ἐν τοῖς τρισυλλάβοις τύποις, *-ῡ-* ἐν τοῖς δισυλλάβοις· δημηρ. *οἰζῠ́ς,* ἀττ. *οἰζῡ́ς*· δημηρ. *οἰζῠ́ων*· ἀττ. *οἰζῡρός,* δημηρ. *οἰζῠρός*· *οἰζύς* ‹ (ἰων. *οἴ,* ἀττ. *οἳ* (ἐπιφ.)+ ***ζῦς,* γεν. ***ζῠ́ός** (πενία, ἀθλιότης)· σανσκρ. **jiv-ri-ḥ** (ἀδύνατος καί ἐστερημένος βοηθείας), πρβλ. ***yyu-** (βία), τά ὁποῖα περιέχουσιν μεταπτωτικόν τύπον τοῦ ἰαπ. ***gveiā-** (δεσπόζω, ἐξουσιάζω), πρβλ. *βίᾱ* καί τό παρ' Ἡσυχ. *«ζάει· βιᾶται»*· βασική σημ.

τοῦ *ὄϊζύς* = φεῦ (οἴμοι) τῆς δυστυχίας· κατ' ἄλλους *ὄϊζύς* ⟨**o-Fι-ζύς* ἐκ. ῥ. sed-.

ὀΐζύω, ἀττ. **οἰζύω** (ὡς τρισύλλαβον)· μελ. **-ὔσω**· ἀόρ. α' ***ὄϊζῦσα***· θρηνῶ, κλαίω, πενθῶ.— ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., πάσχω, ὑποφέρω, διά τι ‖ ἀπολ. εἶμαι εἰς ἐλεεινήν κατάστασιν, εἶμαι δυστυχής, ἀπηθλιωμένος. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***ὄϊζύς***· παρ' Ὁμήρῳ τὸ **-υ-** τῆς παραλ. τοῦ ἐν. ἀείποτε βραχύ].

οἴη, ἡ· κώμη, χωρίον (συνήθως **θεωρεῖται ὡς ἐκ** τοῦ ***οἶος*** (=μόνος) προερχόμενον, **ἐπειδὴ** οἱ κάτοικοι τῶν κωμῶν καὶ τῶν χωρίων δὲν κατοικοῦσιν **ἐν** οἰκίαις συνεχομέναις, ὡς οἱ τῶν πόλεων, ἀλλὰ σποράδην).

Ἔτυμ.: ***οἴη*** ⟨**ὤFίᾱ*, πρβλ. **ὤFᾱ** (κοινότης, σωματεῖον, φυλή), μαρτυρούμενον **ἐκ** τοῦ λακ. ***ὠβά***, πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **Θεσσαλ. «*οὐαί*· *φυλαί*»**· πρβλ. ἀττ. ***Ὠᾱ*** (***Ὠᾶ***, ***Ὠη***, ***Ὠῆ***), ὄνομα δήμου (**ἐν ἐπιγρ.** ***Ὠ***— μετὰ δασέος πνεύματος, ὅπερ ὀφείλεται **εἰς** τὸ **ἐντὸς** τῆς λ. **F**)· ***Ὠᾶται*** (κάτοικοι ἑνὸς δήμου τῆς Τεγέας), πρβλ. Ἡσυχ. **«*ὠᾶται*· *κωμητῶν*, *οἷαι γὰρ αἱ κῶμαι*»**· ἐπίσης ὑπάρχει **ἐν** συνθέτοις ὡς δ' συνθετ. **εἰς *-ώη*, *-ώᾱ*, *-ώᾱ*** (ὀνόματα δήμων **ἢ** τόπων, ὡς π. χ. ***Ὠινόη***).

οἰηθῆναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***οἴομαι***.

οἴημα, τὸ (***οἴομαι***)· γνώμη ‖ **ἰδίως** γνώμη περὶ ἑαυτοῦ, οἴησις, ἔπαρσις.

οἴησις, *-εως,* ἡ (***οἴομαι***)· **= *δόξα***, γνώμη, ἰδέα.— **II = *οἴημα***, ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία.

οἶϊς, *-ϊδος,* ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***ὄϊς***· πρόβατον· **αἰτ. *οἶϊδα***.

οἶκα, *-ας, -ε,* ἰων. ἀντὶ ***ἔοικα*** (βλ. λ.).

οἰκάδε, δωρ. **οἰκάδις,** ἐπίρ. (***οἶκος***)· **= *οἰκόνδε***· εἰς (πρὸς) τὸν οἶκον ‖ πρὸς τὴν πατρίδα.— **II =** ***οἶκοι***=ἐν τῷ οἴκῳ ‖ ἐν τῇ πατρίδι.

οἰκέαται, ἰων. ἀντὶ ***ᾤκηνται***, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ ***οἰκέω***.

οἰκειακός, *ή, όν* (***οἰκεῖος***)· δ,τι καὶ νῦν· **=*οἰκεῖος* III.**

οἰκεῖος, *α, ον,* ὡσ. καὶ ***-ος, -ον***· ἰων. **οἰκήιος, *η, ον*** (***οἶκος***)· ὁ **ἐν** τῇ οἰκίᾳ ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὸν οἶκον ‖ ὁ ἀνήκων **ἢ** ἁρμόζων εἰς τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις, οἰκιακός ‖ ***τὰ οἰκεῖα*** = αἱ ὑποθέσεις τοῦ οἴκου, οἶκος, οἰκογένεια ‖ ὡσ. τὰ ἀγαθὰ τοῦ οἴκου, περιουσία, λατ. **res familiaris.**— **II** ὁ ἀνήκων εἰς οἰκογένειαν, ὁ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, συγγενής, οἰκεῖος, φίλος, λατ. **cognatus, familiaris** ‖ ***οἱ οἰκεῖοι*** =φίλοι, συγγενεῖς, **«**οἰκεῖοι**»** ὡς καὶ νῦν ‖ ἰων. ὑπερθ. ***οἱ οἰκηιώτατοί τινος***=οἱ στενώτατοί του φίλοι ‖ ***τὸ οἰκεῖον***=συγγένεια.— **III** ἐπὶ πραγμάτων, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν οἶκόν μου **ἢ** τὴν οἰκογένειάν μου, κάτι τὸ ἰδικόν μου, τὸ ἰδιωτικόν μου, τὸ ἰδιαίτερόν μου ‖ ὡσ. **ἐπὶ** κτημάτων, ἡ ἰδιοκτησία μου, ἡ περιουσία μου ‖ ***ἡ οἰκεία*** (***ἡ οἰκηίη***), ἐνν. ***γῆ*** = ἡ χώρα μου, ἡ πατρίς μου ‖ **ὄθεν καὶ ἐπὶ** σίτου, ὁ ἐγχωρίας παραγωγῆς **καὶ** οὐχὶ ***ἐπακτὸς*** (δηλ. ἔξωθεν εἰσαχθείς).— **IV** ὁ πρόσφορος (κατάλληλος, ἁρμόζων) εἴς τι πρᾶγμα ‖ ὁ φύσει ταιριάζων διά τι πρᾶγμα, ὁ σύμμορφος τῇ φύσει πράγματός τινος, λατ. **domesticus** ‖ ***τὸ οἰκεῖον=τὸ καθῆκον*** (δηλ. ὃ,τι ἁρμόζει, ταιριάζει).

οἰκειότης, *-ητος,* ἡ, ἰων. **οἰκηιότης** (***οἰκεῖος***)· ἡ συγγένεια ‖ ὃ,τι καὶ νῦν, οἰκειότης, φιλία, στενὰ φιλικαὶ σχέσεις ‖ τὸ συζῆν (**ἐπὶ** γυναικὸς καὶ ἀνδρός), ὁ γάμος.

οἰκειόω, ἰων. **οἰκηιόω**· μελ. **-ώσω** (***οἰκεῖος***)· καθιστῶ τι(να) οἰκεῖον ‖ **ὄθεν**, καθιστῶ τινα προσωπικόν μου φίλον.— **Μέσον,** κάμνω τινὰ φίλον μου, κερδίζω τὴν φιλίαν του (τὴν ἀγάπην του, τὸν πρός με σεβασμόν του). **2)** κάμνω τι (πρᾶγμα) ἰδικόν μου, τὸ οἰκειοποιοῦμαι ‖ **μέσον,** ἀπαιτῶ τι ὡς ἰδικόν μου, τὸ θεωρῶ ὡς ἰδικόν μου.— Παθητ., γίνομαι φίλος, γίνομαι οἰκεῖος, ἑνοῦμαι διὰ στενῆς φιλίας.

οἰκείω, ποιητ. ἀντὶ ***οἰκέω***.

οἰκείως, ἐπίρ. τοῦ ***οἰκεῖος***· κατὰ φιλικὸν τρόπον, **«**οἰκείως**»** ‖ ***οἰκείως ἔχω πρός τινα*** = εἶμαι φιλικῶς συνδεδεμένος μετά τινος. **2)** ὡς νὰ εἶναι (νὰ ἦτό) τι ἰδικόν μου. **3)** κυρίως, φυσικῶς ‖ πρεπόντως, κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα ‖ εὐσεβῶς.

οἰκείωσις, *-εως,* ἡ (***οἰκειόω***)· τὸ λαμβάνειν τι ὡς ἴδιον (ἰδικόν μου), οἰκειοποίησις, ἰδιοποίησις, σφετεοισμός. **2)** προσαρμογή.

οἰκετεία, ἡ (***οἰκετεύω***)· τὸ σύνολον τῶν οἰκετῶν μιᾶς οἰκογενείας, οἱ ὑπηρέται της, λατ. **familia.**

οἰκετεύω, μελ. **-σω** (***οἰκέτης***)· **= *οἰκέω***, κατοικῶ.

οἰκέτης, *-ου,* ὁ (***οἰκέω***)· ὁ ἔνοικος τῆς οἰκίας μας, δοῦλος τῆς οἰκίας, ὑπηρέτης, λατ. **verna** ‖ δουλοπρεπής, οἰκιακός.—Ἐν τῷ πληθ. ***οἱ οἰκέται*** = ἡ ὅλη οἰκογένειά τινος, τὰ γυναικόπαιδα τῆς οἰκίας, λατ. **familia.**

οἰκετικός, *ή, όν* (***οἰκέτης***)· ὁ ἀνήκων **ἢ** ἁρμόζων εἰς τοὺς οἰκέτας, εἰς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκοῦντας ‖ ***τὸ οἰκετικόν*** (περιληπτ.)=οἱ δοῦλοι, ὑπηρέται.

οἰκέτις, *-ιδος,* ἡ, θηλ. τοῦ ***οἰκέτης*** (βλ. λ.)· δούλη, ὑπηρέτρια.— **II** ἡ κυρία τοῦ οἴκου, ἡ οἰκοδέσποινα, λατ. **matrona.**

οἰκεῦντες, δωρ. ἀντὶ ***οἰκοῦντες***, μτχ. πληθ. τοῦ ***οἰκέω***.

οἰκεύς, *-έως,* ἰων. ***-ῆος,*** ὁ (***οἰκέω***)· ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διαμένων, ἔνοικος.— **II** ὑπηρέτης, δοῦλος.

οἰκέω, πρτ. ***ᾤκεον,*** συνῃρ. ***-ουν,*** ἰων. ***οἴκεον***· ἀόρ. α' ***ᾤκησα***· πρκ. ***ᾤκηκα***.—Μέσον, μελ. ***οἰκήσομαι*** μετὰ παθ. ἐνν.—Παθητ., ἀόρ. α' ***ᾠκήθην***· πρκ. ***ᾤκημαι*** (***οἶκος***)· **:** **I** μτβτ., μετ' αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν κ. τ. ὅ.) ‖ **ἐντεῦθεν,** κέκτημαι, κατέχω, ἐξουσιάζω ‖ καταλαμβάνω.—***ἡ οἰκουμένη*** (ἐνν. ***γῆ***) = ὁ πολιτισμένος κόσμος, τὸ κατοικούμενον (κατοικήσιμον) τμῆμα τῆς ὑδρογείου σφαίρας. **2)** ὡς συνών. τῷ ***οἰκίζω***· ἐγκαθιστῶ τινα εἴς τι μέρος ‖ παθητ., ἐγκαθίσταμαι ὑπό τινος εἴς τι μέρος ὡς κάτοικος ‖ ὁ παθ. πρκ. ***ᾤκημαι***, ἰων. ***οἴκημαι*** κεῖται μετὰ σημ. ἐν., ἐγκαθίσταμαι ὑπό τινος ‖ μετὰ αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν κλπ.), τὴν ἐφοδιάζω μὲ κατοίκους ‖ ὡσ. **ἐπὶ** πόλεων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι. **3)** ὡς τὸ ***διοικέω***, διευθύνω, κυβερνῶ, διοικῶ.— **II** ἀμτβ. κατοικῶ, διαμένω, ζῶ, ἔχω ὡς διαμονήν μου, ὡς ἐνδιαίτημά μου. **2)** **ἐπὶ** πόλεων, κατοικοῦμαι ‖ κεῖμαι, εὑρίσκομαι ‖ ὡσ. κυβερνῶμαι, διοικοῦμαι: ***ἡ πόλις οἰκεῖ κακῶς*** = ἡ πόλις κυβερνᾶται κακῶς.

οἰκῆας, ἐπ. ἀντὶ ***οἰκεῖς,*** αἰτ. πληθ. τοῦ ***οἰκεύς***.

οἰκήιος, *η, ον,* ἰων. ἀντὶ ***οἰκεῖος***.

οἰκηιότης, *-ητος,* ἡ, ἰων. ἀντὶ ***οἰκειότης***.

οἰκηιόω, ἰων. ἀντὶ ***οἰκειόω***.

οἴκημα, τὸ (***οἰκέω***)· τόπος διαμονῆς, κατοικία, δωμάτιον οἰκίας, πάτωμα οἰκίας. **2)** κλωβὸς **ἢ** μάνδρα διὰ ζῷα. **3)** ναός, ναΐσκος. **4)** φυλακή, εἱρκτή.

οἰκῆν, δωρ. ἀντὶ ***οἰκεῖν***, ἀπρφ. ἐν. τοῦ ***οἰκέω***.

οἰκήσιμος, *ον* (***οἴκησις***)· κατοικήσιμος.

οἴκησις, ἡ (***οἰκέω***)· ἡ πρᾶξις τοῦ κατοικεῖν **ἢ** ἐνοικεῖν.— **II** τόπος πρὸς διαμονήν, διαμονή, κατοικία, οἰκία.

οἰκητήρ, *-ῆρος, ὁ*·=***οἰκητὴς*** (βλ. λ.).

οἰκητήριον, τὸ (***οἰκέω***)· κατοικητήριον, οἴκημα, κατοικία.

οἰκητής, *-οῦ,* ὁ (***οἰκέω***)· κάτοικος, ἄποικος.

οἰκητός, *ή, όν* (***οἰκέω***)·κατῳκημένος‖κατοικήσιμος.

οἰκήτωρ, *-ορος, ὁ*·= ***οἰκητήρ***, ***οἰκητὴς*** (βλ. λ. λ.) ‖ ἄποικος.

οἰκία, ἡ, ἰων. **οἰκίη** (***οἶκος***)· ὃ,τι καὶ νῦν, οἰκία, κατοικία, οἰκοδόμημα, οἶκος.— **I** οἶκος, **«**οἰκοκυριό**»**, οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκοῦντες, τὰ μέλη μιᾶς οἰκίας, τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ἡ οἰκογένεια, λατ. **familia.**— **III** ἡ οἰκία (δηλ. ἡ οἰκογένεια) ἐκ τῆς ὁποίας κατάγεταί τις.— **IV** κατὰ τὸ ἀττ. δίκαιον ***ἡ οἰκία*** διαφέρει τοῦ ***οἶκος*** κατὰ τὸ ὅτι ὁ μὲν ***οἶκος*** ἐλέγετο ἐπὶ συμπάσης τῆς περιουσίας (οἰκίας καὶ κτημάτων, ἀκινήτων καὶ κινητῶν), **ἡ** δὲ ***οἰκία*** ἐσήμαινεν ὃ,τι καὶ σήμερον, κατοικίαν (οἴκημα διαμονῆς).

οἰκῑάκός, *ή, όν,* παράλλ. τύπος τοῦ ***οἰκιακὸς*** (βλ. λ.)· (***οἰκία***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκίαν, οἰκεῖος, **«**ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ**»**, ἰδικός.

οἰκίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***οἶκος***· μικρὰ οἰκία, μικρὰ κατοικία ‖ δωμάτιον, λατ. **domuncula, aedicula.**

οἰκίζω, μελ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῐῶ***· ἀόρ. α' ***ᾤκισα,*** ἰων. ***οἴκισα***.— **Μέσον,** μελ. ***οἰκιοῦμαι***.— Παθητ., μέλλ. ***οἰκισθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ᾠκίσθην***· πρκ. ***ᾤκισμαι,*** ἰων. ***οἴκισμαι*** (***οἶκος***)· κτίζω οἰκίαν, οἰκοδομῶ ‖ δεμελιώνω, ἱδρύω, νέαν ἀποικίαν **ἢ** νέον συνοικισμόν ‖

ἀποικίζω μίαν χώραν, ἐγκαθιστῶ εἰς αὐτήν ἀποίκους.— **II** ἐγκαθιστῶ τινα ὡς ἄποικον ἢ ὡς κάτοικον ‖ μετακινῶ, μετατοπίζω, μεταφυτεύω.— μέσον, ἐγκαθιστῶ ἑμαυτόν κάπου, ἐγκαθίσταμαι εἴς τι μέρος ‖ ὡσ. μετ' αἰτ., κατοικῶ (πόλιν, χώραν), ὑπάγω που καὶ κατοικῶ.— Παθητ. ἐγκαθίσταμαι ὑπό τινος κάπου ὡς ἄποικος (κάτοικος).

οἰκίον, τό (*οἶκος*), κυρ. ὑποκορ. τοῦ ***οἶκος***, ἀλλ' ἐν χρήσει κατὰ πληθ. πάντοτε, ***τὰ οἰκία***, ὡς τό λατ. **aedes**· οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ εἰδικώτ. ἀνάκτορον περιέχον σειρὰς οἰκοδομῶν. **2)** τρώγλη θηρίου, φωλεά ζώων ‖ φωλεά πτηνῶν, μελισσῶν κλπ.

οἴκῐσις, ἡ (*οἰκίζω*)· ἡ ἐγκατάστασις, ἡ ἵδρυσις, ἀποικίας, ἀποικισμός.

οἰκίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***οἶκος***· μικρός οἶκος, μικρά οἰκία, ἢ μικρὸν δωμάτιον, μικρός θάλαμος ‖ κλωβίον, «κοττέτσι» (ἐπὶ ὀρνίθων) ‖ ὀρνιθοτροφεῖον, μάνδρα.

οἴκιστα, ἰων. ἀντὶ ***ᾤκιστα***, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ ***οἰκίζω***.

οἰκιστήρ, *-ῆρος*, ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***οἰκιστὴς*** (βλ. λ.).

οἰκιστής, *-οῦ*, ὁ (*οἰκίζω*)· ὁ ἀποικίζων τόπον τινὰ δι' ἐποίκων, ὁ ἱδρυτὴς ἀποικίας, ὁ ἀρχηγὸς ἀποικίας.

οἰκο-γενής, ***ἐς*** (*οἶκος* + ***γενέσθαι***)· ὁ γεννηθεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, ἰδίως ἐπὶ τῶν δούλων, ὁ (ἀνα)τραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, οἰκέτος, οἰκιακός ‖ ἐπὶ ζῴων, τιθασευμένος, κατοικίδιος, ἥμερος.

οἰκο-δεσποτέω, μελ. *-ήσω* (***οἰκοδεσπότης***)· εἶμαι οἰκοδεσπότης, εἶμαι δεσπότης (κύριος) τοῦ οἴκου μου, ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, κυβερνῶ (διευθύνω) τὰ τοῦ οἴκου μου.

οἰκο-δεσπότης, *-ου*, ὁ (*οἶκος*+***δεσπότης***)· ὁ δεσπότης (κύριος, ἀρχηγὸς) τοῦ οἴκου ἢ τῆς οἰκογενείας, ὁ κύριος τοῦ οἴκου (θηλ. ὁ σύζυγος).

οἰκο-δομέω, μελ. *-ήσω* (***οἰκοδόμος***)· κτίζω οἶκον· 2) γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, οἰκοδομῶ, κτίζω, ἱδρύω, κατασκευάζω.— Μέσον, ***οἰκοδομοῦμαι οἴκημα*** = κτίζω δι' ἑμαυτὸν οἴκημα, ἢ βάλλω νὰ μοῦ κτίσουν οἴκημα. **3)** μτφ. κτίζω ἢ θεμελιώνω ἐπί τινος (ἐπάνω εἴς τι). **4)** ἐκπαιδεύω, καταρτίζω.

οἰκο-δομή, ἡ (***οἰκοδομέω***)· = οἰκοδόμησις, ἀνοικοδόμησις, ἡ πρᾶξις τοῦ οἰκοδομεῖν ‖ τὸ οἰκοδόμημα, κτίριον, κατασκευή. **2)** μτφρ. ἐποικοδόμησις, ἐκπαίδευσις, ἐπιμόρφωσις, βελτίωσις, ἐπισκευή.

οἰκο-δόμημα, τό (***οἰκοδομέω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, οἰκοδομή, οἰκοδόμημα, κατασκευή, κτίριον.

οἰκο-δόμησις, ἡ· = ***οἰκοδομία*** (βλ. λ.).

οἰκο-δομία, ἡ (***οἰκοδομέω***)· ἡ ἀνοικοδόμησις ἑνὸς κτιρίου ‖ ὁ τρόπος τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἡ κατασκευή. **2)** οἰκοδόμημα, κτίριον.

οἰκο-δομικός, ***ή, όν*** (***οἰκοδόμος***)· ὁ ἔμπειρος εἰς τὸ οἰκοδομεῖν ‖ ***ἡ οἰκοδομικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***)=ἡ ἀρχιτεκτονική, ἡ τέχνη τοῦ οἰκοδομεῖν.

οἰκο-δόμος, ***ον*** (*οἶκος*+***δέμω***)· ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν, ὁ κτίζων ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ οἰκοδόμος***=ὁ κτίστης, ὁ ἀρχιτέκτων.

οἴκοθεν, ἐπίρ. (*οἶκος*)· ἐκ τοῦ οἴκου, ἐκ τῆς πατρίδος. **2)** ἐξ ἰδίων μου, διὰ τῶν ἰδίων μου μέσων, ἐκ φύσεως, ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, ἐξ ἑμαυτοῦ ‖ ***οὐκ εἶχον οἴκοθεν***=δὲν εἶχον ἰδικά μου.

οἴκοθῐ, ἐπίρ. (*οἶκος*), ἀντὶ τοῦ ***οἴκοι*** (ὅπως τά: ***δθι, πόθι*** ἀντὶ τῶν ***οἱ, ποῖ***)· ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον, λατ. domi.

οἶκοι, ἐπίρ. (*οἶκος*)· ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον, λατ. domi ‖ ***τὰ οἴκοι*** = αἱ οἰκιακαὶ ὑποθέσεις ‖ ***ἡ οἴκοι*** (ἐνν. ***πόλις***) = ἡ πατρίς.

οἰκόν-δε, ποιητ. ἀντὶ ***οἴκαδε*** (*οἶκος*)· πρὸς τὸν οἶκον, εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα.

οἰκο-νομέω, μελ. *-ήσω* (***οἰκονόμος***)· εἶμαι οἰκονόμος (τροφοδότης κ.τ.δ.), κυβερνῶ ὡς οἰκονόμος. **2)** μετ' αἰτ. κυβερνῶ τι, διευθύνω, τακτοποιῶ, διευθετῶ, τι.

οἰκο-νομία, ἡ (***οἰκονομέω***)· ἡ διοίκησις, ἡ ἐπιστασία, οἴκου ἢ οἰκογενείας ‖ γενικῶς, διακυβέρνησις πόλεως (χώρας, κράτους..), διοίκησις.

οἰκο-νομικός, ***ή, όν*** (***οἰκονόμος***)· ὁ ἀσχολούμενος (καὶ ἐπομένως ὁ ἡσκημένος, ἔμπειρος) περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν πραγμάτων ἑνὸς οἴκου ἢ μιᾶς οἰκογενείας ‖ λιτός, οἰκονομικός ‖ ***ἡ οἰκονομικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***)=οἰκιακὴ οἰκονομία ‖ ὡσ. ***τὰ οἰκονομικὰ***=οἰκιακαὶ ὑποθέσεις.

οἰκο-νόμος, ***ον*** (*οἶκος*+***νέμω***)· ὁ κυβερνῶν, διευθύνων, φροντίζων, οἶκον ἢ οἰκογένειαν ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ οἰκονόμος*** = ὁ οἰκοδεσπότης, διαχειριστής, οἰκονόμος (ὡς καὶ σήμερον λέγεται) οἴκου.

οἰκό-πεδον, τό (*οἶκος*+***πέδον***)· ὡς καὶ νῦν, ἡ θέσις μιᾶς οἰκίας, τόπος, ἔδαφος, ἐφ' οὗ εἶναι ἐκτισμένη οἰκία, λατ. **area domus.** 2) αὐτὴ ἡ οἰκία, τὸ οἰκοδόμημα.

οἰκο-ποιός, ***ὀν*** (*οἶκος*+***ποιέω***)· ὁ ποιῶν (κτίζων, κατασκευάζων) οἶκον ‖ ὁ ἀποτελῶν τὸν οἶκον, καθιστῶν αὐτὸν κατοικήσιμον.

οἰκόριος, ***α, ον***, δωρ. ἀντὶ ***οἰκούριος*** (βλ. λ.).

Οἶ'ΚΟΣ, *-ου*, ὁ· οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ πᾶς τόπος, ἔνδα ζῇ τις ‖ ***κατ' οἶκον ἢ κατ' οἴκους*** = ὡς καὶ νῦν, «κατ' οἶκον», ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ πατρίδι. **2)** μέρος οἰκίας, θάλαμος, δωμάτιον ‖ ἐντεῦθεν, ***οἶκοι*** (ἐν τῷ πληθ.) συχνὰ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἑν. ***οἶκος*** πρὸς δήλωσιν μιᾶς καὶ μόνης οἰκίας, ὡς τό λατ. **aedes, tecta,** καὶ ὡς τὸ ἑλλ. ***οἰκήματα***. **3)** Ναός, Ἱερόν (καθὸ οἶκος τοῦ Θεοῦ).— **II** οἰκιακαὶ ὑποθέσεις, αἱ οἰκοκυρικαὶ ἀσχολίαι, τὸ οἰκοκυριό ‖ ὁ οἶκος καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἢ περὶ αὐτόν, ἡ ὅλη περιουσία ‖ ἐν τῷ ἀττ. δικ. ἡ ὅλη κληρονομία (κληρονομηθεῖσα περιουσία).— **III** οἶκος, οἰκογένεια. — **IV** οἶκος, οἰκογενειακὸν γένος, οἰκογένεια (ὑφ' ἣν ἔνν. καὶ σήμερον εἶναι ἐν χρήσει: βασιλικὸς οἶκος, αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια.

Ἔτυμ.: ***οἶκος***, διαλεκτ. **Ϝοικος**· μεθομ. ***οἰκῖᾶ***, ἰων. ***οἰκίη***, γορτ. **Ϝοικῖᾶ**, βοιωτ. **Ϝυκῖᾶ**· ἐπίρρ. ***οἴκαδε*** (καὶ δωρ. ***οἴκαδις*** ⟨****οἶκα***, αἰτ. πληθ.) ***οἶκει, οἴκοθεν, -θι, οἴκοι, οἰκόνδε, οἴκοσε***· ***οἰκεῖν***· ***οἰκέτης***· δμ. ***οἰκεύς, -ῆος***, γορτ. **Ϝοικεύς**· ***οἰκίζω***· **Ϝοικος** = λατ. vīcus (συστὰς οἰκιῶν, χωρίον, συνοικισμὸς πόλεως), vicinus· ἰαπ. *voiko-s, πρβλ. σανσκρ. vēçá-ḥ (οἶκος), Ζενδ. vaēsma- (οἰκία), σανσκρ. vit, ⟨θεμ. viç- (διαμονή, οἰκία), πληθ. viçaḥ (γένος, ˙οἰκογένεια), viçpáti-ḥ (ἀρχηγὸς τοῦ οἴκου, ἀρχηγὸς τῆς κοινότητος), Ζενδ. vīs- (οἰκία, χωρίον, φυλή), σανσκρ. vēçáḥ (γείτονες), πρβλ. γοτθ. weihs (χωρίον), παλ-σλαυ. vīsĭ (=praedium), παλ-πρωσ. waispattin (οἰκοδέσποινα)· πρβλ. καὶ ἀγγλ. wick, wich (ἐν τοπικοῖς ὀνόμασιν, ὡς Norwich).

οἰκός, ἰων. ἀντὶ ***ἐοικός***, μτχ. οὐδ. τοῦ ***ἔοικα***.

οἰκό-σῖτος, ***ον*** (*οἶκος*+*σῖτος*)· ὁ σιτούμενος (τρεφόμενος) ἐν τῷ ἰδίῳ του οἴκῳ, ὁ ζῶν δι' ἰδίων του ἐξόδων.— **II** ὁ ζῶν ἐν οἴκῳ (ἐντὸς οἰκίας).

οἰκο-τρῐβής, ***ὲς*** (*οἶκος* + ***τρῖβῆναι***)· ὁ καταστρέφων, ἐρημώνων, οἰκίαν ἢ οἰκογένειαν.

οἰκό-τριψ, *-ῖβος*, ὁ (*οἶκος*+***τρίβω***)· δοῦλος γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ, λατ. **verna** (πρβλ. καὶ ***οἰκογενής***).

οἰκο-τῠραννος, ὁ (*οἶκος*+***τύραννος***)· ὁ τύραννος τοῦ οἴκου.

οἰκότως, ἰων. ἀντὶ ***ἐοικότως***, ἐπίρ. τοῦ ***ἐοικώς*** (μτχ. τοῦ ***ἔοικα***)· λογικῶς, πιθανῶς.

οἰκουμένη, ἡ (ἐνν. ***γῆ***)· βλ. ἐν ***οἰκέω***.

οἰκ-ουρέω, μελ. *-ήσω* (***οἰκουρός***)· ἐπιβλέπω (φρουρῶ) τὸν οἶκον, συντηρῶ τὴν οἰκίαν ‖ μετ' αἰτ φυλάττω (φρουρῶ) τι, τὸ τακτοποιῶ, τὸ διοικῶ.— **II** διαμένω οἴκοι, εἶμαι κλεισμένος μέσα, ὡς καὶ τὸ σημερ. «οἰκουρῶ» (=ἀσθενῶν παραμένω οἴκοι).

οἰκούρημα, τό (***οἰκουρέω***)· ἡ φρούρησις τοῦ οἴκου, τὸ οἰκουρεῖν καὶ φυλάττειν ‖ γεν., φρούρησις, φρουρά ‖ ***οἰκούρημα ξένων***=ἡ ὑπὸ ξένων γινομένη φρούρησις (περιφρούρησις).— **II** ὁ οἰκουρῶν, ὁ οἴκοι παραμένων.

οἰκ-ουρία, ἡ (***οἰκουρέω***)· τὸ παραμένειν οἴκοι, ἡ ἐν τῷ οἴκῳ παραμονή ‖ τὸ φρουρεῖν τὸν οἶκον, ἡ φρούρησις καὶ ἐπιμέλεια τοῦ οἴκου ‖ ἀδράνεια, ἀπραξία, ἔλλειψις πάσης δραστηριότητος.

οἰκούριος, ***ον***, ὡσ. καὶ *-α, -ον* (***οἰκουρός***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν τοῦ οἴκου ἐπιμέλειαν (εἰς

τὴν *οἰκουρίαν* ἢ τὸν *οἰκουρὸν*) ‖ ἐντεῦθεν *τὰ οἰκούρια* (ἐνν. *δῶρα*)=μισθὸς (ὁμοιβή, κυρ. δῶρα) διὰ τὴν φραντίδα περὶ τὴν σύντήρησιν τοῦ οἴκου.— **II** ὁ οἰκουρῶν, παραμένων οἴκοι ‖ *ἑταῖραι οἰκόριαι* (δωρ. ἀντὶ *οἰκούριαι*) = θήλειαι σύντροφοι, φίλαι ἢ θεράπαιναι.

οἰκ-ουρός, *ὁν* (*οἶκος*+*οὖρος*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) τὴν οἰκίαν, ὁ συντηρῶν τὴν οἰκίαν, ὁ μεριμνῶν, φροντίζων δι' αὐτήν (τὴν οἰκίαν θηλ. ἢ καὶ τὴν οἰκογένειαν, τὸν οἶκον).— **II** ὁ οἶκοι παραμένων, κατοικίδιος ‖ ὡς οὐσ. *ἡ οἰκουρὸς* = ἡ οἰκοδέσποινα, ἡ οἰκοκυρά (ἐν χρήσει συν. ὡς ἔπαινος, ἐν ᾧ ἐπὶ ἀνδρὸς ὡς φόγος, *ὁ οἰκουρὸς*=ὁ οἶκοι παραμένων, φυγοπόλεμος, ἀπόλεμος).

οἰκο-φθορέω, μελ. *-ήσω* (*οἰκοφθόρος*)· φθείρω (καταστρέφω) οἰκίαν ἢ οἰκογένειαν, σπαταλῶ τὴν περιουσίαν μου (τὸν *οἰκόν* μου = τὴν περιουσίαν μου). — Παθητ., χάνω τὴν περιουσίαν μου, καταστρέφομαι, χάνομαι.

οἰκο-φθορία, ἡ (*οἰκοφθορέω*)· ἡ φθορὰ (καταστροφή, ἐρήμωσις) τοῦ οἴκου ἢ τῆς οἰκογενείας, ἡ καταπατάλησις τῆς περιουσίας.

οἰκο-φθόρος, *ον* (*οἶκος*+*φθείρω*)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) οἶκον, ἄσωτος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ οἰκοφθόρος* =ὁ ἄσωτος, ὁ σπάταλος ‖ ὁ μοιχός.

οἰκο-φύλαξ, *-ακος*, ὁ, ἡ (*οἶκος*+*φύλαξ*)· ὁ φύλαξ τοῦ οἴκου, ὁ φυλάττων (φρουρῶν) τὴν οἰκίαν.

οἰκτείρημα, τό, καὶ **οἰκτείρησις,** ἡ (*οἰκτείρω*)· *οἰκτιρμὸς* (βλ. λ.), ἔλεος, οἶκτος, εὐσπλαγχνία, λατ. **miseratio.**

οἰκτείρω, καὶ ὀρθότ. *οἰκτίρω* (βλ. λ.) *οἶκτος*· πρτ. *ᾤκτειρον*, ἰων. *οἴκτειρον*· μελ. *οἰκτερῶ*· ἀόρ. α' *ᾤκτειρα*· ὡς καὶ νῦν, λυποῦμαί τινα, αἰσθάνομαι οἶκτον διά τινα, συμπονῶ, συμμερίζομαι τὸν πόνον του, τὸν οἰκτείρω, μετ' αἰτ. προσ. ‖ *οἰκτείρω τινά τινος*=λυποῦμαί τινα ἐξ αἰτίας πράγματός τινος.

οἰκτίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῶ*· ἀόρ. α' *ᾤκτισα* (*οἶκτος*)· ὡς τὸ *οἰκτείρω*, ἀλλὰ συν. ποιητ., λυποῦμοί τινα, αἰσθάνομαι οἶκτον πρὸς τινα, τὸν οἰκτείρω.— **Μέσον,** ἐκδηλῶ (ἐκφράζω) τὴν λύπην μου ‖ θρηνῶ, πενθῶ.

οἰκτιρμός, *-οῦ*, ὁ (*οἰκτείρω*)· τὸ οἰκτείρειν, λύπη, συμπάθεια, «συμπόνια».

οἰκτίρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*οἰκτείρω*)· ὁ πλήρης οἴκτου, ἐλεήμων, εὔσπλαγχνος.

οἰκτίρω· ἕτερος (καὶ ὀρθότ.) τύπος τοῦ *οἰκτείρω*, πρβλ. Χοιροβ. ἐν Α. Β. 1404 «*οἰκτίρω καὶ διὰ τοῦ ι γράφεται καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου· ἔχουσι δὲ λόγον ἑκάτεροι· οἱ γὰρ διὰ τοῦ ι γράφοντες διὰ τὸ οἰκτιρμὸς γράφουσι· καὶ πάλιν οἱ Αἰολεῖς οἰκτίρρω λέγουσι καὶ οὐχὶ οἰκτέρρω· οἱ δὲ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφουσιν αὐτό, ἐπειδὴ οἰκτερῶ ἐστιν ὁ μέλλων*».

οἴκτισμα, *-ατος*, τὸ (*οἰκτίζω*)· θρῆνος, κλαυθμός.

οἰκτισμός, *-οῦ*, ὁ (*οἰκτίζω*)· θρῆνος, κλαυθμός.

οἰκτιστος, *η, ον*, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *οἰκτρὸς* (σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *οἶκτος*, πρβλ. *αἰσχρός, αἴσχιστος*· τὸ συγκριτ. ὅμως εἶναι *οἰκτρότερος*)· ὁ πλείστου οἴκτου ἄξιος, λίαν ἀξιοδρήνητος, ἀξιολύπητος ‖ τὸ οὐδ. πληθ. *οἴκτιστα* ὡς ἐπίρρ. = κατὰ λίαν ἀξιοθρήνητον τρόπον.

Οἴ̓ΚΤΟΣ, *-ου*, ὁ (*οἴ*)· λύπη, συμπάθεια, «συμπόνια», αἴσθημα οἴκτου. 2) ἡ ἐκδήλωσις λύπης ἢ οἴκτου, θρῆνος, ὀδυρμός.

Ἔτυμ.: οἶκτος· οἰκτρός· οἰκτίζω· οἰκτίρω, αἰολ. *οἰκτίρρω· οἰκτιρμὸς* κ. ἄ.· κατά τινας παράγεται ἐκ τοῦ ἐπιφων. *οἴ*, κατ' ἐπέκτ. *οἰγ-* ὡς ἐν τῷ *δυσ-οίζω*.

οἰκτρό-βιος, *ον* (*οἰκρὸς* + *βίος*)· ὁ ζῶν οἰκτρὸν βίον, ὁ διάγων ἀξιοθρήνητον ζωήν.

οἰκτρός, *ά, όν* (*οἶκτος*)· ἐπὶ πραγμ., ἀξιοθρήνητος, ἐλεεινός ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἐν ἀξιοθρηνήτῳ καταστάσει διατελῶν, ἐλεεινός.— **II** μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ διεγείρων τὸν οἶκτον, ὁ κινῶν τὸν ἔλεον.— Παραθετ. *οἰκτρότερος, οἰκτρότατος*, ὡσ. ἀνώμ. ὑπερθ. *οἴκτιστος*.

οἰκτρο-χοέω (*οἰκτρὸς*+*χέω*)· ἐκχέω (χύνω ἔξω, ἐκπέμπω) τι κατὰ τρόπον θρηνώδη: *οἰκτροχοέω φωνὴν*=ἐκπέμπω θλιβερὸν (θρηνῶδες) ᾆσμα, ἐλεειναλογῶ.

οἰκτρῶς, ἐπίρρ. τοῦ *οἰκτρός*· κατὰ τρόπον οἰκτρόν, κατὰ τρόπον ἀξιοθρήνητον (βλ. *οἰκτρός*)· ὑπερθ. *οἰκτρότατα*.

οἰκώς, *υῖα, ός*, ἰων. ἀντὶ *ἐοικώς*, μτχ. τοῦ *ἔοικα*.

οἰκ-ωφελής, *ἐς* (*οἶκος*+*ὠφελέω*)· ὁ ὠφελῶν τὸν οἶκον, ὁ ὠφέλιμος εἰς τὸν οἶκον, ὁ προάγων (αὐξάνων) τὸν οἶκον.

οἰκ-ωφελία, ἡ, ἰων. *-ίη* (*οἰκωφελής*)· ἡ ὠφέλεια διὰ τὸν οἶκον ‖ ἐντεῦθεν, φροντὶς διὰ τὰ τοῦ οἴκου (ἐπὶ οἰκουρίας, διαμονῆς θηλ. κατ' οἶκον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ πολεμιστοῦ).

οἶμα, *-ατος*, τὸ (*οἴσω* τοῦ ***οἴω*=φέρω)· ὁρμητικὴ ἔφοδος, λατ. **impetus**, τὸ ἅλμα τοῦ λέοντος π. χ., ἢ ἡ «βουτιὰ» τοῦ ἀετοῦ.

Ἔτυμ.: οἶμα ‹ ***οἶσμα**: *οἶστρος* (βλ. λ.), Ζενδ. **aēšma-** (ὀργή), λατ. **īra** (***eisā**), σανσκρ. **ēšati, išaṇyáti** (ἐξεγείρω) κλπ.· ἐντεῦθεν τὸ ὁμηρ. *οἴμησε(ν)*· κατ' ἄλλους εἶναι ὁμόρρ. τοῖς *οἶμη, οἶμος* ἐκ τοῦ *εἶμι*.

οἶμαι, ἀττ. συγκεκ. ἀντὶ τοῦ *οἴομαι* (βλ. λ.).

οἰμάω, μελ. *-ήσω* (*οἶμα*)·=*ὁρμάω* (βλ. λ.), ὁρμῶ, ἐφορμῶ, κατά τινος, ἐνεργῶ ἔφοδον (πρβλ. τὸ σημερ. «χοιμάω» ὅπερ ὅμως κατ' ἄλλους γραπτέον «χυμάω»), ἐπιπίπτω κατ' ἐπάνω του (ἐπὶ τῶν ἁρπακτικῶν π. χ. πτηνῶν ἐπιπιπτόντων κατὰ τῆς λείας των).

Οἶ̓ΜΗ, ἡ·=*οἶμος* (βλ. λ.), ὁδός, ἀτραπὸς ‖ μτφρ. ἡ πορεία μιᾶς διηγήσεως ἢ ἑνὸς ποιήματος (ᾄσματος) ‖ αὐτὸ τοῦτο τὸ διήγημα, ἢ τὸ ποίημα (τὸ ᾆσμα).

Ἔτυμ.: οἶμη (μετὰ ψιλώσεως τοῦ πνεύματος ἀντὶ ***οἶμη**)· *οἶμος* (=μελῳδία)· *παρ-οιμία* [διὰ τὴν σημ. πρβλ. μεσ-γερμ. **bī-spel** (μῦθος, παροιμία): γερμ. ***spella-n**, γοτθ. **spill** (μῦθος)]· *προ-οίμιον*, ἀττ. *προίμιον* (***προ-οἴμιον**)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ἄοιμον· ἄρρητον*» : σανσκρ. **sāman** (ᾆσμα), παλ-norr. **seiðr** (ἐπῳδή), **siða** (γοητεύω μὲ ἐπῳδάς) (ἐν ἰαπ. ***sī-tō*** ἢ ***sī-dhō***, λιθ. **saitas** (ἑρμηνεία τῶν οἰωνῶν), **saitu** ἢ **saiczu** (ἑρμηνεύω τοὺς οἰωνούς, προφητεύω), ἰαπ. ***sōi-** (ᾄδω). Κατ' ἄλλους εἶναι τῆς αὐτῆς ῥ. πρὸς τὰ *οἶμα οἶμος* (βλ. λ. λ.).

οἴμοι, (κυρ. *οἴ μοι*=ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ), ἐπιφών. ἄλγους, τρόμου, φρίκης, οἴκτου, θλίψεως, καὶ ἐκπλήξεως· ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, «ὠιμέ, ὠιμένα»! ‖ Κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπολύτως, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὀνομ., ὡς *οἴμοι ἐγὼ*=ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ ‖ ἐπίσης καὶ μετὰ γεν τῆς αἰτίας: *οἴμοι τῶν κακῶν* = ἀλλοίμονό μου, πόσα κακὰ μοῦ συμβαίνουν! (ἢ πόσα ἔχω νὰ τραβήξω!).

Οἶ̓ΜΟΣ, *-ου*, ὁ· ὁδός, δρόμος, ἀτραπός, «μονοπάτι». 2) σειρά, λωρὶς γῆς, μέρος γῆς, χώρα. 3) μτφρ., ὡς τὸ *οἶμη : οἶμος ἀοιδῆς*=ἡ πορεία (τὸ μέλος, ὁ ἦχος) τοῦ ᾄσματος ‖ τὸ ᾆσμα, ᾠδή.

Ἔτυμ.: οἶμος ‹ ***Foῖ-μο-ς** (πρβλ. Ἡσυχ. «*καθ' οἶμον· καθ' ὁδόν*», «*ἄοιμος· ἄπορος*») : ὁμ. ἀορ. *ἐείσατο, εἴσατο* (βλ. *ἴεμαι*)· πρβλ. καὶ *οἶμα, οἴμη*.

οἰμωγή, ἡ (*οἰμώζω*)· κυρ. τὸ φωνάζειν *οἴμοι*, κραυγή, θρῆνος, ὀδυρμός. [δι' ἐτυμ. βλ. *οἰμώζω*].

οἴμωγμα, *-ατος*, τὸ (*οἰμώζω*)· κραυγὴ θρήνου, θρῆνος.

οἰμωγμός, ὁ (*οἰμώζω*)·=*οἰμωγὴ* (βλ. λ.).

οἰμώζω, μελ. *οἰμώξομαι*, μτγν. *οἰμώξω*· ἀόρ. α' *ᾤμωξα* (*οἴμοι*)· κραυγάζω «*οἴμοι*», θρηνῶ μεγαλοφώνως, κλαίω, ὀδύρομαι ‖ *οἴμωξε!* (ἐπὶ κατάρας)= «κακάσε», «πλάνταξε», «νὰ χαθῇς»!—λατ. **abi in malam rem!** ‖ *οὐκ οἰμώξεται;* = «δὲν θὰ τὶς φάῃ;» (ὥστε νὰ «βάλῃ τὶς φωνές»;).— **II** μτβτ., μετ' αἰτ., λυποῦμαί τινα, θρηνῶ τινα.—[δι' ἐτυμ. βλ. *οἴ*· *οἰμώζω* ‹ *οἴμοι*, ὅπως *οἴζω* ‹ *οἴ*, *αἰάζω* ‹ *αἴ*, *φεύζω* ‹ *φεῦ* (πρβλ. καὶ γερμ. **ächzen** ‹ **ach!**)].

οἰμωκτός, *ή, όν* (*οἰμώζω*)· ἄξιος οἰμωγῶν, ἀξιολύπητος, ἀξιοθρήνητος, ποὺ νὰ ἀξίζῃ «γιὰ νὰ βάλῃ κανεὶς τὶς φωνὲς» δι' αὐτὸν ‖ καὶ ἐνεργ., ὁ οἰμώζων, κλαίων, ὀδυρόμενος.

οἰμώξεις, γ' ἑν. ἐπ. ἀορ. α' Εὐκτ. τοῦ *οἰμώζω*.

οἰν-άνθη, ἡ (*οἶνη*+*ἄνθη*)· ὁ πρῶτος βλαστὸς (ἢ

ὁ πρῶτος κάλυξ, τὸ πρῶτο μπουμπούκι) τῆς ἀμπέλου, λατ. **pampinus** ‖ ἐντεῦθεν, τὸ ἀμπελόκλημα, ἡ ἄμπελος. 2) τὸ χνούδι τοῦ φύλλου τῆς ἀμπέλου ‖ μτφρ. τὸ χνούδι τῶν παρειῶν νεανίου, αἱ πρῶται τρίχες τοῦ γενείου, αἱ λίαν λεπταὶ καὶ μαλακαί, λατ. **lanugo.**

οἰν-ανθίς, *-ίδος,* ἡ *=οἰνάνθη.*

οἰνάρεον, τό *=οἴναρον* (βλ. λ.).

οἰνᾰρίζω, μελ. *-σω* (*οἴναρον*)· ἀφαιρῶ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου, «κόβω τὰ ἀμπελόφυλλα».

οἰνᾰριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *οἶνος*· ἀδύνατος οἶνος, ἄθλιος οἶνος ‖ ἡ μικρὰ ποσότης οἴνου, «λίγο κρασάκι».

οἴνᾰρον, τό (*οἴνη*), καὶ *οἰναρίς,* ἡ· φύλλον τῆς ἀμπέλου ‖ κλάδος ἀμπέλου ‖ κλῆμα, ἄμπελος, λατ. **pampinus.**

Οἴ"ΝΗ, ἡ (*οἶνος*)· ἄμπελος, κλῆμα ἀμπέλου, λατ. **vitis.** 2) = *οἶνος* [δι' ἐτυμ. βλ. *οἶνος*].

οἰνηρός, *ά, ὸν* (*οἶνος*)· ὁ τοῦ οἴνου, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν οἶνον, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸν οἶνον, «ἄνδρωπος τοῦ κρασιοῦ», λατ. **vinosus.**— ‖ ὁ πλήρης οἴνου, ὁ περιέχων οἶνον.— ‖‖ ἐπὶ χωρῶν, ἡ πλουσία εἰς οἶνον, ἡ παράγουσα ἄφθονον οἶνον.

οἰν-ήρῡσις, ἡ (*οἶνος* + *ἀρύω*)· δοχεῖον πρὸς ἄντλησιν οἴνου, ἡ τοῦ οἴνου κοτύλη, δι' ἧς ἠρύοντο τὸν οἶνον.

οἰνίζω, (*οἶνος*)· ἔχω τὴν ὀσμὴν οἴνου, «μυρίζω κρασί».— ‖‖ Μέσον, προμηθεύομαι οἶνον δι' ἀνταλλαγῆς, ἀγοράζω οἶνον.

οἰνο-βᾰρείων, ὁ, ἰων. μτχ. τύπος (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *οἰνο-βαρέω*)· *=οἰνοβαρὴς* (βλ. λ.)· ἐκ τοῦ

οἰνο-βαρής, *ἐς* (*οἶνος* + *βαρύς*)· ὁ βεβαρημένος ἐκ τοῦ οἴνου, βαρὺς ἀπὸ τὸ πολὺ κρασί, «πιωμένος», μεθυσμένος, λατ. **vino gravis.**

οἰνο-βρεχής, *ἐς* (*οἶνος*+*βρέχω*)· ὁ διάβροχος ἐξ οἴνου, μεθυσμένος, «στουπὶ στὸ μεθύσι».

οἰνο-δόκος, *ον* (*οἶνος*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἢ περιέχων οἶνον, ὁ χρησιμεύων ὡς δοχεῖον οἴνου.

οἰνο-δότης, *-ου,* ὁ, θωρ. *-δότᾱς, -α* (*οἶνος*+*δίδωμι*)· ὁ δοτὴρ οἴνου, ὁ χορηγὸς (δωρητὴς) τοῦ οἴνου, ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.

οἰνόεις, *εσσα, εν,* συνῃρ. *οἰνοῦς, -οῦσσα* (ἀττ. *-οῦττα*), *-οῦν* (*οἶνος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐξ οἴνου ἢ καὶ τῇ συμμετοχῇ οἴνου.— ‖ ὡς οὐσ. *ἡ οἰνοῦττα* =πλακοῦς (ἡ χυλός, πολτὸς) κατασκευαζόμενος ἀπὸ χονδροαλεσμένο κριθάρι ἀνάμεικτον μὲ ὕδωρ, ἔλαιον καὶ οἶνον, καὶ προσοριζόμενος κυρ. διὰ τοὺς κωπηλάτας.

οἰνό-μελι, *-ῐτος,* τὸ (*οἶνος* + *μέλι*)· τὸ μελίκρατον, μέλι μεμειγμένον μετὰ οἴνου, οἶνος μετὰ μέλιτος, λατ. **mulsum.**

οἰνο-πέδη, ἡ, καὶ **οἰνό-πεδον,** τὸ (*οἶνος*+*πέδον*)· γῆ κατάλληλος δι' ἀμπελῶνας, γῆ οἰνοφόρος, ἀμπελών.

οἰνό-πεδος, *ον* (*οἶνος* + *πέδον*)· ὁ ἔχων ἔδαφος κατάλληλον διὰ τὴν ἀμπελουργίαν, οἰνοφόρος, ὁ πλούσιος εἰς οἶνον ,πολύοινος.

οἰνο-πέπαντος, *ον* (*οἶνος* + *πεπαίνω*)· ὥριμος πρὸς παραγωγὴν οἴνου, ὥριμος διὰ νὰ γίνῃ κρασί (διὰ νὰ κάμῃ κρασί).

οἰν-οπίπης, *-ου,* ὁ (*οἶνος* + *ὀπιπτεύω*)· ὁ στρέφων τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οἶνον, ὁ περιπαθῶς ἀτενίζων πρὸς αὐτόν, ὁ ἐπιθυμῶν τὸν οἶνον, κωμικὴ λέξις ἐσχηματισμένη κατὰ τὸ ὁμηρ. *παρθενοπίπης.*

οἰνο-πλῆθής, *ἐς* (*οἶνος*+*πλήθω*)· ὁ πλούσιος εἰς οἶνον.

οἰνο-πλήξ, *-ῆγος,* ὁ, ἡ, (*οἶνος* + *πλήσσω*)· ὁ ὑπὸ τοῦ οἴνου πεπληγμένος, ὁ μεθυσμένος, οἰνόπληκτος.

οἰνο-ποτάζω καὶ **οἰνο-ποτέω** (*οἰνοπότης*)· πίνω οἶνον.

οἰνο-ποτήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **οἰνο-πότης,** *-ου,* ὁ, θηλ. *οἰνοπότις, -ίδος,* ἡ (*οἶνος* + ῥ. *ποτ-* τοῦ *πίνω*)· ὁ πίνων οἶνον, ὁ «κρασοπατέρας».

Οἶ"ΝΟΣ, *-ου,* ὁ, λατ. **vinum**· ὅ,τι καὶ νῦν, οἶνος, κρασί, ὁ ἐζυμωμένος χυμὸς τῆς σταφυλῆς ‖ *ἐν οἴνῳ, ἐπ' οἴνῳ, παρ' οἴνῳ* = λατ. **inter pocula** = ἐν πότῳ, παρὰ πότον, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συμποσίου ‖ ὁ ζυμωμένος (βράζων) χυμὸς μήλων, ἀπίων κλπ καρπῶν (μηλίτης οἶνος, ἀπίτης οἶνος ἢ «ἀπιδόκρασο») ‖ *οἶνος ἐκ κριθῶν* (εἶδος ζύθου) ‖ *φοινικήιος. οἶνος* (ὁ ἐκ φοινίκων), *οἶνος ἐκ λωτῶν* κλπ., ἀπὸ τῶν ὁποίων σαφῶς διακρίνεται *ὁ ἀμπέλινος οἶνος* (ὁ ἐκ ὀταφυλῶν).

Ἔτυμ.: οἶνος, αἰολ. *Foῖνος· οἴνη, οἰνάς· οἰνάνθη·* πρβλ. λατ. **vinum, vitis,** ὀμβρ. **vinu** (πᾶσαι δὲ αἱ γλῶσσαι τῶν Κελτικῶν καὶ Γερμανικῶν φύλων ἔχουσι παραλάβει τὴν λέξιν ἐκ τῆς Λατινικῆς). Ἡ λέξις δὲν εἶναι ἰνδοευρωπαϊκή, ἀλλ' οὔτε καὶ σημιτικῆς καταγωγῆς· κατά τινας τὰ *Foῖνος,* λατ. **vinum,** ἀρμ. **gini,** ἀλβ. **vēnə** (**voinā**) εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων δάνεια ἐκ τινος μεσογειακῆς ἢ ποντικῆς γλώσσης.

οἰνός, καὶ ἰδίᾳ ἐν χρήσει ἐν τῷ θηλ. **οἰνή,** ἡ (καὶ **οἶνη**) = ὁ ἐπὶ τῶν κύβων ἀριθμὸς ἕν, παρὰ δὲ τοῖς Ἴωσι καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ κύβος ἐκαλεῖτο *οἶνη.*

Ἔτυμ.: οἰνός, οἰνὴ = λατ. **unus,** (πρβλ. ἀρχ. λατ. **oinos, unicus, unio, uncia**), ὀμβρ. **unu,** γοτθ. **ains, eina-ha** (μονογενής), παλ-γερμ. **ein,** παλ-norr. **einn,** παλ-ιρλ. **ōin,** gall. **un,** λιθ. **venas,** λεττ. **wĩns** παλ-πρωσ. **ainan** (αἰτ.) κλπ.· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ἀντων. θέμα ***i-,** πρβλ. ἑλλ. **ἓα** (=μία), ὁμ., κρητ. *ἰὸς* (= εἷς· ἐκεῖνος)· πρβλ. καὶ *οἶ(F)ος* (= μόνος) (ζλ. λ.)· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. *«οἰνίζειν· μονάζειν κατὰ γλῶσσαν», «οἰνῶντα· μονήρη».*

οἰνο-τρόφος, *ον* (*οἶνος*+*τρέφω*)· κυρ. ὁ τρέφων οἶνον, ὁ παράγων οἶνον.

οἰνοῦς, *οἰνοῦσσα* (ἀττ. *-οῦττα*), *-οῦν,* συνῃρ. ἀντὶ *οἰνόεις, εσσα, εν* (βλ. λ.).

οἰνο-φᾰγία, ἡ (*οἶνος*+*φᾰγεῖν*)· κυρ. τὸ τρώγειν οἶνον, τ. ἔ. ἡ κατανάλωσις οἴνου, οἰνοποσία.

οἰνο-φλῠγία, ἡ (*οἰνόφλυξ*)· ἡ πρὸς τὴν οἰνοποσίαν ροπή, ἡ πρὸς τὸν οἶνον ἀγάπη, μέθη, λατ. **vinolentia, ebrietas.**

οἰνό-φλυξ, *-ῡγος,* ὁ, ἡ (*οἶνος*+*φλύω*)· ὁ ἔκδοτος εἰς τὴν οἰνοποσίαν, ὁ παραδεδομένος εἰς τὸ πίνειν, ὁ μέθυσος, ὁ μεθυσμένος, λατ. **vinosus, ebriosus.**

οἰνο-φόρος, *ον* (*οἶνος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (περιέχων) οἶνον ‖ ὁ παράγων οἶνον, πλούσιος εἰς οἶνον ‖ ὡς οὐσ. *ὁ οἰνοφόρος* καὶ κατ' οὐδ. *τὸ οἰνοφόρον* (ἐνν. *ἀγγεῖον* ἢ *σκεῦος*) = ἀγγεῖον οἴνου, λατ. **oenophorus.**

οἰνο-χᾰρής, *ἐς* (*οἶνος* + *χαρῆναι* τοῦ *χαίρω*)· ὁ χαίρων, ὁ ἀγαπῶν, νὰ πίνῃ οἶνον.

οἰνο-χάρων, *-οντος,* ὁ (*οἶνος*+*Χάρων*)· ὁ Χάρων τοῦ οἴνου, κωμικὸν ἐπίθ. (παρατσούκλι) τοῦ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, διότι δῆθεν ἔπεμπεν εἰς τὸν Ἅδην (ὡς ἄλλος Χάρων) τοὺς ἐχθρούς του χύνων δηλητήριον εἰς τὸν οἰνόν των, μετὰ συγχρόνου ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὴν φιλοποσίαν τοῦ ἀνδρός.

οἰνο-χοεύω, ἐπ. τύπος τοῦ *οἰνοχοέω* (βλ. λ.).

οἰνο-χοέω· γ' ἐν. πρτ. *ᾠνοχόει,* ἐπ. *ἐῴνοχόει·* μελ. *-ήσω·* ἀπρφ. ἀορ. α' *οἰνοχοῆσαι* (*οἰνοχόος*)· εἶμαι οἰνοχόος, ἐγχέω οἶνον πρός πόσιν ‖ ὡς. καὶ μετ' αἰτ.: *νέκταρ ἐῴνοχόει*=«ἔκέρνα» νέκταρ ἀντὶ οἴνου.

οἰνο-χόη, ἡ (*οἶνος* + *χέω*)· μικρὸν ἀγγεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἤντλουν οἶνον ἐκ τοῦ κρατῆρος καὶ τὸν ἐνέχεον εἰς τὰ ποτήρια

οἰνο-χόος, *ον* (*οἶνος* + *χέω*)· ὁ ἐγχέων οἶνον, ὁ «κερνῶν» ‖ ὡς οὐσ. *ὁ οἰνοχόος* = ὁ κεραστής, ὁ «κρασοκεραστής».

οἰνό-χῡτος, *ον* (*οἶνος* + *χέω*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἐγχυδέντος οἴνου ‖ *πῶμα οἰνόχυτον* = ποτὸν ἐξ οἴνου.

οἶν-οψ, *-οπος* (*οἶνος*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων τοῦ οἴνου τὸ χρῶμα, ὁ σκοτεινὸς ὡς ὁ οἶνος, ἐπίθ. τῆς θαλάσσης (*οἶνοψ πόντος*), ἥτις ἐν τῇ ἀναταραχῇ της λαμβάνει τὸ χρῶμα τοῦ ὁμηρικοῦ μέλανος οἴνου.

οἰνόω, μελ. *-ώσω.*—Παθητ., ἀόρ. α' *ᾠνώθην·* πρκ. *ᾠνωμαι,* ἰων. *οἴνωμαι* (*οἶνος*)· πληρῶ τινα οἴνου, τὸν μεθῶ μὲ κρασί ‖ παθ. μεθύσκομαι, «μεθῶ», εἶμαι μεθυσμένος.

οἰνών, *-ῶνος,* ὁ (*οἶνος*)· ἀποθήκη οἴνου, οἰναποθήκη, «κελλάρι», «ὑπόγειο» ‖ οἰνοπωλεῖον.

οἰν-ωπός, ἡ, ὁν, καὶ -ός, -όν, καὶ **οἰνώψ, -ῶπος,** ὁ, ἡ (*οἶνος+ὤψ*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα οἴνου, ὡς καὶ σήμερον, «οἰνωπός».

οἶξας, μτχ. ἀορ. α' τρῦ *οἴγνυμι* (βλ. λ.).

οἶο, ἐπ. ἀντὶ *οὗ*, γεν. τῆς κτητ. ἀντων. *ὅς, ἥ, ὅν.*

οἰό-βᾶτος, *ον* (*οἷος+βαίνω*)· ὁ βαδίζων μόνος || μονήρης, μεμονωμένος || μελαγχολικός.

οἰο-βουκόλος, *ον* (*οἷος+βουκόλος*)· ὁ βουκόλος μιᾶς δαμάλεως || ὁ μοναχικὸς ποιμήν, ὁ ποιμαίνων κα ἀ μόνας (οὐχὶ μετ' ἄλλων βουκόλων).

οἰο-βώτας, *ὁ* (*οἷος+βόσκω*)· ὁ τρεφόμενος (βόσκων) μόνος (κατὰ μόνας, ἀπομεμονωμένος) || *φρενὸς οἰοβώτας = οἰόφρων = «ὡς ἂν εἴπῃ τις, αὐτὸς ἑαυτοῦ τὴν διάνοιαν βόσκων καὶ μηδενὶ πειθόμενος, αὐθαίρετος, μονότροπος, μεμονωμένος, τῷ λογισμῷ μονωθείς»* Σουΐδας.

οἰό-γᾶμος, *ον* (*οἷος+γαμέω*)· *=μονόγαμος*, ὁ ἕνα μόνον γάμον τελέσας, μεθ' ἑνὸς (μετὰ μιᾶς) μόνον συζευχθείς.

οἰό-ζωνος, *ον* (*οἷος+ζώνη*)· *=μονόζωνος*, ὁ φέρων μίαν μόνον ζώνην || μόνος, ἄνευ βοηθοῦ.

οἰόθεν, ἐπίρ. (*οἷος*)· ἐξ ἑνὸς μόνον μέρους || ὅθεν, κατὰ μόνας, μόνος, καθ' ἑαυτόν || *οἰόθεν οἷος* = ὅλως διόλου μόνος, καταμόναχος.

Οἶ'ΟΜΑΙ, ἐπ. *ὀΐομαι*· πρτ. *ᾠόμην*, ἐπ. γ' ἐν. *ᾠίετο*· μελ. *οἰήσομαι*· ἀόρ. α' ἐπ. *ᾠίσθην*, ἐπ. μτχ. *ὀϊσθείς*, ἀττ. *ᾠήθην*, ἀπρφ. *οἰηθῆναι*, μτχ. *οἰηθείς*· ἐπ. μέσ. ἀόρ. α' *ᾠισάμην*, γ' ἐν. *ὄΐσατο*, μτχ. *ὀϊσάμενος*· ἀπαντᾷ ἐπίσης καὶ τὸ ἐνεργ. *οἴω* ἢ *ὄΐω*· ὃωρ. ἐν. *οἰῶ*. Παρ' ἀττικοῖς ὡσ. συγχεκ. ἐν. *οἶμαι*, παρατ. *ᾤμην*.

Βασικὴ σημασ.: νομίζω, ὑποθέτω, πιστεύω, ἔχω τὴν γνώμην, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *γιγνώσκω*, καὶ πάντοτε ἐπὶ πράγματος ἀμφιβόλου ἔτι, ὡς ἀναφερομένου εἰς τὸ μέλλον || καὶ δή: ἐπὶ καλοῦ, ἐλπίζω, προσδοκῶ (νὰ μοῦ συμβῇ τι τὸ καλόν) || ἐπὶ κακοῦ, φοβοῦμαι (μήπως μοῦ συμβῇ κακόν τι).— Συχνὰ κεῖται ἀπολ. ὡς: *αἰεὶ ὄΐεαι*= «πάντα σου» ὑποπτεύεις, εἶσαι φιλύποπτος || καὶ οὕτω καταντᾷ καὶ ἐν τῇ ἀπολ. αὐτῇ χρήσει, νομίζω, πιστεύω, προσδοκῶ, ἀναμένω || *θυμὸς ὄΐσατό μοι*=ἡ καρδιά μου τὸ προεμάντευσε || *ὄΐσατο κατὰ θυμὸν*=εἶχε προαίσθημα ἐν τῇ ψυχῇ του, ὑπωπτεύθη, συνεπέρανεν || ἅπαξ ἀπαντᾷ καὶ ἄπροσ. *ὄΐεταί μοι ἀνὰ θυμὸν*=προαίσθημα, εἰκασία (*οἰωνὸς*) ἐπέρχεται εἰς τὴν ψυχήν μου. 2) ἔχω κατὰ νοῦν, προτίθεμαι, σκοπεύω, νὰ πράξω τι. 3) συχνὰ ἐπίσης κεῖται καὶ παρενθετικῶς (οὐχὶ ἐν συντάξει), καὶ ἰδίως ἐν τῷ α' προσ. (*οἶμαι, ἢ ὄΐω*) *: ἐν πρώτοισιν, ὄΐω, κείσεται*=μεταξὺ τῶν πρώτων, νομίζω (μοῦ φαίνεται), θὰ εὑρίσκεται ἐξηπλωμένος· συχνὰ παρ' ἀττ. κεῖνται οὕτω οἱ συγχεκ. τύποι *οἶμαι, ᾤμην* (=νομίζω, ὑποθέτω, πιστεύω, στοχάζομαι, μοῦ φαίνεται, θαρρῶ) χωρὶς νὰ ἐπηρεάζουν ποσῶς τὴν συντακτικὴν πλοκὴν τῶν συμφραζομένων (κεῖνται δηλ. ἐντελῶς ἐν παρενθέσει, χωρὶς νὰ ἐξαρτῶνται ἐξ αὐτῶν ἀπρφ. ἢ εἰδικὴ πρότασις) || παρενθετικῶς κεῖται ὡσ. ἐν ταῖ ἐρωτήσεσιν *πῶς οἴει; πῶς οἴεσθε;* || ἀπολ. κεῖται καὶ ἐν ἀποκρίσεσιν εἰς ἐρωτήσεις ὑποδηλούσας θετικὴν βεβαιότητα, μὲ τὴν σημ. «τό πιστεύω», «ἐννοεῖται», «βέβαια». [προσῳδία: δσάκις ἡ δίφθ. *οι* εἶναι ἀναλελυμένη εἰς δύο φθόγγους *ὄΐ* (εἰς τοὺς ἐπικοὺς δηλ. τύπους), τὸ *ι* εἶναι πάντοτε μακρὸν (*ῑ*) εἰς ὅλους τοὺς χρόνους· μόνον ὁ ἐνεργ. ἐν. *οἴω* ἔχει ἐνίοτε *ῐ* εἰς τὸ μέσον τοῦ στίχου].

Ἔτυμ.: πρβλ. ὁμ. *ἀνώϊστος* (= ἀΐφνίδιος, ἀπροσδόκητος), ἐπίρ. *ἀνωϊστί* (ἀπροσδοκήτως)· *ὄΐω* ‹ **ὀ-Fι-jο-*: λατ. *ōmen*, παλ-λατ. *ōsmen* (**ovis-men*) = οἰωνός· κατὰ τινας *ὄΐω* ‹ **ὄϊσjω* (πρβλ. βεδ. Ișyali) ἢ (ἐὰν τὸ *ῑ* ὀφείλεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν) *οἴω* ‹ *ὄϊσω* (πρβλ. βεδ. Ișati)· ἐπίσης *οἶμαι* ‹ **ὄϊσμαι* ‹ **ὀ-* (ἀθρ., πρβλ. ἐν *ὀ-κέλλω* κλπ.) + *is-* (=πετῶ, ἵπταμαι, τόσον ἐπὶ πτηνῶν ὅσον καὶ ἐπὶ σκέψεων).

οἶον-εἰ, ὡς μία λ. ἀντὶ τῶν δύο *οἷον εἰ*· ὡς ἐάν, ὡς εἰ, ὡσεί || ὃωρ. *οἷον αἰ* (μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.).

οἰο-νόμος, *ον* (*οἷος + νέμω*)· ὁ νεμόμενος (βόσκων ἢ βοσκόμενος) μόνος (κατὰ μόνας, ἀπομεμονωμένος) ‖ μονήρης, ἐρημικός,— ■ (*οἷς, ὄΐς*)· ὁ ποιμὴν (κυρ. ὁ βόσκων *οἷας* δηλ. πρόβατα).

**οἷόν τε = *δυνατόν, οὐχ οἷόν τε*=ἀδύνατον (βλ. *οἷος* III).

οἰό-ποκος, *ον* (*οἷς+πέκω*)· ὁ ἐξ ἑνὸς προβάτου, ἢ *πόκος* (μαλλίον) προβάτου.

οἰο-πέδῑλος, *ον* (*οἷος+πέδιλον*)· ὁ ἔχων μόνον ἓν πέδιλον, μονοσάνδαλος.

οἰο-πολέω, μελ. *-ήσω* (*οἰοπόλος*)· περιφέρομαι μόνος, ζῶ μονήρης, ἢ συχνάζω κάπου κατὰ μόνας || βόσκω πρόβατα (πρβλ. *οἰοπόλος*).

οἰο-πόλος, *ον* (*οἷος + πέλομαι*)· ὁ κατὰ μόνας ζῶν (μόνος ὑπάρχων), μοναχός, ἔρημος || μονήρης, «μονόχνωτος».— **II** (*οἷς+πολέω*)· ὁ βόσκων πρόβατα.

οἰόρ, σκυθ. λ. ἀντὶ *ἀνήρ* (πρβλ. λατ. *vir*)· ἐξ αὐτοῦ τὰ

οἰόρ-πατα (*οἰόρ*)· σκυθ. λέξις παρ' Ἡρόδ.=*ἀνδροκτόνοι* (βλ. λ.).

Οἶ'ΟΣ, *οἴη, οἷον*· μόνος, μονάχος, κατάμονος, μονήρης· ἀπαντᾷ συχνὰ ὡς α' συνθετ. ἐπιθέτων (*οἰοβώτης, οἰόζωνος, οἰονόμος*), καὶ συχνὰ ἐπίσης δύναται νὰ ἑρμηνεύεται δι' ἐπιρ. «μόνον» || ἀπαντᾷ καὶ ἐπιτεταμένον: *εἷς οἷος, μία οἴη* (= εἷς μόνος, μία μόνη) | ἡ δὲ τοιαύτη ἐπίτασις ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῷ δυϊκῷ: *δύω οἷω* (= δύο μόνοι, δύο μόνον), καὶ ἐν τῷ πληθ. *δύο οἷους* (= δύο μόνους, δύο μόνον). 2) μετὰ γεν.: *θεῶν οἴη* = ἡ μόνη ἐκ τῶν θεῶν, μόνη μεταξὺ τῶν θεῶν | *τῶν οἷος* = ἀφεθεὶς ὑπ' αὐτῶν μόνος, ἀπομεμονωμένος ἀπ' αὐτῶν | *οἷος Ἀτρειδῶν* = χωριστὰ ἀπὸ τοὺς Ἀτρ., χωρὶς τοὺς Ἀτρ., κρυφὰ ἀπὸ τοὺς Ἀτρ. (λατ. **clam Atridis**).— **II** μόνος εἰς τὸ εἶδός του, μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του, ἰδιάζων, ἰδιοφυής, ἰδιόρρυθμος, λατ. **unicus**. [ἐτυμολ. *οἷος*, κυπρ. *οἰFος* = Ζενδ. *aēva*, παλ-περσ. **aiva-** (= **unus**)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν. *οἶνός*].

οἷος, *οἵα* (ἰων. *οἵη*), *οἷον* (*ὅς*)· = λατ. **qualis**· ἀναφορ. ἀντων., ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν ἐρωτημ. *ποῖος*, τὴν ἀόρ. *ποιός*, καὶ τὴν δεικτ. *τοῖος*· ὁποῖος, ὅπως, τοιοῦτος ὅπως, τοιούτου εἴδους ὅπως... || καὶ ἐπιτετ. *ὅσσος ἦην οἷος...* = λατ. **qualis quantusque** | μετ' αἰτ. *οἷος ἀρετήν*=ὁποῖος (εἶσαι) κατὰ τὴν ἀρετήν || συχνὰ ἑρμηνεύεται δι' ἁπλοῦ ἐπιρ.: *οἷος μέτεισι πόλεμόνδε* = πῶς ὁρμᾷ πρὸς πόλεμον. Εἰδικώτερον:

‖ *οἷος* ἐν ἀναξαρτήτῳ προτάσει συχνὰ δηλοῖ ἔκπληξιν, ἀπορίαν, θαυμασμόν, ἐν τῇ χρήσει δὲ ταύτῃ συχνὰ ἐνισχύεται διὰ τοῦ *δή: οἷον δὴ τὸν μῦθον ἔειπας!* = τί λόγος εἶναι αὐτός ποὺ ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν σου νὰ εἴπῃς! ‖ ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τὸ οὐδ. *οἷον* κεῖται συχνὰ ὡς ἐπίρ.: *οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται!* = πόσον οἱ δυητοὶ κατηγοροῦν τοὺς θεούς («ρίχνουν τὰ κατάβαρα στοὺς θεούς»), πόσον παραπονοῦνται οἱ δυητοὶ κατὰ τῶν θεῶν!.— **II** ἄλλοτε ὑποδηλοῖ σύγκρισιν, ἀναφερομένη εἰς προηγουμένην *τοῖος ἢ τοιόσδε*, ἡ ὁποία καὶ παραλείπεται συνήθως ὡς ἐξυπακουομένη ἐκ τῶν συμφραζομένων: *οἷος ἀστὴρ εἶσι* = ὅπως ὁ ἀστὴρ περιφέρεται, περιπλανᾶται ‖ ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει καταντᾷ νὰ προσλαμβάνῃ τὴν χροιὰν ἀναφωνήσεως: *οἷα ἀγορεύεις!* = τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λέγεις! *οἷά μ' ἔοργας!* = τί μοῦ ἔχεις κάμει! 2) ἡ *οἷος* συχνὰ εἰσάγει τὴν αἰτιολογίαν δι' ὅ,τι προηγουμένως συνέβη, ὁ δὲ *δὴ* προστιθέμενος ἐνίοτε ἐκφράζει τὸ γνωστὸν καὶ ἀναμφίβολον τῆς δικαιολογίας: *οἷος δή, οἷον δή* (= ὁποῖος ὡς γνωστόν, ὁποῖαν ὡς γνωστόν, τοιοῦτος διὼς ὅλοι τὸν γνωρίζουν). 3) ὅταν ἡ σύγκρισις εἶναι γενική, ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιεῖ τὴν περίφρασιν *οἷός τε* (= κατὰ τοιοῦτον περίπου τρόπον ὅ..ως..., «ἔτσι πάνω-κάτω ὅπως...»): *οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης* = ἐπέρχεται ὡς τοιοῦτος ὁποῖος ὁ Ἄρης, ἐπέρχεται ὅπως ὁ Ἄρης («σάν τὸν Ἄρη») || οὕτω αἱ περιφράσεις *οἷός τις, οἷόν τι* γενικεύουν τὴν σύγκρισιν (=ὅπως ὁ..., ὅπως τό...»). 4) ὅταν ἡ σύγκρισις ἀνέχῃ χρόνον, γίνεται χρῆσις τῆς περιφράσεως *οἷος ὅτε* =ὅπως ὅταν... 5) ἡ *οἷος* χρησιμοποιεῖται καὶ διὰ τὸν σχηματισμὸν πολλῶν βραχειῶν ἀττικῶν περιφράσεων, αἵτινες προέκυψαν διὰ τῆς παραλείψεως τῆς δεικτ. ἀντων. εἰς ἣν ἀνταποκρίνεται ἡ *οἷος: οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου* = διότι οὐδὲν εἶναι

(ὑπάρχει) τοιοῦτον, ὁποῖον τὸ νὰ ἀκούῃ τις τὸν ἴδιον τὸν νόμον (τίποτε δὲν εἶναι τόσον καλόν, τὸ σον πειστικόν, ὅσον τὸ νὰ...). **6)** ἡ **οἷος** συνάπτεται συχνὰ μετὰ ὑπερθετ. ἐπιθέτων, τῶν ὁποίων ἐπιτείνει τὴν δύναμιν: ***χωρίον οἷον χαλεπώτατον*** (ἀντὶ τοῦ πλήρους ***χωρίον τοιοῦτον οἷόν ἐστι χωρίον χαλεπώτατον***) = ἐδαφος (μέρος) ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον δυσχερές.— **III** **οἷος** μετ' ἀπρφ. δηλοῖ ἁρμοδιότητα ἢ ἱκανότητα διά τι πρᾶγμα: ***οἷος ἦην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε***=πόσον ἱκανὸς (κατάλληλος) ἦτο τόσον εἰς τὰ ἔργα ὅσον καὶ εἰς τοὺς λόγους | ***οἷος ἦην βουλεύεμεν ἠδὲ μάχεσθαι***=πόσον ἱκανὸς (κατάλληλος) ἦτο εἰς τὸ νὰ μετέχῃ τῶν διασκέψεων καὶ εἰς τὸ νὰ μάχεται || ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ὁμοίως εἶναι συνηθέστερον τὸ ***οἷός τε*** μετ' ἀπρφ.: ***οἷός τέ εἰμι ποιεῖν τι*** = εἶμαι τοιοῦτος ἄνδρωπος ὥστε νὰ (δύναμαι νὰ) πράττω τοῦτο (τ. ἔ. εἶμαι ἱκανὸς νὰ τὸ πράξω, δύναμαι νὰ τὸ πράξω). **2)** αἱ μετὰ τῶν οὐδ. ***οἷον*** (***οἷα***) περιφράσεις: ***οἷόν τ' ἐστὶ*** (***οἷά τέ ἐστι***) = εἶναι δυνατὸν | καὶ ἀπολ. δέ: ***οἷόν τ' ἐστὶ*** = εἶναι δυνατόν, ***οὐχ οἷόν τ' ἐστὶ*** = εἶναι ἀδύνατον.— **IV** ἐν τῷ ἀττικῷ λόγῳ ἡ **οἷος** ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει, π. χ. ***οἷα ἔργα δράσας οἷα λαγχάνει κακὰ***=ὁποίου εἴδους ἔργα ἔχει διαπράξει καὶ ὁποίου εἴδους συμφορῶν ἔχει γίνει ἔρμαιον (μὲ ἄλλας λέξεις: «τί ἔργα ἔχει κάμει καὶ τί συμφορὰς ἔχει ὑποστῇ!) | ***οἵαν ἀνθ' οἵων θυμάτων χάριν!***=ὁποίαν εὐγνωμοσύνην ἀντὶ ὁποίων θυσιῶν!.— **V** τὸ οὐδ. ἐν. ***οἷον*** καὶ τὸ οὐδ. πληθ. ***οἷα*** κεῖνται καὶ μετὰ ἐπιρρ. σημ. «πόσον» (ὅπως τὸ ***ὡς***): ***οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται*** = πόσον ἀλήθεια μεμψιμοιροῦν οἱ δυητοὶ κατὰ τῶν ἀθανάτων! || ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν. κεῖται καὶ μετ' ἐπιθ.: ***οἷον ἐερσήεις***=πόσον φρέσκος! **2)** ἐν συγκρίσεσιν ἢ παρομοιώσεσιν· ὅπως, ὡς, καθώς, ἀκριβῶς ὅπως: ***οἷον ὅτε*** = ὅπως ὅταν. **3)** ὅπως, καθώς, παραδείγματος χάριν. **4)** περίπου, ὡς ἔγγιστα (λατ. **quasi**): ***οἷον δέκα σταδίους*** = περὶ τὰ δέκα στάδια (ὡσεὶ 10 στάδια, «σὰν νὰ ποῦμε» 10 στάδια). [δι' ἐτυμ. βλ. ***ὅς***].

οἰός, ὄϊος, γεν. τοῦ ***οἷς, ὄϊς.***

οἰό-φρων, ***-ονος,*** ὁ, ἡ (***οἷος***+***φρήν***)· = ***μονόφρων,*** ὁ (ἀπομείνας) μόνος εἰς τὴν γνώμην του, ἰσχυρογνώμων || γενικῶς, μονήρης, μόνος, ἐρημικός.

οἰο-χίτων, ***-ωνος,*** ὁ, ἡ (***οἷος***+***χιτών***)· = ***μονοχίτων,*** ὁ ἕνα μόνον ἔχων (φορῶν) χιτῶνα, ὁ ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένος.

οἰόω (***οἷος***)· ποιῶ τινα μόνον, τὸν ἀφίνω μόνον (μοναχόν του).—***οἰόομαι,*** ἐπ. ἀόρ. α' ***οἰώθην***· ἀφίνομαι μόνος, ἐγκαταλείπομαι μόνος, ἀπομονοῦμαι.

Ὄϊς, ὁ, καὶ ἡ, γεν. ***ὄϊος,*** αἰτ. ***ὄϊν***· πληθ., ὀνομ. ***ὄϊες,*** γεν. ***ὄϊων,*** δοτ. ***οἴεσι,*** ἐπ. ***ὄϊεσσι,*** καὶ συγκεκ. ***ὄεσσι***· αἰτ. ***ὄϊας***· συντετμ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. ***ὄϊς***.— Παρ' ἀττικοῖς ὀνομ. ***οἷς,*** γεν. ***οἰός,*** δοτ. ***οἰί,*** αἰτ. ***οἶν***· πληθ. ὀνομ. ***οἶες,*** γεν. ***οἰῶν,*** δοτ. ***οἰσί,*** αἰτ. ***οἶας***· ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. ὡσ. καὶ ***οἷς*** (λατ. **ovis**)· πρόβατον (εἴτε κριὸς εἴτε ἀμνάς) || ἐνίοτε τὸ γένος προσδιορίζεται καὶ διὰ παρατιθεμένης προσθέτου λέξεως: ***ὄϊς ἀρνειὸς ἢ ἄρσην*** (κριός), καὶ ***ὄϊς θῆλυς*** (ἀμνάς).

Ἔτυμ. : ***ὄϊς*** (****ὄϜι-ς***), ἀττ. ***οἷς***=σανσκρ. **ávi-ḥ,** λατ. **ovis,** παλ-ιρλ. **ōi,** λιθ. **avìs** (ἀμνάς)· πάντα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. ***ovi-s** πρβλ. λιθ. **ávinas,** λεττ. **áuns,** παλ-πρωσσ. **awins,** παλ-σλαυ. **ovĭnŭ** (κριός), παλ-σλαυ. **ovĭca** (ἀμνός) παλ-norr. **óer,** ἀγγλ-σαξ. **éowu** (ἀγγλ. **ewe**), παλ-γερμ. **ouwi** (ὀμνάς), γοτθ. **awistr,** ἀγγλ-σαξ. **éowestre** (στάνη προβάτων), γοτθ. **awēpi,** ἀγγλ-σαξ. **éowde,** παλ-γερμ. **ewit** (ἀγέλη ὀρνίων)· ἐντεῦθεν τὰ παρ' Ἡσυχ. «***ὄα καὶ μηλωτὴ*** κλπ.», «***οἶλαι· διφθέραι, μηλωταί***» ἐπίσης Ἡρωδ. ***ᾠᾶ, ὦᾶ*** (δέρμα ὀρνίου), ἐπιθ. ***οἴεος*** (=ἀρνήσιος), πρβλ. Ἡσυχ. «***ὀέα· μηλωτήν***», Ἡσυχ. «***οἰῖα· τῶν προβάτων τὰ σκεπαστήρια δέρματα***».

ὀΐσατο, ὀϊσάμενος [ῐ], γ' ἐν. ὁριστ. καὶ μτχ. ἐπ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ ***ὄϊομαι.***

οἶσε οἰσέτω, οἴσετε· βλ. ἐν ***φέρω.***

οἰσεῦμες, δωρ. ἀντὶ ***οἴσομεν,*** α' πληθ. μελ. τοῦ ***φέρω.***

οἶσθα, δ' ἐν. τοῦ ***οἶδα.***

ὀϊσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὄϊομαι.***

οἰσθήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ ***φέρω.***

οἴσομαι, μέσ. μέλλ. μετὰ παθ. ἐνν. τοῦ ***φέρω.***

Οἶ̓ΣΠΗ, ἡ, καὶ **οἰσῦπη,** ἡ, καὶ **οἰσύπος,** ὁ· τὸ λίπος τῶν ἐρίων τῶν προβάτων, ὅταν εἶναι ἁπλυτα ἀκόμη, λιπαρὸν ἔριον [δι' ἐτυμ. βλ. ***οἶσυπος*** καὶ ***οἰσπώτη.*** Κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους ἀναγνωστέον ***οἰσύπη*** ἀντὶ ***οἴσπη***· βλ. καὶ ἐν ***οἶσυπος***].

οἰσ-πώτη, ἡ (***ὄϊς, οἷς***+***πάτος***)· ἡ κόπρος ἥτις προσκολλᾶται εἰς τὰ ὀπίσθια μέρη τῶν προβάτων.

Ἔτυμ. : **οἰσ-πώτη,** ἢ ***οἰ-σπώτη*** (***οἰσπάτη,*** παρ' Ἡσυχ.)· α' συνθ. εἶναι προφανῶς τὸ ***οἷς*** (****ὄϜι-ς***)· κατά τινας β' συνθ. εἶναι συγγ. τῷ ***σπατίλη*** (= ὑγρὰ κόπρος, κουτσουλιά), δωρ. ***πᾶλός,*** ἀττ. ***πηλός*** (βλ.λ.λ.), πρβλ. λατ. **skuālus** (ρυπαρός), παλ-σλαυ. **kalŭ** (βόρβορος) (=σανσκρ. **kāla-** = μέλας, πρβλ. ***κηλίς,*** λατ. **cālīgō**), ἰαπ. ***sqvᾱ-**. Κατ' ἄλλους τὰ ἀμέσως ἐπόμενα συνανήκουσιν ἐτυμολογικῶς: ***οἰ-σπώτη, σπατίλη, σπῖλος, σπίλος, πίνος, πιναρός, πινᾶν, κακοπίνης,*** λατ. **paedor** (***pai-d**), **pōdex** (ὁ ὀπίσθιος ⟨***pᾱ(i)-d-**), σανσκρ. **pāyu-ḥ** (ὀπίσθιος), πάντα δὲ ταῦτα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***spᾱi-**, ***spə-**, ***spi-**.

οἰστέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***φέρω***· ***ὃν δεῖ φέρειν*** =τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ φέρῃ (ὑποφέρῃ, ὑπομένῃ) τις. **2)** οὐδ. ***οἰστέον*** = ***δεῖ φέρειν, δεῖ εἰσφέρειν, δεῖ ἀποφέρειν*** (***ἀποκομίζειν,*** κέρδος π. χ.).

ὀϊστευτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καὶ **ὀϊστευτής, -οῦ,** ὁ (***ὀϊστεύω***)· τοξότης.

ὀϊστεύω, μελ. ***-σω*** (***ὀϊστός***)· ρίπτω βέλη, τοξεύω || μτχ. ἀορ. α' ***ὀϊστεύσας.***— **II** μτβτ., κτυπῶ διὰ βέλους, πληγώνω.

ὀϊστο-δέγμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***ὀϊστὸς***+***δέχομαι***)· ὁ δεχόμενος (δηλ. ὁ φέρων, ὁ περιέχων) βέλη, τ. ἔ. ἡ βελοθήκη, ἡ φαρέτρα.

οἰστός, ἡ, ὀν (***οἴσω,*** τοῦ ***φέρω***)· ὑποφερτός, ἀνεκτός, τὸν ὁποῖον δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ (νὰ ἀνέχεται), λατ. **tolerabilis** || τὸν ὁποῖον δὰ ἔπρεπε νὰ ὑπομένῃ τις

ὀϊστός, ἀττ. ***οἰστός, -οῦ,*** ὁ (***οἴσω***? βλ. ἐτυμ.)· βέλος, λατ. **sagitta** (κυρ. ὁ φερόμενος ἢ ὁ ριπτόμενος).

Ἔτυμ. : ***ὀϊστός,*** ἀττ. ***οἰστός***· σκοτειν. ἐτυμολ.· ***ἢ ἐκ*** τοῦ ***οἴσω*** (τοῦ ***φέρω***) παραγωγὴ προσκρούει εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀρχαιότερος τύπος ἦτο ***ὀϊστὸς*** καὶ οὐχὶ ***οἰστός***· εἰς τὸ αὐτὸ ἐμπόδιον προσκρούει καὶ ***ἡ ἐκ*** τοῦ ***οἴω*** (=κομίζω) παραγωγή· πιθανώτατον φαίνεται ὅτι μεταξὺ τῶν φων. ***ο-*** καὶ ***-ι-*** ἐξέπεσε σύμφωνόν τι. Κατά τινας τὸ ***ὀ-*** εἶναι τὸ προθετικὸν (εὐφων.), καὶ ***ὀϊστὸς*** ⟨ ***ὀ-*** + ****Ϝιστὸς*** (=ἀγκύλιον, γαντζάκι) ⟩ αἰχμὴ βέλους⟩ βέλος· πρβλ. καὶ ἰαπ. ῥ. ****is-*** (: σανσκρ. **iṣ-**) τὴν ἐν τῇ λ. ***ἰὸς*** (=βέλος), βλ. ***ἰὸς*** Α.

οἰστράω ἢ **οἰστρέω**· μελ. ***-ήσω***· ἐνεργ. ἀόρ. α' ***ᾤστρησα,*** ἀπρφ. ***οἰστρῆσαι.***—Παθ., ἀόρ. α' ***ᾠστρήθην,*** ἀπρφ. ***οἰστρηθῆναι*** (***οἶστρος***)· κυρ. λέγεται ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ ἐντόμου, τοῦ καλουμένου «οἴστρου»· βασανίζω διὰ δήγματος (κεντήματος) || γεν. κεντῶ, ἐμβάλλω μανιώδη οἶστρον, ὠδῶ (ἐξωδῶ) εἰς μανίαν, οἰστρηλατῶ || Παθητ., καταλαμβάνομαι ὑπὸ οἴστρου (μανίας), οἰστρηλατοῦμαι, ἐξωδοῦμαι πρὸς τὴν μανίαν.— **II** ἀμτβ.. γίνομαι μανιακός, μαίνομαι.

οἰστρ-ήλᾰτος, ***ον*** (***οἶστρος***+***ἐλαύνω***)· ***ὁ ἐλαυνόμενος*** (διωκόμενος, κεντούμενος) ὑπὸ οἴστρου (τοῦ ἐντόμου) || μτφρ. ὁ καταντῶν μανιακός.

οἶστρημα, ***-ατος,*** τὸ (***οἰστράω***)· ὁ πόνος ἀπὸ τὸ κέντημα οἴστρου || μτφρ. παροξυσμὸς (προσβολὴ) μανίας, μανία.

οἰστρο-βολέω, μελ. ***-ήσω*** (***οἶστρος*** + ***βαλεῖν,*** τοῦ ***βάλλω***)· πλήττω διὰ τοῦ οἴστρου, κεντῶ, κυρ. ἐπὶ τοῦ βέλους τοῦ ἔρωτος.

οἰστρο-δίνητος, ***ον*** (***οἶστρος***+***δῑνέω***)· περιδινούμενος (περιστρεφόμενος) μανιωδῶς ἕνεκα τοῦ κεντήματος τοῦ οἴστρου || μτφρ. ἔρμαιος τῶν παθῶν του, μανιακὸς ἀπὸ τὴν ὀφοδρότητα τῶν παθῶν του.

οἰστρο-δόνητος, ***ον,*** καὶ **οἰστρό-δονος,** ***ον*** (***οἶστρος*** + ***δονέω***)· ὁ δονηδὴς ἢ δονούμενος ἀπὸ τὰ κεντήματα τοῦ οἴστρου (καὶ ἐν μτφρ. ἐνν., ὅπως ἐπὶ τοῦ προηγ. ***οἰστροδίνητος,*** τοῦ ὁποίου εἶναι συνών.).

οἰστρο-πλὴξ, ***-ῆγος,*** ὁ, ἡ (***οἶστρος*** + ***πλήσσω***)· ὁ

πληγείς ὑπό οἴστρου, ὁ οἰστρηλατημένος ‖ μτφρ. μανιακός (πρβλ. καὶ **οἰστροδίνητος**).

Οἶ'ΣΤΡΟΣ, **-ου,** ὁ· τὸ γνωστόν ἔντομον, εἴδος μυίας, «βοϊδόμυιγα», «ἀλογόμυιγα», λατ. **asilus,** ἔντομον τὸ ὁποῖον μὲ τὰ δήγματά του βασανίζει τὰ ζῷα, διότι τὰ κάμνει τὰ τρέχουν ὡσὰν νὰ ἔχουν καταληφθῆ ἀπὸ μανίαν ‖ κατὰ τοὺς ποιητὰς εἶναι ἡ μυῖα ποὺ ἐβασάνιζε τὴν Ἰώ.— **II** μτφρ. πᾶν κέντρον (βούκεντρον π. χ.), πᾶν ὅ,τι ἐρεθίζει μέχρι μανίας ‖ ἡ ἀλγηδών, ἡ ἀγωνία τοῦ ἄλγους. 2) πᾶν σφοδρόν πάθος, μανιώδης πόθος ‖ γεν., μανία, παραφροσύνη.

Ἔτυμ.: **οἶστρος : οἶμα** (***οἰσ-μα**), Ζενδ. **aēšma-** (ὀργή), σανσκρ. **Isyati** (θέτω εἰς κίνησιν), λατ. **īra** (***eisa**), παλ-norr. **eisa** (φέρομαι ζωηρῶς πρὸς τὰ ἐμπρός), **aistra** (βίαιον πάθος)· **ἐντεῦθεν** καὶ τὸ **οἰστράω.**

οἰστρο-φόρος, **ον** (**οἶστρος**+**φέρω**)· ὁ φέρων **οἶστρον,** ὁ ἐπιφέρων (προκαλῶν) μανίαν.

Οἰ'ΣΥ'Α, **ἡ**· δένδρον, εἴδος ἰτέας, **ὡς** τὸ **οἶσος**· **ἐξ** αὐτοῦ τὸ

οἰσύϊνος, **η, ον** (**οἰσύα**)· ὁ ἐξ οἰσύας (ἐκ ξύλου οἰούας) κατεσκευασμένος, πεπλεγμένος ἐκ κλάδων ἰτέας.

οἴσῡπη, **ἡ**=**οἴσπη** (βλ. λ.).

οἰσῡπηρός, **ά, όν** (**οἴσυπος**)· ὁ ἔχων οἰσύπην ἤτοι λιπώδη ρύπον, ρυπώδης, «λιγδερός», κυρ. ἐπὶ ἀπλύτων ἀρίων προβάτων, λατ. **lana succida ἢ sordida.**

οἴσῡπος, ὁ (**οἶς**)· = **οἴσπη, οἰσύπη**· ὁ ρυπώδης ἱδρώς, ὁ ρύπος τοῦ ἀπλύτου προβατείου ἐρίου ‖ ἡ τῶν προβάτων κόπρος.

Ἔτυμ.: **οἴσυπος, οἰσύπη· οἰσυπίς, -ίδος** (ρυπαρὸν ἔριον) ‹ ***ὄFις** (πρβλ. **οἰσπώτη**) + σκοτ. στοιχ.

οἴσω, δωρ. **οἰσῶ,** μελ. τοῦ **φέρω,** ἐκ τινος ριζικοῦ ***οἴω** (βλ. λ.)· ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη ἐπ. προστ. **οἶσε, ἀπρφ. οἰσέμεν, οἴσειν.**

Ἔτυμ.: **οἴσω,** πρβλ. ὁμ. **οἰσέμεναι,** τὸ παρ' Ἡροδ. **ἀνοῖσαι, οἰστός**· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ σανσκρ. **vē'ti** (ζητῶ νὰ φθάσω τι) (πρβλ. τὰ ἐν **ἴεμαι** —τείνω πρός...), ἀλλ' ἡ δυσκολία εἶναι ὅτι ἀπὸ τὸ **οἴσω** λείπει τὸ **F**· ἄλλοι ὑπεστήριξαν ὅτι **οἴσω** ‹ ***οἴτ-σω** (= δὰ κάμω τι νὰ κινηθῇ πρὸς τὰ ἐμπρός), πρβλ. σανσκρ. **ē'ta-ḥ** (ὁ βιαστικός), λατ. **ūtor aliqua re** (= ἀποκομίζω κέρδος ἔκ τινος πραγμ.)· ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι πειστικά.

Οἶ'ΤΟΣ, **-ου,** ὁ (***οἴω? οἶ** συγγ. τῷ **οἶκτος? εἶμι?** βλ. ἐτυμ.)· μοῖρα, τύχη, κλῆρος, λαχνός ‖ παρ' Ὁμήρῳ σχεδὸν ἀεί**ποτε** ἐπὶ κακῆς σημ., κακὴ μοῖρα, καταδίκη, συμφορά, ὄλεθρος, θάνατος ‖ **κακὸν οἶτον ἀπόλλυσθαι**—«νὰ πάῃ μὲ κακὸν θάνατον», νὰ εὕρῃ κακὸν θάνατον.

Ἔτυμ.: σκοτ. ἐτυμ.· **οἶτος**=Ζενδ. **aēta-** (τὸ ὑπὸ τοῦ κλήρου παρεχόμενον μερίδιον), ἰαπ. ***oito-s** (=μέρος, μερίδιον)· πρβλ. Ἡσυχ. **«ἴσσασθαι· κληροῦσθαι· Λέσβιοι», αἶσα** (***αἶτja**) βλ. λ., ὀσκ. **aeteis** (μερίς)· ἐνταῦθα ἀνήκει ἴσως καὶ τὸ λατ. **utor.**

Οἰτόσυρος, ὁ· Σκυθικὸν ὄνομα τοῦ Ἀπόλλωνος.

οἰχέομαι=**οἴχομαι** (βλ. λ.).

οἰχνέω, ἰων. πρτ. **οἴχνεσκον**=**οἴχομαι**· πορεύομαι, πηγαίνω, ἔρχομαι ‖ **ἐπὶ** πτηνῶν, πετῶ ‖ γεν., βαδίζω, ὑπάρχω, ζῶ.

Οἴ'ΧΟΜΑΙ, ἀποθ.· πρτ. **ᾠχόμην**· μελ. **οἰχήσομαι**· πρκ. **ᾠχημαι,** ἰων. **οἴχημαι**· πρκ. **ᾤχωκα,** ἰων. **οἴχωκα**· ἰων. γ' ἐν. ὑπερσ. **οἰχώκεε**· ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ἐν **οἰχέομαι,** ἰων. **οἰχεῦμαι**: **I** ἐπὶ προσώπων, ἔχω ἀπέλθει, «εἶμαι φευγᾶτος», οὕτω δὲ εἶναι ἀντίθ. τῷ **ἥκω** = ἔχω ἔλθει ‖ μετὰ μτχ. **οἴχεται φεύγων** = ἔφυγε δρομαῖος «κι ἔχει γίνει κι ὅλας ἄφαντος» ‖ **οἴχεται θανών**=ἀπέθανε «καὶ πάει· μᾶς ἀφῆκε γειὰ» ‖ μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. **οἴχομαι ὁδόν** = «ἔχω πάει ταξίδι», «ἔχω φύγει γιὰ ταξίδι» ‖ μετὰ αἰτ. προσ., ἔχω διαφύγει τινά, ἔχω ἐκφύγει ἔκ τινος. 2) ἀντὶ τοῦ **ὑπήκοω,** ἔχω ἀπέλθει ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν (εἰς τὴν ἄλλην ζωήν), «ἔχω ἀφήσει γειά», «εἶμαι πεθαμένος», εἶμαι μακαρίτης ‖ ἀττ. μτχ. **οἰχόμενος**=**θανὼν** = ἀποθανών, νεκρός. 3) πρκ. **ᾤχωκα,** ὡς τὸ **ὄλωλα**· εἶμαι κατεστραμμένος, «εἶμαι χαμένος», ἐχάθην, «κατεστράφην, λατ. **perii.**— **II** ἐπὶ πραγμάτων (ἐπὶ ἐλῶν π. χ. κ.τ.ὅ.), ἐξορμῶ, πετῶ, κινοῦμαι ταχύτατα, σαρώνω τὰ πάντα (ὅ,τι εὕρω ἐμπρός μου). 2) ἐπὶ δυνάμεως κ. ἄ., χάνομαι, ἐξαφανίζομαι, ἐκλείπω, γίνομαι ἄφαντος.

Ἔτυμ.: **οἴχομαι** ‿ (καὶ **οἰχνέω**): λιθ. ‿ **eigà** (βάδισμα, πορεία), ἀρμ. **ijamen** (καταβαίνω, ǰ ‹ **gh** + **s** τοῦ ἀορ.) κ. ἄ.· **ἐν** πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ***eigh- *oigh-.**

οἶω καὶ **οἴω,** ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἐπικοῖς ποιηταῖς ἀντὶ τοῦ **οἴομαι.**

***οἴω·** βλ. **φέρω.**

οἰώθην, παθ. ἀορ. α' τοῦ **οἰόω** (βλ. λ.).

οἰωνίζομαι, ἀττ. μελλ. **οἰωνιοῦμαι,** ἀποθ. (**οἰωνός**)· λαμβάνω οἰωνούς (προοιωνίζομαι) ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρωγμῶν τῶν πτηνῶν, λατ. **augurium capere.**— **II** ἐξετάζω τι διὰ νὰ ὁποκομίσω ἐξ αὐτοῦ οἰωνόν τινα (προγνωστικά), προμαντεύω, προλέγω, λατ. **augurari.**

οἰώνισμα, **-ατος,** τὸ (**οἰωνίζομαι**)· τὸ προλέγειν τὰ μέλλοντα ἐπὶ τῇ βάσει τῆ πτήσεως καὶ τῶν κρουγῶν τῶν πτηνῶν, λατ. **augurium.**

οἰωνιστήριον, τὸ (**οἰωνίζομαι**)· τόπος ἐξ οὗ παρετήρουν τὰς πτήσεις τῶν πτηνῶν καὶ ἐμαντεύοντο ἐξ αὐτῶν, λατ. **templum augurale.**— **II** ὁ ἴδιος ὁ οἰωνός (ἐξ οὗ ἐμαντεύοντο), ἢ καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομένη μαντεία.

οἰωνιστής, **-οῦ,** ὁ (**οἰωνίζομαι**)· ὁ προλέγων τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν οἰωνῶν (ἐκ τῆς πτήσεως δηλ. ἢ τῶν κρωγμῶν τῶν πτηνῶν), ὁ οἰωνοσκόπος, ὁ μάντις.

οἰωνο-θέτης, **-ου,** ὁ (**οἰωνὸς** + **τίθημι**)· ὁ ἑρμηνεύων τοὺς οἰωνούς, ὁ παρατηρητὴς τῶν οἰωνῶν καὶ ἐξηγητὴς τῶν ὑπὸ τῶν οἰωνῶν παρεχομένων σημείων, τ. ἔ. οἰωνοσκόπος, μάντις.

οἰωνό-δροος, **ον** (**οἰωνὸς**+**θρόος**)· ὁ ἀνήκων (ἀναφερόμενος) εἰς τὸν δροῦν τῶν οἰωνῶν, εἰς τὴν τῶν οἰωνῶν (πτηνῶν) κραυγήν.

οἰωνο-κτόνος, **ον** (**οἰωνὸς**+**κτείνω**)· ὁ φονεύων οἰωνούς (πτηνά).

οἰωνό-μαντις, **-εως,** ὁ καὶ ἡ (**οἰωνὸς**+**μάντις**)· ὁ μαντευόμενος ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κρωγμῶν τῶν πτηνῶν, ὁ οἰωνοσκόπος, ὁ μάντις.

οἰωνο-πόλος, **ον** (**οἰωνὸς** + **πολέω**)· ὁ ἀσχολούμενος περὶ τοὺς οἰωνούς, ἤτοι ὁ συνάγων προφητείας περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κραυγῶν τῶν πτηνῶν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ οἰωνοπόλος** = ὁ οἰωνοσκόπος, ὁ μάντις, πρβλ. καὶ **οἰωνόμαντις καὶ οἰωνιστής.**

οἰωνός, **-οῦ,** ὁ (**οἶος**)· πτηνὸν (ὄρνεον) πετῶν κατὰ μόνας, μεμονωμένον, ὅπως κάμνουν τὰ σαρκοφάγα (γύψ, ἀετός κ. ἄ.). — **II** ἐντεῦθεν, πτηνὸν μαντικόν, προφητικόν, διότι τῶν μεγαλυτέρων αὐτῶν ἁρπακτικῶν ἐξητάζετο ἡ πτῆσις καὶ αἱ κραυγαὶ πρὸς πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος· οὕτω, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ «οἰωνοῦ» διακρίνονται τὰ μεγάλα αὐτὰ ἁρπακτικὰ ἀπὸ τὰ κοινὰ πτηνά, ἅτινα συλλήβδην καλοῦνται **ὄρνιθες.**— **III** αὐτὴ αὐτὴ ἡ συναγομένη μαντεία, ἡ προφητεία, ὁ «οἰωνός», λατ. **auspicium** ἢ **augurium**: **εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης**=μία μαντεία (προφητεία) εἶναι ἡ πασῶν ἀρίστη, τό νὰ μάχεταί τις δηλ. ὑπὲρ τῆς πατρίδος, τ. ἔ. τὸ μάχεσθαι ὑπὲρ πατρίδος εἶναι τὸ καλύτερον ἐχέγγυον διὰ τὴν νίκην, καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τὰ πτηνὰ πρὸς οἰωνοσκοπίαν ‖ **οἰωνοὶ ἀγαθοί** = καλὰ προγνωστικά, καλὰ σημεῖα.

Ἔτυμ.: Ἐκτὸς τῆς ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθείσης παραγωγῆς ἐκ τοῦ **οἶος** ὑποστηρίζονται ὑπὸ νεωτέρων καὶ αἱ ἀκόλουθοι: **οἰωνὸς** ‹ ***οFj-ω-νός**: λατ. **avis,** σανσκρ. **vi-h,** Ζενδ. **vi-š** (πτηνόν)· κατ' ἄλλους **οἰωνὸς** (ἰαπ. ***oisō(u)-no-s** (πρβλ. ὁμηρ. **οἰωνός : νίς**), πρβλ. ἑλλ. **οἶμα** (***οἶσμα**) = δυελλώδης ἐπίδεσις, **οἰμάω,** Ζενδ. **aēšma** (ὀργή, παραφορά) κλπ. ἐκ θέμ. **oisu-,** πρβλ. ἐν μεταπτ. βαθμίδι σανσκρ. **Iṣu-ḥ,** ἑλλ. ***ἴūς** ‹ ***ἰοFὸς** (βέλος)· κατ' ἄλλους ἐξυπακούεται τύπος **ὀἴωνός** ‹ ***ο-isō(u)-no-s** ‹ ***ὀ-** (προθετ., εὐφων.) + σανσκρ. **iṣu-ḥ** (=ἑλλ. ***ἴός**· πρβλ. ἐν **ὀΐομαι, ὀϊστός**).

οἰωνο-σκοπέω, μελ. **-ήσω** (**οἰωνοσκόπος**)· **σκοπῶ** (παρατηρῶ, ἐξετάζω) τοὺς οἰωνούς (τὰς πτήσεις

καὶ κρωγμούς τῶν πτηνῶν) πρὸς συναγωγὴν προγνωστικῶν δ:ά τὸ μέλλον, μαντεύομαι ἐκ τῶν *οἰωνῶν* = ἀσκῶ οἰωνοσκοπίαν, εἶμαι οἰωνοσκόπος· ἐκ τοῦ

οἰωνο-σκόπος, *ον*· ὁ *σκοπῶν* (ἐξετάζων, παρατηρῶν) τοὺς *οἰωνούς* (τὰς πτήσεις δηλ. καὶ κρωγμούς των) καὶ ἐξ αὐτῶν προμαντεύων τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν || ὡς οὐσ. *ὁ οἰωνοσκόπος*= ὅ,τι καὶ νῦν, οἰωνοσκόπος, μάντις, προφήτης (πρβλ. καὶ *οἰωνόμαντις* καὶ *οἰωνιστὴς* καὶ *οἰωνοπόλος*).

οἴως, ἀττ. ἐπίρρ. τοῦ *οἷος* : *οἷος ὢν οἴως ἔχεις*= ὁποῖός τις εἶσαι καὶ «πῶς ἔχεις καταντήσει»!

ὅκα, ποιητ. *ὄκκᾰ*, δωρ. ἀντὶ *ὅτε* (βλ. λ.).

ὈΚΕΛΛΩ, ἀόρ. α' *ὤκειλα*, ἀπρφ. *ὀκεῖλαι*· =*κέλλω*, ναυτικὸς ὅρος, καὶ δή: ‖ μτβτ., ἐπὶ ναυτῶν, ρίπτω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηράν, «τὸ ῥίχνω ἔξω», τὸ κάμνω νὰ προσαράξῃ.— ‖ ἀμτβ. ἐπὶ πλοίου, προσαράσσω, πίπτω εἰς τὴν ξηράν, «πέφτω ἔξω».

Ἔτυμ. : *ὀκέλλω* ⟨ἰαπ. **ὀ-* (βλ. λ.) + *κέλλω* (βλ. λ.).

ὄκη, ἰων. ἀντὶ *ὅπη*.

ὅκ-κᾰ, ἡ ὄκ-κα, ἀντὶ *ὅτε κεν, ὅπως κἀκ κεφαλῆς* ἀντὶ *κατὰ κεφαλῆς*.

ὀκλᾰδίας (ἐνν. *δίφρος*) **-ου,** ὁ (*ὀκλάζω*)· κάθισμα συγκλειόμενον καὶ ἀνοιγόμενον, κάθισμα μὲ συμπτυσσομένους τοὺς πόδας, κάθισμα ἐκστρατείας.

ὈΚΛΑΖΩ, μελ. *-σω*, ἀόρ. α' *ὤκλασα*· πίπτω εἰς τὰ γόνατα, κλίνω τὰ γόνατα, γονατίζω, κυρτοῦμαι, καμπουριάζω ζαρώνω || γενικῶς, κύπτω, κάμπτομαι, καταπίπτω || μτφρ. πίπτω ἀπὸ τὸν κόπον, κάθημαι νὰ ἀναπαυθῶ. 2) μτφρ. ὡσ. χαλαροῦμαι ἀπὸ τὸν κόπον, παραιτοῦμαι ἀπό τι.— ‖ μετ' αἰτ., ἀφίνω (ἢ κάμνω) τι νὰ πέσῃ, τὸ λυγίζω, τὸ κάμπτω, τὸ χαμηλώνω || μτφρ. τὸ ἐλαττώνω, τὸ περιορίζω. [ἀγν. ἐτυμολ.· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τά: *ὀκλαδίας* (ἐνν. *δίφρος*)· *ὀκλαδόν*, *ὀκλάξ*· κατά τινας συγγ. τῷ *κλάω*, ὡς καὶ τοῖς *ἄγκος*, *ἀγκύλος*· πρβλ. καὶ τὸ γερμ. hocken].

ὀκνᾰλέος, α, ον (*ὄκνος*), ποιητ. ἀντὶ *ὀκνηρός*.

ὀκνείω, ποιητ. ἀντὶ *ὀκνέω* (βλ. λ.).

ὀκνέω, ποιητ. *ὀκνείω*· πρτ. *ὤκνειον*· μελ. *-ήσω* (*ὄκνος*)· δειλιῶ, διστάζω ἐκ φόβου, ἀποφεύγω νὰ πράξω τι, διστάζω νὰ τὸ κάμω, δὲν ἀποτολμῶ τι. 2) ἐπὶ ἠθικοῦ φόβου, αἰσχύνης, αἰδοῦς, ἐντρέπομαι νὰ πράξω τι, τὸ ἀποφεύγω ἐξ αἰσθήματος αἰδοῦς. — ‖ ἀπολ., διστάζω, δὲν ἀποφασίζω.

ὀκνηρός, *ά, όν* (*ὄκνος*)· ὁ διστάζων, διστακτικός, δειλός, μὴ ἀποτολμῶν, ἀναποφάσιστος || ἀνέτοιμος || ὡς καὶ νῦν, ὀκνηρός, ἀκαμάτης.

ὍΚΝΟΣ, ὁ· φόβος, δειλία, δισταγμός, διστακτικότης, ἀπροθυμία, ἐνδοιασμός || βραδύτης ἐξ ὀκνηρίας ἢ φόβου ἢ ἐκ σωματικῆς κοπώσεως.

Ἔτυμ.: *ὄκνος*· *ὀκνέω*, *ὀκνείω*· σκοτ. ἐτυμ.· κατά τινας συγγ. τῷ γοτθ. **aha** (= νοῦς), **ahjan** (= νομίζω), παλ-γερμ. **ahta** (=προσοχή), διότι κατ' αὐτοὺς βασικὴ ἔννοια τῆς λέξεως *ὄκνος* εἶναι ἡ ἔννοια τῆς σκέψεως (πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. *ὄμμα*).—Κατ' ἄλλους *ὄκνος* ⟨**Fογκνος* : σανσκρ. **vāñcati** (βαδίζω λοξά, κλονίζομαι), **vaṅkú-ḥ** (κλονούμενος, ἀσθενής), λατ. **vacillo** ⟨ἐκ. ῥ. **vaq-** = κάμπτω, κυρτῶ). Ὑπό τινων θεωρεῖται συγγ. τῷ λατ. **cunc-tari**, καὶ τοῖς σανσκρ. **s'ank, s'ank-é (dubitare, metuere), s'ank-a (dubitatio), s'ank-us (timor).**

ὀκόθεν, ὁκοῖος, ὁκόσος, ὁκότε, ὁκότερος, ὅκου, ἰων. τύποι ἀντὶ τῶν *ὁπόθεν*, *ὁποῖος* κλπ.

ὀκρῐάω (*ὄκρις*)· ποιῶ τι τραχὺ ἢ ὀξύ.— Παθητ. γίνομαι τραχύς, πλήρης προεξοχῶν || μτφρ. ἐκτραχύνομαι, ἐξερεθίζομαι, ἐξαγριώνομαι, λατ. **exasperari.**

ὀκρῐόεις, *εσσα, εν* (*ὄκρις*)· ὁ ἔχων πολλὰς προεξοχάς, γεν. ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν, τραχύς, ἀνώμαλος (ἐπὶ ἀκατεργάστου λίθου).

ὀκριόωντο, ἐπ. ἀντὶ *ὀκριῶντο*, γ' πληθ. πρτ. τοῦ *ὀκριάω*.

ὄκρις, *-ιος, ἡ*· = *ἄκρις, ἄκρα* (βλ. λ.)· ἀνώμαλος προεξοχή, ἀπότομος ὀξυκόρυφος βράχος, ὀδαντωτὴ αἰχμή.— ‖ ὡς ἐπίθ. *ὀκρίς, -ίδος*, ὁ, ἡ·=*ὀκριόεις* (βλ. λ.), ἀνώμαλος, τραχύς.

Ἔτυμ.: *ὄκρις*· *ὀκριόεις*· *ὀκρίς, -ίδος*· *ὀκριάομαι*· *ὀκρί-βᾶς, -αντος* (: *βαίνω*)· παλ-λατ. **ocris,** λατ. **Ocriculum,** ἰρλ. **ochair,** gall. **ochr** (γω ία, χετλος), πρβλ. ἑλλ. *ὀξύς*, ἰαπ. ῥ. ***oq-** (βλ. καὶ ἐν *ἄκαινα*).

ὀ-κρῠόεις, *εσσα, εν* (αὐφων. *ὀ-* + *κρυόεις* = *κρυερός*)· = *κρυερὸς* (βλ. λ.), ψυχρός, «κρύος», ριγηλός, παγωμένος || μτφρ. φρικτός, φρικώδης, τρομερός, φοβερός. [κατά τινας τῶν νεωτέρων τὸ ἐν ἀρχῇ *ὀ-* ὀφείλεται εἰς ἐσφαλμένον συλλαβισμὸν ἐν περιφράσεσιν, οἷαι αἱ ἐν Ἰλ. Ζ 344 *κακομηχάνοο κρυοέσσης*, ἢ Ἰλ. Ι 64 *ἐπιδημίοο κρυόεντος*].

ὀκτά-βλωμος, *ον* (*ὀκτὼ*+*βλωμός*)· ὁ συνιστάμενος ἐξ ὀκτὼ τεμαχίων (κυρ. ἀπὸ ὀκτὼ δαγκωματιές) ‖ *ὀκτάβλωμος ἄρτος*=ἄρτος («καρβέλι») διηρημένος δι' ἐγκοπῶν (ἤδη πρὸ τῆς ὀπτήσεως) εἰς ὀκτὼ ἴσα μέρη (τριγωνικὰ τεμάχια).

ὀκτᾰ-δάκτῠλος *ον* (*ὀκτὼ* + *δάκτυλος*)· ὁ ἔχων ὀκτὼ δακτύλους ‖ ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος ὀκτὼ δακτύλων.

ὀκτᾰ-ήμερος, *ον* (*ὀκτὼ* + *ἡμέρα*)· ὁ ὀκτὼ ἡμερῶν ‖ δι' ὀκτὼ ἡμέρας ‖ κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν.

ὀκτᾰκις, ἐπίρ. (*ὀκτώ*)· ὀκτὼ φοράς.

ὀκτᾰκισ-μύριοι, αι, α· ὀκτὼ μυριάδες, ὀγδοήκοντα χιλιάδες.

ὀκτᾰκισ-χίλιοι, αι, α· ὀκτὼ χιλιάδες ‖ ἐν χρήσει καὶ καθ' ἑν.: *ἵππος ὀκτακισχιλίη* = *ὀκτακισχίλιοι ἱππεῖς*.

ὀκτά-κνημος, *ον* (*ὀκτὼ* + *κνήμη*)· ἐπὶ τροχοῦ, ὁ ἔχων ὀκτὼ κνήμας (δηλ. *ἀκτῖνας*).

ὀκτᾰκόσιοι, αι, α (*ὀκτώ*)· ὅ,τι καὶ νῦν.

ὀκτᾰ-μηνος, *ον* (*ὀκτὼ*+*μήν*)· ὁ ἡλικίας ὀκτὼ μηνῶν, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸν ὄγδοον μῆνα.

ὀκτᾰ-πεδος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *ὀκτάπους*.

ὀκτᾰ-πλάσιος, *α, ον*, καὶ **ὀκτάπλᾰσίων,** *ον*, γεν. *-ονος* (*ὀκτώ*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀκταπλάσιος, ὀκτὼ φορὰς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος, λατ. **octuplus.**

ὀκτᾰ-πόδης, -ου, ὁ (*ὀκτὼ*+*πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος (πλάτος) ὀκτὼ ποδῶν ‖ ὁ ἔχων ὀκτὼ πόδας.

ὀκτᾰ-πους, *-οδος, ὁ, ἡ*, οὐδ. **-πουν,** τὸ (*ὀκτὼ*+*πούς*)· ὁ ἔχων ὀκτὼ πόδας.— ‖ ὁ ὀκτὼ ποδῶν μήκους.

ὀκτᾰ-ῥριζος, *ον* (*ὀκτὼ*+*ῥίζα*)· ὁ ἔχων ὀκτὼ ῥίζας ‖ ἐπὶ τῶν κεράτων ἐλάφου, τὰ ἔχοντα ὀκτὼ ἄκρα (αἰχμάς), τ. ἔ. κλαδίσκους.

ὀκτᾰ-ῥρυμος, *ον* (*ὀκτὼ*+*ῥυμός*)· ἐπὶ ἁρμάτων, τὸ ἔχον ὀκτὼ ρυμούς, ἢ μᾶλλον τὸ διεσκευασμένον κατὰ τρόπον ὥστε νὰ σύρεται ἀπὸ ὀκτὼ ζεύγη ἵππων ἢ βοῶν.

ὀκτᾰ-τονος, *ον* (*ὀκτὼ*+*τείνω*)· ἐπὶ τοῦ πολύποδος («χταποδιοῦ»), *ὀκτάτονοι ἕλικες* = οἱ ὀκτὼ πλόκαμοι, τοὺς ὁποίους ἐκτείνει ὁ πολύπους πρὸς ἁρπαγὴν τῆς λείας του.

ὈΚΤΩ', οἱ, αἱ, τά, ἄκλ., ὡς καὶ νῦν, ὀκτώ, «ὀχτώ», λατ. **octo.**

Ἔτυμ. : *ὀκτὼ* (ἐν διακλ. Ἡρακλ. καὶ *ὀκτὼ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *ἕξ*, *ἑπτά*· ἐν διακλ. Ἡλ. καὶ *ὀπτὼ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑπτά*, Βοιωτ. *ὀκτό*, Λεσβ. *ὀκτο-και-δέκατος*, ὅπως τὸ *δύο*, μετὰ βραχέος **ο**, ὀφειλομένου πιθ. εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑπτά*)· *ὀκτὼ*= Βεδ. **aṣṭá (aṣṭāú)**, Ζενδ. **aštа**, λατ. **octō**, ἰρλ. **ocht**, gall. **wyth**, bret. **eiz** (⟨**oktī*, καὶ ἀρχαιότ. ***oktū**, ***oktō**), γοτθ. **ahtau**, παλ-γερμ. **ahto**, παλ-norr. **átta**, πρβλ. λιθ. **asztuni**, ἀρμ. **uth** (⟨**opto* μετὰ **p** ληφθέντος ἐκ τοῦ ***septm̥**), ἀλβ. **tete** (***ste-te**)· πάντα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὸ ἰαπ. ***oktō'(u)** (τύπος δυϊκοῦ). Ἐν συνθέτοις *ὀκτω*— (π.χ. *ὀκτώ-πους* = σανσκρ. **aṣṭa-pad-**, λεσβ. *ὀκτω-κόσιοι*), ἀλλὰ καὶ *ὀκτα*—, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *ἑπτά* κλπ. (π. χ. *ὀκτά-πους*, *ὀκτα-κόσιοι*, δωρ. *ὀκτα-κάτιοι*, καὶ *ὀκτ-ήρης* κατὰ τὸ *ἑπτ-ήρης*). Βλ. καὶ ἐν *ὄγδοος*.

ὀκτω-δάκτῠλος, *ον*· βλ. *ὀκταδάκτῠλος*.

ὀκτω-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ.· δεκαοκτώ.

ὀκτω-και-δεκά-δραχμος, *ον* (*ὀκτωκαίδεκα*+*δραχμή*)· ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν δεκαοκτὼ δραχμῶν.

ὀκτω-και-δέκᾰτος, *η, ον*· ὁ δέκατος ὄγδοος || *ἡ ὀκτωκαιδεκάτη* (ἐνν. *ἡμέρα*)=ἡ δεκάτη ὀγδόη.

ὀκτω-και-δεκ-έτης, *-ου,* ὁ (*ὀκτωκαίδεκα*+*ἔτος*).

ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκαοκτὼ ἐτῶν, ὁ ἄγων τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του.—θηλ. ***ὀκτωκαιδεκέτις, -ιδος***, ἡ.

ὀκχέω, ποιητ. τύπος τοῦ ***ὀχέω*** (βλ. λ.)· φέρω, ἀν· ἔχω, στηρίζω, βαστάζω ‖ μεταφέρω.

ὄκχος, ὁ, ποιητ. τύπος τοῦ ***ὄχος*** (βλ. λ.), τὸ ὄχημα, τὸ ἅρμα, λατ. **vehiculum, currus.**

ὄκως, ἰων. ἀντὶ ***ὅπως.***

ὄκωχα, πανάρχ. καὶ μὴ ἐν χρήσει **πρκ.** τοῦ ***ἔχω***· ἐξ αὐτοῦ ὁ ἀπαντῶν παρ' Ὁμήρῳ σύνθ. ***δυΰκ. συν-οχωκότε,*** καὶ ***ὀκωχή,*** καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ***ὀκωχεύω*** (= ἔχω, συνέχω) [δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ ἐν ὁμηρ. ***ἐ-ώκατο*** καὶ ἀττ. ***ἀν-οκωχή***].

ὀλβίζω, μελ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ῐ̱̂ω***· ἀόρ. α' ***ὤλβισα.***— Παθητ., ἀόρ. α' ***ὠλβίσθην***· πρκ. ***ὤλβισμαι*** (***ὄλβος***)· καθιστῶ τινα ***ὄλβιον*** (εὐδαίμονα, εὐτυχῆ) ‖ θεωρῶ τινα εὐδαίμονα, τὸν μακαρίζω, τὸν «καλοτυχίζω» (συνών. τῷ ***μακαρίζω, εὐδαιμονίζω***).

ὀλβιο-δαίμων, ***-ονος,*** ὁ, ἡ, (***ὄλβιος*** + ***δαίμων***)· ὁ ἔχων καλὸν ***δαίμονα*** (κυρ. ***ὁ ὄλβιος κατὰ τὸν δαίμονα***), τ. ἔ. ὁ ἔχων καλὴν τύχην, «καλότυχος», μακάριος, εὐδαίμων.

ὀλβιό-δωρος, ***ον*** (***ὄλβιος***+***δῶρον***)· ***ὁ δωρούμενος ὄλβον,*** τ. ἔ. ὁ χαρίζων, παρέχων, εὐτυχίαν, γενναιόδωρος, μεγαλόδωρος.

ὀλβιο-δώτης ἢ **ὀλβιοδότης,** ***-ου,*** ὁ (***ὄλβιος*** + ***δίδωμι***)· ***ὁ διδοὺς ὄλβον,*** ὁ δοτὴρ (χορηγὸς) εὐδαιμονίας, συν. τῷ ***ὀλβιόδωρος*** (βλ. λ.).

ὀλβιο-εργός, ***ὀν*** (***ὄλβιος***+***ἔργω***)· ὁ καθιστῶν τινα ὄλβιον (εὐτυχῆ, εὐδαίμονα).

ὀλβιό-μοιρος, ***ον*** (***ὄλβιος***+***μοῖρα***)·=***ὀλβιοδαίμων*** (βλ. λ.), ὁ ἔχων ὀλβίαν (εὐτυχῆ) μοῖραν, «καλότυχος», «καλομοίρης».

ὄλβιος, (α), ***ον*** (***ὄλβος***)· ὁ πλήρης ὄλβου, μακάριος, εὐτυχής, ὁ εὐλογημένος (ἐκ Θεοῦ προικισμένος) μὲ ἐγκόσμια (ὑλικὰ) ἀγαθά, εὐτυχής, πλούσιος, λατ. **beatus** ‖ γενικῶς, μακάριος, εὐλογημένος ἀνωθεν, εὐδαίμων ‖ παρ' Ὁμ. μόνον τὸ οὐδ. πληθ. ἐν χρήσει ἐπὶ πραγμ.: ***ὄλβια διδόναι*** = χαρίζειν (παρέχειν) πλούσια δῶρα ‖ ***δῶρα ὄλβια ποιεῖν***=καθιστᾶν τὰ δῶρα εὐλογημένα (τ. ἔ. πρόξενα εὐτυχίας) ‖ τὸ οὐδ. πληθ. κεῖται καὶ ὡς ἐπίρ.: ***ὄλβια ζώειν*** = ζῆν ὀλβίως (εὐτυχῶς). Ἀνώμ. ὑπερθ. ***ὄλβιστος, η, ον*** (ἐσχηματισμένον κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ ***ὄλβος,*** ὡς τὰ ***αἴσχιστος, κέρδιστος*** ἐκ τῶν ***αἶσχος, κέρδος***) ‖ ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ τὸ ὁμαλὸν ὑπερθ. ***ὀλβιώτατος.***—ἐπίρ. ***ὀλβίως.***

ὀλβιό-φρων, ***-ονος,*** ὁ, ἡ (***ὄλβιος***+***φρήν***)· ὁ φρονῶν τὰ τῶν ὀλβίων, ὅστις συμπαθεῖ τοὺς εὐτυχεῖς καὶ εἶναι μέ τὸ μέρος των ‖ ὁ εὐτυχὴς τὸν νοῦν, ὁ ἔχων μακάρια καὶ εὐτυχῆ φρονήματα.

ὄλβιστος, ***η, ον,*** ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ ***ὄλβιος.***

ὀλβίως, ἐπίρ. τοῦ ***ὄλβιος***· εὐτυχῶς, μακαρίως.

ὀλβο-δοτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καὶ ***ὀλβοδότης, -ου,*** ὁ, θηλ. ***ὀλβοδότειρα,*** ἡ (***ὄλβος***+***δίδωμι***)· ὁ δοτὴρ ὄλβου, ὁ διδοὺς (ὁ παρέχων) ὄλβον (πλοῦτον, εὐτυχίαν, εὐδαιμονίαν).

"ΟΛΒΟΣ, ***-ου,*** ὁ· εὐτυχία, εὐδαιμονία, μακαριότης ‖ ἰδίως ἐπὶ ὑλικῶν ἀγαθῶν, πλοῦτος, ἀφθονία, ὑλικὴ εὐημερία.

Ἔτυμ.: θεωρεῖται σκοτειν. ἐτυμολ.· κατὰ τοὺς ἀρχαίους παράγεται ἐκ τῶν ***ὅλος***+***βίος*** (οἱονεὶ ***ὄλβος*** = ἡ δι' ὅλου τοῦ βίου διαρκοῦσα εὐτυχία)· ὑποστηρίχθη ὡσαύτως καὶ ἡ ἐκ τοῦ ***ἀλφεῖν*** παραγωγή, ἀλλὰ λίαν ἀπιθάνως βεβαίως. Κατ' ἄλλους εἶναι συγγ. τῷ ***οὖλω*** (βλ. λ.), πρβλ. ***οὖλε*** (= χαῖρε) = λατ. **salve,** ***ὀλ-βο-ς : salvus : salus : οὖλος : ὁλοός : ὁλοός.*** Δίαν ἀμφίβολα ὅμως πάντα ταῦτα.

ὀλβο-φόρος, ***ον*** (***ὄλβος***+***φέρω***)· ὁ φέρων (προκαλῶν, γεννῶν) ὄλβον (εὐδαιμονίαν, πλοῦτον).

ὀλέεσθαι, ἰων. ἀντὶ ***ὀλεῖσθαι,*** ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέεσκε, ἰων. γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέθριος, (α), ***ον*** (***ὄλεθρος***)· δ,τι καὶ νῦν, ὀλέθριος, καταστρεπτικός, δανατηφόρος ‖ ***ἐλέθριον ἦμαρ*** = ἡ ἡμέρα τοῦ ὀλέθρου, ἡμέρα τῆς καταστροφῆς ‖ μετὰ γεν. ***γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι φίλων*** = οἱ γάμοι τοῦ Πάριδος οἱ προξενήσαντες ὄλεθρον εἰς τοὺς φίλους του.— ‖ παθητ., κατεστραμμένος, χαμένος, ἀπολωλώς. 2) ἄθλιος, οὐτιδανός.

ὄλεθρος, ὁ (***ὄλλυμι***)· δ,τι καὶ νῦν, ὄλεθρος, καταστροφή, ἀπώλεια, θάνατος ‖ ***οὐκ εἰς ὄλεθρον;*** (ἐνν. ***ἐρρήσεις;***) = «δὲν πᾶς νὰ χαθῇς;» «δὲν θὰ πᾶς κατὰ διαβόλου;» εἶναι θηλ. συνών. τῷ ***οὐκ ἐς κόρακας;*** (πρβλ. τὸ ***ἔρρ' ἐς κόρακας***)· ἰσοδυναμεῖ δὲ ἡ ἀρνητικὴ αὐτὴ ἐρώτησις (μετὰ τοῦ ἐξυπακουομένου μέλλοντος ὁριστ.) πρὸς ἔντονον Προστακτικὴν («πήγαινε στὸ διάβολο, χάσου ἀπ' ἐμπρός μου» — «γκρεμοτσακίσου, φύγε ἀπὸ μπροστά μου»).— ‖ ὡς τὸ λατ. **pernicies** καὶ **pestis** (μετὰ ἐνεργ. σημ.), τὸ πρᾶγμα τὸ προκαλοῦν ὄλεθρον καὶ καταστροφήν, π. χ. λοιμός κ.τ.ὅ.

Ἔτυμ.: ***ὄλεθρος· ὀλέθριος· ὀλέκω· ὀλετήρ· ὄλλυμι*** (****ὀλ-νῡ-μι***)**:** λατ. **ab-oleō**· πάντα ταῦτα συνανήκουσιν ἐτυμολογικῶς.

ὀλεῖ, ὀλεῖται, β' καὶ γ' ἑν. μέλλ. τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέκρανον, τό·=***ὠλέκρανον*** (βλ. λ.).

'ΟΛΕ'ΚΩ, μόνον κατ' ἔνεστ. καὶ παρατ. ἐν χρήσει, πρτ. ***ὄλεκον*** (ἄνευ αὐξήσ.), παράλλ. τύπος τοῦ ***ὄλλυμι***· φθείρω, καταστρέφω, ἐξαφανίζω, φονεύω.— Παθητ., χάνομαι, ἀφανίζομαι, ἀποθνήσκω.

ὀλέσαι, ὀλέσας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέσειε, γ' ἑν. Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλεσ-ήνωρ, ***-ορος,*** ὁ, ἡ (***ὄλλυμι***+***ἀνήρ***)· ὁ καταστρέφων τοὺς ἄνδρας, ὁ φονεύων τοὺς ἄνδρας, ἀνδροφόνος.

ὀλέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλεσί-θηρ, ***-ηρος*** ὁ, ἡ (***ὄλλυμι***+***θήρ***)· ὁ φονεύων τὰ θηρία.

ὀλεσί-μ-βροτος, ***ον*** (***ὄλλυμι*** + ***βροτός***)· ὁ καταστρέφων, ἀφανίζων, φονεύων, τοὺς βροτούς (τοὺς θνητούς).

ὀλεσι-τύραννος, ***ον,*** καὶ ποιητ. **ὀλεσσιτύρ—** (***ὄλλυμι***+***τύραννος***)· ὁ καταστρέφων (ἀφανίζων, φονεύων) τὸν τύραννον (ἢ τοὺς τυράννους).

ὀλέσκω, παράλλ. τύπος τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέσσαι, ὀλέσσας, ἐπ. ἀντὶ ***ὀλέσαι, ὀλέσας.***

ὄλεσσε, ἐπ. ἀντὶ ***ὤλεσε,*** γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέσσει, ἐπ. ἀντὶ ***ὀλέσει,*** γ' ἑν. μέλ. τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέσω, μέλ. τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλέτειρα, ἡ, θηλ. τοῦ ***ὀλετὴρ*** (βλ. λ.)· ἡ φόνισσα.

ὀλετήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***ὄλλυμι***)· ὁ καταστροφεύς, ὁ φονεύς.

ὀλέτις, ***-ιδος.*** ἡ·=***ὀλέτειρα*** (βλ. λ.).

ὄληαι, ὄληται, δ' καὶ γ' ἑν. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ὄλλυμι.***

ὀλῑγᾶκις, ἐπίρρ. (***ὀλίγος***)· ὀλίγας μόνον φοράς, σπανίως.

ὀλῑγ-άμπελος, ***ον*** (***ὀλίγος*** + ***ἄμπελος***)· ὁ ὀλίγας μόνον ἔχων ἀμπέλους.

ὀλῑγ-ανδρέω (***ὀλίγανδρος***)· ἔχω ὀλίγους μόνον ἄνδρας.

ὀλῑγ-ανδρία, ἡ (***ὀλιγανδρέω***)· ἡ ὕπαρξις ὀλίγων ἀνδρῶν (ἀνθρώπων), ὀλιγανθρωπία, λειψανδρία.

ὀλῑγ-άνδρος, ***ον*** (***ὀλίγος*** + ***ἀνήρ***)· ὁ ἔχων ὀλίγους ἄνδρας, ὁ ἔχων ἐλλειψιν ἀνδρῶν.

ὀλῑγ-ανθρωπία, ἡ (***ὀλιγάνθρωπος***)· δ,τι καὶ νῦν, ἡ ὕπαρξις ὀλίγων ἀνθρώπων, ἡ ἔλλειψις ἀνθρώπων.

ὀλῑγ-άνθρωπος, ***ον*** (***ὀλίγος***+***ἄνθρωπος***)· ὁ ἔχων ὀλίγους μόνον ἀνθρώπους.

ὀλῑγ-αρχέομαι, παθητ. (***ὀλίγοι***+***ἄρχω***)· ἄρχομαι ὑπὸ ὀλίγων, εἶμαι ὑπήκοος μιᾶς ὀλιγαρχίας, διατελῶ ὑπὸ ὀλιγαρχίαν, διέπομαι ὑπὸ ὀλιγαρχικοῦ πολιτεύματος.

ὀλῑγ-αρχία, ἡ (***ὀλιγαρχέομαι***)· δ,τι καὶ νῦν, ἡ ὑπὸ ὀλίγων προσώπων (ἢ ὀλίγων οἰκογενειῶν) διακυβέρνησις.

ὀλῑγ-αρχικός, ***ή, όν*** (***ὀλιγαρχία***)· ὁ ἀνήκων (ἢ, ἁρμόζων) εἰς ὀλιγαρχίαν ‖ ὁ ρέπων (κλίνων) πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν, ὁ συμπαθῶν τὸ ὀλιγαρχικὸν πολίτευμα, ὁ ὀλιγαρχικὸς (ὡς καὶ νῦν λέγεται).

ὀλῑγ-αύλαξ, ***-ακος,*** ὁ, ἡ (***ὀλίγος*** + ***αὖλαξ***)· ὁ ὀλίγας αὔλακας ἔχων, τ. ἔ. ὁ παρέχων (ἢ περιέχων) ὀλίγην μόνον ἀρόσιμον (θηλ. κατάλληλον πρὸς καλλιέργειαν) γῆν (ἔκτασιν γῆς).

ὀλῐγᾰχόθεν, ἐπίρ. (**ὀλίγος**)· ἐξ ὀλίγων τινῶν μερῶν ‖ μετὰ γεν., **ὀλιγαχόθεν τῆς Ἀσίης** = ἐξ ὀλίγων μερῶν τῆς Ἀσίας.

ὀλῐγη-πελέων, -**έουσα** (**ὀλιγηπελής**), μτχ. τύπος, ὡσεὶ ἐξ ἐν. **ὀλιγηπελέω**· ὁ ὀλίγην (μικράν) μόνον δύναμιν ἔχων, ἀδύνατος, ἀσθενής.

ὀλῐγη-πελής, ἐς (**ὀλίγος**+**πέλομαι**)· ἀσθενής, ἀνίσχυρος· ἐξ αὐτοῦ τό

ὀλῐγη-πελίη, ἡ, ἰων. -**ίη** (**ὀλιγηπελής**)· ἀδυναμία, λιποψυχία, λατ. **imbecillitas**.

ὀλῐγήριος, ον=**ὀλίγος** (βλ. λ.), ὅ,τι καὶ νῦν, ὀλίγος, μικρός.

ὀλῐγ-ηροσίη, ἡ (**ὀλίγος**+**ἄροσις**)· ἡ ἔλλειψις ἀροσίμου γῆς, ἡ ὕπαρξις μικρᾶς ἐκτάσεως ἀροσίμου γῆς.

ὀλῐγη-σίπῡος, ον (**ὀλίγος** + **σῖπύα**)· ὁ ἔχων ὀλίγον σῖτον ‖ ὁ ἔχων μικρὰν σιταποθήκην.

ὀλίγιστος, η, ον· ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ **ὀλίγος**.

ὀλῐγο-γονία, ἡ· τὸ γεννᾶν (τίκτειν) ὀλίγα (ἀντίθ. τῷ **πολυγονία**), ὀλιγοπαιδία ‖ γλισχρότης (ἀνεπάρκεια) τῆς παραγωγῆς, ἀκαρπία ‖ στείρωσις, ἀγονία· ἐκ τοῦ

ὀλῐγό-γονος, ον (**ὀλίγος**+***γένω**)· ὁ ὀλίγα γεννῶν, παράγων ‖ ἄγονος, ἄκαρπος, λατ. **infoecundus**.

ὀλῐγο-δρᾰνέων, έουσα (**ὀλιγοδρανής**)· μτχ. τύπος ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **ὀλιγοδρανέω**· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πράξῃ περὰ ὀλίγα μόνον, ἀδύνατος, ἀσθενής.

ὀλῐγο-δρᾰνής, ἐς (**ὀλίγος**+**δραίνω, δράω**)· ὁ ὀλίγην δύναμιν ἔχων, ἀσθενής· ἐξ αὐτοῦ τό

ὀλῐγο-δρᾰνία, ἡ (**ὀλιγοδρανής**)· ἀσθένεια, ἀδυναμία.

ὀλῐγο-έτης, ες, καὶ **ὀλῐγοετής, ὲς** (**ὀλίγος**+**ἔτος**)· ὁ ὀλίγων ἐτῶν ὤν· ἐξ αὐτοῦ τό

ὀλῐγο-ετία, ἡ (**ὀλιγοέτης**)· ἡλικία ὀλίγων ἐτῶν, νεότης.

ὀλῐγό-ξῠλος, ον (**ὀλίγος**+**ξύλον**)· ὁ ἔχων ὀλίγα ξύλα, θαμνώδης.

ὀλῐγό-πιστος, ον (**ὀλίγος**+**πίστις**)· ὁ ὀλίγην πίστιν ἔχων.

ὈΛΙΓΟΣ, η, ον· ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ ποσότητος, ὀλίγος, μικρός, σπάνιος, ἀντίθ. τῷ **πολύς**.— Εἰς πόλεις διοικουμένας κατὰ τὸ ὀλιγαρχικὸν πολίτευμα οἱ διαχειριζόμενοι τὰ κοινὰ ἐκαλοῦντο **οἱ ὀλίγοι**, ἐν ἀντιθέσει πρὸς **τὸ πλῆθος** ἢ **τοὺς πολλούς** (δηλ. τὸν λαόν, τὸν **Δῆμον**). **2)** μετ. ἀπρφ., πολὺ ὀλίγος διὰ νὰ πράξῃ τι, ὀλιγώτερος ἀπό ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ νὰ πράξῃ τίς τι.— **II** ἐπὶ μεγέθους, μικρός, ὀλίγος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **μέγας** ‖ τὸ οὐδ. **ὀλίγον** ὡς ἐπίρ., ὡς καὶ νῦν, ὀλίγον, ὀλίγον τι, ἔν τινι μέτρῳ, ἔν τινι βαθμῷ ‖ ὡς ἐπίρ. καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν σημ. κεῖται ὡσ. καὶ ἡ δοτ. **ὀλίγῳ**.— **III** εἰδικαὶ φράσεις: **ὀλίγου δεῖ**=ὀλίγον μόνον λείπει, ὀλίγον ὑπολείπεται, τ. ἔ. σχεδόν, παρ' ὀλίγον ‖ μετ' ἀπρφ.: **ὀλίγον ἐδέησε καταλαβεῖν** = ὀλίγον ἔλλειψε νὰ καταλάβῃ, παρ' ὀλίγον νὰ καταλάβῃ, σχεδὸν κατέλαβε ‖ ἐντεῦθεν, **ὀλίγου** (ἁπλῶς παραλειπομένου τοῦ **δεῖ**)=σχεδόν, παρ' ὀλίγον. **2) δι' ὀλίγου** (ἐνν. **χώρου**)=εἰς ὀλίγην (εἰς μικράν) ἀπόστασιν ‖ **δι' ὀλίγου** (ἐνν. **χρόνου**) = ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον, ἀμέσως ἔπειτα.— ἀλλ' ὅμως **δι' ὀλίγων** = μὲ ὀλίγας λέξεις. **3) ἐν ὀλίγῳ** (ἐνν. **χώρῳ**)=ἐντὸς μικρᾶς περιοχῆς ‖ **ἐν ὀλίγῳ** (ἐνν. **χρόνῳ**)=ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, ταχέως, ἐν τάχει ‖ ἐνίοτε **ἐν ὀλίγῳ**=**ὀλίγου**=σχεδόν, παρ' ὀλίγον. **4) ἐς ὀλίγον**=**παρ' ὀλίγον**=ὅ,τι καὶ νῦν, παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρόν, μικροῦ δεῖν. **5) κατ' ὀλίγον** = ὀλίγον κατ' ὀλίγον ‖ συχνὰ ὅμως τὸ ἐπίθ. τίθεται κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθ. τοῦ οὐσ., τὸ ὁποῖον προσδιορίζει: **οὗτοι κατ' ὀλίγους γιγνόμενοι ἐμάχοντο** = οὗτοι ἐμάχοντο κατὰ μικρὰς ὁμάδας (κυρ. σχηματίζοντες ἑκάστοτε μικρὰς ὁμάδας). **6) παρ' ὀλίγον** = **ὀλίγου** =ὀλίγον ἔλλειψε νὰ..., παρ' ὀλίγον νά... .— **IV** Βαθμοὶ συγκρίσεως: **μείων, ον,** γεν. -**ονος, ἥσσων, ον,** γεν. -**ονος,** ὡς ἐπίσης καὶ **ἐλάσσων, ον,** γεν. -**ονος**. **2)** ὑπερθ. **ὀλίγιστος, η, ον** ‖ ἡ γεν. **ὀλιγίστου** κεῖται καὶ ὡς ἐπιρρ. (ὁλ. **ὀλίγος** III) = παρὰ ἐλάχιστόν τι, «παρὰ τρίχα» ‖ ὡς ἐπίρ. κεῖται **ἐνίοτε καὶ ἡ αἰτ. ὀλίγιστον**=λατ. **minime**=ἐλάχιστα.

Ἔτυμ.: ὀλίγος, συγκρ. **ὀλίζων** (καὶ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. **ὀλείζων** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθ. **μείζων**), ὑπερθ. **ὀλίγιστος**· πρβλ. καὶ ὅσα λέγονται ἐν λ. **λοιγός**.— Τὰ ἰων. **ὀλιγηπελίη, ὀλιγηπελέων, ὀλιγηπελὴς** (**ὀλίγος** + ***ἀπελο-** (δύναμις), πρβλ. Ἡσυχ. «**ἀν-απελάσας**· **ἀναρρωσθείς**», «**ἀνηπελίη**· **ἀσθένεια**», ἰων. **νηπελέω** (= εἶμαι ἀνίσχυρος), **εὐηπελής, εὐηπελία** (=εὐημερία), **κακηπελέων, κακηπελία**, πρβλ. καὶ παλ-norr. **afl** (δύναμις, βοήθεια), παλ-γερμ. **abalǫn** (ἔχω δύναμιν). — **ὀλίγ-ωρος, ὀλιγ-ωρίᾱ** (=ἀμέλεια), **ὀλιγ-ωρέω** (= ὀλίγον ἀνησυχῶ, πρβλ. **πολυωρέω**) : **ὥρα** (ὁλ. λ.).— Πρβλ. καὶ σανσκρ. **lis'**, **lis'-yê** (=**parvus fio**), ἐπιθ. **les'-as** (**parvus, paucus**), ἀρχ-πρωσ. **lik-rets** (ὀλίγον)· κατὰ ταῦτα τὸ **ὀ-** εἶναι εὐφων. προθεμ., πρβλ. δὲ καὶ Ἡσυχ. **λιζὸν** (γραπτ. **λίζον**) = **ἔλασσον, λιζῶνες** (**λίζονες**)=**ἐλάττονες**.

ὀλῐγο-στῐχία, ἡ· τὸ συνίστασθαι ἐξ ὀλίγων στίχων, τὸ ἔχειν ὀλίγους στίχους· ἐκ τοῦ

ὀλῐγό-στῐχος, ον (**ὀλίγος**+**στίχος**)· ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ὀλίγων στίχων, ὁ ἔχων ὀλίγους στίχους.

ὀλῐγοστός, ή, όν (**ὀλίγος**)· εἷς ἐξ ὀλίγων (ἀντίθ. τῷ **πολλοστός**).— **II** ὡς τὸ **ὀλίγιστος**, ἐλάχιστος.

ὀλῐγότης, -**ητος,** τὸ (**ὀλίγος**)· τὸ ὀλίγον, ἀντίθ. τῷ **πλῆθος**, ὀμικρότης, σπάνις ‖ φαυλότης, μηδαμινότης, λατ. **paucitas**.

ὀλῐγο-τροφέω (**ὀλιγοτρόφος**)· τρέφω ὀλίγον (μὲ ὀλίγην τροφήν), δίδω (παρέχω) ὀλίγην τροφήν.

ὀλῐγο-τρόφος, ον (**ὀλίγον**+**τρέφω**)· ὁ τρέφων δι' ὀλίγης τροφῆς.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ λαμβάνων ὀλίγην τροφήν, ὁ τρώγων ὀλίγον.

ὀλῐγο-φῐλία, ἡ· ἡ ὀλιγότης φίλων, ἐλλειψις φίλων, τὸ ἔχειν ὀλίγους φίλους (ἀντίθ. τῷ **πολυφιλία**).

ὀλῐγο-χρόνιος, (α), **ον** (**ὀλίγος** + **χρόνος**)· ὁ ὀλίγον μόνον χρόνον διαρκῶν, ὁ μικρᾶς διαρκείας, βραχυχρόνιος.— **II** ὁ ἐντὸς μικροῦ μόνον διαστήματος συμβαίνων.

ὀλῐγο-ψῡχέω (**ὀλιγόψυχος**)· εἶμαι ολιγόψυχος, εἶμαι δειλός ‖ λιποψυχῶ.

ὀλῐγο-ψῡχία, ἡ (**ὀλιγοψυχέω**)· τὸ νὰ εἶναί τις ὀλιγόψυχος, ἡ μικροψυχία, ἡ δειλία ‖ λιποψυχία.

ὀλῐγό-ψῡχος, ον (**ὀλίγος** + **ψυχή**)· μικρόψυχος, ὀλιγόκαρδος, δειλός, λιπόψυχος.

ὀλῐγ-ῶλαξ, -**ᾶκος, ὁ, ἡ**=**ὀλιγαῦλαξ** (βλ. λ.).

ὀλῐγ-ωρέω, μελ. -**ήσω** (**ὀλίγωρος**)· κυρ. **ὀλίγην ὥραν** (τ. ἔ. **φροντίδα**) **ἔχω**, ὀλίγον φροντίζω περί τινος, παραμελῶ τι(να) (μετὰ γεν.). **2)** ἀπολ. δὲν προσέχω.

ὀλῐγ-ωρία, ἡ (**ὀλιγωρέω**)· τὸ φροντίζειν ὀλίγον (ἐλάχιστα, οὐδόλως), παραμέλησις, ἀμέλεια, ἀδιαφορία ‖ περιφρόνησις, μικρὰ (ἐλαχίστη, σύδεμία) ἐκτίμησις.

ὀλῐγ-ωρος, ον (**ὀλίγος**+**ὥρα**)· ὁ ὀλίγον (ἢ ἐλάχιστα, σχεδὸν οὐδόλως) φροντίζων, ὁ ἀμελής, ὁ παραμελῶν, ὁ ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος ‖ ὁ πολὺ ὀλίγον ἐκτιμῶν τινα, ὁ περιφρονῶν, καταφρονῶν, περιφρονητικός.

ὀλῐγώρως, ἐπίρ. τοῦ προηγ. **ὀλίγωρος**· μετὰ ὀλιγωρίας, ἀφροντίστως, ἀμελῶς, ἄνευ προσοχῆς, ἀπερισκέπτως ‖ **ὀλιγώρως ἔχω** (ἢ **διάκειμαι**) = **ὀλιγωρῶ**, παραμελῶ, δὲν προσέχω, εἶμαι ἀδιάφορος, ἀδιαφορῶ.

ὀλίγως, ἐπίρ. τοῦ **ὀλίγος** (βλ. λ).

ὀλισθάνω, εἶτα καὶ **ὀλισθαίνω**· μελ. **ὀλισθήσω**· ἀόρ. α' **ὤλισθησα**· πρκ. **ὤλισθηκα**· ἀόρ. β' **ὤλισθον**, μτχ. **ὀλισθών**, ἀπρφ. **ὀλισθεῖν** (**ὄλισθος**)· ὡς καὶ νῦν, ὀλισθαίνω, γλιστρῶ, πίπτω ἀποτόμως ‖ **νηὸς ὀλισθών** =γλιστρήσας ἀπὸ τὸ πλοῖον.

Ἔτυμ.: ὀλισθάνω· ὀλισθηρός· ὄλισθος (-**σθ**-(**dh-l-**): παλ-γερμ. **slito** (νεογερμ. **schlitten**), παλ-norr. **sledi**, μεσ-αγγλ. **slede**, ἀγγλ-σαξ. **slidor** (λεῖος, γλιστερός), **slidan** (γλιστρῶ), μεσ-ιρλ. **slīdet** (=**ὄλισθος**), λιθ. **slidùs** (=γλιστρῶν), **sly'stu, sly'sti** (γλιστρῶ), λεττ. **slidas** (σανδάλιον), παλ-σλαυ. **slĕdŭ** (ἴχνος), πιθ. σανσκρ. **srē'dhati** (=περιπλανῶμαι)· ἐν πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἴαπ. ***(s)lidh-**, κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ ***(s)li-**· βλ. καὶ **ἐν ὀλιβρόν**. Ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. παράγαν-

ται καὶ τά: **λισσός, λεῖος,** τὸ δὲ ὀ- εἶναι εὐφων.— προθετ.

ὄλισθε, ἐπ. ἀντὶ **ὤλισθε,** γ' ἑν. ἀορ. β. τοῦ **ὀλισθάνω.**

ὀλισθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ὀλισθάνω.**

ὀλισθήεις, εσσα, εν=**ὀλισθηρός.**

ὄλίσθημα, -ατος, τό (**ὀλισθεῖν**)· ὡς καὶ νῦν, ὀλίσθημα, «γλίστρημα», πτῶσις.

ὀλισθηρός, ά, όν (**ὀλισθεῖν**)· ὡς καὶ νῦν, ὀλισθηρός, «γλιστερός».

ὀλισθο-γνωμέω, (**ὀλισθεῖν** + **γνώμη**)· ὀλισθαίνω εἰς τὴν γνώμην μου, σφάλλομαι εἰς τὴν κρίσιν μου, ἔχω ὀλισθηράν γνώμην.

"ΟΛΙΣΘΟΣ, ὁ· «ἡ γλιστράδα», ὀλισθηρότης, τό ὀλισθηρόν || ὀλίσθημα.

ὁλκάς, -άδος, ἡ (**ἕλκω, ὁλκή**)· πλοῖον ρυμουλκούμενον, συρόμενον, φορτηγὸν πλοῖον, ἐμπορικὸν πλοῖον.

ὁλκή, ἡ (**ἕλκω**)· τὸ ἕλκειν, σύρειν.— **II** ἡ ἕλξις πρός τι, ἡ προσέλευσις, ἡ φορά, ἡ ροπή [**ὁλκή, ὁλκός**· δι' ἐτυμ. ὁλ. καὶ **ἕλκω,** πρβλ. ἐπὶ πλέον παλ-ιρλ. **ar-osalcim** (ἀνοίγω), ἀρμ. **helg** (= **tardus, segnis, lentus**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. *selq-].

ὁλκός (Α), **ή, όν** (**ἕλκω**)· ὁ ἕλκων πρὸς ἑαυτόν, ἑλκτικός, ἑλκυστικός.

ὁλκός (Β), **-οῦ,** ὁ (**ἕλκω**)· μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποίου τὰ πλοῖα ἀνεούροντο εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἑτοποθετοῦντο ὑπὸ τὰ ἡτοιμασμένα δι' αὐτὰ παραπήγματα (**κεώλκια**). 2) ἱμάς (λωρίον) διὰ τὸ τράβηγμα.— **II** γραμμή, ἴχνος, αὔλαξ, αὐλάκιον, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅταν σύρεται ἐπ' αὐτοῦ βαρύ τι ἀντικείμενον (πλοῖον π. χ. ἀνασυρόμενον εἰς τὴν ξηράν), λατ. **sulcus** || τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀφινόμενα ὑπὸ ἑρπετοῦ ἴχνη.— **III** περιφρ. **ὁλκοὶ δάφνης** = κλάδοι δάφνης συρόμενοι κατὰ γῆς, ἢ σάρωθρα ἀποτελούμενα ἐκ κλάδων δάφνης.

"ΟΛΛΥ¯ΜΙ καὶ **ὀλλύω**· πρτ. **ὤλλυν**· μέλ. **ὀλέσω,** ἐπ. **ὀλέσσω,** ἰων. **ὀλέω,** ἀττ. **ὀλῶ**· ἀόρ. α' **ὤλεσα,** ἐπ. **ὤλεσσα, ὄλεσσα**· πρκ. **ὀλώλεκα.**— Μέσον, **ὄλλῡμαι,** ἰων. μέλ. **ὀλέομαι,** ἀττ. **ὀλοῦμαι**· ἀόρ. β' **ὠλόμην**· πρκ. β' **ὄλωλα**· ὑπερσ. **ὠλώλειν.**— **οὐλόμενος** (κυρ. μτχ. μέσ. ἀορ. β' ἀντὶ **ὀλόμενος**) ἀπέθη ἀπλοῦν ἐπίθ. (ὁλ. **οὐλόμενος**).— **I** καταστρέφω, ἐπιφέρω τὸ τέλος τινός, φονεύω. 2) ἀπόλλυμι, χάνω.— Τὸ ἐνεργ. καὶ εἰς τὰς δύο του σημασίας ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ. **perdere.**— **II** μέσον, χάνομαι, φθάνω εἰς τὸ τέλος μου, «τελειώνω», ἀποθνήσκω, λατ. **pereo** || **ὄλοιο, ὄλοιτο, ὄλοισθε** κλπ. (=τὰ σημερ. «νὰ χαθῇς!», «νὰ χαθῇ!», «νὰ χαθῆτε!») || καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι, χάνομαι. 2) οὕτω ὁ β' πρκ. **ὄλωλα**=εἶμαι καταστραμμένος, εἶμαι χαμένος || **οἱ ὀλωλότες** = οἱ τεθνεῶτες, οἱ νεκροὶ [δι' ἐτυμ. ὁλ. **ὄλεθρος**].

ὀλλύς, ῦσα, ύν, μτχ. ἐν. τοῦ **ὄλλυμι.**

ὅλμος, ὁ (**εἴλω,** λατ. volvo)· λίθος στρογγύλος καὶ λεῖος, κύλινδρος. 2) ἰγδίον, «γουδί». 3) σκάφη ζυμώματος [ἐκ ῥ. **Fελ-** ‹ ἰαπ. *vel- (καὶ κατ' ἄλλ. ***svel-** = στρέφειν)· ὁλ. καὶ ἐν **εἰλύω**].

ὁλόεις, εσσα, εν=**ὁλοὸς** (ὁλ. λ.).

ὁλοθρευτής, -οῦ, ὁ (**ὁλοθρεύω**)· ὁ ἐξολοθρευτής, ὁ καταστροφεύς.

ὀλοθρεύω, μελ. **-εύσω** (**ὄλεθρος**)· ἐξολοθρεύω, καταστρέφω.

ὁλοίιος, ον, ποιητ. ἀντὶ **ὁλοιὸς** (ὁλ. λ.), ὅπως τὸ **ὁμοίιος** ἀντὶ τοῦ **ὅμοιος.**

ὁλοιός, όν, ποιητ. ἀντὶ **ὁλοός**· ὀλέθριος, καταστρεπτικός, ἐξολοθρευτικός.

ὁλοί-τροχος ἢ **ὁλοί-τροχος, ὁ, ἐπ. ὁλοοί-τροχος** (πιθ. ἐκ τοῦ **εἴλω**=volvo+**τρόχος**)· λίθος στρογγύλος, «ὅλως τροχοειδὴς καὶ πανταχόθεν ἀστήρικτος», ὡσὰν ἐκεῖνος ποὺ οἱ πολιορκούμενοι ἐκύλιον ἐπάνω ἀπὸ τὰ τείχη κατὰ τῶν πολιορκητῶν κάτω || ὡσ. καὶ ὡς ἐπίθ., στρογγύλος, σφαιροειδής. [δι' ἐτυμ. ὁλ. **ὁλοίτροχος**].

ὁλο-καυτέω, μελ. **-ήσω** (**ὁλόκαυτος**)· προσφέρω ὁλοκαύτωμα (τ. ἔ. ἔμπυρον θυσίαν ἐκ θυμάτων καιομένων ὁλοκλήρων).

ὁλό-καυτος, ον (**ὅλος**+**καίω**)· ὁ καεὶς ὁλόκληρος, ὁ ἐξ ὁλοκλήρου κεκαυμένος || ὡς οὐσ. **τὸ ὁλόκαυτον** =τὸ καιόμενον θῦμα· ἐξ αὐτοῦ τό

ὁλο-καυτόω, μελ. **-ώσω** (**ὁλόκαυτος**)· καίω ἐξ ὁλοκλήρου || προσφέρω ἔμπυρον θυσίαν (πρβλ. καὶ **ὁλοκαυτέω**)· ἐξ αὐτοῦ τό

ὁλο-καύτωμα, τό (**ὁλοκαυτόω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ ὁλόκαυτον, τὸ ὅλως καιόμενον || ἡ ἔμπυρος θυσία (λατ. **victima**).

ὁλο-κληρία, ἡ (**ὁλόκληρος**)· ἡ ἀκεραιότης εἰς τὸ ὅλον (καθ' ὅλα τὰ μέρη), τὸ νὰ ἔχῃ τι ὅλα τὰ μέρη του· ἐκ τοῦ

ὁλό-κληρος, ον (**ὅλος** + **κλῆρος**)· ὁ πλήρης (ἀκέραιος, ἐντελής) εἰς ὅλα του τὰ μέρη || γενικῶς, τέλειος, πλήρης, ὑγιής, λατ. **integer.**

ὁλολῡγή, ἡ (**ὁλολύζω**)· πᾶσα δυνατὴ κραυγή, καὶ κυρ. γυναικῶν ἐπικαλουμένων θεότητά τινα, λατ. **ululatus** || συν. κραυγὴ χαρᾶς || ἀλλ' ὡσ. καὶ κραυγὴ πόνου (λύπης), δρῆνος.

ὁλόλυγμα, τό, **-ατος** (**ὁλολύζω**)· ἰσχυρὰ κραυγή, συν. πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος καὶ πρὸς ἐκδήλωσιν χαρᾶς.

ὁλολῡγών, -όνος, ἡ (**ὁλολύζω**)· πᾶσα **ὁλολυγὴ** (τ. ἔ. δυνατὴ κραυγὴ ἐκ χαρᾶς ἢ λύπης) || κυρ. ἡ κραυγὴ τοῦ ἄρρενος βατράχου καλοῦντος τὴν θήλειαν πρὸς ὀχείαν || ὄνομα ζώου τινός (ἐντόμου), λαβόντος τοῦτο τὸ ὄνομα ἐκ τῆς φωνῆς του («βάτραχος τῶν δένδρων»).

ὁλολύζω, μελ. **-ύξομαι**· ἀόρ. α' **ὠλόλυξα**· ἐκπέμπω δυνατὴν κραυγὴν (λιγυρὰν φωνήν), καὶ συν. ἐπὶ γυναικῶν ἐπικαλουμένων τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν ἢ ἐκφραζουσῶν τὴν εὐγνωμοσύνην των, λατ. **ululare.**— **II** κράζω μεγαλοφώνως πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς κατεχούσης με χαρᾶς.

Ἔτυμ.: **ὁλολύζω**· **ὁλολυγή**· **ὁλολυγαία** (**νυκτερίς**)· **ὁλολὺς** (ἐπίθ. = ὁ ἐκπέμπων γυναικείαν κραυγήν ‹ βλάξ, μωρός). Πρβλ. **ὑλάω, ὑλακτέω,** σανσκρ. ululi-ḥi, ulūlu-ḥ (=**ululabilis, ululatus**), ulūk-as (γλαῦξ) (πρβλ. ἀγγλ. **howl**), λατ. ulula (γλαῦξ), **ululo** ὁλολύζω, οὐρλιάζω), **ulucus** (σανσκρ. úlūka-ḥ), λιθ. **ulóti, ulūlóti** (φωνάζω «halloh!»), **ulula bañgos** (τὰ κύματα ὠρύονται), **ulbúti** (κραυγάζω, ᾄδω), ἀρμ. **olb,** γεν. **olboy** (οἰμωγή, δρῆνος) (‹ ὁμηρ. **ὀλοφύρομαι, ὀλοφυδνός**), μεσ-ιρλ. **ulach** (κατακραυγή, θόρυβος)· εἶναι προφανὲς ὅτι πρόκειται περὶ ὀνοματοποιίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκειται ὁ ριζ. φθόγγ. ***ol-** ἢ ***ul-** μετὰ ἢ καὶ ἄνευ ἀναδιπλ.

ὁλόμην, ὅλοντο, ἐπ. ἀντὶ **ὠλ—,** μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ὄλλυμι.**

ὁλοοί-τροχος, ὁ, ποιητ. τύπος ἀντὶ **ὁλοίτροχος** (ὁλ. λ.).

Ἔτυμ.: ὁμηρ. ('Ιλ. Ν. 137) **ὁλοοίτροχος,** ἰων. **ὁλοίτροχος** ('Ηρόδ.), ἀττ. **ὁλοίτροχος** (Ξεν.) ‹ ῥιζ. **Fελ-** ‹ ἰαπ. *vel- (κυλίειν, πρβλ. ἐν **εἰλύω**)+**τρέχω**· τὸ α' συνθ. εἶναι μία τοπικὴ πτῶσις· ἡ πρὸς τὸ **ὁλοὸς** συσχέτισις τῆς λ. εἶναι ἐσφαλμένη.

ὁλοός, ποιητ. **ὁλοιός, ὁλοίιος, η, ον** (**ὄλλυμι**)· ὁ ὀλέθριος, καταστρέφων, καταστρεπτικός, βλαβερός, φονικός || **ὁλοὰ φρονέω**=καταστρώνω ὀλέθρια σχέδια, διανοοῦμαι κακά, ἔχω κακὰ σχέδια διά τινα. — Παραθετ., **ὁλοώτερος, ὁλοώτατος.**— **II** Παθητ., καταστραμμένος, «χαμένος», ἡφανισμένος, λατ. **perditus.** [**ὁλοὸς** (ὁμ. **ὁλοιός**) ‹ ***ὁλοFος** ‹ ***ὀλεF-os,** βάσ. **ὀλε-** (: **ὄλεθρος, ὄλλυμι**].

ὁλοό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (**ὁλοὸς**+**φρήν**)· ὁ σκεπτόμενος τὸ κακόν, ὁ τρέφων κακὰς διαθέσεις διά τινα, ὀλέθριος, καταστρεπτικός.— **II** πανοῦργος, δόλιος || ὀξύνους, ἀγχίνους || εὐθαρσής, ἀμείλικτος.

ὀλόπτω, μελ. **-ψω** ἀποσπῶ, τίλλω, ἀποτίλλω, μαδῶ || ἀπολεπίζω, ἐκδέρω. [**ὀλόπτω** ‹ **ὀ-** προθετ.+ὁμ. **λοπός, λέπω** (ὁλ. λ. λ.)].

"ΟΛΟΣ, ἐπ. **οὖλος, η, ον**· ὅ,τι καὶ νῦν, ὅλος, ὁλόκληρος, πλήρης λατ. **solus, solidus** || **τὰ ὅλα** = πᾶν ὅ,τι ἔχω (ἢ ἔχει τις). 2) ἐντελής, καθαρός, ἐξόφθαλμος, καθαρός, «σωστός»: **ὅλον ἁμάρτημα**= καθαρὸν σφάλμα, σφάλμα «μὲ τὰ ὅλα του», πλῆρες σφάλμα || τὸ οὐδ. κεῖται ἐνίοτε καὶ ὡς ἐπίρρ.: **τὸ ὅλον,** ἢ ἀναρθρ. **ὅλον**=ὅλως, ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.— **II** ὁλόκληρος, δηλ. ἀκέραιος, ὑγιής, ἐν ἀσφαλείᾳ, λατ. **integer.**

Ἐτυμ. : ***ὅλος***, ἰων. ἐπ. ***οὖλος*** ⟨ ****ὅλFο-ς***, ἰαπ. ****solvo-s*** = σανσκρ. **sárva-ḥ**, Ζενδ. **haurva-**, παλ-περσ. **haruva-** (τῆς αὐτῆς σημ. μὲ τὸ ἑλλ. ***ὅλος***)· ἀττ. ***ὁλότης***=σανσκρ. **sarvátāt-**, Ζενδ. **haurvatāt-**· πρβλ. ἑλλ. ***ὁλοὸς*** ⟨ ****ὁλεFο-ς*** (Σουϊδ.), ***«ὁλοεῖται· ὑγιαίνει»*** (Ἡσυχ.), λατ. **salvos** (⟨ ****salevo-s***, ἰαπ. ****sol-evo-s***)· ὁμηρ. κλητ. ***οὖλε*** = λατ. **salve**, πρβλ. **salveo**· πρβλ. ἀκόμη λατ. **solidus** (= μονοκόμματος, πλήρης), παλ-λατ. **sollus** (= **totus et solidus**) ⟨ ****sol-no-s***, παλ-ιρλ. **slān** (ὑγιής, πλήρης) ⟨ἰαπ. ****slā-no-s***.

ὁλο-σφῦρητος, ***ον***, δωρ. **-σφῦρᾱτος**, ***ον*** (***ὅλος*** + ***σφύρα***)· ὁ ἐξ ὁλοκλήρου σφυρηλατημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ὁλοκλήρου ἀπό σφυρηλατημένον μέταλλον, ἀντιθ. πρός τὸ «χυτός».

ὁλο-σχερής, ***ὲς*** (***ὅλος*** + ***σχερός***)· ὡς καὶ νῦν, ὁλοσχερής, ἐντελῶς πλήρης, ὅλως διόλου ὁλόκληρος, λατ. **integer**. **2)** ἀναφερόμενος εἰς τὸ σύνολον, σπουδαῖος, σημαντικός — **II** ἐπίρ. **-ρῶς** = ἐντελῶς, τελείως, πλήρως. [διὰ τὸ β' συνθετ. βλ. ἐν ***ἐπισχερώ***].

ὁλο-τελής, ***ὲς*** (***ὅλος*** + ***τέλος***)· τελείως πλήρης, ἐντελής.

ὁλοῦμαι, μέσ. μέλλ. τοῦ ***ὄλλυμι***.

ὁλο-φυγδών, ***-όνος***, ἡ (***ὅλος***+***φύω*** ?) λεγομένη καὶ ***ὁλο-φλυκτίς***, ***-ίδος***, ἡ· μεγάλου μεγέθους σπυρί, φλύκταινα, «φούσκα», φουσκάλα».

Ἐτυμ. : ***ὁλοφυγδὼν*** καὶ ***ὁλοφυκτὶς*** ⟨***ὁλοφλυκτὶς*** (κατ' ἀνομοίωσιν ⟨***ὁλὸς*** (= δολὸν ὑγρόν) + ***φλυκτίς***, ***φλύκταινα***· κατὰ τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἀποδοκιμάζεται ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποτεθεῖσα ἐτυμολ.· οὐδείς, κατ' αὐτήν, συντρέχει λόγος νὰ ἀναζητήσωμεν ἐν τῇ λέξει α' συνθετ. ****ὅλος*** (****ὁλFος***)=ὁλέθριος.

ὁλοφυδνός, ***ή***, ***όν*** (***ὁλοφύρομαι***)· ὁ θρηνῶν, ὁ κλαίων || οἰκτρός, ἀξιοθρήνητος || οὐδ. πληθ. ***ὁλοφυδνὰ*** ὡς ἐπίρ.=ἀδλίως, ἐλεεινῶς.

ὁλοφυρμός, **-οῦ**, ὁ (***ὁλοφύρομαι***)· τὸ θρηνεῖν, θρῆνος, ὀδυρμός.

ὈΛΟΦΥΡΟΜΑΙ, ἀποθ.· μελ. ***ὁλοφῠροῦμαι***· ἀόρ. α' ***ὠλοφυράμην***, ἐπ. ***ὁ'*** καὶ γ' ἑν. ***ὁλοφύρατο***, ***ὁλοφύρατο***· μτχ. παθ. ἀορ. α' ***ὁλοφυρθείς*** (μεθ' ἧς καὶ ὁ μέσ. ἀόρ. σημασίας).— **I** ἀμτβ., κλαίω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, βαρυστενάζω. **2)** θρηνῶ, πενθῶ, αἰσθάνομαι οἶκτον, δι' ἄλλον τινά || μετὰ γεν., λαμβάνω οἶκτον διά τινα, τὸν οἰκτείρω. **3)** ἱκετεύω μετὰ δακρύων καὶ θρήνων.— **II** μετὰ αἰτ., θρηνῶ, ὀδύρομαι, πενθῶ, διά τινα. **2)** οἰκτείρω τινά.

Ἐτυμ. : σκοτειν. ἐτυμ.· ἤδη ἐν ***ὁλολύζω*** ὑπεδηλώθη συγγένειά τις καὶ τοῦ ***ὁλοφύρομαι***. Παλαιότερον ἀνήγετο ὑπό τινων εἰς τὸ ***ὄλλυμι***, ***ὁλοὸς*** καὶ ἐνομίσθη ὅτι ***ὁλοφύρομαι*** = νομίζω τινά χαμένον, ἠφανισμένον. Ὀρθότερον τῶν ἐχόντων τὴν γνώμην ταύτην ἔκρινον οἱ ἀρχ. Γραμμ. συσχετίζοντες τὴν λ. πρὸς τά: ***λοπός***, ***ὁλόπτω***=***τίλλω***, καὶ ἑρμηνεύοντες τὸ ***ὁλοφύρομαι*** διὰ τοῦ «κλαίειν μετὰ τιλμοῦ τῶν τριχῶν».

ὁλόφυρσις, **-εως**, ἡ (***ὁλοφύρομαι***)· = ***ὁλοφυρμὸς*** (βλ. λ.).

ὁλο-φώιος, ***ον***, ἐκτετ. ἀντὶ τοῦ ***ὁλοός***, ***ὁλώιος*** (βλ. λ.)· καταστρεπτικός, ὁλέθριος, δανατηφόρος.

Ἐτυμ. : σκοτειν. ἐτυμολ. ἰδίως ὡς πρὸς τὸ β' συνθ.· ὑπό τινων νεωτέρων ἐθεωρήθη συγγ. τῷ δμ. ***ἑλεφαίρομαι*** (βλ. λ.) καὶ ἑρμηνεύεται· ὑπ' αὐτῶν ὡς σημαῖνον τὸν ἀπατεῶνα, τὸν ὀλέθριον. Ὑπ' ἄλλων ἐθεωρήθη σύνθετος ἐκ τοῦ ***ὁλοὸς*** (τοῦ ***ὄλλυμι***) + ***φὼς*** (=ἀνήρ), ὁπότε ***ὁλοφώιος*** = ὁ ἀφανίζων τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη θεωρεῖται πολὺ τολμηρά ἰδίως λόγῳ τοῦ β' συνθετικοῦ

ὅλπη, ἡ· ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον ἐκ δέρματος, χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ παλαίστρᾳ. [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἕλπος***].

ὅλπις, **-ιος**, καὶ **-ίδος**, ἡ· = ***ὅλπη*** (βλ. λ.).

Ὀλυμπία, ἡ (ἐνν. ***γῆ*** ἢ ***χώρα***)· πεδινὴ περιοχὴ τῆς Ἤλιδος, κειμένη πλησίον τῆς πόλεως Πίσης, ὅπου ἐτελοῦντο οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες || κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἐπιθ. ***Ὀλύμπιος*** (ἐνν. τοῦ οὐσ. ***γῆ*** ἢ ***χώρα***).

Ὀλύμπια, τὰ (ἐνν. ***ἱερά***)· οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες θεσπισθέντες ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους τὸ πρῶτον καὶ ἐπανιδρυθέντες βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Ἰφίτου, τελούμενοι δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διός || ***Ὀλύμπια νικᾶν***= νικᾶν κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας || ***Ὀλύμπια ἀνειλόμην*** (ἢ ***ἀνῄρημα***)=ἐκέρδισα (ἔχω κερδίσει) τὸ βραβεῖον τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (βλ. καὶ **Κ.Ε.Λ.**).

Ὀλυμπίαζε, ἐπίρ.· εἰς Ὀλυμπίαν, πρὸς Ὀλυμπίαν.

Ὀλυμπίᾶθεν, ἐπίρ.· ἐξ Ὀλυμπίας, ἀπὸ τὴν Ὀλυμπίαν.

Ὀλυμπιάς, ***-άδος***, ἡ, ἰδιόρ. θηλ. τοῦ ***Ὀλύμπιος***· ἐπίθ. τῶν Μουσῶν || γεν., ἡ διαμένουσα ἐν Ὀλύμπῳ θεότης, θεά. **2)** ***Ὀλυμπιὰς ἐλαία*** = ὁ ἐξ ἐλαίας στέφανος τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. — **II** ὡς οὐσιαστ.: **1)** οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες **2)** νίκη ἐν Ὀλυμπίᾳ, νίκη κερδιζομένη κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (κυρ. δηλ. ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ἐπίθ., ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσ. ***νίκη***: ***Ὀλυμπιὰς νίκη***) : ***ἀναιροῦμαι Ὀλυμπιάδα, νικῶ Ὀλυμπιάδα***=κερδίζω νίκην κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. **3)** παρ' Ἀττικοῖς συνηθέστατα ***Ὀλυμπιὰς ἐκαλεῖτο*** καὶ τὸ τετραετὲς διάστημα, τὸ μεσολαβοῦν μεταξὺ δύο ἑορτασμῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (διότι, ὡς γνωστόν, ἐτελοῦντο οὗτοι ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος). Ἡ πρώτη Ὀλυμπιὰς ἤρξατο τῷ 776 π. Χ., ἡ δὲ τελευταία (ἡ κατὰ σειρὰν 293η) συμπίπτει μὲ τὸ ἔτος 393 μ. Χ.

Ὀλυμπίᾶσι(ν), ἐπίρ. (***ἡ Ὀλυμπία***)· ἐν Ὀλυμπίᾳ (πρβλ. ***θύρᾶσι***).

Ὀλυμπιᾶσι(ν), δοτ. πληθ. τοῦ ***Ὀλυμπιάς***.

Ὀλυμπιεῖον ἢ **Ὀλυμπίειον**, τὸ (***Ὀλύμπιος***)· ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Ὀλυμπικός, ***ή***, ***όν*** (***Ὄλυμπος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ὄλυμπον || ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Ὀλύμπια || ***Ὀλυμπικὸς ἀγών***, ὁ=οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

Ὀλυμπῐο-νίκης, ***-ου***, ὁ (***Ὀλύμπια*** + ***νικάω***)· ὁ νικητὴς ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσιν.

Ὀλυμπῐό-νῑκος, ***ον*** (***Ὀλύμπια*** + ***νικάω***)· ὁ νικῶν εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.

Ὀλύμπιος, ***ον*** (***Ὄλυμπος***)· ὁ τοῦ Ὀλύμπου, ὁ οἰκῶν (διαμένων) ἐν Ὀλύμπῳ, ἐπίθ. τῶν θεῶν τοῦ ἄνω Κόσμου (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς τοῦ Ἅδου). καὶ ἰδίᾳ τοῦ Διός, ὅστις καλεῖται καὶ ἁπλῶς ***Ὀλύμπιος*** || ***Ὀλύμπια δώματα***=τὰ ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου ἀνάκτορα τῶν θεῶν.

Ὄλυμπόνδε, ἐπ. **Οὔλυμπόνδε**, ἐπίρ. (***Ὄλυμπος*** + ἀχρ. ***-δε***)· εἰς τὸν Ὄλυμπον, πρὸς τὸν Ὄλυμπον.

Ὄλυμπος, ὁ, ἐπ. καὶ ἰων. **Οὔλυμπος**· τὸ μεγαλοπρεπὲς ὄρος, τὸ κείμενον εἰς τὰ βόρεια τῆς Θεσσαλίας καὶ χωρίζον αὐτὴν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας. Ἐπιστεύετο ὡς ἡ κατοικία τῶν θεῶν, κεκαλυμμένη διαρκῶς ὑπὸ πυκνοτάτης νεφέλης (βλ. **Κ.Ε.Λ.**).

Ὄλυνθος, ὁ· σῦκον ἐκφυόμενον τὸν χειμῶνα ἀλλὰ σπανίως ὡριμάζον, λατ. **grossus** = **ficus immatura** [***ὄλυνθος*** ⟨ ****Fολ-***, ἰαπ. ****svol-***: μεσ-γερμ. **swil** (****sweles-***) = τύλος, κάλος· ἡ λέξις εἶναι μᾶλλον μεσογ. προελεύσεως].

Ὄλυρα, ἡ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ***αἱ ὄλυραι***· εἶδος σίτου, ζειά, ἀσπροσίτι· ἀναμεικτος μετὰ κριθῆς (***κρῖ***) ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς τροφὴ τῶν ἵππων || ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ πρὸς παρασκευὴν ἄρτου [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἔλυμος***].

ὁλώιος, παράλλ. τύπος τῶν ***ὁλοός***, ***ὁλοιός***.

ὄλωλα, μέσ. πρκ. τοῦ ***ὄλλυμι***.

ὀλώλεκα, ἐνεργ. πρκ. τοῦ ***ὄλλυμι***.

ὅλως, ἐπίρ. τοῦ ***ὅλος***· ὁλοσχερῶς, ὁλοτελῶς, παντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν || καθόλου εἰπεῖν, καθόλου, ἐν ὀλίγοις, ἐνὶ λόγῳ, λατ. **denique** || ***οὐχ ὅλως*** = οὐδόλως, λατ. **omnino non**.

ὁμᾷ, ἢ ***ὁμᾶ***, δωρ. ἐπίρ. ἀντὶ ***ὁμῇ*** (βλ. λ.).

ὁμᾰδέω, μελ. **-ήσω** (***ὅμαδος***)· κάμνω δόρυβον, δημιουργῶ ταραχήν.

ὅμᾰδος, ὁ (***ὁμός***)· δόρυβος (ταραχή, βοή) ἐκ τῶν συγκεχυμένων φωνῶν πολλῶν ἀνθρώπων ὁμιλούντων συγχρόνως (ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν ***δοῦπον***, τὸν ὀφειλόμενον εἰς τὰ πατήματα τῶν ἀνθρώπων).— **II** δορυβώδες (ταραχῶδες) πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ δὴ πολεμιστῶν, ὄχλος.— **III** ὁ δόρυβος τῆς μάχης, ὁ πάταγος ὁ προκαλούμενος ἐκ τῆς κατὰ τὴν μάχην συγκρούσεως τῶν χαλκίνων πανοπλιῶν τῶν μαχομένων [***ὅμαδος***· ***ὁμαδεῖν***: σανσκρ. **samád-** (μάχη) ⟨ **sám** (ὁμοῦ, μαζί), πρβλ. καὶ τὰ ἐν ***ὁμός***].

ὁμ-αίμιος, *ον* (*ὅμαιμος*)· ὁ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ὁ συγγενεύων ἐξ αἵματος, ὁ ἐξ αἵματος συγγενής.

ὁμ-αιμος, *ον* (*ὁμός*+*αἷμα*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ὁ συγγενὴς ἐξ αἵματος, συγγενής, λατ. **consanguineus** ‖ ὡς οὐσ. *ὁ* (*ἡ*) *ὅμαιμος* = ἀδελφός, ἀδελφή· ἐξ αὐτοῦ

ὁμ-αιμοσύνη, *ἡ* (*ὅμαιμος*)· ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια.

ὁμ-αίμων, *ον*, *-ονος*·=*ὅμαιμος* (βλ. λ.).—συγκριτ. *ὁμαιμονέστερος*=ὁ πλησιέστερος συγγενὴς ἐξ αἵματος.

ὁμ-αιχμία, *ἡ* (*ὅμαιχμος*)· τὸ ὁμοῦ μάχεσθαι, ἕνωσις πρὸς μάχην, ἀμυντικὴ συμμαχία, συνασπισμός, συμμαχία..

ὅμ-αιχμος, *ον* (*ὁμός*+*αἰχμή*)· ὁ ὁμοῦ μαχόμενος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὅμαιχμος*=σύμμαχος.

ὁμᾰλής, *ὲς* (*ὁμαλός*)· ὁμαλός, ἐπίπεδος ‖ *τὰ ὁμαλῆ*=ὁμαλὸν ἔδαφος, πεδιάς.

ὁμᾰλίζω, μελ. *-ίσω*, ᾱ *-ίζῶ* (*ὁμαλός*)· καθιστῶ τι ὁμαλὸν ἢ ἐπίπεδον, ἰσοπεδώνω ‖ ὁμαλύνω, ἐξισώνω, ἐξομοιώνω.

ὁμᾰλός, *ἡ, ὸν* (*ὁμός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁμαλός, λεῖος, ἴσος, «ἐπίπεδος» ‖ *τὸ ὁμαλὸν*= ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, πεδιάς. 2) ὁ ἴσου ἢ ὁμοίου βαθμοῦ ‖ *ὁμαλὸς γάμος* =γάμος μετὰ τινος ὁμοίου, ἀνήκοντος δηλ. εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν. 3) μτφρ. μέτριος, ὁ κατὰ μέσον ὅρον, συνήθης, ἰσορροπημένος [δι' ἐτυμ. βλ. *ὁμός*].

ὁμαλότης, *-ητος*, *ἡ* (*ὁμαλός*)· ὡς καὶ νῦν, ὁμαλότης ἐπιφανείας, ἡ ἰδιότης τοῦ ἐπιπέδου, τὸ νὰ εἶναί τι ἐπίπεδον ‖ ἰσότης ‖ ἰσορροπία.

ὁμαλῶς, ἐπίρ. τοῦ *ὁμαλός*· κατὰ τρόπον ὁμαλὸν ‖ *ὁμαλῶς βαίνω*=βαδίζω κατ' εὐθεῖαν γραμμήν.

ὁμ-αρτέω, πρτ. *ὡμάρτουν*, ἰων. *-εον*· μελ. *ὁμαρτήσω*· ἀόρ. α' *ὡμάρτησα* (*ὁμοῦ*+*ἀρτάω*)· συναντῶ, καὶ δή: 1) ἐν ἐχθρ. ἐνν., συναντῶμαι μετά τινος ἐν πολέμῳ, τὸν συναντῶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης.— μέσον, ἐπιτίθεμαι κατά τινος ἐν τῇ μάχῃ. 2) περιπατῶ ὁμοῦ, συνοδεύω, συν. κατὰ μτχ.: *βῆσαν ὁμαρτήσαντες*=ἐβάδισαν ὁμοῦ («συντροφιά») ‖ συμβαδίζω, παρακολουθῶ, ἐξισοῦμαι κατὰ τὴν ταχύτητα ‖ μετὰ δοτ., βαδίζω παραπλεύρως τινός, συνοδεύω τινά. 3) ἐπέρχομαι κατά τινος, καταδιώκω.

ὁμαρτῇ, ἢ **ὁμαρτῇ,** ἐπίρ., παράλλ. τύπος τοῦ *ἁμαρτῇ* (βλ. λ.)· ὁμοῦ, μαζί.

ὁμάρτη, δωρ. ἀντὶ **ὁμάρτει,** γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ὁμαρτέω* (βλ. λ.).

ὁμαρτήσαντο, ἐπ. ἀντὶ **ὡμαρτ—,** γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ὁμαρτέω*.

ὁμαρτήσειεν, γ' ἑν. Εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ὁμαρτέω*.

ὁμαρτήτην, ἐπ. ἀντὶ **ὡμαρτ—,** γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ *ὁμαρτέω* (βλ. λ.).

ὅμ-ασπις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (*ὁμοῦ* + *ἀσπίς*)· ὁ σύντροφος ἐν ὅπλοις ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὅμασπις*=ὁ συμπολεμιστής, ὁ συστρατιώτης.

ὁμ-αῦλαξ, *-ᾰκος*, ὁ, ἡ (*ὁμοῦ*+*αὖλαξ*)· ὅμορος, κυρ. ὁ ἐπὶ τῆς αὐτῆς αὔλακος, ὁ ἔχων τὰς αὔλακας (τοὺς ἀγροὺς του, τὰς γαίας του) ἡνωμένας μὲ ἄλλου τινός, γειτονικός, ὅμορος.

ὁμ-αυλία, ἡ (*ὅμαυλος*)· τὸ διαμένειν ὁμοῦ, συγκατοίκησις, συνοίκησις ‖ ἕνωσις, συνουσία (ἐπὶ συζυγικῶν σχέσεων).

ὅμ-αυλος (Α), *ον* (*ὁμοῦ*+*αὐλή*)· ὁ ὁμοῦ αὐλιζόμενος, ὁ συγκατοικῶν, ὁμόκοιτος ‖ *ἐντεῦθεν*, γειτνιάζων, γείτων.

ὁμ-αυλος (Β), *ον* (*ὁμοῦ*+*αὐλός*)· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλου παίζων τὸν αὐλόν, ὁ ἁρμονικός, ἐνηρμονισμένος ‖ μτφρ. σύμφωνος, ὁμόφωνος, λατ. **consonus.**

ὁμβρέω, μελ. *-ήσω* (*ὄμβρος*)· βρέχω. ‖ μτβ., βρέχω ραγδαίως ἐπί τινος ‖ δροσίζω, ὑγραίνω.

ὁμβρηρός, *ά, όν* (*ὄμβρος*)· βροχερός, βρόχινος, ἐκ βροχῆς, λατ. **pluvialis, pluviosus.**

ὁμβρῖμος, *ον*·=*ὄβριμος* (βλ. λ.).

ὁμβριος, *ον*, καὶ *-α*, *-ον* (*ὄμβρος*)· βροχερός, βρόχινος ‖ ὁ ἐκ βροχῆς, ὁ ἀνήκων εἰς βροχήν, λατ. **pluvialis** ‖ *ὕδωρ ὄμβριον*=ὕδωρ τῆς βροχῆς, «βροχόνερο».

ὁμβρο-δόκος, *ον* (*ὄμβρος* + *δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος βρόχινον ὕδωρ, ὁ λαμβάνων βρόχινον ὕδωρ.

ὁμβρο-κτῦπος, *ον* (*ὄμβρος* + *κτυπέω*)· ὁ κτυπῶν μὲ βροχήν, ὁ ἠχῶν ἐκ τῆς βροχῆς.

Ὄμβρος, ὁ, λατ. **IMBER,** δύελλα μετὰ βροχῆς, καταιγίς, βροχή. 2) γενικῶς, τὸ ὕδωρ, ὡς στοιχεῖον τῆς φύσεως.— ‖ μτφρ. καταιγίς, δύελλα, δακρύων, βελῶν, ἀκοντίων κλπ. [*ὄμβρος*· *ὀμβρέω*· *ὀμβρηρός*· δι' ἐτυμ. βλ. *ἄφρὸς* (*-b-* ἀντὶ *-bh-* κατόπιν ἐρρ.)].

ὁμβρο-τόκος, *ον* (*ὄμβρος* + *τίκτω*)· ὁ τίκτων (γεννῶν, παράγων, προκαλῶν) βροχήν.

ὁμβρο-φόρος, *ον* (*ὄμβρος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (γεννῶν, προκαλῶν) βροχήν, λατ. **imbrifer.**

ὁμεῖται, γ' ἑν. μέλ. τοῦ *ὀμνυμι*.

ὁμ-έστιος, *ον* (*ὁμοῦ*+*ἑστία*)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς ἑστίας, ὁ κατοικῶν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, ὁ συγκατοικῶν, ὁ σύνοικος.

ὁμ-ευνέτης, *-ου*, ὁ, θηλ. **ὁμευνέτις,** *-ιδος*, ἡ, καὶ *ὅμ-ευνις*, *-ιδος*, ἡ·=*ὅμευνος* (βλ. λ.).

ὅμ-ευνος, *ον* (*ὁμοῦ* + *εὐνή*)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς εὐνῆς, ὁ ὁμοῦ κοιμώμενος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ* (*ἡ*) *ὅμευνος*=ὁ σύζυγος, ἡ σύζυγος.

ὁμ-έψιος, ὁ, ἡ (*ὁμοῦ* + *ἕψια*)· ὁ ὁμοῦ παίζων, ὁ συμποίκτωρ.

ὁμῇ ἢ **ὁμῇ,** ἐπίρ. (*ὁμός*)· ποιητ. ἀντὶ *ὁμοῦ*.

ὁμ-ηγερής, *ὲς* (*ὁμός*+*ἀγείρω*)· ὁ (ὁμοῦ) συνηθροισμένος.

ὁμ-ηγῠρίζομαι, μελ. *-ίσομαι* (*ὁμήγυρις*), ἀποθ.· συναθροίζω, συγκαλῶ.

ὁμ-ήγῠρις, *-εως*, ἡ, δωρ. **ὁμάγυρις,** *-ιος*, ἡ (*ὁμός* +*ἄγυρις*)· συγκέντρωσις, συνέλευσις, συνέδριον, συνεδρία ‖ ὁμιλος, ἑταιρεία, συντροφία ‖ πλῆθος, ὄχλος, στῖφος.

ὁμ-ηλῐκία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*ὁμῆλιξ*)· ἡ ἰσότης (ταυτότης) ἡλικίας ‖ ὡς περιληπτ. οὐσ., οἱ ἄγοντες τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, ὁμήλικες, φίλοι, «σύντροφοι».— ‖ καὶ ἐπὶ ἑνὸς προσ.=*ὁμῆλιξ* (βλ. λ.).

ὁμ-ῆλιξ, *-ῐκος*, ὁ, ἡ (*ὁμοῦ*+*ἥλιξ*)· ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας, ὁ ἄγων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, λεγόμενον συνήθως ἐπὶ νέων κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀνθρώπων ‖ ὡς οὐσ. συνομήλικος, συνηλικιώτης, συμπαίκτωρ, σύντροφος, λατ. **aequalis.**— ‖ ὁ ἔχων τὸ αὐτό (ἢ ὁμοιον) ἀνάστημα (παράστημα).

ὁμηρεία, *ἡ* (*ὁμηρεύω*)· τὸ δίδειν ὁμήρους, ἡ ἐγγυητάς, ἡ ἐγγυήσεις, λατ. **vadimonium** ‖ ἐγγύησις, ἀσφάλεια, ἐχέγγυον, ἐνέχυρον, λατ. **obsidium.**

Ὁμήρειος, *α, ον* (*Ὅμηρος*)· ὁ τοῦ Ὁμήρου, Ὁμηρικός.

ὁμηρεῦσαι, ἰων. ἀντὶ *ὁμηροῦσαι*, πληθ. θηλ. μτχ. τοῦ *ὁμηρέω* (βλ. λ.).

ὁμηρεύω, μελ. *-σω* (*ὅμηρος*)· εἶμαι ὅμηρος, χρησιμεύω ὡς ὅμηρος, χρησιμεύω ὡς ἐγγύησις.— ‖ μτβτ. δίδω (παρέχω) ὡς ἐγγύησιν, ὡς ἐνέχυρον, ὡς ὅμηρον.

ὁμηρέω, μελ. *-ήσω* (*ὅμηρος*)· συναντῶ, 2) μτφρ. συμφωνῶ.— ‖ χρησιμεύω ὡς ὅμηρος (ἐγγύησις, ἐνέχυρον), πρβλ. *ὁμηρεύω*.

Ὁμηρίδης, *-ου*, ὁ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *οἱ Ὁμηρίδαι*· ἀπόγονοι τοῦ Ὁμήρου ‖ οἱ ῥαψῳδοὶ οἱ ἀπαγγέλλοντες τὰ ἔπη τοῦ Ὁμήρου ‖ οἰκογένεια ποιητῶν ἐκ Χίου, οἵτινες ἰσχυρίζοντο ὅτι εἶλκον τὴν καταγωγήν ἐκ τοῦ Ὁμήρου, τοῦ ὁποίου καὶ διέσωζον τὰ ἔπη ἀπαγγέλλοντες αὐτὰ συστηματικῶς κατὰ πᾶσαν εὐκαιρίαν, μεταδίδοντες δ' οὕτω ταῦτα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ‖ γενικῶς. θαυμασταὶ ἢ μιμηταὶ τοῦ Ὁμήρου καὶ τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως.

ὅμ-ηρος, *ον* (*ὁμοῦ*+*ἀραρεῖν*)· κυρ. ὁ ὁμοῦ ἡρμοσμένος, συνηρμοσμένος, συνηνωμένος ‖ συνεζευγμένος, ἔγγαμος.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὅμηρος*=ἐγγύησις (ἐνέχυρον) περὶ διατηρήσεως τῆς ἑνότητος (μτφρ. τῆς εἰρήνης κ.τ.ὁ.), ἀσφάλεια, ἐχέγγυον, ὅ,τι καὶ σήμερον λέγομεν «ὅμηρον».

Ἔτυμ.: ὅμηρος· *ὁμαρτέω* ⟨ *ὁμοῦ* + ῥίζ. *αρ-*, πρβλ. *ἀραρίσκω**, *ἀρτός*.— *Τὰ ὁμήγυρις*, ὁμ. *ὁμηγερὴς* ⟨ *ὁμοῦ*+*ἀγείρω*.

ὁμῐλᾰδόν, ἐπίρ. (*ὅμιλος*)· καθ' ὁμίλους, κατὰ πλήθη, σωρηδόν, λατ. **turmatim** ‖ κατὰ στίφη.

ὁμῑλέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ὡμίλησα* (*ὅμιλος*)· εἶ-

μαι μαζί μέ τινα, εἶμαι σύντροφός τινος, συναναστρέφομαί τινα: *μετ' Ἀχαιοῖς ὁμιλῶ*=κάμνω συναναστροφὴν μὲ τοὺς Ἀχαιούς, τοὺς συναναστρέφομαι ‖ *ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλέω*=συναναστρέφομαι τοὺς τά πρῶτα φέροντας (ἢ εὑρίσκομαι μεταξὺ τῶν πρώτων, εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς μάχης) ‖ *περὶ νεκρὸν ὁμιλεῖν*=συνάγεσθαι (συνωστίζεσθαι) πέριξ τοῦ νεκροῦ. **2)** ἀπολ. συναθροίζομαι, συνδιάγω (ζῶ μαζί).— **II** ἐν ἐχθρικῇ ἐνν. συναντῶ τινα ἐν μάχῃ, συνάπτω μάχην πρός τινα, ἀντιμετωπίζω τινά ‖ ἀπολ. συναντῶμαι μετά τινος.— **III** ἐπὶ κοινωνικῶν σχέσεων, συναναστρέφομαί τινα, συνομιλῶ μετά τινος ‖ ζῶ οἰκείως μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα, σχετίζομαι μετά τινος ‖ ἔχω δοσοληψίας μετά τινος. **2)** ἀπολ. εἶμαι φίλος.— **IV** ἐπὶ ἐπιδιώξεων, ἀσχολιῶν κ.τ.ὁ. ἀσχολοῦμαι εἴς τι, εἶμαι ἐντριβής εἴς τι, προσέχω τι, τὸ παρακολουθῶ. **2)** ἐπὶ πραγμάτων, πρᾶγμά τι ὑπάρχει εἴς τινα, τοῦ εἶναι πρόχειρον.— **V** ἐπὶ τόπου, ἔρχομαι εἰς..., εἰσέρχομαι εἴς τινα τόπον, εἶμαι ἔν τινι τόπῳ ‖ συχνάζω εἰς μέρος τι.

ὁμῑληδόν, ἐπίρ.·=*ὁμιλαδὸν* (6λ. λ.).

ὁμῑλήσειν, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ *ὁμιλέω*.

ὁμῑλητής, *-οῦ*, ὁ (*ὁμιλέω*)· μαθητής, ἀκροατής, γεν. ὁ συναναστρεφόμενος.

ὁμῑλητός, *ἡ, ὀν* (*ὁμιλέω*)· ὁ μεθ' οὗ δύναταί τις νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφήν, νὰ τὸν συναναστραφῇ, προσιτός ‖ *οὐχ ὁμιλητὸς* = ἀπλησίαστος, ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος, βάρβαρος, ἄγριος.

ὁμῑλία, ἡ (*ὅμιλος*)· τὸ νὰ εἶναί τις ὁμοῦ, τὸ νὰ ζῇ μαζί, συναναστροφή, ἐπικοινωνία, δοσοληψίαι, μετά τινος ‖ *ἡ ἐμὴ ὁμιλία* = ἡ μετ' ἐμοῦ συναναστροφή ‖ *ὁμιλία χθονὸς*=ἡ μετά τινος χώρας συγκοινωνία (ἤ σχέσις καθόλου). **2)** ὡς καὶ νῦν, ὁμιλία, συνομιλία, λόγος, συνδιάλεξις. **3)** διδασκαλία, παίδευσις.— **II** συνέδριον, συνέλευσις ‖ σύλλογος, ἑταιρεία ‖ *ναὸς (νεὼς) ὁμιλία* = τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου.

ὅμ-ῑλος, *-ου*, ὁ (*ὁμοῦ* + *ἴλη?*)· συνηθροισμένον πλῆθος, πλῆθος λαοῦ, ὄχλος, στίφη.— **II** τὸ πλῆθος τῶν μαχομένων ‖ δόρυβος, σύγχυσις.

Ἔτυμ.: ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθεῖσα ἐτυμ. εἶναι ἡ συνήθως φερομένη, ἀλλὰ σήμερον ἀμφισβητεῖται· *ὅμιλος*, αἰολ. *ὅμιλλος*· *ὁμιλέω*· *ὁμιλία* ⟨*ὁμο-μιλία* (κατὰ συλλαβικὴν ἀπλολογίαν)· σανσκρ. **milāti** (συνέρχομαι, συγκεντροῦμαι), **mēla-ḥ** (συνάντησις, σχέσεις), λατ. **miles, -itis** (στρατιώτης· **mīl-it-ēs** κυρ.=οἱ βαδίζοντες κατ' ἀγέλας).

ὁμῑχέω, μελ. *-ήσω*·=*ὁμίχω* (6λ. λ.).

ὁμῑ'χλη, ἰων. **ὁμίχλη,** δωρ. **ὁμίχλα,** *ἡ*· ὡς καὶ νῦν, ὁμίχλη, κοιν. «καταχνιά», «ἀντάρα», πάντως ὀλιγώτερον πυκνὴ ἀπὸ τὸ *νέφος*, τὴν *νεφέλην* ‖ σκότος, ζόφος, ἀχλύς.— **II** ὡσ. κοπνός, ἀτμός, «ἀχνός» μαγειρείου.

Ἔτυμ.: ἀττ. *ὁμίχλη:* σανσκρ. **mēghá-ḥ** (νέφος), **mih-** (ἀτμός, ἀχλύς), Ζενδ. **maēγa** (νέφος), ἀρμ. **mēg** (ὁμίχλη), ἀλβ. **mjégulje**, λιθ. **miglà, mygla**, λεττ. **migla**, παλ-σλαυ. **mĩgla** (ὁμίχλη)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. *meigh- (πρβλ. ὁμηρ. *ἀμιχθαλόεσσαν*) καὶ *meis- (παλ-norr. **mistr** = ζοφερὸς καιρός, ἀγγλ-σαξ. **mist** = ὁμίχλη), αἵτινες εἶναι πιθ. *ἐπέκτασις* τῆς ῥιζ. *mei-.

ὁμιχλήεις, *εσσα, εν*, ἰων. **ὁμιχλᾶ—**· ὁμιχλώδης.

ὁμῑ'χω· οὐρῶ, κατουρῶ, λατ. **mingo**.

Ἔτυμ.: *ὁμιχέω· ὄμιχμα*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ἀμῖξαι· οὐρῆσαι»*, σανσκρ. **mēha-ḥ** (οὖρος), **mē'hati**, Ζενδ. **maēzaiti** (οὐρῶ), Ζενδ. **maēsma-, maēsman-** (οὖρος), ἀρμ. **mēz** (οὖρος), **mizem** (οὐρῶ), λατ. **mingo, mējō** (τ. ἔ. **meiīō** ⟨*meiĝ̑k-jō, παλ-norr. **miga**, ἀγγλ-σαξ. **mīzan**, λιθ. **mẽ,zù, mĩ,szti**, λεττ. **mĩzt**, γοτθ. **maihstus** (=*κοπρία*), παλ-γερμ. **mist**, ἀγγλ-σαξ. **meox** (κόπρος ζώων)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. *meiĝ̑h- (διαφόρου τῆς ῥ. *meigh-, ἧς ἓν λ. *ὁμίχλη*, πρβλ. *μοιχός*), καὶ ἐκ τοῦ *ὀ-* (εὐφων. προθεμ.).

ὄμμα, *-ατος*, τὸ (δι' ἐτυμ. βλ. ἐν τέλει)· ὀφθαλμός, «μάτι»: *ὄμματι λοξῷ ὁρῶ* = λοξοκυττάζω, στραβοκυττάζω ‖ ἀντίθ. τῷ *ὀρθοῖς ὄμμασιν* (ἢ *ἐξ ὀρθῶν ὀμμάτων*) *ὁρῶ* = **rectis oculis aspicere (videre)** = βλέπω κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, «τὸν κυττάζω μέσα στὰ μάτια» ‖ *κατ' ὄμμα*=πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, κατὰ πρόσωπον, «κατάματα» ‖ *ὡς ἀπ' ὀμμάτων* (ἐνν. *ἔστιν εἰκάσαι*)=ὅσον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ «μὲ τὸ μάτι», «ἀπὸ μιὰ ματιά», λατ. **ex obtutu** ‖ *ἐν ὄμμασι*=λατ. **in oculis**=πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος ‖ *ὡσ. παρ' ὄμμα, πρὸ ὀμμάτων*=πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος ‖ *ἐξ ὀμμάτων* = μακρὰν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος.— **II** τὸ ὁρώμενον, ὅ,τι τις βλέπει, τὸ θέαμα. **2)** φάντασμα, φάσμα, εἰκὼν τῆς φαντασίας.— **III** *ὄμμα νυκτὸς*=ἡ σελήνη ‖ *ὄμμα αἰθέρος*=ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἥλιος ‖ γενικῶς, φῶς, καὶ μτφρ., ὅ,τι φέρει φῶς, χαράν, παρηγορίαν: *ὄμμα φήμης*= ἡ λάμψις (χαρά) ἐξ εὐφροσύνου ἀγγελίας.— **IV** μτφρ., πᾶν τὸ πολύτιμον καὶ προσφιλές, ὡς ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ.— **V** ἐν περιφράσει δηλούσῃ τὸ ὅλον διὰ τοῦ μέρους (ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν λ. *κάρα*): *ὄμμα πελείας* ἀντὶ *πέλεια*—*ὄμμα νύμφας* ἀντὶ *νύμφα*—*ὄμμα ξύναιμον* ἀντὶ *ξυναίμων*.

Ἔτυμ.: *ὄμμα* ⟨*ὄπ-μα*, ἰαπ. ***oqv-mē̆**, πρβλ. καὶ ὅσα λέγονται ἐν λ. *ὄσσε*.

ὀμμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ὄμμα*· μικρὸς ὀφθαλμός.

ὀμμᾰτο-στερής, *ἐς* (*ὄμμα*+*στερέω*)· ὁ ἐστερημένος τῶν ὀφθαλμῶν του.— **II** *ἐνεργ.*, ὁ ἀποστερῶν τινα τῶν ὀφθαλμῶν του ‖ ὁ μαραίνων τοὺς ὀφθαλμούς («τὰ μπουμπούκια») τῶν φυτῶν, ὁ στερῶν τὰ φυτὰ τῶν ὀφθαλμῶν των.

ὀμμᾰτόω, μελ. *-ώσω*· παθ. πρκ. *ὠμμάτωμαι* (*ὄμμα*)· δίδω (βάλλω) ὄμματα εἴς τι.—παθητ. *φρὴν ὠμματωμένη*=διάνοια προβλεπτική, εὐφυής.— **II** μτφρ., καθιστῶ τι σαφές, ἐπεξηγῶ, ἑρμηνεύω.

"ΟΜΝΥ¯ΜΙ ἢ **ὀμνύω**· Προστ. *ὄμνυθι* ἢ *ὄμνυ*, γ' πληθ. *ὀμνύντων*· πρτ. *ὤμνυν* ἢ *ὤμνυον*· μελ. *ὀμοῦμαι* (*-εῖ, -εῖται*), ἀπρφ. *ὀμεῖσθαι*, μτγν. μελ. *ὀμόσω*· ἀόρ. α' *ὤμοσα*, ἐπ. *ὄμοσα, ὄμοσσα*· πρκ. *ὀμώμοκα*· ὑπερσ. *ὀμωμόκειν* (καὶ *ὠμωμόκειν*).— Παθητ., ἀόρ. α' *ὠμόσθην* ἢ *ὠμόθην*· πρκ. *ὀμώμοσμαι*, γ' ἐν. *ὀμώμοσται* ἢ *ὀμώμοται*· ὁρκίζομαι ‖ μετὰ συστ. αἰτ., *ὅρκον ὄμνυμι* = ὁρκίζομαι ὅρκον, δίδω ὅρκον ‖ ὁρκίζομαι διά τι (πρᾶγμα), βεβαιῶ τι ἐνόρκως ‖ ἐπομένου ἀπρφ. (καὶ συν. μελλ.), ὁρκίζομαι ὅτι θά... ‖ ἐνίοτε τοῦ ἀπρφ. προηγεῖται ἡ περίφρ. *ἦ μὴν* πρὸς ἔμφασιν ‖ μετ' ἀπρφ. ἐν., ὁρκίζομαι ὅτι κάμνω τι ‖ συχνὰ μετὰ τροπ. μτχ. ἰσοδυναμούσης πρὸς τροπ. ἀπίρρ.: *εἰπεῖν ὀμόσας* = εἶπεῖν μεθ' ὅρκου.— **II** μετ' αἰτ. τοῦ προσ. (ἢ πραγμ.) εἰς ὃ τις ὁρκίζεται· καλῶ τινα ὡς μάρτυρα τοῦ ὅρκου, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τινός, ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομά τινος: *ὄμνυμι Θεοὺς..., Στυγὸς ὕδωρ* ‖ σπαν. καὶ μετὰ δοτ., ὡς καὶ μετὰ ἐμπροθ. πτώσεων: *ὄμνυμί τινι, ὄμν. κατά τινος* (*κατά τινα, εἴς τινα, ἐπί τινος*) [*ὄμνυμι:* σανσκρ. **amī-ṣva** (προστ.= λατ. **jure**), πρβλ. **ámaitra-ḥ** (στερεός) (ἀορ. ***συν-ομόσαι***: σανσκρ. **sám-am-**) 6λ. καὶ ἐν λ. *ὁμόϊος* (οὐχὶ *ὁμ—*)].

ὁμο-βώμιος, *ον* (*ὁμοῦ* + *βωμός*)· ὁ ἔχων κοινὸν μετά τινος ἄλλου τὸν βωμόν, ὅπως ἡ Δημήτηρ π.χ καὶ ἡ Περσεφόνη.

ὁμο-γάλαξ, *-ακτος*, ὁ, ἡ (*ὁμὸς* + *γάλα*)· ὁ θηλάσας τὸ αὐτὸ γάλα, ὁ τραφεὶς μὲ τὸ αὐτὸ γάλα, ὁ ἐκ γάλακτος ἀδελφός ‖ συν. κατὰ πληθ. *ὁμογάλακτες*, οἱ=οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς (οἱ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἢ καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς), λατ. **collactaneus**.

ὁμό-γᾰμος, *ον* (*ὁμοῦ*+*γαμέω*)· ὁ συνάψας κοινὸν μετ' ἄλλου γάμον, ὁ νυμφευθεὶς τὴν γυναῖκα ποὺ εἶχε καὶ ἄλλος τις ‖ ὡσ. οὐσ., ὁ σύζυγος, ἢ καὶ ἡ σύζυγος, λατ. **conjux**.

ὁμο-γάστριος, *ον* (*ὁμὸς*+*γαστήρ*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρός, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθείς, ὁμομήτριος, ἀδελφός ‖ *κασίγνητος ὁμογάστριος* = ὁμομήτριος ἀδελφός.

ὁμο-γενέτωρ, *-ορος*, ὁ (*ὁμογενής*)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων, ἀδελφός.

ὁμο-γενής, *ὲς* (*ὁμοῦ* + **γένω*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, συγγενής, λατ. **coanatus**.— **II** *ἐνεργ.*, ὁ γεννῶν ὁμοῦ μετά τινος.

ὁμο-γέρων, *-οντος*, ὁ (*ὁμοῦ* + *γέρων*)· ὁ ἐξ ἴσου

ἡλικιωμένος, ἐξ ἴσου γέρων, τῆς ἰδίας γεροντικῆς ἡλικίας.

ὁμο-γλωσσέω, ἀττ. **-γλωττέω** (*ὁμόγλωσσος*)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν.

ὁμό-γλωσσος, *ον,* ἀττ. **-ττος** (*ὁμός+γλῶσσα*)· ὁ ὁμιλῶν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν μὲ ἄλλον τινά.

ὁμό-γνιος, *ον,* συγκεκ. ἀντὶ *ὁμογένιος* (*ὁμοῦ+γένος*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γενεᾶς (ἐκ τοῦ σὐτοῦ γένους), ὁ ἐξ αἵματος συγγενής.— **II** ἐπὶ θεῶν, ὁ προστατεύων τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς, ὁ προστάτης τῆς οἰκογενείας, τῆς φυλῆς ‖ *ὁμόγνιοι θεοί* = θεοὶ προστατεύοντες οἰκογένειαν ἢ γένος, λατ. **Dii gentilitii.**

ὁμο-γνωμονέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμογνώμων*)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης μετά τινος ἄλλου, ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην μὲ αὐτόν, συνενοῦμαι μαζί του ‖ συμφωνῶ μετά τινος, συγκατατίθεμαι, συναινῶ.

ὁμο-γνώμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*ὁμοῦ+γνώμη*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν μετά τινος γνώμην, ὁμόγνωμος, σύμφωνος.— ἐπίρ. *ὁμογνωμόνως.*

ὁμό-γονος, *ον* (*ὁμοῦ+γονή*)· ὁ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, συγγενής, ὡς τὸ *ὁμογενὴς* (βλ. λ.).

ὁμό-γραμμος, *ον* (*ὁμοῦ+γραμμή*)· ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ γράμματα.

ὁμό-δᾱμος, δωρ. ἀντὶ *ὁμόδημος* (βλ. λ.).

ὁμο-δέμνιος, *ον* (*ὁμοῦ+δέμνιον*)· ὁ μετέχων τῶν αὐτῶν *δεμνίων* (βλ. λ.), *σύνευνος, ὁμόλεκτρος* (βλ. λ. λ.), σύζυγος, λατ. **conjux.**

ὁμό-δημος, *ον,* δωρ. *ὁμόδᾱμος* (*ὁμός+δῆμος*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ *δήμου,* ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους.

ὁμο-δοξέω (*ὁμόδοξος*)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης (*δόξης*) μέ τινα, συμφωνῶ ἐντελῶς.

ὁμό-δοξος, *ον* (*ὁμοῦ+δόξα*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν *δόξαν* (τὴν αὐτὴν γνώμην).

ὁμό-δουλος, *ον* (*ὁμοῦ + δοῦλος*)· ὁ μαζί μὲ ἄλλους δοῦλος, ὁ σύνδουλος.

ὁμο-δρομία, ἡ (*ὁμόδρομος, ὁμοῦ+δρόμος*)· τὸ τρέχειν ὁμοῦ, τὸ περιπατεῖν ὁμοῦ, τὸ συμβαδίζειν.

ὁμο-εθνής, *ὲς* (*ὁμοῦ+ἔθνος*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς.

ὁμό-ζυγος, *ον* (*ὁμοῦ+ζυγῆναι*)· ὁ ὁμοῦ ἐζευγμένος, ὁ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν ‖ ὡς οὐσ. σύζυγος.— **II** ὁ ἐζευγμένος ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου, ὁ συνεζευγμένος, ἔγγαμος.

ὁμο-ήθης, *ες* (*ὁμοῦ + ἦθος*)· ὁ ἔχων ὁμοια (τὰ αὐτά) ἤθη, ὁμοιον (τὸν αὐτόν) χαρακτῆρα.

ὁμο-ῆλιξ, *-ῐκος,* ὁ, ἡ (*ὁμοῦ+ἥλιξ*)· = *ὁμῆλιξ* (βλ.λ.).

ὁμόθεν, ἐπίρ. (*ὁμός*)· ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς ‖ *ὁ ὁμόθεν*=ἀδελφός.— **II** ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ τοῦ συστάδην, «χέρι μὲ χέρι».

ὁμό-θρονος, *ον* (*ὁμοῦ+θρόνος*)· ὁ μετέχων τοῦ αὐτοῦ θρόνου, ὁ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θρόνου καθήμενος μὲ τινα ἄλλον, συνάρχων, συμβασιλεύς, συναυτοκράτωρ.

ὁμο-θῡμαδόν, ἐπίρ. (*ὁμόθυμος*)· ὁμοδύμως, ὁμοψύχως, ὁμοφώνως.

ὁμό-θῡμος, *ον* (*ὁμοῦ+θυμός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁμόθυμος, ὁμόψυχος, ὁμόφωνος, ὁμόφρων, λατ. **concors, unanimus.**

ὁμοιάζω, *-σω* (*ὅμοιος*)· ὡς καὶ νῦν, εἶμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω.

ὁμοίιος (Α), *ον,* ἐπικ. ἀντὶ *ὅμοιος* (βλ. λ.).

ὁμοίιος (Β), *ον* (οὐχὶ *ὁμ—*)· ὁλέθριος, λυπηρός, ὀδυνηρός, ἀπαίσιος (ὡς ἐπίθ. τῶν: *γῆρας, θάνατος, νεῖκος, πόλεμος*)· τὸ ἐπίθ. *ὁμοίιος* εἶναι ἐσχηματισμένον ἐπὶ τύπου τινὸς **ὅμοι-Fα* (< **ὁμοιFᾱ* ?), πρβλ. σανσκρ. ámī-va (πάθος, ἄλγος, ὀδύνη, ἀγωνία, ἀσθένεια) (: ámī-ti=τυραννῶ, καταρύχω), Ζενδ. **a-mayavā-** (πόνος, ὀδύνη), παλ-norr. **ama** (βασανίζω)· πιθ. ὡσ. τὸ ἐπίθ. *ὁμοίιος* νὰ εἶναι ἐσχηματισμένον ἐπὶ τινος **ὁμο-Fᾱ-,* πρβλ. ἀορ. *ὁμό-σαι* : σανσκρ. **amī-ṣva** προστ. (= λατ. **jure**)· πάντα ἐξ ἰαπ. **omᾱ,- *oma-* (δρᾶν ζωηρῶς ἀπέναντί τινος).

ὁμοιο-κατά-ληκτος, *ον* (*ὅμοιος* + *καταλήγω*)· ὁ ὁμοίως καταλήγων, τὴν αὐτὴν κατάληξιν ἔχων, ἐπὶ στίχων.

ὁμοιο-πᾰθέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμοιοπαθής*)· εὑρίσκομαι εἰς ὁμοίαν κατάστασιν μὲ ἄλλον τινά, ἔχω ὁμοια αἰσθήματα ἢ πάθη μὲ ἄλλον τινά, συμπαθῶ.

ὁμοιο-πᾰθής, *ὲς* (*ὅμοιος+πάθος*)· ὁ εὑρισκόμενος εἰς ὁμοίαν (μὲ κάποιον ἄλλον) κατάστασιν, ὁ ἔχων ὁμοια αἰσθήματα (πάθη, διαθέσεις), ὁ συμπαθῶν. **2)** καθόλου, ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν φύσιν.

ὁμοιο-πρεπής, *ὲς* (*ὅμοιος+πρέπω*)· ὁ φαινόμενος ὅμοιος πρός τινα, ἔχων τὴν αὐτὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν (μὲ κάποιον ἄλλον).

ὅμοιος, α, ον, ἰων. καὶ παλ-ἀττ. **ὁμοῖος, η, ον,** παρ' ἀττ. καὶ δικατάλ. *-ος, -ον*· ἐπ. *ὁμοίτος* (ἕ χάριν τοῦ μέτρου πρὸ μακρᾶς συλλ., π.χ. *ὁμοίτου πτολέμοιο,* ἀλλ' ὅμως *ἑ* πρὸ τοῦ καταληκτικοῦ *-ον*)· (*ὁμός*)· ὡς καὶ νῦν, ὅμοιος, προσομοιάζων, λατ. **similis** ‖ παροιμ. περιφράσεις: *ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον* (πρβλ. τὴν σημερ. «ὅμοιος ὁτὸν ὅμοιον» καὶ τὴν ἀρχ. *«ὅμοιος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει»*) ‖ *τὸ ὁμοῖον ἀνταποδιδόναι*=λατ. **par pari referre** = ἀνταποδίδειν εἴς τινα τὰ ἴσα (πρβλ. τὰ σημερ. «τὸν πληρώνω μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα», «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ», «κακὸν ἀντὶ κακοῦ»). **2)** οὗ μετέχουσι πάντες ἐξ ἴσου, κοινὸς εἰς ὅλους, ἀμοιβαῖος, λατ. **communis** (π.χ. *γῆρας ὁμοῖον, θάνατος ὁμοῖος*)· **3)** ἴσος κατὰ τὴν δύναμιν, ἰσοδύναμος, ἰσόπαλος, λατ. **par.** **4)** ὁ ὁμόφωνος πρός τινα, σύμφωνος πρός τινα. **5)** *ἡ ὁμοία* (ἐνν. *δίκη ἢ χάρις*): *τὴν ὁμοίαν* (ἐνν. *δίκην ἢ χάριν*) *διδόναι ἢ ἀποδιδόναι τινὶ* = ἀνταποδίδειν εἴς τινα τὰ ἴσα («ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ») ‖ *τὴν ὁμοίαν* (ἐνν. *δίκην ἢ χάριν*) *φέρομαι παρά τινος*=λαμβάνω παρά τινος εἰς ἀνταπόδοσιν τὸ αὐτὸ μὲ ὅ,τι τοῦ ἔκαμα (μοῦ ἀνταποδίδει τὰ ἴσα) ‖ *ἐπ' ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ* = ἐπὶ ἴσοις ὅροις, ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. *6) ἐν ὁμοίῳ ποιοῦμαί τι*= θεωρῶ τι ἐξ ἴσου ἔντιμον, ἐκτιμῶ τι ἐξ ἴσου.— **II** ὁ τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς τάξεως ἢ θέσεως: *οἱ ὅμοιοι* =ἐκ τῶν πολιτῶν μιᾶς πόλεως ὅλοι ὅσοι εἶχον ἴσα πολιτικὰ δικαιώματα ‖ οἱ εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδαι.

Β'. ***Σύνταξις:*** Τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα πρὸς τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει ἕτερόν τι (πρόσ. ἢ πρᾶγμα) τίθεται συνήθως κατὰ δοτικήν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ κατὰ γεν. (ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τοῦ λατ. **similis**) ‖ ἐκεῖνο δὲ ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον (κατὰ τὸ ὁποῖον) ὁμοιάζει τὸ ἓν πρόσωπον (ἢ πρᾶγμα) πρὸς τὸ ἄλλο (πρόσ. ἢ πργ.) τίθεται κατ' αἰτ. ἢ κατ' ἀπρφ. ‖ ὡσ. ἀντὶ τῆς ἀνωτέρω συντάξεως (τῆς διὰ πτώσεων) ἀπαντᾷ καὶ ἄλλη, καθ' ἣν μετὰ τὸ *ὅμοιος* ἀκολουθεῖ ἀναφορ. ἢ ὁμοιωματ. πρότασις, ἢ πρότασις εἰσαγομένη διὰ τοῦ *καί*: *ὁμοῖος ὥσπερ...*, *ὁμοῖος οἷος...*, *ὁμοῖος καί* (=λατ. **aeque ac**)· πρβλ. καὶ ἐπίρ. *ὁμοίως* [δι' ἐτυμ. βλ. *ὁμός*].

ὁμοιότης, *-ητος,* ἡ (*ὅμοιος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, λατ. **similitudo**· ὁμοιότης ‖ ἰσότης, λατ. **aequalitas.**

ὁμοιό-τροπος, *ον* (*ὅμοιος+τρόπος*)· ὁ ἔχων ὁμοίους τρόπους, ὅμοια ἤθη, ὅμοιον χαρακτῆρα, ὁ ἔχων ὅμοιον τρόπον ζωῆς, ζῶν καθ' ὅμοιον τρόπον. — ἐπίρ. *ὁμοιοτρόπως* = καθ' ὅμοιον τρόπον πρός... (ἢ μέ...).

ὁμοιόω, μελ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ὡμοίωσα*.—Παθητ. καὶ Μέσ., μελλ. *ὁμοιώσομαι* καὶ *ὁμοιωθήσομαι* (μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.)· ἀόρ. α' *ὡμοιώθην*· (*ὅμοιος*)· ποιῶ τι ὅμοιον, καθιστῶ τι ὅμοιον, ἐξομοιώνω, λατ. **assimilare** ‖ παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω.— Παθητ., γίνομαι ὅμοιος, ἐξομοιώνομαι: *ὁμοιωθήμεναι ἄντην* =νὰ ἀντιμετρηθῇ μαζί μου.— **II** μέσον, ἀνταποδίδω τὰ ἴσα.

ὁμοιωθήμεναι, ἐπ. ἀντὶ *ὁμοιωθῆναι,* ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ὁμοιόω.*

ὁμοίωμα, *-ατος,* τὸ (*ὁμοιόω*)· τὸ πεποιημένον κατ' εἰκόνα ἄλλου, τὸ ὅμοιον πρός ἄλλο, ἀπεικόνισμα, εἴκών, λατ. **simulacrum.**

ὁμοίως, ἐπίρ. τοῦ *ὅμοιος*· ὡς καὶ νῦν, καθ' ὅμοιον τρόπον, ὁμοίως, «ὅμοια», παρομοίως ‖ μετὰ ἐπιρρ. σημασ. ἐκεῖνο ὡσαύτως καὶ τὰ οὐδ. *ὅμοιον* καὶ *ὅμοια,* ἰων. *ὁμοῖον, ὁμοῖα* ‖ *ὁμοίως ὡς...* (= ὅμοια ὅπως...) | *ὁμοίως καί...* (=λατ. **aeque ac...**, **perinde ac...**) | *ὅμοιον ὥστε...* (= *ὅμοιον ὥσπερ...*) | *ὅμοια τοῖς μάλιστα...* (=ὅπως οἱ πρωτεύοντες, οἱ ἄριστοι).

ὁμοίωσις, ἡ (*ὁμοιόω*)· ὡς καὶ νῦν, ἐξομοίωσις, τό νὰ καταστήσῃ τίς τι ὅμοιον.— **II** τό νὰ γίνῃ τις ὅμοιος (ἢ τι ὅμοιον), ὁμοιότης, λατ. **similitudo** ‖ ἰσότης, λατ. **aequalitas** 2) εἰκών, παράστασις.

ὁμό-κλαρος, θωρ. ἀντὶ *ὁμόκληρος*.

ὁμο-κλάω, γ' ἑν. πρτ. *ὁμόκλα*=*ὁμοκλέω* (βλ. λ.).

ὁμο-κλέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ὁμόκλησα*, ἰων. γ' ἑν. *ὁμοκλήσασκε*· (*ὁμοκλή*)· φωνάζω, βοῶ, κραυγάζω, εἴτε πρὸς ἐνθάρρυνσιν εἴτε (συνηθέστερον) πρὸς ἐπίπληξιν ‖ μετ' ἀπρφ., διατάσσω τινά μεγαλοφώνως νὰ πράξῃ τι, τὸν προσκαλῶ μεγαλοφώνως νὰ πράξῃ τι.

ὁμο-κλή, ἡ (*ὁμοῦ*+*καλέω*)· κραυγὴ πολλῶν, κοινὴ βοὴ πολλῶν προσώπων ‖ ἡ ἁρμονία, συναυλία, αὐλῶν ‖ πᾶσα κραυγὴ ἐνέχουσα πρόθεσιν εἴτε ἐνθαρρύνσεως εἴτε ἐπιπλήξεως.

Ἔτυμ.: κατά τινας ἡ ἐκ τοῦ *ὁμοῦ*+*καλέω* παραγωγὴ δὲν εἶναι ὀρθὴ κατὰ τὸ α' συνθ., κατ' αὐτοὺς δὲ μάλιστα γραπτέον οὐχὶ *ὁμοκλὴ* ἀλλ' *ὁμοκλή*, καὶ *ὁμοκλάω* (*-έω*) 〈 **ὁμο-* (περὶ οὗ βλ. καὶ *ἐν ὁμοίοις*) + *καλέω*.

ὁμό-κληρος *ον* (*ὁμοῦ* + *κλῆρος*)· ὁ ἔχων ὅμοιον (ἴσον) κλῆρον (δηλ. μερίδιον), κυρ. ἐπὶ κληρονομίας, ὁ ἐξ ἴσου κληρονομῶν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὁμόκληρος* = ὁ συγκληρονόμος, λατ. **consors.**

ὁμο-κλήσασκε, γ' ἑν. ἰων. ἀορ. α' τοῦ *ὁμοκλέω*.

ὁμο-κλητήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ὁμοκλέω*)· ὁ ἐγκελεύων, ὁ παρακελευόμενος, ἐνθαρρύνων, παρορμῶν, ὁ ἐπευφημῶν.

ὁμό-κλῑνος, *ον* (*ὁμοῦ*+*κλίνη*)· ὁ ἀνακλινόμενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης παρὰ τὴν τράπεζαν, ὁ ὁμοτράπεζος.

ὁμό-λεκτρος, *ον* (*ὁμοῦ* + *λέκτρον*)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς κλίνης, ὁμόκοιτος, σύζυγος, λατ. **conjux.**

ὁμο-λογέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ὡμολόγησα*· πρκ. *ὡμολόγηκα*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ὡμολογήθην*· πρκ. *ὡμολόγημαι* (*ὁμόλογος*)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν μέ τινα. 2) λέγω τὰ ἴδια μέ τινα, συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ ‖ ἐπὶ πραγμ., συμφωνῶ μέ τι (εἴς τι, περί τινος). 3) συνάπτω συμφωνίαν, ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις, συμφωνῶ ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης (ἢ παραδόσεως πολιορκουμένων κ.τ.ὁ.) ‖ *ὁμολογέω ἐπί τισι*=κάμνω συμφωνίαν ἐπὶ ὅροις τισὶ (ὑπό τινας ὅρους). 4) συμφωνῶ ὡς πρός τι, τὸ παραδέχομαι, τὸ ὁμολογῶ, τὸ ἀναγνωρίζω ‖ *ὁμολογῶ σοι* = συμφωνῶ μαζί σου, παραδέχομαι αὐτὰ ποὺ λέγεις. 5) συμφωνῶ, ὑπισχνοῦμαι, ὅτι θὰ πράξω τι. 6) ἔχω σχέσιν πρός τι(να) : *οὐδὲν ὁμολογῶ τινι*=εἶμαι ὅλως ἄσχετος πρός τινα, δὲν ἔχω καμμίαν σχέσιν μαζί του.— **II** μέσον, συμφωνῶ, συναινῶ εἴς τι, συγκατατίθεμαι (σχεδὸν μεθ' ὧν σημασ. καὶ τὸ ἐνεργ.).— **III** Παθητ., γίνομαι δεκτός (ἀπὸ δεκτός, παραδεκτός), συμφωνοῦμαι, γίνομαι ἀντικείμενον συμφωνίας ‖ ἀπολ., *ὁμολογεῖται* = θεωρεῖται ὡς δεδομένον, ὡς ἀληθὲς | συχν. κατὰ μτχ. ἐν. ἢ πρκ. *τὰ ὁμολογούμενα ἢ ὡμολογημένα*=τὰ παραδεδεγμένα, ἀρχαὶ ἀνεγνωρισμέναι (λατ. **concessa**), τὰ συμπεφωνημένα.

ὁμο-λόγημα, *-ατος,* τό (*ὁμολογέω*)· τὸ συμπεφωνημένον, τὸ συμφωνηθέν, ἡ συμφωνία ‖ αὐτοπόδεικτος ἀλήθεια, ἀξίωμα.

ὁμο-λογία, ἡ (*ὁμολογέω*)· συμφωνία, ὁμοφωνία. 2) συναφθεῖσα συμφωνία, συνθήκη ‖ ἐν πολέμῳ, ὅροι παραδόσεως. 3) συναίνεσις, συγκατάθεσις, ἀποδοχή, παραδοχή. 4) ἐν τῇ ἐκκλησ. γλ., ἐξομολόγησις ἁμαρτιῶν ‖ εὐχαριστία (τὸ μυστήριον) ‖ εὐχή.

ὁμό-λογος, *ον* (*ὁμοῦ* + *λέγω*)· ὁ ἀποδεχόμενος, συγκατατιθέμενος, συμφωνῶν, σύμφωνος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, τὸ σύμφωνον πρός τι, τὸ παραδεκτόν, πρόσφορον, κατάλληλον.— ἐπιρ. *ὁμολόγως* = συμφώνως πρός τι, ἐν συμφωνίᾳ μετά τινος, ὁμοφώνως ‖ ὁμολογουμένως, φανερῶς, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν.

ὁμο-λογουμένως, ἐπίρ. μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *ὁμολογέω*· συμφώνως πρός..., κατὰ τὴν συμφωνίαν ‖ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ὡς πάντες ὁμολογοῦν.

ὁμο-μαστῑγίας, *-ου,* ὁ (*ὁμοῦ* + *μάστιξ*)· ὁ ὁμοῦ (μαζὶ μὲ ἄλλον) μαστιγούμενος, ὁμόδουλος.

ὁμο-μήτριος, *α, ον* (*ὁμοῦ*+*μήτηρ*)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός (ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή), λατ. **frater uterinus.**

ὁμό-νεκρος, *ον* (*ὁμοῦ*+*νεκρός*)· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων νεκρός, ὁ σύντροφος ἐν θανάτῳ.

ὁμο-νοέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόνοος*)· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης, ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα, συμφωνῶ ‖ διάγω ἐν ὁμονοίᾳ μετά τινος.

ὁμο-νοητικός, *ή, όν* (*ὁμονοέω*)· ὁ ἄγων (συντελῶν) εἰς ὁμόνοιαν (εἰς συμφωνίαν).

ὁμό-νοια, ἡ (*ὁμόνοος*)· ὡς καὶ νῦν, ταυτότης φρονημάτων, ταυτότης σκέψεων, ἑνότης, ἁρμονία, λατ. **concordia.**

ὁμό-νοος, *ον,* συνῃρ. **-νους,** *-ουν* (*ὁμοῦ*+*νόος*)· ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν νοῦν, τὰς αὐτὰς σκέψεις, τὰ αὐτὰ φρονήματα, ὁ σύμφωνος, ὁμόθυμος, λατ. **concors.**— ἐπιρ. *ὁμονόως*=ὁμοφώνως, συμφώνως.

ὁμο-πάθής, *ἐς* (*ὁμοῦ* + *πάθος*)· ὁ τὰ αὐτὰ πάσχων, ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ πάθη, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα (συναισθήματα).

ὁμο-πάτριος, *ον* (*ὁμοῦ*+*πατήρ*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

ὁμο-πάτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ· βλ. *ὁμοπάτριος*.

ὁμο-πλεκής, *ἐς* (*ὁμοῦ* + *πλέκω*)· ὁ ὁμοῦ συμπεπλεγμένος.

ὁμό-πλοος, *ον,* συνῃρ. **-πλους,** *ουν* (*ὁμοῦ*+*πλόος*)· ὁ πλέων ὁμοῦ, ὁ συμπλέων μετά τινος, ὁ συνταξιδεύων.

ὁμό-πολις, ποιητ. **ὁμόπτολις,** *-εως,* ὁ, ἡ (*ὁμοῦ*+*πόλις*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, συμπολίτης, λατ. **concivis** ‖ ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους (ἢ κράτους), ὁμοεθνής, ὁμόφυλος.

ὁμό-πτερος, *ον* (*ὁμοῦ*+*πτερόν*)· ὁ ὁμοίως (παρομοίως) ἐπτερωμένος, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ πτέρωμα (τὰ ἴδια πτερά, ὅμοια πτερά) ‖ μτφρ. συγγενής ‖ γενικῶς, *οἱ ὁμόπτεροι* = πτηνὰ ἔχοντα ὅμοια πτερὰ καὶ μτφρ. οἱ σύντροφοι ‖ *νῆες ὁμόπτεροι*=πλοῖα ἔχοντα ὁμοίας κώπας ἢ ὅμοια ἱστία, ἢ πλοῖα τῆς αὐτῆς ταχύτητος καὶ διὰ τοῦτο ὁμοῦ πλέοντα.

ὁμό-πτολις, ποιητ. ἀντὶ *ὁμόπολις* (βλ. λ.).

ὁμοργάζω=*ὁμόργνυμι* (βλ. λ.).

ὁμόργνυ, ἐπ. ἀντὶ *ὠμόργνυ*, γ' ἑν. πρτ.

'ΟΜΟ'ΡΓΝΥ ΜΙ, μελ. *ὁμόρξω*.— μέσον, ἀόρ. α' *ὠμορξάμην*· ἀπομάσσω, ἀποσπογγίζω, σπογγίζω, στεγνώνω, τι.— μέσον, σπογγίζω, στεγνώνω, κάτι τὸ ἰδικόν μου ἢ δι' ἐμαυτόν : *δάκρυα ὠμόργνυντο*= ἐσπόγγιζον τὰ δάκρυά των. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἀμέργω*].

ὁμορξάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ὁμόργνυμι*.

ὁμ-ορέω, ἰων. **ὁμ-ουρέω** (*ὅμορος*)· εἶμαι ὅμορος, ἔχω τὰ αὐτὰ ὅρια, συνορεύω, γειτνιάζω.

ὅμ-ορος, ἰων. **ὅμ-ουρος,** *ον* (*ὁμοῦ*+*ὅρος*)· ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ ὅρια μετά τινος, ὁ συνορεύων, ὁ γειτνιάζων, γείτων, λατ. **finitimus.**— ὡς οὐσ. *ὁ ὅμορος* = ὁ γείτων ‖ τὸ *ὅμορον*=ἡ γειτνίασις, γειτονία.

ὁμο-ρροθέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόρροθος*)· κωπηλατῶ ὁμοῦ (συγχρόνως καὶ συμφώνως μὲ τοὺς ἄλλους κωπηλάτας) ‖ γενικῶς, συμφωνῶ, συναινῶ.

ὁμο-ρρόθιος, *ον* (*ὁμόρροθος*)· ὁ ὁμοῦ (συγχρόνως μὲ ἄλλους καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ) κωπηλατῶν ‖ ὁ ὁμοῦ κολυμβῶν.

ὁμό-ρροθος, *ον* (*ὁμοῦ*+*ῥοθέω*)· ὁ ὁμοῦ (μετ' ἄλλων, συγχρόνως καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ) κωπηλατῶν ‖ γενικῶς, ὁ πράττων τι συγχρόνως μὲ ἄλλον καὶ μαζὶ μὲ αὐτόν.

'ΟΜΟ'Σ, *ή, όν* (*ἅμα*)· εἷς καὶ ὁ αὐτός, ὁ αὐτός, ὅμοιος ‖ ὁ ἀπὸ κοινοῦ ἀνήκων εἰς δύο ἢ περισσοτέρους, κοινός, ἡνωμένος, λατ. **communis** (συγγ. τῷ *ἅμα*· ἐξ αὐτοῦ δὲ παράγονται τά: *ὅμοιος, ὁμῶς, ὅμως, ὁμοῦ, ὁμῆ, ὁμόθεν, ὁμόσε*).

Ἔτυμ.: *ὁμός* 〈ἰαπ. **somós*=σανσκρ. **samá-ḥ**, Ζενδ., παλ-περσ. **hama-** (ὁ αὐτός, ὅμοιος), ἰρλ. **som** (ὁ αὐτός), γοτθ. **sama** (ὁ αὐτός)· πρβλ. σανσκρ. **sám**, λιθ. **sa,-**, παλ-σλαυ. **sa,** (= ὁμοῦ), **samŭ** (=**ipse, solus**) (Ζενδ. **hāma-** =ὅμοιος, ὁ αὐτός), οὐσ. ἰρλ. **sām** (ἰσότης, ἁρμονία〉 ἀνάπαυσις), καὶ **sāim** (ἥμερος, ἥπιος) (***sōmis**), παλ-σαξ. **sōmi** (ἀνεκτῶς, μετρίως)· ἐν πᾶσιν

ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. *sem- (εἷς) βλ. ἐν λ. *εἷς· ἐκ τοῦ *ὁμός* παράγονται (ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω) καὶ τὸ *ὁμαλός*, πρβλ. λατ. **similis** (*semilis), **simul** (παλ-λατ. *semol, semul), Ὁμηρ. **sumel**, παλ-ιρλ. **samail** (ὁμοιότης), gall. **hafol** (=similis, par), παλ-ιρλ. **samlith** (=λατ. simul), γοτθ. **simle** (κάποτε, ἄλλην φοράν).

ὁμόσαι, ὁμόσας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ὄμνυμι*.

ὁμόσε, ἐπιρ. (*ὁμός*)· εἰς (πρὸς) ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰς τὴν ἰδίαν δέσιν || *ὁμόσε ἰέναι* (ἐν ἐχθρ. ἐνν.) = λατ. **cominus pugnare**=ἔρχεσθαι εἰς χεῖρας, συμπλέκεσθαι μετὰ τοῦ ἐχθροῦ || *ὁμόσε ἰέναι τοῖς πολεμίοις* = βαδίζειν πρὸς συνάντησιν τοῦ ἐχθροῦ.

ὁμο-σθενής, *ὲς* (*ὁμοῦ* + *σθένος*)· ὁ ἔχων ἴσον σθένος, ἴσην δύναμιν, ἐφάμιλλος.

ὁμο-σῖτέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόσιτος*)· συντρώγω μετά τινος || διαμένω μετά τινος.

ὁμό-σῖτος, *ον* (*ὁμοῦ*+*σῖτος*)· ὁ συντρώγων, ὁμοτράπεζος.

ὁμό-σκευος, *ον* (*ὁμοῦ*+*σκευή*)· ὁ ὁμοίως ἐσκευασμένος, τ.ἔ. κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐξοπλισμένος || ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐνδεδυμένος.

ὁμο-σκηνία, ἡ (*ὁμόσκηνος*)· τὸ διαμένειν (ζῆν) ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ μετ' ἄλλων.

ὁμό-σκηνος, *ον* (*ὁμοῦ*+*σκηνή*)· ὁ διαμένων (ζῶν) ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ, σύσκηνος, σύνοικος, λατ. **contubernalis**.

ὁμο-σκηνόω, μελ. *-ώσω* (*ὁμόσκηνος*)· διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ μετ' ἄλλων σκηνῇ.

ὁμό-σπλαγχνος, *ον* (*ὁμοῦ*+*σπλάγχνον*)·=*ὁμογάστριος* (βλ. λ.), ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός.

ὁμό-σπονδος, *ον* (*ὁμοῦ* + *σπονδή*)· ὁ κοινωνῶν σπονδῶν καὶ θυσιῶν μετά τινος, φίλος, ὁμοτράπεζος || ὁ διὰ συνθήκης (ἑνόρκου καὶ διὰ σπονδῶν ἐπικυρουμένης) συνδεδεμένος μετά τινος, λατ. **confoederatus**.

ὁμό-σπορος, *ον* (*ὁμοῦ*+*σπείρω*)· ὁ ὁμοῦ ἐσπαρμένος || ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς σπορᾶς, ὁ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων (ἢ γεν. προγόνων) καταγόμενος.

ὁμόσσαι, ὁμόσσας, ἐπ. ἀντὶ *ὁμόσαι, ὁμόσας*.

ὁμο-στῐχάω, (*ὁμοῦ*+*στείχω*)· βαδίζω ὁμοῦ μετά τινος.

ὁμό-στολος, *ον* (*ὁμοῦ*+*στέλλω*)· ὁ ἀπεσταλμένος (ἀποσταλείς) ὁμοῦ μετὰ τινος, ἐν συνοδείᾳ τινός, ὁ συμπορευόμενος ὁμοῦ μετὰ τινος, συνταξιδιώτης.— **II** (*ὁμοῦ*+*στολή*) ὁ ὁμοίως ἐνδεδυμένος || γεν. ὅμοιος, ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἴδους.

ὁμό-τᾰφος, *ον* (*ὁμοῦ* + *τάφος*)· ὁ ὁμοῦ ταφείς, συντεθαμμένος, ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν τάφον.

ὁμό-τεχνος, *ον* (*ὁμοῦ*+*τέχνη*)· ὁ ἀσκῶν τὴν αὐτὴν τέχνην (τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα) μετά τινος, ὡς καὶ νῦν «ὁμότεχνος» || ὡς οὐσ. *ὁ ὁμότεχνος*=συντεχνίτης, συνεργάτης.

ὁμό-τῑμος, *ον* (*ὁμοῦ* + *τιμή*)· ὁ ἐξ ἴσου τιμώμενος, ὁ ἀπολαύων ὁμοίων (ἴσων, τῶν αὐτῶν) τιμῶν || *οἱ ὁμότιμοι* (παρὰ Πέρσαις) ἦσαν οἱ εὐπατρίδαι τοῦ Βασιλέως, οἱ ἐκ τῶν εὐγενεστάτων καταγόμενοι καὶ ὁμοίας πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες τιμάς, οἱ ἄριστοι (οἱ ἐν Σπάρτῃ καλούμενοι «*οἱ ὅμοιοι*»).

ὁμό-τοιχος, *ον* (*ὁμοῦ* + *τοῖχος*)· ὁ ἔχων κοινὸν τοῖχον, ὁ χωριζόμενος διὰ κοινοῦ τοίχου (διὰ μεσοτοίχου) || μτφρ. ὁ δυσκόλως (μόλις, σχεδὸν οὐδόλως) διαφέρων ἀπό τινος.

ὁμο-τράπεζος, *ον* (*ὁμοῦ*+*τράπεζα*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ «ὁμοτράπεζος», ὁ τρώγων (ἢ καὶ ὁ καθήμενος) εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μετά τινος || ὡς οὐσ. κατὰ πληθ. *οἱ ὁμοτράπεζοι* = οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἐσθίοντες, ὄνομα αὐλικῶν τινων μεγιστάνων παρὰ Πέρσαις.

ὁμό-τροπος, *ον* (*ὁμοῦ* + *τρόπος*)· ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους, τὰς αὐτὰς ἕξεις, ὁμοίον τρόπον ζωῆς, σύμφωνος || *ὁμότροπα ἤθεα*=ὁμοῖα (ὁμοειδῆ) ἤθη.— ὡς οὐσ. *ὁ ὁμότροπος*=ὅμοιος σύντροφος.

ὁμό-τροφος, *ον* (*ὁμοῦ*+*τρέφω*)· ὁ ὁμοῦ μετά τινος ἀνατραφείς, ὁ συναυξηθεὶς μετά τινος || *ὁμότροφα τοῖς ἀνθρώποισι θηρία*=κατοικίδια ζῶα, τὰ ὁποῖα ἀνατρέφονται καὶ μεγαλώνουν μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους.

ὁμοῦ, ἐπιρ. (κυρ. γεν. οὐδ. τοῦ *ὁμός*)· ἐπὶ τόπου, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, μαζί, λατ. **una** || ὡσ. μαζί, συγχρόνως, συνάμα: *γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον* = ξηρὰν μαζὶ καὶ θάλασσαν. **2)** μετὰ δοτ., ὁμοῦ μετά τινος, μαζὶ μὲ τινα, λατ. **una cum**: *ὁμοῦ νεκύεσσι* = μετὰ τῶν νεκρῶν, ἢ μεταξὺ τῶν νεκρῶν. **3)** ἐγγύς, πολὺ πλησίον, ἐγγύτατα || σχεδόν, περίπου. **4)** *ὁμοῦ καὶ* = καθ' ὅμοιον τρόπον ὅπως, ἀκριβῶς ὅπως, λατ. **aeque ac**.

ὁμοῦμαι, μελ. τοῦ *ὄμνυμι*.

ὁμουρέω, ὅμουρος, ἰων. ἀντὶ *ὁμορέω, ὅμορος* (βλ. λ. λ.).

ὁμό-φοιτος, *ον* (*ὁμοῦ* + *φοιτάω*)· ὁ πορευόμενος ὁμοῦ μετά τινος || ὡς οὐσ. *ὁ ὁμόφοιτος* = συνοδός, ὀπαδός.

ὁμο-φρονέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόφρων*)· εἶμαι ὁμόφρων, ἔχω τὸ αὐτὸ φρόνημα, μέ τινα, ἔχω τὰς ἰδίας σκέψεις μὲ τινα || *πόλεμος ὁμοφρονέων*=πόλεμος γινόμενος ἀπὸ συμφώνου (ὁμοφώνως).

ὁμο-φροσύνη, ἡ (*ὁμόφρων*)·=*ὁμόνοια*, τὸ νὰ ἔχῃ τις τὰς αὐτὰς μέ τινα ἄλλον σκέψεις, ἑνότης φρονήματος καὶ σκέψεως.

ὁμό-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*ὁμοῦ*+*φρήν*)· ὡς καὶ σήμερον, ὁμόφρων, ἔχων ὁμοια φρονήματα, σύμφωνος.

ὁμο-φῡής, *ὲς* (*ὁμοῦ* + *φυή*)· ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν φυήν, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἀνάστημα, τὴν αὐτὴν φύσιν, μετά τινος.

ὁμό-φῡλος, *ον* (*ὁμοῦ* + *φῦλον*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φύλου (ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους), ὁμοεθνής || ὡς οὐσ. *οἱ ὁμόφυλοι*=ὡς καὶ νῦν, οἱ τῆς αὐτῆς φυλῆς || *τὸ ὁμόφυλον* = ταυτότης φυλῆς (ἔθνους), φυλετικὴ συγγένεια.

ὁμο-φωνέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόφωνος*)· ὁμιλῶ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν μετά τινος || ὡς καὶ νῦν, ὁμοφωνῶ (συμφωνῶ) μετά τινος.

ὁμό-φωνος, *ον* (*ὁμοῦ*+*φωνή*)· ὁ λαλῶν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν μὲ ἄλλον τινά. **2)** ὁ ὅμοιος κατὰ τὸν ἦχον (τόνον) πρός ἄλλον τινά || ὡς καὶ νῦν, ὁ ὁμόφωνος πρός τινα.

ὁμό-χροια, ἡ (*ὁμόχροος*)· ταυτότης (ὁμοιότης) χρώματος.— **II** ὁμαλότης ἐπιφανείας τοῦ σώματος, λειότης || ἡ ἴση καὶ ὁμαλὴ ἐπιφάνεια τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὸ δέρμα.

ὁμο-χρονέω, μελ. *-ήσω* (*ὁμόχρονος*)· τηρῶ τὸν αὐτὸν χρόνον μέ τινα (ἐν τῇ Μουσικῇ) || ἀπολ. εἶμαι ὁμόχρονος, πράττω τι ὁμοχρόνως.

ὁμό-χροος, *ον*, καὶ συνῃρ. **-χρους,** *-συν* (*ὁμοῦ* + *χροιά, χρόα*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν χροιάν, τὸ αὐτὸ χρῶμα, μέ τινα || ὁ ἔχων ἓν καὶ τὸ αὐτὸ χρῶμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ποικίλος*.— **II** ὁ ἔχων ἴσην καὶ ὁμαλὴν ἐπιφάνειαν.

ὁμό-ψηφος, *ον* (*ὁμοῦ*+*ψῆφος*)· ὁ ψηφίζων μετά τινος (ζητ. ὅ,τι καὶ ὁ ἄλλος).— **II** ὁ ἔχων ἴσα μέ τινα ἄλλον δικαιώματα ψήφου.

ὁμόω, μελ. *-ώσω* (*ὁμός*)· ἑνώνω ὁμοῦ, συνδέω.— Παθητ., ἀόρ. α' *ὡμώθην*, εἶμαι ἡνωμένος, συνηνωμένος.

"ΟΜΠΝΗ, ἡ· σῖτος, σιτηρὰ καθόλου || ἡ ἐκ τοῦ σίτου καὶ τῶν σιτηρῶν λαμβανομένη τροφή.

Ἔτυμ.: ὄμπνη καὶ πληθ. *ὄμπναι*· *ὄμπνιος* (*ὄμπνια*, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος): σανσκρ. **apnaḥ** (πλοῦτος), λατ. **ops**, γεν. **opis**, πληθ. **opes, opulentus**, παλ-ιρλ. **ān̄e** (πλοῦτος), λιθ. **apstas** (ἀφθονία), **apstùmas** (πληθύς, ἀφθονία), **apstùs** (πλούσιος).

ὁμπνιακός, *ή, όν*·=*ὄμπνιος* (βλ. λ.).

ὄμπνιος, *α, ον* (*ὄμπνη*)· ὁ ἐκ σίτου, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σίτου ἢ παραγόμενος ἐκ σίτου, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς σῖτον || ὁ διατρέφων, ὁ ἀφθόνως χορηγῶν: **"Ὀμπνια**, ἡ, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, ὡς θεᾶς τοῦ σίτου, τῆς ἀφθόνως χορηγούσης καὶ διατρεφούσης (λατ. **alma Ceres**) (ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν **"Ὀμπνια* πρβλ. *πότνια*).— **II** Παθ., ὁ καλῶς τεθραμμένος, ἀκμαῖος, μέγας.

ὀμφά, ἡ· ἀντὶ *ὀσμή*, λατ. **odor** [πρβλ. Ἡσυχ. «*ὀμφά· ὀσμή. Λάκωνες*», «*ὄμφη· πνοή, ποτ-όμφες· προσόζει*», *εὔομφος* (= εὔοσμος), καὶ *εὐόμφαλον* ἐκαλεῖτο τὸ ῥόδον ἐν Ἀρκαδίᾳ· ⟨ἰαπ. *oiōgvhā̄, *oiō-

gvhō : παλ-norr. **anga** (ὀσφραίνομαι), **angi** (ἄρωμα), **ang** (εὐάρεστον αἴσθημα)].

ὁμφᾰκίας, *-ου, ὁ (ὅμφαξ),* ἐνν. *οἶνος·* οἶνος παρασκευασθείς ἐξ ἀώρων σταφυλῶν.— **II** μτφρ. ὡς ἀρσ. ἐπίθ. δριμύς, τραχύς, αὐστηρός, πικρός ‖ ***ὁμφακίαι νεκροί*** = ἄωροι νεκροί, δηλ. νέοι ἀποθανόντες πρώρως.

ὁμφᾰκο-ράξ, *-ᾶγος, ὁ, ἡ (ὅμφαξ + ῥάξ)·* ὁ ἔχων ἀώρους ῥᾶγας.

ὁμφάλιος, *ον· (ὀμφαλός)·* ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὀμφαλόν ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ***τὸ ὁμφάλιον = ὁ ὀμφαλός*** (βλ. λ.). 2) ὁ ἔχων κύρτωμά τι (ὅμοιον πρὸς ὀμφαλόν), ὀμφαλοειδής, ὁ ἔχων στρογγύλον κόσμημα (ὅμοιον πρὸς ὀμφαλόν):

ὁμφᾰλόεις, *εσσα, εν (ὀμφαλός)·* ὁ ἔχων ὀμφαλόν ἢ στρογγύλον κόσμημα ‖ ***ἀσπὶς ὁμφαλόεσσα*** = ἀσπὶς ἔχουσα ἐν τῷ κέντρῳ ὀμφαλὸν ἢ στρογγύλον κόσμημα.

ὈΜΦΑ͂ΛΟΣ, *-οῦ,* ὁ· ὁ,τι καὶ νῦν, ὀμφαλός, κοιν. «ἀφαλός», λατ. **umbilicus.**— **II** πᾶν πρᾶγμα ὅμοιον πρὸς ὀμφαλόν ‖ τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀσπίδος προεξέχον κύρτωμα (προεξέχων ρόζος) ἢ στρογγύλον κόσμημα, λατ. **umbo.** 2) ὁ κόμβος (κυρτόν τι ὕψωμα) τοῦ ζυγοῦ τῶν ἵππων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσεδένοντο (ἐστερεώνοντο) τὰ λωρία τοῦ χαλινοῦ (αἱ ἡνίαι). 3) τὸ κέντρον ἢ κεντρικόν σημεῖον, οὕτω π. χ. ἡ νῆσος τῆς Καλυψοῦς ***Ὠγυγία*** καλεῖται ***ὀμφαλὸς θαλάσσης*** (τὸ κέντρον δηλ. τῆς θαλάσσης), μετὰ τῆς συνυπαρχούσης ἐννοίας τοῦ προεξέχοντος ὀμφαλοειδοῦς κυρτώματος ‖ κατὰ μεθομ. μῦθον ***ὀμφαλὸς*** (ἤτοι κέντρον) τῆς Γῆς ἐκαλεῖτο καὶ ὁ Ναὸς τῶν Δελφῶν, καὶ εἰδικώτερον στρογγύλος τις λίθος εὑρισκόμενος ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

Ἔτυμ.: ὀμφαλός: σανσκρ. ŋ̄bhi-ḥ (ὀμφαλός, τρύπα τροχοῦ ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ ἄξων, συγγενολόγι), **nábhya-m** (ὀμφαλὸς τροχοῦ ἁμάξης), λατ. **umbilicus** (ὀμφαλός), **umbo** (ὀμφαλὸς ἀσπίδος), παλ-ιρλ. **imblin** (ὀμφαλός), παλ-γερμ. **naba**, ἀγγλ-σαξ. **nafu**, παλ-norr. **no,f** (ὀμφαλὸς ἄξονος τροχοῦ), παλ-γερμ. **nabalo**, ἀγγλ-σαξ. **nafela**, παλ-norr. **nafle** (ὀμφαλός), παλ-πρωσσ. **nabis** (ὀμφαλὸς τροχοῦ ἁμάξης), λεττ. **naba** (ὀμφαλός)· ἐξ ἰαπ. ***onobh-**.

ὈΜΦΑΞ, *-ᾶκος,* ὁ (καὶ ἀττ. ἡ)· ἡ ἄωρος σταφυλή, ἡ «ἀγουρίδα». 2) μτφρ. μικρὰ κορασίς, ἄωρος εἰσέτι πρὸς γάμον ‖ ***ἐπὶ τῶν ἀώρων*** καὶ σκληρῶν μαστῶν παιδίσκης.

Ἔτυμ.: ὅμφαξ· ὀμφακίζω (=εἶμαι ἄωρος· ὡς μέσ. =κόπτω τὰς σταφυλὰς ἀώρους ἀκόμη)· ***ὀμφακὶς*** (= κοίλη δήκη τῆς βαλάνου τῆς δρυός)· ταῦτα ἐσχηματίσθησαν ἔκ τινος ἄλλ. ****ὀμφᾱ*** ⟨ ἰαπ. ****sol̥gvhā**** : παλ-γερμ. **sanga** (ὥριμος στάχυς).

ὀμφή, ἡ· θεία φωνή, ἀντιθ. τῷ ***αὐδῇ*** (=ἀνθρωπίνη φωνή) ‖ προφητεία, χρησμός, προειδοποιητικὴ φωνὴ ‖ πᾶσα ἔνδειξις μεταδίδουσα ὑποδήλωσιν τῆς θείας βουλῆς ‖ γλυκεῖα καὶ μελῳδικὴ φωνή, μελῳδία.— **II** φήμη, εἰδήσεις ‖ ***σὴ ὀμφὴ***=αἱ περὶ σοῦ εἰδήσεις.

Ἔτυμ.: ὀμφὴ ⟨ ἰαπ. ****sol̥gvhā****: γοτθ. **siggwan,** παλ-norr. **syngua**, ἀγγλ-σαξ. **sinzan**, παλ-γερμ., παλ-σαξ. **singan** (ᾄδω), γοτθ. **saggws**, παλ-norr. **so,ngr**, ἀγγλ-σαξ. **sanz, sonz**, παλ-γερμ., παλ-σαξ. **sang** (ᾆσμα).

ὀμωδῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α΄ τοῦ ***ὁμόω*** (βλ. λ.).

ὀμ-ῶλαξ, *-ακος, ὁ, ἡ=**ὁμαῦλαξ*** (βλ. λ.).

ὁμώμοκα, πρκ. τοῦ ***ὄμνυμι***.

ὁμώμοσμαι, γ΄ ἑν. ***ὁμώμοται***, παθ. πρκ. τοῦ ***ὄμνυμι***.

ὁμ-ωνύμιος, *α, ον·*=***ὁμώνυμος*** (βλ. λ.).

ὁμ-ώνῡμος, *ον (ὁμὸς + ὄνομα)·* ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ὄνομα μὲ ἄλλον τινά ‖, ὡς οὐσ. ***ὁ*** (***ἡ***) ***ὁμώνυμος***=ὁ συνονόματος.— **II** ἀμφίβολος, ἰσοδύναμος (***ὁμώνυμα***, τά, ἐκαλοῦντο ἐν τῇ Λογικῇ τοῦ Ἀριστοτέλους αἱ λέξεις αἱ ἔχουσαι τὸν αὐτὸν ἦχον ἀλλὰ διάφορον σημασίαν).

ὁμ-ωρόφιος, *ον,* καὶ **ὁμώροφος,** *ον (ὁμοῦ + ὀροφή)·* ὁ κατοικῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὀροφήν, συγκάτοικος.

ὁμῶς, ἐπίρ. τοῦ ***ὁμὸς*** (ὡς τὸ ***ὁμοίως*** τοῦ ***ὅμοιος***)· ἐξ ἴσου, εἰς ἴσα μέρη, ὁμοίως, ὡσαύτως, λατ. **pariter.** 2) συνών. τῷ ***ὁμοῦ***, μαζί, ὁμοῦ, συνάμα, συγχρόνως, ἐπίσης.— **II** μετὰ δοτ., ὁμοίως ὡς, ἀκριβῶς ὡς, ἐξ ἴσου μὲ..., ὅπως καὶ..., λατ. **pariter ac**: ***ἐχθρὸς ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι***=μισητὸς ἀκριβῶς ὅπως αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου.

ὅμως, ἀντιθ. σύνδ. (***ὁμὸς***)· ἀλλ' ὅμως, καὶ ὅμως, ὅμως, μ' ὅλον τοῦτο, οὐχ ἧττον ὅμως, ἂν καί, λατ. **tamen** ‖ συχνὰ ἐνισχύεται καὶ δι' ἄλλων μορίων : ***ὅμως μήν, ὅμως μέντοι***=ἀλλ' ὅμως, παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως... ‖ παρ' ἀττ. συχνὰ ὁ ***ὅμως*** συνάπτεται μετὰ μτχ. (λατ. **quamvis**) : ***κλῦθί μου νοσῶν ὅμως***=ἄκουσέ με μολονότι εἶσαι ἄρρωστος.

ὁμ-ωχέτης, *-ου, ὁ,* αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ ***ὁμοεχέτης*** (***ὁμὸς***+***ἔχω***)· ὁ ἔχων ἢ κατοικῶν ὁμοῦ, συγκάτοικος ‖ ***θεοὶ ὁμωχέται***=θεοὶ λατρευόμενοι εἰς τὸν ἴδιον ναόν.

ὀν-ᾱγός, ὁ, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ ***ὀνηγός***· ὁ ὁδηγῶν ὄνον, ὀνηλάτης.

ὄν-αγρος, ὁ (***ὄνος***+***ἄγριος***)· ὁ ἄγριος ὄνος.— **II** εἶδος πολιορκητικῆς μηχανῆς.

ὄναίμην, ὄναιο, ὄναιτο, Εὐκτ. μέσ. ἀορ. β΄ τοῦ ***ὀνίνημι***.

ὄνᾰρ, τό, ἐν χρήσει κατ' ὄνομ. καὶ αἰτ. μόνον, τῶν ἄλλων πτώσεων σχηματιζομένων ἐκ τῶν : ***ὁ ὄνειρος, τὸ ὄνειρον***· ὄνειρον, καθ' ὕπνους ὀπτασία (ὅραμα) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὅραμα τὸ ὁποῖον βλέπει τις ἐν ἐγρηγόρσει (***ὕπαρ***) ‖ ἐν παροιμ. περιφράσ. ***ἐπὶ παντὸς παραρχομένου πράγματος, ἀβεβαίου καὶ μὴ πραγματικοῦ : σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι*** = ὄνειρον μιᾶς σκιᾶς εἶναι οἱ ἄνθρωποι | ***παρέρχεται ὡς ὄναρ ἥβη***. — **II** παρ' ἀττ. πολὺ συχνὰ ὁ τύπος ***ὄναρ*** χρησιμοποιεῖται ὡς ἐπίρρ.· κατ' ὄναρ, καθ' ὕπνους, ἐν ὀνείρῳ ‖ ***οὐδ' ὄναρ*** = οὔτε καὶ καθ' ὕπνους ὁκόμη, οὐδὲ εἰς τὸ ὄνειρον (πολὺ μᾶλλον εἰς τὴν πραγματικότητα) ‖ συχνὰ ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὸ ***ὕπαρ : ὄναρ ἢ ὕπαρ ζῆν***=ζῆν ἐν ὀνείρῳ ἢ ἐν ἐγρηγόρσει.

Ἔτυμ.: ὄναρ· ὄνειρος, ὄνειρον, αἰολ. ***ὄνοιρος,*** κρητ. ***ἄναιρος,*** γεν. ἑν. ἰων. ἀττ. ***ὀνείρατος,*** πληθ. ***ὀνείρατα : ἀρμ. anurj·*** ἀρμ. ****anōr-** : **ὄναρ** = **τέκμωρ : τέκμαρ***.

ὀνάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ὄνος***· νεαρὸς ὄνος.

ὀνασεῖ, δωρ. ἀντὶ ***ὀνήσει***, γ΄ ἑν. μέλλ. τοῦ ***ὀνίνημι***.

ὄνασθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β΄ τοῦ ***ὀνίνημι***.

ὄνασις, δωρ. ἀντὶ ***ὄνησις***.

ὀνειαρ, τό, γεν. ***ὀνείᾰτος*** (***ὀνίνημι***)· πᾶν ὅ,τι ὠφελεῖ, συμφέρει, ὄφελος, κέρδος, βοήθεια, ἐπικουρία ‖ ἀναψυκτικόν, ἀναψυχή, μέσον ἀναψυχῆς ‖ ἐν τῷ πληθ. τὰ ***ὀνείατα*** = τρόφιμα, ἐδέσματα ‖ ὥρα. [θὰ ἀνέμενέ τις ***ὄνηαρ, ὀνήατος, ὀνήατα*** (****ὀνη-Fατ-***)· δι' ἐτυμολ. βλ. ***ὀνίνημι***].

ὀνείδειος, *ον (ὄνειδος)·* πλήρης ὀνείδους, ὀνειδιστικός, ἐπονείδιστος.

ὀνειδίζω, μελ. *-ίσω,* ἀττ. *-ίζῶ·* ἀόρ. α΄ ***ὠνείδισα·*** πρκ. ***ὠνείδικα.***— Παθητ., μετὰ μέσ μέλλ. ***ὀνειδιοῦμαι*** (***ὄνειδος***)· ὡς καὶ νῦν, ὀνειδίζω, ἐπιπλήττω μομφὴν κατά τινος, κατηγορῶ τινα, τὸν ψέγω, τὸν μέμφομαι, ἀποδίδω εἴς τινα κακόν τι, λατ. **objicere, exprobare** ‖ ὀνειδίζω, ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ.

ὀνείδισμα, τὸ (***ὀνειδίζω***)· ὄνειδος, ψόγος, μομφή.

ὀνειδισμός, ὁ (***ὀνειδίζω***)· τὸ ὀνειδίζειν τινά, ἡ πρᾶξις τοῦ ὀνειδίζειν ‖ ὄνειδος, ὕβρις.

ὀνειδιστήρ, *-ῆρος, ὁ (**ὀνειδίζω**)*: ὁ ὀνειδίζων, ὁ ψέγων, ὁ μεμφόμενος ‖ ὡς ἀρσ. ἐπίθ. ὁ πλήρης ὀνείδους, πλήρης μομφῆς.

ὀνειδιστικός, *ή, όν (ὀνειδίζω, ὀνειδιστής)·* ὅ,τι καὶ νῦν, ὀνειδιστικός, ὑβριστικός.

ὈΝΕΙΔΟΣ, τό· πᾶσα φήμη, ἢ πᾶς χαρακτηρισμός, περί τινος προσ., εἴτε καλὸς εἴτε κακός, ὡς τὸ λατ. **fama** ‖ συν. ὄμως, ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου καὶ ἐφεξῆς, κακὸς χαρακτηρισμός, ὄνειδος, μομφή, ἔλεγχος, ψόγος, ἐπιτίμησις. 2) ὁ λόγος τοῦ ὀνειδισμοῦ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὀνείδους, τῆς καταισχύνης.

Ἔτυμ.: ὄνειδος· ὀνειδίζω: γοτθ. **naiteins** (δυσφημία), **ga-naitjan** (δυσφημῶ), παλ-γερμ. **neizzen** (κατατρύχω), λεττ. **náids** (μῖσος, ἔχθρα), **nîst** καὶ **nîdêt** (μισῶ, βλελύσσομαι), σανσκρ. **nid-, nidā, nindā** (χλευασμός, ὕβρις), **nindati,** Ζενδ. **naēd** (χλευάζω, ὑβρίζω), ἀρμ. **anicanem** (βδελύσσομαι)· ἐκ τῶν παρατεθέντων δεικνύεται ὅτι ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****ni,** σανσκρ.

ni, nid (=spernere, vituperare)· τὸ ἐν ἀρχῇ **ὀ-** εἶναι προφανῶς εὐῶν.

ὄνειος, (α), **ον** (**ὄνος**)· ὁ τοῦ ὄνου, ὁ ἀνήκων εἰς ὄνον ‖ ***ὄνειον γάλα***=γάλα ὄνου.

ὀνείρᾰτα, τά, ἐν χρήσει ὡς πληθ. τοῦ ***ὄνειρον***.

ὀνείρειος, α, ον (**ὄνειρος**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ ὄνειρα, ὁ τῶν ὀνείρων ‖ φαντασιοκόπος, ὀνειροπόλος, ρεμβώδης ‖ ***ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι***=εἰς τὰς πύλας τῶν ὀνείρων.

ὀνειρο-κρίτης, -**ου,** ὁ (**ὄνειρος**+**κριτής**)· ὁ ἐξηγητὴς ὀνείρων, λατ. **somnisolator.**

ὀνειρό-μαντις, -**εως,** ὁ, ἡ (**ὄνειρος**+**μάντις**)· ὁ ἐκ τῶν ὀνείρων μαντευόμενος.

ὄνειρον, τό, παράλλ. τύπος τοῦ ***ὄνειρος,*** ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄνειρον ‖ ἐν τῷ· πληθ. οἱ τὰ μάλιστα ἐν χρήσει τύποι εἶναι: ***ὀνείρατα, -άτων, -ασι,*** κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς τούτους ἐσχηματίσθησαν καὶ τύποι ***ὀνείρατος*** (γεν. ἑν.), ***ὀνείρατι*** (δοτ. ἑν.), ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***ὄνειραρ*** [δι' ἐτυμ. βλ. ***ὄναρ***].

ὀνειρο-πολέω, μελ. -***ήσω*** (***ὀνειροπόλος***)· εἶμαι ἀπερροφημένος εἰς ὄνειρα, ὀνειρεύομαι ‖ μετ' αἰτ., ὀνειρεύομαί τι (ἢ περί τινος): ***ὀνειροπολέω ἵππους*** = βλέπω εἰς τὸν ὕπνον μου ἄλογα.— **II** ἀπατῶ δι' ὀνείρων.

ὀνειρο-πόλος, ***ον*** (**ὄνειρος** + ***πολέω***)· ὁ ἐνασχολούμενος εἰς τὰ ὄνειρα, ὁ καταγινόμενος μὲ τὰ ὄνειρα, ὁ ἐξ ὀνείρων τὸ μέλλον μαντευόμενος, ὀνειροκρίτης ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ ὀνειροπόλος*** = ὁ ἐξηγητὴς ὀνείρων.

Ὄνειρος, ὁ, καὶ ***ὄνειρον,*** τό· ὄνειρον ‖ ὡσ. τὸ περιεχόμενον (τὸ ἀντικείμενον) τοῦ ὀνείρου ‖ πρβλ. καὶ ***ὄναρ, ὄνειρον.*** 2) καὶ ὡς κύρ. ὄνομα ***ὁ Ὄνειρος***=ὁ θεὸς τῶν ὀνείρων.

ὀνειρο-σκόπος, ***ον*** (**ὄνειρος** + ***σκοπέω***)· ὁ ***σκοπῶν*** (***σκοπούμενος,*** θηλ. ἐξετάζων) τὰ ὄνειρα, ἑρμηνεύων τὰ ὄνειρα, ὀνειροκρίτης.

ὀνειρό-φαντος, ***ον*** (**ὄνειρος** + ***φαίνομαι***)· ὁ κατ' ὄναρ ἐμφανισθεὶς ‖ ὁ συχνὰ ἐμφανιζόμενος εἰς τὰ ὀνειρά τινος.

ὀνειρό-φρων, -**ονος,** ὁ, ἡ (**ὄνειρος**+***φρήν***)· ὁ νοῶν καὶ ἑρμηνεύων ὄνειρα.

ὀνειρώσσω, ἀττ. -**ττω,** μελ. -***ξω*** (***ὄνειρος***)· ὀνειρεύομαι, βλέπω τι ἐν ὀνείρῳ.— **II** πάσχω ρεῦσιν καθ' ὕπνον.

ὀνεύω (***ὄνος*** II)· ἀνέλκω (ἀνασύρω) διά μοχλοῦ ‖ γεν., ἀναβιβάζω.

ὀν-ηγός, δωρ. ***ὀν-ᾱγός,*** ὁ (***ὄνος***+***ἠγέομαι***)· ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) ὄνον, ὀνηλάτης.

ὀν-ηλάτης, -**ου,** ὁ (***ὄνος***+***ἐλαύνω***)· ὁ ***ἐλαύνων*** (ἄγων, ὁδηγῶν) ὄνον, κοιν. «γαϊδουρολάτης».

ὀνήμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ὀνίνημι***· **ὄνησα,** ἐπ. ἀόρ. α' ἀντὶ ***ὤνησα***· **ὀνήσει** γ' ἑν. μελ.

ὀνήσῐμος, ***ον*** (***ὄνησις***)· ὠφέλιμος, χρήσιμος, εὐεργετικὸς ‖ βοηθῶν, βοηθητικός.

ὄνησις, -**εως,** ἡ, δωρ. **ὄνᾱσις** (***ὀνίνημι***)· ὠφέλεια, κέρδος, χρησιμότης ‖ ἀπόλαυσις εὐτυχία, ἡδονή, τέρψις.

Ὄνθος, ὁ· ἡ κόπρος τῶν ζώων ‖ μτγν. ***ἡ ὄνθος*** =κόπρος, ρύπος, ἀκαθαρσία.

Ἔτυμ.: ὄνθος (ἰαπ. ****ondh-, *odh-,*** πρβλ. μεσ-γερμ. **adel(e)** (=coenum, lutum), ἀγγλ-σαξ. **adel(a)** (=immunditia, putor), ἀγγλ. **addled egg** (ᾠόν σεσηπός, «χαλασμένο»).

ὀνία, ἡ, αἰολ. ἀντὶ ***ἀνία.***

ὀνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ὄνος***· μικρὸς (μικρόσωμος ἢ νεαρός) ὄνος, «γαϊδουράκι».

ὀνῐκός, ἡ, ὀν (***ὄνος***)· ὁ ἀνήκων εἰς ὄνον ἢ ἁρμόζων εἰς ὄνον ‖ ***ὀνικὸς μύλος*** = μυλόπετρα περιστρεφομένη ὑπὸ ὄνου, πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὰς μυλοπέτρας τοῦ κοινοῦ «χερομύλου».

ὀνίνημι, ***ὀνίνης, ὀνίνησι,*** ἀπρφ. ***ὀνῖνᾶναι,*** μτχ. ***ὀνῖνάς***· μελ. ***ὀνήσω***· ἀόρ. α' ***ὤνησα***· ὡσεὶ ἐκ τοῦ ἀπηρχ. ****ΟΝΕ'Ω.*** — Μέσον καὶ Παθητ. ***ὀνίνᾶμαι,*** πρτ. ***ὠνινάμην***· μελ. ***ὀνήσομαι***· ἀόρ. β' ***ὠνήμην, -ησο, -ητο,*** ἢ ***ὠνάμην***· προστ. ***ὄνησο***· Εὐκτ. ***ὀναίμην,*** ἀπρφ. ***ὀνᾶσθαι,*** μτχ. ***ὀνήμενος***· ἀόρ. α' ***ὠνήθην: I*** ὠφελῶ, εὐεργετῶ, βοηθῶ, ***ὑποστηρίζω*** ‖ ***ἐνίοτε,*** ὡς τὸ λατ. **juvo,** προξενῶ ἡδονήν, τέρψιν, τέρπω, εὐφραίνω.— **II** ἔχω κέρδος, προσποριζομαι κέρδος ἢ ὠφέλειάν τινα, ἀπολαύω βοηθείας, ὑποστηρίξεως ‖ δοκιμάζω τέρψιν, ἡδονήν, ἀπόλαυσιν ‖ μετὰ γεν., δοκιμάζω τέρψιν, εὐφροσύνην, ἔκ τινος πράγματος, τό ἀπολαμβάνω, ἀπολαύω τινός. 2) συχν. ἐν **εὐκτ.** ἀορ. β' ***ὀναίμην, -αιο, -αιτο*** πρὸς ἔκφρασιν εὐχῆς: ***οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων***=«ἔτσι νὰ χορῶ τὰ παιδιά μου», ***«οὕτως ὀναίμην»*** (=«ἔτσι νὰ δῶ καλό, ἔτσι νὰ χαρῶ») | ***ὄναιο***=λατ. **sis felix**=εὐτύχει («ποὺ νά 'σαι καλά», «νὰ δοῦν καλὸ τὰ μάτια σου») ‖ ἐνίοτε ἡ τοιαύτη περίφρασις ἐνισχύεται καὶ διὰ τοῦ ***χάριν: ὄναιο τοῦ γενναίου χάριν*** (= εἶδε νὰ εὐτυχήσῃς «ἔτσι γενναιόφρων ποὺ εἶσαι») ‖ ὡσ. ἐν τῇ φράσει ***ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος*** (ἐνν. ***εἴη*** ἢ ***ἔστω***) = φαίνεται πὼς εἶναι καλός, εἶδε νὰ εἶναι εὐτυχισμένος! ‖ ὡσ. καὶ εἰρωνικῶς, ***ὄναιο μεντᾶν εἴ τις ἐκπλύνειέ σε*** (=«δὰ ἦταν καλύτερα γιὰ σένα, ἂν σ' ἔπλυνε κανένας»).

Ἔτυμ.: ὀνίνημι· ὄνησις· ὄνηαρ, ὄνειαρ συγκρ. ****ὀνήϊων,*** οὐδ. ***ὀνήϊον*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«ὀνάϊον· ἄρειον»,*** ἰων. ὑπερθ. ***ὀνήϊστος***· ἐκ ῥιζ. ***ὀνα-***· σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας τὸ **ὀ-** εἶναι εὐφων., ἡ δὲ ῥίζα φαίνεται νὰ εἶναι ***να-*** μετ' ἀναδιπλ. ***νι-***, πρβλ. σανσκρ. **nand** (= **gaudeo**) καὶ μτθτ. **nanda-yâmi**· κατ' ἄλλους ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. ****nel(h)-*** (ὑποστηρίζω, ὑπερασπίζομαι), πρβλ. σανσκρ. **nâthám** (καταφύγιον, προστάτης), **nâthatē** (ζητεῖν βοήθειαν), **nâthitá-ḥ** (ὁ ἔχων ἀνάγκην βοηθείας), (καὶ **nādh-** ἐν τῷ **nādhamāna-ḥ, nādhitá-ḥ,** τῆς αὐτῆς σημ.). παλ-norr. **náð** (εὐφροσύνη, συμπάθεια), **náðir** (ἀνάπαυσις, ἡρεμία), παλ-γερμ. **gināda** (ἐπιείκεια, συγκατάβασις), γοτθ. **nipan** (ἐπικουρῶ, βοηθῶ), παλ-ιρλ. **in-neuth** (= **opperior**), **ar-neutsa** (**expecto**), **ind-nide** (**expectatio**)· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποψις αὕτη δὲν εἶναι ἀκλόνητος.

ὀνίς, -***ίδος,*** ἡ (***ὄνος***)· ὄνου κόπρος.

ὄνοιτο, γ' ἑν. ἐν. Εὐκτ. τοῦ ***ὄνομαι.***

Ὄνομα, -***ᾰτος,*** τό, ἰων. **οὔνομα,** αἰολ. **ὄνυμα,** λατ. **NOMEN**· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄνομα: ***ὄνομα τίθημί τινι***=δίδω ὄνομα εἴς τινα ‖ ***ὄνομα φέρομαι*** = φέρω ὄνομα (ὀνομάζομαι) ‖ ***ὄνομα καλῶ τινα*** = ὀνομάζω τινὰ μὲ τι ὄνομα, τὸν φωνάζω (τὸν καλῶ) μὲ ὄνομά τι, ἢ μὲ τὸ ὄνομά του.— **II** ὄνομα, δόξα, φήμη (εἴτε καλὴ εἴτε κακή).— **III** ὄνομα μόνον, λέξις κενὴ (καὶ τίποτε τὸ οὐσιαστικὸν) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πραγματικότητα, κυρ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ἔργον,*** ὡς τὸ ***λόγος.*** 2) ψευδὲς ὄνομα, πρόφασις, πρόσχημα: ***ἐπ' ὀνόματι***=ὑπὸ τὸ πρόσχημα, μὲ πρόφασιν ὅτι... —**IV** ἡ λ. ***ὄνομα*** συχνὰ συναποτελεῖ περίφρασιν μετὰ ὀνομάτων προσώπων ἀντὶ αὐτῶν τούτων τῶν προσώπων: π. χ. ***ὦ φίλτατον ὄνομα Πολυνείκους*** ἀντὶ ***ὦ φίλτατε Πολύνεικες*** (πρβλ. παρομοίαν περίφρ. διὰ τοῦ οὐσ. ***κάρα***).— **V** λέξις, φράσις, ἔκφρασις, μάλιστα ἐπὶ τεχνικῶν ὅρων ‖ λόγος, ὁμιλία.— **VI** ἐν τῇ Γραμματικῇ, ὄνομα, λατ. **nomen,** ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ῥῆμα (λατ. **verbum**).

Ἔτυμ.: ὄνομα, ὄνυμα, οὔνομα (κατὰ μετρ. ἔκτασιν)· ***ὀνομαίνω, ὀνομάζω· νώνυμνος, ἀνώνυμος***· πρβλ. σανσκρ. **nā́man, Zend. nāman- na.man-** παλ-περσ. **nāman,** ἀρμ. **anun,** ἀλβ. **emen,** λατ. **nōmen,** ὀμβρ. **nome,** ἰρλ. **ainm** (πληθ. **anmann**), παλ-goll. **anu,** gall. **enw,** γοτθ. **namō,** παλ-norr. **nafn,** παλ-γερμ., παλ-σαξ. **namo,** ἀγγλ-σαξ. **noma**· ἐξ ἰαπ. ****nōmen-***· ὅτι ἡ ῥ. ἀρχικῶς ἦτο ***γνο-*** φαίνεται ἀπὸ τὰ λατ. **co-gnom-en, i-gnominia,** τὸ **g-** ὅμως συνήθως ἐκπίπτει.

ὀνομάζω, ἰων. **οὐνομάζω**· μελ. ***ὀνομάσω,*** αἰολ. ***ὀνυμάξω***· ἀόρ. α' ***ὠνόμασα,*** πρκ. ***ὠνόμακα.***— Παθητ., ἀόρ. α' ***ὠνομάσθην***· πρκ. ***ὠνόμασμαι*** (***ὄνομα***)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀνομάζω, καλῶ τι(να) ὀνομαστικῶς προφέρω τὸ ὄνομά του, ὁμιλῶ περί τινος, καλῶ τινα ὀνομαστικῶς, ἀπευθύνομαι πρὸς τινα ὀνομαστικῶς. 2) λέγω λέξεις μόνον, περιορίζομαι εἰς τοὺς λόγους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πράττειν, ὅπως ἡ λέξις ***ὄνομα*** ἀντιτίθεται πρὸς τὴν λέξιν ***ἔργον.*** 3) ***ὀνομάζω τινά τι*** = καλῶ τινα διά τινος ὀνόματος, τοῦ ἀποδίδω ὀνομασίαν τινά, τὸν ἀποκαλῶ τοιοῦτον ἢ τοι-

οὗτον ‖ ἐνίοτε προστίθεται πλεοναστικῶς τὸ ἀπρφ. **εἶναι: σοφιστὴν ὀνομάζουσιν τὸν ἄνδρα εἶναι**=τόν ὀνομάζουν σοφιστήν ‖ **ὀνομάζω τινὰ ἀπό τινος** (ἢ **ἔκ τινος, ἢ ἐπί τινος, ἢ ἐπί τινι**) = ὀνομάζω (καλῶ, δίδω ὄνομα εἴς τι(να) ἔκ τινος προσ. ἢ πράγμ. ἢ γεγονότος, τ. ἔ. δίδω εἴς τι(να) ὄνομά τι κατ' ἀναλογίαν πρός τό ὄνομα ἄλλου τινός.— Μέσον, ὀνομάζω τι ἰδικόν μου, δίδω ὄνομα εἰς κάτι τό ἰδικόν μου: **παῖδά μ' ὠνομάζετο** = μέ ἐκάλει υἱόν του.— Παθητ., ὀνομάζομαι ὑπό τινος, ἀποκαλοῦμαι ὑπό τινος διά τινος ὀνόματος.

"ΟΝΟΜΑΙ, 6' ἐν. **ὄνοσαι, γ'** πληθ. **ὄνονται**· προστ. **ὄνοσο, γ'** ἐν. εὐκτ. **ὄνοιτο**· μελ. **ὀνόσομαι**, ἐπ. **ὀνόσσομαι**· ἀόρ. α' **ὠνοσάμην**, εὐκτ. **ὀνοσαίμην, -αιο, -αιτο**, ἐπ. ἀπρφ. **ὀνόσσασθαι**· ὡσ. παθ. ἀόρ. α' **ὠνόσθην**· παρ' Ὅμ. ὡσ. καί ἐπ. **6'** πληθ. ἐν. **οὔνεσθε, γ'** ἐν. ἀορ. α' **ὤνατο**· ἀποθ.· μέμφομαι, ψέγω, ἐπιρρίπτω μομφήν, ἐλέγχω, ὀνειδίζω, χλευάζω, φέρομαι περιφρονητικῶς ‖ μετά γεν.: **οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος** = καί οὕτως ἐλπίζω δέν θά μένῃς δυσηρεστημένος διά τήν δυστυχίαν σου.

Ἔτυμ.: ὄνομαι· ὀνοτός· ὀνοτάζω: λατ. **nota** (σημεῖον, τεκμήριον· σημάδι πληγῆς· μτφρ. στιγματισμός, ὄνειδος), **noto, -are** (σημαδεύω· στιγματίζω, ὀνειδίζω)· ἐκ ριζ. **βάσεως onē̆** ἰαπ. ***onē̆-** μετά παραλλαγῆς ***ona-** (πρβλ. Ἡσυχ. **«ὄναται· ἀτιμάζεται. μέμφεται»**): ***ono-** (**ὄνομαι**), ***no-** (λατ. **nota**), πρβλ. ***ono-d, *no-d** ἐν τῷ ὁμηρ. **ὀνοστός**, Ζενδ. **nadant** (χλευαστικός), σανσκρ. ἀναδιπλ. ἐν. **ni-nd-ati** (μέμφομαι) (ἐκ ῥ. **neid-** βλ. ἐν **ὄνειδος**). Κατά τινας δέν εἶναι ἐντελῶς ἀστήρικτος καί ἡ συγγένεια τοῦ **ὄνομαι** πρός τήν λ. **ὄνομα**, ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι ***onē̆-** θά ἐσήμαινε: «σημεῖο στίγμα τι, στίγμα», καί ὅτι τό **ὄνομαι** διετήρησε τήν κακήν του σημασίαν.

ὀνομαίνω, μελ. **ὀνομᾰνῶ,** ἰων. **οὐνομανέω**· ἀόρ. α' **ὠνόμηνα**, ἐπ. **ὀνόμηνα** (**ὄνομα**)· ποιητ. ἀντί **ὀνομάζω**· ὀνομάζω, δίδω ὄνομα, καλῶ ὀνομαστικῶς, λατ. **nomino** ‖ ὡσ. δίδω ὄνομά τι εἴς τινα, τόν φωνάζω μέ ἓν ὄνομα. **2)** ὑπισχνοῦμαι ὅτι θά πράξω τι. **3)** ὀνομάζω, ὁρίζω, διορίζω. **4)** ἁπλῶς, προφέρω, ἐκστομίζω, ὁμιλῶ.

ὀνομα-κλήδην, ἐπίρ. (**ὄνομα+καλέω**)· τό καλεῖν ὀνομαστικῶς, ὀνομαστί, κατ' ὄνομα, λατ. **nominatim.**

ὀνομα-κλῠτός, **ὀν** (**ὄνομα+κλυτός**)· ὁ ἔχων ἔνδοξον ὄνομα, περίφημος, ἐξακουστός.— **II** ἐνεργ., ὁ δοξάζων, ὁ καθιστῶν τι(να) ἔνδοξον.

ὀνομαστί, ἐπίρ. (**ὀνομάζω**)· ὀνομαστικῶς, κατ' ὄνομα, ἐξ ὀνόματος, λατ. **nominatim.**

ὀνομαστός, ἰων. **οὐνομ—, ἡ, ὀν** (**ὀνομάζω**)· ὁ ὀνομασθείς, ὁ ὠνομασμένος ‖ ὁ ἄξιος νά ὀνομάζεται, ὁ ἄξιος νά γίνεται μνεία τοῦ ὀνόματός του (νά γίνεται λόγος δι' αὐτόν).— **II** ἐπί προσ., ὡς καί νῦν, ὀνομαστός, ἐξακουστός, ἔχων ἔνδοξον ὄνομα, ἐπίσημον ὄνομα ‖ ἐπί πραγμάτων, περιβόητος, ὀξιομνημόνευτος.

ὀνοματο-λόγος, ὁ (**ὄνομα+λέγω**)· ὁ λέγων (ἀπαγγέλλων) τά ὀνόματα ἀνθρώπων, λατ. **nomenclator** ‖ ὁ συλλέγων ὀνόματα (λέξεις).

ὀνόμηνα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ **ὀνομαίνω.**

"ΟΝΟΣ, ὁ, καί ἡ· ὅ,τι καί νῦν, ὄνος, γάϊδαρος, λατ. **asinus, asina** ‖ παροιμ. φράσεις: **περὶ ὄνου σκιᾶς** =λατ. **de lana caprina** = διά τήν σκιάν ἑνός ὄνου, τ. ἔ. διά τό τίποτε, διά πρᾶγμα μηδαμινόν | **ὄνου πόκαι** (ἢ **πόκες**)=γαϊδάρου μαλλί, δηλ. πρᾶγμα ἀνύπαρκτον, δεδομένου ὅτι οὐδαμοῦ κουρεύουν τούς ὄνους διά νά ἐκμεταλλευθοῦν τό μαλλί των (πρβλ. **ὀρνίθων γάλα**=«τοῦ πουλιοῦ τό γάλα») | **ὄνος λύρας** (ἐνν. **ἤκουσεν**), ἐπί ἀνθρώπου ἠλιδίου καί ἀνικάνου νά ἀπολαύσῃ μουσικήν.— **II** ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ὄνου ὡς ζῴου ἀχθοφόρου ἡ λ. **ὄνος** ἐχρησιμοποιήθη διά νά σημάνῃ καί: **1)** βαροῦλκον, γερανόν, τροχαλίαν («μακαρᾶν, καρούλι»). **2)** τήν ἐπάνω μυλόπετραν, τήν περιστρεφομένην.— **III** εἶδος ποτηρίου οἴνου, πιθ. λόγῳ τοῦ σχήματός του.

Ἔτυμ.: ὄνος καί λατ. **asinus** θεωροῦνται ὑπό τινων δάνεια **ἐκ** τινος ἀσιατικῆς γλώσσης μᾶλλον παρά σημιτικῆς. **Κατ' ἄλλους ὄνος** (***hoonos,** οὗτινος ἡ πρώτη συλλαβή ἐξελήφθη ὡς ἄρθρον, ἢ κατ' ἀνομοίωσιν δι' ἀπλολογίας ἔκ τινος ***ho hoonos** ⟨ ***ho ohonos, *ohonos** εἶναι κατ' ἀφομοίωσιν ἐκ τοῦ ***ahonos, *asonos,** πρβλ. λατ. **asinus** ⟨ ***asonos(?).** Ἄλλοι θεωροῦσιν ὡς πιθανόν ὅτι **ὄνος** ⟨ **ὄσν-ος,** ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ λατ. **asin-us**· πρβλ. καί γοτθ. **asil-us,** παλ-γερμ. **esil,** λιθ. **ásil-as,** σλαυ. **osil-u,** παλ-σκανδ. **asn-i,** ἀγγλ-σαξ. **ass-u** κλπ.

ὀνοσσάμενος, μτχ. ἐπ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ὄνομαι.**

ὀνόσσεσθαι, ἐπ. ἀντί **ὀνόσεσθαι,** μελλ. ἀπρφ. τοῦ **ὄνομαι.**

ὀνοστός, ἡν, ὀν (**ὄνομαι**)· ὁ ὄξιος μομφῆς ‖ ὁ ὄξιος περιφρονήσεως.

ὀνοτάζω, ὡς τό **ὄνομαι**· μέμφομαι, ψέγω ‖ περιγελῶ, χλευάζω.— **II** μέσον, ὀδελύσσομαι, ἀποστρέφομαι.

ὀνοτός, ἡ, ὀν=**ὀνοστὸς** (βλ. λ.).

ὀνο-φορβός, **ὀν** (**ὄνος+φέρβω**)· ὁ τρέφων (συντηρῶν, διατηρῶν) ὄνους.

ὄντα, τά, μτχ. οὐδ. πληθ. τοῦ **εἰμί**· τά νῦν ὑπάρχοντα πράγματα, τό παρόν **ἐν** ἀντιθέσει πρός τό παρελθόν καί τό μέλλον. **2)** **τὰ ὄντα**=τά ὄντως ὑπάρχοντα, ἡ πραγματικότης, ἡ ἀλήθεια, **ἐν** ἀντιθέσει πρός **τὰ μὴ ὄντα.**— **II** πᾶν ὅ,τι ἔχει τις, ἡ ἰδιοκτησία του, ἡ περιουσία του.

ὄντως, ἐπίρ. τῆς μτχ. τοῦ **εἰμί**· **ὡς καί** νῦν, ἀληθῶς, πράγματι, τῷ ὄντι, ὄντως.

ὄνῠμα, τό, αἰολ. ἀντί **ὄνομα** (βλ. λ.).

ὀνῠμάζω, ὀνῠμαίνω (**ὄνυμα**), αἰολ. ἀντί **ὀνομ—.**

ὄνυξ, -ῠχος, ὁ, δοτ. πληθ. **ὄνυξι,** ἐπ. **ὀνύχεσσι**: **1)** ἐν τῷ πληθ. οἱ ὄνυχες ὀρνέου (ἁρπακτικοῦ, σαρκοφάγου, πτηνοῦ) ‖ ὡσ. καί ἐν τῷ ἑν., ὁ ὄνυξ σαρκοφάγου πτηνοῦ ‖ ἐπί ἀνθρώπων, ὡς καί νῦν, τό «νύχι», λατ. **unguis** ‖ ἐπί κτηνῶν, ὁπλή ‖ εἰδικαί περιφράσεις: **εἰς ἄκρους τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο** (**ὁ οἶνος** δηλ.) =ὁ οἶνος μέ ἐδέρμανε μέχρι τῶν ὀνύχων | **ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων**=τό τοῦ Ὁρατίου **de tenero ungui**= ἐκ παιδικῆς (τρυφερᾶς) ἡλικίας | **ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στὰς**=**summis digitis** = σταθείς «πάνω στά νύχια» | **ἐξ ὀνύχων λέοντα** (ἐνν. **τεκμαίρομαι**)=ἀπό τούς ὄνυχας συμπεραίνω ὅτι εἶναι λέων, τ. ἔ. ἀπό τό παραμικρότερον χαρακτηριστικόν σχηματίζω γνώμην.— **II** **ὄνυξ,** πολύτιμος λίθος μέ ραβδωτάς φλέβας ‖ ὡσ. κομψοτέχνημα κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ λίθου.

Ἔτυμ.: ὄνυξ: σανσκρ. **nakhá-ḥ-m, nakhára-ḥ-m,** νεοπερσ. **nāxun,** λατ. **ungulla,** παλ-ιρλ. **ingen** (***engvīnā**), μεσ-ιρλ. **inga,** παλ-gall. **eguin,** παλ-γερμ. **nagal,** ἀγγλ-σαξ. **noezel,** παλ-norr. **nagl,** γοτθ. **ganagljan** (καθηλῶ, καρφώνω), παλ-σλαυ. **nogŭtĭ,** λιθ. **nagútis,** παλ-πρωσσ. **nagutis,** παλ-σλαυ. **noga,** σανσκρ. **áṅghri-ḥ** (πούς)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ***e/onogh-** ἐν ἐναλλαγῇ μετά τοῦ ***e/onoqh-**· ὑπό τινων ὑποστηρίζεται καί συγγ. πρός τό **νύσσω** ⟨ ῥ. **νυχ—.**

ὀνύχεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ **ὄνυξ.**

ὀξ-άλμη, ἡ (**ὄξος+ἅλμη**)· ζωμός, (σάλτσα) ἐξ ἁλμης μετά ὄξους.

ὀξέα, ἰων. ἀντί **ὀξεῖα,** θηλ. τοῦ **ὀξύς.—ὀξέσι,** δοτ. πληθ. τοῦ **ὀξύς.**

ὀξέως, ἐπίρ. τοῦ **ὀξύς**· διαπεραστικῶς, σουβλερῶς ‖ μτφρ. μετά ὀξύτητος ‖ ὡσ. μτφρ. μετά δριμύτητος ‖ ὡσ. μτφρ. ταχέως.

ὀξηρός, ά, όν (**ὄξος**)· ὁ ἀνήκων εἰς ὄξος ἢ κατάλληλος δι' ὄξος ‖ **κέραμος ὀξηρός** = πήλινον ἀγγεῖον (πίθος) κατάλληλον δι' ἐναποθήκευσιν ὄξους.

ὀξίνης, ες (**ὄξος**)· «ξινός», ὄξινος, ἐπί οἴνου. **2)** μτφρ. ὁ ἔχων δυσάρεστον χαρακτῆρα, δύστροπος, στρυφνός.

ὀξίς, -**ίδος,** ἡ (**ὄξος**)· ἀγγεῖον (συν. πήλινον) χρησιμοποιούμενον διά τήν ἐναπόθεσιν ὄξους, δοχεῖον «ξιδιοῦ», «ξιδερό», λατ. **acetabulum.**— **II** ἐπί λίαν μικροσώμου ἀνθρώπου, νάνου.

ὄξος, -εος, τό (**ὀξύς**)· οἶνος ὄξινος («ξινός») ‖ τό ἐκ τοιούτου οἴνου παραγόμενον ὄξος (ὡς **καί** νῦν, κοιν. «ξίδι»), λατ. **acetum.** **2)** μτφρ. ἐπί ἀνθρώπων, ὁ δύστροπος, στρυφνός [**ὄξος** ⟨ **ὀξύς** (πρβλ. **εὖρος; εὐρύς,** λατ. **acētum : acies**)· **ὀξαλίς** («ξινήθρα, ξινο-

λάπαθο»)· *ὀξάλειος* («ξινός»)· *ὀξίνης* (βλ. λ.)· *ὀξὶς* (βλ. λ.)].

Ὀξύα, ἡ, ἢ **ὀξύη**· τὸ γνωστόν δένδρον «ὀξυά», εἶδος φηγοῦ, λατ. **fagus sylvatica.**— **II** στέλεχος δόρατος ἐκ ξύλου ὀξυᾶς || γεν., δόρυ.

Ἔτυμ. ι ἀνακτέον πιθ. εἰς ἀρχικὸν ***ὀσκ(ε)σ-**, πρβλ. ἀλβ. **ah** (ὀξυά) (***askа-**), ἀρμ. **haçi** (μελία) (***askhio-**), παλ-norr. **askr,** ἀγγλ-σαξ. **oesc,** παλ-γερμ. **asc** (νεογερμ. **esche**=μελία) (γερμ. ***aski-**)· ὁ ἀρχαιότατος τύπος φαίνεται νὰ ἦτο ***os-i-s,** πρβλ. λιθ. **usis,** λεττ. ǫ̃**sis** (μελία), λεττ. γεν. ǫ̃**scha,** παλ-πρωσσ. **woasis** (βλ. καὶ ἐν *ἀχερωΐς*).

ὀξῠ-βαφον, τὸ (*ὀξὺς* + *βάπτω*)· μικρὸν δοχεῖον ὄξους, χαμηλόν, ἀβαθές, λατ. **acetabulum** (πρβλ. καὶ *ὀξὺς*) || καὶ ποτήριον ἢ εἶδος μικρᾶς κύλικος χρησιμοποιουμένης διὰ τὸ ὄξος.

ὀξῠ-βελής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*βέλος*)· ὁ εἰς ὀξεῖαν αἰχμὴν ἀπολήγων || γεν. αἰχμηρός, μυτερός || μτφρ. ὀξύς, τραχύς, δριμύς.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ ἐξακοντίζων ταχέα βέλη.

ὀξῠ-βόας, καὶ **ὀξῠ-βόης, -ου,** ὁ (*ὀξὺς*+*βοάω*)· ὁ ὀξέως βοῶν, ὁ δυνατὰ φωνάζων, ὁ διαπεραστικὴν φωνὴν ἐκπέμπων || ἐπὶ κωνώπων, ὁ ὀξέως βομβῶν.

ὀξύ-γοος, *ον* (*ὀξὺς*+*γόος*)· ὁ ὀξέως γοῶν (θρηνῶν).

ὀξῠ-δερκής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*δέρκομαι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ὀξεῖαν ὅρασιν ἔχων, ὁ βλέπων μακρὰ καὶ ταχέως || ὑπερθ. ὀξυδερκέστατος.

ὀξῠ-δουπος, *ον* (*ὀξὺς* + *δοῦπος*)· ὁ ὀξέως ἠχῶν, ὁ ὀξὺν (διαπεραστικὸν) δοῦπον (ἦχον) παράγων.

ὀξῠ-έθειρος, *ον* (*ὀξὺς*+*ἔθειρα*)· ὁ ἔχων ὀξείας (αἰχμηρὰς) τρίχας || ἀνώμ. πληθ. *ὀξυέθειρες*.

ὀξῠ-θηκτος, *ον* (*ὀξὺς* + *θήγω*)· ὁ ὀξέως ἠκονημένος, ὁ ἔχων ὀξεῖαν αἰχμὴν || μτφρ., ὁ ὀξέως κεντηθείς, περιελθὼν εἰς ἀπόγνωσιν.

ὀξῠ-θῡμέω, μελ. *-ήσω* (*ὀξύθυμος*)· εἶμαι ὀξύθυμος, εὐέξαπτος, ὀργίζομαι ταχέως.— **II** ὡς παθ. προκαλοῦμαι, ἐξωδοῦμαι, εἰς ὀργήν.

ὀξῠ-θῡμία, ἡ (*ὀξυθυμέω*)· ὁ αἰφνίδιος θυμός, ἔκρηξις ὀργῆς.

ὀξῠ-θῡμος, *ον* (*ὀξὺς*+*θυμός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ὀξὺς εἰς τὸν θυμόν του, ὁ ὀξέως ὀργιζόμενος, ὁ εὐέξαπτος, εὐερέθιστος, θυμώδης, παράφορος.

ὀξῠ-κάρδιος, *ον* (*ὀξὺς*+*καρδία*)· = *ὀξύθυμος* (βλ. λ.).

ὀξῠ-κίνητος, *ον* (*ὀξὺς*+*κινέω*)· ὁ ταχέως κινούμενος, ταχυκίνητος.

ὀξῠ-κομος, *ον* (*ὀξὺς* + *κόμη*)· ὁ ἔχων τρίχας ὀξείας (αἰχμηράς, μυτεράς), πρβλ. *ὀξυέθειρος* || ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων φύλλα ἀκανθώδη.

ὀξῠ-κώκῡτος, *ον* (*ὀξὺς* + *κωκύω*)· ὁ δι' ὀξειῶν κραυγῶν θρηνηθείς, ὁ μεγαλοφώνως θρηνούμενος.

ὀξῠ-λαβέω (*ὀξυλαβής*)· λαμβάνω ταχέως, ἐπιλαμβάνομαι ταχέως εὐκαιρίας τινός.

ὀξῠ-λᾰβής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*λαβεῖν*)· ὁ ταχὺς εἰς τὸ λαμβάνειν, ὁ ταχέως συλλαμβάνων (*ἐπὶ ἀετοῦ π. χ.*), ὁ δραστηρίως ἐπιχειρῶν, ὀξέως ἐπιλαμβανόμενος.

ὀξῠ-λᾰλος, *ον* (*ὀξὺς* + *λαλέω*)· ὁ ὀξέως (ταχέως) ὁμιλῶν, ὁ εὔγλωττος, στωμύλος, λάλος.

ὀξῠ-μελής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*μέλος*)· ὁ ὀξέως ψάλλων, ὁ ᾄδων εἰς τόνον ὀξὺν (ὑψηλόν).

ὀξῠ-μέριμνος, *ον*· ὁ ὀξέως μεριμνηθείς, ὁ τυχὼν ὀξείας μερίμνης, τ. ἔ. ὁ ἐντατικῶς μελετηθείς, ὁ τυχὼν ἐπισταμένης ἐπεξεργασίας.

ὀξῠ-μήνῑτος, *ον* (*ὀξὺς*+*μηνίω*)· ὁ ὀξέως (ταχέως) ἐξοργιζόμενος, εὐερέθιστος || ὁ προκαλούμενος (συμβαίνων) ἐν τῇ ὀξύτητι τῆς μήνιος (ὀργῆς): *φόνος ὀξυμήνιτος* = φόνος τελούμενος ἐν θρασμῷ ψυχῆς || ἐνεργ., ὁ προκαλῶν ὀξέως (ταχέως ἢ σφοδρὰν) ὀργήν.

ὀξῠ-μολπος, *ον* (*ὀξὺς*+*μολπή*)· ὁ ὀξέως μέλπων, βλ. καὶ *ὀξυμελής*.

ὀξύ-μωρος, *ον* (*ὀξὺς* + *μῶρος*)· ὁ ὀξέως μωρός, ὁ εἰς ὀξὺν βαθμὸν μωρός.—ὡς οὐσ. τὸ *ὀξύμωρον*= στοχασμός ὅστις κατὰ τὸ φαινόμενον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀντιμαχομένας ἐννοίας, παραδοξολογία τρόπον τινά, ὅπως π.χ. *«σπεῦδε βραδέως»*, τὸ τῆς Νάας «μέσα στὰ χιόνια καίγομαι, μέσ' στὴ φωτιὰ μαρ-

γώνω», πρβλ. τὰ λατ. **insaniens sapientia, strenua inertia, concordia discors, splendide mendax.**

ὀξυνδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ὀξύνω*.

ὀξυντήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ὀξύνω*)· ὁ ὀξύνων, ποιῶν τι ὀξύ, ὁ ἀκονίζων.

ὀξύνω, μελ. *-ὓνῶ* (*ὀξύς*)· καθιστῶ τι ὀξὺ (κοπτερὸν ἢ αἰχμηρόν), τὸ ἀκονίζω, τὸ τροχίζω. **2)** μτφρ. παροξύνω, παροργίζω, ἐξερεθίζω || διεγείρω, παρορμῶ || ὡς. προκαλῶ. — Παθητ., προκαλοῦμαι ἐξερεθίζομαι, ἐξάπτομαι.

ὀξῠόεις, εσσα, εν, ποιητ. ἀντὶ *ὀξύς*· ὁ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, μυτερός, αἰχμηρὸς κοπτερὸς || (*ὀξύα*), ὀξύϊνος. «ἀπὸ ὀξυᾶ», ἐκ ξύλου ὀξυᾶς.

ὀξῠ-όστρᾰκος, *ον* (*ὀξὺς*+*ὄστρακον*)· ὁ ἔχων ὀξὺ ὄστρακον (δέρμα ἢ φλοιόν).

ὀξῠ-πᾰγής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*πᾰγῆναι*)· ὁ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, ἀκανθώδης.

ὀξῠ-πευκής, *ἐς* (*ὀξὺς* + *πεύκη*)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν αἰχμήν, ἀπολήγων εἰς ὀξὺ (ὅπως τὰ βελονωτὰ φύλλα τῆς πεύκης) || ὁ ἔχων πικρὰν ὀξύτητα.

ὀξῠ-πους, ὁ, ἡ. *-πουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*ὀξὺς* + *πούς*)· ὁ ἔχων ταχεῖς πόδας, ὠκύπους, ταχύπους.

ὀξύ-πρῳρος, *ον* (*ὀξὺς* + *πρῷρα*)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν τὴν πρῷραν, δηλ. ἄκραν ἀπολήγουσαν εἰς ὀξύ, αἰχμηρὰν ἄκραν.

ὀξῠ-ρεγμία, ἡ (*ὀξὺς* + *ἐρευγμός*)· τὸ ἐρεύγεσθαι «ξινά», ἡ «ξινίλα», λόγῳ δυσπεψίας || ἡ ἐξ αὐτῆς προκαλουμένη δυστροπία (στρυφνότης) [*ὀξυρεγμία*· *ὀξυρεγμιάω*· *ὀξυρεγμιώδης* (*ὀξὺς* + σκοτεινῷ τινι β' συνθετ., ὅπερ κατ' ἄλλους μὲν εἶναι τὸ καὶ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθὲν *ἐρευγμός*, κατ' ἄλλους δὲ τὸ *ῥόχθος*, πρβλ. καὶ λατ. **ringor, ructo** ‹ἰαπ. ρ. ***reg-**: ***reug-**].

ὀξῠ-ρεπής, *ές,* ποιητ. ἀντὶ *ὀξυρρεπὴς* = *ὀξύρροπος* (βλ. λ.).

ὀξύ-ρροπος, *ον* (*ὀξὺς*+*ῥέπω*)· ὁ ταχέως ῥέπων (κλίνων) πρὸς τὸ ἓν μέρος, ὁ ἐπακριβῶς ζυγίζων (ἐπὶ εὐαισθήτου ζυγοῦ) || ὁ ῥέπων πρὸς τι, ἐπιρρεπής, λατ. **propensus** || ὁ εὐκόλως κυβερνώμενος || μτφρ. ὁ εὐκόλως (ταχέως, αἰφνιδίως) ἐξαπτόμενος, εὐερέθιστος.

Ὀξύς, ὀξεῖα, ἰων. *ὀξέα, ὀξύ*· ὀξύς, μυτερός, αἰχμηρός, κοπτερός || *λίθος ὀξὺς*=λίθος ἠκονημένος, ὥστε νὰ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς μάχαιρα (κοιν. «πέτρα κοφτερὴ σὰν μαχαίρι») || *τὸ ὀξὺ* = τὸ ὀξὺ ἄκρον (τὸ κατακόρυφον σημεῖον) τριγώνου, ἡ κορυφὴ τοῦ τριγώνου.— **II** ἐπὶ ἐντυπώσεων τῶν αἰσθήσεων (ἐπὶ αἰσθημάτων δηλ.), ὀξύς, διαπεραστικός, δριμύς, τραχὺς || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, καυστικός ἢ καὶ ὁ ἐκτυφλωτικὸν ἔχων φῶς (πρβλ. τὸ τοῦ Βιργιλ. **rapidus sol**). **2)** ἐπὶ τῆς ὁράσεως, ὀξὺς τὴν ὅρασιν, ὀξυδερκής, ὁ ἔχων ὀξυτάτην ὅρασιν: *ὀξύτατον δέρκομαι*=ἔχω ὀξυτάτην τὴν ὅρασιν || *ὀξὺν ἀκούω* ἔχω ὀξεῖαν τὴν ἀκοήν. **3)** ἐπὶ τοῦ ἤχου, ὀξύς, ὑψηλός, διαπεραστικός, ἀντιθ. τῷ *βαρύς*. **4)** ἐπὶ γεύσεως, ὀξύς, δριμύς, «ξινός», πικρός, στυφός. **5)** ἐπὶ σωματικοῦ ἢ ψυχικοῦ ἄλγους, πόνου, ὀξύς, δριμύς, διαπεραστικός.— **III** ὀξύς, ταχύς, ὁρμητικός, πλήρης ὁρμητικοῦ πάθους, *ἰδίως* ταχὺς εἰς τὴν ἔκρηξιν τοῦ θυμοῦ του, εὐέξαπτος.— **IV** ἐπὶ κινήσεως, ταχύς, εὐκίνητος, γοργός.—ἐπίρ. *ὀξέως* || ἐπιρρ. κεῖνται ὡς. καὶ τὰ οὐδ. ἑν. καὶ πληθ. *ὀξύ, ὀξέα* [δι' ἔτυμ. βλ. *ὄκριες*· συγγ. τοῖς *ἀκή, ἀκωκή, ἐξ* ἰαπ. ρ. ***oq-** (θωλοκοπεῖν), ***ak-** (εἶμαι ὀξὺς) (βλ. καὶ ἐν *ἄκαινα*)].

ὀξύ-στομος, *ον* (*ὀξὺς*+*στόμα*)· ὁ ἔχων ὀξὺ στόμα, δηλ. ὀξεῖς (κοπτεροὺς) ὀδόντας || ἐπὶ τοῦ οἰστροῦ (ἀλογόμυιγας), ὁ ὀξέως κεντῶν (κεντρώνων, νύσσων) || ἐπὶ ξίφους, τὸ ὀξέως ἠκονημένον (τὸ ἔχον κοπτερὰν τὴν λεπίδα).

ὀξῠ-τενής, *ἐς* (*ὀξὺς*+*τείνω*)· = *ὀξύτονος* (βλ. λ.), σουβλερός, μυτερός.

ὀξύτης, -ητος, ἡ (*ὀξύς*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀξύτης, δηλ. τὸ νὰ εἶναί τι ὀξύ, σουβλερόν, μυτερόν, κοπτερόν. — **II** ἐπὶ ἤχου, ἡ ὀξύτης, τὸ ὕψος, τοῦ τόνου, ἀντιθ. τῷ *βαρύτης*. **2)** ἐπὶ γεύσεως, ἡ δριμύτης, πικρότης.— **III** μτφρ. ὀξύτης (ταχύτης) ἀντιλήψεως, ὀξύνοια, εὐφυΐα. **2)** ἐπὶ ἐνεργείας (δράσεως), ταχύτης, ὁρμητικότης, δραστηριότης, σπουδή, βία

ὀξῠ-τόμος, *ον* (*ὀξύς* + *τεμεῖν*)· ὁ ὀξέως τέμνων, ὀξέως κόπτων, κοπτερός, ὀξύς.

ὀξύ-τονος, *ον* (*ὀξύς*+*τόνος*)· = *ὀξυτενής* (6λ. λ.), ὁ τεταμένος εἰς ὀξύ, ὁ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, σουβλερός, μυτερός ‖ ἐπὶ ἤχου, ὁ ὀξέως ἠχῶν, ὁ διαπεραστικός ‖ μτφρ. βίαιος, λάβρος, σφοδρός, δριμύς.— **II** ἐν τῇ Γραμματικῇ, ὀξύτονος λέξις, ἡ ἔχουσα ὀξὺν τόνον, τ. ἔ. ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς ληγούσης, ἡ προφερομένη μετὰ ὀξέος τόνου ἐπὶ τῆς ληγούσης.

ὀξῠ-τόρος, *ον* (*ὀξύς*+*τείρω*)· ὁ ὀξὺς (αἰχμηρός, μυτερός), διαπεραστικός, εὐκόλως τρυπῶν (περῶν), βελονοειδής.

ὀξύ-φθογγος, *ον* (*ὀξύς* + *φθόγγος*)· = *ὀξύφωνος* (6λ. λ.).

ὀξύ-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ὀξύς*+*φρήν*)· = *ὀξύθυμος* (6λ. λ.) ‖ ὁ ὀξεῖαν ἔχων τὴν φρένα, ὀξύνους.

ὀξύ-φωνος, *ον* (*ὀξύς*+*φωνή*)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν (διαπεραστικὴν) φωνήν, ὁ ἔχων διαυγῆ, καθαράν, φωνήν.

ὀξύ-χειρ, *-χειρος,* ὁ, ἡ (*ὀξύς*+*χείρ*)· ὁ ὀξὺς κατὰ τὰς χεῖρας, ὁ ἔχων ὀξείας τὰς χεῖρας, τ. ἔ. ταχύς, εὐκίνητος, ἐπιδέξιος ‖ ὁ ὀξὺς εἰς τὰς χεῖρας, τ. ἔ. ὀξὺς εἰς τὸ πλήττειν, ἐριστικός ‖ καὶ μτφρ. ἄπληστος, πλεονέκτης. 2) *ὀξύχειρ κτύπος* = ἦχος προερχόμενος ἀπὸ ταχὺ κτύπημα τῶν χειρῶν (ἐν τῷ δρηνεῖν).

ὀξύ-χολος, *ον* (*ὀξύς*+*χόλος*)· ὁ ταχὺς εἰς ὀργήν, ὁ ταχέως ἐξοργιζόμενος.

ὀξῠ-ωπής, *ἐς* (*ὀξύς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὀξεῖαν τὴν ὅρασιν.— **II** ἐνεργ. ὁ ὀξύνων τὴν ὅρασιν.

ὅου, ἐπ. ἀντὶ *οὗ*, γεν. τοῦ *ὅς*, ἢ τοῦ *ὅ*.

ὄπα, δωρ. ἀντὶ *ὄπη* (6λ. λ.).

ὀπαδέω, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *ὀπηδέω* (*ὀπαδός*)· ἀκολουθῶ, ἕπομαι, συντροφεύω, συνοδεύω.

ὀπαδός, *όν*, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *ὀπηδός* (*ὀπάζω*)· ὁ ἀκολουθῶν, συνοδεύων, συμπορευόμενος, ὁ ὑπηρετῶν τινα ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὀπαδός*, ὡς καὶ νῦν, σύντροφος, θεράπων, ἀκόλουθος.

ὋΠΑΖΩ, μελ. *ὀπάσω*, ἐπ. *ὀπάσσω*· ἀόρ. α' *ὤπασα*, ἐπ. *ὄπασσα*.— Μέσον, ἐπ. μελ. *ὀπάσσομαι*, ἐπ. ἀόρ. α' *ὀπασσάμην*· κάμνω (προστάσσω) τινὰ νὰ ἀκολουθήσῃ, δίδω τινὰ εἰς τινα ὡς συνοδοιπόρον (ὡς ἀκόλουθον, ὡς θεράποντα): *πολὺν λαὸν ὀπάζω τινί*=στέλλω μαζί του (νὰ τὸν ἀκολουθῇ) πολὺν στρατόν, τὸν καθιστῶ (διορίζω) ἡγεμόνα (ἀρχηγὸν) πολλῶν.— Μέσον, κάμνω τινὰ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, τὸν προσλαμβάνω ὡς ἀκόλουθον.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, δίδω (παρέχω) τι εἴς τινα διὰ νὰ τὸν ἀκολουθῇ, γεν. δίδω, παρέχω: *κῦδος ὀπάζω τινί* = δίδω εἴς τινα δόξαν (νὰ τὸν ἀκολουθῇ δόξα) ‖ προσθέτω, δίδω ἐπιπροσθέτως, προσάπτω, προσκολλῶ, προσαρτῶ, τι εἴς τι(να): *ἔργον πρὸς ἀσπίδι ὤπασεν*=ἔθηκεν (προσεκόλλησεν) ἐπὶ τῆς ἀσπίδος του καλλιτεχνικόν τι ἔργον ‖ γενικῶς, δίδω, παραχωρῶ, παρέχω, ἀπονέμω.— **III** ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, θηλ. καταδιώκω κατὰ πόδας, «κυνηγάω ἀπό κοντά», ἀσκῶ ἰσχυρὰν πίεσιν ‖ ἀπολ., ἀνοίγω δρόμον, ἐκβιάζω τὴν δίοδον.— Παθητ., *χειμάρρους ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ*=χείμαρρος ἐκβιαζόμενος (κατεπειγόμενος) ὑπὸ τῆς βροχῆς, θηλ. πληρούμενος (ἐκχειλίζων, φουσκώνων) ἀπὸ τὰ ὕδατα βροχῆς.

Ἔτυμ.: *ὀπάζω· ὀπαδός, ὀπηδός· ὀπηδέω· ὀπάων· ὀπέων*· θεωρεῖται βεβαία ἡ συγγένειά των πρὸς τὸ *ἕπομαι* (6λ. λ.), καὶ δὴ ἐκ τινος **ὀπά* ⟨ἰαπ. **soquá* (ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀκολουθεῖν), τῆς ἐκπτώσεως τῆς δασείας μαρτυρουμένης καὶ ἀλλοθεν (πρβλ. καὶ *ὀπός*: λατ. **sucus**).

ὀπαῖος, *α, ον* (*ὀπή*)· ὁ ἔχων ὀπὴν ἢ ἄνοιγμα ‖ ὡς οὐσ. *τὸ ὀπαῖον*=ὀπὴ ἐπὶ τῆς στέγης (πρὸς ἔξοδον τοῦ καπνοῦ), ἢ καὶ τὸ μέρος τῆς στέγης, ὅπου ἦτο ἡ ὀπὴ αὕτη.

ὀπανίκα, δωρ. ἀντὶ *ὁπηνίκα*.

ὀπάσαιμι, Εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ὀπάζω*.

ὄπασσε, ὀπάσσατο, γ' ἑν. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ὀπάζω*.

ὀπάσσεαι, ἐπ. ἀντὶ *ὀπάσει*, 6' ἑν. μέσ. μελλ. τοῦ *ὀπάζω*.

ὁ-πατρος, *ον*, ἀντὶ *ὁμό-πατρος* (*ὁμός*+*πατήρ*)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρός, ὁμοπάτριος.

ὀπάων, -ονος, ἰων. **ὀπέων, -έωνος,** ὁ (*ὀπάζω*)· = *ὀπαδός* (6λ. λ.), σύντροφος, θεράπων, κυρ. ἐν πολέμῳ ‖ καθόλου, ὑπηρέτης, ἀκόλουθος, λατ. **famulus** [δι' ἐτυμολ. 6λ. *ὀπάζω*].

ὄπεᾶς, *-ᾶτος,* τό· σουβλίον ὑποδηματοποιοῦ, «τσαγκαρόσουβλα», λατ. **subula** ‖ αἰολ. *ὔπεας* (ὅπερ εἶναι καὶ ὁ συνήθως ἀπαντῶν τύπος).

ὄπερ, ἐπ. ἀντὶ *ὅσπερ*.

ὀπέων, *-ωνος,* ὁ, ἰων. ἀντὶ *ὀπάων* (6λ. λ.).

ὈΠΗ', *-ῆς,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, ὀπή, κοιν. «τρύπα», ἄνοιγμα ‖ ὀπὴ ἐν τῇ ὀροφῇ πρὸς ἔξοδον τοῦ καπνοῦ ἀντὶ καπνοδόχης.

Ἔτυμ.: *ὀπή*· ὁμ. *πολυωπὸς* (= ὁ ἔχων πολλὰς ὀπάς, ἐπὶ δικτύου π. χ. ἁλιευτικοῦ)· ἐκ ῥ. *ὀπ-* ⟨ἰαπ. **oqv* (ὀφθαλμός), πρβλ. παλ-σλαυ. *duĭx.* **oč-i**, ἐν. **oko**, γεν. **očese** (ὀφθαλμός), λιθ. **ākas** (ὀπὴ ἐν ὑάλῳ)· 6λ. καὶ ἐν *ἐνόπαι* καὶ *ὅσσε*· ἐκ τοῦ *ὀπῇ* πιθ. τὸ *ὄπεας* (6λ. λ.)· *ὀπήτιον, ὀπίδιον*, ὑποκορ. τοῦ *ὀπή*.

ὀπῃ, ἐπ **ὀππῃ,** δωρ. **ὀπᾱ,** ἰων. **ὅκῃ,** ἐπίρ. τόπου· δι' ἧς ὁδοῦ, λατ. **qua** ‖ καὶ ἐντεῦθεν ἀντὶ τοῦ *ὅπου* (ὡς καὶ νῦν), λατ. **ubi** ‖ ὡσ. ἐνίοτε κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ *ὅποι* (=πρὸς ὃν τόπον, δι' ὃν τόπον, πρὸς ὅπου, δι' ὅπου), λατ. **quo.** 2) μετὰ γεν., *ὀπῃ γᾶς* = λατ. **ubi terrarum**=εἰς οἱονδήποτε μέρος τοῦ κόσμου.— **II** ἐπὶ τρόπου, καθ' ὃν τρόπον, πῶς.

ὀπηδέω·=δωρ. *ὀπαδέω* (6λ. λ.).

ὀπηδός, *όν*·=δωρ. *ὀπαδός* (6λ. λ.).

ὁπηνίκα, ἐπίρ.· ὅταν, ὁπόταν, ὁπότε, καθ' ὃν χρόνον, ὁποίαν ὥραν, εἰς ὁποιον καιρόν. 2) ἐπειδή, λατ. **quoniam.**

ὀπίας, *-ου,* ὁ (*ὀπός*)· τυρὸς ἐκ γάλακτος πηχθέντος διὰ τοῦ ὀποῦ συκῆς ‖ πλήρης ἔκφρασις: *τυρὸς ὀπίας*.

ὀπίζομαι, μελ. *-ίσομαι*, ἀποθ. (*ὄπις*)· ἔχω σέβας διά τι, θεωρῶ τι(να) μετὰ δέους, φροντίζω διά τι(να), ὑπολήπτομαι, ἐκτιμῶ ‖ φοβοῦμαι ‖ ὑπακούω ἀπὸ σεβασμόν ἢ καὶ δέος· λατ. **vereri, revereri.**

ὄπῐθε καὶ **ὀπιθεν,** ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ *ὄπισθε, ὄπισθεν* (6λ. λ.).

ὀπῐθό-μ-βροτος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ὀπισθόμβροτος* (*ὄπιθε*+*βροτός*)· ὁ ἐρχόμενος ὀπίσω ἀπὸ βροτόν, ὁ ἀκολουθῶν βροτόν ‖ *ὀπιθόμβροτον αὔχημα* = δόξα ἐπιζῶσα μετὰ θάνατον.

Ὀπικοί, οἱ (καὶ **Ὄπῐκοι,** καὶ **Ὄπικες**)· παλαιοὶ κάτοικοι τῆς Νοτίου Ἰταλίας.— **II** ὡς ἐπίθ. *ὀπικός, ή, όν*=ἀρχαῖος, βάρβαρος, Γοτθικός.

ὀπῑπτεύω, μελ. *-σω* (*ὄπτομαι*)· περιβλέπω γύρω μου, βλέπω γύρω μου μετὰ περιεργείας ‖ γενικῶς, παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, παραμονεύω, παραφυλάττω.

Ἔτυμ.: *ὀπῑπτεύω*, ὀρθότ. *ὀπῑπεύω*· κλητ. *παρ θενοπῖπα* (Ἰλ. Λ 385)· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ἀναδιπλ. ῥ. **i+oqv-**· *ὀπ-* δι' ἀναδιπλ. (πρβλ. *ὀπ-ωπα* ἀντὶ *ὤπα*, *ἐδ-ηδώς* ἀντὶ **ἠδώς*), 6λ. ἐν λ. *ἐνῑπή*, πρβλ. καὶ σανσκρ. **ikṣatē** (ὁρᾶν)· κατ' ἄλλους ⟨ **opi** (πρόθ.)+ **oqv-**, πρβλ. *ὀπι-θε(ν)*.— Κατ' ἄλλους τέλος *ὀπῖπ* ⟨ἰαπ. **oqui-oqu-**, σχηματισμὸς δι' ἀναδιπλ. τοῦ τύπου τῶν *δαιδάλλω, ποιπνύω, μοιμύλλω* κλπ.

ὄπῑς, *-ῖδος,* ἡ, αἰτ. *ὄπῑν* ἢ *ὄπῑδα* (*ὄψ*)· προσοχή (ἐκτίμησις) ἀποδιδομένη εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, καὶ δή: 1) ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, ἐκδίκησις, τιμωρία: *ὄπις θεῶν*=θεία τιμωρία, ἐκ μέρους τῶν θεῶν ἐκδίκησις. 2) ἐν καλῇ ἐννοίᾳ, ἀνταμοιβή, εὔνοια, εὐμένεια, προσοχή, ζῆλος, ἀφοσίωσις. 3) σεβασμὸς ἀνάμεικτος μετὰ θρησκευτικοῦ φόβου, σέβας, τιμή, ἐκτίμησις, ὑπακοή, λατ. **reverentia.** [*ὄπις*· *ὀπίζομαι*· *ὀπιθνὸς* (=φοβερός, σεβάσμιος)· δι' ἐτυμ. 6λ. *ἐνῑπή*].

ὀπισθα, ἐπίρ. αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ *ὄπιθεν*.

ὄπισθε, καὶ πρὸ φων. **ὄπισθεν,** ἐπ. *ὄπῐθε, ὄπιθεν* (*ὄπις*?)· : λατ. **pone, postea**: **I** ἐπὶ τόπου, ὀπίσω, εἰς τὸ ὀπίσω μέρος, ἀντίθ. τῷ *πρόσθε* (= ἔμπροσθεν) ‖ *οἱ ὄπισθε* = οἱ ὀπίσω καταλειπόμενοι, οἱ ἐναπομένοντες μετὰ τὸν θάνατόν τινος ‖ *οἱ ὄπισθε λόγοι* = τὰ ἑπόμενα, (ὑπόλοιπα) βιβλία ‖ *τὸ* (ἢ *τὰ*) *ὄπισθεν* = τὰ ὀπίσω μέρη, τὰ νῶτα, ἡ ῥάχις ‖ *εἰς τοὔπισθεν* = πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπίσω.

2) ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ὀπίσω τινός, «ἀπὸ πίσω» ἀπό τι(να), ὀπισθέν τινος ‖ ὡσ. κατώτερός τινος, δεύτερος ἀπό τινα.— **II** ἐπὶ χρόνου, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα, κατόπιν, ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἔτυμ. : κατὰ τὴν παλαιοτέραν ἀποψιν **ἐκ** τοῦ **ὄπις** (ὡς ὑπεδηλώθη καὶ ἐν ἀρχῇ), συγγενοῦς πρὸς τά : ***ἀνόπιν, κατόπιν, μετόπιν, ὀπίσω*** (πρβλ. καὶ παραθ. ***ὀπίστερος, ὀπίστατος***)· νεώτεραι ἔρευναι στρέφονται μᾶλλον πρὸς ἄλλην ρίζαν, περὶ ἧς βλ. **ἐν** ***ἐπὶ, ἔπι***· δέχονται καὶ αὐταὶ ὅτι ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ***ὀπίσω***, ἐπ. ***ὀπίσσω*** [***ὀπίσσω*** 〈 ****ὀπιτjω***, ἰαπ. ****ἰ-jo-***, πρβλ. σανκρ. **ápa-iya-** (οἱ ἀπόγονοι), γοτθ. **ni-pja** (= ***συγγενής***)]· ἐπίσης καὶ τὸ ***-σ-*** τοῦ ***ὄπισθε*** προέρχεται ἐξ ἑνὸς ἰ· ***ὄπισθε : ὄπιθε*** = σανσκρ. **ā,vi̯ṣ-iya** : Ζενδ. **āvīš-ya** (πασίγνωστος). Πρβλ. τὰ συγγ.· παλ-ιτάλ. ****opi*** ἐν τῷ λατ. **ob** (= **op-** ἐν τῷ **operio, opācus**) (=ἐναντίος, πρός· ἕνεκά τινος), ὀσκ. **úp-** **op-** (= παρά), λιθ. **api-** (πέριξ), **apē** (πέριξ τινός), πρβλ. καὶ τὰ ἐν ***ὀψέ, ὀψι-*** ***ὀπώρα***· πάντα δὲ ἐξ ἰαπ. ****opi*** 〉 ****epi*** 〉****pi***, περὶ ὧν βλ. ἐν ****ἐπί, ἔπι***.

ὀπίσθιος, α, ον, ὡσ. καὶ **-ος -ον** (***ὄπισθε***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ὀπίσω κείμενος, «πισινός», ὁ εἰς τὸ ὀπίσω μέρος εὑρισκόμενος, λατ. **posticus** : ***ὀπίσθια σκέλεα***=τὰ ὀπίσω σκέλη, τὰ ὀπίοδια σκέλη.

ὀπισθο-βᾶμων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***ὄπισθε***+***βαίνω***)· ὁ βαδίζων πρὸς τὰ ὀπίσω.

ὀπισθό-γρᾰφος, ***ον*** (***ὄπισθε***+***γράφω***)· ὁ γεγραμμένος εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος, ἢ ἐπὶ τοῦ καλύμματος.

ὀπισθό-δετος, ***ον*** (***ὄπισθε***+***δέω***)· ὁ δεδεμένος ὀπίσω, ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω.

ὀπισθό-δομος, ὁ (***ὄπισθε*** + ***δόμος***)· ὁ ὀπίσθιος ***δόμος***, τὸ εἰς τὸ ὀπίσω μέρος εὑρισκόμενον διαμέρισμα ναοῦ· ἐν Ἀθήναις, ὁ ἐσωτερικὸς σηκὸς τοῦ παλαιοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ὁ χρησιμοποιούμενος ὡς θησαυροφυλάκιον.

ὀπισθο-νόμος, ***ον*** (***ὄπισθε***+***νέμω***)· ὁ κατὰ τὴν βοσκὴν βαδίζων πρὸς τὰ ὀπίσω (καὶ οὐχὶ πρὸς τὰ ἔμπρός), ἐπὶ εἴδους βοῶν τῆς Λιβύης, οἵτινες εἶχον κέρατα μεγάλα καὶ κεκυφότα πρὸς τὰ ἔμπρός, ἠναγκάζοντο δὲ διὰ τοῦτο νὰ βόσκουν ὀπισχωροῦντες.

ὀπισθο-νῡγής, ***ἐς*** (***ὄπισθε*** + ***νύσσω***)· ὁ κεντῶν (***νύσσων***) ἐκ τῶν ὄπισθεν (ἐκ τῶν ὀπίσω μερῶν, ἢ ἁπλῶς ὀπίσω).

ὀπισθό-πους, ὁ, ἡ, ***-πουν***, τό, γεν. ***-ποδος*** (***ὄπισθε***+***πούς***)· ὁ ὄπισθεν περιπατῶν, ὁ ὀπίσω τινὸς πορευόμενος, ὁ ἀκολουθῶν, ἀκόλουθος, ὑπηρέτης.

ὀπισθο-φῡλᾰκέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὀπισθοφύλαξ***)· φυλάσσω (φρουρῶ) τὰ νῶτα, ἀποτελῶ τὴν ὀπισθοφυλακήν.— **II** διοικῶ τὴν ὀπισθοφυλακήν.

ὀπισθο-φῡλᾰκία, ἡ (***ὀπισθοφυλακέω***)· ἡ διοίκησις τῆς ὀπισθοφυλακῆς.

ὀπισθο-φύλαξ, ***-ᾰκος,*** ὁ, ἡ (***ὄπισθε*** + ***φύλαξ***)· ὁ φυλάσσων (φρουρῶν) ἐκ τῶν ὄπισθεν, ὁ φρουρῶν τὸ ὀπίσω μέρος ‖ ὡς οὐσ. ***οἱ ὀπισθοφύλακες***=οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὀπισθοφυλακήν τοῦ στρατοῦ.

ὀπίσσω, ἐπίρ. ἐπ. ἀντὶ ***ὀπίσω*** (βλ. λ.).

ὀπίστατος, η, ον (***ὄπισθε***), ὑπερθ.· ἔσχατος πάντων, λατ. **postremus**.— Συγκρ. ***ὀπίστερος***=λατ. **posterior** (βλ. καὶ ***ὄπισθε***).

ὀπῖσω, ἐπ. ***ὀπίσσω*** (***ὄπις*** **ἐκ** τοῦ **ἕπομαι**, ἢ συγγ. τῆς ***ἐπὶ*** βλ. ἐν ***ὄπισθε***) : **I** ἐπὶ τόπου, ὡς καὶ νῦν, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀντίθ. τῷ ***πρόσω*** ‖ ***τὸ ὀπίσω***, συνῆρ. ***τοὐπίσω***, ὡσ. ***εἰς τοὐπίσω*** = πρὸς τὰ ὀπίσω. **2)** ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ὀπίσω ἀπό τι, κατόπιν τινός.— **II** ἐπὶ χρόνου, τοῦ λοιποῦ, εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς τὸ μέλλον, ἐν τῷ μέλλοντι.— **III** πάλιν, ἐκ νέου. [δι' ἐτυμ. βλ. ***ὄπισθε***].

ὁπλᾶς, δωρ. ἀντὶ ***ὁπλῆς***, γεν. τοῦ ***ὁπλή***.

ὁπλέω (***ὅπλον***), ποιητ. ἀντὶ ***ὁπλίζω***· ἑτοιμάζω, παρασκευάζω.

ὁπλή, ἡ (***ὅπλον***)· ὡς καὶ νῦν, ὁπλὴ (ἵππου, ὄνου κ. ἄ.), κυρίως ὁ ὀχιστὸς ὄνυξ ‖ ἀλλ' ὡσ. ἀντὶ τοῦ ***χηλή***, ὁ σχιστὸς δηλ. ὄνυξ τῶν κερασφόρων [δι' ἐτυμ. βλ. ***ὁπλότερος***].

ὁπλήεις, ***εσσα, εν*** (***ὅπλον***)· ὡπλισμένος.

Ὁπλῆτες, οἱ· ὄνομα μιᾶς τῶν τεσσάρων φυλῶν ἐν Ἀθήναις, λαβούσης τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ Ὁπλητος, υἱοῦ τοῦ Ἴωνος καὶ πενθεροῦ τοῦ Αἰγέως, Βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν.

ὁπλίζω, μελ. ***-ίσω***, ἀττ. ***-ῐῶ***· ἀορ. **ὥπλισα**, ἐπ. **ὡπλίσσα**.—μέσον, ἐπ. ἀορ. α' **ὡπλισσάμην**.— Παθητ., ἀορ. α' **ὡπλίσθην**, ἐπ. γ' πληθ. **ὅπλισθεν**· πρκ. **ὥπλισμαι**· (***ὅπλον***)· ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, εὐτρεπίζω ‖ μαγειρεύω (ἐπὶ φαγητοῦ) ‖ ἐνδύω ‖ μέσ., ***δόρπον ὁπλίζομαι***=παρασκευάζω δι' ἐμαυτὸν δεῖπνον ‖ ἐπὶ ἵππων, ἑτοιμάζω, ζευγνύω, τοὺς ἵππους (ἅμαξαν, ἅρμα), «χαμουρώνω» ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, ἑτοιμάζω στρατιώτας, τοὺς ἐνδύω, τοὺς ἐξοπλίζω, τοὺς ὁπλίζω ‖ ὡσ. τοὺς ἀσκῶ, τοὺς γυμνάζω ‖ ὁπλίζω ὡς ὁπλίτας. — **II** μέσον καὶ παθητ., ἑτοιμάζομαι, παρασκευάζομαι ‖ ὁπλίζομαι, παρασκευάζομαι, πρὸς μάχην.

ὅπλῐσις, -εως, ἡ (***ὁπλίζω***)· ἡ πρὸς πόλεμον παρασκευή, ἐξοπλισμός, τὸ ἐξοπλίζειν ‖ ἡ πανοπλία, τὸ σύνολον τῶν ὅπλων, λατ. **armatura**.

ὅπλισμα, -ατος, τὸ (***ὁπλίζω***)· ὁ ἐξοπλισμός, προπαρασκευή, ἑτοιμασία ‖ ὁ ὁπλισμός, ὅπλα, πανοπλία.— **II** στρατὸς ὡπλισμένος).

ὁπλισμός, ὁ (***ὁπλίζω***)· = ***ὅπλισις*** (βλ. λ.).

ὁπλιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ὁπλίζω***· **δεῖ ὁπλίζειν** =πρέπει νὰ ὁπλίζῃ τις.

ὁπλιστής, -οῦ, ὁ (***ὁπλίζω***)· ὁ ὁπλίζων, ὡπλισμένος ‖ ***ὁπλιστὴς κόσμος***=ὁπλίτου πανοπλία.

ὁπλῖτ-ᾰγωγός, ***ὁν*** (***ὁπλίτης***+***ἄγω***)· ὁ ἄγων (μεταφέρων) ὁπλίτας : ***ναῦς ὁπλιταγωγὸς*** = ὡς καὶ νῦν, «ὁπλιταγωγόν» (ἐνν. πλοῖον) ‖ ὁ ὁδηγῶν ὁπλίτας, διοικῶν ὁπλίτας.

ὁπλῑτεύω, -σω (***ὁπλίτης***)· εἶμαι ὁπλίτης, ὑπηρετῶ ὡς ὁπλίτης (βαρέως ὡπλισμένος στρατιώτης).

ὁπλίτης, -ου, ὁ (***ὅπλον*** II 2)· ὁ βαρέως ὡπλισμένος, ἔνοπλος, ὁ ἐν πλήρει πανοπλίᾳ ‖ ***ὁπλίτης στρατὸς***=ὡπλισμένη στρατιωτικὴ δύναμις.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ ὁπλίτης***=ὁ βαρέως ὡπλισμένος πεζὸς πολεμιστής, φέρων ***δόρυ*** καὶ μεγάλην ἀσπίδα (καλουμένην ***ὅπλον***, ὅθεν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα ***ὁπλίτης***, ὅπως **ἐκ** τῆς ἐλαφρᾶς ἀσπίδος, τῆς ***πέλτης***, **ἐκλήθησαν πελτασταί** οἱ διὰ ταύτης ἐφωδιασμένοι ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι πολεμισταί). Οἱ ***ὁπλῖται*** ἀντιτίθενται πρὸς τοὺς ἐλαφρῶς ὡπλισμένους, οἵτινες ἐκαλοῦντο ***ψιλοὶ*** ἢ ***γυμνῆτες*** (***γυμνῆται***), ἢ καὶ ***τοξόται***).

ὁπλῑτικός, ***ή, όν*** (***ὁπλίτης***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ***ὁπλίτην*** (βλ. λ.) ‖ ὡς οὐσ. ***ἡ ὁπλιτικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***)=ἡ τέχνη τοῦ ὁπλίτου, ἡ τέχνη τοῦ χειρίζεσθαι βαρέα ὅπλα ‖ ***τὸ ὁπλιτικὸν*** = οἱ ὁπλῖται.— **II** ἐπὶ προσ., ***ὁπλιτικὸς***=ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν, **ἐν** ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ἄνοπλος** (βλ. λ.).

ὅπλομαι, μέσον (***ὅπλον***), ποιητ. ἀντὶ ***ὁπλίζομαι*** (βλ. λ.)· ἑτοιμάζω τι δι' ἐμαυτόν, ἑτοιμάζομαι.

ὁπλο-μᾰνέω, μέλ. ***-ήσω*** (***ὁπλομανής***)· μαίνομαι (δηλ. ἔχω μανίαν) διὰ τὰ ὅπλα, τὰ ἀγαπῶ ἐμμανῶς, εἶμαι μανιώδης διὰ πόλεμον, εἶμαι πολεμοχαρής, μανιώδης πολεμιστής.

ὁπλο-μᾰνής, ***ὲς*** (***ὅπλον***+***μᾶνῆναι***)· ὁ μανιώδης εἰς τὰ ὅπλα, μανιώδης πολεμιστής, ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὰ ὅπλα (τὸν πόλεμον).

ὁπλο-μᾰχία, ἡ (***ὁπλομάχος***)· τὸ μάχεσθαι διὰ (βαρέων) ὅπλων ‖ ἡ τέχνη τοῦ χειρίζεσθαι τὰ βαρέα ὅπλα ‖ καθόλου, ἡ τέχνη τοῦ πολέμου, ἡ τακτική.

ὁπλο-μᾰχος, ***ον*** (***ὅπλα***+***μάχομαι***)· ὁ μαχόμενος διὰ βαρέων ὅπλων ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ ὁπλομάχος***=ὁ ἐκπαιδεύων εἰς τὴν ὁπλομαχίαν (τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων), ὁ γυμνάζων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν πραγματικῶν ὅπλων (**ἐν** ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀσκοῦντα εἰς τὴν μάχην διὰ ψευδῶν ὅπλων).

Ὅπλον, τό· πᾶν τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς ἐργαλεῖον (ὡς ὄργανον), πᾶν σκεῦος, καὶ δή : **I** τὰ τῆς νεὼς ὅπλα, ἐξάρτια, σχοινία, καλώδια, παλαμάρια, κλπ. ‖ ***ὅπλα χαλκήια***=ἐργαλεῖα σιδηρουργοῦ ‖ ***ἀρούρης ὅπλον***=δρέπανον ‖ ***ὅπλον γεροντικόν***=βακτηρία.— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., πολεμικὰ ἐργαλεῖα, ὅπλα, πανοπλίσ, ὁπλισμός ‖ ἐπὶ πολεμικῶν ὅπλων τίθεται σπανίως καὶ ὁ ἑν. ἀρ. ***ὅπλον*** ‖ ***ἐν ὅπλοις μένειν***=διατελεῖν ὑπὸ τὰ ὅπλα, διεξάγειν πόλεμον. **2)** Ἐν τῷ ἑν., ***ὅπλον*** **ἐκαλεῖτο** συνήθως καὶ ἡ βαρεῖα

(μεγάλη) ἀσπὶς τῶν βαρέως ὡπλισμένων πολεμιστῶν, ἐξ οὗ καὶ **ὁπλῖται** ὠνομάζοντο οὗτοι. **3)** **τὰ ὅπλα = ὁπλῖται** (=βαρέως ὡπλισμένοι στρατιῶται). **4)** ὡσ. **τὰ ὅπλα**=τὸ στρατόπεδον (ἡ θέσις δηλ. τῶν ὅπλων).

Ἔτυμ.: ὅπλον ⟨ἰαπ. ***sop-lo-m : ἕπω** (βλ. λ.), ἤτοι ἐκ τῆς αὐτῆς μὲ τοῦτο ῥ. **ἑπ-**, πρβλ. σανσκρ. **sak, sap, vap**· κατὰ τὸν ἡμέτερον Ἀθ. Σακελλάριον ἐκ ῥ. **οπ-** τῆς ἐν τῷ λατ. **op-us** (=ἔργον), ἢ ἐκ ῥ. **πο-** τοῦ **πο-έω, ποι-έω**, ἐν συμφυρμῷ μετὰ τῆς ῥ. **πολ-** τοῦ **πόλ-εμος** (=ἐργασία). ὥστε **ὅπ-λον** κυρ.=ἐργαλεῖον (καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον ἐργαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου ὡς θηρευτοῦ).— Δὲν ἐπιδοκιμάζεται ἡ ὑπό τινων ἐπιχειρηθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ γοτθ. **wēpna** (οὐδ. πληθ. = ὅπλα), παλ-γερμ. **wāfan, wāffan** (ὅπλον, ξίφος), καθ' ἣν ***vēpna** ⟨***vēb-no-m : *vop-lo-m**. Παράγωγα: **ὁπλίτης, ὁπλομαι** κ. ἄ.

ὁπλότερος, α, ον, καὶ **ὁπλότατος, η, ον,** συγκριτ. καὶ ὑπερθ. ἄνευ θετικοῦ ἐν χρήσει· ποιητ. ἀντὶ **νεώτερος, νεώτατος**· **(ὅπλον)**· ἀρχικῶς **ὁπλότεροι** ὠνομάζοντο κυρίως οἱ περισσότερον ἱκανοὶ (ἢ οἱ κατ' ἐξοχὴν ἱκανοὶ) νὰ φέρουν ὅπλα, ἑπομένως οἱ **νέοι**, οἱ κατ-άλληλοι διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς γέροντας καὶ τὰ παιδία ‖ εἶτα ἡ λέξις ἐχρησιμοποιήθη γενικῶς, ἐπὶ τῆς ἡλικίας, **ὁπλότερος γενεῇ** = ὁ νεώτερος (κατὰ σειρὰν γεννήσεως), λατ. **minor natu**, καὶ **ὁπλότατος**=νεώτατος, διὸ ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἐπὶ γυναικῶν: ***Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ*** ‖ ἐπίσης, **ἄνδρες ὁπλότεροι**=οἱ μεταγενέστεροι, αἱ κατόπιν γενεαί.

Ἔτυμ.: κατά τινας **ἐκ** τοῦ **ἕπομαι, ἕπω, ὅπλον** (θεωροῦντας κυρ. ὅτι σημ. τὸν ἑπόμενον, τὸν ἀκολουθοῦντα, ἄρα τὸν νεώτερον)· ἄλλοι δὲν δέχονται τοῦτο, κυρ. διότι τὸ **ἕπομαι** κατ' αὐτοὺς δὲν σημαίνει χρονικὴν ἀκολουθίαν. Ἄλλοι θεωροῦν τὴν λ. συγγ. πρὸς τὸ **ἀπ-αλὸς**=τρυφερὸς⟩**ὀπ-λότερ-ος**=νέος, ὡς **sapiens**—**σαφής, σοφός**.

ὁπλο-φορέω, μελ. **-ήσω (ὁπλοφόρος)**· φέρω βαρέα ὅπλα, εἶμαι βαρέως ὡπλισμένος στρατιώτης.— Παθητ. συνοδεύομαι ὑπὸ ὁπλοφόρων, ἔχω σωματοφυλακήν.

ὁπλο-φόρος, ον (ὅπλα + φέρω)· ὁ φέρων ὅπλα, ὡπλισμένος, ἔνοπλος ‖ ὡς οὐσ. **ὁ ὁπλοφόρος**=ὁ πολεμιστής, ὁ στρατιώτης.— **II** = **δορυφόρος**, εἷς τῶν σωματοφυλάκων.

ὁποδαπός, ή, όν (ποδαπός)· ἀναφορικὴ ἀντων. συσχετικὴ τῆς ἐρωτημ. **ποδαπός** (βλ. λ.)· ἐξ ὁποίας χώρας, ἐκ τίνος χώρας, λατ. **cujas** ‖ τίνος εἴδους ἄνθρωπος.

ὁπόθεν, ἐπ. **ὁππόθεν,** ἰων. **ὁκόθεν,** ἀναφορ. ἐπίρ. συσχετ. τοῦ ἐρωτημ. **πόθεν**· **(ἐν πλαγ. ἐρωτ.)** ἐκ τίνος μέρους, πόθεν ‖ ἐκ τοῦ ὁποίου μέρους, ἀπὸ ὅπου (**ἐν** ἀναφορ. προτ.), λατ. **unde, ἐν** ἀντιθέσει **πρὸς** τὸ **ὅποι** (βλ. λ.).

ὁπόθι, ἐπ. **ὁππόθι,** ἀναφορ. ἐπίρ. συσχετ. τοῦ ἐρωτημ. **πόθι**· ὅπου, ἐν ᾧ τόπῳ.

ὅποι, ἰων. **ὅκοι,** ἀναφορ. ἐπίρ. τόπου, συσχετ. τοῦ ἐρωτ. **ποῖ**· (ἐν ἀναφ. προτ.) εἰς τὸν ὁποῖον τόπον, ὅπου ‖ ἐν πλαγ. ἐρωτ., εἰς ποῖον μέρος, ποῦ ‖ **ὅποι ποτὲ** = εἰς ὁποιονδήποτε μέρος, ὁπουδήποτε. **2)** μετὰ γεν. **ὅποι γῆς**=**quo terrarum**=εἰς ποῖον μέρος τῆς γῆς, ποῦ γῆς (**ἐν** πλαγ. ἐρωτ.), ἢ εἰς οἱονδήποτε μέρος τῆς γῆς (ἐν ἀναφ. προτ.).— **II** ἐπὶ τρόπου, ἀντὶ τοῦ **ὅπως**, πῶς, πόσον μακράν.

ὁποῖος, α, ον, ἐπ. **ὁππποῖος, η, ον,** ἰων. **ὁκοῖος, η, ον,** ἀναφορ. ἀντων. συσχετ. τῆς ἐρωτ. **ποῖος**: **I** ἐν ἀναφορ. προτ., ὁποίου εἴδους ἢ ποιότητος, «ὅ,τι λογῆς», λατ. **qualis** ‖ ἐν πλαγ. ἐρωτ., τίνος εἴδους, ποίας λογῆς.— **II** τὸ συσχετ. τοῦ **ὁποῖος** εἶναι **τοῖος : τοῖος... ὁποῖος**=τοιοῦτος... ὁποῖος (ὅπως) ‖ **ὁποῖόν κ' εἴπῃσθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις**=ὅ,τι λογῆς λόγον εἴπῃς, τοιοῦτον καὶ θὰ ἀκούσῃς.— **III** μετ' ἄλλων ἀοριστολογικῶν λέξεων, αἵτινες ὅμως δὲν ἀλλοιοῦσι τὸ νόημα: **ὁποῖός τις** ἀναφερομένη εἰς εἰδικὸν **ὑποκείμενον**: **ὁποῖός τις ἦν** = ὅ,τι λογῆς ἄνθρωπος καὶ ἂν ἦτο.— **IV** **ὁποῖος οὖν**=λατ. **qualiscumque**=ὁποιοσδήποτε.— **V** ἐπίρ. **ὁποίως**=λατ. **qualiter**=ὁμοίως, ὅπως ‖ ἐπιρρ. κεῖται ὡσ. καὶ τὸ οὐδ. **ὁποῖα.**

ὈΠΟ'Σ, -οῦ, ὁ' ὅ,τι καὶ νῦν, ὁπός, χυμός, (κυρ. δένδρων ἢ φυτῶν), τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ἐκρέει, ὅταν τις κεντήσῃ ἢ χαράξῃ κορμὸν δένδρου, εἶδος ρητίνης ἢ κόμμεως ‖ ὁ δριμὺς ὁπὸς τῆς συκῆς, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς πυτία (**τάμισος**) πρὸς πῆξιν γάλακτος ‖ μτφρ. **ὁπὸς ἥβης** = ἡ χυμώδης δροσερότης τῆς νεότητος.

Ἔτυμ.: ὁπός· ὀπίζω (=ἐκβλίβω τὸν χυμόν). Κατά τινας εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **ap-** (ὕδωρ), ὀνομ. πληθ. **ápaḥ, apáḥ**, γεν. πληθ. **apām, ápavant** (ὑδαρής): ἑλλ. **ὀπόειες** = χυμώδης, παλ-πρωτ. **ape** (ποταμός), **apus** (πηγή), λιθ. **upė**, λεττ. **upe** (ὕδωρ) (**u-** ⟨ἰαπ.***o-**). — Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν συγγ. τῷ λιθ. πληθ. **sakaĩ**, παλ-πρωσ. **sackis**, λεττ. **swek'is** (ρητίνη), παλ-σλαυ. **sokŭ** (ὁπὸς δένδρων, ὁπωρῶν)· ἐξ ἰαπ. ***sveq-** (***svoq-vo-s?**), ὁπότε εἶναι συγγ. καὶ τῷ λατ. **sucus** (⟨ἰαπ. ***seuq-**).

ὁπός, γεν. τοῦ **ὄψ** (βλ. λ.).

ὁποσάκῐς, ἐπιρ. **(ὁπόσος)**· ἐν ἀναφ. προτ., ὁπόσας φοράς, ὅσας φοράς, ὁσάκις (κυρ. τόσας φοράς ὅσας..., τοσάκις, ὁσάκις) ‖ ἐν πλατ. ἐρωτ., πόσας φοράς, ποσάκις, λατ. **quoties**.— **II** καὶ μετ' ἄλλων μορίων: **ὁποσάκις οὖν (ὁποσάκισοῦν), ὁποσάκις ἂν** =λατ. **quotiescumque**=ὁσακισδήποτε («ὅσες φορὲς καὶ ἂν»).

ὁποσάχῃ, καὶ **ὁποσαχῇ,** ἐπίρ. **(ὁπόσος)**· καθ' ὁποσουσδήποτε τρόπους ‖ εἰς ὁποσαδήποτε μέρη.

ὁπόσε, ἐπ. **ὁππόσε,** ἐπιρ. ποιητ. ἀντὶ **ὅποι** (βλ. λ.)· ὅπου, εἰς «ὅποιο» μέρος.

ὁπόσος, η, ον, ἐπ. **ὁππόσος, ὁπόσσος, ὁππόσσος,** ἰων. **ὁκόσος,** ἀναφ. ἀντων. συσχετ. τοῦ **πόσος**: **I** ἐπὶ ἀριθμῶν, ὅσος (τόσος... ὅσος), λατ. **quot, quot-quot**.— **II** ἐπὶ τόπου, διαστήματος, μεγέθους κλπ., ὅσον μέγας, τόσον μέγας... ὅσος..., λατ. **quantus** ‖ καὶ μετ' ἄλλων ἀοριστολογικῶν μορίων: **ὁποσοσοῦν**=λατ. **quantuscumque** = ὁσονδήποτε μέγας, ὅσος καὶ ἂν | **ὁπόσοσπερ** = ὅσον μέγας | **ὁποσοστισοῦν** = ὅσος καὶ ἂν εἶναι.

ὁπότ-ἄν, ἐπ. **ὁππότ-ἄν,** ἀντὶ κεχωρισμένως **ὁπότ' ἄν· (πότε)**, σύνδ. συντασσόμενος μετὰ ὑποτ.· ὁποτεδήποτε, ὁσάκις, λατ. **quandocumque**.

ὁπότε, ἐπ. **ὁππότε,** ἰων. **ὁκότε,** ἀναφορ. ἐπίρρ. χρόνου, συσχετ. τοῦ ἐρωτημ. **πότε**· χρησιμοποιεῖται σχεδὸν ὡς τὸ **ὅτε**, ὅταν, εἰς ὁποῖον καιρὸν (ἐν ἀναφ. προτ.) ‖ ἐν πλαγ. ἐρωτ., πότε, λατ. **quando** ‖ μετ' εὐκτ. ἀναφερόμενον εἰς τὸ παρελθόν, ὁποτεδήποτε, ὁσάκις. — **II** μετὰ αἰτιολ. ἐνν., ἐπειδή, ἀφ' οὗ, «τὴ στιγμὴ πού», λατ. **quoniam** (ἀντὶ τοῦ ὁποίου κεῖται ἐνίοτε καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ τὸ **quando**).

ὁπότερος, α, ον, ἐπ. **ὁππότερος, η, ον** (συσχετ. τοῦ **πότερος**)· ποῖος ἐκ τῶν δύο (ἐν πλαγ. ἐρωτήσ.), ὁποιοσδήποτε ἐκ τῶν δύο (ἐν ἀναφορ. προτ.), λατ. **uter** ‖ ὡσ. τίς ἐξ ἡμῶν (ὑμῶν) τῶν δύο. **2)** **ὁποτεροσοῦν** καὶ **ὁποτεροσδήποτε**=λατ. **utervis, uterlibet, utercumque**=ὁποιοσδήποτε ἐκ τῶν δύο. **3)** τὰ οὐδ. **ὁπότερον** καὶ **ὁπότερα** κεῖνται ἐνίοτε ὡς ἐπιρρ. ἀντὶ **ὁποτέρως** = καθ' οἱονδήποτε ἐκ τῶν δύο τρόπων ‖ ὡσ. ἀντὶ τοῦ **πότερον**=ποῖον ἐκ τῶν δύο (λατ. **utrum**), δσάκις πρόκειται περὶ ἐκλογῆς μεταξὺ δύο πραγμάτων.— **II** ὁ ἕτερος (τῶν δύο), ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο, λατ. **alteruter**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὁποτέρωθε(ν), ἐπικ. **ὁπποτ—,** ἀναφ. ἐπιρ. τόπου (ἐκ τοῦ **ὁπότερος**)· ἐξ ὁποίου (ἐξ ὁποιουδήποτε) ἐκ τῶν δύο (καὶ ἄν...).

ὁποτέρωθι, ἀναφ. ἐπίρ. **(ὁπότερος)**· ἐν ὁποίῳ ἐκ τῶν δύο μέρει, «εἰς ὅποιο» ἐκ τῶν δύο μερῶν, λατ. **utrubi**.

ὁποτέρως, ἀναφ. ἐπίρ. τρόπου **(ὁπότερος)**· καθ' οἱονδήποτε ἐκ τῶν δύο τρόπων.

ὁποτέρωσε, ἀναφορ. ἐπίρ. τόπου **(ὁπότερος)**· πρὸς ὁποιανδήποτε ἐκ τῶν δύο πλευρῶν (μερῶν) ‖ (τρόπου), καθ' ὁποῖον ἐκ τῶν δύο τρόπων.

ὅπου, ἰων. **ὅκου,** ἀναφορ. ἐπίρ. τόπου, ὡς τὰ **ὄφι, ὀπόθι** (κυρ. εἶναι γεν. ἀχρ. ἀντων. ***ὅπος,** ἐξ ἧς παράγονται καὶ **τὰ ὅπη, ὅποι**), συσχετ. τοῦ ἐρωτ. **ποῦ**· **ὡς καὶ νῦν, ὅπου (ἐν** ἀναφ. προτ.), ποῦ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.),

λατ. ubi. 2) ἐνίοτε μετὰ γεν. τόπου (ὡς διαιρ.): *ὅπου γῆς*=λατ. ubi terrarum = εἰς ποῖον (ὁποῖον) μέρος τοῦ κόσμου. 3) *ἔσθ' ὅπου*=ὑπάρχουν μέρη ὅπου..., τ. ἔ. εἴς τινα μέρη, κάπου (ὡς τὸ λατ. est ubi...ἀντὶ τοῦ alicubi). 4) *ὅπου ἄν* ἢ *ὅπουπερ ἄν* = ὁπουδήποτε, ὅπου ‖ *ὁπουοῦν, ὁπουδή, ὁπουδήποτε* = εἰς ὁποιονδήποτε μέρος καὶ ἄν, λατ. ubicumque.— **II** ἐπὶ τόπου, ὡς ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. ubi, ὅταν, καθ' ὃν χρόνον.— **III** ἐπὶ τρόπου, πῶς, κατὰ ποῖον τρόπον, καθ' ὃν τρόπον ‖ *οὐκ ἔσθ' ὅπου* = δὲν ὑπάρχει τρόπος καθ' ὃν...— **IV** ἐπὶ αἰτίας, ἀφ' οὗ, ἐπειδή, διότι. λατ. quando, quoniam.

ὄππα, ἐπίρ. ποιητ. ἀντὶ *ὅπα*, δωρ. ἀντὶ *ὅπη*.

ὅππατα, δωρ. ἀντὶ *ὄμματα*.

ὅππη, ἐπίρ.. ἐπ. ἀντὶ *ὅπη*.

ὁππόθεν, ὁππόθι, ἐπ. ἀντὶ *ὁπόθεν, ὁπόθι*.

ὁπποῖος, ὁππόσε, ἐπ. ἀντὶ *ὁποῖος, ὁπόσε*.

ὁππόκα, δωρ. ἀντὶ *ὁπότε*.

ὁππόσος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ *ὁπόσος*.

ὁππόταν, ὁππότ' ἄν, ἐπ. ἀντὶ *ὁπόταν, ὁπότ' ἄν*.

ὁππότε, ἐπ. ἀντὶ *ὁπότε*.

ὁππότερος, ὁπποτέρωθεν, ἐπ. ἀντὶ *ὁποτ—*.

ὅππως, ἐπ. ἀντὶ *ὅπως*.

ὀπτᾰλέος, α, ον (*ὀπτάω*)· ὀπτός, ἑψημένος, «ψητός», ἀντίθ. τῷ *ἑφθός* («βραστός») ‖ φουρνιστός.

ὀπτάνιον, τὸ (*ὀπτάω*)· μαγειρεῖον, τόπος ἐν ᾧ ὀπτῶσιν.

ὀπτᾰσία, ἡ (*ὄψομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὀπτασία, δραμα, ὄψις.

'ΟΠΤΑ'Ω, πρτ. *ὤπτων*· μελ. *ὀπτήσω*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ὠπτήθην*· πρκ. *ὤπτημαι* (*ὀπτός*)· ὀπτῶ, κοιν. «ψήνω», π. χ. κρέατα «ἐπάνω στὰ κάρβουνα» ‖ ἀντίθ. τῷ *ἕψω*=βράζω (ἐντὸς ὕδατος). 2) ψήνω ἄρτον ‖ ὡσ. ἐπὶ προϊόντων τῆς κεραμευτικῆς «ψήνω», «φουρνίζω στὸ καμίνι». 3) ψήνω τι, τὸ «σκληρύνω» ἐκθέτων αὐτὸ εἰς τὸν ἥλιον. 4) μτφρ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος, ὡς καὶ νῦν ἔτι, «τόν σιγοψήνω», «τὸν καψαλίζω» μέ τήν φλόγα τοῦ ἔρωτος ‖ καὶ παθ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐνν., καίομαι ἀπό τὸν ἔρωτα, λατ. uror. [δι' ἐτυμ. βλ. *ὀπτός*].

ὀπτεύμενος, δωρ. ἀντὶ *ὀπτώμενος*, μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *ὀπτάω*.

ὀπτεύω=*ὁράω* (βλ. λ.).

ὀπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ὄψομαι*)· ὁ βλέπων τι, ὁ κατοπτεύων τι, ὁ κατάσκοπος, λατ. speculator.— **II** αὐτόπτης μάρτυς.

ὀπτήριος, α, ον (*ὄψομαι*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὁρᾶν, εἰς τὸ θεωρεῖν ‖ *τὰ ὀπτήρια* (ἐνν. *δῶρα*)=τὰ δῶρα τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ, ὅτε διὰ πρώτην φορὰν ἔβλεπε τήν νύμφην ἄνευ καλύπτρας ‖ γενικῶς, δῶρα διδόμενα ὅτε τό πρῶτον ἔβλεπέ τίς τινα, ἢ διά νά ἴδῃ ἔν πρόσωπον.

ὀπτῖλος, ὁ (*ὄψομαι*)· ὀφθαλμός· δωρ. καὶ *ὀπτίλλος*.

***ὄπτομαι,** ἀπηρχ. ἐν., ἐξ οὗ ἐσχηματίσθησαν οἱ χρόνοι τοῦ *ὁράω* (βλ. λ.).

ὀπτός, ή, όν· ἑψημένος, «ψητός» ‖ γενικῶς, παρεσκευασμένος διά πυρός (ἀλλ' οὐχί ἐντός ὕδατος), ἀντίθ. τῷ *ἑφθός* (τοῦ *ἕψω*), δηλ. βραστός (ἐντός ὕδατος) ‖ ὡσ. ἐπὶ πλίνθων ἢ πηλίνων ἀγγείων, «ψημένος».

Ἔτυμ.: *ὀπτός, ὀπτάω*· *ὀπταλέος, ὀπτανός*· *ὀπτάνιον*· ἐκ *ῥ. ὀπ-*, περὶ τῆς ὁποίας ὅμως δὲν γνωρίζομεν περισσότερα.— Ὑπό τινων ὑπεστηρίχθη συγγένεια πρός τὸ *ἕψω* (βλ. λ.), *ἑφθός*, ἀρμ. ephem· ὑπ' ἄλλων δὲ *ὀπτός* ‹ *ὀ-* + **pqv-tó-s* (πρβλ. *πέσσω* ‹ ἰαπ. **peqvjo*)· ἀμφότεραι ὅμως αἱ ἐτυμολογίαι αὐταὶ ἀμφισβητοῦνται ὑπ' ἄλλων.

'ΟΠΥΙ'Ω, ἀττ. **ὀπῦω,** μελ. *-ύσω*: **I** ἐνεργ. ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, νυμφεύομαι, λαμβάνω ὡς γυναῖκα, ἔχω ὡς γυναῖκα: *ὀπυίοντες* = ἔγγαμοι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἠίθεοι*=ἄγαμοι.— **II** παθητ. ἐπὶ γυναικῶν, ὑπανδρεύομαι, λαμβάνω ἄνδρα, γίνομαι ἡ σύζυγός τινος.— **III** παρὰ μτγν. συνών. τῷ *βινῶ* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: *ὀπυίω* ‹ **ὀπῦσ-jω*· παθ. πρκ. *ὤπυσμαι*· *ὀπυιητὴς* (= σύζυγος), πρβλ. Ἡσυχ. «*ὀπτ(ε)όλαι*· *γεγαμηκότες*»· σκοτ. ἐτυμ.· κατά τινας παράγωγον ἐκ τινος ὀνόμ. **ὀπῦσ-*, ἰαπ. **opus* ‹ **opūms*: σανσκρ. *pus-* (ἀνήρ)· κατ' ἄλλους ἐν τῷ ἐν ἀρχῇ *ὀπ-* ὑπόκειται ὑπόλειμμα ἰαπ. προθ. **opi*. Ἄλλοι τὸ συσχετίζουν πρὸς τὸ σανσκρ. *púṣyati* (εὐτυχῶ, εὐημερῶ), καὶ ἄλλοι πρὸς τὸ σανσκρ. *úcyati* (εὑρίσκω τέρψιν εἴς τι, εἶμαι συνειδισμένος εἴς τι). Κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τινος συνθέτου **o-πυσ-* ἢ *ὀ-πυσο-* (ὁ φροντίζων τὰ τοῦ οἴκου, ὁ συντηρούμενος ἐν τῷ οἴκῳ), ἐν ᾧ τὸ *ὀ-* εἶναι προθεμ. (ὡς ἐν τοῖς: *ὄ-ζυγες, ὀ-γάστωρ, ὄ-πατρος*), τὸ δὲ *-πυσ-* ἢ *-πυσο-* ἀνάγεται εἰς τὸ σανσκρ. puṣ- (τρέφειν, συντηρεῖν).

ὄπωπα, ἰων. πρκ. β' τοῦ *ὁράω*· δωρ. γ' ἐν. ὑπρσ. *ὀπώπη* (ἀντὶ *ὠπώπει*)· = *ἑόρακα* = ἔχω ἴδῃ [δι' ἐτυμ. βλ. *ὅσσε*].

ὀπωπή, ἡ (*ὄπωπα*)· ποιητ. ἀντὶ *ὄψις* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὄψις, θέα, θέαμα.— **II** ἡ δύναμις τοῦ ὁρᾶν, ὅρασις.

ὀπωπητήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ὄπωπα*)·=*ὀπτὴρ* (βλ. λ.).

'ΟΠ-Ω'ΡΑ, ἰων. **ὀπώρη,** ἡ, κυρ. τό μέρος τοῦ ἔτους τὸ μεταξὺ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Σειρίου καὶ τῆς τοῦ 'Αρκτούρου, ἤτοι τό β' ἥμισυ τοῦ θέρους (ἀπό τῶν μέσων Ἰουλίου μέχρι τῶν μέσων Σεπτεμβρίου)· ἡ προσφορωτέρα ἐποχή διά τήν ὡρίμανσιν τῶν καρπῶν, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ ἡ ἐποχή τῶν θυελλῶν (κατὰ τὸν Ὅμηρον).— **II** ἐκ τῆς ἀρχικῆς σημασίας (ὡς ἐποχῆς τῶν καρπῶν) ἡ λ. *ὀπώρα* προσέλαβε κατὰ μικρόν τήν σημασίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ καρποῦ, καὶ κυρ. τοῦ καρποῦ δένδρων.— **III** μτφρ. ἡ ἀκμή τῆς ἡλικίας, ἡ ὥριμος ἀνδρική ἡλικία.

Ἔτυμ.: *ὀπώρα* (*μετ-όπωρον, φθιν-όπωρον*)· *ὀπωρίζω*· *ὀπωρινός* (‹ *ὀπωαρινός*). Κατὰ μίαν ἀποψιν (τοῦ Schulze) ἡ λ. *ὀπώρα* εἶναι σύνθετος ἐκ τινος στοιχείου *ὀπ-* (πρβλ. *ὄπιθεν*) + *-ωρα* ‹ **ὀ(σ)αρα*, δηλαδή δηλ. τήν ἐποχήν, ἥτις ἀκολουθεῖ μετὰ τήν *ὀάραν* (τ. ἔ. τὸ θέρος)· *ὀαρᾶ* › *ωρᾶ* ‹ **ὀ(σ)αρα* συγγ. τῷ γοτθ. asans (=θέρος), παλ-γερμ. aran, arn (θέρος), παλ-norr. o,nn (*aznō) (=ἀγροτική ἀσχολία), παλ-σλαυ. jesenĭ, παλ-πρωσ. assanis (*esenis) (=φθινόπωρον)· σημειωτέον ὅτι ἔν τινι χειρογρ. τοῦ Ἀλκμᾶνος ἀπαντᾷ *ὀπάρᾱ*, ὅπερ ἐνισχύει τὴν ἐκτεθεῖσαν ἐτυμολ. Ἴσχνη τῆς ἐτυμολ. αὐτῆς ἀπαντῶσι καὶ παρ' ἀρχ.· ὑπό τῶν ἀρχ. ἔχει παραδοθῆ καὶ ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ὀπός*, τ. ἔ. *ὀπώρα* = *ὀποῦ ὥρα* = ὁ καιρός τοῦ χυμοῦ, ὅτε οἱ καρποί εἶναι πλήρεις χυμῶν.

ὀπωριεῦντες, ἰων. ἀντὶ *ὀπωριοῦντες*, μτχ. ἀττ. μελλ. τοῦ *ὀπωρίζω* (βλ. λ.).

ὀπωρίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̂ῶ* (*ὀπώρα*)· συλλέγω (συνάγω) καρπούς.— **II** δρέπω τούς καρπούς δένδρου.

ὀπωρῐνός, ή, όν (*ὀπώρα*)· ὁ ἀνήκων εἰς τήν ἐποχήν τῆς *ὀπώρας*, εἰς τάς ἀρχάς δηλ. τοῦ φθινοπώρου, ὁ φθινοπωρινός ‖ *ἀστὴρ ὀπωρινὸς*=ὁ Σείριος, ἡ ἀνατολή τοῦ ὁποίου ἐσημείου τήν ἔναρξιν τῆς ἐποχῆς αὐτῆς (δηλ. τῆς *ὀπώρας*, βλ. λ.) [παρὰ τοῖς ἐπικοῖς ἡ παραλήγουσα εἶναι μακρὰ *ῑ*, ὁσάκις ἡ τελευταία συλλαβή εἶναι μακρά].

ὀπωρο-φορέω, μελ. *-ήσω* (*ὀπωροφόρος*)· φέρω καρπόν, καρποφορῶ.

ὀπωρο-φόρος, ον (*ὀπώρα* II + *φέρω*)· ὁ φέρων (παράγων) καρπόν, ὁ καρποφορῶν, ὁ καρποφόρος.

ὅπως, ἐπ. **ὅππως,** ἰων. **ὅκως,** ἀναφορ. ἐπίρρ., συσχετ. τοῦ ἐρωτ. *πῶς*, σύνθετον ἄλλως ἐκ τοῦ ἀναφορ. *ὅ* ἢ *ὅς* καὶ τοῦ ἐπιρ. *πῶς* (βλ. **πος*):

Α'. ΕΠΙΡΡ. ΤΡΟΠΟΥ, ἀναφερόμενον εἰς προηγ. *οὕτως* ἢ *ὡς* (ἐν ἀναφορ. προτ.)· ὡς καὶ νῦν, ὅπως, καθώς, καθ' ὃν τρόπον, λατ. ut, sicut ‖ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.), πῶς, κατά ποῖον τρόπον, λατ. quomodo. 2) ἐνίοτε κεῖται ἀντὶ τοῦ *οἷος: τοῖόν με ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει* (ἀντὶ *οἷον ἐθέλει*)=μέ κατέστησε τοιοῦτον, ὁποῖον μὲ θέλει νά εἶμαι («μέ ἔκαμε ὅπως θέλει», «κατά ποὺ μὲ θέλει»). 3) *ὅπως ἔχω*=«ὅπως εἶμαι καὶ εὑρίσκομαι», τ. ἔ. ἀμέσως τώρα, παρευθύς, παραχρῆμα, «οτή στιγμή». 4) μετὰ γεν.: *σοῦσθε ὅπως ποδῶν* (ἐνν. *ἔχετε*)=τρέχετε ὅπως δύνανται οἱ πόδες σας, τ. ἔ. ὅσον ἡμπορεῖτε γρηγορώτερα. 5) *ὁπωσδή, ὁπωσοῦν, ὁπωσδηποτοῦν, ὁπωστιοῦν*=ὁπωσδήποτε, ὅπως καὶ ἄν, καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ἄν ‖ *οὔτω, φῶ' ὁπωστιοῦν*=οὕδὲ καθ' οἱονδήποτε τρό-

που, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον. **6)** ***οὐκ ἔσθ' ὅπως*** (ἢ ***οὐκ ἔστιν ὅπως***)=δὲν ὑπάρχει τρόπος καθ' ὃν νά.., δὲν εἶναι δυνατόν νά.. («μὲ κανένα τρόπον δὲν γίνεται ὥστε νά...») ‖ ***οὐκ ἔστιν ὅπως οὔ***=**fieri non potest quin**=δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μή... («δὲν γίνεται ὥστε νὰ μή...»), τ. ἔ. ἐξάπαντος.— **II** ἐνίοτε ἐπὶ χρόνου (ὅπως ἐνίοτε καὶ τὸ λατ. **ut**), ὅτε, εὐθὺς ὡς, ὅταν: ***Τρῶες ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν***=οἱ Τρῶες κατελήφθησαν ἀπὸ φρίκην, ὅταν εἶδον τόν...— **III** μετὰ ὑπερθετικῶν ἐπιρρημάτων ἀποτελεῖ περίφρασιν συνώνυμον πρὸς τὰς περιφράσεις τῶν ***ὡς*** καὶ ***ὅτι*** + ὑπερθ. ἐπιρ. καὶ πρὸς τὸ **quam** + ὑπερθ. ἐπιρ. ἐν τῇ Λατινικῇ: ***ὅπως τάχιστα***=λατ. **quam celerrime**= ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον | ***ὅπως ἄριστα***=ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερον.

Β'. ΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΔ., δηλῶν σκοπόν, πρόθεσιν (=ἵνα, διὰ νά, νά, πρὸς τὸν σκοπὸν νά), συντασσόμενος δέ: **I** μετὰ ὑποτακτικῆς, ὁσάκις ἡ τελικὴ πρότασις ἐξαρτᾶται ἐκ ρήματος χρόνου ἀρχικοῦ (καὶ οὐχὶ παρῳχημένου ἢ ἱστορικοῦ): ***ὁρᾷ, ὅπως γένηται*** = κυττάζει (προσπαθεῖ), ἵνα (ὥστε νά) γίνῃ (ἵνα ἡμπορέσῃ νὰ γίνῃ) | ***πείρα, ὅπως κεν ἵκηαι***=προσπάθει, ἵνα ἔλθῃς (νὰ ἡμπορέσῃς νὰ ἔλθῃς, νὰ ἔλθῃς) ‖ ἐνίοτε κεῖται καὶ ἐλλειπτικῶς (ἐξυπακουομένης τῆς Προστ. ***ὅρα*** ἢ ***ὁρᾶτε*** κ. τ. ὅ.): ***ὅπως τοῦτό γε μὴ ποιήσῃς*** (ἐνν. ***ὅρα***) = (κύτταξε, πρόσεχε...) νὰ μὴ τὸ κάμῃς αὐτό (κυρ. κύτταξε, αὐτὸ τοὐλάχιστον νὰ μὴ τὸ κάμῃς, ἢ, αὐτὸ βέβαια νὰ μὴ τὸ κάμῃς) ‖ ἐλλειπτικῶς ἐπίσης συντάσσεται καὶ μετὰ μέλλ. ὁριστ.: ***ὅπως ἄνδρες ἔσεσθε*** (ἐνν. ***ὁρᾶτε***)=κυττᾶτε (προσέχετε) ἵνα (νὰ) φανῆτε (δειχθῆτε) ἄνδρες (γενναῖοι). Δύναται ἐν τούτοις ἡ πρότασις αὕτη νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς πλαγία ἐρωτηματικὴ (= πῶς θὰ δειχθῆτε γενναῖοι).— **II** μετὰ εὐκτικῆς, ὁσάκις ἡ διὰ τοῦ ***ὅπως*** εἰσαγομένη πρότασις ἐξαρτᾶται ἐκ ρήματος χρόνου ἱστορικοῦ (ἢ παρῳχημένου), πρτ. ἢ ἀορ.: ***ἐκάλεσέ τις αὐτόν, ὅπως ἴδοι τὰ ἱερά***=τὸν προσεκάλεσε κάποιος διὰ νὰ ἴδῃ (ἵνα ἴδῃ) τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων.— **III** μετὰ μέλλοντος ὁριστικῆς: ***θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται***= τὸν «δένει μὲ τὰ μάγια της», ἵνα (διὰ νὰ) λησμονήσῃ τὴν Ἰθάκην (τὸν μαγεύει μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὸν κάμῃ νὰ λησμονήσῃ τὴν Ἰθάκην)· ἐνταῦθα πάλιν δύναται ἡ πρότασις νὰ μετατραπῇ εἰς πλαγίαν ἐρώτησιν (ἀπὸ τελικῆς) διὰ τῆς μεσολαβήσεως μιᾶς ἐξυπακουομένης μετοχῆς (***ὁρῶσα, φραζομένη*** κ. τ. ὅ.), τ. ἔ. ἀσκεῖ ἐπ' αὐτοῦ τὴν μαγικήν της δύναμιν (τὸν μαγεύει) κυττάζουσα πῶς θὰ τὸν κάμῃ νὰ λησμονήσῃ τὴν Ἰθάκην ‖ ὡσ. διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν τινος: ***δεῖ σ' ὅπως δείξεις*** (=***δεῖ σε δεῖξαι***) = εἶναι ἀνάγκη (ὑπάρχει ἀνάγκη), ἵνα δείξῃς (ὥστε νὰ δείξῃς). Καὶ ἐνταῦθα πάλιν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ πρότασις ἐλλειπτικὴ καὶ νὰ συμπληρωθῇ: ***δεῖ σε*** (***ὁρᾶν ἢ σκοπεῖν***) ***ὅπως δείξεις*** = πρέπει νὰ κυττάξῃς πῶς θὰ δείξῃς (ὁπότε περιπίπτει πάλιν εἰς τὴν πλαγίαν ἐρωτημ. πρότασιν).— **IV** παρ' ἀττικοῖς ἀπαντᾷ ἡ περίφρασις ***οὐχ ὅπως...ἀλλὰ*** (ἢ ***ἀλλὰ καί***) = ὄχι μόνον δέν... ἀλλὰ (ἢ ἀλλὰ καί...): ***οὐχ ὅπως χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτωνὶ πολιτεύει***=ὄχι μόνον εὐγνώμων πρὸς αὐτοὺς δὲν εἶσαι, ἀλλὰ καὶ σκευωρεῖς ἀκόμη ἐναντίον των (ἀκολουθεῖς ἐχθρικὴν πρὸς αὐτοὺς πολιτικήν)· καὶ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐλλειπτικῆς περιφράσεως, δυναμένης νὰ συμπληρωθῇ διὰ τοῦ ἐξυπακουομένου ***λέγω*** ἢ ***ἐρῶ*** (τ. ἔ. ***οὐ λέγω ὅπως... ἔχεις, ἀλλὰ καί...***=δὲν λέγω ὅτι..., δὲν κάμνω κἂν λόγον περὶ τοῦ ὅτι τοὺς εἶσαι εὐγνώμων, τόσον δηλ. εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν τοὺς εἶσαι, ὥστε ἀπαξιῶ καὶ νὰ τὸ ἀναφέρω κἂν) | ***οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, ἀλλὰ καὶ δύναμιν προσλαβεῖν περιόψεσθε*** = ὄχι μόνον δὲν θὰ τὸν ἐμποδίσετε, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸν ἀφήσετε (μὲ τὴν ἀδιαφορίαν σας θὰ τοῦ ἐπιτρέψετε) νὰ ἀποκτήσῃ ἐπιπροσθέτως καὶ ἄλλην (τὸ πλῆρες: ***οὐ λέγω ὅπως... γενήσεσθε, ἀλλὰ καί...***) ‖ ὡσ. ***οὐχ ὅπως... ἀλλ' οὐδέ...*** = ὄχι μόνον δέν... ἀλλ' οὐδὲ κἂν...: ***οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν*** = ὄχι μόνον τῆς κοινῆς ἐλευθερίας δὲν μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ ἠξιώθημεν κἂν νὰ τύχωμεν μετρίας δουλείας (ὄχι μόνον τὴν συνήθη ἐλευθερίαν δὲν ἔχομεν, ἀλλ' οὐδὲ ὑποφερτὴν κἂν δουλείαν...).— **V** ***ὅπως μὴ*** = ***μὴ*** (σύνδ.), συντάσσεται δὲ γενικῶς μόνον μετὰ ὑποτακτ. ἀορ. β' ἢ μετὰ μέλλ. ὁριστ.

ὁράας, ἐπ. ἀντὶ ***ὁρᾷς***, β' ἐν. τοῦ ***ὁράω***.

ὅραμα, τὸ (***ὁράω***)· τὸ ὁρώμενον, ὅ,τι βλέπει τις, τὸ δέαμα, θέα, ὄψις. **2)** ὀπτασία, τὸ ἐν ἐκστάσει ἢ καθ' ὕπνον ὁρώμενον (Ἑβδ.).— **II** ἀντικείμενον σκέψεως, θεωρία.

ὅραμνος, ὁ, μτγν. τύπος τοῦ ***ὁρόδαμνος***.

ὅρασις, -εως, ἡ (***ὁράω***)· ὡς καὶ νῦν, ὅρασις, τὸ ὁρᾶν, ἡ αἴσθησις τῆς ὁράσεως. **2)** ἐν τῷ πληθ., οἱ ὀφθαλμοί.— **II** ὅραμα, ὀπτασία (Ἑβδ.).

ὁρατός, ή, όν (***ὁράω***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ δυνάμενος νὰ ὁραθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ, ὁρατὸς ‖ ***τὰ ὁρατά*** (ἐνν. ***πράγματα***) = τὰ ὁρώμενα, τὰ ὑποπίπτοντα εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ὁράσεως.

ʼΟΡΑ΄Ω, συνῃρ. ***ὁρῶ***· πρτ. ἀττ. ***ἑώρων***· ἰων. ἐν. ***ὁρέω***· πρτ. ***ὥρεον***· ἐπ. ἐν. καὶ ***ὁρόω***· πρκ. ***ἑόρᾱκα***, μτγν. ***ἑώρᾱκα***, παθ. πρκ. ***ἑόραμαι***, μτγν. ***ἑώραμαι***.— Οἱ λοιποὶ χρόνοι σχηματίζονται ἐκ ῥίζ. ***ὀπ-*** τοῦ ****ὄπτ-ομαι***, μελ. ***ὄψομαι***, μετὰ σπαν. ἀορ. α' ***ὤψαμην***· παθητ., μελλ. ***ὀφθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ὤφθην***, ἀπρφ. ***ὀφθῆναι***· πρκ. ***ὦμμαι, ὦψαι, ὦπται***, ἀπρφ. ***ὦφθαι***· παρ' ἐπ. ὑπάρχει ἐπίσης μέσ. πρκ. ***ὄπωπα***, ὑπερσ. ***ὀπώπειν*** (ἐκ τοῦ αὐτοῦ ***ὄπτομαι***).— **Τέλος** ἐκ ῥ. **Fιδ-** τοῦ ****ἴδω, *εἶδω*** ἐσχηματίσθησαν ἐνεργ. ἀόρ. β' ***εἶδον***, ἀπρφ. ***ἰδεῖν***· μέσ. ἀόρ. β' ***εἰδόμην***, ἀπρφ. ***ἰδέσθαι***, πρκ. μετὰ σημ. ἐν. ***οἶδα, οἶσθα*** κλπ., ἀπρφ. ***εἰδέναι*** (βλ. ***οἶδα***).

Βλέπω, κυττάζω: ***κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὄρα*** (γ' ἐν. πρτ.)=ἔβλεπε διαρκῶς (εἶχε συνεχῶς καὶ ἀμετακινήτως ἐστραμμένα τὰ βλέμματά του) πρὸς αὐτούς ‖ ἔχω τὴν ὅρασίν μου, ἔχω τὰ μάτια μου, βλέπω, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***μὴ ὁρᾶν*** (***οὐχ ὁρῶ***) = δὲν βλέπω, εἶμαι τυφλός: ***ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν***=(καίτοι τυφλός) ὅσα θέλω εἴπῃ, θὰ εἶναι λέξεις ποὺ θὰ ἔχουν μάτια, τ. ἔ. θὰ ἔχουν τὸ φῶς τῆς διανοίας (θὰ εἶναι λόγια ἀνθρώπου ποὺ ἔχασε μὲν τὰ μάτια τοῦ σώματος, διατηρεῖ ὅμως τὰ μάτια τῆς διανοίας του). **3)** κυττάζω, προσέχω, λαμβάνω τὰ μέτρα μου, προφυλλάσσομαι, συχνότ. ἐν τῇ προστ. ***ὅρα ὅπως..., ὅρα εἰ..., ὅρα μή...*** **4)** μετὰ αἰτ. συστοίχου ἀντικ.: ***ὁρῶ ἀλκήν***=ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐμφανίζω ἀλκήν, τὴν κάμνω ὁρατὴν εἰς τοὺς ἄλλους, νὰ τὴν βλέπουν οἱ ἄλλοι (ἄρα, φαίνομαι ἀλκιμος), ***ὁρῶ σεμνόν, ὁρῶ βλοσυρόν*** = φαίνομαι σεμνός, φαίνομαι βλοσυρός. **5)** μτβτ., βλέπω τι, παρατηρῶ τι, ἀντιλαμβάνομαί τι (μετ' αἰτ.): ***ὁρᾶν φάος Ἠελίοιο*** (ὁμηρ.), ἢ καὶ ἁπλῶς ***φῶς ὁρᾶν*** (ἀττ.)= βλέπειν τὸ φῶς, τ. ἔ. ζῆν.— **II** Παθητικόν, ὁρῶμαι ὑπό τινος, ἀλλὰ καὶ φαίνομα, ἐμφανίζομαι: (μετὰ μτχ.) ***ὤφθημεν ὄντες ἄθλιοι***=ἐφάνημεν ὅτι εἴμεθα ἄθλιοι ‖ ***τὰ ὁρώμενα***=***τὰ ὁρατά*** (βλ. λ.).— **III** μτφρ. ἐπὶ τῆς διανοητικῆς ὁράσεως, διακρίνω, παρατηρῶ: ***φωνῇ γὰρ ὁρῶ, τὸ φατιζόμενον*** (λέγει ὁ τυφλὸς Οἰδίπους)=διότι ἀπὸ τὴν φωνὴν βλέπω (δηλ. διακρίνω), κατὰ τὸ δή λεγόμενον.

Ἔτυμ.: ***ὁράω*** ⟨οὐσ. ****Fορᾱ***, πρβλ. ἀγγλ-σαξ **waru**, παλ-σαξ., παλ-γερμ. **wara** (προσοχή), παλ-norr. **varr**, ἀγγλ-σαξ. **woer**, παλ-σαξ. **war**, παλ-γερμ. **gi-war** (= ἑλλ. ****-Fορο-ς***) (=προσεκτικός, προνοητικός), μεσ-γερμ. **wer** ⟨⟨παλ-γερμ. ****warī***) = σύνεσις, γοτθ. **wardja**, ἐξ ἰαπ. ῥ. ****ver-*** (βλέπω, προσέχω εἴς τι, ἐπαγρυπνῶ)· πρβλ. ὁμ. ***ἐπὶ ὄρονται*** (= ἐπαγρυπνοῦσιν), ὁμ., ποιητ. ***οὖρος*** (=φρουρός), ἀττ. ***φρουρὸς*** (****προ-ϝορος***), ἀττ. ***φρουρά***, ἰων. ***φρουρή***, δωρ. ***τιμᾶ***(F)***ορος***, ἰων. ***τιμήορος***, ἀττ. ***τιμωρὸς*** (= προστάτης, ἐκδικητής), ***ὥρα***, ἰων. ***ὥρη*** (=φροντίς, μέριμνα), ***θυρωρός***, Ἡσυχ. ***«βῶροι· ὀφθαλμοί»***. Βαιτζόμενοι τινες κυρίως ἐπὶ τοῦ ***οὖρος*** (ἐφ' ὅσον τοῦτο ⟨****σϝορ-ϝο-ς***), λατ. **servos**, ἀναγουσι τὸ ***ὁρᾶν***, (ἐφ' ὅσον καὶ τοῦτου ἡ ῥ. εἶναι ****σϝορ-***), τὸ λατ. **servō, -are**, τὸ γοτθ. **warai**, τὸ λατ. **vereor** κ. ἄ. εἰς ἰαπ. ῥ. ****sver-, *ser-, *ver-***· ἡ τελευταία αὕτη ῥ. ****ver-*** (ἐξ ἧς καὶ τὸ ***ἔρυσθαι***, βλ. λ.) συγχέεται κατά τινας πρὸς τὴν ****ver-*** (= περιφράσσω τι, τὸ κρατῶ μακρὰν ἀπό τινος) ἐν τοῖς λατ. **aperio, operio**.

ὀργάζω, μελ. **-άσω**· ἀόρ. α' **ὤργασα**· παθ. πρκ. **ὤργασμαι** (**ὀργάω**)· καθιστῶ τι μαλακόν, ἡπιον, μαλάσσω, ζυμώνω, πλάσσω, λατ. **subigo** [δι' ἐτυμ. βλ. **ἔοργα**].

ὀργαίνω, μελ. **-ἀνῶ**· ἀόρ. α' **ὤργᾶνα** (**ὀργή**)· παροργίζω, ἐξοργίζω, τινά, κινῶ τινα εἰς ὀργήν.— **II** ἀμτβ. ὀργίζομαι, ἐξοργίζομαι.

ὄργᾰνον, τό (**ἔργον**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄργανον, ἐργαλεῖον δι' οὗ κατασκευάζομέν τι, σκεῦος, «σύνεργο», μηχάνημα || αὐτὸ τοῦτο τὸ ποιηθὲν ἔργον, τὸ κατασκεύασμα: **λαΐνεα Ἀμφίονος ὄργανα** = τὰ λίθινα ἔργα τοῦ Ἀμφ., τ. ἔ. τὰ τείχη τῶν Θηβῶν. —**II** μουσικὸν ὄργανον.— **III** τὸ χρησιμοποιηθὲν (ἢ χρησιμοποιούμενον) διά τὴν κατασκευὴν ἔργου τινός ὑλικόν: **ὄργανον ἐν δρεσι**=ἡ ξυλική, ἡ ξυλεία. — **IV** τὸ αἰσθητήριον ἢ μέσον, δι' οὗ ἀντιλαμβάνεταί τίς τι, ἢ δι' οὗ γίνεταί τι (ἐπιτελεῖται λειτουργία τις σωματική): **τὰ περὶ τὰς αἰσθήσεις ὄργανα, τὸ περὶ τὴν ἀναπνοὴν ὄργανον** [δι' ἐτυμ. βλ. **ἔργον**].

ὀργᾰνος, η, ον (***ἔργω**)· ὁ ἐργαζόμενος, ὁ κατασκευάζων.

ὀργάς, -άδος, ἡ, ἐνν. **γῆ** (**ὀργάω**)· ἔκτασις γῆς καλῶς ἀρδευομένη καὶ εὔφορος, λειμών. **2)** ὡς τὸ **τέμενος**, εὔφορος γῆ ἀφιερωμένη τοῖς θεοῖς, περιλαμβάνουσα λειμῶνας, ἀγρούς, καὶ ἄλση. [δι' ἐτυμ. βλ. **ὀργάω, ὀργή**].

ὀργάω (**ὀργή**)· εἶμαι πλήρης ὑγρασίας, πλήρης ὑγρῶν (χυμῶν), φουσκώνω (εἶμαι φουσκωμένος) ἀπό τὴν ὑγρασίαν || ἐντεῦθεν, ἐπὶ ἐδάφους, ἀρδεύομαι, ἀφθονῶ (εἶμαι πλήρης) ἀπό καρποὺς (ἀπό προϊόντα) || ἐπὶ καρπῶν, ἐξογκοῦμαι καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ὡρίμανσις || μετ' ἀπρφ. **ὀργᾷ ἀμᾶσθαι**=εἶναι ὥριμος πρός θερισμόν (ὁ σῖτος).— **II** ἐπὶ ζώων, εἶμαι πλήρης ἀπό σαρκικὴν ἐπιθυμίαν, ἔχω σφοδρὰν τάσιν πρός ὀχείαν, γίνομαι λάγνος, καίομαι ἀπό τὴν ὁρμὴν πρός συνουσίαν || γεν., κατέχομαι ὑπό μεγάλης προθυμίας, εἶμαι παράφορος, ἐπείγομαι. **2)** μετὰ γεν., λαχταρῶ διά τι, σφόδρα ἐπιθυμῶ τι.

ὀργεών, -ῶνος, ὁ, ἐπικ. **ὀργειών** (**ὄργια**)· ὁ ἐπὶ τῶν **ὀργίων** (εἴδους ἱερῶν μυστηρίων), καθόλου, ὁ ἱερεύς.

ὀργή, ἡ (**ὀρέγω**)· ἡ φυσικὴ πρός τι ὁρμή, ἡ πρός τι ὤθησις τῶν αἰσθήσεων (βλ. **ὀργάω**) || ἡ ἰδιοσυγκρασία τινός, ἡ ψυχικὴ διάθεσις, ἦθος, αἰσθήματα, χαρακτήρ: **ἀστυνόμοι ὀργαί**=κοινωνικὰ αἰσθήματα, κοινωνικαὶ διαθέσεις.— **II** πᾶν βίαιον συναίσθημα ἢ πάθος, θυμός, ὀργή, παραφορά, ἔξαψις: **ὀργῇ χρῶμαι** = παραδίδομαι εἰς τὴν παράφορον ὀργήν μου, ὀργίζομαι || **ὀργὴν ἄκρος**=ἔχων προδιάθεσιν εἰς ὀργήν, ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, ὀξύθυμος, εὐέξαπτος || ἡ δοτ. **ὀργῇ** (ὡς δοτικοφ. ἐπίρ.)=ἐν ὀργῇ, ἐν θυμῷ, ἐν παραφορᾷ, «μὲ θυμὸ» || ἐπίρρ. ὡσ. καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. κεῖνται καὶ αἱ ἐμπρόθ. περιφράσεις **δι' ὀργῆς, κατ' ὀργήν, μετ' ὀργῆς, πρὸς ὀργήν.** **2)** **Πανὸς ὀργαί** = πανικὸς φόβος, πανικός (κυρ. τρόμος, δν ἐγείρει ἡ ὀργὴ τοῦ Πανός).

***Ἔτυμ.:** μεθομ. **ὀργὴ** (παρ' Ὁμ. ἁπαντᾷ ἀντ' αὐτῆς ἡ λ. **θυμός**) = σανσκρ. **ūrjā** (πλησμονὴ δυνάμεως) ‹ ἰαπ. ***vṝǧā**, πρβλ. σανσκρ. **ūrj-** (πλησμονὴ δυνάμεως), ἰρλ. **ferg, ferc** (ὀργή), πρβλ. καὶ λατ. **urgeō**: γοτθ. **wrikan** (καταδιώκω).

ὄργια, -ίων, τά (**ἔργον**), μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρήσει· μυστικαὶ τελεταί, μυστικὴ λατρεία, τελουμένη ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν μεμυημένων εἰς τὴν μυστικὴν λατρείαν τῆς Δήμητρος ἐν Ἐλευσῖνι (εἰς τὰ «Ἐλευσίνια μυστήρια») || ὡσ. αἱ τελεταὶ εἰς τιμὴν τοῦ Βάκχου, τὰ Βακχικὰ ὄργια.— **II** πᾶσα λατρεία περιέχουσα τελετάς, θυσίας κ.τ.δ. **2)** πάσης φύσεως μυστήρια, ἔστω καὶ ἄσχετα πρὸς τὴν θρησκείαν. [δι' ἐτυμ. βλ. **ἔργον**]

ὀργιάζω (**ὄργια**), μελ. **-άσω**· τελῶ ὄργια, τελῶ θρησκευτικὰς τελετάς.

ὀργίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ**· ἀόρ. α' **ὤργισα** (**ὀργή**)· κάμνω τινὰ νὰ ὀργισθῇ, τὸν καθιστῶ ὀργίλον, τὸν ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω, ἐξωθῶ εἰς ὀργήν.— **II** Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. **ὀργιοῦμαι, ἀλλὰ καὶ** μετὰ παθ. μελλ. **ὀργισθήσομαι**· ἀόρ. α' **ὠργίσθην**· πρκ. **ὤργισμαι**· ὡς καὶ νῦν, ὀργίζομαι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὀργῆς, θυμώνω.

ὀργῐ́λος, η, ον (**ὀργή**)· ὡς καὶ νῦν, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ ὀργῆς || ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, εὐόργητος, εὐέξαπτος, ὀξύθυμος.

ὀργιο-φάντης, -ου, ὁ (**ὄργια** + **φαίνω**)· ὁ μυῶν ἑτέρους εἰς **ὄργια** (βλ. λ.), ὁ διδάσκων τὰ ὄργια (μυστήρια).

ὄργυιά ἢ **ὀργυιά,** ἡ (ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ **ὀρέγω**, ὡς **ἀγυιὰ** ἐκ τοῦ **ἄγω**)· τὸ μῆκος τὸ συναποτελούμενον ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, ἐκτεταμένων ἑκατέρωθεν ὁριζοντίως, δηλ. περίπου 1,85 μ. || 100 ὀργυιαὶ=1 στάδιον.

***Ἔτυμ.:** **ὀργυιά,** ἰων. ἀττ. **ὀργυιὴ** (θέμ. εἰς **-v-es-, -u-s-**), ἐν ἀττ. ἐπιγρ. **ὀργυᾶ**, ποιητ. **ὀρόγυια** (‹ ***ὀρέγυια** κατ' ἀφομ.): ἐν συνθέσει **ὠρυγ-**, π. χ. **δεκώρυγος**· πρβλ. σανσκρ. **ǰú-ḥ, Ζενδ. ərəzu** (εὐθύς), ἑλλ. **ὀρέγω, ὀρέγνῡμι.**

ὀργυιαῖος, α, ον (**ὀργυιά**)· ὁ ἔχων μῆκος (μέγεθος, ὕψος) ὀργυιᾶς.

ὄρεγμα, -ατος, τό (**ὀρέγω**)· τὸ ἐκτείνειν, τὸ ἅπλωμα, τὸ ἄνοιγμα || τὸ τείνειν τι πρός τὰ ἔξω, τὸ προσφέρειν τι.

ὀρέγνῡμι=**ὀρέγω** (βλ. λ.), ἐξ οὗ μτχ. ἐν. **ὀρεγνύς.**

ὈΡΕ΄ΓΩ, μελ. **ὀρέξω**· ἀορ. α' **ὤρεξα**· ἐκτείνω, ἁπλώνω, λατ. **porrigo** || ἁπλώνω τὰς χεῖρας πρὸς ἔκκλησίαν. **2)** προσφέρω, παρέχω, δίδωμι.— **II** μέσον, **ὀρέγομαι,** μετὰ τοῦ μέσ. ἀορ. α' **ὠρεξάμην,** καὶ παθ. **ὠρέχθην**· παθ. πρκ. **ὀρώρεγμαι**· ἐκτείνομαι πρός τὰ ἔξω, τεντώνομαι πρός τὰ ἔξω, ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου πρός τὰ ἔξω: **χερσὶν ὠρέξατο**=«τεντώθηκε μὲ τὰ χέρια πρὸς τὰ ἐμπρός», ἅπλωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἐμπρός (ἔτεινε τὰς χεῖρας) || **ὠρέξατο ἔγχεϊ**=ὥρμησε μὲ τὸ δόρυ (ἐξεσφενδόνησε τὸ δόρυ ἐπάνω ἀπό τὸ ἅρμα χωρὶς νὰ κατέλθῃ) || **ποσσὶν ὀρωρέχαται** (πρκ.) **πολεμίζειν** (ἐπὶ ἵππων) = ἐτεντώθησαν (ἐτανύσθησαν) μὲ τοὺς πόδας των (δηλ. ὥρμησαν ἐν καλπασμῷ) πρὸς τὴν μάχην (νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν μάχην) || **ὠρέξατ' ἰὼν** = ἐξέτεινεν ἑαυτὸν πορευόμενος (δηλ. ἐβάδισεν, ἐκίνησε, μὲ ταχέα καὶ μεγάλα βήματα, «μὲ μεγάλες δρασκελιές»). **2)** μετὰ γεν., ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρός τι πρᾶγμα, τό ἁδράχνω (τό συλλαμβάνω) || ὡσ. ἐπὶ ἐχθρ. σημ., σκοπεύω ἓν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα («τό σημαδεύω») καὶ τό κτυπῶ: **τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης ἔφθη ὀρεξάμενος ὦμον**=αὐτὸν δὲ ὁ... ἐπρόφθασε καὶ τὸν ἔπληξε πρῶτος εἰς τὸν ὦμον || μτφρ., ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρός τι διά νὰ τό λάβω, ποθῶ τι, ἐπιθυμῶ τι. **3)** ὡσ. καὶ μετὰ αἰτ., ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου πρός τι, λαμβάνω τι, ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου || ὡσ. φθάνω τι(νά) μὲ τὸ ὅπλον μου, τό(ν) πλήττω, πληγώνω, τραυματίζω || παρέχω (προσφέρω) εἰς ἑαυτόν, ἀποκτῶ τι δι' ἑαυτόν, ἐπιτυγχάνω τι.

Ἔτυμ.:** **ὀρέγω**=λατ. **rego** (**ē-rigo, porrigo**), πρβλ. σανσκρ. **ṛ́jyati, ṛ́ñjáti** (ἐκτείνομαι), Ζενδ. **razayeiti** (διευθύνω, διοικῶ), σανσκρ. **rājiṣṭa-ḥ,** Ζενδ. **razišta-** (εὐθύτερος), σανσκρ. **ṛ́ǰú-ḥ,** Ζενδ.· **ərəzu-** (εὐθύς), σανσκρ. **irajyáti** (διοικῶ), παλ-ιρλ. πρκ. **reraig** (= **direxit**), **ē̆irge** (=**resurrectio**), **rēn** (reg-no-**)=σπιδαμή, σανσκρ. **rig', ar'gāmi** (φθάνω διά τῆς χειρός, ἀγγλ. **reach**), **rig'-us** (**rectus**), **rāg-is** (**row**), μεσ-ιρλ. **ē-rigim** (=**surgo**), γοτθ. **uf-rakjan,** παλ-norr. **rekia,** παλ-γερμ. **recchen** (ἐκτείνω, προεκτείνω), ρωσσ. **surazina** (καλὴ διοίκησις), λιθ. **raž̃au, ra,yti** (ἐκτείνω), **isz-si-ré,žti** (ἐκτείνομαι), παλ-λιθ. **ranszies** (ἐκτείνομαι)· **ὀρεκτός**=λατ. **rēctus,** γοτθ. **raihts, raihtaba** (ὀρθῶς), παλ-norr. **réttr,** ἀγγ-σαξ. **riht,** παλ-σαξ., παλ-γερμ. **recht** (δεξιός), πρβλ. Ζενδ. **rašta,** παλ-ιρλ. **recht** (***rektu-**), gall. **rhaith** (νόμος), gaull. **Rectugenus**· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***oreǧ-** (ἀποδίδω δίκαιον, εἶμαι δίκαιος)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τά: **ὄρεξις**· **ὄρεγμα** (: Ζενδ. **rasman,** λατ. **regimen**)· **ὀρινάομαι** (=ἐκτείνομαι)· **ὀρυιά** κ. ἄ.

ὀρει-άρχης, -ου, ὁ (**ὄρος** + **ἄρχω**)· ὁ ἄρχων τῶν ὀρέων, ὁ Κύριος (Βασιλεὺς) τῶν ὀρέων (ἐπών. τοῦ **Πανός**).

ὀρειάς, *-άδος, ἡ* (*ὄρος*)· ἀνώμ. θηλ. τοῦ *ὄρειος* (βλ. λ.)· ἡ ἀνήκουσα εἰς τὰ ὄρη.— ■ ὡς κύρ. ὄν. (κυρ. ἐπίθ. ἐξυπακ. τοῦ οὐσ. *Νύμφη*), νύμφη τῶν ὀρέων.

ὀρει-βάτέω (*ὀρειβάτης*)· μτβ. διέρχομαι τὰ ὄρη, μετ' αἰτ.— ■ ἀμτβ., περιπλανῶμαι ἀνά τὰ ὄρη, εἶμαι ὀρειβάτης (ὡς καὶ νῦν).

ὀρει-βάτης, *-ου,* ὁ (*ὄρος* + *βαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἀναβαίνων (εἰς) τὰ ὄρη, ὁ περιπλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη.

ὀρει-δρομία, *ἡ* (*ὀρειδρόμος*)· τὸ ἀχαλινώτως τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη.

ὀρει-δρόμος, *ον* (*ὄρος* + *δραμεῖν,* τοῦ *τρέχω*)· ὁ διατρέχων τὰ ὄρη, ὁ τρέχων ἀνὰ τὰ ὄρη, λατ. montivagus.

ὀρει-μάνής, *ὲς* (*ὄρος* + *μαίνομαι*)· ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὰ ὄρη ‖ ὁ ὡς μαινόμενος περιφερόμενος ἀνὰ τὰ ὄρη.

ὀρει-νόμος, *ον* (*ὄρος*+*νέμω*)· ὁ διαιτώμενος (διαμένων) ἐπὶ τῶν ὀρέων ‖ ὁ βόσκων εἰς τὰ ὄρη ‖ ὁ περιπλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη.

ὀρεινός, *ή, όν* (*ὄρος*)· ὡς καὶ νῦν, πλήρης ὀρέων, λοφώδης.— ■ ὁ ἀνήκων εἰς τὰ ὄρη, ἢ ὁ κατοικῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὀρεινός* = ὁ κάτοικος ὀρεινοῦ μέρους, ὁ ὀρεσίβιος.

ὀρειο-νόμος, *ον*· = *ὀρεινόμος* (βλ. λ.).

ὄρειος, *α, ον,* καὶ **ὄρειος,** *ον,* ἰων. **οὔρειος** (*ὄρος*)· = *ὀρεινός* (βλ. λ.), πλήρης ὀρέων ‖ ὡσ. ὁ διαμένων εἰς τὰ ὄρη.

ὀρειο-χάρής, *ὲς* (*ὄρος*+*χαρῆναι*)· ὁ μετὰ μεγάλης χαρᾶς διαμένων εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀπολαύων τὴν ζωὴν τοῦ βουνοῦ.

ὀρεί-πλαγκτος· βλ. *ὀρίπλαγκτος.*

ὀρει-τῦπος, *ον* (*ὄρος*+*τύπτω*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐργαζόμενος (κυρ. *ὁ τύπτων,* δηλ. πλήττων, κτυπῶν, τὸ ὄρος), τ. ἔ. ὁ ὑλοτόμος (ξυλοκόπος), ἢ ὁ λατόμος, ὁ τέμνων λίθους, κοιν. «νταμαρτζῆς».

ὀρει-φοίτης, *-ου,* ὁ (*ὄρος*+*φοιτάω*)· ὁ εἰς τὰ ὄρη φοιτῶν (συχνάζων), ὁ διατρέχων τὰ ὄρη, ὁ περιφερόμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, ὀρειβάτης.

ὀρεί-χαλκος, ὁ (*ὄρος*+*χαλκός*), λατ. orichalcum· χαλκὸς τοῦ ὄρους, δηλ. μέταλλον κιτρίνου χαλκοῦ, καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενος ὀρείχαλκος ἢ «μπροῦντζος» ‖ ὡσ. λευκὸς μπροῦντζος.

ὀρειώτης, *-ου,* ὁ (*ὄρος*)· ἄνθρωπος τῶν ὀρέων, ὀρεσίβιος.

ὀρεκτός, *ή, όν* (*ὀρέγω*)· ὁ διδόμενος (ἢ δοθείς) δι' ἐκτάσεως τῆς χειρὸς ‖ *μελίαι ὀρεκταί* = τὰ δόρατα τὰ διὰ τῆς χειρὸς ἐκτεινόμενα, διὰ τῶν ὁποίων θηλ. μάχεται τις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐκ τοῦ συστάδην, χωρὶς νὰ τὰ ἐξακοντίζῃ μακράν: *ὀρεκτὸν δόρυ* ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *παλτὸν* (*δόρυ*) ‖ ὁ δοθείς ὡς δῶρον, δωρηθείς ‖ ὁ ἐπιθυμητός, τὸν ὁποῖον ἐπιθυμεῖ τις νὰ ἀποκτήσῃ.

ὀρεξάμενος, ὀρέξας, μτχ. *ἐνεργ.* καὶ *μέσ. ἀορ. α'* τοῦ *ὀρέγω*

ὄρεξις, *-εως,* ἡ (*ὀρέγω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ ὄρεξις, ἡ ἐπιθυμία, ὁ πόθος, δι' ἓν πρᾶγμα, ἡ πρός τι ὁρμή, κλίσις.

ὀρεο-κόμος, *ον*· βλ. *ὀρεω-κόμος.*

ὀρέοντο, *γ'* πληθ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ὄρνυμι.*

ὀρεο-πολέω (*ὀρεοπόλος*)· συχνάζω εἰς τὰ ὄρη, περιφέρομαι ἀνὰ τὰ ὄρη.

ὀρεο-πόλος, *ον* (*ὄρος* + *πολέω*)· ὁ ἀνὰ τὰ ὄρη περιφερόμενος, ὁ διατρίβων εἰς τὰ ὄρη.

ὀρεσί-τροφος, *ον* (*ὄρος*+*τρέφω*)· ὁ τρεφόμενος εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀναζητῶν καὶ ἀνευρίσκων τὴν τροφήν του εἰς τὰ ὄρη, ἐπίθ. τοῦ λέοντος.

ὀρέ-σκῖος, *ον* (*ὄρος*+*σκιά*)· ὁ σκιαζόμενος ὑπὸ τῶν ὀρέων.

ὀρέσ-κοος, *ον,* ἐπ. **ὀρεσ-κῷος** (*ὄρος*+*κεῖμαι*)· ὁ κείμενος εἰς τὰ ὄρη, ὀρεσίκοιτος, ὁ ἔχων τὴν κοίτην του (φωλεάν, κατοικίαν του) εἰς τὰ ὄρη ‖ ὁ εἰς τὰ ὄρη ἀνατραφείς ‖ ἄγριος [*ὀρέσκοος* ‹ *ὄρος* + ἰαπ. **ker-* (=κεῖμαι)· βλ. *κεῖμαι*].

ὀρεσ-κῷος, *ον*· βλ. *ὀρέσκοος.*

ὀρέσσ-αυλος, *ον* (*ὄρος* + *αὐλή*)· ὁ *αὐλιζόμενος* (θηλ. κατοικῶν) εἰς τὰ ὄρη, ὀρεσίβιος.

ὄρεσσι, ἐπ. ἀντὶ *ὄρεσι,* δοτ. πληθ. τοῦ *ὄρος.*

ὀρεσσί-βάτης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *ὀρεσιβάτης*· = *ὀρειβάτης* (βλ. λ.), ὁ ἀνὰ τὰ ὄρη περιφερόμενος, ὁ περιτρέχων τὰ ὄρη.

ὀρεσσί-γενής, *ές,* καὶ **ὀρεσσί-γονος,** *ον,* ποιητ. ἀντὶ *ὀρεσιγενὴς* καὶ *ὀρεσίγονος* (*ὄρος*+*γένος, γόνος*)· ὁ γεννηθεὶς εἰς τὰ ὄρη.

ὀρεσσί-νόμος, *ον* (*ὄρος* + *νέμω*), ἐπ. ἀντὶ *ὀρεσινόμος*· βλ. *ὀρεινόμος,* ὁ βόσκων εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἀνὰ τὰ ὄρη περιπλανώμενος.

Ὀρέστεια, *ἡ*· ὁ μῦθος τοῦ Ὀρέστου, οἱ περὶ τὸν Ὀρέστην μῦθοι· περιληπτικὸν ὄνομα τῆς τριλογίας τοῦ Αἰσχύλου, τῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν τριῶν τραγῳδιῶν, τοῦ «Ἀγαμέμνονος», τῶν «Χοηφόρων», καὶ τῶν «Εὐμενίδων».

Ὀρέστειος, *α, ον* (*Ὀρέστης*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ὀρέστην ‖ *τὸ Ὀρέστειον* (ἐνν. *ἱερόν*)=ὁ ναὸς τοῦ Ὀρέστου.

ὀρέστερος, *α, ον* (*ὄρος*)· ποιητ. ἀντὶ *ὀρεινὸς* (βλ. λ.), ὀρεσίβιος, διαμένων εἰς τὰ ὄρη.

ὀρέστης, ὁ· = *ὀρείτης* (βλ. λ.), ὁ ἐν ὄρεσι διαιτώμενος.

ὀρεστιάς, *-άδος, ἡ* (*ὄρος*)· =*ὀρειὰς* (βλ. λ.): *Νύμφαι ὀρεστιάδες*=νύμφαι τῶν ὀρέων, *αἱ Ὀρειάδες,* ἢ *Ὀρεστιάδες.*

ὄρεσφι, -σφιν, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ *ὄρος.*

ὄρευς, δωρ. ἀντὶ *ὄρεος,* γεν. τοῦ *ὄρος.*

ὀρεύς, ἰων. **οὐρεύς,** *-έως,* ὁ (*ὄρος*)· κυρ. τὸ ζῶον τοῦ ὄρους, τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὰ ὄρη, ἡμίονος, κοιν. «μουλάρι» [δι' ἐτυμ. βλ. *ὄρος*].

ὀρεχθέω, μελ. *-ήσω* = *ὀρέγομαι,* ἐξαπλώνομαι, «τεντώνομαι» ‖ ὡσ. ἐπὶ τοῦ παλμοῦ τῆς καρδίας, κτυπῶ γρήγορα, πνευστιῶ, λαχανιάζω, τρέμω ‖ ἐπὶ τοῦ ταύρου, μυκῶμαι: *βόες ὀρέχθεον σφαζόμενοι* = ἐμυκῶντο (ἐρόγχαζον) καθὼς ἐσφάζοντο (κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν, «ἐτεντώνοντο» ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, καθὼς ἐσφάζοντο) ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ροχθῶ, ρογχάζω: *θάλασσαν ἔα ποτὶ χέρσον ὀρεχθῆν* (δωρ. ἀπρφ. ἀντὶ *ὀρεχθεῖν*)= ἄφες τὴν θάλασσαν νὰ ἐκταθῇ μέχρις αἰγιαλοῦ (ἢ καί, νὰ ροχθῇ καθὼς ἐκτείνεται πρὸς τὴν ξηράν, καθὼς τὰ κύματα ἐκσπού / ἐπὶ τῆς ξηρᾶς). [ἐτυμολ. ἀνήκει εἰς τὸ *ροχθέω* (βλ. λ.), ἐν ᾧ ἐπί τινων σημασ. ἁρμόζει συγγένεια πρὸς τὸ *ὀρέγομαι*].

ὀρέω, πληθ. **ὀρέομεν,** ἰων. ἀντὶ *ὁράω, ὁράομεν.*

ὄρηαι ἢ **ὀρῇαι,** ποιητ. β' ἑν. μέσ. ἐν. τοῦ *ὁράω.*

ὀρημι, αἰολ. ἀντὶ *ὁράω,* ἀπρφ. *ὀρῆν,* μτχ. *ὀρείς.*

ὀρητός, *ή, όν,* ἰων. ἀντὶ *ὁρατός.*

ὄρθαι, ἀπρφ. τοῦ *ὤρμην,* ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ὄρνυμι.*

ὀρθεύω, μελ. *-σω* (*ὀρθός*)· = *ὀρθόω,* τοποθετῶ τι ὄρθιον, ὀρθώνω (ἀνορθώνω) τι καταπεσὸν ἢ κείμενον χαμαί, ἀνασηκώνω ‖ καθιστῶ τι εὐθύ, «ἰσιάζω».

Ὀρθία, ἡ, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος (ἐν Λακωνίᾳ καὶ Ἀρκαδίᾳ), εἰς τὸν βωμὸν τῆς ὁποίας ἐμαστιγοῦντο δσοι Σπαρτιατόπαιδες ἔκλεπτον ἀδεξίως καὶ συνελαμβάνοντο ἐπ' αὐτοφώρῳ.

ὄρθια, οὐδ. πληθ. τοῦ *ὄρθιος* (βλ. λ.), κείμενον καὶ ἐπιρρ. (=μεγαλοφώνως).

ὀρθιάδες, ἐπίρρ. (*ὄρθιος*)· πρὸς τὰ ἄνω, «τὸν ἀνήφορον».

ὀρθιάζω, μελ. *-άσω* (*ὄρθιος*)· ὑψώνω τὴν φωνήν, ὁμιλῶ εἰς ὑψηλὸν τόνον φωνῆς, ὁμιλῶ μεγαλοφώνως, φωνάζω δυνατά.

ὀρθίασμα, *-ατος,* τὸ (*ὀρθιάζω*)· ὁ ὑψηλὸς τόνος φωνῆς, δυνατὴ φωνή, κραυγὴ ‖ ἐν τῷ πληθ. *ὀρθιάσματα*=διαταγαὶ διδόμεναι μεγαλοφώνως.

ὄρθιος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*ὀρθός*)· ὁ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνωφερής, ἀνηφορικὸς ‖ ἀπόκρημνος, ἀπότομος ‖ *ὄρθιον πορεύεσθαι,* ἢ *πρὸς ὄρθιον ἰέναι* =ἀναβαίνειν τὸν ἀνήφορον, πορεύεσθαι πρὸς τὰ ἄνω ‖ *τὰ ὄρθια* = ἡ χώρα ἡ ἐκτεινομένη ἀπὸ τὰ παράλια πρὸς τὰ μεσόγεια ‖ *κατὰ τοῦ ὀρθίου*= διὰ τῆς κατωφερείας. 2) ὡς καὶ νῦν, ὄρθιος, ὀρθός‖ ἐπὶ ζῴων, τὸ ἱστάμενον ὄρθιον, δηλ. τὸ σηκωνόμε-

νον ἐπὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν του, ἢ ἐπὶ τῶν ὀρθιαζόντων ὄνων, ὅταν δηλ. ὀγκῶνται. 3) ὁ κατ' εὐθεῖαν διεύθυνσιν χωρῶν, εὐθύς, «ἴσιος».— II ἐπὶ τῆς φωνῆς, ὑψηλός τόν τόνον, ὀξύφωνος, ὀξύς, μεγαλόφωνος, διαυγής, καθαρός ‖ τὸ οὐδ. ***ὀρθία*** ὡς ἐπίρρ.: ***ὀρθία ἤυσε*** = ἔκραξε μεγαλοφώνως ‖ ***νόμος ὀρθιος*** = μελῳδία καθ' ἣν ἡ φωνὴ ἀνέβαινεν εἰς μέγα ὕψος (γνωστοτάτη ἐν Ἀθήναις).— III ***ὀρθιοι λόχοι*** ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ (πρβλ. παρὰ Λιβίῳ **recti ordines**) ἐκαλοῦντο τμήματα στρατοῦ (λόχοι, τάγματα) ἔχοντα σχηματισμὸν στήλης ἐκτεινομένης εἰς βάθος μὲ πολὺ μικρὸν μέτωπον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατὰ μέτωπον παράταξιν, τὴν ***φάλαγγα***, καθ' ἣν οἱ στρατιῶται ἵστανται ὁ εἷς παραπλεύρως τοῦ ἄλλου, ἐν μιᾷ γραμμῇ: ***ὀρθίους τοὺς λόχους ἄγειν | ὀρθίους ποιεῖσθαι τοὺς λόχους | προσβάλλειν ὀρθίοις τοῖς λόχοις***.— IV γενικῶς, ὡς καὶ τὸ ***ὀρθός***, εὐθύς, «ἴσιος», ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ πλάγιος, λοξός, κυρτός.

ὀρθο-βᾰτέω (***ὀρθός*** + ***βαίνω***)· βαίνω ὀρθῶς, βαίνω κατ' εὐθεῖαν ‖ μτφρ. βαδίζω τὴν εὐθεῖαν, τὴν ὀρθὴν ὁδόν, βαδίζω ἐκεῖ ὅπου πρέπει.

ὀρθο-βουλος, ***ον*** (***ὀρθός***+***βουλή***)· ὁ ὀρθὰ (ὀρθῶς) βουλευόμενος, σοφός.

ὀρθο-βᾰής, ***ές*** (***ὀρθός*** + ***βαῆναι***)· ὁ ὀρθῶς γινώσκων, πῶς πρέπει νὰ πράξῃ τι (μετ' ἀπρφ.).

ὀρθο-δίκαιος, ***ον*** (***ὀρθός***+***δίκαιος***)· ὁ ὀρθῶς δικάζων, ὀρθῶς κρίνων.

ὀρθο-δῐ́κας, ὁωρ. ἀντὶ ***ὀρθοδίκης, -ου***, ὁ (***ὀρθός*** +***δίκη, δικάζω***)· ὁ δίκαιος δικαστής, δίκαιος κριτής.

ὀρθο-δρομέω (***ὀρθοδρόμος***)· τρέχω κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

ὀρθο-δρόμος, ***ον*** (***ὀρθός*** + ***δραμεῖν***)· ὁ τρέχων κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

ὀρθο-ἔπεια, ἡ (***ὀρθός***+***ἔπος***)· ὀρθότης γλώσσης, ὀρθότης λεκτικοῦ, ὀρθότης ὕφους.

ὀρθό-θριξ, ***-τρῐχος***, ὁ, ἡ (***ὀρθός*** + ***θρίξ***)· ὁ ἔχων ὀρθίας τὰς τρίχας του, ἢ ὁ κάμνων νὰ ὀρθώνωνται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τινος, ὁ προκαλῶν ἀνατριχίασιν.

ὀρθό-κραιρος, ***α, ον*** (***ὀρθός*** + ***κραῖρα***)· ὁ ἔχων εὐθέα ἢ ὀρθὰ κέρατα, ἐπίθ. τῶν κερασφόρων ζώων ‖ πλοῖον ἔχον ὀρθίας τὴν πρύμναν καὶ τὴν πρῷραν (τὰ δύο ἄκρα) κατὰ τρόπον ποὺ ὡμοίαζον πρὸς κέρατα βοός ‖ ἐπ. γεν. πληθ. θηλ. ***ὀρθοκραιράων***.

ὀρθό-κρᾱνος, ***ον*** (***ὀρθός***+***κράνον***)· ὁ ἔχων ὀρθίαν (ὑψηλήν) τὴν κεφαλήν, ἢ τὴν κορυφήν ‖ ὁ ἔχων ὑψηλὸν γήλοφον ‖ ***ὀρθόκρανος τύμβος*** = ὑψηλὸς τάφος.

ὀρθο-μαντεία, ἡ (***ὀρθόμαντις***)· ἀληθὴς μαντεία (προφητεία).

ὀρθό-μαντις, ***-εως***, ἰων. ***-ιος***, ὁ, ἡ (***ὀρθός***+***μάντις***)· ἀληθὴς προφήτης, ἀντίθ. τῷ ***ψευδόμαντις***.

ὀρθο-πᾰ́λη, ἡ· ὀρθία πάλη, πάλη καθ' ἣν παλαίουσιν ὄρθιοι (ἀντίθ τῷ ***κλινοπάλη***).

ὀρθό-πλοος, ***ον***, καὶ συνῆρ. **-πλους,** ***-ουν*** (***ὀρθός*** +***πλέω***)· ὁ πλέων κατ' εὐθεῖαν, ὁ ἔχων οὖριον τὸν ἄνεμον ‖ μτφρ. ἐπιτυχής, ἀποτελεσματικός.

ὀρθο-ποδέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὀρθόπους***)· βαδίζω κατ' εὐθεῖαν πρός μέρος τι ‖ πορεύομαι τὴν ὀρθὴν ὁδόν.

ὀρθό-πολις, ***-εως***, ὁ, ἡ (***ὀρθός***+***πόλις***)· ὁ ὀρθῶν τὰς πόλεις, ὁ κρατῶν ὀρθίας τὰς πόλεις, ὁ διασώζων τὰς πόλεις.

ὀρθό-πους, ὁ, ἡ, ***-πουν***, τό, γεν. ***-ποδος*** (***ὀρθός***+***πούς***)· ὁ ἔχων ὀρθοὺς πόδας, ὁ ἱστάμενος ὄρθιος (ὀρθός).— II ἀνωφερής, ἀπόκρημνος, ἀπότομος.

ΌΡΘΟΣ, ***ή, όν***· εὐθύς, «ἴσιος», λατ. **rectus** ‖ κατ' εὐθεῖαν εἰς ὕψος ὑψούμενος, ὄρθιος, ὀρθός.— II ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς γραμμῆς, ὁ εὐθύς, εὐθύγραμμος, ὁ κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, ἀντίθ. τῷ ***σκολιός, πλάγιος***: ***ὀρθὸς ἀντ' ἠελίοιο τετραμμένος*** = ὁ ἑστραμμένος κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου, ὁ κατέναντι τοῦ ἡλίου ‖ ***ὀρθὸν πόδα τίθημι***=ἐκτείνω τὸν πόδα κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός, ὡς κατὰ τὸ βάδισμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***κατηρεφὴς*** (***πούς***) = ὁ κεκαλυμμένος διὰ τῶν πτυχῶν τῆς ἐσθῆτος, ἀκριβῶς ὅταν καὶ διότι εὑρίσκεται ἐν ἀκινησίᾳ (δὲν βαδίζῃ δηλ.) ‖ ***βλέπω ὀρθὰ ἢ ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν, ἢ ὀρθοῖς ὄμμασι*** (**rectis oculis**)=βλέπω κατ' εὐθεῖαν ἢ βλέπω καλά, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ εἶμαι τυφλός.— III μτφρ. ὀρθός, ἀσφαλής, εὐτυχής. 2) ὀρθός, «σωστός», ἀληθής, ἀκριβής ‖ ***ὀρθ' ἀκούω***=ὀρθῶς καλοῦμαι (ἀποκαλοῦμαι) ‖ ***ὀρθῷ λόγῳ***=κατ' ἀλήθειαν, κατ' ἀκριβολογίαν ‖ οὕτως ὡς ἐπίρ. ***ὀρθῶς λέγω***=ὁμιλῶ ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ, λέγω τὴν ἀλήθειαν. 3) ἀληθής, πραγματικός, γνήσιος. 4) ὀρθός, δίκαιος, ἀκριβής, εὐθύς, λατ. **rectus** ‖ ***κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζω***=δικάζω (κρίνω) δικαίως. 5) ἀκροποδητί, «στὰ νύχια», ἐν ἀγωνίᾳ, πλήρης ἀδημονίας, ἐν ἀγωνιῶδει προσοδοκίᾳ, λατ. **erectus animo** (ἢ **erecto animo**).— IV ***ἡ ὀρθὴ*** (ἐνν. ***πτῶσις***) ἐν τῇ Γραμματικῇ καλεῖται ἡ ὀνομαστικὴ πτῶσις, λατ. **casus rectus,** ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πλαγίας πτώσεις ‖ ***ὀρθὸς τόνος*** ἐπίσης ἐν τῇ Γραμματικῇ καλεῖται ὁ πλήρης τόνος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τόνον τῶν ἐγκλιτικῶν, π.χ. τὸ ***ἐμοί*** ἔχει ***ὀρθὸν τόνον*** (ὀρθοτονεῖται), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐγκλιτικὸν ***μοι***.

Ἔτυμ. ***: ὀρθός***, ὡωρ. ***βορθό-*** (****Γορθό-***, ****Γορθϝό-***) = σανσκρ. (v)ūrdhvá-ḥ (ὀρθίως, ἀνορθούμενος ἔξω), ἰαπ. ****vr̥dhvó-s***, πρβλ. σανσκρ. **várdhat̄e** (ἀνυψῶ, αὐξάνω), παλ-σλαυ. **rodŭ** (γέννησις, φυλή), παλ-norr. **roskinn** (ἀκμαῖος, ἔφηβος) (*vred-sqv-), παλ-σλαυ. **ranŭ** (πρωινός), πολων. **rano** (πρωΐα) (****vrōdh-no-***)· ἐξ ἰαπ. ****veredh-*** (αὐξάνω).— Παραλλήλως ὑπῆρχε ρίζα ἄνευ τοῦ ἐν ἀρχῇ **v-** ἐν τῷ Ζενδ. **ərᵊδwa-** (ὑψηλός), λατ. **arduos** (ὑψηλός, ἀπόκρημνος· δύσκολος) (〈 ἰαπ. ****r̥̄dvo-s***), παλ-ιρλ. **ard** (ὑψηλός), gaul. **Arduenna,** παλ-norr. **orᵲ̊ugr** (ἀπόκρημνος), παλ-σλαυ. **rasta** (αὐξάνω) (〈****orsta***, ἰαπ. ****ordh-t-ō*** ἢ ****ord-t-ō***· ἐξ ἰαπ. ****eredh-***, ****ered-*** (βλ. ἐν ***ὀροθύνω***). — Κατὰ τινας τέλος ***ὀρθός***〈****FαρϑFo-s***, ἰαπ. ****vr̥dhvo-s*** κατ' ἀφομ. φων., τὸ ὁποῖον δὲ ἐν τῷ ἑλλ. ***ὀρθός***· καὶ σανσκρ. **ūrdhvá-ḥ** λείπει ὁ ἐν ἀρχῇ φθόγγος (**F** ἢ **v**) ὀφείλεται εἰς τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ ἰσχυροῦ (τραχέος) θέματος πρὸς τὸ λεπτὸν (ἀσθενές). Πρβλ. καὶ ***ὄρθρος***.

ὀρθο-στᾰδόν, ἐπίρ. (***ὀρθός***+***στῆναι***)· ἱστάμενος ὄρθιος, ἐν ὀρθίᾳ στάσει.

ὀρθο-στᾰ́της, ***-ου***, ὁ (***ὀρθός***+***στῆναι***)· ὁ ἱστάμενος ὄρθιος.— II ὄρθιος στῦλος, κίων ‖ ὡς ἐπίθ. ***κλίμακες ὀρθοστάται*** = ὄρθιαι κλίμακες.— III εἶδος πέμματος (πλακοῦντος) ἐν χρήσει ἐς ἐπικηδείους προσφορᾶς (εἰς ἀφιερώματα, ἀναθήματα).

ὀρθότατα, ὑπερθ. ἐπίρ. τοῦ ***ὀρθῶς***.

ὀρθότης, ***-ητος***, ἡ (***ὀρθός***)· εὐθύτης, ὀρθία στάσις. 2) μτφρ. εὐθύτης, δικαιοσύνη, δικαιότης, ἁρμοδιότης ‖ ἡ ὀρθὴ ἔννοια, ὀρθὴ αἴσθησις.

ὀρθο-τομέω (***ὀρθοτόμος***, ***ὀρθός*** + ***τέμνω***)· τέμνω ὀρθῶς, τέμνω κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ‖ μτφρ. χειρίζομαί τι ὀρθῶς: ***ὀρθοτομέω τὸν λόγον*** = διδάσκω τὸν λόγον (τῆς ἀληθείας) ὀρθῶς (ἐκκλ. γλ.).

ὀρθόω, μελ. ***-ώσω*** ἀόρ. α' ***ὤρθωσα***.— Παθητ., ἀόρ. α' ***ὠρθώθην*** (***ὀρθός***)· στήνω ὄρθιον, τὸ ἀνεγείρω, τὸ ἀνασηκώνω, ἐν ᾧ εἶχε πέσει ἢ ὁπωσδήποτε ἔκειτο χαμαί, τὸ σηκώνω ὄρθιον ‖ ἐπὶ οἰκοδομημάτων, κτίζω, ἱδρύω, ἀνεγείρω, ἀνοικοδομῶ, ἐπισκευάζω, ἀποκαθιστῶ ‖ ἐντεῦθεν, ***ὀρθωθείς*** = ἐγερθείς, σηκωθείς, σταθείς, εἰς τοὺς πόδας του πάλιν.— μέσον, σηκώνομαι, ἐγείρομαι ἐκ τῆς ἕδρας μου, ἀνίσταμαι, ὀρθώνομαι. 2) ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς εὐθυγραμμήσεως, καθιστῶ τι εὐθύ, «ἰσιάζω», «ἰσιώνω».— Παθητ., διευθύνομαι κατ' εὐθεῖαν (ὀρθῶς): ***ἣν τοὐ̓ ὀρθωθῇ βέλος*** = ἂν τὸ βέλος αὐτὸ διευθυνθῇ (ὑπάγῃ) κατ' εὐθεῖαν (καὶ δὲν ἀστοχήσῃ).— II μτφρ. ἐπανορθώνω, ἀποκαθιστῶ τι(να) εἰς τὴν ὑγείαν, ἀσφάλειαν, εὐτυχίαν κλπ.: ***ὧδε ποιήσας ὀρθώσεις σεαυτὸν***=«ἔτσι ἂν κάμῃς θὰ ξαναβρῇς τὴν ὑγείαν (εὐτυχίαν κλπ.) σου». 2) μτφρ. ὑψ., ἀνυψῶ, τιμῶ, ὑμνῶ, δοξάζω, ἐγκωμιάζω. 3) ***ὀρθῶ ὕμνον***=ἐγείρω (ἀρχίζω) μεγαλειώδες ᾆσμα. 4) ὁδηγῶ ὀρθῶς, φέρω τι εἰς εὐτυχὲς τέρμα: ***τὰ τῆς πόλεως θεοὶ πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν***=τὴν ἔσωσαν, τὴν ἐπανέφεραν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας (εὐτυχίας).— III Παθητ., ἐπὶ πράξεων, ἐνεργειῶν, ἐπιτυγχάνω, ἀποβαίνω καλῶς, ἔχω καλὴν (εὐτυχῆ) ἔκβασιν, εὐτυχῶ ‖ ***τὸ ὀρθούμενον***=κατόρθωμα, ἐπιτυχία, εὐτυχὲς ἀποτέλε-

σμα ‖ ἐπὶ προσώπων καὶ τόπων, εἶμαι ἀσφαλής, εἶμαι εὐτυχής, ἀκμάζω. **2)** ἐπὶ λόγων, γνωμῶν κλπ., εἶμαι ὀρθός, εἶμαι ἀληθής. **3)** εἶμαι εὐθύς, τίμιος, φέρομαι δικαίως (τιμίως).

ὀρθρεύουσα, δωρ. ἀντὶ ***ὀρθρεύουσα,*** μτχ. θηλ. τοῦ **ὀρθρεύω,** μελ. ***-σω*** (***ὄρθρος***)· ἐγείρομαι ἐνωρὶς τὸ πρωί, ἐξυπνῶ (εἶμαι ἔξυπνος) λίαν πρωί.

ὀρθρῐ́διος, ***α, ον,*** ποιητ. ἀντὶ ***ὄρθριος*** (βλ. λ.).

ὀρθρίζω, μελ. ***-σω*** (***ὄρθρος***)·=***ὀρθρεύω*** (βλ. λ.).

ὀρθρῐ́νός, ***ή, ὀν*** (***ὄρθρος***), μτγν. τύπος ἀντὶ ***ὄρθριος*** (βλ. λ.) [τὸ ***ι*** τῆς παραλ. ἐνίοτε μηκύνεται (***ῑ***) διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου, ὅπως ἐν τῷ ***ὀπωρινός***].

ὄρθριος, ***α, ον,*** ὡσ. καὶ ***-ος, -ον*** (***ὄρθρος***)· ὁ κατὰ τὴν χαραυγήν, λίαν ἐνωρὶς τὸ πρωί, κατὰ τὰ ἐξημερώματα ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πρωΐαν, ἐωθινός ‖ ἀνώμ. παραθ. ***ὀρθριαίτερος, ὀρθριαίτατος.***— τὸ οὐδ. ***ὄρθριον*** ἢ ***τὸ ὄρθριον*** ὡς ἐπίρρ. = πρωί, ἐνωρὶς τὸ πρωί.

ὀρθρο-βόας, ***-ου,*** ὁ (***ὄρθρος***+***βοάω***)· ὁ λίαν πρωὶ βοῶν ἢ κραυγάζων, ἢ κράζων, τ. ἔ. ὁ πετεινός.

ὀρθρο-γόη, ἡ (***ὄρθρος***+***γοάω***)· ἡ λίαν πρωὶ γοῶσα (δρηνοῦσα), ἐπὶ τῆς χελιδόνος.

ὀρθρο-λάλος, ***ον*** (***ὄρθρος***+***λαλέω***)· ἡ λίαν πρωὶ λαλοῦσα, ἐπίθ. τῆς χελιδόνος.

ὌΡΘΡΟΣ, ***δ***· ὁ ὀλίγον πρὸ τῆς αὐγῆς χρόνος, τὸ λυκαυγές, τὰ ἐξημερώματα ‖ κατ' αἰτ., ***τὸν ὄρθρον*** (ἀπολ.) = ἐνωρὶς τὸ πρωί, κατὰ τὰ ἐξημερώματα ‖ ὡσ. ***ὄρθρου***=κατὰ τὸν ὄρθρον, κατὰ τὰ ἐξημερώματα ‖ ὡσ. ***ἅμα ὄρθρῳ, ἐς ὄρθρον, κατ' ὄρθρον, περὶ ὄρθρον*** = κατὰ τὰ ἐξημερώματα ‖ ἀλλ' ὁμῶς ***πρὸς ὄρθρον***=πρὸς τὰ ἐξημερώματα (ὅταν ἐπλησίαζεν ἡ χαραυγή, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀρχίσει ἀκόμη) ‖ ***ὄρθρος βαθὺς***=λίαν πρωί, πρὸ τῆς αὐγῆς.

Ἔτυμ.: ***ὄρθρος*** (****Fοϝθρος***) συνάπτεται τῷ ***ὀρθός,*** πρβλ. ***ὀρθαγορίσκος*** (λακ. ***Fοϝθαγορίσκος***) κατ' ἀνομοίωσιν ‹ ****ὀρθραγορίσκος*** (= χοιρίδιον γάλακτος) ***«ἐπεὶ πρὸς τὸν ὄρθρον πιπράσκονται»*** (Ἀθην.)· ἐξ αὐτοῦ τά: ***ὄρθριος, ὀρθρινός, ὀρθρεύω.***— Ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ ***ὄρνυμι,*** λατ. **ortus,** ἀποδοκιμάζεται.

ὀρθρο-φοιτο-σῡκοφαντο-δῐκο-ταλαίπωρος, ***ον*** (***ὄρθρος***+***φοιτάω***+***συκοφάντης***+***δίκη***+***ταλαίπωρος***) : ***ὀρθρ— τρόποι*** = ***«παρὰ τὸ ὀρθρεύειν καὶ φοιτᾶν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἐν δίκαις ταλαιπωρεῖν»*** (Σχολ. ἐν Ἀριστοφ. Σφ. 505).

ὀρθωδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὀρθόω.***

ὀρθ-ώνῠμος, ***ον*** (***ὀρθός*** + ***ὄνομα***)· ὁ ὀρθῶς ὀνομαζόμενος, ὀρθῶς ὀνομασθείς.

ὀρθῶς, ἐπίρρ. τοῦ ***ὀρθός***· ὡς καὶ νῦν, ὀρθῶς, δικαίως, τιμίως, εὐθέως ‖ ἀληθῶς. πραγματικῶς.

Ὀρθωσία, ἡ·=***Ὀρθία*** (βλ. λ.).

ὀρθωτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***ὀρθόω***)· ὁ ἀνορθώνων τι, ἢ τηρῶν τοῦτο ὀρθόν, διορθωτής, ἀνορθωτής, συντηρητής.

ὀρῐ-βάτης, ***-ου,*** ***δ***·=***βρεμβάτης*** (βλ. λ.).

ὈΡΙ΄ΓΑ῍ΝΟΝ, τό. καὶ ***ὀρίγᾶνος,*** ἡ· βοτάνη μὲ δριμεῖαν (πικρὰν) γεῦσιν, κοιν. «ρίγανη» ‖ ***ὀρίγανον βλέπειν***=***ὀριμὺ βλέπειν***=***πικρῶς βλέπειν,*** περὶ ἀνδρώπου ἔχοντος «ξινισμένα μοῦτρα», ὅπως ὅταν τρώγῃ κανεὶς ρίγανη ‖ γεν., ὁ στρυφνός, ὁ δύστροπος. [πιθ. ξένη λ., διότι καὶ τὸ φυτὸν προέρχεται ἀπὸ τὴν Βόρειον Ἀφρικήν· ἡ ἐτυμολ. του συσχέτισις πρὸς τὸ ***ὄρος***+***γάνος*** (μὲ τὴν σημ. τὸ λάμπον εἰς τὰ ὄρη) ὀφείλεται εἰς λαϊκὴν παρετυμολογίαν.

ὀριγνάομαι, μετὰ μέσ. μελ. ***-ήσομαι,*** παθ. ἀορ. α' ***ὠριγνήθην*** (***ὀρέγομαι***)· ἐκτείνω (τανύω) ἐμαυτόν, τεντώνομαι. **2)** μετὰ γεν., ἐκτείνομαι πρός τι πρᾶγμα, ἀποβλέπω εἴς τι, ἐπιθυμῶ τι, προσπαθῶ νὰ τὸ ἀπολαύσω. **3)** τὰς αὐτὰς σημ. καὶ μετ' αἰτ.

ὁρίζω, μελ. ***ὁρίσω,*** ἀττ. ***ὁρῐ̂ῶ***· ἀόρ. α' ***ὥρισα,*** ἰων. ***οὔρισα***· πρκ. ***ὥρικα.***— Μέσον, μελ. ***ὁριοῦμαι***· ἀόρ. α' ***ὡρισάμην.***— Παθητ., μέλ. ***ὁρισθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ὡρίσθην***· πρκ. ***ὥρισμαι*** (ἐνίοτε μετὰ μέσ. σημ.)· (***ὅρος***)· διαιρῶ, χωρίζω, ἀποχωρίζω, τι ἀπό τι, ἀποτελῶ τὸ ὅριον τό χωρίζον τι ἀπό τινος: ***ποταμὸς οὐρίζει τήν τε Σκυθικὴν καὶ τὴν Νευρίδα γῆν*** (Ἡροδ.) = ποταμὸς χωρίζει τήν... ἀπὸ τήν.., (εἶναι τὸ ὅριον μεταξὺ Σκυθίας καὶ Νευρίδος).— **Παθητ., ἐπὶ χώρας,** ὁρίζομαι, ἀποχωρίζομαι δι' ὁρίων. **2)** ***ὁρίζω τινὰ ἀπό γῆς*** = ἐξορίζω τινὰ ἀποστέλλων αὐτὸν μακρὰν χώρας τινός.— **II** καθορίζω δι' ὁρίων, χαράσσω ὅρια, προσδιορίζω, τοποθετῶ ‖ περιορίζω, προσδιορίζω.— **μέσον,** ὁρίζω δι' ἐμαυτόν, ἐγκαθιστῶ, ἐπανιδρύω, ἀφιερώνω.— **III** γενικῶς, ὁρίζω, διορίζω, τάσσω ‖ ἐγκαθιστῶ, ἐξομαλύνω, κανονίζω **2)** δίδω τὸν ὁρισμὸν λέξεως, καθορίζω τὴν σημασίαν της. **3)** ἀπονέμω, παραχωρῶ ‖ ***ὁρίζειν ψῆφον*** = δίδειν ψῆφον.— **IV** ἀμτβ. συνορεύω, γειτνιάζω.

ὁρῐ́κός, ***ή, όν*** (***ὁρεύς***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς (κατάλληλος δι') ἡμίονον.

ὁρίνδης ἄρτος, ***ὁ***· ἄρτος παρεσκευασμένος ἐξ ὀρύζης [πρβλ. Φρυνιχ. ***«ὁρίνδα· ἣν οἱ πολλοὶ ὄρυζαν καλοῦσι», ὄρυζα, ὄρυζον***· ἡ λ. εἶναι δάνειον ἔκ τινος τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν, δεδομένου ὅτι ἐν Ἀνατολῇ (Ἰνδοκίνᾳ) τὸ φυτὸν ἀπαντᾷ ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει· πρβλ. καὶ σανσκρ. **vrīchi-ḥ,** νεο-περσ. **birinǰ gurinǰ**].

ὁρινθείην, εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὀρίνω.***

ὀρίνω· ἀόρ. α' ***ὦρῖνα,*** ἐπ. ***ὄρῖνα.***—Παθητ. γ' ἐν. πρτ. ***ὠρίνετο***· ἀόρ. α' ***ὠρίνθην,*** ἐπ. ***ὀρίνθην*** (***ὄρνυμι***)· ἐγείρω, διεγείρω, ἐξεγείρω, ἀναταράσσω, λατ. **agitare** ‖ μτφρ. ἐξερεθίζω, ἐξοργίζω, προκαλῶ ἐξαψιν πνευμάτων.—Παθητ. ἐξεγείρομαι, διεγείρομαι, ἀνησυχῶ, τρομάζω ‖ εἶμαι τρομοκρατημένος, ἔχω περιέλθει εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν.

Ἔτυμ.: ***ὀρίνω,*** λεσβ. ***ὁρίννω*** (****ὀρι-νjω***): λατ. **orīrī, orīgō,** σανσκρ. **riṇáti, riṇvati** (ἀποστέλλω ἐκ νέου), **rīyatē, raya-ḥ** (ποταμός, ρεῦμα, ὁρμή), **rīṇa-ḥ** (ὅστις ρέει), **rīti-ḥ** (ἐκροή, ἔκρους), **rē'taḥ** (ἔκχυσις, ρεῦμα), λατ. **rīvos** (ρυάκιον) (****rei-vo-s*** ἢ ****rī-vo-s***), ἰρλ. **rian** (λίμνη), gall. **rhid** (ἀφορμή), gaul. **Rēnos** (ὁ ποτ. Ρῆνος), παλ-ιρλ. **riathor** (=**torrens**), gall. **rhaiadr** ◡ (πτῶσις ὕδατος), ἀγγλ-σαξ. **rip** (ποταμός), παλ-σλαυ. **reka** (ποταμός), γοτθ. **urreisan** (ἀνυψοῦμαι), παλ-γερμ. **rīsan** (ἀνυψοῦμαι), παλ-norr. **risa,** ἀγγλ-σαξ. **risan** (ἀνυψοῦμαι), μεσ-γερμ. **rīsen** (φέρομαι πρὸς τὰ ἔμπρός), παλ-σλαυ. **rišta,, ristati** (τρέχω), λιθ. **ristas** (ταχύς), λατ. **ir-rītō**· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ****erei-,*** πρβλ. ****ereu-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***ὄρνῡμι*** (μετὰ ἐρρίνου ἐπενθήματος), ***ὀρούω,*** ****ergh-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***ὀρχεῖσθαι,*** αἰτινες ἀποτελοῦν ἐπέκτασιν τῆς ῥίζ. ****er-*** (κίνησις ταχεῖα, ἀναφύομαι), τῆς ἐν τῷ ἑλλ. ***ἔρετο, ὠρμήθη,*** μελ. ***ὄρσω*** κλπ.

ὅριον, τό·=***ὅρος*** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὅριον, σύνορον, τέρμα ‖ ***τὰ ὅρια***=τὰ σύνορα, ἡ μεθόριος γραμμή.

ὅριος, ***ον*** (***ὅρος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰ σύνορα, ἢ ὁ ἐποπτεύων τὰ σύνορα.

ὅρισμα, τό, ἰων. **οὔρισμα** (***ὁρίζω***)· ὅριον, σύνορον ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ ὅρια, τὰ σύνορα, ἡ μεθόριος.

ὁριστής, ***-οῦ,*** ***ὁ*** (***ὁρίζω***)· ὁ σημειῶν τὰ ὅρια, ὁ δι' ὁρίων καθορίζων τὰ σύνορα ‖ ὁ ἀποφασίζων.

ὁρί-τροφος, ***ον,*** καὶ **ὀριτρεφής,** ***ές*** (***ὄρος***+***τρέφω***)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρέων τρεφόμενος (ὁ εἰς τὰ ὄρη ἀναπαφείς).

ὀρκάνη, ἡ·=***ἑρκάνη, ἕρκος*** (βλ. λ. λ.) ἐκ τοῦ ***ἔργω, εἴργω***· περίφραγμα, φραγμός ‖ παγίς, κοιν. «φάκα», λάκκος. [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἕρκος***].

ὁρκ-άπᾰτης, ***-ου,*** ***ὁ*** (***ὅρκος***+***ἀπατάω***)· ὁ παραβαίνων τὸν ὅρκον του.

ὁρκίζω, μελ. ***-ίσω*** (***ὅρκος***)· ὡς καὶ νῦν, βάλλω τινὰ νὰ ὁρκισθῇ, τὸν ὁρκίζω, τὸν ἐξορκίζω.

ὅρκιον, τό (***ὅρκος***)·=***ὅρκος*** (βλ. λ.)· δ,τι καὶ νῦν, ὅρκος ‖ ὡσ. ἐγγύησις, ἐνέχυρον, ἀσφάλεια.— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., ***τὰ ὅρκια***=αἱ θυσίαι καὶ αἱ ἄλλαι τελεταὶ αἱ ἐν χρήσει ἐπὶ ἐπισήμων ὅρκων καὶ σπονδῶν ‖ ὡσ. ***ὅρκια*** (τὰ)=τὰ πράγματα περὶ ὧν ὁρκίζεταί τις, τὰ ὅρθρα τῆς συνθήκης, αὐτὴ ἡ συνθήκη ‖ ***ὅρκια πιστὰ ταμεῖν***=νὰ κλείσωμεν μίαν συνθήκην τὴν ὁποίαν νὰ ἀσφαλίσωμεν δι' ὅρκων (λατ. **foedus ferire, foedus icisse**) ‖ ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, κατὰ μέσην φωνήν, ***ὅρκια τέμνεσθαι***=συνάπτειν συνθήκην μεταξύ των ‖ ***ὅρκια*** (ἢ ***ὑπὲρ ὅρκια***) ***δηλήσασθαι***=νὰ παραβιάσουν τὴν ἐπισήμως μεθ' ὅρκων συναφθεῖσαν συνθήκην ‖ ὡσ. ***τὸ***

αὐτὸ λέγεται καὶ ***ὅρκια συγχεῦαι, ὅρκια ψεύσασθαι*** (=καταπατῆσοι τὰς ἐνόρκους συνθήκας), ***ἐν*** ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ὅρκια φυλάσσειν ἢ τηρεῖν*** (=τηρεῖν, μὴ παραβαίνειν, τὰς ἐνόρκους συνθήκας). **2)** ὡς ***τὰ ἱερά***, σημαίνει ἐνίοτε (ἡ λ. ***ὅρκια***) καὶ τὰ δύματα τὰ δυόμενα κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν ἐνόρκων αὐτῶν συνθηκῶν.

ὅρκιος, ***ον,*** ἐνίοτε καὶ θηλ. ***ὁρκία*** (***ὅρκος***)· ὁ ἀνήκων εἰς ὅρκον ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς ὅρκον || ὁ ὡρκισμένος, ὁ δι' ὅρκου δεσμευμένος. **2)** ὁ Θεός (καὶ γεν. τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα) εἰς ὃν ὁρκίζεταί τις, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖταί τις ὁρκιζόμενος, ὅστις ἐποπτεύει τὴν τήρησιν τῶν ὅρκων καὶ τιμωρεῖ τοὺς παραβαίνοντας τὸν ὅρκον των || ***ὅρκιοι θεοί*** = οἱ θεοί, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖταί τις ὁρκιζόμενος || ***ξίφος ὅρκιον***=τὸ ξίφος εἰς ὃ τις ὁρκίζεται.

"ΟΡΚΟΣ, ***-ου,*** ὁ (ἀρχικῶς ἦτο ἰσοδύναμον τῷ ***ἕρκος***, θηλ. φραγμός, ἐμπόδιον, ἐκ τοῦ ***ἔργω***, ἀττ. ***εἴργω***, ὅπως τὸ ***ὀρκάνη*** ἦτο ἰσοδύν. τῷ ***ἑρκάνη***, καὶ ***ὁρκοῦρος*** ἰσοδύν. τῷ ***ἑρκοῦρος***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ὅρκος || ***ὅρκον ὄμνυμι***=ὁρκίζομαι ὅρκον, δίδω ὅρκον || ***ὅρκος θεῶν*** =ὅρκος εἰς τὸ ὄνομα τῶν θεῶν (ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν) || ***ὅρκον λαμβάνω***=δέχομαι ὅρκον παρά τινος (τὸν ὁποῖον θηλ. ὀμνύει ἄλλος πρὸς ἰδικήν μου ἀσφάλειαν) || ***ὅρκον ἀποδίδωμι***=«παίρνω» ἐγὼ αὐτὸς ὅρκον (εἰς ἀνταπόδοσιν ὅρκου, τὸν ὁποῖον ὤμοσεν ὁ ἄλλος). **2)** τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα (θεότης ἢ δύναμις), εἰς τὸ ὁποῖον ὁρκίζεταί τις, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖταί τις ὁρκιζόμενος, ὅπως π. χ. ἡ ***Στὺξ*** παρὰ τοῖς θεοῖς: ***Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὅρκος ...πέλει μακάρεσσι θεοῖσι.*** — **II** ***Ὅρκος,*** ὡς προσωποποίησις, υἱὸς τῆς Ἔριδος, ὅστις ἐπιβλέπει τὴν τήρησιν τοῦ ὅρκου καὶ τιμωρεῖ τοὺς ἐπιόρκους. [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἕρκος***· παράγωγα: ***ὅρκιος, ὅρκιον***· ***ὁρκόω, ὁρκίζω***· ***ἐπίορκος***· ***ἐπιορκέω***· ***ἐπιορκία*** κ. ἄ.].

ὁρκ-οῦρος, ὁ=***ἑρκοῦρος*** (βλ. λ.).

ὁρκόω, ***-ώσω*** (***ὅρκος***)· βάλλω τινὰ νὰ ὁρκισθῇ, τὸν ὑποχρεώνω νὰ ὁρκισθῇ, τὸν δεσμεύω δι' ὅρκου.—**Παθητ.,** δεσμεύομαι δι' ὅρκου, ὁρκίζομαι.

ὅρκωμα, τὸ (***ὁρκόω***)· ὅρκος.

ὁρκ-ωμοσία, ἡ (***ὁρκωμοτέω***)· τὸ ὀμνύειν ὅρκον, ὅρκος.

ὁρκ-ωμόσιον, τὸ (***ὁρκωμοτέω***)· ὁ τόπος τῆς ὁρκωμοσίας, ὁ τόπος τοῦ ὅρκου.— **II** ***ἐν*** τῷ πληθ., αἱ ἔνορκοι διαβεβαιώσεις.

ὁρκ-ωμοτέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὁρκωμότης***)· ὄμνυμι ὅρκον, «παίρνω» ὅρκον, ὁρκίζομαι || ***ὁρκωμοτῶ θεοὺς*** =ὁρκίζομαι εἰς τοὺς θεούς.

ὁρκ-ωμότης, ***-ου,*** ὁ (***ὅρκος***+***ὄμνυμι***)· = ***ὁρκωτὴς*** (βλ. λ.).

ὁρκωτής, ***-οῦ,*** ὁ (***ὁρκόω***)· ὁ ἐπὶ τῶν ὅρκων, ὁ ρυθμίζων τὰ τῶν ὅρκων, ὁ ὁρκίζων, ὁ βάλλων τινὰ νὰ ὁρκισθῇ, ὁ ἐξορκίζων.

ὁρμαθεῖν, τύπος ἀορ. ἐ' τοῦ ***ὁρμάω*** (πρβλ. ***εἱκαθεῖν***), καὶ ἐξ αὐτοῦ ὑποτ. ***ὁρμᾰθῶ***· ἀλλ' ***ὁρμᾱθῶ, -ῇς, -ῇ*** εἶναι δωρ. τύποι ἀντὶ ***ὁρμηθῶ*** κλπ., ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὁρμάω***.

ὁρμᾰθός, ***-οῦ,*** ὁ (***ὅρμος***)· ὡς καὶ νῦν, ὁρμαθός, «ἁρμαθιά», σειρὰ ἢ ὁμὰς πραγμάτων, τῶν ὁποίων τὸ ἓν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὥστε ἀποτελεῖται ἅλυσις.

ὁρμαίνω, πρτ. ***ὥρμαινον***· ἀόρ. α' ***ὥρμηνα*** (***ὁρμάω***)· κινῶ, συγκινῶ, συνταράσσω βιαίως, διεγείρω σφοδρῶς || ἀνακινῶ τι κατὰ νοῦν, ἀνακυκλῶ σχέδιόν τι ἐν τῇ διανοίᾳ μου, τὸ σταθμίζω κατὰ νοῦν, ἀναμετρῶ τὰ κατ' αὐτό, ὀνειροπολῶ, ρεμβάζω, **animo volvere** ἢ **agitare** || γεν., μελετῶ, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, λατ. **meditari.** **2)** ἐπιθυμῶ τι σφόδρα, ποθῶ (μετ' ἀπρφ.).— **II** μεθ' Ὁμήρον: **1)** μτβτ. ὠθῶ, ἐξωθῶ, ἐκβιάζω, παρορμῶ || ἐξεγείρω, διεγείρω, ἐρεθίζω, παροξύνω. **2)** ἀμτβ. σπεύδω, ἐπιταχύνω, βιάζομαι, εἶμαι ἀνυπόμονος, εἶμαι πολὺ πρόθυμος.

ὁρμάω, μελ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***ὥρμησα***· πρκ. ***ὥρμηκα*** (***ὁρμή***): **I** θέτω εἰς κίνησιν, παρορμῶ, ἐξωθῶ || ἐξεγείρω.— **II** ὁρμῶ, ἐφορμῶ || μετ' ἀπρφ. ἐπιθυμῶ διὰ καῶς νὰ πράξω τι, ἐξορμῶ (ἀρχίζω, κάμνω ὁρμητικὴν ἐξόρμησιν) νὰ πράξω τι, ἀποπειρῶμαι νὰ πράξω τι || ἀπολ., ἐκκινῶ («ξεκινῶ») μὲ προθυμίαν, ἀρχίζω, ἔχω προθυμίαν, εἶμαι εἰς τὴν πρώτην γραμμήν. **2)** μετὰ γεν., ὁρμῶ θυελλωδῶς ἐνοντίον τινός, «πέφτω μὲ τὰ μοῦτρα ἐπάνω του».— **III** παθητ. μετὰ μέσ. μέλλ. ***ὁρμήσομαι***· ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' ***ὁρμήσασθαι*** καὶ παθ. ***ὁρμηθῆναι***· παθ.πρκ. ***ὥρμημαι***· μετὰ τῶν αὐτῶν σημασιῶν, ἂς ἔχει καὶ ὡς ἐνεργ. ἀμτβ., ἤτοι: **1)** βιάζομαι, σπεύδω, ἀδημονῶ, ἀρχίζω πλήρης ὁρμῆς, ὁρμῶ || γεν., εἶμαι πρόθυμος, ἐπιθυμῶ ἢ προτίθεμαι νὰ πράξω τι. **2)** ἀναχωρῶ ἔκ τινος μέρους, προελαύνω ἔκ τινος τόπου, ἐκκινῶ ἀπό..., ὁρμῶμαι ἐκ..., κάμνω ἀρχὴν ἀπό... || ἐπὶ στρατηγοῦ, ὁρμῶμαι ἔκ τινος τόπου, τὸν ὁποῖον χρησιμοποιῶ ὡς βάσιν τῶν ἐπιχειρήσεών μου, ὡς ὁρμητήριον || ***ἀπ' ἐλασσόνων ὁρμώμενος*** = ἀρχόμενος (ἐκκινῶν) ἀπὸ μικροτέρων ὑλικῶν' μέσων, διαθέτων εἰς τὴν ἀρχὴν μικρότερα χρηματικὰ κεφάλαια. **3)** ἀπολ., ὁρμῶ, ἐφορμῶ, ἐνεργῶ ἀπεγνωσμένην ἐπίθεσιν, ἐπέρχομαι μετὰ μεγάλης ὁρμῆς || γεν., ἐκκινῶ, ἀναχωρῶ, πορεύομαι || ***ὁ λόγος ὥρμηται***=ἡ εἴδησις ἔχει διαδοθῆ (ἐξαπλωθῆ) μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος.

ὁρμέατο, ἰων. ἀντὶ ***ὥρμηντο***, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ὁρμάω***.

ὁρμειά, ἡ· = ***ὁρμιὰ*** (βλ. λ.).

ὁρμενος, ***η, ον,*** μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὁρμενος, ***-ου,*** ὁ, καὶ **ὅρμενος**· ὁ βλαστός, ὁ καυλός, βλαστὸς τοῦ ἀσπαράγου ἢ τῆς κράμβης.

Ἔτυμ.: ***ὅρμενος,*** καὶ κατὰ πληθ. ***-οι*** καὶ ***-α***, συνανήκει ἐτυμολ. μετὰ τῶν ***ὅραμνος*** καὶ ἀρμ. **arm** (ρίζα), ὑπάγονται δὲ εἰς τὴν δμάδα τοῦ ***δρόδαμνος*** (περὶ ἧς βλ. ***ἐν ὀροθύνω***.—Τὸ λατ. **ramus** (<***vradmo-s**: **radix**) δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα].

ὁρμέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὅρμος***)· ἐπὶ πλοίου, εἶμαι ἐν ὁρμῷ, εἶμαι ἡγκυροβοληµένος, εἶμαι προσωρισμένος || παροιμ. φράσεις: ***ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὁρμέω*** = ἔχω ρίψει δύο ἀγκύρας, εἶμαι ἐξησφαλισμένος διὰ δύο ἀγκυρῶν, τ. ἔ. μτφρ. «τὸ ἔχω δίπορτο» | ***μέγας ἐπὶ σμικροῖς ὁρμέω*** = «κοτζάμ ἄνδρας ἐγὼ στηρίζομαι σὲ τόσο μικρὰ πράγματα» (δηλ. ἐξαρτῶμαι ἀπὸ μικρὰ πρ.) || μτφρ. στηρίζω τὰς ἐλπίδας μου ἐπί τινος, ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος.

ὁρμεώμενος, ἰων. παθ. μτχ. τοῦ ***ὁρμάω***.

ὁρμή, ἡ (***ὄρνυμι*** ?)· ὁρμητικὴ κίνησις πρὸς τὰ ἐμπρός, ἔφοδος, ἐπίθεσις, ἐφόρμησις, τὸ πρῶτον ἅλμα (κῦμα) ἐφόδου (ἐν μάχῃ), λατ. **impetus** || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πραγμ.: ***ἔγχεος ὁρμὴ*** = ἡ ὁρμὴ τοῦ δόρατος, ἡ δύναμις (ἡ διατρητικὴ ἱκανότης) τοῦ ἐκσφενδονισμένου δόρατος | ***πυρὸς ὁρμὴ*** = ἡ ὁρμητικὴ ἐξάπλωσις τοῦ πυρός | ***κύματος ὁρμὴ*** = ἡ ὁρμητικὴ ἔφοδος τοῦ κύματος, ὁ κλυδωνισμός. **2)** ἡ ἀρχή, ἡ ἔναρξις, ἡ πρώτη κίνησις δι' ἓν πρᾶγμα || ὁ ἀγών, ἡ προσπάθεια διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τί τι. **3)** ὑπερβολικὴ προθυμία, βιαιότης, σφοδρότης, πάθος, παραφορά, ἔξαψις, ἔντονος (ζωηρὰ) παρόρμησις || ***μιᾷ ὁρμῇ*** = ὁμοφώνως, ὁμοθύμως, ὁμοθυμαδόν || μετὰ γεν., διακαὴς ἐπιθυμία διά τι, ζωηρὸς πόθος διά τι. **4)** ἡ ἐκκίνησις, αἱ προετοιμασίαι διὰ πορείαν (δι' ἐκστρατείαν).

Ἔτυμ.: ***ὁρμή*** ***ὁρμάω*** ***ὁρμαίνω*** ***ἀφορμή*** ***ὁρμητήριον*** κλπ.: σανσκρ. **sar, sar-âmi, sisarti** (= **fluo**, ρέω), **sar-am, sar-as** (**aqua**), **sar-it** (=**fluvius**), πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. ***ὁρός***· ἐξ ἴαπ. ῥ. ***ser-**, ἧς παράλλ. τύπος ***srē-** ἐν τῷ ὁμηρ. ***ῥώομαι*** (βλ. λ.). Κατ' ἄλλους συναπτέον τῷ ***ὄρνυμι***.

ὁρμηθείς, ***-εῖσα, -έν,*** μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὁρμάω***.

ὅρμημα, τὸ (***ὁρμάω***)· πᾶσα ὁρμητικὴ κίνησις, διακαὴς πόθος.

ὁρμήσειε, γ' ἑν. εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ ***ὁρμάω***.

ὁρμητήριον, τὸ (***ὁρμάω***)· μέσον πρὸς παρόρμησιν (ἐξέγερσιν, διέγερσιν), ἐρέθισμα, ἐλατήριον, παρότρυνσις.— **II** (ἐκ τοῦ μέσ. ***ὁρμάομαι***), τόπος ἐξ οὗ ἐξορμᾷ τὸ στράτευμα, ὡς καὶ νῦν, «ὁρμητήριον», σταθμός, τόπος ἐπισταθμίας, στρατόπεδον.

ὁρμιά, ἡ (***ὅρμος***)· ὡς καὶ νῦν, ὁρμιά, «ὁρμίδι, πετονιά», λεπτὸν σχοινίον (σπάγγος) τῶν ἁλιέων, ἐκ τριχῶν οὐρᾶς ἵππου κατεσκευασμένον, λατ. **linea.**

ὁρμίζω, μελ. *-ίσω*, ἐπ. *-ίσσω*, ἀττ. *-ῐῶ*· ἀόρ. α' **ὥρμισα** (*ὅρμος*)· φέρω (ὁδηγῶ) τὸ πλοῖον εἰς ὅρμον, τὸ προσορμίζω, τὸ φέρω εἰς λιμένα ἢ εἰς ἀσφαλὲς μέρος πρὸς ἀγκυροβολίαν, τὸ ἀγκυροβολῶ, τὸ ἀράζω. **2)** γεν., ἐξασφαλίζω τι, τὸ δένω στερεά.— **II** μέσον, μετὰ μέσ. μέλλ. **ὁρμιοῦμαι,** μέσ. ἀορ. α' **ὡρμισάμην** καὶ παθ. **ὡρμίσθην**· παθ. πρκ. **ὥρμισμαι**· ἔρχομαι εἰς τὸ ἀγκυροβόλιον, ἀγκυροβολῶ, προσορμίζομαι ‖ *ὁρμίζομαι πρὸς πέδον* = κατευθύνομαι πρός τινα παραλίαν καὶ ἀράζω. **2)** μτφρ. εἶμαι εἰς λιμένα, φθάνω εἰς λιμένα (σωτηρίας), τ. ἔ. διασώζομαι, ἀναπαύομαι, εἶμαι ἐν ἀσφαλείᾳ ‖ *ὁρμίζομαι ἐκ τύχης* = ἐξαρτῶμαι (ἡ σωτηρία μου ἐξαρτᾶται) ἀπὸ τὴν τύχην.

ὁρμη-βόλος, *ον* (*ὁρμιὰ* + *βάλλω*)· ὁ ῥίπτων ὁρμιάν, ὁ ῥίπτων πετονιάν, ὁ ἀγκιστρεύων, ὁ ἁλιεύς.

ὁρμο-δοτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ὅρμος* + *δίδωμι*)· ὁ δίδων ὅρμον, δηλ. λιμένα, ἐπὶ θεοῦ, τ. ἔ. ὁ φέρων (ὁδηγῶν) εἰς λιμένα, πλοηγός, κοιν. «πιλότος».

ὅρμος, ὁ (*εἴρω*)· σχοινίον, ἅλυσις, περιδέραιον, κόσμημα λαιμοῦ ‖ *στεφάνων ὅρμος* = ὁρμαθὸς ἀπὸ ἀτεφάνους. **2)** εἶδος ὀρχήσεως τελουμένης ἐν κύκλῳ, κυκλοτερὴς χορός, χορευομένος ὑπὸ δύο κύκλων, ἐκ νεανιῶν καὶ νεανίδων, ἐναλλάξ.— **II** ἀγκυροβόλιον, «ἀραξοβόλι», τόπος κατάλληλος πρὸς ἀγκυροβολίαν, λατ. **statio navalis** ‖ τὸ ἐνδότατον μέρος τοῦ λιμένος. **2)** μτφρ. λιμήν σωτηρίας, τόπος ἀσφαλείας, καταφύγιον, ἄσυλον.

Ἔτυμ.: **ὅρμος** (= περιδέραιον)· ***ὁρμιά***· ***ὁρμαθός***· ἐξ ἧς ῥίζης καὶ τὸ ***εἴρω*** (=**sero**) (βλ. λ.).— τὸ **ὅρμος** (= ἀγκυροβόλιον) (***ὁρμέω***· ***ὁρμίζω***) δύναται ἐπίσης νὰ παράγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ***εἴρω*** (**sero**), διότι τὰ πλοῖα προσδένονται τρόπον τινὰ ἐκεῖ, ἀκόμη καὶ λόγῳ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τοῦ ***ὁρμὴ*** ἐτυμολ. ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ σημασίᾳ εὐσταθεῖ ἐπίσης, ἐφ' ὅσον ὁ ὅρμος ὡς ἀγκυροβόλιον εἶναι οἱονεὶ καὶ τόπος ἐξορμήσεως, καὶ ***πάνορμοι λιμένες*** ('Οδυσ. Ν. 195) δὲν εἶναι μόνον οἱ λιμένες, ἐν οἷς ἡ ἀποβίβασις (ἐκφόρτωσις) εἶναι εὔκολος μὲ ὅλους τοὺς ἀνέμους (οἱοσδήποτε δηλ. ἄνεμος καὶ ἂν ἐπικρατῇ), ἀλλὰ καὶ οἱ λιμένες, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι πάντοτε εὔκολος ὁ ἔκπλους.

ὁρνᾰπέτιον, τό, Βοιωτ. ἀντὶ ***ὄρνεον*** (βλ. λ.).

ὄρνεον, τό·=***ὄρνις*** (βλ. λ.).— **II** ***τὰ ὄρνεα*** = ἡ ἀγορὰ τῶν πτηνῶν.

ὀρνεό-φοιτος, *ον* (***ὄρνεον***+***φοιτάω***)· ὁ ὑπὸ πτηνῶν συχναζόμενος.

ὀρνῖδ-αρχος, ὁ (***ὄρνις*** + ***ἀρχός***)· ὁ ἄρχων (βασιλεύς) τῶν πτηνῶν.

ὀρνίθειος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (***ὄρνις***)· ὁ ἀνήκων εἰς πτηνόν ‖ ***κρέα ὀρνίθεια***=κρέατα πτηνῶν ‖ ***ὀρνίθειος οἰκίσκος***=κλωβίον πτηνοῦ.

ὀρνῑθευτής, *-οῦ*, ὁ (***ὀρνῑθεύω***)· ὁ κυνηγὸς πτηνῶν, πτηνοθήρας, ὀρνιθοθήρας.

ὀρνῑθεύω, μελ. *-σω* (***ὄρνις***)· συλλαμβάνω διὰ δικτύων, παγιδεύω, πτηνά.

ὀρνῑθίας, *-ου*, ὁ (***ὄρνις***), ἀρσ. ἐπίθ., κυρ. ἐν τῷ πληθ. ***ὀρνιθίαι ἄνεμοι***=οἱ βόρειοι ἄνεμοι τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοίξεως, οἵτινες φέρουσι τὰ ἀποδημητικὰ πτηνά ‖ ***χειμὼν ὀρνιθίας***=δύελλα ἐξ ὀρνίθων, ἄνεμος πλήρης ὀρνίθων.

ὀρνῑθικός, *ή, όν* (***ὄρνις***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς πτηνά.

ὀρνίθιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ὄρνις***· μικρὸν πτηνόν ‖ νεοσσός, ὀρνίδιον (ὡς καὶ νῦν), «κλωσσόπουλο».

ὀρνῑθό-γονες, *ον* (***ὄρνις*** + ****γένω***)· ὁ γεννηθεὶς ἐκ πτηνοῦ.

ὀρνῑθο-θήρας, *-ου* ὁ (***ὄρνις*** + ***θηράω***)· ὁ συλλαμβάνων πτηνά, ὁ κυνηγὸς «πουλιῶν».

ὀρνῑθο-λόχος, καὶ δωρ. **ὀρνῑχο-λόχος,** ὁ (***ὄρνις***+***λοχάω***)· ὁ συλλαμβάνων πτηνά, ὀρνιθοθήρας.

ὀρνῑθο-μᾰνέω, μελ. *-ήσω* (***ὀρνιθομανής***)· ἐμμανῶς ἀγαπῶ τὰ πτηνά, «εἶμαι τρελλὸς γιὰ πουλιά, κάνω σὰν τρελλὸς γι' αὐτά».

ὀρνῑθο-μᾰνής, ***ἐς*** (***ὄρνις*** + ***μανῆναι***, τοῦ ***μαίνομαι***)· ὁ μανιώδης διὰ πτηνά, ὁ ἀγαπῶν αὐτὰ ὑπερβολικά.

ὀρνῑθό-παις, ὁ, ἡ, *-παιδος*· ὁ ἐξ ὄρνιθος γεννηθείς, τέκνον πτηνοῦ.

ὀρνῑθο-πέδη, ἡ (***ὄρνις***+***πέδη***)· παγὶς πρὸς σύλληψιν πτηνῶν.

ὄρνῑθος, γεν. τοῦ ***ὄρνις*** (βλ. λ.) ‖ ἐπ. δοτ. πληθ. ***ὀρνίθεσσι***.

ὀρνῑθο-σκόπος, *ον* (***ὄρνις***+***σκοπέω***)· ὁ σκοπῶν τὰ πτηνά, τ. ἔ. ὁ παρατηρῶν τὰς πτήσεις καὶ τὰς φωνὰς τῶν πτηνῶν καὶ ἐξ αὐτῶν προλέγων τὰ μέλλοντα, λατ. **augur, auspex** ‖ ***θᾶκος ὀρνιθοσκόπου***=ἕδρα τοῦ ὀρνιθοσκόπου, λατ. **templum augurale**.

ὀρνῑθο-τροφία, ἡ (***ὄρνις*** + ***τρέφω***)· τὸ τρέφειν (συντηρεῖν, διατηρεῖν) πτηνά, καὶ δὴ ὄρνιθας.

ὄρνῐος, *α, ον,* ὡσ. *-ος, -ον*, ποιητ. ἀντὶ ***ὀρνίθειος*** (βλ. λ.).

ΟΡΝΙΣ,** ὁ, ἀλλὰ καὶ ἡ· γεν. ***ὄρνῑθος· αἰτ. ἑν. ***ὄρνῑθα*** καὶ ***ὄρνῐν***· πληθ. ***ὄρνῑθες***, ἀττ ***ὄρνεις***, γεν. ***ὀρνέων***, αἰτ. ***ὄρνεις***, καὶ ***ὀρνῖθας***, καὶ ***-ρνῖς***.— δωρ. τύποι: γεν. ***ὄρνῑχος***, πληθ. ***ὄρνῑχες*** κλπ. ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***ὄρνιξ***· πτηνὸν (παντὸς εἴδους, ἄγριον, ἥμερον, ἁρπακτικόν, κατοικίδιον κλπ.) ‖ συχνὰ ἡ λ. ***ὄρνις*** προστίθεται εἰς τὰ εἰδικὰ ὀνόματα τῶν πτηνῶν: ***ὄρνις ἀηδών***, ***ὄρνις πέρδιξ***.— **II** ὡς τὸ ***οἰωνός***, πτηνὸν προφητικόν, ἐκ τῆς πτήσεως καὶ τῶν κραυγῶν τοῦ ὁποίου ἐμαντεύοντο οἱ οἰωνοσκόποι ‖ ***ὄρνις κακός***, ***ὄρνις αἴσιος*** (= κακὸς οἰωνός, καλὸς οἰωνός) ‖ ἐντεῦθεν καὶ μτφρ. (ὡς τὸ λατ. **avis** ἀντὶ **augurium**) ἡ προφητεία ἡ λαμβανομένη ἐκ τῆς πτήσεως ἢ κραυγῆς τῶν πτηνῶν ‖ γεν., κάθε πρόρρησις, πᾶν σημεῖον ἐκ θεοῦ, ἔστω καὶ ἄσχετον πρὸς τὰ πτηνά.— **III** παρ' ἀττικοῖς ὁ ***ὄρνις*** κατὰ τὸ πλεῖστον=ὁ ἀλεκτρυών, ὁ πετεινός, ***ἐν ᾧ ἡ ὄρνις*** = δ,τι καὶ νῦν, ὄρνις, «ὄρνιθα», «κότα».— **IV** ἐν τῷ πληθ. ***ὄρνιθες*** ἐνίοτε = ἀγορά (μέρος τῆς ἀγορᾶς) ἔνθα ἐπωλοῦντο ὄρνιθες, ὀρνιθαγορά, ὀρνιθοπωλεῖον, κοιν. «τὰ κοτταράδικα», πρβλ. ***ὄρνεον***.— **V** ποιητ. (παρὰ Θεοκρ.) ***Μοισᾶν ὄρνιχες***=πτηνὰ τῶν Μουσῶν, οἱ ποιηταὶ δηλ.— **VI** παροιμίαι: ***ὀρνίθων γάλα***=δ,τι τὸ σημερ. «τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα», ἐπὶ πλουσίων καὶ εὐδαιμόνων θνητῶν, οἵτινες ἀπολαύουν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀφ' οὗ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των καὶ αὐτὸ τὸ ἀνύπαρκτον γάλα πουλιοῦ (τὰ πουλιά, ὡς γνωστόν, δὲν εἶναι θηλαστικά) | ***διώκει παῖς ποτανὸν ὄρνιν***, ἐπὶ ματαιοπονούντος ἢ ἐπιδιώκοντος χιμαίρας.

Ἔτυμ.: ***ὄρνις***· ***ὄρνεον*** (****ὀρνεjον*) : γοτθ. **ara**, παλ-norr. **orn, ara**, αγγλ-σαξ. **earn**, παλ-γερμ. **aro, arn** (ἀετός), λιθ. **erẽlis, arẽlis, ẽras, ãras**, παλ-πρωσσ. **arelie** (λατ. **arelis**), λεττ. **ērglis**, παλ-σλαυ. **orĩlŭ** (ἀετός), gall. **eryr**, παλ-ιρλ. **ilar** (ἀετός) (κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ***eruro-**)· ***ἄ-ορνος*** (=ὁ ἄνευ πτηνῶν) ἔδωκε λαβὴν νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ λ. εἰχέ ποτε ἐν ἀρχῇ σύμφωνον, ἀλλ' ἡ μὴ ἀλλοίωσις τοῦ **α** στερητ. (ὡς πρώτου συνθετ.) δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τούτου. Ἡ μετὰ τοῦ ***ὄρνυμι*** συγγένεια τῆς λ. ***ὄρνις*** δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένη καὶ ἀναμφισβήτητος. Κατά τινας ἡ λ. ***ὄρνις*** εἶναι προϊὸν συμφυρμοῦ ἑνὸς θέματος εἰς **-n-** καὶ ἑνὸς ἄλλου θέματος εἰς **-ēi-**, ἔστω ***ορῖ-*** (: ***ὀρίνω***) + ***ὀρ-ν-*** (: γοτθ. **ara**, γεν. **arins**).

ὄρνῖχος, *-χα*, δωρ. γεν. καὶ αἰτ. τοῦ ***ὄρνις*** ‖ ποιητ. δοτ. πληθ. ***ὀρνίχεσσι***.

ὀρνῐ̈θι, *-ύτω*, ἐνεστ. προστ. τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὀρνύμεν, ὀρνύμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***ὀρνύναι***, ἐν. ἀπρφ τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὀρνύμενος, *η, ον*, μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὄρνῡμι ἢ **ὀρνῦω,** ἐκτετ. τύπος ἐκ τινος ριζικοῦ ***ΟΡΩ**· προστ. ***ὄρνῦθι, -ύτω*** κλπ· πρτ. **ὤρνυον**· μελ, ***ὄρσω***· ἀορ. α' ***ὦρσα***, μτχ. ***ὄρσας***, ἰων. γ' ἑν. ***ὄρσασκε***· γ' ἑν. ἀναδιπλ. ἀορ. δ' ***ὄρωρε***.— Μέσον, ***ὄρνῦμαι***, προστ, ***ὄρνυσο, -ύσθω, -υσθε***, μτχ. ***ὀρνύμενος***· πρτ. ***ὠρνύμην***, γ' ἑν. καὶ πληθ. ***ὄρνυτο, ὄρνυντο***· μέλλ. ***ὄρσομαι***, ὡσ. καὶ ***ὀροῦμαι***, γ' ἑν. ***ὀρεῖται***· ἀόρ. β' ***ὠρόμην***, γ' ἑν. ***ὄρετο*** καὶ συγκεκ. ***ὄρτο***, γ' πληθ. ἄνευ αὐξήσ. ***ὄροντο***, ὡσ. καὶ ***ὀρέοντο***· γ' ἑν. ὑποτ. ***ὄρηται***· προστ. ***ὄρσο*** ἢ ***ὄρσεο***, ἰων. συνῳρ. ***ὄρσευ***· ἀπρφ. ***ὄρθαι***, συγκεκ. ἀντὶ ***ὀρέσθαι***· μτχ. ***ὄρμενος, η, ον***, ἀντὶ ***ὀρόμε-***

νος· πρκ. **ὄρωρα** ἐν ἀμτβ. ἐνν., γ' ἐν. ὑποτ. **ὀρώρῃ**· γ' ἐν. ὑπερσ. **ὀρώρει**, ὡσ. **ὠρώρει**: **1)** ἐνεργ. ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω, ἀνακινῶ, ἀναταράσσω || παρακινῶ τινα, παρορμῶ τινα, ἐξαπολύω τινά κατά τινος.— μέσον, μετὰ πρκ. **ὄρωρα**, κινοῦμαι, ἔχω τὴν δύναμιν νὰ κινηθῶ (νὰ κινήσω τὰ μέλη μου), ἐγείρομαι, σηκώνομαι: **εἰσόκε μοι φίλα γούνατα ὀρώρῃ** =ἐφ' ὅσον τὰ γόνατά μου ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ κινηθοῦν. **2)** ἐνεργ. ἐγείρω τινὰ ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸν «σηκώνω», τὸν φωνάζω νὰ ἐγερθῇ ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸν ἀφυπνίζω || ἐπὶ ζῴων, «τὸ ξεσηκώνω» ἀπὸ τὴν φωλεάν του, ἀπὸ τὸν ὕπνον, τὸ «σηκώνω» (κατὰ τὸ κυνήγιον), τὸ κυνηγῶ.— μέσον, ἐγείρομαι, σηκώνομαι || καὶ μάλιστα ἐγείρομαι ἐκ τῆς κλίνης, ἀφυπνίζομαι, «ξυπνάω» || ὡσ. μετ' ἀπρφ., ἐγείρομαι διὰ νὰ πράξω τι, ἑτοιμάζομαι διά τι, ἀρχίζω νὰ κάμω τι. **3)** ἐνεργ., ἐξεγείρω ἐνθαρρύνω, ὠθῶ πρός δρᾶσιν, ὑποδαυλίζω.—Παθητ. καὶ μέσον, ἐξεγείρομαι, διεγείρομαι, ἐξάπτομαι νοερῶς, ἐξερεθίζομαι, φλέγομαι, παροξύνομαι. **4)** ἐνεργ., ἐπὶ πραγμ. προκαλῶ, ἐπιφέρω, προξενῶ, λατ. **ciere**.— μέσον, ἐγείρομαι, ἐπέρχομαι, ἐνσκήπτω, λατ. **oriri**.

Ἔτυμ.: **ὄρνυμι, ὀρέομαι, ὀρούω** (***ὀρουσ-**)· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***er-, *ere-** (θέτω εἰς κίνησιν, ἐξεγείρω, διεγείρω κλπ., κυμαίνομαι, κυματίζω), πρβλ. σανσκρ. **árṇa-h** (ὡς ἐπίθ. κυματίζων, ὡς οὐσ. κῦμα, δίνη, ποταμός) (=ἑλλ. **ὄρνος**, βλ. λ.), Ζενδ. **ar** (τίθεμαι εἰς κίνησιν), ἀρμ. **y-arnem** (ἐγείρομαι), πρβλ. Ἡσυχ. **«ἔρσεο· διεγείρου», «ἄρσῃ· ὁρμήσῃ», «ἄρετο· ὥρμήθη»**, **ὄρσω, ὦρσα, -ορτος** (:λατ. **ortus** ‹ἰαπ. *ṛ́tó-s, ἢ ***ortó-s**) ἐν τῷ **νέορτος** (νεοστὶ γεννηθείς), **θέορτος** (=θεῖος, οὐράνιος), **παλίνορτος** (=**denuo resurgens**), ἰων-αττ. **κονιορτὸς** (=νέφος κόνεως), εἶτα γοτθ· **ara** (ἀετός) καὶ αἱ λέξεις ἐν **ὄρνις**.—παλ-norr. (***arnia-**) (=ἐνεργητικός, ἱκανός),—ὡσ. γοτθ. **runs** (θεμ. **runi-**) (=δρόμος, δρομαῖος), **ga-runs** (θεμ. **runsi-**) (=ὁδός, πρατήριον, τόπος ἔνδα συρρέει ὁ κόσμος) (γερμ. ***runs-** ‹***rns-**: σανσκρ. **árṇas-**) **rinnan** (τρέχω, ρέω) (***renvō**), σλαυ. ***roniti** ἐν τῷ παλ-σλαυ. **iz-roniti** (= **effundere**), ἐνεργ. ἐνὸς ***renō**, ἑλλ. **ἔρνος** (βλ.λ.)· ἡ ἰαπ. βάσις ***er-, *ere-** ἔχει ἐπεκταθῇ εἰς ***erei-** ἐν τῷ ἑλλ. **ὀρίνω** (βλ. λ.)—εἰς ***ereu-** ἐν τῷ ἐπ. **ὀρέοντο**. **ὀρούω**, σανσκρ. **árvan-, árvant-** (δρομαῖος, ταχύς), Ζενδ. **aurva, aurvant** (ταχύς, γενναῖος) **auruna** (ἄγριος, σκληρός), παλ-norr. **o,rr** (***arva-**), παλ-σαξ. **aru**, ἀγγλ-σαξ. **earu** (ταχύς), **árod** (ἐνεργητικός), εἶτα λατ. **rudō-, ere** (=ἐφορμῶ), ἰρλ. **ruathar** (ἔφοδος), gall. **rhuthr** (= **impetus, insultus**) (***rou-tro-**), πολων. **runa,c'** (ἐφορμῶ μετὰ πατάγου), **ruch** (κίνησις), **rychły** (γειτονικός, ἕτοιμος, πρόχειρος), λιθ. **ruszus** (ἀεικίνητος), Σουηδ. **rūsa** (ἐφορμῶ), μεσ-γερμ. **rusen** (θορυβῶ), **rȳsch** (μέθη), παλ-γερμ. **rōsc, rōsci** (δραστικός, δραστήριος), ἀγγλ-σαξ. **réow** (ἄγριος), πιθ. γοτθ. **un-mana-riggws** (= **ἀνήμερος, inmitis**).— Ὡς πρὸς τὸ ἑλλ. **ὄρνυμι**, κατά τινας προῆλθεν ἐξ ἰαπ. ***ṛneumi**, καίτοι ἄλλοι φρονοῦν ὅτι **ορ-, ολ-** δὲν δύνανται νὰ προέρχωνται ἐξ ἰαπ. ***ṝ, l̥̄**, ἀλλὰ προέρχονται ἐκ τῶν **αρ-, αλ-** (***ṝ l̥̄**), διὰ τροποποιήσεως καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἑπομένου **ν** (**ὄρνυμι**: σανσκρ. ***ṝnōti, στόρνυμι**: ***stṝnāti**)· τὸ **ὀρ-** ἀκολούθως ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπεκταθῇ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς ἄλλους τύπους, **μελ. ὄρσω** κλπ.· περαιτέρω ἄλλοι δέχονται πρόσφυμα **-neu-** καὶ ἄλλοι ἐπένθημα **-ν-** παρεμβληθὲν εἰς τινα τύπον τῆς βάσεως **ereu** (βλ. καὶ **ὀρίνω**, ἐν τέλει), ἔστω ***r-n-eu-mi**, πρβλ. σανσκρ. ***ṝnō-ti** (ἀνεγείρομαι, κινοῦμαι), ***ṝnváti** (τῆς αὐτῆς σημ.), **arṇavá-ḥ** (κυμαινόμενος, κῦμα, δίνη, θάλασσα), εἶτα Ζενδ. **arənu** (ἀγών, πάλη), παλ-γερμ. **ernust**, μεσ-γερμ. **ernest** (πάλη, σκληρότης, σοβαρότης), ἀγγλ-σαξ. **eornost** (σοβαρός, σοβαρότης, ζῆλος, προθυμία)· βλ. καὶ **ὀροθύνω**.

ὄρνῦτο, ὄρνυντο, ἐπ. ἀντὶ **ὦρνυτο, ὦρνυντο**, γ' ἐν. καὶ πληθ. πρτ. τοῦ **ὄρνυμι**.

ὄροβος, ὁ· εἶδος ὀσπρίου, τὸ «ρόβι», τὸ ὀρόβιον (πρβλ. καὶ **ἐρέβ-ινθος**), κοιν. καὶ ἀρακᾶς, λαδούρι, βίκος· λατ. **erv-um** [δι' ἐτυμ. βλ. **ἐρέβινθος**. —**ὀρο-βάγχη** (**-βάγκη, -βάκχη**) δ' ἐκαλεῖτο παράοιτον φυτόν, τὸ ὁποῖον ἔπνιγε τὸν ὄροβον, τ. ἕ **ὀροβ-άγχη** ‹**ὄροβος**+**ἄγχω**].

ὀρόγυια, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **ὀργυιά**.

ὀροδαμνίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ **ὀρόδαμνος** (βλ. λ.), κλαδίσκος, κλωνάριον.

ὀρόδαμνος, ὁ· κλών, κλάδος, βλάστημα. [δι' ἐτυμ. βλ. **ὀροθύνω**].

ὀρο-θεσία, ἡ (**ὄρος** + **τίθημι**)· ἡ τοποθέτησις ὁρίων, ὁ καθορισμὸς συνόρων, τὰ σύνορα.

ὀροθῦνω· ἐπ. πρτ. **ὀρόθῦνον**· ὡσ. προστ. ἀορ. α' **ὀρόθῦνον**· ὡς τὸ **ὄρνυμι**, ἀναταράσσω, διεγείρω, ἐξεγείρω, παρορμῶ, ἐξωθῶ, πιέζω, ἐξαναγκάζω.

Ἔτυμ.: **ὀροθύνω· ὀρόδαμνος**· πρβλ. ἑλλ. **ἐρέθω, ἐρεθίζω**, εἶτα Ζενδ. **ərəδwa-** καὶ δσα συγγ. ἀναφέρονται ἐν λ. **ὀρθός**· ὡσ. συγγ. εἶναι καὶ τὸ σανσκρ. **ardh-** (**ṝdhάti, ṝdhnṓti**)=εὐτυχῶ, εὐημερῶ, κατορθώνω, καίτοι τοῦτο δύναται νὰ εἶναι συγγ. καὶ τῷ **ἄλθομαι** (βλ. καὶ **ἀλδαίνω**).

ὀροί-τυπος, **ον**=**ὀρείτυπος** (βλ. λ.).

ὄρομαι, ἀποθ. (**οὖρος** = φρουρός)· φρουρῶ, ἐπιστατῶ, ἐπιτηρῶ, εἶμαι ἐν ἐπιφυλακῇ. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ὁράω**, τ. ἔ. ἐκ. ῥιζ. **ὀρ-**· κατ' ἄλλους ὅμως ἐκ ῥιζ. **ρ**- τοῦ **ὄρνυμι**, πρβλ. καὶ Ἡσυχ. **«ὀρόμενος· ὁρμώμενος»** καὶ **«ὄρονται· ἐφορμῶσιν, ἐπακολουθοῦσιν»**.

ὀρο-μᾶλίδες, αἱ (**ὄρος**+**μῆλον**), δωρ. ἀντὶ **ὀρομηλίδες**, εἶδος ἀγρίων μήλων.

ὈΡΟ'Σ, ἡ **ὀρός,** ὁ· τὸ ὑδατῶδες (ὑδαρὲς) μέρος τοῦ γάλακτος, ὁ τσίρος τοῦ γάλακτος, τὸ τυρόγαλον, λατ. **serum**. **2)** τὸ ὑδατῶδες μέρος τοῦ αἵματος (τὸ καὶ **ἰχὼρ** λεγόμενον). **3)** τὸ ὑγρὸν μέρος τῆς πίσσης, λεγόμενον καὶ **ὀρόπισσα**.

Ἔτυμ.: **ὀρός** = σανσκρ. **sárā-ḥ** (ὑγρός), **sisarti, sárati** (ῥέω), **sárma-ḥ** (ροή), **sirā́** (ποταμός), λατ. **serum**· ἐξ ἰαπ. ῥ. ***ser-** (τρέχω, ῥέω)· ὁ τύπος **οὖρός** ἐπλάσθη διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ στίχου, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: **ὄρος**: ἰων. **οὖρος**, καὶ **ὄρος**: ἰων. **οὖρος**.

ὈΡΟΣ, ἰων. **οὖρος, -εος,** τὸ (**ὄρνυμι**)· ὡς καὶ νῦν, ὄρος, βουνὸ || ἄλυσις ὀρέων ἢ λόφων, λατ. **mons, collis**.

Ἔτυμ.: ἐξ αὐτοῦ τά: **ὄρ-ειος, ὀρ-εινός, ὀρ-είτης, Ὀρ-έστης**· πρβλ. σανσκρ. **gir-is**, Ζενδ. **gair-is**, σλαυ. **gor-a** (πάντα τῆς αὐτῆς σημ., ὄρος, βουνό), διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ **g-** πρβλ. **αἶα, γαῖα**· κατά τινας ἴσως καὶ τὸ **Βορέας** ἐσήμαινε τὸν ὀρεινὸν ἄνεμον, καὶ ἡ λ. **Ὑπερβόρειοι** ἐσήμαινε τοὺς κατοικοῦντας πέραν τῶν Ριπαίων ὀρέων, ἅπερ προϋποθέτουσι ρίζαν **γορ-** ἢ **Fορ-**· κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους πιθ. συγγ. τῷ σανσκρ. **ṝṣvá-ḥ** (ὑψηλός)· ἐξ ἰαπ. ***er-, *or-** (=ἁναπηδῶ, ἐφορμῶ): **ὄρνυμι**· βλ. καὶ **ὄρσος**.

ὈΡΟΣ, ἰων. **οὖρος, -ου,** ὁ· ὅριον, σύνορον, σῆμα ἰδιοκτησίας, τέρμα || κυρ. ὁρόσημον, ὁροθέσιον. **2)** **οὖροι** (κατὰ πληθ.) εἶναι λίθοι (στῆλαι, **cippi**) φέροντες ἐπιγραφὰς διευκρινιζούσας τὰ δι' αὐτῶν σημειούμενα ὅρια || ὡσ. οὕτως ὠνομάζοντο καὶ πίνακες (λίθιναι πλάκες) στηνόμενοι ἐπὶ ὑποθηκευμένης ἰδιοκτησίας καὶ ἀποτελοῦντες ὁμολογίαν καὶ ἀπόδειξιν τοῦ ὑφισταμένου χρέους (τῆς ὑποθήκης). — **II** κανών, μέτρον, γνώμων || τέλος, σκοπός.— **III** ὁ ὁρισμὸς τῆς ἐννοίας μιᾶς λέξεως || ἐν τῇ Λογικῇ τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅρος τῆς προτάσεως, μέρος στοιχειῶδες τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον.

Ἔτυμ.: **ὅρος, Κερκ. hορFος, ὄρβος,** Ἡρακλ. **ὅρος,** ἰων. **οὖρος,** Κρητ. **ὦρος,** Θηρ. **οὖρος** (= αὖλαξ, ὀροθετικὴ γραμμή) ‹ἑλλ. **ΡορFο-ς**: λατ. **urvus** (= **circuitus civitatis**), **amb-urbare** (περιβάλλω δι' αὔλακος ὡς ὁροσήμου), Ὀσκ. **uruvú** (ὀροθετικὴ γραμμή), ἰταλ. ***urvo-** ‹***vuϝvo-** (οὖλαξ), πρβλ. ***Γερύω** (ἕλκω, σύρω)· κατά τινας ἐντεῦθεν (καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ **ὄρος**, βλ. λ.) προέρχεται καὶ τὸ δημῆρ. **οὐρεὺς** (***ὀρβεύς**), ἀττ. **ὀρεὺς** (κυρ.=ὁ χαράσσων αὔλακας, ὅθεν ὁ ἡμίονος).

Ὀροσάγγαι, οἱ· Περσ. λέξις δηλοῦσα τοὺς **εὐεργέτας** τοῦ βασιλικοῦ οἴκου ἢ καὶ τοὺς σωματοφύλακας τοῦ Βασιλέως.

ὀρούω, μελ. **-σω**· ἀόρ. α' **ὦρουσα,** ἐπ. **ὄρουσα** (**ὄρνυμι**)· ἀμτβ., ὁρμῶ βιαίως πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἢ ἐναν-

τίον τινός, λατ. **ruo, irruo** ‖ κινοῦμαι ταχέως, σπεύδω, ἐκκινῶ καὶ προχωρῶ ‖ μετ' ἀπρφ. εἶμαι πρόθυμος νὰ πράξω τι. [δι' ἐτυμ. βλ. *ὄρνυμι*].

ὀροφή, ἡ (*ἐρέφω*)· ἡ στέγη οἰκίας ‖ τὸ σκέπασμα («ταβάνι») δωματίου, θαλάμου, αἰθούσης κ.τ.ὅ. ‖ ἐν τῷ πληθ., ἡ ξυλεία (τὰ ξύλα) τῆς στέγης, λατ. **contignationes.** [δι' ἐτυμ. βλ. *ἐρέφω*].

ὀροφη-φᾰ́γος, *ον* (*ὀροφὴ* + *φᾰ́γεῖν*)· ὁ κατατρώγων (καταστρέφων) τὴν ὀροφήν.

ὀροφη-φόρος, *ον* (*ὀροφὴ*+*φέρω*)· ὁ φέρων (βαστάζων) στέγην ἢ ὀροφήν, ἐπὶ τῆς χελώνης.

ὀροφίας, *-ου*, ὁ (*ὀροφή*)· ὁ ζῶν ὑπὸ στέγην, ὁ κατοικῶν ὑπὸ στέγην ‖ *μῦς ὀροφίας*=ὁ κατοικίδιος μῦς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν *ἀρουραῖον μῦν* ‖ *ὀροφίας ὄφις*=ὄφις κατοικίδιος, τ. ἔ. ἴλημος.

ὄροφος, ὁ (*ἐρέφω*)· καλαμοσκεπή, καλάμια χρησιμοποιούμενα πρὸς στέγασιν οἰκίας.— **II** = *ὀροφὴ* (βλ. λ.), στέγη ‖ ἐν τῷ πληθ., ὡς τὸ λατ. **tecta,** οἴκημα, ναός. Τὰ ἐκ τοῦ *ὄροφος* (ὡς δ' συνθετ.) σύνθετα γράφονται διὰ τοῦ *-ω-* μὲν ὅταν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, διὰ τοῦ *-ο-* δὲ ὅταν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι μακρά: *ὁμ-ώροφος, ἀν-ώροφος, δι-ώροφος, τρι-ώροφος, πολυ-ώροφος*· ἀλλά: *ὑψόροφος, χρῡσόροφος*· ἐν τούτοις κατ' ἐξαίρεσιν *τετρ-ώροφος, πεντ-ώροφος*· [δι' ἐτυμ. βλ. *ἐρέφω*].

ὀρόω, ἐπ. ἀντὶ *ὁράω*· μτχ. *ὀρόων* ἀντὶ *ὁρῶν*.

ὀρόωντι, δωρ. ἀντὶ *ὁρῶσι*, γ' πληθ. τοῦ *ὁράω*.

Ὄρπηξ, ἀττ. **ὄρπηξ,** *-ηκος*, δωρ. **ὄρπαξ,** *-ᾱκος*, ὁ (*ἄρπη, ἕρπω*)· νεαρὸν δένδρον, νεαρὸς βλαστὸς ἢ νεαρὸν φυτὸν ‖ ράβδος, κέντρον, βούκεντρον ‖ λόγχη.— **II** μτφρ. βλαστὸς οἰκογενείας, ἀπόγονος.

Ἔτυμ.: ὄρπηξ, δι' ἐτυμ. βλ. *ἄρπη* (=δρέπανον), τοῦ ὁποίου εἶναι συγγ. καὶ σημαίνει κυρ. ὀξὺ ἄκρον, αἰχμή (πρβλ. λατ. **urpex**=θωλοκόπον ὄργανον)· κατά τινας ἡ *ἄρπη* (δρέπανον) ὀφείλει τὸ ὄνομά της εἰς τὸ κυρτόν της σχῆμα, παράγεται ἑπομένως ἐκ τοῦ ἰαπ. ῥ. ***serp-*** (κυρτῶ, κάμπτω), ἧτις εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ῥ. ***serp-*** (= σύρομαι κατὰ γῆς, ἕρπω, ἑλίσσομαι, συσπειροῦμαι), (: λατ. **serpō**, ἑλλ. *ἕρπω*)· κατ' ἄλλους τὸ *ὄρπηξ* συγγενεύει μὲν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ *ἕρπω*, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον τὸ *ἕρπω* ἔχει προσλάβει κατ' *ἐπέκτασιν* καὶ τὴν σημ. «κινοῦμαι, μετακινοῦμαι».

ὀρρᾰ́νός, ὁ· αἰολ. ἀντὶ *οὐρανός*.

ὀρρο-πῦγιον, τὸ (*ὄρρος* + *πυγή*)· τὸ ἄκρον τοῦ «κόκκυγος» λεγομένου ὁστοῦ τῶν πτηνῶν, ὅθεν φύονται τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς, κοιν. «κωλοκούκουρον» ‖ ἡ οὐρὰ ἢ τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς τῶν πτηνῶν. 2) τὸ οὐραῖον πτερύγιον τῶν ἰχθύων. 3) ἡ οὐρὰ ἢ ὁ γλουτὸς παντὸς ζῴου.

Ὄρρος, ὁ· τὸ ἄκρον τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ ‖ γεν., οὐρᾶ, γλουτός.

Ἔτυμ.: ὄρρος ‹ἰαπ. ***orso-s***=παλ.γερμ. **ars,** ἀγγλοσαξ. **ears** (ἀγγλ. **arse**) (= ὁ τελευταῖος), παλ-norr. **ars rass** (πρωκτός), πρβλ. παλ-ιρλ. **err** (οὐρά), ἀρμ. **or** (γλουτός) (*ṙ* ‹**rs.**)· ἡ λ. εἶναι συγγ. πρὸς τά: *ὄρος, οὐρά, ὀρσοθύρη*.

Ὄρρος, ὁ· = *ὀρὸς* (βλ. λ.), τυρόγαλον.

ὀρρωδέω, ἰων. **ἀρρωδ—**· μέλ. *-ήσω*· καταλαμβάνομαι ὑπὸ φρίκης ἐνώπιόν τινος, τρέμω, φοβοῦμαι, «ζαρώνω», λατιν. **horreo,** μετ' αἰτ. ‖ μετὰ γεν. πργμ., φοβοῦμαι περί τινος, ἢ ἕνεκά τινος.

Ἔτυμ.: ὀρρωδέω· ὀρρωδία· πρβλ. Ἡσυχ. *«ὄρρωδέως· ἐμφόβως»*· ἰων. *ἀρρωδέω, ἀρρωδίη*, ἐξ ὧν προῆλθον τὰ ἀττ. *ὀρρωδ—* κατ' ἀφομ. τοῦ ἀτόνου *ἀ-* πρὸς τὸ ἑπόμενον *-ω-*· οἱ Ἀρχαῖοι ἠτυμολόγουν ἐσφαλμένως τὴν λ. ἐκ τοῦ *ὄρρος, ὄρσος* (οὐρά) + *δέος* (φόβος) ἢ *ἰδίω* (ἱδρώνω)· ἐκ τῶν νεωτέρων, κατ' ἄλλους ***ὀρρωδέω*** ‹***ὀρρωδῆς*** (δειλός) ‹*ὄρρος*, πρβλ. γαλλ. **couard,** ἰταλ. **cohardo**· κατ' ἄλλους ‹**ἀρρωδῆς* ‹*ἀ-* στερ. +**ῥῶδος* (δύναμις)·—Κατ' ἄλλους **ἀρρωδέω* ‹**ἀν-Fρωδ-εjω*, πρβλ. σανσκρ. **vṛīḍ**aṭē (ἐντρέπομαι, εἶμαι συγκεχυμένος), **vṛīḍ**aḥ (σύγχυσις, ταραχή, ἐντροπή) (**vṛīḍ-** ‹**vṛīẓd-* ‹**vṛīzd-*, **Fρωδ-** ‹**Fρωσδ-*). Τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἐτυμολ. ἀντικρούοντες ἄλλοι παραδέχονται τὴν [illegible]ξιν θέμ. ***ἀρσο-*** (ἀποστάτης, λιποτάκτης), ὁπόθεν παράγουσι τὸ ***ἀρρωδὴς*** (ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς ἀποστασίαν)· κατὰ τοὺς ἰδίους τὸ θέμα τοῦτο **ἀρσο-* θὰ ἦτο συγγ. τῷ ὁμηρ. *ἔρρω* (βλ. λ.), ὅπερ. πιθ. προϋποθέτει ἐν. ***Fερσjω***.

ὀρρωδία, ἡ, ἰων. **ἀρρωδίη** (*ὀρρωδέω*)· φόβος, τρόμος, ἔκ τινος (διά τι), ἐκφοβισμός, τρομοκρατία.

ὄρσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ὄρνυμι* (βλ. λ.).

ὄρσασκε, ἰων. ἀντὶ *ὦρσε*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ὄρνυμι*.

ὄρσεο, ὄρσευ, ἐπ. ἀντὶ *ὄρσαι*, Προστ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ *ὄρνυμι*.

ὀρσί-κτῠπος, *ον*, (*ὄρνυμι*+*κτύπος*)· ὁ διεγείρων (παράγων) κτύπον, ὁ δημιουργῶν δόρυβον ‖ ***Ζεὺς ὀρσίκτυπος***=ὁ ἐγείρων βροντήν, ὁ βροντῶν, ὁ κεραυνοβολῶν, Ζεύς.

ὀρσί-νεφής, *ὲς* (*ὄρνυμι*+*νέφος*)· ὁ ἐγείρων, «ξεσηκώνων», τὰ νέφη, πρβλ. καὶ ***νεφεληγερέτης***.

ὀρσί-πους, *-ποδος*, ὁ, ἡ (*ὄρνυμι*+*πούς*)· ὁ αἴρων (ὑψῶν, κινῶν ταχέως) τοὺς πόδας, ὁ ταχύπους, ὠκύπους.

ὄρσο, ἐπ. ἀντὶ *ὄρσαι*, Προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ὄρνυμι*· «κουνήσου!», «σήκω ἐπάνω!», «ἐπάνω!» «τσακίσου, σήκω-πάνω!».

ὀρσο-θῦρη, ἡ (*ὄρνυμι* + *θύρα*)· θύρα ὑψηλὰ κάπως κειμένη, εἰς τὴν ὁποίαν φθάνει τις διὰ βαθμίδων.

Ἔτυμ.: ὀρσο-θύρη· διὰ τὸ α' συνθ. *ὀρσο-* πρβλ. σανσκρ. ξṣvá-ḥ (ὑψηλός) + ἰων. *θύρη*· ἄλλοι ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ παρ' Ἡσυχ. ***«εἰρεθύρη· ὀρσοθύρα»*** καὶ ἀναφέρονται εἰς τὰ γλωσσήματα *ἔρετο, ἔρσεο, ἔρση*, περὶ ὧν βλ. ἐν *ὄρνυμι*· πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. ***«ὀρσοθύρα· θύρα μεγάλη καὶ ὑψηλή, δι' ἧς ἔστιν ὁρᾶσαι καταβαίνοντα. Ἄλλοι, πᾶσα θύρα μὴ ἔχουσα τὸν βαθμὸν πρὸς τῇ γῇ ἀλλ' ἀπέχουσα τοῦ ἐδάφους, οἷον θυρίς, ἢ θύρα εἰς ὑπερῷον ἀνάγουσα***.

ὀρσο-λοπεύω, καὶ **-έω** (*ὀρσόλοπος*)· προκαλῶ, ἐξερεθίζω ‖ ἐπιτίθεμαι.—Παθητ., ***θυμὸς ὀρσολοπεῖται***=ἡ καρδία ταράσσεται.

ὀρσό-λοπος, *ον* (σκωπτ. ἐτυμολ.)· ὁ προκαλῶν ἔριν (διαμάχην), ὁρμητικός, θυελλώδης, ταραχώδης. [ἡ παλαιότερον ὑποστηριχθεῖσα ἐτυμολ. ἐκ τοῦ *ὄρσαι*+*λόφος* (ἢ *λοπός*, τ. ἔ. ὁ ὀρθῶν τὸν λόφον ἢ τὴν χαίτην, ὁ κινῶν τὴν χαίτην) δὲν γίνεται δεκτή, χαρακτηριζομένη ὡς βεβιασμένη].

ὀρσός, λακων. ἀντὶ *ὀρθός* (βλ. λ.).

ὀρσο-τρῐαίνης, δωρ. **-τριαίνας, -ᾱ**, ὁ· ἐπίσης ἀπαντᾷ καὶ ποιητ. ὀν. ***ὀρσοτρίαινᾰ*** (*ὄρνυμι*+*τρίαινα*)· ὁ πάλλων τὴν τρίαιναν.

ὄρσω, μελ. τοῦ *ὄρνυμι*.

ὀρτάζω, ἰων. ἀντὶ *ἑορτάζω*.

ὀρτᾰλίς, *-ίδος*, ἡ (*ὄρνυμι*)· νεογνὸν ζῷον, οἱονδήποτε, λατ. **pullus** ‖ νεοσσός, νεογνὸν πτηνόν, ὀρνίδιον ‖ γεν. πτηνὸν κατοικίδιον [***ὀρταλίς· ὀρτάλιχος, ὀρταλιχεύς· ὄρνις· ὄρνυμι***].

ὀρτᾰλῐχεύς καὶ **ὀρτάλῐχος,** ὁ· = *ὀρταλίς*, ὀρνίδιον, ὄρνις ‖ = *ἀλεκτρυών*. 2) νεοσσός, νεαρὸν πτηνὸν ‖ νεαρόν, μικρᾶς ἡλικίας ζῷον.

ὀρτή, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ἑορτή* (βλ. λ.).

Ὀρτῠγία, ἡ (*ὄρτυξ*)· κυρ. ἡ νῆσος τῶν ὀρτύγων ‖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Δήλου ‖ ὅθεν καὶ ἡ Ἄρτεμις καλεῖται ***Ὀρτυγία*** ‖ ὡσ. μέρος (τμῆμα) τῆς πόλεως τῶν Συρακουσῶν, καλούμενον καὶ ***Νᾶσος***, ἔνθ. νῆσος. Βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

ὀρτῠγο-κόπος, *ον* (*ὄρτυξ*+*κόπτω*)· ὁ παίζων τὴν ***«ὀρτυγοκοπίαν»***, παιδιὰν καθ' ἣν ἔπληττον τὸ ράμφος τοῦ ὄρτυγος διὰ τοῦ δακτύλου, διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐπετύγχανον τὸν ἐρεθισμόν του. Κατ' ἄλλους (βλ. Φώτιον ἐν λ.) ***ἡ ὀρτυγοκοπία*** ἐπαίζετο ἀλλως: ***«ὄρτυγας ἱστᾶσιν ἐν γύρῳ, οὓς τύπτουσιν εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ γύρῳ καταβαλὼν τὸν ὄρτυγα λαμβάνει ἐξῆς οὓς ἂν δύνηται· ὁ δὲ ἀποτυχὼν παρέχει θατέρῳ τοὺς ὄρτυγας τύπτειν»***.

ὀρτῠγο-μήτρα, ἡ (*ὄρτυξ*+*μήτηρ*)· πτηνὸν συναποδημοῦν μετὰ τῶν ὀρτύγων (κοιν. ἀρδικομάννα), ἴσως ἡ λεγομένη καὶ ***κρεξ*** (**Rallus crex**) ‖ τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ τῆς Λητοῦς, ὡς μητρὸς τῆς Ὀρτυγίας (τ. ἔ. τῆς Δήμητρος).

ὄρτυξ, -ῦγος, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄρτυξ, «ὀρτύκι, ἀρδίκι», λατ. **cortunix, -icis.**— **II** βοτάνη τις, καλουμένη ἄλλως καὶ *στελεφοῦρος*.

Ἔτυμ.: ὄρτυξ, παρ' Ἡσυχ. *γόρτυξ* τ. ἔ. *Fόρτυξ*· συγγ. τῷ σανσκρ. **vartaka-ḥ, vártikā**· πιθανώτατον ἑπομένως εἶναι, ὅτι εἶχεν ἐν ἀρχῇ σύμφωνόν τι, καὶ πιθανῶς τὸ F· τὸ *-υ-* ὀφείλεται ἴσως εἰς ἀναλογίαν πρὸς ὀνόματα ἄλλων ζῴων, οἷα εἶναι τὰ *ἶβυξ, βαῖβυξ*· ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ σανσκρ. **vártatē** καὶ πρὸς τὸ λατ. **vertō** δὲν εἶναι πειστική. Ἐξ αὐτοῦ παρήχθη καὶ τὸ παλαιὸν ὄνομα τῆς νήσου Δήλου, *Ὀρτυγία* (βλ. λ.).

ὀρῦγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ὀρύσσω*.

ὄρυγμα, τὸ (*ὀρύσσω*)· τόπος βαθέως ἐσκαμμένος, βόθρος, λάκκος, τάφρος, λατ. **scrobs** || ὑπόνομος, ὑπόγειος δρόμος, σῆραγξ || ἐν Ἀθήναις *ὄρυγμα* ὠνομάζετο ἐνίοτε τὸ *βάραθρον* (βλ. λ.), μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐρρίπτοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι ἐγκληματίαι.— **II** = *ὄρυξις* (βλ. λ.).

ὀρῡγμᾰδός, μτγν τύπος ἀντὶ *ὀρυμαγδός* (βλ. λ.).

ὄρυζα, ἡ, καὶ *ὄρυζον*, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, ὄρυζα, «ρύζι», τό τε φυτὸν καὶ ὁ καρπός [δι' ἐτυμ. βλ. *ὀρίνδης*].

ὀρυκτός, ἡ, ὀν (*ὀρύσσω*)· ἐσκαμμένος, σχηματισθεὶς δι' ἐσκαφῆς.— **II** ὁ ἐσκαφείς, ὁ διὰ σκαφῆς λαμβανόμενος, ὁ λατομηθείς, ὁ δι' ὑπονομεύσεων ἐξορυχθείς.

ὀρῡμαγδός, ὁ· ἰσχυρὸς κρότος, βοή, ὑπόκωφος βροντή, δυνατὸς δόρυβος, ὠρυγμός, γεν. πᾶς δορυβώδης ἦχος || ἐπὶ ἀνθρώπων χρησιμοποιουμένη ἡ λ. ἐσήμαινε τὸν δόρυβον τὸν δημιουργούμενον ὑπὸ συγκεχυμένων ἀνάρθρων ἤχων καὶ οὐχὶ τὸν ἐξ ἐνάρθρων φωνῶν ὁσονδήποτε ἰσχυρῶν.

Ἔτυμ.: πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ὀρυγμάδες· θόρυβοι*»· σκοτειν. προελεύσεως· κατὰ τὴν πιθανωτάταν γνώμην τὸ ριζικὸν τμῆμα τῆς λ. εἶναι συγγ. τῷ *ὠρυγή, ὠρύομαι*, περὶ ὧν βλ. ἐν *ἐρεύγομαι, ὠρύομαι*· ὡς πρὸς τὸ τέρμα τῆς λ., εἶναι προφανὲς ὅτι πρόκειται περὶ καταλήξεως συνήθους εἰς λέξεις σημαινούσας εἶδος θορύβου (πρβλ. *ροῖβδος, κέλαδος, χρόμαδος*, σανσκρ. **çábda-ḥ**=ἦχος, λόγος, λέξις).

ὄρυξ, -ῦγος, ὁ (*ὀρύσσω*)· εἶδος σκαπάνης, ἢ καὶ πᾶν ὀξὺ σιδηροῦν ἐργαλεῖον κατάλληλον πρὸς σκαφήν.— **II** εἶδος δορκάδος ἢ ἀντιλόπης, ζώσης ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ, ὀνομασθείσης δ' οὕτω ἐκ τῶν ὀξέων κεράτων της, λατ. **oryx leucoryx.**— **III** εἶδος μεγάλου ἰχθύος, πιθ. κῆτός τι, λατ. **orca.**

ὀρύξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ὀρύσσω*.

ὀρυξίς, -έως, ἡ (*ὀρύσσω*)· τὸ σκάψιμον, ἡ σκαφή.

ὄρυς, -υος, ὁ (πιθ. ταὐτὸ τῷ *ὄρυξ* II)· ἄγνωστον ἄγριον ζῷον τῆς Λιβύης, μὲ μικρὰ καὶ κυρτὰ κέρατα.

Ὀρύσσω, ἀττ. **-ττω**· μελ. *ὀρύξω*· ἀόρ. α' *ὤρυξα*, ἐπ. *ὄρυξα*· πρκ. *ὀρώρυχα*· ὑπερσ. *ὠρωρύχειν*.— Παθητ., ἀόρ. α' *ὠρύχθην*· πρκ. *ὀρώρυγμαι*· ὑπρσ. *ὠρωρύγμην*· σκάπτω, λατ. **fodio.** 2) ἀνορύσσω, ἐξορύσσω || μέσον, *λίθους ὀρύσσομαι* = βάλλω τινὰ νὰ σκάψῃ καὶ ἐξαγάγῃ λίθους || Παθητ., *ὁ ὀρυσσόμενος χοῦς*=τὸ δι' ὀρύξεως ἐξαγόμενον χῶμα. 3) σκάπτω ὑπογεῖος καὶ διὰ μέσου, δημιουργῶ (κατασκευάζω) ὑπόγειον διάδρομον (ὑπόνομον), κατασκευάζω ὑπογείους τρώγλας. 4) δάπτω, «παραχώνω».— **II** *πυξὶ ὀρύσσω* (ἐπὶ πυγμάχου)=βυθίζω τὴν πυγμήν μου εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἄλλου, καταφέρω ἰσχυρὸν κτύπημα [ὡς θ' συνθετ. γράφεται δι' *ω* μέν, ὅταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, δι' *ο* δέ, ὅταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι μακρά: *φρε-ωρύχος, διῶρυξ*, ἀλλὰ *τυμβ-ορύκτης, νεκρ-ορύκτης*· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις: *δι-ορυχή, δι-όρυξις, δι-όρυγμα, δι-ορυκτός*.—Κατ' ἄλλον κανόνα πληρέστερον, τῶν εἰς *-υχος* ἡ προπαραλήγουσα γράφεται δι' *ω* (*τυμβ-ωρύχος, χρυσ-ωρύχος, ὀφθαλμ-ωρύχος* κλπ.), τῶν δὲ εἰς *-υκτης* διὰ τοῦ *ο* (*νεκρ-ορύκτης, τοιχ-ορύκτης, τεφρ-ορύκτης*)].

Ἔτυμ.: *ὀρύσσω*, ἀττ. *-ττω*, μτγν. *ὀρύχω· ὀρυχή, ὀρυγή, ὄρυξις· ὄρυγμα· ὄρυξ· ὀρύσσω* ⟨ ***ὀρυχjω** (πρβλ. *κατωρυχής*=ὁ τεθαμμένος) στηρίζεται ἐπί τινος *ὀρυ-* (σκάπτω), πρβλ. ὁμηρ. *οὐρὸς* ⟨ ***ὀρFο-ς** (βλ. λ.), εἶτα λατ. **rūga** (ρυτὶς προσώπου), πιθ. ὡσ. **arrūgia** (ὑπόνομος ὀρυχείου), **corrugus,** καὶ σανσκρ. **luñcati** (ἐκριζῶ), λατ. **runcare** (σκαλίζω, βοτανίζω), λεττ. **rùk'ėt** (ἀνορύσσω, ἀνασκάπτω), σανσκρ. **rūkṣá-ḥ** (σκληρός, ἄγριος), παλ-γερμ. **rūh** (τραχύς, σκληρός). λιθ. **raũkas, raũkszlas** (ρυτίς, κυρ. σχίσμα, αὔλαξ δι' ἀρότρου).

ὀρφάνευμα, τὸ (*ὀρφανεύω*)· ὀρφανία, κατάστασις τοῦ ὀρφανοῦ.

ὀρφᾰνεύω, μελ. *-σω* (*ὀρφανός*)· λαμβάνω φροντίδα ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν, περιποιοῦμαι ὀρφανά, ἀνατρέφω ὀρφανά.— Παθητ. μετὰ μέσ. μελ. *-εύσομαι*, εἶμαι ὀρφανός, εἶμαι εἰς κατάστασιν ὀρφανίας.

ὀρφανία, ἡ (*ὀρφανός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀρφανία, κατάστασις ὀρφανοῦ || γενικῶς, ἀποστέρησις, ἀπώλεια, ἔλλειψις, ἔνδεια.

ὀρφᾰνίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ίζω* (*ὀρφανός*)· κάμνω τινὰ ὀρφανόν, τὸν ἀπορφανίζω || ἀποστερῶ τινα ἀπό τι, τοῦ τό ἀφαιρῶ, τοῦ τό στερῶ.— Παθητ., ἀπομένω ὀρφανός, στεροῦμαι, ἀποστεροῦμαί τινος.

ὀρφᾰνικός, ή, όν (*ὀρφανός*)· ὁ ἀπωρφανισμένος, ἀπομείνας ἄνευ πατρός || *ἦμαρ ὀρφανικόν*=ἡ ἡμέρα ἥτις καθιστᾷ τινα ὀρφανόν, καθ' ἣν ἀπομένει τις ὀρφανός.— **II** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὀρφανούς.

ὀρφάνιος, *ον*'=*ὀρφανικὸς* (βλ. λ.).

ὀρφᾰνιστής, -οῦ, ὁ (*ὀρφανίζω*)· ὁ φροντίζων διὰ τὰ ὀρφανά, ὁ περιποιούμενος αὐτά, ὁ ἐπίτροπος τῶν, ὁ παιδαγωγὸς των.

Ὀρφᾶνός, ή, όν, καὶ ἀττ. **-ός, -όν,** λατ. **orbus**· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ ἀπομείνας ὀρφανός, ὁ ἀπομείνας ἄνευ πατρὸς ἢ μητρός, ὀρφανός. 2) μετὰ γεν., ὁ στερούμενος ἢ ἀποστερηθεὶς ἢ ἀπεστερημένος ἀπό τι(να): *ὀρφανὸς γενεῆς* = ὁ ἄπαις, ἄτεκνος, ὁ ἀπομείνας ἄνευ τέκνων, ὁ στερηθεὶς τῶν τέκνων του, τὸν ὁποῖον τὸν ἐστέρησαν ἀπὸ τὰ παιδιά του

Ἔτυμ.: ὀρφανός· ὀρφανίζω, ὀρφανέω· πρβλ. Ἡσυχ. «*ὀρφοβόται· ἐπίτροποι ὀρφανῶν*», «*ὀρφοβοτία· ἐπιτροπή*», «*ὤρφωσεν· ὠρφάνισεν*» : **orb,** γεν. **orboy** (ὀρφανός) ⟨ ἰαπ. ***orbho-s** =λατ. **orbus** = ἑλλ. *ὀρφο-*, γοτθ. **arbi** (***orbhio-**) = κληρονομία, **arbja** (κληρονόμος), παλ-norr. **arfr,** ἀγγλ-σαξ. **yrfe,** παλ-γερμ. **arbi, erbi** (κληρονομία), παλ-norr. **arfe,** παλ-γερμ. **arpeo, erbo** (κληρονόμος), παλ-ιρλ. **orbe, orbbe, orpe** (= **hereditas**), **com-arbe** (κληρονόμος, διάδοχος), παλ-gall. **Urb-gen,** παλ-bret. **Urbien,** ὄνομα ἀνδρός, gaul. **Orbius, *Orbinios** καὶ ἐντεῦθεν **Orbiniacus**· συγγ. θεωροῦνται ἐπίσης τὰ σανσκρ. **árbha-ḥ** (μικρός, ἀδύνατος, παῖς), ρωσσ. **rebjónok** (παῖς) (***orbh-** : ***erebh-**), εἶτα παλ-σλαυ. **rabŭ** (ὑπηρέτης, δοῦλος) (⟨***orbo-**), ἀρμ. **arbaneak** (ὑπηρέτης, συνεργάτης), πιθ. καὶ γοτθ. **arbaips** (ἐργασία, μόχθος), ὅπως πιθ. νὰ εἶναι συγγ. καὶ τὸ γοτθ. **arms,** παλ-γερμ. **ar(a)m** (πτωχός, δυστυχὴς) πρὸς τὸ ἑλλ. *ὀρφο-*⟨ἰαπ.***orbh-mo-**.

ὀρφᾰνο-φῠ̃λαξ, -ᾰκος, ὁ (*ὀρφανὸς*+*φύλαξ*)· ὁ φυλάττων τὰ ὀρφανά, ὁ ἐπίτροπος (προστάτης) τῶν ὀρφανῶν.

ὀρφᾰνόω, μελ. *-ώσω* (*ὀρφανός*)· καθιστῶ τινα ὀρφανόν, τὸν ἀπορφανίζω, λατ. **orbefacio.**—Παθητ. (ἀπο)στεροῦμαί τινος, ἀπομένω ὀρφανὸς (ἐστερημένος) ἀπό τι.

Ὄρφειος, α, ον· ὁ τοῦ Ὀρφέως· ἐκ τοῦ

Ὀρφεύς, -έως, ὁ· ὁ περιώνυμος ἐκ Θράκης ἀοιδός (βλ. Κ. Ε. Λ.).

ὀρφναῖος, α, ον (*ὄρφνη*)· σκοτεινός, ζοφερός.— **II** νυκτερινός, ὁ διὰ νυκτὸς (ἢ ἐν καιρῷ νυκτός).

Ὄρφνη, ἡ, δωρ. **ὄρφνᾱ,** ἡ· τὸ σκότος τῆς νυκτός, νύξ || μτφρ. κατήφεια, μελαγχολία.

Ἔτυμ.: ὀρφνός· ὄρφνη· ὀρφνώδης· ὀρφναῖος: παλ-norr. **iarpr** (φαιός), ἀγγλ-σαξ. **eorp, earp** (μελαψός), παλ-γερμ. **erpf** (=**fuscus**) (γερμ. ***erpa** ἀντὶ ***erppa** ⟨ ἰαπ. ***erbh-nó**), παλ-norr. **iarpe** (πουλακίδα), παλ-γερμ. **repahuon** (πέρδικα) κλπ.· πάντα ἐξ ἰαπ. ***erebh-, *orobh-**.— Τὸ λατ. **rōbus, rōbur** δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα ἀλλ' εἰς τὸ *ἐρυθρός* (⟨ἰαπ. ***(e)reudh-**). — Κατ' ἄλλους *ὀρφνὸς* ⟨ ***orgvsnó-s**: *ἔρεβος* ἢ ⟨***orghvhnó-s** : ἀρμ. **arǰn** (φαιός)· τ. ἔ. *ὀρφνὸς* ⟨***ὀρπσνό-ς** ⟨ἰαπ. ***orgv-s-nó-s**.

ὀρφνῖνος, η, ον (*ὄρφνη*)·=*ὀρφνὸς* (βλ. λ.), σκο-

τεινόχρωμος, μελαψός, φαιός || ***ὄρφνινον χρῶμα***= τὸ χρῶμα τό παραγόμενον ἐκ τῆς μείξεως μέλανος (κυρίως) χρώματος μετά ἐρυθροῦ καί λευκοῦ, τό κυμαινόμενον μεταξύ ***πορφυροῦ*** καί ***φοινικίνου***.

ὀρφνίτης, -ου, ὁ (***ὄρφνη***)· σκοτεινός.

Ὄ'ΡΦΟ'Σ, ἀττ. **ὀρφώς,** (κατά τινας καί ***ὀρφῶς***), ὁ· θαλάσσιος ἰχθύς, κοιν. ροφός, λατ. **orphus rubeus**. [***ὀρφός***, ἤ ***ὄρφος***· κατά τινας ἐτυμολ. ἀνήκει εἰς τό ***ὀρφνός***· κατ' ἄλλους συγγεν. τῷ γερμ. **würflin** (ἰχθύς) ⟨ἰαπ. ****erph-***].

ὄρχᾰμος, ὁ (***ὄρχος***)· ὁ πρῶτος σειρᾶς τινος, ὁ ἀρχηγός της, ὁ προπορευόμενος, γεν. ὁ πρῶτος || ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ.

Ἔτυμ.: ***ὄρχαμος*** (= ***«βασιλεύς, ἡγεμών»*** Ἡσυχ.) ἐθεωρήθη ὡς αἰολισμός = ****ἄρχαμος*** (****-ϝmo-***), πρβλ. ***ἀρχός*** (βλ. λ.), ἐθεωρήθη δηλ. συγγ. τῷ ***ἄρχω***, ***-ομαι*** ἐκ ρ. ***ἀρχ-*** (πρβλ. τά ἀνάλογα ***ἄγκος*** — ***ὄγκος*** διά τήν ἐναλλαγήν τῶν ἐν ἀρχῇ φων.).— Πιθανώτερον δμως εἶναι τό ὑπό **Bechtel** ὑποστηριζόμενον, ὅτι αἱ περιφράσεις ***ὄρχαμος ἀνδρῶν***, ***ὄρχαμε λαῶν*** εἶναι συγγενεῖς πρός τήν περίφρ. ***ἔρκος Ἀχαιῶν*** (ὁ Αἴας), καί ὅτι ἐπομένως ἡ λ. συγγενεύει πρός τήν λ. ***ὄρχος*** (βλ. ἐν ***ὄρχατος***), καί θά ἠδύνατο νά σημαίνῃ: τεῖχος (φρούριον) προστατεῦον τούς ἄνδρας.

ὄρχᾰτος, ὁ (ἐκ τοῦ ***ὄρχος***, ὡς τό ***μέσατος*** ἐκ τοῦ ***μέσος***, ***μύχατος*** ἐκ τοῦ ***μυχός***)·=***ὄρχος*** (βλ. λ.), σειρά δένδρων.— **ΙΙ** ἔκτασις γῆς περιφραγμένη καί πεφυτευμένη, κῆπος (πρβλ. ἀγγλ. **orchard**), λατ. **hortus**.

Ἔτυμ.: ***ὄρχατος***· πρβλ. ***ὀρχάμη*** (παρά Πολυδ., ἴσως ἀντί ***ὀρκάνη*** = ***ἕρκάνη***), βοιωτ. ἀττ. ἐν ἐπιγρ. ***Ἔρχομενος***⟩ ***Ὀρχομενός***· ***ὀρχάς***, ***-άδος***, ἡ (ἐπίθ.=ἡ περικλείουσα), πρβλ. Ἡσυχ. ***«ὀρχάς· περίβολος, αἵμασιά. καὶ εἶδος ἐλαίας»***· ***ὄρχος*** (= σειρά δένδρων ἤ κλημάτων)· βλ. καί ***ἐρχατάω*** καί ***ὄρχαμος***.

ὀρχέομαι, μελ. ***-ήσομαι***· ἀόρ. α' ***ὠρχησάμην***, ἀποθ. (***ὄρχος***?)· χορεύω || μετ' αἰτ. παριστάνω (ἀπομιμοῦμαι) τινα δι' ὀρχήσεως ἤ παντομιμικῶν κινήσεων: ***ὀρχοῦμαι Κύκλωπα***=(παρ' Ὁρατ.) **Cyclopa moveri**= χορεύω τόν Κ. (χορεύων παριστάνω τόν Κ.). 2) πηδῶ, σκιρτῶ.— **ΙΙ** τό ἐνεργ. ***ὀρχέω***=βάλλω τινά νά χορεύσῃ.

Ἔτυμ.: ***ὀρχέομαι***· δμ. ***ὀρχηστύς***, ***-ύος***· δμ. ***ὀρχηστήρ***, ἀττ. ***ὀρχηστής***· ***ὀρχήστρα***· ἑλληνιστ. ***ὀρχήστρια*** (= χορεύτρια)· συγγ. τῷ σανσκρ. ***ǰghāyáti*** (συγκλονίζομαι, σφαδάζω, δορυβῶ)· ἐξ ἰαπ. ρ. ****ergh-***, ἀποτελούσης ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ****er-*** (ζωηρά κίνησις, ἐξόρμησις), βλ καί ***ὀρίνω***, ***ὄρνυμι***, ***ὀρούω***.— Ὀλιγώτερον πιθανή θεωρεῖται ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποδηλωθεῖσα προέλευσις ἐκ τοῦ ***ὄρχος***, τό ὁποῖον θά ἠδύνατο νά σημαίνῃ καί: «σειρά ὀρχηστῶν», ὡς ἐν τῇ Γερμ. τά **Reige, Reihe**.

ὀρχηδόν, ἐπίρ. (***ὄρχος***)· κατ' ἄνδρα, εἷς ὀπίσω ἀπό τόν ἄλλον, πάντες εἰς μίαν γραμμήν, λατ. **viritim**.

ὀρχηθμός, ἰων. **ὀρχησμός,** ὁ (***ὀρχέομαι***)· ὄρχησις, χορός, λατ. **saltatio**.

ὄρχημα, τό (***ὀρχέομαι***)· συν. κατά πληθ., χοροί, χορεύματα, παντομιμικαί κινήσεις, λατ. **saltatio**.

ὄρχησις, ***-εως***, ἡ (***ὀρχέομαι***)· ὅ,τι καί νῦν, ὄρχησις, τό ὀρχεῖσθαι, χορός || χορός συνιστάμενος εἰς παντομιμικάς κινήσεις.

ὀρχησμός, ὁ·=***ὀρχηθμός*** (βλ. λ).

ὀρχηστήρ, ***-ῆρος***, ὁ, καί **ὀρχηστὴς** ***-οῦ***, ὁ (***ὀρχέομαι***)· ὁ ὀρχούμενος, χορευτής.

ὀρχηστικός, ***ή, όν*** (***ὀρχηστής***)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἤ κατάλληλος διά) τήν ὄρχησιν.

ὀρχηστο-διδάσκᾰλος, ὁ (***ὀρχέομαι***+***διδάσκαλος***)· ὁ διδάσκαλος τῆς ὀρχηστικῆς (τῆς ὀρχήσεως, τοῦ χοροῦ), ὁ χοροδιδάσκαλος.

ὀρχηστο-μανέω, μελ. ***-ήσω*** (***ὀρχέομαι***+***μανῆναι***)· εἶμαι μανιώδης χορευτής, «τρελλαίνομαι γιά χορό».

ὀρχήστρα, ἡ (***ὀρχέομαι***)· ὅ,τι καί νῦν, ὀρχήστρα· ἐν τῷ ἀττικῷ θεάτρῳ ὁ ἀρκετά μέγας ἡμικυκλικός χῶρος, ἐντός τοῦ ὁποίου παρέμενε καί ἐκινεῖτο ὁ χορός.— **ΙΙ** γενικῶς, τόπος κατάλληλος δι' ὄρχησιν.

ὀρχηστρίς, ***-ίδος***, ἡ, θηλ. τοῦ ***ὀρχηστής***· ἡ χορεύτρια.

ὀρχηστῦς, ***-ῦος***, ἡ, ἰων. ἀντί ***ὄρχησις*** (***ὀρχέομαι***)· ἡ ὄρχησις, τό χορεύειν, ὁ χορός || συνῳδ. δοτ. ***ὀρχηστυῖ*** (***-ῡ-*** ἐν τῇ ὁνομ. καί αἰτ.).

Ὄ'ΡΧΙ'ΛΟΣ, ὁ, καί **ὄρχιλος**· πτηνόν τι, πιθ. ὁ τροχίλος (κοιν. τρυποφράκτης) [συγγ. τῷ ***ἔρχομαι***, προϋποτιθεμένου τύπου τινός ****ὄρχις*** (ὁδευτής, ταχυδρόμος), πρβλ. ***τροχίλος*** ⟨****τρόχις***].

ὀρχῐ-πεδάω (καί ***-έω***), μελ. ***-ήσω*** (***ὀρχίπεδον***)· ψαύω τούς ὄρχεις (ἐξ ἀσελγείας καί ἡδυπαθείας).

ὀρχῐ-πέδη, ἡ (***ὄρχις***+***πέδη***)· ἡ δέσμευσις τῶν ὄρχεων, ἡ γενετήσιος ἀδυναμία, ἀνικανότης.

ὀρχῐ-πέδον, τό (***ὄρχις***+***πέδον***)· τό περιέχον τούς ὄρχεις οακκούλιον, ἡ ***ὄσχη*** || ἐν τῷ πληθ. ***τὰ ὀρχίπεδα***=οἱ ὄρχεις, λατ. **testiculi**.

Ὄ'ΡΧΙ'Σ, ***-ιος*** καί ***-εως***, ὁ, πληθ. ***ὄρχεις*** ἤ ***ὄρχῖς***, ἰων. ***ὄρχιες***· ὅ,τι καί νῦν, ὄρχις, «ἀρχίδι», πληθ. ὄρχεις, «ἀρχίδια», λατ. **testiculus**. [***ὄρχις***: ἀρμ. **orji-kh** (ὄρχεις), **orji** (ὁ μή εὐνουχισμένος), **mi-orji** (=***μόνορχις***), Ζενδ. **ərəzi** δυϊκ. (ὄρχεις), ἀλβ. **herdë** (ὄρχις, ἀντί ****erdë***), λιθ. **erzilas** (ἵππος ἀνευνούχιστος)· ἐξ ἰαπ. ****-ǧh-***].

Ὀρχομενός, ὁ καί ἡ· ὄνομα ἑλληνικῶν τινων πόλεων, ἐπισημοτέρα ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο ὁ ***Ὀρχομενὸς Μινύειος*** ἐν Βοιωτίᾳ· (ὁ ἀρχαιότερος βοιωτικός τύπος τῆς λ., ἀπαντῶν καί ἐν ἐπιγραφαῖς, ἦτο ***Ἔρχομενός***)· Βλ. Κ. Ε. Λ.

Ὄ'ΡΧΟΣ, ὁ· σειρά δένδρων ἤ κλημάτων (κυρ. τόπος περιφραγμένος καί κατάφυτος, κῆπος, ἀμπελών). [δι' ἐτυμ. βλ. καί τό συνών. ***ὄρχατος*** καί ***ὄρχαμος***, τ. ἔ. συγγ. τῷ ***ἕρκος*** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους, ἠττον ὀρθῶς, συγγ. τῷ ***ἄρχω*** ἤ καί τῷ ***ὀρθός***].

ὄρωρα, πρκ. τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὀρώρει, γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. τοῦ ***ὄρνυμι***.

ὀρώρεται, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἐν. τοῦ ***ὄρνυμι***, ἰσοδύν. τῷ ***ὄρωρε***· ὑποτ. ***ὀρώρηται***.

ὀρωρέχαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ ***ὀρέγω***.

ὀρωρέχατο, ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ὀρέγω***.

ὀρώρυκτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***ὀρύσσω***.

ὀρώρῦχα, πρκ. τοῦ ***ὀρύσσω***.

Ὅ'Σ, ***ἥ, ὅ***· γεν. ***οὗ, ἧς, οὗ***· δοτ. ***ᾧ, ᾗ, ᾧ***· αἰτ. ***ὅν, ἥν, ὅ***· πληθ. ὀνομ. ***οἵ, αἵ, ἅ***· γεν. ***ὧν***· δοτ. ***οἷς, αἷς, οἷς***· αἰτ. ***οὕς, ἅς, ἅ***· ἀπαντῶσιν ἐπίσης καί ἰων. γεν. ***ὅου***, θηλ. ***ἕης***, ὡς καί ἐπ. δοτ. πληθ. θηλ. ***ᾗς*** καί ***ᾗσι***.

Α'. ΑΝΑΦΟΡ. ΑΝΤΩΝ.· ὅστις, ὁ ὁποῖος, λατ. **qui, quae, quod**. Παραλλήλως πρός τήν ἁπλῆν ἀναφορ. ***ὅς, ἥ, ὅ*** (παρ' Ὁμ. καί ***ὅ, ἥ, τὸ***) ἀπαντῶσι καί αἱ σύνθετοι ἀναφορ. ***ὅστις*** (καί ***ὅτις***), ***ὅστε***, ***ὅσπερ*** (καί ***ὅπερ***), ***ὅς γε***· ἡ ***ὅστις*** κυρ. σημ. ***ὁστισδήποτε***, λατιν. **quisquis** (ἔχει δηλ. ποιάν τινα ἀοριστολογικήν χροιάν), συχνά δμως ἀναφέρεται καί εἰς προηγούμενόν τι ὡρισμένον (βλ. ***ὅστις***)· ἡ ***ὅσπερ*** εἶναι ἐπιτετ. τύπος τῆς ***ὅς*** (βλ. ***ὅσπερ***)· τέλος ἡ ***ὅς γε*** παρέχει εἰς τήν ***ὅς*** δύναμιν περιοριστικήν ἤ διακριτικήν, ὡς τό λατ. **qui quidem** ἤ **quippe qui** (βλ. ***ὅς γε***).

Ἡ ἀναφορ. ἀντων. συχνά συμφωνεῖ καθ' ἕλξιν πρός τήν πτῶσιν τῆς προηγουμένης λέξεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται: ***τῆς γενεῆς, ἧς Ζεὺς δῶκε*** (ἀντί ***ἣν Ζεὺς δῶκε***) || τό οὐδ. ***ὅ*** ἀναφέρεται πολλάκις οὐχί εἰς προηγηθεῖσαν πρότασιν (ὅπως θά ἀνέμενέ τις) ἀλλ' εἰς πρότασιν, ἥτις ἐπακολουθεῖ μετ' αὐτό («προεξαγγελτική παράθεσις»): ***ὃ δὲ πάντων μέγιστον...***, ***ὃ δὲ πάντων δεινότατον***... (=«ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ εἶναι τό πιό σημαντικό ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι...», «ἀλλά τό πιό παράξενο (τό πιό τρομερό) ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι...») || ἐπίσης ἡ ἀναφορ. ἀντων. κεῖται ἑνίοτε καί ἀντί τοῦ τελ. συνδ. ***ἵνα***, πρός δήλωσιν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ (ὡς τό λατ. **qui** ἐνίοτε ἀντί τοῦ **ut**): ***ἄγγελον ἦκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικὶ***=ἔστειλαν ἀγγελιαφόρον ἵνα ἀναγγείλῃ εἰς τήν γυναῖκα (=λατ. **nuntium miserunt qui nuntiaret**) || ὡσ. δύναται νά κεῖται ἀναφορ. πρότασις ἀντί αἰτιολογικῆς (πρός τήν ὁποίαν καί ἰσοδυναμεῖ, ὥστε νά εἶναι δυνατόν νά ἀντικατασταθῇ δι' αὐτῆς): ***ἄτοπα λέγεις... ὃς γε κελεύεις*** (= ***ἄτοπα λέγεις... σὺ γὰρ κελεύεις, ἢ διότι σὺ κελεύεις***) || ὡσ. καί ἀντί ὑποθετικῆς (ἀντί τοῦ ***εἴ τις, ἐάν τις***): ***συμφορὰ δ' ὃς ἂν τύχῃ κακῆς γυναικός*** (=συμφορά δέ, ἐάν τις τύχῃ κακῆς γυναικός).

Εἰς τινας περιπτώσεις ἡ ἀναφορ. ἀντων. χρησιμοποιεῖται ἀπολύτως: **I** ἐπὶ χρόνου, ἡ ἐμπρόθ. γεν. ***ἐξ οὗ*** (ἐνν. ***χρόνου***) = ἀπὸ τότε ποὺ..., ἀφ' ὅτου | ἡ ἁπλῆ γεν. ***οὗ*** (ἐνν. ***χρόνου***) = ὁπότε, ὅτε | ἡ περίφρ. ***ἔστιν οὗ*** (πλῆρες=***ἔστι*** ἐνν. ***χρόνος***, ***οὗ*** ἐνν. ***χρόνου***)=ἐνίοτε, κάποτε-κάποτε, κατὰ περιστάσεις. **2)** ἐπὶ τόπου, ἡ γεν. ***οὗ***=ὅπου, ἐκεῖ ποὺ, εἰς μέρος ὅπου (καὶ ἐν πλαγ. ἐρωτ., εἰς ποῖον μέρος, ποῦ) | ***οὗ μὲν... οὗ δὲ***=ἀλλαχοῦ μὲν... ἀλλαχοῦ δὲ... | ***ἔστιν οὗ***=ἐνιαχοῦ, εἴς τινα μέρη, κάπου.— **II** ἡ δοτ. ἐν. θηλ. ***ᾗ***, ἐπὶ τόπου (=λατ. **qua**)=ἐπὶ στάσεως, ἐν ᾧ τόπῳ, εἰς ὃ μέρος, ὅπου | καὶ ἐπὶ κινήσεως πρὸς τόπον, πρὸς ὃ μέρος | τὸ πλῆρες: ***τῇ...***, ***ᾗ***=ἐκεῖ... ὅπου, ἢ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος... (πρὸς) ὅπου. **2)** ἐπὶ τρόπου, ὡς τὸ ***ὅπως*** (λατ. **quomodo**): ***ᾗ θέμις ἐστὶ***=ὅπως εἶναι ὀρθὸν (δίκαιον, ἐπιτετραμμένον) | ἐν ὅσῳ, ἐφ' ὅσον, καθ' ὅσον, λατ. **qua, quatenus. 3)** μετὰ ὑπερθ. ἐπιρρ.: ***ᾗ μάλιστα, ᾗ ἄριστον*** (= λατ. **quam maxime** κλπ), συνών. τῷ ***ὡς μάλιστα, ὡς ἄριστον*** κλπ. (= ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερα).— **III** ἡ αἰτ. ἐν. οὐδ. ***ὃ*** ἀντὶ ***διʼ ὃ***=διότι, ἐπειδή, λατ. **quod. 2)** (ἐν ἀρχῇ προτ.), διὰ τὸ ὁποῖον, διʼ ὅ, ὅθεν, λατ. **quapropter.**

Ἡ ἀναφορ. ἀντων. συναπτομένη μετά τινων μορίων ὑφίσταται τροποποίησίν τινα τῆς σημασίας της: **I** ***ὅς γε*** (λατ. **qui quidem, ἢ quippe qui**), ὅπου ἡ ***ὃς*** ἀποκτᾷ διὰ τοῦ ***γε*** κάποιον περιορισμὸν ἢ καὶ ἀντιθέτως ἔμφασιν (= ὅστις τοὐλάχιστον, ὁ ὁποῖος τοὐλάχιστον, ἢ ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς, ὁ ὁποῖος μάλιστα).— **II** ***ὅς κεν*** (ἢ ***ὅς κε***), ἀττ. ***ὃς ἂν*** (ὁ ***ἂν*** ἀοριστολογικός), ὅπου ἡ ***ὃς*** προσλαμβάνει κάποιαν χροιὰν ἀοριστίας καὶ ἀβεβαιότητος (λατ. **quicumque**)· ὁστισδήποτε, ὁποιοσδήποτε, ὅποιος καὶ ἄν.

Β' ΔΕΙΚΤ. ΑΝΤΩΝ.· ἡ ἀναφορ. ***ὃς*** χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς δεικτικὴ ἀντωνυμία, ἀντὶ τῆς ***οὗτος***, ***ὅδε*** (βλ. λ. λ.), ἐνίοτε δὲ καὶ ἀντὶ τῆς ***αὐτὸς*** (δριστ.—ἐπαναληπτ. ***αὐτός***)· μὲ δύναμιν δεικτικῆς ἀντων. ἀπαντῶσι κυρ. οἱ τύποι τῆς ὀνομ. ἀρσ. ***ὅς, οἵ***, σπανιώτ. δὲ ἡ ὀνομ. θηλ. ***ἥ*** καὶ οὐδ. ***ὅ***· ἡ τοιαύτη χρῆσις εἶναι ὁμηρικὴ κυρίως, ἐκ δὲ τῶν μεθ' Ὅμηρον ἀπαντᾷ κυρίως εἰς τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος, καὶ δὴ εἰς τὰς περιφράσεις ***ἥ δʼ ὅς, ἥ δʼ ἥ*** (βλ. ***ἦμι***) (= εἶπεν οὗτος, εἶπεν αὕτη) καὶ εἴς τινας ἄλλας περιφρ., καὶ δή: **II** ***καὶ ὅς*** (ἐν ἀρχῇ προτάσ.)=καὶ οὗτος. **2)** (ἐν ἀγτιθέσεσιν) ***οἵ...*** ***οἵ*** (= αὐτοὶ μέν... ἐκεῖνοι δέ, ἢ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος... ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ ἄλλο) | (παρ' ἀττ.) ***ὅς μὲν... ὅς δὲ*** (=αὐτὸς μὲν... ἐκεῖνος δέ) | ***ἃ μὲν... ἃ δὲ*** (=ἐν μέρει μέν... ἐν μέρει δέ, ἢ ἀφ' ἑνὸς μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ). **3)** ***ὅς καὶ ὅς*** (= τοιοῦτος καὶ τοιοῦτος ἄνθρωπος, «ἕνας ἔτσι καὶ ἔτσι» μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς λεπτομεροῦς περιγραφῆς).

Γ'. ΚΤΗΤ. ΑΝΤΩΝ.· ἡ ἀναφορ. ***ὅς, ἥ, ὅ*** κεῖται τέλος καὶ ἀντὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, κατὰ τὸ πλεῖστον μάλιστα ἀντὶ τῆς κτητικῆς τοῦ γ' προσ., δηλ. ἀντὶ τῆς ***ἑός, ἑή, ἑόν*** (=ἰδικός του, ἰδική του, ἰδικόν του): ***δν θυμόν, τοῖς οἷσιν αὐτοῦ, ᾧ πενθερῷ, πατέρι ᾧ.*** — **II** ὡσ. (ἀλλὰ σπαν.) καὶ ἀντὶ τοῦ δ' προσ. τῆς κτητ. ἀντων., τ. ἔ. ἀντὶ τῆς ***σός, σή, σόν*** (= ἰδικός σου κλπ.).— **III** ἔτι δὲ σπανιώτερον κεῖται ἀντὶ τοῦ α' προσ. κτητ. ἀντων. (=***ἐμός, ἐμή, ἐμόν***=ἰδικός μου κλπ.).

Ἔτυμ.: **I** ***ἡ ἀναφορ. ὅς*** ‹ ἰαπ. ****jo-s, *jā, *jo-d***= σανσκρ. ***yáḥ, yā́, yád***, Ζενδ. ***yō, yā, yat***, λιθ. **jis, ji** (οὗτος, αὕτη), λατ. **is, id**, παλ-σλαυ. **i, ja, je**· βασικῶς ὑπόκειται ἐν ἰαπ. δεικτ. θέμ. ****i-*** (λατ. **is**), ἐξ οὗ προῆλθε περαιτέρω διὰ τῆς προσθήκης τοῦ προσφ. ***-o-*** τὸ σχῆμα ****jo-s***.— **II** ἡ ***δεικτ. ὅς*** ἐν ταῖς περιφρ. ***καὶ ὅς, ἥ δʼ ὅς*** κλπ., ὅπως ἡ ***ὅς*** τελοῦσα λειτουργίαν ἀναφορ. ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τύπων τοῦ δεικτ. ****to-***, ἀνάγεται εἴτε εἰς τύπον ****so-s*** (σανσκρ. ***sá-ḥ***), εἴτε εἰς τύπον ****sjo-s*** (σανσκρ, ***syá-ḥ***, παλ-περσ. ***hyaʰ***).— **III** ἡ ***κτητ. ὅς*** (σανσκρ. ***svá-ḥ***)=κατ. ***suus***· δι' ἐτυμ. βλ. ***ἕ***.

ὁσάκι, ἐπ. **ὁσάκι,** ἐπίρ. (***ὅσος***)· ὡς καὶ νῦν, ὁσάκις, ὅσας φοράς, λατ. **quoties.**

ὁσᾰ́τιος, ***α, ον,*** ἰων. **ὁσσᾰ́τιος,** ποιητ. ἀντὶ ***ὅσος.***

ὁσᾰχῇ, ἀναφορ. ἐπιρ. συσχετ. τοῦ ἐρωτ. ***ποσαχῇ***· καθ' ὅσους τρόπους.

ὁσᾰ́χοῦ, ἐπίρ. ἀναφ., συσχετ. τοῦ ἐρωτ. ***ποσαχοῦ***· εἰς ὁσαδήποτε μέρη.

ὅσδος, αἰολ. ἀντὶ ***ὅζος.***

ὅσδω, δωρ. ἀντὶ ***ὄζω.***

ὁσ-ημέραι, ἐπίρ., ἀντὶ τοῦ ***ὅσαι ἡμέραι***· τόσαι ἡμέραι ὅσαι εἶναι, ὅσαι ἡμέραι (καὶ ἄν) εἶναι, καθ' ἡμέραν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὡς τὸ λατ. **quotidie** ἀντὶ **quot dies.**

ὁσῐ́α, ἡ, ἰων. **-ίη,** ἡ, κυρ. θηλ. τοῦ ***ὅσιος***· ὁ θεῖος νόμος, ὁ νόμος τῆς φύσεως, πᾶν ὅ,τι ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ θείου νόμου, λ. ἀντίστοιχος πρὸς τὸ λατ. **fas** || ἐντεῦθεν, ***οὐχʼ ὁσία*** (ἰων. ***οὐχʼ ὁσίη***) + ἀπρφ. = εἶναι ἐναντίον τοῦ φυσικοῦ (καὶ θείου) νόμου νά... || ***πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος νομίσαι*** = νομίσαι τι ὡς πλήρως συγκεχωρημένον (ἐπιτετραμμένον).— **II** ἡ πρὸς τὸ θεῖον προσφερομένη λατρεία, τελεταί, θυσίαι: ***ὁσίης ἐπιβῆναι*** = τελέσαι τὰς ὀφειλομένας τελετάς.— **III** παροιμία: ***ὁσίας ἕνεκα ποιεῖσθαί τι***= πράττειν τι λόγῳ θρησκευτικῆς συνηθείας, «διὰ τοὺς τύπους» (ἁπλῶς διὰ νὰ φανῇ ὅτι ἔκαμέ τις τὸ χρέος του), πρβλ. λατ. **dicis causa.**

ὅσῐος, ***α, ον*** ὁ ἡγιασμένος, ὁ καθιερωμένος (καθωρισμένος, συγκεχωρημένος) ὑπὸ τοῦ θείου ἢ τοῦ κατὰ φύσιν νόμου, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ***δίκαιος*** (ὁ καθωρισμένος, ἐπιτρεπόμενος, ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου): ***τὰ ὅσια καὶ τὰ δίκαια***=τὰ σύμφωνα πρὸς τοὺς θείους (φυσικοὺς) καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους. **2)** ἐν ἀντιδιαστολῇ (καὶ ἐν ἀντιθέσει) πρὸς τὸ ***ἱερὸς*** (=ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὸν θεόν, ὁ ἀποτελῶν τρόπον τινὰ ἰδιοκτησίαν τοῦ θεοῦ), ***ὅσιον*** σημαίνει ὅ,τι δὲν εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τοὺς θεούς, καὶ ἐπομένως εἶναι παραχωρημένον εἰς τὸν ἄνθρωπον πρὸς χρῆσίν του, ὅ,τι εἶναι προωρισμένον διὰ τὸν ἄνθρωπον: ***ἱερὰ καὶ ὅσια***=ἡ ἰδιοκτησία (κτήματα) θεῶν καὶ ἀνθρώπων (=λατ. **sacra et profana**) || ***ὅσιον χωρίον***=τόπος μὴ ἱερὸς τῶν θεῶν (μὴ παραχωρημένος εἰς τοὺς θεούς), εἰς ὃν ἐπομένως εἶναι ἐπιτετραμμένη ἡ εἴσοδος τῶν κοινῶν θνητῶν, λεγόμενος ἄλλως καὶ ***βέβηλος*** (λατ. **profanus**).— **II** σπανιώτερον ἐπὶ προσώπων, εὐσεβής, ἀφωσιωμένος εἰς τὰ θεῖα, θρῆσκος || μετὰ γεν., ***ἱερῶν πατρῴων ὅσιος***=σεβόμενος τὰς ἱερὰς τελετὰς τῶν προγόνων του, ὁ λίαν εὐσυνείδητος εἰς τὴν τέλεσιν τῶν πατροπαραδότων ἱερῶν τελετῶν || ***ὅσιαι χεῖρες***=χεῖρες καθαραὶ (ἁγναί).

Ἔτυμ.: ***ὅσιος*** ***ὁσιόω*** τὸ ***ὅσιος*** παρήχθη ἐκ τινος ἰαπ. ****soto-***, πρβλ. Ἡσυχ. ***αὐτά· ἀληθῆ· ἁγαθά***», ὡς καὶ τὸ ***ἐτάζω*** (ὑποβάλλω εἰς δοκιμασίαν, δοκιμάζω) ‹ ****setó-***, βλ. λ.· κατ' ἄλλους ***ὅσιος*** ‹ ****σFοθιο-ς: ἔθος, ἦθος.***

ὁσιότης, ***-ητος,*** ἡ (***ὅσιος***)· τήρησις τοῦ θείου νόμου, θρησκευτικότης, εὐσέβεια, ἁγιότης.

ὁσιόω, μελ. ***-ώσω*** (***ὅσιος***)· κάμνω τινὰ ὅσιον, ἅγιον, ἁγιάζω, ἐξαγνίζω, λατ. **expiare.**—μέσον, ***στόμα ὁσιοῦμαι***=τηρῶ γλῶσσαν καθαρὰν (ἁγνήν), μακρὰν βεβήλων λέξεων.

ὁσίως, ἐπίρ. τοῦ ***ὅσιος***· εὐσεβῶς, θεοσεβῶς || συγκρ. ***ὁσιώτερον,*** ὑπερθ. ***ὁσιώτατα.***

ὁσμάομαι (***ὁσμή***), καὶ παλαιότ. τύπος ***ὀδμάομαι,*** ἀποθ.· ὀσφραίνομαι, μυρίζω, μυρίζομαι || ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῆς ὀσμῆς (διὰ τῆς ὀσφρήσεως) || γεν. ἀντιλαμβάνομαι, παρατηρῶ.

ὀσμή, ἡ (***ὄζω***), ἀττ. τύπος τοῦ παλαιοτ. ***ὀδμή***· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀσμή, «μυρωδιά» (εἴτε καλὴ εἴτε κακή), εὐωδία, δυσωδία || τὸ αἰσθητήριον τῆς ὀσφρήσεως || μύρον, μυρωδικό, ἄρωμα [διʼ ἐτυμολ. βλ. ***ὀδμή***].

ὁσον-ῶν, ἰων. ἀντὶ ***ὅσον οὖν***· ὅσον (ὀλίγον) καὶ ἄν..., ὁσονδήποτε ὀλίγον, λατ. **quantulumcumque.**

Ὅσος, ***ὅση, ὅσον,*** ἐπ. **ὅσσος,** ***ὅσση, ὅσσον,*** ἀναφορ. συσχετ. τῶν ***πόσος, τόσος,*** λατ. **quantus**: ἐπὶ μεγέθους, τόσον μέγας ὅσον... ἢ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.) πόσον μέγας || ἐπὶ ποσότητος, τόσον πολὺς ὅσον... ἢ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.) πόσον πολὺς || ἐπὶ διαστήματος, τόσον μακρὰν ὅσον... ἢ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.) πόσον μακρὰν || ἐπὶ ἀριθμοῦ, τόσον πολλοὶ ὅσον... (τόσοι ὅσοι), ἢ ἐν πλαγ. ἐρωτ., πόσον πολλοὶ (πόσοι) || ἐπὶ ἤχου, τόσον μεγαλόφωνος ὅσον... ἢ (ἐν πλαγ. ἐρωτ.)

πόσον δυνατός. — Συχνότατα προηγεῖται ἡ *τόσος*, ὁπότε ἡ ἀκολουθοῦσα *ὅσος* ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἁπλοῦν *ὡς* (=καθώς, ὅπως) ‖ *ὅσα πλεῖστα ἢ πλεῖστα ὅσα*= ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα ‖ ἐν τῷ πληθ., συχνά μετὰ τὸ *πάντες* σημ. ὅλοι ὅσοι, ὅλοι αὐτοί ποὺ... **2)** ἐπὶ χρόνου, *ὅσοι μῆνες, ὅσαι ἡμέραι* = κατὰ μῆνα, καθ' ἕκαστον μῆνα, μηνιαίως, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἡμερησίως, καθημερινῶς, λατ. **quot menses, quot dies** (πρβλ. *ὁσημέραι*). **3)** *ὅσος δὴ* καὶ *ὁσοσδήποτε*=ὅσον μέγας (πολύς) καὶ ἄν..., ὁσονδήποτε μέγας (πολύς) καὶ ἄν..., λατ. **quantuscumque** ‖ *ὅσος ἄν* = ὁσονδήποτε μέγας.— **II** τὰ οὐδ. *ὅσον* καὶ *ὅσα* μετ' ἐπιρρημ. ἐνν. = τόσον πολὺ ὅσον..., τόσον μεγάλως ὅσον..., εἰς ὅσον βαθμόν..., τόσον δυνατὰ ὅσον... κλπ. (ἐν πλαγ. ἐρωτ., πόσον, πόσον πολύ, πόσον δυνατά κλπ.). **2)** ἐπ. καὶ ἰων. *ὅσον τε*=περίπου τόσον ὅσον..., σχεδόν ὅσον..., ὅσον περίπου... ‖ συχνὰ εἰς τὴν περίφρ. *ὅσον τε* προστίθεται καὶ τὸ οὐσ. τὸ δηλοῦν τὸ ἑκάστοτε λαμβανόμενον μέτρον: *ὅσον τ' ὄργυιαν*=περίπου μίαν ὀργυιάν ‖ *ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ* = σχεδόν κατὰ τὸ ἥμισυ, μέχρι τοῦ ἡμίσεος περίπου. **3)** *ὅσον μόνον* = τόσον μόνον ὅσον..., μόνον ἕως... μόνον ‖ *ὅσον οὐ* = λατ. **tantum non** = σχεδὸν ‖ παρ' ἀττ. δημως *ὅσον* καὶ *ὅσον μόνον* = μόνον ἐφ' ὅσον..., μόνον καθ' ὅσον..., ἐπὶ (κατὰ) τοσοῦτον μόνον, ἐφ' (καθ') ὅσον... ‖ *ὅσον ὅσον*=ἀκριβῶς τόσον μόνον ‖ *ὅσον μὴ...* = μόνον ποὺ δὲν..., πλὴν ὅτι... **4)** *ὅσον ἐπί* καὶ *ὅσον τ' ἐπί*=ἀττ. *ἐφ' ὅσον*, ὡς καὶ νῦν. **5)** μετὰ συγκριτ. καὶ ὑπερθετ. *ὅσον βασιλεύτερός ἐστι*=καθ' ὅσον (ἐφ' ὅσον, ἐπειδή) εἶναι μεγαλύτερος (ἰσχυρότερος) βασιλεύς. **6)** *ὅσον τάχος*=ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ‖ συνηθέστ. *ὅσον τάχιστα* (μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.). **7)** *ὅσον αὐτίκα ἢ ὅσον οὐκ ἤδη* ⇐ σχεδὸν ἀμέσως, «στὴ στιγμή». **8)** *οὐχ ὅσον*=ὄχι μόνον δὲν..., λατ. **ne dicam: *οὐχ ὅσον οὐκ ἠμύναντο, ἀλλ' οὐδ' ἐσώθησαν*** =ὄχι μόνον δὲν ἀπέκρουσαν ἀλλ' οὐδ' ἐσώθησαν (λατ. **non modo non, sed ne... quidem**).— **III** *ὅσῳ* μετὰ ἐπομ. συγκριτ. (= ὅσον..., καθ' ὅσον...): *ὅσῳ πλέον..., ὅσῳ μᾶλλον*...=ὅσον περισσότερον..., τοσούτῳ μᾶλλον ἐπειδὴ (ἢ καθ' ὅσον), κυρίως ἐπειδή... **2)** *ὅσον+συγκρ.*, ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ *τοσούτῳ+συγκρ.* (= ὅσον περισσότερον... τόσον περισσότερον... ἢ τόσον μᾶλλον)=λατ. **quo (ἢ quanto) melior... eo magis: *ὅσῳ μᾶλλον πιστεύω, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπορῶ*** = ὅσον μεγαλυτέρα γίνεται ἡ ἐμπιστοσύνη μου, τόσον αὐξάνει καὶ ἡ ἀμηχανία μου. **3)** *ὅσῳ περ* = ἀκριβῶς ἐπὶ τοσοῦτον ὅσον..., κατὰ τοσοῦτον περισσότερον ἀκριβῶς, ὅσον...

ὅσοσ-περ, ὅση-περ, ὅσον-περ· ἀκριβῶς τόσον μέγας, ὅσον..., ὄχι μεγαλύτερος ἀπό..., ἀκριβῶς τόσος (τόσον πολύς) ὅσος... ‖ ὁσονδήποτε μέγας, ὁσονδήποτε πολύς.

ὅσ-περ, ἥ-περ, ὅ-περ (ἐπ. ἀρσ. ὡσ. καὶ *ὅ'-περ*, ὅπως καὶ ἀρσ. *ὅ,τε* ἀντὶ τοῦ *ὅσ-τε*)· ὅστις τῷ ὄντι (ὅπερ πρᾶγμα τῷ ὄντι), ὅστις ἀκριβῶς ἄνδρωπος (ὅπερ ἀκριβῶς πρᾶγμα), λατ. **qui quidem**.

"ΟΣΠΡΙΟΝ, τό, ὡς καὶ νῦν, ὅσπριον, κύαμος, φασίολος ‖ λαχανικά. [*ὅσπριον* ⟨*o-sprijo- (=μετὰ τοῦ περιβλήματός) : *σπεῖρον* (**σπερjον*)=περίβλημα].

"ΟΣΣΑ˘, ἡ, ἀττ. *ὄττα*· φήμη, λατ. **fama** ‖ θεία φωνή, θεῖος ἦχος, κληδὼν ἐκ θεοῦ (ἡ φήμη θηλ. ἐθεωρήθη ὡς θεία προελεύσεως, διὰ τὸ μυστηριῶδες τῆς ἀρχικῆς της προελεύσεως καὶ τὸ ἐκπληκτικὸν τῆς ἀστραπιαίας διαδόσεώς της).— **II** γεν., φωνή.— **III** ἦχος, τόνος, π. χ. τῆς κιθάρας ‖ ὁ πάταγος τῆς μάχης.— **IV** οἰωνός, προφητικὴ φωνή, προφητεία, θεῖον μήνυμα ‖ πρβλ. *ὁμφή*. [*ὅσσα*, σπαν. ἀττ. *ὄττα* ⟨ἰαπ. **voqvja*. δι' ἐτυμ. βλ. *ἔσπος*].

ὅσσα, ἰων. οὐδ. πληθ. τοῦ *ὅσος*.

ὁσσάκι, ἐπίρρ., ἰων. ἀντὶ *ἑσάκι* (βλ. λ.).

ὁσσάτιος, ἰων. ἀντὶ *ὁσάτιος* (βλ. λ.).

"ΟΣΣΕ, τώ, οὐδ. δυϊκ.· οἱ δύο ὀφθαλμοί ‖ συχν. μετ' ἐπιθ. πληθ.: *ὄσσε φαεινά, ὄσσε αἱματόεντα* ‖ ἡ γεν. καὶ δοτ. ἐν τοῖς μεθ' Ὁμηρον χρόνοις προσέλαβον τὸν τύπον τῶν ἀντιστοίχων πτώσεων τῆς 6ης κλίσ., τ. ἴδ. *ὀσσων, ὄσσοις* ἢ *ὄσσοισι*.

Ἔτυμ.: ποιητ. *ὄσσε* (⟨**ὀκjε*)· ἀττ. *τρι-οττίς, -ίδος*, ἡ (ἀττ. **ὄττε* = ἰων. *ὄσσε*), ὑποκορ. *τριόττιον* (εἶδος κοσμήματος, πιθ. πόρπης, «μὲ τρία μάτια»)· *ὄμμα* (⟨**ὀπ-μα*, ἰαπ. **oqv-mn̥*, βλ. λ.)· ἐπ. *ὄνομαι* (**oqv-jo-*) βλ. λ.· λακ., ἀπιδ. *ὀπτίλ(λ)ος* (μάτι)· *ὀφθαλμός* (βλ. λ.), ἀρμ. πληθ. **açkh** (⟨ἰαπ. δυϊκ. **oqvī*=παλ-σλαυ. oči), ἐν. **akn**, γεν. **akan** (μάτι, ὀπή, ἄνοιγμα), λατ. **oculus**, εἰτα πιθ. γοτθ. **augō**, παλ-γερμ. **ouga**, ἀγγλ-σαξ. **ēaze** (ἀγγλ. **eye**), παλ-norr. **auga** (μάτι), παλ-γερμ. **augi-vis** (= **publice**), γοτθ. **and-augi** (= *πρόσωπον*), **and-augi-ba** ἐπίρ. (= *παρρησίᾳ*), παλ-σλαυ. **oko**, γεν. **očese**, δυϊκ. **oči**, λιθ. **akis**, παλ-πρωσσ. **ackis** (μάτι)· πάντα ἐξ ἰαπ. **oqv-** (μάτι)· ἰαπ. **ōqv-** ὑπάρχει ἐν τῷ ὁμηρ. *εἰς ὦπα* (βλ. λ.), πρβλ. ὡσ. καὶ *ἐνώπα, μέτωπον, πρόσωπον, ἐπ. εὐρύοπᾰ, ἐνῐπή, ὀπιπτεύω, ὄπις* κλπ.· τὸ στοιχεῖον **-oqv-** (=ἔχω ἐμφάνισίν τινος) ὑπάρχει ἐν τοῖς ἑλλ. *αἰθοψ, μῆλοψ* κλπ., σανσκρ. **ghr̥ṭácī** (λιπαρός, λιπώδης), **çvitr̥cí** (στιλπνός) (πρβλ. *γλαυκ-ὠψ* καὶ *γλαυκ-ῶπις, εὐ-ὠψ* καὶ *εὐ-ῶπις*, λατ. **atr-ox, fer-ox, vel-ox, cel-ox**)· βλ. καὶ *ὄσσομαι*.

ὄσσῐχος, *η, ον,* ὑποκορ. τοῦ *ὅσος, ὄσσος*· ὅσον ὀλίγος, ὅσον μικρὸς (καὶ ἐν πλαγ. ἐρωτ., πόσον μικρός), λατιν. **quantulus**.

"ΟΣΣΟΜΑΙ (*ὄσσε*), ἀποθ., ἐν χρήσει κατ' ἔνεστ. καὶ παρατ. μόνον (ἐν τῷ πρτ. ἄνευ αὐξήσ.)· ὁρῶ, βλέπω.— **II** βλέπω μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, φαντάζομαι ‖ προβλέπω, προαισθάνομαι, προμαντεύω ‖ προφητεύω, προλέγω, προσημαίνω, προμηνύω.

Ἔτυμ.: *ὄσσομαι* (**oqv-jo-*)· ἀττ. *ὀττεύομαι* (προφητεύω· φοβοῦμαι), ἀττ. *ὀττεία* (μαντεία)· δι' ἐτυμ. βλ. καὶ *ὄσσε*· κατά τινας συγγ. τῷ γοτθ. **ahjan** (=*νομίζειν*), **aha** (=*νοῦς*), **ahma** (=*πνεῦμα*).

ὅσσος, *η, ον,* ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ὅσος*. [*ὅσσος* ⟨ **ὁτjο-*, πρβλ. δμ. *τόσσος, τόσος* (**τοτjο-*) *πόσσος* (**ποτjο-*), λατ. **tot, toti-dem**, σανσκρ. **táti** (= λατ. **tot**)· ἐκ τοῦ ἰαπ. ἀντων. θέμ. ***jo-** (: ἑλλ. *ὅς*, βλ. λ.)].

ὁστάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ὀστέον*· μικρὸν ὀστοῦν.

ὅσ-τε, *ἥ-τε, ὅ-τε* (ἐπ. ἀρσ. καὶ *ὅ-τε* ἀντὶ τοῦ *ὅστε*, ὅπως ἐπ. *ὅπερ* ἀρσ. ἀντὶ τοῦ *ὅσπερ*)· ὅστις, ὁ ὁποῖος (ἀκριβῶς ὡς καὶ *ἥ, ἁπλῆ ὅς ἢ ἡ ὅστις*).

ὁστέϊνος, *η, ον* (*ὀστέον*)· ὁ ἐξ ὀστέων κατεσκευασμένος, κοκκάλινος.

"ΟΣΤΕ'ΟΝ, τό, ἀττ. συνῃρ. **ὀστοῦν,** πληθ. *ὀστέα*, ἀττ. συνῃρ. *ὀστᾶ*· δ,τι καὶ νῦν, ὀστοῦν, «κόκκαλο», λατ. **os**, γεν. **ossis**.

Ἔτυμ.: *ὀστέον* (**ὀστεjον*), ἀττ. *ὀστοῦν*, δωρ. *ὀστέον*: σανσκρ. **ásthi**, γεν. **asthnáḥ**, **Ζενδ. asi-** **asti-**, ἀρμ. **oskr**, ἀλβ. **ašt**, **ašte**, λατ. **ōs** (καὶ δὴ **oss**), γεν. **ossis**, παλ-λατ. ὡσ. **ossu** (πληθ. **ossua**) καὶ **ossum**· ἐξ ἰαπ. ***osth-** προελθόντος ἔκ τινος ***odth-i**, πρὸς δ, κατά τινας, συναπτέον τὸ παλ-ιρλ. **odb** (κόμβος), gall. **oddf** (ἐξόγκωμα), ἐξ ἰαπ. ***od-bho-** (βλ. *ὀσφύς*), ἑλλ. *ὄζος, ὄσχος* (βλ. λ. λ.)· ἄλλοι δὲν δέχονται τὰ τελευταῖα ταῦτα, δέχονται δμως συγγένειαν τοῦ σανσκρ. **ásthi** πρὸς τὸ ἑλλ. *ὀστέον*· λατ. **costa**, παλ-σλαυ. **kostĭ**· ἄλλοι τινὲς δέχονται ἰαπ. ***oqosth-** (*ὀστέον* ⟨**oqsth-*)· παλ-σλαυ. **kosti**, λατ. **costa**.— Εἰς τὴν ὁμάδα ταύτην ἀνήκουσι πάντως καὶ τά: *ὄστρακον, ὄστρεον, ὀστακός, ὀστρύς, ἀστράγαλος, ὀσφῦς* (βλ. λ. λ.).— ἡ λ. *ὀστακὸς* ⟩ ἑλληνιστ. *ἀστακὸς* (κατ' ἀφομ. τοῦ *ο-* πρὸς τὸ ἐπόμ. *α-*) ⟨ἰαπ. ***osthω-qo-**: σανσκρ. **asthán-** (ὀστοῦν), πρβλ. σανσκρ. **an-ásthaka-ḥ** (ἄνευ ὀστοῦ).

ὀστεόφιν, ἐπ. γεν. πληθ. τοῦ *ὀστέον*.

ὄστινος, *η, ον* (*ὀστέον*)· = *ὀστέϊνος* (βλ. λ.), ὁ ἐξ ὀστοῦ, «κοκκάλινος» ‖ οὐδ. πληθ. *ὄστινα*, τά, ὡς οὐσ. =λατ. **tibiae**=αὐλοὶ ἐξ ὀστοῦ (κοκκάλινοι).

ὅσ-τις, *ἥ-τις, ὅ τι, ἥ ὅ,τι*· γεν. *οὗ-τινος, ἧσ-τινος*· δοτ. *ᾧ-τινι, ᾗ-τινι* κλπ.· πληθ. *οἵ-τινες, αἵ-τινες, ἅ-τινα* κλπ.· (ἐπ. ἀρσ. ὡσ. καὶ *ὅ-τις* ἀντὶ *ὅσ-τις*, καθὼς καὶ *ὅ-περ* ἀντὶ *ὅσ-περ*, καὶ *ὅ-τε* ἀντὶ *ὅσ-τε*)· ἐπ. οὐδ. καὶ *ὅ ττι*.— **II** ἐκ τοῦ ἐπ. τύπου *ὅ-τις* (ἀντὶ *ὅστις*) παράγονται ποικίλοι τύποι πτώσεων: γεν. *ὅτου*, δοτ. *ὅτῳ*· ἐπ. γεν. *ὅττεο*, συνῃρ. *ὅττευ* καὶ *ὅτευ*, δοτ. *ὅτεῳ*· αἰτ. *ὅτινα*.—πληθ. ὀνομ. οὐδ. *ὅτινα*· γεν. *ὅτεων*, ἀττ. *ὅτων*· δοτ. *ὁτέοισιν*, καὶ θηλ. *ὁτέῃσιν*· οὐδ. αἰτ. ἐπ. καὶ ἰων. *ἅσσα*, ἀττ. *ἄττα*· ὁστισδήποτε, ὁ-

ποιοσδήποτε, «ὁποιος», πᾶς ὁστις (διαφέρει δηλ. ἡ *ὅστις* ἀπὸ τὴν *ὅς* ὅσον διαφέρει ἡ λατ. **quisquis** ἢ **quicumque** ἀπὸ τὴν **qui**: *ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ* = ὁστισδήποτε ἤθελε παραβῇ τὸν ὅρκον του, ὁποιος ἐπιορκήσῃ ‖ *οὐδεὶς* (ἐνν. *ἐστιν*) *ὅστις οὐ...*=δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ μή..., οὐδεὶς ὑπάρχει ὁστις δέν..., τ. ἔ. πᾶς τις ‖ *οὐδὲν* (ἐνν. *ἐστιν*) *ὅ,τι οὐ*=οὐδὲν ὑπάρχει ὅπερ δέν..., δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ μή..., ἄρα, πᾶν πρᾶγμα. **2)** Παρὰ τοῖς ἀττ. ποιηταῖς χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε ἁπλῶς ἀντὶ τῆς *ὅς* (**qui**).— **III** τὸ οὐδ. *ὅ τι ἢ ὅ,τι* κεῖται καὶ ἀπολ. ὡς ἐπίρρ., δι' ὅ, δι' αὐτό, δι' ὃν λόγον, ὅθεν.

ὀστο-λογέω, μελ. *-ήσω* (*ὀστέον*+*λέγω*)· συλλέγω τὰ ὀστᾶ μετὰ τὴν καῦσιν τοῦ νεκροῦ.

ὀστοῦν, τό, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ *ὀστέον* (βλ. λ.).

ὀστο-φυής, *ἐς* (*ὀστέον*+*φυή*)· ὁ ἔχων φυὴν (δηλ. φύσιν, οὐσίαν) ὀστεώδη.

ὀστρᾰκεύς, *-έως*, ὁ (*ὄστρακον*)· *κεραμεύς*, ὁ κατασκευάζων *ὄστρακα* (τ. ἔ. πήλινα ἀγγεῖα).

ὀστρᾰκίζω, μελ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̄ῶ* (*ὄστρακον*)· ἐξορίζω (κυρ. κατοδ κάζω εἰς ἐξορίαν διὰ τῆς διδομένης ὑπ' ἐμοῦ ψήφου, ἥτις ἦτο ὄστρακον, τ. ἔ. πηλίνη πινακίς, ἐφ' ἧς ἐγράφετο τὸ ὄνομα τοῦ ὁστρακιστέου), ἐξοστρακίζω· βλ. καὶ *ὀστρακισμός*.

ὀστρᾰκίνδα, ἐπίρρ. (*ὄστρακον*)· ἐπὶ παιδιᾶς παιζομένης δι' ὀστράκων, καθ' ἣν *«παῖδες δύο, γραμμῇ τινι μεσολαβούσῃ διεστηκότες ἀλλήλων, ὄστρακον ἀνερρίπτουν, οὗ θάτερον μὲν μέρος πεπισσωμένον ἦν, τὸ ἐντὸς δηλαδή, τὸ δ' ἐκτὸς ἀπίσσωτον· διώριστο δὲ τοῖς συμπαίζουσι, τίνων μὲν ἦν τὸ τὴν πίσσαν ἔχον, τίνων δὲ τὸ λοιπόν· καὶ ὅτε, φασίν, ἀναβληθὲν τὸ ὄστρακον πέσοι, ὧν μὲν ἦν τὸ κάτω τοῦ ὀστράκου, ἔφευγον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐδίωκον· καὶ ἐλέγετο τοῦτο περιστροφὴ ὀστράκου, καὶ ἡ παιδιὰ ὀστρακίνδα ἐκαλεῖτο»* (Πολυδ.).

ὀστρᾰκῖνος, *η, ον* (*ὄστρακον*)· ὅμοιος πρὸς πήλινον ἀγγεῖον ‖ πήλινος, ὁ ἐκ πηλοῦ, λατ. **testaceus**.

ὀστρᾰκισμός, ὁ (*ὀστρακίζω*)· ἐξορία δι' ὀστράκων, ἐξοστρακισμός, ἐφαρμοζόμενος ἐν Ἀθήναις οὐχὶ ὡς ποινή, ἀλλ' ὡς μέτρον προληπτικόν, ὁσάκις συνέφερεν εἰς τὴν πόλιν νὰ ἀπαλλαγῇ πολίτου, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις ηὐξάνεν εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον διὰ τοὺς δημοκρατικοὺς θεσμοὺς τῆς πόλεως. Ἕκαστος τῶν πολιτῶν ἀνέγραφεν ἐπὶ ὀστράκου (κεράμου) τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅστις κατὰ τὴν γνώμην του ἔπρεπε νὰ ἐξορισθῇ. Τὸ κατώτατον ὅριον τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸν ὀστρακισμὸν ψήφων ἦσαν 6.000 ὄστρακα, ἡ δὲ διάρκεια τοῦ ὀστρακισμοῦ δεκαετής.

ὀστρᾰκό-δερμος, *ον* (*ὄστρακον*+*δέρμα*)· ὁ ἔχων δέρμα ἢ περίβλημα σκληρὸν ὡς τὸ ὄστρακον.

ὀστρᾰκόεις, *εσσα, εν*, ποιητ. ἀντὶ *ὀστράκινος*(βλ.λ.)

Ὄ̓ΣΤΡᾹ̓ΚΟΝ, τό· τεμάχιον πηλίνου ἀγγείου, κεραμιδοκόμματο, κεραμίδι, τοῦβλο, λατ. **testa** ‖ τὸ πήλινον πινακίδιον, τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς ψῆφος κατὰ τὸν *ὀστρακισμὸν* (βλ. λ.). **2)** εἶδος κροτάλου ἐκ πηλοῦ.— **II** τὸ σκληρὸν περίβλημα τῶν ὀστρακοδέρμων (κοχλιῶν, ὀστρέων, χελωνῶν κ. ἄ.) ‖ τὸ κέλυφος τοῦ ᾠοῦ.

Ἔτυμ.: *ὄστρακον*, πιθ. οὐδ. οὐσ. ἐξ ἐπιθ. **ὀστρακὸς* ⟨ἰαπ. **osthᾱ̧-*, παραλλ. τῷ **osthῑ̧-* βλ. ἐν *ὀστέον*, *ἀστακός*· ἐντεῦθεν, *ὀστρακίζω*, *ὀστρακισμός*, *ὀστρακόω*.

ὀστρᾰκό-χροος, *ον*, καὶ συνηρ. **ὀστρακόχρους,** *-ουν* (*ὄστρακον*+*χρόα*)· ὁ ἔχων σκληρὸν δέρμα ἢ ὁ ὡς δέρμα ἔχων φλοιὸν ἢ ὄστρακον.

ὀστρᾰκόω (*ὄστρακον*)· μεταβάλλω εἰς ὄστρακα (εἰς συντρίμματα κεράμου), συντρίβω εἰς τεμάχια. — Παθητ., συντρίβομαι εἰς τεμάχια.— **I** καθιστῶ τὸ δέρμα σκληρὸν ὡς ὄστρακον.— Παθητ., καλύπτομαι διὰ σκληροῦ περιβλήματος.

ὀστρᾰκ-ώδης, *ες* (*ὄστρακον* + *εἶδος*)· ὁ ὅμοιος ὀστράκω.

ὀστρέῐνος, *η, ον* (*ὄστρεον*)· ὁ ἀνήκων εἰς ὀστρεον, ὁ διαμένων ἐντὸς ὀστρέου, ὀστρακόδερμος.

ὀστρειο-γρᾰφής, *ἐς* (*ὄστρειον* + *γράφω*)· ὁ ἐζωγραφημένος διὰ πορφυροῦ χρώματος (ὁ κεχρωματισμένος διὰ πορφυροῦ χρώματος).

ὄστρειον, τό·=*ὄστρεον* (βλ. λ.).

ὄστρεον ἢ **ὄστρειον,** τὸ (*ὀστέον*)· τὸ ὀστρεῖδιον, κοιν. στρείδι, εἶδος κογχυλίου, λατ. **ostrea**.— **II** τὸ ὄστρακον «πορφύρα» (λατ. **murex**) καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς παραγόμενον πορφυροῦν χρῶμα, τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς βαφήν, λατ. **ostrum** [δι' ἐτυμ. βλ. *ὀστέον*].

ὄστρῑμον, τό· στάβλος, πρβλ. Φωτ. *«ὄστριμα· περίβολοι κτηνῶν καὶ οἷον ἐπαύλεις»*.

Ἔτυμ.: *ὄστριμον* ⟨**ὀθτρο-*: παλ σαξ **edor**, ἀγγλσαξ. **eodor** (περίβολος), παλ-norr. **jaðarr** (χεῖλος, παρυφή), παλ-γερμ. **etar** (χῶρος περιφραγμένος, περίβολος), παλ-σλαυ. **odrŭ** (κοίτη, κλίνη), ρωσσ. **ódrŭ** (κλίνη)· ὑπ' ἄλλων ὅμως αἱ συσχετίσεις αὗται ἀποδοκιμάζονται.

ὀστρύα, ἡ, καὶ **ὄστρυς,** *-υος*, ἡ (καὶ *ὀστρύς*)· δένδρον τοῦ ὁποίου τὸ ξύλον εἶναι σκληρότατον, ὡς τὸ τῆς ὀξυᾶς, κοιν. «ὀστρυά».

Ἔτυμ.: *ὀστρύα*, *ὀστρύς*, καὶ *ὀστρυῖς* ⟨**ὄστρο-δρυς* καθ' ἁπλολογίαν· πρβλ. *ὄστρεον*, *ὄστρακον*, *ἀστράγαλος*, τύποι ἔχοντες *-ρ-*, παραλλήλως τοῖς *ὀστέον* (**ὀστεϳον*), *ὀστακὸς* (**ὀστῑ̧-κο-ς*)+*δρῦς*.

ὀστ-ώδης, *ες* (*ὀστέον*+*εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς ὀστοῦν, «κοκκαλιάρης» ‖ πλήρης ὀστῶν.

ὀσφραίνομαι, μελ. *ὀσφρήσομαι*· ἀόρ. β' *ὠσφρόμην*, μτχ. *ὀσφρόμενος*, ἀποθ.· (*ὄζω*)· (μετὰ γεν.) ὅ,τι καὶ νῦν, ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι, «παίρνω μυρωδιά» ‖ ἀνιχνεύω διὰ τῆς ὀσφρήσεως ‖ μετ' αἰτ. συστοιχ. ἀντιτκ. *ὀσφραίνομαι ὀσμήν*.

Ἔτυμ.: *ὀσφραίνομαι* ⟨**ὀτσ-*: **odes-* (= odor) + **gvhr-*, πρβλ. σανσκρ. **jighr-ati** (ὀσφραίνονται), ἰαπ. **gvhrā-*ˣ (λαμβάνω αἴσθησιν, ὀσφραίνομαι).— τὸ λατ. **frāgrō** (ἀποπνέω ὀσμήν) δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα, ἐφ' ὅσον παράγεται ἐκ τινος **bhrāg-ro-s** (ὄζων)⟨ἰαπ. **bhrāg* (ὀσφραίνομαι), πρβλ. καὶ μεσ-γερμ. **broehen** (ὀσφραίνομαι).

ὀσφραντήριος, *α, ον* (*ὀσφραίνομαι*)· ἐνεργ., ὁ ὀσφραινόμενος, ὁ δυνάμενος νὰ ὀσφραίνεται, ὁ ἔχων ὀξεῖαν ὄσφρησιν: *μυκτῆρες ὀσφραντήριοι* = λατ. **nares acuti**.— **II** Παθητ., τὸ ἀναδίδον ὀσμήν ὃ δύναταί τις νὰ ὀσφρανθῇ ‖ αὐτὴ αὕτη ἡ ὀσμή.

ὀσφρέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὀσφραίνομαι*.

ὄσφρησις, *-εως*, ἡ (*ὀσφρέσθαι*, τοῦ *ὀσφραίνομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ δύναμις τοῦ ὀσφραίνεσθαι, ἡ ὄσφρησις, τὸ νὰ ὀσφραίνωμεθα ‖ ἡ αἴσθησις τῆς ὀσφρήσεως, τὸ ὄργανον τῆς ὀσφρήσεως.

ὀσφρόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ὀσφραίνομαι*.

ὄσφροντο, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ὀσφραίνομαι*.

Ὄ̓ΣΦΥ̓Σ, *-ῦος*, ἡ· αἰτ. *ὀσφύν*, καὶ *ὀσφύα*· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ ὀσφύς, τὸ κατὰ τοὺς νεφροὺς μέρος τῶν νώτων, «ἡ μέση», «τὰ νεφρά», λατ. **coxa**.

Ἔτυμ.: κατά τινας εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ *οστ-* (: *ὀστέον*) + *φῦ-* = σανσκρ. **bhū**, πρβλ. σύνθετα σανσκρ. ὡς τὸ **mayō-bhū̆'-l̥** (δροσιστικός)·— κατ' ἄλλους τὸ ἐν ἀρχῇ *ὀ-* θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι τὸ ὑπόλειμμα τοῦ *ὀστ-* καὶ τὸ **σφὺς* ἔν οὐσ. (= ὄγκωμα) ἐστερημένον τοῦ προσφύματος **-d-* καὶ συγγ. τῷ ἑλλ. *ἐσφυδωμένος* (πρησμένος), *«σφυδῶν· ἰσχυρὸς»* (Ἡσυχ.), *«διασφυδῶσαι· αὐξῆσαι»* (Ἡσυχ.)· πιθ. συγγ. καὶ τά: παλ-ιρλ. **odb** (ρόζος δένδρου), gall. **oddf** (ἐξόγκωμα, σάρκωμα) ⟨ἰαπ. **ozbh-* ⟨ἰαπ. **odbh-*, ὡς καὶ τὸ λατ. **offa** (τεμάχιον, βούκα, μπουκιά) ⟨**odhvā*.

ὄσχη, ἡ· ὁ τοὺς ὄρχεις περιέχων δύλακος, λατ. **scrotum**.— **II** = *ὄσχος* (βλ. λ.).

Ὄ̓ΣΧΟΣ, *-ου*, ὁ·=*μόσχος* **A** (βλ. λ.), νεαρὸς βλαστός, παραφυάς ‖ νέον κλῆμα ἀμπέλου. [*ὄσχος*, *ὄσχη*, πρβλ. τὰ παρ' Ἡσυχ. *ὦσχη*, *ὦσχοι*, *ὠσχο-* (⟨ἰαπ. **ō-zgʰh-o-*). Δι' ἐτυμολ. βλ. *ὄζος*].

ὅτα, αἰολ. ἀντὶ *ὅτε*, ὅπως τὸ *πότα* ἀντὶ *πότε*.

ὅτᾱν, ἀντὶ *ὅτ' ἂν* (*ὅτε ἄν*), ἰσοδύναμον πρὸς τὸ ἐπ. *ὅτε κεν* (*ὅτε*+*ἄν*)· ἐπίρρ. καὶ σύνδ. χρόνου, ὡς καὶ νῦν, ὅταν, ὁποτεδήποτε, καθ' ἣν περίπτωσιν, ὁσάκις, λατ. **quandocumque**, συντάσσεται δὲ κανονικῶς μεθ' ὑποτ.

ὅτε (**A**), ἐπίρρ. καὶ σύνδ. χρονικ· ὡς καὶ νῦν, ὅτε, ὅταν, λατ. **quum, quando**. — Πρὸ τοῦ *ὅτε* κανονικῶς προηγεῖται τὸ *τότε*, ἐνίοτε ὅμως προηγεῖται τὸ *ἔνθα*

ἢ καὶ οἱονδήποτε ἄλλο χρον. ἐπίρρ. 2) ἐνίοτε τὸ *ὅτε* προσλαμβάνει αἰτιολ. ἔννοιαν, ἀφ' οὗ (ἐν αἰτιολ. σημ.), «τή στιγμή πού»..., ἐπειδή, λατ. **quandoquidem**. 3) *ὅτε μὴ* κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ *εἰ μή*, καὶ σημ. ἐὰν δέν, ἐὰν μή, ἐκτὸς ἐάν, πλὴν ὅταν: *οὔ τέ τεῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτε μὴ Διὶ πατρὶ* = οὔτε προσέφερε σπονδὰς εἰς ἄλλον τινὰ ἐκ τῶν θεῶν ἐκτὸς μόνον εἰς τὸν πατέρα Δία.— **II** *πρὶν γ' ὅτε*=πρὶν ἀπό τὸν καιρόν ὅπου, πρὶν ἀπό τότε πού, προτοῦ... 2) *εἰς ὅτε κεν*=μέχρις οὗ, ἕως ὅτου, ἑνόσῳ, ἐφ' ὅσον.— **III** *ἔσθ' ὅτε ἢ ἔστιν ὅτε*=λατ. **est ubi**=ἐνίοτε, μερικὰς φοράς (κυρ. *ἔστι χρόνος ἢ καιρὸς ὅτε* = ὑπάρχουν ἀτιγμαί, καθ' ἃς, ἄρα ἐνίοτε, μερικὰς φοράς). — **IV** ἐν τῇ περιφράσει *ὅτε μέν... ὅτε δὲ* (ἢ κατ' ἄλλην γραφὴν *ὁτὲ μέν... ὁτὲ δέ*, ὡς τὸ *ποτὲ* ἐκ τοῦ *πότε*) ὁ *ὅτε* (ἢ *ὁτὲ*) δὲν ἔχει δύναμιν συνδέσμου, καὶ σημ.: ἄλλοτε μέν... ἄλλοτε δέ, νῦν μέν... νῦν δέ, «κάποτε ἔτσι»... «κάποτε ἀλλοιῶς», τὴν μίαν φοράν... μίαν ἄλλην φοράν ‖ ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ *ὅτε* (*ὁτὲ*) *δέ*, ἐπακολουθεῖ *ἄλλοτε δὲ* [*ὅτε*, λεσβ. *ὄτα* ⟨ἰαπ. ἀναφορ. θέμ. **jo-* (βλ. *ὅς*)+πρόσφ. **-te-*, **-ta-*].

ὅτε (Β), οὐδ. τοῦ *ὅστε* (βλ. λ.), ὅπερ ὅμως ἐπ. καὶ ἰων. κεῖται ὡσ. καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρσ. *ὅστε*.

ὁτέοισιν, ἐπ. ἀντὶ *οἵστισιν*, δοτ. πληθ. τοῦ *ὅστις*.

ὅτευ, ἰων. ἀντὶ *οὔτινος*, γεν. τοῦ *ὅστις*.

ὅτεῳ, ἐπ. ἀντὶ *ᾧ τινι*, δοτ. τοῦ *ὅστις*.

ὅτεων, ἐπ. ἀντὶ *ὧν τινων*, γεν. πληθ. τοῦ *ὅστις*.

ὅτΐ, ἐπ. **ὅττΐ** : Α'. *ὡς σύνδεσμος* (*εἰδικὸς*) (ἀρχῆθεν οὐδ. τῆς *ὅστις*, ὡς τὸ ἀντίστ. λατ. **quod** εἶναι οὐδ. τῆς ἀντων. **qui, quae, quod**)· ὅτι (ὡς καὶ νῦν), κατόπιν ρημάτων λεκτικῶν, δοξαστικῶν, γνωστικῶν καὶ αἰσθήσεως σημαντικῶν.— **II** ἐνίοτε τὸ *ὅτι* κεῖται πλεοναστικῶς πρὸ λέξεων καὶ φράσεων ἀναφερομένων αὐτολεξεί, ὅπου συνήθως ἀρκοῦσιν τὰ σημειούμενα εἰσαγωγικά, κατὰ κόρον δὲ παρατηρεῖται ὁ πλεοναςμὸς οὗτος ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ.— **III** παρ' Ἀττικοῖς ὡσ. συχνὰ ὁ *ὅτι* ἀναπληροῖ πρότασιν ὁλόκληρον, ὅπως π. χ. ἐν τῇ περιφράσει *οἶδ' ὅτι* (ἐνν. *οὕτως ἔχει*)=βεβαίως (κυρ. γνωρίζω ὅτι τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει, «ἔτσι εἶναι»), συμβαίνει δὲ τοῦτο κυρ. ἐν καταφατικαῖς ἀπαντήσεσιν ‖ τὴν αὐτὴν ἔλλειψιν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας παρουσιάζουν καὶ αἱ περιφράσεις *οἶσθ' ὅτι, ἴσθ' ὅτι* ‖ οὕτω καὶ τὸ ἐπίρ. *δηλονότι* (= προφανῶς) προῆλθεν ἐκ τοιαύτης ἐλλειπτικῆς καταφατικῆς ἀπαντήσεως, ἀντὶ τοῦ *δῆλον ὅτι* (ἐνν. *οὕτως ἔχει*).— **IV** *ὅτι μὴ* (γραφόμενον ἐνίοτε καὶ *ὅ τι μὴ*) ἔπειτα ἀπὸ ἀρνητ. πρότασιν σημ. ἐκτὸς, πλήν, ἔξω ἀπό, ἐκτὸς ὅτι, ἐκτὸς ἄν (λατ. **nisi, nisi quod**), προσομοιάζει δηλ. πρὸς τὴν περίφρασιν *εἰ μή*.— **V** *μὴ ὅτι... ἀλλά..., οὐχ ὅτι... ἀλλὰ* (*καὶ*) εἶναι ἐλλειπτικαὶ ὡσαύτως περιφράσεις, ἐν αἷς μεταξὺ τῆς ἀρνήσεως καὶ τοῦ *ὅτι* ἐννοητέον τὸ ρῆμα *λέγω* (*λέγε*) ἢ τι παρόμοιον ἐκ τῶν συμφραζομένων (παρόμοιόν τι συμβαίνει μὲ τὰς περιφράσεις *μὴ ὅπως, μὴ ἵνα... ἀλλά*)· *οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἦν ἡσυχίᾳ ἤν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ* = δὲν λέγω ὅτι ὁ Κρίτων μόνον ἦτο ἥσυχος, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι του, ὄχι μόνον ὁ Κρ. ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι, λατ. **non modo... sed etiam** ‖ *μὴ* (*οὐχ*) *ὅτι... ἀλλ' οὐδέ...* = λατ. **non modo non..., sed ne quidem** ὄχι μόνον δέν... ἀλλ' οὔτε καί... (ἐκ τῆς ἀρνήσεως δηλ. τῆς ἀνταποδόσεως *ἀλλ' οὐδὲ* χρωματίζεται ἀρνητικῶς καὶ τὸ πρῶτον μέλος τῆς περιφράσεως),— **VI** *μὴ* (*οὐχ*) *ὅτι...* (ἄνευ ἐπακολουθοῦντος *ἀλλὰ* (*καὶ*) ὡς δ' μέλους τῆς περιφράσεως) καταντᾷ συνών. τοῦ ἀντιθετ. «ἂν καί», «μολονότι» : *Σωκράτει ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, οὐχ ὅτι παίζει καί φησιν ἐπιλήσμων εἶναι* = διὰ τὸν Σ. ἐγὼ ἐγγυῶμαι πὼς δὲν θὰ τὸ ξεχάσῃ, παρ' ὅλον ὅτι ἀστειευόμενος λέγει ὅτι εἶναι ξεχασιάρης (κυρ. διὰ τὸν Σ. ἐγὼ ἐγγυῶμαι..., διὰ νὰ μή εἴπω (δέλω νὰ μή κάμω μνείαν τοῦ) ὅτι... (λατ. **ne dicam...**), δηλ. ἂν καί... ἀστειεύεται καί...).

Β'. **ὅτι** ὡς *αἰτιολογικὸν μόριον* (σύνδ.)· διὰ τὸν λόγον ὅτι, διότι, ἐπειδή, λατ. **quod** (= διότι). 2) παρὰ τοῖς ἐπικοῖς ἐνίοτε κεῖται ἀντὶ τοῦ *τούνεκα*, δι' ὅ, διό, δι' ὃν λόγον, διὰ τοῦτο, ὅθεν, τούτου ἕνεκα.

ὅ τι, ἐπ. *ὅ τττι*, οὐδ. τῆς *ὅστις* (γραφόμενον ἐνίοτε καὶ *ὅ,τι* καὶ ἐπ. *ὅ,ττι*, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου τῆς συγχύσεως πρὸς τὸν σύνδ. *ὅτι*)· πᾶν ὅ,τι, ὁτιδήποτε, κάθε τι τὸ ὁποῖον (ἐπὶ πλαγ. ἐρωτήσ., τί, ποῖον, διὰ τί, διὰ ποῖον λόγον).— **II** μετὰ ὑπερθ. ἐπιρ.: *ὅ τι τάχιστα* (γραφόμενον καὶ ἡνωμένως *ὅτι τάχιστα*)=ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα = λατ. **quam celerrime**. 2) παρ' ἀττικοῖς ὡσ. καὶ μετὰ οὐδ. ἐπιθ.: *ὅ τι πλεῖστον χρόνον* = ὅσον τὸ δυνατὸν μακρότερον χρόνον | *ὅ τι πλεῖστοι* = λατ. **quam plurimi** = ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροι. 3) ὡσ. καὶ μετὰ οὐσ. ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ περιφράσει *ὅ τι τάχος* ἀντὶ *ὅ τι τάχιστα* =ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

ὁτΐΐ, σύνδ., χρησιμοποιούμενος, ὑπὸ τῶν Κωμικῶν κυρ., ἀντὶ τοῦ *ὅτι* (=διότι) ‖ σπανιώτερον ἀντὶ τοῦ *ὅτι* (εἰδ. συνδ.).— **II** = *ὅ,τι*, ἐπὶ πλαγ. ἐρωτ., διὰ ποῖον λόγον, διατί.

ὅ-τινα, ἐπ. ἀντὶ *ὅντινα* καὶ *ἄτινα*, αἰτ. ἀρσ. ἐν. καὶ οὐδ. πληθ. τῆς *ὅστις*.

ὅ-τινας, ἐπ. ἀντὶ *οὕστινας, ἅστινας*, αἰτ. πληθ. ἀρσ. θηλ. τῆς *ὅστις*.

ὅ-τις, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *ὅστις*.

ὀ-τλεύω, μελ. *-εύσω*, ἢ **ὀτλέω,** μελ. *-ήσω* (*ὄτλος*)· κακοπαθῶ, ὑποφέρω, ὑπομένω, ἀντέχω.

ὄ-τλος, ὁ (*ὀ-* εὐφων. + *τλῆμι*)· κακοπάθεια, βάσανα, μόχθος, λύπη, στενοχωρία, λατ. **labor, miseria**. [*ὄτλος*· ἑλληνιστ. *ὀτλέω, ὀτλεύω*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ὀτλήμων· ἄθλιος»* ⟨*ὀ-* προθεμ., εὐφων. (βλ. λ.)+**tela-*, πρβλ. *Ἄτλας, τλῆναι, τελαμὼν* (ἀκριβῶς ὅπως τὰ *ἄτλας, ἄθλιος* ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης μετὰ τοῦ εὐφων. *ἀ-* ἐν ἀρχῇ].

ὀτοβέω, μελ. *-ήσω* (*ὄτοβος*)· ἠχῶ δυνατά, κροτῶ, κτυπῶ, θορυβῶ ἀγρίως, δημιουργῶ ἄγριον θόρυβον.

ὄτοβος, ὁ (λ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου)· θόρυβος ἰσχυρός, δυνατὸς κρότος, ἡ βοὴ καὶ ὁ πάταγος τῆς μάχης ‖ ὁ κρότος τῶν πολεμικῶν ἁρμάτων ‖ ἀλλὰ καὶ ὁ ἦχος τοῦ αὐλοῦ [*ὄτοβος· ὀτοβέω*· ὀνοματοποιία, πρβλ. *ὀτοτοῖ* καὶ *ὀτοτύζω* (βλ. λ. λ.), πεποιημένα ὡσαύτως ἐκ τοῦ ἤχου· διὰ τὸ στοιχεῖον τοῦ τέρματος *-βος* πρβλ. *κόναβος, θόρυβος*].

ὀτοτοῖ, ἐπιφώνημα ἄλγους καὶ θλίψεως (πρβλ. τὰ σημερ. ἄχ !, ὤχ !, φεῦ !, οἴμέ !) ‖ ὡσ. καὶ ἐκτετ. *ὀτοτοτοῖ !, ὀτοτοτοτοῖ !, ὀτοτοτοῖ τοτοῖ !* [πεποιημένη λ., πρβλ. καὶ τὰ ἐν *ὄτοβος*].

ὀτοτύζω (ἐκ τοῦ *ὀτοτοῖ*, ὡς *αἰάζω* ἐκ τοῦ *αἰαῖ*)· κραυγάζω *ὀτοτοῖ*, θρηνῶ μεγαλοφώνως, κλαίω, ὀλοφύρομαι.— Παθητ., Ἀθρηνοῦμαι.

Ὀτοτύξιοι, οἱ (*ὀτοτύζω*)· κωμικὸν κύρ. ὄνομα παρ' Ἀριστοφ.· οἱ ἄνθρωποι τῶν κοπετῶν καὶ τῶν θρήνων, οἱ θρηνοῦντες (μετὰ λογοπαικτικῆς νύξεως πρὸς τὸ ἐθνικὸν *Ὀλοφύξιοι*=κάτοικοι Ὀλοφύξου, πόλεως παρὰ τὸν Ἅδη).

ὅτου, ὅτῳ, γεν. καὶ δοτ. ἑν., **ὅτων, ὅτοις,** γεν. καὶ δοτ. πληθ. τοῦ *ὅστις*.

ὀτραλέος, *α, ον* (*ὀτρύνω*)· = *ὀτρηρὸς* (βλ. λ.).— ἐπίρ. *ὀτραλέως*=ταχέως, ἑτοίμως, προθύμως [*ὀτραλέος*· ὁμ. *ὀτρηρός*, πρβλ. Ἡσυχ. *«ὀτρηρόν· ἐλαφρόν»*· *ὀτρα-* ⟨προθεμ. *ὀ-* + ἰαπ. **tvṛ-*) : *ὀτρύνω* (βλ. λ.)].

ὀτρηρός, *ά, όν* (*ὀτρύνω*)· ταχύς, γοργός, εὐκίνητος, εὔστροφος, δραστήριος, πρόθυμος [*δι'* ἐτυμ. βλ. *ὀτραλέος, ὀτρύνω*].

ὄτριχες, ὄνομ. πληθ. τοῦ *ὄθριξ*.

ὀτρῦναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ὀτρύνω*.

ὀτρύνεις, ἐπ. γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ὀτρύνω*.

ὀτρῦνέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἐν. τοῦ *ὀτρύνω*.

ὀτρύνεσκον, ἐπ. πρτ. τοῦ *ὀτρύνω*.

ὀτρῦνέω, ἐπ. καὶ ἰων. μελ. τοῦ *ὀτρύνω*.

ὀτρυντῦς, -ύος, ἡ, ἰων. ἀντὶ *ὀτρυνσις* (*ὀτρύνω*)· παρότρυνσις, παρακίνησις, προτροπή, ἐνδάρρυνσις· ἐκ τοῦ

ὀτρῦνω· πρτ. *ὤτρῦνον*, ἰων. *ὀτρύνεσκον*· μελ. *-ὕνῶ*, ἐπ. καὶ ἰων. *-ὕνέω*· ἀόρ. α' *ὤτρῦνα*· παροτρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ, παρακελεύομαι, ἐνδαρρύνω ‖ ἐξερεθίζω, ἐξωθῶ ‖ ἐγείρω τινὰ ἐκ τοῦ ὕπνου, τὸν ἐξυπνῶ.— Παθητ. παροτρύνομαι κλπ. ὑπό τινος.— μέσον, ἐγείρω ἐμαυτόν, παρακινῶ ἐμαυτόν, παροτρύνω ἐμαυτόν, προθυμοποιοῦμαι, σπεύδω. 2) ἐπὶ ζῴων, κεντῶ, κεντρίζω, παρορμῶ, ἐξερεθίζω. 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω.

Ετυμ. : ὀτρύνω (< ****ὀ-τρυ-ν-jω***, τ. ἔ. ***ὀ-*** (προθεμ., εὐφων. θλ. λ.) + ***τρυ-*** [: σανσκρ. ***tvárate*** (σπεύδω), παλ-γερμ. **dwiru** (περιστρέφω ταχέως), σανσκρ. ***turáṇa-ḥ*** (ὁ σπεύδων)], ἑλλ. ***τ(F)ρα-*** (<****tvr̥-***) ἐν τῷ ***ὀτραλέος***, ***ὀτρηρός***· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****tver-***, ****tur-*** (πρβλ. ***τέτρα-σι : τρυ-φάλεια*** : λιθ. **ketveri**).

ὄττα, ἡ, ἀττ. ἀντ. ***ὅσσα*** (θλ. λ.).

ὄττεο, καὶ συνῳρ. **ὄττευ,** ἐπ. ἀντ. ***οὗ τινος***, γεν. τοῦ ***ὅστις***.

ὅττι, ἐπ. ἀντ. ***ὅτι*** (εἰδ. συνδ.).

Ὅ ττι, ἐπ. ἀντ. ***ὅ τι***, οὐδ. τῆς ἀντων. ***ὅστις***.

ὀττοβέω, ὄττοβος, ἐσφαλμ. τύποι ἀντὶ ***ὀτοβέω***, ***ὄτοβος***.

ὄττομαι, ἀττ. ἀντὶ ***ὄσσομαι*** (θλ. λ).

ὅτῳ, ἀττ. ἀντ. ***ᾧ τινι***, δοτ. τῆς ἀντων. ***ὅστις***.

ΟΥ', καὶ ***οὐκ*** (πρὸ φωνήεντος ψιλουμένου), καὶ ***οὐχ*** (πρὸ φωνήεντος δασυνομένου)· παρ' ἀττ. καὶ ***οὐχΐ*** (πρβλ. ***ναίχι***), ἐπ. ***οὐκΐ*** : ἀρνητ. μόριον· ὄχι, δέν, λατ. **non**.

Χρησιμοποιεῖται, καθόλου εἰπεῖν, κατὰ προτίμησιν ἐν ἀνεξαρτήτοις (κυρίαις) προτάσεσιν, ἐν ᾧ ἐν ἐξηρτημέναις (δευτερευούσαις) χρησιμοποιεῖται κατὰ προτίμησιν τὸ ἀρνητ. μόριον ***μή*** (θλ. κατωτ. II). Ἡ ἐσωτερικὴ ὅμως τρόπον τινὰ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἀρνητ. μορίων ***οὐ*** καὶ ***μή*** ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι τὸ ***οὐ*** ἐκφέρει ἄρνησιν γεγονότος ἢ διαβεβαιώσεως ἰσχυρισμοῦ τινος, ἐν ᾧ τὸ ***μή*** ἐκφέρει ἄρνησιν προερχομένην ἐκ θελήσεως ἢ, σκέψεως· μὲ ἄλλας λέξεις, τὸ ***οὐ*** ἀρνεῖται, τὸ ***μή*** ἀπορρίπτει· τὸ ***οὐ*** εἶναι ἀπόλυτον, τὸ ***μή*** σχετικόν· τὸ ***οὐ*** εἶναι ἀντικειμενικόν, τὸ ***μή*** ὑποκειμενικόν. Αἱ μεταξὺ των διαφοραὶ αὗται ἐπεκτείνονται καὶ ἰσχύουσιν καὶ ἐπὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνθέτων.

II ***οὐ*** δύναται νὰ κεῖται καὶ ***ἐν ἐξηρτημέναις*** προτάσεσιν, δσάκις αὗται εἰσάγονται διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀναφορικῆς ***ὅς***, ἢ διὰ τῶν συνδέσμων ***ὅτι*** (=διότι), ***ἐπεί***, ***ἐπειδή*** καὶ ἄλλων, ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον τῶν δι' αὐτῶν εἰσαγομένων προτάσεων ἀποτελεῖ θετικόν τι γεγονός. **2)** ***οὐ*** συνάπτεται μετὰ μετοχῆς, δσάκις αὕτη δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ προτάσεων, κυρ. εἰδικῆς, ἀντιθετικῆς, αἰτιολογικῆς, χρονικῆς, ἀναφορικῆς (ὅτι, καίτοι, ἐπειδή, ὅτε, ὅς+ρημ.), ***μή*** δὲ μετὰ μετοχῆς, δσάκις αὕτη ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὑποθετικὴν ἢ ὡσεὶ ὑποθετικὴν πρότασιν. **3)** ***οὐ*** συχνὰ συνάπτεται μετ' ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου : ***οὐ κακῶς*** (= καλῶς, πολὺ καλά), ***οὐχ ἥκιστος*** (=μέγιστος).

III δσάκις μία ἀρνητικὴ πρότασις ἔχει ἐνισχυθῇ καὶ δι' ἄλλων προσδιορισμῶν, ἐχόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ***πᾶς***, ***πανταχοῦ*** κ.τ.ὁ., ἡ ἄρνησις δὲν περιορίζεται εἰς τὸ ῥῆμα, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς προσδιορισμούς, οἵτινες ἐκφέρονται καὶ αὐτοὶ ἐν συνθέσει μετὰ τῆς ἀρνήσεως : ***οὐκ ἐπόίησε τοῦτο οὐδαμοῦ οὐδείς***=κανεὶς δὲν ἔπραξε τοῦτο πουθενά | ***οὐδενὶ οὐδαμῇ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει***=μὲ κανένα πουθενὰ καὶ κατὰ κανένα τρόπον δὲν ἔχει καμμίαν ἐπαφήν || ὅταν ὁ τοιοῦτος ἐν συνθέσει ἀρνητικὸς προσδιορισμὸς προηγῆται, ἀκολουθῇ δὲ ἡ ἁπλῆ ἄρνησις μετὰ τοῦ ῥήματος, τότε συχνὰ (δοηθούσης καὶ τῆς ὅλης ἐννοίας τῶν συμφραζομένων) αἱ δύο ἀρνήσεις ἀποτελοῦσιν ἰσχυροτάτην κατάφασιν : ***οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει***=πᾶς ἀδικῶν δὰ τιμωρηθῇ ἀμειλίκτως (κυρ. δὲν δὰ ὑπάρξῃ ἄνθρωπος ἀδικῶν ὁ ὁποῖος δὲν δὰ τιμωρηθῇ).

IV ***οὐ*** μετὰ αἰτ. εἰς περιφράσεις ἐνόρκων διαβεβαιώσεων κεῖται ἀντὶ τοῦ ***οὐ μὰ*** + αἰτ. : ***οὐ τὸν Ὄλυμπον =οὐ μὰ τὸν Ὄλ.*** = ὄχι, μά τὸν Ὄλ. (ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ὀλ.).

Οὐ **ἐν ἐρωτηματικαῖς** προτάσεσιν ὑποδηλοῖ ὅτι προσδοκᾶται καταφατικὴ ἀπάντησις : ***οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι ;*** (=δὲν ὑπάρχουν λοιπὸν καὶ ἄλλοι ; ἐξυπακουομένη ἀπάντησις : ὑπάρχουν βεβαίως).— **II** ***οὐ*** + μέλλ. ***ἐν ἐρωτηματικῇ*** προτάσει ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἔντονον προστακτικήν : ***οὐ δράσεις ; = δρᾶσον***.

Οὔ (δηλ. μετὰ τόνου) : **I** δσάκις κατέχει τὴν τελευταίαν θέσιν ***ἐν τῇ προτάσει*** : ***καλὸς μέν, μέγας δ' οὔ*** || γενικῶς. δσάκις μετ' αὐτὸ ἀκολουθεῖ οἱονδήποτε σημεῖον στίξεως.— **II** δσάκις κατόπιν ἀρνητικῆς προτάσεως ἐπαναλαμβάνεται τὸ ***οὐ*** μόνον του καὶ ἑπομένως λέγεται μετ' ἐμφάσεως : ***θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ*** (ὁπότε ὅμως πάντως ἀκολουθεῖ μετ' αὐτὸ σημεῖον στίξεως, μεταπίπτομεν θηλ. εἰς τὸ I).— **III** δσάκις κεῖται ὡς ἁπλῆ ἀρνητικὴ ἀπάντησις καὶ δὲν συνάπτεται μετά τινος λέξεως (κεῖται θηλ. ἀντὶ τοῦ σημερ. «ὄχι» καὶ οὐχὶ ἀντὶ τοῦ «δὲν») (ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν ἔχομεν τὴν περίπτωσιν I).

Ετυμ.: οὐ, οὐκ (οὐχ), οὐχί· σκοτειν. ἐτυμολ.· ἡ ἐπιχειρηθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ λατιν. **haud** καταδικάζεται.— Ἀτυχὴς ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ συσχέτισις πρὸς τὰ λατ. **au-** (: **au-ferō**), σανσκρ. **áva** (ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω), **ō-gaṇá-ḥ** (μεμονωμένος, μονήρης), ἑλλ. ***αὐ-*** (***αὐ-χάττειν***, γλῶσ.), περὶ ὧν θλ. ἐν λ. ***αὖτως***, διότι αὗται ἀνήκουν ἀλλαχοῦ καὶ ἀποτελοῦν ἰδίαν δμάδα.—Οὐδεμίαν ἐπίσης συγγένειαν ἔχει τὸ ἀρμ. **oč'**, μολονότι ταυτίζεται σημασιολογικῶς.—Προβληματικὴ ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ συγγένεια πρὸς τὸ σανσκρ. **u** (=καί, ἐπίσης), ὁπότε τὸ ἑλλ. ***οὐ*** θὰ ἦτο ἀρχικῶς ἐπιτατικὸν ἀποδαῖνον ἀρνητικὸν (ὡς συνέβη καὶ μὲ τὸ γαλλ. **pas**). — ***οὐ-χί*** : σανσκρ. **na-hi** (=ἀνυπερθέτως ὄχι), πρβλ. ***ναί-χι*** (= ἀνυπερθέτως ναί), θλ. ἐν λ. ***ναί***.— ὁμηρ. ***οὐ-κὶ*** ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου ****οὔ-κι*** (***-κι*** = ***-τι*** ἰαπ. ****quid***) εἶναι τονισμένον κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***οὐ-χί***.

οὗ, γεν. ***ἑν***. ἀρσ. καὶ οὐδ. ἀναφορ. ἀντων. ***ὅς*** (θλ.λ.).

οὑ, λατ. **sui,** γεν. ἑν. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. ἀρσ. καὶ θηλ., ἀντὶ ***αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτοῦ, αὐτῆς***, συχνὰ παρ' Ὁμ. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰων. καὶ ἐπ. τύποις ***ἕο, εὗ, εἷο, ἑοῖο (ἑεῖο)*** || σπαν. ἀντὶ ***ἐμοῦ*** || διὰ δοτ. ***οἱ***, αἰτ. ***ἑ*** θλ. ἐν λ. λ. [δι' ἐτυμ. ἔλ. ἐν αἰτ. ***ἕ***].

οὐά, ἐπιφών. ἐκπλήξεως ἢ θαυμασμοῦ, λατ. **vah!** τὸ τῆς νέας μπά ! βάχ ! || ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπεχθείας ἢ καὶ χλεύης (γραφόμενον τότε καὶ ***οὐᾶ***).

οὐαί, ἐπιφών. ὀδύνης καὶ ὀργῆς, λατ. **vae**· ὡς καὶ νῦν, οὐαί, ἀλλοίμονον.

οὐᾶς, -ατος, τό, ποιητ. ἀντὶ ***οὖς*** (βλ. λ.)· καὶ νῦν ἔτι οὖς, ὠτίον, αὐτίον, «αὐτί»· θλ. ***οὖς***.

οὐατόεις, εσσα, εν (οὖας)· ὁ ἔχων ὦτα, ὁ μετὰ ὤτων, ὁ ἔχων μικρὰ ὦτα. **2)** ὁ ἔχων ὦτα ἢ λαβάς.

οὐ γάρ=διότι ὄχι, διότι δέν.— **II** ἐπὶ ἐλλειπτικῶν ἀπαντήσεων γινομένων ἐρωτηματικῶς ἀλλ' ἰσοδυναμουσῶν πρὸς κατάφασιν : (***ἐν*** ἀπαντήσει) ***οὐ γάρ ;*** (ἐνν. ναί) διατί ὄχι ; (δὲν εἶναι ἔτσι ; δέν εἶναι ἀληθές ; δὲν ἔχει οὕτω ;) || ὡς ***ἐν*** ἀπαντήσεσιν (ἀλλ' οὐχὶ ἐρωτημ. μορφῆς), ὁπότε ἐκφράζουν ἰσχυρὰν ἄρνησιν : ***οὐ γὰρ*** = ὄχι (γιατί δά ἔπρεπε ναί ;). **2)** ἐπὶ ἐρωτήσεων, δσάκις ἀναμένεται καταφατικὴ ἀπάντησις : ***οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν ἀπέκρυπτε ταύτας ;*** **3)** ***οὐ γάρ;*** (οὕτω ***ἐν*** ἐρωτημ. μορφῇ ἀπαντᾷ ***ἐνίοτε*** ὡς ἐρώτησις τοῦ λέγοντος καὶ οὐχὶ ὡς ἀπάντησις) = λατ. **quid enim?**=δὲν ἔχει οὕτω ; «δὲν εἶναι ἔτσι ;».

οὐ γὰρ ἀλλά, ***ἐν*** ἐλλειπτ. περιφράσει, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζεται ἄρνησις, προστιθεμένης ἔμως καὶ τῆς αἰτιολογίας τῆς ἀρνήσεως (=λατ. **enimvero**) : ***μὴ σκῶπτέ μ'· οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς,*** ὅπερ πλῆρες θὰ εἶχεν οὕτω : ***μὴ σκῶπτέ μ· οὐ γὰρ σκωπτικῶς ἀλλὰ κακῶς ἔχω*** = μὴ μὲ περιπαίζεις (μὴ μοῦ κάνεις ἀστεῖα), διότι ἡ κατάστασίς μου δὲν εἶναι διὰ ἀστεῖα, ἀλλὰ κατάστασις δυστυχισμένου ἀνθρώπου.

οὐ γὰρ οὖν=οὐχὶ βεβαίως, ἀσφαλῶς ὄχι (ἐμφαντικὴ ἀρνητικὴ ἀπάντησις, ἀναφερομένη εἰς ἀρνητικὴν πρότασιν, ἔνθα τὸ ***οὖν*** ἀναφέρεται εἰς προηγηθεῖσαν ἀπόδειξιν θεωρουμένην ὡς ἀποχρῶσαν).

οὐ γάρ ποτε=διότι οὐδέποτε.

οὐ γάρ που=διότι κατ' οὐδένα τρόπον, νομίζω.

οὐγώ, παρ' ἀττ. κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τοῦ ***ὁ ἐγώ***.

οὐδαμά, καὶ **οὐδαμῇ** ἢ **οὐδαμῇ,** ἐπίρ. τοῦ ***οὐδαμός***· ἐπὶ τόπου, ἐν οὐδενὶ τόπῳ, εἰς κανένα μέρος, «πουθενά» || πρὸς οὐδὲν μέρος.— **II** ἐπὶ τρόπου. κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδαμῶς, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

οὐδαμόθεν, ἐπίρ. (***οὐδαμός***)· ἐξ οὐδενὸς μέρους, ἀπὸ καμμίαν πλευράν.

οὐδαμόθι, ἐπίρ. (***οὐδαμός***), ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***οὐδαμοῦ***· ἐν οὐδενὶ τόπῳ, οὐδαμοῦ, «πουθενά» || μετὰ γεν. ***οὐδαμόθι τῆς Εὐρώπης*** = εἰς κανὲν μέρος τῆς Εὐρώπης.

οὐδ'-ᾰμός, ***ή, όν,*** ἀντὶ ***οὐδὲ ἀμός***=οὐδὲ εἷς, «οὔτε καὶ ἕνας», οὐδείς, (ὡς τὸ ***οὐδεὶς*** ἀντὶ τοῦ ***οὐδὲ εἷς***) [τὸ δ' συνθετ. ***-αμο-*** (<ἰαπ. ****sm̥mo-*** περὶ οὗ θλ. καὶ ἐν ***εἷς***],

οὐδᾰμόσε, ἐπίρ. (*οὐδαμός*)· πρὸς οὐδὲν μέρος, «πρὸς πουθενά».

οὐδᾰμοῦ, ἐπίρ. τοῦ *οὐδαμὸς* (πρβλ. καὶ *οὐδαμόθι*)· ἐν οὐδενὶ τόπῳ, «πουθενά» ‖ μετὰ γεν. *οὐδαμοῦ γῆς* =«εἰς κανένα μέρος τῆς Γῆς (τοῦ Κόσμου)» ‖ *οὐδαμοῦ λέγω ἢ οὐδαμοῦ ποιοῦμαί τινα* = θεωρῶ τινα ὡς μηδέν, δὲν τοῦ ἔχω καμμίαν ἐκτίμησιν, τὸν περιφρονῶ = **nullo loco habere.**— **II** ἐπὶ τρόπου, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οὐδόλως, οὐδαμῶς.

οὐδᾰμῶς, ἐπίρ. (*οὐδαμός*)· ὡς καὶ νῦν, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον.

ΟΥ᾽ΔΑΣ, τό, γεν. *οὔδεος*, δοτ. *οὔδεϊ*, *οὔδει*· ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς, ἔδαφος: *οὔδας ὀδὰξ ἔλον*=ἐδάγκασαν τὸ ἔδαφος (τὸ χῶμα) (ἐπὶ τῶν φονευομένων ἐν μάχῃ) ‖ *οὔδάσδε* = πρὸς τὸ ἔδαφος, κατὰ γῆς. 2) τὸ δάπεδον ἢ τὸ πάτωμα δωματίου (οἴκου κ.τ.ὁ.). — Παροιμία: *ἐπ᾽ οὔδεϊ καθίζω τινά*=τὸν καταβάλλω μέχρις ἐδάφους, τ. ἔ. τὸν ἀπογυμνώνω ἀπὸ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα.

Ἔτυμ.: οὔδας· οὐδαῖος· προσουδίσαι (παρὰ Ἡροδ. = καταρρῆναι εἰς τὸ ἔδαφος, ῥῆναι χαμαί), πρβλ. Ἡσυχ. *«ἀεποτούδιξε· κατέβαλεν ἐπὶ τὴν γῆν»*· σκοτειν. ἐτυμολ.· εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ συγγ. πρὸς τὰ *οὐδὸς* (6λ. λ.) καὶ *ὀδούς* (6λ. λ.).

οὐ-δέ, ἐπίρ. (*οὐ* + *δέ*)· καὶ δὲν (ὄχι), ἀλλὰ δέν, οὔτε (συνάπτον δύο προτάσεις). 2) *οὐδὲ... οὐδὲ* (δὶς ἐπαναλαμβανόμενον, ἕκαστον ἐν ἀρχῇ ἑκάστης τῶν δύο ἀλλεπαλλήλων προτάσεων)=οὔτε... οὔτε ἀκόμη καὶ... (μὲ ἄλλας λέξεις: ὄχι ἁπλῶς (ὄχι μόνον) δὲν... ἀλλ' ἀκόμη οὔτε καὶ...): *καὶ μὴν οὐδ᾽ ἢ ἐπιτείχισις οὐδὲ τὸ ναυτικὸν ἄξιον φοβηθῆναι* = καὶ ὅμως οὔτε τὰ ὀχυρωματικὰ τῶν ἔργα εἶναι ἄξια φόβου (τοιαῦτα ποὺ νὰ ἀξίζῃ τὸν κόπον νὰ τὰ φοβηθῇ κανείς) οὔτε ἀκόμη καὶ ἡ ναυτικὴ των δύναμις.— *οὐ...οὐδὲ* (τὸ *οὐδὲ* δηλ. ἀκολουθεῖ ἔπειτα ἀπὸ ἁπλῆν ἄρνησιν): *οὐκέτι σοι μένος ἔμπεδον οὐδέ τις ἀλκή*=τὸ πολεμικόν σου μένος δὲν εἶναι πλέον σταθερόν οὐδὲ (οὔτε καὶ) σοῦ ἀπέμεινεν ἴχνος τι ἀλκῆς.— **II** ἁπλῶς ἐνισχυτικὸν τῆς ἀρνήσεως (κείμενον δηλ. ὡς ἐνισχυμένη ἄρνησις) = οὔτε καί, ἀκόμη οὔτε (καί)· τὴν σημασίαν αὐτὴν ἔχει πάντοτε δσάκις συνάπτεται μετὰ μιᾶς καὶ μόνης λέξεως ἢ φράσεως ‖ οὔτω παρ' Ὁμήρῳ συνδέεται συχνὰ μετ' ἐπιρρήματος: *οὐδ᾽ ἤβαιόν, οὐδὲ τυτθόν, οὐδὲ μίνυνθα* κλπ. (= οὔτε καὶ ὀλίγον τι ἀκόμη, οὔτε κἂν ὀλίγον, οὔτε κἂν διὰ μικρὸν διάστημα).

οὐδ-εἷς, *οὐδε-μιᾶ, οὐδ-ένα*, γεν. *οὐδενός, οὐδεμιᾶς, οὐδενὸς* κλπ., κλινόμενον ὡς τὸ *εἷς, μία, ἕν* (ἐκ τοῦ *οὐδὲ*+*εἷς*)· ὡς καὶ νῦν, οὐδείς, κανείς, οὔτε καὶ ἕνας, «κανένας», ὡς τὸ λατ. **nullus** (ne+ullus) ‖ τὸ οὐδ. *οὐδὲν* κεῖται καὶ ὡς ἐπίρρ., οὐδόλως, διόλου, τίποτε, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. 2) ἐν τῷ πληθ. *οὐδένες, οὐδένων, οὐδέσι* κλπ., ἀντὶ *οὐδαμοί*. 3) *ὁ οὐδὲν* (ἔνν. *ὤν*), *ἡ οὐδὲν* (ἔνν. *οὖσα*) = ὁ ἀνάξιος, ὁ μηδαμινός, τιποτένιος ὁ μὴ ὢν ἄξιος διά τίποτε ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἀρσ. *οὐδεὶς*=μηδαμινός, ἀνάξιος, τιποτένιος, ποὺ δὲν εἶναι ἄξιος διά τίποτε. 4) *οὐδὲν ὅ,τι οὐ*=λατ. **nihil non**=πᾶν τι, ἕκαστον (κυρ.=*οὐδέν ἐστι ὃ οὐ*...=δὲν ὑπάρχει τίποτε ποὺ νὰ μή, ἢ τὸ ὁποῖον δὲν...) ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἀρσ. *οὐδεὶς ὅστις οὐ*...=λατ. **nemo non**=πᾶς τις, ἕκαστος (κυρ. *οὐδείς ἐστιν ὅστις οὐ*...=οὐδεὶς ὑπάρχει ὅστις δὲν..., «δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ μή...».

οὐδέ-κοτε, ἰων. ἀντὶ *οὐδέποτε*.

οὐδενόσ-ωρος, *ον* (*οὐδείς* + *ὥρα*)· ὁ οὐδεμιᾶς μνείας (ἢ προσοχῆς, φροντίδος) ἄξιος, ποὺ δὲν ἀξίζει διά νὰ τὸν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του (ἢ νὰ τὸν προσέξῃ κανείς), ὁ ἀνάξιος καὶ διὰ τὸ παραμικρόν, ἀνάξιος λόγου, ἀξιοκαταφρόνητος.

οὐδέ πῃ, καὶ **οὐδέπῃ** (καὶ **οὐδέπη**)· ἐπίρ., κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

οὐδέ-ποτε, ἰων. **οὐδέ-κοτε,** ἐπίρ.· ὡς καὶ νῦν, οὐδέποτε, ποτέ, καμμίαν φοράν, λατ. **ne umquam** (ἢ **numquam**) **quidem.**

οὐδέ-πω, ἐπίρ.· ὄχι ἀκόμη, καὶ ποτὲ ἕως τώρα, οὔτε ἕως τώρα.

οὐδε-πώ-ποτε, ἐπίρ.· οὐδέποτε ἕως τώρα, οὐδέποτε ἀκόμη, καὶ ποτὲ ἕως τώρα δέν...

οὐδ-έτερος, *α, ον* (*οὐδὲ*+*ἕτερος*)· οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο, οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος, λατ. **neuter** (ἀντὶ **ne uter**).— **II** (ἐν τῇ Γραμμ.) *τὸ οὐδέτερον* (ἔνν. *γένος*), λατ. **genus neutrum.**

οὐδ-ετέρως, ἐπίρ. τοῦ *οὐδέτερος*· οὔτε κατὰ τὸν ἕνα τρόπον οὔτε κατὰ τὸν ἄλλον.

οὐδ-ετέρωθεν, ἐπίρ.· οὔτε ἀπὸ τὸ ἓν μέρος οὔτε ἀπὸ τὸ ἄλλο.

οὐδ-ετέρωσε, ἐπίρ.· οὔτε πρὸς (εἰς) τὸ ἓν μέρος οὔτε πρὸς (εἰς) τὸ ἄλλο, πρὸς (εἰς) οὐδὲν ἐκ τῶν δύο μερῶν.

οὐδ᾽ ἔτι· (καὶ) ὄχι ἀκόμη περισσότερον, ὄχι περισσότερον ‖ συχνὰ συγχέεται πρὸς τὸ *οὐδέ τι* (πρβλ. καὶ *οὐκέτι*).

οὐ δή, ἐπίρ.· ἀσφαλῶς ὄχι, οὐχὶ βεβαίως, τῷ ὄντι οὐχί, λατ. **non sane.**

οὐ δή που, οὐ δήπου· νομίζω ὄχι, κατὰ τὴν γνώμην μου οὐχί... (δὲν...), 6λ. καὶ *δήπου.*

οὐδός (Α), ὁ, ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ὁ ὁδός*· τὸ κατώφλιον τοῦ οἴκου, τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ‖ μτφρ. *ἐπὶ γήραος οὐδῷ*=εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ γήρατος, εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ἀρχίζει τὸ γῆρας, ἢ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ γήρατος (τ. ἔ. «εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ θανάτου»).

Ἔτυμ.: οὐδός, ἀττ. (Ἐπιδ.) *ὁδός*, δωρ. *ὠδός* (πρβλ. Ἡσυχ. *«ὠδόν· οὐδόν»*)· *οὐδὸς* <προομ. **ὁδFός*· συγγ. τῷ *ἔδαφος, ὁδός*, ἐξ ἰαπ. ῥίζ. **sed-*, **sod-*.

οὐδός (Β), ἡ, αἰολ. ἀντὶ *ὀδούς* (ἡ) (6λ. λ.).

ΟΥ᾽ΘΑΡ, *-ᾰτος*, τό· κυρ. ἐπὶ ζώων, μαστός, «μαστάρι» (κυρ. τὸ στῆθος μαζὶ μὲ τοὺς μαστούς, «τὰ βυζιά») ‖ δστερον καὶ ἐπὶ γυναικῶν, τὸ μητρικὸν στῆθος, οἱ μαστοί.— **II** μτφρ. γονιμότης, εὐφορία, καρποφορία, πληθώρα, ὑπεραφθονία ‖ *οὔθαρ ἀρούρης*= τὸ γονιμώτατον μέρος τῆς γῆς, εὐφορώτατη χώρα, λατ. **uber arvi.**

Ἔτυμ.: οὔθαρ, -ατος (**-ϝ-ι-**): σανσκρ. **ū́dhar,** γεν. **ū́dhn-aḥ,** λατ. **ūber, -eris,** καὶ ἐπίθ. **ūber** (= πλούσιος, ὄφθονος, εὔφορος), ἀγγ-σαξ. **úder** (ἀγγλ. **udder**), ἀρχ-γερμ. **ūtar** (παλ-norr. **iúgr** <**euð(u)r(a)-**), λιθ. **ū́drùti**· πάντα ἐξ ἰαπ. **ōudh-* : **eudh-* **ūdh-*: (ἐξογκώνω), πρβλ. ρωσσ. **úditi,** **údeti** (ἐξογκῶ).

οὔθατα, οὐδ. πληθ. τοῦ *οὔθαρ* (6λ. λ.).

οὐθᾰτῖος, *α, ον* (*οὔθαρ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ *οὔθαρ* (βλ. λ.).

οὐδ-εἷς, οὐδ-ένˊ, μτγν. τύποι ἀντὶ *οὐδείς, οὐδέν.*

οὔ θην· ἀσφαλῶς ὄχι, ὄχι βεβαίως.

οὐκ, πρὸ φωνήεντος ψιλουμένου, ἀντὶ *οὐ*, ἐν τῇ ἰων. δὲ διαλ. καὶ πρὸ φωνήεντος δασυνομένου, ἀντὶ *οὐχ.*

οὐκ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *ὁ ἐκ.*

οὐκ ἄρα· οὐχὶ λοιπόν, ὄχι βεβαίως, ἑπομένως δέν... ‖ ἐν ἐρωτήσ., δέν... λοιπόν;

οὐκ-έτι, ἐπίρ.· ὄχι πλέον, οὐχὶ περαιτέρω, οὐχὶ περισσότερον, οὐχὶ τοῦ λοιποῦ.

οὐκῑ́, ἰων. ἐπίρ. ἀντὶ *οὐχί* = *οὐ* (6λ. λ.), πάντοτε ἐν τέλει προτάσεως.

οὔκ-ουν, ἐπίρ. ἢ ἀποφατ. μόριον· ὄχι λοιπόν, λοιπόν ὄχι, ἑπομένως ὄχι, λατ. **non ergo, non igitur, itaque non.**— **II** ἐν ἐρωτήσεσιν, ὄχι λοιπόν; λοιπόν ὄχι; ὡς τὸ λατ. **nonne ergo?** συχνὰ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι συμπερασματική, προσδοκᾶται δὲ θετικὴ ἐπ' αὐτῆς ἀπάντησις ‖ ἐνίοτε κεῖται ἀντὶ ἐντόνου προστακτικῆς: *οὔκουν μ᾽ ἐάσεις;* = *ἔα με.*

οὐκ-οῦν, ἐπίρ. (ἢ καθαρὸν συμπερασματικόν, συλλογιστικόν, μόριον, ἐξαφανισθείσης τῆς ἀρνητικῆς δυνάμεως τοῦ *οὐ* καὶ ἀπομεινάσης ὡς κυριάρχου τῆς δυνάμεως τοῦ *οὖν*)· κατὰ ταῦτα ἑπομένως, ἑπομένως λοιπόν, ἄρα, λατ. **ergo, itaque, igitur.**— **II** ἐν ἐρωτήσεσι, λοιπόν; τὸ λοιπόν; ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰρωνικῶς. 2) ἐν ἀποκρίσεσι, βεβαίως, ἀναμφιβόλως.

οὔ-κω ἢ **οὔ κω,** ἰων. ἀντὶ *οὔ πω*· ὄχι ἀκόμη.

οὔκ-ων, οὐκ-ὼν, ἰων. ἀντὶ *οὔκουν, οὐκοῦν* (6λ. λ.λ.).

οὔ-κως ἢ **οὔ κως,** ἰων. ἀντὶ *οὔπως* (6λ. λ.), κατ' οὐδένα τρόπον.

οὐλαί, ἀττ. **ὀλαί,** αἱ· χονδροαλεσμένον κριθάρι, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπασπάλιζον τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας (ὅπως ἡ **mola salsa** τῶν

Ρωμαίων, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αὕτη ἐγίνετο ἀπὸ ζειάν. δηλ. ἀσπροσίτι).

Ἔτυμ. : συνήθως παράγουσι τὴν λ., ἤδη οἱ ἀρχαῖοι Γραμμ., ἐκ τοῦ ***οὖλος, ὅλος***, ὡσεὶ ***οὐλαὶ*** ἢ ***ὅλαι*** νὰ ἐλέγοντο οἱ ὁλόκληροι ἢ ἀκέραιοι κόκκοι κριθῆς, οἱ μὴ ἀληλεσμένοι, οἱονοὶ ***ὅλαι κριθαὶ*** (ἐν ᾧ ἡ **mola** τῶν Ρωμαίων (ἐκ τοῦ **molere**) θὰ ἀπετελεῖτο ἐκ χονδροαλεσμένης κριθῆς). Οἱ νεώτεροι ὅμως ἐτυμολόγοι, ἀποκρούοντες τὴν ἐκ τοῦ ***ὅλος*** ἐτυμολ. (διὰ τὴν διαφορὰν τοῦ τονισμοῦ καὶ τοῦ πνεύματος) παράγουσι τὴν λ. ἐκ τῆς ῥ. τοῦ ***ἀλέω*** (=ἀλέθω, θλ. λ)· κατ' αὐτοὺς ***οὐλαὶ*** θὰ ἦτο τὸ ἀρχαιότατον ὄνομα τῆς κριθῆς ἢ τοῦ σίτου, ἐφ' ὅσον ταῦτα παρεσκευάζοντο πρὸς τροφὴν δι' ἀλέσεως ἢ κοπανισμοῦ, βραδύτερον δὲ περιωρίσθη εἰς μόνην τὴν κριθήν, ὡς τὴν μᾶλλον ἐν χρήσει. Ὅταν δὲ τέλος ἐπεκράτησεν ἡ ὀνομασία ***κριθή***, τότε ἡ ὀνομασία ***οὐλαὶ*** (***ὀλαὶ***) παρέμεινεν ἐν χρήσει προκειμένου μόνον περὶ τῆς κριθῆς τῆς προοριζομένης διὰ θρησκευτικὴν χρῆσιν. Ἐκ τοῦ ***οὐλαὶ*** (ἀττ. ***ὀλαὶ*** ⟨***ὀλFαι***) τὸ ὁμ. ***οὐλο-χύται*** (καὶ ***οὐλό-χυται*** ⟨ ***οὐλαὶ***+***χέω***)· πρβλ. Συρακ. ***ὀλβάχνιον*** (τ. ἔ. ***ὀλF—***) = κάνιστρον περιέχον κριθήν, ἀρκ. ***ὀλοαὶ*** (⟨***ὀλεFᾶ-***, μετὰ μεταπτώσ. τοῦ προσφύμ. καὶ ἀφομοιώσεως φων.).

οὐλᾰμός, -οῦ, ὁ (***εἰλέω***)· στῖφος (πυκνὸν πλῆθος) πολεμιστῶν ἐν μάχῃ ‖ ἴλη ἱππικοῦ ἐξ ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἱππέων (κατά τινας μαρτυρίας ἐκ πεντήκοντα).

Ἔτυμ.: ***οὐλαμὸς*** (ὁ τόνος κατὰ τὸν Ἡρωδ.· καθόλου εἰπεῖν ἀβέβαιος, πρβλ. ***ποτ-αμὸς*** καὶ ***πλόκ-αμος***)· τὸ ***οὐ-*** ὀφείλεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν, πρβλ. Ἡσυχ. ***«γόλαμος*** (τ. ἔ. ****Fόλαμος***)· ***διωγμός»***· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****vel-*** (πιέζω) (: ὁμηρ. ***εἴλω*** καὶ ***εἰλέω*** θλ. λ. λ.).

ΟΥ᾽ΛΗ᾽, ἡ· πληγὴ ἐπουλωμένη, θεραπευθεῖσα δηλ. καὶ καλυφθεῖσα ὑπὸ δέρματος (πρβλ. ***ὕπουλος***), σημάδι πληγῆς, ὡς καὶ νῦν, οὐλή, ὠτειλή, λατ. **cicatrix.**

Ἔτυμ.: ***οὐλὴ*** ⟨****Fολνᾱ*** ἢ ****Fολσᾱ*** : gall. **gweli,** corn. **goly,** bret. **gouli** (πληγή) (κελτ. ****vel-ī-*** ἢ ****vol-ī-***, ἐξ ἰαπ. ****gv-***), λατ. **volnus, -eris,** νεο-περσ. **vālāna** (πληγή)· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ****vel-*** (σχίζω, ἐκριζῶ) (: λατ. **vellō**). Κατ' ἄλλους (παλαιότερον) συγγ. τῷ ***οὖλος***=ὅλος =**salvus,** προφανῶς ἧττον ὀρθῶς.

οὔλιος, ***α, ον*** (***οὖλος*** Γ, ***ὀλεῖν***), ὡς τὸ ***ὀλοός, οὐλόμενος***· ὀλέθριος, δανατηφόρος.

Ἔτυμ.: ***οὔλιος***· ***οὐλόμενος*** (=***ὀλόμενος***, μτχ. ἀορ.)· ***ὀλέσθαι***· ***οὐ-*** ⟨***ὀ-*** κατὰ μετρικὴν ἔκτασιν· βλ. ἐν ***οὖλος***· τὸ ἐπ. ***οὐλοὸς*** (τῶν ἀλεξανδρ. χρόνων) παρήχθη κατὰ συμφυρμὸν ἐκ τῶν ***ὀλοὸς*** καὶ ***οὖλος*** (***οὔλιος, οὐλόμενος***).

οὐλό-θριξ, ***-τρῐχος,*** ὁ, ἡ (***οὖλος*** Β+***θρίξ***)· ὁ ἔχων οὖλας (τ. ἔ. σγουρὰς) τρίχας.

οὐλο-κάρηνος, ***ον*** (***οὖλος***+***κάρηνον***)· ὁ ἔχων οὖλην (τ. ἔ. πυκνήν, σγουρὰν) κόμην.

οὐλόμενος, ***η, ον,*** ποιητ. τύπος ἀντὶ ***ὀλόμενος,*** μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ὄλλυμι*** ‖ συνήθως ὅμως ἐν χρήσει ὡς ἐπίθ. μετὰ ἐνεργ. σημ., καταστρεπτικός, ὀλέθριος, δανατηφόρος.

ΟΥ᾽ΛΟΝ, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ***οὖλα,*** τά· ὅ,τι καὶ νῦν, ***τὰ οὖλα,*** κοιν. **«γούλια»** (ἡ περὶ τοὺς ὀδόντας σάρξ).

Ἔτυμ.: ***οὖλον,*** τό· ***οὖλις,*** **-ῐδος,** ἡ· πιθ. συγγ. τῷ ***εἰλύω*** (****Fελνύω***)=περιτυλίσσω· ἐξ ἰαπ. ῥ. ****vel-***.

οὐλοός, ***ή, όν,*** ἐπ. καὶ ἀντὶ ***ὀλοὸς*** (θλ. λ.).

ΟΥ᾽ΛΟΣ (Α), ***η, ον,*** ἐπ. καὶ ἰων. τύπος ἀντὶ ***ὅλος*** (θλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὅλος, **«**οὖλος**»**, ὁλόκληρος ‖ ὁλόκληρος, πλήρης, τέλειος, λατ. **integer** : ***οὖλος ἄρτος*** =ὁλόκληρο καρβέλι ‖ ἀληθής, πραγματικός, «σωστός» : ***οὖλος ὄνειρος***=ὁ πραγματικὸς θεὸς τῶν ὀνείρων (ψηλαφητός, χειροπιαστός), καὶ ὄχι ἁπλοῦν δραμα (κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς=ὁλέθριος ὄνειρος) ‖ (παρὰ μτγν.) ὁ πλήρης δυνάμεως, δυνατός, ἱκανός, σφοδρός, πλήρης ζωῆς, ὁρμητικός. **2)** ἐπὶ ἤχου, συνεχής, ἀδιάκοπος : ***οὖλον κεκλήγοντες***=ἀδιακόπως κραυγάζοντες (κρώζοντες, ἐπὶ πτηνῶν)· ἀλλὰ καὶ αἱ σημασ. αὗται εἶναι ἀπότοκοι τῆς πυκνότητος ἑνὸς ὅλου, οἷον ἀποτελοῦν μεμονωμένα πτηνὰ μιᾶς ἀγέλης ἢ τὰ ἄτομα ἑνὸς ὁμίλου. [***οὖλος*** ⟨****solvo-s***· ὅι' ἐτυμ. βλ. ἀττ. ***ὅλος***].

ΟΥ᾽ΛΟΣ (Β), ***η, ον***· ἐπὶ ἀφῆς (καὶ δράσεως), ἀδρός, βοστρυχώδης, ἐριώδης (ἐριοῦχος, δηλ. μάλλινος, ἐπὶ μαλλίνων ὑφασμάτων, παχύς, σγουρός), πυκνός: ***οὔλη λάχνη*** = πυκνὸ (παχύ, σγουρὸ) μαλλί | ***οὖλαι κόμαι*** = πυκνὰ (σγουρὰ) μαλλιὰ ‖ μτγν. συνεστραμμένος, σκολιός, «στραβός» : ***οὖλα σκέλη*** = στραβὰ σκέλη (πόδια).

Ἔτυμ. : ***οὖλος*** ⟨****Fολνο-ς*** (ἢ ****Fολσο-ς***?) : σανσκρ. **ūrṇā,** **ur-anas** (πρόβατα), λατ. **lāna** (****vlānā***), λιθ. **vilnos** (μαλλί) κλπ. (θλ. ἐν λ. ***λῆνος***)· θλ. ***λῆνος***· συγγ. καὶ τὰ λατ. **vellus, villus,** γοτθ. **vull-a,** ἀγγλ. **wool,** σλαυ. **vlu-na.**

ΟΥ᾽ΛΟΣ (Γ), ***η, ον,*** ἐπ. ἐπίθ. τοῦ ***ὄλλυμι***· = ***οὐλόμενος, οὐλοὸς*** (θλ. λ. λ.) (ἀντὶ ***ὀλόμενος, ὀλοός***)· καταστρεπτικός, ὀλέθριος, θανατηφόρος.

Ἔτυμ.: ***οὖλος*** (=***ὀλέθριος***), πρβλ. ὥρ. ***ὦλος***· ἀρχ. οὐσ.=***ὄλεθρος***· ***ὀλέσθαι*** (ὅι' ἐτυμ. θλ. ***ὄλλυμι***)· ἀμφίβ. εἶναι ὁ ἀρχικὸς τύπος (****ὀλνο-ς*** ? ****ὀλβο-ς*** ? ****ὀλσFο-ς***?).

οὐλο-χῦται, αἱ, καὶ **οὐλό-χῠται** (***οὐλαι*** + ***χέω***)· χονδροαλεσμέναι κριθαὶ ἐπιπασσόμεναι (πασπαλιζόμεναι) ἐπὶ τῶν θυμάτων καὶ τοῦ θωμοῦ, μετὰ τὸ νίψιμον τῶν χειρῶν καὶ πρὸ τῆς τελέσεως τῆς θυσίας : ***οὐλοχύτας κατάρχομαι***=κάμνω ἔναρξιν τῆς θυσίας διὰ πασπαλίσματος τῆς χονδροαλεσμένης κριθῆς.

Οὔλυμπος, ὁ, ἰων. ἀντὶ ***Ὄλυμπος*** ‖ **Οὔλυμπόνδε,** ἀντὶ ***Ὀλυμπόνδε***=εἰς (πρὸς) τὸν Ὄλυμπον.

οὖλω (***οὖλος*** Α)· εἶμαι ὁλόκληρος (ἀκέραιος) ἢ εἶμαι ὑγιής, εἶμαι καλὰ ‖ Προστ. ***οὖλε*** = χαῖρε, λατ. **salve,** ὡς χαιρετισμός, ὑγίαινε, κοιν. **«**γειά σου**»**.

οὐ μάν, ὥρ. ἀντὶ ***οὐ μήν***· ὄχι βεβαίως, τῷ ὄντι ὄχι, τῇ ἀληθείᾳ ὄχι, ἀσφαλῶς ὄχι.

οὐ μὲν (ἄνευ ἑπομένου ***δέ***)· ὄχι βέβαια, οὐχὶ τῇ ἀληθείᾳ, «ἀλήθεια ὄχι» (ἄρνησις ἐνισχυμένη) ‖ παλαιὸς τύπος ἀντὶ ***οὐ μήν***.

οὐ μὲν δὴ=βέβαια ὄχι, τῷ ὄντι ὄχι.

οὐ-μεν-οῦν, ἢ καὶ ***οὐ μὲν οὖν***· βεβαίως ὄχι, ἀληθῶς ὄχι, λοιπὸν ὄχι.

οὐ μέν πως, ὡς τὸ ***οὔπως***· κατ' οὐδένα τρόπον, διόλου.

οὐ μέν-τοι· ὄχι βεβαίως, πάντως ὅμως ὄχι ‖ ***οὐ μέντοι ἀλλὰ...***=μ' ὅλον τοῦτο ὅμως.— **II** ἐν ἐρωτήσ., μήπως δέν ; δὲν ἔχει οὕτω ; (ὁπότε προσδοκᾶται καταφατικὴ ἀπάντησις).

οὐ μή, ἐν ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι χρησιμοποιεῖται συχνὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἁπλῆς ἀρνήσεως, ἢ καὶ πρὸς ἔντονον ἀπαγόρευσιν, καὶ δή : **I** ἐπὶ ἀρνήσεως : **1)** μεθ' ὑποτακτ. συν. μὲν ἀορ., σπαν. δὲ ἐνεστ. : ***οὐ μὴ ... ἐσβάλωσιν*** = δὲν ὑπάρχει φόβος μήπως εἰσβάλουν (δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ εἰσβάλουν). **2)** μετὰ μέλλ. ὁριστ. : ***οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε*** = οὐδέποτε θὰ σὲ ἀκολουθήσω (οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει μὴ σὲ ἀκολουθήσω).— Πᾶσαι σχεδὸν αἱ μετὰ τοῦ ***οὐ μὴ*** περιφράσεις εἶναι ἐλλειπτικαί, ἐξυπακουομένου ῥήματος ἢ φράσεως δηλωτικῆς φόβου ἢ προσδοκίας κακοῦ (***δέος ἐστί, δεινόν ἐστι, δέδοικα, φοβοῦμαι*** κ. τ. ὅ.), ὁ δὲ μέλλων τῆς δευτέρας περιπτώσεως ὀφείλεται πιθ. εἰς συμφυρμὸν δύο προτάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἐκφέρεται διὰ τοῦ ***οὐ*** + ***μελ.*** ***ὁριστ.***, ταύτης δὲ ἐπικρατεῖ τὸ ρηματικὸν στοιχεῖον.— **II** ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ***οὐ μὴ*** μετὰ μέλλ. ὁριστ. (κυρ. δ' ἐν. προσ.) ἐν ἐρωτηματικῇ μορφῇ : ***οὐ μὴ ξεγερεῖς τὸν ὕπνῳ κάτοχον ;*** = μὴ ἐξέγειρε τὸν κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ ὕπνου· ὅπως τὸ ἁπλοῦν ***οὐ***+μέλλ. ὁριστ. ἐν ἐρωτημ. μορφῇ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἔντονον προσταγὴν (:***οὐ δράσεις***;=***δρᾶσον***, θλ. ***οὔ***), οὕτω εἶναι φυσικόν, προστιθεμένης τῆς ἀρνήσ. ***μή***, ἡ ἰσοδύναμος προσταγὴ νὰ ἀντιστραφῇ εἰς ἔντονον ἀπαγόρευσιν. Ἐξ ἄλλου δύναται καὶ ἐνταῦθα ἡ περίφρασις νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐλλειπτική, ἐξυπακουομένου ῥήματος ἢ λέξεως φόβου δηλωτικῆς : ***οὔ*** (***φόβος, δέος***) ***μὴ ἐξεγερῇς τὸν ὕπνῳ κάτοχον ;***=«δὲν πιστεύω νὰ ὑφίσταται φόβος μήπως σηκώσῃς ἀπὸ τὸν ὕπνο τὸν κοιμώμενον ;» (τ. ἔ. ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ τὸν σηκώσῃς, μὴ τὸν σηκώσῃς!), ὁπότε ὁ μέλλων ὀφείλεται καὶ ἐνταῦθα εἰς συμφυρμόν, ὅπως καὶ ἀνωτέρω (ἐν I 2).

οὐ μὴν=πράγματι ὄχι, ἀσφαλῶς ὄχι.

οὐ μὴν ἀλλά, ὡσ. **οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ**=ἀλλ' ὅμως,

οὐχ ἧττον ὅμως, καὶ ὅμως, μ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλα αὐτὰ ἀκόμη καί...

οὐ μήν γε (κατόπιν ἀρνητικῆς προτάσεως) = οὔτε βεβαίως, λατ. **nedum.**

οὐ μὴν οὐδὲ...=μήτε πάλιν, οὔτε πάλιν, ὄχι! οὔτε καί...

οὐμός, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *ὁ ἐμός.*

ΟΥ῾Ν, ἰων. **ὦν,** ἐπίρ. ἢ συμπερασματικὸς (συλλογιστικὸς) σύνδ.· λοιπόν, ἄρα (λατ. **igitur**)· δηλοῖ τὴν ἀκολουθίαν (τὴν συνέπειαν), ἥτις ὑφίσταται μεταξὺ δύο προτάσεων.— **II** ὅθεν, ἐπομένως, κατ' ἀκολουθίαν, λοιπόν, ἐπομένως λοιπόν, κατὰ ταῦτα λοιπόν, συνεπῶς, καὶ δηλοῖ τὸ ἀποτέλεσμα (τὸ συμπέρασμα, τὴν συνέπειαν) τῶν προηγουμένως λεχθέντων (ὅπως εἰς τὸν ἐπίλογον λόγου τινός). **2)** χρησιμοποιεῖται ὡσ. κατὰ τὴν συνέχισιν διηγήσεως, τὴν ἐπανασύνδεσιν διακοπείσης ἀφηγήσεως (πρβλ. τὸ τῆς Νέας «ποὺ λές λοιπόν», «λοιπόν», «ὅπως λέγαμε λοιπόν». **3)** ἐπὶ ἐπαναλήψεως λέξεως ἢ περιφράσεως χρησιμοποιούμενος ὁ **οὖν** τονίζει (ἐξαίρει, χρωματίζει) τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐπαναλαμβανομένης ἐννοίας καὶ σημ. ἀσφαλῶς, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, πράγματι, βεβαίως: ***εἰ δ' ἔστιν, ὥσπερ οὖν ἔστιν, θεός*** = ἐὰν ὑπάρχῃ, (ὅπως) καὶ ἀσφαλῶς ὑπάρχει, θεός (ἢ: ἐὰν αὐτός εἶναι, ὅπως εἶναι βέβαιον ὅτι εἶναι, θεός) ‖ ***ἀλλ' οὖν*** εἰσάγει ἔνστασιν (ἀντίρρησιν)· βεβαίως, ἀλλά..., ναί, ἀλλά..., ἀλλ' ὅμως, ἀλλ' ἀκόμη... **4)** προστιθέμενος ὁ **οὖν** εἰς ἀναφορ. ἀντων. ἢ ἐπιρρ. προσδίδει εἰς ταῦτα μίαν ἔννοιαν ἀοριστίας ἢ ἐπαυξάνει τὴν ἐνδεχομένως προϋπάρχουσαν (ὡς τὸ λατ. **cumque**) : ***ὅστις : ὁστισοῦν*** (= ὁστισδήποτε), ***ὅπως : ὁπωσοῦν*** (= ὁπωσδήποτε), κ.ο.κ. ***ὁποιοσοῦν*** (ὁποιοσδήποτε), ***ὁποιοστισοῦν, ὁποσοσοῦν, ὁπωσδηποτοῦν, ὁποθενοῦν*** κλπ.

Ἔτυμ.: ***οὖν,*** ἰων. καὶ **ὦν,** λεσβ., βοιωτ., δωρ. **ὦν,** συχνὰ μετ' ἄλλων μορίων : ***γ' οὖν (γοῦν), γὰρ οὖν, δ' οὖν, ἀλλ' οὖν, οὐκ οὖν (οὐκοῦν), οὔκουν, μὴ οὖν (μῶν)*** κλπ.· ***οὖν*** <**ὄον* ἢ **ὄεν*· ὁ τύπος **ὦν** δυσκόλως δύναται νὰ προέρχεται ἐκ τῶν αὐτῶν τύπων, καὶ διὰ τοῦτό τινες τὸ **-ω-** τοῦ **ὦν** τὸ θεωροῦν ὡς ὀφειλόμενον εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***μῶν*** <***μὴ οὖν***), ἔνθα ἡ ἔννοια τοῦ ***ἢ*** ἀπωλέσθη εἰς τὸ ἐκ τῆς κράσεως προελθόν, πρβλ. ***ἠ-ε, ἠ-ὲ*** <**ἢ-Fε.*

οὕνεκα, καὶ πρὸ φων. **οὕνεκεν,** ἐπίρ., ἀντὶ ***οὗ ἕνεκα***=δι' ὃν λόγον, διό. **2)** ἀναφορικὸν τοῦ δεικτικοῦ ***τοὔνεκα*** (προηγουμένου ἀλλ' ἐνίοτε καὶ παραλειπομένου), διὰ τοῦτο, ὅτι..., τούτου ἕνεκα, ὅτι..., διότι, δι' ὅ. **3)** κατόπιν ρημάτων γνωστικῶν, λεκτικῶν κ.τ.ὅ. τιθέμενος ὁ ***οὕνεκα*** ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν εἰδικὸν σύνδ. ***ὅτι*** (λατ. **quod**).— **II οὕνεκα** ὡς πρόθ. (ὡς πρόθ. δὲ οὐδέποτε ***οὕνεκεν***), μετὰ γεν., ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ἁπλοῦν ***ἕνεκα*** (βλ. λ.), ἕνεκά τινος, ἐξ αἰτίας κάποιου (προσ. ἢ πράγμ.), συχνότατα δὲ κειμένη μετὰ τὴν πτῶσιν, μεθ' ἧς συντάσσεται.

Ἔτυμ.: ***οὕνεκα*** ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν τύπον ***ἕνεκα*** ὀφείλεται εἰς συνεκφορὰν τοῦ τύπου ***ἐκείνούνεκα*** <***ἐκείνου ἕνεκα***.

οὔνεσθε, ἰων. ἀντὶ ***ὄνεσθε,*** β' πληθ. ἐνεστ. τοῦ ***ὄνομαι*** (βλ. λ.).

οὔνομα, οὐνομάζω, οὐνομαίνω, οὐνομαστός, ἰων. τύποι ἀντὶ ***ὄνομα*** κλπ.

οὐξ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ ***ὁ ἐξ.***

οὐξιών, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ ***ὁ ἐξιών,*** μτχ. τοῦ ***ἔξειμι*** (***εἶμι***).

οὖ-πᾱ, δωρ. ἀντὶ ***οὔπω*** (βλ. λ.).

οὖ περ ἢ **οὖ-περ,** ἐπιτετ. ἀντὶ ***οὗ***· οὐδόλως.

οὖ πῃ (***πῃ***), ἐπίρ.· οὐδαμοῦ ‖ οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον.

οὖ ποθι, ἐπίρ., οὐδαμοῦ.

οὖ-ποτε ἢ **οὔ ποτε,** δωρ. **οὔποκα,** ἐπίρ.· οὔτε ποτέ, οὐδέποτε.

οὔποψ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ ***ὁ ἔποψ.***

οὖ-πω, ἢ **οὔ πω,** ἐπίρ.· ὄχι ἀκόμη, λατ. **nondum.**

οὐ-πώ-ποτε, ἢ **οὐ πώποτε**· οὐδέποτε ἕως τώρα, οὐδέποτε ἀκόμη.

οὖ-πως ἢ **οὔ πως,** ἰων. **οὔκως,** ἐπίρ.· οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως.

ΟΥ῾ΡΑ', ἡ, ἰων. ***οὐρή,*** ἡ· ὡς καὶ νῦν, ***οὐρά,*** κοιν. ***«νουρά»,*** λατ. **cauda.**— **II** γεν. τὸ ὀπίσθιον μέρος παντὸς πράγματος ‖ ἐπὶ πλοίου, ἡ πρύμνη. **2)** ἐπὶ στρατεύματος, ἡ ὀπισθοφυλακή, ἡ οὐραγία ‖ ***κατ' οὐρὰν ἢ ἐπ' οὐρὰν***=πρὸς (εἰς) τὰ ὀπίσω, ὀπίσω ‖ ***ὄκατ' οὐρὰν***=ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὀπισθοφυλακήν.

Ἔτυμ.: ***οὐρά,*** ἰων. ***οὐρὴ*** <**ὀρσFᾱ,* πρβλ. σανσκρ. ṛṣ-vá-ḥ (βλ. καὶ ἐν ***ὀρσοθύρη, ὄρρος***)· ἐντεῦθεν τά : ***οὐρίαχος*** (βλ.λ.)· ***οὐραχὸς*** (=***οὐρίαχος***), πρβλ. λατ. **ur-runcum** (τὸ κατώτερον μέρος τοῦ στάχυος) πιθ. <**vurs-on-co.*

οὖρα, τά, ἀντὶ ***οὖροι, ὅροι***=ὅρια, σύνορα ‖ βλ. ***οὖρον.***

οὐρ-ᾱγός, ***ὁν*** (***οὐρὰ***+***ἠγέομαι***)· ***ὁ ἄγων τὴν οὐράν,*** δηλ. ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὀπισθοφυλακῆς τοῦ στρατεύματος=ἐν τῇ σημασ. ταύτῃ καὶ ὡς οὐσ. ***ὁ οὐραγός.***

οὐραῖος, ***α, ον*** (***οὐρά***)· ὁ τῆς οὐρᾶς, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οὐράν ‖ ***τρίχες οὐραῖαι*** = αἱ τρίχες τῆς οὐρᾶς. **2)** γεν., ὀπίσθιος, ὁ ὄπισθεν, τελευταῖος : ***πόδες οὐραῖοι***=οἱ ὀπίσθιοι πόδες. **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ***τὸ οὐραῖον***=ἡ οὐρά ‖ ***τὰ οὐραῖα***=τὸ ὄπισθεν μέρος, ἡ ὀπισθοφυλακή.

Οὐρᾰνία, ἡ (***οὐρανός***)· ὡς ἐπίθ. ὡς καὶ νῦν, ἡ οὐρανία, ἡ ἐξ οὐρανοῦ, ἡ τοῦ οὐρανοῦ ‖ ὡς κύρ. ὄνομα (ὡς ἐνταῦθα), μία τῶν Μουσῶν, θεωρουμένη κυρίως ὡς ἡ Μοῦσα τῆς Ἀστρονομίας.— **II** ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.

Οὐρᾰνίδης, ***-ου,*** ὁ (***οὐρανός***)· υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ ‖ γεν., ὁ διαμένων ἐν τῷ οὐρανῷ, λατ. **coelicola,** ὡς τὸ ***Οὐρανίων.***

οὐράνιος, ***α, ον,*** ἀττ. καὶ ***-ος, -ον*** (***οὐρανός***)· ὡς καὶ νῦν, οὐράνιος, ὁ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ ἐπουράνιος ‖ ***θεοὶ οὐράνιοι,*** ἢ ἁπλῶς ***οὐράνιοι,*** ὡς καὶ τὰ ***Οὐρανίωνες*** ἢ ***Οὐρανίδαι***=coelites, coelicolae=οἱ κάτοικοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ διαμένοντες, τὰ οὐράνια ὄντα.— **II** ὁ προερχόμενος ἐξ οὐρανοῦ, ἐπὶ τῆς βροχῆς.— **III** ὁ ἐξικνούμενος μέχρις οὐρανοῦ, ὁ ὑψηλὸς μέχρις οὐρανοῦ. **2)** μτφρ., ὡς τὸ ***οὐρανομήκης,*** ὁ ὑπερβολικὰ μέγας, τεράστιος, τρομερός, ἐκπληκτικός : ***οὐράνιον ὅσον***=***θαυμαστὸν ὅσον*** = λατ. **immane quantum** ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ***οὐράνια,*** ὡς ἐπίρ. = σφοδρῶς, βιαίως, δεινῶς, κατὰ τρομακτικὸν τρόπον.

Οὐρᾰνίων, ***-ωνος,*** ὁ (***οὐρανός***)· ὡς τὸ ***Οὐρανίδης,*** ὁ οὐράνιος, ὁ ἐν οὐρανῷ κατοικῶν ‖ ἐν τῷ πληθ. ***Οὐρανίωνες θεοί,*** ἢ ἁπλῶς ***Οὐρανίωνες***=οἱ οὐράνιοι, οἱ ἄνω θεοί, λατ. **coelites** ‖ ὡσ. οἱ Τιτᾶνες, ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταγόμενοι ‖ θηλ. ***Οὐρανιῶναι***=θεαί.

οὐρᾰνο-γνώμων, ***ον*** (***οὐρανὸς***+***γνῶναι***)· ὁ γνωρίζων τὰ κατὰ τὸν οὐρανόν, ὁ ἔμπειρος περὶ τὰ οὐράνια.

οὐρᾰνό-δεικτος, ***ον*** (***οὐρανὸς***+***δείκνυμι***)· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ δειχθεὶς (ἢ δεικνυόμενος) ‖ ἐνεργ. ὁ δεικνύων ἑαυτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ.

οὐρᾰνόθεν, ἐπίρ. τοῦ ***οὐρανός***· ἐξ οὐρανοῦ, ἀπὸ τὸν οὐρανόν ἄνω ‖ κυρ. εἶναι παλαιὰ γεν. τοῦ ***οὐρανός,*** διὸ συνάπτεται ἐνίοτε καὶ μετὰ προθ. : ***ἀπ' οὐρανόθεν, ἐξ οὐρανόθεν, κατ' οὐρανόθεν.***

οὐρᾰνόθι, ἐπίρ. τοῦ ***οὐρανός***· ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰς τὸν οὐρανόν ἐπάνω ‖ ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ περιφρ. ***οὐρανόθι πρὸ***=***πρὸ οὐρανοῦ,*** ὁ τύπος **οὐρανόθι** εἶναι γεν. ἀντὶ ***οὐρανοῦ,*** ὡς ***ὄρεσφι*** ἀντὶ ***ὄρεος.***

οὐρᾰνο-μήκης, ***ες*** (***οὐρανὸς***+***μῆκος***)· ὁ μέχρις οὐρανοῦ κατὰ τὸ μῆκος (ὕψος), ὁ ὑψηλὸς μέχρις οὐρανοῦ, ὁ φθάνων εἰς τὸν οὐρανόν (μέχρις οὐρανοῦ), ὡς καὶ νῦν π. χ. ἐν τῇ φράσει «οὐρανομήκεις ζητωκραυγαί τοῦ πλήθους». **2)** μτφρ. καθ' ὑπερβολὴν μέγας, καταπληκτικός.

οὐρᾰνό-νῑκος, ***ον*** (***οὐρανὸς***+***νίκη***)· ὁ νικῶν τὸν οὐρανόν ‖ μτφρ. ὁ ὑπερτερῶν τὸν οὐρανὸν κατὰ τὴν δύναμιν.

ΟΥ῾ΡΑ῍ΝΟ῾Σ, ὁ, δωρ. **ὡρανός,** αἰολ. **ὁρανός**· ὁ, τι καὶ νῦν, ὁ οὐρανός, ὁ οὐράνιος θόλος, λατ. **coelum** ‖ παρ' Ὁμήρῳ, τὸ κοῖλον (ἢ τὸ στερεὸμα) τοῦ οὐρανοῦ, ὁ οὐρανός, παρίσταται ὡς κοῖλον ἡμισφαίριον, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς περιφερείας τῆς γῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἥλιος διέτρεχε τὴν τροχιάν του ‖ ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου αὐτοῦ θόλου ἦσαν ἐπίσης ἐ-

στερεωμένοι οἱ ἀστέρες, καὶ ἑπομένως τὸν παρηκολούθουν εἰς τὴν περιστροφικήν του κίνησιν || **οὐρανὸς ἀστερόεις**=τὸ ἔναστρον στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. **2)** ὁ οὐρανός ὡς ἕδρα τῶν θεῶν, ὑπεράνω τοῦ στερεώματος αὐτοῦ ἢ τοῦ ἡμισφαιρίου || **πύλαι οὐρανοῦ**=πυκνὸν νέφος, τὸ ὁποῖον αἱ **ὧραι** ἀπεμάκρυνον (ἐσήκωναν) ἢ ἐναπέθετον.— **II** ὡς ἀρχ. κύρ. ὄν. **Οὐρανός**=υἱὸς τοῦ Ἐρέβους καὶ τῆς Γαίας.

Ἔτυμ. : **Οὐρανός**, λεσβ. **ὤρανος**, βοιωτ. **ὥρανος** **οὐρανὸς** (<*ὀ-**Fορανος** λεσβ. **ὄρανος** <***Fορανος** παλαιότερον πιθ. ***ὀFορFανος** καὶ ***FορFανος**: σανσκρ. **Váruṇa-ḥ** (θεὸς τοῦ νυκτερινοῦ οὐρανοῦ)· ἐξ αὐτοῦ καὶ τὸ **οὐρανίσκος**.

οὐράν-οῦχος, *ον* (**οὐρανὸς**+**ἔχω**)· ὁ κρατῶν (βαστάζων) τὸν οὐρανόν, ἢ ὁ κατοικῶν τὸν οὐρανόν.

οὖρεα, τά, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ **οὖρος,** (βλ. λ.), ἰων. ἀντὶ **ὄρος,** τό (βλ. λ.).

οὐρεί-θρεπτος, *ον,* διάφ. γρ. τοῦ **οὐρί-θρεπτος** (βλ. λ.).

οὔρειος, *η, ον,* ἰων. ἀντὶ **ὄρειος** (βλ. λ.), (**ὄρος,** τό)· ὁ τῶν ὀρέων, ὁ κατοικῶν εἰς τὰ ὄρη || **Νύμφη οὐρείη**=Νύμφη τῶν ὀρέων.

οὐρεό-φοιτος, *ον* (**οὖρος,** τό+**φοιτάω**), ἀντὶ **ὀρεόφοιτος**=ὁ ἀνὰ τὰ ὄρη φοιτῶν, ὁ συχνάζων εἰς τὰ ὄρη, ὁ περιφερόμενος ὀνὰ τὰ ὄρη.—θηλ. **οὐρεοφοιτάς, -άδος,** ἡ=ἡ πλανωμένη ἀνὰ τὰ ὄρη.

οὐρεσι-βώτης, *-ου,* ὁ (**οὖρος,** τό+**βόσκω**), ποιητ. ἀντὶ **ὀρεσιβώτης,** ὁ βοσκόμενος ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὁ βόσκων εἰς τὰ ὄρη.

οὐρεσί-οικος, *ον* (**οὖρος,** τό+**οἰκέω**), ποιητ. ἀντὶ **ὀρεσίοικος**=ὁ κατοικῶν εἰς τὰ ὄρη.

οὐρεσί-φοίτης, *-ου,* ὁ, καὶ **οὐρεσίφοιτος,** *ον* = **οὐρεόφοιτος** (βλ. λ.).

οὐρεύς, *-ῆος,* ἰων., ἀντὶ **ὀρεὺς** (βλ. λ.), ἡμίονος.

οὐρέω, πρτ. **ἐούρουν**· μελ. **οὐρήσω** ἢ **-ήσομαι**· ἀόρ. α΄ **ἐούρησα** (**οὖρον,** τό)· ὡς καὶ νῦν, οὐρῶ, κοιν. «κατουρῶ». **2)** μετ' αἰτ. πραγμ., **ἐκβάλλω** τι μετὰ τῶν οὔρων.

Ἔτυμ. : **οὐρέω** (<ἰαπ. ***vorsejō**)· **οὖρον**· **οὐράνη**· **οὐροδόκη**· **οὐρία** (ὑδρόβιον πτηνόν).—Τὸ ἰαπ. ***ver-s-**=ἀρδεύω[σημ.ὡσ.καὶ γονιμοποιῶ, πρβλ. σανσκρ. **vṛ́ṣan-** (= ἀρσενικὸς ἄνδρωπος, ἄρρην, ἐπιβήτωρ, ἵππος), **vṛ́ṣa-ḥ** (ταῦρος), λατ. **verrēs** (κάπρος),λιθ. **verszis** (μόσχος)] μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ ἑλλ. **ἔρση,** ἐπ. **ἐέρση** (δρόσος), σανσκρ. **varsam** (βροχή) κλπ., καὶ ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ῥ. ***ver-,** τῆς ἐν τῷ λιθ. **vérdu, vîrti** (ἀναβλύζω, κοχλάζω, βράζω, μαγειρεύω), **versme** (πηγή), λεττ. **atwars** (δίνη, στρόβιλος)· ἐνταῦθα πιθ. ἀνήκουσι καὶ τὸ ἀγγλ-σαξ. **woer,** παλ-norr. **ver** (θάλασσα)· ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς ἀνωτέρω ρίζας εἶναι καὶ ἡ ἰαπ. ῥ. ***(e)vēr-** (ὕδωρ) ἐν τῷ σανσκρ. **vár, vári** (ὕδωρ), Ζενδ. **vār** (βροχή), **vairi** (λίμνη) (<ἰαπ. ***vər-**), τοχαρ. **wär** (ὕδωρ), λατ. **ūrīna** (οὖρος), **ūrīnārī** (βυθίζω ἢ βουτῶ ἐγὼ ὑπὸ ὕδωρ), **ūrīnātor** (ὁ δύτης), παλ-norr. **úr** (βροχή), **y'ra** (παχνίζει, πέφτει πάχνη), λιθ. **júres** (ἡ Βαλτικὴ θάλασσα), λεττ. **jûr'a,** παλπρωσσ. **jūrin** (θάλασσα), **wurs** (ἔλος).

οὐρῆας, ἐπ. αἰτ. πληθ. τοῦ **οὐρεὺς** || **οὐρήων** γεν. πληθ.

οὐρησείω, ἐφετ. τοῦ **οὐρέω**· ἐπιθυμῶ, θέλω, νὰ οὐρήσω.

οὐρητιάω'=**οὐρησείω** (βλ. λ.).

οὐρί-ᾱχος, ὁ (**οὐρά**)· τὸ ὀπισθεν μέρος, τὸ ἔσχατον μέρος, ἐπὶ τοῦ δόρατος π. χ. **ὁ σαυρωτὴρ** ἄλλως λεγόμενος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πρόσθιον τμῆμα, τὴν **αἰχμὴν** (βλ. λ.).

οὐρι-βάτας, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ **ὀρειβάτης** (βλ. λ.).

οὐρίζω, ἰων. ἀντὶ **ὁρίζω** (βλ. λ.), θέτω ὅριον, περιορίζω.

οὐρίζω, μελ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῐῶ** (**οὖρος**)· φέρω δι' οὐρίου ἀνέμου, διαπορθμεύω μὲ οὖριον ἄνεμον || ἐπιταχύνω τὸν πλοῦν (τὴν πορείαν) || μτφρ. ὁδηγῶ τινα εὐτυχῶς (εἰς εὐτυχῆ δρόμον), τὸν καθιστῶ εὐτυχῆ. — **II** ἀμτβ., πνέω (φυσῶ) εὐνοϊκά, εἶμαι οὔριος (εὐνοϊκός), παρέχω εὐνοϊκὸν πέρασμα.

οὐρί-θρεπτος, *ον* (**οὖρος,** τό+**τρέφω**), ποιητ. ἀντὶ **ὀρείθρεπτος**· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρέων τραφείς.

οὔριος, *α, ον,* ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**οὖρος** = εὐνοϊκὸς ἄνεμος)· ὁ μὲ εὐνοϊκὸν ἄνεμον (πλέων), ὁ ἔχων εὐνοϊκὸν ἄνεμον, λατ. **vento secundo,** κυρ. ἐπὶ πλοίου. **2)** ἐπὶ τοῦ πλοῦ (ταξιδίου κ.τ.ὅ.). εὐτυχής, εὐνοϊκὸς|| γεν. εὐτυχής, ἐπιτυχής.— τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ.: **οὔρια θέω**=τρέχω μὲ οὖριον (εὐνοϊκὸν) ἄνεμον || **ἐξ οὐρίων** (ἐνν. **πνευμάτων**) **δραμεῖν** = πλεῦσοι μετὰ οὐρίου ἀνέμου.— **II** ὁ εὐοδῶν, εὐνοῶν, εὐμενής, εὐνοϊκός. **2)** **οὐρία** (ἐνν. **πνοή**), **ἡ** = **οὖρος,** οὖριος ἄνεμος, εὐνοϊκὸς ἄνεμος.— **III** **οὔριος Ζεύς** ὡς πέμπων τοὺς οὐρίους ἀνέμους, καὶ μτφρ. ὁ ὁδηγῶν τὰ πράγματα εἰς εὐτυχὲς τέρμα.

οὐριο-στᾰ́της, *-ου,* ὁ (**οὔριος**+**ἵστημι**)· ὁ παραμένων σταθερῶς οὔριος, ὁ αἴσιον τέρμα ὑπισχνούμενος.

οὐριόω (**οὔριος**)· δίδω εἰς τοὺς ἀνέμους, ἀφίνω ἐλεύθερον.

οὔρισμα, *-ατος,* τό, ἰων. ἀντὶ **ὅρισμα**· ὁροθετικὴ γραμμή, μεθόριος.

οὖρνις, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **ὁ ὄρνις.**

ΟΥ΄ΡΟΝ (Α), τό, λατ. **URINA**· τὸ «κάτουρον», τὸ «οὖρος» (ὑδατώδης ἔκκρισις τοῦ αἵματος, γινομένη ἐν τοῖς νεφροῖς καὶ διὰ τοῦ οὐρητῆρος κατερχομένη εἰς τὴν κύστιν, ὁπόθεν ἐξέρχεται διὰ τῆς οὐρήθρας) [δι' ἐτυμ. βλ. **οὐρέω**].

οὖρον (Β), τό, ποιητ. ἀντὶ **οὖρος, ὅρος,** ὁ· ὅριον, σύνορον· ἀπαντᾷ ἐν τρισὶ χωρίοις παρ' Ὁμήρῳ: **1)** **ὅσα δίσκου οὖρα... πέλονται** (Ἰλ. Ψ 431) = ἕως ἐκεῖ ποὺ φθάνουν τὰ ὅρια τοῦ ριψίματος τοῦ δίσκου (τ. ἔ. ἡ ἀπόστασις, εἰς τὴν ὁποίαν δύναταί τις νὰ ρίψῃ τὸν δίσκον). **2)** **ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν, τόσσον ὑπεκπροθέων... ἵκετο** (Ὀδ. Θ 124)· καὶ **3)** **ὅσσον τ' ἐπὶ οὖρα πέλονται ἡμιόνων** (Ἰλ. Κ 351)· εἰς τὰ δύο τελευταῖα χωρία ὡρισμένη ἀπόστασις ἐκφράζεται διὰ τῶν περιφράσεων **οὖρον ἡμιόνοιιν** καὶ **οὖρα ἡμιόνων,** κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα πρόκειται περὶ ἀποστάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἡμίονοι ὑπερτεροῦν τῶν βοῶν κατὰ τὴν ἄροσιν ὡρισμένης ἐκτάσεως γῆς ἐν δεδομένῳ χρόνῳ· καὶ τοῦτο διότι μετὰ τὴν τελευταίαν πρότασιν ἐπακολουθοῦν ὡς αἰτιολογία τρόπον τινὰ τὰ ἀκόλουθα: **«καί γάρ τε** (δηλ. αἱ **ἡμίονοι**) **βοῶν προφερέστεραί εἰσιν ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον»** [πιθ. συγγ. τῷ **οὐρὸς** (βλ. λ.) δεδομένης τῆς βασικῆς του σημ. ὡς «αὔλακος ἀρότρου»· ἡ πρὸς τὰ **ὄρνυμι** ἢ **εὐρὺς** συγγένεια ἀποκρούεται].

ΟΥ΄ΡΟΣ (Α), ὁ· ὁ οὔριος, εὐνοϊκός, ἄνεμος, ὁ δέτων εἰς κίνησιν, ὁ κατ' εὐθεῖαν ἐπὶ τῆς πρύμνης προσπίπτων || **πέμπω κατ' οὖρον**=στέλλω κατὰ τὸ μέρος τοῦ οὐρίου ἀνέμου, στέλλω μὲ οὖριον ἄνεμον, ἐπισπεύδω τὸν δρόμον του || μτφρ. **ἵτω κατ' οὖρον... πᾶν τὸ Δαΐου γένος**=ἂς ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄνεμον, ἂς τὸ πάρῃ ὁ ἄνεμος, «ἂς πάῃ κατὰ διαβόλου», ἂς καταστραφῇ ἐντελῶς, ὅλον τὸ γένος τοῦ Λαΐου || **οὐρὸς** [**ἐστι**]=**καιρὸς** [**ἐστι**]=εἶναι εὐκαιρία, εἶναι κατάλληλος περίστασις.

Ἔτυμ. : **οὖρος**· **οὔριος**· **οὐρίζω** (βλ. λ.)· σκοτειν. ἐτυμ.· οὔτε ἡ μετὰ τοῦ **ὄρνυμι** συγγένεια δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναντίρρητος, οὔτε καὶ ἡ πρὸς τὸ **ἄ(F)ημι, αὖρα.**

ΟΥ΄ΡΟΣ (Β), **-ου,** ὁ· φύλαξ, φρουρός, ἐπιστάτης, ἐπόπτης [δι' ἐτυμ. βλ. **ὁράω**].

οὖρος (Γ), **-ου,** ὁ, ἰων. ἀντὶ **ὅρος** (βλ. λ.)· ὅριον, σύνορον [δι' ἐτυμ. βλ. **ὅρος**].

οὖρος (Δ), **-εος,** τό, ἰων. ἀντὶ **ὄρος** (βλ. λ.)· «βουνό» [δι' ἐτυμολ. βλ. **ὄρος**].

ΟΥ΄ΡΟΣ (Ε), **-ου,** ὁ : (**βοῦς**) **οὖρος**=ἄγριος βοῦς, ταῦρος, λατ. **urus** [πρβλ. τὸ παλ-γερμ. **ur, auer-ochs**].

οὐρός, -οῦ, ὁ· ταφροειδὲς ὄρυγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεῖλκον (ἀνέσυρον) τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηρὰν ἢ τὰ καθεῖλκον εἰς τὴν θάλασσαν· συνήθως κατὰ πληθ. **οὐροί**: **οὐροὺς ἑξεκάθαιρον**=προσεπάθουν νὰ καθαρίσουν τοὺς οὐροὺς (τὰ ὡς ἄνω περιγραφέντα ὀρύγματα, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐμφραχθῇ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου καὶ ἔπρεπε νὰ καθαρισθοῦν πρὶν ἢ τὸ πλοῖον καθελκυσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς πλοῦν).

Ἔτυμ. : **οὐρὸς** (<***ὀρFο-**) ἀνήκει εἰς τὴν ριζ. βάσιν

ερνᾶˣ (ἐκριζῶ, ἀνασκάπτω, ἀνορύσσω), μαρτυρουμένην διὰ τοῦ σανσκρ. **árus**—(τραυματισμένος, τραῦμα), ἑλλ. ***ἐρῦσί-χθων*** (ἐπ. λ.=ὁ ἀνασκάπτων τὴν γῆν), ***ὀρύα*** (=τάφρος σκολιά, χορδή, λουκάνικον), ***ὀρύσσω*** (βλ. λ.), λιθ. **urvas, úrva** (ὀπή).

ΟΥ΄Σ, τό, γεν. ***ὠτός***, δοτ. ***ὠτί***· πληθ. ὀνομ. ***ὦτα***, γεν. ***ὤτων***, δοτ. ***ὠσίν***· ἰων. καὶ ἐπ. ***οὔας, οὔατος***· δωρ. ***ὦς, ὠτός***· ὡς καὶ νῦν, τὸ οὖς, τό ὠτίον, αὐτίον, «αὐτί», λατ. **auris**‖***εἰς οὖς, εἰς ὦτα***=εἰς τό αὐτί, εἰς τά αὐτιά, μέσα εἰς τό αὐτί κάποιου, τ. ἔ. μυστικά (πρβλ. τὸ σημερ. «ἔλα νά σοῦ πῶ στ' αὐτί, γιατί δέν πρέπει νάκούσῃ κανένας»).— **II** ***οὖς*** καὶ κυρ. ἐν τῷ πληθ. ***ὦτα*** μτφρ.=αἱ λαβαί ἀμφορέων, στάμνων κλπ. ἀγγείων, «τά αὐτιά» ὅπως κοινῶς λέγονται.

Ἔτυμ. : ***οὖς*** (<***οος*** <ἀρχαιότ. ****οὐσος***, καὶ ἐκ παραλλήλου δωρ-ιων. (ἐν ἐπιγρ.) ***ὦς*** <ἰαπ. ***ō(u)s**, πρβλ. καὶ ***ἀμφῶες*** (παρὰ Θεοκρ.=μὲ δύο λαβάς), ***ἐνῶδιον*** (***-ōusidio-m**,=ἐνώτιον, σκουλαρίκι), πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἐξωβάδια· ἐνώτια»***, ***ϝῶϝατα*** : πρβλ. ἰρλ. **auō**, γεν. **aue** (πρβλ. gaul. κύρ. ὀν. **Su-ausia**=ὄνομα γυναικός ἐχούσης ὡραῖα ὦτα, παλ-σλαυ. **ucho**, γεν. **ušese** (οὖς), Ζενδ. **uš-i** οὐδ. δυϊκ. «τά δύο ὦτα» (ἰαπ. ***usī**), νεοπερσ. **hōš**, παλ-σλαυ. **uš-i**, λιθ. **aus-i**, γεν. πληθ. **aus-ū**, λατ. **aus-cultō** (ἀκούειν), ἰαπ. ***aus-**, ***us-** (οὖς).— πρβλ. ἐπέκτ. τῶν ἀνωτέρω ριζῶν κατὰ ἐν **-i-**, ἐν λατ. **auris**, ἰρλ. **auib** (=**auribus**), λιθ. **ausis** λεττ. **áuss**, παλ-πρωσσ. αἰτ. πληθ. **ausius**,—μετὰ ἐπεκτάσ. κατὰ ἐν **-o-** ἐν παλ-γερμ. **ōri**, μεσ-γερμ. **oere, oer** (ἄνοιγμα εἰς σχῆμα ὠτός), νεο-γερμ. **ōhr**.—μετὰ ἐπεκτάσ. κατὰ ἐν **ā** ἐν μεσ-γερμ. **oese** (οὖς, λαβή).—μετὰ ἐρρ. προσφ. ἐν τῇ γεν. ***οὔατος*** (***ous-ē-i-**), ***οὔατα***· πρβλ. καὶ τὰ ἐν λ. ***ἐριούνιος*** (<***-ουσν-**), γοτθ. **ausō**, παλ-γερμ. **ōra**, παλ-norr. **eyra** (οὖς), ἀρμ. **unkn**, γεν. **unkan** (οὖς), πρβλ. Ἡσυχ. ***«ὠκίδες· ἐνώτια»*** (<***οἀ-κο-**, ἰαπ. ***ousō**go-· ἑλ. καὶ ***ἀκροᾶσθαι, ἀκούειν***.

οὐσία, ἡ, (***οὖσα***, μτχ. θηλ. τοῦ ***εἰμί***)· ὅ,τι ἀνήκει εἴς τινα, τό ἰδικόν του, ἡ περιουσία του, ἡ ἰδιοκτησία του,‖κατάστασις, συνθῆκαι ὑπόρξεως : ***τὰς ἄπαιδας εἰς τὸ λοιπὸν οὐσίας***=τήν κατάστασιν τῆς ἀτεκνίας της διὰ τὸ μέλλον, τό ὅτι δέν πρόκειται νά γεννήσῃ τέκνα εἰς τό μέλλον.— **II** ἡ ὕπαρξις, ἡ ὑπόστασις, ἡ ἀληθής φύσις πράγματός τινος, ἡ πραγματικότης, τό ὄντως εἶναι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***μὴ εἶναι***.

Ἔτυμ.: ***οὐσία***, ἰων. ***οὐσίη***, ἐσχηματίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θηλ. μτχ. ***οὖσα*** (ἀρσ. ***ὤν***) τοῦ ***εἰμί***, πρβλ. δωρ. ***ἐσσία*** (=***οὐσία***) ἐσχηματισμένον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θηλ. ***ἔσσα*** τῆς μτχ. τοῦ δωρ. **** ἦς***, καὶ **** εἰς***, πληθ. (Ἡρακλ.) ***ἔντες***.

οὗτά, γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β', ἐν ᾧ ***οὔτᾱ*** γ' ἐν. πρτ., τοῦ αὐτοῦ ῥήμ. ***οὐτάω***.

οὔτασε, προστ. τοῦ ***οὐτάω***.

οὐτάζω, μελ. ***οὐτάσω***· ἀόρ. α' ***οὔτασα***· παθ. πρκ. ***οὔτασμαι***· ὡς τὸ ***οὐτάω*** (βλ. λ.), πληγώνω, τραυματίζω ‖ ***οὔτασον σάκος*** = ἔπληττον (διετρύπων, συνέτριβον) τὴν ἀσπίδα=μετὰ αἰτ. συστοίχ. ἀντικ. : ***ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ***=ἡ πληγή, τήν ὁποίαν μοῦ ἤνοιξε (μὲ τό πλῆγμά του) θνητός ἀνήρ.

οὐτάμεν, οὐτάμεναι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ ***οὐτάω***.

οὔτασται, γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ***οὐτάζω***.

οὐτᾶω, προστ. ***οὔτασε***· ἰων. πρτ. ***οὔτασκον***· μελ. ***οὐτήσω***· ἀόρ. α' ***οὔτησα***, ἰων. ***οὐτήσασκον***· παθ. ἀόρ. α' ***οὐτήθην***· ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. β' ***οὐτᾶ*** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***οὔτημι***), ἀπρφ. ***οὐτάμεναι*** καὶ ***οὐτάμεν***, μτχ. (ἐν παθ. ἐνν.) ***οὐτάμενος***· τιτρώσκω, τραυματίζω, πληγώνω, πλήττων διὰ τοῦ δόρατος ἢ διὰ τοῦ ξίφους (γεν. διὰ ἀγχεμάχου ὅπλου), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***βάλλω*** (=κτυπῶ τινα δι' ἐκηβόλου ὅπλου, τόν τραυματίζω ἢ τόν φονεύω κτυπῶν αὐτόν μακρόθεν).— παθητ., ***οὐταμένη ὠτειλὴ*** = καταφερόμενον (προξενούμενον) τραῦμα ‖ ***οὐτάμενοι***=οἱ πληγωμένοι. [σκοτειν. ἐτυμολ.· ἐξ αὐτοῦ : ***ἄουτος, ἀνούτατος*** (=ὁ μή πληγωμένος),***ὠτειλή***].

οὖ-τε, ἐπίρ. καὶ συμπλ. σύνδ. (***οὐ***+**τε**)· καὶ οὐχί, καὶ ὄχι, καὶ δέν...— **II** ἐπαναλαμβανόμενον : ***οὔτε... οὔτε...*** (ὡς καὶ νῦν)=λατ. **neque... neque...** ‖ ἐνίοτε ἀντὶ ***οὐδὲ*** ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ἐπακολουθεῖ ***τε*** (***τ οὔτε... τε...*** =λατ. **neque... et**)=καὶ δέν... καί... : ***οὔτε τἆλλα οἶμαι κακὸς εἶναι, φθονερός τε ἥκιστ' ἂν ἀνθρώπων***=καὶ (κατά τά ἄλλα) δέν νομίζω ὅτι εἶμαι κακός, καὶ ὀλιγώτερον φθονερός θά ἤμουν ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους ‖ ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ δευτέρου ***οὔτε*** ἀκολουθεῖ ***οὐδέ***, ἄλλοτε δὲ ἁπλοῦν ***δέ***.

οὔτερος, ἰων. ἀντὶ ***ὁ ἕτερος*** ‖ οὐδ. ***τοὔτερον***.

οὐτηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***οὐτάω***.

οὐτήσασκε, ἰων. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ ***οὐτάω***.

οὐτήτειρα, ἡ, θηλ. τοῦ ***οὐτητήρ***.

οὐτητήρ, -ῆρος, ὁ (***οὐτάω***)· ὁ τιτρώσκων, ὁ τραυματίζων.

οὔ-τι, οὐδ. τοῦ ***οὔτις*** (βλ. λ.).

οὐτῐδᾰνός, ***ή, όν,*** ἀττ. καὶ ***-ός, -όν*** (***οὔτις***)· ὡς καὶ νῦν, οὐτιδανός, μηδαμινός, ἄχρηστος, ἀνάξιος λόγου, ὁ μή ἱκανός διά τίποτε ‖ ἀνίσχυρος, δειλός κ.τ.ὅ. [***οὐτιδανὸς*** <***οὐ-τιδ-ανὸ-ς*** (***-δ-*** εἶναι τὸ ἐκπεσὸν τελικὸν τοῦ οὐδ. ****τιδ***· ἄλλοι δέχονται ***-δανὸς*** ὡς προσχηματισμὸν ἀπαντῶντα κατ' αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ***ἠπεδανὸς*** (βλ. λ.).

οὔ-τι-πω, ἐπίρ. ἀντὶ ***οὔ τί πω***· ὡς τὸ ***οὔπω***, οὐδόλως (καθόλου) ἀκόμη.

οὔ-τις, γεν. ***οὔ-τινος*** (***οὐ***+***τις***), κλινόμενον ὡς τὸ ***τίς***· οὐδείς, «κανείς», «κανένας», λατ. **nullus** <**ne**+**ullus** ‖ οὐδ. ***οὔ-τι***=οὐδέν, κανέν, «τίποτε», λατ. **nihil**. **2)** τὸ οὐδ. ***οὔτι*** κεῖται ὡσ. καὶ ὡς ἐπίρ.· οὐδόλως, οὐδαμῶς, κατ' οὐδένα τρόπον, καθόλου.— **II** ἐκ τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν προέκυψεν ἡ χρῆσις τῆς λέξεως ὡς κυρίου ὀνόματος μετὰ μεταβεβλημένου τοῦ τόνου, ***ὁ Οὖτις***, αἰτ. ***Οὖτιν***=Οὐδείς, «Κανείς», ψευδὲς ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὸν ἑαυτόν του διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ τὸν Πολύφημον.

οὔ-τοι, ἢ ***οὔ τοι,*** ἐπίρρ. (***οὐ***+***τοί***)· τῇ ἀληθείᾳ ὄχι, οὐχὶ τῷ ὄντι, οὐχὶ βεβαίως, λατ. **non sane**.

οὗτος, ***αὕτη, τοῦτο,*** γεν. ***τούτου, ταύτης, τούτου*** κλπ., δεικτ. ἀντων.· ὡς καὶ νῦν, οὗτος, αὐτὸς ‖ ἡ ***οὗτος,*** ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ***ἐκεῖνος,*** δηλοῖ τὸ πρὸς ἡμᾶς πλησιέστερον ἐκ δύο πραγμάτων, ἐν ᾧ ἡ ***ἐκεῖνος*** δηλοῖ τὸ περισσότερον ἀπομεμακρυσμένον, ὡς ἡ λατιν. **hic** ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **ille**.— **II** ἡ ***οὗτος,*** ὁσάκις κεῖται ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ***ὅδε***, ἀναφέρεται γενικῶς εἰς κάτι τὸ ὁποῖον ἔχει προηγηθῇ, ἐν ᾧ ἡ ***ὅδε*** ἀναφέρεται εἰς κάτι τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐπακολουθήσῃ.— **III** ***οὗτος, αὕτη*** χρησιμοποιοῦνται ἐνίοτε μετὰ περιφρονητικῆς ἐννοίας, ὅταν ἀφορᾷ (ἀπευθύνεται) εἰς δοῦλον ἢ γενικῶς ἄτομον κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως (λατ. **heus!** ἢ **heus tu!** =***οὗτος! οὗτος σύ!*** αἴ σύ! ἄκουσε, σύ! (ἀντιθέτως ἡ ***ἐκεῖνος,*** ὡς καὶ ἡ λατ. **ille**, δηλοῖ ἔπαινον καὶ δόξαν). ‖ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σεμνῆς καὶ ἐπισήμου προσκλήσεως : ***ὦ οὗτος οὗτος Οἰδίπους!***=αἴ, σύ ὁ Οἰδίπους! «σένα, τόν Οἰδ., λέγω».—**IV** ***τοῦτο μέν... τοῦτο δέ...,*** ἢ ***ταῦτα μέν... ταῦτα δέ...*** εἶναι περιφράσεις κατὰ πολὺ ἰσχυρότεραι τοῦ ζεύγους ***μέν... δέ,*** ἑρμηνεύονται δὲ πάντοτε διὰ τῶν : «ἐν μέρει μέν... ἐν μέρει δέ...», «ἀφ' ἑνὸς μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ...», «ἀπό τό ἕνα μέρος... ἀπό τό ἄλλο...».— **V** ***καὶ ταῦτα,*** περίφρασις διὰ τῆς ὁποίας προστίθεται κάτι τὸ νέον μετ' ἐμφάσεως, τ. ἔ. προστίθεται ἰδιαιτέρα περίπτωσις, ἡ ὁποία καθιστᾷ τὸ προηγούμενως λεχθὲν ἰσχυρότερον καὶ σοβαρώτερον· διὸ ***καὶ ταῦτα*** = καὶ τοῦτο ἀκόμη, καὶ κάτι περισσότερον ἀκόμη, καὶ μάλιστα, καὶ ἀκόμη μάλιστα, λατ. **et hoc** ‖ συχνὰ ἄνευ ῥήμ., ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ μτχ., τιθεμένης ἢ καὶ ἐξυπακουομένης : ***καὶ ταῦτα τηλικοῦτος***=καὶ μάλιστα εἰς τοιαύτην (τόσον μεγάλην) ἡλικίαν | ***τί γὰρ δεινότερον δικαστοῦ καὶ ταῦτα γέροντος;***=διότι τί ὑπάρχει τό περισσότερον ἐπικίνδυνον ἀπό δικαστήν καὶ μάλιστα ἡλικιωμένον; (δηλ. τό πλέον ἐπικίνδυνον πρᾶγμα εἶναι ὁ δικαστής, καὶ μάλιστα ὁ ἡλικιωμένος).— **VI** ***καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα*** = λατ. **haec hactenus** = καὶ ὅσον μέν δι' αὐτά (ἔστωσαν, ἤ ἀρκοῦσιν) αὐτά μόνον (ὅσα, δηλ. εἴπον ἀνωτέρω), μὲ ἄλλας λέξεις : «ἀρκετά περὶ αὐτῶν», «καὶ ταῦτα μέν οὕτως ἔχουσιν», «ὅσο γι' αὐτά εἶπα ὅ,τι εἶχα νά πῶ».— **VII** ***ταῦτα*** (οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρ.) = ***διὰ ταῦτα,*** δι' αὐτόν τόν λόγον ‖ ***ταῦτ' ἄρα, ταῦτ' οὖν***=δι' αὐτόν τόν λόγον λοιπόν, κατὰ ταῦτα λοιπόν. **2)** ***ταῦτα*** (ἐνν. ***δράσω ἢ ἐστί***), ***ἐν***

καταφατικῶς ἀπαντήσεσιν: **ταῦτ'**, **ὦ δέσποτα**=μάλιστα, κύριε (κυρ.=**ταῦτα δράσω**=θὰ τὰ κάμω, **ἢ ταῦτά ἐστι**=«ἔτσι εἶναι») — **VIII** **ταύτῃ** (δοτ. θηλ. ἑν.) κεῖται ἐπίσης ὡς ἐπίρ., καὶ δή: 1) ἐπὶ τόπου (ἑνν. τῇ δοτ. **χώρᾳ**): **ταύτῃ**=ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ἐνταῦθα. 2) ἐπὶ τρόπου, **ταύτῃ**=κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οὕτως. 3) ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἐν τούτῳ, κατὰ τοῦτο.— **IX** παρ' ἀττικοῖς ἡ **οὗτος** συχνὰ εἶναι ἐνισχυμένη διὰ τοῦ δεικτικοῦ **ι**: **οὑτοσί, αὐτηί, τουτί**, γεν. **τουτουῖ**, ὀν. πληθ. **οὑτοιί**, οὐδ. **ταυτὶ** κλπ.=λατ. **hicce**=αὐτὸς ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος ‖ ἐν τοῖς χειρογρ. ἀπαντᾷ καὶ μετὰ ἐφελκυστικοῦ **-ν** (**οὑτοσίν**), ὁσάκις ἀκολουθεῖ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος ‖ τὸ **-ί-** αὐτὸ τοῦ δεικτικοῦ προσχηματισμοῦ εἶναι πάντοτε μακρόν, μακρὸν δὲ φωνῆεν ἢ δίφθογγος, πρὸ αὐτοῦ κείμενα, λαμβάνονται ὡς βραχέα: **αὑτηί** ‖ ἐνίοτε μεταξὺ τῆς ἀντων. καὶ τοῦ δεικτικοῦ **-ί** παρεμβάλλεται μόριόν τι: **τουτογί**=**τουτί γε, ταυταγί**=**ταυτί γε, τουτοδί**=**τουτὶ δέ, τουτουμενί**=**τουτουῖ μὲν** κλπ.

Ἔτυμ.: διὰ τὸν δεικτικὸν προσχηματισμὸν **-ί** (**οὑτοσί**) βλ. ἐν **-ί**.—εἰς τὴν **οὗτος, αὕτη, τοῦτο** περιλαμβάνονται τρία στοιχεῖα: **ὁ** (βλ. λ.), τὸ μόριον **u** (πρβλ. παλπερσ. **hauv** = **ille**), καὶ τέλος στοιχεῖόν τι ἀνῆκον εἰς τὸ θέμα ***to-**.

οὕτως, καὶ πρὸ συμφ. συνήθως **οὕτω** (ἐπίρ. τοῦ **οὗτος**· κυρ. τὸ **οὕτως** εἶναι τὸ δεικτικὸν τοῦ **ὡς**, ὅπως τὸ λατ. **sic** τοῦ **ut**)· ὡς καὶ νῦν, οὕτω, τοιουτοτρόπως, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λατ. **sic** ἢ **hic**.— **II** μετὰ περιοριστικῆς συνάμεως· οὕτω καὶ μόνον οὕτω, ἁπλῶς, ἁπλῶς οὕτως, μόνον καὶ μόνον: **οὕτω πίνοντες πρὸς ἡδονήν**=πίνοντες «ἔτσι, μόνον καὶ μόνον» πρὸς τέρψιν (ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ πιοτοῦ καὶ τίποτε περισσότερον).— **III** ἐπὶ εὐχῶν, προσευχῶν, μετ' εὐκτ.: **οὕτω νῦν Ζεὺς θείη** =«ἔτσι νὰ δώσῃ ὁ Θεός». 2) ἐπὶ ὅρκων ἢ παρομοίας φύσεως ἐπικλήσεων: **ἔγωγ' οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων, μισῶ τὸν ἄνδρα**=ἐγὼ τοὐλάχιστον (ἢ ἐγὼ βεβαίως) «ἔτσι νὰ χαρῶ τὰ παιδιά μου» τὸν μισῶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.— **IV** **οὕτω μέν... οὕτω δέ** = ἐν μέρει μέν... ἐν μέρει δέ.., ἀφ' ἑνὸς μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ (πρβλ. **οὗτος** IV).— **V** ἐν ἀρχῇ ἀφηγήσεως: **οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ**=«ἔτσι πού λὲς μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρὸ ἦταν μιὰ γάτα κι ἕνας παντικός».

οὑτωσί, οὑτωσίν=**οὕτως** (βλ. λ.).

οὐχΐ, ἐπίρ. ἀντὶ **οὐ** (βλ. λ.).

οὐχῖνος, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **ὁ ἐχῖνος**.

ὀφειλέτης, **-ου,** ὁ, θηλ. **ὀφειλέτις, -ιδος,** ἡ(**ὀφείλω**)· ὡς καὶ νῦν, ὀφειλέτης, χρεώστης.

ὀφειλή, ἡ (**ὀφείλω**)· ὡς καὶ νῦν, ὀφειλή, χρέος, τὸ ὀφειλόμενον εἴς τινα.

ὀφείλημα, τὸ (**ὀφείλω**)· τὸ ὀφειλόμενον, ἡ ὀφειλή, τὸ χρέος.

'ΟΦΕΙ'ΛΩ, πρτ. **ὤφειλον**· μελ. **ὀφειλήσω**· ἀόρ. α' **ὠφείλησα**· ἀόρ. β' **ὤφελον,** ἰων. **ὄφελον,** ἐπ. **ὤφελλον, ὄφελλον** (πρβλ. **ὀφέλλω**)· πρκ. **ὠφείληκα**· ὡς καὶ νῦν, ὀφείλω, χρεωστῶ, εἶμαι ὀφειλέτης, ἔχω νὰ πληρώσω ‖ ἀπολ., εἶμαι χρεωμένος, ἔχω χρέη.— Παθητ., ὀφείλομαι, χρεωστοῦμαι, μένω ὡς χρέος, πρέπει νὰ καταβληθῶ (πρὸς ἀποπληρωμήν) ‖ μτχ. **ὀφειλόμενος** = χρεωστούμενος, ἁρμόζων, πρέπων | **τὸ ὀφειλόμενον** ἢ **τὰ ὀφειλόμενα**=χρέος, χρέη, ὀφειλή, ὀφειλαί. 2) **ὀφείλω ζημίαν**=ὑπόκειμαι εἰς ποινήν, ἐπισύρω κατ' ἐμαυτοῦ τιμωρίαν, κινδυνεύω νὰ τιμωρηθῶ ‖ ἐπὶ ἀνταμοιβῆς (ἀνταποδόσεως): **βλάβην ὀφείλω τινί**=εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀνταποδώσω εἴς τινα τὸ κακὸν ποὺ μοῦ ἔκαμε.— **II** μετ' ἀπρφ., ὀφείλω (εἶμαι ὑποχρεωμένος, ἔχω ὑποχρέωσιν) νὰ πράξω τι. 2) ὁ ἀόρ. β' **ὤφελον** (ἐπ. **ὄφελον**) ἢ καὶ ὁ πρτ. **ὤφελλον** (ἐπ. **ὄφελλον**) χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπραξέ τις (ἐν ᾧ θὰ ἔπρεπε νὰ τὰ εἶχε πράξει): **ὤφελεν ἀθανάτοισιν εὔχεσθαι**=ἔπρεπε νὰ εἶχεν εὐχηθῆ εἰς τοὺς Θεούς ‖ ἐντεῦθεν, οἱ ἴδιοι χρόνοι (ἀόρ. β' καὶ πρτ. **ὤφελον, ὤφελλον**) χρησιμοποιοῦνται καὶ πρὸς δήλωσιν εὐχῆς (ἢ ἐπιθυμίας), ἡ ὁποία δὲν ἐξεπληρώθη ἢ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπληρωθῇ: **τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις**=αὐτὴν ἔπρεπε νὰ τὴν εἶχε φονεύσει (εἶδε νὰ τὴν εἶχε φονεύσει) ἡ Ἄρτεμις (ἀλλὰ δὲν τὴν ἐφόνευσεν) = λατ. **utinam eam interfecisset)** | **ἀνδρὸς... ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις**=ἔπρεπε νὰ ἤμην (εἶδε νὰ ἤμην) σύζυγος καλλιτέρου ἀνδρός (ἀλλὰ δὲν εἶμαι, εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶμαι) ‖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν τοιούτων περιφράσεων προτάσσεται τὸ εὐχῆς δηλωτικὸν **εἴθε** (ἐπ. **αἴθε**): **εἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι** = εἶδε νὰ μὴ εἶχες γεννηθῆ ἢ («μιὰ καὶ ἐγεννήθης») νὰ εἶχες ἀποδάνει ἄγαμος | **εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος** = εἶδε νὰ μὴ εἶχε ξεκινήσει (κυρ. νὰ μὴ εἶχε πετάξει ἀνὰ τὰ πελάγη) ἡ Ἀργὼ ‖ ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ **ὡς**: **ὡς ὤφελον** (ἢ πρτ. **ὤφελλον**)· **ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι**=εἶδε νὰ εἶχες εὕρει τὸν θάνατον ἐκεῖ | καὶ ἀρνητικῶς, **ὡς μὴ ὤφελον** (= εἶδε νὰ μή...).— **III** ἐπὶ παντὸς πράγματος τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ὑποχρέωσίν μας, τὸ ὁποῖον εἶναι δι' ἡμᾶς ἀνάγκη, κυρ. ἐν τῷ παθητ.: **πᾶσιν ἡμῖν τοῦτο παθεῖν ὀφείλεται**=τοῦτο εἶναι ἓν κοινὸν χρέος δι' ὅλους μας (τὸ ὁποῖον πρέπει ὅλοι μας νὰ πληρώσωμεν) ‖ **πᾶσιν ἡμῖν καθανεῖν ὀφείλεται** = τὸ τοῦ Ὁρατίου **(omnes) debemur morti**=ὅλοι ὀφείλομεν νὰ πληρώσωμεν τὸ κοινὸν αὐτὸ χρέος πρὸς τὴν φύσιν, δηλ. νὰ ἀποδάνωμεν.

Ἔτυμ.: ἀττ. **ὀφείλω**, ὁμηρ. (αἰολ.) **ὀφέλλω** (ἐντελῶς διάφορον τοῦ **ὀφέλλω** = αὐξάνω), κρητ. **ὀφήλω** (***Fοφελνω**)· 〈 προθεμ. **Fο-** (: σανσκρ. **áva, ἑλλ. αὐ-**, λατ. **au-**, ἰρλ. **ō ua**, παλ-πρωσ. **au-**, παλ-σλαυ. **u**, λατ. **ve-**, gall. **gui**), πρβλ. ἀρκ. **Fο-φληκόσι**, **(Fο)-φλήᾶσι**, **(Fο)-φληοι**, + σκοτεινῷ τινι στοιχείῳ, ὅπερ ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ παρ' Ἡσυχ. **«τέλθος»**(〈***θελθος**)· **χρέος»** καὶ πρὸς τὰ γοτθ. **fra-gildan** (ἀποδίδω τὰ ὀφειλόμενα, «ξεχρεώνω»), **gild** (=**φόρος**), ἀλλ' ἀβέβαια ταῦτα· πάντως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. **ὀφελ-** παράγονται καὶ τὰ **ὀφλισκάνω** (μελ. **ὀφλήσω**, ἀόρ. α' **ὤφλησα**, ἀόρ. β' **ὤφλον**), **ὄφλημα** (βλ. λ. λ.).

'ΟΦΕ'ΛΛΩ (Α), ἐπ. ἀντὶ **ὀφείλω** (βλ. λ.), πρτ. **ὤφελλον** ἢ **ὄφελλον**· ὅ,τι καὶ τὸ **ὀφείλω** (ὡς πρὸς τὰς σημασ.) ‖ Παθητ., **χρεῖός μοι ὀφέλλεται**=μία ὀφειλὴ (ἓν χρέος) μοὶ ὀφείλεται (πρέπει νὰ πληρωθῇ εἰς ἐμέ, «νὰ μοῦ καταβληθῇ»).— **II** εἶμαι ὑποχρεωμένος, ὀφείλω, εἶμαι ἠναγκασμένος. [δι' ἐτυμολ. βλ. **ὀφείλω**].

'ΟΦΕ'ΛΛΩ (Β), μελ. **ὀφελῶ**· ἀόρ. α' **ὤφειλα,** αἰολ. γ' ἑν. εὐκτ. **ὀφέλλειεν**· ποιητ. λέξις· αὐξάνω (μτβτ.), μεγαλώνω (μτβτ.), ἐνισχύω, ἐπιτείνω, ὑψώνω (**πόνον, στόνον, ἀνδρὸς ἐρωήν, δέμας, ἥβην, μένος, ἀρετὴν** κλπ.): **τῷ οὐ χρὴ μῦθον ὀφέλλειν ἀλλὰ μάχεσθαι**= δι' ὃ δὲν πρέπει τις νὰ πολυλογῇ, ἀλλὰ νὰ μάχεται (κυρ. **μῦθον ὀφέλλειν**=αὐξάνειν, πολλαπλασιάζειν, τοὺς λόγους) | **ὀφέλλω τινὰ τιμῇ**=λατ. **honore augere**=τὸν ἐξυψώνω διὰ τῶν παρεχομένων εἰς αὐτὸν τιμητικῶν ἐκδηλώσεων ‖ γεν. βοηθῶ τινα, τὸν κάμνω νὰ εὐδοκιμήσῃ.—Παθητ., αὐξάνομαι, μεγαλώνω, εὐδοκιμῶ, αὐξάνω.

Ἔτυμ.: Παράγεται ἐξ ἧς ῥίζ. καὶ τὸ **ὄφελος** (βλ.λ.)· **ὀφέλλω** 〈***ο-φελjω**: σανσκρ. **phalati** (παχύνομαι, συμπυκνοῦμαι, **πήγνυμι**), ἰαπ. ***phel-**, ***bhel-** (: λατ. **follis**=δερμάτινος ἀσκός, φυσητὴρ σιδηρουργείου κλπ. παλ-γερμ. **ballo**=δέμα ἐμπορευμάτων, μπαλότο, ἑλλ' **φαλλός**, βλ. λ.)=ὀγκῶ (φουσκώνω)· **ὄφελμα** (=ὄφε·λος, πλεονέκτημα).

'ΟΦΕ'ΛΛΩ (Γ), συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐπισωρεύω, ἑπομένως σαρώνω· ὅθεν, **ὄφελμα,** τὸ = σάρωθρον, σκούπα, πρβλ. Ἡσυχ. **«ὀφέλμασι· σαρώμασι»**, **«ὄφελτρον· κάλλυντρον»**· **ὀφελτρεύω**=σαρώνω, σκουπίζω: ἀρμ. **avelum** (σαρώνω), ἰαπ. ***-dh-**

ὄφελμα, τὸ (**ὀφέλλω** Β)· σῦζυμα, ὄφελος, πλεονέκτημα.— **II** (**ὀφέλλω** Γ)· κόλλυντρον.

ὄφελον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ **ὀφείλω**.

ὄφελος, τὸ (**ὀφέλλω** Β)· ὡς καὶ νῦν, ὄφελος, ὠφέλεια, κέρδος, βοήθεια, συμφέρον, χρησιμότης ‖ μετὰ γεν., **τῶν ὄφελος οὐδέν**=ἡ ἐκ τῶν ὁποίων ὠφέλεια ἦτο (εἶναι) μηδέν, τ. ἔ. τὰ ὁποῖα ἦσαν (εἶναι) ἐντελῶς ἄχρηστα (ἀνωφελῆ) ‖ οὕτω καὶ: **ὅ,τι ὄφελος στρατεύματος**=ὅ,τι ὠφέλεια ὑπάρχει ἐκ τοῦ στρατεύματος, τ. ἔ. ὅ,τι μέρος τοῦ στρατεύματος εἶναι ὑγιὲς καὶ χρήσιμον.

Ἔτυμ.: ***ὄφελος***, ἀφῃρ. οὐσ. ἐκ τινος ἐπιθ. ****ὀ-φε-λο-*** (προθεμ. ***ὀ***(ιαπ.*ο) (=ἐγγύς, μετά τινος)+οὐσ. ****φελο-***=σανσκρ. **phála-m** (καρπός, ἐπιτυχία, κατόρθωμα, κέρδος)· ἀρχικὴ σημ. τοῦ ***ὄφελος***=«ὅπου ὑπάρχει κέρδος»· ἐκ τοῦ ***ὄφελος*** παρήχθη ὡσ. καὶ ἐπίθ. ***ὀφελὴς*** ἐν τῷ ***ὁμη-ωφελής***, ***ἀν-ωφελής***, ***πολυ-ωφελῶς*** κλπ., πρβλ. ὁμηρ. ****Ὀφελέστης*** καὶ ἀττ. ***ὠφέλεια***, ***ὠφελεῖν*** (βλ. λ. λ.), τῶν ὁποίων τὸ ***ὠ-*** ὀφείλεται εἰς τὴν συνήθη παρὰ τοῖς συνθέτοις ἔκτασιν, ἥτις ἐξηπλώθη καὶ εἰς ἁπλᾶς λέξεις (πρβλ. π.χ. ***ἠνεκής***), πρβλ. ἀκόμη καὶ τὸ ὁμ. ***οἰκωφελίη*** (=ἡ περὶ τοῦ οἴκου μέριμνα) (⟨ἐπιθ. ****ὀ-φελο-*** ἢ ****ὀφελιο-***· βλ. καὶ ***ὀφέλλω*** Β.

ὀφθαλμία, ἡ (***ὀφθαλμός***)· νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, «πονόμματος», συνοδευομένη καὶ ἀπὸ ἔκκρισιν ὑγρῶν, καὶ σήμερον ἔτι «ὀφθαλμία» καλουμένη, λατ. **lippitudo, caecitas**

ὀφθαλμιάω (***ὀφθαλμία***)· πάσχω ἐξ ὀφθαλμίας, ἔχω πονόμματον, ἔχω ἄρρωστα τὰ μάτια μου.

ὀφθαλμῖδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ὀφθαλμός***.

ὀφθαλμο-δουλεία, ἡ (***ὀφθαλμός***+***δουλεία***)· ὑποδούλωσις τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ νὰ βλέπουν δηλ. οἱ ὀφθαλμοὶ μόνον ὅταν εἶναι παρόντες οἱ δεσπόται.

ὀφθαλμός, -οῦ, ὁ (***ὀφθῆναι***, ***ὄπωπα***)· δ,τι καὶ νῦν, ὀφθαλμός, κοινῶς «μάτι» ‖ ***εἰς ὀφθαλμούς τινος ἐλθεῖν***=νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον (τῶν ὀφθαλμῶν) τινος («μπρὸς στὰ μάτια του, μπροστά του») ‖ ***ἐν ὀφθαλμοῖς*** = λατ. **in oculis** = πρὸ τῶν ὀμμάτων, «μπρὸς στὰ μάτια» ‖ ***ἐξ ὀφθαλμῶν***=«μακρὰ ἀπὸ τὰ μάτια μου» ‖ ***κατ' ὀφθαλμούς***=κατὰ πρόσωπον, «κατάμουτρα», ἐνώπιόν τινος.— **II** ***ὀφθαλμὸς*** (ὡς καὶ ἡ λ. ***ὄμμα*** καὶ ***ἄνθος***) ἐσήμαινε καὶ δ,τι πολυτιμότερον καὶ ἐκλεκτότερον ὑπάρχει ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, ὅπως καὶ ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι τὸ λεπτότατον καὶ πολυτιμότατον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος: ***ὀφθαλμὸς στρατιᾶς***=τὸ ἄνθος τοῦ στρατοῦ.— **III** ἐν Περσίᾳ, ***ὀφθαλμοὶ βασιλέως*** (=τὰ μάτια τοῦ βασιλέως) ἐκαλοῦντο ἔμπιστοι ἀξιωματοῦχοι, διὰ τῶν ὁποίων ὁ βασιλεὺς ἐπώπτευε τὴν ἐπικράτειάν του.

Ἔτυμ.: ***ὀφθαλμὸς*** ⟨(****ὀπσ-θαλμο-ς***· ****ὀπσ-*** ⟨θέμ. ****oqν(e)ς-***, πρβλ. παλ.σλαυ. **oko**, γεν. **očese** (ὀφθαλμός) κλπ. (βλ. καὶ ***ὄσσε***)· ***θαλμό-ς***: ***θάλαμος***, ***θαλάμη***· βασικὴ τοῦ σημασ. πρέπει νὰ ἦτο κορόμηλο (***ἀβράμηλο***).

ὀφθαλμό-τευκτος, ον (***ὀφθαλμὸς***+***τέγγω***)· ὁ βρέχων τοὺς ὀφθαλμούς.

ὀφθαλμ-ωρῦχος, ον (***ὀφθαλμὸς***+***ὀρύσσω***)· ὁ ἐξορύσσων τοὺς ὀφθαλμούς.

ὀφθαλμώς, δωρ. ἀντὶ ***ὀφθαλμούς***.

ὀφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὁράω***.

ὀφθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὁράω***.

ὀφθήσομαι, παθ. μελ. τοῦ ***ὁράω***.

ὀφίτασι, ἐπ. ἀντὶ ***ὄφισι***, δοτ. πληθ. τοῦ ***ὄφις***.

ὀφιο-βόρος, ον (***ὄφις***+***βιβρώσκω***)· ὁ τοὺς ὄφεις βιβρώσκων.

ὀφῐό-πους, -ποδος (***ὄφις***+***πούς***)· ὁ ἔχων ὄφεις ἀντὶ ποδῶν.

***ΟΦΙΣ,** γεν. **-εως,** ἰων. **-ιος,** ὁ· δ,τι καὶ νῦν, ὄφις, φίδι.

Ἔτυμ.: ***ὄφις*** ⟨ἰαπ. *ogvhi-s ⟨ἰαπ. *ḗgvhi-s: τὰ σανσκρ. áhi-ḥ, Ζενδ. aži-š (***ὄφις***) δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἰαπ. *eghi- (=ἑλλ. ***ἔχις***, βλ. λ.), *oghi-, *egvhi-, *ogvhi-, ἀκόμη καὶ τοῦ *ὄg(v)hi-. Ἐξ ἄλλου τά: ἑλλ. ***ἔχις***, ἰαπ. *eghi-s, καὶ ἑλλ. ***ὄφις*** ταυτίζονται πρὸς τά: ἁρμ. **awj**, γεν. **awjl** (***ὄφις***), ἰαπ. *ogh-vi-s.

ὀφῐ-ώδης, ες (***ὄφις***+***εἶδος***)· ὀφιοειδής, ἔχων τὴν μορφὴν ὄφεως ‖ πλήρης ὄφεων.

ὀφλεῖν, ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ***ὀφλισκάνω*** (βλ.λ.).

ὄφλημα, -ατος, τὸ (***ὀφλεῖν***)· ὀφειλή, χρέος, ἢ πρόστιμον ἐπιβληθὲν κατὰ τὴν δίκην, ἀποζημίωσις.

ὀφλήσω, μελλ. τοῦ ***ὀφλισκάνω*** (βλ. λ.).

ὀφλισκάνω, μελλ. ***ὀφλήσω***· πρκ. ***ὤφληκα***· ἀόρ. β' ***ὤφλον***, ἀπρφ. ***ὀφλεῖν***, μτχ. ***ὀφλών***· ὀφείλω, χρεωστῶ, δημιουργῶ χρέη ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἀπαντᾷ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν ἀκολούθων περιφράσεων: ***ὀφλισκάνω δίκην***=καταδικάζομαι ἐν τινι δίκῃ, χάνω τὴν δίκην ‖ ***ὀφλισκάνω ἐρήμην τὴν δίκην*** = καταδικάζομαι ἐρήμην ὡς μὴ παρουσιασθεὶς κατὰ τὴν δίκην ‖ μετὰ γεν. τοῦ ***ἐγκλήματος***: ***ὀφλισκάνω ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην*** = καταδικάζομαι ἐπὶ ἁρπαγῇ καὶ κλοπῇ ‖ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συχνὰ καὶ ἄνευ τοῦ ***δίκην***: ***ὀφλισκάνω φόνου*** (ἐνν. ***δίκην***)=καταδικάζομαι ἐπὶ φόνῳ | ***ὀφλισκάνω ἀστρατείας*** (ἐνν. ***δίκην***)=καταδικάζομαι ἐπὶ ἀνυποταξίᾳ‖μετὰ γεν. τῆς ποινῆς, εἰς ἣν καταδικάζεται τις: ***ὀφλισκάνω δίκην θανάτου*** = καταδικάζομαι εἰς θάνατον, εὑρίσκομαι ἔνοχος θανάτου ‖ μετ' αἰτ. πράγμ.: ***ὀφλισκάνω ζημίαν*** (ἢ ***χρήματα***, ἢ ***πέντε τάλαντα*** κ.ο.κ.) = καταδικάζομαι εἰς πληρωμὴν χρηματικοῦ προστίμου (ἢ νὰ πληρώσω χρήματα, πέντε τάλαντα κ.ο.κ.). ‖ ἀπολ., καταδικάζομαι, εὑρίσκομαι ἔνοχος, χάνω.— **II** γενικῶς, ἐπὶ πράγματος (ἰδιότητος, χαρακτηρισμοῦ), τὸ ὁποῖον ἐπισύρει τις καθ' ἑαυτοῦ, ἢ τοῦ ὁποίου καθίσταται ἄξιος: ***ὀφλισκάνω γέλωτα*** π.χ.=δημιουργῶ τὴν ἐντύπωσιν (τὴν φήμην) ὅτι εἶμαι γελοῖος, κινῶ τὸν γέλωτα εἰς βάρος μου, θεωροῦμαι γελοῖος, καταγελῶμαι ‖ ὡσαύτως ***ὀφλισκάνω μωρίαν*** = δίδω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εἶμαι μωρός, ἐπισύρω ἐναντίον μου τὴν κατηγορίαν τῆς μωρίας (τὴν φήμην ὅτι εἶμαι μωρός) | ὁμοίως ***ὀφλισκάνω δειλίαν***=θεωροῦμαι δειλός (ἐπισύρω ἐναντίον μου τὴν μομφὴν τῆς δειλίας κ.ο.κ.). [δι' ἔτυμ. βλ. ***ὀφείλω***].

ὀφλών, οῦσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ὀφλισκάνω***.

ΟΦΡΑ,** σύνδ. τελικὸς (δηλ. ὄν σκοπὸν ἢ προσπάθειαν)· ἵνα, διά νά, ἐπὶ σκοπῷ νά..., πρὸς τόν σκοπὸν νά..., λατ. **ut**.— **II** ἐπίρρ. χρόνου, ἢ χρον. σύνδ., ἕως, ἐφ' ὅσον (χρόνον), καθ' ὃν χρόνον, ἐνόσῳ, λατ. **donec** ‖ ἕως οὗ, ἕως ὅτου, μέχρι. [ὄφρα*** ⟨(****hofra*** (κατ' ἄνομ.) ⟨ἀναφορ. θέμ. *jo-+***φρατ***, ὃ εἶναι συγγ. τῷ ***φερ-*** (=κινοῦμαι πρὸς τὰ ἔμπρός, ὁποδιλέπω εἰς τὸ μέλλον).—Κατ' ἄλλους ***ὄφρα*** καὶ ***τόφρα*** προῆλθον ἐκ τῶν ἐπιρρημ. ὀργανικῶν ****οφι***, ****τόφι***+***ρα***].

ὀφρῦη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***ὀφρύς***· ἡ ὀφρὺς λόφου, τὸ χεῖλος κρημνοῦ.

ὀφρῦόεις, εσσα, εν (***ὀφρύς***)· ὁ ἐπὶ τῆς ὀφρύος (ἢ τοῦ χείλους) κρημνοῦ, ἀπόκρημνος. **2)** μτφρ. ὑπερύψηλος, μεγαλοπρεπής, πομπώδης, ἐπιδεικτικός.

ΟΦΡΥ΄Σ,** ***-ύος, ἡ· αἰτ. ***ὀφρύν***, καὶ μτγν. ***ὀφρύα***· αἰτ. πλγθ. ***ὀφρύας***, ***ὀφρῦς***· δ,τι καὶ νῦν, ὀφρύς, κοιν. «φρύδι», τὸ ὑπεράνω ἑκάστου ὀφθαλμοῦ τοξοειδὲς τρίχωμα, λατ. **supercilium**· ἡ λέξις ***ὀφρὺς*** ἔχει χρησιμοποιηθῇ πρὸς σχηματισμὸν πολλῶν περιφράσεων δηλούσων ὀλίψιν, ὀργήν, σοβαρότητα, ὑπερηφάνειαν, περιφρόνησιν κ. ἄ., καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν ὅλων αὐτῶν τῶν συναισθημάτων συμμετέχουσιν αὐτομάτως καὶ αἱ ὀφρύες μὲ τὰς ἑκάστοτε διαφόρους κινήσεις των: ***τὰς ὀφρῦς ἀναspᾶν ἢ ἐπαίρειν*** (=ἀνασηκώνειν) εἰς ἔνδειξιν λύπης ‖ ἀντιθέτως, ***τὰς ὀφρῦς συνάγω ἢ συνέλκω, συσπῶ*** ἢ ***κατασπῶ***=συνοφρυοῦμαι, «κατσουφιάζω» εἰς ἔνδειξιν ἀποδοκιμασίας, δυσφορίας, ἀνησυχίας καὶ ὅλων τῶν συναισθημάτων, ὅσα προκαλοῦν συνοφρύωσιν ‖ ἐξ ἀντιθέτου, ***λύω τὰς ὀφρῦς***, ***μεθίημι τὰς ὀφρῦς***=ἀφίνω τὰ φρύδια μου νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν φυσικήν των κατάστασιν, εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς συνοφρυώσεως καὶ τῶν ἀντιστοιχούντων πρὸς αὐτὴν συναισθημάτων ἐπανέρχομαι εἰς τὴν φυσιολογικὴν κατάστασιν τῆς γαλήνης, τῆς ἠρεμίας μὲ τὰ ἀντίστοιχα εἰς αὐτὰς συναισθήματα. **2)** ὅπως τὸ λατ. **supercilium**, οὕτω καὶ ἡ λ. ὀφρύς, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀκόμη (ἔξω περιφράσεως), δηλοῖ ἀξιοπρέπειαν, σοβαρότητα ‖ ὡσ. ***ὀφρὺς***=χαρὰ ‖ ὡσ. ***ὀφρὺς***=ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία, ὑπεροψία, περιφρόνησις, καταφρόνησις.— **II** μτφρ., ἡ ὀφρὺς λόφου ἢ ὄρους, τὸ χεῖλος κρημνοῦ, ἀπόκρημνος βράχος, κρημνός, ἀπότομος ὄχθη, χαράδρα κ.τ.ὅ.

Ἔτυμ.: ***ὀφρύς***: σανσκρ. **bhrū-ḥ** (αἰτ. ἐν. **bhrúv-am**, δοτ. ἐν. **bhruv-ē΄**), Ζενδ. **brvat-**, νεο-περσ. **abrū brū**, Μακεδ. ***ἀβρούFες*** (=***ὀφρύες***), ἀγγλ-σαξ. **brú**, παλ-norr. **brún**, λιθ. **bruvis**, παλ-σλαυ. **brŭvĭ**, **obrŭvĭ** (***ὀφρύς***)· ἐξ ἰαπ. ***bhrēu-** τὰ ἀγγλ-σαξ. **broew**, παλ-γερμ. **brāwa** (***ὀφρύς***)· ἐξ ἄλλου ἰαπ. ***obhrū-** (***obhrēu-**) καὶ ***bhrū-** εἶναι συγγενῆ· τὸ ***ὀ-*** δηλ. εἶναι προθεμ-εὐφων.· ἡ σημασία «ὀφρύς, φρύδι» προῆλθε, κατά τινας ἐκ τῆς

ἐννοίας τῆς διπροσώπου γωνίας οἰκοδομῆς, τοῦ χείλους μιᾶς ὄχθης κ.τ.ὅ., καὶ ὑπενθυμίζει τὴν σημασ. τοῦ ἀποκρήμνου ὑψώματος, τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων ἔχει ἡ ἑλλ. λέξις **ὀφρύς**, πρβλ. παλ-norr. **brún** (ὀφρύς, ἀλλὰ καὶ γωνία οἰκοδομῆς, κρημνός)· τὸ ἰαπ. *bhr-u (ἄκρα, ὄχθη, χεῖλος, γωνία) ἀποτελεῖ ἐπέκτ. τοῦ *bher- (ὕψωμα, γωνία κλπ.), πρβλ. τὴν σχέσιν *bher : *bhr-u- (λαμπρός, ὡραῖος) ἐν τῷ λιθ. **béras** (φαιός), παλ-γερμ. **brūn**, ἑλλ. **φρῦνος, φρύνη**.

ὀφρῦς, συνῳρ. ἀντὶ **ὀφρύας**, αἰτ. πληθ. τοῦ **ὀφρύς**.

ὄχᾰ (**ἔχω**), ἐπικ. ἐπίρ., ἐν χρήσει παρ' Ὁμ. μόνον ὡς ἐπιτατ. μετὰ τοῦ ὑπερθ. **ἄριστος**: **ὄχ' ἄριστος**= ἐξόχως ἄριστος, τὰ μάλιστα ἄριστος, ὁ εἷς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἄριστος, ἀσυγκρίτως ἄριστος || παρὰ μτγν. τὸ **ὄχα** διατηρήθη ἐν τῷ συνθέτῳ του **ἔξοχα**, ὅπερ ἐπίσης εἶναι ὁμηρικὸν [ὁμηρ. **ὄχα**· ὁμ. **ἔξοχα** (τῆς αὐτῆς σημ.)· ἐπ. ποιητ. **ἔξοχος**· **ὀχυρός** (**ὄχα : ὀχυ-ρός=τάχα : ταχύς**)· πάντα ταῦτα εἶναι ὁμόρριζα ἐξ ἰαπ. **soĝh-**, κατὰ μετάπτωσιν ἐκ τοῦ ἰαπ. **seĝh** (δράττομαι ἀπό τι, κατέχω, κρατῶ), ἐξ οὗ τὸ ἑλλ. **ἔχω**· Βλ. καὶ **ἔχω**].

ὀχάνη, ἡ, καὶ **ὄχᾰνον,** τὸ (**ὀχέω, ἔχω**)· ἡ λαβὴ τῆς ἀσπίδος, ἥτις συνίστατο ἐκ δύο δερματίνων ταινιῶν, σταυροειδῶς ἀστερεωμένων εἰς τὴν περίμετρον τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς ἀσπίδος, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐπέρα τὸν ἀριστερόν του βραχίονα ὁ πολεμιστὴς καὶ οὕτω ἠδύνατο νὰ τὴν κινῇ εὐκόλως κατὰ βούλησιν (**οἰακίζειν**)· κατὰ τὸν Ἡρόδοτον τοιαύτην μετ' ὀχάνης ἀσπίδα ἐχρησιμοποίουν οἱ Κᾶρες. Ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἡ ἀσπὶς ἦτο πολὺ μεγαλυτέρα (**τερμιόεσσα** παρ' Ὁμ.), λόγῳ δ' ἀκριβῶς τοῦ μεγέθους της καὶ τοῦ βάρους της ἐκρεμᾶτο διὰ σκυτίνου τελαμῶνος ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου τοῦ πολεμιστοῦ, ὃ ὁποῖος τὴν ἐχειρίζετο τῇ βοηθείᾳ τῶν λεγομένων **κανόνων**, ἤτοι δύο ἐλασμάτων ἢ ράβδων σταυροειδῶς προσηρμοσμένων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν πλευρὰν τῆς ἀσπίδος, καὶ χρησιμοποιουμένων ὡς λαβῶν.

ὀχέσκον, ἰων. πρτ. τοῦ **ὀχέω**.

ὀχέσσαι, ἐπ. ἀντὶ **ὄχεσαι**, δοτ. πληθ. τοῦ **ὄχος** (ὅλ.λ.).

ὀχεία, ἡ (**ὀχεύω**)· τὸ ὀχεύειν, ἡ συνουσία, ἡ σαρκικὴ μεῖξις, ἐπὶ ζῴων.

ὄχεσφι, -ν, ἐπ. ἀντὶ **ὄχεσι**, δοτ. πληθ. τοῦ **ὄχος** (ὅλ. λ.).

ὀχετεύω, μελ. **σω**, (**ὀχετός**)· μεταβιβάζω, διοχετεύω, ἀποχετεύω, ὕδωρ δι' ὀχετοῦ ἢ διὰ διώρυγος || ἑκτρέπω, διακλαδίζω, δι' ὑδραγωγείου. — Παθητ., διοχετεύομαι.

ὀχετ-ηγός, **ὁν** (**ὀχετὸς+ἄγω**)· κυρ. ὁ ἄγων τὸν ὀχετόν (δηλ. ὁ κατευθύνων τὸν ὀχετὸν τῆς διοχετεύσεως τοῦ ὕδατος), ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ δι' ὀχετοῦ (αὐλακος), ὁ ἀρδεύων, ὁ κηπουρός.

ὀχετός, -οῦ, ὁ (**ὄχος, ὀχέω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀχετός, ἀγωγός, σωλήν, αὖλαξ, διῶρυξ || γενικῶς, πᾶν εἶδος ὑδατίνου ἀγωγοῦ, ὅπως π.χ. ἡ κοίτη ποταμοῦ. 2) μτφρ., μέσον διαφυγῆς. [⟨ἐπ. ῥ. *veĝh- (διοχετεύω, ἄγω). Βλ. ἐν λ. **ὄχος**].

ὀχεύς, -έως, ἰων. **-ῆος,** ὁ (**ἔχω**)· πᾶν ὅ,τι συνέχει (συγκρατεῖ, συσφίγγει) πρᾶγμά τι: 1) ὁ ἱμὰς ὁ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν μὲ τὸ κάτω ἀπὸ τὴν σιαγόνα μέρος καὶ συγκρατῶν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν της, κοιν. «ὑποσιάγονο». 2) ἐν τῷ πληθ., αἱ πόρπαι αἱ συνέχουσαι τὸν ζωστῆρα. 3) μοχλός (μάνδαλος, σύρτης) δοτὶς ἔκλειε τὴν θύραν ἐσωτερικῶς («ἀπὸ μέσα»).

ὀχευτής, -οῦ, ὁ (**ὀχεύω**)· ἐπιβήτωρ ἵππος || ἄνθρωπος ἀσελγής, ἀκόλαστος, λάγνος.

ὀχεύω, μελ. **-σω** (**ὀχέω**)· ἐπὶ ἀρρένων ζῴων, ἐπιβαίνω, βατεύω || **ὀχεύει** ὁ ἄρρην, **ὀχεύεται** ἡ θήλεια || ἐπὶ τοῦ ἱπποκόμου, βάλλω τὸν ἵππον νὰ βατεύσῃ τὴν θήλειαν. [**ὀχεύω· ὀχευτής· ὀχεία, ὀχή** : σανσκρ. **sáhatē** (γίνομαι κύριός τινος)· ἐξ ἰαπ. ***seĝh-** [**: ἔχω**)].

ὀχέω, μελ. **-ήσω** (**ὄχος, ὁ**)· παράλλ. τύπος τοῦ **ἔχω**, ὅπως τὸ **φορέω** εἶναι παράλλ. τύπος τοῦ **φέρω**· φέρω, κρατῶ, ὑποβαστάζω || ὑπομένω, ἀνέχομαι, ἀντέχω || **φρουρὰν ὀχέω**=ἐξακολουθῶ νὰ φρουρῶ, τηρῶ φρούρησιν. 2) ἀναβιβάζω τινὰ ἐπὶ ὀχήματος, τὸν ἁφίνω (ἢ τὸν βάλλω) νὰ ἱππεύσῃ.— || ἐν τῷ μέσ. καὶ παθ., μετὰ μέσ. μελλ. **ὀχήσομαι**· φέρομαι, ἐπιβαίνω: **κύμασι (νηυσίν, ἵπποισιν) ὀχέομαι**=φέρομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων (πλοίων, ἵππων, κλπ.), τ. ἔ. ταξιδεύω, ἐπιβαίνω πλοίου, ἱππεύω || ἐντεῦθεν καὶ ἀπολ., δηλ. ἄνευ τῆς προσθήκης οὗ. (**ἵππῳ, νηΐ** κλπ.), ὡς τὸ λατ. **vehi** (ἐξυπακ. τοῦ **equo, curru, navi** κλπ.)· ὀχοῦμαι, ἱππεύω, πλέω || **ἐπ' ἀγκύρας ὀχοῦμαι** = συγκρατοῦμαι ὑπὸ τῆς ἀγκύρας («καβαλλικεύω τὴν ἄγκυραν»), εἶμαι ἠγκυροβολημένος. [δι' ἐτυμ. ὅλ. **ἔχω** καὶ **ὄχος**].

ὀχῆα, ἐπ. αἰτ. τοῦ **ὀχεύς**· **ὀχῆες,** ὀνομ. πληθ.

ὄχημα, τὸ (**ὀχέω**)· τὸ φέρον, ὑποβαστάζον, ὑποστηρίζον, κάτι, τὸ στήριγμα, ὑποστήριγμα.— || ὡς καὶ νῦν, ὄχημα, ἅμαξα, δίφρος, λατ. **vehiculum** || ὡσ. πλοῖον, σκάφος.

ὀχθέω, μελ. **-ήσω**· εἶμαι «βαρὺ» φορτωμένος || μτφρ. εἶμαι κατάλυπημένος, εἶμαι κακοκαρδισμένος, ὑπερλυποῦμαι, ὀχθοῦμαι, εἶμαι βαρύθυμος || **ὄχθησαν**=ἔγιναν περίλυποι [ἐκ τοῦ **ἄχθομαι**, ὅπως τὸ **ὀχέω** ἐκ τοῦ **ἔχω**· διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν **α : ο** πρβλ. **ἄγω : ὄγμος, βάλλω : βολή**· κατὰ τινας ἐκ ῥ. **εχ-** τοῦ **ὀχέω**, ὡς τὸ λατ. **vehe-mens** ἐκ ῥ. **veh-** τοῦ **veho**, πρβλ. **vexo**· ὅλ. καὶ **ἔχθος**].

Ὀ"χθη, ἡ, ἀρχαιότερος τύπος τοῦ **ὄχθος**· πᾶν ὕψωμα ἐδάφους φυσικὸν ἢ τεχνητόν, λόφος, πρόχωμα, ἀνάχωμα || ἐν τῷ πληθ. αἱ ὄχθαι ποταμοῦ ἢ τάφρου || ὡσ. βράχοι ἀπόκρημνοι πλησίον ποταμοῦ κείμενοι.

Ἔτυμ.: σκοτειν. ἐτυμολ.· πρβλ. καὶ τὸ μαθομηρ. **ὄχθος** τῆς αὐτῆς σημ.· ὑπεστηρίχθη ἤδη ὑπὸ τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν, ὅτι τὸ **ὄχθη** λέγεται **ἀεί**ποτε ἐπὶ τῆς παρὰ τὸ ῥεῦμα ποταμοῦ ὑψουμένης γῆς, τὸ δὲ **ὄχθος** ἀείποτε ἐπὶ λόφου, ἀλλ' ἡ διάκρισις αὕτη δὲν ἀληθεύει καθ' ὅλην τὴν γραμμήν.

ὀχθηρός, **ά, όν** (**ὄχθη**)· λοφώδης, πλήρης ὑψωμάτων.

ὄχθοιβος, ὁ· ἀλουργὲς πρόσραμμα περὶ τὸ στῆθος τοῦ χιτῶνος [σκοτειν. ἐτυμολ.].

ὄχθος, ὁ, μτγν. τύπος τοῦ **ὄχθη**· ὕψωμα γῆς, λόφος, ὄχθη, «ὄχτος», λατ. **tumulus** || σπαν. ἐπὶ τῆς ὄχθης ποταμοῦ (ἀντὶ τοῦ **ὄχθη**) [δι' ἐτυμολ. ὅλ. **ὄχθη**].

ὀχλ-ᾰγωγία, ἡ· (**ὄχλος+ἄγω**)· συναγωγὴ ὄχλου, ἀταξία τοῦ ὄχλου, ὡς καὶ νῦν λέγεται.

ὀχλέω (Α)· = **μοχλεύω** (ὅλ. λ.), ἀνυψώνω ἢ μετατοπίζω διὰ τοῦ μοχλοῦ.— Παθητ., κυλινδοῦμαι, κυλίομαι: **ψηφῖδες ἅπασαι ὀχλεῦνται** (αἰολ. ἀντὶ **ὀχλοῦνται**)=ὅλα τὰ «χαλίκια» κυλίονται (παρασύρονται) ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Ἔτυμ.: **ὀχλέω**, ποιητ. **ὀχλίζω**· **ὀχλεὺς** (: παλ-norr. **vagl**=ψευδὴς μεσόδμη, Νορβ. **vagl**=ξύλον ἐπὶ τοῦ ὁποίου «κουρνιάζουν» αἱ ὄρνιθες· πρβλ. λατ. **vectis** =μοχλός ; **veho**)· πρβλ. Ἡσυχ. «**μοχλός· στρόφιγξ. δεσμός**»· ⟨ἰαπ. ***veĝh-** = κινῶ, ὅλ. καὶ ἐν **ὄχος**.

ὀχλέω (Β), μελ. **-ήσω** (**ὄχλος**)· ταράσσω διὰ τοῦ ὄχλου ἢ ὀχλαγωγίας || γεν., ἐνοχλῶ, ἐπιμένω ἐνοχλητικῶς (μετ' αἰτ.) || ἀπολ., εἶμαι ἐνοχλητικός, ὀχληρός.

ὀχληρός, **ά, όν** (**ὀχλέω** Β)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὀχληρός, ἐνοχλητικός, προξενῶν ἀνίαν.

ὀχλίζω, μελ. **-ίσω**· = **ὀχλέω** Α, **ὀχλεύω**, μετακινῶ ἢ ἀνυψώνω διὰ μοχλοῦ || γεν. μετατοπίζω μέγα βάρος, τὸ ἀποκυλίω διὰ τῆς καταβολῆς δυνάμεως.

ὀχλίσσειαν, γ' πληθ. εὐκτ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ **ὀχλίζω**.

ὀχλο-ποιέω, μελ. **-ήσω** (**ὄχλος+ποιέω**)· ποιῶ (ἐγείρω) ὀχλαγωγίαν || **ὀχλοποιῶ τὴν πόλιν**=θέτω τὴν πόλιν εἰς κατάστασιν ἀναταραχῆς, ἀναταράσσω.

"ΟΧΛΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πλῆθος λαοῦ, ὄχλος, ἄτακτον στῖφος, «μπουλούκι», «ἀσκέρι» || χυδαῖος ὄχλος, συρφετός (κοιν. «λαουτζίκος, πόπολο, πλεμπέγια», λατ. **turba**, ἀντίθ. τῷ **δῆμος** (=λαός, ἐν συνταγματικῇ ἐννοίᾳ).— || βοὴ καὶ ταραχὴ προκαλουμένη ὑπὸ πλήθους ἀνθρώπων, ὀχλαγωγία, λατ. **turba** || γεν. διατάραξις, διαταραχή, ἐνόχλησις, φορτικότης [σκοτ. ἐτυμολ.· ὑπό τινων ἀνάγεται εἰς τὴν ῥ. **ἐχ-** βλ. ἐν **ἔχω**· ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται πρὸς τὸ ἐπὶ Κρη-

τικῶν νομισμάτων ἀπαντῶν **πόλχος** (πρβλ. τὸ αἰολ. **ὄλχος** ἀντὶ **ὄχλος**)· ὑπ' ἄλλων ἐθεωρήθη συγγ. τῷ λατ. **vulg-us** (〈volg-us), πρβλ. καὶ γερμ. **volk**. Ἀλλ' ἀμφίβολα πάντα. Παράλληλα ἐν ἄλλαις γλώσσαις θεωροῦνται τά: γοτθ. **agis** (**αἰσχρός**), ἀγγλ-σαξ. **ezle** (**ἐνοχλητικός**), πρβλ. καὶ παλ-τρλ. **āil** (**ὕβρις, προσβολή**) 〈*agli- μετὰ ἐνδοευρ. **a-**)· παράγ.: **ὀχλεῖν, ὀχληρός**].

ὀχλ-ώδης, ες (**ὄχλος**+**εἶδος**), συνηρ. ἀντὶ **ὀχλοειδής**· ὅμοιος πρὸς ὄχλον, ταραχώδης ‖ γεν., ἐνοχλητικός, ὀχληρός ‖ **τὸ ὀχλῶδες**=ὀχληρότης, ἐνόχλησις, ἀνία, ‖ ταραχή.

ὄχμα, -ατος, τὸ (**ἔχω**)· ὡς τὸ **ἔχμα** (βλ. λ.), πόρπημα, δεσμός· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὀχμάζω, μελ. **-άσω** (**ὄχμα**)· λαμβάνω τι καὶ τὸ κρατῶ στερεά ‖ συνδέω, δένω, δεσμεύω, πεδικλώνω ‖ ἐπὶ ἵππων συγκρατῶ, χαλιναγωγῶ, τὸν καθιστῶ πειθήνιον εἰς τὸν χαλινόν, τὸν ὑποτάσσω εἰς τὸν χαλινόν.

ὄχνη, ἡ, μτγν. τύπος ἀντὶ **ὄγχνη** (βλ. λ.), «ἀγριαπιδιά».

ὄχος (Α), γεν. **-εος**, τὸ (**ἔχω**)· τὸ βαστάζον, ἄμαξα, ἅρμα, δίφρος, ὄχημα, λατ. **vehiculum**, πάντοτε ἐν τῷ πληθ., καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ἐπ. δοτ. **ὄχεσφι(ν)**, ἀντὶ **ὄχεσι** [δι' ἐτυμολ. βλ. **ὄχος** Β].

ὄχος (Β), **-ου**, ὁ, καὶ ποιητ. **ὄκχος** (**ἔχω**)· ὁ φέρων, ὁ βαστάζων, ὁ συγκρατῶν, ὁ περιέχων, περιλαμβάνων ‖ **νηῶν ὄχοι** = τόποι περιέχοντες πλοῖα, τ. ἔ. λιμένες, ὅρμοι, «ἀραξοβόλια».— ‖ τὸ φέρον τι, ἅμαξα, δίφρος, ἅρμα κ. τ. ὅ. (βλ. **ὄχος** Α) ‖ ἀλλ' ὅμως, **ὄχοι ἀπήνης**=οἱ φορεῖς τῆς ἁμάξης, τ. ἔ. οἱ τροχοί.

Ἔτυμ.: **τὸ ὄχος**, πληθ. **τὰ ὄχεα** μετὰ **ὀ-** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἅρσ. **ὁ ὄχος** καὶ τὸ παράγ. ῥῆμα **ὀχέομαι**· τὸ ἀρχικὸν ***ἔχος** (***Fέχος**) ἐν τῷ παρ' Ἡσυχ. «**ἔχεσφιν· ἅρμασιν**»· **ὁ ὄχος** (=τροχός, πρβλ. «**ἁρμάτων ὄχοι**», ἅρμα, πλοῖον)· μεθομ. **ὀχέω**· ὁμηρ. κλπ. **ὀχέομαι**· ὁμηρ. **γαιήοχος**, δωρ. **γαιάοχος**, λακ. **Γαια-Fοχος** (ἐπίθ. τοῦ Ποσειδ., ὁ βαστάζων τὴν γῆν): σανσκρ. **váhati** (ὀχοῦμαι), Ζενδ. **vazaiti** (ἁμαξεύω)= λατ. **veho**, πρκ. **vexi**=ἑλλ. ***Fέχω** (ὅπερ περιέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν, ὅταν ἀπέβη συνών. τῷ **ἔχω** 〈 ***σέχω**=κρατῶ), **vehis** (φορτίον ἁμάξης), **vectis** (μοχλός), **vehiculum** (=σανσκρ. **vahitram**), γοτθ. **ga-vigam** (κινῶ, κλονίζω), παλ-norr. **vega**, ἀγγλ-σαξ. **wezan** (κινῶ), παλ-γερμ. **wegan** (κινοῦμαι), παλ-norr. **vagn**, παλ-γερμ. **wagan** (ἰαπ. ***voĝh-no-**)=ἅμαξα, γοτθ. **wēgs** (δύελλα, κύματα), παλ-norr. **vágr** (θάλασσα), παλ-γερμ. **wāg** (ὕδωρ τεταραγμένον, κῦμα), γοτθ. **wigs**, παλ-norr. **vegr**, ἀγγλ-σαξ. **wez**, παλ-γερμ. **weg** (δρόμος), γοτθ. **wagjan**, ἀγγ-σαξ. **weczan**, παλ-γερμ. **weggen** (κινῶ) κλπ.· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥίζ. ***veĝh-** (μεταφέρω ἐφ' ἁμάξης).

ὀχῠρός, ά, όν (**ἔχω**)· ὡς τὸ **ἐχυρός**, στερεός, διαρκής ‖ σωματώδης, παχύς, δυνατός ‖ κυρ. ἐπὶ τόπων (θέσεων), ὡς καὶ νῦν, ὀχυρός, ἰσχυρός, ἀσφαλής, στερεός ‖ ἐπὶ ὀχυρωματικῶν ἔργων π. χ. ἰσχυρός, μεγάλης ἀντοχῆς, ἀποτελεσματικῶς ὑπερασπιζόμενος ὑπό τινος. [δι' ἐτυμ. βλ. **ἐχυρός** καὶ **ὄχα**].

ὀχῠρόω, μελ. **-ώσω** (**ὀχυρός**)· καθιστῶ τι ἰσχυρόν, στερεόν, τό ὀχυρώνω.

ὀχῠρωμα, -ατος, τὸ (**ὀχυρόω**)· ὡς καὶ νῦν, ὀχύρωμα, ὀχυρόν, φρούριον, ὠχυρωμένη θέσις.

ὄχωκα, διὰ μεταθέσεως φθόγγων ἀντὶ **ὄκωχα**, πρκ. τοῦ **ἔχω**.

ὄψ (Α), ἡ, γεν. **ὀπός**, δοτ. **ὀπί**, αἰτ. **ὄπα** (**εἰπεῖν, ἔπος**)· φωνή.— ‖ ὁμιλία, λόγος· [ὁμ. ποιητ. **ὄψ**〈***Fοψ** 〈ἰαπ. ***voqv-s**, βλ. ἐν **ἔπος**· τὸ ὁμηρ. **Fοψ ἀνεσχηματίσθη** κατὰ τὰ **Fέπος, Fειπεῖν**].

ὄψ (Β), ἡ, γεν. **ὀπός** (**ὄψομαι**)· = **ὄψις**, ὁ ὀφθαλμός, τὸ πρόσωπον.

Ἔτυμ.: **ὄψ** ἐκ ῥ. **ὀπ-**, ἐξ ἧς καὶ τά: **ὀπ-ωπ-α, ὄψ-ομαι, ὄμ-μα, ὄψ-ις, ὀπ-τήρ, ὤψ, ὀφθαλμός, ὀπιπεύω, ὀπή**· ἀλλ' ὁ πρῶτος τύπος τῆς ῥ. ἦτο, κατά τινας, **οκ-**, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν παρ' Ἡσυχ. αἰολ. τύπων **ὄκκος, ὄκταλλος**, πρβλ. καὶ σανσκρ. **ak-sham, ak-shan, ak-shi** (=oc-ulus), **ik-sh** (=**videre**), λατ. **oc-ulus**· βλ. καὶ τὰ ἐν λ. **ὄσσε**.

ὀψ-αμᾶτης, -ου, ὁ, δωρ. ἀντὶ **ὀψαμήτης** (**ὀψὲ**+**ἀμάω**)· ὁ θερίζων μέχρις ὀψίας (μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ)· πρβλ. **ὀψαρότης**.

ὄψανον, τὸ (**ὄψομαι**)·=**ὄψις**, ὅρασις, θέαμα, δέα, δραμα.

ὀψάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ὄψον**· κυρ. ἰχθύς, μικρὸς ἰχθύς.

ὀψ-ἀρότης, -ου, ὁ (**ὀψὲ**+**ἀρόω**)· ὁ **ὀψὲ** (δηλ. ἀργὰ) ἀροτριῶν· πρβλ. **ὀψαμάτης**.

'ΟΨΕ', ἐπίρ.· μετὰ μακρὸν χρόνον, ἀργά, ἐπὶ τέλους, βραδέως, λατ. **sero** ‖ **ὀψὲ μανθάνω**=μανθάνω πολὺ ἀργά, εἶμαι ὀψιμαθής, μανθάνω εἰς περασμένην ἡλικίαν. 2) ἀργὰ πρὸς τὸ βράδυ, κατὰ τὸ ἑσπέρας, βράδυ, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ «πρωΐ» ‖ πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους ἢ μιᾶς χρονικῆς περιόδου ‖ ἀπολ. **ὀψὲ ἦν** = ἦτο ἀργά, ἦτο περασμένη ἡ ὥρα ‖ μετὰ γεν. **ὀψὲ τῆς ἡμέρας**=λατ. **serum diei**= ἀργὰ πρὸς τὸ βράδυ ‖ ὡς. **ὀψὲ τῶν Τρωικῶν**=πολὺ μετὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον.— παρ' ἀττ. ἀνώμ. παραθ. **ὀψιαίτερον** (=βραδύτερον, ἀργότερον), **ὀψιαίτατα** (=βραδύτατα, παρὰ πολὺ ἀργά).

Ἔτυμ.: **ὀψέ**, αἰολ. **ὄψε**· ὡς α' συνθετ. ἐν τοῖς συνθέτοις **ὀψι-**· **ὄψιος** (καὶ συγκρ. **ὀψιαίτερος** κατὰ τὸ **παλαίτερος**)· **ὀψέ, ὄψι** ἐσχηματίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τύπου τινὸς ***ὄψ** = λατ. **ops-**, ὁμόρ. **os-**〈***ops-** (ἐκτεταμ. κατὰ ἴν ἐπιρρ. **-s** ὅπως τὸ λατ. **abs**: **ab**· πρβλ. **ὄπι-** ἐν τῷ **ὄπι-αθεν, ὄπι-θεν, ὀπίσω** (βλ. λ. λ.), λατ. **ob-, op-**, βλ. καὶ τὰ ἐν λ. **ὀπώρα**.

ὀψείω, ἐφετ. τοῦ **ὁράω**, σχηματισθὲν ἐκ τοῦ μελ. **ὄψομαι**· ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω (μετὰ γεν.).

Ἔτυμ.: τὸ ἐν Ἰλ. Ξ 37 **ὀψείοντες**〈**ὄψει ἰόντες** (= πορευόμενοι πρὸς κάπου διὰ νὰ ἴδουν· κατὰ τινας τὸ τμῆμα **-ειοντ-**〈***-εισοντ-** τῶν εἰς **-σείω** ἐφετικῶν εἶναι μτχ. συγγ. τῷ σανσκρ. **iṣ** (ζητεῖν)· τὸ πρῶτον μέλος περιέχει θέματα εἰς **-τι-**: **ὀψείοντες**〈***ὀπτι̯-**, πρβλ. **ὄψις**〈***ὄπτις**, ὅπως καὶ τὸ **ξυμβασείων** (παρὰ Θουκυδ.) 〈***βατ̯-**, πρβλ. **βάσις**〈***βάτις**.

ὄψεσθαι, ἀπρφ. μέλλ. τοῦ **ὁράω**.

ὄψι, αἰολ. ἀντὶ **ὀψέ**.

ὀψία, ἡ (ἐνν. **ὥρα**), κυρ. θηλ. τοῦ **ὄψιος** (βλ. λ.)· τὸ πρὸς τὴν ἑσπέραν τμῆμα τῆς ἡμέρας, ἑσπέρα (ἀντίθ. τῷ **ὄρθρος**), συχνὰ συνημμένον μετὰ τοῦ οὐσ. **δείλη** (βλ. λ.).

ὀψιαίτερος, -τατος, ἀνώμαλα παραθετ. τοῦ **ὄψιος**· βλ. **ὀψέ**.

ὀψῐ-γονος, ον (**ὀψὲ** + **γενέσθαι**)· ὁ γεννηθεὶς μετέπειτα (ἢ ἀργά), ὁ γεννηθεὶς εἰς μεταγενεστέραν ἐποχήν (χρονικὴν περίοδον), μεταγενέστερος. 2) ἐπὶ υἱοῦ, ὁ γεννηθεὶς ἀργά, ὁ γεννηθεὶς κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν τοῦ πατρός. 3) ὁ γεννηθεὶς ἀργότερα ἀπό ἄλλον, δηλ. νεώτερος.

ὀψιέστερος, -τατος, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ **ὄψιος** (βλ. λ.).

ὀψίζω, μελ. **-ίσω** (**ὀψέ**)· πράττω τι ἀργά, ὑπάγω ἢ ἔρχομαι ἀργὰ ‖ εἶμαι πολὺ βραδυκίνητος εἰς τὸ πράττειν τι.—Παθητ., εἶμαι ἀργοπορημένος, καταλαμβάνομαι ἀπὸ τὴν νύκτα, «νυχτώνω», διαμένω ἀργὰ τὴν νύκτα ἔξω.

ὀψῐ-κοιτος, ον (**ὀψὲ**+**κοίτη**)· ὁ ἀποχωρῶν ἀργὰ δι' ὕπνον, ὁ πηγαίνων ἀργὰ εἰς τὸ σπίτι του διὰ νὰ κοιμηθῇ, ὁ ἀγρυπνῶν ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτός, ἄγρυπνος.

ὀψῐ-μάθέω, μελ. **-ήσω**· εἶμαι ὀψιμαθής, μανθάνω ἀργά, εἰς προχωρημένην ἡλικίαν γίνομαι μαθητής· ἐκ τοῦ

ὀψῐ-μάθής, ές (**ὀψὲ**+**μαθεῖν**)· ὁ ἀργὰ μανθάνων (ἢ μαθών) τι, δηλ. ὁ εἰς μεγάλην ἡλικίαν μορφωθείς, λατ. **serus studiorum** ‖ ὁ πολὺ μεγάλος εἰς τὴν ἡλικίαν διὰ νὰ μάθῃ τι (μετὰ γεν.), ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἡ ἡλικία εἶναι ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἀπόκτησιν ὡρισμένων γνώσεων.

ὀψῖμος, ον (**ὀψέ**), ποιητ. ἀντὶ **ὄψιος**· βραδύς, ἀργός, βραδυκίνητος, ὀκνός ‖ **τέρας ὄψιμον**=**τέρας** (δηλ. προγνωστικὸν σημεῖον), τοῦ ὁποίου ἀργοπορεῖ ἡ ἐκπλήρωσις.

ὀψί-νοος, ον (**ὀψὲ**+**νόος**)· ὁ ἀργὰ σκεπτόμενος, ἢ ὁ ἀργὰ ἐννοῶν τι ‖ ἀμελής, μὴ προσεκτικός.

ὄψιος, α, ον (*ὀψέ*)· ὁ συμβαίνων (γινόμενος) ἀργά, εἰς περασμένην ἡλικίαν, ὀψιμος, λατ. **serus**, ἀντίθ. τῷ *πρώιος* (ὅλ. λ.).— Παρ' ἀττ. συγκρ. *ὀψιαίτερος*, ὑπερθ. *ὀψιαίτατος* || τὰ οὐδ. *ὀψιαίτερον, ὀψιαίτατα* χρησιμοποιοῦνται ὡς παραθετ. τοῦ ἐπιρ. *ὀψέ* || ἀπαντῶσιν ὡσ. καὶ παραθ. *ὀψιέστερος, -έστατος*.

ὄψις, γεν. *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ (*ὄψομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὄψις, ὅρασις, θέα, ἐμφάνισις || δραμα, ὀπτασία, φάντασμα || *ὄψις οἰκοδομημάτων*=ἐπίδειξις (ἔκθεσις) οἰκοδομημάτων. **2)** ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, ἡ ὄψις || τὸ πρόσωπον, μορφὴ προσώπου («μοῦτρο»). — **II** ἡ δύναμις τοῦ ὁρᾶν, ἡ ὅρασις || ἡ ἐνέργεια τοῦ ὁρᾶν, ἡ αἴσθησις τῆς ὁράσεως || ἐν τῷ πληθ. τὰ ὄργανα τῆς ὄψεως, οἱ ὀφθαλμοί. **2)** τὸ θεᾶσθαι, τὸ θέαμα, θέα, ἄποψις, λατ. **conspectus** || *ἀφικνοῦμαι εἰς ὄψιν τινί*=φθάνω (ἔρχομαι) εἰς θέαν τινός, ἐμφανίζομαι ἐνώπιόν τινος, ἔρχομαι ἐνώπιόν τινος, παρατηρῶ τι(να).

ὀψῑ-τέλεστος, ον (*ὀψέ*+*τελέω*)· ὁ ὀψέ (θηλ. ἀργά, μετὰ πολὺν χρόνον) ἐκτελούμενος (ἢ ἐπιτελεσθείς).

ὄψομαι, μέλ. τοῦ *ὁράω*, σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ **ὄπτομαι*.

ὄψον, τὸ (*ἕψω*)· κυρ. κρέας βραστόν || γεν., κρέας, σάρξ.— **II** πᾶν τὸ τρωγόμενον μετὰ τοῦ ἄρτου ὡς προσφάγιον, ἢ καθόλου διὰ νὰ προσδώσῃ γεῦσιν || ὅθεν καὶ τὰ *κρόμμυα* καλοῦνται *ὄψον ποτῷ* (θηλ. λίχνευμα, «λιχουδιά», «μεζές») διὰ οἶνον (προκαλῶν τὴν πόσιν οἴνου).— **III** γενικῶς, ἄρτυμα, καρύκευμα, σάλτσα || μτφρ. ἐπὶ πείνης ἢ κόπου: *οἱ πόνοι ὄψον τοῖς ἀγαθοῖς*=οἱ μόχθοι (ὁ κόπος) εἶναι προσφάγιον (καρύκευμα, ἄρτυμα) διὰ τὰ καλὰ πράγματα. — **IV** κάθε νόστιμη τροφή, πολυτελῆ ἐδέσματα || ἐν τῷ πληθ. «λιχουδιές».— **V** ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἰχθύος καθόλου, διότι «ψάρι» ἦτο τὸ προσφιλέστερον προσφάγιον τῶν Ἀθηναίων. **2)** ἡ ἀγορὰ καὶ κυρ. ἡ ἰχθυαγορά, τὰ ἰχθυοπωλεῖα.

Ἔτυμ.: ὁμηρ. κλπ. *ὄψον*· *ὀψάριον*〉 «*ψάρι*» (τῆς νέας ἑλλ.)· τὴν ἐκ τοῦ *ἕψω* παραγωγὴν δὲν δέχονται τινες τῶν νεωτέρων, δεχόμενοι ὅτι *ὄψον* 〈προθεμ. *ὀ-* (=ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύθεν, μετά τινος)+*λέξει* τινὶ συγγ. τῷ *ψωμὸς* (=«χαψιά, βούκα»). Βλ. *ἕψω* καὶ *πέσσω*.

ὀψο-ποιέω, μέλλ. *-ήσω*(*ὀψοποιός*)· παρασκευάζω (μαγειρεύω) νόστιμα φαγητὰ (ἐκ κρέατος ἢ ἰχθύος) || μέσον, ἐσθίω (τρώγω) ὄψον (κρέας ἢ ψάρι) μετ' ἄρτου,

ὀψο-ποιΐα, ἡ (*ὀψοποιέω*)· ἡ μαγειρική, ὁ ἔντεχνος τρόπος τοῦ μαγειρεύματος.

ὀψο-ποικός, ή, όν (*ὀψοποιέω*), καὶ **ὀψοποιητικός**· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μαγειρικὴν ἢ ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν μαγειρικήν || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. *ἡ ὀψοποιητικὴ ἢ ὀψοποιικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ (ἔντεχνος) μαγειρική, ἡ τέχνη τοῦ μαγειρεύειν (πρβλ. *ὀψοποιία*).

ὀψο-ποιός, *όν* (*ὄψον* + *ποιέω*)· ὁ παρασκευάζων ὄψον, ὁ μαγειρεύων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς μαγειρικῆς, ὁ παρασκευάζων νόστιμα φαγητὰ || ὡς οὐσ. *ὁ ὀψοποιός*=ὁ μάγειρος.

ὀψο-πόνος, *ον* (*ὄψον* + *πονέω*)· ὁ μετὰ κόπου (μετὰ πολλῆς προσοχῆς) παρασκευάζων τὴν τροφήν, ἔμπειρος μάγειρος.

ὀψο-φᾰγέω, μελ. *-ήσω* (*ὀψοφάγος*)· ἐσθίω (τρώγω) ὄψα (θηλ. τὸ προσφάγιον ἄνευ ἄρτου), ζῶ μόνον μὲ ἐκλεκτὰ (καρυκευμένα) ἐδέσματα, διάγω πολυτελῶς.

ὀψο-φᾰγία, ἡ (*ὀψοφαγέω*)· τὸ τρέφεσθαι μὲ ἐκλεκτὰ ἐδέσματα, τὸ ἐσθίειν νόστιμα φαγητὰ || ζῆν πολυτελῶς.

ὀψο-φᾰγος, ον (*ὄψον* + *φᾰγεῖν*)· ὁ ἐσθίων ἐδέσματα ἄνευ ἄρτου || ὡς οὐσ. *ὁ ὀψοφάγος*=λαίμαργος, «λιχούδης», «φαγᾶς».— Παρ' ἀττ. *ἀνώμ.* παραθ. *ὀψοφαγίστερος, ὀψοφαγίστατος*.

ὀψ-ωνέω, μελ. *-ήσω* (*ὄψον* + *ὠνέομαι*)· ἀγοράζω ὄψα (κρέας, ψάρια), κοιν. «ψωνίζω» || γεν. ἀγοράζω («ψωνίζω») τρόφιμα· ἐξ αὐτοῦ τὸ

ὀψ-ώνιον, τὸ (*ὀψωνέω*)· συν. ἐν τῷ πληθ.· κυρ. προμήθειαι, ζωοτροφίαι || σιτηρέσιον στρατεύματος (μισθὸς ὁμοῦ καὶ τρόφιμα)||μτφρ., ἀνταμοιβή, μισθός

Π

Τὸ γράμμα τοῦτο (**πῖ** ἢ **πεῖ**), ὅπερ παρέσχησε πάντοτε, καθ' ὁλόκληρον τὴν γνωστὴν εἰς ἡμᾶς ἱστορίαν του, τὸν ἄφωνον ἐκκρηκτικὸν χειλικὸν φθόγγον, τὸν παραγόμενον διὰ τῆς στιγμιαίας ἐπαφῆς τῶν χειλέων, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν 𐤐 (**pe**), τὰ δὲ ἐπικρατοῦντα ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ἀλφαβήτοις σχήματά του εἶναι κυρίως τὰ Γ , Ϛ , 𐌐 Ἡ κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ ὀπισθοτρογγυλωμένη ὀπωσοῦν μορφή του, ἡ ἐπικρατήσασα εἰς τὰ Λατινικὸν καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὰ Νεολατινικὰ ἀλφάβητα, ἐμφανίζεται εἰς τὰς ἀρχαιοτάτας ἑλληνικὰς ἐπιγραφὰς τῆς νήσου Θήρας. Τὸ Χαλκιδικὸν ἀλφάβητον ἐμφανίζει ἐπίσης καὶ τὰ σχήματα Γ καὶ Γ . Τὸ Ἑτρουσκικὸν ἐμφανίζει τὰ 𐌐 καὶ Ρ Τὸ Λατινικὸν ἀλφάβητον παρέχει τὰ σχήματα Γ καὶ Ρ , ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον παρέλαβε προφανῶς ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ, τὸ δὲ δεύτερον πιθανῶς ἐκ τοῦ Ἑτρουσκικοῦ.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ δεικνύει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος εἰς τὰ διάφορα ἀλφάβητα κατὰ τὴν ἐναντι ἑκάστῳ σημειουμένην περίοδον·

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Χρονολογία κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤐
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	𐌐
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	𐌐
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Ρ
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	Π
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Π
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	Ρ
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Π
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν	προκλασσικῶν καὶ κλασσικῶν χρόνων	Λ Γ Ρ
ΡΩΜΗΣ		Λ Ρ
ΦΑΛΙΣΚΩΝ . . .		Ϙ
ΟΣΚΩΝ		Π Π
ΟΜΒΡΙΚΟΝ. . .		𐌐
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		Ρ
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		Π

Π, π, πῖ ἢ **πεῖ,** ἄκλιτον· τὸ δέκατον ἕκτον γράμμα τῆς ἑλληνικῆς ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. *π'*= 80, καὶ ,*π*=80.000. Ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τὸ κεφαλαῖον **Π**=***πέντε,*** τὰ δὲ συμπλέγματα |Δ| |Η| |Χ| |Μ| σημαίνουσι κατὰ σειράν: ***πεντάκις δέκα*** (=50), ***πεντάκις (h)εκατὸν*** (=500), ***πεντάκις χίλιοι*** (5000), ***πεντάκις μύριοι*** (50000).

ἀλλοιώσεις τοῦ π ἐν ταῖς διαλέκτοις: συχνὰ ἐναλλάσσεται μετὰ τοῦ ἐπίσης χειλοφώνου ***β,*** ὡς ἐν τοῖς ***πάλλω—βάλλω*** ‖ συχνὰ ἐπίσης ἐν τῇ ἰωνικῇ διαλ. κεῖται ἀντὶ τοῦ ***φ: ἀπικέσθαι*** (ἀντὶ ***ἀφικέσθαι***), ***ἀπηγέεσθαι*** (ἀντὶ ***ἀφηγέεσθαι***), ***ἀμπὶ*** (ἀντὶ ***ἀμφί***), ***πανός*** (ἀντὶ ***φανός***), ***πάτνη*** (ἀντὶ ***φάτνη***) ‖ ἐν τῇ ἰωνικῇ ἐπίσης τὸ ***π*** διετηρεῖτο καὶ μετὰ τὴν ἐκθλιψιν πρὸ δασυνομένου φωνήεντος: ***ἀπ' ἡμῶν*** (ἀντὶ ***ἀφ' ἡμῶν***), ***ὑπ' ὑμῶν*** (ἀντὶ ***ὑφ' ὑμῶν***), ***ἐπ' ἡμέρην*** (ἀντὶ ***ἐφ' ἡμέρην***). — **II** ἐν τῷ ἰωνικῷ πεζῷ λόγῳ κεῖται ***κ*** ἀντὶ ***π*** ἐν ταῖς ἐρωτηματικαῖς καὶ ἀναφορικαῖς ἀντωνυμίαις καὶ ἐν τοῖς ἀναφορ. καὶ ἐρωτημ. ἐπιρρ.: ***κῶς, ὅκως, κοῖος, ὁκοῖος, κόσος, ὁκόσος*** (ἀντὶ τοῦ: ***πῶς, ὅπως, ποῖος, ὁποῖος, πόσος, ὁπόσος***.— **III** ἐν τῇ Αἰολ. διαλ. ἐνίοτε κεῖται ***π*** ἀντὶ ***μ: ὄππα*** (ἀντὶ ***ὄμμα***), ***πεδὰ*** (ἀντὶ ***μετά***). — **IV** ἐν τῇ Αἰολικῇ καὶ Δωρικῇ ***π*** κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ ***τ: πέμπε*** (ἀντὶ ***πέντε***), ***σπάδιον*** (ἀντὶ ***στάδιον***). — **V** τὸ ***π*** ἐναλλάσσεται ἐνίοτε μετὰ τοῦ ***γ: λαπαρὸς — λαγαρὸς*** ‖ ὅπως ἐπίσης ἐναλλάσσεται καὶ μετὰ τοῦ ***φ: λίπος—ἀ-λείφω, βλέπ-ω — βλέφ-αρον, λάπ-τω—λαφ-ύσσω.*** — **VI** συχνὰ διπλασιάζεται τὸ ***π*** ἐν τοῖς ἀναφορικοῖς διὰ μετρικοὺς λόγους ἐν τῇ αἰολ. ἰδίᾳ διαλ.: ***ὄππη, ὄππως, ὁπποῖος, ὁππόσος*** (ἀντὶ ***ὅπη, ὅπως, ὁποῖος, ὁπόσος***). — **VII** παρὰ ποιηταῖς προστίθεται ἐνίοτε τὸ ***τ*** μετὰ τὸ ***π,*** καὶ κυρ. εἰς τὰς λέξεις ***πτόλις, πτόλεμος*** (μετὰ τῶν παραγώγων των) ἀντὶ ***πόλις, πόλεμος.***

πᾶ, δωρ. ἀντὶ **πῆ,** καὶ **πᾶ** ἀντὶ **πη** (βλ. λ. λ.).

πᾶα, λακων. ἀντὶ ***πᾶσα.***

πᾱγά, δωρ. ἀντὶ ***πηγή.***

παγ-γενέτειρα, ἡ, ἡ γενέτειρα πάντων, μήτηρ πάντων· ἐκ τοῦ

παγ-γενέτης, -ου, ὁ (***πᾶς+γενέσθαι***) καὶ **παγ-γενέτωρ,** -***ορος,*** ὁ· ὁ γενέτωρ (γεννήτωρ, πατήρ) πάντων.

παγ-γλυκερός, ά, ***όν*** (***πᾶς+γλυκερός***)· ὁ πάντων γλυκύτερος, γλυκύτατος, ποθεινότατος.

παγ-γλωσσία, ἡ (***πᾶς+γλῶσσα***)· ἀπεραντολογία, φλυαρία.

πᾰγείς, *εἶσα, έν,* μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πήγνυμι.*

πᾰγεν, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἐπάγησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πήγνυμι.*

πᾰγετός, ὁ (*πάγος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, «παγωνιά», πάγος.

πᾰγετ-ώδης, *ες* (*παγετὸς* + *εἶδος*)· ὅμοιος (ὅηλ. ψυχρὸς) ὡς ὁ πάγος, παγερός.

πᾰγη, ἡ (*παγῆναι,* τοῦ *πήγνυμι*)· πᾶν ὅ,τι *πηγνύει* (καθιστᾷ τι στερεόν), ἢ συγκρατεῖ τι στερεῶς ‖βρόχος, «δηλιά», παγίς, «φάκα» ‖ τὰ «σύνεργα» τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν θήραν τῶν πτηνῶν ‖ δηρευτικὸν δίκτυον. 2) μτφρ. παγίς, στρατήγημα, τέχνασμα, δόλος, πανουργία.

πᾰγη, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πήγνυμι.*

πᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πήγνυμι.*

πᾰγῐδεύω, μελ. *-σω* (*παγίς*)· ὡς καὶ νῦν, στήνω εἴς τινα παγίδα, τὸν παγιδεύω, «τὸν πλέκω στὰ δίχτυα», «τὸν τυλίγω».

πᾰγιος, *α, ον* (*παγῆναι*)· πεπηγμένος, στερεός, ἑδραῖος, συμπαγής, σταθερός.—ἐπίρ. *παγίως*=κατὰ τρόπον πάγιον, σταθερῶς, ἀκλονήτως.

πᾰγίς, *-ίδος,* ἡ (*παγῆναι,* τοῦ *πήγνυμι*)· ὡς τὸ *πάγη* (βλ. λ.), ὅ,τι καὶ νῦν, παγίς, «παγίδα», «φάκα», βρόχος, δίκτυον ‖ *ἄγκυρα παγὶς νεῶν,* ὡς συγκρατοῦσα τὰ πλοῖα δίκην παγίδος.

παγ-καίνιστος, *ον* (*πᾶς*+*καινός*)· ὁ ἀείποτε ἀνακαινιζόμενος, ὁ πάντοτε νέος.

πάγ-κᾰκος, *ον* (*πᾶς*+*κακός*)· ὁ ἐντελῶς κακός, ὁ ὅλως διόλου κακός ‖ ἀτυχέστατος, δυστυχέστατος ‖ *ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ,* μοχθηρότατος, παγκάκιστος, κακοῦργος.— ὑπερθετ. *παγκάκιστος.*— ἐπίρ. *παγκάκως*=κατὰ τρόπον τελείως ὄβλιον καὶ ἀτυχῆ.

πάγ-κᾰλος, *ον* (*πᾶς*+*καλός*)· ὁ ὡραιότατος, κάλλιστος.

παγ-καρπία, ἡ· ἡ προσφορὰ (κατὰ τὴν θυσίαν) ἐκ παντὸς εἴδους καρπῶν ‖ ὅθροισμα παντὸς εἴδους καρπῶν· ἐκ τοῦ

πάγ-καρπος, *ον* (*πᾶς*+*καρπός*)· ὁ συνιστάμενος ἐκ παντὸς εἴδους καρπῶν (π. χ. *πάγκαρπος θυσία*) ‖ ὁ πλούσιος εἰς παντὸς εἴδους καρποὺς, πλήρης καρπῶν παντοειδῶν, ὁ ἔχων ἄφθονον καρπόν.

παγ-κᾰτᾰρᾶτος, *ον* (*πᾶς*+*καταράομαι*)· ὁ πάντῃ («μὲ ὅλην τὴν ψυχήν») κατηραμένος, ὁ θεοκατάρατος.

παγ-κευθής, *ὲς* (*πᾶς* + *κεύθω*)· παθ., ὁ ἐντελῶς κεκρυμμένος.— **ΙΙ** ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα κρύπτων.

πάγ-κλαυστος καὶ **—κλαυτος,** *ον* (*πᾶς*+*κλαίω*)· ὁ ὅλως (κατὰ πάντα) ἀξιοθρήνητος, δυστυχής.— **ΙΙ** ἐνεργ., ὁ πάντοτε πλήρης δακρύων, ὁ πάντοτε (καὶ διὰ τὰ πάντα) θρηνῶν, κλαίων.

παγ-κληρία, ἡ· πλήρης κληρονομία, σύμπασα ἡ κληρονομικῶς ἀποκτηθεῖσα περιουσία· ἐκ τοῦ

πάγ-κληρος, *ον* (*πᾶς*+*κλῆρος*)· ὁ ἔχων ὁλόκληρον τὴν κληρονομίαν, ὁ ἐξ ὁλοκλήρου κληρονόμος ‖ παθητ. ὁ ἐξ ὁλοκλήρου κληρονομούμενος.

πάγ-κοινος, *ον* (*πᾶς*+*κοινός*)· ὁ τοῖς πᾶσι κοινός, κοινότατος, γενικός, καθολικός.

παγ-κοίτης, *-ου,* ὁ (*πᾶς*+*κοίτη*)· ὁ πάντας κοιμίζων, ὁ εἰς πάντας παρέχων κοίτην, ὁ εἰς πάντας χρησιμεύων ὡς κοίτη: *θάλαμος παγκοίτης*=ὁ τάφος, ὁ Ἅδης, καθὸ θάλαμος (χῶρος) εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πάντες ὀφείλουν νὰ ἀναπαυθοῦν.

παγ-κόνῑτος, *ον* (*πᾶς* + *κονίω*)· ὁ πανταχόθεν κεκαλυμμένος διὰ κονιορτοῦ, ὁ «κατασκονισμένος ἀπὸ πάνω ἕως κάτω» ‖ *ἄεθλα ἀγώνων παγκόνιτα*= βραβεῖα ἀποκτηθέντα διὰ παντὸς εἴδους ἀγωνισμάτων (δι' ἀγώνων καὶ μόχθων).

παγ-κρᾰτής, *ὲς* (*πᾶς* + *κράτος*)· παντοδύναμος, πανίσχυρος, ὁ τὰ πάντα ἐξουσιάζων, παντοκράτωρ ‖ ὁ τὰ πάντα κατανικῶν, κατακτῶν, καταβάλλων.

παγ-κρᾰτιάζω, μελ. *-σω* (*παγκράτιον*)· ἐκτελῶ τὰ εἰς τὸ *παγκράτιον* (βλ. λ.) περιλαμβανόμενα ἀγωνίσματα, λαμβάνω μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα παγκρατίου.

παγ-κράτιον, τὸ (*παγκρᾰτής*)· πλήρης ἀγὼν (ὁλοκληρωμένος δηλ.), ἀγὼν περιέχων συνδυασμὸν πυγμῆς καὶ πάλης.

παγ-κρότως, ἐπίρ. (*πᾶς*+*κρότος*)· μετὰ μεγάλου κρότου, ἢ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ παράγεται ἐνιαῖος (ταυτόχρονος) κρότος, ὅπως π. χ. *παγκρότως ἐρέσσοντες* = κωπηλατοῦντες μὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ρυθμόν, ὥστε ὅλαι αἱ κῶπαι νὰ παράγουν τὸν ἴδιον ἦχον (κρότον) ἐν μιᾷ δεδομένῃ στιγμῇ.

πᾰγος (Α), ὁ (*πᾰγῆναι, τοῦ πήγνυμι*)· κυρ. τὸ πεπηγός, τὸ ἐμπεπηγμένον, τὸ ἀπολύτως στερεόν, ὅπως κατ' ἐξοχὴν εἶναι ὁ ὀρεινὸς βράχος ‖ ὅθεν, κορυφή, ἄκρα ὄρους, ἀπόκρημνος βράχος, βραχώδης λόφος, ὅπως π. χ. *ὁ Ἄρειος πάγος* ἐν Ἀθήναις. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πάγος* Β].

πᾰγος (Β), ὁ (*πᾰγῆναι, τοῦ πήγνυμι*), ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν προηγουμένην λέξις, προσλαβοῦσα μεθ' Ὅμηρον τὴν σημασ. τοῦ σκληρυνθέντος, τοῦ ἁλυγίστου, καὶ κυρίως λόγῳ ψύχους ‖ ὅθεν, ὡς καὶ νῦν, παγετός, πάγος, κρύσταλλος, πάχνη, παγωνιά, ὑπερβολικὴ ψύχρα.

Ἔτυμ. : *πάγος· παγετός·* ὁμηρ. κλπ. *πάχνη* (⟨**παχ-σνα* ⟨**παγ-σνα*)· μεθ' Ὅμ. *πάγη· παγίς· πάγιος· παχτόω· πάκτων·* πάντα συγγ. τῷ *πήγνυμι·* ἐξ ἰαπ. ῥ. **pāĝ-, paĝ-*· βλ. *πήγνυμι.*

πᾰγ-ουρος, ὁ (*παγῆναι*+*οὐρά*)· εἶδος καρκίνου ἔχοντος σκληρὸν καὶ τραχὺ ὄστρακον, λατ. **pagurus,** κοιν. «παγούρι» [*πάγουρος* ⟨*πάγος*+*οὐρά*].

παγ-χᾰλεπος, *ον* (*πᾶς χαλεπός*)· ὁ πάνυ χαλεπός, ὁ λίαν δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος, λατ. **perdificilis.**—ἐπίρ. *-πως.*

παγ-χάλκεος, *ον,* καὶ **πάγ-χαλκος** (*πᾶς*+*χαλκός*)· ὁ ὅλως διόλου χάλκινος, ὁλόχαλκος.

πάγ-χρηστος, *ον* (*πᾶς* + *χρηστός*)· ὁ πρὸς πᾶν (ἢ πρὸς τὰ πάντα) χρήσιμος, ὁ καλὸς δι' ὅλα (διὰ πᾶσαν ἐργασίαν), ὁ δι' ὅλα χρήσιμος.

πάγ-χριστος, *ον* (*πᾶς*+*χριστός*)· ὁ παντελῶς κεχρισμένος, ὁ ὅλως διόλου ἀλειλιμμένος ‖ *τὸ πάγχριστον πειθοῦς*=τὸ κεχρισμένον μὲ πειθὼ (ἐπὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ ἀλειμμένου μὲ τὸ αἷμα τοῦ Κενταύρου Νέσσου, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μαγικὸν φίλτρον).

παγ-χρῦσεος, *ον,* καὶ **πάγ-χρῡσος,** *ον* (*πᾶς* + *χρυσὸς*)· ὁ ὁλόχρυσος, ἐξ ὁλοκλήρου χρυσοῦς, κατ εσκευασμένος ἀπὸ συμπαγῆ χρυσόν.

πάγχῡ, ἐπίρ. (*πᾶς, πᾶν*), ἰων. ἀντὶ *πάνυ·* λίαν, ἐντελῶς, παντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, ὅλως διόλου [κατά τινας *πάγχυ* ⟨**πᾶν-χι* (πρβλ. ὁμ. *ἦ-χι,* θωρ. *ἄ-χι, ναί χι, οὖ-χί,* σανσκρ. hI, Ζενδ. zī ἐπιτατ. μόρ. ⟨ἰαπ. **ĝ*hi) σχηματισθέντος εἰς *πάγχυ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *πάνυ*].

πᾰγῶ, ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πήγνυμι.*

πᾱδάω, δωρ. ἀντὶ *πηδάω.*

πᾶδε, ἐπ. ἀντὶ *ἔπαθε,* γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω.*

πᾰθεῖν, ἐπ. **πᾰθέειν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω.*

πᾰθη, ἡ (*παθεῖν*)· ὡς τὸ *πάθος* (βλ. λ.), πᾶν ὅ,τι συμβαίνει εἴς τινα ‖ πάθημα, συμφορά, ἀτυχία.

πᾰθημα, *-ατος,* τὸ (*πάθος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πάθημα, συμφορά, δυστύχημα, ἀτύχημα ‖ *τὰ δὲ παθήματα γέγονέ μοι μαθήματα,* ὅπως ἀκριβῶς καὶ σήμερον εἶναι ἐν χρήσει ἡ περίφρασις («τὰ παθήματα μοῦ ἔγιναν μαθήματα»).

πᾰθησθα, β' ἑν. ὑποτ. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω.*

πᾰθητός, *ή, όν* (*παθεῖν*)· ὁ παθὼν ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς τὸ πάσχειν, ὁ προωρισμένος νὰ πάσχῃ.

πάθος, *-εος,* τὸ (*παθεῖν*)· πᾶν ὅ,τι συμβαίνει εἴς τινα, πᾶν ὅ,τι πάσχει τις, συμφορά, ἀτύχημα, ἀτυχία, πάθημα. 2) πᾶσα παθητικὴ κατάστασις ‖ πᾶν ἰσχυρὸν ψυχικὸν αἴσθημα, ψυχικὸν πάθος (ἀγάπη, μῖσος κλπ.). 3) συμβεβηκός, περιστατικόν, τι [*πάθος· πάθη· πάθημα·* δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν *πένθος*].

πᾰθών, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω.*

πᾰθών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πάσχω.*

παῖ, ἐπ. **πάῖ,** κλητ. τοῦ *παῖς.*

Παιάν, *-ᾶνος,* ὁ, ἐπ. καὶ ἰων. **Παιήων,** *-ονος,* καὶ ἀττ. **Παιών,** *-ῶνος*· ὁ ἰατρὸς τῶν Θεῶν ‖ *Παιήονος γενέθλη*=τὸ γένος τοῦ Π., οἱ υἱοί του, οἱ ἀπόγονοί του, γεν. οἱ ἰατροί. 2) μεθ' Ὅμηρον τὸ ὄνομα ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ὁποῖον καὶ ἐπεκαλοῦντο κράζοντες *«ἴήιε Παιὰν»* (βλ. *ἰήιος*)‖ ὡσ. ἐχρησιμοποιήθη καὶ διὰ τὸν Ἀσκληπιόν (υἱὸν τοῦ

'Απόλλωνος). 3) ὡς προσηγορ., ἰατρός || καὶ γεν., σωτήρ, λυτρωτής.— **II** ὡς προσηγ. **παιάν, ἰων. παιήων** = χαρικὸν ᾄσμα, ᾠδή, ὕμνος εἰς 'Απόλλωνα συνήθως (ὡς ***Παιᾶνα***, καθὰ εἴδομεν ἀνωτέρω, διὸ καὶ ἐπανελαμβάνετο κατὰ διαστήματα ἡ ἀναφώνησις ***«ἰὼ Παιὰν ἢ ἰὴ Παιάν»***)· τὸ δὲ περιεχόμενον τοῦ παιᾶνος ἦτο εὐχαριστία διὰ τὴν ἐκ κακοῦ τινος λύτρωσιν. 2) ᾄσμα θριάμβου, ἔπειτα ἀπό νίκην καὶ διά τὴν νίκην συντεθέν, ἀπευθυνόμενον κυρίως εἰς τὸν 'Απόλλωνα || ὡσ. θούριον ᾄσμα, ἐμβατήριον, ᾀδόμενον ἐπὶ τῇ ἐνάρξει ἐπιχειρήσεώς τινος ὡς οἰωνὸς ἐπιτυχίας. 4) ἐν τῷ πληθ. ***παιήονες***=οἱ ᾄδοντες τὸν παιᾶνα· πρβλ. καὶ ***Παιών***.

Ἔτυμ.: δωρ., ἀττ. ***παιᾶν***, ἰων. ***παιήων***, ἀττ. ***παιών***, ***-ᾶνος*** (ἀρχικῶς ****παιᾶων***, τοῦ τόνου ὕστερον μεταβληθέντος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ***χειμών, λειμών***)· ****παιᾶων*** < ***παιᾶϜων*** (=ὁ κτυπῶν, ὅστις διὰ τοῦ μαγικοῦ του κτυπήματος θεραπεύει τὰς ἀσθενείας), ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος· ἐντεῦθεν ᾄσμα ἀρχόμενον διὰ τοῦ ***«ἰὴ παιήων»***, πρβλ. ὕμνον εἰς 'Απόλλ. 500, 517 (ἐν δὲ στίχ. 272 σημ. μέλος, ὅπερ ᾄδεται εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ, ὅστις καλεῖται ***'Ιηπαιήων***), πρβλ. καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ σημερ. ἐκκλησ. καθολ. ὑμνων ***«Te deum laudamus»*** ἢ τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἡμετέρας ὑμνολογίας ***«Σέ, τὸν μέγαν Θεόν...»***· ****παιᾶϜον***- εἶναι ἐσχηματισμένον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ****παῖϜα*** ἢ ****παϜία*** (?)=κτύπημα· πρβλ. ***παίω***.

παιᾰνίζω, μελ. ***-σω*** (***παιάν***)· ᾄδω τὸν ***παιᾶνα*** (βλ. λ.), εἴτε ὡς ὕμνον εὐχαριστίας πρὸς τὸν 'Απόλλωνα ἢ ἄλλον τινά θεόν, εἴτε ὡς πολεμικὸν ἐμβατήριον· βλ. καὶ ***παιωνίζω***.

Παιᾰ̓ών, -ονος, ὁ, δωρ. ἀντὶ ***Παιήων***.

παῖγμα, -ατος, τό (***παίζω***)· παιγνίδιον, παιδιά, διασκέδασις || ***λωτοῦ παῖγμα*** = παιγνιώδης ἦχος αὐλοῦ.

παιγνία, ἡ, ἰων. ***-ίη*** (***παίζω***)· παιδιά, παιγνίδιον, ἀγών, διασκέδασις (πρβλ. καὶ ***παιδιά***).— **II** =***ἑορτὴ*** (βλ. λ.), ἑορτή, πανήγυρις.

παιγνια-γράφος, ***ον*** (***παιγνία***+***γράφω***)· παιγνιογράφος, ὁ γράφων παιγνιώδη ποίησιν.

παιγνιήμων, ον, γεν. ***-ονος*** (***παιγνία***)· ὡς τὸ ***παιγνιώδης*** (βλ. λ.), ὁ ἀγαπῶν τὰ σκώμματα, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς αὐτά, ὁ ἀστεῖος.

παίγνιον, τό (***παίζω***)· πρᾶγμα μὲ τὸ ὁποῖον παίζει τις, ᾄθυρμα, «παιγνιδάκι»: ***ἄνθρωπος θεοῦ τι παίγνιον*** = ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα παιγνιδάκι «στὰ χέρια» τοῦ θεοῦ || ἐν τῷ πληθ. συν. καὶ ἐπὶ προσ., ὁ μεθ' οὗ τις παίζει, προσφιλές πρόσωπον (ὡς τὸ λατ. **deliciae**).— **II** παρὰ Θεοκρίτῳ οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦνται ***κακὰ παίγνια***, τ. ἔ. κακότροποι, ἀπατεῶνες, δόλιοι, κατεργάρηδες.— **III** διασκεδαστικὸν ποίημα||κωμικὴ παράστασις, κωμῳδία || φαιδρὸς δόρυβος.

παίγνιος, ***ον*** (***παιγνία***)· παιγνιώδης, ἀστεῖος, κωμικός, χρησιμεύων εἰς παιδιάν.

παιγνι-ώδης, ***ες*** (***παιγνία*** + ***εἶδος***)· ὡς καὶ νῦν, «παιγνιδιάρης», εὔθυμος, διασκεδαστικός, φαιδρὸς || ***τὸ παιγνιῶδες***=ἀστειότης, ἡ παιγνιώδης διάθεσις.

παιδ-ᾰγωγεῖον, τό (***παιδαγωγός***)· αἴθουσα σχολείου, σχολεῖον.

παιδ-ᾰγωγέω, μελ. ***-ήσω*** (***παιδαγωγός***)· παρακολουθῶ παῖδας, τοὺς περιποιοῦμαι, ἐπιμελοῦμαι τῆς ἀνατροφῆς των || καθοδηγῶ τινα ὅπως ἕνα παιδί, διδάσκω, ἐκπαιδεύω· ἐξ αὐτοῦ τὸ

παιδ-ᾰγωγία, ἡ (***παιδαγωγέω***)· ἡ παρακολούθησις, ἀγωγή, ἐκπαίδευσις, παῖδων || μτφρ. κάθε περιποίησις, παρακολούθησις, θεραπεία (δένδρων, κτηνῶν, ἀνθρώπων).

παιδ-ᾰγωγός, ***ὁν*** (***παῖς***+***ἄγω***)· ***ὁ παίδων ἀγωγός***, ὁ παρακολουθῶν (ἀνατρέφων, ἐκπαιδεύων) παῖδας || ὡς οὐσ. ***ὁ παιδαγωγὸς***=ὁ δοῦλος ὅστις συνώδευε τὰ τέκνα τοῦ κυρίου του εἰς τὸ σχολεῖον κατά τε τὴν μετάβασιν καὶ τὴν ἐπιστροφήν || ἐντεῦθεν γεν., διδάσκαλος, ἐπιτηρητής, καθοδηγητής, ὡς καὶ νῦν παιδαγωγός.

παιδᾰ́ριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***παῖς***· μικρὸν παιδίον (εἴτε ἄρρεν εἴτε θῆλυ).— **II** νεαρὸς δοῦλος.

παίδδω, παιδδοᾶν, λακ. ἀντὶ ***παίζω, παίζειν***.

παιδεία, ἡ (***παιδεύω***)· ἡ διατροφή (σωματικὴ ἀνατροφή) παιδίου || ἡ ψυχικὴ ἀνατροφή, διδασκαλία, ἐκπαίδευσις, διδασκαλία.= **II** νεότης, νεολαία, παιδικὴ ἡλικία.— **III** ἐργόχειρον.

παίδειος ἢ **παιδεῖος,** ***ον*** (***παῖς***)· =***παιδικός***, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς παιδία || ***ὕμνοι παίδειοι***= παιδικοὶ ὕμνοι (ᾀδόμενοι ὑπὸ παίδων ἢ ἀναφερόμενοι εἰς ἀγαπωμένους παῖδας).

παιδ-εραστέω, μελ. ***-ήσω***· εἶμαι παιδεραστής, ἀγαπῶ τοὺς παῖδας· ἐκ τοῦ

παιδ-εραστής, ***-οῦ***, ὁ (***παῖς*** + ***ἐράω***)· ὁ ἐραστὴς παίδων, ὁ ἀγαπῶν τοὺς παῖδας.

παιδ-εραστία, ἡ (***παιδεραστέω***)· ἡ πρὸς τοὺς παῖδας ἀγάπη, ἀγάπη τῶν παίδων.

παίδεσσι, ἐπ. ἀντὶ ***παισί***, δοτ. πληθ. τοῦ ***παῖς***.

παίδευμα, -ατος, τό (***παιδεύω***)· τὸ ἀνατρεφόμενον, ἐκπαιδευόμενον, τρόφιμος, μαθητής, σπουδαστής.— **II** τὸ διδασκόμενον πρᾶγμα, ὑπόδεσις διδασκαλίας, μάθημα.

παίδευσις, -εως, ἡ (***παιδεύω***)· ὡς καὶ νῦν, ἡ ἐκπαίδευσις, τὸ ἐκπαιδεύειν, ἡ ἀγωγή.— **II** τόπος διδασκαλίας, σχολεῖον, παιδευτήριον: ***ἡ ἡμετέρα πόλις Ἑλλάδος παίδευσίς ἐστι***=ἡ πόλις μας εἶναι τὸ σχολεῖον τῆς Ἑλλάδος.

παιδευτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***παιδεύω***· ὁ ἐκπαιδευτέος, ὅστις πρέπει νὰ ἐκπαιδευθῇ (νὰ τύχῃ παιδείας), τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκπαιδεύσῃ τις || οὐδ. ***παιδευτέον*** = πρέπει νὰ ἐκπαιδεύσῃ τις.

παιδευτής, -οῦ, ὁ· ὁ ἐκπαιδευτής, ὁ διδάσκαλος, καθοδηγητής.— **II** ὁ τιμωρῶν τινα, ὁ διορθώνων τινὰ διὰ τιμωρίας, τιμωρός, κολαστής· ἐκ τοῦ

παιδεύω, μελ. ***-σω***· ἀόρ. ***α' ἐπαίδευσα***· πρκ. ***πεπαίδευκα***.— Παθητ., ἀόρ. ***α' ἐπαιδεύθην***· πρκ. ***πεπαίδευμαι*** (***παῖς***)· διατρέφω, ἀνατρέφω, μεγαλώνω, παῖδα || συν. 2) διδάσκω, ἐκπαιδεύω, ὁδηγῶ, καθοδηγῶ || ***ὁ πεπαιδευμένος***=ὁ τυχὼν παιδείας, μορφωμένος, ἀντίθ. τῷ ***ἀπαίδευτος***.— μέσον, ***ἐπὶ τῶν γονέων***, βάλλω τὸ παιδί μου νὰ μάθῃ γράμματα, τὸν στέλλω εἰς τὸ σχολεῖον νὰ ἐκπαιδευθῇ. 3) συνηθίζω τινὰ εἴς τι. 4) διορθώνω, σωφρονίζω || τιμωρῶ, κολάζω.

παιδήιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ ***παίδειος*** (βλ. λ.).

παιδιά, ἡ, γεν. ***-ᾶς*** (***παίζω***)· παιγνίδιον παιδὸς (ἢ παίδων), διασκέδασις, ἀναψυχή || ἀγώνισμα.

παιδία, ἡ, ἧττον ὀρθὸς τύπος, ἀντὶ τοῦ ***παιδεία***.

παιδικά, ***-ῶν***, τά· τὸ ἀγαπώμενον πρόσωπον, τὸ ἀντικείμενον περιπαθοῦς ἀγάπης, ὁ στενώτατος φίλος, ἀείποτε ἐπὶ ἑνὸς προσώπου καὶ δὴ ἄρρενος (=λατ. **deliciae**).— **II** ***παιδικὰ*** (ἐνν. ***μέλη***)=ἐρωτικὰ ᾄσματα ἀναφερόμενα εἰς παῖδα· κυρ. εἶναι οὐδ. πληθ. τοῦ ἑπόμ.

παιδικός, ή, όν (***παῖς***)· ὁ ἀνήκων εἰς παιδίον ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ὅπως καὶ νῦν, παιδικός, παιδαριώδης, μειρακιώδης, λατ. **puerilis**. 2) διασκεδαστικός, παιγνιώδης, παιγνιδιάρης, εὔθυμος. — **II** ὁ ἀνήκων εἰς ἀγαπώμενον παῖδα (βλ. καὶ ***παιδικά***, τά).

παιδιόθεν, ἐπίρ.· ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, «ἀπὸ παιδί»· ἐκ τοῦ

παιδίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***παῖς***·=μικρὸς παῖς, «παιδάκι».— **II** νεαρὸς δοῦλος, δοῦλος ἄγων τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

παιδισκάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***παιδίσκη*** (βλ. λ.), μικρὰ κόρη, κορασίς, νεᾶνις.

παιδίσκη, ἡ, ὑποκορ. τοῦ ***παῖς*** (ἡ)· νεαρὰ κόρη, νεᾶνις, παρθένος, «μικρούλα».— **II** νεαρὰ δούλη || ἑταίρα, πόρνη.

παιδίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***παῖς*** (ὁ)· νεαρὸς παῖς, μικρὸν παιδίον, «παιδάκι», μειράκιον || υἱὸς πολὺ μικρᾶς ἡλικίας.

παιδνός, ή, όν, ὡσ. καὶ ***-ός, -όν*** (***παίζω***, κυρ. συντετμ. τύπος τοῦ ***παιδινός***, ὡς τὸ ***πυκνός*** τοῦ ***πυκινός***)· παιδικός, παιδαριώδης, διασκεδαστικός, εὔθυμος || μωρός, νήπιος.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ παιδνός***=παιδίον, παῖς, «παιδάκι», «μικρὸ παλληκαράκι» || ***ἡ παιδνή***=παιδίσκη, «παιδούλα», «μικρούλα», νεᾶνις, κορασίς.

παιδο-βόρος, *ον* (*παῖς* + *βορά*)· ὁ τοὺς παῖδας διβρώσκων (καταβροχθίζων).

παιδο-γόνος, *ον* (*παῖς*+**γένω*)· ὁ γεννῶν τέκνα, ὁ ἀποκτῶν «παιδιά».— **II** ὁ καθιστῶν τι(να) γόνιμον, ὁ προξενῶν τὴν ἱκανότητα πρὸς παιδοποιΐαν ἢ γεν. ἀναπαραγωγήν, γόνιμος, γονιμοποιός.

παιδο-κομέω (*παῖς* + *κομέω*)· περιποιοῦμαι παῖδα (παῖδας), τρέφω, ἀνατρέφω, παῖδα(ς), φροντίζω δι' αὐτούς.

παιδο-κόραξ, *-ᾶκος,* ὁ (*παῖς* + *κόραξ*)· ὁ κόραξ τῶν παίδων, τ. ἔ. ὁ δίκην κόρακος ἐπιθυμῶν τὰ παιδία καὶ ἐπιδιώκων τὰς μετ' αὐτῶν ἑνόχους σχέσεις (ἐπὶ παιδεραστοῦ).

παιδο-κτονέω, μελ. *-ήσω* (*παιδοκτόνος*)· κτείνω παῖδας, φονεύω (σκοτώνω) παιδιά.

παιδο-κτόνος, *ον* (*παῖς* + *κτείνω*)· ὁ φονεύων παῖδας, ὁ φονεὺς τῶν ἰδικῶν του τέκνων.

παιδ-ολετήρ, *-ῆρος,* ὁ, καὶ **παιδ-ολέτωρ,** *-ορος,* ὁ (*παῖς*+*ὄλλυμι*)· *παιδοφόνος* (βλ. λ.) || ὁ διαφθείρων παῖδας || θηλ. **παιδολέτειρα** καὶ **παιδολέτις.**

παιδο-λῦμας, *-ου,* ὁ, ἡ (*παῖς* + *λύμη*)· ὁ καταστρέφων τέκνα.

παιδο-νόμος, *ον* (*παῖς* + *νέμω*)· ὁ φυλάττων, ὁ καθοδηγῶν τοὺς παῖδας, ὁ ἐφορεύων ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς των || ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. *οἱ παιδονόμοι* ἦσαν ἀρχὴ (ἐν Σπάρτῃ καὶ ταῖς ἄλλαις δωρικαῖς πόλεσιν), ἥτις ἦσκει ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου ἀνατροφῆς των καὶ τῆς διαγωγῆς των.

παιδο-ποιέω, μελ. *-ήσω* (*παιδοποιός*)· ἐπὶ ἀνδρῶν, ποιῶ παῖδας, «κάμνω παιδιά», ἀποκτῶ τέκνα || ἐπὶ γυναικῶν, τίκτω παῖδας, γεννῶ παιδιὰ || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον, μετὰ παθητ. πρκ. *πεπαιδοποίημαι.*

παιδο-ποιΐα, ἡ (*παιδοποιέω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ παιδοποιεῖν, γεννᾶν παῖδας, ἀποκτᾶν τέκνα.

παιδο-ποιός, *όν* (*παῖς*+*ποιέω*)· ὁ ποιῶν (γεννῶν, σπείρων, ἀποκτῶν) παῖδας (τέκνα) || γεννητικός, παραγωγικός.

παιδο-πόρος, *ον* (*παῖς*+*πείρω*)· ὁ δι' οὗ διέρχεται τὸ παιδίον (π. χ. *ἡ μήτρα*).

παιδο-σπορέω, μελ. *-ήσω* (*παιδοσπόρος*)· σπείρω παῖδας, γεννῶ παῖδας (τέκνα).

παιδο-σπόρος, *ον* (*παῖς* + *σπείρω*)· ὁ σπείρων (γεννῶν) παῖδας (τέκνα).

παιδο-τρῑβέω (*παιδοτρίβης*)· εἶμαι *παιδοτρίβης* (βλ. λ.), διδάσκω εἰς τοὺς παῖδας τὴν πάλην ἢ γενικώτερον εἶμαι διδάσκαλος τῆς Γυμναστικῆς || καθόλου, γυμνάζω, ἀνατρέφω, ἀσκῶ.

παιδο-τρῖβής, *-ου,* ὁ (*παῖς*+*τριβῆναι,* τοῦ *τρίβω*)· ὁ διδάσκων εἰς τοὺς παῖδας τὴν πάλην καὶ ἄλλας γυμναστικὰς ἀσκήσεις, ὁ διδάσκαλος τῆς Γυμναστικῆς, ὁ Γυμναστὴς ὡς λέγομεν νῦν ἢ προπονητής || *ἐν παιδοτρίβου*=εἰς τὸν οἶκον ἢ εἰς τὸ σχολεῖον (παλαίστραν) τοῦ Γυμναστοῦ || γενικῶς, διδάσκαλος.

παιδο-τρῑβικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς παιδοτρίβην || ὡς οὐσ. *ἡ παιδοτριβικὴ* (*ἐννν. τέχνη*)= ἡ παλαιστική.

παιδό-τρῐψ, *-ῖβος,* ὁ (*παῖς* + *τριβῆναι*)·=*παιδοτρίβης* (βλ. λ.).

παιδο-τροφέω, μελ. *-ήσω* (*παιδοτρόφος*)· τρέφω (ἢ καὶ ἀνατρέφω) παῖδας.

παιδο-τροφία ἡ (*παιδοτροφέω*)· ἡ διατροφὴ (καὶ ἀνατροφὴ) τῶν τέκνων.

παιδο-τρόφος, *ὁν* (*παῖς*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων (διατρέφων, ἀνατρέφων) παῖδας || ὡς οὐσ. *ἡ παιδοτρόφος*=ἡ μήτηρ.

παιδό-τρωτος, *ον* (*παῖς*+*τιτρώσκω*)· ὁ ὑπὸ παίδων (ὑπὸ τέκνων) τρωθεὶς (τραυματισθείς) || ἐπὶ τραυμάτων, τὸ προξενηθὲν ὑπὸ παιδός || ὡς. ἐπὶ θανάτου, ὁ ἐπελθὼν διὰ χειρὸς τῶν τέκνων.

παιδ-ουργέω, μελ. *-ήσω* (*παιδουργός, παῖς*+**ἔργω*)·=*παιδοποιέω* (βλ. λ.).

παιδ-ουργία, ἡ (*παιδουργέω*)· = *παιδοποιΐα,* τὸ δημιουργεῖν (γεννᾶν) τέκνα, ἡ γέννησις τέκνων.

παιδο-φῐλέω, μελ. *-ήσω* (*παιδοφίλης*)· φιλῶ (ἀγαπῶ) τὰ παιδιά, ὡς τὸ *παιδεραστέω* (βλ. λ.).

παιδο-φῐλης, *-ου,* ὁ, καὶ *παιδόφῐλος* (*παῖς* + *φιλέω*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς παῖδας, ὁ παιδεραστής.

παιδο-φόνος, *ον* (*παῖς*+**φένω*)· ὁ φονεύων παῖδας (ἢ καὶ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα) || *συμφορὰ παιδοφόνος*=ἡ συμφορὰ ὅτι ἐφόνευσε τὸν υἱόν του || *παιδοφόνον αἷμα*=τὸ αἷμα τῶν φονευθέντων τέκνων.

παιδο-φορέω, (*παῖς* + *φορέω, φέρω*)· μεταφέρω μακρὰν παῖδα(ς).

παίζω, μελ. *παίξομαι* ἢ *παιξοῦμαι* σπαν. δὲ *παίξω*· ἀόρ. *α' ἔπαισα* καὶ *ἔπαιξα*· πρκ. *πέπαικα.*— παθητ., ἀόρ. *α' ἐπαίχθην*· πρκ. *πέπαισμαι,* ὡς. δὲ καὶ *πέπαιγμαι*· (*παῖς*)· ὡς καὶ νῦν, «παίζω», παίζω ὡς παιδίον, διασκεδάζω || ἀστεΐζομαι, ἀστειεύομαι, κάμνω (ἢ λέγω) ἀστεῖα, «χωρατεύω» || λέγω ἀνοησίας. **2)** ὀρχοῦμαι, χορεύω || χορεύω καὶ ᾄδω μαζί, ᾄδω. **3)** παίζω παιγνίδιον, π.χ. τὴν σφαῖραν : *σφαίρῃ ἢ σφαῖραν παίζω*=«παίζω τὸ τόπι». **4)** παίζω μουσικόν τι ὄργανον. **5)** διασκεδάζω μέ τι(να), παίζω μέ τι(να), ἐμπαίζω, περιπαίζω, «κοροϊδεύω», λέγω ἀστεῖα περί τινος.

Παιηόνιος, *α, ον,* θηλ. καὶ **Παιηονίς,** *-ίδος* (*Παιήων*)· θεραπεύων, θεραπευτικός, ἰώμενος.

παιήσω, μελ. τοῦ *παίω* (βλ. λ.).

Παιήων, *-ονος,* ὁ, ἰων. ἀντὶ *Παιάν, Παιών* (βλ.λ.λ.)· ὁ ἰατρὸς τῶν Θεῶν.— **II** ὡς προσηγορ. ἀντὶ *παιάν* (ἑορταστικὴ ᾠδή, ὕμνος)· βλ. καὶ *Παιάν.*

Παιήων, *-ονος,* ὁ, ἡ, ὡς ἐπίθ.=*Παιηόνιος.*

παίκτης, *-ου,* ὁ (*παίζω*)· ὁ παίζων ἢ ὁ ὀρχούμενος.

παίξομαι ἢ **παιξοῦμαι,** ἀττ. μελ. τοῦ *παίζω.*

παπᾶλη, ἡ (κατ' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ *πάλη* ἢ *παλὴ* πρβλ. καὶ *πασπάλη*)· τὸ λεπτότατον ἄλευρον, ἡ ἄχνη, λατ. **pollen, flos farinae** || παντὸς εἴδους λεπτὴ κόνις || μτφρ. λεπτολογία, πανουργία.

Ἔτυμ.: τὸ ἐν ἀρχῇ *παι-* εἶναι ἀναδιπλ., πρβλ. παλσλαυ. **pe-pelй** (τέφρα, σποδός) (τοῦ τύπου *τέ-τανος*)· *πασπάλη* (βλ. λ.) ‹(*σ*)πα-πάλη, μετ' ἐκπτώσεως τοῦ *σ-* ἐν τῷ ἀναδιπλ. *σπα-,* πρβλ. *κο-σκυλμάτια* (**κε-σκ-*), λατ. **quisquiliae** ‹**que-squ-, κα-σκάνδιξ*· βλ. καὶ ἐν λ. *πάλη.*

παπάλημα, *-ατος,* τὸ (*παπάλη*)· λεπτότατον πρᾶγμα || μτφρ. ἐπὶ ἀνθρώπων, πανοῦργος, παμπόνηρος.

παπᾰλόεις, *εσσα, εν* (ἀδεῖ. ἐτυμ., βλ. κατωτ.), παλαιὰ ἐπ. λέξις· ἀπόκρημνος, κρημνώδης, βραχώδης, ἀπορρώξ, ἀνώμαλος.

Ἔτυμ.: ἐπίθ. ὀρέων, ὀδῶν, νήσων· τὰ *παίπαλα* = τόποι χαλικώδεις· *δυσπαίπαλος*=χαλικώδης, τραχύς, ἄγριος, ἀκανθώδης, πλήρης δυσχερειῶν· κατά τινας *παιπαλόεις* = πολύπτυχος (πρβλ. *πολύπτυχος Ἴδη*)· τὸ *πολυπαίπαλος* ὡς ἐπίθ. τῶν φοινίκων (Ὀδυσ. Θ 418) κεῖται ἐν τῇ ἐνν. τοῦ *πολύτροπος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*παιπάλλειν· σείειν*», ὡς ἐπιτατ. θηλ. τοῦ *πάλλω* (κλονίζω, κληρόω)· (διὰ τὸν ἀναδιπλ. *παι-* πρβλ. *δαίδαλος, δαιδάλλω*).

ΠΑΪ̃Σ, *παιδός,* ὁ, ἡ· γεν. πληθ. *παίδων,* δωρ. *παιδῶν*· δοτ. πληθ. *παισί, παίδεσσι*· παρ' ἐπικ. προτιμᾶται ἡ δισύλλ. ὀνομ. *παῖς,* κλητ. *παῖ*· **I** ἐπὶ καταγωγῆς, τέκνον, «παιδί», δηλ. υἱὸς ἢ θυγάτηρ || *παῖς παιδὸς*=«παιδὶ τοῦ παιδιοῦ μου», τ. ἔ. ἔγγονος. **2)** περιφρ. *Δυδῶν παῖδες*=υἱοὶ τῶν Λυδῶν, τ. ἔ. αὐτοὶ οὗτοι οἱ Λυδοί.— **II** ἐπὶ ἡλικίας, «παιδί», δηλ. παιδικῆς (μικρᾶς) ἡλικίας, νεανίας, παιδάκι, ἀγόρι, μειράκιον || *ἡ παῖς* = νεᾶνις, κοράσιον, παιδίσκη, «παιδούλα» || *ἐκ παιδός, ἐκ παίδων* = ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, «ἀπὸ μικρὸ παιδί».— **III** ἐπίσης ὡς τὸ λατ. **puer,** δοῦλος, ὑπηρέτης (ἢ καὶ δούλη, ὑπηρέτρια).

Ἔτυμ.: *παῖς* ‹*πάϊς* (ὁμηρ., λεσβ., βοιωτ.) ‹*παϝιδ-ι* ἐν ἀττ. ἐπιγρ. *παυς,* γεν. *παυος* (Κυπρ. γεν. *Φιλοπαϝος*), ὀνομ. Κυπρ. *πας* (πρβλ. κυπρ. *δίπας*=ὁ ἔχων δύο τέκνα)· πρβλ. σανσκρ. *pō'ta-ḥ, pō'taka-ḥ* (νεογνὸν ζῷου), *putrá-ḥ* (**putlo-*), Ζενδ. **puθra-,** παλ-περσ. **puθra-** (υἱός, παῖς), ὀσκ. **pu-klu-** (παῖς), λατ. **pu-er** (**pŭ(v)ero-s*), **pŭilus** (**pul-elo-s,* ὁποκορ. τοῦ **pŭ-lo-s*: germ. **fū-lan*) **putus** (ἀγόρι), παλ-σλαυ. **pŭta, pŭti-ca** (πτηνόν), **pŭĭšli** (νεοσσός), λιθ. **putns** (πτηνόν), **pau-kszlis** (πτηνόν), ἑλλ. **παῦ-ρος** (βλ. λ.), γοτθ. **fugls**

(πτηνόν)· πάντα ἐξ ἰαπ. *pg(u)- (βλ. ἐν *πῶλος*) : *pəu (*παυς, παῖς*): *pŭ̆- ἐντεῦθεν τά : ***παιδεύω, παιδίον, -άριον, -ίσκος, παιδνός· «παιδιά»· παίζω***, αἰολ. ***παίσδω***, ἀττ. μελ. ***παίσομαι· παίγνιον, παιγνία, φιλο-παίγμων***.

παΐς, ὁ, ἐπ. ἀντὶ ***παῖς***.

παίσατε, 6' πληθ. προστ. ἀορ. α' τοῦ ***παίζω***.

παΐσδα, δωρ. ἀντὶ ***παῖδα***, αἰτ. τοῦ ***παῖς***.

παίσδω, δωρ. ἀντὶ ***παίζω***.

πακφάσσω (ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ***φα-***, τῆς ρίζης τοῦ ***φάω, φαίνω***)· βλέπω ἀγριωπά, προσβλέπω ἀσκαρδαμυκτί, κυττάζω ὡσὰν παράφρων || βραδύτερον, κινοῦμαι ὁρμητικῶς, τινάσσομαι, περιφέρομαι ὡς μαινόμενος, πάλλομαι, πάλλω.

Ἔτυμ. : ἡ ἀρχικὴ του σημ. σπινθηροβολῶ, ἀκτινοβολῶ, μαρμαίρω, ἐξαστράπτω· ***παιφάσσω*** ⟨***παι-*** (ἀναδιπλ., πρβλ. ***δαιδάλλω***) + ἰαπ. *ĝhvəqv-jo, πρβλ. Ἡσυχ. «***διαφάσσειν***· ***διαφαίνειν***», «***φρώψ· φάσσ***ρ», λατ. **fax, facula** (πυρσός), **facetus** (ἐκ τοῦ *facēre= λάμπειν, φέγγειν)· ἐξ ἰαπ. *ĝhvōqv* -ĝhvəqv-(φέγγω, φωτίζω).

ΠΑΪ'Ω, μελ. ***παίσω*** καὶ ***παιήσω***· ἀόρ. α' ***ἔπαισα***· πρκ. ***πέπαικα***.—Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπαίσθην***· πρκ. ***πέπαισμαι***· κτυπῶ, τύπτω, τινά.—μέσ., ***ἐπαίσατο τὸν μηρὸν***=ἔπληξε τὸν μηρόν του. 2) κτυπῶ (πληγώνω) τινὰ δι' ὅπλου τινός, ὡς τὸ ***οὐτάω*** || ὡσ., ὡς τὸ ***βάλλω***, ῥίπτω τι (ἀκόντιον, βέλος κ.τ.δ.) ἐναντίον τινός. 3) ἀποδιώκω. 4) κτυπῶ (δηλ. πληγώνω) μὲ τὰ λόγια μου.— **II** ἀμτβ., προσκρούω, προσαράσσω, «κτυπῶ» («πέφτω») ἐπάνω εἴς τινα, λατ. **illido**.

Ἔτυμ. : ***παίω***, βοιωτ. ***πήω***=λατ. **pavio** (τύπτω, πλήττω), πρβλ. λατ. **depuvere** (=**caedere**), **pavimentum**, λιθ. **piánti** (παίω), **piúklas** (πριόνι)· τὸ κυπρ. ***παFιω*** συσχετίζεται ὑπό τινων, οἵτινες φρονοῦσιν ὅτι ὁ ἀόρ. τούτου ***ἔπαυσα*** (ὑποκατασταθείς ὑπὸ τοῦ κατ' ἀναλογίαν σχηματισθέντος ***ἔπαισα***) ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις διὰ τὸ ***παύω*** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους ὅμως τὸ κυπρ. τοῦτο ***παFιω*** (καίω, φλέγομαι) παρήχθη ἐκ τοῦ ***παFεσjω***: ἀττ. ***πᾶνός*** (ὁ) (=πυρσός) ⟨***παFεσ-νό-ς***, ὡς πρὸς δὲ τὸ ***παίω*** οὗτοι παραδέχονται ἓν ἀρχικὸν ***παίσω*** (πρβλ. ***πταί(σ)ω***), οὗ συγγ. τὸ λιθ. **paisyti** (κοπανίζω κριθάρι), παλ-σλαυ. **pĭchati** (***pis-***)=κτυπᾶν, λατ. **pinsō** (τρίβω, κοπανίζω).

Παιών, ***-ῶνος,*** ὁ· ὡς τὸ **Παιὰν** (βλ. λ.)· ὁ θεὸς τῆς Ἰατρικῆς, λεγόμενον περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ || γεν. ἰατρός, θεραπευτής.— **II** ὡς προσηγορ. ἀντὶ τοῦ ***παιὰν*** (βλ. λ.), ᾄσμα ἢ μέλος ᾀδόμενον κατὰ τὰς ἑορτάς. — **III** ἐν τῇ **Μετρικῇ**, ***παιὼν*** ἐκαλεῖτο ὁ μετρικὸς πούς ὁ συνιστάμενος ἐκ τριῶν βραχειῶν συλλαβῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς, δυνάμενος δὲ νὰ προσλαμβάνῃ τὰς ἀκολούθους τέσσαρας μορφάς: — ◡ ◡ ◡, — ◡ ◡ ◡, ◡ — ◡ ◡ ◡, ◡ ◡ — ◡.

Παιωνιάς, ***-άδος,*** ἡ, θηλ. τοῦ ***Παιώνιος*** (βλ. λ.).

παιωνίζω, μελ. ***-σω***· = ***παιανίζω*** (βλ. λ.), ψάλλω τὸν παιᾶνα, ἢ ἐπινίκιον ὕμνον.

Παιώνιος, ***α, ον*** (***Παιών***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Παιῶνα, ἰατρικός, θεραπευτικός, ἰαματικός.— **II** ὡς οὐσ. ***Παιωνία***, ἡ, ***Παιωνιάς, -άδος***, ἡ, καὶ ***Παιωνίς, -ίδος***, ἡ (μετὰ τοῦ ἐξυπακουομένου οὐσ. ***τέχνη*** ἢ ἄνευ αὐτοῦ)=ἡ ἰαματικὴ τέχνη, ἡ ἰατρική || ***τὰ Παιώνια*** =ἑορτὴ τελουμένη πρὸς τιμὴν τοῦ Παιῶνος.

παιωνισμός, ὁ· = ***παιανισμός***, τὸ ᾄδειν τὸν παιᾶνα.

πακτά, πακτίς, πακτός, δωρ. ἀντὶ ***πηκτή, πηκτίς, πηκτός***.

πακτόω, μελ. ***-ώσω*** (***πακτός***)· στερεώνω, ἀσφαλίζω, κλείω ἀσφαλῶς || ***πακτόω δῶμα***=κλείω ἀσφαλῶς τὴν οἰκίαν. 2) φράσσω, «στουπώνω», «ταπώνω» || ἀναχαιτίζω. 3) δένω στερεά.

ΠΑ˘ΛΑ˚ΘΗ, ἡ· ὁρμαθιὰ σύκων καὶ ἄλλων ξηρῶν καρπῶν || εἶδος πλακοῦντος (κέϊκ) κατεσκευασμένου ἐκ συντετηρημένων καρπῶν, καὶ κυρίως ἐκ σύκων ὁμοῦ συμπεπιεσμένων. [***παλάθη· παλάθιον, παλάσιον, παλαθίς***, ὑποκορ. (βλ. ἐν ***πελάμη***)· κατά τινας, ἀπιθάνως ὅμως, σημιτικῆς ***προελεύσεως***· ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται πρὸς τὸ ***ἀ-σπάλαθος***].

ΠΑ˘ΛΑΙ, ἐπίρρ.· πρὸ πολλοῦ, κατὰ τοὺς παλαιοὺς καιρούς, «ἀπὸ παλαιά», «τὸν παλιὸ καιρό.— **II** πρότερον, προηγουμένως, προτήτερα, πρὶν || ὡσ. ἐπὶ χρόνου μόλις παρελθόντος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρόν || ὡσ. ***τὸ πάλαι*** (μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ.).

Ἔτυμ. : ***πάλαι***· ***παλαιός, παλαίτερος, -τατος***· ***πάλαι*** εἶναι ἀρχαία τοπικὴ λήγουσα εἰς ***-αι*** ⟨ ***-ᾱi***, πρβλ. ***Θῆβαι-γενής***· πρβλ. ***τῆλε*** (=μακράν) (*ᵊqv-), σανσκρ. **caramá-ḥ** (τελευταῖος, ἔσχατος), gall. **pellaf** (ἔσχατος).

πάλαι-γενής, ***ἐς*** (***πάλαι***+***γενέσθαι***)· ὁ τὸ πάλαι γεννηθείς, ὁ γεννηθεὶς πρὸ μακροῦ χρόνου, παλαιός, ἡλικιωμένος, πλήρης ἡμερῶν.

πάλαί-γονος, ***ον*** (***πάλαι***+***γενέσθαι***)· = ***παλαιγενὴς*** (βλ. λ.).

πάλαιμονέω, μελ. ***ήσω***·=***παλαίω*** (βλ. λ.).

πάλαιο-γενής, ***ές***·=***παλαιγενὴς*** (βλ. λ.).

πάλαιό-γονος, ***ον***·=***παλαίγονος*** (βλ. λ.).

πάλαιο-μήτωρ, ***-ορος,*** ἡ, καὶ δωρ. ***-μάτωρ*** (***παλαιὸς***+***μήτηρ***)· παλαιὰ μήτηρ.

πάλαιό-πλουτος, ***ον*** (***παλαιὸς*** + ***πλοῦτος***)· = ***ἀρχαιόπλουτος*** (βλ. λ.), ὁ παλαιόθεν («ἀπὸ παλαιὰ») πλούσιος (ἀντίθ. τῷ ***νεόπλουτος***), ὁ κληρονομήσας πλοῦτη.

πάλαιό-ῤριζος, ***ον*** (***παλαιὸς*** + ***ῥίζα***)· ὁ παλαιὰς ῥίζας ἔχων.

πάλαιός, ***ά, όν*** (***πάλαι***)· ὡς καὶ νῦν, παλαιὸς κατὰ τὰ ἔτη, καὶ δή : 1) ἐπὶ προσώπων, γέρων, ἡλικιωμένος, γηραιὸς || ***οἱ παλαιοί***=ὡς καὶ νῦν, οἱ ἀρχαῖοι οἱ πρόγονοι || ***παλαιὸς χρόνος***=χρόνος (καιρὸς) ἀνήκων εἰς τὸ ἀπομεμακρυσμένον παρελθόν, «τὰ παλιὰ χρόνια» || ***τὸ παλαιὸν*** ὡς ἐπίρ. = ***τὸ πάλαι*** = κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους, παλαιὰ || ***ἐκ παλαιοῦ*** =***παλαιόθεν***=ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἀπὸ παλαιά. 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἐν καλῇ ἐνν., παλαιός, ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατηρούμενος, ἄρα σεβάσμιος, σεβαστός|| ἐν κακῇ ἐνν. πεπαλαιωμένος, ἀπηρχαιωμένος, ἄχρηστος.— **II** ὁμαλὰ παραθετ. ***παλαιότερος, παλαιότατος*** || συχνότ. ***παλαίτερος, παλαίτατος*** (ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ ***πάλαι***) || ***ἐκ παλαιοτέρου***=ἀπὸ παλαιοτέρων χρόνων. [δι' ἐτυμ. βλ. ***πάλαι***].

πάλαιότης, ***-ητος,*** ἡ (***παλαιός***)· ἀρχαιότης, παλαιὰ (γεροντικὴ) ἡλικία || ἀπηρχαιωμένοι τρόποι, ἀπηρχαιωμένος χαρακτὴρ || γεροντικὸν παραλήρημα.

πάλαιό-φρων, ***-ονος,*** ὁ, ἡ (***παλαιὸς*** + ***φρήν***)· ὁ ἔχων τὰς φρένας (τὸν νοῦν, τὴν πεῖραν, τὴν σύνεσιν) γέροντος, σώφρων, «μυαλωμένος».

πάλαιόω, μελ. ***-ώσω*** (***παλαιός***)· καθιστῶ τι παλαιόν, τὸ παλαιώνω || ὄθεν, ἀκυρῶ, καταργῶ, λατ. **antiquare.**—παθητ., γίνομαι παλαιός, πεπαλαιωμένος, παλαιώνομαι, ἀχρηστεύομαι.

πάλαισμα, ***-ατος,*** τό· πάλη, ἀγὼν πάλης || γεν. ἀγώνισμα, ἀγών.— **II** πᾶν τέχνασμα τοῦ παλαιστοῦ, τέχνασμα χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ πάλῃ πρὸς πτῶσιν τοῦ ἀντιπάλου, στρατήγημα, δόλος, ἀπάτη || ὑπεκφυγή.

πάλαισμοσύνη, ἡ (***παλαίω***), ποιητ. ἀντὶ ***πάλη***· ἡ πάλη, ἡ τέχνη τοῦ παλαιστοῦ.

πάλαιστή, ἡ· μτγν. τύπος τοῦ ***παλαστὴ*** (βλ. λ.)· = ***παλάμη*** (βλ. λ.), ἡ παλάμη τῆς χειρός.— **II** ὡς μέτρον μήκους, «μία παλάμη», ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ πλάτος τεσσάρων δακτύλων (περίπου 0,08 τοῦ μέτρου) [δι' ἐτυμολ. βλ. ***παλαστή, παλάμη***].

πάλαιστής, ***-οῦ,*** ὁ (***παλαίω***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ παλαίων, ὁ παλαιστής, ὁ ἀσκῶν τὴν πάλην ὡς ἐπάγγελμα || γενικῶς, ὁ ἀγωνιζόμενος διὰ βραβεῖον, ἀνταγωνιστής, ἐχθρός, ἀντίπαλος, συνυποψήφιος. 2) μτφρ. ἀπατεών, κατεργάρης, πονηρός, πανοῦργος.

πάλαιστιαῖος, ***α, ον*** (***παλαιστή***)· ὁ ἔχων μῆκος (ἢ πλάτος) μιᾶς παλάμης.

πάλαιστικός, ***ή, όν*** (***παλαιστής***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πάλην, ὁ κατάλληλος διὰ τὴν πάλην, ὁ γυμνασμένος εἰς τὴν πάλην, ὁ ἔμπειρος παλαιστής.

πάλαίστρα, ἡ (***παλαίω***)· τόπος (σχολὴ ἢ τι παρόμοιον) ἔνδα ἠσκοῦντο οἱ παλαισταί, σχολεῖον πάλης, παλαιστικὴ σχολὴ || γεν. καὶ μτφρ. πᾶσα σχολή.

πάλαιστρίτης, ***-ου,*** ὁ (***παλαίστρα***)· ὁ ἐποπτεύων τὰ ἐν τῇ παλαίστρᾳ τελούμενα, ἐπόπτης τῆς πα-

λαίστρας ‖ ὁ γυμναζόμενος ἐν τῇ παλαίστρᾳ.

πᾰλαίτερος, πᾰλαίτατος, ἀνώμαλα παραθετ. τοῦ *παλαιός*, ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ ἐπιρ. *πάλαι*.

πᾰλαί-φᾰτος, *ον* (*πάλαι*+*φημί*)· ὁ πρὸ πολλοῦ ρηθείς, ὁ ἐκ παλαιοῦ χρόνου λεχθείς, προφητευθείς (ἐπίθ. τῶν ἀρχαίων χρησμῶν).— **II** ὁ περὶ οὗ ἔχει γίνει λόγος πρὸ πολλοῦ, παμπάλαιος, μυθικός ‖ ὁ παλαιόθεν φημιζόμενος, περίφημος.— **III** ἀρχέγονος, πανάρχαιος, ἀπηρχαιωμένος.

πᾰλαί-χθων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*πάλαι*+*χθών*)· ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον δισμείνας ἔν τινι χώρᾳ ‖ ὡς οὐσ. *ὁ παλαίχθων* = παλαιὸς κάτοικος, αὐτόχθων, λατ. **indigena**.

πᾰλαίω, μελ. *-αίσω*· ἀόρ. α' *ἐπάλαισα* (*πάλη*)· ὡς καὶ νῦν, παλαίω, «παλεύω», διεξάγω πάλην, λατ. **luctare**.— **II** μτφρ. παλαίω πρός τι(να), ἀγωνίζομαι πρός τι(να).—Παθητ., καταπαλαίομαι, καταπονοῦμαι, καταβάλλομαι, κατανικῶμαι, ἡττῶμαι. **2)** ἀπολ., κοπιάζω, δεινοπαθῶ, ὑποφέρω (ὡς καὶ νῦν, «παλαίω»), λατ. **laborare**.

Ἔτυμ.: *παλαίω*, αἰολ. *πάλαιμι*, βοιωτ. *παλήω*· δμ. κλπ. *πάλη*, *πάλαισμα*· δμηρ. κλπ. *παλαιστής*, *παλαίστρα*· ἀμφιθ. ἐτυμ.· πιθ. συγγ. πρὸς τὰ : παλ-γερμ. **fuolen**, ἀγγλ-σαξ. **félan**, παλ-σαξ. **gifōlian** (αἰσθάνομαι) (διὰ τὸ παλ-norr. **fálma**=ψηλαφῶ βλ. ἐν λ. *πελεμίζω*), παλ-σλαυ. **palĭčĭ** (ἀντίχειρ), ρωσσ. **pálec** (δάκτυλος), λατ. **palpō**, ἐξ ἰαπ. ***spēl-**, ***spəl-** (ἅπτομαι συντόμως, διέλκω)· πιθανώτ. ὅμως συγγ. πρὸς τὸ *πάλλω* καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ συνανήκοντα· ἄλλοι ἄλλως.

πᾰλᾰμάομαι, μελ. *-ήσομαι*, ἀποθ. (*παλάμη*)· διὰ χειρὸς ἐργάζομαί τι, κατορθώνω, διευθετῶ, ἐκτελῶ, «τό καταφέρνω», «τό φέρνω γύρω».— **II** σχεδιάζω ἐπιδεξίως, μηχανεύομαι κατὰ τρόπον ἀριστοτεχνικόν, ἐπιχειρῶ μὲ ἐπιτηδειότητα, ἐπινοῶ κατὰ τρόπον πανοῦργον ‖ *τόλμημα παλαμάομαι* = ἐπινοῶ τολμηρὸν στρατήγημα (παράτολμον τέχνασμα).

ΠᾹΛΑ˜ΜΗ, ἡ, ἐπικ. γεν. καὶ δοτ. *παλάμηφι*, *παλάμηφιν*.— τὸ λατ. **PALMA**· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ παλάμη τῆς χειρός, τὸ ἐσωτερικὸν (ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια) τῆς χειρός, ἡ χεὶρ ‖ μτφρ. ἡ δύναμις τῆς χειρός, βία, φόνος.— **II** μτφρ., τέχνασμα, ἔξυπνον σχέδιον ἢ μέθοδος, εὐφυΐα, ἐπιβουλή, πανούργημα. **2)** ἔργον τῆς χειρός, ἔργον τέχνης, τεχνούργημα, ἐργαλεῖον.

Ἔτυμ.: *παλάμη*: λατ. **palma** (**pl̥mā**), **palmus**, παλ-ιρλ. **lām** (***pl̥mā**), gall. **llaw**, ἀγγλ-σαξ., παλ-σαξ. **folm**, παλ-γερμ. **folma** (***pl̥mā**), καὶ μετὰ ἐπενθήματος *-n-* ἀντὶ *-m-* σανσκρ. **pāṇí-ḥ** (χεὶρ) (ἰαπ. **-ln-**), Ζενδ. **pərənā-** (τὸ κοῖλον τῆς χειρός)· πρβλ. ἀκολούθως τά ; *παλα-στή*, *παλά-θη*, *πέλαγος*, *πέλανος* κλπ. (βλ.λ.λ.), ἰαπ. ***pelā-** (ἁπλώνω, αὐξάνω). Ἐντεῦθεν παράγονται τά : ἰων. *παλαμναῖος* (βλ. λ.), ἐπ. ποιητ. *ἀπάλαμνος* (βλ. λ.) (ἀμφότερα ἐσχηματισμένα ἐπὶ τῇ βάσει τύπου τινὸς ***παλάμων** ‹*παλάμη*), *ἀπάλαμος* (=*ἀμήχανος*), *δυσπάλαμος*, *εὐπάλαμος*, *πυρπάλαμος* (λέξεις σχηματισθεῖσαι ἐκ τῆς λ. *παλάμη* κατ' εὐθεῖαν, ἢ πάντως ἐπηρεασμέναι ἐξ αὐτῆς, πρβλ. *νώνυμνος* : *νώνυμος*, κατὰ τὸ *ὄνομα*), *παλαμίς*, *-ίδος* (=*ἀσπάλαξ*), Ἡσυχ. «*πάλαμις· τεχνίτης παρὰ τοῖς Σαλαμινίοις*».

πᾰλαμναῖος, ὁ (*παλάμη*)· ὁ τῇ ἰδίᾳ παλάμῃ (δηλ. τῇ ἰδίᾳ χειρὶ) φονεύσας τινά, ὁ μεμολυσμένος ἀπὸ φονικὸν αἷμα, ἔνοχος φόνου «ποὺ ἔχει βάψει τὰ χέρια του στὸ αἷμα» ‖ ἱκέτης μήπω ἐξαγνισθείς.— **II** ὁ ἐκδικητὴς τοῦ αἵματος, ὁ ἐκδικητὴς τοῦ φόνου.

πᾰλαξέμεν, ἐπ. ἀντὶ *παλάξειν*, μελλ. ἀπρφ. τοῦ *παλάσσω*.

πᾰλάσιον, τὸ=*παλάθη*.

πᾰλάσσω, μελ. *-ξω*· παθ. πρκ. *πεπάλαγμαι* (*πάλλω*)· ραντίζω, μολύνω, μιαίνω.—Παθητ., ραντίζομαι, ἀλείφομαι, μολύνομαι ὡς. καὶ διασκορπίζομαι : *ἐγκέφαλος πεπάλακτο* (γ' ἐν. ὑπερσ.)=«τὰ μυαλὰ του ἦσαν διεσκορπισμένα (ἦσαν σκόρπια) ἐδῶ κι ἐκεῖ». — **II** πάλλω τοὺς κλήρους (τοὺς λαχνούς) ἐντὸς περικεφαλαίας ‖ καὶ οὕτω, ἐξάγω τοὺς κλήρους (μετὰ τὴν ἀναταραχὴν των ἐντὸς τῆς περικεφαλαίας) ‖ *κλήρῳ πεπάλαχθε* (δ' πληθ. πρκ. προστ.) — ὁρισθῆτε διὰ κλήρου, τ. ἔ. ὁρίσατε διὰ κλήρου (τὸ ζήτημα, τὴν τύχην σας).

Ἔτυμ. : *παλάσσω* (**παλακjω**), μελ. ἀπρφ. *-αξέμεν*, παθ. ὑπερσ. *πεπάλακτο* ‹**pələk-** : πρβλ. Ἡσυχ. «*παληός· πηλός*», λιθ. **pélke** (ποανδρακωρυχεῖον), λεττ. **pélze** (τέλμα), παλ-πρωσ. **pelky** (τέλμα, βάλτος), λεττ. **plázis** (ὡσ.)· ἐξ ἰαπ. **pelāˣq-**, ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***pel(e)-**, ***pelū-**, ***pelu-** (ῥέω, τρέχω, κολυμβῶ) (:σανσκρ. **palvalám**=τέλμα, λατ. **palū-d**: ἑλλ. *πλέ(F)ω* κλπ.)· κακῶς ταυτίζεται ὑπό τινων πρὸς τὸ *πλάσσω*.—ἐξ αὐτοῦ τὸ *παλαγμὸς* (=ραντισμός), *ἐμπαλάσσομαι* (παθ. =ἐμπερδεύομαι), πρβλ. γαλλ. **s'embourber**, καὶ παρ' Ἡσυχ. «*ἐμπαλάγματα· αἱ ἐμπλοκαί*».

πᾰλαστή, ἡ, καὶ **πᾰλαστιαῖος,** α, *ον*· δοκιμώτεροι (ὀρθότεροι) τύποι ἀντὶ *παλαιστή*, *παλαιστιαῖος* (βλ. λ. λ.).

Ἔτυμ.: *παλαστή*· ὁ τύπος *παλαιστὴ* ἐσχηματίσθη ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *παλαίω*· βλ. ἐν *παλάμη*.— λιθ. **plasztaká** (παλάμη)· ἐξ ἰαπ. ***plāq-**, ***pləq-** (***pelāq-**), ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***pelā-**.

ΠΑ˜ΛΕΥ'Ω, μελ. *-σω*· ἀγρεύω (συλλαμβάνω, πιάνω) ἄγρια πτηνὰ διὰ τοῦ *παλευτοῦ* (ἤτο δ' ὁ *παλευτὴς* πτηνὸν κεκλεισμένον ἐν κλωβίῳ, τοῦ ὁποίου τὸ κελάδημα ἐλάκυεν τὰ ἄλλα πτηνὰ εἰς τὴν παγίδα) [*παλεύω*· *παλεύτρια* (*ὄρνις*)· *παλευτής*· ὑπό τινων ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ***qvl̥-** καὶ σανσκρ. **kū'tam** (παγίς)].

παλέω, ἰων. ἀόρ. α' *πάλησα*· φθείρομαι, καταστρέφομαι ‖ εἶμαι (καθίσταμαι) ἀνίκανος.

πάλη (Α), ἡ (*πάλλω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ πάλη, «τὸ πάλαιμα», λατ. **lucta** ‖ γεν., ἀγών, ἔρις ‖ συμπλοκή, μάχη [δι' ἐτυμολ. βλ. *παλαίω*].

πάλη (Β), ἡ (*πάλλω*=σείω, κοσκινίζω)· τὸ λεπτότατον κοσκινισμένον ἄλευρον, τὸ ἄνθος τοῦ ἀλεύρου, λατ. **pollen** ‖ πᾶσα λεπτὴ κόνις, κονιορτός, τέφρα (ὁπότε τονίζεται καὶ *παλὴ* (πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ *πάλη* Α) ‖ ὡσ. ὁ λεπτὸς (κοσκινισμένος) ἄμμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπασπάλιζε τὸ σῶμά του ὁ παλαιστὴς (μετὰ τὴν ἐπάλειψιν δι' ἐλαίου) διὰ νὰ μὴ γλιστροῦν αἱ χεῖρες τοῦ ἀντιπάλου κατὰ τὴν πάλην.

Ἔτυμ.: *πάλη*· *πάλημα* : *παι-πάλη*, *πα-σπάλη* (βλ. λ. λ.), *πόλτος*, λατ. **pollen**, **pollis**, **-inis**, (**-ll** ‹**-ln-**), **polenta**, **pulvis**, **-eris** (***pol-vi-s** ἢ **-ev-is**, **-ovis**) **pulstis** (πολτός) (***pelti-s** ἢ ***pl-ti-s** ἢ ***Polto-s**=πόλτος, ἢ εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλην.), σανσκρ. **pálala-m**, gall. **ulw** (=**favilla**), **llīth** (=**pulmentum**) (‹**litto-** ‹προκελτ. **pl̥t-nó**), παλ-πρωσσ. **pelanne**, λιθ. **pelenaĩ**, λεττ. **pélni** (τέφρα), πρβλ. ὡσ. *παλύνω* (βλ. λ.), σανσκρ. **pinyáka-ḥ** (**pəl-n-**)=εἶδος πλακοῦντος γλυκύσματος).

πᾰλῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πάλλω*.

παλήσειε, γ' ἐν. εὐκτ. αἰολ. ἀορ. α' τοῦ *παλέω* (βλ λ.).

πᾰλΐ, συντετμ. ποιητ. τύπος τοῦ *πελίν*.

πᾰλιγ-γενεσία, ἡ (*πάλιν*+*γένεσις*)· ἡ ἐκ νέου γένεσις, νέα γέννησις, ἀναγέννησις, ἀνανέωσις, ἀνακαίνισις, παλινόρθωσις. — **II** ἀνάστασις νεκρῶν, νεκρανάστασις.

πᾰλιγ-γλωσσος, *ον* (*πάλιν*+*γλῶσσα*)· ὡς τὸ *παλίλλογος*, ὁ διπλῆν γλῶσσαν χρησιμοποιῶν, ὁ ἄλλα λέγων τὴν μίαν φορὰν καὶ ἄλλα τὴν ἄλλην, ὁ «λέγων καὶ ξαναλέγων», ὁ ἀντιφάσκων πρὸς ἑαυτόν, ἀντιφατικός, ψευδής.— **II** ὁ λαλῶν ξένην (ἢ παράδοξον) γλῶσσαν.

πᾰλιγ-κᾰπηλεύω· εἶμαι «*παλιγκάπηλος*» (βλ. λ.), δηλ. μεταπράτης, μεταπωλητής, μεταπωλῶ «λιανικῶς», πωλῶ «λιανικῶς»· ἐκ τοῦ

πᾰλιγ-κάπηλος, ὁ (*πάλιν*+*κάπηλος*)· ὁ μεταπράτης, ὁ ἀγοράζων τι καὶ μεταπωλῶν αὐτό, μεταπωλητής, ὁ πωλῶν «λιανικῶς», μικρέμπορος, λιανοπωλητής.

πᾰλίγ-κοτος, *ον* (*πάλιν*+*κοτέω*)· συν. ἐπὶ πληγῶν, ἡ ἐκ νέου θυμώνουσα, πληγὴ δηλ. ἡ ὁποία ἀνοίγει πάλιν (ἐν ᾧ ἦτο ἐπουλωμένη), λατ. **recrudescens**.— **II** μτφρ. ἐπὶ νέας ἐκρήξεως παλαιοῦ πάθους, ἐπίμονος, κακόβουλος, κακοήθης, μοχθηρός, κακεντρεχής, ἐρριζωμένος, φανατικὸς ‖ *παλίγκοτος τύχη*=

ἐναντία (δυσμενής) τύχη ‖ *οἱ παλίγκοτοι*=οἱ ἐναντίοι, οἱ ἀντίπαλοι.

πάλίγ-κραιπνος, *ον* (*πάλιν* + *κραιπνός*)· λίαν ταχύς.

πάλιλ-λογέω, μελ. *-ήσω* (*παλίλλογος*)· λέγω πάλιν, ἐπαναλαμβάνω, ἀνακεφαλαιώνω.

πάλίλ-λογος, *ον* (*πάλιν*+*λέγω*)· ὁ ἐπαναλαμβάνων τὰ ἤδη λεχθέντα, ἢ καὶ ὁ «παίρνων πίσω τὰ λόγια του», ὁ ἀναιρῶν τὰ ὅσα εἶπε προηγουμένως ‖ ὁ ἐκ νέου (ἐξ ὑπαρχῆς) συνειλεγμένος, ἐκ νέου συναγόμενος.

πάλίμ-βᾶμος, *ον* (*πάλιν*+*βαίνω*)· ὁ πορευόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω, παλιμπόρευτος | ὁ πηγαίνων ὀπίσω καὶ ἐμπρός, λατ. retrogradus.

πάλιμ-βλαστής, *ὲς* (*πάλιν*+*βλαστεῖν*, τοῦ *βλαστάνω*)· ὁ βλαστάνων ἐκ νέου.

πάλιμ-βολία, ἡ (*παλίμβολος*)· μεταβολὴ γνώμης, μεταμέλεια, μετάνοια ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ἀστασία ‖ κακοτροπία, ἀπάτη.

πάλίμ-βολος, *ον* (*πάλιν*+*βάλλω*)· κυρ. ὁ ρίπτων ὀπίσω πάλιν ‖ μτφρ. εὐμετάβλητος, ἄστατος ‖ δόλιος, ὕπουλος, πανοῦργος.

πάλιμ-μήκης, *ες* (*πάλιν*+*μῆκος*)· ἄλλο τόσον μακρός, διπλάσιος κατὰ τὸ μῆκος ‖ γενικῶς πολὺ μακρός.

πάλίμ-παις, *-παιδος,* ὁ, ἡ (*πάλιν*+*παῖς*)· ὁ πάλιν παῖς, ὁ δὶς παῖς, ὁ ἄγων τὴν δευτέραν παιδικήν του ἡλικίαν (λεγόμενον συν. ἐπὶ τῶν γερόντων, «πού ξαναγίνονται παιδιά»).

πάλίμ-πετής, *ὲς* (*πάλιν*+*πετ-*, ριζ. τοῦ *πίπτω*)· ὁ πίπτων πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ἀναπίπτων, ὁ ἐπιστρέφων ‖ τὸ οὐδ. (*παλιμπετὲς*) ὡς ἐπίρ.=πάλιν ὀπίσω, ὀπίσω πάλιν.

πάλίμ-πλαγκτος, *ον* (*παλιμπλάζομαι*)· ὁ περιπλανώμενος τῇδε κἀκεῖσε, ὁ ἐπιστρέφων ὀπίσω,

πάλιμ-πλάζομαι, παθ. (*πάλιν* + *πλάζομαι*)· μτχ. ἀορ. α' *παλιμπλαχθείς*· περιπλανῶμαι πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοδρομῶ, ἐπιστρέφω πλανώμενος.

πάλιμ-πλᾰνής, *ὲς* (*πάλιν*+*πλάνη*)· ὁ πλανώμενος τῇδε κἀκεῖσε.

πάλίμ-πλῦτος, *ον* (*πάλιν*+*πλύνω*). ὁ πάλιν (ἐκ νέου) πλυθείς, ὁ ἀνακαθαρθεὶς ‖ ὁ ἐπισκευασθείς. — **II** ἐνεργ. ὁ ἀνακαινίζων (ἐπισκευάζων) παλαιὰ ἐμπορεύματα.

πάλίμ-ποινος, *ον* (*πάλιν* + *ποινή*)· ὁ ἀνταποδίδων, ὁ ἐκδικητικός ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ παλίμποινον*, καὶ κατὰ πληθ. *τὰ* —*α*=ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις, πληρωμή, ἀνταμοιβή (ἐν τῇ ἐνν. τῆς ἀνταποδόσεως).

πάλίμ-πους, *-ποδος,* ὁ, ἡ (*πάλιν*+*πούς*)· ὁ πορευόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ἐπιστρέφων).

πάλιμ-πρυμνηδόν, ἐπίρ. (*πάλιν*+*πρύμνη*)· μὲ τὴν πρύμναν πρὸς τὰ ἐμπρός, ὀπισθόκωλα, ὀπισθοχωρῶν.

πάλίμ-φημος, *ον*, καὶ δωρ. *-φᾶμος* (*πάλιν*+*φήμη*)· ὁ ἀνακαλῶν τὰ λεχθέντα, παράφωνος, ἀσύμφωνος.

πάλιμ-φυής, *ὲς* (*πάλιν*+*φύομαι*)· ὁ πάλιν φυόμενος, ὁ ἀναφυόμενος, ἀναγεννώμενος (ἐπὶ τῆς Λερναίας Ὕδρας).

ΠΑ᾽ΛΙΝ, ἐπίρ., καὶ *πάλι* (βλ. λ.)· **1)** ἐπὶ τόπου, ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, συν. μετὰ ρημ. κινήσεως σημαντικῶν ‖ ὥσ. καὶ μετ' ἄλλων: *πάλιν δίδωμι*=δίδω ὀπίσω, ἀποδίδωμι, ἀποδίδω, ἀποκαθιστῶ ‖ ἐνίοτε μετὰ γεν.: *πάλιν κίε θυγατέρος ἧς*=ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω ἀπὸ τὴν θυγατέρα της. **2)** τὸ ἐπίρ. *πάλιν* σημαίνει ὡσαύτως καὶ ἀντίφασιν ἢ ἐναντιότητα· τούναντίον, ἀπ' ἐναντίας, ἀντιστρόφως: *οὐδὲ πάλιν ἐρέεις*=οὐδὲ θὰ σοὶ ἀντείπῃ | *μῦθον πάλιν λάζομαι*=«παίρνω τὰ λόγια μου πίσω», ἀνακαλῶ (ἀναιρῶ) ὅσα εἶπα, λέγω τὰ ἀντίθετα | *πάλιν ποίησε γέροντα*=τὸν ἔκαμεν ἀντιστρόφως γέροντα, τ. ἔ. τὸν μετεμόρφωσεν εἰς γέροντα.— **II** ἐπὶ χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου, ἅπαξ ἔτι, συναπτόμενον συχνὰ μετ' ἄλλου ἐπιρρ.: *πάλιν αὖθις, πάλιν αὖ, αὖθις πάλιν*.

Ἔτυμ.: πάλιν· κυρ. εἶναι αἰτ. καταλήξασα εἰς ἐπίρ. (πρβλ. *δίκην, μάτην, χάριν*), ἐκ τινος ὀνομ. **παλι-ς*, ἴαπ. **qvel-* (στρέφω, γυρίζω) (: *πέλομαι, πόλος*)= περιστροφή, γῦρος· ἡ ἐπιρρημ. ἔννοια ἐξεπήδησεν ἐκ περιφράσεων, αἷαι αἱ: *πάλιν ἴέναι*, . *πάλιν χωρεῖν, πάλιν τρέπειν, πάλιν διδόναι*, ἐν αἷς ἦτο ἓν εἶδος αἰτιατικῆς τοῦ περιεχομένου [πρβλ. τὸ ὁμηρ. *τέλσον ἀρούρης*=περιοχὴ ὀργωμένη ἐν ᾗ τὸ ἄροτρον κάμνει στροφὴν κατὰ ἡμικύκλιον· ὅπου ἴσως δέον *τέλος ἀρούρης* (**qveles-*)=τέρμα τῆς ἀρούρης]· πρβλ. ὁμηρ. *παλίωξις* (=ἐπιθετικὴ ἐπιστροφὴ τῶν φυγάδων), τ. ἔ. **παλῐ̓-(F)ίωξις*: ὁμηρ. *ἰωκή*, αἰτ. *ἰῶκα* (=καταδίωξις)· βλ. ἐν λ. *ἰωκή*.

πᾰλῐ̓ν-άγρετος, *ον* (*πάλιν* + *ἀγρέω*)· ὁ ὀπίσω λαμβανόμενος, ὁ ἀνακαλούμενος (ἢ ἀνακληθείς), τὸν ὁποῖον δύναται τις νὰ ἀνακαλέσῃ ‖ *ἔπος οὐ παλινάγρετον* = λόγος ἀμετάκλητος, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ.

πᾰλῐ̓ν-αυξής, *ὲς* (*πάλιν*+*αὔξω*)· ὁ ἐκ νέου αὐξανόμενος.

πᾰλῐ̓ν-αυτό-μολος, *ον*=ὁ ἐγκαταλείπων (λιποτακτῶν) διὰ δευτέραν φορὰν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ παλιναυτόμολος*=ὁ διὰ δευτέραν φορὰν αὐτόμολος, τ. ἔ. ὁ αὐτομολήσας εἰς τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ δευτέραν φορὰν αὐτομολήσας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν πολεμίων διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς τάξεις του.

πᾰλῐ̓ν-δῐ́νητος, *ον* (*πάλιν*+*δτνέω*)· ὁ περιδινούμενος τῇδε κἀκεῖσε, ὁ στροφοδινούμενος, ὁ στριφογυρίζων.

πᾰλῐ̓ν-δρομέω, μελ. *-ήσω* (*παλίνδρομος*)· τρέχω ὀπίσω πάλιν· ἐξ αὐτοῦ τὸ

πᾰλῐ̓ν-δρομία, ἡ (*παλινδρομέω*)· τὸ τρέχειν ὀπίσω, ὑποστροφή, ἐπιστροφή.

πᾰλῐ̓ν-δρομος, *ον* (*πάλιν* + *δραμεῖν*, τοῦ *τρέχω*). ὁ τρέχων ὀπίσω πάλιν, ὁ ἐπανερχόμενος, περιοδικός.

πᾰλῐ̓-νηνεμία, ἡ (*πάλιν*+*νήνεμος*)· ἡ ἐπανερχομένη νηνεμία, ἡ ἐπαναφερομένη γαλήνη.

πᾰλῐ̓ν-ὁρμενος, *η, ον* (*πάλιν*+*ὄρνυμαι*)· ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ὁρμῶν, ὁ ὑποστρέψας, πρβλ. ἐπόμ.

πᾰλῐ̓ν-ορσος, *ον*, ἀττ. **παλίνορρος,** *ον* (*πάλιν*+*ὄρνυμαι*)· ὁ ὁρμῶν (σπεύδων), πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ τιναοσόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω.— **II** ὁ ἐπιστρέφων ‖ ἐπίμονος, ἐρριζωμένος, φανατικὸς [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἄψ-ορρος*].

πᾰλῐ̓ν-σκῐ́ος, *ον*=*παλίσκιος* (βλ. λ.).

πᾰλῐ̓ν-σοος, *ον*· ὁ ἐκ νέου σωθείς, ὁ πάλιν σῶος, ὁ συνελθὼν ἐκ νόσου.

πᾰλῐ̓ν-στομέω, μέλ. *-ήσω* (*πάλιν*+*στόμα*)· ὁμιλῶ πάλιν, *παλιλλογέω* (βλ. λ.) ‖ = *δυσφημέω* (βλ. λ.).

πᾰλῐ̓ν-τῖτος, *ον* (*πάλιν*+*τίνω*)· ὁ πάλιν (δηλ. ἐκ δευτέρου) πληρωθείς (τ. ἔ. τιμωρηθείς, τυχὼν ἐκδικήσεως), ὁ ἀνταποδοθείς ‖ ὡς ἐνεργ., ὁ ἐκδικήσας, ὁ τιμωρήσας.

πᾰλῐ̓ν-τονος, *ον* (*πάλιν*+*τείνω*)· ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω τεινόμενος (ἢ τεταμένος, κυρτωμένος)· ἐπίθ. τοῦ τόξου (: *παλίντονα τόξα*), καὶ δή: **1)** ἐπὶ τοῦ εἰλκυσμένου (λυγισμένου) τόξου, ὅταν ὁ τοξότης «ἕλκῃ πρὸς τὸ μέρος του τὴν νευράν, καὶ μαζὶ μὲ αὐτὴν καὶ τὰ δύο ἄκρα τοῦ τόξου, τὰ ὁποῖα οὕτω κυρτούμενα πλησιάζουν πρὸς ἄλληλα, διὰ τῆς ὁλης δ' αὐτῆς προσπαθείας ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκσφενδόνησις τοῦ βέλους μετὰ πολὺ μεγάλης ὁρμῆς. **2)** ἐπὶ τοῦ μὴ τεταμένου τόξου, ἀπὸ τῆς στιγμῆς δηλ. καθ' ἣν ἐκσφενδονίζεται τὸ βέλος, ἀφιεμένης ἐλευθέρας τῆς νευρᾶς, ἡ ὁποία οὕτω ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀρχικήν της θέσιν, τὰ δὲ δύο ἄκρα τοῦ τόξου λυγίζουν κατὰ τὴν ἀντίθετον πλέον κατεύθυνσιν, ἀναλαμβάνοντα καὶ αὐτὰ τὴν ἀρχικήν των θέσιν.

πᾰλῐ̓ν-τρᾰπελος, *ον* (*πάλιν*+*τρέπω*)·=*παλίντροπος* (βλ. λ.).

πᾰλῐ̓ν-τρῐβής, *ὲς* (*πάλιν*+*τριβῆναι*)· ὁ τριβόμενος (ἢ τριβείς) κατ' ἐπανάληψιν, ὁ συνεχῶς τριβόμενος (φθειρόμενος) ‖ ὁ ἐφθαρμένος ἐκ τῆς συνεχοῦς τριβῆς ‖ ὁ σκληροτράχηλος, ἐπίμονος, ὁ ἀντέχων εἰς ὅλα τὰ πλήγματα, ἀναίσθητος, πεπωρωμένος ‖ πανοῦργος, κακοήθης.

πᾰλῐ̓ν-τροπος, *ον* (*πάλιν*+*τρέπω*)· ὁ ἐστραμμένος πρὸς τὰ ὀπίσω (ὀπισθόρμητος), ἢ ἐστραμμένος ἀλλαχοῦ ‖ ὁ ἀποτραπείς, ἀποσοβηθείς, λατ. retortus.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ στρέφων πρὸς τὰ ὀπίσω.— **III** ὁ στραφείς (ἐστραμμένος) πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν, ἀντίστροφος, ἐναντίος.

πᾰλῐ̄ν-τῠ̈χής, ἐς (*πάλιν+τύχη*)· ὁ ἔχων ἀντίστροφον (ἐναντίαν, κακήν) τύχην, ὁ δυστυχής.

πᾰλῐ̄ν-ᾠδέω, μέλ. *-ήσω* (*πάλιν+ᾠδή*)· ἀναιρῶ (ἀνακαλῶ) ὅ,τι ἔχει λεχθῆ ἔν τινι ᾠδῇ, ᾄδω ᾠδήν ἐναντίαν τῇ προτέρᾳ, || γεν., ὡς καὶ νῦν, «παλινῳδῶ», ἀνακαλῶ, ἀναιρῶ· ἐξ αὐτοῦ τό

πᾰλῐ̄ν-ᾠδία, ἡ (*παλινῳδέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, «παλινῳδία», ἀναίρεσις, ἀνάκλησις (τῶν λεχθέντων) || κυρ. εἶναι τὸ ὄνομα, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Στησίχορος πρῶτος ὠνόμασε μίαν ᾠδήν του, ἐν ᾗ ἀνεκάλει τὰς προηγουμένας του βλασφημίας κατὰ τῆς Ἑλένης.

ΠΑ˘ΛΙ'ΟΥΡΟΣ, ἡ· εἶδος ἀκανθώδους θάμνου (κοιν. «παλιουριά», ἡ «παλιούρι), λατ. **rhamnus paliurus.**

πᾰλῐ̄ουρο-φόρος, *ον* (*παλίουρος* + *φέρω*)· ὁ φέρων παλιούρους || ὁ ἔχων λαβήν ἐκ ξύλου παλιούρου.

πᾰλῐ̄ρ-ρόθιος, *α, ον* (*πάλιν+ρόθος*)· ὁ ρέων (ὁ φερόμενος) πρὸς τὰ ὀπίσω: *κῦμα παλιρρόθιον*= κῦμα τὸ ὁποῖον ὁρμᾷ (φέρεται) πρὸς μίαν κατεύθυνσιν καὶ πάλιν ἐπιστρέφει (βλ. καὶ *παλίρροια*).

πᾰλῐ̄ρ-ροθος, *ον* (*πάλιν* + *ῥόθος*)· = *παλιρρόθιος* (βλ. λ.).

πᾰλῐ̄ρ-ροια, ἡ (*παλίρροος*)· ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ροὴ τοῦ ὕδατος, ἀναρροή, ἡ ἀμπωτις (κοιν. «φυρονεριά»).

πᾰλίρ-ροιος, (*η*), *ον*· ἐπιχ. τύπος ἀντὶ παλίρροος (βλ. λ.).

πᾰλῐ̄ρ-ροος, *ον*, καὶ συνηρ. **παλίρρους,** *ουν* (*πάλιν+ῥέω*)· ὁ ρέων πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ἀναρρέων, ὁ ἀποουρόμενος (ἐπὶ τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν ἄμπωτιν) || ὁ ρέων πρὸς τὰ πρόσω καὶ ὀπίσω, ὁ πλημμυρῶν καὶ ἀποσυρόμενος, ὁ ἀκολουθῶν τὴν κίνησιν τῆς πλημμυρίδος καὶ τῆς ἀμπώτιδος.— ■ μτφρ. ὁ ἐπιστρέφων καὶ πίπτων κατὰ τῆς κεφαλῆς τινος, ὁ ἀνταποδοτικός (καὶ ἀνταποδιδόμενος).

πᾰλῐ̄ρ-ροπος, *ον* (*πάλιν+ῥέπω*)· ὁ ρέπων (κλίνων) πρὸς τὰ ὀπίσω, καμπύλος, κυρτός, κεκαμμένος || κλονούμενος || ὁ ὀλιοδαίνων καὶ πίπτων πρὸς τὰ ὀπίσω.

πᾰλῐ̄-σκιος, *ον* (*πάλιν+σκιά*)· ὁ σκιαζόμενος ὑπ' ἄλ)ο) (ρίπτοντος τὴν σκιάν του πρὸς τὰ ὀπίσω), σύοκιος, σκιερὸς || σκοτεινός, ζοφώδης.

πᾰλῐ̄σ-σῦτος, *ον* (*πάλιν+ἔσσυμαι*, τοῦ *σεύω*)· ὁ κατεσπευσμένως ὁρμῶν πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ μεθ' ὁρμῆς ἐπιστρέφων || *δρόμημα παλίσσυτον*=κατεσπευσμένη φυγὴ πρὸς ἐπιστροφήν, ταχεῖα ἐπιστροφή.

πᾰλ-ίωξις, *-εως*, ἡ (*πάλιν+ἴωκή*)· κυρ. παλινδίωξις, ἡ ἐξ ὑποστροφῆς δίωξις, ὅταν δηλ. οἱ πρότερον διωκόμενοι αἰφνιδίως στρεφόμενοι ἐπιτίθενται καὶ τρέπουν εἰς φυγὴν (καὶ ἄρα καταδιώκουν) τοὺς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης διώκτας των [δι' ἐτυμολ. βλ. *πάλιν*].

πάλλαγμα, *-ατος*, τό (*πάλλαξ*)· τὸ παλλάκισμα, ἡ μετὰ παλλακῆς συμβίωσις.

Παλλᾰδιον, τό (*Παλλάς*)· τὸ ἄγαλμα (ξόανον) τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς || τόπος καὶ δικαστήριον ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ οἱ Ἐφέται ἐδίκαζον τὰ ἀκούσια ἐγκλήματα (καὶ δὴ τοὺς ἀκουσίους φόνους)· βλ. καὶ Κ. Ε .Λ.

Παλλάδιος, *α, ον* (*Παλλάς*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Παλλάδα ἢ ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν Παλλάδα.

παλλᾰκεύομαι, ἀποθ. (*πάλλαξ*)· διατηρῶ τινα ὡς παλλακήν || ὡς παθ. εἶμαι παλλακίς.

παλλᾰκή, ἡ (*πάλλαξ*) καὶ **παλλακὶς** (βλ. λ.)· «φιλενάδα», ἡ παρανόμως συνοικοῦσα μετά τινος || συνήθως *παλλακὴ* ἐκαλεῖτο ἡ αἰχμάλωτος ἢ ἀργυρώνητος δούλη, διακρινομένη ἀπὸ τῆς νομίμου συζύγου ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς ἑταίρας (τῆς πόρνης, ὅπως θὰ ἐλέγομεν σήμερον). ([δι' ἐτυμολ. βλ. *παλλακίς*].

παλλακίς, *-ίδος*, ἡ (*πάλλαξ*)·=*παλλακὴ* (βλ. λ.), ἐρωμένη (βλ. καὶ διάκρισιν ἐν *παλλακή*).

Ἔτυμ.: παλλακίς, σταλλακή· δωρ. *πάλλαξ*, ἰων. *πάλληξ*, πρβλ. Ἡσυχ. *πάλληξ*· *ἀντίπαις, μελλέφηβος*· *βούπαις*· *πάλλᾶς, -αντος*, ὁ (=νέος)· Ἡσυχ. «*παλλάκιον*· *μειράκιον*»· *παλλακὸς* (=ἐρώμενος, παλλακευόμενος) (παρ' Ἡσυχ. Φωτ.)· *Παλλάς, -άδος, ἡ*· *Παλλάδιον* (βλ. λ. λ.)· ἡ κοινὴ σημασία ὅλων αὐτῶν τῶν λέξεων εἶναι «νεανίας, νεᾶνις, νεαρὰ γυνή», εἶναι δηλ. συνών. τοῖς *κοῦρος, κούρη, κόρη*· *σταλλακὶς* ἀρχικῶς δὲν εἶχε κακὴν (κακόφημον) ἔννοιαν· κατά τινας *παλλὰς* ⟨**παλν-*, θέμ. **παλεν-*, ἴαπ. **pəle/on-*, παλ-γερμ. *folo*=ἑλλ. *πῶλος*, ἡ ἐτυμολ. ὅμως αὐτη ἀπορρίπτεται ὑπ' ἄλλων, διότι ἡ λ. *πῶ-λος* (περὶ ἧς βλ. ἐν λ. *παῖς*) περιέχει τὴν ἰαπ. ῥ. pō[u]-.— Ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀπορρίπτεται ἡ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις φερομένη ἐτυμολ., καθ' ἣν *Παλλὰς* ⟨*πάλλω*.— Ὑπό τινων συνεσχετίσθησαν ὡς συγγ. τὸ ἑβρ. **pilegeš** (ἑταίρα, παλλακίς· ἐρωμένος) καὶ τὸ ἀραμ. **pīlaqtā, pelaqtā**· ἄλλοι τὴν μνημονευθεῖσαν ἑβρ. λ. καὶ τὰ ἑλλ. *παλλακή, παλλακὶς* τὰ θεωροῦν δάνεια ἐκ τινος ἀσιατικῆς γλώσσης, ἐν ᾗ ὑπ' ἄλλων ἡ ἑβρ. λ. θεωρεῖται δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς. Διετυπώθη ὑπό τινος καὶ ἡ ἄποψις ὅτι τὸ ἑλλ. *παλλακίς, -κή*, ὡς καὶ τὸ λατ. **paellex**, ἀνάγονται εἰς τὸ λατ. **pellis** (=δέρμα), προσάγεται δ' ὡς ἐπιχείρημα τὸ λατ. **scortum** (=δέρμα⟩ ἑταίρα, πόρνη)· ὁ **Walde** τέλος τόσον τὰ ἑλλ. *παλλακίς, -κή*, ὅσον καὶ τὸ λατ. **paelex** τὰ θεωρεῖ δάνεια ἐκ τῆς ἑβραϊκῆς.

ΠΑ'ΛΛΑΞ, *-ᾰκος*, ἡ (ἀλλὰ καὶ, δ)·=*παλλακὶς* (βλ. λ.), ἐρωμένη, μὴ νόμιμος σύζυγος, λατ. **paelex (pellex)**, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν *ἄκοιτιν* ἢ *ἄλοχον* (= νόμιμον σύζυγον) || ὡς ἀρσ. *ὁ πάλλαξ* (καὶ *πάλληξ*) =ὁ ἐρώμενος, νεανίας (πρβλ. τὸ τῆς νέας Ἑλληνικῆς «παλληκάρι») [δι' ἐτυμολ. βλ. *παλλακίς*].

ΠΑΛΛᾸΣ, *-άδος*, ἡ (*πάλλω*)· ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς (παρ' Ὁμήρῳ πάντοτε *Παλλὰς Ἀθήνη* ἢ *Παλλὰς Ἀθηναίη*), μεθ' Ὅμηρον ὅμως ἐν χρήσει καὶ μόνον, ἀπολ., ὡς κύρ. ὄνομα (: *Παλλὰς* ἀντὶ τοῦ *Ἀθήνη*)· βλ. Κ.Ε.Λ.

Ἔτυμ.: συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ *πάλλω*, ὡς ὑπεδηλώθη καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λήμματος (κατὰ τὴν ἐτυμολ. αὐτὴν ἡ Ἀθηνᾶ ἐκλήθη *Παλλὰς* ⟨*πάλλω*, εἴτε ὡς πάλλουσα τὸ δόρυ, εἴτε *«ἐκ τοῦ ἀναπεπάλθαι ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός»*.— Πιθανώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ἡ λ. εἶναι παναρχαία καὶ δηλοῖ παρθένον, κοράσιον, κόρην· διότι, ὡς καὶ ἐν λ. *παλλακίς* εἴδομεν, παρ' Ἡσυχ. κ.ἄ. ἀναφέρονται τὰ *πάλλας, -αντος* = νεανίας, *πάλλαξ, -ακος*=*«ἀντίπαις, μελλέφηβος· παλλακός»*, *παλλάκιον*=μειράκιον, *παλλακὶς* (*-κὴ*)=νεᾶνις.

Πάλλᾶς, *-αντος*, ὁ· κύρ. ὄνομα διαφόρων μυθολογικῶν προσώπων (βλ. Κ. Ε. Λ.).

πάλλᾶς, *-αντος*, ὁ·=νεανίας (βλ. ἐν *Παλλάς*).

πάλ-λευκος, *ον* (*πᾶς+λευκός*)· ὁλόλευκος, κατάλευκος.

ΠΑ'ΛΛΩ, ἀόρ. *α'* *ἔπηλα*, ἐπ. *πῆλα*· μτχ. ἐπ. ἀορ. *β πεπᾰλών* (ἐν συνθέτοις *ἀμπεπᾰλών*).—Παθητ., πρκ. *πέπαλμαι*· ἐπ. *γ'* ἐν. παθ. ἀορ. *β' πάλτο*· ὅ,τι καὶ νῦν, πάλλω, κραδαίνω, σείω, περιστρέφω, περιδινῶ, τινάσσω || κραδαίνω ὅπλον (*ἔγχος* π. χ.) καὶ τὸ ἐκσφενδονίζω ἐναντίον ἐχθροῦ.—μέσον, πάλλω ἐμαυτόν, ἀναπηδῶ, ἐξορμῶ, ἐκτινάσσομαι, κατά τινος || πηδῶ, σκιρτῶ || τρέμω, ἀσπαίρω, σπαρταρῶ, ὡς ὁ ἰχθὺς κατὰ τὰς πρώτας στιγμὰς μετὰ τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης ἐξαγωγήν του || σείομαι, τρέμω ἀπό φόβον ἢ ἀπό οἱασδήποτε φύσεως ἰσχυρὸν συναίσθημα **2)** *πάλλω κλήρους*=ἀνακατεύω τοὺς κλήρους ἐντός σκεύους τινός (συν. ἐντός περικεφαλαίας, κατὰ τὰς μάχας) καὶ τοὺς ἀναταράσσω ἕως ὅτου ἐκπηδήσῃ εἷς κλῆρος καὶ ἐκτιναχθῇ ἔξω τοῦ περιέχοντος δοχείου (: *κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον*) || ἐντεῦθεν, *πάλλω*, ἀπολ.=ρίπτω τοὺς κλήρους, ρίπτω κλῆρον.—μέσον, *πάλλομαι*=«τραβῶ κλῆρον», λαμβάνω τι διὰ κλήρου.— ■ *πάλλω* ἀμτβ.=*πάλλομαι*=ἀνατινάσσομαι, ἀναπηδῶ || σείομαι, τρέμω.

Ἔτυμ.: πάλλω· ἀπρφ. ἐνεργ. ἀορ. *πῆλαι* (**παλσαι*), μτχ. *ἀμ-πεπᾰλών*· *πάλτο* (**παλστο*)· *πάλος*· *παλτός, παλτὸν* (βλ. λ. λ.)· *παλμός*· ὁμηρ. *ἐγχέσ-παλος* (= ὁ πάλλων τὸ ἔγχος) : πρβλ. συγγ. *πελεμίζω, πόλεμος* (βλ. λ. λ.), πιθ. καὶ τὸ παλ-σλαυ. **plachŭ** (τρόμος), ρωσσ. **polóch** (δόρυβος).—τὸ λατ. **pellō** δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα· ἀντιθ. ἀνήκουσι τὰ **pal-pare, pal-pitare**, ὡς καὶ τὸ **pul-vis**· ἐνταῦθα ἐπίσης ἀνήκουσι καὶ τὰ *πάλ-η, παλαίω*, κατά τινας δὲ καὶ τὰ ἐκ τῆς συγγ. ρίζ. *σπαρ-* : *σπαίρω, ἀ-σπαίρω* (οἱ ἴδιοι φρονοῦσιν ὅτι καὶ ἡ ῥ. *παλ-* εἶχε πιθανώτ. ἐν ἀρχῇ *σ-*, δηλ. *σπαλ-*, ὅπως ὑποδηλοῖ ὁ διπλοῦς τύπος *παι-πάλη* : *πασ-πάλη*).

παλμός, ὁ (*πάλλω*)· τὸ πάλλεσθαι, τρομώδης κί-

νησις ‖ ὁ κτύπος τῆς καρδίας (ἢ τῶν ἀρτηριῶν), ἀρχαιοτέρα λέξις ἀντὶ τοῦ *σφυγμός*.

πάλος, ὁ (*πάλλω*)· ὁ κλῆρος ὁ ἐκπηδῶν ἐκ τῆς ἀναταρασσομένης περικεφαλαίας ‖ γεν., κλῆρος ‖ *ἀρχὰς πάλῳ ἄρχω*=ἄρχω (διαχειρίζομαι δημόσια ἀξιώματα) διὰ κλήρου [δι' ἐτυμολ. βλ. *πάλλω*].

πάλτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πάλλω*.

παλτόν, τὸ (κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *παλτὸς* βλ. λ.)· πᾶν ὅ,τι πάλλεται πρὸς ἑξακόντισιν, πᾶν τὸ ἐκσφενδονιζόμενον, τὸ δόρυ π. χ.

παλτός, ἡ, ὸν (*πάλλω*)· ὁ παλλόμενος, ἐκσφενδονιζόμενος, ἐκτινασσόμενος.

πᾰλύνας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *παλύνω* (βλ. λ.).

πᾰλύνω, μελ. -ῠ̄νῶ, ἀόρ. α' *ἐπάλῡνα* (*πάλλω*)· ἐπιπάσσω, πασπαλίζω ‖ ἀλείφω, χρίω.— **II** ἐπὶ ὑγρῶν, ραντίζω, ὑγραίνω,

πᾶμα, -ατος, τὸ (*πάομαι*)· κτῆμα, ἰδιοκτησία.

παμ-βᾰσίλεια, ἡ (*πᾶς+βασίλεια*)· ἡ βασίλισσα τῶν πάντων, πανίσχυρος βασίλισσα.

παμ-βᾰσῐλεία, ἡ (*πᾶς+βασιλεία*)· ἡ ἀπόλυτος (δεσποτικὴ) βασιλεία (μοναρχία), αὐτοκρατορία.

παμ-βδελῠ́ρός, ά, όν (*πᾶς+βδελυρός*)· ὁ ἐντελῶς (τελείως, ὅλως διόλου) βδελυρός, μισητός.

παμ-βίας, -ου, ὁ (*πᾶς+βία*)· ὁ τὰ πάντα διὰ τῆς βίας καταδυναστεύων, ὁ τὰ πάντα ὑποτάσσων εἰς ἑαυτόν.

πάμ-βοτος, ον (*πᾶς+βόσκω*)· ὁ τοὺς πάντας (τὰ πάντα) τρέφων.

παμ-βῶτις, -ιδος, θηλ. ἐπίθ. (*πᾶς+βώτης*)· ἡ τοὺς πάντας (τὰ πάντα) τρέφουσα.

παμ-μάταιος, ον (*πᾶς+μάταιος*)· ὁ τελείως μάταιος, ὅλως διόλου ἄχρηστος.

παμ-μᾶχος, ον, καὶ **πάμ-μαχος** (*πᾶς+μάχη, μάχομαι*)· ὁ πρὸς πάντας μαχόμενος, ὁ τοὺς πάντας κατανικῶν.— **II** =*παγκρατιαστὴς* (βλ. λ.).

πάμ-μεγᾰς, παμμεγάλη, πάμμεγᾰ, καὶ **παμμέγας** (*πᾶς+μέγας*)· ὁ παρὰ πολὺ μέγας, ὑπερμεγέθης, πελώριος.

παμ-μεγέθης, παμμέγεθες (*πᾶς + μέγεθος*)·= *πάμμεγας* (βλ. λ.), ὁ ὑπερβολικοῦ μεγέθους, ὁ πελωρίων διαστάσεων.

πάμ-μεικτος, ον·=*παμμίγης* (βλ. λ.).

παμ-μέλᾶς, παμμέλαινα, πάμμελᾰν (*πᾶς+μέλας*)· ὁ ἐντελῶς μέλας, ὁλόμαυρος.

παμ-μήκης, πάμμηκες (*πᾶς+μῆκος*)· ὁ λίαν μακρός, μακρότατος, προεκτεταμένος.

πάμ-μηνος, ον (*πᾶς+μήν*)· ὁ διὰ πάντων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους διαρκῶν, ὁ καθ' ὅλον τὸ ἔτος διαρκῶν.

παμ-μήτειρα, ἡ·=*παμμήτωρ* (βλ. λ.).

παμ-μῆτις, -ιδος, ὁ, ἡ (*πᾶς+μῆτις*)· ὁ τὰ πάντα γνωρίζων, ὁ τὰ πάντα σχεδιάζων καὶ μηχανευόμενος.

παμ-μήτωρ, -ορος, ἡ (*πᾶς+μήτηρ*)· ἡ μήτηρ τῶν πάντων.— **II** ἡ καθ' ὁλοκληρίαν μήτηρ, ἡ κατὰ πάντα μήτηρ, ἡ πραγματικὴ (ἀληθὴς) μήτηρ.

παμ-μίᾰρος, ον (*πᾶς + μιαρός*)· ὁ ὅλως διόλου μιαρός, μιαρώτατος.

παμ-μῖγής, ἐς (*πᾶς+μιγῆναι* τοῦ *μείγνυμι*)· ὁ ἐκ πάντων (ὅλη. παντὸς εἴδους πραγμάτων) μεμειγμένος, ὁ ἀνάμεικτος ἐκ πάσης φύσ[illegible]ς πραγμάτων, ὁ τελείως συγκεχυμένος.

πάμ-μῐκρος, ον (*πᾶς+μικρός*)· ὁ παρὰ πολὺ μικρός, μικρότατος, ἐντελῶς μικρός.

πάμ-μικτος, ον· ὀρθοτ. γρ. *πάμμεικτος* (βλ. λ.).

πάμ-μορος, ον (*πᾶς+μόρος*)· ὁ ἐντελῶς ἀτυχής, παν[illegible]τυχος, ἀτυχέστατος.

παμ-μῦσᾰ́ρός, ά, ον (*πᾶς + μύσος*)·=*παμμίαρος* (βλ. λ.), ὁ ἐντελῶς μυσαρὸς (βδελυρός).

πάμ-πᾶν, ἐπιρ. (*πᾶς*)· ὡς τὸ *πάνυ*, ἐξ ὁλοκλήρου, ὁλοτελῶς, ἐντελῶς ‖ *οὐ πάμπαν*= οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

παμ-πειθής, ἐς (*πᾶς + πείθω*)· ὁ τοὺς πάντας (τὰ πάντα) πείθων.

παμ-πήδην, ἐπίρ. (*πᾶς*)· ὡς τὸ *πάμπαν* (βλ. λ.), ὁλοσχερῶς, ἐντελῶς, τελείως, καθ' ὁλοκληρίαν [*παμπήδην, παμπηδόν, παμπηδονίς*· πρβλ. ἴων. *ἔμπης, ὄμπᾱς, ἔμπᾱν* (καὶ παρὰ Πινδ. νεοσχηματισμὸς *ἔμπᾱ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: *μέγα, μάλα, ἥρεμα* κλπ.)· πάντες οἱ τύποι οὗτοι, ὡς καὶ ὁ *πᾶς*, περιέχουσιν ἐν στοιχεῖον *πα-*(<*k̑vā*) μαρτυρούμενον ἐν τῷ ὄμπ. *πᾶσασθαι*, ἀττ. *παμπηδία* (βλ. λ.)].

παμ-πησία, ἡ (*πᾶς+πέπᾶμαι*)· ὁλοσχερὴς κτῆσις, οἱονεὶ παγκτησία, σύμπασα ἡ περιουσία.

παμ-πληθεί, ἐπίρ.· μὲ ὅλον τὸ πλῆθος, τ. ἔ. συνών. τῷ *πανδημεί* (βλ. λ.)· ἐκ τοῦ

παμ-πληθής, ἐς (*πᾶς+πλῆθος*)· ὁ μεθ' ὅλου τοῦ πλήθους.— **II** =*πάμπολυς* (βλ. λ.).— **III** τὸ οὐδ. *παμπληθὲς* ὡς ἐπίρ.=τελείως, ὁλοκλήρως·

πάμ-πληκτος, ον (*πᾶς+πλήσσω*)· ὁ ἐφ' οὗ καταφέρονται πλήγματα παντὸς εἴδους (ἐπὶ ἀγώνων).

παμ-ποίκῐλος, ον (*πᾶς + ποικίλος*)·ὁ πολυποίκιλος, λίαν ποικίλος, πολυειδής ‖ ὁ ποικίλης ἐργασίας.

πάμ-πολις, εως, ὁ, ἡ (*πᾶς+πόλις*)· ὁ ἐν πάσῃ πόλει ἐπικρατῶν, παγκόσμιος, γενικός.

πάμ-πολυς, -πόλλη, -πολυ· ὁ λίαν πολύς, παρὰ πολύς, λίαν μέγας ‖ ἐν τῷ πληθ., παρὰ πολλοί.— τὸ οὐδ. *πάμπολυ* ὡς ἐπίρ.=παρὰ πολύ.

παμ-πόνηρος, ον (*πᾶς+πονηρός*)· παρὰ πολὺ πονηρός, πονηρότατος, κάκιστος, παγκάκιστος, ἐλεεινότατος.

παμ-πόρφῡρος, ον (*πᾶς + πορφύρα*)· ὁλοπόρφυρος.

παμ-πότνια, ἡ (*πᾶς+πότνια*)· ἡ ὅλως σεβασμία.

πάμ-πρεπτος, ον (*πᾶς+πρέπω*)· περίβλεπτος, λαμπρότατος, λίαν ἔξοχος.

παμπρόσθη· ἐσφαλμ. γρ. παρ' Αἰσχ. Ἀγαμ. 714· διορθοῦται κατὰ διαφόρους τρόπους: *πάμπροσθε, πάμπροσθ' ἥ, παμπρόθη* κ.λ.π.

πάμ-πρωτος, η, ον (*πᾶς+πρῶτος*)· ὁ πάντων πρῶτος, πρώτιστος ὅλων, ὅλως διόλου πρῶτος ‖ τὸ οὐδ. *πάμπρωτον* καὶ —*τα* ὡς ἐπίρ.=ὅλως διόλου εἰς τὴν ἀρχήν, πρῶτα-πρῶτα.

παμ-φᾰ́γος, ον (*πᾶς+φᾰγεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ τὰ πάντα καταβιβρώσκων, ἀδηφάγος.

παμ-φᾰ́ής, ἐς (*πᾶς+φάος*)· ὁ ὅλος φῶς, ὅλος λάμπων, ὁλόφεγγος, φεγγοβολῶν, ὁλοκάθαρος, ἀκτινοβολῶν ‖ ὡσ. διαφανής, διαυγής.—ἐπίρ. -*ῶς*.

παμ-φαίνω (ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *φαίνω*)· ἀστράπτω, ἀπαστράπτω, στίλβω, λάμπω ‖ ἐπ. γ' ἐν. ἐν. *παμφαίνῃσι*, ὡσεὶ ἐξ ἐν. *παμφαίνημι* ‖ *πρῶτον παμφαίνων* (ἐπὶ ἀστέρος)=ὁ ἀρχίζων νὰ ἀνατέλλῃ, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνατολῆς του.

'*Ετυμ.*: *παμφαίνω*· ἐπ. μτχ. ἐν. *παμφανόων, -όωσα*· τύποι ἐπιτατικοὶ μετ' ἐπαναλήψεως ὁλοκλήρου τῆς ρίζης *φα-* (*bhā-*) καὶ κατ' ἀνομ. *πα-* (πρβλ. *παιφάσσω, παπταίνω, παφλάζω*)· τὸ ἔρρ. -*μ-* παρενετέθη εὐφωνίας χάριν ὡς ἐν τοῖς *παμφαλάω, πίμπλημι, πίμπρημι* κ. ἄ., ἢ εἶναι εἶδος προσφύματος ὡς τὸ -*ν-* ἐν τῷ *φαίνω* (<**φα-νjω*· ὅμως τὰ *παμφαής, παμ-φεγγὴς* ἔχουσι α' συνθετ. τὸ *παν-* τοῦ *πᾶς*.

παμφαλάω (*φάω* μετ' ἀναδιπλ. τῆς β.· διὰ τὸ ἐρρ. -*μ-*πρβλ. *παμφαίνω*)· κυττάζω ὁλόγυρα μετὰ φόβου, περιβλέπω. [δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ *παμφαίνω*· πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. «*φαλός· λευκός*», «*φαλύνει· λαμπρύνει*».

παμ-φᾰ́νόων, θηλ. *όωσα*, γεν. -*όοντος*, ἐπ. μτχ. τοῦ *παμφαίνω* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *παμφᾰ́νάω*)· ὁ λάμπων, ἀπαστράπτων, ἀκτινοβολῶν, λαμποκοπῶν.

παμ-φάρμᾰκος, ον (*πᾶς+φάρμακον*)· ὁ ἔμπειρος εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν φαρμάκων (καὶ ἰδίᾳ τῶν μαγικῶν).

παμ-φεγγής, ἐς (*πᾶς+φέγγος*)·=*παμφαὴς* (βλ. λ.).

πάμ-φθαρτος, ον (*πᾶς+φθείρω*)· ὁ τὰ πάντα φθείρων, ὀλέθριος.

πάμ-φλεκτος, ον (*πᾶς+φλέγω*)·ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα κατακαίων ‖ παθ., ὁ ὅλος φλεγόμενος, πλήρης φλογῶν, ὁ ἐντελῶς κεκαυμένος.

πάμ-φορβος, ον, καὶ -η, -ον (*πᾶς+φορβή*)· ὁ τὰ πάντα τρέφων.

πάμ-φορος, ον, καὶ *παμφόρος* (*πᾶς+φέρω*)· ὁ τὰ πάντα φέρων, ὁ παράγων παντὸς εἴδους καρπούς — **II** ὁ τὰ πάντα φέρων μεθ' ἑαυτοῦ.

πάμ-φῡλος, ον (*πᾶς+φυλή*)· ὁ ἀνάμεικτος ἐξ ὅ-

λων τῶν φυλῶν, ὁ ἀποτελούμενος ἀπό ὅλας τάς φυλάς.

πάμ-φωνος, *ον* (*πᾶς+φωνή*)· ὁ ἐκπέμπων ἤ παράγων ὅλας τάς φωνάς (ϑηλ. ὅλους τούς ἤχους) || ὁ ψαλλόμενος (ᾀδόμενος) εἰς ὅλους τούς τόνους (ἤ μέ πολλάς φωνάς) || γεν., ἐκφραστικός.

παμ-ψηφεί, ἐπίρ. (*πᾶς+ψῆφος*)· ὡς καί νῦν, παμψηφεί, μεϑ' ὅλων (ἤ δι' ὅλων) τῶν ψήφων.

πάμ-ψῡχος, *ον* (*πᾶς+ψυχή*)· μέ ὅλην του τήν ψυχήν, μέ ὅλον τό σφρίγος τῆς ψυχῆς του.

πᾶν, οὐϑ. τοῦ *πᾶς*.

Πάν, γεν. *Πᾱνός*, ὁ· ὁ Θεός Πάν, ἀγροτικός Θεός τῆς Ἀρκαδίας, προστάτης τῶν ποιμένων, υἱός τοῦ Ἑρμοῦ ἐκ τινος Νύμφης, διατρίβων εἰς τά ὄρη καί τά δάση, παριστανόμενος μέ πόδας, κέρατα καί τρίχωμα τράγου || ἐν Ἀθήναις ἡ λατρεία τοῦ Πανός δέν ἐμφανίζεται πρό τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.— Πληϑ. *Πᾶνες*=λατ. **Fauni**.

πάν-αβρος, *ον* (*πᾶς+ἁβρός*)· ὁ παντελῶς ἁβρός, λίαν μαλακός.

πάν-ἁγής, *ἐς* (*πᾶς+ἅγος*)· ὁ πάναγνος, ὅλος ἁγιασμένος, ἱερώτατος, λατ. **sacrosanctus**.

πάν-ἀγρετος, *ον* (*πᾶς+ἀγρέω*)· ὁ τά πάντα ἀγρεύων (συλλαμβάνων).

πάν-αγρεύς, *-έως, ὁ* (*πᾶς+ἀγρέω*)· ὁ ἀγρεύων (συλλαμβάνων) ὁτιδήποτε.

πᾶν-ἄγρος, *ον* (*πᾶς + ἄγρα*)· ὁ πᾶσαν ἄγραν ἀγρεύων.

πάν-ἀγρυπνος, *ον* (*πᾶς+ἄγρυπνος*)· ὁ ἐντελῶς ἄγρυπνος, ἄϋπνος.

παν-ἀγυρις, ϑωρ. ἀντί *πανήγυρις* (βλ. λ.).

Πᾰν-ᾰθήναια (ἐνν. *ἱερά*), τά (*πᾶς + Ἀθήνη*)· ἑορτή τελουμένη μετά μεγίστης ἐπισημότητος ἐν Ἀθήναις, εἰς τιμήν τῆς Ἀθηνᾶς· ἐωρτάζοντο δ' ἐν Ἀθήναις δύο Παναθήναια, τά ***Μεγάλα*** καί τά ***Μικρά*** (βλ. Κ. Ε. Λ.)· ἐξ αὐτοῦ τό

Πᾰν-ᾰθηναϊκός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς τά Παναθήναια, ἤ ὁ τελούμενος κατ' αὐτά.

πάν-ἀϑλιος, *α, ον* (*πᾶς + ἄϑλιος*)· ὡς καί νῦν, πανάϑλιος, ὅλως ἄϑλιος.

πάν-αιγλήεις, *εσσα, εν* (*πᾶς+αἴγλη*)· ὁ πλήρης αἴγλης, ὁ λάμπων ὅλος.

πᾶν-αιϑος, *η, ον* (*πᾶς+αἴϑω*)· ὁ ὅλος λάμπων, ἀπαστράπτων.

πάν-αἴολος, *ον* (*πᾶς+αἴολος*)· ὁ πολυποίκιλος || ἀπαστράπτων || ἐλαφρός, εὐκίνητος (εὐκόλως μετακινούμενος, εὐϑάστακτος).— **ΙΙ** μτφρ. πολυειδής, ποικίλος, πολλαπλοῦς.

πάν-αισχρος, *ον* (*πᾶς+αἰσχρός*)· ὁ τελείως (έντελῶς, ὅλως διόλου) αἰσχρός, παναίσχιστος, ἀναίσχυντος.— ὑπερϑ. *παναίσχιστος*.

πᾶν-αἴτιος, *ον* (*πᾶς + αἰτία*)· ὁ αἴτιος ὅλων, ἡ αἰτία πάντων || ὁ εἰς ὅν ἀνήκει ἅπασα ἡ ἐνοχή, ἀντίϑ. τῷ *μεταίτιος* (βλ. λ.).

πᾶν-ἄκεια, *ἡ* (*πᾶς+ἄκος, ἀκέομαι*)· ὡς καί νῦν, καϑολικόν φάρμακον, φάρμακον ϑεραπεῦον τά πάντα (πᾶσαν νόσον).

παν-ἄκη, *ἡ*· =*πανάκεια* (βλ. λ.).

πᾰν-ᾰλάστωρ, *-ορος, ὁ* (*πᾶς + ἀλάστωρ*)· τό τά πάντα τιμωροῦν καί ἐκδικούμενον πνεῦμα (ἐπιτ. *ἀλάστωρ*).

πάν-ἀληϑής, *ἐς* (*πᾶς+ἀληϑής*)· ὁ παντελῶς ἀληϑής, ἀληϑέστατος, κατά πάντα ἀληϑής.

πάν-αλκής, *ἐς* (*πᾶς+ἀλκή*)· πανίσχυρος, παντοδύναμος.

πᾶν-ἄλωτος, *ον* (*πᾶς+ἁλωτός*)· ὁ τούς πάντας συλλαμβάνων, τά πάντα περικλείων.

πᾶν-ἄμερος, -αμέριος, ϑωρ. ἀντί *παν-ήμερος, πανημέριος* (βλ. λ. λ.).

πάν-ἄμμορος, *ον* (*πᾶς+ἄμμορος*)· ὁ παντελῶς μή μετέχων εἴς τι, ὁ ἄμοιρός τινος.— **ΙΙ** ὁ πανάτυχος, ἀτυχέστατος, ὁ τελείως ἄμοιρος, κακομοίρης.

πᾶν-ἄμωμος, *ον* (*πᾶς + ἄμωμος*)· ὁ ὅλως ἄμωμος, ἀμώμητος, πάναγνος, τελείως ἄμεμπτος (ἄψογος).

πᾶν-ἀοίδῐμος, *ον* (*πᾶς+ἀοίδιμος*)· ὁ ὑπό πάντων ᾀδόμενος, περίφημος.

πᾰν-ᾰπᾰλός, *ον* (*πᾶς+ἁπαλός*)· ὁ ὑπερβολικά ἁπαλός, λεπτός.

πᾰν-ᾰπένδης, *ἐς* (*πᾶς+α στερ.+πένϑος*)· ὁ ἐντελῶς ἄνευ πένϑους, τελείως ἄλυπος.

πᾰν-ᾰπήμων, *ον, γεν. -ονος* (*πᾶς + ἀπήμων*)· ὁ ὅλως ἀβλαβής, ὁ ἀπηλλαγμένος κακοῦ.

πάν-άποτμος, (*πᾶς + ἄποτμος*)· ὁ ὅλως διόλου ἀτυχής.

πᾰν-ᾰργῦρος, *ον* (*πᾶς+ἄργυρος*)· ὁ ἅπας ἐξ ἀργύρου, ὅλως διόλου ἀπό ἀσήμι.

πᾰν-ᾰρετος, *ον* (*πᾶς+ἀρετή*)· ὁ καϑ' ὅλα ἐνάρετος, λίαν ἐνάρετος.

πᾰν-ᾰριστος, *ον* (*πᾶς + ἄριστος*)· ὁ πάντων ἄριστος.

πᾰν-αρκέτας, γεν. ϑηλ. τοῦ *πανάρκετος*, ὁ ἐπαρκῶν δι' ὅλα, πανίσχυρος, παντοδύναμος.

πᾰν-αρμόνιος, *α, ον* (*πᾶς + ἁρμονία*)· ὁ ἁρμόζων εἰς ὅλας τάς ἁρμονίας, ὁ περιλαμβάνων ὅλους τούς ἤχους. 2) ὁ μετά πάντων ἐν ἁρμονίᾳ διατελῶν, ὁ πλήρης ἁρμονίας, ἁρμονικώτατος.

πᾰν-αρχος, *ον* (*πᾶς + ἄρχω*)· ὁ τῶν πάντων ἄρχων, ὁ τά πάντα ἐξουσιάζων, παντοκράτωρ, πανίσχυρος.

πᾰν-ᾰτρεκής, *ἐς* (*πᾶς + ἀτρεκής*)· ὁ ὅλως *ἀτρεκὴς* (ϑλ. λ.). παναληϑής, ἀλάνϑαστος.

πᾰν-ᾰφῆλιξ, *-ῐκος, ὁ, ἡ* (*πᾶς+ἀπό+ἥλιξ*)· ἐντελῶς ὁπομεμακρυσμένος ἀπό τούς παιδικούς του φίλους.

πᾰν-ᾰφϑῑτος, *ον* (*πᾶς+ἄφϑιτος*)· ὁ ὅλως ἄφϑιτος (ϑλ. λ.). ὁ ἐντελῶς ἄφθαρτος.

πᾰν-ᾰφυκτος, *ον* (*πᾶς+ἄφυκτος*)· ὁ πάντῃ ἀναπόφευκτος.

πᾰν-ᾰφυλλος, *ον* (*πᾶς+ἄφυλλος*)· ὁ ὅλως ἄφυλλος, ὁ καϑ' ὁλοκληρίαν ἐστερημένος φύλλων.

Πᾰν-ᾰχαιοί, οἱ· ὅλοι οἱ Ἀχαιοί, οἱ Πανέλληνες.

πᾰν-ᾰχραντος, *ον* (*πᾶς+ἄχραντος*)· ὁ ὅλως ἄχραντος (ϑηλ. ὅλως ἀμόλυντος, ἀκηλίδωτος, ἄμωμος).

πᾰν-ᾰώριος, *ον* (*πᾶς+ἄωρος*)· ὁ ἐντελῶς ἄωρος, παράκαιρος, πρώιμος || καταδικασμένος εἰς πρόωρον ϑάνατον.

πάν-δαισία, *ἡ* (*πᾶς+δαίς*)· πλῆρες συμπόσιον, τελεία εὐωχία, δεῖπνον ἀπό τό ὁποῖον δέν λείπει τίποτε.

πᾰν-δάκρῡτος, *ον* (*πᾶς + δακρύω*)· πλήρης δακρύων, ὁ πάντοτε δακρύων (κλαίων, θρηνῶν).— **ΙΙ** ἐν παϑ. ἐνν.. ὁ ὑπό πάντων θρηνηϑείς, πανόδυρτος || ὁ ὑπό πάντων ϑεωρούμενος ἀξιοθρήνητος.

πᾰν-δᾰμᾰτωρ, *-ορος, ὁ* (*πᾶς+δαμάω*)· ὁ τά πάντα δαμάζων, ὁ τούς πάντας καί τά πάντα καϑυποτάσσων.

πάν-δᾱμεί, ἐπίρ., ϑωρ. ἀντί *πανδημεί* (βλ. λ.).

πάν-δεινος, *ον* (*πᾶς+δεινός*)· ὁ κατά πάντα δεινός, λίαν φοβερός, φρικτός || ἱκανώτατος, ἄξιος, ἐπιτήδειος.

πανδελέτειος, *ον*· πανοῦργος καί μοχθηρός ὡς ὁ Πανδέλετος (βλ. Κ.Ε.Λ.).

πᾰν-δερκέτης, *-ου, ἀρσ. ἐπίϑ.*, καί **πανδερκής,** *ἐς* (*πᾶς+δέρκομαι*)· ὁ τά πάντα βλέπων, τά πάντα παρατηρῶν.

πᾰν-δημεί, καί **—δημί,** ἐπίρ. τοῦ *πάνδημος* (βλ. λ.)· μετά παντός τοῦ *δήμου* (λαοῦ), πάντες ὁμοῦ, ἐν σώματι || πανοτρατιᾷ.

πᾰν-δημία, *ἡ* (*πανδήμιος*)· σύμπας ὁ λαός || ἐν τῇ δοτ. *πανδημίᾳ*, ὡς τό ἐπίρ. *πανδημεί*, ὅλοι ὁμοῦ· ἐκ τοῦ

πᾰν-δήμῐος, *ον* (*πᾶς+δῆμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς σύμπαντα τόν λαόν, ἤ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σύμπαντος τοῦ λαοῦ || ἐντεῦϑεν, δημόσιος, κοινός, γενικός.

πᾰν-δημος, *ον*, ϑωρ. *πάνδᾱμος* (*πᾶς+δῆμος*)· ὅ,τι καί τό *πανδήμιος*· ὁ ἀνήκων εἰς ὅλον τόν δῆμον (λαόν), ἤ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σύμπαντος τοῦ λαοῦ || ἐντεῦϑεν, πάγκοινος, κοινός, γενικός, καϑολικός, προσιτός εἰς πάντας || *πάνδημος πόλις*=τό σύνολον τῆς πόλεως.

Πάν-δῖα, (ἐνν. *ἱερά*), τά (*πᾶς+Δίς, Διός*)· ἑορτή εἰς τιμήν τοῦ Διός, ἐν Ἀθήναις.

πᾰν-δῐκος, *ον* (*πᾶς+δίκη*)· ὁ κατά πάντα δίκαιος,

δικαιότατος.— ἐπίρ. *πανδίκως* = μετά παντός τοῦ δικαίου.

Πανδιονίς, *-ίδος,* ἡ, θηλ. πατρων., ἡ θυγάτηρ τοῦ Πανδίονος, τ.ἔ. ἡ χελιδών.— **II** (ἐνν. *φυλή*), μία τῶν Ἀττικῶν Φυλῶν, λαβοῦσα τό ὄνομά της ἐκ τοῦ Πανδίονος (βλ. Κ.Ε.Λ.).

πᾶν-δοκεῖον, τό (*πανδοκεύς*)· οἴκημα προοριζόμενον διά τήν ὑποδοχήν τῶν ξένων, ξενοδοχεῖον· ἐκ τοῦ

πᾶν-δοκεύς, *-έως,* ὁ=*πάνδοκος* (βλ. λ.). ὁ τούς πάντας δεχόμενος, ξενοδόχος· τούτου θηλ. τό ἐπόμ.

πᾶν-δοκεύτρια, ἡ· ἡ ξενοδόχος.

πᾶν-δοκεύω, μελ. *-σω* (*πάνδοκος*)· δέχομαι τούς πάντας, εἶμαι πανδοκεύς, περιποιοῦμαι τούς ξένους, διατηρῶ ξενοδοχεῖον.

πᾶν-δοκέω·=*πανδοκεύω* (βλ. λ.).

πάν-δοκος, *ον,* καί **πανδόκος** (*πᾶς+δέχομαι*)· ὁ τούς πάντας δεχόμενος || κοινός δι' ὅλους || κυρ. ὁ ὑποδεχόμενος καί περιποιούμενος φιλοξενουμένους, φιλόξενος.—ὡς οὐσ. ὁ *πάνδοκος*=ὁ ξενοδόχος.

παν-δοξία, ἡ (*πάν-δοξος*)· πλήρης, ἐντελής, δόξα.

πάν-δουλος, *ον* (*πᾶς+δοῦλος*)· ὁ κατά πάντα δοῦλος, τέλειος δοῦλος.

πᾶν-δοχεῖον, πανδοχεὺς κλπ.· βλ. *πανδοκ—*

πάν-δυρτος, *ον,* ποιητ. ἀντί *πανόδυρτος* βλ. λ. (*πᾶς+δδυρτός*)· ὁ ὑπό πάντων θρηνούμενος || ὁ καθ' ὅλα ἀξιοθρήνητος || ὁ ἀπαύστως ὀδυρόμενος, θρηνώδης, πλήρης ὀδυρμῶν.

πᾶν-δῦσία, ἡ (*πᾶς+δύω*)· ἡ ἐντελής δύσις ἀστέρος τινός

παν-δώρα, ἡ (*πᾶς+δῶρον*)· ἡ τά πάντα δωρουμένη (χορηγοῦσα), ἐπίθ. τῆς Γῆς.— **II** ὡς θηλ. κύρ. ὄνομα ***Πανδώρα,*** ἡ (μετά παθ. ἐνν.)=ἡ δεχομένη δῶρα, λαμβάνουσα δῶρα (ὡραία γυνή πλασθεῖσα ὑπό τοῦ Ἡφαίστου καί λαβοῦσα δῶρα παρά πάντων τῶν Θεῶν, ὅπως ἑλκύσῃ τήν ἀγάπην τοῦ Ἐπιμηθέως).

πάν-δωρος, *ον* (*πᾶς+δῶρον*)· ὁ τά πάντα δωρούμενος (παρέχων, χορηγῶν), μεγαλόδωρος, γενναιόδωρος (ἐπίθ. τῆς Γῆς).

πάν-ελεύθερος, *ον* (*πᾶς+ἐλεύθερος*)· ὁ παντελῶς ἐλεύθερος.

Πάν-έλληνες, οἱ· πάντες οἱ Ἕλληνες, τό σύνολον τῶν Ἑλλήνων.

πᾶν-επ-ήρᾰτος, *ον* (*πᾶς+ἐπήρατος*)· ὁ καθ' ὅλα (λίαν) ἀξιέραστος.

πᾶν-επί-σκοπος, *ον* (*πᾶς + ἐπισκοπέω*)· παντόπτης, παντεπόπτης, ὁ τά πάντα ἐπιβλέπων, ὁ τά πάντα ἐποπτεύων.

πᾶν-επ-όρφνιος, *ον* (*πᾶς+ἐπί+ὄρφνη*)· ὁ καθ' ὅλην τήν νύκτα.

πᾶν-εργέτης, *-ου,* ὁ (*πᾶς+ἐργάτης*)· ὁ τά πάντα ἐργαζόμενος, τά πάντα ἐνεργῶν, τά πάντα ἐκτελῶν.

πᾶν-έρημος, *ον* (*πᾶς+ἔρημος*)· ὁ ἐντελῶς ἔρημος.

πᾶν-έσπερος, *ον* (*πᾶς+ἑσπέρα*)· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλην τήν ἑσπέραν.

πᾶν-έστιος, *ον* (*πᾶς+ἑστία*)· μετά πάσης τῆς ἑστίας (τ. ἔ. τοῦ οἴκου, οἰκογενείας, περιουσίας), «μέ ὅλο τό οἰκοκυριό».

πᾶν-έτης, *πάνετες* (*πᾶς+ἔτος*)· ὁ διαρκῶν καθ' ὅλον τό ἔτος || τό οὐδ. *πάνετες* ὡς ἐπίρ.=καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ἔτους, «ὁλοχρονίς».

πᾶν-εύτονος, *ον* (*πᾶς+εὔτονος*)· ὁ πάνυ έντεταμένος, λίαν δραστήριος || μτφρ. προσεκτικός, ἐπιμελής || ἰσχυρός.

πάν-εφθος, *ον* (*πᾶς+ἕφθός*)· ὁ ἐντελῶς βρασμένος || ἐπί μετάλλων, ὁ τελείως κεκαθαρμένος, ἐντελῶς ἀπηλλαγμένος οἱασδήποτε ἀκαθαρσίας, ἀμιγής.

πᾶν-ηγῦρίζω, μελ. *-σω* (*πανήγυρις*)· ἄγω (τελῶ) *πανήγυριν* (τ. ἔ. δημοσίαν ἑορτήν) || *πανηγυρίζω εἰς πόλιν*=ἀπέρχομαι εἴς τινα πόλιν διά νά παρακολουθήσω τήν ἐκεῖ τελουμένην πανήγυριν.— **II** ἐκφωνῶ πανηγυρικόν, τ. ἔ. λόγον συντεταγμένον εἰδικῶς πρός τοῦτο, ἵνα ἐκφωνηθῇ δηλ. ἐνώπιον δημοσίας συγκεντρώσεως.

πᾶν-ηγῦρικός, *ή, όν*· ὁ ἁρμόζων εἰς *πανήγυριν* (βλ. λ.) || ἐπίσημος, σοβαρός, σεμνοπρεπής, ἑορταστικός || ὡς οὐσ. *ὁ πανηγυρικὸς* (μετά ἤ ἄνευ τοῦ *λόγος*)=ὡς καί νῦν, λόγος ἐκφωνούμενος κατά τινα ἑορτήν ἤ ἐπίσημον καθόλου συγκέντρωσιν, ἐγκώμιον.— ἐπίρ. *-κῶς*=πομπωδῶς· ἐκ τοῦ

πᾶν-ήγῦρις, *-εως,* ἡ, δωρ. **πανάγυρις,** ἰων. ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. *πανηγύρῑς* (*πᾶς+ἄγυρις,* αἰολ. ἀντί *ἀγορά*)· συνέλευσις τοῦ ὅλου ἔθνους, γενική (καθολική) συγκέντρωσις, καί κυρίως κατά τινα δημοσίαν ἑορτήν, εἰς τιμήν ἐθνικοῦ τινος θεοῦ ἤ ἥρωος, ἑορταστική συγκέντρωσις || *πανηγυρίζω πανήγυριν*=ἄγω (τελῶ) ἑορταστικήν συγκέντρωσιν (ἑορτήν). **2)** πᾶσα συνέλευσις || μτφρ. τέρψις, ἀπόλαυσις (ὡς καί νῦν ἔτι, πρβλ. τό σημερ. «ἦταν πανηγύρι σωστό· περάσαμε θαυμάσια»).

πᾶν-ῆμαρ, ἐπίρ. (*πᾶς+ἦμαρ*)· δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καθ' ὅλην τήν ἡμέραν.

πᾶν-ημερεύω, (*πανήμερος*), μέλ. *-σω*· διαθέτω ὅλην μου τήν ἡμέραν διά τι, καθ' ὅλην τήν ἡμέραν ἀσχολοῦμαι μέ τι.

πᾶν-ημέριος, *α, ον,* ὡρ. *παναμέρ—*· ὁ διαρκῶν ὅλην τήν ἡμέραν, ὁ πράττων τι καθ' ὅλην τήν ἡμέραν || *νηῦς πανημερίη*=ναῦς πλέουσα καθ' ὅλην τήν ἡμέραν || *πανημέριος χρόνος*=ὁλόκληρος ἡ ἡμέρα.—τό οὐδ. *πανημέριον* ὡς ἐπίρ.=*πανῆμαρ* (βλ. λ.), (καθ') ὅλην τήν ἡμέραν.

πᾶν-ήμερος, *ον* (*πᾶς + ἡμέρα*)·=*πανημέριος* (βλ. λ.), ὁ διαρκῶν ὅλην τήν ἡμέραν || *πανήμερος μολών*= ὁ καθ' ὅλην τήν ἡμέραν (ἤ ἀνά πᾶσαν ἡμέραν) ἀναμενόμενος νά ἔλθῃ || τό οὐδ. *πανημερὸν* ὡς ἐπίρ.= καθ' ὅλην τήν ἡμέραν, ἤ καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

πᾶν-θελκτήρ, *-ῆρος,* ὁ καί κυρ. τό θηλ. *-κτειρα,* ἡ (*πᾶς+θέλγω*)· ἡ τούς πάντας καταθέλγουσα (μαγεύουσα) || ἡ γοητευτικωτέρα ὅλων.—τό ἁρσ. εἶναι ἀμάρτυρον, ἀντί τούτου δέ ἀπαντᾷ παρά μτγν. τό *παν-θελγής.*

πᾶν-θηλής, *ὲς* (*πᾶς+τέθηλα,* τοῦ *θάλλω*)· ὁ θάλλων ἐκ παντός εἴδους δένδρων, τόπος κατάφυτος ἐκ παντός εἴδους φυτῶν.

ΠΑ΄ΝΘΗΡ, *-ηρος,* ὁ· τό γνωστόν σαρκοφάγον ζῷον, καί σήμερον ἔτι οὕτω λεγόμενον, λατ, **panthēra** [θωρεῖται ὡς ἰνδικῆς προελεύσεως καί συσχετίζεται πρός τό σανσκρ. **puṇḍarīka-ḥ** (τίγρις)].

πᾶν-θῡμᾰδόν, ἐπίρ. (*πᾶς+θυμός*)· ἐν πλήρει θυμῷ, παντί τῷ θυμῷ, «*λίαν ὀργίλως*» (Σχολ.).

πάν-θῦτος, *ον* (*πᾶς+θύω*)· ὁ ἑορταζόμενος διά παντός εἴδους θυσιῶν.

Πᾱνικός, *ή, όν* (*Πάν*)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς τόν Πᾶνα || ***Πανικὸν*** (ἐνν. *δεῖμα*), τό=ὁ ἐκ τοῦ Πανός προερχόμενος φόβος (ὅ καί σήμερον ἔτι «πανικός» λεγόμενος), ἐπί αἰφνιδίως ἐμπεσόντος **φόβου,** τοῦ ὁποίου ἡ αἰτία δέν εἶναι εὐθύς γνωστή, καί ὅστις διά τοῦτο θεωρεῖται ἀβάσιμος φόβος.

πάν-ἵμερος, *ον* (*πᾶς+ἵμερος*)· ὁ λίαν ἀξιέραστος, θελκτικός, λίαν ἐπιθυμητός.

πᾱνίσδομαι, δωρ. ἀντί *πηνίζομαι* (βλ. λ.).

Πᾶν-ἴώνιον, τό = πᾶν Ἰώνιον, πᾶν τό πλῆθος τῶν Ἰώνων, ὅλοι οἱ Ἴωνες ὁμοῦ || ὁ τόπος ἐν ᾧ συνήρχοντο, καί δή ἱερόν τι ἄλσος μετά Ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, παρά τήν Μυκάλην, ὅπου συνήρχετο τό συνέδριον τῶν πληρεξουσίων τῶν δώδεκα Ἰωνικῶν πόλεων.— **II** τά ***Πανιώνια*** (ἐνν. *ἱερά*)=ἡ ἑορτή τῶν Πανιώνων.

πᾶν-λώβητος, *ον* (*πᾶς + λωβάομαι*)· ὁ πάνυ λελωβημένος, λίαν δύσμορφος, δυσειδέστατος, λίαν ἀποτρόπαιος.

πᾶν-νῠχίζω, μελ. *-σω* (*παννῠχίς*)· ἑορτάζω νυκτερινήν ἑορτήν.— **II** ἀγρυπνῶ καθ' ὅλην τήν νύκτα, πράττω τι καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς νυκτός||*παννυχίζω τὴν νύκτα*=διανυκτερεύω (διαθέτω, «περνῶ») ὅλην μου τήν νύκτα, ὁλονυκτίζω.

πᾶν-νῠχικός, *ή, όν* (*παννυχίς*)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς παννυχίδα.

παν-νῠχῐος, *α* (*η*), *ον,* ἀττ. ὡσ. καί *-ος, -ον* (*πᾶς +νύξ*)· ὁλονύκτιος, διαρκῶν ὅλην τήν νύκτα, ἤ πράττων τι καθ' ὅλην τήν νύκτα || *παννυχίη νηῦς πεῖρε κέλευθον*=τό πλοῖον ἐσυνέχισε τήν πορείαν (τόν πλοῦν) του καθ' ὅλην τήν νύκτα.

πάν-νῠχίς, -ίδος, ἡ (πᾶς+νύξ)· ἑορτὴ τελουμένη καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἀγρυπνία, λατ. **pervigilium.**— **II** ἡ καθ' ὅλην τὴν νύκτα φρούρησις.

πάν-νῠχος, ον· = **παννύχιος** (6λ. λ.) ‖ τὸ οὐδ. πληθ. **πάννυχα** ὡς ἐπίρ.=δι' ὅλης τῆς νυκτός.

πάν-ὀδυρτος, ον (πᾶς+ὀδύρομαι)· = **πάνδυρτος** (6λ. λ.).

πάν-οιζυς, υ, γεν. -υος (πᾶς+οἰζύς)· ὁ ὅλως δυστυχής, δυστυχέστατος, πανάθλιος.

πάν-οικεί, καὶ **παν-οικί,** ἐπίρ.·=**πανοικία** (6λ.λ.).

πάν-οικία, ἰων. -ίη (πᾶς + οἶκος), δοτικοφ. ἐπίρ. (ἄνευ ὀνομ. **πανοικία** ἐν χρήσει)· μετὰ πάσης τῆς οἰκίας (τοῦ οἴκου, τῆς οἰκογενείας), οἰκογενειακῶς, «μὲ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα».

πάν-οἵμοι, ἐπιφ., ἐπιτετ. **οἴμοι ‖ οἵμοι, πανοίμοι** (πρβλ. τὸ σημερ. «ἀλί καὶ τρισαλί»).

πάν-ὀλβιος, ον (πᾶς + ὄλβιος)· ὁ πάνυ **ὄλβιος** (6λ. λ.), λίαν εὐτυχής, πανευτυχής, πανευδαίμων, τρισευτυχής, παμμακάριστος.

πάν-ομῑλεί, ἐπίρ. (πᾶς+ὅμιλος)· σὺν παντὶ τῷ ὁμίλῳ, μεθ' ὅλου τοῦ πλήθους· πρβλ. **πανδημεί** (6λ.λ.).

πάν-ὀμμᾰτος, ον (πᾶς+ὄμμα)· «ὅλος μάτια», «τὰ μάτια του τέσσερα».

πάν-ὅμοιος, ον, ἐπ. **—ομοίῐος** (πᾶς+ὅμοιος)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἐντελῶς (ὅλως διόλου, τελείως) ὅμοιος, πανόμοιος, ὁμοιότατος, ἀκριβῶς ὅμοιος.

πάν-ομφαῖος, ὁ (πᾶς+ὁμφή)· ὁ πέμπων πᾶσαν **ὁμφὴν** (θείαν φωνήν), «ᾧ πᾶσα φήμη καὶ μαντεία ἀναφέρεται» (Ἡσύχ.), ἐπίθ. τοῦ Διός ὡς ἀρχηγοῦ ὅλων τῶν προφητειῶν, οἰωνῶν καὶ τῆς μαντικῆς καθόλου.

πάν-οπλία, ἡ (πάνοπλος)· ὁ πλήρης ὁπλισμὸς τοῦ **ὁπλίτου** (τ. ἔ. βαρέως ὡπλισμένου στρατιώτου), ἀποτελούμενος ἀπὸ τὴν ἀσπίδα, περικεφαλαίαν, θώρακα, κνημῖδας, ξίφος καὶ δόρυ ‖ πλήρης σειρὰ ὅπλων ‖ **πανοπλία** (—ίη)=ἐν πλήρει ὁπλισμῷ, ὡπλισμένος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν .

πάν-οπλίτης, -ου, ὁ· ὁ φέρων πανοπλίαν, πάνοπλος.

πάν-οπλος, ον (πᾶς+ὅπλον)· ὡς καὶ νῦν, πάνοπλος, φέρων πλήρη ὁπλισμόν, ὁ ἐντελῶς ὡπλισμένος (μὲ ὅλα του τὰ ὅπλα).

πάν-ὀπτης, -ου, ὁ (πᾶς+ὄψομαι)· ὁ τὰ πάντα ὁρῶν (συν. ἐπὶ τοῦ ἡλίου).

πάν-ορμος, ον (πᾶς+ὅρμος)· ὁ πάντοτε κατάλληλος πρὸς προσόρμισιν, λιμὴν εἰς ὃν τὰ πλοῖα δύνανται νὰ προσορμισθοῦν μὲ ὅλους τοὺς καιροὺς («ὅ,τι ἄνεμος καὶ ἂν φυσάῃ»).

πᾰνός, ὁ, αἰολ. ἀντὶ **φανός** (**φαίνω**)· φανός, φάρος, δαυλός, δᾷς, πυρσός [**πᾰνός** (*παFεσ-νό-ς, βλ. ἐν λ. **παίω**) : γοτθ. fon (γεν. **funins**), παλ-norr. **funi**, παλ-πρωσσ. **panno** (πῦρ)· βλ. καὶ ἐν **πῦρ**.].

πάν-ουργέω, μελ. -ήσω (**πανοῦργος**)· εἶμαι **πανοῦργος** (βλ. λ.), φέρομαι ὡς πανοῦργος, ἐνεργῶ ὡς πανοῦργος, ἀπατεὼν ‖ **δσια πανουργῶ** = πράττω ὁσίαν πρᾶξιν μετερχόμενος πανοῦργα μέσα («**ὅσια μετὰ πανουργίας ἐργασαμένη**» Σχολ.).

πάν-ούργημα, -ατος, τὸ (**πανουργέω**)· πανοῦργος πρᾶξις, τέχνασμα, ἀπάτη.

πάν-ουργία, ἡ (**πανουργέω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, πανουργία, δόλος, ἀπάτη, κακοήθεια, κατεργαριά ‖ ἐν τῷ πληθ. δόλια τεχνάσματα, πανοῦργοι πράξεις.

πάνουργ-ιππαρχίδας, -ου, ὁ (**πανοῦργος+ἵππαρχος**)· ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀπατεώνων (τῶν «παλιανδρώπων») ‖ ἢ=**ὁ πανοῦργος Ἰπππαρχίδης**.

πάν-οῦργος, ον (πᾶς + ἔργον)· ὁ ἱκανὸς (ἐπιτήδειος) νὰ διαπράξῃ τὰ πάντα ‖ ὁ ἕτοιμος (πρόθυμος) δι' ὅλα ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, πρόθυμος διὰ παντὸς εἴδους ἔγκλημα, μοχθηρός, ἀσυνείδητος, παμπόνηρος, δόλιος, ἀπατεών ‖ ὡς οὐσ. **ὁ (ἡ) πανοῦργος,** ὅ,τι καὶ νῦν ‖ τὸ οὐδ. **τὸ πανοῦργον=πανουργία**.— ὑπερθ. **πανουργότατος**.— ἐπίρ. **πανούργως,** ὑπερθ. **πανουργότατα**.

πάν-ὄψιος, ον (πᾶς+ὄψις)· ὁ ὑπὸ πάντων ὁρώμενος, ὁ τοῖς πᾶσιν ὁρατός.— **II** μετὰ ἐνεργ. σημ., ὁ τὰ πάντα ὁρῶν.

πάν-σᾰγία, ἡ (πᾶς+σάγη)'=**πανοπλία** (βλ. λ.) ‖ ἡ δοτ. ὡς ἐπίρ. **πανσαγίᾳ** = **πανοπλίᾳ** = ἐν πλήρει ὁπλισμῷ.

πάν-σέληνος, ον (πᾶς+σελήνη)· ὡς καὶ νῦν, ἐπὶ τῆς σελήνης, ὁσάκις φωτίζεται ὁλόκληρος ὁ δίσκος της: **πανσέληνος σελήνη** ‖ **ὥρα πανσέληνος** =τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἔχομεν πανσέληνον ‖ **ἡ πανσέληνος** (ἐνν. **νύξ**)=ἡ νὺξ καθ' ἣν ἔχομεν πανσέληνον ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς οὐσ. **ἡ πανσέληνος** («τὸ ὁλόγιομο φεγγάρι»).

πάν-σεμνος, ον (πᾶς+σεμνός)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ λίαν σεμνός, σεμνοπρεπέστατος, μεγαλοπρεπὴς ‖ λίαν σεβάσμιος.

πάν-σκοπος, ον (πᾶς + σκοπέω)· ὁ τὰ πάντα ἐπισκοπῶν, τὰ πάντα ἐπιβλέπων.

πάν-σμῑκρος, ον· ὁ πάνυ σμικρός, σμικρότατος.

πάν-σοφος, ον (πᾶς + σοφός)· ὁ πάνυ σοφός, σοφώτατος.

πᾶν-σπερμία, ἡ (**πάνσπερμος**)· μεῖξις παντὸς εἴδους σπερμάτων.

πάν-σπερμος, ον (πᾶς+σπέρμα)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ παντὸς εἴδους σπέρματα.

πάν-στρᾰτῐᾷ, ἰων. -ιῇ (πᾶς+στρατός), δοτ. ὡς ἐπίρ. (δοτικοφ. ἐπίρ.), ἄνευ ὀνομ. **πανστρατιὰ** ἐν χρήσει (ἐν ᾗ ἁπαντᾷ ἡ γεν. **πανστρατιᾶς**)· μετὰ σύμπαντος τοῦ στρατεύματος.

πάν-συδ(ε)ί, καὶ **πασσυδ—**·=**πανσυδία** (βλ. λ.).

πάν-σῠδίᾳ, ἰων. **-ίῃ,** καὶ **πασσυδ—** (πᾶς+σεύω), δοτ. ὡς ἐπίρ., ἄνευ εὐχρήστου ὀνομ. **πανσυδία**· μετὰ πάσης σπουδῆς.— **II** παρὰ μτγν.=**πανστρατιᾷ** (βλ. λ.) [**πανσυδίῃ, -ίᾳ, πασσυδ—**, παρ' ἀττ. καὶ **πανσυδ(ε)ί, πασσυδόν**· ‹**παντ+συ-(σεύω, ἔσυτο**· πρβλ. **ἐπασσύτερος**].

πάν-συρτος, ον (πᾶς + σύρω)· ὁ ἁπανταχόθεν συσσωρευθείς, συναχθείς.— **II** μετ' ἐνεργ. σημ. ὁ τὰ πάντα σύρων.

παντᾷ, ἐπίρ., δωρ. ἀντὶ **πάντῃ**· [δι' ἐτυμ. βλ. **πανταχῇ**].

παντᾰκῇ, ἐπίρ., ἰων. ἀντὶ **πανταχῇ**.

πάν-τάλᾶς, αινα, ᾶν (πᾶς+τάλας)· ὁ ὅλως διόλου δυστυχής, πανάθλιος.

πάντά-πᾶσι (καὶ πρὸ φων.— **σιν**), ἐπίρ. (**πᾶς**)· ἐντελῶς, τελείως, καθ' ὁλοκληρίαν, ὁλοσχερῶς ‖ ἐν ἀποκρίσεσιν ἐκφράζει ἔντονον ἐπιβεβαίωσιν, ἀναμφιβόλως, βεβαιότατα.

παντάρβη, ἡ· ὄνομα πολυτίμου λίθου.

παντ-αρκής, ἐς (πᾶς+ἀρκέω)· ὁ πᾶσιν ἀρκῶν, ὁ τοὺς πάντας βοηθῶν ‖ πανίσχυρος.

παντ-άρχας, δωρ. ἀντὶ **παντάρχης, -ου,** ὁ (πᾶς+ἔρχω)· ὁ ἐπὶ πάντων ἀρχῶν, παντοκράτωρ.

παντ-άρχης, -ου, ὁ, δωρ. **παντάρχας** (βλ. λ.).

πάντ-αρχος, ον (πᾶς+ἄρχω)· ὁ ἐπὶ πάντων ἀρχῶν, ἀπόλυτος κυρίαρχος, παντοκράτωρ.

παντᾰχῇ, ἰων. **παντακῇ,** ἐπίρ. (πᾶς)· ἐπὶ τόπου, ἁπανταχοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ ‖ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, παντοῦ.— **II** ἐπὶ τρόπου, κατὰ πάντα τρόπον, ἀπολύτως ‖ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. [**πανταχῇ, -χόθεν, -χόθι, -χοῖ, -χόσε, -χοῦ, -χῶς**· **παντᾷ** (δωρ.), ἀττ. **πάντῃ**· κυρ. ὀργαν. ἐν. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τά: **πῇ, ταύτῃ**· **πάντοσε**· **πάντοτε**· **παντοῖος** (κατὰ τὰ **ποῖος, τοῖος, ἀλλοῖος**)· **παντοδαπός** (κατὰ τὸ **ἀλλοδαπός**)· **πάντα ἐκ τοῦ πᾶς** (βλ. λ.)].

παντᾰχόθεν, ἐπίρ. (πᾶς)· ὡς καὶ νῦν, πανταχόθεν, ἀπὸ παντοῦ, ἐκ παντὸς τόπου, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, λατ. **undique** ‖ μτφρ. κατὰ πάντα τρόπον, «ἀπ' ὅλες τὶς πλευρές».

παντᾰχοῖ, ἐπίρ. (πᾶς)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη, κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

παντᾰχόσε, ἐπίρ. (πᾶς)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη, ὡς τὸ **πανταχοῖ**.

παντᾰχοῦ, ἐπίρ. (πᾶς)· ὡς καὶ νῦν, πανταχοῦ, «παντοῦ», εἰς ὅλα τὰ μέρη, λατ. **ubique, ubivis.**

παντᾰχῶς, ἐπίρ. (πᾶς)· κατὰ πάντα τρόπον, παντὶ τρόπῳ, ὅλως, λατ. **omnino.**

πάν-τελής, ἐς (πᾶς+τέλος)· ἐντελής, τέλειος, πλήρης, ὁλόκληρος, ἀπόλυτος. 2) τελείως συμπληρωθείς, πλήρως ἐκτελεσθείς. 3) ὁ περιλαμβάνων τὸ ὅλον, ὁ ὅλος, σύμπας, λατ. **universus.**—

‖ ἐνεργ., ὁ τά πάντα συμπληρῶν, τά πάντα τελῶν (κατορθῶν).

πάν-τελῶς, ἰων. *-έως,* ἐπίρ. τοῦ *παντελής·* ὅλως, ὁλοσχερῶς, ὁλοκλήρως, ἐντελῶς ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ τὸ οὐδ. *παντελές,* ἐπέχον θέσιν ἐπιρ.

πάντεσσι, ἐπ. ἀντὶ *πᾶσι,* δοτ. πληθ. τοῦ *πᾶς.*

πάν-τευχία, ἡ (*πᾶς*+*τεῦχος*)·=*πανοπλία* (βλ. λ.), πλήρης ὁπλισμός ‖ *ξὺν* (ἢ *ἐν*) *παντευχίᾳ*=ἐν πλήρει ὁπλισμῷ.

πάν-τεχνος, *ον* (*πᾶς*+*τέχνη*)· ὁ κατέχων (γινώσκων) πάσας τάς τέχνας ‖ ὁ ἐπικουρῶν εἰς πᾶσαν τέχνην.

πάντῃ, δωρ. **παντᾷ,** ἐπίρ. (*πᾶς*)· ἐπὶ τόπου, παντοῦ, πανταχοῦ, εἰς ὅλα τά μέρη, πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.— **II** ἐπὶ τρόπου, κατὰ πάντα τρόπον, παντοιοτρόπως, ἐκ παντὸς τρόπου, ὅλως, ὁλοσχερῶς ‖ *οὐ πάντῃ*=οὐχὶ ἐντελῶς.

πάν-τῖμος, *ον* (*πᾶς*+*τιμή*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ καθ' ὅλα ἔντιμος, ὁ λίαν ἔντιμος, ὁ ὑπὸ πάντων τιμώμενος ‖ πολύτιμος.

παντο-γήρως, *ων,* γεν. *-ω* ὁ πάντας ποιῶν γηράσκειν ‖ ὁ τά πάντα δαμάζων (καταβάλλων).

παντο-δάής, *ὲς* (*πᾶς*+**δάω*)· ὁ τά πάντα εἰδώς, τά πάντα γινώσκων.

παντο-δᾰπός, *ή, όν* (*πᾶς*)· παντὸς εἴδους, παντοῖος, ποικίλος.— ἐπίρ.—*πῶς*=κατὰ παντοίους τρόπους, κατὰ πάντα δυνατὸν τρόπον.

πάντοθεν, ἐπίρ. (*πᾶς*)· ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ ὅλα τά μέρη, πανταχόθεν, λατ. **undique.**

πάντοθι, ἐπίρ. (*πᾶς*)· πανταχοῦ.

παντοῖος, *α, ον* (*πᾶς*)· παντὸς εἴδους, ποικίλος ‖ *παντοῖος γίγνομαι* = λαμβάνω ὅλων τῶν εἰδῶν τάς μορφάς, μετέρχομαι πᾶν μέσον, δοκιμάζω πάντα τρόπον, κινῶ πάντα λίθον, διὰ νὰ ἐπιτύχω τοῦ σκοποῦ μου.— ἐπίρ. *παντοίως* = ποικιλοτρόπως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους.

παντο-κρᾰτωρ, *-ορος,* ὁ (*πᾶς* + *κρατέω*)· ὁ τῶν πάντων κρατῶν, κύριος τῶν πάντων, ὁ τά πάντα ἐξουσιάζων, παντοδύναμος.

παντ-ολῐγο-χρόνιος, *ον* (*πᾶς*+*ὀλιγοχρόνιος*)· ὁ πάνυ (ἢ ὁ κατὰ πάντα) ὀλιγοχρόνιος (ὀλίγον χρόνον διαρκῶν).

πάν-τολμος, *ον* (*πᾶς*+*τόλμη*)· ὁ τὰ πάντα ἀποτολμῶν, ὁ τολμηρὸς εἰς ὅλα, αὐθάδης, ἀναίσχυντος.

παντο-μῖσής, *ὲς* (*πᾶς*+*μῖσος*)· ὁ τοῖς πᾶσι μισητός, ὑπὸ πάντων μισούμενος, λίαν μισητός.

παντο-πᾰθής, *ὲς* (*πᾶς*+*παθεῖν*)· ὁ τά πάντα πάσχων.— **II** ὁ εἰς πάντα τὰ πάθη ὑποκείμενος.

παντο-πόρος, *ον* (*πᾶς*+*πόρος*)· ὁ τὰ πάντα ἐξευρίσκων, ὁ εἰς ὅλα κατορθώνων νὰ ἐξευρίσκῃ διέξοδον, ἐφευρετικώτατος,

παντ-όπτας, δωρ. ἀντὶ *παντόπτης, -ου,* ὁ (*πᾶς*+*ὄψομαι*)·=*πανόπτης* (βλ. λ.), ὁ τὰ πάντα ὁρῶν.

πάντοσε, ἐπίρ. (*πᾶς*)· πρὸς ὅλα τὰ μέρη.

παντό-σεμνος, *ον* (*πᾶς* + *σεμνός*)· = *πάνσεμνος* (ὅλ. λ.) ‖ ὁ λίαν σεβαστός, σεβασμιώτατος, λίαν σεπτός.

πάντοτε, ἐπίρ.· ὡς καὶ νῦν, πάντοτε, ἀεί, ἀείποτε, ἐν παντὶ καιρῷ.

παντό-τολμος, *ον*·=*πάντολμος* (βλ. λ.).

παντ-ουργός, *ὸν* (*πᾶς* + *ἔργον*)· = *πανοῦργος* (ὅλ. λ.).= **II** ὁ κατασκευαστὴς τῶν πάντων.

παντο-φάγος, *ον* (*πᾶς*+*φαγεῖν,* τοῦ *τρώγω*)· ὁ παμφάγος, ὁ καταβιβρώσκων τὰ πάντα (ἀδιακρίτως), ἀδηφάγος.

παντό-φυρτος, *ον* (*πᾶς*+*φύρω*)· ὁ ἐντελῶς μεμειγμένος, ὁ τελείως ἀνάμεικτος.

πάν-τροπος, *ον* (*πᾶς*+*τρέπω*)· ὁ ἐντελῶς τραπείς, πλήρως κατατροπωθείς.— **II** ὁ λαμβάνων ὅλα τὰ σχήματα (ὅλας τὰς μορφάς) ποὺ δύναταί τις νὰ λάβῃ.

πάν-τρόφος, *ον* (*πᾶς*+*τρέφω*)· ὁ πάντας (καὶ τὰ πάντα) τρέφων (συν. ἐπίθ. τῆς Γῆς).

πάντως, ἐπίρ. (*πᾶς*)· τελείως, ἐντελῶς, ὅλως διόλου ‖ παρ' Ὁμ. συν. μετὰ ἐπομ. *οὐ* : *πάντως οὐ*=κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οὐδαμῶς, λατ. **omnino non.**— **II** ἐπὶ ἰσχυρᾶς βεβαιώσεως, ἐξάπαντος, ἐν πάσῃ περιπτώσει, βεβαιότατα ‖ ἐν ἀποκρίσεσι, μάλιστα, βέβαια, χωρὶς ἄλλο.

πᾰνῦ, ἐπίρ. (*πᾶς*)· ὁλοτελῶς, ἐντελῶς ‖ γενικῶς, καθόλου, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. **2)** λίαν, ἄγαν, παρὰ πολύ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν. **3)** *ὁ πάνυ* (ἐξυπακουομένου ἐπιθέτου τινός, π.χ. «ἔξοχος», «περιβόητος») = ὁ γνωστότατος, πασίγνωστος, περίφημος ‖ ὁ ἐντελής : *οἱ πάνυ τῶν στρατιωτῶν*=οἱ τέλειοι στρατιῶται, τ.ἔ. οἱ παλαίμαχοι ‖ *ὁ πάνυ Περικλῆς* = ὁ περίφημος Περικλῆς.— **II** ἐν ἀποκρίσεσιν, μάλιστα, ἀναμφιβόλως, ἀσφαλέστατα, βεβαιότατα, ἐξ ἅπαντος. [*πάνυ* (: οὐδ. *πᾶν*) φαίνεται ὅτι περιέχει τὸ ἰαπ. μόριον **u*, τὸ ἐνυπάρχον καὶ ἐν τῇ ἀντων. *οὗτος·* βλ. καὶ *πάγχυ*].

πάν-ὑπείρ-οχος, *ον* (*πᾶς* + *ὑπείροχος*)· ὁ ὑπερέχων ὅλων, ὁ ὑπεροχώτερος ὅλων.

πάν-ὑπέρτατος, *η, ον* (*πᾶς*+*ὑπέρτατος*)· ὁ ὑπέρτερος ὅλων, ὁ ἀνώτατος ὅλων.

πάν-ὑστάτιος, *ον,* καὶ **πάν-ὕστᾰτος,** *η, ον* (*πᾶς* +*ὕστατος*)· ὁ πάντων ἔσχατος, ὁ ὅλως διόλου τελευταῖος.

πάν-ωλεθρία, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, πανωλεθρία, παντελὴς ὄλεθρος, τελεία καταστροφή· ἐκ τοῦ

πάν-ώλεθρος, *ον* (*πᾶς*+*ὄλεθρος, ὄλλυμι*)· ὁ παντελῶς (τελείως) κατεστραμμένος, ὁ τελείως ἐξολοθρευθείς, ἐντελῶς ἀπολεσθείς. **2)** ἐν ἠθικῇ ἐνν., ἐξωλέστατος, ἐντελῶς ἐξηχρειωμένος, ἀσύστολος. — **II** ἐνεργ., ὁ τὰ πάντα καταστρέφων, ὀλεθριώτατος, καταστρεπτικώτατος.

πάν-ώλης, *ες* (*πᾶς*+*ὄλλυμι*)·=*πανώλεθρος* (βλ.λ.).

πάν-ωπῆεις, *εσσα, εν* (*πᾶς* +*ὤψ*)· = *πανόψιος* (βλ. λ.), ὁ τοῖς πᾶσιν ὁρατός.

πάν-ωρος, *ον* (*πᾶς*+*ὥρα*)· ὁ κατὰ πᾶσαν ὥραν (τ.ἔ. ἐποχήν) τοῦ ἐνιαυτοῦ παραγόμενος ἢ ὡριμάζων.

πάξ !, παρακελευσμ. ἐπιφών., ὡς τὸ λατ. **pax** ! ἐπὶ πολλὰ εἰπόντος· ἀρκεῖ ! φθάνει «πιά» ! «σώνει», ἀρκετά ! σιωπή ! ἥσυχα ! [κυρ. εἶναι ἄκλ. ὀνομ. ἐν. ριζικοῦ τινος ὀνόματος προελθόντος ἐκ τοῦ θέμ. *πᾰγ-* : *πήγνυμι, πεπηγώς, παγείς, πακτόω,* πρβλ. *ἄ-παξ* κ.λ.π.]

πᾶξαι, πάξαιμι, δωρ. ἀντὶ *πῆξαι, πήξαιμι,* ἀπρφ. καὶ εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *πήγνυμι.*

ΠΑ'ΟΜΑΙ, μέλ. *πᾰ́σομαι·* ἀόρ. α'. *ἐπᾰ́σάμην.* πρκ. *πέπᾱμαι,* ἀπρφ. *πεπᾶσθαι,* ἀποθ.· λαμβάνω, ἀποκτῶ, λατ. **potior.**— ὁ πρκ. κεῖται καὶ μετὰ σημ. ἐν., κατέχω, ἔχω εἰς τὴν κατοχήν μου.

Ἔτυμ. : πᾰ́σασθαι δωρ., ἀττ., πρκ. *πέπᾱμαι,* δωρ. *πᾶμα* (=κτῆμα, κτῆσις), πρβλ. διαλεκτικὰ βοιωτ. *ππᾱ́ματα,* λοκρ. *πᾱματο-φαγεῖσται, γένος ἐχεπᾶμον* (=ἀπόγονοι ἔχοντες πληρονομικὰ δικαιώματα), αἰολ. *πολυπᾱ́μων* (=πλούσιος)· ἀττ. *παμπησία* κ.λ.π. (βλ. *παμπήδην*), πρβλ. Ἡσυχ. *«ἔκπᾱμον· ἀκλήρωτον», «ἐκπᾱ́μῳ· πατρούχῳ», «παμώχος· κύριος», «πᾱμωχίων· κεκτημένος», «ἐπιπᾱματίδα· τὴν ἐπίκληρον»,* Κερκ. Μεγαρ. *ἐμπᾶσις,* ἀρκ. *ἐνπᾶσις,* βοιωτ. *ἐππᾶσις* (=ἀπόκτησις). Κατά τινας ἡ ρ. *πᾶ* < *ππᾶ* < ἰαπ. **kvᾱ-* [*keu keva, ku* (ὀγκῶ) = *keu, ku* (εἶμαι κοῖλος) βλ. καὶ ἐν λ. *κοῖλος*], πρβλ. σανσκρ. *ϛvāṭrá-ḥ* (ὁ κάμνων τινὰ νὰ εὐημερῇ, δυνατός), *ϛváyaṭi* (γίνομαι δυνατός, ἰσχυρός), *ϛávaḥ* (δύνσμις), *ϛīnā-ḥ* (ἐξωγκωμένος), ἑλλ. *κύω, κυῶ, κῦμα, κῦρος* (βλ. λ. λ. καὶ *πᾶς*). Δὲν γίνεται οὕτω δεκτὴ ἡ γνώμη ὅτι *πππᾱ-, πᾱ-* καὶ *κτη-* εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ (βλ. καὶ *κτάομαι*).

πᾰπαῖ, ἐπιφώνημα πόνου καὶ ὀδύνης, εἴτε ψυχικῆς εἴτε (συνηθέστ.) σωματικῆς, λατ. **vae ! papae !** ὦ ! φεῦ ! ‖ ἐνίοτε ἐπαναλαμβανόμενον : *φεῦ παπαῖ, παπαῖ μάλ' αὖθις* | *παπαπαπαπαπαῖ ! παπαῖ, ἀπαπαπαπαῖ, παπᾶ παπᾶ πππᾶ παπαῖ* (κυρ. ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ τοῦ Σοφοκλ.).— **II** ὡσ. ὡς ἐπιφών. θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, ὡς καὶ τὸ λατ. **papae**· «μπᾶ» ! [πρβλ. *βαβαί* καὶ δημῆρ. *ὦ πόπποι*].

πᾰπαιάξ, κωμικὴ ἐπέκτασις τοῦ *παπαῖ* (μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ.).

Παπαῖος, ὁ· Σκυθικὸν ὄνομα τοῦ Διός.

παπαπαπαῖ, ἐπιφών. ἐκπλήξεως, ἐκτετ. *παπαῖ* (βλ. λ.).

παππάζω (*πάππας*)· ψελλίζω (ἢ καὶ φωνάζω, καλῶ) *πάππα*, ὅπως τὰ μικρὰ παιδιὰ ‖ καλοπιάνω, κολακεύω, ἀποκαλῶν τὸν πατέρα «*πάππα*».

ΠΑ'ΠΠΑΣ, *-ου*, ὁ· ἡ ὑπὸ τῶν μικρῶν παιδίων προφορὰ τῆς λέξεως *πατὴρ* (ὅπως κατ' ἀναλογίαν προφέρουσι *μάμμα* ἀντὶ *μήτηρ*) [συν. ἐν τῇ κλητ. *πάππα*· πρβλ. «*πάπας* (sic)· *πατρὸς ὑποκόρισμα*»· ὁμηρ. *παππάζω*· ἰων. ἀττ. *πάππος, πρόπαππος, παππεπίπαππος· παππίας· παππίδιον*· ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν νηπίων προφερομένης συλλ. «*πᾶ*» (ὡς καὶ «*μᾶ*» ἀντὶ *μήτηρ*)· πρβλ. *μάμμα, ἄππα, ἄπφα, ἄττα, τέττα*].

παππίας, *-ου*, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *πάππας* (βλ. λ.) «*παπποκάης*», «*πατερούλης*».

παππίδιον, τό·=*παππίας* (βλ. λ.).

παππίζω·=*παππάζω* (βλ. λ.).

ΠΑ'ΠΠΟΣ, *-ου*, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, πάππος, ὁ τοῦ πατρὸς (ἢ τῆς μητρὸς) πατήρ.

παππῷος, *α, ον* (*πάππος*)· παππικός, τοῦ πάππου, ἀνήκων εἰς τὸν πάππον ‖ ὁ καθορισθεὶς ὑπὸ τοῦ πάππου.

πάπρας, *-ακος*, ὁ· ἰχθύς τις τῶν λιμνῶν τῆς Παιωνίας, καὶ μάλιστα τῆς λίμνης Πρασιάδος [ξένη λέξις].

παπταίνουσα, δωρ. ἀντὶ *παπταίνουσα*, μτχ. ἐν. θηλ. τοῦ

ΠΑΠΤΑΙ'ΝΩ, μελ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπάπτηνα*· «παοπατεύω ὁλόγυρά μου» μετὰ πολλῶν προφυλάξεων καὶ φόβου, περιεργάζομαι ‖ παρατηρῶ μὲ ἀγωνίαν.— **II** μετ' αἰτ., βλέπω ὁλόγυρα διὰ νὰ εὕρω τι(νά), κυττάζω προσεκτικὰ ἀναζητῶν τι(να).

Ἔτυμ.: ὁμηρ. ποιητ. *παπταίνω*, ἐπ. ἀόρ. *πάπτηνεν· παπταλᾶσθαι* (Λυκόφρ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*πεπτήνας· περιβλεψάμενος*»· κατά τινας δι' ἀναδιπλ. τῆς ῥ. *πτα-* τοῦ *πτήσσω*· κατ' ἄλλους προῆλθε μὲν δι' ἀναδιπλώσεως, ἀλλὰ τὸ ἀναδιπλωθὲν θέμα παραμένει σκοτεινόν· πρβλ. Κυπρ. παρ' Ἡσυχ. «*ἐμπάταον* (**ἐμ-πάτασον*)· *ἔμβλεψον. Πάφιοι*», Κυπρ. παρ' Ἡσυχ. «*ἐνκαπάταον· ἐγκατάβλεψον*».

παπτήνας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *παπταίνω*.

πάπῡρος, ὁ καὶ ἡ· εἶδος φυτοῦ μὲ τριγωνικὸν στέλεχος, φυομένου ἐν Αἰγύπτῳ κυρίως· σχίζοντες τὸ στέλεχος εἰς λεπτὰς λωρίδας καὶ συγκολλῶντες ταύτας ἐγχαρσίως («φαθωτὰ») κατεσκεύαζον οἱ Αἰγύπτιοι χάρτην γραφῆς, συσκευαζόμενον εἰς ρόλους (οἵτινες καλοῦνται ὡσ. «πάπυροι»)· ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης κατεσκευάζοντο ἐπίσης σχοινία καὶ ὑφάσματα· βλ. καὶ Κ.Ε.Λ. [ξένης προελεύσεως λ. καὶ σκοτ. ἐτυμολ.].

πάρ, ποιητ. συντετμ. τύπος ἀντὶ *παρά*· παρ' Ὁμ. κεῖται *παρ* ἀντὶ *παρὰ* πρὸ τοῦ *δ* (τοῦ συνδ. *δὲ* κυρ.) ὡς καὶ πρὸ τῶν *π, ν*· σπαν. ὡσ. καὶ πρὸ τῶν *γ, ζ, ξ, σ, τ* (ἐν τῇ Ἰλ.), καὶ πρὸ τῶν *κ, μ* (ἐν τῇ Ὀδυσ.)· παρὰ Πινδ. καὶ τοῖς δωρ. ποιητ. πρὸ τῶν *β, δ, λ, μ, π, σ, τ, χ*.— **II** ὡσ. κεῖται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τοῦ *πάρα*=*πάρεστι*.

ΠΑΡΑ', ἐπ. **πάρ, παραί**, πρόθ. συντασσομένη μετὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ.· ῥιζικὴ σημασ. ἡ τοῦ πλησίον, παραπλεύρως.

I ***ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ*** σημ. κυρ. κίνησιν ἐκ τινος, ἀπό τινος (εἴτε τόπου εἴτε προσώπου), καὶ δὴ κίνησιν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ παραπλεύρως τινός, ἐκ τοῦ πλαγίου: *φάσγανον ὀξὺ παρὰ μηροῦ ἐρυσσάμενος* (=ἀνασύρας τὸ ξίφος ἀπὸ τὴν δήκην τὴν κατὰ μῆκος τοῦ μηροῦ) ‖ μτφρ. σημ. τὸ προέρχεσθαι ἐκ τινος προσ., τὸ παράγεσθαι ἐκ τινος, τὸ γεννᾶσθαι ἐκ τινος ‖ *παρ' ἐμαυτοῦ δίδωμι*=δίδω ἐκ τῶν ἰδίων μου μέσων («ἀπὸ τὰ ἰδικά μου»), ἐξ ἰδίων ‖ ἀπολ. *παρ' ἑαυτοῦ*=ἐξ ἑαυτοῦ, «ἀπὸ μοναχός του», «μόνος του» ‖ ἡ *παρὰ* συντασσομένη μετὰ παθητ. ρημάτων καταντᾷ ἰσοδύναμος πρὸς τὴν *ὑπό*, δηλοῦσα τὸ δρῶν πρόσωπον (τὸ ποιητικὸν αἴτιον), ὡς τὸ λατ. **a** (ἢ **ab**): *τύπτομαι παρά τινος=τύπτομαι ὑπό τινος*.

II ***ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ*** σημ. παρὰ τὸ πλευρόν τινος, πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός (εἴτε προσ. εἴτε πράγμ., τόπου κ.λ.π.), λατ. **apud** ‖ ἐνίοτε, ὡς καὶ τὸ λατ. **coram** σημ. ἐνώπιον: *παρὰ Δαρείῳ κριτῇ*= ἐνώπιον τοῦ Δαρείου ὡς κριτοῦ | *παρ' ἐμοί* = λατ. **me judice**=ἐνώπιόν μου, κατὰ τὴν κρίσιν μου | *παρ' ἑαυτῷ*=εἰς τὸν οἶκόν του=λατ. **apud se**.

III ***ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ***, καὶ δή: **1)** ἐπὶ τόπου, κατὰ μῆκός τινος, παραπλεύρως τινός, παραλλήλως πρός τι (μετὰ ρημάτων δηλούντων τὸ ἄρχεσθαι, ὑπάγειν κ. τ. ὅ.). **2)** ἐπὶ κινήσεως πρὸς τὸ μέρος τινός (προσώπου, κατὰ τὸ πλεῖστον): *εἰσιέναι παρά τινα* | *φοιτᾶν παρὰ τὸν Σωκράτη* | *πέμπειν πρέσβεις παρά τινα* (μετὰ ρημ. δηλούντων τὸ ἔρχεσθαι, ὑπάγειν καὶ γενικῶς κίνησιν). **3)** μετὰ ρημάτων ἐχόντων τὴν σημασίαν ὅτι παρέρχομαί τι, ἀντιπαρέρχομαί τι, τὸ ἀφίνω ἀριστερᾷ ἢ δεξιᾷ μου: *παρὰ τὴν Βαβυλῶνα δεῖ παριέναι*=πρέπει νὰ περάσῃ κανεὶς δίπλα ἀπὸ τὴν Βαβ., νὰ τὴν ἀφήσῃ «πλάϊ του» ‖ μτφρ., ἀντιπαρέρχομαί τι, δὲν τὸ ἀντιμετωπίζω εἰς τὴν οὐσίαν του, τὸ παρατρέχω ‖ ὑπέρ, ὑπεράνω, πέραν: *παρὰ δύναμιν*=παρὰ τὰς δυνάμεις μου, ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου, πέραν τῶν δυνάμεών μου (ἀντίθ. τῷ *κατὰ δύναμιν*) ‖ ἀντιδέτως πρός τι, ἐναντίον τινός: *παρὰ μοῖραν*=ἀντιδέτως πρὸς τὸ πεπρωμένον (ἀντίθ. τῷ *κατὰ μοῖραν*) | *παρὰ δόξαν=παρὰ γνώμην*=ἀντιδέτως πρὸς τὴν γνώμην μου (ἀντίθ. *κατὰ δόξαν*). **4)** πλήν, ἐκτός, παρεκτός: *οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα*= «ἔξω ἀπὸ αὐτὰ» δὲν ὑπάρχουν ἄλλα ‖ ὡσ. *παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα*=ἔλειπεν ἡ νίκη ἑνὸς μόνον ἀγωνίσματος (δηλ. τῆς πάλης, εἰς ἣν ἡττήθη) διὰ νὰ κερδίσῃ τὸ βραβεῖον τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (δηλ. «παρὰ ἕνα καὶ δὰ ἐκέρδιζε...») ‖ *παρὰ μικρόν, παρ' ὀλίγον, παρὰ βραχύ*=παρ' ὀλίγον, σχεδόν: *παρὰ μικρὸν ἦλθεν ἀποθανεῖν*=παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ (ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνῃ, «σχεδὸν ἦλθε στὸ θάνατο») ‖ *παρὰ πολύ*, ὡς καὶ νῦν, «παρὰ πολύ», πολύ, κατὰ πολύ: *δεινότατον παρὰ πολὺ* ‖ *παρὰ τοσοῦτον*=τόσον πολύ, τόσον κοντά: *παρὰ τοσοῦτον ἦλθε κινδύνου*=τόσον πολὺ ἐκινδύνευσε (εἰς τοιοῦτον βαθμὸν κινδύνου περιῆλθε, «παρὰ τρίχα διέφυγε τὸν κίνδυνον») ‖ *παρ' ὅσον* (λατ. quatenus)=ὡς καὶ νῦν, παρ' ὅσον, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον. **5)** σημ. ὡσ. «ἐν συγκρίσει πρός τινα»: *αὐτὸς παρ' ἑαυτὸν*=ὁ ἴδιος συγκρινόμενος πρὸς τὸν ἑαυτόν του ‖ *παρ' οὐδέν ἐστι*=εἶναι ἕνα τίποτε (εἶναι ἕνα μηδέν, εἶναι ὅ,τι εἶναι τὸ μηδέν) ‖ *παρ' οὐδὲν ἡγοῦμαι* (*τίθεμαι, ποιοῦμαι, ἄγω*) *τι(νὰ)*=θεωρῶ τι(να) ὡς τὸ τίποτε (τὸν λογαριάζω ὅσον καὶ τὸ μηδέν, «τὸν ἔχω γιὰ ἕνα στρογγυλὸ μηδενικό».— ὡσ. ἐκ τῆς ἐννοίας αὐτῆς τῆς συγκρίσεως γεννᾶται καὶ ἡ τῆς διαδοχῆς: *παρ' ἡμέραν, παρ' ἦμαρ*= ἡμέραν παρ' ἡμέραν.— Ἐκ τῆς βασικῆς ἐννοίας τῆς συγκρίσεως γεννᾶται ἐπίσης καὶ ἡ τῆς ὑπεροχῆς: *παρὰ τὰ ἄλλα ζῷα ὥσπερ θεοὶ οἱ ἄνθρωποι βιοτεύουσι*=ἐν συγκρίσει πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα ζῷα (ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα ζῷα) οἱ ἄνθρωποι ζῶσιν ὡς θεοί ‖ *παρὰ τοὺς ἄλλους πονεῖν*=κοπιάζειν (μοχθεῖν) ἐν συγκρίσει πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους (ἑπομένως μοχθεῖν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον).— **II** ἐπὶ χρόνου (μεθ' Ὁμήρου κυρ.), κατὰ τὴν διάρκειάν τινος, διαρκοῦντός τινος: *παρὰ τὸν πόλεμον* = διαρκοῦντος τοῦ πολέμου.

IV ***ΘΕΣΙΣ***. Ἡ πρόθ. *παρὰ* καθ' ὅλας τὰς ἀνωτέρω συντάξεις δύναται νὰ κεῖται καὶ μετὰ τὴν λέξιν, μεθ' ἧς συνάπτεται, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑφίσταται ἀναστροφὴν τόνου μεταβαλλομένη εἰς *πάρα* ‖ ἐν τῇ μορφῇ ταύτῃ (*πάρα*) κεῖται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τῶν ρηματ. τύπων *πάρεστι, πάρεισι* (τοῦ *πάρειμι*).

V ***ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ***. Ἡ *παρὰ* ἀπαντᾷ καὶ ἀπολ. ὡς ἐπίρ. (καὶ οὐχὶ ὡς πρόθ.), σημαίνουσα τὸ ἐγγύς, πλησίον, ὁμοῦ, εὐθύς. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῆς *παρὰ* ὡς ἐπιρρ. δὲν ἀνήκει *ἡ παρά, δσάκις* κεῖται παρ' Ὁμήρῳ «ἐν τμήσει».

VI ***ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ*** ἡ *παρὰ* διατηρεῖ τὰς κυρίας της σημασίας, τὰς ὁποίας εἴδομεν ὅτι ἔχει ἡ πρόθεσις. Ἤτοι: **I** τὴν τοῦ πλησίον ἢ ἐκ παραλλήλου: *παράκειμαι, παρέζομαι, παραπλέω*.— **II** ἐκ μέρους ἑνὸς εἰς ἄλλον, εἴς τινα, πρός τινα: *παραδίδωμι, παρέχω*.— **III** διέρχομαι πλησίον, ἐκ τοῦ πλησίον, πλησίον μέρους τινός: *παρέρχομαι, παροίχομαι*.— **IV** μτφρ. παρέκκλισιν (παρεκκλίνω, παρέρχομαι, ἀφίνω κατὰ μέρος), τ. ἔ. τὸ ἐσφαλμένως, οὐχὶ ὀρθῶς: *παρα-βαίνω, παρ-ακούω* ‖ ὡσ. ἀντιδέτως πρός τι: *παρα-νομῶ*

— **V** ἀλλοίωσιν, μεταβολήν: ***παρα-πείθω, παραλλάσσω.***

Ἔτυμ. *ι* ***παρά, πάρα· πάρ, παρ-*** = λατ. **por-**, γοτθ. **faúr·** ἐξ ἰαπ.***p[***· ὁ τύπος ***παρὰ*** εἶναι πιθ. νεώτερος σχηματισμός κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλας προθέσεις ληγούσας εἰς **-α** (πρβλ. ***διὰ*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ***μετά***).—ὁ ἰων.-αττ. τύπος ***παραὶ*** (ἐν ἐπιγρ. Κυρην. γεν. ***παραι-βατᾶ***) εἶναι κυρ. παναρχαία δοτ., ἐκ τῆς ἰαπ.***p[rai·*** πρβλ. λατ. **prae**, ὁσκ. **prai**, **prae—**, ὀμβρ. **pre**, ἰαπ.***prai·*** κατά τινας συγγ. εἶναι καὶ τά: λατ. **per**, Ὀσκαν. **per-um** (=**sine**), γοτθ. **fra-**, **fair·** ἀρχ-Σκανδ. καὶ ἀγγλ.-σαξ. **for-** (ἀγγλ. **for-**, πρβλ. **forswear**), ἀρχ.-γερμ. **far-**, **fer-** (γερμ. **ver-**, πρβλ. **verschwören**).

παρα-βᾶθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***παραβαίνω.***

παρα-βαίνω, μελ. ***-βήσομαι·*** πρκ. ***-βέβηκα,*** μτχ. ***-βεβώς,*** ἐπ. ***παρβεβᾰώς·*** ἀόρ. β' ***παρ-έβην·*** βαίνω παρά τινι, βαίνω (βαδίζω) πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός ‖ ἵσταμαι πλησίον τινός (μετὰ δοτ.).— **II** διέρχομαι πλησίον ἢ πέραν τινός, ἐν τῇ μτφρ. ἐνν. τοῦ παραβαίνω, πράττω τι κατὰ παράβασιν ‖ ***ὁ παραβὰς***=ὁ παραβάτης.— Παθητ., μετὰ ἀορ. α' ***παρεβάθην,*** πρκ. ***παρα-βέβασμαι·*** παραβαίνομαι, παραβιάζομαι, ἀκυροῦμαι, δὲν τηροῦμαι.— **III** παραλείπω, παρέρχομαι ἐν σιγῇ, ‖ ἀφίνω τι νὰ παρέλθῃ (π.χ. τὸν καιρόν) ‖ ***οὗ με παρέβα***=δὲν μὲ διέφυγε· — **IV** ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, ***παραβαίνω ἐς (πρὸς) τὸ θέατρον***=προχωρῶ διὰ νὰ παρουσιασθῶ (καὶ νὰ ὁμιλήσω) πρὸς τοὺς θεατάς.

παρά-βακτρος, ***ον*** (***παρά***+***βάκτρον***)· ὅμοιος πρὸς βάκτρον, ἢ ὁ πλησίον βάκτρου, ὁ μετὰ βακτηρίας ὤν, ὁ στηριζόμενος εἰς βακτηρίαν: ***παράβακτρα θεραπεύματα*** = ὑπηρεσίαι (ἐξυπηρετήσεις) ὁμοιαι πρὸς τὰς παρεχομένας ὑπὸ τῶν βακτηριῶν.

παρά-βακχος, ***ον*** (***παρά***+***Βάκχος***)· ὅμοιος πρὸς Βάκχον ἢ πρὸς βακχεύοντα, θεατρικός.

παρα-βάλλω, μελ. ***-βᾰλῶ·*** ἀόρ. β' ***παρέβᾰλον·*** πρκ. ***-βέβληκα.***—παθητ., ἀόρ. α' ***-εβλήθην·*** πρκ. ***-βέβλημαι·*** ῥίπτω τι πλησίον τινός, ῥίπτω ἔμπροσθέν τινος, ὅπως π.χ. φορβὴν (χόρτον) εἰς τοὺς ἵππους, λατ. **objicere, projicere** ‖ προσφέρω τι εἴς τινα ὡς δέλεαρ ‖ ὡσ. ἀντιτάσσω τι εἴς τινα, ῥίπτω τι κατὰ πρόσωπόν τινος, τὸν ὀνειδίζω διά τι, λατ. **objicere** — **II** θέτω τι πλησίον τινός (ἢ παραλλήλως πρός τι), βάλλω τι ἀπέναντι ἄλλου τὸ βάλλω νὰ συγκριθῇ πρός τι, ἢ τὸ βάλλω νὰ συναγωνισθῇ πρός τι (ὅπως δύο ἵππους κατὰ τὰς ἱπποδρομίας) ‖ ἐντεῦθεν γενικῶς, ἐκθέτω τι εἰς κίνδυνον, διακυβεύω τι, ριψοκινδυνεύω τι.—μέσον, ἐκθέτω ἐμαυτόν εἰς κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω (ἐγὼ ὁ ἴδιος): ***ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν*** = ἐκθέτων εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν μου ἐν πολέμῳ (διακινδυνεύων ἐν πολέμῳ) ‖ ὡσ. ***παραβάλλομαι τὰ τέκνα***=ἐκθέτω εἰς κίνδυνον (διακυβεύω) τὴν ζωὴν τῶν τέκνων μου. 2) θέτω τι πλησίον τινός (παραλλήλως ἢ ἀπέναντί τινος), παραβάλλω τι πρός τι, τὸ συγκρίνω πρός τι. —μέσον, ***παραβαλλόμενοι***=διαγωνιζόμενοι πρὸς ἀλλήλους ‖ παθητ., ***ἀπάτα δ' ἀπάταις παραβαλλομένα***= μία ἀπάτη ἀγωνιζομένη πρὸς ἄλλας ἀπάτας.— **III** φέρω τι παραπλεύρως πρός τι (ἢ παραλλήλως πρός τι), κυρ. ἐν τῷ μέσῳ: ***παραβάλλομαι τὴν ἄκατον***= φέρω τὴν ἄκατον παραπλεύρως, τὴν «διπλαρώνω» ‖ καὶ ἀπολ., ἐν τῇ προστ. τοῦ ἀορ. β' ***παραβαλοῦ*** = «πέσε δίπλα», «διπλάρωσε στὴ στεριά».— **IV** ῥίπτω (ἢ στρέφω) τι πρὸς τὰ πλάγια: ***ὄμμα παραβάλλω***= ῥίπτω πλάγιον βλέμμα, κυττάζω λοξά, στραβο-(λοξο-)κυττάζω ‖ ***παραβάλλω τὼ ὀφθαλμὼ***=ῥίπτω καὶ μὲ τοὺς δύο μου ὀφθαλμοὺς πλάγια βλέμματα, λοξοκυττάζω καὶ ἀπό τὰ δύο μου μάτια, ἀλλοιωρίζω.— **V** καταπίπτω τι παρά τινι, τὸ παρακαταθέτω, τὸ ἐμπιστεύομαι εἰς τινα, λατ. **committere**.— **VI** ἐξαπατῶ, προδίδω (κυρ. ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ).— **VII** ἐν τῷ ἐνεργ. ὡς ἀμτβ., ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω. 2) «περνῶ ἀπό ἓν μέρος εἰς ἄλλο» διὰ θαλάσσης, διαπλέω, λατ. **trajicio**.

παρα-βάς, ᾶσα, άν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***παραβαίνω.***

παρά-βασις, ἐπ. ***παραίβασις, -εως,*** ἡ (***παραβαίνω***)· σχεδὸν ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ βαίνειν παραπλεύρως, βαίνειν κατὰ παρέκκλισιν, παρέκκλισις, παρέκβασις, ὑπέρβασία, παράβασις (ὡς καὶ νῦν).— **II** ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ ***παράβασις*** ἐκαλεῖτο τὸ τμῆμα τοῦ ἔργου ἐν ᾧ ὁ χορὸς ἀπηυθύνετο πρὸς τὸ ἀκροατήριον ἐν ὀνόματι τοῦ ποιητοῦ, τὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα οὐδεμίαν εἶχον σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς κωμῳδίας.

παρα-βάτης, ***-ου,*** ὁ (***παραβαίνω***)· ὁ βαίνων πλησίον, ὁ ἱστάμενος πλησίον ‖ ὁ πολεμιστής (ὁ μαχητής) ὁ ἱστάμενος παραπλεύρως τοῦ ἡνιόχου.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὁ παραβάτης, ὁ παραβαίνων τι, ὁ ἁμαρτωλός (ἐν τῇ γλ. τῶν ποιητῶν καὶ ***παρβάτης***).

παρα-βᾰτός, ***ή, όν,*** καὶ ποιητ. ***παρβατὸς*** (***παραβαίνω***)· ὁ δυνάμενος νὰ παραβαθῇ (νὰ παραβιασθῇ, νὰ ἀθετηθῇ).

παρα-βέβᾰσμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***παραβαίνω.***

παρα-βεβᾰσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ ***παραβαίνω.***

παρα-βῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***παραβαίνω.***

παρα-βῐάζομαι, μελ. ***-άσομαι,*** ἀποθ.· πράττω τι διὰ τῆς βίας, παρὰ φύσιν καὶ παρὰ τὸν νόμον. 2) μεταχειρίζομαι βίαν ἐναντί τινος, ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.

παρα-βλέπω, μέλ. ***-ψω·*** βλέπω πλαγίως (λοξῶς), ῥίπτω πλάγιον (λοξὸν) βλέμμα, στραβοκυττάζω, λοξοκυττάζω ‖ ***παραβλέπω θατέρῳ*** (ἐνν. ***ὀφθαλμῷ***) = κάμνω νεῦμα μὲ τὸ ἕνα μάτι («τοῦ κλείνω τὸ μάτι»), ἢ βλέπω κρυφὰ διὰ τῆς γωνίας τοῦ ὀφθαλμοῦ (λοξῶς, διὰ τοῦ κανθοῦ). 2) βλέπω κακῶς, δὲν βλέπω καλά.— **II** ὡς καὶ νῦν, παραβλέπω, ἀφίνω ἀπαρατήρητον.

παρα-βλήδην, ἐπίρ. (***παραβάλλω***)· παραλλήλως ‖ συγκριτικῶς, ἐκ παραβολῆς ‖ μτφρ. ***παραβλήδην ἀγορεύω***=ὁμιλῶ πλαγίως, τ. ἔ. εἰρωνικῶς, μοχθηρῶς, μὲ κακεντρέχειαν.

παρά-βλημα, ***-ατος,*** τὸ (***παραβάλλω***)· τὸ παρατιθέμενον εἰς τὰ ζῷα διὰ νὰ τὸ φάγουν.— **II** τὸ κρεμάμενον πρό τινος (παραπέτασμα, προφυλακτήρ) διὰ νὰ καλύψῃ τὰ πλευρὰ τῶν πλοίων.

παρα-βλώσκω, μέλ. ***-μολοῦμαι,*** ἀόρ. β' ***παρέμολον·*** πρκ. ***παραμέμβλωκα,*** ἐπ. ***παρμέμβλωκα·*** βαδίζω πλησίον τινός (συνοδεύω, παραστέκω) μέ τὸν σκοπὸν νὰ βοηθήσω ἢ νὰ προστατεύσω.

παρα-βλητέος, α, ον, καὶ **παραβλητός, ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***παραβάλλω***· ὅστις πρέπει νὰ παραβληθῇ (νὰ συγκριθῇ), τὸ δὲ ***παραβλητὸς***=ὁ δυνάμενος νὰ παραβληθῇ.

παρα-βλώψ, ***-ῶπος,*** ὁ, ἡ (***παραβλέπω***)· ὁ διάστροφος τοὺς ὀφθαλμούς, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ κυττάζουν ἀλλοῦ ὁ εἷς καὶ ἀλλοῦ ὁ ἄλλος, ὁ ἀλλοίθωρος.

παρα-βοάω, μέλ. ***-βοήσομαι·*** φωνάζω δυνατὰ πρός τινα, κραυγάζω πρός τινα.

παρα-βοηθέω, μελ. ***-ήσω·*** ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειάν τινος (μετὰ δοτ.) ‖ ἁπολ. ἔρχομαι (σπεύδω) εἰς βοήθειαν.

παρα-βολεύομαι, ἀποθ. (***παράβολος***)· ἐκθέτω ἐμαυτόν (ἐκτίθεμαι) εἰς κίνδυνον, διατρέχω κίνδυνον, διακινδυνεύω, ἀποτολμῶ.

παρα-βολή, ἡ (***παραβάλλω*** **II**)· ὡς καὶ νῦν, παραβολή, παράθεσις, ἀντιπαράθεσις, σύγκρισις ‖ ἐν τῇ Κ. Δ., εἰκών, παραβολή, τ. ἔ. πλαστὸν διήγημα περιέχον ἠθικόν τι δίδαγμα.

παρά-βολος, ***ον*** (***παραβάλλομαι***)· ὁ ἐκθέτων ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον, ὁ ριψοκινδυνεύων, παράτολμος, ριψοκίνδυνος ‖ ἀπερίσκεπτος. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐπικίνδυνος, κινδυνώδης.

παρα-βουλεύομαι=***παραβολεύομαι*** (βλ. λ.).

παρά-βυστος, ***ον*** (***παραβύω***)· παρέμβλητος, παρεντεθειμένος.

παρα-βύω, μέλ. ***-σω·*** παρεμβάλλω, παρενείρω, παρεισάγω, παραγεμίζω.

παρ-αγαγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***παράγω.***

παρ-αγγελία, ἡ (***παραγγέλλω***)· ἡ διδομένη εἰς στρατιώτας διαταγή ‖ τὸ παράγγελμα, τὸ πρόσταγμα, 2) ἡ εἰς τὸ δικαστήριον πρόσκλησις ὁμοφρόνων πρὸς ὑποστήριξιν δίκης τινός, «ἐξάσκησις

ἐπιρροῆς». δ) διδασκαλία, συμβουλή, καθοδήγησις· ἐκ τοῦ

παρ-αγγέλλω, μελ. *-αγγελῶ*· ἀόρ. α' *παρήγγειλα*· πρκ. *παρήγγελκα*· παθ. πρκ. *παρήγγελμαι*· διαβιβάζω παραγγελίαν (ἀγγελίαν) τινά ἀπό τοῦ ἑνός εἰς τόν ἄλλον.— **II** ὡς στρατιωτικός ὅρος, δίδω τό σύνθημα, ὅπερ διεβιβάζετο ἀπό στρατιώτου εἰς στρατιώτην (λατ. **imperium per manus tradere**) || καθόλου, δίδω τό πρόσταγμα, ἐκδίδω διαταγάς || ὅθεν **2)** γενικῶς, προτρέπω, συνιστῶ, παρακελεύομαι. **3)** μετ' αἰτ. πράγμ. παραγγέλλω τι, διατάσσω νά ἑτοιμασθῇ τι: *παραγγέλλω σιτία*=διατάσσω νά ἑτοιμασθοῦν τρόφιμα (πρβλ. λατ. **imperare frumentium**)||*τά παραγγελλόμενα* =αἱ (διδόμεναι) διαταγαί || *τά παρηγγελμένα* = τά παραγγέλματα· — **III** ὡσ. ἐνθαρρύνω, παραθαρρύνω, παροτρύνω δι' ἐπευφημιῶν, ἐπευφημῶ.— **IV** καλῶ εἰς βοήθειαν, *ἰδίᾳ ἐν Ἀθήναις* συγκαλῶ τούς ὁμοῖδεάτας μου, τούς ὁπαδούς μου, κάμνω κόμμα (φατρίαν).— **V** διδάσκω, νουθετῶ.

παρ-άγγελμα, *-ατος*, τό (*παραγγέλλω*)· ἄγγελμα, εἴδησις, διαβιβαζομένη (διά πυρσῶν ἤ ἄλλου τινός μέσου) ἀπό τινος εἰς ἄλλον.— **II** πρόσταγμα, διαταγή.— **III** διδασκαλία, συμβουλή, σύνολον (διδακτικῶν) παραγγελμάτων, ἠθικόν παράγγελμα.

παρ-άγγελσις, *-εως*, ἡ (*παραγγέλλω*)· τό διαβιβάζειν μίαν εἴδησιν.— **II** ἐν πολέμῳ, τό ἐκδίδειν διαταγάς, τό δίδειν τό πρόσταγμα.

παρα-γεύω, μελ. *-σω*· παρέχω γεῦσιν μόνον πράγματός τινος.—*μέσον*, γεύομαί τι (τό δοκιμάζω) ὀλίγον (ἤ μόλις), ἁπλῶς τό γεύομαι μόνον.

παρα-γηράω, μελ. *-άσομαι*· γηράσκω παρά πολύ, καταντῶ κρονόληρος, παθαίνω γεροντικόν παραλήρημα.

παρα-γίγνομαι, (καί μτγν. *παραγίνομαι*)· μελ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. β' *παρεγενόμην*· παρευρίσκομαι, παρίσταμαι, εἶμαι πλησίον || ἔρχομαι εἰς τό πλευρόν τινος, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, ὑποστηρίζω, «τόν παρασκευάζω»· **2)** ἐπί πραγμάτων, εἶμαι κοντά (εἶμαι πρόχειρος), ἐπέρχομαι, γίνομαι, συμβαίνω.— **II** ἔρχομαι εἰς..., φθάνω εἰς... || ἀπολ., φθάνω εἰς τόν προορισμόν μου (φθάνω εἰς τό τέρμα). **2)** φθάνω εἰς ὡριμότητα, ὡριμάζω.

παρα-γιγνώσκω, μετγν. **-γῑνώσκω**· μελ. *-γνώσομαι*· ἀόρ. β' *παρέγνων*· ἀποφασίζω παρά τό ὀρθόν καί δίκαιον, λαμβάνω παράνομον (ἐσφαλμένην) ἀπόφασιν, πλανῶμαι εἰς τήν κρίσιν μου.

παρ-αγκάλισμα, *-ατος*, τό (*παρά+ἀγκάλη*)· τό λαμβανόμενον ἐν ταῖς ἀγκάλαις, τό ἀντικείμενον τοῦ ἐναγκαλισμοῦ (ἐρωμένη, σύζυγος κ.λ.π.).

παρ-αγκωνίζομαι, ὡς μέσον (*παρά+ἀγκών*)· ἀπωθῶ διά τοῦ ἀγκῶνος, ὡς καί τό σημ. παραγκωνίζω.

παρα-γνούς, παρα-γνῶναι, μτχ. καί ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ *παραγιγνώσκω*.

παρά-γραμμα, *-ατος*, τό (*παραγράφω*)· τό παραπλεύρως γραφόμενον || πρόσθετος ὅρος, κωδίκελλος.

παρα-γραμμᾰτίζω, μελ. *-σω* (*παράγραμμα*)· ἀλλοιῶ λέξιν, μεταβάλλω τά γράμματα λέξεώς τινος, γράφω ἄλλο γράμμα ἀντ' ἄλλου. || *παραγραμματίζω τινά* = τόν περιγελῶ μεταβάλλων τά γράμματα τοῦ ὀνόματός του.

παρα-γρᾰφή, ἡ (*παραγράφω*)· πᾶν τό γεγραμμένον παραπλεύρως, σημείωσις γεγραμμένη ἐπί τοῦ περιθωρίου.— **II** ἔνστασις προβαλλομένη ὑπό τοῦ ἐναγομένου, ἰσχυριζομένου ὅτι ἡ κατηγορία εἶναι ἀνυπόστατος.

παρα-γράφω, μελ. *-ψω*· γράφω παραπλεύρως, «εἰς τό πλάϊ» || προσθέτω, ἐπισυνάπτω, προσαρτῶ (ὅρον τινά ἤ κωδίκελλον, πρβλ. *παράγραμμα*).— **II** μέσον, μετά παθ. πρκ. *παραγέγραμμαι*· γράφω τι παραπλεύρως || ἐπί προσ., ἀναγράφω τινά, ἐγγράφω τινά || *παραγράφομαι τόν νόμον*=γράφω τόν νόμον παραπλεύρως (τοῦ ψηφίσματος, ὅπερ καταγγέλλω ὡς παράνομον) | *παραγράφομαί τινα διαιτητήν*=τόν ἐγγράφω ὡς διαιτητήν εἰς τό ἐπί τούτῳ τηρούμενον βιβλίον. **2)** *παραγράφομαι γραφήν*=ἐγείρω ἔνστασιν κατά τινος καταγγελίας ὡς ἀπαραδέκτου || ἀπολ. *παραγράφομαι* = ἀντιτείνω, ὑποβάλλω ἐνστάσεις (πρβλ. *παραγραφή*).

παρα-γυμνόω, μελ. *-ώσω*· παραδέτω τι γυμνόν, γυμνώνω καί ἐκδέτω γυμνόν || μτφρ. ἀποκαλύπτω, καθιστῶ φανερόν, ἀποσαφηνίζω.

παρ-άγω, μέλ. *-ξω*· ἀόρ. β' *παρήγαγον*· ὁδηγῶ πλησίον, ἤ ἄγω κατά μέρος, ὁδηγῶ ἐπέκεινα (πέραν). **2)** ὡς στρατιωτικός ὅρος, «ἐκτελῶ ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως», ἐν στρατ. τμῆμα τό ὁδηγῶ πρός παρέλασιν «εἰς φάλαγγα» ἤ «κατά μέτωπον», ἤ καί μεταβάλλω τήν παράταξίν του ἀπό στήλης εἰς γραμμήν (κατά μέτωπον).— **II** ὁδηγῶ οὐχί διά τῆς (κανονικῆς) ὁδοῦ ἀλλά πλαγίως αὐτῆς, παρεκκλίνων ἀπό αὐτήν, παροδηγῶ, παραπλανῶ || ἀπολ., ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ, λατ. **seducere** || γεν., καταρδώνω νά πείσω τινά, τόν παραπείθω, τόν παρασύρω πρός τήν γνώμην μου (μετά κακῆς πάντοτε ἐνν., πρός τό κακόν). **2)** ἐκτρέπω τι(νά), τοῦ δίδω ἄλλην κατεύθυνσιν, τό(ν) κάμνω νά ἀλλάξῃ δρόμον, διαστρέφω, «στραβώνω», στρεβλώνω, παραμορφώνω.— **III** φέρω καί τοποθετῶ πλησίον ἤ ἐνώπιον, παρουσιάζω, εἰσάγω (τινά ὡς ὁμιλητήν ἤ ὡς μάρτυρα).— **IV** εἰσάγω, παρεισάγω, μετά μυστικότητος.— **V** ἀμτβ., παρέρχομαι, διέρχομαι, διαβαίνω || παρέρχομαι, ἐκλείπω, ἀποθνήσκω. **2)** φθάνω εἴς τινα τόπον.

παρ-άγωγή, ἡ (*παράγω*)· τό ὁδηγεῖν πλησίον ἤ πέραν || ἡ μετακόμισις, ἡ μεταφορά. **2)** ἐπί στρατιωτῶν, ἡ μετατροπή τῆς παρατάξεως ἐξ ὀρθίου λόχου εἰς κατά μέτωπον. **3)** *παραγωγή τῶν κωπῶν* =ὁλισθηρά κίνησις τῶν κωπῶν εἰς τρόπον ὥστε κατά τήν ἔξοδόν των ἐκ τῆς θαλάσσης νά μή δημιουργοῦν οὐδέ τόν ἐλάχιστον δόρυβον.— **III** παραπλάνησις, ἐσφαλμένη ὁδηγία ἄγουσα εἰς παραπλάνησιν (παρέκκλισιν), ἀποπλάνησις || μτφρ. σόφισμα, ψευδής συλλογισμός, ἐσφαλμένον ἐπιχείρημα, ἀπάτη. — **III** ἀλλοίωσις, μεταβολή, τροποποίησις, ἀλλαγή, παραλλαγή, ποικιλία.

παρα-δακρῡ́ω, μέλ. *-σω*· δακρύω πλησίον ἤ δακρύω μετά τινος.

παρα-δαρδάνω, μέλ. *-δαρθήσομαι*, ἀόρ. β' *παρέδαρθον*, ἐπ. *παρέδρᾰθον*, ἀπρφ. *παραδραθέειν*· κοιμῶμαι πλησίον, παρακοιμῶμαι, συγκοιμῶμαι.

παρά-δειγμα, *-ατος*, τό (*παραδείκνυμι*)· ὑπόδειγμα, σχέδιον, πρότυπον, πρόπλασμα, λατ. **exemplar** || ἀντίγραφον, ἀναπαράστασις. **2)** ὡς καί νῦν, τό παράδειγμα, κάτι τό προηγηθέν πού χρησιμεύει ὡς δεῖγμα: *ἐπί παραδείγματος*=ὡς καί νῦν, ἐπί παραδείγματος, διά παράδειγμα, χάριν παραδείγματος (π. χ.) || ὡς παράδειγμα, δηλ. μάθημα, νουθεσία, παραδειγματισμός. **3)** παράδειγμα χρησιμεῦον πρός ἀπόδειξιν, ἀπόδειξις ἐκ παραδείγματος· ἐξ αὐτοῦ τό

παραδειγμᾰτίζω, μέλλ. *-σω* (*παράδειγμα*)· ἐπιδεικνύω τι ὡς παράδειγμα, παρέχω παράδειγμα, (ἀπο)δεικνύω τι διά παραδείγματος || κάμνω τινά νά ἐντραπῇ.

παραδειγμᾰτ-ώδης, *ες* (*παράδειγμα+εἶδος*)· ὅμοιος πρός παράδειγμα, παραδειγματικός || πλήρης παραδειγμάτων.

παρα-δείκνῡμι καί **-ύω**· μέλ. *-δείξω*· δεικνύω (ἀπό) κοντά || παρουσιάζω, ἐκδέτω, ἐπιδεικνύω. **2)** παριστάνω τινά ὡς τοιοῦτον ἤ τοιοῦτον, προσωπογραφῶ, ἀπεικονίζω. **3)** ἐπιδεικνύω καί παρέχω, ἐγχειρίζω || καθορίζω τόν φόρον, τάσσω (ἐπιβάλλω) φορολογίαν.

παρα-δειπνέομαι, ἀποθ. (*παρά+δεῖπνον*)· ἀπέρχομαι ἄδειπνος, ἀποστεροῦμαι τοῦ δείπνου μου.

παρά-δεισος, ὁ, καί *—δισος*· κατάφυτος λειμών ἤ καθόλου τόπος ἀναψυχῆς καί διασκεδάσεως, περίφρακτος, πλήρης δέ ἀγρίων ζώων διά κυνήγιον· λέξις ἀσιατική, παρά Ξενοφῶντι τό πρῶτον ἐν χρήσει, πάντοτε δέ πρός δήλωσιν τῶν κήπων τῶν Βασιλέων τῆς Περσίας || ὡσ. παρά τοῖς Ἑβδ. ἡ λ. κεῖται ἐπί τοῦ κήπου τῆς Ἐδέμ. [πρβλ. Ζενδ. **pairidaêza** (περίβολος), ἀρμ. **pardêz** (κῆπος περίφρακτος), ἀβ. **pardês** (παράδεισος τῶν Περσῶν Βασιλέων)· τό σανσκρ. **paradeśa** (ξένη χώρα) ἀνήκει πιθ. ἀλλαχοῦ].

παρα-δέχομαι, ίων.—**δέκομαι·** μέλ. *-δέξομαι·* πρκ. *-δέδεγμαι,* ἀποθ.· δέχομαι ἤ λαμβάνω παρά τινος || δέχομαι ἤ λαμβάνω τι κληρονομικῷ δικαιώματι. 2) μετ' ἀπρφ., ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω, νά πράξω τι. 3) παραδέχομαι, ἐπιτρέπω, ἀφίνω (τινά νά εἰσέλθῃ) || γεν., ἐπιτρέπω.

παρα-δηλόω, μελ. *-ώσω·* δηλῶ, φανερώνω, ἐκ τοῦ πλαγίου (κρυφίως, ἤ παρέργως), ὑπαινίσσομαι. 2) κατηγορῶ ἐκ τοῦ πλαγίου, καταγγέλλω κρυφίως.

παρα-διᾱκονέω, μελ. *-ήσω·* διακονῶ παρά τινι, ὑπηρετῶ τινα, τόν περιποιοῦμαι.

παρα-δια-τρίβή, ἡ· ματαία (ἀνωφελής) συζήτησις.

παρα-δίδωμι, μελ. *-δώσω·* παραδίδω, ἐγχειρίζω, τι εἴς τινα, λατ. **tradere** || ἐμπιστεύομαί τι εἴς τινα. 2) παραδίδω τινά εἰς χεῖρας ἄλλου ὡς ὄμηρον (ἐπί πράγμ., παραδίδω τι ὡς ἐνέχυρον), λατ. **dedere,** γεν. παραδίδω || παραδίδω τινά εἰς τάς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης (πρός δικαστικήν ἀνάκρισιν, ἤ πρός τιμωρίαν). 3) παραδίδω εἰς τάς ἐπερχομένας γενεάς (διά τῆς γραπτῆς ἤ προφορικῆς παραδόσεως), λατ. **memoriae prodere.**— **II** παραχωρῶ, παρέχω, δίδω, ἀπονέμω, προσφέρω || μετ' ἀπρφ. ἐπιτρέπω εἴς τινα (νά πράξῃ τι), παραδέχομαι νά..

παρα-δοθῶ, ῇς, ῇ κλπ.· ὑποτ. παθ. ἀορ. **α'** τοῦ *παραδίδωμι.*

παρα-δοξο-λογία, ἡ (*παράδοξος*+*λόγος*)· ὅ,τι καί νῦν, παραδοξολογία, τερατολογία, ἀλλόκοτος διήγησις.

παρά-δοξος, *ον* (*παρά*+*δόξα*)· ὁ παρά τήν *δόξαν* (τ. ἔ. παρά τήν κοινήν δοξασίαν), ὁ ἀντίθετος πρός τήν κοινήν γνώμην, ὅ,τι καί νῦν νοοῦμεν λέγοντες «παράδοξος», ἀλλόκοτος, ἀπίστευτος, ἀνέλπιστος.

παρά-δοσις, *-εως,* ἡ (*παραδίδωμι*)· ὅ,τι καί νῦν, παράδοσις, τό παραδίδειν τι εἴς τινα || τό κληροδοτεῖν, ἡ κληρονομική μεταβίβασις, κάθε μεταβίβασις, μετάδοσις. 2) ἡ παράδοσις, τό παραδίδειν τι εἰς χεῖράς τινος, παράδοσις φρουρίου π. χ. 3) ὡς καί νῦν, παράδοσις (γραπτή ἤ προφορική), μετάδοσις (παράδοσις) εἰς τάς ἐπερχομένας γενεάς διηγήσεων κ. τ. ὅ || ὡσ. καλεῖται «παράδοσις» καί τό οὕτω (διά τῆς γραπτῆς ἤ προφορικῆς παραδόσεως) παραδοθέν μέχρις ἡμῶν καί διασωθέν.

παρα-δοτέος, *α, ον,* ρημ. ἐπίθ. *τοῦ παραδίδωμι·* ὅστις πρέπει νά παραδοθῇ, τόν ὁποῖον πρέπει νά παραδώσῃ τις || **παραδοτέον** ἤ **παραδοτέα** = *δεῖ παραδιδόναι*=πρέπει νά παραδώσῃ τις.

παρα-δοτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραδίδωμι·* ὁ δυνάμενος νά παραδοθῇ, διδακτός.

παρα-δούς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παραδίδωμι.*

παρα-δοχή, ἡ (*παραδέχομαι*)· τό δέχεσθαι (παραλαμβάνειν) τι παρά τινος, ἀποδοχή· 2) ὅ,τι παραλαμβάνει τις κατ' αὐτόν τόν τρόπον, ἐκ μέρους δηλ. ἄλλων, τό ἐκ παραδόσεως παραληφθέν, τό κληρονομικόν ἔθιμον, καί γεν. πᾶν ἔθιμον, πᾶσα συνήθεια.— **II** ἀποδοχή, ἐπιδοκιμασία.

παρα-δραθεῖν, ἐπ.—**δραθέειν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραδαρθάνω* (βλ.λ.).

παρα-δραμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρατρέχω.*

παρα-δράω, ἐπ. **παρα-δρώω,** μελ. *-δράσω·* δρῶ εὑρισκόμενος πλησίον, δρῶ ὡς ὑπηρέτης, ὑπηρετῶ, εἶμαι ὑπηρέτης.

παρα-δρομή, ἡ (*παραδραμεῖν*)· τό τρέχειν πλησίον ἤ παραπλεύρως, τό παρατρέχειν || *ἐκ παραδρομῆς, ἐν παραδρομῇ, κατά παραδρομήν*=ἐν παρόδῳ, ἀκροδιγῶς, λατ. **obiter.**

παρά-δρομος, *ον* (*παραδραμεῖν*)· ὁ τρέχων παραπλεύρως.— **II** ὄν δύναταί τις νά διαδράμῃ || *τά παράδρομα διαστήματα*=τά μεταξύ διαστήματα διά τῶν ὁποίων δύναταί τις νά διέλθῃ, τά ἀνοίγματα, τά διάκενα.

παρα-δρώω, ἐπ. ἀντί *παραδράω* (βλ. λ.).

παρα-δύμεναι, ἐπ. ἀντί *παραδῦναι,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραδύω* (βλ. λ.).

παρα-δῠναστεύω, μελ. *-σω* (*παρά*+*δυνάστης*)· δυναστεύω (κυβερνῶ, βασιλεύω, εἶμαι δυνάστης) μαζί μέ τινα || ἔχω μεγάλην ἰσχύν παρά τινι (πλησίον τινός).

παρα-δύομαι, μέσον, μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *παρέδῡν,* ἀπρφ. *παραδῦναι* καί ἐπ. *παραδύμεναι·* παρεισδύω, εἰσδύω ἀπό τά πλάγια, ἤ ἐξολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ μακριά», «ξεφεύγω». 2) ὑπεισέρχομαι κρυφά, εἰσδύω λαθραίως.

παρά-δῠσις, *-εως,* ἡ (*παραδύομαι*)· παρείσδυσις, παρείσφρησις, διείσδυσις.

παρα-δωσείω, ἐφετ. τοῦ *παραδίδωμι·* εἶμαι διατεθειμένος (εἶμαι πρόθυμος, ἐπιθυμῶ) νά παραδώσω.

παρ-ᾰείδω, μελ. *-σω·* ᾄδω παρά τινι (μαζί μέ ἄλλον τινά), ἤ ᾄδω ἐνώπιόν τινος.

παρ-ᾰείρω, συνηρ. **παραίρω** (*παρά*+*ἀείρω, αἴρω*)· ὑψώνω, σηκώνω, κάτι καί ἔπειτα τό τοποθετῶ παραπλεύρως.—παθητ. κρέμαμαι πλαγίως ἀπό τοῦ ἑνός μέρους || ἐπ. παθ. ἀορ. α' *παρηέρθην : παρηέρθη δέ κάρη*=«παρεκρεμάσθη» (Σχολ.), «κρεμάσθηκε πρός τά κάτω κρατῶντας ἀκόμη ἀπό τό ἕνα μέρος».

παρα-ζεύγνῡμι, καί **-ύω·** μέλ. *ζεύξω·* ζευγνύω («ζεύω») πλησίον, «διπλα», παραζευγνύω, συνδέω, ἑνώνω || βόλλω «πλάϊ-πλάϊ», συνάπτω εἰς γάμον.— παθητ., συνδέομαι, συζεύγνυμαι, γίνομαι σύζυγός τινος.

παρα-ζηλόω, μελ. *-ώσω·* κινῶ εἰς ζηλοτυπίαν, προκαλῶ τήν ζηλοτυπίαν τινός, τόν κάμνω ζηλότυπον.— **II** κινοῦμαι εἰς ζηλοτυπίαν, γίνομαι ζηλότυπος, μιμοῦμαί τινα ἀπό ζηλοτυπίαν.

παρα-ζώννῡμι, καί **-ύω,** μελ. *-ζώσω·* ζώνω, περιζωννύω, κρεμῶ παρά τήν ζώνην (εἰς τήν ζώνην). —μέσον, φορῶ εἰς τήν ζώνην.

παρα-θᾰλασσίδιος, ἀττ. **-ττίδιος,** *-ον*·=*παραθαλάσσιος* (βλ. λ.).

παρα-θᾰλάσσιος, ἀττ. **-ττιος,** *α, ον,* ὡς. *-ος, -ον* (*παρά*+*θάλασσα*)· ὁ παρά τήν θάλασσαν, ὁ κείμενος παρά τήν ἀκτήν.

παρα-θάλπω, μελ. *-ψω·* περιθάλπω, περιποιοῦμαι, παρηγορῶ.

παρα-θαρσύνω, ἀττ. **-θαρρύνω·** ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω, ἐγκαρδιώνω, ἐμπνέω πεποίθησιν (ἐμπιστοσύνην).

παρα-θεῖεν, γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *παρατίθημι.*

παρα-θείς, παρά-θες, μτχ. καί προστ. ἀορ. β' τοῦ *παρατίθημι.*

παρα-θέλγω, μελ. *-ξω·* καταπραΰνω, κατευνάζω, ἡμερώνω.

παρα-θερμαίνω· θερμαίνω πλησίον ἤ «στό πλάγι» || μτφρ. φαιδρύνω || θερμαίνω καθ' ὑπερβολήν.

παρά-θεσις, *-εως,* ἡ (*παρατίθημι*)· ὅ,τι καί νῦν, τό παρατιθέναι, τό θέτειν πλησίον, «παράθεσις» (φαγητῶν π. χ.) || ἡ ἀντιπαράθεσις, σύγκρισις: *ἐκ παραθέσεως, κατά παράθεσιν*=κατά σύγκρισιν.— **II** εἰσήγησις, ὑπόμνησις, προσαγωγή παραδειγμάτων πρός ἀπόδειξιν.

παρα-θέω, μελ. *-θεύσομαι·* τρέχω πλησίον (ἐκ παραλλήλου).— **II** τρέχω πλαγίως ἤ ἔξω τινός, παρεκκλίνω ἀπό τι, ἐκτρέπομαι ἀπό τόν ἀκολουθούμενον (ἤ ἀκολουθητέον) δρόμον.— **III** τρέχω πέραν τινός, ὑπερβαίνω τρέχων, προτρέχω, «ξεπερνῶ».

παρα-θεωρέω, μέλ. *-ήσω·* βλέπω (ἐξετάζω, ἐπιθεωρῶ) τι κείμενον πλησίον (παραπλεύρως) ἄλλου || παραβάλλω, συγκρίνω.— **II** παραβλέπω, ἐξετάζω τι ἐπιπολαίως, παραμελῶ || ἀψηφῶ, περιφρονῶ || ἀποστρέφομαι, μισῶ.

παρα-θήγω, μελ. *-ξω·* ἀκονίζω, ὀξύνω || μτφρ. διεγείρω, ἐξερεθίζω.

παρα-θήκη, ἡ (*παρατίθημι*)· πᾶν ὅ,τι τίθεται πλησίον τινός, προσθήκη, παράρτημα.— **II** πᾶν τό κατατεθειμένον κάπου, κατάθεσις || πᾶν τό ἐμπεπιστευμένον εἴς τινα, παρακαταθήκη, ἐνέχυρον || ἐπί προσώπων, ὁ παραδοθείς εἴς τινα ὡς ἐγγύησις, ὡς ἐνέχυρον, ὁ «ὅμηρος», ὅπως ἄλλως λέγεται.

παρα-θήσομαι, μέσ. μέλ. τοῦ *παρατίθημι.*

πᾰραί, ποιητ. ἀντί *παρά* (βλ. λ.).

παραι-βᾰσίη, ἡ, ποιητ. ἀντί *παραβασία*=*παράβασις* (βλ. λ.).

παραι-βᾰτέω, παραι-βᾰτης, ποιητ. ἀντί *παραβατέω, παραβάτης* (βλ. λ. λ.).

παραί-βολος, *ον* ποιητ. ἀντί *παράβολος* (*παρα-*

βάλλω)· ὁ παρεμβάλλων ἐν παρόδῳ (εὐκαιρίας τυχούσης). ὁ χλευάζων, μοχθηρός, κακεντρεχής· πρβλ. *παραβλήθην*.

παρ-αιδύσω, μέλ. *-ξω*· κινῶ (πλησίον ἢ πλαγίως), διεγείρω, παρορμῶ.— ἀμτδ. ἐπί λόγων, ἐξέρχομαι ἐκ τινος κατὰ τύχην.

παρ-αίνεσις, *-εως*, ἡ· συμβουλή, παρόρμησις, παρακίνησις.

παρ-αινέω, μελ. *-έσω* ἢ *-έσομαι*· ἀόρ. α' *παρήνεσα*· πρκ. *παρήνεκα*.— παθ. ἀόρ. α' *παρηνέθην*· πρκ. *παρήνημαι*· συμβουλεύω, προτρέπω, παρακινῶ.

παραι-πεπίθησιν, παραι-πεπιθοῦσα, ἐπ. ἀντί *παραπίθῃ, παραπιθοῦσα*, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' καὶ μτχ. θηλ. ἀορ. β' τοῦ *παραπείθω*.

παρ-αίρεσις, *-εως*, ἡ (*παραιρέω*)· ἀφαίρεσις ἐκ τῶν πλαγίων, ὀλιγόστευσις, κολόβωσις, κολόβωμα.

παρ-αιρέω, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. *παρεῖλον*· ἀφαιρῶ ἐκ τοῦ πλησίον τινός. 2) ἀπομακρύνω, ἀποσύρω, ἀποσπῶ, τι ἀπό τινος, ἐκτρέπω τι ἀπό τινος πρός τι(να): *παρεῖλες ἀρὰν ἐς παῖδα*=ἐπῆρες τὴν κατάραν. καὶ τὴν ἔρριψες κατά τῆς κεφαλῆς τοῦ υἱοῦ σου.— ΙΙ μέσον, ἀποσπῶ τι ἀπό τι(να) καὶ τό προσελκύω πρός τό μέρος μου. 2) γεν., παίρνω τι ἀφαιρῶν αὐτό ἀπό ἄλλον, κλέπτω || ὡς. ὀλιγοστεύω, ἐλαττώνω.

παρ-αίρημα, *-ατος*, τό (*παραιρέω*)· τό ἀφαιρεθέν, τό ἀποσπασθέν, ἀπό τά πλάγια, ταινία, λωρίς (ὑφάσματος, δέρματος, χάρτου κ. λ. π.), κοιν. «οὖγια», «λουρίδα».

παρ-αίρω, συνηρ. ἀντί τοῦ ποιητ. *παραείρω* (βλ. λ.).

παρ-αισθάνομαι, μελ. *-αισθήσομαι*, ἀποθ.· ἀκούω (ἢ καὶ βλέπω, γεν. ἀντιλαμβάνομαι) κατά τύχην, ἐν παρόδῳ.— ΙΙ ἀντιλαμβάνομαι ἐσφαλμένως, «τό παίρνω (θηλ. ἀκούω ἢ βλέπω) λάθος».

παρ-αίσιος, *ον* (*παρά*+*αἴσιος*)· ὁ κακά προοιωνιζόμενος, δυσοίωνος, ἀπαίσιος.

παρ-αΐσσω, μελ. *-ξω* ἐπ. ἀόρ. α' *παρήιξα*· παρέρχομαι ὁρμητικῶς, παρατρέχω δρομαίως, προσπερνῶ.

παρ-αιτέομαι, μελ. *-ήσομαι*· πρκ. *παρήτημαι*, ἀποθ.· αἰτοῦμαι (ζητῶ νά λάβω) τι παρά τινος, παρακαλῶ διά τι, ἱκετεύω: 1) μετ' αἰτ. πργμ. λαμβάνω, ἀποκτῶ, τι κατόπιν παρακλήσεων (δι' ἱκεσιῶν). 2) μετ' αἰτ. προσ., συγκινῶ τινα (τόν πείθω δηλ.) δι' ἱκεσιῶν, ζητῶ καὶ λαμβάνω ἄδειαν παρά τινος || ὡς. μεσιτεύω (μεσολαβῶ) δι' ἱκεσιῶν ὑπέρ τινος, ἱκετεύω τινά χάριν ἄλλου || παρακαλῶ ἐπιμόνως. 3) μετ. ἀπρφ. ἱκετεύω τινά νά πράξῃ ἢ νά γίνῃ τι.— ΙΙ μετ' αἰτ. πργμ. ὡς., ὅπως παί τό λατ. **deprecari**, ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, τι διά τῶν παρακλήσεών μου || ἀποστέργω, ἀποφεύγω.— ΙΙΙ μετ' αἰτ. προσ. καὶ ἀπρφ. παρακαλῶ θερμῶς ὑπέρ τινος, μεσιτεύω νά τοῦ χαρισθῇ ἡ τιμωρία ἢ νά ἀπαλλαγῇ ἀπό δυσάρεστόν τι.

παρ-αίτησις, *-εως*, ἡ (*παραιτέομαι*)· ἔνθερμος παράκλησις, ἱκεσία || θερμή παράκλησις διά νά λάβῃ τίς τι, ἀπόλαυσίς τινος (πράγμ.) κατόπιν παρακλήσεων || αἴτησις συγγνώμης, ἀπολογία.— ΙΙ παράκλησις διά νά μή γίνῃ τι, ἡ ἀποφυγή τινος, ἡ ἀπάρνησίς τινος.— ΙΙΙ μεσολάβησις ὑπέρ τινος διά νά ἀπαλλαγῇ ἀπό κάτι τό δυσάρεστον.

παρ-αίτιος, *ον*, ὡς. καὶ *-α*, *-ον* (*παρά*+*αἰτία*)· ὁ ἐν μέρει αἴτιός τινος, συνεργός, συμπράξας (ἐν καλῇ ἐνν.) || ὁ συνεργήσας εἰς τι (ἐν κακῇ ἐνν.), ὁ συνυπεύθυνας, συνένοχος.

παραι-φάμενος, *η, ον*, ἐπ. ἀντί *παραφάμενος*, μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ *παράφημι*· ἐνδαρρύνων, παρορμῶν, παρακινῶν, προτρέπων.

παραί-φασις, ἡ, ποιητ. ἀντί *παράφασις* (*παράφημι*)· ἐνθάρρυνσις, παραίνεσις, προτροπή, συμβουλή, πειθώ διά λόγων || ὡς. ἐξαπάτησις.

παραι-φρονέω, ποιητ. ἀντί *παραφρονέω*.

παρ-αιωρέω, μελ. *-ήσω*· κρεμῶ, ἀναρτῶ, τι πλησίον τινός.—παθητ., ἀναρτῶμαι, κρεμῶμαι, πλησίον.

παρα-κάββαλε, ἐπ. ἀντί *παρακατέβαλε*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *παρακαταβάλλω*.

παρα-καθεζέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ παρακαθίζω.

παρα-κάθ-ημαι, ἀπρφ.—*καθῆσθαι*, ἀποθ.· κάθημαι πλησίον ἢ παραπλεύρως τινός.

παρα-καθ-ίζω, μελ. *-καθιζήσω*, ἀττ. *-καθιῶ*· βάλλω τι(νά) νά καθίσῃ πλησίον.— ΙΙ μέσον, μελ. *-καθεδοῦμαι*· ἀόρ. β' *-εκαθεζόμην*· ὡσ. ἀόρ. α' *-εκαθισάμην*· καθίζω ἑμαυτόν πλησίον τινός, κάθημαι πλησίον τινός, παρακάθημαι μέ τινα.

παρα-καθ-ίημι, μελ. *-καθήσω*· ἀφίνω τι νά πέσῃ (ἢ τό καταβιβάζω) πλησίον ἢ εἰς τά πλάγια || τάς αὐτάς σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον, *παρακαθίεμαι*.

παρα-κάθ-ίστημι, μέλ. *-καταστήσω*· τοποθετῶ τι (τό βάλλω νά σταθῇ) πλησίον τινός (ἢ παραπλεύρως του).— ΙΙ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ καὶ ἐν τοῖς ἀμτδ. χρ., ἐνεργ. ἀόρ. β' *-κατέστην* καὶ πρκ. *-καθέστηκα*· ἵσταμαι (στέκομαι) πλησίον, τοποθετοῦμαι πλησίον.

παρα-καίριος, *ον*, καὶ **παράκαιρος,** *ον* (*παρά*+*καιρός*)· ὡς καὶ νῦν, παράκαιρος, ὁ ἔξω τοῦ πρέποντος καιροῦ, ὁ γινόμενος ἐν οὐ δέοντι χρόνῳ, ἄκαιρος, πρόωρος ἢ «ξεπερασμένος».

παρα-καίω, μέλ. *-καύσω*· καίω (ἀνάπτω) πλησίον ἢ εἰς τά πλάγια.

παρα-κάλέω, μέλ. *-καλῶ* καὶ μτγ. *-καλέσω*· πρκ. *-κέκληκα*, παθ. πρκ. *-κέκλημαι*· προσκαλῶ τινα, καὶ δή: ‖ καλῶ τινα εἰς βοήθειαν, ἐπικαλοῦμαι τήν βοήθειάν του || στέλλω νά μοῦ τόν φέρουν, προσκαλῶ, συγκαλῶ, λατ. **arcessere** || προσκαλῶ τινα ὡς μάρτυρα εἰς τό δικαστήριον, ἐπικαλοῦμαι τήν μαρτυρίαν τινός, ἐπικαλοῦμαι τούς θεούς || γεν. προσκαλῶ.— ΙΙ προσκαλῶ τινα νά πράξῃ τι, τόν ἐνθαρρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ, προτρέπω ‖ διεγείρω, ἐξεγείρω, ἐξερεθίζω.— ΙΙΙ ἀπαιτῶ, ἀξιῶ, ζητῶ, χρειάζομαι.

παρα-κάλυμμα, τό (*παρακαλύπτω*)· κάλυμμα, παραπέτασμα, τό ἀνηρτημένον πλησίον (ἢ ἔμπροσθεν) διά νά καλύπτῃ τι ‖ μτφρ. μανδύας, πέπλος || μτφρ. ὡσ. πρόσχημα, πρόφασις.

παρα-κάλύπτω, μελ. *-ψω*· καλύπτω τι ἀναρτῶν πρᾶγμά τι πλησίον, σκεπάζω, ἀποκρύπτω ‖ «καμουφλάρω», μεταμφιέζω.

παρα-κατα-βάλλω, μελ. *-καταβάλῶ*· ἐπ. ἀορ. β' *παρακάββαλον*, ἀντί *παρακατέβαλον*· καταθέτω (κυρ. ρίπτω κάτω) τι ἐκεῖ κοντά: *παρακαταβάλλω ζώνην τινί*=τοποθετῶ (ρίπτω, «ρίχνω») ζώνην (περίζωμα) πλησίον τινός διά νά τήν φορέσῃ (νά τήν ζωσθῇ), ἢ (κατ' ἄλλους) τόν περιζώνω μέ περίζωμα.— ΙΙ ὡς νομικός ὅρος (δικανικός ὅρος), καταθέτω εἰς τό δικαστήριον χρηματικόν τι ποσόν (*παρακαταβολήν* καλούμενον), καὶ ἐγείρω ἀγωγήν (ἐγείρω ἀξιώσεις) ἐπί τῆς περιουσίας τινός· ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς *ἡ παρακαταβολή* (τό «παράβολον» αὐτό οὕτως εἰπεῖν) ἐδημεύετο || *παρακαταβάλλω τοῦ κλήρου* (ἐπί δικῶν ἀναγομένων εἰς τό κληρονομικόν δίκαιον) καταθέτω (ὡς παρακαταβολήν) τό δέκατον τοῦ ποσοῦ, διά τό ὁποῖον ἐγείρω ἀγωγήν, διά νά προτιμηθῇ ἡ ἀξίωσίς μου ἔναντι τῶν ἀξιώσεων ἄλλων δικαιούχων (νά ἐκδικασθῇ δηλ. πρώτη)· ἐξ αὐτοῦ τό

παρα-κατα-βολή, ἡ (*παρακαταβάλλω*)· τό χρηματικόν παράβολον, τό κατατιθέμενον εἰς τό δικαστήριον ὑπό τοῦ ἐγείροντος κληρονομικήν ἀξίωσιν ἐπί ξένης περιουσίας, δημευόμενον δέ ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς (λατ. **sacramentum**).

παρα-κατα-θήκη, ἡ (*παρακατατίθημι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, παρακαταθήκη, πᾶν τό κατατιθέμενον παρά τινι, χρηματική κατάθεσις ἢ καὶ κατάθεσις περιουσίας εἰς χεῖράς τινος, τό ἐμπιστεύεσθαι ταῦτα (χρήματα καὶ κτήματα) εἰς τήν φροντίδα τινός.

παρα-κατα-θνήσκω, μελ. *-καταθανοῦμαι*· ἀόρ. β' *παρακατέθανον*, καὶ ἐπ. *-κάτθανον*· ἀποθνήσκω πλησίον (ἢ παραπλεύρως) τινός.

παρα-κατά-κειμαι, ἀπρφ. *-κατακεῖσθαι*, παθ.· κεῖμαι πλησίον, κατάκειμαι ἐγγύς ‖ κυρ. παρακάθημαι εἰς δεῖπνον, λατ. **juxta accumbere**.

παρα-κατα-κλίνω, μελ. *-κλῖνῶ*· κατακλίνω τινά (τόν βάλλω νά κατακλιθῇ, νά κοιμηθῇ) πλησίον τινός.

παρα-κατα-λέγομαι, μελ. *-ξομαι*, παθ.· κατακλί-

νομαι («πλαγιάζω») πλησίον, κεῖμαι ἢ κοιμῶμαι μετά τινος || ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. δ' *παρακατέλεκτο*.

παρα-κατα-λείπω, μελ. *-ψω*· καταλείπω τι(νά) παρά τινι, ἀφίνω τι(νά) ὀπίσω εἷς τινα, τό(ν) παραδίδω «ατά χέρια του» καὶ φεύγω.

παρα-κατα-πήγνυμι, μελ. *-καταπήξω*· ἐμπηγνύω (καρφώνω) κοντά-κοντά (τό ἓν πλησίον τοῦ ἄλλου, κατά σειράν) πασσάλους π. χ. ἢ ὁ,τι δήποτε ἄλλο.

παρα-κατα-τίθημι, μελ. *-καταθήσω*· καταθέτω τι παρά τινι, τό καταθέτω (τό παραδίδω) εἰς χεῖρας τινος πρὸς φύλαξιν, τοῦ τό ἐμπιστεύομαι || *ἰδίᾳ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ ἔχει τὰς σημασ. ταύτας.*

παρα-κατ-έχω, μελ. *-καθέξω*· κρατῶ ὀπίσω, συγκρατῶ, ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω, σταματῶ, ἀνακόπτω, παρακωλύω.

παρα-κατ-οικίζω, μελ. *-σω*· κατοικίζω τινά (τόν βάλλω νά κατοικήσῃ, τόν ἐγκαθιστῶ) παρά τινι (πλησίον τινός).—μέσον, *παρακατοικίζομαι*=κατοικίζω (ἐγκαθιστῶ) τινα πλησίον μου.

παρα-καττύω, ἀττ. ἀντί *παρακασσύω*· ῥάπτω πλησίον τινός, συρράπτω, ἐμβαλώνω·—ἐν τῷ μέσῳ, μτφρ., εὐτρεπίζω, διευθετῶ.

παρά-κειμαι, ἀπρφ. *-κεῖσθαι*· γ' ἐν. ἐπ. πρτ. *παρεκέσκετο*, παθητ.· ὡς καὶ νῦν, παράκειμαι, κεῖμαι (εὑρίσκομαι) ἐγγύς ἢ ἐνώπιόν τινος || γενικῶς, εἶμαι ἕτοιμος, εἶμαι πρόθυμος || εὑρίσκομαι εἰς τήν ἐξουσίαν τινός || μτφρ. προσφέρομαι (δίδομαι) εἷς τινα || *τὰ παρακείμενα*=πράγματα (φαγητά π.χ.) παρατεθειμένα, ἐκτεθειμένα ἐκεῖ που πλησίον, ἢ τά προσφερόμενα (ὡς δῶρα).

παρα-κέλευμα, *-ματος*, τό·=*παρακέλευσμα* (βλ.λ.)

παρα-κελεύομαι, μέσον· συνιστῶ εἷς τινα νά πράξῃ τι, τόν συμβουλεύω νά..., τοῦ ὑποδεικνύω νά..., ἐντέλλομαι εἷς τινα νά..., τοῦ δίδω ἐντολήν, παραγγελίαν, νά....— ‖ παρακινῶ, προτρέπω, παρορμῶ, ἐνθαρρύνω, τόν ἐνισχύω δι' ἐπευφημιῶν || γ'. ἐν. ὑπερσ. *παρακεκέλευστο* (Ἡροδ.) κεῖται ἐν παθ. ἀνν. (=διαταγαί εἶχον δοθῇ)· ἐξ αὐτοῦ τό.

παρα-κέλευσις, *-εως*, ἡ (*παρακελεύομαι*)· παραθάρρυνσις, ἐνθάρρυνσις, προτροπή, παρόρμησις (δι' ἐπευφημιῶν).

παρα-κέλευσμα, τό (*παρακελεύομαι*)· παρόρμησις, παρακίνησις || κραυγή (ἐπευφημία) πρὸς ἐγκαρδίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν (τῶν ἀγωνιζομένων π. χ.).

παρα-κελευσμός, ὁ· = *παρακέλευσις* (βλ. λ.).

παρα-κελευστός, *ή, όν* (*παρακελεύομαι*)· ὁ ἐπευφημηθείς, παροτρυνθείς, παρακινηθείς, προσκληθείς νά...

παρα-κελητίζω, μελ. *-σω*· διέρχομαι πλησίον τινός ἔφιππος, ἢ «ξεπερνῶ» τινα εἰς τήν ἱππασίαν.

παρα-κινδύνευσις, *-εως*, ἡ (*παρακινδυνεύω*)· παρακεκινδυνευμένη ἐπιχείρησις, ἐπικίνδυνον τόλμημα, δρασύτης.

παρα-κινδῡνεύω, μελ. *-σω*· ἀποτολμῶ τι τό ἐπικίνδυνον, ριψοκινδυνεύω, εἶμαι παράτολμος, ριψοκίνδυνος ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., τολμῶ, ἀποτολμῶ, τι ‖ μετ' ἀπρφ.. ἔχω τήν τόλμην νά... ‖ ἀπολ., τολμῶ, ριψοκινδυνεύω, διακυβεύω, διατρέχω κίνδυνον || ἐν τῷ παθητ., *ἔπος παρακεκινδυνευμένον*=φράσις τολμηρά καὶ παράτολμος.

παρα-κῑνέω, μελ. *-ήσω*· μτβτ., κινῶ πλησίον ἢ πλαγίως ‖ διεγείρω, ἐρεθίζω, διαταράσσω θαλίως, λατ. **commovere**.— ‖ ἀμτβ., μετακινῶ (μεταβάλλω) τήν θέσιν μου, μετακινοῦμαι, μεταβάλλομαι, «ἀλλάζω», «γίνομαι ἀλλοιώτικος». 2) εἶμαι ἐν πλήρει τσαραχῇ, διαταράσσομαι, ἐξίσταμαι, εἶμαι ἐκτός ἐμαυτοῦ, παραφρονῶ, λατ. **permoveri mente**.

παρα-κῑ́ω· διέρχομαι πλησίον, παρέρχομαι, «περνῶ δίπλα».

παρα-κλαίω, μελ. *-κλαύσομαι* καὶ *-κλαυσοῦμαι*· κλαίω πλησίον τινός, ἢ κλαίω διά τινα.

παρα-κλείω, ἰων. **-κλῄω**· κλείω ἔξω, ἀποκλείω.

παρα-κλέπτω, μελ. *-ψω*· κλέπτω «ἀπό τήν μπάντα», κλέπτω ἀπό τά πλάγια, κλέπτω «καθώς περνῶ ἀπό δίπλα», διερχόμενος κλέπτω, ὑποκλέπτω, «σουφρώνω».

παρα-κληθήσομαι, παθ. μέλ. τοῦ *παρακαλέω*·

παρα-κλῄω, ἰων. ἀντί *παρακλείω* (βλ. λ.).

παρά-κλησις, *-εως*, ἡ (*παρακαλέω*)· κλῆσις (πρόσκλησις) ἀπευθυνομένη πρός τινα, πρόσκλησις πρός βοήθειαν πρόκλησις. 2) ἐπίκλησις, ἱκεσία, δέησις ‖ παράκλησις πρός ἀποτροπήν τινος. 3) παρακίνησις, παρακέλευσις, παρόρμησις, ἐνθάρρυνσις.

παρα-κλητέος, *α, ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παρακαλέω*· ὃν πρέπει νά καλέσῃ (προσκαλέσῃ, παρακαλέσῃ, προτρέψῃ) τις ‖ τό οὐδ. *παρακλητέον*=πρέπει νά προσκαλέσῃ, (νά παρακαλέσῃ, νά παρακινήσῃ) τις.

παρα-κλητικός, *ή, όν* (*παρακαλέω*)· ὁ προτρεπτικός, παραινετικός, ὁ ἀνήκων (ἢ ὁ κατάλληλος διά) παρότρυνσιν.

παρά-κλητος, *ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παρακαλέω*· ὁ κληθείς (προσκληθείς) εἰς βοήθειαν, κυρ. ὁ προσκληθείς ὡς βοηθός τινος ἐν δικαστηρίῳ, λατ. **advocatus** ‖ ὡσ. οὐσ. *ὁ παράκλητος* = ὁ νομικός βοηθός, ὁ συνήγορος. 2) γεν. βοηθός ‖ ὅθεν, ἐν τῇ Κ.Δ. *ὁ παράκλητος* = τό Ἅγιον Πνεῦμα ὡς βοηθός, ὡς παρήγορος.

παρα-κλῑ́δόν, ἐπίρ. (*παρακλίνω*)· «γέρνοντας πρός τά πλάγια», πλαγίως ‖ μτφρ. κατά παρέκκλισιν ἀπό τοῦ ἀληθοῦς, παρατετραμμένως, παρακεκλιμένως.

παρα-κλίντωρ, *-ορος*, ὁ (*παρακλίνω*)·=*παρακλίτης* (βλ. λ.).

παρα-κλῑ́νω, μελ. *-κλῑ́νῶ*· κλίνω (κάμπτω, λυγίζω, κάμνω τι νά λυγίσῃ) πρός τά πλάγια, στρέφω τι πρός τά πλάγια ‖ *παρακλίνω τὴν θύραν*=ἀφίνω τήν θύραν ἡμιάνοικτον, τήν ἀνοίγω ὀλίγον. 2) μτφρ., κάμνω τι νά παρεκκλίνῃ (νά «παραστρατίσῃ»), τό κάμνω νά πάρῃ στραβό (λοξό) δρόμο ‖ *ἄλλῃ παρακλίνουσι δίκας*=παρεκτρέπουσι τήν δικαιοσύνην πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις (τήν κάμνουν νά ἀφήσῃ τήν ὀρθήν ὁδόν τῆς δικαιοσύνης καὶ νά πάρῃ ἄλλους δρόμους).— ‖ βάλλω τινά νά κατακλιθῇ (νά κοιμηθῇ) πλησίον ἄλλου.— παθητ. καὶ μέσ., ἀόρ. *α' παρεκλίθην*· πρκ. *παρακέκλῑμαι*· κατακλίνομαι πλησίον τινός, κυρ. ἐπί τῶν μετεχόντων εἰς δεῖπνον, ἀνακλίνομαι (λατ. **juxta accumbere**) ‖ κεῖμαι παραπλεύρως (ἐπί παρακειμένων χωρῶν).— ‖ ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., στρέφομαι πρὸς τά πλάγια, ἐξολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», διαφεύγω.

παρα-κλῑ́της, *-ου*, ὁ (*παρακλίνω*)· ὁ κείμενος πλησίον, ὁ παρακείμενος, ὁ ἀνακεκλιμένος πλησίον τινός κατά τά δεῖπνα.

παρα-κλύω·=*παρακούω* (βλ. λ.).

παρ-ακμάζω, μελ. *-άσω*· ὡς καὶ νῦν, παρακμάζω, ἀρχίζω νά χάνω τήν ἀκμήν τῶν νεανικῶν μου χρόνων, χάνω τήν ἀκμήν μου ‖ εἶμαι ἐν παρακμῇ, εἶμαι ἐξαδυνατισμένος, μαραμμένος.

παρ-ακούω, ἰων.=*παρανοέω*.

παρ-ἀκοή, ἡ (*παρακούω*)· ἐσφαλμένη ἀκοή (ἐλαττωματική, βαρεῖα, μή ἀκούουσα ὀξέως) ‖ ὡς καὶ νῦν, τό παρακούειν, ἡ παρακοή, ἀνυπακοή, ἀπείθεια.

παρ-ακοινόομαι, μεσ. (*παρά*+*κοινός*)· συσκέπτομαι μετά τινος ἄλλου, ἀνακοινώνω εἰς αὐτόν καὶ ἐκεῖνος εἰς ἐμέ (σκέψεις), συνεννοοῦμαι, ἐπικοινωνῶ, μαζί του, λατ. **communicare**.

παρ-ακοίτης, *-ου*, ὁ (*παρά*+*ἀκοίτης*)· ὁ πλησίον τινός κοιμώμενος, ὁ παρακοιμώμενος, ὁ συγκοιμώμενος, ὁ σύζυγος.

παρ-ἀκοιτῐ́ς, *-ῖδος*, ἡ, αἰτ. *-ῖδ'* ἐπ. δοτ. *παρακοίτῐ* (*παρά*+*ἄκοιτις*)· γυνή, ἡ σύζυγος, ἡ σύντροφος.

παρ-ακολουθέω, μελ. *-ήσω*· ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, παρακολουθῶ κατά πόδας, ἢ τόν συνοδεύω «πηγαίνοντας πλάϊ του» ‖ παρακολουθῶ ἐπισταμένως, μετά προσοχῆς, προσέχω ‖ ἐπί κανόνων, νόμων, ἰσχύω διά παντός, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.— ‖ μτφρ. ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον (παρακολουθῶ ἐπισταμένως) διά τῆς σκέψεως (διά τοῦ νοῦ), ἐννοῶ, κατανοῶ,

παρα-κομῐ́δή, ἡ (*παρακομίζω*)· ἡ μεταφορά, ἡ μεταβίβασις, ἡ διακομιδή, ἡ μετακόμισις.— ‖ (ἐκ τοῦ παθητ.) ἡ μετάβασις, ὁ διάπλους, ἡ διαπεραίωσις εἰς τό ἀπέναντι μέρος (ὄχθην, ἀκτήν κ.τ.ὅ.).

παρα-κομίζω, μέλ. *-ίσω* καὶ ἀττ. *-ῖῶ*· κομίζω, (φέ-

μαι, μεταφέρω, προσκομίζω) πλησίον (ἢ παραλλήλως πρός τι, κατά μῆκός του) || συνοδεύω, προπέμπω || μετακομίζω τι ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον || γεν. φέρω, μεταφέρω.— **μέσον**, μεταφέρω τι πρός χρῆσίν μου (τό φέρω πρός τό μέρος μου, καί πρός χάριν μου).— **II** παθητ., πλέω παραλλήλως πρός τι (ἢ πλησίον), παραπλέω (τάς ἀκτάς). **2)** διαπλέω, πλέων διαπεραιοῦμαι ἀπέναντι.

παρ-ἀκονάω· μελ. **-ήσω**· ἀκονίζω, ὀξύνω, τροχίζω, προσέτι (ἐπί πλέον).

παρ-ἀκοντίζω, μέλ. **-ίσω**· ρίπτω τό ἀκόντιον μαζί μέ ἄλλους (οἱ ὁποῖοι ἀκοντίζουν πλησίον μου)

παρα-κοπή, ἡ (*παρακόπτω*)· τό κτυπᾶν ψευδῆ κτυπήματα||τό κόπτειν ψευξῆ νομίσματα || μτφρ. παραφορά, παραφροσύνη, παράνοια.

παρά-κοπος, **ον** (*παρακόπτω*)· ὁ κεκομμένος ψευδῶς, κιβδηλος, πλαστός, νόθος (ἐπί νομισμάτων), παραχαραγμένος || μτφρ. παράφρων, παράνους, μανιακός.

παρα-κόπτω, μελ. **-ψω**· κόπτω κιβδήλως, κόπτω κιβδηλα νομίσματα, παραχαράττω, παραποιῶ || καθόλου, νοθεύω, κιβδηλεύω || **ἀνδράρια παρακεκομμένα**=κίβδηλα, κιβδήλου χαρακτῆρος.— **I** μέσον, ἐξαπατῶ, δι' ἀπάτης ἀφαιρῶ πρᾶγμά τι ἀπό τινος (μετά γεν.) || ἀπολ. ἐξαπατῶ.—παθητ., ἀπατῶμαι.— **III** μτφρ. (κτυπῶ καί) διαστρέφω τόν νοῦν, ποιῶ τινα παράφρονα, τόν τρελλαίνω, διαταράσσω τάς φρένας.

παρ-ἀκούω, μελ. **-ακούσομαι** (*παρά+ἀκούω*)· ἀκούω τυχαίως (κατά σύμπτωσιν, παρεμπιπτόντως), ἀκούω νά γίνεται λόγος περί τινος.— **I** ἀκούω ὑτακουστῶν, κρυφακούω, ὑτακουστῶ.— **III** ἀκούω ἀτελῶς, ἀκούω ἐσφαλμένως, ἀκούω κακῶς, παρανοῶ. — **IV** ὡς καί νῦν, παρακούω, δέν ὑπακούω, δέν πειθαρχῶ.

παρα-κρεμάννῡμι, μελ. **-κρεμάσω**, ἀττ. **-κρεμῶ**· κρεμῶ τι (τό ἀφίνω νά κρέμαται) πλησίον (ἤ «στό πλάϊ».

παρα-κρεμάσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *παρακρεμάννυμι*.

παρα-κρίνω, μελ. **-κρῑνῶ**· ἀόρ. α' *παρέκρῑνα*· πρκ. *παρακέκρῑκα*· παθητ., ἀόρ. α' *παρεκρῑ́θην*· πρκ. *παρακέκρῑμαι*· κυρ. χωρίζω καί τοποθετῶ παραπλεύρως, παραβάλλω || παραβάλλω, συγκρίνω, παραβάλλω. **2)** κρίνω **ἐσφαλμένως**.— **II** παρατάσσομαι κατά μῆκος ἐκτάσεώς τινος.

παρα-κροτέω, μελ. **-ήσω**· κροτῶ (κτυπῶ μέ τήν παλάμην, παλαμίζω) «**εἰς τό πλάϊ**» (εἰς τόν ὦμον), «τόν χτυπῶ στόν ὦμο», κτυπῶ ἐλαφρῶς || μτφρ. παρακινῶ, παρορμῶ.

παρά-κρουσις, **-εως**, ἡ (*παρακρούω*)· τό κτυπᾶν πλησίον || τό ἐσφαλμένως κρούειν, ἐσφαλμένη κροῦσις μουσικοῦ ὀργάνου, ἐσφαλμένος μουσικός τόνος || πλάνη, σφάλμα.— **II** ἀπάτη, ἐξαπάτησις, φενακισμός, δόλος.

παρα-κρούω, μελ. **-σω**· πρκ. *παρακέκρουκα*· παθητ., ἀόρ. α' *παρεκρούσθην*· πρκ. *παρακέκρουσμαι*· κτυπῶ πλησίον (παραπλεύρως, «δίπλα») || κυρ. κτυπῶ ἐσφαλμένον μουσικόν τόνον.— **I** παροδηγῶ, ἐξαπατῶ, παραπλανῶ, φενακίζω.

παρα-κτάομαι, μελ. **-κτήσομαι**, ἀποθ.· κτῶμαι ἐπί πλέον, προσκτῶμαι || πρκ. *παρακέκτημαι* = ἔχω ἐπί πλέον.

παρ-ακτίδιος, **ον**, καί **παρ-άκτιος**, **α**, **ον** (*παρά+ἀκτή*)· ὁ παρά τήν ἀκτήν, παραθαλάσσιος, ἐπάκτιος, ὁ ἐπί τῆς ἀκτῆς κείμενος.

παρα-κύπτω, μελ. **-ψω**· ἀόρ. α' *παρέκυψα*· κύπτω πλαγίως, ἤ κύπτω πλησίον τινός, «σκύβω» («γέρνω») τό κεφάλι πρός τήν μίαν πλευράν «προσποιητά» (ὅπως κάμνουν οἱ φαῦλοι κιθαρῳδοί ἤ αὐληταί). **2)** γενικῶς, βλέπω πλαγίως πρός τι, ρίπτω πλάγια βλέμματα πρός τι, ἤ «γέρνω λίγο πρός τό πλάϊ» διά νά ἴδω ἀκριβέστερον. **3)** «σκύφτω» καί κρυφοκυττάζω ἀπό τήν θύραν ἤ ἀπό τό παράθυρον (ἐπί τῶν κοριτσίδων, ὅταν ἔξωθεν τῆς οἰκίας των διέρχωνται νέοι) || ὡσ. «σκύφτω» διά νά ἴδω μέσα εἴς τι.

παρ-ακωχή· = *παρεκωχή* (βλ. λ.).

παρα-λαμβάνω, μέλ. **-λήψομαι**, ἰων. **-λάμψομαι**· ἀόρ. β' *παρέλαβον*· ἀπρφ. **-λαβεῖν**· πρκ. **-εἴληφα**, παθ. **-εἴλημμαι**· λαμβάνω τι παρά τινος, διαδέχομαι τινα (εἰς ἀξίωμά τι ἤ εἰς τήν κατοχήν μου) || καταλαμβάνω τι ὡς ἐγγύησιν || ὡσ. λαμβάνω τι διά τῆς βίας, καταλαμβάνω τι βιαίως. **3)** λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, προσλαμβάνω γυναῖκα διά σύζυγον. **4)** προσάγω τινά ὡς μάρτυρα.— **II** λαμβάνω, (ὑπο)δέχομαί τινα ὡς ξένον, τόν προσκαλῶ.— **III** παραλαμβάνω τι ἐκ φήμης, ἐξ ἀκοῆς, ἐκ παραδόσεως (κατά παράδοσιν), μανθάνω, ἀκούω, λατ. **accipere**.— **IV** «παίρνω ἐπάνω μου», ἀναλαμβάνω, λατ. **suscipere**.— **V** ἀναμένω, περιμένω, διά τι, διακόπτω, ἀναβάλλω, λατ. **excipere**.

παρα-λέγω, μελ. **-ξω**· βάλλω τι(νά) πλησίον ἄλλου, τό(ν) τοποθετῶ κοντά (ἤ καί «τό(ν) βάλλω ὁ πλαγιάσῃ δίπλα»).— **Μέσον**, μέλ. **-λέξομαι**· ἀόρ. α' *παρελεξάμην*· γ' ἐν. ἀπ. ἀορ. δ' *παρ-έλεκτο*· κεῖμαι (ἤ καί πλαγιάζω») πλησίον ἤ μετά τινος, παρακοιμῶμαι, συγκοιμῶμαι.—**II** *παραλέγομαι γῆν* = παραπλέω χώραν, πλέω κατά μῆκος τῶν ἀκτῶν της.

παρα-λειπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραλείπω*· = **δεῖ παραλείπειν** (ἤ **παραλιπεῖν**).

παρα-λείπω, μελ. **-ψω**· ὡς καί νῦν. ἀφίνω κατά μέρος, ἀφίνω ὀπίσω, ἀφίνω ὑπόλοιπον. **2)** ἀφίνω κατά μέρος, ἀφίνω ἀπαρατήρητον, δέν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, παρέρχομαι, λατ. **praetermittere**. **3)** παραμελῶ, παρασιωπῶ, παραλείπω, λατ. **omittere**.

παρ-ἀλείφω, μελ. **-ψω**· ἀλείφω εἰς τά πλάγια, ἀλείφω ὀλίγον.

παρα-λέλῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *παραλύω*.

παρα-λεύσσω·=*παροράω* (ὀλ. λ.).

παρα-ληπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραλαμβάνω*·= **δεῖ παραλαμβάνειν** (ἤ **παραλαβεῖν**)=πρέπει νά παραλάβῃ (προσλάβῃ) τις.

παρα-ληπτός, **ή**, **όν**, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραλαμβάνω*· ὁ δυνάμενος νά παραληφθῇ, ὄν δύναται τις νά παραλάβῃ.

παρα-ληρέω, μελ. **-ήσω**· λέγω παραληρήματα, λαλῶ ὡς ἄφρων, λέγω ἀνοησίας, εἶμαι «ξεμωραμμένος», φλυαρῶ ἀφορήτως, λατ. **delirare**.

παρα-ληφθήσομαι, **παραλήψομαι**, μελ. παθ. καί μσ. τοῦ *παραλαμβάνω*.

παρά-ληψις, **-εως**, ἡ (*παραλαμβάνω*)· ὡς καί νῦν, τό παραλαμβάνειν ἐξ ἄλλου, ἡ παραλαβή || ἡ διαδοχή.

παρ-ἄλία, ἡ (ἐνν. **χώρα**)· ὡς καί νῦν, παραλία, ἀκτή· κυρ. θηλ. τοῦ ἑπομ.

παρ-ἄλιος, (**α**), **ον** (*παρά+ἅλς*)· ὅ,τι καί νῦν, παράλιος, ὁ παρά τήν θάλασσαν, παραθαλάσσιος — **I** τό θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ παραλία** (ἐνν. **χώρα**), ὅ,τι καί νῦν || *παραλία* εἰδικῶς ἐν Ἀθήναις ἐκαλεῖτο ἡ λωρίς τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς, ἀπό τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Ὑμηττοῦ μέχρι τῆς θαλάσσης.

παρ-αλλαγή, ἡ (*παραλλάσσω*)· ἡ μεταβίβασις ἀπό χειρός εἰς χεῖρα, μετάδοσις, διαβίβασις, μεταβίβασις, μεταφορά.— **I** ἐναλλαγή || ἀλλαγή, μεταβολή, ἀλλοίωσις || ὡς καί νῦν, παραλλαγή, παρέκκλισις, ποικιλία.

παρ-άλλαγμα, **-ατος**, τό (*παραλλάσσω*)· ἐναλλαγή || διαφορά, παραλλαγή, ποικιλία || ἀντάλλαγμα.

παρ-αλλάξ, ἐπίρ. (*παραλλάσσω*)· ἐναλλάξ, κατ' ἐναλλαγήν, ἀμοιβαίως, λατ. **vicissim** || κατ' ἐναλλασσομένας σειράς (γραμμάς).

παρ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλ. **-ξω**· ἀόρ. α' *παρήλλαξα*· παθητ., ἀόρ. α' **-ηλλάχθην**· ἀόρ. β' **-ηλλάγην**· πρκ. **-ήλλαγμαι**· ἀλλάσσω τά πλησίον ἀλλήλων κείμενα, τά κάμνω νά ἐναλλάσσωνται μεταξύ των, νά εἶναι τό ἓν διάφορον τοῦ ἑπομένου (τοῦ παρακειμένου). **2)** ἀλλάσσω (ἀλλοιῶ, μεταβάλλω) ὀλίγον, καί δή πρός τό χειρότερον, τό χειροτερεύω, «τό χαλῶ». **3)** ἐπί τόπου, παρέρχομαί τι, ἤ τό διαφεύγω, τό ἐκφεύγω, τό ἀποφεύγω.— **II** ἀμτδ., παρέρχομαι, «περνῶ κοντά» ἀπό ἄλλο(ν). **2)** παρεκκλίνω, ἀκολουθῶ παρέκκλισιν, διαφέρω, ἀποτελῶ παραλλαγήν, ποικίλλω || δθεν καί, διολισθαίνω ἀπό τά πλάγια, «ξεγλιστρῶ», διαφεύγω.

παρ-άλληλος, **ον** (*παρά+ἀλλήλων*)· ὅ,τι καί νῦν,

παράλληλος, κείμενος ὁ εἷς πλησίον (παραπλεύρως) τοῦ ἄλλου.

παρα-λογίζομαι, μελ. *-ίσομαι,* ἀποθ. δ,τι καὶ νῦν περίπου, ὑπολογίζω, «λογαριάζω» ἐσφαλμένως (κακῶς), κάμνω ἐσφαλμένους (κακοὺς) ὑπολογισμούς. 2) συλλογίζομαι (σκέπτομαι) ἐσφαλμένως, κάμνω κακοὺς ὑπολογισμούς, ἐξάγω ἐσφαλμένα συμπεράσματα.— ‖ ἐξαποτῶ διά παραλόγισμῶν (δι' ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν, δι' ἐσφαλμένων συμπερασμάτων), ἐξαπατῶ διά σοφισμάτων.

παρα-λογισμός, ὁ (*παραλογίζομαι*)· δ,τι καὶ νῦν, παραλογισμός, ἐσφαλμένος ὑπολογισμός, ἐσφαλμένον συμπέρασμα, ἐσφαλμένος τρόπος τοῦ συλλογίζεσθαι ‖ ἀπάτη, σόφισμα.

παρά-λογος (Α), *ον* (*παρὰ* + *λόγος*)· ὁ παρὰ λόγον, ὁ πέραν (ὁ ἐκτὸς) παντὸς ὑπολογισμοῦ, ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος. 2) ὡς καὶ νῦν, ὁ ἔξω τοῦ ὀρθοῦ λόγου, παράλογος, ἀνόητος, ἀκατανόητος, ἀνεξήγητος· ἐξ αὐτοῦ τό

παρά-λογος (Β), ὡς οὐσ. (κυρ. ἀρσ. τοῦ προηγ. ἐπιθ. *παράλογος*)· τό παρὰ πάντα λόγον (παρὰ πᾶσαν λογικήν), τό ἀπροσδόκητον τέλος (τέρμα, ἔκβασις) ὑποθέσεώς τινος ‖ ἐσφαλμένος ὑπολογισμός, σφαλερός λογαριασμός.

πάρ-ἄλος, *ον* (*παρὰ*+*ἅλς*)· ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὁ πλησίον τῆς θαλάσσης, παράλιος, παραθαλάσσιος. 2) γεν., ὁ περὶ τὴν θάλασσαν ἀσχολούμενος, θαλασσινός, ναυτικός.— ‖ *οἱ Πάραλοι* (ἐν τῇ Ἀττικῇ) = οἱ κάτοικοι τῆς *Παραλίας* (βλ. *παράλιος*), ἤτοι τῆς μεταξὺ Ὑμηττοῦ καὶ θαλάσσης λωρίδος Γῆς, ἐν ἀντιδέσει πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὰ πεδινὰ μέρη (τοὺς *Πεδιακούς*) καὶ τοὺς ὀρεινούς (τοὺς *Διακρίους* ἢ *Ὑπερακρίους*). 2) *Πάραλοι* ἐκαλοῦντο ὡσ. καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πλήρωμα τῆς *Παράλου* (βλ. εὐθὺς κατωτ.).— ‖ *ἡ Πάραλος* (ἐνν. *ναῦς ἢ τριήρης*), τό ἕτερον ἐκ τῶν δύο ἱερῶν Ἀθηναϊκῶν πλοίων, τῶν τελούντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως καὶ χρησιμοποιουμένων διά διαφόρους κρατικὰς ἀποστολάς (θεωρίας, πρεσβείας κλπ.)· τὸ ἄλλο ἐκαλεῖτο *Σαλαμινία* (βλ. λ.). Βλ. καὶ Κ. Ε. Λ.

παρα-λῡπέω, μελ. *-ήσω* (*παρὰ*+*λυπέω*)· προξενῶ λύπην μέ κάτι ἐπὶ πλέον, παρενοχλῶ ‖ *οἱ παραλυποῦντες*=οἱ ἐνοχλητικοί, ἀτίθασοι, ἀπειθάρχητοι.

παρα-λῡτικός, *ή, όν* (*παραλύω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πάσχων ἐκ παραλύσεως, παραλυτικός.

παρα-λύω (διὰ προσφδίαν βλ. *λύω*), μελ. *—λῦσω*· ἀόρ. α' *παρέλῡσα*· πρκ. *—λέλῡκα*· παθητ., ἀόρ. α' *παρελῠ́θην*· πρκ. *—λέλῡμαι*· λύω ἐκ τοῦ πλαγίου, λύω καὶ ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ, κάτι ἀπό τι. 2) ἀποχωρίζω τι ἀπό τι, διαχωρίζω, διαιρῶ.— Παθητ., ἀποχωρίζομαι ἀπό τι. 3) ἀπελευθερώνω, ἀποδεσμεύω, ἀπαλλάσσω ἀπό τι.— Παθητ., ἀπαλλάσσομαι ἀπό τι. 4) ἀπολύω, ἀποπέμπω, τινὰ ἀπό ἀξίωμά τι, τὸν καθαιρῶ, «τὸν παύω» ‖ ὡσ. «τὸν ἀπαλλάσσω» τῆς εὐθύνης. 5) προκαλῶ παράλυσιν (νάρκωσιν), ἀπονεκρώνω, προκαλῶ τὸ τέλος τινός.— ‖ προκαλῶ χαλάρωσιν εἰς τὰ πλάγια.— Παθητ., παθαίνω παράλυσιν τῆς μιᾶς πλευρᾶς, γίνομαι σακάτης, εἶμαι παράλυτος. ‖ γεν., ἐξαντλοῦμαι, «παραλύω» (ὡς καὶ σήμερον λέγομεν).

παρ-ᾰμείβω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *παρήμειψα* (*παρὰ* +*ἀμείβω*)· ἀλλάσσω, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, ὀλίγον. 2) ἀφίνω κατά μέρος, παρέρχομα, «περνῶ ἀπό δίπλα» ‖ ὅθεν, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω, ἐξέχω.— ‖ μέσον, «περνῶ ἀπό κοντά», διέρχομαι πλησίον, παρέρχομαι, «ξεπερνῶ». 2) ἀντιπαρέρχομαι, «προσπερνῶ», παρατρέχω, δέν κάμνω λόγον περὶ αὐτοῦ, λατ. **praetermittere.** 3) ἐπὶ χρόνου, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν ταχύτητα, εἶμαι γρηγορώτερος. 4) κάμνω τι νὰ παρεκκλίνῃ, τό τροποποιῶ, χάριν ἐμαυτοῦ, τό παρεκτρέπω.

παρα-μείγνυμι· ὀρθότ. τοῦ *παραμίγνυμι* (ὃ βλ.).

παρ-ᾰμελέω, πρκ. *-ημέληκα*· ἰων. γ' ἐν. ὑπερσ. *παρημελήκεε* (*παρὰ*+*ἀμελέω*)· ὡς καὶ νῦν, παραμελῶ, ἀδιαφορῶ, δέν δίδω προσοχήν.

παρα-μέμνημαι, πρκ. τοῦ *παραμιμνῄσκομαι* (βλ.λ.).

παρα-μένω, μελ. *-μενῶ*· ἀόρ. α' *παρέμεινα*· μένω πλησίον ἢ παραπλεύρως.— ‖ ἀπολ., ὡς καὶ νῦν, παραμένω, μένω εἰς τὴν θέσιν μου, μένω σταθερὸς καὶ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν μου. 2) μένω εἴς τινα θέσιν, παραμένω ὀπίσω, παραμένω κατ' οἶκον. 3) ἐπιζῶ, παραμένω ἐν ζωῇ ‖ ἐπὶ πραγμ., διαρκῶ, ἀντέχω, «βαστῶ».

παρ-ᾰμέρος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *παρήμερος* (βλ. λ.).

παρα-μετρέω, μελ. *-ήσω*· μετρῶ τι δι' ἄλλου, τοποθετῶν· δηλ. τό ἓν παραλλήλως πρὸς τὸ ἄλλο ‖ συγκρίνω, παραβάλλω.— ‖ ἐκμετρῶ, καταμετρῶ.

παρ-ᾰμεύω, δωρ. = *παραμείβω* (βλ. λ.).— μέσον, *παραμεύομαί τινος μορφῇ* = ὑπερβάλλω τινὰ κατὰ τὸ κάλλος.

παρα-μηρίδιος, *ον* (*παρὰ*+*μηρός*)· ὁ κατὰ μῆκος τῶν μηρῶν, ἢ ὁ παραλλήλως καὶ πλησίον τῶν μηρῶν ‖ *τὰ παραμηρίδια* = ὁ ὁπλισμὸς τῶν μηρῶν (πλάκες μετάλλινα ἢ δερμάτινα, καλύπτουσαι καὶ προστατεύουσαι τοὺς μηρούς).

παρα-μίγνῡμι (ὀρθότ. *-μείγνῡμι*), καὶ *-ύω,* ἰων. *-μίσγω*· μελ. *-μ(ε)ίξω*· παθητ. πρκ. *-μέμ(ε)ιγμαι*· ἀναμειγνύω τι μέ τι, ἐγκαταμειγνύω τι εἴς τι, ἀνακατώνω τι μέ τι (*παραμ— τινί τι*). 2) μετ' αἰτ. μόνον, ἀναμειγνύω τι, προσθέτω τι δι' ἀναμείξεως, λατ. **admiscere.**

παρ-ᾰμιλλάομαι (*παράμιλλος*), ἀποθ.· ἀμιλλῶμενος πρός τινα τὸν ὑπερτερῶ.

παρ-ᾰμιλλος, *ον* (*παρὰ* + *ἄμιλλα*)· ὁ ὑπὲρ ἅμιλλαν, ὁ πέραν ἁμίλλης, ἀπαράμιλλος. 2) ὁ ἀμιλλώμενος, ἀγωνιζόμενος, ἀνταγωνιστής.

παρα-μιμνήσκομαι, μελ. *-μνήσομαι*· πρκ. *-μέμνημαι,* ἀποθ.· ποιοῦμαι μνείαν προσέτι (ἢ ἐκ παραλλήλου πρὸς ἄλλο τι), κάμνω λόγον ἐν παρόδῳ (παρεμπιπτόντως), ἐπ' εὐκαιρίᾳ.

παρα-μίμνω, ποιητ. ἀντὶ *παραμένω* (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ παραμένω, βραδύνω, ἀργοπορῶ, χρονίζω).

παρα-μίσγω, ἰων. ἀντὶ *παραμ(ε)ίγνυμι.*

παρα-μυθέομαι, ἰων. ἀντὶ *παραμιμνῄσκομαι* (βλ.λ.).

παρα-μολεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραβλώσκω* (βλ.λ.).

παρα-μόνῐμος, *ον* (*παραμένω*)· ὁ διαμένων παρά τινι, ὁ μονίμως μένων πλησίον τινός ‖ διαρκής, σταθερός, μόνιμος ‖ πιστός.— τὸ οὐδ. *παραμόνιμον* ὡς ἐπίρ.=σταθερῶς, κατὰ τρόπον σταθερόν.

παρά-μονος, *ον,* ποιητ. **πάρμονος** (*παραμένω*)· =*παραμόνιμος* (βλ. λ.).

παρά-μουσος, *ον* (*παρὰ* + *Μοῦσα*)· ὁ ἐναντίος πρὸς τὰς Μούσας ἢ τὴν Μουσικήν, ὁ ἄδων οὐχὶ συμφώνως τῇ Μουσικῇ, παράφωνος, παράχορδος, ἄνευ ἁρμονίας ‖ ὅθεν μτφρ. τραχύς, φρικτός, ἀποτρόπαιος.

παρ-αμπ-έχω, ἢ *-αμπίσχω*· μελλ. *παραμφέξω*· ἀόρ. β' *παρήμπισχον* (*παρὰ*+*ἀμπέχω*)· καλύπτω τι μέ τι (μὲ μανδύαν κ.τ.ὅ.), σκεπάζω ‖ ὅθεν, μτφρ. «καμουφλάρω», μεταμφιέζω, παραμορφώνω. 2) ἐν τῷ μέσῳ, προφασίζομαι, μεταχειρίζομαι ὡς πρόσχημα.

παρ-αμπῠκίζω, λαχ. **παραμπυκίδδω** (*παρὰ*+*ἄμπυξ*)· περιτυλίσσω καὶ δένω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μὲ κεφαλόδεσμον (εἶδος δικτύου ἢ ταινίας), ἀναδένω τὴν κόμην

παρα-μῡθέομαι, μελ. *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *-εμυθησάμην,* ἀποθ.· ἀπευθύνω πρὸς τινα παραμυθητικοὺς (πραϋντικούς, ἢ παρηγορητικοὺς) λόγους ‖ τὸν παροτρύνω, παραθαρρύνω, παρακινῶ ‖ τὸν συμβουλεύω. 2) παρηγορῶ τινα, τὸν καταπραΰνω, τὸν μαλάσσω, τὸν καθησυχάζω.

παρα-μῡθία, ἡ (*παραμυθέομαι*)· ἡ παραθάρρυνσις, προτροπή, ἐγκαρδίωσις ‖ παρηγορία, καταπράϋνσις.

παρα-μῦθιον, τό (*παραμυθέομαι*)· προτρεπτικὸς λόγος, παραίνεσις. 2) παρηγορία, καταπράϋνσις, κατευνασμός.

παρα-μῡκάομαι, μέλ. *-ήσομαι*· μυκῶμαι πλησίον ἢ παραπλεύρως τινός.

παρ-ανα-γιγνώσκω, μτγν. *-γῑνώσκω*· μελ. *-γνώσομαι* (*παρὰ*+*ἀναγιγνώσκω*)· ἀναγινώσκω (διαβάζω) πλησίον ἢ παραπλεύρως ‖ ἀναγινώσκω δύο κείμενα ἐκ παραλλήλου (πλάϊ-πλάϊ), ὥστε νὰ κάμνω συγχρόνως παραβολὴν (σύγκρισιν) μεταξὺ των, παραβάλλω, συγκρίνω, ἀντιβάλλω (πρβλ. ἀντιβολὴ κωδίκων). 2) ἀναγινώσκω ἐσφαλμένως.

παρα-ναιετάω· κατοικῶ πλησίον ἢ παραπλεύρως, παροικῶ, προσοικῶ.

παρα-ναίω· κατοικίζω τινά (τὸν ἐγκοδιστῶ) πλησίον.— ‖ τὸ μέσον *παραναίομαι* = κατοικῶ πλησίον ἢ παραπλεύρως, παροικῶ.

παρ-ἄν-ἁλίσκω· μελ. *-ἀνᾰλώσω*· ἐξοδεύω, δαπανῶ, κακῶς, κάμνω σπατάλην, κατασπαταλῶ διασπαθίζω.

παρ-ανα-τέλλω· ἀνατέλλω πλησίον, ἐμφανίζομαι πλησίον.

παρα-νέομαι, ἀποθ.· διαβαίνω πλησίον ἢ παρέρχομαι.

παρα-νέω (Α), μελ. *-νεύσομαι* καὶ *-νευσοῦμαι* (*παρὰ+νέω* Β=κολυμβῶ)· κολυμβῶ πλησίον.

παρα-νέω (Β'), μέλ. *-νήσω* (*παρὰ+νέω* Δ=σωρεύω)· ἐπισωρεύω πλησίον.

παρα-νηνέω καὶ **-νηέω,** ἰων. ἀντὶ *παρανέω* Β (βλ.λ.).

παρα-νήχομαι, μελ. *-ξομαι,* ἀποθ.· νήχομαι (κολυμβῶ) πλησίον, παρὰ τὴν ἀκτήν, κολυμβῶ «ἔξω-ἔξω».

παρα-νῑκάω· νικῶ, καθυποτάσσω.

παρα-νίσσομαι, ἀποθ.·=*παρανέομαι* = διαβαίνω πλησίον ἢ παρέρχομαι.

παρ-αν-ίσχω· ὑψώνω τι πλησίον ἄλλου, ὑψώνω ἀνταποκρινόμενος.— ‖ ἀνορθοῦμαι πλησίον, ἱστάμαι ὀρθιος πλησίον.

παρα-νοέω, μελ. *-ήσω* (*παράνοος*)· νοῶ (ἐννοῶ, κατανοῶ) ἐσφαλμένως, σκέπτομαι κακῶς.— ‖ ἔχω πάθει παράνοιαν, εἶμαι ἔξω φρενῶν, παραφρονῶ, εἶμαι παράφρων.

παρά-νοια, ἡ (*παρανοέω*)· ἐκτροπὴ τῆς διανοήσεως, ἀνοησία, μωρία ‖ μανία, παραφροσύνη.

παρ-αν-οίγνῡμι, καὶ *-ανοίγω*· μελ. *-ανοίξω* (*παρὰ+ἀνοίγνυμι*)· ἀνοίγω πλαγίως, ἀνοίγω ὀλίγον.

παρα-νομέω, πρτ. *παρενόμουν*· ἀόρ. α' *παρενόμησα*· πρκ. *παρανενόμηκα*· παθητ., ἀόρ. *παρενομήθην*· πρκ. *παρανενόμημαι* (*παράνομος*)· πράττω παρὰ τοὺς νόμους, παραβαίνω τὸν νόμον (ἢ τοὺς νόμους), ἐνεργῶ παρανόμως. 2) διαπράττω ἔγκλημα ‖ μετ' αἰτ. προσ., μεταχειρίζομαί τινα παρὰ τοὺς νόμους, τὸν κακομεταχειρίζομαι, τοῦ κάμνω κακὸν ‖ ἐν τῷ παθ., τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως, ὑπόκειμαι εἰς κακὴν μεταχείρισιν.

παρα-νόμημα, *-ατος,* τὸ (*παρανομέω*)· παράνομος πρᾶξις, παράβασις τῶν νόμων, παρανομία, παράβασις.

παρα-νομία, ἡ (*παρανομέω*)· ὡς καὶ νῦν, παράβασις τοῦ νόμου, παράνομος πρᾶξις, παρανομία.

παρά-νομος, *ον* (*παρὰ+νόμος*)· ὡς καὶ νῦν, παράνομος, πράττων παρὰ τὸν νόμον ἢ καὶ παρὰ τὰ νενομισμένα (τὰ ἔθιμα) ‖ γενικῶς, οὐχὶ νόμιμος, ἄνομος, ἄδικος, βίαιος.— ‖ κατὰ τὸ ἀττικὸν δίκαιον: *παράνομα γράφω*=προτείνω πράγματα ἀσύμφωνα πρὸς τοὺς κειμένους νόμους, ὑποβάλλω προτάσεις παρὰ τοὺς νόμους ‖ ἐν ᾧ *γράφομαί τινα παρανόμων*=καταγγέλλω τινὰ διότι (κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς μου) προτείνει πράγματα ἀντιτιθέμενα πρὸς τοὺς νόμους: *τὸν γράφοντα παράνομα παρανόμων γραφόμενος*=μηνύων τὸν ὑποβάλλοντα παρανόμους προτάσεις ‖ *γραφὴ παρανόμων*=μήνυσις διὰ παρανόμους προτάσεις ‖ *παρανόμων* (ἐνν. *γραφὴν*) *φεύγω* = καταγγέλλομαι ὡς προτείνων παράνομα πράγματα.

παρά-νοος, *ον,* συνῳρ. **παρά-νους,** *ουν* (*παρὰ+νόος*)· ὁ πάσχων παράνοιαν, παράφρων.

πάρ-αντα, ἐπίρ. (*παρὰ+ἄντίος*)· ἐκτὸς τῆς εὐθείας ὁδοῦ, λοξῶς («στραβά, λοξά»), πλαγίως, πρὸς τὰ πλάγια.

παρ-αν-τέλλω, ποιητ. ἀντὶ *παρανατέλλω* (βλ. λ.).

παρά-νυμφος, ἡ (*παρὰ+νύμφη*)· ἡ τῆς νύμφης φίλη παρθένος, ἥτις τὴν ὁδηγεῖ πρὸς τὸν νυμφίον, ἡ νυμφεύτρια.

παρα-νύσσω, ἀττ. *-ττω,* μελ. *-ξω*· νύσσω (κεντῶ) πλαγίως ‖ μτφρ. ἐξερεθίζω τινά (τὸν κεντῶ, τὸν βάλλω) νὰ πράξῃ τι.

παρά-ξενος, *ον*· ὁ ψευδῶς παρεισδύσας ὡς φίλος ἢ ὡς φιλοξενούμενος, ὁ προσποιητὸς φίλος ‖ γενικῶς, ψευδής, κίβδηλος, νόθος, μὴ γνήσιος, μὴ πραγματικός.

παρα-ξέω, μελ. *-ἐσω*· ξέω (ξύνω, τρίβω) πλαγίως ‖ ξύνω (γρατζουνίζω) τι καθὼς περνῶ δίπλα του. — ‖ ἐγγίζω, ψαύω, προσεγγίζω.

παρ-αξόνιος, *ον* (*παρὰ+ἄξων*)· ὁ παρὰ τὸν ἄξονα, ὁ πλησίον τοῦ ἄξονος ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ παραξόνιον* (συν. κατὰ πληθ.)=αἱ περόναι τῶν τροχῶν, καρφία ἐμπηγνυόμενα εἰς τὸν ἄξονα διὰ νὰ συγκρατοῦν τὸν τροχὸν καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφίνουν νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν ἄξονα ‖ (παρ' Ἀριστοφ.) *σχινδαλάμων παραξόνια*=τολμηρά, παράτολμα, φλυαρήματα, χονδροειδεῖς ἀστεϊσμοί.

παρα-ξύω, μελ. *ξύσω*· ξύνω εἰς τὰ πλάγια ‖ μτφρ. ψαύω ἐγγύτατα, ἐγγίζω εἴς τι ἐπιπολαίως.

παρα-παίω, μελ. *-παιήσω*· κτυπῶ πλαγίως ‖ κτυπῶ ἐσφαλμένως.— ‖ ἀμτβ., ὀλισθαίνω, ἐκπίπτω, ἀπό τινος, «πέφτω ἔξω», λατ. **excidere** ‖ μτφρ. παραπλανῶμαι, λατ. **aberrare** ‖ *παραπαίω φρενῶν*=χάνω τὰς φρένας μου, παραφρονῶ (κυρ. περιπλανῶμαι μακρὰν ἀπὸ τὰς φρένας μου, «βγαίνω ἀπὸ τὰ οὐγκαλὰ μου»).

παρα-πάλλω· πάλλω (τινάσσω, «κουνῶ») ἐγγύς, τινάσσω πέραν.— μέσον, πάλλομαι (πηδῶ) πλησίον.

παρά-πᾰν, ἐπίρ. ἀντὶ *παρὰ πᾶν* (ἢ *παρ' ἅπαν*)· παντελῶς, καθόλου, ἐντελῶς, ἀπολύτως ‖ εἰς τὰ μαθηματικά: *ἐπὶ διακόσια τὸ παράπαν*=μέχρι διακοσίων ἐν ὅλῳ (ἢ, κατὰ μέσον ὅρον).

παρ-ἀπᾰτάω, μελ. *-ήσω*· ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ ‖ δελεάζω.

παρ-ἀπᾰφίσκω, μελ. *-απαφήσω*· ἀόρ. β' *παρήπαφον*· ποιητ. ἀντὶ *παραπατάω* (βλ. λ.) ‖ δι' ἀπάτης ἢ πανουργίας παραπείθω (παραούρω) τινὰ νὰ πράξῃ τι.

παρα-πείθω, μελ. *-πείσω*· προσελκύω τινὰ πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τῆς πειθοῦς, τὸν καταπείθω‖συχνὰ μετὰ κακῆς ἐνν., πείθω τινὰ διὰ δολίων μέσων ‖ παρ' Ὁμ. κεῖνται συχνὰ τύποι μετ' ἀναδιπλ.: *παραιπεπίθησι* (γ' ἑν. ὑποτ. ἐπ. ἀορ. β'), *παρπεπιθών, παραιπεπιθοῦσα, παρπεπιθόντες* (μτχ. τύποι τοῦ αὐτοῦ χρόνου).

παρα-πειράομαι, μελ. *-άσομαι,* ἀποθ.· ἀποπειρῶμαι, κάμνω δοκιμήν τινος, δοκιμάζω τι(νά).

παρα-πέμπω, μελ. *-ψω*· ἀόρ. α' *παρέπεμψα*· στέλλω πλησίον ἢ πέραν τινός, πέμπω διὰ μέσου, κάμνω τινὰ νὰ διέλθῃ διά τινος ‖ ἐπὶ ἤχου, ἀντηχῶ, ἀπηχῶ ‖ ἐπὶ φωνῆς, μεταδίδω εἰς τὸν ἑπόμενον, μεταβιβάζω. 2) πέμπω κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς ‖ γεν., ἀποστέλλω. 3) συνοδεύω, προπέμπω ‖ οὕτω ἐν τῷ μέσῳ, συνοδεύω πλοῖα (ἐπὶ πολεμικῶν πλοίων συνοδευόντων ἐμπορικά).— ‖ στέλλω ἐπὶ πλέον ἢ ἐπιπροσθέτως.— ‖ μτφρ., ἀφίνω τι νὰ παρέλθῃ, δὲν ἀποδίδω σημασίαν, λατ. **praetermittere.**

παρα-πεσών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παραπίπτω.*

παρα-πέτᾰμαι=*παραπέτομαι* (βλ.λ.).

παρα-πετάννῡμαι, πρκ. *-πέπτᾰμαι,* καὶ *-πεπέτασμαι*· σύρομαι ὡς παραπέτασμα ἐνώπιόν τινος.

παρα-πέτασμα, *-ατος,* τὸ (*παραπετάννυμαι*)· ὡς καὶ νῦν, παραπέτασμα, δ,τι ἐκτείνεται ἀναπεπταμένον ἔμπροσθέν τινος, «κουρτίνα, μπερντές», πέπλος, «βέλο».

παρα-πέτομαι, ποιητ. *παρπέταμαι*· ἀόρ. β' *παρεπτόμην* ἢ *παρεπτάμην*· μελ. *-πετήσομαι* καὶ συγκεκομ. *-πτήσομαι*· ἀποθ.· ἵπταμαι (πετῶ) πλησίον ἢ πλαγίως τινός. 2) παρέρχομαί τι ἱπτάμενος, ἱπτάμενος διέρχομαι πλησίον τινός, πετῶ πρὸς τι(να), πρὸς τὸ μέρος τινός.

παρα-πήγνῡμι, καὶ **-ύω,** μελ. *-πήξω*· πηγνύω (ἐμπήγω) παραπλεύρως ἢ πλησίον.—Παθητ., μετὰ πρκ. β' *-πέπηγα*· ἐμπήγνυμαι (ἐμπήγομαι) πλησίον ἢ παραπλεύρως ‖ εἶμαι προσκεκολλημένος πλησίον τινός' ‖ εἶμαι φυτρωμένος πλησίον.

παρα-πηδάω, μελ. *-ήσομαι*· πηδῶ πλησίον, πηδῶ ἔμπροσθέν τινος, πηδῶ πέραν (τινός) ‖ μετ' αἰτ. ὑπερπηδῶ ‖ μτφρ. παραβαίνω.

παρα-πικραίνω· ὡς καὶ νῦν, παραπικραίνω, λίαν πικραίνω, λίαν παροργίζω, τινά.

παρα-πικρασμός, ὁ (*παραπικραίνω*)· τὸ παραπικραίνειν, τό παροργίζειν, πρόκλησις.

παρα-πίμπρημι, μελ. *-πρήσω*· ἀνάπτω (βάλλω, δέτω, πῦρ) εἰς τὰ πλάγια (ἢ πλησίον).—Παθητ., καίομαι, πυρπολοῦμαι, φλέγομαι.

παρα-πίπτω, μελ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. 6' *-έπεσον*· πρκ. *-πέπτωκα*· πίπτω πλησίον, πίπτω ἔμπροσθέν τινος.— ‖ πίπτω εἰς τὸν δρόμον τινός, «βρίσκομαι στά πόδια του», παρεμπίπτω, συμπίπτω, συναντῶμαι μέ τινα. 2) ἐπί πραγμ., συμβαίνω, προσφέρομαι. — ‖ πίπτω ἔξω, ἀπόμερα, μακράν (τοῦ πρέποντος) ‖ ἐντεῦθεν μτφρ., «πέφτω ἔξω», ἀστοχῶ, σφάλλομαι, πλανῶμαι.

παρα-πλάγξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *παραπλάζω* (βλ.λ.).

παρα-πλάζω, μελ. *-πλάγξω*· ἀόρ. α' *παρέπλαγξα*· Παθητ., ἀόρ. α' *παρεπλάγχθην*· κάμνω τινά νά πλανηθῇ ἐκ τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, νά παραπλανηθῇ, τόν παραπλανῶ, τόν ἀποπλανῶ, τόν ὁδηγῶ ἔξω τῆς (εὐθείας) ὁδοῦ.— Παθητ., παραπλανῶμαι, ἀποπλανῶμαι, ὁδηγοῦμαι μακράν τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ.— ‖ μτφρ., τόν ἀποπλανῶ (ἐν καθαρᾷ ἢθ. ἐνν.)—Παθ., ἀποπλανῶμαι (ἐν ἢθ. ἐνν.), ἀκολουθῶ τόν κακόν δρόμον.

παρα-πλευρίδια, τά (*παρά+πλευρά*)· χάλκινα καλύμματα τῶν πλευρῶν τῶν πολεμικῶν ἵππων.

παρα-πλέω, ἰων. *-πλώω*· μελ. *-πλεύσομαι* καί *-πλευσοῦμαι*· γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. 6' *παρέπλω* (ὡσεί ἐκ ῥήμ. εἰς *-μι*)· πλέω παρά τι, πλησίον τινός, παρέρχομαι πλέων ‖ πλέω κατά μῆκος τῶν ἀκτῶν ‖ πλέων ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος.

παρα-πλῆγας, αἰτ. πληθ. τοῦ *παραπλῆξ* (βλ. λ.).

παρά-πληκτος, *ον* (*παραπλήσσω*)· ὁ πληγείς (κτυπηθείς) καί παραμερισθείς συνεπείᾳ τοῦ πλήγματος ‖ μτφρ., παράφρων, μανιακός, μανόμενος.

παρα-πλήξ, *-ῆγος,* ὁ, ἡ (*παραπλήσσω*)· ὁ πλαγίως πλησιάσμενος (ὑπό τῶν ῥευμάτων): *ῥεύσεις παραπλῆγες*=ἐπικλινεῖς ἀκταί πλησιαζόμεναι ὑπό τῶν κυμάτων λοξῶς (ἐπί τῶν ὁποίων τά κύματα *προσπίπτουν* λοξά καί οὐχί κατά κάθετον ἔννοιαν, ὅπως προσπίπτουν ἐπί τῶν *κρημνωδῶν* ὀχθῶν)· — ‖ μτφρ.=*παράφρονες* (βλ. λ.), μανιακός.

παρα-πλήσιος, *ον,* καί *-α, -ον* (*παρά+πλησίος*)· ὁ πλησίον καί παραπλεύρως τινός ἐρχόμενος ‖ ὅθεν, ὁ προρρομισάζων, ὁ σχεδόν ὁμοίος, σχεδόν ἴσος, περίπου τόσος.— ὑπερθ. *-ώτατος.*— τά οὐδ. ἐν. καί πληθ. *παραπλήσιον, παραπλήσια* συχνά κεῖνται ὡς ἐπίρ., συχνότ. ἀπαντᾷ ὅμως καί τό ὁμαλόν ἐπίρ. *παραπλησίως* (=ὡς καί νῦν, παραπλησίως, περίπου ὁμοίως ἢ ἴσως, σχεδόν): *παραπλησίως ἀγωνίζομαι* = ἀγωνίζομαι μέ τά αὐτά περίπου πλεονεκτήματα (ὑπό τούς αὐτούς περίπου ὅρους)=*aequo Marte contendere.*

παρα-πλήσσω, ἀττ. *-ττω*· μέλ. *-ξω*· πλήττω (κτυπῶ) πλαγίως.— παθητ., πλήττομαι κατά τό ἓν μόνον μέρος ‖ προσβάλλομαι ἀπό παράλυσιν, ἔχω πάθει παράλυσιν ‖ ἔχω πάθει διατάραξιν φρενῶν, εἶμαι παράφρων.

παρα-πλόμενος, η, ον (ἐπ. συγκεκ. μτχ. ἐξ ἀπηρχ. ἐν. *παραπέλομαι*)· ἐρχόμενος εἴς τινα τόπον.

παρά-πλοος, καί συνῃρ. **-πλους,** ὁ (*παραπλέω*)· τό πλέειν πλησίον, τό πλέειν παρά τήν ἀκτήν, ὡς καί νῦν ὁ παράπλους, ὁ παρά τήν ἀκτήν (ὁ κατά μῆκος τῶν παραλίων) πλοῦς. 2) τό διά θαλάσσης πέρασμα, ἡ διά θαλάσσης διαπόρθμευσις, λατ. **trajectus.**

παρα-πλώω, ἰων. ἀντί *παραπλέω* (βλ. λ.).

παρα-πνεύσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *παραπνέω.*

παρα-πνέω, μελ. *-πνεύσομαι*· πνέω πλησίον ἢ εἰς τά πλάγια, ἐκφεύγω πλαγίως.

παρα-ποδίος, *ον,* ποιητ. **παρπόδιος** (*παρά+ποδός*)· ὁ παρά τούς πόδας ὤν, ὁ πρό τῶν ποδῶν μας, πρόχειρος, παρών.

παρα-ποιέω, μελ. *-ήσω*· κάμνω (*ποιῶ*) τι ψευδῶς (κατά τρόπον ψευδῆ, πλαστόν, κιβδηλον), νοθεύω, κιβδηλεύω, παραχαράσσω, ὡς καί νῦν παραποιῶ.— μέσον, παραποιῶ (νοθεύω) τι δι' ἑμαυτόν, ἀποκτῶ τι παραποιημένον (κίβδηλον).

παρ-απ-όλλῡμι, μέλ. *-απολέσω* καί ἀττ. *-απολῶ*· καταστρέφω, ἀφανίζω, προσέτι.— παθητ., μετά μέσ. μέλλ. *-απολοῦμαι,* 6' πρκ. *-απόλωλα,* καί ὑπερσ. *-απολώλειν*· ἀπόλλυμαι, χάνομαι, πλησίον.

παρα-πομπή, ἡ (*παραπέμπω*)· ἡ ὁποστολή μετά συνοδείας, προπομπή, συνοδεία ‖ τό παρέχειν, προμηθεύειν, προμήθεια.— ‖ τό προμηθευόμενον, ὡ ζωοτροφαί, «προμήθειαι», ἐφόδια, ἐπισήθεια, λατ. **commeatus.**

παρα-πόντιος, *ον* (*παρά+πόντος*)· ὁ παρά τήν θάλασσαν.

παρα-πορεύομαι, ἀποθ. μετά μέσ. μέλλ. *-σομαι* καί παθ. ἀορ. α' *-θην*· πορεύομαι παραπλεύρως ἢ πλησίον τινός.— ‖ παρέρχομαι, «προσπερνῶ».

παρα-ποτάμιος, α, *ον* (*παρά+ποταμός*)· ὁ παρά τόν ποταμόν, ὁ πλησίον ποταμοῦ, ὁ κείμενος ἢ κατοικῶν πλησίον ποταμοῦ, κατά μῆκος τῆς κοίτης ποταμοῦ ‖ *οἱ παραποτάμιοι* (ὡς οὐσ.)=οἱ ζῶντες (ἢ κατοικοῦντες) πλησίον ποταμοῦ.

παρα-πράσσω, ἀττ. **-πράττω,** ἰων. **-πρήσσω.** μελ. *-ξω*· πράττω τι παραλλήλως (ἢ καί πέραν, ἔξω) τοῦ κυρίου σκοποῦ μου.— ‖ πράττω ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω, βοηθῶ εἰς πρᾶξίν τινα.

παρα-πρεσβεία, ἡ (*παραπρεσβεύω*)· ψευδής (παράνομος, δολία) πρεσβεία, πρεσβεία σταλεῖσα παρά τήν δέλησιν τῆς πόλεως.

παρα-πρεσβεύω, ὡς ἐνεργ. καί μέσ. (*παραπρεσβεύομαι*)· ἐκτελῶ χρέη πρεσβευτοῦ κατά τρόπον ἄπιστον καί ἄτιμον (καί ἐναντίον τῶν ὀδηγιῶν τῆς πόλεως).

παρα-πρισμα, *-ατος,* τό (*παραπρίω*)· πᾶν ὅ,τι πρίπτει κατά τό πριόνισμα, τά πριονίδια, τά πριονίσματα, τά ροκανίδια.

παρα-πρίω, μελ. *-πρισοῦμαι*· πριονίζω ἐγγύς ἢ πλαγίως, κόπτω ἡπίως.

παρ-άπτω, μελ. *-ψω*· ἅπτω (τ. ἔ. ἐνώνω, συνδέω) πλησίον, ἢ πλαγίως, ἢ κατά μῆκός τινος.— Παθητ., ἐφαρμόζομαι, προσαρμόζομαι: *παραπτόμενα χερσί πλάτα*=κώπη προσαρμοζομένη εἰς τάς χεῖρας (λαμβανομένη ὑπό τῶν χειρῶν).—μέσον, ἅπτομαι, ἐγγίζω ὀλίγον (κυρ. εἰς τό πλάγι), ἐπιπολαίως.

παρά-πτωμα, *-ατος,* τό (*παραπίπτω*)· ἡ ἐγγύς πτῶσις, τό πίπτειν πλησίον ‖ μτφρ. σφάλμα, πταῖσμα, παράβασις, ἁμάρτημα.

παρα-πύθια, τά (*παρά + Πύθια*)· (κωμική λέξις) νόσος ἥτις ἠμπόδισέ τινα νά ἀναδειχθῇ νικητής κατά τά Πύθια.

παρα-ραθῡμέω, παρα-ραίνω κλπ.· ὅλ. **παραρρ—**

πάρ-ἔδρος, *ον,* ἰων. **πάρηδρος**=*παρήορος* (βλ.λ.).

παρ-αρπάζω, μελ. *-άσω,* μτγν. *-άξω*· ἁρπάζω ἀπό τά πλάγια, ὑποκλέπτω, σουφρώνω.

παρα-ρραθῡμέω· παραμελῶ.

παρα-ρραίνω· ραίνω (ραντίζω) ἐπί πλέον.

παρα-ράπτω, μελ. *-ψω*· ράπτω πλησίον ἢ κατά προσθήκην, προσράπτω.—Παθητ., προσράπτομαι (ἐν εἴδει κροσσῶν, ἢ ὡς γῦρος).

παρα-ρρέω, μελ. *-ρρεύσομαι*· πρκ. *παρερρύηκα* ἀόρ. 6' ἐν παθ. μορφῇ *παρερρύην* (*παρά+ρέω*)· ρέω πλησίον, ρέω παραπλεύρως, παρέρχομαι ρέων (μετ' αἰτ.). 2) μετά δοτ., *παραρρέω τινί* = ἐξολισθαίνω ἐκ τῶν πλαγίων τινός, «τοῦ τρέχω ἀπό τά πλάγια», ρέων διέρχομαι «πλάϊ του».— ‖ ὀλισθαίνω, «γλιστρῶ», ἀπροσδοκήτως.

παρα-ρρήγνῡμι, μελ. *-ρρήξω*· ἀόρ. α' *παρέρρηξα* (*παρά+ρήγνυμι*)· διαρρηγνύω κατά τά πλάγια, συν. διασπῶ γραμμήν μάχης.— Παθ., διασπῶμαι, δραύομαι, διαρρηγνύομαι.— ‖ Παθητ., μετά 6' πρκ. *παρέρρωγα*· ῥήγνυμαι κατά τά πλάγια (ἢ ἐκ τῶν πλαγίων) ‖ *παρέρρωγεν ποδὸς φλέψ*=ἡ φλέβα τοῦ ποδός ἔχει διαρραγῆ.

παρα-ρρητός, ή, όν (*παρά+ρητός*)· ἐπί προσώπων, ὃν δύνανται νά συγκινήσῃ διά λόγων, ὁ δυνάμενος νά συγκινηθῇ διά λόγων.— ‖ ἐπί λόγων (λέξεων), πειστικός ‖ παραινετικός ‖ παρηγορητικός, καταπραϋντικός.

παρα-ρῑγόω, (*παρά+ριγόω*)· ριγῶ πλησίον τινός.

παρα-ρρίπτω, καί **-έω**· ρίπτω πλησίον ‖ μτφρ. διαυδεύω, ἀκινδυνεύω, τι ‖ διατρέχω κίνδυνον ἐν τῷ

πράττειν τι.— ‖ ῥίπτω κατὰ μέρος, παραπετῶ, ἀπορρίπτω, περιφρονῶ.

παρα-ρρυσίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *παραρρέω*.

παρά-ρρυθμος, ποιητ. **παράρυθμος,** *ον* (*παρὰ+ρυθμός*)· ὁ ἐκτὸς ρυθμοῦ, ὁ παρὰ τὸν ρυθμόν, ὁ ἄνευ ρυθμοῦ ‖ ἄρρυθμος, ἀνώμαλος, ἀσύμφωνος.

παρά-ρρῦμα, *-ατος,* τό (*παραρρύομαι*)· πᾶν τὸ συρόμενον κατὰ μῆκός τινος καὶ χρησιμεῦον ὡς παραπέτασμα ‖ δερμάτινον (ἢ τριχινον) παραπέτασμα ἁπλούμενον κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου πρὸς προφύλαξιν τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα.

παρα-ρρύομαι, ἀποθ. (*παρὰ+ρύομαι*)· σύρω, ἕλκω, τι, κατὰ τὸ πλάγια.

παρ-αρτάω, ἰων. *-έω·* μέλ. *-ήσω·* παθ. πρκ. *παρήρτημαι·* ἀναρτῶ (κρεμῶ) τι πλησίον (ἢ κατὰ μῆκός) τινος, ἢ ἀπό τι, ἢ ἐπί τινος.

παρ-αρτέομαι, ἰων.: 1) ὡς μέσον, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, πρὸς χρῆσίν μου. 2) ὡς παθητ., παρασκευάζομαι ἑτοιμάζομαι, εἶμαι (γίνομαι) ἕτοιμος.

παρ-άρτημα, *-ατος,* τό (*παραρτάω*)· πᾶν τὸ παρεπλεύρως ἀνηρτημένον, ὡς καὶ νῦν παράρτημα, πρόσθετον πρᾶγμα ‖ περίαπτον, «φυλαχτό».

παρασάγγης, *-ον,* ὁ (ἡ Περσικὴ λέξις **farsang**)· μέτρον ἀποστάσεως ἴσον πρὸς τριάκοντα στάδια (1 στάδ.=125 βήματα).

παρα-σάττω, μέλ. *-ξω·* στουπώνω εἰς τὰ πλάγια, παραγεμίζω, στοιβάζω.

παρά-σειρος, *ον* (*παρὰ + σειρά*)· ὁ δεδεμένος πλησίον (παραπλεύρως), ὁ παρεζευγμένος ‖ *παράσειρος ἵππος,* καλούμενος καὶ *σειραφόρος*=ὁ παρεζευγμένος εἰς τὰ πλάγια τοῦ κανονικοῦ ζεύγους τῶν ἵππων, ὁ σειραῖος (ἀντίθ. τῷ *ζύγιος,* βλ. λ.) ‖ μτφρ., ὁμόζυξ, σύζυγος, σύντροφος.

παρα-σείω, μέλ. *-σω·* σείω παραπλεύρως τινός, σείω ἐγγύς.

παρα-σημαίνω, μελ. *-ᾰνῶ·* σφραγίζω παραπλεύρως.— μέσον, θέτω τὴν σφραγῖδά μου παραπλεύρως τῆς σφραγῖδος ἄλλου, ἐπισφραγίζω.

παρά-σημον, τό (κυρ. οὐδ. τοῦ *παράσημος*· σημεῖον διακρίσεως ‖ τὸ σῆμα (σύμβολον) πλοίου, λατ. **insigne.**

παρά-σημος, *ον* (*παρὰ+σῆμα*)· ὁ σεσημασμένος (ἐσφραγισμένος) ἐσφαλμένως, ὁ παρακεχαραγμένος, παραποιημένος, κίβδηλος (ἰδίᾳ ἐπὶ νομισμάτων). — ‖ ὁ σημειωμένος, σεσημασμένος (ἀπὸ πάσης ἀπόφεως), καταφανής, περίβλεπτος.

παρα-σῖτέω, μελ. *-ήσω* (*παράσιτος*)· τρώγω παρά τινι (σιτίζομαι παρά τινι), εἶμαι τὸ παράσιτόν τινος. — ‖ ἔχω ἰδίαν ἕδραν ἐν τῇ δημοσίᾳ τραπέζῃ (κυρ. *ἐπὶ τῶν ἱερέων*).

παρα-σῖτῐκός, *ή, όν* (*παράσιτος*)· ὁ ἀνήκων εἰς παράσιτον, ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὸν ρόλον τοῦ παρασίτου ‖ *ἡ παρασιτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παρασίτου.

παρά-σῖτος, *ον* (*παρὰ+σῖτος*)· ὁ τρώγων (ὁ αἰτιζόμενος) ἐκ τῆς τραπέζης ἄλλου (παρὰ τὴν τράπεζαν ἄλλου τινός) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ παράσιτος*=ὡς καὶ νῦν, ὁ παράσιτος, ὁ ζῶν δαπάναις ἄλλου ‖ ὁ κόλαξ, ὁ χαμερπῶς κολακεύων.

παρα-σκευάζω, μελ. *-σω·* ἀόρ. α' *παρεσκεύασα·* παθ. πρκ. *παρεσκεύασμαι·* ἰων. γ' πληθ. ὑπερσ. *παρασκευάδατο·* ὡς καὶ νῦν, ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, προπαρασκευάζω ‖ κρατῶ (ἔχω) τι ἕτοιμον ‖ ὡσ. προμηθεύω, προσπορίζω, ἐφοδιάζω. 2) καθιστῶ τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.— ‖ μέσον, προετοιμάζω, προπαρασκευάζω, τι δι' ἐμαυτόν, προμηθεύω, ἐφοδιάζω χάριν ἐμαυτοῦ ‖ ἀπολ., κάμνω προετοιμασίας, ἑτοιμάζομαι. 2) ἐξευρίσκω διά παντός μέσου (ἐντίμου ἢ καὶ μή) ἀνθρώπους ὡς μάρτυρας, ὁπαδούς κλπ. ‖ προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου ‖ ἀπολ. κάμνω (σχηματίζω) κόμμα (φατρίαν).— ‖ παθητ., εἶμαι ἕτοιμος, εἶμαι παρεσκευασμένος. 2) ἐπὶ πραγμάτων: *ὡς παρεσκεύαστο*=ὅτε αἱ προετοιμασίαι εἶχον γίνει (εἶχον συντελεσθῆ) ‖ *παρεσκευάδατο τοῖς Ἕλλησι*=προετοιμασίαι εἶχον γίνει ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

παρα-σκεύασμα, *-ατος,* τό (*παρασκευάζω*)· πᾶν τὸ παρεσκευασμένον, ὅ,τι παρασκευάζει τις, ἑτοιμασία.

παρα-σκευή, ἡ (*παρασκευάζω*)· ἑτοιμασία, τὸ παρασκευάζειν τι, προπαρασκευή | πρόνοια ‖ προπαρασκευή, προετοιμασία, ἐξάσκησις, ἄσκησις, ἐφαρμογή ‖ *ἀπὸ (ἢ ἐκ) παρασκευῆς*=ἐκ προμελέτης, ἐκ προθέσεως, λατ. **ex instituto** ‖ *δι' ὀλίγης παρασκευῆς* =ἐκ τοῦ πραχείρου, κατόπιν μικρᾶς ἀσκήσεως. 2) σχέδιον, τέχνασμα, μηχανορραφία, συνωμοσία, ραδιουργία.— ‖ τὸ παρεσκευασμένον πρός τινα σκοπόν, οἰκοσκευή, ἔπιπλα, διακόσμησις, καλλωπισμός, λατ. **apparatus** ‖ πομπή, ἐπίδειξις. 2) ἐπὶ πολεμικῆς *προπαρασκευῆς,* στρατ. δύναμις, ἐξοπλισμός ‖ *γενικῶς,* μέσα, μέσα ἀμύνης, πόροι ἐφοδιασμοῦ.

παρα-σκηνέω καὶ **-άω,** μελ. *-ήσω* (*παρὰ+σκηνή*). στήνω τὴν σκηνήν μου πλησίον τῆς σκηνῆς ἄλλου.

παρα-σκήνια, τὰ (*παρὰ+σκηνή*)· τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς, οἱ χῶροι οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς, αἱ πλάγιαι σκηναί ‖ αἱ πλάγιαι εἴσοδοι τοῦ θεάτρου.

παρα-σκηνόω, μελ. *-ώσω* (*παρὰ+σκηνή*)·=*παρασκηνέω* (βλ. λ.).— ‖ ἁπλώνω πλατὺ παραπέτασμα ὑπεράνω τινὸς ἐν εἴδει σκηνῆς («τέντας»).

παρα-σκήπτω, μελ. *-ψω·* πίπτω, ἐνσκήπτω, πλησίον (ἐπὶ κεραυνοῦ π. χ).

παρα-σκιρτάω, μελ. *-ήσω·* σκιρτῶ (πηδῶ) πλησίον.

παρα-σκοπέω, μελ. *-σκέψομαι·* βλέπω οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν, ῥίπτω πλάγιον βλέμμα ‖ παρανοῶ τι, τὸ ἀντιλαμβάνομαι κακῶς.

παρα-σκώπτω, μελ. *-ψω·* σκώπτω πλαγίως (ἐμμέσως) καὶ οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν.

παρα-σπάω, μελ. *-άσω·* ἀποσπῶ κατὰ μέρος, σύρω μεθ' ὁρμῆς (τραβῶ) πρὸς τὰ πλάγια || διαστρέφω, διαστρεβλώνω.— μέσον, ἀποσπῶ τινα ἀπό τινος καὶ τὸν προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου (ἢ καὶ ἐπὶ πράγμ.) || ἀποσπῶ τινα ἔκ τινος κόμματος ‖ ἀποσπῶ ἐμαυτόν, ἀποσύρομαι.

παρ-ασπίζω, μελ. *-ίσω* (*παρὰ+ἀσπίς*)· φέρω τὴν ἀσπίδα πλησίον τινός, τ.ἔ. μάχομαι εἰς τὸ πλευρόν του, μάχομαι παρά τινι, μαχόμενος ἵσταμαι παρά τινι.

παρ-ασπιστής, *-οῦ,* ὁ (*παρασπίζω*)· ὁ φέρων ἀσπίδα πλησίον ἄλλου, ὁ μαχόμενος εἰς τὸ πλευρόν ἄλλου, ὁ σύντροφος κατὰ τὴν μάχην, ἀσπιδοφόρος (σύντροφος) ἐν ὅπλοις.

παρα-σπονδέω, μελ. *-ήσω* (*παράσπονδος*)· εἶμαι παράσπονδος, πράττω παρὰ τὰς σπονδάς, παραβαίνω τὰς σπονδὰς || διαλύω τὰς συνθήκας, τὰς καταγγέλλω, τὰς κηρύσσω ἀκύρους.

παρά-σπονδος, *ον* (*παρὰ+σπονδή*)· ὁ γινόμενος (ἢ γενόμενος) παρὰ τὰς σπονδάς, ὁ παρὰ τὰς συνθήκας ‖ ἐπὶ προσ. ὁ παραβάτης τῶν σπονδῶν (τῶν συνθηκῶν), ὁ ἐπίορκος.

παρα-στάδόν, ἐπίρ. (*παρίσταμαι*)· τὸ βαδίζειν πλησίον ἄλλου καὶ πλησιάζειν.— ‖ τὸ ἵστασθαι παρά τινι ‖ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύθεν.

παρα-στάην, παρα-στάς, *ᾶσα, άν,* εὐκτ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παρίστημι.*

παρα-στάς, *-άδος,* ἡ (*παρίσταμαι*)· κυρ. πᾶν τὸ πλησίον ἱστάμενον, ὅπως π.χ. αἱ *παραστάδες* θύρας, τὰ ἑκατέρωθεν τῆς θύρας ὄρθια ξύλα ἢ μάρμαρα ‖ ἐν τῷ πληθ. *αἱ παραστάδες* = οἱ τετράγωνοι στῦλοι εἰς οὓς ἀπολήγει ὁ τοῖχος τῶν ναῶν κατὰ τὸν πρόναον ‖ κίονες ἐν σειρᾷ, κιονοστοιχία, ἡ στοά (ἢ τὸ προστῷον) οἰκίας ἢ ναοῦ, λατ. **vestibulum**· (βλ. καὶ τὸ συντετμ. *παστάς*).

παρά-στᾰσις, *-εως,* ἡ (*παρίστημι*)· τὸ ἱστάναι (τοποθετεῖν) τινα κατὰ μέρος ἢ μακράν, τὸ ἀποδεῖν τινα, τὸ ἐξορίζειν τινά.— ‖ (*παρίσταμαι*), τὸ ἵστασθαι πλησίον ‖ θέσις πλησίον τοῦ Βασιλέως.

παρα-στᾰτέω, μελ. *-ήσω* (*παραστάτης*)· ἵσταμαι παρά τινι, πλησίον τινός.

παρα-στᾰτης, *-ου,* ὁ (*παρίσταμαι*)· ὁ ἱστάμενος παρά τινι (πλησίον τινός), ὑπερασπιστής, βοηθός ‖ ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης, ὁ συστρατιώτης ὁ ἱστάμενος παραπλεύρως, ὅπως καὶ *προστάτης*=ὁ ἱστάμενος ἔμπροσθεν τινος συστρατιώτης, καὶ *ἐπιστά-*

της=ὁ συστρατιώτης ὁ ἱστάμενος ἐν τῇ ὄπισθεν κειμένῃ σειρᾷ ‖ γενικῶς, σύντροφος ἐν μάχῃ, συστρατιώτης, συμπολεμιστής.

παρα-στᾶτις, -ίδος, ἡ, θηλ. τοῦ προηγ. *παραστάτης*· ἡ βοηθός, ἐπίκουρος, σύμμαχος, συναγωνίστρια.

παρα-στείχω, ἀόρ. β' *παρέστιχον*· στείχω (βαδίζω) πλησίον, διαβαίνω πλησίον, παρέρχομαι καὶ ἀπομακρύνομαι ‖ εἰσέρχομαι.

παρα-στῆναι, -στῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. β' καὶ α' τοῦ *παρίστημι*.

παρα-στορέννῡμι, μελ. -*στορέσω*, ἀττ. -*στορῶ*· στρωννύω, ἁπλώνω, πλησίον (ἢ κατὰ μῆκος, ἢ ἔμπροσθέν) τινος· ἐξαπλώνω τι.

παρα-στρέφω, μελ. -*ψω*· στρέφω (μεταστρέφω, μεταβάλλω, κάμνω τι νὰ στραφῇ) πρὸς τὰ πλάγια, παρεκτρέπω. **2)** ἐμποδίζω, ἀποσοβῶ, τὸ ἐκτρέπω πρὸς τὰ πλάγια.

παρα-συγ-γράφω, μελ. -*ήσω* (*παρά*+*συγγραφή*)· παραβαίνω τὸ μετά τινος συμβόλαιόν μου, ἐξαπατῶ διὰ παραβιάσεως τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου.

παρα-συλ-λέγομαι (ἄνευ ἐνεργ. ἐν χρήσει)· συνέρχομαι (συναθροίζομαι) μετ' ἄλλων.

παρα-σῦρω, μελ. -*σύρω*· ὡς καὶ νῦν, παρασύρω, σύρω πλαγίως, σύρω μακράν, ἀπομακρύνω, συμπαρασύρω (ὡς ἐπὶ ρεύματος ποταμοῦ). **2)** *παρασύρω ἔπος* = παρεισάγω λέξιν τινά, παρεμβάλλω λέξιν, τὴν μεταχειρίζομαι ἀτόπως καὶ ἀκαίρως.

παρα-σφάλλω, μελ. -*σφᾰλῶ*· ἀόρ. α' *παρέσφηλα*· ὠθῶ τι πρὸς τὰ πλάγια ‖ κάμνω τι νὰ γλιστρήσῃ πρὸς τὰ πλάγια, κάμνω νὰ ἀποτύχῃ ‖ ἐπὶ βέλους, τὸ κάμνω νὰ παρεκκλίνῃ, νὰ ἀστοχήσῃ.

παρά-σχες, -έτω, προστ. ἀορ. δ' τοῦ *παρέχω*.

παρα-σχεθεῖν, ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. δ' τοῦ *παρέχω*.

παρα-σχεῖν, ἐπ. *παρασχέμεν*, ἀπρφ. ἀορ. δ' τοῦ *παρέχω*.

παρα-σχίζω, μελ. -*σχίσω*· σχίζω κατὰ μῆκος, σχίζω εἰς τὸ πλάγι, διασχίζω.

παρα-σχόν, οὐδ. μτχ. ἀορ. δ' τοῦ *παρέχω* (ἐν χρήσει ὡς αἰτ. ἀπόλ.), βλ. *παρέχω* **V.**

παρά-ταξις, -εως, ἡ (*παρατάσσω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, παράταξις, τὸ τάσσειν ἕνα πλησίον τοῦ ἄλλου, ἡ παράταξις εἰς τάξιν μάχης, ἡ διάταξις στρατοῦ πρὸς μάχην ‖ στρατὸς ἐν τάξει μάχης ‖ *ἐκ παρατάξεως*=ἐν τάξει μάχης.

παρα-τάσσω, ἀττ. -ττω· μελ. -ξω· ἀόρ. α' *παρέταξα*· παθητ., πρκ. *παρατέταγμαι*· ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. *παρατετάχατο*· τοποθετῶ πλησίον ἄλλων, κυρ. ἐν τάξει μάχης, ὡς τὸ σημερ. παρατάσσω.— μέσον, παρατάσσω τοὺς ἄνδρας μου εἰς τάξιν μάχης.— ‖ Παθητ., παρατάσσομαι εἰς τάξιν μάχης, τοποθετοῦμαι εἰς γραμμὴν μάχης.— ‖ μέσον, σημ. ὡσ. καί, συναντῶμαι μετά τινος ἐν μάχῃ ‖ ἀπολ., ἵσταμαι πλησίον ἑτέρου ἐν μάχῃ.

παρα-τείνω, μελ. -*τενῶ*· ἀόρ. α' *παρέτεινα*· πρκ. *παρατέτᾰκα*· παθητ., ἀόρ. α' *παρετάθην*· πρκ. *παρατέταμαι*· ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἁπλώνω παραπλεύρως ‖ ἐκτείνω εἰς γραμμήν, ἐπιμηκύνω ‖ *παρατείνω τάφρον*=ἀνοίγω μακρὰν τάφρον. **2)** ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, παρατείνω (τὸν χρόνον), παρέλκω, ἀναβάλλω, ἐπιβραδύνω ‖ καταπονῶ διὰ τῆς χρονικῆς παρατάσεως. **3)** ἐκτείνω τινὰ πρὸς βασανισμόν, βασανίζω.—Παθητ., ἐπὶ τοῦ πτώματος νεκροῦ, τοποθετοῦμαι ἐκτάδην, κεῖμαι νεκρὸς ‖ *παρατείνομαι πολιορκίᾳ εἰς τοὔσχατον*=ἐκτείνω τὰς δυνάμεις μου μέχρις ἐσχάτων, ἀγωνίζομαι μέχρις ἐσχάτων, κατά τινα πολιορκίαν.— ‖ ἀμτβ., ἐκτείνομαι κατὰ μῆκος, κεῖμαι κατὰ μῆκος, ἐκτείνομαι.

παρα-τείχισμα, -ατος, τὸ (*παρὰ* + *τειχίζω*)· τεῖχος ἢ ὀχυρὸν οἰκοδομηθὲν πλησίον ‖ ἐγκάρσιον ἢ παράπλευρον τεῖχος.

παρα-τεκταίνομαι, ἀόρ. α' *παρετεκτηνάμην*· μέσον, ἐπεξεργάζομαί τι κατὰ τρόπον ὥστε νὰ λάβῃ ἄλλην μορφήν, μετασκευάζω τι, τὸ μεταποιῶ ‖ γεν., μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ. **2)** παραποιῶ, παραχαράσσω, «ψευτίζω», τὸ παραλλάσσω ἀπὸ τὸ ὀρθόν.

παρα-τέμνω, μελ. -*τεμῶ*, ποιητ. -*τᾰμῶ*· ἀποκόπτω ἀπὸ τὰ πλάγια, ἢ κατὰ μῆκος, ἀποκόπτω.

παρα-τετάχατο, ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *παρατάσσω*.

παρα-τηρέω, μελ. -*ήσω*· ὅ,τι καὶ νῦν, παρατηρῶ, βλέπω τι ἐκ τοῦ πλησίον καὶ μετὰ προσοχῆς ‖ παραφυλάσσω, ἐπιτηρῶ ‖ τηρῶ, παρατηρῶ, μετὰ δεισιδαιμονίας.

παρα-τήρησις, -εως, ἡ (*παρατηρέω*)· ὡς καὶ νῦν, παρατήρησις ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐπισταμένη, ἐπιτήρησις, προσεκτικὴ ἐξέτασις.

παρα-τίθημι, ποιητ. **παρτίθημι,** μετὰ γ' ἑν. ἐνεστ. *παρατιθεῖ*, ποιητ. *παρτιθεῖ*, δ' καὶ γ' ἑν. πρτ. *παρετίθεις*, -*ει* (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. *παρατιθέω*)· μέλ. -*θήσω*· ἐνεργ. ἀόρ. *παρέθηκα*· μέσ. ἀόρ. δ' *παρεθέμην*· παθ. πρκ. *παρατέθειμαι*· τοποθετῶ πλησίον, θέτω πλησίον ἢ ἐμπρός, παραθέτω ‖ γεν. παραθέτῳ, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, χορηγῶ, παρέχω. **2)** προβάλλω ἐνώπιόν τινος, προτείνω, παρουσιάζω ‖ δηλῶ, διακηρύσσω ‖ προβάλλω τι εἰς ὑποστήριξιν τῶν λεγομένων μου, ἰσχυρίζομαι. **3)** θέτω τι πλησίον ἄλλου, παραθέτω, παραβάλλω, συγκρίνω.— ■ μέσον, θέτω ἐνώπιόν μου ἢ πλησίον μου ‖ παραθέτω τι ἐνώπιόν τινος (ἢ δίδω ἐντολήν νὰ παραθέσωσί τι ἐνώπιόν τινος) ‖ λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἐφοδιάζομαι μέ τι. **2)** καταθέτω τι (ἰδικόν μου) εἰς χεῖρας ἄλλου, καταθέτω τι πρὸς φύλαξιν, τὸ ἐμπιστεύομαι εἰς τινα. **3)** διακινδυνεύω τι, ἀποτολμῶ, διακυβεύω τι, ριψοκινδυνεύω.

παρα-τίλλω, μελ. -*τῐλῶ*· ἀποσπῶ τὰς τρίχας, μαδῶ.— μέσον, ἀποσπῶ τὰς ἰδικάς μου τρίχας, μαδῶ τὰς τρίχας μου.— παθητ., μετὰ μτχ. πρκ. *παρατετιλμένος*=μὲ τὰς τρίχας μαδημένας, μαδημένος.

παρά-τονος, *ον* (*παρατείνω*)· παρατεταμένος (τανυσμένος, ἐξηπλωμένος) πλησίον ἢ κατὰ μῆκος.

παρα-τρᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρατρώγω* (βλ.λ.).

παρα-τρέπω, μελ. -*τρέψω*· τρέπω κατὰ μέρος, τρέπω πρὸς ἄλλο μέρος, ἐκτρέπω, τρέπω (ἐκτρέπω) τινὰ ἔξω τοῦ ὁδοῦ δρόμου, ἀποπλανῶ ‖ *ποταμὸν παρατρέπω*=ἐκτρέπω τὸ ρεῖθρον (τὴν κοίτην) ποταμοῦ, τὸ παροχετεύω πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, τοῦ ἀλλάσσω τὴν κοίτην, λατ. **derivare** ‖ μτφρ., μεταστρέφω τι(νά), διαστρεβλώνω τι, τὸ νοθεύω, τὸ παραποιῶ, τὸ ψευτίζω ‖ γεν., ἀλλοιῶ, μεταβάλλω. **2)** μεταστρέφω τινά, τὸν κάμνω νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, μεταβάλλω τὴν γνώμην τινός, τὸν παραπλανῶ.— παθητ., μετατρέπομαι, μεταστρέφομαι, μεταβάλλομαι, παρεκτρέπομαι ἀπό τινος πράγματος.

παρα-τρέφω, μελ. -*θρέψω*· τρέφω πλησίον μου ἢ τρέφω ἐπὶ πλέον ἢ τρέφω τι μετά τινος.—παθητ., τρέφομαι μετά τινας, τρέφομαι δαπάναις τινός, ἀνατρέφομαι παρά τινος.

παρα-τρέχω, μελ. -*θρέξομαι* ἢ -*δραμοῦμαι*· ἀόρ. δ' *παρέδρᾰμον*· τρέχω πλησίον τινός, τρέχων παρέρχομαι, «ξεπερνῶ» ‖ μετ' αἰτ., ἐκφεύγω, διαφεύγω, διαφεύγω τινά. **2)** ὑπερτερῶ τινα εἰς τὴν ταχύτητα (εἰς τὸν δρόμον), ὑπερβαίνω τρέχων, προφθάνω, νικῶ τινα εἰς τὸν ἀγῶνα δρόμου. **3)** διατρέχω διὰ μέσου τινός ἢ πάνω ἀπό τι.

παρα-τρέω, μέλ. -*τρέσω*· ἐκκινῶ, παρεκκλίνω (παραμερίζω) ἐκ φόβου.

παρα-τρίβω, μελ. -*ψω*· τρίβω τι εἰς τὰ πλάγια, τρίβω τι πλησίον ἄλλου, προστρίβω τι μετά τινος ‖ *παρατρίβω χρυσὸν ἀκήρατον ἄλλῳ χρυσῷ* (ἐνν. *εἰς βάσανον*) = τρίβω καθαρὸν χρυσὸν ἐπὶ τῆς λυδίας λίθου πλησίον τοῦ σημείου τοῦ ἑνδα ἔτριψα ἄλλον χρυσόν, διὰ νὰ ἴδω τὴν διαφορὰν τῶν ἰχνῶν πού ἀφίνουν.— παθητ., τρίβομαι ἐπί τινος (ἐπάνω εἴς τι).

παρα-τροπέω=*παρατρέπω* (βλ. λ.).

παρα-τροπή, ἡ (*παρατρέπω*)· τὸ τρέπειν πρὸς τὰ πλάγια ἢ μακράν, ἀποτροπή, ἀποσόβησις, μέσον ἀποτροπῆς. **2)** παρεκτροπή, ἐκτροπή, μεταβολὴ ‖ σφάλμα.

παρά-τροπος, *ον* (*παρατρέπω*)· ὁ παρεκτραπείς, ὁ ἔχων παρεκτραπῆ, ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ὁ παράνομος.— ■ ἐνεργ., ὁ ἐκτρέπων, ὁ ἀποτρέπων.

παρα-τροχάζω, ποιητ. ἀντὶ *παρατρέχω* (βλ. λ.).

παρα-τρώγω, μέλ. -*τρώξομαι*· ἀόρ. β' *παρέτρᾰγον*·

περιτρώγω, ροκανίζω ὁλόγυρα, περιδάκνω, ἀποκόπτω τεμάχιον διά τῶν ὀδόντων (μετὰ γεν.).

παρα-τρωπάω, ποιητ. ἀντὶ *παρατρέπω* (βλ. λ.).

παρα-τυγχάνω, μέλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *παρέτυχον*· συμβαίνει νὰ εἶμαι πλησίον, προσέρχομαι || εἶμαι παρών εἷς τι, λατ. **interesse** || ἐπὶ πράγμ., προσφέρομαι, εἶμαι παρών, ἐμφανίζομαι, λατ. **praesto esse.** 2) *ὁ παρατυχὼν* = ὁποιοσδήποτε συνέπεσε νὰ εἶναι πλησίον, ὁ πρῶτος παρουσιασθείς, πᾶς τις κατὰ τύχην || *τὸ παρατυγχάνον* ἢ *τὸ παρατυγόν* = ὁ,τιδήποτε συμβαίνει, ὅ,τι αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσιν. 3) *παρατυχὸν* (ἀπολ., ὡς τὸ *παρόν*, *παρασχὸν*) =ἐν ᾧ ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀφ' οὗ ἠδυνάμην νά...

παρά-τῠπος, *ον* (*παρὰ*+*τύπτω*)· παρατυπωμένος, σημαδεμένος μὲ πλαστὴν σφραγῖδα, παραχαραγμένος, πλαστογρεφημένος.

παρα-τῦχών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παρατυγχάνω.*

παρ-αυδάω, μελ. *-ήσω*· ὁμιλῶ πρός τινα, ἀπευθύνομαι πρός τινα. 2) ὁμιλῶ περί τινος κατὰ τρόπον περιφρονητικόν, ὁμιλῶ χωρὶς νὰ δίδω καὶ μεγάλην σημασίαν εἰς αὐτὸ περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλῶ. 3) προσπαθῶ νὰ πείσω τινὰ περί τινος πράγματος, καταπείθω || καθησυχάζω, καταπραΰνω || παραινῶ, συμβουλεύω.

παρ-αυλίζω, ἤ μέσ. *παρανλίζομαι* (*πάρανλος*)· διαμένω, κατοικῶ, πλησίον, κεῖμαι πλησίον.

πάρ-αυλος (Α), *ον* (*παρὰ*+*αὐλή*)· ὁ κατοικῶν (ὁ διαμένων) παρὰ τὴν αὐλήν, ὁ κείμενος πλησίον || γεν., ὁ γειτονικός, γείτων.

πάρ-αυλος (Β), *ον* (*παρὰ*+*αὐλός*)· ὁ παρὰ τὸν αὐλόν, παράφωνος, κακόφωνος.

πάρ-αυτᾰ, ἐπίρ., ἀντὶ *παρ' αὐτὰ* (ἐνν. *τὰ πράγματα*), ὡς τὸ *παραχρῆμα*, πρεσευθύς, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν.— || καθ' ὁμοιον τρόπον, λατ. **perinde.**

παρ-αυτίκᾰ, ἐπίρ. (*παρὰ* + *αὐτίκα*)· παρευθύς, ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν, λατ. **illico** || μετὰ τοῦ ἄρθρου, *αἱ παραυτίκα ἡδοναί* = αἱ ἀπολαύσεις τῆς στιγμῆς, αἱ παροῦσαι ἡδοναί, αἱ τωρινα || αἱ στιγμιαῖαι ἀπολαύσεις.

παρ-αυχένιος, *ον,* ὡσ. καὶ *-α* (*η*), *-ον* (*παρὰ*+*αὐχήν*)· ὁ παρὰ τὸν αὐχένα, ὁ ἐπὶ τοῦ αὐχένος κείμενος, ὁ ἐκ τοῦ αὐχένος ἐξαρτώμενος, ὁ πλησίον.

παρα-φᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρεσθίω.*

παρα-φαίνω, ποιητ. **παρφαίνω**· μελ. *-φᾰνῶ*· δεικνύω τι πλησίον ἢ πλαγίως, κάμνω τι νὰ ἐμφανισθῇ πλαγίως ἢ παρπλεύρως || παρουσιάζω, προσάγω, ἐμφανίζω || *παραφαίνω τοῦ σώματος* = κάμνω νὰ φανῇ μέρος τι τοῦ σώματος. 2) φέγγω ἀπὸ τὰ πλάγια, θαδίζω πλησίον καὶ φέγγω (ρίπτω φῶς) πρός τι μέρος.— || μεσ.-παθητ., φαίνομαι πλησίον, φαίνομαι πλαγίως, ἐμφανίζομαι πλησίον.

παρά-φᾰσις, ποιητ. **παραίφᾰσις** καὶ **πάρφασις,** ἡ (*παράφημι*)· παραίνεσις, προτροπή, συμβουλή || παρηγορία, καταπράϋνσις, κατευνασμός. 2) δελεασμός, «ξελόγιασμα».

παρα-φέρω, μελ. *παροίσω*· φέρω παρά τινα, φέρω πρός τινα, παρακομίζω, προσκομίζω || προσφέρω, παραδέτω ἐνώπιόν τινος, παρουσιάζω || παθητ., (παρα)τίθεμαι ἐπὶ τῆς τραπέζης. 2) γενικῶς, προσάγω, προβάλλω, φέρω εἰς μέσον, ὡς ἐπιχείρημα, ἰσχυρίζομαι, κάμνω μνείαν, μνημονεύω || *παραφέρω νόμον*=ἀναφέρω (προβάλλω) νόμον. 3) τρέπω πρὸς τὰ πλάγια ἢ ἀποπέμπω, παρατρέπω, ἀποτρέπω, παροδηγῶ. 4) φέρω μακράν, ἀπομακρύνω, παρασύρω || παθητ., παρασύρομαι, φέρομαι μακράν.— || φέρω πέραν ἢ μακράν, μεταφέρω μακράν.—παθητ., μεταφέρομαι μακράν ἢ πέραν τῆς ἀληθείας, παρεκτρέπομαι, πλανῶμαι, σφάλλομαι.— ||| ἀμτδ. ἐν τῷ ἐνεργ. (ὡς τὸ παθ.), παρέρχομαι, «περνῶ» (ἐπὶ χρόνου). 2) μεταβάλλομαι, πάσχω μεταβολήν, διαφέρω, ἔχω διαφοράν.

παρα-φεύγω, μελ. *-φεύξομαι* καὶ *-φευξοῦμαι*· διαφεύγω διερχόμενος πλησίον τινὸς ἢ ἐμπροσθέν τινος.

παρά-φημι, μελ. *-φήσω*· ὁμιλῶ πρός τινα || ὡσ. παραινῶ, συμβουλεύω, περί τινος || προσπαθῶ νὰ πείσω, παραπείθω, προσπαθῶ νὰ πείσω μὲ μαλακούς λόγους.— || ὁμιλῶ παραπειατικῶς (ἀπατηλῶς), δολίως.

παρα-φθαίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *παραφθάνω.*

παρα-φθάμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παραφθάνω.*

παρα-φθάνω, μελλ. *-φθᾰσω* καὶ *-φθήσομαι*· ἀόρ. β' *παρέφθην*, μτχ. *παραφθάς*· προλαμβάνω, προφθάνω, καταφθάνω || περνῶ τινα εἰς τὸ τρέξιμον, τὸν «ξεπερνῶ» || μτφρ. ὑπερτερῶ, ὑπερέχω.

παρα-φθέγγομαι, μέλ. *-φθέγξομαι*· λέγω τι ἐπιπροσθέτως, ἢ λέγω τι ἐν παρόδῳ

παρα-φθήσι, ὑποτ. ἀντὶ *παραφθῇ*, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *παραφθάνω.*

παρα-φορά, ἡ (*παραφέρομαι*)· ὡς καὶ νῦν, παραφορά, τὸ παραφέρεσθαι, παραφροσύνη, διατάραξις φρενῶν.

παρα-φορέω·=*παραφέρω* (βλ. λ.).

παρά-φορος, *ον* (*παραφέρω*)· ὁ φερόμενος ἔξω τοῦ ὀρθοῦ δρόμου, παρεκκλίνας, παρασυρθείς || κλονούμενος, ἀσταθής, σκοντάπτων. 2) μτφρ. παράφρων, μανιακός.

παρά-φραγμα, *-ατος,* τὸ (*παραφράσσω*)· φράγμα, περίφραγμα || χαμηλὸν παραπέταομα (προφυλακτήριον) || ἐν τῷ πλοίῳ, τὰ περιφράγματα τοῦ πλοίου.

παρα φράσσω, ἀττ. *-ττω,* μέλ. *-ξω*· περιφράσσω διὰ ὀχυρώματος || ὀχυρώνω διὰ φράγματος τὸ ὁποῖον κατασκευάζω παραπλεύρως δέσεώς τινος.

παρα-φρονέω, μέλ. *-ήσω* (*παράφρων*)· εἶμαι ἔξω φρενῶν, ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, εἶμαι παράφρων.

παρα-φρόνησις, ἡ (*παραφρονέω*)· = τὸ ἐξίστασθαι τῶν φρενῶν, παραφροσύνη κατάστασις τοῦ παράφρονος, «τρέλλα».

παρα-φρονία, ἡ =*παραφρόνησις* (βλ. λ.).

παρα-φρόνῐμος, *ον*·=*παράφρων* βλ. λ.).

παρα-φρυκτωρεύομαι, ἀποθ. (*παρὰ·φρυκτωρός*)· κάμνω (δίδω) σημεῖα εἰς τὸν ἐχθρὸν λαθραίως (ὑπούλως, δολίως).

παρα-φρυκτωρέω·=τῷ πρσηγ.

παρά-φρων, *ον,* γεν. *-ονος,* ὁ, ἡ (*παρὰ*+*φρήν*)· ὁ ἐκτρεπόμενος τῶν φρενῶν, ὁ παρεκκλίνας ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον || ἄφρων, μανιακός, τοῦ ὁποίου ἐσάλευσεν ὁ νοῦς.

παρα-φῠλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μέλ. *-ξω*· φυλάσσω (φρουρῶ, ἀγρυπνῶ) ἐκ τοῦ πλησίον, φρουρῶ ἀγρύπνως.

παρα-φῡσάω, μελ. *-ήσω*· φυσῶ, φυσκώνω, φυσῶν ἐκ τῶν πλαγίων.= || μτφρ. παραφουσκώνω, παροξύνω.

παρα-φύω, μελ. *-ύσω*· κάμνω τι νὰ φυτρώσῃ πλαγίως, φυτεύω πλησίον, παράγω παρεφυάδας.— || παθητ. μετὰ ἐνεργ. πρκ. *-πέφῡκα,* ἀόρ. β' *παρέφῡν,* ἀμτδ.· φύομαι πλησίον, φυτρώνω (βλαστάνω, αὐξάνω) παραπλεύρως.

παρα-χᾰλᾶω, μελ. *-άσω*· χαλαρῶ, χαλαροῦμαι, χαλαρώνω || ἐπὶ πλοίου, ἀφίνω τὰ νερὰ νὰ εἰσέλθουν, «κάνω νερά», διορρέω.

παρα-χειμάζω, μελ. *-άσω*· διέρχομαι τὸν χειμῶνα (διαχειμάζω) ἔν τινι τόπῳ, «περνῶ τὸ χειμῶνά μου».

παρα-χειμᾰσία, ἡ (*παραχειμάζω*)· τὸ παραχειμάζειν εἰς τινα τόπον, διαχειμάζειν.

παρα-χέω, μελ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *παρέχεα*· πρκ. *-κέχῦκα*· χέω (χύνω) πλησίον || χύνω εἰς τι, ἢ χύνω προσέτι || ἐπισωρεύω παραπλεύρως, παρασωρεύω.

παρα-χορδίζω, μελ. *-σω* (*παρὰ*+*χορδή*)· πλήττω πλησίον τῆς προσηκούσης χορδῆς, πλήττω οὐχὶ αὐτὴν ποὺ πρέπει ἀλλὰ τὴν παραπλεύρως, κάμνω παραφωνίαν || μτφρ. σφάλλω, πλανῶμαι.

παρα-χράομαι, μελ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· κάμνω κακὴν χρῆσιν, κακομεταχειρίζομαι, κατοχρῶμαι || ἐνεργῶ ἐσφαλμένως, ἐνεργῶ κακῶς || μετοχειρίζομαί τι ὡς πάρεργον, παραμελῶ, ὀλιγωρῶ, καταφρονῶ, ἀψηφῶ || ἀπολ. ἐν ἰων. μτχ. *παραχρεώμενος*=ὁ μοχθήσας ἀπεγνωσμένως, ὁ ἀδιαφορῶν διὰ τὴν ζωήν του μαχητής.

παρα-χρῆμα, ἐπίρ. ἀντὶ *παρὰ τὸ χρῆμα*· ὡς καὶ νῦν, παραχρῆμα, εὐθύς, παρευθύς, ἀμέσως, εἰς τὴν

στιγμήν, «ἐν τῷ ὅμα» ‖ *ἡ παραχρῆμα ἀνάγκη*=ἡ ἐν τῷ παρόντι ἀνάγκη, ἡ ἄμεσος ἀνάγκη, ἡ ἀνάγκη τῆς στιγμῆς ‖ *ἐκ τοῦ παραχρῆμα*=ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προπαρασκευῆς, ἄνευ προμελέτης, ἐξ ἀπροόπτου.

παρά-χροος, ον, καὶ συνηρ. **-χρους, ουν** (*παρὰ +χρόα*)· ὁ ἔχων ἀλλαγμένον (ἡλλοϊωμένον) τὸ χρῶμά του, ἄχρους, «ξεθωριασμένος».

παρα-χώννῡμι, μελ. *-χώσω*· ἐπισωρεύω χῶμα πλησίον ἢ παραπλεύρως, δημιουργῶ ἀνάχωμα (γήλοφον), «κάμνω μῶλον».

παρα-χωρέω, μελ. *-ήσομαι*, καὶ *-ήσω*· χωρῶ (ὑποχωρῶ βαδίζων) πρὸς τὰ πλάγια, ὥστε νὰ κάμω τόπον, παραμερίζω, κάμνω τόπον ‖ ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπό τινος τόπου ‖ ὑποχωρῶ, ὑποτάσσομαι ‖ κάμνω τόπον (ὑποχωρῶ) ἐκ σεβασμοῦ πρός τινα ‖ δίδω, παρέχω, ὡς καὶ τὸ σημερ. παραχωρῶ, παραδίδω.

παρα-χωρητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραχωρέω*· πρέπει νὰ κάμῃ τις τόπον, νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ παραχωρήσῃ.

παρα-ψῡχή, ἡ· ἡ ἀναψυχή, ἀνάψυξις, δρόσισμα ‖ παρηγορία.

παρα-ψῡχω· ψύχω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀναψύχω, δροσίζω ‖ παρηγορῶ, πραΰνω.

παρ-βάτης, -ου, ποιητ. ἀντὶ *παραβάτης* (βλ. λ.).

παρ-βεβάως, ποιητ. ἀντὶ *παραβεβαώς*, μτχ. πρκ. τοῦ *παραβαίνω*.

ΠΑ῾ΡΔΑ῾ΚΟ῾Σ, *όν*· ὑγρός, βρεγμένος, νοτισμένος. [ἰων. *πορδακός*, πρβλ. Ἡσυχ. *«παρδακῶν· διύγρων»*, λατ. purdul'i (μύξα), σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τοῦ *ἄρδω*· πρβλ. τὸ σημ. «παρδάκιον», «πάρδαξ, -ακος»=σκεῦος (ἀγγεῖον) διατηροῦν δροσερόν κατά τὸ δέρος τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτω διατηρούμενον πάντοτε ὑγρόν].

παρδᾰλέη, ἡ, ἀττ. συνηρ. **παρδᾰλῆ** (ἀνν. *δορά*)· ἡ δορὰ (τὸ δέρμα) παρδάλεως· ἐκ τοῦ

πάρδᾰλις, -εως, ἰων. *-ιος*, ἡ'=*πάρδος* (βλ. λ.), λατ. pardalis· ὡς καὶ νῦν, πάρδαλις, λεοπάρδαλις, ἡ πάνθηρ [ὡσ. καὶ *πόρδαλις· πάρδος· καμηλο-πάρδαλις*· δάνειον ἐκ τινος *parda-(*pr̥da-), πρβλ. σανσκρ. pr̥'da-ku-ḥ (τίγρις, πάνθηρ)].

παρδᾰλωτός, *ή, όν* (*πάρδαλις*)· ὁ ἔχων στίγματα ὅμοια πρὸς τὰ τῆς παρδάλεως, παρδαλός.

παρδεῖν, *παρδήσομαι*, ἀπρφ. ἀορ. β' καὶ μέλλ. δριστ. τοῦ *πέρδω* (βλ. λ.).

ΠΑ῾ΡΔΟΣ, ὁ, μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ *πάρδαλις* (βλ.λ.)· κατὰ τὸν Πλίνιον pardus ἐκαλεῖτο τὸ ἄρρεν καὶ panthera (πάνθηρ) τὸ θῆλυ.

πάρδω, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *πέρδω*.

παρ-έᾱσι, ἐπ. ἀντὶ *πάρεισι*, γ' πληθ. ἐν. τοῦ *πάρειμι (εἰμί)*·

παρ-εβάδην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παραβαίνω*.

παρ-έβᾰλον, ἀόρ. β' τοῦ *παραβάλλω*.

παρ-έβην, ἀόρ. β' τοῦ *παραβαίνω*.

παρ-εγ-γράφω, μελ. *-ψω*· γράφω πλησίον, γράφω εἰς τὰ πλάγια, προσθέτω, ἐπισυνάπτω ‖ παρενείρω, παρεισάγω, παρεμβάλλω ‖ παρεγγράφω, ἐγγράφω παρανόμως εἰς τοὺς καταλόγους τῶν πολιτῶν, τοὺς νοθεύω ‖ *παρεγγρᾰφεὶς* (μτχ. παθ. ἀορ. β') = ἐγγραφεὶς παρανόμως.

παρ-εγγυάω· παραδίδω τι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πλησίον μου εὑρισκομένου: *παρεγγυῶ τὸ σύνθημα* =παραδίδω (μεταβιβάζω) τὸ σύνθημα (ἢ διαταγήν) ὥστε ἀπό στόματος εἰς στόμα νὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλον τὸ στράτευμα. **2)** διατάσσω αἰφνιδίως, ἐκδίδω ἀμέσους διαταγάς ‖ παρορμῶ, ἐμψυχώνω. **3)** παραδίδω τινὰ εἴς τινα ἄλλον, τοῦ τὸν ἐμπιστεύομαι. **4)** ὡς καὶ νῦν, ἐγγυῶμαι, δίδω ἐγγύησιν, ὑπισχνοῦμαι.

παρ-εγγύη, ἡ, καὶ **παρ-εγγύησις,** ἡ (*παρεγγυάω*)· διαταγὴ μεταδιδομένη ἀπὸ στόματος εἰς στόμα.

παρ-εδόθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παραδίδωμι*.

παρ-έδρᾰδεν, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *παραδαρθάνω*·

παρ-έδρᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *παρατρέχω*.

παρ-εδρεύω, μελ. *-σω* (*πάρεδρος*)· ἐδρεύω παρά τινι, κάθημαι διαρκῶς πλησίον τινός, παρακάθημαι μονίμως, εἶμαι πάντοτε μαζὶ μέ τινα ἢ πλησίον τινός, λατ. assidēre.— ‖ εἶμαι πάρεδρος (=παρακάθημαι) πλησίον τινός.

παρ-εδρία, ἡ (*πάρεδρος*)· ἡ παρακαθεδρία, ἡ συγκαθεδρία, τὸ νὰ κάθηται τις πλησίον εἴς τινα ἄλλον.— ‖ τὸ ἄξίωμα τοῦ *παρέδρου*.

πάρ-εδρος, ὁν (*παρὰ+ἕδρα*)· ὁ καθήμενος πλησίον, ὁ παρακαθήμενος ‖ γενικῶς (ὡς ἐπιρρ. κατηγορ.), ἐγγύς, πλησίον, παραπλεύρως.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πάρεδρος*=ὁ συμπαρακαθήμενος, συμπαραστάτης, βοηθός, ἑταῖρος.—παρὰ τοῖς πεζογρ. *πάρεδρος* ἐκαλεῖτο ὁ συγκαθήμενος, ὁ συμβοηθὸς τοῦ Βασιλέως ἢ καὶ ἀνωτάτου ἄρχοντος (π. χ. ἐπὶ τῶν συμβούλων τοῦ Ξέρξου, ἢ ἐπὶ τῶν Ἐφόρων ἐν Σπάρτῃ).

παρ-έδωκα, παρ-έδων, ἀόρ. α' καὶ β' τοῦ *παραδίδωμι*.

παρ-έζομαι, μελ. *-εδοῦμαι*, ἀποθ.· παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον ‖ οἱ τύποι ὅμως *παρέζεο, παρεζόμενος* εἶναι προστ. καὶ μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παρίζω*.

παρ-έθηκα, ἀόρ. α' τοῦ *παρατίθημι*.

παρ-εῖναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *παρίημι*.

πᾰρειά, ἡ (*παρά*)· δ,τι καὶ νῦν, ἡ παρειά, τὸ «μάγουλο», παρ' Ὁμ. *ἀείποτε ἐν τῷ* πληθ., *αἱ παρειαὶ* (ἐν τῷ ἑν. κεῖται ὁ ἰων. τύπος *παρήιον*).— ‖ τὸ μέρος τῆς περικεφαλαίας τὸ καλύπτον τὴν παρειάν, ἡ παρειὰ τῆς περικεφαλαίας.

πᾰρεῖας, -ου, ὁ· = **παρῶας** (βλ. λ.), ἐρυθρόφαιός τις ὄφις τοῦ Ἀσκληπιοῦ ‖ *παρῶας ἵππος*=ἵππος χρώματος καστανοῦ (μεταξὺ τεφροῦ καὶ πυρροῦ).

παρ-εῖδον, ἀόρ. β' (ἄνευ ἰδίου ἐνεστ. ἐν χρήσει, ἀλλ' ὡς τοιούτου χρησιμοποιουμένου τοῦ *παροράω*) (*παρὰ+εἶδον*)· βλέπω, παρατηρῶ, ἐν παρόδῳ ‖ κάμνω παρατήρησιν, εἰδοποιῶ, ἀναφέρω.— ‖ παραβλέπω, ἀβλεπτῶ, παραμελῶ.

παρ-είθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παρίημι*.

παρ-είκω, μελ. *-ξω*· ποιητ. ἀόρ. β' *παρεἰκᾰθον*, ἀπρφ. *-αθεῖν*· ὑποχωρῶ πρὸς τὴν μίαν πλευράν, ὑποχωρῶ, παραμερίζω, «δίδω τόπον» ‖ μτφρ. ἐνδίδω, ἐπιτρέπω.— ‖ ἀπρόσ., *παρείκει μοι* = εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμέ, εἶναι κατορθωτόν ‖ *ὅπῃ παρήκοι*=ὁπουδήποτε ἤθελεν εἶσθαι δυνατόν (κατορθωτόν) ‖ *κατὰ τὸ ἀεὶ παρεῖκον*=ὅπως ἑκάστοτε (ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν) ἦτο δυνατόν.

παρ-ειλίσσω, ποιητ. ἀντὶ *παρελίσσω* (βλ. λ.).

παρ-εῖμαι, παθ. πρκ. τοῦ *παρίημι*.

πάρ-ειμι (Α), ἀπρφ. *παρεῖναι*· πρτ. *παρῆν*· μελλ. *παρέσομαι* (*παρὰ+εἰμί*)· εἶμαι πλησίον, εἶμαι παρών. **2)** εἶμαι πλησίον τινός (μετὰ δοτ.) ‖ εἶμαι παρὼν εἴς τι. **3)** εἶμαι παρὼν διά νὰ βοηθήσω, βοηθῶ τινα, τὸν «παραστέκομαι». **4)** ἔχω φθάσει εἴς τινα τόπον. **5)** ἀπρόσ. *πάρεστί μοι* = εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου ‖ ὡσ. εἶναι δυνατόν, δύναται νὰ γίνῃ, εἶναι ἐπιτετραμμένον ‖ μτχ. (κατ' αἰτ. ἀπολ.) *παρόν*, ἰων. *παρεὸν* = *ἐξὸν* = ἐν ᾧ (ἐπειδή, ἂν καί, ἀφ' οὗ) ἦτο δυνατόν (ἢ ἦτο ἐπιτετραμμένον) = λατ. **quum fieri possit**. **6)** *τὰ παρόντα* = αἱ παροῦσαι συνθῆκαι, ἡ παροῦσα κατάστασις πραγμάτων ‖ *ὡσ. τὸ παρὸν* ἐπιρ.=*νῦν*.

πάρ-ειμι (Β), ἀπρφ. *παρ-ιέναι*· πρτ. *παρ-ῄειν* (*παρὰ+εἶμι*)· πορεύομαι πλησίον ἢ παραπλεύρως, παραπορεύομαι, διαβαίνω, διέρχομαι ‖ πλησιάζω εἰς τὰ πλάγια, «πέφτω δίπλα», «διπλαρώνω». **2)** ἀντιπαρέρχομαι ‖ προφθάνω, καταφθάνω ‖ ὑπερτερῶ, ὑπερέχω. **3)** ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, «περνῶ».— ‖ παρέρχομαι καὶ μεταβαίνω εἰς..., εἰσέρχομαι εἰς... ‖ ἀπολ. πλησιάζω, προσεγγίζω.— ‖‖ γενικῶς, ἔρχομαι, παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι.

παρ-εῖναι, ἀπρφ. τοῦ *πάρειμι* Α (*εἰμί*) βλ. λ.

παρ-εῖπον (*παρὰ+εἶπον*)· ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, χρησιμοποιουμένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *παράφημι*· μετ' αἰτ. προσ., συζητῶ μετά τινος, τὸν συμβουλεύω, τὸν καταπείθω ‖ ἀντεῖθεν, ἐξαπατῶ, δολιεύομαι. [παρ' Ὁμ., μτχ. *πᾰρειπών, πᾰρειποῦσα*, διὰ μετρικοὺς λόγους].

παρ-ειρύω, ἰων. ἀντὶ *παρερύω* (βλ. λ.).

παρ-είρω (*παρὰ + εἴρω*)· παρενείρω, προσδένω πλησίον, προσαρτῶ, παρασυνάπτω ‖ *νόμους παρ-*

εἰρων φαίνεται ὅτι σημ.: παραθέτων διατάξεις (παρατηρήσεις περὶ) τῶν νόμων.

πάρ-εἰς, εἶσα, ἐν, μτχ. β' ἀορ. τοῦ **παρίημι** (βλ. λ.).

παρ-εισ-άγω, μελ. **-ξω**· εἰσάγω πλησίον, εἰσάγω παραπλεύρως, ὡς καὶ νῦν παρεισάγω ‖ φέρω ἐμπρός, ἐμφανίζω, εἰσάγω, ἐκθέτω.— ‖ εἰσάγω λαθραίως (μυστικῶς, ἀπατηλῶς)· ἐξ αὐτοῦ τό

παρ-εἰσ-ακτος, ος (**παρεισάγω**)· ὡς καὶ νῦν, παρεισακτος, λαθραίως (κρυφίως) εἰσαχθείς.

παρ-εισ-δέχομαι, μελ. **-ξομαι,** ἀποθ.· δέχομαι προσέτι (ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσθέτως) ‖ δέχομαι κατὰ τύχην ‖ δέχομαι κρυφίως.

παρ-εισ-δύομαι, μεσ.-παθ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-έδυν,** πρκ. **-δέδῡκα** καὶ ὑπερσ. **-εδεδύκειν**· ἀμτβ., εἰσδύω (εἰσέρχομαι) ἐκ τῶν πλαγίων, ὡς καὶ νῦν παρεισδύω, διεισδύω, διολισθαίνω, προσέρπω.

παρ-εισ-έρχομαι, ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-ῆλθον,** πρκ. **-ελήλυθα**· εἰσέρχομαι λάθρᾳ (ἢ κακῶς, χωρὶς δηλ. νὰ δικαιοῦμαι).

παρ-εισ-φέρω· εἰσφέρω πλησίον, εἰσάγω ἐκ τοῦ πλαγίου, παρεισάγω ‖ **παρεισφέρω νόμον** = παρεισάγω (ὑπούλως τρόπον τινὰ) νόμον νέον πρὸς ἀντικατάστασιν παλαιοῦ, ὅστις ἦτο διάφορος.— ‖ προσθέτω, ἢ μεταχειρίζομαι ἐπιπροσθέτως.

παρ-εἶται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ **παρίημι.**

πάρ-ἐκ, καὶ πρὸ φων. **πάρ-ἐξ** (**παρὰ+ἐκ**), ὡς πρόθ.: 1) μετὰ γεν., ἔξω, ἐκτός, πλησίον καὶ ἔξω, ἐνώπιον ‖ μτφρ., ἐκτός, παρεκτάς, ἐπιπροσθέτως, πλήν, ἐξαιρέσει τινός, ἀποκλειστικῶς ἀπό τινος. 2) μετὰ εἰτ., «παρέκει», «παρέξω», «παραπέρα», πέραν, ἐπέκεινα, παραπλεύρως τινὸς ‖ **παρὲκ νόον** = πέραν (ἔξω) τῆς λογικῆς, μωρῶς, ἀνοήτως, ἀφρόνως, παρὰ πᾶσαν φρόνησιν ‖ ὡσ. **παρὲξ Ἀχιλλῆα** = ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως.— ‖ ὡς ἐπίρ., ἐπὶ τόπου· ἔξω καὶ πλησίον, μακράν, ἔξω, «παρέξω». 2) μτφρ., ἔξω τοῦ σκοποῦ, ἀσκόπως, ἀνοήτως. 3) ἐκτός, πλήν, παρεκτός ‖ **παρὲξ ἢ ὅσον..** =πλὴν ἐφ' ὅσον...

παρ-εκ-βαίνω, μελ. **-εκβήσομαι**· ἐξέρχομαι ἀπό τι, ἀπομακρύνομαι, προσπερνῶ τι καὶ τὸ ἀφίνω ὀπίσω μου, ἐκτρέπομαι ἀπό τι, παρεκκλίνω ‖ μτφρ. παραβιάζω, παραβαίνω, καταπατῶ (π.χ. νόμον, διαταγήν κ.τ.ὅ.)‖ἀπολ. παρεκτρέπομαι, διαπράττω παράβασιν ‖ κάμνω μίαν παρέκβασιν· ἐξ αὐτοῦ τό

παρ-ἐκ-βασις, -εως, ἡ (**παρεκβαίνω**)· τὸ ἐξέρχεσθαι πέραν τινὸς ‖ πλάνη, παρεκτροπή ‖ ὡσ. ὡς καὶ νῦν, παρέκβασις.

παρ-εκ-δύομαι, παθ.· ἐ¯έρχομαι κρυφίως (λαθραίως), ὑπεκφεύγω, δραπετεύω κρυφά.

παρ-εκέσκετο, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ **παράκειμαι.**

παρ-εκ-κλίνω· ὡς καὶ νῦν, παρεκκλίνω, κλίνω ὀλίγον πρὸς τὰ πλάγια ‖ παρεκτρέπομαι ‖ ἀπολ. παρεκβαίνω, κάμνω παρέκβασιν.

παρ-εκ-λέγω, μελ. **-ξω**· συλλέγω κρυφίως ‖ κλέπτω, ἰδιοποιοῦμαι, καταχρῶμαι.

παρ-εκ-προ-φεύγω· διαφεύγω ἐμπρὸς ἀπό τινα καὶ ἀπομακρύνομαι, ἐκφεύγω τῶν χειρῶν τινος, ὑπεκφεύγω ‖ **παρεκπροφύγῃσι,** ἐπ. ἀντὶ **-φύγῃ,** γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ β' τοῦ —**φεύγω.**

παρ-εκ-τἄνύω, μελ. **-ὑσω**·=**παρεκτείνω.**

παρ-εκ-τείνω, μελ. **-τενῶ**· ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἀναπτύσσω, «ξεδιπλώνω», ἐξελίσσω.

παρ-εκ-τελέω, μελ. **-έσω**· ἐκτελῶ παρὰ τὴν δέλησίν τινος.

παρ-εκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **παρέχω**· πρέπει νὰ παράσχῃ τις.

παρ-εκτός, ἐπίρ. (**παξὰ+ἐκτός**)· ὡς καὶ νῦν, παρεκτός, ἐκτός, ἐπὶ πλέον, πλήν, ἄνευ.

παρ-εκ-τρέπω, μελ. **-ψω**· τρέπω, ἐκτρέπω, τι πρὸς τὰ πλάγια, τὸ κάμνω νὰ ἐκτραπῇ ἀπὸ τὴν κατεύθυνσίν του.

παρ-εκ-τρέχω· παρέρχομαι τρέχων, «προσπερνῶ» τρέχων καὶ ἀπομακρύνομαι.

παρ-ἐλἄβον, ἀόρ. β' τοῦ **παραλαμβάνω.**

παρ-ελαύνω, μελ. **-ελἄσω,** ἐπ. **-ελάσσω,** ἀττ. **-ελῶ**· ἀόρ. α' **παρήλἄσα,** ἐπ. **παρέλασσα**· ὡς καὶ νῦν, παρελαύνω, ἐλαύνω πλησίον, διαβαίνω πλησίον (ἔφιππος), διαβαίνω ἐμπροσθεν, παρέρχομαι ἐλαύνων.— ‖ (ὡσεὶ ἦν ἀμτβ., ἐξυπακ. **δίφρον, ἵππους** κλπ.), ἐλαύνω, ὁδηγῶ ‖ εἶτα μετὰ νέας αἰτ. (προσ.), ἐλαύνων παρέρχομαί τινα, τὸν προσπερνῶ, τὸν προφθάνω, τὸν καταφθάνω ‖ ὡσ. **παρελαύνω ἐφ' ἅρματος, ἐφ' ἵππου** = ὡς καὶ νῦν, παρελαύνω ἐποχούμενος ἅρματος, παρελαύνω ἔφιππος. 2) κωπηλατῶ (ἢ καὶ πλέω) παραπλεύρως ἢ κατὰ μῆκος (ἐνν. **ναῦν παρελαύνω**) ‖ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. καὶ **παρελαύνω νηΐ** ‖ εἶτα μετ' αἰτ. τόπου ἢ καὶ προσ., ἐλαύνων διέρχομαι ἐμπρὸς ἀπό... 3) μτγν. ὡσ. ἔφιππος προσπερνῶ ‖ ἔφιππος κατευθύνομαι πρός..., προχωρῶ πρός... ‖ ἐφορμῶ ἔφιππος.

παρ-έλεκτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **παραλέγω.**

παρ-ελεῦντα, δωρ. ἀντὶ **παρελῶντα,** μτχ. αἰτ. μέλλ. τοῦ **παρελαύνω.**

παρ-ελεύσομαι, σπαν. μελ. τοῦ **παρέρχομαι**· παρ' ἀττ. ἀντὶ τούτου ὁ **πάρειμι** (**εἶμι**).

παρ-έλκω, μελ. **παρέλξω** ἢ **παρελκὕσω**· ἀόρ. α' **παρείλκὕσα**· παθ. πρκ. **παρείλκυσμαι** (**παρὰ+ἕλκω**)· ἕλκω τι πρὸς τὰ πλάγια, σύρω τι κατὰ μέρος.— μέσον, ἕλκω τι πρὸς τὰ πλάγια δι' ἐμαυτόν (πρὸς τὸ συμφέρον μου), παρεμποδίζω. 2) ὁδηγῶ ἐκ τοῦ πλαγίου, ὁδηγῶ παραπλεύρως (ὡς ἐπὶ ἵππων) ‖ ἐπὶ πλοίων, ρυμουλκῶ : **παρέλκω** (ἐνν. **ναῦς**) **ἐκ γῆς** = ρυμουλκῶ (πλοῖα) ἀπὸ τὴν ὄχθην ‖ **κενὰς παρέλκω** (ἐνν. **τὰς κώπας**) = κωπηλατῶ εἰς τὸν ἀέρα (χωρὶς δηλ. νὰ βυθίζω τὰς κώπας εἰς τὴν θάλασσαν) ‖ μτφρ. ἐπὶ τῶν προσποιουμένων ὅτι ἐργάζονται, πραγματικῶς ὅμως μὴ ἐργαζομένων. 3) διαστρέφω, συστρέφω.—‖ ἐπιμηκύνω, παρατείνω, ἐπιβραδύνω, ἀναβάλλω ‖ ἀμτβ. χρονοτριβῶ.

παρ-εμ-βάλλω, μελ. **-εμβἄλῶ**· ὡς καὶ νῦν, παρεμβάλλω, ἐμβάλλω πλησίον ἢ μεταξύ, παρενείρω ‖ ἐντεῦθεν, ῥίπτω τι εἴς τι ἐν παρόδῳ (παρεμπιπτόντος), ὑπεμφαίνω, ὑποδηλῶ.— ‖ παρατάσσω στρατεύματα εἰς τάξιν μάχης ‖ στρατοπεδεύω.

παρ-εμ-βλέπω, μελ. **-ψω**· βλέπω λοξῶς, στραβοκυττάζω.

παρ-εμ-βολή, ἡ (**παρεμβάλλω**)· δ,τι καὶ νῦν, παρεμβολή, τὸ δέτειν τι παραπλεύρως, τὸ παρενείρειν, παρένθεσις, παρεισγραφή, καταχώρισις.— ‖ ἡ παράταξις εἰς μάχην ‖ στράτευμα παρατεταγμένον πρὸς μάχην ‖ κανονικὸν στρατόπεδον ‖ ἐντεῦθεν, πᾶσα ὠχυρωμένη θέσις, φρούριον.

παρ-εμ-βῶ, μελ. **-ὑσω**· χώνω τι μέσα εἴς τι, παρεγκλίζω, «στουπώνω», παρενείρω.

παρ-έμμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ **πάρειμι** (**εἰμί**).

παρ-εμ-πίπλημι, μελ. **-εμπλήσω**· ὑπερπληρῶ, γεμίζω τι κρυφίως μέ τι.

παρ-εμ-πίπτω, μελ. **-εμπεσοῦμαι**· ὅ,τι καὶ νῦν, παρεμπίπτω, ἐμπίπτω ἐν παρόδῳ (παρεμπιπτόντως, τυχαίως) ‖ εἰσδύω λαθραίως ‖ γεν., συμβαίνω κατὰ τύχην.

παρ-εμ-πολάω, μελ. **-ήσω**· ἐμπορεύομαί τι λαθραίως, εἰσάγω τι λαθρεμπορικῶς ‖ φέρω τι εἰς πέρας ἀπατηλῶς, δολίως.

παρ-εμ-πόρευμα, τό· ἐμπόρευμα μικρᾶς ἀξίας, εὐτελές· **ἐκ τοῦ**

παρ-εμ-πορεύομαι, ἀποθ. (**παρὰ + ἔμπορος**)· ἐμπορεύομαι ἐπιπροσθέτως, ἐκ περισσοῦ, ἐν παρέργῳ. — ‖ ἀποφέρω (παρέχω, χορηγῶ) τι ἐπὶ πλέον.

παρ-εμ-φύομαι, παθ.· φύομαι πλησίον, προσκολλῶμαι, προσαρτῶμαι.

παρ-ενεγκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **παραφέρω.**

παρ-εν-εῖδον, ἀπρφ. **-ιδεῖν**· ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (πρβλ. **παρεῖδον**)· ῥίπτω πλάγιον βλέμμα πρός τι.

παρ-ενήνεον, πρτ. τοῦ **παρανηνέω** (βλ. **παρανέω**).

παρ-ενθεῖν, παρ-ένθω, δωρ. ἀντὶ **παρελθεῖν, παρέλθω,** ἀπρφ. καὶ ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ **παρέρχομαι.**

παρ-εν-θήκη, ἡ (**παρεντίθημι**)· τὸ παρεντεθειμένον, παράρτημα, προσθήκη ‖ ἡ παρεμβολή, παρένθεσις, τὸ νὰ παρεμβάλῃ τίς τι ‖ **παρενθήκη λόγου** =παρέκβασις.

παρ-εν-οχλέω, μελ. **-ήσω**· ὅ,τι καὶ νῦν, παρενοχλῶ, ἐνοχλῶ, τινα προκειμένου περί τινος ‖ πρκ. **παρηνώχλημαι**=ἔχω ἐνοχληθῇ ἐπιπροσθέτως.

παρ-εν-σᾰλεύω, μελ. *-σω·* σαλεύω (κινῶ) ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ‖ ἀμτβ. σαλεύω (κινοῦμαι) τῆδε κάκεῖσε.

πᾰρ-ἐξ ἢ **πάρ-εξ·** βλ. *παρέκ.*

παρ-εξ-άγω, μελ. *-ξω·* ἄγω (ὁδηγῶ) τι ἔξω καὶ πλησίον (ἢ πέραν) τινός ‖ ἐντεῦθεν, παροδηγῶ, παραπλανῶ.

παρ-εξ-αυλέω, μελ. *-ήσω·* φθείρω (ἐξαντλῶ) ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως ἐν τῇ αὐλήσει ‖ μτχ. παθ. πρκ. *παρεξηυλημένος* = καταπεπονημένος ‖ ἐκ τῆς συνεχοῦς αὐλήσεως ‖ γεν., ἐξηντλημένος, καταπεπονημένος.

παρ-εξ-ειρεσία, ἡ (*παρὰ+ἐκ+εἰρεσία*)· τὸ τμῆμα τοῦ πλοίου τὸ πέραν τῶν ἐρετῶν (δηλ. τὸ μὴ καταλαμβανόμενον ὑπὸ τῶν κωπηλατῶν), ἑκάτερον ἄκρον τοῦ πλοίου, ἡ πρῷρα ἢ ἡ πρύμνα.

παρ-εξ-ελαύνω, μελ. *-ελάσω,* ἀττ. *-ελῶ·* κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμτβ. (διότι κυρ. ἐνν. *ἅρμα, ἵππον* κλπ.)· ἐξορμῶ καὶ ἀντιπαρέρχομαι ἐφιππος, προσπερνῶ ἐφιππος ‖ (ἐνν. *στρατόν*), πορεύομαι κατὰ μῆκός τινος (παραλλήλως πρός τι) ‖ ἐκστρατεύω ‖ (ἐνν. *ναῦν*) κωπηλατῶν παρέρχομαι.

παρ-εξ-ελθών, οῦσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παρεξέρχομαι.*

παρ-εξ-έμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *παρεξίημι.*

παρ-εξ-έρχομαι, μελ. *-εξελεύσομαι,* ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *παρεξῆλθον,* πρκ. *παρεξελήλυθα·* ἐξερχόμενος διέρχομαι πλησίον τινός, παρέρχομαι, ἀντιπαρέρχομαι, διεκφεύγω, ὑπεκφεύγω ‖ μετὰ γεν., παρεκτρέπομαι (παρεκκλίνω) ἀπό τινος ‖ ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτ., διέρχομαι (διαβαίνω) πλησίον τινός.— **II** παραβαίνω.

παρ-εξετάζω, μελ. *-άσω·* ἐξετάζω ἐν συγκρίσει, ἀντιπαραδέτω, παραλληλίζω.

παρ-εξ-ευρίσκω, μελ. *-εξευρήσω·* ἐξευρίσκω ἐπὶ πλέον, εὑρίσκω ἐπιπροσθέτως, ἐφευρίσκω κάτι «κοντὰ στὰ ἄλλα».

παρ-εξ-ίημι, μελ. *-εξήσω·* ἀφίνω τι νὰ ἐξέλθῃ, ἐξάγω τι ‖ ἐπὶ χρόνου, ἀφίνω τι νὰ παρέλθῃ.

παρ-εξ-ῆμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *παρέξειμι* (*εἶμι*).

παρ-εξ-ίστημι, μελ. *-εκστήσω·* μετακινῶ τι πρὸς τὰ πλάγια, μεταβάλλω τὴν θέσιν του.—Παθητ., μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόν., ὑπόκειμαι εἰς μεταβολήν, ὑφίσταμαι ἀλλαγήν.

παρ-εοῖσα, θηλ. θωρ. μτχ. τοῦ *πάρειμι* (*εἰμί*).

παρ-έπεισα, ἀόρ. α' τοῦ *παραπείθω.*

παρ-επι-άλλομαι, ἰων. ἀντὶ *παρεφάλλομαι.*

παρ-επι-δείκνυμι, μελ. *-επιδείξω·* ἐπιδεικνύω τι προσέτι, ὑποδεικνύω τι κείμενον πλησίον ἄλλων.— **II** μέσον, ἐπιδεικνύω (ἐκδέτω) τι ἀκαίρως, κάμνω ἐπίδειξιν.

παρ-επί-δημος, *ον* (*δῆμος*)· ὁ παρεπιδημῶν ἐν ξένῳ τόπῳ, ὁ προσωρινῶς που διατρίβων (διαμένων) ‖ ὡς οὐσ., ὁ ξένος, ὁ «παρεπίδημος».

παρ-επι-σκοπέω, μελ. *-επισκέψομαι·* ἐξετάζω (ἐποπτεύω, ἐπιτηρῶ) προσέτι.

παρ-επι-στροφή, ἡ (*παρεπιστρέφω*)· τὸ στρέφειν πρὸς τὰ πλάγια καὶ παρατηρεῖν τι.

παρ-επλάγχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παραπλάζω.*

παρ-έπλω, γ' ἐν. ἐπ. ἀαρ. β' τοῦ *παραπλέω,* ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. εἰς *-μι.*

παρ-έπομαι, μελ. *-έψομαι,* ἀποθ.· ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, παρακολουθῶ κατὰ πόδας ‖ ἀκολουθῶ ὡς συνοδός (ὡς φρουρός, ὡς σωματοφύλαξ).

παρ-εργάτης, -ου, ὁ (*πάρεργον*)· ὁ ἐργάτης παρέργων (δηλ. μηδαμινῶν πραγμάτων), ματαιόσχολος.

πάρ-εργος, *ον* (*παρὰ+ἔργον*)· ὁ ἐκτὸς (ἔξω, πέραν) τοῦ κυρίου ἔργου, ὁ μὴ ἀνήκων εἰς τὸ κύριον ἔργον, ὁ δευτερεύων, ὁ τυχαῖος, συμπτωματικός.— **II** ὡσ. οὐσ. *τὸ πάρεργον*=ὡς καὶ νῦν, πάρεργον, οὐχὶ κύριον ἔργον, ἀλλὰ δευτερεύουσα ἀσχολία ὡσεὶ ἐν παρόδῳ γινομένη, πρόσθετον ἔργον, προσθήκη, παράρτημα ‖ *ἐν παρέργῳ·* ὡς καὶ νῦν, ἐν παρέργῳ, ὡς πάρεργον, ὡς δευτερεῦον πρᾶγμα, λατ. **obiter** ‖ *ἐκ παρέργου ποιοῦμαί τι*=πράττω τι ἐν παρόδῳ (τυχαίως, παρεμπιπτόντως, οὐχὶ ὡς κύριον ἔργον). 2) ἀνωφελὴς προσθήκη, ἀσήμαντον συμπλήρωμα.

παρ-έργως, ἐπίρ. τοῦ *πάρεργος·* ἐν παρόδῳ, τυχαίως, κατὰ σύμπτωσιν.

παρ-έρπω καὶ **παρερπύζω,** μελ. *-ερπύσω·* ἀόρ. α' *παρείρπυσα·* ἕρπω εἰς τὰ πλάγια, σύρομαι πρός τι ἐκ τῶν πλαγίων, χώνομαι κρυφά.— **II** παρέρχομαι, διαβαίνω πλησίον.

παρ-ερῶ, ἰων. **παρειρύω,** μελ. *-ύσω* (*παρὰ+ἐρύω*) σύρω εἰς τὰ πλάγια, σύρω κατὰ τὰ πλάγια.

παρ-έρχομαι, μελ. *-ελεύσομαι,* ἀλλ' ὁ ἀττ. μέλ. *πάρειμι* (*εἶμι*)· ἀποθ., μετὰ ἀορ. β' *-ῆλθον,* ἐπ. *-ήλυθον,* πρκ. *-ελήλυθα·* ὅ,τι καὶ νῦν, παρέρχομαι, διέρχομαι πλησίον ἢ πέραν, «περνῶ», ἀπομακρύνομαι. 2) ἐπὶ χρόνου «περνῶ», φεύγω ‖ *ὁ παρελθὼν χρόνος* =ὁ χρόνος (ὁ καιρὸς) ποὺ ἐπέρασε, ποὺ ἀνήκει εἰς τὸ παρελθόν ‖ *τὸ παρελθόν, ἐν τῷ παρελθόντι,* ὅπως ἀκριβῶς λέγονται καὶ σήμερον ἔτι.— **II** ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ (ἰδίως ἀπὸ ἀπόψεως ταχύτητος), «ξεπερνῶ» ‖ μτφρ. ὑπερτερῶ τινα εἰς δόλους, καταδολιεύομαι ‖ ὡσ. μτφρ. ὑπερβαίνω τινὰ κατὰ τὴν εὐφυΐαν, κατὰ τὴν πανουργίαν, ἐξαπατῶ.— **III** διέρχομαι πλησίον χωρὶς νὰ δίδω προσοχήν, παραβλέπω, παραμελῶ ‖ καταφρονῶ, ἀψηφῶ ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πραγμάτων, πρᾶγμά τι διαφεύγει τὴν προσοχήν τινος, διαλανθάνει, παραβλέπεται, παραμελεῖται (περιφρονεῖται). 2) ὡσ. παραβαίνω, παραβιάζω.— **IV** παρέρχομαι, προχωρῶ καὶ φθάνω εἴς τι μέρος, φθάνω εἰς... ‖ εἰδ. εἰσέρχομαι εἴς τινα οἰκίαν.— **V** παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, ἐνώπιόν τινος διὰ νὰ ὁμιλήσω (π. χ. ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ).

πάρ-εσαν, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *πάρειμι* (*εἰμί*).

παρ-εσθίω, μελ. *-έδομαι·* ἀόρ. β' *-έφᾰγον,* ἀπρφ. *-φᾰγεῖν·* ἐσθίω ἐπὶ πλέον.— **II** τρώγω (δάκνων ἀποσπῶ) μέρος τι ἐκ τινος, «ροκανίζω», περιτρώγω, περιδαγκάνω, τρωγαλίζω (μετὰ γεν.).

πάρ-εσις, ἡ (*παρίημι*)· τὸ ἀφίνειν τι(νὰ) νὰ περάσῃ ἢ νὰ ἀπέλθῃ ‖ ὡσ. ἄφεσις, συγχώρησις, συγγνώμη.

παρ-εσκευάδᾰται, παρεσκευάδᾰτο, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *παρασκευάζω.*

παρ-εστάμεν, παρεστάμεναι, ἀπρφ. ἐπ. πρκ. τοῦ *παρίστημι.*

παρ-έστηκα, πρκ. τοῦ *παρίστημι·* μτχ. *παρεστηκώς* καὶ συγκεκ. *παρεστώς.*—διὰ τὸ οὐδ. *παρεστηκὸς* ἐν χρήσει ὡς μτχ. ἀπολ. βλ. *παρίστημι* (ἐν τέλει).

παρ-έστην, ἀόρ. β' τοῦ *παρίστημι.*

παρ-έστιος, *ον* (*παρὰ+ἑστία*)· ὁ παρὰ τὴν ἑστίαν, ἢ ὁ ἐπὶ τῆς ἑστίας.

παρ-έσχον, ἀόρ. β' τοῦ *παρέχω.*

παρ-ετήρουν, πρτ. τοῦ *παρατηρέω.*

πάρ-ετος, *ον,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παρίημι·* χαλαρός, παράλυτος.

παρ-έτρεσσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *παρατρέω.*

παρ-ευδοκῑμέω, μελ. *-ήσω·* ὑπερτερῶ τινα κατὰ τὴν φήμην (κατὰ τὴν ὑπόληψιν).

παρ-ευθῡ́νω· παροδηγῶ τινα ἐκ τῆς εὐθείας (τῆς ὀρθῆς) ὁδοῦ, παρεκτρέπω τινά, τὸν ἐξαναγκάζω νὰ κατευθυνθῇ ὅπου ἐγὼ θέλω.

παρ-ευκηλέω, μελ. *-ήσω* (*παρὰ + εὔκηλος*)· καθησυχάζω, πραΰνω.

παρ-ευνάζομαι, μελ. *-άσομαι,* μέσ.· *εὐνάζομαι* (βλ. λ.) πλησίον, παρακοιμῶμαι, συγκοιμῶμαι, «πλαγιάζω» δίπλα.

πάρ-ευνος, *ον* (*παρὰ+εὐνή*)· ὁ σύνευνος, ὁ εὐναζόμενος («πλαγιάζων») ὁμοῦ μετά τινος ἢ πλησίον τινός.

παρ-ευρίσκω, μελ. *-ευρήσω·* ἀόρ. β' *-εὗρον·* ἐξευρίσκω, ἀνευρίσκω, ἀνακαλύπτω, προσέτι ‖ ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ.

παρ-ευ-τρεπίζω, μελ. *-ίσω·* βάλλω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ, ἑτοιμάζω. 2) τακτοποιῶ ἐσφαλμένως, παραμελῶ, ἀμελῶ.

παρ-έχον, οὐδ. μτχ. τοῦ *παρέχω*, ἐν χρήσει ὡς μτχ. ἀπόλ. (βλ. *παρῆχα* **V**).

παρ-έχοντι, δωρ. ἀντὶ *παρέχουσι*, γ' πληθ. τοῦ *παρέχω*.— **II** δοτ. μτχ. ἐνεστ. *τῷ παρέχω*.

παρ-έχω, μελ. *παρέξω* ἢ *παρασχήσω*· πρκ. *παρέσχηκα*· ἀόρ. β' *παρέσχον*, ποιητ. *παρέσχεθον*· Ἔχω τι πλησίον, προβάλλω τι, ἔχω ἑτοιμον (πρόχειραν) ‖ ὡς καὶ νῦν, προμηδεύω, παρέχω, χορηγῶ, δίδω, ἐφοδιάζω.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, παράγω, γεννῶ, προξενῶ, προκαλῶ ‖ παραχωρῶ, χαρίζω, δωροῦμαι ‖ ἀποδίδω, παραδίδω, ἐπιστρέφω.— **III** προσφέρω, παρουσιάζω· διά τινα σκοπόν ‖ ὡσ. δέτω ἑμαυτόν εἰς τήν διάθεσίν τινος, παρέχω ἑμαυτόν, φαίνομαι ‖ ὡσ. καθιστῶ τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον ‖ προβάλλω, ἐμφανίζω, παρουσιάζω, παριστάνω.— **IV** ἐπιτρέπω, παραχωρῶ.— **V** ἀπρόσ. *παρέχει τινί*=εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τινα, εἶναι εἰς τήν ἐξουσίαν τινός, νά πράξῃ οὕτω ἢ οὕτω, λατ. **licet** ‖ ὅθεν τά οὐδ. τῶν μτχ. ἐν. καὶ ἀορ. β' *παρέχον* καὶ *παρασχόν* (ἐν χρήσει ὡς ἀπόλ. μτχ., ὡς τά *παρόν*, *ἐξόν* κλπ.) = ἐπειδή (ἢ ἄν καί, κλπ.) ἦτο (ἢ εἶχεν ὑπάρξει) τι εἰς τήν ἐξουσίαν τινός (ἠδύνατό τις ἤ εἶχέ τις δυνηθῆ νά...)=λατ. **cum liceat** ἢ **liceret**.— **VI** ὡς ἀπόλ. ἐν τῇ προστ. *πάρεχ' ἐκποδών* = «φύγ' ἀπ' ἐδῶ», «τραβήξου».

Β'. **Μέσον,** *παρέχομαι*, μελ. *παρέξομαι* ἢ *παρασχήσομαι*· πρκ. *παρέσχημαι*· προσφέρω (προμηδεύω, χορηγῶ, παρέχω) ἐξ ἑμαυτοῦ, ἐξ ἰδίων μου ‖ παρουσιάζω (ἐμφανίζω, προτείνω) ἀπό μέρους μου ‖ *παρέχομαί τινα μάρτυρα* = προτείνω τινά ὡς μάρτυρά μου.— **II** γενικῶς, ἔχω τι, τό παρουσιάζω, ὡς ἰδικόν μου : *παρέχομαί τινα ἄρχοντα* = ἀναγνωρίζω τινά ὡς στρατηγόν μου (τόν ἀναδεικνύω ὡς τοιοῦτον) ‖ ἐπὶ πράξεων, *παρέχομαι πόλιν μεγίστην*=παρέχω (τ.ἔ. εἶμαι ἀντιπρόσωπος, ἀντιπροσωπεύω) μεγίστην πόλιν.— **III** καθιστῶ τι(νά) τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον.— **IV** ἐπὶ ἀριθμῶν, συμποσοῦμαι εἰς..., φθάνω εἰς τόν ἀριθμόν..., ἀποτελῶ.

παρ-ηβάω, μελ. *-ήσω* (*πάρηβος*)· ἔχω ὑπερβῆ («ἔχω ξεπεράσει») τήν περίοδον τῆς ἥβης, κλίνω πρός τό γῆρας, γίνομαι (εἶμαι) παρῆλιξ.

πάρ-ηβος, *ον* (*παρὰ+ἥβη*)· ὁ ὑπερβάς τήν περίοδον τῆς ἥβης (τήν ἀκμήν τῆς νεότητος), ὁ παρῆλιξ.

παρ-ήγαγον, ἀόρ. β' τοῦ *παράγω*.

παρ-ῆγον, πρτ. τοῦ *παράγω*.

παρ-ηγορέω, πρτ. *παρηγόρουν*, μελ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *παρηγόρησα* (*παρήγορος*)· διά λόγων παρακινῶ (παρορμῶ), ἐνθαρρύνω ‖ παραινῶ, συμβουλεύω, ὑποδεικνύω.— **II** ὡς καὶ νῦν, παρηγορῶ, μαραμυθοῦμαι, κατευνάζω καθησυχάζω, τινά.— Καί τό μέσ. *παρηγορεῖσθαι* ἔχει τάς σημασ. τοῦ ἐνεργ.· ἐξ αὐτοῦ τό

παρ-ηγορία, ἡ (*παρηγορέω*)· παραίνεσις, παρόρμησις, προτροπή. **2)** ὡς καὶ νῦν, παρηγορία («παρηγοριά»), παραμυθία.

παρ-ήγορος, *ον* (*παρὰ+ἀγορεύω*)· ὁ διά λόγων παρακινῶν, ἐνθαρρύνων, ἐπευφημῶν. **2)** ὡς καὶ νῦν, ὁ παρήγορος, παρηγορῶν, παρηγορητικός, καταπραϋντικός.

παρ-ήειρθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *παραείρω* (βλ.λ.).

πάρῃον, τό, ἐν χρήσει παρ' Ὁμ. ἀντὶ τοῦ ἐν. *παρειά* (τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις ὁ πληθ. *παρειαί* ἀπαντᾷ παρ' Ὁμ.)· ἡ παρειά, τό «μάγουλο» ‖ ἡ σιαγών ἀγρίου ζώου.— **II** παραγναθίδιον κόσμημα τοῦ χαλινοῦ.

Ἔτυμ. ι λεσβ. *παραύᾱ* ‹**παρ-αυσ-jᾱ*· **aus-* (**eus-*)› **ō*(u(s- ἐν τῷ λατ. *ōs*, σανσκρ. *ā́ḥāsyam*, (στόμα), σανσκρ. *ō'ṣ́tha-ḥ* (χεῖλος), παλ-norr. *óss*, δωρ. *ὤϜατα* (=*ὦτα*) κλπ.· βλ. ἐν *οὖς*, *ὦᾱ*.

πᾰρῄς, *-ίδος*, ἡ, καὶ συνῃρ. *παρῇς*, *-ῇδος* (καὶ *παρῄς*)·=*παρήιον* (βλ. λ.), ἡ παρειά.

παρ-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *παρίημι* (βλ. λ.).

παρ-ήκω, μελ. *-ξω*· ἔχω ἔλθει παραπλεύρως ‖ κεῖμαι παραπλεύρως, παρατείνομαι ‖ φθάνω ἢ ἐκτείνομαι πρός τό μέρος τινός.— **II** προβαίνω, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι.— **III** ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, ἀνήκω εἰς τό παρελθόν.

παρ-ήλᾰσα, ἀόρ. α' τοῦ *παρελαύνω*.

παρ-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ *παρέρχομαι*.

παρ-ῆλιξ, *-ῐκος*, ὁ, ἡ, ὡς τό *πάρηβος* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, παρῆλιξ, ὁ ὑπερβάς τήν ἀκμήν τῆς νεανικῆς ἡλικίας.

πάρ-ημαι, ἀπρφ. *παρῆσθαι* (κυρ. εἶναι παθητ. πρκ. τοῦ *παρίζω*)· κάθημαι, εἶμαι καθισμένος, πλησίον ἢ παραπλεύρως τινός, παρακάθημαι (μετά δοτ.) ‖ κάθημαι πλησίον τινός ‖ διαμένω, κατοικῶ, μετά τινος (μαζί μέ τινα) ‖ εἶμαι παρών εἴς τι, παρευρίσκομαι.

παρ-ήμερος, *ον*, δωρ. **παράμερος** (*παρὰ+ἡμέρα*)· ὁ ἐρχόμενος ἀπό ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καθημερινός. — **II** ὁ ἐρχόμενος (ἢ γινόμενος κ.λ.π.) ἡμέραν παρ' ἡμέραν, κατά πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν.

παρ-ήνουν, πρτ. τοῦ *παραινέω*.

πάρ-ηξις, ἡ (*παρήκω*)· ἄφιξις εἰς τήν ἀκτήν (ἀποβάθραν) ‖ τόπος ἀποβάσεως, ἀποβάθρα.

παρ-ηονίτης, *-ου*, ὁ, θηλ. **-ῖτις,** *-ίδος*, ἡ (*παρὰ+ἠών*)· ὁ κείμενος παρά τήν ἀκτήν, παράκτιος, παράλιος, παραβαλάσσιος.

παρ-ηορία, ἡ (*παρήορος*)· ἐν τῷ πληθ. οἱ ἱμάντες διά τῶν ὁποίων προσεδένετο ὁ *παρήορος* ἵππος (ὁ παραπλεύρως τοῦ κανονικοῦ ζεύγους τῶν ἵππων τοποθετούμενος).

παρ-ήορος, *ον*, δωρ. **παράορος** (*παρὰ+ἀείρω*)· ὁ παραπλεύρως συναρτώμενος, ὁ παρακρεμάμενος ‖ *παρήορος* (ἐνν. *ἵππος*) = ὁ ἵππος ὁ παραζευγνύμενος εἰς τό κανονικόν ζεῦγος τῶν ἵππων (τήν ξυνωρίδα), καλούμενος ἄλλως καὶ *παράσειρος* καὶ *σειραφόρος*, ἀντίθ. τῷ *ζυγίτης* ἢ *ζύγιος*.— **II** ὁ κατακείμενος, ὁ ἐξηπλωμένος χαμαί ‖ μτφρ. ἀβοήθητος, ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος ‖ παράφρων, «παλαβός».

παρ-ήπαφε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *παραπαφίσκω*.

παρῆς, *-ῆδος*, ἡ (καὶ *παρῄς*)· ἀττ. συνῃρ. τύπος ἀντὶ *παρηΐς* (βλ. λ.).

παρ-ῆσθα, β' ἐν. ἐπ. πρτ. τοῦ *πάρειμι* (*εἰμί*).

παρ-ήσθεν, δωρ. β' ἐνικ. ἀορ. β' τοῦ *παραισθάνομαι*.

παρ-ήτημαι, παθ. πρκ. τοῦ *παραιτέω*.

παρ-θέμενος, μτχ. ποιητ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παρατίθημι*.

παρθενεία, ἡ, καὶ συχνότ. **-ία** (*παρθενεύω*)· ἡ κατάστασις τῆς παρθένου, ἡ ἰδιότης τῆς παρθένου, ἡ «παρθενιά».

παρθένεια, τά·=*παρθένια*, τά (βλ. λ.).

παρθένειος, *ον*, ἰων. **-ήιος** (*παρθένος*)· ὁ ἀνήκων εἰς παρθένον, παρθενικός ‖ ἐντροπαλός.

παρθένευμα, *-ατος*, τό (*παρθενεύω*)·=*παρθενεία* (βλ. λ.) ‖ ἐν τῷ πληθ., αἱ ἀσχολίαι (ἀπασχολήσεις, ἐργόχειρα) τῶν παρθένων.

παρθενεύω, μελ. *-σω* (*παρθένος*)· ἀνατρέφω παρθένον, ἀνατρέφω τινά ὡς παρθένον ‖ ὡς ἀμτβ. τάς σημ. τοῦ παθητ.— Παθητ. *παρθενεύομαι*=διάγω παρθενικόν βίον, δισμένω παρθένος.

παρθενία, ἡ· βλ. *παρθενεία*.

παρθένια, τά (ἐνν. *μέλη*)· ᾄσματα ᾀδόμενα ὑπό παρθένων τῇ συνοδείᾳ αὐλοῦ μετά χοροῦ (κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ *παρθένιος*).

παρθενική, ἡ (ἐνν. *κόρη*), ποιητ. ἀντὶ *παρθένος* (βλ. λ.)·=παρθένος, κόρη (κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἑπομ.).

παρθενικός, *ή*, *όν* (*παρθένος*)· ὡς καὶ νῦν, παρθενικός ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς παρθένον.

παρθένιος, *α*, *ον*, καὶ ὡσ. *-ος*, *-ον* (*παρθένος*)· ὡς τό *παρθένειος* (βλ. λ.), ὁ παρθενικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς κορασίδα. **2)** ὡς οὐσ. *ὁ παρθένιος* (καὶ *παρθενίας*) = ὁ υἱός ἀγάμου κόρης, ὁ τεχθείς πρό τοῦ γάμου.— **II** μτφρ., παρθενικός, καθαρός, ἄμωμος, ἁγνός, ἀμίαντος, ἀμόλυντος.

παρθεν-οπίπης, *-ου*, ὁ (*παρθένος+ὀπιπτεύω*)· ὁ περιβλέπων (περιεργαζόμενος, ἀσχολούμενος μέ) τάς παρθένους, παρθενοθήρας, παρθενοκυνηγός, ὁ ἀποπλανῶν παρθένους [δι' ἔτυμ. βλ. *ὀπιπ(τ)εύω*].

ΠΑΡΘΕ'ΝΟΣ, *ἡ*· ὡς καὶ νῦν, παρθένος, ἄγαμος κόρη, «παρθένα», κοράσιον, λατ. **virgo** ‖ *ἐνίοτε καὶ ἀρσ. ὁ παρθένος*=ἀνύπανδρος, ἄγαμος, νέος.

2) ***Παρθένος,*** ὡς ὄνομα Θεαινῶν τινων, ὡς τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Ἀθήναις, τῆς Ἀρτέμιδος κ. ἄ. ‖ ὡσ.

ἐπὶ τῆς ἐν Ταύροις Ἰφιγενείας.— **II** ὡς ἐπίθ., παρθενικός, ἀγνός, ἄμωμος, ἁμίαντος.— **III** ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ, κυρ. ἐπὶ τῆς Παρθένου Μαρίας. [ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ ῥ. *πορ-*, τῆς ἐν *πόρις*, *πόρτις*· πιθ. εἶναι σύνθετος λ. ⟨ἰαπ. ῥ gvhen— (ὡς β' συνθετικοῦ) =εἶμαι φουσκωμένος, εἶμαι ἄφθονος (ἢ τις ρίζ. μαρτυρεῖται ἐν τῇ ἑλλ. *εὐθένεια*, βλ. λ.)· τούτου γινομένου δεκτοῦ ἡ λ. *παρθένος* θὰ περιεῖχε τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξογκώσεως τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τῆς ἐκχειλίσεως τῶν χυμῶν τῆς φύσεως].

παρθενό-σφᾰγος, *ον* (*παρθένος*+*σφᾰγῆναι*)· ἐκ τῆς σφαγῆς παρθένου, ἐκ τῆς δυσιασθείσης παρθένου.

παρθενό-χρως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*παρθένος*+*χρώς*)· ὁ ἔχων χρῶμα παρθενικόν (παρθένου), τ. ἔ. λεπτόν, ὡραῖον.

παρθενών, *-ῶνος*, ὁ (*παρθένος*)· τὸ διαμέρισμα μιᾶς οἰκίας τὸ προοριζόμενον διὰ τὰς παρθένους (τὰς γυναῖκας καθόλου, καὶ δὴ τὰς νεαράς), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.— **II** ὁ ναὸς τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ὁ «Παρθενὼν» ὅπως καὶ σήμερον ἔτι λέγεται, ἀνοικοδομηθεὶς ὑπὸ τοῦ Περικλέους.

παρθεν-ωπός, *ὁν* (*παρθένος*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων παρθενικὴν ὄψιν.

πάρ-δεσαν, ποιητ. ἀντὶ *παρέθεσαν*, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *παρατίθημι*.

παρ-θεσίη, ἡ (*παρατίθημι*)· παρακαταθήκη, ἐγγύησις.

παρ-ϊαύω (*παρὰ*+*ἰαύω*)· κοιμῶμαι πλησίον, παρακοιμῶμαι, κοιμῶμαι μετά τινος.

παρ-ϊδεῖν, ἀπρφ. τοῦ *παρεῖδον*.

παρ-ἱδρύω, μέλ. *-σω*· ἱδρύω πλησίον, κατασκευάζω πλησίον ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

παρ-ἵζω· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ πλησίον, τὸν καθίζω κοντά. 2) ὡς ἀμτβ., κάθημαι πλησίον, παρακάθημαι ‖ καὶ ὡς μέσον, *παρίζομαι*, ἀορ. β' *παρεζόμην*, ἀπρφ. *παρεζέσθαι*· καθίζω ἐμαυτὸν πλησίον τινός (παρακάθημαι, κάθημαι πλησίον).

παρ-ἵημι, μελ. *παρήσω*· ἀόρ. α' *παρῆκα*· πρκ. *παρεῖκα*· μέσ., ἀόρ. β' *παρείμην*· παθ., ἀόρ. α' *παρείθην*, ἀπρφ. *παρεθῆναι*· πρκ. *παρεῖμαι*, μτχ. *παρειμένος*· ἀφίνω τι νὰ στάξῃ πλησίον, ἀφίνω νὰ πέσῃ πλησίον.— **II** ἀφίνω κατὰ μέρος, παρέρχομαι, παραλείπω, λατ. **omitto**. 2) μτφρ., ἀφίνω τι νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητον, τὸ παρέρχομαι χωρὶς νὰ δώσω προσοχήν, ἀμελῶ, παραμελῶ, ἀφίνω κατὰ μέρος, λατ. **praetermittere**. 3) ἐπὶ χρόνου, ἀφίνω νὰ παρέλθῃ. — **III** λύω, χαλαρώνω, ἐλαττώνω, μετριάζω, λατ. **remittere**. 2) *τοῦ ποδὸς παρίημι*=χαλαρώνω τὸ σχοινίον τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἱστίου, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἱστίον προσδένεται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, γεν. χαλαρώνω τὸν δεσμόν (τὴν λαβήν) ‖ μτφρ., ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω, παραχωρῶ.—μέσον καὶ παθητ., χαλαρώνομαι, ἐξασθενοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι, ἐντεῦθεν δὲ ἡ μτχ. ἐν. *παριέμενος*, ἀορ. β' *παρέμενος*, πρκ. *παρειμένος* (=ἐξηντλημένος), λατ. **remissus**. 3) παραδίδω, χαρίζω, λατ. **condonare** ‖ δθεν, λησμονῶ, συγχωρῶ, ἐπιτρέπω.— **IV** ὑποχωρῶ, παραιτοῦμαι ἀπό τι, ἀποσύρομαι ‖ ἐπιτρέπω, ἀφίνω ‖ ἐντεῦθεν, ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ διαβῇ ἢ νὰ εἰσέλθῃ.— **V** μέσ. *παρίεμαι*=προσελκύω τινὰ πρὸς τὸ μέρος μου, «τὸν παίρνω μὲ τὸ μέρος μου», κερδίζω τὴν εὐνοιάν του ‖ αἰτοῦμαι, ἐξαιτοῦμαι, ζητῶ χάριν διά τινα (παρακαλῶ νὰ τοῦ χαρισθῇ ἡ ποινή), ζητῶ νὰ τύχῃ συγγνώμης ‖ αἰτοῦμαι (ζητῶ) συγγνώμην.

πάρ-ἵκω, παλ. ποιητ. τύπος τοῦ *παρήκω* (βλ. λ.).

Πάριος, *α*, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν νῆσον Πάρον, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς νήσου Πάρου ‖ *Πάριος λίθος*=Πάριον μάρμαρον (βλ. Κ.Ε.Λ.).

παρ-ιππεύω, μελ. *-σω*· ἱππεύω παραπλεύρως, παρέρχομαι ἔφιππος. 2) ἐφορμῶ ἔφιππος.

πάρ-ἴσος, *ον* (*παρὰ* + *ἴσος*)· σχεδὸν ἴσος, ἀκριβῶς ὅμοιος.

παρ-ἰσόω, μελ. *-ώσω* (*πάρισος*)· κάμνω τι σχεδὸν ὅμοιον, ἐξισώνω, παραβάλλω.—Παθητ., ἀόρ. α' *παρισώθην*· ποιῶ ἐμαυτὸν ἴσον τινί, μετρῶ ἐμαυτὸν ἐν σχέσει πρός τινα, ἐξισοῦμαι πρός τινα, ἀμιλλῶμαι πρός τινα.

παρ-ἱστᾰ́σο, προστ. μέσ. ἐν. τοῦ

παρ-ἵστημι, μελ. *παραστήσω*: **I** μτδτ. ἐν τῷ ἐνεστ., πρτ., μέλλ. καὶ ἀορ. α'· κάμνω τι νὰ σταθῇ πλησίον, τὸ τοποθετῶ πλησίον, προσάγω τι, τὸ παρουσιάζω, τὸ προσφέρω εἴς τινα. 2) δέτω τι ὑπ' ὄψιν τινός, τὸ βάλλω εἰς τὸν νοῦν του, τοῦ τὸ παρουσιάζω, προσφέρω τι, εἰσηγοῦμαί τι, ὑποβάλλω τι εἰς τὴν κρίσιν τινός ‖ ἀποδεικνύω τι, τὸ ἐξελέγχω. 3) τὸ μέσον, καὶ ἰδίᾳ ὁ μέλλ. *-στήσομαι* καὶ ὁ ἀόρ. α' *-εστησάμην* χρησιμοποιοῦνται μετά τινος ἰδιοτυπίας: δέτω τι παρὰ τὸ πλευρόν μου, παρουσιάζω ‖ φέρω τι(νά) πρὸς τὸ μέρος μου, προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου, τὸ(ν) ἀναγκάζω νὰ ταχθῇ μὲ τὸ μέρος μου ‖ νικῶ, καταβάλλω, δαμάζω, ὑποτάσσω‖ὡσ. πείθω, καταπείθω, τινὰ ‖ ἐντεῦθεν ὡσ. ἔχω τινὰ εἰς τὴν διάθεσίν μου, τὸν διαθέτω συμφώνως πρὸς τὰς ἀπόψεις μου καὶ τοὺς σκοπούς μου.— **II** ἀμτβ., ἐν τῷ παθ. *παρίσταμαι*, μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *παρέστην*, πρκ. *παρέστηκα*, ὑπερσ. *παρειστήκειν*· ἵσταμαι, (στέκομαι) πλησίον ἢ παραπλεύρως ‖ ἐντεῦθεν, ἵσταμαι πλησίον τινός, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ βοηθῶ τινα, τὸν ὑπερασπίζω. 2) ἐπὶ γεγονότων καὶ περιστάσεων, εἶμαι πλησίον, παρευρίσκομαι ‖ *τὸ παριστάμενον*=αἱ παροῦσαι συνθῆκαι ‖ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. καὶ ἡ μτχ. πρκ. *τὸ παρεστὼς* ἀντὶ *παρεστηκός*. 3) ἔρχομαι πρὸς τὸ μέρος τινός, προσχωρῶ εἰς τὰς ἀπόψεις του, τάς συμμερίζομαι ‖ ἀπολ., ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις, ἔρχομαι εἰς συμφωνίαν, ὑποτάσσομαι, παραδίδομαι. 4) ἔρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος, ἐπέρχομαι εἴς τινα ‖ καὶ κυρ. ἀπρόσ., *παρίσταταί μοι* =ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου, μοῦ ἐπέρχεται ἡ ἰδέα. 5) ἐπὶ συμβάντων, λαμβάνω χώραν, συμβαίνω ‖ ἐν τῇ σημασ. ταύτῃ καὶ κατὰ μέσ. μέλλ. *-στήσομαι*. 6) εἶμαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, ἐντεῦθεν δ' ἀπολ., μτχ. πρκ. *παρεστηκὼς*=*παρών*, *ἐξὸν*=ἐὰν (ἀφ' οὗ, ἂν καί, ἐπειδή κ.λ.π.) εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου νά..., λατ. **cum liceat**.

παρ-ιστίδιος, *α*, *ον* (*παρὰ* + *ἱστός*)· ὁ παρὰ τὸν ἱστόν (δηλ. τὸν ἐργαλεῖον).

παρ-ἰσχω, παράλλ. τύπος τοῦ *παρέχω*· ἔχω τι ἑγγύς, τὸ ἔχω ἕτοιμον ‖ τὸ παρουσιάζω, τὸ προσφέρω.

παρ-ἰτητέον καὶ **-έα,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πάρειμι* (*εἶμι*)· πρέπει νὰ πλησιάσῃ τις, νὰ παρουσιασθῇ.

παρ-κατ-έλεκτο, ἐπ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ *παρακαταλέγω* ὡσεὶ ἐκ α' προσ. *παρακατελέγμην*.

παρ-κεῖμενος, ἐπ. μτχ. τοῦ *παράκειμαι*.

παρ-κλίνω, ἐπ. ἀντὶ *παρακλίνω*.

παρ-κύπτω, ἐπ. ἀντὶ *παρακύπτω* ‖ ὃωρ. μτχ. θηλ. *παρκύπτοισα* ἀντὶ *παρακύπτουσα*.

παρ-μέμβλωκε, ἐπ. γ' ἑν. πρκ. τοῦ *παραβλώσκω*.

παρ-μένω, ἐπ. ἀντὶ *παραμένω*.

παρ-μόνιμος, ποιητ. ἀντὶ *παραμόνιμος*.

πάρ-μονος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *παράμονος*.

Παρνᾱ́σιος, *α*, *ον*, ἰων. **Παρνήσ(σ)ιος,** *η*, *ον* (ὡσ. καὶ *-ος*, *-ον*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ προερχόμενος ἀπό) τὸν Παρνασσόν ‖ ἰων. θηλ. **Παρνησιάς,** *-άδος*, καὶ **Παρνησίς,** *-ίδος*, ἐκ τοῦ

Παρνᾱ́σός, ὁ, ἰων. **Παρνησσὸς** (καὶ *-σσός*)· τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Φωκίδος, ὁ Παρνασσὸς ‖ ἡ γρ. *Παρνασσὸς* (μετὰ διπλοῦ σσ) εἶναι μτγν. (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Παρνήθιος, *α*, *ον*· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Πάρνηθα ἢ προερχόμενος ἐκ τῆς Πάρνηθος· ἐκ τοῦ

Πάρνης, *-ηθος*, ἡ· τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Ἀττικῆς, ἡ Πάρνης (βλ. Κ. Ε. Λ.).

Παρνησός, ὁ, ἰων. ἀντὶ *Παρνᾱσός*.

ΠΑ΄ΡΝΟΨ, *-οπος*, ὁ· εἶδος ἀκρίδος [ἀττ. *πάρνοψ*, βοιωτ., λεσβ. *πόρνοψ*, *-οπος* (= ἀκρίς, σφήξ), πρβλ. Ἐουΐδ. «*πάρνοψ*· *ἀκρίδος εἶδος, οἱ δὲ μελίσσας ἀγρίας*», *Κάρνωψ* (κύρ. ὄν.), *κόρνοψ*=*πάρνοψ*, πρβλ. Ἡσυχ. «*κορνώπιδες*· *κώνωπες*», ἀμφιβ. ἐτυμ.· κατά τινας ⟨qʷʃnoqʷ- (κατὰ διαλεκτικὴν ἀνομοίωσιν· ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται, ἧττον ὀρθῶς, πρὸς τὰ σανσκρ. *kīrṇa-ḥ* (ζημιωμένος), ἢ πρὸς τὸ παλ-γερμ. **hornaz** (κηφήν) (*κορν-*⟨**kr̥s-n-*)].

παρ-οδεύω, μελ. *-σω*· παρέρχομαι, ὁδοιπορῶ (ταξιδεύω) πλησίον.

παρ-οδίτης, -ου, ὁ, κλητ. -ῖτα· θηλ. ἡ **παροδῖτις,** -ιδος (*πάροδος*)· ὁ παρερχόμενος, ὁ διαβάτης, ὁ ταξιδιώτης, ὁδοιπόρος.

πάρ-οδος, ἡ (*παρά*+*ὁδός*)· δ,τι καὶ νῦν, πάροδος, πέρασμα, δίοδος. 2) τὸ παρέρχεσθαι, τὸ διέρχεσθαι πλησίον ἢ πέραν, ἡ διέλευσις, ἡ εἴσοδος ‖ **ἐν παρόδῳ**=ὡς καὶ νῦν, κατὰ τὸ πέρασμα, κατὰ τὴν διάβασιν.— **II** πλαγία εἴσοδος, στενὴ εἴσοδος.— **III** ἡ ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου ἐμφάνισις πρὸς ἀγόρευσιν. 2) ἡ πρώτη εἴσαδος τοῦ χοροῦ εἰς τὴν ὀρχήστραν, ἡ γινομένη ἐκ τῶν πλαγίων ‖ ὡσ. **πάροδος** ἐκαλεῖτο καὶ τὸ πρῶτον χορικὸν **ᾠσμα,** τὸ ᾀδόμενον ὑπὸ τοῦ χοροῦ μετὰ τὴν εἴσοδόν του.

παρ-οίγνυμι, καὶ **παρ-οίγω**· μελ. -*οίξω*· ἀόρ. α' -*έῳξα*· ἀνοίγω κατὰ τὰ πλάγια, ἢ ἀνοίγω ὀλίγον, «μισανοίγω» ‖ μετὰ γεν. **παροίξας τῆς θύρας**=ἀνοίξας ὀλίγον τὴν θύραν.

πᾰροιθε, καὶ πρὸ φων. **πάροιθεν** (*πάρος*), πρόθ. μετὰ γεν. ἔμπροσθέν τινος, ἐνώπιόν τινος, ἐπὶ παρουσίᾳ τινός, λατ. **ante, coram.** 2) ἐπὶ χρόνου, πρό, πρότερον.— **II** ὡς ἐπίρρ., ἐπὶ τόπου, πρό, ἔμπροσθεν, ἐνώπιον. 2) ἐπὶ χρόνου, πρὶν ἀπό..., πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε, μέχρι τοῦδε ‖ **πάροιθε πρὶν**= λατ. **priusquam**=πρὶν ἤ, προτοῦ, πρὶν νά, προτοῦ νά.

παρ-οικέω, μελ. -*ήσω*· δ,τι καὶ νῦν, παροικῶ, οἰκῶ (κατοικῶ) πλησίον (ἐγγὺς ἢ παραπλεύρως).— **II** διαμένω, κατοικῶ.

παρ-οικησία, ἡ, καὶ **παροίκηαις** (*παροικέω*)· τὸ κατοικεῖν πλησίον, γειτνίασις, γειτονία.

παρ-οικία, ἡ (*πάροικος*)· τὸ παροικεῖν ἐν ξένῃ χώρᾳ, τὸ διαμένειν ἓν τινι τόπῳ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ παροίκου, ἡ παρεπιδημία.

παρ-οικίζω, μελ. -*ίσω* (*πάροικος*)· τοποθετῶ (ἐγκαθιστῶ) τινα πλησίον ἄλλου.— παθητ., ἐγκαθίσταμαι (οἰκῶ, κατοικῶ) πλησίον ἄλλου.

παρ-οικο-δομέω, μελ. -*ήσω*· οἰκοδομῶ πλησίον ἢ παραπλεύρως ‖ ἐγείρω τοῖχον παραλλήλως ἢ ἐγκαρσίως πρός τι (κατὰ μῆκος ἢ κατὰ πλάτος).— **II** ἀποτειχίζω (ἀποκλείω, ἀποφράσσω) διὰ τοίχου ἢ δι' ἀναχώματος.

πάρ-οικος, **ον** (*παρά*+*οἰκέω*)· ὁ οἰκῶν (διαμένων, κατοικῶν) πλησίον ἢ παραπλεύρως, ὁ γείτων, ὁ γειτονεύων, γειτνιάζων.— **II** ὡς οὐσ. **ὁ πάροικος** =δ,τι καὶ νῦν, ὁ γείτων ‖ ὡσ. ὁ ξένος, ὁ ἐκ ξένης χώρας προερχόμενος καὶ διαμένων που (ἐν τῇ ξένῃ), ὁ ξένος ἐπὶ ξένης οἰκῶν, ὁ μέτοικος, διαβατικός, λατ. **inquilinus.**

παρ-οιμία, ἡ (*πάροιμος*)· ὡς καὶ νῦν, παροιμία, ρητόν, γνωμικόν. 2) ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγ. κεῖται ἀντὶ τοῦ **παραβολὴ** (ἀσαφὴς ἔκφρασις).

παρ-οιμιακός, ή, όν (*παροιμία*)· ὡς καὶ νῦν, παροιμιώδης ‖ ὡς ὅρος ἐν τῇ **Μετρικῇ,** **ὁ παροιμιακὸς** (ἐνν. **στίχος**), ἢ τὸ **παροιμιακὸν** (ἐνν. **μέτρον**) ἦτο ἀναπαιστικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ἀπαντῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τέλει τοῦ ἀναπαιστικοῦ συστήματος.

πάρ-οιμος, **ον** (*παρά*+*οἶμος*)· ὁ παρὰ τὴν ὁδόν (ὁ καθ' ὁδόν) εὑρισκόμενος, ὁ γείτων.

παρ-οινέω· πρτ. **ἐπαρῴνουν** καὶ ἀόρ. α' **ἐπαρῴνησα** μετὰ διπλῆς αὔξ.· πρκ. **πεπαρῴνηκα** μετὰ αὔξ. καὶ ἀναδιπλ.· ὡσ. ἐν τῷ παθητ., ἀόρ. α' **ἐπαρῳνήθην**· πρκ. **πεπαρῴνημαι** (*πάροινος*)· συμπεριφέρομαι κακῶς κατὰ τὴν οἰνοποσίαν, φέρομαι ὡς μεθυσμένος. — **II** μτβτ. κακομεταχειρίζομαί τινα διατελῶν ἐν μέθῃ ‖ γενικῶς, φέρομαι πρός τινα βιαίως καὶ προσβλητικῶς, ὅπως ἀκριβῶς εἷς μέθυσος.

παρ-οινία, ἡ (*πάροινος*)· βιαία ἢ καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ μεθύσου ‖ ἀστειότητες μεθύσου.

παρ-οινικός, ή, όν (*παροίνιος*)· ὁ παραδεδομένος (ἢ ὁ ρέπων) εἰς τὴν οἰνοποσίαν καὶ τὴν μέθην.

παρ-οίνιος, **ον** καὶ **πάροινος,** **ον** (*παρά*+*οἶνος*)· ὁ μεθυσμένος ἀπὸ οἶνον ‖ ὁ ἐριστικὸς καὶ ὑβριστικὸς ἐν τῇ μέθῃ του ‖ ὁ ἁρμόζων εἰς συμπόσια ἢ εἰς συμποσιάζοντας.

πᾰρόϊτατος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ **πάροιθε, πάρος**· ἐπὶ τόπου, ὁ εὑρισκόμενος ὅλως διόλου ἔμπροσθεν, ὁ πρῶτος, «ὁλόπρωτος».

πᾰρόϊτερος, α, ον, συγκριτ. τοῦ **πάροιθε, πάρος**· ἐπὶ τόπου, ὁ ἔμπροσθέν τινος εὑρισκόμενος, ὁ προηγούμενος κατὰ τὴν σειρὰν (τοπικῶς) ‖ ἐπὶ χρόνου, ὁ πρότερος, ὁ ἀρχαιότερος.

παρ-οίχομαι, μελ. -**οιχήσομαι**· πρκ. **παρῴχηκα,** ἰων. **παροίχωκα,** καὶ παθ. παρὰ μτγν. **παρῴχημαι,** ἀποθ.· ἔχω παρέλθει, παρέρχομαι, προσπερνῶ. 2) ἐπὶ χρόνου, ἔχω παρέλθει, ἀνήκω εἰς τὸ πορελθόν ‖ **ἡ παροιχομένη νὺξ** = ἡ παρελθοῦσα νὺξ ‖ **ἄνδρες παροιχόμενοι**=ἄνδρωποι τῶν παρελθουσῶν γενεῶν. — **II** ἔχω ἀπέλθει, εἶμαι νεκρός, ὡς τὸ **οἴχομαι.**— **III** μετὰ γεν., ἀπὸ τὴν συατολήν μου ἀποαύρομαι ἔκ τινος, ἀπομακρύνομαι, ἀπέχω, ἀπό τινος. 2) περιπλανῶμαι μακρὰν τινος, ἀπέρχομαι ἔκ τινος ‖ **ὅσον μοίρας παροίχῃ**=πόσον ἀπεμακρύνθης (πόσον κατέπεσες) ἀπὸ τὴν προτέραν σου εὐτυχίαν.

παρ-οκωχή, ἡ (**παρέχω**)· ἀττ. ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *παροχὴ* (βλ. λ.).

παρ-ολισθάνω, μτγν. -*αίνω*· μελ. -**ολισθήσω**· διολισθαίνω μυστικά, εἰσέρχομαι λαθραίως.

παρ-ομοιάζω, μελ. -*άσω*· ὡς καὶ νῦν, παρομοιάζω, ὁμοιάζω, εἶμαι παρόμοιος.

παρ-όμοιος, (α), **ον** (*παρά*+*ὅμοιος*)· ὡς καὶ νῦν, παρόμοιος, ὅμοιος περίπου, παρά πολὺ ὅμοιος ‖ σχεδὸν ἴσος, περίπου ἴσος.

παρ-όν, -*όντος,* τό, οὐδ. μτχ. ἐν. τοῦ **πάρειμι** (*εἰμί*), ἐν χρήσει ὡς μτχ. ἀπόλ. (βλ. **πάρειμι** δ).

παρ-οξυντικός, ή, όν (*παροξύνω*)· ἁρμόδιος, κατάλληλος, εἰς τὸ παροξύνειν (ἐξεγείρειν, ἐρεθίζειν), ὁ παροξύνων, ὁ ἐξερεθίζων.— **II** ὁ εὐκόλως παροξυνόμενος.

παρ-οξύνω, μελ. -**ὕνῶ**· ἀόρ. α' **παρώξῡνα**· κοδιστῶ τι ὀξύ ‖ μτφρ., ὡς καὶ νῦν, παροξύνω, παρορμῶ, ἐξωθῶ, κεντρίζω, παρακινῶ ‖ προκαλῶ, διεγείρω, ἐξερεθίζω, παροργίζω, κινῶ εἰς ὀργήν.

παρ-οξυσμός, ὁ (*παροξύνω*)· δ,τι καὶ νῦν, παροξυσμός, ἐρεθισμός, φιλονικία ‖ πρόκλησις, παρόρμησις, παρακίνησις.

παρ-όρᾱσις, ἡ (*παοράω*)· πλημμελὴς ὅρασις, παράβλεψις, παραμέλησις, ἀφροντισία, ἀπροσεξία.

παρ-οράω, μελ. -*όψομαι*· ἀόρ. β' **παρεῖδον**· (βλ. ἐν **ὁράω**)· βλέπω πρός τι παερχόμενος («τὸ κυττάζω προσπερνῶντας»), τὸ παρατηρῶ.— **II** βλέπω τι ἐν παρόδῳ, χωρὶς νὰ τοῦ ἀποδίδω τὴν δέουσαν σημασίαν, τὸ παραβλέπω ‖ ἀψηφῶ, καταφρονῶ, δὲν τὸ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου.— **III** βλέπω πλαγίως ‖ βλέπω ἐσφαλμένως.

παρ-οργίζω, μελ. -*ίσω*· ὡς καὶ νῦν, παροργίζω, ἐξοργίζω, προκαλῶ τὴν ὀργήν τινος, τὸν ἐξερεθίζω.— Παθητ., ὡς καὶ νῦν, παροργίζομαι, ἐξοργίζομαι, πληροῦμαι ὀργῆς, εἶμαι ἐξωργισμένος, ἐξερεθίζομαι, κατά τινος.

παρ-οργισμός, -οῦ, ὁ (*παροργίζω*)· ὁ ἐρεθισμός, ἡ πρόκλησις τῆς ὀργῆς τινος, ὀργή, θυμός.

παρ-ορίζω, μελ. -*ίσω*· ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων μου, παρεισδύω εἰς τὰ τοῦ γείτονος ὅρια (σύνορα), σφετερίζομαι κτῆμα γείτονος.— **II** παθητ., ἐπὶ προσ., ἐξορίζομαι.

παρ-οριστής, -οῦ, ὁ (*παροορίζω*)· ὁ ὑπερβαίνων τὰ ὅριά του καὶ καταλαμβάνων ξένην γῆν.

παρ-ορμάω, μελ. -*ήσω*· ὡς καὶ νῦν, παρορμῶ, παροτρύνω, παρακινῶ, δέτω εἰς κίνησιν, διεγείρω, παροξύνω.— παθητ., μετὰ μέσου μέλλ. -**ήσομαι**· ἐφορμῶ κατά τινος.

παρ-ορμίζω, μελ. -*ίσω*, ἀττ. -*ῖξῶ*· προσορμίζω τι παραπλεύρως ἄλλου, τὸ φέρω εἰς ὅρμον.

πάρ-ορνῖς, -*ῖθος,* ὁ, ἡ· ὁ ἔχων κακοὺς οἰωνούς, ὁ δυσοίωνος, ὁ κακὰ προμαντεύων, ὁ κακὸς οἰωνός, ὁ κακὰ προοιωνιζόμενος.

παρ-ορύσσω, ἀττ. -**ττω**· μελ. -*ξω*· ἀόρ. α' **παρώρυξα**· ὀρύσσω (ἀνορύσσω) πλησίον ἢ παραλλήλως. — **II** ἀμιλλῶμαι πρός τινα ἐν τῷ ὀρύσσειν (ὅπως συνέβαινε μὲ τοὺς μέλλοντας νὰ μετάσχουν εἰς ἀγῶνα πυγμαχίας κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας· οὗτοι δηλ. ἐπὶ 40 ἡμέρας προεγυμνάζοντο ὀρύσσοντες τάφρους, προφανῶς διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν μυώνων των).

παρ-ορχέομαι, μελ. -**ήσομαι,** ἀποθ.· ὀρχοῦμαι

παρὰ τοὺς κανόνας τῆς ὀρχηστικῆς, χορεύω ἐσφαλμένως.

ΠΑ'ΡΟΣ Α'. ἐπίρρ.: **I** ἐπὶ χρόνου, πρίν, πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε ‖ ὡσ. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρ. *τὸ πάρος*. 2) μετ' ἀπρφ., ὁμοίως ὡς τὸ *πρίν*, λατ. **priusquam**: *πάρος ἦν γαῖαν ἐκέσθαι* = προτοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του. 3) *οὐ πάρος... πρίν γε*=λατ. **non prius... quam** = οὐχὶ πρότερον... παρὰ ἀφ' οὗ. 4) παρὰ πολὺ ἑνωρίς, πρωτύτερα ἀπό ὅ,τι πρέπει.— **II** ἐπὶ τόπου, πρῶτος (τοπικῶς), ἐμπρός ἀπὸ ἄλλο(ν)·

Β'. πρόθεσις, παρὰ Ποιηταῖς ἀντὶ τῆς *πρὸ* (βλ. λ.), εἴτε ἐπὶ τόπου εἴτε ἐπὶ χρόνου (=ἐνώπιον, πρό).— **II** πλέον, μᾶλλον, ὑπεράνω ‖ ἀντί τινος.

Ἔτυμ.: *πάρος* ⟨ἰαπ. *pr̥ros=σανσκρ. purâ̱, Ζενδ. parō, γεν., ἀφαιρ. ριζ. τινος ὀνόμ. *per-, *pr̥- δηλοῦντος τὴν ἐκτέλεσιν κινήσεως πρὸς τὰ ἐμπρός, πρβλ. σανσκρ. purā (πρίν, ἄλλοτε), γοτθ. faúr καὶ faúra (πρίν), παλ-norr. fyrir, ἀρχ-γερμ. vora (fore, before), ἀγγλ. for, λατ. por- (polliceor, porrigō), παλ-ιρλ. ar, air (πλησίον, ἐνώπιον)· βλ. καὶ *ἐν πέρι*· ἐκ τοῦ *πάρος τὰ πάροιθεν, παρολέτερος κ. ἄ.*

Πάρος, ἡ· ἡ γνωστὴ νῆσος τῶν Κυκλάδων Πάρος, περίφημος διὰ τὸ λευκόν της μάρμαρον (βλ. Κ.Ε.Λ.).

παρ-οτρῦνω, μελ. *-ὕνῶ*· ὡς καὶ νῦν, παροτρύνω, παρακινῶ, παρορμῶ (συχν. πρὸς τὸ κακόν).

παρ-ουσία, ἡ (*παρών, παροῦσα*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ παρουσία, τὸ νὰ εἶναί τις παρών, νὰ παρευρίσκεται ‖ *ἀνδρῶν παρουσία*=*ἄνδρες οἱ παρόντες* ‖ *παρουσίαν ἔχειν*=*παρεῖναι*. 2) ἄφιξις. 3) ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ ἡ ἐμφάνισις τοῦ Χριστοῦ (πρβλ. *ἡ δευτέρα παρουσία*).— **II** *παρουσία* = *τὰ παρόντα* = αἱ παροῦσαι συνθῆκαι (περιστάσεις), ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων.

παρ-οχετεύω, μελ. *-σω*· διοχετεύω τὸ ὕδωρ πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν (παρεκκλίνουσαν ἀπό τῆς γνωστῆς ἢ τῆς κεντρικῆς), μετοχετεύω τὰ ὕδατα ὀχετοῦ (ἢ διώρυγος κ.τ.ὅ.) πρὸς παρακείμενον ὀχετόν ‖ μτφρ., ὑποκλέπτω ‖ ὡσ. μτφρ. ἐκτρέπω μίαν ἔρευναν, τὴν κάμνω νὰ πάρῃ ἐσφαλμένον δρόμον.

παρ-οχέω, μελ. *-ήσω* (*παρὰ+ὀχέω*)· παρακομίζω, μετακομίζω ἐφ' ἁμάξης πλησίον ἢ παραπλεύρως.— μέσον, παρακάθημαι (κάθημαι πλησίον τινός) ἐν τῷ ὀχήματι.

παρ-οχή, ἡ (*παρέχω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ παροχή, τὸ παρέχειν, χορηγεῖν, τὸ ἐφοδιάζειν μέ τι ‖ ἀπολ. φιλοδώρημα, ἐπίδομα.

παρ-οχλίζω, μελ. *-ίσω*· μετακινῶ τι διὰ μοχλοῦ (ἢ ὡσεὶ διὰ μοχλοῦ).

πάρ-οχος (Α), ὁ (*παρὰ+ὄχος*)· ὁ παροχούμενος, δηλ. ὁ καθήμενος πλησίον ἄλλου ἐπί τινος ὀχήματος.

πάρ-οχος (Β), *ον* (*παρέχω*)· ὁ παρέχων, ὁ χορηγῶν.

παρ-οψίς, *-ίδος*, ἡ (*παρὰ+ὄψον*)· ἔδεσμα ἐκλεκτόν παρατιθέμενον ἐπὶ πλέον τοῦ συνήθους («δεύτερο πιάτο»).— **II** τὸ διὰ τοιοῦτον ἔδεσμα χρησιμοποιούμενον πινάκιον (κοιν. «ἀπλάδα»).

παρ-όμοιμαι, μέλ. τοῦ *παροράω*, σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ ἀπηρχ. *παρόπτομαι*.

παρ-οψ-ωνέω, μέλ. *-ήσω*· ἀγοράζω («ψωνίζω») ἔδεσμά τι διὰ νὰ τὸ παραθέσω ἐπιπροσθέτως (βλ. *παροψίς*).

παρ-οψ-ώνημα, τὸ (*παροψωνέω*)· τὸ ἀγοραζόμενον ἵνα παρατεθῇ ἐπιπροσθέτως ὡς *παροψίς* (βλ. λ.), «πρόσθετο ψώνιο» ‖ μτφρ. *παραψώνημα τῆς χλιδῆς*=νέα (πρόσθετος) ἡδονή.

παρ-πεπίθών, ἀναδιπλ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *παραπείθω*.

παρ-ρησία, ἡ (*πᾶς+ῥῆσις*)· ἐλευθερία λόγου (κυρ. τὸ νὰ ἔχῃ τις τὸ δικαίωμα νὰ λέγῃ τὰ πάντα), ἐλευθεροστομία ‖ ἐν *κακῇ ἐνν.* ἀδυροστομία, γλώσσης ἀουδοσία· ἐξ αὐτοῦ τὸ

παρ-ρησιάζομαι, μελ. *-σομαι* (*παρρησία*)· ὁμιλῶ μετὰ παρρησίας, ὁμιλῶ ἐλευθέρως.

παρσένος, λακων. ἀντὶ *παρθένος* (βλ. λ.).

παρ-σταίην, παρ-στᾶσα, ἐπ. ἀντὶ *παρασταίην, παραστᾶσα*, εὐκτ. καὶ μτχ. (θηλ.) ἀορ. β' τοῦ *παρίστημι*.

παρ-στήετον, ἐπ. ἀντὶ *παρα-στῆτον*, β' δυϊκ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *παρίστημι*.

παρ-ταμεῖν, ποιητ. ἀντὶ *παραταμεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παρατέμνω*.

παρ-τέμνω, ποιητ. ἀντὶ *παρατέμνω* (βλ. λ.).

παρ-τίθεῖ, ποιητ. ἀντὶ *παρατιθεῖ*=*παρατίθησιν*.

παρ-ὑφαίνω, μελ. *-ἀνῶ*· παθ. πρκ. *παρύφασμαι*· ὑφαίνω πλησίον ἢ κατὰ μῆκός τινος, προσαρτῶ εἰς τὰ πλάγια ἢ εἰς τὸ ἄκρον (εἰς τὰ κράσπεδα, ποδόγυρον) ‖ μτφρ. *ὅπλα παρυφασμένα*=ὁπλῖται περιβάλλοντες ὅπλον πλῆθος ὡς διὰ παρυφῆς.

πάρ-φαινε, προστ. ποιητ. ἐν. τοῦ *παραφαίνω*.

παρ-φάμενος, παρ-φάσθαι, μτχ. καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *παράφημι*.

παρ-φασία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *παραφασία*.

πάρ-φασις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *παράφασις*.

παρ-φέρομαι, ποιητ. ἀντὶ *παραφέρομαι*.

παρ-φύγεῖν, (καὶ *-έειν*), ποιητ. ἀντὶ *παραφυγεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *παραφεύγω*.

πάρ-φυκτος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *παράφυκτος*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παραφεύγω*, ὃν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ.

πάρ̱ας, *-ου*, ὁ (*παρωδός*)· ἱερὸς ᾆσις τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐρυθρόφαιος, λεγόμενος καὶ *παρείας* (βλ. λ.).

παρ-ῳδία, ἡ (*παρῳδός*)· ὡς καὶ νῦν, παρῳδία, τὸ διαστρέφειν κωμικῶς σοβαρούς λόγους ἄλλου, ἡ διακωμῴδησις.

παρ-ῳδός, *ὁν* (*παρὰ+ᾠδή*)· ὁ παρῳδῶν, ὁ ᾄδων ᾄσμα ἢ ἀπαγγέλλων ποίημα (ἢ καὶ πεζόν) κατὰ παρηλλαγμένον τρόπον ὥστε νὰ τὰ γελοιοποιῇ.— **II** ὁ ὑπαινισσόμενός τι κατὰ τρόπον σκοτεινόν.

παρ-ῳδέω, μελ. *παρ-ῴσω* καὶ *παρ-ωθήσω*· ὠθῶ (σπρώχνω) πρὸς τὰ πλάγια, ὠθῶ τι κατὰ μέρος, ὠθῶ μακράν, ἀπωθῶ τι(να) ἀπό τι(νος), ἀπομακρύνω τι(νά) ‖ ὠθῶ τι κάπου καὶ τὸ διατηρῶ μυστικόν, ἀποκρύπτω.—μέσον, ἀπωθῶ μακράν ἀπὸ ἐμέ, ρίπτω μακράν μου, ἀπορρίπτω, ἀπαρνοῦμαι, ἀποκηρύσσω.

παρ-ών, οὖσα, *όν*, μτχ. τοῦ *πάρειμι* (*εἰμί*).

παρ-ώνῦμος, *ον* (*παρὰ+ὄνυμα*, αἰολ. ἀντὶ *ὄνομα*)· ὁ ἐσχηματισμένος (παρηγμένος) ἐκ τινος ὀνόματος (λέξεως) δι' ἐλαφρᾶς μεταβολῆς (τροποποιήσεως), ὁ παράγωγος ἐκ τινος λέξεως.

πᾶρωός, *όν* (καὶ *παρῶος*, καὶ *πάρωος*) (πρβ. καὶ *παρῶας*, καὶ *παρείας*)· πυρρός, χαλκόχρους, καστανός (ἐπὶ ἵππων).

παρ-ωρεΐτης, *-ου*, ὁ (*παρὰ+ὄρος*)· ὁ παρὰ τὰ ὄρη κατοικῶν, ὁ διαμένων εἰς τὰς πλευρὰς (πλαγιὰς) ὄρους ἢ παρὰ τὰς ὑπωρείας του, ὁ ὀρεινός.

πάρ-ωρος, *ον* (*παρὰ+ὥρα*)· ὁ ἔξω τῆς ὥρας (τῆς καταλλήλου ἐποχῆς), παράκαιρος (ὧρος ἢ ὑπερώριμος), πού ἔχει περάσει ἡ ἐποχή του ‖ τὸ οὐδ. πληθ. *πάρωρα* ὡς ἐπίρρ. (=παράκαιρα ‖ μτφρ. ἀτόπως).

παρ-ωροφίς, *-ίδος*, ἡ (*παρὰ+ὄροφή*)· τὸ μέρος τῆς ὀροφῆς, τὸ ἐκτεινόμενον πέραν τοῦ τοίχου (τὸ ἐξέχον τοῦ τοίχου), τὸ γεῖσον τῆς στέγης, «κορνίζα».

παρ-ῴχετο, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *παροίχομαι*.

παρ-ῴχημαι, πρκ. τοῦ *παροίχομαι*· μτχ. *παρῳχημένος*.

ΠΑ˜Σ, *πᾶσα, πᾶν*· γεν. *παντός, πάσης, παντός*· γεν. πληθ. ἀρσ. καὶ οὐδ. *πάντων*, θηλ. *πασῶν*, ἰων *πᾶσέων*, ἐπικ. καὶ *πᾶσάων*· δοτ. πληθ. ἀρσ. καὶ οὐδ. *πᾶσι*, ποιητ. *πάντεσσι*, θηλ. *πάσαις*· ὡς καὶ νῦν, πᾶς, λατ. **omnis** ‖ ἐπὶ ἑνὸς προσ. ἢ πράγμ., ὁλόκληρος, σύμπας ‖ ἐπὶ ἑκάστου ἐκ πολλῶν, ἕκαστος ‖ ἐν τῷ πληθ. ὅλοι ‖ *ἡ πᾶσα βλάβη*=αὐτὴ πού «ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια» εἶναι κακή ‖ *ἐς πᾶν κακοῦ*=εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς συμφορᾶς, εἰς τὸ ὑπέρτατον σημεῖον τῆς δυστυχίας.— τὸ *ὅσοι* (καὶ οὐχὶ τὸ *οἵ*) ἀκολουθεῖ κυρίως μετὰ τὸ *πάντες* ὡς ἀντίστοιχον ἀναφορικόν του: *πάντες ὅσοι...*=λατ. **omnes quicumque...**= ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὅσοι... (ὁσοιδήποτε καὶ οἱοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι) ‖ *πᾶς τις*=ὡς καὶ νῦν, πᾶς τις, ἕκαστος, ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας χωριστὰ λαμβανόμενος ‖ *παντὸς μᾶλλον*=ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, περισσότερον ἀπό κάθε τι.— **II** μετὰ ἀριθμητικῶν συναπτόμενον δηλοῖ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμόν: *ἐννέα πάντες* = ἐννέα ἀκριβῶς (οὔτε περισσότεροι οὔτε ὀλιγώτεροι) ‖ μετὰ τοῦ ἄρθρου σημ.: ἐν ὅλῳ: *τὰ πάντα δέκα* = δέκα ἐν ὅλῳ

(δέκα «ὅλα-ὅλα»).— **III** ἐν τῇ δοτ. πληθ. ἀρσ. ***πᾶσι***= κατὰ τὴν κρίσιν ὅλων, δι' ὅλους: ***ὁ πᾶσι κλεινὸς***=ὁ δι' ὅλους (κατὰ τὴν γνώμην καὶ κρίσιν ὅλων) ἔνδοξος (ἐξακουστός). **2)** ***πᾶσι*** (οὐδ.) = ἐν πᾶσι, καθ' ὅλα, ἐντελῶς, τελείως.— **IV** τὸ οὐδ. ἀπαντᾷ ἐν ποικίλῃ χρήσει: ***πάντα γίγνομαι***=***παντοῖος γίγνομαι***= γίγνομαι τὰ πάντα, εἶμαι ἱκανὸς δι' ὅλα, πατῶ ἐπὶ πτωμάτων διὰ νὰ ἐπιτύχω αὐτὸ ποὺ θέλω ‖ ἐν ᾧ ***πάντα εἰμί τινι***=εἶμαι τὸ πᾶν διά τινα. **2)** ***τὸ πᾶν***= τὸ ὅλον, καὶ ὡς ἐπίρρ. δὲ=ὅλως, παντάπασιν, καθόλου ‖ ***οὐ τὸ πᾶν***=οὐδόλως, διόλου, ‖ ἐπίσης καί: ***εἰς τὸ πᾶν***, ***ἐπὶ πᾶν***=καθόλου, γενικῶς, ἐν ὅλῳ, ἐν τῷ συνόλῳ ‖ ***ἐς πᾶν κακοῦ ἀφικόμην***=ἔφθασα εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν δυστυχίας (εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς δυστυχίας). ‖ ***περὶ παντὸς ποιοῦμαί τινα***=ἐκτιμῶ τινα ὑπὲρ πάντα ἄλλον (περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον). **3)** ***πάντα*** ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ***πάντως*** = κατὰ πάντα, ἐντελῶς, τελείως, ὁλοσχερῶς ‖ ἐν ᾧ ***τὰ πάντα***=κατὰ πάντα τρόπον, παντοιοτρόπως, δι' ὅλων τῶν μέσων. **4)** ***διὰ παντὸς*** (ἐνν. ***τοῦ χρόνου***) = ὡς καὶ νῦν, διαρκῶς, πάντοτε, ἐς ἀεί.

Ἔτυμ.: ***πᾶς***, θηλ. ***πᾶσα***, κρητ., θεσσαλ. ***πανσα***, ἀργ. ***ἅπανσα***, λεσβ. ***παῖσα*** (****παντ̯ja***), οὐδ. ἰων-αττ. ***πᾶν*** (παρὰ τὰ ***ἅπᾶν***, ***πρόπᾶν*** [παρ' ἀττ. καὶ ***ἅπᾶν***] κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀρσ. ***πᾶς***)· κατά τινας ἀνήκει πιθ. εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἑπομένων λέξεων: δωρ. ***πάσασθαι***, ἀττ. ***παμπησίᾱ***, ἰων-αττ. ***κῦρος***· ἰαπ. ****k̂ʷān̥t-*** (πρβλ. λ. λ. ***πάσασθαι*** καὶ ***παμπήθην***).— Τὸ ἐπιρρηματικὴν δύναμιν ἔχον ***παν-*** (***παν-αίολος***, ***παν-ύστατος***, ***πάν-σοφος***, ***πάμ-πρωτος***) ἀπέβη συνών. τῷ ***παντ-ο-***, καὶ ἐχρησιμοποιήθη ἔκτοτε ἐν ἐπιθετικῇ ἐννοίᾳ, π. χ. ***παν-νύχιος***, ***πάν-δημος***, ***πάμ-μηνος***, ***παν-έλληνες***, καὶ ***παν-οῦργος*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***κακοῦργος*** (****κακο-Fεργος***. Κατ' ἄλλους παράγεται ἐξ ἧς ῥίζης καὶ ἡ λ. ***ἕ-κασ-τος***.

πασᾶν, δωρ. ἀντὶ ***πασῶν***, γεν. πληθ. θηλ. τοῦ ***πᾶς***.

πάσασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***πάτέομαι*** (βλ. λ.) ‖ ἐν ᾧ ***πάσασθαι***, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***πάομαι*** (βλ. λ.).

πᾶσί-μέλουσα, ἡ (***πᾶς***+***μέλει***)· ἡ ***πᾶσι μέλουσα***, διὰ τὴν ὁποίαν πάντες φροντίζουν (ἐπίθ. τοῦ πλοίου τῶν Ἀργοναυτῶν, τῆς Ἀργοῦς).

πᾶσομαι, μέλλ. τοῦ ***πάτέομαι*** (βλ. λ.) ‖ ἐν ᾧ **πᾶσομαι** μέλ. τοῦ ***πάομαι*** (βλ. λ.).

πασπάλη, ἡ = ***παιπάλη*** (βλ. λ.), τὸ λεπτότατον ἄλευρον, καὶ σήμερον ἔτι λεγόμενον «πάσπαλη» ‖ τεμάχιον, κομμάτι: ***ὕπνου οὐδὲ πασπάλη***=οὔτε ἴχνος ὕπνου. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***παιπάλη***].

πασσᾰλευτός, ἡ, ὀν (***πασσαλεύω***)· πεπασσαλευμένος, «πασσαλωμένος», καρφωμένος, καρφωτός.

πασσᾰλεύω, ἀττ. **πατταλεύω,** μελ. ***-σω*** (***πάσσαλος***)· στερεώνω διὰ πασσάλου, καρφώνω. **2)** ἐμπηγνύω τι ὡς πάσσαλον.

πάσσᾰλος, ἀττ. **πάτταλος,** ὁ (***πήγνυμι***)· ὅ,τι καὶ νῦν, πάσσαλος, «παλούκι» πρὸς ἀνάρτησιν ‖ συχνὰ ἐν ἐπ. γεν. ***πασσαλόφι*** ‖ ***αἱρῶ ἀπὸ πασσαλόφι***=καταβιβάζω ἀπὸ τὸν πάσσαλον, «ξεκρεμῶ» ‖ ***κρεμάννυμι ἐκ πασσαλόφι***=κρεμῶ (ἀναρτῶ) ἀπὸ πάσσαλον ‖ ὁ τύπος ***πασσαλόφιν*** εἶναι καὶ δοτ. πτώσ.— **II** φίμωτρον, ξύλον, δι' οὗ οἱ μάγειροι διήνοιγον τὸ στόμα τοῦ ἐσφαγμένου χοίρου διὰ νὰ ἐξαγάγουν τὴν γλῶσσάν του.

Ἔτυμ.: νεοαττ. ***πάτταλος*** (καὶ ***πάσσαξ***, ***-ᾶκος***) ⟨****πακ̯jalo-s***, πρβλ. ἑλλ. ***πήσσω***, ἀττ. ***πήττω*** (=***πήγνυμι***). σανσκρ. ***pā́ça-ḥ*** (βρόχος), λατ. **paciscor** κλπ., **palus** (⟨****pacslo-s***, ὑποκορ. **paxillus**· ἐξ ἰαπ. ****pāk̂-***, ****pak̂-***: ****pāg̑-***, ****pag̑-*** (προσηλῶ, στερεώνω)· βλ. ***πήγνῡμι***.

πασσᾰλόφι, παλ. ἐπ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ ***πάσσαλος***.

πασσάμενος, πάσασθαι, ἐπ. ἀντὶ ***πᾰσάμενος***, ***πάσασθαι***, μτχ. καὶ ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***πατέομαι***.

πάσσαξ, ***-ᾶκος***, ὁ, σπανιώτ. παράλλ. τύπος τοῦ ***πάσσαλος***.

πάσσε, ἐπ. ἀντὶ ***ἔπασσε***, γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***πάσσω***.

πάσ-σοφος, ***ον***, ἀντὶ ***πάνσοφος***.

πασ-σῦδεί, πασ-σῡδίη, ἐ ἐπίρρ. ἀντὶ ***πανσυδεί*** κλπ.

ΠΑ'ΣΣΩ, ἀττ. ***πάττω***· μελλ. ***πᾰ́ξω***· ἀόρ. α' ***ἔπᾰξα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπάχθην***· πρκ. ***πέπασμαι***· ἐπιπάσσω, πασπαλίζω, περιχύνω, ραντίζω ‖ μτφρ. ἐγκατασπείρω, ἐνυφαίνω, διακοσμῶ, κεντῶ.

Ἔτυμ.: ὑπό τινων ταυτίζεται πρὸς τὸ λατ. **quatio** (=κλονίζω, τραντάζω) (**qu-** καὶ ***π-***, ****πεπ-*** ⟨ἰαπ. **q**ᵛ-· πρβλ. καὶ παλ-γερμ. **scutten**, παλ-σαξ. **skuddian**, παλ-norr. **hossa**, λιθ. **kulėti** (σείω, κλονίζω), μολονότι θὰ ὑπῆρχον σημασιολογικαί τινες δυσχέρειαι· βλ. καὶ ***πῆν***. —Ὑπό τινος τῶν νεωτέρων ὑπεστηρίχθη, ὅτι πρόκειται περὶ δύο ρημάτων ***πάσσω***: ***πάσσω*** (=ἀλείφω, ἐπιχρίω) ⟨****πακ̯jω***, ἰαπ. ****pə̄q-jō*** : σανσκρ. **paṅkа-** (πηλός, ῥύπος, περίττωμα ἀλοιφή), παλ-γερμ. **fūhtl, fūcht** (ὑγρὸς)—καὶ περὶ ἑτέρου ***πάσσω*** ⟨***πασ-*** (κεντῶ), πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἔπασσεν· ἐποίκιλλεν· ὕφαινεν· ἐν... ἔπασσε=ἐνέπασσεν»***· τοῦτο τὸ ***πασ-*** εἶναι συγγ. τῷ ***πῆνος*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«πῆνος· ὕφασμα»***, ἐφ' ὅσον ****πασ-νο-***: παλ-γερμ. **faso, fasa**, ἀγγλ-σαξ. **foes**=νῆμα, κροσσός)· ἀλλὰ ἡ λ. ***πῆνος*** ἔχει ἄλλην ἐτυμολογ.· πιθανωτέρα φαίνεται ἡ ὑπόθεσις περὶ τινος ***πατ-*** ⟨ἰαπ. ****pn̥t-***, περιεχομένου ἐν τῷ ***ἔπασσε*** (βλ. ἐν ***πάτος*** **II**.

παστάς, ***-άδος***, ἡ, συντετμ. ἐκ τοῦ ***παραστὰς*** (βλ. λ.)· εἶδος προπυλαίου ἢ προστῴου, κειμένου ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου, κιονοστοιχία, λατ. **porticus**.— **II** δωμάτιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου ‖ νυμφικὸς θάλαμος, νυμφικὸς κοιτών, νυμφικὴ παστάς.

Ἔτυμ.: ***παστὰς*** ⟨****παρσταδ-*** τύπου παραλλ. τῷ ***παραστὰς*** (: ***παρίστημι***), πρβλ. σανσκρ. **pr̥̄-ṣṭhá-m** (κορυφή), Ζενδ. **par-šti-š** (νῶτα, ῥάχις), μεσ-γερμ. **vor-st** (κορυφὴ στέγης), πιθ. ὡσ. λατ. **postis** (****por-sti-s***)=πάσσαλος, παραστὰς θύρας· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. ***«παρτάδες· ἄμπελοι»*** (τ.ἔ. ***τῶν ἀμπέλων αἱ συστάδες***).

παστέος, ***α, ον***, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πάσσω***· ***δν δεῖ πάσσειν*** (βλ. ***πάσσω***).

παστός, ὁ = ***παστὰς*** (βλ. λ.), νυμφικὸς θάλαμος ἢ νυμφικὴ κλίνη ‖ τὸ ἔμπροσθεν τῆς νυμφικῆς κλίνης παραπέτασμα.

Ἔτυμ.: ἐτυμολογικῶς δὲν συνανήκει τῷ ***παστάς***· ἀρχικὴ του σημασία ἡ τοῦ παρμπετάσματος, σκεπάσματος, καὶ εἶναι κυρ. μτχ. τοῦ ***πάσσω*** (=κεντῶ, πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἔπασσεν· ἐποίκιλλεν· ὕφαινεν»***, βλ. ***πάσσω***)· ἄρα ***παστὸς*** ⟨ἰαπ. ****pn̥t-tó-s*** (βλ. ***πάτος*** **II**), καὶ πρβλ. ***χρυσόπαστος*** (= χρυσοκέντητος), ***κατάπαστος*** (= πεποικιλμένος)· εἶναι κατὰ ταῦτα ἄσχετος ἡ λ. πρὸς τὸ ****παρ-στὸ-ς*** καὶ πρὸς τὸ ***παστάς***.

παστός, ***ή, ον*** (***πάσσω***)· πεπασμένος δι' ἅλατος, ἁλατισμένος, παστωμένος.

Πάσχα, τό, ἄκλιτον· τὸ ἑβρ. πάσχα (ἐκ τοῦ **pâsach** =παρέρχομαι), ἢ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, «Λαμπρή» (κυρ. ἑορτὴ τῆς διαβάσεως, τὰ διαβατήρια) ‖ ὁ πασχαλινὸς ἀμνὸς ‖ ὡσ. ὁ χρόνος (αἱ ἡμέραι) τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα [ἑβρ. λ.].

ΠΑ'ΣΧΩ, μελ. ***πείσομαι***· ἀόρ. β' ***ἔπαθον***· πρκ. ***πέπονθα***, β' πληθ. ***πέποσθε***, ἐπ. ἀντὶ ***πεπόνθατε***· θηλ. μτχ. πρκ. ***πεπᾰθυῖα***, ἐπ. ἀντὶ ***πεπονθυῖα***· ὅ,τι καὶ νῦν, πάσχω, ὑποφέρω, ἐπηρεάζομαι ἀπό τι (καλὸν ἢ κακόν), ἀντίθ. τῷ ***δρᾶν, ποιεῖν, πράττειν*** ‖ ***εἴ τι πάθοιμι, ἢ ἦν τι πάθω***=ἐὰν ἤθελον πάθῃ τι, ἢ ἐὰν ἤθελε μοῦ συμβῇ τι (λατ. **si quid mihi accideriť**), κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ ἐὰν ἀπέθνησκον‖ ***τί πάθω*** ; (=τί θὰ ἀπογίνω ; τί θὰ γίνῃ μὲ ἐμέ ;) ‖ ***τί πάσχω ; τί πάσχεις ;*** (=τί συμβαίνει μὲ ἐμέ ; τί συμβαίνει μὲ σέ ;) ‖ οὕτω διὰ τῆς μτχ. ***τί παθών ;*** ὑποδηλοῦται τι τὸ κακῶς ἔχον: ***τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἄλκῆς*** (=«τί πάθαμε καὶ λησμονήσαμε ..», τί μᾶς συνέβη ὥστε νὰ λησμονήσωμεν τὴν ὁρμητικήν μας ἀνδρείαν ;).— **II** τὸ ***πάσχειν*** συνημμένον μετ' ἄλλων λέξεων: ***κακῶς πάσχω*** = εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει, δυστυχῶ ‖ ***κακῶς πάσχω ὑπό τινος***=κακοποιοῦμαι ὑπό τινος, τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός ‖ ἀντίθ. τῷ ***εὖ πάσχω***=εὑρίσκομαι ἐν καλῇ καταστάσει, εὐτυχῶ ‖ ***εὖ πάσχω ὑπό τινος***=εὐεργετοῦμαι ὑπό τινος, τυγχάνω καλῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους του.— **III** τὸ ***πάσχω*** χρησιμοποιεῖται ἀκόμη καὶ πρὸς δήλωσιν τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ψυχικῆς διαθέσεως, ἢ γενικῶς πρὸς δήλωσιν πραγματικῆς τινος καταστάσεως: ***ἵνα μὴ***

ταὐτὸ πάθητε τῷ ἵππῳ=ἵνα μή εὑρεθῆτε εἰς τήν κατάστασιν πού εὑρέθη ὁ ἵππος (τοῦ μύθου), διά νά μή συμβῇ καί εἰς σᾶς ὅ,τι καί εἰς τόν ἵππον τοῦ μύθου || ὡς. καί ἐπί πραγμάτων, ὑπόκειμαι εἰς τήν ἐπίδρασιν περιστάσεών τινων || *πάσχω ταὐτὸν ὅπερ ἄλλοι*=μοῦ συμβαίνει ὅ,τι καί εἰς ἄλλους, ὑπόκειμαι εἰς ὅ,τι καί οἱ ἄλλοι || *πάσχει τοῦτο καὶ κάρδαμα*=τό αὐτό συμβαίνει καί εἰς τά κάρδαμα—[δι' ἐτυμολ. βλ. *πένθος*].

πατά, Σκυθ. λ.=*κτείνω*.

πᾰτᾰγέω, μελλ. *-ήσω* (*πάταγος*)· παταγῶ, κάμνω πάταγον, κροτῶ (ἐπί τοῦ κρότου τοῦ προξενουμένου ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων) || ἐπί τῆς θαλάσσης, τῶν κυμάτων κλπ., ροχθῶ, παταγῶ, «βογγῶ» || ἐντεῦθεν: φλυαρῶ, τιττυβίζω (ὡς τά πτηνά). [δι' ἐτυμ. βλ. *πάταγος*].

ΠΑ'ΤΑΓΟΣ, ὁ· ὅ,τι καί νῦν, πάταγος, κρότος, πᾶς ὀξύς καί τραχύς κρότος, παραγόμενος ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων || *πάταγος ὀδόντων*=κρότος συγκρουομένων ὀδόντων || *πάταγος κυμάτων*=τό βογγητό (*ὁ ῥόχθος*) τῶν ἐκσπώντων κυμάτων.

Ἔτυμ.: πάταγος· παταγέω· πατάσσω· πατᾰξ (ἐπιρ., κυρ. ὀνομ. ἀπολιθωθεῖσα ὡς ἐπίρρ.)· πιθ. ὀνοματοποιία.—Ἡ συσχέτισις των πρός τό λατ. **quatio** (βλ. ἐν *πάσσω*) φωνητικῶς εἰς οὐδέν προσκρούει (*π-,* πε-〈**gv-*), καί μόνον ἀπό σημασιολογικῆς ἀπόψεως παρουσιάζει δυσχερείας τινάς.

Πάταικοι ἢ **Παταῖκοί,** οἱ· Φοινικικαί δεότητες νανώδους μορφῆς, τῶν ὁποίων ἀγάλματα ἐκόσμουν τάς πρῴρας τῶν φοινικικῶν πλοίων.

πατάξαι, πατάξας, ἀπρφ. καί μτχ. ἀορ. α' τοῦ **πᾰτάσσω,** μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐπάταξα*· ἀμτδ., «κτυπῶ», κάμνω κτύπον, κρούω, πάλλομαι || *Ἕκτορι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν*=ἡ καρδιά του ἐπάλλετο (ἐκτύπα) μέσα εἰς τά στήθη του (κοιν. «καρδιοχτυποῦσε»). 2) κροτῶ τάς χεῖρας, χειροκροτῶ.— **II** μτδτ., πλήσσω, κτυπῶ, πληγώνω.

ΠΑ˜ΤΕ'ΟΜΑΙ, μέλλ. *πᾰσομαι*· ἀόρ. α' *ἐπᾰσάμην*, ἐπ. μτχ. *πασσάμενος*· πρκ. *πέπασμαι*· τρέφομαι, τρώγω, ἐσθίω, γεύομαι.

Ἔτυμ.: πατέομαι· *ἄπαστος*: γοτθ. **fōdjan,** παλ-γερμ. **fuaitan,** παλ-norr. **fóđa** (τρέφειν), παλ-γερμ. **fuotar,** ἀγγλ-σαξ. **fódor,** ἀγγλ. **feed,** παλ-norr. **fóđr** (τροφή), παλ-γερμ. **fatunga** (τροφή), ἀγγλ.-σαξ. **fōstor** (ἰαπ. ***pāī-tro-**), παλ-norr. **fóstr** (ἀνατροφή, ἀγωγή) : λατ. **pasco,** πρκ. **pāvī, pābulum** (***pā-dhlo-m**) = τροφή, **pāstor, pa͡nis,** μεσσαπ. *πανός* (ἄρτος), παλ-ιρλ. **ain-ches** (=**fiscina**), παλ-σλαυ. **pasą** (***pa͡skō**) **pasti** (βόσκω τι)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. ***pā-** (τρώγω, τρέφομαι· βόσκω κτήνη), κυρ. ***pā(i)-,** πρβλ. σανσκρ. **pīlú-ḥ,** Ζενδ. **pituš** (τροφή), παλ-σλαυ. **pitati** (τρέφω), λιθ. **petū̃s** (γεῦμα). —τά ἑλλ. *πῶυ, ποιμὴν* καί τά συνανήκοντα αὐτοῖς ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ῥίζ. ***pōi-** (=φυλάσσω, προστατεύω), διάφορον τῆς ἀνωτέρω ***pāi-**.— τό *-α-* δείποτε βραχύ (*-ᾰ-*), τοῦτο δέ ἀποτελεῖ τό χαρακτηριστικόν γνώρισμα τῶν τύπων *πᾰσομαι, ἐπᾰσάμην, πᾰσάμενος* τοῦ *πατέομαι*, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τούς *πᾱσομαι, ἐπᾱσάμην, πᾱσάμενος* τοῦ *πᾱομαι* (βλ. λ.).

πατέοντι, δωρ. ἀντί *πατέουσι*, γ' πληθ. τοῦ *πατέω* || ὡς. δοτ. ἐν. μτχ.

πᾰτρίζω, μέλ. *-ίσω* (*πατήρ*)· ὡς τό *παππάζω* (βλ. λ.), λέγω, φωνάζω, «πατέρα-πατέρα».

πᾰτέω, μελ. *-ήσω* (*πάτος*)· ὡς καί νῦν, πατῶ, περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω.— **II** μτδτ., πατῶ ἐπί τινος, πατῶ τι, καταπατῶ τι || *πατῶ πορφύρας* = βαδίζω ἐπάνω εἰς πορφυροχρώμους τάπητας. 2) κινοῦμαι διαρκῶς ἐντός τῶν ὁρίων περιοχῆς τινος, διαμένω κάπου, συχνάζω κάπου || μτφρ., ὡς τό λατ. **terere,** ἐναοχολοῦμαι εἴς τι καθ' ὑπερβολήν, μολύνω μέ τήν πολλήν χρῆσιν, μεταχειρίζομαι ἀπρεπῶς: *πατῶ Αἴσωπον*=διαρκῶς φυλλομετρῶ τόν Αἴσωπον. 3) πατῶ κάτω ἀπό τούς πόδας μου, καταπατῶ «τσαλαπατῶ».

ΠΑ˜ΤΗ'Ρ, ὁ, γεν. *πατέρος* καί συντετμ. *πατρός*· δοτ. *πατέρι* καί συντετμ. *πατρί*· αἰτ. *πατέρα*· ἐν τῷ δυϊκ. καί πληθ. τό *-ε-* διατηρεῖται, ἐξαιρέσει τῆς γεν. πληθ. *πατρῶν* (ἥτις ἀπαντᾷ ἐνίοτε ἀντί τῆς *πατέρων*), καί τῆς δοτ. πληθ., ἥτις σχηματίζεται πάντοτε εἰς *πατρᾶσι*· ὅ,τι καί νῦν, πατήρ, «πατέρας» || *πατρὸς πατὴρ*=πάππος.— **II** μεταξύ τῶν Θεῶν ὁ *Ζεὺς* καλεῖται μετ' ἐμφάσεως *πατήρ*.— **III** ἡ λ. *πατὴρ* ἐχρησιμοποιεῖτο ὡσαύτως καί ἐπί προσφωνήσεως πρός πρεσβυτέρους τήν ἡλικίαν, ὡς τά *ἄπφα, ἄττα*.— **IV** ἐν τῷ πληθ. ***πατέρες***= πρόγονοι, προπάτορες.

Ἔτυμ.: πατὴρ=σανσκρ. **pitár-** (ὀνομ. **pitā**), Ζενδ. **pitar-,** παλ-περσ. **pitā,** ἀρμ. **hayr** (γεν. **hawr** 〈***patros,** ὀν. πληθ. **har-kh** 〈***pəter-es**), λατ. **pater** (γεν. **patris**), ὀσκ. **patir** (ὀμβρ. κλητ. **Ju-pater**), παλ-ιρλ. **athir** (γεν. **athar**), γοτθ. **fadar,** παλ-γερμ. **fater,** ἀγγλ-σαξ. **foeder,** ἀγγλ. **father,** παλ-norr. **faðer,** ἰαπ. ***pater-**.— ἡ συσχέτισις τοῦ ἰαπ. τούτου ***pəter** πρός τό σανσκρ. **pā́ti** (φρουρῶ, προστατεύω), (〈ἰαπ. ***pō(i)-** βλ. ἐν *πῶυ*, ποιμήν) ἀπορριπτέα.—Παράγωγα: *πάτριος*= λατ. **patrius (paternus),** σανσκρ. **pitṛya-ḥ**· *πάτρως, πατρῷος*: λατ. **patruos,** σανσκρ. **pitṝvya-ḥ,** παλ-γερμ. **fatureo** (ἀδελφός τοῦ πατρός), ἀρμ. **yawray** (πενθερός).— *ὁμοπάτωρ, ὁμοπάτριος*: παλ-περσ. **hama-pitar** — παλ-norr. **samfeðr** (=*ὁμοπάτριος*), πρβλ. σανσκρ. **tvái-pitār-aḥ** (=ἔχων σέ ἀντί πατρός).—ὡσ. ἰων., ἐπ. *πάτρη*, ἀττ. *-ᾱ* (=πατρίς)· ***πατρὶς*** (: λατ. **patria**), ἀλλά καί ὡς ***ἐπίθ.*** (=πατρῴα)· ὡσ. λατ. **proprius** 〈***pro-pirio-s** (κυρ.=**avitus patritus**)·—τό *πατρυιὸς* ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρός τό *μητρυιά*.

πατησείῃς, δωρ. ἀντί *πατήσεις*, δ' ἐν. μέλλ. τοῦ *πατέω*.

πᾰτησμός, ὁ (*πατέω*)· τό καταπατεῖν, ἡ καταπάτησις.

πάτνη, ἡ, δωρ. ἀντί *φάτνη*.

ΠΑ'ΤΟΣ, ὁ· ἡ πεπατημένη ὁδός, ὁδός, ἀτραπός [*πάτος*· *πατέω*· δι' ἐτυμ. βλ. *πόντος*].

πάτρᾱ, -ας, ἰων. **πάτρη, -ης,** ἡ (*πατήρ*)· ὡς τό *πατρίς*, ἡ γενέτειρά τινος, γενέθλιος γῆ (ἐν ᾗ ἐγεννήθη), χώρα (γῆ) τῶν πατέρων του.— **II** =*πατριά*, ἄθροισμα προσώπων ἀξιούντων ὅτι κατάγονται ἐκ κοινῆς καταγωγῆς, οἶκος, γένος, γενεά, οἰκογένεια, φυλή, φῦλον, λατ. **gens.**

πατρ-ᾰδελφεός, ὁ, ποιητ. ἀντί *πατρ-ᾰδελφος* (βλ. λ.).

πατρ-ᾰδελφος, ὁ=*πατρὸς ἀδελφός*, ἤτοι θεῖος ἐκ πατρός (πρβλ. καί *πάτρως*).

πάτρᾰθε, ἐπίρ., δωρ. ἀντί *πάτρηθε* (βλ. λ.).

πατρ-ᾰλοίας, ὁ, γεν. *-α* καί *-ου*, κλητ. *πατραλοῖα* (*πατὴρ*+*ἀλοιάω*)· πατροκτόνος, ὁ φονεύων (κυρ. τύπτων, δέρων) τόν πατέρα του.

πάτρηι, ἡ, ἰων. ἀντί *πάτρα* (βλ. λ.).

πάτρηθε καί **-θεν,** δωρ. **πάτρᾰθε,** ἐπίρ.=*ἐκ πάτρας*=ἐκ τῆς πατρίδος.— **II** ἐκ τῆς πατριᾶς, ἐκ τῆς οἰκογενείας (φυλῆς κ.τ.ὅ.).

πατριά, -ᾶς, ἰων. **πατριή, -ῆς,** ἡ (*πατήρ*)· γενεαλογία, καταγωγή.— **II** οἶκος, γένος, οἰκογένεια, φυλή, φῦλον.

πατρι-άρχης, -ου, ὁ (*πατριὰ*+*ἀρχή*)· ὁ ἀρχηγός πατριᾶς (οἰκογενείας κ.τ.ὅ.), ὁ προπάτωρ.— **II** ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσῃ ὅ,τι καί νῦν, Πατριάρχης (ἀπώνυμον τῶν Ἀρχιεπισκόπων Ἱερουσαλήμ, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καί Κωνσταντινουπόλεως).

πατρίδιον, τό, κολακευτικόν ἢ καί κωμικόν ὑποκορ. τοῦ *πατήρ*· «παππάκης», «μπαμπάκας», «πατερούλης».

πατρῐκός, ή, όν (*πατήρ*)· ὡς καί νῦν, πατρικός, ὁ ἐκ τῶν πατέρων (προγόνων) προερχόμενος καί περιελθών εἰς τήν κατοχήν τινος, κληρονομικός, λατ. **paternus.**— **II** =*πάτριος*, ὁ ἀνήκων εἰς τόν πατέρα, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ πατρός || ***ἡ πατρικὴ*** (ἐνν. *οὐσία*)=ἡ πατρική κληρονομία || ***τὰ πατρικά*** (ἐνν. *χρήματα*)=ὡς καί νῦν, τά ἐκ τοῦ πατρός (ἢ καί ἐκ τῶν προγόνων) κληρονομηθέντα.

πάτρῐος, α, ον, ὡσ. *-ος, -ον* (*πατήρ*)· ὁ τοῦ πατρός, ὁ ἀνήκων εἰς τόν πατέρα, λατ. **patrius.**— **II** =*πατρικὸς* (βλ. λ.), ὁ παραληφθείς ἐκ τῶν προγόνων, προγονικός, κληρονομικός, συνήθης, ἐθνικός || *τὰ πάτρια*=λατ. **instituta majorum**=τά ἤθη καί

ἔθιμα τῶν προγόνων (ἐν ᾧ, *τὰ πατρῷα*=ἡ πατρικὴ κληρονομία).

πατρίς, *-ίδος,* ποιητ. θηλ. ἐπίθ. τοῦ *πάτριος*· ἡ πάτριος, ἡ πατρική, ἡ τῶν πατέρων ‖ *πατρὶς γαῖα*= ἡ πάτριος (πατρική) γῆ, ἡ πατρίς, τινος ‖ *πατρὶς πόλις*=ἡ πόλις τῶν προγόνων του, ἡ γενέτειρα πόλις.— ὡσ. ὡς οὐσ. *ἡ πατρὶς* (ὡς τὸ *πάτρα*, βλ. λ.) =δ,τι καὶ νῦν, πατρίς, «πατρίδα».

πατριώτης, *-ου,* ὁ (*πάτριος*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, ὁ συμπατριώτης.

πατριῶτις, *-ίδος,* θηλ. τοῦ *πατριώτης* ‖ *πατριῶτις γῆ*=*πατρὶς* (βλ. λ.) ‖ *πατριῶτις στολὴ*=στολή (περιβολή) συνηθιζομένη εἰς τὴν πατρίδα τινός.

πατρο-δώρητος, *ον* (*πατὴρ*+*δωρέομαι*)· ὁ δωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός.

πατρόθεν, ἐπίρ. (*πατήρ*)· ἐκ πατρός, «πρὸς πατρός», ἐκ μέρους τοῦ πατρός, ἀπὸ τὸν πατέρα, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς ‖ *ἀναγραφῆναι πατρόθεν ἐν στήλῃ* = νὰ ἀναγραφῇ τὸ ὄνομά του ἐν στήλῃ μετὰ τῆς προσθήκης τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρός του.

πατρο-κασί-γνητος, ὁ· = *ὁ πατρὸς κασίγνητος,* ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός, θεῖος πρὸς πατρός.

Πάτροκλος, ὁ· ὁ γνωστὸς Ὁμηρικὸς ἥρως, τοῦ Ἀχιλλέως ὁ ἐπιστήθιος φίλος (βλ. Κ. Ε. Λ.)· ἡ γεν. *Πατροκλῆος,* αἰτ. *Πατροκλῆα,* κλητ. *Πατρόκλειες* ἀπαντῶσι παρ' Ὁμ. ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. * *Πατροκλεύς,* ἤτις δμως δὲν ἀπαντᾷ.

πατρο-κτονέω, μελ. *-ήσω· κτείνω* (φονεύω) τὸν πατέρα μου· ἐκ τοῦ

πατρο-κτόνος, *ον,* (*πατὴρ*+*κτείνω*)· ὡς καὶ νῦν, πατροκτόνος, ὁ φονεύων τὸν πατέρα του.

πατρο-νομέομαι (*πατρονόμος*)· διατελῶ ὑπὸ πατρικὴν ἢ πατριαρχικὴν κυβέρνησιν.

πατρο-νομία, ἡ (*πατρονόμος*)· ἡ πατρικὴ ἐξουσία.— ‖ τὸ ἀξίωμα τοῦ πατρονόμου (ἐν Σπάρτῃ).

πατρο-νόμος, *ον* (*πατὴρ*+*νόμος*)· ὁ διοικῶν ὡς πατήρ.— *Πατρονόμοι* ἐκαλοῦντο ἐν Σπάρτῃ τὰ μέλη μεγάλου Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον παρηκολούθει τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν νέων, ἱδρύθη δὲ ὑπὸ τοῦ μεταρρυθμιστοῦ Βασιλέως Κλεομένους τοῦ Γ'.

πατρο-παρά-δοτος, *ον* (*πατὴρ*+*παραδίδωμι*)· ὁ ἐκ τοῦ πατρὸς (ἢ ἐκ τῶν προγόνων) παραδοθείς, τ.ἔ. κληρονομηθεὶς (κληρονομικῶς περιελθὼν) εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, κληρονομικός.

πατρο-πάτωρ, *-ορος,* ὁ·=*ὁ πατρὸς πατήρ,* πάππος, πρόπαππος.

πατρο-στερής, *ὲς* (*πατὴρ*+*στερέω*)· ὁ τοῦ πατρός στερηθείς (ἢ ἐστερημένος), ἀπορφανισθείς, ὀρφανός.

πατρ-οῦχος, *ον* (*πατὴρ*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων (ὁ κληρονομήσας) τὴν πατρικὴν περιουσίαν ‖ ὡς οὐσ. *ἡ πατροῦχος* (*ἐνν. παρθένος*) = ἡ μόνη κληρονόμος τῆς πατρικῆς περιουσίας, κοιν. «μοναχοκληρονόμισσα», ἀντίθ. τῷ *συγκληρονόμος.*

πατρο-φονεύς, *-έως,* ἐπ. *-ῆος,* ὁ (*πατὴρ*+*φονεύς*)· ὁ φονεὺς τοῦ πατρός του, ὁ φονεύσας τὸν πατέρα του.

πατρο-φόνος, *ον* (*πατὴρ*+**φένω*)· ὁ φονεύων τὸν πατέρα.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πατροφόνος*=*πατροκτόνος, πατραλοίας* (βλ. λ. λ.).

πατρο-φόντης, *-ου,* ὁ (*πατὴρ*+**φένω*)=*πατροφόνος* (βλ. λ.).

πατρῴος, *η* (δωρ. *α*), *ον,* ποιητ. ἀντὶ *πατρῷος* (βλ.λ.).

πατρ-ωνύμιος, *ον* (*πατὴρ*+*ὄνυμα,* αἰολ. ἀντὶ *ὄνομα*)· ὁ ἔχων (ἢ ὁ λαβὼν) τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, πρὸς πατρός, ἐκ τοῦ πατρός.

πατρῷος, *α, ον* (ὡσ. *-ος, -ον*), ποιητ. **πατρώϊος,** *η* (δωρ. *α*), *ον* (*πατήρ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα, ὁ ἐκ τοῦ πατρὸς τινος, ὁ προελθὼν ἢ κληρονομηθεὶς ἐκ τοῦ πατρός, λατ. **paternus** ‖ κληροδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ‖ *ἔχθρα πατρῴα*=ἔχθρα κληρονομική ‖ ὡς οὐσ. οὐδ. πληθ. *τὰ πατρῷα*=τὰ πατρικὰ ἀγαθά, ἡ πατρικὴ κληρονομία.

πάτρως, ὁ, γεν. *-ωος* καὶ *-ω,* δοτ. *-φ,* αἰτ. *ωα* καὶ *-ων* (*πατὴρ*)· = *πατροκασίγνητος, πατράδελφος* (βλ. λ. λ.), ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος, ἀδελφὸς τοῦ πατρός, λατ. **patruus** (ἀντίθ. τῷ *μήτρως*=ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος).

παττᾰλεύω, πάττᾰλος, ἀττ. ἀντὶ *παρσαλ—.*

παύεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *παύω.*— *παυέσκετο,* γ' ἐν. ἰων. μεσ. πρτ.

παῦλα, ἡ (*παύω*)· σημεῖον ἀναπαύσεως, παῦσις, ἀνάπαυσις ‖ *παῦλα κακῶν* = ἀνάπαυλα (ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις) ἀπὸ τὰς συμφοράς.— ‖ τὸ μέσον πρὸς παῦσιν τῶν κακῶν.

παυρᾰκις, ἢ **-κι,** ἐπίρ. (*παῦρος*)· ὡς τὸ *ὀλιγάκις,* ὀλίγας φορᾶς, σπανίως.

παυρίδιος, *α, ον,* ποιητ. ἀντὶ *παῦρος* (βλ. λ.), μικρός, πολὺ ὀλίγος ‖ τὸ οὐδ. *παυρίδιον* (τὸ) ὡς ἐπίρ. =ἐπ' ὀλίγον, ἐπ' ἐλάχιστον.

παυρο-επής, *ὲς* (*παῦρος*+*ἔπος*)· ὁ ἐξ ὀλίγων λέξεων, ὁ λέγων ὀλίγα, λακωνικός, ὀλιγόλογος, λατ. **pauciloquus.**

παῦρος, *α, ον*· ὀλίγος, μικρός, ὀλιγοστός ‖ ἐπὶ χρόνου, βραχύς, σύντομος. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., *παῦροι* (οἱ) ἐπὶ ἀριθ. = ὀλίγοι ‖ ὡσ. μετὰ περιληπτ. οὐσ. *παῦρος λαὸς*=ὀλίγοι ἄνθρωποι.— συγκριτ. *παυρότερος* = ὀλιγώτερος. 3) τὸ οὐδ. πληθ. *παῦρα* ὡς ἐπίρ.=ὀλιγάκις, σπανίως.

Ἔτυμ.· *παῦρος*=λατ. **parvus** (〈**parvos**), τοῦ οὐδ. ἐπιρ. **parum** (πολὺ ὀλίγον) 〈**parvom** (καίτοι, κατά τινας, **parvos** καὶ *παῦρος* δὲν εἶναι τὰ αὐτά)· πρβλ. λατ. **pauper** (〈**pau[o]-+*paros: pario, paro** = πτωχός, κυρ. ὁ κερδίζων ὀλίγα), **paucus** (ὀλιγάριθμος), **paullus, paulus** (μικρός, ὀλίγος, ἀδύνατος) (**paur[o] lo-s**), γοτθ. **fawai** (πληθ.=ὀλίγοι), παλ-γερμ. **fao, fō** (fōh = πιθ. λατ. **paucus**), ἀγγλ-σαξ. **fēa** (ἀγγλ. πληθ. **few**), παλ-norr. **fár** (ὀλίγον)· ἡ ὁμὰς εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. *πανυ, παF-ιδ,* βλ. ἐν *παῖς.*

παυσ-άνεμος, *ον* (*παύω*+*ἄνεμος*)· ὁ καταπαύων τοὺς ἀνέμους.

παύσειεν, γ' ἐν. αἰολ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *παύω.*

παυσί-κᾱπη, ἡ (*παύω*+*κάπη, κάπτω*)· προεξέχον περιλαίμιον, τὸ ὁποῖον ἐφόρουν οἱ δοῦλοι ἢ αἱ δοῦλαι, ὁσάκις ἤλεθον σῖτον ἢ ἐζύμωνον ἄρτον, διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ καταβροχθίζουν τὰ ὑλικά.

παυσί-λῡπος, *ον* (*παύω*+*λύπη*)· ὁ καταπαύων τὴν λύπην ἢ τὸν πόνον.

παυσί-νοσος, *ον* (*παύω* + *νόσος*)· ὁ καταπαύων τὴν νόσον.

παυσί-πονος, *ον* (*παύω*+*πόνος*)· ὁ καταπαύων τοὺς *πόνους* (μόχθους, βάσανα).

παυστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *παύω*· *δεῖ παύειν*=πρέπει νὰ θέσῃ τις τέρμα εἴς τι ‖ *δεῖ παύεσθαι*=πρέπει νὰ παύσῃ (νὰ σταματήσῃ) τις.

παυστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*παύω*)· ὁ καταπαύων, ὁ ἀναχαιτίζων, ἢ ὁ καταπραΰνων, ὁ κατευναστής.

παυστήριος, *ον* (*παυστήρ*)· ὁ κατάλληλος πρὸς κατάπαυσιν ἢ πρὸς ἀνακούφισιν.

παυσωλή, ἡ· ὡς τὸ *παῦλα* (βλ. λ.), ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις.

ΠΑΥ΄Ω, μελ. *παύσω*· ἀόρ. *α' ἔπαυσα*· πρκ. *πέπαυκα*· μέσον καὶ παθητ., μεσ. μελλ. *παύσομαι,* παθ. μελ. *παυσθήσομαι,* καὶ τετελ. μελ. *πεπαύσομαι*· μέσ. ἀόρ. *α' ἐπαυσάμην,* παθ. ἀόρ. *α' ἐπαύθην* ἢ *ἐπαύσθην*· πρκ. *πέπαυμαι*· ὡς καὶ νῦν, παύω, κάμνω τι τὰ παύσῃ, τὸ καταπαύω, τὸ σταματῶ, τὸ φέρω εἰς τέλος ‖ *ἐπὶ βασιλέων, παύω τινὰ τῆς βασιλείας*=τὸν ἐκθρονίζω ‖ μετ. αἰτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ., κάμνω τινά νὰ παύσῃ (νὰ σταματήσῃ) ἀπό τι, τὸν σταματῶ ‖ *ἐπὶ* μόχθων βασάνων, ἐλαττώνω, κατευνάζω, καταπραΰνω.— ‖ μέσον καὶ παθητ., φθάνω εἰς ἓν τέρμα, παύομαι, σταματῶ, ἡσυχάζω, ἀπέχω, παραιτοῦμαι ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀξιωμάτων, παύομαι ἀπό τινος ἀξιώματος, ἀπολύομαι ἀπὸ ἀξίωμα (ἀπὸ θέσιν) ‖ μετὰ γεν., παύω ἀπό τι.— ‖ ἀμτβ. ἐνεργ., ὡς τὸ *παύομαι ἢ λήγω,* ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ προστ. *παῦε* (=σταμάτα! ἄλτ! τελείωνε!).

Ἔτυμ.· *παύω, παύομαι*· *παῦλα*· *παυσωλή*· ἡ ὑπό τινων ὑποστηριχθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ *παῦρος* εἶναι λίαν ἀμφίβολος.—Κατά τινας τὸ *παύω* ἀνεσχηματίσθη βάσει τοῦ ἀορ. *ἔπαυσα* ἐκ τοῦ *παίω,* Κυπρ. *παιFω* (κτυπῶ)· διότι *παύω τινά τινος* κυρ. = κτυπῶν ἀπομακρύνω τινὰ ἀπό τι.

Παφλᾰγών, -όνος, ὁ· ὁ ἐκ Παφλαγονίας καταγόμενος.

παφλάζω, μελ. *-άσω* (ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ *φλάζω*, ὡς τὸ *ποιπνύω* ἐκ τοῦ *πνέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, παφλάζω, χοχλακίζω, ἀφρίζω ‖ ἐπὶ ἀνέμου, φυσῶ δυελλωδῶς.— **II** μτφρ., παφλάζω, σαλιαρίζω, φαφλατίζω, δυσανασχετῶ, κομπάζω, θορυβῶ, «φυσῶ καὶ ξεφυσῶ» (ἐπὶ τοῦ ὠργισμένου Κλέωνος, ὅστις διὰ τοῦτο παρίσταται καὶ ὡς Παφλαγών).

Ἔτυμ.: ἡ λέξις εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου, ὡς καὶ τὸ *κα-χλάζω*, καὶ τὸ *βα-βράζω*· ἐξ αὐτῆς τά: *πάφλασμα, φλέδων* (βλ. λ.).— Κατ' ἄλλους ἐκ ρίζ. *παφ-* (〈*pīph-: *πέμφιξ*=φλύκταινα).

πάφλασμα, τό (*παφλάζω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, τό πάφλασμα, κοχλάκισμα, ἄφρισμα (π. χ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης).— **II** μτφρ., *παφλάσματα*=κομπασμοί, φλυαρίαι, θορυβώδη «ξεφυσήματα».

Πάφος, ἡ· πόλις τῆς Κύπρου περίφημος διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν τῆς Ἀφροδίτης.

πᾶχετος, *ον*=*παχύς* (βλ. λ.)· κακῶς ἐθεωρήθη (ὑπὸ Ἡσυχ., **Ε Μ**) ὡς συγκεκ. τύπος ἀντὶ τοῦ *παχύτερος*· διὰ τὴν κατάλ. πρβλ. *περιμήκετος*.

πάχετος, τό (*παχύς*), ποιητ. ἀντὶ *πάχος* (βλ. λ.).

παχθῇ, δωρ. ἀντὶ *πηχθῇ*, γ' ἑν. ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πήγνυμι*.

πᾶχιστος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *παχύς*.

πᾰχίων, -ονος, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *παχύς*.

πάχνη, ἡ (*πήγνυμι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πάχνη, ἡ παγωμένη πρωινή (ἢ νυκτερινή) δρόσος, λατ. **pruina.** 2) μτφρ. θρομβωμένον (πηγμένον) αἷμα.

Ἔτυμ.: *πάχνη* 〈**πακσνᾱ*, **παγ-σνᾱ*· παθ. ἀόρ. *παγῆναι*, βλ. *πήγνυμι*.

παχνόω, μελ. *-ώσω*· (*πάχνη*)· καλύπτω τι μὲ πάχνην.— παθητ., καλύπτομαι μὲ πάχνην.— **II** μτφρ., ὡς τὸ *πήγνυμι*, παγώνω τι, τὸ κάμνω συμπαγές, τὸ κάμνω νὰ παγώσῃ: *ἐπάχνωσε φίλον ἦτορ*=ἐπάγωσε τὴν καρδιά του, ἔκαμε τὸ αἷμά της νὰ παγώσῃ. — παθητ., παγώνω (*ἐγὼ ὁ ἴδιος*), μοῦ παγώνει τὸ αἷμα εἰς τὰς φλέβας.

πάχος, -εος, τό (*παχύς*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πάχος ‖ ἀπολ. ἡ αἰτ. *πάχος*=κατὰ τὸ πάχος, ὡς *μῆκος* = κατὰ τὸ μῆκος, *εὖρος*=κατὰ τὸ πλάτος κ.λ.π.

πᾰχύ-κνημος, ον (*παχὺς* + *κνήμη*)· ὁ ἔχων παχείας κνήμας.

πᾰχῦνω, μελ. *-ὕνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπάχῡνα*· παθ. πρκ. *πεπάχυσμαι*· καθιστῶ τι παχύ, χονδρόν, τὸ χονδραίνω, τὸ παχύνω ‖ μτφρ. καθιστῶ τινα ἀμβλύν ὡς πρὸς τὴν κατανόησιν (ἀμβλύνουν).— παθητ., γίνομαι χονδρός, παχὺς ‖ παχύνομαι, πρήοκομαι ‖ ὡσ. φαίνομαι μεγάλος, μεγεδύνομαι (ἐπὶ ἀντικειμένων ὁρωμένων ἐν ὁμίχλῃ) ‖ μτφρ. *ὄλβος ἄγαν παχυνθείς*= πλοῦτος αὐξηθεὶς καθ' ὑπερβολήν.

πᾱχύς, δωρ. ἀντὶ *πῆχυς*.

ΠΑ᾽ΧΥ᾽Σ, εῖα, ύ· ὅ,τι καὶ νῦν, παχύς, χονδρὸς ‖ *παχὺς λᾶας* = ὀγκώδης, πελώριος, λίθος ‖ ἐπὶ ὑφασμάτων κ.λ.π., χονδρός, ἀδρός, τραχύς. 2) ἐπὶ τῆς συστάσεως μάζης τινός, πυκνός πηγμένος, πηκτός, θρομβωμένος. 3) μτγν. παχύς, σωματώδης, λατ. **pinguis.** 4) γεν., μέγας, σημαντικός.— **II** *οἱ παχέες* (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ *δῆμος*) = οἱ ἔχοντες περιουσίαν, οἱ πλούσιοι.— **III** ὁ παχὺς τὸν νοῦν, παχύνους, χονδροκέφαλος, ἡλίθιος, βλάξ, λατ. **pinguis.**— **IV** συγκριτ. *πάσσων, ον* ‖ ὡσ. *παχίων, ον*, γεν. *-ονος*.— ὑπερθ. *πάχιστος*.— τὰ ὁμαλ. *πᾰχύτερος, πᾰχύτατος* εἶναι μτγν.

Ἔτυμ.: *παχύς*· ὁμ. συγκρ. *πάσσων*, ὁμ. ὑπερθ. *πάχιστος*· *πάχος*· ὁμ. *πάχετος* (βλ. λ.)· *παχύνω*· *παχὺς* =σανσκρ. **babú-ḥ** (συγκρ.**bá.hīyān**,ὑπερθ. **bá.hiṣṭha-ḥ**: **ba.hayati**=ὀχυρώνω, αὐξάνω). ἰαπ. **bhu̯gʰú-s*, πρβλ. σανσκρ. **bahulá-ḥ**=*παχυλός*, Ζενδ. **ba.zah-** (ὕψος, βάθος), παλ-norr. **bingr** (σωρός), παλ-γερμ. **bungo** (= **bulbus**).— τὸ λατ. **pinguis** (παχύς) εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. *πιμελή*.

πᾰχῦτης, *-ητος*, ἡ (*παχύς*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ παχύτης, τὸ πάχος (π. χ. τοῦ δέρματος κ. ἄ.) ‖ τὸ καθίζημα (τὸ κατακάθισμα), ἡ ὑποστάθμη, ὑγροῦ.

πεδᾶ, αἰολ. ἀντὶ *μετὰ* [τὸ λεσβ., βοιωτ., ἀρκ., ἀργ., κρητ., θηρ. *πεδὰ* (=*μετὰ*) κυρ. εἶναι ὄργαν. καταληξασα εἰς πρόθεσιν καὶ προσληφθεῖσα ἐκ τινος βαθμίδος *πεδ-* (: *πούς*, γεν. *ποδ-ός*), πρβλ. *πεζός*, ἡρακλ. **Fικατι-πεδος**, λατ. **pedi-sequos** (**pedă-*)].

πεδάᾳ, ἐπ. γ' ἑν. ἐν. τοῦ *πεδάω*.

πεδάασκον, ἰων. πρτ. τοῦ *πεδάω*.

πεδ-αίρω, αἰολ. ἀντὶ *μεταίρω*.

πεδ-αίχμιος, ον, αἰολ. ἀντὶ *μεταίχμιος*

πεδ-ἀμείβω, αἰολ. ἀντὶ *μεταμείβω*.

πεδ-ἄορος, ον, αἰολ. ἀντὶ *μετήορος*.

πεδ-άρσιος, ον, αἰολ. ἀντὶ *μετάρσιος*.

πεδά-αυγάζω, αἰολ. ἀντὶ *μεταυγάζω*.

πεδά-φρων, ον, γεν. *-ονος*, αἰολ. ἀντὶ *μετάφρων*.

πεδάω, μελ. *-ήσω*· ἐπ. ἀόρ. α' *πέδησα* (*πέδη*)· δένω διὰ δεσμῶν, δεσμεύω, δένω σφιγκτά, στερεώνω ‖ γενικῶς, πεδικλώνω, δεσμεύω διὰ πέδης, παρεμποδίζω, ἀναγκάζω.

πεδ-έρχομαι, αἰολ. ἀντὶ *μετέρχομαι*.

πεδ-έχω, αἰολ. ἀντὶ *μετέχω*.

πεδέω, ἰων. ἀντὶ *πεδάω*.

πέδη, ἡ (*πέζα*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πέδη, καὶ συν. πληθ. πέδαι, πέδικλα, δεσμά, λατ. **pedica, compes** ‖ *ζεῦγος πεδῶν*=ζεῦγος πεδίκλων (ποδοδέσμων).— **II** (ὅρος τῆς ἱππευτικῆς), τρόπος δαμασμοῦ ἵππων, τρόπος ἐξημερώσεώς των.

Ἔτυμ.: *πέδη*· *πεδᾶν*· *πέδων*: λατ. **pedica, compēs, -edis, expedio, impedio,** παλ-γερμ. **fezzera,** ἀγγλ-σαξ. **feter,** παλ-norr. **fiotturr** (σιδηροῦν ἐμπόδιον). Ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ «δεσμοῦ τῶν ποδῶν» (**ped-*=ποὺς) προῆλθεν ἐν τῷ Ἰαπ. ἡ τοῦ «δεσμοῦ» γενικῶς.

πεδητής, *-οῦ*, ὁ (*πεδάω*)· ὁ δεσμεύων, ὁ δεσμευτὴς ‖ ὁ κωλύων, ἐμποδίζων.

πεδιάς, -άδος, θηλ. ἐπίθ. (*πεδίον*)· πεδινή, ἐπίπεδος, ὁμαλή, ἰσόπεδος ‖ *ἡ πεδιὰς* (*ἐνν. γῆ*)=ὅ,τι καὶ νῦν, πεδιάς, «πεδιάδα», κάμπος.— **II** ἐπὶ πεδινοῦ τόπου, εἰς πεδιάδα: *λόγχη πεδιὰς*=λόγχη (ἀκόντιον) τ. ἔ. μάχη συναπτομένη εἰς ἀνοικτὸν χῶρον (εἰς πεδιάδα).

πεδικύς, -έως, ὁ (*πεδίον*)· ἄνθρωπος τῆς πεδιάδος, «καμπήσιος».

πεδι-ήρης, ες (*πεδίον* + *ἀραρεῖν*)· ὁ ἔχων πολλὰς πεδιάδας.

πέδῑλον, τό (*πέδη*), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· σανδάλια, ζεῦγος σανδαλίων.— **II** ὁλονδήποτε κάλυμμα τοῦ ποδός, ὑπόδημα, ἐμβάδες («παντοῦφλες»). — **III** δεσμὸς δι' ἀγελάδα, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀρμέγματος.— **IV** μτφρ. *Δωρίῳ πεδίλῳ φωνὰν ἐναρμόξαι*=νὰ προσαρμόσῃς (νὰ ρυθμίσῃς) τὴν φωνήν σου πρὸς τὸ δωρικὸν μέλος (πρὸς τὴν δωρικὴν ἁρμονίαν), ἢ καὶ νὰ γράψῃς ποιήματα ἐν δωρικῷ ρυθμῷ (πρβλ. *ποὺς*=μετρικὸς πούς) [δι' ἐτυμ. βλ. *πούς*].

πεδινός, ή, όν (*πεδίον*)· ὡς καὶ νῦν, πεδινός, ἐπίπεδος, ὁμαλός.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς πεδιάδα, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ πεδινοῦ μέρους, ὁ ζῶν εἰς πεδινὰ μέρη.

πεδίον, τό (*πέδον*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πεδίον, πεδιάς, κάμπος, ἀνοικτὸς καὶ ἰσοπεδωμένος χῶρος, λατ. **campus** ‖ *πεδία πόντου*=τὰ πελάγη, οἱ ὠκεανοί, λατ. **Neptunia arva**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

πεδίονδε, ἐπίρ.· εἰς (πρὸς) τὴν πεδιάδα.

πεδῐο-νόμος, ον (*πεδίον*+*νέμομαι*)· ὁ συχνάζων (ὁ κατοικῶν) εἰς πεδιάδας.

πεδο-βᾶμων, ον, γεν. *-ονος*, δωρ. ἀντὶ *πεδοβήμων* (*πέδον*+*βαίνω*)· ὁ βαίνων (βαδίζων, περιπατῶν) ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἐπὶ τῆς γῆς.

πεδόθεν, ἐπίρ. (*πέδον*)· ἐκ τῆς γῆς, «ἀπὸ καταγῆς» ‖ μτφρ. ἐκ τοῦ βυθοῦ, ἐξ ἀρχῆς, ἐκ βάθους καρδίας.

πέδοι, ἐπίρ. (*πέδον*)· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, «κατὰ γῆς».

πέδ-οικος, *ον*, αἰολ. ἀντὶ *μέτοικος*.

πεδο-κοίτης, -ου, ὁ (*πέδον*+*κοίτη*)· ὁ κατασκευάζων (ἢ ἔχων) τὴν κοίτην του (ἢ τὴν φωλεάν του) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ κείμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

ΠΕ᾽ΔΟΝ, τό· τὸ ἔδαφος, ἡ γῆ ‖ γεν., χώρα, τόπος.

Ἔτυμ.: *πέδον*: σανσκρ. **padám**, Ζενδ. **paδa-**, ἀρμ.

hel (γεν. **helroy**), παλ-norr. **fet**· ἰαπ. ***pedo-m**, πρβλ. λατ. **peda**, λιθ. **pėdà** (βλ. **ἐν-πηδάω**)· παράγ.: **πεδίον**, **ἔμπεδος**· **ἐμπεδοῦν**.— Ἐντεῦθα ἀνήκει καὶ τὸ λατ. **oppidum** ‹**ob** + **pedes** (= **id quod pedibus obest**), ἀλλ· **oppidō** ἐπίρρ. ‹**ob**= ἐπί + ***pedom** (ἔδαφος, πρβλ. **ἔμπεδος**)· βλ. καὶ **πούς**.

πέδονδε, ἐπίρ.· πρὸς τὴν γῆν, πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ ἔδαφος.

πεδόσε, ἐπίρ.·=**πέδονδε**.

πεδο-στῖβής, **ές** (**πέδον**+**στείβω**)· ὁ πατῶν τὴν γῆν, ὁ βηματίζων ἐπὶ τῆς γῆς. 2) ὁ πεζός, ὁ μεταβαίνων πεζῇ, ἀντίθ. τῷ **ἱππηλάτης**.

πεδό-τριψ, **-ῖβος**, ὁ, καὶ ἡ (**πέδη** + **τρίβω**)· ὁ φθείρων τὰ ποδόδεσμα (διὰ τῆς συχνῆς χρησιμοποιήσεώς των), ἐπὶ οὐτιδανῶν δούλων, οἱ ὁποῖοι συχνότατα τιμωροῦνται διὰ τοιούτων ποδοδέσμων.

πεδ-ωρῦχος, **ον**, καὶ **πεδώρυχος** (**πέδον**+**ὀρύσσω**)· ὁ ἀνορύσσων (ἀνασκάπτων) τὸ ἔδαφος.

πέζᾱ, **-ης**, ἡ (**πέδον**)· ὁ ποὺς || μτφρ. ἡ ἄκρα, ἡ βάσις παντὸς πράγματος || **ἐπὶ ῥυμῷ πέζῃ ἔπι πρώτῃ**=ἐπὶ τοῦ ρυμοῦ πρὸς τὸ ἔσχατον ἄκρον. 2) τὸ κράσπεδον φορέματος, ποδόγυρος.

Ἔτυμ.: **πέζα** ‹***πεδ-ja**: **πούς**, πρβλ. σανσκρ. **pádya-ḥ** (ἀφορῶν τὸν πόδα), **pádyā** («χνάρι ποδιοῦ»), Ζενδ. **paiδyā-** (ποὺς), λατ. **acu-pedius** (δρομεύς) (**acu-**: **ὠκύ-πους**, λατ. **ōcior**), παλ-norr. **fit** (ἰαπ. ***pedī**=τὸ μεταξὺ τῶν ὀνύχων δέρμα), Νορβ. διαλ. **fjorfit** (τετράπους) σαύρα, πρβλ. ἑλλ. **τετράπεζος**), πρβλ. ὡσ. **lengvapedis** («πατῶντας στὰ δάχτυλα»)· ὑπουλος)· ὁμ. κλπ. **πεζός** ‹***πεδ-jó-ς** ‹**πεδ-** + **jó-** (= βηματίζων), ἰαπ. ***ei-**, ***i-**, πρβλ. **εἶμι** καὶ λατ. **pedes, -itis** (μετὰ ἰαπ. ***-i-t-**).

πέζ-αρχος, **ον** (**πεζός**+**ἄρχω**)· ὁ ἄρχων πεζῶν, ὁ διοικῶν στρατιώτας ξηρᾶς || **ὡς οὗσ. ὁ πέζαρχος** ὁ ἀρχηγὸς (στρατηγὸς) πεζικοῦ (ἢ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς).

πεζ-έταιροι, οἱ (**πεζός**+**ἑταῖρος**)· οἱ πεζοὶ σωματοφύλακες τοῦ Μακεδονικοῦ στρατοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ ἑφιπποι σωματοφύλακες ἐκαλοῦντο ἁπλῶς **ἑταῖροι**.

πεζεύω, μελ. **-σω** (**πεζός**)· πορεύομαι πεζός, ταξιδεύω πεζῇ, περιπατῶ, ὁδοιπορῶ (ἀντίθ. τῷ Ἱππεύω, ἐποχοῦμαι ἁμάξης). 2) πορεύομαι ἢ ταξιδεύω διὰ ξηρᾶς, ἀντίθ. τῷ πορεύομαι ἢ ταξιδεύω διὰ θαλάσσης || παθητ., διαβαίνομαι, διαπερῶμαι, ὑπὸ ταξιδευόντων πεζῇ.

πεζῇ, ἐπίρρ. βλ. **ἐν πεζός**.

πεζικός, **ή**, **όν** (**πεζός**)· ὁ ἀνήκων εἰς πεζόν, ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ξηράν || ὁ πεζῇ ἢ διὰ ξηρᾶς ταξιδεύων || ὡσ. ἀντὶ τοῦ **πεζός**: **πεζικὸς λεώς**=πεζοὶ στρατιῶται, πεζικόν (ὡς ἀντίθ. τῷ: **ἱππεῖς, ἱππικόν**), ἢ ἀντὶ τοῦ **στρατός** (ὡς ἀντίθ. τῷ **στόλος**).

πεζο-βόας, **-α**, ὁ, δωρ. ἀντὶ **—βόης** (**πεζός**+**βοή**)· ὁ βοῶν (ἐκβάλλων τὴν πολεμικὴν κραυγήν) πεζός, πεζὸς στρατιώτης, πεζός.

πεζο-μᾰχέω, μελ. **-ήσω** (**πεζομάχης**)· μάχομαι πεζός, μάχομαι κατὰ ξηράν.

πεζο-μᾰχης, **-ον**, ὁ (**πεζός**+**μάχομαι**)· ὁ μαχόμενος πεζῇ (καὶ οὐχὶ ἑφιππος ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος), πεζομάχος. 2) ὁ μαχόμενος κατὰ ξηράν (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μαχόμενον κατὰ θάλασσαν).

πεζο-μᾰχία, ἡ (**πεζομάχης**)· μάχη κατὰ ξηράν, ἀντίθ. τῷ **ναυμαχία**.

πεζο-νόμος, **ον** (**πεζός**+**νέμω**)· ὁ διοικῶν κατὰ ξηράν.

πεζο-πορέω (**πεζοπόρος**)· πορεύομαι πεζῇ. 2) πορεύομαι διὰ ξηρᾶς.

πεζο-πόρος, **ον** (**πεζός** + **πορεύω**)· ὅ,τι καὶ νῦν, πεζοπόρος, ὁ πορευόμενος πεζῇ, ὁ περιπατῶν, ὁ ὁδοιπορῶν. 2) ὁ πορευόμενος πρὸς κάπου διὰ ξηρᾶς (καὶ οὐχὶ διὰ θαλάσσης).

πεζός, **ή**, **όν** (**πέζα**)· ὡς καὶ νῦν, πεζός, πεζῇ πορευόμενος, περιπατῶν, ὁδοιπόρος || **πεζοί**=πεζοὶ στρατιῶται, ἀντίθ. τῷ **ἱππεῖς** || οὕτω καὶ **πεζὸς στρατὸς ἐνίοτε**=«πεζικὸν» **ἐν** ἀντιθ. πρὸς τὸ «ἱππικόν» || ἀλλ· ὡσ. καὶ «στρατὸς ξηρᾶς» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν «στόλον» || **ὁ πεζὸς** καὶ **τὸ πεζὸν κατέναι** ὡσ. μετὰ τῶν ἀῤθρων σημασ.— **III** ὁ πορευόμενος ἢ ταξιδεύων διὰ ξηρᾶς || δοτ. θηλ. **πεζῇ** ὡς ἐπίρ. (ἐνν. **ὁδῷ**)=ὡς καὶ νῦν, πεζῇ, «μὲ τὰ πόδια», ἢ διὰ ξηρᾶς (καὶ οὐχὶ διὰ θαλάσσης) || **πεζῇ ἕπομαι**=ἀκολουθῶ διὰ ξηρᾶς (κατὰ ξηράν).

πεῖ, δωρ. ἀντὶ **πῇ, ποῦ**.

πειθ-άνωρ, **-ορος**, ὁ, ἡ, ἰων. **πειθήνωρ** (**πείθομαι**+**ἀνήρ**)· ὁ πειθόμενος τοῖς ἀνδράσιν, ὁ εὐπειθής, πειθαρχικός.

πειθ-αρχέω, μελ. **-ήσω**, ὡσ. καὶ μέσ. **-έομαι** (**πειθαρχος**)· πείθομαι τῷ ἄρχοντι, εἶμαι πειθαρχικός, ὡς καὶ νῦν, πειθαρχῶ, ὑπακούω.

πειθ-αρχία, ἡ (**πειθαρχέω**)· ὡς καὶ νῦν, πειθαρχία, ὑπακοή.

πειθαρχικός, **ή**, **όν**· ὡς καὶ νῦν, πειθαρχικός, εὐκόλως ὑπακούων, ὁ πρόθυμος εἰς τὸ ὑπακούειν.

πείθ-αρχος, **ον** (**πείθομαι** + **ἀρχή**)· ὁ ὑπακούων εἰς τὸν ἄρχοντα, εὐπειθής, πειθαρχικός.

πείθημι, αἰολ. ἀντὶ **πείθω**.

πειθός, **ή**, **όν** (**πείθω**)·=**πιθανός** (βλ. λ.).

ΠΕΙΘΩ, μελ. **πείσω**· ἀόρ. α' **ἔπεισα**· ἀόρ. β' **ἔπῐθον**, ἐπ. ἀναδιπλ. **πέπῐθον**, α' πληθ. ὑποτ. **πεπίθωμεν**, εὐκτ. **πεπίθοιμεν**, ἀπρφ. **πεπῐθεῖν**, μτχ. **πεπῐθών**· πρκ. **πέπεικα**.— μέσ. καὶ παθ. **πείθομαι**· μελ. **πείσομαι**· ἀόρ. β' **ἐπῐθόμην**, ἐπ. **πιθόμην**, πρστ. **πιθοῦ**, ἐπ. ἀναδιπλ. εὐκτ. **πεπίθοιτο**, ἀπρφ. **πῐθέσθαι**· πρκ. β' (ἀμτδ. ἐνεργ. μετὰ παθ. σημ.) **πέποιθα**· ὑπερσ. **ἐπεποίθειν**, ἐπ. **πεποίθεα**, συγκεκ. α' πληθ. **ἐπέπιθμεν**· παθητ. πρκ. **πέπεισμαι**· παρ' Ὁμ. ἀπαντῶσιν ὡσ. μέλ. **πῐθήσω** καὶ μτχ. ἀορ. α' **πῐθήσας**, ἀμτδ. ὡσεὶ ἐκ **πιθέω**· ὁ ἀναδιπλ. ὅμως ἀόρ. α' ὑποτ. **πεπῐθήσω** εἶναι μτδτ.: **I** ἐνεργ., ὡς καὶ νῦν, πείθω, καταπείθω, τινά, τὸν «παίρνω μὲ τὸ μέρος μου», τὸν κάμνω νὰ δεχθῇ τὴν γνώμην μου || ἐν κακῇ ἐνν., παραπείθω, παραπλανῶ, ἀπατῶ. 2) καταπείθω τινὰ διὰ δεήσεων, καταπραΰνω, κατευνάζω, καθησυχάζω, ἐξευμενίζω || **πείθω τινὰ χρήμασι** = τὸν πείθω διὰ χρημάτων, τὸν διαφθείρω διὰ χρημάτων, τὸν δωροδοκῶ. 3) διεγείρω, παρορμῶ. 4) μετὰ διπλῆς αἰτ., **πείθω τινά τι**=πείθω τινὰ περί τινος. 5) μετ' αἰτ., πράγμ. μόνον, πραγματεύομαί τι, ἀποδεικνύω τι, πείθω περί τινος.— **II** μέσον καὶ παθητ., ὡς καὶ νῦν, πείθομαι, καταπείθομαι, νά..., προσελκύομαι πρὸς τὴν γνώμην τινός. 2) **πείθομαί τινι** (προσ.)=πείθομαι, ὑπακούω, εἷς τινα, συμμορφοῦμαι πρὸς ὅσα μοῦ λέγει || **πείθομαι γήραϊ**=ὑπείκω, ὑποχωρῶ, εἰς τὸ γῆρας. 3) **πείθομαί τινι** (προσ. ἢ πράγμ.)=πιστεύω ἢ ἐμπιστεύομαι εἷς τι(να) || ὡσ. μετ' αἰτ. οὐδ. **ταῦτ' ἐγώ σοι οὐ πείθομαι** = εἰς αὐτὰ ἐγὼ δὲν σὲ πιστεύω || μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ., πιστεύω ὅτι...— **III** πρκ. β' **πέποιθα**, ἀπρφ. **πεπιθέναι**, ἔχω πεποίθησιν, ἔχω ἐμπιστοσύνην, ἐμπιστεύομαι, ἐπαναπαύομαι, εἷς τι(να). — **IV** παθ. πρκ. **πέπεισμαι**=εἶμαι πεπεισμένος, ἔχω πεισθῇ πλήρως, πιστεύω || ἐπὶ πραγμ., πιστεύομαι, εἶμαι πιστευτὸς (παραδεκτός).

Ἔτυμ.: **πείθω**· **πειθώ**· **πιθανός**· **πιστός**· **πίστις**· **πιστεύω**· **πιστόω**· ὁμ. **ἐν πείσῃ** (Ὀδ. υ 23=ἐν ὑπακοῇ) (***πειθ-σ-**, πρβλ. **εὐ-πειθής**, λατ. **fīdus**). Πρβλ. λατ. **fīdē** (ἰαπ. ***bheidhō**), **fīdus, fīdūcia, fidēs, foedus, -eris** (συμμαχία), ὀμβρ. **combifia-** (‹**com-fifīa-**=**mandare, nuntiare**), ἀλβ. **bint** (πείθω), **bindem** (συμφωνῶ).

Πειθώ, **-όος**, καὶ συνηρ. **-οῦς**, ἡ (**πείθω**)· ὡς καὶ νῦν, ἡ πειθώ, ἡ πειστικότης, προσωποποιημένη ὡς Θεά, λατ. **Suada, Suadēla**.— **II** ἡ ἱκανότης (ἡ δύναμις) τοῦ πείθειν, ἡ πειστικότης, εὐγλωττία. 2) ἡ ἐνδόμυχος πεποίθησις. 3) μέσα καταπείσεως, ἐπιχειρήματα || δοτ. **πειθοῖ**=διὰ τῆς πειθοῦς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **βίᾳ**=διὰ τῆς βίας. 4) ὑπακοή.

ΠΕΙ͂ΝΑ, ἡ **πείνη**, ἡ· ὡς καὶ νῦν, πεῖνα, λιμός, λατ. **fames**. 2) μτφρ. σφοδρὰ ἐπιθυμία διά τι, ὁ πόθος πράγματός τινος.

Ἔτυμ.: ἰων., παλ. ἀττ. **πείνη**, νεοαττ. **πεῖνᾰ**· **πεινῆν**· **πεινᾰλέος**· ἰων. **γεωπείνης**· ἐξ ἰαπ. ***pēi-**, πρβλ. **pa-** ἐν τῷ λατ. **patior**· ***pē(i)-** ἐπεξετάθη πιθ. εἰς ***pē-n** ἐν τῷ λατ. **pēnūria** (ἔλλειψις), **paene, paenitēre**· πρβλ. ἑλλ. **ἠπανία** (ἔλλειψις), ἰρλ. **ītu** (γεν. **ītad**) = δίψα πρβλ. ***spēn-**, ***spen-** ἐν τῷ ἑλλ. **σπάνις**· βλ. καὶ **δίψα**.

πεινᾰλέος, (α), **ον** (*πεῖνα*)· ὡς καὶ νῦν, πειναλέος, νηστικός, λιμασμένος, πεινασμένος.

πεινᾶμες, αἰολ. ἀντὶ *πεινῶμεν*, α' πληθ. τοῦ *πεινάω*.

πεινᾶντι, δωρ. ἀντὶ *πεινῶντι*, δοτ. μτχ. ἐν. τοῦ *πεινάω* ‖ ὡσ. ἀντὶ *πεινῶσι*, γ' πληθ. ἐν.

πεινάω, συνῆρ. **πεινῶ,** *-ῇς, -ῇ*· ἀπρ. *πεινῆν*, ἐπ. *πεινήμεναι*· μελ. *πεινήσω*, μτγν. *πεινάσω*· ἀόρ. α' *ἐπείνησα*, μτγν. *-ᾱσα*· πρκ. *πεπείνηκα*· (*πεῖνα*)· ὡς καὶ νῦν, πεινῶ, ἔχω πεῖναν, εἶμαι πεινασμένος, πάσχω ἐκ πείνης, λιμώττω, λιμοκτονῶ.— **II** μετά γεν., πεινῶ διά τι ‖ μτφρ. ἔχω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν διά τι, ὑπερεπιθυμῶ τι.

πεινέω, ἰων. ἀντὶ *πεινάω*.

πείνη, ἡ· = *πεῖνα*.

πεινῆν, ἀπρφ. τοῦ *πεινάω*· ἐπ. **πεινήμεναι.**

ΠΕΙ͂ΡΑ, ἡ· δοκιμή, πείραμα, ἀπόπειρα ‖ ἐντεῦθεν, ὡς καὶ νῦν, ἐμπειρία ‖ *πεῖραν ἔχω* = ἔχω πεῖραν, εἶμαι ἔμπειρος, εἶς τι, γινώσκω τι ἐκ πείρας ‖ *πεῖραν ποιοῦμαί τινος*=κάμνω δοκιμήν τινος, δοκιμάζω τι ‖ *ἐπὶ πείρᾳ* = διὰ πείρας ἢ διὰ δοκιμῆς.— **II** ἀπόπειρα, ἐπιχείρησις, σχέδιον ἀποπείρας, συνωμοσία, ἐναντίον τινός.— **III** γενικῶς, ἐπιχείρησις, ἀπόπειρα.

Ἔτυμ. : πεῖρα, αἰολ. *πέρρᾰ* (**περϳᾰ*)· *ἔμπειρος· ἐμπειρία· πειράω· πειράζω· πειρατής· ἐμπερής, ἐμπέραμος* (=*ἔμπειρος*) : ἰρλ. **i-arraim** (ζητῶ), **erud** (φόβος) (〈κελτ. **[p]eraitu-**), gall **erch** (〈κελτ. **[p]erkо-s**), **erchyll** (φοβερός), παλ-norr. **ferligr** (τερατώδης), παλ-γερμ. **fāra** (ἐνέδρα... κίνδυνος), ἀγγλ-σαξ. **foér** (κινδυνεύω), παλ-norr. **fár** (συμφορά, δυστυχία), γοτθ. **fērja** (κατάσκοπος)· ἐξ ἰαπ. ***per-** (τείνω πρός τινα σκοπόν) (πρβλ. *πείρω*), κατ' ἐπέκτ. ***perēi-** (εἰσδύω διανοητικῶς, δοκιμάζω) ἐν τῷ λατ. **perīculum, perītus, experior.**

πεῖρα, ἐπ. ἀντὶ *ἔπειρα*, ἀόρ. α' τοῦ *πείρω*.

πειρά, ἡ (*πείρω*)· ἀκωκή, αἰχμή, ὀξεῖα ἄκρα, ἀκίς, ἄκρον, κόψις.

πειράζω, μελ. *-άσω*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπειράσθην*· πρκ. *πεπείρασμαι*· ὡς τὸ *πειράω*, κάμνω δοκιμήν τινος, δοκιμάζω, ἐξετάζω ‖ δελεάζω, δοκιμάζω νὰ παραπείσω τινά, τὸν βάλλω εἰς πειρασμόν, ζητῶ νὰ τὸν ἀποπλανήσω.— **II** ἀποπειρῶμαί τι, ἐπιχειρῶ τι.

Πειραιεύς ἢ **Πειρᾰεύς,** ὁ· τὸ ἐπίνειον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ σήμερον ἔτι οὕτω καλούμενον· γεν. *Πειραιέως* ἢ *-αιῶς*· δοτ. *Πειραιεῖ*· αἰτ. *Πειραιᾶ* (βλ. καὶ Κ. Ε. Λ.).

πειραίνω, μελ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπείρηνα* (*πεῖρας*)· δένω, δένω τι μετά τινος ἄλλου, προσδένω τι εἴς τι, συνδέω δύο πράγματα, τὰ δένω μαζὶ καὶ σφιγκτὰ διὰ δεσμοῦ ‖ *σειρὴν πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε*= ἀφ' οὗ ἀπό τὰ δύο ἄκρα τοῦ δεσίματός του κατασκευάσητε πλέγμα.— **II** ἐκτεταμ. ἀντὶ *περαίνω* (βλ. λ.), τελειώνω, συμπληρώνω ‖ ἐν τῷ παθητ., συμπληροῦμαι: *πάντα πεπείρανται* (γ' ἑν. πρκ.)=ὅλα ἔχουν τελειώσει (ἔχουν συμπληρωθῆ).

πεῖραν, ἐπ. γ' πληθ. ἀόρ. α' τοῦ *πείρω*.

ΠΕΙ͂ΡΑΡ, *-ᾰτος,* τό, ποιητ. ἀντὶ *πέρας* (βλ.λ.), τέλος, τέρμα, ἄκρον ‖ ἐν τῷ πληθ. *πείρατα γαίης*=τὰ πέρατα (τὰ ἄκρα) τῆς γῆς ‖ ἀπολ., τὰ ἄκρα σχοινίων, δεμένα μὲ κόμβον σχοινία.— **II** τὸ τέλος ἢ τὸ ἀποτέλεσμα πράγματός τινος ‖ τὸ ἀκρότατον σημεῖον, τὸ ἔσχατον ἄκρον, τὸ ἀνώτατον χεῖλος ‖ τὸ κύριον ἢ τὸ σημαντικώτερον ἀντικείμενον.— **III** ἐνεργ., τὸ φέρον τι εἰς πέρας, τὸ ἀποπερατοῦν τι ‖ *πείρατα τέχνης* καλοῦνται παρ' Ὁμήρῳ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ χρυσοχόου, ὡς ἀποπερατοῦντα τὰ διάφορα κομψοτεχνήματα.

Ἔτυμ. : πεῖραρ (**περ-Fᾰ-**) Πινδ. *πεῖρας*, γεν. *πείρατος* (**περ-Fᾰ-τ-**), ἀττ. *πέρας, -ατος*· ὁμ. *ἀπείρων, -ονος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ἀπέρονα· πέρας μὴ ἔχοντα»· πολυπείρων*· ὁμ. *πειραίνω*, ἀττ. *περαίνω* : σανσκρ. **pár-van-** (κόμβος, μέλος), **pár-u-§** (κόμβος, ἄρθρωσις)· ἐξ ἰαπ. ***per-** (: *πείρω, πόρος, πορθμός, περᾶν* κλπ.).

πείρᾱσις, ἡ (*πειράω*)· δοκιμή, δοκιμασία ‖ ἀπόπειρα πρὸς ἀποπλάνησιν νέου, ἀποπλάνησις, ἀπαγωγή.

πειρασμός, ὁ (*πειράζω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, δοκιμή, πειρασμός, δελεασμός, ἡ εἰς ἁμαρτίαν παρακίνησις.

πειρᾱτέον, ἢ ἐν τῷ πληθ. **-έα,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πειράω*· πρέπει τις νὰ δοκιμάσῃ, ἢ νὰ ἐπιχειρήσῃ.

πειρᾱτήρ, *-ῆρος,* ὁ, παράλλ. τύπος τοῦ *πειρατὴς* (βλ. λ.).

πειρᾱτήριον, ἰων. **πειρητήριον,** τὸ (*πειράω*)· τὸ μέσον τοῦ δοκιμάζειν ἢ τοῦ ἐξελέγχειν τι, κριτήριον, γνώρισμα ‖ *φόνια πειρατήρια*=φονικὰ βασανιστήρια, βασανισμὸς διὰ γενόμενον φόνον.— **II** ὁρμητήριον πειρατῶν, φωλεὰ πειρατῶν.

πειρᾱτής, *-οῦ,* ὁ (*πειράω*)· ὁ δοκιμάζων, ὁ ἐπιχειρῶν ‖ ὡς καὶ νῦν, πειρατής, λῃστὴς τῆς θαλάσσης, λῃστοπειρατής, λατ. **pirāta.**

πειρᾱτικός, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν, πειρατικός, ὁ ἀνήκων εἰς πειρατάς ‖ ὁ καταλληλος διὰ πειρατείαν ‖ ὁ ρέπων εἰς τὴν πειρατείαν.

πειράω, μελ. *-άσω*, ἰων. *-ήσω* ‖ συχνὰ ὡς ἀποθ. **πειράομαι,** μετὰ μέσου μελ. *πειράσομαι*, δωρ. β' πληθ. *πειρασεῖσθε*· μεσ. ἀόρ. α' *ἐπειρᾱσάμην*, ἰων. *ἐπειρησάμην*· παθ. *ἐπειράθην*, ἰων. *ἐπειρήθην*· παθ. πρκ. *πεπείρᾱμαι*, ἰων. *πεπείρημαι*· (*πεῖρα*)· ἀποπειρῶμαι, ἐπιχειρῶ, ἀναλαμβάνω, δοκιμάζω. **2)** μετὰ γεν. προσ., δοκιμάζω τινά‖δοκιμάζω (προσπαθῶ) νὰ τὸν πείσω ‖ ὡσ. κάμνω (ἐπιχειρῶ) ἀπόπειραν ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι κατά τινος ‖ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐνν. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. **3)** ἀπολ., δοκιμάζω τὴν ἱκανότητά μου ἢ τὴν τύχην μου εἴς τι πρᾶγμα (π. χ. εἰς τὸν πόλεμον).— **II** τὸ ἀποθ. ***πειράομαι*** ἀπαντᾷ συντεταγμένον κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν. προσ., κάμνω δοκιμήν διά τινα, τὸν δοκιμάζω διὰ νὰ ἴδω, ἂν εἶναι τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, τὸν δέτω ὑπὸ δοκιμασίαν ‖ ὅθεν, ἐξετάζω, ἐρευνῶ, ἐρωτῶ ‖ ὡσ. δοκιμάζω τὸν ἑαυτόν μου (τὴν δύναμίν μου) ἐναντίον τινὸς (ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς ἄλλον τινά), ἀντιπαραβάλλομαι πρὸς τινα, ἀμιλλῶμαι πρὸς τινα. **2)** μετὰ γεν. πράγμ., δοκιμάζω τι, ἐξελέγχω τι, λαμβάνω (ἀποκτῶ) πεῖραν τινος. **3)** ἀπολ., δοκιμάζω τὴν δύναμίν μου, δοκιμάζω τὴν τύχην μου, κάμνω δοκιμήν ‖ κάμνω δοκιμὴν ἢ ἀπόπειραν μὲ λόγους ‖ ***πεπείρημαι μύθοις***=ἔχω δοκιμάσει ἑμαυτόν, τ.ἐ. εἶμαι ἔμπειρος, εἰς λόγους (ἔχω πεῖραν τῆς ρητορικῆς, εἶμαι εὐφραδής).

πειρηδείην, πειρηδῆναι, εὐκτ. ἀορ. α' καὶ παθ. ἀπρφ. τοῦ *πειράω, πειράομαι*.

πειρητήριον, τό, ἰων. ἀντὶ *πειρατήριον*.

πειρητίζω, μελ. *-ίσω*·=*πειράω*· ἀποπειρῶμαι, δοκιμάζω, ἐπιχειρῶ ‖ δοκιμάζω, βασανίζω, ἐξελέγχω. — **II** μετὰ γεν. προσ., δοκιμάζω τινά, τὸν δέτω ὑπὸ δοκιμασίαν ‖ ὡσ. δοκιμάζω τινὰ (δοκιμάζω τὰς δυνάμεις του) ἐν μάχῃ ‖ μετὰ αἰτ., κάμνω ἀπόπειραν κατά τινος, ἐπιτίθεμαι ἐναντίον του.

πείρινς, *-ινθος,* ἡ· αἰτ. ***πείρινθα***· πλεκτὸς κάλαθος τετράγωνος, τοποθετούμενος καὶ στερεὰ προσδενόμενος ἐντός τῆς ἁμάξης, χρησιμεύων δὲ δι' ἐναπόδεσιν τροφίμων ἢ ἄλλων πραγμάτων [πιθανῶς προελληνικὴ λέξις· κατά τινα προέρχεται ἐξ ἰαπ. ***peri-vendh** (ὁ πέριξ συνεστρομμένος), καὶ εἶναι ἐσχηματισμένη κατὰ τὰ εἰς *-ινθ-*, πρβλ. δεδ. **trivandhurá-** (ὄχημα μὲ κασσόνι διὰ τρία πρόσωπα)].

ΠΕΙ͂ΡΩ, μελ. *περῶ*· ἀόρ. α' *ἔπειρα*, ἐπ. *πεῖρα*· παθητ., ἀόρ. β' *ἐπάρην*, πρκ. *πέπαρμαι* (*πέρας*)· περῶ διὰ μέσου, διαπερῶ ἐντελῶς, διατρυπῶ, «περνῶ εἰς τὴν σούβλαν» (ἐπὶ ὀπτήσεως κρεάτων), «σουβλίζω» ‖ *κρέα ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν* (=«ἐπέρασαν τὰ κρέατα στὶς σοῦβλες»).—μτχ. πρκ. *ἥλοισι πεπαρμένον* =διαπερασμένον (τ. ἔ. διακοσμημένον) μὲ καρφιὰ (ἐπὶ λαβῆς ξίφους) ‖ μτφρ. *ὀδύνῃσι πεπαρμένος* (= περασμένος πέρα-πέρα ἀπὸ τοὺς πόνους).— **II** μτφρ. *κύματα πείρω*=διαπερῶ (διασχίζω) τὰ κύματα ‖ *πεῖρε κέλευθον*=διεπέρα τὴν ὁδόν (ἐπὶ θαλάσσης, διέσχιζε τὰ κύματα).

Ἔτυμ. : πείρω=παλ-σλαυ. **na-perja -periti** (διαπερῶ), πρβλ. ὁμ. *περόνη, περονάω*· *πόρπη· πόρος, ἄπορος· πορίζω· πορεύω· πορθμός· πεῖρα* (βλ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **par-** (γ' ἑν. ἀορ. ὑποτ. **párṣa!**), **piparti,** μτβτ. **pāráyati** (κάμνω τι νὰ περάσῃ), Ζενδ. **par-,** λατ. **porta, portus, angi-portus** (στενὸν πέρασμα,

ἁτραπός) (⟨ἰαπ. *pŗ̄-tu-=πέρασμα, ἐν τῷ Ζενδ. **paratu-, pašu-**, gall. **rhyd**), **portō** (*poritŏ ⟨*poreō, ἰαπ. ***porējō**=σανσκρ. **pārāyāti**), γοτθ. **faran** (βαδίζω), **farjan** (ταξιδεύω), παλ-γερμ. **faran**, γερμ. **fahren**, παλ-σαξ. **fōrian**, παλ-γερμ. **fuorran**, **fuoren** (ὁδηγῶ), ἀγγλ-σαξ. **féran** (βαδίζω), παλ-norr. **farmr** (φορτίον πλοίου), παλ-γερμ. **farm** (λέμβος), ρωσσ. **poromŭ** (πορθμεῖον, «περαταρία»)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***per-** (εἰσδύω, διαπερῶ)· βλ. καὶ ἐν ***περί***, ***παρά***.

πεῖσα, ***-ης,*** ἡ (***πείθω***), ποιητ. ἀντὶ ***πειθώ***· πειθώ, κατάπεισις ‖ καταπράϋνσις, καθησύχασις ‖ ὑπακοή, ὑποταγή, καθυπόταξις.

πείσειε, γ' ἑν. αἰολ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***πείθω***.

πεισέμεν, ἐπ. ἀντὶ ***πείσειν***, μέλ. ἀπρφ. τοῦ ***πείθω***.

πεισί-βροτος, ***ον*** (***πείθω+βροτός***)· ὁ πείθων (καταπείθων) τοὺς βροτοὺς ‖ ὁ ἐλέγχων, χαλιναγωγῶν, τοὺς βροτούς.

πεῖσμα, ***-ατος,*** τὸ (***πείθω***)· τὸ καλώδιον (χονδρὸν σχοινίον), διὰ τοῦ ὁποίου ἡ πρύμνη τῶν πλοίων προσεδένετο εἰς τὴν ξηράν ‖ γενικῶς, κάλως, καλώδιον, «παλαμάρι, καραβόσχοινο». — **II** τὸ εἰς ὃ δύναταί τις νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην, τὸ ἀντικείμενον ἐμπιστοσύνης.

Ἔτυμ.: ***πεῖσμα*** ⟨***πενθ-σμα**, ἰαπ. **bhendh-** (δένω), πρβλ. ***πενθερός*** (βλ. λ.), σανσκρ. **bandhnáti** (***bhndh-**). Ζενδ. **band** (δένω), θρᾳκ. ***βενδ-*** (=δένω), λατ. **offendimentum, offendix**, γοτθ. **bindan**, παλ-norr. **binda**, ἀγγλ-σαξ. **bindan**, παλ-γερμ. **bintan** (δένω), γοτθ. **and-bundnan** (=***λυθῆναι***), λιθ. **beñdras** (σύντροφος), **bandà** (ἀγέλη κτηνῶν).—***πάσμα*** (=μίσχος, οὐρά) ἀντὶ ****παθμα*** (καθ' Ἡσύχ.), ἰαπ. **bhndhmn̥** : ***πεῖσμα=χῦμα, πόμα, θέμα: χεῦμα, πῶμα, ἀνάθημα***· τὸ ***πέσμα*** (τοῦ Ἡσυχ.) δύναται νὰ ἀποτελῇ συμφυρμὸν ἐκ τῶν ***πάσμα*** καὶ ****πενσμα***.

πεισμονή, ἡ (***πείθω***)· τὸ πείθειν, τὸ καταπείθειν ‖ ἐπιμονή, ἐμμονή (οἷα ἡ ἰδιότης τοῦ ***πείσματος***=καλωδίου, πρβλ. ***πεῖσμα***).

πείσομαι (Α), μέσ. μέλλ. τοῦ ***πείθω***.

πείσομαι (Β), ἀνώμ. μέλλ. τοῦ ***πάσχω***.

πειστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πείθω***· ***δεῖ πείθειν*** ἢ ***δεῖ πείθεσθαι***=πρέπει τις νὰ πείθῃ, ἢ νὰ πείθηται.

πειστήριος, ***α, ον*** (***πείθω***)· ὁ καταπείθων, κατάλληλος εἰς τὸ πείθειν, πειστικός, ἐλκυστικός.

πειστικός, ***ή, όν*** (***πείθω***)· ὅ,τι καὶ νῦν, πειστικός, καταπειστικός, ἱκανὸς εἰς τὸ καταπείθειν.

πείσω, μελ. τοῦ ***πείθω***.

πέκος, τὸ (***πέκω***)· =***πόκος*** (βλ.λ.), μαλλίον, ἔριον.

Ἔτυμ.: ***πέκος***=λατ. **pecus, -oris**, πρβλ. λατ. **pecu, -ūs, pecus, -udis**, ὁμήρ. **pequo** (=λατ. **pecua**), σανσκρ. **páçu, paçú, paçú-ḥ** = Ζενδ. **pasu-š** (κτήνη), γοτθ. **faihu** (τύχη, χρῆμα, πρβλ. λατ. **pecūnia**), παλ-γερμ. **fihu, fehu**, παλ-norr. **fé**, ἀγγλ-σαξ. **feoh** (κτήνη), λιθ. **pèkus**, παλ-πρωσσ. **pecku** (κτήνη)· ἐξ ἰαπ. ***peku-** (οἰκιακὸν ζῷον χρήσιμον διὰ τὸ μαλλίον του, εἰδ. τὸ πρόβατον)· ἀλλ. ***πέκω, πεκτῶ*** (βλ. ***πέκω***).

πεκτέω, μελ. ***-ήσω*** (***πέκω***)· κείρω, κουρεύω, ψαλιδίζω ‖ κτενίζω.

ΠΕ΄ΚΩ, ἐπ. **πείκω**· μελ. ***πέξω***· μέσ. ἀόρ. α' ***ἐπεξάμην***, μτχ. ***πεξάμενος***· παθ. ἀόρ. α' ***ἐπέχθην***· κτενίζω ἢ ξαίνω μαλλί, λατ. **pectere** ‖ μέσ., ***χαίτας πεξαμένη*** = ἀφ' οὗ ἐκτένισε τὴν κόμην της. 2) κείρω, κουρεύω, «κόβω μὲ τὸ ψαλίδι».

Ἔτυμ.: ***πέκω***, ἀττ. ***πεκτέω***· ***πέκος, πόκος***· ***ποκίζω: κτείς*** (*pḱten-), λατ. **pecten, -inis**, **pectō**, πρκ. **pexī**, **pexus** (ἐριώδης, μαλλιαρός), ὁμήρ. **petenata** (=**pectinatam**), παλ-γερμ. **fahs** (θρίξ, χνοῦς), παλ-norr. **fax** (χαίτη), **fóer** (πρόβατον), λιθ. **peszú** (τραβῶ ἀπὸ τὰ μαλλιά, ἐκριζώνω), σανσκρ. **pakṣman-** (βλεφαρίδες), Ζενδ. **pašna-** (βλέφαρον), νεο-περσ. **pašm** (ἔριον), ἀρμ. **asr** (μαλλὶ προβάτου)· πάντα ἐξ ἰαπ. *pḱu-· βλ. καὶ ***πέκος***.

πελᾰγίζω, μελ. ***-ίσω*** (***πέλαγος***)· σχηματίζω πέλαγος ἢ λίμνην ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, πλημμυρῶ, ὑπερεκχειλίζω ‖ ἐπὶ τόπων, κατακλύζομαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων, ἀποτελματοῦμαι. — **II** ἔχω ἀνοιχθῇ εἰς τὸ πέλαγος, εὑρίσκομαι ἀνοικτά, διαπλέω πελάγη.

πελᾰγίος, ***α, ον***, καὶ ***-ος, -ον*** (***πέλαγος***)· ὁ τοῦ πελάγους, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πέλαγος ‖ ὁ ζῶν εἰς τὰ πελάγη (ἐπὶ ἰχθύων), λατ. **marinus** ‖ ὁ ἐν τῷ πελάγει εὑρισκόμενος, εἰς τὰ ἀνοικτά.

πελᾰγίτης, ***-ου,*** ὁ, θηλ. ***-ῖτις, -ίδος*** (***πέλαγος***)· ὁ ἐν τῷ πελάγει εὑρισκόμενος, ἢ ὁ τοῦ πελάγους.

ΠΕ΄ΛΑ΄ΤΟΣ, ***-εος,*** τὸ· ἐπ. δοτ. πληθ. ***πελάγεσσι***· ὡς καὶ νῦν, τὸ πέλαγος, τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, ὠκεανός, λατ. **pelagus**· πᾶσα μεγάλη ἔκτασις ὑδάτων (λίμνης, πλημμυρίσαντος ποταμοῦ κλπ.) ‖ μτφρ. ἐπὶ παντὸς μεγάλου ὄγκου ἢ ποσοῦ ὑπερβολικοῦ, ὡς π.χ. ***πέλαγος κακῶν***=θάλασσα συμφορῶν, ἀτελείωτος σειρὰ συμφορῶν.

Ἔτυμ.: ***πέλαγος***, λατ. **aequor**: λατ. **plaga** (**plagula**).— βασικὴ σημασ., ὁ ἡπλωμένος εἰς ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν, πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **flōc**, παλ-γερμ. **flah**, γερμ. **flach**· ἐξ ἰαπ. β. *p(e)lā-g (ἁπλώνειν εἰς ἐπίπεδον μέρος), (ὀπόθεν ὡσ. καὶ ἠρακλ. ***πλάγος***, τὸ (=πλαγιά, πλευρά), ***πλάγιος***), καὶ κατ' ἐπέκτ. *pelā- ἐν τῷ λατ. **plānus** κλπ. (βλ. ἐν λ. ***πέλανος***), καὶ ἐκ παραλλήλου ἰαπ. *p(e)lā-q ἐν τῷ ***πλάξ, πλακερός*** (βλ. λ. λ.).— Κατὰ τὸν **Kretschmer** ἡ λ. ***Πελασγοί*** ⟨****Πελασγ-κοι*** (=οἱ κάτοικοι τῆς πεδιάδος, καὶ δὴ τῆς τοῦ Πηνειοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ) ⟨***πέλαγος*** (ἐπίπεδος ἐπιφάνεια).

πελάζω, μελ. ***πελάσω***, ἀττ. ***πελῶ***· ἀόρ. α' ***ἐπέλᾰσα***, ἐπ. ***πέλασα*** (***ἐπέλασσα*** καὶ ***πέλασσα***)· μέσ. ἀόρ. α' ***ἐπελασάμην***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπελάσθην***, ποιητ. ***ἐπλήθην***· ἐπ. παθ. ἀόρ. β' ***ἐπλήμην***, γ' ἑν. καὶ πληθ. ***πλῆτο, πλῆντο*** καὶ ***ἔπληντο***· παθ. πρκ. ***πέπλημαι***, μτχ. ***πεπλημένος***.— ἀπαντῶσιν ὡσ. καὶ παράλληλοι τύποι ***πελάω, πελάθω, πλάθω*** (ἐκ τοῦ ***πέλας***): ‖ ἀμτβ., πλησιάζω, ἔρχομαι πλησίον εἴς τι σημεῖον, προσέρχομαι ‖ ἀπολ. ἔρχομαι πλησίον, προσεγγίζω. — **II** μτβτ., φέρω τι πλησίον, τὸ φέρω ἐγγύς, τὸ κάμνω νὰ πλησιάσῃ ‖ ***πελάζω νευρὴν μαζῷ***=ἑλκω τὴν νευρὰν (καὶ τὴν κάμνω νὰ πλησιάσῃ) πρὸς τὸ στῆθός μου ‖ μτφρ., ***πελάζω τινὰ ὀδύνῃσι***=τὸν πλησιάζω, τὸν φέρω κοντά, εἰς τὰς ὀδύνας (εἰς τοὺς πόνους) ‖ ὡσ. μτφρ., ***ἔπος ἐρέω ἀδάμαντι πελάσας*** (ἑνν. ***αὐτὸ***) = θὰ εἴπω λόγον ἀφ' οὗ πρῶτον τὸν φέρω πλησίον εἰς τὸν ἀδάμαντα (δηλ. ἀφ' οὗ τὸν καταστήσω σκληρὸν ὡς τὸν ἀδάμαντα) ‖ ***φυγῇ μ' ὀδύνῃ' ἀπ' αὐλίων πελᾶτε*** (ἑνν. ***ὑμῖν***)=δὲν θὰ μὲ κάμετε πλέον νὰ φύγω ἀπὸ τὸ σπήλαιόν μου καὶ νὰ πλησιάσω πρὸς σᾶς ‖ μετὰ γεν. ἀντὶ δοτ., ***πάρα πελάσαι φάος νεῶν*** = εἶναι δυνατὸν νὰ πλησιάσῃ τὸ φῶς εἰς τὰ πλοῖα.— **III** ἐν τῷ παθητ., ὡς τὸ ἀμτβ. ἐνεργ., ἔρχομαι πλησίον, προσεγγίζω, πλησιάζω: ***ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν***=ὅταν διὰ πρώτην φορὰν ἐπλησίασαν ‖ οὕτω ἐν τῷ ἐπ. ἀορ. β', ***ἀσπίδες ἔπληντ' ἀλλήλῃσι***=αἱ ἀσπίδες ἐπλησίασαν ἡ μία τὴν ἄλλην (ἐκόλλησαν ἡ μία εἰς τὴν ἄλλην) ‖ ***πλῆτο χθονί*** = ἦλθε πλησίον (ἐπλησίασεν) εἰς τὴν γῆν, δηλ. κατέπεσε χαμαὶ ‖ ὡσ. ***πελασθῆναι ἐπὶ τὸν θεὸν***= νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν θεόν. 2) πλησιάζω γυναῖκα, συνευρίσκομαι μετὰ γυναικός.

πελᾰ́ω, παράλληλος τύπος τοῦ ***πελάζω***, πάντοτε ἀμτβ.

πέλᾰνος, ὁ· πᾶν πυκνὸν (τ.ἔ. ἡμίπηκτον) ὑγρὸν οἱασδήποτε συστάσεως ‖ πολτὸς (χυλὸς) ἐξ ἀναμείξεως ἐλαίου, μέλιτος, ἀλεύρου καὶ πηγμένου αἵματος.— **II** κρᾶμά τι παχύρρευστον προσφερόμενον εἰς τοὺς θεοὺς καὶ συνιστάμενον ἐκ μέλιτος, ἀλεύρου καὶ ἐλαίου.

Ἔτυμ.: ἀδεβ. ἔτυμ.· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ λατ. **planus**=λιθ. **plònas** (ἰσχνός), πρβλ. λιθ. **plónė** (πλακοῦς), **plóju, plóti** (κτυπῶ μὲ τὰ παλαμόχερα), **plóninti** (ἰσοπεδώνω), λεττ. **plàt** (δίδω πλατὺ σχῆμα εἰς πλακοῦντα), παλ-πρωσσ. **plonis**, λεττ. **pláns** (ἁλώνιον), gaul. **Medio-lānum** (***plāno-**) (=ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος), παλ-ιρλ. **lār**, gall. **llawr** (= **solum, fundus, area**)=ἀγγλ-σαξ. **flōr** (σανίδωμα), μεσ-γερμ. **vluor** (κάμπος), παλ-ιρλ. **lāthar** (*[p]lātro-) (=**expositio, dispositio-**), μεσ-ιρλ. **lāthair** (*[p]lātri-) (=ἔκτασις, ἐξάπλωσις)· ἐξ ἰαπ. *pelā- (=ἁπλώνω, πλατύνω διὰ πιέσεως ἢ διὰ κτυπήματος τῆς παλάμης), βλ. καὶ ἐν ***παλάθη, παλάμη, παλαστή***)· ἡ ἰαπ. β.

*pelā- κατ' ἐπέκτ. ἐγένετο *pelāg- ἐν τῷ *πέλαγος* (βλ. καὶ ἐν *πλήσσω, πλατύς, πλάθανον, πλάτανος*).—Ἄλλοι, στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ ὅτι ἡ λ. *πέλανος* ἐδήλου πᾶν πυκνὸν ὑγρόν, καὶ κυρ. πλακοῦντα ρευστῆς καταστάσεως, τὸν ὁποῖον ἔρριπτον εἰς τὴν πυρὰν ὡς προσφορὰν εἰς τοὺς Θεούς, ἢ ἐχρησιμοποίουν ὡς εἶδος σπονδῶν, συνεσχέτισαν τὸ *πέλανος* (*πελα- (*pelə-) πρὸς τὸ λατ. **pilēns** ⟨*pelē-) (=σταγών), **pilēre** (ἀποστάζω), λιθ. **pilù, pìlti** (χέω), ἰαπ. *pelē- (χέω, ῥέω): *peleu- ἐν τῷ ἑλλ. *πλέω*.—Ἡ συσχέτισις τοῦ *πέλανος* πρὸς τὸ *πόλτος*, λατ. **pollen**, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῶν νεωτέρων.

πελαργῐδεύς, ὁ (*πελαργός*)· νεαρὸς πελαργός, νεοσσὸς πελαργοῦ.

πελαργικός, *ή, όν*· ὁ τοῦ πελαργοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς πελαργόν.

πελ-ᾱργός, ὁ (*πελὸς*+*ἀργός*)· τὸ γνωστὸν πτηνόν, ὁ πελαργός, «λελέκι».

Ἔτυμ.: παραγομένη ἡ λ. ἐκ τοῦ *πελὸς*+*ἀργὸς* σημ. κυρ. «γκρίζος» (φαιὸς) καὶ λευκὸς (δηλ. ἀσπρόμαυρος)· ὑποκορ. *πελᾱργιδεύς*· ἡ ἔκτασις τοῦ ᾱ ὀφείλεται εἰς συναίρεσιν, τ. ἐ. *πελᾱργός* ⟨*πελαargὸς ⟨*πελaF-argος ⟨*πελaFὸς+*ἀργός*, *πελaFὸς=μαυρειδερός (: λιθ. **palvas**, παλ-σλαυ. **plavŭ**, παλ-γερμ. **falo, falawer**= ὠχρός, ἑλλ. *πελιFός, *πολιFός, πρβλ. παλ-norr. *pelitnós*), *ἀργὸς*=λευκός.

ΠΕΛΑΣ, ἐπίρ.· ἐγγύς, πλησίον, πολὺ πλησίον, ἀντίθ. τῷ *ἑκάς*, κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ γεν. ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ δοτ. ‖ *πέλας* μετὰ γεν. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ. **prope ab aliquo loco**, ἐν ᾧ *πέλας* μετὰ δοτ. ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ λατ. **prope ad aliquem locum**.— ‖ ἀπολ., ἐγγὺς ‖ *οἱ πέλας* (ἀνν. *ὄντες*)=οἱ γείτονες, οἱ συνάνδρωποί μας, οἱ ἄνθρωποι ‖ σπαν. ἐν τῷ ἑν., *ὁ πέλας*=ὁ γείτων.

Ἔτυμ.: *πέλας* (*pelə-s)· *πελάθω· πελάζω*, αἰολ. *πλάζω· πελάτης· πίλναμαι* (*pel-)· *πλησίον*, δωρ. *πλᾱτίον*· ἰων. *ἄπληστος*, δωρ. *ἄπλᾱτος*· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. **pelᾱ-** (πλησιάζω). Ὁ **Lobeck** ὡς βασικὴν σημ. ὅλων τῶν λέξεων τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἐθεώρησε τὴν τοῦ «πλήττω», «κτυπῶ», πρβλ. Ἰλ. Μ 194 *πέλασε χθονί*=ἔρριψε κατὰ γῆς, Ἰλ. Ε 766 *ὀδύνῃσι πελάζειν*=ῥίπτειν εἰς συμφοράς (ἐντεῦθεν δὲ τινες συνεσχέτισαν καὶ τὸ λατ. **pello**=πλήττω, πιθ. οὐχὶ ὀρθῶς)· ἐν καταφατικῇ προτάσει τὸ ἰαπ. *pelā- (προσεγγίζω) θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ταυτισθῇ πρὸς τὸ ἰαπ. *pelā- (ἁπλώνω, πλατύνω, κτυπῶ), ὅλ. καὶ ἐν *πέλανος, πλήσσω*.

πελασαίατο, ἐπ. ἀντὶ *πελάσαιντο*, γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πελάθω*.

Πελασγικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Πελασγούς, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Πελασγούς ‖ *τὸ πελασγικόν*, ὄνομα τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Πελασγός, ὁ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *οἱ Πελασγοί*· παρ' Ὁμ. ἀναφέρονται ὡς κατοικοῦντες ἐν Κρήτῃ, ὡσ. ἐν Ἠπείρῳ, παρὰ τὴν Δωδώνην, ἐπίσης δὲ καὶ ὡς κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ μνημονεύονται καὶ ὡς σύμμαχοι τῶν Τρώων· ἐκ τοῦ τελευταίου συνάγεται ὡς πιθανὸν ὅτι κατῴκουν ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Παρ' Ἡροδότῳ μνημονεύονται ὡς συγγενεῖς τῶν Ἑλλήνων ἀλλὰ καὶ ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς αὐτούς. [ἀβεβ. ἐτυμ.· κατά τινας ἐκ ῥ. *πελ-* τῆς ἐν τῷ *πελός*, οἱονεὶ ὡς οἱ ἐξ Ἀνατολῆς ἐλθόντες «μελαψοί» (πρβλ. *Πέλοψ*)· κατ' ἄλλους ἐκ ῥ. *περ-*, τῆς ἐν τοῖς *περάω, πέρα*, οἱονεὶ οἱ μεταναστεύσαντες· καὶ κατ' ἄλλους τέλος συγγ. τῷ *πλάζω* (ὅλ. καὶ Κ.Ε.Λ.)].

πελᾰ́της, -ου, ὁ, θηλ. **πελᾰ́τις,** *-ιδος* (*πελάζω*)· ὁ πλησιάζων, ὁ ἐρχόμενος πλησίον, ὁ γείτων, λατ. **accola** ‖ ὡσ. ὁ παρεισδύων, ὁ πλησιάζων γυναῖκα. — ■ ὁ πλησιάζων ἵνα ζητήσῃ προστασίαν, ὁ ἐξαρτώμενος, ὁ μισθωτός, ὁ ὡς καὶ νῦν πελάτης.

πελάω, ποιητ. τύπος τοῦ *πελάζω*, λαμβανόμενος μτβ. καὶ ἀμτβ.: 1) φέρω τι πλησίον εἴς τι. 2) ἔρχομαι πλησίον εἴς τι, πλησιάζω, προσεγγίζω.

πέλεδος ἢ σπέλεδος, ὁ (*πηλός*)· κόπρος ἀνθρώπου, περίττωμα [δι' ἐτυμ. βλ. *σπέλεθος*].

πέλεθρον, τό, ποιητ. ἐκτετ. τύπος ἀντὶ *πλέθρον* (βλ. λ.).

πέλεια, ἡ (*πελός*)· ἡ ἀγρία περιστερά, κληθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ σκοτεινοῦ της χρώματος.— ‖ *πέλειαι*, αἱ, ἐκαλοῦντο καὶ αἱ προφητικὰς ἱκανότητας ἔχουσαι ἱέρειαι τῶν παλαιῶν χρόνων λόγῳ τῶν μαντικῶν περιστερῶν τῆς Δωδώνης.

Ἔτυμ.: *πέλεια* καὶ *πελειάς*.— *πέλειαι* καὶ *πελειάδες* (αἱ ἱέρειαι), πρβλ. ἰταλ. *πέλειος* (παρ' Ἡσυχ.=γέρων)· βασικαὶ σημ., «κεφαλαὶ πολιαί, λευκότριχες»· βλ. ἐν παλ-αττικ. *πελιτνός*.

Πελειάδες, αἱ=*Πλειάδες* (βλ. λ.) ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἑν. *Πελειάς, -άδος*, ἡ=*Πλειάς* (βλ. λ.).

πελειο-θρέμμων, *ον* (*πέλεια*+*τρέφω*)· *πελειοτρόφος*, ὁ τρέφων περιστεράς.

πελεκάν, -ᾶνος, ὁ, ἡ **πελεκᾶς, -ᾶντος,** καὶ δωρ. **πελεκᾶς, -ᾶ** (*πελεκάω*)· ὁ δρυοκολάπτης, «ξυλοφαγὸς», τὸ πτηνόν-ξυλουργός.— ‖ ὁ πελεκᾶνος, πτηνὸν παρυδάτιον [δι' ἐτυμ. βλ. *πέλεκυς*].

πελεκάω, μελ. *-ήσω* (*πέλεκυς*)· ὡς καὶ νῦν, πελεκῶ, λαξεύω διὰ πελέκεως, χονδροπελεκῶ, λατ. **dolare**.

πελεκίζω, μελ. *-ίσω* (*πέλεκυς*)· πλήττω διὰ πελέκεως, ἀποκόπτω διὰ πελέκεως, ἀποκεφαλίζω, λατ. **securi percutere**.

πελεκῖνος, ὁ = *πελεκὰν* ‖, εἶδος «πελεκάνου».

πελέκκησε, ἀντὶ *ἐπελέκησε*, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *πελεκάω*.

πέλεκκον, τό (*πέλεκυς*)· στειλεὸς πελέκεως, κοιν. «στειλιάρι».

πέλεκῦς, *-εως*, ἰων. *-εος*, ὁ· δοτ. πληθ. *πελέκεσι*, ἐπ. *πελέκεσσι*· ὡς καὶ νῦν, πέλεκυς ἀμφίστομος ἀξίνη, «τσεκούρι» ‖ *οὐ δόρασι μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι*=μάχεσθαι οὐ μόνον διὰ δοράτων ἀλλὰ καὶ διὰ πελέκεων ἀκόμη, πρὸς δήλωσιν πολέμου μάχρις ἐσχάτων, κατὰ τὸν ὁποῖον δὲν μάχονται μόνον στρατιῶται ἀλλὰ καὶ πᾶς πολίτης.

Ἔτυμ.: *πέλεκυς*: σανσκρ. **paraçú-ḥ** (**parçú-ḥ**), δάνειον ἐκ τινος τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, πρβλ. Βαβυλ-Ασσυρ. **pilaqqu**, Σουμερ, **balag** (ἀξίνη).— Παράγ.: *πελεκκάω* (*πελεκFάω, —κνάω), μεθομηρ. *πελεκάω* (ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ *πέλεκυς*)· ὁμηρ. *πέλεκκον* (*πέλεκFον)· *πελεκίζω*.

πελεμίζω, μελ. *-ξω*· ἐπ. ἀορ. α' *πελέμιξα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐπελεμίχθην* (*πάλλω*)· πάλλω, σείω, κινῶ, τινάσσω, κάμνω τι νὰ τρέμῃ (νὰ σείεται).— παθητ., σείομαι, τινάσσομαι, τραντάζομαι, κλονίζομαι, τρέμω ‖ ὠδοῦμαι μακράν, ἀπομακρύνομαι (φεύγω) κλονούμενος.

Ἔτυμ.: *πελεμίζω· πόλεμος*, ἐπ. *πτόλ*—(πρβλ. *Πτολεμαῖος*)· πρβλ. γοτθ. **us-filma** (φοβισμένος), παλ-norr. **felmsfullr** (τρέμων), **felmir** (φόβος, τρόμος), **fálma** (ψηλαφῶ, πασπατεύω), παλ-σλαυ. **plachu** (*polso-)= κλονούμενος, δειλός, ὅλ. καὶ *πάλλω*.

πελεμίχθην, ἐπ. ἀντὶ *ἐπελεμίχθην*, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *πελεμίζω*.

πελέσκεο, ἰων. καὶ ἐπ. δ' ἑν. προστ. τοῦ *πέλομαι*.

πέλευ, ἐπ. δ' ἑν. προστ. τοῦ *πέλομαι*.

πελιάς, -άδος, ἡ, ἰων. ἀντὶ *πελειὰς* (ὅλ. λ.).

πελιδνός ἢ πελιτνός, *ή, όν* (*πελιός*)· ὡς καὶ νῦν, πελιδνός, μαυροκίτρινος, μελανιασμένος.

Ἔτυμ.: ἀττ. *πελιτνός*, ἰων. ποιητ. *πελιδνός* (κατὰ τὰ *ὀπιδνός, ἁλαπαδνός, μακεδνὸς* κλπ.)· *πελιὸς* (*πελι-Fό-ς)· *πελλὸς* (*πελνὸ-ς)· ὁμηρ. κλπ. *πολιὸς* (*πολι-Fό-ς)· Ἡσυχ. *«σπιλνόν· φαιόν· Κύπριοι»* (*pel-nó-)· ὁμ. κλπ. *πέλεια* καὶ *πελειὰς* (: λατ. **palumbus, -bes** ⟨*pol-on-bho-, παλ-πρωσ. **poalis**=περιστερά)· διαλ. *πέλειος* (=γέρων, παρ' Ἡσυχ.)· Μακεδ. παρ' Ἡσυχ. *πέλλης* = τεφρώδης : σανσκρ. **palitá-ḥ** (θηλ. δεύ. **páliknī** ⟨ἰαπ. *pelilnī = ἑλλ. *πελιτνια*, ὅπερ ἐκ τοῦ *πελιτό-ς* (= σανσκρ. **palitá-ḥ**) ἐσχημάτισε τύπον *πελιτνός*)· λατ. **palleo** (⟨*pallo-s ⟨polno-s ἢ polso-s) **pullus** (*pul-no-s ⟨*pu[l-no-s) **plumbum** (μόλυβδος), παλ-ιρλ. **liath**, gall. **llwyd** (⟨*plei-i-to-s), ιρλ. **lī** (χρῶμα, δραῦσμα), gall. **lliw** (=color) (⟨Κελτ. *[p]līvos-), παλ-norr. **fo˛lr**, ἀγγλ-σαξ. **fealo**, παλ-γερμ. **falo** τ.ἐ. *pol-vo-), παλ-σλαυ. **plavŭ** (*polvú) = λευκός, **pelesŭ** (λευκόφαιος), λιθ. **palvas** (ὠχροκίτρινος), **pálszas** (ὠχρός), **pelė** (μειδίαμα), **peléti** (μουχλιάζω), **pilkas** (λευκόφαιος),

ἀρμ. alikh (πληθ. κύματα ἀλλὰ καὶ πολιόν γένειον), alevor (λευκόφαιος) σανσκρ. pāṇḍú-ḥ (ὑπόλευκος), pāṭala-ḥ (ἁπαλῶς ἐρυθρός).

πελιός, *ά, ον* (*πελός*)· ὑπομέλας μελανοκίτρινος (ἰδίᾳ ἐπὶ μερῶν τοῦ σώματος, τὰ ὁποῖα χάνουν τὸ φυσικόν των χρῶμα, ὅταν μωλωπισθοῦν καὶ δημιουργηθοῦν ὑποδορίως αἱματηραὶ ἐκχυμώσεις).

πελιτνός·=*πελιδνός* (βλ. λ.).

ΠΕ΄ΛΛΑ, ἰων. **πέλλη,** *-ης,* ἡ· λεκάνη ἐκ ξύλου, κάδος ἐν ᾧ ἤμελγον τὸ γάλα, «καρδάρα», λατ. mulctra.— **II** ποτήριον.— **III** λίθος.

Ἔτυμ.: πέλλα· πελλίς, πρβλ. Ἡσυχ. *«πελλίς· λεκάνη»· πέλλα* ⟨**πέλja, *πελFja, *πηλFja* : *πελίκη* (= ξύλινον ποτήριον), ὑποκορ. *πελίχνη· πήληξ, -ηκος,* σανσκρ. pālavī, palyam, palla-ḥ, λατ. pēluis (λεκάνη, λεβέτι), παλ-norr. full, ἀγγλ-σαξ. full (ποτήριον), (ἰαπ. *pḷ-nó-m ἢ *pḷ-ló-m), παλ-σλαυ. polŭ (ἄγγετον ἀντλήσεως). Ἡ ὁμὰς λέξεων, ἣν ἀνάγουσιν εἰς ἰαπ. β. pel- (γεμίζω ἐκ νέου) πιθ. συγγενεύει μᾶλλον πρὸς τὸ λατ. pellis (βλ. ἐν λ. *πέλμα*), καθ' ὅσον ἀρχικῶς ἐπρόκειτο περὶ ἀγγείων ἐκ δέρματος.— τὸ δὲ *πέλλα* **III** (=λίθος)⟨**πέλσα* : σανσκρ. pāṣāṇa-ḥ, pāṣyám (λίθος, βράχος), (⟨*par§- ἰαπ. *pels-), παλ-γερμ. felis, felisa (πέτρωμα), παλ-norr. fiall (ὄρος), (ἰαπ. *pelsó-m ἢ γερμ. felƀa- ἢ *felna-: παλ-γερμ. feld, παλ-σλαυ. polje=ἀγρός, ἰρλ. all, γεν. ailɹe (*-ḷs-)=λίθος, σκόπελος.

ΠΕΛΑΟ΄Σ, ἡ **πελός,** *ή, όν,* λατ. pullus, φαιός, φαιόχρους, σκονεινόχρωμος, ὑπομέλας, πολυβδόχρους.

πέλλυτρον, τό, καὶ συν. ἐν τῷ πληθ. *πέλλυτρα· ποδεῖα,* πρβλ. Ἡσυχ. *«πέλτρα· οἱ δεσμοὶ οἱ περὶ τὰ σφυρὰ καὶ τοὺς ἀστραγάλους τῶν ὀρομέων περιελισσόμενοι, εἰς τὸ μὴ ἐκστραφῆναι».* **2)** εἶδος ἐμβάδων, ὑποδημάτων [*πέλλυτρον* ⟨**πεδ-* (βλ. ἐν *πούς*) +**Flū-tro-n* : *εἱλύω* (βλ. λ.)].

πέλμα, τό· ὃ,τι καὶ νῦν, πέλμα, τὸ ὑποκάτω τοῦ ποδὸς μέρος, ἡ «πατούνα ἢ πατούσα». **2)** τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ ὑποδήματος, ἡ «σόλα».

Ἔτυμ. : πέλμα : παλ-fris. filmene (δέρμα), ἀγγλ-σαξ. filmen (δερμάτιον), εἶτα, ἐν συναφείᾳ μετὰ τῶν **pelno-, —nā-, —ni-** (πιθ. (⟨**pelmno-* κλπ.), ἑλλ. *πέλλᾶς, πελλο-ράφος,* λατ. pellis, παλ-γερμ. fel (γερμ. felna-), γεν. felles, ἀγγλ-σαξ. fell, παλ-norr. —fiall (δέρμα), γοτθ. ƀrūts-fill (λέπρα)· πρβλ. εἰσέτι *ἐρυσί-πελας, ἐπίπλοος, ἄπελος, πέλτη, πέπλος.*— Κατά τινα ἡ ὁμὰς αὕτη συγγενεύει πρὸς τὸ παλ-γερμ. spaltan (=σχίζω, πρβλ. γερμ. spalten) καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ, ἐξ ἰαπ. *sp(h)el-· βασικὴ ὅμως ἔννοια εἶναι μᾶλλον ἡ τοῦ «καλύπτειν» ἐξ ἰαπ. *pel-.

πέλομες, δωρ. ἀντὶ *πέλομεν,* α' πληθ. τοῦ *πέλω.*

Πελοποννᾶσιστί (παρὰ Θεοκρ.), ἐπίρ., ἐν τῇ διαλέκτῳ τῶν Πελοποννησίων, τ. ἔ. δωριστί.

Πελοποννήσιοι, οἱ· ὃ,τι καὶ νῦν, οἱ κατοικοῦντες τὴν Πελοπόννησον, ἢ οἱ καταγόμενοι ἐξ αὐτῆς.

Πελοπόν-νησος, ἡ=*Πέλοπος νῆσος*· ἡ γνωστὴ χεροόνησος, καὶ σήμερον ἔτι ὀνομαζομένη οὕτω, κοινῶς δὲ καὶ *Μωριᾶς*· βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

πελός, *ή, όν*· βλ. *πελλός.*

Πέλοψ, *-οπος,* ὁ (*πελός*+*ὄψ,* κυρ.= ὁ σκοτεινὴν ἔχων τὴν ὄψιν, ὁ μελαψός)· ὁ γνωστὸς ἐκ τῆς Μυθολογίας ἥρως, υἱὸς τοῦ Ταντάλου, ἑλθὼν ἐκ Λυδίας εἰς Πελοπόννησον (ἀφ' οὗ ἔλαβον τὸ ὄνομα), ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη ὡς ἡγεμών· βλ. Κ.Ε.Λ.

πελτάζω, μελ. *-σω*· (*πέλτη*)· ὑπηρετῶ ὡς πελταστής, τ. ἔ. ὡς ἐλαφρῶς ὡπλισμένος στρατιώτης.

πελταστής, *-οῦ,* ὁ (*πελτάζω*)· στρατιώτης φέρων πέλτην (ἐλαφρὰν ἀσπίδα), λατ. cetratus· κατὰ τὰς μάχας ἐλάμβανον θέσιν μεταξὺ τῶν *ὁπλιτῶν* (τ. ἔ. τῶν βαρέως ὡπλισμένων στρατιωτῶν) καὶ τῶν *ψιλῶν* (ἤτοι τῶν ἐλαφρῶς ὡπλισμένων στρατιωτῶν).

πελταστικός, *ή, όν* (*πελταστής*)· ὁ ἠσκημένος εἰς τὴν χρῆσιν τῆς πέλτης, ὁ ἔμπειρος πελταστής || *τὸ πελταστικὸν=οἱ πελτασταί,* τὸ σῶμα τῶν πελταστῶν.

ΠΕ΄ΛΤΗ, ἡ· μικρὰ ἐλαφρὰ ἀσπὶς ἄνευ γύρου (*ἴτυος,* βλ. *ἴτυς*), χρησιμοποιηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Θρᾳκῶν, λατ. pelta, cetra. **2)** τὸ σῶμα τῶν πελταστῶν, ὡς *ἀσπὶς* ἀντὶ *ἀσπισταί, ὅπλον* ἀντὶ *ὁπλῖται.*— **II** =*παλτόν,* ἀκόντιον, «κοντάρι», λόγχη.— **III** εἶδος κοσμήματος ἵππου.

Ἔτυμ. : πέλτη· Ἡσυχ. *«πάλμη· γέρρον»* (**pḷ* - *mā*)· πιθανώτατα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ὁμάδα περὶ ἧς ἐν λ. *πέλμα,* λατ. pellis· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. λατ. scūtum: ἀλλ. *σκῦτος, κύτος,* λατ. cutis (δέρμα).— ἐν τῇ σημ. *πέλτη*=ἀκόντιον, λόγχη συνάπτεται ὑπό τινων πρὸς τὸ παλ-γερμ. scaftan (ὠδῶ), παλ-σαξ. scaldan (ἀπωδῶ πλοιάριον), παλ-γερμ. scalta, μεσ-γερμ. schalte (κοντάρι διὰ τὴν ἀπώθησιν πλοίων).

πελτο-φόρος, *ον* (*πέλτη*+*φέρω*)· ὁ φέρων πέλτην.

ΠΕ΄ΛΩ, συνηθέστ. ὡς ἀποθ. *πέλομαι,* ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ., τῶν ὁποίων μάλιστα τύποι τινὲς προσέλαβον βραδύτερον συγκεκομμένην μορφήν, ὡς γ' ἐν. ἐνεργ. πρτ. *ἔπλεν* ἀντὶ *ἔπελεν*· β' ἐν. μέσ. πρτ. *ἔπλεο, ἔπλευ,* ἀντὶ *ἐπέλου*· γ' ἐν. *ἔπλετο* ἀντὶ *ἐπέλετο*· ἐν τῇ Ἰων. διαλ.· οἱ τύποι τοῦ β' καὶ γ' ἐν. εἶναι ἐκτετ. εἰς *πελέσκεο, πελέσκετο*· προστ. *πέλευ*· ἡ μτχ. ἐν. εἶναι συγκεκ. ἐν τοῖς συνθέτοις *ἐπιπλόμενος, περιπλόμενος,* ἀντὶ *ἐπιπελόμενος, περιπελόμενος,* σπανιώτ. δὲ ἡ ἁπλῆ *πλόμενος.*— ἡ ἀρχικὴ σημασ., εἶμαι ἐν κινήσει, διατελῶ ἐν κινήσει, πηγαίνω ἢ ἔρχομαι, ἐγείρομαι: *κλαγγὴ πέλει οὐρανόθι πρὸ*=ἡ κραυγὴ ἐγείρεται (ὑψοῦται) μέχρις οὐρανοῦ || *γῆρας καὶ θάνατος ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται* = τὸ γῆρας καὶ ὁ θάνατος ἐπέρχονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους.— **II** = *εἰμί,* συν. μετὰ συνυποδηλώσεως τῆς συνεχείας, εἶμαι πάντοτε, εἶμαι συνήθως, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ὑπάρχω, εἶμαι || γίνομαι.

Ἔτυμ. : πέλω καὶ *πέλομαι* (=κινοῦμαι, λατ. versari· γίνομαι, ἀποβαίνω)· κρητ. *τέλομαι* (=*ἔσομαι*)· μτχ. ἀορ. *περι-πλόμενος* (=περικυκλῶν, περιβάλλων, π. χ. τὸ *ἄστυ* ἐν Ἰλ. Σ 220· συμπληρῶν τὴν τροχιάν του, π.χ. ὁ *ἐνιαυτὸς* ἐν Ὀδυσ. Α 16)· μτχ. ἐν. *περι-τελλόμενος* (*ἔτος, ἐνιαυτός, ὥρα,* μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.)· *πάλιν* (βλ.λ.)· *πόλος* (βλ.λ.)· *πολεύω· πολέω· πωλέομαι* (=πηγαινοέρχομαι ἔρχομαι συχνά, συχνάζω, λατ. versari· *αἰπόλος* (**αἰγ-πολο-ς*), *βουκόλος, ἀμφίπολος* (βλ. λ. λ.)· *θεοκολέω* (=εἶμαι προσηλωμένος εἰς μίαν λατρείαν)· ὁμ. ποιητ. *τελέθω* : σανσκρ. cárati (κινοῦμαι, πηγαίνω, ἔρχομαι), Ζενδ. čarāiti (= versatur), čarāna- (ἀγρὸς ἐσκαμμένος), σανσκρ. divā-karā-ḥ (ἥλιος), παλ-περσ. pari-kara (πρόσεχε !) (**qvol-*), λατ. colō (⟨**qvelō* = σανσκρ. cárati, ἑλλ. *πέλω*), in-colo (κατοικῶ), in-cola (κάτοικος), in-quilinus («νοικάρης»), Exquiliae (οἰκίαι κείμεναι ἔξω), παλ-σλαυ. kolo (θεμ. εἰς *-es-*, ἀνάμειξις ἐκ τῶν **qveles-* καὶ **qvolo-*) = τροχός, παλ-πρωσσ. kelan (τροχός), παλ-norr. huel (τροχός), ἀναδιπλ. ἐν τῷ σανσκρ. cakrá-ḥ (τροχός) (βλ. καὶ ἐν *κύκλος*)· ἐν πᾶσιν ὑπόκειται ἰαπ. ῥ. **qvei-* (στρέφομαι περί τι· versari, εἶμαι ἐν κινήσει, πηγαινοέρχομαι⟩ διαμένω, κατοικῶ, εἶμαι).

ΠΕ΄ΛΩΡ, τό, ἄκλιτον· τέρας, τὸ παρὰ φύσιν μέγα, ἐπὶ παντὸς πράγματος τερατώδους (πελωρίου), ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κακῇ ἐννοίᾳ.

Ἔτυμ. : πέλωρ· πέλωρον· πέλωρος· πελώριος : αἰολισμοί, πρβλ. Ἡσυχ. *«τέλωρ· πελώριον, μακρόν, μέγα», «τελώριος· μέγας, πελώριος»· πέλωρ* καὶ *τέλωρ* εἶναι κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ἰαπ. **qverōr* : **qver-es* ἐν τῷ ἑλλ. *τέρας* (βλ. λ.).

πελώριος, *α, ον,* καὶ *-ος, -ον*·=*πέλωρος,* ὡς καὶ νῦν, πελώριος, τερατώδης, ὑπερμεγέθης, τεράστιος, γιγάντειος || *τὰ πρὶν πελώρια* = οἱ ἰσχυροὶ ἄνδρες τῶν παλαιῶν χρόνων.

πέλωρον, τό·=*πέλωρ* (βλ. λ.), τέρας, θηρίον || *πέλωρα Θεῶν*=«σημεῖα καὶ τέρατα» (κακοὶ οἰωνοὶ) πεμπόμενοι ἐκ μέρους τῶν θεῶν· κυρίως εἰπεῖν εἶναι οὐδ. τοῦ

πέλωρος, *η, ον,* καὶ *-ος, -ον* (*πέλωρ*)· πελώριος, τερατώδης, ὑπερμεγέθης, τεράστιος, γιγαντιαῖος || φοβερός, τρομερός, ἀπαίσιος, δυσοίωνος || τὸ οὐδ. πληθ. κεῖται καὶ ὡς ἐπίρ. *πέλωρα*=τερασ τίως, πελωρίως || ἀπαισίως, φοβερά, τρομερά.

πέμμα, -ατος, τό (*πέπεμμαι*, τοῦ *πέσσω*, *πέπτω*)· πᾶν εἶδος παρεσκευασμένης (μαγειρευμένης) τροφῆς ‖ κυρ. ἐν τῷ πληθ. «πλακοῦντες, γλυκίσματα».

πεμμᾰτ-ουργός, ὁ (*πέμμα*+**ἔργω*)· ὁ κατασκευαστής *πεμμάτων* (πλακούντων, γλυκισμάτων).

πεμπάδ-αρχος, ὁ (*πεμπὰς*+*ἄρχω*)· ὁ διοικῶν μίαν πεμπάδα, ἤτοι σῶμα ἐκ πέντε ἀνδρῶν (στρατιωτῶν).

πεμπάζω, μελ. -άσω· (*πεμπάς*, αἰολ. *πέμπε*=*πέντε*)· ἀριθμῶ, λογαριάζω, ἐπὶ τῶν πέντε δακτύλων, ἀριθμῶ κατὰ πεντάδας ‖ γενικῶς, ἀριθμῶ, λογαριάζω· ἐκ τοῦ

πεμπάς, -άδος, ἡ, αἰολ. ἀντὶ *πεντάς*· ὁ ἀριθ. *πέντε* ‖ σῶμα ἐκ πέντε ἀνδρῶν.

πεμπαστής, -οῦ, ὁ (*πεμπάζω*)· ὁ ἀριθμῶν ἢ λογαριάζων κατὰ πεντάδας ‖ καθόλου, ὁ ἀριθμῶν, λογαριάζων: *μύρια πεμπαστὴς*=ὁ ἀριθμῶν κατὰ μυριάδας.

πέμπε, αἰολ. ἀντὶ *πέντε*.

πεμπέμεναι, πεμπέμεν, ἐπ. ἀντὶ *πέμπειν*.

πεμπταῖος, α, ον (*πέμπτος*)· ὁ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ὁ κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν.

πεμπτ-άμερος, ον (*πέμπτος* + *ἡμέρα*), δωρ. ἀντὶ *πενθήμερος*, ὁ τῶν πέντε ἡμερῶν, ὁ περιλαμβάνων πέντε ἡμέρας.

πεμπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πέμπω*· *δεῖ πέμπειν*= πρέπει νὰ πέμπῃ τις.

πέμπτος, *ἡ, ον* (*πέντε*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πέμπτος εἷς τὴν σειρὰν ‖ *ἡ πέμπτη* (ἐνν. *ἡμέρα*), ὡς καὶ νῦν· ἐν τῇ ἐκκλ. γλ.=*Πέμπτη*.

πεμπτός, *ἡ, όν*, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *πέμπω*· ὁ ἀπεσταλμένος, «σταλτός», ὁ ἀποστελλόμενος, ὁ δυνάμενος νὰ ἀποσταλῇ.

ΠΕ'ΜΠΩ, μελ. *πέμψω*· ἀόρ. α' *ἔπεμψα*, ἐπ. *πέμψα*· πρκ. *πέπομφα*.—Παθητ., ἀόρ. α' *ἐπέμφθην*· πρκ. *πέπεμμαι*, γ' ἐν. *πέπεμπται*· ὡς καὶ νῦν, πέμπω, στέλλω, ἐξαποστέλλω.— **II** στέλλω μακράν, ἀποπέμπω, ἀπολύω, ἀποστέλλω εἰς τὴν πατρίδα: *χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν*=τὸν ξένον (τὸν φιλοξενούμενον) πρέπει νὰ τὸν ὑποδέχεσαι φιλοφρόνως ὅταν ἔρχεται (ἢ ἐν ὅσῳ εἶναι κοντά σου), ὅταν ὅμως θελήσῃ (νὰ φύγῃ), νὰ τὸν στέλλῃς εἰς τὴν πατρίδα του (ἢ: μὲ τὴν θέλησίν του δὲ νὰ τὸν ἀποστέλλῃς εἰς τὴν πατρίδα του, νὰ τὸν κατευοδώνῃς). 2) ἐπὶ πραγμάτων, ὡς ἐπὶ ἀκοντίων, βελῶν κ.τ.δ., ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω, ρίπτω.— **III** ὁδηγῶ, συνοδεύω, παρακολουθῶ, διευθύνω ‖ *ὁ πέμπων* ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ=*πομπός*, ψυχοπομπός, συνοδός ‖ *πομπὴν πέμπω*=ὁδηγῶ πομπήν, διευθύνω πομπήν, τελῶ πομπήν. 2) στέλλω μετά τινος, κυρ. διὰ νὰ ἔχῃ μαζί του ὡς ἐφόδια διὰ τὸ ταξίδι (π. χ. *εἵματα, σῖτον* κλπ.).— **IV** ὡς τὸ *ἀναπέμπω*, στέλλω ἄνω ‖ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀναδίδω, παράγω, γεννῶ, φύω.— **V** μέσον, *πέμπομαί τινα*=*μεταπέμπομαί τινα*=στέλλω διά τινα, στέλλω νὰ μοῦ τὸν φέρουν. 2) στέλλω τι τὸ ἰδικόν μου, ἢ στέλλω πρὸς ὠφέλειάν μου, ἢ ἐνεργῶ νὰ σταλῇ τις.

'*Ετυμ.*: *πέπω*· *πομπός*· *πομπή*· *πομπεύς*· *πομπεύω*· σκοτ. ἔτυμ.· κατά τινας συγγ. τῷ λιθ. kākinti (κάμνω νὰ ἔλθῃ), kankú, kákti (φθάνω, ἔρχομαι).

πεμπ-ώβολον, τό (*πέμπε*=*πέντε*+*ὀβολός*)· ἐργαλεῖον μαγειρικόν, εἶδος μακρᾶς περόνης συνισταμένης ἐκ πέντε ὀβελῶν ‖ πυράγρα ἐκ πέντε ὀδόντων.—ἀμφότερα τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα ἐχρησιμοποιοῦντο κατὰ τὰς θυσίας, τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ψηνομένων σαρκῶν, τὸ δὲ διὰ τὸ σκάλισμα τῆς πυρᾶς.

πέμφιξ, -ῖγος, ἡ, ὡσ. δὲ καὶ **πεμφίς,** -ίδος· πομφόλυξ, φυσαλίς, φλύκταινα, «φουσκαλίδα» ‖ *πέμφιξ ἠλίου* = πομφόλυξ ἡλιακή, τ. ἔ. ἡλιακὴ ἀκτὶς ‖ *πέμφιξ δυσχείμερος* = δύελλα.

'*Ετυμ.*: *πέμφιξ*· *πεμφίς*· *πομφός*· κατά τινας ἐξ ἰαπ. *b(h)axmb(h)-, ὁπότε θὰ ἐπρόκειτο περὶ ὀνοματοποιίας ἐκφραζούσης τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐξογκοῦσθαι, πρβλ. *βέμβιξ*, ὡσ. καὶ αλαυ. *ba.bŭlĭ ἐν τῷ ἀρχ. ρωσσ. bubulia (σταγὼν βροχῆς), νεο-ρωσσ. búblik (*ba.bul-ikŭ) =ξηρὸν ζυμαρικόν, τραγανίς, búba (μικρὸν ἀπόστημα), búben (βραχύσωμος ἄνδρωπος, νᾶνος), σερβ. bubúljica (φλύκταινα), bùban (κύαμος)· βλ. καὶ *πομφόλυξ*.— *Ἄλλοι συνάπτουσι τὸ *πέμφιξ* πρὸς τά: λιθ. pampsiù, pam˜pti (ἐξογκώνω, πρήσκω), λεττ. pempt, pampt, pumpt (φουσκώνω), παλ-σλαυ. pa.pŭ (ὀμφαλός), ἀρμ. phamphušt (κύστις).

πεμφρηδών, -όνος, ἡ· εἶδος σφηκὸς σχηματίζοντος τὰς κυψέλας του ἐντὸς κοίλων δρυῶν ἢ ὑπὸ τὴν γῆν.

'*Ετυμ.*: *πεμφρηδών*: σανσκρ. bambhara-ḥ (μέλισσα), bhambharaīt (μυῖα)· ἐξ ἰαπ. *bh(e)re (εἶμαι ἐν κινήσει, βομβῶ, βράζω), πρβλ. τὰ ἐν λ *φρέᾱρ* (<**φρηFαρ*. Ἡ λ. ὁμοιοκαταληκτεῖ πρὸς τὰς *ἀνθρηδών* καὶ *τενθρηδών*.— Κατ' ἄλλους ἐκ θέμ. **πεμφρο-* (κεντρί μελίσσης): λατ. forare (διαπερῶ, διατρυπῶ), ἑλλ. *φάρος* (=ἄροτρον, κυρ. τὸ τέμνον, τὸ λαξεῦον, ἐξ ἰαπ. *bher-).

πέμψεως, αἰολ. δ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *πέμπω*.

πεμψέμεναι, ἐπ. ἀντὶ *πέμψειν*, μελλ. ἀπρφ. τοῦ *πέμπω*.

πέμψις, -εως, ἡ (*πέμπω*)· τὸ πεμπειν, τὸ ἀποστέλλειν, ἡ ἀποστολή.

πεμψῶ, πεμψεῖ, δωρ. ἀντὶ *πέμψω*, *πέμψει*.

πενέστερος, πενέστατος, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *πένης*.

πενέστης, -ου, ὁ· ὑπηρέτης, ἐργάτης, ἐργαζόμενος‖*πενέσται* ἐκαλοῦντο οἱ δουλοπάροικοι ἐν Θεσσαλίᾳ, ἦσαν δ' οὗτοι ὅ,τι *οἱ εἵλωτες* ἐν Λακωνικῇ, τ. ἔ. φυλὴ ἡττηθεῖσα ἀρχικῶς ἐν πολέμῳ, ἐπαυξηθεῖσα δὲ μετὰ ταῦτα δι' αἰχμαλώτων πολέμου.— **II** γενικῶς, πᾶς δοῦλος, πένης.

'*Ετυμ.*: συνήθως ἀνάγεται εἰς τὰ *πένομαι*, *πένης*· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ οἱ ἀποχωρίζοντες τὴν λ. ἀπὸ τῶν **πένος*, *πόνος*, *πένης* κλπ. καὶ συνάπτοντες ταύτην πρὸς τὸ λατ. penus, -oris (τὸ ἐσωτερικόν, κυρ. τοῦ ναοῦ τῆς Ἑστίας), penes (παρά), penitus (ἔνδον, μέχρι τοῦ βάθους), penātēs (ἀρχ. σημ. = ἄνδρωποι ἀσχολούμενοι εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, δοῦλοι)· κατ' ἄλλους τέλος ἡ λ. δὲν εἶναι ἑλληνική, μνημονεύονται δ' ὑπ' αὐτῶν *Πενέσται* ἐν Ἰλλυρίᾳ καὶ *Ἀπενέσται* ἐν Ἀπουλίᾳ.

πένης, -ητος, ὁ (*πένομαι*)· ὁ διὰ τῆς ἐργασίας του κερδίζων τὸν καθημερινόν του ἄρτον, «μεροκαματιάρης», ἐπομένως πτωχός.— **II** ὡς ἐπίθ., πτωχός, ἄπορος: μετὰ γεν., ὡς τὸ λατ. egens, *πένης χρημάτων*=ὁ ἐστερημένος (ἢ στερούμενος χρημάτων.— συγκριτ. *πενέστερος*, *πενέστατος* [δι ἐτυμολ. ἔλ. *πένομαι*].

πενητο-κόμος, (*πένης* + *κομέω*)· ὁ περιποιούμενος τοὺς πένητας, ὁ φροντίζων περὶ αὐτῶν.

πενθᾰλέος, α, ον (*πένθος*)· πένθιμος, λυπημένος, πενθῶν.

πένθεια, ἡ, παράλλ. τύπος τοῦ *πένθος*.

πενθείστον, ἐπ. ἀντὶ *πενθεῖτον*, γ' δυϊκ. τοῦ *πενθέω*.

πενθερά, ἡ, θηλ. τοῦ *πενθερός*· ὡς καὶ νῦν, πενθερά, «πεθερὰ», ἡ μήτηρ τῆς συζύγου διὰ τὸν ἄνδρα, ἢ ἡ μήτηρ τοῦ συζύγου διὰ τὴν γυναῖκα (λατ. socrus).

ΠΕΝΘΕΡΟ'Σ, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, πενθερός, «πεθερός», ὁ πατὴρ τοῦ συζύγου διὰ τὴν γυναῖκα, ἢ ὁ πατὴρ τῆς συζύγου διὰ τὸν ἄνδρα, λατ. socer· ἐλέγετο δ' ὡσ. καὶ *ἔκυρός*.— **II** γενικῶς, συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας, π. χ. ἀνδράδελφος ἢ γυναικάδελφος.

'*Ετυμ.*: *πενθερός*: σανσκρ. bándhu-ḥ (συγγενής, ἐν τῷ πληθ. γονεῖς), ἰαπ. *bhendh-· βλ. καὶ λ. *πεῖσμα*· κυρ. δηλ. *πενθερὸς*=ὁ ἔχων συνάψει οἰκογενειακὸν δεσμὸν δι' ἐπιγαμίας· ἐτονίσθη δὲ *πενθερὸς* (ἀντὶ **πένθερος*) κατὰ τὸ ὁμηρ. *ἔκυρός*, ὅπερ πάλιν ἐτονίσθη οὕτω (ἀντὶ **ἔκυρος*=σανσκρ. çváçura-ḥ) κατὰ τὸ *ἑκυρά*.

πενθέω, μελ. -ήσω· ἐπ. γ' δυϊκ. *πενθείετον*, ἀντὶ *πενθέετον*, *πενθεῖτον*· ἀπρφ. ἐν. *πενθήμεναι* ἀντὶ *πενθεῖν* (*πένθος*)· ὡς καὶ νῦν, πενθῶ, θρηνῶ, ὀλοφύρομαι, διά τινα (κυρ. νεκρόν) ‖ παθητ., θρηνοῦμαι, εἶμαι ἀντικείμενον πένθους, πενθοῦμαι (ὑπό τινος). 2) ἐπὶ πραγμ., θρηνῶ τι, τὸ κλαίω.

πένθημα, τό (*πενθέω*)· θρῆνος, πένθος.

πενθήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἐν. τοῦ *πενθέω*.

πενθ-ήμερος, *ον* (*πέντε* + *ἡμέρα*)· ὁ πέντε ἡμερῶν, ὁ διαρκῶν πέντε ἡμέρας ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ πενθήμερον* = τὸ διάστημα τῶν πέντε ἡμερῶν, τὸ σύνολον τῶν πέντε ἡμερῶν.

πενθ-ημῑ-μερής, *ἐς* (*πέντε* + *ἡμιμερής*)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ πέντε ἡμίση μέρη, τ. ἔ. ἑκ $2\,^1/_2$ μερῶν ‖ ὅθεν ἐν τῇ προσῳδίᾳ, *τομὴ πενθημιμερὴς* εἶναι ἡ λαμβάνουσα χώραν μετὰ τοὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου δύο καὶ ἥμισυν πόδας, ὡς ἐν τῷ δακτυλικῷ ἑξαμέτρῳ καὶ τῷ ἰαμβικῷ τριμέτρῳ, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν *ἑφθημιμερῆ τομήν*, τὴν μετὰ τοὺς πρώτους τρεῖς καὶ ἥμισυν πόδας.

πενθ-ημῑ-ποδιαῖος, *α, ον*, καὶ ὀρθότ. **πενθημιπόδιος,** *α, ον* (*πέντε* + *ἡμιπόδιον*)· ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ πέντε ἡμίσεις πόδας, τ.ἔ. ἀπὸ $2\,^1/_2$ πόδας.

πενθήμων, *-ον*, γεν. *-ονος* (*πενθέω*)· πένθιμος, θρηνώδης, περίλυπος, τεθλιμμένος.

πενθ-ήρης, *ες* (*πένθος* + *ἀραρεῖν*)· ὁ πενθῶν, ὁ πλήρης πένθους.

πενθητήρ, *-ῆρος*, ὁ, ἡ (*πενθέω*)· ὁ πενθῶν, ὁ θρηνῶν, ὁ ὀλοφυρόμενος.

πενθητήριος, *α, ον* (*πενθέω*)· ὁ εἰς σημεῖον πένθους, πένθιμος.

πενθήτρια, ἡ, θηλ. τοῦ *πενθητήρ*.

πενθῑκός, *ή, όν* (*πένθος*)· ὁ ἁρμόζων εἰς πένθος, εἰς θρῆνον, ὁ συντελῶν εἰς πένθος, πένθιμος.—ἐπίρ. *πενθικῶς ἔχω τινός*=πενθῶ διά τινα.

πένθῑμος, *ον*, καὶ *-η, -ον* (*πένθος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πένθιμος, ὁ προκαλούμενος ὑπὸ πένθους ἢ καὶ ὁ προκαλῶν πένθος, ὁ πενθῶν, ὁ πλήρης πένθους, τεθλιμμένος.— ‖ δυστυχής, ἐλεεινός, ἄθλιος.

ΠΕ'ΝΘΟΣ, *-εος*, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, πένθος, θλῖψις, λύπη ‖ πένθος (θλῖψις) λόγῳ θανάτου.— ‖ δυστυχία, συμφορά.

Ἔτυμ. : πένθος (**qvénth-os*, μετὰ *π-* ἀντὶ *τ-* ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ἀορ. *παθεῖν*· *πάθος* (*: παθεῖν*)· *πάσχω* (〈**πατσχω*, ἰαπ. **qᵛu̯tskhō*, ** qᵛu̯th-skō*· Ἡλ. *πάσκω* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους εἰς *-σκω*), μελ. *πείσομαι* (〈**πεντ-σ-* **qvenτsch-* **qventh-s-* *π-* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν ἀρχικὸν φθόγγον τῶν τύπων *παθεῖν, πέπονθα*), ἀόρ. *ἔπαθον* (**qᵛu̯th-*), πρκ. *πέπονθα* (Συρακ. *πέποσχα*), μτχ. ἐπικ. θηλ. *πεπαθυῖα*: λιθ. **kenczù, ke̯sti** (ὑποφέρω, ὑπομένω), **pa-kantà** (ὑπομονή, καρτερικότης), παλ-ιρλ. **cēssaim** (**qventh-s*) =ὑποφέρω.— Διὰ τὰ *Πενθεύς, Τενθεὺς* βλ. *τένθης*.

πενία, ἰων. *-ίη*, ἡ (*πένομαι*)· ὡς καὶ νῦν, πενία, πτωχεία, ἔνδεια, ἀνέχεια, «φτώχια».

πενιχρᾰλέος, *α, ον*, παράλλ. τύπος τοῦ *πενιχρός*.

πενιχρός, *ά, όν*· ὡς τὸ *πένης*, πτωχός, ἄπορος, ἐνδεής, ὡς καὶ σήμερον ἔτι πενιχρός, «φτωχικός».

ΠΕ'ΝΟΜΑΙ, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μόνον, ἀποθ.· I ἀμτδ., ἐργάζομαι πρός ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν, κουράζομαι, μοχθῶ, κοπιάζω. 2) εἶμαι πένης, εἶμαι ἐνδεής, διατελῶ ἐν πτωχείᾳ ‖ μετὰ γεν., εἶμαι πτωχὸς εἴς τι, ἔχω ἔλλειψιν ἀπό τι. — ‖ μτδτ., ἐργάζομαι εἴς τι, παρασκευάζω τι, ἀσχολοῦμαι εἴς τι.

Ἔτυμ. : πένομαι· πόνος· πονέω (ἰων. ἀόρ. *ἐπόνεσα*, κατὰ συμφυρμὸν ἐκ τῶν **ἐπένεσα* καὶ *ἐπόνησα*)· *πονηρός· πένης, -ητος· πενία· πενιχρός*. Συγγ. πρὸς ταῦτα εἶναι τά : λιθ. **pinù, pinti** (πλέκω), **pántis** (σχοινίον), παλ-σλαυ. **pĭna, pe̯ti** (ἐντείνω), παλ-γερμ., ἀγγλ-σαξ. **spannan** (ἐντείνω), γοτθ., παλ-γερμ. **spinnan** (κλώθω), ἀρμ. **henum** (ὑφαίνω)· τὸ *πένομαι* κατὰ ταῦτα ὄφειλε βασικῶς νὰ σημαίνῃ «ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου», καὶ *πόνος* «ἔντασις»· ἐξ ἰαπ. **(s)pen-*.

πεντα-δραχμία, ἡ· πέντε δραχμαί· ἐκ τοῦ

πεντά-δραχμος, *ον* (*πέντε* + *δραχμή*)· ὁ ἔχων ὰξίαν ἢ βάρος πέντε δραχμῶν.

πεντ-αέθλιον, τό, ποιητ. ἀντὶ *πενταθλιον* (βλ.λ.).

πεντ-άεθλον, τό, ποιητ. ἀντὶ *πένταθλον* (βλ.λ.).

πεντ-άεθλος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *πένταθλος* (βλ.λ.).

πεντᾰ-έτηρις, *-ίδος*, ἡ· τὰ πέντε ἔτη, τὸ διάστημα (περίοδος) πέντε ἐτῶν.— ‖ ὡς ἐπίθ., ἡ ἐρχομένη (ἐπανέρχομένη, ἐπαναλαμβανομένη) κατὰ πᾶν πέμπτον ἔτος· ἐκ τοῦ

πεντᾰ-έτηρος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *πενταετής*· ὁ ἡλικίας πέντε ἐτῶν.

πεντᾰ-ετής, *ές*, ἢ **πενται-έτης,** *ες* (*πέντε* + *ἔτος*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν πέντε ἐτῶν.— ‖ ἐπὶ χρόνου, ὁ διαρκῶν ἐπὶ πέντε ἔτη ‖ ὅθεν τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρ., *πεντάετες*=διὰ πέντε ἔτη.

πεντ-άθλιον, τό, παράλλ. τύπος τοῦ *πενταέθλιον*.

πέντ-αθλον, τὸ, ἰων. **πεντ-άεθλον** (*πέντε* + *ἆθλος*)· ὁ ἀγὼν τῶν πέντε ἄθλων, τῶν πέντε ἀσκήσεων : *πενταέθλου ἄσκησις*=ἀσκοῦμαι εἰς τὰς πέντε ἀσκήσεις. Ἦσαν δὲ τὰ πέντε ἀγωνίσματα, τὰ συναποτελοῦντα τὸ πένταθλον, ὁ *δρόμος*, τὸ *ἅλμα*, ὁ *δίσκος*, ἡ *πάλη* καὶ ἡ *πυγμή*· τὴν τελευταίαν ἀντικαθίστα ἐνίοτε τὸ *ἀκόντιον*· ὁ ἀκόλουθος πεντάμετρος στίχος τοῦ Σιμωνίδου περιλαμβάνει καὶ τοὺς πέντε τούτους ἄθλους : *ἅλμα, ποδωκείην, δίσκον, ἄκοντα, πάλην*.

πέντ-αθλος, ἰων. **πεντ-άεθλος,** ὁ (*πέντε* + *ἆθλος*)· ὁ ἀγωνιζόμενος (ὁ συμμετέχων εἰς) τὸν ἀγῶνα τοῦ πενταθλου ‖ ὁ νικητὴς τοῦ πενταθλου.— ‖ μτφρ., ὁ τὰ πάντα ἐπιχειρῶν, ὁ εἰς ὅλα ἀναμειγνυόμενος, «πολυτεχνίτης».

πέντ-αιχμος, *ον* (*πέντε* + *αἰχμή*)· ὁ ἔχων πέντε αἰχμάς.

πεντᾰκῖς, ἐπίρ. (*πέντε*)· ὡς καὶ νῦν, πεντάκις, πέντε φοράς.

πεντᾰκισ-μῦριοι, *αι, α*· *πεντάκις μύριοι*, τ. ἔ. πέντε φορὰς δεκακισχίλιοι, ἤτοι 50.000.

πεντᾰκισ-χίλιοι, *αι, α*· *πεντάκις χίλιοι*, τ. ἔ. πέντε φορὰς 1000=5000.

πεντᾰκόσιοι, ἐπ. **πεντηκόσιοι,** *αι, α* (*πέντε*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πεντακόσιοι, πέντε φορὰς ἑκατόν ‖ ὡσ. ἐν τῷ ἑν. ἀρ. μετὰ περιληπτικῶν ὀνομάτων : *πεντακοσία ἵππος*=πεντακόσιοι ἱππεῖς.— ‖ ἐν Ἀθήναις, *οἱ πεντακόσιοι*=*ἡ Βουλὴ τῶν πεντακοσίων*, οἵτινες ἐξελέγοντο διὰ κλήρου (*«ἀπὸ κυάμου»*), ἀνὰ πεντήκοντα ἐξ ἑκάστης τῶν δέκα φυλῶν.

πεντᾰκοσιο-μέδιμνος, *ον* (*πεντακόσιοι* + *μέδιμνος*)· ὁ κάτοχος γῆς παραγούσης κατ' ἔτος πεντακοσίους μεδίμνους σιτηρῶν· κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σόλωνος γενομένην κατανομὴν τῶν πολιτῶν ἐν Ἀθήναις οἱ *πεντακοσιομέδιμνοι* ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην τάξιν (τὴν ἀνωτάτην), εἵποντο δὲ οἱ τῶν τριῶν ἄλλων τάξεων, τ.ἔ. *οἱ ἱππεῖς, οἱ ζευγῖται*, καὶ *οἱ θῆτες*.

πεντᾰκοσιοστός, *ή, όν* (*πεντᾰκόσιοι*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πεντακοσιοστὸς εἰς τὴν σειράν, ὁ κατέχων τὴν πεντακοσιοστὴν σειράν (ἀριθμητ. τακτικόν).

πεντᾰ-κῦμία, ἡ (*πέντε*+*κῦμα*)· πέντε κύματα, ἐξ ὧν τὸ πέμπτον προϋποτίθεται ὡς τὸ μεγαλύτερον καὶ πλέον ἐπικίνδυνον τῶν προηγουμένων (πρβλ. *τρικυμία, δεκακυμία*).

πεντᾰ-πάλαιστος, *ον*, καὶ **πεντεπάλαστος** (*πέντε*+*παλαστή*)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος πέντε *παλαιστῶν* (ἢ *παλαστῶν*) τ. ἔ. παλαμῶν.

πεντᾰ-πηχυς, *υ*, γεν. *-εος* (*πέντε*+*πῆχυς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος πέντε πήχεων.

πεντᾰπλάσιος, *α, ον* (*πέντε*)· ὡς καὶ νῦν, πενταπλάσιος, πεντάκις μεγαλύτερος.

πεντᾰ-πολις, ἡ (*πέντε* + *πόλις*)· κράτος (ὁμοσπονδία) ἐκ πέντε πόλεων, ὅπως *τρίπολις* τὸ ἐκ τριῶν πόλεων, *δεκάπολις* τὸ ἐκ δέκα πόλεων.

πεντᾰ-ρρᾱγος, *ον* (*πέντε*+*ῥάξ*)· ὁ ἔχων πέντε ῥᾶγας.

πεντᾰ-σπῐθᾰμος, *ον* (*πέντε*+*σπιθαμή*)· ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος πέντε σπιθαμῶν.

πεντᾰ-στῐχος, *ον* (*πέντε*+*στίχος*)· ὁ συνιστάμενος ἐκ πέντε στίχων ἢ γραμμῶν.

πεντᾰ-στομος, *ον* (*πέντε*+*στόμα*)· ὁ ἔχων πέντε στόματα (ἢ ἐκβολάς, ἐπὶ ποταμῶν, ὅπως π.χ. ἐπὶ τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Δουνάβεως).

πεντᾰ-τευχος, *-ον* (*πέντε*+*τεῦχος*)· ὁ συγκείμενος ἐκ πέντε τευχῶν (βιβλίων) ἡνωμένων εἰς ἕνα τόμον ‖ ὡς οὐσ. *ἡ πεντάτευχος* (ἐνν. *βίβλος*)=ὅ,τι καὶ νῦν καλεῖται οὕτω, ἡ πεντάτευχος, τὰ πέντε βιβλία τοῦ Μωϋσέως.

πεντᾰ-φῡής, *ἐς* (*πέντε*+*φυή*)· ὁ πεντάπλους κατὰ τὴν φυήν (κατὰ τὴν φύσιν).

πέντᾰχᾰ, ἐπίρ. (*πέντε*)· εἰς πέντε μέρη, κατὰ πέντε τρόπους, πενταχῶς.

πενταχοῦ, ἐπίρ. (*πέντε*)· εἰς πέντε τόπους.

ΠΕ'ΝΤΕ, αἰολ. **πέμπε,** οἱ, αἱ, τά· ἄκλιτον ἀριθμ.· δ,τι καὶ νῦν, πέντε, λατ. **quinque.** Ἐν συνθέσει προσλαμβάνει τὸν τύπον *πενται-* ὅσον καὶ τὸν *πεντε-*.

Ἔτυμ.: *πέντε,* αἰολ. *πέμπε,* παμφυλ. *πεδε* ⟨ἰαπ. **pēŋqve**=σανσκρ. **páñca,** Ζενδ. **pañča,** νεο-περσ. **panǰ,** ἀρμ. **hing,** λατ. **quīnque** (⟨ἰταλ. ***kveŋkve** ⟨***peŋkve** κατ' ἀφομ.), «*πεμπεδουλα· πενταφύλλον*», gall. **pimp,** corn. **pymp,** νεο-brett. **pemp** (⟨κελτ. ***kveŋkve** ⟨***peŋkve**), γοτθ. **fimf,** παλ-γερμ. **fimf, finf,** παλ-norr. **fimm, fim,** πρβλ. λιθ. **penkì** (θηλ. **penkios**), **penkiàs** (**quintus**), παλ-σλαυ. **pe̯tĭ** (=σανσκρ. **paŋkti-ḥ** περιλῆπτ.· μετὰ **-t-** ⟨**-kt-** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ τακτικόν)· ἐν συνθέσει *πεντε-*, π. χ. *πεντε-τάλαντος,* καὶ *πενται-* (π. χ. *πενταί-πηχυς, πενται-κόσιοι,* δωρ. *πενται-κάτιοι*) κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *τετρα-, ἑπτα-, ἐνα-, ἐννεα-, δεκα-· πεντώβολον, πεντάς,* παρὰ τὰ *πεμπώβολον, πεμπάς.*— ἀττ., δωρ. κλπ. *πεντήκοντα* : σανσκρ. **pañcā-ćát.**— *πέμπτος,* γορτ. *πεντος* (***πενττος,** ἀλλ' ἐν Ἀμοργῷ *πεντος* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *πέντε*) ⟨ἰαπ. ***peŋqvto-s**=λατ. **quīntus,** γοτθ. **fimfta,** ἐν συνθ. παλ-γερμ. **finfto,** παλ-σαξ. **fīfto,** παλ-norr. **fim(m)te,** λιθ. **peñktas,** παλ-σλαυ. **pe̯tŭ̱,** πρβλ. Ζενδ. **pantahva** (=τὸ πέμπτον μέρος), εἶτα σανσκρ. **pañcathá-ḥ** καὶ **pañcamá-ḥ** (κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ **saptamá-ḥ**).

πεντε-καί-δεκᾰ, οἱ, αἱ τά, ἄκλιτον· δέκα καὶ πέντε, δεκαπέντε.

πεντεκαιδεκᾰ—νᾶῖα, ἡ (*πεντεκαίδεκα* + *ναῦς*)· στόλος (ἢ μοῖρα στόλου) ἐκ δέκα καὶ πέντε πλοίων.

πεντεκαιδεκᾰ-τάλαντος, *ον,* (*πεντεκαίδεκα* + *τάλαντον*)· ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν δεκαπέντε ταλάντων.

πεντε-και-δέκᾰτος, *η, ον*· ὁ δέκατος πέμπτος εἰς τὴν σειράν.

πεντεκαιδεκ-ήρης, *ες* (*πεντεκαίδεκα* + *ἐρέσσω*)· ναῦς ἔχουσα δεκαπέντε σειρὰς κωπῶν.

πεντε-σῦριγγος, *ον* (*πέντε* + *σῦριγξ*)· ὁ ἔχων πέντε σύριγγας ἢ ὀπάς ‖ *ξύλον πεντεσύριγγον,* εἶδος βασανιστηρίου ὀργάνου, ξυλίνη μηχανὴ (συσκευὴ) ἔχουσα πέντε ὀπάς, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐπερῶντο καὶ ἐδεσμεύοντο ἡ κεφαλή, αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες τῶν βασανιζομένων κακούργων.

πεντε-τᾰ́λαντος, *ον* (*πέντε*+*τάλαντον*)· ὁ ἔχων ἀξίαν πέντε ταλάντων ‖ ἐπὶ δίκης, ἡ γινομένη (κινουμένη) διὰ τὴν ἀνάκτησιν ὀφειλομένων πέντε ταλάντων.

πεντ-ετηρίς, *-ίδος,* ἡ (*πεντέτης*)· χρονικὴ περίοδος ἐκ πέντε ἐτῶν συγκειμένη, λατ. **quinquennium** ‖ *διὰ πεντετηρίδος* = ἀνὰ πᾶν πέμπτον ἔτος, κατὰ πενταετίαν.— **II** ἑορτὴ τελουμένη κατὰ πᾶν πέμπτον ἔτος, ὅπως π. χ. *τὰ Παναθήναια* ἐν Ἀθήναις.

πεντ-έτης, *ες* (*πέντε* + *ἔτος*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πέντε ἐτῶν, ὁ διαρκείας πέντε ἐτῶν.

πεντε-τρῐάζω (*πέντε*+*τριάζω*)· νικῶ πέντε φορὰς νικῶ πέντε φορὰς κατὰ σειράν, νικῶ ἐν ἀγῶνι πεντάθλου.

πεντήκοντᾰ, οἱ, αἱ, τά, ἄκλ. (*πέντε*)· δ,τι καὶ νῦν, πεντήκοντα, πενῆντα, λατ. **quinquaginta.**

πεντηκοντᾰ-ετής, *ὲς* ἢ —**έτης,** *ες,* καὶ συνηρ. **πεντηκοντούτης** (*πεντήκοντα*+*ἔτος*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν πεντήκοντα ἐτῶν ‖ ὁ συγκείμενος ἐκ 50 ἐτῶν, ὁ διαρκῶν ἐπὶ 50 ἔτη.

πεντηκοντᾰ-έτις, *-ίδος,* ἡ, θηλ. τοῦ προηγ.

πεντηκοντᾰ-κάρηνος, *ον* (*πεντήκοντα* + *κάρηνον*)· ὁ ἔχων πεντήκοντα κεφαλάς.

πεντηκοντᾰ-κέφᾰλος, *ον* (*πεντήκοντα*+*κεφαλή*)· ὁ ἔχων πεντήκοντα κεφαλὰς (πρβλ. *πεντηκοντακάρηνος*).

πεντηκοντᾰ-παις, *-παιδος,* ὁ, ἡ· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πεντήκοντα παίδων.

πεντηκόντ-αρχος, ὁ (*πεντήκοντα*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητής, στρατιωτικοῦ τμήματος ἐκ πεντήκοντα ἀνδρῶν.— **II** (κατὰ Ἁρποκρ., ἀλλ' ἀσφαλέστερον) ὁ διοικητὴς πεντηκοντόρου.

πεντηκόντερος, ἡ = *πεντηκόντορος* (βλ. λ.).

πεντηκοντήρ, *-ῆρος,* ὁ (*πεντήκοντα*)· ὁ διοικητὴς στρατιωτικοῦ τμήματος ἐκ πεντήκοντα ἀνδρῶν (ἀξίωμα ἀπαντῶν εἰδικῶς ἐν Σπάρτῃ).

πεντηκοντό-γῡος, *ον* (*πεντήκοντα*+*γύα*)· ὁ συγκείμενος ἐκ πεντήκοντα *γυῶν* (στρεμμάτων, ἑκταρίων, πλέθρων, βλ. *γύα*) σπορίμου γῆς.

πεντηκοντ-όργυιος, *ον* (*πεντήκοντα* + *ὀργυιά*)· ὁ πεντήκοντα ὀργυιῶν (βάθους, ἢ ὕψους, ἢ πλάτους ἢ μήκους).

πεντηκόντορος, ἡ (μετὰ ἢ καὶ ἄνευ τῆς λ. *ναῦς*) (*πεντήκοντα*)· φορτηγὸν πλοῖον ἔχον πεντήκοντα κώπας.

πεντηκοντ-ούτης, *ες,* συνηρ. ἀντὶ *πεντηκονταέτης* (βλ. λ.).

πεντηκόσιοι, αι, α, ἐπικ. ἀντὶ *πεντᾱκόσιοι* (βλ.λ.)

πεντηκοστεύω, μέλ. *-σω* (*πεντηκοστή*)· εἰσπράττω τὸν φόρον, ὅστις ἐκαλεῖτο «*πεντηκοστή*», διότι συνίστατο εἰς 2 %.— παθητ., φορολογοῦμαι διὰ τοῦ φόρου τῆς πεντηκοστῆς, πληρώνω τὸν φόρον τοῦτον.

πεντηκοστή, ἡ· βλ. *πεντηκοστός.*

πεντηκοστήρ, *-ῆρος,* ὁ· ἕτερος τύπος τοῦ *πεντηκοντὴρ* (βλ. λ.).

πεντηκοστο-λόγος, *ον* (*πεντηκοστὴ* + *λέγω*)· ὁ εἰσπράττων τὸν φόρον «πεντηκοστήν» ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πεντηκοστολόγος*=ὁ εἰσπράκτωρ τῆς πεντηκοστῆς.

πεντηκοστό-παις, *-παιδος,* ὁ, ἡ (*πεντήκοντα* + *παῖς*)· = *πεντηκοντάπαις* (βλ. λ.).

πεντηκοστός, *ή, όν* (*πεντήκοντα*)· δ,τι καὶ νῦν, ὁ πεντηκοστὸς κατὰ σειράν.— **II** ὡς οὐσ. *ἡ πεντηκοστή*: 1) (ἐνν. *μερίς*), τὸ πεντηκοστὸν μέρος, φόρος 2 % εἰσπραττόμενος ἐν Ἀθήναις ἐπὶ παντὸς εἰσαγομένου ἢ ἐξαγομένου προϊόντος. 2) (ἐνν. *ἡμέρα*), ὁ,τι καὶ νῦν, ἡ ἑορτὴ τῆς «Πεντηκοστῆς», θηλ. τῆς πεντηκοστῆς ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα.

πεντηκοστύς, *-ύος,* ἡ (*πεντηκοστός*)· ὁ ἀριθμὸς πεντήκοντα, ἡ ποσότης 50 ‖ ἐν Σπάρτῃ, στρατιωτικὸν τμῆμα συγκείμενον ἐκ 50 ἀνδρῶν.

πεντ-ήρης, *ες* (*πέντε*+*ἐρέσσω*)· ὁ ἔχων πέντε σειρὰς κωπῶν ‖ ὡς οὐσ. *πεντήρης* (ἐνν. *ναῦς*) = πλοῖον ἔχον πέντε σειρὰς κωπῶν (πρβλ. *τριήρης*).

πέντ-οζος, *ον* (*πέντε* + *ὄζος*)· ὁ ἔχων πέντε ὄζους (κλώνους, κλάδους) ‖ παρ' Ἡσιόδ. καλεῖται καὶ ἡ χεὶρ *πέντοζος* ὡς ἔχουσα πέντε δακτύλους.

πεντ-όργυιος, *ον* (*πέντε*+*ὀργυιά*)· ὁ πέντε ὀργυιῶν (πλάτους, μήκους κλπ.).

πεντ-ώβολος, *ον* (*πέντε* + *ὀβολός*)· ὁ ἐκ πέντε ὀβολῶν, ἢ ὁ ἔχων ἀξίαν πέντε ὀβολῶν ‖ ὡς οὐσ. *τὸ πεντώβολον*=νόμισμα τῶν πέντε ὀβολῶν ‖ *πεντώβολον ἡλιάζομαι*=δικάζω ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ ἀντὶ 5 ὀβολῶν ἡμερησίως.

πεξαμένη, θηλ. μτχ. μέσ. ἀορ α' τοῦ *πέκω.*

πεξῶ, δωρ. μέλ. ἀντὶ *πέξω,* μέλ. τοῦ *πέκω.*

ΠΕ'ΟΣ, *-εος,* τό· τὸ ἀνδρικὸν μόριον, ἀνδρικὸν αἰδοῖον, λατ. **membrum virile, penis.**

Ἔτυμ.: *πέος*=σανσκρ. **pásaḥ** ⟨ἰαπ. **pés-os**: *πόσθη,* πρβλ. σανσκρ. **pas-,** μεσ-γερμ. **visel, visellīn,** (=λατ. **penis**), παλ-norr. **fo̯sull,** ἀγγλ-σαξ. **foesl,** παλ-γερμ. **fasel** (σύνολον ἀπογόνων), τσεχ. **o-pesca** (=λατ. **praeputium**), **pesky, o-pesly'** (αἰσχρός, ἀσελγής), **pěchory'** (ἵππος ἐπιβήτωρ), **pěchur** (=λατ. **uterus**)· μεσ-γερμ. **visel**: *πτίσσω,* λατ. **pinsō**· τὸ λατ. **pēnis** (⟨***pes-ni-s** κατὰ τινας) ἴσως πρέπει νὰ προέρχεται μᾶλλον ἐκ τοῦ ***pend-sni-s**: **pendeō.**— τὸ λιθ. **pisù, pìsti** (συνευρίσκομαι μετὰ γυναικὸς) εἶναι πιθ. συγγ. τῷ λατ. **pinsō,** βλ. ἐν *πτίσσω.*

πεπᾰδυῖα, ἐπ. ἀντὶ *πεποιθυῖα,* θηλ. μτχ. πρκ. τοῦ *πάσχω.*

πεπαίνω, μελ. **-ᾰ̄νῶ** ἀόρ. α' *ἐπέπᾱνα*· παθητ., μελ. *πεπανθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐπεπάνθην*· ἀπρφ. πρκ. *πεπάνθαι*· (*πέπων*)· καθιστῶ τι ὥριμον, μαλακόν, τὸ μαλακώνω, τὸ ὡριμάζω, τὸ ἁπαλύνω, ἐπὶ σωμ. πόνου, ἄλγους δηλ. κ.τ.ὅ., καταπραΰνω ‖ κατευνάζω, καθησυχάζω, μετριάζω.—Παθητ., γίνομαι ὥριμος, μαλακός, ἁπαλὸς ‖ μετριάζομαι, καταπραΰνομαι.— **II** ἀμτβ. γίνομαι ὥριμος, ἁπαλός.

πεπαίτερος, πεπαίτατος, ἀνώμ. παραθ. τοῦ *πέπων*.
πεπάλαγμένος, πεπᾶλάχθαι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *σαλάσσω*.
πεπάλαισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *παλαίω*.
πεπάλακτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *παλάσσω*.
πέπαλμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πάλλω*.
πεπᾰλών, ἀναδιπλ. μτχ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *πάλλω*.
πέπᾱμαι, πρκ. τοῦ *πάομαι*.
πέπᾰνος, *ον*, παράλλ. τύπος τοῦ *πέπων*· ὥριμος, ἁπαλός.
πεπᾰρεῖν, ἀπρφ. ἀπηρχ. ἀορ. β' ἀπαντῶν παρὰ Πινδ. μόνον [*«ἐνδεῖξαι, σημῆναι»* (Ἡσυχ.), ὡσ. *«πεπαρεύσιμον· εὔφραστον, σαφὲς»* (Ἡσυχ.)· λατ. **Pareo**].
πέπαρμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πείρω*· ἀπρφ. *πεπάρθαι*.
πεπαρμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *πείρω*.
πεπάσθαι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ *πατέσμαι* (βλ. λ.).
πεπᾶσθαι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ *πάομαι* (βλ. λ.).
πέπασμαι, πεπάσμην, πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *πατέομαι*.
πεπάχυσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *παχύνω*.
πεπείδατε, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *πείθω*.
πέπεικα, πρκ. τοῦ *πείθω*.
πέπειρος, *ον*, ὡσ. θηλ. καὶ *πέπειρᾰ*·=*πέπων* (βλ. λ.), ὥριμος, ἁπαλός, μαλακός, λατ. **maturus** ‖ μτφρ. ἥμερος, πρᾶος, καταπραΰνθείς.
πέπεισθῐ, β' ἑν. προστ. παθ. πρκ. τοῦ *πείθω*.
πέπεισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πείθω*.
πεπέρασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *περαίνω*.
πεπερημένος, μτχ. ἐπ. παθ. πρκ. τοῦ *περάω*.
πέπηγα, μέσ. πρκ. τοῦ *πήγνυμι*.
πεπίεσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πιέζω*.
πεπῖθέσθαι, ἀπρφ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πείθω*.
πεπῖθήσω, ἐπ. μέλ. τοῦ *πείθω*.
πέπῖθον, ἀναδιπλ. ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *πείθω*· *πεπίθωμεν* α' πληθ. ὑποτ.· *πεπίθοιμεν, πεπίθοιεν*, α' καὶ γ' πληθ. εὐκτ.· ἀπρφ. *πεπῖθεῖν*, θηλ. μτχ. *πεπῖθοῦσα*.
πεπλᾰνημένως, ἐπίρ. μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *πλανάω*· κατὰ πεπλανημένον τρόπον, ἐσφαλμένως, ἢ κατὰ πλάνητα τρόπον, μετὰ περιπλανήσεων.
πέπλασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πλάσσω*.
πέπλευσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πλέω*.
πεπλῆγέμεν, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *πλήσσω*.
πέπληγον, πεπληγόμην, ἀναδιπλ. ἐπ. ἀορ. β' ἐνεργ. καὶ μέσ. τοῦ *πλήσσω*.
πεπληγώς, μτχ. πρκ. τοῦ *πλήσσω*.
πέπλημαι, παθ. πρκ. τοῦ *πελάζω*.
ΠΕ'ΠΛΟΣ, ὁ, παρὰ ποιητ. καὶ μετὰ ἀνωμ. πληθ. τὰ *πέπλα*, λατ. **peplum**· περίπου ὁ,τι καὶ νῦν, πᾶν ὕφασμα χρησιμεῦον πρὸς κάλυψιν (σκέπασμα), σινδών, ἐφάπλωμα, παραπέτασμα, κάλυμμα ἁμάξης. — **II** πλατεῖα πολύπτυχος ἐσθὴς φορουμένη ὑπὸ γυναικῶν ὑπεράνω τῆς συνήθους ἐνδυμασίας των (ἀντίστοιχος πρὸς τὸ *ἱμάτιον* ἢ τὴν *χλαῖναν* τῶν ἀνδρῶν) ‖ ἢ καὶ εἶδος «σάλι» ‖ κατ' ἐξοχὴν πέπλος ἦτο ὁ τῆς Ἀθηνᾶς, μεταφερόμενος ἐν πομπῇ κατὰ τὰ Παναθήναια. — **III** ὕστερον τὸ ὄνομα *πέπλος* ἐχρησιμοποιήθη καὶ διὰ τὸ ἀνδρικὸν ἱμάτιον ἢ τὸν χιτῶνα, καὶ κυρ. ἐπὶ τοῦ ποδήρους περσικοῦ ἱματίου.
Ἔτυμ.: *πέ-πλος*: λατ **palla** (**palna*, κατ' ἄλλους: **par*[u]*lā* ‹ἑλλ. φάρος), παλ-norr. **feldr** (θεμ. **falđi-**)=μανδύας, gaul. **lenna, linna**, παλ-ιρλ. **lenn**, gall. **llen** (μανδύας) (**pl̥-n-*)· πρβλ. σανσκρ. **paṭálā-m** (ἔνδυμα, κάλυμμα), λατ. **pellis**, γερμ. ***fella-** (***pelno-*) ἐν τῷ γοτθ. **ƀrūtsfill** (λέπρα), λιθ. **plėnė** (λεπτὴ ἐπιδερμίς), βλ. καὶ ἐν λ. *πέλμα*.—Κατ' ἄλλους ὑπόκειται τὸ ἰαπ. ***pel-** (πτύσσω, διπλώνω), πρβλ. *διπλόος, πλέκω*.
πέπλῦμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πλύνω*· ἀπρφ. *πεπλύσθαι*.
πέπλωμα, -ατος, τὸ (*πέπλος*)· ἔνδυμα, περικάλυμμα.
πέπνῡμαι, ποιητ. παθ. πρκ. τοῦ *πνέω*, ἐν χρήσει ὡς ἀνωμάλως· ἔχω πνοήν ἢ ψυχήν ‖ μτφρ., εἶμαι σοφός, εἶμαι συνετός, φρόνιμος, διακριτικὸς ‖ β' ἑνικ. *πέπνῡσαι*, ἀπρφ. *πεπνῦσθαι*· β' ἑνικ. ὑπερσ. *πεπνῦσο*.— μτχ. *πεπνῡμένος*, ἐν χρήσει ὡς ἐπίθ. (=σοφός, συνετός).

Ἔτυμ. ι δμ. κλπ. *πεπνῦσθαι*· δμ. *ἀμπνῦσθαι, ἀμπνῦθῆναι* (=ἐπανέρχεσθαί τινα εἰς τὰς αἰσθήσεις του)· δμ. *πεπνῡμένος* (πρβλ. *ποιπνύω*)· πρβλ. *Ἡσυχ. «πνῦτός· ἔμφρων, σώφρων»*· *πνῦταγόρᾱς*, πρβλ. Ὀδυσ. Τ 352 *«πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις»* ‹ῥίζ. *πνῦ-* (ἔχω πλήρεις τὰς διανοητικάς μου λειτουργίας)· τὰ *πινῦτή, πινῦτός, ἀπινύσσω* δὲν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα (βλ. λ. λ.).
πεπνῡμένος, μτχ. τοῦ *πέπνῡμαι* (βλ. λ).
πέποιθα, μέσ. πρκ. τοῦ *πείθω*· ἔχω πεποίθησιν, εἶμαι πεπεισμένος.
πεποίδεα, ἐπ. ἀντὶ *ἐπεποίθειν*, μέσ. ὑπερσ. τοῦ *πείθω*.
πεποίθησις, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, πεποίθησις, ἐμπιστοσύνη, θάρρος, βεβαιότης.
πεποιθοίην, εὐκτ. τοῦ *πέποιθα*.
πεποίθομεν, ἐπ. ἀντὶ *πεποίθωμεν*, α' πληθ. ὑποτ. τοῦ *πέποιθα*.
πεποίθω, ὑποτ. τοῦ *πέποιθα*.
πεπόλιστο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *πολίζω*.
πέπομαι, παθ. πρκ. τοῦ *πίνω*.
πεπόνητο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *πονέω*.
πέπονθα, β' πρκ. τοῦ *πάσχω*.
πέπορθα, μέσ. πρκ. τοῦ *πέρθω*.
πέποσθε, ἐπ. ἀντὶ *πεπόνθατε*, β' πληθ. πρκ. τοῦ *πάσχω*.
πεποτήαται, ἐπ. ἀντὶ *πεπότηνται*, γ' πληθ. πρκ. τοῦ *ποτάομαι*· *πεποτῆσθαι*, ἀπρφ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.
πέπρᾱγα, β' πρκ. τοῦ *πράσσω*.
πέπραγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πράσσω*.
πέπρᾱκα, πέπρᾱμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *πιπράσκω*.
πέπρισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πρίω*.
πέπρωται, πέπρωτο, γ' ἑν. παθητ. πρκ. καὶ ὑπερσ. ἀπηρχαιωμένου τινὸς ῥήμ. ***πόρω** (ἐξ οὗ προῆλθε καὶ ὁ ἀόρ. β' *ἔπορον*)· εἶναι (ἦτο) πεπρωμένον ὑπὸ τῆς μοίρας, εἶναι (ἦτο) μοιραῖον ‖ ἡ μτχ. *πεπρωμένος*=ὡς καὶ νῦν, πεπρωμένος, τῆς μοίρας, μοιραῖος, τῆς τύχης ‖ *ἡ πεπρωμένη* (ἐνν. *μοῖρα*)=ὅ,τι εἶναι πεπρωμένον, ἡ μοῖρα, τὸ πεπρωμένον, ὡς τὸ *εἱμαρμένη*. [δι' ἐτυμ. βλ. *πορέω*, ***πόρω**].
πέπτᾰμαι, παθ. πρκ. τοῦ *πετάννυμι*· μτχ. *πεπταμένος*.
πεπτέαται, ἀντὶ **πέπτανται,** γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *πετάννυμι*.
πεπτεῶτα, ἀντὶ **πεπτῶτα,** ὀνομ. καὶ αἰτ. οὐδ. μτχ. πρκ. τοῦ *πίπτω*.
πεπτηώς, ἐπ. ἀντὶ **πεπτηκώς,** μτχ. πρκ. τοῦ *πτήσσω*· φοβισμένος, τρομοκρατημένος, δειλός.
πέπτω· βλ. *πέσσω*.
πέπτωκα, πρκ. τοῦ *πίπτω*.
πεπτώς, μτχ. ἀττ. πρκ. τοῦ *πίπτω*.
πεπῦθοιτο, γ' ἑν. εὐκτ. ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *πυνθάνομαι*.
πεπῠκασμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *πυκάζω*.
πέπυσμαι, πρκ. τοῦ *πυνθάνομαι*· ἀπρφ. *πεπύσθαι*.
πέπυστο, ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ *πυνθάνομαι*.
πέπωκα, πρκ. τοῦ *πίνω*.
πέπων, ον, γεν. **-ονος**· συγκριτ. καὶ ὑπερθ. *πεπαίτερος, -τατος*· ἐπὶ καρποῦ, ὥριμος, ἁπαλός, μαλακός, λατ. **mitis, maturus**·— **II** μτφρ., πρᾶος, ἥπιος, μαλακός, τρυφερός, εὐαίσθητος, εὐγενής, μειλίχιος ‖ ὡσ. καταπραΰνθείς, κατευνασθείς, καθησυχάσας ‖ συχνάκις ἐν προσφωνήσει πρός τι πρόσωπον: *«ὦ πέπον»* (ὡσ. οὐσ.)=ἀγαπητέ μου, φίλε μου, «καλέ μου» ‖ καὶ ἐπὶ ζώων: *«κριὲ πέπον»*=«καλό μου κριάρι» ‖ ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, μαλθακός: *«ὦ πέπονες»* = ἐ, σεῖς οἱ μαλθακοί (οἱ δειλοί, ἀνανδροι).
Ἔτυμ. ι *πέπον*, θηλ. *πέπειρα* (κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ *πίων, πίειρα*· ἐκ δὲ τοῦ θηλ. ἐσχηματίσθη ὕστερον καὶ τύπος ἀρσ. *πέπειρος*), συγκρ. *πεπαίτερος*, ὑπερθ. *πεπαίτατος*· *πεπαίνω*· *πόπανον*· *πεπτός* (= σανσκρ. **paktá-ḥ**=λατ. **coctus**, ἰαπ. ***pɇqvtó-s**, πρβλ. gall. **poeth** ‹κελτ. ***kvokv-to-s**)· *πέσσω*, ἀττ. *πέττω* (‹ἰαπ.***pɇqvjō**: σανσκρ. **pácyatē**) καὶ *πέπτω* (***pɇqvtō**), μέλ. *πέψω* (: σανσκρ. **pakṣyati**), ἀόρ. *πέψαι* (: σανσκρ. ὑποτ. **pákṣat**, λατ. πρκ. **coxī**)· *πέψις, -εως* (: σανσκρ.

pakti-ḗ, λατ. **cocti-ō(n)-**· ***πέπτρια*** (πρβλ. σανσκρ. **pakiár-**=λατ. **coctor**)· ***πέμμα***· ***ἀρτοκόπος*** (βλ. ἐν ***ἄρτος***)· πρβλ. σανσκρ. **pácati**, Ζενδ. **pačaiti** (βράζω, ψήνω)=λατ. **coquo** (<*quequō, ἰαπ. ***peqvō*** μετ' ἀφομ.) =παλ-σλαυ. **peka**, λιθ. (μετά μεταθέσεως) **kepù** (μαγειρεύω, ψήνω), πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **pakvá-ḥ** (ψημένος, μαγειρευμένος), gall. **popuryes** (=λατ. **pistrix**), corn. **peber** (=λατ. **pistor**), νεο-bret. **pibi** (ψήνω) (<brit. ***pepḕ***, κελτ. ***kvekvō*** μετά ἀφομοιώσεως, ἰαπ. ***peqvō***), λατ. **popīna** (ξενοδοχεῖον), ἀγγλ-σαξ. **fīzen** (ψητός) (γερμ. ***flzjō***=ἄλλ. ***πέσσω***, ἰαπ. ***peqvjō***).

ΠΕ'Ρ, ἐγκλιτ. μόριον ἐνισχῦον τὴν λέξιν, εἰς ἣν προστίθεται καὶ μετὰ τῆς ὁποίας συνάπτεται στενώτατα· πολύ, παρὰ πολύ, λίαν· συνήθως συνάπτεται μετ' ἐπιθ. καὶ μετὰ τῆς μτχ. τοῦ ***εἰμί***: ***ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα***=ἐμὲ καὶ μ' ἐγέννησες, καὶ μάλιστα διὰ νὰ εἶμαι ὁ πιὸ ὀλιγοζώητος ἀπὸ ὅλους...» || ὡσ. συνάπτεται καὶ μετὰ ἐπιθέτου μόνον: ***κρατερός περ***= ἰσχυρὸς ὅπως ἴσα-ἴσα εἶναι... || ἢ συνάπτεται μετὰ ἐπιρρ.: ***μινυνθά περ*** = διὰ πολὺ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα | ***ὀλίγον περ*** = πολὺ ὀλίγον μάλιστα. 2) συχνὰ ἀφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἐπί τινος λέξεως (ἐννοίας), πρὸς τὴν ὁποίαν ἀντιτίθενται τὰ συμφραζόμενα (σχεδὸν δὲ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ***καίπερ***)· καίτοι, καίπερ, ἂν καί, μολονότι, ὅσον καὶ ἄν: ***λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς***= ***καίπερ ὢν λιγὺς ἀγορητής***. 3) ὡσ. παρατίθεται εἰς ἀρνητικήν τινα λέξιν, τῆς ὁποίας ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν: ***οὐδέπερ***=λατ. **ne... quiden**=ἀκόμη καί... δέν..., ὅλως διόλου δὲν (σχεδὸν δὲ πάντοτε ὁ ***οὐδέ*** χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ***πὲρ*** διὰ μιᾶς ἢ περισσοτέρων λέξεων, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει ἐν τῇ Λατινικῇ ἐπὶ τοῦ **ne... quidem**).— **II** προσελκύει (καὶ ἀφιστᾷ) τὴν προσοχὴν εἰς ἓν ἢ περισσότερα πράγματα· τοὐλάχιστον, πάντως, πάντως ὅμως: ***ἄλλους περ ἐλέαιρε*** = τοὐλάχιστον τοὺς ἄλλους λυπήσου (πάντως λυπήσου τοὺς ἄλλους).— **III** τὸ ***περ*** συνάπτεται συχνὰ καὶ μετ' ἀναφορ. ἀντωνυμιῶν, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρ., ὡς εἰς τὰς λέξεις ***ὅσπερ***, ***ἥπερ***. ***διόπερ***, ***ὥσπερ*** κλπ.

'***Ετυμ.***: ***πέρ***: ***περί***=***ὑπέρ***: σανσκρ. **upári**· βασικὴ ἔννοια ἡ τοῦ «παρὰ πολύ, πληρέστατα, ὑπερβολικά», τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ ***περὶ*** ἀπὸ τὴν ἰνδοευρωπαϊκὴν ἐποχήν, καὶ τὴν ὁποίαν διετήρησε καὶ εἰς τὴν ἑλληνικήν, ὅπως π.χ. εἰς τὸ ***περι-πίμπλημι***, ***περι-πλῆθής***, πρβλ. καὶ λατ. **per-quam**, **per-video**, **per-magnus**.

πέρā, ἐπίρ.· πέραν, περαιτέρω, ἐπέκεινα, ἐκεῖθεν, ἀπέναντι, λατ. **ultra**: ***μέχρι τοῦ μέσον πέρα δ' οὗ***= «ἕως στὰ μισά, ἀλλ' ὄχι πιὸ πέρα».— **II** ἐπὶ χρόνου, περαιτέρω (ἐν χρον. ἐνν.), ἐπὶ περισσότερον χρόνον, πιὸ πολύ, ἐπὶ μακρότερον χρόνον || μετὰ γεν., ***πέρα μεσούσης ἡμέρας***=μετὰ τὴν μεσημβρίαν.— **III** μτφρ., πέραν τοῦ μέτρου, εἰς ὑπερβολήν, ὑπερβολικά || μετὰ γεν., ***πέρα δίκης*** = παρὰ πᾶσαν δικαιοσύνην.— **IV** ἀπολ., ἄνευ τῆς γεν., ὁπότε δηλοῖ ἁπλῶς τὸ «εἰς μεγαλύτερον βαθμόν, ἔτι περισσότερον»: ***ἄπιστα καὶ πέρα κλύων*** = ἀκούων πράγματα ἀπίστευτα καὶ κάτι περισσότερον.

'***Ετυμ.***: ***πέρα***, συγκρ. ***περαιτέρω***· ***περαίτερος***, ἐπίρ. ***περαίτερον***· ***πέρᾱθεν***, ἰων. ***πέρηθεν***· ***περαῖος***· ***περαιοῦν***· ***πέρᾱν***, ἰων. ***πέρην***· ***τῇ περάτῃ (γῇ)*** 'Οδ. Ψ 243 =πρὸς τὴν δύσιν· ***πέρᾱ*** ὡς ὄργαν. πτῶσις εἶναι ἴσως τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ σανσκρ. **párā**, Ζενδ. **para** (μακράν, ὀπίσω)· ***πέρᾱν*** (αἰτ. ἐν.) εἶναι ἴσως ἄμεσος συγγενὴς τοῦ λατ. **perperam** (λοξῶς, πλαγίως, ἐγκαρσίως, κατὰ παραδρομήν) (**per**+***perām*** = ἐκεῖθεν τοῦ σκοποῦ)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **paráḥ**, Ζενδ. **parō** (ὀν. ἐν. ἀρσ.=μακράν, ὀπίσω, πέραν τινός), σανσκρ. **param** (ὀν. ἐν. οὐδ. = ἐκεῖθέν τινος, μετά τι) = ὅσκ. ***pero-s***, ἐξ ἰαπ. ***per-*** (: σανσκρ. **pīrarti**), ὃλ. ἐν λ. ***πείρω***, ***περί*** κλπ.· πρβλ. ἐπὶ πλέον ἀρμ. **heri** (μεμακρυσμένος), λατ. **perendie**, **peregre**, παλ-ιρλ. **ire** (=λατ. **ulterior**), παλ-νορρ. **fiarr**, ἀγγλ-σαξ. **feor(r)**, παλ-γερμ. **fer** (μακρινός), γοτθ. **fairra**, παλ-νορρ. **fiarre**, ἀγγλ-σαξ. **feor**, παλ-γερμ. **ferro** (ἐπίρ. μακράν).

περάαν, ἐπ. ἀντὶ ***περᾶν***, ἐν. ἀπρφ. τοῦ ***περάω***.

περάασκε, ἰων. γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***περάω***.

πέρāθεν, ἰων. **πέρηθεν**, ἐπίρ. (***πέρα***)· ἐκ τοῦ πέραν, «ἀπὸ πέρα», «ἀπ' ἀντικρύ».

περαίνω, ἀόρ. α' ***ἐπέρᾱνα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπεράνθην***· πρκ. ***πεπέρασμαι***, ἀπρφ. ***πεπεράνθαι***, καὶ —***άσθαι***· (***πέρας***)· φέρω εἰς πέρας, συμπληρώνω, τελειώνω || ἐκτελῶ, συμπληρῶ.— παθητ., φέρομαι εἰς πέρας, τελειώνομαι||συμπληροῦμαι, ἐκτελοῦμαι. 2) ***περαίνω λόγον***=τελειώνω τὸν λόγον μου, παύομαι ὁμιλῶν || ἐντεῦθεν, ἀπολ., φθάνω εἰς ἀποτέλεσμα, φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου.— **II** ἀμτβ., ἐκτείνομαι, ἔρχομαι εἰς πέρας, φθάνω εἰς..., ἀπολήγω εἰς..., εἰσδύω, διαπερῶ.

περαῖος, ***α***, ***ον*** (***πέραν***)· ὁ εὑρισκόμενος ἢ κατοικῶν πέραν (ἐπὶ τοῦ πέραν μέρους), κυρ. πέραν θαλάσσης τινός ἢ ποταμοῦ.— **II** ἡ ***περαίη*** (ἐνν. ***γῆ*** ἢ ***χώρα***) ὡς οὐσ. = ἡ χώρα τῶν πέραν τῆς θαλάσσης ἀκτῶν, ἢ ἡ χώρα ἡ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης ποταμοῦ τινος || ἡ ἀπέναντι χώρα, ἡ ἀντικρινή, ἡ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι (ὄχθης, ἀκτῆς κλπ.).

περαιόω, μελ. ***-ώσω***· ἀόρ. α' ***ἐπεραίωσα***· παθητ. μέλλ. ***περαιωθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐπεραιώθην***· πρκ. ***πεπεραίωμαι*** (***περαῖος***)· φέρω (μεταφέρω, μεταβιβάζω, διαβιβάζω) εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην (παραλίαν, ἢ γεν. χώραν), μεταφέρω ἀπέναντι.—παθητ., διέρχομαι ἀπέναντι, διαβαίνω, διασταυρώνω.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., διέρχομαι, διαβαίνω.

περαίτερος, ***α***, ***ον***, συγκρ. τοῦ ***πέρα***· «ὁ πιὸ πέρα»: ***ὁδοὶ περαίτεραι*** = ὁδοὶ ἄγουσαι περαιτέρω.— ἐπίρ. ***περαιτέρω***· ὡς καὶ νῦν, περαιτέρω, παρέκει || ὡς ἐπίρ. ὡσ. κεῖται καὶ τὸ οὐδ. ***περαίτερον***.

πέρāν, ἰων. καὶ ἐπ. **πέρην**, ἐπίρ. (***πέρα***)· εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, «ἀντίπερα», ἀντικρύ, ἀντιπέραν, λατ. **trans**, μετὰ γεν. 2) ἀπολ., πέραν, εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν πλευρᾶς || ***πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι*** = νὰ διαβῇ ἀπέναντι εἰς τὴν Ἀσίαν.— **II** ἀπέναντι, κατέναντι, καταντικρύ, μετὰ γεν., ὡς ***Χαλκίδος πέραν***=ἀντικρὺ (κατέναντι) τῆς Χαλκίδος.— **III** ἐνίοτε=***πέρα*** (βλ. λ.), περαιτέρω [δι' ἐτυμ. βλ. ***πέρα***].

περαντικός, ***ή***, ***όν*** (***περαίνω***)· καταλήγων εἰς συμπέρασμα, τελικὸς || μτφρ. πειστικός, λογικός.

περ-άπτω, αἰολ. ἀντὶ ***περιάπτω***.

πέρᾱς, ***-ᾶτος***, τό (***πέρα***)· ὅτι, καὶ νῦν, τὸ πέρας, τέλος, τέρμα, ἄκρον || ἔκβασις, ἀποτέλεσμα, κατάληξις || ὡς ἐπίρρ., ἐπὶ τέλους. 2) ἐν τῷ σταδίῳ ὁρόμου, τὸ τέρμα, λατ. **meta**.— **II** μτφρ., ἀποτέλεσις, ἀποπεράτωσις, ἡ δύναμις πρὸς ἐπιτέλεσιν, κατόρθωμα [δι' ἐτυμολ. βλ. ***πεῖραρ***].

περᾱσῖμος, ***ον*** (***περάω***)· διαβατικός, ὃν δύναταί τις νὰ περάσῃ, νὰ διαβῇ.

πέρᾱσις, ἡ (***περάω***)· διάβασις, μετάβασις εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος || ***βίου πέρασις*** = ἡ διάβασις ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον, τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

πέρᾱτος, ***η***, ***ον*** (***πέρα***)· ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, λατ. **ulterior**.— **II** ***ἡ περάτη*** (ἐνν. ***γῆ*** ἢ ***χώρα***) ὡς οὐσ.=ἡ ἀπέναντι κειμένη χώρα, ὡσ. δὲ καὶ τὸ ἀπέναντι τμῆμα τοῦ οὐρανίου θόλου, καὶ κυρ. ἡ δύσις ὡς κειμένη ἀπέναντι τῆς ἀνατολῆς.

περᾱτός, ἰων. **περητός**, ***ή***, ***όν*** (***περάω***)· ὡς τὸ ***περάσιμος*** (βλ. λ.), ὁ διαβατός, διαπερατός, ὃν δύναταί τις νὰ περάσῃ.

περάω (Α), ἀπρφ. ***περᾶν***, ἐπ. ***περάαν***· ἰων. πρτ. ***περάασκον***· μελλ. ***περάσω***, ἰων. ***περήσω***· ἐπ. ἀπρφ. ***περησέμεναι***· ἀόρ. α' ***ἐπέρᾱσα***, ἰων. (***ἐ***)***πέρησα***, πρκ. ***πεπέρᾱκα*** (***πέρα***): **I** μτβτ., διαπερῶ τι «πέρα-πέρα». 2) διέρχομαι, περῶ («περνῶ») εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, διασταυρῶ: ***τάφρος ἀργαλέη περάαν*** = τάφρος δύσκολος εἰς διάβασιν, δυσδιάβατος, δύσκολος νὰ τὴν διαβῇ τις || μτφρ. ***κίνδυνον περάω*** = διέρχομαι κίνδυνον, διέρχομαι διὰ μέσου κινδύνου τινός (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ: κατισχύω τοῦ κινδύνου, παραμένω ἄδικτος ἀπὸ τὸν κίνδυνον) || ***περάω ὅρκον***=διέρχομαι τὰς λέξεις ὅρκου, τ. ἔ. ἀπαγγέλλω (ἐκφωνῶ) ὅρκον. 3) κάμνω (ἀφίνω) τι νὰ διέλθῃ διὰ μέσου. — **II** ἀμτβ., διεισδύω, διαπερῶ, διὰ μέσου τινός || ἐκτείνομαι, φθάνω, μέχρι τινός. 2) περῶ («περνῶ»), διέρχομαι, διὰ μέσου, περνῶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

3) μετά γεν., προχωρῶ πέραν τινός, τό ὑπερβαίνω, προχωρῶ πολύ, ὑπέρ τό δέον, ὑπερβαίνω τό ὅριον.

Ἔτυμ. : ἐκ ρίζ. **περ-**, ἐξ ἧς καί τά: ***πέρ-α, πέρ-αν, πόρ-ος, πορ-εύω, πορ-ίζω, ἔμ-πορ-ος, πεῖρ-α, πειρ-άω, πεῖρ-αρ***· πρβλ. σανσκρ. **par-as** (=λατ. **ultra**)· **par, pi-par-mi** (=λατ. **transveho**)· λατ. **por-ta, portus, por-tare, ex-per-ior, per-itus, per-iculum**· γοτθ. **far-an, far-jan** (διαβαίνω, ἀγγλ. **fare, forth, ferry**, πρβλ. **thorough-fare** = ὁδός)· ἀρχ-γερμ. **ar-far-u** (γερμ. **er-fahr-en**)· τά ***πορθ-μός, πορθ-μεύς, πορθ-μεύω***, ἐμφανίζουν ἐπιτεταμ. τύπον τῆς ρίζης, πρβλ. ἀρχ-σκανδ. **fjördr**, ἀγγλ-σαξ. **ford**, Σκωτ. **firth**, ἀρχ-γερμ. **fuert**.

περάω (Β), μελ. ***περάσω***, ἐπ. ***περάσσω***, ἀττ. ***περῶ***· ἀόρ. α' ***ἐπέρᾱσα***, ἐπ. ***ἐπέρασσα***· παθ. πρκ. ***πεπέρημαι***· (***πέρα***)· μεταφέρω τι μακράν, πέραν τῶν θαλασσῶν, πρός πώλησιν, ὅθεν πωλῶ, καί κατά τό πλεῖστον πωλῶ ἀνθρώπους ὡς δούλους ‖ ***περάω τινά Λῆμνον***=πωλῶ τινα εἰς τήν Λῆμνον.

Ἔτυμ. : κυρίως δηλ. πρόκειται περί τοῦ ***περάω*** Α, ὅπερ ὡς μτθτ. μετέπεσεν εἰς τήν σημ. τοῦ πωλῶ· πρβλ. καί τά ***πέρ-νημι, πι-πρ-άσκω, πρ-ίαμαι, πρ-ᾶσις, πόρ-νη***· πρβλ. καί σανσκρ. **pāra-yāmi** (=λατ. **negotium transigo**), ἴσως δέ ἐνταῦθα ἀνήκει καί τό λατ. **pre-tium**.

Περγᾰμία, ἡ=***Πέργαμος*** (βλ. λ.).

Πέργᾰμος, ἡ· ἡ ἀκρόπολις τῆς Τροίας ‖ ὡσ. καί ἐν τῷ πληθ. **τά *Πέργαμα***.— **II τά *πέργαμα*** (ὡς προσηγορ.)=***ἀκρόπολις*** (βλ.λ.), φρούριον, ὀχυρόν, πάσης πόλεως.

πέρδιξ, -ῐκος, (καί **-ῖκος**), ὁ, καί ἡ· ὁ,τι καί νῦν, πέρδιξ, «πέρδικα», λατ. **perdix, -icis**.

Ἔτυμ.: ***πέρδιξ***, πρβλ. Ἡσυχ. «***πέρδιξ· πήριξ· Κρῆτες***»· τό πτηνόν ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ θορύβου, τόν ὁποῖον δημιουργεῖ ὅταν ὁρμᾷ πρός πτῆσιν· κατά δεύτερον λόγον συνεσχετίσθη πρός τό ***πέρδομαι***, πρβλ. λατ. **pēdīcare** (<***pezd-***:— Ἄλλοι ἀρνοῦνται πᾶσαν συσχέτισιν τῆς λ. πρός τό ***πέρδομαι*** καί πιστεύουν ὅτι τό ὄνομά του τό πτηνόν τό ὀφείλει εἰς τό πτέρωμά του (πρβλ. παλ-γερμ. **repahuon**, ὃλ. ἐν λ. ***ὀρφνός***), πρβλ. τό ***πάρδαλις***, ἐκ ῥ. **per-d-pḭ-d-** (παρδαλόχρωμος), καί παραλλ. ***per-k̂** ἐν τῷ ***περκνός***, ***per-s** ἐν τῷ σανσκρ. **pṝṣant-** (παρδαλόχρωμος), παλ-norr. **fers** (=πτῶσις ὕδατος), παλ-σλαυ. **prachŭ** (=λατ. **pulvis**).

ΠΕ'ΡΔΟΜΑΙ, ἀποθ. μετά ἐνεργ. ἀορ. β' ***ἔπαρδον***· πρκ. ***πέπορδα***· «πορδῶ», «κλάνω».

Ἔτυμ. : ***πέρδομαι· πορδή, πόρδησις***: σανσκρ. **pardatē**, Ζενδ. **pərədən** (=***πέρδονται***), ἀλβ. **pjerd** (=***πέρδομαι***), παλ-γερμ. **ferzan**, ἀγγλ-σαξ. **feortan**, παλ-norr. **freta**, λιθ. **pérdzu, pérsti**, λεττ. **pirdu, pirst**, λιθ. **pir̃dis** σλοβ. **prdẽti**, ρωσσ. **perdĕtĭ**, gall. **rhech** (<κελτ. ***rikkā**, ***rit-kā***, ἰαπ. ***pṝd-kā***), ἰαπ. ***perd-** καί παραλλήλως συνών. ***pezd-**, μαρτυρούμενον ἐν τῷ λατ. **pēdō**, ἀλλ. ***βδέω*** (καίτοι ὑπό τινων τονίζεται ἡ ἐλαφρά διαφορά μεταξύ τῶν δύο σημασιῶν καί ἀποκρούεται ἡ συγγένεια μεταξύ τῶν δύο ῥιζῶν).

περεμμένον, αἰολ. ἀντί **περιειμένον**, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ ***περιέννυμι***.

πέρηθεν, ἐπίρ. ἰων. ἀντί ***πέραθεν***.

πέρην, ἐπίρ. ἰων. ἀντί ***πέραν***.

περησέμεναι, ἐπ. ἀντί ***περήσειν***, μέλλ. ἀπρφ. τοῦ ***περάω***.

περητός, ***ή, όν,*** ἰων. ἀντί ***περᾱτός*** (βλ. λ.).

πέρθαι, ἀπρφ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***πέρθω***.

ΠΕ'ΡΘΩ, μέλλ. ***πέρσω***· πρκ. ***πέπορθα***· ἀόρ. α' ***ἔπερσα***, ἀόρ. β' ***ἔπρᾰθον***, ἀπρφ. ***πρᾰθεῖν***, ἐπ. ***πρᾰθέειν***.— Παθητ. μετά μέσ. μέλλ. ***πέρσομαι***· ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. β' ***πέρθαι***, ὡς τό ***δέχθαι*** τοῦ ***δέχομαι***· πορδῶ, ἐκπορθῶ, λεηλατῶ, ἐρημώνω, ἀφανίζω, καταστρέφω **2)** ἐπί προσώπων, φονεύω, σφάζω, ἐξολοθρεύω. **3)** ἐπί πραγμάτων, καταστρέφω.— **II** λαφυραγωγῶ, λαμβάνω ὡς λάφυρον κατά τήν ἐκπόρθησιν πόλεώς τινος, διαρπάζω.

Ἔτυμ. : ***πέρθω***: σανσκρ. **bardh-aka-ḥ** (κόψις μα. χαίρας), **bardhaka-ḥ** (ξυλουργός), ἰαπ. ***bheredh-** κατ' ἔπέκτασιν ἐκ τοῦ ***bher-** ἐν τῇ λατ. **ferīre, forāre**.

ΠΕΡΙ', πρόθ. μετά γεν., δοτ. καί αἰτ.· **βασική σημασ.**, πέριξ, γύρω, ὁλόγυρα.

Α'. ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ : **I** ἐπί τόπου, πέριξ, κύκλῳ, «ὁλόγυρα»‖πέριξ, ἐγγύς.— **II** ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ αἰτίου ἤ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν πράττει τίς τι· περί τινος, διά τι(να), ὡς πρός τι(να), ἐπί τινος: ***περί νόστου ἤκουσα***=ἤκουσα νά γίνεται λόγος περί τῆς ἐπανόδου του ‖ ***λέγω περί τινος***=ὡς καί νῦν, λέγω περί τινος, ὁμιλῶ διά τι(να). **2)** περί τινος, ὑπέρ τινος, χάριν τινός, διά λογαριασμόν τινος, ἕνεκά τινος: ***βουλεύω περί φόνου***=καταστρώνω σχέδια διά φόνον. **3)** ἐπί ἀγῶνος (ἔριδος, ἁμίλλης) περί τινος πράγματος: ***περί θανόντος***=διά τόν νεκρόν ‖ ***θέω περί ψυχῆς***=τρέχω διά τήν ζωήν μου (διά νά γλυτώσω τήν ζωήν μου) ‖ ***μάχομαι περί πτόλιος***=πολεμῶ διά τήν πόλιν. **4)** ἐπί τοῦ κινοῦντος αἰτίου, ἐπί τοῦ «ἐλατηρίου» τῆς πράξεως: ***μάρναμαι περί ἔριδος***=μάχομαι ἕνεκα ἔχθρας (πρός χάριν τῆς ἔχθρας). **5)** μετά οὐσ., περί τινος, ὡς πρός τι, ἐν σχέσει πρός τι, ἀναφορικῶς πρός τι: ***ἀριθμοῦ πέρι***=ὡς πρός τόν ἀριθμόν.— **III** ὡς τό λατ. **prae**, πρό, ὑπεράνω, ὑπέρ (ἐπί συγκριτικῆς ὑπεροχῆς): ***περί πάντων ἔμμεναι ἄλλων***=νά εἶναι ὑπεράνω ὅλων τῶν ἄλλων, ὑπέρ πάντας τούς ἄλλους (ἐν τῇ ἐννοίᾳ δέ ταύτῃ ἡ πρόθεσις συχνά ἀποχωρίζεται ἀπό τῆς γενικῆς της).— **IV** αἱ ἑπόμεναι φράσεις ἀπαντῶσι συχνότατα: ***περί πολλοῦ ἐστιν ἡμῖν***=δι' ἡμᾶς ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα | ***περί πολλοῦ ποιοῦμαι*** (ἤ ***ἡγοῦμαί***) ***τι***=θεωρῶ τι ὡς πολλοῦ λόγου ὄξιον (πολύ σπουδαῖον)=λατ. **magni facere** | ***περί ὀλίγου ποιοῦμαί τι***=θεωρῶ τι ὡς ἀσήμαντον (ἄνευ σημασίας) | ***περί πλείονος ποιοῦμαί τι***= ἐκτιμῶ τι περισσότερον ἀπό τι ἄλλο (τό θεωρῶ σπουδαιότερον) | ***περί οὐδενός ποιοῦμαί τι*** = θεωρῶ τι ὡς ὁλωσ διόλου ἀσήμαντον (ὡς στερούμενον πάσης σπουδαιότητος).

Β'. ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ (τοῦ προσώπου ἤ πράγματος, πέριξ ἤ ἐγγύς τοῦ ὁποίου εὑρίσκεταί τις ἤ τι)· πέριξ, «ὁλόγυρα»: **I** ἐπί τόπου, πέριξ, κύκλῳ, γύρω-γύρω, ὁλόγυρα, ἀπό τι(να): ***περί χροΐ*** = περί τό δέρμα, περί τό σῶμα (ἐπί τῶν ἐνδυμάτων π.χ. τῶν περιβαλλόντων τό σῶμα ὁλόγυρα) ‖ ***χεῖρ περί ἔγχεϊ***=ἡ χεῖρ γύρω ἀπό τό δόρυ (κρατοῦσα σφιγκτά τό δόρυ) ‖ ***ἀσπαίρω περί δουρί***=σπαρταρῶ ὁλόγυρα στό δόρυ (τό ὁποῖον μέ ἔχει διαπεράσει). **2)** ἐγγύς, πολύ πλησίον (πάντοτε ἐπί πολλῶν περικλειόντων τινά κυκλοτερῶς).— **II** ἐπί αἰτίας (ἐπί τοῦ κινοῦντος αἰτίου), ἐπί πράγματος ἤ προσώπου, π.χ. διά τό ὁποῖον μάχεταί τις: ***μάχεσθαι περί οἷσι κτεάτεσσι***=νά μάχεται (ἀγωνίζεται) τις διά τά κτήματα (τά ὑπάρχοντά) του. **2)** ἐπί φόβου, ἀγωνίας, ἀνησυχίας, φροντίδος ἤ καί τῶν ἐναντίων (θάρρους, αὐτοπεποιθήσεως)· διά τι(να), χάριν τινός, ἕνεκά τινος, διά λογαριασμόν τινος. **3)** καθόλου, ἐξ αἰτίας, ἕνεκα, ὡς τό λατ. **prae**: ***περί φόβῳ***: ἀπό φόβον, ἕνεκα φόβου ‖ ***περί χάρματι***=ἀπό χαράν.

Γ'. ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ τοῦ ἀντικειμένου, γύρω ἀπό τό ὁποῖον κινεῖταί τι(ς): **I** ἐπί τόπου, πέριξ, κύκλῳ, γύρω, ὁλόγυρα ‖ ἐγγύς, πλησίον: ***ἡ περί Κνίδον ναυμαχία***=ἡ παρά τήν Κνίδον (εἰς τά ἀνοικτά τῆς Κν.) ναυμαχία ‖ ***περί τά ἕλεα οἰκέουσι*** = κατοικοῦσι γύρω-γύρω ἀπό τά ἕλη ‖ ***πλεῦνες περί ἕνα***= πολλοί πέριξ ἑνός (τ. ἔ. πολλοί πρός ἕνα).— **II** ἐπί προσώπων, τά ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τό περιβάλλον τινός, ὡς ἀκόλουθοι, θεράποντες, ἑταῖροι, συγγενεῖς, ὀπαδοί, μαθηταί, κ.τ.δ.: ***οἱ ἀμφί τινα, ἤ οἱ περί τινα*** ‖ ὡσ. καί ἐπί πραγμάτων: ***τά περί τι*** = ὅλα ὅσα ἀνήκουν εἰς τι.— **III** ἐπί τοῦ ἀντικειμένου, περί τό ὁποῖον ἀσχολεῖταί τις, ἤ διά τό ὁποῖον φροντίζει: ***περί δόρπα πονέομαι, περί δεῖπνον πένομαι***=ἐνασχολοῦμαι μέ αὐτά, τά ἑτοιμάζω ‖ μτφρ. ***ἡ φιλοσοφία περί ἀληθείαν ἐστι***=ἡ φιλοσοφία ἀσχολεῖται μέ τήν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. **2)** ἐν ἀναφορᾷ πρός τι(να): ***τά περί τόν Κῦρον οὕτως ἐγένετο***=τά κατά τόν Κῦρον (τά σχετιζόμενα πρός τόν Κ., τά ἀφορῶντα εἰς τόν Κ.) τοιουτοτρόπως συνέβησαν.— **IV** ἐπί χρόνου, περίπου, ἐπάνω-κάτω (λατ. **circa**): ***περί τούτους τούς χρόνους, περί λύχνων ἀφάς, περί μέσας νύκτας*** ‖ ὡσ.

καὶ ἐπὶ ἀριθμῶν: *περὶ τρισχιλίους* = περίπου 3.000. **Δ'. ΘΕΣΙΣ**: *ἡ περὶ* δύναται νὰ κεῖται κατόπιν τοῦ πτωτικοῦ (ὀνόματος), εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, ἀλλὰ τότε ὁ τόνος του ἀναβιβάζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν (*πέρι*). **Ε'. Ὡς ΕΠΙΡΡΗΜΑ** λαμβάνεται *ἡ περὶ* ὁσάκις κεῖται ἀπολύτως, σημαίνει δὲ πέριξ, ὁλόγυρα, κύκλῳ ‖ ὡσ. δὲ καί, ἐγγύς, πλησίον.— ‖ ἐν ἐπιρρ. ἐνν. κεῖται ὡσ. καὶ μετὰ ἀνεστραμμένου τοῦ τόνου *πέρι*, σημ. δέ, πρὸ τῶν ἄλλων, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπερβαλλόντως, πέραν παντὸς μέτρου ‖ οὕτω κεῖται καὶ ἐν τισι περιφράσεσι *πέρι κῆρι*, *πέρι θυμῷ* (=ἐκ βάθους καρδίας, ἐκ βάθους ψυχῆς), ὅπου *ἡ πέρι* δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς πρόθεσις μετὰ τῆς δοτικῆς συντασσομένη, ἀλλ' ἐπιρρηματικῶς, ὡς ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ἐπίρρ. *περισσῶς*.

Ἡ *ΠΕ'ΡΙ* τέλος (κατ' ἀναστροφὴν ἐνλ. τοῦ τόνου) κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ *περίεστι*.

Ζ'. ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ *ἡ περὶ* ἔχει ὅλας τὰς κυρίας σημασίας της, πέριξ, κύκλῳ: ***περι-βάλλω***, ***περι-έχω***, ***περι-βλέπω***.— ‖ =*ὑπέρ*, τό ὑπερτερεῖν: ***περι-γίγνομαι***, ***περι-εργάζομαι***.— ‖ ὑπερμέτρως, πολύ, καθ' ὑπερβολήν: ***περι-καλλής***, ***περι-δείδω***, ***περι-δεής***, ὡς ἡ λατ. **per** ἐν τοῖς **per-multus**, **per-gratus**, **per-magnus**.

Η'. ΠΡΟΣΩΔΙΑ. Καίτοι τὸ *ε* τῆς *περὶ* εἶναι βραχύ, ἐν τούτοις δὲν ἐκθλίβεται τοῦτο κατὰ κανόνα πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος.

Ἔτυμ.: ***περί***, ***πέρι*** ἐν τῇ ἐνν. τῆς ὑπερβολῆς (***περι-καλλής***, λατ. **per-magnus** κλπ.) πρβλ. παλ-ιρλ. **er-chosmil** (=λατ. **persimilis**), λιθ. **perdaũg** (λίαν), ***περί-οιδα*** *ι* σανσκρ. **pári-vid-**, λατ. **per-video**· ***περί*** ⟨ἰαπ. ***peri** (**per**) = σανσκρ. **pári** (ὁλόγυρα), Ζενδ. **pairi**, παλ-περσ. **pariy**, λατ. **per**, παλ-ιρλ. **er-** (ἐπιτατ. προθ.), ἰρλ. **air**, gaul. **are-**, παλ-ιρλ. **(h)ir-** (=*περί*) ἐν τῷ **hiress** (πίστις, χρηστότης κλπ.), γοτθ. ***fair-**, παλ-γερμ. **fir-**, **far-** ἀχώρ. μορ. (ἰαπετ. ***péri** ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **fyr-** **wit**, παλ-σαξ. **firi-** **wit**, παλ-γερμ. **firi-wizzi** (ἔφεσις τοῦ εἰδέναι), λιθ. **per** (διὰ μέσου), παλ-σλαυ. **prẽ**, ρωσσ. **pere-** (διὰ μέσου, ἄνωθεν χώρου τινός)· πάντα ταῦτα εἶναι τοπικαὶ ἑνὸς συμφωνικοῦ θέμ. ***per-**, ἐκ ρίζ. **per** δηλούσης κίνησιν πρὸς τὰ πρόσω ἢ τάσιν πρὸς ὡρισμένον σκοπόν, ὡς ἐν τῷ σανσκρ. **piparti** (*ι πείρω*, *πόρος*)· ἐκ τοῦ αὐτοῦ θέματος προέρχονται τά: *πέρα* καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ (βλ. λ.)· τῆς αὐτῆς δὲ ρίζ. (***per-** *pr̥-, *pr-) εἶναι τὰ ἰαπ. ***pro** (ἑλλ. *πρό*, *πρω-*) ***preti**, ***proti** (*πρότι*, *προτί*, *πρός*, αἰολ. *πρές*), ***prai** (λατ. **prae**), ***pr̥res**, ***pr̥ros** (*πάρος*), ***pr̥** (*πάρ*, *παρ-*, λατ. **por-**· βλ. ἐν *παρά*, *πάρα*).

περι-αγγέλλω, μελ. *-αγγελῶ*· ἀναγγέλλω δι' ἀγγελμάτων ἀποστελλομένων ὁλόγυρα (κατὰ διαφόρους διευθύνσεις) ‖ ἀπολ., ἀποστέλλω ἢ μεταφέρω ἀγγελίαν κύκλῳ.— ‖ μετὰ δοτ. καὶ ἀπρφ., ἀποστέλλω διαταγὰς εἰς τοὺς πέριξ οἰκοῦντας ἵνα πράξωσί τι: *περιαγγέλλω παρασκευάζεσθαι* = στέλλω διαταγὰς πρὸς τοὺς πέριξ νὰ προετοιμασθοῦν ‖ *περιαγγέλλω ναῦς*=διατάσσω τοὺς πέριξ νὰ ἑτοιμάσουν (ἐξοπλίσουν) πλοῖα.

περι-ᾱγής, *ές* (*περὶ*+*ἄγα*)· ὁ τεθρυμμένος εἰς τεμάχια.— ‖ δωρ. ἀντὶ *περιηγὴς* (= περιφερής, στρογγύλος).

περι-άγνῡμι, καὶ **—ύω**, μελ. *-άξω*· θραύω ὁλόγυρα, θρυμματίζω.— παθητ., *δψ περιάγνυται* = ἡ φωνὴ περιρρήγνυται (ἠχεῖ γύρω, περιηχεῖ); κυρ. θραύεται, θρυμματίζεται. [δι' ἔτυμ. βλ. *ἄγνυμι*· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκ. **vagnú-ḥ** (φωνή, φθόγγος, προσφώνησις), λατ. **vagīō**, **-īre** (κλαίω), λιθ. **vógrauti** (κλαίω), ἰαπ. ***vag-**].

περι-ᾰ̓γω, μελ. *-ἄξω*· ἄγω (ὁδηγῶ) πέριξ ‖ μετ' αἰτ. τόπου, *περιάγουσι τὴν λίμνην κύκλῳ* (*παρθένον*, *ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ ἅρμα*) = τὴν περιφέρουσι γύρω ἀπὸ τὴν λίμνην κυκλοτερῶς. 2) ὡς καὶ νῦν, περιάγω (περιφέρω) τινὰ μετ' ἐμοῦ, τὸν περιφέρω μαζί μου ‖ τὴν σημασ. ταύτην συνηθέστερον ἔχει ὡς μέσον. 3) περιστρέφω, περιφέρω ‖ συστρέφω, στρεβλώνω (π.χ. τὰς χεῖρας τινος πρὸς τὰ ὀπίσω), στραγγουλίζω.— ‖ ἀμτθ. ἔρχομαι ὁλόγυρα, περιέρχομαι: *περιάγω τὰς πόλεις* = περιέρχομαι τὰς πόλεις.

περι-ᾰ̓γωγεύς, *-έως*, ὁ (*περιάγω*)· μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποίου τίθεταί τι εἰς περιστροφικὴν κίνησιν, τὸ δι' οὗ ἀνασύρεται ἡ ἄγκυρα, «μποζερχάτης».

περι-αγωγή, ἡ (*περιάγω*)· τὸ περιάγειν, ἡ περιστροφή, κυκλοστροφία.

περι-αιρετός, ή, *όν* (*περιαιρέω*)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀφαιρεθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ἀφαιρέσῃ.

περι-αιρέω, μέλ. *περιαιρήσω*· ἀόρ. β' *περιεῖλον*, ἀπρφ. *περιελεῖν*· ἀφαιρῶ τι κείμενον γύρω ἀπό τι ἄλλο, ὅπως π. χ. τὰ τείχη μιᾶς πόλεως, ἢ τὸ πήλινον ἄγγειον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔχει χυθῇ λυωμένος χρυσός ‖ γενικῶς, ἀφαιρῶ, ἀπομακρύνω ‖ μετὰ γεν. προσ., ἀφαιρῶ τι ἀπό τινα, ἀποστερῶ τινὰ τινος (πρᾶγμ.).— ‖ μέσον, ἀφαιρῶ τι ἀπ' ἐμαυτοῦ: *περιαιρέομαι κυνέην* = ἀφαιρῶ (ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ) τὴν περικεφαλαίαν μου ‖ *βιβλίον περιαιρεθέντος*=ἀφαιρῶν τὸ κάλυμμα τῆς ἐπιστολῆς, δηλ. ἀνοίγων τὴν ἐπιστολήν ‖ συχνὰ δὲ μέσον κεῖται ἀκριβῶς ὅπως τὸ ἐνεργ.— ‖ παθητ., ἀπογυμνοῦμαι ἀπό τινος, ἀποστεροῦμαί τινος ‖ ὡσ. ἔχω τι ἀφαιρεθὲν ἀπό τινος (προσ.).

περι-αλγέω, μελ. *-ήσω*· ἀλγῶ μεγάλως, εἶμαι πολὺ λυπημένος.

περι-ἀλείφω, μελ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, ἀλείφω τι ἀπό ὅλα τὰ μέρη, πανταχόθεν.

περί-αλλος, *ον* (*περὶ* + *ἄλλος*)· ὁ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, ἢ ὁ πρὸ πάντων τῶν ἄλλων.— οὐδ. πληθ. *περίαλλα* ὡς ἐπίρρ.=πρὸ πάντων ‖ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικῶς.

περι-ἀλ-ουργός, *όν* (*περὶ*+*ἁλουργός*)· ὁ βεβαμμένος διὰ πορφύρας κύκλῳ, πανταχόθεν, ὁ ὁλοπόρφυρος ‖ μτφρ. *κακοῖς περιαλουργὸς*=ὁ βουτηγμένος εἰς τὰ κακά, ὁ πάγκακος.

περι-αμμα, *-ατος*, τό (*περιάπτω*)· περίαπτον, φυλακτήριον, «φυλαχτό».

περι-αμπ-ίσχω, πρτ. *-ήμπισχον* = *περιαμπέχω*.

περί-απτος, *ον* (*περιάπτω*)· ὁ κρεμάμενος ὁλόγυρα, προσηρτημένος.— ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ περίαπτον*=*περίαμμα* (βλ. λ.).

περι-άπτω, μελ. *-ψω*· δένω γύρω, περιδένω, προσαρτῶ εἴς τι, ἐξαρτῶ ἔκ τινος.— μέσον, δένω περὶ ἐμαυτόν, κρεμῶ ἐπάνω μου ‖ μτφρ., κερδίζω δι' ἐμαυτόν.

περι-αρμόζω, ἀττ. **-όττω**, μέλ. *-όσω*· προσαρμόζω (στερεώνω) τι γύρω (κύκλῳ).— παθητ., ἐπὶ πραγμ., προσαρτῶμαι ἐπί τινος, ἐπιδένομαι ‖ ἐπὶ προσ., ἔχω τι προσηρμοσμένον (προσδεδεμένον) ἐπάνω μου.

περι-αστράπτω, μελ. *-ψω*· ἀστράπτω γύρω.

περι-ασχολέω, μελ. *-ήσω*· εἶμαι ἀπησχολημένος περί τι, ἀσχολοῦμαι περί τι.

περι-αυχένιος, *ον* (*περὶ*+*αὐχήν*)· ὁ φορούμενος περὶ τὸν αὐχένα ‖ ὡς οὐσ. *τὸ περιαυχένιον*=τὸ περιδέραιον.

περί̆αχον, ἐπ. ἀντὶ *περίειχον*, πρτ. τοῦ *περιέχω* (βλ. λ.).

περι-βαίνω, μέλ. *-βήσομαι*· ἀόρ. β' *περιέβην*· πρκ, *περιβέβηκα*· βαίνω περί τι ἢ περί τινα, ἀνοίγω τὰ πόδια μου ἑκατέρωθεν πεσόντος συμπολεμιστοῦ, ἵνα ὑπερασπίσω τὸ πτῶμά του (διὰ νὰ μὴ περιέλθῃ δηλ. εἰς χεῖρας τῶν πολεμίων) ‖ μετὰ γεν., *περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο*=νὰ σταθῇ ἐπάνω ἀπό τὸ πτῶμα τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ του ‖ ἐπὶ ἧχου, περιηχῶ εἰς τὰ ὦτά τινος, περιβομβῶ.

περι-βάλλω, μελ. *-βἄλῶ*· ἀόρ. β' *περιέβᾰλον*· πρκ. *περιβέβληκα*· ρίπτω ὁλόγυρα ἢ ἐπάνω, τοποθετῶ ἐπί τινος ‖ ὡς καὶ νῦν, περιβάλλω τι(νά) μέ τι, ἐνδύω ‖ *περιβάλλω τινὰ χαλκεύμασι*=βάλλω τινά (τὸν στερεώνω) ὁλόγυρα εἰς τὸ ξίφος μου, τὸν διατρυπῶ διὰ τοῦ ξίφους μου. 2) μέσον, μετὰ παθ. πρκ. *περιβέβλημαι*=βάλλω τι ἐπάνω μου, ἐνδύομαι ‖ ρίπτω τι ἐπάνω μου (περιβάλλομαί τι) πρὸς ἄμυναν, περικλείω, περιχαρακώνω ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ.: *τεῖχος περιβάλλομαι πόλιν*=περιβάλλω τὴν πόλιν διὰ τείχους, οἰκοδομῶ τεῖχος πέριξ τῆς πόλεως.— ‖ μτφρ., ρί-

πτω τι έπάνω ἢ γύρω εἰς πρόσωπόν τι, τοῦ φοραίνω τι, τόν έφοδιάζω μέ τι. **2)** ἀποδίδω (ἀπονέμω, προσάπτω) τι εἴς τινα. **3)** περιβάλλω, περικλείω, περικυκλῶ, περικλείω (τι ἢ τινα διά τινος πράγμ.) || μτφρ., ἐμπλέκω, περιπλέκω (τινά εἰς συμφοράς κλπ.), τόν ἐνοχοποιῶ. **4)** μετ' αἰτ. μόνον, ἐναγκαλίζομαί τινα, τόν περιβάλλω (ὡς καὶ νῦν) : ***περιβάλλει με σκότος.*** **5)** ἐπί πλοίων, περιπλέω (ἀκρωτήριον π. χ.), πλέων τό παρακάμπτω. **6)** συχνάζω εἴς τινα τόπον (μέρος), εἶμαι ἐνδουσιασμένος μέ ἕνα τόπον — **III** μέσον, ἐναγκαλίζομαί τι(να) δι' ἐμαυτόν (πρός ὠφέλειάν μου), προσπαθῶ νά τό(ν) πάρω μέ τό μέρος μου πρός ὠφελειάν μου, ἀποβλέπω εἴς τι (εἰς ἴδιον κέρδος), λατ. **affectare** || παθ. πρκ. μετά μέσ. σημασ., ἔχω εἰς τήν κατοχήν μου, λαμβάνω εἰς τήν ἐξουσίαν μου.— **IV** (πρβλ. ***περὶ Ζ'***) ρίπτω τι περισσότερον μακράν ἀπό ὅσον ἄλλος τις, ὑπερτερῶ ἐν τῷ ρίπτειν || γεν., ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, νικῶ.

περι-βᾰρίδες, αἱ (***περὶ+βᾰρις***)· εἶδος ὑποδημάτων, κυρ. γυναικείων.

περί-βᾰρυς, ***υ***, γεν. ***-εος***· καθ' ὑπερβολήν βαρύς.

περι-βάς, ***-ᾶσα, -άν***, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***περιβαίνω.***

περι-βέβλημαι, παθ. πρκ. τοῦ ***περιβάλλω.***

περί-βη, ἐπ. ἀντί ***περιέβη***, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ***περιβαίνω.***

περι-βῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***περιβαίνω.***

περί-βλεπτος, ***ον*** (***περιβλέπω***)· ὁ βλεπόμενος ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν, περίβλεπτος (ὡς καί σήμερον λέγεται) || μτφρ., θαυμαζόμενος ὑπό πάντων, σπουδαῖος, ἀξιοθαύμαστος.

περι-βλέπω, μελ. ***-ψω***· ἀμτβ., βλέπω πέριξ, βλέπω ὁλόγυρα.— **II** μτβτ., βλέπω πρός τι ὁλόγυρά μου, τό βλέπω ἀπό ὅλας τάς πλευράς, τό προσατενίζω μετά μεγάλης προσοχῆς || ἐπιζητῶ τι, τό ἐπιδιώκω || ἐντεῦθεν, προσβλέπω τι μετά θαυμασμοῦ, τό ἐπισκοπῶ θαυμάζων, τό θαυμάζω.— παθητ., ὅλοι μέ βλέπουν καί μέ περιεργάζονται μέ προσοχήν καί κάποιον σεβασμόν, τιμῶμαι (θαυμάζομαι) ὑπό πάντων.

περί-βλητος, ***ον*** (***περιβάλλω***)· ὁ πέριξ βεβλημένος, ὁ τεθειμένος (ὑπάρχων) γύρω ἀπό τι.

περι-βόητος, ***ον*** (***περιβοάω***)· ὡς καί νῦν, περιβόητος, ὁ βοώμενος πανταχόθεν, ἐξακουστός, ἡ περί τοῦ ὁποίου φήμη εἶναι πανταχοῦ (κυρ. πέριξ) διαδεδομένη, περί οὗ πολύς γίνεται λόγος, περίφημος (οὐ μόνον ἐν καλῇ ἐννοίᾳ, ἀλλά καί ἐν κακῇ) || δθεν, ἡ περίφημος, διάσημος, ἡ διαβόητος, σκανδαλώδης, περί οὗ ὀργιάζουν αἱ φῆμαι.— **II** ἐνεργ., ὁ ἠχηρῶς βοῶν, ὁ ἐκπέμπων δυνατάς κραυγάς.

περι-βόλαιον, ***τό*** (***περιβάλλω***)· τό βαλλόμενον πέριξ τινός, τό δι' οὗ περιβάλλεται (δι' οὗ καλύπτεται) τις, τό κάλυμμα, περικάλυμμα, ἔνδυμα.

περι-βολή, ἡ (***περιβάλλω***)· πᾶν τό ἐρριμμένον ἢ τεθειμένον πέριξ, ὡς καί νῦν περιβολή, ἔνδυμα, ἐνδυμασία ‖ ***περιβολὴ ξίφεος*** = ὁ κολεός (θήκη) ξίφους || ἀπολ. ***περιβολαί***=τά περί τήν πόλιν τείχη.— **II** περιβεβλημένος (περικεκλεισμένος) χῶρος, περιοχή.— **III** περιφέρεια, περιοχή, περίβολος.— **IV** μτφρ., ἡ προσπάθεια διά τι, ἡ ἐπίτευξις ἐπιδιωκομένου τινός σκοποῦ.

περί-βολος, ***ον*** (***περιβάλλω***)· ὁ περιβάλλων, ἐρχόμενος γύρω, περιέχων, ὁ περικυκλῶν.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ περίβολος=ἡ περιβολή***, πᾶν τό ριπτόμενον πέριξ, τό περιτιθέμενον, τό φορούμενον || ***οἱ περίβολοι***= τά τείχη τά περιβάλλοντα μίαν πόλιν. **2)** περίφραγμα, περιοχή, ὅ τι καί νῦν λέγεται περίβολος.

περι-βομβέω, μελ. ***-ήσω***· βομβῶ πέριξ, περιηχῶ.

περί-βουνος, ***ον***· ὁ ὑπό βουνῶν περιβαλλόμενος (περιβεβλημένος).

περι-βραχιόνιον, τό (***περὶ + βραχίων***)· ὅ,τι καί νῦν, περιβραχιόνιον, «βραχιόλιον», ἢ τεμάχιον ὁπλισμοῦ προστατεύοντος τόν βραχίονα.

περι-βρύχιος, ***α, ον*** (***περὶ + βρύχιος***)· ὁ πανταχόθεν ὑψούμενος ὡς κῦμα.

περί-βωτος, ***ον***, ἰων. ἀντί ***περιβόητος.***

περι-γίγνομαι, ἰων. καί μτγ. τύπος **-γίνομαι**· μελ. ***-γενήσομαι***· ἀόρ. β' ***-εγενόμην***· εἶμαι ὑπέρτερος, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, νικῶ, καταβάλλω τινά, ἐξέχω, διαπρέπω || εἶμαι καλλίτερος, ἢ περισσότερον συμφέρων καί ἐπωφελής (μετά γεν.).— **II** ἐπιζῶ, διασῴζομαι, διαφεύγω. **2)** ἐπί πραγμάτων, περισσεύω, μένω περίσσευμα. **3)** ὡσ. ἀπομένω ὡς ἀποτέλεσμα (ὡς συνέπεια), προέρχομαι (ἀποβαίνω) ἔκ τινος, μένω ὡς κέρδος || πρβλ. ***περίειμι*** (***εἶμί***).

περι-γλᾰγής, ***ὲς*** (***περὶ+γλάγος***)· πλήρης γάλακτος.

περι-γλῐνάομαι, ἀποθ. (***περὶ + γλήνη***)· περιστρέφω (στρεφογυρίζω) ***τὰς γλήνας*** (θηλ. τάς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν), προσατενίζω ὁλόγυρα.

περί-γλωσσος, ***ον*** (***περὶ + γλῶσσα***)· εὔγλωττος, εὐφραδής.

περι-γνάμπτω, μελ. ***-ψω***· περικάμπτω, πλέων κάμπτω (ἀκρωτήριόν τι), περιπλέω.

περι-γογγύζω, μελ. ***-σω***· περιφερόμενος γογγύζω, περιφέρομαι μουρμουρίζων.

περί-γραμμα, ***-ατος,*** τό (***περιγράφω***)· γραμμή περιγεγραμμένη, πᾶν τό διά γραμμῆς σημειούμενον γύρω ἀπό τι, καί σήμερον ἔτι λεγόμενον περίγραμμα || περικεκλεισμένον μέρος, περίβολος, περιοχή, κύκλος.

περι-γραπτός, ***ή, όν***, καί ***-ός, -όν*** (***περιγράφω***)· ὁ περιγεγραμμένος, ὁ περιωρισμένος, περικεκλεισμένος.

περι-γρᾰφή, ἡ (***περιγράφω***)· περιγεγραμμένη γραμμή || ἰχνογράφημα, περίγραμμα, περίμετρος, σχέδιον, σκιαγράφημα ‖ τύπωσις, τύπος, ἀποτύπωμα, ἀντίτυπον.

περι-γρᾰφω, μελ. ***-ψω*** σημειῶ (σύρω) μίαν γραμμήν γύρω, σημειῶ ὁλόγυρα, λατ. **circumscribo** : ***περιγράφω κύκλον***=γράφω (σημειῶ, χαράσσω) κύκλον (κυκλοτερῆ γραμμήν). **2)** καθορίζω, ὁρίζω, περιορίζω, προσδιορίζω.— **II** γράφω ἐν σχεδίῳ, σχεδιάζω ἢ γράφω περιληπτικῶς (κατά τάς κυρίας γραμμάς), λατ. **delineare.**— **III** ἐγκλείω (περικλείω) ἐντός ἀγκυλῶν, διαγράφω (ἐξαλείφω), ἀπορρίπτω (ἀποκλείω) ὡς νόθον.

περί-δδεισα, ἐπ. ἀντί ***περιέδδεισα***, ἀόρ. α' τοῦ ***περιδείδω.***

περι-δέδρομα, πρκ. τοῦ ***περιτρέχω.***

περι-δεής, ***ὲς*** (***περὶ+δέος***)· ὡς καί νῦν, περιδεής, περίφοβος, περίτρομος, πλήρης φόβου, τρομοκρατημένος.— **II** ἐνεργ., ὁ ἐμποιῶν μέγαν φόβον, λίαν φοβερός.— ἐπίρ. ***περιδεῶς***=ἐν μεγάλῳ φόβῳ.

περι-δείδια, ἐπ. πρκ. τοῦ ***περιδείδω*** (βλ. λ.).

περι-δείδω, μελ. ***-δείσομαι***· ἀόρ. α' ***περιέδδεισα***, ἐπ. ***περίδδεισα***, μτχ. ***περιδδείσας***· πρκ. ***περιδέδοικα***, ἐπ. ***περιδείδια***· φοβοῦμαι παρά πολύ, φοβοῦμαι ὑπερβολικά, εἶμαι ἐν μεγάλῳ φόβῳ διά τινα, ἀνησυχῶ ὑπερβολικά περί τινος.

περί-δειπνον, τό (***περὶ+δεῖπνον***)· ἐπικήδειον δεῖπνον, τό ἐπί τῷ θανάτῳ τινός παρατιθέμενον, κοιν. «μακαριά».

περι-δέξιος, ***ον***· ὡς τό ***ἀμφιδέξιος***, ὁ ἔχων δεξιάς ἀμφοτέρας τάς χεῖρας, ὁ μεταχειριζόμενος ἀμφοτέρας τάς χεῖρας ὁμοίως, λατ. **ambi-dexter.**— **II** γενικῶς, λίαν δεξιός, ἔμπειρος, εὔστροφος.

περι-δέρκομαι, ἀποθ. (ποιητ. ἀντί ***περιβλέπω***) : **I** ἀμτβ. κυττάζω ὁλόγυρα.— **II** μτβτ. βλέπω πρός τι ὁλόγυρα (τ. ἔ. μετά περιεργείας καί προσοχῆς).

περι-δέω, μελ. ***-δήσω***· δένω ὁλόγυρα, περιδένω. — μέσον, δένω τι ὁλόγυρά μου, δέτω ἐπάνω μου, φοραίνω.

περι-δήρῐτος, ***ον*** (***περὶ+δηρίω***)· ὡς τό ***περιμάχητος***, ὁ περί οὗ ἀγωνίζεται τις, ἀμφισβητούμενος.

περι-δίδωμι, ἰων. β' καί γ' ἑν. ***-διδοῖς, -διδοῖ***· μελ. ***-δώσω***· δίδω πέριξ, δίδω γύρω.— **II** μέσον, ***περιδίδομαι***· μελ. ***-δώσομαι***· ἀόρ. β' ***-εδόμην***· βάλλω στοίχημα, στοιχηματίζω (μετά γεν. τοῦ πράγμ.): ***τρίποδος περιδώμεθα***=ἂς στοιχηματίσωμεν δι' ἕνα τρίποδα, ἂς βάλωμεν στοίχημα ἕνα τρίποδα ‖ ***ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς***=θά στοιχηματίσω δι' ἐμαυτήν, τ. ἔ. θά βάλω ἐμαυτήν ὡς ἐχέγγυον, θά ὑποθηκεύσω (ἐνεχυριάσω) τόν ἑαυτόν μου ‖ ***περιδίδομαι περὶ τῆς κεφαλῆς***=στοιχηματίζω τήν κεφαλήν μου||ἀπολ.,

περίδου νῦν ἐμοί=ἔλα τώρα, βάλε ἕνα στοίχημα μαζί μου.

περι-δῑνέω, μελ. *-ήσω*· περιστρέφω, δέτω εἰς περιστροφικὴν κίνησιν.— παθητ., περιστρέφω ἑμαυτόν, περιστρέφομαι, στροβιλίζομαι ‖ περιστρέφομαι ὡς σβούρα ‖ ***περιδινηθήτην,*** ἐπ. γ' δυϊκ. ἀορ. α'.

περι-δῑνής, ***ἐς*** (***περιδινέω***)· περιδινούμενος, περιστρεφόμενος, κυκλοτερής.

περι-δίω, παλ. ἐπ. τύπος ἀντὶ τοῦ ***περιδείδω***· διατελῶ ἐν μεγάλῳ φόβῳ περί τινος, φοβοῦμαι πολύ.

περί-δου, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***περιδίδωμι.***

περί-δρᾰμον, ἐπ. ἀντὶ ***περιέδρᾰμον,*** ἀορ. β' τοῦ ***περιτρέχω.***

περι-δράσσομαι, ἀττ. **-ττομαι,** ἀποθ. ***δράττομαι*** (ἀδρόχνω, ἁρπάζω, πιάνω) διὰ τῆς χειρός.

περι-δρομάς, ***-άδος,*** ἀνώμ. θηλ. τοῦ ***περίδρομος*** (βλ.λ.)· ἡ περιξ τρέχουσα, ἡ περιβάλλουσα, περικλείουσα, περιέχουσα ‖ περιφερική, στρογγύλη.

περι-δρομή, ἡ (***περίδρομος***)· τὸ περιτρέχειν, τὸ τρέχειν γύρω ‖ περιστροφή, κύκλος, κυκλικὴ τροχιά.

περί-δρομος, ***ον*** (***περιδραμεῖν*** τοῦ ***περιτρέχω***)· ὁ περιξ τρέχων, ὁ περιβάλλων, περικυκλῶν ‖ περιφερής, κυκλοτερής, κυκλικός. **2)** ὁ ἐρχόμενος πέριξ, ὁ περιφερόμενος, περιπλανώμενος, τῇδε κἀκεῖσε (ἀνὰ τὰς ὁδούς). **3)** παθητ., ὃν δύναταί τις νὰ περιέλθῃ, ὁ ἰοτάμενος χωρίς, κεχωριομένος, ἀπεσπασμένος.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ περίδρομος*** (=***ἡ περιδρομή***)=ὁ περιέχων, ὁ περιβάλλων, ὁ περικυκλῶν, καὶ δή: **1)** τὸ σχοινίον τὸ περιβάλλον τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ δικτύου καὶ χρηαιμοποιούμενον διὰ τὸ κλείσιμόν του. **2)** στοὰ περιβάλλουσα οἰκοδόμημά τι. **3)** ἡ περίμετρος, ἡ περιφέρεια, τῆς ἀσπίδος.

περι-δρύπτω, μελ. *-ψω*· ξεσχίζω ὁλόγυρα, ἀφαιρῶ τὸν φλοιὸν δένδρου ἀπὸ ὁλόγυρα.— Παθητ., ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' ***περιδρύφθη***=εἶχε τὸ δέρμα του ταξεσχισμένον ὁλόγυρα.

περι-δύω, μελ. *-ύσω*· ἔλκων ἀφαιρῶ (ἀποσπῶ) ἀπὸ ὁλόγυρα, ἀπογυμνώνω, ἀπεκδύω.

περι-δώμεδον, α' δυϊκ. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***περιδίδωμι.***

περι-εδέδετο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***περιδέω.***

περι-έζωσμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***περιζώννυμι.***

περι-εῖδον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, λαμβανομένου ὡς ἐνεστ. τοῦ ***περιοράω***· βλέπω γύρω διά τι (ἀναζητῶν τι), ἀναμένω τι. **2)** παραβλέπω, ἀβλεπτῶ, παραμελῶ, ὀλιγωρῶ, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἀφίνω νὰ παρέλθῃ, ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι, ὑπομένω.— **II** πρκ. ***περίοιδα*** μετὰ σημασ. ἐνεστ.· ὑπερσ. ***περιῄδειν*** μετὰ σημασ. πρτ., ἀττ. ***περιῇδη***· ἀπρφ. ***περιειδέναι,*** ἐπ. ***περιείδμεναι***· γνωρίζω ἢ ἐννοῶ καλλίτερον ‖ ***βουλῇ περιείδμεναι ἄλλων*** = ὑπερέχειν τῶν ἄλλων κατὰ τὴν βουλήν.

περι-ειλάς, ***-άδος,*** ἡ (***περιείλω***)· ἡ περιβάλλουσα, ἡ περιτυλίσσουσα.

περι-ειλίσσω, ἰων. ἀντὶ ***περιελίσσω.***

περι-εῖλον, ἀόρ. β' τοῦ ***περιαιρέω.***

περι-είλω ἢ **-ειλέω**· περιτυλίσσω, διπλώνω.—παθητ., περιτυλίσσομαι. **2)** περιπτύσσω, τυλίσσω μὲ σκεπάσματα.

περί-ειμι (***περὶ***+***εἰμί***)· εἶμαι πέριξ ‖ ***τὰ περιόντα***= αἱ περιστάσεις, τὰ περιστατικά.— **II** εἶμαι ὑπέρτερός τινος, εἶμαι καλλίτερος ἀπό τινα, ὑπερέχω, ἐξέχω. **2)** ὑπερβαίνω εἰς ἀριθμόν, ὑπερτερῶ.— **III** ἐπιζῶ, ζῶ μετά τι(να) ‖ ἀπολ., ἐπιζῶ, διαμένω ἐν ζωῇ ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω. **2)** ἐπὶ περιουσίας, ὑπολείπομαι, ἀπομένω εἰς χεῖρας, περισσεύω ‖ ***τὰ περιόντα***=τὸ περίσσευμα, τὸ ὑπόλοιπον. — **IV** ἀπομένω ὡς ἀποτέλεσμα ἢ συνέπεια, ὑπολείπομαι ‖ συμβαίνω ‖ ἕπομαι, ἀκολουθῶ ‖ πρβλ. ***περιγίγνομαι.***

περί-ειμι (***περὶ***+***εἶμι***)· ὑπάγω ὁλόγυρα, ἔρχομαι κύκλῳ, περικάμπτω πλέων. **2)** μετ' αἰτ. τόπου, περιέρχομαί τι, περικυκλῶ τι ‖ ***περιέναι φυλακὰς***=περιέρχεσθαι τοὺς φρουροὺς, ἐπιθεωρεῖν τοὺς φρουροὺς.— **II** περιέρχομαι εἴς τινα, μάλιστα κατὰ σειρὰν ἢ κατὰ κληρονομικὴν διαδοχήν.— **III** ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ κανονικῶς ἐπανερχομένων χρονικῶν περιόδων: ***χρόνου περιιόντος***=ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

περι-είρω· παρεμβάλλω, προσαρμόζω ὁλόγυρα.

περι-έκρῡβεν, γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β', ἢ γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***περικρύπτω.***

περι-έλᾰσις, ***-εως,*** ἡ (***περιελαύνω***)· τὸ περιελαύνειν (τὸ περιέρχεσθαι ἐφ' ἁμάξης ἢ ἔφιππον).

περι-ελαύνω, μελ. ***-ελῶ***· ἀόρ. α' ***-ήλᾰσα***· πρκ. ***-ελήλᾰκα***· ἐλαύνω πέριξ, περιφέρω (ἐπὶ ποτηρίων οἴνου π.χ.): ***χρὴ τοὺς οἰνοχόους μιμεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς ἁρματηλάτας θᾶττον περιελαύνοντας τὰς κύλικας.*** **2)** καταρύχω, βασανίζω, καταπονῶ.— **II** φαινομεν. ἀμτβ. (ἐνν. τῆς αἰτ. ***ἅρμα*** ἢ ***ἵππον***), περιτρέχω ἐφ' ἁμάξης ἢ ἔφιππος.

περι-ελεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***περιαιρέω.***

περι-ελίσσω, ἀττ. **-ττω,** ἰων. **-ειλίσσω**· μελ. ***-ξω***· περιτυλίσσω.— μέσον, περιτυλίσσω ἑμαυτόν ἢ κάτι τὸ ἰδικόν μου.

περι-έλκω, μελ. ***-ελκύσω***· σύρω πέριξ, σύρω γύρω, σύρω τῇδε κἀκεῖσε.

περι-έννῡμι, περιβάλλω τινὰ μὲ περιβολήν, τοῦ φοραίνω ἐνδύματα, τὸν ἐνδύω.— μέσον, περιβάλλομαι, ἐνδύομαι, φορῶ.

περι-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ ***περιπίπτω.***

περι-έπω, πρτ. ***περιεῖπον***· μελλ. ***περιέψω***· ἀόρ. β' ***περιέσπον,*** ἀπρφ. ***περισπεῖν***· ἀπρφ. μέσ. μέλλ. ***περιέψεσθαι,*** ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' ***περιεφθῆναι***· ἀσχολοῦμαι μὲ (περί) τι, μεταχειρίζομαί τι(να) μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας, τὸν περιποιοῦμαι, τὸν φροντίζω: ***εὖ περιέπω τινά***=μεταχειρίζομαί τινα καλῶς, τὸν καλομεταχειρίζομαι, τὸν περιποιοῦμαι ‖ ἀλλ' ὅμως ***τραχέως περιέπω τινά*** = τὸν μεταχειρίζομαι μετὰ τραχύτητος, τὸν κακομεταχειρίζομαι ‖ ***καλῶς περιέπομαι ὑπό τινος***=τυγχάνω καλῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός‖***τραχέως (κακῶς) περιέπομαι ὑπό τινος***=τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός ‖ ***περιέπω τινὰ ὡς πολέμιον***=τὸν μεταχειρίζομαι ὡς ἐχθρόν.

περι-εργάζομαι, μελλ. ***-σομαι***· πρκ. ***-είργασμαι,*** ἀποθ.· ὡς καὶ νῦν, ἐξετάζω τι μετὰ περισσῆς ἐπιμελείας, δαπανῶ μάταιον κόπον δι' αὐτό ‖ ἐνασχολοῦμαι ὑπερβολικὰ περί τινος πράγματος ‖ εἶμαι περίεργος, εἶμαι πολυπράγμων, ἀσχολοῦμαι μὲ ξένας ὑποθέσεις ‖ ***τῷ θυλάκῳ περιειργάσθαι***=ὅτι ἐματαιοπόνησαν μεταχειρισθέντες τὸν θύλακον (δηλ. δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν λ. θύλακον). **2)** ἀναμειγνύομαι εἰς ξένας ὑποθέσεις, ἀλλοτριοπραγμονῶ, ἐπεμβαίνω, εἶμαι πολυπράγμων, εἶμαι ἀλλοτριοπράγμων.

περί-εργος, ***ον*** (***περὶ***+***ἔργον***)· ὁ λίαν (καθ' ὑπερβολήν) φροντίζων, ὁ λίαν προσεκτικός, ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς μάταιον κόπον ‖ ***τὰ περίεργα***=τὰ περίεργα τεχνάσματα. **2)** ὁ ἀλλοτριοπραγμονῶν, ἀναμειγνυόμενος εἰς ξένας ὑποθέσεις.— **II** παθητ., ὁ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας εἰργασμένος, ὁ μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς κατεσκευασμένος, δαπανηρός. **2)** περιττός.

περι-έργω, ἀττ. **-είργω,** μελ. ***-ξω***· περικλείω πανταχόθεν, περικυκλῶ.

περι-ερρύην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***περιρρέω.***

περι-έρρω· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι.

περι-έρχομαι, πρτ. ***περιηρχόμην***· μελλ. ***-ελεύσομαι***· ἀόρ. β' ***-ῆλθον***· πρκ. ***-ελήλυθα***· δ,τι καὶ νῦν, περιέρχομαι, περιφέρομαι, τριγυρίζω ‖ κυρ. περιφέρομαι ψηφοθηρῶν (ἐπιδιώκων δηλ. ἀρχήν τινα), ὡς τὸ λατ. **ambire** ‖ μετ' αἰτ. τόπου, περιφέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ἐντὸς μιᾶς περιοχῆς, ἐπισκέπτομαι διαδοχικῶς (ἀλλεπαλλήλως). **2)** ἐπὶ χρόνου, περιέρχομαι, «περνῶ».— **II** περιέρχομαι καὶ ἐπιστρέφω εἴς τι σημεῖον, καταντῶ, φθάνω εἰς... ***ἡ τίσις περιῆλθε τὸν Παυσώνιον***=ἡ ἐκδίκησις ἔφθασεν ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὸν Παν..— **III** μετ' αἰτ. προσ., ὡς τὸ λατ. **circumvenire,** ἔρχομαι πέριξ τινός, «τὸν φέρνω γύρω, τὸν φέρνω ὁλόγυρα, τὸν τριγυρίζω», τὸν ἐξαπατῶ.

περι-εσθίω, μελλ. ***-έδομαι***· περιτρώγω, ροκανίζω γύρω.

περι-έσκεμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *περισκοπέω*.
περι-εσπάτο, γ' ἑν. παθ. πρτ. τοῦ *περισπάω*.
περί-εσσι, ἐπ. ἀντί *περί-ει*, δ' ἑν. τοῦ *περί-ειμι* (*εἰμί*).
περι-εστώς, μτχ. πρκ. τοῦ *περίστημι*.
περι-έσχατος, η, ον· ὁ σχεδόν ἔσχατος (τελευταῖος).
περι-έσχον, ἀόρ. β' τοῦ *περιέχω*.
περί-εφθος, *ον* (*περὶ* + *ἕφθός*)· ὁ πανταχόθεν (τ. ἔ. ἐντελῶς) *ἑφθὸς* (δηλ. βρασμένος, ψημένος).
περι-έχω, μέλλ. *περιέξω* καὶ *περισχήσω*· ἀόρ. β' *περιέσχον*, ἀπρφ. *περισχεῖν*· μέσ. ἀόρ. β' *περιεσχόμην*, ἀπρφ. *περισχέσθαι*· ὅ,τι καὶ νῦν, περιέχω, περιλαμβάνω, περιβάλλω, περικυκλῶ, περικλείω, ἐναγκαλίζομαι ‖ ἐπὶ πόλεως, πολιορκῶ.— **II** ὡς τὸ *περίειμι* (*εἰμί*), εἶμαι ὑπέρτερος, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, νικῶ ‖ κυρ. ὑπερβαίνω εἰς ἀριθμόν, ὑπερφαλαγγῶ.— **III** μέσον, ἐναγκαλίζομαί τινα, βάλλω τὰς χεῖράς μου γύρω ἀπό τινα ἢ ὑπεράνω τινός, ὅθεν λαμβάνω φροντίδα διά τινα, προστατεύω, ὑπερασπίζω. **2)** κατοῦμαι στερεὰ ἀπό τι(να), προσκολλῶμαι εἴς τι(να). **3)** πιέζω, ἐπιμένω, νά...
περι-ζάμενῶς, ἐπίρ. (*περὶ*+*ζαμενής*)· λίαν ἰσχυρῶς, ἢ λίαν βιαίως.
περι-ζέω, ποιητ. *-ζείω*, μέλ. *-ζέσω*· βράζω ὁλόγυρα.
περί-ζῠγος, *ον*, καὶ **περί-ζυξ,** *-ῦγος*, ὁ, ἡ (*περὶ*+*ζυγόν*)· ὁ περισσότερον ἀπό ζυγός, περιττός (μή ἄρτιος), περισσότερον ἀπό ζεῦγος ‖ οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἱπποσκευῆς, *περίζυγα* = λεπτοὶ ἱμάντες περιτυλισσόμενοι εἰς τὸν ζυγόν, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ χρησιμεύωσι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν κανονικῶν ἱμάντων, ὁσάκις οὗτοι διερρηγνύοντο ἐκ τῆς τριβῆς.
περί-ζωμα, *-ατος*, τὸ (*περιζώννυμι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περίζωμα, ὅ,τι ζώνεται πέριξ, ἢ ὅ,τι εἶναι ἐζωσμένον πέριξ, ζώνη, «ποδιά».
περι-ζώννῡμι, ἢ **-ύω**· μέλ. *-ζώσω*· ζώνω πέριξ, περιβάλλω διὰ ζώνης, ζώνω ὁλόγυρα, περιζώνω.— μέσον, ζώνω τι περὶ ἑμαυτόν, περιζώνω ἑμαυτόν, περιζώνομαι, ζώνομαι μέ τι.
περι-ζώστρα, ἡ (*περὶ*+*ζῶστρον*)· *περίζωμα* (βλ. λ.), ζώνη, ποδιά.
περι-ηγέομαι, μελ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ὁδηγῶ πέριξ, ὁδηγῶ ὁλόγυρα, δεικνύω τὴν ὁδὸν πέριξ.
περι-ηγής, *ἐς* (*περιάγω*, *περιηγέομαι*)· συρόμενος πέριξ, κείμενος ὡς ἐν κύκλῳ, σχηματίζων κύκλον ‖ κυκλοτερής, κυκλικός.
περι-ήγησις, *-εως*, ἡ (*περιηγέομαι*)· τὸ ὁδηγεῖν καὶ ἐξηγεῖσθαι τὰ ἄξια σημειώσεως, ὡς τὸ *περιγραφή* (βλ.λ.), σκιαγραφία, περίληψις ‖ γενικῶς, ζωγραφικὴ περιγραφή, γραφικὴ ἀπεικόνισις, ζωγραφία, ἐξωτερικὸν σχῆμα.
περι-ήδη, ἀττ. ὑπερσ. τοῦ *περίοιδα*· βλ. *περιεῖδον*.
περι-ήκω, μέλ. *-ξω*· ἔχω περιέλθει εἴς τινα, ἔχω φθάσει ἐπὶ τέλους εἴς τινα ‖ μετ' αἰτ., *τὰ σὲ περιήκοντα*=ὅσα ἔχουν περιέλθει εἰς σέ, τὰ ἀνήκοντα εἰς σέ, τὸ μερίδιόν σου.
περι-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ *περιέρχομαι*.
περι-ήλῡσις, ἡ (*περιέρχομαι*)· ὡς τὸ *περιέλευσις*, ὁ κύκλῳ ἔρχομός, περιστροφή, περιοδεία, κυκλοστροφία.
περι-ημεκτέω, μελ. *-ήσω*· αἰσθάνομαι σφοδρούς πόνους ‖ ὅθεν λυποῦμαι, δυσφορῶ, ἀγανακτῶ, διά τι (μετὰ δοτ. τοῦ πράγμ.) ‖ μετὰ γεν προσ., ἀγανακτῶ κατά τινος, διάκειμαι δυσαρέστως πρός τινα [τὸ *ἠμεκτέω* εἶναι ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας εἶναι παράγωγον ἐκ τινος ὀνόμ. **ἀ-μεκτο-ς* (=μή ἱκανοποιημένος), ἐξ ἰαπ. **megh-* ἐν τῷ σανσκρ. **mahá-ḥ* (ἑορτή, πανήγυρις), **mahīyáte* (ἀγάλλομαι), λιθ. **megstu*, **mégmi**, **mégti** (κάμνω εὐχαρίστησιν εἴς τινα)].
περι-ήνεικα, ἰων. ἀόρ. τοῦ *περιφέρω*.
περι-ηχέω, μελ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, περιηχῶ, ἠχῶ ὁλόγυρα, ἀντηχῶ παντοῦ.
περι-θαλπής, *ἐς* (*περὶ* + *θάλπος*)· λίαν θερμός.
περι-θείς, *θεῖσα*, *θέν*, μτχ. ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *περιτίθημι*.
περί-θεσις, *-εως*, ἡ (*περιτίθημι*), τὸ περιτιθέναι, ἐπιτιθέναι (δηλ. τὸ νά τοποθετῇ τίς τι πέριξ τινος ἢ ἐπί τινος).
περί-θετος, *ον*, ὡς. καὶ **περι-θετός,** *ή*, *όν* (*περιτίθημι*)· ὁ τεθεὶς (ἢ τεθειμένος) πέριξ, γύρω, ὁ πρόσθετος, ἢ καὶ ὁ δυνάμενος νά τοποθετηθῇ γύρω (νά προστεθῇ)· *περίθετον πρόσωπον*=προσωπεῖον | *περίθετος κεφαλή*=ἡ ἔχουσα προσωπεῖον καὶ *φενάκην* (δηλ. ψευδῆ κόμην) | *περίθετος κόμη*, *περιθεταὶ τρίχες* (ἡ φενάκη, πρόσθετος ξένη κόμη).
περι-δέω, μελ. *-θεύσομαι*· τρέχω πέριξ, περίκειμαι, περιβάλλω.
περι-θεωρέω, μελ. *-ήσω*· (περι)έρχομαι γύρω καὶ παρατηρῶ.
περί-θῡμος, *ον* (*περὶ*+*θυμός*)· ὁ σφόδρα θυμωμένος, πολὺ ὠργισμένος, ὁ ρέπων εἰς τὸ ὀργίζεσθαι, ὁ θυμώδης.— ἐπίρ. *περιθύμως ἔχω* = εἶμαι λίαν ἐξωργισμένος.
περι-ιάπτω, μελ. *-ψω*· βλάπτω τι ὁλόγυρα ‖ τραυματίζω (πληγώνω, καταπικραίνω) ἀπό ὅλας τάς πλευράς.
περι-ιᾶχω· ἠχῶ ὁλόγυρα, ἀντηχῶ ‖ ἐπ. γ' ἑν. πρτ. *περίαχε* ἀντὶ *περιέαχε*.
περι-ιδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' *περιεῖδον* (βλ. λ.).
περι-ίδμεναι, ἐπ. ἀντὶ *περιειδέναι*, ἀπρφ. τοῦ *περίοιδα*.
περι-ίζομαι, ἀποθ.· κάθημαι ὁλόγυρα, κάθημαι πέριξ.
περι-ίστημι, μελ. *περιστήσω*· ἀόρ. α' *-έστησα*· ἵστημί τι (πρόσ. ἢ πρᾶγμα) πέριξ, τό τοποθετῶ (τό στήνω, τό βάλλω νά καθίσῃ) πέριξ ‖ μτφρ. φέρω (καταντῶ) τινα εἴς τινα κατάστασιν. **2)** ὁ μέσ. ἀόρ. α' *περιεστησάμην* κεῖται ἐπίσης μεταβατικῶς=ἔστησα (ἑτοποθέτησα) γύρω μου.— **II** μέσ. καὶ παθ· μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόνων, δηλ. τοῦ ἀορ. δ' *περι-έστην*, πρκ. *περι-έστηκα*, ὑπερσ. *περι-εστήκειν*· ἵσταμαι πέριξ τινός, ἵσταμαι ὁλόγυρα ‖ περικυκλώνω, περιστοιχίζω, περιβάλλω, περικλείω. **2)** ἔρχομαι γύρω ἀπό τι, ἔρχομαι ὁλόγυρα, περιστρέφομαι ‖ καταντῶ, καταλήγω ‖ ἐπὶ αυμβάντων, καταντῶ, ἀποβαίνω, ἐξελίσσομαι καὶ μάλιστα πρὸς τὸ χειρότερον. **3)** τὰ «φέρνω γύρω, φέρνω βόλτα» ὥστε νὰ ἀποφύγω, ἀποφεύγω, προσπαθῶ νὰ ὀποφύγω τι.
περι-ίσχω=*περιέχω* (βλ. λ.).
περι-ών, *περιοῦσα*, *περιόν*, μτχ. τοῦ *περίειμι* (*εἶμι*).
περι-κάθαρμα, *-ατος*, τό· κάθαρμα, σκύβαλον (τό ἀπομένον δηλ. ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ περικαθαίρειν) ‖ μολυσμός, κηλίδωσις ‖ ὄθεν, *βέβηλος* (ἄβλιος, ἐλεεινός, ἁμαρτωλός) ἄνθρωπος ‖ καθαρμός, ἐξάγνισις (ἐθδ.).
περι-καθ-έζομαι, ἀποθ.· κάθημαι ὁλόγυρα ‖ κυρ. περιβάλλω, πολιορκῶ, πόλιν.
περι-κάθ-ημαι, ἰων. **—κάτημαι,** ἀπρφ. *-καθῆσθαι* (κυρ. εἶναι παθητ. πρκ. τοῦ *περικαθέζομαι*)· εἶμαι καθισμένος, κάθημαι, ὁλόγυρα ‖ *περικάθημαι πόλιν*=πολιορκῶ πόλιν ‖ ἐπὶ στόλου, ἀποκλείω, ἐνεργῶ ἀποκλεισμόν, ἔχω ἐν ἀποκλεισμῷ ‖ μετ' αἰτ. προσ., κάθημαι πλησίον τινός, ὡς σύντροφος ἢ φίλος του.
περι-καίω, ἀττ. **-κᾶω,** μελλ. *-καύσω*· ὡς καὶ νῦν, περικαίω, καίω ὁλόγυρα, «τοῦ βάλλω φωτιὰ ἀπ' ὅλες τὶς μερίες», κατακαίω.— Παθητ., καίομαι πανταχόθεν, φλέγομαι ὁλόγυρα ‖ μτφρ. εἶμαι ἐξωργισμένος.
περι-καλλής, *ἐς* (*περὶ*+*κάλλος*)· ὡς καὶ νῦν, περικαλλής, πολὺ ὡραῖος.
περι-κάλύπτω, μελ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, περικαλύπτω, καλύπτω πέριξ, θέτω τι γύρω (πέριξ) ὡς κάλυμμα, ῥίπτω τι ὁλόγυρα ἀπό τι διά νὰ τό καλύψω μὲ αὐτό.— **II** καλύπτω τι ὁλόγυρα, καλύπτω ἐντελῶς.
περι-κατ-άγνῡμι, μελ. *-άξω*· δραύω ὁλόγυρα.
περι-κατα-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· περιλαμβάνω ὁλόγυρα, περικλείω, περικυκλώνω, **2)** προφθάνω, καταφθάνω, συλλαμβάνω. **3)** ἀναγκάζω, ἐξαναγκάζω.
περι-κατα-ρρέω, μελλ. *-καταρρεύσομαι*· καταρρέω πανταχόθεν, καταστρέφομαι ἐντελῶς.
περι-κατα-ρρήγνῡμι, μελ. *-καταρρήξω*· κατασχί-

ζω ολόγυρα, καταξεσχίζω έντελῶς.— μέσον, καταξεσχίζω τὰ ἱμάτιά μου («τὰ κατεβάζω λουρίδες»).

περι-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντὶ *περικάθημαι* (βλ. λ.).

περι-κάω, ἀττ. ἀντὶ *περικαίω*.

περι-κεῖμαι, ἀπρφ. *-κεῖσθαι,* ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *περιτίθημι,* μετὰ μέσ. μελλ. *-κείσομαι·* κεῖμαι πέριξ τινός, εἶμαι τεθειμένος πέριξ αὐτοῦ ὡσάν διὰ νὰ τὸν ἀγκαλιάσω ‖ ἀπολ., *τεῖχος περίκειται*=τεῖχος ἔχει οἰκοδομηθῆ (καὶ εὑρίσκεται) πέριξ. 2) μτφρ., ὠφελῶ, συμφέρω: *οὔ τί μοι περίκειται*=*οὐδὲν περίεστί μοι*=δὲν ὑπάρχει τι τὸ περιπλέον δι' ἐμέ, δὲν ἔχω κανὲν συμφέρον, δὲν ἔχω καμμίαν ὠφέλειαν.— ‖ ἔχω περὶ ἑαυτόν, φορῶ: *περικείμενος ὕβριν*=περιβεβλημένος ἀλαζονείαν.

περι-κείρω, μελ. *-κέρσω·* κείρω (κουρεύω) ὁλόγυρα.— μέσον, *περικείρομαι τρίχας* = κουρεύω τὴν κόμην μου.

περι-κεκλημένος, μτχ. ἰων. παθ. πρκ. τοῦ *περικλείω.*

περι-κεφαλαία, ἡ (*περὶ* + *κεφαλή*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περικεφαλαία, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κράνος.

περι-κήδομαι, ἀποθ.· εἶμαι ἀνήσυχος καὶ περίφροντις περί τινος.

περί-κηλος, *ον* (*περὶ*+*κῆλον*)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ξηρός, ὁ τελείως ἀπεξηραμμένος.

περι-κίδναμαι, παθητ., ἐξαπλοῦμαι πέριξ, διαδίδομαι ὁλόγυρα.

περι-κλάω, μελλ. *-κλάσω·* θραύω τι ὁλόγυρα, τὸ λυγίζω καὶ τὸ θραύω («σπάω») ‖ περικάμπτω, στρέφω τι περί τι, ἢ πρός μίαν ἢ ἄλλην κατεύθυνσιν.

περι-κλεής, *ές* (*περὶ*+*κλέος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περικλεής, περίφημος, ἔνδοξος.

περι-κλειτός, *ή, όν* (*περὶ* + *κλειτός, κλέος*)· ὁ πανταχοῦ (ὁλόγυρα) ἔνδοξος, περικλεής, ἐξακουστός, περίφημος.

περι-κλείω, ἰων. **-κληίω,** ἀρχ-αττ. **-κλῄω** (*κλείω, κλείς*)· μελλ. *-κλείσω* ἢ *-κλήσω·* (*περὶ*+*κλείω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περικλείω, κλείω τι ὁλόγυρα, περικλείω πανταχόθεν ‖ ἐπὶ πλοίων, περικυκλῶ.

περι-κλύζω, μελλ. *-ύσω·* λούω χύνων ὕδωρ ὁλόγυρα, περιλούω, κατακλύζω ‖ περιβρέχω.— παθητ., περιβρέχομαι (ὁλόγυρα, π.χ. ἐπὶ νήσου).

περί-κλυστος, *η, ον,* ἀττ. καὶ *-ος, -ον* (*περικλύζω*)· ὁ πανταχόθεν κατακλυζόμενος, ὁ περιβρεχόμενος ὁλόγυρα ὑπὸ θαλάσσης.

περι-κλυτός, *ή, όν* (*περὶ*+*κλυτός,* τοῦ *κλύω*)· ὁ πανταχόθεν φημιζόμενος, ἐξακουστός, «ξακουσμένος», περίφημος, περιώνυμος, λατ. inclytus ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἔξοχος, λαμπρός, ἔνδοξος, περικλεής.

περι-κνῖδιον, τό· κλωνάρι, βλαστός ἢ φύλλον: *θυμέων περικνίδια* (Ἀνθ. Π. 9, 26)=πιθ. κλωνάρια ἢ φύλλα θύμου.

περι-κνίζω, μελλ. *-ίσω·* ξύω («τσουγγρανίζω, τσιμπῶ») πανταχόθεν, περιτρώγω, περιροκανίζω.

περι-κοκκύζω, μέλλ. *-σω·* φωνάζω ὁλόγυρά τινος (περιτριγυρίζοντάς τον) ὡς κόκκυξ, μιμούμενος τὸν κόκκυγα φωνάζω «κού-κου!».

περι-κομίζω, μελ. *-ίσω·* κομίζω κύκλῳ, φέρω πέριξ.— παθητ., μεταφέρομαι γύρω, *ὅθεν* περιφέρομαι, ἔρχομαι γύρω.

περί-κομμα, *-ατος,* τὸ (*περικόπτω*)· τὸ κεκομμένον γύρω (ὁλόγυρα), τὸ κομμάτι, τὰ ἀπόκομμα ‖ *περικόμματα ἐκ σοῦ σκευάσω* = «θὰ σὲ κάμω κιμᾶ» (κυρ. σγμ. θὰ παρασκευάσω λειανιστὸν κρέας ἐκ τοῦ σώματός σου).

περι-κομμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *περίκομμα.*

περί-κομψος, *ον*· ὁ λίαν κομψός, περίκομψος ὡς καὶ νῦν λέγεται.

περι-κονδύλο-πωρο-φίλα, ἡ (*περὶ* + *κόνδυλος* + *πῶρος*+*φίλος*)· θηλ. ἐπίθ., κωμ. ἐπών. τῆς ἀρθρίτιδος (παρὰ Λουκ.)· ἡ κατ' ἐξοχὴν φίλη τῶν ἐν τοῖς ἄρμοῖς τῶν δακτύλων σχηματιζομένων ἐξοιδημάτων.

περι-κοπή, ἡ (*περικόπτω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ περικόπτειν, τὸ κόπτειν ὁλόγυρα, ἡ περίκοψις, ἡ πήρωσις, κολόβωσις, ἀκρωτηριασμός.— ‖ ὡς καὶ νῦν, «περικοπὴ τοῦ εὐαγγελίου» ἐν τῇ Ἐκκλ. γλώσσῃ.

περι-κόπτω, μελλ. *-ψω·* κόπτω τι ὁλόγυρα, τὸ ἀκρωτηριάζω, τὸ κολοβώνω. 2) κατακόπτω τὰ δένδρα (καὶ δὴ τὰ ὀπωροφόρα) ἐχθρικῆς τινος χώρας, ἐρημώνω.

περι-κράτής, *ές* (*περὶ*+*κράτος*)· ὁ ἔχων πλήρη ἐξουσίαν ἐπί τινος.

περι-κρεμάννῡμι, μελλ. *-κρεμάσω,* ἀττ. μέλλ. *-κρεμῶ·* κρεμῶ πέριξ, κρεμῶ ὁλόγυρα.—Παθητ., κρεμῶμαι πέριξ, κρέμαμαι ὁλόγυρα ‖ προσκολλῶμαι εἴς τι (μετὰ δοτ.).

περι-κρεμής, *ές* (*περικρεμάννῡμι*)· ὁ ἔχων γύρω του κρεμάμενα πράγματα: *ναὸς περικρεμὴς ἀναθήμασι*=ναὸς ἔχων κρεμασμένα ὁλόγυρα ἀναθήματα.

περι-κρούω, μελλ. *-σω·* κρούω ὁλόγυρα, κρούων ἀποσπῶ (ἀφαιρῶ) ὁλόγυρα.

περι-κρῡβω, μτγν. τύπος (ἐν Ἐκκλ. γλ.) τοῦ *περικρύπτω.*

περι-κρύπτω, μελλ. *-ψω·* κρύπτω ὁλόγυρα, κρύπτω ἐντελῶς, ἀποκρύπτω.—μέσον, ἀποκρύπτω ἐμαυτὸν ἀπό...

περι-κτίονες, *-όνων,* οἱ, ἐπ. δοτ. πληθ. *περικτιόνεσσι* (*περὶ*+*κτίζω*)· ὡς τὸ *ἀμφι-κτίονες*· οἱ πέριξ οἰκοῦντες, οἱ γείτονες, οἱ περίοικοι.

περι-κτῖται, *-ῶν,* οἱ'=*περικτίονες* (βλ. λ.).

περι-κυκλέω, μελλ. *-ήσω·* κινῶ ἐν κύκλῳ, κινῶ ὁλόγυρα, περιστρέφω.— μέσον, περικυκλώνω, περικλείω, ἐγκλείω.

περι-κυκλόω, μελλ. *-ώσω·* ὡς καὶ νῦν, περικυκλώνω, περικλείω τι κύκλῳ.

περι-κύκλωσις, *-εως,* ἡ (*περικυκλόω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περικύκλωσις.

περι-κῡλῑνδέω, μτγν. **-κυλίω·** μελλ. *-κυλίσω·* κυλίω τι πέριξ, περιστρέφω ὁλόγυρα.—Παθητ., κυλίομαι πέριξ, περικυλίομαι.

περι-κῡμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*περὶ*+*κῦμα*)· ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ κυμάτων.

περι-κωμάζω, μελλ. *-άσω·* περιέρχομαι τὰς ὁδοὺς (ἢ τόπον τινὰ) ἐν κώμῳ (μαζὶ δηλ. μὲ ἄλλους κωμαστάς, τ.ἔ. νέους διατελοῦντας ἐν εὐθυμίᾳ ἢ καὶ ἐν κραιπάλῃ μέθης, ὡς συμβαίνει συνήθως μὲ τοὺς ἐπανερχομένους ἐκ συμποσίου) ‖ «γλεντῶ, ξεφαντώνω».

περι-κωνέω, μελλ. *-ήσω* (*περὶ* + *κῶνος*)· ἀλείφω ὁλόγυρα διὰ πίσσης ‖ *περικωνέω τὰ ἐμβάδια*=μαυρίζω (μελανώνω) τὰ ὑποδήματα.

περι-λᾰλέω, μέλλ. *-ήσω·* λαλῶ ὁλόγυρα (πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις), ἢ λαλῶ καθ' ὑπερβολήν, φλυαρῶ.

περι-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι·* ἀόρ. β' *περιέλᾰβον·* λαμβάνω («πιάνω») τι ὁλόγυρα, ἐναγκαλίζομαι. 2) περικυκλώνω, περικλείω ‖ ἐντεῦθεν, λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχήν μου, συλλαμβάνω, ἐξασφαλίζω.— Παθητ., συλλαμβάνομαι.— ‖ συμπεριλαμβάνω (ἐπὶ πολλῶν ἐπὶ μέρους πραγμάτων).— ‖ ἀναγκάζω.

περι-λάμπω, μελ. *-ψω·* λάμπω ὁλόγυρα, ἀκτινοβολῶ.

περι-λείβομαι, παθητ.· *λείβομαι* πέριξ, περιχέομαι, περιρρέω, ῥέω περί τι.

περι-λείπω, μελ. *-ψω·* ἀφίνω ὑπόλοιπον.—παθητ., ὑπολείπομαι, μένω ὑπόλοιπος, ἀπομένω, ἐπιζῶ.

περι-λείχω, μελλ. *-ξω·* λείχω ὁλόγυρα, λείχω πανταχόθεν ‖ λείχων καθαρίζω.

περί-λεξις, ἡ (*περιλέγω*)· περίφρασις, πολυλογία, περιττολογία.

περι-λέπω, μελλ. *-ψω·* ἀπολεπίζω τι ὁλόγυρα, ἀφαιρῶ ἀπὸ γύρω τὸν φλοιόν, «ξεφλουδίζω», ἀποφλοιώνω.

περι-λεσχήνευτος, *ον* (*περὶ*+*λεσχηνεύω*)· ὁ περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν πάσῃ λέσχῃ (τ.ἔ. παντοῦ), περιλάλητος, περίφημος.

περι-λῑμνάζω, μελ. *-άσω* (*περὶ*+*λίμνη*)· περιβάλλω δι' ὕδατος, περικλύζω, κατακλύζω, καταπλημμυρῶ ‖ ἀπομονώνω.

περι-λῑχμάομαι, ἀποθ.·=*περιλείχω* (βλ. λ.).

περί-λοιπος, *ον* (*περιλείπω*)· ὁ ἀπομείνας.

περι-λοάω, μελλ. *-σω·* λούω πέριξ, λούω ὁλόγυ-

ρα, περιβρέχω ‖ λούω μετὰ **πολλῆς προσοχῆς** καὶ φροντίδος.

περί-λῡπος, *ον* (*περὶ+λύπη*)· ὡς καὶ νῦν, περίλυπος, σφόδρα λυπημένος, καταλυπημένος, καθ' ὑπερβολὴν τεθλιμμένος.

περι-μαιόω· κυττάζω ὁλόγυρα μετὰ προσοχῆς καὶ ἀδημονίας, μετὰ μεγάλης δέρμης (προθυμίας) ἐρευνῶ τὰ πέριξ ‖ ἐπ. μτχ. θηλ. *περιμαιμώωσα*.

περι-μαίνομαι, ἀποθ.· μαίνομαι περί τι, φέρομαι ὡς μανιακὸς γύρω ἀπό τι.— **II** μετὰ δοτ. πραγμ., εἶμαι μανιώδης διά τι.

περι-μᾰκής, *ές*, δωρ. ἀντὶ *περιμηκὴς* (βλ. λ.).

περι-μάρναμαι, ἀποθ.· μόχομαι πέριξ τινός, μάχομαι γύρω ἀπό τι(να).

περι-μάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀπομάσσω (θηλ. ἀποσπογγίζω, καθαρίζω) ὁλόγυρα ‖ μτφρ. καθαρίζω (ἐξαγνίζω) διά μαγικῶν μέσων.

περι-μάχητος, *ον* (*περιμάχομαι*)· ὁ περὶ οὗ γίνεται μάχη, ὁ δι' ὃν γίνεται μάχη ‖ καὶ ἑπομένως, ὁ περιζήτητος, ἀξιοζήλευτος.

περι-μᾰχομαι, ἀποθ.· μάχομαι πέριξ τινός.

περι-μένω· ὡς καὶ νῦν, περιμένω, ἀναμένω, τι(νά). — ἀμτδ., εἶμαι ἐν ἀναμονῇ, διαμένω.

περί-μεστος, *ον*· μεστὸς πανταχόθεν, κατάμεστος.

περί-μετρον, τὸ (*περὶ + μέτρον*)·=*ἡ περίμετρος* (βλ. λ.), περιφέρεια.

περί-μετρος, *ον* (*περὶ + μέτρον*)· ὡς τὸ *ὑπέρμετρος*, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικός, ὑπερμεγέθης. — **II** ὁ μετρῶν (καταμετρῶν) γύρω ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. *ἡ περίμετρος* (ἐνν. *γραμμή*)=ὅ,τι καὶ νῦν, περίμετρος, περιφέρεια.

περι-μήκετος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *περιμήκης* (βλ. λ.).

περι-μήκης, *ες* (*περὶ+μῆκος*)· ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μῆκος, ὁ πολὺ (καθ' ὑπερβολὴν) ὑψηλὸς ἢ μακρός.

περι-μηχᾰνάομαι, μελ. *-ήσομαι*, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. *-μηχανόωντο*, ἀποθ.· μηχανῶμαι (μηχανεύομαι) μετὰ πολλῆς πανουργίας, σχεδιάζω κατὰ τρόπον καταχθόνιον.

περι-μυκάομαι, ἀποθ.· μυκῶμαι (ἠχῶ) ὁλόγυρα, ὠρύομαι καὶ ὠρυόμενος ἀντηχῶ πέριξ.

περι-ναιετάω· κατοικῶ πέριξ ἢ πλησίον. **2)** ἐν παθ. ἐνν., κατοικοῦμαι πέριξ.

περι-ναιέτης, *-ου*, ὁ (*περιναίω*)· ὁ γείτων.

περι-ναίω, καὶ μέσ. **-ναίομαι**· κατοικῶ πέριξ.

περι-νέφελος, *ον* (*περὶ+νεφέλη*)· κεκαλυμμένος ὁλόγυρα ὑπὸ νεφελῶν, νεφελώδης.

περι-νέω, *-νήσω*· ἀπρφ ἀορ. α' *περινῆσαι*, ἐπ. *-νηῆσαι* (*περὶ+νέω*)· συσσωρεύω ὁλόγυρα.

περί-νεως, ὁ, γεν. *-νεω*, ὀνομ. πληθ. *περίνεφ* (*περὶ+νεώς*, γεν. τοῦ *ναῦς*)· ὁ ὑπεράριθμος ἐν πλοίῳ, μηδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐκτελῶν ‖ ἁπλοῦς ἐπιβάτης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν κωπηλάτην (τὸν *πρόσκωπον*).

περι-νήσας, ἐπ. νηήσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *περινέω* (βλ. λ.).

περι-νίσσομαι, ἀποθ.· περιέρχομαι ‖ ἐπὶ χρόνου, ἐπανέρχομαι.

περι-νοέω, μελ. *-ήσω*· σκέπτομαι (θεωρῶ, μελετῶ) τι ἀπό πάσης πλευρᾶς (πανταχόθεν) ‖ ἐπινοῶ τι εὐφυῶς, μηχανεύομαι.

περί-νοια, ἡ (*περίνοος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περίνοια, σύνεσις, εὐφυΐα.— **II** ὑπερβολικὴ σοφία.

περί-νοος, *ον* (*περὶ+νόος*)· ὁ ἐξαιρετικὰ σοφὸς ‖ συνετός, φρόνιμος.

περι-νοστέω, μελλ. *-ήσω*· περιέρχομαι.

πέριξ, ἐπιτατ. ἀντὶ τῆς *περί* ι **I** ὡς πρόθ., πέριξ τινός, ὁλόγυρά τινος (μετὰ γεν., συνηθέστατα ὅμως μετὰ αἰτ.).— **II** ὡς ἐπίρρ., ὡς καὶ νῦν, πέριξ, ὁλόγυρα.

περι-ξεστός, *ή, όν*· περιεξεσμένος, ἐξεσμένος (ἐστιλβωμένος) ὁλόγυρα.

περι-ξέω, μελ. *-ξέσω*· ξέω (ξύνω, λειαίνω, στιλβώνω, γυαλίζω) ὁλόγυρα.

περι-ξῠράω, ἰων. **-έω,** μελ. *-ήσω*· ξυρίζω ὁλόγυρα.

περί-οδος, ἡ· τὸ περιέρχεσθαι, τὸ βαδίζειν ὁλόγυρα, τὸ κάμνειν κύκλον γύρω.— **II** πᾶσα κυκλοτερὴς ὁδὸς ‖ κύκλος, περιφέρεια, περιοχή ‖ ἀπολ. *τὴν περίοδον*=περιοδικῶς, ἐν κύκλῳ— **III** βιβλίον περιγραφικῆς γεωγραφίας, περιέχον περιγραφὰς ταξιδίων, περιγραφὰς χωρῶν, τὰς ὁποίας ταξιδεύων περιηγήθη ὁ γράφων ‖ ὡσ. γεωγραφικὸς χάρτης.— **IV** ἡ ἀνακύκλησις, κυκλικὴ τροχιά, κύκλος ἐτῶν, χρονικὴ περίοδος. **2)** ἡ περιφορὰ καὶ παράδεσις τῶν ἐδεσμάτων εἰς τοὺς μετέχοντας δείπνου ‖ *περίοδος λόγων*=οἱ κατὰ τὰ δεῖπνα λόγοι. **3)** ἡ τροχιὰ οὐρανίου σώματος. **4)** παροξυσμὸς πυρετοῦ, νόσου κ.τ.ὅ.) ἐπανερχόμενος (ἐπαναλαμβανόμενος) κατὰ διαλείμματα.— **V** ἀπεστρογγυλωμένη πρότασις λόγου, ἡ περίοδος.

περί-οιδα, πρκ. τοῦ *περιεῖδον*· βλ., *περιεῖδον* **II.**

περι-οικέω, μελ. *-ήσω* (*περίοικος*)· κατοικῶ πέριξ (ὁλόγυρα) ‖ μετ' αἰτ., κατοικῶ πέριξ προσώπου τινὸς ἢ τόπου.

περι-οικίς, *-ίδος*, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *περίοικος*· ἡ κατοικοῦσα ἢ ἡ κειμένη πέριξ, ἡ γειτνιάζουσα, ἡ γειτονική.— **II** ὡς οὐσ. *ἡ περιοικὶς* (ἐνν. *χώρα* ἢ *γῆ*) =ἡ πέριξ χώρα ‖ τὰ προάστεια.

περι-οικο-δομέω, μελ. *-ήσω*· παθ. πρκ. *-ῳκοδόμημαι*, ἰων. *-οικοδόμημαι*· οἰκοδομῶ πέριξ, οἰκοδομῶ (κτίζω) ὁλόγυρα.— **II** περικλείω (ἐγκλείω, περικυκλώνω, περιλαμβάνω) οἰκοδομῶν πέριξ, περιτειχίζω.— παθητ., περικλείομαι διὰ τείχους, περιτειχίζομαι.

περί-οικος, *ον* (*περὶ+οἰκέω*)· ὁ κατοικῶν πέριξ (ὁλόγυρα) ἢ πλησίον, ὁ γειτνιάζων, ὁ γειτονικός.— **II** ὡς οὐσ. *οἱ Περίοικοι* ἐν Λακεδαίμονι ἦσαν οἱ ἐλεύθεροι κάτοικοι τῶν περὶ τὴν Σπάρτην λακωνικῶν πόλεων, τὰ ὁπολείμματα θηλ. τῶν γηγενῶν, οἵτινες εἶχον ἀστικὴν ἀλλ' οὐχὶ καὶ πολιτικὴν ἐλευθερίαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς καθαυτὸ *Σπαρτιάτας* (τῆς πόλεως Σπάρτης) καὶ τοὺς *εἵλωτας*.

περι-οίσω, μελλ. τοῦ *περιφέρω*.

περι-ολισθάνω, μελλ. *-ολισθήσω*· ὀλισθαίνω (γλιστρῶ) πρὸς τὰ πλάγια.

περι-όντα, μτχ. οὐδ. πληθ. τοῦ *περίειμι* (*εἰμί*).

περι-οπτέος, *α, ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *περιοράω* (βλ. *περιόψομαι*)·=*ὃν δεῖ περιορᾶν*=τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ παραβλέπῃ τις (νὰ τὸν περιφρονῇ ἢ νὰ ἀδιαφορῇ δι' αὐτόν).— **II** οὐδ. *περι-οπτέον* = πρέπει τις νὰ παραβλέπῃ ἢ νὰ ἀνέχηται.

περί-οπτος, *ον* (*περιόψομαι*)· ὁ πανταχόθεν ὁρώμενος, ὡς καὶ νῦν περίοπτος, ἐξέχων, ὑψηλὰ κείμενος ‖ μτφρ., ὡς τὸ *περίβλεπτος* (βλ. λ.), διαπρεπής, θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος.

περι-οράω, πρτ. *περιεώρων*, ἰων. *περιώρων* καὶ *περιώρεον*· πρκ. *περιεόρακα* ἢ *-εώρακα*· παθ. πρκ. *περιεόραμαι*· μελλ. *περιόψομαι* ἐξ ἀπηρχ. ῥήμ. *περιόπτομαι*, ἐξ οὗ ὡσ. καὶ παθ. ἀόρ. α' *περιώφθην* καὶ πρκ. *περιῶμμαι*· διὰ τὸν ἀόρ. β' *περιεῖδον* καὶ πρκ. *περίοιδα* βλ. *περιεῖδον*· βλέπω ὁλόγυρα ἀναζητῶν τι(να), ἀναμένω λατ. **circumspicere.**— **II** παραβλέπω, δηλ. βλέπω ἀλλὰ δὲν παρατηρῶ, περιφρονῶ, ἀνέχομαι (ἐπιτρέπω) νὰ εἶναι ἢ νὰ πράξῃ τίς τι :— **III** μέσον, βλέπω γύρω μου προτοῦ πράξω τι, εἶμαι προσεκτικός, ἀναβάλλω, περιμένω, ἀναμένω ‖ ἀποδειλιῶ. **2)** μετὰ γεν., βλέπω ὁλόγυρά μου ἀναζητῶν τι(να), λατ. **respicere.**

περι-οργής, *ές* (*περὶ+ὀργή*)· πλήρης ὀργῆς, λίαν ἐξωργισμένος.— **ἐπίρρ.** *-γῶς*=μετὰ μεγάλης ὀργῆς.

περί-ορθρον, τὸ (*περὶ+ὄρθρος*)· ἡ περὶ τὸν ὄρθρον ὥρα, αὐγή, λυκαυγές, ἑξημερώματα.

περι-ορίζω, μελ. *-σω*· ὅ,τι καὶ νῦν, περιορίζω, περικλείω ἐντὸς ὁρίων, ὁροθετῶ.

περι-ορισμός, ὁ (*περιορίζω*)· τὸ περιορίζειν, ὁροθετεῖν, καθορισμὸς δι' ὁρίων.

περι-ορμέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι προσωρμισμένος (ἠγκυροβολημένος) γύρω πρὸς ἀποκλεισμόν, ἔχω τι, τηρῶ τι (χώραν, λιμένα κ.τ.ὅ.) ἐν ἀποκλεισμῷ.

περι-ορμίζω, μελλ. *-ίσω*· φέρω (ὁδηγῶ) πλοτόν τι γύρω πρὸς προσόρμισιν (πρὸς ἀγκυροβολίαν), προσορμίζω τὸ πλοῖον εἰς τὰ πέριξ (τοῦ λιμένος). —μέσ. καὶ παθ., ἀγκυροβολῶ, προσορμίζω τὸ πλοῖον, πέριξ.

περι-ορύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· ἀνορύσσω πέριξ, σκάπτω ὁλόγυρα.

περι-ουσία, ἡ (*περίειμι, εἰμί*)· τὸ περισσεῦον, τό περίσσευμα. 2) τὸ πλεόνασμα, τὸ ὑπόλοιπον ‖ πληθώρα, ἀφθονία, πλοῦτος, ὅ,τι καὶ νῦν λέγεται περιουσία. 3) ἀνωτερότης, ὑπεροχή, εἰς ἀριθμὸν καὶ δύναμιν ‖ πλεονέκτημα, προτέρημα, ὄφελος. 4) τὸ διασῴζεσθαι, τὸ ἐπιζῆν, διάσωσις, ἐπιβίωσις.

περι-ούσιος, *ον* (*περιουσία*)· ὁ περισσεύων, «περίσσιος», πλέον ἢ ἀρκετός, ἄφθονος, πλούσιος. 2) ἰδιαίτερος, ἐκλεκτός.

περι-οχή, ἡ (*περιέχω*)· τὸ περιέχειν τι ‖ τὸ περιέχον, τὸ ἐξωτερικόν, περιφέρεια ‖ τὸ περιεχόμενον (εἴτε ὑλικὸν εἴτε πνευματικόν, δηλ. ἔννοια, νόημα).— ‖ τμῆμα (μέρος) βιβλίου.

περι-όψομαι, ἐν χρήσει ὡς μέλλ. τοῦ *περιοράω*, ἐσχηματισμένος δὲ ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. **περιόπτομαι*.

περι-παπταίνω· μετὰ φόβου βλέπω ὁλόγυρα.

περι-πάτέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, περιπατῶ, κάμνω περίπατον, κάμνω γύρους, περιέρχομαι, «περιδιαβάζω» ‖ μτφρ. περιπατῶ, δηλ. ὑπάρχω, ζῶ, εἶμαι ἐν ζωῇ, «εἶμαι στὰ πόδια μου, περπατῶ».

περι-πᾰτητικός, *ή, όν* (*περιπατέω*)· ὁ συνηθίζων νὰ περιπατῇ ἐν ᾧ διδάσκει ἢ συζητεῖ ‖ ἐντεῦθεν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ μαθηταί του ἐκαλοῦντο ***Περιπατητικοί***.

περί-πᾰτος, ὁ (*περὶ*+*πατέω*)· ὡς καὶ νῦν, περίπατος, τὸ περιπατεῖν, τὸ περιφέρεσθαι, τὸ τριγυρίζειν, λατ. **ambulatio.**— ‖ τόπος πρὸς περίπατον, καὶ μάλιστα ὑπόστεγος χῶρος.— ‖‖ συζήτησις (καὶ μάλιστα φιλοσοφική) διεξαγομένη ἐν περιπάτῳ‖γεν. φιλοσοφικὴ συζήτησις ‖ ***οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου***=οἱ περιπατητικοὶ φιλόσοφοι, οἱ μαθηταὶ (καὶ ὀπαδοὶ) τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῆς φιλοσοφίας του.

περι-πείρω· περῶ τι περὶ τόν ὀβελόν («τὸ περνῶ στὴ σούβλα»).

περι-πέλομαι, ἀποθ.· συγκεκ. ἐπ. μτχ. ***περιπλόμενος*** (*περὶ*+*πέλω*)· κινοῦμαι πέριξ (ὁλόγυρα), εἶμαι πέριξ. 2) ἐπὶ χρόνου, ἔρχομαι γύρω, ἔρχομαι καὶ παρέρχομαι, ἐπανέρχομαι, κυκλοστροφῶ ‖ ***περιπλομένων ἐνιαυτῶν***=«στοῦ χρόνου τὰ γυρίσματα», ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

περί-πεμπτος, *ον*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***περιπέμπω***· ὁ περιπεμφθείς, ὁ σταλεὶς εἰς ὅλα τὰ μέρη γύρω, ὁ ἀπεσταλμένος ὁλόγυρα.

περι-πέμπω, μελλ. *-ψω*· παθ. ἀόρ. α' ***περιεπέμφθην***· στέλλω πέριξ (ὁλόγυρα), ἀποστέλλω πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις (εἰς πολλὰ μέρη).

περι-πέπτᾰμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***περιπετάννυμι*** (βλ.λ.).

περι-πεσεῖν, περι-πεσών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***περιπίπτω***.

περι-πέσσω, ἀττ. **-ττω**· μέλλ. *-πέψω*· παθ. ἀόρ. α' ***περιεπέφθην***· ὀπτῶ (ψήνω) ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς, καλοψήνω, λατ. **obcrustare** ‖ μτφρ. συγκαλύπτω, περικαλύπτω, μετριάζω ‖ ὡσ. μτφρ. κολακεύω, δελεάζω (: μτχ. παθ. ἀορ. α' ***περιπεφθείς***=δελεασθείς, κολακευθείς).

περι-πετάννῡμι, ἢ **-ύω**· μελλ. *πετάσω*· παθ. πρκ. *-πέπτᾰμαι* ἢ *-πέπτασμαι*· ἐκτείνω ἢ ἁπλώνω πέριξ τινός (ὁλόγυρα ἀπό τι ἢ ἀπό τινα) ‖ ἐκτυλίσσω, «ξετυλίγω», ἁπλώνω.

περι-πετᾰστός, *ή, όν* (*περιπετάννυμι*)· ὁ ἐξηπλωμένος ὁλόγυρα, ἀνοικτός, «ξετυλιγμένος».

περι-πέτεια, ἡ (*περιπετής*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπέτεια, ἐξαφνικὴ ἀλλαγὴ τῆς τύχης ἢ μιᾶς καταστάσεως ‖ ἡ αἰφνιδία ἀλλαγὴ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξελίσσεται ἡ πλοκὴ τραγῳδίας.

περι-πετής, *ές* (*περιπίπτω*)· ὁ πίπτων πέριξ, ὁ ἔχων ρίψει τοὺς βραχίονας πέριξ τινός, ὁ ἔχων ἐναγκαλισθῇ τι. 2) ὁ ἐντετυλιγμένος εἴς τι, ὁ περικλειόμενος εἴς τι ‖ ἀλλ' ὅμως, ***ἔγχος περιπετὲς***= τὸ ξίφος περὶ τὸ ὁποῖον (ἢ ἐπὶ τοῦ ὁποίου) εἶχε πέσει ὁ Αἴας.— ‖ ὁ ἐμπεσών εἴς τι (εἰς δυστυχίαν π. χ.), ὁ περιερχόμενος εἴς τινα **κατάστασιν.** — ‖‖ ὁ αἰφνιδίως μεταβαλλόμενος, ὁ ἀντιστρεφόμενος (ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων καταστάσεων)· ***περιπετῆ πρήγματα***=αἰφνιδία μεταβολὴ (ἀντιστροφὴ) τῶν περιστάσεων.

περι-πέτομαι, μελλ. *-πετήσομαι* καὶ συγκεκ. *-πτήσομαι*, ἀποθ.· πετῶ ὁλόγυρα, περιίπταμαι.

περι-πευκής, *ὲς* (*περὶ* + *πεύκη*)· ὁ πολὺ πικρός, πολὺ δριμύς, πολὺ ὀξύς (καὶ μτφρ.), πρβλ. Ἡσυχ. «***πικρὰ γὰρ ἡ πεύκη***».

περι-πήγνῡμι, ἢ **-ύω**· μελλ. *-πήξω*· ἐμπήγω (στερεώνω) ὁλόγυρα, σχηματίζω τρόπον τινὰ φραγμὸν πέριξ, περιφράσσω.— ‖ κάμνω ὥστε νὰ πήξῃ (νὰ στερεωθῇ) τι ὁλόγυρα.—Παθητ., πήγνυμαι, παγώνω, ὁλόγυρα ‖ ἐπὶ ὑποδημάτων, ὅταν παγώνουν γύρω ἀπὸ τὰ πόδια.

περι-πηδάω, μελλ. *-πηδήσομαι*· πηδῶ πέριξ (ὁλόγυρα).

περι-πίμπλημι, μελλ. *-πλήσω*· πληρῶ ἐντελῶς. — Παθητ., πληροῦμαι ἐντελῶς.

περι-πίμπρημι, πυρπολῶ (βάλλω φωτιὰ) ὁλόγυρα (ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς) ‖ γ' ἐν. καὶ πληθ. πρτ. ***περι-επίμπρα, -επίμπρασαν***.

περι-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' ***-έπεσον***· πρκ. ***-πέπτωκα***· πίπτω πέριξ τινός ὡσὰν νὰ τὸν ἐναγκαλίζωμαι. 2) πίπτω γύρω ἀπὸ ξίφος, ἢ πίπτω ἐπὶ ξίφους (ἐπάνω εἰς τὴν αἰχμήν του).— ‖ πίπτω ἐπάνω εἴς τι(να), συγκρούομαι πρὸς τι(να), κυρ. ἐπὶ πλοίων ‖ ὡσ. ἔχω μίαν δυσάρεστον συνάντησιν μέ τινα, «πέφτω πάνω» εἰς ἀνεπιθύμητον πρόσωπον ‖ προσαράσσω, ναυαγῶ. 2) μτφρ. ἐμπίπτω εἴς τι (κακόν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον) ‖ ***ἐμαυτῷ περιπίπτω***= συλλαμβάνομαι ἐν τῇ ἰδίᾳ μου παγίδι.— ‖‖ ἐπὶ πραγμ., συμβαίνω εἴς τινα.

περι-πίτνω·=***περιπίπτω*** (βλ. λ.).

περι-πλᾰνάω· κάμνω τι(νὰ) νὰ περιπλανᾶται τῇδε κἀκεῖσε, παραπλανῶ, ἀποπλανῶ.— **κατ' ἄλλους** μᾶλλον ἀποθ. ***περιπλανάομαι*** = **ὡς καὶ** νῦν περιπλανῶμαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ‖ μτφρ. κυμαίνομαι πέριξ τινός, ἀμφιταλαντεύομαι, εἶμαι μετέωρος, εἶμαι εἰς κατάστασιν ἀβεβαιότητος ‖ μτφρ. ὡσ., πράττω τι διὰ περιστροφῶν καὶ οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν.

περι-πλᾰνής, *ες* (*περιπλανάομαι*)· ὁ περιπλανώμενος.

περι-πλάνιος, *ον* (*περιπλανάομαι*)· ὁ περιπλανώμενος.

περι-πλέγδην, ἐπίρρ. (*περιπλέκω*)· περιπεπλεγμένως, κατὰ τρόπον λίαν περίπλοκον, λίαν συνεστραμμένως ‖ ἐν λίαν στενῷ ἐναγκαλισμῷ.

περι-πλέκω, μελλ. *-ξω*· ὡς καὶ νῦν, περιπλέκω, πλέκω ὁλόγυρα, περιστρέφω, συστρέφω, περιτυλίσσω. 2) συνδιαπλέκω, συνυφαίνω.— παθ., ἀόρ. α' ***περιεπλέχθην***, πρκ. ***περιπέπλεγμαι***· ὡς καὶ νῦν, περιπλέκομαι, ἐμπλέκομαι, προσκολλῶμαι, περιτυλίσσομαι (μετὰ δοτ.): ***ἑστῷ περιπλεχθεὶς*** = περιτυλιχθεὶς γύρω ἀπὸ τὸν ἱστὸν (προσκολληθεὶς καὶ ἀγκαλιάσας τὸ κατάρτι).

περί-πλευρος, *ον* (*περὶ* + *πλευρά*)· ὁ καλύπτων τὰς πλευρὰς ἢ τὴν πλευράν.

περι-πλέχθη, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***περιπλέκω***.

περι-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι* καὶ *-πλευσοῦμαι*· ἀόρ. α' *-έπλευσα*· ἰων. **περιπλώω**· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπλέω, πλέω πέριξ, πλέω παρά τι (παραλλήλως πρός τι) (μετ' αἰτ.).

περί-πλεως, *ων*, ὀνομ. πληθ. *-πλεω*, ***-πλεα***· ἰων. **περί-πλεος,** *ον*· ὁ ἐντελῶς πλήρης, κατάμεστος.

περι-πληθής, *ὲς* (*περὶ*+*πλῆθος*)· ὁ ἐντελῶς πλήρης, ὑπερπλήρης ‖ λίαν πολυάνθρωπος ‖ ὡσ. λίαν μέγας, ὑπερμεγέθης.

περι-πλοκάδην, ἐπίρρ. (***περίπλοκος***)·=***περιπλέγδην*** (βλ. λ.).

περι-πλοκή, ἡ (*περιπλέκω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπλοκή, τὸ περιπλέκειν, ἐμπλέκειν, ἐμπλοκή (καὶ ἐν μτφρ. ἐνν.).

περί-πλοκος, *ον* (*περιπλέκω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περίπλοκος, λίαν περι(πε)πλεγμένος, «μπερδεμένος», πολύπλοκος.

περι-πλόμενος, μτχ. ἐπ. συγκεκ. ἐν. τοῦ ***περιπέλομαι***.

περί-πλοος (Α), *ον*, καὶ συνηρ. **-πλους,** *ουν* (*περι-*

πλέω)· ἐνεργ., ὁ περιπλέων.— ‖ παθητ., ὃν δύναταί τις νὰ περιπλεύσῃ, ὁ δυνάμενος νὰ περιπλευσθῇ.

περί-πλοος (Β), ὁ, καὶ κατὰ συναίρ. **περίπλους,** γεν. *-πλου* ὀνομ. πληθ. *-πλοι* (*περιπλέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ περίπλους, τὸ περιπλέειν (μετὰ γεν.). 2) ἡ διήγησις, ἡ περιγραφή, πλοῦ (ταξιδίου) περὶ τὰς ἀκτὰς χώρας τινός.

περι-πλῦνω· πλύνω τι πανταχόθεν, **πλύνω τι ἐντελῶς,** πλύνω καθαρά.

περι-πλώω, ἰων. ἀντὶ *περιπλέω.*

περι-πνείω, ποιητ. ἀντὶ *περιπνέω.*

περι-πνέω, μελλ. *-πνεύσομαι*· πνέω πέριξ, **πνέω** ὁλόγυρα.

περι-πόδητος, *ον* (*περὶ* + *ποθέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περιπόδητος, πολυπόδητος, ὁ πανταχόθεν (ὑπὸ πάντων) ποδούμενος, λίαν ποθητός, λίαν προσφιλης.

περι-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· κάμνω νὰ διαμείνῃ (νὰ διασωθῇ) τι, τὸ διασώζω, τὸ ἔχω ἐν ἀσφαλείᾳ, τὸ προστατεύω, τὸ ὑποστηρίζω ‖ κάμνω νὰ περισσεύσῃ τι. 2) διαφυλάσσω, παρακαταθέτω, τι, ἀποθησαυρίζω, ἀποταμιεύω ‖ προμηθεύω, παρέχω, πορίζω, προσάπτω.— ‖ μέσον, διαφυλάττω δι' ἑαυτόν, σῴζω δι' ἑαυτόν, ἀποκτῶ δι' ἑαυτόν, λαμβάνω τι εἰς τὴν κατοχήν μου ‖ κερδίζω, χρηματίζομαι.

περι-ποίησις, *-εως,* ἡ (*περιποιέω*)· ἡ ἐν ἀσφαλείᾳ συντήρησις ‖ ἀπόκτησις, κατοχή.

περι-πολ-άρχης, *-ου,* ἡ **-αρχος,** *-ου,* ὁ (*περίπολος*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγός (ἐπόπτης, ἐπιθεωρητής) περιπόλων (ἢ φρουρῶν).

περι-πολέω, μελλ. *-ήσω*· περιέρχομαι, περιπλανῶμαι, περιφέρομαι. 2) μετ' αἰτ. τόπου, διέρχομαι, διασταυρῶ. 3) ὡς καὶ νῦν, περιπολῶ, περιφέρομαι περιπολῶν (ὡς μέλος περιπόλου).

περι-πόλιον, τὸ (*περίπολος*)· φυλακεῖον, σταθμὸς τῶν περιπόλων.— ‖ προάστ(ε)ιον, συνοικία (Ἐβρ.).

περί-πολος, *ον* (*περὶ*+*πολέω*)· ὁ περιπολῶν, ὁ περιφερόμενος εἰς τὰ πέριξ.— ‖ ὡς οὐσ.: 1) ὡς καὶ νῦν, φρουρός: *οἱ περίπολοι* (=περίπολος, ἡ) ἐν Ἀθήναις ἦσαν νεαροὶ πολῖται ἄγοντες ἡλικίαν μεταξὺ 18 καὶ 20 ἐτῶν, χρησιμοποιούμενοι δὲ διὰ δημοσίας ὑπηρεσίας, φρούρησιν π. χ. τῶν συνόρων κ. ἄ. (λατ. **custodes publici**). 2) γεν., *ὁ περίπολος*=θεράπων, ἀκόλουθος κλπ. 3) *ἡ περίπολος* (ἐνν. *ναῦς*)=πλοῖον (σκάφος) περιπολικόν, περιπλέον δηλ. καὶ φρουροῦν τὰ παράλια.

περι-πόρπης, *ον*· λίαν πονηρός, παμπόνηρος.

περι-πόρφῡρος, *ον* (*περὶ*+*πορφύρα*)· ὁ πορφυροῦς πέριξ, ὁ ἔχων πορφυρᾶν παρυφήν, λατ. **praetextatus.**

περι-ποτάομαι, ποιητ. ἀντὶ *περιπέτομαι*· περιίπταμαι, πετῶ ὁλόγυρα.

περι-πρό, ἐπίρρ.·=*περὶ πρὸ*=πάνυ (λίαν, ἄγαν), κυρίως, πρὸ πάντων.

περι-προ-χέω, μελλ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *-έχεα*· πρκ. *-κέχῡκα*· περιχύνω, χύνω ἐπί τινος ‖ μτχ. παθ. ἀορ. α' *ἔρως θυμὸν περιπροχῡθεὶς ἐδάμασεν* = ὁ ἔρως περιχυθεὶς ἐδάμασε τὴν ψυχήν μου.

περί-πτισμα, *-ατος,* τὸ (*περιπτίσσω*)· ἀποπίεσμα, κέλυφος, φλοιός, τσώφλι.

περι-πτίσσω· ἀποφλοιῶ, ἀφαιρῶ τὸν φλοιόν πέριξ, «ξεφλουδίζω» ‖ μτχ. παθ. πρκ. *περιεπτισμένος*=ἀπηλλαγμένος τοῦ ἀχύρου, «ξεκαθαρισμένος», «λιχνισμένος».

περί-πτυγμα, *-ατος,* τὸ (*περιπτύσσω*)· πᾶν τὸ περιεπτυγμένον ἢ τὸ ὁποῖον περιπτύσσει, τὸ περικάλυμμα, σκέπασμα.

περι-πτύξας, *ασα, αν,* μτχ. ἀορ. α' τοῦ *περιπτύσσω.*

περι-πτύσσω, μελ. *-ξω*· ἀόρ. α' *περιέπτυξα*· περιτυλίσσω, περικαλύπτω ‖ ἐναγκαλίζομαι ‖ ὡς στρατ. ὅρος, περικυκλώνω, ὑπερφαλαγγίζω.— ‖ τυλίσσω πέριξ, περιβάλλω ‖ παθητ., τυλίσσομαι πέριξ, περιβάλλομαι.

περι-πτῡχή, ἡ (*περιπτύσσω*)· τὸ περίβλημα, κάτι τὸ ὁποῖον περιβάλλει (περικλείει, περιτυλίσσει), φράγμα, φράκτης, τεῖχος ‖ *τειχέων περιπτυχαί*=ὁ περίβολος τῶν τειχῶν ‖ *Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαὶ* =τὸ ναυτικὸν προπύργιον τῶν Ἀχαιῶν. 2) περίπτυξις, ἐναγκαλισμός.

περι-πτῡχής, *ὲς* (*περιπτύσσω*)· ὁ περιτυλισσόμενος πέριξ τινός, ὁ περιτυλιγμένος ὁλόγυρα ἀπό τι ‖ *φαγάνῳ περιπτυχὴς*=πεπτωκὼς («πεσμένος») πέριξ τοῦ ξίφους (δηλ. ἐπάνω εἰς τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του).

περι-πτώσσω· φοβοῦμαι ὑπερβολικά.

περι-ρραγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *περιρρήγνυμι.*

περι-ρραγής, *ὲς* (*περιρραγῆναι* τοῦ *περιρρήγνυμι.*)· ὁ πανταχόθεν διερρωγώς, ὁ ὁλόγυρα τεθραυσμένος (ξεσχισμένος).

περι-ρρα-ίνω, μελλ. *περι-ρρᾰνῶ*· περιρραντίζω ὁλόγυρα.

περι-ρραντήριον, τό· ἀγγεῖον (δοχεῖον, σκεῦος) κατάλληλον πρὸς ραντισμὸν κατὰ τὰς θυσίας, ραντιστήρι (πρβλ. τῶν σημερ. ἱερέων τὴν «ἁγιαστούρα») ‖ δοχεῖον περιέχον ὕδωρ ἁγνισμοῦ, λατ. **aspergillum.**

περι-ρρέω, μελλ. *περι-ρρεύσομαι*· πρκ. *περι-ερρύηκα*· παθ. ἀόρ. β' (μετὰ ἐνεργ. σημ.) *περι-ερρύην*· ρέω πέριξ, ρέω ὁλόγυρα (μετ' αἰτ.).— παθητ. ρέομαι ὁλόγυρα, περιβάλλομαι ἀπὸ ὕδωρ, περιβρέχομαι.— ‖ διολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», καὶ ἐκφεύγω ἔκ τινος ‖ *ἡ ἀσπὶς περιερρύη εἰς τὴν θάλασσαν*=ἡ ἀσπὶς ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν του (διωλίσθησε) καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν. 2) πλημμυρῶ πανταχόθεν, κατακλύζω ‖ ἐκχειλίζω, εἶμαι ἐν ἀφθονίᾳ.

περι-ρρήγνῡμι, καὶ **-ύω**· μελλ. *περι-ρρήξω*· ἀόρ. α' *περι-έρρηξα*· παθητ., ἀόρ. β' *περι-ερράγην*· ἀμτβ. πρκ. *περι-έρρωγα*· ρηγνύω (δραύω, σχίζω, ἀποσπῶ) ὁλόγυρα.— παθητ., σχίζομαι, διαρρηγνύομαι (δραύομαι), ὁλόγυρα, μοῦ ἀποσποῦν κάτι ἀπὸ ὁλόγυρά μου ‖ *κατὰ τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα περιερρήγνυτο ὁ Νεῖλος*= εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὀξείας γωνίας τοῦ Δέλτα ὁ Νεῖλος διαχωρίζεται (διασχίζεται) εἰς πολλοὺς βραχίονας.

περι-ρρηδής, *ὲς* (*περιρρέω*)· ὁ πίπτων (ἀνατρεπόμενος) γύρω ἀπό τι ἢ πίπτων ἐπί τινος, ὁ περικλασθείς, ὁ περικεκλασμένος.

Ἔτυμ.: οἱ παλαιοὶ λεξικογράφοι συνῆπτον τὴν λέξιν πρὸς τὸ *ῥέω* ἢ τὸ *ῥήγνυμι*· κατά τινας τῶν νεωτέρων τὸ τέρμα *-ρηδης* ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ῥ. *ραδ-* τοῦ *ραδινός*· *περιρρηδὴς* ‹*περι-Fρηδ-*, πρβλ. *ραδινος*, αἰολ. *βράδινος* (Σαπφώ), Ἡσυχ. αἰολ. «*βραδανίζει· ριπίζει· τινάσσει*», «*ραδανίζεται· τινάσσεται*», «*ραδανᾶται· πλανᾶται*» : Βεδ. *ávradanta* (= ἐλύγιζον, συνεκίνουν), γοτθ. *wraīan* (ταξιδεύειν,) *wraīōdus* (ταξίδιον), παλ-norr. *rata* (ταξιδεύειν, φθάνειν, εὑρίσκειν), παλγερμ. *rāzi* (=λατ. **rapax, vagans**), λιθ. *randù, rãsti* (εὑρίσκειν)· *ἐν* πᾶσι τούτοις ὑπόκειται ἰαπ. **vrad-*.

περι-ρροή, ἡ (*περιρρέω*)· ἡ ροὴ ἐκ τῶν πέριξ ὁλόγυρα.

περί-ρροος, *ον,* καὶ κατὰ συναίρ. *-ρρους, ουν* (*περιρρέω*)· ὡς τὸ *περίῤῥῡτος* (βλ. λ.), περιρρεόμενος περιβαλλόμενος ὑπὸ ὑδάτων, περιβρεχόμενος.

περί-ρρῡτος, *ον,* ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*περιρρέω*)· περιβαλλόμενος ὑπὸ ὑδάτων, περιρρεόμενος, περιβρεχόμενος ὑπὸ θαλάσσης. 2) ἐνεργ. ὁ ῥέων πέριξ, ῥέων ὁλόγυρα, μετὰ γεν.: *πεδία περίῤῥυτα Σικελίας*=πελάγη ῥέοντα πέριξ τῆς Σικελίας (περιβρέχοντα τὴν Σικελίαν).

περι-σαίνω, ἐπικ. *περισσαίνω*· ὅ,τι καὶ νῦν, περισαίνω, περιδωπεύω, σείω τὴν οὐρὰν μου γύρω ἀπό τι(να).

περι-σείω, ποιητ. **περισσείω,** μελλ. *-οω*· σείω ὁλόγυρα, κλονίζω τι πανταχόθεν.— Παθητ., σείομαι ὁλόγυρα, κλονίζομαι, κλυδωνίζομαι, κυμαίνομαι, κυματίζομαι.

περί-σεμνος, *ον,* ὡσ. καὶ *-η, -ον*· ὡς καὶ νῦν, περίσεμνος, λίαν σεμνός, πάνυ σεβαστός.

περί-σεπτος, *ον,* ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*περὶ*+*σέβομαι*)· ὡς καὶ νῦν, λίαν τετιμημένος, τυγχάνων μεγάλου σεβασμοῦ.

περί-σημος, *ον* (*περὶ*+*σῆμα*)· λίαν ἐπίσημος, διάσημος, περίφημος, διαβόητος, λατιν. **insignis.**

περι-σθενέω, μελλ. *-ήσω* (*περισθενής*)· εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός, λίαν ὀδεναρός.

περι-σθενής, ές (*περί+σθένος*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν ἰσχυρός, λίαν σθεναρός.

περι-σκελής, ές (*περί+σκέλλω*)· ὁ ὀλόγυρα πολὺ ξηρὸς ἢ πολὺ τραχύς, πολὺ στερεός. 2) μτφρ. ἐπίμονος, ἰσχυρογνώμων, ἀλύγιστος, ἄκαμπτος, σκληροτράχηλος. [δι' ἐτυμ. βλ. *σκέλλω*].

περι-σκελίς, *-ίδος*, ἡ (*περί+σκέλος*)· περίδεσμος τῶν σκελῶν, εἶδος βραχίου ‖ κόσμημά τι, περισφύριον, καλτσοδέτης.

περί-σκεπτος, *ον* (*περί+σκέπτομαι*)· ὃν δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς, ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὡς τὸ *περίοπτος* (βλ. λ.) ‖ θαυμαζόμενος, ἀξιοθαύμαστος.

περι-σκέψομαι, μελλ. τοῦ *περισκοπέω*.

περι-σκιάζω, μελ. *-σω*· σκιάζω (ἐπισκιάζω) ὀλόγυρα.

περι-σκιρτάω, μελλ. *-ήσω*· σκιρτῶ τῇδε κἀκεῖσε, περιτριγυρίζω πηδῶντας.

περι-σκοπέω, μελλ. *σκέψομαι*· ἀόρ. α' *-εσκεψάμην*· πρχ. *-έσκεμμαι*, ἐσχηματισμένοι ὡσεὶ ἐξ ἐν. **περισκέπτομαι*· περιβλέπω, βλέπω ὀλόγυρα. 2) σκέπτομαί τι, τὸ ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς, ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς, τὸ παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, τὸ ἐπιδεωρῶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ‖ κατοπτεύω, παραμονεύω, καιροφυλακτῶ.

περι-σκϋλάκισμός, *-οῦ*, ὁ (*περί+σκύλαξ*)· θυσία καθ' ἣν ἐθυσιάζετο σκύλαξ καὶ εἶτα περιήγετο.

περι-σμάραγέω, μελλ. *-ήσω*· περικροτῶ, περιηχῶ (ἠχῶ ὀλόγυρα).

περι-σμύχω· φθείρω (καταστρέφω) τι διὰ πυρὸς ὑποκαίοντος (κουφοκαίοντος), φθείρω τι πανταχόθεν (ἐντελῶς).

περι-σοβέω, μελλ. *-ήσω*· *σοβῶ πέριξ*, διώκω (κυνηγῶ νὰ φθάσω) τινὰ ὀλόγυρα.— ‖ ἀμτβ., περιτρέχω, τρέχω ὀλόγυρα (μετὰ αἰτ.).

περι-σοφίζομαι, ἀποθ.· ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, τινα.

περι-σπάω, μελ. *-άσω*· ἀποσπῶ (ἀποσπῶν ἀφαιρῶ, ἀπογυμνώνω) ἀπὸ τὰ πέριξ (πανταχόθεν), ἀφαιρῶ ὀλόγυρα, ἀποστερῶ τινα ἀπό τι.—μέσον, ἀφαιρῶ τι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, στερῶ τὸν ἑαυτόν μου ἀπὸ πρᾶγμά τι.— ‖ περιφέρω τι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ τροχοφόρου μέσου.— ‖‖ Παθητ., ἀποσπῶμαι, ἀποσπᾶται ἡ προσοχή μου, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις, ἀπασχολοῦμαι, περιέρχομαι εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν.

περι-σπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *περιέπω*.

περι-σπερχέω (*περισπερχής*)· = *περισπερχὴς εἰμί*· εἶμαι λίαν ἐξωργιομένος, εἶμαι πλήρης ἀγανακτήσεως.

περι-σπερχής, ές (*περί+σπέρχω*)· βίαιος, ὁρμητικός ‖ *περισπερχὲς πάθος*=«*πάθος περισσῶς κατεπεῖγον*» (τ. ἕ. ὁ θάνατος).

περί-σπλαγχνος, *ον* (*περὶ + σπλάγχνον*)· μεγάθυμος, μεγαλόψυχος.

περισσαίνω, ἐπ. ἀντὶ *περισαίνω* (βλ. λ.).

περισσεία, ἡ (*περισσεύω*)· τὸ περίσσευμα, τὸ ὑπόλοιπον.— ‖ ὑπεροχή, ὑπερτέρησις.

περι-σσείω, ποιητ. ἀντὶ *περισείω*.

περίσσευμα, τό· ὅ,τι καὶ νῦν, περίσσευμα, τὸ περισσεῦον, τὸ ὑπόλοιπον, τὸ πλεόνασμα ‖ ἡ (ὑπερβολικὴ) ἀφθονία.— ‖ *περίσσωμα*, θηλ. περίττωμα.

περισσεύω, μτγν. ἀττ. **-ττεύω**· πρτ. *ἐπερίσσευον* (*περισσός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, περισσεύω, εἶμαι περίσσευμα, εἶμαι πλεόνασμα, πλεονάζω, εἶμαι ὑπέρτερος εἰς ἀριθμόν, εἶμαι παρὰ πολὺ διά τι(να) (μετὰ γεν.). — ‖ εἶμαι πλέον ἢ ἀρκετός ‖ *τὰ περιττεύοντα*=ὅ,τι περισσεύει, τὸ ἐπὶ πλέον, τὸ πλεόνασμα ‖ *τοσοῦτον τῷ Περικλεῖ ἐπερίσσευε* = τοσαύτην ἀφθονίαν λόγων καὶ ὀρθῆς γνώμης εἶχεν ὁ Περικλῆς. 2) ἐν κακῇ ἐνν. εἶμαι περιττός, εἶμαι ἄχρηστος, ἀχρησίμευτος.— ‖‖ ἔχω πλέον ἢ ἀρκετὰ ἐκ τινος πράγματος (μετὰ γεν.).— **IV** μτγν. ὡς μεταβατικὸν ἐνεργείας, κάμνω τινὰ νὰ ζῇ ἐν ἀφθονίᾳ, τὸν προάγω, τὸν προβιβάζω ‖ καὶ ἐπὶ πργμ., κάμνω τι νὰ ἀφθονῇ.

περισσο-λογία, ἡ (*περισσὸς+λόγος*)· τὸ λέγειν περιττά, ἄχρηστος πολυλογία, φλυαρία.

περισσός, *ή, όν*, μτγν. ἀττ. **περιττός**· (*περί*)· ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβαίνων τὸν συνήθη ἀριθμὸν ἢ τὸ σύνηθες μέγεθος, ὑπερβάλλων, καθ' ὑπερβολὴν μέγας, ὑπέρμετρος, ἀσυνήθης ‖ μετὰ γεν., ὁ ἀνώτερός τινος, μεγαλύτερος ἀπό τι(να) ‖ *περισσὸς ἄλλων πρός τι*=ὑπὲρ τοὺς ἄλλους (ἀνώτερος τῶν ἄλλων) κατά τι. 2) ὁ ὑπὲρ τὸ σύνηθες, παράδοξος, ἀσυνήθης, ἀλλόκοτος ‖ ἐν κακῇ ἐνν., τερατώδης, τερατόμορφος ‖ ἐν καλῇ ἐνν. ἔξοχος, λαμπρός, ὑπέροχος.— ‖ ὁ πλέον ἢ ἀρκετός, ὁ παρὰ πολὺς ‖ *τὸ περισσὸν*=τὸ περίσσευμα, πλεόνασμα, ὑπόλοιπον ‖ *περισσαὶ σκηναί*=σκηναὶ πλεονάζουσαι.— ‖‖ ἐν κακῇ ἐνν., περιττός, ἀνωφελής, ἄχρηστος ‖ ὑπερβολικός ‖ *περισσὰ δρᾶν*=πολυπραγμονεῖν ‖ *περισσὰ φρονεῖν*=ἔχειν ἰδιορρύθμους σκέψεις. 2) ἐπὶ λόγων, ὁ λίαν τετορνευμένος, ἀκριβολογημένος ‖ τεχνητός.— **IV** ἐπὶ ἀριθμῶν, περιττός, ζυγός, «μσνός», ἀνώμαλος, ἄνισος, λατ. **impar**, ἀντίθ. τῷ *ἄρτιος*.—ἐπίρρ. *περισσῶς*.

περισσότης, μτγν. ἀττ. **περιττότης,** *-ητος*, ἡ (*περισσός*)· τὸ περισσόν, ὑπερβολή.

περισσό-φρων, ὁ, ἡ, γεν. *-ονος* (*περισσὸς+φρήν*)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν σοφός, πάνσοφος, ὑπερβολικὸ σώφρων.

περισσῶς, ἐπίρρ. τοῦ *περισσός*· καθ' ὑπερβολήν, ἐξαιρετικῶς ‖ συγκριτ. **περισσότερον** = ἀφθονώτερον. 2) *οὐδὲν περισσότερον*=λατ. **nihil aliud**=ὡς καὶ νῦν, οὐδὲν περισσότερον, τίποτε ἄλλο ‖ οὕτω: *οὐδὲν περισσότερον ἢ εἰ...* = κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον παρὰ ἐάν...

περι-στᾶδόν, ἐπίρρ. (*περίστημι*)· περιεσταμένως, θηλ. ἑστάμενος πέριξ (ὀλόγυρα), ἑστάμενοι κύκλῳ.

περι-στάζω, μελλ. *-ξω*· στάζω πέριξ, σταλάζω ὀλόγυρα.

περι-στᾶδη, ἐπ. γ' ἐν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *περίστημι*.

περι-σταίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *περίστημι*.

περι-στάς, *-στᾶσα, -στάν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *περίστημι*.

περί-στατος, *ον* (*περίστημι*)· ὁ περικυκλούμενος, περικυκλωμένος ‖ ὁ θαυμαζόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους.

περι-σταυρόω, μελλ. *-ώσω*· περιφράσσω διὰ σταυρωμάτων, περιχαρακώνω (ὀχυρώνω ὀλόγυρα) διὰ πασσαλωμάτων (πασσάλων) καὶ τάφρου.— μέσον, περιχαρακώνω ἐμαυτόν (ὀχυρώνομαι) διὰ πασσάλων.

περι-στείλας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *περιστέλλω*.

περι-στείχω, μελλ. *-ξω*· βαδίζω ὀλόγυρα, περιέρχομαι.

περι-στείωσι, ἐπ. ἀντὶ *περιστῶσι*, γ' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *περίστημι*.

περι-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· ἀόρ. α' *-έστειλα*· ἐνδύω, περιβάλλω, περιτυλίσσω ‖ στολίζω καὶ ἐκθέτω νεκρόν, λατ. **componere** ‖ ὄθεν, ἐνταφιάζω, θάπτω. — ‖ περικαλύπτω, σκεπάζω, καλύπτω διά μανδύου. — ‖‖ φροντίζω περί τινος, προστατεύω, ὑπερασπίζω ‖ διατηρῶ, διαφυλάσσω ‖ *περιστέλλω ἀοιδήν*= καλλιεργῶ τὴν ραψῳδικήν ‖ *περιστέλλω ἔργα*=ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν γεωργίαν.

περι-στενᾰχίζω, μελλ. *-ίσω*· *περιστενάζω*, ἀναστενάζω καὶ οἱ ἀναστεναγμοί μου ἀντηχοῦν ὀλόγυρα, θρηνῶ.—μέσον, περιηχῶ, ἀντηχῶ πανταχόθεν

περι-στένω· παραγεμίζω, στοιβάζω, ὀλόγυρα, στενοχωρῶ πανταχόθεν ‖ Παθητ., στοιβάζομαι, περισφίγγομαι, πανταχόθεν.— ‖ περιηχῶ ἀπὸ ἀναστεναγμούς.

περι-στεπτος, *ον* (*περιστέφω*)· περιεστεμμένος, ἐστεφανωμένος, περιεστραμμένος, συμπεπλεγμένος.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ', ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, περιστερά, «περιστέρι» [ἐτυμολ. θεωρεῖται δάνειον ἐκ σημιτ. γλώσσης: **perach-Istar** (=πτηνὸν τοῦ **Istar**)].

περιστερεών, *-ῶνος*, ὁ· περιστεροτροφεῖον, «περιστεριώνας».

περι-στεφάνόω, μελλ. *-ώσω* (*περὶ+στέφανος*)· = *περιστέφω*, περικυκλώνω, περιβάλλω τι ὡς διὰ στεφάνου.

περι-στεφής, ές (*περιστέφω*)· ὁ περιεστεμμένος, ἐστεφανωμένος ‖ *ἀνθέων περιστεφὴς*=φέρων (ἐπὶ

τῆς κεφαλῆς) στέφανον ἐξ ἀνθέων.— **ἐνεργ.**, ὁ περιστέφων, ὁ περιβάλλων ὡς διά στεφάνου.

περι-στέφω, μελλ. *-ψω*· περιβάλλω, περικαλύπτω, ὡς διά στεφάνου, στεφανώνω ὁλόγυρα.

περί-στησαν, ἐπ. ἀντί *περιέστησαν*, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *περίστημι*.

περι-στήσαντο, ἐπ. ἀντί *περιεστήσαντο*, γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *περίστημι*.

περι-στήωσι, ἐπ. ἀντί *περιστῶσι*, γ' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *περίστημι*.

περι-στίζω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έστιξα*· στίζω (κεντῶ) ὁλόγυρα, κοσμῶ (στολίζω) διά στιγμάτων ὁλόγυρα. **2)** στίζω (κάμνω στίγματα) κατά ἴσα διαστήματα ‖ ἐντεῦθεν δὲ τοποθετῶ πέριξ (ὁλόγυρα) κατά ἴσα διαστήματα.

περι-στίλβω, μελλ. *-ψω*· στίλβω ὁλόγυρα, λαμποκοπῶ, ἀκτινοβολῶ.

περι-στίχίζω, μελλ. *-σω*· (*περί*+*στίχος*)· **δέτω τι** ὁλόγυρα, *περιστοιχίζω* (βλ. λ.).

περι-στοιχίζω, μελλ. *-σω* (*περί* + *στοῖχος*)· περιβάλλω (περιλαμβάνω, περικυκλώνω) τι ὡς διά δικτύων.— **μέσον,** περιστοιχίζω ἑμαυτόν, περικυκλώνομαι.

περί-στοιχος, *ον* (*περί* + *στοῖχος*)· ὁ τιθέμενος κατά σειράς, ἐν κύκλω, τεθειμένος κύκλῳ κατά σειράς.

περι-στονάχίζω· ἀναστενάζω ὁλόγυρα, δηλ. ἀντηχοῦν οἱ ἀναστεναγμοί μου.

περι στρᾰτο-πεδεύομαι, μελλ. *-σομαι*· ἀόρ. α' *-εστρατοπεδευσάμην*, ἀποθ.· στρατοπεδεύω ὁλόγυρα, περικυκλώνω, πολιορκῶ.

περι-στρέφω, μελλ. *-ψω*· ὡς καί νῦν, περιστρέφω, στρέφω ὁλόγυρα, συστρέφω, ὡς ἐπί ἑτοιμαζομένου νά ῥίψῃ (νά ἐκσφενδονίσῃ) λίθον.— **παθητ.**, στρέφομαι ὁλόγυρα περιστρέφομαι, γυρίζω ὀπίσω.

περι-στροφή, ἡ (*περιστρέφω*)· ὅ,τι καί νῦν, περιστροφή, τό στρέφειν κύκλῳ, τό στρέφειν ὁλόγυρα ‖ τροχιά, κυκλοστροφία.

περι-στρωφάω, μελ. *-ήσω*, θαμιστ. τοῦ *περιστρέφω*· περιστρέφω συχνά, περιστρέφω ἐδῶ κι ἐκεῖ.— **Παθητ.**, περιφέρομαι ὁλόγυρα, περιτριγυρίζω ‖ *περιστρωφώμενος πάντα τὰ χρηστήρια*=περιερχόμενος ὅλα τά μαντεῖα.

περί-στῦλος, *ον* (*περί*+*στῦλος*)· ὁ ἔχων στύλους ὁλόγυρα, ὁ περιβαλλόμενος ὑπό κιονοστοιχίας.— ὡς οὐσ. *τὸ περίστυλον* = σειρά κιόνων πέριξ ναοῦ.

περι-σφᾰλής, *ὲς* (*περί*+*σφαλῆναι*)· λίαν ἐπισφαλής, λίαν ὀλισθηρός, γλιστερός.

περι-σφῦριος, *ον* (*περί* + *σφῦρόν*)· ὁ πέριξ τῶν σφυρῶν, ὁ περιβάλλων τά σφυρά (ἤ τούς πόδας). —ὡς. οὐσ. *τὸ περισφύριον* = κόσμημα γυναικεῖον (δεσμός ἤ τι παρόμοιον) περιβάλλον τά σφυρά ἤ τούς πόδας.

περί-σφῦρος, *ον*=*περισφύριος* (βλ. λ.).

περι-σχέμεν, ἐπ. ἀντί *περισχεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *περιέχω*.

περί-σχεο, ἐπ. ἀντί *περίσχου*, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *περιέχω*.

περι-σχίζω, μελλ. *-ίσω*· σχίζω ὁλόγυρα, διασχίζω, «ξεσχίζω», ἀποχωρίζω.— **Ⅱ** παθητ., ἐπί ποταμοῦ, διασχίζομαι (διαχωρίζομαι) εἰς δύο κλάδους, εἰς τρόπον ὥστε διά τῶν δύο αὐτῶν κλάδων περιβάλλω δέσιν τινά.

περι-σχοινίζω, μελλ. *-ίσω* (*περί*+*σχοῖνος*)· περιδένω διά σχοινίου, περικλείω διά σχοινίου ‖ διαχωρίζω (ἀπομονώνω) διά σχοινίου (ὅπως παρά τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις ἀπεμονώνοντο αἱ αἴθουσαι συνεδριάσεων διά σειρῶν σχοινίων, διά νά μή δύναται νά πλησιάσῃ ὁ ὄχλος καί οὕτω οἱ δικασταί δικάζουν καί κρίνουν ἀνενόχλητοι καί ἀνεπηρέαστοι).

περι-σώζω, μελλ. *-σω*· ὅ,τι καί νῦν, περισώζω, διασώζω τινά ἀπό τόν θάνατον, τόν διαφυλάττω ἐν ζωῇ.— **παθητ.**, περισώζομαι, διασώζομαι.

περι-τάμνω, ἰων. ἀντί *περιτέμνω*.

περι-ταφρεύω, μελλ. *-σω* (*περί* + *τάφρος*)· περιβάλλω διά τάφρου, διανοίγω τάφρον πέριξ (ὁλόγυρά) τινος.

περι-τείνω, μελλ. *-τενῶ* (*περί*+*τείνω*)· τείνω (τεντώνω, ἁπλώνω) ὁλόγυρα (ἤ ἐπάνω εἴς τι).

περι-τειχίζω, μελλ. *-ίσω*· ὅ,τι καί νῦν, περιτειχίζω, τειχίζω ὁλόγυρα, περιβάλλω διά τείχους, ὀχυρώνω. **2)** κτίζω ὁλόγυρα τεῖχος, ἀπό τό ὁποῖον καί πολιορκῶ τήν δι' αὐτοῦ περικλειοθεῖσαν πόλιν ἤ γενικῶς τοποθεσίαν, ἀποκλείω διά τείχους καί πολιορκῶ.— **παθητ.**, οἰκοδομοῦμαι γύρω, κτίζομαι πέριξ.

περι-τείχίσις, ἡ (*περιτειχίζω*)· τό τειχίζειν ὁλόγυρα πρός ἀποκλεισμόν, ἀποκλεισμός, πολιορκία.

περι-τείχισμα, τό (*περιτειχίζω*)· τεῖχος οἰκοδομηθέν γύρω πρός ἀποκλεισμόν, τεῖχος προοριζόμενον διά τήν ἐξ αὐτοῦ πολιορκίαν τῆς δι' αὐτοῦ ἀποκλεισθείσης πόλεως.

περι-τειχισμός, ὁ (*περιτειχίζω*)· = *περιτείχισις* (βλ. λ.), ἡ ἵδρυσις τείχους διά πολιορκίαν.

περι-τελέω, μελλ. *-έσω*· ἀποτελειώνω, συμπληρώνω τελείως, τελειώνω τι ὁλόγυρα (πανταχόθεν).

περι-τέλλομαι, παθητ. (*περί* + *τέλλω*)· ἔρχομαι ὁλόγυρα, ἐπανέρχομαι, περιστρέφομαι καί συμπληρῶ τόν κύκλον ‖ ἐπί χρόνου, ἀνακυκλοῦμαι, ἐπανέρχομαι: *περιτελλομένων ἐνιαυτῶν* = τῶν ἐτῶν (τῶν ἐποχῶν δηλ. τοῦ ἔτους) ἐρχομένων καί παρερχομένων (ὁκολουθουσῶν τόν ἑαυτῶν κύκλον).

περι-τεμεῖν, ἀπρφ. μελλ. τοῦ *περιτέμνω*.

περι-τέμνω, ἰων. καί ἐπ. **περιτάμνω**· μελ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' ἀττ. *-έτεμον*, ἰων. καί δωρ. *-έταμον*· ὅ,τι καί νῦν, περικόπτω, κόπτω ὁλόγυρα, λατ. **circumcidere.** — **μέσον,** *περιτέμνονται τὰ αἰδοῖα*=ἀσκοῦσιν (ἐφαρμόζουσιν, ἔχουσιν ἐν χρήσει) τήν *περιτομήν* (βλ. λ.). ‖ *περιτέμνομαι βραχίονας*=ὀχηματίζω τομάς ἤ ἐγκοπάς ὁλόγυρα εἰς τούς βραχίονάς μου (εἰς διάφορα σημεῖα τῶν βραχιόνων μου).— **Ⅱ** ἀποκόπτω τά ἄκρα ‖ **παθητ.** *περιτέμνομαι γῆν*=ἀποκόπτομαι, ἀφαιροῦμαι (μοῦ ἀποσποῦν) μέρος τῆς χώρας, ἀποστεροῦμαι μέρους τῆς χώρας.— **ΙΙΙ** ἀποκόπτω καί ἀποχωρίζω, περικλείω, λατ. **intercipere** ‖ **μέσον,** ἀποχωρίζω δι' ἐμαυτόν ‖ **παθητ.**, ἀποκόπτομαι, ἀποχωρίζομαι, ἀποκλείομαι, περικυκλοῦμαι.

περι-τέρμων, *ον* (*περί*+*τέρμα*)· ὁ περιορίζων (θέτων τέρμα) πανταχόθεν.— **Ⅱ παθητ.**, ὁ περιοριζόμενος (περιωρισμένος) πανταχόθεν (ὁλόγυρα).

περι-τέχνησις, ἡ (*περί*+*τέχνη*)· πανοῦργον τέχνασμα, πανουργία, δόλος.

περι-τίθημι, μελλ. *-θήσω*· ἀόρ. α' *-έθηκα*· ἀόρ. β' *-έθην* (ἐν χρήσει ἐν τῷ πληθ. μόνον), προστ. *-θες*· τίθημί τι πέριξ, τοποθετῶ πέριξ (ὁλόγυρα) ἤ ἐπί τινος, περιβάλλω, προσθέτω, ἐπιθέτω —**μέσον,** τίθεμί τι περί ἑμαυτόν, περιβάλλομαι, φορῶ.— **Ⅱ** ἀπονέμω, παρέχω, χορηγῶ, περιβάλλω μέ τι ‖ ὡσ. ἐπιβάλλω τι ἐπί τινος, τοῦ τό ἐπιβάλλω διά τῆς βίας.

περι-τίλλω· τίλλω ὁλόγυρα, μαδῶ τι ὁλόγυρα, περιμαδῶ.

περι-τῑμήεις, *εσσα, εν* (*περί* + *τιμή*)· ὁ λίαν τιμώμενος, λίαν τετιμημένος.

περι-τομή, ἡ (*περιτέμνω*)· ὅ,τι καί νῦν, περιτομή, ἡ περικοπή, τό κόπτειν τι ὁλόγυρα, ἡ περίκοψις ‖ ἡ περιταμή τῆς ἀκροθυστίας (**ἐν** τῇ Ἐκκλ. γλ.), ὡς καί νῦν ἔτι λέγεται.

περι-τοξεύω, μελλ. *-σω*· = *ὑπερτοξεύω* (βλ. λ.), ὑπερτερῶ τινα εἰς τό τόξον ‖ τοξεύω, ῥίπτω βέλη, ὁλόγυρα ‖ κατατοξεύω, φονεύω διά τοξευμάτων.

περι-τράχήλιον, τό (*περί* + *τράχηλος*)· τό περί τόν τράχηλον (κόσμημα), δρμος, περιδέραιον.

περι-τρέπω, μελλ. *-τρέψω*· ἀόρ. α' *-έτρεψα*· περιστρέφω ὁλόγυρα, στρέφω τά ἄνω κάτω καί τανάπαλιν, ἀναστρέφω, ἀναποδογυρίζω, ἀνατρέπω.— **Ⅱ** ἀμτβ., περιστρέφομαι, ἀνατρέπομαι.

περί-τρεσαν, γ' πληθ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *περιτρέω*.

περι-τρέφω, μελλ. *-θρέψω*· ἀόρ. α' *-έθρεψα*· κάμνω τι νά πήξῃ (νά παγώσῃ) ὁλόγυρα.— **Παθητ.**, πήγνυμαι (πήζω, παγώνω), σκληρύνομαι, ὁλόγυρα.

περι-τρέχω, μελλ. *-θρέξομαι*· οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι ἐσχηματίσθησαν ἐκ τοῦ **περι-δρέμω*, μελλ. *-δρᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έδρᾰμον*· πρκ. *-δεδράμηκα* καί ποιητ. *-δέδρομα*· ὅ,τι καί νῦν, περιτρέχω, τρέχω ὁλόγυρα, πε-

ριστρέφομαι.— ‖ μετ' αἰτ., τρέχω γύρω ἀπό τι, τρέχω ὁλόγυρα ἀπό τι, κάμνω τόν κύκλον γύρω ἀπό τι ‖ τρέχω ὁλόγυρα ζητῶν τι. 2) μτφρ., παραπείθω, ἐξαπατῶ, τινα, δολιεύομαί τινα.

περι-τρέω, μελλ. *-τρέσω*· τρέμω ὁλόγυρα, ἀπό τόν φόβον μου τρέπομαι εἰς φυγήν τῇδε κάκεῖσε.

περι-τρῑβής, *ές* (*περιτρῑβῆναι*)· τετριμμένος ὁλόγυρα ἐκ τῆς χρήσεως ‖ μτφρ., κατάκοπος ἐκ τῆς ἐργασίας.

περι-τρίβω, μέλλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-έτριψα*.—Παθητ., ἀόρ. β' *-ετρῑβην*· πρκ. *-τέτριμμαι*· τρίβω ὁλόγυρα ἤ φθείρω ὁλόγυρα (τελείως).

περί-τριμμα, *-ατος,* τό (*περιτρίβω*)· πᾶν τό καταστάν λεῖον διά τῆς τριβῆς ‖ μτφρ., παμπόνηρος κατεργάρης, «κάθαρμα», «ἀπόβρασμα».

περι-τρομέω (*περί*+*τρέμω*)·=*περιτρέμω*, τρέμω ὁλόγυρα, τρέμω «σύγκορμος» ‖ Παθητ., *σάρκες περιτρομέοντο μέλεσσιν*=ὅλαι του αἱ σάρκες ἔτρεμον γύρω ἀπό τά μέλη του.

περι-τροπέω, ἐπ. παράλλ. τύπος τοῦ *περιτρέπω*· ἀμτβ. περιοδικῶς ἐπανέρχομαι, περιστρέφομαι κύκλῳ, ὡς ἐπί χρόνου: *περιτροπέων ἐνιαυτός*=ἔτος περιοδικῶς ἐπανερχόμενον ‖ μτβτ., τρέπω τι ἐκ τῶν πέριξ πρός τό κέντρον, περιουνάγω (μετά αἰτ.).

περι-τροπή, ἡ (*περιτρέπω*)· ὅ,τι καί νῦν, περιτροπή, τό περιστρέφειν, περιστροφή, κύκλος ‖ *ἐν περιτροπῇ ἤ ἐκ περιτροπῆς*=ὡς καί νῦν, ἐκ περιτροπῆς, ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον, κατά διαδοχήν, περιοδικῶς, ἐναλλάξ. 2) ἀνατροπή.

περι-τρόχᾰλος, *ον*·= *περίτροχος* (βλ. λ.) ‖ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. *περιτρόχαλα κείρομαι*=κόπτω τήν κόμην μου ὁλόγυρα.

περι-τροχάω, παράλλ. τύπος τοῦ *περιτρέχω*·= περιτρέχω, τρέχω ὁλόγυρα ‖ περ.κυκλῶ τινα κατά σμήνη.

περί-τροχος, *ον* (*περιτρέχω*)· κυκλοτερής, στρογγύλος, περιφερής.

περι-τρώγω, μελλ. *-τρώξομαι*, ἀόρ. β' *-έτρᾰγον*· ὅ,τι καί νῦν, περιτρώγω, τρώγω ὁλόγυρα, δάκνω ὁλόγυρα, τρωγαλίζω ‖ μτφρ. ὑπεξαιρῶ, κλέπτω, «σουφρώνω».

περιττεύω, περιττός κλπ., μτγν. ἀττ. ἀντί *περισσεύω, περισσός*, κλπ.

περι-τυγχάνω, μελλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *-έτῠχον*· πρκ. *-τετύχηκα*· συμβαίνει νά εἶμαι γύρω ἀπό τι ἤ πλησίον τινός, κατά σύμπτωσιν (τυχαίως) εἶμαι πέριξ ἤ πλησίον τινός ‖ συναντῶ τινα κατά τύχην, «πέφτω ἐπάνω του» ‖ ὡσ. συμβαίνω εἴς τινα.

περι-τύμβιος, *ον* (*περί*+*τύμβος*)· ὁ περί (ὁ γύρω ἀπό) τόν τύμβον τινός, ὁ ἐπί τοῦ τύμβου, ἐπιτάφιος.

περι-υβρίζω, μελλ. *-ίσω*· μεταχειρίζομαί τινα κατά τρόπον ὑβριστικόν, τοῦ φέρομαι ἀπρεπῶς.— παθητ., τυγχάνω ὑβριστικῆς (προσβλητικῆς) μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός.

περι-φαίνομαι, παθητ.· εἶμαι περίοπτος, φαίνομαι πανταχόθεν ‖ *ἐν περιφαινόμενῳ* (ἐνν. *χώρῳ*)= εἰς τόπον περίοπτον, μακρόθεν ὁρατόν καί ἀπό ὅλας τάς πλευράς.

περι-φᾰνεια, ἡ (*περιφανής*)· τό φαίνεσθαι πανταχόθεν, τό νά φαίνεταί τις πανταχόθεν ‖ πλήρης γνῶσις, σαφήνεια, καθαρότης ‖ περιβόητος φήμη.

περι-φᾰνής, *ές* (*περιφαίνομαι*)· ὁ ὁλόγυρα φαινόμενος, περίοπτος ‖ καταφανής, κατάδηλος, πασίγνωστος ‖ ὡς καί νῦν, περιφανής, περίφημος, ἐπίσημος, ἔξοχος, λαμπρός.— συγκριτ. καί ὑπερθ. *περιφανέστερος, -έστατος*.

περί-φαντος, *ον* (*περιφαίνομαι*)· = *περιφανής* (βλ. λ.), πανταχόθεν ὁρώμενος, περίοπτος ‖ καταφανής ‖ ὡσ. 2) περίφημος, ἐπιφανής, ἔνδοξος, ὀνομαστός, λατ. illustris.

περί-φᾰνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *περιφανής* (βλ. λ.)· καταφανῶς, φανερά.

περι-φείδομαι, ἀποθ.· φείδομαί τινος, ὥστε τόν ἀφίνω νά ζήσῃ, δέν τόν φονεύω (μετά γεν.).

περι-φέρεια, ἡ (*περιφερής*)· ὡς καί νῦν, περιφέρεια, ἡ κυκλοτερής γραμμή, ἡ πέριξ κυκλοτερούς σώματος, κυκλοτερές οχῆμα.

περι-φερής, *ές* (*περιφέρω*)· ὁ περιφερόμενος, περιστρεφόμενος, κύκλῳ ‖ στρογγύλος, κυκλικός, κυκλοτερής ‖ ὁ περιβάλλων, περικλείων. 2) περιβαλλόμενος, περικυκλούμενος.

περι-φέρω, μελλ. *περιοίσω*· ἀόρ. α' *περιήνεγκα*· ὡς καί νῦν, περιφέρω, φέρω γύρω (ὁλόγυρα) ‖ ἔχω τι μαζί μου καί τό περιφέρω ἐδῶ καί ἐκεῖ. 2) κινῶ τι ὁλόγυρα ἐν κύκλῳ (περιφερικῶς), ὅπως ὁ *ἀναβαίνων ἐπί τόν ἵππον κινεῖ τόν πόδα περιστροφικῶς* ‖ περιφέρω τι ὁλόγυρα, ὅπως π.χ. *ἔδεσμά τι εἰς τούς συνδαιτυμόνας*. 3) περιφέρω τι, τό γνωστοποιῶ, τό δημοσιεύω. 4) φέρω τι (ὑπό τήν ἐξουσίαν μου, «τό φέρνω γύρω»), τό ὑποτάσσω. 5) φέρω τι ὀπίσω ἤ πέριξ (κατά διάνοιαν): *οὔ με περιφέρει οὐδέν εἰδέναι τούτων* (ἐνν. *ἡ μνήμη*)=ἡ μνήμη μου (ὁ νοῦς μου) δέν μέ φέρει ὀπίσω εἰς τήν γνῶσιν οἱουδήποτε ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.— ‖ ἀμτβ. ἀντέχω, ὑπομένω.— ‖ παθητ., κινοῦμαι κυκλικῶς, κάμνω κύκλον, περιστρέφομαι, ἐπανέρχομαι, *κυρ. ἐπί χρόνου*. 2) περιπλανῶμαι.

περι-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι* καί *-φευξοῦμαι*· ἐκφεύγω, διαφεύγω, ἀποφεύγω (μετ' αἰτ.). 2) διαφεύγω τόν κίνδυνον ἐκ τινος νόσου, διασῴζομαι, ἀναλαμβάνω ἐκ τινος νόσου.

περι-φλεύω, παθ. πρκ. *περιπέφλευσμαι*· καίω ὁλόγυρα, περικαίω, καψαλίζω ὁλόγυρα, «τσουρουφλίζω».

περί-φλοιος, *ον* (*περί*+*φλοιός*)· ὁ ἔχων φλοιόν ὁλόγυρα).

περι-φλῦω=*περιφλεύω* (βλ. λ.).

περι-φοβέομαι, παθητ.· φοβοῦμαι πολύ.

περί-φοβος, *ον* (*περί*+*φόβος*)· ὅ,τι καί νῦν, περίφοβος, πλήρης φόβου, λίαν φοβούμενος, τρομοκρατημένος, ἔντρομος.

περί-φοιτος, *ον* (*περί*+*φοιτάω*)· ὁ περιπλανώμενος, ὁ συχνάζων, ὁλόγυρα.

περι-φορά, ἡ (*περιφέρω*)· ὅ,τι καί νῦν, περιφορά, τό φέρειν (περιφέρειν) τι ὁλόγυρα, ἡ περιφορά ἐδέσματος ἀπό συνδαιτυμόνος εἰς συνδαιτυμόνα ‖ ὡσ. καί τά οὕτω περιφερόμενα κρέατα.— ‖ (ἐκ τοῦ παθητ.) τό περιέρχεσθαι, περιστρέφεσθαι, περιστροφική (κυκλική) κίνησις, κύκλος.

περι-φορέω·=*περιφέρω* (βλ. λ.).

περι-φορητός, *όν*, κατ' ἄλλους *περιφόρητος* (*περιφορέω*)· ὁ φορητός γύρω, ὄν δύναταί τις νά περιφέρῃ ὁλόγυρα, ὁ φορητός.— ‖ ὁ περικφερόμενος. — ‖‖ (ἐν *κακῇ ἐνν.*) περιβόητος, ἀνέντιμος, ἐπονείδιστος.

περι-φρᾰδής, *ές* (*περιφράζομαι*)· σκεπτικός, αὐνους ‖ λίαν προσεκτικός, συνετός, φρόνιμος.—*ἐπίρρ. -δέως*.

περι-φράζομαι, μέσον· σκέπτομαι περί τινος, ἐξετάζω τι πανταχόθεν.

περί-φρακτος, *ον* (*περιφράσσω*)· ὅ,τι καί νῦν, περίφρακτος, πανταχόθεν περιπεφραγμένος.— ὡς οὐσ. *τό περίφρακτον*=περίφραγμα.

περι-φράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· ὡς καί νῦν, περιφράσσω, φράσσω πέριξ, ὀχυρώνω ὁλόγυρα, περικλείω πανταχόθεν ‖ προφυλάσσω ἀπό ὅλας τάς πλευράς.

περι-φρονέω, μελλ. *-ήσω*· σκέπτομαι περί τινος, στοχάζομαι (ἐξετάζω, σταθμίζω) τι πανταχόθεν (ἀπό πάσης πλευρᾶς) ‖ ἀμτβ.. εἶμαι πολύ σκεπτικός.— ‖ ὡς τό *ὑπερφρονέω* (βλ. λ.), καταφρονῶ, περιφρονῶ.

περι-φρουρέω, μελλ. *-ήσω*· φρουρῶ πανταχόθεν, τοποθετῶ φρουράς πανταχόθεν, πολιορκῶ πανταχόθεν.

περί-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ, κλητ. *περίφρον* (*περί*+*φρήν*)· λίαν συνετός, λίαν προσεκτικός.— ‖ ὡς τό *ὑπέρφρων*, ἀλαζών, ὑπερήφανος, ὑπεροπτικός ‖ μετά γεν., ὁ περιφρονῶν, καταφρονῶν, τι(να).

περι-φῡγή, ἡ (*περιφυγεῖν*)· τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον.

περι-φύς, *ῦσα, ύν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *περιφύω*.

περι-φύσητος, *ον* (*περί*+*φῦσάω*)· ὁ πανταχόθεν φυσώμενος.

περι-φύω, μελλ. *-φύσω*· ἀόρ. α' *-έφῦσα*· μτβτ., κάμνω τι νά φυτρώσῃ (νά ἀναφυῇ) ὁλόγυρα ἤ ἐπάνω

εἴς τι, τό κάμνω νά προσκολληθῇ εἴς τι(να), τό προσκολλῶ (ἐπικολλῶ) ἐπί τινος, τό στερεώνω ἐπί τινος.— ‖ ἀμτδ., ἐν τῷ μέσῳ *περιφύομαι*· μελλ. *-φύσομαι*· μετά ἐνεργ. πρκ. *περιπέφῡκα*· ἀόρ. β' *περιέφῡν*, ἀπρφ. *περιφῦναι*, μτχ. *περιφύς* φύομαι (φυτρώνω) ὀλόγυρα ἀπό τι(να) ἤ ἐπί τινος (μετά δοτ.) ‖ προσκολλῶμαι, ἐναγκαλίζομαι.

περι-χᾰρᾰκόω, μελλ. *-ώσω* (*περί*+*χάραξ*)· ὡς καί νῦν, περιχαρακώνω, περιβάλλω διά χάρακος (διά χαρακώματος, διά περιφράγματος ἐκ πασσάλων) ‖ γεν., ὀχυρώνω.

περι-χᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· χαράσσω (ἐγχαράσσω) ὀλόγυρα.

περι-χάρεια, ἡ (*περιχαρής*)· ἡ ὑπερβολικά μεγάλη χαρά.

περι-χᾰρής, *ὲς* (*περί*+*χαρῆναι*)· δ,τι καί νῦν, περιχαρής, χαίρων μεγάλως, πλήρης χαρᾶς, καθ' ὑπερβολήν εὔχαρις ‖ ὡς οὐσ., *τὸ περιχαρὲς*=*περιχάρεια* (βλ. λ.).

περι-χειλόω, μέλλ. *-ώσω* (*περί* + *χεῖλος*)· περιβάλλω ὀλόγυρα μέ χείλη (μέ γῦρον).

περι-χέω, μελλ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' *περιέχεα*· ἐπ. ἐν. **περιχεύω,** ἐπ. ἀόρ. α' *περιχεῦα*· παθητ., ἀόρ. α' *-εχύθην*· πρκ. *-κέχῠμαι*· χύνω ὀλόγυρα ἤ ἐπί τινος ‖ *περιχέω χρυσὸν κέρασι*=χύνω χρυσόν γύρω ἀπό τά κέρατα, περιχρυσώνω τά κέρατα.—παθητ., χύνομαι ὀλόγυρα, διασκορπίζομαι τῇδε κἀκεῖσε ‖ ἐπί προσώπων, συνέρχομαι ἀπό ὀλόγυρα κατά στίφη ‖ ὡσ. ἐναγκαλίζομοι.

περι-χθών, *-όνος,* ὁ, ἡ, κατ' ἄλλους **περίχθων** (*περί*+*χθών*)· ὁ περί τήν γῆν, ὁ πέριξ τῆς γῆς.

περι-χορεύω, μελλ. *-σω*· χορεύω ὀλόγυρα.

περι-χρῡσόω, μελλ. *-ώσω*· χρυσώνω ὀλόγυρα, χρίω τι ὀλόγυρα μέ χρυσόν ἤ τοῦ ἐπικολλῶ ἐλάσματα ἐκ χρυσοῦ, περιχρυσώνω.

περι-χώομαι, μελλ. *-χώσομαι*· ἐπ. ἀόρ. α' *περιχωσάμην*· εἶμοι ὑπερβολικά ἐξοργισμένος, ὀργίζομαι σφόδρα.

περι-χωρέω, μελλ. *-ήσω*· χωρῶ ὀλόγυρα, περιέρχομοι, τριγυρίζω. — ‖ διαδοχικῶς περιέρχομαι (περιφέρομαι) ἀπό τοῦ ἑνός εἰς ἄλλον.

περί-χωρος, *ον* (*περί* + *χῶρος*)· ὁ (κατοικῶν, εὑρισκόμενος) πέριξ χώρας (ἤ τόπου) τινός, γειτονικός ‖ ὡς οὐσ., *ἡ περίχωρος* (ἐνν. *γῆ*)=ἡ πέριξ χώρα, πρβλ. τό σημ. «τά περίχωρα».

περι-ψάω, ἀπρφ. *-ψῆν*· μελλ. *-ψήσω*· σπογγίζω (καί καθαρίζω) ὀλόγυρα ‖ σπογγίζω τούς ὀφθαλμούς.

περί-ψημα, τό (*περιψάω*)· τό ἀποσπογγιζόμενον, τό ἀποσπόγγισμα, πᾶν τό ἀπορριπτόμενον ὡς ἄχρηστον ‖ ἄνθρωπος μηδαμινός, ἄχρηστος.

περι-ψῑλόω, μελλ. *-ώσω* (*περί*+*ψιλός*)· καθιστῶ τι γυμνόν (τό ἀπογυμνώνω) ὀλόγυρα, τό ἀποψιλώνω ‖ ἀποφλοιώνω, «ξεφλουδίζω», ἐκλεπίζω, ἀπολεπίζω, ὀλόγυρα.

περι-ψῡχω, μελλ. *-ξω*· κάμνω τι ψυχρόν ὀλόγυρα (λατ. **perfrigerare**).— παθητ., γίνομαι ψυχρός ὀλόγυρα, παγώνω κατά τήν ἐπιφάνειαν ἤ τά ἄκρα.

περι-ᾠδέω, μελλ. *-ήσω* (*περί*+*ᾠδή*)· ξαμάζω (καθυποτάσσω) δι' ἐπῳδῶν.

περι-ωδῑνία, ἡ (*περιώδῑνος*)· ἡ ὑπερβολική ὀδύνη.

περι-ώδῑνος, *ον* (*περί*+*ὀδύνη*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν ὀδυνηρός.— ‖ ὁ ὑποφέρων πολλάς ὀδύνας (πολλούς πόνους).

περι-ωθέω, μελλ. *-ωθήσω* καί *-ώσω*· ὠθῶ πέριξ, ὠθῶ τι(να) τῇδε κἀκεῖσε.— ‖ Παθητ., μετά πρκ. *περιέωσμαι*· ὠθοῦμαι (σπρώχνομαι) μακράν, ἀπωθοῦμαι πρός τά πλάγια, ἀποδιώκομαι ‖ νικῶμαι.

περι-ωπή, (*περί* + *ὤψ*)· τόπος ἐξ οὗ βλέπει τις ὀλόγυρα, θέσις παρέχουσα θέαν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ὀλόγυρα, σκοπιά ‖ *ἐκ περιωπῆς*=ἀπό θέσιν κειμένην ὑψηλά, ἀπό τήν ὁποίαν δύναταί τις νά βλέπῃ, τί γίνεται ὀλόγυρα, ἀπό πλεονεκτικήν θέσιν.— ‖ μτφρ. προσοχή, πρόνοια.

περι-ώσιος, *ον,* ἰων. ἀντί *περιούσιος* (βλ. λ.)· ἄπειρος, ἀπέραντος, κολοσσιαῖος, ἀχανής.— ‖ παρ' Ὁμ. ὡς ἐπίρρ. μόνον, *περιώσιον*=ὑπερμέτρως, ὑπέρ τό (προσῆκον) μέτρον, καθ' ὑπερβολήν ‖ ὡσ. καί ἐς συγκρ. *περιώσιον ἄλλων*=πολύ πλέον τῶν ἄλλων. [ἡ πρός τό *περιούσιος* συσχέτισις εἶναι πιθανή (*ω* ἀντί *ου*, κατά τό *ὧν* ἀντί *οὖν*), ἀλλ' οὐχί καί βεβαία· κατ' ἄλλους **περιώσιος** ‹ἐκ τινος **περιο-* (: *πέρι*), πρβλ. *ἑτώσιος* : *ἑτός*].

περκάζω, μελλ. *-σω* (*πέρκος*)· γίνομαι μέλας, μαυρίζω, ὑπομελαίνομαι (ἐπί τῶν μαύρων σταφυλῶν ἤ ἐλαιῶν, ὅταν ἀρχίζουν νά ὡριμάζουν). 2) μτφρ. ἐπί νεανίου, τοῦ ὁποίου μόλις ἀρχίζουν νά μαυρίζουν αἱ τρίχες τοῦ γενείου του.

πέρκη, ἡ· ὁ γνωστός ἰχθύς, ἡ πέρκα, ὀνομασθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος (λατ. **perca**).

ΠΕΡΚΝΟ'Σ, *ή, όν*· σκοτεινόχρωμος, ὑπομέλας, ὁ ἀρχίζων νά ἀποκτᾷ μέλαν χρῶμα (κυρ. ἐπί σταφυλῶν ἤ ἐλαιῶν μόλις ἀρχομένων νά ὡριμάζουν).— ‖ ὡς οὐσ., ὄνομα εἴδους τινός ἀετοῦ, ὀφειλόμενον ἐπίσης εἰς τό χρῶμά του.

Ἔτυμ. : περκνός· πέρκος· περκόπτερος (ἀετός)· *πέρκη, περκίς· περκάζω, περκαίνω· πρόξ*, γεν. *προκὸς* (καί *προκάς, -άδος*), πρβλ. Ἡσυχ. *«πρόκας· ἐλάφους»*, *«Πρόκνη* καί *πρεκνόν· ποικιλόχροον ἔλαφον»*.—*πρόξ*, κατά πληθ. μόνον *πρῶκες*=σταγόνες δρόσου (*-ρω-* ‹ἰαπ. *-r̥-*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«πρακνόν· μέλανα»*, εἶτα σανσκρ. **pr̥ˊçni-ḥ** (κατάστικτος, παρδαλός), παλ-ιρλ. **erc** (=*περκνός*), gall. **erch** (ζοφερός, σκοῦρος), παλ-γερμ. **forhana,** ἀγγλ-σαξ. **fórn(e)** (πέστροφα), Σουηδ. **färna** (εἶδος ἰχθύος), παλ-norr. **fiǫrsungr** (=λατ. **trachinus draco**)· πιθ. δέ καί τό λατ. **pulc(h)er** ‹**polkro-s, *pelkro-s,** κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ***perk-ro-s** (παρδαλόχρωμος, ὅ παρά τοῖς πρωτογόνοις ἦτο συνών. τῷ ὡραῖος), ἐξ ἰαπ. ***perḳ-, *prek-*** (παρδαλός).

πέρκος, *η, ον*·=*περκνὸς* (βλ. λ.).

πέρνα, ἡ· «χοιρομέρι», «κωλομέρι» (λατ. **perna**).

πέρνημι, γ' πληθ. *περνᾶσι*, μτχ. *περνάς*· γ' ἐν. πρτ. *πέρνασκε* (*περάω*)· μεταφέρω πέραν τῶν θαλασσῶν πρός πώλησιν, ἐξάγω πρός πώλησιν, πωλῶ.—Παθητ., προσφέρομαι πρός πώλησιν, πωλοῦμαι.

Ἔτυμ. : πέρνημι (κατ' ἐν. καί πρτ. μόνον), *περάω -ῶ*, ἐπ. ἀόρ. (*ἐ*)*πέρασσα* (=ἐξάγω πρός πώλησιν)· πρβλ. *πιπράσκω* καί *πράσσω*· τό *περῶ* τοῦτο κυρίως εἶναι τό αὐτό πρός τό *περῶ* (=«περνῶ» διά μέσου, ταξιδεύω).

πέρ-οδος, ἡ, αἰολ. ἀντί *περίοδος* (βλ. λ.).

περόνᾱμα, *-ατρίς,* δωρ. ἀντί *περόνημα, -ητρὶς* (βλ. λ. λ.).

περονάω, μελλ. *-ήσω* (*περόνη*)· διατρυπῶ, διαπερῶ, καρφώνω ‖ μέσον, *χλαῖναν περονάομαι*=κομβώνω τήν χλαίνην μου διά πόρπης, τήν πορπώνω.

περόνη, ἡ (*πείρω, περάω*)· πᾶν πρᾶγμα ὀξύ κατάλληλον πρός διατρύπησιν ‖ μεγάλη περόνη (πόρπη), διά τῆς ὁποίας ἐστερεώνετο ὁ ἐξωτερικός μανδύας, πόρπη, στηθοδεσμός, λατ. **fibula.**— ‖ τό μικρόν ὀστοῦν τοῦ βραχίονος τῆς χειρός ἤ τῆς κνήμης τοῦ ποδός, λατ. **radius, fibula.** [δι' ἐτυμ. βλ. *πείρω*].

περόνημα, τό, δωρ. **-ᾱμα**·=*περονητρὶς* (βλ. λ.).

περονητρίς, *-ίδος,* ἡ, δωρ. **περονᾱτρὶς** (*περόνη, περονάω*)· ἐσθής συναπτομένη καί στερεουμένη ἐπί τοῦ ὤμου διά περόνης ἤ πόρπης.

περονίς, *-ίδος,* ἡ·=*περόνη*.

περπερεύομαι, ἀποθ. (*πέρπερος*)· καυχῶμαι, μεγαλαυχῶ, κομπάζω, ἀλαζονεύομαι, εἶμαι κομπορρήμων.

ΠΕ'ΡΠΕΡΟΣ, *ον*· κενόδοξος, ματαιόδοξος, κομπορρήμων. [κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **perperus, perperam**· ἄλλοι δέν δέχονται τοῦτο, ὅτι δηλ. τά μνημονευθέντα λατιν. εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλά συσχετίζουν τά *πέρπερος, περπερεύομαι* πρός τό λιθ. **parp̃ti** (ἐξογκώνω, πρήσκω), **pur̃pti** (ἐξογκοῦμαι), **pa-purpe,s** (ἐξωγκωμένος, ὑπερήφανος)· κατ' ἄλλους τέλος πρωταρχικῆ του σημασ. εἶναι ἡ τοῦ ἰδιομανοῦς, τοῦ μανιακοῦ, συσχετίζεται δ' ὑπ' αὐτῶν πρός τό *σηρός* (βλ. λ.)].

πέρρ-οχος, *ον,* αἰολ. ἀντί *περίοχος* (βλ. λ.).

πέρσα, ἐπ. ἀντί *ἔπερσα*, ἀόρ. α' τοῦ *πέρθω*

περσέ-πολις, ποιητ. **περσέ-πτολις,** *-εως,* ὁ, ἡ (*πέρθω*+*πόλις*)· ὁ πορθῶν (ἐκπολιορκῶν καὶ λεηλατῶν, καταστρέφων) πόλεις, ὁ πορθητὴς πόλεων. — **II** (*Πέρσαι*) **Περσέπολις,** ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Περσίας, καὶ τόπος ταφῆς ὅλων τῶν βασιλέων τῆς Περσίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Περσεύς, *έως,* ἐπ. *-ῆος,* μτγν. ἰων. *έος,* ὁ· ὁ γνωστὸς ἥρως Περσεύς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Περσεφόνη, ἡ, ποιητ. **Περσεφόνεια** καὶ **Περσέφασσα**· ἡ θεὰ Περσεφόνη, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, ἁπαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος εἰς τὸν Ἅδην, ὅπου καὶ συνεβασίλευσεν ὡς σύζυγός του, λατ. **Proserpina** (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Πέρσης, *-ου,* ὁ, αἰτ. *Πέρσην* ἢ *Πέρσεα,* κλητ. ὦ *Πέρσᾰ* ἢ *Πέρση*· ὁ κάτοικος τῆς Περσίδος, ἢ ὁ καταγόμενος ἐκεῖθεν. Οἱ Ἕλληνες παρῆγον τὸ ὄνομα τοῦ λαοῦ ἐκ τοῦ Περσέως.

περσίζω, μελλ. *-σω* (*Πέρσης*)· φρονῶ τὰ τῶν Περσῶν, κλίνω πρὸς τὸ μέρος των, τοὺς συμπαθῶ, ὑποστηρίζω τὰ συμφέροντά των || μιμοῦμαι τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Περσῶν, τὴν περιβολήν των, τὸν τρόπον τῶν Περσῶν. 2) λαλῶ (ὁμιλῶ) τὴν Περσικὴν γλῶσσαν.

Περσικός, *ή, όν* (*Πέρσης*)· δ,τι καὶ νῦν, Περσικός, ἀνήκων εἰς τοὺς Πέρσας, ἀναφερόμενος εἰς τὴν Περσίαν καὶ τοὺς Πέρσας || δθεν: 1) *αἱ Περσικαί,* εἶδος ἐμβάδων (εὐμαρίδων, «παντουφλῶν»), ἢ λεπτῶν γυναικείων ὑποδημάτων. 2) *Περσικὸς ὄρνις* =ὁ κοινὸς ἀλέκτρυών, κοινὸς πετεινός. 3) *τὸ περσικὸν*= Περσικὸς χορός. 4) *ὁ περσικός,* ἢ *τὸ περσικὸν* (ἐνν. *μῆλον*)· τὸ ροδάκινον.

Περσίς, *-ίδος,* ποιητ. θηλ. τοῦ *Περσικός*· ἡ κατοικοῦσα ἐν Περσίᾳ, ἢ ἡ καταγομένη ἐκ Περσίας.— **II** ὡς οὐσ.: 1) (ἐνν. *γῆ*), ἡ Περσίς, ἡ Περσία, ἡ χώρα τῶν Περσῶν. 2) (ἐνν. *γυνή*)· γυνὴ ἐκ Περσίας. 3) (ἐνν. *χλαῖνα*)· περσικὸς μανδύας, περσικὸν ἐπανωφόριον.

περσιστί, ἐπιρρ. (*περσίζω*)· κατὰ τὸν τρόπον τῶν Περσῶν, ἐν Περσικῇ γλώσσῃ.

περσο-διώκτης, *-ου,* ὁ (*Πέρσης* + *διώκω*)· ὁ διώκτης τῶν Περσῶν, ὁ καταδιώκων τοὺς Πέρσας.

περσο-νομέομαι, παθητ. (*περσονόμος*)· κυβερνῶμαι κατὰ τοὺς νόμους τῶν Περσῶν, ἢ ὑπὸ τῶν Περσῶν.

Περσο-νόμος, *ον* (*Πέρσης*+*νέμω*)· ὁ κυβερνῶν τοὺς Πέρσας.

πέρῡσι, καὶ πρὸ φων. **-σιν,** αἰολ. **πέρρυσι,** δωρ. *πέρυτι*· ἐπίρρ. (*πέρας*)· ὡς καὶ νῦν, πέρυσι, «πέρσι», τὸ παρελθὸν ἔτος || *ἡ πέρυσι κωμῳδία*=ἡ περυσινὴ (τοῦ παρελθόντος ἔτους) κωμῳδία.

'*Ετυμ.*: *πέρυσι* 〈ἰαπ. **per-uti* = ἀρμ. **heru,** παλ-ιρλ. **on hurid** (=λατ. **ab anno priore**), μεσ-γερμ. **vert,** παλ-norr. **fio,rđ** (τῆς αὐτῆς σημ.)· πρβλ. σανσκρ. **parút** (ἰαπ. **per-ut**) τῆς αὐτῆς σημ.· πρβλ. ὡσ. γοτθ. **fairneis,** ἀγγλ-σαξ. **fyrn,** παλ-γερμ. **firni** (γέρων, παλαιός), λιθ. **pérnai** (τὸ παρελθὸν ἔτος)· ἐξ ἰαπ. **per-* τὸ ἑλλ. *περ-* (τὸ πρῶτον τμῆμα τῆς λ. *πέρυσι*): σανσκρ. **pára-ḥ** (πέραν, ἐκεῖθεν, μακράν), ἑλλ. *πέρᾱ, πέρᾱν, περαῖος* (βλ. λ. λ.)· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον τμῆμα *-υτ-* 〈**-uti,* **-ut-* 〈**vet-,* ἑλλ. **Fετ-** ἐν τῷ *ἔτος* (**Fετος**)· πρβλ. ἔτι ἀλδ. **parvjet** (πρὸ δύο ἐτῶν)· **peruti,* **perut** εἶναι τοπικαὶ ἐν. ἢ αἰτ. ἐν.

περῡσῐνός, *ή, όν* (*πέρυσι*)· δ,τι καὶ νῦν, περυσινός, «περσινός», τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Περφερέες, οἱ (καὶ *Περιφερέες, Περφέρες, Πέρφερες*)· ὄνομα τῶν πέντε ὑπερβορείων ἀνδρῶν, οἵτινες συνώδευσαν εἰς Δῆλον τὰς δύο ὑπερβορείους κόρας (πρβλ. Ἡσυχ. «*Πέρφερες· θεωροί*»).

πεσδᾷ, ἐπιρρ. δωρ. ἀντὶ *πεζῇ.*

πέσε, ἐπ.· ἀντὶ *ἔπεσε,* γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *πίπτω.*

πεσεῖν, ἐπ. **πεσέειν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πίπτω.*

πέσημα, *-ατος,* τὸ (*πεσεῖν*)· πτῶσις || τὸ πῖπτον (ἢ πεσόν) σῶμα, δηλ. τὸ πτῶμα.

πέσος, τό·=*πέσημα, πτῶμα* (βλ.λ.), πτῶσις, σφαγή.

πεσοῦμαι, μέσ. μελλ. τοῦ *πίπτω.*

πεσσεία, ἀττ. **πεττεία,** ἡ (*πεσσεύω*)· τὸ παιγνίδιον τῶν πεσσῶν (βλ. *πεσσός*).

πεσσεύω, ἀττ. **πεττεύω** (*πεσσός*)· παίζω τοὺς πεσσούς.

πεσσο-νομέω, μελλ. *-ήσω* (*πεσσός*+*νέμω*)· τοποθετῶ τοὺς πεσσοὺς εἰς τάξιν διὰ τὸ παιγνίδιον || μτφρ. τακτοποιῶ, διευθετῶ, διαθέτω, προσαρμόζω, ρυθμίζω.

ΠΕΣΣΟ΄Σ, ἀττ. **πεττός,** ὁ, ἑτερόκλ. πληθ. *πεσσά,* τά· ὠοειδὴς λίθος (ψῆφος) χρησιμοποιουμένη κατὰ τὸ παιγνίδιον τῶν πεσσῶν (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.). 2) ἐν τῷ πληθ. ὡσ. καὶ ἡ σανίς (τὸ ἀβάκιον), ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπαίζετο τὸ παιγνίδιον· τὸ ἀβάκιον τοῦτο ὑποδιῃρεῖτο εἰς 36 τετράγωνα διὰ πέντε γραμμῶν συρομένων ὁριζοντίως (εἰς ἴσας ἀποστάσεις) καὶ δι' ἑτέρων πέντε καθέτων πρὸς αὐτάς. Ἡ μεσαία γραμμὴ ἐκαλεῖτο *ἱερὰ γραμμή.* 3) *πεσσοί,* οἱ· οὕτω ἐκαλεῖτο καὶ τὸ μέρος ἔνθα ἐπαίζετο ἡ παιδιὰ αὕτη || ὡσ. καὶ τὸ παιγνίδιον καθ' ἑαυτό.

'*Ετυμ.*: *πεσσός,* ἀττ. *πεττός*· *πεσσὸν* (μόνον κατὰ πληθ. *πεσσά*)· *πεσσεία* (ἀττ. *πεττ-*)· *πεσσεύω* (ἀττ. *πεττ—*)· σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας σημιτ. προσλεύσεως (πρβλ. ἀραμ. **pīsā** ἢ **pissā**=λίθος, ψῆφος).

ΠΕ΄ΣΣΩ, ἀττ. *πέττω,* μτγν. καὶ *πέπτω*· μελλ. *πέψω*· ἀορ. α' *ἔπεψα*· Παθητ., ἀόρ. α' *ἐπέφθην*· πρκ. *πέπεμμαι,* ἀπρφ. *πεπέφθαι*· μαλακύνω, μαλακώνω, καθιστῶ τι μαλακὸν || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, πεπαίνω, ὡριμάζω, τοὺς καρποὺς.— **II** βράζω || γεν., μαγειρεύω || ὡσ. ψήνω, φουρνίζω || μέσον, *πέσσομαι πέμματα*= ψήνω γλυκίσματα δι' ἐμαυτόν.— **III** ἐπὶ τοῦ στομάχου, χωνεύω, λατ. **coquere, concoquere.** 2) μτφρ., χωνεύω (καταπίνω) μίαν προσβολὴν (ὕβριν) || *χόλον πέσσω*=ὑποκρύπτω, ὑποτρέφω, χόλον (ὀργήν, δυμόν) || *γέρα πεσσέμεν* (ἐπ. ἀντὶ *πέσσειν*)=χωνεύειν δῶρα (ἀπολαύειν ταῦτα ἐν ἀνέσει) || *βέλος πέσσω* =θεραπεύω (περιποιοῦμαι) τραῦμα βέλους [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέπων*].

πεσών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πίπτω.*

πετᾰλισμός, ὁ (*πέταλον*)· τρόπος ἐξορίας πολιτῶν, ἐφαρμοζόμενος ἐν Συρακούσαις, ἀντιστοιχῶν δὲ πρὸς τὸν *ὀστρακισμὸν* ἐν Ἀθήναις· ὠνομάσθη οὕτω, διότι τὸ ὄνομα τοῦ ὑποδεικνυομένου πρὸς ἐξορίαν ἀνεγράφετο ἐπὶ φύλλου ἐλαίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὀστράκου.

πέτᾰλον, ἰων. **πέτηλον,** τό· φύλλον || ὅθεν: 2) φύλλον χρησιμοποιούμενον πρὸς ψηφοφορίαν, τ. ἔ. ψῆφος (βλ. *ψῆφος*)· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπομ. ἐπιθ. *πέταλος.*

πέτᾰλος, *η, ον,* ἰων. **πέτηλος** (*πετάννυμι*)· ἀναπεπταμένος, «ξεδιπλωμένος», πλατύς, ἐπίπεδος. — **II** μτφρ., ἐπὶ ζώων, ὁ ἔχων πλήρη ἀνάπτυξιν, μέγας.

πέτᾰμαι·=*πέτομαι* (βλ. λ.).

ΠΕΤΑ΄ΝΝΥ¯ΜΙ, ἢ **-ύω**· μελλ. *πετάσω,* ἀττ. *πετῶ*· ἀόρ. α' *ἐπέτᾱσα,* ἐπ. *πέτᾰσα* καὶ *πέτασσα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπετάσθην,* ἐπ. *πετάσθην*· πρκ. *πεπέτασμαι,* ἐπ. *πέπταμαι*· ἐπ. ὑπερσ. *ἐπεπτάμην, πεπτάμην*· ἁπλώνω, ἀνοίγω, ἐκτείνω, ἀναπετάννυμι, «ξεδιπλώνω», ἐξαπλώνω || μτφρ., *θυμὸν πετάννυμι*=ἀνοίγω τὴν καρδιά μου.—Παθητ. πρκ. *πέπταμαι*=εἶμαι ἐκτεταμένος καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, εἶμαι εὐρύτατα διαδεδομένος || μτχ. *πεπταμένος, η, ον*=εὐρέως διαδεδομένος, ἐξηπλωμένος, ἐπὶ θυρῶν δὲ διάπλατα ἀνοιγμένος.

'*Ετυμ.*: *πετάννυμι,* ὡσ. καὶ *πίτνημι* καὶ *πίτνω*· *πέταλον,* ἰων. *πέτηλον*· *πέταλος*· *πέτασος*· *πατάνη*: λατ. **pateo** (***pᵒt-**), **patulus, patera** (κούπα θυσίας), παλ-gall. **etem** (=λατ. **institia**), μεσ-gall. **adaued** (υἱός), νεωτ-gall. **edeu** (νῆμα, κλωστὴ στριμμένη), gael. **aitheamh** (***patemā**)=μέτρον μήκους (=4 πήχ.), γοτθ. **fapa,** μεσ-γερμ. **vade** (περίβολος, φράκτης) (ἁπλώνω τοὺς βραχίονας=περικυκλῶ), παλ-γερμ. **fadam** (νῆμα, κλωστή, δι' ὧν δύναταί τις νὰ μετρήσῃ τὸ ἄνοιγμα τῶν βραχιόνων, παλ-σαξ. **fathmos** (ἐναγκαλισμός), ἀγγλ-σαξ. **foepm,** ἀγγλ. **fathom,** παλ-norr. **faðmr** (ἐναγκαλισμός), παλ-γερμ. **fedeigold,** ἀγγλ-σαξ. **goldfell** (φύλλα χρυσοῦ) (πρβλ. *πέταλον*), λιθ. **pety˜s** (ὦμος).

πέτασε, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *πετάννυμι*.

πέτασμα, *-ατος,* τό (*πενάννυμι*)· πᾶν τό ἀναπεπταμένον, ἁπλωμα, ἄνοιγμα ‖ ἐν τῷ πληθ. παραπετάσματα, τάπητες, «χαλιά».

πετάσσας, μτχ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *πετάννυμι*.

πέτ-αυρον, ἡ πέτ-ευρον, τό (*πέδαυρος* αἰολ. ἀντὶ *μετέωρος*)· ξύλον ἢ σανὶς τῆς ὀρνιθοκοίτης (τοῦ κοτετσιοῦ), ὅπου κοιμῶνται αἱ ὄρνιθες («κουρνιάζουν οἱ κόττες»). [*πέταυρον* καὶ *πέτευρον*· ἀρχικὴ σημασία: συσκευὴ πτήσεως (: *πετα-, πετε-*) ‖ρβλ. *ἄλευρον* : *ἀλε-* (=ἀλέθω).

πετεινός, ή, όν, ἐπ. **πετεεινός,** ἰων. **πετηνὸς** καὶ **πετεηνός**· ὁ δυνάμενος νὰ πετάξῃ, ὁ πτερωτός, ὁ πετῶν ‖ *πετηνά, πετεηνὰ* =πτερωτὰ πλάσματα, πτηνὰ τοῦ ἀέρος. 2) ἐπὶ νεοσσῶν.

πέτευρον, τό· =*πέταυρον*.

πέτηλον, τό, ἰων. ἀντὶ *πέταλον*.

πετοῖσαι, δωρ. ἀντὶ *πεσοῦσαι*, ὀνομ. πληθ. (θηλ. γέν.) μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πίπτω*.

ΠΕ'ΤΟΜΑΙ· πρτ. *ἐπετόμην*, ἐπ. *πετόμην*· μέλλ. *πετήσομαι* καὶ συντετμ. *πτήσομαι*· συγκεκ. ἀόρ. β' *ἐπτόμην*, ἀπρφ. *πτέσθαι*, μτχ. *πτόμενος*· ὡσ. καὶ *ἐπτάμην* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἵπταμαι*), ἐπ. γ' ἑν. ὑποτ. *πτῆται* ἀντὶ *πτᾶται*, ἀπρφ. *πτάσθαι*, μτχ. *πτάμενος*· ἀποθ., ἀλλ' ὁμως ἀπαντᾷ καὶ ἐνεργ. ἀόρ. β' *ἔπτην*, ἀπρφ. *πτῆναι*, μτχ. *πτάς*, ὡσεὶ ἐξ ἐν. *ἵπτημι*.— ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ἐνεστ. *πέταμαι* : οἱ τύποι *ποτάομα, πωτάομαι* εἶναι κατ' ἔκτασιν· ἀπλώνω (ἀνοίγω) τὰ πτερά μου πρὸς πτῆσιν, πετῶ ‖ ἐπὶ πάσης ταχείας κινήσεως, ὁρμῶ, τρέχω τόσον ταχέως ὥστε νὰ φαίνωμαι ὡς πετῶν, ἐφορμῶ ‖ προστ. *πέτου*=πέτα, πέταξε! «τρέχα»! «κάμε γρήγορα»!— ‖ μτφρ., πτερυγίζω, διαδίδομαι διὰ τῆς πτερωτῆς φήμης, λατ. **volitare** ‖ *ὄρνις πετόμενος*=πτηνὸν ἀείποτε ἱπτάμενον. 2) πετῶ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ἔχω λεχθῆ πρὸς πάντας.

Ἔτυμ.: *πέτομαι*· *ὠκυ-πέτης*· *ποτή*· ἀττ. *ποτηνός*· *πετηνός, πετεινός*· *ποτᾶσθαι, πωτᾶσθαι, ποτεῖσθαι* (: σανσκρ. **patáyati,** Ζενδ. **pataye**i**ti** = πετῶ)· *πώτημα* : σανσκρ. **pátati (apaptat), pátman-** (πτῆσις), Ζενδ. **pata**i**ti** (πετῶ, σπεύδω), παλ-περσ. **ud-a-pata**ī**ā** (ἠγέρθη), λατ. **prae-pes, -petis, penna** (**pet-nā*), παλ-ιρλ **ēn,** παλ-gall. **etn** (πτηνόν) (**pet-no-*), παλ-gall. **hedant** (ἱπτάμενος), παλ-γερμ. **fethdhāh, fettāh** (pp<pn), νεο-γερμ. **fittich** (πτέρυξ)· ἰαπ. **pet-* (ἵπταμαι), τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ **pet-* (πίπτω)· βλ. καὶ *πίπτω, πτερόν, πτέρυξ*.

πετόντεσσι, αἰολ. καὶ ποιητ. ἀντὶ *πεσοῦσι*, δοτ. πληθ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πίπτω*.

ΠΕ'ΤΡΑ, ἰων. **πέτρη,** ἡ· βράχος, λατ. **rupes, scopulus, petra** ‖ ἐν ᾧ *πέτρος*=λίθος, λατ. **saxum** ‖ κρημνός βραχώδης, ἢ κρημνὸς ἐξ ὑφάλων (ἐν τῇ θαλάσσῃ) : *λεῖος πετράων* = ἀπηλλαγμένος βράχων.— πληθ. *πέτραι* = ὀγκώδη τεμάχια βράχων ‖ *δίστομος πέτρα*=βραχώδες σπήλαιον μετὰ δύο εἰσόδων.

Ἔτυμ.: *πέτρα, -η*· *πέτρος*· ἡ ἀπουσία τύπων περιεχόντων *-ο-* δὲν ἐπιτρέπει νὰ προϋποθέσωμεν ἰαπ. **quetrā, *quetro-s,* ὅστις θὰ ἦτο συγγ. τῷ λατ. **triquetrus** (τριγωνικός), ὅπερ εἶναι παράγωγον τοῦ **tri-qvadro-s* : παλ-norr. **huatr,** παλ-γερμ. **(h)waz** (ὀξύς).

πετραῖος, α, ον (*πέτρα*)· ὁ τοῦ βράχου, ὁ ἀνήκων εἰς βράχον, βραχώδης ‖ ὁ ζῶν ἐν μέσῳ βράχων.

πετρη-γενής, *ἐς* (*πέτρα*+*γενέσθαι*)· ὁ ἐκ πετρῶν γεννηθεὶς (παραχθείς), πετρογέννητος.

πετρήεις, *εσσα, εν* (*πέτρα*)· βραχώδης.

πετρ-ηρεφής, *ές* (*πέτρα*+*ἐρέφω*)· ὁ ἔχων βραχώδη ὀροφὴν (δόλον), ὁ ἐστεγασμένος κάτω ἀπὸ βράχους.

πετρ-ήρης, *ες* (*πέτρα*)· ὁ ἐκ βράχου, βραχώδης.

πετρῖδιον, τό, δοκορ. τοῦ *πέτρα*.

πέτρῐνος, η, ον (*πέτρα*)· ὁ ἐκ βράχου, βραχώδης.

πετρο-βολία, ἡ (*πετροβόλος*)· τὸ πετροβολεῖν.

πετρο-βόλος, *ον* (*πέτρα*+*βαλεῖν*)· ὁ ῥίπτων λίθους.

πετρό-κοιτος, *ον* (*πέτρα*+*κοίτη*)· ὁ ἔχων κοίτην ἐκ πετρῶν, ὁ κοιμώμενος εἰς βράχους.

πετρο-ρρῖφής, *ές* (*πέτρα*+*ῥιφῆναι*, τοῦ *ῥίπτω*)· ὁ ῥιφθεὶς ἐκ βράχου.

ΠΕ'ΤΡΟΣ, ὁ· λίθος (τεμάχιον βράχου)· πρβλ. *πέτρα*.

πετρο-τόμος, *ον* (*πέτρα*+*τεμεῖν*)· ὁ κόπτων λίθους, ὁ λαξεύων (πελεκῶν) λίθους ‖ ὡς οὐσ., *ὁ πετροτόμος*=ὁ λατόμος, πετροκόπος, πετρᾶς.

πετρόω, μελλ. *-ώσω* (*πέτρος*)· μεταβάλλω τι εἰς λίθον, ἀπολιθώνω ‖ λιθοβολῶ, πετροβολῶ, φονεύω διὰ λιθοβολισμοῦ.—παθητ., λιθοβολοῦμαι.

πετρ-ώδης, *ες* (*πέτρα* ἢ *πέτρος*+*εἶδος*)· ὁμοιος πρὸς βράχον ἢ πέτραν, βραχώδης, πετρώδης.

πέτρωμα, *-ατος,* τό (*πετρόω*)· τεμάχιον (ὄγκος) λίθου ἢ βράχου.— ‖ τὸ φονεύειν διὰ λίθων : *λευσίμῳ πετρώματι θανεῖν*=νὰ ἀποθάνῃ διὰ λιθοβολισμοῦ.

πεττεία, πεττεύω, πεττός, ἀττ. ἀντὶ *πεσσ—*.

πέττω, ἀττ. ἀντὶ *πέσσω*.

ΠΕΥ'ΘΟΜΑΙ, ποιητ. ἀντὶ τοῦ παρὰ πεζοῖς *πυνθάνομαι*· πρτ. *ἐπευθόμην*· διὰ σημ. βλ. *πυνθάνομαι*.

Ἔτυμ.: *πεύθομαι* καὶ *πυνθάνομαι*· μέλλ. *πεύσομαι*· ἀόρ. β' *ἐπυθόμην*· πρκ. *πέπυσμαι*· *πευθήν, -ῆνος* (κατάσκοπος)· *πευθώ, -οῦς,* ἡ· *πύστις, -εως,* ἡ (: σανσκρ. **buddhí-**ḥ=λογικόν· *πεῦσις, -εως,* ἡ (ἐρώτησις, πληροφορία)· *πευστήριος*· *ἀ-πευθὴς* (: Ζενδ. **baodah-**=ἀντίληψις)· *ἄ-πυστος* (: σανσκρ. **buddhá-**ḥ =ἐγρηγορῶν)=ἄγνωστος, ἀγνοῦν: σανσκρ. **bō'dhati** (ἐγείρομαι ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀναγνωρίζω), **bōdhāyati** (ἐγείρειν ἐκ τοῦ ὕπνου, διδάσκειν, ἀνακοινώνειν), Ζενδ. **baodaye**i**ti** (ἀποκαλύπτω), σανσκρ. **budhāḥ** (ἀγρυπνῶν), **búdhyatē** (ἐγείρομαι, ἀντιλαμβάνομαι, ἀναγνωρίζω), Ζενδ. **fra-bū̃idyamno** (ἀγρυπνῶν), ἰρλ. **buide** (ἀναγνώρισις εὐγνωμοσύνης), **ro-bud** (εἴδησις, γνωστοποίησις), gall. **bodd** (συναίνεσις, ἐπιδοκιμασία), παλ-γερμ. **biotan,** παλ-norr. **bióða,** ἀγγλσαξ. **béodan** (προσφέρω), γοτθ. **ana-biudan** (διευθετῶ, διατάσσω), **faur-biudan** (ἀπαγορεύω) (γερμ. **beudanan*=φανερώνω τὴν θέλησίν μου), παλ-σλαυ. **bljudą** (=σανσκρ. **bō'dhati,** ἰαπ. **bheudhō*)=παρατηρῶ, λιθ. **baudzù, baũsti** (ἐπιπλήττω), **bauˇdzava** (ἀγγαρεία), παλ-σλαυ. **bъ̃zdą, bъ̃deˇti** (ἀγρυπνῶ) ⟨(ἰαπ. **bhudh-*) λιθ. **bundù bùsti** (ἀφυπνίζω), παλ-σλαυ. **buždą, buditi** (ἀφυπνίζω), λιθ. **baudìnti** (ἐξεγείρω, ἐγείρω τὸν φθόνον), παλ-πρωσ. **et-baudints** (ἀνακαίνισις), παλ-σλαυ. **bъ̃drъ̃**.

πευθώ, -οῦς, ἡ· ἀγγελία, εἴδησις, τὰ νέα.

πευκάεις, *εσσα, εν,* δωρ. ἀντὶ *πευκήεις* (βλ. λ.).

πευκάλιμος, η, ον, ἐκτεταμ. ἐπ. τύπος ἀντὶ *πυκινός* (πρβλ. *λευγαλέος* : *λυγρός*)· σοφός, συνετός, σώφρων.

πευκεδᾶνός, *ή, όν* (*πεύκη*)· ὀξύς, δριμύς, διαπεραστικὸς [δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν *ἐχεπευκής*].

ΠΕΥ'ΚΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἡ πεύκη (ὁ πεῦκος, τὸ πεῦκο), τὸ γνωστὸν ρητινῶδες δένδρον μετὰ βελονοειδῶν φύλλων, ἐξ οὗ ἐκρέει ὡς ἄκρυ ἡ ρητίνη, λατ. **picea.**— ‖ πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ ξύλου πεύκης ἢ ἐκ τῆς ρητίνης της ‖ δᾳς (δαυλός, πυρσός) ἐκ ξύλου πεύκης. [*πεύκη* : λιθ. **puszìs,** παλ-πρωσ. **peuse,** παλ-γερμ. **fiuhta,** μεσ-ιρλ. **ochtach**· ὅλ. καὶ ἐν *ἐχε-πευκές*].

πευκήεις, δωρ. **πευκάεις,** *εσσα, εν* (*πεύκη*)· ὁ ἐκ πεύκης, ὁ ἐκ ξύλου πεύκης : *πευκῆεν σκάφος*=σκάφος (πλοῖον) ναυπηγηθὲν ἐκ ξύλου πεύκης ‖ κατάφυτος ἐκ πευκῶν.— ‖ μτφρ., ὀξύς, δριμύς, διαπεραστικός.

πεύκῐνος, η, ον (*πεύκη*)· ὡς καὶ νῦν, πεύκινος, πεποιημένος ἐκ ξύλου πεύκης ‖ *πεύκινα δάκρυα*=αἱ ρητινώδεις σταγόνες αἱ ἀποστάζουσαι ἐκ τῆς πεύκης, τ. ἔ. ἡ ρητίνη, τὸ «ρετσίνι».

πεύσομαι, δωρ. **πευσοῦμαι,** μελλ. τοῦ *πυνθάνομαι*.

πευστήριος, α, ον (*πεύθομαι*)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διά) *πεῦσιν* (τ. ἔ. ἔρευναν, ἀνάκρισιν)‖ *ἡ πευστηρία* (ἐνν. *θυσία*)· θυσία τὴν ὁποίαν προσφέρει τις διὰ νὰ μάθῃ τὴν θέλησιν τῶν θεῶν.

πεφάνθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *φαίνω*.

πέφανται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *φαίνω*.— ‖ γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **φρένω*.

πέφαργμαι, ἀττ. ἀντὶ *πέφραγμαι*, παθ. πρκ. τοῦ *φράσσω*.

πέφασμαι, παθ. πρκ. τοῦ *φαίνω*, ὡς καὶ τοῦ **φένω* καὶ τοῦ *φημί*· μτχ. *πεφασμένος, η, ον.*
πεφευγώς, μτχ. πρκ. τοῦ *φεύγω.*
πέφηνα, πρκ. τοῦ *φαίνω.*
πεφήσομαι, ποιητ. τετελ. μέλλ. τοῦ **φένω.*
πεφῐδέσθαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *φείδομαι.*
πεφῐδήσομαι, ἐπ. τετελ. μελλ. τοῦ *φείδομαι.*
πεφῐδοίμην, εὐκτ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *φείδομαι.*
πεφῐλᾱμένος, δωρ. ἀντὶ *πεφιλημένος*, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φιλάω.*
πεφίμωσο, προστ. παθ. πρκ. τοῦ *φῑμόω.*
πέφνε, πεφνέμεν, πέφνων κλπ. βλ. ἐν **φένω* (πρβλ. καὶ *θείνω*).
πεφοβῆτο, ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ *φοβέομαι.*
πεφοβημένος, *η, ον,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φοβέω.* —ἐπίρρ. *πεφοβημένως*=περιδεῶς, μετὰ φόβου.
πεφορτισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φορτίζω.*
πέφραγμαι, παθ. πρκ τοῦ *φράσσω.*
πέφρᾰδον, ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *φράζω*· ἐπ. ἀπρφ. *πεφρᾰδέειν* καὶ *πεφρᾰδέμεν.*
πέφρῑκα, πρκ. τοῦ *φρίσσω*· ποιητ. μτχ. *πεφρίκοντες.*
πεφύᾱσι, ἐπ. ἀντὶ *πεφύκασι*, γ' πληθ. πρκ. τοῦ *φύω.*
πεφυγμένος, *η, ον,* μτχ. πρκ. τοῦ *φεύγω.*
πεφυζότες, ἐπ. ἀντὶ *πεφευγότες*, ὀνομ. πληθ. μτχ. πρκ. ἐξ ἐν. **φύζω*=φεύγω.
πέφῡκα, πρκ. τοῦ *φύω.*
πεφύκω, ἐπ. ἐν. ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ πρκ. *πέφῡκα*· ἐπ. πρτ. *πέφῡκον.*
πεφῠλαγμένος, *η, ον,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φυλάσσω.*—ἐπίρρ. *πεφυλαγμένως*=μετὰ προφυλάξεως, μετὰ προσοχῆς.
πεφυρμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *φύρω.*
πεφῠυῖα, ἐπ. ἀντὶ *πεφυκυῖα*, θηλ. μτχ. πρκ. τοῦ *φύω.*
πεφῠῶτες, ἐπ. ἀντὶ *πεφυκότες*, πληθ. μτχ. πρκ. τοῦ *φύω.*

πέψις, *-εως,* ἡ (*πέσσω*)· τὸ πεπαίνειν, ὡριμάζειν || πέπανσις καρποῦ, τὸ ὡρίμασμα.— **II** μαγείρευμα τῆς τροφῆς.— **III** χώνευσις τῆς τροφῆς.

πῃ ἢ **πῆ** (Α). ἰων. **κῃ** (ἀλλ' οὐχὶ παρ' Ὅμ.), δωρ. **πᾱ**· ἐγκλιτ. μόριον: **I** ἐπὶ τρόπου, κατά τινα τρόπον, κάπως || ἐν ἀρνήσει, οὐδόλως, ὅλως διόλου.— **II** ἐπὶ τόπου, εἴς τι μέρος, κάπου || ἐν ἀρνήσει, οὐδαμοῦ, πουθενά. 2) *πῇ μέν... πῇ δέ*=ἄλλοῦ μέν... ἄλλοῦ δέ, ἐν μέρει μέν... ἐν μέρει δέ, ἀφ' ἑνὸς μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ...

πῇ ἢ **πῆ** (Β), ἰων. **κῇ** (ἀλλ' οὐχὶ παρ' Ὅμ.), δωρ. **πᾱ**· ἐρωτημ. μόριον: **I** ἐπὶ τρόπου, κατὰ ποῖον τρόπον; πῶς; (λατ. **qua ratione?**). 2) πρὸς τί; διὰ τί; πρὸς τίνα σκοπόν; (λατ. **quorsum?**).— **II** ἐπὶ τόπου, εἰς ποῖον μέρος; ποῦ; (λατ. **qua?**)· πρβλ. *ποῖ.*

πηγάζω, μελλ. *-άσω* (*πηγή*)· ὡς καὶ νῦν, πηγάζω, ἀναβλύζω, ἐκρέω.— **II** μτδτ. κάμνω ὥστε νὰ ἀναβλύσῃ.

πηγαῖος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον,* (*πηγή*)· ὡς καὶ νῦν, πηγαῖος, ἐκ πηγῆς, ἀνήκων εἰς πηγήν, διαμένων πλησίον πηγῆς.

ΠΗ'ΓΑ˘ΝΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, πήγανος, «ἀπήγανος», «ἀπήγανον», τὸ γνωστὸν φυτὸν μὲ δέκα στήμονας καὶ μίαν ᾠοθήκην, καὶ φύλλα σταυροειδῶς διατετμημένα, ὁ πικρὸς χυμός τοῦ ὁποίου εἶναι φάρμακον τονωτικὸν τοῦ στομάχου (λατ. **ruta**) || παροιμ. *οὐδ' ἐν σελίνῳ οὐδ' ἐν πηγάνῳ*=δὲν εἶσαι οὔτε εἰς τὰ σέλινα οὔτε εἰς τὸν ἀπήγανον, τ. ἔ. δὲν εἶσαι κἂν εἰς τὴν ἀρχὴν μιᾶς προσπαθείας (διότι τὰ φυτὰ αὐτὰ ἐφυτεύοντο πρῶτον, ὡς ὅρια, καὶ ὕστερον ὁ ὑπόλοιπος κῆπος). [πιθ. ἐκ τοῦ *πήγνυμι*, ὡς ἐκ τῶν παχέων καὶ σαρκωδῶν φύλλων· πρβλ. λατ. **pāgina** (=ταινία φλοιοῦ παπύρου, φύλλον χάρτου), ἐξ ἰαπ. ***pāg-** (: *πήγνυμι*)].

πηγάς, *-άδος,* ἡ (*πήγνυμι*)· πᾶν πεπηγὸς πρᾶγμα ἢ καθόλου σκληρὸν (ἐσκληρυμμένον) || πάχνη, πρωινὴ δρόσος πεπαγμένη. 2) (ἐνν. *γῆ*) γῆ σκληρυνθεῖσα μετὰ τὴν βροχήν, στερεὰ γῆ, σκληρὰ γῆ.

Πηγάσιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *Πήγασος* (βλ. λ.).

Πηγασίς, *-ίδος,* θηλ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ *Πήγασος*: *Πηγασὶς κρήνη*="Ιππου *κρήνη*, Ἱπποκρήνη· βλ. *Πήγασος.*

Πήγᾰσος, ὁ· ἵππος ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Μεδούσης καὶ ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τῶν *πηγῶν* τοῦ Ὠκεανοῦ, πλησίον τῶν ὁποίων ὁ Περσεὺς ἔσφαξε τὴν Μέδουσαν. Μεταγενεστέρα ἐκδοχὴ τοῦ μύθου τὸν παριστᾷ ὡς τὸν πτερωτὸν ἵππον, τὸν ὁποῖον ἵππευσεν ὁ Βελλεροφόντης, ὅταν ἐφόνευσε τὴν Χίμαιραν, καὶ ὑπὸ τὴν ὁπλὴν τοῦ ὁποίου ἀνέβλυσεν τὸ ὕδωρ τῆς Ἱπποκρήνης ("*Ιππου κρήνης*) ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος.

πηγεσί-μαλλος, *ον* (*πήγνυμι* + *μαλλός*)· ὁ ἔχων πυκνὸν μαλλίον, ὁ πυκνόμαλλος.

ΠΗΓΗ', δωρ. **παγά,** ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, πηγή, κρήνη, «βρύση», λατ. **fons** || ἐν τῷ πληθ. αἱ πηγαὶ ποταμοῦ || ἀλλ' ὡσ. καὶ *πηγαὶ ποταμῶν*=τὰ ὕδατα (ρεύματα) τῶν ποταμῶν || μτφρ., ἐπὶ πάσης φύσεως ὑγροῦ: *πηγαὶ δακρύων*=τὰ δάκρυα, αἱ ροαὶ τῶν δακρύων (ἀλλὰ καὶ ἡ πηγὴ τῶν δακρύων, τ. ἔ. οἱ ὀφθαλμοί) || ὡσ. *πηγὴ ἀκούουσα*=ἡ πηγὴ τῆς ἀκοῆς, τ. ἔ. τὸ οὖς || *πηγαὶ γάλακτος*=ρεύματα (χείμαρροι) γάλακτος || *πηγὴ πυρὸς* || ὡσ. *πηγὴ ἀργύρου*=πηγὴ (τ. ἔ. πλουσία φλέψ) ἀργύρου. 2) μτφρ., ἡ πηγή, δηλ. ἡ αἰτία, ἡ ἀφορμή, ἡ ἀρχή, οἱουδήποτε πράγματος. [*πηγή· πηγάζω*· δωρ. *παγασᾶσθαι*· *Πήγασος*, δωρ. *Πάγ*—. ἀγν. ἐτυμολ.].

πῆγμα, *-ατος,* τὸ (*πήγνυμι*)· πᾶν τὸ συμπεπηγμένον (συνημμένον, συνηρμοσμένον) μετ' ἄλλου || μτφρ., πᾶν τὸ συμπεφωνημένον, συμφωνία, ὑποχρέωσις.

ΠΗ'ΓΝΥ˘ΜΙ, ἢ **-ύω**· μελλ. *πήξω*· ἀόρ. α' *ἔπηξα*, ἐπ. *πῆξα*· Παθητ., ἐν. *πήγνῦμαι*· μελλ. *πᾰγήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐπήχθην*, ἀόρ. β' *ἐπᾰγην*· πρκ. *πέπηγμαι*, μετὰ παθ. δίμως σημασ. εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει καὶ ὁ μέσ. πρκ. *πέπηγα*· πηγνύω, «ἐμπήγω», καρφώνω, στερεώνω, προσηλώνω || ἐπὶ φυτῶν, φυτεύω || *σκηνὴν πήγνυμι*=στερεώνω (στήνω) σκηνήν || ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ, *σκηνὰς πήξασθαι*=νὰ στήσουν τὰς σκηνάς των.—Παθητ., ἐμπήγομαι, καρφώνομαι, προσηλώνομαι || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνασκολοπίζομαι, «παλουκώνομαι». 2) προσηλώνω, καρφώνω||μτφρ., στερεώνω ἐπί τινος.— **II** συναρμόζω, συνενώνω, συναρμολογῶ, κατασκευάζω, κτίζω, οἰκοδομῶ || μέσον, *πήξασθαι ἅμαξαν*=νὰ κατασκευάσω ἅμαξαν δι' ἐμαυτόν (πρὸς χρῆσίν μου).— **III** κάμνω τι νὰ παγώσῃ (νὰ πήξῃ), τὸ κάμνω στερεόν, τὸ στερεοποιῶ, τὸ σκληρύνω, τὸ πήζω.—Παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι σκληρός, πήγνυμαι, στερεοποιοῦμαι, σκληρύνομαι, πήζω (ἀμτδ.).— **IV** μτφρ., ὁρίζω, καθορίζω, λατ. **pangere** || *ὅρκος παγείς*=ὅρκος καθιερωθείς, σταθερός, ἀναλλοίωτος.

'*Ετυμ.*: *πήγνῡμι* (*πηγνύω· πήσσω*, ἀττ. *πήττω* ⟨**πακjω*)· *πηκτός· πηκτίς· πῆγμα· πηγός· πηγυλίς· πῆξις· πάγος*· ἐξ ἰαπ. ***pag-**, ἐναλλασσομένου πρὸς τὸ ***pak-**: λατ. **pangō**, πρκ. **pepigī**, (***pe-pāg-ī**· οἱ **pēgī**, **panxī** εἶναι ὑστερογενεῖς), **pāgina**, (βλ. ἐν *πήγανον*), **pāgus**, **compāgēs**, **pig-nus pāx**, **pacis**, **paciscor** (πρκ. **pactus sum**), **pāllus** (***paxlo-s**): σανσκρ. **paṣ Pas-ayami** (=λατ. **ligo**), γοτθ. **fah-au** (πιέζειν), **ga-fahs** (ἄγρα).

πηγός, *ή, όν* (*πήγνυμι*)· στερεός, σταθερὸς || συμπαγής, πάγιος, ἰσχυρός.

πηγῠλίς, *-ίδος,* ἡ (*πήγνυμι*)· κεκαλυμμένη ὑπὸ πάχνης, ψυχρά, παγετώδης.

πηδᾰλιον, τό (*πηδός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ πηδάλιον τοῦ πλοίου (κοιν. «τιμόνι»), ὅπερ ὠνομάσθη οὕτω, διότι τὸ κάτω μέρος του ἦτο πλατὺ ὡς *τὸ πηδόν* (τ. ἔ. τὸ κάτω πλατὺ μέρος τῆς κώπης)· ἕκαστον πλοῖον εἶχε δύο τιμόνια, διὸ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπαντᾷ ἐν τῷ πληθ., *τὰ πηδάλια*· ἐκινοῦντο δὲ ταῦτα ὡς κῶπαι τῇ βοηθείᾳ καταλλήλου λαβῆς, καθὼς δὲ ἦσαν συνδεδεμένα δι' ἐγκαρσίων δοκῶν (αἵτινες ἐκαλοῦντο *ζεῦγλαι* ἢ *ζευκτήριαι*), ἐκινοῦντο καὶ τὰ δύο συγχρόνως καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ πηδαλίου μαζὶ μὲ τὸν μοχλὸν (τὴν λαβὴν) ἐκαλεῖτο *οἴαξ*. 2) μτφρ., ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου.

ΠΗΔΑ'Ω, ἰων. ἀπρφ. *πηδέειν*· μέλλ. *-ήσω* ἢ *-ήσο-*

*μαι· ἀόρ. α' ἐπήδησα· ὅ,τι καὶ νῦν, πηδῶ, σκιρτῶ || ἐπὶ πραγμ., ἐκτινάσσομαι, ἐξακοντίζομαι, ἀναπηδῶ || μετὰ συστολ. αἰτ. *πήδημα πηδάω* = κάμνω ἓν πήδημα || ὅθεν, *πηδᾶν μείζονα* (ἐνν. *πηδήματα*)=πηδᾶν περισσότερον, κάμνειν μεγαλύτερα πηδήματα || ἐν ᾧ *πεδία πηδῶ* = πηδῶ ὑπεράνω τῶν πεδιάδων.— **II** μτφρ. πάλλω, πάλλομαι, κτυπῶ, κυρ. ἐπὶ τῆς *καρδίας*.

πήδημα, *-ατος*, τό (*πηδάω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πήδημα, σκίρτημα || ἀναπήδησις.— **II** κτύπημα, παλμός, ἐπὶ τῆς καρδίας.

ΠΗΔΟΊΣ, ὁ (ἡ), ἢ **ΠΗΔΟΎΝ,** τό· τὸ πλατὺ μέρος τῆς κώπης || καὶ γεν. ἡ κώπη.

Ἔτυμ.: πηδόν· πηδάλιον· πηδάω· πήδημα, πήδησις, πηδηθμός· ἐξ ἰαπ. ***pēd** (περὶ οὗ βλ. ἐν *πέδη, πέζα, πέδον, πούς*)· πρβλ. λιθ. **pėdà** (ἴχνος ποδός), **pésczas** (***pēg-tios**)=πεζῇ, **pēdinu, -īti** (βαδίζω ἀργά), λατ. **pēs** (πούς).

πηκτίς, *-ίδος*, ἡ (*πήγνυμι*)· εἶδος ἀρχαίας ἅρπης μὲ εἴκοσι χορδάς, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Λυδοῖς, οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα διαφερούσης τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, ὅπερ ἐκαλεῖτο *μάγαδις*. **2)** ποιμενικὸς αὐλός.

πηκτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πήγνυμι*· ὁ ἐμπεπηγμένος (στερεωμένος, καρφωμένος) || ἐπὶ δένδρων, (πε)φυτευμένος.— **II** ὁ καλῶς συνηρμοσμένος, καλῶς συντεθειμένος, συγκείμενος. **2)** *ἡ πηκτή*=εἶδος κλωβοῦ (ἢ δικτύου) εἰδικοῦ πρὸς σύλληψιν πτηνῶν. **3)** *τὰ πηκτὰ* (ὀνρ. *πακτὰ*) *τῶν δωματίων* = οἱ φραγμοὶ τῆς οἰκίας (τ. ἔ. αἱ θύραι).— **III** στερεός, συμπαγής, πυκνός, στιβαρός, πηγμένος, πηκτὸς || *ἡ πηκτή*, ὀνρ. *πακτὰ*=τυρὸς ἐκ νεοπήκτου γάλακτος.

πηλᾰμύς, *-ύδος*, ἡ (*πηλός*), καὶ *-μίς, -ίδος*· εἶδος θύννου, κοιν. «παλαμίδα» [σκοτ. ἔτυμ., πιθ. προελλ.· ἡ συγγέν. του πρὸς τὸ *πηλὸς* μᾶλλον τυχαία].

πῆλαι, πήλας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ *πάλλω*.

πῆλε, ἐπ. ἀντὶ *ἔπηλε*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *πάλλω*.

Πηλείδης, *-ου*, ἐπ. *-εω* καὶ *-αο*, ὁ· πατρωνυμ. τοῦ *Πηλεύς*· υἱὸς τοῦ Πηλέως, ὁ Ἀχιλλεύς (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Πηλείων, *-ωνος*, ὁ· = *Πηλείδης* (βλ. λ.).— ἐπίρρ. *Πηλείωνάδε*=πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Πηλέως.

Πηλεύς, *-έως*, ἐπ. *-ῆος*, ὁ· ὁ γνωστὸς μυθολογικὸς ἥρως, υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ, σύζυγος τῆς Θέτιδος, πατὴρ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἡγεμὼν τῶν Μυρμιδόνων ἐν Θεσσαλίᾳ (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Πηληιάδης, *-εω*, ὁ, ἐπ. ἀντὶ *Πηλείδης* (βλ. λ.).

Πηλήιος, *η, ον*, ἐπικ. ἐπίθ. (*Πηλῆος*, ἐπ. γεν. τοῦ *Πηλεύς*)· ὁ τοῦ Πηλέως, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Πηλέα.

πήληξ, *-ηκος*, ἡ (*πῆλαι*, τοῦ *πάλλω*?)· κράνος, περικεφαλαία [δι' ἔτυμ. βλ. καὶ ἐν *Πέλλα*].

Πηλῖακός, *ή, όν* (*Πήλιον*)· ὁ ἐκ τοῦ ὄρους Πηλίου.

Πηλιάς, *-άδος*, ἡ (*Πήλιον*)· ἡ ἐκ τοῦ ὄρους Πηλίου.

πηλῖκος, *η, ον* ἐρωτηματ. ἀντων. συσχετ. τῶν *τηλίκος, ἡλίκος*· πόσον μέγας; πόσον πολύς; ποίας ἡλικίας; λατ. **quantus?**

Ἔτυμ.: πηλίκος : τηλίκος (ἰαπ. ***qvā-li-ko-s, *tā-li-ko-s** (ἀντων. θέμ. ***quo-, *to-**), πρβλ. λατ. **quālis, tālis**, παλ-σλαυ. **kolikŭ** (=quantus), **tolikŭ** (=tantus) (: **kolĭ**=quantum, **tolĭ**=tantum), βλ. καὶ ἐν. *ἡλίκος, ἥλιξ* καὶ *τηλίκος*.

πήλῐνος, *η, ον* (*πηλός*)· ὡς καὶ νῦν, πήλινος, ὁ ἐκ πηλοῦ, λατ. **luteus.**

Πήλιον, τό· τὸ γνωστὸν ὄρος τῆς Θεσσαλίας, καὶ σήμερον ἔτι οὕτω καλούμενον (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Πηλιώτης, -ου, -ῶτις, -ίδος, ἡ (*Πήλιον*)· ὁ τοῦ Πηλίου, ὁ καταγόμενος ἐκ τοῦ Π.

πηλο-βᾶτης, *-ου*, ὁ (*πηλός*+*βαίνω*)· ὁ περιπατῶν (βαδίζων) ἐπὶ τοῦ πηλοῦ (ὄνομα βατράχου ἐν τῇ βατραχομυομαχίᾳ).

πηλο-δομέω, μελλ. *-ήσω* (*πηλοδόμος*)· οἰκοδομῶ ἐκ πηλοῦ, κατασκευάζω ἐκ πηλοῦ.

πηλό-δομος, *ον* (*πηλός*+*δέμω*)· ὁ διὰ πηλοῦ ᾠκοδομημένος, ὁ ἐκ πηλοῦ κατεσκευασμένος.— **II πηλο-δόμος** *-ου*=ὁ οἰκοδομῶν διὰ πηλοῦ, ὁ κατασκευάζων ἐκ πηλοῦ.

πηλο-πλάθος, *ον* (*πηλὸς* + *πλάσσω*)· ὁ πλάθων τὸν πηλόν, ὁ πηλοπλάστης || *ὡς οὐσ. ὁ πηλοπλάθος* =ὁ ἀγγειοπλάστης, ὁ κεραμεὺς (ὁ κατασκευαστὴς πηλίνων ἀγγείων).

ΠΗΛΟΊΣ, ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, πηλός, ὁ χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν κτιστῶν καὶ ἀγγειοπλαστῶν, λατ. **lutum** || ὡς. σημ. καὶ Ἰλύς, βόρβορος, κοιν. λάσπη, λατ. **coenum.**

Ἔτυμ.: πηλός, δωρ. πᾱλός· πήλινος· προπηλακίζω· ἀμφιβ. ἐτυμ.· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **Kalŭ** (⟨ἰαπ. ***qvālo-s**), λατ. **squālus,** ἁλλ. *οἰσπώτη* (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **kāla** (μέλας), πρβλ. ἁλλ. *κηλίς*, λατ. **cālīgō**, κατ' αὐτοὺς δὲ *πηλὸς* (***palso-s ?**) ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ῥίζ. τοῦ λατ. **palleo** (βλ. ἐν *πελιτνός*).

πηλ-ουργός, *ὁν* (*πηλὸς*+*ἔργον*)· ὁ ἐργαζόμενος μὲ πηλόν, ὁ κατεργαζόμενος τὸν πηλόν.— ὡς οὐσ. *ὁ πηλουργὸς*=ὁ ἀγγειοπλάστης.

πηλο-φορέω, μελλ. *-ήσω* (*πηλοφόρος*)· φέρω (μεταφέρω) πηλόν.

πηλο-φόρος, *ον* (*πηλὸς*+*φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) πηλόν.

πηλό-χῠτος, *ον* (*πηλὸς*+*χέω*)· ὁ χυμένος (ἐσχηματισμένος, κατεσκευασμένος) ἐκ πηλοῦ, πήλινος.

πῆμα, *-ατος*, τό (*παθεῖν* τοῦ *πάσχω*)· πάθημα, δυστύχημα, συμφορά, βλεῦρος, καταστροφὴ || ὡς. ἐπὶ προσ., βλεῦρος, θλῖψις, διά τινα..

Ἔτυμ.: πῆμα· πημαίνω· πημονή, πημοσύνη· πήμων, ἀπήμων· πηρός· ἄπηρος· ἀπηρής· ταλαίπωρος: σανσκρ. **pāpá-ḥ** (κακός), **pāpmán-** (συμφορά), **pī́yati** (προπηλακίζω), γοτθ. **fijan,** παλ-norr. **fiá,** ἀγγλ-σαξ. **féozan, féon,** παλ-γερμ. **fīēn** (μισῶ), γοτθ. **faian** (ψέγω)· πάντα ἐξ ἰαπ. ῥ. ***pēi-** : ***pī-** (εἶμαι ἐχθρικός, βλάπτω)· ἐνταῦθα ἀνήκει πιθ. καὶ τὸ λατ. **patior** (***pəi-**⟨***pə-** ἐκτετ. κατὰ ἔν **-i-**)· βλ. καὶ ἐν *πείνη*.

πημαίνω (*πῆμα*), μελλ. *-ᾰνῶ*, ἰων. *-ᾰνέω*· ἀόρ. α' *ἐπήμηνα*· μεσ. μελλ. *πημᾰνοῦμαι* (ἐν παθ. ἐνν.)· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπημάνθην*, ἐπ. *πημάνθην*· προξενῶ συμφοράν, φέρω εἰς ἀθλιότητα, βυθίζω εἰς δυστυχίαν || ὡς. προξενῶ λύπην, πικραίνω, βασανίζω || βλάπτω, ζημιώνω || ἀποκ., πράττω κακόν.

πημαντέος, *α, ον* (*ποιμαίνω*)· ὁ βλαπτέος, ὃς πρέπει νὰ βλαβῇ, νὰ ζημιωθῇ, νὰ κακοπάθῃ.—*ποιμαντέον*=*δεῖ ποιμαίνειν*=δεῖ βλάπτειν.

πημήνειαν, αἰολ. γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *πημαίνω*.

πημονή, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *πῆμα* (βλ. λ.).

πημοσύνη, ἡ·=*πημονή, πῆμα* (βλ. λ.).

Πηνελόπη, ἐπ. **Πηνελόπεια,** ἡ· ἡ σύζυγος τοῦ Ὀδυσσέως, θυγάτηρ τοῦ Ἰκαρίου [ὀνομασθεῖσα οὕτω κατὰ παλαιοτέρας ἐτυμολογίας ἐκ τοῦ ὑφαίνειν ὕφασμα, βλ. *πήνη, πηνίον*· τρόπον τινὰ ἐκ τοῦ *πήνη* καὶ *λέπω*=ἡ ἀναλύουσα ὕφασμα, τ. ἔ. ὑφάντρια· ἢ ἐκ τοῦ *πένεσθαι* καὶ *λοπὸς* (=*λῶπος* ἢ *λωπίον*)· ἢ ἐκ τοῦ *πῆνος* καὶ τῆς ῥίζ. *οπ-*=λατ. **opus** (κατὰ τὸ *φύλοπις*)· ἢ ἐκ τοῦ *φηνός*=λαμπρός (πρβλ. *Πηνειός*=ἡ λάμπουσα)· κατά τινας νεωτέρους ἐκ τοῦ *πηνέλοψ* (βλ. λ.)].

πηνέλοψ, *-οπος*, ὁ· εἶδος νήσσης μετὰ πορφυρῶν γραμμῶν εἰς τὸ πτέρωμα. [ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας (**Boisacq**) ἐξ αὐτοῦ τὸ ὁμηρ. *Πηνέλεως, Πηνελόπεια, Πηνελόπη*, δωρ. *Πανελόπᾱ*].

ΠΗ'ΝΗ, ἡ· ὡς τὰ *πῆνος, πηνίον*· νῆμα ὑφαδίου περιτυλιγμένον εἰς καλάμιον (μασούρι), νῆμα «καλαμισμένον» ἢ «μασουρισμένον» διὰ ὑφάδι στημονίου || ἐν τῷ πληθ. τὸ ὕφασμα [δι' ἐτυμολ. βλ. *πῆνος*].

πηνίζομαι, δωρ. **πανίσδομαι,** ἀποθ.· (*πηνίον*)· περιτυλίσσω νῆμα εἰς καλάμιον (μασούρι), «καλαμίζω», «μασουρίζω», ἑτοιμάζω δηλ. ὑφάδι || γεν. ἐκτυλίσσω.

ΠΗΝΙ΄ΚΑ, ἐπίρ.. ἐρωτημ. συσχετ. τῶν λέξεων *τηνίκα* καὶ *ἡνίκα*· κατὰ ποῖον χρονικὸν σημεῖον, κατὰ ποίαν ὥραν, λατ. **quota hora ?** || *πηνίκ' ἐστὶ τῆς ἡμέρας ;*=τί ὥρα τῆς ἡμέρας εἶναι ;

πηνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πῆνος* ἢ *πήνη*· τὸ νῆμα ὑφαδίου περιτυλιγμένον εἰς καλάμιον (μασούρι) || ἡ ἄτρακτος («ἀδράχτι») ἐπὶ τῆς ὁποίας περιετυλίσσετο τὸ νῆμα [δι' ἔτυμ. βλ. *πῆνος*].

πήνισμα, *-ατος*, τὸ (*πηνίζομαι*)· περιτύλιγμα («καλάμισμα») νήματος πρὸς ὕφανσιν || τὸ νῆμα τοῦ ὑ-

φαδίου τὸ «καλαμιομένον» περὶ τὴν ἄτρακτον ‖ τὸ ὕφασμα.

πῆνος, *-ου, ὁ* = *πήνη, πηνίον* (βλ. λ. λ.), αἵτινες παράγονται ἐξ αὐτοῦ καὶ μεθ' ὧν ἔχει κοινὰς τὰς σημασίας [παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐτυμολογεῖτο ἐκ τοῦ *Πὰν* ἢ ἐκ τοῦ *πένομαι*].

Ἔτυμ.: πῆνος· πήνη· πηνίον· πήνισμα· πηνίζομαι· πηνῖτις: γοτθ. **fana** (τεμάχιον ὑφάσματος, σάβανον), ἀγγλ-σαξ. **fana,** παλ-γερμ. **fano** (ὕφασμα, σάβανον, σημαία), παλ-norr. **gunn-fani,** ἀγγλ-σαξ. **zúpfana,** παλ-γερμ. **gundfano** (ὕφασμα〉γαλλ. **gonfanon,** ἰταλ. **gonfalone**), παλ-σλαυ. **o-pona** (παραπέτασμα), **ponjava** (λινοῦν ὕφασμα, χλαινίδιον, περιωμίς), λατ. **pannus** (ράκος)· ἐξ ἰαπ. ***pan-** (: **penā-** ?)=τεμάχιον ὑφάσματος, ὅπερ εἶναι πιθ. συγγ. τῷ ***(s)pen-** (νήθω, κλώθω).

πῆξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *πήγνυμι*.

πῆξε, ἐπ. ἀντὶ *ἔπηξε*, γ' ἑν. ἀορ. τοῦ *πήγνυμι*.

πηός, δωρ. **παός,** *-οῦ*, ὁ (*πάομαι*)· ὁ ἐξ ἀγχιστείας συγγενής, δεσμός, λατ. **affinis** [*πηός*, δωρ. *πᾶός* 〈ἰαπ. ***pāsó-s**=λατ. ***Pāro-** ἐν τῷ **pāricīda** (ἐξ οὗ **parricīda**)=φονεὺς συγγενοῦς· πρβλ. *πηοσύνη* (ἐπιγαμία, κηδεστία), πρβλ. Ἡσυχ. «*πᾶῶται· συγγενεῖς*»· κατ' ἄλλους ἀλλ' ἧττον ὀρθῶς ἐκ τοῦ *πᾶσασθαι* (ἀποκτᾶν) (***k̑v-**), *πέ-πᾱ-μαι*, διότι οἱ *πηοὶ* εἶναι *ἐπίκτητοι συγγενεῖς*].

ΠΗ΄ΡΑ, ἰων. **πήρη,** ἡ· δερμάτινος σάκκος διὰ τροφάς, δισάκκι, σακκίδιον, σακκούλι, γυλιὸς (στρ. γλ.), λατ. **pera.** [ἀγν. ἔτυμ.· ἐξ αὐτοῦ πάντως παράγεται καὶ τὸ *πηρὶν* ἢ *πηρίς, -ῖνος*, ἡ (=λατ. **scrotum,** ὁ τῶν ὄρχεων σάκκος)].

πηρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πήρα*· μικρὸς σάκκος.

πηρό-δετος, *ον* (*πήρα* + *δέω*)· ὁ δένων πήραν (σάκκον), ἐπὶ ἱμάντος ‖ ὁ δεδεμένος ἐν πήρᾳ (ἐντὸς σάκκου).

ΠΗΡΟ΄Σ, *ά, όν*· ὁ βεβλαμμένος κατὰ μέλος τι τοῦ σώματός του, ἀνάπηρος, ἀκρωτηριασμένος, λατ. **mancus** . [δι' ἔτυμ.] λ. *πῆμα*].

πηρόω, μελλ. *-ώσω* (*πηρός*)· καθιστῶ τινα *πηρὸν* (δηλ. ἀνάπηρον), τὸν ἀκρωτηριάζω, καὶ κυρ. κατὰ τὰ ἄκρα (χεῖρας ἢ πόδας) ‖ μτφρ. καθιστῶ τινα ἀνίκανον.

πήσομαι, ἰων. μέλλ. τοῦ *πάσχω*, ἀντὶ *πείσομαι*.

πηχῦαῖος, *α, ον* (*πῆχυς*)· ὁ ἔχων μῆκος ἑνὸς πήχεως.

πηχύνομαι, μέσον· λαμβάνω εἰς τοὺς βραχίονάς μου, ἐναγκαλίζομαι.

ΠΗ΄ΧΥΣ, *-εως*, ὁ· γεν. πληθ. *πήχεων*· τὸ πρόσθιον μέρος τῆς χειρός, τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ, λατ. **ulna** ‖ γεν., ὁ βραχίων.— **II** τὸ κεντρικὸν μέρος (ἡ λαβή) ἔνθα ἡνοῦντο τὰ δύο κέρατα τοῦ ἀρχαίου τόξου.— **III** ἐν τῷ πληθ., *πήχεες*, τὰ κέρατα ἢ αἱ πλευραὶ τῆς λύρας, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ *ζυγόν*, ἤτοι τὸ ἐγκάρσιον ξύλον (γέφυρα) ἐφ' οὗ ἐστηρίζοντο αἱ χορδαί.— **IV** ὡς μέτρον μήκους, ἡ ἀπόστασις ἡ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ μικροῦ δακτύλου, λατ. **cubitus,** ὡς καὶ νῦν πῆχυς περιέχων ἀρχικῶς 24 δακτύλους, ἢ ὁ παλάμας (*παλαστάς*), ἢ περίπου 0,46 τοῦ μέτρου ‖ *πῆχυς βασιλήιος* ἦτο μακρότερος κατὰ τρεῖς δακτύλους, ἤτοι συνίστατο ἐξ 27 δακτύλων, ἢ 0,52 τοῦ μέτρου.— **V** πηχυαῖος κανών.

Ἔτυμ.: πῆχυς, αἰολ. δωρ. *πᾶχυς* 〈ἰαπ. ***bhāĝ̑hu-s**, πρβλ. σανσκρ. **bāhú-ḥ,** Ζενδ. **bāzuš**, παλ-norr. **bógr,** ἀγγλ-σαξ. **boz,** παλ-γερμ. **buog** (ἄρθρωσις, ὦμος).

πῐ́άζω, μελλ. *-άσω* καὶ *-άξω*· μτχ. ἀορ. α' *πιάξας*· δωρ. τύπος **πιεζῶ** *πιέζω* (βλ. λ.).

πῐαίνω, μελλ. *-ἀνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπίᾱνα*· παθητ. μελλ., *πιανθήσομαι*, ἀόρ. *ἐπιάσθην*· παθ. πρκ. *πεπίασμαι* (*πίων*)· καθιστῶ τι παχύ, παχύνω ‖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ κάμνω παχύ, τὸ λιπαίνω, τὸ ἐμπλουτίζω ‖ μτφρ., αὐξάνω, πληθύνω. 2) μτφρ. κάμνω τινά (τὸν καθιστῶ) αὐθάδη, ἀκόλαστον.— Παθητ., γίνομαι πεχύς, γίνομαι ἀκόλαστος, αὐξάνομαι ἐν ἀκολασίᾳ.

πιάξας, μτχ. δωρ. ἀορ. α' τοῦ *πιάζω*.

πῖαρ, τό, ἄκλιτον (*πίων*)· πάχος, στέαρ (ξύγκι) ‖ ὡσ. ἔλαιον (*πῖαρ ἐλαίης*), ἄνθος τοῦ γάλακτος, ἀφρὸς γαλα ‖ ὅθεν, πάχος πάχυνσις, παχύτης ‖ μτφρ., ὡς τὸ λατ. **uber,** τὸ ἄκρον ὄωτον παντὸς πράγματος, τὸ ἐκλεκτότατον, τὸ ἄριστον.

Ἔτυμ.: πῖαρ (***πιϝαρ**)· *πίων, πίειρα, πῖον*· συγκρ. *πῑότερος*, ὑπερθ. *πῑότατος*· *πῖον*· *πῑαίνω· πίασμα, πιασμός· πῖερός, πῖαρός· πῖμελή:* σανσκρ. **pī́va** (θέμ. **pī́van-**), **pī́varī** (=*πίων, πίειρα* ἰαπ. ***pī́veria**) (=ἐξωγκωμένος, πλήρης, παχύς), **pī́vaḥ,** Ζενδ. **pīvah-** (λίπος, πάχος), σανσκρ. **pīvarā́-ḥ** (=πιερός), λατ. **pinguis** (***pīm-gvo-**, πρβλ. *πῖμελή*), **o-pīmus** (παχύς, εὔφορος), παλ-norr. **feitr,** μεσ-γερμ. **veiz** (παχύς) (βλ. ἐν *πῑδύω*)· ἰαπ. ***pōi-, *pī-** (ταὐτὰ πρὸς τὰ ***pōi-, *pī-** & βλ. ἐν *πίνω*) = εἶμαι ἐξωγκωμένος, ἀναβλύζω· πρβλ. καὶ σανσκρ. **páyate** (ὀγκώνω, ὀγκοῦμαι), **pīnā́-ḥ** (παχύς), **pipyúṣī́** (ὠγκωμένος, πλούσιος εἰς γάλα), Ζενδ. **pipyūšī-** (ὁ δηλάζων), σανσκρ. **pinvati** καὶ **pyáyate,** Ζενδ. **pinaoiti** (εἶμαι ἐξωγκωμένος), σανσκρ. **páyaḥ** (ὕδωρ, γάλα), Ζενδ. **payah-** (γάλα), παλ-norr. **feima** (νεᾶνις), ἀγγλ-σαξ. **foemne** (νεᾶνις), παλ-σαξ. **fēmea** (γυνὴ ὕπανδρος), βλ. καὶ ἐν *πίτυς*.

πῐᾰ́ρός, *ά, όν* (*πῖαρ*)· παχύς, πλούσιος.

πίασμα, τὸ (*πῑαίνω*)· τὸ παχῦνον, τὸ καθιστῶν παχὺ (πλούσιον) ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ λιπαίνων (παχύνων, πλουτίζων, καθιστῶν πλουσίαν) μίαν χώραν.

πῐδᾰ́κῖτις, *-ιδος*, ἡ (*πῖδαξ*)· ἡ ἐκ κρήνης φυομένη, ἡ βλαστάνουσα πλησίον κρήνης (βοτάνη).

πῐδᾰ́κόεις, *εσσα, εν* (*πῖδαξ*)· ὁ ἀναβλύζων, ἀναπηδῶν, ὡς πῖδαξ‖ὁ πλήρης ἀπὸ πίδακας (πηγάς).

πῐδᾰκ-ώδης, *ες* (*πῖδαξ*+*εἶδος*)· πλήρης πιδάκων (ἢ πηγῶν) ‖ ὁ ὅμοιος πρὸς πίδακα.

ΠΙ΄ΔΑΞ, *-ᾰκος*, ἡ· ὅ,τι καὶ νῦν, πῖδαξ, «πίδακας», πηγή [δι' ἔτυμ. βλ. *πῑδύω*].

πῐδήεις, *εσσα, εν* (*πῖδαξ*)· πλούσιος εἰς πηγάς, ἔχων πολλὰς πηγάς.

πῑδύω· ἀναβρύζω, ἀναβλύζω, ἐκρέω, ἀναπηδῶ.

Ἔτυμ.: πῑδύω· πῖδαξ, -ακος, πῑδήεις· πολυπῖδαξ, -ακος· πῖσος (μόνον κατ' ὀνομ. πληθ. *πῖσεα* 〈***πῑδ-σ-εσ-α**=ὑγροὶ τόποι, λιβάδια) : παλ-norr. **feitr,** μεσ-γερμ. **veiz** (παχύς), παλ-γερμ. **feizzen** (τρέφω), παλ-γερμ. **feizzit**〉νεο-γερμ. **feist** (παχύς), παλ-ιρλ. **esc** (ὕδωρ 〈***pid-skā**), gall. **uisc** (***peid-skā**)· ἰαπ. ***pid-** ἐκτετ. ἐκ ***pi-** ὃ βλ. ἐν *πῖαρ*.

πίε, δ' ἑν. προστ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω* ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ ἐπ. ἀντὶ *ἔπιε*, γ' ἑν. ὁρ. τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

πιέειν, ἐπ. ἀντὶ *πιεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω*.

πιεζέω·=*πιέζω* (βλ. λ.)· ἐκ τούτου **ἐπ. πρτ.** *πιέζευν* καὶ ἰων. παθ. μτχ. *πιεζεύμενος*.

ΠΙ΄Ε΄ΖΩ, μελλ. *πιέσω*· ἀόρ. α' *ἐπίεσα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπιέσθην* ἢ *ἐπιέχθην*· πρκ. *πεπίεσμαι* ἢ *πεπίεγμαι*· ὅ,τι καὶ νῦν, πιέζω, πιέζω ἰσχυρῶς, συνθλίβω, συντρίβω.— **II** βάλλω χεῖρα ἐπί τινος, ἁδράχνω.

Ἔτυμ.: πιέζω, δωρ. *πιάζω· πίεσμα, πίεσις, πιεσμός*· ἐξ ἰαπ. ***pi-s(e)-d-** (κάθημαι ἐπί τινος, πρβλ. τὰ ἐν *ἕζομαι*) ἐν τῷ σανσκρ. **pīḍáyati** (***pi-zd-**)=πιέζω, **pīḍā́** (πίεσις, ἄλγος), πρβλ. λεττ-σλαυ. ***pei-zdā** (ἐδρεύων, συνεδριάζων)=παλ-πρωσσ. **peisda** (ὄπισθεν), ρωσσ. **pizdá,** πολ. **pizda** (=**pudendum muliebre**).

πιεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω*.

πίειρα, ἡ, ἀνώμ. θηλ. τοῦ *πίων* (βλ. λ.) ‖ ἐπὶ πόλεων, ἡ πλουσία, εὐτυχής, εὐδαίμων ‖ *δαὶς πίειρα*= πλούσιον (ἄφθονον) δεῖπνον («τραπέζι») ‖ ἐπὶ ξύλου πεύκης, ρητινώδης, εὔχυμος, ἐλαιώδης, λιπαρός.

πῖέμεν, ἐπ. ἀντὶ *πιεῖν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω*.

Πῐερίδες, αἱ· οὕτως ὠνομάζοντο αἱ Μοῦσαι ὡς κατοικοῦσαι εἰς τὰ Πιέρια ὄρη τῆς βορείου Θεσσαλίας (εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν καλουμένην Πιερίαν χώραν).

Πῐερίηθεν, ἐπίρρ.· ἐκ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πιερίας.

πίεσαι, ἀντὶ *πίει*, β' ἑν. μελλ. τοῦ *πίνω*.

πιεσθείς, *εῖσα, έν*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πιέζω*.

πῑήεις, *εσσα, εν*, ποιητ. ἀντὶ *πίων* (βλ. λ.).

πίησθα, β' ἑν. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω*.

πῐδάκνη, ἀττ. **φῐδάκνη,** ἡ (*πίθος*)· εἶδος οἰνοδόχου πίδου, «κρασοπίθαρο».

πίδᾱκος, δωρ. ἀντί *πίθηκος* (βλ. λ.).

πῐδᾰνο-λογέω, μελλ. *-ήσω* (*πιθανολόγος*)· χρησιμοποιῶ πιδανά (πειστικά) ἐπιχειρήματα.

πῐδᾰνο-λογία, ἡ (*πιθανολογέω*)· ἡ χρῆσις πιθανῶν (πειστικῶν) ἐπιχειρημάτων.

πῐδᾰνο-λόγος, *ον* (*πιθανός* + *λόγος*)· ὁ λέγων πιδανά, ὁ ὁμιλῶν κατά τρόπον πειστικόν, ὁ χρησιμοποιῶν πιδανά (πειστικά) ἐπιχειρήματα.

πῐδᾰνός, ἡ, ὀν (*πείθω*)· ἐνεργ., ὁ τείνων εἰς πειθώ, ὁ ὑπολογισμένος κατά τρόπον ὥστε νά πείθῃ: 1) ἐπί προσ. πειστικός, καταπειστικός, ἔχων τήν δύναμιν νά καταπείθῃ. 2) ἐπί τρόπων, ἐλκυστικός, προσελκυστικός, γοητευτικός, πειστικός. 3) ἐπί εἰδήσεων (πληροφοριῶν), πιστευτός, εὐλογοφανής, ἀξιόπιστος ‖ ἐντεῦθεν, λογικός, εὔλογος, ἀληθοφανής, πιδανός, ἐνδεχόμενος. 4) ἐπί ἔργων τέχνης, ὁ τόσον φυσικός, ὥστε νά ἐξαπατᾷ τόν βλέποντα καί νά τόν κάμνῃ νά νομίζῃ ὅτι πρόκειται περί πραγματικοῦ (ὑπαρκτοῦ ἐν τῇ φύσει).— ‖ παθητ., ὁ εὐκόλως πειθόμενος, εὔπιστος. 2) εὐπειδής, ὑπήκοος.

πῐδᾰνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πιθανός*· μετά πειστικότητος, κατά τρόπον πειστικόν.— συγκρ. *πιθανώτερον* — πειστικώτερον, μετά μεγαλυτέρας πιδανότητος.

πῐδέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πείθω*.

πῐδεών καί **πιθών,** *-ῶνος,* ὁ (*πίθος*)· τόπος ἀποθηκεύσεως (ἀποθήκη) πίθων.

πῐδηκίζω, μελλ. *-ίσω* (*πίθηκος*)· ὡς καί νῦν, πιθηκίζω, πάίζω (κάμνω) τόν πίθηκον, φέρομαι ὡς πίθηκος, μιμοῦμαι τόν πίθηκον.

πῐδηκισμός, *-οῦ,* ὁ (*πιθηκίζω*)· τό πιθηκίζειν, τό μιμεῖσθαι τούς πιθήκους.

πῐθηκος, δωρ. **πίδακος,** ὁ (*πείθω*?)· ὅ,τι καί νῦν, πίθηκος, «μαῖμοῦ», λατ. **simius** ‖ ἐντεῦθεν, πᾶς ὁ φερόμενος ὡς πίθηκος, ὁ μιμούμενος τούς τρόπους τοῦ πιθήκου, ὁ μῖμος.

Ἔτυμ.: ἡ ἐκ τοῦ *πείθω* παραγωγή ἀμφίβολος· κατά τούς νεωτέρους ἐτυμολόγους *πίθηκος*· *πίθηξ*· *πίθων* ‹**πιθος* ‹**φιθ-* ‹ἰαπ. **bhidh-*: λατ. **foedus** (δυσειδής), λιθ. **baisá** (τρόμος), **baisùs** (βδελυκτός, ἀπεχθής), (**bajd-s-*), παλ-σλαυ. **bẽsu** (**bẽd-sŭ*)=*δαίμων*.

πῐθηκο-φᾰγέω (*πίθηκος*+*φᾰγεῖν*)· τρώγω σάρκας πιθήκου.

πῐθηκο-φόρος, *ον* (*πίθηκος* + *φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων, κουβαλῶν) πιθήκους.

πῐθήσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *πείθω*, ὡσεί ἐξ ἐν. *πιθέω*.

πῐθι, ἀνώμ. β' ἐν. προστ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω*.

πῐθ-οιγία, ἡ (*πίθος*+*οἴγνυμι*)· τό ἄνοιγμα τῶν πίθων (ὁπότε ἐδοκιμάζοντο τά νέα κρασιά).

πῐθ-οίγια, τά (*πίθος*+*οἴγνυμι*)· ἑορτή, καθ' ἥν ἤνοιγον τούς πίθους τοῦ νέου οἴνου, λαμβάνουσα χώραν κατά τήν πρώτην ἡμέραν τῶν *Ἀνθεστηρίων*, τά ὁποῖα ἤρχιζον κατά τήν 11ην τοῦ μηνός Ἀνθεστηριῶνος.

πῐθόμην, ἐπ. ἀντί *ἐπιθόμην*, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *πείθω*.

πῖδος, ὁ· ὅ,τι καί νῦν, πίδος («πιδάρι» ἐκ πηλοῦ) χρησιμοποιούμενος διά τήν ἐναποθήκευσιν οἴνου κυρίως.

Ἔτυμ.: *πίθος* (**φιθος*, ἰαπ. **bhidh-*)· ἴων. *πιθάκνη* (λακ. *πισάκνᾱ*, παρ' Ἡσυχ.), ἴων. *πιθάκνιον* (ἀττ. *φιδάκνη*, κατά μετάθεσιν τοῦ δασέος πνεύματος): λατ. **fidēlla** = πήλινον ἀγγεῖον (‹**fides-lo-*, πρβλ. πιθ. **fiscus**=κάλαθος πλεκτός ‹**bhidh-sko-s*, **fiscina**), ἰσλ. **bīða** (ἀγγεῖον βουτύρου), Νορβ. διαλ. **bidne** (μικρόν βάζον).

πῖδων, ὁ·=*πίθηκος*.

πῐδών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πείθω*.

πικραίνω, μελλ. *-ᾰνῶ* (*πικρός*)· καθιστῶ τι πικρόν ‖ μτφρ. λυπῶ, καταπικραίνω, ἐξερεθίζω, ἐξοργίζω.— παθητ., πικραίνομαι.

πῐκρία, ἡ (*πικρός*)· ὅ,τι καί νῦν, πικρία, «πίκρα, πικράδα», κακότης, κακεντρέχεια, δηλητήριον («φαρμάκι»), ὀργή.

πῐκρό-γᾰμος, *ον* (*πικρός*+*γαμέω*)· ὁ πικρόν γάμον συνάψας, ὁ ἀτυχήσας εἰς τόν γάμον του.

πῐκρό-γλωσσος, *ον* (*πικρός* + *γλῶσσα*)· ὁ ἔχων πικράν γλῶσσαν, ὁ ὁμιλῶν μετά τραχύτητος (δριμύτητος) γλώσσης.

πῐκρό-καρπος, *ον* (*πικρός* + *καρπός*)· ὁ φέρων πικρόν καρπόν, ὁ ἀποφέρων πικρούς καρπούς.

ΠΙ¯ΚΡΟΣ, ά, όν, ὡσ. καί *-ός, -όν*· ὀξύς, μυτερός, διαπεραστικός ‖ ἐπί γεύσεως, ὀξύς, δριμύς, πικρός, στυφός ‖ ἐπί ἤχου, ὀξύς, διαπεραστικός, σκληρός. 2) ἐπί προσώπων, λόγων, πράξεων κλπ., πικρός, σκληρός, τραχύς, αὐστηρός, βλοσυρός, στρυφνός, σκυθρωπός, γκρινιάρης ‖ ὡσ. ἐχθρικῶς διακείμενος, μισητός, ἀπεχθής.— συγκρ. καί ὑπερθ. *πικρότερος, πικρότατος* (καί οὐδέποτε *πικρώτερος, -ώτατος*).

Ἔτυμ.: *πικρός*· *πικραίνω*· *πικρός*=παλ-σλαυ. **pĭstrŭ**=παρδαλός (*-stp-* ‹*-sr-*), ἰαπ. **pikró-s**, πρβλ. σανσκρ. **pi¸c¸áti** (τέμνειν, κατακομματιάζειν), **piçīlam** (ξύλινον βάζον) καί τήν δμάδα λέξεων, τήν ἐν λ. *στοικίλος* (βλ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. **peik-* (= κόπτω, ἐγκόπτω, κάμνω ἐντομάς).

πῐκρότης, *-ητος,* ἡ (*πικρός*)· ὅ,τι καί νῦν, πικρότης, πικρία, «πικράδα», δριμύτης ‖ μτφρ. τραχύτης, σκληρότης.

πῐκρό-χολος, *ον* (*πικρός* + *χολή*)· ὁ πλήρης πικρᾶς χολῆς ‖ μτφρ. ὀργίλος.

πικρῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πικρός*· ὡς καί νῦν, πικρῶς, ὀξέως, δριμέως, τραχέως, σκληρῶς.

πῐλέω·=*πιλόω* (βλ. λ.).— παθητ., συνωδοῦμαι, συνδαλίβομαι, «στρυμώνομαι».

πῐλῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πῖλος*· μικρός πῖλος, «καπελλάκι», λατιν. **pileolus**.

πῐλῐπής, *ές* (*πῖ* + *λιπεῖν*)· ὁ ἐλλιπής κατά τό γράμμα *πῖ*, ὁ στερούμενος τοῦ γράμματος *πῖ*.

πιλνάω·=*πελάζω* (βλ. λ.), φέρω τι πλησίον τινός. — παθητ. *πίλνᾶμαι* = προσεγγίζω, πλησιάζω, πρός τι(να) [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέλας*].

ΠΙ¯ΛΟΣ, ὁ· ἔρια ἤ τρίχες κατειργασμένα διά συμπιέσεως εἰς πυκνόν πίλημα, πᾶν πίλημα, μάλλινον ὕφασμα (κατάλληλον πρός ἐσωτερικήν ἐπένδυσιν).— ‖ μάλλινον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, μάλλινος μαλακός πῖλος, κάθε πῖλος (σκοῦφος) ‖ *πῖλος χαλκοῦς*= χάλκινον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, χαλκοῦν κράνος, χαλκῆ περικεφαλαία ‖ ὡσ. μάλλινος δώραξ (ἀπό «κετσένι», μάλλινον πίλημα).

Ἔτυμ.: *πῖλος* ‹**πιλσο-ς*: λατ. **pilleus**, **-um** (‹*pilsó-s*, ἐπίθ. προελθόν ἐκ τοῦ παραλλ. οὐδ. **pilos*: **pilus**=θρίξ, χνούδι).

πῖλο-φορίκός, ή, όν· ὁ συνειδισμένος νά φορῇ *πῖλον* (βλ. λ.).

πῖλο-φόρος, *ον* (*πῖλος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (φορῶν) *πῖλον* (βλ. λ.).

πῖλόω, μελλ. *-ώσω* (*πῖλος*)· συμπιέζω ἔρια πρός κατασκευήν πιλήματος ‖ δθεν, συμπιέζω, συνδαλίβω, συσφίγγω.

πῖμελή, ἡ (*πίων, πῖαρ*)· πάχος, λατ. **adeps** [δι' ἐτυμολ. βλ. *πῖαρ*].

πῖμελής, *ές* (*πιμελή*)· παχύς, λατ. **pinguis**

πίμπλαντο, ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ *πίμπλημι*.

πιμπλάνω, ποιητ. ἀντί *πίμπλημι*, ἐξ αὐτοῦ δέ καί μέσ. ἐν. *πιμπλάνεται* ἀντί *πίμπλαται*.

πιμπλέω=*πίμπλημι*· ἴων. θηλ. μτχ. πληθ. *πιμπλεῦσαι*.

ΠΙ¯ΜΠΛΗΜΙ, ἀπρφ. *πιμπλάναι*· γ' πληθ. πρτ. *ἐπίμπλασαν*· οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι εἶναι ἐσχηματισμένοι ὡσεί ἐξ ἐν. *πλήθω*, ἤτοι: μελλ. *πλήσω*· ἀόρ. α' *ἔπλησα*, μέσ. *ἐπλησάμην*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπλήσθην*· πρκ. *πέπλησμαι*· ὡσ. παθ. ἀόρ. β' *ἐπλήμην*, γ' ἐν. καί πληθ. *πλῆτο, πλῆντο*, προστ. *πλῆσο*, εὐκτ. *πλήμην*· πληρῶ, γεμίζω, συμπληρῶ, γεμίζω τινά μέ τι (ἤ ἀπό τι), μετά αἰτ. προσ. καί γεν. πράγμ.· ἤ ἁπλῶς, γεμίζω μέ τι (μετά δοτ. πράγμ.). 2) μετά αἰτ. προσ. μόνον, πληρῶ ἐντελῶς, ἱκανοποιῶ, ὑπερχορτάζω, παραγεμίζω, τινά. 3) πληρῶ δέσιν τινά, κατέχω ἀξίωμά τι.— ‖ μέσον, γεμίζω δι' ἐμαυτόν, ἤ γεμίζω τι ἀνῆκον εἰς ἐμέ.— ‖ Παθητ., πληροῦμαι, γίνομαι πλήρης, ἤ εἶμαι πλήρης, ἀπό τι ‖ μτφρ., εἶμαι πλήρως ἱκανοποιημένος ἀπό τι.

Ἔτυμ.: *πίμπλημι*· *πιμπλάω*, ἀπρφ. *πιμπλάναι*· *πλήθω*· *πλῆθος, πληθύς*· *πληθύω*· *πληθώρη*· *περιπληθής*· *—πλήρης*· *πληρόω*· *πληρότης*· *πλήσμη*·

πλησμονή· πλήσμιος· —πλέος, α, ον, ἰων. ἐπ. *πλεῖος,* ᾽αττ. *πλέως* (*plē-jo-s)· συγκρ. (τοῦ *πολύς*) *πλέων, πλέον, πλείων, πλεῖον* (βλ. λ. λ.), ὑπερθ. *πλεῖστος* (βλ. λ.).— ἀττ. *πολύς, πολλή, πολύ.* Ἰαπ. ***pelē** (=εἶμαι πλήρης, πληρῶ) ἐν τῷ σανσκρ. **piparti** (pipr̥máḥi), pr̥náti, pr̥nō'ti (πληρῶ, χορτάζω), **prī'yatē** (πληροῦμαι), λατ. **-pleo,** ἀπρφ. **-plēre,** παλ-λατ. **explēnunt** (= **explent**), λατ. **plēnus,** πρβλ. παλ-ιρλ. **līnaim** (πληρῶ), καὶ ἰαπ. ***pl̥no-s, *pl̥no-s,** ἐν τῷ γοτθ. **fulls,** παλ-γερμ. **fol,** παλ-norr. **fullr,** σανσκρ. **pūrná-ḥ,** Ζενδ. **pərᵊna-,** λιθ. **pilnas,** παλ-σλαυ. **pl̥ n̥ ,** παλ-ιρλ. **lān,** παλ-gall. **laun** (πλήρης), λατ. **plēbēs, plēbs** (πλῆθος) (***plē-dh-**: *πλῆθος, πληθύς*), συγκρ. λατ. **plus, ris,** ὑπερθ. **plurimus, plērīque, manipulus** (***maniplo-s**), παλ-ιρλ. **līa** (=**plus, plures**), **comalnaim** (πληρῶ), **līn** (=**numerus, pars**), gall. **llwyr** (: *πληρο-*), παλ-norr. συγκρ. **fleire** (=*πλείων*), ὑπερθ. **flestr** (=*πλεῖστος*), παλ-norr. **folk,** ἀγγλ-σαξ., παλ-γερμ. **folc** (στρατός, λαός), λιθ. **pilù, pilti** (πληρῶ). Βλ. καὶ *πλοῦτος.*

Πῐ΄ΜΠΡΗΜΙ, ἀπρφ. *πιμπρᾶναι·* οἱ ὑπόλοιποι χρόνοι εἶναι ἐσχηματισμένοι ὡσεὶ ἐξ ἐν. *πρήθω,* ἤτοι : μελλ. *πρήσω·* ἀόρ. α᾽ **ἔπρησα·** παθητ., ἀόρ. *ἐπρήσθην·* πρκ. *πέπρησμαι·* καίω, βάλλω φωτιά, πυρπολῶ.— Παθητ., *πίμπραμαι*=καίομαι, πυρπολοῦμαι, καταστρέφομαι.

Ἔτυμ.: πίμπρημι καὶ *πρήθω· πρηθών· πρημαίνω· πρημονᾶν· πρημάς, -άδος,* ἡ· *πρηστήρ, -ῆρος,* ὁ· *βού πρηστις, -ιδος,* ἢ *-εως,* ἡ· ἰαπ. ***pere-, *perē,** (ἀναβλύζω, βράζω, πνέω)· πρβλ. παλ-σλαυ. **para** (καπνός, ἀτμός), μεσ-γερμ. **vradem, yratem** (καπνός-ὄνεμος), παλ-σουηδ. **fradha** (ἀφρός), **prō'thati** ρωθωνίζω), **apa-pruth** (φυσῶν παρασύρω), **pra-pruth** (φυσῶ ἄνω), παλ-norr. **fraudᵹ, froda** (ἀφρός), παλ-σουηδ.. **frödha,** ἀγγλ-σαξ. **á-fréopan** (ἀφρίζω). Αἱ ἰαπ. αὐταὶ βάσεις ***pere-, *perē-** εἶναι συγγ. πρὸς τὰς ἰαπ. ***sp(h)er-, *sp(e)rē-,** τὰς ἐν τῷ σανσκρ. **sphuráti,** ἑλλ. *σπαίρω* καὶ *σπείρω* (βλ. λ. λ.).

πῖν (καὶ **πεῖν**), ποιητ. ἀπρφ. τοῦ *ἔπιον,* ἀορ. 6᾽ τοῦ *πίνω.*

πῑνᾰκηδόν, ἐπίρρ. (*πίναξ*)· δίκην πινάκων (σανίδων).

πῑνᾰκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πίναξ·* μικρὸς πίναξ, πινακὶς ‖ κυρ. πινακὶς ἐφ᾽ ἧς οἱ δικασταὶ ἔγραφον τὴν ἀπόφασίν των περὶ καταδίκης ἢ ἀθῳώσεως τοῦ ὑπ᾽ αὐτῶν δικαζομένου, λατ. **tabella** (**condemnatoria** ἢ **absolutoria**).

πῑνᾰκίσκος, ὁ=*πινάκιον* (βλ. λ.).

πῑνᾰκο-πώλης, *-ου, ὁ* (*πίναξ*+*πωλέω*)·=*ὀρνιθοπώλης* (βλ. λ.), ὁ πωλῶν μικρὰ πτηνὰ ἀραδ.ημένα ἐπάνω εἰς πινακίδα, **«ὁ τὰ λιπαρὰ τῶν ὀρνέων ἐπὶ πινάκων πωλῶν»** (Σχολ.)· πρβλ. Ἡσυχ. **«πινακοπώλης· ὀρνιθοπώλης· τίλλοντες γὰρ αὐτὰ καὶ τιθέντες ἐπὶ πίνακος ἐπώλουν».**

Πῐ΄ΝΑΞ, *-ᾰκος,* ὁ· ὅ,τι καὶ νῦν, πίναξ, σανὶς ‖ πινακὶς πρὸς γραφήν ‖ πίναξ (δέλτος) ἀναθηματικὴ (ἀφιερωτική) κρεμαμένη ἀπὸ τοῦ εἰδώλου τοῦ Θεοῦ. **2)** κρεατοσάνιδον, ἢ ξύλινον πινάκιον (σκουτέλιον, γαβάθα, πιάτο), ἢ ξύλινος δίσκος ἐφ᾽ οὗ ἐτίθεντο τὰ προσφερόμενα ἐδέσματα. **3)** πινακὶς ζωγραφικῆς, ἢ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ζωγραφικὸς πίναξ, λατ. **tabula. 4)** πλὰξ (ξυλίνη) ἐφ᾽ ἧς ἠρό τι γεγραμμένον ἢ ἐγκεχαραγμένον ‖ γεωγραφικὸς πίναξ, χάρτης. **5)** πινακὶς ἐφ᾽ ἧς ἀνεγράφοντο δημόσιαι ἀνακοινώσεις (προκηρύξεις, ἐντάλματα) ‖ κατάλογος ὀνομάτων [κατὰ τὰς παλαιοτέρας ἐτυμολ. εἶναι συγγ. τῷ **pinus,** ἤτοι *πίναξ*=πευκίνη ἀανίς· ἢ συγγ. τῷ *πλάξ* (κατ᾽ ἐναλλαγὴν τοῦ *ν* καὶ *λ*)· ἀκόμη καὶ ἐκ τοῦ *πίνω* ἐθεωρήθη, ὅλως ἐσφαλμένως, ὑπό τινων παραγόμενον.— ὑπό τινων τῶν νεωτέρων ἐτυμολόγων συσχετίζεται πρὸς τὸ σανσκρ. **pinākm** (ράβδος, ρόπαλον), παλ-σλαυ. **pĭnĭ** (κορμὸς δένδρου)].

πῑνᾰρός, *ά, όν* (*πίνος*)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος.

πῑνάω (*πίνος*)· εἶμαι *πιναρὸς* (τ. ἔ. ρυπαρός).

πῑνέμεν, πῑνέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *πίνω.*

πίνεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *πίνω.*

πῑνηρός, *ή, όν,* ἰων. ἀντὶ *πιναρὸς* (βλ. λ.).

Πῐ΄ΝΝΑ καὶ **πίννη,** ἡ· εἶδος ὀστρακοδέρμου, καὶ σήμερον ἔτι φέροντος τὸ ὄνομα τοῦτο («πίννα»)· εἶναι δίθυρον, μετὰ μακροῦ ὀστράκου καὶ μεταξώδους πώγωνος (ἐξ ἰνῶν δι᾽ ὧν συγκρατεῖται ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης). [*πίννα· πιννικὸν* (ἐνν. *ἔριον*)· πιθ. ἡ λ. εἶναι μεσογειακή].

πιννο-τήρης, *-ου,* ὁ (*πίννα*+*τηρέω*)· μικρὸς καρκίνος, κατοικῶν ἐντὸς τοῦ ὀστράκου τῆς πίννης καὶ χρησιμεύων ὡς φρουρός της ‖ μτφρ. πᾶν μικρὸν παράσιτον.

πῑνόεις, *εσσα, εν*·=*πιναρὸς* (βλ. λ.).

Πῐ΄ΝΟΣ, ὁ· ῥύπος, ἀκαθαρσία, λατ. **squalor** [δι᾽ ἐτυμ. βλ. *οἰσπότη*].

πῑνύσκω, ἀόρ. α᾽ *ἐπίνυσσα·* παθ. *ἐπινύσθην·* (*πέπνῡμαι,* παθ. πρκ. τοῦ *πνέω*)· καθιστῶ τινα σοφὸν ἢ σώφρονα, σωφρονίζω, νουθετῶ.

πίνῡτή, ἡ (*πινυτός*)· ἡ φρόνησις, σύνεσις, νοῦς.

πίνῡτής, *-ῆτος,* δωρ. *-ᾶτος,* ἡ·=*πινυτὴ* (βλ. λ.).

πίνῡτός, *ή, όν* (*πινύσσω*)· σώφρων, συνετός, φρόνιμος, νοήμων.

Ἔτυμ.: πινυτός· πινυτή, δωρ. *πινυτᾶς* (<***πινυτο-τᾶτ-ς** καθ᾽ ἁπλολογίαν)· *πίνυσις* (πρβλ. Ἡσυχ. **«πίνυσις, σύνεσις»**, **«πινυμένην· συνετήν»**).—κατά τινας *πινυτὸς* κεῖται ἀντὶ τοῦ *πνυτὸς* <*πνέω* (βλ. λ.)· κατ᾽ ἄλλους εἰς τὴν λ. ὑπόκειται βιζ. βάσις ***πFι-νυ-: νήπιος** <***νη-πFιο, νη-πύ-τιο-ς,** σανσκρ. **punáti** (καθαρίζω, λαμπρύνω)· κατ᾽ ἄλλους *πινυτὸς* <*πι-* (<*ἐπί,* πρβλ. *πι-έζω*)+*-νυτό-ς,* συγγ. τῷ *νό[F]ος,* πρβλ. *ἐπινοεῖν,* πιθ. δὲ καὶ τῷ γοτθ. *nunaμai* (δύνασθαι).

πίνῡτό-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*πινυτὸς*+*φρήν*)· ὁ πινυτὰ φρονῶν, ὁ συνετῶς σκεπτόμενος, ὁ ἔχων σοφὰς σκέψεις.

Πῐ΄ΝΩ, μελλ. *πίομαι·* ἀόρ. 6᾽ *ἔπιον,* προστ. *πῖθι* ὡσ. καὶ *πῖθι,* ἀπρφ. *πιεῖν·* ἐκ ῥίζ. **ΠΟ-** παρήχθησαν ὁ πρκ. *πέπωκα,* παθ. ἀόρ. α᾽ *ἐπόθην·* ἀπρφ. **παθ.** πρκ. *πεπόσθαι·* ὡς καὶ νῦν, *πίνω,* λατ. **bibo** ‖ μετὰ γεν., πίνω ἐκ τινος πράγματος ‖ μτφρ., πίνω, ἀπορροφῶ ‖ πρκ. *πέπωκα*=ἔχω πίῃ, εἶμαι μεθυσμένος, εἶμαι «πιωμένος».

Ἔτυμ.: πίνω, αἰολ. *πώνω,* μελλ. (ἀρχ. ὑποτ.) *πίομαι·* ἀόρ. 6᾽ *ἔπιον,* προστ. *πῖθι,* αἰολ. *πῶθι,* πρκ. *πέπωκα,* μέσ. πρκ. *πέπομαι·* *πῶμα* καὶ *πόμα· πότος, πόσις· πότιμος· πότης* (ὑπερθ. *ποτίστατος*)· *ποτήρ· ποτήριον· πῖνον· πιπίσκω,* μελλ. *πίσω· πίστρα:* σανσκρ. **páti** (πίνω), **pāyayati** (δίδω πρὸς πόσιν), **pānam** (ποτόν), **pītá-ḥ** (πιωμένος), ἀλβ. **pī** (πίνω), λατ. **pōtus, -us** καὶ μτχ. **pōtus** (=λιθ. **puta**), **pōsca, pōculum** (***pō-tlo-m**=σανσκρ. **pátram**=ποτήριον), **pōtor** (: σανσκρ. **pátar-pāt̥ár** ἄλλη βαθμὶς μεταπτώσεως παρὰ τῷ ἑλλ. *οἰνοποτήρ, ποτήριον*), **pōtiō** (ἑλλ. *ἄμπωτις*· ἄλλαι βαθμίδες μεταπτώσεως παρὰ τῷ σανσκρ. **pītí-ḥ** (ποτόν), ἑλλ. *πόσις*), παλ-ιρλ. **ōl** (=ποτόν, πόσις) (***potlo-m**), παλ-σλαυ. **pitì** (πίνω), **pivo** (ποτόν), **Poja,** (δίδω πρὸς πόσιν), παλ-πρωσσ. **poūī** (=πίνω), πρβλ. ἔτι τὸν ἀναδιπλ. ἐν. σανσκρ. **pí-bati** (πίνω)=λατ. **bibō** (<***pibō** κατ᾽ ἀνομ.), σανσκρ. γ᾽ πληθ. **pipatē**· ἐξ ἰαπ. ***pōi- : *pō[i] : *pī-**. Βλ. καὶ ἐν *πῖαρ.*

πῑν-ώδης, *ες* (*πίνος*+*εἶδος*)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος.

πίοιμι, εὐκτ. ἀορ. 6᾽ τοῦ *πίνω.*

πίομαι, μελλ. τοῦ *πίνω* ‖ ἀλλ᾽ ὡσ. ἐν χρήσει καὶ ὡς μέσος ἐν.

πίον, ἐπ. ἀόρ. 6᾽ τοῦ *πίνω.*

πῖος, *α, ον,* ποιητ. ἀντὶ *πίων* (βλ. λ.).

πῐότης, *-ητος,* ἡ (*πῖος, πίων*)· παχύτης, πάχος‖ μτφρ., πλοῦτος, εὐτυχία.

πῑπίσκω, μελλ. *πίσω·* ἀόρ. α᾽ **ἔπῐσα·** μτβτ. ἐνεργ. τοῦ *πίνω,* δίδω εἰς τινα νὰ πίῃ, τὸν κάμνω νὰ πίῃ (μετὰ διπλῆς αἰτ.) : *πίσω σφε Δίρκας ὕδωρ*=δὰ τοὺς δώσω νὰ πίωσιν (θὰ τοὺς ποτίσω) ὕδωρ τῆς Δίρκης.

πίπλω, ποιητ. ἀντὶ *πίμπλημι,* πρτ. **ἔπιπλον·** διὰ σημ βλ. *πίμπλημι.*

πῖπος καὶ **πῖππος,** ὁ· νεοσσὸς πιππίζων εἰσέτι ‖ ἀντὶ **πιπώ,** *-οῦς,* ἡ=δρυοκολάπτης.

Ἔτυμ.: πῖπος· πιπώ· πιππίζω· λέξεις **πεποιημέ**ναι ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιίαι) μετ᾽ ἀναδιπλ., πρβλ. σανσκρ. **pippaka** (πτηνόν), **pippīka-ḥ,** λατ. **pīpil̄ā-**

re, pīpire, pipāre (κλαυθμηρίζω), γερμ **piepen** (κλαυθμηρίζω), λιθ **pyˇpti** (δμ.), ἀρμ. **bibem** (δμ.), ἑλλ. *πίφιγξ, πιφαλλίς* (εἴδη πτηνῶν).

πιππίζω, *-ίσω*· φωνάζω πῑ πῑ ὡς οἱ νεοσσοί (ὀνοματοποιία, λ. πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου) [δι' ἐτυμ. βλ. *πῖπος*].

πῑπράσκω, ἰων. **πιπρήσκω,** ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *περάω*· πρκ. *πέπρᾱκα*· παθητ., μελλ. α' *πρᾱθήσομαι*· τετελ. μελλ. *πεπρᾱ́σομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἐπρᾱ́θην*· πρκ. *πέπρᾱμαι*, ἰων. *-ημαι* (*περάω*)· πωλῶ ταξιδεύων εἰς ξένας χώρας, ταξιδεύω εἰς μακρινάς χώρας (θηλ. *περάω*) διὰ νὰ πωλήσω ἐμπορεύματά μου || γεν., πωλῶ.—Παθητ., πωλοῦμαι || μτφρ., ἀγοράζομαι καὶ πωλοῦμαι, θηλ. προδίδομαι [δι' ἐτυμ. βλ. *πέρνημι, περῶ*].

πίπτω [ἀντὶ **πι-πέτω,** ἀναδιπλ., ἐκ τῆς ῥίζ. *πετ-*, τῆς ἐν *πέτομαι*, ἥτις φαίνεται ἐν τῷ θωρ. ἀορ. *ἔ-πετ-ον* καὶ ἐν τῷ ποιητ. *πίτ-νω*· ὡς πρὸς τὸν ἀναδιπλ. *πί-πτω* πρβλ. *μί-μνω* ἐκ τοῦ *μένω*, *γί-γνομαι* ἐκ τοῦ **γίνω*]. —ἐπ. πρτ. *πῖπτον*· μέλλ. *πεσοῦμαι*, ἰων. *πεσέομαι*· ἀόρ. β' *ἔπεσον*, ἀπρφ. *πεσεῖν*· πρκ. *πέπτωκα*· ἐπ. μτχ. *πεπτηώς* καὶ *πεπτεώς, -ῶτος*, ἀττ. *πεπτώς, -ῶτος*, συγκεκ. ἐκ τοῦ *πεπτωκώς*· ὡς καὶ νῦν, πίπτω, πίπτω κάτω, καταπίπτω || συντάσσ. μετὰ τῶν προθ. *ἐν* (*πίπτω ἔν τινι*, ἀλλὰ καὶ ἀπροθ. *πίπτω πεδίῳ* ἀντὶ *ἐν πεδίῳ*), *ἐπί* (*πίπτω ἐπί τινι* καὶ *ἐπί τι*), *πρός, ἐς, ἀπό, ἐκ* || ἀπολ. ἐν τῷ πρκ. *πέπτωκα*=«εἶμαι χαμένος», κεῖμαι χαμαί.— ■ *εἰδικαὶ χρήσεις: πίπτω ἔν τινι* = ἐπιπίπτω μεθ' ὁρμῆς κατά τινος, ἐπιτίθεμαι, προσβάλλω. **2)** *πίπτω ἔκ τινος*=πίπτω ἔξω τινός, χάνω τι, λατ. **decidere de...** || *ἐκ θυμοῦ πίπτω τινί* =ἐκπίπτω ἐκ τῆς εὐνοίας τινός, χάνω τὴν εὔνοιάν τινος. **3)** *πίπτω μετὰ ποσσὶ γυναικός* = πίπτω μεταξὺ τῶν ποδῶν γυναικός, θηλ. γεννῶμαι. **4)** πίπτω ἐν μάχῃ, φονεύομαι. **5)** πίπτω, καταπίπτω, κοπάζω, παύω, σταματῶ (ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνέμου «ἔπεσε ὁ ἀέρας»). **6)** *πίπτω ὑπό τινος*=πίπτω διὰ χειρὸς τινος, φονεύομαι ὑπό τινος || νικῶμαι, καταβάλλομαι, ὑπό τινος || *ὁ Ξέρξεω στρατὸς αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπεσε* ('Ηροδ.)=ὁ στρατὸς τοῦ Ξέρξου κατέρρευσεν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ἰδίου του ὄγκου (=λατ. **mole sua corruit.** **7)** ἀποτυγχάνω || ὡσ. ἐπὶ δράματος, ἀποτυγχάνω, ἀστοχῶ, ἀποδοκιμάζομαι, λατ. **cadere.** **8)** ἐπὶ τῶν κύβων (τοῦ παιγνιδίου), πίπτω εἰς ὡρισμένην δέσιν (ῥίπτων ἐπιτυγχάνω ὡρισμένον ἀριθμόν, π. χ. «ἑξάρες»): *τὰ δεσποτῶν εὖ πεσόντα θήσομαι*=δὰ θεωρήσω τοῦ κυρίου μου τὰς ῥίψεις ἐπιτυχεῖς | *ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ τοῦ Διὸς κύβοι*=διότι οἱ κύβοι (αἱ ῥίψεις) τοῦ Διὸς εἶναι πάντοτε τυχηροί || γενικῶς *εὖ πίπτω, καλῶς πίπτω*=εἶμαι τυχηρός, ἀποβαίνω εὐτυχής || ὡσ. πίπτω, «πέφτω», μεταβάλλομαι, γίνομαι, ἀποβαίνω, συμβαίνω.

Ἔτυμ.: πίπτω (ἀντὶ **πίπτω, κατ' ἀναλ. πρὸς τὸ *ῥίπτω*), ἰων. μελλ. *πεσέομαι* (**πετέομαι*), ἀττ. *πεσοῦμαι*, ἀόρ. β' *ἔπεσον*, θωρ. *ἔπετον*, πρκ. *πέπτωκα*, ἐπ. μτχ. *πεπτηώς*, ἀττ. *πεπτώς, -ῶτος*· πρβλ. Τραγ. *πίτνω*· παρὰ Πινδ. *ἀ-πτώς* (γεν. *-ῶτος*)=ὁ μὴ πίπτων, ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς πτῶσιν· *πέσος* (γεν. *πέσους*, <**πετjος*)=πτῶμα· παρὰ Τραγ. *πέσημα* (καὶ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. *πέσωμα*=πτῶσις)· *πτῶμα, πτῶσις*· *προπετής, εὐπετής*: σανσκρ. **prapat** (ἐφορμῶ), λατ. **peto** (=βαδίζω κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέρος τινός, ζητῶ νὰ φθάσω τι), **impetus,** ἐξ ἰαπ. ***pet-** (πίπτω), ταυτιζομένου πρὸς τὸ ***pet-** (πετῶ, Ἵπταμαι)· βλ. καὶ ἐν *πέτομαι, ποταμός*.

πίρωμις, λέξις Αἰγυπτιακή· **=** *καλὸς κἀγαθός, εὐγενής*.

πῖσῐνος, *η, ον* (*πίσος*)· ὁ παρεσκευασμένος ἐκ πίσων (τ. ἔ. μπιζελιῶν) : *ἔτνος πίσινον*=σούπα (ἀπὸ) μπιζέλια.

Πῖ˘ΣΟΣ (Α), δ· εἶδος ὀσπρίου, «τὸ μπιζέλι», λατ. **pisum** [σκοτ. ἐτυμ.· πιθ. εἶναι ξένη λέξις (θρᾳκο-φρυγ. ;)· τὸ λατ. **pisum** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς].

πῖσος (Β), τό (*πίσω* μελλ. τοῦ *πιπίσκω*), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *πίσεα*=κάθυγροι τόποι, λιβάδια [δι' ἐτυμ. βλ. *πῖδύω*].

Πῖ˘ΣΣΑ˘, ἀττ. **πίττᾰ,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, **πίσσα,** λατ. **pix** || παροιμ. φράσις, *μελάντερον ἤὔτε πίσσα* **=** *ἐπιὸ* μαῦρο κι' ἀπ' τὴν πίσσα». [*πίσσα* <*πικjα*: λατ. **pix,** γεν. **picis,** παλ-σλαυ. ***pīklŭ, pīclŭ,*** λιθ. **pikis** (τὸ παλ-γερμ. **peh** εἶναι δάνειον)· ἡ λέξις εἶναι συγγ. πρὸς τὰς λ. λ. *πῖαρ* καὶ *πίτυς* καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνανηκούσας].

πισσήρης, *ες* (*πίσσα*)· ὁ ἐκ πίσσης κατασκευαζόμενος || ὁ πλήρης ἀπὸ πίσσαν || ὁ ὁμοιος πρὸς πίσσαν.

πισσῖνος, ἀττ. **πίττινος,** *η, ον* (*πίσσα*)· ὁ (πε)πισωμένος, κεκαλυμμένος διὰ πίσσης.

πισσόω, ἀττ. **πιττόω,** μελλ. *-ώσω* (*πίσσα*)· ἀλείφω διὰ πίσσης, πισσώνω.

πίστευμα, τό (*πιστεύω*)· ἐγγύησις (ἐνέχυρον) καλῆς πίστεως.

πιστευτικός, *ή, όν* (*πιστεύω*)· ὁ διατεθειμένος νὰ πιστεύσῃ (νὰ δώσῃ πίστιν), ὁ προθύμως πιστεύων.

πιστεύω, μελλ. *-σω* (*πίστις*)· δ,τι καὶ νῦν, πιστεύω, ἔχω πίστιν, ἐμπιστεύομαι, ἔχω πεποίθησιν εἴς τι(να), παρέχω πίστιν εἴς τι(να) || ἀπολ., *χαλεπὸν πιστεύειν* =εἶναι δύσκολον νὰ δίδῃ τις πίστιν || *πιστεύω εἴς τινα*=δίδω πίστιν (παρέχω ἐμπιστοσύνην) εἴς τινα. — Παθητ., πιστεύομαι ὑπό τινος, θεωροῦμαι ἀληθὴς ὑπό τινος, ἀπολαύω ἐμπιστοσύνης (ἐκ μέρους τινός). **2)** πιστεύω, συμμορφοῦμαι, συμφωνῶ, συγκατανεύω, ὑπακούω, πείθομαι.— || μετ' ἀπρφ., πιστεύω ὅτι..., ἔχω πεποίθησιν (εἶμαι βέβαιος) ὅτι... || ὡσ. μετὰ δοτ. καὶ ἀπρφ., ἔχω ἐμπιστοσύνην εἴς τινα ὅτι.., ἐπαναπαύομαι εἴς τινα (καὶ εἶμαι βέβαιος) ὅτι...— ■■ *πιστεύω τινί τι*=ἐμπιστεύομαί τι εἴς τινα.

πιστικός (Α), *ή, όν* (*πίνω*)· πόσιμος, ὑγρός, ρευστός.

πιστικός (Β), *ή, όν* (*πίστις*)· πιστός, ἀξιόπιστος. **2)** πειστικός, πειστήριος. **3)** γνήσιος, καθαρός, ἄμεικτος.

πίστις, *-εως, ἡ* (*πείθω, πείθομαι*)· δ,τι καὶ νῦν, πίστις, ἐμπιστοσύνη, εἴς τινα, πίστις, πίστις (δοξοσία), λατ. **fides, fiducia**: *πίστις θεῶν*=πίστις περὶ ὑπάρξεως τῶν θεῶν, ἡ πρὸς τοὺς θεοὺς πίστις (ἀφοσίωσις, ἐμπιστοσύνη) || πεποίθησις περί τινος πράγματος, πεποίθησις, βεβαιότης, **2)** καλὴ πίστις, ἐμπιστοσύνη, τιμιότης, λατ. **fides. 3)** ἐμπορικὴ πίστις, «κρέντιτο», ἐμπορικὴ πίστωσις: *εἰς πίστιν διδόναι*=δίδειν τι ἐπὶ πιστώσει.— || τὸ παρέχον ἐμπιστοσύνην ἢ πεποίθησιν, μία βεβαίωσις, ἐγγύησις, ἐχέγγυον καλῆς πίστεως, ἐνέχυρον: *πίστεις καὶ ὅρκια ποιοῦμαι* = ἀνταλλάσσω ἐγγυήσεις καὶ ὅρκους. **2)** μέσον πειστικόν (μέσον καταπείσεως), ἐπιχείρημα, ἀπόδειξις, ἔλεγχος.

πιστὸς (Α), *ή, όν* (*πίνω*)· *πόσιμος, πρτὸς* (βλ. λ.), ὑγρός, ρευστὸς (πρβλ. καὶ *πιστικὸς* Α).

πιστὸς (Β), *ή, όν* (*πείθω*)· **I** ἐπὶ προσώπων, ὡς καὶ νῦν, πιστός, ἔμπιστος, ἀληθής, εἰλικρινής || *ἐν Περσίᾳ οἱ πιστοὶ* ἢ *τὰ πιστὰ ἦσαν* μυστικοσύμβουλοι τοῦ Βασιλέως || *πιστὰ πιστῶν* = *πιστότατοι* (πρβλ. *ἔσχατ' ἐσχάτων*). **2)** ἄξιος πίστεως, ἄξιος ἐμπιστοσύνης, ἀξιόπιστος.— || ἐπὶ πραγμάτων, ἀξιόπιστος (ποὺ νὰ ἀξίζῃ νὰ τὸν πιστεύσῃ κανείς), βέβαιος, ἀσφαλής || πιστευτός, πιθανός.— **2)** *τὸ πιστὸν* (ὡς οὐσ.), ὡς τὸ *πίστις* **II,** ἐγγύησις, ἐνέχυρον, ἀσφάλεια, διαβεβαίωσις: *πιστὸν* ἢ *πιστὰ δοῦναι καὶ λαβεῖν*=νὰ ἀνταλλάξῃ (νὰ δώσῃ καὶ νὰ λάβῃ) ἐγγυήσεις || ὡσ. *τὸ πιστὸν*=καλὴ πίστις.— **III** ὡς ἐνεργ. (ὡς τὸ *πίσυνος*), ὁ πιστεύων, ὁ ἔχων ἐμπιστοσύνην (πεποίθησιν) εἴς τι(να). **2)** εὐπειθής, ὑπακούων, εἴς τινα.

πιστότης, *-ητος, ἡ* (*πιστὸς* Β)· τὸ νὰ εἶναί τις πιστός, πίστις, καλὴ πίστις, τιμιότης.

πιστόω, μελλ. *-ώσω* (*πιστός*)· καθιστῶ τινα ἀξιόπιστον, τὸν δεσμεύω δι' ἐγγυήσεως (ἢ ἐνεχύρου, συμφωνίας κλπ.).— || παθητ., γίνομαι ἀξιόπιστος, παρέχω ἐγγύησιν: *ὅρκῳ πιστοῦμαι*=δεσμεύομαι δι' ὅρκου. **2)** αἰσθάνομαι ἐμπιστοσύνην, ἔχω πεποίθησιν, πείθομαι: *πιστωθεὶς* = πεποιθὼς ὅτι..., βεβαιωθεὶς ὅτι...— **III** μέσον, παρέχω εἴς τινα καὶ λαμβάνω παρ' αὐτοῦ ἀμοιβαίως ἐγγυήσεις, ἀνταλλάσσω πίστεις (ἐγγυήσεις). **2)** *πιστοῦμαί τινα ὑφ' ὅρκου*=ἐξασφαλίζω τὴν καλήν του πίστιν δι' ὅρκων, τὸν δεσμεύω δι' ὅρκων.

πίστρα, ἡ (*πίνω*)· ἡ «ποτίστρα», τόπος ἐν ᾧ ποτίζονται τὰ ζῷα ‖ τὸ ἀγγεῖον ποτίσματος («κουβᾶς, καρδάρα»).

πίστρον, τό (*πίνω*)·=*πίστρα* (6λ. λ.).

πίστωμα, -*ατος,* τό (*πιστόω*)· ἐγγύησις, βεβαίωσις, ἐχέγγυον, ἐνέχυρον. 2) *γηραλέα πιστώματα*= πιστοὶ γέροντες, ὡς *πιστὰ Περσῶν*=*πιστοὶ Περσῶν.*

πιστῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πιστὸς* (6λ. λ.)· κατὰ ἀξιόπιστον τρόπον, πιστῶς, ἀξιοπίστως ‖ κατὰ πειστικὸν τρόπον, πειστικῶς.

πιστώσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πιστόω.*

πίσυγγος, ὁ· σκυτοτόμος, ὑποδηματοποιός ‖ *πισύγγιον,* τὸ=τὸ ἐργαστήριον τοῦ *πισύγγου* (ὑποδηματοποιοῦ). [πρβλ. Ἡσυχ. «*πέσσυμπτον· σκυτεῖον*», «*πεσσύπτη· σκυτεύτρια*»· σκοτειν. ἐτυμολ.].

πῖσῦνος, *η, ον* (*πείθω*)· μετὰ δοτ., ὁ ἔχων πίστιν (ἐμπιστοσύνην, πεποίδησιν) εἴς τι(να), ὁ πεποιδὼς εἴς τι(να), ὁ στηριζόμενος εἴς τι(να).

πίσῦρες, οἱ, αἱ, **πίσυρα,** τά, αἰολ. ἀντὶ *τέσσαρες, τέσσαρα* (6λ. λ.).

πίσω, μελλ. τοῦ *πιπίσκω.*

πίτνα, ἐπ. ἀντὶ *ἐπίτνα,* γ' ἑν. πρτ. τοῦ *πίτνημι.*

πιτνάς, *ᾶσα, άν,* μτχ. τοῦ *πίτνημι.*

πίτνημι, παράλλ. τύπος τοῦ *πετάννυμι*· ἐκτείνω, ἐξαπλώνω [δι' ἐτυμ. 6λ. *πετάννυμι*].

πίτνω (Α)·=*πετάννυμι.*

πῖτνω (Β), ποιητ. τύπος ἀντὶ *πίπτω,* χρησιμοποιούμενος ἀντ' ἐκείνου διὰ μετρικοὺς λόγους, ὁσάκις δηλ. τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ βραχεῖαν τὴν παραλήγουσαν, ὅπως διὰ τὸν ἀντίθετον λόγον χρησιμοποιεῖται τὸ *μίμνω* ἀντὶ τοῦ *μένω,* ὁσάκις τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ μακρὰν τὴν παραλήγουσαν.

πίττᾰ, ἡ, ἀττ. ἀντὶ *πίσσα* (6λ. λ.).

πίττῐνος, *η, ον,* ἀττ. ἀντὶ *πίσσινος* (6λ. λ.).

πιττόω, ἀττ. ἀντὶ *πισσόω.*

πῐτῠ-κάμπτης, -*ου,* ὁ·=*πιτυοκάμπτης* (6λ. λ.).

πῐτῠλεύω, μελλ. -*σω* (*πίτυλος*)· ὡς τὸ κοινὸν «πιτσυλῶ», «πιτσυλίζω» ‖ κινῶ τὰς χεῖράς μου κανονικῶς (ρυθμικῶς) ὡς οἱ κωπηλατοῦντες.

ΠΙ΄ΤΥ΄ΛΟΣ, ὁ· τὸ ρυθμικὸν πλατάγημα τῶν κωπῶν: *ἐνὶ πιτύλῳ*=μὲ ἕνα ρυθμόν, μιᾷ φωνῇ, πάντες ὁμοῦ.— **II** τὸ πλατάγημα (ὁ ἦχος) σταγόνων ὕδατος πιπτουσῶν ταχέως καὶ ρυθμικῶς ‖ *πίτυλος σκύφου*=τὸ πλατάγημα (ὁ ρυθμικὸς ἦχος) τὸ προκαλούμενον ὑπὸ οἴνου ἐγχεομένου εἰς ποτήριον. 2) ὁ ἦχος ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς ταχείας διαδοχῆς κτυπημάτων (πληγμάτων), ὅπως τὰ ἐπὶ τοῦ στήθους τῶν δρηνούντων, ἢ τὰ τῶν χειροκροτημάτων, ἢ τὰ καταφερόμενα ὑπὸ τῶν πυγμάχων. 3) μτφρ., ἐπὶ πάσης βιαίας καὶ παραφόρου κινήσεως, ἢ ἐπὶ σφοδρῶν συναισθημάτων (ὀργῆς, χαρᾶς κλπ.).

Ἔτυμ.: πίτυλος· πιτυλεύω· πιτυλίζω· τὸ ἀρχικὸν *πιτ-* ‹ ***pɛt-**: λατ. **petulans** (παράφορος, ὀργίλος, αὐθάδης, λάγνος, ἀσελγής), **petulcus** (: **peto**), ἐξ ἰαπ. ***pet-** τοῦ ἐν τῷ *πέτομαι* καὶ *πίπτω* (6λ. λ.)· κατ' ἄλλους *πιτ-* ‹ ***πιπιτ-** ***qvit-** ‹ ***qvɛ̄(ι)-t-,** πρβλ. ***qve-t-** ἐν τῷ *πάσσω* λατ. **quatio.** Ἄλλοι προτιμῶσι νὰ τὸ θεωρῶσι προερχόμενον ἐκ τοῦ *πίτυς,* ὁπότε ἀρχικῶς *πίτυλος*=*ἐρετμὸν* (κώπη)· ἀπίθανος εἶναι βεβαίως καὶ ἡ ἐκ τοῦ *πτίσσω* (ξεφλουδίζω) παραγωγή του, ἐντελῶς δ' ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γινομένη συσχέτισίς του πρὸς τὸ *τύπτω,* οἱονεὶ κατὰ μετασχηματισμὸν (*τύπτιλος*› *τύπιλος*› *πίτυλος*).

πῐτῠο-κάμπτης, -*ου,* ὁ (*πίτυς*+*κάμπτω*)· ὁ κάμπτων (λυγίζων) πίτυς (πεύκα), ἐπίθ. τοῦ ληστοῦ Σινίδος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐγκατασταθῆ παρὰ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου καὶ ἐθανάτωνε τοὺς διαβαίνοντας ἐκεῖθεν δένων τὰ ἄκρα των (χεῖρας καὶ πόδας) εἰς τὰς κορυφὰς δύο πιτύων, τὰς ὁποίας λυγίζων ἤνωνε πρὸς στιγμήν, ἀφίνων δὲ αὐτὰς ἔπειτα ἐλευθέρας νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς θέσεις των, καὶ προκαλῶν οὕτω τὸν διαμελισμόν.

πῐτῠο-τρόφος, *ον* (*πίτυς*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων πίτυς, ὁ ἔχων ἀφθονίαν πιτύων.

πῖτῡρον, τό (*πτίσσω*?)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., ὅ,τι καὶ νῦν, πίτυρον, «πίτουρο», ὁ φλοιὸς τοῦ σίτου ‖ γενικῶς, ἀπορρίμματα, σκύβαλα, σκουπίδια, λατ. **furfur, furfura.** [πρβλ. Ἡσυχ. «*πῆτεα· πίτυρα*», «*σπητῖται· πιτύρινοι ἄρτοι· Δάκωνες*»· *πιτ-* καὶ *πητ-* εἶναι ἐκπρόσωποι δύο βαθμίδων τοῦ ἰαπ. ***quɛ̄(ι)-t-,** πρβλ. ***quɛ̄(ι)-** ἐν τῷ *πῆν,* καὶ τοῦ ***que-t-** ἐν τῷ *πάσσω,* λατ. **quatio**· οἱ νεώτεροι δηλ. ἐτυμολόγοι δὲν δέχονται πάντες τὴν ἐκ τοῦ *πτίσσω* παραγωγὴν τῆς λ.].

ΠΙ΄ΤΥΣ, -*υος,* ἡ, ποιητ. δοτ. πληθ. *πίτυσσιν*· τὸ δένδρον πίτυς, ἡ πεύκη, ἡ «κουκκουναριά», λατ. **pinus** ‖ παροιμ., *πίτυος δίκην* (ἢ *τρόπον*) *ἐκτρίβομαι*= καταστρέφομαι δίκην πίτυος, δηλ. ἐντελῶς, ἐπειδὴ ἡ πίτυς ἅπαξ κοπεῖσα δὲν ἀναβλαστάνει πλέον.

Ἔτυμ.: πίτυς: **pit** (πίτυς) ἐν διαλέκτῳ τοῦ **Pamir,** ὑποκορ. τύποι τῶν συνθέτων ὡς τὸ σανσκρ. **pṝtu-dāru-ḥ** (εἶδος πίτυος, κυρ. ρητινώδης δένδρον, **dāru** : *δόρυ, δρῦς*) ‹ ἰαπ. ***pṝtu** (ρητίνη), λατ. **pṝtūta** (βλέννα, μύξα)· ἡ πρὸς τὸ λατ. **pinus** ἐτυμολ. συγγέν., καίτοι ἐξόφθαλμος, ἀμφισβητεῖται ὑπό τινων (***pī̆(s)no-s, *pṝ(s)nu-s,** εἶτα ἐκπεσόντος τοῦ **s** ***pīṭu-s,** ἢ ***picsno-s** συγγ. τῷ λατ. **pix**=πίσσα)· τὸ ἰαπ. ***pṝu-** ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ***poi-** βλ. ἐν *πῖαρ, πίνω.*— Τὸ σανσκρ. **pīṭú-ḥ** (ὀπός, χυλός, τροφή) ‹ ἰαπ. ***pɛ̄i-** περὶ οὗ βλ. ἐν *πατέομαι.*

πῐτύ-στεπτος, *ον* (*πίτυς*+*στέφω*)· ὁ ἐστεμμένος διὰ πίτυος, ὁ ἐστεφανωμένος μὲ φύλλα πίτυος.

πιφαύσκω (ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *φαίνω,* συγγ. τῷ *φάσκω,* ὡς τὸ *δεδάσκω* εἶναι συγγ. τῷ *δαίω*), ἐν χρήσει δμως μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· καθιστῶ τι φανερόν, δηλῶ, φανερώνω, δεικνύω, ἀποκαλύπτω ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον δεικνύω διὰ λόγων, γνωστοποιῶ, διηγοῦμαι, διακηρύσσω, ἀποκαλύπτω, λέγω. 2) μέσον, φανερώνω, ἀποκαλύπτω, διακηρύσσω. [ὡς πρὸς τὴν προσῳδίαν τὸ *πι-* ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡμίσει τοῦ δμηρικοῦ ἑξαμέτρου, πρὸ τῆς πενθημιμεροῦς τομῆς, εἶναι *πῐ-,* ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἡμίσει ἀεἰποτε *πῑ̆-*· τὸ μέσον *πιφαύσκομαι* ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει, διὸ ἀεἰποτε *πῑ̆-*· ἐπίσης παρ' Αἰσχύλῳ ἀεἰποτε *πῑ̆-*· βραχὺ δὲ εἶναι κατὰ κανόνα τὸ *-ι-* ἐν τοῖς μετὰ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τύποις (πρβλ. *δῐδάσκω, τῐταίνω, τῐτύσκομαι* κλπ.) [διὰ τὴν ἐτυμολ. βλ. *φάος*].

πίω, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω.*

ΠΙ΄ΩΝ, ὁ, ἡ, οὐδ. *πῖον,* τό, γεν. *πίονος* (ἀνώμ. θηλ. *πίειρα,* βλ. λ.).— λατ. **pinguis**· παχύς, λιπαρός, παχύσαρκος, στιλπνός (ἐπὶ ζῴων) ‖ ἐλαιώδης (λαδερός), λιπαρός.— **II** μτφρ., ἐπὶ ἐδάφους, παχύς, λιπασμένος, εὔφορος, γόνιμος ‖ ὡσ. πλούσιος.— **III** συγκριτ. καὶ ὑπερθετ. *πῑ̆ότερος, πῑ̆ότατος* (ὡσεὶ ἐκ τοῦ *πῖος*) [δι' ἐτυμ. βλ. *πῖαρ*].

πίων, οὖσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πίνω.*

πλαγά, ἡ, δωρ. ἀντὶ *πληγή.*

πλᾰγιάζω, μέλλ. -*άσω* (*πλάγιος*)· στρέφω πρὸς τὰ πλάγια, κάμνω τι νὰ κλίνῃ («νὰ γέρνῃ») πλαγίως, τὸ κάμνω νὰ λοξοδρομήσῃ, «νὰ παίρνῃ δόλτες».

πλᾰγί-αυλος, ὁ (*πλάγιος*+*αὐλός*)· ὁ,τι καὶ νῦν, πλαγίαυλος, πλάγιος αὐλός, παιζόμενος πλαγίως (ὡς τὸ «φλάουτο»), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν ὀρθιον αὐλόν, τὸν μετὰ γλωττίδος (ὡς τὸ «κλαρινέτο»).

πλᾰγιος, *α, ον,* ὡσ. καὶ -*ος, -ον*· ὡς καὶ νῦν, πλάγιος, πλαγίως τοποθετημένος, λοξός, λοξῶς (ἐγκαρσίως) τοποθετημένος ‖ *εἰς πλάγιον*=πλαγίως, λοξῶς, πρὸς τὰ πλάγια ‖ *τὰ πλάγια*=ὡς καὶ νῦν, τὰ πλάγια μέρη, αἱ πλευραί, «τὰ πλαΐνά», (ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ) αἱ πτέρυγες τῆς ἀτρατιωτικῆς παρατάξεως ‖ *εἰς τὰ πλάγια*=ὡς καὶ νῦν, πρὸς τὰ πλάγια, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ‖ *κατὰ πλάγια* = κατὰ τὰ πλευρά ‖ *ἐκ πλαγίου*=ἐκ τῶν πλευρῶν, εἰς τὰς πλευράς ‖ *πλαγίους λαμβάνω τοὺς πολεμίους*=τοὺς καταλαμβάνω (τοὺς προφθάνω καὶ ἐπιτίθεμαι κατ' αὐτῶν) ἐκ τῶν πλαγίων.— **II** μτφρ. (ἐν· ἀντιθέσει πρὸς τὸ *εὐθύς*), πλάγιος, λοξός, δόλιος, ἀπατηλός. [*πλάγιος· πλαγιόω, πλαγιάζω·* δι' ἐτυμ. βλ. *πέλαγος*].

πλᾰγιόω (*πλάγιος*)· στρέφω πρὸς τὰ πλάγια, κινῶ πρὸς τὰ πλάγια.

πλᾰγίως, ἐπίρρ. τοῦ *πλάγιος,* ὡς καὶ νῦν, πλαγίως, λοξῶς.

πλαγκτήρ, -ῆρος, ὁ (*πλάζω*)· ἐνεργ., ὁ ὁδηγῶν ἔξω τῆς ὁδοῦ, ὁ παραπλανῶν, ὁ πλάνος. 2) παθητ., ὁ περιπλανώμενος, ἀλήτης.

πλαγκτός, ή, όν, ὡσ. καὶ -*ός, -όν* (*πλάζω*)· ὁ

περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ἀλήτης.— **II** μτφρ., ὁ κατὰ τὰς φρένας ἄστατος (περιφερόμενος τῇδε κἀκεῖσε), παράφρων, ἀκατάστατος, τεταραγμένας τὰς φρένας ἔχων.

πλαγκτοσύνη, ἡ (*πλαγκτός*)· ὡς τὸ *πλάνη* (βλ. λ.), περιπλάνησις, τὸ περιφέρεσθαι τῇδε κἀκεῖσε.

πλάγξομαι, μέσ μελλ. τοῦ *πλάζω*.

πλαγχθῆναι, *-θείς*, ἀπρφ. καὶ μτχ. παθ. αορ. α' τοῦ *πλάζω*.

πλᾰδᾰρός, *ά, όν* (*πλάδος*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὑγρός, νοτερός, βροχερός.

ΠΛΑ΄ΔΟΣ, ὁ· ὑγρασία, «μούχλισσμα».

'*Ετυμ.*: *πλάδος*· *πλαδαρός*· *πλαδάω*: λεττ. **peldét** (κολυμβῶ), **peldêtis** (λούομαι), **peldik'is** (τέλμα), **pledékscha, plidinât** (λούομαι) (ἰαπ. **peld-, *pl̥d-*), λατ. **palus, -ūdis** (τέλμα), παλ-γερμ. **fliozan** (ρέειν), λιθ. **plaudzu, plaustri** (πλύνω), **plústu, plúdau, plústi** (ἐπιπλέω, κυματίζω· πλημμυρίζω), λεττ. **plúdi** (κατακλυσμός, πλημμύρα), **pludet** (ἐπιπλέω)· ἐξ ἰαπ. **pel(e)-, *pelē *pelu-* (ρέειν, κολυμβᾶν) ἐκτετ. κατὰ ἢν *-d-*, ἢ (ἧττον πιθανῶς) *πλαδ-* ⟨ **pl̥d-*, ἰαπ. **plend-*.

ΠΛΑ΄ΖΩ, ἑπ. πρτ. *πλάζον*· μελλ. *πλάγξω*· ἀόρ. α' *ἔπλαγξα*· ὡς τὸ *πλανάω* (βλ. λ.), κάμνω τινὰ νὰ περιπλανηθῇ, τὸν ἀποπλανῶ ἐκ τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, τὸν κάμνω νὰ ἐκκλίνῃ ἐκ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, τὸν πετῶ μακριὰ ‖ μτφρ., ὁδηγῶ τινα ἔξω τῆς ὁδοῦ, τὸν συγχύζω, τὸν διαταράσσω, τὸν ἐξαπατῶ ‖ δελεάζω τινά, τὸν «ξελογιάζω».— **II** Παθητ., μετὰ μέσου μελλ. *πλάγξομαι*, παθητ. ἀορ. α' *ἐπλάγχθην*, ἑπ. *πλάγχθην*· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι ‖ ἀποπλανῶμαι, ἐξαπατῶμαι ‖ παρατρέπομαι, ἐκκρούομαι.

'*Ετυμ.*: *πλάζω* (**πλανζδω, *πλαγγjω*) (κυρ. *πλάζω*=πλήττω, καὶ πλήττων ἀπομακρύνω τινὰ τῆς ὁρθῆς ὁδοῦ, τὸν κάμνω νὰ περιπλανηθῇ τῇδε κἀκεῖσε, παροδηγῶ· παθ. περιπλανῶμαι). μελλ. *πλάγξω*, παθ. ἀόρ. *ἐπλάγχθην*· ἑπ. *πλαγκτός* (πρβλ. *πλαγκταὶ πέτραι ἢ Πλαγκταί=Συμπληγάδες ἢ Κυάνεαι*)· λατ. **plangō**, πρκ. **planxi, planctus, -us**, ἀγγλ-σαξ. **flacor** (βέλος)· βλ. καὶ *πλήσσω*.

πλᾰθᾰ́νη, ἡ (*πλάσσω*)·=*πλάθανον* (βλ. λ.).

πλᾰθᾰ́νον, τό, καὶ **πλάθανος,** ὁ (*πλάσσω*)· πλαστήριον («πλασταρλιά», «πλαστοσάνιδο», «πιττοσάνιδο»), πλατεῖα δηλ. σανίς, ἐφ' ἧς ἔπλαθον ἄρτους, πλακοῦντας κ.τ.π. [*πλάθανον*: παλ-γερμ. **flado** (γλύκυσμα, πλακοῦς θυσίας), μεσ-γερμ. **vlade** (πλακοῦς πλατὺς καὶ λεπτός)· ὡσ. μεσ-γερμ. **vluoder**· ἐξ ἰαπ. **plaθ(h)-, *pleθ(h)-* (εἶμαι ἀβαθὴς καὶ πλατύς)· βλ. ἐν λ. *πλάτος*.

πλᾱθῆναι, πλᾱθείς, ἀπρφ. καὶ μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πελάζω*.

πλᾱ́θω, παράλ. ποιητ. τύπος τοῦ *πελάζω*· ὡς ἀμτβ. πάντοτε, προσεγγίζω, ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω. [*πλάθω*, ἀόρ. *ἐπλᾰ́θην* (μετὰ παθητ. μορφῆς ἀλλ' ἀμτβ. σημασ.)· *πελᾰ́θω*· δι' ἐτυμολ. βλ. *πέλας*].

ΠΛΑΙ΄ΣΙΟΝ, τό· ἐπίμηκες τετράπλευρον σχῆμα ἢ σῶμα ‖ *ἰσόπλευρον πλαίσιον*=τετράγωνον‖*ἐπὶ στρατεύματος, τέτακται ἐν πλαισίῳ*=τὸ στράτευμα ἔχει παραταχθῇ εἰς σχῆμα τετραγώνου (λατ.= **agmine quadrato**), ἐν ἀντιθέσει, πρὸς τὴν «τάξιν πορείας» (λατ. **agmine longo**).

'*Ετυμ.*: *πλαίσιον*: λιθ. **at-si-plaitan** (ἀνελίσσομαι, ἀναπτύσσομαι, παρατάσσομαι)· ἐκ τινος ρίζης, ἥτις πιθανῶς εἶναι παραλλαγὴ τῆς ρίζης τῆς λέξ. *πλατὺς* καὶ τῶν συνανηκουσῶν αὐτῇ.

πλακείς, *εῖσα, έν*, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πλέκω*.

πλᾰκερός, *ά, όν* (*πλάξ*)·=*πλατὺς* (βλ. λ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *πλάξ*].

πλᾰ́κινος, *η, ον* (*πλάξ*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ πλακῶν ‖ ὁ ἐκ σανίδων, σανίδινος, σανιδένιος, ξύλινος.

πλᾰκοῦς, *-οῦντος*, ὁ, συνῃρ. τύπος τοῦ *πλακόεις* (*πλάξ*)· πλατὺ ζυμαρικόν, πλακωτόν, πίττα.

πλάκτωρ, *-ορος*, ὁ, δωρ. ἀντὶ *πλήκτωρ*.

πλάν, δωρ. ἀντὶ *πλήν*.

πλάνάω, ἰων. *-έω*, μέλλ. *-ήσω* (*πλάνη*)· κάμνω τι(νὰ) νὰ πλανηθῇ, νὰ περιπλανηθῇ, τὸν παραπλανῶ ‖ τὸν ὁδηγῶ ἔξω τῆς ὁδοῦ, τὸν περιφέρω ἐδῶ κι' ἐκεῖ ‖ ἐπὶ πλοίων, τὸ ὠθῶ (τὸ κατευθύνω) ἔξω τῆς πορείας του ‖ γενικῶς τὸ(ν) ἀποπλανῶ, τὸ(ν) παραπλανῶ, τὸ(ν) παρασύρω εἰς σφάλμα (πλάνην), τὸ(ν) ἐξαπατῶ.— **II** παθητ. *πλανάομαι*, μετὰ μέσ. μέλλ. *πλανήσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *ἐπλανήθην*, πρκ. *πεπλάνημαι*· περιπλανῶμαι, περιφέρομαι, ἐκτρέπομαι ‖ μετ' αἰτ., *πλανῶμαι χθόνα*=περιπλανῶμαι ἀνὰ τὰς περιοχὰς χώρας τινός, λατ. **oberrare** ‖ *πλανῶμαι ἐν λόγῳ*=περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λόγου μου, ἢ ἐξέρχομαι τοῦ θέματος κατά τινα ἀφήγησιν ‖ πλανῶμαι (περιπλανῶμαι) κατὰ τὸν νοῦν, «τὰ χάνω», περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν.

ΠΛΑ΄ΝΗ, ἡ· ἡ περιπλάνησις, τὸ περιφέρεσθαι τῇδε κἀκεῖσε, παρέκβασις ‖ μτφρ. ἀποπλάνησις, παραπλάνησις, ἐξαπάτησις, ἀπάτη, λατ. **error** ‖ μτφρ. ὡσ. λάθος, σφάλμα.

πλᾰ́νημα, *-ατος*, τὸ (*πλανάω*)· περιπλάνησις‖μτφρ. ἀστασία, ἀμφιβολία ‖ μτφρ. ὡσ. σφάλμα, λάθος.

πλᾰ́νης, *-ητος*, ὁ. (*πλάνη*)· ὁ περιπλανώμενος, περιφερόμενος, ἀλήτης, λατ. **erro** ‖ *πλάνητες ἀστέρες*=οἱ περιπλανώμενοι ἀστέρες, οἱ πλανῆται (πρβλ. *ἀπλανεῖς*).

πλᾰ́νησις, *-εως* ἡ (*πλανάω*)· περιπλάνησις ‖ διασκόρπισις, διασπορά‖μτφρ. ἀποπλάνησις, ἐξαπάτησις.

πλᾰνητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πλανάομαι*· *δεῖ πλανᾶσθαι*=πρέπει νὰ περιπλανᾶται τις, νὰ περιφέρεται.

πλᾰνήτης, *-ου*, ὁ, θηλ. *-ῆτις, -ιδος*, ἡ (*πλανάω*)· =*πλάνης*, περιπλανώμενος. 2) πλανήτης, ὡς καὶ νῦν ἐπὶ ἀστέρων.

πλάνιος, *α, ον*, ποιητ. ἀντὶ *πλάνος* (βλ. λ.).

πλᾱν-οδία, ἡ (*πλάνος*+*ὁδός*)· ἡ ἐσφαλμένη ὁδός, ἐσφαλμένη πορεία, ἀτραπός [*πλᾱ-* χάριν τοῦ *μέτρου*]· κυρ. θηλ. τοῦ ἑπομ.

πλαν-όδιος, *α, ον*· ὁ πορευόμενος δι' ἀτραπῶν, ὁ περιπλανώμενος ἔξω τῆς ὁδοῦ, γεν. ὁ περιπλανώμενος (ὡς καὶ νῦν λέγεται).

ΠΛΑ΄ΝΟΣ (Α), *η, ον*, ὡσ. καὶ *-ος, -ον*· ἐνεργ., ὁ παροδηγῶν, παραπλανῶν, ἀποπλανῶν, ἐξαπατῶν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πλάνος*=ὁ ἀπατεών. 2) παθ., περιπλανώμενος, περιφερόμενος τῇδε κἀκεῖσε ‖ μτφρ. ἄστατος, ἀσταθής. [δι' ἐτυμ. βλ. ἑπομ.].

ΠΛΑ΄ΝΟΣ (Β), ὁ·=*πλάνη*, περιπλάνησις, παρέκβασις, παρεκτροπή ‖ *φροντίδος πλάνοι*=αἱ περιπλανήσεις τῆς σκέψεως ‖ *πλάνος φρενῶν*=παραπλάνησις φρενῶν, παραφροσύνη, μανία.

'*Ετυμ.*: *πλάνος*· *πλάνη*· ἐπιθ. *πλάνος, ον*· *πλανάω*· *πλάνης*· ἐξ ἰαπ. **pela-* (=πλήττω)· διὰ τὴν σημασ. βλ. *πλάζω*.

πλᾰνο-στῐβής, *ὲς* (*πλάνος*+*στείβω*)· ὁ πατούμενος (καταπατούμενος) ὑπὸ περιπλανωμένων ἀνθρώπων.

πλᾰνύττω·=*πλανάομαι* (βλ. λ.), περιπλανῶμαι.

ΠΛΑ΄Ξ, *ή*, γεν. *πλᾰκός*· πᾶν τὸ ἐπίπεδον καὶ ἀναπεπταμένον πρᾶγμα, ἐπίπεδος χῶρος, πεδιὰς ‖ *πόντου πλάξ*=ὁ ὠκεανός ‖ ὀροπέδιον, μικρὰ πεδιὰς ἐπὶ τῆς κορυφῆς βουνοῦ ‖ ὡς καὶ νῦν, πλάξ, «πλάκα», πεπλατυσμένος καὶ ἐπίπεδος λίθος ‖ ἐπιτύμβιος πλάξ.

'*Ετυμ.*: *πλάξ*· *πλακερός*· *πλάκινος*· *πλακόεις*· *πλακοῦς*· *πλακώδης*· *πλακίς*: λατ. **plancus, planca, placeo, placidus, placo, planus**· πρβλ. ἔτι παλ-ιρλ. **lecc** (gaul. **licca*, ἰαπ. **pl̥g-nā*=πλάξ), gall. **llêch** (**lapis, scandula, tabula saxea**), λιθ. **plaszłakà** (παλάμη), **plókszczas** (ἐπίπεδος), λεττ. **plakt** (γίνομαι ἐπίπεδος), **plaka** (κόπρος ἀγελάδος), **plakans** (ἐπίπεδος), παλ-γερμ. **fluoh, flah** (νεο-γερμ. **flach**), μεσ-γερμ. **vluo** (βράχος ἀπόκρημνος), ἀγγλ-σαξ. **stanes flôh** (=λατ. **gleba silicis**), παλ-norr. **flaga**, ἀγγλ. **flag(-stone)**· ἐξ ἰαπ. **plaq-* (**pelaq-*)= πλατύς, ἰσόπεδος, παραλλ. πρὸς τὸ **pelāg-* (ἐν τῷ *πέλαγος*) κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τοῦ **pelā-* (ἐν τῷ ἑλλ. *πέλανος*)· πρβλ. ὡσ. καὶ *πλάζω* καὶ *πλάνος*.

πλᾶξεν, δωρ. ἀντὶ *ἔπληξεν*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *πλήσσω*.

πλάξ-ιππος, *ον*, δωρ. ἀντί *πληξίππος*.

πλάσμα, *-ατος*, τό (*πλάσσω*)· πᾶν τό πλασθέν (σχηματισθέν) ἐκ πηλοῦ ἤ κηροῦ, εἰκών, ὁμοίωμα, εἴδωλον: *πλάσματα πηλοῦ*=πήλινα ἀγγεῖα.— ‖ τό κατά ἀπομίμησιν γενόμενον, τό πλαστόν, τό κίβδηλον.

ΠΛΑΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *πλάσω*· ἀόρ. α' *ἔπλασα*, ἐπ. *ἔπλασσα*, *πλάσσα*· πρκ. *πέπλᾶκα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπλάσθην*· πρκ. *πέπλασμαι*· ὡς καί νῦν, πλάττω, πλάσσω, πλάθω, σχηματίζω, «καλουπιάζω», «χύνω», διαπλάσσω, λατ. **fingere** (κυρ. ἐπί τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ τοῦ ἐπεξεργαζομένου πηλόν ἤ κηρόν ἤ ἄλλας μαλακάς ὕλας).— παθητ., πλάσσομαι, πλάθομαι, σχηματίζομαι, χύνομαι, καλουπιάζομαι.— ‖ γενικῶς, διαπλάσσω, διαμορφώνω, τινά τόσον σωματικῶς ὅσον καί ψυχικῶς (καί ἰδίως τό δεύτερον).— μέσον, *πλασάμενος σχῆμα*=σχηματίσας ἐν ἑαυτῷ εἰκόνα, συνδέσας τήν ὄψιν του.— ‖‖ μτφρ., σχηματίζω ἐν νῷ, ἀναπαριστῶ διά τῆς φαντασίας μου, δημιουργῶ διά τῆς φαντασίας μου, πλάττω μέ τήν φαντασίαν μου, ἐπινοῶ, φαντάζομαι ‖ μτφρ. ὡσ. πλαστογραφῶ ‖ ἀπρλ., *δόξω πλάσας λέγειν*=δά φανῶ (δά θεωρηθῶ) ὅτι ὁμιλῶ ἐξ ἰδίας ἐπινοίας (καί οὐχί κατ' ἀλήθειαν) | *κόμπος οὐ πεπλασμένος*=οὐχί πλαστή καυχησιολογία.

Ἔτυμ.: πλάσσω (γεν. θεωρεῖται παραγόμενον ἐκ τινος ***πλαθ-jω* ἐξ ἐπιδράσεως τῶν ρηματ. τύπων τῶν ληγόντων εἰς *-σσω* ⟨ *-κ-jω*, ὡς *ταράσσω* : *ταραχή*)· ρημ. ἐπιθ. *πλαστός*· *-πλαθος* : *κορο-πλάθος*, *πηλο-πλάθος*· *πλάσμα*· *πλάστης*· *ἐμπλάσσω*· *ἔμπλαστρον*· κατ' ἄλλους ἐν τούτοις ἐκ *ῥίζ.* ***πλατ-***, συγγ. τῷ *πλατύς*· καί κατ' ἄλλους *πλάσσω* ⟨ ***πλακ-jω* ⟨ ἰαπ. **p‖q-** συγγ. τῷ σανσκρ. **pⱡc-**, **pⱡnákti**, μτχ. **pⱡktá-ḥ** (ἀναμειγνύω), *ἡ δέ ῥ. πλαθ-* τῶν ἄλλων τύπων ἐσχηματίσθη κατ' ἀνομοίωσιν ⟨ ***φλαθ-* ⟨ ἰαπ. ***bhlndh-**: γοτθ. κλπ. **blandan** (ἀναμειγνύω).

πλάστης, *-ου*, ὁ, θηλ. *πλάστειρα* (*πλάσσω*)· ὁ πλάσσων, διαπλάσσων, σχηματίζων ‖ ὁ προπλάστης, τεχνίτης ἐργαζόμενος μέ πηλόν ἤ κηρόν.

πλάστιγξ, ἰων. **πλῆστιγξ,** *-ιγγος*, ἡ (*πλήσσω* ?)· ἡ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζυγαριᾶς γλῶσσα, ἤ τό δισκάριον τῆς ζυγαριᾶς.— ‖ ζεῦγος δισκαρίων, ζυγαριά ‖ ὡσ. ζυγός ὑπτιων.— ‖‖ μάστιξ (πρβλ. καί λ. *μάστιξ*· ἐκ τῆς σημασ. ταύτης κυρ. φαίνεται ἡ ἐκ τῆς *ῥίζ.* *πλαγ-* τοῦ *πλήσσω* προέλευσις). Πρβλ. καί τά παρ' Ἡσυχ. *«πλάστιγξ· μάστιξ, ἢ τοῦ ζυγοῦ τὸ ἀντίρροπον· καὶ τὸ νῦν λεγόμενον λίτρα, καὶ τὸ πρὸς τοὺς κοττάβους πινάκιον· καὶ μέρος τι τοῦ αὐλοῦ· καὶ σύριγγος τὸ ζύγωμα»* [ἡ ἐκ τοῦ *πλήσσω* παραγωγή του ἀμφισβητεῖται ὑπό τινων, οἵτινες προτιμῶσι τήν ἐκ τοῦ ἰαπ. ***pela-** (=πλατύς, ἐπίπεδος) ἐτυμολογίαν του (βλ. καί τά ἐν λ. *παλάμη*)].

πλαστός, *ή*, *όν* (*πλάσσω*)· ὁ (πε)πλασμένος, ἐσχηματισμένος, κατεσκευασμένος (καί κυρ. ἐκ πηλοῦ ἤ κηροῦ).— ‖ μτφρ., ὡς καί νῦν, πλαστός, δηλ. οὐχί γνήσιος (οὐχί ἀληθής, πραγματικός) ἀλλά πλαστός, ἐπινοητός, φανταστικός, δημιούργημα τῆς φαντασίας, κίβδηλος, πλαστογραφημένος ‖ *πλαστὸς πατρί*=ὑποβολιμαῖος υἱός, νόθος.

πλᾰτᾰγέω, μελλ. *-ήσω* (*πλαταγή*)· χειροκροτῶ ‖ κυρ. σημ. συγκρούων δύο πλατέα σώματα μεταξύ των παράγω τόν ἰδιόρρυθμον ψόφον («πλάτ, πλάτ») ‖ παταγῶ, συγκρούω, δραύω, ραγίζω.— ‖ κτυπῶ κατά τρόπον ὥστε νά παραχθῇ ἰσχυρός κρότος.

πλᾰτᾰγή, ἡ· ὁ ἐκ τῆς συγκρούσεως δύο σωμάτων δημιουργούμενος κρότος, βόρυβος, κροτάλισμα. [*πλαταγή*· *πλαταγών* (*-ῶνος*, ὁ)· *πλαταγώνιον*· εἶναι λέξεις παποιημέναι ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία, πρβλ. καί λ. *πάταγος*), ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καί ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῆς ὁμάδος τῶν λ. λ. *πλάτη*, *πλάτος*].

πλᾰτᾰγημα, τό (*πλαταγέω*)·=*πλαταγή*, κρότημα, χειροκρότημα.

πλᾰτᾰγών, *-ῶνος*, ὁ (*πλαταγέω*)·=*πλαταγή* (βλ. λ.), πᾶν ὅ,τι δημιουργεῖ κρότον (βόρυβον), κρόταλον.

πλᾰτᾰγώνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πλαταγών*· τό πλατύ πέταλον τοῦ μήκωνος ἤ τῆς ἀνεμώνης, *τὸ ὁποῖον* οἱ ἐρῶντες ἐτοποθέτουν εἰς τό κοῖλον, τό σχηματιζόμενον διά τῆς συστροφῆς τοῦ δείκτου τῆς ἀριστερᾶς εἰς τό ἐσωτερικόν τοῦ ἀντίχειρος, καί εἶτα ἔπληττον ἰσχυρῶς διά τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐκ τῆς ἰσχύος δέ τοῦ παραγομένου κρότου συνεπέραινον περί τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνταποκρίσεως τοῦ ἐρωμένου προσώπου.

Πλάταια, ἡ, καί κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. αἱ *Πλαταιαί*· πόλις τῆς Βοιωτίας, καταστᾶσα περίφημος κυρ. διά τήν παρ' αὐτήν συγκροτηθεῖσαν μάχην Ἑλλήνων καί Περσῶν (βλ. Κ.Ε.Α.) ‖ ἡ δοτ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. *Πλαταιᾶσι(ν)*=ἐν Πλαταιαῖς.

Πλαταιεῖς, οἱ, ἰων. *-έες*, ἀττ. *-ῆς*· ὅ,τι καί νῦν, οἱ Πλαταιεῖς, οἱ κάτοικοι τῶν Πλαταιῶν.

πλᾰτᾰμών, *-ῶνος*, ὁ (*πλατύς*)· πᾶν πλατύ καί ὁμαλόν σῶμα ‖ πλατύς καί ὁμαλός λίθος ‖ πλατύς αἰγιαλός.

πλᾰτᾰνιστος, ἡ· ἀρχαιότερον ὄνομα, ἀντί *πλάτανος*.

πλᾰτᾰνιστοῦς, *-οῦντος*, ὁ (*πλατάνιστος*), συνῳρ. ἀντί *πλατανιστόεις*· δάσος ἐκ πλατάνων, πλατανών.

πλᾰτᾰνος, ἡ (*πλᾰτύς*)· ὅ,τι καί νῦν, πλάτανος, «πλατάνι» (τό γνωστόν δένδρον, ὀνομασθέν οὕτω λόγῳ τῶν πλατέων του φύλλων), λατ. **platanus.**

πλᾰτεῖα, ἡ· ὁλ. *πλατύς*.

πλᾰτειάζω, δωρ. *-άσδω*· μελλ. *-άσω* (*πλατύς*)· ὁμιλῶ ἤ προφέρω πλατέως, κυρ. μέ Δωρικόν τόνον (δωρ. προφοράν).

πλατέως, ἐπίρρ. τοῦ *πλατύς*· ὡς καί νῦν, πλατέως, «πλατιά».

πλάτη, ἡ, δωρ. **πλάτα** (*πλᾰτύς*)· τό πλατύ ἤ εὐρύ μέρος παντός πράγματος, ὅπως π. χ. τό πλατύ μέρος κώπης, λατ. **palmula remi** ‖ ἡ ὅλη κώπη, τό κουπί. 2) φύλλον χάρτου. [*πλάτη*· πρβλ. *ὦμο-πλάτη*· *πλάτανος*· *πλατανών* (: σανσκρ. **prathimán**=πλάτος, ἔκτασις) : *πλάτος* (ὁλ. λ.)].

πλᾰτίον, ἐπίρρ. δωρ. ἀντί *πλησίον*.

πλᾰτις, *-ιδος*, ἡ (*πελάζω*)· ποιητ. ἀντί *πελάτις* (βλ. λ.), γυνή, σύζυγος [*πλᾰτις* : *πελάτης*, *πελάζω*, *πλησίος*].

πλᾰτος, *-εος*, τό (*πλατύς*)· ὡς καί νῦν, πλάτος, «φάρδος» ‖ ἀπολ., κατ' αἰτ. *πλάτος* ἤ *τὸ πλάτος*= κατά τό πλάτος.

Ἔτυμ.: πλάτος (ἀντί **πλέτος* κατά τό *πλατύς*)= σανσκρ. **práthaḥ**, Ζενδ. **fradō** (**fradah-**=πλάτος), πρβλ. gall. **lled** (πλάτος)· *πλατύς* ⟨ ἰαπ. ***p‖t(h)eu-**=σανσκρ. **pⱡthú-ḥ**, Ζενδ. **pərᵊdu-** (πλατύς), πρβλ. λιθ. **platùs** (⟨ ἰαπ. ***plótu-**)=πλατύς, εἶτα σανσκρ. **pⱡthivī** (ἡ γῆ, κυρ.=«ἡ εὑρεῖα»: πρβλ. *Πλάταια*, *Πλατειαί*), ἀγγλ-σαξ. **folde**, παλ-σαξ. **folda** (γῆ), παλ-norr. **fold** (πεδιάς, γῆ), πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **práthati** (ἁπλώνομαι), **práthatē** (ἁπλώνομαι), λατ. **planta** (πέλμα ποδός), παλ-ιρλ. **lethaim** (ἐκτείνω, ἁπλώνω), gall. **lledu**, bret. **ledaff** (ἁπλώνω), gaul. **litano-**, ἰρλ. **lethan**, gall. **llitan**, παλ-bret. **litan** (κελτ. ***lit-ano**, ἰαπ. ***p‖t-**) εὐρύς, πλατύς, παλ-ιρλ. **leithe** (***pletjā**=ὦμος), λιθ. **planiù**, **plàsti** (ἐπεκτείνομαι), παλ-σλαυ. **plesna** (***pletsna**)=πέλμα, **plešte** (ὠμοπλάτη), πρβλ. ἔτι παλ-norr. **flatr**, παλ-γερμ. **flaz** (πλατύς), παλ-norr., ἀγγλ-σαξ. **flet**, παλ-σαξ. **fletti** (ἔδαφος), παλ-γερμ. **flazza** (παλάμη)· ἰρλ. **lat** (πούς)· ἰαπ. ***plet(h)-** : ***plⱡt** : ***plēⱡt-**: ***plōt-** (εὐρύς, πλατύς)· ὁλ. καί *πλήσσω*, *πλάτη*, *πλάτανος*, *πλάθανον*.

πλᾰτός, *ή*, *όν* (*πελάζω*)=*πλαστός*=*πελαστός*, δηλ. προσπελαστός, προσιτός, ὃν δύναταί τις νά πλησιάσῃ (πρβλ. ἀντίθ. *ἀ-πλατος*, *ἀ-πλαστος*).

πλᾰτόω, μελλ. *-ώσω* (*πλάτη*)· διαμορφώνω, κατασκευάζω, τό πλατύ μέρος τῆς κώπης.

πλᾰτῠγίζω, μελλ. *-σω* (*πλατύς*)· κτυπῶ τά νερά μέ τήν *πλάτην* (δηλ. τό πλατύ μέρος) τῆς κώπης καί παράγω τόν κρότον «πλάτ» ‖ «πιτσυλίζω» γύρω ‖ μτφρ., κομπορρημονῶ, μεγαλαυχῶ, ἀλαζονεύομαι, «σαλιαρίζω» [βλ. καί *πλαταγή*].

πλατῦ-λέσχης, *-ου*, ὁ (*πλατύς*+*λέσχη*)· ὁ πλατύστομος, φλύαρος.

πλᾰτυντέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πλατύνω* (βλ. λ.)· *δεῖ πλατύνειν*=πρέπει νά πλατύνῃ τίς τι.

πλᾰτῡ́νω, μελλ. *-ῡνῶ* (*πλατύς*)· ὡς καί νῦν, ποιῶ

τι πλατύ, πλατύνω, «πλαταίνω», «φαρδαίνω», εὐρύνω, ἁπλώνω, ἐπεκτείνω.— μέσον, *πλατύνομαι τὴν γῆν*=πλατύνω, ἐπεκτείνω, τὴν χώραν μου. 2) ἀνοίγω διάπλατα, διαστέλλω ‖ γ' ἐν. παθ. πρκ. *πεπλάτυνται*=ἔχει διασταλῆ, ἔχει διανοιχθῆ.

πλᾰτῠ-νωτος, *ον* (*πλατὺς*+*νῶτον*)· ὁ ἔχων πλατέα νῶτα, εὐρύνωτος, ὁ ἔχων πλατεῖαν ῥάχιν.

πλᾰτῠ-ρροος, *ον*, καὶ κατὰ συναίρ. **-ρρους,** *-ουν* (*πλατὺς*+*ῥέω*)· ὁ πλατέως ῥέων, ὁ πλατὺ ρεῦμα ἔχων, πλατύς, εὐρύς.

ΠΛΑ˘ΤΥ˘Σ, *εῖα, ύ*, ἰων. θηλ. *πλατέα*· ὡς καὶ νῦν, πλατύς, εὐρύς, «φαρδύς» ‖ ἐπίπεδος, ἀναπεπταμένος.— μτφρ., *πλατὺς κατάγελως*=«πλατιὰ» χλεύη, ὁλοφάνερος σαρκασμός | *πλατὺς ὅρκος*=μέγας ὅρκος. 2) ὡς οὐσ. *ἡ πλατεῖα* (ἐνν. *ὁδός*), ὅ,τι καὶ νῦν λέγεται «πλατεῖα» | *ἡ πλατεῖα* (ἐνν. *χείρ*)=τὸ παλαμόχερο.— ‖ ἁλμυρός, ὑφάλμυρος, γλυφὸς (διότι ἀρχικῶς ἡ περίφρασις *πλατὺ ὕδωρ* ἐχρησιμοποιεῖτο ἐπὶ τῆς θαλάσσης).— ‖‖ συγκρ. *πλατύτερος,* ὑπερθ. *πλατύτατος*.

Ἔτυμ.: δι' ἐτυμ. βλ. καὶ *πλάτος*· ὡς πρὸς τὴν ἐν ‖ σημειωθεῖσαν σημασίαν «ἁλμυρὸς» πρβλ. σανσκρ. *patu-ḥ* (στυφὸς εἰς τὴν γεῦσιν, ὑφάλμυρος, ἁλμυρός) ⟨**pratu-*, **platu-*· πρβλ. σανσκρ. **patati** (διαρρηγνύομαι), βλ. καὶ ἐν *σπάλαξ*.

πλᾰτῠ̱της, *-ητος*, ἡ (*πλατύς*)· πλάτος, εὖρος, «φάδος» ‖ γεν., ἔκτασις, μέγεθος, ὄγκος.

πλέας, αἰτ. τοῦ *πλέες* (βλ. λ.).

πλέγδην, ἐπίρρ. (*πλέκω*)· συμπεπλεγμένως, ἐμπεπλεγμένως.

πλέγμα, *-ατος*, τὸ (*πλέκω*)· πᾶν τὸ πεπλεγμένον ἢ συνεστραμμένον δίκτυον ‖ ἐν τῷ πληθ., στέφανοι, στέμματα.

πλέες, καὶ δωρ. συνηρ. **πλεῖς,** οἱ, αἰτ. **πλέᾱς,** ἐπ. ἀντὶ *πλείονες*· συγκριτ. τοῦ *πολύς*· οἱ περισσότεροι.

πλεθρῐαῖος, *α, ον*· ὁ ἔχων τὸ μέγεθος (μῆκος ἢ ἔκτασιν) ἑνὸς πλέθρου.

ΠΛΕ˘ΘΡΟΝ, ἐπ. **πέλεθρον,** τό· ὡς μέτρον μήκους, *πλέθρον*=100 ἑλλ. πόδ. (ἴσ. 30,82 μ.), ἤτοι τὸ ἑκτον τοῦ ἀρχαίου σταδίου.— ‖ ὡς τετραγων. μέτρον ἐπιφανείας, *πλέθρον*=10.000 τετραγ. πόδ., ἤτοι 950 τετραγ. μ.

Ἔτυμ.: *πλέθρον*· πρβλ. Ἡσυχ. «*πλῆθρον· εἶδος μέτρου*»· *ἀ-πλέθρος* = ἄπειρος· σκοτειν. ἔτυμ.· πιθ. ⟨ἰαπ. **pelē-* (πληρῶ), Ζενδ. **fremi** (ἀφθονία) (⟨**prani-*, ἰαπ. **p(e)leni-*).

Πλειάς, *-άδος*, ἡ, ἐν τῷ πληθ. **Πλειάδες,** ἰων. **Πληιάδες,** αἱ ἑπτὰ θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πληιόνης, τὰς ὁποίας ὁ Ζεὺς μετεμόρφωσεν εἰς ἀστέρας ἀποτελέσαντας τὸν ἀστερισμὸν τῶν Πλειάδων (βλ. Κ. Ε. Α.).

Ἔτυμ.: *Πλειάδες*, λ. σχηματισθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπιθ. *πλέος* (ἢ πιθανώτερον τοῦ ρήμ. *πλέω*), τροποποιηθεῖσα δὲ εἰς τὸ τέρμα της κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ «*Ὑάδες*»· παρὰ τῷ Ἀλκμᾶνι κ. ἄ. *φέρονται* ὡς *Πελειάδες*, τ. ἔ. αἱ *πελειαί*, κατ' ἐπίδρασιν τοῦ *πέλειαι* (=περιστεραί)· ἰαπ. **plevij-*· ὡς δὲ αἱ *Ὑάδες* ὠνομάσθησαν οὕτω ἐκ τοῦ *ὕω* κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἐποχὴν τῶν βροχῶν, οὕτω καὶ αἱ *Πλειάδες* ὠνομάσθησαν οὕτω ἐκ τοῦ *πλέω*, ἐπειδὴ ἡ ἐπιτολή των συνέπιπτε μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς πλοΐμου ἐποχῆς. Παρὰ ποιηταῖς δμως ὀνομάζονται ἐνίοτε καὶ *πελειάδες*, παριστάμεναι οὕτω ὡς περιστεραί, ὅπως καὶ αἱ *ὑάδες* ὡς χοῖροι, ἀμφότεροι δὲ οἱ ἀστερισμοὶ (*Πλειάδων* καὶ *Ὑάδων*) παρίσταντο ὡς φεύγοντες πρὸ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ *Κυνηγοῦ*.

πλείμην, *πλεῖο, πλεῖτο,* εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πίμπλημι*.

πλεῖν, ἀττ. ἀντὶ *πλέον* (ὡς τὸ *δεῖν* ἀντὶ τοῦ *δέον*)· πλέον, περισσότερον (βλ. καὶ *πλείων*).

πλεῖος, *η, ον*, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *πλέος* (βλ. λ.).

πλειότερος, *η, ον*· συγκρ. τοῦ *πλεῖος* (βλ. λ.).

πλειστᾰκις, ἐπιρρ. (*πλεῖστος*)· ὡς καὶ νῦν, πλειστάκις, τὰς περισσοτέρας φοράς, συχνάκις, πολλάκις, παρὰ πολὺ συχνά

πλειστήρης, *ες* (*πλεῖστος*)· πολλαπλοῦς ‖ *ἅπαξ πλειστήρης χρόνος*=ἡ ὅλη ἔκταοις τοῦ χρόνου, ὅλος ὁ μακρὸς χρόνος.

πλειστηρίζομαι, ἀποθ. (*πλειστήρης*)· ἀποδίδω εἰς τινα τὴν κυρίαν ἐνοχὴν διά τι, τὸν κατηγορῶ ὡς τὸν κύριον ὑπαίτιον κακοῦ τινος.

πλειστο-βόλος, *ον* (*πλεῖστος*+*βαλεῖν*)· ὁ τὰ πλεῖστα βάλλων, ὁ σημειῶν (πραγματοποιῶν) τὰς περισσοτέρας ἐπιτυχίας.

πλειστό-μ-βροτος, *ον* (*πλεῖστος*+*βροτός*)· ὁ συχναζόμενος ὑπὸ πλείστων ἀνθρώπων, περὶ τὸν ὁποῖον συνωστίζονται (συνωθοῦνται) πλεῖστοι θνητοί.

πλεῖστος, *η, ον*, ὑπερθ. τοῦ *πολύς*· δ,τι καὶ νῦν, πλεῖστος, παρὰ πολύς, λατ. **plurimus** ‖ ὡσ. παρὰ πολὺ μεγάλος ‖ *οἱ πλεῖστοι*=οἱ περισσότεροι, ὁ μεγαλύτερος ἀριθμός ‖ τὸ *πλεῖστον*=τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ..., τὸ πλεῖστον τοῦ... ‖ ὡσ. καὶ κατὰ τὸ γένος τοῦ οὐσ. μεθ' οὗ συνανήκει: *ὁ πλεῖστος τοῦ βίου*=τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς | *ἡ πλείστη τῆς στρατιᾶς*=τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ στρατοῦ | *ἡ πλείστη γνώμη ἦν*=ἡ γνώμη μου (ἡ ἰδέα μου) κατὰ τὸ πλεῖστον ἦτο... (ἡ γνώμη μου κυριώτατα ἔκλινε πρός...) | *πλεῖστός εἰμι τῇ γνώμῃ* = κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι... | *ὅσοι πλεῖστοι*=ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροι | *ἐν τοῖς πλείστοις*=οἱ περισσότεροι περίπου (πρβλ. *ἐν τοῖς πρώτοις*). — τὸ οὐδ. *πλεῖστον* ὡς ἐπίρρ.=*μάλιστα*, τὰ μάλιστα, κατὰ τὸ πλεῖστον | μετὰ τοῦ ἄρθρ., *τὸ πλεῖστον* = κατὰ τὸ μέγιστον μέρος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.—μετὰ προθ. *διὰ πλείστου*=εἰς πολὺ μεγάλην ἀπόστασιν, παρὰ πολὺ μακράν | *ἐπὶ πλεῖστον*=εἰς μεγίστην ἔκτασιν | *περὶ πλείστου*=τὰ μέγιστα, παρὰ πολύ: *περὶ πλείστου ποιοῦμαί τινα* = ἐκτιμῶ τινα τὰ μέγιστα.

πλείω, ἐπ. ἐν. ἀντὶ *πλέω* (βλ. λ.).

πλείων, ἡ πλέων, *ὁ, ἡ, οὐδ. πλεῖον ἢ πλέον*, τό, γεν. *-ονος*· ἐπ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *πλέες, πλέᾱς*, δωρ. *πλεῖς*· *πλεῦν* ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *πλέονος, πλεῦνες* ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *πλέονες*· *πλεῖν* ἀττ. ἀντὶ *πλέον* (ὅπως *δεῖν* ἀντὶ *δέον*)· ἐπ. δοτ. πληθ. *πλεόνεσσι*· συγκρ. τοῦ *πολύς*.—(πλειότερος, περισσότερος, «πιὸ πολὺς» (ἐπὶ ποσοῦ) ‖ ὡσ. περισσότερος, μεγαλύτερος (ἐπὶ μεγέθους, ἀριθμοῦ κ.τ.δ.).— *οἱ πλέονες* (ἰων. καὶ δωρ. *οἱ πλεῦνες*) = ὁ μεγαλύτερος ἀριθμός, οἱ περισσότεροι, ἐντεῦθεν δὲ (ὅπως τό: *οἱ πολλοί*) κατέληξεν εἰς τὴν σημ. τοῦ: οἱ πολλοί, ὁ λαός, ὁ ὄχλος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀρχηγούς ‖ τὸ *πλεῖον*=τὸ μεγαλύτερον μέρος ‖ ἐνίοτε κεῖται κατὰ τὸ γένος τοῦ μεθ' οὗ συνανήκει οὐσ.: *ἡ πλέων νὺξ*=τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς νυκτός.— ‖‖ τὸ οὐδ. *πλέον* ἔχει ποικίλας χρήσεις, κεῖται δὲ συνηθέστερον ἐπὶ πραγμάτων (λατ. **plus**)· *τὸ πλέον*, ἰων. καὶ δωρ. *τὸ πλεῖν*, ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὸ πλεῖστον (=μᾶλλον, περισσότερον): *οὐ τὸ πλέον*=ὄχι τόσον πολύ ‖ *πλέον ἢ*=περισσότερον ἀπό, περισσότερον παρά ‖ ἐνίοτε ὁ *ἢ* παραλείπεται: *πλείω ἑβδομήκοντα*=περισσότερον ἀπὸ ἑβδομήντα («πάνω ἀπό 70»).— *πλέον ἔφρεέ οἱ ἡ γνώμη*=ἡ γνώμη του ἔκλινε μᾶλλον... ‖ *πλέον ἔχω* = ἔχω τὸ περισσότερον (ἢ τὸ καλλίτερον) ἔκ τινος πράγματος, πλεονεκτῶ (ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω, ὑπερνικῶ), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἔλαττον ἔχω*=μειονεκτῶ, εἶμαι κατώτερος, εἶμαι ἡττημένος— μετὰ προθ., *ἐπὶ πλέον* ὡς ἐπίρρ. (=δ,τι καὶ νῦν, ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσθέτως, περαιτέρω) | *ἐς πλέον* = περισσότερον | *περὶ πλείονας*=περισσότερον, μετὰ μεγαλυτέρας σημασίας (ἀξίας, σπουδαιότητος).

Ἔτυμ.: *πλέων, πλείων, πλέον, πλεῖον*, αἰολ., δωρ. *πλήων* (ἰαπ. **plēison*), ὡς συγκριτ. τοῦ *πολύς*· πληθ. *πλέες* (αἰτ. *πλέας*), κρητ. *πλιες* ⟨**plēi-es* (*-is-*, πρβλ. λατ. **magis**, εἶναι ἡ μεταπτωτ. βαθμὶς τοῦ συγκριτ. προσφ. *-jos-*)· τὸ ἀττ. *πλεῖν* δυνατὸν νὰ εἶναι τροποποιημένον ἔκ τινος τύπου **πλεῖς* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ τέρμα τοῦ τύπου *πλέον*, ὁ δὲ τύπος **πλεῖς* ⟨**plēis*· *πλείων* ἔχει τὸ *-ει-* ἐκ τοῦ *πλεῖστος* ἢ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀντίθετόν του *μείων* (ἰαπ. **mei-*, *mi-*= ἐλαττόνω)· τὸ ὑπερθ. *πλεῖστος* ⟨**plēis-to-s*, πρβλ. Ζενδ. *šāišta-* (ἰαπ. *qᵛjēisto-*)=λίαν τερπνός· πρβλ. σανσκρ. *prāyaḥ* ἐπίρρ. (τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου), Ζενδ. *frāyah-* (πολυαριθμότερος, ὡς οὐσ. — ἀφθονία, περίσσεια),

ὑπερθ. fraēšta-, παλ-ιρλ. līa (*plēis)=περισσότερον, παλ-gall. liaus (multitudo), παλ-norr. fleire, flesir (γερμ. *flais-)=*πλείων, πλεῖστος*· πάντα ἐξ ἰαπ. *pelē-, βλ. ἐν *πίμπλημι*.

πλειών, *-ῶνος, ὁ (πλεῖος, πλέος)*· πλήρης χρονική περίοδος, ἔτος [ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ *πίμπλημι*].

πλέκος, *-εος, τό (πλέκω)*· πᾶν τὸ πεπλεγμένον, πλέγμα, πλεκτόν, «τὸ πλεχτό».

πλεκτᾰνάω, μελλ. *-ήσω (πλεκτάνη)*· πλέκω (συστρέφω) εἰς σπείρας (ἕλικας, πλοκάμους), περιελίσσω.

πλεκτᾰ́νη, ἡ *(πλέκω)*· πᾶν τὸ συμπεπλεγμένον, σπεῖρα, ἕλιξ, πλόκαμος ‖ *πλεκτάνη καπνοῦ*=συστροφὴ καπνοῦ, τολύπη καπνοῦ.

πλεκτή, ἡ (κυρ. θηλ. τοῦ *πλεκτός*)· σπεῖρα, πλόκαμος. 2) συνεστραμμένον σχοινίον, σχοινίον, κορδόνι, σπάγγος.

πλεκτικός, *ή, όν (πλέκω)*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πλέκειν, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ πλέξιμον, ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ πλέκειν ‖ μτφρ., ὁ ρέπων εἰς τὸ περιπλέκειν, εἰς τὸ σκευωρεῖν, ὁ μηχανορράφος.

πλεκτός, *ή, όν (πλέκω)*· ὡς καὶ νῦν, πλεκτός, (πε)πλεγμένος, συνεστραμμένος ‖ *πλεκταὶ στέγαι*=οἰκήματα ἐκ πλεγμάτων, τ. ἔ. δμαξαι (Σκυθικαί) ‖ *τὰ πλεκτὰ*=τὰ πεπλεγμένα, τὰ πλεκτά, ἐργαλεῖα (ὄργανα, σκεύη), σχοινία π. χ. κ. ἄ.

ΠΛΕ'ΚΩ, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἔπλεξα*· πρκ. *πέπλεχα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπλέχθην* καὶ ἀόρ. β' *ἐπλάκην*· πρκ. *πέπλεγμαι*· ὡς καὶ νῦν, πλέκω, συστρέφω, συμπλέκω, ὑφαίνω, λατ. plico, plecto ‖ ὡσ. συνάπτω, συνδέω ‖ μέσον, *πλέκομαι νᾶμα*=πλέκω δι' ἑμαυτόν σχοινίον. 2) μτφρ., σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανεύομαι.— ■ παθητ., συμπλέκομαι ἢ ὑφαίνομαι. 3) πλέκω ἑμαυτὸν γύρω ἀπό τι, καὶ οὕτω, ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι.

*Ἔτυμ.: πλέκω· πλέγμα· πλέκος, πλόκανον· πλοκή· πλόκος, πλόκαμος, πλόχμος (*πλοκσμος)*: σανσκρ. praçna-ḥ (κάλαδος), λατ. plicō (ἀντὶ *plecō, εἰλημμένον δέ ἐκ τῶν συνθέτων ex-plico, im-plico κλπ.), παλ-σλαυ. pleta, ἀπρφ. plesti (πλέκω), ἐπέκτασις κατὰ ἓν -l- ἐν τῷ λατ. plecto, παλ-norr. flétta, παλ-γερμ. flehtan (πλέκω), γοτθ. βοτ. πληθ. flahtōm («*πλέγμασιν*»)· τὸ ἰαπ. *plek- εἶναι ἐπέκτασις ἐκ τοῦ *pel- (πτύσσω, διπλώνω) ἐν τῷ γοτθ. falþan, ἑλλ. *δίπαλτος, διπλάσιος, διπλόος*.

πλέον, οὐδ. τοῦ *πλέων* (βλ. λ.) ‖ ὡσ. οὐδ. τοῦ *πλέος* (βλ. λ.).

πλεονάζω, μελλ. *-άσω*· πρκ. *πεπλεόνᾰκα (πλέον)*· εἶμαι *πλείων*, εἶμαι πλέον ἢ ἀρκετός, εἶμαι περισσότερος τοῦ δέοντος, εἶμαι πλεονάζων, ἔχω πολὺ μεγάλην ἐπιτυχίαν εἴς τι, ἔχω ἀφθονίαν ἀπό τι πρᾶγμα ‖ λαμβάνω παρὰ πολλὰ ἢ ἀπαιτῶ παρὰ πολλὰ ‖ ἐπαίρομαι ἐπί τινι (μετὰ βοτ.).— ■ μεγαλοποιῶ, παριστῶ τι ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον, ἐξογκώνω.

πλεονᾰ́κις, ἐπιρρ. *(πλέων)*· συχνότερον, περισσοτέρας φορὰς ‖ παρὰ πολὺ συχνά, πολλάκις, συχνάκις.

πλεον-εκτέω, μελλ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι (πλεονέκτης)*· —*πλέον ἔχω*, εἶμαι *πλεονέκτης* (βλ. λ.), ἔχω ἢ λαμβάνω ἢ καὶ ἀπαιτῶ περισσότερα ἀπό ὅ,τι ἄλλοι, ἔχω ἢ ἀπαιτῶ περισσότερα ἀπό ὅσα δικαιοῦμαι νὰ ἀπαιτήσω, εἶμαι πλεονέκτης (ἄπληστος, ἅρπαξ) ‖ ἀποκτῶ πλεονέκτημά τι. 2) μετὰ γεν. προσ., ἔχω ἢ ἀποκτῶ πλεονεκτικὴν δέσιν ἐναντί τινος, ὑπερβάλλω τινά, ὑπερτερῶ τινα.— Παθητ., ὑπερτεροῦμαι ὑπό τινος ‖ ἐξαπατῶμαι ὑπό τινος. 3) μετὰ γεν. πράγμ., ἔχω μεγαλύτερον μερίδιον ἐκ τινος πράγματος: *πλεονεκτῶ ψύχους*=φέρω (ὑποφέρω) περισσότερον ψῦχος. [*πλεονεκτέω· πλεονέκτης· πλεονεξία* ‹*πλέον*+*ἕκτός* (=ὄν ἢ ὃ δύναταί τις νὰ ἔχῃ) (*ι ἕκτός* ‹*ἔχω*)].

πλεον-έκτημα, *-ατος, τό (πλεονεκτέω)*· ὅ,τι καὶ νῦν, πλεονέκτημα, κέρδος, ἀπόκτημα ‖ ἐν τῷ πληθ., ἐπιτυχίαι, κέρδη, πλεονεκτήματα.— ■ τέχνασμα, πρᾶξις ἐξαπατήσεως.

πλεον-έκτης, *-ου, ὁ (πλεονεξία)*· *ὁ πλέον ἔχων*, ὁ ἔχων ἢ ἀπαιτῶν περισσότερα ἀπὸ ὅσα δικαιοῦται (ἀπὸ ὅσον εἶναι τὸ κανονικόν του μερίδιον) ‖ ὄθεν, ἄπληστος, λαίμαργος, ἅρπαξ ‖ ὡς ἐπίθ., *πλεονέκτης λόγος*=ὑπερφίαλος (ἀλαζονικὸς) λόγος.

πλεον-εκτικός, *ή, όν (πλεονέκτης)*· ὁ ἀνήκων εἰς πλεονέκτην, ἴδιος πλεονέκτου ‖ ὁ ρέπων εἰς τὴν πλεονεξίαν, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὴν πλεονεξίαν.

πλεον-εξία, ἰων. *-ίη, ἡ (πλέον*+*ἔχω)*· ὁ χαρακτὴρ τοῦ πλεονέκτου, ἡ τάσις (ροπή, προσπάθεια) νὰ ἀποκτήσῃ περισσότερα ἀπὸ ὅσα δικαιοῦται (ἀπὸ ὅσον εἶναι τὸ κανονικόν του μερίδιον), ἁπληστία, ἁρπακτικὴ διάθεσις, λαιμαργία. 2) πλεονέκτημα, ὑπεροχή, κέρδος, ὠφέλεια ‖ *πλεονεξία τινός*=ὑπεροχὴ (πλεονεκτικὴ θέσις) ἐναντί τινος (ὑπεράνω τινός) ‖ *ἐπὶ πλεονεξίᾳ*=πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν, πρὸς ἴδιον κέρδος.— ■ ἀφθονία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἔνδεια*.

πλεόνως, ἐπίρρ. τοῦ *πλέων*· παρὰ πολύ.

πλέος, α, ον, ἰων. **πλεῖος, η, ον,** ἀττ. **πλέως, -έα, -έων**· πληθ. *πλέῳ, πλέᾳ* (ἀντὶ *πλέαι*), *πλέᾱ*· πλήρης, πεπληρωμένος (μετὰ γεν.) ‖ ὄθεν, μτφρ. χορτασμένος, ἱκανοποιημένος ‖ ἐπὶ χρόνου, πλήρης, συμπεπληρωμένος, ὁλόκληρος.—συγκρ. *πλειότερος*.

πλέτο, ποιητ. ἀντὶ *ἔπλετο*, γ' ἑν. συγκεκ. πρτ. τοῦ *πέλομαι*.

πλεύμων, -ονος, ὁ'=*πνεύμων* (βλ. λ.).

πλεῖν, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *πλέον* ‖ οὕτω καὶ **πλεῖνος, πλεῖνες,** ἰων. καὶ δωρ. τύποι ἀντὶ *πλέονος, πλέονες*.

πλεύνως, ἐπίρρ. ἰων. ἀντὶ *πλεόνως*=παρὰ πολύ.

ΠΛΕΥΡΑ', *-ᾶς, ἡ*'=*πλευρὸν* (βλ. λ.)· ὅ,τι καὶ νῦν, πλευρά, λατ. costa· ἐν τῷ πληθ. αἱ πλευραί, τὰ πλευρά.— ■ μτγν., ἡ σελὶς βιβλίου. [*δι'* ἐτυμ. βλ. *πλευρόν*].

πλευρῖτις, *-ιδος, ἡ (πλευρά)*· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ νόσος πλευρῖτις, πόνος τῶν πλευρῶν.

πλευρόθεν, ἐπίρρ. *(πλευρά)*· ἐκ τῆς πλευρᾶς.

πλευρο-κοπέω, μελλ. *-ήσω (πλευρὰ* + *κόπτω)*· κτυπῶ τὰς πλευράς.

ΠΛΕΥΡΟ'Ν, τό'=*πλευρὰ* (βλ. λ.)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ πλευρόν, ἡ πλευρά, «τὸ πλευρὸ» μου· ὁ τύπος *πλευρὸν* εἶναι ἀρχαιότερος ποιητ. τύπος ἀντὶ *πλευρὰ* ‖ συν. κατὰ πληθ., *τὰ πλευρά*. [σκοταιν. ἐτυμολ.]

πλευρο-τῠπής, *ἐς (πλευρὸν*+*τύπτω)*· ὁ κτυπῶν τὰ πλευρὰ (ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος).

πλεύρωμα, *-ατος, τό*· = *τὸ πλευρὸν* (βλ. λ.), ἡ πλευρά.

πλεύσομαι ἢ **πλευσοῦμαι,** μεσ. μελλ. τοῦ *πλέω*.

πλευστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πλέω*· *δεῖ πλέειν* = πρέπει νὰ πλεύσῃ τις.

πλευστικός, *ή, όν (πλέω)*· κατάλληλος πρὸς πλοῦν, εὐνοϊκὸς πρὸς πλοῦν, εὐνοϊκός.

ΠΛΕ'Ω, ἐπ. *πλείω*· μελλ. *πλεύσομαι* ἢ *πλευσοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἔπλευσα*· πρκ. *πέπλευκα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπλεύσθην*· πρκ. *πέπλευσμαι*· πρβλ. τὸν ἰων. τύπον **πλώω.**— ὅ,τι καὶ νῦν, πλέω, ταξιδεύω, ναυσιπλοῶ ‖ μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ. *ὑγρὰ κέλευθα πλέω*=ταξιδεύω διαπλέων τὰ πελάγη (κυρ. διατρέχων τοὺς ὑγροὺς δρόμους). 2) κολυμβῶ, πλέω, ἐπιπλέω. 3) μτφρ., *πλέω κατ' ὀρθόν*=προχωρῶ τηρῶν εὐτυχῆ πορείαν, «πηγαίνω καλά».

Ἔτυμ.: πλέω, μελλ. *πλεύσομαι, πλευσοῦμαι*, ἀόρ. *ἔπλευσα*· ἰων. *πλόος*, ἀττ. *πλοῦς*· ἰων-αττ. *πλοῖον*: σανσκρ. plávatē (κολυμβῶ, ταξιδεύω), plu, plav-ē (=λατ. nato, navigo), plavas (=λατ. navis) λατιν. pluit (βρέχει· pluo ἀντὶ *plovo = ἑλλ. *πλέFω* ἐκ τῶν συνθέτων). pluv-ia, παλ-σλαυ. plova, pluti (ῥέω, ταξιδεύω), λιθ. pláuju, pláuti (λούω), παλ-γερμ. flouwen, flev an, ir- lawēn (λούω, πλύνω), εἶτα (ἰαπ. *pleu-d-), παλ-norr. flóta, ἀγγλ-σαξ. flēotan (float), παλ-γερμ. fliozan (ῥέω, τρέχω), λιθ. plaudzu, λιθ. plústu, plúdau, plústi (ἐπιπλέω, κυματίζω, πλημμυρίζω), γοτθ. flōdus (ποταμός), ἀρχ-ἀγγλ. fleet=rivulus, ἀρχ-γερμ. flew-iu (fluito)· βλ. καὶ τὰ ἐν *πλύνω, πλώω, πλάδος, πολύς, πλοῦτος* κλπ., ἐξ ἰαπ. *peleu- (χύνω, ῥέω) (σανσκρ. palvalam=λίμνη, ἕλος, τέλμα, λατ. palū-d-=τέλμα): *pele-· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥ. καὶ τὰ *πλύνω, πλυτός*.

πλέω, ἀττ. ὀνομ. καὶ αἰτ. οὐδ. πληθ. τοῦ *πλέων* (=*πλείων*).

πλέων, οὐδ. *πλέον,* ἀντὶ *πλείων* (βλ. λ.).

πλέως, *πλέᾱ, πλέων,* πληθ. *πλέῳ, πλέᾳ* (ἀντὶ *πλέαι*), *πλέᾱ·* ἀττ. ἀντὶ *πλέος* (βλ. λ.)· [*πλέως,* ὁμ. *πλεῖος,* ἰων. *πλέος* ‹plē-jo-s=ἀρμ. li, γεν. lioy (πλήρης), πρβλ. σανσκρ. prāyēṇa, prāya-çaḥ (κατὰ τὸ πλεῖστον, κανονικῶς)· βλ. καὶ *πίμπλημι*].

πλῆγείς, *εἶσα, ἐν,* μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πλήσσω.*

πλῆγή, ἡ (*πλήσσω*)· κτύπημα, πάταγμα, πλῆγμα (διὰ ξίφους ἢ ἄλλου ὅπλου) ‖ ὡσ., ὡς καὶ νῦν, πληγή, τραῦμα, λατ. plāga ‖ ὡσ. κτύπημα διὰ ροπάλου, μάχη διὰ κορυνῶν ‖ κτύπημα ἐκ κεραυνοῦ ‖ μτφρ., κτύπημα δυστυχίας, συμφορὰ [δι' ἐτυμ. βλ. *πλήσσω*].

πλῆγμα, *-ατος,* τό=*πληγὴ* (βλ. λ.).

πλῆθος, *-εος,* τὸ (*πίμπλημι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πλῆθος, μέγας ἀριθμός, πολὺς κόσμος, ὄχλος, λαός, στίφη (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δῆμος*) ‖ τὸ μεγαλύτερον μέρος, τὸ πλεῖστον μέρος (πρβλ. *τὸ πολύ, οἱ πολλοί*), τὸ κύριον σῶμα ‖ ὅθεν, ὁ λαός, οἱ κάτοικοι, οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι ‖ ὡσ. ἡ κυβέρνησις τοῦ λαοῦ, ἡ δημοκρατία (=*ὁ δῆμος,* λατ. plebs, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *αἱ ἀρχαί, οἱ ὀλίγοι*)· — **II** ἀριθμὸς ποσότητος‖ὡσ. μέγεθος, ὄγκος, ποσότης.— **III** μῆκος, χρονικὴ ἔκτασις [δι' ἐτυμ. βλ. *πίμπλημι*].

πληθῡ́νω, μελλ. *-ῡ́νῶ* (*πληθύς*)· καθιστῶ τι πολύ, ὡς καὶ νῦν, τὸ πληθύνω, τὸ αὐξάνω, τὸ πολλαπλασιάζω ‖ Παθητ., γίνομαι περισσότερος, «πληθαίνω», αὐξάνω (ἀμτβ.), γίνομαι πλήρης, συμπληροῦμαι ‖ ὡσ. παθ. ἐπὶ προσώπων, εἶμαι πλήρως ἀποφασισμένος, ἔχω ἀποφασίσει.— **II** ἀμτβ.=*πληθύω* (βλ. λ.).

πληθύς, *-ύος,* ἡ, ἐπ. δοτ. *πληθυῖ,* ἰων. ἀντὶ *πλῆθος* (βλ. λ.).

πληθύω (*πληθύς*)· ἀμτβ. τύπος τοῦ *πληθύνω*· εἶμαι ἢ γίνομαι πλήρης (ἔκ τινος πράγματος) ‖ *ἀγορῆς πληθυούσης*=ὅταν ἡ ἀγορὰ καθίσταται πλήρης ‖ ἐπὶ ποταμῶν, ἐξογκοῦμαι, φουσκώνω, ὑψοῦμαι. 2) ἀφθονῶ, ὑπάρχω ἐν ἀφθονίᾳ ‖ αὐξάνομαι εἰς ἀριθμόν, πολλαπλασιάζομαι ‖ ἐκτείνομαι, ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω ‖ *ὁ πληθύων λόγος*=ἡ κυκλοφοροῦσα φήμη.

πλήθω, πρκ. *πέπληθα·* (*πλη-* τοῦ *πίμπλημι*)· ἀμτβ. τύπος τοῦ *πίμπλημι*· εἶμαι ἢ γίνομαι πλήρης ‖ *πλήθουσα σελήνη*=πανσέληνος (πλήρης σελήνη) ‖ ἐπὶ ποταμῶν, ἐξογκοῦμαι, πλημμυρίζω, φουσκώνω. 2) συμπληρῶ, διέρχομαι, μίαν χρονικὴν περίοδον.

πληθώρη, ἡ (*πλήθω,* ὡς τὸ *ἐλπωρὴ* ἐκ τοῦ *ἔλπω*), ἰων. λ. ἀντὶ *πληθώρα*· ὅ,τι καὶ νῦν, πληθώρα, πλησμονή, πλῆθος, πληθὺς ‖ χορτασμός, κόρος, κορεσμός.

πλήκτης, *-ου,* ὁ (*πλήσσω*)· ὁ πλήσσων, ὁ κτυπῶν ‖ ὁ διαπληκτιζόμενος, ὁ φίλερις.

πληκτίζομαι, ἀποθ. (*πλήσσω*)· διαπληκτίζομαι, μάχομαι.— **II** πλήττω τὸ στῆθός μου (στηθοκοποῦμαι) ἀπὸ τὴν μεγάλην μου λύπην, λατ. plangere.— **III** παίζω ἐρωτικῶς, ἔχω ἐρωτικοὺς διαπληκτισμούς.

πληκτισμός, ὁ (*πληκτίζομαι*)· ὁ ἐρωτικὸς ἐν τῇ κλίνῃ διαπληκτισμὸς πρὸ τῆς συνουσίας, ἐρωτικὰ παιγνίδια.

πλῆκτρον, τὸ (*πλήσσω*)· ὄργανον δι' οὗ πλήττει τίς τι, ὡς καὶ νῦν, πλῆκτρον τῆς λύρας π. χ. ἢ ἄλλου ἐγχόρδου ὀργάνου, λατ. plectrum. 2) αἰχμὴ δόρατος. 3) τὸ πλῆκτρον τοῦ ἀλέκτορος (τὸ ἄνω τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς εὑρισκόμενον), διότι δι' αὐτοῦ πλήσσει τὸν ἀντίπαλον (λατ. calcar). 4) τὸ κονταρόξυλον δι' οὗ ἀπωθεῖ τις ἀπὸ τῆς ξηρᾶς τὴν λέμβον ‖ ἡ κώπη.

πλήκτωρ, *-ορος,* ὁ (*πλήσσω*)'=*πλήκτης* (βλ. λ.).

πλήμενος, μτχ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πίμπλημι.*

πλημ-μέλεια, ἡ (*πλημμελής*)· σφάλμα ἐν τῇ μουσικῇ, παραφωνία, παρατονία ‖ γενικῶς, σφάλμα, λάθος, ἁμαρτία, ἁμάρτημα, πταῖσμα.

πλημ-μελέω, μελλ. *-ήσω* (*πλημμελής*)· κάμνω μουσικὸν σφάλμα, διαπράττω παραφωνίαν ‖ διαπράττω σφάλμα, σφάλλομαι, πλανῶμαι, προσβάλλω. Παθητ., παραμελοῦμαι, τυγχάνω κακῆς ἐκ μέρους τινός μεταχειρίσεως, προσβάλλομαι ὑπό τι ‹ος.

πλημ-μέλημα, *-ατος,* τὸ (*πλημμελέω*)·=*πλημμέλεια* (βλ. λ.).

πλημ-μελής, *ἐς* (*πλήν*+*μέλος*)· ὁ παρὰ τὸ μέλος, ὁ διαπράττων μουσικὸν σφάλμα, ὁ παράφωνος, παράτονος (ἀντιθ. τῷ *ἐμμελής*) ‖ γενικῶς, ὁ σφαλλόμενος, ἐσφαλμένος, ἐλαττωματικός, ὁ προσβλητικὸς ‖ ἐπὶ πραγμάτων, δυσάρεστος, τραχύς.— ἐπίρρ. *-λῶς.*

πλήμμη, ἡ, καὶ **πλήμη**· μτγν. τύποι τοῦ τύπου *πλήσμη* (βλ. λ.).

πλήμμῡρᾰ, ἡ· = *πλημμυρὶς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν, «πλημμύρα», ὑπερεκχείλισις ὑδάτων.

πλημμῡρέω, μελλ. *-ήσω* (*πλήμμυρα*)· ὡς καὶ νῦν, πλημμυρῶ, πλημμυρίζω, ὑπερεκχειλίζω.

πλημμυρίς, *-ίδος,* ἡ (*πλήμμη*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πλημμυρίς, ἡ ὕψωσις τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης καὶ ἡ κίνησίς των πρὸς τὸν αἰγιαλόν, «φουσκονεριά», «φουσκοθαλασσιά», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἄμπωτις* (ὀπισθοχώρησις αὐτῶν ἢ πτῶσις) ‖ *πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο*=ἡ κίνησις (ἡ φορὰ) τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης πρὸς τὸν αἰγιαλόν (ἐπὶ τοῦ κύματος, ὅπερ ἠγέρθη ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ βράχου, ὃν ἔρριψεν ὁ Κύκλωψ) ‖ γεν., κῦμα πλημμύρας, κατακλυσμός. [*-ῡ-* ἐν τῷ μόνῳ ὁμηρ. χωρίῳ ἐν ᾧ ἀπαντᾷ· *-ῡ-* παρ' ἀττ. καὶ Τραγ.· παρὰ μτγν. ἐπικ. *ῠ* ἢ *ῡ* ἀναλόγως τοῦ μέτρου].

Ἔτυμ.: ***πλημμυρίς, πλήμμῡρα*** *(*πλημμῠ́ρja)· πλημμῡρέω·* αἱ λέξεις αὗται γράφονται συνήθως διὰ διπλοῦ *μμ* κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐτυμολογίαν ἐκ τοῦ *πλήν* καὶ *μύρω, μύρομαι·* τινὲς τῶν νεωτέρων ὅμως ἐκδοτῶν γράφουσι *πλημυρίς, πλήμυρα* (δι' ἑνὸς *μ*), θεωροῦντες ταύτας οὐχὶ συνθέτους ἀλλ' ἁπλᾶς ἐκ τῆς ρίζ. *πλε-, πλη-* (τοῦ *πίμπλημι*) καὶ ἐκ τοῦ *πλήμη, πλήθω·* ἡ ῥ. *πλη-* εἶναι συγγ. τῆς **plō-* ἐν τῷ *πλώω* (βλ. λ.). γοτθ. flǥdus (πλήμμυρα)· διὰ τὰ τέρματα *-μυρίς, -μῦρα* βλ. ἐν *μύρομαι.*

πλήμνη, ἡ (*πίμπλημι, πλήθω*)· ἡ *χοινικὶς* (ὀμφαλός, «κεφαλάρι») τοῦ τροχοῦ, ἐν ᾧ εἰσέρχεται ἡ ἄκρα τοῦ ἄξονος.

πλήν, δωρ. *πλάν,* (κυρ. κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *πλέον*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πλήν, ἐκτός: **I** ὡς πρόθ., μετὰ γεν., ἐκτός, πρὸς τούτοις, ἐάν μή, ἐκτὸς ἐάν ‖ *πλὴν ὅσον* = ἐκτὸς ὅσον, ἐκτὸς ἐφ' ὅσον ‖ συχνὰ συνάπτεται μετά τινων συνδέσμων: *πλὴν ὅταν*=ἐκτὸς ὅταν, παρὰ μόνον ὅταν ‖ *πλὴν ὅτι*=ἐκτὸς ὅτι, παρὰ μόνον ὅτι ‖ *πλὴν εἰ* ἢ *πλὴν ἐὰν*=λατ. nisi si=ἐκτὸς ἐάν, μόνον ἐάν ‖ ὁσάκις ἀκολουθεῖται κατὰ τρόπον σαφῆ ὑπὸ αἰτ., πρόκειται περὶ ἐλλείψεως: *οὐκ οἶδα πλὴν ἓν* (ἐνν. *οἶδα*)= δὲν γνωρίζω παρὰ ἓν μόνον πρᾶγμα (ἐνν. γνωρίζω).

Ἔτυμ.: ἰων-αττ. *πλήν,* δωρ. *πλάν,* ἐπίρρ. καὶ πρόθ.· κυρ. εἶναι αἰτ. ἐν. θηλ. μιᾶς ὀνομ. ρίζης **πλα-*, πρβλ. ὁμ. *ἔμπλην, πλησίον, πέλας,* καὶ ὤφειλε νὰ σημαίνῃ κυρ. «σχεδόν, περίπου», ἐντεῦθεν δὲ ἐσήμανεν ἔπειτα «πλησίον» καὶ «ἐκτός», «πλήν» (πρβλ. *παρὰ* = πλαγίως, πλησίον, παραλλήλως πρός, ἐκτός)· *πλήν τινος*=**prope ab aliqua re.**

πλῆντο, γ' πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πίμπλημι.* — **II** γ' πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πελάζω.*

πλῆξα, ἐπ. ἀντὶ *ἔπληξα,* ἀόρ. α' τοῦ *πλήσσω.*

πλήξ-ιππος, *ον* (*πλήσσω*+*ἵππος*)· ὁ πλήττων ἢ ἐλαύνων ἵππους.

πληρεῦντες, πληρεύμεναι, ἰων. ἐνεργ. καὶ παθητ. μτχ. τοῦ *πληρόω.*

πλήρης, *ες,* γεν. *-εος* καὶ συνῳρ. *-ους* (*πλέος*)· ὡς καὶ νῦν, πλήρης, γεμάτος, ἀπό τι πρᾶγμα ‖ σπαν. μετὰ δοτ. πεπληρωμένος διά τινος ‖ ἀπολ. πλήρης, πλήρης μέχρι χειλέων. 2) γενικῶς, πλήρης, γεμᾶτος, ἐπαρκής, ἀρκετός. 3) ἐπὶ προσ., πλήρης, πεπληρωμένος, χορτασμένος, κεκορεσμένος, ἀπὸ (μέ) τι [δι' ἐτυμ. βλ. *πίμπλημι*].

πληρο-φορέω, μελλ. *-ήσω* (*πλήρης*+*φέρω*)· φέρω πλήρη ἐπιβεβαίωσιν, παρέχω πλήρη ἀσφάλειαν, φέρω πλῆρες μέτρον ‖ ἱκανοποιῶ ἐντελῶς ‖ ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ.— Παθητ. βεβαιοῦμαι πληρέστατα, ἔχω πλήρη ἱκανοποίησιν, μανθάνω περί τινος ἐντελῶς ‖ ἐπὶ πραγμάτων, πιστεύομαι πλήρως, γίνομαι ἐντελῶς πιστευτός.— **II** ὡς καὶ νῦν, πληροφορῶ.

πληρο-φορία, ἡ (*πληροφορέω*)· πλήρης πιστοποίησις, βεβαιότης, πεποίθησις.

πληρόω, μελλ. *-ώσω*· πρκ. *πεπλήρωκα*· μέσ. μέλλ. *πληρώσομαι* (κατά τό πλεῖστον ἐν παθ. ἐνν.)· παθητ. μελλ. *πληρωθήσομαι*· (*πλήρης*)· γεμίζω, καθιστῶ τι πλήρες· *πληρῶ ναῦν*=ἐπανδρώνω πλοῖον, τό ἐφοδιάζω μέ πλήρωμα (μέ ναύτας) ‖ *πληροῦτε θωρακεῖα*=γεμίσατε μέ ἄνδρας τάς ἐπάλξεις (ἐπανδρώσατε τάς ἐπάλξεις). 2) γεμίζω τι ἐντελῶς (τό παραγεμίζω) μέ τι (τροφήν κ.τ.ὅ.), χορτάζω τι μέ τι (μέ εἶδός τι τροφῆς). 3) *πληρῶ τὴν χρείαν*=συμπληρῶ (ἀναπληρῶ) τήν ἀνάγκην.— **II** ἐπί ἀριθμῶν, συμπληρῶ, φθάνω εἰς, ἀπαρτίζω τόν ἀριθμόν.— **III** ἐκπληρῶ καθῆκον (ὑποχρέωσιν, χρέος) ‖ γενικῶς, φέρω εἰς πέρας (ἐπιτελῶ, ἐκτελῶ) ἔργον τι.— **IV** ἀμτβ., εἶμαι πλήρης, εἶμαι συμ(πε)πληρωμένος.

πλήρωμα, *-ατος,* τό (*πληρόω*)· τό πληροῦν ἤ γεμίζον τι, γέμισμα ‖ ἐπί πλοίων, τό πλήρωμα, τό σύνολον τῶν ἐπιβαινόντων ναυτῶν ‖ ἐπί ἀριθμοῦ, τό ὅλον, τό σύνολον.— **II** *πλήρωσις,* ἡ συμπλήρωσις, ἐκπλήρωσις.

πλήρωσις, ἡ (*πληρόω*)· δ,τι καί νῦν, πλήρωσις, συμπλήρωσις, γέμισμα ‖ ἡ συμπλήρωσις ἀριθμοῦ ‖‖ἡ ἐπάνδρωσις.

πλησαίατο, ἐπ. ἀντί *πλήσαιντο,* γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *πίμπλημι*.

πλήσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *πίμπλημι*.

πλῆσθεν, ἐπ. ἀντί *ἔπλησθεν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πίμπλημι*.

πλησθήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ *πίμπλημι*.

πλησιάζω, μελλ. *-άσω*· πρκ. *πεπλησίακα*· (*πλησίος*)· φέρω (ἄγω) πλησίον.— Παθητ., φέρομαι (ἄγομαι) πλησίον, πλησιάζομαι.— **II** ἀμτβ. εἶμαι πλησίον, ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω ‖ ὡσ. μετά δοτ., εἶμαι πάντοτε πλησίον τινός, ὅθεν, εἶμαι ὀπαδός του, μαθητής του, συναναστρέφομαί τινα.

πλησιαίτερος, -αίτατος, ἀττ. συγκρ. καί ὑπερθ. τοῦ *πλησίος*‖συγκρ. ἐπίρ. *πλησιαίτερον* = πλησιέστερον.

πλησιέστερος, -έστατος, συγκρ. καί ὑπερθ. τοῦ *πλησίος*.

πλησίος, α, ον (*πέλας, πελάζω*)· ὁ πλησίον. ὤν, ὁ πλησίον κείμενος, ὁ ἐγγύς τινος εὑρισκόμενος ‖ ὁ γειτνιάζων, ὁ γειτονικός.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ πλησίος*= ὁ γείτων.— **III** ἐπίρρ. *πλησίον*=ὅ,τι καί νῦν, πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» ‖ *ὁ πλησίον* (ἐνν. *ὤν*)=ὁ γείτων τινός ‖ οὕτω, Δωρ. *ὁ πλᾱτίον* = ὁ γείτων.— **IV** συγκρ. *πλησιέστερος,* ὑπερθ. *πλησιέστατος,* ὡσ. καί *πλησιαίτερος, -αίτατος* [δι' ἐτυμ. βλ. *πέλας*].

πλησιό-χωρος, *ον* (*πλησίος* + *χώρα*)· ὁ πλησίον χώρας τινός, ὁ συνορεύων μέ τινα, λατ. **finitimus** ‖ ὡς οὐσ. ὁ ζῶν ἔν τινι πλησίον κειμένῃ χώρᾳ, ὁ γείτων, γειτονικός, συνορεύων.

πλησ-ίστιος, *ον* (*πίμπλημι* + *ἱστίον*)· ὁ πληρῶν (φουσκώνων) τά ἱστία ‖ ὁ ἔχων πλήρη τά ἱστία, «μέ φουσκωμένα πανιά».

πλήσμη, ἡ (*πίμπλημι, πλήθω*)·=*πλημμυρίς* (βλ. λ.), τό φούσκωμα (ἐκχείλισις τῶν ὑδάτων) ποταμοῦ.

πλησμονή, ἡ (*πίμπλημι*)· ἐνεργ., ἐντελής πλήρωσις, ἤ τό νά εἶναί τις πλήρης, χορτασμός, κόρος ‖ γενικῶς, ὡς καί νῦν, πληρότης, ὁλοκλήρωσις, ἀφθονία.

ΠΛΗΊΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. **-ξω**· ἀόρ. α' **ἔπληξα,** ἐπ. *πλῆξα*· πρκ. *πέπληγα,* παθητ., μελλ. *πληγήσομαι*· τετελ. μελλ. *πεπλήξομαι*·—ἀορ. β' *ἐπλήγην*, ἐν τοῖς συνθ. *-επλάγην*· πρκ. *πέπληγμαι*.—ἐπ. ἀναδιπλ. ἐνεργ. ἀορ. β' *πέπληγον,* ἀπρφ. *πεπληγέμεν,* μέσ. *πεπληγόμην*· δ,τι καί νῦν, πλήττω, τύπτω, κτυπῶ, πατάσσω, καταφέρω πλῆγμα, πληγώνω, τραυματίζω (ἐπί ἀμέσου καί ἐκ τοῦ συστάδην καταφερομένου πλήγματος, ἐν ἀντιθέσει πρός τό *βάλλω*, σημαῖνον «κτυπῶ μακρόθεν διά βλήματος» ‖ ἐπί τοῦ Διός, πλήττω (κτυπῶ, φονεύω) διά κεραυνοῦ ‖ ἀπωδῶ τινα μακράν μου διά κτυπημάτων, τόν ἀπομακρύνω διά τῆς βίας, τόν διαλύω. 2) Μέσον, *πλήττομαι* (ἤ *-σσομαι*)= πλήττω (τύπτω, κτυπῶ) ἐμαυτόν ἤ κάτι τό ἰδικόν μου (π. χ. τούς μηρούς μου) εἰς ἐκδήλωσιν ὀργῆς: *μηρὼ πληξάμενος*=πλήξας τούς μηρούς του. 3) Παθητ., πλήσσομαι (τύπτομαι, κτυπῶμαι, ὑπό τινος ‖ ὡσ. εἶμαι κτυπημένος ‖ ὡσ. εἶμαι κτυπημένος ὑπό συμφορᾶς τινος (δυστυχήματος, ἀτυχήματος) ‖ ἀλλ' ὅμως *πλήσσομαι δώροισι*=δελεάζομαι διά δώρων, πείθομαι διά δώρων, δωροδοκοῦμαι.— **II** μτφρ., ἐπί βιαίων συγκινήσεων, καταπλήσσω, ἐκθαμβώνω, φέρω εἰς σύγχυσιν, φέρω εἰς παραφροσύνην, καταζαλίζω: *πληγεὶς ἔρωτι* = κτυπηθείς (κτυπημένος) ἀπό τόν ἔρωτα.

Ἔτυμ.: *πλήσσω* (**πλᾱκjω*), ἀττ. *πλήττω*· *πληγή, δωρ. πλᾱγά* (λατ. **plāga**), *πλῆγμα*· *πλῆκτρον*· *πλήκτης*· *πληκτίζω*: λατ. **plango,** πρκ. **planxi, planctus (-us),** γοτθ. **faifliōkun** (=*ἐκόπτοντο*), παλ-γερμ. **fluohhōn** (μτχ. **far-fluohhan**=λατ. **malignus**), **fluoh** (κακολογία, κατάρα) (ἀγγλ-σαξ. **flōcan**=χειροκροτῶ), λιθ. **plakù, plàkti,** (μαστιγώνω), **plo˜kis** (ράβδισμα), **plokas** (πάτωμα), παλ-σλαυ. **plača,** (**plākja*), **plakati** (μεμψιμοιρῶ)· ὅλ. καί *δίπλαξ*· ἐξ ἰαπ. ρίζ. **plāq-, *plag** (κτυπῶ), καί παραλλ. πρός αὐτάς **plēq-, *plēg-*ὡς ἐν τῷ λιθ. **plekiu, plekti** (ραβδίζω), **plėgà** (ράβδισμα), λατ. **plĕcto** (κτυπῶ, τιμωρῶ)· ἡ ἰαπ. ρ. **plāq-** (πλήττω) εἶναι πιθ. ἐπέκτασις τῆς ρίζ. **pelā-** (περί ἧς ὅλ. ἐν λ. *πέλανος*).

πλήστιγξ, ἡ, ἰων. ἀντί *πλάστιγξ*.

πλῆτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *πίμπλημι*.— **II** γ' ἐν. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *πελάζω* (=ἐπλησίασεν, ἤλθε πλησίον).

πλινθεύω, μελλ. *-σω* (*πλίνθος*)· μετασκευάζω τι εἰς πλίνθους. 2) κατασκευάζω πλίνθους.— **II** κτίζω, κατασκευάζω, διά πλίνθων.

πλινθηδόν, ἐπιρρ. (*πλίνθος*)· ἐν εἴδει πλίνθων, κατά τόν τρόπον τῶν πλίνθων, κατά σειράν.

πλίνθϊνος, η, ον (*πλίνθος*)· κατεσκευασμένος (ἐκτισμένος) διά πλίνθων.

πλινθίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πλίνθος*· μικρά πλίνθος.

πλινθίς, *-ίδος,* ἡ, ὑποκορ. τοῦ *πλίνθος*· πᾶν τό ἔχον σχῆμα πλίνθου, ἀκονόπετρα, «ἀκόνι».

πλινθο-ποιέω, μέλλ. *-ήσω* (*πλίνθος* + *ποιέω*). κατασκευάζω πλίνθους.

πλίνθος, ἡ· δ,τι καί νῦν, πλίνθος, «πλίθα» (ὅταν ἀποξηραίνεται εἰς τόν ἥλιον), ἤ «τοῦβλο», «κεραμίδι» (ὅταν ψήνεται εἰς εἰδικόν φοῦρνον), λατ. **later** ‖ *πλίνθοι ὀπταὶ*=ἐψημέναι πλίνθοι (κοιν. τοῦβλα διά τοιχοποΐαν, ἤ κεραμίδια διά σκέπασμα) ‖ *πλίνθοι ὠμαὶ* ἤ *γήιναι*=«πλίθες» ἀποξηρανθεῖσαι εἰς τόν ἥλιον ‖ *πλίνθους ἑλκύσαι* ἤ *εἰρύσαι*=λατ. **ducere lateres** = κατασκευάσαι πλίνθους ‖ *δόμοι πλίνθου*=στιβάδες (σειραί ἀλλεπαλλήλοι) πλίνθων. 2) πᾶν τό ἔχον σχῆμα πλίνθου, εἴτε λίθος πελεκηθείς εἰς τετράπλευρον σχῆμα πλίνθου πρός οἰκοδομήν, εἴτε ὄγκος μετάλλου (χρυσοῦ ἤ ἀργύρου) χυθείς εἰς σχῆμα πλίνθου. 3) ἡ κατωτάτη πλινθοειδής βάσις κίονος.

Ἔτυμ.: *πλίνθος*· *πλινθεύω*· *πλινθεῖον*· κατά τινας *πλίνθος* ἀντί **πλίνδος*: ἀγγλ-σαξ. **flint** (χάλιξ, λίθος ἐψημένος, βασ. σημ. «δραῦσμα λίθου»), ἰαπ. **spli(n)d-** (σχίζω)· τά λιθ. **plytà,** λεττ. **plìte,** παλ-σλαυ. **plinŭta, plita** (κέραμος) εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· κατ' ἄλλους πιθ. ἡ λ. εἶναι προελεύσεως μή ἰνδοευρωπ.

πλινθ-ουργέω, μελλ. *-ήσω* (*πλινθουργός*)· κατασκευάζω πλίνθους.

πλινθ-ουργός, *όν* (*πλίνθος* + **ἔργω*)· ὁ κατασκευάζων πλίνθους ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πλινθουργός*=ὁ κατασκευαστής πλίνθων.

πλινθο-φόρος, *ον* (*πλίνθος* + *φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) πλίνθους.

πλινθόω, μελλ. *-ώσω* (*πλίνθος*)· κατασκευάζω τι ἐκ πλίνθων ‖ *μέσον,* κτίζω τι πλίνθινον (ἐκ πλίνθων) δι' ἐμαυτόν.

πλινθ-ῠφής, *ές* (*πλίνθος*+*ὑφαίνω*)· ὁ ὠκοδομημένος διά πλίνθων, πλινθόκτιστος, πλινθοσυνάρμοστος.

ΠΛΙ'ΣΣΟΜΑΙ, μελλ. *πλίξομαι*· πρκ. *πέπλιγμαι*· ἀποθ.· φαίνομαι ὡς νά πλέκω (συμπλέκω) τούς πόδας μου βηματίζων ‖ βηματίζω μέ μεγάλα βήματα. («μέ δρασκελιές»), βηματίζω ζωηρῶς, τριποδίζω, τροχάζω.

Ἔτυμ.: *πλίσσομαι*· *δια-πλίσσω*· *ἐκ-πλίσσομαι*

πλιχάς, -άδος (=τὸ μεταξὺ τῶν βουβώνων μέρος)· ***πλίγμα, πλίξ*** (βῆμα)· ***ἀμφι-πλίξ*** (=μέ ἀπομεμακρυσμένα τά σκέλη).—κατά τινας ***πλίσσομαι*** ⟨*πλιγχ-jo-μαι ⟨ἰαπ. *plig̑gh-jō (=παλ-ιρλ. lingim = πηδῶ) ⟨*blig̑gh-jō, πρβλ. παλ-ιρλ. leblaing (lebl- ⟨*ble-bl-). Κατά τινας βασική σημ. τῆς λ. καί τῶν μετ' αὐτῆς συνανηκουσῶν εἶναι «εὐρύνω σχισμήν», πρβλ. λιθ. pleikiù, pleikti (ἀνοίγω τήν κοιλίαν ἰχθύος πρός καθαρισμόν), εἶτα λεττ. plîst (ἀνοίγομαι μετά πατάγου), plîtêt (κτυπῶ)· ἐξ ἰαπ. *pelā (ἁπλώνω πλατιά), ἐν λ. ***πέλαγος***.

πλοη-τόκος, ***ον*** (***πλόος***+***τεκεῖν***)· ὁ γεννῶν (προάγων, βοηδῶν) τήν ναυτιλίαν.

πλοιάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***πλοῖον***· μικρόν πλοῖον, ἄκατος.

πλοῖον, τὸ (***πλέω***)· ὅ,τι καί νῦν, πλοῖον, τό ἐπιπλέον σκάφος, «καράβι», πλοῖον παντός εἴδους || ***πλοῖα λεπτά***=μικρά σκάφη, πλοιάρια || ***πλοῖα ἱππαγωγά*** = μεταγωγικά πλοῖα (κυρ. μεταφέροντα ἵππους) || ***πλοῖα μακρά***=πολεμικά πλοῖα (λατ. longae naves)||***πλοῖα στρογγύλα***=φορτηγά (ἐμπορικά) πλοῖα (λατ. naves onerariae).— ὁσάκις ἀντιδιαστέλλονται πρός ἄλληλα ***ναῦς-πλοῖον*** (ἄνευ προσθήκης ἰδιαιτέρου προσδιοριστικοῦ ἐπιθέτου), ***ναῦς*** = πολεμικόν πλοῖον, ***πλοῖον*** δέ = ἐμπορικόν (ἤ μεταγωγικόν) πλοῖον. [***πλοῖον***· ***πλόος***· δι' ἐτυμολ. βλ. ***πλέω***].

πλοκᾰμίς, ***-ῖδος,*** ἡ (***πλόκαμος***)· πλόκαμος, βόστρυχος, πλεξίδα, «πλεξούδα» μαλλιῶν||βοστρυχωτή κόμη, οὖλη κόμη, «σγουρά μαλλιά», «κατσαρά μαλλιά».

πλόκᾰμος, ὁ (***πλέκω***)· ὅ,τι καί νῦν, πλόκαμος, «πλοκάμι», πλεξίδα μαλλιῶν || ἐν τῷ πληθ., οὖλοι βόστρυχοι, «κατσαρά μαλλιά».— **II** συνεστραμμένον σχοινίον. [δι' ἐτυμ. βλ. ***πλέκω***].

πλοκή, ἡ (***πλέκω***)· ἡ πλέξις, τό πλέξιμον, ὕφανσις, κλώσιμον.— **II** πᾶν τό πεπλεγμένον, προϊόν πλεξίματος ἤ ὑφάνσεως, ὕφασμα || μτφρ., πλεκτάνη, ἀπάτη.

πλόκος, ὁ (***πλέκω***)· πλόκαμος, βόστρυχος.— **II** στέφανος.

πλόμενος, ἐπ. συγκεκ. μτχ. ἐν. τοῦ ***πέλομαι***.

πλόος, ἀττ. συνῳρ. **πλοῦς,** ὁ (πληθ. ***πλοῖ***, ***πλῶν***, ***πλοῖς***, ***πλοῦς***)· παρὰ μτγν. γεν. ἑν. ***πλοὸς*** (ὡσεὶ ἐκ τριτοκλίτου, πρβλ. ***χοῦς***), δωτ. ***πλοΐ***, ὀν. πληθ. ***πλόες***, αἰτ. ***πλόας***· (***πλέω***)· τό πλέειν, πλεύσιμον, πλοῦς, ταξίδιον διά θαλάσσης || =***εὔπλοια***, εὐνοϊκός καιρός, οὖριος ἄνεμος || παροιμ. ***δεύτερος πλοῦς***=δεύτερα ἀπόπειρα, «τήν δευτέραν φοράν καλλίτερα» (ἐπὶ ἀποτυχίας κατὰ τήν πρώτην ἀπόπειραν καί ἐπαναλήψεως τῆς ἀποπείρας).

πλουθ-ῦγίεια, ἡ (***πλοῦτος***+***ὑγίεια***)· πλοῦτος καί ὑγεία).

πλοῦς, ὁ, ἀττ. συνῳρ. ἀντὶ ***πλόος***.

πλούσιος, α, ***ον*** (***πλοῦτος***)· ὡς καί νῦν, πλούσιος, (ἀντίθ. ***πένης***), ὁ ἔχων πλοῦτον, ὁ πολλά κεκτημένος || μετά γεν. πραγμ., πλούσιος εἷς τι (ἀπό τι), λατ. dives opum.— **II** πολυτελής, ἄφθονος.— **III** ἐπίρρ. ***-ίως***.

Πλουτεύς, ***-έως,*** ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***Πλούτων***.

πλουτέω, μελλ. ***-ήσω*** (***πλοῦτος***)· εἶμαι πλούσιος, ἔχω πλοῦτον (ἀντίθ. τῷ ***πένομαι***) || μετά γεν. πραγμ., εἶμαι πλούσιος εἷς τι, ἔχω τι ἐν ἀφθονίᾳ.

πλουτηρός, ***ά, όν*** (***πλουτέω***)· ὁ πλουτίζων τι(νά), ὁ καθιστῶν τι(να) πλούσιον, πλουτοποιός.

πλουτίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***πλοῦτος***)· ὡς καί νῦν, πλουτίζω, καθιστῶ τινα πλούσιον, τόν κάμνω πλούσιον.

πλουτο-γᾰθής, ***ές,*** δωρ. ἀντὶ ***πλουτογηθὴς*** (***πλοῦτος***+***γηθέω***)· ὁ εὐφραινόμενος διά τά πλούτη του, ὁ αἰσθανόμενος ἑαυτόν εὐτυχῆ μέσα εἰς τά πλούτη του.

πλουτο-δοτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καί **πλουτοδότης,** ***-ου,*** ὁ (***πλοῦτος***+***δίδωμι***)· ὁ δίδων πλοῦτον, μεγαλόδωρος, γενναιόδωρος, ἐλευθέριος.

πλουτο-κρᾰτία, ἡ (***πλοῦτος*** + ***κρατέω***)· ὅ,τι καί νῦν, πλουτοκρατία, ὀλιγαρχία τοῦ πλούτου, τό κράτος τῶν πλουσίων.

ΠΛΟΥ͂ΤΟΣ, ὁ (***πίμπλημι***, ***πολύς***)· ὅ,τι καί νῦν, πλοῦτος, πλούτη, ἀγαθά, ἀφθονία ἀγαθῶν, ὄφθονα χρήματα.— **II** ὡς κύρ. ὄνομα ἀρσ. ὁ ***Πλοῦτος***=ὁ θεός τοῦ πλούτου, υἱός τῆς Δήμητρος καί τοῦ Ἰασίου, παριστανόμενος ὡς τυφλός.

Ἔτυμ.: πλοῦτος· ***πλούσιος***, λακ. ***πλούτιος***· ***πλουτέω***: ***πολύς***, σανσκρ. **purú-**ḷi· ἡ ὁμάς τῶν λέξεων τούτων δέν δύναται νά εἶναι ἄσχετος πρός τήν ὁμάδα τοῦ ***πλέω***, λατ. pluō, σανσκρ. **plávatē** (κολυμβῶ), **plutá-**ḷi (κολυμβῶν), καταπλημμυρισμένος, καταποντισμένος· ἐξ ἰαπ. ***peleu-*** (ρέειν, ἀφθονία, πλησμονή): ***pelē-*** (***πίμπλημι***, λατ. plēnus κλπ.).

πλουτό-χθων, ***-ονος,*** ὁ, ἡ (***πλοῦτος***+***χθών***)· πλούσιος εἰς θησαυρούς τῆς γῆς.

Πλούτων, ***-ωνος,*** ὁ· ὁ Θεός τοῦ Κάτω Κόσμου || ὄνομα (ἔν ἐκ τῶν πολλῶν) τοῦ Ἅδου, παραγόμενον ἐκ τοῦ οὐσ. ***πλοῦτος***, διότι ὁ σῖτος (εἰς ὃν συνίστατο ὁ πλοῦτος, ἡ εὐπορία, τῶν χρόνων ἐκείνων) ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποστελλόμενος ἐκ τῶν ὑπό τήν Γῆν ὡς θῶρόν της.

πλοχμός, ***-οῦ,*** ὁ (***πλέκω***)· ὡς τό ***πλόκαμος***, ἀλλά κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· βόστρυχοι, πλόκαμοι τῆς κόμης, κόμη.

πλῦναν, ἐπ. ἀντὶ ***ἔπλυναν***, γ' πληθ. ἀορ. **α'** τοῦ ***πλύνω***.

πλῦνεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ ***πλύνω***.

πλῦνός, ὁ (***πλύνω***)· πλυντήρ, κοίλωμα (λάκκος) ἤ μᾶλλον μαρμαρίνη σκάφη, ὅπου ἔπλυνον τά ἀκάθαρτα ἐνδύματα || σκάφη ἤ κάδος («μαστέλλο») πλυσίματος.

πλυντήριος, ***ον*** (***πλύνω***)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων (κατάλληλος) εἰς πλύσιμον || ***τὰ πλυντήρια*** (ἐνν. ***ἑρά***) =ἑορτή ἐν Ἀθήναις (ἀγομένη κατά μῆνα Θαργηλιῶνα), καθ' ἣν ἐπλύνοντο τά ἐνδύματα τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς.

ΠΛΥ͂ΝΩ, μελλ. ***πλῦνῶ***, ἰων. ***πλυνέω***· ἀόρ. **α'** ***ἔπλῦνα***, ἐπ. ***πλῦνα***· παθητ., μελλ. ***πλῦθήσομαι***, ἀόρ. **α'** ***ἐπλύνθην***· πρκ. ***πέπλῦμαι***· (***πλέω***)· ὅ,τι καί νῦν, πλύνω, καθαρίζω διά πλύσεως, ἰδίως ἀσπρόρρουχα· ἐν ἀντιθέσει πρός τό ***λούομαι*** (=λούω ἑμαυτόν, λούομαι, «παίρνω τό λουτρό μου») ἤ πρός τό ***νίζω*** (=νίπτω, πλύνω, καθαρίζω χεῖρας ἤ πόδας ἤ πρόσωπον). **2)** πλύνων καθαρίζω, διά πλύσεως ἀποβάλλω πᾶσαν ἀκαθαρσίαν.— **II** μτφρ., ***πλύνω τινά***=ὡς καί νῦν, «τόν λούζω» δηλ. μέ ὕβρεις, πρβλ. «τόν ἔλουσα γιά τά καλά», «τοῦ δωκα ἕνα λούσιμο».

Ἔτυμ.: πλῦνω (***πλυν-jω***)· ***πλυτὸς*** (=σανσκρ. plutá-ḷi)· ***πλύσις*** (=σανσκρ. pluti-ḷi)· ***πλύμα*** (καὶ ***πλύσμα***)· ***πλυνός***· ἐξ ἰαπ. *plu- ⟨*pleu- βλ. ἐν ***πλέω***.

πλῦσις, ***-εως,*** ἡ (***πλύνω***)· ὅ,τι καί νῦν, πλύσις, πλύσιμον, τό πλύνειν.

πλωάς, ***-άδος,*** ἡ (***πλέω***, ***πλώω***)· θηλ. ἐπίθ., ἡ ***πλώουσα***, ἡ πλέουσα ἤ ἐπιπλέουσα.

πλωίζω, μελλ. ***-σω*** (***πλώω***)· πλέω ἐπί τῆς θαλάσσης, μεταχειρίζομαι πλοῖα, ἀσκῶ (ἐξασκῶ, μετέρχομαι, ἐπαγγέλλομαι) τήν ναυσιπλοΐαν.

πλώιμος, ἤ ***πλόϊμος, ον*** (***πλώω***)· κατάλληλος (ἐπιτήδειος) πρός πλοῦν || ἐπὶ πλοίου, τό κατάλληλον πρός πλοῦν, τό δυνάμενον νά πλεύσῃ, χρήσιμον, πλεύσιμον. **2)** ἐπὶ θαλάσσης, ποταμοῦ κλπ., ὁ δυνάμενος νά πλευσθῇ, ὃν δύναταί τις νά διαπλεύσῃ, πλωτός || κατ' οὐδ. ***πλωιμωτέρων γενομένων*** (ἤ ***ὄντων***) =ἐπειδή (ἤ ὅτε) αἱ περιστάσεις (αἱ συνθῆκαι) ἦσαν (ἦ ἔγιναν) εὐνοϊκώτεραι διά τήν ναυτιλίαν (ναυσιπλοΐαν).

πλώσιμος, ***ον***·=***πλώιμος*** (βλ. λ.).

πλωτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***πλώω***)· ναύτης, θαλασσοπόρος, θαλασσινός.— **II** κολυμβητής.

πλωτός, (ἡ), ***ὸν*** (***πλώω***)· ὡς ἐνεργ., ὁ πλέων, ἐπιπλέων, κολυμβῶν.— **II** ὡς παθητ., ὡς καί νῦν, πλωτός, ὁ δυνάμενος νά διαπλευσθῇ, ὃν δύναταί τις νά διαπλεύσῃ, νά πλεύσῃ ἐν αὐτῷ, νά τόν διέλθῃ διά πλοίων.

πλώω, μελλ. ***πλώσω*** ἀορ. **α'** ***ἔπλωσα***· πρκ. ***πέπλωκα***· ἐπ. καί ἰων. ἀντὶ ***πλέω*** (δλ. λ.).—ἀπαντῶσι προσέτι (ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. εἰς ***-μι***) εἰς ἐπ. ἀόρ. **β'** ***ἔπλων***, ***-ως***, ***-ω***, μτχ. ***πλώς***, γεν. ***πλῶντος***.

Ἔτυμ.: πλώω· ἰων-αττ. ***πλωίζω***· ***πλωτός***· ἀττ. ***πλώιμος***: γοτθ. flōdus (=***ποταμός***), παλ-norr. flóð,

ἀγγλ-σαξ. **flód**, παλ-γερμ. **flōt**, **fluot** (ροῦς, πλήμμυρα, κατακλυσμός), παλ-norr. **flóa**, ἀγγλ-σαξ. **flowan** (ρέειν, κολυμβᾶν), ἰαπ. *plo(u)-, ἐναλλασσόμενον μετὰ τοῦ *plē(u)-, ἐν τῷ ἑλλ. **πλήμ(μ)υρα** (βλ. λ.)· τὰ ἰαπ. *plē(u)- καὶ *plō(u)- εἶναι μακραὶ βαθμῖδες τῶν *pleu- (**πλέω**), *plou- (πλόος), βλ. λ. λ.

πνείω, ἐπ. ἐν. ἀντὶ **πνέω** (βλ. λ.).

πνεῦμα, **-ατος**, τὸ (**πνέω**)· πνοή, φύσημα ἀνέμου, ἄνεμος, ἀήρ.— **II** ἀναπνοή, πνοὴ ζωῆς, ζωή (ὡς τὸ λατ. **spiritus** ἢ **anima**): **πνεῦμα ἀπέρρηξε βίου**=διέρρηξε (διέκοψε) τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς||**πνεῦμα ἀφιέναι=παραδιδόναι τὸ πνεῦμα**=ἐκπνέειν, ἀποθνήσκειν. 2) μτφρ. ψυχικὴ διάθεσις, ἔμπνευσις. — **III** πνεῦμα, πνευματικὸν ἢ ὄντως ὄν.—**Πνεῦμα, Πνεῦμα ἅγιον** (ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ), ὡσ. δὲ ἐπὶ τῶν **ἀγγέλων**, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πονηρῶν πνευμάτων.— **IV** ἐν τῇ Γραμματικῇ, **πνεῦμα δασύ, πνεῦμα ψιλόν** (= δασεῖα, ψιλή).

πνευμᾰτικός, ή, όν (**πνεῦμα**)· ὁ ἀνήκων εἰς ἄνεμον, ἀνήκων εἰς τὸν ἀέρα, ἢ παραγόμενος ἐξ αὐτοῦ || ὁ ἔχων τὴν φύσιν τοῦ ἀνέμου || ὁ ἐξωγκωμένος ὑπὸ τοῦ ἀέρος. 2) ἐνεργ., ὡς τὸ **πνευματώδης**, ὁ ἐπιφέρων φούσκωμα, ὁ παράγων ἀέρια.— **II** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πνοὴν ἢ τὸ πνεῦμα, πνευματικός.— **III** ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πνεύματος, ἄυλος. —ἐπίρρ. **πνευματικῶς**.

πνευμᾰτόω, μέλλ. **-ώσω** (**πνεῦμα**)· μεταβάλλω τι εἰς πνεῦμα (ἀέρια), ἐξαερίζω, καθιστῶ τι ἀεριῶδες, ἐξατμίζω || πληρῶ τι ἀέρος, τὸ γεμίζω μὲ ἀέρα, φουσκώνω. 2) ἀναταράσσω δι' ἀνέμων.

πνεύμων, συν. ἀττ. **πλεύμων**, ὁ (**πνέω, πνεῦμα**)· δ,τι καὶ νῦν, πνεύμων, τὸ ὄργανον τῆς ἀναπνοῆς, «πνεύμονας, πνευμόνι(α), πλεμόνι(α)».

Ἔτυμ.: πλεύμων (οὗτος εἶναι ὁ ἀρχικὸς τύπος, ὁ δὲ τύπος **πνεύμων** παρῄχθη κατὰ λαϊκὴν παρετυμολογίαν, πρβλ. **πνέω, πνεῦσαι**)· λατ. **pulmō**, παλ-σλαυ. **pluštra**, **pljušta**, παλ-πρωσ. **plauti** (πνεύμων), λατ. **pulmō** 〈 *pelmōn- : *pleumōn-=σανσκρ. **sárma-n** : παλ-norr. **straumr** (ποταμός)· ἐξ ἰαπ. *pel(e)-, *pelē- : *pleu- (ρέειν, κολυμβᾶν)· κατὰ ταῦτα **πλεύμων** παράγεται ἐκ ρίζ. **πλεF** τοῦ **πλέω** ὡς ἐκ τῆς ἑλαρᾶς συστάσεως τῶν πνευμόνων, δυνάμει τῆς ὁποίας τρόπον τινὰ ἐπιπλέουν οὗτοι.

πνεύσομαι, μελλ. τοῦ **πνέω**.

ΠΝΕ'Ω, ἐπ. **πνείω**· μελλ. **πνεύσομαι** καὶ **πνευσοῦμαι**, μτγν. **πνεύσω**· ἀόρ. α' **ἔπνευσα**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐπνεύσθην**· πρκ. **πέπνυμαι**, μτχ. **πεπνυμένος** (βλ. καὶ λ. **πέπνυμαι**)· ὡς καὶ νῦν, πνέω, φυσῶ, ἐπὶ τοῦ ἀνέμου.— **II** ἀναπνέω, ἀνασαίνω || ἀποπνέω, ἀναδίδω, ὀσμήν, ἀναθυμιάζω || μετὰ γεν. πραγμ., ὄζω, ἐκπέμπω ὀσμὴν πράγματός τινος || εὐωδιάζω ἀπό τι || σπαν. μετὰ δοτ. πραγμ., ἀναδίδω ὀσμὴν διά τινος (μέ τι).— **III** ἐπὶ ζώων, ἀναπνέω, ἀνασαίνω, δυνατά, ἀσθμαίνω, πνευστιῶ, «λαχανιάζω».— **IV** καθόλου, ἀναπνέω, εἰσπνέω, ζῶ, εἶμαι ἐν ζωῇ: **οἱ πνέοντες=οἱ ζῶντες**.— **V** μτφρ., μετὰ ουστ. αἰτ., **μένεα πνείοντες**=ἀποπνέοντες τόλμην (ἀνδρείαν), γενναιόκαρδοι || **Ἄρεα πνέω**=λατ. **Martem spirare**=εἶμαι πλήρης πολεμικοῦ μένους (τόσον ὥστε ἡ ἀναπνοή μου εἶναι «ὅλο πολεμική φλόγα») || **μέγα πνέω**=λατ. **magnum spirare**=**μέγα** (**μεγάλα**) **φρονῶ**=μεγαλοφρονῶ, ὑπερηφανεύομαι.— **VI** ἀποπνέω εὔνοιαν πρός τινα, εἶμαι εὐνοϊκὰ διατεθειμένος διά τινα (=λατ. **aspirare alicui**).

Ἔτυμ.: πνέω (**πνείω**)· **πνεῦμα**· **πνοή**, ἰων-επ. **πνοιή**, δωρ. **πνοιᾶ** καὶ **πνοά**· κατά τινας συγγ. τοῖς παλ-γερμ. **fnehan**, μεσ-γερμ. **phnehen**, παλ-γερμ. **fnȝhtente**, μεσ-γερμ. **phnuht** (βορυβώδης ἀναπνοή).— διὰ τὰ ὁμηρ. **πέπνυμαι** καὶ **ποιπνύω** βλ. λ. λ.

πνῑγεύς, **-έως**, ὁ (**πνίγω**)· κλίβανος (φοῦρνος) θερμαινόμενος δι' ἀνθράκων ἀναπτομένων ἐντὸς αὐτοῦ. 2) κάλυμμα (σκέπασμα) ἢ σθεστήρ (πνικτήρ) τιθέμενος ἐπάνω εἰς ἀναμμένα κάρβουνα διὰ νὰ καταπνίγῃ τὴν φλόγα.

πνῑγηρός, ά, όν (**πνίγω**)· ὁ πνίγων (ἀποπνίγων εἴτε διὰ πιέσεως τοῦ λαιμοῦ εἴτε διὰ τῆς θερμότητος, ὡς καὶ νῦν «πνιγηρός».

πνῑγίζω·=**πνίγω** (βλ.λ.).

πνῑγμα, **-ατος**, τὸ (**πνίγω**)· πνιγμός, αἴσθημα πνιγμοῦ, τὸ πνίξιμον.

πνῑγμός, **-οῦ**, ὁ (**πνίγω**)· δ,τι καὶ νῦν, πνιγμός, πνίξιμον, ἀποπνιγμός, τὸ πνίγειν ἢ πνίγεσθαι, δυσκολία περὶ τὴν ἀναπνοήν, διαπορὴ τῆς ἀναπνοῆς || πνιγηρὰ θερμοκρασία.

πνῑγόεις, εσσα, εν (**πνῖγος**)·=**πνιγηρὸς** (βλ. λ.).

πνῖγος, **-εος**, τὸ (**πνίγω**)· ὁ ὑπερβολικὸς καὶ πνιγηρὸς (ἀποπνικτικὸς) καύσων, τὸ πνίξιμον.

ΠΝΙ'ΓΩ, μελλ. **πνίξω** ἢ μέσ. **πνίξομαι**· ἀόρ. α' **ἔπνιξα**, ἀπρφ. **πνῖξαι**· παθητ., μελλ. **πνιγήσομαι**· ἀόρ. β' **ἐπνίγην**· δ,τι καὶ νῦν, πνίγω, ἀποπνίγω, στραγγαλίζω, «πιάνω ἀπό τὸ λαιμό» || μτφρ. ἐνοχλῶ, βασανίζω.— παθητ., πνίγομαι, στραγγαλίζομαι.— **II** μαγειρεύω ἐντὸς κλειστοῦ ἀγγείου, βράζω, ψήνω, κουφοβράζω, σιγοψήνω.

Ἔτυμ.: πνίγω· πνῖξ (γεν. **πνῑγός**)· **πνῖγμα, πνῑγμός, πνῖγος· πνῑγηρός· πνῑγεύς**: πρβλ. παλ-norr. **fnasa** (ἀναπνέω βορυβωδῶς), ἀγγλ-σαξ. **fnoest** (ἀναπνοή), παλ-γερμ. **fnaskazzen** (ἀσθμαίνω). παλ-norr. **fny'sa** (ἀσθμαίνω), ἀγγλ-σαξ. **fnéosan** (πταρνύομαι)· ἐξ ἰαπ. ρίζ. ἀρχομένης ἀπό *qn-, *pn-· δύναται δηλ. νὰ θεωρηθῇ ὡς κατὰ τροποποίησιν παραγόμενον ἐξ ἧς καὶ τὸ **πνέω** ρίζης.

πνῑγώδης, ες (**πνῖγος**+**εἶδος**)· πνίγων, πνιγηρός.

πνικτός, ή, όν (**πνίγω**)· ὁ (πε)πνιγμένος, «πνικτός».— **II** ψημένος ἢ βρασμένος ἐν κλειστῷ ἀγγείῳ, ψητός, βραστός.

πνοή, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. **πνοιή**, δωρ. **πνοά, πνοιὰ** (**πνέω**)· ὡς καὶ νῦν, πνοή, ἄνεμος, φύσημα || **ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο**=ὁμοῦ μὲ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος || **πυρὸς πνοαί**=φλόγες (πυρός) || μτφρ. **πνοαὶ Ἄρεως**=φλόγες τοῦ Ἄρεως (θεοῦ τοῦ πολέμου), πολεμικὸν μένος.— **II** ἐπὶ ζῴων (ἵππων π. χ.), ἰσχυρὰ (βαθεῖα) ἀναπνοή, ἀσθμαίνουσα ἀναπνοή, ἄσθμα.— **III** ἀναδιδομένη ὀσμή, εὐωδία || ἀτμός, ἀχνός, ἀναθυμίασις.— **IV** ἐπὶ πνευστοῦ ὀργάνου.

ΠΝΥ'Ξ, ἡ, γεν. **Πυκνός** (μτγν. **Πνυκός**), δοτ. **Πυκνί** (μτγν. **Πνυκί**) κλπ.· ἡ γνωστὴ τοποθεσία ἐν Ἀθήναις, καὶ σήμερον ἔτι δεικνυομένη μεταξὺ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν (ὅπου τὸ σημερινὸν Ἀστεροσκοπεῖον) καὶ τοῦ λόφου τῶν Μουσῶν (ἐφ' οὗ νῦν τὸ μνημεῖον Φιλοπάππου), ἐπὶ βραχώδους λόφου, πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως, ἐν ᾗ (τοποθεσίᾳ) συνεκαλεῖτο ἡ **Ἐκκλησία τοῦ Δήμου** (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Ἔτυμ.: Πύξ, γεν. **Πυκνός** (ἡ μτγν. **Πνυκός** κλπ. ὀφείλεται εἰς ἀφομοίωσιν πρὸς τὴν ὀνομ.)· ἡ λ. εἶναι πιθ. προελληνική. Ἡ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος διασωθεῖσα ἐτυμολογία, καθ' ἣν ἡ μὲν ὀνομ. ἐσχηματίσθη **Πνὺξ** πρὸς εὐκολίαν τῆς προφορᾶς (κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς αὐτὴν ἐσχηματίσθησαν αἱ μτγν. πλάγιαι πτώσεις **Πνυκός, Πνυκί, Πνύκα**), οἱ δὲ δόκιμοι παλαιότεροι τύποι **Πυκνὸς** κλπ. δεικνύουσι τὴν πρὸς τὸ ἐπίθ. **πυκνὸς** ἐτυμολ. συγγένειαν (Σχολ. Ἀριστοφ. Ἀχ. 20 «παρὰ τὴν τῶν λίθων πυκνότητα ἢ παρὰ τὸ πυκνοῦσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ»), ἡ ἐτυμολογία λέγω αὐτὴ δὲν γίνεται σήμερον δεκτὴ ὑπὸ πάντων.

ΠΟ'Α, ἡ, ἰων. **πόη** καὶ **ποίη**, δωρ. **ποία**· χλόη, χόρτον, βοτάνη, κάθε «πρασινάδα», «γρασίδι», πρὸς τροφὴν κτηνῶν (ἢ καὶ ἀνθρώπων) || **ποία Μηδικὴ**=λατ. **herba medica**, εἶδος χόρτου, ἀποτελοῦντος ὑγιεινὴν τροφὴν τῶν ζώων.— **II** χλοερὸς τόπος, πρασινάδα, λειμών.— **III** ἡ ἐποχὴ τῆς χλόης, ἄνοιξις, θέρος. [**πόα, ποίη, ποία** 〈 *ποιFᾱ=λιθ. **pẽ'va** (λειμών)].

ποδ-αβρός, όν (**πούς** + **ἁβρός**)· ὁ ἔχων ἁβροὺς (τρυφεροὺς, ὡραίους) πόδας.

ποδ-ᾱγός, όν, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **ποδηγός** (**πούς**+ **ἄγω**)· ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) τοὺς πόδας || ὡς οὐσ. **ὁ ποδᾱγός**=ὁδηγός, θεράπων.

ποδ-άγρα, ἡ (**πούς**+**ἄγρα**)· παγὶς (φάκα) διὰ τοὺς πόδας.— **II** ἀρθρῖτις (ρευματισμοὶ) τῶν ποδῶν, ἀντίθ. τῷ **χειράγρα** (ἀρθρῖτις τῶν χειρῶν).

ποδ-αγράω (**ποδάγρα**)· ἔχω ἀρθρῖτιν εἰς τοὺς πόδας.

ποδ-αγρικός, ή, όν (**ποδάγρα**)· ὑποκείμενος εἰς

ποδάγραν, πάσχων ἐξ ἀρθρίτιδος, ἀρθριτικός. 2) ὁ προερχόμενος ἐκ ποδάγρας, ἀνήκων εἰς ποδάγραν.

ποδ-αγρός, *ὀν* (*ποδάγρα*)=*ποδαγρικὸς* (βλ. λ.).

ποδᾰ-νιπτῆρ, *-ῆρος, ὁ,* μτγν. καὶ **ποδονιπτὴρ** (*ποὺς*+*νίζω*)· ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐνίπτον τοὺς πόδας, νιπτὴρ τῶν ποδῶν.

ποδᾰ-νιπτρον, τό, καὶ μτγν. **ποδόνιπτρον.** (*ποὺς*+*νίζω*)· ὕδωρ πρὸς νίψιν τῶν ποδῶν.

ποδ-ᾰπός, *ή, όν,* ἐρωτημ. ἀντων. *ἐπίθ.*· ἐκ τίνος χώρας; ἀπό ποῦ; πόθεν; λατ. **cuyas?** 2) «τί λογῆς», «ὁποῖός τις» [*ποδαπὸς*〈*ποδ-* = ἰαπ. **quod-*(οὐδ. ἀντων.)+ *-απος* = ἰαπ. **-ᾱqvo-s*· βλ. καὶ ἐν *ἀλλοδ-απός*· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, τὸ *ποδαπὸς* (τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει ὡς· πρὸς τὸ δ' συνθετ. καὶ διὰ τά: *ἡμεδαπός, ὑμεδαπός, ἀλλοδαπός, παντοδαπός, τηλεδαπὸς*) εἶναι σύνθετον ἐκ τῶν λέξ. *ποῦ* καὶ *ἀπό*, κατὰ παράνθεσιν τοῦ *δ'* Ἀπολλών. ὁ Δύσκ. (περὶ ἀντων. 298) θεωρεῖ τὸ *-δαπὸς* ὡς ἁπλῆν κατάληξιν· ἄλλοι δὲ συσχετίζουσι τοῦτο (τὸ *-δαπὸς*) πρὸς τὸ *δάπεδον*, ὅλως ἀσφαλμένως.

πόδ-αργος, *ον* (*ποὺς*+*ἀργός*)· ὁ ἔχων ταχεῖς πόδας, ἢ ὁ ἔχων λευκοὺς πόδας (πρβλ. *ἀργός*).— ***Πόδαργος,*** ὁ (κύρ. ὄν.) = ὁ ὠκύπους ἢ λευκόπους, ὄνομα ἑνὸς τῶν ἵππων τοῦ Ἕκτορος, ὡς καὶ τοῦ Μενελάου.— ***Ποδάργη,*** ἡ, ὄνομα μιᾶς τῶν Ἁρπυιῶν.

ποδ-άρκης, *ες* (*ποὺς*+*ἀρκέω*)· ὁ ἐπαρκὴς (ὁ ἐπαρκῶν δι' ἑαυτόν) εἰς τοὺς πόδας, «γερὸς στὰ πόδια», ταχύπους.

ποδ-έν-δῦτος, *ον* (*ποὺς*+*ἐνδύω*)· ὁ φορούμενος εἰς τοὺς πόδας, ὁ καλύπτων τοὺς πόδας. 2) ὡς οὐδ. τὸ *ποδένδυτον*=ἔνδυμα, φόρεμα, φθάνον μέχρι τῶν ποδῶν.

ποδεών, *-ῶνος,* ὁ (*πούς*)· ἐν τῷ πληθ., τὰ κουρελιασμένα ἄκρα τῶν δερμάτων τῶν ζώων, ὅπως ταῦτα σχηματίζονται κατὰ τὴν ἐκδορὰν τῶν ποδῶν καὶ τῆς οὐρᾶς ‖ *δέρμα λέοντος ἀφημμένον ἄκρων ἐκ ποδεώνων*=δέρμα λέοντος συνδεδεμένον (γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ φέροντος αὐτό) ἐκ τῶν ἄκρων τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν.— **II** ἐν τῷ ἑν., ὁ λαιμὸς ἢ τὸ στόμιον ἀσκοῦ, ὅπως ἐσχηματίζετο τοῦτο (τὸ στόμιον) ἐκ τοῦ ἑνὸς τῶν ἄκρων παραμένοντος ἀνοικτοῦ, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα συνερράπτοντο ‖ ἢ καὶ οἱοδήποτε συνερραμμένον ἄκρον τοῦ ἀσκοῦ‖μτφρ. τὸ ἀνδρικὸν μόριον, ὡς ἐξέχον (προέχον) καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ ποδεὼν τοῦ ἀσκοῦ.— **III** καθόλου ἐπὶ πάσης ἐξεχούσης ἄκρας: *ποδεὼν στενὸς*=στενὴ λωρὶς γῆς (στενὸς λαιμὸς γῆς). 2) τὸ κατώτατον ἄκρον (ἢ ἡ κάτω γωνία) ἱστίου ἐκ δέρματος πιθανώτατα χάριν ἀντοχῆς ἀποτελούμενον.

ποδ-ηγός, *όν*·=*ποδαγὸς* (βλ. λ.).

ποδ-ηνεκής, *ὲς* (*ποὺς* + *ἤνεγκον* τοῦ *φέρω*)· ὁ φθάνων (καταβαίνων) μέχρι τῶν ποδῶν, *ποδήρης* (βλ. λ.).

ποδ-ήνεμος, *ον* (*ποὺς* + *ἄνεμος*)· ὁ ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος.

ποδ-ήρης, *ες* (*ποὺς*+*ἀρᾰρεῖν*, τοῦ *ἀραρίσκω*)· ὡς καὶ νῦν, ποδήρης, φθάνων μέχρι τῶν ποδῶν κάτω‖ *πέπλος ποδήρης*=πέπλος κατερχόμενος μέχρι τῶν ποδῶν ‖ μτφρ. *ποδήρης στῦλος*=κίων εὐθὺς καὶ ὑψηλὸς (ἴσως ἐκ τῆς πρὸς κίονα ὁμοιότητος τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων) ‖ *ποδήρης ἀσπὶς* = μεγάλη ἀσπὶς καλύπτουσα ὁλόκληρον τὸ σῶμα μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ποδῶν.— *τὰ ποδήρη*=οἱ πόδες (κυρ. τὰ περὶ τοὺς πόδας μέρη τοῦ σώματος).

ποδιαῖος, *α, ον* (*πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος (ἢ πλάτος ἢ ὕψος) ἑνὸς ποδός.

ποδίζω, μελ. *-ίσω* (*πούς*)· δένω τοὺς πόδας, δένω.— παθητ., ἐπὶ ἵππων, δένομαι ἐκ τοῦ ποδός, ἔχω (δε)δεμένον τὸν πόδα, «εἶμαι δεμένος».

ποδί-κροτος, *ον* (*ποὺς*+*κροτέω*)· ὁ συγκεκολλημένος εἰς τοὺς πόδας: *ποδίκροτον ἄμμα* = πέδη (δέσιμο, «δηλιά») δεδεμένη περὶ τοὺς πόδας ‖ ὁ ποδοκροτῶν.

ποδιστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ποδίζω*)·=*ποδήρης, ποδηνεκὴς* (βλ. λ.) ‖ *πέπλος ποδιστὴρ* = πέπλος (ἐσθὴς) περιπλέκων τοὺς πόδας (ἐμπλεκόμενος εἰς τοὺς πόδας), τρόπον τινὰ «πεδικλωτὴς» τῶν ποδῶν (λόγῳ τοῦ μήκους του).

ποδίστρα, ἡ (*ποδίζω*)· παγὶς διὰ τοὺς πόδας.

ποδοῖιν, ἐπ. γεν. καὶ δοτ. δυΐκ. ἀντὶ *ποδοῖν* (*πούς*).

ποδο-κάκη, ἡ, καὶ **ποδο-κάκκη**· ὄργανον βασανισμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδεσμεύοντο (ἐδένοντο) οἱ πόδες τῶν κακούργων (ἐν Ἀθήναις ὠνομάζετο καὶ ἁπλῶς *ξύλον*).

ποδο-κτύπη, ἡ (*ποὺς* + *κτυπέω*)· νεᾶνις ὀρχουμένη, νεαρὰ ὀρχηστρίς.

ποδο-ρρᾰγής, *ὲς* (*ποὺς*+*ῥᾰγῆναι* τοῦ *ῥήγνυμι*)· ὁ ἐξορμῶν (ἀναβλύζων) διὰ κτυπήματος ποδὸς (ἢ ἐκ τοῦ σημείου ἔνθα ποὺς ἵππου ἔπληξε τὴν γῆν διὰ τοῦ πετάλου του): *ὕδατα ποδορραγῆ* (τῆς *Ἱπποκρήνης*).

ποδο-στράβη, ἡ (*ποὺς* + *στράβη*)· παγὶς πρὸς σύλληψιν τῶν πόδων, πεδίκλα, «ποδοβρόχι» ἐν ᾧ περιπλέκονται οἱ πόδες τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα οὕτω συλλαμβάνονται ‖ βασανιστήριον ὄργανον παρόμοιον πρὸς τὴν *ποδοκάκην* (βλ. λ.).

ποδό-ψηστρον, τό (*ποὺς* + *ψάω*)· μάκτρον τῶν ποδῶν, πανὶ πρὸς ἀπόμαξιν τῶν ποδῶν.

ποδ-ώκεια, ἡ (*ποδώκης*)· ταχύτης τῶν ποδῶν, ταχυποδία.

ποδ-ώκης, *ες* (*ποὺς*+*ὠκύς*)· ὁ ταχὺς τοὺς πόδας, ταχύπους, *ὠκύπους* (βλ. λ.) ‖ γενικῶς, ταχύς, «γρήγορος» ‖ μτφρ. ὁρμητικός, δραστήριος.

πόη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *πόα* (βλ. λ.).

ποθέεσκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *ποθέω*.

ποθεινός, *ή, όν,* ὡσ. καὶ *-ός, -όν* (*ποθέω*)· ἐπιθυμητός, λίαν ἐπιθυμητός, περιπόθητος, τοῦ ὁποίου εἶναι λίαν αἰσθητὴ ἡ ἀπουσία ἢ ἡ ἔλλειψις ‖ ἀπὼν πενθούμενος, δι' ὃν πενθοῦν.

πόθεν, ἰων. **κόθεν,** ἐρωτημ. ἐπίρρ.· ὡς καὶ νῦν, πόθεν; «ἀπὸ ποῦ;» ἀπὸ ποῖον μέρος; λατ. **unde?** ‖ *τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν*;=ποῖος εἶσαι; ἀπὸ ποίαν χώραν ἀνθρώπων κατάγεσαι; ‖ *πόθεν τῆς Φρυγίης*; =ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς Φρυγίας;— **II** παρ' ἀττ., πρὸς ἐκδήλωσιν θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως· «ἀπὸ ποῦ κι ὡς ποῦ;» πῶς εἶναι δυνατόν;.— **III** ἀντὶ τοῦ *ποῦ*;

Ἔτυμ.: πόθεν; καὶ ὅλα τὰ ἄλλα τὰ παραγόμενα ἐξ ἀντων. θέμ. *πο-*, ἰων. *κο-*, π. χ. *πόθι, ποῦ, ποῖ, πόσε* (*-σε*〈*-τε*), δωρ. *πᾷ*, ἀττ. *πῇ, πῶς, πότε, ποῖος, πότερος, πόσος, πόστος* (βλ. λ. λ.), γεν. ἑν. δμ. *τέο*, ἀττ. *τοῦ* (= *τίνος*), Κρητ. *«τεῖον· ποῖον»* (Ἡσυχ.). Ἐξ. ἰαπ. θέμ. **qvo-*, **qve-*, **qvā*, πρβλ. σανσκρ. **kā-ḥ-kā* (=*qui*?), Ζενδ. **kō**, θηλ. **kā**, παλ-περσ. **kaš** [*-č-iy*], ἀρμ. **o**(≠*qui*?), ἀόρ. **o-kh** (**o-mn**)=λατ. **quiconque qui.**— ἀλβ. **ke**(**q*ᵛᵒ-m)=λατ. **quem**?: **si**(=πῶς), ἴσως παράγωγον ἔκ τινος **q*ᵛei.**— Λατιν. **quī, quō, quod, quā.**— ἰρλ. **cia**, gall. **pwy** (=τίς; τί;)〈**kvei· *q*ᵛo-d** (λατ. **quod**, ἑλλ. *ποδ-* ἐν τῷ *ποδαπός* βλ. λ.) ἐν τῷ ἰρλ. **cote** (=λατ. **quid est**?)· ἰρλ. **nech**, γεν. **neich** (=**aliquis**)〈**ne-q*ᵛo-s**· ἰρλ. **cā-ch** (γεν. **cāich** (=**qui**?), παλ-γερμ. **hwes** (περὶ τίνος;)· οὐδ. γοτθ. **hva**, παλ-γερμ. **hwaz** (τί;).— λιθ. **kàs** (=τίς;), θηλ. **kà**, παλ-πρωσσ. **kas, ka**, ἐπίρρ. λιθ. **kaĩ, kaĩ-p**, παλ-πρωσσ. **kāi-gi** (πῶς;)· παλ-σλαυ. **kŭ̃-lo** (τίς;)· γεν. **če-so, kyjĭ** (= ποῖος;)· οὐδ. **koje**, θηλ. **kaja**· βλ. καὶ ἐν λ. *τε*.

ποθέν, ἐγκλιτ. ἐπίρρ.· ἀπὸ (ἔκ)τινος τόπου (μέρους), «ἀπὸ κάποιο μέρος, ἀπό κάπου».

ποθ-έρπω, δωρ. ἀντὶ *προσέρπω* (βλ. λ.).

ποθ-έσπερος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *προσέσπερος* (βλ. λ.).

ποθεῦντες, δωρ. καὶ αἰολ. μτχ. πληθ. τοῦ *ποθέω*.

ποθεῦντι, δωρ. γ' πληθ. τοῦ *ποθέω*.

ποθέω, μελλ. *ποθήσω* καὶ *ποθέσομαι*· ἐνεργ. ἀόρ. *α'* *ἐπόθησα* καὶ *ἐπόθεσα*, ἐπ. *πόθεσα*· πρκ. *πεπόθηκα*, παθ. *πεπόθημαι*· (*ποθή* ἢ *πόθος*)· ὡς καὶ νῦν, ποθῶ, ἐπιθυμῶ τι τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπόν ἢ μοῦ λείπει (πρόσ. ἢ πρᾶγμα), λυποῦμαι διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ἀπολωλότος, αἰσθάνομαι τὴν ἀπουσίαν του, λαχταρῶ διά τι(να), ἐπιθυμῶ σφόδρα, λατ. **desiderare** ‖ *τὸ ποθοῦν*=*ὁ πόθος* (βλ. λ.). 2) μετ' ἀπρφ., λαχταρῶ νὰ πράξω τι, εἶμαι ἀνυπόμονος νὰ τὸ πράξω, ἀδημονῶ νά....— **II** ὡς ἀποθ., *ποθουμένη φρὴν*=ἡ σφοδρῶς ἐπιθυμοῦσα ψυχή.

ποθή, ἡ, ἐπ.=*πόθος* (βλ. λ.) ‖ *σὴ ποθὴ*=ἡ ἐπιθυ-

μία (ὁ πόθος) διά σέ. 2) μετά γεν. πραγμ., ἔλλειψίς τινος (πραγμ.).

ποθήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἐν. τοῦ ***ποθέω*** (ὡσεί ἐξ ἐν. ***πόθημι***).

ποθητός, ή, όν (***ποθέω***)· ὁ ποθούμενος, ἐπιθυμητός.

πόθι, ἐρωτημ. ἐπίρρ., ποιητ. ἀντί ***ποῦ*** ; (βλ. λ.).— ΙΙ ἀντί τοῦ ***ποῖ*** ;=πρός ποῖον μέρος ;

ποθί, ἐγκλιτ. ἐπίρρ., ποιητ. ἀντί ***που***· κάπου, εἴς κάποιο μέρος» || ὡσ. κάπως, ἴσως.— ΙΙ ἐπί χρόνου, κάποτε, ἐνίοτε, μερικάς φοράς || ἐπί τέλους.

ποθό-βλητος, ***ον*** (***πόθος***+***βάλλω***)· ὁ ὑπό πόθου βληθείς, ἐρωτόληπτος.

πόθ-οδος, ἡ, δωρ. ἀντί ***πρόσ-οδος*** (βλ. λ.).

ποθ-οράω, ποθ-όρημι, δωρ. ἀντί ***προσ-οράω*** (βλ.λ.).

ποθ-ορεῦσα, ἀντί **προσορῶσα,** μτχ. θηλ. τοῦ ***προσοράω*** (βλ. λ.).

ΠΟ'ΘΟΣ, ὁ· ὡς καί νῦν, πόθος, κυρ. ἐπιθυμία διά πᾶν ὅ,τι (προσ. ἤ πραγ.) εἶναι ἀπόν ἤ μᾶς λείπει, σφοδρά ἐπιθυμία ἤ λύπη, λαχτάρα διά τι(να) πού λείπει ἤ ἐχάθη, λατ. **desiderium** || ***σὸς πόθος***=πόθος (ἐπιθυμία) διά σέ || ἔρως, σφοδρά ἐρωτική ἐπιθυμία. [δι' ἐτυμολ. βλ. ***θέσσασθαι***].

ποῖ, ἐρωτ. ἐπίρρ.· πρός ποῖον μέρος ; πρός ποῦ ; λατ. **quo ?** || μετά γεν. ***ποῖ χθονός ;***=εἰς (πρός) ποῖον μέρος τῆς γῆς ; 2) ἀντί ***ποῦ ;*** (βλ. λ.)=λατ. **ubi ?** — ΙΙ πρός τίνα σκοπόν ;=λατ. **quorsum ?**— ΙΙΙ ἐπί χρόνου, ἐπί πόσον χρόνον ; ἕως πότε ; λατ. **quousque ?**

ποι, ἐγκλιτ. ἐπίρρ.· κάπου, εἴς κάποιο μέρος, πρός τι μέρος, πρός κάπου.

ποία, ἡ, δωρ. ἀντί ***πόα*** (βλ. λ.).

ποιεύμενος, μτχ. ἐπ. μέσ. ἐν. τοῦ ***ποιέω***.

ποιεύμην, ἐπ. μέσ. πρτ. τοῦ ***ποιέω***.

ποιεῦνται, δωρ. ἀντί ***ποιοῦνται***, αἰτ. μτχ. ἐν. τοῦ ***ποιέω***.

ΠΟΙΕ'Ω, μελλ. ***-ήσω*** : Ι ποιῶ τι διά τῆς χειρός, κατασκευάζω, παράγω, δημιουργῶ, ἐκτελῶ, κυρ. ἐπί ἔργων τέχνης.— μέσον, κατασκευάζω τι δι' ἐμαυτόν (πρός ἰδίαν μου χρῆσιν), ὡς ἐπί μελισσῶν : ***οἰκία ποιήσασθαι***=νά κατασκευάσουν (αἱ μέλισσαι) οἰκήματα δι' ἑαυτάς || ὡσ. ἐν τῷ μέσῳ, κατασκευάζω τι δι' ἄλλου (μέσον διάμεσον). 2) δημιουργῶ τι, τό φέρω εἰς φῶς, κάμνω ὥστε νά συμβῇ τι, προκαλῶ τι, προξενῶ τι, ἐνεργῶ, πραγματοποιῶ τι || ***ποιεῖν ἱρὰ***=λατ. **sacra facere**=προσφέρειν θυσίαν, θυσιάζειν, ἐκτελεῖν τάς εἰς τήν θυσίαν ἀναγκαιούσας διατυπώσεις || ***ποιεῖν Ἴσθμια*** = ἑορτάζειν τά Ἴσθμια, τελεῖν τούς ἐν τῇ Ἰσθμίᾳ ἀγῶνας. 3) κάμνω, σχηματοποιῶ, διαπλάσσω, διαμορφώνω, δημιουργῶ || γεννῶ || ἐπί σίτου κ. ἄ. προϊόντων, παράγω, φύω, κάμνω νά φυτρώσῃ || κάμνω, ἐμφανίζω, παριστῶ τι(να) τοιοῦτον ἤ τοιοῦτον.—Παθητ., ἔχω γίνει, γίνομαι, τοιοῦτος ἤ τοιοῦτος.—μέσον, καθιστῶ τι τοιοῦτον ἤ τοιοῦτον δι' ἐμαυτόν : ***ποιοῦμαί τινα ἑταῖρον***=καθιστῶ τινα φίλον μου || ***ποιοῦμαί τινα υἱόν***=καθιστῶ τινα υἱόν μου, τόν υἱοθετῶ || ***ποιοῦμαί τι ἐμαυτοῦ***=κάμνω τι ἰδικόν μου, τό οἰκειοποιοῦμαι || γεν., θεωρῶ, λογαριάζω, ἐκτιμῶ, τι ὡς τοιοῦτον ἤ τοιοῦτον : ***συμφορὰν ποιοῦμαί τι***=θεωρῶ τι ὡς συμφοράν (θεομηνίαν) | ***δεινὸν ποιοῦμαί τι***=θεωρῶ τι ὡς φοβερόν (τρομερόν, λυπηρόν) πρᾶγμα || ***περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι***=λατ. **magni facere** =ἐκτιμῶ πολύ | ***περὶ πλείονος ποιοῦμαι, περὶ πλείστου ποιοῦμαι***=ἐκτιμῶ περισσότερον, ἐκτιμῶ παρά πολύ | ***περὶ ὀλίγου, περὶ ἐλαχίστου, περὶ οὐδενὸς ποιοῦμαι***=ἐκτιμῶ ὀλίγον (ἐλάχιστα, οὐδόλως). 4) συνθέτω, γράφω, κυρ. ποιητικούς στίχους, ποιῶ (ποιήματα), λατ. **carmina facere** || ὡσ. ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, λατ. **fingo** || ὡσ. περιγράφω διά στίχων, παριστῶ ποιητικῶς. 5) τό μέσον συχνάκις τίθεται μετά ὀνομάτων περιφραστικῶς, ἰσοδυναμεῖ δέ πρός τό ἐνεργ. ῥῆμα τό παράγωγον ἐκ τοῦ ὀνο. : ***πόλεμον ποιοῦμαι***=πολεμῶ, ***εἰρήνην ποιοῦμαι***=εἰρηνεύω, ***σπονδὰς ποιοῦμαι***=σπένδομαι, ***συμμαχίαν ποιοῦμαι***=συμμαχῶ, ***πλοῦν ποιοῦμαι***=πλέω, ***ὀργὴν ποιοῦμαι***=ὀργίζομαι, ***θαῦμα ποιοῦμαι***=θαυμάζω. 6) ἐπί τῶν ἰδίων περιφράσεων τό ἐνεργ. ***ποιῶ*** σημ. κάμνω, προκαλῶ, γίνομαι αἰτία νά... : ***πόλεμον ποιῶ***=κινῶ, ἐγείρω, πόλεμον, γίνομαι αἴτιος πολέμου, προκαλῶ πόλεμον | ***εἰρήνην ποιῶ***=γίνομαι αἴτιος εἰρήνης, κάμνω εἰρήνην (ἀλλά δι' ἄλλους, οὐχί δι' ἐμαυτόν ὡς ἐσήμαινε τό ***εἰρήνην ποιοῦμαι***).— ΙΙ =***πράττω***, κάμνω, πράττω, ἐνεργῶ : ***Σπαρτιατικὰ ποιέειν***= πράττειν ὡς Σπαρτιάτης (κατά τόν τρόπον τῶν Σπαρτιατῶν) || μετά διπλῆς αἰτ., ποιῶ τι εἴς τινα : ***ἀγαθὰ*** (***κακὰ***) ***ποιῶ τινα***=πράττω εἴς τινα ἀγαθόν (κακόν) || μετά ἐπιρρ. ***εὖ ποιῶ τινα***=εὐεργετῶ τινα, ***κακῶς ποιῶ τινα***=κακοποιῶ τινα.— ΙΙΙ ἀμτβ., ἐνεργῶ, πράττω, εἶμαι ἐν δράσει (ἀντίθ. τῷ ***πάσχω***). 2) παρά Θουκυδ. ἁπαντᾷ καί εἰδική τις χρῆσις τοῦ ***ποιέειν : ἡ εὔνοια παρὰ πολὺ ἐποίει ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους***=ἡ εὔνοια (συμπάθεια) τῶν ἀνδρώπων ἔκλινε παρά πολύ πρός τό μέρος τῶν Λακεδαιμονίων [παρά τοῖς Ἀττικοῖς ποιηταῖς, καί ἰδίᾳ τοῖς κωμικοῖς, συχνά ἡ ἀρχική συλλαβή κεῖται ὡς βραχεῖα (***ποΐ-***)].

*Ἔτυμ. : **ποιεῖν***, ἀόρ. ἀργ., βοιωτ. ***ἐποίϜησε***, λακ., ἀργ. ***ἐποίϜηhe***, μτχ. ***ποιΓήσανς***· ***ποίημα***· ***ποίησις***· ***ποιητής***· ἔκ τινος ****ποι-Fό-ς***, πρβλ. ***ἀρτο-ποιός*** : σανσκρ. **cinō'ti, cáyati, cáya h** (σωρός), **kāya-ḥ** (ὄγκος) σῶμα), Ζενδ. **Kay-čayeiti, činvaiti** (ἐπιλέγειν, χωρίζειν), παλ-σλαυ. **činŭ** (τακτοποιῶ), **činiti** (τακτοποιῶ, διαμορφῶ)· ἐξ ἰαπ. ****qʷoi.***

ποίη, ἡ, ἴων. ἀντί ***πόα*** (βλ. λ.).

ποιήεις, εσσα, εν (***ποίη***)· ὁ ἔχων ἄφθονον ***πόαν***, ποώδης, χλοερός, ἄφθονος (πλούσιος) εἰς χλόην.

ποίημα, -ατος, τό (***ποιέω***)· πᾶν τό ποιούμενον ἤ ποιηθέν (πεποιημένον), ἤτοι : 1) ἔργον, τεχνούργημα. 2) ποιητικόν ἔργον, ποίημα. 3) πρᾶξις, ἐνέργεια.

ποιημάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ποίημα***· μικρόν ποίημα.

ποιηρός, ά, όν (***ποίη***)· =***ποιήεις*** (βλ. λ.).

ποιήσειαν, γ' πληθ. αἰολ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***ποιέω***.

ποίησις, -εως, ἡ (***ποιέω***)· τό ποιεῖν || διαμόρφωσις, κατασκευή, δημιουργία, παραγωγή.— ΙΙ ὡς καί νῦν, ἡ ποίησις, ἡ τέχνη τῆς ποιήσεως, ἡ τεχνική τῆς συνθέσεως ποιημάτων, ἡ ποιητική τέχνη. 2) ποίημα, ποιητική σύνθεσις.

ποιητέος, α, ον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***ποιέω***· ***δὴ δεῖ ποιεῖν***, τόν ὁποῖον πρέπει νά κατασκευάσῃ τις, ὁ κατασκευαστέος.— ΙΙ οὐδ. ***ποιητέον=δεῖ ποιεῖν τινα***=πρέπει νά κατασκευάσῃ τις.

ποιητής, -οῦ, ὁ (***ποιέω***)· ὁ ποιῶν, ὁ κατασκευάζων, ὁ κατασκευαστής.— ΙΙ ὡς καί νῦν, ὁ ποιητής στίχων.

ποιητικός, ή, όν (***ποιέω***)· ὁ ἱκανός νά ποιήσῃ, δημιουργικός, παραγωγικός, ἀντίθ. τῷ ***πρακτικὸς*** (ἐνεργητικός, δραστήριος).— ἡ **ποιητικὴ** (ἐνν. ***τέχνη***)=ἡ τέχνη τοῦ συνθέτειν ποιήματα, ἡ ποίησις || ***αἱ ποιητικαὶ τέχναι***=αἱ πρακτικαί τέχναι, αἱ παραγωγικαί, αἱ χρήσιμοι.— ἐπιρ. ***-κῶς***.

ποιητός, ή, όν (***ποιέω***)· πεποιημένος, κατεσκευασμένος, ἐπεξειργασμένος, τεχνητός.— ΙΙ ἐφευρεθείς, ἐπινοηθείς, πλαστός.

ποιη-φάγέω (***ποίη***+***φαγεῖν***)· τρώγω πόαν (χλόην, χόρτον).

ποικίλ-άνιος, ***ον,*** δωρ. ἀντί ***ποικιλ-ήνιος*** (***ποικίλος***+***ἠνία***)· ὁ ἔχων πεποικιλμένας ἡνίας.

ποικίλ-είμων ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***ποικίλος***+***εἷμα***)· ὁ ἔχων (φορῶν) ποικίλον (πεποικιλμένον, ποικιλόχρωμον) ἱμάτιον || γεν., ποικιλόχρωμος, παρδαλός.

ποικιλία, ἡ (***ποικίλος***)· τό ποικίλλειν (κοσμεῖν) διά ποικιλοχρώμων κεντημάτων, τό κέντημα || ἐν τῷ πληθ., τεμάχια κεντημένα, κεντήματα || μτφρ., πανουργία, πονηρία.

ποικίλλω, μελλ. ***-ῶ***· ἀόρ. ***ἐποίκιλα***· παθητ., πρκ. ***πεποίκιλμαι***· (***ποικίλος***)· ποιῶ τι ποικίλον, τό κεντῶ διά ποικιλοχρώμων κεντημάτων.— ΙΙ κεντῶ || ποικίλλω τι, τό κάμνω νά ἔχῃ παραλλαγάς, διαποικίλλω || μτφρ. ἐκδέτω τι διά πεποικιλμένου λόγου (δι' ὡραίων λέξεων καί φράσεων), ἐξωραΐζω.

ποίκιλμα, -ατος, τό (***ποικίλλω***)· πᾶν τό πεποικιλμένον, τό (ἐ)στολισμένον διά ποικιλοχρώμων κεντημάτων. 2) ὕφασμα κεντημένον, κέντημα.

ποικῐλό-βουλος, *ον* (*ποικίλος*+*βουλή*)· ὁ ἔχων ποικίλας βουλάς, πολυμήχανος, πολύτροπος, πανοῦργος.

ποικῐλό-γηρυς, δωρ. **-γᾶρυς,** *-υος*, ὁ, ἡ (*ποικίλος*+*γῆρυς*)· ὁ ἔχων ποικίλην φωνήν, ὁ ποικιλοτρόπως ἠχῶν, ὁ ἔχων πολλοὺς μουσικοὺς φθόγγους ἢ τόνους.

ποικῐλό-δειρος, *ον* (*ποικίλος* + *δειρή*)· ὁ ἔχων ποικίλον (ποικιλόχρωμον, παρδαλόχρωμον) λαιμόν.

ποικῐλο-δέρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*ποικίλος*+*δέρμα*)· ὁ ἔχων δέρμα ποικίλον.

ποικῐλο-εργός, *ὀν* (*ποικίλος*+*ἔργον*)· ὁ ποικίλα ἐργαζόμενος. 2) παθητ., ὁ ποικίλως εἰργασμένος, ὁ πεποικιλμένος.

ποικῐλό-θριξ, *-τρῐχος*, ὁ, ἡ (*ποικίλος*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων τρίχωμα παρδαλόν, κατάστικτος, παρδαλός.

ποικῐλο-μήτης, *-ου*, ὁ, καὶ **ποικῐλό-μητις,** *-ιδος*, ὁ, ἡ (*ποικίλος*+*μῆτις*)· πλήρης ποικίλων τεχναομάτων, πολυμήχανος, πανοῦργος.

ποικῐλο-μήχᾰνος, *ον* (*ποικίλος*+*μηχανή*)· πλήρης ποικίλων τεχνασμάτων, ὁ ποικίλα μηχανώμενος, πολύτροπος.

ποικῐλό-μορφος, *ον* (*ποικίλος* + *μορφή*)· ὡς καὶ νῦν, ποικιλόμορφος, ὁ ποικίλας μορφὰς λαμβάνων (ἢ ἔχων), ποικιλόχρωμος.

ποικῐλό-μῡθος, *ον* (*ποικίλος* + *μῦθος*)· ὁ λέγων ποικίλα, λέγων ποικίλους λόγους.

ποικῐλό-νωτος, *ον* (*ποικίλος*+*νῶτον*)· ὁ ποικίλα (ποικιλόχρωμα, παρδαλὰ) νῶτα ἔχων, ὁ ἔχων τὴν ῥάχιν παρδαλήν.

ποικῐλό-πτερος, *ον* (*ποικίλος*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων ποικιλόχρωμα πτερά.

ΠΟΙΚΙ῾ΛΟΣ, *η*, *ον*· ὅ,τι καὶ νῦν, ποικίλος, πεποικιλμένος, πολύχρωμος, διάστικτος, κατάστικτος, «παρδαλός», ποικιλόστικτος.— **II** εἰργασμένος μὲ ποικίλα χρώματα, ἔχων ἐνυφασμένα ποικιλόχρωμα κεντήματα, πεποικιλμένος διὰ κεντημάτων ‖ *τεύχεα ποικίλα χαλκῷ* = ὅπλα ἐνειργασμένα διὰ χαλκοῦ, φέροντα ἐγκολλήτους παραστάσεις ἐκ χαλκίνων ἐλασμάτων (πλακῶν).— **III** γεν., πολύπλοκος, ποικίλος ‖ ὁ ποικίλης τέχνης, μετὰ περισσῆς τέχνης, ἐπεξειργασμένος, πεποικιλμένος δι' ἐγκολλήτων ψηφίδων, ποικίλος, πολυειδής. 2) μτφρ., κατὰ τὸν χαρακτῆρα, εὐμετάβλητος, ἄστατος, «παρδαλῆς διαγωγῆς» ‖ περίπλοκος, πολύπλοκος, αἰνιγματώδης, γριφώδης, διφορούμενος, ἀμφίβολος ‖ ὄθεν, πονηρός, δολερός, πανοῦργος, ἐπιτήδειος.

῾Ετυμ.: ποικίλος· ποικίλλω: σανσκρ. **pi,çáti** (στολίζω), **pē´çaḥ** καὶ **pēça-ḥ** (οχῆμα, χρῶμα), **pēçalá-h** (ἐστολισμένος), Ζενδ. **paēsa, paēsah** (κόσμημα), σανσκρ. **puru-pē´çāḥ** (πολυχρωμία), παλ-σλαυ. **pĭstrŭ** (*pĭs-ro-, βλ. *πικρός*)=πολύχρωμος, παρδαλός, **pŭstragŭ** (ὁ ἰχθὺς «πέστροφα» ὡς κατάστικτος), **pišą, pŭsati** (κεντῶ), λιθ. **pẽsziù** (κάμνω ἐγκοπάς, ἰχνογραφῶ), σανσκρ. **piçá𐞥ga-ḥ** (ὑπέρυθρος, ὑπόφαιος), **piçá-ḥ** (δέρμα ἐλάφου), **paĩszas** (κηλίς, στίγμα ἀπὸ αἰδάλην), **pẽszà** (αἰδάλη), **isz-paiszau** (=λατ. **adumbro, primas lineas duco**)· ἐξ ἰαπ. ***peik̑-** παραλλ. τῷ ***peig̑-** (χρωματίζω κατὰ τρόπον παρδαλόν) ἐν τῷ σανσκρ. **piŋjára-ḥ** (ἐρυθροκίτρινον), **pi𐞥ga-ḥ pi𐞥galá-ḥ** (ἐρυθρόφαιος), **pi𐞥klē** (ζωγραφίζω, ἰχνογραφῶ), λατ. **pingō**, ἑλλ. *πίγγαλος* (εἶδος σαύρας), πρβλ. Ἡσυχ. *«πίγγαν· νεόσσιον. ῾Αμερίας· γλαυκόν»*, πιθ. δὲ καὶ παλ-γερμ. **fincho** (σπίνος).— τὸ ἰαπ. ***peik̑-** φαίνεται ὅτι ἐσήμ. «τέμνω, ἐγκόπτω, κάμνω ἐγκοπήν» (βλ. ἐν λ. *πικρός*), συγχρόνως ὅμως προσέλαβε καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἰχνογραφήματος (τοῦ σχεδίου), διότι ἀρχικῶς ἡ ῥίζα ***peik̑-** ἐχρησιμοποιήθη διὰ νὰ δηλώσῃ τὰς ἐγκοπὰς τὰς δημιουργουμένας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνέβαλλον χρώματα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ποικιλοχρώμων ζωγραφημάτων, ἐξ ὧν συνίστατο ἡ διάστιξις (κατάστιξις) ἐκείνη.

ποικῐλο-σάνδᾰλος, αἰολ. **—σάμβᾰλος,** *ον*, (*ποικίλος*+*σάνδαλον*)· ὁ φέρων (φορῶν) ποικίλα (πεποικιλμένα, κεντημένα) σανδάλια.

ποικῐλό-στολος, *ον* (*ποικίλος*+*στολή*)· ὁ ἐνδεδυμένος μὲ ποικιλόχρωμον στολὴν (ἐνδυμασίαν) ‖ ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον πρῷραν πεποικιλμένην (ποικίλως κεκοσμημένην).

ποικῐλο-τερπής, *ἐς* (*ποικίλος*+*τέρπω*)· ἐνεργ., ὁ ποικιλοτρόπως τέρπων, ὁ προξενῶν ποικίλας τέρψεις ‖ παθητ., ὁ τερπόμενος εἰς τὴν ποικιλίαν (ἢ διὰ τῆς ποικιλίας).

ποικῐλό-τευκτος, *ον* (*ποικίλος*+*τεύχω*)· ὁ ποικίλως (μετὰ ποικίλης τέχνης, λίαν ἐντέχνως) κατεσκευασμένος (ἐπεξειργασμένος) ‖ παντοειδής.

ποικῐλό-τραυλος, *ον* (*ποικίλος*+*τραυλός*)· ὁ τραυλίζων (ᾄδων, κελαδῶν) εἰς ποικίλους τόνους.

ποικῐλο-φόρμιγξ, *-ιγγος*, ὁ, ἡ (*ποικίλος* + *φόρμιγξ*)· ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ποικίλων ἤχων φόρμιγγος.

ποικῐλό-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*ποικίλος* + *φρήν*)· = *ποικιλομήτης*, πλήρης ποικίλων ὀκέψεων, παντοειδῶν ὀτοχασμῶν, πολύτροπος, πολυμήχανος, πανοῦργος.

ποικιλτής, *-οῦ*, ὁ, θηλ. *ποικίλτρια*, ἡ (*ποικίλλω*)· ὁ ποικίλλων, ὁ κεντῶν, ὁ διακοσμῶν μὲ πολυποίκιλα κεντήματα ‖ ὁ κεντητής.

ποικῐλ-ῳδός, *ὀν* (*ποικίλος* + *ᾠδή*)· ὁ ποικίλην (περίπλοκον, αἰνιγματώδη) ᾠδὴν ᾄδων.

ποικίλως, ἐπίρρ. τοῦ *ποικίλος*· κατὰ ποικίλον τρόπον, πολυειδῶς, πολυτρόπως ‖ *ποικίλως ἔχω*=εἶμαι διάφορος, διαφέρω.

ποιμαίνω, μελλ. *-ᾰνῶ* (*ποιμήν*)· ὡς καὶ νῦν, ποιμαίνω, εἶμαι ποιμήν, βόσκω, τρέφω, περιποιοῦμαι, τὰ ποίμνια, λατ. **pascere** ‖ ἀπολ. ἔχω ποίμνια, εἶμαι ποιμήν. 2) μτφρ. περιποιοῦμαι, φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, περιδάλπω.— ὁδηγῶ, καθοδηγῶ, διοικῶ, κυβερνῶ.— ὡσ. καταπραΰνω, μαλακώνω, καθησυχάζω, ἐξαπατῶ, ὡς καὶ τὸ λατ. **pascere** ‖ ἐντεῦθεν γεν., παραπλανῶ, ἀπατῶ.— **II** παθητ., ὡς τὸ *νέμομαι*, βόσκομαι, πλανῶμαι ἀνὰ τοὺς βοσκοτόπους (ἐπὶ τῶν ποιμνίων), λατ. **pasci** ‖ ἐπὶ τῶν βοσκοτόπων, ἀνερευνῶμαι (ὑπὸ τῶν βοσκόντων ποιμνίων), ἀπογυμνώνομαι ‖ μτφρ. *πᾶς πεποίμανται τόπος*=πᾶς τόπος (ὅλη ἡ περιοχὴ) ἐξηρευνήθη (ὡς ὑπὸ ποιμένος περιφέροντος τὰ ποίμνιά του πρὸς βοσκήν, ἢ ὡς ὑπὸ ποιμνίων ἀναζητούντων παντοῦ βοσκήν).

ποιμάν, ὁ, δωρ. ἀντὶ *ποιμήν*.

ποιμᾱνόριον, τό (*ποιμάνωρ*)· ποίμνη ‖ μτφρ. στράτευμα ὑπὸ τὰς διαταγὰς στρατηγοῦ (ὡς ποιμένος τρόπον τινά).

ποιμανῶ, μελλ. τοῦ *ποιμαίνω*.

ποιμᾱνωρ, *-ορος*, ὁ (*ποιμαίνω*)· =*ποιμὴν* (βλ. λ.).

ποιμήν, *-ένος*, ὁ (*ποία*?)· ὅ,τι καὶ νῦν, ποιμήν, βοσκός, βουκόλος, «τσοπάνης, τσοπάνος» ‖ μτφρ. *ποιμὴν λαῶν* = ἡγεμὼν λαοῦ, ἀρχηγὸς ἀνθρώπων, στρατηγός.

῾Ετυμ.: ποιμήν: λιθ. **pẽmu˜**, γεν. **pẽmen˜s** (βοσκός): σανσκρ. **pāyú-ḥ** (φύλαξ, προστάτης), ἑλλ. *πῶυ* (=ποίμνιον)· *ποίμνη, ποίμνιον· ποιμαίνω· ποιμάνωρ* (〈*ποιμὴν ἀνδρῶν*, πρβλ. ὁμήρ. *ποιμὴν λαῶν*)· κατ' ἄλλους συγγ. τοῖς *πατέομαι, πόα*, **pasco** (ὡς ὑπεδηλώθη ἐν ἀρχῇ).

ποίμνη, ἡ (*ποιμήν*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ποίμνη, ποίμνιον, ἀγέλη κτηνῶν (καὶ κυρ. προβάτων), «κοπάδι».

ποιμνήιος, *η*, *ον* (*ποίμνη*)· ὁ ἀνήκων εἰς ποίμνην, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ ποίμνης, ἢ ὁ κατάλληλος (ἁρμόζων) διὰ ποίμνην.

ποίμνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ποίμνη* (ἢ κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ *ποιμένιον*)· μικρὰ ἀγέλη.

ποιναῖος, *α*, *ον* (*ποινή*)· τιμωρός, ἐκδικητικός.

ποινᾰ́τωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*ποινάω*)· τιμωρός, ἐκδικητής.

ποινάω, μελλ. *-ᾰ́σω*, ἰων. *-ήσω* (*ποινή*)· τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι.— μέσον, ἐκδικοῦμαι ἐμαυτὸν κατά τινος.

ποινή, ἡ· ἀρχικῶς ἐσήμ. «ἡ χρηματικὴ ποινὴ (τὸ πρόστιμον) ἡ καταβαλλομένη εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ φονευθέντος ὑπὸ τοῦ φονέως (διὰ τὸ χυθὲν αἷμα), κατόπιν τῆς ὁποίας ἀπηλάσσετο οὗτος παντὸς διωγμοῦ ἐκ μέρους των ‖ γενικῶς, πᾶσα χρηματικὴ πληρωμὴ καταβαλλομένη πρὸς ἱκανοποίησιν,

ἐξαγορασμός, ἀνταπόδοσις, ἀνταμοιβή, τιμωρία || ὡσ. τὸ ἀπαιτηθὲν ποσόν, τὰ λύτρα τρόπον τινά, τὸ πρόστιμον, ἡ ποινὴ ὡς λέγεται καὶ σήμερον, λατ. **poena** || ***ἀναιροῦμαι ποινὴν τῆς ψυχῆς***=λαμβάνω ἐκδίκησιν διὰ τὴν ζωὴν τινος || ***ποινὴν τίνω Ξέρξῃ τῶν κηρύκων ἀπολομένων***=δίδω εἰς τὸν Ξ. ἱκανοποίησιν διὰ τὸν θάνατον τῶν κηρύκων του || συχνὰ ἐν τῇ φράσει ***ποινὰς δοῦναι = δίκην δοῦναι*** = λατ. **dare poenas** (ἐν παθ. ἐνν., τιμωροῦμαι ὑπό τινος) || ἀντιθέτως τὸ ***ποινὰς λαμβάνειν=δίκην λαμβάνειν*** =λατ. **sumere poenas** (ἐν ἐνεργ. ἐνν., τιμωρῶ τινα). **2)** ἐν καλῇ ἐνν., ἀμοιβή διά τι πρᾶγμα, ἀνταμοιβή. — **II** προσωποποιεῖται (***ἡ Ποινὴ***) ὡς θεότης τῆς ἐκδικήσεως, αὐτὴ αὐτη ἡ «Ἐκδίκησις», θεὰ ἰσότιμος πρὸς τὴν ***Δίκην*** καὶ τὰς ***Ἐριννῦς***.

Ἔτυμ.: ***ποινὴ*** (καὶ δάνειον ἐκ ταὐτῆς τὸ λατ. **poena**)=Ζενδ. **Kaēnā-**, παλ-σλαυ. **cěna** (τιμή), ἰαπ. ****qᵛoinā*** (=πρόστιμον, τιμωρία>τιμὴ πρὸς ἐξιλασμὸν τοῦ φόνου> γεν. τιμή, ἀξία), πρβλ. λιθ. **Kainė** (ἀξία, τιμή)· ἐξ ἰαπ. ****qᵛei-*** ἐν τῷ σανσκρ. **cáyatē** (τιμωρῶ), ἑλλ. ***τίνω, τιμὴ*** (βλ. λ. λ.).—τὸ δμηρ. ***ἄποινα*** 〈****ἀποποινα***, πρβλ. ***ἀπό-τισις***· ***ἀποινᾶν*** (βλ. λ. λ.), ***ἀποινό-δικος*** (ὁ δικαίως τιμωρῶν)· ***νη-ποινος***.— Κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ῥ. ***φεν-*** τοῦ ***φόνος***· ἄλλοι τέλος ἀνάγουσι τὴν λ. εἰς ῥ. **pū** (=λατ. **purum facere**), ἐξ ἧς **pŭ-lare** (καθαρίζειν ἐντελῶς), **am-pu-tare** (ἀποκόπτειν τά περιττά, κλαδεύειν), **pū-rus**.

ποινήτης, -ου, ὁ, θηλ. **-ῆτις, -ιδος**· ὁ τιμωρῶν, ὁ ἐκδικούμενος, ἐκδικητής.

ποίνιμος, ***ον*** (***ποινή***)· ὁ ἐκδικούμενος, ὁ τιμωρῶν, ἐκδικητής, τιμωρός.

ποιο-λογέω, μελλ. ***-ήσω*** (***ποιολόγος***)· συλλέγω πόας, χορτολογῶ, βοτανολογῶ || σταχυολογῶ, δένω δεμάτια.

ποιο-λόγος (***ποία, πόα+λέγω***)· ὁ συλλέγων πόας, ὁ χορτολογῶν, ὁ βοτανολόγος || ὁ ἐσθίων χόρτα.

ποιο-νόμος, ***ον*** (***ποία, πόα+νέμω***)· ὁ βόσκων πόας, ὁ τρεφόμενος μὲ χόρτα, χορτοφάγος, φυτοφάγος.— **II** ***ποιό-νομος, ον*** (***ποία+νομή***)· ὁ πλήρης χλοερῶν βοσκοτόπων.

ΠΟΙ͂ΟΣ, ***α, ον,*** ἰων. **κοῖος, η, ον,** ἐρωτημ. ἀντων. ἐπίθ.· ὁποῖός τις, δηλ. ὁποίας φύσεως, ποίου εἴδους, «τί λογῆς», λατ. **qualis**· παρ' Ὁμ. συνήθως ἐκφράζει ἔκπληξιν καὶ ὀργήν: ***ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;***=τί λόγος εἶναι αὐτός «ποῦ σοῦ ξέφυγε»;— **II** παρ' ἀττ. ἐνίοτε καὶ ἐνάρθως: ***ὁ ποῖος; τὸ ποῖον;***— **III** θηλ. βοτ. ***ποίᾳ;*** ἰων. ***κοίη;*** (ἐνν. ***ὁδῷ***)=***πῇ;*** λατ. **quomodo?**=πῶς, κατὰ ποῖον τρόπον;

Ἔτυμ.: ***ποῖος***, γοτθ. **haiwa** (πῶς) πιθ. 〈****qvōivo-***〈****qvo-oivo-*** (τίνος εἴδους), πρβλ. σανσκρ. **dur-ē'va-** (κακότροπος), ***τοῖος, ἄλλοῖος, ὁμοῖος***, λατ. **-īvos** ἐν τῷ **festīvos** (χαρίεις, ὁ ἔχων τὴν φύσιν ἑνὸς **festum**), λιθ. **per-eivà, pér-eivis** (πανοῦργος), σανσκρ. **ē'va-ḥ** (τρόπος τοῦ ἐνεργεῖν, ἦθος), παλ-γερμ. **ēwa** (νόμος, γάμος), ἰαπ. ****ei-*** (=***εἶναι***)· κατ' ἄλλους ***ποῖος*** 〈****qvojjos***=λατ. **quojus, cujus**· πρβλ. καὶ ****πός*** (εἰς ἣν ἀνάγουσιν ἄλλοι τὰ ***ποῖος, πόσος***, ὅπως εἰς τὴν ***ὅς*** τὰ ***οἷος, ὅσος***).

ποιός, ***ά, όν,*** ἀορ ἀντων. ἐπίθ.· ὁ φύσεώς τινος, εἴδους τινός, «κάποιας λογῆς».

ποιότης, ***-ητος,*** ἡ (***ποῖος***)· ὡς καὶ νῦν, ποιότης, λατ. **qualitas**.

ποιπνύω, μελλ. **-ὑσω** (ἀναδιπλ. **ἐπιτετ.** ἐν. ἐκ ῥ. ***πνυ-*** τοῦ ***πνέω***, ὡς τὸ ***παιπάλλω*** ἐκ τοῦ ***πάλλω***, ***παι-φάσσω*** ἐκ τῆς ῥ. ***φα-*** τοῦ ****φάω, φάος, ποι-φύσσω*** ἐκ τοῦ ***φυσάω***)· ἀσθμαίνω, πνευστιῶ || ἐντεῦθεν, γεν., σπεύδω, διάζομαι, ἐνεργῶ δραστηρίως || ὑπηρετῶ τινα προθύμως || ἐργάζομαι σκληρά, εἶμαι πολυάσχολος. [δι' ἐτυμ. βλ. ***πεπνῦσθαι***· ἐν τῷ ἐνεστ. τὸ **-υ-** εἶναι μακρὸν μὲν πρὸ μακρᾶς συλλ., βραχὺ δὲ πρὸ βραχείας].

ποίφυγμα, -ατος, τὸ (***ποιφύσσω***)· ὀφοδρὸν φύσημα, ρωθώνισμα, σύριγμα, «ροχάλισμα».

ποιφύσσω, μελλ. **-ξω** (δι' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ***φυσάω***)· ἀμτδτ. φυσῶ δυνατά, ρωθωνίζω, συρίζω, «ροχαλίζω».— **II** μτδτ. φυσῶ τι δυνατὰ ὥστε νὰ τὸ κάμω νὰ φουσκώσῃ, ἢ νὰ ἀναφλεγῇ || μτφρ. ἐπιπλήττω τινὰ ζωηρῶς [ἐπιτετ. μετ' ἀναδιπλ. τύπος (πρβλ. ***ποιπνύω***)· δι' ἐτυμ. βλ. ***φῦσα***].

ποι-ώδης, ***ες*** (***ποία+εἶδος***)·=***πώδης,*** ὁμοιος πρὸς πόαν (χόρτον, «γρασίδι»), χορτοειδής, βοτανοειδής.

πόκᾰ ἢ **ποκᾰ,** δωρ. ἀντὶ ***πότε*** ἢ ***ποτέ***.

ποκά-ς, -άδος, ἡ (***πόκος***)· «μαλλί», τρίχες κεφαλῆς (κόμη).

ποκίζω, μελλ. ***-ίσω***, δωρ. ***-ίξω*** (***πόκος***)· = ***πέκω*** (βλ. λ.), κουρεύω μαλλιά, ψαλιδίζω μαλλιά.— μέσον, κουρεύω τι δι' ἑαυτόν (πρὸς χρῆσίν μου).

πόκος, ὁ (***πέκω***)· ἔριον προβάτου ἀκατέργαστον || ὄγκος ἐρίου («τουλούπα μαλλί»).— **II** ἡ κουρά (τὸ κούρευμα) τῶν προβάτων.— **III** ἑτερόκλιτος πληθ. ἀπαντᾷ ἐν τῇ παροιμ. φράσει ***εἰς ὄνου πόκας***=εἰς τὰ κούρευμα τῶν ὄνων, εἰς τόπον ἔνδα κείρονται οἱ ὄνοι, τ. ἔ. οὐδαμοῦ, διότι πουθενὰ δὲν κουρεύονται οἱ γαϊδαροι | ***ὄνου πόκας ζητεῖς***=«τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα» ζητεῖς, δηλ. πρᾶγμα ἀνύπαρκτον (διότι οὔτε τὸ ἓν ὑπάρχει οὔτε τὸ ἄλλο) [δι' ἐτυμ. βλ. ***πέκω***].

ποκόω, μελλ. ***-ώσω*** (***πόκος***)· καλύπτω μὲ ἀκατέργαστο μαλλί || παθητ., καλύπτομαι (ἐνδύομαι) μὲ μαλλί (μὲ μάλλινα).

πόκως, δωρ. ἀντὶ ***πόκους***, αἰτ. πληθ. τοῦ ***πόκος***.

πολέες, ***-έων, -έεσσι, -έας,*** ἐπ. πληθ. τοῦ ***πολύς***.

πολεμᾱ-δόκος, δωρ. ἀντὶ ***πολεμη-δόκος*** (βλ. λ.).

πολεμ-αρχεῖον, τὸ (***πολέμαρχος***)· ἡ ἕδρα (κατοικία) τοῦ πολεμάρχου.

πολεμ-αρχέω, μελλ. ***-ήσω*** (***πολέμαρχος***)· εἶμαι πολέμαρχος, εἶμαι ἀρχηγὸς πολέμου.

πολέμ-αρχος, ὁ (***πόλεμος+ἄρχω***)· ὁ ἀρχίζων πόλεμον (κάμνων ἀρχὴν πολέμου), ὁ διευθύνων τὸν πόλεμον, ἀρχηγός, ἄρχων, ἡγέτης, ὁπλαρχηγός.— **II** ἐν Ἀθήναις ὁ ***πολέμαρχος*** ἦτο τρίτος ἄρχων, ὅστις ἀρχικῶς διηύθυνε τὴν μάχην (κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην προεδρεύει τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου), βραδύτερον δὲ προΐστατο τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐξεδίκαζε τὰς ὑποθέσεις τῶν ***μετοίκων***. **2)** ἐν Σπάρτῃ ἦτο ***μοραγός***, ἦτοι διοικητὴς ***μόρας*** (τμήματος στρατοῦ). **3)** ἐν Θήβαις ὑπῆρχον δύο πολέμαρχοι, ἦσαν δ' οὗτοι ἀνώτατοι ἀξιωματοῦχοι, ἐρχόμενοι κατὰ σειρὰν ἱεραρχίας εὐθὺς μετὰ τοὺς Βοιωτάρχας.

πολεμέω, μελλ. ***-ήσω*** παθητ., ἀόρ. ***α' ἐπολεμήθην***· (***πόλεμος***)· εἶμαι ἐν πολέμῳ, ἔχω πόλεμον, διεξάγω πόλεμον πρός τινα, πολεμῶ ἐναντίον τινός || ὡσ. ὡς καὶ νῦν, πολεμῶ, δίδω μάχην, μάχομαι || γενικῶς, ἐρίζω, φιλονικῶ, διαπληκτίζομαι πρός τινα.— **II** μετ' αἰτ., κινῶ πόλεμον ἐναντίον τινός, ἐπιτίθεμαι κατά τινος, τὸν μεταχειρίζομαι ἐχθρικῶς.— παθητ., πολεμοῦμαι ὑπό τινος, ὑφίσταμαι πολεμικὴν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τινός || μετὰ παθητ. δὲ ἐνν. καὶ ὁ μέσος μέλλ. ***πολεμήσομαι***.— **III** ἐν παθητ. ἐνν. λέγεται ὡσ. καὶ ἐπὶ τοῦ πολέμου, πόλεμος διεξάγεται ὑπό τινος: ***ὅσα ἐπολεμήθη***=ὅσαι πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις διεξήχθησαν (ἐγένοντο, ἠχθησαν εἰς πέρας, ἐπεχειρήθησαν).

πολεμη-δόκος, δωρ. **πολεμα-δόκος,** ***ον*** (***πόλεμος+δέχομαι***)· ὁ ἀναλαμβάνων πόλεμον || πολεμικός.

πολεμήϊος, ***ον,*** ἰων. τύπος ἀντὶ ***πολέμειος*** (ὅπερ ὅμως δὲν ἀπαντᾷ παρ' ἀττ.) (***πόλεμος***)· πολεμικός, φιλοπόλεμος.— **II** ἐχθρικός.

πολεμησείω, ἐφετικὸν τοῦ ***πολεμέω***· ἐπιθυμῶ πόλεμον, θέλω νὰ πολεμήσω.

πολεμητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πολεμέω***· = ***δεῖ πολεμεῖν***=πρέπει τις νὰ πολεμήσῃ, νὰ ἐξέλθῃ πρὸς πόλεμον.

πολεμίζω, ποιητ. **πτολ—**·μελλ. ***-ίσω***, δωρ. ***-ίξω*** (***πόλεμος***)· ποιητ. ἀντὶ ***πολεμέω*** (βλ. λ.) || ***πολεμίζω μετά τινι*** = διεξάγω πόλεμον ἐν συμμαχίᾳ μετ' ἄλλου || μτγν. ἐρίζω, φιλονικῶ, λογομαχῶ, διαπληκτίζομαι. — **II** μτδτ., πολεμῶ τινα, τὸν πολεμάω, διεξάγω πόλεμον ἐναντίον του, μάχομαι πρός τινα.

πολεμικός, ***ή, όν*** (***πόλεμος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πόλεμον, ὁ κατάλληλος διὰ πόλεμον || ὡς καὶ νῦν, πολεμικός, φιλοπόλεμος || ἱκανὸς πρὸς πόλεμον || ***τὰ πολεμικὰ***=πολεμικαὶ ἀσκήσεις, πολεμικαὶ συνήθειαι || ***ἡ πολεμικὴ*** (ἐνν. ***τέχνη***) = ὅτι καὶ νῦν, ἡ πολεμικὴ τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ πολεμεῖν, ὁ πόλεμος. **2)** ***τὸ πολεμικὸν*** = τὸ σημεῖον πρὸς μάχην, τὸ σύνθημα

τῆς μάχης (πρὸς ἔναρξιν τῆς μάχης).— **II** ἐχθρικός ‖ ὁ προκαλῶν ἐχθροπραξίας.

πολεμικῶς, ἐπιρρ. ἐκ τοῦ *πολεμικός*· κατὰ πολεμικὸν τρόπον, κατὰ ἐχθρικὸν τρόπον ‖ *πολεμικῶς ἔχω*=διάκειμαι ἐχθρικῶς, εἶμαι ἐχθρός.

πολέμιος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*πόλεμος*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πόλεμον ‖ *τὰ πολέμια*=αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις. 2) σπαν. ὡς τὸ *πολεμικός*, φιλοπόλεμος.— **II** ὡς καὶ νῦν, πολέμιος, ἐχθρικός, ἐναντίος, ἐχθρός.— ὡς οὐσ. *οἱ πολέμιοι*=οἱ ἐχθροί, οἱ ἀντίπαλοι, οἱ πολέμιοι. 2) *ἡ πολεμία* (ἐνν. *γῆ, χώρα*)=ἡ ἐχθρικὴ χώρα, ἡ χώρα τῶν ἐχθρῶν. 3) *τὸ πολέμιον*=ἡ ἔχθρα, ἡ ἐχθρότης.

πολεμιστά, ὁ, ἐπ. ἀντὶ *πολεμιστῆς* (βλ. λ.).

πολεμιστήριος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*πολεμιστής*)· ὁ ἀνήκων εἰς πολεμιστήν, ὁ ἁρμόζων εἰς πολεμιστὴν ‖ *πολεμιστήρια ἅρματα*=ἅρματα πολεμικά.— **II** *τὰ πολεμιστήρια*=*τὰ πολεμικά*, αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις.

πολεμιστής, ἐπικ. *πτολ—, -οῦ, ὁ* (*πολεμίζω*)· ὁ,τι καὶ νῦν, πολεμιστής, ὁ πολεμῶν, ὁ μετέχων μάχης ‖ *ἵπποι πολεμισταί* = πολεμικοὶ ἵπποι (λατ. bellatores equi).

πολεμό-κλονος, *ον* (*πόλεμος* + *κλόνος*)· ὁ ἐγείρων τὸν δόρυβον τοῦ πολέμου.

πολεμό-κραντος, *ον* (*πόλεμος*+*κραίνω*)· ὁ τελειώνων τὸν πόλεμον ‖ ὁ ἀποφασίζων τὸν πόλεμον (τὴν μάχην).

πολεμο-λᾶμ-ᾰχᾱΐκός, *ή, όν,* κωμικὴ λ. σύνθετος *ἐκ τῶν πόλεμος, Λάμαχος, Ἀχαϊκός* (οἱονεὶ ὁ Ἀχαϊκός, τ. ἔ. ὁ Ἕλλην Λάμαχος ἐν πολέμῳ).

πολεμόνδε, ἐπικ. *πτόλ—*· πρὸς (τὸν) πόλεμον, εἰς τὴν μάχην.

πολεμο-ποιέω, μελλ. *-ήσω* (*πόλεμος* + *ποιῶ*)· ἐγείρω (προκαλῶ) πόλεμον, γίνομαι αἴτιος πολέμου.

ΠΟΛΕΜΟΣ, ἐπ. **πτόλεμος,** *δ*· ὁ,τι καὶ νῦν, πόλεμος, μάχη ‖ *πόλεμον αἴρομαί τινι* = ἀναλαμβάνω (κινῶ) πόλεμαν ἐναντίον τινός.— **II** προσωποποιημένος (ὡς κύρ. ὄν.), *ὁ Πόλεμος, ἡ Μάχη.* [δι' ἐτυμολ. βλ. ἐν *πελεμίζω*· διὰ τὸ *πτόλεμος* βλ. ἐν *πόλις*].

πολεμο-φθόρος, *ον* (*πόλεμος*+*φθείρω*)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) διὰ πολέμου.

πολεμόω, μελλ. *-ώσω* (*πόλεμος*)· καθιστῶ τινα πολέμιον, ἐχθρικόν, ἐχθρόν ‖ κάμνω τινὰ ἐχθρόν τινος.— παθητ. γίνομαι (καθίσταμαι) ἐχθρός τινος.

πολεύω (*πόλος*)· ἀμτβ., περιφέρομαι, περιστρέφομαι γύρω ἀπό τι, λατ. versari.— **II** μτβ., ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω, ἀνασκάπτω, καλλιεργῶ, ἀροτριῶ.

πολέω (*πόλος*)· ἀμτβ., περιφέρομαι, περιπλανῶμαι ‖ συχνάζω, κατοικῶ.— **II** μτβ., ἀνατρέπω, ἀναστρέφω τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριῶ, καλλιεργῶ.

πόλεων, γεν. πληθ. τοῦ *πόλις* ‖ ἐν ᾧ *πολέων*, ἰων. ἀντὶ *πολλῶν*, γεν. πληθ. τοῦ *πολύς*.

πόληες, *-ων, -ας,* ἰων. ἀντὶ *πόλεες, πόλεις*, πληθ. τοῦ *πόλις*· ἰων. γεν. καὶ δοτ. ἑν. *πόληος, πόλῃ*.

πολιαίνομαι, παθ. (*πολιός*)· γίνομαι *πολιὸς* (λευκός), λευκαίνομαι.

πολιά-οχος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *πολιήοχος, πολιοῦχος* (βλ. λ.).

πολί-αρχος, ὁ (*πόλις*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (κυβερνήτης, βασιλεὺς κ.τ.ὅ.) μιᾶς πόλεως (ἑνὸς κράτους).

Πολιάς, *-άδος,* ἡ (*πόλις*)· φύλαξ (προστάτις, πολιοῦχος) τῆς πόλεως, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, τῆς ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ αὐτῆς Ναῷ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν *Ἀθηνᾶν Παρθένον* καὶ τὴν *Ἀθηνᾶν Πρόμαχον*.

πόλιες, πολίεσσιν, ἐπ. ὀνομ. καὶ δοτ. πληθ. τοῦ *πόλις*.

πολίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀόρ. *α' ἐπόλισα*, ἐπ. *πόλισσα*· παθητ., πρκ. *πεπόλισμαι* (*πόλις*)· ἱδρύω (κτίζω, οἰκοδομῶ, τειχίζω, συνοικίζω) πόλιν ‖ γενικῶς, ἱδρύω, θέτω τὰ θεμέλιά τινος.— **II** ἀποικίζω· κτίζων πόλιν, ἱδρύω ἀποικίαν εἰς τινα τόπον κτίζων (δημιουργῶν) πόλιν.

πολιή-οχος, δωρ. *πολιάοχος*·=*πολιοῦχος* (βλ. λ.).

πολιήτης, *-εω,* ὁ, ἰων. ἀντὶ *πολίτης* (βλ. λ.) ‖ ὡσ. *συμπολίτης, συγχώριος, συμπατριώτης*.

πολιῆτις, *-ιδος,* θηλ. τοῦ *πολιήτης* (βλ. λ.).

πόλινδε, ἐπίρρ. τοῦ *πόλις*· πρὸς τὴν πόλιν, εἰς τὴν πόλιν.

πολιο-κρότᾰφος, *ον* (*πολιὸς*+*κρόταφος*)· ὁ ἔχων πολιοὺς κροτάφους (λευκὰς τρίχας εἰς τοὺς κροτάφους), ὁ ἀρχίζων νὰ γίνεται ἀσπρομάλλης.

πολι-ορκέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. *α' ἐπολιόρκησα*· παθητ., μέλλ. *πολιορκηθήσομαι*, καὶ κατὰ μέσ. τύπον *πολιορκήσομαι*· ἀόρ. *α' ἐπολιορκήθην*· (*πόλις*+*ἔργω* ἢ *ἔρκος*)· ὡς καὶ νῦν, πολιορκῶ, περικλείω πόλιν, τὴν περιζώνω ‖ μτφρ. ἐπιμένω κατὰ τρόπον φορτικόν, γίνομαι ἐνοχλητικός.

πολιορκητέος, *α, ον,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πολιορκέω*· *ὃν δεῖ πολιορκεῖν*=ὅστις πρέπει νὰ καταληφθῇ διὰ πολιορκίας (καὶ οὐχὶ ἐξ ἐφόδου).

πολι-ορκία, ἡ (*πολιορκέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ἡ πολιορκία, τὸ πολιορκεῖν μίαν πόλιν.

ΠΟΛΙΟΣ, *ά, όν,* ὡσ. καὶ *-ός, -όν*· ὑπόλευκος λευκάζων, λευκός ‖ *ἐπὶ κόμης*, ψαρὸς ἢ ἀσπρομάλλης, λευκόθριξ ‖ *αἱ πολιαὶ* (ἐνν. *τρίχες*)= τὰ ψαρὰ μαλλιά, ἢ οἱ ἄσπρες τρίχες, τὰ ἄσπρα μαλλιὰ ‖ *ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις*=μόλις αἱ πολιαὶ ἀρχίζουν νὰ κατέρχωνται (τ. ἔ. ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν κροτάφων πρὸς τὸν πώγωνα) ‖ *πολιὸς* ἀπολ.=ὁ ἀσπρομάλλης, ὁ κατάλευκος, γέρων.— **II** μτφρ. διαυγής, καθαρός, λαμπρὸς ‖ γαλήνιος, νηφάλιος.— **III** ὡσ. μτφρ. σεβάσμιος [δι' ἐτυμ. βλ. *πελιτνός*].

πολι-οῦχος, *ον* (*πόλις*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων (προστατεύων) πόλιν, ὡς καὶ νῦν πολιοῦχος.

πολιό-χρως, *-ωτος, ὁ, ἡ* (*πολιὸς*+*χρώς*)· ὁ ἔχων *πολιὸν* (βλ.λ.) χρῶμα ‖ ὁ ἔχων λευκὸν δέρμα.

πολι-πόρθης, *-ου* (*πόλις*+*πέρθω*)· ὁ πορθητὴς πόλεων.

πολί-πορθος, *ον*· βλ. *πτολίπορθος*.

ΠΟΛΙΣ, ἐπ **πτόλις,** *-εως,* ἡ· ἰων. γεν. *πόλιος*, ἀττ. ποιητ. καὶ *πόλεος*, ἐπ. *πόληος, πόλευς*· δοτ. *πόλει*, ἐπ. *πόληι*· αἰτ. *πόλιν*, ἐπ. αἰτ. ἀπαντᾷ καὶ *πόληα*.— πληθ., ὀνομ. *πόλεες*, ἀττ. *πόλεις*, ἰων. *πόλιες* καὶ *πόληες*· γεν. *πολίων*· δοτ. *πόλισι*, ἐπ. *πολίεσσι*, δωρ. *πολίεσι*· αἰτ *πόλιας, πόληας, πόλεις*, ἰων. *πόλῑς*· ὅ,τι καὶ νῦν, πόλις, πολιτεία ‖ *πόλις ἄκρη*=*ἀκρόπολις*, τὸ φρούριον (τὸ ὀχυρὸν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις (ὡς καὶ νῦν ἔτι λέγεται)· ἐν Ἀθήναις ἡ τοιαύτη ἀκρόπολις (φρούριον) ἐκαλεῖτο ἐνίοτε καὶ ἁπλῶς *πόλις*, ἐν ᾧ τὸ ὑπόλοιπον τῆς πόλεως ἐκαλεῖτο ἁπλῶς *ἄστυ*.— **II** ὁλόκληρος χώρα, κράτος.— **III** δασκὶς *πόλις* καὶ *ἄστυ* ἐκφέρονται ἡνωμένα, *πόλις* μὲν εἶναι τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν, *ἄστυ* δὲ τὰ οἰκήματά των, αἱ κατοικίαι των ‖ ἐντεῦθεν *πόλις*=ἡ πολιτεία, τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν, οἵτινες τὴν ἀπαρτίζουν, καὶ δὴ ἐλευθέρα πολιτεία, δημοκρατία. 2) τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου, τὰ πολιτικὰ δικαιώματα.

Ἔτυμ.: πόλις, πτόλις· ὑποκορ. *πολίχνη, πολίχνιον*· ἐπ. *πτολίεθρον*· *πολίτης*, δωρ. *πολιάτας*, ἰων. *πολιήτης*· δωρ *πολιάοχος*, ἐπ. *πολιήοχος*, ἀττ. *πολιοῦχος*: σανσκρ. pūr (pṝr-ṣú, púr-am, pur-ā', ἰαπ. *pl̥-, *pl̥l-) púra-m, puri-ḥ (φρούριον, ἀκρόπολις), λιθ. pilis, λεττ. pi'ls (φρούριον).— κατ' ἄλλους τὸ *π(τ)όλις* (ὡς ⟨*qvolis) συναπτέον πρὸς τὸ ἑλλ. *πέλομαι*, λατ. colō, inquilīnus, ἡ ἐτυμολ. ὅμως αὐτὴ εἶναι λίαν ἀμφίβολος, ὅπως καὶ ἡ ἄλλη καθ' ἣν εἶναι συγγ. τῷ *πύλη* (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. *pvoli-s⟩ ἑλλ. *πFολις, ὅπερ θὰ ἐξειλίσσετο ἀφ' ἑνὸς εἰς *πF̆ολις⟩ *πτόλις*, καὶ ἀφ' ἑτέρου κατ' ἀνομοίωσιν *εἰς πόλις* (*πF : λ⟩ *π : λ*).

πόλισμα, *-ατος,* τὸ (*πολίζω*)· τὸ σύνολον τῶν οἰκημάτων μιᾶς πόλεως, πόλις, κωμόπολις, πολίχνη.

πολισσο-νόμος, *ον* (*πόλις*+*νέμω*)· ὁ διοικῶν (κυβερνῶν) πόλιν.

πολισ-σόος, *ον* (*πόλις*+*σῴζω*)· ὁ σῴζων (διασώζων, διαφυλάττων) πόλιν.

πολισσο-οῦχος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *πολιοῦχος* (βλ. λ.).

πολῖτ-άρχης, *-ου,* ὁ (*πολίτης*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς τῶν πολιτῶν ἢ πόλεως, ὁ κύριος ἄρχων.

πολῑτεία, ἰων. —*ήη*, ἡ (*πολῑτεύω*)· ἡ σχέσις τοῦ πολίτου πρὸς τὸ κράτος (τὴν *πόλιν*), ἡ κατάστα-

σις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, τὰ πολιτικὰ δικαιώματα· λατ. **civitas**. 2) ὁ βίος, ἡ ζωή, τοῦ πολίτου, ὁ τρόπος τοῦ καθ' ἡμέραν βίου τινός (ἡ καθημερινή του ζωή).— **II** ὁ βίος (ἡ ζωή) πολιτικοῦ ἀνδρός, κυβέρνησις, διοίκησις.— **III** τὸ πολίτευμα, τὸ πολιτικὸν σύστημα, τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος. 2) κοινότης, αὐτόνομος πολιτεία ‖ ἡ δημοκρατικὴ πολιτεία, ἡ δημοκρατία.

πολίτευμα, -ατος, τό (*πολιτεύω*)· κυβερνητικὴ πρᾶξις, κυβερνητικὸν μέτρον, μέτρον διακυβερνήσεως ‖ ἡ διακυβέρνησις.— **II** =*πολιτεία* (βλ. λ.), πόλις, πολιτικὴ κοινότης.

πολῑτεύω, μελλ. -σω (*πολίτης*)· εἶμαι πολίτης, ζῶ ὡς πολίτης, εἶμαι ἐλεύθερος ἄνθρωπος, ζῶ ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ. 2) ἔχω ὡρισμένον τύπον διακυβερνήσεως, κυβερνῶ κατὰ ὡρισμένον τρόπον ‖ παθητ., κυβερνῶμαι.— **II** ἀποθ. *πολῑτεύομαι*, μέσ. μελλ. *πολῑτεύσομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐπολῑτευσάμην* καὶ παθ. *ἐπολῑτεύθην*· παθ. πρκ. *πεπολίτευμαι*· εἶμαι ἐλεύθερος πολίτης, ἔχω τὰ δικαιώματα τοῦ ἐλευθέρου πολίτου ‖ γενικῶς, ζῶ ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ. 2. λαμβάνω μέρος εἰς τὴν διοίκησιν, ἀναμειγνύομαι εἰς τὰ πολιτικά.— **III** μτδτ. διοικῶ, κυβερνῶ, τι(να) ‖ ἀπολ. ἀσκῶ τὴν διοίκησιν, κυβερνῶ.

πολῑτηίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *πολιτεία* (βλ. λ.).

πολίτης, -ου, ἰων. **πολιήτης,** -εω, ὁ (*πόλις*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πολίτης, τὸ μέλος μιᾶς πόλεως ἢ μιᾶς πολιτείας (κράτους), ἐλεύθερος ἄνθρωπος, ἐλεύθερος πολίτης, λατ. **civis**. 2) ὡσ. συμπολίτης, συμπατριώτης ‖ ἐνίοτε καὶ μετ' ἄλλου οὐσ.: *θεοὶ πολῖται*=θεοὶ συμπολῖται μας, θεοὶ τῆς πόλεως (πολιοῦχοι τῆς πόλεως).

πολῑτῐκός, ή, όν (*πολίτης*)· ὁ ἀνήκων εἰς πολίτην, ὁ ἀναφερόμενος εἰς πολίτην, ὁ ἁρμόζων εἰς πολίτην, ὁ ἐμπρέπων εἰς πολίτην, ὁ ὡς πολίτης (ἐμφανιζόμενος ἢ δρῶν), πολιτικός (ὡς καὶ νῦν), συνταγματικός (λατ. **civilis**).— **II** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς πολιτικὸν ἄνδρα ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πολιτικός*= ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ πολιτικός, ὁ πολιτευόμενος.— **III** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πολιτείαν ἢ εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς, ὁ ἀναφερόμενος (ὁ ἁφορῶν) εἰς τὸν δημόσιον βίον, ὁ δημόσιος, ὁ πολιτικὸς ‖ *τὸ πολιτικὸν*=οἱ πολῖται, ἡ κοινότης τῶν πολιτῶν ‖ *ἐν ᾧ ἡ πολιτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*) = ἡ τέχνη τοῦ κυβερνᾶν, καὶ *ἡ πολιτικὴ* (ἐνν. *ἐπιστήμη*) = ἡ ἐπιστήμη τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ‖ *τὰ πολιτικὰ* = τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις, αἱ ὑποθέσεις τῆς πολιτείας.— **IV** γεν., δημόσιος, κοινός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἰδιωτικός.

πολῑτῐκῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πολιτικός*· κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς (ἐλεύθερον) πολίτην ‖ συμφώνως πρὸς τὴν πολιτείαν, συνταγματικῶς, λατ. **civiliter**.

πολίχνη, ἡ (*πόλις*)· μικρὰ πόλις.

πολίχνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πολίχνη* (βλ. λ.)· πολὺ μικρὰ πόλις.

πολλᾰ́κις, ποιητ. **πολλᾰ́κι,** ἐπίρρ. (*πολύς*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πολλάκις, πολλὰς φορὰς, συχνά.— **II** *εἰ πολλάκις* = ἂν ἴσως (πιθανῶς, πιθανόν, τυχόν) = λατ. **si forte** ‖ *μὴ πολλάκις*=λατ. **ne forte**=μή τυχόν, μήπως ἴσως.

πολλαπλᾰ́σιος, α, ον, ὡσ. καὶ -ος, -ον (*πολύς*)· ὡς καὶ νῦν, πολλαπλάσιος, πολλὰς φορὰς τόσος... ὅσος, πολλὰς φορὰς περισσότερος (ἢ μεγαλύτερος) ἀπό.. (ἀκολουθᾶται δὲ πάντοτε ὑπὸ τῶν *ἤ...*, *ἤπερ...*, ἢ ὑπὸ γεν.) ‖ τὸ οὐδ. πληθ. πολλαπλάσια ὡς ἐπίρρ.

πολλαπλᾰσίων, ον, γεν. -ονος· = *πολλαπλάσιος* (βλ. λ.)· ἐπιρ. -*ίονως*.

πολλαπλήσιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ *πολλαπλάσιος* (βλ. λ).

πολλᾰχῇ, ἐπίρρ. (*πολύς, πολλή*)· πολλὰς φοράς, πολλάκις, συχνάκις, συχνά.— **II** κατὰ πολλοὺς τρόπους, κατὰ πολλοὺς καὶ ποικίλους τρόπους, ποικιλοτρόπως, πολυτρόπως.

πολλᾰχόθεν, ἐπίρρ. (*πολύς, πολλή*)· ἀπὸ πολλοὺς τόπους, ἀπὸ πολλὰ μέρη, ἐκ πολλῶν πλευρῶν ‖ ἀπὸ πολλῶν *ἀπόψεων*, διὰ πολλοὺς λόγους,

πολλᾰχόθι, ἐπίρρ. (*πολύς, πολλή*)· ἐν πολλοῖς τόποις, εἰς πολλὰ μέρη.

πολλᾰχόσε, ἐπίρρ. (*πολύς, πολλή*)· πρὸς πολλὰ μέρη, εἰς πολλοὺς τόπους.

πολλᾰχοῦ, ἐπίρρ.·=*πολλᾰχῇ* (βλ. λ.), πολλὰς φορὰς, συχνάκις, συχνά.— **II** εἰς πολλὰ μέρη.

πολλο-δεκᾰκις, ἐπίρρ. (*πολλὸς*=*πολὺς*+*δεκάκις*)· πολλὰς φορὰς δεκάκις, πολλάκις δέκα ‖ γεν., πολλάκις, πολλαπλῶς.

πολλός, *πολλόν*, ἰων. ἀρσ. καὶ οὐδ., ἀντὶ *πολύς, πολύ*, ἀλλ' ἐν χρήσει ἀποκλειστικῶς σχεδὸν μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις· βλ. *πολύς*.

πολλοστός, ή, όν (*πολλός, πολύς*)· εἷς ἐκ τῶν πολλῶν, λατ. **multesimus** ‖ πολὺ μ.κρός, πολὺ ὀλίγος, ἐλάχιστος ‖ ἀοήμαντος, τιποτένιος.— **II** ἐπὶ χρόνου, *πολλοστῷ ἔτει*=εἰς (κατὰ) τὸ τελευταῖον ἔτος ἐκ σειρᾶς πολλῶν ἐτῶν, τ. ἔ. μετὰ πολλὰ ἔτη, ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη ‖ *πολλοστῷ χρόνῳ*=ὕστερα ἀπὸ πολὺν χρόνον, μετὰ παρέλευσιν μακροῦ χρόνου (πολλῶν ἐτῶν).— *ἐπίρρ. πολλοστῶς* = εἰς πολὺ μικρὸν βαθμόν.

πόλος, ὁ (*πέλω, πολέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πόλος, ἄξων, ἀκίνητον σημεῖον περὶ ὃ περιστρέφεται πρᾶγμά τι, ὅπως π.χ. ὁ ἄξων σφαίρας, ὁ ἄξων τῆς σφαίρας τῆς γῆς, ὁ γήινος καὶ οὐράνιος ἄξων, ὡς καὶ τὰ δύο ἄκρα του, ὁ βόρειος καὶ ὁ νότιος πόλος. 2) τὸ περιστρεφόμενον περὶ τοιοῦτον ἄξονα, ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ, τὸ στερέωμα, ὁ οὐρανός, λατ. **polus**. — **II** γῆ ἀναστρεφομένη διὰ τοῦ ἀρότρου, γῆ ἀροτριουμένη.— **III** κοῖλον ἡλιακὸν ὡρολόγιον (ὀνομασθὲν οὕτω διότι ἔχει τὸ σχῆμα τοῦ οὐρανίου θόλου) [δι' ἐτυμ. βλ. *πέλομαι*].

πόλτος, ὁ· πυκνὸς ζωμός, ἔψημα, ζωμός, λατ. **puls, pultis**, [δι' ἐτυμ. βλ. *πάλη* II].

πολύ-αγρος, ον (*πολὺς*+*ἄγρα*)· ὁ συλλαμβάνων πολλὴν ἄγραν (πολλὰ θηράματα, πολὺ κυνήγι).

πολῠ-ᾱ́θλος, ον (*πολὺς*+*ἆθλος, ἄθλον*)· ὁ πολλοὺς ἆθλους ἀναλαβών, ὁ νικήσας εἰς πολλοὺς ἀγῶνας.

πολῠ-αιγος, ον (*πολὺς* + *αἴξ*)· ὁ ἔχων πολλὰς αἶγας, ὁ πλούσιος εἰς αἶγας.

πολύ-αιμος, ον ·=*πολυαίμων* (βλ. λ.).

πολῠ-αίμων, ον, γεν. -ονος (*πολὺς*+*αἷμα*)· = *πολύαιμος*, ὁ ἔχων πολὺ αἷμα, αἱματώδης, ὁ πληθωρικὸς εἰς αἷμα.

πολῠ-αίνετος, ον, καὶ **πολύ-αινος,** ον (*πολὺς*+*αἶνος*)· ὁ πολὺ ἐπαινούμενος, πολὺ ἐξυμνούμενος. 2) ὁ ἐκφέρων λόγους πλήρεις σοφίας καὶ πολυμαθείας.

πολῠ-άϊξ, -ϊκος [ῐ] (*πολὺς* + *ἀΐσσω*)· ὁ λίαν ὁρμητικός, θυελλώδης, σφοδρὸς ‖ *κάματος πολυάϊξ*= κόπωσις προερχομένη ἀπὸ ὁρμητικὰς πολεμικὰς ἐπιδόσεις.

πολῠ-ανδρέω (*πολύανδρος*)· εἶμαι πλήρης ἀνδρῶν, εἶμαι πολυάνθρωπος.

πολῠ-ανδρος, ον (*πολὺς*+*ἀνήρ*)· ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων πολλοὺς ἄνδρας, ὁ πλήρης ἀνδρῶν, ὁ πυκνοκατῳκημένος.— ἐπὶ προσώπων, πολυόριθμος.

πολῠ-άνθεμος, ον (*πολὺς*+*ἄνθεμον*)· ὁ πλούσιος εἰς ἄνθη, πλήρης ἀνθήσεως.

πολῠ-ανθής, ές (*πολὺς* + *ἀνθέω*)· ὁ πλήρης ἀνθέων, ὁ πλούσιος εἰς ἄνθησιν.

πολῠ-ανθρωπία, ἡ (*πολυάνθρωπος*)· πολὺς πληθυσμός, πλῆθος ἀνθρώπων, ὡς καὶ νῦν πολυανθρωπία.

πολῠ-άνθρωπος, ον (*πολὺς*+*ἄνθρωπος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυάνθρωπος, πλήρης ἀνθρώπων, πλούσιος εἰς ἀνθρώπους, πολυπληθής.

πολῠ-ᾰ́νωρ, -ορος, ὁ, ἡ (*πολὺς*+*ἀνήρ*)· = *πολύανδρος* (βλ. λ.) ‖ πολυάνθρωπος, πολυσύχναστος.— **II** ἡ ἔχουσα πολλοὺς συζύγους.

πολῠ-άργῠρος, ος (*πολὺς*+*ἄργυρος*)· ὁ ἔχων πολὺν ἄργυρον, ὁ πλούσιος εἰς ἄργυρον.

πολῠ-ᾰ́ρητος, ἀττ. -**ᾰ́ρᾱτος,** ον (*πολὺς*+*ἀράομαι*)· ὁ λίαν ἐπιθυμητός, πολυπόθητος.

πολῠ-αρκής, ές (*πολὺς*+*ἀρκέω*)· ὁ εἰς πολλὰ (εἰς πολλὰς ἀνάγκας) ἐπαρκῶν, ὁ λίαν βοηθητικός, γενναιόδωρος.

πολῠ-άρμᾰτος, *ον* (*πολύς+ἅρμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ ἅρματα.

πολῠ-αρμόνιος, *ον* (*πολύς + ἁρμονία*)· ὁ ἔχων πολλὰς ἁρμονίας (πολλὰς φωνάς, πολλοὺς τόνους), ὁ πολύφωνος, πολύχορδος.

πολῠ-αρνος, *ον*, μετὰ ἀνωμ. (ἑτεροκλ.) δοτ. *πολύαρνι* (*πολύς+ἄρνός*)· ὁ ἔχων πολλὰ ἀρνία (ἢ πρόβατα) ‖ ὁ πλούσιος εἰς ποίμνια.

πολυ-αρχία, ἡ (*πολύς+ἄρχω*)· ὡς καὶ νῦν, πολυαρχία, τὸ νὰ ἄρχουν (νὰ κυβερνοῦν) πολλοί.

πολῠ-αστράγᾰλος, *ον* (*πολύς + ἀστράγαλος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ἀστραγάλους (κόμπους).

πολῠ-αστρος, *ον* (*πολύς+ἄστρον*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ἀστέρας, κάταστρος.

πολῠ-άσχολος, *ον*· ὡς καὶ νῦν, πολυάσχολος, ὁ ἔχων πολλὰς ἀσχολίας, ὁ πολὺ ἀπησχολημένος.

πολῠ-αῦλαξ, *ᾰκος*, ὁ, ἡ (*πολύς+αὔλαξ*)· ὁ πολλὰς αὔλακας ἔχων ‖ ὁ ἔχων πολλὰ στρέμματα γῆς, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος, πλατύς.

πολῠ-αύχενος, *ον*, καὶ **πολυαύχην,** *-ενος*, ὁ, ἡ (*πολύς+αὐχήν*)· ὁ ἔχων πολλοὺς αὐχένας.

πολυ-αύχην, *-ενος*, ὁ, ἡ·=*πολυαύχενος* (βλ. λ.).

πολῠ-βᾰφής, *ὲς* (*πολύς + βᾰφῆναι*)· ὁ πολλάκις (ὁ βαθέως) βυθισθεὶς εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ πνιγεὶς ‖ ὁ πολλάκις βεβαμμένος (βουτημένος εἰς βαφήν) ‖ *ἁλίδονα σώματα πολυβαφῆ* = σώματα πολυβούτητα καὶ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιδινούμενα (ριπτόμενα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ).

πολῠ-βενθής, *ὲς* (*πολύς+βένθος*)· ὁ πολὺ βαθύς, ὁ ἔχων μέγα βάθος.

πολῠ-βοσκος, *ον* (*πολύς+βόσκω*)· ὁ πολλὴν βοσκὴν παρέχων, ὁ πολλοὺς τρέφων.

πολῠ-βότειρα, ἐπ. **πουλυβότειρα,** ἡ (*πολύς+βόσκω*), θηλ. ἐπίθ.· ἡ πολλοὺς τρέφουσα, ἡ πολλὴν βοσκὴν (τροφὴν) παρέχουσα.

πολῠ-βοτος, *ον* (*πολύς+βόσκω*)· ὁ πολλοὺς τρέφων ‖ ὁ ἔχων πολλὰς βοσκὰς (βοσκοτόπους).

πολῠ-βοτρυς, *-υος*, ὁ, ἡ (*πολύς+βότρυς*)· ὁ πολυστάφυλος, ὁ ἔχων ἀφθονίαν σταφυλῶν.

πολῠ-βουλος, *ον* (*πολύς + βουλή*)· ὡς καὶ νῦν, πολύβουλος, ὁ πολλὰς σκέψεις ἔχων, ὁ πολὺ συνετός, συνετώτατος, ὁ κατ' ἐξοχὴν σοφός.

πολῠ-βούτης, *-ου*, ὁ (*πολύς+βοῦς*)· ὁ πολλοὺς βοῦς τρέφων, ὁ πλούσιος εἰς βοῦς.

πολῠ-βροχος, *ον* (*πολύς + βροχή*)· ὁ πολὺ βεβρεγμένος.— ‖ (*πολύς + βρόχος*)· ὁ πολλοὺς βρόχους (βρόχια, σχοινία) ἔχων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν βρόχων.

πολῠ-γᾱθής, *ές*, δωρ. ἀντὶ *πολυγηθὴς* (βλ. λ.).

πολῠ-γηθής, *ές*, δωρ. **πολυγᾱθής,** *ὲς* (*πολύς+γηθέω*)· ὁ πολὺ τέρπων, πολὺ εὐφραίνων ‖ πλήρης εὐφροσύνης (εὐθυμίας), φαιδρός, περιχαρής, εὔθυμος.

πολῠ-γήρως, *ων* (*πολύς+γῆρας*)· ὁ πολὺ γέρων.

πολῠ-γλευκος, *ον* (*πολύς+γλεῦκος*)· ὁ ἔχων (περιέχων, ἢ καὶ ὁ παράγων) πολὺ γλεῦκος, ὁ πλούσιος εἰς γλεῦκος (νέον οἶνον).

πολύ-γληνος, *ον* (*πολύς + γλήνη*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ὀφθαλμούς, πολυόμματος.

πολύ-γλωσσος, *ον*, ἀττ. **-ττος,** (*πολύς+γλῶσσα*)· ὡς καὶ νῦν, πολύγλωσσος, ὁ ἔχων (ἤτοι ὁμιλῶν) πολλὰς γλώσσας.

πολῠ-γναμπτος, *ον* (*πολύς + γνάμπτω*)· ὁ ἔχων πολλὰς καμπὰς (στροφάς), ὁ ποικίλως (ποικιλοτρόπως) κεκαμμένος, συνεστραμμένος, σγουρός.

πολῠ-γνωτος, *ον* (*πολύς + γιγνώσκω*)· ὁ πολὺ γνωστός, πασίγνωστος.

πολῠ-γομφος, *ον* (*πολύς + γόμφος*)· ὁ πολλοὺς γόμφους ἔχων, ὁ καλῶς ἑστερεωμένος μὲ γόμφους (ἥλους, καρφιά), καλὰ καρφωμένος.

πολῠ-γονέομαι, ἀποθ. (*πολύγονος*)· πολλαπλασιάζομαι, ἐξαπλοῦμαι, μεταδίδομαι εἰς πολλούς.

πολύ-γονος, *ον*, κατά τινας *πολυγόνος* (*πολύς+γόνος*)· ὁ πολλὰ γεννῶν, πολλὰ παράγων, γόνιμος, εὔφορος.

πολῠ-δαίδᾰλος, *ον* (*πολύς + δαίδαλος*)· ὁ μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος, ποικίλως κατειργασμένος, πλουσίως πεποικιλμένος.— ■ ἐνεργ., ὁ ἐργαζόμενος μετὰ τέχνης καὶ δεξιότητος, ὁ λίαν ἐπιδέξιος.

πολῠ-δάκρῡος, *ον*, καὶ **πολῠ-δακρῦς,** γεν. *-ῦος*, ὁ, ἡ (*πολύς+δάκρυ*)· ὁ ἔχων πολλὰ δάκρυα, ὁ μετὰ πολλῶν δακρύων ‖ ὄθεν, πολυθρήνητος, πολύκλαυστος ‖ θλιβερός, λυπηρός.— ‖ ἐνεργ., ὁ πολὺ δακρύων, πολὺ θρηνῶν, ἄφθονα δάκρυα χύνων.

πολῠ-δάπᾰνος, *ον* (*πολύς+δαπάνη*)· ὡς καὶ νῦν, πολυδάπανος, δαπανηρός, ὁ προξενῶν μεγάλας δαπάνας, π. χ. βίος πολυδάπανος ‖ ἐπὶ προσ., ὡς καὶ νῦν, πολυδάπανος, ὁ δαπανῶν πολλά, κάμνων πολλὰς δαπάνας, σπάταλος, πολυέξοδος, ἀσωτος.

πολῠ-δειράς, *-άδος*, ὁ, ἡ, (*πολύς+δειρή*)· ὁ ἔχων πολλοὺς τραχήλους ‖ ὁ ἔχων πολλὰς κορυφάς, πολύκορφος (ἐπὶ ὀρέων).

πολῠ-δενδρος, *ον*, καὶ **πολυδένδρεος** (*πολύς+δένδρον*)· ὡς καὶ νῦν, πολύδενδρος, ἔχων πολλὰ δένδρα, πλήρης δένδρων, πλούσιος εἰς δένδρα.

πολῠ-δένδρεσσι, ποιητ. πληθ. δοτ., ἐσχηματισμένη ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *πολυδένδρης*.

πολῠ-δερκής, *ὲς* (*πολύς+δέρκομαι*)· ὁ πολὺ (τ. ἔ. μακρὰν) βλέπων ‖ ὁ πολλὰ ὁρῶν ‖ ὁ ὑπὸ πολλῶν ὁρώμενος.

πολύ-δεσμος, *ον* (*πολύς+δεσμός*)· ὁ διὰ πολλῶν δεσμῶν συνδεδεμένος (συνηρμοσμένος), ὁ στερεῶς δεδεμένος.

πολῠ-δευκής, *ὲς* (*πολύ+δεῦκος=γλεῦκος*)· ὁ πολὺ γλυκύς.— ‖ ***Πολυδεύκης, -ους***, ὁ, λατ. **Pollux,** υἱὸς τῆς Λήδας, ἀδελφὸς τοῦ Κάστορος, εἷς τῶν Διοσκούρων, φημιζόμενος ἐν τοῖς ἀρχαίοις μύθοις ὡς πυγμάχος.

πολῠ-δίψιος, *ον* (*πολύς+δίψα*)· ὁ πολὺ διψῶν, διψαλέος, ὁ πάσχων ἐκ λειψυδρίας, ἄνυδρος.

πολῠ-δονος, *ον* (*πολύς+δονέω*)· ὁ πολὺ δονηθείς, πολυδόνητος, πολυκλόνητος.

πολύ-δοξος, *ον* (*πολύς+δόξα*)· ὁ πολὺ δοξασμένος, ἔχων μεγάλην δόξαν, περίφημος.— ‖ ὁ ποικίλας *δόξας* (δηλ. δοξασίας, γνώμας) ἔχων.

πολύ-δρομος, *οὐ* (*πολύς+δραμεῖν*, τοῦ *τρέχω*)· ὁ πολὺ τρέχων, πολλὰς χώρας διατρέχων, πολυπλάνητος.

πολύ-δροσος, *ον* (*πολύς+δρόσος*)· ὁ πολὺ δροσερός, ὁ ἐμποτισμένος ἀπὸ πολλὴν δρόσον.

πολῠ-δωρία, ἡ (*πολύδωρος*)· γενναιοδωρία, ἐλευθεριότης, μεγαλοδωρία.

πολύ-δωρος, *ον* (*πολύς+δῶρον*)· ὁ μετὰ πολλῶν δώρων, ὁ λαβὼν πολλὰ δῶρα ‖ ἐπὶ γυναικός, ἡ λαμβάνουσα μεγάλην προῖκα, πολύπροικος, πολύφερνος.

πολῠ-ειδής, *ὲς* (*πολύς+εἶδος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυειδής, ποικίλος, ὁ ἐκ πολλῶν εἰδῶν ἀποτελούμενος, ὁ πολλὰς μορφὰς λαμβάνων, πολύμορφος, ποικίλος.

πολῠ-έλαιος, *ον* (*πολύς+ἔλαιον*)· ὁ παράγων πολὺ ἔλαιον, ὁ ἀφθονῶν (πλούσιος) εἰς ἔλαιον.

πολῠ-έλικτος, *ον* (*πολύς+ἑλίσσω*)· ὁ πολὺ εἰλιγμένος, πολὺ (περι)τυλιγμένος, πολυτύλικτος ‖ λαβυρινθώδης, πολύπλοκος, περίπλοκος.

πολῠ-επ-αίνετος, *ον* (*πολύς+ἐπαινέω*)· ὁ πολὺ ἐπαινούμενος.

πολῠ-επής, *ὲς* (*πολύς+ἔπος*)· ὁ ἐκ πολλῶν λόγων, ὁ πολλὰ λέγων, πολυλόγος, πολύλογος, φλύαρος.

πολῠ-έραστος, *ον* (*πολύς + ἐράω*)· ὁ πολὺ ἐραστός, πολὺ ἀγαπητός.

πολῠ-εργής, *ές*, καὶ **πολύεργος,** *ον* (*πολύς+ἔργον*)· ὁ πολὺ ἐργαζόμενος, φίλεργος, ὁ σκληρῶς ἐργαζόμενος.— ‖ Παθητ., ὁ πολὺ εἰργασμένος, πολλὴν ἐργασίαν χρειαζόμενος, κοπιαστικός.

πολύ-εργος, *ον*·=*πολυεργὴς* (βλ. λ.).

πολῠ-ετής, *ὲς* (*πολύς+ἔτος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυετής, ὁ πολλῶν ἐτῶν, παλαιός, γέρων ‖ ὁ μετὰ πολλὰ ἔτη.

πολύ-ευκτος, *ον*, καὶ **πολυεύχετος,** *ον* (*πολύς+εὔχομαι*)· ὁ πολὺ ἐπιθυμητός, περιπόθητος, περιζήτητος.

πολύ-ζηλος, *ον* (*πολύς+ζῆλος*)· ὁ πολὺ ζηλωτός, πολυζήλευτος, πολυαγάπητος, πολυζηλευόμενος.—

‖ ὁ πλήρης ζήλου, πλήρης ἁμίλλης, πλήρης ζηλοτυπίας καὶ φθόνου, πολὺ ζηλότυπος.

πολῠ-ζήλωτος, *ον* (*πολὺς+ζηλόω*)· ὁ πολὺ ζηλωτός, πολυζήλευτος.

πολύ-ζυγος, *ον* (*πολὺς* + *ζυγόν*)· ὁ ἔχων πολλὰ *ζυγὰ* (τ. ἔ. πολλὰ καθίσματα, κυρ. θρανία κωπηλατῶν).

πολῠ-ήγορος, *ον* (*πολὺς* + *ἀγορεύω*)· ὁ πολὺ ἀγορεύων, ὁ πολλὰ λέγων, πολύλογος, φλύαρος.

πολῠ-ήρᾰτος, *ον* (*πολὺς+ἐράω*)· ὁ πολὺ ἐρατός, λίαν ἀγαπητός, ἀξιέραστος, ἀξιαγάπητος.

πολῠ-ηχής, *ἐς* (*πολὺς* + *ἦχος*)· ὁ πολλοὺς ἤχους (τόνους) ἔχων, πολύφωνος, ποικιλόφωνος ‖ ὁ πολὺ ἀντηχῶν.

πολυ-ήχητος, *ον*, δωρ. **-άχητος** (*πολὺς* + *ἠχέω*)· ὁ πολὺ (δυνατὰ ἢ μακρὰν) ἀντηχῶν.

πολῠ-θαρσής, *ἐς* (*πολὺς+θάρσος*)· ὁ πολὺ θάρρος ἔχων, λίαν θαρραλέος, λίαν εὐθαρσής, πολὺ γενναῖος, πολὺ τολμηρός.

πολύ-θεος, *ον* (*πολὺς+θεός*)· ὁ ἀνήκων εἰς πολλοὺς θεούς, ὁ ἀφιερωμένος εἰς πολλοὺς θεούς, ὁ πολλοὺς θεοὺς ἔχων‖ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν θεῶν.

πολύ-θηρος, *ον* (*πολὺς+θήρ*)· ὁ ἔχων πολλὴν θήραν (θηλ. πολλὴν ἄγραν, πολὺ κυνήγι, πολλὰ ἄγρια ζῶα), ὁ πλήρης ἀγρίων ζώων.

πολῠ-θρέμμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς+θρέμμα*)· ὁ τρέφων πολλούς, ὁ παράγων πολλὰ (ἐπίθ. τοῦ Νείλου ποταμοῦ) ‖ ὁ ἀφθονῶν εἰς θρέμματα.

πολύ-θρεπτος, *ον* (*πολὺς+τρέφω*)· ὁ πολὺ τρέφων, πολὺ θρεπτικός.— **II** παθητ., πολὺ τρεφόμενος, πολὺ αὐξάνων.

πολυ-θρήνητος, *ον* (*πολὺς+θρηνέω*)· ὡς καὶ νῦν, πολυθρήνητος, πολὺ θρηνηθείς, πολύκλαυστος.

πολύ-θρηνος, *ον* (*πολὺς+θρῆνος*)· ὁ πολὺ θρηνῶν ‖ ὁ ἐκ πολλῶν θρήνων συνιστάμενος.

πολύ-θριξ, *-τρῐχος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+θρίξ*)· ὁ ἔχων πολλὰς τρίχας, πολύτριχος, ὁ ἔχων μακρὰν κόμην.

πολύ-θροος, *ον*, καὶ συνηρ. **-θρους,** *ουν* (*πολὺς +θρόος*)· ὁ μετὰ πολλοῦ θορύβου, πολυθόρυβος, θορυβώδης.

πολῠ-θρῠλητος, *ον* (*πολὺς+θρῠλέω*)· ὡς καὶ νῦν, πολυθρύλητος, περὶ οὗ γίνεται πολὺς λόγος, περιλάλητος, διάσημος, περιβόητος, πασίγνωστος.

πολύ-θῦρος, *ον* (*πολὺς+θύρα*)· ὁ ἔχων πολλὰς θύρας ἢ παράθυρα (ἀνοίγματα, ὀπάς). **2)** μτφρ. ὁ ἔχων πολλὰς πτυχάς.

πολύ-θῡτος, *ον* (*πολὺς+θύω*)· ὁ ἑορταζόμενος διὰ πολλῶν θυσιῶν, ὁ πλούσιος εἰς θυσίας, πλήρης θυσιῶν.

πολῠ-ῐ̄δμων, *ον*, γεν. *-ονος*· = **πολυΐδρις** (βλ. λ.).

πολῠ-ῐ̄δρεια, ἡ (*πολύϊδρις*)· ἡ γνῶσις πολλῶν πραγμάτων, πολυπειρία, ὀξύνοια ‖ πανουργία, πονηρία.

πολύῐ̄δρις, ἰων. γεν. *-ιος*, ἀττ. *-εως*, ὁ, ἡ (*πολὺς +ἴδρις*)· ὁ πολλὰ εἰδώς, πολλὰς γνώσεις ἔχων, πολυμαθής, πολύπειρος, πολὺ σοφός.

πολύ-ιππος, *ον* (*πολὺς* + *ἵππος*)· ὁ πολλοὺς ἵππους ἔχων, πλούσιος εἰς ἵππους.

πολυ-ῐ̆στωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+ἵστημι*)·=**πολύϊδρις** (βλ. λ.), ὁ πολλὰ ἐπιστάμενος, πολυμαθής, πεπαιδευμένος.

πολῠ-ῐ̓χθύος, *ον*, καὶ **πολύῐ̓χθυς,** *-υος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+ἰχθύς*)· ὁ ἔχων πλῆθος ἰχθύων, ὁ πολλοὺς ἰχθῦς ἔχων.

πολῠ-καγκής, *ἐς* (*πολὺς+*κάγκω=καίω*)· ὁ πολὺ ξηρός, κατάξηρος, κατάστεγνος ‖ ὡσ. ὁ πολὺ ξηραίνων, στεγνώνων.

πολῠ-κᾱής, *ἐς* (*πολὺς+καίω*)· ὁ πολὺ καίων, καυστικός.

πολῠ-κάμ-μορος, *ον* (*πολὺς+κάμμορος*)· ὁ πολὺ δυστυχής, ἄθλιος, πολὺ κακόμοιρος.

πολῠ-καμπής, *ἐς* (*πολὺς+κάμπτω*)· ὁ ἔχων πολλὰς καμπάς, ὁ πολὺ κεκαμμένος, ὁ ἔχων πολλὰς στροφάς, πολύστροφος.

πολῠ-κᾰ́νής, *ἐς* (*πολὺς* + *καίνω*)· πολυκτόνος, πολλοὺς φονεύσας, πολὺ φονικός ‖ *θυσίαι πολυκανεῖς*=θυσίαι ἐν αἷς σφάζονται πολλὰ ζῷα.

πολύ-καπνος, *ον* (*πολὺς+καπνός*)· ὁ πολὺ καπνισμένος, πλήρης καπνοῦ ‖ ὁ ἔχων καπνισμένας δοκούς.

πολῠ-κάρηνος, *ον* (*πολὺς+κάρηνον*)· ὁ ἔχων πολλὰς κεφαλάς, πολυκέφαλος, πολυκόρυφος,

πολῠ-καρπία, ἡ (*πολύκαρπος*)· ἀφθονία καρπῶν, εὐκαρπία.

πολύ-καρπος, *ον* (*πολὺς+καρπός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς καρποὺς, ὁ πλήρης καρπῶν, πλούσιος εἰς καρποὺς.

πολῠ-κέλᾰδος, *ον* (*πολὺς+κέλαδος*)· ὁ πολὺ ἠχῶν, ὁ πολὺ (μακρὰν) ἀντηχῶν, πολυθόρυβος.

πολῠ-κέρδεια, ἡ (*πολυκερδής*)· ἡ μεγάλη πανουργία, πολλὴ δολιότης.

πολῠ-κερδής, *ἐς* (*πολὺς+κέρδος*)· ὁ πολὺ πανοῦργος, «τετραπέρατος».

πολύ-κερως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+κέρας*)· ὁ ἔχων πολλὰ κέρατα, πολυκέρατος ‖ *πολύκερως φόνος* = φόνος πολλῶν κερασφόρων κτηνῶν.

πολύ-κεστος, *ον* (*πολὺς+κεστός*)· πολυκέντητος, ποικίλως κεντημένος.

πολῠ-κηδής, *ἐς* (*πολὺς+κῆδος*)· ὁ πλήρης φροντίδων, ἀνιαρός, θλιβερός.

πολῠ-κήριος, *ον* (*πολὺς+κήρ*)· ὁ ὀλέθριος, θανατηφόρος.

πολῠ-κήτης, *ες* (*πολὺς* + *κῆτος*)· ὁ ἔχων πολλὰ κήτη, ὁ πλήρης κητῶν (θηρίων, τεράτων).

πολύ-κλαυστος, *ον*, ἢ **-κλαυτος,** ὡσ. καὶ *-η*, *-ον* (*πολὺς+κλαίω*)· ὡς καὶ νῦν, πολύκλαυστος, πολυθρήνητος.— **II** ὁ πολὺ θρηνῶν, πολὺ κλαίων.

πολυ-κλεής, *ἐς* (*πολὺς+κλέος*)· ὁ πολὺ κλεϊζόμενος, περικλεής, περίφημος, ἐξακουστός.

πολύ-κλειτος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η*, *-ον* (*πολὺς+κλειτός*)· περίφημος, περικλεής, ὁ μεγάλης φήμης, ἔνδοξος.

πολῠ-κλήεις, *εσσα*, *εν* (*πολὺς+κλέος*)·=**πολύκλειτος** (βλ. λ.).

πολῠ-κλῆῐς, *-ῐδος*, ἡ (*πολὺς+κλείς*)· ὁ ἔχων πολλὰς *κληῖδας*, ἤτοι σκαλμοὺς (κωπῶν), ὁ ἔχων πολλὰ καθίσματα (θρανία κωπηλατῶν).

πολύ-κληρος, *ον* (*πολὺς+κλῆρος*)· ὁ ἔχων μέγαν κλῆρον ἢ μερίδιον γῆς, ὁ πλούσιος εἰς ἐκτάσεις γῆς.

πολύ-κλητος, *ον* (*πολὺς* + *καλέω*)· ὁ κληθεὶς (ἢ προσκεκλημένος) ἐκ πολλῶν μερῶν, ὁ συνηγμένος ἐκ πολλῶν χωρῶν.

πολύ-κλυστος, *ον* (*πολὺς* + *κλύζω*)· πολυκύμαντος, τρικυμιώδης.— **II** παθητ., ὁ ὑπὸ πολλῶν κυμάτων κατακλυζόμενος.

πολῠ-κμητος, *ον* (*πολὺς+κάμνω*)· ὁ πολὺ (μετὰ πολλοῦ κόπου) κατειργασμένος, ὁ μετὰ πολλῆς φροντίδος (καὶ τέχνης) κατεσκευασμένος. **2)** μτγν. ἐπίπονος.

πολύ-κνημος, *ον* (*πολὺς+κνημός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς *κνημοὺς* (πολλὰς προεξοχὰς) ὀρέων ‖ ὀρεινός.

πολύ-κοινος, *ον* (*πολὺς+κοινός*)· ὁ εἰς πολλοὺς κοινός, ὁ τοῖς πᾶσι κοινός, πάγκοινος, ἀνήκων εἰς ὅλους.

πολῠ-κοιρᾰνία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*πολυκοίρανος*)· ἡ πολυαρχία, ἡ κυριαρχία πολλῶν, ἡ ἀρχὴ ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ πολλῶν.

πολῠ-κοίρᾰνος, *ον* (*πολὺς+κοίρανος*)· ὁ ἄρχων (κυριαρχῶν) ἐπὶ πολλῶν, ὁ πολλοὺς ἐξουσιάζων.

πολῠ-κόλυμβος, *ον* (*πολὺς+κολυμβάω*)· ὁ συχνάκις κολυμβῶν ἢ βουτῶν.

πολύ-κρᾱνος, *ον* (*πολὺς+κρανίον*)· ὁ ἔχων πολλὰς κεφαλάς, πολυκέφαλος.

πολῠ-κρατής, *ἐς* (*πολὺς* + *κράτος*)· ὁ λίαν κραταιός, ὁ μέγα κράτος ἔχων, ὁ πανίσχυρος.

πολύ-κροτος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η*, *-ον* (*πολὺς+κροτέω*)· ὁ κροτῶν (ἠχῶν, ἀντηχῶν) δυνατὰ ἢ καθαρά.

πολύ-κρουνος, *ον* (*πολὺς+κρουνός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς κρουνοὺς (πολλὰς πηγάς).

πολῠ-κτέᾰνος, *ον* (*πολὺς+κτέανον*)· = **πολυκτήμων** (βλ. λ.).

πολῠ-κτήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς+κτῆμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ ἢ μεγάλα κτήματα, ὁ ὑπερβολικὰ πλούσιος.

πολύ-κτητος, *ον* (*πολὺς+κτάομαι*)· = *πολυκτήμων* (βλ. λ.).

πολῠ-κτόνος, *ον* (*πολὺς* + *κτείνω*)· ὁ πολλοὺς φονεύων, φονικός.

πολυ-κῡδής, *ἐς* (*πολὺς+κῦδος*)· ὁ πολὺ *κῦδος* ἔχων, ὁ πολὺ ἔνδοξος.

πολῠ-κύδιστος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πολὺς+κύδιστος*)· ἐνδοξότατος.

πολῠ-κῦμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς+κῦμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ κύματα, κυματώδης, πολυκύμαντος, πολυτάραχος.

πολῠ-κώκῡτος, *ον* (*πολὺς* + *κωκύω*)· ὁ πλήρης κωκυτῶν (θρήνων), ὁ πολὺ θρηνῶν, θρηνώδης || πολύκλαυστος, πολυθρήνητος.

πολύ-κωμος, *ον* (*πολὺς+κῶμος*)· ὁ πολὺ κωμάζων, πολὺ μεθοκοπῶν, πολλοὺς κώμους τελῶν, πολὺ διασκεδάζων.— **II** (*κώμη*) ὁ πολλὰς κώμας ἔχων.

πολύ-κωπος, *ον* (*πολὺς+κώπη*)· ὁ ἔχων πολλὰς κώπας.

πολῠ-κώτῐλος, *ον* (*πολὺς+κωτίλος*)· ὁ ποικίλως ᾄδων, ποικιλόφωνος, ὁ πολὺ φλύαρος.

πολῠ-λήιος, *ον* (*πολὺς+λήιον*)· ὁ πολλὰ σπαρτὰ ἔχων, ὁ ἔχων πολλοὺς ἐσπαρμένους ἀγρούς, πολυκτήμων, πλούσιος, μεγαλοκτηματίας.

πολύ-(λ)λῐθος, *ον* (*πολὺς+λίθος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς λίθους, πετρώδης.

πολύ-λλιστος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πολὺς+λίσσομαι*)· ὁ πολὺ ἱκετευόμενος, ὃν πολλοὶ ἱκετεύουσιν, εἰς ὃν γίνονται πολλαὶ ἱκεσίαι || *νηὸς πολύλλιστος* =ναὸς ἐν ᾧ θεός τις πολὺ ἱκετεύεται.

πολύ-λλῑτος, *ον* (*πολὺς+λίτομαι*)·=*πολύλλιστος* (βλ. λ.).

πολῠ-λογία ἡ (*πολύλογος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυλογία, τὸ λέγειν πολλά, φλυαρία.

πολύ-λογος, *ον* (*πολὺς* + *λόγος*)· παθητ., ὁ περὶ οὗ πολὺς γίνεται λόγος, ὁ πολὺ (συχνὰ) ἀναφερόμενος, ὁ μετὰ πολυλογίας λεγόμενος, ὁ πολλῶν λόγων δεόμενος (χρῄζων).— **II** ὡς ἐνεργ. **πολυλόγος,** *ον*· ὁ πολλὰ λέγων, «πολύλογος», φλύαρος, «φαφλατᾶς».

πολῠ-μᾰθής, *ἐς* (*πολὺς* + *μαθεῖν*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πολυμαθής, ὁ πολλὰ μαθὼν ἢ πολλὰ μανθάνων, ὁ πολλὰ γινώσκων, ὁ ἔχων πολλὰς γνώσεις.

πολῠ-μᾰνής, *ἐς* (*πολὺς+μαίνεσθαι*, τοῦ *μαίνομαι*)· ὁ λίαν μαινόμενος, πολὺ μανιώδης.

πολῠ-μᾰχητος, *ον* (*πολὺς* + *μάχομαι*)· ὁ περὶ οὗ πολλὴ (δηλ. μεγάλη) μάχη γίνεται, ἢ ὁ συχνὰ διαφιλονικούμενος, περιμάχητος.

πολῠ-μεθής, *ἐς* (*πολὺς+μέθη*)· ὁ πολὺ μεθυσμένος, ἢ ὁ πολὺν οἶνον πίνων, ὁ πολὺ μέθυσος.

πολῠ-μελής, *ἐς* (*πολὺς+μέλος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυμελής, ὁ ἔχων πολλὰ μέλη ἢ μέρη, πολυμερής. — **II** ὁ ἔχων πολλὰ (ποικίλα) μέλη (μουσικῆς), ποικιλόφθογγος, πολλὰς μελῳδίας ᾄδων.

πολῠ-μερής, *ἐς* (*πολὺς+μέρος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυμερής, ἀποτελούμενος ἀπὸ πολλὰ μέρη || ποικίλος, πολλαπλοῦς, πολλῶν εἰδῶν.—**ἐπιρρ.** *-ῶς*=κατὰ ποικίλους τρόπους.

πολύ-μετρος, *ον* (*πολὺς* + *μέτρον*)· ὁ ἐκ πολλῶν μέτρων συνιστάμενος || γεν., ἄφθονος, πολύς.

πολῠ-μηκάς, *-άδος*, ἡ (*πολὺς+μηκάομαι*)· ἡ πολὺ θληχωμένη (ἐπίθ. τῆς αἰγός).

πολῠ-μῆλος, ὁ*ν*, δωρ. **-μαλος** (*πολὺς+μῆλον*=πρόβατον)· ὁ ἔχων πολλὰ πρόβατα (αἰγοπρόβατα) || ὁ πλούσιος εἰς ποίμνια.

πολῠ-μηνις, *-ιος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+μῆνις*)· ὁ πλήρης *μήνιος* (δηλ. ὀργῆς), ὁ πολὺ ἐξοργισμένος.

πολῠ-μητις, *-ιος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+μῆτις*)· ὁ πολλὰ σκεπτόμενος (πολλὰς σκέψεις ἔχων), πολύβουλος, πολυμήχανος, πολύπειρος.

πολῠ-μηχᾰνία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*πολυμήχανος*)· τὸ μηχανᾶσθαι (καὶ ἐπινοεῖν) πολλά, ἐπινοητικότης, ἡ γονιμότης εἰς τὸ ἐφευρίσκειν τεχνάσματα (*μηχανάς*).

πολῠ-μήχᾰνος, *ον* (*πολὺς+μηχανή*). ὅ,τι καὶ νῦν, πολυμήχανος, ἐπινοητικός, ἐφευρετικός, πολύτροπος, πολύπειρος.

πολῠ-μῐγής, *ἐς* (*πολὺς+μιγῆναι*)· ὁ πολὺ μεμειγμένος, ὁ ἐκ πολλῶν μερῶν ἀνάμεικτος, ποικιλόχρους.

πολῠ-μῑσής, *ἐς* (*πολὺς+μῖσος*)· ὁ πολὺ (πολλὰ πράγματα) μισῶν, ὁ πλήρης μίσους.— **II** παθητ., ὁ πολὺ (ὑπὸ πολλῶν) μισούμενος, ὁ λίαν μισητός.

πολύ-μισθος, *ον* (*πολὺς* + *μισθός*)· ὁ λαμβάνων πολὺν μισθόν, ὁ μεμισθωμένος ἐπὶ μεγάλῳ μισθῷ.

πολῠ-μῖτος, *ον* (*πολὺς+μίτος*)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ πολλῶν *μίτων* (δηλ. νημάτων) || *πέπλοι πολύμιτοι*=πέπλοι (χιτῶνες) μὲ ἐνυφασμένας ζωγραφικὰς παραστάσεις, πεποικιλμένοι (τῶν ὁποίων τὰ νήματα εἶναι χρωματιστά, διαφόρων χρωμάτων).

πολυ-μνήμων, *ον* (*πολὺς+μέμνημαι*)· ὁ πολλὰ ἐνθυμούμενος, μνήμων, ὁ μεγάλην μνήμην ἔχων.

πολῠ-μνήστη, ἡ (*πολὺς+μνάομαι*), **ὡς** θηλ. ἐπιθ.· ἡ ὑπὸ πολλῶν ζητουμένη εἰς γάμον.

πολύ-μνηστος, *ον* (*πολὺς* + *μέμνημαι*)· ὁ πολὺ (πολλὰ) ἐνθυμούμενος, μνήμων || εὐγνώμων.— **II** παθ., ὃν πολλοὶ ἐνθυμοῦνται, ὁ μὴ λησμονούμενος || ὃν μετ' εὐγνωμοσύνης πολλοὶ ἐνθυμοῦνται.

πολῠ-μνήστωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+μέμνημαι*)·= *πολυμνήμων* (θλ. λ.).

Πολ-ύμνια, ἡ, συγκεκ. ἀντὶ τοῦ **Πολυ-ύμνια** (*πολὺς+ὕμνος*)· ἡ ἔχουσα πολλοὺς ὕμνους, ἡ Μοῦσα τῶν πολλῶν ὕμνων, μία τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἡ θεὰ τῆς λυρικῆς ποιήσεως.

πολῠ-μουσος, *ον* (*πολὺς* + *Μοῦσα*)· ὁ πλούσιος εἰς δῶρα τῶν Μουσῶν, ὁ κάτοχος πολλῶν τεχνῶν.

πολύ-μοχθος, *ον* (*πολὺς* + *μόχθος*)· ὁ πολὺ μοχθῶν, πολὺ κοπιάζων, πολλοὺς μόχθους καταβάλλων, ὁ πολλὰ πάσχων.— **II** παθητ., ὁ ἀποκτώμενος διὰ πολλῶν μόχθων.

πολῠ-μῦθος, *ον* (*πολὺς* + *μῦθος*)· ὁ πολλοὺς λόγους λέγων, πολύλογος, φλύαρος || ὁ ἐκ πολλῶν λόγων ἀποτελούμενος.— παθητ., ὁ περὶ οὗ πολὺς γίνεται λόγος, περίφημος ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

πολύ-ναος, *ον* (*πολὺς+ναός*)· ὁ πολλοὺς ναοὺς ἔχων.

πολῠ-ναύτης, *-ου*, ὁ (*πολὺς* + *ναύτης*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ναύτας,

πολῠ-νεικής, *ἐς* (*πολὺς+νεῖκος*)· ὁ πολὺ ἐριστικός, φίλερις, φιλόνικος || πολὺ συχνὰ ὡς κύρ. ὄν. **Πολυνείκης** (μετὰ ἀναθ. τοῦ τόνου), ὁ υἱὸς τοῦ Οἰδίποδος.

πολυ-νέφελος, *ον*, καὶ δωρ. **-νεφέλας,** *-α* (*πολὺς +νεφέλη*)· ὁ λίαν νεφελώδης, ὑπὸ πολλῶν νεφελῶν κεκαλυμμένος.

πολῠ-νίκης, *-ου*, ὁ (*πολὺς+νῑκάω*)· ὁ πολλὰς νίκας καταγαγών, ὁ συχνάκις νικῶν.

πολῠ-νῐφής, *ἐς* (*πολὺς+νίφω*)· ὁ πλήρης χιόνων, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ χιόνων.

πολύ-ξεινος, *ον*, ἰων. ἀντὶ τοῦ **ἑπομ.**

πολύ-ξενος, ἰων. **πολύξεινος,** *ον*, ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πολὺς* + *ξένος, ξεῖνος*)· ἐπὶ προσώπων, ὁ ξενίζων πολλοὺς ξένους, ὁ λίαν φιλόξενος.— **II** παθ., ὃν πολλοὶ ξένοι ἐπισκέπτονται.

πολύ-ξεστος, *ον* (*πολὺς* + *ξέω*)· ὁ πολὺ ἐξεσμένος, πολὺ ἐστιλβωμένος.

πολῠ-οινέω (*πολύοινος*)· ἔχω πολὺν οἶνον, εἶμαι πλούσιος εἰς οἶνον.

πολύ-οινος, *ον* (*πολὺς* + *οἶνος*)· ὁ πλούσιος εἰς οἶνον, ὁ ἔχων ἄφθονον οἶνον.

πολύ-ολβος, *ον* (*πολὺς+ὄλβος*)· ὁ πολὺ ὄλβιος, ὁ πολὺ εὐτυχὴς || πλούσιος εἰς ἀγαθὰ || ἄφθονος (ἐπὶ πραγμ.).— **II** ἐνεργ. ὁ παρέχων πολὺν ὄλβον, ὁ πρόξενος πολλῆς εὐτυχίας.

πολύ-ομβρος, *ον* (*πολὺς+ὄμβρος*)· ὁ πολὺ βροχερός.

πολῠ-όμμᾰτος, *ον* (*πολὺς+ὄμμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ ὄμματα (πολλοὺς ὀφθαλμούς).

πολῠ-όρνῑθος, *ον* (*πολὺς+ὄρνις*)· ὁ πολλὰ πτηνὰ ἔχων, ὁ πλούσιος εἰς πτηνά.

πολῠ-οψία, ἡ (*πολύοψος*)· ἀφθονία ὄψων (προσφαγίων) || ἀφθονία ὀρεκτικῶν ἐδεσμάτων || ἀφθονία τροφίμων.

πολύ-οψος, *ον* (*πολὺς+ὄψον*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν ὄψων (δηλ. τροφίμων καθόλου) || πολυτελής, ἀβροδίαιτος.

πολῠ-πᾰθής, ἐς (*πολὺς* + *παθεῖν*)· ὁ πολλὰ παθὼν ἢ πολλὰ πάσχων ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς πολλὰ πάθη (σωματικὰ ἢ ψυχικά).

πολῠ-παιδία, ἡ (*πολύπαις*)· ἀφθονία παίδων, πολυτεκνία.

πολῠ-παίπᾰλος, *ον* (*πολὺς* + *παιπάλη*)· ὁ πολὺ πανοῦργος, πολὺ δόλιος.

πολύ-παις, -παιδος, ὁ, ἡ (*πολὺς*+*παῖς*)· ὁ ἔχων πολλὰ τέκνα.

πολῠ-πάμ-φᾰος, *ον* (*πολὺς*+*πᾶς*+*φάος*)· ὁ λίαν λαμπρῶς φωτίζων.

πολῠ-πᾶμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς* + *πέπᾶμαι*)· ὁ ἔχων πολλὰς καὶ μεγάλας κτήσεις (κτήματα), μεγαλοκτηματίας, πολὺ πλούσιος.

πολῠ-πειρία, ἡ (*πολύπειρος*)· πολλὴ πεῖρα, μακρὰ πεῖρα, μεγάλη πεῖρα. **2)** συχνὴ ἢ τολμηρὰ ἐπιχείρησις.

πολύ-πειρος, *ον* (*πολὺς*+*πεῖρα*)· ὁ ἔχων πολλὴν (μεγάλην, μακρὰν) πεῖραν, ὁ πολὺ πεπειραμένος.

πολῠ-πείρων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς*+*πεῖρας*)· ὁ ἔχων πολλὰ πέρατα, τ. ἔ. ὁ ἔχων εὐρέα ὅρια, πολλὰ σύνορα, πολυσυνόρευτος ‖ ὁ ἐκ πολλῶν περάτων (τ. ἔ. ἐκ πολλῶν χωρῶν) συνελθών.

πολῠ-πενθής, ἐς (*πολὺς*+*πένθος*)· ὁ πολὺ πενθῶν, πολὺ θρηνῶν, πολλὰ πένθη ἐν ἑαυτῷ ἔχων, πολυπαθής.— Παθητ., ὁ πολυπένθητος, πολυθρήνητος.

πολῠ-πένθῐμος, *ον*·=*πολυπενθὴς* (βλ. λ.).

Πολυ-πημονίδης, *-ου*, ὁ· ὁ υἱὸς τοῦ *Πολυπήμονος*, μετὰ λογοπαικτικῆς ἀναφορᾶς εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἐπιθ. *πολυπήμων* (βλ. λ.).

πολῠ-πήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς*+*πῆμα*)· ὁ προξενῶν πολλὴν (πολλάς, ποικίλας) βλάβας, ὀλέθριος.

πολύ-πηνος, *ον* (*πολὺς*+*πήνη*)· ὁ πυκνῶς ὑφασμένος, πυκνός.

πολῠ-πῖδαξ, *-ᾰκος*, ὁ, ἡ (*πολὺς*+*πῖδαξ*)· ὁ ἔχων πολλοὺς πίδακας (πολλὰς πηγάς).

πολύ-πῐκρος, *ον* (*πολὺς*+*πικρός*)· ὁ πολὺ πικρός, πολὺ δριμὺς ‖ οὐδ. πληθ. *πολύπικρα* ὡς ἐπίρρ.=πολὺ πικρῶς.

πολῠ-πῖνής, ἐς (*πολὺς* + *πῖνος*)· πολὺ πιναρός, πολὺ ρυπαρός.

πολύ-πλαγκτος, *ον* (*πολὺς*+*πλάζομαι*)· ὁ πολὺ πλανώμενος, ὁ εἰς πολλὰ μέρη περιπλανώμενος ‖ ὁ πολὺ σφαλλόμενος.— **II** ἐνεργ. (*πολὺς*+*πλάζω*)· ὁ ὁδηγῶν (φέρων, παρασύρων) μακρὰν (ἔξω) τῆς ὁδοῦ ‖ μτφρ., ὁ παραπλανῶν, ὁ ἀποπλανῶν, ὁ ἐξαπατῶν, ἀπατηλός.

πολῠ-πλᾰνής, ἐς (*πολὺς*+*πλᾰνάομαι*)· ὁ μακρὰν (ἢ ἐπὶ πολὺ) περιπλανώμενος ‖ *πολυπλανὴς κισσὸς* =ὁ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ἁπλώνων τοὺς κλάδους του κισσός.— **II** μτφρ. ὁ πολὺ σφαλλόμενος, παραπλανώμενος (ἐξαπατώμενος) ‖ ἐνεργ. ὁ πολὺ παραπλανῶν (ἀποπλανῶν), ἐξαταπῶν.

πολῠ-πλᾰνητος, *ον* (*πολὺς*+*πλανάομαι*)·=*πολυπλανὴς* (βλ. λ.), ὁ μακρὰν ἢ ὁ συχνὰ περιπλανώμενος ‖ ἐπὶ κτυπημάτων, τὸ καταφερόμενον ἐξ ὅλων των πλευρῶν (ἢ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν).

πολῠ-πλᾰνος, *ον*·=*πολυπλανὴς* (βλ. λ.).

πολῠ-πλάσιος, *α*, *ον*·=*πολλαπλάσιος* (βλ. λ).

πολύ-πλεθρος, *ον* (*πολὺς*+*πλέθρον*)· ὁ ἔχων ἑκτασιν πολλῶν πλέθρων ‖ γεν. ὁ πολὺ ἐκτεταμένος ‖ ἐπὶ προσ. ὁ πολὺ πλούσιος (εἰς ἐκτάσεις γῆς).

πολύ-πλεκτος, *ον* (*πολὺς* + *πλέκω*)· ὁ πολὺ πεπλεγμένος, πολύπλοκος.

πολῠ-πλόκᾰμος, *ον* (*πολὺς*+*πλόκαμος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς πλοκάμους, πολυβόστρυχος ‖ ἐπὶ τοῦ πολύποδος, ὁ ἔχων πολλοὺς πλοκάμους («πλοκάμια», πόδια).

πολῠ-πλοκία, ἡ (*πολύπλοκος*)· πανουργία, δολιότης.

πολύ-πλοκος, *ον* (*πολὺς* + *πλέκω*)· ὁ πολὺ πεπλεγμένος, «πολὺ μπερδευμένος», ὁ πολὺ συνεστραμμένος, «πολὺ στριμμένος». **2)** μτφρ. πολὺ περίπλοκος, πολύπλοκος, περιπεπλεγμένος, πολυσύνθετος.— **II** ἐνεργ. ὁ περιπλέκων, ὁ «μπερδεύων», ὁ μηχανορραφῶν, ὁ ραδιουργῶν.

πολῠ-πόδης, *-ου*, ὁ, ποιητ. **πουλυπ—**·=*πολύπους* (βλ. λ.).

πολῠ-ποίκῐλος, *ον* (*πολὺς* + *ποικίλος*)· ὁ,τι καὶ νῦν, πολυποίκιλος.

πολύ-πονος, *ον* (*πολὺς*+*πόνος*)· ὁ πολὺ *πονῶν*, παλὺ μοχθῶν, πολλοὺς κόπους καταβάλλων ‖ ὡσ. ὁ προξενῶν πολλοὺς πόνους, ὀδυνηρός.

πολύ-πος, *-ου*, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *πολύπους* (βλ. λ.).

πολῠ-πότᾰμος, *ον* (*πολὺς* + *ποταμός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ἢ μεγάλους ποταμούς.

πολύ-ποτμος, *ον* (*πολὺς*+*πότμος*)· ὁ ἔχων πολλὰς τύχας.

πολῠ-πότνια, ἡ· ἡ παρὰ πολὺ σεβαστή.

πολύ-πους, *-ποδος*, ὁ, ἡ, αἰτ. *πολύπουν* (*πολὺς*+*πούς*)· ὁ ἔχων πολλοὺς πόδας.— **II** ὡς οὐσ. **πολύπους,** ὁ, ἢ συχνότ. (καὶ κυρ. παρ' ἀττ.) **πουλύπους,** γεν. *πουλύποδος* (καὶ *πουλύπου*), αἰτ. *πουλύποδα* (καὶ *πουλύπουν*)· πληθ. ὀνομ. *πουλύποδες* κλπ.· ποιητ. ὀνομ. *πούλυπος*, *-ου*· δωρ. *πώλῠπος*· λατιν. pōlypus· ὅ,τι καὶ νῦν, πολύπους τῆς θαλάσσης, ἢ ὀκτάπους, κοιν. «χταπόδι».

πολυ-πραγμονέω, ἰων. *—πρηγμονέω*, μελλ. *-ήσω* (*πολυπράγμων*)· ἀσχολοῦμαι (εἶμαι ἀπησχολημένος) μὲ πολλὰ πράγματα, εἶμαι πολυάσχολος ‖ εἶμαι ἀλλοτριοπράγμων, ἀσχολοῦμαι μὲ ξένας ὑποθέσεις, ἀναμειγνύομαι εἰς ξένας ὑποθέσεις ‖ ἀναμειγνύομαι εἰς τὰ πολιτικὰ (εἰς τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν), ραδιουργῶ, μηχανορραφῶ.

πολυ-πραγμοσύνη, ἡ (*πολυπράγμων*)· ἡ περὶ πολλὰ ἐνασχόλησις ‖ ἡ ἀναμείξις εἰς ξένας ὑποθέσεις ‖ ὁ χαρακτὴρ τοῦ πολυασχόλου, τοῦ ἀναμειγνυομένου εἰς ξένας ὑποθέσεις.

πολῠ-πράγμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πολὺς*+*πράσσω*)· ὡς καὶ νῦν, πολυπράγμων, πολυάσχολος, ἀσχολούμενος περὶ πολλὰ ‖ ὁ ἀναμειγνυόμενος εἰς ξένας ὑποθέσεις, περίεργος, ταραχώδης.

πολύ-πρᾶος, *ον* (*πολὺς* + *πρᾶος*)· ὁ πολὺ πρᾶος, πολὺ μαλακός.

πολυ-πρηγμονέω, ἰων. ἀντὶ *πολυπραγμονέω* (βλ. λ.).

πολῠ-πρόβᾰτος, *ον* (*πολὺς*+*πρόβατον*)· ὁ ἔχων πολλὰ πρόβατα, ὁ πλούσιος εἰς πρόβατα ἢ κτήνη· ὑπερθ. *πολυπροβατώτατος*.

πολῠ-πρώτιστος, *η*, *ον*·=πολὺ πρώτιστος.

πολῠ-πτόητος, ἰων. **πολυ-πτοίητος,** *ον* (*πολὺς*+*πτοέω*)· ὁ πολὺ πτοούμενος, πολὺ κατεπτοημένος, πολὺ φοβισμένος, περιδεής, δειλός, ψοφοδεής.

πολύ-πτῡχος, *ον* (*πολὺς* + *πτυχή*)· ὁ ἔχων πολλὰς πτυχὰς ‖ ἐπὶ ὀρέων, τὸ ἔχον πολλὰς κοιλάδας.

πολύ-πυργος, *ον* (*πολὺς*+*πύργος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς πύργους.

πολύ-πῡρος, *ον* (*πολὺς*+*πυρὸς*)· ὁ ἔχων πολλοὺς πυρούς, ὁ ἔχων πολὺ σιτάρι, ὁ πλούσιος εἰς σιτηρά.

πολύ-πῦρος, *ον* (*πολὺς*+*πῦρ*)· ὁ πλήρης πυρός.

πολύ-ρραπτος, *ον*·=*πολύρραφος* (βλ. λ.).

πολύ-ρρᾰφος, *ον*, καὶ **πολυρραφὴς** (*πολὺς*+*ῥάπτω*)· ὁ πολλὰς ραφὰς ἔχων, ὁ καλῶς ἐρραμμένος, ὁ στερεῶς συνερραμμένος.

***πολύ-ρρην,** *-ηνος*, ὁ, ἡ, ἀπαντῶν ὅμως μόνον ἐν τῇ ἀνομ. πληθ. *πολύρρηνες*, ἐν δὲ τῷ ἑν. **πολύρρηνος**, βλ. λ. (*πολὺς*+**ῥὴν*=ἀμνός)· ὁ πολλοὺς ἄρνας (ἀρνία) ἔχων, ὁ πολλοὺς ἀμνοὺς ἔχων, ὁ πλούσιος εἰς ποίμνια.

πολύ-ρρηνος, *ον*·=*πολύρρην* (βλ. λ.), ὁ πλούσιος εἰς ποίμνια.

πολύ-ρριζος, *ον* (*πολὺς*+*ῥίζα*)· ὁ ἔχων πολλὰς ρίζας.

πολύ-ρροδος, *ον* (*πολὺς*+*ῥόδον*)· ὁ πολλὰ ρόδα ἔχων, ὁ πλούσιος εἰς ρόδα.

πολύ-ρροθος, *ον*, καὶ **πολυρρόθιος** (*πολὺς*+*ῥόθος*)· ὁ πολὺν ρόχθον ἔχων, ὁ μεγάλως ροχθῶν, ὁ δυνατὰ ὠρυόμενος ‖ ὁ πολὺ κραυγάζων, πολυδόρυβος.

πολυ-ρροίβδητος, *ον* (*πολὺς*+*ῥοιβδέω*)· ὁ μετὰ πολλοῦ δορύβου περιστρεφόμενος, ὁ δορυβωδῶς σβουρίζων.

πολύ-ρροος, *ον*, καὶ συνηρ. **-ρρους,** καὶ **πολύ-ρρῠτος,** *ον* (*πολὺς* + *ῥέω*)· ὁ πολὺ ῥέων, ἰσχυρῶς ῥέων ‖ ἐπὶ αἵματος, τὸ χυνόμενον (ἢ χυθὲν) ποταμηδόν.

ΠΟΛΥ'Σ, *πολλή, πολύ*· γεν. *πολλοῦ, -ῆς, -οῦ*· δοτ. *πολλῷ, -ῇ, -ῷ*· αἰτ. *πολύν, πολλήν, πολύ*.— ἰων. ὀνομ. *πολλός, πολλή, πολλόν*, αἰτ. *πολλόν, πολλήν, πολλόν*· ἡ ἰων. αὕτη κλίσις διετηρήθη παρὰ τοῖς ἀττ. εἰς ὅλας τὰς πτώσεις πλὴν τῆς ὀνομ. καὶ αἰτ. ἑν. ἀρσ. καὶ οὐδ. γένους. Οἱ ἀκόλουθοι τύποι εὑρηνται παρ' ἐπικοῖς ποιηταῖς: γεν. ἑν. *πολέος*, ὀνομ. πληθ. *πολέες* καὶ συνηρ. *πολεῖς*· γεν. *πολέων*· δοτ. *πολέσι, πολέσσι, πολέεσσι*· αἰτ. *πολέας* καὶ συνηρ. *πολεῖς*· ὡσ. γεν. πληθ. θηλ. *πολλέων* καὶ *πολλάων*.— **πουλὺς** καὶ οὐδ. *πουλὺ* εἶναι ὡσ. ἐπικ. τύποι.

I ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὡς καὶ νῦν, πολύς, πολλοί, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ὀλίγος* ‖ ὡσ. ἐπὶ παντὸς πράγματος πολλάκις ἐπαναλαμβανομένου: *πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος*=ὁ λόγος αὐτὸς συχνὰ ἐπανελαμβάνετο. **2)** ὡσ. ἐπὶ μεγέθους, βαθμοῦ, ἐντάσεως κ.τ.ὁ., ἰσχυρός, σφοδρός, πυκνός κ.τ.ὁ.: *πολὺς νιφετὸς* = πυκνὴ χιών, σφοδρὰ χιονοθύελλα ‖ *πολὺς ὕπνος* = βαθὺς ὕπνος ‖ ἐπὶ προσώπου, ἐπίσημος, ἰσχυρός, σημαίνων, σπουδαῖος: *μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο* (Ἡροδ.)=ἐγίνες «μέγας καὶ πολύς», πολὺ σπουδαῖος ‖ *πολλὴ κέκλημαι*=ἔχω πολὺ ἐγκωμιασθῆ ‖ *πολλὸς λόγος*= πολὺ διαδεδομένη φήμη ‖ *πολλὴ ἀνάγκη* = ἀναπόδραστος (πολὺ μεγάλη) ἀνάγκη. **3)** ἐπὶ τῆς ἀξίας ἢ σπουδαιότητος πράγματός τινος: *πολλοῦ ἄξιος*= ἔχων μεγάλην ἀξίαν ‖ *πολλοῦ ποιοῦμαί τι* ἢ *περὶ πολλοῦ ποιοῦμαί τι*=λατ. magni facere=ἀποδίδω εἴς τι μεγάλην σημασίαν, τὸ θεωρῶ πολὺ σημαντικόν. **4)** μετὰ γεν. (διαιρ.), ὡς *πολλοὶ Τρώων* ἀντὶ *πολλοὶ Τρῶες* | *πολλὸν σαρκὸς* ἀντὶ *πολλὴ σάρξ*. **5)** *πολὺς* συχνὰ συνάπτεται καὶ μετ' ἄλλου ἐπιθ., ὡς *πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ*=πολλοὶ ἄνδρωποι καὶ καλοί. **6)** παρ' ἀττ. μετὰ τοῦ ἄρθρου, *οἱ πολλοί*=οἱ περισσότεροι, τὸ πλῆθος, ἡ μᾶζα, ὁ ὄχλος, ὁ λαός, οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι ‖ ὡσ. καὶ *τὸ πολὺ* = *οἱ πολλοί*, τὸ μεῖζον μέρος ‖ *ὡς ἐπὶ τὸ πολύ*=ὡς καὶ νῦν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὸ πλεῖστον. **7)** τὸ *πολὺς* συχνὰ συνάπτεται μετὰ μετοχῆς μεσολαβοῦντος καὶ τοῦ *εἰμί*: *πολλὸς ἦν λισσόμενος* = παρεκάλει μετὰ μεγάλης δέρμης, «ἦταν ὅλο παρακάλια».— **II** ἐπὶ χώρου, ἐκτάσεως, διαστήματος κ.τ.ὁ.· μέγας, εὐρύς, μακρός, ἐκτεταμένος, πλατύς: *πολλὴ ὁδὸς*=μακρὰ ὁδός.— **III** ἐπὶ χρόνου, μακρός.

Ὡς ἐπίρρ. ἐν τῷ οὐδ. ἑν. καὶ πληθ., *πολύ*, ἰων. *πολλόν*, *πολλὰ* = ὡς καὶ νῦν, «πολύ», παρὰ πολύ ‖ ὡσ. πολλὰς φοράς, πολλάκις, συχνάκις, συχνά, ἐνισχυμένον δ' ἐνίοτε διὰ τοῦ *μάλα* (*μάλα πολὺ* ἢ *μάλα πολλὰ*=πολὺ συχνά) ‖ ἐπὶ διαστήματος, πολὺ μακράν ‖ ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ πολύ, ἐπὶ μακρόν ‖ ἐπὶ βαθμοῦ, πολύ, ἐπὶ πολύ, κατὰ πολύ, παρὰ πολύ. **2)** τὸ οὐδ. *πολὺ* συχνὰ εἶναι συνημμένον μετὰ συγκριτ. ἐπιθ. πρὸς ἐπίτασιν τῆς συγκριτικῆς του δυνάμεως: *πολὺ μᾶλλον, πολὺ κάλλιον, πολλὸν ἀμείνων* ‖ ὡσ. μετὰ ὑπερθετ.: *πολὺ πρῶτος, πολὺ φίλτατος, πολλὸν ἄριστος*. **3)** *πολλὰ*=πολλὰς φοράς, συχνὰ ‖ *τὰ πολλὰ*=κατὰ τὸ πλεῖστον, συνήθως. **4)** μετὰ προθέσ. *ἐπὶ πολὺ*= ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἐπὶ πολὺ μέγα διάστημα ‖ *διὰ πολλοῦ*=εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ‖ *ἐκ πολλοῦ*=ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως, ἢ ἀπὸ μακροῦ χρόνου.— Συγκρ. *πλείων*, ἀττ. *πλέων*. ‖ ὑπερθ. *πλεῖστος*.

Ἔτυμ. ι *πολύς* ι σανσκρ. **purú-ḥ**, Ζενδ. **pouru-**, παλπερσ. **paru-** (πολυάριθμος) (〈ἰαπ. ***p̥lu-**), λιθ. **pilus** (πλήρης, πλούσιος), παλ-ιρλ. **hil**, γοτθ. **filu**, παλ-norr. **fio.l-**, ἀγγλ-σαξ. **fela(fealа, feola, fe.lu)**, παλ-γερμ. **filu, fillo** (πολυάριθμος) (〈ἰαπ. ***pelu-**)· βλ. *πίμπλημι*· κατά τινας τὸ *πολὺ* ἀρχικῶς ἦτο οὐσ., ὅταν δὲ ἐξειλίχθη εἰς ἐπίθ. καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν τύπων *πολύς, πολὺν* (πρβλ. *μέγα*: *μέγας, μέγαν*), τοῦ προσάθεσαν τοὺς τύπους *πολλο-, πολλᾶ-* διὰ νὰ συμπληρώσουν τὸ παράδειγμα (πρβλ. *μεγάλο-*)· *πολὺ*〈ἰαπ. ***polu**=ἀγγλ-σαξ. **feala**, ἢ εἶναι τροποποιημένον ἐκ τοῦ ***παλὺ**=σανσκρ. **parú** κατὰ τὸ *πολλό-*· πληθ. *πολλοὶ*〈*πολjο-, *πολFιοἐσχηματίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θηλ. ***πολFjᾱ**〈ἰαπ. ***p̥lvjā**: σανσκρ. θηλ **pū́rvī** (=multa).—διὰ τὰ συγκρ. *πλέων, πλείων* (βλ. λ. λ.).— τὸ ὁμηρ. *πουλυ-* ὀφείλεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν· τὰ ἰων-αττ. *πουλύπους*, δωρ. *πώλυπος, πολύπους, πῶλυψ* ὀφείλονται εἰς λαϊκὴν παρετυμολογίαν ἀναφερομένην εἰς τὰ *πολύς, πούς*.

πολύ-σαθρος, *ον* (*πολὺς*+*σαθρός*)· ὁλίαν σαθρός.

πολῠ-σαρκία, ἡ (*πολὺς*+*σάρξ*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πολυσαρκία, τὸ ἔχειν πολλὰς σάρκας, παχυσαρκία, εὐσαρκία.

πολῠ-σέβαστος, *ον* (*πολὺς* + *σεβαστός*)· ὡς καὶ νῦν, πολυσέβαστος, πολὺ σεβαστός, πολὺ σεβάσμιος, πολὺ ἀξιοσέβαστος.

πολύ-σεμνος, *ον* (*πολὺς*+*σεμνός*)· ὁ πολὺ (λίαν) σεμνός, λίαν σεβάσμιος, πολυσέβαστος.

πολῠ-σημάντωρ, *ορος*, ὁ (*πολὺς*+*σημαίνω*)· *ὁ πολλοῖς σημαίνων*, ὁ πολλοὺς διατάσσων, ὁ πολλοὺς ἐξουσιάζων, πολλοὺς κυβερνῶν.

πολῠ-σῐνής, *ἐς* (*πολὺς*+*σίνομαι*)· ὁ λίαν βλαβερός, ὀλέθριος, κακοποιός.

πολῠ-σῑτία, ἡ (*πολύσῑτος*)· ἡ ἀφθονία σιτηρῶν, ἀφθονία τροφίμων ‖ πολυφαγία.

πολύ-σῑτος, *ον* (*πολὺς*+*σῖτος*)· ὁ ἔχων ἀφθονίαν σίτου, ἀφθονίαν τροφίμων.— **II** ὁ πλήρης τροφῆς, πολὺ τρεφόμενος, πολὺ τρώγων, πολυφάγος.

πολύ-σκαλμος, *ον* (*πολὺς* + *σκαλμός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς σκαλμούς, ὁ ἔχων πολλὰς κώπας, πολύκωπος.

πολύ-σκαρθμος, *ον* (*πολὺ*+*σκαίρω*)· *ὁ πολὺ σκαίρων*, ὁ σκιρτῶν (πηδῶν) εἰς μακρινὴν ἀπόστασιν, ταχυκίνητος, πολυκίνητος, ταχύς.

πολύ-σκηπτρος, *ον* (*πολὺς*+*σκῆπτρον*)· ὁ εὐρεῖαν ἐξουσίαν ἔχων, ὁ πολλοὺς ἐξουσιάζων.

πολύ-σκιος, *ον* (*πολὺς* + *σκιά*)· ὁ πολλὴν σκιὰν ἔχων, μακρὰν σκιὰν ῥίπτων, λίαν σκιερός, βαθύσκιος.

πολῠ-σκόπελος, *ον* (*πολὺς*+*σκόπελος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς σκοπέλους.

πολῠ-σπᾰθής, *ἐς* (*πολὺς*+*σπάθη*)· ὁ πολὺ σπαθητός, πολὺ πυκνὰ ὑφασμένος, πυκνοϋφασμένος.

πολῠ-σπερής, *ἐς* (*πολὺς*+*σπείρω*)· ὁ πολὺ (πολλαχοῦ) διεσπαρμένος, πολὺ διαδεδομένος, πολὺ διεσκορπισμένος ‖ πολυάριθμος. — **II** καρποφόρος, γόνιμος.

πολύ-σπλαγχνος, *ον* (*πολὺς*+*σπλάγχνον*)· ὁ πολυεύσπλαγχνος, πολὺ εὐσπλαγχνικός.

πολύ-σπορος, *ον* (*πολὺς*+*σπείρω*)· ὁ πολλοὺς σπόρους ἔχων, ὁ πλούσιος εἰς σπόρους, καρποφόρος, γόνιμος.

πολῠ-στᾰφῠλος, *ον* (*πολὺς* + *σταφυλή*)· ὁ ἔχων πολλὰς σταφυλάς, ὁ πλούσιος εἰς σταφυλάς, ὁ ἔχων ἀφθόνους σταφυλάς.

πολύ-στᾰχυς, *υ*, γεν. *-υος*· ὁ πλούσιος εἰς στάχυς σίτου, ὁ παράγων ἄφθονα σιτηρά.

πολῠ-στέλεχος, *ον* (*πολὺς* + *στέλεχος*)· ὁ ἔχων πολλὰ ατελέχη, πολύκορμος.

πολῠ-στένακτος, *ον* (*πολὺς* + *στενάζω*)· ὁ πολὺ στενάζων, ὁ βαθέως ἀναστενάζων, πολυστένακτος, ἄθλιος, κακορρίζικος ‖ ἐνεργ. ὁ προκαλῶν πολλοὺς ἀναστεναγμούς.

πολῠ-στέφᾰνος, *ον* (*πολὺς*+*στέφανος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ατεφάνους.

πολῠ-στεφής, *ἐς* (*πολὺς*+*στέφω*)· ὁ διὰ πολλῶν στεφάνων ἐστεμμένος‖*πολυστεφὴς δάφνης*=ὁ ἐστεφανωμένος διὰ πολλῶν στεφάνων ἐκ δάφνης, ὁ δαφνοστεφανωμένος.

πολύ-στικτος, *ον* (*πολὺς*+*στίζω*)· ὁ ἔχων πολλὰ στίγματα, ὁ πολὺ ἐστιγμένος, κατάστικτος.

πολῠ-στιχία, ἡ (*πολύστιχος*)· πλῆθος στίχων, μέγας (ἀριθμὸς) στίχων.

πολύ-στιχος, *ον* (*πολὺς* + *στίχος*)· ὁ ἐκ πολλῶν στίχων συγκείμενος.

πολύ-στοιχος, *ον* (*πολὺς*+*στοῖχος*)· ὁ ἐκ πολλῶν στοίχων (σειρῶν) συγκείμενος, ὁ ἔχων πολλὰς σειράς.

πολῠ-στομέω (*πολύστομος*)· ὁμιλῶ πολύ.

πολύ-στομος, *ον* (*πολύς+ατόμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ στόματα ‖ ὁ ὁμιλῶν πολύ, ὁ φλύαρος.

πολύ-στονος, *ον* (*πολύς+στένω*)· ὁ πολὺ στενάζων, συχνὰ ἀναστενάζων, πολυστένακτος, θρηνώδης, μελαγχολικός ‖ ὁ προκαλῶν πολλοὺς στεναγμούς, θλιβερός, λυπηρός.

πολῠ-στροφία, ἡ (*πολύστροφος*)· τὸ νὰ συστρέφεται τις ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

πολύ-στροφος, *ον* (*πολύς+στρέφω*)· ὁ πολὺ συνεστραμμένος ‖ εὔκαμπτος, εὔστροφος.

πολῠ-σύλ-λᾰβος, *ον* (*πολύς+συλλαβή*) ὡς καὶ νῦν, πολυσύλλαβος, ἐκ πολλῶν συλλαβῶν ἀποτελούμενος.

πολῠ-σφόνδῠλος, *ον* (*πολύς + σφόνδυλος*)· ὁ ἐκ πολλῶν σφονδύλων συγκείμενος.

πολύ-σχιστος, *ον* (*πολύς + σχίζω*)· ὁ εἰς πολλὰ μέρη ἐσχισμένος (διασχιζόμενος), πολυσχιδής, διακλαδιζόμενος (π. χ. ποταμός, δένδρον κ.τ.δ.).

πολύ-σχοινος, *ον* (*πολύς + σχοῖνος*)· ὁ ἐκ πολλῶν σχοινίων συγκείμενος ‖ ὁ ἐκ πολλῶν σχοινίων («βούρλων, σπάρτων») κατεσκευασμένος ‖ τόπος κατάφυτος ἐκ σχοίνων.

πολύ-σωρος, *ον* (*πολύς + σωρός*)· ὁ ἔχων πολλοὺς (ἢ μεγάλους) σωροὺς σιτηρῶν.

πολῠ-τάλαντος, *ον* (*πολύς + τάλαντον*)· ὡς καὶ νῦν, πολυτάλαντος, πλούσιος ‖ ὁ ἔχων ἀξίαν (ἢ βάρος) πολλῶν ταλάντων.

πολῠ-ταρβής, *ὲς* (*πολύς+τάρβος*)· ὁ πολὺ (τε)δορυβημένος, πολὺ τρομαγμένος, περίφοβος.

πολύ-τεκνος, *ον* (*πολύς+τέκνον*)· ὡς καὶ νῦν, πολύτεκνος, ὁ ἔχων (ἢ ὁ γεννῶν) πολλὰ τέκνα.

πολῠ-τέλεια, ἡ (*πολυτελής*)· ὡς καὶ νῦν, πολυτέλεια, τὸ πολυδάπανον τοῦ βίου, τὸ ζῆν πολυτελῶς, ἡ δαπανηρότης, τὸ πολυδάπανον πράγματος.

πολῠ-τελής, *ὲς* (*πολύς+τέλος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυτελής, πολύτιμος, βαρύτιμος ‖ πολὺ δαπανηρός, πολυέξοδος, πολυδάπανος ‖ ἐπὶ προσ., σπάταλος, ἄσωτος.— συγκρ. *πολυτελέστερος,* ὑπερθ. *πολυτελέστατος.*

πολυτελῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πολυτελής*· κατὰ τρόπον πολυτελῆ, δαπανηρόν.—ὑπερθ. *πολυτελέστατα*=ὡς καὶ νῦν, πολυτελέστατα, κατὰ δαπανηρότατον τρόπον.

πολῠ-τερπής, *ὲς* (*πολύς+τέρπω*)· ὁ πολὺ τερπνός, πολὺ εὐχάριστος, πολὺ εὐφρόσυνος, διασκεδαστικός.

πολῠ-τέχνης, *-ου,* ὁ, καὶ **πολύ-τεχνος,** *ον* (*πολύς+τέχνη*)· ὁ ἠσκημένος εἰς πολλὰς τέχνας, ὁ πολλὰς τέχνας γνωρίζων, «πολυτεχνίτης», πολύτεχνος.

πολῠ-τεχνής, *ὲς* (*πολύς+τέχνη*)· ὁ μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος, ἔντεχνος, τεχνηέντως κατεσκευασμένος.

πολῠ-τεχνία, ἡ (*πολυτέχνης*)· ἡ κατοχὴ πολλῶν τεχνῶν, ἡ δεξιότης ἐν πολλαῖς τέχναις.

πολύ-τεχνος, *ον* (*πολύς+τέχνη*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πολύτεχνος (βλ. καὶ *πολυτέχνης*).

πολῠ-τίμητος, *ον,* ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πολύς+τιμάω*)· ὁ πολὺ τιμώμενος, λίαν ἔντιμος.— ‖ ὁ ἔχων μεγάλην ἀξίαν, βαρύτιμος, πολὺ «ἀκριβός».

πολῠ-τῑμος, *ον* (*πολύς + τιμή*)· ὁ πολλῆς τιμῆς ἄξιος, πολὺ τιμώμενος, πολλοῦ σεβασμοῦ τυγχάνων.— ‖ ὡς καὶ νῦν, πολύτιμος, μεγάλης ἀξίας, βαρύτιμος.

πολύ-τῑτος, *ον* (*πολύς + τίω*)· ὁ πολλῆς τιμῆς τυγχάνων, πολὺ τιμώμενος, πολύτιμος ‖ ὡσ. ὁ μεγάλης τιμῆς ἄξιος [*ῑ* λόγῳ τοῦ μέτρου].

πολύ-τλας, *-αντος,* ὁ (*πολύς + τλῆναι*)· ὁ πολλὰ ὑποστάς, πολλὰ ὑπομείνας, πολὺ κακοπαθήσας, πολυβασανισμένος.

πολῠ-τλήμων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*πολύς + τλήμων*)· ὁ πολλὰ ὑπομένων, πολὺ ὑπομονητικὸς ‖ πολὺ βασανιομένος, πολύτλας.

πολύ-τλητος, *ον* (*πολύς+τλῆναι*)· ὁ πολλὰ ὑπομείνας, δυστυχής, ἄθλιος.

πολύ-τμητος, *ον* (*πολύ+τέμνω*)· ὁ πολὺ τμηθείς (κατατμηθείς), ὁ εἰς πολλὰ μέρη τετμημένος, κατατεμαχισμένος.— ‖ ἐνεργ., ὁ πολὺ (ἢ βαθέως) τέμνων, κοπτερός, ὀδυνηρός.

πολῠ-τρήρων, *-ωνος,* ὁ, ἡ (*πολύς + τρήρων*)· ὁ ἔχων πολλὰς περιστεράς.

πολύ-τρητος, *ον* (*πολύς+τρητὸς τοῦ τιτράω*)· ὁ πολυτρύπητος, κατατρυπημένος, πλήρης ὀπῶν, διάτρητος, πορώδης.

πολῠ-τρῐπους, *-ποδος,* ὁ, ἡ (*πολύς+τρίπους*)· ὁ ἔχων πολλοὺς τρίποδας.

πολῠ-τροπία, ἡ, ἰων. *—ίη* (*πολύτροπος*)· τὸ ἔχειν πολλοὺς τρόπους, ποικιλία τρόπων, ποικιλία μέσων, εὐστροφία, πανουργία, δολιότης.

πολύ-τροπος, *ον* (*πολύς + τρέπω*)· ὁ εἰς πολλὰ μέρη τραπείς, πολυπλάνητος, ὁ πολὺ περιπλανηθείς, κοσμογυρισμένος.— ‖ ὁ κατὰ πολλοὺς τρόπους (ἢ κατὰ πολλὰς διευθύνσεις) στρεφόμενος, εὔστροφος, πανοῦργος ‖ εὐφυὴς ‖ εὐμετάβλητος, ἄστατος. 2) πολύπλοκος, ποικίλος, πολλαπλοῦς.— ἐπίρ. *πολυτρόπως*=ὡς καὶ νῦν, κατὰ πολλοὺς τρόπους.

πολῠ-τρόχᾰλος, *ον* (*πολύς+τρέχω*)· ὁ πολὺ τρέχων τριγύρω, ὁ δορυβωδῶς περιφερόμενος.

πολῠ-ύμνητος, *ον* (*πολύς + ὑμνέω*)· ὡς καὶ νῦν, πολυύμνητος, ὁ πολὺ ἐξυμνούμενος, περὶ οὗ (δι' ὃν) πολλοὶ ὕμνοι ᾄδονται, ὁ πολὺ ἐγκωμιασθείς, καθ' ὑπερβολὴν ἐπαινεθείς.

πολύ-υμνος, *ον* (*πολύς+ὕμνος*)· ὁ ἔχων πολλοὺς ὕμνους, πολὺ ὑμνούμενος, περίφημος, ἐξακουστός ‖ ὁ τιμώμενος διὰ πολλῶν ὕμνων, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἔχουσι ποιηθῇ πολλοὶ ὕμνοι.

πολῠ-φάρμᾰκος, *ον* (*πολύς+φάρμακον*)· ὁ γινώσκων πολλὰ φάρμακα ἢ γοητείας ‖ ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων ἀφθονίαν φαρμάκων (ὁ παράγων βοτάνας, ἐξ ὧν παρασκευάζονται τὰ ἰαματικὰ ἢ τὰ δηλητηριώδη φάρμακα).

πολύ-φᾰτος, *ον* (*πολύς + φημί*)· περὶ οὗ πολὺς γίνεται (ἢ ἔχει γίνει) λόγος, περίφημος, περιλάλητος ‖ *πολύφατος ὕμνος*=ἐξαίρετος, ἔξοχος, ὕμνος.

πολύ-φημος, *ον,* δωρ. *-φᾶμος* (*πολύς+φήμη*)· ὁ ἔχων πολλὰς φήμας, γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑπάρχουσι πολλαὶ φῆμαι (πολλοὶ μῦθοι) ‖ ὡσ. ὁ ἔχων (ἢ ὁ συναδευόμενος ἀπὸ) δυνατὰς κραυγάς, «φωνακλᾶς».— ‖ πολύλογος, «πολυλογᾶς», πλήρης ἀπὸ τοὺς ἤχους πολλῶν φωνῶν, θορυβώδης: *ἡ πολύφημος* (ὡς οὐσ.)=*ἀγορὰ*=ἡ πλήρης φωνῶν συγκέντρωσις (συνέλευσις), πολύηχος, πολυθόρυβος | *ἐς πολύφημον ἐκφέρειν* = φέρειν (ζήτημά τι) ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως

πολῠ-φθόρος, *ον* (*πολύς + φθείρω*)· ὁ πολὺ (ἢ πολλοὺς) φθείρων, ὁ προξενῶν πολλὴν φθοράν, ὀλέθριος, καταστρεπτικός.— ‖ παθητ., *πολύφθορος, ον*=ὁ πλήρως (ἐντελῶς) καταστραφείς.

πολύ-φῐλος, *ον* (*πολύς+φιλέω*)· ὁ ἔχων πολλοὺς φίλους, ὁ εἰς πολλοὺς ἀγαπητός.

πολῠ-φίλτρος, *ον* (*πολύς + φίλτρον*)· ὁ πάσχων ἐκ τῆς ἐνεργείας πολλῶν φίλτρων ‖ ὁ ἐμμανῶς ἐρωτευμένος, ἐρωτόληπτος, ἐρωτομανής.

πολύ-φλοισβος, *ον* (*πολύς+φλοῖσβος*)· ὁ πολὺν φλοῖσβον (ἦχον, κρότον, πάταγον) ποιῶν, πολυήχος, πολυτάραχος, θορυβώδης, πολύκροτος, ταραχώδης (ἐπίθ. τῆς θαλάσσης).

πολῠ-φόνος, *ον* (*πολύς+*φένω*)· ὁ πολλοὺς φονεύων, φονικός, θανατηφόρος, ὀλέθριος.

πολύ-φορβος, *ον,* ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πολύς+φέρβομαι*)· ὁ πολλὴν *φορβὴν* (τροφὴν) ἔχων, ὁ πολλοὺς τρέφων (συν. ἐπίθ. τῆς Γῆς) ‖ γενναιόδωρος.

πολῠ-φορία, ἡ (*πολυφόρος*)· τὸ πολλὰ φέρειν, ἡ μεγάλη εὐφορία, ἡ παραγωγικότης, γονιμότης.

πολῠ-φόρος, *ον* (*πολύς+φέρω*)· ὁ φέρων (παράγων) πολλά, ὁ λίαν εὔφορος, πολύκαρπος ‖ ὁ δυνάμενος νὰ φέρῃ (νὰ βαστάσῃ, νὰ ὁπορροφήσῃ) πολλὰ (π. χ. πολὺ ὕδωρ): *πολυφόρος οἶνος* = οἶνος δυνάμενος «νὰ σηκώσῃ πολὺ νερό» (νὰ ἀναμειχθῇ μετὰ μεγάλης ποσότητος ὕδατος, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν σύστασίν του, πολὺ δυνατὸς οἶνος ‖ *πολυφόρος δαίμων* = δαίμων ἐπιφέρων (προξενῶν) πολλὰ παδήματα (κατ' ἄλλους: δαίμων πολὺ ἰσχυρὸς πρὸς τὸ κακόν, τόσον ὥστε χρειάζεται «νέρωμα» τρόπον τινά).

πολῠ-φραδής, *ὲς* (*πολύς+φράζω*)· *ὁ φράζων πολλά,* ὁ λίαν εὔγλωττος ἢ σοφός, ὀξύνους.

πολύ-φροντις, *-ιδος,* ὁ, ἡ (*πολύς + φροντίς*)· ὁ

ἔχων πολλὰς φροντίδας, ὁ πλήρης μεριμνῶν, περίφροντις.

πολῠ-φρόντιστος, *ον* (*πολὺς+φροντίζω*)· ὁ πολὺ (πολλὰ) φροντίζων, *πολύφροντις* (βλ. λ.), πλήρης φροντίδων, πλήρης σκέψεων ‖ παθητ., ὁ πολὺ φροντισμένος, πολὺ ἡρευνημένος, πολυερεύνητος.

πολῠ-φροσύνη, ἡ (*πολύφρων*)· πολλὴ φρόνησις, πολλὴ σκέψις, πληρότης κατανοήσεως, μεγάλη σοφία, μεγάλη εὐφυΐα.

πολύ-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*πολὺς + φρήν*)· ὁ πολὺ συνετός, πολὺ (πολλὰ) σκεπτόμενος, πολὺ εὐφυὴς (ὀξύνους) ‖ ὡσ. ἐφευρετικός, ἐπινοητικός, *πολύμητις* (βλ. λ.).

πολύ-χαλκος, *ον* (*πολὺς+χαλκὸς*)· ὁ ἔχων πολὺν χαλκὸν (ἢ ὀρείχαλκον) ‖ ἐντεῦθεν, (ἀγγεῖα ἢ νομίσματα) πλούσια εἰς χαλκὸν ἢ ὀρείχαλκον.— **II** ὁ κατεσκευασμένος ἐκ συμπαγοῦς χαλκοῦ, ὁ ὅλος ἐκ χαλκοῦ, ὁλόχαλκος ‖ μτφρ., λίαν στερεός, λίαν ἰσχυρός.

πολῠ-χανδής, *ἐς* (*πολὺς+χανδάνω*)· ὁ πολὺ χαίνων, ὁ πολλὰ χωρῶν, πολλὰ περιλαμβάνων.

πολύ-χαρμος, *ον* (*πολὺς+χάρμη*)· ὁ λίαν πολεμικός, φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής.

πολύ-χειρ, *-χειρος*, ὁ, ἡ (*πολὺς+χείρ*)· ὡς καὶ νῦν, πολύχειρ, πολύχειρος, ὁ πολλὰς χεῖρας ἔχων ‖ ὡσ. ὁ ἔχων πολλοὺς ἀνθρώπους, ὁ πολυπληθής.

πολῠ-χειρία, ἡ (*πολύχειρ*)· πληθώρα χειρῶν (ἐργατικῶν), πληθώρα ἐργατῶν.

πολύ-χορδος, *ον* (*πολὺς + χορδή*)· ὁ ἔχων πολλὰς χορδὰς ‖ ὁ παράγων πολλοὺς ἤχους, πολλὰς φωνάς.

πολῠ-χρηματία, ἡ (*πολυχρήματος*)· κατοχὴ πολλῶν χρημάτων (μεγάλου πλούτου).

πολῠ-χρήμᾰτος, *ον* (*πολὺς + χρῆμα*)· ὁ ἔχων πολλὰ χρήματα, ὁ πολὺ πλούσιος.

πολῠ-χρόνιος, *ον* (*πολὺς+χρόνος*)· ὡς καὶ νῦν, πολυχρόνιος, πολύχρονος, ὁ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπάρχων, ὁ ἐπὶ μακρὸν διαρκῶν, μακροχρόνιος, μακρόβιος ‖ παλαιός, ἀρχαῖος.

πολύ-χρῡσος, *ον* (*πολὺς+χρυσός*)· ὁ ἔχων πολὺν χρυσόν, ὁ πλούσιος εἰς χρυσὸν ‖ χρυσοστόλιστος, χρυσοποίκιλτος.

πολύ-χωστος, *ον* (*πολὺς + χώννυμι*)· ὁ βαθέως κεχωσμένος, ὁ ἔχων ὑπεράνω του πολλοὺς καὶ μεγάλους σωροὺς χώματος.

πολῠ-ψάμᾰθος, *ον* (*πολὺς + ψάμαθος*)· ὁ λίαν ἀμμώδης, βλ. καὶ *πολύψαμμος*.

πολύ-ψαμμος, *ον* (*πολὺς+ψάμμος*)·=*πολυψάμαθος* (βλ. λ.), πολὺ ἀμμώδης.

πολῠ-ψηφία, ἡ (*πολύψηφος*)· πλῆθος ψήφων, διαφορὰ (ποικιλία) ψήφων.

πολῠ-ψήφῐς, *-ῖδος*, ὁ, ἡ (*πολύψηφος*)· ὁ ἔχων πολλὰς ψηφῖδας (χάλικας), ὁ πλήρης ψηφίδων (ἐπὶ τῆς κοίτης ποταμῶν π. χ.), ὁ χαλικώδης.

πολύ-ψηφος, *ον* (*πολὺς+ψῆφος*)· ὁ ἔχων πολλὰς ψήφους, ὁ ἔχων πολλὰς καὶ διαφόρους (ποικίλας) ψήφους (κατὰ τὰς ψηφοφορίας).

πολύ-ψοφος, *ον* (*πολὺς+ψοφέω*)· ὁ πολὺν ψόφον ποιῶν, ὁ πολὺν θόρυβον προκαλῶν, θορυβώδης, πολύκροτος.

πολῠ-ώδῡνος, *ον* (*πολὺς+ὀδύνη*)· ὁ πολλὰς ὀδύνας ἔχων, πολλὰς ὀδύνας ἐπιφέρων (προξενῶν), λίαν ὀδυνηρός.— **II** παθητ., ὁ πάσχων ἀπὸ πολλοὺς πόνους, ὁ ὑποφέρων μεγάλους πόνους.

πολῠ-ώνῠμος, *ον* (*πολὺς+ὄνυμα, ὄνομα*)· ὡς καὶ νῦν; πολυώνυμος, ὁ ἔχων πολλὰ ὀνόματα, ὁ λατρευόμενος ὑπὸ πολλὰ ὀνόματα.— **II** ὁ ἔχων μέγα ὄνομα, μεγάλην φήμην, ὀνομαστός, περίφημος.

πολῠ-ωπής, *ές*, καὶ **πολῠ-ωπός,** *ὀν* (*πολὺς+ὀπή*)· ὁ ἔχων πολλὰς ὀπὰς (ἐπὶ δικτύου π.χ.).

πολῠ-ωπός, *ὀν*=*πολυωπής* (βλ. λ.).

πολῠ-ωρέω, μελλ. *-ήσω* (*πολὺς + ὥρα*)· ἀποδίδω μεγάλην προσοχὴν εἴς τι, φροντίζω πολύ, ἐκτιμῶ πολύ, *ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὀλιγωρέω*.

πολῠ-ωφελής, *ές* (*πολὺς+ὄφελος*)· ὁ λίαν ὠφέλιμος, ὁ κατὰ πολλοὺς τρόπους ὠφέλιμος, ὁ πολυειδῶς ὠφέλιμος.— ὑπερθ. *πολυωφελέστατος*.—ἐπίρρ. *πολυωφελῶς*=κατὰ πολὺ ὠφέλιμον τρόπον.

πολῠ-ώψ, *-ῶπος*, ὁ, ἡ=*πολυωπός* (βλ. λ.).

πόμα, *-ατος*, τὸ (*πίνω, πέπομαι*)· ποτόν, «πιοτό», «ρουφηξιά».

πομπαῖος, *α, ον*. ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*πομπή*)· ὁ προπέμπων, ὁ συνοδεύων ‖ ἐπὶ ἀνέμων, συνοδευτικός, οὔριος ‖ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ, ὁ συνοδεύων τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς τὸν Ἅδην, ὁ ψυχοπομπός.

πομπάν, πομπᾶς, δωρ. ἀντὶ *πομπήν, πομπῆς*.

πομπεία, ἡ (*πομπεύω*)· τὸ ὁδηγεῖν ἐν πομπῇ ‖ πᾶσα σεμνὴ πομπή, πᾶσα θρησκευτικὴ πομπή.— **II** σκῶμμα, λοιδορία, ἀχρειότης (*πράγματα συνηθέστατα κατὰ τὰς ἑορταστικὰς πομπὰς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Δήμητρος*).

πομπεῖον, τὸ (*πομπή*)· πᾶν σκεῦος χρησιμοποιούμενον ἐν θρησκευτικῇ πομπῇ.— **II** ἐν Ἀθήναις τὸ οἴκημα ἔνθα τὰ σκεύη ταῦτα διεφυλάσσοντο.

πομπεύς, *-έως*, ἰων. *-ῆος*, ὁ (*πομπός*)· ὁ συνοδεύων, ὁ συνοδός, ὁ προπομπός, ὁ ὁδηγός. **2)** ὁ λαμβάνων μέρος εἰς πομπήν.

πομπεύω, ἰων. πρτ. *πομπεύεσκον*· μελλ. *-σω* (*πομπή*)· παρακολουθῶ, συνοδεύω, προπέμπω, ὁδηγῶ, διευθύνω.— **II** ἄγω πομπὴν (**pompam ducere**) ‖ ἀλαζονεύομαι ἢ βαδίζω γαυριῶν ‖ σκώπτω, ὑβρίζω διὰ χυδαίων σκωμμάτων (*ἐσυνηθίζετο δὲ τοῦτο κατὰ τὰς θρησκευτικὰς πομπάς, πρβλ. πομπεία*).

πομπή, ἡ (*πέμπω*)· τὸ πέμπειν, τὸ ἀποστέλλειν, ἀποστολὴ ‖ τὸ συνοδεύειν, ἡ συνοδεία, ὁδηγία. **2)** τὸ στέλλειν (πέμπειν) τινὰ εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ γεν. τὸ ἐξαποστέλλειν μακράν.— **II** ἐπίσημος (θρησκευτική, ἑορταστικὴ) πομπή, λατ. **pompa**.— **III** οἱ συνοδεύοντες, ἡ συνοδεία, [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέμπω*].

πομπῆς, -ῆας, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ *πομπεύς*.

πομπῐκός, *ή, όν* (*πομπή*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἐπίσημον πομπὴν ‖ ἐπιδεικτικός, πομπώδης, μεγαλοπρεπής.

πόμπῐμος, *ον*, ὡσ. καὶ *-η, -ον* (*πομπή*)· ὁ συνοδεύων, ὁ προπέμπων, ὁ συνοδός, ὁ ὁδηγός ‖ ὁ ἀποστέλλων τινὰ εἰς τὴν πατρίδα του.— παθητ., ὁ πεμφθείς, ἀποσταλείς, ὁ πεμπόμενος, προπεμπόμενος, συνοδευόμενος.

πομπός, ὁ (*πέμπω*)· ὁ προπέμπων, ὁ συνοδεύων, τινά, ὁ προπομπός, συνοδός, ὁδηγός ‖ ἐν τῷ πληθ. *πομποί*=ἀκόλουθοι, ὀπαδοί, φρουροί. **2)** ὁ πεμπόμενος πρός τι πρόσωπον, ἄγγελος, ἀγγελιαφόρος.— **II** ὡς ἐπίθ., ὁ ὁδηγῶν, ὁ προπέμπων: *πῦρ πομπὸν*=τὸ πῦρ τὸ χρησιμεῦον εἰς σημεῖον, τὸ πῦρ τὸ προπέμπον (τὸ συνοδεῦον, τὸ συνοδευτικόν).

πομπο-στολέω (*πομπὴ + στέλλω*)· περιάγω ἐν πομπῇ ‖ (*πέμπω+στόλος*)=προπέμπω, ὁδηγῶ, στόλον (ἢ πλοῖον).

πομφολῠγο-πάφλασμα, τὸ (*πομφόλυξ + παφλάζω*)· τὸ πάφλασμα (δηλ. τὸ θορυβῶδες ἀνάβρασμα) τῶν πομφολύγων τοῦ βράζοντος ὕδατος.

πομφολύζω, μελλ. *-ξω*· (*πομφόλυξ*)· ἀναδίδω πομφόλυγας, ἢ ἀναβλύζω μετὰ πομφολύγων, κοχλάζω.

πομφόλυξ, -ῠγος, ἡ (*πομφός*)· ὡς καὶ νῦν, πομφόλυξ, φυσαλλίς, «φουσκαλίδα». [κατά τινας ἐκ ριζ. βάσ. **bheleugv-, bholeugv-**, ἐξ ἧς ***bholug-*** ἐν τῷ *πομ-φολυγ-*, ***bhleugv-*** ἐν τῷ λατ. ***flovo- fluo*** (ρέω, τρέχω), ***bhlug-*** ἐν τῷ *οἰνό-φλυξ*, λατ. **confluges**, πρκ. **flūxī**, πρβλ. *φλυκτίς, φλύκταινα, φλύζω* δλ. καὶ ἐν *φλέψ*.

ΠΟΜΦΟΎΣ, *-οῦ*, ὁ· φλύκτσινα (ἐπὶ τοῦ δέρματος), «φουσκαλίδα» [δι' ἐτυμ. δλ. *πέμφιξ*].

πονεύμενος, αἰολ. ἀντὶ *πονούμενος*, μτχ. μεσ παθ τοῦ *πονέω*.

πονέω (*πόνος*), παρ' Ὁμ. κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀποθ. *πονέομαι*, μετὰ μέσ. μελλ. *-ήσομαι*· μέσ. ἀορ. α' *ἐπονησάμην*. καὶ παθ. *ἐπονήθην*· παθ. πρκ. *πεπόνημαι*: **I** ἀπολ., κοπιάζω, ἐργάζομαι σκληρῶς ‖ *πονέομαι κατὰ θυμίνην*=μοχθῶ εἰς τὴν μάχην ‖ ἐντεῦθεν, εἶμαι κατάκοπος, εἶμαι ἐξηντλημένος. **2)** μτφρ., εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, ἀγωνιῶ, πονῶ ψυχικῶς.— **II** μετ' αἰτ. ἐργάζομαί τι μετὰ κόπου, κατεργάζομαι

(κατασκευάζω) τι μετὰ κόπου καὶ μεγάλης φροντίδος.

Μεθ' Ὅμηρον ἐπικρατεῖ τὸ ἐνεργ. ***πονέω***· μελλ. ***πονήσω***· ἀόρ. α' ***ἐπόνησα***· πρχ. ***πεπόνηκα***.— Παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπονήθην***· πρχ. ***πεπόνημαι*** : **I** μετ' αἰτ. προσ., προξενῶ (παρέχω) μόχθον ἢ ἄλγος εἴς τινα, θλίβω, λυπῶ, τινα. **2)** μετ' αἰτ. πράγμ., κερδαίνω (ἀποκτῶ) τι, μετὰ μόχθου καὶ κόπου, ἀπεργάζομαί τι μὲ τὸν ἱδρῶτά μου ‖ παθητ., ἀποκτῶμαι, κερδίζομαι, κατορθοῦμαι, μετὰ κόπου.— **II** ἀμτβ. κοπιάζω, κουράζομαι, πάσχω, ὑποφέρω, ὑφίσταμαι μόχθους ἢ κακουχίας ‖ μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ., ***πονῶ πόνον***, ***πονῶ μόχθους***=ὑφίσταμαι βάσανα, ὑποφέρω ἀπὸ κόπους (κακουχίας).

πόνημα, τὸ (***πονέω***)· τὸ ἐκπονηθὲν ἔργον, ἔργον, ἐργασία.

πονήρευμα, ***-ατος,*** τὸ (***πονηρεύομαι***)· τὸ πανοῦργον τέχνασμα, πονηρία.

πονηρεύομαι, ἀποθ. (***πονηρός***)· εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει ‖ εἶμαι κακὸς ἢ κακοήθης, ἐνεργῶ κακῶς, φέρομαι πανούργως.

πονηρία, ἡ (***πονηρός***)· ὅ,τι καὶ νῦν, πονηρία, κακότης, κακὴ κατάστασις, κακοήθεια, πανουργία, «κατεργαριά», λατ. **pravitas** ‖ ὡσ. ποταπότης, δειλία.

πονηρός, ***ά, όν,*** (***πονέω***)· κυρ. ὁ προξενῶν ἄλγος ἢ βάσανα ‖ ἐντεῦθεν δέ : **1)** ἀλγεινός, ὀδυνηρός. **2)** ὁ ταλαιπωρούμενος ἐκ τῶν κόπων, δεινοπαθῶν, εὑρισκόμενος εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ‖ ἐπὶ πραγμ., κακός, λυπηρός, θλιβερός ‖ ἀνωφελής, ἄχρηστος, εὑρισκόμενος εἰς κακὴν κατάστασιν ‖ ***πονηρὰ πράγματα***=κακὴ κατάστασις πραγμάτων. **3)** ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, κακός, ἀνάξιος, κακοήθης, πανοῦργος, δόλιος ‖ ποταπός, δειλός—ἐπίρ. ***πονηρῶς***=κακῶς, ἀθλίως κλπ.: ***πονηρῶς ἔχω***=εὑρίσκομαι εἰς κακὴν κατάστασιν.

πονήσατο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***πονέω***.

πόνος, ὁ (***πένω***, ***πένομαι***)· κόπος, μόχθος, ἐπίπονος ἐργασία, ἐργασία, βάσανα, λατ. **labor** ‖ ***μάχης πόνος***=ὁ κόπος τῆς μάχης, ὁ ἀγών ‖ ἐντεῦθεν, ***πόνος***=***μάχη*** (θλ. λ.). **2)** ἀγών, ἔργον.— **II** σωματικὸς κόπος, ἡ κόπος τοῦ πνεύματος, λύπη, θλῖψις, ἄλγος, κακοπάθεια ‖ ἐν τῷ πληθ. βάσανα, παθήματα, πόνοι, κακουχίαι.— **III** τὸ ἀποτέλεσμα (ὁ καρπὸς) τοῦ κόπου, ἔργον. [δι' ἐτυμ. βλ ***πένομαι***].

ποντιάς, ***-άδος,*** ποιητ. θηλ. τοῦ ***πόντιος*** (βλ. λ.).

ποντίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***πόντος***)· ὡς καὶ νῦν, ποντίζω, βυθίζω εἰς τὴν θάλασσαν, λατ. **mergo**. ‖ παθητ. βυθίζομαι, πνίγομαι.

ποντικός, ***ή, όν*** (***πόντος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλασσαν (***τὸν πόντον***), ἢ ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης προερχόμενος, ἢ ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ εὑρισκάμενος ‖ κυρ. ὁ ἐκ τοῦ Πόντου (δηλ. τοῦ Εὐξείνου Πόντου) προερχόμενος ἢ καταγόμενος (πρβλ. ***πόντος***) : ***Ποντικὸν δένδρον***=τὸ ἐκ τοῦ Πόντου καταγόμενον δένδρον (ἡ λεπτοκαρυά).— **II** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν χώραν τὴν βρεχομένην ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὁ κατοικῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Πόντου.

πόντιος, ***α, ον,*** ὡσ. καὶ ***-ος, -ον*** (***πόντος***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πόντον (δηλ. τὴν θάλασσαν), θαλάσσιος, ἢ ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης προερχόμενος, ἢ ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν ‖ ὁ ἐξουσιάζων τὴν θάλασσαν.

πόντισμα, ***-ατος,*** τὸ (***ποντίζω***)· τὸ ριπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν.

ποντόθεν, ἐπίρρ. (***πόντος***)· ἐκ τοῦ πόντου, ἐκ τοῦ πελάγους, ἐκ τῆς θαλάσσης.

ποντο-θήρης, ***-ου,*** ὁ (***πόντος***+***θηράω***)· ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ θηρεύων, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἁγρεύων, ὁ ἁλιεύς.

ποντο-μέδων, ***-οντος,*** ὁ (***πόντος***+***μέδω***, ***μεδέω***)· ὁ ***μεδέων*** (βλ. λ.) ***τοῦ πόντου***, ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης (ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος).

πόντονδε, ἐπίρρ. (***πόντος***)· εἰς τὸν πόντον, εἰς τὴν θάλασσαν.

Ποντοπόρεια, ἡ (***ποντοπόρος***)· μία τῶν Νηρηΐδων, οἱονεὶ ἡ ποντοπόρος, ἡ θαλασσοπλοοῦσα, ἡ διερχομένη τὴν θάλασσαν.

ποντο-πορεύω, καὶ **ποντοπορέω** (***ποντοπόρος***)· ποντοπορῶ, θαλασσοπλοῶ, διασχίζω τὰς θαλάσσας

ποντο-πόρος, ***ον*** (***πόντος***+***πείρω***, ***πορεύω***)· ὡς καὶ νῦν, ποντοπόρος, θαλασσοπόρος, ὁ διὰ θαλάσσης ταξιδεύων, ὁ διαπλέων τὰς θαλάσσας.

Ποντο-ποσειδῶν, ***-ῶνος,*** ὁ (***πόντος***+***Ποσειδῶν***)· ὁ Ποσειδῶν τῆς θαλάσσης.

ΠΟ'ΝΤΟΣ, ***-ου,*** ὁ· ἡ θάλασσα, καὶ κυρ. ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.— Πόντος συν. = ἡ «Μαύρη, Θάλασσα», φερομένη ἐνίοτε καὶ πληρέστερον ὡς ***Πόντος Εὔξεινος*** (κατ' εὐφημισμόν). **2)** ἡ χώρα Πόντος, ἐκτεινομένη πέραν τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς ὁμωνύμου θαλάσσης.

Ἐτυμ.: ***πόντος***, πρβλ. ὁμηρ. ***ὑγρὰ κέλευθα***, Πινδ. ***πόντου κέλευθοι πόντιος***· ***ποντίζω***· ***πάτος*** (*p̥l̥o-s). ***πατεῖν*** : σανσκρ. **pánthāḥ** (αἰτ. ἑνδ. **pánthām**, ὀργαν. ἑν. **pathā́**, πληθ. **pathíbhiḥ**) (=ὁδός, ἀτραπός), ἀρμ. **hun** (πόρος ποταμοῦ, ὁδός), λατ. **pons, -tis** (ἀρχ. θ. εἰς ***-o-***=πόντος ?) παλ-σλαυ. **paţi**, παλ-πρωσ. **pintis** (ὁδός)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***pent(h)***- (ἔρχομαι), μαρτυρουμένου ὡσ. καὶ ἐκ τοῦ παλ-τρλ. **con-ētat** (=**assequntur**), γοτθ. **finpan**, παλ-norr. **finna**, παλ-γερμ. **findan** (εὑρίσκειν), (διὰ τὴν σημ. πρβλ. λατ. **in-venire**), παλ-γερμ. **fend(e)o** (πεζὸς στρατιώτης), **funden** (σιάζομαι, σπεύδω).

ποντο-τίνακτος, ***ον*** (***πόντος*** + ***τινάσσω***)· ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης τινασσόμενος, ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης καταβρεχόμενος.

ποντόφιν, ἐπ. γεν. τοῦ ***πόντος***.

ποπάνευμα, ***-ατος,*** τό·=***πόπανον*** (βλ. λ.).

πόπανον, τὸ (***πέπτω***)· ὡς τὸ ***πέμμα***, πᾶν τὸ ἐψημένον, πλακοῦς χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς προσφορὰς θυσιῶν. [***πόπανον*** (*qʷoqʷno-m)· δι' ἐτυμ. βλ. ***πέπων***].

πόπαξ, ἐπιφών. ἐκπλήξεως ἢ ἄλγους, συγγ. τῷ ***πόποι*** (βλ. λ.).

ποπάς, ***-άδος***·=***πόπανον*** (βλ. λ.).

ποποί, καὶ **ποποποῖ** (κατ' ἄλλους ***πόποπο***), κρωγμὸς (κραυγὴ) τοῦ ἔποπος, κατὰ κωμικὴν ἀπομίμησιν.

πόποι, ἐπιφών. δηλωτικὸν σχετλιασμοῦ, ἐκπλήξεως, ὀργῆς, ἢ πόνου, συγγ. τοῖς ***παπαῖ***, ***βαβαί***, ἀπαντῶν δὲ (παρ' Ὁμ. πάντοτε) ἐνίοτε καὶ ὡς ***ὦ πόποι*** (κατ' ἄλλους γρ. ***ὦ πόποι***)· ὤ! πῶ πῶ! ὀλολύμονον! αἶσχος! «ντροπή»! τί τρομερόν! [δι' ἐτυμ. θλ. ***παπαῖ***].

ποποῖ (καὶ **πόποπο,** καὶ **ποποποί**)·=***ποποί*** (βλ. λ.).

ποποποί· βλ. ***ποποπό***.

ποππύζω, δωρ. **ποππύσδω**· μελλ. ***ποππύσω***· ἀόρ. α' ***ἐπόππυσα***· παθητ., ἀόρ. ***ἐποππύσθην***· συρίζω, σφυρίζω ‖ προκαλῶ διὰ συριγμοῦ ζῷόν τι νὰ προσέλθῃ.— **II** ἐπευφημῶ, ἐπιδοκιμάζω.— **III** κράζω «σιωπή»! «σσσούτ».— **IV** παίζω κακῶς τὸν αὐλόν, ἀφίνων νὰ ἀκούεται συριστικὸς ἦχος. [ἡ λ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου].

ποππῡλΐάζω, δωρ. **-άσδω**·=***ποππύζω*** (βλ. λ.).

ποππύσδω, δωρ. ἀντὶ ***ποππύζω*** (βλ. λ.).

πόππυσμα, ***-ατος,*** τό, καὶ **ποππυσμός,** ***-οῦ,*** ὁ (***ποππύζω***)· τὸ σύριγμα, ὁ συριγμός, «σφύριγμα», κυρ. πρὸς ἐπευφημίαν

πορδᾶλις, ὁ, ἡ, παλαιότ. τύπος τοῦ ***σάρδαλις*** (βλ. λ.)

πορδή, ἡ (***πέρδω***)=λατ. **crepitus ventris**· ὅ,τι καὶ νῦν, πορδή.

πόρε, ἐπ. ἀντὶ ***ἔπορε***· βλ. ***πόρω***.

πορεία, ἡ (***πορεύω***)· ὡς καὶ νῦν, πορεία, τὸ περιπατεῖν, τρόπος τοῦ περιπατεῖν, βάδισμα, λατ. **incessus**.— **II** ὡς καὶ νῦν, ἡ πορεία, τὸ πορεύεσθαι, ταξίδιον, διάβασις, πέρασμα ‖ πορεία, ὁδοιπορία. **2)** ὁ διάπλους θαλασσῶν· διάβασις ποταμοῦ.

πορευθείς, πορευθῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***πορεύομαι***.

πόρευμα, ***-ατος,*** τό· πέρασμα, δρόμος ‖ ***πόρευμα βροτῶν***=τόπος ἔνθα συχνάζουν (καταφεύγουν) οἱ ἄνθρωποι. **2)** μέσον πορείας, μέσον μεταφορᾶς, ὄχημα, ἅμαξα.

πορεύσιμος, ***ον,*** ὡσ. καὶ ***-η, -ον*** (***πορεύω***)· ὃν δύναταί τις νὰ διαβῇ (νὰ διέλθῃ), διαβατός.— **II** ἱκανὸς νὰ πορευθῇ (νὰ ταξιδεύσῃ). **2)** ἱκανὸς νὰ

φέρη (νά μεταφέρη), νά χρησιμεύση ὡς ὄχημα.

πορευτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πορεύομαι***· βαδιστέος, διαπεραστέος, διαπλευστέος.— **II** οὐδ. ***πορευτέον*=*δεῖ τινα πορεύεσθαι***=πρέπει νά πορεύεται (νά βαδίζη).

πορευτός, ή, όν, ὡσ. καί **-ός, -ὸν** (***πορεύομαι***)· ὄν δύναταί τις νά διέλθη, νά διαβῆ, διαβατός || ὁ κατάλληλος πρός πορείαν (ἐπὶ καιροῦ).— **II** ἐνεργ., ὁ ταξιδεύων ἀπό τόπου εἰς τόπον, ὁ πορευόμενος ἀπό τόπου εἰς τόπον.

πορεύω, μελλ. **-σω** (***πόρος***)· ἄγω, φέρω (μεταφέρω), μεταβιβάζω, διαβιβάζω (διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης, ἢ ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης ποταμοῦ εἰς τὴν ἄλλην). **2)** ἐπὶ πραγμ., φέρω, μεταφέρω, κομίζω || παρέχω, ἐφοδιάζω, χορηγῶ, προμηθεύω.— **II** παθητ. καί μέσον, ***πορεύομαι***, μέσ. μέλλ. ***πορεύσομαι***, παθ. ἀόρ. α' ***ἐπορεύθην***, πρκ. ***πεπόρευμαι***· ἄγομαι, μεταφέρομαι, μεταφέρω ἐμαυτόν, πορεύομαι, βαδίζω, ὁδοιπορῶ, ταξιδεύω. **2)** μετὰ αἰτ. τόπου, βαδίζων διατρέχω, διαπερῶ (διαπλέω, ἐπὶ θαλάσσης).

πορθέω, μελλ. **-ήσω**· παθ. πρκ. ***πεπόρθημαι***· παράλλ. τύπος τοῦ ***πέρθω***· καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω, λαφυραγωγῶ, λεηλατῶ, διαρπάζω, κατερημώνω || πολιορκῶ πόλιν || ἐπὶ προσ., φονεύω, σκοτώνω, σφάζω.— παθητ., καταστρέφομαι, ἐρημώνομαι. [δι' ἔτυμ. βλ. ***πέρθω***].

πόρθημα, **-ατος,** τό (***πορθέω***)· καταστροφή, ἐρήμωσις, ἐξολόθρευσις, λαφυραγωγία.

πόρθησις, **-εως,** ἡ (***πορθέω***)· ἐκπόρθησις, λεηλασία, μιᾶς πόλεως.

πορθητής, **-οῦ,** ὁ (***πορθέω***)· ὁ πορθῶν, καταστρέφων, λεηλατῶν || ὁ ἐκπορθῶν, ἐκπορθητής.

πορθήτωρ, **-ορος,** ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***πορθητὴς*** (βλ. λ.).

πορθμεῖον, ἰων. **—ήιον,** τό (***πορθμεύω***)· τόπος κατάλληλος πρός διαπόρθμευσιν, πόρος, πέρασμα.— **II** λέμβος (ἢ πλοῖον) διαπορθμεύσεως (δι' ὧν γίνεται ἡ διαπόρθμευσις, ἡ διάβασις), «πέραμα».— **III** ὁ ναῦλος τῆς διαπορθμεύσεως, λατ. **naulum**.

πόρθμευμα, **-ατος,** τό (***πορθμεύω***)· ἡ διαπόρθμευσις, τό πέρασμα.

πορθμεύς, **-έως,** ἰων. **-ῆος,** ὁ (***πορθμεύω***)· ὡς καί νῦν, ὁ πορθμεύς, ὁ πορθμεύων εἰς τό ἀπέναντι μέρος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ πορθμείου (τοῦ «περάματος»), λατ. **portitor** || γεν. λεμβοῦχος, ναύτης.

πορθμεύω, μελλ. **-σω** (***πορθμός***)· μεταφέρω (μεταβιβάζω), διαπορθμεύω, διά στενοῦ θαλάσσης ἢ διά ποταμοῦ ἀπό τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τήν ἄλλην (ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἰς τὸ ἄλλο) || γεν., μεταφέρω, μεταβιβάζω.— παθητ., διαπορθμεύομαι, μεταφέρομαι ἀπό τόπου εἰς τόπον.— **II** ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., ὡς τό λατ. **trajicere**, διέρχομαι, διαβαίνω.

πορθμήιον, τό, ἰων. ἀντὶ ***πορθμεῖον*** (βλ. λ.).

πορθμίς, **-ίδος,** ἡ (***πορθμός***)· πορθμεῖον, πέρασμα || στενόν, πορθμός.— **II** ἄκατος διαπορθμεύσεως.

πορθμός, ὁ (***πείρω***)· ὡς καί νῦν, πορθμός, στενόν θαλάσσης, στενόν πέρασμα.— **II** ἡ διαπόρθμευσις, ἡ διάβασις διά πορθμείου, διάβασις, πέρασμα. [***πορθμὸς*** (*-dhmo) ***πορθμεύς***· ***πορθμεῖον***, ἰων. ***-ήιον***· δι' ἔτυμολ. βλ. ***πείρω***].

πορίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ῶ**· ἀόρ. α' ***ἐπόρισα***· μέσ., μελλ. ***πορισοῦμαι***· παθ., μελλ. ***πορισθήσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐπορίσθην***· πρκ. ***πεπόρισμαι***· (***πόρος***)· κυρ. ὡς τό ***πορεύω*** (βλ. λ.), φέρω, ἄγω, ὁδηγῶ, μεταφέρω, κομίζω.— **II** προμηθεύω, ἐφοδιάζω, παρέχω, χορηγῶ || προξενῶ, ἐμποιῶ, ἐπινοῶ, μηχανῶμαι, σχεδιάζω.— μέσον, προμηθεύω τι εἰς ἐμαυτόν, παρέχω εἰς ἐμαυτόν, προμηθεύομαι, πορίζομαι, λαμβάνω, ἀποκτῶ.— παθητ., ἀπροσ. ***πορίζεται*** (+ἀπρφ.)=εἶναι εἰς τήν ἐξουσίαν τινός νά...

πόρϊμος, ***ον*** (***πόρος***)· ὁ δυνάμενος νά πορίση, νά ἐφοδιάση || πλούσιος, εὔπορος, ἔχων ἄφθονα τά μέσα.— **II** πλήρης πόρων (μέσων), ἐφευρετικός, ἐπινοητικός || μετ' αἰτ., ***πόριμος ἄπορα***=«ὁ ποιῶν τά ἀδύνατα δυνατά» (ὁ γόνιμος εἰς ἐξεύρεσιν διεξόδων κατά τάς δυσκόλους στιγμάς).— **III** ἐπὶ πραγμ., κατορθωτός, δυνατός || σωτήριος (παρέχων μέσα ἀσφαλείας).

πόρις, **-ιος,** ἡ, ποιητ. τύπος τοῦ ***πόρτις*** (βλ. λ.).

πορισμός, ὁ (***πορίζω***)· ὅ,τι καί νῦν, πορισμός, προσπορισμός, τό πορίζεσθαι || μέσον προσπορισμοῦ, μέσον ἀποκτήσεως || ὡσ. κέρδος, ὄφελος.

ποριστής, **-οῦ,** ὁ (***πορίζω***)· ὁ πορίζων, προμηθευτής || ἐν Ἀθήναις οἱ ***Πορισταὶ*** ἦσαν οἰκονομικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξεύρεσιν καὶ περισυλλογὴν οἰκονομικῶν πόρων. **2)** ***πορισταὶ*** ἐπίσης ἐκάλουν ἑαυτοὺς καὶ οἱ λῃσταί.

ποριστικός, ή, όν (***ποριστής***)· ὁ κατάλληλος (ἱκανός) νά προμηθεύη, προμηθευτικός.

ΠΟ'ΡΚΙΣ, **-ου,** ὁ· δακτύλιος, κρίκας, στεφάνη («τσέρκι») || ὁ δακτύλιος διά τοῦ ὁποίου ἡ σιδηρᾶ αἰχμή τοῦ δόρατος ἐστερεώνετο ἐπὶ τοῦ ξυλίνου στελέχους.

Ἔτυμ.: ***πόρκης:*** ἰαπ. ****perk*** (περιτειχίζω), σανσκρ. **párçu-ḥ** (πλευρά, δρέπανον), Ζενδ. **pərᵊsu-** (πλευρά, πλευρόν), λατ. **compesco** (****comparc-scō***), γοτθ. **fairhus** **prŭsi** (=στῆθος), **prŭstŭ**, λιθ. **pirszłas** (δάκτυλος).

πόρκος, ὁ· εἶδος ἁλιευτικοῦ δικτύου, πλεκτοῦ ἐκ σχοινίου.— **II** ὡς τό λατ. **porcus** = χοῖρος. [ἐτυμολ. συσχετίζεται πρὸς τὸ ***πόρκης*** (βλ. λ.) : πρβλ. λατ. **porcus**, ὁμθρ. **purk-a**, σανσκρ. **prish-ai**, λιθ. **parszas**, σλαυ. **pras-e**, ἀγγλ-σαξ. **foer-h** (**far-row**), ἀρχ-γερμ. **far-ah** (**ferkel**).

πορνεία, ἡ (***πορνεύω***)· ὅ,τι καί νῦν, πορνεία, μοιχεία, ἐκπόρνευσις.

πορνεῖον, τό (***πορνεύω***)· ὡς καί νῦν, πορνεῖον, οἶκος ἀνοχῆς, χαμαιτυπεῖον.

πορνεύω, μελλ. **-σω** (***πόρνος***)· ἐκπορνεύω, ἐξωθῶ εἰς πορνείαν, ἀποπλανῶ.— Παθητ., ἐπὶ γυναικός, εἶμαι ἢ γίνομαι πόρνη.

πόρνη, ἡ (***πέρνημι***)· ὅ,τι καί νῦν, πόρνη, «πουτάνα». ***Ἔτυμ.:*** ***πόρνη***· ***πόρνος***· ***πορνεύω***· ***πέρνημι*** (βλ. λ.)· πρβλ. παλ-ιρλ. **renim** (****[p]rinami***)· ἡ ἐκ τοῦ ***πέρνημι*** (=ἐξάγω καὶ πωλῶ) προέλευσις τοῦ ***πόρνη*** δικαιολογεῖται, διότι αἱ παρ' Ἕλλησι πόρναι ἦσαν συνήθως ὤνιαι δοῦλαι.

πορνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***πόρνη***.

πορνικός, ή, όν (***πόρνη***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς πόρνας.

πορνο-βοσκέω, μελλ. **-ήσω** (***πορνοβοσκός***)· διατηρῶ πόρνας ἢ πορνεῖον.

πορνο-βοσκία, ἡ (***πορνοβοσκέω***)· τό διατηρεῖν πόρνας (καὶ πορνεῖον), τό ἐμπόριον καὶ αἱ ἀσχολίαι τοῦ πορνοβοσκοῦ.

πορνο-βοσκός, ὁ (***πόρνη*** + ***βόσκω***)· ὁ διατηρῶν πόρνας (κυρ. ὁ βόσκων πόρνας), μαστροπός, προαγωγός.

πόρνος, ὁ (***πόρνη***)· ὅ,τι καί νῦν, πόρνος, μοιχός || γεν., φαῦλος, ἔκφυλος.

πόρος, ὁ (***περάω***)· μέσον πρὸς διάβασιν ποταμοῦ, «πέραμα», πορθμεῖον || «πόρος ποταμοῦ», σημεῖον (μέρος) ὅπου ὁ ποταμός εἶναι διαβατός, «πέρασμα», στενοπόρι, πορθμός. **2)** ***πόροι ἁλὸς***= αἱ θαλάσσιαι ὁδοί, τά «περάματα» τῶν θαλασσῶν, αἱ θάλασσαι, (τά πελάγη), ἡ θάλασσα. **3)** δίοδος, διάβασις || ὁδός, τρίβος, «μονοπάτι».— **II** μετὰ γεν. πράγμ., τρόπος ἢ μέσον πρός ἀπόκτησιν (ἐκτέλεσιν) πράγματός τινος || ***πόρος ὁδοῦ*** = μέσον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πορείας (τοῦ ταξιδίου) || ***πόρος χρημάτων***=ὡς καί νῦν, χρηματικός πόρος, τρόπος ἐξευρέσεως χρηματικῶν πόρων (τρόπος προσπορισμοῦ χρημάτων). **2)** ἀπολ., ἐπίνοημα, τέχνασμα, διέξοδος. **3)** ***ἐν τῷ*** πληθ., «μέσα καὶ τρόποι», «πόροι», «μέσα», εἰσοδήματα, πρόσοδοι.

πορπᾰκίζω, μελλ. **-ίσω** (***πόρπαξ***)· ἁρπάζω (δράττομαι, «ἁδράχνω») τι ἀπό τήν λαβήν || κυρ. κρατῶ τήν ἀσπίδα ἀπό τόν ***πόρπακα*** (τήν λαβήν, τόν τελαμῶνα).

πόρπαμα, **-ατος,** τὸ (***πορπάω***)· ἔνδυμα στερεούμενον διὰ πόρπης.

πόρπᾰξ, **-ᾰκος,** ὁ (***πόρπη***)· λαβή ἀσπίδος, ***ὄχανον***.

πορπάω, μελλ. *-άσω*, ἰων. *-ησω* (*πόρπη*)· συνάπτω (στερεώνω) διά πόρπης, πορπώνω, θηλυκώνω.

πόρπη, ἡ (*πείρω*)· ὡς τό *πειρόνη*, καρφίς, «καρφίτσα», καί νῦν ἔτι λεγομένη πόρπη, περόνη. [*πόρπη· πορπάω· πόρπαξ*· δι' ἐτυμ. βλ. *πείρω*].

πόρπημα, *-ατος*, τό, ἰων. ἀντί *πόρπαμα* (βλ. λ.).

πόρρω, ἐπίρρ., λατ. **porro**, ἀττ. ἀντί *πρόσω* (βλ.λ.), μακράν, μακράν ἀπό τινος.— συγκρ. *πορρωτέρω*, ὑπερθ. *πορρωτάτω* (βλ. λ. λ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. *πόρσω*].

πόρρωθεν, ἐπίρρ. (*πόρρω*)· μακρόθεν, ἀπό μακράν.

πόρρωθι, ἐπίρρ. (*πόρρω*)· μακράν.

πορρώτατος, *η, ον*, παρά μτγν. ὑπερθ. ἐπίθ. (*πόρρω*)· παρά πολύ μακρινός.

πορρωτέρω, πορρωτάτω, ἐπιρρ. συγκρ. καί ὑπερθ. τοῦ *πόρρω* (βλ. λ.)· περισσότερον μακράν ἀπό..., παρά πολύ μακράν ἀπό...

πορσαίνω*=*πορσύνω* (βλ. λ.) || ἐντεῦθεν, περιποιοῦμαι, φροντίζω μετ' ἐπιμελείας, περιθάλπω || τακτοποιῶ, διευθετῶ, οἰκονομῶ.

πόρσιον, πόρσιστα, ἐπίρρ. συγκρ. καί ὑπερθ. τοῦ *πόρσω* ἢ *πρόσω*· περισσότερον μακριά, παρά πολύ μακριά.

πορσύνω* ἐπ. μελλ. *πορσύνέω*, συνῃρ. *-ὕνῶ* (καί **πορσαίνω,** ἐπικ. μελλ. *-ἄνέω*) (**πόρω*)· προσφέρω, παρέχω, προτείνω, δίδω, ἐφοδιάζω || ἑτοιμάζω, εὐτρεπίζω, διευθετῶ: *κείνου πορσυνέουσα λέχος*=διά νά τοῦ ἑτοιμάσῃ τό κρεββάτι.— **II** γενικῶς, ἑτοιμάζω, προμηθεύω, ἐφοδιάζω.— μέσον, προμηθεύω εἰς ἑμαυτόν, προμηθεύομαι, πορίζομαι, ἑτοιμάζω τι διά τόν ἑαυτόν μου. 2) ἐκτελῶ, τακτοποιῶ, διευθετῶ, προσαρμόζω, διαρρυθμίζω.— **III** ἐπί προσώπων, φροντίζω ἐπιμελῶς, περιποιοῦμαι, περιθάλπω, ἀνατρέφω || ὡσ. ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι.

πόρσω, ἐπίρ.*=*πόρρω, πρόσω*· βλ. καί *πόρσιον, πόρσιστα*.

Ἔτυμ.: πόρσω) ἀττ. *πόρρω* (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ τόπου καί τοῦ χρόνου)·=λατ. **porro** (=πρός τά ἔμπρός· εἰς τό ἐξῆς, ἔπειτα), λατ. διαλ. **porōd**· συγγ. τῷ ἰαπ. ***pər-***, (βλ. ἐν *πρό*)· ἐντεῦθεν τά: *πορσύνω*· *πορσαίνω* (βλ. λ. λ.).

πόρταξ, *-ακος*, ἡ*=*πόρτις* (βλ. λ.). [δι' ἐτυμ. βλ. *πόρις*].

πόρτις, *-ῖος*, ἡ· δάμαλις, «δαμαλάκι», «δαμάλα» || σπαν. ἀρσ. μόσχος || πᾶν ζῷον νεαρᾶς ἡλικίας || μτφρ., νεαρά κόρη, κοράσιον, λατ. **juvenca** [δι' ἐτυμ. βλ. *πόρις*].

πορτι-τρόφος, *ον* (*πόρτις*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων νεαρᾶς δαμάλεις.

πορφύρα, ἰων. *-ύρη*, ἡ (*πορφύρω*)· τό κογχύλιον ἐξ οὗ παρεσκευάζετο ἡ πορφύρα (ἡ πορφυρᾶ βαφή), λατιν. **purpura**·**murex**.— **II** ἡ πορφυρᾶ βαφή ἡ λαμβανομένη ἐκ τοῦ κογχυλίου, ἡ «πορφύρα».— **III** ἐν τῷ πληθ., τά πορφυροβαφῆ ὑφάσματα καί ἐνδύματα.

Ἔτυμ.: πορφύρα· *πορφύρεος* (ἐπίθ. τῶν: *φᾶρος, χλαῖνα, δίπλαξ, ῥήγεα, τάπητες, σφαῖσα, αἷμα*, ἀκόμη δέ καί τῶν *κῦμα, ἅλς, νεφέλη, θάνατος*)· συνήθως θεωρεῖται συγγ. τῷ ὁμηρ. *πορφύρω*, ὁπότε ἡ ἔννοια τῆς ταχείας κινήσεως τῶν κυμάτων θά ἐταυτίζετο πρός τήν ἔννοιαν τῆς λάμψεως καί τῆς σπινθηροβολίας τοῦ χρώματος, ὅπερ δέν εἶναι καί τόσον πειστικόν. Δέν εἶναι ἀπίθανος ἡ σημιτική προέλευσις τῆς λέξεως, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καί ἡ ἐπί τοῦ σχηματισμοῦ της ἐπίδρασις τῆς λ. *πορφύρω* (βλ. λ.).

πορφύρεος, *η, ον*, ἀττ. συνῃρ. **πορφύροῦς,** *ᾶ, οῦν* (*πορφύρα*)· ὡς τό λατ. **purpupeus**, πορφυροῦς, σκοτεινόχρωμος, ἔχων σκοτεινήν τινα αἴγλην, ὑπερύθρως χρωματιζόμενος, πορφυρόχρωμος (ἐπί τῆς θαλάσσης τό πρῶτον) || *πορφύρέη νεφέλη*=νέφος σκοτεινοῦ χρώματος (πορφυριζόντος). 2) ὁ (βε)βαμμένος διά πορφύρας (πορφυροῦ χρώματος), ἁλιπόρφυρος, σκοτεινοῦ χρώματος, ὑπέρυθρος. 3) ροδόχρους, ὁ ζωηροῦ κοκκίνου χρώματος, λαμπρός, ὡραῖος, **λατ. purpureus**.

πορφύρεύς, *-έως*, ὁ (*πορφύρα*)· ὁ ἁλιεύς πορφύρας (δηλ. κογχυλίων πορφύρας, ἢ καί ὁ πορφυροβάφος), λατ. **purpurarius**.

πορφύρευτικός, *ή, όν* (*πορφυρεύς*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς *πορφυρέα* (βλ. λ.).

πορφύρίς, *-ίδος*, ἡ (*πορφύρα*)· πορφυροῦν ἱμάτιον ἢ κάλυμμα.— **II** πτηνόν ἐρυθρόχρωμον.

πορφύρίων, *-ωνος*, ὁ (*πορφύρα*)· ὑδρόβιον πτηνόν («νερόκοττα»), κληθέν οὕτω ἐκ τοῦ πορφυροῦ χρώματος τῶν πτερῶν (ἢ καί τοῦ ῥάμφους).

πορφύρο-ειδής, *ές* (*πορφύρα*+*εἶδος*)· ὁμοιος πρός πορφύραν, πορφυρόχρωμος.

πορφύρο-πώλης, *-ου*, ὁ, θηλ.· **πορφυρόπωλις,** *-ιδος* (*πορφύρα* + *πωλέω*)· ὁ πωλητής (ὁ ἔμπορος) πορφύρας.

πορφύρό-στρωτος, *ον* (*πορφύρα*+*στρώννυμι*)· ὁ ἐστρωμένος διά πορφυροῦ ὑφάσματος.

πορφύροῦς, *ᾶ, οῦν*, ἀττ. συνῃρ. ἀντί *πορφύρεος* (βλ. λ.).

πορφύρω, ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *φύρω* (ὡς τό *μορμύρω* τοῦ *μύρω*)· γίνομαι ὁλοέν καί περισσότερον σκοτεινοῦ χρώματος, παίρνω τό χρῶμα τῆς πορφύρας (βαθύ ὑπέρυθρον), κυρ. ἐπί θαλάσσης: *ὡς ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ* = ὅπως ὅταν ἡ ἀπέραντος θάλασσα σκοτεινιάζῃ μέ τά βωβά της κύματα (πού δέν ἐκρήγνυνται, «πού δέν σπάζουν», ἀντίθ. δηλ. τῷ *«πολιὴ ἅλς»*) || μτφρ., εἶμαι πλήρης μεριμνῶν, εἶμαι ἀνήσυχος, ἔχω πολλάς σκέψεις εἰς τόν νοῦν μου: *πολλὰ δέ οἱ κραδίῃ πόρφυρε*=«ἐκαρδιοχτυποῦσε πολύ».— **II** γίνομαι κόκκινος, κοκκινίζω, γίνομαι πορφυρόχρωμος || μτδτ. βάπτω τι πορφυροῦν, τό χρωματίζω «κόκκινο».

Ἔτυμ.: πορφύρω (**φύρjω*)· ἀρχική σημασ. ἦτο κατά τινας ἡ τοῦ «ὀγκοῦμαι βράζων» (πρβλ. τρικυμιῶδες πέλαγος ἐν Ἰλ. Ξ 16)· ὡς μτδτ. «ἀνακυκλῶ κατά νοῦν», σκέπτομαι· ὡς μέσον, «λάμπω».— Μεθ' Ὅμηρον (ἐξ ἐπιδράσεως τῆς σημασίας τῆς λ. *πορφύρα*) ἐσήμανε «πορφυρώνω, βάπτω τι πορφυροῦν»: σανσκρ. **jár-bhurīti** (παροργίζομαι, ἀναπηδῶ), **bhur** (=λατ. **micare, agitare**), λατ. **fervere**· ἤτοι ἐκ. ρίζ. *φυρ-* τοῦ *φύρω* κατ' ἀναδιπλ. καί εἶτα τροπήν τοῦ ἀρχικοῦ δασέος εἰς ψιλόν *π-* λόγῳ ἀνομοιώσεως. Διά πλείονα βλ. *φύρω*.

***ΠΟ'ΡΩ,** ἀπηρχ. ἐν. τοῦ ἀορ. 6' *ἔπορον* καί τοῦ παθ. πρκ. *πέπρωμαι*: **I** ἀόρ. 6' *ἔπορον*, ἐπ. *πόρον*, μτχ. *πορών*· ἐκτελῶ, ἐπινοῶ || παρέχω, πορίζω, δίδω, προσφέρω, δωροῦμαι, χαρίζω, παραχωρῶ || *εὔχος πορεῖν*=νά ἐκπληρώσῃ μίαν εὐχήν (ἐπιθυμίαν).— **II** παθ. πρκ. *πέπρωμαι*=εἶμαι δεδομένος (εἶμαι προωρισμένος ὑπό τῆς μοίρας ἢ ὑπό τῆς τύχης) ὡς τό μερίδιον ἢ ὡς ὁ κλῆρός τινος, ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ γ' ἑνικ. παθ. πρκ. *πέπρωται*, καί γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. *ἐπέπρωτο* (=εἶναι δεδομένον εἰς τινα ὑπό τῆς μοίρας, εἶναι πεπρωμένον, ἦτο πεπρωμένον, ὑπό τῆς μοίρας ἢ ὑπό τῆς τύχης), καί μτχ. *πεπρωμένος, η, ον*=ὡρισμένος, προωρισμένος, ὑπό τῆς μοίρας παραχωρημένος || ἐντεῦθεν *ἡ πεπρωμένη* (ἐνν. *μοῖρα*)=*ἡ εἱμαρμένη* (βλ. λ.), ἡ μοῖρα, τό πεπρωμένον, «τό γραφτό»||ὡσ. μετά τῆς αὐτῆς ἐνν. τό οὐδ. *τὸ πέπρωμένον*.

Ἔτυμ.: πορεῖν (κυρ. = κάμνω τι νά φθάσῃ εἰς τινα ἢ εἰς τι μέρος, προμηθεύω)· *πέπρωται*· *πεπρωμένος*· *πόρος* (βλ. λ.)· βλ. *πείρω*.

***ΠΟ'Σ,** ἄχρ. ἐρωτ. ἀντων., τεκμαιρομένη ἐκ τῶν ἐρωτημ. τύπων *ποῦ, ποῖ, πῇ, πῶς, πόθι, πόθεν, πότε, πότερος* κ.λ.π., λαμβανομένη δέ ὡς ἀντίστοιχος τῆς ἀναφορ. *ὅς*· ἐξ αὐτῆς (τῆς **πος*) προέρχονται οἱ μνημονευθέντες τύποι, εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἀντίστοιχος τύπος *που, ποι, πη, πως* κλπ.· ἐν τοῖς τύποις τούτοις ἡ ἰων. διάλ. εἶχε *κ* ἀντί *π*: *κοῦ, κοῖ* κλπ.

Ἔτυμ.: πρβλ. τά ἀντίστοιχα ἐν τῇ σανσκρ. καί λατιν.: σανσκρ. **kas, kâ**=λατ. **quis, quae**? **kva**=**qua**? **kutas**=**quo**? **kathâ**=**qui, quomodo**? **kadâ**=**quum**? **ka-taras**=*πότερος*, **uter**? **ka-tamas**=**quis e pluribus**? **kati**=**quantus**? κλπ.· πρβλ. λιθ. **kas** (*τίς*;) **kada** (*πότε*;) **katras** (**uter**?)· γοτθ. **hvas** (*τίς*;), **hvan** (*πότε*;), **hvathar** (=ἀγγλ. **whether**).

ποσάκις, ἐπ. **ποσακίκι,** ἐπίρρ. (*πόσος*)· ὡς καί νῦν, ποσάκις; πόσας φοράς; πόσον συχνά; λατ. **quoties**?

ποσα-πλάσιος, α, ον· ποσάκις (πόσας φοράς) περισσότερος (μεγολύτερος); λατ. quotuplex?

ποσά-πους, -ποδος, ὁ, ἡ (πόσος + πούς)· πόσων ποδῶν;

ποσάχῶς, ἐπίρρ., κατὰ πόσους τρόπους;

πόσε, ἐπίρρ. (*πός)· πρὸς ποῖον μέρος; πρὸς ποῦ; λατ. quo?

Ποσειδᾶν, καὶ **Ποτειδᾶν,** -ᾶνος, ὁ, δωρ. ἀντὶ Ποσειδῶν (βλ. λ.).

Ποσειδάνιος, καὶ **-αόνιος,** α, ον, δωρ. ἀντὶ Ποσειδώνιος.

Ποσείδειον· τό (ποσείδειος)· ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος· οὐδ. τοῦ ἑπομ.

Ποσείδειος, α, ον·=Ποσειδώνιος (βλ. λ.).

Ποσειδεών, -ῶνος, ὁ· ὁ ἕκτος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Δεκεμβρίου καὶ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ Ἰανουαρίου (15 Δεκεμβρίου—15 Ἰανουαρίου).

Ποσειδῶν, -ῶνος, ὁ· αἰτ. Ποσειδῶ· κλητ. Πόσειδον· ὁμηρ. τύπος **Ποσειδάων,** -άωνος, αἰτ. -άωνα, κλητ. Ποσείδαον· **Ποτειδᾶν** ἢ **Ποτιδᾶν,** -ᾶνος· ἰων. **Ποσειδέων,** -ωνος· ὁ θεὸς Ποσειδῶν, λατ. Neptunus, υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ἀδελφὸς τοῦ Διός, θεὸς τῆς θαλάσσης. Βλ. Κ.Ε.Λ.

Ποσειδώνιος, α, ον· ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ποσειδῶνα ‖ τὰ Ποσειδώνια (ἐνν. ἱερά) = ἡ ἑορτὴ τοῦ Ποσειδῶνος.

ΠΟΣΘΗ, ἡ· τὸ γεννητικὸν μόριον τοῦ ἀνδρὸς [δι' ἐτυμ. βλ. πέος].

πόσθων, -ωνος, ὁ (πόσθη)· κωμ. λέξις, ὁ μικρὸς παῖς.

ποσί, δοτ. πληθ. τοῦ πούς ‖ ἐν ᾧ **πόσι,** κλητ. τοῦ πόσις (βλ. λ.).

Ποσῖδήιον, τό, ἰων. ἀντὶ Ποσείδειον.

Ποσῖδήιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ Ποσείδειος· ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ποσ., ὁ ἱερὸς τοῦ Ποσ.

ΠΟΣΙΣ, ὁ, γεν. πόσιος, δοτ. πόσει, ἐπ. πόσεϊ· κλητ. πόσις ἢ πόσι· πληθ., ὀνομ. πόσεις, ἐπ. αἰτ. πόσιας· σύζυγος, νόμιμος σύζυγος, ἀνήρ ‖ δσάκις κεῖται ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ἀνήρ, τὸ μὲν πόσις= νόμιμος σύζυγος, τὸ δὲ ἀνὴρ=ἐραστής.

Ἔτυμ.· ὁ ἀρχικὸς τύπος θὰ ἦτο πότις, ὡς δεικνύουσιν οἱ τύποι πότ-νια, δεσ-πότ-ης, δέσ-ποινα (δηλ. δεσ;πότ-νια)· πόσις ⟨ἰαπ. pót-is=σανσκρ. páti-ḥ (κύριος, κτήτωρ, σύζυγος), Ζενδ. paitiš (τῆς αὐτῆς σημ.), λατ. potis (=ὁ δυνατός, ἰσχυρός), πρβλ. λατ. hospes, -pitis (⟨*hosti-pótis=ὁ φιλοξενούμενος), γοτθ. brūp-faps (-faps ⟨ἰαπ. *póti-s) = μνηστήρ, hunda-faps (κεντυρίων, ἑκατόνταρχος), λιθ. patis pàts (σύζυγος), vẽsz-pat(i)s (ἀνώτατος ἄρχων), pata patše (εἶχον)· βλ. καὶ ἐν πότνια, δεσπότης.

πόσις, -ιος, ἀττ. -εως, ἡ (πίνω)· ὡς καὶ νῦν, ἡ πόσις, τὸ πίνειν, ποτόν ‖ συμπόσιον ‖ παρὰ τὴν πόσιν=λατ. inter pocula=ἐν ᾧ ἔπινον. [δι' ἐτυμ. βλ. πίνω].

πόσος, ἰων. **κόσος,** η, ον, ἐρωτηματ. ἐπιθ. ἀντων., ἀντίστοιχος τῆς ἀναφορ. ὅσος καὶ τῆς δεικτικῆς τόσος· ὡς καὶ νῦν, πόσος; πόσον μέγας; πόσον πολύς; πόσον μακράν; πόσον μακρὸς κατὰ τὸν χρόνον; πόσης ἀξίας; λατιν. quantus?— ‖ **ποσός,** ή, όν, ἀόρ. ἐπιθ. ἀντων.· ὁ ἔχων «κάποιο ποσόν», «κάποιο μέγεθος», τόσος τις κατὰ τὸ μέγεθος (ἢ τὸν ἀριθμόν), λατ. aliquantus ‖ ἐπὶ ποσὸν = ἐπί τινα χρόνον, μέχρις ἑνὸς ὡρισμένου σημείου (βαθμοῦ, μέτρου).

Ἔτυμ.· πόσσος (ὁμηρ. ποσοῖμαρ=εἰς πόσας ἡμέρας), ἀττ. πόσος (ἰων. κόσος) ⟨*ποτjο ⟨ἰαπ. *qvoti κλινομένου κατὰ τὰ εἰς -ο- θέμ.· πρβλ. σανσκρ. káti, λατ. quot (πόσοι;) ⟨ἰαπ. *qvoti, Ζενδ. čaiti (*qveti), bret. pet (πόσοι;) (⟨κελτ. *kveti- ἢ kveto-), ἀντων. θέμ. ἰαπ. *qvo- (βλ. ἐν λ. πόθεν), πρβλ. ὁμηρ. ὅσσος, ὅσος.— Ὁμηρ. ἀττ. πόστος (=εἰς πόσον ἀριθμόν;) ⟨*ποσ(σ)οστος, τονισθὲν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ πόσος (πρβλ. πολλοστός, ὀλιγοστός, χῑλιοστός).

ποσσ-ήμαρ, ἐπιρρ. (πόσος + ἦμαρ)· ἐπὶ (εἰς) πόσας ἡμέρας; ἐντὸς πόσων ἡμερῶν;

ποσσὶ ἢ **ποσσίν,** ἐπ. ἀντὶ ποσί, δοτ. πληθ. τοῦ πούς.

ποσσί-κροτος, ον (ποὺς + κροτέω)· ὁ ὑπὸ τῶν ποδῶν ἐν τῷ χορῷ κροτούμενος, ποδοκτύπητος.— ‖ ἐνεργ., ὁ κροτῶν διὰ τῶν ποδῶν, ὁ ποδοκροτῶν.

πόσσις, ὁ, ποιητ. ἀντὶ πόσις (σύζυγος).

ποσταῖος, α, ον (πόστος)· εἰς πόσας ἡμέρας; εἰς ποίαν ἡμέραν; λατ. quota die?

πόστος, η, ον (πόσος)· ποῖος κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν σειράν, πόσος κατὰ τὸν ἀριθμόν; λατ. quotus? πόστον δὴ ἔτος ἐστὶν ὅτε...;=πόσα ἔτη εἶναι ἤδη ἀφ' ὅτου...;— ‖ πόσον μικρός; πόσον ὀλίγος; λατ. quantulus.

πότ, συντετμ. δωρ. ἀντὶ ποτί, πρός, ἀλλὰ μόνον πρὸ τοῦ ἄρθρου ἀπαντῶν οὕτω: πὸτ τῶ (=πρὸς τοῦ), πὸτ τὸν (=πρὸς τόν), πὸτ τὸ (=πρὸς τὸ) κλπ.

πότα, αἰολ. ἀντὶ πότε.

πότἄγε, δωρ. ἀντὶ πρόσαγε, προστ. τοῦ προσάγω.

ποτ-αείσομαι, δωρ. μέλλ. τοῦ προσαείδω.

ποτ-αίνιος, α, ον, ὡσ. καὶ -ος, -ον (ποτί=πρὸς +αἶνος)· ὡς τὸ πρόσφατος (βλ. λ.), ὁ πρὸ ὀλίγου λεχθείς, νέος, νωπός, πρόσφατος, λατ. recens ‖ μτφρ. ἀσυνήθιστος, ἀπρόοπτος, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος, ἀνήκουστος [ἡ ἐν ἀρχῇ μνημονευομένη ἐτυμολ. ἐκ τοῦ ποτί+αἶνος δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ πάντων, καὶ ἡ λ. θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ὡς σκοτειν. ἐτυμολ.· σημειωτέον ὅτι ἀναφέρεται ὑπὸ Γραμματ. καὶ ἐπίρρ. ποταινί (= προσφάτως)].

ποτἄμειος, α, ον·=ποτάμιος (βλ. λ.).

ποτ-ἀμείψατο, δωρ. καὶ ποιητ. ἀντὶ προσημείψατο, γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ προσαμείβω.

ποτ-ἀμέλξομαι, δωρ. μέσ. μελλ. (μετὰ παθητ. σημ). τοῦ προσαμέλγω.

ποτἄμηδόν, ἐπίρρ. (ποταμός)· ὡς καὶ νῦν, ποταμηδόν, δίκην ποταμοῦ.

ποτἄμήιος, η, ον, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ ποτάμιος (βλ. λ.).

ποτἄμηίς, -ίδος, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ ποτάμιος.

ποτἄμ-ηρῦτος, ον (ποταμὸς+ἀρύτω)· ὁ ἀρυσθεὶς (=ἀντληθεὶς) ἐκ ποταμοῦ, ἢ ὁ ἀφθόνως ἀντλούμενος ὡς ἐκ ποταμοῦ.

ποτάμιος, α, ον, ὡσ. καὶ -ος, -ον (ποταμός)· ὁ ἀνήκων εἰς ποταμόν, ἢ ὁ λαμβανόμενος ἐκ ποταμοῦ, ἢ ὁ ἐπὶ ποταμοῦ (παρὰ ποταμόν) κείμενος.

ποτἄμόνδε, ἐπίρρ.· μέσα εἰς ποταμόν, πρὸς τὸ μέρος ποταμοῦ, εἰς τὸν ποταμόν.

ποτἄμός, -οῦ, ὁ (πο-, ρίζ. τοῦ ποτός, πίνω)· ὅ,τι καὶ νῦν, ποταμός, «ποτάμι», χείμαρρος.— ‖ ὡς προσωποποιημένη θεότης: Ποταμὸς ὡς Θεός.

Ἔτυμ.· ἀττ. ποταμός, λεσβ. πόταμος (πρωταρχικὴ σημασ. «ὕδωρ κατακρημνιζόμενον καταπῖπτον»), πρβλ. ἑλλ. ἐπτάμην, σανσκρ. μελλ. patiṣyáti, πρκ. (βεδ.) paptima, ἀπρφ. pátitum, μτχ. patitá-ḥ κλπ., Ζενδ. tāta- (*ptāta-) (=ὁ πίπτων, τὸ πῖπτον ὕδωρ τῆς βροχῆς), ἐξ ἰαπ. *petā- (κινοῦμαι ταχέως, καταπίπτω, κρημνίζομαι), καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτὸ ἰαπ. *pet-, *pete- ἐν τῷ σανσκρ. pát-man-, ἑλλ. πέτομαι (ἐπτόμην), πτερόν, πτέρυξ (βλ. λ. λ.).

ποτἄμο-φόρητος, ον (ποταμὸς+φορέω)· ὁ μεταφερόμενος μακράν, παρασυρόμενος ὑπὸ ποταμοῦ.

ποτᾱνός, ά, όν (ποτάομαι), δωρ. ἀντὶ ποτηνός· κεκτημένος πτέρυγας, πτερωτός, πετῶν, «πετούμενος».

ποτάομαι, ποιητ. ἀντὶ πέτομαι (βλ. λ.), πετῶ· μέσ. μελλ. ποτήσομαι· παθ. ἀόρ. α' ἐποτήθην, δωρ. -άθην· πρκ. πεπότημαι, δωρ. -ᾶμαι (μετὰ σημασ. ἐν.), ἐπ. γ' πληθ. πεποτήᾶται· γ' ἑν. ὑπερσ. πεπότητο· εἶμαι ἕτοιμος νὰ πετάξω, εἶμαι μετέωρος, αἰωροῦμαι, πτερυγίζω τριγύρω.

ποτἄπός, ή, όν·=ποδαπός (βλ. λ.).

ποτ-αυλέω, δωρ. ἀντὶ προσαυλέω.

ποτ-ᾱῶος, α, ον, δωρ. ἀντὶ προσηῶος (βλ. λ.).

πότε, ἰων. **κότε** (*πος), δωρ. **πόκα,** αἰολ. **πότα**· ἐρωτηματ. μόριον, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰ ἀναφορ. ὅτε, ὁπότε, καὶ πρὸς τὸ δεικτ. τότε· ὡς καὶ νῦν, πότε; κατὰ (εἰς) ποῖον χρόνον;— ‖ **ποτέ,** ἰων. **κοτέ,** δωρ. **ποκά,** ἐγκλιτ. μόριον· κάποτε, κατά τινα χρό-

νον, εἰς κάποιαν **ἐποχήν**, «μιὰ φορὰ κι ἕνα καιρό». Ἐν ἀνταποδοτικαῖς προτάσεσι : *ποτὲ μέν... ποτὲ δέ...* =ἄλλοτε μέν... ἄλλοτε δέ..., ὁτὲ μέν... ὁτὲ δέ .., «τὴ μιὰ φορά... μιὰ ἄλλη φορά...», «μιὰ φορὰ ἔτσι... μιὰ φορὰ ἀλλοιῶς...», λατ. modo.. modo... ‖ ἐν ἐρωτήσεσιν ἐπιτείνει τὴν δύναμιν τῆς καθαυτὸ ἐρωτηματικῆς λέξεως : *τί ποτε ;* ἐπ. *τίπτε ;*=τί τάχα ; διατί ἀρά γε ; πῶς εἶναι δυνατόν ;

Ἔτυμ.: πότε-ποτέ· ἐξ ἰαπ. **qvo-* (ὅλ. καὶ *ἐν πόθεν*).—τὸ *ποτὲ* ἔπειτα ἀπὸ ἐρωτημ. λέξεις καὶ τὸ *-πτε* ἐν τῷ ὁμηρ. *τί-πτε* πιθανῶς διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων· τὸ *ποτὲ* εἶναι συγγ. τῷ λιθ. **pát** (ἀκριβῶς), (**têm-pát** =ἀκριβῶς ἐκεῖ)· τὸ δὲ *-πτε* εἶναι ὅ,τι τὸ λατ. **-pte** ἐν τοῖς **mihi-pte, suā-pte** κλπ., ἐὰν τὸ λατ. τοῦτο **pte** δὲν εἶναι προϊὸν συγκοπῆς.

Ποτειδάν, *-ᾶνος*, δωρ. ἀντὶ *Ποσειδῶν*.

ποτ-εμάξατο, δωρ. ἀντὶ *προσεμάξατο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *προσμάσσω*.

ποτέομαι, ἐπ. ἀντὶ *ποτάομαι* (βλ. λ.).

ποτέος, α, ον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *πίνω*· ὃν πρέπει τις νὰ πίῃ, ὃν δύναταί τις νὰ πίῃ, πόσιμος.— ‖ *ποτέον=δεῖ πίνειν*=πρέπει νὰ πίῃ τις.

ποτ-ερίζω, δωρ. ἀντὶ *προσερίζω* (βλ.λ.).

πότερος, α, ον, ἰων. **κότερος, η, ον** (**πος* + *ἕτερος*)· ποῖος ἐκ τῶν δύο ; τίς ἐκ τῶν δύο ; λατ. uter? 2) τὸ οὐδ. *πότερον* ἢ *πότερα* συχνὰ κεῖται ὡς ἐπίρρ. ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως περιεχούσης δύο προτάσεις ἀντιθέτους (κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον) πρὸς ἀλλήλας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ δευτέρα εἰσάγεται διὰ τοῦ *ἤ* (*: πότερον..., ἤ...;*) ὡς ἐν τῇ Λατιν. τὰ **utrum..., an...?** — ‖ ἄνευ ἐρωτήσεως, ὡς τὸ *ὁπότερος*· «ὁποιος ἀπὸ τοὺς δύο»· ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ *ἄτερος*=«ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο, ὁποιοσδήποτε», λατ. **alteruter**.

Ἔτυμ. : πότερος, καὶ ἰων. (Ἡροδ.) *κότερος*, κυρίως εἰπεῖν εἶναι σχηματισμὸς συγκριτ. βαθμοῦ, μετὰ τοῦ ἰαπ. προσφ. **te/ro-* ἐπὶ τοῦ ἀντωνυμ. θέμ. **qvo-* (βλ. ἐν λ. *πόθεν*) : σανσκρ. **katará-ḥ**, Ζενδ. **kat̄ara-** (ὅστις ἐκ τῶν δύο) (περὶ τοῦ λατ. **uter** ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἂν ἀνήκει ἐνταῦθα), γοτθ. **hapar**, παλ-norr. **huárr**, ἀγγλ-σαξ. **hwoeper** (παλ-γερμ. **hwedar**) (ὅστις ἐκ τῶν δύο), λιθ. **katràs**, παλ-σλαυ. **kotorŭ, koterŭ** (ὅστις)· τὸ ὑπερθ. ἐν τῷ σανσκρ. **katamá-ḥ**.

ποτ-έρχομαι, δωρ ἀντὶ *προσέρχομαι*.

ποτέρωθι, ἐπίρρ. (*πότερος*)· εἰς (πρός, κατά) ποῖον ἐκ τῶν δύο μερῶν ;

ποτέρως, ἐπίρρ. τοῦ (*πότερος*)· κατὰ ποῖον ἐκ τῶν δύο τρόπων ; λατ. **utro modo?**

ποτέρωσε, ἐπίρρ. (*πότερος*)· πρὸς ποῖον ἐκ τῶν δύο μερῶν ;

ποτ-έχω, δωρ. ἀντὶ *προσέχω*.

ποτή, ἡ (*ποτάομαι*)·=ἡ πτῆσις, τὸ πέταγμα.

πότημα (A), *-ατος*, τὸ (*ποτάομαι*)· πτῆσις, πέταγμα.

πότημα (B), *-ατος*, τὸ (*πο-* τοῦ *πίνω*)· τὸ πινόμενον, τὸ ποτόν.

ποτ-ῆμεν, δωρ. ἀντὶ *προσεῖναι*, ἀπρφ. τοῦ *πρόσειμι* (*εἰμί*).

ποτήμενα, δωρ. ἀντὶ *ποτώμενα*, μτχ. τοῦ *ποτάομαι* (βλ.λ.).

ποτηνός, ή, όν· βλ. *ποτᾱνός*.

ποτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ΠΟ-* τοῦ *πίνω*)· τὸ ποτήριον (ὕδατος ἢ οἴνου).

ποτήριον, τὸ (*ΠΟ-* τοῦ *πίνω*)· ὡς καὶ νῦν, ποτήριον (ὕδατος ἢ οἴνου).

ποτής, *-ῆτος*, ἡ (*ΠΟ-* τοῦ *πίνω*)· ἡ πόσις, τὸ πίνειν.

πότης, *-ου*, ὁ, θηλ. **πότις,** *-ιδος* (*ΠΟ-* τοῦ *πίνω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, ὁ πότης, ὁ πίνων, πολυπότης, φιλοπότης, μέθυσος ‖ ἐνίοτε καὶ μετ' ἄλλου οὐσ. ὡς ἐπίθετον : *πότης λύχνος* = ὁ λύχνος ὁ πίνων (καταναλίσκων) πολὺ ἔλαιον.— κωμικ. ὑπερθ. θηλ. *ποτιστάτη* =ἡ πίνουσα καθ' ὑπερβολήν.

ποτητός, ή, όν (*ποτάομαι*)· ὁ πετόμενος, ὁ πτερωτός ‖ *ποτητά*, τὰ=πτηνά, κοιν. «πετούμενα».

ποτῖ, δωρ. ἀντὶ *πρὸς* (βλ. λ.) [πρβλ. Ζενδ. **paiti**, παλ-περσ. **patiy** (πρός, παρά, πλησίον τινός· μακρόθεν, ἐκτός)].

ποτ-ἰάπτω, ποτῑ-βάλλω, δωρ. ἀντὶ *προσιάπτω, προσβάλλω*.

ποτι-βλέπω, δωρ. ἀντὶ *προσβλέπω*.

ποτῑ-δέγμενος, δωρ. ἀντὶ *προσδέγμενος*, μτχ. ἐπ. ἀορ. β' τοῦ *προσδέχομαι*.

ποτ-ἰδεῖν, δωρ. ἀντὶ *προσιδεῖν*.

ποτῑ-δέρκομαι, —δεύομαι, – δόρπιος, δωρ. ἀντὶ *προσδ—*.

ποτῑ-ειλέω, δωρ. ἀντὶ *προσειλέω*.

ποτίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐῶ* (*πότσος*)· ὡς καὶ νῦν, ποτίζω, δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ ‖ ὡς καὶ νῦν, **ποτίζω** ζῷα, ποτίζω φυτά.

ποτίθει, δωρ. ἀντὶ *πρόσθες*, προστ. ἀορ. β' τοῦ *προστίθημι*.

ποτῑ-κέκλῑται, δωρ. ἀντὶ *προσκέκλιται*, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *προσκλίνω*.

ποτι-λέξατο, δωρ. ἀντὶ *προσελέξατο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *προσλέγω*.

πότιμος, *ον* (*ΠΟ-*, ρίζ. τοῦ *πίνω*)· ἐπὶ ὕδατος, τὸ καλὸν (κατάλληλον, ἤτοι δροσερόν, διαυγές) πρὸς πόσιν, ἀντίθ. τῷ *ἅλμυρὸς* ‖ μεταφ., γλυκύς, εὐάρεστος.

ποτῑ-νίσσομαι, δωρ. ἀντὶ *προσνίσσομαι* (βλ. λ.).

ποτῑ-πεπτηυῖα, θηλ. μτχ. ἐπ. πρκ. τῶν : 1) τοῦ *προσπτήσσω*. 2) τοῦ *προσπίπτω*.

ποτῑ-πτύσσω, δωρ. ἀντὶ *προσπτύσσω*.

ποτίσδω, δωρ. ἀντὶ *ποτίζω*.

ποτῑ-στάζω, δωρ. ἀντὶ *προσστάζω*.

ποτίστατος, κωμικ. ὑπερθ. τοῦ *πότης*.

ποτῑ-τέρπω, δωρ. ἀντὶ *προστέρπω*.

ποτῑ-τρόπαιος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *προστρόπαιος*.

ποτῑ-φωνήεις, *εσσα, εν*, δωρ. ἀντὶ *προσφωνήεις*.

πότμος, ὁ (*πίπτω*)· πᾶν ὅ,τι πίπτει εἴς τινα («ὅ,τι τοῦ πέφτει»), ὁ κλῆρος, ἡ μοῖρά του, ἡ τύχη του, τὸ πεπρωμένον του, «τὸ τυχερό του», «τὸ γραφτό του» ‖ ἡ κακὴ μοῖρα (τύχη) τινός ‖ ὁ θάνατός του. [*πότμος : πίπτω* ~ λατ. **casus : cado**].

πότνᾰ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ *πότνια* (ὅλ. λ.).

πότνιᾰ, ἡ, ἐπίθ. χρησιμοποιούμενον κατὰ τὰς προσφωνήσεις θεαινῶν ἢ καὶ θνητῶν γυναικῶν : 1) ὡς οὐσ. =*δέσποινα* (ὅλ. λ.), κυρία, βασίλισσα ‖ μετὰ γεν. *πότνια θηρῶν*=βασίλισσα τῶν ἀγρίων θηρίων 2) ὡς ἐπίθ.=*τιμία*, σεβασμία, σεβαστή ‖ ὡσ. τρομερά.— ἀπαντᾷ μόνον κατ' ὄνομ. καὶ κλητ. *πότνια*, ὡσ. κατ' αἰτ. *πότνιαν*, ἐκτὸς τῆς ὀνομ. πληθ. *πότνιαι*, ἥτις χρησιμοποιεῖται περὶ τῆς *Δήμητρος* καὶ *Περσεφόνης*.

Ἔτυμ.: πότνια (ἰαπ. **-jə**) = σανσκρ. **pátnī**, Ζενδ. **paθnī-** (τῆς αὐτῆς σημ.) : ἑλλ. *πόσις*=σανσκρ. **páti-ḥ** (κύριος, δεσπότης), πρβλ. παλ-λιθ. **weschpatni** (δέσποινα, κυρία)· *πότνα, πότνια*.

ποτνιάδες, αἱ (*πότνια*), ἐπίθ. τῶν Βακχῶν, τῶν μαινάδων ‖ ὡσ. ἐπίθ. τῶν *Εὐμενίδων*.

ποτνιάομαι, ἀποθ.· ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν θεᾶς τινος προσφωνῶν αὐτὴν διὰ τοῦ «ὦ πότνια, πότνια» ‖ ἐπικαλοῦμαι, ἐπιβοῶ, διὰ κραυγῶν, κραυγάζω ‖ θρηνῶ μεγαλοφώνως.

ποτ-όδδω, λακων. ἀντὶ *προσόζω*.

ποτόν, τὸ (*ΠΟ-*, ρίζ. τοῦ *πίνω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, τὸ ποτόν, τὸ πινόμενον, ὅ,τι τις πίνει, «μοτό», «ρουφηξιά» ‖ *σῖτα καὶ ποτὰ* = φηγητὰ καὶ ποτά. 2) πηγὴ δροσεροῦ (προοφάτου) ὕδατος, κρήνη ‖ γενικῶς, ὕδωρ πρὸς πόσιν.

ποτ-οπτάζω, δωρ. ἀντὶ *προσοπτάζω*.

ποτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. ἐκ ρίζ. *ΠΟ-* (τοῦ *πίνω*)· ὁ πινόμενος, ὁ ἐπιτήδειος πρὸς πόσιν ‖ ὁ πόσιμος, δυνάμενος νὰ ποθῇ («νὰ πιωθῇ»).

πότος, ὁ (*ΠΟ-*, ρίζ. τοῦ *πίνω*)· τὸ πίνειν, τὸ συμπόσιον, εὐωχία, «φαγοπότι», «γλέντι».

ποτ-όσδω, δωρ. ἀντὶ *προσόζω*.

ποττό, ποττόν, ποττῶ, ποττώς, ποττὰν κλπ., δωρ. ἀντὶ *πρὸς τό, πρὸς τόν, πρὸς τοῦ, πρὸς τούς, πρὸς τὴν* κλπ.

ποτ-ώκει, δωρ. ἀντὶ *προσ-εώκει*.

ποῦ ; ἰων. **κοῦ ;** ἐρωτημ. ἐπίρρ. (**πός*)· ὡς καὶ νῦν, ποῦ ; ἐν ποίῳ τόπῳ ; εἰς ποῖον μέρος ; λατ. **ubi ?** ‖ μετὰ γεν. *ποῦ γῆς ; ποῦ χθονός ;* (=ποῦ ; εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου ;=λατ. **ubinam terrarum?** 2) πῶς ; κατὰ ποῖον τρόπον ;

πού, ἰων. **κού,** ὡς ἐγκλιτικὸν ἐπίρρ.· κάπου, εἴς τι μέρος, εἰς κάποιο μέρος.— **II** ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ἔννοιαν τόπου, ἔν τινι μέτρῳ, κατά τινα τρόπον || πιδανῶς, ἴσως, ὑποδέτω, στοχάζομαι.

πουλῠ-βότειρα, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***πολυβότειρα.***

πουλῠ-πάθης, ***ές,*** ἰων. ἀντὶ ***πολυπαθὴς*** (βλ.λ.).

πουλῠ-πλάνητος, ***ον,*** ἰων. ἀντὶ ***πολυπλάνητος.***

πουλῠ-πόδης, ἰων. ἀντὶ ***πολῠπόδης*** (βλ. λ.).

πουλῠ-πους, πουλύπος, ἰων. ἀντὶ ***πολύπους, πολύπος.***

πουλύς, οὐδ. ***πουλὺ,*** ἐπ. ἀντὶ ***πολύς, πολύ.***

ΠΟΥ'Σ, ὁ, γεν. ***ποδός*** δοτ. πληθ. ***ποσί,*** ἐπ. ***ποσσί, πόδεσσι***· ἐπ. γεν. καὶ δοτ. δυΐκ. ***ποδοῖιν***· λατ. **pes**· ὅ,τι καὶ νῦν, πούς, «πόδι», «ποδάρι» || ἐν τῷ πληθ. σημ. ὡσ. καὶ «ὄνυχες ὀρνέου» || ὡσ. ἐν τῷ πληθ. σημ. καὶ οἱ πλόκαμοι τοῦ πολύποδος || ***ξύλινος ποὺς***=ξύλινο πόδι, τεχνητὸ πόδι || ἐν τῷ πληθ. σημ. ὡσ. καὶ «ἀγὼν δρόμου»: ***πύξ... ἠδὲ πόδεσσιν***=εἰς τὴν πυγμαχίαν καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα δρόμου | ***ποσὶν ἐρίζειν***=ἀγωνίζεσθαι ἀγῶνα δρόμου || ***ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς***=ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. **2)** πρὸς δήλωσιν μεγίστης ἐγγύτητος: ***πρόσθεν ποδὸς ἢ ποδῶν, προπάροιθε ποδῶν*** = ἀκριβῶς πρὸ τῶν ποδῶν τινος, «μπρὸς στὰ πόδια του», «μπροστά του», ἀκριβῶς ἐνώπιόν του || παρομοίαν σημασ. ἔχουσι καὶ αἱ περιφράσεις ***ἐν ποσί, παρὰ ποδός, πρὸ ποδός, παρὰ ποδί*** (=ἀκριβῶς ἐνώπιόν τινος, ἢ πολὺ πλησίον του) | ***παρὰ ποδὸς***=ἐκ τοῦ προχείρου, ἀμέσως, διὰ μιᾶς | ***ἐντεῦθεν, τὰ ἐν ποσὶν*** καὶ ***τὰ πρὸ ποδῶν***=ὅ,τι κεῖται ἐνώπιόν τινος, πᾶν ὅ,τι εἶναι προφανές (πρόδηλον, εὐνόητον), κοινὸν δι' ὅλους, πρόχειρον (πρβλ. ***ἐμποδών, ἐκποδών***). **3)** ἐν διαφόροις περιφράσεσι: ***ἐπὶ πόδα***=πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοβατικῶς, «πισόκωλα», μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἐμπρὸς (πρὸς τὸν ἐχθρὸν π. χ.): ***ἐπὶ πόδα ἀναχωρῶ*** = ὑποχωρῶ χωρὶς νὰ στρέψω τὰ νῶτα (διὰ νὰ τραπῶ εἰς φυγήν), ἤτοι ὑποχωρῶ κανονικῶς (μὲ τὴν ἡσυχίαν μου), λατ. **pedetentim** || ***κατὰ πόδας***=μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν, ἐν πάσῃ δυνατῇ ταχύτητι, ὡς καὶ νῦν «κατὰ πόδας», λατ. **vestigio** | ***ἡ κατὰ πόδας ἡμέρα***=ἡ ἀμέσως ἑπομένη, ἡ ἑπομένη || ***ὡς ποδῶν ἔχω***=μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν μου, ὅσον ταχέως δύναμαι || ***ἔξω τινὸς πόδα ἔχω*** = ἔχω τὸν πόδα μου ἔξω πράγματός τινος, δηλ. εἶμαι καθαρὸς ἀπό τι, εἶμαι ἀνίδεος ἀπό τι || ***ἐξ ἑνὸς ποδὸς***=μόνος ὤν, χωριστά, ἀτομικῶς || ***ἐξ(ἀφ')ἡσύχου ποδὸς***=ἡσύχως, ἀθορύβως.— **II** μτφρ., ἐπὶ πραγμάτων, τὸ κατώτατον μέρος οἱουδήποτε πράγματος, καὶ δὴ οἱ πρόποδες λόφου (λατ. **pes** ἢ **radix montis**). **2)** ἐπὶ πλοίου, ***πόδες*** καλοῦνται αἱ δύο κατώταται γωνίαι τοῦ ἱστίου, ἢ μᾶλλον τὰ σχοινία τὰ προσδεδεμένα εἰς τὰς δύο αὐτὰς γωνίας, καὶ διὰ τῶν ὁποίων σχοινίων ἐκτείνονται ἢ χαλαροῦνται τὰ ἱστία (πρβλ. ***ποδεών***): ***χαλῶ πόδα*** = χαλαρώνω τὸ σχοινίον (τὸ ἓν ἐκ τῶν προηγουμένων δύο, γίνεται δὲ τοῦτο ὁσάκις πνέει ἰσχυρὸς ἄνεμος), ἀντίθ. τῷ ***τείνω πόδα***=τεντώνω τὸ σχοινίον (τὸ ἱστίον) | ***παριέναι τοῦ ποδὸς***=***ἀφιέναι τὸν πόδα***=χαλαρώνειν τὸ σχοινίον.— **III** ὡς μέτρον ἐκτάσεως ἢ μήκους, ὁ ***ποὺς***=4 παλάμαι (***παλασταί***) ἢ 16 δάκτυλοι, ὀλίγῳ πλέον τῶν 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.— **IV** ***ποὺς*** ἐν τῇ προσῳδίᾳ, μετρικὸς πούς.

Ἔτυμ.: πούς· ὁ ἀρχικὸς τύπος τῆς ἑνικ. ὀνομ. διετηρήθη ἐν τῷ δωρ. ***πὼς*** (παρ' Ἡσυχ.)· δὲν εἶναι καθαρὰ ἡ σχέσις τῆς ἑν. ὀνομ. ***πὸς*** (πρβλ. λακ. ***«πόρ' ποὺς»*** παρ' Ἡσυχ.) πρὸς τὸ ἀττ. ***πούς***· ***ποδ-*** εἶναι μεταπτωτικὴ βαθμὶς τοῦ ἰαπ. ****ped-*** (βλ. καὶ τὰ ἐν ταῖς ἐξ αὐτοῦ παραγομέναις λέξεσιν ***πεδά, πέδη, πέδιλον, πέδον, πέζα, πεζός, πηδόν, ἔπι-βδ-αι***· πρβλ. σανσκρ. **pād**, αἰτ. **pádam**, γεν. **padá-ḥ** (=**gradus, locus**) **pad-yami** (=**eo**), Ζενδ. **padəm, paiδyas** (**-ča**), λατ. **pēs**, γεν. **pedis, ped-um, ped-ica, op-pid-um, im-ped-ire**, γοτθ. **fōtus**, παλ-norr. **fótr**, ἀγγλ-σαξ· **fōt** (ὀνομ. πληθ. **fēt**, παλ-norr. **fotr** ⟨γερμ. ****fot-iz***), παλ-γερμ. **fuoz.** (ποὺς) (παλλ-norr. **fet**=βῆμα), λιθ. **pad-as** (=**solea**), **ped-a** (=**vestigium**)· πάντα ἐξ ἰαπ. ****ped-, *pod-,*** ἐν. ὀνομ. ****pets, *pots,*** γεν. ****pedés, *podés,*** αἰτ. ***pédm̥, *pódm̥.*** — Παράγωγα: ὑποκορ. ***ποδίσκος, ποδίον, -άριον***· ***ποδεών***· ***ποδότης, -ητος***· ***ποδωτός***· ***πόδωμα***· ***ποδιαῖος***· ***ποδίζω***· ***ἄ-πους, -πους, -πους***· ***τρί-πους***· ὁμ. ***τρίπος***· ***σκίμπους*** (****σκιμπό-πους***)· ὁμ. ***κραταίπους***· ***ἐμπόδιος*** (βλ. λ. λ.).

πρᾶγμα, ἰων. **πρῆγμα,** ***-ατος,*** τὸ (***πράσσω***)· πᾶν ὅ,τι πράττεται, τὸ πεπραγμένον, ἔργον, πρᾶξις, λατ. **facinus.**— γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, πρᾶγμα, ὡς τὸ λατ. **res,** κάτι ποὺ συνέβη, γεγονός, ζήτημα, ὑπόθεσις, «δουλιά» || εἰδικώτερον, κάτι τὸ ὁποῖον εἶναι ὀρθὸν νὰ γίνῃ, ἢ πρέπει (εἶναι ἀναγκαῖον) νὰ γίνῃ, ἢ εἶναι συμφέρον νὰ γίνῃ, τὸ καθῆκόν τινος: ***πρῆγμά ἐστί μοι*** μετ' ἀπρφ.=εἶναι ὑποχρέωσίς μου (εἶναι καθῆκόν μου, εἶναι ἔργον μου) νὰ τὸ κάμω (ὡς τὸ λατ. **opus est**) | ἡ αὐτὴ περίφρασις μετ' ἀρνήσ., ***οὐδὲν πρᾶγμα***=δὲν εἶναι ζήτημα («δὲν πειράζει», ἢ: αὐτὸ εἶναι ὅλως διόλου ἀσήμαντον. **2)** πρᾶ,μα σπουδαῖον (σημαντικὸν ἔχον μεγάλην σημασίαν ἢ σπουδαιότητα): ***ἦν μέγιστον πρῆγμα Δημοκήδης παρὰ βασιλεῖ***=ὁ Δημοκήδης ἔχαιρε (ἀπέλαυε) μεγάλης ὑπολήψεως πλησίον τοῦ βασιλέως (ἐξετιμᾶτο πολὺ ὑπὸ τοῦ βασιλέως). **3)** ἐπὶ μάχης, ἡ φονικὴ σύγκρουσις, ἡ πολεμικὴ ἐπιχείρησις, ἡ μάχη, ἡ συμπλοκή. **4)** ἐπὶ ἐπονειδίστου (γεν. κακοῦ) πράγματος, κατ' εὐφημισμόν, τὸ πρᾶγμα, ἡ ὑπόθεσις, ἡ «δουλιά».— **II** ἐν τῷ πληθ. ***πράγματα***=ὡς καὶ νῦν, τὰ πράγματα, αἱ ὑποθέσεις, αἱ περιστάσεις. **2)** τὰ πράγματα τῆς πολιτείας, αἱ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, ἡ δύναμις ἑνὸς Κράτους: ***τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων***=τὰ ἀφορῶντα (τὰ ἐνδιαφέροντα) τοὺς Ἕλληνας, τὰ ἀπασχολοῦντα τοὺς Ἕλληνας προβλήματα, ἡ πολιτικὴ δύναμις τῶν Ἑλλήνων || ***οἱ ἐν τοῖς πράγμασι***=οἱ διαχειριζόμενοι τὰ κοινά, ***«οἱ ἐν τέλει»*** (ὅπως ἄλλως ἐλέγοντο), οἱ κυβερνῶντες, οἱ ἄρχοντες. **3)** αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις (αἱ περιστάσεις) ἀνθρώπου τινός || ***ἀγαθὰ πράγματα***=ἡ καλὴ κατάστασις τῶν ὑποθέσεών τινος, ἡ προκοπή, ἐπιτυχία. **4)** ἐν κακῇ ἐνν. καὶ ἰδίᾳ ***κατὰ πληθ. πράγματα***=ἐνοχλήσεις, ἐνοχλητικαὶ ἀσχολίαι, στενοχωρίαι: ***ἔχω πράγματα***=ἔχω ἐνοχλήσεις (διά τι, ὡς πρός τι) || ***πράγματα παρέχω τινί***=παρέχω (προξενῶ) ἐνοχλήσεις εἴς τινα.

πραγμᾰτεία, ἡ (***πραγματεύομαι***)· ἡ ἐπιδίωξις ὑποθέσεώς τινος, ἐπιμελὴς σπουδή, φιλοπονία || ἡ πορεία ἢ ὁ τρόπος τοῦ ἐνασχολεῖσθαι περί τι πρᾶγμα.— **II** ἐνασχόλησις, ἀπασχόλησις, ἀσχολία||τρόπος ζωῆς, ἐπάγγελμα, ἐπιτήδευμα, ἔργον || δικαστικὴ ἀσχολία (ἐνασχόλησις), δίκη || φιλοσοφικὴ (ἱστορικὴ κλπ.) πραγματεία, ὡς καὶ νῦν λέγεται || ἐν τῷ πληθ. ***πραγματεῖαι***=***πράγματα***=ἐνοχλήσεις.

πραγμᾰτεύομαι, ἰων. **πρηγμ.—,** ἀποθ. μετὰ μέσ. μελλ. ***-εύσομαι,*** μέσ. ἀορ. α' ***ἐπραγματευσάμην,*** παθ. ***ἐπραγματεύθην,*** ἰων. ***ἐπρηγμ.***— παθ. πρκ. ***πεπραγμάτευμαι*** (***πρᾶγμα***)· ὡς καὶ νῦν, πραγματεύομαί τι, ἀσχολοῦμαι εἴς τι, φροντίζω διά τι || μετὰ αἰτ. τοῦ πράγμ., ὡς καὶ νῦν, πραγματεύομαί τι, καταγίνομαι εἴς τι, τὸ κάμνω ἔργον μου, τὸ ἐπιχειρῶ, προσπαθῶ νὰ τὸ πραγματοποιήσω || κυρ. συνεχίζω μίαν ἐνασχόλησιν, λατ. **negotiari** || ἀνοίγω καὶ συνεχίζω δικαστικὸν ἀγῶνα ἐναντίον τινός || ***πραγματεύομαι τὴν νύκτα***=καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἀσχολοῦμαι εἴς τινα ἐργασίαν, δαπανῶ ὅλην μου τὴν νύκτα δι' ἐργασίαν τινά.— **II** ὁ πρκ. ***πεπραγμάτευμαι*** κεῖται ὡσ. καὶ ἐν παθητ. ἐνν., ἔχω τύχει ἐπιμελοῦς ἐπεξεργασίας, εἶμαι ἐπιμελῶς ἐπεξειργασμένος.

πραγμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***πρᾶγμα***· μηδαμινὴ ὑπόθεσις, ἀσήμαντος δίκη.

πραγμᾰτο-δίφης, ***-ου,*** ὁ (***πράγματα***+***δῐφάω***)· ὁ ἐπιδιώκων δίκας, ὁ ἄνθρωπος τῶν δικαστικῶν ἀγώνων, ὁ δικορράφος, ὁ στρεψόδικος.

πρᾶγος, ***-εος,*** τό, ποιητ. ἀντὶ **πρᾶγμα** (βλ. λ.) **2)** =***πράγματα,*** πολιτικαὶ ὑποθέσεις.

πραΐως, ἐπίρρ. τοῦ ***πραΰς*** (βλ. λ.), ἠπίως, πράως.

πρᾰθέειν, ἐπ. ἀντὶ ***πρᾰθεῖν,*** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***πέρθω.***

πρᾰθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***πιπράσκω.***

πρᾰθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *πιπράσκω*.

πραιτώριον, τό, λατ. **praetorium**· ἡ σκηνή (ἢ ἡ αἴθουσα) τοῦ πραίτωρος, ἡ ἐπίσημος κατοικία τοῦ Διοικητοῦ, τὸ Διοικητήριον ‖ αἴθουσα δικαστηρίου ‖ τὰ ἀνάκτορα τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος.

πρακτέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πράσσω*· ὅστις πρέπει νὰ πραχθῇ (πρέπει νὰ γίνῃ).— **II** οὐδ. *πρακτέον=δεῖ πράσσειν*=πρέπει νὰ πράξῃ τις.

πρακτήρ, ἰων. **πρηκτήρ, -ῆρος,** ὁ (*πράσσω*)· ὁ πράττων τι, ὁ ἐκτελεστής ‖ ὁ ἔμπορος, ἐμπορευόμενος.

πρακτήριος, *ον* (*πρακτήρ*)· ἀποτελεσματικός, δραστήριος, δραστικός.

πρακτικός, *ή, όν* (*πράσσω*)· ὁ ἐπιτήδειος διά τὸ πράττειν, κατάλληλος πρὸς δρᾶσιν ἢ ἀσχολίαν τινά ‖ δραστήριος, ἐνεργητικός, ἱκανός, ἀποτελεσματικός.

πρακτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *πράσσω*· ὁ δυνάμενος νὰ πραχθῇ, ἢ ὅστις πρέπει νὰ γίνῃ ‖ *τὰ πρακτὰ*=τὰ πρέποντα νὰ γίνουν (ὡς ὑποκείμενα ἠθικῆς ἐνεργείας), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ *ποιητὰ* (=τὰ δυνάμενα νὰ γίνουν).

πράκτωρ, *-ορος,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *πρακτήρ*· ὁ πράττων ἢ ἐκτελῶν, ἐκτελεστής, ἐργάτης.— **II** ἐν Ἀθήναις, ὁ εἰσπράκτωρ φόρων ‖ ὡσ. ὁ ἀπαιτῶν πληρωμάς, ὁ ἐκδικητής, τιμωρὸς ‖ ὡσ. καὶ ὡς ἐπίθ.· *σὺν χερὶ πράκτορι*=μὲ τιμωρὸν (ἐκδικουμένην) χεῖρα.

Πράμνειος, ἢ **Πράμνιος** *οἶνος*· οἶνος κληθεὶς οὕτω ἐκ τοῦ ὄρους Πράμνου (ἢ Πράμνης), τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἰκαρίᾳ, ἢ ἐκ τοῦ ὀνόματος τόπου τινὸς παρὰ τὴν Ἔφεσον ἢ Σμύρνην, ἢ ἐν Λέσβῳ. Ἦτο οἶνος ἰσχυρὸς καὶ δριμὺς τὴν γεῦσιν.

πρᾶν, δωρ. ἐπίρρ.=*πρὶν* (βλ. λ.) ‖ *πρὰν πρόκα* = πρὶν ἀπό ὀλίγον χρόνον [δι' ἐτυμ. βλ. *πρώην*, ἐξ οὗ καὶ προῆλθε διὰ συναιρέσεως].

πρᾱνής, *ές,* δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ *πρηνὴς* (βλ. λ.).

πρᾶξις, *-εως,* ἡ, ἰων. **πρῆξις,** *-ιος* (*πράσσω*)· ὡς καὶ νῦν, πρᾶξις, τὸ πράττειν, διεξαγωγή, ἐργασία, ἀσχολία, ἐμπορικὴ πρᾶξις (ἐπιχείρησις), ὑπόθεσις ‖ *κατὰ πρῆξιν=κατ' ἐμποριάν*=πρὸς διεξαγωγὴν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν· **2)** ἡ πρόοδος ἢ τὸ ἀποτέλεσμα ὑποθέσεώς τινος, καὶ δὴ τὸ αἴσιον ἀποτέλεσμα: *οὔτις πρῆξις πέλεται γόοιο* = ἀπὸ τοὺς θρήνους δὲν προέρχεται τίποτε τὸ καλόν ‖ *πρῆξις χρησμῶν*=ἡ ἐκπλήρωσις (ἡ ἔκβασις) τῶν χρησμῶν.— **II** τὸ πράττειν, τὸ ἐνεργεῖν, πρᾶξις, ἐνέργεια, ἀντίθ. τῷ *πάθος*.— **III** ἀμτθ. ἡ κατάστασις (ἡ καλὴ ἢ κακή) εἰς ἣν εὑρίσκεταί τις, ἡ τύχη.— **IV** ἡ ἀπαίτησις καὶ εἴσπραξις χρημάτων, ἢ ἡ δίαια εἴσπραξις χρηματικοῦ προστίμου ‖ ἐκδίκησις.

πρᾰόνως, ἐπίρρ. τοῦ **πρᾶος,** ἐσχηματισμένον ἔκτινος ἀπηρχαιωμένου καὶ ἀχρήστου τύπου *πράων*· μετὰ πραότητος, πράως.

πρᾶος, οὐδ. *πρᾶον*· τὸ ἐν χρήσει θηλ. *πραεῖα* προέρχεται ἐκ τοῦ *πρᾶΰς* (ἰων. *πρηΰς*), τὸ ὁποῖον ἐπίσης εὑρίσκεται ἐν χρήσει ὡς ἀρσ. καὶ ὡς οὐδ. εἰς ὅλας τὰς πτώσεις τοῦ ἑν. ἀρ.· ἐν τῷ πληθ. ἀπαντῶσιν ἀμφότεραι αἱ ὀνομ. *πρᾶοι* καὶ *πραεῖς*, καὶ αἱ δοτ. *πράοις* καὶ *πραέσι*· ὀνομ. καὶ αἰτ. οὐδ. *πραέα*, καὶ σπαν. *πρᾶα*· ὡς καὶ νῦν, ἐπὶ προσ., *πρᾶος*, μαλακός, ἥπιος, ἥμερος, μειλίχιος ‖ ἐπὶ πραγμ.. μαλακός, ἐλαφρός, ἁπαλός, γλυκύς ‖ ἐπὶ ζῴων, ἥμερος, τιθασευμένος ‖ ἐπὶ ἤχων, χαμηλός, μαλακός, γλυκύς. **2)** ὁ καταπραΰνων, ἐξημερῶν, δαμάζων, τιθασεύων.— συγκρ. *πραότερος*, καὶ *πραΰτερος*, καὶ ἰων. *πρηΰτερος*.

πρᾰότης, *-ητος,* ἡ (*πρᾶος*)· ὡς καὶ νῦν, πραότης, ἡμερότης, ἡπιότης, μειλιχιότης.

ΠΡΑ˘ΠΙ˘Σ, *-ίδος,* ἡ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **πραπίδες,** αἱ=*φρένες* (βλ. λ.)· τὸ μεταξὺ θώρακος καὶ κοιλίας διάφραγμα, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ἕδρα τῶν διανοητικῶν καὶ τῶν ψυχικῶν καθόλου λειτουργιῶν· διὸ καὶ **2)** ὡς τὸ *φρένες*, ὁ νοῦς, ἡ διάνοια ‖ ὡσ. ἡ καρδία καὶ αἱ συναισθηματικαὶ καταστάσεις.

Ἐτυμ.: πραπὶς (ἰαπ. $q^{v}\text{ɾ}p$-: ἀγγλ-σαξ. **mid-hrif,** παλ-φριζ. **midref** (διάφραγμα), παλ-γερμ. **(h)ref** (κοιλία, μήτρα), ἀγγλ-σαξ. **hrif** (μήτρα, τὰ ἐντόσθια, στόμαχος), σανσκρ. ὀργ. **kṛpá** (μορφή, κάλλος), Ζενδ. αἰτ. **kəhrp-əm** (μορφή, σῶμα), μεσ-περσ. **karp** (σῶμα), λατ. **corpus, -oris** (σῶμα) (〈ἰαπ. ***q^{v}ɾp-es**), μεσ-ιρλ. **crī** (σῶμα)· τὸ ἰαπ. ***q^{v}rep-** (**q^{v}erep-**) φαίνεται ἐπέκτασις ἐκ τοῦ ἰαπ. ***q^{v}er-** (σχηματίζειν) ἐν τῷ σανσκρ. **karō'-ti, kṛṇṓti,** Ζενδ. **kər^{ə}naoiti** (ποιεῖν), σανσκρ. **karman-** (ἐνέργεια, πρᾶξις), λιθ. **kuriù, kùrti** (οἰκοδομῶ, κτίζω).

πρᾰσιά, ἡ (*πράσον*)· ὡς καὶ νῦν, πρασιά, «βραγιά», παραλληλόγραμμον χώρισμα κήπου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφύτευον λαχανικὰ (κυρ. πράσα) ἢ ἄνθη ‖ μτφρ., *πρασιαὶ πρασιαὶ*=κατὰ ὁμάδας, καθ' ὁμίλους.

πρᾰσῖμος, *ον* (*πρᾶσις*)· πρὸς πώλησιν, ὁ πωλούμενος, πωλήσιμος, λατ. **venalis.**

πρᾶσις, *-εως,* ἰων. **πρῆσις,** *-ιος,* ἡ (*πιπράσκω*)· πώλησις.

πρᾰσό-κουρον, τό (*πράσον* + *κείρω*)· δρέπανον διά τοῦ ὁποίου *κείρουσι* (κουρεύουν, κόπτουν) τὰ πράσα.

ΠΡΑ˘ΣΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, πράσον, λατ. **porrum.** [*πράσον*· ***πάρσον** (ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὄρους *Παρρασίου*)=λατ. **porrum,** ἰαπ. ***p^{ə}rso-m**].

Πρασσαῖος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *πρασαῖος*=ὁ (ὡς τὸ πράσον) πράσινος· ὄνομα βατράχου τινός (Βατραχομ. 525).

πράσσομες, δωρ. ἀντὶ *πράσσομεν*.

Πρασσο-φάγος, ὁ, ἐπ. ἀντὶ *Πρᾶσο-φάγος* (*πράσον*+*φᾰγεῖν*)· ὁ τρώγων πράσα· ὄνομα βατράχου (Βατραχομ. 229).

ΠΡΑ˘ΣΣΩ, ἰων. **πρήσσω,** ἀττ. **πράττω**· μελλ. *πρᾰ́ξω*, ἰων. *πρήξω*· ἀόρ. α' **ἔπρᾰξα**, ἰων. **ἔπρηξα**· πρκ. *πέπρᾶχα*, ἰων. *πέπρηχα*, καὶ ἐν ἀμτβ. ἐνν. β' πρκ. *πέπρᾱγα*.— παθητ., μελλ. *πραχθήσομαι*, τετελ. μελλ. *πεπράξομαι*· ἀόρ. α' *ἐπράχθην*· πρκ. *πέπραγμαι*· ἀρχικὴ σημ., διέρχομαι, περάω, περῶ, «περνῶ» (ὡς τὸ *περάω*) : *ἄλα πρήσσω* = διαπλέω (διασχίζω) τὴν θάλασσαν ‖ *ὁδὸν πρήσσω*=διέρχομαι ὁδόν, διανύω ὁδόν, τερματίζω πορείαν.— Ἐντεῦθεν, συνήθως σημ. ὅ,τι καὶ νῦν, πράττω, διαπράττω, κατορθώνω, ἐπιτελῶ, φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ, ἐνεργῶ, πραγματοποιῶ, συμπληρῶ, γίνομαι αἰτία νὰ γίνῃ τι (προκαλῶ, προξενῶ) ‖ *πράσσω κλέος*=ἀποκτῶ (κερδίζω) δόξαν ‖ καταγίνομαι (ἀσχολοῦμαι) μέ τι.— **II** μετέρχομαί τι, ἀσκῶ ἐπάγγελμά τι, ἐμπορεύομαι, διαπραγματεύομαι ‖ *πράττω τὰ ἴδια* = παρακολουθῶ (φροντίζω, κυττάζω) τὰς ἀτομικάς μου ὑποθέσεις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πράττω τὰ κοινά, πράττω τὰ τῆς πόλεως* = διαχειρίζομαι τὰς ὑποθέσεις τῆς πολιτείας, μετέχω εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, ἀναμειγνύομαι εἰς τὴν πολιτικήν, λαμβάνω μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν ‖ ὡσ. καὶ ἀπολ. *ἱκανὸς πράττειν*=εἶμαι (εἶναι) ἱκανός εἰς τὸ νὰ διαχειρίζεται τὰ κοινὰ (δημοσίας ὑποθέσεις) ‖ ἐντεῦθεν γεν., διενεργῶ, διεξάγω, ἐκτελῶ, κατορθώνω, διευθύνω, διευθετῶ: *πράττω Θηβαίοις τὰ πράγματα*=διευθετῶ (τακτοποιῶ, ἢ καὶ διευθύνω) τὰ πράγματα (τὰς ὑποθέσεις) πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Θηβαίων.— **III** πράττω, ἐνεργῶ, προσπαθῶ, ὡς τὸ λατ. **agere** ‖ ἀπολ. ἐνεργῶ, δρῶ, εἶμαι ὁ αὐτουργὸς ἢ ὁ προκαλέσας μίαν ἐνέργειαν.— **IV** εὑρίσκομαι εἷς τινα κατάστασιν (τοιαύτην ἢ τοιαύτην), διάκειμαι οὕτως ἢ ἄλλως πρός τι(να), διάγω ‖ ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ κυρ. αἱ περιφρ. *εὖ* (ἢ *κακῶς*) *πράττω* = εὑρίσκομαι εἰς καλὴν ἢ εἰς κακὴν κατάστασιν, εὐτυχῶ ἢ δυστυχῶ, διάκειμαι καλῶς ἢ κακῶς ‖ τὴν σημασ. ταύτην ἔχει κυρ. ἐν τῷ β' πρκ. *πέπρᾱγα*. **2)** *εὖ πράττω* καὶ *κακῶς πράττω* σημ. ὡσ. καὶ «ἐνεργῶ ἢ φέρομαι, συμπεριφέρομαι, καλῶς ἢ κακῶς πρός τινα».— **V** μετὰ διπλῆς αἰτιατ. προσ. καὶ πράγμ., *πράττω τινά τι*= κάμνω (προξενῶ) τι εἴς τινα (ὡς τὸ *δρῶ τινά τι*) ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ. (προσ. καὶ πράγμ.) ἐν ἄλλῃ ἐννοίᾳ, *πράττω τινὰ ἀργύριον*= ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω (τ. ἔ. εἰσπράττω) παρά τινος χρήματα ‖ μτφρ. *πράττω φόνον*=ἀπαιτῶ τιμωρίαν διά (διαπραχθέντα) φόνον ‖ ὄθεν, ἐκδικῶ (ἐκδικοῦμαι) γενόμενον φόνον.— παθητ., *πεπραγμένος τὸν φόρον*=ὁ παρ' οὗ ἀπητήθη ἡ καταβολὴ τοῦ φόρου.— μέσον, *πράττομαί τινα ἀργύριον*=εἰσπράττω χρήματα δι' ἐμαυτόν (ἀπαιτῶ ἐκδιαστικῶς τὴν εἴσπραξιν χρημάτων πρὸς ὄφελός μου).— **VI** μετ. αἰτ. προσ., *πράττω τινὰ* = τὸν ἀπο-

τελειώνω, «τόν ξεκάνω», τόν φονεύω, λατ. **conficere.**

*Ἔτυμ.: πρᾶσσω, ἀττ. πράττω, ἰων. πρήσσω· γορτ. πρᾰδδεσθαι (=πράττεσθαι) ⟨*πρᾱ-κο-, πρβλ. δελφ. πρᾶκος (=ὁ καταδικασθεὶς εἰς χρηματικὸν πρόστιμον)· παράγωγα: πρᾶξις· δελφ. πράκτιμος (=ὁ καταδικασθεὶς εἰς πρόστιμον)· πρᾶγμα.

πρᾶσω, μελλ. τοῦ **πιπράσκω** (βλ. λ.).

πρᾰτήρ, ἰων. **πρητήρ,** *-ῆρος,* ὁ (*πέ-πρᾱμαι*)· ὁ πωλῶν, ὁ πωλητής, ὁ ἔμπορος.

πρᾰτήριον, ἰων. **πρητήριον,** τό (*πέ-πρᾱμαι*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πρατήριον, τόπος ἀγοραπωλησιῶν, ἀγορά, «παζόρι».

πρᾰτιστος, δωρ. ἀντὶ *πρώτιστος* (βλ. λ.).

πρᾰτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ τοῦ *πιπράσκω*· οἱονεὶ *πράσιμος,* πρὸς πώλησιν, πωλητός.

πρᾶτος, *α, ον,* δωρ. ἀντὶ *πρῶτος.*

πράττω, ἀττ. ἀντὶ *πράσσω* (βλ. λ.).

πρᾰΰ-γελως, ἰων. **πρηΰγελως,** *-ωτος,* ὁ, ἡ (*πρᾱΰς* + *γέλως*)· ὁ πράως (ἡπίως, μειλιχίως) γελῶν ἢ μειδιῶν.

πρᾰΰ-μητις, *-ιος,* ὁ, ἡ (*πρᾱΰς* + *μῆτις*)· κυρ. ἐπὶ τῆς Ἐλειδυίας, ἡ πραέα καὶ φίλα φρονοῦσα· ἡ ἔχουσα πρᾶον χαρακτῆρα.

πρᾰΰνσις, *-εως,* ἡ (*πραΰνω*)· τὸ πραΰνειν, τὸ καθησυχάζειν.

πρᾰΰνω, ἰων. **πρηΰνω** [ῡ]· μελλ. *πραΰνῶ*· ἀόρ. α' *ἐπρᾴνα*· Παθητ., ἀόρ. α' *ἐπραΰνθην*· πρκ. *πεπράϋσμαι*· (*πρᾱΰς*)· ποιῶ (καθιστῶ) τι πρᾶον, ἥμερον, καταπραΰνω, κατευνάζω, ἐξημερώνω, τιθασεύω, δαμάζω.—Παθητ., γίνομαι πρᾶος, μαλακός, καταπραΰνομαι ‖ ἐπὶ πάθους, καταπίπτω, ἐλαττοῦμαι, ἐξατμίζομαι.

πρᾰΰ-πάθεια, ἡ (*πρᾱΰς*+*πάθος*)· ἡ πραεῖα διάθεσις, ὁ πρᾶος χαρακτήρ, πραότης, ἡπιότης.

πρᾷΰς, *πρᾳεῖα, πρᾷΰ,* ἰων. **πρηΰς**·=*πρᾶος* (βλ.λ.).

πρᾰΰτης, *-ητος,* ἡ (*πρᾱΰς*)· ὅ,τι καὶ νῦν, πραΰτης, ἡπιότης, πραότης.

πράως, ἐπίρ. τοῦ *πρᾶος*· ὡς καὶ νῦν, πράως, ἡπίως, μαλακῶς.

πρέμνοθεν ἢ **πρεμνόθεν,** ἐπίρρ. (*πρέμνον*)· ἐκ τοῦ *πρέμνου,* ἀπὸ τοῦ κατωτάτου μέρους τοῦ κορμοῦ, ἀπὸ τῆς ρίζης‖θηλ. ὁλοσχερῶς, ἐντελῶς («σύρριζα»).

ΠΡΕ΄ΜΝΟΝ, τό· τὸ κατώτατον μέρος τοῦ κορμοῦ δένδρου, ὁ κορμός, λατ. **caudex, codex** ‖ γενικῶς, κορμός, στέλεχος.

Ἔτυμ.: πρέμνον=παλ-ιρλ. **crann,** gall. **prenn** (τό κάτω μέρος κορμοῦ δένδρου)· ἐξ ἰαπ. ***qvremno-m**· ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ *κράνος* εἶναι πεπλανημένη, ἀμφισβητεῖται δὲ καὶ ἡ πρὸς τὸ *πρυμνός.*

πρεπόντως, ἐπιρρ. μτχ. τοῦ ἐν. τοῦ *πρέπω*· κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον, προσηκόντως, ὡς πρέπει, κατὰ τὸν ἁρμόζοντα (τὸν κατάλληλον) τρόπον ‖ χαριέντως, ἐπιχαρίτως.

πρεπτός, *ή, όν* (*πρέπω*)· διαπρέπων, διακεκριμένος, ἐξέχων, περίφημος, ἄριστος, ἔνδοξος.

ΠΡΕ΄ΠΩ, μελλ. *πρέψω*· ἀόρ. α' *ἔπρεψα*· ἄνευ πρκ. ἐν χρήσει· εἶμαι διαυγέστατα ὁρατὸς ἢ ἀκουστός, εἶμαι περίοπτος, εἶμαι πανταχόθεν καταφανὴς ‖ διακρίνομαι (εἶμαι διακεκριμένος) εἷς τι πρᾶγμα ἢ διά τινος πράγματος‖διαπρέπω, διαλάμπω, ἐξέχω ‖ γεν. εἶμαι σαφής, εἶμαι φανερός, εἶμαι ὁλοκάθαρος. — **II** εἶμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω, προσομοιάζω.— **III** ὡς καὶ νῦν, πρέπει (π.χ. «δέν σοῦ πρέπει τέτοια ἐκτίμησι»), ἁρμόζω, ταιριάζω, συμφωνῶ (θηλ. ταιριάζω) ‖ μετὰ δοτ. προσ.: *θνατὰ θνατοῖσι πρέπει*=θνητὰ πράγματα ταιριάζουν εἰς θνητούς. 2) ἀπρόσ., *πρέπει* (λατ. **decet**)=ἁρμόζει, προσήκει, εἶναι ἁρμόζον, εἶναι προσῆκον (μετὰ δοτ. προσ. καὶ ἀπρφ.) ‖ ὅταν ὑπάρχῃ τὸ ἀπρόσ. *πρέπει* συντεταγμένον μετὰ αἰτ. μόνον, ἡ αἰτ. ἀναφέρεται εἰς ἀπρφ. παραλειπόμενον: *τείσασθαι οὕτω, ὡς ἐκείνους* [ἐνν. *τείσασθαι*] *πρέπει*=νὰ ἐκδικηθοῦν καθ' ὃν τρόπον ταιριάζει νὰ ἐκδικηθοῦν ἐκείνους ‖ σπαν. μετὰ γεν. προσ.: *πρέπον ἦν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε*=τοῦτο ἦτο ἁρμόζον (ἀντάξιον) τοῦ κακοῦ δαίμονός μου. 3) μτχ. οὐδ. *τὸ πρέπον,* γεν. *τοῦ πρέποντος*=τὸ ἁρμόζον, τὸ προσῆκον, ὅ,τι ταιριάζει, ἡ ἁρμοδιότης, κοσμιότης, εὐπρέπεια, λατ. **decorum.**

Ἔτυμ.: πρέπω· ἀπροσ. *πρέπει*· (ὡς δ' συνθ.) *-πρεπὴς* ἐν τοῖς *ἄρι-(δια-, ἐκ-, εὐ-, μετα-) πρεπής*· πρβλ. τὰ παρομοίων σημασιῶν παλ-γερμ. **furben** ( )γαλλ. **fourbir),** μεσ-γερμ. **vürbe,** ἀρμ. **erewim, erewak,** παλ-ιρλ. **richt,** gall. **rhith** (ἰαπ. ***pr̥p-lu-s**).

πρεπ-ώδης, *ες* (*πρέπω*+*εἶδος*)· κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἁρμόζων, πρέπων, ταιριαστός.

πρέσβᾰ, *-ης,* ἡ, παλ. ἐπικ. θηλ. τοῦ *πρέσβυς*· σεβαστή, ἔντιμος, τετιμημένη.

πρεσβεία, ἡ (*πρεσβεύω*)· ἡλικία πρεσβύτου, γῆρας ‖ ἡ κατάστασις ἢ τὰ δικαιώματα τοῦ πρεσβυτέρου, τὰ πρεσβεῖα, ἡ ἀρχαιότης: *κατὰ πρεσβείαν*= λόγῳ ἀρχαιότητος, μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀρχαιοτέρου.— **II** κοινωνικὴ θέσις, ἀξίωμα.— **III** (ἐπειδὴ ὡς πρέσβεις ἀπεστέλλοντο συνήθως οἱ πρεσβύτεροι τὴν ἡλικίαν) ἀποστολὴ πρέσβεων, οἱ πρέσβεις, οἱ ἀπεσταλμένοι.

πρεσβεῖον, ἰων. καὶ ἐπ. **-ήιον,** τό (*πρέσβυς, πρεσβεύω*)· δῶρον προσφερόμενον εἰς πρεσβύτερον εἰς ἔνδειξιν τιμῆς, ἀριστεῖον ‖ τὸ δικαίωμα (τὸ προνόμιον) τῆς πρεσβυτικῆς ἡλικίας, καὶ γεν. δικαίωμα ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., δικαιώματα, προνόμια, προνομίαι. 2) ἡ πρεσβυτικὴ ἡλικία.

πρέσβειρα, ἡ·=*πρέσβα* (βλ. λ.), θηλ. τοῦ *πρέσβυς*· ἡ σεβαστή, ἡ τετιμημένη, ἡ σεβασμία.

πρέσβευμα, *-ατος,* τό (*πρεσβεύω*)· ὁ ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτής, ὁ πρεσβευτής.

πρέσβευσις, *-εως,* ἡ (*πρεσβεύω*)· τὸ ἀποτελεῖν μέλος πρεσβείας, ἡ ἀποστολὴ πρεσβείας, ἀποστολὴ πρεσβευτοῦ, ἡ πρεσβεία.

πρεσβευτής, *-οῦ,* ὁ (*πρεσβεύω*)· ὡς καὶ νῦν, πρεσβευτής, ὁ ἀπεσταλμένος (ἐκ μέρους) πόλεώς τινος ἢ βασιλέως ‖ ὡς πληθ. συν. *πρέσβεις,* ἀλλ' ἀπαντᾷ καὶ πληθ. *πρεσβευταί.*— **II** πράκτωρ ἢ ἐπίτροπός τινος.

πρεσβεύω, μελλ. *-εύσω*· πρκ. *πεπρέσβευκα* (*πρέσβυς*)· ἀμτδ., εἶμαι πρεσβύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν ‖ μετὰ γεν. προσ., εἶμαι πρεσβύτερος (μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν, γεροντότερος) ἀπό τινα, ἢ εἶμαι ὁ πρεσβύτατος ὅλων (ἐπὶ πολλῶν). 2) λαμβάνω τὴν πρώτην θέσιν, κυρ. λόγῳ ἡλικίας, ἔχω (λαμβάνω) τὰ πρωτεῖα, ἔχω προτεραιότητα (μετὰ γεν.) ‖ ὅθεν, κυβερνῶ, βασιλεύω, ἐξουσιάζω (μετὰ γεν.)‖ἀπολ. εἶμαι ὁ πρῶτος, εἶμαι ὁ ἄριστος.— **II** μτδτ., τοποθετῶ τινα ἐν τῇ πρώτῃ θέσει (τάξει) λόγῳ τῆς ἡλικίας του, ὡς τὸν ἀρχαιότερον ‖ ἐντεῦθεν, ἀπονέμω εἷς τινα τὴν μεγίστην τιμήν, τιμῶ, λατρεύω.— παθητ., τοποθετοῦμαι ἐν τῇ πρώτῃ θέσει, κατέχω τὴν πρώτην θέσιν, εἶμαι ὁ πρῶτος ‖ ὡσ. ἔχω τὴν ὑπεροχήν, πλεονεκτῶ, ἐκτιμῶμαι περισσότερον, ἔχω τὸ δίκαιον μὲ τὸ μέρος μου, λατ. **antiquior esse.— III** εἶμαι πρεσβευτής, διαπραγματεύομαι ὡς πρεσβευτής.— μέσον, ἀποστέλλω πρέσβεις ‖ ὡσ. καὶ ὑπάγω (ἀπέρχομαι) ὡς πρεσβευτής.— Παθητ.. μτχ. πρκ. *τὰ πεπρεσβευμένα*=αἱ πράξεις (ἐνέργειαι, διαπραγματεύσεις) πρεσβευτοῦ τινος.

πρέσβη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *πρέσβα* (βλ. λ.).

πρεσβήιον, τό, ἰων. ἀντὶ *πρεσβεῖον* (βλ. λ.).

πρεσβήιος, η, ον, ἰων. ἐπίθ. (*πρέσβυς*)· πρεσβύτης, προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν ‖ σεβάσμιος.

πρεσβηΐς, *-ίδος,* ἡ· = *πρέσβα* (βλ. λ.) ‖ *πρεσβηὶς τιμὴ*=ἡ ὑψίστη (ἀνωτάτη) τιμή, ἡ ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας τιμωμένη.

πρέσβις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *πρεσβεία* (βλ. λ.), ἡλικία, γεροντικὴ ἡλικία ‖ ἡλικιωμένη γυνή, πρεσβῦτις.

πρέσβιστος, *η, ον,* ποιητ. ὑπερθ. τοῦ *πρέσβυς.*

πρέσβος, τὸ (*πρέσβυς*)· ἀντικείμενον σεβασμοῦ.

πρεσβῠ-γένεια, ἡ (*πρεσβυγενής*)· ἡ προτεραιότης κατὰ τὴν γέννησιν, τὰ προνόμια τοῦ πρώτου (ἢ τοῦ πρότερου) γεννηθέντος.

πρεσβῠ-γενής, *ἐς* (*πρέσβυς* + *γενέσθαι*)· ὁ πρεσβύτατος κατὰ τὴν γέννησιν, ὁ γεννηθεὶς πρῶτος, πρωτότοκος ‖ ἢ καὶ γεν., παλαιότερος, προγενέστερος.— **II** *οἱ πρεσβυγενεῖς* (Δακων.) = ***οἱ γέροντες,*** λατ. **senatus.**

ΠΡΕ΄ΣΒΥΣ, *-εως,* ὁ· πρεσβύτης, γέρων, λατ. **senex**· ἡ λ. **εἶναι** ποιητ. (ἀντὶ τῆς παρὰ πεζοῖς ***πρεσβύτης***), ἐξ αὐτῆς δὲ ὡς ἐξ ἐπιθ. τὰ παραθετ. ***πρεσβύτερος, πρεσβύτατος, πρέσβιστος*** (βλ. λ. λ.).— **II** ***πρέσβυς*** = ***πρεσβύτερος*** = γεροντότερος, μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἡλικίαν ‖ ὡσ., ἐπειδὴ οἱ γεροντότεροι προετιμῶντο διὰ τὰ ἀξιώματα, ἐν τῷ πληθ. ***οἱ πρέσβεις*** = ***πρεσβύτεροι*** = ἄρχοντες, ἡγεμόνες. **2)** ὡς τὸ ***πρεσβευτὴς*** (βλ. λ.), ἀπεσταλμένος.

Ἔτυμ.: ***πρέσβυς,*** ὡς οὐσ. κυρ. μόνον ἐν τῷ πληθ. ***οἱ πρέσβεις*** (θέμ. **πρεσβηF* ἐν τοῖς διαλ. ***πρεσβῆες,*** δωτ. ***πρεσβεῦσι,*** γεν. ***πρεσβείουν,*** δυϊκ. ***πρεσβῆ***)· ὑπερθ. ποιητ. ***πρέσβιστος***· ὑμηρ. ***πρέυβα***· ἐπ. ποιητ. ***πρέσβειρα*** (θηλ. ἐκ θέμ. **-ven-** ***πρέσβων*** ⟨**πρεσγ*ων·* πρβλ. ***πτί[F]ων*** : ***πτί[F]ειρα***· ***πρεσβεία***· ***πρεσβεῖον,*** ἰων. ***-ήϊον***· ***πρεσβεύω***· ***πρεσβευτής***· ***πρεσβύτης*** (= ***πρέσβυς***)· ***πρέσβος***· τὸ ***-β-*** ⟨**-g**ʷ**v-** ἐν τῷ ***πρέσβᾶ*** θεμ. *****πρεσβηF-,*** ***πρέσβιστος,*** πρβλ. κρητ. *****πρεσγυς***⟩ ***πρειγυς***· πρβλ. σανσκρ. **purō-gavá-ḥ** (ὁ βαδίζων ἐμπρός, ὁ ὁδηγός)· *****πρεσ-*** : ***πάρος*** = σανσκρ. **puráḥ** (πρό, ἐμπρός).

πρεσβύτατος, ***η, ον,*** ὑπερθ. τοῦ ***πρέσβυς***· ὁ γεροντότερος ὅλων, πρωτότοκος, ἢ ὁ παρὰ πολὺ μεγάλης ἡλικίας ‖ ἐντεῦθεν, σεβάσμιος, σεβαστός, τὰ μέγιστα τετιμημένος ἢ τιμώμενος, ἐντιμότατος.

πρεσβῦτέριον, τό, ἢ **πρεσβῦτερεῖον** (***πρεσβύτερος***)· συμβούλιον πρεσβυτέρων.— **II** τὸ ἀξίωμα (τὸ ὑπούργημα) τοῦ πρεσβυτέρου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

πρεσβύτερος, ***α, ον,*** συγκριτ. τοῦ ***πρέσβυς***· ὅ,τι καὶ νῦν, πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, γεροντότερος ‖ ὄθεν, ὁ ἀνώτερος, σπουδαιότερος, περισσότερον τιμώμενος· ***τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ποιοῦμαι ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν*** = ὑπολογίζω (ἐκτιμῶ) περισσότερον (θεωρῶ ὡς ἀνώτερον) τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς καθῆκόν μου ἀπὸ τὸ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ πρεσβύτερος*** = μέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συμβουλίου (ἀποτελουμένου ἐκ γεροντοτέρων κατὰ τὴν ἡλικίαν) ‖ ὁ πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας, ἱερεύς.

πρεσβῦτης, ***-ου,*** ὁ (***πρέσβυς***)· γέρων ἀνήρ, γέρων, λατ. **senex** (ἡ παρὰ πεζογρ. ἀντίστοιχος τῆς παρὰ ποιηταῖς ***πρέσβυς,*** βλ. λ.) ‖ θηλ. ***πρεσβῦτις, -ιδος*** = γυνὴ ἡλικιωμένη (προβεβηκυῖας ἡλικίας), γραῖα.

πρεσβῦτικός, ***ή, όν*** (***πρεσβύτης***)· ὁ ἀνήκων εἰς πρεσβύτην ‖ ὁ ὅμοιος πρὸς πρεσβύτην (πρὸς γέροντα), γεροντικός.

πρεσβῦτο-δόκος, ***ον*** (***πρεσβύτης*** + ***δέχομαι***)· ὁ δεχόμενος τοὺς πρεσβύτας (τοὺς ἡλικιωμένους).

πρευ-μένεια, ἡ (***πρευμενής***)· πραότης, ἡπιότης, εὐμένεια.

πρευ-μενής, ***ές*** (***πρηῦς*** + ***μένος***)· ὁ πρᾶος κατὰ τὴν ψυχικὴν διάθεσιν, ἤπιος, ἀγαθός, εὐμενής, φιλικός.— **II** ὁ ἐξευμενίζων, ἐξιλαστήριος.

πρεών, ***-όνος,*** ὁ· = ***πρῶν*** (βλ. λ.).

πρῆγμα, ἰων. ἀντὶ ***πρᾶγμα***.

πρηγμᾰτεύομαι, ἰων. ἀντὶ ***πραγματεύομαι*** (βλ. λ.).

πρηγορεών, ἡ **πρηγορών,** ***-ῶνος,*** ὁ, ἧττον δ' ὀρθῶς καὶ ***προηγορεών*** (***πρό*** + ***ἀγείρω***)· ὁ πρόλοβος τῶν πτηνῶν, κληθεὶς οὕτω διότι ἐν αὐτῷ **προαγείρεται** (τ. ἔ. προσυνάζεται καὶ προμαλακύνεται) ἡ καταποθεῖσα τροφή, πρωτοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὸν στόμαχον.

πρηθῆναι, ἰων. ἀντὶ ***πρᾶθῆναι,*** ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***πιπράσκω***.

ΠΡΗ΄ΘΩ, μελλ. ***πρήσω,*** ἀόρ. α' ***ἔπρησα***· ἄνευ πρκ. ἐν χρήσει· (θλ. ***πίμπρημι***)· φυσῶ, φουσκώνω διά φυσήματος: ***ἔπρησε δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον*** = ὁ ἄνεμος ἐφούσκωσε μὲ τὸ φύσημά του τὸ μέσον (τὸ κέντρον) τοῦ ἱστίου («τοῦ πανιοῦ»). **2)** ἐκφυσῶ τι, διὰ φυσήματος τὸ ἀποδιώκω. **3)** φυσῶν ἀνάπτω φλόγα. [δι' ἔτυμ. βλ. ***πίμπρημι***].

πρηκτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, ἰων. ἀντὶ ***πρακτὴρ*** (βλ. λ.).

πρημαίνω (***πρήθω***)· φυσῶ, φυσῶ ἰσχυρῶς.

ΠΡΗΝΗ΄Σ, δωρ. (καὶ ἀττ. δέ) **πρᾶνής,** ***ές,*** γεν. ***-έος*** καὶ κατὰ συναίρ. ***-οῦς,*** λατ. **prenus**· ὁ κεκλιμένος («σκυμμένος») πρὸς τὰ ἐμπρός («μὲ τὸ πρόσωπο πρὸς τὰ κάτω», «προύμυτα»), ἀντίθ. τῷ ***ὕπτιος.*** **2)** κατωφερής, κατηφορικός, «πρὸς τὰ κάτω», «τὸν κατήφορο», ἀντίθ. τῷ ***ὄρθιος*** (= ἀνωφερής, ἀνηφορικό, «τὸν ἀνήφορο»).

Ἔτυμ.: ***πρηνής***· φαίνεται ὅτι περιέχει τὴν ***πρό,*** ἀλλ' ἐν ταῖς λεπτομερείαις ἀναφαίνονται δυσκολίαι ὡς πρὸς τὴν ἐκδοχὴν ταύτην· δὲν φαίνεται ἐπίσης νὰ εἶναι ἄμεσος ἡ σχέσις τοῦ ***πρηνὴς*** πρὸς τὸ σανσκρ. **pravaṇá-ḥ** καὶ πρὸς τὸ λατ. **pronus** (**prōd-no-s,* ἢ **prō--no-s,* ἢ **prove-no-s*)· συνήθως θεωρεῖται ὑπὸ τῶν περισσοτέρων ἐτυμολόγων, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν λ. λ. ***ἀπηνής, προσηνὴς*** (βλ. λ. λ.), ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ οἱ οὐδὲ τοῦτο δεχόμενοι· κατ' ἄλλους ὡς δ' συνθετ. ὑπόκειται ὀνοματ. θέμ. **ἄνο-,* **ἦνο-* (πρόσωπον): σανσκρ. **ā́na-ḥ* (πρβλ. **ānanam** = στόμα, πρόσωπον), ὑπό τινων ἄλλων προϋποτίθεται τύπος **πρᾱ-νο-* ⟨ἐπίρρ. *****πρᾱ́*** : ***πρώ-ϊος***· ἢ καὶ πρόσφ. ***-νής*** : **-nes** ἐν τῷ ἑλλ. ***νέομαι, ναίομαι***. Βλ. καὶ ***πρό***.

πρηνίζω (***πρηνής***), μελλ. ***-σω***· παθ. ἀόρ. α' ***ἐπρηνίχθην***· ῥίπτω τινὰ πρηνῆ, «τὸν ῥίχνω κατακέφαλα» (μὲ τὰ μοῦτρα ἐμπρός, «προύμυτα»), τὸν «προυμυτίζω».— παθητ. πίπτω «κατακέφαλα», «πέφτω προύμυτα».

πρῆξαι, ἰων. ἀντὶ ***πρᾶξαι,*** ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***πράσσω***.

πρῆξις, ***-ιος,*** ἡ, ἐπικ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***πρᾶξις***.

πρῆσεν, ἐπ. ἀντὶ ***ἔπρησεν,*** γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***πρήθω***.

πρῆσις, ***-ιος,*** ἡ, ἰων. ἀντὶ ***πρᾶσις*** (βλ. λ).

πρήσσω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***πράσσω***.

πρηστήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***πρήθω, πρήσω***)· «ἀστραπόβροντο», δύελλα μετὰ κεραυνῶν.— **II** λαῖλαψ, καταιγίς.

πρῆστις, ***-εως,*** ἡ· βλ. ***πρίστις***.

πρήσω, μελλ. τοῦ ***πρήθω*** (βλ. λ.). **2)** μελλ. τοῦ ***πίμπρημι*** (βλ. λ.).

πρητήριον, τό, ἰων. ἀντὶ ***πρᾱτήριον*** (βλ.λ.).

πρηῢ-νομος, ***-ον,*** ἰων. ἀντὶ ***πρᾱῢ-νομος*** (βλ.λ.).

πρηῦνω, ἰων. ***πρᾱῦνω*** (βλ.λ.).

πρηῢς, ***εῖα, ύ,*** ἰων. ἀντὶ ***πραῢς***.

πρηῢ-τένων, ***-οντος,*** ὁ (***πρηῢς*** + ***τένων***)· ὁ ἔχων τιθασευμένον τόν τράχηλον, ὁ μὴ σκληροτράχηλος.

πρηών, ***-ῶνος,*** ἐπ. ***-όνος,*** ὁ· = ***πρών*** (βλ. λ.).

πρισίμην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

πριάμενος, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

Πριᾰμικός, ***ή, όν,*** ὡσ. θηλ. καὶ ***Πριᾰμίς*** ***-ίδος***· ὁ τοῦ Πριάμου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Πρ. ἢ ὁ κατάλληλος διὰ τὸν Πρ.

Πρίᾰμος, ὁ (κυρ. σημ. ὁ ἀρχηγός, ἡγεμών, ὡς ἐκ τῆς ***περὶ*** ἢ ***πρίν***)· ὁ βασιλεὺς τῆς Τροίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

πρῐᾱπίζω, ἰων. **πριηπίζω,** μελλ. ***-ίσω*** (***Πρίαπος***)· ὁμοιάζω πρὸς τὸν Πρίαπον, εἶμαι λάγνος, εἶμαι ἀσελγής.

Πρῐᾱπος, ἰων. **Πρίηπος,** ὁ· θεὸς τῶν κήπων καὶ τῶν ἀμπελώνων, τοῦ ἀγροτικοῦ βίου καθόλου, λατρευόμενος κυρίως ἐν Λαμψάκῳ.

Ἔτυμ.: ἴσως ἀσιατικῆς προελεύσεως. Κατά τινας ***Πρίαπος*** ⟨***Πρί***-[h]***ᾱπο-ς*** ⟨***πρι-*** (⟨ἰαπ. **pri-* = ἔμπροσθεν, βλ. ἐν ***πρίν***) + *****ᾱπο-ς*** (= λατ. **penis**)· ἴσως δὲ συνανήκουσι τὰ λατ. **sōpiō** (= λατ. **penis**), **prōsāpia** iēs (= **progenies**), σανσκρ. **sápa-ḥ** (= **penis**), **sāpáyant-**).

πρίασθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι*** [ὁμηρ., ἀττ. ***πρίασθαι*** (= ἀγοράζειν) ⟨ἰαπ. **qvri-* : σανσκρ. ῥ. **kray, krīṇā́ti** (ἀγοράζειν), νεο-περσ. **xarīdan** (ἰδ. σημ.), παλ-ρωσσ. **krĭnuti, krenuti** (ἰδ. σημ.), παλ-λιθ. **krieno** (= **pretium pro sponsis**), λεττ. **krinis**, παλ-ιρλ. **crenium** (ἀγοράζω), νεο-bret. **préna** (ἀγοράζω).

πρίᾰσο, προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

πρίᾰτο, ἐπ. γ' ἑν. τοῦ ***ἐπριάμην,*** ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

πρίζω, μελλ. ***πρίσω*** ***= ***πρίω*** (= πριονίζω), βλ. λ.

Πρῖηπος, ὁ, ἰων. ἀντὶ ***Πρίαπος*** (βλ.λ).

ΠΡΙ΄Ν, δωρ. **πράν,** ἐπίρρ. χρόνου: **I** ἐν ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν· ὡς καὶ νῦν, πρίν, πρό, πρότερον, τὸ πάλαι, ἄλλοτε, «πρῶτα», λατ. **prius** ‖ ὡσ. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου, ***τὸ πρίν, τὸ πρότερον*** (= παλαιά, πρώην, πρίν). **2)** ἐνωρίτερον, πρωτύτερα, πρὶν ἀπό...: ***πρὶν δέ κεν οὖτι δεχοίμην*** = «πιὸ μπροστὰ» (ἐνωρίτερα) δὲν δὰ τὸν ἐδεχόμην καθόλου ‖ ἐνίοτε κεῖται ἐνισχυμένον καὶ δι' ἄλλων μορίων: ***πρίν ποτε*** = πρὶν

κάποτε, ἄλλοτέ ποτε, «μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρό», «κάποτε παλαιά» | ***πολὺ πρίν***=ὡς καὶ νῦν, πολὺ πρίν, πρὸ πολλοῦ. 3) παρ' ἀττ. συχνὰ παρεμβάλλεται μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ του: ***ὁ πρὶν Αἰγεὺς*** (ἐνν. ***ὁ πρὶν ὤν***)=ὁ παλαιὸς (ὁ ἀρχαῖος) Αἰγεύς | ***ἡ πρὶν ἡμέρα*** (ἐνν. ***ἡ πρὶν οὖσα***)=ἡ χθεσινὴ ἡμέρα, χθές.— **II** τὸ ***πρὶν*** συχνὰ ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ ***ἤ : πρὶν ἤ***=λατ. **priusquam**=προτοῦ, πρὶν ἀπό..., συντάσσεται δ' ἡ περίφρασις αὐτὴ ἄλλοτε μετ' ἀπρφ, ἄλλοτε μεθ' ὑποτακτικῆς καὶ ἄλλοτε ἄλλως || συχνὰ ἀντὶ τοῦ ***ἤ*** ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει κεῖται δεύτερον ***πρὶν : τίς κεν ἀνὴρ πρὶν τλαίη, πρὶν λύσασθ' ἑτάρους.***— Συχνὰ ἐπίσης καὶ ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει ἀντὶ τοῦ (πρώτου) ***πρὶν*** κεῖται τὸ ***πάρος*** ἢ τὸ ***πρόσθεν***.— Συχνότατα ὅμως καὶ μόνον τὸ ***πρὶν*** κεῖται ἀντὶ τοῦ συμπλέγματος ***πρὶν ἤ***, λαμβάνον δύναμιν συνδέσμου, ἀκριβῶς ὅπως καὶ τὸ λατ. **priusquam**.

Ἔτυμ.: πρὶν (***πρῖν***, παρ' Ὅμ. καὶ ***πρίν***)· πιθ. τὸ ***-ν-*** τὸ παρέλαβεν ἐκ τῶν ἀντιθέτων του ***νῦ-ν, νῦ-ν***, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ***-ν-*** εἶναι κοινὸν ἐπιρρ. πρόσφ. καὶ εἰς τὰς δύο λέξεις· ***πρι-*** ⟨ἰαπ. ***pri-*** (πρότερον, ἐνώπιον), πρβλ. pélign. **pritrom-e** (=λατ. **protinus**), ***prī-*** ἐν τῷ λιθ, **pry-** (πρότερον) ἐν συνθέτοις (**pry'-butis**= τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας), πρβλ. λιθ. **pri-** (πρός, ἐγγύς). Βλ. καὶ ***πρό***.

πρῑνίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***πρῖνος***.

πρίνῐνος, η, ον (***πρῖνος***)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ πρίνου ἢ ἐξ ἀειθαλοῦς δρυός, λατ. **iligneus** || μτφρ. δρύϊνος, τ. ἔ. σκληρός, ἰσχυρός, δυνατός, τραχὺς ὡς πρῖνος || ***ἄνδρες πρίνινοι***=ἄνδρωποι μὲ καρδίαν σκληρὰν ὡς ἡ δρῦς.

ΠΡΙ΄ΝΟΣ, ὁ· ὁ πρῖνος, ἡ ἀειθαλὴς δρῦς, λατ. **ilex**.— **II** εἶδος μικροῦ πρίνου μὲ φύλλα ἀκανθώδη, καὶ νῦν «πουρνάρι» καλούμενον, ἐκ τῶν κόκκων τοῦ ὁποίου παρεσκευάζετο ἐρυθρὰ βαφή.

Ἔτυμ.: πρῖνος· πρίνινος· πρῑνώδης σκοτ. ἐτυμ.· ἡ συσχέτισίς του πρὸς τὸ ***πρίω*** λίαν ἀπίθανος· τὸ παλ-ιρλ. **crann** (δένδρον) ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ****qʷremno-***= ἑλλ. ***πρέμνον*** (βλ. λ.).

πρῑν-ώδης, ες (***πρῖνος***+***εἶδος***)· ὅμοιος πρὸς πρῖνον, σκληρὸς (τραχὺς) ὡς ὁ πρῖνος.

πρῖον-ώδης, ες (***πρίων*** + ***εἶδος***)· ὅμοιος πρὸς πρίονα, πριονοειδής, πριονωτός, ὀδοντωτός.

πρισθείς, εἶσα, έν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***πρίω***.

πρῖσις, -εως, ἡ (***πρίω***)· τὸ πρίειν, τὸ πριόνισμα.

πριστήρ, -ῆρος, ὁ (***πρίω***)· ὁ πριονιστὴς || ὁ πρίων, τὸ πριόνι || ***πριστῆρες ὀδόντες***=οἱ ἐμπρόσθιοι ὀδόντες, οἱ ***τομεῖς*** ὅπως ἐν τῇ ὀδοντιατρικῇ λέγονται.

πρίστις, -εως, ἡ· εἶδος φαλαίνης· ὀρθότερον ***πρῆστις*** (ἐκ τοῦ ***πρήθω***)=ὁ φυσητήρ, φυσόψαρον, φυσῶν κῆτος.

πριστός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πρίω*** (=πριονίζω), ὁ πριονιστός, κεκομμένος διὰ πρίονος || ὁ δυνάμενος νὰ πριονισθῇ.

πρίω·=***πρίᾰσο***, προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

ΠΡΙ΄ω, προστ. ***πρῖε***· ἀόρ. α' ***ἔπρῑσα***· πρκ. ***πέπρῑκα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐπρίσθην***· πρκ. ***πέπρισμαι***· πριονίζω, διὰ πρίονος χωρίζω εἰς δύο || γεν., διαχωρίζω, κόπτω εἰς δύο.— **I** ἀκονίζω ἢ τρίζω τοὺς ὀδόντας (ἀπὸ θυμόν), λατ. **stridere** (ἢ **frendere**) **dentibus** || γεν., δάκνω, δαγκάνω || μτφρ., δαγκάνω ἀπὸ τὴν λύσσαν μου, βράζω ἀπὸ θυμόν.— **III** ἁρπάζω τι ὡς διὰ τῶν ὀδόντων, πιάνω σφικτά, κρατῶ στερεά, δένω στερεά, λατ. **stringere**.

Ἔτυμ.: πρῖω· πρίων· πρῖσμα· πρῖστης : ἀλβ. **priš** (συντρίβω, θραύω) (κατὰ ταῦτα ἡ ἀρχικὴ σημ. ἐνὸς ***πρῑ[σ]ω*** θὰ ἦτο «κάμνω κομμάτια»), πρβλ. ἀκολούθως ***πείρω, περάω-ῶ, περόνη***, καὶ ἰαπ. ****perēi-*** (βλ. ἐν ***πεῖρα***).

πρίωμαι, ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ***ὠνέομαι***.

πρίων (Α), **-ονος,** ὁ (***πρίω***)· τὸ πριόνι.

πρίων (Β), **-ωνος,** ὁ (***πρίω***)· ὁ πριονιστής.

πρίων (Γ), ὁ· κωμικὴ λέξις σχηματισθεῖσα ἐκ τοῦ τύπου ***πρίω*** (προστ. τοῦ ἀορ. ***ἐπριάμην***) μετὰ λογοπαικτικῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὴν λ. ***πρίων*** ((πριόνι): (***Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 36***) ***χὦ πρίων ἀπῆν***=καὶ ἀπουσίαζεν (ἦτο ἀνύπαρκτος) αὐτὴ ἡ πριονίζουσα λέξις «***πρίων***» (=ἀγόρασον).

ΠΡΟ΄, λατ. **PRO, PRAE**.

Α΄. ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ : **I** ἐπὶ τόπου, ἔμπροσθεν, ἐμπρὸς ἀπό τι, ἐνώπιόν τινος (ἀντίθ. τῇ ***μετὰ***+***αἰτ.*** = ἔπειτα ἀπό, ὄπισθεν, ὀπίσω) : ***πρὸ οἴκου, πρὸ δόμων***=ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι, ὄθεν, ἔξω τοῦ οἴκου. **2)** ἐπὶ προσώπων, ἐμπρὸς ἀπὸ πρόσωπόν τι, «μπροστά του», πρὶν ἀπ' αὐτό (τοπικῶς). **3)** ἔμπροσθέν τινος (πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ φρούρησίν του) : ***στῆναι πρὸ Τρώων*** =νὰ σταθῇ ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς Τρῶας, ὡς προπύργιόν των τρόπον τινά, ὡς φρουρὸς καὶ ὑπερασπιστής. **4)** ***πρὸ ὁδοῦ***=εἰς προχωρημένον (μακρινὸν) σημεῖον τοῦ δρόμου, μακριά : ***πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο***= ἐπροχώρησαν («ἐτράβηξαν») ἐμπρὸς (μακρύτερα), εὑρέθησαν μακριὰ πρὸς τὰ ἐμπρός· ***ἐκ*** τῆς περιφράσεως ταύτης προῆλθε τὸ ἐπίθ. ***προῦδος***.— **II** ἐπὶ χρόνου, πρότερον, πρὶν ἀπό (ἀντίθ. τῇ ***μετὰ***+***αἰτ.*** = ὕστερα ἀπό, ἔπειτα ἀπό): ***πρὸ γάμοιο, πρὸ τῶν Τρωικῶν, πρὸ τοῦ θανεῖν*** || συχνὰ ***πρὸ πολλοῦ*** (ἐνν. ***χρόνου***), ***πρὸ μικροῦ, πρὸ ὀλίγου*** || ὡς. συχνὰ ἐν τῇ περιφράσει ***πρὸ τούτου*** ἢ ***πρὸ τοῦ*** (ὃ καὶ ἐν μιᾷ λέξει ***προτοῦ***)=πρὸ τούτου, πρὶν ἀπὸ αὐτό, πρότερον : ***τὸ πρὸ τούτου***=πρὸ τούτου, πρὶν ἀπὸ αὐτό, πρότερον || ***ὁ πρὸ τοῦ χρόνος***=ὁ πρὶν χρόνος || ἡ ὁμηρ. φράσις ***πρὸ ὃ τοῦ***=***ὃ πρὸ τοῦ***=ὁ εἷς πρὸ τοῦ ἄλλου (πρὶν ἀπὸ τὸν ἄλλον).— **III** ἐπὶ ἐκλογῆς, προτιμήσεως κ.τ.ὅ., μᾶλλον ἤ..., περισσότερον ἀπό...: ***αἱροῦμαί τι πρό τινος*** = προτιμῶ τι ἀπὸ τι ἄλλο | ***πρὸ πολλῶν χρημάτων τιμῶμαί τι***=τιμῶ τι (τὸ ἐκτιμῶ, τὸ προτιμῶ) περισσότερον ἀπὸ πολλὰ χρήματα.— **IV** ἐπὶ ἀνταλλαγῆς, ἀντικαταστάσεως, ὡς ἡ ***ἀντί***, εἰς ἀντικατάστασίν τινος, ἀντί τινος, εἰς τὴν θέσιν τινός, διά τινα : ***ἐν πρὸ πολλῶν*** = ἓν πρᾶγμα ἀντὶ πολλῶν (ἓν διὰ πολλά) | ***ἄλλος τις τὸ γέρας ἔλαβε πρὸ αὐτοῦ*** = ἄλλος τις ἔλαβε τὸ βραβεῖον ἀντ' αὐτοῦ.— **V** ἐπὶ αἰτίας, λατ. **prae**, ἕνεκά τινος, λόγῳ τινός, ἐξ αἰτίας τινός, ἀπό..., διά... : ***πρὸ φόβοιο*** = ἐκ φόβου (ἀπὸ φόβον) | ***πρὸ τῶνδε***=ἕνεκα τούτων, διὰ ταῦτα.

Β΄ ΘΕΣΙΣ : τίθεται πάντοτε πρὸ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένου οὐσιαστικοῦ, δύνανται ὅμως νὰ παρεντίθενται μεταξὺ αὐτῶν μία ἢ περισσότεραι λέξεις : ***πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν***=***πρὸ αὐτῶν δὲ κίον οὐρῆες*** =... ἐβάδιζον ἡμίονοι· οὐδέποτε ἐπιτάσσεται τῆς μεθ' ἧς συνανήκει λέξεως, πλὴν μιᾶς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐπιτάσσεται τῆς ἐπικῆς γεν. τῆς ληγούσης εἰς ***-θι : Ἰλιόθι πρό, οὐρανόθι πρό, ἠῶθι πρὸ*** (=πρὸ τοῦ Ἰλίου, πρὸ τοῦ οὐρανοῦ, πρὸ τῆς αὐγῆς).

Γ΄ ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ, ἀπολύτως κείμενον : **I** ἐπὶ τόπου, ἐμπρός, ἔμπροσθεν (ἀντίθ. τῇ ***ἐπί***).— **II** ἐπὶ χρόνου, πρότερον, πρωτύτερα, προηγουμένως, ἐνωρίτερον.

Δ΄ ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ : ἐπὶ τόπου σημ. τὸ πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐμπρός, «μπροστά», ἐνώπιόν τινος, πρό τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐπὶ παρουσίᾳ του: ***προβαίνω, προβάλλω, προτίθημι*** || ὡς. ὑπεράσπισιν : ***προ-κινδυνεύω***. — **I** ἐπὶ χρόνου σημ. τὸ πρότερον, προηγουμένως, ἐκ τῶν προτέρων : ***προαισθάνομαι, προαγγέλλω, προκαταλαμβάνω***.— **II** ἐπὶ προτιμήσεως σημ. τὸ «μᾶλλον», περισσότερον : ***προτιμῶ, προαιροῦμαι***.— **IV** ἐνισχύει τὴν ἔννοιαν τῶν μεθ' ὧν συντίθεται : ***πρό-πας, πρό-παλαι, πρό-κακος***.

Ἔτυμ.: πρὸ ⟨ἰαπ. ****pro***, ****prō***, σανσκρ. **prá-** (**prá-pra** : ἑλλ. ***προ-πρὸ***=πάντοτε ἐμπρός), **pra-thamas** (=λατ. **primus**), **prā-tar** (=λατ. **mane**), Ζενδ. **fra fra-** **frą-**, παλ-περσ. **fra-**, λατ. **prō-**, **prō-**, **prō**, **prae**, **pra-ndium**, ὀσκ. **pru- pru**, ὀμβρ. **pro pru- -per** ⟨⟨****-pi*** ****-prŏ***), ἰρλ. **ro-**, gall. **ry-**, gaul. **ro-**, γοτθ. **fra-**, **fru-ma** (πρότερος), παλ-γερμ. **fir-**, **fur-iro**, **fur-isto** (= λατ. **prior, primus**), **fru-o** (**früh**), νεο-γερμ. **ver-**, λιθ. **pra- pro-**, **pir-mas** (=λατ. **primus**), παλ-σλαυ. **prŏ**, **pra-**, **pro-vuj** (=**primus**), ρωσσ. **pro** (βλ. καὶ ***περί***). Πρβλ. τὰ ἐν ***πρόκα, πρόμος, πρότερος*** κλπ.

Παράγωγα : ἐκ τῆς ***πρό***, κατὰ μεταβολὴν τοῦ φωνήεντος, παράγονται πολλοὶ τύποι ἔχοντες τὴν κοινὴν βασικὴν ἔννοιαν τοῦ ἐνώπιον ἢ ἐμπρὸς (ἐπὶ τόπου), καὶ

τοῦ πρίν, πρότερον (ἐπί χρόνου), καί δή: **I** ***πρό-τερος***, ***πρῶ-τος*** (⟨ ***πρόα-τος***, δωρ. ***πρᾶ-τος***), ***πρω-ΐ*** (***πρῴ***), ***πρῴ-ην***, ***πρώ-ιος*** (***πρῷος***), ***πρώ-ιμος*** (***πρῷμος***), ***πρώ-ϊζος*** (***πρῷζος***)· ὡσ. καί ***πρό-μος***, ***πρύ-τανις*** (αἰολ. ***πρότανις***).— **II** ἡ τοπική ἔννοια τῆς ***πρό*** διοχετεύεται διά τοῦ δωρ. τύπου ***προ-τί*** εἰς τάς λέξεις ***πρός***, ***πρόσω***, ***πόρσω***, ***πόρρω*** κλπ., καί ἀναφαίνεται εἰς τάς συγγ. λέξεις ***πρώ-ν***, ***πρη-ών***, ***πρε-ών***, ***πρώ-ων*** (μέρος γῆς ἐξέχον, ἀκρωτήριον, κρημνός), ***πρῷ-ρα***· πιθ. ὡσ. καί τά: ***πρη-νής***, ***πρᾶ-νής***, ***προ-πρη-νής*** (λατ. **pro-nus** (κλίνων πρός τά ἐμπρός).— **III** διά τροπῆς τοῦ ***ο*** εἰς ***ι*** λαμβάνομεν ἄλλην σειράν λέξεων ἐχουσῶν χρονικήν ἔννοιαν: ***πρίν***, λατ. **pris-cus, pris-tinus, pri-die, pri-dem, prior, primus, princeps.**

προ-αγγέλλω, μελλ. ***-αγγελῶ***· ὅ,τι καί νῦν, προαναγγέλλω, ἀγγέλλω ἐκ τῶν προτέρων, ἀναγγέλλω προηγουμένως, προειδοποιῶ.

προ-άγγελος, ***ον*** (***πρό***+***ἄγγελος***), ὁ προαναγγέλλων, ὁ προειδοποιῶν, ὁ προμηνύων ἐκ τῶν προτέρων ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ προάγγελος***· ὡς καί νῦν, προάγγελος, κήρυξ.

προ-άγγελσις, ἡ (***προαγγέλλω***)· ἡ προειδοποίησις, τό προμήνυμα.

προ-ἄγορεύω, μελλ. ***-σω***· ἀόρ. α' ***-ηγόρευσα***· πρκ· ***-ηγόρευκα*** ‖ παρά τοῖς ἀττ. ὅμως μελλ. ***προερῶ***, ἀόρ· ***προεῖπον***, πρκ. ***προείρηκα***· προλέγω, λέγω τι ἐκ τῶν προτέρων ‖ μετ' ἀπρφ., διακηρύσσω ἐκ τῶν προτέρων ὅτι... ‖ προειδοποιῶ, νουθετῶ ἐκ τῶν προτέρων, συμβουλεύω ἐκ τῶν προτέρων. **2)** προλέγω, προφητεύω, προμαντεύω.— **II** λέγω τι ἐνώπιον ἄλλων ἤ δημοσίᾳ, ἀγγέλλω δημοσίᾳ ‖ διακηρύσσω, προκηρύσσω, δημοσίᾳ ‖ ἐκδίδω (δημοσιεύω) ἀνακοίνωσιν διά τό κοινόν.

προ-ἄγω, μελλ. ***-ἄξω***· ἀόρ. β' ***προήγαγον***· πρκ· ***προῆχα***· παθητ., ἀόρ. α' ***προήχθην***· πρκ. ***προῆγμαι***: ὁδηγῶ ἐμπρός, ὁδηγῶ πρός τά ἐμπρός ‖ ὡσ. τόν συνοδεύω, τόν προπέμπω. **2)** ***δάκρυ προάγω***=χύνω δάκρυα (κυρ. τά φέρω πρός τά ἔξω, τά κάμνω νά χυθοῦν), «βγάζω δάκρυα». **3)** φέρω (μεταφέρω) πρός τά ἐμπρός, προωθῶ τι(να), ὡς καί νῦν, προάγω, προβιβάζω, ἐνεργῶ ὥστε νά σημειωθῇ ἐπίδοσις ‖ μτφρ. προηγούμενος (τρόπον τινά) δείχνω τόν δρόμον πρός που, παροτρύνω, παρασύρω, παρακινῶ, μεταπείθω, πείθω εἴς τι. **4)** ἐπί προσ. προάγω, προβιβάζω, ὠφελῶ.—Παθητ., προάγομαι, προχωρῶ, αὐξάνω.— **II** ἀμτβ. (κατά τό φαινόμενον, διότι κυρ. ἐνν. ἀντικείμ. τι, π. χ. ***στρατιάν*** κ.τ.ὅ.), ἡγοῦμαι τῆς ὁδοῦ, δείχνω τόν δρόμον, προηγοῦμαι, προπορεύομαι, προχωρῶ.

προ-ἀγωγεία, ἡ (***προαγωγεύω***)· τό ἄγειν (ὁδηγεῖν) πρός τά ἐμπρός ‖ μτφρ. τό παρασύρειν πρός τι (τό κακόν) ‖ ἡ ἀποπλάνησις καί ἐξώθησις εἰς ἀδεμίτους ἐρωτικάς σχέσεις, τό ἐπάγγελμα τοῦ (ἡ τῆς) ***προαγωγοῦ*** (τ. ἔ. μαστροποῦ), τό «ξεμαύλισμα».

προ-ἀγωγεύω, μελλ. ***-σω*** (***προαγωγός***)· ἄγω (παρασύρω) εἰς ***προαγωγείαν*** (βλ. λ.), εἶμαι ***προαγωγός*** (βλ. λ.), μαστροπεύω, παρακινῶ εἰς πορνείαν, ἀποπλανῶ, «ξεμαυλίζω».

προ-ἀγωγός, ὁ (***προάγω***)· ὁ προάγων εἰς πορνείαν, ξεμαυλιστής, μαστροπός, πόρνος.— **II** ὡς ἐπίθ. ***προαγωγός***, ***όν*** = ὁ προάγων (ὁ ὁδηγῶν) εἴς τι, ὁ συντελεστικός.

προ-ἄγών, ***-ῶνος***, ὁ (***πρό*** + ***ἀγών***)· προκαταρκτικός ἀγών.

προ-ἀγωνίζομαι, μελλ. ***-ίσομαι***, ἀποθ.· ἀγωνίζομαι πρότερον. **2)** ἀγωνίζομαι ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζω τινά.

προ-ἀδικέω, μελλ. ***-ήσω***· ἐγώ πρῶτος ἀδικῶ τινα, «ἄρχομαι χειρῶν ἀδίκων», τόν ἀδικῶ προτοῦ μέ ἀδικήσῃ ἐκεῖνος ‖ διαπράττω τό πρῶτον ἀδίκημα.

προ-ᾄδω, ᾄδω πρότερον (τ. ἔ. ἐν εἴδει προοιμίου, προανακρούσματος), ᾄδω προοιμιακῶς (προανακρουστικῶς).

προ-αιδέομαι, ἀποθ. μετά μέσ. μελλ. ***-έσομαι***· παθ. ἐάρ. α' ***προ-ηδέσθην***, παθ. πρκ. ***προ-ᾔδημαι***, ἰων. γ' πληθ. ***προ-ᾐδέατο*** ἀντί ***-ηντο***· ὀφείλω ἐκ τῶν προτέρων ὑποχρέωσιν εἴς τινα, εἶμαι λίαν ὑποχρεωμένος εἴς τινα.

προ-αιρέομαι· βλ. ***προαιρέω***.

προ-αίρεσις, ***-εως***, ἡ (***προαιρέομαι***)· ἡ προτίμησις πράγματός τινος ἔναντι ἄλλου, ἡ κατόπιν σκέψεως ἐκλογή ‖ πρόθεσις, σκοπός ‖ ἀπόφασις ‖ ***ἐκ προαιρέσεως***, ***κατά προαίρεσιν***=λατ. **instituto**=σκοπίμως, κατόπιν σκέψεως, συμφώνως πρός τήν θέλησίν μου (ἀντίθ. τῷ ***παρά προαίρεσιν***=παρά τήν θέλησίν μου. **2)** ***προαίρεσις βίου***=ὁ σκοπός τῆς ζωῆς ἤ ἡ πορεία τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ τις εἰς τήν ζωήν του. **3)** ***προαίρεσις πολιτείας***=τρόπος διακυβερνήσεως ἤ εἶδος πολιτεύματος ‖ ὡσ. ὁ τρόπος τοῦ πολιτεύεσθαι καί ἐνεργεῖν ἐν πολιτείᾳ, «ἡ πολιτική» ἑκάστου.

προ-αιρετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***προαιρέομαι***· ***δεῖ προαιρεῖσθαι***=πρέπει νά προτιμήσῃ τις.

προ-αιρετικός, ***ή***, ***όν*** (***προαιρέομαι***)· ὁ γινόμενος κατά προαίρεσιν (κατ' ἐλευθέραν ἐκλογήν), ὁ ὀφειλόμενος εἰς προτίμησιν, ὁ σκόπιμος, ἑκούσιος ‖ ὁ προαιρούμενός τι, ὁ ἐκλέγων τι κατά προτίμησιν ἤ κατόπιν σκέψεως, ὁ διατεθειμένος (ἀποφασισμένος) νά προτιμήσῃ τι.

προ-αιρετός, ***ή***, ***όν*** (***προαιρέω***)· ὁ ἐκλεχθείς, ὁ προτιμηθείς, αὐτοπροαίρετος, ἑκούσιος.

προ-αιρέω, μελλ. ***-ήσω***· ἀόρ. β' ***προεῖλον***· πρκ. ***προῄρηκα***· λαμβάνω τι πρό ἄλλου ἤ λαμβάνω πρῶτον αὐτό. **2)** ἐξάγω τι (ἀπό μέσα, ὡς ἐξ ἀποθήκης), τό κομίζω ἔξω πρός κοινήν χρῆσιν.— **II** μέσον, ***προαιρέομαι***· μελλ. ***-ήσομαι***, ἀόρ. β' ***προειλόμην***· πρκ. (μετά μέσ. σημ.) ***προῄρημαι***· λαμβάνω δι' ἐμαυτόν πρίν (ἐνωρίτερον) ἀπό ἄλλον, ἐκλέγω τι δι' ἐμαυτόν πρό ἄλλου ‖ προτιμῶ πρᾶγμά τι ἔναντι ἄλλου. **2)** μετά μόνης αἰτ., ἐκλέγω τι (τό προτιμῶ) κατόπιν σκέψεως. **3)** ἔχω σκοπόν (σκοπεύω, προτίθεμαι) νά πράξω τι ‖ εἶμαι ἀποφασισμένος προκαταβολικῶς ‖ ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ.

προ-αισθάνομαι, ἀποθ. μετά μέσ. μελλ. ***-αισθήσομαι***· ἀόρ. β' ***-ησθόμην***· πρκ. ***προῄσθημαι***· ὅ,τι καί νῦν, προαισθάνομαι, ἀντιλαμβάνομαι (παρατηρῶ, ἐννοῶ) ἐκ τῶν προτέρων (ἤ πρότερον ἄλλου). **2)** μανθάνω πρό ἄλλου (ἤ ἐκ τῶν προτέρων).

προ-αιτιάομαι, μελλ. ***-άσομαι***, ἀποθ.· κατηγορῶ ἐκ τῶν προτέρων.

προ-ακήκοα, πρκ. τοῦ ***προακούω***.

προ-ἀκοντίζω, μελλ. ***-ίσω***· ἀκοντίζω (ρίπτω τό ἀκόντιον) πρό ἄλλου, ἀκοντίζω πρῶτος.— Παθητ., ἀκοντίζομαι (ὑπό τινος) πρῶτος (καί ἔπειτα ἀκοντίζεται ἄλλος).

προ-ἄκούω, μελλ. ***-ακούσομαι***· πρκ. ***-ακήκοα***· ἀκούω πρότερον (πρό ἄλλου).

προ-ἄλής, ***ὲς*** (***πρό***+***ἅλλομαι***)· ὁ πηδῶν πρός τά ἐμπρός, τ. ἔ. ὁ κλίνων πρός τά ἐμπρός (πρός τά κάτω), ὁ κατωφερής, ἀπόκρημνος, ἀπότομος.

προ-ἁλίσκομαι, παθητ., μετά μέσ. μέλλ. (ἐν παθ. ἐνν.) ***-ἁλώσομαι***, καί ἐνεργ. ἀόρ. β' καί πρκ. (ὡσ. ἐν παθ. ἐνν.) ***-εάλων***, ***-εάλωκα***· λαμβάνομαι (συλλαμβάνομαι), κυριεύομαι, πρότερον (πρό ἄλλου) ‖ καταδικάζομαι πρότερον (πρό ἄλλου, ἤ ἐκ τῶν προτέρων).

προ-ἁμαρτάνω, μελλ. ***-ἁμαρτήσομαι***· πρκ. ***-ημάρτηκα***· ἁμαρτάνω πρότερον, προαποτυγχάνω.

προ-ἀμύνομαι, μελλ. ***-αμύνοῦμαι***, ἀποθ.· ἀμύνομαι (λαμβάνω μέτρα ἀμύνης μου) ἐκ τῶν προτέρων, ὑπερασπίζω ἐμαυτόν προκαταβολικῶς ‖ ἀποκρούω τινά (ὑπερασπιζόμενος ἐμαυτόν) προκαταβολικῶς.

προ-ανα-βαίνω, μελλ. ***-βήσομαι***· ἀναβαίνω πρότερον, προκαταλαμβάνω.

προ-ανα-βάλλομαι, μέσ.· ᾄδω (ἤ καί λέγω) ἐν εἴδει προανακρούσματος (βλ. ***ἀναβολή***) προοιμιάζομαι ἐν τῷ ᾄσματι (ἤ λόγῳ).

προ-ἀν-άγω, μελλ. ***-ξω***· ὁδηγῶ ἐπάνω πρότερον, ἀναβιβάζω πρότερον ‖ ἐπί πλοίου, ***προανάγω ναῦν***= ὁδηγῶ τό πλοῖον εἰς τό ἀνοικτόν πέλαγος («στ' ἀνοιχτά») ἐκ τῶν προτέρων.— παθητ. ἐξέρχομαι εἰς τό ἀνοικτόν πέλαγος («ξανοίγομαι», ἀπό πρίν.

προ-αν-αιρέω, ιελλ. ***-ήσω***· ἀφαιρῶ (ἀπομακρύνω) ἐκ τοῦ μέσου πρότερον, προαρπάζω.

προ-ἄν-αισῑμόω, μελλ. *-ώσω*· προαναλίσκω, δαπανῶ πρότερον.— παθητ., ἰων. μτχ. πρκ. *προαναισιμωμένος* ἀντὶ *προανῃσιμωμένος* (π.χ. *χρόνος*) ὁ κατηναλωμένος ἀπὸ πρίν, ὁ παρελθών, χρόνος.

προ-ανα-κῑνέω, μελλ. *-ήσω*· ἀνακινῶ πρότερον, ἀναταράσσω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-αν-ᾱλίσκω, μελλ. *-ανᾰλώσω*· ἀόρ. *-ανᾰλωσα* καὶ *-ανήλωσα*· ἀναλίσκω (ἐξοδεύω, δαπανῶ) πρότερον.—παθητ., καταναλίσκομαι πρότερον || φθείρομαι, καταστρέφομαι, πρότερον.

προ-αν-αρπάζω, μελλ. *-άσομαι*· ἁναρπάζω προκαταβολικῶς (ἐκ τῶν προτέρων) || συλλαμβάνω (φυλακίζω) πρότερον.

προ-ανα-χωρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀναχωρῶ πρότερον.

προ-ανα-χώρησις, *-εως,* ἡ (*προαναχωρέω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, προαναχώρησις, τὸ προαναχωρεῖν.

προ-αν-έχω, μελλ. *-ξω*· ἀνέχω (δηλ. κρατῶ ὑψηλά) πρό τινος (ἔμπροσθέν τινος). **2)** ἀμτβ., ὑψοῦμαι ὑπεράνω τινός, ἐξέχω πρός τά ἄνω, προεξέχω.

προ-ἄνῡτω, καὶ **προανύω**· μελλ. *-ἀνύσω*· ἀνύτω (τελειώνω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ) πρῶτος (πρὶν ἀπό ἄλλους).

προ-απ-ἀγορεύω, μελλ. *-σω*· προαποκάμνω, κουράζομαι προκαταβολικῶς (ἢ πρὶν ἀπό ἄλλον).— **II** ἀπαγορεύω ἐκ τῶν προτέρων, ὡς καὶ νῦν «προαπαγορεύω».

προ-απ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· ἀπαλλάσσω (ἀπομακρύνω, ἀποπέμπω) ἐκ τῶν προτέρων. — παθητ. ἀπέρχομαι πρότερον (πρό ἄλλου), προαπέρχομαι || ἀπέρχομαι τοῦ βίου πρότερον, προαποθνήσκω.

προ-απ-αντάω, μελλ. *-ήσω*· ὑπάγω (ἐξέρχομαι) εἰς προϋπάντησιν, προϋπαντῶ, συναντῶ ἐκ τῶν προτέρων.

προ-άπ-ειμι (*εἶμι*)· ἀπέρχομαι πρῶτος.

προ-απ-εῖπον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (πρβλ. *προαγορεύω*)· πρκ. *προαπείρηκα*· μέσ., ἀορ. α' *προαπειπάμην*· ἀπαρνοῦμαι, ἀποκηρύσσω, παραιτοῦμαι, πρῶτος.

προ-απ-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προαπέρχομαι.*

προ-απ-έρχομαι, μελλ. *-ελεύσομαι*· ἐνεργ. ἀόρ. β' *-ῆλθον,* ἀποθ.· ὅ,τι καὶ νῦν, προαπέρχομαι, ἀπέρχομαι (ἀναχωρῶ) πρῶτος.

προ-απ-εχθάνομαι, μελλ. *-απεχθήσομαι,* ἀποθ.· ἀπεχθάνομαι (ἐχθρεύομαι, μισῶ) τινα προκαταβολικῶς, προαποστρέφομαί τινα || ὡς παθητ., γίνομαι μισητὸς ἐκ τῶν προτέρων (προκαταβολικῶς).

προ-απ-ηγέομαι, ἀντὶ *προαφηγοῦμαι.*

προ-απ-ικνέομαι, ἰων. ἀντὶ *προαφικνέομαι.*

προ-απο-δείκνῡμι, μελλ. *-δείξω*· ἀποδεικνύω πρῶτος (ἢ πρότερον).

προ-απο-θνήσκω, μελλ. *-θᾰνοῦμαι*· ὅ,τι καὶ νῦν, προαποθνήσκω, ἀποθνήσκω πρῶτος (ἢ πρότερον)|| ἐπὶ δειλοῦ, ἀποθνήσκω πρὸ τῆς ὥρας μου.

προ-απο-θρηνέω, μελλ. *-ήσω*· θρηνῶ ἐκ τῶν προτέρων, θρηνῶ προκαταβολικῶς.

προ-απο-κληρόω, μελλ. *-ώσω*· ἀποκληρῶ (διανέμω διά κλήρου) εἰς τοὺς δικαστὰς πρότερον (προκαταβολικῶς).

προ-απο-κτείνω, μελλ. *κτενῶ*· ἀποκτείνω (φονεύω) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-απο-λαύω, μελλ. *-σομαι*· ἀπολαύω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-απο-λείπω, μελλ. *-ψω*· ἀπολείπω (ἐγκαταλείπω) ἐκ τῶν προτέρων.— **II** ἀμτβ. ἀποκάμνω πρῶτος ἢ πρότερον.

προ-απ-όλλῡμι· καταστρέφω (ἀφανίζω) πρῶτος. — Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. *-ολοῦμαι*· ἐνεργ. πρκ. β' *-όλωλα*· ἀπόλλυμαι (καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι) πρότερος ἢ πρῶτος.

προ-απο-πέμπω, μελλ. *-ψω*· ἀποπέμπω πρότερον (ἢ πρῶτος), προαποστέλλω || ἀπολύω πρῶτος (ἢ πρότερον).

προ-απο-στᾰλῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ

προ-απο-στέλλω, μελλ. *-αποστελῶ*· ὡς καὶ νῦν, προαποστέλλω, ἀποστέλλω πρότερον (ἢ προηγουμένως, ἐκ τῶν προτέρων).— Παθητ., ἀποστέλλομαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-απο-σφάζω, μελλ. *-ξω*· ἀποσφάζω πρότερον.

προ-απο-τρέπω; μελλ. *-ψω*· ἀποτρέπω ἐκ τῶν προτέρων, τρέπω (στρέφω, χωρίζω) τι πρὸς ἄλλο μέρος, προαπωθῶ, προαποκρούω.—μέσον, στρέφομαι ὀπίσω πρότερον, χωρίζω πρὸς ἄλλο μέρος πρότερον, ἐπιστρέφω πρότερον || παύω ἀπό τοῦ νά πράττω τι, σταματῶ.

προ-απο-χωρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀποχωρῶ (ἀναχωρῶ) πρότερον (ἢ πρῶτος).

προ-αρπάζω· ἁρπάζω πρότερον, ἁρπάζω προκαταβολικῶς.

προ-άστειον, ἰων. **ἤιον,** τὸ (*πρὸ* + *ἄστυ*)· ὁ χῶρος ὁ εὑρισκόμενος ἔμπροσθεν ἢ πέριξ πόλεώς τινος, ὅ,τι καὶ νῦν προάστειον, τὸ παράρτημά της, τὰ περίχωρα, λατ. **pomoerium.**

προ-άστιον, τό· =*προάστειον* (ὅλ. λ.).

προ-αυδάω, ἀπρφ. *πρωυδᾶν,* κατὰ σύντμησιν ἀντὶ *προαυδᾶν*· μελλ. *-ήσω*· προκηρύσσω (διακηρύσσω) πρότερον ἢ πρῶτος.

προ-αύλιον, τὸ (*πρὸ*+*αὐλή*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πρὸ τῆς αὐλῆς χῶρος, τὸ προστῷον, τὸ προπύλαιον.— **II** (*πρὸ*+*αὐλός*)· *προαύλημα,* προανάκρουσμα αὐλοῦ.

προ-αφ-ηγέομαι, ἰων. **προαπη—**· μελλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· ἀφηγοῦμαι (διηγοῦμαι, ἐκθέτω λεπτομερῶς) πρότερον.

προ-αφ-ικνέομαι, μελλ. *-ίξομαι,* ἀποθ.· ἀφικνοῦμαι (φθάνω) πρῶτος (πρό ἄλλου).

προ-αφ-ίσταμαι, παθητ., μέσ. μελλ. *-αποστήσομαι,* ἐνεργ. ἀορ. β' *-απέστην,* ἐνεργ. πρκ. *-αφέστηκα*· ἐπαναστατῶ προκαταβολικῶς. — **II** ἀπέχω (παύω), παραιτοῦμαι ἀπό τι, πρότερον (ἄλλου) ἢ ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-βα, ἀντὶ *πρόβηθι,* προστ. ἀορ. β' τοῦ *προβαίνω.*

προ-βάδην, ἐπίρρ. (*προβαίνω*)· ὅπως τις βαδίζει προχωρῶν πρὸς τὰ ἔμπρός, προβαίνων || κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

προ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· πρκ. *-βέβηκα*· ἀόρ. β' *προέβην,* συνῳχρ. *προύβην,* ἀπρφ. *προβῆναι,* μτχ. *προβάς*· ἐπικ. μτχ. ἐν. *προβῐβάς, ᾶσα, ᾰν* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *προβίβημι*), καὶ *προβιβᾶν, -ῶντος* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *προβιβῶ*)· ὡς καὶ νῦν, προβαίνω, βαίνω πρὸς τὰ ἔμπρός, βηματίζω, προχωρῶ || *ἄστρα προβέβηκε*=τὰ ἄστρα ἔχουν πολὺ προχωρήσει (εἰς τὸν οὐρανόν), τ.ἔ. «εἶναι περασμένα μεσάνυχτα» | *προέβη πόρρω μοχθηρίας*=προυχώρησεν εἰς μέγαν βαθμὸν μοχθηρίας (ἐφθασεν εἰς σημεῖον μεγάλης μοχθηρίας) || ἐπὶ χρόνου, προχωρῶ, παρέρχομαι, «περνῶ»: *ἡ νὺξ προβαίνει*=ἡ νὺξ προχωρεῖ || ἀλλ' ἐπὶ χρόνου ὡσ. καὶ παρέρχομαι, ἐξαντλοῦμαι, τελειώνω. **2)** μτφρ., προπορεύομαί τινος, ἑπομένως εἶμαι ἔμπρὸς ἀπό τινα, τὸν ὑπερτερῶ, τὸν ὑπερβάλλω, «τὸν ξεπερνῶ», εἶμαι ἀνώτερός του.— **II** ὡς μεταβατικὸν ἐνεργείας. ἐν τῷ μελλ. *προβήσω,* ἀορ. α' *προέβησα*· κάμνω τινὰ νὰ προχωρήσῃ (νὰ ὑπάγῃ ἔμπρός), τὸν προάγω, τὸν προωθῶ, τὸν ὠφελῶ, τὸν προβιβάζω.— **III** ὁ ἐνεστ. καὶ ὁ ἀόρ. β' δέχονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς αἰτ. τοῦ ὀργάνου τῆς κινήσεως: *προβαίνω πόδα* (*κῶλον,* κ.τ.ὅ.).

προ-βακχήιος, ὁ, ἰων. ἀντὶ **προβάκχειος** (*πρὸ*+*βάκχειος*)· ἐπὶ τοῦ Διονύσου, ὁ ἡγούμενος τῶν βακχευόντων, ἀρχηγὸς τῶν βακχῶν, τῶν μαινάδων.

προ-βάλεσκον, ἰων. ἀόρ. β' τοῦ *προβάλλω.*

προ-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· ἀόρ. β' *προέβαλον,* καὶ *προὔβαλον*· πρκ. *προβέβληκα,* παθ. *-βέβλημαι*· ῥίπτω ἐμπρός, ῥίπτω εἴς τι (πρὸς τι) ἢ εἴς τινα || ὠθῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, ὠθῶ πέραν.— **II** ἀπορρίπτω, πετῶ. — **III** ἀφίνω τι ἔκθετον, τὸ παραδίδω: *προβάλλω ἐμαυτὸν*=ἐκθέτω ἐμαυτὸν (εἰς κίνδυνον), διακινδυνεύω, ριψοκινδυνεύω.— **IV** ὡς καὶ νῦν, προβάλλω, προτείνω, δέτω ἐμπρός || ὡσ. ἀποτολμῶ, διακινδυνεύω τι, ἐνεχυριάζω (ὑποθηκεύω) τι. **2)** προβάλλω, προτείνω, ὡς ἐπιχείρημα πρὸς ὑπεράσπισιν, προτείνω ὡς δικαιολογίαν, προβάλλω ὡς δικαιολογίαν, ἰσχυρίζομαι, ἐπικαλοῦμαι μίαν δικαιολογίαν.

Β'. Μέσον, ῥίπτω ἐνώπιόν τινος, **ἀπορρίπτω,**

πετῶ.— **II** ρίπτω πέραν («πιὸ μακριὰ» ἀπό ἕνα ἄλλον), τὸν ὑπερτερῶ εἰς τὸ ρίψιμον ‖ *ἄθφ γενικῶς*, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, νικῶ, ὑπερέχω, ἐξέχω.— **III** θέτω ἐνώπιόν μου, προβάλλω (προτείνω) εἰς ἐμαυτόν.— **IV** προβάλλω, προτείνω πρὸς ἐκλογήν, λατ. **designare** ‖ ὡσ. προβάλλω, παραθέτω, ἀναφέρω ‖ προτείνω τι πρὸς ὑπεράσπισίν μου ‖ ἀναφέρω τι ὡς παράδειγμα, τὸ προβάλλω ὡς παράδειγμα ‖ προβάλλω τι (καὶ τὸ μεταχειρίζομαι) ὡς δικαιολογίαν ἢ ὡς πρόφασιν.— **V** κρατῶ τι ἐμπρός μου ὡς ἀσπίδα τρόπον τινά πρὸς ἄμυναν, ἢ γεν. προβάλλω (προτείνω) τὰ ὅπλα εἴτε πρὸς ἄμυναν εἴτε πρὸς ἐπίδεσιν ‖ ἀπολ. ἐν τῷ παθητ. ἵσταμαι ἐμπρός ἀπό τινα («μπροστά του») ἐν ἐπιφυλακῇ (ἕτοιμος νὰ τὸν ὑπερασπίσω): *πρὸ ἀμφοῖν προβεβλημένος* =ἱστάμενος οὕτως ἐνώπιον ἀμφοτέρων, ὥστε νὰ τοὺς προασπίζῃ.—*ἐντεῦθεν* ὡσ. *προβάλλομαι συμμαχίαν*=προβάλλω τὴν δικαιολογίαν (τὴν πρόφασιν) τῆς συμμαχίας ‖ οὕτω ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. *προβεβλημένος τινός*=ὁ τοποθετημένος ἐνώπιόν τινος ὡς προκάλυμμα ἢ ὡς ἀσπίς ‖ *προβεβλημένος, η, ον*=ἀμυντικός.— **VI** ὡς ἀττ. νομ. ὅρος (ἐν τῇ δικαν. γλώσσῃ) κατηγορῶ τινα διά τι, τὸν παρουσιάζω ὡς ἔνοχον κακῆς τινος πράξεως (πρβλ. *προβολή*).— παθητ., καταγγέλλομαι (κατηγοροῦμαι) δημοσίᾳ.

προ-βάλομι, εὐκτ. ἀορ. 6′ τοῦ *προβάλλω*.

προ-βάς, *ᾶσα, άν,* μτχ. ἀορ. 6′ τοῦ *προβαίνω*.

προ-βασανίζω, μελλ. *-ίσω*· ἐξετάζω, ἐρευνῶ, πρότερον. 2) βασανίζω (ὡς καὶ νῦν), ὑποβάλλω εἰς βασανιστήρια, πρότερον (προηγουμένως).

πρό-βασις, ἡ (*προβαίνω*)· τὸ προβαίνειν, προχώρησις, τὸ βαδίζειν πρὸς τὰ ἐμπρός.— **II** ὡς περιληπτικὸν ὄνομα, τὰ «περπατούμενα», τὰ κτήνη, ἀγέλη κτηνῶν, ἢ εἰς βοσκήματα περιουσία τινός.

προβᾰτεία, ἡ (*προβᾰτεύω*)· τὸ διατηρεῖν (καὶ περιποιεῖσθαι) πρόβατα, ὁ βίος τοῦ ποιμένος, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ποιμένος.— **II** ἡ εἰς πρόβατα συνισταμένη περιουσία, ποίμνιον προβάτων.

προβᾰτευτικός, ή, όν (*προβᾰτεύω*)· ὁ ἀνήκων εἰς πρόβατα, ὁ κατάλληλος (πρόσφορος) διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν προβάτων ‖ *ἡ προβατευτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ διατηρεῖν (συντηρεῖν, περιποιεῖσθαι) κτήνη, καὶ ἰδίᾳ πρόβατα, ἡ κτηνοτροφία, λατ. **pecuaria**.

προβᾰτεύω, μελλ. *-σω* (*πρόβατον*)· τρέφω (διατηρῶ) πρόβατα, εἶμαι ποιμὴν προβάτων, «φυλάω πρόβατα».

προβᾰτικός, ή, όν (*πρόβατον*)· ὁ ἀνήκων εἰς κτήνη (καὶ δή πρόβατα), ἢ ὁ κατάλληλος δι' αὐτά ‖ *ἡ προβατικὴ* (ἐνν. *πύλη*)=ἡ πύλη τῶν προβάτων.

προβάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πρόβατον*· μικρὸν πρόβατον, «προβατάκι» ‖ *προβατίου βίος* = ὁ βίος ἑνὸς πτωχοῦ προβάτου, ἤτοι βίος ὀκνηρός, νωθρός.

προβᾰτο-γνώμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*πρόβατον* + *γνώμη*)· ἔμπειρος κριτὴς τῶν προβάτων (καὶ γεν. κτηνῶν), ἱκανὸς περὶ τὴν διάγνωσιν τῶν προβάτων ‖ ἔμπειρος κριτὴς χαρακτήρων.

πρόβᾰτον, τό (*προβαίνω*)· πᾶν τὸ προβαῖνον (τὸ βαῖνον πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸ προχωροῦν) ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει κατὰ πληθ. *πρόβατα*=ζῷα ἐν γένει, βοσκήματα, ἀγέλη, ποίμνια ‖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μικρὰ ζῷα, «γιδοπρόβατα».

προβᾰτο-πώλης, *-ου,* ὁ (*πρόβατον* + *πωλέω*)· ὡς καὶ νῦν, πρβατοπῶλης, πωλητὴς προβάτων, κτηνέμπορος, ζωέμπορος.

προ-βέβηκα, πρκ. τοῦ *προβαίνω*.

προ-βέβληκα, πρκ. τοῦ *προβάλλω*.

προ-βέβουλα, ποιητ. πρκ. β′ τοῦ (μὴ ἀπαντῶντος) *προβούλομαι*.

πρό-βημα, *-ατος,* τὸ (*προβαίνω*)· βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός.

προ-βήσομαι, μέλλ. τοῦ *προβαίνω*.

προ-βιάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ἐπιτυγχάνω τι διὰ τῆς βίας, πορίζομαί τι διὰ τῆς βίας ‖ μετέρχομαι προκαταβολικῶς βίαν κατά τινος.

προ-βιβάζω, μελλ. *-βῶ* βάσω, ἀττ. *-βῶ* (μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *προβαίνω*)· κάμνω τινὰ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ἐμπρός (νὰ *προβῇ*), τὸν ὁδηγῶ, τὸν φέρω, ἐμπρός.— **II** συνεχίζω περαιτέρω, ἐξωθῶ τινα, τὸν παρασύρω.

προ-βιβάς, ἐπικ. μτχ. ἐν. τοῦ *προβαίνω*.

προ-βιβῶν, *-ῶντος,* ἐπικ. μτχ. ἐν. τοῦ *προβαίνω*.

προ-βλέπω, μελλ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, προβλέπω, προνοῶ, προμαντεύω.

πρό-βλημα, *-ατος,* τὸ (*προβάλλω*)· πᾶν ὅ,τι προβάλλει (προεξέχει), τὸ προεξέχον ‖ *πρόβλημα πόντου*=ἀκρωτήριον προεξέχον πρὸς τὴν θάλασσαν.— **II** πᾶν τὸ προβαλλόμενον ὑπό τινος πρὸς ἴδίαν του ἄμυναν, ἀμυντικὸν ὅπλον, φράγμα, φραγμός, ὅπλα, φρουρά ‖ μετὰ γεν. ἀντικειμενικῆς: *πρόβλημα πετρῶν* =μέσον προφυλακτικὸν (ἀμυντικὸν) ἐναντίον τῶν λίθων («ἀπὸ τὶς πέτρες»).— **III** πᾶν τὸ προβαλλόμενον ὡς πρόφασις ἢ ὡς πρόσχημα, ὡς προφυλακτήριον, ὡς προπύργιον.— **IV** ἐπικίνδυνος προσπάθεια (ἐπιχείρησις), ἔργον ‖ πρόβλημα, ἀπορία, ἀμηχανία.

προ-βλής, *-ῆτος,* ὁ, ἡ (*προβάλλω*)· ὁ προβεβλημένος, ὁ ἐρριμμένος πρὸς τὰ ἐμπρός, ὁ προέχων, ὁ προεξέχων.—*προβλῆτες,* ἀπολ. ὡς οὐσ.=ἀκρωτήρια.

πρό-βλητος, *ον* (*προβάλλω*)· ὁ ἐρριμμένος ἔξω, ὁ ἀπερριμμένος, «πεταμένος», λατ **projectus**.

προ-βλώσκω, ἀόρ. 6′ *προέμολον* (καὶ *προὔμολον*), ἀπρφ. *προμολεῖν*· πρκ. *προμέμβλωκα*· ὑπάγω ἢ ἔρχομαι ἔξω, ἐξέρχομαι τῆς οἰκίας.

προ-βοάω, μελλ. *-βοήσομαι*· βοῶ ἐμπροσθέν τινος, κραυγάζω μεγαλοφώνως.

πρό-βολαιος, *ον* (*προβάλλω*)· ὁ προβεβλημένος (προτεταμένος) πρό τινος ‖ ὁ ἐξηπλωμένος, κατακεκλιμένος. 2) ὡς οὐσ. προτεταμένον (ἀμυντικὸν) ὅπλον, ἀσπίς, δόρυ κλπ.

προ-βολή, ἡ (*προβάλλω*)· τὸ προβάλλειν τι, τὸ τείνειν τι ἐμπρός, κυρ. ἐπὶ ἀμυντικοῦ ὅπλου προτεινομένου πρὸς ἄμυναν: *τὰ δόρατα εἰς προβολὴν καθεῖναι* = ἔχειν τὰ ὅπλα προτεταμένα πρὸς ἄμυναν ‖ ἐπὶ πυγμάχου, τὸ προτείνειν τὴν πυγμήν, ἐφορμᾶν μὲ τὴν πυγμὴν προτεταμένην.— **II** πᾶν τὸ προβαλλόμενον ἢ κρατούμενον ἐμπρὸς πρὸς ἄμυναν, ἀμυντήριον, προπύργιον ‖ ἄμυνα, ὑπεράσπισις, ἐναντίον τινός (μετὰ γεν.) ‖ προφύλαξις, ἀσφάλεια.— **III** τὸ προεξέχον, προεξέχων βράχος, προεξοχή, ἀκρωτήριον (ὅλ. καὶ *προβλής*).— **IV** ὡς δικανικὸς ὅρος παρ' ἀττ. *προβολὴ* (καὶ κατὰ πληθ., *προβολαί*), ἀγωγὴ δι' ἧς ἐζητεῖτο ψῆφος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου ἐπικυροῦσα τὴν εἰσαγωγὴν δίκης τινός εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον.

προ-βόλιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *προβολὴ* ἢ *πρόβολος*· ὅπλον προτεταμένον πρὸς ἐπίδεσιν ἢ ἄμυναν, θηρευτικὸν (κυνηγετικὸν) ἀκόντιον.

πρό-βολος, *-ου,* ὁ (*προβάλλω*)· πᾶν τὸ προβεβλημένον ‖ βράχος προεξέχων εἰς τὴν θάλασσαν, ἀκρωτήριον.— **II** ὅπλον ἀμυντικὸν προτεταμένον πρὸς ἄμυναν, κυνηγετικὸν δόρυ. 2) ἄμυνα, ὀχύρωμα, προπύργιον, φρούριον ‖ ἐπὶ πρσ., ὑπερασπιστής, φρουρός, φύλαξ.

προ-βοσκός, ὁ· ὁ βοηδὸς βοσκοῦ ‖ ὁ ὁδηγῶν τὰ ποίμνια εἰς τὴν βοσκήν, βοσκός.

προ-βούλευμα, *-ατος,* τὸ (*προβουλεύω*)· προκαταρκτικὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, προκαταρκτικὸν σχέδιον νόμου ἢ ἀποφάσεως καταρτιζόμενον ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου πρὸς κύρωσιν, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐκαλεῖτο *βούλευμα*.

προ-βουλευμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *προβούλευμα*.

προ-βουλεύω, μελλ. *-σω*· ἐπινοῶ (μηχανεύομαι) πρότερον, καταστρώνω σχέδια, σχεδιάζω τὴν λῆψιν μέτρων ἐκ τῶν προτέρων ἢ πρῶτος ἐγώ.—μέσον, συζητῶ ἢ συσκέπτομαι ἀπὸ πρίν. 2) ἐπὶ τῆς ἐν Ἀθήναις βουλῆς, καταρτίζω προβούλευμα, κρίνω καὶ ἀποφασίζω προκαταρκτικῶς, ἀποφαίνομαι διὰ προβουλεύματος. 3) ἐνεργῶ ὡς *πρόβουλος* (ὅλ.λ.), ὑποβάλλω εἰς τὴν βουλὴν πρότασιν ψηφίσματος.— **II** ἔχω τὴν πρωτεύουσαν (ἄρχουσαν) γνώμην ἐν τῇ ἐπιψηφίσει τῶν προβουλευμάτων ἐν τῇ βουλῇ.— **III**

προβουλεύω τινὸς=σκέπτομαι διά τινα, προνοῶ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός του.

προ-βουλή, ἡ (*πρὸ+βουλή*)· προμελέτη, πρόνοια ‖ προμελετημένη κακεντρέχεια: ***ἐκ προβουλῆς***= ἐκ προμελέτης τοῦ κακοῦ.

προ-βούλομαι, πρκ. *β' προβέβουλα* (μετὰ σημ. ἐν.), ἀποθ.· ἐπιθυμῶ τι περισσότερον ἀπό ἄλλο τι, προτιμῶ τι(να) ἀπό ἄλλο(ν) τι(νά).

προβουλό-παις, *-παιδος*, ἡ (*πρόβουλος+παῖς*): ***προβουλόπαις Ἄτης***=***πρόβουλος παῖς Ἄτης*** = θυγάτηρ προηγηθείσης σκέψεως, θυγάτηρ δόλου (ἐπίθ. τῆς ***Πειθοῦς***), ἡ ἡ δολία θυγάτηρ τῆς Ἄτης.

πρό-βουλος, *ον* (*πρὸ+βουλή*)· ὁ συζητῶν ἢ αὐσκεπτόμενος ἐκ τῶν προτέρων, ἢ ὁ σκεπτόμενος ὑπὲρ ἄλλων.—ὡς οὐσ. ***οἱ πρόβουλοι***=οἱ προκαταρκτικοὶ σύμβουλοι, μόνιμος ἐπιτροπὴ ἐξετάζουσα τὰς προτάσεις ἢ τὰ σχέδια νόμων καὶ ἀποφάσεων, προτοῦ πάντα ταῦτα ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου πρὸς κύρωσιν ‖ ὡσ. πληρεζούσιοι (ἀπεσταλμένοι, ἀντιπρόσωποι) ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

προ-βῶ, μελλ. *-ύσω*· ὠθῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, ὠθῶ πρὸς τὰ ἔξω: ***προβύω λύχνον***=(ὡς τὸ ***προμύσσω***)· «τραβῶ» πρὸς τὰ ἔξω τὴν θρυαλλίδα τοῦ λύχνου διὰ νὰ ἀφαιρέσω τὸ καῦμένο τμῆμά της, τὸν «ξεφτιλίζω», συγυρίζω τὸν λύχνον.

προ-βωδέω, ἰων. ἀγτι ***προβοηθέω***.

προ-βώμιος, *ον* (*πρὸ+βωμός*)· ὁ πρὸ τοῦ βωμοῦ, ὁ ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ ‖ ὡς οὐσ. ***προβώμια***, τὰ = ὁ ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ χῶρος.

προ-γαστρίδιον, τό (*πρὸ + γαστήρ*)· τὸ τιθέμενον πρὸ τῆς γαστρὸς πρὸς προφύλαξίν της (εἶδος προφυλακτικοῦ, ἀμυντικοῦ, ὅπλου), πρβλ. τὸ ***προστερνίδιον*** ‖ τὸ προσκεφάλαιον τῆς κοιλίας, τὸ ὁποῖον μετεχειρίζοντο οἱ ὑποκριταὶ ὁσάκις ὑπεδύοντο πρόσωπα προγαστόρων.

προ-γάστωρ, *-ορος*, ὁ (*πρὸ+γαστήρ*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ προγάστωρ, ὁ ἔχων προτεταμένην τὴν κοιλίαν, «ὁ κοιλαρᾶς».

προ-γένειος, *ον* (*πρὸ+γένειον*)· ὁ ἔχων τὸ γένειον προτεταμένον (ἐξέχον), ὁ ἔχων προεξέχουσαν τὴν κάτω γνάθον (τὸ πηγούνι).

προ-γενής, *ὲς* (*πρὸ+γένος*)· ὁ πρό πολλοῦ γεννηθείς, ὁ παλαιῶν χρόνων, ἀρχαῖος, παλαιός.— συγκριτ. ***προγενέστερος, α, ον***=ὁ γεννηθεὶς πρότερον (πρὸ ἄλλου), πρεσβύτερος, παλαιότερος, ἀρχαιότερος.— ὑπερθ. ***προγενέστατος, η, ον***=ὁ γεννηθεὶς πρῶτος ἐξ ὅλων, ὁ πρεσβύτατος, ἀρχαιότατος.

προ-γεννήτωρ, *-ορος*, ὁ· ὁ πρόγονος.

προ-γίγνομαι, ἰων. καὶ μτγν. **—γίνομαι**· μελλ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. β' ***προεγενόμην*** (καὶ ***προὐγ-***)· πρκ. ἐνεργ. β' ***προγέγονα*** καὶ παθητ. ***προγεγένημαι***, ἀποθ.· ὑπάγω ἢ ἔρχομαι ἐμπρός, ἐμφανίζομαι.— ‖ ἐπὶ χρόνου, γεννῶμαι πρότερον, ὑπάρχω (εἶμαι, συμβαίνω, γίνομαι) πρό ἄλλου (πρότερον, προηγουμένως): ***οἱ προγεγονότες***=οἱ πρότερον ὑπάρξαντες, οἱ παλαιότεροι, οἱ πρόγονοι ‖ ***τὰ προγεγενημένα***=τὰ γενόμενα πρότερον, τὰ συμβάντα (τὰ συμβεβηκότα) παλαιοτέρων χρόνων, τὰ παλαιὰ πράγματα.

προ-γιγνώσκω, ἰων. καὶ μτγν. **προγῑνώσκω**· μελλ. ***γνώσομαι***· ἐνεργ. πρκ. ***προέγνωκα***, παθ. ***προέγνωσμαι***· ὡς καὶ νῦν, γινώσκω (γνωρίζω, ἀντιλαμβάνομαι, μανθάνω ἢ κατανοῶ) ἐκ τῶν προτέρων ‖ προαισθάνομαι, προμαντεύω.— ‖ κρίνω ἐκ τῶν προτέρων, προαποφασίζω.

πρό-γνωσις, *-εως*, ἡ (*προγιγνώσκω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόγνωσις, ἡ ἐκ τῶν προτέρων γνῶσις ‖ προαίσθησις, προφητεία ‖ προδιάγνωσις ἀσθενείας.

πρό-γραμμα, *-ατος*, τό (*προγράφω*)· ἡ δημοσία προκήρυξις, δημοσία ἀνακοίνωσις, ἔγγραφος δημοσία γνωστοποίησις, ὡς καὶ νῦν «πρόγραμμα».

προ-γραφή, ἡ (*προγράφω*)· δημοσία γνωστοποίησις, ἀγγελία, διαφήμισις, «ρεκλάμα». 2) ὡσ. ὡς καὶ τὸ λατ. **proscriptio,** δήμευσις, δημοσία πώλησις, δημοπρασία ‖ καταδίκη.

προ-γράφω, μελλ. *-ψω*· γράφω πρότερον (προηγουμένως) ἢ γράφω πρῶτος.— ‖ γράφω δημοσίᾳ, γνωστοποιῶ εἰς τὸ κοινὸν ‖ ὡσ. διορίζω (ἢ καλῶ) διὰ δημοσίας διακηρύξεως. 2) ὡσ. ὡς τὸ λατ. **proscribo,** προκηρύσσω δημοπρασίαν, δημεύω καὶ πωλῶ ἐν δημοπρασίᾳ ‖ καταδικάζω καὶ ἐπικηρύσσω τὴν καταδίκην, περιλαμβάνω τινὰ εἰς κατάλογον προγραφῶν.

προ-γυμνάζω, μελλ. *-άσω*· ὡς καὶ νῦν, προγυμνάζω προασκῶ, γυμνάζω (ἀσκῶ) τινα προηγουμένως.

προ-δαείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' ἐκ ῥιζ. ***δάω***· βλ. ***προδαῆναι***.

προ-δαῆναι, ἀπρφ. τοῦ παθ. ἀορ. β' ***προὐδάην*** μετὰ ἐνεργ. σημ., ἐκ τῆς ῥιζ. τοῦ ***δάω***· γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων, γνωρίζω προκαταβολικῶς.

προ-δέδωκα, πρκ. τοῦ ***προδίδωμι***.

προ-δείδω, μελλ. *-σω*'=***προδειμαίνω***, φοβοῦμαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-δείελος, *ον* (*πρὸ+δείελος*)· ὁ συμβαίνων πρὸ τῆς ἑσπέρας, προεσπέριος, ἢ ὁ πράττων τι πρὸ τῆς ἑσπέρας.

προ-δείκνῡμι, καὶ **-ύω**· μελλ. *-δείξω*, ἰων. *-δέξω*· δεικνύω πρότερον (ἐκ τῶν προτέρων, προηγουμένως) ‖ ἐπιδεικνύω τι ὡς παράδειγμα ‖ καθιστῶ τι γνωστὸν ἐκ τῶν προτέρων, γνωστοποιῶ πρότερον ‖ προσημαίνω, προδηλῶ, τὸ μέλλον νὰ συμβῇ.— ‖ δεικνύω, ὑποδεικνύω, τὰ κείμενα (εὑρισκόμενα) ἐνώπιόν τινος ‖ ***σκήπτρῳ προδείκνυμι*** (ἐνν. ***τὴν ὁδόν***). =διὰ τῆς βακτηρίας εὑρίσκω τὴν ὁδόν (τ. ἔ. προψηλαφῶν τὸ ἔδαφος διὰ τῆς βακτηρίας εὑρίσκω τὴν ὁδόν), ἐπὶ τυφλοῦ ‖ ὡσ. μετ' αἰτ., δεικνύω τι εἴς τινα, ἐξηγῶ εἴς τινα τὴν χρῆσιν πράγματός τινος. — ‖‖ ὡς τεχνικὸς ὅρος ἐν τῇ πυγμαχίᾳ: ***χερσὶ προδείκνυμι***=διὰ τῶν χειρῶν προσποιοῦμαι (ὅτι θὰ ἐπιτεθῶ), προβάλλω τὰς πυγμὰς καὶ τὰς κινῶ προσποιούμενος ὅτι σκοπεύω νὰ κτυπήσω, λατ. **praeludere** ‖ ὡσ. ἐν πολέμῳ, κάμνω ἐπίδειξιν (τῆς δυνάμεώς μου), λαμβάνω τὴν στάσιν τοῦ προσβάλλοντος.

προ-δειμαίνω· φοβοῦμαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-δέκτωρ, *-ορος*, ὁ, ἰων. ***προδείκτωρ*** (***προδείκνυμι***)· ὁ δεικνύων ἐκ τῶν προτέρων ‖ ὁ προφήτης, ὁ προμηνυτὴς τοῦ μέλλοντος.

προ-δέρκομαι, μελλ. *-δέρξομαι*, ἀποθ.· βλέπω πρότερον, προβλέπω ‖ προμαντεύω.

πρό-δηλος, *ον* (*πρὸ+δῆλος*)· ὁ ἐκ τῶν προτέρων δῆλος (φανερός) ‖ κατάδηλος ‖ ***ἐκ προδήλου***=ἐκ τόπου καταφανοῦς, φανερά, καταφανῶς.

προ-δηλόω, μελλ. *-ώσω* (***πρόδηλος***)· δηλῶ ἐκ τῶν προτέρων, καθιστῶ φανερὸν ἐκ τῶν προτέρων, φανερώνω ἀπὸ πρίν.

προ-δια-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· πρκ. *-βέβηκα*· διαβαίνω πρὸ τῶν ἄλλων.

προ-δια-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· διαβάλλω τινὰ ἐκ τῶν προτέρων, προσυκοφαντῶ, δημιουργῶ ἐκ τῶν προτέρων αὐκοφαντικὴν εἰς βάρος τινός ἀτμόσφαιραν.

προ-δια-γιγνώσκω, μελλ. *-γνώσομαι*· διαγιγνώσκω τι (ἀποκτῶ τελείαν γνῶσίν του) ἐκ τῶν προτέρων.— ‖ ἀποφασίζω ἢ ψηφίζω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-διαιτάω, μελλ. *-ήσω*· προετοιμάζω τινὰ διὰ διαίτης.

προ-διαίτησις, *-εως*, ἡ (***προδιαιτάω***)· ἡ διὰ διαίτης προετοιμασία.

προ-δια-λέγομαι, μελλ. *-λέξομαι*, μέσον μετὰ παθ. ἀορ. α' *-διελέχθην*· διαλέγομαι (συζητῶ ἢ ὁμιλῶ) ἐκ τῶν προτέρων (προκαταρκτικῶς τρόπον τινά).

προ-δια-σῦρω· διασύρω (χλευάζω, γελοιοποιῶ) τινα πρότερον (ἐκ τῶν προτέρων).

προ-δια-φθείρω, μελλ. *-φθερῶ*· ἀόρ. α' *-ἔφθειρα*· ἐνεργ. πρκ. *-ἔφθαρκα*, παθ., *-ἐφθάρμαι*· διαφθείρω (καταστρέφω, ἀφανίζω) ἐκ τῶν προτέρων‖μτφρ. διαφθείρω (ἐν ἠθ. ἐνν., διὰ δώρων π. χ.), δελεάζω, «ξελογιάζω» ἐκ τῶν προτέρων.

προ-δίδάσκω, μελλ. *-άξω*· διδάσκω προηγουμένως (ἐκ τῶν προτέρων).—παθητ., διδάσκομαι (μανθάνω) πρότερον.

προ-δίδωμι, μελλ. *-δώσω*· ἐνεργ. πρκ. *-δέδωκα*, παθ. *-δέδομαι*· δίδωμι ἐκ τῶν προτέρων, προπληρώ-

νω.— ‖ παραδίδω εἰς τὸν ἐχθρόν, προδίδω, λατ. **prodo.** 2) ἐγκαταλείπω, παραιτῶ ‖ ἀπολ., ἀποδεικνύομαι ἄπιστος, ἐγκαταλείπω, φέρομαι προδοτικῶς ‖ *ἡ χάρις προδοῦσ' ἀλίσκεται* = ἡ ὀφειλομένη (εὐγνωμοσύνη) συλλαμβάνεται (ἐπ' αὐτοφώρῳ) ὡς προδίδουσα (ὡς προδότις). 3) ἐπὶ πραγμάτων, ἐν μτδτ. ἐνν. προδίδω, παρασύρω, τινά, τὸν κάμνω νὰ ἀποτύχῃ.— ἐν μτδτ. ἐνν. ἀποτυγχάνω, χρεωκοπῶ, ὑποχωρῶ, ἐκλείπω (ὡς τὸ *ἐνδιδόναι*), λατ. **deficere.** 4) παραδίδω, παραιτοῦμαί τινος, τὸ χάνω.

προ-δι-εξ-έρχομαι, μελλ. *-διεξελεύσομαι,* ἀποθ.· διεξέρχομαι πρότερον, διέρχομαι πρῶτος.

προ-δι-ερευνάω, μελλ. *-ήσω*· διερευνῶ πρότερον, ἐρευνῶν ἀνακαλύπτω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-δι-ερευνητής, *-οῦ,* ὁ (*προδιερευνάω*)· ὁ προαπεσταλμένος κατάσκοπος, πρόσκοπος, ὁ προπεμπόμενος (στελλόμενος ἀπὸ πρίν) πρὸς διερεύνησιν.

προ-δι-έρχομαι, μελλ. *-διελεύσομαι*· ἀόρ. β' *-διῆλθον,* ἀποθ.· διέρχομαι ἢ διεισδύω πρότερον.— ‖ διεξέρχομαι (ἐκθέτω λεπτομερῶς, ἀφηγοῦμαι) πρότερον.

προ-δι-ηγέομαι, μελλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· διηγοῦμαι πρότερον (ἐν προοιμίῳ τρόπον τινά).

προ-δι-ήγησις, *-εως,* ἡ (*προδιηγέομαι*)· ἡ ἐκ τῶν προτέρων διήγησις, προοιμιαστικὴ διήγησις.

πρό-δικος, ὁ (*πρό*+*δίκη*)· συνήγορος, ὑπερασπιστής ‖ ἐκδικητής. 2) ἐν Σπάρτῃ, ὁ ἐπίτροπος ἀνηλίκου Βασιλέως, ἀντιβασιλεύς.

προ-δι-οικέω, μελλ. *-ήσω*· διοικῶ (διατάσσω, τακτοποιῶ, διευθετῶ, διευθύνω) ἐκ τῶν προτέρων, προπαρασκευάζω.

προ-δῐώκω, μελλ. *-ξω* καὶ μέσ. *-ξομαι*· καταδιώκω τινὰ πολὺ (πρὸς τὰ ἐμπρός) μακράν.

προ-δοθείς, *εῖσα, έν,* μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *προδίδωμι.*

προ-δοκέω, παθ. πρκ. *προδέδογμαι,* γ' ἐνικ. ὑπερσ. *προὐδέδοκτο*· σκέπτομαι ἐκ τῶν προτέρων.— μόνον ὅμως ὡς παθητ. ἐν χρήσει: *ταῦτά μοι προὐδέδοκτο* =ταῦτα εἶχον προαποφασισθῆ ὑπ' ἐμοῦ (αὐτη ἦτο ἡ προτέρα μου γνώμη) | *ὥσπερ προεδέδοκτο αὐτοῖς* =ὅπως εἶχε προαποφασισθῆ ὑπ' αὐτῶν | *τὰ προδεδομένα*=αἱ προηγούμεναι ἀποφάσεις.

προ-δοκή, ἡ (*πρὸ* + *δέχομαι*)· τόπος ἔνδα ἐνεδρεύει τις (κάθηται καὶ περιμένει τὸ θήραμα), ἐνέδρα, «καρτέρι» ‖ *πέτρης ἐν προδοκῆσιν* = εἰς τὰς πρὸς ἐνέδραν καταλλήλους ὀπὰς τοῦ βράχου.

πρό-δομος, *ον* (*πρὸ* + *δόμος*)· ὁ πρὸ τοῦ οἴκου, πρὸ τῆς οἰκίας.

πρό-δομος, *-ου,* ὁ (καὶ *τὸ πρόδομον*)· ὁ πρὸ τῆς κυρίως οἰκίας χῶρος, εἰς ὃν εἰσήρχετό τις εὐθὺς ἐκ τῆς αὐλῆς, εἶδος προστώου, αἴθουσα (σάλα), ὅπου συνήθως ἐκοιμῶντο οἱ ξενιζόμενοι.

προ-δοξάζω, μελλ. *-άσω*· *δοξάζω* (τ. ἔ. σχηματίζω γνώμην, *δόξαν*) ἐκ τῶν προτέρων, κρίνω προηγουμένως, ἐκφέρω κρίσιν ἐκ τῶν προτέρων.

προ-δοσία, ἰων. *-ίη,* ἡ (*προδίδωμι*)· ὡς καὶ νῦν, προδοσία, τὸ προδίδειν.

πρό-δοσις, *-εως,* ἡ (*προδίδωμι*)· πληρωμὴ ἐκ τῶν προτέρων, προπληρωμή, ἀρραβών, «καπάρο».— ‖ = *προδοσία* (βλ. λ.).

προ-δότης, *-ου,* ὁ (*προδίδωμι*)· ὡς καὶ νῦν, προδότης‖ὁ ἐγκαταλείπων τινὰ ἐν κινδύνῳ.—θηλ. *προδότις, -ιδος,* ἡ, ὡς καὶ νῦν, προδότις, «προδότρα».

προ-δοτικός, ἡ, *όν* (*προδότης*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἁρμόζων εἰς προδότην, ὁ ρέπων εἰς τὴν προδοσίαν, προδοτικός.

πρό-δοτος, *ον* (*προδίδωμι*)· ὁ προδοθείς, ὁ ἐγκαταλελειμμένος.

πρό-δουλος, *ον*· ὁ ὑπηρετῶν ὡς δοῦλος.

προ-δοῦναι, προ-δούς, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προδίδωμι.*

προ-δράμεῖν, προ-δράμών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προτρέχω,* ἐσχηματισμένα ὡσεὶ ἐξ ἐν. **δράμω.*

προ-δρομή, ἡ (*προδραμεῖν*)· τὸ τρέχειν πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐξόρμησις, αἰφνιδιαστικὴ ἔφοδος.

πρό-δρομος, *ον* (*προδραμεῖν*)· ὁ τρέχων πρὸς τὰ ἐμπρός, ὁ σπεύδων πρὸς τὰ ἐμπρός.— ‖ ὡς οὐσ. *πρόδρομοι,* οἱ (ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ) = οἱ στελλόμενοι ἐκ τῶν προτέρων (ἀπὸ πρίν) πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἀνίχνευσιν τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ, οἱ ἀνιχνευταί, πρόσκοποι, κατάσκοποι.

προ-δυσ-τῡχέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι δυστυχὴς ἐκ τῶν προτέρων.

προ-έδρᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *προτρέχω*· πρβλ. *προδρᾰμεῖν.*

προ-εδρεύω, μελλ. *-σω* (*πρόεδρος*)· εἶμαι πρόεδρος ‖ *προεδρεύω τῆς βουλῆς*= εἶμαι πρόεδρος τῆς βουλῆς, ἔχω τὴν προεδρίαν τῆς βουλῆς.

προ-εδρία, ἡ, ἰων. **-ίη** (*πρόεδρος, προεδρεύω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ προεδρία, ἡ ἕδρα ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ προέδρου, ἡ πρώτη θέσις ἐν τῇ βουλῇ, ἡ πρωτοκαθεδρία. 2) τὸ δικαίωμα τοῦ καταλαμβάνειν ἐν θεάτρῳ μίαν ἕδραν ἐκ τῶν τῆς πρώτης σειρᾶς, ὅπερ ἐν Ἀθήναις ἐξεχωρεῖτο εἰς ἐπισήμους ξένους ἢ εἰς πολίτας τιμήσαντας ἢ εὐεργετήσαντας τὴν πόλιν (ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους των). 3) συγκεκριμένως, ἡ πρώτη ἕδρα, τὸ ἐν τῇ πρώτῃ σειρᾷ κάδισμα ‖ ἐν Ἀθήναις, αἱ ἕδραι τῶν Πρυτάνεων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου.

πρό-εδρος, *ον* (*πρό*+*ἕδρα*)· ὁ καθήμενος ἐμπρός ἢ ἐν τῇ πρώτῃ θέσει.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πρόεδρος* = ὡς καὶ νῦν, ὁ πρόεδρος‖ἐν Ἀθήναις, *πρόεδροι* ἐκαλοῦντο οἱ ἐν ἐνεργείᾳ *Πρυτάνεις* (βλ. *πρύτανις*).

προ-εέργω, ἐπ. ἀντὶ *προείργω*· ἐμποδίζω ἱστάμενος ἔμπροσθεν, γεν. ἐμποδίζω.

προ-έηκα, ἐπ. ἀντὶ *προΐηκα,* ἀόρ. α' τοῦ *προΐημι* (βλ. λ.).

προ-εθίζω, μελλ. *-ίσω*· ἐθίζω (συνηθίζω) τινὰ ἐκ τῶν προτέρων (προηγουμένως ἢ προκαταρκτικῶς), τὸν προγυμνάζω, τὸν προασκῶ.

προ-εῖδον, ἀόρ. β', ἄνευ ἐν. ἐν χρήσει (χρησιμοποιουμένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *προοράω*), μτχ. *προϊδών,* ἀπρφ. *προϊδεῖν*· βλέπω ἐμπρός, ρίπτω βλέμμα μακρὰν πρὸς τὰ ἐμπρός ‖ βλέπω ἀπὸ μακρὰ ‖ βλέπω πρότερον, προβλέπω, προμαντεύω, προοιωνίζομαι.— ‖ φροντίζω περί τινος, λαμβάνω πρόνοιαν περί τινος, προνοῶ.

προ-ειλόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *προαιρέω.*

πρό-ειμι (*πρό*+*εἶμι*), παρ' ἀττ. ὡς μέλλ. τοῦ *προέρχομαι*· προβαίνω, προχωρῶ, ὑπάγω ἐμπρός ‖ *προϊόντος τοῦ χρόνου* = μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου (καθὼς ὁ χρόνος προυχώρει) ‖ ὑπάγω πρῶτος, προχωρῶ ἐμπρός, προπορεύομαι. 2) ἀναχωρῶ ἐκ τινος τόπου, μεταβαίνω εἴς τινα τόπον. 3) *προϊέναι εἴς τι*=μεταβαίνειν (προχωρεῖν) εἰς ἄλλο πρᾶγμα, ἄρχεσθαι ἄλλου πράγματος. 4) ὡσ. ἐπὶ πραγμ., προχωρῶ καλῶς, ἐπιτυγχάνω.

προ-εῖπον, ἀόρ. β', ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (χρησιμοποιουμένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *προαγορεύω*), ἀπρφ. *προειπεῖν,* μτχ. *προειπών*· λέγω ἢ διηγοῦμαι πρότερον, προλέγω ‖ λέγω ἐν προοιμίῳ, προοιμιάζομαι.— ‖ διατάσσω ἐκ τῶν προτέρων, προκηρύσσω.— ‖‖ προκηρύσσω δημοσίᾳ, διὰ δημοσίας ἀνακοινώσεως προειδοποιῶ διά τι.

προ-είρηκα, βλ. *προερέω.*

προ-εισ-άγω, ἰων. **προ-εσ-άγω,** μέλλ. *-ξω*· εἰσάγω ἐκ τῶν προτέρων, ἐμφανίζω τινὰ πρῶτον.— μέσ., εἰσάγω πρότερον πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν (γεν. δι' ἐμαυτόν).

προ-εισ-ενεγκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προεισφέρω.*

προ-εισ-έρχομαι, ἀποθ.· εἰσέρχομαι πρότερον, ἐμβαίνω προτοῦ...

προ-εισ-οίσω, μέλλ. τοῦ *προ-εισ-φέρω* (βλ. λ.).

προ-εισ-πέμπω, μέλλ. *-ψω*· εἰσπέμπω πρότερον, προαποστέλλω τι(νά) μέσα.

προ-εισ-φέρω· εἰσφέρω πρότερον, προσυνεισφέρω. 2) προκαταβάλλω τὴν *εἰσφοράν* μου (τὸ ἀναλογοῦν μοι μερίδιον ἐκ τῶν πολεμικῶν φόρων), προπληρώνω φόρους, τοὺς πληρώνω ἐκ τῶν προτέρων (ἢ πρὶν ἀπὸ ἄλλους).

προ-εισ-φορά, ἡ (*προεισφέρω*)· ὡς καὶ νῦν, προεισφορά, ἡ προκαταβαλλομένη εἰσφορά, προκαταβολὴ εἰσφορᾶς, ἡ προκαταβολὴ τῶν φόρων.

προ-εκ-δέω, μέλλ. *-δεύσομαι*· *ἐκθέω* (τρέχω ἔξω,

ἐξορμῶ) πρότερον, ἐξορμῶ μετὰ σπουδῆς. 2) προτρέχω, ὑπερτερῶ εἰς ταχύτητα.

προ-εκ-κομίζω, μέλλ. *-σω*· *ἐκκομίζω* (φέρω ἔξω) πρότερον.

προ-εκ-λέγω, μέλλ. *-εκλέξω*· παθ. πρκ. *-εξείλεγμαι*· συλλέγω χρήματα (ἢ φόρους) ἐκ τῶν προτέρων (προκαταβολικῶς) || *τὰ προεξειλεγμένα*=φόροι συλλεγέντες πρὸ τοῦ πρέποντος χρόνου (πρὸ τοῦ καιροῦ των).

προ-εκ-πέμπω, μέλλ. *-ψω*· ἐκπέμπω πρότερον, προαποστέλλω.

προ-εκ-πλέω, μέλλ. *-πλεύσομαι*· ἐκπλέω πρότερον.

προ-εκ-πλήσσω· ἐκπλήσσω πρότερον, τὸν καταπλήσσω ἐκ τῶν προτέρων, τὸν κάμνω νὰ καταπλαγῇ (νὰ τρομάξῃ) ἀπὸ πρίν.

προ-εκ-πονέω, μέλλ. *-ήσω*· ἐκπονῶ (ἐξεργάζομαι, τελειώνω) πρότερον.

προ-εκ-φοβέω, μέλλ. *-ήσω*· ἐκφοβίζω τινά (τὸν κάμνω νὰ φοβηθῇ καὶ νὰ φύγῃ) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-εκ-φόβησις, *-εως*, ἡ (*προεκφοβέω*)· ἡ προτέρα *ἐκφόβησις*, ὁ πρότερος ἐκφοβισμός.

προ-ἐλᾶσις, ἡ (*προελαύνω*)· ὡς καὶ νῦν, προέλασις, τὸ προελαύνειν, τὸ νὰ ὁρμᾷ τις πρὸς τὰ ἐμπρός (πεζὸς ἢ ἔφιππος).

προ-ελαύνω, μελλ. *-ελάσω*· ἐνεργ. πρκ. *-ελήλᾰκα*, παθ. πρκ. *-ελήλᾰμαι*· *ἐλαύνω* πρότερον (πρὸ ἄλλου), *ἢ ἐλαύνω* πρὸς τὰ ἐμπρός.— ἀμτδ. (κατὰ τὸ φαινόμενον, διότι ἀνν. *ἢ* αἰτ. *ἵππον*), ὁρμῶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἔφιππος, προχωρῶ ἔφιππος||μετὰ γεν., ἐλαύνω (ὁρμῶ ἔφιππος) πρὸ ἄλλου ἢ ἐμπροσθεν ἄλλου || γεν., προχωρῶ.— παθητ., *ὡς πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο* (γ' ἑν. ὑπερσ.)=ὅτε ἡ νὺξ ἦτο λίαν προκεχωρηκυῖα.

προ-ελθεῖν, προελθών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προέρχομαι*.

προ-ελπίζω, μελλ. *-ίσω*· ἐλπίζω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-ελών, *οῦσα, όν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προαιρέω*.

προ-εμ-βάλλω· ἐμβάλλω (ρίπτω ἢ θέτω μέσα, παρεμβάλλω) πρότερον || ἐπὶ ναυμαχίας, κάμνω πρῶτος τὴν δι' *ἐμβόλου* ἐπίθεσιν, ἐπιτίθεμαι πρῶτος.

προ-έμεν, ἐπ. ἀντὶ *προεῖναι*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προΐημι*.

προ-έμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *προΐημι*.

προ-εν-άρχομαι, μελλ. *-ξομαι*, ἀποθ.· ἄρχομαι (ἀρχίζω) πρότερον (πρὸ ἄλλου, πρῶτος).

προ-ενεγκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προφέρω*.

προ-εννέπω (καὶ **προὐννέπω**)· προκηρύσσω ἢ προαναγγέλλω τι πρότερον (ἢ δημοσίᾳ).

προ-εν-οικέω, μελλ. *-ήσω*· ἐνοικῶ (κατοικῶ) πρότερον.

προ-εν-οίκησις, ἡ (*προενοικέω*)· τὸ ἐνοικεῖν (κατοικεῖν) ἓν τινι τόπῳ ἀπὸ πρίν (πρότερον).

προ-εξ-αγγέλλω, μελλ. *-ελῶ*· ὡς καὶ νῦν, προεξαγγέλλω ἐξαγγέλλω πρότερον, ἐξαγγέλλω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-εξ-ᾄγω, μελλ. *-ξω*· ἐξάγω (φέρω ἔξω) πρότερον (ἢ πρῶτος) || ὁδηγῶ ἔξω (προχωρῶ) πρότερον ἢ πρῶτος || παθητ. ἐξέρχομαι πρῶτος.

προ-εξ-αΐσσω, ἀττ. *-άσσω*, μελλ. *-ξω*· ἐκπηδῶ (ἐξορμῶ) πρότερον, προεξορμῶ.

προ - εξ - ᾰμαρτάνω· ἐξαμαρτάνω (σφάλλομαι, σφάλλω) πρότερον.

προ-εξ-αν-ίστᾰμαι, παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην*· πρκ. *-ανέστηκα*, ὑπερσ. *-ανεστήκειν*· ἐγείρομαι καὶ ἐξέρχομαι πρότερον (τῶν ἄλλων, πρῶτος) || σηκώνομαι ἐπάνω πρὶν ἀπό... || *προεξανίσταμαι εἰς τοὺς βαρβάρους* = «ξεσηκώνομαι» πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ βαδίζω ἐναντίον τῶν βαρβάρων || ἐν ἀγῶνι, ἐξανίσταμαι («ξεκινῶ») πρὶν ἢ δοθῇ τὸ σύνθημα, «ξεκινῶ» πολὺ πρόωρα.

προ-εξ-έδρα, ἰων. **-η**, ἡ· ἐξέχουσα ἕδρα, ἐπίσημος δρόνος.

προ-έξ-ειμι (*πρὸ*+*ἐξ*+*εἶμι*)· ἐξέρχομαι πρότερον, ἐξορμῶ πρότερον.

προ-εξ-επίστᾰμαι (καὶ **προὐξ—**)· μέσ. μελλ. *-επιστήσομαι*, παθ. ἀορ. α' *προὐξεπιστήθην*, ἀποθ.· ἐξεπίσταμαι (γνωρίζω πολὺ καλὰ) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-εξ-ερευνάω (καὶ **προὐξ—**)· ἐξερευνῶ πρότερον, ἐρευνῶ ἐπακριβῶς πρὶν ἀπό...

προ-εξ-ερευνητής, *-οῦ*, ὁ· (καὶ **προὐξ—**)· ὁ προαποστελλόμενος ἐρευνητής (ἀνιχνευτής, κατάσκοπος).

προ-εξ-έρχομαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' *-εξῆλθον*· πρκ. *-εξελήλυθα*, ἀποθ.· ἐξέρχομαι πρότερον || προχωρῶ.

προ-εξ-ετάζω, μελλ. *-σω*· ὡς καὶ νῦν, προεξετάζω, ἐξετάζω (ἐρευνῶ) πρότερον (προηγουμένως, προκαταβολικῶς).

προ-εξ-εφ-ίεμαι (καὶ **προὐξ—**), ἀποθ.· ἐντέλλομαι (διατάσσω, παραγγέλλω) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-εξ-ορμάω, μελλ. *-ήσω*· ἐξορμῶ πρότερον, ἐξορμῶ πρὸ τοῦ πρέποντος χρόνου (παράκαιρα).

προ-επ-αγγέλλω, μελλ. *-ελῶ*· προαναγγέλλω.— μέσον, προϋπισχνοῦμαι.

προ-επ-αινέω, μελλ. *-έσω*· ἐπαινῶ ἐκ τῶν προτέρων, ἢ ἐπαινῶ τινα περισσότερον ἀπὸ ἄλλους.

προ-επ-ανα-σείω, μελλ. *-σω*· ὑψώνω τὴν χεῖρα (τὴν σείω πρὸς τὰ ἄνω) ἐναντίον τινὸς πρὶν ἀπὸ ἄλλον, προαπειλῶ.

προ-επ-αφ-ίημι· ἐπαφίημί τι(να) κατά τινος πρότερον, στέλλω τι(νὰ) κατά τινος προτοῦ...

προ-επεποίητο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *προποιέω*.

προ-επι-βουλεύω, μελλ. *-σω*· ἐπιβουλεύω τινὶ πρότερον, τὸν ἐπιβουλεύομαι πρῶτος (πρὶν ἀπ' αὐτόν, προτοῦ μέ ἐπιβουλευθῇ αὐτός).

προ-επι-ξενόομαι, παθ. (*πρό* + *ἐπιξενόω*)· γίνομαι δεκτός ὡς ξένος (φίλος) πρότερον, φιλοξενοῦμαι πρῶτος.

προ-επίστᾰμαι, μεσ-μελλ. *-επιστήσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *προὐπιστήθην*, ἀποθ.· ἐπίσταμαι (γινώσκω, ἐννοῶ) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-επι-χειρέω, μελλ. *-ήσω*· ἐπιχειρῶ πρῶτος || ἐπιτίθεμαι πρῶτος.

προ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι*· πρκ. *προείργασμαι*, ἀποθ.· ποιῶ ἢ ἐργάζομαί τι πρότερον || εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καλλιεργῶ προηγουμένως, προκαλλιεργῶ.—ὁ πρκ. κεῖται καὶ ἐν παθητ. ἐνν., *τὰ προειργασμένα*=προηγούμενα κατορθώματα, προηγούμενα ἔργα || *ἡ προειργασμένη δόξα*=δόξα ἀποκτηθεῖσα πρότερον.

προ-ερέσσω, μελλ. *-έσω*· διὰ κωπηλασίας ὠθῶ τὸ πλοῖον πρὸς τὰ ἐμπρός.

προ-ερευνάω, μελλ. *-ήσω*· ἐρευνῶ ἐκ τῶν προτέρων, ἐρευνῶ πρότερον, ἐρευνῶ πρῶτος.— μέσον, *οἱ προερευνώμενοι ἱππεῖς*=οἱ ἱππεῖς οἱ ἐκ τῶν προτέρων ἀνιχνεύοντες τὸ ἔδαφος, οἱ ἀνιχνευταί, οἱ πρόσκοποι.

προ-ερέω, ἀττ. συνῃρ. **προερῶ,** χρησιμοποιούμενος ὡς μέλλων τοῦ *προεῖπον* (τοῦ *προαγορεύω* ὄντος ἐν χρήσει ὡς ἐνεστ.)· ἐκ τῆς ἰδίας ρίζ. ἐσχηματίσθησαν ὁ πρκ. *προ-είρηκα*, παθ. *προ-είρημαι*· παθ. ἀόρ. α' *προερρήθην* καὶ *προὐρρήθην*· λέγω πρότερον (ἐκ τῶν προτέρων, προηγουμένως).— **II** ἐπιτάσσω (διατάσσω) ἐκ τῶν προτέρων ἢ δημοσίᾳ, προβαίνω εἰς δημοσίαν ἀνακοίνωσιν.— μτχ. παθ. πρκ. *προειρημένος*=διατεταγμένος ἐκ τῶν προτέρων.

προ-έρυσσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ἅπομ.

προ-ερύω, μελλ. *-ῦσω*· ἕλκω, σύρω, πρὸς τὰ ἐμπρός || *προερύω νῆα*=καθελκύω πλοῖον (ἐκ τῆς ξηρᾶς) εἰς τὴν θάλασσαν (ἢ φέρω τὸ πλοῖον διὰ κωπηλασίας πρός τι μέρος).

προ-έρχομαι, μελλ. *-ελεύσομαι* (πρβλ. *πρόειμι*)· ἀόρ. β' *προῆλθον*· πρκ. *προελήλυθα*, ἀποθ.· ἔρχομαι πρός (εἰς) τὰ ἐμπρός, προχωρῶ, προβαίνω || μτφρ., προχωρῶ, προάγομαι, κάμνω (ἔχω) προόδους: *τὰ Περσέων πρήγματα εἰς τοῦτο προελθόντα* = τὰ πράγματα τῶν Περσῶν προχωρήσαντα (προαχθέντα, προοδεύσαντα) εἰς τοιοῦτον σημεῖον (τ. ἔ. ἡ δύναμις τῶν Περσῶν τοσοῦτον αὐξηθεῖσα) || *προεληλυθὼς ἡλικίᾳ*=προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν (προχωρημένος εἰς τὴν ἡλικίαν, περασμένης ἡλικίας, ἡλικιωμένος), λατ. **provectus aetate.** 2) ὑπάγω πρότερον, ἢ πρῶτος, προπορεύομαι.

πρό-ες, προ-έτω, προστ. ἀορ. β' τοῦ *προΐημι*.

προ-έσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *προΐημι*.

προ-εστέατε ἤ **προ-έστᾰτε,** ἰων. ἀντι *προεστήκατε,* 6' πληθ. πρκ. τοῦ *προΐστημι.*

προ-εστώς, συγκεκ. ἐκ τοῦ *προεστηκώς,* μτχ. πρκ. τοῦ *προΐστημι.*

προ-έσχον, ἀόρ. β' τοῦ *προέχω.*

προ-ετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προΐημι·* πρέπει νά ἀπορρίψη τις (νά ἐγκαταλείψη τις).

προ-ετῐκός, *ή, ὸν* (*προΐημι*)· ὁ ρέπων εἰς τό νά ἀπορρίπτῃ («νά τά πετᾷ»), δαπανηρός, σπάταλος, ἄσωτος || ὁ ἀφθόνως δαπανῶν, ἐλευθέριος.

προ-ετοιμάζω, μέλλ. *-άσω·* ὡς καί νῦν, ἑτοιμάζω ἐκ τῶν προτέρων.— μέσον, ἑτοιμάζω πρός ἰδίαν μου χρῆσιν (πρός χάριν μου).

προ-ευ-αγγελίζομαι, ἀποθ.· εὐαγγελίζομαι (φέρω καλάς ἀγγελίας) ἐκ τῶν προτέρων || εἰδ., κηρύσσω τό εὐαγγέλιον ἐκ τῶν προτέρων (ἤ πρό τῆς κανονικῆς ὥρας).

προ-ευ-λᾰβέομαι, μέσ. μέλλ. *-ήσομαι·* παθ. ἀόρ. α' *-ευλαβήθην,* ἀποθ.· προσέχω (λαμβάνω προφυλακτικά μέτρα, γίνομαι προσεκτικός) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-έφθασα, ἀόρ. α' τοῦ *προφθάνω.*

προ-έχω (καί **προΰχω**)· μέλλ. *προέξω·* ἀόρ. 6' *προέσχον·* μέσ. ἀόρ. 6' *προεσχόμην* (καί *προὐσχόμην*)· κρατῶ ἔμπροσθεν (ὡσεί διά νά προασπίσω, νά προφυλάξω).— μέσ. *προέχομαι* (καί *προΰχομαι*), πρτ. *προὐχόμην·* κρατῶ τι(να) πρό ἐμαυτοῦ (ἔμπροσθέν μου) || μτφρ., προβάλλω (μεταχειρίζομαι) ὡς πρόφασιν (ὡς πρόσχημα). 2) προτείνω, προσφέρω. 3) μτφρ., ἔχω τι πρό ἄλλου. τ. ἔ. τό ὑπολογίζω ὡς ἀνώτερον ἄλλου, τό προτιμῶ. 4) κατέχω τι πρότερον (ἤ πρῶτος) || ὅθεν τό γνωρίζω πρότερον, τό πληροφοροῦμαι πρῶτος.— ‖ ἀμτβ., εἶμαι πρό (ἄλλου), προηγοῦμαι (τοπικῶς ἤ χρονικῶς), ἐξέχω, προεξέχω, ὑπερέχω || εἶμαι ὁ πρῶτος, προηγοῦμαι: *ἡμέρας ὁδὸν προέχω τινός* = προηγοῦμαι ἀπό ἄλλον τινά κατά μιᾶς ἡμέρας δρόμον. 2) ἐπί κοινωνικῆς τάξεως (θέσεως), εἶμαι ὁ προύχων, ὁ ἀρχηγός (μετά γεν.) || γενικῶς, εἶμαι ἐκ τῶν ἐξεχόντων, εἶμαι ἀνώτερος, ὑπέροχος, διακεκριμένος: *οἱ προὔχοντες*=οἱ σημαίνοντες, οἱ ἀρχηγοί. 3) ὑπερβαίνω, ὑπερέχω. 4) ἀπρόσ., *οὔτι προέχει* = οὐδόλως ἰσχύει, εἰς οὐδέν ὠφελεῖ.

προ-εώρᾰκα, πρκ. τοῦ *προοράω* (βλ. λ.).

προ-ηγεμών, *-όνος,* ὁ (*προηγέομαι*)· ὁ προπορευόμενος ὡς ὁδηγός, *ὁ ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ.*

προ-ηγέομαι, μέλλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· προπορεύομαι (πορεύομαι πρῶτος) καί δεικνύω τήν ὁδόν || γεν., ὡς καί νῦν, προηγοῦμαι, ὁδηγῶ || εἶμαι ὁ ἀρχηγός, εἶμαι ὁ ἡγέτης.

προ-ηγητήρ, *-ῆρος,* ὁ, καί **προ-ηγητής,** *-οῦ,* ὁ (*προηγέομαι*)· ὁ προπορευόμενος διά νά δείξῃ τήν ὁδόν.

προ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω* (*προήγορος*)· ἀγορεύω ὑπέρ ἄλλων, εἶμαι συνήγορος, συνηγορῶ, ὑπερασπίζω τινά ἐν δικαστηρίῳ.

προ-ήγορος, ὁ (*πρό*+*ἀγορεύω*)· ὁ ἀγορεύων ὑπέρ ἄλλων, συνήγορος, ὑπερασπιστής.

προ-ήκης, *ες* (*πρό*+*ἀκή*)· ὁ κατά τό ἔμπροσθεν μέρος ἠκονημένος, μυτερός, σουβλερός.

προ-ήκω, μελλ. *-ξω·* ἔχω ἔλθει (ἔρχομαι) πρός τά ἔμπρός, ἔχω φθάσει εἰς τά ἔμπροσθεν || ἔχω προχωρήσει, εἶμαι πρῶτος.— ‖ προεξέχω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ.

προ-ῆχα, πρκ. τοῦ *προάγω.*

προ-ᾰλής, *ὲς* (*πρό*+*ἁλεῖν* τοῦ *ἅλλω*)· ὁ ἁλλων (αὐξανόμενος, ἀναπτυσσόμενος) πρωΐμως (πρό τῆς ὥρας, πρωΐρως), ὁ πρώρος, ἄωρος, ἀνώριμος.

προ-δείς, *εἶσα, ἐν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προτίθημι.*

προ-θέλυμνος, *ον* (*πρό*+*θέλυμνον*)· ὡς τό *πρόρριζος* (βλ. λ.), ὁ ἐκ δεμελίων, ἀπό τῆς ρίζης («σύρριζος»): *προθελύμνους ἕλκετο χαίτας*=ἔτιλλε τάς τρίχας ἐκ τῶν ριζῶν (ἀπέσπα τάς τρίχας τῆς κεφαλῆς του σύρριζες) || *προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα*=ἐξερρίζωσε τά δένδρα καί τά ἔρριψε χαμαί (τά ξάπλωσε μ' ὅλες των τίς ρίζες) || ἀλλ' ὅμως *σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ φράξαντες*=ἀποτελέσαντες πυκνόν φράγμα δίκην τείχους διά τῆς προσκολλήσεως τῆς μιᾶς ἀσπίδος ἐπί τῆς ἄλλης.—Διότι *θέλυμνα* εἶναι (κατά τινας) τά στρώματα τῶν δερμάτων ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ ἀσπίς, καί ἐπομένως *προθέλυμνος* σημαίνει τρόπον τινά τόν ἐξ ἀλλεπαλλήλων στρωμάτων ἀποτελούμενον.

πρό-θεσις, *-εως,* ἡ (*προτίθημι*)· τό προτιθέναι (τό θέτειν τι ἔμπροσθεν) || ἐπί νεκρῶν, ἡ δημοσία ἔκθεσις νεκροῦ || *οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως* (ἐν τῇ Ἐκκλησ. γλώσσῃ) = οἱ ἄρτοι οἱ τιθέμενοι ἐπί τῆς τραπέζης τῆς πρό τῆς εἰσόδου εἰς τά ἅγια τῶν ἁγίων.— ‖ ὡς καί νῦν, πρόθεσις, σκοπός, ὑπολογισμός, σχέδιον.

προ-δέσμιος, *α, ον* (*πρό* + *θεσμός*)· ὁ ἐκ τῶν προτέρων τεθειμένος, ὁ προκαθωρισμένος || τό θηλ. ὡς οὐσ. *ἡ προθεσμία* (ἐνν. *ἡμέρα*) ἐν τῷ ἀττ. δικαίῳ ἐκαλεῖτο ἡμέρα ἐκ τῶν προτέρων ὁριζομένη, ἤ καί ὡρισμένη χρονική περίοδος, ἐντός τῆς ὁποίας ἔπρεπε νά λάβουν χώραν ὡρισμέναι δικανικαί καί δικαστηριακαί διατυπώσεις ἤ διαδικασίαι.

προ-θεσπίζω, μελλ. *-ίσω·* προλέγω, προφητεύω, προαγγέλλω.

προ-δέω (Α), ἰων. πρτ. *προθέεσκον·* μελλ. *-θεύσομαι·* τρέχω ἔμπρός, προτρέχω. 2) τρέχω πρός τά ἔμπρός.— ‖ μετ' αἰτ., ὑπερβαίνω εἰς τόν δρόμον, «ξεπερνῶ», ὑπερτερῶ.

προ-δέω (Β), ἀρχαῖος ριζ. τύπος τοῦ *προτίθημι·* θέτω ἔμπρός ὡς βάσιν, προϋποθέτω || ἐπιτρέπω. ἤ καί παρορμῶ || *τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;* = δι' αὐτό (λοιπόν) τοῦ ἐπιτρέπουν (ἤ τόν παρορμῶσι) νά λέγῃ ὀνειδιστικούς λόγους;

προ-θνήσκω, μελλ. *-θᾰνοῦμαι·* ἀποθνήσκω πρότερον.— ‖ ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος.

προ-δορών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προδρώσκω.*

προ-δρᾰλέω, μελλ. *-ήσω·* δρυλῶ (φλυαρῶ, δισφημίζω) προηγουμένως.

προ-δρώσκω, μελλ. *-θροῦμαι·* ἀόρ. β' *προὔθορον,* ἀπρφ. *προθορεῖν,* μτχ. *προθορών·* ὁρμῶ (ἐξορμῶ, πηδῶ (ἀναπηδῶ, «ξεπετιοῦμαι»), πρός τά ἔμπρός.

προ-δύελλα, ἡ· δύελλα προάγγελος ἄλλης δυέλλης.

πρό-θῡμα, *-ατος,* τό (*προθύω*)· προκαταρκτική (προοιμιακή) θυσία προσφερομένη πρό τῆς κυρίας θυσίας, προκάταρχα θυσίας, προθυσία, τά πρό τῆς θυσίας προσφερόμενα (θυμιάματα ἤ πλασκοῦντες).

προ-θῡμέομαι, ἀττ. πρτ. *προὐθυμούμην·* μέσ. μέλλ. *προθυμήσομαι,* καί παθ. *προθυμηθήσομαι·* ἀόρ. α' *προὐθυμήθην·* ἀπτθ. (*πρόθυμος*)· εἶμαι πρόθυμος, εἶμαι ἕτοιμος, νά πράξω τι || μετ' αἰτ., διακαῶς ἐπιθυμῶ τι(να), ποθῶ τι(να) || ἀπολ., εἶμαι πρόθυμος, φαίνομαι πρόθυμος.

προ-θῡμητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προθυμέομαι· δεῖ τινα προθυμεῖσθαι*=πρέπει νά φανῇ τις πρόθυμος.

προ-θῡμία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*πρόθυμος*)· ὡς καί νῦν, προθυμία, ζῆλος, ὄρεξις || *πάσῃ προθυμίᾳ* = μετά πάσης προθυμίας.— ‖ καλή θέλησις, καλή διάθεσις.

πρό-θῡμος, *ον* (*πρό*+*θυμός*)· ὡς καί νῦν, πρόθυμος, πλήρης προθυμίας, δέλων, ἕτοιμος νά πράξῃ τι || μετά γεν. πραγμ. πρόθυμος διά τι.— ‖ ὁ διαπνεόμενος ἀπό καλάς διαθέσεις ὑπέρ τινος, ὁ ἐπιθυμῶν τό καλόν τινος || πιστός, ἀφωσιωμένος.— ‖‖ ἐπίρρ. *προθύμως* = μετά προθυμίας, δραστηρίως || συγκριτ. *προθυμότερον* (=μετά μεγαλυτέρας προθυμίας, ὡς καί νῦν προθυμότερον) || ὑπερθ. *προθυμότατα* (ὡς καί νῦν).

προ-θῦραιος, (α), *ον* (*πρό* + *θύρα*)· ὁ πρό τῆς θύρας, ὁ εἰς τά πρόθυρα (εὑρισκόμενος) || *τά προθύραια*=*πρόθυρα,* τά=ὁ πρό τῆς θύρας χῶρος.

πρό-θῡρον, τό (*πρό*+*θύρα*)· ἡ ἐμπροσθία θύρα, ἡ θύρα τῆς αὐλῆς (αὐλόθυρα, ἐξώπορτα). 2) ὁ πρό τῆς θύρας ὑπόστεγος χῶρος, εἶδος προστώου, λατ. **vestibulum.**

προ-θύω· θύω (θυσιάζω, προσφέρω θυσίαν) πρότερος ἤ πρῶτος.— ‖ προσφέρω θυσίαν ὑπέρ τινος (ἐν ὀνόματί τινος, διά λογαριασμόν του).

προ-θῶμαι, ὑποτ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *προτίθημι.*

προΐ, ἐπίρρ. (*πρό*)·=*πρωΐ* (βλ. λ.).

προ-ϊάλλω· προπέμπω, προεξαποστέλλω ‖ αποστέλλω.

προ-ϊάπτω, μέλλ. *-ψω*· αόρ. α' *προΐαψα*· στέλλω έμπρός ‖ στέλλω τινά πρότερον (πρό τῆς ὥρας του) εἰς τόν Ἅδην.

προ-ϊδών, *οὖσα, όν,* μτχ. τοῦ αορ. β' *προεῖδον.*

προ-ΐειν, *εις, ει,* ίων. καί ἀττ. πρτ. τοῦ *προΐημι* (βλ. λ.).

προ-ϊείς, *εἶσα, έν,* μτχ. ἐν. τοῦ *προΐημι* (βλ. λ.).

προ-ΐζω· βάλλω τινά νά καθίσῃ έμπρός, τόν τοποθετῶ έμπρός.— μέσον, κάθημαι έμπρός, λαμβάνω τήν πρώτην ἕδραν (τήν πρωτοκαθεδρίαν), προεδρεύω.

προ-ΐημι, γ' ἐν. *προΐει,* καί εὐχτ. *προΐοι* (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. *προΐω*)· ἀττ. πρτ *προΐειν, εις, ει*· μελλ. *προήσω*· αόρ. α' *προῆκα,* ἐπ. *προέηκα*· γ' πληθ. αορ. β' *πρόεσαν,* προστ. *πρόες, πρόετω,* ἀπρφ. *προέμεν,* ἐπ. ἀντί *προεῖναι.*— μέσον, αόρ. β' *προηκάμην*· εὐχτ. αορ. β' *προείμην* ἤ *προοίμην.*— παθητ., πρκ. *προεῖμαι*· ὑπερσ. *προείμην*· στέλλω πρότερον, προαποστέλλω ‖ στέλλω πρός τά έμπρός, προπέμπω ‖ γεν., ἀποπέμπω, ἀπολύω, τινά, τόν ἀφίνω νά ἀπέλθῃ ‖ ὡσ. ἀποστέλλω πρός τινα. 2) ἀφίνω νά πέσῃ, ἀφίνω νά ὀλισθήσῃ (νά γλιστρήσῃ) ‖ *ἔπος προέηκε*=ἀφῆκε νά τοῦ πέσῃ λόγος («πέταξ' ἕνα λόγο») ‖ συχνά καί μετ' ἀπρφ.: *αἰετὸν προέηκε πέτεσθαι* = ἔστειλε τούς ἀετούς του νά πετάξουν ‖ *προέηκεν οὖρον ἀῆναι*=ἔστειλε νά πνεύσῃ οὖριος ἄνεμος. 3) ρίπτω έμπρός, ἀπορρίπτω ‖ ἐπί ἐλημάτων ὅπλων, ρίπτω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω. 4) παραδίδω ‖ ὡσ. ἀφοσιοῦμαι, ἀφοσιώνω ἐμαυτόν εἴς τι, ἀσκοῦμαι εἴς τι.— ΙΙ μέσον, στέλλω τι μακράν ἀπό ἐμέ, παραιτοῦμαι ἀπό αὐτό, τό παραδίδω ‖ παραδίδω εἰς τόν ἐχθρόν, προδίδω ‖ ὡσ. ἐγκαταλείπω τι, τό παραιτῶ, «τό ρίπτω εἰς τήν θάλασσαν», «τό πετῶ». 2) ἐπί πραγμάτων, δίδω ἄφθονα, εἶμαι δαψιλής («κουβαρντᾶς») ‖ ἐν κακῇ ἐνν. σπαταλῶ, κατασπαταλῶ, διασπαθίζω ‖ *λόγους προΐημι*=«πετῶ» («ξεφουρνίζω») λόγια ‖ ὡσ. ἀφίνω τι νά ἐκφύγῃ, νά ἐξολισθήσῃ. 3) παραδίδω τι εἴς τινα, τοῦ τό ἐμπιστεύομαι. 4) ὠθῶ πρός τά έμπρός, ἐξωθῶ, ἐκβιάζω. 5) ἐπιτρέπω εἴς τινα νά πράξῃ τι.— ΙΙΙ παθητ., ρίπτομαι μακράν, ἀπορρίπτομαι, «πετιέμαι» ‖ παραμελοῦμαι, περιφρονοῦμαι.

προΐητι, δωρ. ἀντί *προΐησι,* γ' ἐν. τοῦ *προΐημι.*

προΐκα, ἐπιρρ. (κυρ. αἰτ. τοῦ *προίξ*)· δωρεάν, «χάρισμα», λατ. **gratis.**

προΐκτης, -ου, ὁ (*προΐξ, προΐσσομαι*)· ὁ ζητῶν νά λάβῃ τι δωρεάν, ὁ ζητῶν ἐλεημοσύνην, ὁ ἐπαίτης, ὁ ἐπαίτης.

προίξ, ἡ, γεν. *προικός,* δοτ. *προικί,* αἰτ. *προῖκα,* ίων. αἰτ. *πρόϊκα* (*προΐσσομαι*)· δῶρον, δωρεά ‖ *προικὸς γεύομαι*=ἀπολαύω δώρου, «τό γεύομαι».— ἐντεῦθεν, ἡ γεν. *προικὸς* ἐνίοτε ὡς ἐπίρρ., δωρεάν, «χάρισμα», ἀμισθί, ἄνευ ἀνταποδόσεως, λατ. **gratis** ‖ ὡσ. ἀτιμωρητί ‖ ἐπιρρ. δ' ὡσ. μετά τῶν αὐτῶν σημασ. κεῖται καί ἡ αἰτ. *προῖκα.*— ΙΙ μεθ' Ὅμ. τό κατά τούς γάμους διδόμενον μερίδιον, ὡς καί νῦν προίξ, «προίκα», λατ. **dos.**

Ἔτυμ.: προίξ· προΐσσομαι· προΐκτης ‹*πρό*+ριζ. **sig-** (τείνω τήν χεῖρα)· βλ. καί ἐν *ἴκω, ἱκέτης.*

ΠΡΟΪ'ΣΣΟΜΑΙ· μελλ. *προΐξομαι,* ἀττ. *προίξομαι,* ἀποθ.· ζητῶ δῶρον; ἐπαιτῶ.

προ-ΐστημι, μελλ. *προστήσω*· αόρ. α' *προΰστησα,* ἀπρφ. *προστῆσαι,* μτχ. *προστήσας*· αόρ. β' *προΰστην,* ἀπρφ. *προστῆναι,* μτχ. *προστάς*· παθ. αόρ. α' *προεστάθην* καί *προϋστάθην,* μτχ. *προσταθείς*· πρκ. *προέστηκα,* ίων. β' πληθ. *προεστέατε,* μτχ. *προεστηκώς,* ίων. *προεστεὼς* ἤ *προεστώς*: Ι ὡς μεταβατ. ἐνεργείας, ἐν τῷ ἐνεστ., παρατ., μέλλ., καί αορ. α', ἵστημί τι (τό στήνω, τό τοποθετῶ) ἔμπροσθεν. 2) τήν αὐτήν περίπου σημασ. ἔχει καί ὡς μέσον *προΐσταμαι,* αόρ. α' *προεστησάμην*· τοποθετῶ τι(να) ἐνώπιόν μου, τό(ν) στήνω ἔμπροσθέν (μου). 3) βάλλω τινά ἔμπροσθέν μου, ἤτοι τόν ἐκλέγω ὡς ἀρχηγόν μου. 4) ὡς μέσ. ὡσ., θέτω πρό τῶν ὀφθαλμῶν μου (ὑπ' ὄψιν μου), προβάλλω ‖ προβάλλω ὡς δικαιολογίαν (ὡς πρόσχημα).— ΙΙ ὡς ἀμτβ., ἐν τῷ παθητ., μετά ἐνεργ. αορ. β', πρκ. καί ὑπερσ.· ἵσταμαι ἔμπροσθέν τινος (ἐνώπιόν τινος, κατέναντί του), προσέρχομαι, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι ‖ ἵσταμαι πλησίον. 2) μετ' αἰτ. προσ. πλησιάζω. 3) μετά γεν., εἶμαι τεθειμένος ὑπεράνω τινός (ὡς «ἐπί κεφαλῆς»), εἶμαι ὁ ἀρχηγός ‖ *προστῆναι φόνου*=νά γίνω ὁ αὐτουργός τοῦ φόνου ‖ *οἱ προεστῶτες,* ίων. *προεστεῶτες*=οἱ ἀρχηγοί, οἱ πρῶτοι, οἱ προϊστάμενοι.— ὅθεν, διοικῶ, διευθύνω, κυβερνῶ, τακτοποιῶ, κανονίζω.— 4) ἵσταμαι ἔμπροσθέν τινος, ὥστε νά τόν προφυλάσσω ‖ προφυλάσσω, προασπίζω, προστατεύω, ὑποστηρίζω, φρουρῶ.

προ-ΐσχω· = *προέχω* (βλ. λ.), κρατῶ τι έμπρός («μπροστά μου»), τό ἔχω προτεταμένον, προτείνω, τό ἐκδέτω ἐνώπιόν μου (πρός δέαν).— ΙΙ μέσον, *προΐσχομαι,* κρατῶ τι ἔμπροσθέν μου, τό βάλλω (τοποθετῶ) έμπρός μου, τό ξεδιπλώνω, τό ἁπλώνω. 2) προτείνω, προσφέρω. 3) μτφρ., προβάλλω ὡς δικαιολογίαν, ἰσχυρίζομαι, προβάλλω ὡς πρόφασιν, προφασίζομαι.

προ-ΐών, -ιοῦσα, -ιόν, μτχ. τοῦ *πρόειμι* (*εἶμι*).

προ-ΐωξις, ἡ (*πρὸ* + *ἰώκω* = διώκω)· καταδίωξις πρός τά έμπρός, ἀντιθ. τῷ *παλίωξις* (βλ. λ.).

πρόκᾰ ἤ **πρόκατε,** ίων. ἐπίρρ. (*πρό*)· εὐθύς, παραχρῆμα, αἰφνιδίως.

Ἔτυμ.: κυρ. εἶναι ὀνομ. πληθ. ἐπιθ. τινός ***προκο-ς,** ἰαπ. ***pro-qo-** (ὁ κατευθυνόμενος πρός τά πρόσω), πρβλ. λατ. **reciprocus** (κυρ.=ὁ κατευθυνόμενος πρός τά ὀπίσω καί πρός τά έμπρός· ‹***re-co-**+***pro-co-**), **proceres,** παλ-σλαυ. **prokŭ,** παλ-ρωσσ. **pročĭ** (ὁ ἀπομένων, διαμένων).

προ-καθ-εύδω, μελλ. *-καθευδήσω*· καθεύδω (κοιμῶμαι) πρότερος ἤ πρῶτος.— ΙΙ κοιμῶμαι ἔμπροσθέν τινος.

προ-κάθ-ημαι, ίων. **προ-κάτημαι,** κυρ. πρκ. τοῦ *προκαθέζομαι* (βλ. λ.)· κάθημαι πρό τινος, ἤ κεῖμαι ἔμπροσθέν τινος ‖ (*οἱ Θεσσαλοὶ*) *τοσοῦτον πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος προκαθήμενοι* = κατοικοῦντες τόσον μακράν πρό τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ‖ κάθημαι (κεῖμαι) ἔμπροσθέν τινος ὥστε νά τόν ὑπερασπίζω, ἐντεῦθεν δέ καθόλου ὑπερασπίζω, προστατεύω, προφυλάσσω.

προ-καθ-ίζω, ίων. **προκατίζω,** μελλ. *-ίσω*· ὡσ. μέσ. *προκαθίζομαι*· κάθημαι πρό τινος ἤ ἔμπροσθέν τινος ‖ ἐγκαθίσταμαι ἔμπρός.— ΙΙ κάθημαι δημοσίᾳ, κάθημαι ἐπισήμως.

προ-καθ-ίημι, μελλ. *-καθήσω*· *καθίημί τι* (ζηλ. τό ρίπτω κάτω, τό καταβυθίζω, τό καταβιβάζω) ἐκ τῶν προτέρων ‖ μτφρ., ἐμπλέκω, «μπερδεύω».— ΙΙ προαποστέλλω τινά.

προ-καθ-ίστημι, μελλ. *-καταστήσω*· τοποθετῶ τι(να) πρότεροον ἤ ἔμπροσθέν τινος ‖ μέσον, τοποθετῶ ἔμπροσθέν μου.— ΙΙ ἐν τῷ παθητ. καί ἐν τοῖς ἀμτβ. ἐνεργ. χρ. (ἤτοι αορ. β' *-κατέστην,* πρκ. *-καθέστηκα,* καί ὑπερσ. *-καθεστήκειν*)· τοποθετοῦμαι πρότερον ‖ καθορίζομαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-καθ-οράω, μελλ. *-κατόψομαι*· κατοπτεύω (ἐπιθεωρῶ, ἐρευνῶ, ἐξετάζω) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-καίω, μελλ. *-καύσω*· καίω πρότερον (ἀπό πρίν).

προ-κάκο-πάθέω, *-ήσω*· κακοπαθῶ πρότερον.

πρό-κάκος, *ον*· ὁ καθ' ὑπερβολήν κακός, ὁ πολύ κακός.

προ-κάλέω, μελλ. *-έσω*· καλῶ τι(να) νά ἔλθῃ έμπρός (νά ἐξέλθῃ, νά προβάλῃ), τόν κάμνω νά ἐξέλθῃ, τόν προσκαλῶ, τόν φωνάζω.— μέσον, προκαλῶ τινα (τόν καλῶ νά ἔλθῃ ἔξω, πρός με) ‖ τόν προκαλῶ εἰς μάχην, γεν. τόν προκαλῶ, λατ. **provoco.** 2) προσκαλῶ ἐκ τῶν προτέρων.— ΙΙ μετ' αἰτ. πράγμ., **προτείνω,** προσφέρω.— ΙΙΙ προκαλῶ τι· (να) νά ἐμφανισθῇ, ἐξεγείρω, ἀφυπνίζω.

προ-κάλίζομαι, ἀποθ., μόνον κατ' ἐνεστ. καί παρατ. ἐν χρήσει·=*προκαλέομαι* (βλ. λ.), προκαλῶ εἰς ἀγῶνα, πρρκαλῶ.

προ-κάλινδέω· κάμνω τι νά κυλίσῃ πρός τά έμπρός, ἤ νά κυλίσῃ ἔμπροσθέν μου (πρό τῶν ποδῶν

μου).— Παθητ., κυλίομαι πρό τῶν ποδῶν τινος, πίπτω πρηνής πρό τῶν ποδῶν τινος.

προ-κάλυμμα, τό (*προκαλύπτω*)· πᾶν τό κρεμάμενον ἔμπροσθέν τινος διά νά τό καλύψῃ || ὡς καί νῦν, προκάλυμμα, παραπέτασμα, περικάλυμμα, σκέπασμα || μτφρ., πρόσχημα, πρόφασις, ὑπεκφυγή.

προ-καλύπτω, μελλ. *-ψω*· κρεμῶ ἔμπροσθέν τινος ὡς κάλυμμα.— μέσον, βάλλω τι ἐπάνω μου ὡς κάλυμμα (διά νά καλύψω, νά προφυλάξω, ἐμαυτόν) || ἐπί γυναικός, *οὐ προκαλυπτομένα* [τι] *παρῆδος*= μή τοποθετοῦσα κάλυμμά τι ἔμπροσθεν τοῦ προσώπου της.— **II** ὡς καί νῦν, καλύπτω, περικαλύπτω.

προ-κάμνω, μελλ. *-κᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *προὔκαμον*· πρκ *-κέκμηκα*· ἐργάζομαι ἤ κοπιάζω πρότερον.— **II** ἐργάζομαι δι' ἄλλον, κοπιάζω ὑπέρ ἄλλου. — **III** κουράζομαι πολύ, ἐξαντλοῦμαι πολύ σύντομα, ἀποδειλιῶ.— **IV** ἔχω προτέραν ἀσθένειαν || στενοχωροῦμαι (βλίβομαι) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-κᾰμών, οῦσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προκάμνω*.

προ-κᾰρηνος, ον (*πρό*+*κάρηνον*)· μέ τήν κεφαλήν πρός τά ἐμπρός (*ὡς τό πρηνής*), «κατακέφαλα, ὀρθοκέφαλα».

προκάς, *-άδος,* ἡ·=*πρόξ* (βλ. λ.), ἡ ἔλαφος δορκάδος [δι' ἐτυμ. βλ. *πρόξ*].

προ-κατ-αγγέλλω· ἀναγγέλλω ἤ διακηρύσσω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-κατ-ᾱγέτις, *-ιδος,* ἡ, ἰων. τύπος ἀντί **προκαθηγέτις,** (*πρό* + *καθηγέομαι*)· γυνή προπορευομένη, γυνή ἀρχηγός (ἡγέτις).

προ-κατα-γιγνώσκω, ἰων. καί μτγν. **-γῑνώσκω**· μέλλ. *-γνώσομαι*· πρ. *-έγνωκα*· ψηφίζω ἐναντίον τινός προκαταβολικῶς, καταδικάζω τινά (τόν κηρύσσω ἔνοχον) συμφώνως πρός ἀπόφασιν εἰλημμένην ἐκ τῶν προτέρων || προδικάζω προτοῦ ἀκούσω τήν κατηγορίαν ἤ τήν ἀπολογίαν || *προκαταγιγνώσκω φόνον τινός*· ἐκδίδω ἐκ τῶν προτέρων ἐτυμηγορίαν ἐναντίον τινός ὡς φονέως (τόν καταδικάζω προκαταβολικῶς ὡς φονέα) || ὡσ. μετ' ἀπρφ., καταδικάζω (κατακρίνω) τινά ἐκ τῶν προτέρων (λέγων) ὅτι...

προ-κατ-άγω, μέλλ. *-ξω*· φέρω τι(νά) κάτω (συν. εἰς τόν λιμένα) προτοῦ, τό(ν) ἐπαναφέρω.— **II** μέσον, κατέρχομαι (εἰσπλέω) προτοῦ.

προ-κατα-θέω, μελλ. *-θεύσομαι*· τρέχω πρός τά κάτω πρότερον.

προ-κατα-καίω, μελλ. *-καύσω*· κατακαίω πρότερον || ἐπί χώρας, ἐρημώνω διά πυρός τά πάντα πρό τινος.

προ-κατά-κειμαι, παθ.· κατάκειμαι (εἶμαι ἀνακεκλιμένος) πρό ἄλλου τινός ἤ ἐνώπιόν τινος.

προ-κατα-κλίνω· κατακλίνω τινά (τόν βάλλω νά καθίσῃ) πρό τῶν ἄλλων (ἤ εἰς τήν πρώτην ἤ εἰς τήν τιμητικωτέραν δέοιν τῆς τραπέζης).

προ-κατα-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· καταλαμβάνω ἐκ τῶν προτέρων, ἤ καταλαμβάνω (γίνομαι κάτοχός τινος) πρίν ἀπό ἄλλους || μτφρ., προλαμβάνω, ματαιώνω, ἐμποδίζω.

προ-κατα-λέγω· περιγράφω (λεπτομερῶς) προηγουμένως (ἐκ τῶν προτέρων), ἐκθέτω λεπτομερῶς πρό ἄλλου (ἤ πρῶτος).

προ-κατα-λύω· καταλύω (καταργῶ) ἐκ τῶν προτέρων (ἤ πρό τινος).— μέσον, ἐξομαλύνω (διευθετῶ) ἐκ τῶν προτέρων || *προκαταλύομαι τὴν ἔχθραν* =παύω τήν ἀμοιβαίαν ἔχθραν πρότερον.

προ-κατ-άρχω, (καί συν. μέσ. **-ομαι**)· ἀρχίζω πρῶτος, προεξάρχω || ἀρχίζω πρᾶγμά τι πρό τῶν ἄλλων || κατά τό πλεῖστον δῆμος ὡς τεχνικός ὅρος (ἐπί τῶν θυσιῶν), προσφέρω τήν πρώτην (ἤ τήν καλλίστην) μερίδα τοῦ θύματος.

προ-κατα-σκευάζω· παρασκευάζω ἐκ τῶν προτέρων, προπαρασκευάζω.

προ-κατα-φεύγω· καταφεύγω εἴς τινα τόπον πρότερον, διαφεύγω εἴς τι μέρος (πρός ἀσφάλειαν) προηγουμένως.

προ-κατα-χράομαι, ἀποθ.· καταναλίσκω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-κατ-εσθίω, μελλ. *-έδομαι*· κατεσθίω (κατατρώγω) πρότερον.

προ-κατ-έχω, ἀόρ. β' *-κατέσχον*· ἀποκτῶ τήν κατοχήν τινος (τό καταλαμβάνω) ἐκ τῶν προτέρων, τό προκαταλαμβάνω.— μέσον, προκαταλαμβάνω τι δι' ἑμαυτόν (πρός ὠφέλειάν μου).

προ-κατ-ηγορέω· κατηγορῶ ἐκ τῶν προτέρων (προκαταβολικῶς).

προ-κατ-ηγορία, ἡ (*προκατηγορέω*)· ἡ προτέρα κατηγορία.

προ-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντί *προκάθημαι* (βλ. λ.).

προ-κατ-ίζω, ἰων. ἀντί *προκαθίζω* (βλ. λ.).

προ-κατ-όψομαι, μελλ. τοῦ *προκαθοράω*.

πρό-κειμαι, πρτ. *προὔκείμην,* ἰων. ἀπρφ. *προκέεσθαι*· μελλ. *-κείσομαι*· ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ *προτίθημι*· εἶμαι τοποθετημένος ἔμπροσθέν τινος, κεῖμαι ἐνώπιόν τινος || προεκτείνομαι, προεξέχω.— **II** εἶμαι τοποθετημένος (κεῖμαι) ἔμπροσθέν τινος (ἐνώπιόν τινος) || μτφρ. προτείνομαι, προβάλλομαι, εἴς τινα, συζητοῦμαι || *πρόκειται περὶ σωτηρίας*=ὡς καί νῦν, πρόκειται (δηλ. τό ζήτημα εἶναι) περί σωτηρίας || *ἄεθλος προκείμενος*=προταθείς ἀγών, προταθέν ἔργον || *τὸ προκείμενον πρᾶγμα*=τό περί οὗ πρόκειται ζήτημα, ἡ περί ἧς πρόκειται ὑπόθεσις, τό συζητούμενον θέμα.— **III** κεῖμαι ἐνώπιόν τινος, κεῖμαι ἐκτεθειμένος ‖ κεῖμαι ἐκτάδην (νεκρός) : *ὁ προκείμενος*=ὁ νεκρός, τό πτῶμά του.— **IV** συνεχίζομαι, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω.

προ-κέλευθος, *ον* (*πρό*+*κέλευθος*)· προηγούμενος, πρόδρομος, προάγγελος.

προ-κελευσματικός, ὁ (ἐνν. *πούς*)· (*προκέλευσμα*)· ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ μετρικός πούς ὁ συγκείμενος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν συλλαβῶν, π. χ. *κατέβαλε*.

προ-κενόω, μελλ. *-ώσω*· κενῶ («ἀδειάζω») ἐκ τῶν προτέρων (προκαταβολικῶς).

προ-κήδομαι, ἀποθ.· φροντίζω περί τινος, σκέπτομαι περί τινος, μεριμνῶ περί τινος.

προ-κηραίνω (*πρό*+*κήρ*)· εἶμαι ἀνήσυχος διά τινα, εἶμαι πλήρης ἀνησύχων φροντίδων περί (ὑπέρ) τινος.

προ-κηρῡκεύομαι, μελλ. *-εύσομαι,* μέσ., ἀποθ.· προκηρύσσω διά κήρυκος, γνωστοποιῶ δημοσίᾳ διά κήρυκος || διαπραγματεύομαι διά κήρυκος.

προ-κηρύσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ὡς καί νῦν, προκηρύσσω, διακηρύσσω δημοσίᾳ, διακηρύσσω διά κήρυκος.

προ-κινδῡνεύω, μελλ. *-σω*· διακινδυνεύω (ριψοκινδυνεύω) πρό ἄλλων || ἀγωνίζομαι ὡς πρόμαχος ὑπέρ ἄλλων, ὑπερασπίζω ἄλλους || βαστάζω ὅλον τό βάρος τῆς μάχης.

προ-κῑνέω, μελλ. *-ήσω*· κινῶ πρός τά ἐμπρός || ἀναγκάζω (ἐκβιάζω) τινά νά προχωρήσῃ πρός τά ἐμπρός.— Παθητ., μετά μέσ. μελλ. *-κινήσομαι,* κινοῦμαι πρός τά ἐμπρός, προβαίνω, προχωρῶ.

προ-κλαίω, ἀττ. **-κλάω,** μελλ. *-κλαύσομαι*· κλαίω ἐκ τῶν προτέρων, κλαίω φανερά.— **II** μτβτ. θρηνῶ τι(να) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-κληθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *προκαλέω*.

πρό-κλησις, *-εως,* ἰων. *-ιος,* ἡ (*προκαλέω*)· ὡς καί νῦν, πρόκλησις, τό προκαλεῖν || πρόκλησις εἰς μονομαχίαν: *ἐκ προκλήσεως*=κατ' ἀκολουθίαν (ἤ: κατόπιν, συνεπείᾳ) προκλήσεως.— **II** πρόσκλησις, πρότασις, προσφορά.— **III** ὡς δικανικός ὅρος, δικαστική κλήτευσις γινομένη ὑπό τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, ἤ καί ὑπ' ἀμφοτέρων, καί περιέχουσα ὡρισμένας προτάσεις πρός λύσιν ἀμφισβητουμένων ζητημάτων (ὅπως π. χ. νά παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος τούς δούλους του πρός δικαστικήν ἀνάκρισιν διά βασανισμῶν, ἤ νά δεχθῇ νά ὑποβληθῇ εἰς ἔνορκον κατάθεσιν κ.τ.δ.).

προ-κλίνω, μελλ. *-ῑνῶ*· κλίνω («γέρνω») πρός τά ἐμπρός.

πρό-κλῡτος, *ον* (*προκλύω*)· ὁ ἀκουσθείς πρότερον, ὁ ἐκπαλαι περίφημος || θρυλικός, μυθολογικός.

προ-κλύω· ἀκούω ἤ μανθάνω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-κόλπιον, τό (*πρό*+*κόλπος*)· τό πρό τοῦ *κόλπου* (δηλ. τοῦ στήθους) διπλούμενον μέρος τοῦ ἱματίου.

προ-κομίζω, μελλ. *-ίσω*· φέρω πρός τά ἐμπρός,

ἐξάγω («βγάζω»), ἢ ἐξάγω πρότερον.—παθητ., μεταφέρομαι ἔξω, ἀποκομίζομαι μακράν.

προ-κόμιον, τό (*πρό+κόμη*)· ἡ κόμη (ἡ πίπτουσα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἵππου ‖ ξένη (πρόσθετος) κόμη τῶν γυναικῶν (καὶ μάλιστα ἡ περὶ τὸ μέτωπον, οἵαν συνήθιζον νὰ φέρουν αἱ Περσίδες καὶ Ἑλληνίδες).

προ-κοπή, ἡ (*προκόπτω*)· ἡ πρόοδος (ἡ προχώρησις) ἡ ἐπιτελουμένη ἐν πορείᾳ.— ‖ μτφρ., ὡς καὶ νῦν, προκοπή, πρόοδος, ἐπίδοσις, βελτίωσις (εἴτε ὑλικὴ εἴτε πνευματική).

προ-κόπτω, πρτ. *προὔκοπτον*· μελλ. *-ψω*· ὡς μτβτ. κυρ. ἀποκόπτω (καὶ ἀπομακρύνω) τὰ ἔμπροσθέν τινος, ἢ καθαρίζω τὴν ὁδὸν τὴν ἀνοιγομένην εἰς τὰ ἔμπροσθέν τινος ‖ ἐντεῦθεν, προάγω, προωθῶ, ἔργον τι, τὸ κάμνω νὰ προοδεύσῃ.— παθητ., προάγομαι, προχωρῶ, προκόπτω, εὐδοκιμῶ, σημειῶ ἐπίδοσιν, εὐτυχῶ.— ‖ ἀμτβ. ἐνεργ., ὡς καὶ νῦν, προκόπτω, κάμνω προόδους, προοδεύω ‖ ἐπὶ χρόνου, ἔχω προχωρήσει πολύ, εἶμαι πολὺ προχωρημένος.

πρό-κρῖμα, *-ατος,* τό (*προκρίνω*)· ἡ ἐκ τῶν προτέρων κρίσις ‖ ἐσπευσμένη (πρόωρος) ἀπόφασις.— ‖ προτίμησις, μεροληψία.

προ-κρῑ́νω, μελλ. *-κρῐ́νῶ*· ὡς καὶ νῦν, προκρίνω, προτιμῶ, ἐκλέγω κατὰ προτίμησιν.— παθητ., προτιμῶμαι, θεωροῦμαι ἀνώτερος ἄλλων.— ‖ κρίνω ἐκ τῶν προτέρων, ἀποφασίζω ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-κρῐτος, *ον* (*προκρίνω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόκριτος, ἐκλελεγμένος, ἐκλεκτός, ὁ προτιμηθείς ‖ ἔξοχος, ἐξαίρετος.

πρό-κροσσος, (*η*), *ον* (*πρὸ+κρόσσαι+ἠ κροσσοί*), καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **πρόκροσσοι,** (*αι*), *α*=οἱ προεξέχοντες πρὸς τὰ ἔμπρὸς δίκην *κροσσῶν* (ὅπως π. χ. αἱ ἀνειλκυσμέναι εἰς τὴν ξηρὰν νῆες τῶν Ἀχαιῶν, τῶν ὁποίων αἱ ὑψηλαὶ πρῷραι, εἰς μίαν γραμμὴν παρατεταγμέναι, ἔδιδον τὴν ἐντύπωσιν τείχους μετὰ ἐξεχουσῶν ἐπάλξεων ‖ οἱ τεταγμένοι κατὰ μικρὰ διαστήματα ὡς αἱ ἐπάλξεις, ἢ κατὰ σειρὰς ‖ οὕτω ἐπὶ πλοίων, *νέες πρόκροσσαι ἐς πόντον ἐπὶ ὀκτὼ*= αἱ παρατεταγμέναι κατὰ σειράς, μὲ τὰς πρῷρας πρὸς τὸ πέλαγος, καὶ εἰς βάθος ὀκτὼ νεῶν ‖ ὡσ. *ἐπὶ ποτηρίου, πέριξ αὐτοῦ γρυπῶν κεφαλαὶ πρόκροσσοι ἦσαν*=ὁλόγυρά του (τοῦ πλουσίως δηλ. γεγλυμμένου ποτηρίου) ἦσαν κατεσκευασμέναι (γεγλυμμέναι) κατὰ κανονικὰ διαστήματα κεφαλαὶ γρυπῶν.

προ-κῡλῐνδέω, μελλ. *κῡλίσω*· κυλίω πρὸ τῶν ποδῶν τινος, κυλίω τι πρὸς τὰ ἔμπρός.—παθ. (μετὰ δοτ.), κυλίομαι πρὸ τῶν ποδῶν τινος, ἕρπω ἢ προσπίπτω γονυκλινὴς πρὸ τῶν ποδῶν τινος.

προ-κῡ́πτω, μελλ. *-ψω*· κύπτω πρὸς τὰ ἔμπρὸς (καὶ κυττάζω πρὸς τὰ ἔξω), προβάλλω πρὸς τὰ ἔξω.

προ-κῡρόω, μελλ. *-ώσω*· ἐπικυρῶ πρότερον, προεπικυρώνω, προεπιβεβαιώνω.

προ-κύων, γεν. *-κυνός,* ὁ· ὄνομα τοῦ ἀστερισμοῦ (ἢ ἀστέρος), τοῦ ἀνατέλλοντος πρὸ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ κυνός.— ‖ ὁ γρυλλίζων ὡς κύων (ἐπὶ τῶν Γραμματικῶν π. χ., τῶν κριτικῶν δηλ. τῆς ἀρχαιότητος, οἵτινες ἀποκαλοῦνται ὑπό τινος *«κυνάρια δηκτικὰ καὶ γρυλλίζοντα»*).

προ-κώμιος, *ον* (*πρὸ+κῶμος*)· ὁ προηγούμενος (ὁ πρὸ) τοῦ *κώμου* (βλ. λ.) ‖ ὡς οὐσ. *τὸ προκώμιον* (κυρ. ἐνν. *ᾆσμα*): *ὕμνου προκώμιον* = τὸ προοιμιακὸν ἄσμα τοῦ ὕμνου, «ὕμνου πρόσμα», ᾆσμα ᾀδόμενον ὡς προοιμιακὸν τοῦ ὕμνου.

πρό-κωπος, *ον* (*πρὸ+κώπη*)· ὁ κρατῶν (τὸ ξίφος) ἀπὸ τῆς *κώπης* (τ. ἔ. τῆς λαβῆς).— ‖ παθητ., ὁ ἀπὸ τῆς *κώπης* (ἀπὸ τῆς λαβῆς) κρατούμενος.

προ-λαγχάνω· *λαγχάνω πρότερον,* λαμβάνω τι διὰ κλήρου (διὰ λαχνοῦ) πρότερον.

προ-λᾰζῦμαι, ἀποθ.· λαμβάνω πρότερον, λαμβάνω ἐκ τῶν προτέρων, προαπολαύω.

προ-λᾰλέω, μελλ. *-ήσω*· λαλῶ πρότερον ‖ φλυαρῶ ἐκ τῶν προτέρων.

προ-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. β' *προὔλαβον*· πρκ. *-εἴληφα*, παθ. *-εἴλημμαι*· λαμβάνω πρότερον, λαμβάνω ἐκ τῶν προτέρων, λαμβάνω προκαταβολικῶς ‖ λαμβάνω ὡς προκαταβολήν (ὡς ἀρραβῶνα, «καπάρο»). 2) ὡς καὶ νῦν, προλαμβάνω, λαμβάνω πρότερον ἢ ταχύτερον ἀπὸ ἄλλους, προφθάνω ‖ προλαμβάνω καὶ φεύγω προτοῦ... 3) λαμβάνω (ἀποκτῶ) πρῶτος, ἐξευρίσκω.— ‖ προλαμβάνω (προφθάνω τινά) καὶ τὸν «ξεπερνῶ», ὑπερτερῶ, «προσπερνῶ» ‖ *προλαμβάνω τῆς ὁδοῦ*=«τίθεμαι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πορείας». 2) ἀξιῶ ἢ λαμβάνω τι πρὸ τῆς ὥρας, προλαμβάνω, ἀσχολοῦμαι μὲ τι ἢ ὑποστηρίζω τι προκαταβολικῶς ‖ ἐντεῦθεν, προδικάζω, μεροληπτῶ, μεροληπτικῶς κρίνω (καὶ ἀποφασίζω). — ‖ ἐπαναλαμβάνω ἐξ ἀρχῆς.

προ-λέγω, μελλ. *-ξω*· παθητ. πρκ. *προλέλεγμαι*· ἐκλέγω (διαλέγω) πρὶν ἀπὸ ἄλλους, ἐκλέγω κατὰ προτίμησιν, προτιμῶ.— ‖ ὡς καὶ νῦν, προλέγω, λέγω ἐκ τῶν προτέρων ‖ προφητεύω, προμαντεύω, προλέγω τὰ μέλλοντα (ἐπὶ χρησμοῦ). 2) λέγω (δηλῶ, διακηρύσσω) δημοσίᾳ προκηρύσσω ‖ καθιστῶ τινα προσεκτικόν, τὸν νουθετῶ, τὸν προειδοποιῶ, τὸν ἀποτρέπω ‖ ὁμολογῶ, δηλῶ ‖ διατάσσω, ἐπιτάσσω.

προ-λείπω, μέλλ. *-ψω*· πρκ. *προλέλοιπα*· προχωρῶν ἀφίνω τι(νὰ) ὀπίσω, ἀφίνω, ἐγκαταλείπω ‖ *μῆτίς σε προλέλοιπε*=ἡ φρόνησις σέ ἔχει ἐγκαταλείψει ‖ ὡσ. ἐγκαταλείπω ἐκ τῶν προτέρων ‖ *χώραν προλείπω*=ἐγκαταλείπω τὴν θέσιν μου. 2) παραλείπω νὰ πράξω τι.— ‖ ἀμτβ., παύω, ἐξαντλοῦμαι, ἐκ τῶν προτέρων ‖ ἀπολ. λιποψυχῶ, λιποθυμῶ.

προ-λεκτικός, *ή, όν* (*προλέγω*)· ὁ προλέγων, προφητικός.

προ-λέλοιπα, πρκ. τοῦ *προλείπω.*

προ-λεσχηνεύομαι, παθ. πρκ. *προλελεσχήνευμαι,* ἀποθ.· συνδιαλέγομαι μετά τινος ἀπὸ πρίν, προλαλῶ, προφλυαρῶ.

πρό-λεσχος, *ον* (*πρὸ+λέσχη*)· ὁ ρέπων εἰς φλυαρίαν, ὁ φαφλατᾶς, ἀπεραντολόγος.

προ-λεύσσω· προβλέπω ἢ κυττάζω ἔμπροσθέν μου.

προ-λῐπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προλείπω.*

προ-λῐπών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προλείπω.*

πρό-λογος, ὁ (*προλέγω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόλογος, εἰσαγωγικὸς λόγος ‖ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ πρόλογος ἐκαλεῖτο ὁλόκληρον τὸ μέρος τοῦ δράματος, τὸ πρὸ τοῦ πρώτου χορικοῦ ᾄσματος (πρὸ τῆς *παρόδου*)· ἀπὸ τοῦ Εὐριπίδου καὶ ἑξῆς ὁ πρόλογος ἀπέβη μονόλογος περιέχων ἀφήγησιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δράματος γεγονότων (ἀντίθ. τῷ *ἐπίλογος*).

προ-λοχίζω, μελλ. *-ίσω*· παθ. πρκ. *προλελόχισμαι*· στήνω ἐνέδραν ἐκ τῶν προτέρων.—παθητ., *αἱ προλελοχισμέναι ἐνέδραι* = αἱ ἐκ τῶν προτέρων τοποθετημέναι ἐνέδραι.— ‖ πολιορκῶ δι' ἐνεδρῶν, προκαταλαμβάνω ἓν μέρος καὶ στήνω ἐνέδρας.

προ-μᾰθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προμανθάνω.*

προ-μᾰλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· μαλάσσω τι (τὸ καθιστῶ μαλακόν) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-μανθάνω, μελλ. *-μαθήσομαι*· ἀόρ. β' *προὔμαθον*· μανθάνω προηγουμένως, ἐξακριβώνω ἐκ τῶν προτέρων, ἐξευρίσκω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-μαντεία, ἰων. **-ηίη,** ἡ (*προμαντεύομαι*)· τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐρωτᾷ τις τὸ μαντεῖον πρῶτος.

προ-μαντεύομαι, ἀποθ.· προλέγω, προφητεύω.

προ-μαντηίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *προμαντεία* (βλ. λ.).

πρό-μαντις, *-εως,* ἰων. *-ιος,* ὁ, ἡ· ὁ προφήτης, ἡ ἡ προφῆτις, κατ' ἐξοχὴν δ' ἐκαλεῖτο *πρόμαντις* ἡ Πυθία, δηλ. ἡ ἱέρεια τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν.— ‖ ὡς ἐπίθ., προφητικός, προμαντεύων.

προ-μαρτῡ́ρομαι, ἀποθ.· μαρτυρῶ, παρέχω μαρτυρίαν, πρότερον.

προ-μᾰ́τωρ, *-ορος,* ἡ· θωρ. ἀντὶ *προμήτωρ.*

προ-μᾰχέω· = *προμᾰχίζω* (βλ. λ.), μάχομαι ἔμπροσθεν (ὡς πρόμαχος).

προ-μᾰχεών, *-ῶνος,* ὁ (*προμάχομαι*)· προμαχών, προπύργιον, **τεῖχος,** ἔπαλξις, πύργος, λατ. **propugnaculum.**

προ-μᾰχίζω, μελλ. *-σω* (*πρόμαχος*)· μάχομαι πρότερον ἢ ἔμπροσθεν (εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς μάχης ‖ ὡσ. μάχομαι ἔμπροσθέν τινος ὡς πρόμαχός του.

προ-μᾰ́χομαι, μελλ. *-μᾰχήσομαι,* ἀττ. *-μᾰχοῦμαι,*

ἀποθ.· μάχομαι ἐμπρός, μάχομαι εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, μάχομαι εἰς τὰς προφυλακάς.— **II** μάχομαι ἐμπρός ἀπό τινα, πρός ὑπεράσπισίν του, τόν ὑπερασπίζω.

πρό-μᾰχος, *ον* (*πρό*+*μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος ἔμπροσθεν, ὁ μαχόμενος εἰς τὴν πρώτην γραμμήν || ὡς οὐσ., κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., ὡς καὶ νῦν, οἱ μαχηταὶ τῆς πρώτης σειρᾶς (ἤ γραμμῆς), οἱ πρόμαχοι.— **II** ὁ μαχόμενος ὑπέρ τινος, προασπιστής, ὑπερασπιστής.

προ-μείγῡμι· ὀρθότερον τοῦ *προμίγνυμι* (ὅ βλ. διά σημασ.).

προ-μελετάω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, προμελετῶ, μελετῶ ἐκ τῶν προτέρων, προασκοῦμαι, προγυμνάζομαι.

προ-μένεια, ἡ (*μένος*)· ὄνομα προφήτιδος τῆς Δωδώνης· ἡ προαισθανομένη, ἡ προβλέπουσα.

προ-μεριμνάω, μελλ. *-ήσω*· μεριμνῶ (λαμβάνω μέριμναν, φροντίδα) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-μετωπίδιος, *ον* (*πρό*+*μέτωπον*)· ὁ φερόμενος (ἤ ὑπάρχων) πρό τοῦ μετώπου (ἤ ἐπὶ τοῦ μετώπου).— **II** *ὡς οὐσ. τὸ προμετωπίδιον* = τὰ δέρμα τοῦ μετώπου. 2) ἐπὶ ἵππων, κόσμημα τοῦ μετώπου.

προ-μήθεια, δωρ. **προμᾰ́θεια,** ἰων. **προμηδίη,** ἀττ. ποιητ. **προμηδία,** ἡ (*προμηθής*)· πρόγνωσις, προαίσθησις, πρόβλεψις, πρόνοια, προμελέτη || περίσκεψις, στοχαστικότης.

Προμήθεια, τά (*Προμηθεύς*)·ἡ ἑορτή τοῦ Προμηθέως (κυρ. ἐκ τοῦ ἐπομ.).

Προμήθειος, α, ον (*Προμηθεύς*)· ὁ ἀνήκων εἰς τόν Προμηθέα, ἤ προερχόμενος ἐκ τοῦ Προμηθέως.

προ-μηθέομαι, μέσ. μέλλ. *-μηθήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *προὐμηθήθην*, ἀποθ. (*προμηθής*)· φροντίζω ἐκ τῶν προτέρων, προνοῶ περί τινος || ἐπιδεικνύω περίσκεψιν (μεγάλην προσοχήν) διά τι, προσέχω, λατ. **cavere** || μετὰ αἰτ. προσ., δεικνύω σεβασμόν πρός τινα.

Προμηθεύς, γεν. *-έως*, ἰων. *-ῆος*, ὁ (*προμηθής*, κυρ.=ὁ προνοῶν, ὁ προβλεπτικός, ὁ λαμβάνων ἐκ τῶν προτέρων τά μέτρα του)· υἱός τοῦ Τιτᾶνος Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Κλυμένης, ἀδελφός τοῦ *Ἐπιμηθέως* (βλ. λ.)· ἐφευρέτης πολλῶν τεχνῶν, καὶ κυρ. τῶν ἐχουσῶν σχέσιν μὲ τὰ μέταλλα καὶ τόν πηλόν, διό καὶ φέρεται πλάσας τόν ἄνθρωπον ἐκ πηλοῦ καὶ ἐφοδιάσας αὐτόν διὰ τοῦ *κἐντέχνου πυρός»*, τό ὁποῖον ἔκλεψεν ἀπό τόν Ὄλυμπον (βλ. Κ.Ε.Λ.).— **II** ὡς προσηγορ., ὁ προνοητικός, προβλεπτικός, προσεκτικός.

προ-μηθής, δωρ. **προμᾰ́δής,** *ές* (*πρό*+*μῆτις*)· ὁ ἐκ τῶν προτέρων σκεπτόμενος, προσεκτικός, σώφρων || ὁ φροντίζων περί τινος, ὁ ἀνησυχῶν διά τι.

Ἔτυμ.: *προμηθής· προμήθεια· Προμηθεύς, -έως· Ἐπιμηθεύς, -έως· προμηθεύς*· προϋποτίθεται τύπος τις **μῆθος*, δωρ. *μᾶθος* (=μέριμνα, ἀνήσυχος φροντίς), ἐξ ἰαπ. **mā-dh-os*, ἀτινα ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρ' Ἡσυχ. *μενθήρη* (ἰαπ. **men-dh-* παρέχουσι τήν ἰδίαν ἀντιστοιχίαν, ἥτις ὑπάρχει π. χ. μεταξύ τῶν **gʷā-*: **gʷem-*, **vā-*: **ven-* (πρβλ. ἑλλ. *ἔβα—βαίνω—βωμός*)· ἄλλοι συσχετίζουσι τὸ *Προμηθεὺς* πρός τὸ σανσκρ. **pramanthas** (= ράβδος παράγουσα πῦρ διά τῆς τριβῆς).

προ-μηδία, ἰων. **-ίη,** ἡ·=*προμήθεια* (βλ. λ.).

προ-μηδικός, ή, όν (*προμηθής*)· ὁ ἔχων κλίσιν πρός τὸ προνοεῖν, προβλεπτικός, σώφρων.— ἐπίρρ. *-κῶς*=μετὰ συνέσεως.

προ-μηνύω, μέλλ. *-ῦσω*· μηνύω (εἰδοποιῶ, πληροφορῶ) ἐκ τῶν προτέρων, προσημαίνω.

προ-μήτωρ, *-ορος*, ἡ, δωρ. **προμᾰ́τωρ** (*πρό*+*μήτηρ*)· ἡ πρώτη μήτηρ, ἡ ἀρχηγέτις μιᾶς γενεᾶς (ἤ μιᾶς φυλῆς), πρβλ. *προπάτωρ*.

προ-μῖγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *προμ(ε)ίγνυμι*.

προ-μίγνῡμι, (ὀρθότ. *προ-μείγνυμι*, βλ. *μείγνυμι*), μελλ. *-μείξω*· μειγνύω (ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω) ἐκ τῶν προτέρων.— Παθητ., ἀπρφ. ἀορ. β' *προμῐγῆναι*· ἔχω ἐπικοινωνίαν μετά τινος ἀπό πρίν || συνουσιάζομαι μετά γυναικός προτοῦ...

προ-μισθόω, μελλ. *-ώσω*· μισθώνω (ἐνοικιάζω) τι ἐκ τῶν προτέρων, προενοικιάζω.

προ-μνάομαι, ἀποθ.· ζητῶ τήν χεῖρα κόρης διά λογαριασμόν ἄλλου τινός, τοῦ τήν προξενεύω || γενικῶς, προσπαθῶ νά ἀποκτήσω τι, ἐξαιτοῦμαι, ζητῶ || συνηγορῶ, συμβουλεύω (μετὰ δοτ.).— **II** προοιωνίζομαι, προμηνύω, προμαντεύω.

προ-μνηστῖνοι, αι, α· ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον, ἀλλεπάλληλοι (ἀλλά κατά σειράν καί οὐχί ὅλοι μαζί).

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμολ.· οἱ ἀρχαῖοι ἐτυμολόγουν τοῦτο ἐκ τοῦ *προμένω*, οἱονεί ἀντί τοῦ *προμενετῖνοι* (=ἕκαστος ἀναμένων τόν προηγούμενον, πρβλ. Σουϊδ. *«προμνηστῖνοι· κατὰ τάξιν, ἐφεξῆς»*, καί Ἡσυχ. *«προμνηστῖναι· ἐπὶ μίαν· ἀπὸ τοῦ προσμένειν»*, διὰ δὲ τήν κατάλ. πρβλ. *ἀγχιστῖνος*). Κατὰ τούς νεωτέρους ὅμως ἐτυμολόγους ἡ σημασία «ὁ εἷς μετά τόν ἄλλον» πρέπει νά ἀναχθῇ εἰς τήν ἀρχαίαν συνήθειαν τῆς **προμνηστείας*, καθ' ἥν πρό τῆς πραγματικῆς *μνηστῆς* παρήλαυνον πρό τοῦ προξενητοῦ πολλαί γυναῖκες, ἡ μία μετά τήν ἄλλην (πρβλ. καί *μνάομαι*).

προ-μνήστρια, ἡ, καί **προ-μνηστρίς,** *-ίδος*, ἡ (*προμνάομαι*)· ἡ προξενήτρια, ἡ προξενεύουσα γαμβρούς μέν εἰς τάς γυναῖκας, νύμφας δέ εἰς τούς ἄνδρας.

πρό-μοιρος, *ον* (*πρό*+*μοῖρα*)· ὁ πρό τοῦ ὑπό τῆς μοίρας ὡρισμένου χρόνου, πρόωρος (ἐπὶ τοῦ θανάτου π. χ.).

προ-μολεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προβλώσκω* (βλ.λ.).

προ-μολή, ἡ (*προμολεῖν*)· τό προαύλιον, τά πρόθυρα, «τά ἐξώπυλα μέρη» (κατὰ τὸν ἀρχ. Σχολ.).— **II** ἐν τῷ πληθ., *αἱ προμολαὶ*=αἱ ὑπώρειαι ὄρους || ὡσ. αἱ ἐκβολαί ποταμοῦ.

προ-μολών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προβλώσκω*.

πρόμος, ὁ (*πρό*)· ὁ προηγούμενος, ὁ πρῶτος || *ὁ πρόμαχος* (βλ. λ.), ὑπερασπιστής.— **II** ἀρχηγός, λατ. **primus, princeps**.

Ἔτυμ.: *πρόμος* : γοτθ **fram-aldrs** (ὁ προβεβηκυίας ἡλικίας), ὁμηρ. **prumum, promom** (=λατ. **primum**), ἰαπ. **pro-mo-*· πρβλ. **pr̥-mo-* ἐν τῷ γοτθ. **fruma**, ἀγγλοσαξ. **forma**, παλ-σαξ. **formo**, λιθ. **pirmas** (ὁ πρῶτος), εἶτα πρβλ. λατ. **prandium** (πρόγευμα) (**prā̆m-[e]d-ijo-m**, ἰαπ. **pr̥̄-m-*)· τὸ πρόσφ. *-mo-* ὑπάρχει ὡσ. ἐν τῷ λατ. **prīmus** (**prīs-mo-s*), pélign. **prismu** (=λατ. **prima**), ὅπερ, ὡς καί τὰ **prīscus, prīstinus**, προῆλθεν ἐκ τινος συγκριτικοῦ σχηματισμοῦ (**pri-is-*) ἐν συναφείᾳ πρός τὸ **prior** (**pri-jōs*).

προ-μοχθέω, μελλ. *-ήσω*· μοχθῶ (κοπιάζω) ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-νᾱος, ἤ **πρό-ναιος,** *α, ον*, ἰων. **προ-νήιος,** *η, ον* (*πρό*+*ναός*)· ὁ πρό τοῦ ναοῦ, τά ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ εὑρισκόμενα.—ὡς οὐσ.: **I** *ὁ πρόναος* (ἰων. *τὸ προνήιον*)=*πρόδομος* (βλ. λ.), ἡ πρό τοῦ ναοῦ εἴσοδος, δηλ. ἡ πρώτη διαίρεσις (τό πρῶτον διαμέρισμα) τοῦ ναοῦ, διὰ τῆς ὁποίας εἰσήρχετό τις εἰς τόν κυρίως ναόν.— **II** *Προναία*, ἰων. *Προνηίη*, ἡ, ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Δελφοῖς, διότι ἐκεῖ ὑπῆρχε ναΐσκος ἤ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, κείμενον πρό τοῦ μεγάλου Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος.

προ-ναυμᾰχέω, μελλ. *-ήσω*· ναυμαχῶ ὑπέρ τινος (μετὰ γεν.).

προ-νέμω, μελλ. *-νεμῶ*· ἀπονέμω (διανέμω, διαμοιράζω) ἐκ τῶν προτέρων || ἐμφανίζω, παρουσιάζω.— **II** μέσον *προνέμομαι* (ἐπὶ κτηνῶν, ποιμνίων κ.τ.ὅ.) =προχωρῶ βόσκων || ὄθεν, κερδίζω ἔδαφος, ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι.

προ-νεύω, μελλ. *-σω*· νεύω (κλίνω) πρός τά ἔμπρός.

προ-νήιος, *η, ον*, ἰων. ἀντί *πρόναιος* (βλ *πρόναος*).

προ-νηστεύω, μελλ. *-σω*· νηστεύω πρότερον.

προ-νῑκάω, μελλ. *-ήσω*· νικῶ ἐκ τῶν προτέρων.

προ-νοέω, μελλ. *-ήσω*· ὡσ. μέσον, **προνοέομαι,** μελλ. *-ήσομαι*, μετά μέσ. ἀορ. α' *προὐνοησάμην* καί παθ. *προὐνοήθην*· ἀντιλαμβάνομαι, παρατηρῶ, πρότερον, προβλέπω.— **II** σχεδιάζω τι ἐκ τῶν προτέρων, προνοῶ. 2) μετὰ γεν., προνοῶ, λαμβάνω πρόνοιαν, ὑπέρ τινος, φροντίζω περί τινος, μεριμνῶ περί τινος. 3) ἀπολ. εἶμαι προνοητικός, λαμβάνω προφυλακτικά μέτρα, προφυλάσσομαι, προσέχω.

προ-νοητέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***προνοέω*** = ***δεῖ προνοεῖν***=πρέπει νά λαμβάνῃ τις πρόνοιαν.

προ-νοητικός, ***ή, όν*** (***προνοέω***)· ὡς καί νῦν, ὁ προνοητικός, προορατικός, προβλεπτικός, προοεκτικός.— **II** ἐπί πραγμ., ὁ μαρτυρῶν πρόνοιαν ἤ προϋπαρξιν οχεδίου.— ἐπίρρ. ***-κῶς*** (ὡς καί νῦν), μετά προνοητικότητος.

πρό-νοια, ἰων. **-νοίη,** ***ἡ*** (***πρόνοος***)· τό νοεῖν (ἀντιλαμβάνεσθαι, κατανοεῖν) ἐκ τῶν προτέρων.— **II** ὡς καί νῦν, πρόνοια, πρόβλεψις || ***ἐκ προνοίας*** = μετά προβλέψεως, ἐκ προμελέτης, ἐπίτηδες, ἐσκεμμένως, λατ. **ex consulto** || ὡσ. ἐπί κακουργημάτων, διαπραχθέντων ἐκ προμελέτης: ***τραύματα ἐκ προνοίας, φόνος ἐκ προνοίας.*** **2)** ἡ τοῦ θεοῦ πρόνοια.— **III** ***Πρόνοια Ἀθηνᾶ***, ὡς θεά τῆς προβλέψεως καί τῆς συνέσεως, λατρευομένη ὑπό τό ὄνομα τοῦτο ἐν Δελφοῖς.

προ-νομαία, ***ἡ*** (***προνέμομαι***)· προβοσκίς.

προ-νομεία, ***ἡ*** (***προνομεύω***)· ἐπιδρομή εἰς ἐχθρικήν χώρων πρός ἁρπαγήν νομῆς (φορβῆς) || λεηλασία, διαρπαγή.

προ-νομεύω, μελλ. ***-σω***· κάμνω ἐπιδρομήν εἰς ἐχθρικήν χώραν χάριν ***προνομείας*** (βλ. λ.), ὄηλ. ἁρπαγῆς φορβῆς || διαρπάζω, λεηλατῶ, ἐρημώνω.

προ-νομή, ***ἡ*** (***προνέμομαι***)· ἐπιδρομή πρός προμήθειαν φορβῆς (καί γεν. τροφίμων) || διαρπαγή, λεηλασία, ληστρική ἐπιδρομή. **2)** ἐν τῷ πληθ. ***προνομαί*** = στρατιωτικά ἀποσπάσματα ἀποστελλόμενα πρός προμήθειαν τροφίμων.— **II** ἡ προβοσκίς τοῦ ἐλέφαντος.

πρό-νομος, ***ον*** (***προνέμομαι***)· ὁ προχωρῶν ἐν ᾧ βόσκει, ὁ βόσκων καί προχωρῶν (ἐν ἀντιθέσει πρός τό ***ὀπισθονόμος*** (βλ. λ.)=ὁ βαδίζων πρός τά ὀπίσω ἐν ᾧ βόσκει, ὁ ὀπισθοχωρῶν κατά τήν βοσκήν).

πρό-νοος, ***ον,*** καί συνῃρ. **πρόνους,** ***ουν*** (***πρό***+***νόος***)· =***προμηθής*** (βλ. λ.), ὁ σκεπτόμενος ἐκ τῶν προτέρων, προβλεπτικός, προνοητικός.— συγκριτ. ***προνούστερος.***

προ-νωπής, ***ές*** (***πρό*** + ***ὤψ***)·=***πρηνής,*** ὁ κλίνων τήν κεφαλήν πρός τά ἐμπρός («ὁ γέρνων τό κεφάλι ἐμπρός») || σκυφτός, «καμπούρης». **2)** μτφρ., ἐπιρρεπής, ἕτοιμος, πρόχειρος.

Ἔτυμ. : προνωπής *προνώπιος*· πρβλ. Ἡσυχ. ***«νενώπηται· τεταπείνωται»***· πιθ. ἐκ τῆς ***πρό*** + ***ὤψ*** (=μέ τό πρόσωπον πρός τά ἐμπρός), ὁπότε ἡ ὕπαρξις τοῦ ***-ν-*** ἑρμηνεύεται ὡς καί ἐν τῷ ***πρη-νής*** καί λατ. **pro-nus.** Ἐπ' ἄλλων συσχετίζονται τό παρ' Ἡσυχ. ***«νήϊστα· ἔσχατα, κατώτατα»,*** καί τό ὁμηρ. ***νειόθεν*** (****νει-Fo-***)· κατ' ἄλλους προϋπῆρξε τύπος ****προ-ενωπής, *προ-ενώπιος,*** ἐξελιχθείς εἰς ****πρ-ενω-*** (κατ' ἐκθλιψιν τοῦ ***-ο-*** τῆς πρσθ. ***πρό*** πρό τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος τοῦ β' συνθετ.), καί ἐν συνεχείᾳ καταλήξας εἰς ***προνωπής*** ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῆς ***πρό.***

προ-νώπιος, ***ον*** (***πρό*** + ***ἐνώπια***)· ὁ ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας, ἤ ὁ ἔξω τῆς οἰκίας || γεν., ὁ ἔμπροσθεν τόπου τινός ἤ ὁ ἔξω τόπου τινός, ὁ ἐξωτερικός.— **II** ὡς οὐσ. ***τό προνώπιον*** (συν. ἐν τῷ πληθ., ***τά προνώπια***)=τά ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας, τά πρόθυρα, τό προστῷον, οἰκίας [κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ***πρό***+***ἐνώπια*** (βλ. λ.), καί κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ***πρό***+***ὤψ,*** ὡς τό ***προνωπής,*** βλ. λ.)].

ΠΡΟΞ, γεν. ***προκός,*** ἡ, καί **προκάς,** ***-άδος,*** ἡ (βλ. λ.)· εἶδος δορκάδος ἤ ἐλάφου || μτφρ., ὁ δειλός ἄνθρωπος [δι' ἐτυμ. βλ. ***περκνός***].

πρό-ξεινος, ὁ, ἰων. ἀντί ***πρόξενος*** (βλ. λ.).

προ-ξενέω, πρτ. ***προὐξένουν***· μέλλ. ***-ήσω***· ἀόρ. α' ***προὐξένησα***· πρκ. ***προὐξένηκα*** (***πρόξενος***)· εἶμαι πρόξενός τινος, ὁ ἐκπρόσωπος τῶν συμφερόντων του καί ὁ μεριμνῶν δι' αὐτά || καθόλου, εἶμαι ὁ προστάτης του, ὁ ὑπερασπιστής του.— **II** διαπραγματεύομαι, οἰκονομῶ, ἐνεργῶ καί κατορθώνω ὁ,τιδήποτε ὑπέρ ἄλλου τινός (καί διά λογαριασμόν του) || παρέχω, χορηγῶ, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, προσφέρω, παραχωρῶ, χαρίζω. **2)** μετά δοτ. καί ἀπρφ., ἐπινοῶ χάριν τινός ὥστε οὗτος... || ὡσ. παρέχω ὁδηγίας, δίδω κατευθύνσεις, νουθετῶ, συμβουλεύω. **3)** συνιστῶ τινα εἰς ἄλλον, «τοῦ τόν συστήνω».

προ-ξενία, ***ἡ*** (***πρόξενος***)· ἡ σχέσις τοῦ ***Προξένου*** (βλ. λ.), ὄηλ. ἡ συνδήκη ἤ ἡ σύμβασις φιλίας μεταξύ πόλεως (κράτους) καί πολίτου ἄλλης πόλεως, πολιτική (κρατική) φιλία, λατ. **hospitium.**— **II** τά δικαιώματα ἡ τά προνόμια τοῦ ***Προξένου,*** ἤ φίλου τῆς πόλεως καί ἰδία πρεσβευτοῦ.

πρό-ξενος, ἰων. **πρό-ξεινος,** ὁ (***πρό***+***ξένος***)· ὁ ξένος (τ. ἔ. φίλος) τῆς πόλεως (τοῦ κράτους), δημόσιος φίλος, καθιστάμενος τοιοῦτος δι' ἀποφάσεως τῆς πολιτείας. Ἡ λέξις ὄηλ. ***πρόξενος*** ἐδήλου τήν ἰδίαν σχέσιν μεταξύ μιᾶς πόλεως (κράτους) καί ἑνός πολίτου ἄλλης πόλεως, τήν ὁποίαν ἐδήλου ἡ λέξις ***ξένος*** προκειμένου περί δύο ἀτόμων - πολιτῶν δύο διαφόρων πόλεων· ὁ ***πρόξενος*** εἶχε μεγάλα προνόμια εἰς τήν πόλιν, τῆς ὁποίας τά συμφέροντα ἐξεπροσώπει· ἡ ***προξενία*** (ἡ ἰδιότης ὄηλ. τοῦ Προξένου) μετεβιβάζετο συνήθως κληρονομικῶς ἀπό πατρός εἰς υἱόν.— **II** γεν., προστάτης, βοηθός, ὑπερασπιστής, φρουρός, κηδεμών, ἐπίτροπος. **2)** ὡς ἐπίθ., ὁ βοηθῶν, ὁ ἐπικουρῶν, ὁ ἀνακουφίζων.

προ-ξῠράω, μελλ. ***-ήσω***· ξυρίζω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-ογκάομαι, ἀποθ.· ὀγκῶμαι (ὀγκανίζω) ἐκ τῶν προτέρων || προαγγέλλω δι' ὀγκηδμοῦ.

προ-οδεύω, μελλ. ***-σω***· ὁδεύω πρό ἄλλου, ταξιδεύω πρό ἄλλου || προπορεύομαι, προηγοῦμαι ἐν ὁδοιπορίᾳ.

προ-οδοι-πορέω, μέλλ. ***-ήσω***· ὁδοιπορῶ πρό ἄλλου, ὁδοιπορῶν ἔχω πολύ προχωρήσει.

προ-οδο-ποιέω, μελλ. ***-ήσω***· παρασκευάζω τήν ὁδόν ἐκ τῶν προτέρων, προπαρασκευάζω τήν ὁδόν, ἑξομαλύνω τήν ὁδόν ἀπό πρίν, προεξομαλίζω τήν ὁδόν.— **II** μτφ., προετοιμάζω τι, προπαρασκευάζω τι.

πρό-οδος (Α), ***ον*** (***πρό***+***ὁδός***)· ὁ προπορευόμενος || ὡς οὐσ. ***οἱ πρόοδοι***=τμῆμα στρατιωτῶν προπορευομένων (ἀνιχνευτῶν).

πρό-οδος (Β), ***ἡ*** (***πρό***+***ὁδός***)· τό προχωρεῖν, τό προβαίνειν || ἡ ἐκ στρατοπέδου ἔξοδος || μτφρ., ὡς καί νῦν, πρόοδος, ἐπίδοσις.

πρό-οιδα, ἀπρφ. ***προειδέναι,*** μτχ. ***προειδώς***· ὑπερσ. ***προῄδη*** (καί ***προῄδειν***), μελλ. ***προείσομαι*** (ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει)· γινώσκω ἐκ τῶν προτέρων· πρβλ. ***προεῖδον.***

προ-οιμιάζομαι, παρ' ἀττ. καί συνεπτ. ***φροιμιάζομαι***· μέλλ. ***-άσομαι*** (***προοίμιον***)· ἀποθ.· κάμνω προοίμιον ἤ πρόλογον (εἰσαγωγήν, προανάκρουσμα), λατ. **prooemior** || μετ' αἰτ., προοιμιαζόμενος (ἐν εἴδει προοιμίου) λέγω τι || ***φροιμιάζομαι Θεοὺς***=ἄρχομαι ἐπικαλούμενος τούς Θεούς.—ὁ πρκ. ***πεφροιμίασμαι*** (μετά παθ. ἐνν.): ***πεφροιμίασται τά νῦν εἰρημένα***= τά νῦν εἰρημένα ἔχουσι λεχθῆ ἐν προοιμίῳ.

προ-οίμιον, τό, ἀττ. συνεπτ. καί **φροίμιον** (***πρό***+***οἶμος***)· ὡς καί νῦν, προοίμιον, εἰσαγωγή || ἐν τῇ Μουσικῇ, προανάκρουσμα, προεισαγωγικόν μέλος, πρόσμα || ἐν τοῖς ρητορικοῖς λόγοις, προοίμιον, πρόλογος || ἐπί νόμων, αἰτιολογική ἔκθεσις || μτφρ., κάθε ἀρχή. **2)** ὕμνος (βραχύ ποίημα).

προ-οίχομαι, μελλ. ***-οιχήσομαι,*** ἀποθ.· ἔχω ἀπέλθει πρότερον.

προ-όμνῡμι, καί **-ύω**· ὀμνύμι (ὁρκίζομαι) πρότερον||βεβαιῶ ἐνόρκως ἀπό πρίν (ἐκ τῶν προτέρων).

προ-οπτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***προοράω***· ***δεῖ προορᾶν,*** πρέπει νά προβλέπῃ τις, νά λαμβάνῃ τά μέτρα του ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-οπτος, ***ον,*** ἀττ. συνῃρ. **προὔπτος,** ***ον,*** ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***προοράω*** (ὡσεί ἐξ ἐνεστ. ****προόπτομαι***)· ὁ ὁρώμενος ἐκ τῶν προτέρων, ὃν ἐκ τῶν προτέρων δύναταί τις νά προΐδῃ || κατάδηλος, καταφανής || ὁ διακρινόμενος, διαπρέπων, ἐπί τινι.

προ-ορᾱτός, ***ή, όν,*** ρημ ἐπίθ. τοῦ ***προοράω***· ὃν δύναταί τις νά προΐδῃ, προβλεπτός.

προ-οράω, μελλ. ***προόψομαι***· ἀόρ. β' ***προεῖδον***· πρκ. ***προεόρᾱκα***· βλέπω ἐμπρός, βλέπω πρός τά ἐμπρός || μτφρ., προβλέπω, εἶμαι προβλεπτικός (προνοητικός). **2)** βλέπω ἐμπρός πρός μέρος τι || ὡσ. βλέπω μακρόθεν. **3)** μετά γεν., προνοῶ, φροντίζω, περί τινος (προσ. ἤ πράγμ.).— ὡσ. ὡς μέσον, ***προοράομαι,*** βλέπω ἐμπρός μου, βλέπω τά ἔμπροσθέν

μου. 2) προβλέπω. 3) προνοῶ περί τινος, φροντίζω περί τινος, λατ. **cavere**.

προ-ορίζω, μελλ. *-σω*· ὁρίζω ἐκ τῶν προτέρων, προαποφασίζω.

προ-ορμάω, μελλ. *-ήσω*· ὠθῶ (κινῶ) τι πρός τά ἐμπρός.— παθητ., ὁρμῶ πρός τά ἐμπρός, κινοῦμαι πρός τά ἐμπρός, ἐξορμῶ, προχωρῶ.— ‖ ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ., ἐκκινῶ πρός τά ἐμπρός, ἐξορμῶ, προβαίνω ‖ ἐπί φυτῶν, αὐξάνομαι.

προ-ορμίζω, μελλ. *-ίσω*· μτβτ., προσορμίζω (ἀράζω) ἐμπρός ἀπό τι.

προ-οφείλω, ἀττ. καί συνηρ. **προύφείλω**· μελλ. *-οφειλήσω*· ὡς καί νῦν, προοφείλω, ὀφείλω (χρεωστῶ) ἐκ τῶν προτέρων.— παθητ., ὡς καί νῦν, προοφείλομαι, ὀφείλομαι ἐκ τῶν προτέρων, ἀπομένω ὡς ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον.

πρό-οψις, *-εως,* ἡ (*πρό*+*ὄψις*)· πρόβλεψις.— ‖ τό βλέπειν πρότερον (πρό ἄλλου τινός).

προ-όφομαι, μελλ. τοῦ *προοράω* (ὡσεί ἐξ ἐν. **προόπτομαι*).

προ-πᾰγής, *ές* (*πρό*+*πᾰγῆναι,* τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ ἑστερεωμένος (ἐμπηγμένος) ἐμπροσθεν ‖ προέχων, προεξέχων.

προ-πᾰθεῖν, ἀπρ. ἀορ. β' τοῦ *προπάσχω*.

προ-παιδεύω, μελλ. *-σω*· διδάσκω ἐκ τῶν προτέρων, προδιδάσκω, προγυμνάζω.

πρό-πᾰλαι, ἐπίρρ.· πρό πολλοῦ, πρό παρά πολλοῦ χρόνου.

πρό-πᾰρ (*πρό*+*παρά*), ὡς πρόθ. μετά γεν.· ἐμπροσθέν τινος.— ‖ ὡς ἐπίρρ. (ἀπολ.)· πρότερον, *θᾶττον* (=ταχύτερον), μᾶλλον.

προ-παρα-βάλλω· θέτω τι πλησίον (ἤ παραπλεύρως) τινός ἐκ τῶν προτέρων.

προ-παρα-σκευάζω, μελλ. *-άσω*· ὡς καί νῦν, προπαρασκευάζω, παρασκευάζω ἐκ τῶν προτέρων, ἑτοιμάζω ἐκ τῶν προτέρων.— Παθητ., προπαρασκευάζομαι.

προ-παρ-έχω· παρέχω πρότερον, χορηγῶ (ἐφοδιάζω) ἐκ τῶν προτέρων ‖ προσφέρω πρότερον.

προ-πάροιθε, καί πρό φων. **-θεν**· πρόθ. μετά γεν., ἐμπροσθέν τινος ‖ *προπάροιθε ποδῶν*=πρό τῶν ποδῶν τινος, παρά τούς πόδας τινός, πρόχειρος ‖ *προπάροιθε θυράων*=ἐμπροσθεν τῆς θύρας, πρό τῆς θύρας, ἔξωθεν.— ‖ ἐπίρρ.: 1) ἐπί τόπου, ἐμπροσθεν, πρόσω, πρός τά ἐμπρός. 2) ἐπί χρόνου, πρότερον, προηγουμένως, πρίν.

πρό-πᾶς, *-πᾶσα, -πᾶν* (*πρό*+*πᾶς*), ἐπιτετ. τύπος ἀντί *πᾶς· πρόπαν ἦμαρ* = ὅλην τήν ἡμέραν | *νῆας προπάσας* = ὅλα τά πλοῖα ὁμοῦ | οὐδ. ***πρόπαν*** (ὡς ἐπίρρ.)=ὁλοσχερῶς, τελείως.

προ-πάσχω, μελλ. *-πείσομαι*· πάσχω πρότερον (ἐκ τῶν προτέρων), πάσχω πρῶτος ‖ τυγχάνω κακῆς μεταχειρίσεως ἐκ τῶν προτέρων.

προ-πάτωρ, *-ορος,* ὁ (*πρό* + *πατήρ*)· ὡς καί νῦν, προπάτωρ, ὁ ἱδρυτής ἑνός γένους (μιᾶς οἰκογενείας), ὁ πρῶτος πατήρ τοῦ γένους, ὁ γενάρχης ‖ ἐν τῷ πληθ. *οἱ προπάτορες* = οἱ πρόγονοι, ὡς καί νῦν «προπάτορες».

προ-πείθω, μελλ. *-σω*· πείθω ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-πειρα, ἡ· ἡ προτέρα δοκιμή ἤ ἀπόπειρα ‖ *πρόπειραν ποιοῦμαι* = κάμνω μίαν δοκιμήν (μίαν ἀπόπειραν), λατ. **experimentum facere**.

προ-πειράω· = *πρόπειραν ποιοῦμαι* = δοκιμάζω ἀπό πρίν ‖ ὡσ. τάς αὐτάς σημασ. ἔχει καί ὡς ἀποθ. *προπειράομαι* μετά παθ. ἀορ. α' καί παθ. πρκ. *προεπειρᾰθην, προπεπείρᾱμαι*.

προ-πέμπω, μελλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *προὔπεμψα*· πέμπω (στέλλω) πρότερον (ἤ ἐκ τῶν προτέρων) ‖ στέλλω μακράν, ἐκπέμπω ‖ ἀποπέμπω, ἀπολύω ‖ στέλλω πρός τά πρόσω ‖ στέλλω ἔξω ‖ *προπέμπω ἰοὺς*=ἐξαποστέλλω (ἐκσφενδονίζω) βέλη ‖ ὡσ. παρέχω, χορηγῶ, προσφέρω, ἐφοδιάζω.— ‖ ὡς καί νῦν, προπέμπω, συνοδεύω, «ξεπροβοδῶ» ‖ εἰδ. συνοδεύω ἐν πομπῇ, συνοδεύω νεκρόν εἰς τόν τάφον, λατ. **efferre**.— ‖‖ ἀκολουθῶ κατά πόδας, ἐπιδιώκω, καταδιώκω.

προ-πεσών, *οῦσα, όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προπίπτω*.

προ-πετάννυμι, μελλ. *-πετάσω*· *πετάννυμι* (τ. ἔ. ἐκτείνω, ἁπλώνω) πρό τινος ἤ ἐμπροσθέν τινος.

προ-πέτεια, ἡ (*προπετής*)· ὡς καί νῦν, προπέτεια, ἀπερίσκεπτος σπουδή, ὁρμή, βία.

προ-πετής, *ές* (*προπίπτω*)· ὁ πίπτων πρός τά ἐμπρός, ὁ κλίνων πρός τά ἐμπρός, ὁ κύπτων πρός τά ἐμπρός, λατ. **prociduus, proclivis** ‖ ὁ κεκυφώς, σκυφτός, ὁ εὐρισκόμενος ἐν καταπτώσει, ὁ ἐγγίζων εἰς τόν θάνατον.— ‖ μτφρ., ὁ εὐριοκόμενος εἰς τό χεῖλος τινος, ὁ προοεγγίζων εἴς τι, ὁ πρόθυμος διά τι, ὁ ἐπιρρεπής εἴς τι. 2) ὁρμητικός, αἰφνίδιος, ριψοκίνδυνος, ἀπερίσκεπτος, βίαιος.— ἐπίρρ. *προπετῶς*=πρός τά ἐμπρός.— ‖ μετά μεγάλης σπουδῆς («μέ τό κεφάλι κάτω καί πολύ βιαστικά»).

προ-πέφανται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *προφαίνω*.

προ-πεφραδμένος, η, ον, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *προφράζω*.

προ-πηδάω, μελλ. *-ήσομαι*· πηδῶ πρός τά ἔξω πρότερον ‖ πηδῶ πρός τά ἐμπρός ἐκ τινος.

προ-πηλᾰκίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*πρό*+*πηλός*)· καλύπτω (ἐπιχρίω) μέ πηλόν ‖ μτφρ., περιλούω τινά μέ ὀνειδιστικάς ἐκφράσεις, τόν μεταχειρίζομαι κακῶς ἤ ὑβριστικῶς.— ‖ μετ' αἰτ. πράγμ., ὀνειδίζω τινά ἐπί τινι.

προ-πηλᾰκῐσις, *-εως,* ἡ (*προπηλακίζω*), καί **προ-πηλᾰκισμός,** ὁ· ὑβριστική (χλευαστική) μεταχείρισις.

προ-πίνω, πρτ. *προὔπῑνον*· μελλ. *προπίομαι*· ἀόρ. β' *προὔπιον*· ἐνεργ. πρκ. *προπέπωκα*, παθ. πρκ. *προπέπομαι*· πίνω πρότερον, πίνω πρῶτος ‖ ὡς καί νῦν, προπίνω, πίνω εἰς τήν ὑγείαν τινός, προπίνω εἰς ὑγείαν του, λατ. **propinare**, διότι ἡ ἑλληνική συνήθεια ἦτο νά πίνῃ τις πρῶτος καί εἶτα νά δίδῃ τό ποτήριον εἰς τόν ἄλλον, ὑπέρ τῆς ὑγείας τοῦ ὁποίου προέπινεν. 2) ἐπειδή συχνά τό ποτήριον, δι' οὗ ἐγίνετο ἡ πρόποσις, ἐδίδετο ὡς δῶρον εἰς τόν ὑπέρ οὗ ἐγίνετο ἡ πρόποσις, τό *προπίνω* ἐσήμανε καί τό «δωροῦμαι», «χαρίζω», παραδίδω: *προπίνω τήν ἐλευθερίαν Φιλίππῳ* = χαρίζω τήν ἐλευθερίαν εἰς τόν Φίλιππον ὡς δῶρον προπόσεως, δηλ. τήν παραδίδω ἀπερισκέπτως εἰς αὐτόν, τήν προδίδω ‖ ὡσ. *προπέποται τά τῆς πόλεως πράγματα* = τά συμφέροντα τῆς πολιτείας ἔχουν προδοθῆ (ἔχουν δοθῆ ὡς δῶρον).

προ-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' *προὔπεσον*, ἀπρφ. *προπεσεῖν*· πρκ. *προπέπτωκα*· πίπτω (πρός τά) ἐμπρός, ρίπτω ἐμαυτόν πρός τά ἐμπρός ‖ ὁρμῶ πρός τά ἐμπρός, κινοῦμαι ὁρμητικῶς («μέ τό κεφάλι κάτω») πρός τά ἐμπρός.

προ-πιστεύω, μελλ. *-σω*· πιστεύω (ἔχω ἐμπιστοσύνην) ἐκ τῶν προτέρων.

προ-πίτνω, ποιητ. ἀντί *προπίπτω* (βλ. *πίτνω*)· προσπίπτω, πίπτω πρηνής, πρότερον ἤ ἐμπροσθέν τινος (ἐπί ἱκετῶν).

προ-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι*· ὡς καί νῦν, προπλέω, πλέω πρότερον.

πρό-πλοος, ον, καί συνηρ. **-πλους, ουν** (*προπλέω*)· ὁ προπλέων, ὁ πλέων πρότερον τῶν ἄλλων, ἤ πλέων πρό τῶν ἄλλων («ἐπί κεφαλῆς των»).

προ-πλώω, ίων. ἀντί *προπλέω*.

προ-ποδ-ηγός, *όν*· ὁ προπορευόμενος καί δεικνύων τήν ὁδόν, ὁ ὁδηγός.

προ-ποδίζω, μελλ. *-ίσω* (*πρό*+*πούς*)· θέτω τόν πόδα (κινῶ τόν πόδα) πρός τά ἐμπρός, βηματίζω πρός τά ἐμπρός.

προ-ποιέω, μέλλ. *-ήσω*· ποιῶ τι πρότερον ἤ ἐκ τῶν προτέρων, προπαρασκευάζω ‖ κάμνω τό πρῶτον βῆμα.— παθητ., ποιοῦμαι ἤ παρασκευάζομαι ἐκ τῶν προτέρων, προπαρασκευάζομαι.

προ-πολεμέω, μελλ. *-ήσω*· πολεμῶ πρότερον ἤ ἐμπροσθέν τινος.

πρό-πόλευμα, *-ατος,* τό (*προπολεύω*)· ἀνταποδοθεῖσα ὑπηρεσία.

προ-πολεύω, μελλ. *-σω* (*πρόπολος*)· εἶμαι *πρόπολος* (βλ. λ.), εἶμαι ὑπηρέτης ‖ ὑπηρετῶ ὡς ἱερεύς, εἶμαι ἱερεύς ἔν τινι ἱερῷ.

πρό-πολος, ὁ, ἡ (*πρό* + *πολέω*)· ὑπηρέτης βαδίζων πρό ἄλλου, προπορευόμενος, εὑρισκόμενος ἐμ-

προσθεν ‖ ἀκόλουθος, συνοδός, θεράπων ‖ ναύτης, ἐρέτης. 2) ὁ ὑπηρετῶν θεότητό τινα, ἱερεὺς ἢ ἱέρεια ‖ ὑπηρέτης ναοῦ, νεωκόρος, εἶδος σημερ. «κανδηλανάπτου».— **II** ὡς ἐπίθ. ὁ ὑπηρετῶν εἴς τι πρᾶγμα, ὁ ἀφωσιωμένος ἢ καὶ ἀφιερωμένος εἰς αὐτό.

προ-πομπή, ἡ (*προπέμπω*)· τὸ προεξαποστέλλειν, ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀποστολή.— **II** ὡς καὶ νῦν, ἡ προπομπή, ἡ τιμητικὴ συνοδεία, τὸ «ξεπροβόδημα».

προ-πώμπια, ἡ (*πρὸ+πομπή*)· ἡ πρώτη θέσις ἐν τινι πομπῇ, ὡς τὸ *προεδρία*.

προ-πομπός, *ὁν* (*πρὸ+πέμπω*)· ὡς καὶ νῦν, προπομπός, ὁ προπέμπων, ὁ συνοδεύων ἐν πομπῇ ‖ μετ' αἰτ., *προπομπὸς χοὰς*=ὁ φέρων (μεταφέρων) χοάς ἐν πομπῇ.— **II** ὡς οὐσ., ὁ συνοδός, ὁ συνοδεύων, ὁ φύλαξ, φρουρός, ὑπερασπιστής.

προ-πονέω, μελλ. *-ήσω*· *πονῶ* (τ. ἔ. μοχθῶ, κοπιάζω) ἐκ τῶν προτέρων.— **II** μοχθῶ δι' ἄλλον (χάριν ἄλλου, ἀντὶ ἄλλου).— **III** μετὰ γεν., μοχθῶ (κοπιάζω) διά τι (δηλ. διὰ νὰ τὸ ἀποκτήσω).— **IV** μετ' αἰτ. πραγμ., ἀποκτῶ τι διὰ προτέρου μόχθου ‖ ὅθεν ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. *τὰ προπεπονημένα*=οἱ πρότεροι κόποι, πράγματα ἐπιδιωχθέντα πρότερον μετὰ ζήλου, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων κατεβλήθησαν πρότερον πολλοὶ κόποι.— **V** μέσον, *προπονέομαι*=ἀποκάμνω πρὸ τῶν ἄλλων («κουράζομαι πολὺ γρήγορα»).— **VI** παθητ., προκαταπονοῦμαι, καταπονοῦμαι ἐκ προηγηθέντων δεινῶν.

πρό-πονος, *ον*· λίαν ἐπίπονος, λίαν ἐπίμοχθος, πολὺ κοπιώδης.

Προ-ποντίς, *-ίδος*, ἡ (*πρὸ+Πόντος*)· ἡ πρὸ τοῦ Πόντου θάλασσα, ἡ θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ, κληθεῖσα οὕτω διότι κεῖται ἀκριβῶς πρὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

προ-πορεύω, μελλ. *-σω*· κάμνω (βάλλω) τι νὰ προπορεύεται, τό ὁδηγῶ (τὸ διευθύνω) πρὸς τὰ ἐμπρός.— παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. *-πορεύσομαι* καὶ παθ. μελλ. *-πορευθήσομαι*· ὡς καὶ νῦν, προπορεύομαι, πορεύομαι πρότερον ἢ πρὸς τὰ ἐμπρός, προηγοῦμαι.

προ-πορίζω, μελλ. *-ίσω*· προσπορίζω, προμηθεύω, ἐφοδιάζω, ἐκ τῶν προτέρων.— παθητ., προσπορίζομαι (προμηθεύομαι, ἐφοδιάζομαι) ἀπὸ πρίν.

πρό-ποσις, *-εως*, ἡ (*προπίνω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόποσις, τὸ προπίνειν εἰς τὴν ὑγείαν τινός, ἢ τὸ πίνειν πρότερον.— **II** αὐτὸ τοῦτο τὸ ποτόν.

προ-πότης, ὁ (*προπίνω*)· ὁ προπίνων εἰς ὑγείαν τινός.

πρό-πους, *-ποδος*, ὁ· ὁ προεξέχων ποὺς ὄρους, ἡ ὑπώρεια ὄρους.

προ-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· πράττω πρότερον, ἐκτελῶ πρότερον.— **II** ἀπαιτῶ καὶ λαμβάνω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-πρεών, *-ῶνος*, ὁ· ὡς τὸ *προπρηνὴς* (βλ. λ.), ὁ κλίνων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἐμπρός, «μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἐμπρός» ‖ μτφρ., πρόδυμος, πρόφρων.

προ-πρηνής, *ὲς* (ἐπιτεταμ. *πρηνής*)· ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ κάτω, «σκυφτός», μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ἔδαφος («πρόμυτα»), λατ. **pronus** ‖ ὁ λυγισμένος πρὸς τὰ ἐμπρός.— τὸ οὐδ. *προπρηνὲς* ὡς ἐπίρρ.=πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀντίθ. τῷ *ὀπίσω*.

προ-πρό, ἐπιτεταμ. τύπος τοῦ *πρό*· ὅλως διόλου ἐμπρός, ἀκριβῶς ἐμπρὸς ‖ ἀκριβῶς πρότερον, ἐντελῶς πρότερον.

προ-προ-κῠλίνδομαι, παθητ., ἐπιτετ. τύπος ἀντὶ *προκυλίνδομαι* (βλ. *προκυλινδέω*)· ἐξακολουθῶ νὰ κυλίωμαι ἐμπροσθέν τινος (πρὸ τῶν ποδῶν του) ‖ προσπίπτω καὶ ἱκετεύω τινά («τοῦ πέφτω στὰ πόδια» ‖ μτφρ. περιπλανῶμαι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

πρό-πρυμνα, ἐπίρρ. (*πρὸ+πρύμνα*)· ἐκ θεμελίων, παντελῶς, ὁλοσχερῶς (ἐπὶ ἀφανισμοῦ, ὀλέθρου), λατ. **funditus, prorsus** (κυρ. κατὰ τρόπον ὥστε τὸ κατώτατον ἀναδύεται, ἀνέρχεται, ὡς ἐν τοῖς *προθέλυμνος, πρόρριζος*) ‖ μὲ τὴν πρύμναν πρὸς τὰ ἐμπρός, τ. ἔ. πρὸς τὰ ὀπίσω (δηλ. ἀδεξίως) (κυρ. ἐπὶ πλοίου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταδυθίσεως) ‖ ὅθεν, εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, ὁλοσχερῶς κατεστραμμένος.

προ-πταίω, μελλ. *-σω*· προσκόπτω («σκοντάφτω») προηγουμένως.

προ-πῠλαίος, *ον* (*πρὸ+πύλη*)· ὁ πρό τῶν πυλῶν. — **II** οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ.. *τὰ προπύλαια*=ὡς καὶ νῦν, τὰ προπύλαια, πυλών, εἴσοδος ‖ ἐν Ἀθήναις, τὰ περίφημα Προπύλαια (εἴσοδος) τῆς Ἀκροπόλεως, τὰ οἰκοδομηθέντα ὑπὸ τοῦ Περικλέους.

πρό-πῠλον, τὸ (*πρὸ+πύλη*)· ὡς καὶ νῦν, πρόπυλον, εἴσοδος, στοά, προστῷον, προπύλαια.

προ-πυνθάνομαι, μελλ. *-πεύσομαι*· ἀόρ. β' *προὐπυνθόμην*· ἀποθ.· πυνθάνομαι ἐκ τῶν προτέρων, μανθάνω ζητῶν πληροφορίας ἐκ τῶν προτέρων, ἀκούω ἢ ἐξακριβώνω ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-πυργος, ον· ὁ ἔμπροσθεν τῶν πύργων (γινόμενος) ‖ ὁ ὑπὲρ τῶν πύργων τ. ἔ. ὑπὲρ τῆς πόλεως γινόμενος : *θυσίαι πρόπυργοι*=θυσίαι προσφερόμεναι ὑπὲρ τῶν πύργων (τ. ἔ. ὑπὲρ τῆς πόλεως).

προ-ρέω, μελλ. *-ρεύσομαι*, ἐπικ. ῥῆμα (ἀντὶ τοῦ παρὰ πεζ. *προρρέω*)· ρέω πρὸς τὰ ἐμπρ. ;, ἐκρέω καὶ τρέχω μετὰ πάσης δυνατῆς ταχύτητος, λατ. **profluere.**

προ-ρρέω· βλ. *προρέω*.

πρό-ρρησις, ἡ (*πρὸ+ῥῆσις*)· ὡς καὶ νῦν, πρόρρησις, τὸ προειπεῖν τι, προμαντεία, προφητεία. 2) προηγούμεναι (πρότεραι) ὁδηγίαι, συμβουλαὶ ἢ καὶ διαταγαί.— **II** προκήρυξις, δημοσία γνωστοποίησις, διακήρυξις.

πρό-ρρητος, *ον* (*πρὸ + ῥητός*)· προειρημένος, προλεχθείς— **II** προκηρυχθείς, διαταχθείς, προσταχθείς.

πρό-ρριζος, *ον* (*πρὸ+ρίζα*)· ὡς καὶ νῦν, πρόρριζος, «μὲ τὶς ρίζες μαζί», ἀπὸ τῆς ρίζης, σύρριζος, σύρριζα ‖ τὸ οὐδ. *πρόρριζον ἢ πρόρριζα* (ὡς ἐπίρρ.) =μὲ τὰς ρίζας, σύρριζα, παντελῶς, ἄρδην, λατ. **radicitus, funditus.**

ΠΡΟ'Σ, πρόθ. μετὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ., καὶ δή : μετὰ γεν. μὲν πρὸς δήλωσιν κινήσεως ἔκ τινος τόπου, μετὰ δοτ. πρὸς δήλωσιν τῆς ἐν τόπῳ στάσεως, καὶ μετὰ αἰτ. πρὸς δήλωσιν κινήσεως πρός τινα τόπον. — δωρ. **προτὶ** καὶ **ποτὶ** [⏑⏑].

Α'. ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ : **I** ἐπὶ τόπου, ἐκ τινος τόπου, ἐκ..., ἀπό... ‖ ἀπὸ τὸ μέρος (ἀπὸ τὴν πλευρὰν ἢ ἀπὸ τὴν περιοχήν) τινος, ἢ πρὸς τὸ μέρος (πρὸς τὴν πλευράν) τινος : *πρὸς Νότου*=πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ Νότου, τ. ἔ. πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Νότου | *φυλακαὶ πρὸς Αἰθιόπων* = φρουραὶ πρὸς τὸ μέρος τῶν Αἰθιόπων | *Ἄβδηρα ἵδρυται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ Στρυμόνος*=τὰ Ἄβδηρα κεῖνται πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον παρὰ τοῦ Στρυμόνος, τ. ἔ. κεῖνται πλησιέστερον πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον. 2) μτφρ., *πρὸς πατρὸς*=ὡς καὶ νῦν, πρὸς πατρός, ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πατρός, ἐκ τῆς πατρικῆς γραμμῆς ‖ ὡσ. ἐκ μέρους τινός, ἀπό τινος, παρά τινος : *ἔχω τιμὴν πρὸς Ζηνὸς*=ἔχω τιμὴν (ἔχω τιμηδῆ) ἐκ μέρους τοῦ Διός (παρὰ τοῦ Διός, ἀπὸ τὸν Δία, ἐκ τοῦ Διός) ‖ ὡσ. *πρὸς Διός εἰσι ξεῖνοί τε πτωχοί τε*=ξένοι καὶ πτωχοὶ ἔχουν σταλῆ ἐκ μέρους τοῦ Διός (ἢ ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ Διός, προστατεύονται ἀπὸ τὸν Δία). 3) ἐνώπιόν τινος, ἐπὶ παρουσίᾳ τινός, ἐν ὀνόματί τινος (ἐπὶ ὅρκων καὶ διαμαρτυριῶν) : *μάρτυροι πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων* = μάρτυρες ἐνώπιον θεῶν καὶ ἀνθρώπων‖οἱ ἀττ. παρεμβάλλουν ἐνίοτε τὴν προσωπ. ἀντων. *σὲ* μεταξὺ τῆς προθ. *πρὸς* καὶ τῆς γεν.: *πρός σε θεῶν αἰτῶ* = σὲ ἱκετεύω ἐν ὀνόματι τῶν θεῶν (λατ. **per te deos oro**).— **II** μετὰ παθητ. ρημάτων ἐνίοτε κεῖται ἡ *πρὸς* ἀντὶ τῆς *ὑπό* : *διδάσκομαι πρός τινος*=διδάσκομαι ὑπό τινος | *ἀτιμάζομαι πρός τινος*=δὲν τιμῶμαι (καταφρονοῦμαι) ὑπό τινος.— **III** ἐκ τῆς τοπικῆς ἔνν. τοῦ ἐκ τινος μέρους (ἢ τοῦ πρός τι μέρος) προῆλθεν ἡ ἔννοια τοῦ ἁρμόζοντος καὶ προσήκοντος : *οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρός*=δὲν ἁρμόζει (δὲν ταιριάζει) εἰς τὸν κάθε ἄνθρωπον | *πρὸς δίκης*=σύμφωνον πρὸς τὸ δίκαιον (πρὸς τὴν δικαιοσύνην), ἁρμόζον εἰς τὴν δικαιοσύνην | *πρὸς*

γυναικός ἐστιν=εἶναι ὅμοιον πρὸς γυναῖκα (ταιριάζει εἰς γυναῖκα).

Β'. ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ: γενικῶς, πλησίον, πολὺ κοντά, ἐπὶ παρουσία τινός, ἐπί τινος, εἴς τι(να): ***βάλλω ποτὶ γαίῃ***=ρίπτω (πατάσσω) κατὰ γῆς||***πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται*** = προσκολλῶνται σφιγκτὰ ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον.— **II** ἐπιπροσθέτως, πρὸς τούτοις, ἐπὶ πλέον, πλήν, παρεκτός: ***πρὸς τούτοις*** (ὡς καὶ νῦν) | ***πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς*** = ἐκτὸς τῶν ἄλλων κακῶν (δεινῶν, συμφορῶν).— **III** ἐπὶ ἐντατικῆς ἐνασχολήσεως περί τι, καθ' ἣν ὁ ἀσχολούμενος παρίσταται τρόπον τινὰ ὡς εὑρισκόμενος ἐπάνω εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης του: ***γίγνομαι πρὸς τῷ σκοπεῖν***=εἶμαι ἐνησχολημένος μὲ τὴν ἔρευναν (ἐξέταση).

Γ'. ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ δηλοῖ κίνησιν πρός τι μέρος ἢ διεύθυνσιν πρός κάπου: **I** ἐπὶ τόπου, πρός..., εἰς...: ***πρὸς ἠῶ***=πρὸς Ἀνατολάς | ***κλαίεσκε πρὸς οὐρανὸν***=ἔκλαιε βλέπων πρὸς τὸν οὐρανόν. **2)** μετὰ ἐχθρικῆς ἐνν., ἐναντίον τινός, κατά τινος: ***πρὸς Τρῶας μάχεσθαι*** = μάχεσθαι ἐναντίον τῶν Τρώων || ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ῥητορικῶν λόγων: ***πρός τινα*** = ἐν σχέσει πρός τινα, εἰς ἀπάντησιν πρός τινα (ἢ κατά τινος), λατ. **adversus** (οὐχί: πρὸς κατηγορίαν στρεφομένην κατά τινος, ἥτις ἔννοια ἐλέγετο διὰ τοῦ: ***κατά τινος***=λατ. **in**). **3)** ἄνευ ἐχθρικῆς ἐνν.: ***ἀγορεύω πρός τινα***=ὁμιλῶ ἀποτεινόμενος πρός τινα.— **II** ἐπὶ χρόνου, κατὰ τὴν δεῖνα ὥραν (ἐποχήν, κ.τ.ὅ.), περίπου τήν...: ***πρὸς ἑσπέρας***=κατὰ τὸ βράδυ | ***πρὸς γῆρας*** = ἐν τῷ γήρατι, κατὰ τὰ γεράματα, «στὰ γεράματα».— **III** γενικῶς, ἐπὶ σχέσεως μεταξὺ δύο ἀντικειμένων, ἐν σχέσει πρός..., ὡς πρός..., ὅσον ἀφορᾷ εἰς..., ἀπὸ ἀπόψεως...: ***πρὸς ταῦτα***=ὡς πρὸς αὐτά, κατὰ ταῦτα, ἑπομένως, ὅθεν || ***τὰ πρὸς τὸν πόλεμον***=τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν πόλεμον, τὰ σχετικὰ (τὰ ἔχοντα σχέσιν) πρὸς τὸν πόλεμον, τὰ πολεμικά, αἱ πολεμικαὶ παρασκευαί || ***τὰ πρὸς τοὺς θεούς***=τὰ ἀφορῶντα εἰς τοὺς θεούς, αἱ σχέσεις μας πρὸς τοὺς θεούς, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς καθήκοντά μας. **2)** συμφώνως πρός..., πρὸς τὸν σκοπόν νά...: ***πρὸς τὴν φήμην***=συμφώνως πρὸς τὰς εἰδήσεις || ὡσ. ***πρὸς τί;***=πρὸς τίνα σκοπόν; διατί; **3)** ἐν συγκρίσει πρός..., ἀναλόγως πρός...: ***κοῖός τις ἀνὴρ δοκέοι εἶναι πρὸς τὸν πατέρα Κῦρον*** (Ἡρόδ.)=ὁποῖός τις ἄνθρωπος φαίνεται ὅτι εἶναι ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν πατέρα του τὸν Κῦρον || ***πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους***=ἐν συγκρίσει (συγκριτικῶς) πρὸς ὅλους τοὺς ὑπολοίπους (συνυποθηλουμένης ὑπεροχῆς τινος) = λατ. **prae aliis omnibus.— IV** παρ' ἀττ. ***πρὸς*** + αἰτ. κεῖται συχνὰ ἀντὶ ἐπιρρ. (δηλ. μετὰ ἐπιρρ. ἐνν.): ***πρὸς βίαν***=βιαίως, διὰ τῆς βίας | ***πρὸς ἀνάγκην***=ἀναγκαίως, κατ' ἀνάγκην, ἀναγκαστικῶς | ***πρὸς καιρὸν*** = ἐπικαίρως, ἐγκαίρως || ***πρὸς χάριν τινί*** = διὰ νὰ προξενήσῃ εὐχαρίστησιν εἴς τινα || ***πρὸς τὸ βίαιον***=***βιαίως.***

Δ'. ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ (τ. ἔ. κείμενον ἀπολ.)· προσέτι, πρὸς τούτοις, ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσθέτως.

Ε'. ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ ἡ ***πρὸς*** σημαίνει: **I** κίνησιν πρός τι μέρος: ***προσάγω, προσέρχομαι.***— **II** προσδήκην, ἐπιπροσθέτως, προσέτι, ἐπὶ πλέον: ***προσκτάομαι.***— **III** τὸ εἶναι (εὑρίσκεσθαι) πλησίον, καὶ ἐντεῦθεν, τὸ παραμένειν πλησίον ὡς καὶ τὸ ἐνασχολεῖσθαι εἴς τι: ***πρόσειμι, προσγίγνομαι*** κλπ.

Ἔτυμ.: πρὸς καὶ ***προτί*** ⟨ἰαπ. ****proti*** (μετὰ τῶν αὐτῶν σημ.), πρβλ. σανσκρ. **práti** (ὁμ. σημ.)· ***πρὸς*** ⟨***προτ***| πρὸ φων. ἀρχικοῦ ἑπομ. λέξ. (***προσετίθετον***: σανσκρ. **práty adhaítam,** ὡσ. πρβλ. ***πρόσωπον*** ⟨***προτ***|***ωπον,*** ἰαπ. ****protjōqᵛo-m***: σανσκρ. **pratīkam** ⟨ἰαπ. ****protī-qᵛo-m.***)· πρὸς τὸ ***προτί*** τοῦτο πρέπει νὰ συσχετισθῇ τὸ κρητ. ***πορτι,*** πρβλ. τὴν ἀντιστοιχίαν ***προσ(σ)ω : πόρσω, πόρρω,*** καὶ ἐκ παραλλήλου ἓν αἰολ. ***πρὲς*** καὶ τὸ παρὰ τοῖς Γραμματ. Παμφυλ. ***περτ-έδωκε*** ⟨****πρετι,*** λατ. **preti*** πρβλ. ὡσ. λατ. **pretium,** παλ-σλαυ. **protivĭ*** βλ. καὶ ***ἐν περὶ*** (ἐν τέλει).

προ-σάββατος, ***ον*** (***πρὸ***+***Σάββατον***)· ὁ πρὸ τοῦ Σαββάτου || ***ὡς*** οὐσ. ***τὸ προσάββατον***=ἡ πρὸ τοῦ Σαββάτου ἡμέρα, ἡ παραμονὴ τοῦ Σαββάτου, δηλ. ἡ Παρασκευή.

προσ-αγγέλλω, μελλ. ***-ελῶ***· ἀγγέλλω πρός τινα, ἀναγγέλλω, καταμηνύω.

προσ-αγόρευσις, ***-εως,*** ἡ (***προσαγορεύω***)· ὡς καὶ νῦν, προσαγόρευσις, προσφώνησις, χαιρετισμός.

προσ-αγορευτέος, α, ον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ ***προσαγορεύω***· ὃν πρέπει τις νὰ καλέσῃ ἢ ὀνομάσῃ.

προσ-ἀγορεύω, μελλ. ***-αγορεύσω***· ἀόρ. ***-ηγόρευσα***· πρκ ***-ηγόρευκα***· παρ' ἀττ. ὅμως ὁ μελλ. εἶναι ***προσερῶ,*** ὁ ἀόρ. ***ἐ'*** ***προσεῖπον,*** καὶ ὁ πρκ. ***προσείρηκα***· ὡς καὶ νῦν, προσαγορεύω, προσφωνῶ, χαιρετίζω, ἀποτείνομαι πρός...— **II** ὀνομάζω, καλῶ ὀνομαστικῶς.

προσ-άγω, μελλ. ***-ξω***· ἀόρ. ***ἐ'*** ***προσήγαγον,*** σπαν. ἀόρ. ***α'*** ***προσῆξα***· μέσ. μέλλ. μετὰ παθ. σημ. ***προσάξομαι***· ὡς καὶ νῦν. προσάγω, ἄγω (φέρω, ὁδηγῶ) τι(να) πρός τι(να) || προσκομίζω, ἐφοδιάζω, προμηθεύω, παρέχω. **2)** βάλλω τι εἴς τι, προσθέτω. **3)** φέρω εἰς..., κινῶ τι(να) πρός..., μεταχειρίζομαι. **4)** εἰσάγω, παρουσιάζω. **5)** παρασύρω, παροτρύνω.— **II** ὡς ἀμτβ. (φαινομενικῶς, διότι κυρ. ἐνν. ἢ αἰτ. ***ἑαυτόν, στρατὸν κ. ἄ.***)· ἄγω (φέρω, ὁδηγῶ) πλησίον, πλησιάζω: ***πρόσαγε***=πλησίασε, «ἔλα κοντά»!.— **III** μέσον, ἄγω πρὸς ἑμαυτόν, φέρω πρὸς τὸ μέρος μου, προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου. **2)** ἕλκω (σύρω) πρὸς ἑμαυτόν, ἐναγκαλίζομαι, χαιρετίζω. **3)** μετ' ἀπρφ., παροτρύνω, παρασύρω, τινὰ νά... πράξῃ τι. **4)** λαμβάνω τι δι' ἑμαυτόν, προμηθεύομαι, κάμνω εἰσαγωγὴν πράγματος τινος ἐκ τῆς ξένης || ***ἐντεῦθεν*** ἐν τῷ παθητ., ***τὰ προσαχθέντα***=τὰ ἐκ τῆς ξένης εἰσαχθέντα, αἱ εἰσαγωγαί.

προσ-ἀγωγεύς, ***-έως,*** ὁ (***προσάγω***)· ὁ προσάγων τι εἴς τινα || ὁ εἰσαγωγεύς, ὁ εἰσάγων, ὁ μεσίτης.

προσ-ἀγωγή, ἡ (***προσάγω***)· ὡς καὶ νῦν, ἡ προσαγωγή, τὸ προσάγειν (τὸ φέρειν) πρός..., ἀπόκτησις.— **II** (ἐκ τῆς ἀμτβ. σημασ. τοῦ ***προσάγω***), προσέλευσις, προσέγγισις, παρουσίασις || τόπος προσεγγίσεως, ἐπὶ πλοίων, τόπος πρὸς προσόρμισιν || τὸ δικαίωμα προσεγγίσεως (τὸ δικαίωμα εἰσόδου).

προσ-ἀγωγός, ***ὀν*** (***προσάγω***)· ὡς τὸ ***ἐπαγωγὸς*** (βλ. λ.), προσελκυστικός, ἐπαγωγός, θελκτικὸς || πειστικός.

προσ-ᾄδω, δωρ. μελλ. ***ποτ-αείσομαι***· ᾄδω πρός τινα: ***τὶν ποταείσομαι,*** δωρ. ἀντ: ***σοὶ προσᾴσομαι***= πρὸς σέ θέλω νὰ τραγουδήσω. **2)** ***προσᾴδω τραγῳδίαν***=ᾄδω τὰ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ ὑπάρχοντα ᾄσματα συνοδεία μουσικῆς.— **II** συμφωνῶ πρός τινα, εὑρίσκομαι ἐν ἁρμονίᾳ πρός τινα, λατ. **concinere.**

προσ-αῖξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***προσαΐσσω*** (βλ. λ.).

προσ-αιρέομαι, μέσον· ἐκλέγω δι' ἑμαυτόν ἐπιπροσθέτως, προσθέτω τι εἰς ἑμαυτόν, προσλαμβάνω, — **II** καθόλου, ἐκλέγω (προτιμῶ) προσέτι (ἐπὶ πλέον, ἐπιπροσθέτως).

προσ-αΐσσω, καὶ ἀττ. **-ᾄσσω,** μελλ. ***-ξω***· πηδῶ ἢ ὁρμῶ πρός τι || ἐπέρχομαι (ἐξαπολοῦμαι) ταχέως.

προσ-αιτέω, μελλ. ***-ήσω***· ζητῶ προσέτι, ζητῶ ἐπὶ πλέον (ἐπιπροσθέτως) || ἀπαιτῶ ἐπὶ πλέον, προσαπαιτῶ.— **II** συνεχίζω (ἐπιμένω) νὰ ζητῶ, παρακαλῶ τινα, τὸν ἱκετεύω, ἐπαιτῶ || ἀπολ. αἰτῶ ἐπιμόνως, γίνομαι φορτικὸς ἐπαίνων.

προσ-αίτης, ***-ου,*** ὁ (***προσαιτέω***)· ὁ ἐπαίτης.

προσ-ἀκοντίζω, μελλ. ***-σω***· ῥίπτω τὸ ἀκόντιον πρὸς τὸ μέρος τινός, ἀκοντίζω κατά τινος.

προσ-ἀκούω, μελλ. ***-ακούσομαι***· ἀκούω προσέτι, ἀκούω ἐπιπροσθέτως.

προσ-ακτέον, ῥημ. ἐπίθ. τοῦ ***προσάγω***· ***δεῖ τινα προσάγειν*** (***προσαγαγεῖν***)· πρέπει νὰ προσαγάγῃ τις.

προσ-ἀλείφω, μελλ. ***-ψω***· ἐπαλείφω, ἀλείφω τι ἐπί τινος.

προσ-ἁλίσκομαι· παθητ.· συλλαμβάνομαι προσέτι ||***ἐν*** τῇ δικαν. γλώσσῃ, καταδικάζομαι ἐπὶ πλέον.

προσ-ἅλλομαι, μελλ. ***-αλοῦμαι***· ἀόρ. α' ***-ηλάμην***· ἀποθ.· πηδῶ ἐπάνω εἴς τι(να).

προσ-αμείβομαι, δωρ. ποιητ. ἀόρ. α' ***ποταμειψάμην***· μέσ.· ἀποκρίνομαι πρός τινα.

προσ-ἀμέλγω, μελλ. ***-ξω***· ἀμέλγω («ἁρμέγω») πρὸς τούτοις || δωρ. μέσ. μέλλ. (ἐν παθητ. ἐνν.) ***ποταμέλξεται***=«δὰ ἁρμεχθῇ ἀκόμα», τ. ἔ. δὰ δώσῃ καὶ ἄλλο γάλα.

προσ-αμπ-έχομαι, (*πρὸς+ἀμπέχω*), παθητ.· προσκαλῶμαι οτερεά εἴς τι, εἶμαι ἐμπεπλεγμένος εἴς τι.

προσ-ἄμῦνω, μελλ. *-ὔνῶ*· ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος, προσβοηθῶ, ὑπερασπίζω τινά.

προσ-αμφι-έννῦμι, ἀττ. μελλ. *-αμφιῶ*· *ἀμφιέννυμι* (ὁλ. λ.) ἐπὶ πλέον, ἐνδύω τινά ἐπιπροσθέτως ἐκείνων πού ἤδη φορεῖ.

προσ-ανα-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· ἀναβαίνω πρός τι (ἐπάνω εἴς τι), ἀναρριχῶμαι ‖ *ἐπὶ ἵππέων*, ἱππεύω πρός τούτοις.

προσ-ανά-βᾰσις, ποιητ. **προσάμβασις,** *-εως*, ἡ (*προσαναβαίνω*)· ἀνάβασις, ἄνοδος ‖ προσέγγισις ‖ *κλίμακος προσαμβάσεις*=αἱ ἀναβάσεις διά κλίμακος, ἢ αἱ βαθμίδες κλίμακος, ἀναβάθρα, ἀνεμόσκαλα.

προσ-ανά-βηδι, Προστ. ἀορ. β' τοῦ *προσαναβαίνω*.

προσ-ανα-γιγνώσκω· ἀναγιγνώσκω ἐπὶ πλέον (ἐπιπροσθέτως).

προσ-ἀναγκάζω, μελλ. *-άσω*· ἀναγκάζω τινά προσέτι, τόν ἐξαναγκάζω ἐπιπροσθέτως νά... 2) ὑπάγω τινά ὑπό τάς διαταγάς μου, τόν χαλιναγωγῶ, τόν καθυποτάσσω.— μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ., ἀναγκάζω τινά νά πράξῃ τι.

προσ-αν-ἄγορεύω· ἀναγορεύω (δηλ. ἀνακηρύσσω, διακηρύσσω) ἐπὶ πλέον.

προσ-ανα-γρᾰφω, μελλ. *-ψω*· ἀναγράφω (ἐπιγράφω, καταγράφω) προσέτι.

προσ-αν-αιρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀνεγείρω (σηκώνω ἐπάνω) προσέτι.— μέσον, ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ, ἐπὶ πλέον.— **II** ἐπὶ μαντείου, δίδω ἀπάντησιν προσέτι, χρησμοδοτῶ ἐπὶ πλέον.

προ-ἄν-αισῐμόω, μελλ. *-ώσω*· προσαναλίσκω, δαπανῶ ἐπιπροσθέτως.

προσ-ανά-κλῖμα, τό (*προσανακλίνομαι*)· τό ἐφ' οὗ τις ἀνακλίνεται, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπακκουμβᾷ τις, προσέρεισμα, ἐπιστήριγμα.

προσ-ανα-κλίνομαι, παθητ.· *ἀνακλίνομαι* ἐπί τινος, ἀκκουμβῶ ἐπάνω εἴς τι.

προσ-ανά-κλῐσις, *-εως*, ἡ (*προσανακλίνομαι*)· τό ἀκκούμβημα, τό ἐπακκουμβᾶν εἴς τι, ἡ στήριξις, ἡ ἀνάπαυσις, ἐπάνω εἴς τι.

προσ-ανα-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· λαμβάνω ἢ ἀναλαμβάνω προσέτι. 2) μτφρ. ἀνακτῶ προσθέτους δυνάμεις, ἀναλαμβάνω.

προσ-ἀν-ᾱλίσκω, μελλ. *-αναλώσω*· μτχ. ἀορ. α' *προσαναλώσας*· καταναλίσκω προσέτι, δαπανῶ (κατασπαταλῶ) ἐπὶ πλέον.

προσ-ανα-πληρόω, μελλ. *-ώσω*· ἀναπληρώνω προσέτι, γεμίζω, ἀπογεμίζω, συμπληρῶ. 2) μέσον, προσθέτω ὥστε νά γεμίσω τι.

προσ-αν-αρτάω, μελλ. *-ήσω*· ἀναρτῶ τι προσέτι ἐπί τινος («κρεμῶ τι ἀκόμη»).

προσ-ανα-στέλλω· ἀναστέλλω (ἀνακόπτω, ἀναχαιτίζω, κρατῶ ὀπίσω) τι(νά) προσέτι, τό(ν) ἐμποδίζω ἀκόμη.

προσ-ανα-τίθημι, μελλ. *-θήσω*· *ἀνατίθημι* (ἀναθέτω, ἀφιερῶ, προσφέρω) ἐπὶ πλέον.—μέσον, «παίρνω ἐπάνω μου», ἀναλαμβάνω πρόσθετόν τι (βάρος), ἐπιφορτίζομαι μέ τι ἐπὶ πλέον, ἀναδέχομαί τι προσέτι ‖ συνεισφέρω.— **II** ὡσ. συσκέπτομαι μετά τινος.

προσ-ανδρᾰ-ποδίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῐ̔́ξω*· ἀνδραποδίζω τινά (τόν καθιστῶ δοῦλον) προσέτι.

προσ-άν-ειμι (*πρὸς+ἀνά+εἶμι*)· ἀνέρχομαι (πορεύομαι πρός τά ἄνω) προσέτι.

προσ-αν-εῖπον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (λαμβανομένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *προσαναγορεύω*)· ἀναγγέλλω, διακηρύσσω, ἐπιτάσσω, προσέτι.

προσ-ᾱνής, *ές*, δωρ. ἀντὶ *προσηνὴς* (ὁλ. λ.).

προσ-άντης, *ες*, γεν. *-εος* (*πρὸς+ἄντην*)· ὁ ὑψούμενος πρός τά ἄνω ἐκ παραλλήλου πρός ὅλλο τι ὁμοίως ὑψούμενον, ἢ ὁ ὑψούμενος κατά τρόπον ὥστε νά τό συναντήσῃ, ἀνωφερής, ἀνηφορικός, ἀπόκρημνος, ἀπότομος, λατ. **arduus.**— **II** μτφρ., δύσκολος, σκληρός, τραχύς, ἐπαχθής, ἐχθρικός ‖ ἀνιαρός, ὀχληρός, δυσάρεστος, ἀπαρέσκων.— **III** ἐπὶ προσ., ἐναντίος, ἐχθρικός.

προσ-απ-αγγέλλω, μελλ. *-ελῶ*· ἀναγγέλλω προσέτι.

προσ-απ-ᾰγορεύω· ἀπαγορεύω προσέτι.

προσ-απ-αιτέω, μελλ. *-ήσω*· ἀπαιτῶ προσέτι.

προσ-ᾰπειλέω, μελλ. *-ήσω*· ἀπειλῶ προσέτι.

προσ-απ-εῖπον, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (λαμβανομένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *προσαπαγορεύω*, βλ. λ.).

προσ-απο-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· ἀποβάλλω (απορρίπτω, πετῶ μακράν) ἢ χάνω, προσέτι.

προσ-απο-γρᾰφω, μελλ. *-ψω*· ἀπογράφω (ἐγγράφω, καταχωρίζω, καταγράφω) ἐπὶ πλέον.

προσ-απο-δείκνῡμι, μελλ. *-δείξω*· ἀποδεικνύω προσέτι.

προσ-απο-δίδωμι· πληρώνω ὡς ὀφειλὴν προσέτι.

προσ-απο-κρῑ́νομαι· ἀποκρίνομαι ἐπιπροσθέτως (δηλ. καὶ εἰς ἄλλα διά τά ὁποῖα δέν ἠρωτήθην).

προσ-απο-κτείνω, μελλ. *-κτενῶ*· ἀποκτείνω προσέτι (ἐπὶ πλέον).

προσ-απο-λαύω· ἀπολαύω προσέτι.

προσ-απ-όλλῡμι καὶ **-ύω**· μελλ. *-ολέσω*· ἀπόλλυμι (καταστρέφω, φονεύω κλπ.) προσέτι ‖ χάνω προσέτι.—μέσον, μετὰ ἐνεργ. β' παρακ. *προσαπόλωλα*, χάνομαι (καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι) προσέτι (τ. ἔ. μαζί μέ ἄλλους).

προσ-απο-πέμπω, μελλ. *-ψω*· ἀποστέλλω προσέτι («ἀκόμα»).

προσ-απο-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· ἀποστέλλω προσέτι («ὁκόμα»).

προσ-απο-στερέω, μελλ. *-ήσω*· ἀποστερῶ ἐπὶ πλέον.

προσ-απο-τῑμάω, μελλ. *-ήσω*· ἀποτιμῶ (ἐκτιμῶ) προσέτι.

προσ-απο-φέρω, μελλ. *-αποίσω*· ἀποφέρω (ἀπάγω, ἀπομακρύνω) προσέτι ‖ ἐκβάλλω τι ὡς περίττωμα. 2) ἀπάγω τι πρός χρῆσίν μου, λαμβάνω προσέτι.

προσ-άπτω, δωρ. **προτι-άπτω,** μελλ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, προσάπτω, στερεώνω τι εἴς τι ἢ ἐπί τινος, προσαρτῶ, παρέχω, χορηγῶ ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ἀποδίδω τι εἴς τινα, «τοῦ τό προσάπτω», «τοῦ τό κολλάω ρετσινιά». 2) ἐπιδέτω, προσδέτω ‖ παραδίδω τι εἴς τινα, τοῦ τό ἐμπιστεύομαι.— **II** ἀμτβ. προσεγγίζω, πλησιάζω εἴς τινα.— **III** μέσον, προσκολλῶ ἐμαυτόν (προσκολλῶμαι) εἴς τι, ἅπτομαί τινος, τό ἐγγίζω ‖ ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω, εἴς τι, σχετίζομαι (ἀποκτῶ σχέσεις) μέ τινα.

προσ-ἁρᾰρίσκω, μελλ. *προσάρσω*· ἀόρ. β' *προσήρᾰρον*· προσαρμόζω, ἑνώνω, συνάπτω, ταιριάζω τι μέ τι ἄλλο, τό στερεώνω ἐπάνω εἰς ἄλλο (μετὰ δοτ.).— **II** ὡς ἀμτβ. ἐν τῷ πρκ. β' *προσάρᾱρα*, ἰων. *-ᾰ́ρηρα*· γ' ἑν. ἐπ. παθ. πρκ. *προσαρήρεται*· προσαρμόζομαι εἴς..., συνάπτομαι (συνδέομαι) στενῶς μετά τινος.

προσ-αράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· ρίπτω (ὠθῶ) τι ἐπάνω εἴς τι μεθ' ὁρμῆς, ὡς καὶ νῦν τό προσαράσσω (κυρ. ἐπὶ πλοίου) ‖ *προσαράσσω τινὶ τὴν θύραν*=κλείω τήν θύραν κατά πρόσωπόν του μεθ' ὁρμῆς καὶ πατάγου.

προσ-ᾰ́ρηρα, ἰων. πρκ. τοῦ *προσαραρίσκω*.

προσ-ᾰ́ρῆρεται, γ' ἑν. ἐπ. παθ. πρκ. τοῦ *προσαραρίσκω*.

προσ-αρκέω, μελλ. *-έσω*· παρέχω τήν ἀναγκαίαν βοήθειαν, συντρέχω, βοηθῶ (μετὰ δοτ.).— **II** μετὰ αἰτ. πραγμ., παρέχω, χορηγῶ, παραχωρῶ, παραδίδω.

προσ-αρμόζω, νεώτ. ἀττ. **-αρμόττω**· μελλ. *-όσω*· παθ. πρκ. *-ήρμοσμαι*· ὡς καὶ νῦν, προσαρμόζω τι εἴς τι, τό συναρμόζω, τό ταιριάζω ‖ μτφρ., καθιστῶ τι σύμφωνον πρός ἄλλο τι.— **II** ἀμτβ., προσαρμόζομαι, ἁρμόζω, ταιριάζω, συμφωνῶ, πρός τι.

προσ-σρτάω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, προσαρτῶ, συνάπτω, προσδένω, στερεώνω τι ἐπάνω εἴς τι.— παθητ., ὡς καὶ νῦν, προσαρτῶμαι, προσγίγνομαι ἢ ἀνήκω εἰς... ‖ εἶμαι ἀφωσιωμένος εἴς...

προσ-άσσω, ἀττ. ἀντὶ *προσαΐσσω* (βλ. λ.).

προσ-ᾰτῑμόω, μελλ. *-ώσω*· ἀτιμάζω, στερῶ τινα τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, προσέτι, ἐπὶ πλέον τόν καθαιρῶ (ἀπό τό ἀξίωμά του).

προσ-αυαίνομαι, παθ. (*πρὸς+αὐαίνω*)· ἀποξηραίνομαι, μαραίνομαι, φθείρομαι (προσηλωμένος ἐπάνω εἴς τι).

προσ-αυδάω, μελλ. *-ήσω*· πρκ. *προσηύδων*, γ' ἐν. *-ηύδα*, γ' δυϊκ. *-ηυδήτην*· ὁμιλῶ πρός τινα, ἀπευθύνομαι πρός τινα, τόν προσφωνῶ, τόν προσαγορεύω.

προσ-αύλειος, *ον* (*πρὸς+αὐλή*)· ὁ εὑρισκόμενος πλησίον ἐπαύλεως, ἀγροτικός.

προσ-αυλέω, μελλ. *-ήσω*· συνοδεύω μὲ τὸν αὐλόν.

προσ-αυξάνω καὶ **-αύξω,** μελλ. *-αυξήσω*· ὡς καὶ νῦν, *προσαυξάνω*, αὐξάνω ἐπὶ πλέον, ἐνισχύω.— παθητ., ὡς καὶ νῦν, προσαυξάνομαι, γίνομαι μεγαλύτερος (περισσότερος), αὐξάνομαι ἀκόμη, μεγαλώνω ἀκόμη.

προσ-αύω· ἀνάπτω, καίω, τι προσέτι.

προσ-αφ-αιρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀφαιρῶ ἐπὶ πλέον, ἀφαιρῶ πρὸς τούτοις.— μέσον, ἀφαιρῶ προσέτι δι' ἐμαυτόν.— παθητ., ἀφαιροῦμαί τι (μοῦ ἀφαιροῦν πρᾶγμά τι ἐπὶ πλέον), μοῦ τὸ ἀποστεροῦν, χάνω τι ἐπιπροσθέτως.

προσ-αφ-ικνέομαι, μελλ. *-αφίξομαι*, ἀποθ.· ἀφικνοῦμαι εἴς τι μέρος, φθάνω εἴς τι μέρος.

προσ-αφ-ίστημι, μελλ. *-στήσω*· κινῶ ἐπὶ πλέον εἰς ἀποστασίαν, κάμνω καὶ ἄλλους νὰ ἀποστατήσουν.— παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-απέστην*· πρκ. *-αφέστηκα*· ἀπομακρύνομαι ἀπό τινα, ἀποστατῶ ἀπό τινος, ἐπαναστατῶ ἐναντίον τινός (ἐπὶ πλέον τῶν ἄλλων ἀποστατησάντων).

προσ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· πρκ. *βέβηκα*· ἀόρ. β' *-έβην*, μέσ. ἀόρ. α' *-εβησάμην*· βαίνω (βαδίζω) πρός..., ὑπάγω πρός (εἰς)... ‖ ἀναβαίνω ἐπάνω εἰς..., ἀναβαίνω. 2) ἔρχομαι ἐγγύς τινος, φθάνω εἰς... ‖ μτφρ., ἐπέρχομαι, ἐπιτίθεμαι.

προσ-βάλλω, μελλ. *-βαλῶ*· ἀόρ. β' *-έβαλον*· πρκ. *-βέβληκα*, παθητ. *-βέβλημαι*· ρίπτω εἰς (πρὸς)..., ρίπτω ἐπί τινος ‖ ἐπιδέτω, ἐφαρμόζω. 2) προσάπτω, ἀποδίδω, ἀπονέμω, ἐκχωρῶ, παρέχω, παραχωρῶ. 3) μετ' αἰτ. τοῦ προσβαλλομένου πράγματος: (*ὁ ἥλιος*) *προσβάλλει ἀρούρας*=ἡ ἥλιος πλήττει τὴν γῆν διά τῶν ἀκτίνων του ‖ προσπίπτω εἰς τὰς αἰσθήσεις (εἰς τὰ ὄργανα τῶν αἰσθήσεων). 4) μτφρ., *προσβάλλω τι*=βάλλω τι εἰς τὴν καρδιά μου, τὸ ἐνστερνίζομαι, προσέχω εἰς αὐτό, τὸ ἐννοῶ.— μέσον, ρίπτω ἐμαυτὸν κατά τινος (ἐπάνω εἴς τινα), ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ.— ‖ ἀμτβ., ἐπιτίθεμαι κατά τινος, κάμνω ἔφοδον, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ ‖ προσεγγίζω, πλησιάζω 2) ἐπὶ πλοίων, προσορμίζομαι, εἰσπλέω εἰς τὸν λιμένα, καταπλέω.

προσ-βάς, *ᾶσα, άν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προσβαίνω*.

πρόσ-βασις, ἡ (*προσβαίνω*)· μέσον προσεγγίσεως, προσέλευσις ‖ μέσον πρός ἀνάβασιν, ἀνωφερὴς ἀνάβασις.

προσ-βατός, *ή, όν* (*προσβαίνω*)· προσιτός, πρὸς ὃν δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ ‖ ἀναβατός, ὃν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ.

προσ-βιάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ἐκβιάζω, ἀναγκάζω, ἐξαναγκάζω, πρός τι ‖ ἀπολ. μετέρχομαι βίαν.— Παθητ. (ἐν τῷ παθ. ἀορ. α' *προσβιασθῆναι*)· ἐκβιάζομαι, ἐξαναγκάζομαι, πιέζομαι ἰσχυρῶς.

προσ-βίβάζω, μελλ. *-βιβάσω*, ἀττ. *-βιβῶ*· μεταβατικὸν ἐνεργείας τοῦ *προσβαίνω*· κάμνω τινὰ νὰ πλησιάσῃ, τὸν φέρω εἰς..., τὸν πλησιάζω εἰς... ‖ μτφρ., πείθω, καταπείθω.

προσ-βλέπω, μελλ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, προσβλέπω, βλέπω πρός τι(να), βλέπω πρὸς τό μέρος τινός.

προσ-βοάω, μελλ. *-βοήσομαι*· βοῶ πρός τινα, καλῶ, προσκαλῶ.— μέσον, ἰων. ἀόρ. α' *προσεβωσάμην*· καλῶ πρὸς ἐμαυτόν, προσκαλῶ.

προσ-βοηθέω, ἰων. **-βωθέω,** μελλ. *-ήσω*· ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, προσέρχομαι φέρων βοήθειαν ‖ φέρω βοήθειαν εἴς τινα.

προσ-βολή, ἡ (*προσβάλλω*)· τὸ βάλλειν (τοποθετεῖν) τι ἐπί τινος ‖ ἐφαρμογή.— ‖ ὡς καὶ νῦν, προσβολή, ἔφοδος, ἐπίθεσις, τὸ ἐπιπίπτειν ἐναντίον τινός: *προσβολὴ Ἀχαιίς* = ἐπίθεσις τῶν Ἀχαιῶν. 2) γενικῶς, τὸ βαδίζειν πρός τὸ μέρος τινός, προσέγγισις ‖ μέσον προσεγγίσεως. 3) ἐπὶ πλοίων, τόπος προσορμίσεως, λιμήν.

πρόσ-βορρος, *ον* (*πρὸς+βορέας*)· ὁ πρὸς βορρᾶν κείμενος, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν βόρειον ἄνεμον.

πρόσ-γειος, *ον* (*πρὸς+γέα—γῆ*), δωρ. *προτίγειος*· ὁ πλησίον τῆς Γῆς (ἐπὶ τῆς σελήνης) ‖ ὁ πλησίον τῆς ξηρᾶς (ἐπὶ ἰχθύων, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς *«πελαγίους»*, τοὺς ζῶντας «στὰ βαθειά»).

προσ-γελάω, μελλ. *-άσομαι*· γελῶ πρός τινα, προσβλέπω τινὰ μειδιῶν, προσμειδιῶ ‖ μτφρ., εὐφραίνω, χαροποιῶ, λατ. **arridere**.

προσ-γίγνομαι, ἰων. καὶ μτγν. **—γίνομαι**· μελλ. *-γενήσομαι*· πρκ. *-γεγένημαι*, ἀποθ.· ἔρχομαι πρός..., προσέρχομαι πρός τι(να), ἢ ὑπάγω πρός τι(να), προσκολλῶμαι εἰς τινα. 2) γενικῶς, προστίθεμαι, λατ. **accedere**. 3) φθάνω ‖ ἐπὶ πραγμ., συμβαίνω, γίνομαι, εἴς τινα.

προσ-γράφω, μελλ. *-ψω*· πρκ. *-γέγρᾰφα*, παθ. *-γέγρᾰμμαι*· γράφω προσέτι, προσαρτῶ κωδίκελλον ‖ *τὰ προσγεγραμμένα*=ὅροι προστιθέμενοι εἰς συνθήκην τινά.

προσ-γυμνάζω, μελλ. *-άσω*· γυμνάζω προσέτι, γυμνάζω (ἀσκῶ) εἴς τι.

προσ-δᾰνείζω, μελλ. *-σω*· δανείζω ἐπιπροσθέτως.— μέσον, μετὰ παθητ. πρκ. *προσδεδάνεισμαι*· δανείζομαι ἐπὶ πλέον, λαμβάνω ἐπιπρόσθετα δάνεια.

προσ-δᾰπᾰνάω, μελλ. *-ήσω*· δαπανῶ προσέτι, δαπανῶ ἐπιπροσθέτως.

πρόσ-δεγμα, *-ατος*, τό (*προσδέχομαι*)· ὑποδοχή.

προσ-δεῖ, ἀπροσ. (τοῦ *προσδέω* Β)· ὑπάρχει χρεία προσέτι, ὑφίσταται πρόσθετος ἀνάγκη. 2) μετὰ γεν. πράγμ., ὑπάρχει προσέτι (ἀκόμη) ἀνάγκη (ἔλλειψις) πράγματος· ὁλ. καὶ *προσδέω* Β.

προσ-δέκομαι, ἰων. ἀντὶ *προσδέχομαι*.

προσ-δέομαι, δωρ. ποιητ. *ποτι-δεύομαι*· μελλ. *-δεήσω*· παθ. ἀόρ. α' *-εδεήθην*· ἀποθ.· εὑρίσκομαι (διατελῶ) ἐν ἀνάγκῃ πράγματός τινος ἐπὶ πλέον, ἔχω πρὸς τούτοις χρείαν πράγματός τινος ‖ ἀπολ., ἔχω ἔλλειψιν, ἔχω χρείαν, χρειάζομαι.— ‖ μετὰ γεν. προσ., παρακαλῶ τινα (διά τι ἐπὶ πλέον), ἔχω τὴν ἀνάγκην τινός διά τι προσέτι, ζητῶ παρακλητικῶς ἀπό κάποιον κάτι ἐπιπροσθέτως ‖ παρακαλῶ τινα νὰ πράξῃ τι.

προσ-δέρκομαι, δωρ. **ποτι-δέρκομαι**· μέσ. μέλλ. *-δέρξομαι*· παθ. ἀόρ. α' *-εδέρχθην*· μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. καὶ ἐνεργ. ἀόρ. β' *-έδρᾰκον*, πρκ. *-δέδορκα*· ἀποθ.· προσβλέπω, παρατηρῶ.

πρόσ-δετος, *ον* (*προσδέω* Α)· ὁ προσδεδεμένος εἴς τι.

προσ-δεύομαι, ποιητ. ἀντὶ *προσδέομαι*, δωρ. *ποτιδ—*.

προσ-δέχομαι, ἰων. **προσ-δέκομαι**· μελλ. *-δέξομαι*· πρκ. *-δέδεγμαι*· ἐπικ. ἀόρ. β' *προσεδέγμην*, μετὰ δωρ. μτχ. *ποτιδέγμενος*· δέχομαι, ἀποδέχομαι, εὐχαρίστως, παραδέχομαι ἀσμένως, ὑποδέχομαι φιλικῶς ‖ ἐπιτρέπω εἴς τινα νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν μου ‖ γεν., ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι.— ‖ ἀναμένω, περιμένω, προσδοκῶ ‖ ἀπολ., ἀναμένω μεθ' ὑπομονῆς, διαμένω.

προσ-δέω (Α), μελλ. *-δήσω*· παθ. πρκ. *προσδέδεμαι*· προσδένω τι εἴς τι ἢ ἐπί τινος, τό στερεώνω ἐπί τινος.

προσ-δέω (Β), μελλ. *-δεήσω*· χρειάζομαι ἐπὶ πλέον ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀπρόσ. *προσδεῖ* (βλ. λ.).

προσ-δηλέομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· βλάπτω προσέτι ‖ καταστρέφω ἐπὶ πλέον.

προσ-δια-βάλλω· διαβάλλω (συκοφαντῶ) προσέτι.

προσ-δι-αιρέομαι, ἀποθ.· διαιρῶ (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ διαχωρίζω, διακρίνω) περαιτέρω.

προσ-δια-λέγομαι, παθ. ἀόρ. α' *-διελέχθην*, ἀποθ.· διαλέγομαι πρός τινα, συνδιαλέγομαι μετά τινος, συζητῶ, συνομιλῶ.

προσ-δια-μαρτύρέω, μελλ. *-ήσω*· μαρτυρῶ ἐπιπροσθέτως (προσέτι).

προσ-δια-νέμω· διανέμω προσέτι.— μέσον, διαμοιράζουσι (διανέμουσι) μεταξύ των.

προσ-δια-πασσᾰλεύω· προσηλῶ (καρφώνω, στε-

ρεώνω) τι ἐπί τινος δι' ἐμπηγνυομένων πασσάλων.
προσ-δια-πράσσω, μελ. *-ξω·* κατορθώνω (ἐκτελῶ, συμπληρῶ) προσέτι.— **μέσον,** κατορθώνω δι' ἑμαυτόν προσέτι.
προσ-δια-φθείρω, μελλ. *-φθερῶ·* πρκ. *-ἔφθαρκα·* παθ. πρκ. *-ἔφθαρμαι·* παθ. ἀόρ. β' *-εφθάρην·* διαφθείρω (κατατρέφω, ἀφανίζω) προσέτι.— παθητ., καταστρέφομαι προσέτι.
προσ-δίδωμι, μελλ. *-δώσω·* δίδω ἐπιπροσθέτως.
προσ-δι-ηγέομαι, μελλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· διηγοῦμαι προσέτι.
προσ-δίκάζω, μελλ. *-άσω·* ἐπιδικάζω (ἀπονέμω) τι εἴς τινα ὡς δικαστής.— μέσον, εἶμαι ἐμπεπλεγμένος εἰς δίκην.
προσ-δι-ορθόω, μελλ. *-ώσω·* διορθώνω προσέτι. — μέσον, διορθώνω ἑμαυτόν (διορθώνομαι) προσέτι.
προσ-δι-ορίζω, μελλ. *-σω·* ὡς καὶ νῦν· προσδιορίζω, ὁρίζω, καθορίζω, προσέτι.
προσ-διώκω, μελλ. *-ξω·* καταδιώκω προσέτι.
προσ-δοκάω, ἰων. **-έω·** μελλ. *-ήσω·* ἀόρ. α' *-εδόκησα·* ὡς καὶ νῦν, προσδοκῶ, ἀναμένω, περιμένω (συν. μετ' ἀπρφ. μελλ.) || μετ' ἀπρφ. ἐνεστ., νομίζω, στοχάζομαι, ὑποθέτω, ὅτι...
προσ-δοκέω, μελλ. *-δόξω·* ἀόρ. α' *-έδοξα·* φαίνομαι, νομίζομαι, θεωροῦμαι, προσέτι, ὅτι... (μετ' ἀπρφ.).
προσ-δοκητός, ή, όν (*προσδοκάω*)· προσδοκώμενος, ἀναμενόμενος.
προσ-δοκία, ἡ (*προσδοκάω*)· ὡς καὶ νῦν, προσδοκία, τό προσδοκᾶν, ἐλπίς, ἀναμονή (εἴτε καλοῦ εἴτε κακοῦ) || *πρὸς προσδοκίαν* = συμφώνως πρός τάς προσδοκίας, κατά τά ἀναμενόμενα, κατά τάς ὑπαρχούσας ἐλπίδας.
προσ-δόκιμος, *ον* (*προσδοκάω*)· ὁ ἀναμενόμενος, ὃν προσδοκᾷ τις || *ἐπὶ Μίλητον προσδόκιμος* = ὅστις περιεμένετο (ἀνεμένετο) ὅτι θά ἐπέλθῃ ἐναντίον τῆς Μιλήτου.
προσ-δόρπιος, *ον,* καὶ ὑωρ. **ποτιδόρπιος,** *ον* (*πρὸς*+*δόρπον*)· ὁ ἀνήκων εἰς τό *δόρπον* (εἰς τό ἑσπερινόν φαγητόν, εἰς τό δεῖπνον), ἤ ὁ χρησιμεύων δι' αὐτό.
προσ-δράκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προσδέρκομαι* (βλ. λ.).
προσ-δράμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προστρέχω·* μτχ. *προσδραμών·* ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ ἀχρ. *δρέμω.*
προσ-εάω, μελλ. *-άσω·* ὀφίνω νά προχωρήσῃ περαιτέρω, ἐπιτρέπω νά πλησιάσῃ.
προσ-έβην, ἀόρ. β' τοῦ *προσβαίνω.*
προσ-εβήσετο, ἐπ. ἀντί *-ατο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *προσβαίνω.*
προσ-εγγίζω, μελλ. *-σω·* ὡς καὶ νῦν, προσεγγίζω τι, τό φέρω πλησίον, τό πλησιάζω.— **II** ἀμτ., προσεγγίζω, πλησιάζω.
προσ-εγ-γράφω, μελλ. *-ψω·* ἐγγράφω προσέτι ἐπὶ στήλης || εἰδ. προσθέτω περιοριστικήν τινα διάταξιν (πρότασιν).
προσ-εγγύάομαι, μελλ. *-ήσομαι·* γίνομαι ἐγγυητής προσέτι.
προσ-εγ-χρίω, μελλ. *-ίσω·* ἐπιχρίω ἐπιπροσθέτως (ἄλλην μίαν φοράν), ἐπαλείφω ἅπαξ ἔτι.
προσ-εδάφίζω, μελλ. *-σω·* προσηλώνω (στερεώνω) ἐπί τοῦ ἐδάφους || καταρρίπτω ἐπί τοῦ ἐδάφους || γεν., στερεώνω τι.
προσ-εδρεία, ἡ, καὶ **-ία** (*προσεδρεύω*)· τό νά προεδρεύῃ τις, δηλ. τό νά κάθηται πλησίον || καὶ δή: 1) πολιορκία, ἀποκλεισμός, λατ. **obsessio.** 2) μεγάλη προσοχή εἰς τι πρᾶγμα, λατ. **assiduitas.**— εἰδ. τό νά κάθηται τις παρά τήν κλίνην ἀσθενοῦς.
προσ-εδρεύω, μελλ. *-σω* (*πρόσεδρος*)· ἑδρεύω (κάθημαι, διαμένω) πλησίον, παρακάθημαι, εἶμαι πλησίον τινός, λατ. **assidere.** 2) παρακολουθῶ συνεχῶς, παραφυλάττω ἐπιμόνως.
προσ-εδρία, ἡ·=*προσεδρεία* (βλ. λ.).
πρόσ-εδρος, *ον* (*πρὸς*+*ἕδρα*)· ὁ παρακαθήμενος ὁ διαμένων (κατοικῶν) πλησίον || *πρόσεδρος λιγνὺς* =ὁ περιβάλλων καπνός.
προσ-έειπε, ἐπ. ἀντί *προσεῖπε·* βλ. *προσεῖπον.*
προσ-έθηκα, ἀορ. α' τοῦ *προστίθημι.*
προσ-εθίζω, μελλ. *-σω·* συνηθίζω τινά εἴς τι.
προσ-εἰδέναι, -ειδώς, ἀπρφ. καὶ μτχ. τοῦ *πρόσοιδα* (βλ. λ.).
προσ-εῖδον, ἀπρφ. *προσἴδεῖν,* μτχ. *προσιδών·* ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (χρησιμοποιουμένου ὡς ἐνεστ. τοῦ *προσοράω*)· μέσ. ἀπρφ. *προσιδέσθαι·* βλέπω πρός τι(να).— **II** παθητ., *προσείδομαι·* φαίνομαι ὅτι πλησιάζω τι, εἶμαι παρόμοιος, ὁμοιάζω.
προσ-εἴκα, ἀττ. ἀντί *προσέοικα* (βλ. λ.).
προσ-εικάζω, μελλ. *-σω·* ἀόρ. α' *-ᾔκασα·* καθιστῶ τι ὅμοιον πρός τι, τό ἐξομοιώνω, τό κάμνω νά ὁμοιάζῃ, πρός αὐτό.— Παθητ., εἶμαι ὅμοιος, «ὁμοιάζω».— **II** μτφρ., παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω.
προσ-εἰκελος, η, ον, ὡσ. καὶ *-ος, -ον·* ὁ *προσεοικώς* (βλ. λ.), ὁ προσομοιάζων, ὁ κάπως ὅμοιος.
προσ-ειλέω, ὑωρ. **προτι-ειλέω·** ἀναγκάζω τινά νά τραπῇ πρός..., συμπιέζω, συστρέφω, στενοχωρῶ.
προσ-είληφα, -είλημμαι, πρκ. ἐνεργ. καὶ παθ. τοῦ *προσλαμβάνω.*
προσ-ειλόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *προσαιρέω.*
πρόσ-ειλος, *ον* (*πρὸς* + *εἴλη*)· ὁ πρός τό μέρος τοῦ ἡλίου, προσήλιος, «προσηλιακός» || θερμός || φωτεινός.
πρόσ-ειμι (Α) (παρά τοῖς ἀττ. ὡς μέλλ. τοῦ *προσέρχομαι*)· ἀπρφ. *προσιέναι·* πρτ. *προσ-ήειν,* ἰων. *-ήια,* ἀττ. *-ᾖα·* μτχ. *προσιών·* (*πρὸς* + *εἶμι*)· ὑπάγω πρός (εἴς) τινα τόπον || πλησιάζω τι(νά). 2) ἐν ἐχθρικῇ ἐνν., ὑπάγω ἤ ἔρχομαι ἐναντίον τινός, ἐπέρχομαι. 3) ἔρχομαι πρός τι μέρος (ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι) διά νά ὁμιλήσω.— **II** ἐπί χρόνου, ἐπέρχομαι, πλησιάζω.— **III** ἐπί εἰσοδημάτων καὶ προσόδων, προέρχομαι, ἀποφέρομαι, εἰσπράττομαι: *τὰ προσιόντα χρήματα,* ἤ καὶ ἁπλῶς *τὰ προσιόντα* = οἱ δημόσιοι πόροι, τά εἰσοδήματα, λατ. **reditus.**
πρόσ-ειμι (Β), ἀπρφ. *προσεῖναι·* πρτ. *προσῆν·* (*πρὸς* + *εἰμί*)· εἶμαι πλησίον, εἶμαι παρών εἴς τι || ἀνθίσταμαι, ἀντεπεξέρχομαι.— **II** προσυπάρχω, συνυπάρχω, ἀνήκω, προστίθεμαι.
προσ-εἶπον, ἀπρφ. *προσειπεῖν·* ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (χρησιμοποιουμένου ὡς ἐν. τοῦ *προσαγορεύω*)· ὡς καὶ νῦν, προσαγορεύω, λέγω πρός τινα, προσφωνῶ || χαιρετίζω. 2) καλῶ, ἀποκαλῶ, ὀνομάζω, τινά οὕτω ἤ οὕτω || ὀνομάζω.
προσ-εισ-πράσσω, μελλ. *-ξω·* εἰσπράττω προσέτι (ἐπί πλέον).
προ-σείω, μελλ. *-σω·* κρατῶ τι ἔμπροσθεν καὶ τό σείω, σείω (τινάσσω) τι κρατῶν αὐτό ἔμπροσθέν μου (ἤ ἔμπροσθεν ἄλλου τινός) || *προσείω χεῖρα* = κινῶ τήν χεῖρά μου πρός τό μέρος τινός μέ ἀπειλητικήν χειρονομίαν.
προσ-εκ-βάλλω· ἐκβάλλω (ἀπορρίπτω, «πετῶ») προσέτι (ἐπί πλέον).
προσ-εκ-πέμπω, μελλ. *-ψω·* ἐκπέμπω (ἐξαποστέλλω) προσέτι (ἐπιπροσθέτως).
προσ-εκ-πῦρόω, μελλ. *-ώσω·* *ἐκπυρόω* (ἀνάπτω, ἀναφλέγω, πυρπολῶ) προσέτι.
προσ-εκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προσέχω·* *δεῖ προσέχειν* = πρέπει νά προσέχῃ τις.
προσ-εκτικός, ή, όν (*προσέχω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ προσεκτικός, ὁ προσέχων.
προσ-εκ-τίλλω· ἐκτίλλω (μαδῶ) προσέτι.
προσ-έκυρσα, ἀόρ. α' τοῦ *προσκυρέω* (βλ. λ.).
προσ-εκ-χλευάζω, μελλ. *-σω·* χλευάζω (γελοιοποιῶ) προσέτι.
προσ-ελαύνω, μελλ. *-ελάσω,* ἀττ. *-ελῶ·* ἀόρ. α' *-ήλασα·* ὡς μτβτ., ἐλαύνω (ὠθῶ, ὁδηγῶ, φέρω, κινῶ) τι(να) πρός τι μέρος.— ἀμτβ. (κατά τό πλεῖστον): 1) (ἐξυπακ. τῆς αἰτ. *ἵππον, ἅρμα* κ.τ.ὁ.)· ἐφιππος προχωρῶ πρός..., ἐφορμῶ ἔφιππος, λατ. **adequitare** || πλησιάζω ἔφιππος. 2) (ἐξυπακ. τῆς αἰτ. *στρατόν,* ἐπί στρατηγοῦ) προελαύνω, προχωρῶ, πορεύομαι || φθάνω, ἀφικνοῦμαι.
προσ-έλεκτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *προσλέγω.*
προσελέω, ἐσφαλμ. τύπος ἀντί *προυσελέω* (βλ.λ.).
προσ-ελθεῖν, προσ-ελθών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προσέρχομαι.*

προσ-έλκω, μελλ. *-έλξω* ἢ *-ελκύσω*· ἀόρ. α' *-είλκυσα*· ἕλκω (σύρω) πρός τι(να), σύρω πλησίον.— μέσον, ἕλκω πρός τό μέρος μου, προσελκύω.

προσ-ελ-λείπω, μελλ. *-ψω*· ἔχω ἀκόμη ἐλλειψιν ἀπό τι ‖ μένω ὀπίσω ἀκόμη.

προσ-εμ-βαίνω, μελλ. *-εμβήσομαι*· ἀόρ. β' *-ενέβην*· πατῶ ἐπί τινος, καταπατῶ, λατ. **insultare.**

προσ-εμ-βλέπω, μελλ. *-ψω*· ἐμβλέπω (βλέπω μέσα εἰς τι) προσέτι.

προσ-εμ-πικραίνομαι, παθητ., μετά μέσ. μέλλ. *-ἀνοῦμαι* πικραίνομαι ἔτι μᾶλλον ἐναντίον τινός.

προσ-εμ-φερής, ἐς (βλ. *ἐμφερής, προσφερής*)· ὁ προσομοιάζων, παρόμοιος.

προσ-ένᾶχε, δωρ. ἀντί *προσένηχε*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *προσνήχω*.

προσ-εν-δείκνῡμι, μελλ. *-ενδείξω*· διακηρύσσω προσέτι.—μέσον, ἐπιδεικνύω ἐμαυτόν πρός τινα, ἐπιδείκνυμαι ἐνώπιόν τινος.

προσ-εν-εχῠράζω, μελ. *-σω*· λαμβάνω ὡς πρόσθετον ἐγγύησιν (περί τῆς καταβολῆς ὀφειλομένων χρημάτων).

προσ-εν-θῡμέομαι, μέσ. μέλλ. *-ενθυμήσομαι* καί παθ. *-ενθυμηθήσομαι*, ἀποθ.· συλλογίζομαι ἐπί πλέον, λαμβάνω ἀκόμη (ἐπιπροσθέτως) ὑπ' ὄψιν.

προσ-εννέπω· προσαγορεύω, προσφωνῶ, τινα. 2) παρακαλῶ ἢ διατάσσω (κελεύω) τινά νά πράξῃ τι (μετ' ἀπρφ.). 3) καλῶ τινα ὀνομαστικῶς.

προσ-εν-νοέω, μελλ. *-ήσω*· σκέπτομαι περί τινος ἐπί πλέον ‖ παρατηρῶ προσέτι.

προσ-εν-τείνω, μελλ. *-τενῶ*· ἐντείνω ἔτι μᾶλλον ‖ προξενῶ ἀκόμη: *προσεντείνω πληγάς τινι*= τοῦ προξενῶ καί ἄλλας πληγάς, τόν δέρω ἀκόμη περισσότερον.

προσ-εν-τέλλομαι, ἀποθ.· ἐντέλλομαι ἀκόμη (προσέτι), παραγγέλλω (διατάσσω) ἐν συνεχείᾳ.

προσ-εξ-αιρέομαι, μέσ.· ἐκλέγω δι' ἐμαυτόν προσέτι.

προσ-εξ-ᾰμαρτάνω, μελλ. *-μαρτήσομαι*· ἀποτυγχάνω ἔτι μᾶλλον.

προσ-εξ-ανδρᾰποδίζομαι, ἀττ. μέλλ. *-ιοῦμαι*, ἀποθ.· ἐξανδραποδίζω (σκλαβώνω) καί ἄλλους ἀκόμη.

προσ-εξ-αν-ίστημι, μελλ. *-στήσω*· κάμνω νά ἐπαναστατήσουν ἀκόμη (ξεσηκώνω ἀκόμη, ἐπιπροσθέτως).— παθητ., μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην*· ἐξανίσταμαι (ξεσηκώνομαι) προσέτι ‖ φθάνω ἀκόμη ὑψηλότερα.

προσ-εξ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ἐξεργάζομαι (ἐπεξεργάζομαι) προσέτι ‖ κατορθώνω (ἐκτελῶ) ἐπί πλέον ‖ ὁ πρκ. *προσεξείργασμαι* ἐκτός τῆς ἐνεργ. σημ. κεῖται καί μετά παθητ. σημασ., ἔχω κατορθωθῇ, ἔχω ἐπιτευχθῇ, ἐπί πλέον (βλ. καί *ἐργάζομαι*).

προσ-εξ-ετάζω, μελλ. *-σω*· ἐξετάζω, ἐρευνῶ, προσέτι (ἐπί πλέον).

προσ-εξ-ευρίσκω, μελλ. *-ευρήσω*· ἐξευρίσκω (ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ) ἐπί πλέον.

προσ-έοικα, πρκ. μετά σημασ. ἐνεστ. (ἄνευ ἐνεστ. *προσείκω* ἐν χρήσει)· ἀττ. πρκ. *προσεῖκα*, ἀπρφ. *προσεικέναι*· ὑπάρχει ἀκόμη τύπος παθητ. πρκ. *προσήιγμαι*· εἶμαι ὅμοιος ἢ παρόμοιος πρός τι(να).— **II** φαίνομαι ἁρμόδιος (κατάλληλος).— **III** φαίνομαι ὅτι πράττω τι (μετ' ἀπρφ.).

προσ-επ-αινέω, μελλ. *-έσω*· ἐπαινῶ προσέτι.

προσ-επ-αιτιάομαι, μελλ. *-άσομαι*· αἰτιῶμαι (κατηγορῶ) προσέτι.

προσ-επ-εμ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· = *προσεμβαίνω* (βλ. λ.).

προσ-επ-εξ-ευρίσκω, μελλ. *-ευρήσω*· ἐξευρίσκω (ἐπινοῶ) πρός τινα σκοπόν προσέτι.

προσ-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ *προσπίπτω*.

προσ-επι-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· ἐπιρρίπτω προσέτι ‖ προσθέτω ἐπί πλέον.

προσ-επι-γρᾰφω, μελλ. *-ψω*· ἐπιγράφω προσέτι.

προσ-επί-κειμαι, παθητ.· *ἐπίκειμαί* τινι προσέτι, πιέζω διά προσθέτων ἐπιμόνων παρακλήσεων, ἐπιμένω ἐπαιτῶν.

προσ-επι-κτάομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀποκτῶ προσέτι, ἀποκτῶ ἐπί πλέον ‖ κάμνω περαιτέρω προσθήκας εἴς τι.

προσ-επι-λαμβάνομαι, μέσον· βοηθῶ εἰς τήν ἀπόκτησιν πράγματός τινος ‖ ἐπιλαμβάνομαι καί ἄλλου πράγματος ἐπί πλέον ‖ βοηθῶ, συντρέχω (ἐν πολέμῳ κυρίως).

προσ-επι-ορκέω, μελλ. *-ήσω*· ἐπιορκῶ προσέτι ‖ ψευδορκῶ δι' ἄλλην μίαν φοράν («παίρνω ἀκόμη ἕνα ψεύτικον ὅρκον»).

προσ-επι-πνέω, μελλ. *-πνεύσομαι*· ἀκόμη πνέω ἀντιδέτως ‖ ἀκόμη φυσῶ εὐνοϊκῶς.

προσ-επι-πονέω, μελλ. *-ήσω*· κοπιάζω ἔτι περισσότερον.

προσ-επι-σκώπτω, μελλ. *-ψω*· ἐπιπροσθέτως ἐπισκώπτω (χλευάζω, ἐμπαίζω) τινά, τόν ἀστειεύομαι ἐπί πλέον.

προσ-επίσταμαι, μεσ. μελλ. *-στήσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *-ηπιστήθην*, ἀποθ.· *ἐπίσταμαι* (γνωρίζω) ἐπί πλέον ὅτι...

προσ-επι-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· *ἐπιστέλλω* (παραγγέλλω, γνωστοποιῶ, ἐντέλλομαι, κυρ. δι' ἐπιστολῆς) ἐπί πλέον (ἐπιπροσθέτως, ἀκόμη).

προσ-επι-σφρᾱγίζομαι, ἀττ. μελλ. *-ισοῦμαι*, ἀποθ. ἐπισφραγίζω (δέτω τήν σφραγῖδά μου, ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ) τι προσέτι, προσεπιβεβαιῶ τι.

προσ-επι-τέρπομαι, παθητ.· τέρπομαι ἔτι μᾶλλον.

προσ-επι-τροπεύω, μελλ. *-σω*· ἐπί πλέον ἐπιτροπεύω τινά (ἐνεργῶ ὡς ἐπίτροπός τινος).—παθητ., ἐπιτροπεύομαι ὑπό τινος, διατελῶ ὑπό τήν ἐπιτροπείαν τινός.

προσ-επι-φωνέω, μελλ. *-ήσω*· λέγω τι ἐν προσθήκῃ, προσθέτω τι εἰς τήν ὁμιλίαν μου.

προσ-επι-χᾰρίζομαι, μελλ. *-ίσομαι*, ἀποθ.· χαρίζομαι (κάμνω εἴς τινα χάριν) ἐπί πλέον, εὐφραίνω τινά προσέτι.

προσ-επτᾰμην, ἀόρ. β' τοῦ *προσπέτομαι*.

προσ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι*· πρκ. *-είργασμαι*, ἀποθ.· ἐργάζομαι ἐπί πλέον, κατορθῶ (πραγματοποιῶ) καί ἄλλο τι ‖ κερδίζω ἐπί πλέον.

πρόσ-εργος, *ον* (*πρός*+*ἔργον*)· φιλόπονος ‖ ἐπιτήδειος διά τινα ἐργασίαν.

προσ-ερεύγομαι, ἀποθ.· ἐρεύγομαι (ἐξεμῶ, «ξερνῶ») πρός τό μέρος τοῦ προσώπου τινός ‖ μτφρ., *κύματα προσερεύγεται πέτρην*=τά κύματα θραύονται ἐπί τῶν βράχων ἀφρίζοντα.

προσ-ερέω, ἀττ. συνῳδ. *προσερῶ*, μελλ. τοῦ *προσεῖπον* (βλ. λ.).

προσ-ερίζω, δωρ. **ποτερίσδω,** μελλ. *-σω*· ἐρίζω πρός τινα ‖ ἀμιλλῶμαι πρός τινα.

προσ-έρομαι, μελλ. *-ερήσομαι*· ἀόρ. β' *-ηρόμην*, ἀπρφ. *-ερέσθαι*, ἀποθ.· ἐρωτῶ τινά τι ἐπί πλέον.

προσ-έρπω, δωρ. **ποθέρπω**· μελλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *προσείρπῡσα*· ἕρπω πρός τι(να), κρυφίως πλησιάζω, φθάνω που ἕρποντας (συρόμενος) ‖ *ὁ προσέρπων χρόνος*=ὁ προσεχής (ὁ ἐρχόμενος, ὁ ἑπόμενος) χρόνος ‖ *τὸ προσέρπον*=τό ἐπερχόμενον γεγονός, τό μέλλον γενέσθαι.

προσ-έρρηξα, ἀόρ. α' τοῦ *προσρήγνυμι* (βλ. λ).

προσ-ερυγγάνω·=*προσερεύγομαι* (βλ. λ.).

προσ-έρχομαι, πρτ. *-ηρχόμην*, μελλ. *-ελεύσομαι* (παρ' ἀττ. ὅμως πρτ. *προσῄειν* καί μελλ. *πρόσειμι*), ἀποθ. μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *-ῆλθον*, πρκ. *-ελήλυθα*· ὡς καί νῦν, προσέρχομαι, ἔρχομαι ἢ ὑπάγω πρός τι(να), προσφεύγω εἴς τινα ‖ ἀπολ. πλησιάζω, προσεγγίζω ‖ εὑρίσκομαι πολύ πλησίον. 2) ἐπισκέπτομαί τινα, συναναστρέφομαί τινα, τόν προσεταιρίζομαι. 3) ἐν ἐχθρικῇ ἐνν., ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός.— **II** ἐπί προσόδων, εἰσοδημάτων, εἰσέρχομαι (εἰς τό ταμεῖον), λατ. **redire.**

προσ-ερωτάω, μελλ. *-ήσω*· ἐρωτῶ προσέτι (ἐπί πλέον).

πρόσ-εσπερος, δωρ. **ποθ-έσπερος,** *ον*· ὁ γειτνιάζων (ἢ ὁ κλίνων) πρός τήν ἑσπέραν ‖ ὁ κλίνων (ἢ γειτνιάζων) πρός τήν δύσιν, ὁ δυτικός ‖ τό οὐδ. πληθ. *τὰ ποθέσπερα* ὡς ἐπίρρ. = πρός τό ἑσπέρας, «κατά τό βραδάκι».

προσ-εταιρίζομαι, μέσ.· ὡς καί νῦν, προσεταιρι-

ζομαι. λαμβάνω τινὰ μὲ τὸ μέρος μου ὡς φίλον, ἐκλέγω ὡς φίλον μου, τὸν προσκολλῶ πλησίον μου («τὸν παίρνω μαζί μου»).

προσ-εταιριστός, *ὀν* (*προσεταιρίζομαι*)· ὁ συνδεδεμένος μετά τινος ὡς σύντροφος, ὁ προσκεκολλημένος εἰς τὴν αὐτὴν ἑταιρίαν ἢ εἰς τὸν αὐτὸν σύλλογον.

προσ-έτι, ἐπιρ.· ὡς καὶ νῦν, προσέτι, ἀκόμη, ἐπὶ πλέον.

πρόσ-ευξαι, προστ. ἀορ. α' τοῦ ***προσεύχομαι.***

προσ-ευ-πορέω, μελλ. *-ήσω*· προσπορίζω, προμηθεύω προσέτι, ἐφοδιάζω ἐπὶ πλέον, παρέχω (χορηγῶ) ἐπὶ πλέον ‖ ἀμτδ., εἶμαι ἐφωδιασμένος μέ τι.

προσ-ευρίσκω, μελλ. *-ευρήσω*· εὑρίσκω ἐπὶ πλέον.

προσ-ευχή, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἡ προσευχή.— **II** τόπος προσευχῆς· ἐκ τοῦ

προσ-εύχομαι, μελλ. *-εὔξομαι*· ἀποθ.· ὡς καὶ νῦν, προσεύχομαι, κάμνω τὴν προσευχήν μου ‖ προσφέρω ταξίματα («τάματα») ‖ ἀπολ. λατρεύω ‖ ὡσ. μετ' αἰτ., προσεύχομαι (παρακαλῶ) διὰ πρᾶγμά τι.

προσ-έφην, *ης, η,* ἀόρ. 6' τοῦ ***πρόσφημι.***

προσ-εχής, *ὲς* (*προσέχω*)· ἐπὶ τόπου, ὁ πλησίον τινός, ὁ συνεχόμενος, ὁ συνορεύων, γειτνιάζων, ὁ πλησιέστατος, ὁ ἑπόμενος.— **II** ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, ὁ προσεχής, ὁ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον ἀνήκων.

προσ-έχω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. 6' *προσέσχον*· πρκ. *προσέσχηκα*· ἔχω προσέτι, ἔχω ἐπιπροσθέτως.— **II** κρατῶ τι (καὶ τὸ προτείνω) πρός τι(να), τὸ φέρω πρός τι (μέρος) ἢ πλησίον τινός ‖ ***προσέχω ναῦν***= φέρω τὸ πλοῖον εἰς τὸν λιμένα ἢ πλησίον τῆς ξηρᾶς, τὸ προσορμίζω ‖ ἀλλὰ καὶ ἄνευ τοῦ ***ναῦν***· προσορμίζομαι, προσεγγίζω εἰς τινα τόπον ‖ ***προσέχω τῇ γῇ, προσέχω τῇ νήσῳ***=προσεγγίζω εἰς τὴν ξηράν, εἰς τὴν νῆσον ‖ ἀπολ., ἀράζω, ἐξέρχομαι εἰς τὴν ξηράν, ἀποβιβάζομαι ‖ μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ. ἐνίοτε καὶ ***ναυσὶ προσέχειν.***— **III** ***προσέχω τὸν νοῦν***=στρέφω τὸν νοῦν μου (τὰς σκέψεις μου, τὴν προσοχήν μου) πρός τι πρᾶγμα, προσέχω εἰς τι, λατ. **animum advertere** ‖ ὡσ. ἄνευ τῆς αἰτ. ***νοῦν,*** ἁπλῶς ***προσέχω*** =ὡς καὶ νῦν, προσέχω, προφυλάσσομαι ‖ ***προσέχω ἐμαυτῷ***=δίδω προσοχήν εἰς τὸν ἑαυτόν μου, τ. ἔ. σκέπτομαί τι κατ' ἐμαυτόν. 2) δίδω ὅλην μου τὴν προσοχήν, ἀφοσιοῦμαι, εἶς τι, λατ. **totus esse in aliqua re.** 3) περιποιοῦμαί τινα.— **IV** μέσον, προσκολλῶμαι εἴς τι πρᾶγμα, ἐμμένω εἴς τι ‖ μτφρ., ἀφοσιοῦμαι εἰς τήν ὑπηρεσίαν τινός.— **V** Παθητ., συγκρατοῦμαι στερεῶς ὑ ὑό τινος πράγματος ‖ μτφρ. ἐμπλέκομαι εἴς τι.

προσ-εῴος, *ον* (*πρὸς*+*ἕως*)· ὁ πρὸς ἀνατολάς.

προσ-ζεύγνῡμι, μελλ.-*ζεύξω*· ζευγνύω (στερεώνω) τι εἰς τι.— Παθητ., ζεύγνυμαι εἰς τι, προσδένομαι εἰς τι.

πρόσ-ηβος, *ον* (*πρὸς*+*ἥβη*)· ὁ πλησιάζων πρὸς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν.

προσ-ήγαγον, ἀόρ. 6' τοῦ ***προσάγω.***

προσ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω* (*προσήγορος*)· προσαγορεύω, προσφωνῶ, φιλοφρόνως ‖ πορηγορῶ.

προσ-ηγόρημα, *-ατος,* τὸ (*προσηγορέω*)· τὸ προσαγορευόμενον (τὸ προσφωνούμενον) πρόσωπον.

προσ-ηγορία, ἡ (*προσηγορέω*)· φιλική προσαγόρευσις (προσφώνησις, χαιρετισμός).— **II** ὀνομασία, ὄνομα.

προσ-ήγορος, *ον* (*πρὸς*+*ἀγορεύω*)· ὁ προσαγορεύων, ὁ προσφωνῶν ‖ ***αἱ προσήγοροι δρύες***=αἱ ὁμιλοῦσαι (ἔχουσαι φωνήν) δρύες ‖ μετὰ γεν., ***εὐγμάτων Παλλάδος προσήγορος***=ἀπευθύνων προσευχὰς εἰς τὴν Παλλάδα ‖ γενικῶς, εὐπροσήγορος, προσηνής, ὁμιλητικός.— **II** παθητ., προσφωνούμενος, προσαγορευόμενος.—ὡς οὐσ. ***ὁ προσήγορος*** = γνώριμος, φίλος.

προσ-ηδάφισμαι, παθ. πρκ. τοῦ ***προσεδαφίζω.***

προσ-ήιξαι, β' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ***προσέοικα.***

προσ-ηκάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ ***προσίημι.***

προσῆκον, οὐδ. μτχ. ἐν. τοῦ ***προσήκω,*** κείμενον ὡς αἰτ. ἀπόλ.: ***προσῆκον*** = λατ. **quum conveniat** ἢ **conveniret**=ἐπειδή (ἄν καί) ἁρμόζει.

προσηκόντως, ἐπιρρ. μτχ. ἐν. τοῦ ***προσήκω***· ὡς καὶ νῦν, προσηκόντως, ἁρμοδίως, πρεπόντως, καλῶς.

προσ-ήκω· ἔχω ἔλθῃ εἴς τινα τόπον, ἔχω φθάσει κάπου ‖ ἔχω ἔλθῃ πλησίον, εἶμαι πλησίον, εἶμαι πρόχειρος. 2) μτφρ. ἀνήκω εἴς τινα.— **II** ἀπροσ., ἀνήκει, ἁρμόζει ‖ ***προσήκει πρός τινα***=ἀναφέρεται εἴς τινα, ἔχει σχέσιν πρός τινα ‖ ***προσήκει μοι*** = ἀνήκει εἰς ἐμέ, εἶναι ἰδική μου ὑπόθεσις. 2) ἀνήκει εἴς τι(να), ἁρμόζει, πρέπει («ταιριάζει»)· βλ. ***προσῆκον.***— **III** ἡ μτχ. ***προσήκων, ουσα, ον***=ὁ ἀνήκων εἴς τινα, ὁ ἁρμόζων εἴς τινα ‖ καὶ ἐπὶ προσώπων, ὁ συγγενής, ὁ ἔχων συγγενικὴν σχέσιν ‖ ***οἱ προσήκοντες*** (πλῆρες: ***οἱ προσήκοντες γένει***) = οἱ συγγενεῖς τινος, οἱ οἰκεῖοί τινος ‖ ***τὸ προσῆκον*** ἢ ***τὰ προσήκοντα*** = τὰ ἀνήκοντα εἴς τινα, τὰ ὑπάρχοντά του ‖ ***ἐκπορίζομαι τὴν προσήκουσαν σωτηρίαν***=μηχανεύομαι τρόπους διὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὴν σωτηρίαν μου ‖ ***τὰ προσήκοντα***=τὰ ἁρμόζοντα εἴς τινα, τὰ πρέποντα, τὰ καθήκοντά του.

προσ-ήλιος, *ον* (*πρὸς*+*ἥλιος*)· ὁ πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένος, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον, «προσηλιακός», εὐήλιος.

προσ-ηλόω, μελλ. *-ώσω*· καρφώνω, στερεώνω τι δι' ***ἥλων*** (καρφίων), περονῶν κ.τ.ὅ..— **II** κλείω τι στεγανῶς (ἐφαρμοστὰ) διὰ καρφίων.

προσ-ήλυθον, ἀόρ. β' τοῦ ***προσέρχομαι.***

προσ-ήλῡτος, *ον* (*προσήλυθον*)· ὁ ἐλθὼν εἰς τινα τόπον, ὁ ἀφιχθεὶς ἄλλοθεν.— ὡς οὐσ. ***ὁ προσήλῡτος***=ὁ νεωστὶ ἐλθὼν ἄλλοθεν, ξένος, πάροικος, λατ. **advĕna** ‖ ἐντεῦθεν, ὁ προσελθὼν εἰς τὸν Ἰουδαϊσμόν, ὁ ἀσπασθεὶς τὸ Ἰουδαϊκὸν δόγμα.

πρόσ-ημαι, κυρ. πρκ. τοῦ ***προσέζομαι***· εἶμαι καθισμένος (κάθημαι) ἐπί τινος ἢ πλησίον τινός ‖ κεῖμαι (μένω, διαμένω) πλησίον τινός.— **II** πολιορκῶ, λατ. **obsidere.**

προ-σημαίνω, μελλ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α' ***προσήμηνα***· διὰ σημείων δηλῶ ἐκ τῶν προτέρων (προαγγέλλω) ‖προλέγω, ἀναγγέλλω — **II** προκηρύσσω, δημοσιεύω.

προσ-ήνεγκα, ἐν χρήσει ὡς ἀόρ. α' τοῦ ***προσφέρω.***

προσ-ήνεμος, *ον* (*πρὸς* + *ἄνεμος*)· ὁ πρὸς τὸν ἄνεμον ἐστραμμένος, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον, ἀντίθ. τῷ ***ὑπήνεμος.***

προσ-ηνέχθην, ἐν χρήσει ὡς παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***προσφέρω.***

πρόσ-ηνής, δωρ. **προσ-ανής,** *ές*· ὡς καὶ νῦν, προσηνής, εὔνους, πρᾶος, εὐπροσήγορος, μαλακός, φιλόφρων, ἀντίθ. τῷ ***ἀπηνὴς*** (βλ. λ.) ‖ εὐμενῶς διατεθειμένος, εὐμενής ‖ ἐντεῦθεν, πρόσφορος, κατάλληλος.— ἐπίρρ. ***προσηνῶς.***

Ἔτυμ.: Κατά τινας ἐν τοῖς ***προσ-ηνής, ἀπ-ηνὴς*** (πιθ. καὶ ***ὑπ-ήνη***) ὑπόκειται ὀνοματ. θέμα ****ηνο-*** = σανσκρ. ****ānaḥ*** (πρβλ. ***ānanam***=στόμα, πρόσωπον).

προσ-ήρτημαι, παθ. πρκ. τοῦ ***προσαρτάω.***

προσ-ήυδα, γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***προσαυδάω.***

προσ-ηώς, *ον* (*πρὸς*+*ἠώς*), ἰων. ἀντὶ ***προσεῷος***· ὁ πρὸς τὴν ***ἠῶ*** (τὴν πρωΐαν), ὁ πρὸς ἀνατολὰς ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐν τῷ δωρ. τύπῳ ***τὸ ποταῷον*** = πρὸς ἀνατολάς.

προσ-ᾱκέω, μελλ. *-ήσω*· κάθημαι πλησίον ἢ ἐπάνω εἴς τι.

πρόσθε, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ ***πρόσθεν.***

προσ-θεῖναι, προσ-θείς, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. **6'** τοῦ ***προστίθημι.***

πρόσθεν, ἰων. καὶ ποιητ. **πρόσθε**· (*πρό*) ***ι***

Ὡς πρόθ. μετὰ γεν.: **I** ἐπὶ τόπου, ἔμπροσθέν τινος, πρός ὑπεράσπισίν τινος.— **II** ἐπὶ χρόνου, πρότερον.

Ὡς ἐπίρρ.: **I** τόπου, ἔμπροσθεν, ἐμπρός, πρός τὰ ἔμπρός, ἐνώπιον ‖ μετὰ τοῦ ἄρθρ. ***εἰς τὸ πρόσθεν***=πρὸς τὰ ἔμπρός, ἐμπρός, περαιτέρω.— **II** χρόνου, πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε, παλαιότερον ‖ ὡσ. μετὰ τοῦ ἄρθρου, ***ἡ πρόσθεν ἡμέρα***=ἡ προηγουμένη ἡμέρα ‖ ὡσ. ***τὸ πρόσθεν*** (ὡς ἐπίρρ.)=πρότερον, ἄλλοτε, προηγουμένως.— **III** ὡσ. ἐν τῇ ἐνν. τοῦ μᾶλλον, προτιμότερον, λατ. **potius: *πρόσθεν ἀποθανεῖν ἤ...***= προτιμότερον νὰ ἀποθάνω παρά...

Ἔτυμ. ι πρόσθε(ν), ἀργ. ***ἔμπροσθε***, δωρ., λεσβ. ***πρόσθα***, ἡρακλ. ***ἐμπροσθα*** (Κρητ. ***προθθα***, Δελφ. ***προστα***) ***ι*** ὁμηρ. ***πρόσ(σ)ω*** (ἰων-αττ. ***πρόσω***) ⟨****προτjω,***

ἰαπ. *-i-jo-, πρβλ. σανσκρ. **ápa-iyá-** (οἱ ἐπίγονοι), γοτθ. **ni-pja** (=*συγγενής*)· τὸ *-σ-* τοῦ ***πρόσθε*** προέρχεται ὡσ. ἐξ ἑνὸς *-i-* πρβλ. *ὄπι-θε(ν)*, *ὄπισθε(ν)*, *ὀπίσ(σ)ω*· κατ' ἄλλους ἐν τῷ ***πρόσθε*** περιέχεται ἐπίρρ. **πρός*, ὅπερ ἔχει πρὸς τὸ ***πάρος*** οἷαν σχέσιν ἔχει τὸ λατ. **prae** πρὸς τὸ *παραί*· ὁ παραλληλισμὸς ὅμως αὐτὸς ἀποκρούεται ὑπ' ἄλλων, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ ***πρόσθε*** συναντᾶται εἰς περιοχὰς ὅπου μόνον τὰ ***ποτὶ*** ἢ ***πὸς*** ἀπαντῶσιν.

προσ-θέοιτο, ἰων. ἀντὶ ***προσθεῖτο***, εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***προστίθημι***.

πρόσ-θες, προστ. ἀορ. β' τοῦ ***προστίθημι***.

πρόσ-θεσις, ἡ (***προστίθημι***)· τὸ θέτειν τι ἐπί τινος, ἐφαρμογή.— ‖ ὡς καὶ νῦν, πρόσθεσις, προσθήκη.

προσ-θετέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***προστίθημι*** *δεῖ προστιθέναι*, πρέπει νὰ προσθέτῃ τις ‖ ὡσ. πρέπει νὰ διδάσκῃ τις.

πρόσ-θετος, (***η***), ***ον***, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***προστίθημι***· ὁ προστεθείς, ὁ προσαρμοσθείς, ὁ ἐφαρμόσας, ὁ κατάλληλος ‖ ὡς καὶ νῦν, πρόσθετος, προστεθειμένος ἐκ τῶν ὑστέρων (ὅπως π. χ. ἐπὶ ψευδοῦς κόμης).

προσ-θέω, μελλ. ***-θεύσομαι***· τρέχω πρός τι.

προσ-θήκη, ἡ (***προστίθημι***)· ὡς καὶ νῦν, προσθήκη, παράρτημα, συμπλήρωμα. 2) ἁπλῶς, περιστατικόν τι, τυχαῖον συμβάν.— ‖ βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία.

πρόσ-θημα, *-ατος*, τό (***προστίθημι***)·=***προσθήκη*** (θλ. λ.), τὸ προστεθειμένον.

προσ-θιγγάνω, μελλ. ***-θίξομαι***· ἀόρ. β' ***προσέθιγον***, ἀπρ. ***προσθιγεῖν***· ἐγγίζω, ψαύω, προσψαύω.

πρόσθιος, ***α***, ***ον*** (***πρόσθεν***)· ὡς καὶ νῦν, πρόσθιος, ἐμπροσθινός, «μπροστινός», ἀντίθ. τῷ ***ὄπίσθιος***.

προσθό-δομος, ὁ (***πρόσθεν***+***δόμος***)· ὁ ἀρχηγὸς (ἢ ὁ προστάτης) οἴκου ‖ ὁ πρώην κύριος οἴκου.

προσ-θοῦ, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***προστίθημι***.

προσ-θροέω, μελλ. ***-ήσω***· ὁμιλῶ πρός τινα, προσαγορεύω, προσφωνῶ.

προσ-θύμιος, ***ον*** (***πρὸς*** + ***θῡμός***)· ὁ σύμφωνος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τινός, ***καταθύμιος*** (θλ. λ.), εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος.

προσ-ἰδεῖν, προσ-ιδών, ἀπρφ. καὶ μτχ. τοῦ ἀορ. β' ***προσεῖδον***.

προσ-ιζάνω· προσκάθημαι, κάθημαι πλησίον, παρακάθημαι.— ‖ εἶμαι πάντοτε πλησίον, ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς, προσκολλῶμαι, λατ. **instare.**

προσ-ίζω, μελλ. ***-ιζήσω***· κάθημαι πλησίον, παρακάθημαι ‖ μτφρ., προσκολλῶμαι.

προσ-ίημι, μελλ. ***προσ-ήσω***, μεσ. ***προσ-ήσομαι***· ἀόρ. α' ***προσ-ῆκα***, μεσ. ***προσ-ηκάμην***· πέμπω εἰς..., στέλλω πρός... τι μέρος, ἀφίνω νὰ ἔλθῃ τις πρός τι ‖ ἐφαρμόζω.— ‖ μέσον, ***προσίεμαι***, ἀφίνω νὰ ἔλθῃ τις πρός τό μέρος τινός (πλησίον τινός), ἀφίνω νὰ πλησιάσῃ, ἀνέχομαι (ἐπιτρέπω) νὰ πλησιάσῃ τις. 2) παραδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐπιτρέπω, προσχωρῶ εἰς τινα ἄποψιν, πιστεύω ‖ ἐπιδοκιμάζω. 3) παραδέχομαι, ὑποτάσσομαι εἰς..., ὑποκύπτω εἰς..., ἀντέχω. 4) μετ' ἀπρφ., ἀναλαμβάνω νὰ πράξω τι, ἀποτολμῶ, ριψοκινδυνεύω ‖ μετ' αἰτ. προσ., προσελκύω πρός ἐμαυτόν, εὐαρεστῶ (εὐχαριστῶ, εὐφραίνω) τινά: ***ἐν οὐ προσίεταί με***=ἓν πρᾶγμα δὲν μὲ εὐχαριστεῖ.

προσ-ικνέομαι, μελλ. ***-ίξομαι***, ἀποθ.· ἔρχομαι εἰς... προσέρχομαι, φθάνω, εἰς... ‖ μετὰ γεν., φθάνω μέχρι..., ἐκτείνομαι ἕως... 2) προσέρχομαι ὡς ἱκέτης.

προσ-ίκτωρ, *-ορος*, ὁ (***προσικνέομαι***)· ὁ προσερχόμενος εἰς τοὺς ναοὺς ὡς ἱκέτης.— ‖ παθητ., ὁ πρὸς ὃν προσέρχεταί τις ὡς ἱκέτης, ὁ προστάτης, φρουρός, φύλαξ (ἐπὶ θεοῦ).

προσ-ιππεύω, μελλ. ***-σω***· ἱππεύω πρός..., ἐφιππος μεταβαίνω που ‖ ἐφορμῶ ἔφιππος.

προσ-ίστημι, μελλ. ***-στήσω***· τοποθετῶ πλησίον, φέρω ἐγγύς.— ‖ παθητ., ***προσίσταμαι***, μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόνων, ἀορ. β' ***-έστην***, πρκ. ***-έστηκα***· ἵσταμαι (στέκομαι) πλησίον τινός, παρίσταμαι ‖ ὡσ. προσεγγίζω, πλησιάζω, φθάνω, εἰς... 2) μτφρ., ***προσίσταταί τί μοι*** — μοῦ ἐπέρχεταί τι, μοῦ συμβαίνει κάτι. 3) τοποθετῶ ἐμαυτὸν ἐναντίον τινός, τοποθετοῦμαι ὡς ἐχθρὸς ‖ ἐντεῦθεν, δυσαρεστῶ, ἀπαρέσκω, προσβάλλω.

προσ-ιστορέω, μελλ. ***-ήσω***· ἱστορῶ, διηγοῦμαι, ἐπὶ πλέον.

προσ-ἰσχω·=***προσέχω*** (βλ. λ.), κρατῶ (τηρῶ) κατεύθυνσιν πρὸς τὸ μέρος τινὸς ἢ ἐναντίον τινός ‖ ὡς ἀμτβ. προσεγγίζω εἰς τὴν ξηράν, προσορμίζομαι εἰς λιμένα.— μέσον, προσκολλῶμαι εἰς ..

προσ-ιτός, ***ή***, ***όν***, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***πρόσειμι*** (***εἶμι***)· ὡς καὶ νῦν, προσιτός, πρὸς ὃν δύναταί τις νὰ πλησιάσῃ.

προσ-ών, *-ιοῦσα*, *-ιόν*, μτχ. τοῦ ***πρόσειμι*** (***εἶμι***).

προσ-καθ-έζομαι, μελλ. ***-καθεδοῦμαι***· ἀόρ. β' ***-καθεζόμην***, ἀποθ.· κάθημαι πλησίον, παρακάθημαι. -- ‖ κάθημαι ἐνώπιον πόλεώς τινος, πολιορκῶ, λατ. **obsidere.**

προσ-καθ-έλκω, ἀόρ. α' ***-καθεῖλκυσα***· καθελκύω (καταβιβάζω) ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλα πλοῖα.

προσ-κάθ-ημαι, ἰων. **-κάτημαι,** κυρ. πρκ. τοῦ ***προσκαθέζομαι***, παθητ.· κάθημαι πλησίον, μένω πλησίον τινός, ζῶ μετά τινος.— ‖ κάθημαι ἐνώπιον πόλεώς τινος, τὴν πολιορκῶ, λατ. **obsidere.**

προσ-καθ-ίζω, μελλ. ***-σω***· καθίζω πλησίον, παρακαθίζω, παρακάθημαι ‖ ὡσ. μετὰ συστ. αἰτ. ***θᾶκον προσκαθίζω***=κάθημαι εἷς τινα θέσιν.

προσ-καθ-ίστημι, μελλ. ***-στήσω***· καθιστῶ, διορίζω, προσέτι.

προσ-καθ-οπλίζω, μελλ. ***-σω***· καθοπλίζω (**ἐξ-**οπλίζω) προσέτι.

πρόσ-καιρος, ***ον***· ὡς καὶ νῦν, πρόσκαιρος, ὁ ἐπί τινα μόνον χρόνον διαρκῶν, προσωρινός.

προσ-καίω, καὶ ἀττ. **-κάω,** μελλ. ***-καύσομαι***· καίω προσέτι, πυρπολῶ προσέτι.— παθητ., πρκ. ***προσκέκαυμαι***· ἔχω καῆ ὅλως διόλου ‖ ***σκεύη προσκεκαυμένα*** = πήλινα ἀγγεῖα κεκαυμένα εἰς τὸ πῦρ (τ. ἔ. «ψημένα στὸ φοῦρνο») ‖ ὡσ. διακαίομαι ὑπό ἔρωτος πρός τινα, φλέγομαι ἐξ ἔρωτος, εἶμαι ἐρωτευμένος.

προσ-κἀλέω, μελλ. ***-έσω***· ὡς καὶ νῦν, προσκαλῶ. — μέσον, καλῶ πρὸς ἑμαυτόν, προσκαλῶ, καλῶ εἰς βοήθειάν μου. 2) παρ' ἀττ., ἐπὶ τοῦ κατηγόρου (τοῦ ἐνάγοντος), ἐγκαλῶ, ἐνάγω εἰς τὸ δικαστήριον, καλῶ τινα εἰς τὸ δικαστήριον, τὸν καταγγέλλω, καταθέτω μήνυσιν ἐναντίον του ‖ πλῆρες: ***δίκην ἀσεβείας προσκαλεῖν πρὸς τὸν βασιλέα*** = ἐνάγειν τὸν βασιλέα (καταγγέλλειν τὸν βασιλέα) ἐπὶ ἀσεβείᾳ ‖ συνήθως ὅμως καὶ ἄνευ τοῦ ***δίκην***· ***προσκαλεῖν τινα ἀνανδρίας*** (ἐνν. ***δίκην***)=καταγγέλλειν τινὰ ἐπὶ δειλίᾳ.— παθητ., ***ὁ προσκληθεὶς***=ὁ κληθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον διάδικος.

προσ-κάρδιος, ***ον***, δωρ. **ποτικάρδιος** (***πρὸς*** + ***καρδία***)· ὁ πρὸς τῇ καρδίᾳ εὑρισκόμενος ‖ ὁ καρδιακός.

προσ-καρτερέω, μελλ. ***-ήσω***· ἐγκαρτερῶ εἴς τι, ἐμμένω εἴς τι πρᾶγμα μετὰ καρτερίας. 2) προσκολλῶμαι σταθερῶς εἴς τι πρόσωπον, εἶμαι πιστότατος εἴς τινα.

προσ-καρτέρησις, ἡ (***προσκαρτερέω***)· ἐγκαρτέρησις εἴς τι, καρτερικότης, καρτερία, ἐμμονή.

πρὸσ-κατα-βαίνω, μελλ. ***-βήσομαι***· καταβαίνω προσέτι.

προσ-κατα-βάλλω, μέλλ. ***-βαλῶ***· καταβάλλω ἐπὶ πλέον, καταβάλλω ἐπὶ πλέον (πρὸς συμπλήρωσιν ἐλλείμματος).

προσ-κατά-βλημα, *-ατος*, τὸ (***προσκαταβάλλω***)· τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον, τό καταβαλλόμενον (ἄλλοθεν) πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος τῶν εἰσοδημάτων.

προσ-κατα-γιγνώσκω, μέλλ. ***-γνώσομαι***· καταδικάζω προσέτι.— ‖ ἐπιδικάζω εἴς τινα.

προσ-κατ-αισχύνω, μέλλ. ***-ὕνῶ***· καταισχύνω περαιτέρω (ἔτι μᾶλλον).

προσ-κατα-λέγω, μέλλ. ***-ξω***· καταλέγω προσέτι, ἐγγράφω εἰς τοὺς καταλόγους ἐπιπροσθέτως.

προσ-κατα-λείπω, μέλλ. ***-ψω***· ἀφίνω ὀπίσω μου προσέτι, καταλείπω προσέτι ὡς κληρονομίαν, κλη-

ραδοτῶ ἐπὶ πλέον || ὡσ. ἀφίνω, καταλείπω, χάνω, προσέτι.

προσ-κατα-νέμω, μέλλ. *-νεμῶ*· ἀπονέμω προσέτι, κατανέμω ἐπιπροσθέτως, ἐκχωρῶ προσέτι.

προσ-κατ-αριθμέω, μέλλ. *-ήσω*· καταριθμῶ, λογαριάζω, προσέτι.

προσ-κατα-σκευάζω, μέλλ. *-σω*· προμηθεύω ἢ προπαρασκευάζω προσέτι.— μέσον, προμηθεύω εἰς (ἢ δι') ἑμαυτόν, προμηθεύομαι.— παθητ. δημιουργοῦμαι ἐπὶ πλέον, προσάπτομαι ἐπιπροσθέτως.

προσ-κατα-σῦρω· σύρω πρὸς τὰ κάτω προσέτι.

προσ-κατα-τίθημι, μέλλ. *-καταθήσω*· καταβάλλω (πληρώνω) ἐπὶ πλέον, πληρώνω ὡς πρόσθετον καταβολήν.

προσ-κατ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω*· κατηγορῶ ἐπιπροσθέτως, τοῦ ἀποδίδω τὴν πρόσθετον κατηγορίαν.— Παθητ., ὡς ὅρος τῆς Λογικῆς, λέγομαι περί τινος προσέτι.

προσ-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντὶ *προσκάθημαι.*

πρόσ-κειμαι, ἰων. **προσ-κέομαι,** μελλ. *-κείσομαι,* λαμβανόμενον ὡς παθητ. τοῦ *προστίθημι*· τοποθετοῦμαι, εἶμαι τοποθετημένος, εὑρίσκομαι, εἶμαι, κεῖμαι, πλησίον τινός ἢ ἐπί τινος: *πρόσκειμαι τῇ θύρᾳ*=κεῖμαι πρὸς τὴ θύρα, εὑρίσκομαι πλησίον τῆς θύρας. **2)** εἶμαι, εὑρίσκομαι μαζί μέ τινα.— **II** εἶμαι συνδεδεμένος μετά τινος, συμπεριλαμβάνομαι εἰς τι.— **III** εἶμαι προσκεκολλημένος εἰς τινα, εἶμαι ἀφωσιωμένος εἰς τινα || *πρόσκειμαι τῷ λεγομένῳ*=δίδω πίστιν εἰς τὸ λεγόμενον || ἀφιερώνω ἑμαυτόν εἴς τι, ἀφοσιοῦμαι εἰς τι || ὡσ. ἐν κακῇ ἐνν., εἶμαι ἔκδοτος εἴς τι, εἶμαι παραδεδομένος εἰς τι, εἶμαι ἐπιρρεπὴς εἰς τι, κατέχομαι ὑπό τινος πάθους.— **IV** ἐπιμένω, πιέζω || παρακαλῶ, ἱκετεύω || πιέζω, στενοχωρῶ, διώκω κατὰ πόδας.— **V** ἐπὶ πραγμάτων, ἀνήκω εἰς τινα, εἶμαι ἔργον του (ἰδική του ὑπόθεσις), ἀφορῶ εἰς αὐτόν || ὡσ. προστίθεμαι εἰς τι(να), ἀποδίδομαι εἰς τι(να), ἐπιβάλλομαι εἰς τι(να) || ὡσ. προστίθεμαι εἰς τι(να) (ὡς γνώρισμα χαρακτηριστικὸν τῆς ἐννοίας του, ὡς ὅρος ἐν τῇ Λογικῇ).

προσ-κέκλημαι, παθ. πρκ. τοῦ *προσκαλέω.*

προσ-κερδαίνω, μελλ. *-κερδήσω*· κερδαίνω ἐπὶ πλέον.

προσ-κεφάλαιον, τό· ὡς καὶ νῦν, προσκεφάλαιον, «μαξιλάρι» (τῆς κεφαλῆς) || ὅμοιον διὰ κάθισμα.

προσ-κηδής, *ές* (*πρός* + *κῆδος*)· φιλόστοργος, περιπαθής, ἀφωσιωμένος εἰς τι(να).— **II** συγγενὴς πρός τινα, σύμμαχός τινος.

προσ-κηρῠκεύομαι, ἀποθ.· ἀποστέλλω κήρυκα πρός τινα.

προσ-κηρύσσω, ἀττ **-ττω,** μελλ. *-ξω*· προκηρύσσω προσέτι, προσκαλῶ διὰ κήρυκος.

προσ-κιγκλίζω (*πρός* + *κίγκλος*)· κινῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σείω τὴν οὐρὰν μου ὡς ὁ κίγκλος (ἡ σεισοπυγίς), σείω τὴν ὀσφύν μου («κάμνω τσακίσματα»). — Παθητ., *εὖ ποτεκιγκλίσθευ* (β' ἐν. δωρ. πρτ. ἀντὶ *προσεκιγκλίζου*) = μετὰ κομψότητος ἔσειες τὴν ὀσφύν σου («κουνιόσουν»).

προσ-κλάω, μελλ. *-ἄσω*· δρούω (κατασυντρίβω) τι κτυπῶν αὐτὸ πρός τι (ἐπί τινος).

προσ-κληρόω, μελλ. *-ώσω*· ἀπονέμω διὰ κλήρου || ἐκλέγω διὰ κλήρου πρός τι.— παθητ., ἀπονέμομαι διὰ κλήρου || ἐκλέγομαι διὰ κλήρου πρός τι || προσκολλῶμαι, ἑνοῦμαι μετά τινος.

πρόσ-κλησις, ἡ (*προσκαλέω*)· πρόσκλησις ἐνώπιον δικαστηρίου, δικαστικὴ κλήτευσις.

προσ-κλίνω, μελλ. *-κλῑνῶ*· παθ. πρκ. *προσκέκλῑμαι,* δωρ. γ' ἑν. *ποτικέκλιται*· κάμνω τι νὰ κλίνῃ πρός τι, τὸ ἀκκουμβῶ, στηρίζω τι εἰς τι.— παθητ., εἶμαι ἑστραμμένος πρός τι, κλίνω πρός τι.

πρόσ-κλῐσις, *-εως,* ἡ (*προσκλίνω*)· κλίσις πρός τι, ροπή, ὀκκούμβημα || μτφρ., μεροληψία.

προσ-κλύζω, δωρ. **ποτικλύζω,** μελλ. *-ύσω*· καλύπτω διὰ κυμάτων, κατακλύζω || ὁρμῶ ἐναντίον τινός (ἐπὶ τῶν κυμάτων).

προσ-κνάω, μελλ. *-κνήσω*· ξύω τι ἐπάνω εἰς ἄλλο τι.— μέσον, ξύομαι ἐπί τινος.

προσ-κομίζομαι, παθητ., κατακλίνομαι («πλαγιάζω») πλησίον τινός.

προσ-κοινόω, μελλ. *-ώσω*· ἀνακοινώνω τι πρός τινα || δίδω εἰς τινα μερίδιον ἐκ τινος πράγματος.

προσ-κολλάω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, προσκολλῶ, κολλῶ τι εἰς τι.— παθητ., προσκολλῶμαι εἰς τι, στερεοῦμαι ἐπάνω εἰς τι.

προσ-κομίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ὡς καὶ νῦν, προσκομίζω, κομίζω (φέρω, μεταφέρω) εἰς τινα τόπον.— μέσον, φέρω μαζί μου, φέρω εἰς τὸν οἶκόν μου, προμηθεύομαι, πορίζομαι || εἰσάγω.

πρόσ-κομμα, *-ατος,* τό (*προσκόπτω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόσκομμα, τὸ ἐφ' οὗ τις προσκόπτει, κώλυμα, ἐμπόδιον || αἰτία τοῦ προσκόπτειν, τὸ αἴτιον τοῦ σφάλματος.— **II** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προσκόπτειν, βλάβη, κτύπημα.

προ-σκοπέω, μελλ. *προσκέψομαι* καὶ ἀόρ. α' *προΰσκεψάμην* (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *προ-σκέπτομαι,* μὴ ἀπαντῶντος ὅμως ἐν τῷ δοκίμῳ ἀττ. λόγῳ)· πρκ. *προΰσκεμμαι*· ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς ἐκ τῶν προτέρων, προβλέπω || προνοῶ.—μέσον, παρατηρῶ, λαμβάνω τὰ μέτρα μου, φροντίζω διά τι(να).— **II** κατασκοπεύω, κατοπτεύω, ἐκ τῶν προτέρων.

προ-σκοπή (Α), ἡ (*προσκοπέω*)· ἡ προκατόπτευσις, ἡ ἐκ τῶν προτέρων κατασκόπευσις.

προσ-κοπή (Β), ἡ (*προσκόπτω*)· = *πρόσκομμα* (ὁλ. λ.).

πρό-σκοπος, *ον* (*προσκοπέω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πρόσκοπος, ὁ προσκοπῶν, ὁ προβλέπων.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ πρόσκοπος*=ὁ προπορευόμενος πρὸς κατόπτευσιν || ἐν τῷ πληθ. *πρόσκοποι* (οἱ)=αἱ προφυλακαί, σῶμα (τμῆμα) ἀνιχνευτῶν.

προσ-κόπτω, μελλ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, προσκόπτω, «σκοντάφτω», πίπτω ἐπάνω εἰς τι, προσκρούω||*προσκόπτω τὸν πόδα*=κτυπῶ τὸν πόδα μου, προσπαίω, «σκοντάφτω», λατ. offendere.— **II** μτφρ., κάμνω λάθος, πλανῶμαι. **2)** προσβάλλομαι, δυσαρεστοῦμαι, ὀργίζομαι.

προσ-κορής, *ές* (*πρός*+*κορέννυμι*)· ὁ προξενῶν κόρον, ἀηδής, σιχαμερός.

πρόσ-κρᾱνος, *ον* (*πρός*+*κρᾱνίον*)· ὁ πρὸς τῇ κεφαλῇ, ἢ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἢ ὁ διὰ τὴν κεφαλήν. — ὡς οὐσ. *τὸ πρόσκρᾱνον,* δωρ. *ποτίκρ*— =προσκεφάλαιον.

προσ-κρούω, μελλ. *-σω*· ὡς καὶ νῦν, προσκρούω, πίπτω ἐπάνω εἰς τι || ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα, φιλονικῶ πρός τινα.

προσ-κτάομαι, μελλ. *-κτήσομαι*· πρκ. *-κέκτημαι*· ἀποθ.· ἀποκτῶ τι ἐπὶ πλέον, κερδίζω προσέτι, λαμβάνω προσέτι || κερδίζω μὲ τὸ μέρος μου, «παίρνω μὲ τὸ μέρος μου» || μτχ. πρκ. ἐν παθητ. ἐνν. *τὰ προσκεκτημένα*=πράγματα ἀποκτηθέντα ἐπὶ πλέον.

προσ-κῡλίω, μελλ. *-κυλίσω*· ἀόρ. α' *-εκύλῑσα*· κυλίω τι πρός τι.

προσ-κῡνέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *προσεκύνησα,* ποιητ. *προσέκυσα*· ὡς καὶ νῦν, προσκυνῶ, προσπίπτω (γονυκλινής, πρηνής) εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, κάμνω ὑποκλίσεις εἴς τινα. **2)** ἐπὶ θεῶν, λατρεύω, σέβω, τιμῶ || δι' ὑποκλίσεων («μὲ μετάνοιες») προσπαθῶ νὰ ἐξευμενίσω τοὺς θεούς, νὰ ἀποσοβήσω τὴν ἔκρηξιν τῆς ὀργῆς των.

προσ-κῡνητής, *-οῦ,* ὁ (*προσκυνέω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ προσκυνητής, ὁ προσκυνῶν.

προσ-κύπτω, μελλ. *-ψω*· πρκ. *-κέκῡφα*· κύπτω πρός τι(να) ἢ ἐπάνω ἀπό τι(να), κύπτω καὶ τοῦ ψιθυρίζω εἰς τὸ οὖς.

προσ-κῡρέω, μελλ. *-ήσω*· μετὰ τριῶν ἀνωμάλων χρόνων, πρτ. *προσέκῡρον,* μελλ. *προσκύρσω,* ἀόρ. α' *προσέκυρσα*· προσεγγίζω, φθάνω, εἰς (μετὰ δοτ.) || εἶμαι πλησίον τινός || συμβαίνω || συναντῶμαι μετά τινας, συναντῶ τι(να), μοῦ συμβαίνει τι.

προσ-κύσαι, πρόσ-κῡσον, ἀπρφ. καὶ προστ. ἀορ. α' τοῦ *προσκυνέω.*

πρόσ-κωπος, *ον* (*πρός*+*κώπη*)· ὁ πρὸς τῇ κώπῃ ὢν ἢ ἐργαζόμενος || ὡς οὐσ. *ὁ πρόσκωπος*=ἐρέτης, κωπηλάτης.

προσ-λᾰβεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προσλαμβάνω.*

προσ-λαβών, προσλαβόμενος, μτχ. ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀορ. β' τοῦ *προσλαμβάνω*.

προσ-λαγχάνω, μελλ. *-λήξομαι*· ἀόρ. β' *-έλαχον*· πρκ. *-εἴληχα*· λαμβάνω προσέτι διὰ κλήρου | *προσλαγχάνω δίκην*=ἀποκτῶ προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ κινήσω ἀγωγὴν κατά τινος.

προσ-λάζομαι, ἀποθ.·=*προσλαμβάνω* (βλ. λ.).

προσ-λάλέω, μελλ. *-ήσω*· λαλῶ (ὁμιλῶ) πρός τινα ἢ μετά τινος.

προσ-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. β' *-έλαβον*· πρκ. *-εἴληφα*· λαμβάνω προσέτι, λαμβάνω ἐπὶ πλέον (ἐπιπροσθέτως) || ἀποκτῶ ἐπὶ πλέον, κερδίζω προσέτι || τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. **2)** μετ' αἰτ. προσ., λαμβάνω τινά μετ' ἐμοῦ, λαμβάνω ὡς βοηθόν μου.— **II** ὡς τὸ *συλλαμβάνω* (βλ. λ.), «πιάνω», «ἁδράχνω» || λαμβάνω μέρος εἴς τι.—λαμβάνω προσέτι ὑπ' ὄψιν μου ὅτι...— **III** ὡσ. ὡς μέσον μετὰ γεν. πράγμ., εἶμαι συνεργὸς εἴς τι, λαμβάνω μέρος εἴς τι || καὶ μετὰ δοτ. προσ., βοηθῶ τινα, ἐπικουρῶ τινι.

προσ-λέγω, μελλ. *-ξω*· δέτω τι πλησίον.—παθητ., κατακλίνομαι πλησίον τινός || γ' ἑν. ἐπ. παθητ. ἀορ. β' *προσέλεκτο*=κατεκλίθη πλησίον.— **II** λέγω πρός τινα, ἀπευθύνομαι πρός τινα, προσφωνῶ, προσαγορεύω.— μέσον, διανοοῦμαι κατ' ἐμαυτόν, συλλογίζομαι, σκέπτομαι.

προσ-λεύσσω· προσβλέπω, βλέπω πρός τι(να).

πρόσ-ληψις, ἡ (*προσλαμβάνω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόσληψις, τὸ λαμβάνειν ἐπὶ πλέον, ἡ ἐπιπρόσθετος λῆψις || ἰδιοποίησις, σφετερισμός.

προσ-λῑπάρέω, μελλ. *-ήσω*· ἐπιμένω, ἐγκαρτερῶ, ἐμμένω, εἶς τι.— **II** ἐπιμένω μέχρι φορτικότητος, ἀπαιτῶ μετ' ἐπιμονῆς (μετὰ δοτ.) || ἱκετεύω θερμῶς, ἐπιμένω ἱκετεύων.

προσ-λῑπάρησις, ἡ (*προσλιπαρέω*)· ἐπίμονος παράκλησις, φορτικότης.

προσ-λογίζομαι, μελλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*, ἀποθ.· ὑπολογίζω ἢ λογαριάζω ἐπὶ πλέον.— **II** καταλογίζω, ἀποδίδω, τι εἴς τινα.

προσ-λογιστέον, ῆ πληθ. **-έα,** ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *προλογίζομαι*· πρέπει νὰ ὑπολογίσῃ τις ἐπὶ πλέον.

προσ-μάθητέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *προσμανθάνω*· πρέπει νὰ μάθῃ τις ἐπὶ πλέον.

προσ-μανθάνω, μελλ. *-μάθήσομαι*· μανθάνω προσέτι.

προσ-μαρτῠρέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, προσμαρτυρῶ, προσεπιμαρτυρῶ, φέρω πρόσθετον μαρτυρίαν || ἐπιβεβαιῶ διὰ προσθέτων μαρτυριῶν.

προσ-μάσσω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έμαξα*.— παθητ., ἀόρ. α' *προσεμάχθην*· πρκ. *-μέμαγμαι*· προσκολλῶ τι ἐπί τινος, τό συμπιέζω, τό συγκολλῶ: *τὸν Πειραιᾶ τῇ πόλει προσέμαξε* = προσεκόλλησε (προσέδεσε) τὸν Πειραιᾶ εἰς τὴν πόλιν.— παθητ., προσκολλῶμαι στερεῶς εἴς τι (ἐπί τινος): *πλευραῖσι προσμαχθὲν*=προσκολληθὲν εἰς τὰς πλευράς || μετὰ παθ. ὡσ. σημ. κεῖται καὶ ἡ μτχ. τοῦ μέσ. ἀορ. α' *ποτιμαξάμενος*= προσκολληθείς.

προσ-μάχομαι, μελλ. *-μαχέσομαι*, ἀττ. *-μαχοῦμαι*· ἀποθ.· μάχομαι ἐναντίον τινός || εἰδ. προσβάλλω τὰ τείχη πόλεως, ἐπιχειρῶ νὰ τὴν καταλάβω ἐξ ἐφόδου.

προσ-μείγνῡμι καὶ **-ύω** (ὀρθότ. τοῦ *προσμίγν-*)· μελλ. *-μείξω*· ἀόρ. *-έμειξα*· ἀναμειγνύω προσέτι, προσθέτω ὡς πρόσθετον μεῖγμα ἔν τινι, συνενώνω. — **II** ἔρχομαι εἰς ἐποφὴν μετά τινος, ἔρχομαι ἢ ὑπάγω εἴς τι μέρος || ὡσ. ἀγκυροβολῶ, καταπλέω εἴς τι μέρος, ἀποβιβάζομαι. **3)** ἐπὶ προσώπων, συναναστρέφομαί τινα, συνάντωμαι μετά τινος.— ἐν ἐχθρικῇ ἐνν. ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός, συναντῶμαι μετά τινος ἐν μάχῃ, συμπλέκομαι, μάχομαι.

προσ-μεῖναι, προσ-μείνας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ ἐπομ.

πρόσ-μειξις, ἡ (*προσμείγνυμι*)· ἡ ἀνάμειξις, τὸ ἀνακάτεμά τινος μετά τινος ἄλλου.— **II** προσέγγισις, προσέλευσις. **2)** ἐπίθεσις, ἔφοδος, σύγκρουσις, μάχη.

προσ-μένω, μελλ. *-μενῶ*. **1)** ἀμτδ., μένω πρός τινι, παραμένω, διαμένω. **2)** μτδτ. ὡς καὶ νῦν, προσμένω τινά, ἀναμένω (περιμένω) τι(νὰ) || περιμένω τινὰ πρὸς μάχην.

προσ-μετα-πέμπομαι· στέλλω καὶ προσκολῶ τινα προσέτι.

προσ-μηχανάομαι, μελλ. *-ήσομαι*, μέσ.· μηχανῶμαι (μηχανεύομαι, ἐπινοῶ) ἐπὶ πλέον δι' ἐμαυτόν.— **II** παθητ., εὐφυῶς στερεώνομαι εἴς τι ἢ ἐπί τινος.

προσ-μίγνῡμι· ὀρθότ. *προσμείγνυμι*, ὅ βλ.

πρόσ-μιξις, ἡ· ὀρθότ. *πρόσμειξις*, ὁ βλ.

προσ-μίσγω, ἰων. τύπος τοῦ *προσμείγνυμι* (βλ.λ.).

προσ-μῑσέω, μελλ. *-ήσω*· μισῶ προσέτι.

προσ-μισθόω, μελλ. *-ώσω*· δίδω τι προσέτι ἐπὶ μισθῷ, ἐκμισθῶ προσέτι, τοκίζω.— μέσον, λαμβάνω τινά ἐπὶ μισθῷ, ὡς μισθωτόν.

προσ-μολεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προσβλώσκω* (ὅπερ ὅμως δὲν ἀπαντᾷ)=*προσέρχομαι*.

πρόσ-μορος, *ον*· ὁ καταδικασμένος εἰς θλῖψιν καὶ ὀδύνην, ὁ ἔχων κακὴν μοῖραν, δυστυχής, «κακόμοιρος».

προσ-μῡθέομαι, μελλ. *-ήσομαι*· δωρ. **ποτιμυθ-**· ἀποθ.· προσαγορεύω, προσφωνῶ.

προσ-μῡθο-λογέω, μελλ. *-ήσω*· φλυαρῶ πρός τινα.

προσ-μῦρομαι, ἀποθ.· ρέω πρός τινα ἢ μετά τινος, προσρέω, εἰσρέω.

προσ-ναυ-πηγέω, μελλ. *-ήσω*· ναυπηγῶ καὶ ἄλλα σκάφη, κατασκευάζω καὶ ἄλλα πλοῖα.

προσ-νάχω, δωρ. ἀντὶ *προσνήχω* (βλ. λ.).

προσ-νέμω, μελλ. *-νεμῶ*· ἀόρ. α' *-ένειμα*· ἀπονέμω, παραχωρῶ, ἐκχωρῶ, μεταβιβάζω, ἀφιερώνω, εἴς τινα || προσθέτω.— παθητ., ἀπονέμομαι, παραχωροῦμαι.— μέσον, παραχωρῶ, χαρίζω, ἀφιερώνω. **2)** *προσνέμω ποίμνας* ὁδηγῶ ποίμνια πρός βοσκήν, ποιμαίνω ποίμνια.

προσ-νέω (Α), μελλ. *-νεύσομαι*· = *προσνήχομαι* (βλ. λ.), κολυμβῶ πρός τι μέρος.

προσ-νέω (Β), μελλ. *-νήσω*· ἐπισωρεύω, συσσωρεύω, προσέτι.

προσ-νήχω, ὡσ. ὡς ἀποθ. **προσ-νήχομαι**· *νήχομαι* (δηλ. κολυμβῶ) πρός...— **II** ἐπὶ ὑδάτων, κατακλύζω, εἰσορμῶ.

προσ-νίσσομαι, δωρ. **ποτιν—,** ἀποθ.· προσέρχομαι ἢ ὑπάγω πρός...— **II** ἐπέρχομαι.

προσ-νοέω, μελλ. *-ήσω*· νοῶ (ἀντιλαμβάνομαι) προσέτι.

προσ-νωμάω, μελλ. *-ήσω*· δέτω εἰς τὰ χείλη μου.

προσ-ξυν-, διὰ τὰς οὕτω ἀρχομένας λέξεις βλ. *προσ-συν-*.

προσ-όδιος, *ον* (*πρὸς*+*ὁδιος*)· ὁ ἀνήκων εἰς πανηγυρικὴν πομπήν || *τὸ προσόδιον* (ἐνν. *μέλος*) = σεμνοπρεπὴς εὐχαριστία, ᾄσμα ᾀδόμενον ἐν πομπαῖς συνοδείᾳ οὐλοῦ, λατ. **supplicatio.**

πρόσ-οδος, ἡ· τὸ ὑπάγειν ἢ ἔρχεσθαι πρός τι, τὸ προσέρχεσθαι, ἡ προσέλευσις, προσέγγισις || προσχώρησις, πρόοδος || ἐν τῷ πληθ. *αἱ πρόσοδοι*=ἔφοδοι, ἐπιδέσεις. **2)** σεμνοπρεπὴς πομπὴ πρὸς ναόν. **3)** ἐμφάνισις ῥήτορος ἐνώπιον ὁμηγύρεως μὲ τὸν σκοπὸν νὰ δημηγορήσῃ || ἡ ἄδεια πρὸς τὸ δημηγορεῖν.— **II** ὡς καὶ νῦν, πρόσοδος, εἰσόδημα, δημόσιον ἔσοδον, ἐνοίκιον, μίσθωμα || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., εἰσοδήματα, κέρδη, ὀφέλη, λατ. **reditus, proventus.**

πρόσ-οιδα, πρκ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (*πρὸς*+*οἶδα*)· *οἶδα* (γνωρίζω) προσέτι. **2)** *πρόσοιδα χάριν* = ὀφείλω προσέτι εὐχαριστίας.

προσ-οικειόω, μελλ. *-ώσω*· ἀπονέμω τι εἴς τινα ὡς οἰκεῖόν του (ὡς ἰδικόν του).— μέσον, καθιστῶ τινα οἰκεῖόν μου (φίλον μου, ἰδικόν μου, συγγενῆ μου).— παθητ., οἰκειοῦμαι πρός τινα, γίνομαι οἰκεῖος πρός τινα.

προσ-οικέω, μελλ. *-ήσω*· κατοικῶ πλησίον || ἐπὶ πόλεων, κεῖμαι πλησίον, συνορεύω.— **II** μτδτ. (μετ' αἰτ.), κατοικῶ εἰς..., ἢ πλησίον τινός (μέρους).— **III** παθητ., τοποθετοῦμαι ἐν τινι τόπῳ ἢ πλησίον, κατοικίζομαι. **2)** ἐπὶ τόπου, εἶμαι κατῳκημένος.

προσ-οικο-δομέω, μελλ. *-ήσω*· οἰκοδομῶ (κτίζω) προσέτι ἢ πλησίον.

πρόσ-οικος, *ον* (*πρὸς*+*οἰκέω*)· ὁ κατοικῶν πλησίον, ὁ γειτονεύων, γειτονικὸς ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πρόσοικος*=ὁ γείτων.

προσ-οιστέος, *α, ον,* ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *προσφέρω*· ὁ προσκομιστέος, προσδετέος. 2) οὐδ. *προσοιστέον* =προσδετέον, πρέπει νά προστεθῇ, πρέπει νά προσδέσῃ τις.

προσ-οίσω, ἐν χρήσει ὡς μέλλ. τοῦ *προσφέρω.*

προσ-οίχομαι, ἀποθ.· ἀπέρχομαι πρός τινα τόπον.

προσ-οκέλλω, ἀόρ. *α' -ώκειλα*· μτδτ., ρίπτω πλοῖον ἔξω εἰς τὴν ξηράν ‖ ἀμτβ., ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐξοκέλλω, πίπτω ἔξω.

προσ-ολοφῦρομαι, ἀποθ.· ὀλοφύρομαι πρός τινα, λέγω εἰς τινα τὰ πάθη μου θρηνολογῶν.

προσ-ομαρτέω, μελλ. *-ήσω*· συνοδεύω, παρακολουθῶ, τινα.

προσ-ομῑλέω, μελλ. *-ήσω*· συναναστρέφομαι μετά τινος, διαμένω μετά τινος, συνομιλῶ μετά τινος. — ‖ μετὰ δοτ. τόπου, διαμένω ἔν τινι τόπῳ, συχνάζω κάπου, εἶμαι τρόπον τινά προσκεκολλημένος εἰς αὐτόν.— ‖‖ μετὰ δοτ. πραγμ., καταγίνομαι μέ τι, ἀσχολοῦμαι περί τι, εἶμαι ἀπησχολημένος εἴς τι.

προσ-όμνῡμι· ὁμνύω προσέτι, ὁρκίζομαι ἐπιπροσθέτως.

προσ-όμοιος, (α), *ον*· ὁ προσομοιάζων, ὁ σχεδὸν ὅμοιος.

προσ-ομοιόω, μελλ. *-ώσω* (*προσόμοιος*)· καθιστῶ τι ὅμοιον πρός τι.

προσ-ομο-λογέω, μελλ. *-ήσω*· ὁμολογῶ προσέτι, παραδέχομαι προσέτι, ἀναγνωρίζω ἀκόμη ‖ ἀναγνωρίζω ὡς περαιτέρω ὀφειλήν. 2) ὑπισχνοῦμαι περαιτέρω. 3) ὑποχωρῶ, συμβιβάζομαι, παραδίδομαι.

προσ-όμουρος, *ον,* ἰων., ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος **προσόμορος**· ὡς τὸ *πρόσουρος* (βλ. λ.), γειτνιάζων, γειτονικός, παρακείμενος.

προσ-ονομάζω· καλῶ ὀνομαστικῶς ‖ *προσονομάζω θεοὺς*=δίδω εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομα «Θεοί».

προσ-οπτάζω, δωρ. **ποτοπτ—,** ποιητ. ἀντὶ *προσοράω* (βλ. λ.).

προσ-οράω, μελλ. *-όψομαι*· ἀόρ. β' *-εἶδον*· προσβλέπω, παρατηρῶ, θεῶμαι.— τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσ. *προσοράομαι.*

προσ-ορέγω· ἐκτείνω (ἁπλώνω) τὴν χεῖρα πρός τι.— μέσον, *προσορέγομαι*=ἐκτείνω τὴν χεῖρα πρός τι διὰ νὰ τό λάβω, προσπαθῶ νὰ ἑλκύσω τι(νά) πρός τό μέρος μου ‖ μετὰ δοτ., παρακαλῶ ἐπιμόνως περί τινος.

πρόσ-ορθρος, *ον* (*πρὸς* + *ὄρθρος*)· ὁ πρὸς τὸν ὄρθρον, ὁ περὶ τὴν αὐγήν, πρωινός ‖ τὸ οὐδ ὡς ἐπίρρ. ἐν τῷ δωρ. τύπῳ *τὸ πότορθρον* = πρωί, πρός τό πρωί, «κατὰ τὴν αὐγούλα».

προσ-ορίζω, μελλ. *-σω*· καθορίζω προσέτι τά ὅρια τινος, ὁρίζω προσέτι.— μέσον, ὁρίζω προσέτι δι' ἐμαυτόν ‖ *προσορίζομαι οἰκίαν* (ὡς ἀττ. δικανικὸς ὅρος)=σημειῶ (ἐπισημαίνω διὰ λιθίνων σημείων) τά ὅρια τῆς οἰκίας μου ὡς τεκμήριον (νέας) ὑποθήκης.

προσ-ορμίζω, μελλ. *-σω*· ὡς καὶ νῦν, προσορμίζω, ὁδηγῶ τό πλοῖον πρός ἀγκυροβολίαν, ἢ τό φέρω πλησίον τόπου τινός (πλησίον ἀγκυροβολίου).— παθητ. καὶ μέσ., μελλ. *-ορμιοῦμαι,* ἀόρ. α' *-ωρμισάμην* καὶ *-ωρμίσθην*· προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ, πλησίον τόπου τινός.

προσ-όρμῐσις, *-εως,* ἡ (*προσορμίζω*)· ὡς καὶ νῦν, προσόρμισις, τό προσορμίζεσθαι, τὸ ἀγκυροβολεῖν.

προσ-ουδίζω, μελλ. *-σω* (*πρὸς*+*οὖδας*)· καταρρίπτω εἰς τὸ ἔδαφος.

προσ-ουρέω, μελλ. *-ήσω*· κατουρῶ πλησίον ἢ ἐπί τινος.

πρόσ-ουρος, *ον,* ἰων. ἀντὶ *πρόσορος* (*πρὸς*+*ὄρος*)· ὁ συνορεύων, ὁ γειτνιάζων, ὁ γειτονικός, ὁ παρακείμενος ‖ *τὰ πρόσουρα*=τὰ γειτονικά μέρη ‖ *ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος*=ὅπου δέν εἶχεν ἄλλον γείτονα πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ του (ὅπου ἔζη ἐν ἀπολύτῳ μονώσει).

προσ-οφείλω, μελλ. *-ήσω*· ὀφείλω προσέτι, ὀφείλω ἀκόμη, εἶμαι ἀκόμη ὀφειλέτης.— Παθητ., ὀφείλομαι ἀκόμη, ὑπολείπομαι ὡς ὀφειλή, ἀπομένω ὡς πρόσθετον χρέος.

προσ-οφλισκάνω, μελλ. *-οφλήσω*· ἀόρ. β' *-ῶφλον,* ἀπρφ. *-οφλεῖν*· ὡς τὸ *προσοφείλω* (βλ. λ.), χρεωστῶ προσέτι, ὑπέχω πρόσθετον ὀφειλήν ‖ γενικῶς, χρεωστῶ, ἀποδεικνύομαι ἄξιος προσέτι ‖ ὡς νομικὸς ὅρος, χάνω τὴν δίκην καὶ ὑπόκειμαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον ἐπιπροσθέτως.

προσ-οχθίζω, μελλ. *-σω*· εἶμαι ἐξωργισμένος κατά τινος, βδελύσσομαι (σιχαίνομαι) τινα.

πρόσ-ωψις, ἡ (*προσόψομαι*)· ὡς καὶ νῦν, πρόσοψις, ἐμφάνισις, ὄψις, δέα ‖ *σὴ πρόσωψις*=ἡ παρουσία σου (ὁ ἑαυτός σου, σύ).— ‖ τὸ βλέπειν, ὄψις, βλέμμα, ὅρασις.

προσ-παίζω, μελλ. *-παίξομαι*· ἀόρ. α' *-έπαισα,* καὶ παρὰ μτγν. *-έπαιξα*· παίζω μέ τινα, ἀστεΐζομαι πρός τινα. 2) περιγελῶ, γελοιοποιῶ, ἐμπαίζω, περιπαίζω, σκώπτω, εἰρωνεύομαι, «κοροϊδεύω».

πρόσ-παιος, *ον* (*πρὸς*+*παίω*)· ὁ προσπαίσας (δηλ. προσκρούσας) ‖ μτφρ., αἰφνίδιος, ἀπροσδόκητος, τυχαῖος, πρόσφατος, νωπός ‖ *ἐκ προσπαίου*=αἰφνιδίως, προσφάτως.

προσ-πάλαίω, μελλ. *-σω*· παλαίω πρός τινα (ἐναντίον τινός), ἀγωνίζομαι κατά τινος.

προσ-παρα-γράφω· γράφω προσέτι, γράφων προσθέτω.

προσ-παρα-καλέω, μελλ. *-έσω*· προσκαλῶ ἐπὶ πλέον, καλῶ προσέτι.

προσ-παρα-μένω· παραμένω προσέτι, ἐμμένω πρός τινι μέχρι τέλους.

προσ-παρα-σκευάζω, μελλ. *-σω*· παρασκευάζω (ἑτοιμάζω) προσέτι.

προσ-παρδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προσπέρδω.*

προσ-παρ-έχω, μελλ. *-ξω*· παρέχω, προμηθεύω, προσέτι.

προσ-πασσᾰλεύω, ἀττ. **-παττᾰλεύω,** μελλ. *-σω*· ὡς τὸ *προσηλόω,* καρφώνω στερεά, στερεώνω, δι' ἥλων (καρφίων) πρᾶγμά τι ἐπί τινος ἄλλου.— ‖ καρφώνω ἢ ἀναρτῶ εἰς πάσσαλον.

προσ-πάσχω, μελλ. *-πείσομαι*· πάσχω προσέτι, ἔχω πρόσθετον ψυχικόν πάθος (σφοδρὰν ἐπιθυμίαν, πόθον) διά τι(να).

πρόσ-πεινος, *ον* (*πρὸς*+*πεῖνα*)· πεινασμένος.

προσ-πελᾰ́ζω, μελλ. *-άσω*· *πελάζω* τι πρός τι(να), τό κάμνω νὰ πλησιάσῃ, τό φέρω πλησίον, σπρώχνω τι καὶ τό κάμνω νὰ προσκρούσῃ ἐπάνω εἴς τι.— ‖ ἀμτβ., πλησιάζω, προσεγγίζω, ἔρχομαι πλησίον τινός.

προσ-πέμπω, μελλ. *-ψω*· πέμπω πρός τι(να) ‖ προπέμπω, συνοδεύω.

προσ-πέρδομαι, μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-έπαρδον*· πέρδομαι, κοιν. «κλάνω», λατ. **oppedere.**

προσ-περι-βάλλω· περιβάλλω προσέτι, ρίπτω ἢ τοποθετῶ τι προσέτι πέριξ τινός.—μέσον, τοποθετῶ τι ἐπιπροσθέτως γύρω μου, ἐγείρω ἢ κτίζω ὁλόγυρά μου.— παθητ., τοποθετοῦμαι (κτίζομαι, ἐγείρομαι, οἰκοδομοῦμαι) ὁλόγυρα.— ‖ μέσον, ζητῶ νὰ ἐπιτύχω τι, προσπαθῶ νὰ λάβω τι.

προσ-περι-γίγνομαι, ἀποθ.· ἀπομένω ὡς περίσσευμα, περισσεύω, μένω ὡς ὑπόλοιπον (ὡς καθαρόν κέρδος).

προσ-περι-λαμβάνω· περιλαμβάνω (ἐναγκαλίζομαι) προσέτι.

προσ-περι-ποιέω· κάμνω ὥστε νὰ περισσεύσῃ τι, οἰκονομῶ προσέτι.

προσ-περονάω, μελλ. *-ήσω*· προσαρμόζω διὰ περόνης, στερεώνω τι διὰ περόνης ἐπί τινος.

προσ-πεσών, οῦσα, όν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προσπίπτω.*

προσ-πέτομαι, μελλ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. β' *-επτάμην,* ἀντὶ τοῦ ὁποίου κεῖται συχνὰ ὁ ἐνεργ. ἀόρ. β' *προσέπτην*· ἀποθ.· πετῶ πρὸς τό μέρος τινός ‖ ἔρχομαι

αἰφνιδίως, ἐμφανίζομαι ἐξαφνικά «σάν νά πέφτω ἀπό τόν οὐρανό».

προσ-πεύδομαι, ποιητ. ἀντί *προσπυνθάνομαι* (βλ. λ).

προσ-πήγνῡμι, καί **-ύω**· μελλ. *-πήξω*· ἐμπήγω, κορφώνω, τι ἐπί τινος ἤ εἴς τι || καρφώνω εἰς τόν σταυρόν, σταυρώνω.

προσ-πίέζω, μελλ. *-έσω*· πιέζω προσέτι.

προσ-πίλνᾰμαι, ἀποθ.· = *προσπελάζω*, πλησιάζω ταχέως, πλησιάζω πρός που ὁρμητικῶς.

προσ-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έπεσον*· ὡς καί νῦν, προσπίπτω, πίπτω ἐπί τινος, ἐπιπίπτω, προσκρούω. 2) ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ. 3) «πέφτω» ἐπάνω εἴς τινα, τόν ἐναγκαλίζομαι||ἑνοῦμαι μαζί του, προσχωρῶ εἰς τήν μερίδα του. 4) ἐμφανίζομαι εἴς τινα αἰφνιδίως, τόν συναντῶ ἐξαφνικά.— **II** ἐπί πραγμάτων, 1) ἐπί συμβάντων, ἐπέρχομαι αἰφνιδίως, συμβαίνω. 2) περιέρχεταί τι αἰφνιδίως εἰς γνῶσίν τινος.— **III** προσπίπτω εἰς τούς πόδας τινός, προσπίπτω γονυκλινής, πίπτω πρηνής || μετ' αἰτ. προσ., πίπτω κάτω ἐνώπιόν τινος, ἱκετεύω τινά.

προσ-πίτνω, ποιητ. ἀντί *προσπίπτω* (βλ. λ.).

προσ-πλάζω, ποιητ. συντετμ. ἀντί *προσπελάζω*, ἀμτβ.· ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω, προσεγγίζω.

προσ-πλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-πλάσω*· παθ. πρκ. *-πέπλασμαι*· πλάττω («πλάθω»), ἤ σχηματίζω («χύνω, καλουπιάζω») ἐπάνω εἴς τι.

πρόσ-πλᾶτος, *ον* (*προσπλάζω*)· προσιτός, ὄν δύναταί τις νά πλησιάσῃ.

προσ-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι* ἰων. ἐν. **προσ-πλώω**· πλέω πρός τινα ἤ πλέω ἐναντίον τινός.

προσ-πληρόω, μελλ. *-ώσω*· συμπληρῶ ἀριθμόν || ἐπανδρώνω (ἐφοδιάζω δηλ. διά πληρωμάτων) περισσότερα πλοῖα || καί ὡς μέσον, ἀποκτῶ ἐπηνδρωμένα πλοῖα.

προσ-πλωτός, *ή, όν*· πλωτός, ἐπί τοῦ ὁποίου δύναταί τις νά πλεύσῃ.

προσ-πλώω, ἰων. ἀντί *προσπλέω*.

προσ-πνέω, ἐπ. **-πνείω**· μελλ. *-πνεύσομαι*· ὡς καί νῦν, προσπνέω, πνέω πρός..., πνέω ἐπί τινος, φυσῶ πρός..., ἐμπνέω || ἀπροσ. μετά γεν., *προσπνεῖ μοι κρεῶν*=μοί ἔρχεται εὐωδία κρέατος.

προσ-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· παραχωρῶ, προσθέτω, προσάπτω.— μέσον, *προσποιέομαι*, προσάπτω, προσθέτω, εἰς ἐμαυτόν || ἐπί προσώπων, προσελκύω πρός τό μέρος μου, λαμβάνω μέ τό μέρος μου. 2) ἐπί πραγμάτων, ἀντιποιοῦμαι, ἰδιοποιοῦμαί τι, ἐγείρω ἐπ' αὐτοῦ ἀξιώσεις, οἰκειοποιοῦμαι, σφετερίζομαι, λατ. **affectare**. 3) γενικῶς, προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι || μετ' ἀπρφ., προσποιοῦμαι ὅτι κάμνω τι || ὡσ. χρησιμοποιῶ ὡς πρόσχημα, προβάλλω, ἰσχυρίζομαι || μετ' ἀρνήσ., ὡς τό λατιν. **dissimulare**: *δεῖ δέ, εἰ καὶ ἠδίκησαν, μὴ προσποιεῖσθαι*=πρέπει δέ, καί ἄν ἀκόμη ἠδίκησαν, νά προσποιηθῶσιν ὅτι δέν ἠδίκησαν.

προσ-ποίησις, *-εως, ἡ* (*προσποιέω*)· τό λαμβάνειν τι δι' ἑαυτόν, πρόσκτησις, ἀπόκτησις, κέρδος. 2) ἀντιποίησις, οἰκειοποίησις, σφετερισμός, ἰσχυρισμός, τό ἐγείρειν ἀξιώσεις διά τι. 3) ὡς καί νῦν, προσποίησις, ὑποκρισία.

προσ-ποιητός, (*ή*), *όν*, καί κατ' ἄλλους **προσ-ποίητος,** *ον* (*προσποιέω*)· ὁ προσληφθείς, ἀποκτηθείς, ὁ γενόμενος δεκτός, ὁ θετός. 2) ὁ κατά προσποίησιν, οὐχί ἀληθής, ψευδής, ὑποκριτικός.

προσ-πολεμέω, μελλ. *-ήσω*· πολεμῶ πρός τινα, διεξάγω πόλεμον ἐναντίον τινός, εἶμαι εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν πρός τινα, ἔχω πόλεμον κατά τινος. 2) ἐπιτίθεμαι κατά τινος ἤ τόν καταπονῶ ἐν πολέμῳ.

προσ-πολεμόω, μελλ. *-ώσω*· καθιστῶ τινα πολέμιον (πρόσθετον, ἐπί πλέον τῶν ὑπαρχόντων πολεμίων).— μέσον, καθιστῶ τινα πρόσθετον πολέμιόν μου, ἀναλαμβάνω πρόσθετον πόλεμον ἐναντίον τινός.

προσ-πολέω, μελλ. *-ήσω* (*πρόσπολος*)· εἶμαι *πρόσπολος* (βλ. λ.), ὑπηρετῶ τινα ὡς θεράπων, τόν συνοδεύω ὡς ἀκόλουθος, τόν ὑπηρετῶ, τόν παρακολουθῶ, τόν περιποιοῦμαι.— παθητ., συνοδεύομαι, παρακολουθοῦμαι, ὑπό θεραπόντων, διακονοῦμαι, ὑπηρετοῦμαι.

πρόσ-πολος, *ον* (*πρὸς*+*πολέω*)· ὁ ὑπηρετῶν, διακονῶν, περιποιούμενος.— ὡς οὐσ. *πρόσπολος*, ὁ, ἡ =ὑπηρέτης, θεράπων || ἰδ. ὁ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἱερεύς ἤ ἱέρεια || *πρόσπολος φόνου*=ὑπηρέτης φόνου, λειτουργός θανάτου.

προσ-πορεύομαι, μελλ. *-εύσομαι*, ἀποθ.· πορεύομαι πρός τι(να), πλησιάζω.

προσ-πορίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ΐζω*· ὡς καί νῦν, προσπορίζω, πορίζω (προμηθεύω) προσέτι.

προσ-πορπᾶτός, *ή, όν* (*πρὸς*+*πορπάω*)· ὁ ἑστερεωμένος ἐπί τινος (ἤ εἴς τι) διά πόρπης (περόνης), ὁ διά πόρπης προσηρμοσμένος (συνδεδεμένος).

προσ-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· εἰσπράττω προσέτι, ἀπαιτῶ πρός εἰσπραξιν ἐπί πλέον || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καί ὡς μέσον.

πρόσ-πταισμα, *-ατος*, τό (*προσπταίω*)· τό προσκόπτειν, τό «σκόνταμμα».

προσ-πταίω, μελλ. *-σω*· προσκρούω, κτυπῶ τι ἐπάνω εἴς τι || κυρ. κτυπῶ τόν πόδα μου ἐπάνω εἴς τι, καί ἀπολ. προσκόπτω, «σκοντάφτω», χωλαίνω («κουτσαίνω»). — **II** μτφρ., ἀποτυγχάνω, ὑφίσταμαι καταστροφήν (συμφοράν) ἤ ἥτταν.

προσ-πτῆναι, ἀπρφ. τοῦ *προσέπτην*, ἐνεργ. ἀόρ. β' τοῦ *προσπέτομαι*.

προσ-πτήσσω, μελλ. *-ξω*· ζαρώνω πρός..., ζαρώνω || *ἀκταὶ λιμένος πρτιπεπτηυῖαι* (δωρ. καί ἐπ. ἀντί *προσπεπτηκυῖαι*, θηλ. πληθ. μτχ. πρκ.)=ἀπόκρημνοι ἀκταί («ποῦντες») κλίνουσαι πρός τό μέρος τοῦ λιμένος, τ. ἔ. περικλείουσαι αὐτόν.

πρόσ-πτυγμα, *-ατος*, τό (*προσπτύσσω*)· τό ἀγκάλιασμα, τό πρόσωπον ἤ τό πρᾶγμα τό ὁποῖον ἐναγκαλίζεταί τις ἤ δωπεύει.

προσ-πτύσσω, μελλ. *-ξω*, ἀόρ. α' *-έπτυξα*· ἐναγκαλίζομαι.— **II** ὡς ἀποθ. **προσ-πτύσσομαι,** δωρ. **π(ρ)οτι-πτύσσομαι,** μελλ. *-πτύξομαι*· πρκ. *-έπτυγμαι*· ἐπί ὑφάσματος, συμπτύσσομαι πέριξ, προσκολλῶμαι γύρω. 2) ἐπί προσώπων, προσκολλῶμαι εἰς τό στῆθός τινος, τόν ἐναγκαλίζομαι || ἐντεῦθεν, χαιρετίζω θερμῶς, ὑποδέχομαι θερμῶς, ἀσπάζομαι, φιλῶ. 3) ἐπί ἑορτῶν, ἑορτάζω.

προσ-πτύω, μέλλ. *-πτύσω*· πτύω πρός..., πτύω ἐπί τινος || μτχ. ἀορ. α' *προσπτύσας*=πτύσας εἰς ἔνδειξιν ἐσχάτης περιφρονήσεως.

προσ-πυνθάνομαι, μελλ. *-πεύσομαι*· ἀόρ. β' *-επύθόμην*· ζητῶ πληροφορίας προσέτι, ζητῶ νά μάθω προσέτι, ἤ μανθάνω προσέτι.

προσ-ραίνω· προσραντίζω, ραντίζω προσέτι ἤ περιξ.

προσ-ραπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προσράπτω*· πρέπει νά ἐπιρράψῃ.

προσ-ράπτω, μελλ. *-ψω*· ράπτω τι πρός τι, ράπτων προσκολλῶ τι ἐπί τινος ἄλλου.

προσ-ρέω, μελλ. *-ρεύσομαι*· παθ. ἀορ. β' (μετά ἐνεργ. σημ.) *-ερρύην*· ρέω πρός τι σημεῖον, καί ἐντεῦθεν «χύνομαι», συγκεντρώνομαι, συνέρχομαι, συναθροίζομαι.

προσ-ρήγνῡμι, μελλ. *-ρήξω*· ἀόρ. α' *-έρρηξα*· κτυπῶ ἤ ρίπτω τι μεθ' ὁρμῆς ἐναντίον τινός, τό προσαράσσω.

πρόσ-ρημα, *-ατος*, τό· προσαγόρευμα, πρόσρησις, προσφώνησις, χαιρετισμός || τό δι' οὗ προσαγορεύεταί τις, ὄνομα, ἐπίκλησις, εἰδική ἐπονομασία.

πρόσ-ρησις, *-εως, ἡ*· ὡς καί νῦν, πρόσρησις, προσαγόρευσις, προσφώνησις, χαιρετισμός || ὄνομα, τό ὀνομάζειν.

προσ-ρήσσω·=*προσρήγνυμι*.

προσ-ρίπτω, μελλ. *-ψω*· ρίπτω τι πρός τι(να).

προσ-σαίνω· σαίνω πρός τινα, περισσαίνω τινά, θωπεύω, χαϊδολογῶ (κυρ. ἐπί κυνῶν) || μτφρ., σαγηνεύω, καλοπιάνω, κολακεύω || ἐπί πραγμάτων, εὐαρεστῶ, λατ. **arrideo**.

προσ-σέβω· σέβω, λατρεύω, τιμῶ, προσέτι.

πρόσσοδεν, ποιητ. ἀντί *πρόσωθεν* (=μακρόθεν), καί κατ' ἄλλους ἀντί τοῦ *πρόσθεν* (=πρός τά ἐμπρός).

προσσοτέρω, ἐπίρρ. ποιητ. ἀντὶ *προσωτέρω*.

προσ-σπαίρω· σπαίρω («σπαρταρῶ») πρός τι, διακαῶς ποθῶ τι.

προσ-στάζω, δωρ. **ποτι-στ—** στάζω πρός τι, ἐπισταλάζω τι προσέτι || μτφρ., ἐπιχέω (χαρίζω) τι προσέτι.

προσ-σταυρόω, μελλ. *-ώσω*· σχηματίζω σταύρωμα (δηλ. χαράκωμα) κατὰ μῆκός τινος, περιχαρακώνω τι διὰ σταυρῶν, τοποθετῶ φράκτην ἐκ σταυρῶν (πασσάλων) (μετ' αἰτ.).

προσ-στείχω, ἀόρ. β' *-ἐστίχον*· βαδίζω (πορεύομαι) πρός τι(να)

προσ-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· συμπιέζω εἰς μικρὸν χῶρον || μτχ. παθ. πρκ. *προσεσταλμένος*=συνεσταλμένος, συνεσφιγμένος (λατ. **adstrictus**).— **II** προσαρμόζω (ταιριάζω) τι εἴς τι (πρός τι) || μέσον, παραμένω πολὺ πλησίον.

προσ-σῦκο-φαντέω, μελλ. *-ήσω*· συκοφαντῶ προσέτι.

προσ-συμ-βάλλομαι, μέσον· συμβάλλομαι (τ. ἔ. συνεισφέρω) προσέτι ἢ συγχρόνως (μετὰ γεν.).

προσ-συν-ίστημι, μελλ. *-συστήσω*· συνιστῶ προσέτι ἢ περαιτέρω.

προσ-συν-οικέω, μελλ. *-ήσω*· συνοικῶ μετά τινων ἀκόμη ἔν τινι τόπῳ, ἀπαρτίζω μετ' ἄλλων συνοικισμόν.

προσ-σφάζω, ἤ **-σφάττω,** μελλ. *-ξω*· σφάζω ἐπάνω εἴς τι ἢ πλησίον τινός.

προσ-σωρεύω· σωρεύω τι προσέτι, ἐπισωρεύω τι ἐπί τινος, συσσωρεύω.

πρόσ-ταγμα, *-ατος,* τό (*προστάσσω*)· ὡς καὶ νῦν, πρόσταγμα, διαταγή || *ἐκ προστάγματος*=κατὰ διαταγήν.

προ-στᾰθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *προΐστημι*.

προσ-τᾰκείς, προσ-τᾰκῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *προστήκω*.

προσ-τακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προστάσσω*· πρέπει νὰ διατάσσῃ τις.

προσ-τᾰλαιπωρέω, μελλ. *-ήσω*· ἐμμένω (ἐπιμένω, ἐγκαρτερῶ) ἔτι μᾶλλον.

πρόσ-ταξις, *-εως,* ἡ (*προστάσσω*)· τακτοποίησις, διάταξις || προσταγή, διαταγή || *πρόσταξιν ποιοῦμαι* =προστάσσω τινί, διατάσσω τινὰ (ἀλλὰ καί: κάμνω μίαν ἐκτίμησιν κατ' ἀναλογίαν καὶ καθορίζω τὸ ἀναλογοῦν ἑκάστῳ).

προ-στᾰσία, ἡ (*προΐστημι*)· τὸ προΐστασθαι, τὸ νὰ εἶναί τις ἐπὶ κεφαλῆς τινος, προεδρ(ε)ία, ἡγεσία, ἀρχηγία || ὡς καὶ νῦν, προστασία, ὑπεράσπισις, πατρωνεία. 2) κομματισμός, φατριασμός, κόμμα, φατρία.— **II** τόπος πρό τινος οἰκοδομήματος, αὐλή, προαύλιον.

προσ-τάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έταξα*· παθητ., ἀόρ. α' *-ετάχθην*· πρκ. *-τέταγμαι*· τοποθετῶ ἔν τινι τόπῳ. 2) τάσσω πλησίον, προσαρτῶ εἴς τινα || ἀποδίδω, παραχωρῶ, ἀπονέμω, ἐπιδικάζω, τι εἴς τινα τάξιν ἢ εἴς τι κόμμα || παθητ. ὑπερσ.: *Ἰνδοὶ προσεττάχατο... Φαρναζάθρῃ* ('Ηροδ.) = οἱ Ἰνδοὶ εἶχον παραχωρηθῆ... εἰς τόν... 3) διορίζω ὡς διοικητήν (ἄρχοντα, κυβερνήτην).— **II** ὡς καὶ νῦν, προστάσσω, διατάσσω, δίδω διαταγάς, διατάσσω τινὰ νὰ πράξῃ τι || *τὰ προσταχθέντα*=αἱ δοθεῖσαι διαταγαί.

προ-στᾰτεία, ἡ (*προστάτης*)·=*προστασία* (βλ.λ.), προεδρία, ἐξουσία || πατρωνεία, ὑποστήριξις, ὡς καὶ νῦν προστασία.

προ-στᾰτεύω (*προστάτης*)· εἶμαι *προστάτης* (βλ. λ.), εἶμαι ἀρχηγός || ἀπολ. ἀσκῶ ἀρχήν, ἀσκῶ ἐξουσίαν || *προστατεύω ὅπως...* = ἔχω ἐξουσίαν νὰ φροντίσω (φροντίζω), ὅπως..., φροντίζω νά...

προ-στᾰτέω, μελλ. *-ήσω* (*προστάτης*)· εἶμαι *προστάτης* (βλ. λ.), προΐσταμαι, ἵσταμαι πρό (ἢ ἐπὶ κεφαλῆς) τινος, εἶμαι ὁ ἀρχηγός, κυβερνῶ, διοικῶ || *ὁ προστατῶν*=ὁ ἐνεργῶν ὡς ἄρχων.— παθητ., κυβερνῶμαι (διοικοῦμαι), ὁδηγοῦμαι, ὑπό τινος.— **II** ἵσταμαι ἔμπροσθέν τινος ὡς ὑπερασπιστής, φρουρῶ, προστατεύω (μετὰ γεν.) || παρ' ἀττ. εἶμαι ὁ προστάτης, φύλαξ, φρουρός, κηδεμών (τινος).— **III** *ὁ προστατῶν χρόνος* = ὁ πλησιέστερος χρόνος, ὁ προσεχέστερος.

προ-στᾰτήριος, *α, ον*· ὁ ἱστάμενος ἐνώπιόν τινος || ὁ ἱστάμενος ἔμπροσθέν τινος, ὁ ὑπερασπίζων, ὁ φρουρῶν, προστατεύων.— **II** ὁ ἱστάμενος ἔμπροσθεν ἢ πολὺ πλησίον τινός, ὁ αἰωρούμενος, ὁ πτερυγίζων ὑπεράνω τινός.

προ-στᾰτης, *-ου, ὁ* (*προΐσταμαι*)· ὁ ἱστάμενος ἔμπροσθεν, ὁ παρατεταγμένος εἰς τὴν πρώτην γραμμήν.— **II** ἀρχηγός, κυβερνήτης, διοικῶν || ὁ ἀρχηγὸς μερίδος τινὸς κομματικῆς, ἀρχηγὸς κόμματος.— **III** ὁ ἔμπροσθεν ἱστάμενος καὶ οἱονεὶ προφυλάσσων, ὑπερασπιστής, προασπιστής, πρόμαχος, φύλαξ.— Ἐν Ἀθήναις *προστάτης* ἐκαλεῖτο ὁ πολίτης τὸν ὁποῖον μέτοικός τις εἶχεν ἐκλέξει ὡς προστάτην του (ὡς «πάτρωνά» του, ὅπως λέγομεν σήμερον)· ἡ δὲ σχέσις *μετοίκου* πρὸς τὸν *προστάτην* του ἐν Ἀθήναις ἦτο ἀκριβῶς οἵα ἡ σχέσις τοῦ **«cliens»** πρὸς τὸν **«patronus»** ἐν Ρώμῃ || *γράφομαι προστάτου* = ἀναγράφω (καταχωρίζω) τὸ ὄνομά μου πλησίον τοῦ ὀνόματος ἑνὸς «προστάτου», προσκολλῶμαι εἰς τινα «προστάτην» || ἐν τῷ παθητ., *οὐ γεγράψομαι προστάτου*=δὲν θὰ (δὲν θέλω νὰ) ἐγγραφῶ ὑπὸ τὸ ὄνομα προστάτου τινός (ὡς προστατευομένος του δηλ.) || *οἰκῶ ἐπὶ προστάτου*=διατελῶ ὑπὸ τὴν προστασίαν προστάτου.— **IV** ὁ ἱστάμενος ἐνώπιον θεοῦ τινος, ὁ ἱκέτης.

προ-στᾰτις, *-ιδος,* θηλ. τοῦ *προστάτης* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, προστάτις.

προ-σταυρόω, μέλλ. *-ώσω*· κατασκευάζω σταυρώματα ἔμπροσθεν (ἢ κατὰ μῆκός) τινος, περιχαρακώνω διὰ πασσάλων.

προσ-τεθήσομαι, παθ. μέλλ. τοῦ *προστίθημι*.

προσ-τειχίζω, μελλ. *-σω*· περιτειχίζω προσέτι, προσθέτω εἰς τὸ τεῖχος, περικλείω ἐπὶ πλέον ἐντὸς τῶν τειχῶν.

προ-στείχω· βαδίζω (πρὸς τὰ) ἐμπρός, προχωρῶ, προβαίνω.

προσ-τεκταίνομαι, μέσον ἀποθ.· μηχανῶμαι προσέτι, προσθέτω καὶ νέας ἐπινοήσεις.

προσ-τελέω, μελλ. *-έσω*· *τελῶ* (τ. ἔ. πληρώνω ἢ δαπανῶ) προσέτι.

προ-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· φυλάττω ἢ καλύπτω ἔμπροσθεν, προφυλάσσω, ἀκεπάζω.— μέσον, *προστέλλομαί τινα*=ἐξοπλίζω τινὰ καὶ τὸν στέλλω εἰς τὸν πόλεμον (οὕτω ἐφωδιασμένον πλήρως).—παθητ., ἀόρ. β' *προὐστάλην*,· βαδίζων προχωρῶ πολύ, κάμνω μακρινὴν πορείαν.

προ-στενάζω, μελλ. *-ξω*, καὶ **προ-στένω**· στενάζω ἢ ὀλίβομαι προκαταβολικῶς.

προ-στερνίδιος, *ον* (*πρό* + *στέρνον*)· ὁ πρὸ τοῦ στέρνου (πρὸ τοῦ στήθους) || ὡς οὐσ. *τὸ προστερνίδιον*=τὸ κάλυμμα (ἢ κόσμημα) τοῦ στέρνου (κυρ. ἐπὶ ἵππων).

πρό-στερνος, *ον* (*πρό*+*στέρνον*)· ὁ πρὸ τοῦ στήθους, ἢ ὁ ἐπὶ τοῦ στήθους.

προσ-τέρπω, δωρ. **ποτι-τέρπω**· τέρπω (εὐαρεστῶ) προσέτι.

προσ-τεταγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *προστάσσω*.

προσ-τεχνάομαι, ἀποθ.· ἐπινοῶ, σχεδιάζω, προσέτι, ἐφευρίσκω καὶ ἄλλα τεχνάσματα.

προσ-τήκω, μελλ. *-ξω*· τήκω (λυώνω) προσέτι.— **II** ἀμτδ. ἐν τῷ ἐνεργ. πρκ. *προστέτηκα*, ἐν τῷ παθ. ἀορ. β' *προσετάκην*· τήκομαι (λυώνω) ἐπί τινος καὶ προσκολλῶμαι.

προ-στήσας, μτχ. ἀσρ. α' τοῦ *προΐστημι*.

προσ-τίθημι, μελλ. *-θήσω*· ἀόρ. α' *-έθηκα* (πληθ. *προσέθεμεν* ὡσεὶ ἐξ ἀορ. β' *προσέθην*)· ὡς καὶ νῦν, προστίθημι, προσθέτω || κυρ. θέτω τι πλησίον τινός, ἐπιθέτω, ἐφαρμόζω, προσαρμόζω, ταιριάζω. 2) παρέχω, ἀπονέμω, δίδω, παραδίδω, παραχωρῶ || ἐν κακῇ ἕνν. ἐπιβάλλω, ἐπιφορτίζω. 3) ἀποδίδω εἴς τινά τι.— **II** μέσον, *προστίθεμαι*· ἀόρ. β' *-εθέμην*, προστ. *-θοῦ*, ὑποτ. *προσθῶμαι* (οὐχὶ *πρόσθωμαι*), εὐκτ. γ' ἑν. *προθεῖτο* (ἀλλὰ *πρόσθοιτο*)· προσθέτω ἐμαυτὸν εἴς τι(να), συνδέω ἐμαυτόν μέ τι(να), προστίθεμαι, συνενοῦμαι, συνδέομαι || συμφωνῶ, συναινῶ, συγκατανεύω || εἶμαι εὐνοϊκῶς διατεθειμένος πρός...,

εἶμαι εὐνοϊκὸς πρός τι(να) ‖ ἀπολ., ὑποτάσσομαι. 2) λαμβάνω τινὰ πρὸς τὸ μέρος μου, τὸν προσεταιρίζομαι, τὸν προσλαμβάνω ὡς φίλον, σύμμαχον, βοηθόν ‖ ***προστίθεμαί τινα πολέμιον*** = τὸν κάμνω ἐχθρόν μου (ἐπιπροσθέτως, ἐπὶ πλέον δηλ. τῶν ἄλλων) ‖ ***προστίθεμαι δάμαρτα***=λαμβάνω τινὰ ὡς σύζυγον. 3) ἐπιδέτω εἰς ἑμαυτόν, ἐφαρμόζω εἰς ἑμαυτόν ‖ ἐπιφέρω κατ' ἐμαυτοῦ (κακόν τι), προκαλῶ τὸ κακόν μου. 4) ἐπιφέρω ἐναντίον ἄλλου: ***προστίθεμαι πόλεμόν τινι***=κηρύσσω πόλεμον ἐναντίον τινός.

προσ-τῑλάω, μελλ. ***-ήσω*** κατατιλάω, «πιτσυλίζω» τινὰ μὲ ὑδαρεῖς ἀκαθαρσίας, τὸν «τσιρλίζω», τὸν «κουτσουλίζω».

προσ-τῑμάω, μελλ. ***-ήσω*** ἐπιβάλλω πρόσθετον χρηματικὸν πρόστιμον (πέραν τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου).— μέσον, προτείνω πρόσθετον πρόστιμον. — παθητ., ἐπιβάλλομαι ὡς πρόσθετος ποινή.

προσ-τίμημα, ***-ατος,*** τό· τὸ ἐπιβαλλόμενον πέραν τοῦ κανονικοῦ προστίμου τοῦ ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ νόμου, τὸ πρόσθετον πρόστιμον.

προ-στόμιον, τό· τὸ στόμιον (κυρ. ποταμοῦ).

προσ-τρέπω, μελλ. ***-ψω*** στρέφω (στρέφομαι) πρός τὸ μέρος τινός ἐν στάσει ἱκεσίας (ὡς ἱκέτης), ἱκετεύω.—οὕτω καὶ ὡς μέσον, στρέφω ἑμαυτὸν πρός τινα ἱκετεύων, τὸν ἱκετεύω.

προσ-τρέφω, μελλ. ***-θρέψω*** ἀνατρέφω τινὰ προσέτι (συνάμα).

προσ-τρέχω, μελλ. ***-δρᾰμοῦμαι*** ἀορ. β' ***-έδρᾰμον*** ὡς καὶ νῦν, προστρέχω, τρέχω πρός τι(να), προσέρχομαι ‖ ἀπολ. τρέχω πρός..., ἀνατρέχω, προσφεύγω. 2) ἐν ἐχθρ. ἐνν. ἐφορμῶ, ἐπέρχομαι ὡς δύελλα, ἐπιχειρῶ ἐξόρμησιν.

προσ-τρῑβω, μελλ. ***-ψω*** παθητ., ἀόρ. β' ***-ετρῑβην*** πρκ. ***-τέτριμμαι*** ὡς καὶ νῦν, προστρίβω. τρίβω τι πρός τι ἢ ἐπί τινος, ἢ μέ τι.—μέσον, προστρίβω ἑμαυτὸν ἐπί τινος ‖ ἐπιβάλλω (ἐν κακῇ ἐνν.) ἢ ἐνεργῶ, ὥστε νὰ ἐπιβληθῇ τι εἴς τινα ‖ προσάπτω εἴς τινα τὴν καλὴν ἢ κακὴν σημασίαν πράγματός τινος.—Παθητ., ἐπιβάλλομαι.— ‖ ἐν τῷ παθητ. ὡσ. καί: ἔχω ἐπικοινωνίαν (σχέσιν, συνάφειαν) πρός τινα.

πρόσ-τριμμα, τό (***προστρίβω***)· τὸ ἐπιτριβόμενον ἐπί τινος ‖ τό προσαπτόμενον, ἐπιβαλλόμενον εἴς τινα ‖ στίγμα, ὄνειδος.

προσ-τρόπαιος, ***ον,*** δωρ. ***ποτι-τρ—*** (***προστροπή***) : ‖ ἐνεργ., ὁ στρέφων ἑαυτὸν πρός τι(να), καὶ δή : 1) πρὸς θεόν, ἵνα ἐπιτύχῃ καθαρμὸν καὶ ἐξαγνισμὸν ἐκ μιάσματος ὀφειλομένου εἰς φόνον ἢ ἄλλο ἔγκλημα, ἱκέτης ἐπιζητῶν τὴν ἐξάγνισίν του ‖ ὡς ἐπίθ. ***προστρόπαιοι λιταί***=ἱκετευτικαὶ προσευχαί. 2) ὡσ. ἐπὶ τοῦ μήπω ἐξαγνισθέντος ἐκ τοιούτων ἐγκλημάτων, ὁ μεμιασμένος ἄνθρωπος, λατ. **homo piacularis** ‖ ὡς ἐπίθ., ***προστρόπαιον αἷμα***=τὸ μιαῖνον αἷμα, ἐνοχὴ ἐπὶ φόνῳ.— ‖ παθητ., ὁ πρός ὃν στρέφεται τις δεόμενος (ἱκετεύων) ‖ ***θεὸς προστρόπαιος***=ὁ ἐκδικητὴς θεός, πρὸς ὃν στρέφεται ὁ παθὼν ζητῶν ἐκδίκησιν.— ὡς ἐπίθ., ὁ ἀδυσώπητος, ὁ ἐνσκήπτων μετὰ πολλῆς ἀγριότητος.

προσ-τροπή, ἡ (***προστρέπω***)· τὸ νὰ τραπῇ (στραφῇ) τις πρός τινα διὰ νὰ προσευχηθῇ, νὰ ἱκετεύσῃ ‖ ἐν τῷ πληθ., μαγικαὶ προσευχαὶ («μάγια, ξόρκια») ‖ ***πόλεως προστροπὴν ἔχω***=ἀπευθύνω (ὑποβάλλω) αἴτησιν πρὸς τὴν πόλιν. 2) ***προστροπὴ γυναικῶν***=ὅμιλος γυναικῶν ἱκετευουσῶν (χορὸς ἱκετίδων).

πρόσ-τροπος, ***ον*** (***προστρέπω***)· ὁ στρεφόμενος ἢ ἐστραμμένος πρός τι(να) ‖ ὅθεν, ***ὡς τὸ προστρόπαιος,*** ἱκέτης.

προσ-τυγχάνω, μελλ. ***-τεύξομαι*** ἀόρ. β' ***-έτῠχον*** ἐπιτυγχάνω, εὐστοχῶ, συναντῶ κατὰ τύχην, μετὰ γεν. 2) ἐπὶ γεγονότων, συμβαίνω εἴς τινα. 3) ***ὁ προστυγχάνων, ὁ προστυχὼν***=ὁ πρῶτος τυχών, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ συναντᾷ τις, ὁ τυχαῖος, οἱοσδήποτε ‖ ***τὰ προστυχόντα ξένια***=τὰ δῶρα «ποὺ πέφτουν εἰς τὸ μερίδιόν» τινος (φιλοξενουμένου), ὅ,τι παρατίθεται εἰς τὸν φιλοξενούμενον (πρὸς τροφήν του).

προσ-υβρίζω, μελλ. ***-ίσω*** καθυβρίζω, προσβάλλω, προσέτι, φέρομαι καὶ προσβλητικῶς ἐπὶ πλέον.

προ-συγ-γίγνομαι, ἀττ. ***προ-ξυγγ—,*** ἀποθ· συνομιλῶ μετά τινος (ἔρχομαι εἰς ἐπαφὴν μαζί του) ἀπὸ πρίν.

προ-συμ-μίσγω· ἀναμειγνύω ἀπὸ πρίν.

προ-συν-οικέω, μελλ. ***-ήσω*** συνοικῶ μετά τινος (συζῶ ὡς σύζυγος) πρότερον.

προσ-υπ-άρχω, μελλ. ***-ξω*** ὑπάρχω προσέτι, συμβαίνω ἐπὶ πλέον.

προσ-υπ-έχω, μελλ. ***-υφέξω*** (ἐνν. ***λόγον***)· ὑπέχω ἐπιπροσθέτως εὐθύνην διά..., εἶμαι ὡσ. ὑπεύθυνος (ὑπόλογος) καὶ διά..., ἐγγυῶμαι προσέτι καὶ διά...

προσ-υπ-ισχνέομαι, ἀποθ.· ὑπισχνοῦμαι (ὑπόσχομαι) ἐπὶ πλέον.

προσ-φάγιον, τό (***πρὸς*** + ***φαγεῖν***)· πᾶν τὸ τρωγόμενον μαζὶ μὲ ἄλλην τροφήν, κοιν. «προσφάγι» ‖ φαγητόν, ἔδεσμα.

πρό-σφαγμα, ***-ατος,*** τό (***προσφάζω***)· τὸ σφαζόμενον (τὸ προσφερόμενον πρὸς θυσίαν) ὑπὲρ ἄλλων, ἢ τὸ θυσιαζόμενον πρότερον ‖ θῦμα, σφάγιον. 2) θυσία, σφαγή.

προ-σφάζω, νεώτ. ἀττ. ***-σφάττω***· σφάζω (θυσιάζω) ἐκ τῶν προτέρων — ‖ θυσιάζω ὑπέρ τινος.

προσ-φαίνομαι, παθητ., φαίνομαι προσέτι.

προσ-φάσθαι, μέσ. ἀπρφ. τοῦ ***πρόσφημι***·

πρόσ-φᾰτος, ***ον*** (***πρὸς***+***πέφαται,*** γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ****φένω***)· ὁ νεωστὶ σφαγεὶς ἢ φονευθείς ‖ ὡς καὶ νῦν, πρόσφατος, νωπός, νέος, «καινούργιος», λατ. **recens.**— τὸ οὐδ. ***πρόσφατον*** ὡς ἐπίρρ.=προσφάτως, ἐσχάτως, νεωστί, τελευταίως ‖ ὡσ. κανον. ἐπιρρ. = προσφάτως (ὡς καὶ νῦν).

Ἔτυμ.: ***πρόσφατος,*** πρβλ. Ἡσυχ. «***πρόσφατον· τὸ ἀρτίως γινόμενον, νέον, νεαρόν***». Ἐξ αἰτίας τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν Ἰλ. Ω 757 γλώσσης παρὰ Φωτίῳ («***νεωστὶ ἀνῃρημένος***») ἐδημιουργήθη ἡ σημασία τῆς λ. ***πρόσφατος***=ὁ νεωστὶ φονευθείς, οἱονεὶ ***προσ-φατὸς*** ⟨ἰαπ. *gᵛhᵽ-tó-s, πρβλ. ***θείνω*** καὶ ***φόνος***· ἄλλοι, ἧττον ὀρθῶς, συνεσχέτισαν τὴν λέξιν πρὸς τὸ ***πρόσ-φημι*** (πρβλ. λατ. **affabilis**), καὶ κατ' ἄλλους ***πρόσφατος*** ⟨***πρὸ*** + ****σφατός,*** ἔνθα ***σφ-*** ⟨pqvh-, qᵛph-, ὅπερ εἶναι τὸ ἀρχικὸν τμῆμα τῆς λ. ***φθάνω*** ⟨****φθανFω.***

προσ-φερής, ***ἐς*** (***προσφέρω***)· ὁ φερόμενος πλησίον, ὁ πλησιάζων. 2) ὅμοιος, παρόμοιος.— ‖ = ***πρόσφορος,*** χρήσιμος, συντελεστικός.

προσ-φέρω, δωρ. **ποτι-φέρω**· μελλ. ***προσοίσω*** παθ. ἀόρ. α' ***προσ-ενέγχθην,*** ἰων. ***-ενείχθην***· φέρω τι πρός τι, φέρω τι ἐπί τινος, φέρω τι πλησίον||προσαρμόζω, ἐφαρμόζω, θέτω τι ἐπάνω εἴς τι. 2) προσφέρω, προτείνω||ὡσ. τοποθετῶ τι ἐνώπιόν τινος, παραθέτω φαγητόν ἢ ποτόν||καὶ ἐν τῷ μέσῳ, λσμβάνω δι' ἑμαυτόν φαγητόν ἢ ποτόν. 3) δίδω προσέτι, προσθέτω. 4) φέρω ἐμπρός, παρουσιάζω, προβάλλω ὡς μαρτυρίαν ‖ κάμνω προτάσεις. 5) συνεισφέρω, εἰσφέρω, παρέχω, παραχωρῶ. 6) εἶμαι ***προσφερὴς*** (ὅμοιος) πρός τινα, προσομοιάζω.— ‖ παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. ***προσοίσομαι***· φέρομαι πρός τινα τόπον ‖ ἐπὶ πλοίων, προσορμίζομαι. 2) ὁρμῶ ἐναντίον τινός, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι, ἐνεργῶ ἐπίθεσιν. 3) πλησιάζω, συνομιλῶ, ἔχω δοσοληψίας μέ τινα. 4) ἀπολ., φέρομαι πρός τινα κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, συμπεριφέρομαι. 5) ἔρχομαι πλησίον τινός, πλησιάζω, εἶμαι προσφερής, προσομοιάζω (πρβλ. ***προσφερής, ἐμφερής***). 6) ἐπιβάλλομαι ἐπί τινος. 7) κυβερνῶμαι, διοικοῦμαι.

προσ-φεύγω, μελλ. ***-φεύξομαι,*** φεύγω, καταφεύγω, πρός τι(να), ζητῶ καταφύγιον.

προσ-φευκτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***προσφεύγω***· πρέπει τις προσέτι νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς καταδίωξιν (ἀττ. νομ. ὅρος) ‖ πρέπει νὰ προσφύγῃ (καταφύγῃ) τις πρός τινα.

πρόσ-φημι· φημὶ (λέγω) πρός τινα, προσφωνῶ ‖ ***ἀόρ. β' προσέφην, ης, η*** ‖ ἀπρφ. μέσ. ***προσφάσθαι.***

προσ-φθέγγομαι δωρ. **ποτι-φθέγγομαι**· μελλ. ***-φθέγξομαι,*** ἀποθ.· φθέγγομαι πρός τινα, προσφωνῶ, προσαγορεύω, χαιρετίζω.— ‖ καλῶ τινα ὀνομαστικῶς, ὀνομάζω.

προσ-φθεγκτός, *όν,* δωρ. **ποτιφθ—**• ὁ πρός ὃν φθέγγεταί τις, προσφωνούμενος, χαιρετιζόμενος.— ‖ ἐνεργ., χαιρετίζων.

πρόσ-φθεγμα, *-ατος,* τὸ (*προσφθέγγομαι*)• προσφώνησις, χαιρετισμός, προσαγόρευσις ‖ ἐν τῷ πληθ. σημ. καὶ λέξεις, τόνοι.

προσ-φθείρομαι, παθ.• φθείρομαι, καταστρέφομαι, προσέτι ‖ πορεύομαι εἰς ὄλεθρον, «πηγαίνω κατά διαβόλου», «τυχαίνω ἐπάνω εἰς κακὴν ὥραν».

πρόσ-φθογγος, *ον* (*προσφθέγγομαι*)• ὁ προσφωνῶν, ὁ χαιρετίζων.

προσ-φθονέω, μελλ. *-ήσω*• ἐναντιοῦμαι πρός τινα ἕνεκα φθόνου.

προσ-φῐλεία, ἡ (*προσφιλής*)• καλὴ (εὐμενὴς) διάθεσις, καλοκαγαθία.

προσ-φῐλέστερον, προσ-φῐλέστατον, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *προσφιλῶς.*

προσ-φῐλής, *ὲς* (*πρὸς*+*φιλέω*)• ὡς καὶ νῦν, προσφιλής, ἀγαπητός, φιλικὸς ‖ ἐπὶ πραγμάτων, εὐχάριστος, ἀγαπητός, εὐάρεστος, λατ. **gratus.**— ‖ ἐπὶ προσώπων, εὐμενής, φιλικός, καλοκάγαθος, στοργικός.

προσ-φῐλο-σοφέω, μελλ. *-ήσω*• φιλοσοφῶ προσέτι, σπουδάζω ἐπὶ πλέον τὴν φιλοσοφίαν, ἐνασχολοῦμαι περί τι φιλοσοφικῶς περαιτέρω.

προσ-φῐλῶς, ἐπίρρ. τοῦ *προσφιλὴς* (βλ. λ.)• ὡς καὶ νῦν, προσφιλῶς, εὐμενῶς, καλοκαγάθως ‖ *προσφιλῶς ἔχω τινί*=διάκειμαι εὐμενῶς πρός τινα.

προσ-φοιτάω, μελλ. *-ήσω*• ὑπάγω συχνὰ πρός τι(να), συχνάζω, συνεχῶς ἐπισκέπτομαι (π. χ. Σχολεῖον, ἐμπορικὰ καταστήματα κ.τ.ὅ.)• βλ. καὶ *φοιτάω*•

προσ-φορά, ἡ (*προσφέρω*)• ὡς καὶ νῦν, προσφορά, δωρεὰ ‖ κυρ. τὸ φέρειν τι πλησίον ἄλλου καὶ προσαρμόζειν αὐτό, ἐφαρμογή, προσαρμογή.— ‖ τὸ προσφερόμενον πρᾶγμα, ἀνάθημα, ἀφιέρωμα, προσδήκη, αὔξησις ‖ ὡσ. εὐεργεσία.

προσ-φορέω•=*προσφέρω* (βλ. λ.), φέρω πρός τι, πλησίον τινός, ἐφαρμόζω. **2)** προσφέρω, χαρίζω.

προσ-φόρημα, *-ατος,* τὸ (*προσφορέω*)• τὸ προσφερόμενον εἴς τινα, τροφή, τρόφιμα.

πρόσ-φορος, *ον,* δωρ. **ποτίφ—**(*πρόσφερω*)• χρήσιμος, ὠφέλιμος, ἐπωφελής, ἐπικερδής. **2)** ὡς καὶ νῦν, πρόσφορος, κατάλληλος, «βολικός», προσηρμοσμένος, ἁρμόδιος, πρός τι.— *τὰ πρόσφορα* = τὰ πρέποντα καὶ ἁρμόζοντα (διὰ τοὺς νεκροὺς π.χ.) ‖ *τὰ πρόσφορα* (ἐπίρρ.)=προσφόρως, καταλλήλως.

προσφῠέως, ἰων. ἐπίρρ. τοῦ *προσφυής,* ἀντὶ *προσφυῶς* (βλ. λ.).

προσ-φῠής, *ὲς* (*προσφύω*)• ὁ φυόμενος ἐπί τινος, ὁ προσκεκολλημένος εἰς..., προσπεφυκώς, συνηνωμένος, προσηρμοσμένος.— ‖ ὁ ἐκ φύσεως ἁρμόδιος ἢ κατάλληλος πρός τι.

προσ-φύς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προσφύω.*

πρόσ-φῠσις, ἡ (*προσφύομαι*)• τὸ προσφύεσθαί τινι, προσκόλλησις, συνένωσις καὶ συναύξησις.

προσ-φύω, μελλ. *-φύσω*• ἀόρ. α' *προσέφῡσα*• κάμνω τι νὰ φυτρώσῃ, τὸ προσκολλῶ εἴς τι(να), τὸ συγκολλῶ, τὸ συνδέω στενῶς πρός τι, τὸ στερεώνω κάπου.— ‖ παθητ., μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόνων, τ.ἔ. ἀορ. β' *προσέφῡν,* μτχ. *προσφύς, ῦσα, ὑν*• πρκ. *προσπέφῡκα*• φύομαι ἢ φυτρώνω ἐπί τινος ‖ προσκολλῶμαι, προσπλέκομαι, εἶμαι προσηρμοσμένος (προσκεκολλημένος).

προσ-φῦῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρρ. τοῦ *προσφυής*• ὡς καὶ νῦν, προσφυῶς, μετὰ φυσικῆς δεξιότητος, πρεπόντως, ἁρμοδίως, καταλλήλως, δεξιῶς.

προσ-φωνέω, μελλ. *-ήσω*• ὡς καὶ νῦν, προσφωνῶ, φωνῶ πρός τινα, τὸν προσαγορεύω. **2)** καλῶ τινα ὀνομαστικῶς, τὸν ὀνομάζω. **3)** ἀφιερῶ πρᾶγμά τι εἴς τινα.

προσ-φωνήεις, *εσσα, εν,* δωρ. **ποτιφ—** (*προσφωνέω*)• ὁ προσφωνῶν, ὁ δυνάμενος νὰ προσφωνήσῃ, κατάλληλος διὰ προσφωνήσεις.

προσ-φώνημα, *-ατος,* τὸ (*προσφωνέω*)• τὸ προσφωνούμενον, τὸ λεγόμενον ἐν τῇ προσφωνήσει πρός τινα, προσφώνησις.

προσ-φώνησις, *-εως,* ἡ (*προσφωνέω*)• ὡς καὶ νῦν, προσφώνησις, τὸ προσφωνεῖν. **2)** ἀφιέρωσις.

προσ-χάσκω, μελλ. *-χᾰνοῦμαι*• ἀόρ. β' *προσέχᾰνον*• πρκ. (μετὰ σημασ. ἐνεστ.) *προσκέχηνα*• χάσκω, μένω μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἐνώπιόν τινος, λατ. inhiare.

προ-σχεδεῖν, ποιητ. ἀντὶ *προσχεῖν,* ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *προέχω* (βλ. λ.).—μέσον, *προεσχεθόμην*=ἀπεμάκρυνα (ἀπέκρουσα) ἀπὸ κοντά μου.

προσ-χέω, μελλ. *-χεῶ*• χύνω πρός τι ἢ ἐπί τινος.

πρό-σχημα, *-ατος,* τὸ (*προέχω*)• τὸ κρατούμενον ἐμπρὸς ἀπό τινα ‖ ὅθεν : ‖ ὡς καὶ νῦν, πρόσχημα, πρόφασις, ψευδὴς αἰτία, τὸ προβαλλόμενον ὡς κάλυμμα, προκάλυμμα, προφυλακτήριον, μανδύας : *πρόσχημα τοῦ πολέμου*=ἡ φαινομενικὴ αἰτία, (ἡ πρόφασις) διὰ τὸν πόλεμον.— ‖ ἡ ἐξωτερικὴ ἐπίδειξις, ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, τὸ ἐξωτερικῶς προβαλλόμενον, κόσμημα, «στολίδι» ‖ οὕτω ἡ Μίλητος ἐκαλεῖτο *πρόσχημα τῆς Ἰωνίας*=τὸ κύριον κόσμημα τῆς Ἰωνίας.

προσ-χόω, ἀρχαιότ. τύπος τοῦ *προσχώννυμι* (βλ.λ).

προσ-χρῄζω, μελλ. *-ήσω*• ἰων. **προσχρηΐζω,** μελλ. *-ήσω*• ἔχω χρείαν προσέτι, χρειάζομαι ἐπὶ πλέον, ἐπιθυμῶ ἐπιπροσθέτως, ἀπαιτῶ προσέτι ‖ *προσχρηΐζω ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίῳ*=ἐπιθυμῶ προσέτι (ζητῶ ἐπὶ πλέον ἀπὸ σᾶς) νὰ ὑπακούετε εἰς τὸν Μαρδόνιον.

πρόσ-χῡσις, ἡ (*προσχέω*)• ἡ ἐπίχυσις, ἡ περίχυσις (τὸ χύνειν τι ἐπί τινος, ἢ τὸ περιχύνειν τι μέ τι), ὁ ραντισμός.

προσ-χώννῡμι, καὶ **-ύω**• μελλ. *-χώσω* (ἐκ τοῦ *προσχόω*)• ἀόρ. α' *προσέχωσα*• ἐπισωρεύω προσέτι, δημιουργῶ προσχώσεις ‖ ἐπὶ ὑδάτων ποταμοῦ, καταδέτω ἰλύν, ἀφίνω καὶ σωρεύεται ἰλύς (πηλός, λάσπη, βόρβορος) : *ταῦτα τὰ χωρία προσέχωσαν οἱ ποταμοὶ*=τὰς ἐκτάσεις αὐτὰς τῆς ξηρᾶς τὰς ἐδημιούργησαν οἱ ποταμοὶ διὰ τῆς καταθέσεως ἰλύος. **2)** ἀποφράσσω τι (γεμίζω τι) διὰ συσσωρεύσεως ἰλύος (λάσπης, πηλοῦ).— ‖ ρίπτω χῶμα πρός τι ‖ παθητ., *τὸ τεῖχος προσεχοῦτο*=ἐρρίπτετο χῶμα πρὸς τὸ τεῖχος.

προσ-χωρέω, μελλ. *-ήσω* ἢ *-ήσομαι*• χωρῶ πρός τι(να), πλησιάζω (μετὰ δοτ.).— ‖ ὡς καὶ νῦν, προσχωρῶ, πηγαίνω πρὸς (μὲ) τὸ μέρος τινός, συντάσσομαι μετὰ τινος ‖ παραδίδω ἑμαυτὸν εἴς τι(να). **2)** προσχωρῶ, συμφωνῶ, παραδέχομαι ‖ δίδω πίστιν (πιστεύω) εἴς τι(να). **3)** πλησιάζω, εἶμαι ἐγγύς, συμφωνῶ πρός τι(να), εἶμαι ὅμοιος.

πρόσ-χωρος, *ον* (*πρὸς*+*χώρα*)• ὁ πλησίον κείμενος, πλησιόχωρος, γειτονικός, παρακείμενος.— ὡς οὐσ. *ὁ πρόσχωρος*=ὁ γείτων.

πρόσ-χωσις, ἡ (*προσχώννυμι*)• ὡς καὶ νῦν, πρόσχωσις, πρόσθετος ἐπισώρευσις (συσσώρευσις) ‖ ἐναπόθεσις (συσσώρευσις) ἰλύος κ.τ.ὅ.— ‖ σωρὸς χώματος (γήλοφος), τὸν ὁποῖον ἐγείρει τις ἐναντίον μιᾶς τοποθεσίας.

προσ-ψαύω, δωρ. **ποτιψαύω**• ὡς καὶ νῦν, προσψαύω, ψαύω, ἐγγίζω εἴς τι, ἅπτομαί τινος.

προσ-ψηφίζομαι, μελλ. *-ίσομαι,* ἀττ. *-ιοῦμαι,* ἀποθ.• ἀποφασίζω τι προσέτι ψηφίζων (διὰ τῆς ψήφου μου) ‖ παρέχω τι ἐπὶ πλέον διὰ πλειονοψηφίας.

προσ-ψῐθῠρίζω, μελλ. *-σω*• ψιθυρίζω πρός τινα, «τοῦ λέω στ' αὐτί», «σουσουρίζω», λατ. **adsusurro.**

πρόσω, ποιητ. **πρόσσω,** δωρ. καὶ ἀττ. **πόρσω,** νεώτ. ἀττ. **πόρρω,** λατ. **porro,** ἐπίρρ. (*πρό, πρός*) : ‖ ὡς ἐπίρρ. (ἀπολ.), **1)** ἐπὶ τόπου, ἐμπρός, πρὸς τὰ ἐμπρός, περαιτέρω ‖ ἀντίθ. τῷ *ἐγγύς,* μακράν, πολὺ μακράν ‖ ὡσ. μετὰ τοῦ ἄρθρ. *τὸ πρόσω* = πρὸς τὰ πρόσω, πρὸς τὰ ἐμπρός. **2)** ἐπὶ χρόνου, ἐμπρός, εἰς τὸ μέλλον, ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς.— ‖ μετὰ γεν. : **1)** ἐπὶ τόπου, πολὺ μακράν πρὸς τὸ μέρος τινός, («παρέκει»): *μὴ πρόσω τοῦ ποταμοῦ προβαίνειν* = νὰ μὴ προχωρήσουν περαιτέρω (δηλ. ὀκόμη βαθύτερα) μέσα εἰς τὸν ποταμὸν ‖ *προβαίνω πόρρω τῆς μοχθηρίας*=προχωρῶ εἰς μέγαν βαθμὸν κακίας (μοχθηρίας) ‖ ἐπὶ ἀποστάσεως, μακράν ἀπό...: *οὐ πρόσω Ἑλλησπόντου* = οὐχὶ μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἑλλήσποντον. **2)** ἐπὶ χρόνου, *πρόσω τῆς νυκτὸς*

=εἰς προχωρημένην ὥραν τῆς νυκτός, ἐν βαθείᾳ νυκτί.— παραθετ. *προσωτέρω, προσωτάτω*.

προσ-ῳδία, ἡ (*πρὸς+ᾠδή*)· ᾄσμα ᾀδόμενον συνοδείᾳ μουσικῶν ὀργάνων.— ‖ ὁ τόνος, ἡ ἡ χρονικὴ ποσότης μιᾶς συλλαβῆς.

προσ-ῳδός, *όν* (*πρὸς+ᾠδή*)· ὁ ᾄδων ἢ ἠχῶν ἐν ἁρμονίᾳ πρός τι (συνοδείᾳ μουσικοῦ τινος ὀργάνου).

πρόσωθεν, ἀττ. **πόρρωθεν,** ἐπ. **πόρροθεν,** ἐπίρρ. (*πρόσω*)· ἐπὶ τόπου, μακρόθεν, «ἀπὸ μακρυᾶ».— ‖ ἐπὶ χρόνου, ἀπὸ μακροῦ (πολλοῦ) χρόνου, ἀπὸ πολὺν καιρόν.

προσ-ωνέομαι, μελλ. *-ήσομαι*· ἀποθ.· ὠνοῦμαι (ἀγοράζω) προσέτι.

προσώπατα, τά, ἐπικ. πληθ. τοῦ *πρόσωπον*· ὡς καὶ νῦν, «προσώπατα», πρόσωπα.

προσωπεῖον, τὸ (*πρόσωπον*)· ὡς καὶ νῦν, προσωπεῖον, «προσωπίδα», «μάσκα».

προσωπο-ληπτέω (*προσωπολήπτης*)· εἶμαι προσωπολήπτης, χαρίζομαι εἰς πρόσωπα, ἐπηρεάζομαι ἀπὸ προσωπικά, μεροληπτῶ, εἶμαι μεροληπτικός.

προσωπο-λήπτης, *-ου,* ὁ (*πρόσωπον+λέλῃπται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ λαμβάνω*)· ὁ προσωπολήπτων, ὁ χαριζόμενος εἰς πρόσωπα, μεροληπτικός.

προσωπο-ληψία, ἡ (*προσωπολῃπτέω*)· ὡς καὶ νῦν, προσωπολησία, τὸ χαρίζεσθαι εἰς πρόσωπα, τὸ μεροληπτεῖν.

πρόσ-ωπον, τό· πληθ. *πρόσωπα,* ἐπ. *προσώπατα,* ἐπ. δοτ. *προσώπασι* (*πρὸς+ὤψ*)· ὡς καὶ νῦν, πρόσωπον, ὄψις ‖ *κατὰ πρόσωπον* = ὡς καὶ νῦν, κατὰ πρόσωπον, μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον κατέναντι, καταντικρύ, κατὰ μέτωπον.— ‖ ἡ ὄψις τινός, ἡ μορφή του, ἡ φυσιογνωμία του, λατ. **vultus** ‖ *τὸ σὸν πρόσωπον,* περιφρ. ἀντὶ *σύ*.— ‖‖ =*προσωπεῖον* (βλ. λ.), προσωπίς, «μάσκα» ‖ πρόσωπον δράματος, λατ. **persona**.—ἐντεῦθεν, ὡς τὸ *πρόσχημα* II (βλ. λ.), ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, λατ. **forma**.— **IV** παρὰ μτγν., ἄνθρωπος, ἄτομον, ὡς καὶ νῦν «δύο πρόσωπα» ἀντὶ δύο ἄτομα.

προ-σωρεύω, μελλ. *-σω*· ἐπισωρεύω (συσσωρεύω) ἐμπρός ἀπό τι(να), ἢ σωρεύω ἀπὸ πρίν.

προσώτατος, η, ον, ὑπερθ. ἐπίθ. ἐσχηματισμένον ἐξ ἐπιρρ. *πρόσω*· ἀπώτατος, ὁ παρὰ πολὺ μακράν.— ἐντεῦθεν, ἐπίρρ. *προσωτάτω,* ἢ τὸ οὐθ. πληθ. *προσώτατα* (ὡς ἐπιρρ.)=ἀπώτατα, παρὰ πολὺ μακράν.

προσώτερος, α, ον, συγκρ. ἐπίθ. ἐσχηματισμένον ἐξ ἐπιρρ. *πρόσω*· ἀπώτερος, ὁ πορρωτέρω κείμενος, ὁ πλέον ἀπομεμακρυσμένος.— ἐντεῦθεν, ἐπιρρ. *προσωτέρω,* ἢ τὸ *προσωτέρω* = ἀπωτέρω, περαιτέρω, περισσότερον μακράν.

προσ-ωφελέω, μελλ. *-ήσω*· ὠφελῶ (βοηθῶ) προσέτι, συνεισφέρω τὴν βοήθειάν μου πρός τινα, εἶμαι ἐπωφελής.

προσ-ωφέλημα, *-ατος,* τὸ (*προσωφελέω*)· ἡ πρός τι(να) ὠφέλεια, βοήθεια.

προσ-ωφέλησις, ἡ (*προσωφελέω*)· ὠφέλεια, βοήθεια, κέρδος, πλεονέκτημα.

προσ-ωφελητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προσωφελέω*· *δεῖ προσωφελεῖν*=πρέπει νὰ βοηθήσῃ τις.

προταινί, ἐπίρρ.· ἐμπροσθέν τινος (λ. ἐκ τῶν ἅπαξ εἰρημένων, Εὐρ. Ρησ. 523 «*προταινὶ τάξεων*». [*προταινὶ*=*πρὸ* (+γεν.), βοιωτ. *προτηνὶ* ‹*πρὸ ται* (τοπική, ἐνν. *ἁμάραι*)+ *-νι* (μόριον, πρβλ. γεν. ἐν. ἀρκ. *τωνι*)= πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης. Κατ' ἄλλους *προταινὶ* ‹**πρόταινος* (πρβλ. *ἀμισθί* : *ἄμισθος*) ‹**προταν-jo-ς,* περιέχοντος ἐν **-tn̥no-* (:**-tno-*), πρβλ. σανσκρ. *pra-tná-ḥ* (ἀπὸ ἄλλοτε, παλαιός)· πρβλ. Ἡσυχ. «*προταίνιον· παλαιόν*».

προ-τακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *προτάσσω*· *δεῖ προτάσσειν*· πρέπει νὰ προτάξῃ τίς τι ‖ πρέπει νὰ τὸ προτιμήσῃ, νὰ τὸ ἐκλέξῃ.

προ-ταμιεύω (*πρὸ+ταμίας*)· ἀποταμιεύω προκαταβολικῶς.

προ-τάμνω, ἰων. ἀντὶ *προτέμνω* (βλ. λ.).

προ-τἄμοίμην, εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *προτέμνω* (βλ. λ.).

προ-τἄμών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *προτέμνω*.

προ-ταρβέω, μελλ. *-ήσω*· *ταρβῶ* (θηλ. φοβοῦμαι) προκαταβολικῶς.— ‖ φοβοῦμαι, ἀγωνιῶ, ἢ εἶμαι ἀνήσυχος, διά τι(να).

προ-τἄρῑχεύω, μελλ. *-σω*· ταριχεύω πρότερον, ἀλατίζω ἀπὸ πρίν ‖ γενικῶς διατηρῶ, ἢ τὸ προπαρασκευάζω διά νὰ δύναται νὰ διατηρηθῇ.

πρό-τἄσις, ἡ (*προτέτασαι, β' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ προτείνω*)· τὸ ἐκτείνειν τι πρὸς τὰ ἐμπρός.— ‖ τὸ προτεινόμενον, τὸ προβαλλόμενον, ὡς καὶ νῦν πρότασις, ‖ ἐν τῇ Λογικῇ *πρότασις* καλεῖται τὸ δεδομένον ἐν τῷ συλλογισμῷ (*«πρότασίς ἐστι λόγος καταφατικὸς ἢ ἀποφατικός τινος κατά τινος»*). 2) ἐν τῇ Γραμματικῇ, ἡ προηγουμένη πρότασις ἑνὸς συγκροτήματος προτάσεων (ὑποθετ. λόγου) ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἐπακολουθοῦσαν πρότασιν, τὴν *ἀπόδοσιν*.

προ-τάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έταξα*· πρκ. *-τέτἄχα*· παθητ., ἀόρ. α' *-ετάχθην*· πρκ. *-τέταγμαι*· τάσσω (δέτω, τοποθετῶ) ἐμπροσθεν.— μέσον, προτάσσω: *προετάξατο τῆς φάλαγγος τοὺς ἱππέας*= ἐτοποθέτησε τοὺς ἱππεῖς του πρὸ τῆς φάλαγγος.— Παθητ., εἶμαι τοποθετημένος πρῶτος (εἰς τὴν πρώτην σειράν), λαμβάνω (ἀναλαμβάνω) τὴν ἀρχηγίαν ‖ *τὸ προταχθὲν* ἢ *οἱ προτεταγμένοι* = αἱ πρῶται γραμμαὶ τῆς παρατάξεως, οἱ παρατεταγμένοι εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, ἐμπροσθοφυλακή, προφυλακή, πρωτοπορία.— ‖ γενικῶς, καθορίζω ἐκ τῶν προτέρων, ἀποφασίζω ἀπὸ πρίν, κανονίζω (τακτοποιῶ, διευθετῶ) πρότερον.

προ-τείνω, μελλ. *-τενῶ*· ἀόρ. β' *-έτεινα*· πρκ. *-τέτἄκα*· παθητ., ἀόρ. α' *-ετἄθην*· πρκ. *-τέτἄμαι*· ἐκτείνω πρὸς τὰ ἐμπρός, προβάλλω πρὸς τὰ ἐμπρὸς ‖ ἐκδέτω εἰς κίνδυνον. 2) μτφρ., προβάλλω ὡς πρόφασιν, προτείνω ὡς δικαιολογίαν.— ‖ τείνω πρὸς τὰ ἐμπρὸς (τὴν χεῖρα, ὡς ἱκέτης). 2) προτείνω, προσφέρω ‖ ὡσ. προβάλλω, δεικνύω εἰς ἀπόστασιν, λατ. **ostentare**.— ‖‖ μέσον, *μισθὸν προτείνομαι*=ἀπαιτῶ ἢ ζητῶ ὡς ἀμοιβήν.— **IV** ἀμτβ., ἐκτείνομαι πρὸς τὰ ἐμπρός, προεκτείνομαι, προέχω, ἐξέχω.

προ-τειχίζω, μελλ. *-σω*· ὀχυρώνω (προστατεύω, προφυλάσσω) διά προτειχίσματος.

προ-τείχισμα, τὸ (*προτειχίζω*)· ὡς καὶ νῦν, προτείχισμα, τὸ πρό τινος τεῖχος, ὀχύρωμα πρὸ τοῦ κυρίου τείχους, ἐξωτερικὸν ὀχύρωμα, προμαχών.

προ-τέλειος, *ον* (*πρὸ+τέλος*)· ὁ πρὸ θρησκευτικῆς τινος τελετῆς.— ‖ *προτέλεια,* τά (ἐνν. *ἱερά*)· θυσίαι ἢ θρησκευτικαὶ ἱερουργίαι, τελούμεναι πρὸ ἱερᾶς τινος πράξεως: *προτέλεια γάμων* = ἡ πρὸ τοῦ γάμου προσφερομένη θυσία ‖ *θύω τὰ προτέλεια* = τελῶ προκαταρκτικὴν θυσίαν ὑπέρ τινος. 2) γενικῶς, *προτέλεια*=ἀρχή, ἔναρξις.

προ-τελέω, μελλ. *-έσω*· ἐκ τῶν προτέρων πληρώνω ὡς φόρον (ὡς διόδια ἢ ὡς φόρον ὑποτελείας), ἢ γεν. πληρώνω, δαπανῶ, ἐκ τῶν προτέρων.

προ-τελίζω, μελλ. *-ίσω* (*πρὸ+τέλος*)· προσφέρω πρό τινος (π. χ. πρό τοῦ γάμου) τὴν νεάνιδα εἰς θεάν τινα (ὡς δῶρον): *προτελίζω τὴν νεάνιδα τῇ Ἀρτέμιδι*.

προ-τεμένισμα, *-ατος,* τὸ (*πρὸ+τέμενος*)· ὁ περίβολος ἢ ἡ εἴσοδος εἰς τέμενος ἢ εἰς ἱερὸν τόπον ‖ ὁ πρόναος ἢ τὰ πρόθυρα ναοῦ (ἔνθα ἐτηρεῖτο τὸ ὕδωρ ἁγνισμοῦ).

προ-τέμνω, μελλ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *προὔτἄμον*· τέμνω (κόπτω, ἀποκόπτω) ἐκ τῶν προτέρων.— ‖ κόπτω (ἀποκόπτω, περικόπτω) τι ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους, ἢ ἁπλῶς κόπτω, διακόπτω, λατ. **praecidere**. — ‖‖ κόπτω πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ κόπτω πρό τινος : *εἰ ὅλκα διηνεκέα προταμοίμην*=ἐὰν μακρὰν (εὐθεῖαν, ἄνευ διακοπῆς) αὔλακα θὰ ἤνοιγον ἐμπροσθέν μου.

προ-τενθεύω· προλιχνεύομαι, θηλ. γεύομαι ἀπὸ πρίν, δοκιμάζω τι ἐκ τῶν προτέρων (πρὶν μαγειρευθῇ) «ἀπὸ λιχουδιά» ‖ μτφρ. «βλογάω πρῶτα τὰ γένια μου» εἰς κάθε τι, κυττάζω τὸν ἑαυτόν μου πρῶτα.

προ-τένθης, *-ου,* ὁ· ὁ προλιχνευόμενος, ὁ λίχνος (λαίμαργος, «λιχούδης») ποὺ δοκιμάζει ἐκ τῶν προτέρων [ἀγν. ἐτυμολ.].

προτεραῖος, *α, ον* (*πρότερος*)· ὁ τῆς προηγου-

μένης ἡμέρας, ὁ πρὸ μιᾶς ἡμέρας, ὡς ***δευτεραῖος, τριταῖος*** κλπ. || ***ἡ προτεραία*** (ἐνν. ***ἡμέρα***) = ἡ προηγουμένη || ***τῇ προτεραίᾳ*** (ἐνν. ***ἡμέρᾳ***)=λατ. **pridie** = κατὰ τὴν προηγουμένην ἡμέραν || μετὰ γεν., ***τῇ προτεραίᾳ τῆς καταστάσιος*** ('Ηρόδ.)=κατὰ τὴν προτεραίαν τῆς ἐμφανίσεως πρὸ τοῦ ἀκροατηρίου.

προτεραίτερος, ***α, ον,*** συγκριτ. τοῦ ***προτεραῖος,*** ἀντὶ τοῦ ***πρότερος*** (βλ. λ.).

προτερέω, μελλ. ***-ήσω*** (***πρότερος***)· ἐπὶ τόπου, εἶμαι προτερος, προηγοῦμαι, προπορεύομαι || ***προτερέω τῆς ὁδοῦ***=προπορεύομαι, ἔχω προχωρήσει εἰς τὸν δρόμον. 2) ἐπὶ χρόνου, εἶμαι προγενέστερος, ἔχω προτερειότητα, εἶμαι ἀρχαιότερος.

πρότερος, ***α, ον,*** συγκριτ. ἄνευ θετικοῦ τινος ἐν χρήσει (τὸ ὑπερθετ. ***πρῶτος***), ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ λατιν. **prior**: I ἐπὶ τόπου, ἐμπροσθινός, «μπροστινός», ὁ «μπροστά», ὁ «παρεμπρός», ὁ «πιὸ μακριά»: ***πρότεροι πόδες***=ἐμπρόσθιοι πόδες, «μπροστινὰ ποδάρια».— II ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν πρότερος, πρωτύτερος, προηγούμενος, προγενέστερος, πρεσβύτερος || πλήρης ἡ περίφρασις: ***πρότερος γενεῇ***=πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν || ***πρότεροι παῖδες***=τέκνα ἐκ προτέρου γάμου || ***τῇ προτέρῃ*** (ἐνν. ***ἡμέρᾳ***) = κατὰ τὴν προηγουμένην ἡμέραν (ὡς ***τῇ προτεραίᾳ***). 2) ὡς συγκριτ. μετὰ γενικῆς: ***ἐμέο πρότερος***=προγενέστερός μου, παλαιότερός μου, μεγαλύτερός μου. 3) τὸ οὐδ. ***πρότερον*** συχν. καὶ ὡς ἐπίρρ.=ὡς καὶ νῦν, πρότερον, πιὸ πρίν, ἐνωρίτερα, πρωτύτερα (γραφ. καὶ προτήτερα), παλαιότερον || ***πρότερον ἢ*** (***ἤπερ***)= λατ. **priusquam** = πρὶν ἤ, προτοῦ || ὡσ. καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρ. ***τὸ πρότερον*** ὡς ἐπιρρ. || συχνὰ ἐπίσης κεῖται τὸ ἐπίρρ. ***πρότερον*** μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ: ***ὁ πρότερον βασιλεὺς***=ὁ προηγούμενος βασιλεύς. — III ἐπὶ κοινωνικῆς θέσεως (τάξεως), ἀνώτερος, ὑπέρτερος, ἐπισημότερος, σημαντικώτερος. Βλ. καὶ ***πρῶτος.***

Ἔτυμ.: πρότερος: Ζενδ. **fratara,** σανσκρ. **prātarám** («πιὸ μακριὰ»)· βλ. ***ἐν πρό***· πρβλ. σανσκρ. **prā-tár** (εὐθύς, ἐντὸς ὀλίγου), ὁσκ. **pruter** (=λατ. **prius**) ‹*prō-ter.

προτέρω, ἐπίρρ. τοῦ ***πρότερος*** (ἢ ἐκ τῆς ***πρό,*** ὡς τὸ ***ἀπωτέρω*** ἐκ τῆς ***ἀπό***): 1) ἐπὶ τόπου, περαιτέρω, προσωτέρω, ἀπωτέρω, παραπέρα, παρεμπρός, «πιὸ μπρός». 2) ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ τὸ ἐπίρρ. ***πρότερον*** (βλ. ***πρότερος***).

προτέρωσε, ἐπιρρ. (***προτέρω***)· πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐμπρός.

προ-τεύχω, μελλ. ***-ξω***· ποιῶ (κάμνω, κατασκευάζω) ἐκ τῶν προτέρων || ἀπρφ. παθ. πρκ. ***προτετύχθαι***=***προπεποιῆσθαι, προγεγονέναι.***

προτῖ, ἀρχ. ἐπ. τύπος τῆς ***πρὸς*** (βλ. λ.).

προτι-άπτω, δωρ. ἀντὶ ***προσάπτω*** (βλ. λ.).

προτι-βάλλομαι, ἀποθ. ἀντὶ ***προσβάλλομαι.***

προτι-δέγμενος, δωρ. μτχ. τοῦ ἐπ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ ***προσδέχομαι.***

προτι-ειλεῖν, δωρ. ἀντὶ ***προσειλέω.***

προτι-εἶπον, δωρ. ἀντὶ ***προσεῖπον, προσείποι,*** εὐκτ. τοῦ ***προσεῖπον.***

πρό-τιθεν, ἐπ. ἀντὶ ***προετίθεσαν,*** γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***προτίθημι.***

προ-τίθημι, μελλ. ***-θήσω***· ἀόρ. α' ***προέθηκα,*** ἀττ. ***προὔθηκα,*** ἀπρφ. ***προθεῖναι*** (ὡσαὶ ἐξ ἀορ. 6' ***προέθην***)· μσ. ἀόρ. α' ***προεθηκάμην***· παθ. ἀόρ. α' ***προὐτέθην***· δέτω, τοποδετῶ, ἐμπρός, ἐκδέτω || δίδω εἰς τὴν χεῖρά τινος, παραδέτω, παρέχω, προσφέρω.— μέσον, παραδέτω (ἢ βάλλω νὰ παραδέσουν) ἐμπρός μου (ἢ καὶ ἐμπρὸς εἴς τινα) φαγητόν. 2) ἐκδέτω νήπιον || ***προτίθημί τινα κυσίν***=ρίπτω τινὰ εἰς τοὺς κύνας («τὸν ρίχνω στὰ σκυλιά») || ἐκδέτω εἰς κίνδυνον. 3) προβάλλω, ὁρίζω ὡς σημεῖον ἢ ὡς βραβεῖον, προτείνω || ὡσ. ὁρίζω ὡς ποινήν || γεν., κοδορίζω, προσδιορίζω, σταθερῶς.— II μέσον, προβάλλω ἐκ μέρους μου, ἐπιδεικνύω || ὡσ. ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν μου τὴν ἰδέαν ὅτι.., μελετῶ, σκέπτομαι.— III ἐκδέτω, ἀναπτύσσω, δημοσίᾳ || ***προτίθημι νεκρόν***=ἐκδέτω νεκρὸν κεκοσμημένον πρὸς ταφήν || ὡσ. ἐκδέτω τι πρὸς ἐπίδειξιν, ὀργανώνω ἔκθεσιν ἐμπορευμάτων πρὸς πώλησιν, ἐκδέτω πρὸς θέαν.— IV προτείνω πρὸς συζήτησιν, παρουσιάζω πρὸς ἐξέτασιν || ἐκδέτω πρὸς θέαν, προσφέρω. 2) προβάλλω ὡς πρόφασιν.— V θέτω ἔμπροσθέν τινος ἢ ἐπί τινος.— VI προτιμῶ τι(να) ἀπό τι(να).

προτι-μάσσω, δωρ. ἀντὶ ***προσμάσσω*** (βλ. λ.).

προ-τῑμάω, μελλ. ***-ήσω***· τιμῶ τινα πλειότερον ἀπὸ ὅσον τιμῶ ἄλλον, τὸν προτιμῶ ἀπὸ ἄλλον. 2) ἐκτιμῶ περισσότερον || ἔχω τινὰ ἐν τιμῇ, τὸν ἐκτιμῶ, περισσότερον, ἢ τὸν σέβομαι περισσότερον.— Παθητ., προτιμῶμαι, τιμῶμαι περισσότερον, θεωροῦμαι ἀνώτερος || ***προτιμῶμαι ἐς τὰ κοινά***=προτιμῶμαι δημοσίᾳ, προκρίνομαι κατὰ τὰς δημοσίᾳ ἀπονεμομένας τιμάς, ἢ προκρίνομαι διὰ τὰ δημόσια ἀξιώματα. 3) μετὰ γεν., φροντίζω περί τινος, τὸ(ν) προσέχω, τὸ(ν) σκέπτομαι. 4) μετ' ἀπρφ. (***ἐπομένου ἤ***)· ἐπιθυμῶ περισσότερον, προτιμῶ, νά... παρά... || ὡσ. ἐπιθυμῶ σφόδρα, θέλω πολύ, νά..

προ-τῖμησις, ἡ (***προτιμάω***)· ὡς καὶ νῦν, προτίμησις, τὸ προτιμᾶν τι ἀπὸ τι ἄλλο.

προ-τῑμητέος, ***α, ον,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***προτιμάω***· ὡς καὶ νῦν, προτιμητέος, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ προτιμᾷ τις.

προ-τίμιον, τὸ (***πρὸ*** + ***τιμή***)·=***ἀρραβών*** (βλ. λ.), τὸ ἐκ τῶν προτέρων καταβαλλόμενον χρηματικὸν ποσόν.

πρό-τῑμος, ***ον*** (***πρὸ***+***τιμή***)· ὁ προτιμώμενος, τιμώμενος περισσότερον ἄλλου, ὁ πλείονος τιμῆς ἄξιος.

προτι-μῡθέομαι, δωρ. ἀντὶ ***προσμῡθέομαι*** (βλ.λ.).

προ-τῑμωρέω, μελλ. ***-ήσω***· βοηθῶ πρότερον, ἢ βοηθῶ πρῶτος.—μέσον, ἐκδικοῦμαί τινα πρότερον, τὸν ἐκδικοῦμαι προτοῦ..., τὸν τιμωρῶ ἐκ τῶν προτέρων.

προτί-οπτος, ***ον,*** δωρ. ἀντὶ ***προσ-οπτος*** (βλ. λ.).

προτι-όσσομαι, ἐπ. ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατὰ ἐνεστ. καὶ παρατ.· (***προτί***=***πρὸς***+***ὄσσομαι***)· βλέπω πρὸς τινα, προσβλέπω, θλέπω, δεῶμαι.— II ἐπὶ τοῦ νοῦ, προβλέπω, προαισθάνομαι, προλέγω, ἀναμένω, προσδοκῶ.

προ-τίω, μελλ. ***-ἴσω***· προτιμῶ, τιμῶ περισσότερον || ***προτίω τινὰ τάφου***=θεωρῶ τινα μᾶλλον ἄξιον ταφῆς ἀπὸ ἕνα ἄλλον.

πρό-τμησις, ἡ (***προτέμνω***)· ἡ ὀσφύς, ἡ μέση || τὰ νεφρά.

προ-τολμάω, μελλ. ***-ήσω***· τολμῶ ἐκ τῶν προτέρων, ἢ τολμῶ περισσότερον ἀπὸ ἄλλους.— Παθητ., ἀποτολμῶμαι, ριψοκινδυνεύομαι, πρῶτος.

προ-τομή, ἡ (***προτέμνω***)· τὸ ἄνω (ἢ τὸ πρόσθιον) μέρος πράγματός τινος || ὡς καὶ νῦν, ἡ προτομή (τὸ πρόσωπον, ἡ κεφαλή, ἀνδρώπου ἢ καὶ ζώου ἀκόμη) || ἡ πρῷρα πλοίου.

προ-τονίζω, μελλ. ***-σω*** (***πρότονος***)· ἀνέλκω ἢ τανύω διὰ προτόνων (βλ. λ.), διὰ σχοινίων.

πρό-τονος, ὁ (***προτείνω***)· τὸ σχοινίον (καραβόσχοινο) μὲ τὸ ὁποῖον τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἱστοῦ προσεδένετο εἰς τὴν πρῷραν (ἐνίοτε καὶ τὴν πρύμναν) τοῦ πλοίου· ἦσαν συνήθως δύο οἱ πρότονοι καὶ δι' αὐτῶν κατεβιβάζετο ὁ ἱστὸς || παρ' Εὐρ. ***πρότονοι*** ἦσαν τὰ σχοινία δι' ὧν ἀνυψώνοντο τὰ ἱστία.

προ-τοῦ, ἀντὶ ***πρὸ τοῦ***·=***πρὸ τούτου,*** προηγουμένως, μόλις πρὸ ὀλίγου.

προ-τράπέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ ***προτρέπω.***

προ-τρεπτικός, ***ή, όν*** (***προτρέπω***)· ὡς καὶ νῦν, προτρεπτικός, παραινετικός, διεγερτικός, ἐνθαρρυντικός, κατάλληλος εἰς τὸ νὰ παρορμᾷ, νὰ προτρέπῃ, πειστικός,— ἐπίρρ. —***κῶς***=πειστικῶς.

προ-τρέπω, μελλ. ***-ψω***· ὡς καὶ νῦν, προτρέπω (κυρ. τρέπω, στρέφω, τι πρὸς τὰ ἐμπρός), παρακινῶ, ἐξωθῶ, παρορμῶ, προσπαθῶ νὰ πείσω τινὰ νὰ πράξῃ τι || τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον || ὡς μέσ. κεῖται καὶ μετὰ δύο αἰτ.· ***τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον***=ὁ Σόλων παρεκίνησε τὸν Κροῖσον (τὸν παρώτρυνε, τοῦ διήγειρε τὴν περιέργειαν) νὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ (νὰ ἐξετάσῃ) τὰ κατὰ τὸν Τέλλον.— II παρ' Ὅμ. μόνον ἐν τῷ παθ., μετὰ μέσ. ἀορ. 6' ***προετραπόμην*** ἐν παθ. ἐνν., τρέπο-

μαι πρός τά ἐμπρός, τρέπομαι εἰς ἄτακτον φυγήν || μτφρ., *ἄχεϊ προτραπέσθαι* = νά τραπῶ εἰς ὀλῖψιν, νά παραδοθῶ εἰς ὀλῖψιν.

προ-τρέχω, μελλ. *-δρᾰμοῦμαι*· ἀόρ. β' *προὔδραμον* (ἐσχηματισμένοι ἐκ τοῦ ἀχρ. *δρέμω*)· τρέχω πρός τά ἐμπρός, τρέχω ἐμπρός, τρέχω πρό ἄλλου τινός.— || ὑπερτερῶ τρέχων, «προσπερνῶ», προφθάνω, καταφθάνω.

πρό-τρῐτα, ἐπιρρ. (*πρό*+*τρίτος*)· πρό τριῶν ἡμερῶν, ἤ ἐπί τρεῖς ἡμέρας κατά συνέχειαν.

προ-τροπᾰδην, ἐπιρρ. (*προτρέπω*)· ἑστραμμένος πρός τά ἐμπρός, δρομαίως, «μέ τό κεφάλι ἐμπρός» (χωρίς νά γυρίζῃ νά βλέπῃ πρός τά ὀπίσω).

προ-τυγχάνω, μελλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *-ἐτύχον*· συμβαίνω ἤ γίνομαι ἐκ τῶν προτέρων (ἤ πρότερον, πρό ἄλλου τινός) || ὡσ. συναντῶμαι («λαχαίνω») πρῶτος || *τὸ προτυχὸν* = τό πρῶτον τυχόν πρᾶγμα, τό προστυχόν, τό παρατυχόν.

προ-τύπτω, μελλ. *-ψω*, ἀμτβ.· σπεύδω, ὁρμῶ, πρός τά ἐμπρός, ἐξορμῶ, ἐκρήγνυμαι || *Τρῶες δὲ προΰτυψαν ἀολλέες*=οἱ δέ Τρῶες ἐξώρμησαν (προεχώρησαν) εἰς πυκνάς μάζας || κτυπῶ πρῶτος,— || μτβτ. βιάζω, ὠθῶ, διώκω, πρός τά ἐμπρός || μτχ. παθ. ἀορ. β' *προτὔπείς : προτυπὲν στόμιον μέγα Τροίας*=τό κτυπηθέν προώρως (ἤ κατά πρῶτον) μέγα *στόμιον* («χαλινάρι», βασανιστήριον) τῆς Τροίας.

προϋβαλον, προΰβην, ἀντί *προέβαλον, προέβην*, ἀόριστοι β' τῶν *προβάλλω, προβαίνω*.

προΰγραφον, ἀντί *προέγραφον*, πρτ. τοῦ *προγράφω*.

προὐδῐδάξατο, προϋδωκα, προΰθετο, ἀντί *προεδιδάξατο, προέδωκα, προέθετο*.

προϋθηκε, ἀντί *προέθηκε*, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *προτίθημι*.

προὐθῡμήθην, ἀντί *προεθυμ—*, ἀόρ. α' τοῦ *προθυμέομαι*.

προὐθῡμούμην, ἀντί *προεθυμούμην*, πρτ. τοῦ *προθυμέομαι*.

προΰκᾰμον, ἀντί *προέκαμον*, ἀόρ. β' τοῦ *προκάμνω*.

προΰκειτο, προὐκινδύνευεν, ἀντί *προέκειτο, προεκινδύνευεν*.

προΰλᾰβον, ἀντί *προέλαβον*, ἀόρ. β' τοῦ *προλαμβάνω*.

προΰμαθον, ἀντί *προέμαθον*, ἀόρ. β' τοῦ *προμανθάνω*.

προὐμηθήθην, ἀντί *προεμηθήθην*, ἀόρ. α' τοῦ *προμηθέομαι*.

προΰμολον, ἀντί *προέμολον*, ἀόρ. β' τοῦ *προβλώσκω*.

προὐννέπω, ἀντί *προεννέπω* (βλ. λ.).

προὐνοησάμην, ἀντί *προενοησάμην*, ἀόρ. α' τοῦ *προνοέομαι*.

προὐξένησε, ἀντί *προεξένησε*, ἀόρ. α' τοῦ *προξενέω*.

προὐξ-επίσταμαι, ἀντί *προεξεπίσταμαι*.

προὐξ-ερευνάω, ἀντί *προεξερευνάω*.

προὐξ-εφ-ίεμαι, ἀντί *προεξεφίεμαι*.

προ-ϋπ-άγω, μελλ. *-ξω*· ὁδηγῶ τι(να) ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς..., φέρω τι(νά) βαθμιαίως εἰς... .— μέσον, ὑπάγω τι(νά) ὑπό τήν ἐξουσίαν μου πρῶτον, ὑποτάσσω τι(νά) προτοῦ...

προ-ϋπ-άρχω, μελλ. *-ξω*· παθ., πρκ *προϋπῆργμαι* (*πρό*+*ὑπάρχω*)· μτβτ.. εἶμαι ὁ πρῶτος εἷς τι πρᾶγμα, προηγοῦμαι εἷς τι πρᾶγμα, ἄρχομαι, κάμνω ἀρχήν πράγματός τινος || μετά γεν., εἶμαι νά τό πράξω πρῶτος.— || ἀμτβ., ὡς καί νῦν, προϋπάρχω, ὑπάρχω πρότερον (ἀπό πρίν, πρίν ἀπό...) || *τὰ προϋπάρξαντα*=τά πρότερον συμβάντα, παρελθόντα γεγονότα || *τὰ προϋπηργμένα*=τά προηγούμενα, τά προηγηθέντα || *τὰ προϋπάρχοντα* = τά πρότερον ὑπάρχοντα κτήματα, ἡ προτέρα περιουσία.

προΰπεμψα, ἀντί *προέπεμψα*, ἀόρ. α' τοῦ *προπέμπω*.

προ-ϋπ-εξ-ορμάω, μελλ. *-ήσω*· ἐξορμῶ πρότερον κρυφίως.

προΰπεσον, ἀντί *προέπεσον*, ἀόρ. β' τοῦ *προπίπτω*.

προ-ϋπηργμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *προϋπάρχω*.

προΰπινον, προΰπιον, ἀντί *προέπινον, προέπιον*, πρτ. καί ἀόρ. β' τοῦ *προπίνω*.

προὐπιστήθην, ἀντί *προεπιστήθην*, ἀόρ. α' τοῦ *προεπίσταμαι*.

προ-ϋπ-ισχνέομαι, ἀποθ.· ὑπισχνοῦμαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-ϋπο-βάλλω· ὑποβάλλω (βάλλω ὑποκάτω) ἀπό πρίν ὡς θεμέλιον (βάσιν).

προ-ϋπό-κειμαι, μελλ. *-κείσομαι*, ὡς παθητ. τοῦ *προϋποτίθημι*· ὑπόκειμαι (ὑπάρχω ὡς βάσις) ἐκ τῶν προτέρων, προϋποτίθεμαι, προϋπάρχω.

προ-ϋπο-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ὑπολαμβάνω (ἀναδέχομαι, παραδέχομαι, νομίζω, φρονῶ) ἐκ τῶν προτέρων.

προΰπτος, *ον*, κατά κρᾶσιν, ἀντί *πρόοπτος* (βλ. λ.)

προὐπῠθόμην, ἀντί *προεπυθόμην*, ἀορ. β' τοῦ *προπυνθάνομαι*.

προὐργιαίτερος, α, ον· βλ. *προὔργου*.

προὔργου, κατά κρᾶσιν, ἀντί *πρὸ ἔργου*· κυρ. ὑπέρ ἔργου, ὅθεν χρήσιμος δι' ἕν ἔργον, ἐπωφελής, ἐπικερδής, ἄξιος τοῦ κόπου, πρόσφορος διά κάθε τι || *προὔργου δρῶ τι*=πράττω τι ὠφέλιμον || ὡσ. ὡς ἐπίρρ., χρησίμως, ἐπωφελῶς, προσφόρως.— συγκρ. *προὐργιαίτερος, α, ον*=ὠφελιμώτερος, χρησιμώτερος, σπουδαιότερος, σημαντικώτερος || *προὐργιαίτερον ποιοῦμαί τι*=θεωρῶ τι ὡς σημαντικώτερον (ὡς μεγαλυτέρας ἀποτελεσματικότητος).— ὑπερθ. *προὐργιαίτατος, η, ον*=χρησιμώτατος, ἀναγκαιότατος.

προὐρρήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *προερέω* (βλ. λ.).

προυσελέω· κακομεταχειρίζομαι, προσβάλλω, [ἀγν. ἐτυμ.].

προὐστάλην, ἀντί *προεστάλην*, παθ. ἀορ. β' τοῦ *προστέλλω*.

προΰστησα, προΰστην, ἀντί *προέστησα, προέστην*, ἀόρ. α' καί β' τοῦ *προΐστημι*.

προὐτίθει, προΰτυψα, ἀντί *προετίθει, προέτυψα*.

προΰφαινε, ἀντί *προέφαινε*.

προ-ϋφ-αιρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀφαιρῶ τι ὑποκάτωθεν (κρυφίως) πρότερον, ὑποκλέπτω ἐκ τῶν προτέρων.

προὐφείλω, ἀντί *προοφείλω*.

προΰχω, προΰχουσι, προΰχοντο, ἀντί *προέχω, προέχουσι, προέχοντο*.

προ-φαίνω, μελλ. *-φᾰνῶ*· ἀόρ. α' *-ἔφηνα*· φέρω εἰς φῶς, φέρω εἰς τό φανερόν, ἐμφανίζω, φανερώνω, ποιῶ δῆλον, ἐπιδεικνύω. 2) δηλῶ (καθιστῶ φανερόν) διά λόγου ἐκ τῶν προτέρων, διακηρύσσω ἀπό πρίν.—Παθητ., ἀόρ. β' *προὐφάνην*, μτχ. *προφανείς, εἶσα, ἐν*· γίνομαι προφανής, δεικνύομαι, φανερώνομαι (ἐκ τῶν προτέρων), ἔρχομαι εἰς φῶς, ἐμφανίζομαι || *προὐφάνη κτύπος* = ἠκούσθη σαφῶς κτύπος.— || δεικνύω ἐκ τῶν προτέρων, προδηλῶ || μτφρ., ἐκδέτω (ἀναπτύσσω) ἐκ τῶν προτέρων μίαν ἄποψιν, ὑπόσχομαι.—Παθητ. καί μέσον, δεικνύομαι πρότερον, ἐμφανίζομαι ἀπό πρίν, ἀποκαλύπτομαι ἐκ τῶν προτέρων.— ||| ἀμτβ. (φαινομενικῶς, διότι ἐξυπακούεται ἡ αἰτ. *φάος*, ἤ *φῶς*)· ἐκπέμπω φῶς, φέγγω, λάμπω || κρατῶ φῶς πρό τινος, δᾳδουχῶ.

προ-φᾰνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *προφαίνω*.

προ-φᾰνής, *ὲς* (*προφανῆναι*)· ὁ δεικνύων ἑαυτόν ἐκ τῶν προτέρων, ἤ ὁ φαινόμενος μακρόθεν || ὡς καί νῦν, προφανής, καταφανής, κατάδηλος, φαινόμενος ἐναργῶς || *ἀπὸ (ἤ ἐκ) τοῦ προφανοῦς* =φανερῶς, φανερά, ὁλοφάνερα, ἀπροκαλύπτως.

πρό-φαντος, *ον* (*προφαίνω*)· ὡς τό *προφανής* (βλ. λ.), ὁ μακρόθεν δεικνυόμενος ἤ ὁρώμενος (φαινόμενος, ὁρατός) || ὅθεν διάσημος, περίφημος.— || ὁ ἐκ τῶν προτέρων δεικνυόμενος, προδηλούμενος, προλεγόμενος, προφητευόμενος (καί κυρ. διά χρησμοῦ).

προ-φᾰσίζομαι, πρτ. *προὐφασιζόμην*· μελλ. *-ίσομαι*, αττ. *-ιοῦμαι*· ἀόρ. α' *προὐφασισάμην*· ἀποθ. (*πρόφασις*)· ὡς καί νῦν, προφασίζομαι, προβάλλω τι ὡς πρόφασιν (πλαστήν αἰτίαν), δικαιολογοῦμαι ψευδῶς (μετ' αἰτ., ὡς καί μετ' ἀπρφ.) || ἀπολ., εὑρίσκω

προφάσεις παθ. ἀορ. α' ***προὐφασίσθην*** μετὰ παθ. σημασ.: ***εὗρον ἅπαν τοῦτο προφασισθὲν***=εὗρον ὅτι ὅλον τοῦτο ἦτο ἁπλῆ πρόφασις.

πρό-φᾰσις, *-εως,* ἰων. *-ιος,* ἡ (***προφαίνω***)· ὡς καὶ νῦν, πρόφασις, τὸ ἐμφανιζόμενον ὡς αἴτιον (εἴτε εἶναι πραγματινὴ αἰτία, εἴτε προβάλλεται ὡς τοιαύτη πρὸς ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθοῦς), αἰτία, λόγος, ἀφορμή, πρόσχημα || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κακῇ ἐνν., ἁπλοῦν πρόσχημα, πρόφασις, δικαιολογία, ὑπεκφυγή || ἀπολ., κατ' αἰτ., ***πρόφασιν***=κατὰ πρόφασιν, κατὰ τὸ φαινόμενον, ὡς διατείνεται (διισχυρίζεται) τις, φαινομενικῶς || ὡσ. κατὰ δοτ., ***προφάσει*** (ἀπολ.)=ἐπὶ τῇ προφάσει, μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι..., μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι...||***ἐπὶ προφάσεως*** καὶ ***ἐπὶ προφάσει***=ἐπὶ τῇ προφάσει, μὲ τὴν δικαιολογίαν... || ***προτείνω*** (ἢ ***παρέχω***) ***πρόφασιν***=προβάλλω ὡς πρόφασιν (ὡς δικαιολογίαν) || ἐλλειπτικῶς: ***μή μοι πρόφασιν***=παρακαλῶ, ὄχι προφάσεις (κατὰ μέρος τὰς προφάσεις), μὴ μοῦ προφασίζεσαι, μὴ προβάλλῃς ὡς δικαιολογίαν || ***προφάσιος ἔχομαι*** = προσκολλῶμαι εἰς τὴν δικαιολογίαν, «πιάνομαι» ἀπὸ τὴν δικαιολογίαν.

πρό-φᾶτος, ***ον*** (***προφαίνομαι***)·=***πρόφαντος*** (βλ.λ.).

προ-φᾰτεύω, προ-φᾶτης, δωρ. ἀντὶ ***προφητεύω***, ***προφήτης***.

προ-φερής, ***ὲς*** (***προφέρω***)· προφερόμενος, προτιμώμενος, πρόκριτος, ἐξαίρετος, ἐξέχων, ἔξοχος || συγκρ. καὶ ὑπερθ. ***προφερέστερος, α, ον, προφερέστατος, η, ον*** (=ἐξοχώτερος, ἐξοχώτατος, ὑπέρτερος, ὑπέρτατος) || τὸ ὑπερθ. σημ. ὡσ. καί: ὁ παρὰ πολὺ προχωρημένος εἰς τὴν ἡλικίαν, ὁ πρεσβύτατος || ὡσ. καὶ τὸ συγκρ. ***ἐνίοτε κεῖται*** ὡς συνών. τῷ ***πρεσβύτερος***— ὡσ. ἀπαντῶσι καὶ συγκεκ. παραθετικὰ ***προφέρτερος, προφέρτατος***.

προφέρῃσι, ἐπ. ἀντὶ ***προφέρῃ***, γ' ἑν. ὑποτ. τοῦ ***προφέρω***.

προ-φέρω, μελλ. ***προοίσω***· ἀόρ. α' ***προήνεγκα***, ἀόρ. β' ***προήνεγκον***· φέρω ἐνώπιόν τινος, φέρω (ἄγω) τι εἰς τὰ ἔμπροσθεν, παρέχω, προσφέρω, χαρίζω. **2)** ἐπὶ λέξεων, τὰς ῥίπτω κατὰ πρόσωπόν τινος (κυρ. ἐπὶ ὀνειδιστικῶν λέξεων): ***προφέρω τινί***=κατακρίνω ἢ κατηγορῶ τινα, ἀντιτίθεμαι πρός τινα, διαπληκτίζομαι πρός τινα, λατ. **objicere, exprobare** || ὡσ. ἁπλῶς, προφέρω, ἐκστομίζω, διατείνομαι, διισχυρίζομαι, διακηρύσσω || κάμνω μνείαν, ἀναφέρω, μνημονεύω, παραδέτω ὡς παράδειγμα. **3)** ἐπὶ μαντείου, παραγγέλλω, προστάσσω.— **II** παρουσιάζω, δεικνύω, ἐπιδεικνύω || ***πόλεμον προφέρω τινί***=κηρύσσω πόλεμον κατά τινος.— **III** φέρω (μεταφέρω) μακράν || μτφρ., ἐξαφανίζω («ξεκαθαρίζω, ξεπαστρεύω», ἐπὶ τοῦ θανάτου).— **IV** μτφρ., κινῶ τι πρὸς τὰ ἔμπρός, προωδῶ, προάγω, βοηδῶ, λατ. **proferre, promovere** || ***προφέρω τινὰ ὁδοῦ***=***φέρω τινὰ πρόσω τῆς ὁδοῦ***= τὸν προωδῶ εἰς τὸν δρόμον.— **V** ἀμτβ., ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, τινά.

προ-φεύγω, μελλ. ***-φεύξομαι***· ἀόρ. β' ***προὔφυγον***· φεύγω πρὸς τὰ ἔμπρός, φεύγω μακράν, φεύγω.— **II** μετ' αἰτ., φεύγω ἀπό τινος, φεύγω μακρὰν ἀπό τινα, τὸν ἀποφεύγω.

πρό-φημι· λέγω πρότερον, λέγω προηγουμένως, προλέγω.

προ-φητεία, ἡ (***προφητεύω***)· ὡς καὶ νῦν, προφητεία, τὸ χάρισμα τοῦ ἑρμηνεύειν τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, τὸ χάρισμα τοῦ προλέγειν τὰ μέλλοντα. **2)** ἐν τῇ Κ. Δ., τὸ χάρισμα τοῦ ἑρμηνεύειν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ἢ τοῦ λαλεῖν καὶ κηρύσσειν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

προ-φητεύω, δωρ. **προφᾶτ—**· μελλ. ***-σω***· ἀόρ. α' ***ἐπροφήτευσα*** (οἱ ἐν τοῖς Ἑβδ. καὶ τῇ Κ. Δ. τύποι πρτ. ***προ-εφήτευον*** καὶ ἀόρ. α' ***προ-εφήτευσα***, ὡσεὶ ἐκ ῥήμ. ***φητεύω***, εἶναι ἐσφαλμένοι)· (***προφήτης***)· εἶμαι ἑρμηνευτὴς τῆς θελήσεως τῶν Θεῶν, ἑρμηνεύω τοὺς λόγους των (τοὺς χρησμούς των) || ὡς καὶ νῦν, προφητεύω, προμαντεύω, προλέγω.— **II** ἐν τῇ Κ.Δ., ἑρμηνεύω τὴν Γραφήν, κηρύσσω ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κηρύσσω δημοσίᾳ.

προ-φήτης, *-ου,* ὁ, δωρ. **προφᾶτης** (***πρόφημι***)· ὁ ὁμιλῶν (λαλῶν) ἀντὶ ἄλλου (ἀντὶ θεοῦ τινος), ὁ ἑρμηνεύων τὴν θέλησιν θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους: ***προφήτης Διὸς*** καλεῖται ὁ Τειρεσίας | ***Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρὸς***=ὁ Λοξίας (δηλ. ὁ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλων) εἶναι ὁ προφήτης (ἑρμηνεύς) τοῦ πατρός του Διός || ὡσ. οἱ ποιηταὶ ***καλοῦνται Μουσῶν προφῆται*** (τ. ἔ. ἑρμηνευταί, διερμηνεῖς, τῶν Μουσῶν) || γενικῶς, ἑρμηνευτής, κῆρυξ.— **II** ἐν τῇ Κ. Δ., ἑρμηνευτὴς τῆς Γραφῆς, θεόπνευστος διδάσκαλος, κῆρυξ.— **III** ὡς καὶ νῦν, προφήτης, μάντις.

προφητικός, ***ή, όν*** (***προφήτης***)· ὡς καὶ νῦν, προφητικός, μαντικός.

προ-φῆτις, *-ιδος,* θηλ. τοῦ (***προφήτης***) (βλ. λ.).

προ-φθᾰ́νω, μελλ. ***-φθάσω*** καὶ ***-φθήσομαι***· ἀόρ. β' ***προὔφθην***· ὡς καὶ νῦν, προφθάνω, φθάνω πρό ἄλλου, προλαμβάνω, «ξεπερνῶ».

προ-φθάς, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***προφθάνω***.

προ-φθῐ́μενος, ***η, ον***· προαποθανών, ἢ ὁ φονευθεὶς πρότερον.

προ-φοβέω, μελλ. ***-ήσω***· ἐκφοβίζω τινὰ πρότερον.— Παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. ***-ήσομαι***· φοβοῦμαι ἐκ τῶν προτέρων.

προ-φορέω· φέρω πρὸς τὰ ἔμπροσθεν.— μέσον, ***προφορέομαι***=ὡς τὸ σημερ. «διάζομαι», ἤτοι πορευόμενος (πηγαίνων) πέρα-δῶθε στήνω τὸν στήμονα καὶ τὸν παρασκευάζω, ὅπως τεθῇ εἰς τὸν ἱστόν || μτφρ., τρέχω πέρα-δῶθε.

προ-φρᾰ́ζω, μελλ. ***-σω***. παθ. πρκ. ***-πέφραδμαι***· προλέγω.

πρό-φρασσα, ἀνώμ. ἐπ. θηλ. τοῦ ***πρόφρων*** (βλ.λ.).

προ-φρόνως, ἐπ. ***-έως,*** ἐπιρρ. τοῦ ***πρόφρων***· ὡς καὶ νῦν, προφρόνως, προθύμως, ἑτοίμως, εὐμενῶς, εὐχαρίστως.

πρό-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (***πρό***+***φρήν***)· μὲ τὴν καρδίαν (ψυχὴν) κλίνουσαν πρὸς τὰ ἔμπρός, πρόθυμος, εὔνους, εὐμενής, ἔνθερμος.

Ἔτυμ.: ***πρόφρων*** ⟨***πρό***+***φρήν***⟩· δμηρ. θηλ. ***πρόφρασσα*** ⟨***πρό*** + ***φρῇ-τϳα***, πρβλ. δοτ. πληθ. ***φρασὶν*** (***φρῇ-σι***) καὶ ***εὐφραίνω*** (***φρῇ-jω***)· πρβλ. ***Περσεφόνη : Περσέφασσα*** (***-φῇ-τϳα***, ἰαπ. ***gvhē- *gvhen-*** (φονεύω), βλ. καὶ ***θείνω, φόνος***.

προ-φῠ́γεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***προφεύγω***.

προφύγοισθα, ἐπ. ἀντὶ ***προφύγοις***, β' ἑν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ***προφεύγω***.

προ-φῠλᾰκή, ἡ (***προφυλάσσω***)· ὡς καὶ νῦν, προφυλακή, ἐμπροσθοφυλακή, προκεχωρημένη φρουρά || ***αἱ προφυλακαὶ*** = ὡς καὶ νῦν, προφυλακαί, ἐμπροσθοφυλακαί, οἱ προπορευόμενοι φρουροί, πρόσκοποι, ἀνιχνευταί || ***διὰ προφυλακῆς*** = ἐν ἐπιφυλακῇ, μὲ τεταγμένους προσκόπους.

προ-φῠλᾰκίς, *-ίδος,* ἡ, θηλ. ἐπίθ. τοῦ ***προφύλαξ*** || ***ναῦς προφυλακὶς***=πλοῖον χρησιμεῦον ὡς ἀκοπός, φυλακίς.

προ-φῠλαξ, *-ᾰκος,* ὁ· πρόσκοπος, προπορευόμενος σκοπός (φρουρός) || ***οἱ προφύλακες*** = αἱ προφυλακαί.

προ-φῠλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. ***-ξω***· φυλάττω ἔμπροσθέν τινος ὡς φρουρός, προφυλάσσω τι ὡς φύλαξ, φρουρῶ || ***προφυλάσσω ἐπί τινι*** = τηρῶ φυλακήν, φρουρῶ, τινά (πρόσ.) ἢ τόπον τινά || ἀπολ., φυλάττω, φρουρῶ, ἀγρυπνῶ, προσέχω.— μέσον, φυλάσσω ἐμαυτόν, προφυλάσσομαι, λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα, ἐναντίον τινός, λατ **cavere** (μετ' αἰτ.).

προ-φῡράω, μελλ. ***-άσω***· παθητ. πρκ. ***προπεφύρᾱμαι***· ζυμώνω πρότερον.— **II** μτφρ., μηχανορραφῶ, σκευωρῶ, «μαγειρεύω».

προ-φῡτεύω, μελλ. ***-σω***· φυτεύω πρότερον || μτφρ., προκατασκευάζω, προετοιμάζω.

προ-φύω, μελλ ***-σω***· γεννῶ (παράγω) τι προτοῦ... — **II** παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' ***προέφυν***, πρκ. ***προπέφυκα***· φύομαι (γεννῶμαι) πρό ἄλλου.

προ-φωνέω, μελλ. ***-ήσω***· φωνάζω (λέγω, διακηρύσσω) ἐκ τῶν προτέρων.— **II** παραγγέλλω δημοσίᾳ, προειδοποιῶ, διακηρύσσω ἐκ τῶν προτέρων.

προ-χαίρω· χαίρω ἐκ τῶν προτέρων || γ' ἑν. πρστ. ***προχαιρέτω***=ἔστω μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ! (πρβλ. ***χαῖρε, χαιρέτω***, ἐν λ. ***χαίρω***).

προ-χαλκεύω, μελλ. *-σω*· χαλκεύω προηγουμένως, σφυρηλατῶ ἀπό πρίν.

προ-χάνη, ἡ (*προχαίνω*)· πρόφασις, πρόσχημα [ἐκ τοῦ *προχαίνω*, πρβλ. Εὐστ. «*προχαίνω· προφασίζομαι*» ‹*πρό* + *χαίνω* (οἱονεὶ προτείνω τὸ στόμα καὶ τὸ κρατῶ ἀνοικτόν: Ἡσυχ. «*προφάσκω· προφασίζομαι*»)· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ἐκ τοῦ *προέχω*].

προ-χειρίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· βάλλω εἰς τὴν χεῖρά τινος, παραδίδω.— παθητ., μτχ. ἀορ. α' *προχειρισθεὶς* καὶ πρκ. *προκεχειρισμένος*=ὁ ληφθεὶς (ἢ εἰλημμένος) εἰς τὴν χεῖρα, ὁ ἀναληφθείς (ἢ ἀνειλημμένος) ‖ ὡσ. ὁ τακτοποιημένος, ὁ ὡρισμένος ἐκ τῶν προτέρων, προωρισμένος, προητοιμασμένος.— **II** ὡς ἀποθ. *προχειρίζομαι*, ἀττ. μελλ. *-ιοῦμαι*· λαμβάνω εἰς τὴν χεῖρά μου, ἑτοιμάζω δι' ἐμαυτόν, προετοιμάζω, κάμνω χρῆσίν τινος, χρησιμοποιῶ. **2)** ἐκλέγω, προτιμῶ, ὁρίζω, ἐγκαθιστῶ.

πρό-χειρος, *ον* (*πρό*+*χείρ*)· ὡς καὶ νῦν, πρόχειρος, ὁ πρὸ τῶν χειρῶν μας εὑρισκόμενος, πρόσφορος, κατάλληλος ‖ ἐπιδέξιος, ταχύς, πρόθυμος. **2)** πρόχειρος, εὔκολος, κοινός, συνήθης. **3)** ἐπὶ προσώπων, ἕτοιμος νὰ πράξῃ τι, πρόθυμος (διατεθειμένος) νὰ τὸ πράξῃ.— ἐπίρρ. *προχείρως*· ὡς καὶ νῦν, προχείρως, ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προμελέτης, προθύμως.— συγκρ. *προχειροτέρως*.

προ-χέω, μελλ. *-χεῶ*· ἀορ. α' *προέχεα*· πρκ. *-κέχυκα*· παθητ., ἀόρ. α' *προεχύθην*· πρκ. *-κέχυμαι*· χέω (χύνω) πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸ ἀφίνω νὰ ἐκρεύσῃ. — παθητ., μτφρ. ἐπὶ μεγάλου πλήθους ἀνθρώπων, ἐκχέομαι πρὸς τὰ ἐμπρός, «χύνομαι»: *ἐς πεδίον προχέοντο*=ἐξεχύνοντο εἰς τὴν πεδιάδα καὶ ἐκάλυπτον αὐτήν.

πρόχνῦ, ἐπιρρ. ‹*πρό*+*γόνυ*›· ὡς τὸ *γνύξ*· μὲ τὰ γόνατα πρὸς τὰ ἐμπρός, εἰς τὰ γόνατα «στὰ γόνατα». γονατιστὰ ‖ *πρόχνυ δλέσθαι*=νὰ πέσῃ κατὰ γῆς καὶ νὰ χαθῇ, νὰ χαθῇ εἰς κατάστασιν γονατίσματος, τ. ἔ. ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει ‖ μτφρ., ἐντελῶς, παντελῶς, τελείως.

'*Ετυμ.*: *πρόχνυ*· κατά τινας συγγ. τῷ *χναύω* (ἀποξέω, βαθμηδὸν ἐξαφανίζω), σανσκρ. kṣṇu (τρίβω, ἀκονίζω), ὅπωτε «*πρόχνυ δλέσαι τι*» θὰ ἐσήμαινε κυρ. «νὰ προκαλέσω τὴν πλήρη φθορὰν πράγματός τινος διὰ τῆς τριβῆς»· ἀλλ' ἐν Ἰλ. Ι 570 τὸ *πρόχνυ* ἀρχικῶς ἦτο *πρόγνυ* (: *γόνυ*, βλ. λ.)· ἡ δὲ σημασία τοῦ *πρόχνυ* («διὰ τῆς πλήρους, δηλ. ὑπερβολικῆς, χρήσεως») ἐξελίχθη ἐν τῷ ἔπει εἰς τὴν σημασίαν τοῦ «παντελῶς».

προ-χοή, ἡ (*προχέω*)· τὸ χύνειν πρὸς τὰ ἔξω, τὸ χύνειν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ‖ συν. ἐν τῷ πληθ., αἱ ἐκβολαὶ (ποταμοῦ), τὸ μέρος ἔνθα ποταμὸς ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν.

προ-χόη, ἡ (*προχέω*)·=*πρόχοος* (βλ. λ.).

προ-χοῖς, *-οῖδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *πρόχοος*·=*ἀμίς*, οὐροδοχεῖον.

πρό-χοος, ἀττ. συνῃρ. **-χους,** ἡ· ἑτερόκλ. δοτ. πληθ. *πρόχουσι* (*προχέω*)· ὑδροφόρον ἀγγεῖον, διὰ τοῦ ὁποίου ἔχυνον ὕδωρ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν, ὑδρία, λάγηνος, «κανάτι» ‖ ὡσ. οἰνοφόρον ἀγγεῖον (οἰνοχόη, «φλασκί, τσότρα»), ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ οἰνοχόος ἔχυνεν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια.

προ-χορεύω, μελλ. *-σω*· χορεύω πρῶτος (χορεύω «μπροστά»), σύρω τὸν χορόν ‖ *προχορεύω κῶμον*= προεξάρχω κώμου, ἡγοῦμαι ὁμίλου κωμαστῶν.

πρό-χους, ἀττ. ἀντὶ **πρόχοος** (βλ.λ.), ἑτερόκλ. δοτ. πληθ. *πρόχουσι*.

προ-χρίω, μελλ. *-ίσω*· χρίω πρότερον, ἀλείφω πρότερον.

πρό-χρονος, *ον*· προτερόχρονος, προγενέστερος, πρότερος· ὁ ἀνήκων εἰς προτέρους χρόνους, ὁ τῶν προτέρων χρόνων.

πρό-χῦσις, ἡ (*προχέω*)· ἔκχυσις, τὸ χύνειν ἔξω ἢ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὸ χύσιμον ‖ *πρόχυσις τῆς γῆς*=κατάθεσις ἰλύος ἐκ τοῦ ὕδατος, γῆ σχηματισθεῖσα ἐκ προσχώσεως ‖ *οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποιέετο* (Ἡρόδ.)=*οὐλὰς κριθῶν προέχεεν*= ἐπέχυνεν (ἐπασπάλιζε τὰς κεφαλὰς τῶν θυμάτων πρὸς τῆς θυσίας μὲ) χονδροαλεσμένο κριθάρι (πρβλ. *οὐλοχύται*).

προ-χῦται (ἐνν. *κριθαί*), αἱ (κυρ. θηλ. πληθ. τοῦ *προχυτὸς* ἢ *πρόχυτος*, βλ. λ.)· = *οὐλοχύται* (βλ. λ.), χονδροαλεσμένο κριθάρι (ἢ καὶ πλακοῦντες ἐξ αὐτοῦ) ριπτόμενον (πασπαλιζόμενον) πρὸς τὰ ἐμπρὸς πρὸ τῆς θυσίας.

προ-χῦτις, *-ου*, ὁ (*προχέω*)· = *πρόχοος* (βλ. λ.), λάγηνος, ὑδρία, «σταμνί, κανάτι».

προ-χῦτός, *ή, όν* (καὶ κατ' ἄλλους **πρόχυτος,** *η, ον*)· κεχυμένος ἐμπρός, σχηματισθεὶς ἐκ προχύσεως.

πρό-χωλος, *ον*· πολὺ χωλός, ὅλως διόλου χωλός.

προ-χωρέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, προχωρῶ, χωρῶ πρὸς τὰ ἐμπρός.— **II** μτφρ., ἐπὶ δυνάμεως, προχωρῶ, χωρῶ πρὸς τὰ ἐμπρός ‖ μτφρ., προοδεύω, προκόπτω, γίνομαι μεγαλύτερος: *προχωρῶ ἐπὶ μέγα*=προοδεύω μεγάλως, φθάνω εἰς μέγα σημεῖον δυνάμεως ‖ *ἐπὶ ἐπιχειρήσεως* (προσπαθείας δηλ. πολεμικῆς ἢ ἄλλης φύσεως), προχωρῶ, εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω, ἔχω καλὴν ἔκβασιν: *εὖ προχωρῶ*=πηγαίνω καλά ‖ ἀπρόσ., *προχωρεῖ* = προχωρεῖ καλῶς, «πάει καλὰ ἡ δουλειά» | *ὡς οἱ δόλῳ οὐ προεχώρεε* = ὅτε «ἡ δουλειὰ δὲν πήγαινε καλὰ» δι' αὐτὸν μὲ τὸν δόλον (τ. ἔ. ὅτε δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ διὰ δόλου) | *οὐ προὐχώρει ἣ προσεδέχοντο*=τὰ πράγματα δὲν ἐπήγαιναν καλά, ὅπως δηλ. αὐτοὶ «τὰ περίμεναν».— **III** προχωρῶ (ἐμφανίζομαι) διὰ νὰ ὁμιλήσω.

προ-ωθέω, μελλ. *-ωθήσω* καὶ *-ώσω*· ἀόρ. α' *προέωσα*· ὠθῶ («σπρώχνω») πρὸς τὰ ἐμπρός, διώζω, ἐκβιάζω, ἐξωθῶ ‖ *προωθῶ ἐμαυτὸν*= ὠθῶ ἐμαυτὸν πρὸς τὰ ἐμπρός, ὁρμῶ πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐφορμῶ.— **II** ὠθῶ μακράν, ἀπωθῶ (παλαιστικὸς ὅρος).

προ-ώλης, *ες* (*πρό*+*ὄλλυμι*)· ὁ ἐκ τῶν προτέρων κατεστραμμένος, ὁ καταστραφεὶς προώρως.

προ-ώρισα, ἀόρ. α' τοῦ *προορίζω*.

πρό-ωρος, *ον* (*πρό*+*ὥρα*)· ὡς καὶ νῦν, **πρώωρος,** ὁ πρὸ τῆς ὥρας, ὁ πρὸ τοῦ καταλλήλου καιροῦ, ἄωρος, ἄκαιρος.

προ-ωφειλόμην, παθ. πρτ. τοῦ *προοφείλω*.

πρῲλέες, *-ων*, οἱ· πεζοὶ ὁπλῖται, ἁπλοῖ στρατιῶται, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἀρχηγούς, τοὺς μαχομένους ἀπὸ τῶν ἁρμάτων.

'*Ετυμ.*: σκοτειν. ἑτυμολ.· *πρυλέες*· πρβλ. κυπρ. *πρῦλις, -εως*, ἡ (=ὄρχησις ἐν ὅπλοις), Ἡσυχ. «*πρυλέσι· πεζοῖς ὁπλίταις*»· ἡ πρὸς τὸ λατ. **proelium** συσχέτισίς του εἶναι ἐσφαλμένη.

πρύμνᾰ, ἰων. καὶ ποιητ. **πρύμνη,** ἡ (κυρ. εἶναι θηλ. τοῦ ἐπιθ. *πρυμνός*, ἐξυπακουομένου τοῦ οὐσ. *ναῦς*, ἀντὶ *πρυμνὴ ναῦς*)· ὡς καὶ νῦν, πρύμνα «πρύμη», τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ πλοίου, λατ. **puppis,** ἀντίθ. τῷ *πρῷρα* ‖ *ἐπὶ πρύμναν ἀνακρούομαι*=κάμνω τὸ πλοῖον νὰ ὀπισθοχωρῇ μὲ τὴν πρύμναν πρὸς τὰ ἐμπρός, χωρὶς νὰ στραφῇ, ὀπισθοχωρῶ διὰ τῆς πρύμνας (βλ. καὶ *ἀνακρούω*) ‖ *ἄνεμος ἐπείγει κατὰ πρύμναν* = ὁ ἄνεμος μᾶς «σπρώχνει» ἀκριβῶς εἰς τὴν πρύμναν (ἐπὶ οὐρίου ἀνέμου) ‖ γενικῶς, τὰ πλοῖα προσεδένοντο εἰς τὴν ξηρὰν ἀπὸ τὴν πρύμναν, ὅθεν: *πρύμνας λῦσαι*=νὰ λύσωμεν τὰ *πρυμνήσια* (βλ.λ.), νὰ ἀποπλεύσωμεν.— **II** μτφρ., *πρύμνα πόλεως*=ἡ ἀκρόπολις, ἀλλ' ὡσ. καὶ τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ‖ γεν., τὸ κάτω μέρος: *πρύμνα Ὄσσας*=οἱ πρόποδες τῆς Ὄσσης (τοῦ ὄρους). [δι' ἑτυμολ. βλ. *πρυμνός*].

πρυμναῖος, *α, ον* (*πρύμνα*)· ὁ ἀνήκων **εἰς** τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου, ὁ τῆς πρύμνης.

πρύμνη, ἡ, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *πρύμνα*.

πρύμνηθεν, ἐπίρρ. τοῦ *πρύμνη*· ἀπὸ τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου, ἐκ τῆς πρύμνης ‖ γεν., ἐκ τῶν ὀπισθεν.

πρυμνήσιος, *α, ον* (*πρύμνη*)· ὁ τῆς πρύμνης, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πρύμναν, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς πρύμνης.—ὡς οὐσ., *τὰ πρυμνήσια* (ἐνν. *σχοινία*) =τὰ καλῶδια (οἱ κάλοι, τὰ «σχοινιά»), διὰ τῶν ὁποίων προσέδενον τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηράν, λατ. **retinacula.**

πρυμνήτης, *-ου*, ὁ (*πρύμνη*)· ὁ ἄνθρωπος τῆς πρύμνης, ὁ πηδαλιοῦχος ‖ μτφρ., ὁ πηδαλιοῦχος, ὁ κυβερνήτης, τῆς χώρας.— **II** ὡς ἀρσ. ἐπίθ., ὁ ἐξηρτημένος ἐκ τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, ἢ ὁ προσδεδεμένος εἰς αὐτὴν (τ. ἔ. δ,τι καὶ τὸ *πρυμνήσιος*).

πρυμνόθεν, ἐπιρρ. (*πρύμνη*)·=*πρύμνηθεν* (βλ.λ.),

ἐκ τῆς πρύμνης.— **II** ἀπὸ τοῦ κατωτάτου μέρους, ἀπὸ τοῦ πυθμένος, λατ. **funditus** ‖ παντελῶς, ὁλοσχερῶς, πρόρριζα.

πρυμνόν, τό· τὸ κατώτατον μέρος, τὸ ἔσχατον, τὸ ἄκρον (κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ***πρυμνός***, ὡς τὸ ***πρύμνα*** (βλ. λ.) εἶναι τὸ θηλυκὸν τοῦ αὐτοῦ ἐπιθ.).

πρυμνός, ***ή, όν***· ὁ ἔσχατος, ὁ ὅλως διόλου τελευταῖος, κατώτατος ‖ παρ' Ὁμήρῳ κεῖται ἐν χρήσει περὶ τῶν διαφόρων μελῶν τοῦ σώματος καὶ δηλοῖ τὸ πρὸς τὸ σῶμα ἔσχατον μέρος τοῦ μέλους: ***πρυμνὸς βραχίων***=τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ βραχίονος (ἐκεῖ ἔνθα συνδέεται πρὸς τὸν ὦμον) | ***πρυμνὴ γλῶσσα***=ἡ ρίζα τῆς γλώσσης ‖ ὅθεν, ***πρυμνὴν ὕλην ἐκτάμνοντες***= κόπτοντες τὰ δένδρα τοῦ δάσους ἀπὸ τὴν ρίζαν των.—ὑπερθ. ***πρυμνότατος***=(ὁ) εἰς τὸ κατώτατον ἄκρον.

Ἔτυμ.: πρυμνός· οὐσ. ***πρυμνόν***· ἰων-αττ. ***πρύμνη***, εἶτα ἀττ. ***πρύμνᾰ*** ⟨***πρυμνὴ νηῦς*** (ὀπόθεν τά: ***πρύμνηθεν***· ***πρυμνήτης***· ***πρυμνήσια***)· ***πρυμνὸς*** εἶναι συγγ. τῷ ἰαπ. ****per-***, ὅπερ ἐμφανίζεται ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὰ τοπικὰ ἐπιρρ. καὶ προθ. (σανσκρ. ***pára-***=λατ. **ulterior**, βλ. καὶ ἐν ***περί***)· ὡς πρὸς τὸ φων. τοῦ θέμ. πρβλ. ***διαπρύσιος***, ***πρύτανις***, ὁμηρ. ***πείρατα*** ⟨****περ-F-ατα***· καὶ κατὰ τὸν Μ. Ε. ἐκ τῶν ***πείρω***, ***περάω***, ***πέρας***· ἡ πρὸς τὸ ***πρέμνον*** δμως συγγέν. ἀμφιοβητεῖται.

πρυμν-οῦχος, ***ον*** (***πρύμνα***+***ἔχω***)· ὁ ἔχων (τ. ἔ. κρατῶν) τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου (π. χ. ***κάλως***).— **II** ὁ κατακρατῶν ὀτόλον (ἐπὶ λιμένος, διότι τὰ πλοῖα ἦσαν ἠγκυροβολημένα ἢ ἦσαν προσδεδεμένα εἰς τὴν ξηρὰν ἐκ τῆς πρύμνης).

πρυμν-ώρεια, ἡ (***πρυμνὸς***+***ὄρος***)· οἱ πρόποδες, αἱ ὑπώρειαι, ὄρους, τὸ κατώτατον μέρος τοῦ ὄρους.

πρῠτᾰνεία, ἰων. **-ηίη,** ἡ (***πρυτανεύω***)· προεδρία (προεδρικὴ θητεία) διαρκοῦσα ἐν Ἀθήναις ἐπὶ 35 ἢ 36 ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ Πρυτάνεις ἑκάστης Φυλῆς προήδρευον ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου ‖ ***κατὰ πρυτανείαν***=κατὰ πρυτανείος, καθ' ἑκάστην πρυτανείαν, κατὰ διαστήματα, ὧν ἕκαστον ἀπετελεῖτο ἐκ 35 ἢ 36 ἡμερῶν.— **II** πᾶν δημόσιον ἄξίωμα καταλαμβανόμενον ἐκ περιτροπῆς καὶ διατηρούμενον ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα: ***ἡ πρυτανεία τῆς ἡμέρας***=ἡ ἀρχιστρατηγία, ἡ διαρκοῦσαν μίαν μόνον ἡμέραν καὶ ἀσκουμένη ἐκ περιτροπῆς ὑπὸ ἑκάστου ἐκ τῶν (δέκα) στρατηγῶν.

Πρῠτᾰνεῖον, ἰων. **-ήιον,** τό (***Πρύτανις***)· ἡ αἴθουσα τοῦ Πρυτάνεως, δημόσιον οἰκοδόμημα ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς πόλεσιν, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Θεὰν Ἑστίαν, πρὸς τιμὴν τῆς ὁποίας συνετηρεῖτο ἀκοίμητον πῦρ, ὅπερ διετηρεῖτο καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρυομένων ἑκάστοτε ἀποικιῶν, μεταφερόμενον ἀρχικῶς ἐκ τοῦ Πρυτανείου τῆς Μητροπόλεως. Ἐν τῷ Πρυτανείῳ ἐτρέφοντο δημοσίᾳ δαπάνῃ οἱ ἑκάστοτε Πρυτάνεις καὶ ἐφιλοξενοῦντο οἱ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντες ξένοι πρέσβεις. Τῆς αὐτῆς τιμῆς ἠξιοῦντο ἐπὶ πλέον καὶ πολῖται, μεγίστας πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας προσενεγκόντες, καθὼς καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων.— **II** ὡς. καὶ δικαστήριον ἐν Ἀθήναις: ***τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ δικαστήριον, οἱ ἐκ Πρυτανείου καταδικασθέντες***.— **III** ***πρυτανεῖα***, τὰ = χρηματικὸν ποσὸν κατατιθέμενον ὑπὸ τῶν διαδίκων πρὸ τῆς δίκης, λατ. **sacramentum** ‖ ***τιθέναι πρυτανεῖά τινι*** = καταβέτειν χρήματα ἐναντίον τινός, ἐγείρειν ἀγωγὴν κατά τινος (=λατ. **sacramento aliquem provocare**).

πρῠτᾰνεύω, μελλ. ***-σω*** (***πρύτανις***)· εἶμαι Πρύτανις ἢ πρόεδρος, κυβερνῶ.— **II** ἐν Ἀθήναις, ἔχω τὸ ἄξίωμα τοῦ Πρυτάνεως, ὡς Πρύτανις θέτω ζήτημά τι εἰς ψηφοφορίαν, θέτω πρότασίν τινα ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου ‖ ***πρυτανεύουσα*** ἐκαλεῖτο καὶ ἡ φυλή, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκον οἱ ἑκάστοτε 50 Πρυτάνεις (βλ. ***Πρύτανις, πρυτανεία***) ‖ ***πρυτανεύσας δ'*** ἐκαλεῖτο ὁ θέσας ζήτημά τι εἰς ψηφοφορίαν.— **III** γενικῶς, διοικῶ, κυβερνῶ, διευθύνω, ρυθμίζω.

πρῠτᾰνήϊη, -ήιον, ἰων. ἀντὶ ***πρυτανεία, πρυτανεῖον***.

Πρῠτᾰνις, ***-εως***, ὁ, πληθ. ***πρυτάνεις***, ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***πρυτανεὺς*** (***πρό, πρότερος***)· ἡγεμών, ἀρχηγός, κύριος, ἄρχων, κυβερνήτης.— **II** ὡς καὶ νῦν, ***Πρύτανις ἢ Πρόεδρος***· ἐν Ἀθήναις ***Πρυτάνεις*** ἐκ περιτροπῆς ἦσαν ἐπιτροπὴ (δμ.) ἐκ 50 βουλευτῶν, οἵτινες ἦσαν οἱ πληρεξούσιοι μιᾶς ἑκάστοτε ἐκ τῶν δέκα φυλῶν, ἀπετέλουν δὲ τὸ $^1/_{10}$ τῆς «Βουλῆς τῶν πεντακοσίων»· ἐκ τῶν πεντήκοντα τούτων Πρυτάνεων εἷς ἐξελέγετο διὰ κλήρου ὡς ***ὁ Ἐπιστάτης*** διὰ μίαν μόνον ἡμέραν, καὶ ἦτο οὗτος ὁ τῆς ἡμέρας Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου, συνάμα δὲ καὶ κλειδοφύλαξ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Γραμματοφυλακίου καὶ σφραγιδοφύλαξ τῆς Πολιτείας. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου π. Χ. αἰ. περίπου ὁ ***Ἐπιστάτης*** οὗτος ἐξέλεγε διὰ κλήρου ἐννέα ***Προέδρους*** (ἕνα ἐξ ἑκάστης Φυλῆς πλὴν τῆς ἰδικῆς του). Ὁ Ἐπιστάτης οὗτος καὶ οἱ ἐννέα Πρόεδροι, συνεπικουρούμενοι κατ' ὑπὸ ἑνὸς ***Γραμματέως***, ἀπήρτιζον τὴν ***Πρυτανείαν***. Ἡ Φυλὴ ἡ πρυτανεύουσα πρώτη κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστου ἔτους ὡρίζετο διὰ κλήρου καὶ ἡ θητεία της (διαρκοῦσα πέντε ἑβδομάδας) ἐκαλεῖτο ***πρυτανεία***. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὅλα τὰ δημόσια ἔγγραφα συνετάσσοντο ἐπ' ὀνόματι τῶν κατὰ τὸν ἀκόλουθον περίπου τύπον: ***«Ἀκαμαντὶς [φυλὴ] ἐπρυτάνευε, Φαίνιππος ἐγραμμάτευε, Νικιάδης ἐπεστάτει»***· βλ. καὶ ***πρυτανεία, Πρυτανεῖον***.

Ἔτυμ. : πρύτανις, Λεσβ. ***πρότανις*** (ἐν ἀττ. ἐπιγρ. ***προτανεία, προτανεύω***)· φαίνεται στενῶς συγγενὲς πρὸς τὸ ἀττ. ***προτινί*** (βλ. λ.)· διὰ τὸ φων. ἐν τῷ ***πρυ-*** πρβλ. ***πρυμνὸς*** καὶ ***δια-πρύσιος***.

πρὼ ἢ **πρώ,** ἐπίρρ., ἀττ. ἀντὶ ***πρωΐ*** (βλ. λ.).

πρώην (καὶ κατά τινας ὀρθότ. **πρῴην**), δωρ. **πρώαν** (***πρωΐ***)· ἀρτίως, νεωστί, πρὸ ὀλίγου, τώρα μόλις, μόλις πρὸ ὀλίγου, λατ. **nuper**.— **II** κατὰ τὴν πρὸ τῆς χθὲς ἡμέραν, προχθὲς ‖ ἐντεῦθεν αἱ γνωσταὶ περιφράσεις: ***μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς*** = μέχρι χθὲς ἢ προχθὲς («μέχρι τώρα τελευταῖα») | ***πρώην καὶ χθὲς*** | ***χθές τε καὶ πρώην*** [διὰ τοὺς δεχομένους ὅτι ***πρώην*** ⟨***πρωΐην*** (ἐνν. ***ὥραν***), ἐν. αἰτ. θηλ. τοῦ ***πρώιος***, γραπτέον ***πρῴην***].

πρωθ-ήβης, ***-ου***, ὁ (***πρῶτος***+***ἥβη***)· ὁ ἐν τῇ πρώτῃ ἀκμῇ τῆς ἥβης.

πρώθ-ηβος, ***ον***, ὡσ. καὶ ***-η, -ον*** (***πρῶτος***+***ἥβη***)· ὁ εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του.

πρωΐ, ἀττ. **πρώ,** καίτοι οἱ κώδικες παρέχουσι ***πρῶι***, ἢ ***πρωΐ***, ἢ ***πρῷ***· ἐπίρρ. (***πρό***)· ὡς καὶ νῦν, πρωΐ, ἐνωρὶς τὴν πρωΐαν, τὸ πρωΐ, πρὸ μεσημβρίας, λατ. **mane** ‖ μετὰ γεν., ***πρωΐ ἔτι τῆς ἡμέρας***=ἐνωρὶς ἀκόμη τὸ πρωΐ ‖ ***ἡμέρας τὸ πρωΐ***=τὸ πρὸ τῆς μεσημβρίας χρονικὸν διάστημα τῆς ἡμέρας ‖ ***ἅμα πρωΐ***= «πρωΐ-πρωΐ», μόλις ἐξημερώσῃ, κατὰ τὰ ἐξημερώματα ‖ ***ἀπὸ πρωΐ***=ὡς καὶ νῦν, ἀπὸ τὸ πρωΐ. 2) γενικῶς, ἐγκαίρως, ἐνωρίς, πολὺ ἐνωρίς, λατ. **mature, tempestive**.— **II** συγκριτ. ***πρωϊαίτερον***=ἐνωρίτερον, ὑπερθ. ***πρωϊαίτατα***=παρὰ πολὺ ἐνωρίς, ἐνωρίτατα (ἐσχηματισμένοι ἐκ τοῦ ***πρώιος***).

Ἔτυμ. πρωΐ, ἀττ. ***πρῷ***=παλ-γερμ. **fruo**, μεσ-γερμ. vrüeje (πρωϊνός)· συγκρ. καὶ ***πρῳαίτερος*** (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***παλαί-τερος***)· ἀττ. ***πρῴην*** (****πρωFιᾶν***), δωρ. ***πρῴᾶν, πρῴᾶν, πρᾶν*** (παρὰ Θεοκρ. ****πρωFᾶν***), ἀπολιθωθ. αἰτ. ἑν. (ἐξυπακ. ***ἡμέρᾶν***)· ὁμηρ. ***πρωιζὰ*** (οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ.=προχθὲς)· βλ. καὶ ἐν ***πρό***.

πρωΐα (ἐνν. ***ὥρα***), ἡ, θηλ. τοῦ ***πρώιος*** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, πρωΐα, πρωΐ (κυρ. ἡ πρωϊνὴ ὥρα).

πρωϊαίτερον, πρωϊαίτατα, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ ***πρωΐ***.

πρωϊζός, ***όν***, ἀττ. **πρῳζός,** ***όν***=***πρώιος*** (βλ. λ.). —ἐπίρρ. ***πρωϊζὰ***=***πρῴην*** (βλ. λ.) ‖ πολὺ ἐνωρίς, πρόωρα. [ἐν τοῖς χειρογρ. ἀπαντῶσι καὶ προπαροξύτονοι τύποι ***πρώϊζος, πρώϊζα***].

πρώιμος, ***ον*** (***πρωΐ***)· ὡς καὶ νῦν, ***πρώιμος***, ὁ ἐνωρίς, πρωϊνός (ἀντίθ. τῷ ***ὄψιμος***).

πρωΐνός, ***ή, όν***·=***πρώιος*** (βλ. λ.).

πρώιος, ἀττ. **πρῷος,** ***α, ον*** (***πρωΐ***)· πρωϊνός, ὁ ἐνωρὶς τὸ πρωΐ, ὁ κατὰ τὴν πρωΐαν ‖ ***δείλη πρωΐα*** =τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ἀπογεύματος (τὸ ἐνωρίτερον, τὸ ἀμέσως μετὰ τὴν μεσημβρίαν), ἀντίθ. τῷ ***δείλη ὀψία***=τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ ἀπογεύματος (τὸ μετὰ τὸ προηγούμενον, τὸ πρὸς τὸ βράδυ) ‖ ἡ γεν. ***πρωΐας*** (ἀπολ. ὡς ἐπίρρ.)=τὸ πρωΐ, ἐνωρίς.— **II** ὁ ἐνωρὶς εἰς τὴν ἐποχήν του (γινόμενος, παρα-

γόμενος), πρώιμος: *πρῶα τῶν καρπῶν*=οἱ πρώιμοι καρποί.

πρωκτο-πεντ-ετηρίς, *-ίδος*, ἡ (*πρωκτός*+*πεντετηρίς*)· κωμική λέξις (παρ' Ἀριστοφ.)· ἡ κατὰ πεντοετίαν ἑορτὴ τοῦ πρωκτοῦ, πέντε ἔτη ἀκολασίας.

πρωκτός, ὁ (*προάγω*)· «τὰ ὀπίσθια» τοῦ ἀνθρώπου, ὁ κῶλος (κόλος) [πρβλ. Σουΐδ. *«πρωκτὸς προακτός τίς ἐστι· παρὰ τὸ δι' αὐτοῦ προάγεσθαι τὰ περιττώματα»· πρωκτὸς* ‹ἰαπ. *prāk̂to- ἢ *pr̥k̂to-, πρβλ. ἀρμ. **erastan-kh** ‹*erast, *prast.].

πρών, *πρῶνος*, ὁ, συνηρ. τύπος τοῦ *πρεών*, ἢ *πρηών*, *-όνος*· ὀνομ. πληθ. *πρώονες* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *πρώων*· πᾶν τὸ προεξέχον μέρος γῆς, προεξοχή, κορυφή, λόφος, ἀκρωτήριον (λατ. **promontorium**)‖*ἅλιος πρὼν ἀμφοτέρας κοινὸς αἴας* (Αἰσχ. Περσ. 132)=ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης γέφυρα ἥτις ἤνωνεν ἀμφοτέρας τὰς ξηρὰς (ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς μιᾶς ἀκτῆς τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς τὴν ἀντιπέραν), ἢ κατ' ἄλλους: ἡ προεξέχουσα γῆ τῆς Θρᾳκικῆς χερσονήσου, οἱονεὶ ὡς κειμένη μεταξὺ δύο ἠπείρων καὶ ἐξ ἴσου εἰς ἀμφοτέρας ἀνήκουσα.

Ἔτυμ.: πρηών, -ῶνος (-όνος), πρεών, -όνος, Ὁμ. ἀττ. *πρών*, γεν. *πρῶνος*, δοτ. *πρῶνι*, πληθ. ὁμηρ. *πρώονες*· θεωρεῖται συγγ. τῷ *πρό*, ἀλλ' ἐν ταῖς λεπτομερείαις ὑπάρχουσι δυσχέρειαι· ὑπό τινων συσχετίζεται τὸ παρ' Ἡσυχ. *«πρήιον· πρότερον»*, ἐξ οὗ εἰκάζεται τύπος **πρησ-Fων*.

πρώξ, ἡ, γεν. *πρωκός*, ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ πληθ. *πρῶκες*· σταγόνες δρόσου [δι' ἐτυμολ. ὅλ. *περκνός*· πρβλ. Ἡσυχ. *«πρῶκες· σταγόνες, ψεκάδες, σταλαγμοί»*].

πρῷος, *α, ον*, ἀττ. ἀντὶ *πρώιος*.

πρῷρα, *-ας*, ἰων. *-ης*, ἡ (*πρό*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ πρῷρα, τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ πλοίου, κοιν. «πλώρη», ἀντίθ. τῷ *πρύμνα*, λατ. **prora** ‖ ὡσ. καὶ *νηῦς πρῴρη* (ὡσεὶ ἐξ ἐπίθ. *πρῷρος*)=ἡ πρῷρα τοῦ πλοίου, ὡς τὸ *νηὸς πρυμνὴ* (βλ. *πρύμνα, πρυμνός*) ‖ *πνεῦμα τοὐκ πρῴρας*=ἐναντίος ἄνεμος, («ποὺ χωρὶς κατάπλωρα»), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *πνεῦμα κατὰ πρύμνην*, δηλ. τὸν οὖριον ἄνεμον.— ‖ γενικῶς, κάθε τι τὸ πρόσθιον, τὸ ἔμπροσθέν τινος ‖ *ἐνταῦθεν*, πρόσωπον, κεφαλή.

Ἔτυμ.: πρῷρα (ἰων. *πρῴρη* κατὰ τὸ ἀντίθετον του *πρύμνη*) ‹*πρωFαιρα, *πρωFαρja*, ἰαπ. *pr̥̂Fja*, παραχθὲν ἐκ τοῦ *pr̥̂ro-s* (σανσκρ. **pū'rva-**ḥ, παλσλαυ. **prŭvŭ**) = ἐμπροσθινός, προηγούμενος.— τὸ λατ. **prōra** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

πρῴρᾶθεν, ἰων. **-ηθεν,** ἢ πρὸ συμφ. **-θε,** ἐπίρρ. (*πρῷρα*)· ἐκ τῆς πρῴρας τοῦ πλοίου, ἀπὸ τὸ πρόσθιον μέρος.

πρωρᾶτεύω, μελλ. *-σω*· εἶμαι *πρωράτης* (βλ. λ.), ἐκτελῶ χρέη πρωρέως, κατοπτεύω τὸ πρὸ τῆς πρώρας πέλαγος· ἐκ τοῦ

πρωρᾶτης, *-ου*, ὁ (*πρῷρα*)· ὁ πρωρεύς, ὁ ἱστάμενος ἐπὶ τῆς πρώρας τοῦ πλοίου ἀξιωματικὸς ἢ ναύτης, διὰ νὰ δίδῃ σήματα εἰς τὸν πηδαλιοῦχον, ὁ πρωρεύς, ὁ ἀνιχνεύων τὸ πρὸ τῆς πρώρας πέλαγος.

πρωρεύς, *-έως*, ὁ (*πρῷρα*)·=*πρωράτης* (βλ. λ.).

πρῴρηθεν, ἐπίρρ. ἰων. ἀντὶ *πρῴρωθεν*.

πρῶσαι, πρώσας, πρῶσον, συνηρ. ἀντὶ τῶν: *προ-ῶσαι, προ-ώσας, πρό-ωσον*, ἀορ. α' ἀπρφ., μτχ. καὶ προστ. τοῦ *προωθέω*.

πρῶτα, οὐδ. πληθ. τοῦ *πρῶτος*, *ὡς ἐπίρρ.*· κατὰ πρῶτον, ἐν πρώτοις, πρῶτον.

πρωτ-άγρια, τὰ (*πρῶτος*+*ἄγρα*)· αἱ ἀπαρχαὶ τῆς ἄγρας (τῆς θήρας), τὰ πρῶτα ἀγρευθέντα ζῷα, «τὸ πρῶτο κυνήγι».

πρωτ-ἀγωνιστής, *-οῦ*, ὁ (*πρῶτος, ἀγωνιστής*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πρωταγωνιστής, αὐτὸς ποὺ παίζει τὸ κύριον μέρος ἑνὸς δράματος, ὁ ὑποκρινόμενος τὸ κύριον πρόσωπον τοῦ ἔργου, ὁ κυριώτερος ἠθοποιὸς τοῦ ἔργου (λατ. **primarum partium actor**)· ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς δύο ἄλλους ὑποκριτάς, τὸν *δευτεραγωνιστὴν* καὶ τὸν *τριταγωνιστὴν* ‖ γενικῶς, τὸ κύριον πρόσωπον.

πρώτ-αρχος, *ον* (*πρῶτος*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχίζων πρῶτος, ὁ πρῶτος, ὁ ἀρχηγός, ὁ ἀρχικός, ἀρχέγονος.

πρωτεῖον, τὸ (*πρωτεύω*)· ἡ πρώτη τάξις, ἡ πρώτη θέσις ‖ συν. ἐν τῷ πληθ. *τὰ πρωτεῖα* = τὸ πρῶτον βραβεῖον, ἢ ἡ πρώτη θέσις, ἡ πρώτη τάξις.

πρωτεύω, μελλ. *-σω* (*πρῶτος*)· ὡς καὶ νῦν, πρωτεύω, εἶμαι πρῶτος, προέχω, ἔξέχω, εἶμαι ὑπέροχος. 2) εἶμαι ὁ πρῶτος μεταξὺ πολλῶν, εἶμαι ἀνώτερός τινος (μετὰ γεν.).

πρωτ-ηρότης, *-ου*, ὁ (*πρῶτος* + *ἀρότης*)· ὁ ἀρόσας (καλλιεργήσας) πρῶτος ἢ παρὰ πολὺ ἐνωρίς.

πρώτιστος, *η, ον*, ὡσ. καὶ *-ος, -ον*, ποιητ. ὑπερθ. τοῦ *πρῶτος*· ὡς καὶ νῦν, πρώτιστος, ὁ πρῶτος ἀπὸ ὅλους, πάμπρωτος, ὁλόπρωτος ‖ τὸ οὐδ. *πρώτιστον* καὶ *-τα*, ὡς ἐπίρρ., πρὶν ἀπὸ ὅλα, πρώτιστα.

πρωτό-βολος, *ον* (*πρῶτος* + *βαλεῖν*)· ὁ πρῶτος βληθεὶς ἢ πρῶτος βαλλόμενος (κτυπώμενος).— ‖ τὸ παροξύτ. **πρωτο-βόλος, ον,** ὡς ἐνεργ.· ὁ βάλλων (κτυπῶν) πρῶτος.

πρωτο-γλῦφής, *ἐς* (*πρῶτος* + *γλύφω*)· ὁ κατὰ πρῶτον (ἢ ὁ νεωστὶ) γλυφείς.

πρωτό-γονος, *ον* (*πρῶτος*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς πρῶτος, πρώιμος, πρωτότοκος, πρωτογέννητος. 2) ἐπὶ κοινωνικῆς τάξεως, ὁ ὑψηλῆς καταγωγῆς, ἐπιφανής. 3) ὁ ὁρισθεὶς πρῶτος.

πρωτό-ζυξ, *-υγος* (*πρῶτος*+*ζυγῆναι*)· πρωτόζευκτος, νεωστὶ εἰς γάμον ἐλθών.

πρωτό-θρονος, *ον* (*πρῶτος* + *θρόνος*)· ὁ κατέχων τὸν πρῶτον θρόνον (τὴν πρώτην θέσιν) ‖ ἑτερόκλ. πληθ. *πρωτόθρονες* (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *πρωτόθρων*).

πρωτο-καθ-εδρία, ἡ (*πρῶτος*+*καθέδρα*)· ὡς καὶ νῦν, πρωτοκαθεδρία, ἡ πρώτη ἕδρα, ἡ πρώτη θέσις, ἡ προεδρία.

πρωτο-κλῑσία, ἡ (*πρῶτος*+*κλίνω*)· ἡ πρώτη (τιμητικὴ) θέσις παρὰ τὴν τράπεζαν (ἐν δείπνῳ).

πρωτο-κτόνος, *ον* (*πρῶτος*+*κτείνω*)· ὁ φονεύων πρῶτος, ὁ διαπράξας τὸν πρῶτον φόνον.

πρωτο-κύων, ὁ (*πρῶτος*+*κύων*)· ὁ πρῶτος κύων, τ. ἔ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κυνικῶν.

πρωτό-λεια, τὰ (*πρῶτος*+*λεία*)· τὰ πρῶτα λάφυρα ἐν πολέμῳ, γεν. οἱ πρῶτοι καρποί, αἱ ἀπαρχαὶ— ὡς ἐπίρρ. ἐν τῇ πρώτῃ θέσει.

πρωτο-λογία, ἡ (*πρωτολόγος*)· τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὁμιλήσῃ τις πρῶτος.

πρωτο-λόγος, *ον* (*πρῶτος* + *λέγω*)· ὁ ὁμιλῶν πρῶτος.

πρωτό-μαντις, *-εως*, ὁ (*πρῶτος*+*μάντις*)· ὁ πρῶτος προφήτης ἢ ὁ πρῶτος μάντις.

πρωτό-μορος, *ον* (*πρῶτος* + *μόρος*)· ὁ ἀποθνήσκων πρῶτος, ὁ ἀποθανὼν πρῶτος.

πρωτο-πᾰγής, *ἐς* (*πρῶτος*+*παγῆναι*, τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ τὸ πρῶτον κατασκευασθείς, ὁ νεοκατασκεύαστος.

πρωτο-πήμων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*πρῶτος*+*πῆμα*)· ὁ βλάπτων πρῶτος (ἢ πλεῖστον, τὰ μέγιστα) ‖ ὁ πρῶτος αἴτιος τοῦ κακοῦ.

πρωτό-πλοος, *ον*, ἀττ. συνηρ. **-πλους,** *ουν* (*πρῶτος*+*πλόος*)· ὁ διὰ πρώτην φορὰν διαπλέων τὴν θάλασσαν, ὁ κάμνων τὸ πρῶτό του ταξίδι, πρωτοτάξιδος.— ‖ ὁ πλέων πρῶτος, ὁ πλέων πρὸ τῶν ἄλλων.

πρωτό-ρριζος, *ον* (*πρῶτος*+*ῥίζα*)· ὁ ὢν ἡ πρώτη ῥίζα ἢ ἡ πρώτη ἀρχή.

πρῶτος, *η, ον*, ὑπερθ. τῆς *πρό*, ὡσεὶ συνηρ. ἐκ τοῦ *πρόατος*, δωρ. **πρᾶτος,** (βλ. καὶ τὸ συγκρ. *πρότερος*)· ὡς καὶ νῦν, πρῶτος, πρῶτος εἰς τὴν σειρὰν ἢ πρῶτος κατὰ τὴν θέσιν, πρόσθιος, ἐμπροσθινός, «μπροστινός» (ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ τόπου) ‖ ἐπὶ χρόνου, ὁ πρῶτος (χρονικῶς), ὁ παρὰ πολὺ ἐνωρίς, ὁ πρωιμώτατος, λατ. **primus** ‖ *ἐνὶ πρώτοισι, μετὰ πρώτοισι* =μεταξὺ τῶν πρώτων ἀγωνιστῶν, ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ, «στὸ μέτωπο», «στὴ γραμμὴ τῆς μάχης». 2) οὐδ. πληθ. *τὰ πρῶτα* (ἐνν. *ἄθλα*)=τὸ πρῶτον βραβεῖον ‖ *τὰ πρῶτα φέρομαι*=κερδίζω τὸ πρῶτον βραβεῖον ‖ *ἐς τὰ πρῶτα*=εἰς μέγιστον βαθμὸν ‖ ἐπὶ προσώπων, *ἐὼν τὰ πρῶτα τῶν Ἐρετριέων* (Ἡρόδ.)=ὢν ὁ πρῶτος (ὁ ἐπισημότερος) μεταξὺ τῶν Ἐρε-

τριέων ‖ *τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας*=ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκεῖ φαυλότητος. **3)** *τὴν πρώτην*, ἐπιρρ. (κυρ. ἐνν. *ὥραν* ἢ *ὁδόν*)=κατὰ πρῶτον, τὴν πρώτην φοράν, τώρα, μόλις πρὸ ὀλίγου ‖ ὡσ. καὶ μετὰ τοῦ ἀπρφ. *εἶναι : τὴν πρώτην εἶναι* (κατὰ τὸ *ἑκὼν εἶναι*) =κατὰ πρῶτον, τὴν πρώτην φοράν. **4)** οὐδ. ἑν. καὶ πληθ. *πρῶτον, πρῶτα* (ὡς ἐπίρρ.)=πρῶτον, κατὰ πρῶτον, λατ. **primum** ‖ παρὰ πολὺ ἑνωρὶς=προώρως ‖ πρῶτος ὅλων, ὑπεράνω ὅλων. **5)** ὡσ. ὡς ἐπίρρ., κατὰ πρῶτον, διὰ πρώτην φοράν ‖ συχν. κατόπιν ἀναφορ. ἀντων. καὶ ἐπιρρ.: *ὅντινα πρῶτον λάβωσιν ἄελλαι*=ὁποιον περιαρπάξουν αἱ θύελλαι διὰ πρώτην (καὶ τελευταίαν) φοράν («μιὰ καὶ καλή, μιὰ γιὰ πάντα»). **6)** *ἐν πρώτοις*=λατ. **in primis**= μεταξὺ τῶν πρώτων, κυρίως, πρό πάντων (πρὸ παντός) ‖ *ἐν τοῖς πρῶτοι*, ἐλλειπτ. περίφρ. ἀντὶ τῆς πλήρους *ἐν τοῖς πρώτοις πρῶτοι*=πρῶτοι μεταξὺ τῶν πρώτων.— **II** *πρῶτος* κεῖται ἐνίοτε ὡς συγκρ. μετὰ γεν., ὡς τὸ *πρότερος* (*-ον*), πρότερος, πρὶν ἀπό, προγενέστερος ἀπό..., ἑνωρίτερον ἀπό... ‖ ὡσ. *πρῶτον ἢ...=πρὶν ἤ...* (βλ. λ.)=λατ. **priusquam**.

Ἔτυμ.: πρῶτος (Θεσσ. *προυτος*), δωρ., βοιωτ. *πρᾶτος*· ὑπερθ. ὁμηρ. *πρώτιστος*· ἡ προέλευσις τοῦ ἐν ἀρχῇ τμήματος *πρω-, πρᾶ-* δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστή· τὸ τμῆμα *-το-* εἶναι πιθ. τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ὑπάρχον εἰς τὰς λέξεις *τρίτος, τέταρτος*· τὸ ἐν ἀρχῇ *πρω-, πρᾶ-* θεωρεῖται συγγ. πρὸς τὴν ὁμάδα τῶν λέξεων, αἵτινες σημαίνουν «πρῶτος» καὶ εἶναι συγγ. πρὸς τὸ σανσκρ. **prá-**, τὸ ἑλλ. *πρό*, σανσκρ. **purá**, γοτθ. **faúra** (=πρό, πρότερον)· κατά τινας *πρῶτος* ‹*πρωF-ατος* ‹*πρω-Fo-ς* ‹ἰαπ. **pf̥vo-s*=σανσκρ. **pū́rva-ḥ** (ὁ προηγούμενος), Ζενδ. **paurva-**, παλ.περσ. **paruva-** (=λατ. **prior**), παλ-σλαυ. **pr̃vй**, ἀλβ. **i-pare** (=λατ **primus**)· κατ' ἄλλους ὅμως ταῦτα ἐμφανίζουσιν ὡρισμένας φωνητικὰς δυσχερείας. Ἡ ἀποδοχὴ ἑνὸς **proFo-ς* ‹ἰαπ. **pro-vo-s* (πρβλ. παλ-σαξ. **frao**, γοτθ. **frauja** (κύριος, αὐθέντης), καὶ ἑλλ. *πρό-μο-ς*, ὁμθρ. **promom**, λιθ. **pirmas** (=πρῶτος), ἐξελιχθέντος εἰς **proFατο-ς*, θὰ ἠρμήνευεν ἱκανοποιητικῶς τὴν προέλευσιν τοῦ ἀττ. *πρῶτος*, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῦ δωρ., βοιωτ. *πρᾶτος*, διότι *σα*›*ω* παντα-χοῦ· ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν τοῦ *πρῶτος* ‹**προ-ατο-ς* πρβλ. *ὕπ-ατο-ς*· κατά τινας τὸ *πρᾶτος* ‹ἰαπ. **pf̥to-s*.

πρωτό-σπορος, *ον* (*πρῶτος*+*σπείρω*)· παθητ., ὁ σπαρεὶς (ἢ παραχθεὶς, ἢ γονιμοποιηθεὶς) πρῶτος.— **II** ὡς ἐνεργ., παροξύτ., **πρωτο-σπόρος,** *ον*· ὁ σπείρων (γεννῶν ἢ παράγων ἢ γονιμοποιῶν) πρῶτος.

πρωτο-στάτης, *-ου*, ὁ (*πρῶτος*+*ἵσταμαι*)· ὁ ἱστάμενος πρῶτος, ὁ κατέχων τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸ δεξιὸν τῆς πρώτης γραμμῆς μιᾶς φάλαγγος ‖ πρόμαχος ‖ ἐν τῷ πληθ. *οἱ πρωτοστάται* = οἱ τῆς πρώτης γραμμῆς ἄνδρες.— **II** μτφρ., ὁ πρῶτος, ὁ ἀρχηγός.

πρωτο-τοκία, ἡ (*πρωτοτόκος*)· ὁ πρῶτος τοκετός, ἡ πρώτη γέννα.

πρωτο-τόκια, τά, γεν. *-ων*· ὡς καὶ νῦν, τὰ πρωτοτόκια, τὰ δικαιώματα τοῦ πρωτοτόκου· ἐκ τοῦ

πρωτο-τόκος, *ον* (*πρῶτος*+*τεκεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ πρωτοτόκος, ἡ γεννῶσα (ἢ γεννήσασα) διὰ πρώτην φοράν, «ἡ πρωτόγεννη, πρωτάρα».— **II** προπαροξ., ὡς παθητ., **πρωτότοκος,** *ον*· ὁ γεννηθεὶς πρῶτος.

πρωτό-τομος, *ον* (*πρῶτος* + *τεμεῖν*)· ὁ τμηθεὶς (ἀποκοπεὶς) πρῶτος.

πρωτό-φῡτος, *ον* (*πρῶτος*+*φύω*)· ὁ πρῶτος *φυείς*, γεννηθεὶς πρῶτος.

πρωτό-χνοος, *ον*, καὶ συνῳρ. **-χνους,** *ουν*· ὁ ἔχων τὸν πρῶτον χνοῦν, τὸ πρῶτο χνούδι.

πρωτό-χῡτος, *ον* (*πρῶτος* + *χέω*)· ὁ χυθεὶς ἢ ὁ χυνόμενος πρῶτος.

πρωΰδᾶν, κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ *προ-αυδᾶν*, ἀπρφ. τοῦ *προαυδάω*.

πρώων, *-ονος*, ὁ, ἐπικ. ἐπιτεταμ. τύπος ἀντὶ *πρῶν* (βλ. λ.).

πταίοισα, μτχ. θηλ. δωρ. ἐν. τοῦ *πταίω*.

ΠΤΑΙ'ΡΩ, μελλ. *πτᾶρῶ*· ἀόρ. α' *ἔπτᾶρα*· ἀόρ. β' *ἔπτᾰρον*· πτερνίζομαι, «φτερνίζομαι» ‖ *μέν'* *ἔπταρε* =«φτερνίσθηκε δυνατά» (ὅπερ ἐθεωρεῖτο ἄλλοτε ὡς καλὸς οἰωνὸς καὶ ἄλλοτε ὡς κακὸς) ‖ μτφρ., ἐπὶ λύχνου, πτυαλίζω, «σαλιοτυπῶ, πρωτσαλίζω» [δι' ἐτυμ. βλ. *πτάρνυμαι*].

πταῖσμα, τὸ (*πταίω*)· «σκόνταμμα», πρόσκομμα, «παραπάτημα» ‖ μτφρ., σφάλμα, λάθος.— **II** ἀτύχημα, δυστύχημα, ἀτυχία.

ΠΤΑΙ'Ω, μελλ. *πταίσω*· ἀόρ. α' *ἔπταισα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπταίσθην*· πρκ. *ἔπταισμαι*· κάμνω τινὰ νὰ προσκόψῃ, νὰ «σκοντάψῃ», νὰ πέσῃ, λατ. **offendere**. — **II** ἀμτβ. (ἐνν. *πόδα*), προσκόπτω (κυρ. «χτυπῶ τό πόδι μου»), «σκοντάφτω», σφάλλομαι, πίπτω ‖ *πταίω πρός τινι*=προσκόπτω ἐπί τινος, «πέφτω ἐπάνω σὲ κάτι, σκοντάφτω πάνω σὲ κάτι» ‖ ὡσ. *πταίω περί τινι : μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλὰς*=μήπως ἡ Ἑλλὰς σκοντάψῃ («σπάσῃ τὰ μοῦτρά της») «πάνω στὸ Μαρδόνιο» (τ. ἔ. μήπως ἡττηθῇ ὑπὸ τοῦ Μαρδονίου). **2)** μτφρ., κάμνω ἐσφαλμένον βῆμα, κάμνω σφάλμα, ἀποτυγχάνω.

Ἔτυμ. : πταίω, παθ. ἀόρ. *ἐπταίσθην*· *πταῖσμα* : ὁμηρ. *ἴ' θυ-πτίων* (*μελίη*) Ἰλ. Φ. 169 (=δόρυ ἱπτάμενον κατ' εὐθεῖαν γραμμήν)· *πτίλον*, πιθ. λατ. **vespertīlio** (νυκτερίς) ‹**vesp[e]ro-[p]tīlio* (ὁ πτερυγίζων τὸ ἑσπέρας)· ἐπεκτετ. κατὰ ἓν *-i-* ἐκ τοῦ ἰαπ. **pet(e)*, **petā-* (τρέχω, ἵπταμαι, πίπτω).

πτᾰμένος, η, ον, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *πέταμαι* (*πέτομαι*) (βλ. λ.).

πτανός, δωρ. ἀντὶ *πτηνός* (βλ. λ.).

πτάξ, γεν. *πτᾰκός*, ὁ, ἡ (*πτήσσω*)·=*πτώξ*, τό δειλόν (τό ζαρῶνον ἀπό τὸν φόβον του) ζῶον, τ. ἔ. ὁ λαγωός [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτοία* καὶ *πτώξ*].

πταρμός, ὁ (*πταίρω*)· ὡς καὶ νῦν, πταρμός, «φτέρνισμα».

πτάρνῡμαι, ἀποθ. = *πταίρω* (βλ. λ.)· πταρνίζομαι, «φτερνίζομαι». [*πτάρνυμαι. πταίρω· πταρμός, πτόρος* : λατ. **sternuo**, παλ-ιρλ. **sreod**, gall. **ystrew** καὶ **trew** («φτέρνισμα») (κελτ. **[p]streu-o*=«φτερνίζομαι»), ἀρμ. **phrnčem** (=«φτερνίζομαι»)· ἰαπ. **pster-* (ὀνοματοποιία).

πτᾱ́ς, μτχ. τοῦ *ἔπτην*, ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *πέτομαι*.

πτάσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πέταμαι*.

πτάτο, ἐπ. ἀντὶ *ἔπτᾰτο*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *πέταμαι*.

πτέλᾱς, ὁ· κάπρος, σύαγρος, ἀγριόχοιρος. [*πτέλας* (παρ' Ἡσυχ. *«πτελέα· σῦς ὑπὸ Δακώνων»*)· σκοτειν. ἐτυμολ.].

ΠΤΕΛΕ'Α, ἰων. **-έη,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, πτελέα, «φτελιά», λατ. **ulmus campestris** [: παλ-γερμ. **felwa, felawa** (ἰτέα), λατ. **populus**=λεύκη (**plōplol-*, ἤ, ἐὰν τὸ ἑλλ. *πτ-* εἶναι ὑστερογενές, **pō-pol-*)· ἡ ὁμὰς τῶν λέξεων τούτων, δηλουσῶν δένδρα ἀγαπῶντα τὴν ὑγρασίαν καὶ τὰ ὑγρὰ ἐδάφη, θὰ ἦτο συγγ. τῷ λατ. **palūs**, λιθ. **pélkė**, σανσκρ. **palvalàm** (ἕλος, τέλμα)· δυσχέρειαν παρέχει ἡ ἀρχὴ *πτ-*· ἡ ὑπόθεσις ἑνὸς ἰαπ. **pvel-* (βλ. καὶ ἐν *πόλις*) δὲν εἶναι πειστική].

πτέρῐνος, η, ον, ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*πτερόν*)· ὁ ἐκ πτερῶν κατεσκευασμένος ‖ *πτέρινος κύκλος*=ριπίδιον ἐκ πτερῶν.— **II** ὁ ἔχων πτερά, πτερωτός.

πτερίς, *-ίδος*, ἡ, καὶ **πτέρις,** *-εως*, ἡ (*πτερόν*)· «φτέρη», ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν φύλλων των πρὸς πτερὰ πτέρυγος («πούπουλα»).

Ἔτυμ. : πτέρις, αἰτ. *πτέριν*, ὀνομ. πληθ. *πτέρεις* : *πτερόν*· πρβλ. παλ. γερμ. **far(a)n**, ἀγγλ-σαξ. **fearn**, γερμ. **farna*=σανσκρ. **parṇá-m** (πτερόν, φύλλον).

ΠΤΕ'ΡΝΑ, ἰων. **-νη,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, πτέρνη, «φτέρνα». — **II** = *πέρνα*, κωλῆ, ἢ χοιρομήριον.

Ἔτυμ. : ἰων-αττ. *πτέρνη*, αἰτα *πτέρνᾰ* ‹**πτηρσνᾱ* : λατ. **perna** (**persnā*), γοτθ. **fairzna**, παλ-franc. **fersna**, παλ-γερμ. **fersana**, ἀγγλ-σαξ. **fiersn** (**fersnī-*), Ζενδ. **pāšna-**, σανσκρ. **pārṣṇi-ḥ** (**pārṣṇī**), ἰαπ. πιθ. **pt̨̄r-snā*, **-sni-**, **-sno-**.

Πτερνο-γλῦφος, ὁ (*πτέρνα*+*γλύφω*)· ὁ γλύφων πτέρνας (τ. ἔ. ὁ κοιλαίνων χοιρομήρια), ὄνομα μυὸς ἐν Βατραχομυομ. 927.

Πτερνο-τρώκτης, -ου, ὁ (*πτέρνα*+*τρώγω*)· ὁ περιδάκνων (τρωγαλίζων) πτέρνας, δηλ. χοιρομήρια (ὄνομα μυὸς ἐν Βατραχομυομ. 29).

Πτερνο-φάγος, ὁ (*πτέρνα*+*φαγεῖν*)· ὁ τρώγων

πτέρνας, τ. ἐ. χοιρομήρια (ὄνομα μυός ἐν Βατραχομ. 230).

πτερο-δόνητος, *ον* (*πτερὸν*+*δονέω*)· ὁ κινούμενος διά τῆς δονήσεως τῶν πτερύγων, πτεροκίνητος ‖ μτφρ. ὁ ὑψηλά πετῶν, μετέωρος.

πτερόεις, *εσσα, εν*· συνῳρ. γεν. *πτεροῦντος*, συνῳρ. θηλ. *πτεροῦσα* (*πτερόν*)· ὁ ἔχων πτερά, πτερωτός, πτεροφόρος ‖ ὡσ. ἐλαφρός ὡς πτερόν, ὁμοιος ὡς πτερόν κατά τό βάρος ‖ παρ' Ὁμ. ἐν χρήσει κατά τό πλεῖστον ἐν τῇ φράσει *ἔπεα πτερόεντα* = πτερωτοί λόγοι.

πτερόν, τό (*πέτομαι, πτέσθαι*)· ὡς καί νῦν, πτερόν, «φτερό», κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *πτερά*. 2) =*πτέρυξ* (βλ. λ.), ὡς καί νῦν, πτέρυξ, «φτερούγα», καί ἐν τῷ πληθ. «φτεροῦγες».— ‖ πᾶν τό πτερωτόν πλάσμα, τό φέρον πτέρυγας, ὅπως ἡ Σφίγξ. 2) ἀντί τοῦ *οἰωνός* (βλ. λ.), λατ. **avis**, πτηνόν παρέχον προφητικόν σημεῖον ‖ προφητεία, μαντεία, οἰωνός. — ‖‖ πᾶν τό ὁμοιάζον πρός πτέρυγας ἤ πτερά, ὅπως π. χ. *τά ἐρετμά*, αἱ κῶπαι, «τά κουπιά»: *ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται* = αἱ κῶπαι, πού διά τά πλοῖα εἶναι πτέρυγες. 2) *ἀέθλων πτερὰ*=τό βραβεῖον, τό ὁποῖον εἶναι διά τόν ποιητήν πτέρυγες μέ τάς ὁποίας πετᾷ εἰς τά ὕψη. 3) τό φύλλωμα τῶν δένδρων (ὡς καί ἡ λ. *κόμη*). 4) Ἐν τῇ Ἀρχιτεκτονικῇ, σειρά κιόνων περιβάλλουσα ἐξωτερικῶς τόν ἀρχαῖον ναόν ἐξ ὁλοκλήρου ἤ μόνον κατά τά πλάγια, ὅθεν καί οἱ ὅροι (αἱ ὀνομασίαι) *ἄπτερος, δίπτερος, περίπτερος*.

Ἔτυμ.: *πτερόν· πτέρυξ· πτερόν*: παλ-σλαυ. **pero** (: λιθ. **sparnas**, σανσκρ. **parṇám** (πτερόν), παλ-γερμ. **farn**=«φτέρη»), πρβλ. Ζενδ. **fra-ptar**ə-**jāt** (πτηνόν), λατ. **proptervos** (=ἑλλ. *προπετής*) (〈*pro- pterg--vo-s*), ὡς καί σανσκρ. **pátra-m** (πτέρυξ), ἑλλ. (ἐν Ἀλκμ.) *ὑπο-πτεριδίων ὀνείρων* (=πτερωτῶν ὀνείρων), λατ. **accipiter** (ἱέραξ), παλ-gall. **eterinn**, πληθ. **afar** (=λατ. **volucres**), παλ-franc. **fethera** (=λατ. **penna**), παλ-γερμ. **fedara**, ἀγγλ-σαξ. **feðer**, παλ-norr. **fiaðr** (πτερόν, πτέρυξ)· ἐξ ἰαπ. **pet(e)-r-* καί **p(e)te-r-*· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **patarā-ḥ** (ἱπτάμενος), λατ. **penna** (**petnā*), ἰρλ. **ēn** (πτηνόν) (〈κελτ. **[p]-etno-s*)· παράγωγα εἰς *-r-/-n-* ἐξ ἰαπ. **pet(e)-* (ἵπταμαι) βλ. ἐν *πέτομαι*· τό *πτερύσσομαι* ἀνάγεται εἰς θέμ. **πτερ-υκ-*, ὅπως τό *λατάσσω* εἰς θέμα **λατ-ακ*.

πτερο-ποίκῐλος, *ον* (*πτερὸν*+*ποικίλος*)· ὁ ἔχων ποικίλα (ποικιλόχρωμα, «παρδαλά») πτερά, ὁ ἔχων ποικιλόστικτον πτέρωμα.

πτερό-πους, *-ποδος* (*πτερὸν* + *πούς*)· ὁ ἔχων πτερά εἰς τούς πόδας του, ὁ ἔχων πτερωτούς πόδας, ὁ «φτεροπόδαρος».

πτερο-ρρῠέω, μελλ. *-ήσω* (*πτερὸν* + *ῥέω*)· ἀποβάλλω τά πτερά μου, ἀλλάσσω τά πτερά μου, μαδῶ ‖ μτφρ., λητεύομαι, κλέπτομαι, «μαδιέμαι σάν κοτόπουλο».

πτερο-φόρος, *ον* (*πτερὸν* + *φέρω*)· ὡς καί νῦν, πτεροφόρος, ὁ φέρων (ἔχων) πτερά, πτερωτός, «φτερωτός» ‖ *πτεροφόρα φῦλα*=αἱ πτερωταί φυλαί, φυλαί τῶν πτερωτῶν.

πτερο-φυέω (*πτερὸν*+*φύω*)· φύω πτερά ἤ πτέρυγας, «βγάζω φτερά».

πτερο-φῠής, *ὲς* (*πτερὸν*+*φύω*)· ὁ φύων πτερά ἤ πτέρυγας, πτερωτός.

πτερόω, μελλ. *-ώσω* (*πτερόν*)· ἐφοδιάζω τινά μέ πτερά ἤ μέ πτέρυγας, παρέχω πτερά, πτερόω, «φτερώνω» ‖ *πτερόω βιβλίον*=προσδένω ἐπιστολήν εἰς πτερωτόν βέλος καί τήν ἐξαποστέλλω μαζί του. — παθητ., εἶμαι ἤ γίνομαι πτερωτός, ἔχω ἤ ἀποκτῶ πτερά ἤ πτέρυγας. 2) ἐπί πλοίων, *πτερόω ναῦν*= ἐφοδιάζω τό πλοῖον μέ κώπας, ἤ κρατῶ τάς κώπας τεταμένας ὡς πτέρυγας, ἕτοιμος νά τάς βυθίσω εἰς τό ὕδωρ.— ‖ μτφρ., κάμνω τινά νά πετάξῃ, διεγείρω, «τοῦ δίνω φτερά».— παθητ., ἀναπτεροῦμαι, «ἀναφτερώνομαι».

πτερύγεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *πτέρυξ*.

πτερῠγίζω, μελλ. *-ίσω* (*πτέρυξ*)· κινῶ ἤ κτυπῶ τάς πτέρυγας (ἤ τά πτερά μου), ὅπως κάμνουν τά μικρά πουλιά, ὅταν πρωτοδοκιμάζουν νά πετάξουν.

πτερῠγιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πτέρυξ*· μικρά πτέρυξ. — ‖ πᾶν ὅ,τι εἶναι ὅμοιον πρός πτέρυγα, ὅπως π.χ. πυργίσκος ἤ ἐπαλξις τείχους ‖ ὡσ. στέγη ἀπολήγουσα εἰς ὀξεῖαν γωνίαν, πυραμιδοειδής πυργίσκος.

πτερῠγ-ωκύς, *ὲς* (*πτέρυξ* + *ὠκύς*)· ὁ ταχύς τάς πτέρυγας, ὁ ταχέως πετόμενος.

πτερῠγωτός, *ή, όν* (*πτερυγόω*)· ὁ ἔχων πτέρυγας, *πτερωτὸς* (βλ. λ.), ὁ ἔχων σχῆμα πτερύγων.

πτέρυξ, *-ῠγος*, ἡ (*πτερόν*)· ὡς καί νῦν, πτέρυξ, ἡ πτέρυξ πτηνοῦ, «φτερούγα».— ‖ πᾶν τό ὁμοιάζον πρός πτέρυγα, ὅπως: 1) τό πηδάλιον. 2) ἐν τῷ πληθ., τά κράσπεδα τοῦ φολιδωτοῦ θώρακος, ἤτοι ταινίαι ἐκ μετάλλου κρεμάμεναι ἀπό τοῦ θώρακος καί καλύπτουσαι τά κάτωθεν τῆς ὀσφύος μέρη μέχρι τῶν γονάτων, χωρίς νά κωλύωσι τάς κινήσεις τῶν σκελῶν 3) πτέρυξ οἰκοδομήματος.— ‖‖ πᾶν ὅ,τι καλύπτει ἤ προστατεύει δίκην πτερύγων, ὅπως π.χ. αἱ πτυχαί πέπλου, ἤ ἄκρα ξηρᾶς προεξέχουσα πρός τήν θάλασσαν εἰς σχῆμα πτέρυγος: *Εὐβοίης κολπώδης πτέρυξ* (τ. ἐ. ἡ Αὐλίς).— ‖‖ μτφρ., *πτέρυγες γόων* = αἱ πτέρυγες (τ. ἐ. τό πέταγμα, ἡ πτῆσις, ἡ ροή) τῆς λύπης. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτερόν*].

πτερύσσομαι, ἀττ. **-ττομαι,** μελλ. *-ξομαι*, ἀποθ. *πτερυγίζω* [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτερὸν* ἐν τέλει].

πτέρωμα, *-ατος*, τό (*πτερόω*)· τό ἔχον πτερά, π.χ. τό πτερωτόν βέλος.— ‖ τά πτερά, ἡ πτέρωσις, τό ἔχειν πτερά.

πτέρωσις, ἡ (*πτερόω*)· τό σύνολον τῶν πτερῶν, τά πτερά ‖ ἡ πτεροφυΐα.

πτερωτός, (*ή*), *όν* (*πτερόω*)· ὡς καί νῦν, πτερωτός, «φτερωτός», ἐπτερωμένος, ἔχων πτερά ‖ ὁ ἔχων πτέρυγας, πτερυγοφόρος.

πτέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πέτομαι* (βλ. λ.).

πτῆναι, ἀπρφ. τοῦ *ἔπτην*, ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *πέτομαι*.

πτην-ολέτις, *-ίδος*, ἡ (*πτηνὸς* + *ὄλλυμι*)· ἡ φονεύουσα τά πτηνά.

πτηνός, *ή, όν*, δωρ. **πτανός,** *ά, όν* (*πτῆναι*, τοῦ *πέτομαι*)· ὁ ἔχων πτερά ἤ πτέρυγας, ὁ δυνάμενος νά πετᾷ, «πετούμενος, πετάμενος» ‖ ἐν τῷ πληθ. οὐδ. ὡς οὐσ. *τά πτηνά* = ὡς καί νῦν, τά πτηνά, τά πουλιά, «πετούμενα».— ἐπί νεοσσῶν, τά πτερωτά γενόμενα, τά ἀποκτήσαντα πτερά («μαλλιασμένα»).

πτῆξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *πτήσσω*.

πτῆσις, ἡ (*πτῆναι*)· ὡς καί νῦν, πτῆσις, πέταγμα ‖ [*πτῆσις· πτηνός*, δωρ. *πτᾶνός*: *πέτομαι*, ἰαπ. **pet(e)-*, **petā-*].

πτήσομαι, μελλ. τοῦ *πέτομαι*.

ΠΤΗ΄ΣΣΩ, μελλ. *πτήξω*· ἀόρ. α' *ἔπτηξα*, ἐπικ. *πτῆξα*· ἀόρ. β' *ἔπτᾰκον*, ἀπαντῶν μόνον ἐν συνθέσει: *καταπτᾰκών*· πρκ. *ἔπτηγα*, ἐπ. μτχ. *πεπτηώς, -ῶτος*· ὡς μτβτ. ἐμβάλλω φόβον, ἐκφοβίζω, τρομοκρατῶ, καταπτοῶ, λατ. **terrere**.— ‖ ὡς ἀμτβ. ζαρώνω ἀπό τόν φόβον μου, συμμαζεύομαι (πρβλ. *πτώσσω*) ‖ ὡσ. μετά αἰτ. τόπου, *πτήσσω βωμόν*=καταφεύγω ζαρωμένος εἰς τόν βωμόν. 2) μετά αἰτ. πράγμ., ζαρώνω ἀπό τόν φόβον μου διά πρᾶγμά τι. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτοία*].

πτῆται, ἰων. ἀντί *πτᾶται*, γ' ἑνικ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *πέτομαι*.

ΠΤΙ΄ΛΟΝ, τό (*πτέσθαι, πέτομαι*)· ὡς καί νῦν, *τὸ πτίλον*, «πούπουλο», λέγεται δέ ἐπί τῶν μαλακῶν χνουδωτῶν πτερῶν, τῶν φυομένων κάτω ἀπό τά μεγάλα καί σκληρά πτερά ‖ ὁ χνοῦς, τό «χνούδι», αἱ λεπταί τρίχες αἱ φυόμεναι εἰς τόν πώγωνα νεανίου.— ‖ πτέρυξ. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πταίω*· εἶναι ἑπομένως συγγ. τῷ *πέτομαι, πτέσθαι*, ἡ δέ πρός τοῦτο συσχέτισις τοῦ *τίλλω* εἶναι ἐσφαλμένη].

πτῐλό-νωτος, *ον* (*πτίλον* + *νῶτον*)· ὁ ἔχων πτεροτά νῶτα, ὁ ἔχων τριχωτήν (χνουδωτήν) ράχιν.

πτῐσᾰνη, ἡ (*πτίσσω*)· ἐκλελεπισμένη («ξεφλουδισμένη») κριθή.— ‖ ποτόν κατασκευαζόμενον ἐξ αὐτῆς, κριθινον ποτόν, «κριθαρόνερο», χυλός, «πληγούρι».

ΠΤΙ΄ΣΣΩ, ἀττ. **πτίττω,** μελλ. *πτίσω*· ἀόρ. α' *ἔπτῐσα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπτίσθην*· πρκ. *ἔπτισμαι*· ἐκλεπίζω,

ἀποφλοιῶ, «ξεφλουδίζω» || λιχνίζω (ἀνεμίζω) σῖτον|| ὡσ. χονδροκοπανίζω, χονδραλέθω, κονιοποιῶ.

Ἔτυμ. : πτίσσω· πτίσμα (=«ξεφλουδισμένη κριδή»)· *πτίσις* ἢ *πτισμὸς* (=«ξεφλούδισμα»)· *πτισάνη· περιπίσματα* (⟨*περι-πτίσματα* κατ' ἀνομ.)· τὸ *πτίσσω* ⟨**πτιστ-jω* κατώρθωσε νὰ ὑποκαταστήσῃ ἓν **πτίνω* ⟨**πτίνσω* ἢ **πτινσjω*, καὶ νὰ συναφθῇ πρὸς τὰ *ἔπτῐσα, πτισθῆναι, ἔπτισμαι*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *ἐλλῐ́σάμην : λίσσομαι* (*λιτ-*), *ἔπασα, πασθῆναι, πέπασμαι : πάσσω* (*πατ-*)· πρβλ. σανσκρ. **pinásti** (τρίβω, κοπανίζω), **pistá-ḥ** (ἀλεσμένος), **pistá-m** (ἀλεύρι), Ζενδ. **pišant-** (κοπανίζων, ἀλέθων), λατ. **pinsō, -ere** (κοπανίζω), **pīsō, -ere, pīsō, -are** (κοπανίζω, ἀλέθω), **pistor** (μυλωδρός) (: σανσκρ. **pēstar-**), **pīla** (**pínsla*) = ἀμμοκονία, **pīlum, pīstillum** («γουδόχερο»), λιθ. **paisyti** («ξεφλουδίζω»), παλ-σλαυ. **pĭchati** (κτυπῶ) (βλ. καὶ ἐν *παίω*), **pĭšeno** (ἄλευρον), αλοβ. **pêsta**, πολ. **piasta** («γουδόχερο»)· πάντα ἐξ ἴαπ. **p(t)eis-*. τὸ ἑλλ. *πίσος* δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα.

πτόα· βλ. *πτοία*.

πτοέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐπτόησα*, ποιητ. *ἐπτοίησα*.— παθητ., ἀόρ. α' *ἐπτοήθην*, ποιητ. *ἐπτοιήθην*· πρκ. *ἐπτόημαι*, ποιητ. *ἐπτοίημαι*· ὡς τὸ νῦν καταπτοῶ, ἐμποιῶ τρόμον, ἐκφοβίζω.— παθητ., ἐκφοβίζομαι, φοβοῦμαι, τρομάζω.— **II** μτφρ., κινῶ, δονῶ, ταράσσω, συγκινῶ.— παθητ., ταράσσομαι, συγκινοῦμαι, διατελῶ ἐν ταραχῇ || *τὸ πτοηθὲν* = ἡ πτόησις, διατάραξις.

Ἔτυμ. : πτοέω, καὶ *πτοιέω*· *πτω-* εἶναι μία βαθμὶς μεταπτώσεως τοῦ *πτᾱ-*, τοῦ ἐν τῇ δμηρ. μτχ. *πεπτηώς, -ῶτες*, γ' δυϊκ. ἀορ. *κατα-πτήτην*· ἡ ρίζ. *πτᾱ-* (=κινοῦμαι πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ ἔδαφος, συμμαζεύομαι, ἤτις ἀκολούθως ἐσήμανε : εἶμαι καταβεβλημένος, εἶμαι δειλός) εἶναι ἐπέκτασις τῆς ἴαπ. ῥ. **pet-* (=κινοῦμαι κατὰ μῆκος ἑνὸς διαστήματος, πετῶ, ἵπταμαι, πίπτω) (πρβλ. *πέτομαι, πίπτω*)· πρβλ. ὡσ. τὰς ἐπεκτάσεις τῶν ἴαπ. **ptā-*, **ptə-*, **ptō-* τὰς ἐν τοῖς *πτήσσω* (**πτᾱκ-jω* αἰολ. πρτ. *ἔπταζον*), μελλ. *πτήξω* (ἀορ. *ἔπτηξα*, δωρ. *ἔπτᾱξα*), μτχ. ἀορ. *κατα-πτᾰκών, πτάξ*, αἰτ. *πτᾰ́κα*, δμηρ. κλπ. *πτώξ*, γεν. *πτωκός, πτωκάς, -άδος*· *πτώσσω* (**πτωσκjω*, πρβλ. *πτωσκάζω*)· *πτωχός*· *πτωχεία*· *πτωχεύω*· βλ. καὶ ἐν *πτῦρω*.

πτόησις ἢ **πτοίησις**, *-εως*, ἡ (*πτοέω*)· τρόμος, φόβος || πᾶσα σφοδρὰ συγκίνησις, ταραχή, ἔξαψις.

πτοία, ἰων. *πτοίη* (ἀττ. ***πτόᾱ***), ἡ (*πτοέω*)· φόβος, τρόμος, «τρομάρα», ταραχή, ἔκπληξις ἐκ φόβου. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτοέω*· *πτοία* ⟨**πτωFιᾱ*, πρβλ. *Δητὼ Πτῴα*, *Ἀπόλλων Πτῷος*· συγγ. τῷ λατ. **pavēre** (**povēre*), μεσ. ἰρλ. **ūath** (φόβος, φοβούμενος), gall. **uthr** (φοβούμενος).

πτοιέω, πτοίησις, πτοιητός· βλ. ἐν *πτοέω*.

πτολεμίζω, πτολεμιστὴς κλπ., ἐπικ. ἀντὶ ***πολεμίζω, πολεμιστής***.

πτόλεμος, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ *πόλεμος*.

πτολί-αρχος, *ον*, ἐπικ. ἀντὶ *πολίαρχος*.

πτολίεθρον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πτόλις*, ἀλλ' ἐν χρήσει ὡς τὸ *πόλις*. [πιθ. *πτολίεθρον* ⟨**πτολίεθλον* κατ' ἀνομ.· **ἔθλον* ⟨**ἔθλον*, ἴαπ. **sedhlo-m* ⟨**sed-dhlo-m.*].

πτολῐ́-πόρθης, *-ου*, ὁ = τῷ ἑπομ.

πτολῐ́-πορθος καὶ **πτολῐ́-πόρθιος**, *ον* (*πτόλις* + *πέρθω*)· ὁ πορθῶν (ἐκπορθῶν, κυριεύων, λεηλατῶν, κατερημώνων) πόλεις.

πτόλις, ἡ, ἐπικ. ἀντὶ *πόλις*.

πτόλισμα, ἐπ. ἀντὶ *πόλισμα*.

πτόρθος, ὁ· νεαρὸς κλάδος, βλαστός, «βλαστάρι», παραφυὰς || δενδρύλλιον.— **II** τὸ βλαστάνειν, θάλλειν. [κατά τινας τὸ *πτόρθος* προϋποθέτει ἀρχικὸν τύπον **πj-orthos* (πρβλ. *πτυχ-* ⟨**πj-υχ-*, βλ. *πτυχὴ*) καὶ εἶναι συγγ. τῷ ἴαπ. **ered(h)-* (αὐξάνω, ἀνέρχομαι), τῷ ἐν τῷ Ζενδ. **ərᵊδwa** (ὑψηλός), λατ. **arduos** (βλ. ἐν *ὀρθός*)].

πτύγμα, *-ατος*, τὸ (*πτύσσω*)· πᾶν τὸ συνεπτυγμένον, τὸ διπλωμένον, δίπλωμα, πτυχή.

πτυκτός, *ή, όν* (*πτύσσω*)· ὁ διπλωμένος, διπλωτός || *πτυκτὸς πίναξ* = δέλτος διπλωτὴ (ὡς τὰ μετέπειτα *δίπτυχα*), συνισταμένη ἐκ δύο λεπτῶν ξυλίνων πινακίδων, κηρωτῶν (ἀλειμμένων μὲ κηρόν), αἵτινες ἐδιπλώνοντο ὡς βιβλίον καὶ προωρίζοντο πρὸς γραφήν.

πτύξ, πτῡχός, ἡ, μεθομ. **πτῦχή, -ῆς**, ἡ (*πτύσσω*)· ὡς τὸ νῦν *πτυχή*, πᾶν τὸ ἐν πτυχαῖς ἐπτυγμένον, πτυχή, δίπλωμα, «δίπλα», φύλλον, στρῶμα, «πατωσιά», φύλλον ἐκ μετάλλου || *πτύχες σάκεος*=στρώματα ἐκ μετάλλου ἢ δέρματος, ἐξ ὧν συναποτελεῖται ἡ ἀσπίς.— **II** ἐπὶ τῶν φαράγγων (ρωγμῶν, σχισμῶν, κρημνῶν) τῶν πλευρῶν ὄρους, αἵτινες μακρόθεν φαίνονται ὡς πτυχαί· φάραγξ, λαγκάδι, χαράδρα || ὡσ. αἱ πτυχαὶ τῶν νεφῶν εἰς τὸ στερέωμα.— **III** ἐν τῷ τύπῳ *πτυχὴ*=*πτυκτὸς πίναξ* (βλ. ἐν *πτυκτός*).— **IV** ἐν τῇ κωμῳδίᾳ *πτύχες* ἐκαλοῦντο αἱ ποικίλαι μορφαὶ καὶ στροφαὶ τῆς ποιήσεως, καὶ αἱ ποικιλίαι τῶν μέτρων καὶ τῆς μουσικῆς. [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτύσσω*].

πτύον, τό, ἐπ. γεν. *πτῠ́φιν*· ὡς καὶ νῦν, πτύον, πτυάριον, χρήσιμον εἰς λίκμησιν («φτυάρι λιχνίσματος»), λατ. **vannus** [*πτύον*, ἀττ. *πτέον*· πρβλ. παλγερμ. **fowen** (**fawjan*), μεσ-γερμ. **voewen** (κοσκινίζω), σανσκρ. **pávatē, punāti** (καθαίρω, ἐξαγνίζω), **pávana-m** (κόσκινο)· δυσχέρειαν ἐμφανίζει μόνον τὸ ἐν ἀρχῇ *πτ-*].

ΠΤΥ'ΡΩ, μελλ. *πτῡ́ρῶ*· καταπτοῶ, ἐκφοβίζω, τρομοκρατῶ.— παθητ., *πτῦ́ρομαι*, ἀόρ. β' *ἐπτῠ́ρην*· πτοοῦμαι, φοβοῦμαι, τρομάζω.

Ἔτυμ. : πτῦ́ρω (**πτῠ́ρjω*)· *πτυρτικὸς* (=ὁ εὐκόλως καταπτοούμενος)· *πτύρμα, πτυρμὸς* (=φρίκη)· ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν *πτοέω, πτοία, πτήσσω* (βλ. λ. λ.).

πτύσμα, *-ατος*, τὸ (*πτύω*)· ὡς καὶ νῦν, πτύσμα, «φτύσμα», τὸ πτυόμενον, τὸ πτύελον.

ΠΤΥ'ΣΣΩ, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἔπτυξα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐπτύχθην*· πρκ. *πέπτυγμαι*· ὡς καὶ νῦν, πτύσσω, διπλώνω, «μαζεύω στὰ δύο».— **II** παθητ., διπλώνομαι, «μαζεύομαι στὰ δύο» || ἐπὶ αἰχμῶν δόρατος, ἀναδιπλοῦμαι ἢ λυγίζω πρὸς τὰ ὀπίσω. 2) διπλώνω, περιβάλλω, ἢ προσκολλῶμαι γύρω ἀπό τι.— **III** μέσον, τυλίσσω γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, περιβάλλομαι, σκεπάζομαι, ἐνδύομαι.

Ἔτυμ. : πτύσσω· *πτυχὴ* καὶ *πτύξ*· ⟨**πj-υχ-* : σανσκρ. **py-úksṇa-** (δήκη τόξου) (ἴαπ. **épi*, **pi*=ἐκεῖ ἐπάνω), πρβλ. **ū'hati** (ὁλιοθαίνω, «ξελουλουδίζω»). — Κατ' ἄλλους τὸ *πτ-* ⟨**φθ-* κατ' ἀνομ. : σανσκρ. **bhuj-**, γοτθ. **biugan**, παλ-σλαυ. **gŭna,ti gybati** (διπλώνω). Παράγωγα : *πτυκτίον, πυκτίον* καὶ *πυκτίς, -ίδος* (⟨*πτυκτ-* κατ' ἀνομ.)=πινακίδες πρὸς γραφήν.

πτῦχή, ἡ (*πτύσσω*), ὁ μεθομηρ. τύπος τοῦ *πτύξ*. (βλ. λ.).

ΠΤΥ'Ω, μελλ. *πτῦ́σω*· ἀόρ. α' *ἔπτῠ́σα*· παθ. πρκ. *ἔπτυσμαι*· ὡς καὶ νῦν, πτύω, «φτύνω», ἀποπτύω, λατ. **spuo**.— **II** ἐξερεύγομαι («ξερνῶ»), ἐκβράζω, ἐκβάλλω, ἀπορρίπτω.— **III** μτφρ., *πτύσας* = ἀποπτύσας («φτύσας») μετὰ ἐκδηλώσεως ἀποστροφῆς ἢ βδελυγμοῦ || *πτύσας προσώπῳ* = πτύσας κατὰ πρόσωπον μετὰ βδελυγμίας.

Ἔτυμ. : πτύω (**[s]pjū-jō*), μελλ. *πτῦ́σω* καὶ *πτῦ́σομαι· πτύαλον, πτύελον· πῡτίζω* (⟨**πτῡτίζω* κατ' ἀνομ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ψύττει· πτύει*» καὶ λατ. **spuo**, γοτθ. **speiwan**, παλ-norr. **spy'ia**, ἀγγλ-σαξ, παλ-γερμ. **spīwan**, λιθ. **spiáuju, spiáuti**, παλ σλαυ. **plyuja,** (**spjuja,*) **pljĭvati** (πτύω)· πιθ. ἐξ ἴαπ. **pstju-*, **pstejeva*ˣ- ἢ **sptju-*, **spteievā*ˣ-· ἡ ὁμὰς τῶν λέξεων τούτων φαίνεται ὅτι βασίζεται εἰς ὀνοματοποιίαν· βλ. καὶ *σίαλος, (ἐπι-)φθύζω*.

πτωκάς, -άδος, ἡ (*πτώξ, πτώσσω*)· δειλή, περίτρομος, περίφοβος, φοβισμένη.

πτῶμα, *-ατος*, τὸ (*πέπτωκα, πίπτω*)· πτῶσις, «πέσιμο» || ἀτυχία, δυστυχία, δυστύχημα, συμφορά, καταστροφή, λατ. **casus**.— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ νῦν, πτῶμα, τὸ πεπτωκὸς σῶμα, νεκρὸν σῶμα. [δι' ἐτυμ. βλ. *πίπτω*].

πτώξ, ὁ, ἡ, γεν. *πτωκὸς* (*πτώσσω*)· ὡς τὸ *πτᾰ́ξ* (βλ. λ.), τὸ ἐκ φόβου συνεσταλμένον ζῷον, τ. ἑ. ὁ

λαγωός. [*πτώξ· πτώσσω· πτωχός· πάντα ταῦτα περιέχουν ἐπεκτάσεις τῆς ρ. πτω-*, μεταπτωτ. βαθμίδος τῆς *πτᾱ-*, ἐν τῇ μτχ. *πεπτηώς*· βλ. καὶ *πτοία*].

πτώσιμος, *ον* (*πέπτωκα*, τοῦ *πίπτω*)· ὁ πεσών, ὁ πεπτωκώς, ὁ φονευθείς.

πτῶσις, *-εως*, ἡ (*πέπτωκα*, τοῦ *πίπτω*)· ὡς καὶ νῦν, πτῶσις, «πέσιμο», τὸ πίπτειν [δι' ἐτυμ. βλ. *πίπτω*].

πτωσκάζω, ποιητ. ἀντὶ *πτώσσω*, ζαρώνω ἀπὸ φόβον.

ΠΤΩ'ΣΣΩ, παράλλ. τύπος τοῦ *πτήσσω*· συστέλλομαι «μαζεύομαι, ζαρώνω») ἀπὸ φόβον ‖ ὡσ. περιφέρομαι «ζαρωμένος» ὡς ἐπαίτης, ἐπισκέπτομαι ὡς ἐπαίτης, ἐπαιτῶ. 2) φεύγω (τρέπομαι εἰς φυγήν) περίτρομος ‖ μετ' αἰτ. προσ., ἀποφεύγω τινὰ ἐκ φόβου [δι' ἐτυμ. βλ. *πτήσσω, πτώξ, πτηέω, πτοία*].

πτωχεία, ἡ, ἰων. **-ηίη** (*πτωχεύω*)· τὸ ἐπαιτεῖν, ἐπαιτεία.

πτωχεύω, ἰων. πρτ. *πτωχεύεσκον*· μελλ. *-σω* (*πτωχός*)· εἶμαι πτωχός, διατελῶ ἐν πτωχείᾳ (ἐν πενίᾳ), εἶμαι ἐπαίτης, ἐπαιτῶ.— **II** μτβτ.: 1) μετ' αἰτ. πράγμ., λαμβάνω ἐπαιτῶν. 2) μετ' αἰτ. προσ. ἐπαιτῶ (ζητῶ ἐλεημοσύνην) παρά τινος.

πτωχηίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *πτωχεία*.

πτωχικός, *ή, όν* (*πτωχός*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἐπαίτην, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς ἐπαίτην, ἐπαιτικός.

πτωχίστερος, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *πτωχός*.

πτωχο-ποιός, *ὸν* (*πτωχὸς* + *ποιέω*)· ἐπὶ ποιητοῦ (καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ κωμικοῦ Ἀριστοφ.), ὁ ποιῶν (ὁ χρησιμοποιῶν εἰς τὰς κωμῳδίας του) ἐπαίτας (ἐπαιτικοὺς χαρακτῆρας).

πτωχός, *ή, όν*, ὡσ. καὶ *-ός, -ὸν* (*πτώσσω*)· ὁ *πτώσσων*, τ. ἔ. ὁ ουοτελλόμενος, ὁ «ζαρώνων» ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πτωχός* = ἐπαίτης, «ζητιᾶνος», πτωχὸς ‖ ὡσ. *πτωχὸς ἀνήρ* = ἐπαίτης.— **II** ὡς ἐπίθ., ἐπαιτικός, «ζητιάνικος», ταπεινὸς (ἢ καὶ χαμερπής), ἄθλιος.— μτγν. καί, πτωχικός, «φτωχικός», πενιχρός. — συγκρ. καὶ ὑπερθ. *πτωχότερος, -ότατος*‖ἀνώμ. συγκρ. *πτωχίστερος*.

Πῡᾰνέψια (ἐνν. *ἱερά*), τά (*πύανος* + *ἕψω*)· ἑορτὴ τελουμένη ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὸν μῆνα *Πυανεψιῶνα*, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος· λέγεται ὅτι ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τινος φαγητοῦ, συνηθιζομένου τότε, παρασκευαζομένου δὲ ἐκ κυάμων ἢ (κατ' ἄλλους) ἀπὸ ξεφλουδισμένην κριθὴν καὶ ὄσπρια.

Πῡᾰνεψιών, *-ῶνος*, ὁ· τέταρτος μὴν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους, ὀνομασθεὶς οὕτω ἀπὸ τὴν κατ' αὐτὸν τελουμένην ἑορτήν, τὰ *Πυανέψια* (βλ. λ.), ἀντιστοιχῶν δὲ πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα 15 Ὀκτωβρίου—15 Νοεμβρίου.

ΠΥ˘Α˘ΝΟΣ, ὁ· ὁ κύαμος, «τὸ κουκκί» [δι' ἐτυμ. βλ. *κύαμος*].

πῦᾰρ, γεν. *πύᾰτος*, τό·=*πυὸς* (βλ. λ.), τὸ πρωτόρρυτον γάλα, τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν [δι' ἐτυμολ. βλ. *πυός*].

πῡγαῖος, *α, ον* (*πῡγή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πυγήν (εἰς τὸν γλουτόν), ἢ ὁ ἐπὶ τῆς πυγῆς (ἐπὶ τοῦ γλουτοῦ) ‖ *τὸ πυγαῖον ἄκρον* (ἐπὶ πτηνοῦ) = ἡ ἄκρα τῆς οὐρᾶς του.

πῦγ-αργος, *ον* (*πῡγὴ*+*ἀργός*)· ἡ ἔχουσα λευκὴν τὴν πυγήν (οὐράν), ὄνομα ἀντιλόπης τῆς Λιβύης ‖ λευκόουρος, εἶδος θαλασσαετοῦ.

ΠΥ˘ΓΗ', *-ῆς*, ἡ· ὁ γλουτός, **ὁ πρωκτός, «τὰ ὀπίσθια»**.

Ἔτυμ.: πῡγή· καλλί-πῡγος· ἡ ἀρχικὴ σημασ. φαίνεται ὅτι εἶναι «ἐξόγκωμα» (πρβλ. σανσκρ. **puṭa**, ἑλλ. *πύννος*), πρβλ. σανσκρ. **pūga-ḥ** (σωρός, ὄχλος, τύρβη), **puñja-ḥ** (σωρός, ὄχλος, θῶλος, «μπάλα»), λεττ. **pauga** (προσκέφαλον)· ἰαπ. ***peug-**, ***pug-** κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *πῡγή*=τὸ προεξέχον μέρος τοῦ σώματος: *πυγμή, πυγών, πύξ*, λατ. **pungo** (παρακεντῶ), πρβλ. νεο-γερμ. **steiss** (ὁ πρωκτός): **stossen**, γοτθ. **stautan** (ὠθῶ, κτυπῶ).

πῡγῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πῡγή*· λεπτὴ *πυγή*, ἰσχνὰ ὀπίσθια.

πυγμαῖος, *α, ον* (*πυγμὴ* II). ὁ ἔχων μῆκος ἢ μέγεθος *πυγμῆς* (βλ. λ.)— **II** *πυγμαῖοι*, οἱ, μυθικὸν γένος νάνων, κατοικούντων εἰς τὰς περιοχὰς τοῦ ἄνω Νείλου καὶ καταστραφέντων, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὑπὸ τῶν γεράνων.

πυγ-μάχέω, μελλ. *-ήσω* (*πυγμάχος*)· μάχομαι διὰ τῆς πυγμῆς, εἶμαι πυγμάχος, πυκτεύω.

πυγ-μᾰχία, ἡ (*πυγμάχος*)· ὡς καὶ νῦν, πυγμαχία, τὸ πυγμαχεῖν, λατ. **pugilatus**.

πυγ-μᾰχος, *ον* (*πυγμὴ*+*μάχομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πυγμαχῶν, ὁ μαχόμενος διὰ τῶν πυγμῶν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ πυγμάχος* ὡς καὶ νῦν, λατ. **pugil**.

πυγμή, ἡ (*πύξ*)· ὡς καὶ νῦν, πυγμή, γρόνθος, «γροδιά», λατ. **pugnus** ‖ ὡσ. ἡ διὰ τῶν γρόνθων μάχη, πυγμαχία ‖ *πυγμὴν νικῶ* (καὶ *πυγμῇ νικῶ*)= νικῶ ἐν πυγμαχίᾳ, εἶμαι νικητὴς πυγμαχικοῦ ἀγῶνος.— **II** ὡς μέτρον μήκους, ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ μέρους ὅπου ἀρχίζουν οἱ δάκτυλοι = 18 *δάκτυλοι*, περίπου 0,35 τοῦ μέτρου. [δι' ἐτυμ. βλ. *πύξ*].

πῡγο-στόλος, *ον* (*πυγὴ*+*στολή*)· ἰδίως ἐπὶ γυναικός, ἡ στολίζουσα τὰ περὶ τὴν *πυγὴν* μέρη, ἡ ἐνδεδυμένη μακρὰ καὶ μέχρι τοῦ ἐδάφους συρόμενα ἐνδύματα, κατὰ παρῳδίαν τοῦ *ἑλκεσίπεπλος*, μετὰ συμπαρομαρτούσης ἐννοίας ἀκολασίας καὶ αἰσχρότητος.

πῡγούσιος, *α, ον* (*πυγών*)· ὁ ἔχων μῆκος *πυγόνος*· ὁ ἔχων μῆκος πήχεως, πηχυαῖος.

ΠΥ˘ΓΩ'Ν, *-όνος*, ἡ· ὁ ἀγκὼν ἢ ὁ πῆχυς τῆς χειρός.— **II** ὡς μέτρον μήκους, ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ πρώτου ἁρμοῦ τῶν δακτύλων (=20 *δάκτυλοι* ἢ 5 *παλασταί*, ἤτοι 0,38 τοῦ μέτρου περίπου). [δι' ἐτυμολ. βλ. *πύξ*].

πῡδᾰρίζω, μελλ. *-ίσω*· σκιρτῶ, πηδῶ, χοροπηδῶ, χορεύω. [κατὰ τὸν **Μ. Ε.** αἰολ. ἀντὶ τοῦ *ποδαρίζω*, ἐκ τοῦ *πούς*· κατ' ἄλλους κεῖται ἀντὶ τοῦ *πυγαρίζω*, ἐκ τοῦ *πυγή*, ὁπότε σημ. τὸν χοροπηδῶντα καὶ κατὰ τὸ χοροπήδημα κτυπῶντα τὰ ὀπίσθιά του διὰ τῶν ποδῶν του.

ΠΥ˘ΕΛΟΣ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, πύελος, κάδος, ἐπιμήκης σκάφη ἐν ᾗ ἐτίθετο τροφὴ διὰ τὰ ζῷα ‖ λουτήρ ‖ πίδος, λέβης μαγειρείου ‖ δηλ. νεκροῦ, λάρναξ, σαρκοφάγος.

Ἔτυμ.: ἀττ. πῦελος (μτγν. καὶ ἐν ἐπιγρ. *πύαλος*, πρβλ. Ἡσυχ. «*πύαλος· ἡ ἀσάμινθος. ἢ λάρναξ*» 〈«*πλυελος* κατ' ἀνομ. (: *πλύνω*).

Πῡθᾰγόρας, *-ου*, δωρ. *-α*, ὁ· ὁ φιλόσοφος Πυθαγόρας (βλ. Κ. Ε. Λ.).

Πῡθᾰγορίζω, μελλ. *-ίσω* (*Πυθαγόρας*)· εἶμαι ὀπαδός, ἢ εἶμαι μαθητής, τοῦ Πυθαγόρου, φρονῶ τὰ τοῦ Πυθαγόρου.

Πῡθᾰγοριστής, *-οῦ*, δωρ. **-ικτάς**, *-ᾶ*, ὁ (*Πυθαγορίζω*)· Πυθαγόρειος, ὀπαδὸς ἢ μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρου.

πῡθέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *πυνθάνομαι*.

πύθευ, δωρ. ἀντὶ *πύθοῦ*, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *πυνθάνομαι*.

Πῡθία, (ἐνν. *ἱέρεια*), ἡ, θηλ. τοῦ *Πύθιος*· ἡ Ἱέρεια τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, ἡ καταρτίζουσα καὶ δίδουσα τὰς ἀποκρίσεις τοῦ Μαντείου.

Πῡθία (ἐνν. *ἱερά*), τά, οὐδ. πληθ. τοῦ *Πύθιος*· οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες, οἱ τελούμενοι κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἐν Δελφοῖς (ἐν *Πυθοῖ*, βλ. *Πυθώ*), πρὸς τιμὴν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος.

Πῡθιάς, *-άδος*, ἰδιότυπον θηλ. τοῦ *Πύθιος*: *Πυθιὰς βοὰ* = ᾠδὴ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.— **II** ὡς οὐσ.: 1) (ἐνν. *ἱέρεια*) = ἡ *Πυθία*, ἡ ἐν Δελφοῖς Ἱέρεια. 2) (ἐνν. *ἑορτή*) = *τὰ Πύθια*, οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες. 3) (ἐνν. *νίκη*) = νίκη ἐν τοῖς Πυθικοῖς ἀγῶσιν. 4) (ἐνν. *πομπή*)=ἱερὰ ἀποστολὴ ἢ θεωρία ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Δελφούς. 5) (ἐνν. *ὁδός*)=ἡ ἱερὰ ὁδὸς ἡ ἐκ τῶν Τεμπῶν μέχρι Δελφῶν. 6) (ἐνν. *περίοδος*) =περίοδος τεσσάρων ἐτῶν, μετὰ τὰ ὁποῖα ἑωρτάζοντο οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες (πρβλ. *Ὀλυμπιάς*).

Πῡθικός, *ή, όν* (*Πυθώ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν *Πυθὼ* (βλ. λ.), Πυθικός, Δελφικός.

Πῡθιον, τό· ὁ ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς.

Πῡθιο-νίκης, *-ου*, ὁ (*Πύθια*+*νικάω*)· ὁ νικήσας (ὁ νικητὴς) κατὰ τοὺς Πυθικοὺς ἀγῶνας.

Πῡθιό-νῑκος, *ον* (*Πύθια*+*νικάω*)· ὁ ἀνήκων εἰς νίκην κατὰ τοὺς Πυθικοὺς ἀγῶνας.

Πῡθιος, *α, ον* (*Πῡθώ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν *Πυθὼ* (τ. ἔ. εἰς τοὺς Δελφούς), Πυθικός, Δελφικός.— **II** *Πύθιοι*, οἱ, ἐν Σπάρτῃ, τέσσαρες ἀξιωματοῦχοι, ὧν ἔργον ἦτο νὰ συμβουλεύωνται τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν (μεταβαίνοντες ἐκεῖ) ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς Πόλεως.

πυθμήν, *-ένος*, ὁ (*βυθός*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ πυθμήν, τὸ κοῖλον κατώτατον μέρος οἱουδήποτε δοχείου, ὁ βυθός, ὁ «πάτος», λατ. **fundus** ‖ *πυθμὴν θαλάσσης*=ὁ βυθὸς (ὁ «πάτος») τῆς θαλάσσης ‖ μτφρ., τὸ θεμέλιον παντὸς πράγματος ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ βάθη, τὰ θεμέλια.— **II** τὸ κάτω μέρος, ἡ ρίζα, δένδρου ‖ γεν., ρίζα ‖ μτφρ., κορμός, τὸ ἀρχικὸν στέλεχος οἰκογενειακοῦ δένδρου.

Ἔτυμ.: *πυθμήν* ‹ *****φυθμήν· *πύνδαξ* ‹ *****φυνδαξ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *πυθμήν*· τὸ σανσκρ. budhná-ḥ, ἑλλ. *πυθμήν*, παλ-γερμ. **bodam** ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***bheudh**· ἡ ἐναλλαγὴ τῶν προσφ. **-mo-** καὶ **-no-** εἶναι πιθ. ἰαπ., ἀμφότερα δὲ ἀνάγονται εἰς πρόσφ. **-mno-**, συγγ. τῷ **-men-** τῷ ἐν τῷ *πυθμήν*· πρβλ. τὰ μετ' ἔρρ. ἐπενθ. Ζενδ. **buna** (=βυθός, βάθος ‹ *****bhund^{h}na-), ἑλλ. *πύνδαξ*, λατ. **fundus**, ἰρλ. **bond** (πέλμα τοῦ ποδός).— τὸ ἀγγλ-σαξ. **bolm** (πυθμὴν) προϋποθέτει ἰαπ. ***bheud-**· — τὰ *βυθός*, ἰων. *βυσσός* ἐξηγοῦνται ἐκ τοῦ ἰαπ. ***beudh-**.— πρβλ. ἐπὶ πλέον γοτθ. **diups**, παλ-γερμ. **tiof**, (βαθύς), λιθ· **dubùs** (βαθύς, κοῖλος), **dúgnas** (ἀντὶ ***dúbnas**) = βαθύς, παλ-σλαυ. **dŭbrĭ** (φάραγξ), **dŭno**, gaul. **dubno-**, gall. **dwfn**, ἰρλ. **domain** **fudumain** (κελτ. ***dubni-**)=βαθύς, ἄτινα προϋποθέτουν ἰαπ. ***dheubh-**, ***deubh-**, ἢ ***dheub-**, εἶτα παλ-σλαυ. **dupĭnĭ̆**, **duplĭ̆** (κοῖλος), **dupŭka** (ὀπή).

Πῡθοῖ, ἐπιρρ., κυρ. δοτ. τοῦ *Πυθώ*· ἐν Πυθοῖ, ἐν Δελφοῖς.

πῡθοίατο, ἰων. γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *πυνθάνομαι*.

Πῡθοῖ-δε, ἐπιρρ. = *Πυθώδε*· πρὸς (εἰς) Πυθώ, πρὸς (εἰς) Δελφούς.

Πῡθό-κραντος, *ον* (*Πυθὼ* + *κραίνω*)· *κρανθεὶς* (τ. ἔ. τελεσθεὶς ἢ ἐπικυρωθείς, βεβαιωθεὶς) ὑπὸ τοῦ Πυθίου θεοῦ (τοῦ Ἀπόλλωνος) ‖ *τὰ Πυθόκραντα*= οἱ Πυθικοὶ χρησμοί.

Πῡθό-μαντις, *-εως*, ὁ, ἡ (*Πυθὼ*+*μάντις*)· ὁ Πυθικὸς μάντις, ὁ μάντις (ὁ προφήτης, ὁ χρησμολόγος) τῶν Δελφῶν, ὁ μάντις τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. — **II** ὡς ἐπίθ., ὁ τοῦ Πυθικοῦ προφήτου ‖ *πυθόμαντις ἑστία*=προφητικὴ ἑστία τῶν Δελφῶν.

Πῡθο-χρήστης, *-ου*, δωρ. **-τας**, *-α*, ὁ (*Πῡθώ*+*χράω*)· ὁ ποιούμενος χρῆσιν τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν, ὁ συμβουλευόμενος τὸν ἐν Δελφοῖς δεόν.

Πῡθό-χρηστος, *ον* (*Πυθὼ* + *χράω*)· ὁ χρησθεὶς (χρησμολογηθεὶς) ὑπὸ τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν. — **II** = *πυθοχρήστης* (βλ. λ.).

ΠΥ'ΘΩ· μελλ. *πύσω*· ἀόρ. **ἔπῡσα**, ἐπ. *πῦσα*· κάμνω τι νὰ σαπῇ, τὸ σαπίζω, διαβιβρώσκω.— παθητ., σήπομαι, σαπίζω, μουχλιάζω, φθίνω, παρακμάζω.

Ἔτυμ.: ἐκ. ρίζ. *πυ-*, πρβλ. *πυθεδών*, *πύον*, σανσκρ. **pûyê** (=putresco-) τοῦ **pû-yas**, **pû-ti** (=pus), **pû-tis**, **pû-tikas** (=puditus), Ζενδ. **pû**, λατ. **pu-s**, **pu-teo**, λιθ. **pu-ti** (=λατ. **foedare**), γοτθ. **fu-ls** (ὄζω), ἀρχ-Σκανδ. **fu-i** (putredo), **fû-ki** (foetor).

ΠΥ΄ΘΩ', ἡ, γεν. *Πυθοῦς*, δοτ. *Πυθοῖ*· παλαιότατον ὄνομα τῆς περιοχῆς τῆς Φωκίδος, ἐν ᾗ ἔκειτο ἡ πόλις τῶν Δελφῶν. Ἀρχικῶς *Πυθὼ* ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὴ ἡ πόλις τῶν Δελφῶν· ἐξ αὐτοῦ τὸ

Πῡθώδε, ἐπίρρ.· εἰς (πρὸς) Πυθώ, τ. ἔ. εἰς (πρὸς) Δελφούς.

Πῡθῶθεν, ἐπίρρ., ἐκ Πυθοῦς, ἐκ Δελφῶν.

Πῡθών, *-ῶνος*, ἡ·=*Πυθὼ* (βλ. λ.).

Πῡθωνόθεν, ἐπίρρ.=*Πυθῶθεν* (βλ. λ.).

ΠΥ΄ΚΑ˘, ποιητ. ἐπίρρ. ἐξ ἧς ρίζης καὶ τά: *πευκινός*, *πευκνός* (βλ. λ.)· πυκνῶς, «πυκνά», στερεῶς ‖ συχνά. **2)** σωφρόνως, φρονίμως, συνετῶς.

Ἔτυμ.: *πύκα*· *πυκάζω*· *πευκινός* (πρβλ. καὶ ἐπ. *πευκι-μήδης*=συνετὸς) καὶ ὁμηρ., ἀττ.· *πευκνός*· ἡ πρὸς τὸ *πεῦξ* συγγένεια θεωρεῖται ὑπό τινων ἀμφίβολος.

πεκάζω, ἀρχ. δωρ. τύπος **πυκάσδω**· μελλ. *-άσω*· ἀόρ. α' **ἐπύκασα**, ἐπ. *πύκασα*· παθητ. ἀόρ. α' *ἐπυκάσθην*· πρκ. *πεπύκασμαι*· (*πύκα*)· καθιστῶ τι πυκνόν (παχὺ ἢ στερεόν), περιβάλλω στενῶς, περικαλύπτω πυκνῶς, περικλείω στενῶς ‖ *πυκάζω στεφάνοις* = καλύπτω πυκνῶς διὰ στεφάνων, περιστέφω ‖ καλύπτω κατὰ τρόπον ὥστε νὰ προστατεύσω, σκέπω, προφυλάσσω ‖ ἀπολ. στεφανώνω, περιστέφω ‖ μτχ. παθητ. ἀορ. α' καὶ παθ. πρκ. *πυκασθεὶς* καὶ: *πεπυκασμένος*=κατακαλυφθείς, κατακεκαλυμμένος, κεκρυμμένος ‖ καλῶς ἐνδεδυμένος. **2)** μτφρ. ἐπισκιάζω, ῥίπτω (ἁπλώνω) σκιὰν ἐπί τινος (ἐπάνω εἴς τι).— μέσον, προπαρασκευάζω τι δι' ἑαυτόν, τὸ προσαρμόζω ἐπάνω μου.— **II** κλείω στερεά, κατακλείω, φράσσω, φιμώνω.

πυκάσδω, δωρ. ἀντὶ *πυκάζω*.

πῡκῑ-μηδής, *ές*, καὶ **πῡκῑ-μήδης** (*πυκινός*+*μῆδος*)·=*πυκινόφρων* (βλ. λ.), συνετός, σώφρων, διακριτικός.

πῡκῑνός, *ή, όν*, ποιητ. ἐπεκτ. τύπος ἀντὶ *πυκνός* (βλ. λ.) ‖ τὸ οὐδ. *πυκινὸν* καὶ *πυκινὰ* ὡς ἐπίρρ. πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς ‖ μετὰ ὀξυνοίας, διορατικῶς.

πῡκῑνό-φρων, *-ονος* (*πυκινός*+*φρήν*)·=*πυκιμηδὴς* (βλ. λ.)· ὁ σοφὰς φρένας ἔχων, ὁ σοφὰ σκεπτόμενος.

πῡκῑνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πυκινός*, ἀντὶ *πυκνῶς*.

πυκνά, οὐδ. πληθ., ἐν χρήσει ὡς ἐπίρρ. τοῦ *πυκνός* (βλ. λ.).

πυκνίτης, *-ου*, ὁ·=*πυκνίτης* (*Πνύξ*)· ὁ συναθροιζόμενος, συνερχόμενος, ἐν τῇ Πνυκί.

πυκνόν, οὐδ. τοῦ *πυκνός*, ἐν χρήσει ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ τοῦ *πυκνῶς* (βλ. λ.).

πυκνό-πτερος, *ον* (*πυκνὸς* + *πτερόν*)· ὁ ἔχων πυκνὰ πτερά, πυκνὸν πτέρωμα.

πυκνο-ρράξ, *-ρᾱγος*, ἡ **πυκνο-ρρώξ,** *-ρῳγος* (*πυκνός*+*ῥάξ*, ἢ *ῥώξ*)· ὁ ἔχων πυκνὰς ῥᾶγας (ῥῶγας).

πυκνός, καὶ ἐπ. ἐκτετ. τύπος **πῡκῑνός,** *ή, όν* (*πύκα*)· ὡς καὶ νῦν, πυκνός, συμπεπυκνωμένος, ἀντίθ. τῷ *μανός* ‖ ἐπὶ τῆς ἰδιοσυστασίας πράγματός τινος, πυκνός, στερεός, συμπαγὴς ‖ πυκνός, χονδρός, παχύς, σφιγκτὰ συνεσκευασμένος, συμπυκνωμένος, συμπαγὴς ‖ ἐπὶ φυλλώματος ἢ πτερώματος, παχύς, πυκνός. **2)** συχνός, πολύς, λατ. **creber**, **frequens** ‖ ταχύς, γοργός ‖ *πυκινὰ βέλεα*=βροχὴ βελῶν.— **II** ὁ καλῶς συνηρμοσμένος, καλῶς κατεσκευασμένος, συμπαγής, πάγιος, στερεός, ἰσχυρὸς ‖ δθεν, ὁ καλῶς ἐσχεδιασμένος ‖ καλῶς ἠσφαλισμένος, καλῶς φρουρούμενος.— **III** μέγας, ὑπερβολικός.— **IV** μτφρ., ἐπὶ τῆς διανοίας, προσεκτικός, ἐπιφυλακτικός, προφυλακτικὸς ‖ δθεν, ὀξύνους, εὐφυής, διορατικός, συνετός, φρόνιμος.— **V** ἐκτὸς τῶν ὁμηρ. ἐπιρρ. *πυκνῶς* καὶ *πυκινῶς*, παρ' Ὁμ. κεῖνται ὡς ἐπίρρ. καὶ τὰ οὐδ. *πυκνὸν* καὶ *πυκνά*, *πυκινὸν* καὶ *πυκινὰ*=**1)** πυκνῶς, στερεῶς, σταθερῶς. **2)** πολύ, λίαν συχνάκις, ἐξαιρετικῶς, ὑπερβολικά. **3)** σοφῶς, συνετῶς, σωφρόνως ‖ εὐφυῶς, πανούργως.

πυκνός, γεν. τοῦ *πεῦξ* (βλ. λ.).

πυκνό-στικτος, *ον* (*πυκνὸς* + *στίζω*)· ὁ πυκνῶς ἐστιγμένος, ὁ ἔχων πυκνὰ στίγματα, ὁ κατάστικτος, ποικιλόχρωμος, «παρδαλός».

πυκνότης, *-ητος*, ἡ (*πυκνός*)· ὡς καὶ νῦν, πυκνότης, ἡ ἰδιότης τοῦ πυκνοῦ, στερεότης, πάχος— **II** συχνότης, λατ. **crebritas**.— **III** μτφρ. σοφία, σύνεσις, φρόνησις, εὐφυΐα, ὀξύνοια ‖ πανουργία.

πυκνόω, μελλ. *-ώσω* (*πυκνός*)· ποιῶ τι πυκνόν (συμπαγές, στερεόν) ‖ συμπυκνώνω, συμπιέζω, συμμαζεύω, συστέλλω.— Παθητ., συμπιέζομαι, συμπυκνώνομαι, εἶμαι πλήρης ἔκ τινος πράγματος.

πύκνωμα, *-ατος*, τὸ (*πυκνόω*)· πυκνὸν κάλυμμα, τὸ πυκνῶς περικαλύπτον, περιβολή, ἔνδυμα. **2)** συμπύκνωσις.

πυκνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *πυκνὸς* (βλ. *πυκνὸς* V).

πυκτᾰλίζω, μελλ. *-σω*·=*πυκτεύω* (βλ. λ.).

πύκτας, δωρ. ἀντὶ *πύκτης* (βλ. λ.).

πυκτεύω, μελλ. *-σω*· (*πύκτης*)· εἶμαι πύκτης, εἶμαι πυγμάχος, πυγμαχῶ ‖ κτυπῶ διὰ τοῦ γρόνθου.

πύκτης, -ου, ὁ (*πύξ, πυγμή*)· ὁ πυγμάχος, ὁ διὰ τῆς πυγμῆς μαχόμενος, λατ. **pugil.**

πυκτικός, ή, όν (*πύκτης*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς *πύκτας* (πυγμάχους). 2) ὁ ἡσκημένος (ὁ ἔμπειρος) εἰς τὴν πυγμαχίαν.

πυκτίον, τό, ὡσ. καὶ *πύκτιον*· =*πυκτὸν* (=*πτυκτόν*, πτυσσόμενον) *βιβλίον*, βιβλίον [δι' ἐτυμολ. βλ. *πτυχή*].

πυκτὶς (Δ), *-ίδος*, ἡ (*πτύσσω*)· =*πυκτίον* (βλ. λ.), πινακὶς πρὸς γραφήν.

πυκτὶς (Β), *-ίδος*, ἡ· ζῷον μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους, πιθ. ὁ κάστωρ.

Πῦλ-ἀγόρᾱς, -ου, ὡσ. καὶ **Πυλ-αγόρος,** ἡ **Πυλ-άγορος,** ἡ **Πυλ-ηγόρης, -ου** (*Πύλαι* + *ἀγείρω*)· ὁ πεμπόμενος ὡς ῥήτωρ εἰς τὸ ἐν Πύλαις Ἀμφικτιονικὸν Συνέδριον, ὁ ἀντιπρόσωπος ἑλληνικῆς τινος πόλεως εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν Συνέδριον.

πῦλ-αγορέω, μελλ. *-ήσω* (*Πυλαγόρας*)· εἶμαι Πυλαγόρας, εἶμαι ὁ ἀπεσταλμένος πόλεώς τινος εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν Συνέδριον.

Πῦλ-ἀγόρος, ἡ **Πυλάγορος,** ὁ· = *Πυλαγόρας* (βλ. λ.).

Πύλαι, αἱ· βλ. *πύλη* II.

Πύλαία (ἐνν. *σύνοδος*), ἡ, θηλ. τοῦ *πυλαῖος*· ἡ συνεδρία τῶν Ἀμφικτιόνων ἐν Πύλαις (ἢ μᾶλλον ἐν Ἀνθήλῃ παρὰ τὰς Πύλας) || γενικῶς, τὸ Ἀμφικτιονικὸν Συνέδριον || ὡσ. τὸ δικαίωμα τοῦ πέμπειν ἀπεσταλμένους εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο.

Πυλαι-μάχος, *ον* (*Πύλος* ἢ *πύλη* + *μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος εἰς τὰς πύλας (πρὸ ἢ ἐπὶ τῶν πυλῶν) || ὁ μαχόμενος ἐν Πύλῳ, ἐπὶ τοῦ Κλέωνος, ὅστις ἐδοξάσθη ἐκεῖ (κωμικὴ λέξις παρ' Ἀριστοφ.).

πῦλαῖος, *α, ον* (*πύλη*)· ὁ κατὰ τὴν πύλην, ἢ ὁ ἔμπροσθεν τῆς πύλης. 2) (*Πύλαι*), ὁ ἐν Πύλαις, ἐν Θερμοπύλαις || βλ. ἐν *Πυλαία*.

πῦλ-άρτης, -ου, ὁ (*πύλη*+*ἀραρίσκω*)· ὁ συγκρατῶν τὰς πύλας τοῦ Ἅδου συνηρμοσμένας (κεκλεισμένας), ὁ φυλάττων αὐτάς || αἰολ. γεν. *πυλάρταο*.

πῦλᾰ-ωρός, ὁ (*πύλη*+*ὦρα*)· ἐπικ. ἀντὶ *πυλωρός*· ὁ φρουρῶν τὴν πύλην || ὡς οὐσ. *ὁ πυλαωρὸς* = ὁ θυρωρός, λατ. **janitor.**

ΠΥ῎ΛΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, πύλη, κυρ. τὸ ἓν ἐκ τῶν φύλλων διφύλλου πύλης || ἐν τῷ πληθ. αἱ πύλαι πόλεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *θύρα* (= θύρα οἰκίας).— II γενικῶς, εἴσοδος, ἄνοιγμα, στόμιον. 2) *Πύλαι* χώρας τινὸς ἐκαλοῦντο ὡσ. αἱ ὀρειναὶ διαβάσεις (ἢ καὶ μία τοιαύτη), αἱ ὁδηγοῦσαι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας || ὅθεν, *αἱ Πύλαι* (τὸ συντετμ. ὄνομα ἀντὶ τοῦ πλήρους *Θερμοπύλαι*)=ἡ διὰ μέσου τῶν ὀρέων στενὴ διάβασις ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Λοκρίδα, ἡ θεωρουμένη καὶ ὡς Πύλη τῆς ὅλης Ν. Ἑλλάδος || ὡσ. *Πύλαι* ἐκαλεῖτο καὶ τὸ πέρασμα ἀπὸ τῆς Συρίας εἰς τὴν Κιλικίαν. 3) *Πύλαι* ἐκαλοῦντο ὡσ. καὶ οἱ στενοὶ πορθμοί.

Ἔτυμ.: *πύλη*· ἀττ. *πυλωρός*, ὁμ. *πυλαωρὸς* (πρβλ. *ὦρα*, **Fωρα*=φροντίς, μέριμνα), ἴων. *πυλουρός*· ὑποστηριχθὴ συγγένεια τοῦ *πύλη* πρὸς τὸ *πόλις* (βλ. λ.), ἐνισχυομένη κυρίως ὑπὸ τοῦ σανσκρ. **gōpura-m** (**pl̥o-*)=πύλη τῆς πόλεως· ὑπ' ἄλλων δὲ συγγένεια πρὸς τὸ *πόλος* (ἰαπ. **qvel-*)· ἀμφότερα ἀμφίβολα.

Πῦλ-ηγόρης, *-ου*, ὁ, ἴων. ἀντὶ *Πυλαγόρας*.

πῦλη-δόκος, ὁ (*πύλη* + *δέχομαι*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) παρὰ τὴν Πύλην.

πῠλίς, *-ίδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *πύλη*· μικρὰ πύλη, θυρίδιον, «παραπόρτι».

Πῠλόθεν, ἐπίρρ.· ἐκ Πύλου.

Πῠλοι-γενής, *ἐς* (*Πύλος*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς ἐν Πύλῳ, ἢ ὁ προελθὼν ἐκ Πύλου.

Πύλον-δε, ἐπίρρ. (*Πύλος*)· πρὸς τὴν Πύλον, εἰς τὴν Πύλον.

πύλος, ὁ=*πύλη* (βλ. λ.).

Πῦλος, ὁ καὶ ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἡ πόλις Πύλος καὶ ὁμώνυμος περιοχὴ τῆς Τριφυλίας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔνθα ἐβασίλευεν ὁ Νέστωρ· τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔφερον καὶ δύο ἄλλαι πόλεις, ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ ἐν Ἤλιδι.

πῦλ-ουρός, ὁ (*πύλη*+*οὖρος* = *φύλαξ*)· = *πυλωρὸς* (βλ. λ.), ὁ φύλαξ τῆς πύλης.

πῠλόω, μελλ. *-ώσω* (*πύλη*)· ἐφοδιάζω μὲ πύλας, ἐγκλείω διὰ πυλῶν, ἀσφαλίζω διὰ πυλῶν.—Παθητ., ἀσφαλίζομαι διὰ πυλῶν.

πῦλωμα, -ατος, τό· πύλη, πυλὼν (εἴσοδος, ἢ ὁ περὶ τὴν πύλην τόπος).

πῠλών, -ῶνος, ὁ (*πύλη*)· ὡς καὶ νῦν, πυλών, ἡ πύλη (μεγάρου, ναοῦ, φρουρίου κ.τ.ὅ.) μετὰ τοῦ περὶ αὐτὴν χώρου || τὰ προπύλαια || ὡσ. προστῷον.

πῦλ-ωρέω (*πυλωρός*)· εἶμαι πυλωρός, εἶμαι φύλαξ τῆς πύλης, φυλάσσω τὴν πύλην.

πῠλ-ωρός, ὁ (*πύλη*+*ὦρα*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) τὴν πύλην, φύλαξ.

πῦμάτος, *η, ον*· ἔσχατος, τελευταῖος, ἄκρος || τὰ οὐδ. *πύματον* καὶ *πύματα* ὡς ἐπίρρ.=διὰ τελευταίαν φοράν, εἰς τὸ τέλος, ἐπὶ τέλους.

Ἔτυμ.: *πύματος*: σανσκρ. **púnar** (ἐκ νέου), παλ-γερμ. **fona, fon,** παλ-σαξ. **fana, fan**· ***pu-*** κατὰ μετάπτωσιν ⟨ἰαπ. ***apu,*** τοῦ μαρτυρουμένου ἐν τῷ Ἀρκ., Κυπρ., Λεσβ., Θεσσ. *ἆπυ* (=*ἀπό*)· πιθ. καὶ ἐκ ῥ. ***ποσ-***, τῆς ἐν τῷ λατ. **pos-t,** Ὀσκαν. **pos-mos (postremus),** Ὀμβρ. **pus, pus-tru,** σανσκρ. **pas'-kas (=pone, post), pas'-k'inas (=extremus),** ὁπότε ὁ ἀρχικὸς τύπος θὰ ἦτο ***πόσματος***· ἄλλοτε, παλαιότερον, ἐθεωρεῖτο προελθὸν ἐκ τοῦ ***πυθμήν***, οἱονεὶ ἀντὶ τοῦ ***πύθματος***, ἀλλ' ἡ ἐτυμολ. αὕτη δὲν ὑποστηρίζεται πλέον.

πύνδαξ, -ακος, ὁ (*πυθμήν*)· ὁ πυθμὴν (ὁ «πάτος») ἀγγείου [δι' ἐτυμ. βλ. *πυθμήν*].

πυνθάνομαι, ἐπεκτετ. τύπος ἐκ τοῦ ποιητ. ***πεύθομαι***· μελλ. ***πεύσομαι***, δωρ. ***πευσοῦμαι***, ἀόρ. β' ***ἐπῠθόμην***, προστ. ***πυθοῦ***, δωρ. ***πύθευ***, ἀπρφ. ***πῠθέσθαι***, ἐπ. γ' ἑν. εὐκτ. ***πεπύθοιτο***· πρκ. ***πέπυσμαι***, β' ἑν. ***πέπῠσαι***, ἐπ. ***πέπυσσαι***· ὑπερσ. ***ἐπεπύσμην***, ἐπ. γ' ἑν. ***πέπυστο***, ἐπ. γ' δυϊκ. ***πεπύσθην***· ἐρωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω, ἐξετάζω, ἐντεῦθεν δέ, μανθάνω, πληροφοροῦμαι, ἐξακριβῶ ἐρωτῶν ἢ ἐρευνῶν || ἀκούω, μανθάνω || μετὰ γεν., ἀκούω περί τινος, λαμβάνω εἰδήσεις περί τινος || ὡσ. μετ' αἰτ., ζητῶ πληροφορίας περί τινος, ἐρωτῶ νὰ μάθω διά τινα || μετ' ἀπρφ., ἀκούω ἢ μανθάνω ὅτι... [δι' ἐτυμολ. βλ. *πεύθομαι*].

ΠΥ῎Ξ, ἐπίρρ.· μὲ σφιγμένους τοὺς γρόνθους, ***πυγμῇ, γρόνθῳ***, ἐν πυγμαχίᾳ, μὲ τοὺς γρόνθους, «στὶς γροθιές» || ***πὺξ ἀγαθὸς***=ἱκανὸς εἰς τὴν πυγμαχίαν, ἔμπειρος πυγμάχος.

Ἔτυμ.: *πύξ*, ἐπίρρ. (κυρ. εἶναι ὀνομ. ἀπολιθωθεῖσα εἰς ἐπίρρ.), πρβλ. Ἡσυχ. «***πύξ***· ***πυγμή***»· ***πυγμή***· ***πυγών***· ***πυγμάχος***· ***πύκτης***: λατ. **pugnus, pugno, pugil**· βασικὴ σημασία τῆς ὅλης ὁμάδος εἶναι «γρόνθος κλειστὸς διὰ πυγμαχίαν», ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ συγγένεια πρὸς τὸ λατ. **pungo** (κεντῶ), **pugio** (ἐγχειρίδιον), ἰαπ. ***peuĝ-*** (κεντῶ) καὶ ***peuk-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***πευκεδανός***, ***ἐχε-πευκής***, ***πεύκη*** κλπ.· ἐνταῦθα πιθ. ἀνήκουσι τὰ: ἀρχ-γερμ. **fust (faust, fist),** σλαυ. **pest-i** (πυγμή).

πῦξίνεος, α, ον, καὶ **πύξινος, η, ον** (*πύξος*)· ὁ ἐκ ξύλου πύξου κατεσκευασμένος.

ΠΥ῎ΞΟΣ, ἡ, λατ. **buxus**· τὸ δένδρον πύξος, κοιν. «πυξάρι» || τὸ ξύλον του. [ἡ λ. θεωρεῖται ξένης προελεύσεως, πιθ. Θρᾳκοφρυγικῆς· ἐξ αὐτῆς ***πύξινος***, ***πυξίς***· συνεσχετίσθη ὑπ' ἄλλων πρὸς τὸ ***πεύκη***, ὑπ' ἄλλων πρὸς τὸ ***πτύσσω***, καὶ ὑπ' ἄλλων πρὸς τὸ ***πύκα*** καὶ ***πυκνός***· πάντα ταῦτα δὲν εἶναι πειστικά].

πῦον, τό, καὶ **πῦος, -εος,** τὸ (*πύθω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ πύον, «ἔμπυον» τὸ ἐκ πληγῆς ἐκρέον σεσηπὸς αἷμα, λατ. **pus.**

Ἔτυμ.: *πύον, πύος* (τό)· ***πύη***, ἡ, ***πύησις***, ἡ· ***πυοῦμαι***, ***διαπυέω***· ***πῠθω***· ***πῠθεδών***: σανσκρ. **pū'yati** =Ζενδ. **puye'iti,** σανσκρ. **pū'ya-ḥ, pū'ti-ḥ** (σαπρός), Ζενδ. **pūiay-** (σῆψις), λατ. **pūs,** γεν. **pūris** (ἰαπ. ***pū-s***), **pūteō** (ἐκ τινος ὀνόματος ***pūtos***), **pŭter, putris, -e,** μεσ-ιρλ. **othar** (***[p]utro-s***=νόσος, **othar -lige** (κλίνη ἀσθενείας), **othrach** (κόπρος), παλ-norr. **fúenn** (σαπρός), **fúe** (ἀποσύνθεσις, σῆψις), **fúna** (σαπίζω), λιθ. **pū̃vù, pū'ti** (σήπομαι), **púdau, púdyti** (σήπω), εἶτα γοτθ. **fūls,** παλ-norr. **fúll,** ἀγγλ-σαξ. **fúl,** παλ-γερμ. **fūl** (σαπρός) (ἰαπ. προσφ. ***-lo-***) λιθ. **púliai** (=λατ. **pus**), **plaulai** (σεσηπὸς ξύλον))· ἐξ ἰαπ. ***pu-***· ἡ ῥιζ. βασίζεται ἐπὶ ὀνοματοποιΐας.

πῡός, ὁ· τὸ πρῶτον γάλα μετὰ τὸν τοκετόν, λατ. colostrum.

Ἐτυμ. *:* ὁ *πῡός*, τὸ *πῦαρ*, γεν. *πύατος*, *πῡετία* (*πῡτία*), ἡ· ἡ ὁμὰς αὐτὴ εἶναι διάφορος τῆς προηγουμένης (βλ. *πύον*), ἀνάγεται δὲ εἰς ἰαπ. ***peus-**, ***pus-** (ὀγκῶ), ἐνυπάρχον ἐν σανσκ. **púsyati** (pūsati, puṣṇāti) =εὐημερῶ, εὐτυχῶ, παλ-σλαυ. **puchati** (πνέω, φυσῶ), **o-puchna**,ti (φουσκώνω διὰ φυσήματος).

πύππαξ, ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως· «μπράβο»!

ΠΥ΄Ρ, *πῦρός*, τό· ὡς καὶ νῦν, πῦρ, «φωτιά» ‖ *πῦρ Διός*=τὸ πῦρ τοῦ Διάς, τ. ἔ. ἡ ἀστραπή.— **II** μτφρ., ὁ πυρετός, ἡ θερμότης τοῦ πυρετοῦ, «δέρμη» ‖ ὡσ. πυρετώδης ἐλπίς.— **III** πρὸς δήλωσιν *πραγμάτων* τρομερῶν: *κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς*=ἰσχυράτερον ἀπὸ τὸ ἀκαταμάχητον πῦρ | *διὰ πυρὸς ἰέναι*=«διέρχεσθαι διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου», τ. ἔ. ὁρμᾶν πρὸς πάντα κίνδυνον.

Ἐτυμ. *: πῦρ :* ἀρμ. **hur**, γεν. **hroy** (***pur-o-**)=δάς, τοχαρ. **por** (πῦρ), ὀμβρ. **pir** (πῦρ), **purom-e** (=**in ignem**), ἰρλ. **ūr** (πῦρ), παλ-norr. **fúrr** (πῦρ, ‹***fūri-**), τσεχ. **py'r** (θερμοσποδιά), εἶτα παλ-γερμ. **fūir**, **fiur**, παλ-σαξ, **fiur**, ἀγγλ-σαξ. **fy'r** (πῦρ)(‹germ. ***fu[v]ir[a]-**). Ἡ ὅλη ὁμὰς ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ***peva**ˣ: ***pu-** (καθαρίζω, ἐξαγνίζω), πρβλ. σανσκρ. **punāti** (pávatē)=καθαρίζω, στραγγίζω, λατ. **purus**, παλ-γερμ. **fowen** (κοσκινίζω τὸν σῖτον)· παράγωγα: *πυρά*, ἰων. *πυρή*, ἡ, *πυρία*, ἡ, *πυρίτης*, *πύρινος*, *πυρεύς*, *πυρόω*, *πυρετός*, *πυρσός*, *πυρρός*.

πῦρά, *-ᾶς*, ἰων. **πῦρή,** *-ῆς*, ἡ (*πῦρ*)· τὸ μέρος (ὁ τόπος) ἔνθα ἀνάπτεται πῦρ ‖ νεκρική πυρά, λατ. **bustum** ‖ τόπος ταφῆς, τύμβος, τό ἐπὶ τῆς πυρᾶς συσσωρευόμενον χῶμα, λατ. **bustum, tumulus.** 2) ὁ βωμὸς ἐφ' οὗ ἐτελοῦντο ἔμπυροι θυσίαι ‖ ὡσ. τὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καῖον πῦρ.

πῦρ-άγρα, ἡ (*πῦρ*+*ἀγρέω*)· λαβὶς διὰ τῆς ὁποίας συλλαμβάνει τις πεπυρακτωμένον ἄνθρακα ἢ σίδηρον, ὡς καὶ νῦν πυράγρα, «τσιμπίδα, μασιά».

πῦρ-αγρέτης, *-ου*, ὁ=*πυράγρα* (βλ. λ.).

πῦρ-αίθω (*πυρὰ*+*αἴθω*)· ἀνάπτω (καὶ καίω) νυκτερινὰ πυρὰ ὡς φύλαξ στρατοπέδου.

πῦρ-ακτέω, μελλ. *-ήσω* (*πῦρ*+*ἄγω*)· περιστρέφω τι εἰς τὸ πῦρ, τὸ σκληρύνω «στὴ φωτιά», ἐμπυρεύω ‖ ἀποτεφρῶ, ἀνθρακοποιῶ.

πῦρ-ακτόω·=*πυρακτέω* (βλ. λ.).

πῦράμινος, *η*, *ον* (*πυρός*)·=*πύρινος* **B** (βλ. λ.), ὡς τὸ *κριθάμινος* ἀντὶ *κρίθινος*· ὁ ἐκ σίτου, σίτινος, «σιταρένιος», «σταρήσιος».

πῦραμίς, *-ίδος*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, πυραμίς, «πυραμίδα», τὸ γνωστὸν αἰγυπτιακὸν οἰκοδόμημα ‖ τὸ γεωμετρικὸν σχῆμα τῆς πυραμίδος [αἰγυπτ. λέξις].

πῦράμους, *-οῦντος*, ὁ, συνῳρ. τύπος ἀντὶ *πυραμόεις* (*πυρός*)· εἶδος πλακοῦντος κατασκευαζομένου ἐκ πεφρυγμένου σίτου καὶ μέλιτος, ὅστις ἐδίδετο ὡς βραβεῖον (ἢ δῶρον) εἰς τὸν περισσότερον ἀντέχοντα κατὰ νυκτερινὴν ἀγρυπνίαν (νυκτοφυλακήν) ‖ γενικῶς, τὸ βραβεῖον (τὸ ἔπαθλον) νίκης.

πῦρ-αυγής, *ἐς* (*πῦρ* + *αὐγή*)· ὁ φεγγοβολῶν, ὁ λάμπων ὡς πῦρ.

πυργηδόν, ἐπίρρ. (*πύργος*)· ὡς πύργος, ὁμοίως πρὸς πύργον.— **II** ἐπὶ στρατιωτῶν, κατὰ μάζας, κατὰ φάλαγγας, ἐν πυκνῇ παρατάξει.

πυργ-ηρέω, μελλ. *-ήσω* (*πυργήρης*)· ἐγκλείω ἐν πύργῳ, περικυκλῶ (ἀποκλείω, πολιορκῶ) τινα ἐγκεκλεισμένον ἐν πύργῳ.— παθητ., ἐγκλείομαι ὡς ἐν πύργῳ, πολιορκοῦμαι.

πυργ-ήρης, *ες* (*πύργος*+*ἀραρεῖν*)· ὁ ἐγκεκλεισμένος (ἀποκεκλεισμένος) ἐν πύργῳ, ὁ πολιορκημένος ἐντὸς πύργου ‖ ἐπὶ τόπου ἢ χώρας, ὁ ἔχων ὠχυρωμένους πύργους.

πυργίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πύργος*· μικρὸς πύργος, πυργίσκος.

πύργῑνος, *η*, *ον* (*πύργος*)· ὁμοιος πρὸς πύργον ‖ ἰσχυρὸς ὡς πύργος ‖ ὁ ἀνήκων εἰς πύργον.

πυργίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πύργος*· πυργίσκος.

πυργο-δαΐκτος, *ον* (*πύργος* + *δαΐζω*)· ὁ κατατρέφων τοὺς πύργους.

πυργο-μᾰχέω (*πύργος*+*μάχομαι*)· μάχομαι ἐναντίον πύργου, προσβάλλω πύργον, ἐφορμῶ κατὰ πύργου. 2) μάχομαι ἀπὸ πύργου.

ΠΥ΄ΡΓΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πύργος, καὶ μάλιστα πύργος τειχῶν τῆς πόλεως ‖ ἐν τῷ πληθ., τείχη τῆς πόλεως μετὰ τῶν πύργων των ‖ γενικῶς, πᾶν ὀχυρωματικὸν ἔργον, πᾶσα ὀχύρωσις, φρούριον ‖ ὡσ. κινητὸς πύργος, τὸν ὁποῖον ἐπλησίαζον εἰς τὰ τείχη τῆς πολιορκουμένης πόλεως, ὥστε ἀπ' αὐτοῦ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἐπίθεσις ἐναντίον των. 2) μτφρ., πύργος ἀμύνης, ἀνήρ ὑπεραμυνόμενος τῆς παρατάξεώς του ἀποτελεσματικῶς ὡς πύργος, ὡς ὁ Αἴας καλεῖται *πύργος Ἀχαιοῖς* ‖ τεῖχος, ἔπαλξις, ὀχύρωμα, προπύργιον: *πύργος θανάτων*= προπύργιον κατὰ τοῦ θανάτου. 3) τὸ ἄνω μέρος παντὸς οἰκοδομήματος.— **II** τμῆμα στρατοῦ παρατεταγμένον εἰς πυκνὴν φάλαγγα (βλ. καὶ *πυργηδόν*).

Ἐτυμ. *: πύργος*· συγγ. τῷ *Πέργαμον* (*Πέργαμα Τροίας*)· πιθ. δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης, ἴσως Ἀσιατικῆς· πρβλ. Ἡσυχ. «*φύρκος· τεῖχος*»· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ γοτθ. **baúrgs** (πόλις), παλ-γερμ. **burg** (πόλις, φρούριον), ἀγγλ. **burgh**, τὰ ὁποῖα πάλιν εἶναι πιθ. συγγ. τῷ γερμ. **Berg** (ὄρος).

πυργο-φόρος, *ον* (*πύργος*+*φέρω*)· ὁ φέρων πύργον (εἴτε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὡς ἡ Κυβέλη, εἴτε ἐπὶ τῶν νώτων ὡς οἱ ἐλέφαντες).

πυργο-φύλαξ, *-ᾰκος*, ὁ (*πύργος*+*φύλαξ*)· ὁ φύλαξ (φρουρὸς) πύργου.

πυργόω, μελλ. *-ώσω* (*πύργος*)· περιβάλλω διὰ πύργων, ὀχυρώνω διὰ πύργων.— μέσον, οἰκοδομῶ (κτίζω) πύργους.— παθητ., ἐφοδιάζομαι διὰ πύργων. — **II** ἀνυψῶ εἰς μέγα ὕψος, εἰς ὕψος πύργου ‖ μτφρ., *πυργόω ῥήματα σεμνὰ*=οἰκοδομῶ (ἐπισωρεύω) δίκην πύργων πομπώδεις φράσεις ‖ δθεν, ἀνυψώνω, ἐγκωμιάζω, μεγαλοποιῶ.— παθητ., ἐξαίρω ἐμαυτόν, ἐπαίρομαι, εἶμαι ὑπερφίαλος, ὑπεροπτικός.

πυργ-ώδης, *ες* (*πύργος* + *εἶδος*)· = *πυργοειδής*, ὁμοιος πρὸς πύργον.

πύργωμα, *-ατος*, τό (*πυργόω*)· τόπος ἐφωδιασμένος διὰ πύργων, πόλις ὠχυρωμένη διὰ πύργων ‖ ἐν τῷ πληθ., πύργοι καὶ τείχη ὁμοῦ.

πυργῶτις, *-ιδος*, θηλ. ἐπίθ. τοῦ (καὶ σήμερον λεγομένου) *πυργωτὸς* (*πυργόω*)· πυργωτή.

πυρ-δᾴς, *ὲς* (*πῦρ*+*δαίω*)· ὁ καίων ἐν πυρί, καυστικός, πυριφλεγής, ἐμπρηστικός.

πῦρεῖον, ἰων. **πῡρήιον,** τό (*πῦρ*), πληθ. *πυρήια*· τεμάχια ξύλου προστριβόμενα μεταξὺ τῶν ἓως ὅτου ἀναδώσουν φλόγα, λατ. **igniaria** ‖ γεν., πᾶν μέσον χρησιμοποιούμενον πρὸς δημιουργίαν φλογός.

πῦρέσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *πυρέξω*· ἀόρ. α' *ἐπύρεξα* (*πυρετός*)· ὡς καὶ νῦν, πυρέσσω, ἔχω πυρετόν, πάσχω ἐκ πυρετοῦ.

πῦρετός, *-οῦ*, ὁ (*πῦρ*)· πυρώδης θέρμη, καίουσα θερμότης, καυστικὴ «ζέστη».— **II** κυρ. ὡς καὶ νῦν, πυρετός, πυρετικὴ θερμοκρασία, «δέρμη» ‖ εἴδη πυρετοῦ: *ἀμφημερινός*, *τριταῖος*, *τεταρταῖος* κλπ.=ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν (καθημερινός), ὁ ἐπανερχόμενος κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν, ὁ κατὰ πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν...

πῦρεύς, *-έως*, ὁ (*πῦρ*)· ἐμπρηστής, πυρπολητὴς ‖ ἀγγεῖον ἀντέχον εἰς τὸ πῦρ.

πῦρή, *-ῆς*, ἡ, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ *πυρά*.

πῡρήιον, τό, ἰων. ἀντὶ *πυρεῖον* (βλ. λ.).

ΠΥ΄ΡΗ΄Ν, *-ῆνος*, ὁ· τὸ ἐντὸς καρπῶν τινων ἢ ὁπωρικῶν ὀστεῶδες μέρος, τὸ «κουκκούτσι» (ἐλαιῶν π.χ.).

πῦρ-ήνεμος, *ον* (*πῦρ* + *ἄνεμος*)· ὁ ἀναρριπίζων (ἀνάπτων) τὸ πῦρ.

πῦρη-τόκος, *ον* (*πῦρ*+*τεκεῖν*)· ὁ παράγων πῦρ.

πῦρή-φᾰτος, *ον* (*πυρὸς*+*πέφαται*, γ' ἐν. παθ. πρκ. τοῦ ***φένω**)· ὁ φονεύων (συντρίβων) πυρούς (τ. ἔ. τὸν σῖτον), ἐπίθ. τῆς «μυλόπετρας».

πῦρη-φόρος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *πυροφόρος* (*πυρὸς*+*φέρω*)· ὁ φέρων (παράγων) πυρούς (θηλ. σῖτον).

πῦρία, ἡ (*πῦρ*)· λουτρὸν δι' ἀτμοῦ, ὅπερ παρε-

σκεύαζον ριπτοντες σπέρματα καννάβεως ἢ ἄλλας εὐώδεις ὕλας ἐπὶ διαπύρων λίθων.

πῡριᾱτη, ἡ (*πυός*)· τό καλούμενον πρωτόγαλα («κολάστρα»), τό εὐθύς μετά τήν ἀποκύησιν ἀμελχθέν γάλα, πηγνύμενον διά θερμάνσεως (ἐπὶ θερμοσποδιᾶς).

πῡριᾱτήριον, τό (*πῡριάω*)· λουτρόν δι' ἀτμοῦ, ἀτμόλουτρον.

πῡριάω (*πυρία*)· ἐμβάλλω τι(νά) εἰς ἀτμόλουτρον (εἰς *πυριατήριον*, ϐλ. λ.).

πῡρί-βλητος, *ον* (*πῦρ*+*βάλλω*)· ὁ βληθείς (κτυπηθείς) διά πυρός —**II** ὡς ἐνεργ.=*πυροβόλος*=ὁ βάλλων (κτυπῶν) διά πυρός.

πῡρϊ-γενέτης, *-ου, ὁ*=*πυριγενής* (ϐλ. λ.).

πῡρϊ-γενής, *ές,* (*πῦρ*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθείς ἐν πυρί ἤ ἐκ τοῦ πυρός || ὁ εἰργασμένος (κατεσκευασμένος, σφυρηλατηθείς) διά τοῦ πυρός.

πῡρϊ-γόνος, *ον* (*πῦρ*+*γενέσθαι*)· ὁ παράγων πῦρ. — **II** προπαροξ. ὡς παθητ., **πυρί-γονος,** *ον*=ὁ γεννηθείς ἐκ τοῦ πυρός.

πῡρϊ-δαπτος, *ον* (*πῦρ*+*δάπτω*)· ὁ ὑπό τοῦ πυρός καταναλωθείς.

πῡρίδ·ον (Α), τό, ὑποκορ. τοῦ *πῦρ*· μικρόν (ὀλίγον) πῦρ, σπινθήρ.

πῡρίδιον (Β), τό, ὑποκορ. τοῦ *πῦρός*· ὀλίγος σῖτος.

πῡρϊ-ήκης, *ες,* ὀρθότ. τοῦ **πυρι-ηκὴς** (*πῦρ*+*ἀκή*)· ὁ ἠκονημένος (ὠξυμμένος, ἐσκληρυμμένος) ἐν πυρί, ὁ ἔχων πυρίνην (πεπυρακτωμένην) ἀκήν, δηλ. αἰχμήν, λατ. **praeustus.**

πῡρϊ-κᾱής, *ές*·=*πυρίκαυστος* (ϐλ. λ.).

πῡρϊ-καυστος, *ον* (*πῦρ*+*καίω*)· ὁ ἐν πυρί κεκαυμένος, πεπυρακτωμένος.— **II** ὁ ὑπό τοῦ πυρός προξενούμενος.

πῡρϊ-κοίτης, *-ου* (*πῦρ*+*κοίτη*)· ὁ ἐν ᾧ τό πῦρ κοιμᾶται || ὁ ἐμπεριέχων καί διατηρῶν πῦρ (ἐπὶ τοῦ *νάρθηκος*, δηλ. τοῦ καλάμου, τοῦ Προμηθέως .

πῡρϊ-λαμπής, *ὲς* (*πῦρ* + *λάμπω*)· ὁ λάμπων ἐκ τοῦ πυρός, ἤ ὁ λάμπων ὡς πῦρ.

πῡρίνος (Α), *η, ον* (*πῦρ*)· ὡς καί νῦν, πύρινος, ὁ ἐκ πυρός, πυρώδης || φλογερός, σπινθηρίζων, σπινθηροβολῶν.

πῡρίνος (Β), *η, ον* (*πῦρός*)· ὁ ἐκ *πυροῦ*, δηλ. ὁ ἐκ σίτου κατασκευαζόμενος, σίτινος, «σταρένιος», «σταρήσιος».

πῡρι-πνέων, *ουσα, ον* (*πῦρ*+*πνέω*)· = *πυρίπνοος* (ϐλ. λ.).

πῡρί-πνοος, *ον,* καί συνηρ. **—πνους,** *ουν* (*πῦρ*+*πνέω*)· ὡς καί νῦν, πυρίπνους, πνέων (ἀποπνέων, φυσῶν) πῦρ || πύρινος, πεπυρακτωμένος, φλογερός || σφοδρός, ὁξύθυμος.

πῡρί-σπαρτος, *ον* (*πῦρ*+*σπείρω*)· ὁ πυρί ἐσπαρμένος, ἤ ὁ σπείρων πῦρ, ὁ φλογίζων.

πῡρι-σπείρητος, *ον* (*πῦρ* + *σπειράω*)· *ὁ πυρὶ ἐσπειραμένος*, τ. ἔ. ὁ περιτυλιγμένος ἐντός πυρός, ὁ περικυκλωμένος ἀπό φλόγας.

πῡρί-στακτος, *ον* (*πῦρ*+*στάζω*)· ὁ στάζων (σταλάζων) πῦρ, ὁ ἐκβάλλων πῦρ.

πῡρίτης (Α), *-ου,* ὁ, θηλ. **πῡρῖτις,** *-ιδος* (*πῦρ*)· ὁ περί τό πῦρ καταγινόμενος, ὁ σιδηρουργός τρόπον τινά.— **II** *πυρίτης λίθος*=ὁ χαλκοπυρίτης τῶν ὀρυκτολόγων, εἶδος λίθου, ὅστις κρουόμενος ἀναδίδει σπινθῆρας.

πῡρίτης (Β), *-ου,* ὁ, μτγν. (*πυρός*)· *πυρίτης ἄρτος*=ὁ ἐκ σίτου (ἐκ *πυρῶν*), «σταρένιο ἤ σταρήσιο ψωμί».

πῡρι-τρόφος, *ον* (*πῦρ*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων (ἀναρριπίζων) τό πῦρ.

πῡρί-φᾰτος, *ον* (*πῦρ*+*πέφαται*, τοῦ **φένω*)· ὁ φονευθείς ὑπό τοῦ πυρός, ὁ καείς, ὁ πυρί ἀναλωθείς, ἐρημωθείς διά πυρός.

Πῡρι-φλεγέθων, *-οντος,* ὁ (*πῦρ*+*φλέγω*)· εἷς ἐκ τῶν ποταμῶν τοῦ Ἅδου (κυρ. ὁ φλεγόμενος)· ἐκ τοῦ

πῡρι-φλεγέθων, *ουσα, ον*· ὁ λάμπων ὡς φλόξ πυρός || ἐξ αὐτοῦ τό προηγ. κύρ. ὄν.

πῡρι-φλεγής, *ὲς* καί **πῡρι-φλέγων,** *-οντος,* ὁ, ἡ (*πῦρ*+*φλέγω*)· ὁ φλέγων (καίων) ὡς πῦρ, διάπυρος, φλογερός.

πῡρί-φλεκτος, *ον* (*πῦρ*+*φλέγω*)· ὁ ἀνημμένος, ὁ φλεγόμενος, ἀναδίδων πυρίνας φλόγας || πύρινος, φλογερός, διάπυρος, ἐξημμένος.

πυρΐχη, ἡ, ποιητ. ἀντί *πυρρίχη* (ϐλ. λ.).

πῦρ-καεύς, *-εως,* ὁ (*πῦρ* + *καίω*)· ὁ ἐμπρηστής, πυρπολητής.

πῦρ-καϊά, Ἰων. **-ϊή,** ἡ (*πῦρ*+*καίω*)· πυρά, τόπος ἔνδα ἀνάπτεται πῦρ, νεκρική πυρά. **2)** ὡς καί νῦν, πυρκαϊά, «φωτιά», ἐμπρησμός. **3)** μτφρ., ἡ φλόξ τοῦ ἔρωτος, ἐρωτική φλόξ, πυρκαϊά ἐρωτική.— **II** ἐλαία καεῖσα μέχρι ρίζης καί πάλιν ἀναφυεῖσα, ἀγρία ἐλαία

πυρναῖος, *α, ον* (*πύρνον*)· κατάλληλος πρός ϐρῶσιν, ὥριμος, ἐδώδιμος.

πύρνον, τό, συντετμ. τύπος ἀντί *πύρινον* (ἐνν. *σιτίον*), οὐδ. τοῦ *πύρινος* (*πῦρός*)· σίτινος ἄρτος, «σταρήσιο ψωμί». **2)** πᾶν τό κατάλληλον πρός ϐρῶσιν, ἐδώδιμα γενικῶς.

πῡρο-γενής, *ὲς* (*πυρὸς*+*γενέσθαι*)· ὁ ἐκ *πυρῶν* (ἐκ σίτου) γεγενημένος (δηλ. κατεσκευασμένος).

πῡρόεις, *εσσα, εν* (*πῦρ*)· πυρώδης, διάπυρος, πλήρης πυρός.— **II** *ὁ πυρόεις*, ὁ πλανήτης Ἄρης, καλούμενος οὕτω ὡς ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ του χρώματος.

πῡρο-κλοπία, ἡ (*πυροκλόπος*)· ἡ κλοπή τοῦ πυρός.

πῡρο-κλόπος, *ον* (*πῦρ* + *κλέπτω*)· ὁ κλέπτων τό πῦρ.

πῡρο-λόγος, *ον* (*πυρὸς*+*λέγω*)· ὁ συλλέγων πυρούς, δηλ. ὁ ϑερίζων.

πῡρο-πωλέω, μελλ. *-ήσω* (*πυροπώλης*)· πωλῶ πυρούς (δηλ. σῖτον), σιτοπωλῶ.

πῡρο-πώλης, *-ου,* ὁ (*πυρὸς* + *πωλέω*)· ὁ πωλῶν πυρούς (δηλ. σῖτον), σιτέμπορος.

πῡρο-ρρᾰ́γής, *ὲς* (*πῦρ* + *ῥαγῆναι*, τοῦ *ῥήγνυμι*)· ὁ ἐν τῷ πυρί ρηγνυόμενος, ὁ δραυόμενος κατά τήν ὄπτησιν (περί τῶν κεράμων) || τό οὐδ. *πυρορραγὲς* ὡς ἐπίρρ.

πῡρός, ὁ σῖτος, «σιτάρι, στάρι» || ἐν τῷ πληθ., κόκκοι σίτου.

Ἔτυμ. : *πυρός*, δωρ. *σπῦρός*· *πῦρήν*, *-ῆνος*· *διόσ-πυρος*, *ον*· *πυρνόν* : λιθ. **pūrai** (σῖτος ἐσπαρμένος κατά τό φθινόπωρον), λεττ. **pûr'i** (σῖτος), παλ-πρωσ. **pure** (σίκαλις), παλ-σλαυ. **pyro** (=λατ. **far, milium**), σερϐ. **pir** (εἶδος σίτου), νεο-σλοϐ. **pira** (ἐρυθρός σῖτος, ζειά), ἀγγλ-σαξ. **fyrs** (=**lolium**), σανσκρ. **pūra-ḥ** (πλακοῦς).

πῦρο-φόρος (Α), *ον* (*πῦρ*+*φέρω*)· ὁ φέρων πῦρ, ὁ πυρφόρος || ἡφαιστειώδης.

πῡρο-φόρος (Β), *ον* (*πῦρὸς*+*φέρω*)·=*πυρηφόρος*, ὁ φέρων (παράγων) πυρούς, τ. ἔ. σῖτον.

πῦρόω, μελλ. *-ώσω* (*πῦρ*)· καίω διά πυρός, πυρπολῶ || καίω εἰς ἔμπυρον δυσίαν. **2)** μτφρ., ἀνάπτω, φλέγω.— **II** θυμιάζω, καπνίζω, χῶρον διά νά ἀποκαθαρθῇ ἀπό νόσημά τι.

πῦρ-πᾰλᾰμάω, μελλ. *-ήσω* (*πῦρ* + *παλαμάομαι*)· χειρίζομαι πῦρ, κάμνω τεχνάσματα (ἐξαπατῶ) διά τοῦ πυρός, μετέρχομαι σκανδαλώδεις πανουργίας.

πῦρ-πᾰλᾰμος, *η, ον* (*πῦρ*+*παλάμη*)· ὁ κατειργασμένος διά πυρός, ἤ ἐκ πυρός, ὁ ἔμπυρος.

πύρ-πνοος, *ον* (*πῦρ*+*πνέω*)·=*πυρίπνοος* (ϐλ. λ.).

πυρ-πολέω, μελλ. *-ήσω* (*πυρπόλος*)· ἀναστρέφομαι περί τήν πυράν, πυρσεύω, καίω πῦρ, κάμνω πῦρ || κυρ. διατηρῶ τό πῦρ, τό ἀναρριπίζω, τό συντηρῶ || *πυρπολῶ τοὺς ἄνθρακας*=φυσῶ (ριπίζω) τήν φλόγα των.— **II** ὡς καί νῦν, πυρπολῶ, καταστρέφω διά πυρός, κατακαίω, ἐξαφανίζω διά ἐμπρησμοῦ.

πυρ-πόλημα, *-ατος,* τό (*πυρπολέω*)· φρυκτωρία, συνδημοτικά νυκτερινά πυρά, πυρσοί.

πυρ-πόλος, *ον* (*πῦρ* + *πολέω*)· ὁ περί τό πῦρ *πολεύων* (τ. ἔ. ἐνασχολούμενος, καταγινόμενος εἰς αὐτό) || ὁ πυρπολῶν, καταστρέφων διά πυρός, καυστικός.

πυρράζω, μελλ. *-σω* (*πυρρός*)· εἶμαι πυρρός, εἶμαι ἐρυθρός (κόκκινος), εἶμαι κατέρυθρος.

πυρρίας, *-ου,* ὁ (*πυρρός*)· ὄνομα δούλων, καί κυρ. ἐπί τῶν ἐκ Θρᾴκης καταγομένων πυρροτρίχων δούλων (πρϐλ. τό σημερ. «κοκκινοτρίχης»).

πυρρΐχη, ἡ (ἐνν. *ὄρχησις*)· εἶδος ἐνοπλίου πολε-

μικῆς ὀρχήσεως, ὁ πυρρίχιος χορός, κληδεὶς οὕτω ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπινοήσαντος αὐτόν, τοῦ Πυρρίχου· ὁ χορὸς οὗτος διεκρίνετο διὰ τὴν ζωηρότητα τῶν κινήσεων καὶ τὰς παραδόξους συστροφὰς τοῦ σώματος || παροιμ. ***πυρρίχην βλέπειν***=ἔνοπλον καὶ πολεμικόν τι βλέπειν.

πυρριχῐᾱκός, ***ή, όν*** **(*πυρρίχιος*)**· ἐν τῇ Μετρικῇ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πυρρίχιον μέτρον, ἢ ὁ πεποιημένος κατ' αὐτό.

πυρρῐχίζω, μελλ. **-ίσω (*πυρρίχη*)**· χορεύω τὸν πυρρίχιον χορόν.

πυρρῐχιος, ὁ **(*πυρρίχη*)**· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ***πυρρίχην*** (βλ. λ.). ὃηλ. εἰς τὸν πυρρίχιον χορόν || ***πυρρίχιον ὄρχημα*** = ὁ πυρρίχιος χορός.— **II *ποὺς πυρρίχιος*** (ἐν τῇ Μετρικῇ), μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ δύο βραχειῶν συλλαβῶν (⏑ ⏑, π. χ. ***μετά***), τοῦ ὁποίου ἐγίνετο συχνοτάτη χρῆσις ἐν τῇ ***πυρρίχῃ***, τ. ἔ. ἐν τῷ πολεμικῷ ᾄσματι, τῷ ᾀδομένῳ κατὰ τὸν πυρρίχιον χορόν||***ὁ πυρρίχιος ποὺς*** ἐκαλεῖτο καὶ ***παρίαμβος***.

πυρρῐχιστής, -οῦ, ὁ **(*πυρρῐχίζω*)**· ὁ ὀρχούμενος τὴν ***πυρρίχην*** (τ. ἔ. τὸν πυρρίχιον χορόν).

πύρρῐχος, η, ον, δωρ. ἀντὶ ***πυρρὸς*** (βλ. λ.).

πυρρο-γένειος, ***ον*** **(*πυρρὸς* + *γένειον*)**· ὁ ἔχων πυρρόχρουν γενειάδα.

πυρρό-θριξ, -τρῐχος, ὁ, ἡ **(*πυρρὸς*+*θρίξ*)**· ὁ ἔχων πυρρὰς τρίχας, ὁ ἔχων πυρρόχρουν κόμην, κοκκινοτρίχης.

πυρρ-οπίπης, ***-ου,*** ὁ **(*πυρρὸς* + *ὀπιπτεύω*)**· ὁ ἀσελγῶς προσβλέπων πυρρότριχας παῖδας, παιδεραστής, μετὰ λογοπαικτικοῦ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὴν λ. **πῦρ-οπίπης**=ὁ γλυκοκυττάζων τὸν σῖτον (ἀποβλέπων ὃηλ. εἰς τὴν ἐν τῷ Πρυτανείῳ σίτησιν) (πρβλ. καὶ ***γυναικοπίπης, παρθενοπίπης, οἰνοπίπης***).

πυρρός, ά, όν, ἰων. **-ή, -όν,** παλαιότ. ἀττ. **πυρσός, ή, όν (πῦρ)**· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα πυρός (φλογός), πυροκόκκινος, ἐρυθρωπός, λατ. **rufus**, ὀλίγον σκοτεινότερος τοῦ ξανθοῦ||γενικῶς, πυρρόχρους, ὑπέρυθρος, ἐρυθροκίτρινος.

πυρρό-τρῐχος, ***ον***=***πυρρόθριξ*** (βλ. λ.).

πυρσαίνω (*πυρσός*)· καθιστῶ τι(να) πυρρόν (ἐρυθρόν), «τὸ(ν) βάφω κόκκινο».

πυρσεύω (*πυρσός*)· βάλλω πῦρ, ἀνάπτω πυρσούς, κάμνω νὰ λάμψῃ διὰ πυρσῶν.— **II** μεταδίδω εἰδήσεις διὰ πυρσῶν, κάμνω σημεῖα («σινιάλα») διὰ πυρσῶν ἢ πυρῶν.

πυρσο-βόλος, ***ον*** **(*πυρσὸς*+*βαλεῖν*)**· ὁ ἑξακοντίζων πῦρ (πυρώδεις ἀκτῖνας).

πυρσό-κομος, ***ον*** **(*πυρσὸς* + *κόμη*)**· ὁ ἔχων πυρρὰν κόμην, ξανθόκομος.

πυρσό-νωτος, ***ον*** **(*πυρσὸς*+*νῶτον*)**· ὁ ἔχων πυρρὰ τὰ νῶτα, ἐρυθρόνωτος, ὁ ἔχων ὑπόπυρρον τὴν ῥάχιν.

πυρσός, -οῦ, ὁ, ἀνώμ. πληθ. ***τὰ πυρσὰ*** **(*πῦρ*)**· ὡς καὶ νῦν, πυρσός, δαυλός καίων, δᾷς φλεγομένη, λαμπάς, λαμπτήρ.— **II** τὸ ἐν καιρῷ νυκτὸς ὑπὸ φρουρούντων στρατιωτῶν διὰ πυρῶν (διὰ πυρσῶν, δᾴδων) διδόμενον σημεῖον εἰς ἄλλους μακρὰν εὑρισκομένους (ἀλλὰ εἰς θέσιν ὁπόθεν δύνανται νὰ ἴδουν τὴν πυράν), ***φρυκτός, φρυκτωρία*** (βλ. λ. λ.).

πυρσός, ***ή, όν,*** παλαιότ. ἀττ. καὶ δωρ. ἀντὶ ***πυρρὸς*** (βλ. λ.).

πυρσο-τόκος, ***ον*** **(*πυρσὸς* + *τεκεῖν*)**· ὁ γεννῶν (παράγων) πῦρ.

πυρσ-ώδης, ***ες*** **(*πυρσὸς* + *εἶδος*)**· ὁ ὁμοιος πρὸς πυρσόν, ὁ λαμπρῶς καίων, λαμπρός.

πυρσ-ωρός, ὁ **(*πυρσὸς*+*ὦρα*)**· φρυκτωρός, φρουρὸς ὅστις δίδει σημεῖα διὰ πυρσῶν.

πῦρ-φορέω, μελλ. **-ήσω (*πυρφόρος*)**· εἶμαι πυρφόρος, φέρω (κρατῶ) πυρσόν || πυρπολῶ.

πῦρ-φόρος, ***ον*** **(*πῦρ*+*φέρω*)**· ὁ φέρων πῦρ, ὁ ἐφορμῶν διὰ τοῦ πυρός || ὡς οὐσ. ***ὁ Πυρφόρος***=ὁ φέρων τὸ πῦρ, ὁ κομιστὴς τοῦ πυρός, ὄνομα τοῦ Προμηθέως ἐν τινι σατυρικῷ δράματι τοῦ Αἰσχύλου || ***πυρφόροι οἰστοί***=βέλη μὲ εὐφλέκτους ὕλας προσδεδεμένας ἐπ' αὐτῶν, ὥστε ἀναπτόμενα καὶ ἐξακοντιζόμενα μετὰ τῶν βελῶν νὰ πυρπολῶσι πᾶν ξύλινον κατασκεύασμα τοῦ ἐχθροῦ.— **II *θεὸς πυρφόρος***=ὁ φλέγων θεός, τ. ἔ. ὁ προκαλῶν λοιμὸν ἢ πυρετόν.— **III *πυρφόρος*** ἐν τῷ στρατῷ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκαλεῖτο ὁ ἱερεὺς ὁ διατηρῶν τὸ πρὸς θυσίας ἱερὸν πῦρ, ὅπερ οὐδέποτε ἐσβέννυτο || ὄθεν, ἐπὶ ὁλοσχεροῦς ἥττης, ἡ παροιμ. ἔκφρασις ***ἔδει μηδὲ πυρφόρον περιγενέσθαι***=ἦτο πεπρωμένον νὰ μὴ ἐπιζήσῃ οὔτε ὁ ἱερεὺς ὁ διατηρῶν ἀκοίμητον τὸ ἱερὸν πῦρ τῶν θυσιῶν.

πῦρ-ωπός, -οῦ, ὁ **(*πῦρ*+*ὤψ*)**· ὁ ἔχων πυρώδη τὴν ὄψιν (τὰ βλέμματα, τοὺς ὀφθαλμούς), ὁ φαινόμενος ὡς πῦρ.

πύρωσις, -εως, ἡ **(*πυρόω*)**· καῦσις, πυρπόλησις.

πύστις, -εως, ἡ **(*πυνθάνομαι*)**· ἐρώτησις, ἐξέτασις, ἐρώτημα, αἴτησις διὰ πληροφορίας.— **II** ὅ,τι μανθάνει τις ἐρωτῶν, ἡ πληροφορία, εἰδήσεις, ἀγγελία.

πύσω, μελλ. τοῦ ***πύθω*** (βλ. λ.).

πῡτίζω, μελλ. **-ίσω (*πτύω*)**· ἀποπτύω ὕδωρ ἐκ τοῦ στόματός μου [δι' ἐτυμ. βλ. ***πτύω***].

πῡτῑναῖος, α, ον (*πυτίνη*)· ὁ πεπλεγμένος ἐκ νεαρῶν κλάδων ἰτέας (ἢ λυγαριᾶς).

ΠΥ͂ΤΙ͂ΝΗ, ἡ· λάγυνος (ἢ φλασκίον) κεκαλυμμένη διὰ πλέγματος ἐκ κλάδων ἰτέας ἢ λύγου. [***πυτίνη· πυτιναῖος***· σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. τὸ ἐν ἀρχῇ ἠχηρὸν σύμφωνον ἔχει μετατραπῇ κατ' ἀφομ. πρὸς τὸ ἐν μέσῳ ὀλιγώτερον ἠχηρόν (-τ-), πρβλ. Ἡσυχ. ***«βυτίνη· λάγυνος ἢ ἀμίς. Ταραντῖνοι»· ὁ πύτινος***=εἶδος ἰχθύος, πιθ. ὀνομασθέντος οὕτω ἐκ τοῦ σχήματός του].

πύτισμα, -ατος, τὸ **(*πυτίζω*)**· ὅ,τι τις ἀποπτύει, τὸ ἀπόπτυσμα, πτύσμα, «φτύμα».

πω, ἰων. **κω,** ἐγκλιτ. μόριον· ἀκόμη, μέχρι τοῦδε, ἕως τώρα· κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἀρνήσεως (μεθ' ἧς καὶ ἐνοῦται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν: ***οὔπω, μήπω, οὐδέπω, μηδέπω, πώποτε***), ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ ἀρνήσεως, ἀλλ' ἐν ἐρωτήσει ὑποδηλούσῃ ἄρνησιν. [ἐξ ἰαπ. ****qvo-· πω, κω. οὔπω***· ἀττ., ***οὐ πώποτε*** (δωρ. ***πώ-ποκα***, λακ. ***πη-ποκα***)].

πῶ ; ἐπιρρ. δωρ. (Σικελ.) ἀντὶ **ποῦ ;**=ὡς καὶ νῦν, ποῦ; εἰς ποῖον μέρος;—**II *πῶ μάλα ;*** ἢ ***πώμαλα ;***= ποῦ ἐπὶ τέλους, πῶς τέλος; (ἄνευ δὲ ἐρωτήσεως = οὐδαμῶς, οὐδόλως, διόλου).

ΠΩ͂ΓΩΝ, -ωνος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, πώγων, γενειάς, γένειον || ***πώγων πυρὸς*** ἢ ***φλογὸς*** = γλῶσσα πυρός (φλόξ ἀνερχομένη εἰς σχῆμα πώγωνος)· [***πώγων*** ⟨***πω-***, πρβλ. λιθ. **po** (προθ.)+***-γων-*** ι ἑλλ. ***γένυς*** (βλ. λ.), λατ. **gena**· ἤτοι ἐν κυριολεξίᾳ ***πώγων***=ὅ,τι εἶναι ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ πηγοῦνι ἢ συνέχεται μὲ αὐτό].

πωγωνίας, -ου, ὁ· ὁ ἔχων πώγωνα, πωγωνοφόρος, «γενᾶτος», λατ. **barbatus** || ***ἀστὴρ πωγωνίας***= =ἀστὴρ ἔχων (φέρων) πώγωνα, δηλ. κομήτης.

πωγώνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***πώγων*** (βλ. λ.)· μικρὸς πώγων, «γενάκι».

πωγωνο-φόρος, ***ον*** **(*πώγων* + *φέρω*)**· ὁ φέρων (τρέφων) γένειον.

πώεα, τά, πληθ. ὀν. τοῦ ***πῶυ*** (βλ. λ.).

πωλεία, ἡ **(*πωλεύω*)**· τὸ ἀνατρέφειν πῶλους.

πωλέομαι, ἰων. **πωλεῦμαι,** ἐξ οὗ ἡ μτχ. ***πωλεύμενος***, καὶ πρτ. ***πωλεύμην***· ὡσ. ἰων. γ' ἐν. πρτ. ***πωλέσκετο***· μελλ. ***πωλήσομαι***· ἀποθ.— εἶναι ἐπικ. ῥῆμα, κυρ. θαμιστικὸν τοῦ ***πολέομαι*** (***πολέω***), ὅπως τὸ ***πωτάομαι*** τοῦ ***πέτομαι***, τὸ ***στρωφάω*** τοῦ ***στρέφω***· περιδιαβάζω (περιφέρομαι ἄνω-κάτω, πέρα-δῶθε) εἰς τὸν ἴδιον τόπον, συχνάζω, λατ. **versari in loco** || πηγαίνω ἢ ἔρχομαι εἴς τινα τόπον συχνά || μετὰ γεν., ***ἀγγελίης πωλέομαι***=πορεύομαι ἀγγελίας ἕνεκα (ἵνα ἀναγγείλω τι).— **II** ὁδεύω ὡρισμένην ὁδόν, ἀκολουθῶ ὡριαμένον δρόμον τῆς ζωῆς [δι' ἔτυμ. βλ. ***πέλομαι***].

πωλεύμην, ἐπ. ἀντὶ ***ἐπωλούμην***, πρτ. τοῦ ***πωλέομαι***.

πώλευσις, ἡ **(*πωλεύω*)**· τὸ δαμάζειν πώλους, τὸ ἡμερώνειν νεαροὺς ἵππους, ὁ ἱπποδαμασμός.

πωλεύω (*πῶλος*)· **πωλοδαμνῶ** (βλ. λ.), δαμάζω (ἡμερώνω, γυμνάζω) νεαρὸν ἵππον.

πωλέω, ἰων. πρτ. ***πωλέεσκον***· μελλ. **-ήσω**· (****πολάω***, ὅπερ ἐνυπάρχει ἐν τῷ ***ἐμ-πολάω***)· ἀνταλλάσσω ἐμπορεύματα, ὡς καὶ νῦν πωλῶ, προσφέρω πρὸς πώλησιν, ἀντίθ. τῷ ***ὠνέομαι*** (= ἀγοράζω): ***πωλῶ***

τινί τι, πωλῶ τι πρός τινα || *πωλῶ τέλη*=πωλῶ τούς φόρους, λατ. **locare**.— παθητ., πωλοῦμαι, προσφέρομαι πρός πώλησιν || *ἐπί προσώπων*, ἀγοράζομαι καί πωλοῦμαι, θηλ. προδίδομαι, ἀπατῶμαι· πρβλ. *πιπράσκω*.

Ἔτυμ. : ἰων-αττ. *πωλέω*· δωρ. *πωλᾶ*, ἀττ. *πωλῆ*· *πώλης, -ου* (μεταπράτης)· *πώλησις*· *πωλητής* : ἐκ βίζ. *πελ-*, τῆς ἐν τοῖς *πέλω, πέλομαι, ἐμ-πολάω*, καί κυρ. ἐν τοῖς *ἀμφί-πολος, πολέω, πολεύω, πωλέομαι* : πρβλ. παλ-γερμ. **fāli** (ὁ πρᾶς πώλησιν), παλ-norr. **fair** (ὁμ. σήμ.), λιθ. **peĩny'ti** (κερδίζω), παλ-σλαυ. **plĕnŭ** (λεία, λάφυρον), σανσκρ. **pánatē** (**pn̥atē* ⟨**pn̥-n-*)=ἀγοράζω, ἀνταλλάσσω), **papa-ḥ** ἐξ ἰαπ. **pei-*· βλ. καί *πέλω*.

πώλης, -ου, ὁ (*πωλέω*)· ὁ πωλῶν, πωλητής, ἔμπορος.

πώλησις, ἡ (*πωλέω*)· ὡς καί νῦν, πώλησις («πούλησις», «πούλημα»), τό πωλεῖν.

πωλητήριον, τό· τόπος ἐν ᾧ γίνεται ἡ πώλησις πραγμάτων (ἐμπορευμάτων), πρατήριον, ἀγορά, ἀποθήκη ἐμπορευμάτων, ἐμπορικόν κατάστημα «μαγαζί».— **II** ἐν Ἀθήναις, ὁ τόπος ἐν ᾧ συνηθροίζοντο οἱ *πωληταί* (βλ. λ.), ἵνα ἐκμισθώσουν τούς φόρους εἰς τόν πλειοδότην (βλ. καί *πωλητής*).

πωλητής, -οῦ, ὁ (*πωλέω*)· ὡς καί νῦν, ὁ πωλητής, ὁ πωλῶν, ὁ ἔμπορος.— **II** ἐν Ἀθήναις, οἱ *πωληταί* ἦσαν δέκα ἄρχοντες (ἀνάλογοι πρός τούς ἐν Ρώμῃ *τιμητάς*), οἵτινες ἐξεμίσθουν (*ἐπώλουν*=λατ. **locabant**) εἰς τούς πλειοδότας τούς φόρους καί ἄλλας προσόδους.

πωλικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς πώλους ἤ φορβάδας || γενικῶς ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἵππους ἤ ὁ κατάλληλος δι' ἵππους || *ἁπήνη πωλική* = ἅμαξα (τετράτροχος) συρομένη ὑπό πώλων ἤ ἡμιόνων.— **II** ποιητ. παρθενικός, ἐντροπαλός.

πωλίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *πῶλος*· μικρός πῶλος, «πουλάρι».

πωλο-δαμνέω, μελλ. *-ήσω* (*πωλοδάμνης*)· δαμάζω καί ἐκγυμνάζω νεαρούς ἵππους. 2) μτφρ., παιδαγωγῶ, ἀνατρέφω.

πωλο-δάμνης, -ου, ὁ (*πῶλος* + *δαμάω*)· ὁ δαμάζων (ἡμερώνων, ἐκγυμνάζων) νεαρούς ἵππους, ἱπποδαμαστής.

πωλο-μάχος, *ὁν* (*πῶλος* + *μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος ὀφ' ἵππου ἤ ἀπό ἁμάξης.

ΠΩ˜ΛΟΣ, ὁ, καί ἡ· ὡς καί νῦν, πῶλος, «πουλάρι» (εἴτε ἄρρεν εἴτε θῆλυ) || γενικῶς, νεαρόν ζῷον.— **II** παρά ποιηταῖς, ἐν τῷ θηλ., νεᾶνις, κοράσιον, μικρά κόρη (ὡς τά: *δάμαλις, μόσχος, πόρτις*), λατ. **juvenca** || σπανιώτ. ὡς ἀρσ. νεανίας, νέος, υἱός.

Ἔτυμ. : πῶλος : λατ. **pullus**, γοτθ. **fula**, παλ-γερμ. **folo**, παλ-norr. **fole** (germ. **fulan-*), μεσ-norr. **fyl** (**fulja-*)=πῶλος· ἐξ ἰαπ. **pō(u)-* : **pŭ*, βλ. ἐν *παῖς*.

πώλυ-πος, ὁ, αἰολ. καί δωρ., καί **πῶλυψ,** ἀντί *πολύ-πους* (βλ. λ.) [δι' ἐτυμολ. βλ. *πολύς*].

πῶμα (Α), **-ατος,** τό· ὡς καί νῦν, πῶμα, κάλυμμα, σκέπασμα, «καπάκι» [*πᾶμα*· πρβλ. *πῶυ, ποιμήν* (βλ. λ. λ.), σανκρ. **pā́ti, Zend. pā³ti** (προστατεύω, φυλάσσω), σανσκρ. **pā́tra-m** (δοχεῖον, ἀποθήκη), γοτθ. **fōdr** (= *θήκη*, «θηκάρι»), ἀγγλ-σαξ, **fódder, fódor,** παλ-γερμ. (**fedar-**) **fōtar** (θήκη, «θηκάρι»)· ἐξ ἰαπ. **pō(ĭ)-** (φυλάσσω, προστατεύω)].

πῶμα (Β), **-ατος,** τό (*ΠΟ-*, ρίζ. χρόνων τινῶν τοῦ *πίνω*)· ποτόν, «ρουφηξιά», ἡδύσις [δι' ἐτυμολ. βλ. *πίνω*].

πώ-μᾶλᾰ ; ἐπίρρ. δωρ. ἀντί *πῶς μάλα* ; (βλ. *πῶ* ;)· ποῦ ἐπί τέλους ; ποῦ ἐν τῷ κόσμῳ, πόθεν ; || ἐντεῦθεν παρ' ἀττ. **ἄνευ ἐρωτήσεως** = *οὐδαμῶς*, ὅλως διόλου, οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον.

πώ-ποτε (*πω*+*ποτέ*)· *ποτέ* ἕως τώρα, κάποτε ἕως τώρα, κάποτε, κατά τό πλεῖστον ἐν ἀρνήσει ἤ ἐν ἐρωτήσει ὑποδηλούσῃ ἄρνησιν.

πώρῐνος, *η, ον* (*πῶρος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ πώρου λίθου, πώρινος, «ἀπό πουρί».

πῶρος, ὁ· ὡς καί νῦν, πῶρος, «πουρί», εἶδος μαρμάρου ὁμοίου πρός τό Πάριον κατά τό χρῶμα καί τήν πυκνότητα ἀλλ' ἐλαφροτέρου, λατ. **tophus**, ἰταλ. **tufa**· εἶναι εὔθρυπτος καί πορώδης [*πῶρος*· *πώρινος*· *πωρόω*· σκοτεινόν. ἐτυμολ. πιθ. συγγ. τῷ *πόρος*].

πωρόω, μελλ. *-ώσω* (*πῶρος*)· λιθοποιῶ, ἀπολιθώνω, μεταβάλλω εἰς πῶρον (λίθον).— **II** γενικῶς, σκληρύνω, καθιστῶ τι τυλώδες.— **III** μτφρ. ἐν τῷ παθ., σκληρύνομαι, γίνομαι σκληρός, γίνομαι ἀναίσθητος, πωρώνομαι (ἐπί τῆς καρδίας).

πώρωσις, *-εως,* ἡ (*πωρόω*)· σκλήρωσις, σκλήρυνσις, μετατροπή εἰς λίθον, ἀπολίθωσις || μτφρ. (ἐκ τοῦ παθ. *πωρόομαι*), σκλήρυνσις τῆς καρδίας, ὡς καί νῦν πώρωσις (ἠθική), ἀναισθησία.

πῶς ; ἰων. **κῶς ;** ἐρωτ. ἐπίρρ. τρόπου· ὡς καί νῦν, πῶς ; κατά ποῖον τρόπον ; λατ. **quomodo ?** παρ' ἀττ. ἐνίοτε μετά γεν. : *πῶς ἀγῶνος ἥκομεν* ;=«πῶς ἦρθαμε» (θηλ. εἰς ποίαν σειράν ἐπιδόσεως ἤλθομεν) κατά τόν ἀγῶνα.— **II** ἐν ἀρχῇ λόγου· πῶς τώρα..; || *πῶς γάρ* ; (ἐν ἀποκρίσει, ὡς ἐάν εἶχε προηγηθῇ τό μή δυνάμενον νά γίνῃ)=διότι πῶς εἶναι δυνατόν... ; πῶς ἠδύνατο νά ἔχῃ οὕτω ; *πῶς γάρ κάτοιδα* ;= διότι πῶς εἶναι δυνατόν νά γνωρίζω ;=*πῶς ἄρα* ; (ἐν ἀποκρίσει)=πῶς λοιπόν ; || *πῶς δή* ;=πῶς τῷ ὄντι ; πῶς μά τήν ἀλήθειαν ; || *πῶς γάρ δή* ;=διότι πῶς μά τήν ἀλήθειαν ;— **III** *πῶς ἄν* μετ' εὐκτ. θηλοῖ εὐχήν : *πῶς ἄν ὀλοίμην* ;=«ἀλήθεια, πῶς θά ἤτο δυνατόν νά ἀποθάνω ;» «μακάρι νά μποροῦσα νά πεθάνω»!— **IV** *καὶ πῶς* ; εἰσάγει ἔνστασιν· ὅμως πῶς εἶναι δυνατόν νά εἶναι οὕτω ; ἀλλά πῶς ;.— **V** *πῶς οὔ* ;=λατ. **quidni ?** πῶς ὄχι ; διατί ὄχι ; βεβαίως ! ἀσφαλῶς !.— **VI** *πῶς δοκεῖς* ; = πῶς νομίζεις ; πῶς σκέπτεσαι ; τί στοχάζεσαι ; τ. ἔ. δέν δύνασαι νά σκεφθῇς πόσον..., ἄρα : λίαν, πολύ. [ἐξ ἰαπ. **qvo-*· βλ. *πόθεν*· κυρίως εἰπεῖν τό *πῶς* εἶναι ἐπίρρ. τοῦ **πός* ;=**quis ?** ὅθεν καί τά *ποῦ, ποῖ, πῇ* κλπ.].

πως, ἰων. **κως,** ἐγκλιτ. ἐπίρρ.· κατά τινα τρόπον, κάπως, λατ. **aliquo modo**.

πωτάομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἐπ. ἀντί *πέτομαι, ποτάομαι* (βλ. λ. λ.), τῶν ὁποίων εἶναι θαμιστικόν, ὡς τό *στρωφάω* εἶναι θαμιστ. τοῦ *στρέφω*, τό *πωλέομαι* τοῦ *πολέομαι* κ. ἄ.· περιίπταμαι, ἵπταμαι πέριξ [δι' ἐτυμολ. βλ. *πέτομαι*].

πώτημα, -ατος, τό (*πωτάομαι*)· τό «πέταγμα», ἡ πτῆσις.

ΠΩ˜Υ, -εος, τό, πληθ. *πώεα*, τά· ποίμνιον προβάτων, ποίμνη (μετά ἤ ἄνευ τῆς γεν. *οἰῶν*, ἐν ἀντιθ. πρός τό *βοῶν ἀγέλαι*). [*πῶυ*, γεν. *πώ*[*J*]*ε*[**F**]*ος*, πληθ. *πώεα*· πρβλ. σανσκρ. **pā́yu-ḥ** (προστάτης), ἐκ ρίζ. **πα-**(=προστατεύω), περί ἧς βλ. ἐν *ποιμήν, πῶμα* Α].

P

Τὸ γράμμα ῥῶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ τοῦ ἀρχαίου Σημιτικοῦ ἀλφάβητου resh (4), ἐμφανίζεται δὲ εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἐπιγραφὰς τῆς νήσου Θήρας, τῆς Ἀττικῆς, τῆς Κορίνθου, ὑπὸ τὸ αὐτὸ σχεδὸν σχῆμα (βλ. πίνακα). Τὸ συνηθέστερον ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ἀλφαβήτοις σχῆμα τοῦ γράμματος ἦτο P, μὲ τὸ σχῆμα δὲ τοῦτο ὁπουδήποτε καὶ ἐν τῷ Λυδικῷ ἀλφαβήτῳ. Ἄλλο σχῆμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον τὸ ἀνευρίσκομεν εἰς τὰ ἀλφάβητα τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, εἶναι τὸ σχῆμα D , τὸ ὁποῖον παρελήφθη καὶ ὑπὸ τοῦ Ὀμβρικοῦ καὶ Ὀσκικοῦ ἀλφαβήτου, ἐν ᾧ εἰς τὸ Ἑτρουσκικὸν ἀλφάβητον ἐπεκράτησαν τὰ σχήματα P ἢ Q. Εἰς τὸ Χαλκιδικὸν ἀλφάβητον ὡρισμένης περιόδου εὑρίσκομεν καὶ τὸ σχῆμα R (μὲ τὴν πρόσθετον μικρὰν κεραίαν), αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς εἶναι τὸ σχῆμα τὸ παραληφθὲν ὑπὸ τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου, ἔνθα καὶ διεμορφώθη εἰς τὰ σχήματα R , R , R , ἐκ τῶν ὁποίων ἐπεκράτησε τελικῶς τὸ τελευταῖον.

Ἔχει παρατηρηθῇ ἤδη ὑπὸ τῶν Ἀρχαίων ποιὰ τις διαφορὰ περὶ τὴν προφορὰν τοῦ ῥῶ παρ' Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις. Τὸ Ἑλληνικὸν ῥῶ προεφέρετο πιθανῶς ὡς ἄφωνον ἢ ὡς ἡμίφωνον, ἡ τοιαύτη δὲ προφορὰ παρέχει ἐξήγησιν τοῦ δασέος πνεύματος τοῦ προστιθεμένου ὑπεράνω τοῦ ἐν ἀρχῇ λέξεων ῥῶ (ῥ-), ὡς καὶ τοῦ ὅτι εἰς τὰς ἑλληνικὰς λέξεις, τὰς εἰλημμένας ὑπὸ τῆς Λατινικῆς καὶ τῶν Λατινογενῶν γλωσσῶν, τὸ ρ μεταγράφεται ὡς rh.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ γράμματος διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ ὡρισμένας περιόδους:

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Χρονολογία κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . .	π. Χ. 1.200	4
ΚΡΗΤΙΚΟΝ . . .	1.100—900	4
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	4
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	P
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	4
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	4
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	P
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	4
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν	προκλασσικῶν καὶ κλασσικῶν χρόνων	R R R R
ΡΩΜΗΣ		R
ΦΑΛΙΣΚΩΝ . . .		4 Я Я
ΟΣΚΙΚΟΝ		4 0 0
ΟΜΒΡΙΚΟΝ. . . .		0 0
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		R
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		P

Ρ, ρ, ῥῶ, τό, ἀκλιτον, τὸ δέκατον ἕβδομον γράμμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητικὸν ρ΄=100, ἀλλὰ ,ρ=100,000.

ἀλλοιώσεις τοῦ ρ ἐν ταῖς διαφόροις διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ αἰολ. διαλ. α) ἐν ἀρχῇ τῶν ἀπὸ ρ ἀρχομένων λέξεων συχνὰ προτάσσεται β εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπάρξαντός ποτε δίγαμμα: ***βρόδον*** ἀντὶ ***ῥόδον***, ***βράκος*** ἀντὶ ***ῥάκος***, ***βρίζα*** ἀντὶ ***ῥίζα***. β) ἐν τῷ μέσῳ λέξεως τὸ ***-ειρ-*** ἐγίνετο ***-ερρ-***: ***ἐγέρρω*** ἀντὶ ***ἐγείρω***, ***φθέρρω*** ἀντὶ ***φθείρω***. γ) ἐν τέλει λέξεως τὸ ς μετεβάλλετο εἰς ρ: ***οὖτορ*** ἀντὶ ***οὖτος***, ***ἵππορ*** ἀντὶ ***ἵππος***, ***σκληρόνηρ*** ἀντὶ ***σκληρότης***· τοιοῦτος ***ῥωτακισμὸς*** διέκρινεν ἰδίᾳ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἐρετριέων (πρβλ. καὶ ἐν τῇ λατιν. **arbor arbos, honor honos**).— **II** ἐν τῇ νεωτ. ἀττ., τῇ ἰων. καὶ τῇ παλαιοτ. ἀττ. τὸ ***-ρσ-*** ἐτράπη εἰς ***-ρρ-***: ***ἄρρην*** ἀντὶ ***ἄρσην***, ***θάρρος*** ἀντὶ ***θάρσος***, ***πυρρὸς*** ἀντὶ ***πυρσός***.— **III** παρ' ἀττ. τὸ ρ ἀντικαθίστα ἐνίοτε τὸ λ: ***κρίβανος*** ἀντὶ ***κλίβανος***, ***ναύκραρος*** ἀντὶ ***ναύκληρος***, ***σιγηρὸς*** ἀντὶ ***σιγηλός***.— **IV** παρὰ ποιηταῖς τὸ ρ ἐνίων λέξεων μετετίθετο διὰ μετρικοὺς λόγους: ***κάρτος*** ἀντὶ ***κράτος***, ***Θάρσος*** ἀντὶ ***Θράσος***, ***ἀταρπὸς*** ἀντὶ ***ἀτραπός***, ***κραδίη*** ἀντὶ ***καρδία***.— **V** τὸ ρ τῶν ἀπὸ ρ ἀρχομένων λέξεων ἐδιπλασιάζετο κατὰ κανόνα ἐν τοῖς συνθέτοις, ὁσάκις τὸ πρῶτον συνθετικὸν ἦτο πρόθεσις (ἢ καὶ οἱαδήποτε λέξις) λήγουσα εἰς βραχὺ φωνῆεν· ὡσαύτως μετὰ τὸ στερητικὸν α, ἢ μετὰ τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν ἐπὶ τῶν ρημάτων: ***εὐθύ-ρριζος***, ***βαθύ-ρροος***, ***ἀπο-ρρίπτω***, ***ἄ-ρρωστος***, ***ἔ-ρρεξα***, ***ἔ-ρριψα***· ἐνίοτε ἀπαντῶσιν ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος τούτου παρὰ ποιηταῖς.— **VI** τὸ ἐν ἀρχῇ λέξεως ρ καθιστᾷ ἐνίοτε «θέσει μακρὸν» τὸ τελικὸν βραχὺ φωνῆεν τῆς προηγουμένης λέξεως: ***ὑπ' ῥιπῆς***, ***ἀπ' ῥυτῆρος***.— **VII** τὸ ρ ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν παλαιῶν «γράμμα τοῦ κυνός» λατ. **littera canina** (πρβλ. **Lucil. «irritata canis quod «rr» quam plurima dicat»**.

ῥᾶ, ἐγκλιτ. μόριον, ἐπιχ. ἀντὶ ἄρα (βλ. λ.). [〈ἰαπ. *ῑ=λιθ. ῑ̃ (καί)· βλ. ἄρα].

ῥᾶ, ἢ ῥᾴ ἢ ῥᾷ, ἐπιρρ. ποιητ. ἀντὶ. ῥᾴδιον· βλ. ῥέα, ῥεῖα.

Ἔτυμ.: ῥᾳ· ἐπ. ῥεῖα (τ. ὃ. ῥῆα), ῥέα, αἰολ. βρᾶ (=εὐκόλως) 〈*Fρᾶ[σ]α· ῥᾴθθμος 〈*Fρᾶσι-· συγκρ. ἀττ. ῥᾴων, ὁμ. ῥηΐτερος, ὑπερθ. ἀττ. ῥᾷστος, ὁμ. ῥηΐτατος· ἀττ. ῥᾴζω, πρβλ. Ἡσυχ. «βραΐδδει· ῥαΐζει.

ἀπὸ νόσου· Ἡλεῖοι»· ἀττ. ῥᾴδιος, ἰων. ῥηΐδιος· αἰολ. ἐπίρρ. βρᾳϊδίως.

ῥαββί, ὁ, ἄκλιτον, ἑβρ. λέξις (=ὦ διδάσκαλε μου). — ὡσ. καὶ **ῥαββονὶ** ἢ **ῥαββουνὶ** (=διδάσκαλέ μου), ἑβραϊκαὶ ὡσ. λέξεις, ἀλλὰ ὑηλοῦσαι μεγαλυτέραν τιμὴν ἀπὸ δσην ἡ λ. *ῥαββί.*

ῥαβδίζω, μελλ. *-σω* (*ῥάβδος*)· ὡς καὶ νῦν, ραβδίζω, κτυπῶ (δέρω) διὰ τῆς ράβδου, ραβδοκοπῶ, ξυλοκοπῶ ‖ ἐπὶ δένδρων, κτυπῶν διὰ ράβδου τὰ δένδρα καταρρίπτω τοὺς καρποὺς των ‖ ὡσ. ἐπὶ σίτου, τὸν κοπανίζω διὰ νὰ ἀπελευθερώσω τοὺς κόκκους των.

ῥαβδίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ῥάβδος*· ὡς καὶ νῦν, ραβδίον, μικρὰ ράβδος, «ραβδάκι», «θεργίτσα».

ῥαβδο-νομέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥαβδονόμος*)· εἶμαι ραβδονόμος, κάθημαι ὡς ἀγωνοδίκης (διαιτητὴς ἀγῶνος).

ῥαβδο-νόμος, *ον* (*ῥάβδος*+*νέμω*)·ὁ κρατῶν (καὶ κινῶν) ράβδον, ραβδοφόρος ‖ ὡς οὐσ. *ῥαβδονόμος,* ὁ=*ῥαβδοῦχος* (βλ. λ.), λατ. lictor.

ῬΑ΄ΒΔΟΣ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ράβδος, «ραβδί», «μπαστούνι», «μαγκούρα», «θέργα». 2) μαγικὴ ράβδος (ὅπως ἡ τῆς *Κίρκης* καὶ τοῦ *Ἑρμοῦ*). 3) ράβδος ἢ κάλαμος ἁλιευτικός. 4) τὸ ξύλον τοῦ ἀκοντίου τὸ στέλεχος τοῦ ἀκοντίου. 5) ράβδος ὡς σύμβολον ἀξιώματος ‖ σκῆπτρον. 6) ἐν τῷ πληθ. *ῥάβδοι*=αἱ **fasces** (δέσμαι ράβδων) τῶν Ρωμαίων ραβδούχων.

*Ἔτυμ.: ῥάβδος· ἐὰν δεχθῶμεν πρόσφ. -δο-, τὸ -β- εἶναι ἀμφίβολον καὶ ἀντιπροσωπεύει ἴαπ. b ἢ p (*vi̯b-ἢ *vi̯p-), πρβλ. λιθ. virbas (κλάδος, ράβδος), ὡς καὶ τὰς λέξεις ἐν *ῥάμνος* (⟨**ῥάβ-νο-s,* ἴαπ. *vi̯b-no-s), ἢ *ῥαπίς.* — δυνατὸν ἀκόμη *ῥάβδος* ⟨ἴαπ. *vi̯b-jo-s (-bj-⟩ -*ββ-* : -pj-⟩ -*πτ-*).

ῥαβδ-ουχέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥαβδοῦχος*)· φέρω ράβδον, φέρω οκῆπτρον. 2) εἶμαι ραβδοῦχος, φέρω δέσμας ράβδων (τὰς **fasces,** ἐπὶ τῶν Ρωμαίων).— παθητ., συνοδεύομαι ὑπὸ ραβδούχων προπορευομένων.

ῥαβδ-ουχία, ἡ (*ῥαβδουχέω*)· τὸ ἀξίωμα τοῦ ραβδούχου (ἐν Ρώμῃ) ‖ τὸ σῶμα τῶν ραβδούχων.

ῥαβδ-οῦχος, *ον* (*ῥάβδος*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων (φέρων, κρατῶν) ράβδον.— ὡς οὐσ. *ὁ ῥαβδοῦχος*=ὁ κρατῶν ράβδον ὡς σύμβολον ἀξιώματος, ὁ διαιτητής, ὁ ἀγωνοδίκης. 2) θεράπων ἄρχοντος, εἶδος ἀστυνομικοῦ κλητῆρος ‖ ἐν **Ρώμῃ,** ραβδοῦχος, ὁ φέρων fasces.

ῥαβδο-φόρος, *ον*·=*ῥαβδοῦχος* (βλ. λ.).

ῥαβδωτός, *ή, όν* (*ῥάβδος*)· ὡς καὶ νῦν, ραβδωτός, φέρων ραβδώσεις, φέρων γραμμάς, γραμμωτός, λατ. virgatus ‖ ἐπὶ κιόνων, αὐλακωτός.

ῥᾰγάς, *-άδος,* ἡ, καὶ **ῥᾰγὴ** (*ῥαγῆναι,* τοῦ *ῥήγνυμι*)· ρωγμή, ρῆγμα, σχισμή, «χαραμάδα» [*ῥαγάς, ῥαγή· ῥάγδην* (=βιαίως, σφοδρῶς)· *ῥαγδαῖος : ῥήγνυμι,* ἐξ ἴαπ. *vrᾱ̆g-, vrə̄g-].

ῥαγδαῖος, α, *ον* (*ῥάσσω*)· ὡς καὶ νῦν, ραγδαῖος, ὁρμητικός, βίαιος, σφοδρός, ὀξύς.

ῥᾶγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ῥήγνυμι.*

ῥᾱγίζω, μελλ. *-ίσω* (*ῥᾶξ*)· συλλέγω ρᾶγας (ρῶγας σταφυλῶν), ραγολογῶ.

ῥᾱγο-λόγος, *ον* (*ῥᾶξ*+*λέγω*)· ὁ ραγολολῶν, συλλέγων ρᾶγας (ρῶγας σταφυλῶν).

ῥαδινάκη, ἡ, περσικὸν ὄνομα μέλανος καὶ δυσόσμου πετρελαίου, ὀρυσσομένου ἐν Ἀρδερίκκῃ παρὰ τὰ Σοῦσα.

ῬΑ¯ΔΙ¯ΝΟΣ' *ή, όν,* αἰολ. **ϝρᾰδῐ̄νος, α,** *ον*· λεπτός, ἰσχνός ‖ λεπτοφυής, λεπτομήκης, «ντελικάτος», τρυφερός, ἁπαλός [δι' ἐτυμ. βλ. ἐν *περιῤῥηδής*].

ῥᾴδιος, α, *ον,* ἀττ. ὡσ. καὶ *-ος, -ον,* ἰων. **ῥηΐδιος,** *η, ον,* ἢ **ῥᾳδίος,** *η, ον* (*ῥᾷ, ῥέα, ῥεῖα*)· εὔκολος, εὔκολος· νὰ τὸν κάμῃ τις, εὔκολος νὰ γίνῃ ‖ *οἶμος ῥηιδίη*=εὔκολος ὁδός, εὐκολοδιάβατος ‖ μετ' ἀπρφ. *τάφρος ῥηιδίη περῆσαι*=τάφρος ἣν εὐκόλως δύναταί τις νὰ περάσῃ (νὰ διαβῇ) ‖ ὡσ. ἐλαφρός, κοῦφος, ἁπλοϊκός, δι' ὃν ὁλίγη σκέψις ἀπαιτεῖται.— **II** ἐπὶ προσ., εὔκολος, ἕτοιμος, πρόθυμος, «ὑποχρεωτικός», εὐπροσήγορος, πρασινῆς, λατ. **facilis, commodus.** 2) ἐν κακῇ ἐνν., ἀπερίσκεπτος, ἀμελής, ἀδιάφορος.— Τὰ παραθετικά του εἶναι ἀνώμαλα, σχηματιζόμενα ἐκ ῥιζ. *ῥᾳ-*: συγκριτ., *ῥᾴων, ὀϋδ. ῥᾷον,* ἰων. *ῥηίων, ῥήιον,* ἐπ. *ῥηίτερος* καὶ συνῳχ. *ῥᾴτερος.* — ὑπερθ. *ῥᾷστος, η, ον,* ἰων. *ῥήιστος,* δωρ. *ῥᾴϊστος,* ἐπ. *ῥηίτατος.*

ῥᾳδι-ουργέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥᾳδιουργός*)· πράττω (ἐνεργῶ) μετ' εὐκολίας (εὐκόλως, ἐκ τοῦ προχείρου). — **II** ἐν κακῇ ἐνν., πράττω τι ἀπερισκέπτως (ἀσυλλόγιστα) ‖ φέρομαι κακῶς. 2) διάγω βίον εὔκολον (ἄνευ φροντίδων), εἶμαι ὀκνηρός.

ῥᾳδι-ούργημα, τὸ (*ῥᾳδιουργέω*)· πρᾶξις ἀπερίσκεπτος.

ῥᾳδι-ουργία, ἡ (*ῥᾳδιουργέω*)· τὸ πράττειν τι εὐκόλως, εὐχέρεια ἐν τῷ πράττειν τι, εὐκολία.— **II** ἐν κακῇ ἐνν., ἀπροσεξία, ἀπερισκεψία. 2) ῥᾳθυμία, ὀκνηρία, νωθρότης.

ῥᾳδι-ουργός, *ὁν* (*ῥᾴδιος*+*ἔργω*)· ὁ πράττων τι ῥᾳδίως (εὐκόλως, ἀκόπως), ἕτοιμος, πρόθυμος.— **II** ἐν κακῇ ἐνν., ὁ ἐνεργῶν ἀπερισκέπτως, ἀσυλλογίστως, ἐπιπολαίως.

ῥᾳδίως, ἐπ. καὶ ἰων. *ῥηιδίως,* ἐπίρ. τοῦ *ῥᾴδιος* (βλ.λ.)· εὐκόλως, προθύμως: *ῥᾳδίως φέρω*=φέρω τι εὐχερῶς, τὸ ὑποφέρω, τὸ ὑπομένω, τὸ ἀντέχω ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ἀπερισκέπτως

ῥᾰδᾰμιγξ, *-ιγγος,* ἡ (*ῥαίνω*)· σταγών.— **II** ἐπὶ στερεῶν, κόκκος (σίτου, κόνεως κ.τ.ὅ.).

Ἔτυμ.: ῥαθάμιγξ· ῥαθαμίζω (=*ῥαίνω*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥαθασσόμενοι· ῥαινόμενοι», «ῥαθαμίζεσθαι· ῥαίνεσθαι», «ῥαθαίνεται· ῥαίνεται, ῥέγχεται»* ⟨ἴαπ. *vrn̥dh-, πρβλ. *vrn̥d- ἐν τῷ ὁμηρ. *ἐρράδαται, ἐρράδατο,* *vrendh- καὶ *vrend-, ἃ εἶναι ἐπεκτ. τοῦ *vren- ἐν τῷ *ῥαίνω* (βλ. λ.), *ῥανίς.*

ῥᾰδᾰ-πῡγίζω (*ῥάσσω*+*πυγή*)· κτυπῶ τινα μὲ τὴν παλάμην ἢ μὲ τὸν πόδα εἰς τὰ ὀπίσθια.

Ἔτυμ.: ῥαθαπυγίζω (παρὰ Σουϊδ. *ῥοθοπυγίζω,* καὶ παρὰ Θωμ. Μαγ. *ῥοθοπυγισμὸς*) ⟨**ῥαθαγο-πῡγίζω·* πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥάθαγος· τάραχος, ἦχος, θόρυβος, ψόφος»,* καὶ *πῡγή* (βλ. καὶ *ῥόθος*).

ῥᾳ-θῡμέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥᾴθυμος*)· εἶμαι ράθυμος (βλ. λ.), εἶμαι ἄφροντις («ξένοιαστος»), ἀπερίσκεπτος.— **II** εἶμαι ὀκνηρός, ἀργῶ, ματαιοσχολῶ, «τεμπελιάζω».

ῥᾳ-θῡμία, ἡ (*ῥᾳθῡμέω*)· εὐθυμία, διασκέδασις ‖ ἀφροντισία, ἀμεριμνησία, ἀπροσεξία, ἀμέλεια.— **II** τὸ νὰ τὰ παίρνῃ κανεὶς τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν εὔκολον πλευράν των, ἀδιαφορία, νωθρότης, ὀκνηρία.— **III** χαλάρωσις, ἄνεσις, διασκέδασις, ἀναψυχή.

ῥᾳ-θῡμος, *ον* (*ῥᾴδιος*+*θυμός*)· ἀμέριμνος, ἄφροντις, εὔθυμος.— **II** ἐν κακῇ ἐνν., νωθρός, ὀκνηρός, ὀκνός.

ῥᾳ-θῡμως, ἐπίρρ. τοῦ *ῥᾴθυμος* (βλ. λ.)· εὐθύμως, ἀφροντίστως, μετ' ἀμεριμνησίας ‖ ὀκνηρῶς ‖ *ῥᾳθύμως φέρω τι*=«παίρνω κάτι στὰ ἐλαφρά», δεικνύω ἀδιαφορίαν διά τι.

ῥαιβό-κρᾱνος, *ον* (*ῥαιβὸς* + *κρανίον*)· ὁ ἔχων ραιβὴν (στρεβλὴν) κεφαλήν.

ῬΑΙΒΟ΄Σ, *ή, όν*· καμπύλος, κυρτός, «στραβός», «στραβοπόδης».

Ἔτυμ.: ῥαιβὸς εἶναι συγγ. τῷ γοτθ. **wraiqs** (=*σκολιός*)· *ῥαιβὸς* καὶ **wraiqs** ⟨ἴαπ. **vraigvo-s* ἢ **vraigvo-s*· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ ἴαπ. **vreiğ-* (βλ. ἐν *ῥοικός*)· ὁ ἀρχικὸς τύπος πιθ. ἦτο *Fραγ-ός,* πρβλ. λατ. **valgus.**

ῥᾱΐζω, ἰων. **ῥηΐζω,** μελλ. *-ῖσω* (*ῥᾴδιος*)· γίνομαι ἡσυχώτερος, περισσότερον ὑποφερτὸς ‖ εὑρίσκω ἀνακούφισιν, ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου ‖ ἀναπαύομαι.

ῬΑΙ΄ΝΩ, μελλ. *ῥᾰ̄νῶ·* ἀόρ. α' *ἔρρᾱνα,* ἐπ. β' πληθ. προστ. *ῥάσσατε* (ὡσεὶ ἐκ **ῥάζω*)· παθ. πρκ. *ἔρρασμαι* (ὡσεὶ ἐκ **ῥάζω*), ἐπ. γ' πληθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. *ἐρράδαται, ἐρράδατο·* ὡς καὶ νῦν, ραίνω, ραντίζω (ἐπὶ ὑγρῶν) ‖ ἐπὶ στερεῶν, διασκορπίζω, πασπαλίζω ‖ μτφρ., δροσίζω.

Ἔτυμ.: ῥαίνω· ῥανίς· ῥάμα· ῥάινω ⟨ἴαπ. **vrn̥-jō*, πρβλ. σλαυ. roniti (ἀφίνω τι νὰ πέσῃ χάμω), ἴαπ. **vren-*, ἐκτετ. εἰς **vrend-* ἐν τῷ ὁμηρ. πρκ. *ἐρράδαται,* ὑπερσ. *ἐρράδατο,* προστ. ἐνεργ. ἀορ. *ῥάσσατε,*

(ῥαδ- ⟨*vr̥d-), καὶ εἰς *vrendh- ἐν τῷ **ῥαθ-άμιγξ** καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *ῥαίνω* ⟨**ῥαδ-νjω : ἄρδω, ἀρδεύω.

ῥαισέμεναι, ἐπ. ἀντὶ *ῥαίσειν*, μελλ. ἀπρφ. τοῦ **ῥαίω.**

ῥαίσῃ, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ **ῥαίω.**

ῥαιστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ῥαίω*)· ὁ κατασυντρίβων ‖ σφῦρα.

'ΡΑΪ'Ω, μελλ. *-σω*· ἀόρ. α' *ἔρραισα*· κατασυντρίβω, θραύω, «τσακίζω», κατακερματίζω.— παθητ., θραύομαι, συντρίβομαι. — **II** γεν., καταστρέφω.— παθητ., κατασυντρίβομαι, καταβάλλομαι.

Ἔτυμ. : ῥαίω (**ῥαίσ-ω* ἢ **ῥαίσ-jω*), παθ. ἀόρ. *ἐρραίσθην*· *ῥαιστήρ*· *κυνο(ρ)ραιστὴς* (=λατ. **ricinus**)· *θῦμο-ραϊστής*· πρβλ. σανσκρ. **ri§yati, rē'§ati** (εἶμαι ἀκρωτηριασμένος), Ζενδ. **raēš-** (δοκιμάζω συμφοράν).

ῥακά, δ· ὁ ἀνάξιος, ἄχρηστος, «τιποτένιος» ‖ κακοήθης (ἐδρ. λέξις).

ῥᾶκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ῥάκος**· ὡς καὶ νῦν, μικρὸν ράκος, κουρελάκι, ἀπόκομμα ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., κουρέλια.

ῥᾰκιο-συρραπτᾰδης, *-ου*, ὁ (*ῥάκιον*+*συρράπτω*)· ὁ συλλέγων καὶ συρράπτων ράκη (περὶ τοῦ Εὐριπίδου λέγει τοῦτο ὁ Ἀριστοφ. ἐν Βατρ. 842, πρβλ. Ἀχαρ. 411).

ῥᾰκό-δῦτος, *ον* (*ῥάκος* + *δύω*)· ὁ ἐνδεδυμένος ράκη, ρακένδυτος, ὁ ὅλος ράκη ‖ κουρελιασμένος, κουρελής.

ῥᾰκόεις, *εσσα, εν* (*ῥάκος*)· ρακώδης, κουρελιασμένος, καταξεσχισμένος.

'ΡΑ'ΚΟΣ, *-εος*, τό· ὡς καὶ νῦν, ράκος, ἐσχισμένον ἔνδυμα, κομμάτι, κουρέλι ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ *ῥάκεα*, ἀττ. *ῥάκη*=ἐσχισμένα ἐνδύματα, κουρέλια ‖ γεν., τεμάχιον (λωρίς, ταινία) ὑφάσματος. 2) ἐν τῷ πληθ. ὡσ. καὶ ρυτίδες προσώπου. 3) μτφρ., *σώματος ῥάκος*= λωρὶς σαρκὸς ‖ *ῥάκος ἁλίοιο βίου*=κουρέλι θαλασσινῆς ζωῆς (ἐπὶ γέροντος ναύτου).

Ἔτυμ.: ῥάκος, αἰολ. *βράκος*· *ῥακόω*· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. αἰολ. *«βράκαλον· ῥόπαλον»*· αἰολ. *«βράκετον· δρέπανον, κλαδευτήριον»* (κατ' ἀνομ. τῶν *ρ—ρ*)=*ῥάκετρον* ⟨ἰαπ. **vr̥-q-**: σανσκρ. **vr̥kṇá-ḥ** (ἐσχισμένος), **vr̥ścáti** (**vr̥-k-sk-*)=σχίζειν, **vráccana-ḥ** (**vrask-*)= ὁ σχίζων, κόπτων, σλαυ. **ver-sk-** ἐν τῷ σλαυ. **vréskniti** (δραύομαι μετὰ πατάγου), **vréskati** (σχίζομαι), **vor-sk** ἐν τῷ παλ-σλαυ. **vraska** (=*ῥυτίς*)· κατ' ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ἰαπ. ***ver-, *vere-,** ἐν τῷ ἀλδ. **vaṛe**(πληγή)(**vor-nā**), σανσκρ. **vraṇá-ḥ** (πληγή) (**vreno-**).

ῥακόω, μελλ. *-ώσω* (*ῥάκος*)· σχίζω εἰς ράκη, καταρρακώνω.— **II** μτφρ. καθιστῶ τι ρυτιδῶδες ‖ παθητ., *ἐρρακωμένα πρόσωπα*=ἐρρυτιδωμένα πρόσωπα.

ῥακτός, ἡ, ὁν (*ῥάσσω*)· τραχύς, κρημνώδης, ἀπότομος.— **II** ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. Ἡσυχ., *«ῥακτοί· φάραγγες. πέτραι. χαράδραι»*.

Ἔτυμ.: ῥακτός· ῥάκτρια· τὸ *ῥακτὸς* φαίνεται νὰ εἶναι μτχ. εἰς *-τός* ἐσχηματισμένη ἐκ ῥίζ. τοῦ *ῥήγνυμι*· συγγ. τῷ σανσκρ. **srakṭi-ḥ** (γωνία), Ζενδ. **sraxtay** (γωνία).

ῥᾶκωμα, *-ατος*, τό (*ῥακόω*)·=*ῥάκος* (βλ. λ.).

'ΡΑ'ΜΝΟΣ, ἡ· εἶδος ἀκανθώδους θάμνου, ὅστις ἐκαλεῖτο καὶ *παλίουρος* (βλ. λ.).

Ἔτυμ. : ῥάμνος ⟨**ῥάβνο-ς**, ***ἰαπ. **vr̥bno-s**: λιθ. **virbas** (κλάδος), **verbá** (βλαστός), **vir̃balas** (κεντρί), λεττ. **wirbs, wirbens** (μικρὸς κάλαμος), παλ-σλαυ. **vrъ̃ba** (=λατ. **salix**), ῥωσσ. **vérba** (κλάδος ἰτέας), λατ. **verbēna** (**verbes-nā**), **verber-** (**verberis, -e, -a**), ἐκ θέμ. ***verbes-**, πρβλ. **sub-verbustus** (ἀχρεῖος, μηδαμινός)· ἡ ἀρχικὴ σημασία τῆς ὁμάδος ἦτο «εὐλύγιστος, εὔκαμπτος»· ἐξ ἰαπ. ***verb-** (στρέφω, περιστρέφω), πρβλ. λιθ. **virbinis** (κορδόνι, παγὶς πρὸς ἄγραν πτηνῶν), παλ-πρωσσ. **wirbe** (χορδή, σχοινίον), ῥωσσ. **voróba** (σχοῖνος), **voróby** (ἀνέμη, ἐξελίτρα), παλ-norr. **verpa** (στημονίζω ἢν ὑφαντόν), παλ-σαξ. **warp,** παλ-γερμ. **warf** (στημόνι ὑφάσματος), ἀγγλ-σαξ. **wearp** (εὔκαμπτος διὰ πλέξιμον), γοτθ. **wairpan** (ῥίπτω), (μεθ' ἧς σημασιολ. ἐξελίξεως καὶ τὸ λατ. **torquere**)· ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζ. καὶ τὸ *ῥέμβω* (βλ. λ.)· **ver-b-** εἶναι μία ἐκ τῶν πολλαπλῶν ἐπεκτάσεων τῆς ῥίζ. ***ver-** (στρέφειν), πρβλ. ***verp-, *vrep-** (λυγίζω, στρέφω· κλώθω, ράπτω), (λιθ. **verpti**=νήθειν, πρβλ. ἑλλ. *ῥέπω, ῥάπτω, ῥαπίς*), ***ver-t-, *vre-t-**, (ἑλλ. *ῥατάνη*), ***ver-d-, *vre-d-** (ἑλλ. *ῥαδινός*), ***ver-g-, *vre-g-** (σανσκρ. **varj-, vr̥ṇákti**=στρέφω, λατ. **verg̃ō**=στρέφω, «γέρνω», ρέπω, παλ-σλαυ. **vrъ̃ga**, **vrešti**= ῥίπτω), ***ver-ĝh-** (λεττ. **werft** = στρέφω)· πρβλ. εἶτα τοὺς ἐρρ. τύπους ***vreĝ-** (ἀγγλ-σαξ. **wrincle**=ρυτίς), **vreñĝh-** (γοτθ. **vruggō**=παγίς)· παραλλήλως πρὸς τὴν ῥίζ. ***ver-** βάσεις ***v(e)rei-** ***vri**, μαρτυρουμένη διὰ τοῦ ***vreit-** (παλ-norr. **rîda**, παλ-γερμ. **rīdan**=στρέφειν), ***vreik-** (ἑλλ. *ῥοικός, ῥικνός*), ***vrīp-** (ἑλλ. *ῥίψ, ῥιπή, ῥίπτω*)· βλ. καὶ *ῥάβδος*.

'Ραμνοῦς, *-οῦντος*, ὁ (*ῥάμνος*)· δῆμος ἢ περιοχὴ τῆς Ἀττικῆς· κυρ. συνηρ. ἐκ τοῦ *ῥαμνόεις, εσσα, εν* (=ἀγκαθωτός). Βλ. Κ.Ε.Λ.

'Ραμνούσιος, *α, ον* (*'Ραμνοῦς*)· ὁ ἐκ Ραμνοῦντος ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. *ἡ 'Ραμνουσία*, ἐπίθ. τῆς θεᾶς Νεμέσεως, ἐκ τοῦ ἐν Ραμνοῦντι δημωνύμου ναοῦ της.

'ΡΑ'ΜΦΟΣ, *-εος*, τό· ὡς καὶ νῦν, ράμφος, καὶ κυρ. τὸ ἐπικαμπὲς ράμφος τῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν.

Ἔτυμ. : ῥάμφος· ῥαμφή· ῥαμφίς· ῥαμφάζομαι· πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥαμψών· καμπύλον, βλαισόν»*· ἡ ῥ. *ῥαμφ-* προέρχεται πιθανῶς ἐκ συμφορμοῦ τῆς *ῥεμφ-* (ἐν τῷ *ῥέμφος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥέμφος· τὸ στόμα. ἢ ῥῖς»*) καὶ τῆς *ῥαφ-* (*ῥαφή, ῥαφίς*), ἐξ ἰαπ. ***verbh-**, παραλλ. τῷ ***verp-, *vrep-, *verb-** (διπλώνω, στρέφω), βλ. καὶ ἐν *ῥάμνος*.

ῥᾰνίς, *-ίδος*, ἡ (*ῥαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, ρανίς, σταγών, «σταλαγματιὰ» (βροχῆς κ.τ.ὅ.) ‖ γεν. κόδε τι τό ραντισμένον. [δι' ἐτυμ. βλ. *ῥαίνω*].

ῥαντήριος, *α, ον* (*ῥαίνω*)· ὁ ἐρραντισμένος, καταβρεγμένος ‖ ὁ ἐπιτήδειος πρὸς κατάβρεγμα.

ῥαντίζω, μελλ. *-σω* (*ῥαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, ραντίζω, ραίνω, ὑγραίνω, μουσκεύω ‖ ἅθεν, καθαρίζω, ἐξαγνίζω, διὰ ραντισμοῦ.

ῥαντισμός, ὁ (*ῥαντίζω*)· ὡς καὶ νῦν, ραντισμός, ράντισμα, κατάβρεγμα ‖ καθαρισμός.

ῥᾰ̀ξ, *ῥᾰγός*, ἡ, ἰων. καὶ μτγν. **ῥώξ,** *ῥωγός*· ἡ «ρῶγα» τῆς στοιβυλῆς· πρβλ. λατ. **racemus.** 2) εἶδος δηλητηριώδους ἀράχνης, κληθείσης οὕτω ἐκ τοῦ σχήματός της.

Ἔτυμ. : ῥᾰ̀ξ· ῥᾰγίζω· ῥώξ, γεν. *ῥωγός*· ἡ κλίσις *ῥᾰ̀ξ, ῥᾰγὸς* δυνατὸν νὰ ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν, ἀντὶ τῆς *ῥᾰ́ξ*, γεν. *ῥᾰκὸς* (πρβλ. *ὄρτυξ, -υκος : -υγος, λάταξ, -αγος* : λατ. **latex, icis**): λατ. **racēmus**· πιθ. νὰ εἶναι λέξεις προϊνδοευρωπαϊκαὶ καὶ μεσογειακαί.

ῥᾷον, οὐδ. τοῦ *ῥᾴων*, συχνὰ ἐν χρήσει ὡς συγκριτ. βαθμοῦ ἐπίρρ.· εὐκολώτερον.

ῥᾳόνως, ἐπίρρ. τοῦ *ῥᾴων*· εὐκολώτερον.

ῥᾰπίζω, μελλ. *-ίσω*· παθ. πρκ. *ἐρράπισμαι* (*ῥαπίς*)· κτυπῶ τινα διὰ ραβδίου, ραβδίζω, μαστιγώνω, δέρω, κοπανίζω, ξυλοκοπῶ.— **II** ὡς καὶ νῦν, ραπίζω εἰς τὸ πρόσωπον, κολαφίζω, «μπατσίζω».

ῥᾰπίς, *-ίδος*, ἡ (*ῥάβδος*)· ράβδος, «ραβδί».

Ἔτυμ. ῥαπίς· ῥαπίζω· χρῡσό-(ρ)ραπις, -ίδος· ῥόπαλον, ῥόπτρον, ἐν ἐπιγρ. Ἐπίδ. *ῥόπτον* (κατ' ἀνομ., πρβλ. *θυρωτον : θύρωτρον*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥοπτίον· κλειδίον»*· *καλαῦροψ* (βλ. λ.)· *ῥώψ*, πληθ. *ῥῶπες*· *ῥωπήιον* : παλ-norr. **orf**, μεσ-γερμ. **sensen-worp**, νεογερμ. **worb** (λαβή δρεπάνου) (γερμ. ***vurƀa-**, ἰαπ. ***vr̥pó-**), λιθ. **várpa** (στάχυς), *ῥάβδος*, (ἐὰν προέρχεται ἐκ τοῦ ***vr̥p-do-s**), πιθ. δὲ καὶ τὸ λατ. **vepr̄es** (ἐφ' ὅσον προέρχεται κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ ***vrepr̄es**)· ἰαπ. ***verp-, *vrep-** (στρέφω, ἀφ' ὅσον ἡ ἀρχικὴ σημασ. τῶν λέξεων τῆς ὁμάδος εἶναι «εὐλύγιστος κλάδος, βάτος»)· βλ. καὶ *ῥάμνος*· πρβλ. καὶ *ῥάπτω, ῥέπω*.

ῥᾰπισμα, *-ατος*, τό (*ῥαπίζω*)· κτύπημα διὰ τῆς παλάμης τῆς χειρός, ὡς καὶ νῦν, ράπισμα, κόλαφος, «μπάτσισμα, μπάτσος».

ῥαπτός, *ή, όν* (*ῥάπτω*)· ἐρραμμένος, «ραμμένος», «ραφτός», συνερραμμένος, «μπαλωμένος» ‖ γενικῶς, ὁρμαθισμένος, ἀραδιασμένος κατὰ σειράν.— ■ ὁ διὰ βελόνης εἰργασμένος, κεντητός, κεντισμένος ‖ *ῥαπτὴ σφαῖρα*=σφαῖρα συνερραμμένη ἐκ δερμάτων διαφόρων χρωμάτων.

'ΡΑ'ΠΤΩ, μελλ. *ῥάψω* · ἀόρ. α' *ἔρραψα*, ἐπ. *ῥάψα* · παθητ. ἀόρ. β' *ἐρράφην* · πρκ. *ἔρραμμαι* · ὡς καὶ νῦν, ράπτω, συρράπτω:—μέσον, ράπτω (συρράπτω, «μπαλώνω») δι' ἐμαυτόν.— **II** μτγν. ἐργάζομαι μὲ τὴν βελόνην, κεντῶ.— **III** μτφρ., σχεδιάζω, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, μηχανορραφῶ, σκευωρῶ, λατ. **suere dolos.** —παροιμ.: *τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σύ, ὑπεδύσατο δὲ 'Αριστα)όρας* (τ. ἔ. σὺ κατέστρωσας τὸ σχέδιον, ἀλλ' ὁ 'Αρισταγόρας τὸ ἐξετέλεσεν).— **IV** συναρμολογῶ, συνάπτω, συγκολλῶ, «ἀραδιάζω» κατὰ σειράν.

ῥᾶπυς, *-υος,* ἡ· ραφανίς, γογγυλίς, λατ. **rāpa, rapum.**

Ἔτυμ.: *ῥάπυς* καὶ *ῥάφυς* · *ῥάφανος, ῥαφάνη* · *ῥαφανίς:* λατ. **rāpum, rāpa, rāpistrum, rāpina,** παλγερμ. **ruoba, rāba,** παλ-σλαυ. **repa,** λιθ. **rópe** (ραφανίς)· πρβλ. ὡσ. gall. **erfin,** νεο-bretl. **irvin** (γογγύλι)· καθόλου εἰπεῖν πρόκειται περὶ ἀρχαιοτάτης ὁμάδος λέξεων.

'ΡΑ'ΡΙΟΣ, *α, ον* (*'Ρᾶρος*)· ὁ ἐκ Ράρου: *'Ράριον* (ἐνν. *πεδίον*), τὸ=ἡ πεδιὰς τοῦ Ράρου, πλησίον τῆς Ἐλευσῖνος, ἀφιερωμένη εἰς τὴν Δήμητρα· ἐξ οὗ καὶ ἡ θεὰ ἐκαλεῖτο *'Ραριάς.*

'Ρᾶρος, *-ου,* ὁ· πατὴρ τοῦ Τριπτολέμου.

ῥάσσατε, ἐπ. προστ. ἀορ. α' τοῦ *ῥαΐνω* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *'ῥάζω*).

'ΡΑΣΣΩ, μέλλ. *ῥάξω* · ἀόρ. α' *ἔρραξα* · ὡς τὸ *ἀράσσω,* κτυπῶ, τύπτω, πατάσσω, καταρρίπτω, ρίπτω μεθ' ὁρμῆς ‖ συγγ. τῷ ἰων. *ῥήσσω, ῥήγνυμι.*

Ἔτυμ.: *ῥάσσω,* ἀττ. *ῥάττω* · *ῥᾰχίᾱ,* ἰων. *ῥηχίη* · ἰων. *ῥήσσω,* ἀττ. *ῥᾴττω*=κτυπῶ τὸ ἔδαφος μὲ τὸ πόδι· ἀττ. **κατα(ρ)ῥᾴκτης, -ου,** ἰων. *Κατα(ρ)ῥήκτης* (παρ' 'Ηροδ., ὄνομα ποταμοῦ τινος τῆς Φρυγίας): παλ-σλαυ. **u-raziti** (=λατ. **percutere**), ἰαπ. ***vrāĝh-, *vreĝh-.**

ῥᾷστα, οὐδ. πληθ. τοῦ *ῥᾷστος,* ὡς ἐπίρρ. εὐκολώτατα.

ῥᾷστος, *η, ον,* ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *ῥᾴδιος,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *ῥᾴϊστος*=εὐκολώτατος.

ῥᾳστωνεύω (*ῥᾳστώνη*)·=*ῥᾳθῡμέω* · διάγω ἐν *ῥᾳστώνῃ* (ὅλ. λ.), εἶμαι *ῥᾴθυμος* (ὅλ. λ.), εἶμαι ὀκνηρός (νωθρός), ἀδιάφορος, ἀμέριμνος.

ῥᾳστώνη, ἡ, ἰων. **ῥηστώνη** (*ῥᾷστος*)· εὐχέρεια εἰς τὸ πράττειν τι, εὐκολία.— **II** εὔθυμος διάθεσις, προόρασις, ἡπιότης, λατ. **facilitas** ‖ *ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος* ('Ηρόδ.)=ἐξ ἀγαθῆς διαθέσεως πρὸς τὸν Δημοκήδην.— **III** ἀνακούφισις ἀπό τινος δυσαρέστου πράγματος, παῦσις ἀπό τινος ‖ ἀπολ. ἀνάπαυσις, ἀνάπαυλα, ἡσυχία, εὐκολία ‖ *ῥᾳθυμία* (βλ.λ.), νωθρότης, νωχέλεια.

ῥᾴτερος, *α, ον,* ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *ῥᾴδιος* (βλ. λ.).

ῥᾰφᾰνῐδόω (*ῥαφανίς*)· τιμωρῶ τινα ὡς μοιχόν (κυρ. σημ. «ἐμπήγω ραπάνι εἰς τὸν πρωκτὸν τινος», ὑφίσταντο δὲ τοῦτο πρὸς τιμωρίαν τῶν οἱ μοιχοί).

ῥᾰφᾰνίς, *-ῖδος,* ἡ· τὸ «ραπάνι», λατ. **raphanus** · ἐκ τοῦ

'ΡΑ"ΦΑ"ΝΟΣ, ἡ· ἀττ. ἀντὶ *κράμβη* (βλ. λ.), λάχανον [δι' ἔτυμ. βλ. *ῥάπυς*].

ῥᾰφεύς, *-έως,* ὁ (*ῥάπτω*)· ράπτης.— **II** μτφρ., μηχανορράφος, συνωμότης, ἐπινοητής: *φόνου ῥαφεὺς*=ἠθικὸς αὐτουργὸς φόνου.

ῥᾰφή, ἡ (*ῥάπτω*)· ὡς καὶ νῦν, ραφή, τὸ ράψιμον ‖ *ῥαφὴ κρανίου* ὅ,τι καὶ νῦν ἔτι λέγεται οὕτω.

ῥᾰφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ῥάπτω.*

ῥᾰφῐδεύς, *-έως,* ὁ·=*ῥαφεὺς* (βλ. λ.).

ῥᾰφίς, δωρ. **ῥαπίς,** *-ίδος,* ἡ (*ῥάπτω*)· βελόνη, καρφίς, περόνη, «καρφίτσα».

ῥᾰχία, ἰων. **ῥηχίη,** ἡ (*ῥάσσω*)· ὡς τὸ *ῥηγμὶν* (βλ.λ.), ἡ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς δραῦσις τῶν θαλασσίων κυμάτων, ἡ κυματωγή ‖ τὸ ρηγνύμενον (θραυόμενον) κῦμα, καὶ μάλιστα ἡ «φουσκονερά», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἄμπωτις* (βλ. λ.) ‖ γενικῶς, πλημμύρα, κατακλυσμός. — **II** προεξέχουσα ἀκτή, πετρώδης αἰγιαλός, γεν. ἀκτῆ, ἐφ' ἧς ἐκσπῶσι τὰ κύματα. **2)** ράχις ὄρους, ὀροσειρά.

ῥᾰχίζω, μελλ. *-ίσω* (*ῥάχις*)· διατέμνω (κόπτων διαχωρίζω) κατὰ μῆκος τῆς ράχεως ‖ διασχίζω εἰς δύο, διχάζω, κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω.— **II** μτφρ., φέρομαι ἀλαζονικῶς, κομπάζω.

ῥᾶχις, γεν. *-ιος,* ἀττ. *-αος,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, ράχις, «ράχη» (ἐπὶ ἀνθρ. καὶ ζῴων), ἡ σπονδυλικὴ στήλη ‖ ὡσ. τὸ λεγόμενον «ραχοκόκκαλο», λατ. **spina dorsi** ‖ *ὑπὸ ῥάχιν παγῆναι* = νὰ ἀνασκολοπισθοῦν.— **II** πᾶν τὸ προσομοιάζον πρὸς ράχιν (πρὸς «ραχοκόκκαλο») κατὰ τὸ σχῆμα, ὅπως π.χ. ράχις ὄρους, ὀροσειρά.

ῥαχός, ἰων. **ῥηχός,** *-οῦ,* ἡ· δάμνος ἀκανθώδης. **2)** φραγμὸς (φράκτης) ἐξ ἀκανθῶν. **3)** ἀκανθώδης ράβδος ‖ κλῆμα ἀμπέλου, «ἀμπελόβεργα».

Ἔτυμ.: ἀττ. *ῥᾱχός* (*ῥᾱχος*), ἰων. *ῥηχός* ('Ηρόδ.· *εὐῤῥηχος, ῥηχώδης*)· *ῥάχις, -ιος,* ἀττ. *-αος* · *ῥαχίζω* (βλ.λ.λ.): παλ-ιρλ. **fracc** (βελόνη), λιθ. **rāzas** (*vreĝho-)=κλῶνος ἄνευ φύλλων, **razis** (ὄχυρον, καλάμη ἀχύρου)· ἐξ ἰαπ. vrāĝh-, *vreĝh- (νύσσω, κεντῶ).

ῥάψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ῥάπτω.*

ῥαψ-ῳδέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥαψῳδός*)· ἀπαγγέλλω ποιήματα.— Παθητ., ἐπὶ τῶν ποιημάτων, ἀπαγγέλλομαι. **2)** ἐπαναλαμβάνω ἀπὸ στήθους, μανθάνω ἀπὸ στήθους, ἀποστηθίζω, ρητορεύω ‖ ἐπαναλαμβάνω τι, λέγω «τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια».— **II** μετ' αἰτ. προσ., ὄδω περί τινος, ἐγκωμιάζω τινά.

ῥαψ-ῳδία, ἡ (*ῥαψῳδέω*)· ἀπαγγελία ἐπικῶν ποιημάτων ‖ ἐπικὴ ποίησις ἢ σύνθεσις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν λυρικὴν κιθαρῳδίαν.

ῥαψ-ῳδός, ὁ (*ῥάπτω* + *ᾠδή*)· ὁ ράπτων (συρράπτων, συνείρων, συναρμολογῶν) ᾠδάς ‖ ὁ ἀπαγγέλλων ἐπικὰ ποιήματα, ὡς καὶ νῦν ραψῳδός ‖ ἐνίοτε ἐλέγετο καὶ ἐπὶ τοῦ ποιητοῦ, τοῦ ἀπαγγέλλοντος τὰ ἰδικά του ποιήματα, κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐλέγετο ἐπὶ τάξεως ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπαγγέλλοντες τὰ ὁμηρικὰ ποιήματα. Ἐντεῦθεν τὰ ὁμηρικὰ ποιήματα διῃρέθησαν εἰς ὡρισμένα τμήματα, ἅτινα ἐκλήθησαν «ραψῳδίαι», ἑκάστη τῶν ὁποίων ἀπηγγέλλετο ἐν ἐνιαίῳ τμήματι χρόνου.— **II** Ἡ Σφίγξ ἐκαλεῖτο καὶ *ῥαψῳδὸς κύων,* ἐπειδὴ προέβαλλε τὸ αἴνιγμά της πρὸς πάντα, ὃν συνήντα, ὅπως οἱ ραψῳδοὶ ἀπήγγελλον τὰ ἔπη των.

ῥᾴων, ον, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *ῥᾴδιος* · εὐκολώτερος.

ῥᾳ, ἐπ. ἐπίρρ. ἀντὶ *ῥᾷ* (ἐξ οὗ τὸ *ῥᾴδιος*), *ῥεῖα* · εὐκόλως, εὐχερῶς, «εὔκολα» [⏑ ⏑, ἀλλ' ὡσ. καὶ κατὰ συνίζησιν ὡς μία μακρὰ συλλ.].

'Ρέᾱ, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. **'Ρείη** ἢ **'Ρέη** · Θεά, θυγάτηρ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, σύζυγος τοῦ Κρόνου καὶ μήτηρ τοῦ Διός. [πιθ. 〈 *ἔρα* (=*γῆ*?), κατὰ μετάθεσιν φθόγγων].

'ΡΕ'ΓΚΩ, μελλ. *ῥέγξω* · ρέγχω, «ροχαλίζω» ‖ ἐπὶ ἵππων, φυσῶ, ρωθωνίζω, φρυάττω.

Ἔτυμ.: *ῥέγκω* (*ῥέγχω*)· *ῥέγκος, ῥέγξις:* παλ-ιρλ. **srennim** (*srenk-nā-mi=λατ. **sterto**=ρέγχω), πιθ. δὲ καὶ παλ-ιρλ. **srōn** (ρίς), gall. **ffroen, froan, fron** (ρώθων) (*sroknā).— τὰ λατ. **ringor** (*rengōr), παλ-σλαυ. **re.gna.ti** (=λατ. **hiscere**) δὲν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα, ἀδέβαιον δὲ εἶναι ἂν εἶναι συγγ. τὰ λατ. **rancens, rancidus** (σεσηπώς)· βλ. καὶ *ῥύγχος.*

'ΡΕ'ΓΟΣ, *-εος* τό·=*ῥῆγος* (βλ. λ.), τάπης, **σκέπασμα,** ἐφάπλωμα, κλινοσκέπασμα.

ῥέγχω·=*ῥέγκω* (βλ. λ.).

ῥέδη, ἡ, ἐκ τοῦ λατ. **rheda** · ἅμαξα.

ῥέεθρον, τό, ἰων. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ῥεῖθρον* (βλ. λ.).

'ΡΕ'ΖΩ, ἰων. πρτ. *ῥέζεσκον* · μελλ. *ῥέξω* · ἀόρ. α' *ἔρρεξα* καὶ *ἔρεξα* · ἐκ τῶν παθητ. τύπων μόνον τὸ ἀπρφ. ἀορ. α' *ῥεχθῆναι* εἶναι ἐν χρήσει.— ὡς τὸ *ἔρδω* (βλ. λ), πράττω, ποιῶ, ἐνεργῶ ‖ ἀπολ., ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον μτδτ., πράττω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ, τελειώνω, κατορθώνω ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ. (προσ. καὶ πράγμ.), κάμνω τι εἰς τινα ‖ ὡσ. μετ' ἐπιρρ., *κακῶς ῥέζω τινά* =κακομετεχειρίζομαί τινα.— **II** *ἱερὰ ῥέζω θεῷ*= τελῶ (προσφέρω) θυσίαν πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος, λατ. **sacra facere** ‖ ὅθεν ἀπολ., θυσιάζω, προσφέρω θυσίαν, ὡς τὸ λατ. **operari, facere.** [δι' ἔτυμ. βλ. *ἔργον*].

'ΡΕ'ΘΟΣ, *-εος,* τό· μέλος τοῦ σώματος (καὶ δὴ ἐν τῷ πληθ.).— **II** ἐν τῷ ἑν., τὸ πρόσωπον, ὄψις [ἄγν. ἔτυμολ.].

ῥεῖα, ἕτερος ἐπ. τύπος, ἀντὶ *ῥέα, ῥᾷ,* ἐπίρρ. τοῦ *ῥᾴδιος·* εὐκόλως, εὐχερῶς, ἀφροντίστως, ἀμερίμνως.

Ῥεῖη, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *Ῥέα* (βλ. λ.).

ῥεῖθρον, τό, ἀττ. κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ ἰων. *ῥέεθρον* (*ῥέω*)· ὡς καὶ νῦν, ρεῖθρον, ρεῦμα, ποταμός. 2) μτγν. ἡ κοίτη ποταμοῦ ‖ ὡσ. πορθμός, πόρος.

ῥέκτειρα, ἡ, θηλ. τοῦ *ῥεκτὴρ* (βλ. λ.).

ῥεκτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ῥέζω*)· ὁ πράττων, ὁ ἐργαζόμενός τι, ὁ ἐργάτης (πρβλ. *πρηκτήρ*).

ῥέμβομαι, ἀποθ.· περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, περιτριγυρίζω ‖ ἐνεργῶ εἰς τὴν τύχην («στὰ κουτουροῦ»).

*Ἔτυμ.: *ῥέμβομαι· ῥόμβος·* ἀττ. *ῥύμβος·* μεσ-γερμ. **wrimpen, wrempen** (=λατ. **distorquere**), **wrempich** (=λατ. **distortus**), ἰαπ. ***vremb-,** ἴρρ. τύπος ἐκ τοῦ ***verb- *vreb-,** βλ. *ῥάμνος.*

ῥέξαι, ῥέξας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ῥέζω.*

ῥέος, τό (*ῥέω*)· ρεῦμα, ρυάκιον.

ΡΕΊΠΩ, μελλ. *—ψω·* κυρ. ἐπὶ τῆς κλινούσης πρὸς τὰ κάτω πλάστιγγος, κλίνω, «γέρνω», πρὸς τὰ κάτω, πίπτω, καταβαίνω, λατ. **vergere, inclinare** ‖ ἐνταῦθεν ἁπλῶς, πίπτω ἢ στρέφω (κλίνω) πρὸς τὰ κάτω. 2) ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο ἀντιμαχομένων μερίδων, ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω. 3) ἐπὶ προσώπων, ὡς καὶ νῦν, ῥέπω πρός τι πρᾶγμα, ἔχω ροπὴν πρός τι, κλίνω πρός τι, εὐμενῶς διάκειμαι πρός τι. 4) ἐπὶ ὑποχρεώσεων, καθηκόντων, πίπτω ἐπί τινος, περιέρχομαι εἴς τινα, μεταβιβάζομαι εἴς τινα. 5) ἐπὶ γεγονότων, πίπτω, συμβαίνω, κατά τινα τρόπον ‖ συνηθίζω νὰ καταλήγω εἴς τι.— ■ μτδτ., κάμνω τὴν πλάστιγγα νὰ κλίνῃ πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος ‖ ἐνταῦθεν ἐν τῷ παθητ., *ἴσως ῥέπομαι*=ἰσορροποῦμαι, ἰσοφαρίζομαι, εὑρίσκομαι ἐν ἰσορροπίᾳ.

*Ἔτυμ.: *ῥέπω· ῥοπή· ἀντί-ρροπος· ἕτερο-ρρεπής· ῥέπω* ⟨ **Ῥρέπω,* ἰαπ. ***verp-,** ***vrep-** (κάμπτω, στρέφω)· βλ. *ῥαπίς, ῥάπτω, ῥάβδος, ῥάμνος.*

ῥεῤῥωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ῥυπόω.*

ῥεῦμα, *-ατος,* τό (*ῥέω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ ρεῦμα, τὸ ρέον, γεν. ρεῦμα, ρεῦμα ποταμοῦ ‖ ὡσ. ρεῦμα (ρύαξ) λάβας ‖ μτφρ., ρεῦμα (κῦμα, πλῆθος) ἀνθρώπων. 2) πλήμμυρα.

ῥεύσομαι, μέλλ. τοῦ *ῥέω.*

ῥεχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ῥέζω.*

***ΡΕ΄Ω** (=λέγω)· ἐξ αὐτοῦ ἀσχηματίσθησαν χρόνοι τινές, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἐν *ἐρέω, εἶπον* (βλ. λ. λ.).

ΡΕ΄ω, μέλλ. *ῥεύσομαι·* ἀττ. μελλ. *ῥυήσομαι* καὶ ἀόρ. δ' *ἐρρύην,* ἐν παθητ. τύπῳ ἀλλὰ μετὰ ἐνεργ. σημ.· πρκ. *ἐρρύηκα·* ὡς καὶ νῦν, ῥέω, τρέχω, ἐκρέω, ῥέω ποταμηδόν, ἀναβρύω ‖ *γαῖα ῥέει αἵματι* = τὸ αἷμα ἔρρεε ποταμηδὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ‖ ὡσ. μετὰ αἰτ. συστ. ἀντικ.: *ῥεῖτω χώρα γάλα (μέλι* κ.τ.δ.)=ἂς ἀναβλύζῃ (ὁ τόπος) γάλα, μέλι... ‖ *ῥέω ἀπὸ χιόνος*= λαμβάνω τὰ ὕδατά μου ἀπὸ τηκομένης χιόνος. 2) μτφρ., ἐπὶ ρεύματος (ροῆς) λόγων, ῥέω, κυλῶ. 3) πίπτω, στάζω, σταλάζω, φθίνω, χάνομαι. 4) λυώνω, διαλύομαι, τήκομαι.— ■ μτδτ., χύνω, ἀφίνω (κάμνω) τι νὰ ρεύσῃ, τὸ ἐκχέω.

*Ἔτυμ.: *ῥέω* (**σρεΓω*)=σανσκρ. **srávati**· ὁμηρ. *ῥόος* (κυπρ. *ῥόFος*), ἀττ. *ῥοῦς*: σανσκρ. **srava-ḥ,** παλ-σλαυ. **o-strovŭ** (νῆσος, δηλ. κάτι πέριξ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ροή)· *ῥοή*: σανσκρ. **giri-srava,** λιθ. **sravà**· *ῥυτός* =σανσκρ. **srutá-ḥ**· *περί-ῥρυτος*=σανσκρ. **parisruta-ḥ**· *ῥεῦμα*: παλ-ιρλ. **srūaim,** παλ-bret. **strum** (=**copia lactis**), παλ-γερμ. **stroum,** ἀγγλ-σαξ. **stréam,** παλ-norr. **straumr** (germ. ***strauma,** ἰαπ. ***strou-mo**), θρᾳκ. *Στρῦμών* (ὁ ποταμός, μετὰ προσφ. **-men-**), *Στρῦμη* (ὄνομα πόλεως), λατ. **straume** (προσφ. **-mā-**), πολ. **strumień'** (*ῥύαξ*)· *ῥύσις*: σανσκρ. **srutíḥ**· *ῥυάς, -άδος, ῥύαξ, -ακος· ῥύδην, ῥυδόν· ἀκαλαρρείτης, βαθυρρείτης, εὐρρείτης*: σανσκρ. **sravát-** (ποταμός)· *ῥέεθρον·* ἀττ. *ῥεῖθρον·* μετὰ μακροῦ ριζ. φων. *ῥώομαι,* σανσκρ. μτδ. ἐνεργείας **srā́vayati, -srāva-ḥ,** λιθ. **s(t)rovė** (ποταμός), λατ. **strāwe** (ποταμός)· πρβλ. ἔτι σανσκρ. **srā́tah,** παλ-περσ. **rautah-** νεο-περσ. **rōd** (ποταμός), ιρλ. **sruth** (ποταμός), gall. **ffrwd,** παλ-corn. **frot,** bret. **froud** (χείμαρρος)· ἐξ ἰαπ. ***s(e)reu-,** ὅπερ εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ***ser(e)-** τοῦ ἐν τοῖς: σανσκρ. **sárati, sisarti,** ἑλλ. *ἑρμή·* βλ. καὶ ἐν *ῥυθμός.*

ῥῆγμα, *-ατος,* τό (*ῥήγνυμι*)· ὡς καὶ νῦν, ρῆγμα, θραῦσις, κάταγμα, διάρρηξις, «ράγιαμα», ρωγμή, «χαραμάδα».

ῥηγμίν, ἢ **ῥηγμίς,** γεν. *-ῖνος,* ὁ (*ῥήγνυμι*)· τὸ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ρηγνύμενον (ἐκσπὼν) κῦμα, ἡ κορυφὴ τοῦ ἐκρηγνυμένου καὶ ἀφριζόντος κύματος ‖ ὁ τόπος (οἱ ἀπορρῶγες βράχοι ἀκτῆς), ὅπου ἐκσπῶσι τὰ κύματα. 2) μτφρ., τὸ χεῖλος (τὸ ἄκρον) ἑνὸς πράγματος.

ΡΗΓΝΥ΄ΜΙ ἢ **—ύω·** γ' ἐν. πρτ *ῥήγνυσκε,* ἰων. ἀντὶ *ἐρρήγνυ·* μελλ. *ῥήξω·* ἀόρ. α' *ἔρρηξα·* πρκ. δ' *ἔρρωγα* (μετὰ παθητ. σημ.).—μέσον, μελλ. *ῥήξομαι·* ἐπ. ἀόρ. α' *ἐρρήξάμην.*—Παθητ., μελλ. δ' *ῥᾳγήσομαι·* ἀόρ. α' *ἐρρήχθην,* συχν. ἀόρ. δ' *ἐρράγην·* πρκ. *ἔρρηγμαι·* διαρρηγνύω, συντρίβω, θραύω, σπάζω, κάμνω κομμάτια, «τσακίζω», κατακερματίζω ‖ ἐπὶ ἐνδυμάτων, σχίζω τὰ ἐνδύματά μου («τὰ κουρελιάζω, τὰ κάνω λουρίδες») εἰς ἔνδειξιν λύπης, ἢ ἐξ αἰτίας τῆς λύπης μου. 2) ὡς ὅρος πολεμικός, διαρρηγνύω (διασπῶ) τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν ‖ *ῥήγνυμι τὸ μέσον* – διαπῶ τὸ κέντρον τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως ‖ ὡσ. ἐν τῷ μέσῳ: *ῥήγνυμαι στίχας*=ἀνοίγω δρόμον (δημιουργῶ ρῆγμα) καὶ περνῶ διὰ μέσου τῶν τάξεων τοῦ ἐχθροῦ.—ὡσ. ἀπολ. ἐν τῷ ἐνεργ. καὶ μέσῳ (*ῥήγνυμι, ῥήγνυμαι*)=ἀνοίγω διὰ τῆς βίας δρόμον διὰ μέσου τινός. 3) ἀφίνω τι νὰ ἐκρεύσῃ (νὰ ἐξαπολυθῇ) διὰ μέσου ρήγματός τινος, τὸ ἐξαπολύω, «τὸ ξαλυσιδώνω» ‖ *ῥήγνυμι φωνὴν*=δίδω διέξοδον εἰς τὴν φωνήν μου, «ξεφωνίζω», καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ προσώπων ὁμιλούντων διὰ πρώτην φοράν ‖ ἐνταῦθεν, ὁμιλῶ ἐλευθέρως, ὁμιλῶ μετὰ παρρησίας, ὡς τὸ τοῦ Βιργιλ. **rumpere vocem** ‖ ὡσ. *ῥήγνυμι βροντὴν* = ἐξαπολύω τὸν κεραυνόν ‖ *ῥήγνυμι δάκρυα*=ἀναλύομαι εἰς δάκρυα, ἐξαπολύω (ἀνοίγω) τὰς πηγὰς τῶν δακρύων. 4) ἐν τῷ τύπῳ *ῥήσσω,* ἀπολ., κτυπῶ τὸ ἔδαφος ἐν ρυθμῷ, ὀρχοῦμαι. 5) ἐπὶ πυγμάχων, κτυπῶ τινα καὶ τὸν ῥίπτω κάτω.— ■ παθητ., θραύομαι, διαρρήγνυμαι, συντρίβομαι, γίνομαι κομμάτια ‖ ῥήγνυμαι βιαίως, ἀνοίγομαι, ἀποκτῶ χάσματα (ρωγμάς), ὅπως ἡ γῆ ἐνίοτε κατὰ τοὺς σεισμούς. 2) ἐκρήγνυμαι ὡς ἡ βροντὴ καὶ ἡ ἀστραπή. 3) ἐπὶ πλοίων, συντρίβομαι, ναυαγῶ.— ■ ἀμτδ., ὡς τὸ παθ., ἐκρήγνυμαι, καὶ κυρ. ἐν τῷ πρκ. *ἔρρωγα*=ἔχω ἐκραγῆ ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, διαρρηγνύω τὰς ὄχθας μου (τὰς ἐξαφανίζω καὶ δημιουργῶ νέας).— μτφρ., ἔχω ἐκπάσει, ἐκσπῶ.

*Ἔτυμ.: *ῥήγνῦμι· ῥήσσω* (καὶ μτγν. *ῥήττω,* διάφορον τοῦ ἰων. *ῥήσσω,* ἀττ. *ῥάττω,* περὶ οὗ βλ. ἐν *ῥάσσω*)· ἀττ. *ῥῆξις,* λεσβ. **Fρῆξις**· *ῥώξ,* γεν. *ῥωγός· ῥωγή, ῥωγμή, ῥωγμός, ῥωχμός* (μετὰ *-χμ-* ⟨ *-κσμ-*)· *ῥωγαλέος· δια-ρρώξ, -ῶγος· ῥηγμίν, -ῖνος· ῥαγή·* ἐξ ἰαπ. ***vreĝ-, *vrōĝ-, *vreg-,* τ. ἔ. ἐξ ἑλλ. ριζ. **Fραγ-,** πρβλ. καὶ λατ. ῥ. **frag-** ἐν τοῖς **frango, frēgi, fragmen, frag-mentum, frag-ilis**· πρβλ. σλαυ. **breg-a** (= λατ. **ripa**), γοτθ. **brikan** (=*κλάω*), παλ-norr. **bruk-a,** ἀγγλ-σαξ. **brec-an.**

ῥήγνυσκε, ἰων. ἀντὶ *ἐρρήγνυ,* γ' ἐν. πρτ. τοῦ *ῥήγνυμι.*

ΡΗΓΟΣ, *-εος,* τό· σκέπασμα, κάλυμμα, ἐφάπλωμα ‖ καθόλου, κάλυμμα κλίνης ἢ καθίσματος (ἀνακλίντρου), εἴτε καὶ ἱμάτιον (ὡς τὸ *φᾶρος*).

*Ἔτυμ.: *ῥῆγος* ἐκ τινος *ῥέζω*=βάπτω (παρὰ Φωτ. καὶ Μ. Ἐτυμ., ὅπερ εἶναι διάφορον τοῦ *ῥέζω*=πράττω, ποιῶ· ἐκ τοῦ *ῥέζω* τούτου παράγονται τὰ *ῥαγεὺς* καὶ *ῥογεὺς* (βαφεύς)· *ῥέγμα* (βεβαμμένον ὕφασμα)· πρβλ. Ἡσυχ. «*χρυσορραγές· χρυσοβαφές*»· «*ῥαγεύς· βαφεύς*»: σανσκρ. **rā́jyati** (χρωματίζομαι, κοκκινίζω), **rāga-ḥ** (χρωματισμός, χρῶμα)· *ῥέζω* ⟨ἰαπ. ***sreg-jō** (***sr-** : ***r-**):

ῥᾴδιος, *η, ον,* ἰων. συνῳδ. ἐκ τοῦ *ῥηίδιος* (βλ. λ.).

ῥηδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἐρέω, ἐρῶ·* ἀπρφ. *ῥηθῆναι.*

ῥηΐδιος, *η, ον,* ἰων. ἀντὶ *ῥᾴδιος* (βλ. λ.).

ῥήιστος, *η, ον,* ἰων. ἀντὶ *ῥᾷστος,* ὑπερθ. τοῦ *ῥᾴδιος.*

ῥήϊτατος, *η, ον,* ἐπ. ὑπερθ. τοῦ *ῥᾴδιος.*

ῥήϊτερος, *η, ον,* ἐπ. συγκρ. τοῦ *ῥᾴδιος.*

ῥηκτός, *ή, όν* (*ῥήγνυμι*)· ὁ διερρηγμένος, ἐσχισμένος, «σπασμένος, ξεσχισμένος» ‖ ὃν δύναταί τις

νὰ διαρρήξῃ (νὰ συντρίψῃ), τρωτός, κατεσκευασμένος ἀπὸ εὐκολοδιαπέραστον ὕφασμα.

ῥῆμα, -ατος, τό (*ῥέω = ἐρῶ)· τὸ λεγόμενον ἢ λαλούμενον, λέξις, λόγος, ἀπόφθεγμα, φράσις. 2) ὡσ. τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ γίνεται λόγος, πρᾶγμα.— ‖ ἐν τῇ Γραμματικῇ, ρῆμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὄνομα. [δι' ἐτυμ. βλ. εἴρω B].

ῥημάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ῥῆμα· μικρὰ λέξις, λεξίδιον ‖ φράσις προσφιλὴς εἴς τινα καὶ συχνότατα διὰ τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ ἐπαναλαμβανομένη.

***ΡΗ'Ν,** ἡ, γεν. ῥηνός, αἰτ. ῥῆνα· πρόβατον, ἀρνίον. Ἔτυμ.: *ῥήν ἡ γεν. ῥηνός, αἰτ. ῥῆνα, δοτ. πληθ. ῥήνεσσι εἶναι τύποι ὑστερογενεῖς σχηματισθέντες βάσει τοῦ συνθ. πολύρρην· βλ. ἐν ἀρήν, γεν. ἀρνός· ἐκ τούτου τὸ ἰων. ῥηνικός, ῥῆνιξ.

ῥηνο-φορεύς, ὁ (ῥήν+φέρω)· ὁ φέρων (ἐνδεδυμένος) δορὰν προβάτου.

ῥῆξαι, ῥῆξας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ ῥήγνυμι.

ῥηξ-ηνορία, ἡ (ῥηξήνωρ)· ἡ δύναμις τοῦ νὰ διαρρηγνύῃ τὶς τὰς τάξεις τῶν πολεμιστῶν (νὰ τὰς διασπᾷ).

ῥηξ-ήνωρ, -ορος, ὁ (ῥήγνυμι + ἀνήρ)· ὁ διαρρηγνύων (ὁ διασπῶν) τὰς τάξεις τῶν πολεμίων.

ῥηξι-κέλευθος, ον (ῥήγνυμι+κέλευθος)· ὁ διανοίγων ὁδόν, ὁ ἀνοίγων τὸν δρόμον ‖ μτφρ. ὡς καὶ νῦν, ρηξικέλευθος, πρωτοδευτικός.

ῥηξί-νοος, ον (ῥήγνυμι+νόος)· ὁ διαρρηγνὺς τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ φέρων παραφροσύνην.

ῥῆξις, -εως, ἡ (ῥήγνυμι)· διάρρηξις, σπάσιμον.— ‖ σχίσμα, σχισμή, ρωγμή. 2) ἡ διάρρηξις τῶν ἐντοσθίων τῶν θυμάτων.

ῥῆσις, -εως, ἰων. -ιος, ἡ· (*ῥέω=ἐρῶ)· ὡς καὶ νῦν, ρῆσις, λόγος, ὁμιλία ‖ καταπλέκω τὴν ῥῆσιν=ἀποτελειώνω τὸν λόγον, περαίνω τὸν λόγον μου, δίδω πέρας εἰς τὴν ὁμιλίαν.— ‖ διήγησις, μῦθος.— ‖‖ ρητὸν ἢ χωρίον συγγραφέως ‖ δημηγορία ‖ μονόλογος ἐν δράματι.

ῥήσσω (A), καὶ **ῥῆττω,** σπανιώτ. παράλλ. τύπος τοῦ ῥήγνυμι [δι' ἐτυμ. βλ. ῥήγνυμι].

ῥήσσω (B), ἀττ. **ῥᾶττω**· κτυπῶ τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν [δι' ἐτυμ. βλ. ῥάσσω].

ῥηστώνη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ῥᾳστώνη (βλ. λ.).

ῥητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ῥέω· λεκτέον, μνημονευτέον, πρέπει νὰ εἴπῃ τις.

ῥητήρ, -ῆρος, ὁ (*ῥέω=ἐρῶ)· ὡς τὸ ῥήτωρ (βλ.λ.), ἀγορεύων, ὁμιλῶν.

ῥητίνη, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ρητίνη, «ρετσίνι».

Ἔτυμ.: ῥητίνη· μτχ. παθ. πρκ. ἐρρητῖνωμένος· τὸ λατ. rēsīna εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· τὸ λατ. rasis (κόνις πίσσης ἀναμειγνυομένη εἰς τὸν οἶνον) πρέπει νὰ εἶναι δάνειον ἐκ τινος ἑλλ. *ῥάσις (*srə-ti-s ἐν συναρτήσει πρὸς τὸ ῥητίνη· δὲν εἶναι ἀπίθ. ἡ συγγέν. τῶν *srē-, *srə- πρὸς τὰ *ser(ə)-, *s(ə)reu- (ῥέειν, τρέχειν).

ῥητορεύω, μελλ. -σω (ῥήτωρ)· εἶμαι ῥήτωρ, δημηγορῶ, ὁμιλῶ δημοσίᾳ, ἀσκῶ ρητορικήν.— Παθητ., ἐπὶ τοῦ λόγου, λέγομαι, ἀπαγγέλλομαι.

ῥητορικός, ἡ, ὁν (ῥήτωρ)· ὡς καὶ νῦν, ρητορικός, ἀνήκων εἰς τὸν ῥήτορα, κατάλληλος διὰ τὸν ῥήτορα ἢ τὴν ρητορικήν ‖ δεινὸς ῥήτωρ, ἔμπειρος εἰς τὴν ρητορικήν.— ἡ ῥητορικὴ (ἐνν. τέχνη), ὡς καὶ νῦν, ρητορικὴ τέχνη, ἡ ἱκανότης τοῦ ρητορεύειν.

ῥητός, ἡ, ὁν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ῥέω=ἐρῶ· εἰρημένος, λεχθείς, ρηθείς ‖ ὠνομασμένος, ὡρισμένος, συμπεφωνημένος, λατ. ratus ‖ ἐπὶ ῥητοῖς γέρασι=μὲ ὡρισμένας προνομίας ‖ ἐπὶ ῥητοῖς=ἐπὶ ὡρισμένοις ὅροις, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα. 2) περὶ οὗ γίνεται λόγος, περίφημος, διάσημος.

ῥήτρα, ἰων. **ῥήτρη,** ἡ, (*ῥέω=ἐρῶ)· λέξις, λόγος, ἀπόφθεγμα, γνωμικόν. 2) ἄγραφος νόμος, ἐπὶ τῶν νόμων τοῦ Λυκούργου, οἵτινες ἐκαλοῦντο ῥῆτραι ‖ συμφωνία, συνθήκη. 3) προφορικὴ συμφωνία, σύμβασις.

ῥήτωρ, -ορος, ὁ (*ῥέω=ἐρῶ)· ὡς καὶ νῦν, ῥήτωρ, ὁ δημοσίᾳ ἀγορεύων, δικηγόρος, λατ. orator.— ‖ ρητοροδιδάσκαλος, λατ. rhetor.

ῥητῶς, ἐπιρρ. τοῦ ῥητός· σαφῶς, διαρρήδην, ὡς καὶ νῦν «ρητῶς», «ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς».

ῥηχίη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ῥαχία (βλ. λ.).

ῥηχός, ἡ, ἰων. ἀντὶ ῥαχὸς (βλ. λ.).

ῥῖγεδᾱνός, ἡ, όν, ὡσ. καὶ -ός, ὸν (ῥιγέω)· ὁ κάμνων τινὰ νὰ ἀνατριχιάσῃ ἐκ τοῦ ψύχους, παγετώδης ‖ μτφρ. φρικτός, φοβερὸς ‖ ῥιγεδανὴ Ἑλένη= ἡ Ἑλένη ἡ κάμνουσα τοὺς ἀνθρώπους νὰ φρικιοῦν (εἰς τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται φρίκην).

ῥῖγέω, μελλ. -ήσω· ἀόρ. α' ἐρρίγησα, ἐπ. ῥίγησα· πρκ. ἔρρῖγα, δωρ. γ' πληθ. ἐρρίγαντι (ἀντὶ -ᾶσι), ἐπ. γ' ἐν. ὑποτ. ἐρρίγῃσι, ἐπ. δοτ. μτχ. ἐρρίγοντι, μετὰ σημασ. ἐνεστ. (ῥῖγος)· τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους, αἰσθάνομαι ῥῖγος, κρυώνω ‖ μτφρ. τρέμω ἀπὸ τὸν φόβον μου ἢ ἀπὸ φρίκην, φρίσσω, ἀνατριχιάζω ‖ μετ' ἀπρφ., τρέμω ἢ φοβοῦμαι νὰ πράξω τι, ἀποφεύγω νὰ τὸ πράξω ἀπὸ φόβον ἢ φρίκην. 2) ψυχραίνομαι, παγώνω, ὁ ζῆλός μου (ἡ προθυμία μου) καταπίπτει.— ‖ μτβτ. μετ' αἰτ., φρίττω, ἀνατριχιάζω, διά τι.

ῥῖγηλός, ἡ, όν (ῥιγέω)· ὁ προξενῶν ῥῖγος (φρίκην), φρικώδης.

ῥίγιον, συγκρ. ἐπιρρ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ῥῖγος· ψυχρότερον, παγερώτερον.— ‖ μτφρ., φοβερώτερον, φρικτότερον.

ῥίγιστος, η, ον, ὑπερθ. ἐπίθ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ῥῖγος (ὡς καὶ τὸ συγκρ. ἐπίρρ. ῥίγιον, βλ. λ.)· ψυχρότατος, τρομερώτατος, φρικτότατος.

ῥῖγο-μᾰχης, -ου, ὁ (ῥῖγος+μάχομαι)· ὁ μαχόμενος ἐναντίον τοῦ ψύχους.

Ῥῖ ΓΟΣ, -εος, τό, λατ. frigus· ὡς καὶ νῦν, ῥῖγος, ψῦχος, παγετός.— ‖ τὸ τρέμειν ἐκ τοῦ ψύχους, τρόμος, λατ. horror.

Ἔτυμ.: ῥῖγος (ἰαπ. *srīges- = λατ. frīgus,-oris. ῥῖγόω, ῥῖγέω: λατ. frīgeo, frīgidus, λεττ. stregele (κρύσταλλον), λιθ. stregti (*srē[i]g-)=παγώνω· ἐξ ἰαπ. *srēig-, *srīg-.— ἡ πρὸς ταῦτα συγγ. τῶν λατιν. rīgeo, rīgidus δὲν θεωρεῖται βεβαία.

ῥῖγόω, μελλ. -ώσω (ῥῖγος)· ὡς τὸ ῥιγέω (βλ. λ.)· ἔχω (αἰσθάνομαι) ῥῖγος, εἶμαι παγωμένος, τρέμω ἀπὸ τὸ ψῦχος, ἀνατριχιάζω ἀπὸ φόβον ἢ φρίκην.— τὸ ῥῆμα τοῦτο παρουσιάζει ἐνίοτε ἀνώμαλον συναίρ. εἰς -ω- ἀντὶ -ου- (ὡσεὶ ἦτο ῥιγάω): μτχ. ῥιγῶν, ῥιγῶσα, δοτ. ῥιγῶντι· ὡσ. εὐκτ. ῥιγῴην.

ῬΙ ΖΑ, -ης, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ρίζα ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., αἱ ρίζαι ‖ μτφρ., αἱ ρίζαι τῶν ὀφθαλμῶν ‖ μτφρ., ὡσ. αἱ ρίζαι ἢ τὰ δεμέλια τῆς γῆς (ὄρους κλπ.).— ‖ τὸ πρᾶγμα ἐξ οὗ ἀναπηδᾷ (ἀναφύεται) τι ὡς ἀπὸ ρίζης ‖ μτφρ., ρίζα (κορμός, στέλεχος) μιᾶς οἰκογενείας, λατ. stirps ‖ γένος, οἰκογένεια. 2) ἡ ρίζα ἢ ἡ ἀρχὴ παντὸς πράγματος.

Ἔτυμ.: ῥίζα, λεσβ. βρίσδα (*vredja)· ῥάδιξ, -ικος: λατ. rādix, -icis, rāmus (*vrād-mo-s), πιθ. radius, γοτθ. waúrts, ἀγγλ-σαξ. wyrt, παλ-γερμ. wurz, παλ-norr. urt (γερμ. *vurti-, ἰαπ. vṝdi- ἢ *vṝdi-), παλ-norr. rót (germ. *vrōt-i-, **vrād-), πρβλ. ἀγγλ. root· ἐξ ἰαπ. *vrād- *vrəd-.

ῥίζιον ἢ **ῥιζίον,** τό, ὑποκορ. τοῦ ῥίζα· μικρὰ ρίζα, ριζίδιον, ριζίτσα.

ῥιζόθεν, ἐπίρρ. (ῥίζα)· ἀπὸ τὴν ρίζαν, πρόρριζα, σύρριζα.

ῥιζο-τόμος, ον (ῥίζα+τεμεῖν)· ὁ τέμνων (κόπτων) ρίζας, ὁ συλλέγων ρίζας, κυρ. πρὸς χρῆσιν τῆς ἰατρικῆς ἢ πρὸς μαγείαν.

ῥιζόω, μελλ. -ώσω· παθ. πρκ. ἐρρίζωμαι (ῥίζα)· ριζώνω, κάμνω νὰ ριζοβολήσῃ, δεμελιώνω, φυτεύω ‖ μτφρ., στερεώνω ‖ τυραννὶς ἐρριζωμένη = τυραννὶς ἐστερεωμένη, στερεά, ἔχουσα βαθείας τὰς ρίζας.— παθητ., ἐπὶ δένδρων, φυτῶν κ.τ.ὅ., ριζοβολῶ, «πιάνω ἢ ρίχνω ρίζες» ‖ ὡσ. εἶμαι ἐρριζωμένος, εἶμαι ἐστερεωμένος.— ‖ ἐν τῷ παθ. ὡσ., ἐπὶ ἐδάφους, εἶμαι φυτευμένος μὲ δένδρα, φυτά.

ῥίζωμα, -ατος, τό (ῥιζόω)· ἡ ρίζα, τὸ ἐρριζωμένον ἐν τῇ γῇ, τὸ σύνολον τῶν ριζῶν.— ‖ μτφρ., ρίζα, γένος, γενεά, καταγωγή, γενεαλογία.

ῥιζ-ωρύχος, ον (ρίζα+ὀρύσσω)· ὁ ἀνασκάπτων διὰ νὰ ἀνεύρῃ τὰς ρίζας τῶν λέξεων (ἐπὶ τῶν Γραμματικῶν).

ῥικνός, ή, όν (*ῥῖγος*)· ὡς καὶ νῦν, ρικνός, κατάξηρος, ζαρωμένος ἀπὸ τὸ ψῦχος || μαραμένος, κυρτωμένος.

'*Ετυμ.*: *ῥικνὸς*=μεσ-γερμ. ric, γεν. rickes (λαιμός)· ἐξ ἰαπ. vreik- (στρέφω).

ῥικν-ώδης, ες (*ῥικνὸς*+*εἶδος*)· ὁ φαινόμενος ὡς ρικνός, κυρτός, ρυτιδώδης, ζαρωμένος.

ῥίμφᾰ, ἐπίρρ. (*ῥίπτω*)· ἐλαφρῶς, ταχέως, γοργῶς.

'*Ετυμ.*: *ῥίμφα· ῥιμφαλέος*· παλ-γερμ. ringi (=λατ. levis), gi-ringo (ταχύς), λιθ. rèngtis (προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι), parangùs (ταχύς, γοργός, πρόωρος).

ῥιμφ-άρμᾰτος, ον (*ῥίμφα*+*ἅρμα*)· ὁ ἐπὶ ταχέος ἅρματος ἐποχούμενος || *ῥιμφάρματοι ἅμιλλαι*=ταχεῖαι ἁρματοδρομίαι.

ῥίν, ή, μτγν. τύπος ἀντὶ *ῥίς*.

ῥῑνάω, μελλ. *-ήσω* (*ῥίνη*)· ρινίζω, λιμάρω.— Παθητ., ρινίζομαι, λιμάρομαι || εἶμαι τὸ ἀποτέλεσμα λιμαρίσματος.

'ΡΙ'ΝΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ρίνη, «λίμα».

'*Ετυμ.*: *ῥίνη*· ἑλληνιστ. *ῥῖνα* ⟨**ῥῑ-nā*: ἀγγλ-σαξ. wrītan (χαράσσω, σχεδιάζω), παλ-σαξ. wrītan, μεσ-γερμ. wrīten (ὁμ. σημ.)· ἐξ ἰαπ. **vrī-*, **vrīd*, ἃ εἶναι ἐπέκτ. τοῦ **ver-* ἐν τῷ ἀλδ. vare (**vor-nā*), σανσκρ. varṇa-ḥ (πληγή, τραῦμα) (βλ. καὶ *ῥάκος*).

ῥῑν-ηλᾰτέω, μελλ. *-ήσω* (*ῥινηλάτης*)· ἰχνηλατῶ (ἀνιχνεύω) διὰ τῆς ρινός (ὁηλ. διὰ τῆς ὀσμῆς, διὰ τῆς ὀσφρήσεως), ἀνιχνεύω, κυνηγῶ.

ῥῑν-ηλᾰ́της, -ου, ὁ (*ῥὶς*+*ἐλαύνω*)· ὁ διὰ τῆς ρινὸς ἰχνηλατῶν, ὁ ἀνιχνεύων διὰ τῆς ὀσφρήσεως.

ῥῑνό-βολος, ον (*ῥὶς*+*βάλλω*)· παθητ., ὁ ἐκ τῆς ρινὸς (βιαίως) ἐκβαλλόμενος || ὁ ὑπὸ τῆς ρινὸς (ὑπὸ τῆς ὀσφρήσεως) πληττόμενος.

ῥῑνόν, τό·=*ῥίνὸς* (βλ. λ.), δέρμα, δορά («προβιά, «πετσί»). 2) βοὸς δέρμα, ἀσπίς.

'ΡΙ ΝΟ'Σ, -οῦ, ὁ καὶ ἡ· τὸ δέρμα ζῶντος ἀνθρώπου.— || δέρμα ζώου, κυρ. βοός || δέρμα λύκου. 2) ἀσπὶς ἐκ βοείου δέρματος.

'*Ετυμ.*: *ῥῖνὸς* ⟨**vrī-no-s*, πρβλ. Ἡσυχ. (αἰολ.) *«γρῖνος· δέρμα»*, τ. ἔ. *Γρῖνος*, ὁμ. *ταλαύρῑνος* (βλ.λ.): παλ-σαξ. wrītan (χαράσσω)· πρβλ. *δέρμα* : *δέρω*, λατ. scortum : παλ-γερμ. sceran, ἑλλ. *κείρω*.

ῥῑνο-τόρος, ον (*ῥινὸς*+*τορέω*)· ὁ διατρυπῶν δέρματα, ὁ διαπερῶν ἀσπίδας.

'ΡΙ'ΟΝ, τό· ἡ κορυφὴ (ἡ ἀκρώρεια) ὄρους || τὸ ἐξέχον μέρος τοῦ ὄρους (εἴτε πρὸς τὰ ἄνω εἴτε πρὸς τὰ ἐμπρός). 2) ἀκρωτήριον.

'*Ετυμ.*: *ῥίον* (**Fρισον*), παλ-φραγγ. wrisil (γίγας), παλ-σαξ. wrisilīk (γιγαντιαῖος), παλ-γερμ. riso-, παλ-norr. rise (γίγας)· ἰαπ. **vris-*, **vreis-*, ἐπέκτ. ἐκ τοῦ **ver-* (ἑλλ. *ἀείρω*)· πρβλ. **ver-s-* ἐν τῷ ἰων-αττ. *ἔρμα*, **ver(e)dh-* (αὐξάνω), ὁλ. *ὀρθός*.

ῥίπεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *ῥῖψ* (βλ. λ.).

ῥῑπή, ἡ (*ῥίπτω*)· ἡ ὁρμὴ μεθ' ἧς φέρεται πρᾶγμά τι ριπτόμενον, ὁρμητικὴ κίνησις, ρύμη, φορά, ὁρμή, λατ. impetus || *ῥιπὴ πυρὸς*=ἡ ὁρμὴ τοῦ πυρός. 2) ὁρμητικὸς ἦχος, δύελλα, συριγμὸς ἀνέμου || *ῥιπὴ πτερύγων*=ὁρμητικὴ κίνησις τῶν πτερύγων || ὁ θόμβος κώνωπος || ὡσ. οἱ τρομώδεις ἦχοι τῆς λύρας || ἐπὶ χρόνου, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν ἀκαρεῖ. 3) πᾶσα τρομώδης κίνησις, σπινθηρισμὸς φωτός, ὡς ἐπὶ ἀστέρων || ὡσ. ἡ ταχεῖα κίνησις τῶν ποδῶν.

ῥῑπίζω, μελλ. *-ίσω* (*ῥιπίς*)· ἀερίζω, ἀνεμίζω, τὴν φλόγα, ἀνάπτω, λατ. conflare.

ῥῑπίς, *-ῖδος*, ἡ (*ῥιπή*)· ὁ,τι καὶ νῦν, ριπίς, ριπίδιον, πρὸς ἀναζωπύρησιν τῆς φλογὸς πυρᾶς, φυσητήριον. 2) ριπίδιον γυναικὸς («βεντάλια»).

ῥίπισμα, *-ατος*, τὸ (*ῥιπίζω*)· τὸ ἀνέμισμα, ἡ ἀναρρίπισις, τὸ φύσημα.

ῥῖπος, *-εος*, τὸ (*ῥίψ*)· ψίαθος, ψάθα, πλέγμα ἐκ καλάμων [διὶ ἐτυμ. ὁλ. *ῥίψ*].

ῥιπτάζω, μελλ. *-άσω*, θαμιστ. τοῦ *ῥίπτω*· ῥίπτω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, «πετῶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά», λατ. jactare.— Παθητ., ριπτάζομαι τῇδε κἀκεῖσε, ἀμφιταλαντεύομαι.

ῥίπτασκον, ἰων. πρτ. τοῦ *ῥίπτω*.

ῥιπτέω, παράλλ. τύπος τοῦ *ῥίπτω*, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· ῥίπτω (πετῶ) ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

ῥιπτός, ή, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ῥίπτω*· ἐρριμμένος, ἐκσφενδονημένος, ἐξηκοντισμένος||*ῥιπτὸς μόρος*= θάνατος τοῦ κατὰ κρημνῶν τρόπον τινὰ ριφθέντος.

'ΡΙ'ΠΤΩ, μελλ. *ῥίψω*· ἀόρ. α' *ἔρριψα*, ἐπ. *ῥῖψα*· πρκ. *ἔρρῖφα*· παθητ., μελλ. α' *ῥιφθήσομαι*, μελλ. β' *ῥῖφήσομαι*, τετελ. μελλ. *ἐρρίψομαι*· ἀόρ. α' *ἐρρίφθην* καὶ ἀόρ. β' *ἐρρῖφην*· πρκ. *ἔρριμμαι*· ἐπ. γ' ἐν. ὑπερσ. *ἐρίριπτο*· ῥίπτω, ἐκσφενδονίζω || *ῥίπτω χθονὶ*=ρίπτω κατὰ γῆς || ῥίπτω δίκτυον : *ἔρριπται ὁ βόλος*= ἔχει ριφθῆ τὸ δίκτυον. 2) ἀπορρίπτω, ἀποβάλλω, ῥίπτω ἔξω. 3) ῥίπτω μακρὰν ἀπ' ἐμαυτοῦ, «πετῶ» || διασπαθίζω, κατερημώνω. 4) ῥίπτω («πετῶ») πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. 5) ἐπὶ λόγων, ἐκστομίζω λόγους, τοὺς ἐξαπολύω («μοῦ ξεφεύγουν»), τοὺς ἐξακοντίζω || *ῥίπτω τί τινος*=ρίπτω τι εἴς τινα. 6) ῥίπτω κάτω, καταβάλλω || *ῥίπτω ἐμαυτὸν* =ρίπτω ἐμαυτὸν (ρίπτομαι) ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κινοῦμαι ἀνησύχως. 7) *ῥίπτω κίνδυνον* = διακινδυνεύω, ριψοκινδυνεύω, ἀναλαμβάνω κίνδυνον.— || ἀμτθ., ῥίπτω ἐμαυτόν, πίπτω.

'*Ετυμ.* : *ῥίπτω* (**Fρῖπ-jω*) καὶ *ῥῖπτέω· ῥῖπτάζω· ῥῖπή· ῥῖπίς· ῥῖπίζω*· ἐξ ἰαπ. ῥ. **vrīp-*, ἐπέκτ. ἐκ τῆς **v(e)rei-*, **vri* (βλ. καὶ ἐν *ῥάμνος*)· πρβλ. γοτθ. vairp-a (βάλλω), παλ-norr. verp-a, ἀγγλ-σαξ weorp-an (ἀγγλ. warp), παλ-γερμ. werph-an (werfen).

'ΡΙ'Σ, ἡ, *ῥῑνός*, αἱτ. *ῥῖνα*· πληθ. *ῥῖνες*, ἰων. γεν. *ῥινέων*· ὡς καὶ νῦν, ρίς, «μύτη», λατ. nasus.— ἐν τῷ πληθ., οἱ ρώδωνες, μυκτῆρες, λατ. nares· [*ῥὶς* ⟨ἰαπ. **srēi-*, **srī-*, ἐπέκτ. ἐκ τοῦ **ser-* τοῦ ἐν τῷ σανσκρ. sárati, sisarti (ρέειν, τρέχειν)· βλ. ἐν *ὁρμή*].

ῥιφθείς, ῥῖφείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' καὶ β' τοῦ *ῥίπτω*.

'ΡΙ'Ψ, ἡ, γεν. *ῥῖπός*, πλέγμα ἐκ καλάμων ἢ βούρλων, καλαμωτή, ψάθα, λατ. crates. [*ῥίψ*, ἡ, ἰων. *τὸ ῥῖπος, ὁ ῥῖπος*· ⟨**vrīp-* (βλ. *ῥίπτω*) ἐπέκτ. ἐκ τοῦ **v(e)rei-*, **vri-* (περιστρέφω)· βλ. ἐν *ῥάμνος*.

ῥῖψα, ἐπ. ἀντὶ *ἔρριψα*, ἀορ. α' τοῦ *ῥίπτω*.

ῥίψ-ασπις, *-ιδος*, ὁ, ἡ (*ῥίπτω*+*ἀσπίς*)· ὁ ἀπορρίπτων τὴν ἀσπίδα του κατὰ τὴν μάχην, ψοφοδεής, ἀνανδρος, μικρόψυχος.

ῥῖψις, *-εως*, ἡ (*ῥίπτω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ ρῖψις, «τὸ ρίψιμον» || ἡ ἐξακόντισις, τὸ ἐκσφενδονᾶν.— || τὸ ρίπτεσθαι, τὸ πίπτειν.

ῥιψο-κίνδῡνος, ον (*ῥίπτω*+*κίνδυνος*)· ὡς καὶ νῦν, ριψοκίνδυνος, ὁ παρατόλμως διακινδυνεύων, ὁ ἄνευ ἀνάγκης ἀναλαμβάνων ἐπικίνδυνον δρᾶσιν, ἀπερίσκεπτος (βλ. *ῥίπτω* 7).

ῥίψ-οπλος, ον (*ῥίπτω*+*ὅπλον*)· ὁ ἀπορρίπτων τὰ ὅπλα κατὰ τὴν μάχην, ὁ πανικόβλητος.

ῥόα, ἡ, βλ. *ῥοιά*.

ῥοδάνη, ἡ (*ῥοδανός*)· ὡς τὸ *κρόκη* (βλ.λ.), ὑφάδι, νῆμα, κλωστή [διὶ ἐτυμ. βλ. *ῥαδινός*].

ῥοδᾰνός, ή, όν (*ῥαδινός, κραδάω*)· τρυφερός, ἁπαλός, εὐδιάσειστος, εὐκόλως δονούμενος.

ῥοδέα, καὶ συνῳγρ. **ῥοδῆ,** ἡ (*ῥόδον*)· ἡ τριανταφυλλιά.

ῥόδεος, α, ον (*ῥόδον*)· ὁ ἐκ ῥόδων, ὁ ἀνήκων εἰς ῥόδα, λατ. roseus.

ῥοδῆ, ἡ, συνῳγρ. ἀντὶ *ῥοδέα* (βλ. λ.).

ῥόδῐνος, η, ον· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ῥόδων, ἢ ὁ πεπλεγμένος ἐκ ῥόδων.

'Ρόδιος, α, ον (*Ῥόδος*)· ὡς καὶ νῦν, Ῥόδιος, ὁ ἐκ Ῥόδου, ἢ ὁ κατοικῶν ἐν Ῥόδῳ.

ῥοδο-δάκτῡλος, ον (*ῥόδον*+*δάκτυλος*)· ὡς καὶ νῦν, ροδοδάκτυλος, ἡ ἔχουσα ροδίνους δακτύλους.

ῥοδο-ειδής, ές (*ῥόδον*+*εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς ῥόδον, ῥόδινος.

ῥοδόεις, εσσα, εν (*ῥόδον*)· ὁ ἐκ ῥόδων.

ῥοδό-κισσος, ὁ (*ῥόδον* + *κισσός*)· ροδῆ ἄμα καὶ κισσός '«τριανταφυλλιὰ μαζὶ μὲ κισσό»'.

ῥοδό-μηλον, τό, ὥωρ. **—μαλον** (*ῥόδον* + *μῆλον*)· τὸ ῥόδινον μῆλον || μτφρ. ροδόχρους παρειά.

'ΡΟ'ΔΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, ῥόδον, τριαντάφυλλον, λατ. rosa.

'*Ετυμ.* : *ῥόδον*, αἰολ. *βρόδον* (**Fροδον· ῥοδόεις, ῥοδο-δάκτυλος*) θεωρεῖται δάνειον ἐκ τινος ἀνατολ. γλώσσης, πρβλ. νεο-περσ. gul (παλ-περσ. **vṛda-*), ἀρμ. vard (δάνειον) ⟨ἰρανν. **vṛda-*, ἰαπ. **vṛdho-* (ἀκαν-

δώδης δάμνος)—ἀγγλ-σαξ. **word** (ἐμ. σημ.), νεο-Νορβ. **ðr** (ἀπὸ φραγκοστάφυλο), λατ. **rubus** (πρβλ σανσκρ. **vṛ'kà-ḥ**: ἄλλ. **lúkos**, λατ. **lupus**)· πρβλ. εἴτα λατ. (**rāna**) **rubēta** (πρασινοβάτραχας) (**rubē-** ⟨*vṛdhē-), λιθ. **varlė** (*vardlė), λεττ. **warde** (βάτραχος).— τὸ λατ. **rosa** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς (**-s-** ⟨**-ð-** = **-Ď-**).

ῥοδό-πηχυς, δωρ. **—πᾶχυς, υ,** γεν. **-υος (ῥόδον+ πῆχυς)**· ἐπίθ. τῆς Ἠοῦς, ἡ ἔχουσα ροδοχρόους βραχίονας.

ῥοδό-πνοος, ον, συνηρ. **—πνους, ουν (ῥόδον+ πνέω)**· ὁ ἀναδίδων πνοὴν ῥόδων, ὁ ἐκπέμπων εὐωδίαν ῥόδων.

Ῥόδος, -ου, ἡ· ἡ νῆσος Ρόδος, λατ. **Rhodus.**

ῥοδό-χρως, -ωτος, ὁ, ἡ **(ῥόδον+χρώς)**· = **ῥοδό-χροος, ον,** καὶ συνηρ. **—χρους, ουν (ῥόδον+χρόα)**· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῶν ῥόδων, ὁ ἔχων ροδίνην τὴν χροιὰν τοῦ προσώπου.

ῥοδωνιά, ἡ **(ῥόδον)**· κῆπος ῥόδων, τόπος κατάφυτος ἀπὸ τριανταφυλλιές, ροδῶν, λατ. **rosarium.**

ῥοή, δωρ. **ῥοά,** ἡ **(ῥέω)**· ροῦς, ρεῖθρον, ρεῦμα, ρεῦσις, ροή, ποταμός, χείμαρρος ‖ **ἀμπέλου ῥοή** = ὁ χυμὸς τῆς σταφυλῆς.—μτφρ. **ῥοαὶ**=ρεύματα (χείμαρροι) γεγονότων, ὁ ροῦς τῶν ὑποδέσεων.

ῥοδέω, μελλ. **-ήσω (ῥόθος)**· δημιουργῶ (παράγω) **ῥόθον** (δηλ. κρότον, δόρυβον, βοήν), δορυβῶ, ροχθῶ ‖ κυρ. ἐπὶ τοῦ κρότου τῶν κωπῶν, πλαταγῶ, πιτσυλῶ ‖ ἐπὶ παντὸς συγκεχυμένου θορύβου, ψιθυρίζω, μουρμουρίζω, φλυαρῶ.

ῥοδιάζω, μελλ. **-άσω (ῥόθιος)**· ἐπιτατ. τύπος τοῦ προηγ.· ἐπὶ κωπηλατῶν, χειρίζομαι τὴν παταγοῦσαν κώπην, κωπηλατῶ ἐντόνως. **2)** ἐπὶ χοίρων ἀσθιόντων μετὰ θορύβου, καταβροχθίζω δορυβωδῶς.

ῥοδιάς, -άδος, ἡ, ποιητ. θηλ. τοῦ **ῥόθιος**· ἡ κωπηλατοῦσα, πλήττουσα μετὰ ρόχθου, ἡ παταγοῦσα (ἐπὶ κώπης)

ῥόδιον, τὸ (κυρ. οὐδ. τοῦ ἑπομ. **ῥόδιος** βλ. λ.)· τὸ ὁρμητικὸν (βρυχώμενον, δορυβῶδες, ροχθοῦν) κῦμα, πελώριον κῦμα. **2)** μεγάλη κραυγὴ (ὠρυγμός, βοή) ἐπιδοκιμασίας, θορυβώδης ἐπευφημία ‖ γενικῶς, θόρυβος, ταραχή.

ῥόδιος, (α), ον (ῥόθος)· ὁρμητικός, βρυχώμενος, θορυβώδης.

Ῥόθος, ὁ· θορυβώδης ἦχος, ὁ ρόχθος τῶν κυμάτων, θόρυβος, πάταγος, τὸ πλατάγισμα τῶν κωπῶν ‖ **ἐξ ἑνὸς ῥόθου**=μὲ ἓν κτύπημα τῆς κώπης, δηλ. ὅλοι συγχρόνως. **2)** συγκεχυμένος, ἀναρθρος, ἦχος, πάταγος.— **II** ὁρμητικὴ κίνησις (καὶ ἄρα θορυβώδης).

Ἔτυμ.: **ῥόθος**· **ῥόθιος**· πρβλ. **πόρους ἁλι-ρρόθους** (Αἰσχ. Πέρσ. 367, πρβλ. λατ. **vias maris strepentis**): παλ-σλαυ. **strada** (=τὸ **ὑγρόν**), τσεχ. **stred** (μέλι), παλ-corn. **stret** (=λατ. **latex**), μεσ-corn. **streyth** (ποταμός), πρβλ. παλ-γερμ. **stredan** (ἰαπ. ***sret-**)= ἀναδίδω πομφόλυγας, παφλάζω· ἐξ ἰαπ. ***sredh-**, ***sret-**, ἅτινα εἶναι ἐπέκτ. τοῦ ***ser-** ἐν τῷ σανσκρ. **sisarti, sárati** (ῥέειν, τρέχειν), ἄλλ. **ὁρμή**· ἡ λ. φαίνεται πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου.

ῥοιά, ἡ **ῥόα,** ἰων. **ῥοιή,** ἡ· ἡ ροδιὰ (καὶ «ρογδιά», τὸ δένδρον).— **II** τὸ «ρόϊδι», ἡ «ρόδι», ὁ καρπός.

ῥοιβδέω, μελλ. **-ήσω (ῥοῖβδος)**· ὡς τὸ **ῥοφέω**, ροφῶ, καταπίνω, καταβροχθίζω, λαιμάργως, (θορυβωδῶς) ‖ ὡσ. κάμνω τι νὰ ροχθήσῃ, κάμνω νὰ ἐξορμήσῃ ὁρμητικῶς (μετὰ θορύβου).

ῥοιβδήσειεν, αἰολ. γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **ῥοιβδέω.**

ῥοίβδησις, -εως, ἡ **(ῥοιβδέω)**· συριγμός, ἦχος, αὔλησις.

ῥοῖβδος, ὁ· πᾶς ὁρμητικὸς θόρυβος, ἡ βιαία κίνησις ‖ ὁ δόρυβος ὁ δημιουργούμενος ἐκ τῆς βιαίας κινήσεως τῶν πτερύγων ‖ τὸ σφύριγμα τῶν ἀνέμων.

Ἔτυμ.: **ῥοῖβδος** (***-gvdo-s**)· **ῥοιβδέω**· **ῥοΐζος** (***-gvj--o-s**)· **ῥοιζέω**· λέξεις πεποιημέναι ἐκ τοῦ ἤχου.

ῥοίζασκε, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ **ῥοιζέω** (βλ. λ.).

ῥοιζέω, μελλ. **-ήσω (ῥοΐζος)**· παράγω **ῥοΐζον**, παράγω συριγμόν, συρίζω, σφυρίζω, πετῶ **ῥοΐζων**, «σβουρίζω», λατ. **stridere.**

ῥοιζηδόν, καὶ **ῥοιζηδά,** ἐπίρρ. (ἐκ τοῦ **ῥοιζέω**)· μετὰ **ῥοίζου**, μετὰ πατάγου, θορυβωδῶς, μετὰ θορυβώδους ἤχου, μετὰ βιαίας κινήσεως.

ῥοίζημα, -ατος, τὸ **(ῥοιζέω)**· θορυβώδης ἦχος ἢ ὁρμητικὴ κίνησις, συριγμός, σφύριγμα, «σβούρισμα», ὁ ἐκ τῆς βιαίας καὶ ὁρμητικῆς κινήσεως τῶν πτερύγων δημιουργούμενος δόρυβος.

Ῥοῖζος, ὁ, ἰων. ἡ· πᾶς συριστικὸς ἦχος, τὸ σύριγμα τοῦ ἐκτοξευομένου βέλους, τὸ σύριγμα τῶν ποιμένων, ὁ θόρυβος τῶν κινουμένων πτερύγων, ἡ θορυβώδης κίνησις ρεύματος ἢ ρύακος, ὁ συριγμὸς ὄφεως κλπ. [λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου· δι' ἐτυμολ. βλ. καὶ **ῥοῖβδος**].

Ῥοϊκός, ή, όν· ὡς τὸ **ῥαιβός**, καμπύλος, κυρτός.

Ἔτυμ.: **ῥοικός**=λιθ. **ráiszas** (παράλυτος), neerl. **wreeg** (ἀλύγιστος), Ζενδ. **urvaesa-** (δίνη, στρόβιλος), ἰαπ. ***vroiko-** (κυρτός), πρβλ. μεσ-γερμ. **wrîch** (στρεβλός) (⟨***vreiko-**), Ζενδ. **urvisyeiti** (περιστρέφομαι) (***vrik-**), παλ-γεργ. **rĭha** (= λατ. **sura, poples, locus corrigiae**), ἀγγλ-σαξ. **wrîon, wréon, wráh** (καλύπτειν), λεττ. **ristu** (***vrik-sto-**) = προσαρμόζομαι, λιθ. **riszù** (***vriko-**)=δένω, **ry'kste** (βέργα)· βλ. καὶ ἐν **ῥικνός**· ὡσ. πρβλ. τὰ ἐν **ῥαιβός**· ἐξ ἰαπ. ***vroik-**, ***vrik-** (περιστρέφω, συνδέω), ὅπερ εἶναι ἐπέκτ. τοῦ ***v(e)rei-** (στρέφειν), βλ. καὶ ἐν **ῥάμνος.**

ῥομβητός, ή, όν **(ῥομβέω)**· ὁ περιδινούμενος (περιστρεφόμενος) ὡς **ῥόμβος** (βλ. λ.).

ῥόμβος, ὁ **(ῥέμβω)**· πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ περιστραφῇ, στρόβιλος, σβοῦρος, σβούρα, λατ. **turbo.** **2)** μαγικὸς τροχός, χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν μάγων καὶ τῶν φαρμακευτριῶν, λατ. **rhombi rota.**— **II** περιστροφικὴ κίνησις ‖ **ῥόμβος αἰετοῦ**=ἡ κυκλοτερὴς τροχιὰ τῆς πτήσεώς του.— **III** ἐν τῇ Γεωμετρίᾳ, **ῥόμβος** καλεῖται τετράπλευρον σχῆμα μὲ ὅλας τὰς πλευρὰς ἴσας, ὡς ἐπίσης καὶ μὲ τὰς ἀπέναντι γωνίας ἴσας. [δι' ἐτυμ. βλ. **ῥέμβομαι**].

ῥομβόω, μελλ. **-ώσω (ῥόμβος)**· δίδω εἷς τι ἀντικείμενον τὸ σχῆμα ρόμβου.

ῥομβωτός, ή, όν (ῥομβόω)· ρῆμ. ἐπίθ.· ρομβοειδής, κατεσκευασμένος εἰς σχῆμα ρόμβου.

ῥομφαία, ἡ· πλατεῖα μάχαιρα («κάμα»), πλατὺ ξίφος· ὅπλον τῶν Θρᾳκῶν ‖ γεν., ξίφος [ξένη λέξις].

ῥόος, -ου, καὶ συνηρ. **ῥοῦς (ῥέω)**· ὡς καὶ νῦν, ροῦς, ροή, ρεῦμα ‖ **κατὰ ῥόον** (καὶ ἐπ. **κὰρ ῥόον**)= κατὰ τὸ ρεῦμα, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ρεύματος ‖ **ἀνὰ ῥόον**=ἀντιθέτως πρὸς τὸ ρεῦμα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ρεύματος.

ῥόπᾰλον, τὸ **(ῥέπω)**· ὡς καὶ νῦν, ρόπαλον, ράβδος ἰσχυρὰ μὲ παχύτερον τὸ ἓν ἄκρον ‖ ρόπαλον πολεμικόν, κεκαλυμμένον διὰ μετάλλου.— **II** = **ῥόπτρον** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ρόπτρον θύρας [δι' ἐτυμ. βλ. **ῥαπίς**].

ῥοπή, ἡ **(ῥέπω)**· ἡ πρὸς τὰ κάτω κλίσις, γεν. κάθε κλίσις, ἡ πρὸς τὰ κάτω φορά, τὸ «γέρσιμο» ‖ ἡ κλίσις τῆς πλάστιγγος, «τὸ γέρσιμο» τοῦ ζυγοῦ. **2)** μτφρ., ἡ κλίσις τῆς πλάστιγγος, τὸ κρίσιμον σημεῖον, ἡ κρίσιμος στιγμή, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ἔκβασις μιᾶς ὑποδέσεως, λατ. **momentum** ‖ **ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ἐστί τι**=ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλαχίστης τροπῆς τῶν περιστάσεων, εὐρίσκεται εἰς τὸ κρισιμώτερον σημεῖον ‖ **ῥοπὴ βίου**=ἡ κρίσιμος στιγμὴ τῆς ζωῆς, ἡ καμπὴ τοῦ βίου.— **II** τὸ βάρος τὸ ὁποῖον κάμνει τὸν ζυγὸν νὰ κλίνῃ πρὸς τὰ κάτω, τὸ αἴτιον τὸ προκαλοῦν τὴν κλίσιν ‖ **σμικρὰ ῥοπὴ εὐνάζει παλαιὰ σώματα**=ἡ παραμικρὰ ἀφορμὴ στέλλει στὸν Ἅδη «γέρικα κορμιά». [δι' ἐτυμ. βλ. **ῥέπω**].

ῥόπτρον, τὸ **(ῥέπω)**· ρόπαλον, ροπαλοειδὲς πλῆκτρον, βακτηρία.— **2)** τὸ ἐν τῇ παγίδι ξύλον, τὸ ὁποῖον μόλις ψαυσθῇ ἀναπηδᾷ καὶ συλλαμβάνει τὸν μῦν. **3)** ὡς καὶ νῦν, τὸ ρόπτρον (τὸ σιδηροῦν) διὰ τοῦ ὁποίου κρούομεν τὴν θύραν οἰκίας (τὴν ἐξωτερικὴν) διὰ νὰ μᾶς ἀνοίξουν. **4)** μικρὸν τύμπανον, εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου τῶν Κορυβάντων.

ῥοῦς, ὁ, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ **ῥόος** (βλ. λ.).

ῥοφέω, μελλ. **-ήσομαι**· ὡς καὶ νῦν, ροφῶ, «ρουφῶ, ρουφάω», λαιμάργως, καταπίνω, «χάφτω», καταβροχθίζω.

Ἔτυμ.: **ῥοφέω**, ιων. **ῥυφάω** (παρά **Μ. Ε. ῥόφειν**, πρβλ. Γαλ. «**ῥοπτός**· **ῥοφητός**»)· **ῥόφημα**, ιων. **ῥύφημα** ⟨ίαπ. *srobh- : λατ. sorbēo (*sr̥bh-), μεσ-ιρλ. srub (ρύγχος), λιθ. srebiù, srėpti (ροφῶ), slreba (τό καταπινόμενον), παλ-σλαυ. sr̥̃bati (ροφῶ)· ἐξ ίαπ. *serbh- *srebh- (καί *surbh-, *srubh-).

ῥοχθέω, μελλ. **-ήσω** (**ῥόχθος**)· έκσπῶ μετά ρόχθου (έπί τῶν κυμάτων).

ΡΟ'ΧΘΟΣ, ὁ· ὡς καί νῦν, ρόχθος, πάταγος, **βοή,** κυρ. έπί τῶν κυμάτων.

Ἔτυμ.: **ῥόχθος**· **ῥοχθέω**· πιθ. πεποιημένη έκ τοῦ ἦχου (ὀνοματοποιία).— λατ. **ringor** (άνοίγω τό στόμα καί τρύζω τούς ὀδόντας), παλ-σλαυ. re̯gna̯ti (χάσκω).

ῥο-ώδης, **ες** (**ῥόος**+**εἶδος**)· ρέων, ρευστός, ὑγρός || κυματώδης, ὁρμητικῶς ρέων, τρικυμιώδης.

ῥῦαξ, **-ᾶκος,** ὁ (**ῥέω**)· ρεῦμα ὁρμητικῶς ρέον, χείμαρρος σχηματιζόμενος μεταξύ τῶν ὀρέων καί έξογκούμενος έκ τῶν βροχῶν || ρεῦμα λάβας ήφαιστείου [δι' έτυμ. βλ. **ῥέω**].

ῥύᾶτο, γ' πληθ. έπ. ἀορ. β' τοῦ **ῥύομαι** (βλ. λ.).

ῥυγχ-ελέφας, **-αντος,** ὁ (**ῥύγχος**+**ἐλέφας**)· ὁ ἔχων ρύγχος ἐλέφαντος.

ῥυγχίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ῥύγχος** (βλ. λ.).

ῥύγχος, **-εος,** τό (**ῥύζω** ?)· έπί χοίρου, ὡς καί νῦν ρύγχος, ἡ ρίς, ὁ μυκτήρ, «μούτσουνο, μούρη» || έπί πτηνῶν, ράμφος, «μύτη».

Ἔτυμ.: **ῥύγχος** ⟨σανσκρ. *sruñgh-, πρβλ. άρμ. rugun-kh.— κατά τινας συγγ. τῷ **ῥέγκω** (**ῥέγχω**), καίτοι έν τῇ παριπτώσει ταύτῃ παρέχει δυσκολίας τό **-υ-**· ἡ έν ἀρχῇ ὑποθηλωθεῖσα προέλευσις έκ τοῦ **ῥύζω** δέν εἶναι βεβαία.

ῥῦδην καί **ῥῠδόν,** έπιρρ. (**ῥέω**)· ρευστῶς, κεχυμένως, σωρηδόν, ἀφθόνως.

ῥυείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ῥέω.**

ῥυήσομαι, άττ. μέλλ. τοῦ **ῥέω.**

ΡΥ'ΖΩ, ἡ **ῥυζέω**· γρυλλίζω, «γουρλιάζω», ὡς ὁ έξωργισμένος κύων, ὁ δεικνύων τούς ὀδόντας, ἕτοιμος νά ὁρμήσῃ κατά τινος. [λέξις πεποιημένη έκ τοῦ ἦχου· βλ. καί έν **ἐρεύγομαι**].

ῥύῃ, έπ. άντί **ἐρρύῃ,** γ' ἑν. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ῥέω.**

ῥυθμίζω, μελλ. **-ίσω**· παθ. πρκ. **ἐρρύθμισμαι** (**ῥυθμός**)· ὡς καί νῦν, ρυθμίζω, φέρω τι εἰς ρυθμόν, τό έναρμονίζω, τό φέρω εἰς ἀναλογίας (συμμετρίαν), ἤ εἰς ρυθμόν χρόνου.— γενικῶς, τακτοποιῶ, διευθετῶ, χαλιναγωγῶ, ἐλέγχω: **ὧδ' ἐρρύθμισμαι**= τοιουτοτρόπως ἔχω ἐλεγχθῆ.

ῥυθμός, ιων. **ῥυσμός,** **-οῦ,** ὁ (**ῥέω**)· πᾶσα κίνησις έπαναλαμβανομένη κατά τόν ἴδιον τρόπον, τό χρονικόν μέτρον (ὁ χρόνος) τῶν κινήσεων (χοροῦ π. χ., μουσικῆς κ.τ.ὁ.), λατ. **numerus,** ὡς καί νῦν «ρυθμός» (**εἴτε ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ εἴτε ἐν τῇ ποιήσει**) || **ἐν ῥυθμῷ**=λατ. **in numerum** = μετά ρυθμοῦ (έπί ὀρχήσεως, βαδίσματος κλπ.) || **ῥυθμὸν ὑπάγω** = τηρῶ ρυθμόν, «χτυπῶ χρόνο» || **θάττονα ῥυθμὸν ἐπάγω**= εἰσάγω ταχύτερον ρυθμόν (εἰς τό παίξιμον), παίζω μέ ταχύτερον «χρόνον».— **II** ἀναλογία ἤ συμμετρία τῶν μερῶν μεταξύ των || ἐντεῦθεν, σχῆμα, μορφή πράγματός τινος.— **III** γενικῶς, ἀναλογία, διευθέτησις, τάξις, μέθοδος. **2)** ἡ κατάστασις οἱουδήποτε πράγματος: έπί ἀνθρώπου, ἡ κατάστασις τῆς ψυχῆς, ἡ ψυχική διάθεσις || ἡ διαμόρφωσις πράγματός τινος. [**ῥυθμὸς** ⟨**ῥέω** ⟨ίαπ. ***sreu**].

ΡΥ˜ΚΑ˜ΝΗ, ἡ· τό «ροκάνι», ἡ «πλάνη», λατ. **runcina.**

Ἔτυμ.: **ῥυκάνη**· **ῥυκανίζω**: λατ. **runco, -are, runco, -onis,** σανσκρ. lúncati (άνασπῶ, έκριζῶ), **luncanam** (έκρίζωσις)· φαίνεται ὅτι ἔχει **ἐκπέσει** φωνῆέν τι έν ἀρχῇ τῆς λ.· πρβλ. έν **ὀρύσσω**· τό λατ. **runcina** εἶναι δάνειον **ἐκ** τῆς Ἑλληνικῆς μετά **ἐπιῤῥάσεως** τοῦ **runcare.**

ῥῦμα, **-ατος,** τό (***ῥύω**=**ἐρύω**)· τό συρόμενον, τό ἕλκειν, τό τράβηγμα || **τόξου ῥῦμα**=ἡ ἕλξις τοῦ τόξου, τ. ἔ. οἱ τανύοντες τό τόξον ἄνδρες, τ. ἔ. οἱ Πέρσαι τοξόται, **ἐν** ἀντιθέσει πρός τό **λόγχης ἰσχὺς**= οἱ λογχοφόροι Ἕλληνες (κυρ. ἡ δύναμις τῆς λόγχης)· || **ἐκ τόξου ῥύματος**=ἐξ ἀποστάσεως βέλους, ὅσον φθάνει δηλ. τό βέλος τοῦ τόξου.— **II** (**ῥύομαι**) ὑπεράσπισις, προστασία, ὀχύρωμα.

Ἔτυμ.: **ῥῦμα** I (***Fρῡ**-)=νευρά τόξου· **ῥύμη** (=ἄφοδος)· **ῥῦμός**· **ῥῦσιον**· **ῥῦτήρ,** **-ῆρος**· **ῥῦτωρ,** **-ορος**· **ῥῦτά,** τά· **ῥυστάζω** (***vru-s-to-**)· **ῥυστακτύς,** **-ῦος,** ἡ· βλ. καί έν **ἐρύω.**— **ῥῦμα** II (***Fρῡ**-)=καταφύγιον, σκέπαστρον· **ῥῦσιος,** τά **ῥῦσια** (=ἀπολύτρωσις)· **ῥύτωρ,** **-ορος,** ὁ (σωτήρ, ἀπελευθερωτής)· **ῥυσίπολις,** **-ιος** (=πολιοῦχος)· **ῥύομαι,** ἀπρφ. **ῥῦσθαι,** προστ. **ῥύσκεν,** μελλ. **ῥύσομαι**· ⟨ίαπ. vrā̆, βασ. **verᾰxu** (προφυλάσσω)· βλ. καί **ἐρύομαι, ἐρύω.**

ῥύμβος, **-ου,** ὁ, άττ. άντί **ῥόμβος.**

ῥῦμη, ἡ (***ῥύω**=**ἐρύω**)· ἡ δύναμις, ὁρμή, φορά («φόρα») σώματος έν κινήσει εὑρισκομένου, ἡ ὁρμητικότης, λατ. **impetus** || **πτερύγων ῥύμη** — ἡ ὁρμή τῶν πτερύγων (τό ὁρμητικόν τίναγμά των) || ἀπολ., ἔφοδος, έπίθεσις || **ἐν τῇ δοτ. ῥύμῃ**=μεθ' ὁρμῆς, μετά φορᾶς.— **II** στενή ὁδός, στενωπός, δρομίσκος, «σοκάκι» [δι' έτυμ. βλ. **ῥῦμα**].

ῥύμμα, **-ατος,** τό (**ῥύπτω**)· πᾶν τό χρησιμεῦον πρός πλύσιν ἐνδυμάτων, ὅπως π.χ. ὕδωρ, σάπων κλπ.

ῥῦμός, **-οῦ,** ὁ (***ῥύω** = **ἐρύω**)· ὡς καί νῦν, ρυμός, «τιμόνι», τό πρός τά έμπρός ἐκτεινόμενον ξύλον τῆς ἁμάξης, ἀπό τοῦ μέσου τοῦ ὄξονος μέχρι τοῦ ζυγοῦ [δι' έτυμ. βλ. **ῥῦμα**].

ΡΥ'ΟΜΑΙ, μέλλ. **ῥύσομαι**· ἀόρ. α' **ἐρρυσάμην,** έπ. **ῥῦσάμην**· γ' ἑν. ἀορ. δ' **ἔρρῡτο,** έπ. **ἔρῡτο,** γ' πληθ. **ἔρυντο,** έπ. **ῥύατο**· ἀπρφ. **ῥῦσθαι**· άποθ.· σύρω (ἕλκω, «τραβῶ») πρός τό μέρος μου, σύρω τι(νά) ἔξω τοῦ κινδύνου || ὄθεν, λυτρώνω, σώζω || μετ' ἀπρφ., **ῥύομαί τινα θανεῖν**=σώζω (λυτρώνω) τινά ἀπό τόν θάνατον.— ἀπολ., θεραπεύω, ἰατρεύω.— **II** ἐλευθερώνω, ἀπελευθερώνω, ἀπολυτρώνω, ἐξαγοράζω.— **III** προφυλάσσω, προστατεύω, ὑπερασπίζω || έπί ὅπλων, προασπίζω, καλύπτω.— **IV** σύρω πρός τά ὀπίσω, κρατῶ ὀπίσω, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω.— **V** ἕλκω τόν ζυγόν πρός τά κάτω, ἰσοζυγίζω, ἀντισταθμίζω.

[**Τό ἐνεργ. ῥύω δέν ἀπαντᾷ, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ εἶναι ἐν χρήσει τό ἐρύω· τά παράγωγα ὅμως ῥύσιον, ῥυτήρ, ῥύτωρ, ῥυτόν, ῥυτὶς προϋποθέτουσι ἐνεργ. τύπον ῥύω**· πρβλ. καί τά **ἐν ἐρύω, ῥῦμα**].

ῥύπα, τά, έτερόκλ. πληθ. τοῦ **ῥύπος.**

ῥῠπαίνω, μελλ. **-ᾰνῶ**· ἀόρ. α' **ἐρρύπᾱνα** (**ῥύπος**)· καλύπτω τι μέ ρύπον (άκαθαρσίαν), μολύνω, κάμνω τι ρυπαρόν, τό λερώνω.— παθητ., εἶμαι ἤ γίνομαι ρυπαρός (άκάθαρτος), λερώνομαι.

ῥῠπᾰρία, ἡ (**ῥυπαρός**)· ἡ ρυπαρότης, ἀκαθαρσία, ρύπος.

ῥῠπᾰρός, **ά, όν** (**ῥύπος**)· ὡς καί νῦν, ρυπαρός, ἀκάθαρτος, μολυσμένος || μτφρ., ρυπαρός τήν ψυχήν, ἀγενής, χυδαῖος.— έπίρρ. **-ῶς.**

ῥῠπάω, έπ. **ῥῠπόω**· πρτ. **ἐρρύπων** (**ῥύπος**)· εἶμαι ρυπαρός, εἶμαι πλήρης ρύπου, εἶμαι ἀκάθαρτος.

ῥῠπόεις, **-εσσα, εν** (**ῥύπος**)· ρυπαρός, ἀκάθαρτος,

ΡΥ˜ΠΟΣ, ὁ· ὡς καί νῦν, ρύπος, ἀκαθαρσία, ρυπαρότης || **ἑτερόκλ.** πληθ. **τά ῥύπα,** ἀλλ' ὡσ. καί ὁ ὁμαλός οἱ **ῥύποι.**— **II** κηρός πρός σφράγισιν.

Ἔτυμ.: **ῥύπος**· **ῥυπάω**· **ῥυπόω**· **ῥυπαίνω**· **ῥυπαρός**· **ῥύπος**· **ῥύπτω** ⟨(***srup-**, πιθ. έπεκτ. έκ τοῦ ***sreu-**, ***sru-** (ρέω, τρέχω).

ῥῠπόω (Α), μελλ. **-ώσω,** παθ. πρκ. **ῥερύπτωμαι** (**ῥύπος**)· ποιῶ τι ρυπαρόν, ρυπαίνω, λερώνω.— Παθητ., εἶμαι ρυπαρός, ἀκάθαρτος.

ῥῠπόω (Β), έπ. άντί **ῥυπάω** (βλ. λ.).

ῥυππᾶπαῖ, ἐπίφθεγμα χρησιμοποιούμενον ὑπό τῶν ναυτικῶν ὡς παρακελευστικόν τῆς κωπηλασίας (πρβλ. τό **ὠὸπ**) || ἐντεῦθεν, κωμικῶς, **τό ῥυππαπαῖ**= οἱ ναῦται, τό πλήρωμα τοῦ πλοίου.

ῥύπτω, μελλ. **-ψω** (**ῥύπος**)· ἀφαιρῶ (ἀπομακρύνω) ἀκαθαρσίαν ἀπό τινος, τό καθαρίζω, τό πλύνω.— Παθητ., λούομαι, πλύνομαι.

ῥῡσαίνομαι, παθητ. (**ῥυσός**)· ρυτιδοῦμαι, ζαρώνω.

ῥῦσθαι, έπικ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. δ' τοῦ **ῥύομαι** (βλ.λ.).

ῥῡσιάζω, μελλ. **-άσω** (**ῥύσιον**)· ἁρπάζω τι ὡς λάφυρον, ἁρπάζω (σύρω, ἀποσπῶ) τι διά τῆς βίας || λαμβάνω τι ὡς ἐνέχυρον, ὡς ἐγγύησιν.

ῥῡσί-θωμος, *ον* (*ῥύομαι+θωμός*)· ὁ ὑπερασπίζων τοὺς θωμούς.

ῥῡσί-δῐφρος, *ον* (*ῥύομαι+δίφρος*)· ὁ διαφυλάσσων (διασώζων) τὸν δίφρον, δηλ. τὸ ἅρμα.

ῥῦσιον, τό (**ῥύω=ἐρύω*)· τὸ ἁρπαζόμενον καὶ συρόμενον διὰ τῆς βίας ‖ λάφυρον, λεία (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ κτηνῶν).— ‖ τὸ ἁρπαζόμενον ὡς ἐγγύησις, ὡς ἀσφάλεια, ἡ ἀσφάλεια, τὸ ἐνέχυρον ‖ *τὰ ῥύσια*=ἐνέχυρα ἐμπεπιστευμένα εἴς τινα θεόν, τ. ἔ. οἱ ἱκέται.— ‖‖ τὸ λαμβανόμενον ὡς ἀποζημίωσις, ἢ καὶ αὐτὴ ἡ ἀποζημίωσις. **2)** *τὰ ῥύσια*= ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως διὰ πράγματα καταληφθέντα βιαίως, λατ. **res repetundae. 3)** *ἐν τῷ* πληθ. *τὰ ῥύσια*=ἀπολύτρωσις, ἀπελευθέρωσις.

ῥῦσιος, *ον* (*ῥύομαι*)· ὁ ἀπολυτρώνων, ὁ ἀπελευθερώνων, ὁ διασώζων.

ῥῡσί-πολις, *-εως*, ὁ, ἡ (*ῥύομαι+πόλις*)· ὁ σώζων τὴν πόλιν.

ῥῡσί-πονος, *ον* (*ῥύομαι+πόνος*)· ὁ ἀπελευθερῶν (ἀπολυτρώνων, ἀπαλλάσσων) τινὰ ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανα.

ῥῦσις, ἡ (*ῥέω*)· ὡς καὶ νῦν, ῥύσις, ρεῦσις, ροή ‖ ὁ ροῦς ποταμοῦ, ρεῦμα, ποταμός, ροὴ ποταμοῦ.

ῥύσκομαι, παράλλ. τύπος τοῦ *ῥύομαι*, ἀποθ.· σώζω, διασώζω ‖ *ῥύσκευ*, ἐπ. δ' ἐν. προστ.

ῥυσμός, ὁ, σπανιώτ. τύπος τοῦ *ῥυθμός*.

ῥῡσός, ἡ, ὁν (**ῥύω=ἐρύω*)· συμμαζευμένος, συνεσταλμένος, ρυτιδωμένος, ζαρωμένος. [*ῥυσός· ῥυτός· ῥυσαίνω*· δι' ἐτυμ. βλ. ἐν *ῥυτίς*].

ῥυστάζω, μελλ. *-άσω*, θαμιστικὸν τοῦ **ῥύω=ἐρύω*· σύρω τι(νὰ) βιαίως, «σέρνω, σούρνω», σύρω τι(νὰ) τῇδε κἀκεῖσε συνεχῶς ‖ *πολλὰ ῥυστάζεσκε* (γ' ἐν. ἰων. πρτ.) *περὶ οἴημα*=ἔσυρε (σύρων περιέφερε) πολλὰς φορὰς γύρω ἀπὸ τὸν τάφον (τοῦ Πατρόκλου).

ῥυστακτῆς, -ῆος, ἡ (*ῥυστάζω*)· τὸ σύρειν (ἕλκειν) τινὰ βιαίως, τὸ βίαιον σύρσιμον ‖ γεν., ἡ βιαία συμπεριφορά, ἡ κακομεταχείρισις, αἰκία.

ῥῡσ-ώδης, *ες* (*ῥυσός+εἶδος*)· ρυτιδώδης, ρυτιδωμένος, πλήρης ρυτίδων, ζαρωμένος.

ῥῡτ-ἀγωγεύς, *-έως*, ὁ (**ῥύω+ἀγωγεύς*)· τὸ σχοινίον τοῦ ἀγωγιάτου (μὲ τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ τὸν ἵππον του), τὸ «καπίστρι».

ῥῡτήρ, *-ῆρος*, ὁ (**ῥύω=ἐρύω*)· ὁ σύρων ἢ ἁπλῶνων (τεντώνων) τι. **2)** τὸ σχοινίον (ὁ ἱμάς, τὸ λωρίον), διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἱππεὺς ἢ ὁ ἁμαξηλάτης κάμνει τὸν ἵππον νὰ τρέχῃ ἀργὰ ἢ γρήγορα, μὲ τὸ νὰ τὸ ἐντείνῃ ἢ νὰ τὸ χαλαρώνῃ, ἡνίαι, «γκέμμα»: *ἀπὸ ῥυτῆρος*=λατ. **immissis habenis**=μὲ χαλαρωμένα τὰ ἡνία, ἐν πάσῃ δυνατῇ ταχύτητι, «στὰ τέσσερα» ‖ ὡς τὸ *ἱμάς*, τὸ λωρίον δι' οὗ ὁ ἵππος σύρει τὴν ἅμαξαν.— ‖ (*ῥύομαι*)· ὁ σώζων, διαφυλάττων, ὑπερασπίζων.

ῥῡτῐδό-φλοιος, *ον* (*ῥυτίς+φλοιός*)· ὁ ἔχων τὸν φλοιὸν πλήρη ρυτίδων, ὁ ἔχων φλοιὸν ζαρωμένον.

ῥῡτίς, *-ίδος*, ἡ (**ῥύω=ἐρύω*)· ὡς καὶ νῦν, ρυτίς, πτυχή, «ζάρα, ζαρωματιά», «ρυτίδα», λατ. **ruga.**

Ἔτυμ.: ῥῡτίς (αἰολ. *βρυτίδες* πληθ. παρὰ **M.E.**)· *ῥυτιδόω· ῥυτίζω* ‹**νρῡ-* (πρβλ. **νρῡ-* ἐν τῷ *ῥῡτός*, *ῥῦσός*)· βάσις **verāxu** (σύρω)· βλ. ἐν *ἐρύω*.

ῥῡτόν, τό· βλ. ἐν *ῥυτὸς* Β.

ῥῡτὸς (Α), ἡ, ὁν (**ῥύω=ἐρύω*)· ὁ (σε)συρμένος, συρτός, ἑλκυστός, εἱλκυσμένος.— ‖ ὡς οὐδ. οὐσ. *τὰ ῥῡτά*=αἱ ἡνίαι (πρβλ. *ῥυτήρ*).

ῥῡτὸς (Β), ἡ, ὁν, ὡσ. καὶ *-ός, -όν* (*ῥέω*)· ὁ ῥέων, τρέχων, ρευστός, ὑγρός.— ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ ῥῡτὸν*= εἶδος ποτηρίου, καταλήγοντος εἰς ὀξὺ κάτω, πλατέος δὲ ἄνω, ἐν εἴδει κέρατος· εἰς τὸ ὀξὺ κάτω ἄκρον ὑπῆρχεν ὀπή, διὰ τῆς ὁποίας ὁ οἶνος ἔρρεεν εἰς τὸ στόμα τοῦ πίνοντος. [*ῥυτός· ῥῡτόν, ῥύσις*· βλ. *ῥέω*].

ῥῡτωρ, *-ορος*, ὁ (**ῥύω = ἐρύω*)· ὁ ἕλκων, σύρων (πρβλ. καὶ *ῥυτὴρ*) ‖ *ῥύτωρ τόξου* = ὁ τανύων τὸ τόξον, τοξότης.— ‖ (*ῥύομαι*)· σωτήρ, λυτρωτής, προστάτης, ὑπερασπιστής.

ῥύψις, ἡ (*ῥύπτω*)· καθαρισμός, κάθαρσις, ἐξαγνισμός.

ΡΥ'Ω — *ἐρύω (βλ. λ.), σύρω, ἕλκω· δὲν εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἐνεργ.· βλ. ἐν *ῥύομαι*.

ῥωγᾰλέος, *α, ον* (*ῥώξ*)· διερρωγώς, διερρηγμένος, διεσχισμένος, ρακώδης, κουρελιασμένος.

ῥωγάς, *-άδος*, ὁ, ἡ (*ῥώξ*), θηλ. ἐπίθ.·=*ῥωγαλέος*, ἐσχισμένος, ρακώδης ‖ *ῥωγὰς πέτρα* = ἐσχισμένος βράχος, κρημνὸς πλήρης ρωγμῶν.

***Ρωμᾱϊκός,** *ή, όν*, καὶ ***Ρωμαῖος,** *α, ον* (**Ῥώμη*)· ὡς καὶ νῦν, Ρωμαϊκός, ὁ ἀνήκων (ἢ ὁ ἀναφερόμενος) εἰς τοὺς Ρωμαίους ‖ ὡς οὐσ.=**Ρωμαῖος*.— **ἐπίρρ.** *-κῶς*=κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ρωμαίων.

***Ρωμαΐστί,** ἐπίρρ. (**Ρωμαῖος*)· εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ῥωμαίων, λατινιστί.

ῥωμᾱλέος, *α, ον* (*ῥώμη*)· ὡς καὶ νῦν, ρωμαλέος, πλήρης ρώμης, ἰσχυρὸς εἰς τὸ σῶμα‖γενικῶς, ἰσχυρός, δυνατός, πλήρης δυνάμεως, εὔρωστος, κραταιός.

ῥώμη, ἡ (*ῥώομαι*)· σωματικὴ ἰσχύς, δύναμις, σωματικὴ εὐρωστία ‖ γεν., δύναμις, ἰσχύς, σθένος.— ‖ στρατιωτικὴ δύναμις, στράτευμα.— ‖‖ ***Ῥώμη,** ἡ (ἡ περίφημος πρωτεύουσα τῶν Ρωμαίων, ἡ καρδία τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας).

ῥώννῡμι, ἢ **—ύω,** μελλ. *ῥώσω* ἀόρ. α' *ἔρρωσα* (*ῥώομαι*)· ἐπιρρωννύω, στερεώνω, δυναμώνω, καθιστῶ τι(να) ἰσχυρὸν (ρωμαλέον κλπ.), τοῦ δίδω δύναμιν (ρώμην, σθένος), τὸ(ν) δυναμώνω ‖ ἐνισχύω, ἐπιβεβαιώνω.— ‖ παθητ. *ῥώννῡμαι*, συν. ὅμως ὁ παθ. πρκ. *ἔρρωμαι* ἀπαντᾷ μετὰ σημ. ἐνεστ. καὶ ὁ ὑπερσ. *ἐρρώμην* μετὰ σημ. πρτ.· ἀόρ. α' *ἐρρώσθην*· εἶμαι ἰσχυρός, ἔχω ἰσχύν, εἶμαι ρωμαλέος‖πρκ. προστ. *ἔρρωσο*= ἔχε ὑγείαν, χαῖρε, λατ. **vale** (σύνηθες τέρμα ἐπιστολῶν) ‖ ὡσ. *φράζω τινὶ ἐρρῶσθαι*=**valere jubeo**· βλ. *ἐρρωμένος*.

Ἔτυμ.: *ῥώννῡμι* (κατὰ τὸ *ζώννῡμι*), παθ. ἀόρ. *ἐρρώσθην*· *ῥώμη*· *ῥωμαλέος*· *ῥωστήριον*· *πανορμητήριον*· *ῥῶσταξ, -ακος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ῥωμός*· *σφοδρός*»· *ἄρρωστος*· σκοτ. ἐτυμολ.· πιθ. ἐκ τοῦ *ῥώομαι* (**srōv-*). — τὸ λατ. **rōbur, -oris** σημ. κυρ. «καρδία τῆς δρυός» καὶ ἀνήκει πιθ. εἰς τὸ ἰαπ. ***(e)reudh-*** (*ἐρυθρός*), βλ. *ὀρφνός*· κατά τινας *ῥώννυμι* ‹**Fρωϑ-νῦ-μι*: σανσκρ. **vrādh-ant-, ūrdhvá-ḥ** (μέγας, ἰσχυρός)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *ῥάδαμνος* ἢ τῷ *ῥάδιος*.

ῥώξ, ἡ, γεν. *ῥωγὸς* (*ῥήγνυμι*)· ρῆγμα, ἄνοιγμα, στενὸν πέρασμα ‖ *ῥῶγες μεγάροιο*=οἱ στενοὶ διάδρομοι ἑνὸς διαμερίσματος (οἰκήματος) [δι' ἐτυμ. βλ *ῥήγνυμι*].

***ΡΩ'ΟΜΑΙ,** γ' πληθ. πρτ. *ἐρρώοντο*, ἐπ. *ῥώοντο*· γ' πληθ. ἀορ. α' *ἐρρώσαντο*· ἀποθ.· κινοῦμαι μεθ' ὁρμῆς (μεθ' ὁρμητικῆς ταχύτητος), ὁρμῶ, ἐφορμῶ, ἐπιτίδεμαι, διάζομαι, σπεύδω ‖ *ῥώονται περὶ πυρὴν*=κινοῦνται ἐρρωμένως (ταχέως, μετὰ ὀπουδῆς) γύρω ἀπὸ τὴν πυράν ‖ μετὰ συστ. αἰτ. *χορὸν ἐρρώσαντο* = ἐχόρευσαν ἐρρωμένως «τδστρωσαν στὸ χορὸ γιὰ τὰ καλά» ‖ ἐπὶ κόμης, *ἐρρώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο* (*αἱ χαῖται*)=αἱ τρίχες τῆς κόμης ἐσείοντο (ἠνεμίζοντο) εἰς τὸν ἀέρα (ἀναλόγως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, μαζὶ μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου) [*ῥώομαι* (**srōv-*)· δι' ἐτυμ. βλ. *ὁρμή, ῥέω*].

ῥωπήιον, τό (*ῥώψ*), ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀττ. *ῥωπεῖον* (ὅπερ ὅμως δὲν ἀπαντᾷ)· θαμνῶν, λόχμη ‖ ἐν τῷ πληθ. θάμνοι, χαμόκλαδα.

ῥωπικός, *ή, όν* (*ῥῶπος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων ἢ ὅμοιος πρὸς εὐτελῆ ἐμπορεύματα, (πρὸς μικροπράγματα) ‖ ὅθεν, εὐτελής, μηδαμινός, τιποτένιος, ἄχρηστος.

***ΡΩ˜ΠΟΣ,** ὁ· μικρὰ καὶ παντοειδῆ ἐμπορεύματα, εὐθηνὰ στολίδια ‖ μτφρ., ματαιολογίαι, «κούφια καρύδια». [σκοτ. ἐτυμ.· τὸ δμ. *ῥῶπες* (βλ. *ῥώψ*) καὶ τὸ λ. **sarpō, -ere** οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ *ῥῶπος*].

ῥωσθείς, *εῖσα, έν*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ῥώννῡμι*.

ῥωχμή, ἡ·=*ῥωχμός* (βλ. λ.).

ῥωχμός, *-οῦ*, ὁ (*ῥώξ*)· ὡς τὸ *ῥῆγμα*, σχισμή, «σχισμάδα», ρωγμὴ ‖ *ῥωχμὸς γαίης*=χάσμα γῆς, ρωγμὴ ἐδάφους.

***ΡΩ'Ψ,** ἡ, γεν. *ῥωπός*· θάμνος, χαμόδενδρον, χαμόκλαδον ‖ ἐν τῷ πληθ. θάμνοι, χαμόκλαδα. [*ῥώψ*, πληθ. *ῥῶπες*· ἰων. *ῥωπήιον* ‹**νρōρ-*· βλ. ἐν λ. *ῥαπίς*· δὲν θεωροῦνται συγγ. τὸ λατ. **sarpo, -ere, sarmen, sarmentum,** οὔτε τὸ λατ. **rēpo, -ere,** λιθ. **rėpliótі,** λεττ. **rāpt** (ἕρπω)].

Σ

Τὸ γράμμα τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν W(sin). Ἡ μεταχείρισις, τῆς ὁποίας ἔτυχον ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἀλφαβήτῳ οἱ συριστικοὶ φθόγγοι τοῦ Σημιτικοῦ ἀλφαβήτου, εἶναι πως περίπλοκος. Τὸ σημιτικὸν ⊞ (samech) ἐμφανίζεται ἐν τῷ Ἑλλην. ἀλφαβήτῳ ὡς Ξ (*ξῖ*), προφερόμενον ἀρχικῶς μὲν ὡς διπλοῦν σίγμα (*-σσ-*), ἔπειτα δὲ ὡς ἁπλοῦν *ξ* ἢ ὡς διπλοῦν *κσ*. Τὸ δὲ ὄνομα samech, τὸ διὰ μέσου τῆς Ἀραμαϊκῆς του ὀνομασίας ἐξελιχθὲν εἰς τὸ ἑλληνικὸν *σῖγμα*, ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὸ γράμμα ϟ, τὸ ὁποῖον ἀντεστοίχει πρὸς τὸ σημιτ. W(sin) καὶ προεφέρετο ὡς *ς*. Εἰς μερικὰ ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους ἑλλην. ἀλφαβήτων τὸ γράμμα τοῦτο ὠνομάζετο san. Τὸ σημιτικὸν ssade ἐμφανίζεται εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας φάσεις τῶν ἀλφαβήτων τῆς Θήρας καὶ τῆς Κορίνθου μὲ τὸ σχῆμα M καὶ προφερόμενον ὡς *ς*. Τὰ ἀλφάβητα αὐτὰ δὲν ἔχουν *σῖγμα*, ἐν ᾧ ὅσα ἔχουν σίγμα δὲν ἔχουν M.

Ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους ἑλληνικοῖς ἀλφαβήτοις τὸ *σῖγμα* ἐμφανίζεται ὑπὸ τὰ σχήματα Ϟ, Ɛ, Ϛ, Ϛ, Σ. Τὸ ἀπεστρογγυλωμένον σχῆμα ἐμφανίζεται ἐν τῷ Χαλκιδικῷ ἀλφαβήτῳ, ἀπὸ ὅπου καὶ παρελήφθη ὑπὸ τοῦ Λατινικοῦ ἀλφαβήτου.

Ὁ ἀκόλουθος πίναξ δεικνύει τὸ σχῆμα, ὅπερ προσέλαβε τὸ *σῖγμα* εἰς τὰ διάφορα ἀλφάβητα κατὰ ὡρισμένους περιόδους.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	W
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	? ϟ
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	? Ϛ
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Ɛ
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	Ϛ Ϛ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	? Ϛ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	Ɛ
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Ϛ Ϛ
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν .	προκλασσικῶν καὶ κλασσικῶν χρόνων	Ϛ Ϛ Ϛ Ϛ
ΡΩΜΗΣ		Ϛ
ΦΑΛΙΣΚΩΝ . . .		Ɛ Ϛ
ΟΣΚΙΚΟΝ		Ɛ Ϛ
ΟΜΒΡΙΚΟΝ. . . .		Ɛ
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .		Ϛ
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἐφεξῆς . . .	.	Σ

Σ, σ, σῖγμα, τό, ἄκλιτον, τὸ δέκατον ὄγδοον γράμμα τῆς Ἑλληνικῆς ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. *σ'* =200, καὶ ,*σ*=200.000.

Τὸ τελικὸν *σῖγμα* ἐγράφετο *ς* (ὡς καὶ σήμερον). Τὸ τελικὸν τοῦτο *ς* δὲν πρέπει νὰ συγχέεται πρὸς τὸ γράμμα *ϛ* (**stau**), τὸ ὁποῖον ἐν τῇ πραγματικότητι ἦτο τὸ *δίγαμμα* (F, vau), καὶ κατεῖχε τὴν ἕκτην θέσιν ἐν τῇ Ἑλλην. ἀλφαβήτῳ (δθεν *ϛ'*=6). Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα, καλούμενον *σὰν* (ϡωρικὸς τύπος τῆς λ. *σῖγμα*), τὸ ὁποῖον ἦτο ἴσως δεύτερον σίγμα, ὅμοιον κατὰ τὸν ἦχον πρὸς τὸ ἑβρ. shin (ὡς τὸ *σῖγμα* ἦτο ὅμοιον πρὸς τὸ ἑβρ. samech). Ὡς ἀριθμητικὸν τὸ *σὰν* ἀπαντᾷ ἐν τέλει τῆς ἀλφαβήτου, καλούμενον *σαμπὶ* ἢ *σαμπῖ* (=900), πιθανῶς λόγῳ τοῦ σχήματός του (Ϡ).

Μεταβολαὶ τοῦ σ ἐν ταῖς διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ Αἰολ., Δωρ., καὶ Ἰων. τρέπεται εἰς *δ*: *ὀδμή, ἴδμων*, ἀντὶ *ὀσμή, ἴσμων*.— **II** ἐν τῇ Λακ. τὸ *σ* κεῖται ἀντὶ τοῦ *θ*: *σιός, Ἄσάνα, ἀγασός, παρσένος*, ἀντὶ *θεός, Ἀθήνη, ἀγαθός, παρθένος*.— **III** ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ. τρέπεται εἰς *τ*: *τύ, τέ, φατί, ἴττω, Ποτίδαν, ποτί*, ἀντὶ *σύ, σέ, φησί, ἴστω, Ποσειδῶν, πρός*. **2)** ἡ τροπὴ αὕτη τοῦ *σ* εἰς *τ* ἀπαντᾷ καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις ἀττ.: *μέτ-αυλος, τήμερον, τῦκον*, ἀντὶ *μέσαυλος, σήμερον, σῦκον*.— οὕτω παρὰ τοῖς νεωτ. ἀττ. τὸ διπλοῦν *σσ* ἐτρέπετο ἐνίοτε εἰς διπλοῦν *ττ*, κατὰ τὸ πλεῖστον μὲν ἐν ῥήμασιν: *πράττω, τάττω*, ἀντὶ *πράσσω, τάσσω*, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐν οὐσιαστ. καὶ ἐπιθ.· *θάλαττα, διττός, ἥττων*, ἀντὶ *θάλασσα, δισσός, ἧσσων*.— **IV** ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ. τὸ *σ* συχνὰ ἐδιπλασιάζετο: *δσσος, μέσσος*, ἀντὶ *δσος, μέσος*, ἰδίᾳ δὲ ἐν τοῖς ἐπ. τύποις τῶν μελλόντων καὶ ἀορίστων εἰς *-ἄσω, -εσω, -ἴσω*: *δαμάσσω, ὀλέσσω, κομίσσω*, ἀντὶ *δαμάσω, ὀλέσω, κομίσω*· οὕτω καὶ *ὀπίσσω* ἀντὶ *ὀπίσω*. — **V** τὰ *σσ* καὶ *πτ* ἐνηλλάσσοντο ἐνίοτε μεταξύ των: *πέσσω-πέπτω, ἐνίσσω-ἐνίπτω*.— **VI** ἐν τῇ Δωρ. τὸ *σ* τρέπεται εἰς *ξ* εἰς τὸν μέλλ. καὶ ἀόρ. α' τῶν ρημ.: *θεσπιξῶ* ἀντὶ *θεσπίσω, ἐργάξομαι* ἀντὶ *ἐργάσομαι, ἐμέριξα* ἀντὶ *ἐμέρισα*· ὡσ. καὶ *διξός, τριξός*, ἀντὶ *δισσός, τρισσός*. **2)** ἐν τῇ παλαιοτ. Ἀττ. ἡ πρόθ. *σὺν* (μεθ' ὅλων τῆς τῶν συνθέτων) ἐγράφετο *ξύν*.— **VII** ἐν τῇ Αἰολ. τὸ *σ* ἐλέμβανεν ἐνίοτε τὴν θέσιν τοῦ δασέος πνεύματος ἐν ταῖς ἀπὸ δασυνομένου φωνήεντος ἀρχομέναις λέξεσιν (ὡς συνέβαινε καὶ ἐν τῇ Λατινικῇ): *Σελλοί* ἀντὶ *Ἕλλοί, Σαλμυδησσὸς* ἀντὶ *Ἁλμυδησσός, σῦς* (λατ. sus) ἀντὶ *ὗς*· οὕτω καὶ: *ἅλς*-sal, *ἕξ*-sex, *ἑπτά*-**septem**, *ἕρπω*-serpo, *ὁλκός*-sulcus, *εἴρω*-sero, *ἥλιος*·

sol, ὕλη-sylva. 2) σ προσετίθετο καὶ εἰς λέξεις ἀρχομένας ἀπὸ συμφώνου, καὶ δὴ ἀπὸ *μ ἢ τ: σμάραγδος -μάραγδος, σμύραινα-μύραινα, σμικρὸς-μικρός, στέρφος-τέρφος, στέγω (στέγη)-τέγος*, λατ. **tego**· σπανιώτερον προσετίθετο τοῦτο εἰς τὰς ἀρχομένας ἀπὸ *κ ἢ φ: σκίδναμαι-κίδναμαι, σφάλλω-fallo, σφενδόνη-funda.* 3) τὸ *σ* παρενεβάλλετο (πάρα ποιητ.) ἐν τῷ μέσῳ λέξεως πρὸ τοῦ *θ*, ἐν τῷ α' πληθ. προσ. παθ. καὶ μέσ. ρημ.: *τυπτόμεσθα* ἀντὶ *τυπτόμεθα* (διὰ μετρικοὺς λόγους)· ὡσ. καὶ ἐν ἐπιρρ. εἰς *-θεν: ὄπισθεν* ἀντὶ *ὄπιθεν*.— **VIII** ἔν τισι τῶν δωρ. διαλέκτων τὸ *σ* μεταβάλλεται εἰς *ρ: πελαργός, θέρμιος*, ἀντὶ *πελασγός, θέσμιος*. 2) πρὸ πάντων ἐν τῇ Λακων. διαλ. ἔνθα αἱ καταλ. *-ας, -ης, -ος, -ως* ἐτράπησαν εἰς *-αρ, -ηρ, -ορ, -ωρ*. 3) ὡσ. ἐν τῇ Δωρ. καὶ Ἀττ., ὁσάκις προηγεῖται ἕτερον *ρ: ἄρρην* ἀντὶ *ἄρσην, θάρρος* ἀντὶ *θάρσος*.— **IX** *σ* προστίθεται εἰς τὰς λέξεις *οὕτω, ἄχρι, μέχρι* ὁσάκις αὗται κεῖνται πρὸ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ φωνήεντος.

σὰ μάν; δωρ. ἀντὶ **τί μήν** (παρ' Ἀριστοφ. Ἀχαρ. 757, 784) [σὰ (=*τίνα;*) ⟨*uja, ἰαπ. *qvjə, πρβλ. ἰων. *ἄ-σσα*, ἀττ. *ἄττα* (=*τινά*), ἀντων. θέμ. ***qvi**: Ζενδ. čī [-ča], λατ. **quia**· βλ. ἐν *τίς*].

Σάβάζιος, ὁ (*Σαβός*)· Φρυγικὴ θεότης, τὰ πρὸς τιμὴν τῆς ὁποίας μυστήρια ὡμοίαζον πρὸς τὰ τοῦ Βάκχου, διὸ καὶ μεταγενεστέρως **ἐλήφθη ὡς** ὄνομα αὐτοῦ τούτου τοῦ Βάκχου.

σάββάκός, *ἡ, ὁν*· ὡς τὸ *σαθρός*, σεσαθρωμένος, ἑτοιμόρροπος ‖ συντετριμμένος, ἐκνευρισμένος. [*σαβακός· σαβάκτης*· σκοτειν. ἑτυμολ.].

σάββάκτης, *-ου*, ὁ (*σαβάζω* = κατασυντρίβω)· ὁ συντρίβων, καταστρέφων, καταστροφεύς, ὄνομα κακοποιοῦ δαιμονίου συντρίβοντος τὰ πήλινα σκεύη.

Σάββάσι, ἑτερόκλ. δοτ. πληθ. τοῦ *Σάββατον*.

Σαββάτίζω, μελλ. *-ίσω* (*Σάββατον*)· φυλάττω τὸ Σάββατον.

Σαββάτικός, *ἡ, ὁν* (*Σάββατον*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ Σάββατον, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς αὐτό. 2) ὁ ἁρμόζων εἰς Ἰουδαῖον, ὁ πρὸς Ἰουδαῖον.

Σαββάτισμός, ὁ (*Σαββατίζω*)· ἡ τήρησις τῆς ἑορτῆς τοῦ Σαββάτου ‖ ἡ κατὰ Σάββατον ἀνάπαυσις.

Σάββάτον, τό· τὸ ἑβρ. Sabbath (=ἀνάπαυσις) ‖ ὅθεν, ἡ ἑβδόμη ἡμέρα, ἢ ἡ ἡμέρα τῆς ἀναπαύσεως. — ὡσ. καὶ κατὰ πληθ. *τὰ σάββατα*=ἡ ἑβδόμη ἡμέρα, τὸ Σάββατον‖ἑτερόκλ. δοτ. πληθ. *Σάββασι* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *Σάββας*. 2) ἑβδομάς, χρον. διάστημα ἑπτὰ ἡμερῶν.

σαγάρις, *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ· πληθ. *σαγάρεις*, ἰων. *-ῖς*· ὅπλον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν Σκυθικῶν φυλῶν ‖ ὡσ. ὑπὸ τῶν Περσῶν, Ἀμαζόνων κ. ἄ. ‖ πέλεκυς μὲ μίαν μόνον κόψιν.

σάγη ἢ **σαγή,** ἡ (*σάττω*)· τὸ σάγμα, τὸ ἐπίσαγμα, ἡ ἱπποσκευή, «τὰ χάμουρα» (ἵππου ἢ ἡμιόνου).‖ ἐντεῦθεν ἐπὶ ἀνθρώπου, οἰκοσκευή, ἔπιπλα, σκεύη, ἀποσκευαί ‖ κυρ. ὁπλισμός.

Ἔτυμ.: σάγη· σάγμα· βλ. *σάττω*.— τὸ μτγν. *σάγος* εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ λατιν. **sagum**, ὅπερ εἶναι δάνειον ἐκ τινος γλώσσης Γαλατικῆς ἢ Κελτιβηρικῆς.

σαγηναῖος, *α, ον* (*σαγήνη*)· ὁ ἀνήκων εἰς *σαγήνην* (βλ. λ.), ἁλιευτικός.

σαγηνεύς, *-έως*, ὁ=*σαγηνευτὴρ* (βλ. λ.).

σαγηνευτήρ, *-ῆρος*, ὁ· ὁ ἁλιεύων διὰ τοῦ δικτύου *σαγήνης* (βλ. λ.) ‖ ἐντεῦθεν καὶ τὸ κτένιον **καλεῖται** *τριχῶν σαγηνευτήρ*.

σαγηνεύω, μελλ. *-σω* (*σαγήνη*)· περικλείω (καὶ συνεπῶς ἁγρεύω) ἰχθῦς διὰ τοῦ συρομένου δικτύου (τῆς *σαγήνης*) ‖ μτφρ., ἐπὶ ἀνθρώπων, τοὺς σαρώνω ὡς νὰ τοὺς συλλαμβάνω ἐντὸς δικτύου, ἐκδιώκω πάντας τοὺς κατοίκους χώρας τινός ἐξ αὐτῆς σχηματίζων στρατιωτικὴν γραμμήν, διὰ τῆς ὁποίας τοὺς περιουλλέγω ὅλους, ὅπως διὰ τῶν δικτύων τῶν συρομένων συμπαρασύρουν οἱ ἁλιεῖς τοὺς ἰχθῦς.

ΣΑΓΗΝΗ, *ἡ*· μέγα δίκτυον ἁλιευτικόν, κάθετον, συρόμενον ἐπὶ τοῦ βυθοῦ (ὡς τὸ τῆς σημερ. «τράτας»).

Ἔτυμ.: σαγήνη· σαγηνεύω· πρβλ. Ἡσυχ. *«σαγίς· πήρα», «σάγουρον· γυργάθιον»*· πιθ. συγγ. τῷ σανσκρ. svájatē (συνοφρυοῦμαι, συσφίγγω τὰς ρυτίδας τοῦ προσώπου).

σάγηνο-βόλος, *ον* (*σαγήνη* + *βαλεῖν*)· ὁ ρίπτων τὴν *σαγήνην* (τὸ δίκτυον) διὰ ψάρευμα, ὁ ψαρεύων μὲ σαγήνην ‖ ὡς οὐσ. ὁ ἁλιεύς, ψαρᾶς.

σαγηνό-δετος, *ον* (*σαγήνη+δέω*)· ὁ δεδεμένος εἰς σαγήνην, ὁ προσδεδεμένος, προσηρτημένος, εἰς δίκτυον.

σάγμα, *-ατος*, τὸ (*σάττω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ σάγμα ἵππου (ὁ «χασᾶς»), τὸ ἐφίππιον (σέλλα, σαμάρι).— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, κάλυμμα, ἐπένδυμα, εὐρύχωρον ἐπανωφόριον.— **III** τὸ περικάλυμμα ἢ θήκη ἀσπίδος. — **IV** σωρὸς πραγμάτων, στοίβα.

Σαδδουκαῖος, *-ου*, ὁ, καὶ δὴ κατὰ πληθ.· ὄνομα Ἰουδαϊκῆς αἱρέσεως, τὰ μέλη τῆς ὁποίας δὲν ἐπίστευον εἰς τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε εἰς τὴν ὕπαρξιν ἀγγέλων καὶ πνευμάτων.

σάθη, *ἡ*· τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον, τὸ πέος [*σάθη* (Ἀριστοφ. Λυσ. 1119)= *«πόσθη»* (βλ. λ.)· *σάθων, -ωνος* (=*πόσθων*)· *ἀνδροσάθων, -σάθης* (ἐπίθ. τοῦ *Πριάπου*)· *σα*— ⟨**tvə*—· βλ. ἐν *σαίνω*].

σαθρός, *ά, όν*·=*σαπρός*, σεσηπώς, «σάπιος», χαλασμένος, ἐφθαρμένος, ραγισμένος.— **II** μτφρ., μὴ ὑγιής, νοσηρός, παρηκμακώς. [*σαθρός*, πρβλ. Ἡσυχ. *«σάθραξ· φθεῖρ» : ψαθυρός*].

ΣΑΙ'ΝΩ, μελλ. *σᾶνῶ*· ἀόρ. α' *ἔσηνα*, δωρ. *ἔσᾶνα*· κυρ. ἐπὶ κυνῶν, σείω τὴν οὐράν, κολακεύω, ὡς καὶ νῦν σαίνω, περισαίνω.— **II** μτφρ., φέρομαι δωπευτικῶς, περιποιοῦμαι (διὰ νὰ κερδίσω τὴν εὔνοιάν τινος), δωπεύω, χαϊδολογῶ, καλοπιάνω ‖ *σαίνω μόρον*=καλοπιάνω τὸν θάνατον διὰ νὰ μοῦ φεισθῇ. 2) ἀπολ., εἶμαι μειλίχιος, φέρομαι εὐγενικὰ ‖ ἐπὶ τοῦ μὴ τρικυμιώδους πελάγους, μειδιῶ, χαμογελῶ.— **III** φαιδρύνω, εὐφραίνω. τινά, τοῦ προξενῶ εὐχαρίστησιν.

Ἔτυμ.: σαίνω (**σαν-jω*, ἰαπ. **tvn̥-jn̥̄*), ἀορ. *ἔσηνα*, δωρ. *ἔσᾶνα*: λιθ. twi˛tu, twinaũ, twinti (ἐξογκῶ διὰ φυσήματος, μεγεθύνω), λετ. tvans, tvana (ἀτμός, καπνός), λιθ. tvanùs (ὁ εὐκόλως πλημμυρίζων), tvainytis (φουσκώνω)· ἐν τῇ ἑλλην. ὑπῆρχε τύπος **σὴν* ⟨ἰαπ. **tvn̥̄* (=λατ. **penis**, *πέος, φαλλός*): **tv-*, **teva-* (φουσκώνω) (βλ. καὶ ἐν λ. λ. *σάος, σῶος, ταῦς, τύλη* κλπ.).

ΣΑΙ'ΡΩ, μελλ. *σᾰρῶ*· πρκ. (μετὰ σημ. ἐνεστ.) *σέσηρα*, μτχ. *σεσηρώς*, δωρ. *σεσᾱρώς, νῖα, ός*, ἐπ. θηλ. *σεσᾰρυῖα*· δεικνύω τοὺς ὀδόντας, κυρ. εἰς ἔνδειξιν θυμοῦ ἢ ἀγανακτήσεως ἢ καὶ κακεντρεχείας (ὡς ὁ κύων), λατ. **ringi** ‖ ἀλλὰ καὶ ἐν καλῇ ἐνν., μειδιῶ (μὲ διεσταλμένα τὰ χείλη).— **II** σαρώνω, σκουπίζω, καθαρά, καθαρίζω ‖ σαρώνων ἀπορρίπτω.

Ἔτυμ.: σαίρω I· *σάρμα* (=σχισμὴ τοῦ ἐδάφους)· *σῆραγξ, -αγγος* (βλ. λ.)· ἀγν. ἐτυμ.— *σαίρω* II (= σαρώνω)· *σάρον* καὶ *σάρος*· *σάρματα, σαρόω*· πιθ. *σαίρω* ⟨ἰαπ. **svn̥-jō*· ἰαπ. **sver-* καὶ κατ' ἐπέκτ. **sver-bh-* ἐν τῷ ἑλλ. *σύρφος, συρφετός*, γοτθ. **af-svairban** (ἀφανίζω).—φωνητικῶς θὰ ἦτο ἐπίσης δυνατὸν *σαίρω* ⟨ἰαπ. **tur-jo.*—εἶναι λίαν ἀμφίβολον τὸ ὑποστηριχθὲν ὅτι *σαίρω* καὶ *ψαίρω* συμπίπτουν ἐτυμολογικῶς.

σάκέσ-πάλος, *ον* (*σάκος+πάλλω*)· ὁ πάλλων τὴν ἀσπίδα, ὁ σείων (ὁ χειριζόμενος) τὴν ἀσπίδα, ὁ πολεμικός.

σάκεσ-φόρος, *ον* (*σάκος+φέρω*)· ὁ ἀσπιδοφόρος, ὁ φέρων *σάκος* (τ. ἔ. ἀσπίδα).

σάκίον, τό·=*σακκίον* (βλ. λ.).

σακίτας, *-α*, δωρ. *σηκίτης, -ου* (βλ. λ.).

σακκέω (*σάκκος*)· στραγγίζω, «σουρώνω».

σακκίον, ἀττ. **σάκίον,** τό, ὑποκορ. τοῦ *σάκκος* ἢ *σάκος*· μικρὸς σάκκος.

σακκο-γενειο-τρόφος (*σάκκος, γένειον, τρέφω*)· ὁ τρέφων μεγάλην γενειάδα («ἕνα σακκὶ γένεια»).

ΣΑ'ΚΚΟΣ ἢ **σάκος,** ὁ· χονδρὸν ὕφασμα τριχινον, κυρ. ἐκ τριχῶν αἰγός, λατ. **cilicium** ‖ ῥάσον, σακκόπανον.— **II** πᾶν τὸ πεποιημένον ἐκ τοιούτου ὑφάσματος: 1) σάκκος, σακκίον. 2) κόσκινον, «σήτα», στραγγιστήριον.— **III** τραχεῖα γενειὰς ὁμοία πρὸς τρίχινον ὕφασμα [ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Γραμματικῶν θεωρεῖται ὡς ἀττ. μᾶλλον ὁ τύπος *σάκος*, ὁ δὲ τύπος *σάκκος* χαρακτηρίζεται ὡς δωρικὸς (ὑπό τινων δὲ ὡς κωμικός, καὶ ὑπ' ἄλλων ὡς «ἑλληνικός»)· φαί-

νεται ὅτι ἡ λέξις, ὅπως καὶ τὸ **πρᾶγμα**, **παρελήφθησαν** ἐκ τῆς φοινικικῆς ἢ ἑβραϊκῆς γλώσσης, ἤτοι **σάκκος** ⟨*σδρ-φοιν. **s'aq** (ἀντὶ **s'aqq**)].

σᾰκός, ὁ, δωρ. ἀντὶ **σηκὸς** (βλ. λ.).

σᾰκος (Α), ὁ=**σάκκος** (βλ. λ.).

σᾰκος (Β), γεν. **σάκεος,** ἰων. γεν. **σάκευς,** τό (**σάττω**)· ἀσπίς, κατεσκευασμένη ἐκ πλέγματος (κλάδων λυγαριᾶς) ἢ ἐκ ξύλου, κεκαλυμμένη δὲ ἐξωτερικῶς ὑπὸ ἑνὸς ἢ πλειόνων δερμάτων βοός, καὶ ἐνισχυμένη ἐνίοτε διὰ μεταλλίνων πλακῶν (ἡ τοῦ Αἴαντος ἀπετελεῖτο ἐξ ἑπτὰ βοείων δερμάτων καὶ ἐξ ἑνὸς ὀγδόου μεταλλίνου στρώματος· ἡ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ πέντε ἀλλεπαλλήλων μεταλλίνων πλακῶν)· τὸ **σάκος** ἦτο κοῖλον καὶ ἐνίοτε ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς ἀγγεῖον πρὸς ἄντλησιν ἢ διαφύλαξιν ὕδατος.

*Ἔτυμ.: **σάκος** ⟨*τϝάκος: σανσκρ. **tvák** (δέρμα, φλοιός)· βλ. ἐν **σάττω**· **σακέσ-παλος**· **σακεσ-φόρος**· **φερε-σακὴς** (παρ' Ἡσ.).

σάκτας, -ου, ὁ (**σάττω**)· σάκκος.

σάκτωρ, -ορος, ὁ (**σάττω**)· ὁ φορτώνων, γεμίζων, στοιβάζων ‖ *Ἅδου **σάκτωρ** = ὁ πληρῶν τὸν Ἅδην μὲ νεκρούς, τ. ἔ. ὁ φονεύων πολλούς.

σακχ-ῠφάντης, -ου, ὁ (**σάκκος** + **ὑφαίνω**)· ὁ ὑφαίνων σάκκους ἢ καραβόπανο ‖ ὁ κατασκευαστὴς ἱστίων.

σᾰλᾰκων, -ωνος, ὁ (**σαλάσσω**)· ὁ ἀλαζών, μεγάλαυχος, μεγαλοπιανόμενος, ματαιόφρων, ὁ εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς, ἀκόμη καὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ βαδίσματος, παρέχων δείγματα τῆς ματαιοφροσύνης του. [δι' ἔτυμ. βλ. **σάλος**].

σᾰλᾰκωνεύω, μελλ. **-σω** (**σαλάκων**)· κάμνω τὸν σπουδαῖον, παίζω τὸν ρόλον πλουσίου καὶ σημαίνοντος προσώπου (εἰς ὅλα μου τὰ «φερσίματα», ὁμιλίαν, βάδισμα, χειρονομίας).

σᾰλᾰμάνδρα, ἡ· εἶδος σαύρας, ἡ «γουστερίτσα», περὶ τῆς ὁποίας πιστεύεται ὅτι ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ σβήνῃ τὴν πυράν. [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας α' συνθετ. εἶναι τὸ **σάλη** (=οὐρὰ ζώου), ἀλλὰ τὸ β' συνθετ. παραμένει σκοτεινόν· ἐκτὸς ἐὰν ἡ λέξις εἶναι ξένης προελεύσεως].

σᾰλᾰμβη, ἡ· ὀπή, φεγγίτης, καπνοδόχη, δύρα.

*Ἔτυμ.: κατά τινας αἱ σημασίαι τῆς λέξεως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προέρχωνται ἐξ ἐκείνης τοῦ «γυναικείου αἰδοίου», ἤτοι **σα-λά(μ)βη=«ἡ τὴν σάθην** (βλ. λ.) **λαμβάνει»**, πρβλ. **Σαλαμβὼ** καὶ **Σαλαμβάς,** ὀνόματα τῆς Ἀφροδίτης.— κατ' ἄλλην ἐτυμολογίαν εἶναι συγγ. τῷ παλ-norr. **suoela** (πυκνὸς καπνός), ἀγγλ-σαξ. **forswóelan** (καίω, φλέγομαι), λιθ. **swilti** (καίω ἄνευ φλογός), αἱτίνες εἶναι συγγ. τῶν **ἄλεα, εἴλη, ἐλάνη, ἥλιος, σέλας.**

Σᾰλᾰμῖν-ᾰφέτης, -ου, ὁ (**Σαλαμὶς** + **ἀφίημι**)· ὁ προδότης τῆς Σαλαμῖνος, ὁ ἐγκαταλείψας τὴν Σαλαμῖνα.

Σᾰλᾰμίνιος, α, ον, ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**Σαλαμίς**)· ὁ ἐκ Σαλαμῖνος καταγόμενος, ἢ ὁ διαμένων ἐν Σαλαμῖνι.— ‖ **ἡ Σαλαμινία** (ἐνν. **ναῦς** ἢ **τριήρης**)· οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ μία ἐκ τῶν δύο ἱερῶν τριήρων τῶν Ἀθηναίων (ἡ ἄλλη ἐκαλεῖτο **Πάραλος**), αἱ ὁποῖαι ἐχρησιμοποιοῦντο δι' ὡρισμένας ἐπισήμους κρατικὰς ἀποστολάς.

Σᾰλᾰμὶς (καὶ **Σαλαμίν**), γεν. **-ῖνος,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, νῆσος καὶ ὁμώνυμος πόλις, ἔναντι τῶν παραλίων τῆς Ἀττικῆς.— ‖ πόλις τῆς Κύπρου, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ Τεύκρου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Σαλαμῖνας βλ. καὶ Κ.Ε.Α.

σάλασσα, δωρ. ἀντὶ **θάλασσα** (βλ. λ.).

σᾰλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. **-ξω**· παθητ. πρκ. **σεσάλαγμαι** (**σάλος**)· παραγεμίζω, στοιβάζω, ὑπερπληρῶ, παραφορτώνω. [δι' ἔτυμ. βλ. **σάλος**].

σᾰλεύω, μελλ. **-σω**· ἀόρ. α' **ἐσάλευσα**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐσαλεύθην**· πρκ. **σεσάλευμαι** (**σάλος**)· ὡς καὶ νῦν, σαλεύω τι, κάμνω τι νὰ σαλευθῇ, τὸ κινῶ ἐδῶ κι ἐκεῖ, τὸ σείω, τὸ κινῶ, τὸ «κουνάω», τὸ κλονίζω.— Παθητ., σείομαι, κλονίζομαι, κραδαίνομαι.— ‖ ἀμτβ., ὡς καὶ νῦν, σαλεύω, κινοῦμαι ἐδῶ κι ἐκεῖ, ταλαντεύομαι, κυμαίνομαι, κλυδωνίζομαι (ὡς πλοῖον ἐν καιρῷ τρικυμίας) ‖ μτφρ., «τρικλίζω», παραπαίω, εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ. [δι' ἔτυμ. βλ. **σάλος**].

σᾶλος, ὁ, ἑτερόκλ. ἐπ. δωτ. πληθ. **σάλεσσιν, ὡσεὶ ἐξ** ὀνομ. **τὸ σάλος (ἅλλομαι)**· ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπικρατοῦσα ἐνίοτε ἀναταραχή, «φουσκοθαλασσιά» ‖ ἐντεῦθεν, ἀνοικτὴ θάλασσα, πέλαγος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν λιμένα). 2) ὄρμος, ἀραξοβόλιον, ἀγκυροβόλιον.— ‖ ἐπὶ πλοίων, ὁ κλυδωνισμὸς τοῦ σκάφους, τὸ «σκαμπανέβασμα» ‖ ἡ ἐκ τοῦ κλυδωνισμοῦ προκαλουμένη ναυτία (καρηβαρία μετὰ τάσεως πρὸς ἔμετον) ‖ μτφρ., ἀνησυχία, ταραχή.

*Ἔτυμ.: **σάλος**· **σαλέομαι**· **σαλεύω**· **σάλη** (=**σάλος**)· **σαλαΐζω**· **σάλαξ, -ακος**· **σαλάκων, -ωνος**· **σαλακωνίζω, -ίζομαι, -εύομαι**· **σαλάσσω** (*-**κjω**)· πρβλ. Ἡσυχ. **«σαλαγεῖ· ταράσσει»**· **κονίσ-σαλος.**—πιθ. **σάλος** ⟨ἰαπ. ***ivelos**: ἰρλ. **tuile** (*tiuljo-)=πλημμυρίς, λατ. **tullius** (*tul-n-), πρβλ. ἰαπ. ***teu-, *tevā***, *tu-** (ἐξογκώνω), βλ. καὶ ἐν **τύλη.**—δὲν φαίνεται πιθανὴ ἡ δποστηριχθεῖσα συγγένεια πρὸς τὸ λατ. **salum** καὶ τὸ παλ-γερμ. **swellan** (**schwellen**)=φουσκώνω· ἀπορριπτέα ἐπίσης καὶ ἡ συσχέτισις τοῦ **σάλος** καὶ **σαλεύω** πρὸς τὸ **ψάλλω.**

σαλπιγγο-λογχ-ῠπηνάδαι, οἱ (**σάλπιγξ**+**λόγχη**+**ὑπήνη**)· σαλπιγκταὶ ἔχοντες λογχοειδῆ γένεια.

σαλπιγκτής, -οῦ, ὁ (**σαλπίζω**)· ὡς καὶ νῦν, σαλπιγκτής, ὁ σαλπίζων, ὁ κράζων (δίδων παραγγέλματα) διὰ τῆς σάλπιγγος.

σάλπιγξ, -ιγγος, ἡ (**σαλπίζω**)· ὡς καὶ νῦν, σάλπιγξ, πολεμικὸν (μουσικὸν) ὄργανον δι' οὗ δίδονται προστάγματα ‖ **ὑπὸ σάλπιγγος**=διὰ τοῦ ἤχου τῆς σάλπιγγος.— ‖ τὸ σάλπισμα, τὸ διὰ τῆς σάλπιγγος διδόμενον σημεῖον.

*Ἔτυμ.: **σάλπιγξ** (*σϝαλπ-)· **σαλπιγκτής**: λιθ. szvilpiù, szvilpti, λεττ. **swelpt** (συρίζω) (ἰαπ. ***ksv]p-**), παλ-γερμ. **swalv-e** (=**cithara**)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **svar** (=**sonare**) καὶ τῷ ἑλλ. **σῦριγξ.**—ὡς πρὸς τὴν κατάλ. **-ιγξ** πρβλ. **φόρμιγξ, πλάστιγξ** κ. ἄ.

ΣΑΛΠΙ΄ΖΩ, μελλ. **-ίγξω,** ἀόρ. α' **ἐσάλπιγξα**· μτγν. μελλ. **σαλπίσω** καὶ ἀόρ. α' **ἐσάλπισα**· ὡς καὶ νῦν, σαλπίζω, δίδω σημεῖον διὰ τῆς σάλπιγγος, φυσῶ τὴν σάλπιγγα ‖ ἐπὶ τῆς βροντῆς λαμβανομένης ὡς σαλπίσματος.— ἀπροσ. **ἐπεὶ ἐσάλπιγξε** (ἐνν. ὁ **σαλπιγκτὴς**)=ὅταν ἤχησεν ἡ σάλπιγξ.— μετ' αἰτ., προαγγέλλω, ἀναγγέλλω, τι (π. χ. **τὴν ἡμέραν, ἐπὶ ἀλεκτρυόνος**). [δι' ἔτυμ. βλ. **σάλπιγξ**].

σαλπικτής, -οῦ, ὁ=**σαλπιγκτὴς** (βλ. λ.).

σάλπιξ, -ῖγγος, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **σάλπιγξ.**

σαλπιστής, -οῦ, ὁ=**σαλπιγκτής.**

σᾶμα, τό, δωρ. ἀντὶ **σῆμα.**

σᾱμαίνω, δωρ. ἀντὶ **σημαίνω.**

Σᾰμᾰρείτης, -ου, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Σαμαρείας, χώρας κειμένης μεταξὺ Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας· οἱ Σαμαρεῖται ἦσαν ἄσπονδοι ἐχθροὶ τῶν Ἰουδαίων.—θηλ. **Σαμαρεῖτις, -ιδος.** Βλ. Κ.Ε.Α.

σάμβᾰλον, τό, αἰολ. ἀντὶ **σάνδαλον** (βλ. λ.).

σαμβῦκη, ἡ· τριγωνικὸν μουσικὸν ὄργανον ἔχον τέσσαρας χορδάς, λατ. **sambuca**· διεκρίνετο διὰ τὴν ὀξύτητα τῶν παραγομένων τόνων. [**σαμβύκη** καὶ παρ' Ἡσυχ. **ζαμβύκη**· ξένη λ., πιθ. Ἀσιατικῆς προελεύσεως, πρβλ. συρ. **sabkā**, ἑβρ. **s'ebākā** (δρύφρακτον).]

σάμερον, δωρ. ἀντὶ **σήμερον.**

Σάμη, ἡ· τὸ ἀρχαιότ. ὄνομα τῆς Κεφαλληνίας.

σαμεῖον, τό, δωρ. ἀντὶ **σημεῖον.**

Σάμιος, α, ον (**Σάμος** 3)· ὡς καὶ νῦν, Σάμιος, ὁ καταγόμενος ἐκ Σάμου.

Σᾰμο-θρᾴκη, ἰων. **-θρηίκη,** ἡ=**Σάμος Θρᾳκία,** καὶ νῦν Σαμοθράκη καλουμένη (νῆσος πλησίον τῆς Θράκης)· βλ. Κ.Ε.Α.

Σᾰμό-θρᾳξ, γεν. **-θρᾳκος,** ἰων. **-θρήϊξ, -ικος,** ὁ· ὁ ἐκ Σαμοθράκης.

Σάμος, ἡ· ὄνομα ἑλληνικῶν νήσων, καὶ δή: 1) ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Κεφαλληνίας (ἥτις ἐκαλεῖτο καὶ **Σάμη**). 2) **Σάμος Θρηικίη = Σαμοθράκη.** 3) μεγάλη νῆσος ἀπέναντι τῆς Ἐφέσου (βλ. Κ.Ε.Δ.).

*Ἔτυμ.: κατὰ τὸν Στράβωνα **σάμος** ἦτο ἀρχαία λ. σημαίνουσα ὄψος, καὶ μάλιστα παρὰ τὴν ἀκτὴν (ἀμμώδης λόφος αἰγιαλοῦ)· ἐφ' ὅσον ἡ λ. θὰ ἦτο ἑλληνική, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναχθῇ εἰς ἰαπ. *tvə-mo-s | λατ. **tama**

(πρήξιμον) (: ἰαπ. *tve-mā), ὁάσ. tevāx (φουσκώνω), πρβλ. Κερκ. τῦμος (=τύμβος), λατ. tumulus· **Σάμος, Σάμη** ὡς ὀνόματα νήσων θά ἦσαν συνών. πρὸς τὰ : παλ-norr. holmr καὶ holmi (προεξοχή, μικρὸς λόφος, καὶ νησίς), μεσ-γερμ. holm (νησὶς ποταμοῦ) (ἰαπ. *qole-=ὑψοῦμαι, βλ. καὶ **κολωνός**).—**κατά** τινας ἡ ρ. **σαμ-** εἶναι σημιτικῆς προελεύσεως.

σαμπῖ· βλ. ἐν **Σ, σ, σῖγμα.**

σαμ-φόρας, -ου, ὁ (**σὰν**+**φέρω**)· ἵππος φέρων ἐγκεκαυμένον στίγμα παριστάνον τὸ ἀρχαῖον γράμμα **σὰν** (βλ. ἐν **σῖγμα**)· πρβλ. καὶ **κοππατίας.**

σάν, ὁωρ. ἀντὶ **σῖγμα** (βλ. λ). [ἡ λ. εἶναι ὁάνειον ἐκ τινος σημιτικῆς γλώσσης· πρβλ. ἑβρ. šīn.— ἐξ αὐτοῦ τά : **σαμ-φόρας· σαμπῖ.**].

σανδᾰλιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **σάνδαλον** (συν. ἐν τῷ πληθ.)· ὡς καὶ νῦν, σανδάλιον, πέδιλον, εὐμαρίς, ἐμβάς («παντοῦφλα»).

σανδᾰλίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ **σάνδαλον**· = **σανδάλιον** (βλ. λ.).

σάνδᾰλον, τό, αἰολ. **σάμβαλον**· ξύλινον πέλμα («σόλα, πατούνα») προσδενόμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδὸς (γύρω ἀπὸ τὸν ταρσὸν καὶ τὰ σφυρά) διὰ λωρίων, πέδιλον· [ἡ λ. εἶναι ὁάνειον ἐξ Ἀσιατικῆς γλώσσης, πρβλ. νεο-περσ. **sandal** (σάνδαλον, πέδιλον)].

σανδᾰράκη, ἡ· ὀρυκτὸν (θειοῦχον ἀρσενικόν) ἀνοικτοῦ ἐρυθροῦ χρώματος, ἐν ᾧ τὸ καθαυτὸ κίτρινον ἀρσενικὸν ἐκαλεῖτο **ἀρσενικὸν** ἢ **ἀρσενίκιον** ‖ τὸ ἐξ αὐτῆς παραγόμενον χρῶμα, τὸ ἐρυθρόχρυσον, λατ. **sandaraca.** [**σανδαράκη** καὶ **—ράχη,** ὁάνειον ἐκ τινος Ἀσιατ. γλ., πρβλ. σανσκρ. **candra-raga-** (ὁ ἔχων τὴν λάμψιν τῆς σελήνης].

σανδᾰράκῐνος, η, ον (**σανδαράκη**)· ὁ ἐκ σανδαράκης, ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς αὐτὴν κατὰ τὸ χρῶμα, ἐρυθρόχρυσος, πορτοκαλόχρους.

σάνδυξ, -υκος, ἡ, καὶ **σάνδιξ, -ικος**· λαμπρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα, πιθ. μίλτος, καλούμενον καὶ **ἁρμένιον,** λαμβανόμενον **ὁὲ ἐκ σανδαράκης** μεμειγμένης μετὰ ἐρυθρᾶς ὤχρας (**rubrica**)· [σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. ὁάνειον ἐξ Ἀσιατ. γλ., πρβλ. **sindūram** (μίλτος, κοκκινόχωμα)].

σᾰνῐ́ὁιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **σανίς**· ὡς καὶ νῦν, σανίδι, σανιδάκι ‖ κρεατοσάνιδο ‖ μικρὸς πίναξ, πινακὶς πρὸς γραφήν.

σᾰνίς, -ίὁος, ἡ· ὡς καὶ νῦν, «σανίδι, σανίδα», «μαδέρι» ‖ πᾶν τὸ ἐκ τοιούτων ὑλικῶν κατεσκευασμένον ‖ θύρα, θυρόφυλλα, λατ. **fores**‖ξύλινον ἱκρίωμα, ξύλινον πάτωμα σκηνῆς ‖ ξύλινον πάτωμα δαπέδου ‖ ξύλινον κατάστρωμα πλοίου. 2) ἐν τῷ πληθ., ξύλιναι πινακίδες πρὸς γραφήν, πινακίδες κεκαλυμμέναι μὲ γύψον, ἐφ' ὧν ἐγράφοντο παντὸς εἴὁους ὁημόσιαι ἀνακοινώσεις. 3) τὸ μαδέρι ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐὁένοντο, ἐνίοτε ὁὲ καὶ ἐκαρφώνοντο, οἱ κατάὁικοι ὡς εἰς σταυρόν.

Ἔτυμ. : σανίς, -ίὁος (**σταυρὸς** παρ' Ἡσυχ., τὸ **ὁεσμωτικὸν ξύλον** παρὰ Φωτ.) ‹ἰαπ. *tvē- βλ. ἐν **σαίνω** καὶ πρβλ. τὴν ἀντιστοιχίαν **φάλαγξ : φαλλός, φάλης,** ἰαπ. *bhel- (φουσκώνω).

σάννας, -ου, ὁ· ὁ γελωτοποιός, λατ. **sanna.**

Ἔτυμ. : σάννας (παρὰ Κρατίνῳ), **σαννίων, -ωνος· σάννορος** (=μωρός), πρβλ. **Σάννης, Σανναῖος, Σαννίων, Σάννιος, Σαννυρίων, Σαννὼ** (ὀνόματα προσώπων)· ἡ ὁλη ὁμὰς ἀνάγεται, κατά τινας, εἰς τὸ παρ' Ἡσυχ. **«σάννιον· αἰὁοῖον»,** μὲ τὴν ὁιαφορὰν ὅτι τὸ χαρακτηριζόμενον ὁιὰ τοῦ **σαννίου** εἶναι συγχρόνως καὶ μωρόν, ἠλίὁιον καὶ γελοιῶὁες, ὠμολόχον, πρβλ. καὶ τὸ ὁάνειον τῆς Λατινικῆς **sanna** (μορφασμός), **sanniō** (γελωτοποιός, ὠμολόχος), εἶτα τὸ παρ' Ἡσυχ. **«σαννάὁας· τὰς ἀγρίας αἶγας»,** ὅπερ προϋποθέτει τύπον ***σάννᾱς** ἢ ***σάννος** ἢ ***σάννων** (=τράγος)· τὸ **σάννιον** ‹ἰαπ. *tvē-, πρβλ. **σὴν** ‹ἰαπ. *tvēn, βλ. **σαίνω.**

σάντᾰλον, τό· ὁένὁρον εὐῶὁες Ἰνὁικόν (κοιν. σαγαλίνα), καὶ **σαντάλινος** ὁ ἐκ τοιούτου ξύλου κατεσκευασμένος.

σαοῖ, γ' ἐν. τοῦ **σαόω.**

ΣΑ'ΟΣ, ὡς θετικὸν ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ συνῳρ. τύπῳ **σῶς** (βλ. λ.)· συγκριτ. **σαώτερος.**

Ἔτυμ.: σάος (***σάϝος,** πρβλ. κυπρ. **ΣαϜο-κλεϜης**), συγκριτ. **σαώτερος,** ἰων-αττ. **σῶος** (‹ ἰων. **σόος**) **σῶς** ‹***τϝα-ϝο-ς** (***tve-vo-s**) ***τϝω-ϝο-ς** : σανσκρ. **tavīti** (εἶμαι ἰσχυρός, ἔχω τὴν ὁύναμιν), **tuvístama-ḥ** (ὁ ἰσχυρότερος), γοτθ. **pwastipa** (ἀσφάλεια)· ἰαπ. ***tevāx-** (φουσκώνω)· **ἐκ** τούτου ἰων. **σώεα,** αἰτ. ἑν. **ὠσεί ἐξ ἐπιθ. *σωϜης=*σῶϜος,** κατ' ἐπίὁρασιν τοῦ **ὑγιής**· ὁμηρ. **σα[Ϝ]όω,** ὁμηρ. ἀττ. **σῴζω** (***σωίζω**), μελλ. **σώσω,** ἀττ. ἐν ἐπιγρ. **σωω** (τ. ἔ. **σωῶ**)· **σωτήρ, -ῆρος** ἐπίθ. (=ὁ σώζων)· **σωτήριος. σωτηρία· σῶστρα,** τὰ (=προσφορὰ εἰς τοὺς ὁεοὺς λόγῳ ἴάσεως)· πρβλ. **σαωστρεῦν (=deo dedicare aliquid pro salute)· σώ-φρων, -ονος** ‹**σαό-φρων**· γορτ. **σω-μελες** (=εἰς ἄὁικτα μέλη).

σᾰ́ο-φρονέω, σᾰο-φροσύνη, σᾰ́ό-φρων, ποιητ. ἀντὶ **σωφρονέω, σωφροσύνη, σώφρων.**

σᾰ́όω, ἐπ. **σώω**·=**σῴζω** (βλ. λ.).— γ' ἐν. ἐν. **σαοῖ,** γ' πληθ. **σαοῦσι**· γ' ἑν. πρτ. **ἐσάω,** ἐπ. **σάω**· β' ἑν. προστ. **σάου** ἢ **σάω**· μελλ. **σαώσω**· ἐνεργ. ἀόρ. α' **ἐσάωσα,** παθ. **ἐσαώθην**· μεσ. μελλ. **σαώσομαι.**

σᾰπείην, εὐκτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **σήπω.**

σᾰπείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **σήπω.**

σᾰπῇ, ἐπ. γ' ἑν. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **σήπω.**

σᾰπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **σήπω.**

σᾰ́πρός, ά, όν (**σαπῆναι**)· ὡς καὶ νῦν, σαπρός, σεσηπώς, «σάπιος» ‖ νοσῶν, πάσχων, ἀσθενικός, λατ. **labidus** ‖ (με)μαραμένος, παρηκμακώς, σαθρός.— **III** γενικῶς, ἄχρηστος, τιποτένιος.— **III** παλαιός, πεπαλαιωμένος, ἐφθαρμένος, μουχλιασμένος.

Ἔτυμ.: σαπρός· σήπω, ὁωρ. **σᾶπω· σῆψις· σήψ,** γεν. **σηπός** : σανσκρ. **kyāku-** (μανιτάρι), ἰαπ. ***qjāqv-, *qjəqu-.**— κατ' ἄλλους συγγ. τῷ λιθ. **szùpti** (σαπίζω), ἰαπ. ***ksv-.**

σάπφειρος, ἡ· πολύτιμος λίὁος, τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον ὁύο εἴὁη, ἡ **κυανῆ** καὶ ἡ **χρυσῆ** (μᾶλλον ὁὲ οὐχὶ ὁ νῦν καλούμενος σάπφειρος, ἀλλ' ὁ **lapis lazuli**). ‖ ὁάνειον ἐκ τινος Σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. **sappīr,** ὅπερ εἶναι ὁάνειον ‹σανσκρ. **çani-priya-m**].

Σαπφώ, -οῦς, ἡ, κλητ. **Σαπφοῖ**· ἡ γνωστὴ ποιήτρια (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Σαπφῴος, α, ον (**Σαπφώ**)· ὁ τῆς Σαπφοῦς, Σαπφικός.

σᾰπών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **σήπω.**

σαργᾰ́νη, ἡ· ὡς τὸ **ταργάνη** (βλ. λ.), πλέγμα, πλεκτὸν καλάὁιον ‖ πλόκαμος, «πλεξούὁα», ὁεσμός, ταινία. [**σαργάνη, σαργανίς, -ίὁος**· πρβλ. Ἡσυχ. **«ταργάναι· πλοκαί, συνὁέσεις, πέὁαι»** : λιθ. **trevìů, tverti** (περιφράττω, περικλείω), ἰαπ. ***tver-, *tvṛ-**].

σαρὁᾰ́νιος, α, ον (**σαίρω**)· ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ γέλωτος πικροῦ ἢ εἰρωνικοῦ καὶ χλευαστικοῦ : **σαρὁάνιον** (ἐνν. **γέλωτα**) **γελῶ**=γελῶ γέλωτα πικρὸν ἐξ ὀργῆς ἢ ἐξ ἐκὁικήσεως ‖ **μείὁησε ὁὲ Θυμῷ σαρὁάνιον μάλα τοῖον**=ἐγέλασε ὁέ «μὲ τὴν καρὁιά του» ἕνα γέλωτα πολὺ πικρόν.— Ἐγράφετο ὁ' ἐπίσης καὶ **σαρὁόνιος, α, ον** ὡσεὶ ἐκ τῆς λ. **«σαρὁόνιον»** (φυτόν τι τῆς **Σαρὁοῦς,** τ. ἔ. τῆς Σαρὁινίας, περὶ τοῦ ὁποίου ἐλέγετο ὅτι παρεμόρφωνε πρὸς τὸ γελοῖον τὴν ὄψιν τοῦ τρώγοντος).

Ἔτυμ. : σαρὁάνιος, καὶ **σαρὁόνιος** (μτγν.) κατ' ἐπίὁρασιν τῶν : **Σαρὁόνιος, Σαρὁώ,** ὀφειλομένην εἰς τὴν γνώμην ὅτι τὸ μειὁίαμα· αὐτὸ τὸ **σαρὁάνιον** ὡμοίαζε πρὸς τὸν μορφασμὸν τὸν προκαλούμενον ἐκ τῆς γεύσεως τοῦ φυτοῦ, ὅπερ ἐκαλεῖτο **σάρὁιον** ἢ **σαρὁάνη**· πρβλ. καὶ τὸ παρὰ Φωτ. **«σαρὁάζων· μετὰ πικρίας γελῶν»:** gall. **chwarddu** (γελῶ), ἰαπ. ***svard-.**— πιθ. συγγ. τῇ μτχ. **ἀσηρὼς** (=μὲ ὁιεσταλμένα τὰ χείλη, χλευαστικά[;]) τοῦ **σαίρω** ‖ (βλ. λ.).

Σάρὁεις, -εων, ἰων. **Σάρὁιες, -ίων,** αἱ· ἡ πρωτεύουσα τῆς Λυὁίας Σάρὁεις (βλ. Κ.Ε.Λ.).— ἐντεῦθεν ἐπίθ. **Σαρὁιᾱνός,** ἰων. **-ιηνός,** καὶ **Σαρὁιᾱνικός, ή, όν** (ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Σάρὁεις, ὁ ὁιαμένων ἐκεῖ, ἢ καταγόμενος ἐκεῖθεν) ‖ **βάμμα Σαρὁιανικὸν**=φοινικοῦν χρῶμα, πορφύρα ‖ ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ ζωηροῦ («χτυπητοῦ») ἤχου (τόνου, φθόγγου).

σαρὁῖνη, ἡ, ἡ σαρὁῖνος, ὁ· ἡ σαρὁέλλα.

σάρὁιον, τό (**Σάρὁεις**)· πολύτιμος λίὁος, ὁ Σάρὁιος λίὁος, [ξένη λέξις].

σαρδ-όνυξ, -ὔχος, ὁ (*σάρδιον+ὄνυξ*)· εἶδος «ὀνυχος» (πολυτίμου λίθου), οὕτω καλουμένου ὁσάκις τὰ διάφορα χρώματά του ἦσαν τακτοποιημένα κατὰ στρώματα παράλληλα.

Σαρδώ, ἡ, γεν. *-όος* καὶ συνηρ. *-οῦς*· ἡ Σαρδινία (βλ. Κ.Ε.Λ.) || ἐντεῦθεν ἐπίθ. **Σαρδῷος, α, ον, Σαρδωνικός, ή, όν, Σαρδώνιος** καὶ **Σαρδόνιος, α, ον** (ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Σαρδινίαν).

Σαρδών, -όνος, ὁ· τὸ ἀνώτατον ἄκρον τοῦ κυνηγετικοῦ δικτύου.

σάρῐσα, καὶ ἧττον ὀρθῶς **σάρισσα,** ἡ· μακρὸν δόρυ χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος, λόγχη μακρά.

σαρκάζω, μελλ. *-σω* (*σάρξ*)· κατασπαράσσω σάρκας ὡς οἱ κύνες.

Ἔτυμ.: σαρκάζω : σάρξ (βλ. λ.)· *σαρκασμός* ⟨ἰαπ. ***tvʒq-* ⟨***tverq-*, μαρτυρουμένου ἐκ τοῦ γοτθ. **pwairhs** (ὀργίλος), **pwairhei** (ὀργή, θυμός), παλ-norr. **puerr** (ἐγκάρσιος, ὁ ἐμποδὼν κείμενος, κωλυσιεργῶν)· βλ. καὶ *σάρξ*.

σαρκασμο-πῖτυο-κάμπτης. *-ου,* ὁ (*σαρκάζω+πίτυς+κάμπτω*)· ὁ μετὰ πικρίας καὶ ἐμπαιγμῶν κάμπτων τὰς πίτυς, ὁ χλευάζων πιτυοκάμπτης (χωμική λέξις παρ' Ἀριστοφ.).

σαρκίζω, μελλ. *-σω* (*σάρξ*)· ἀφαιρῶ (ἀποξέω) τὰς σάρκας, σαρκοσχίζω, ἐκδέρω, «γδέρνω» (*: σαρκίζω τὸ δέρμα*).

σαρκικός, *ή, όν* (*σάρξ*)· ὁ ἐκ σαρκὸς ἀποτελούμενος.— **II** εὔσαρκος, ὡς καὶ νῦν «σαρκικός», ἡδυπαθής, ὑλιστικός, ἀντίθ. τῷ *πνευματικός*, λατ. **carnalis**.

σάρκῐνος, *η, ον* (*σάρξ*)· ὁ ἐκ σαρκός, ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς σάρκα, ὡς καὶ νῦν «σάρκινος», κρεάτινος.— **II** εὔσαρκος, παχύσαρκος, σωματώδης.

σαρκο-λῖπής, *ὲς* (*σάρξ+λιπεῖν*)· **= *λιπόσαρκος*** (βλ. λ.), ὀλιγόσαρκος, ἰσχνός.

σαρκο-πάγής, *ὲς* (*σάρξ+πᾰγῆναι* τοῦ *πήγνυμι*)· ὁ ἐκ συμπαγοῦς σαρκὸς συγκείμενος, σαρκώδης.

σαρκο-φᾰγέω, μελλ. *-ήσω* (*σαρκοφάγος*)· τρώγω σάρκας, εἶμαι σαρκοφάγος || καταβροχθίζω.

σαρκο-φᾰγος, *ον* (*σάρξ+φᾰγεῖν* τοῦ *τρώγω*)· ὡς καὶ νῦν, σαρκοφάγος, ἐσθίων σάρκας, κρεοφάγος. — **II** *λίθος σαρκοφάγος*· εἶδος τιτανούχου λίθου ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ ἀποσυνθέτῃ τὰς σάρκας τῶν ἐν αὐτῇ ἐντεθειμένων νεκρῶν, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον καὶ προτιμωμένου διὰ τὴν κατασκευὴν λαρνάκων ἢ νεκροθηκῶν, αἵτινες ἐκαλοῦντο καὶ αὐταὶ **«σαρκοφάγοι»** (κυρ ἐπίθ. ἐξυπακουομένου τοῦ *«σοροί»*).

σαρκόω, μελλ. *-ώσω* (*σάρξ*)· κάμνω τινὰ σαρκώδη (εὔσαρκον), ἤτοι ἰσχυρόν, τὸν ἐνδυναμώνω.— **II** παράγω σάρκα, σαρκοφυῶ, καλύπτω καὶ κλείω πληγὴν διὰ σαρκός.— **III** μεταβάλλω εἰς σάρκα (ἐπὶ ἀνδριαντοποιοῦ).

σαρκ-ώδης, *ες* (*σάρξ+εἶδος*)· **=*σαρκοειδής***, ὅμοιος πρὸς σάρκα, κρεατώδης, εὔσαρκος || *Θεοὶ ἔναιμοι καὶ σαρκώδεις*=θεοὶ ἔχοντες σάρκα καὶ αἷμα.

ΣΑΡΞ, ἡ, γεν. *σαρκός*· ὡς καὶ νῦν, σάρξ, «σάρκα», κρέας, λατ. **caro** || ἐν τῷ πληθ. ὅλαι αἱ σάρκες ἢ οἱ μυῶνες τοῦ σώματος || ὅθεν, σῶμα, κορμός, «κορμί». 2) σάρξ, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, τὸ ἀνθρώπινον εἶδος, ὁ ἄνθρωπος.

Ἔτυμ. : σάρξ ⟨***tFαρκ-**, ἰαπ. ***tvʃk-**· παράγωγα: *σαρκάζω* (βλ. λ.), *σάρκινος, σαρκόω, σάρκωμα, σαρκοφάγος*.

σάρον, τό (*σαίρω*)· σάρωθρον, «σκούπα».

σᾰρόω, μελλ. *-ώσω* (*σαίρω*)· σαρώνω, σκουπίζω, καθαρίζω.

Σαρπηδών, *-όνος,* ὡσ. καὶ γεν. *Σαρπήδοντος*, καὶ δοτ. *-ήδοντι*, ὁ· κλητ. *Σαρπῆδον* (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *Σαρπήδων*)· ὁ γνωστὸς ὁμηρικὸς ἥρως, σύμμαχος τοῦ Πριάμου (βλ. Κ.Ε.Λ.).

σᾰρῶ, μελλ. τοῦ *σαίρω*.

Σατᾶνᾶς, *-ᾶ,* ὁ, ὡσ. καὶ **Σατᾶν** ἢ **Σατάν**· ἑβρ. λ. σημαίνουσα τὸν ἐναντίον, τὸν ἐχθρόν.

σᾰτῖνη, ἡ· πολεμικὸν ἄρμα, πολεμικὴ ἅμαξα || γενικῶς, ἅμαξα, δίφρος.

Ἔτυμ. : σατίνη· πρβλ. Ἡσυχ. *«σατίλλα· πλειὰς τὸ ἄστρον»* ἴσως σύγχυσιν πρὸς τὸ ἅρμα)· ὑάνειον ἐκ τῆς Φρυγικῆς γλ., πρβλ. ἀρμ. **sayl** (ἅρμα).

σᾶτον, τό· ἑβραϊκὸν μέτρον, ἴσον πρὸς ἕνα καὶ ἥμισυν *μόδιον* (βλ. λ.) περίπου.

σᾰτρᾰπεία, ἰων. **-ηίη,** ἡ (*σατραπεύω*)· τὸ ἀξίωμα τοῦ σατράπου || ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας τοῦ σατράπου.

σᾰτρᾰπεύω, μέλλ. *-σω* (*σατράπης*)· ἀμτβ., εἶμαι σατράπης, ἐνεργῶ ὡς σατράπης.— μτβτ., μετ' αἰτ. ἢ γεν., κυβερνῶ ὡς σατράπης χώραν τινὰ ἢ ἐπαρχίαν.

σᾰτρᾰπης, *-ου,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, σατράπης, λατ. **satrăpa**, τίτλος Πέρσου ἀντιβασιλέως ἢ κυβερνήτου καὶ διοικητοῦ ἐπαρχίας.

Ἔτυμ.: σατράπης, ἑξατράπης, ξατράπης, αἰολ. *σαδραπας*, ἰων. *ἐξαιτραπης* (περσ. λέξις ⟨παλ-περσ. xšaθra-pāvan- (=regni tutor) (xšaθra = imperium, regnum) [=σανσκρ. **kṣatrá-m**, βλ. καὶ *ἐν κτάομαι*]+ pā(y)- (φυλάσσω, προστατεύω) [= σανσκρ. *pāti*, βλ. *ἐν ποιμήν, πῶμα, πῶυ*]· *σατραπεία*, ἰων. *-ηίη*· *σατραπεύω, ἐξσατραπεύω, ἐξαιθραπεύω* (ἐν διαλ. ἐπιγρ.).

ΣΑΊΤΤΩ, μελλ. *σάξω*· ἀόρ. α' *ἔσαξα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσάχθην*· πρκ. *σέσαγμαι*· ἰων. γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. *ἐσεσάχατο*· συσκευάζω, φορτώνω, κυρ. δὲ σαμαρώνω καὶ φορτώνω φορτηγὰ ζῷα || ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ πολεμιστῶν, φορτώνω μὲ πανοπλίαν, ἐξοπλίζω, ἁρματώνω | καὶ παθητ., ἐξοπλίζομαι, ἁρματώνομαι. 2) ἐφοδιάζω (ἐξοπλίζω) μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα.— **II** φορτώνω βαρέως, ὑπερπληρῶ.|| παθητ., *πτημάτων σεσαγμένος*=φορτωμένος παθήματα (συμφορὰς, δυστυχίας) || *σεσαγμένος πλούτου*=παραφορτωμένος ἀπὸ πλούτη.— **III** συμπιέζω, συνθλίβω, συσσωρεύω καὶ «πατικώνω».

Ἔτυμ. : σάττω, ἰων. *σάσσω*, ἰων. μελλ. *σάσω*, ἀορ. *ἔσαξα*, ἰων. *ἔσασα*· πρβλ. γοτθ. *συνεσαδδη* (=*συνεκσάττη*· γοτθ. ἀν. *σάδδω*, ὡς καὶ *πράδδω*)· *σακτός*· *σάττω* ⟨***σακjω**, ἰαπ. ***tvɪəq-jō** : λιθ. **tvĩnkti** (ἐξογκῶ· διαφυσῶ), **tvankùs** (βαρύς, φορτικός), ἰαπ. ***tveiəq-**, ἔρρ. τύπος τοῦ ***tveq-** ἐν τῷ σανσκρ. **tvanakti** (πιέζω)· τὸ ἰαπ. ***tve(ə)q-** εἶναι ἐπέκτ. τοῦ ***teva**ᵡ- (φουσκώνω)· βλ. *σάκος, σηκός, σωκός*, καὶ *σάγη*.

Σᾰτῠρῐκός, *ή, όν* (*Σάτυρος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς Σάτυρον, ἢ ὁ ἁρμόζων (ἢ ὁ ἀνήκων) εἰς Σάτυρον. 2) ὁ ἀνήκων εἰς τὸ σατυρικὸν δρᾶμα.

Σᾰτῠρίσκος, *-ου,* ὁ, ὑποκορ. τοῦ *Σάτυρος*· μικρὸς Σάτυρος.

ΣΑ˘ΤΥ˘ΡΟΣ, ὁ· ὁ σύντροφος καὶ ἀκόλουθος τοῦ Βάκχου, παριστανόμενος μὲ μακρὰ καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα ὦτα, ρῖνα σιμήν, οὐρὰν τράγου, καὶ κέρατα πολὺ μικρά· βραδύτερον προσετέθησαν καὶ πόδες τράγου. Ὁ Σάτυρος διέφερε τοῦ Πανὸς καὶ τοῦ Φαύνου κατὰ τὸ ὅτι ἐστερεῖτο (μεγάλων τοὐλάχιστον) κεράτων. 2) λάγνος καὶ ἀσελγὴς ἄνθρωπος.— **II** εἶδος δράματος, τὸ σατυρικὸν καλούμενον δρᾶμα, ἐν ᾧ ὁ χορὸς ἀπετελεῖτο ἐκ Σατύρων.

Ἔτυμ.: σάτυρος κυρ. σημ. (κατά τινας) τὸν ἔχοντα διωγκωμένον τὸ πέος (*acui membrum turget*) ⟨*σα-* (⟨ἰαπ. ***tvə-** : ***σην** ⟨ἰαπ. ***tvēn**=penis, βλ. καὶ *σαίνω, σάθη*) + *-τυρος*, πρβλ. *τίτυρος* (τράγος, σάτυρος), ἰαπ. ***tu-**, ***tevāᵡ-** (εἶμαι φουσκωμένος, πρησμένος), βλ. καὶ *τύλη, τύλος*, Κερκ. *τθμος*, ἰων αττ. *τύμβος, τῦρός, ταῦρος*.

σαυλόομαι, παθ. (*σαῦλος*)· κινοῦμαι δηλυπρεπῶς, φέρομαι ὡς γυνή, ἀκκίζομαι.

σαυλο-πρωκτιάω (*σαῦλος+πρωκτός*)· περιπατῶ σείων τὸν πρωκτόν· ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, «κουνώντας τὰ ὀπίσθια».

ΣΑΥ˘ΛΟΣ, *η, ον*· ἐπηρμένος, φαντασμένος, προσποιητός, «καμαρωτός», ἐκτεθηλυμμένος [*σαῦλος· σαυλόομαι· σαυλοπρωκτιάω*· ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὰ *σαῦρος, σαύρα, σαυνός, σαυκρός· σαυκρόπους· σαυχμός*].

ΣΑΥ˘ΡΑ, ἰων. **σαύρη,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, σαύρα, γουστέρα, γουστερίτσα, λατ. **lacerta**.

ΣΑΥ˘ΡΟΣ, ὁ=*σαύρα* (βλ. λ.), λατ. **lacertus**=lacerta.

σαυρωτήρ, *-ῆρος,* ὁ, λεγόμενος ἄλλως καὶ *οὐρίαχος* καὶ *στύραξ*· εἶδος σιδηρᾶς αἰχμῆς προσηρμοσμένης εἰς τὸ ὀπίσω ἄκρον τοῦ δόρατος, διὰ τῆς ὁποίας τὸ δόρυ ἐνεπηγνύετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως [δι' ἐτυμ. βλ. *σωλήν*].

σαυτοῦ, σαυτῆς, κατὰ συναίρ. ἀντὶ *σεαυτοῦ, σεαυτῆς*.

σᾰφᾰ́, ποιητ. ἐπίρρ. τοῦ *σᾰφής*· σαφῶς, φανερά, καθαρά, εὐκρινῶς, βεβαίως, ἀσφαλῶς || *σάφα εἰδὼς* =γνωρίζων ἀσφαλῶς, γνωρίζων μετὰ βεβαιότητος (πολὺ καλά) || ὡσ. ἀληθῶς, πράγματι: *σάφα εἰπεῖν* =εἰπεῖν ἐν ἀληθείᾳ (ἀληθῶς, «παστρικά, καθαρά»).

Ἔτυμ.: σάφα· σαφής· σαφηνής, δωρ. *-ᾱνής· σαφηνίζω· σαφήτωρ·* ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινας *-σα* (<*τFα-) εἶναι ἐπιτατικὸν στοιχεῖον συσχετιζόμενον πρὸς τὸ ἰαπ. **tevāx-* (εἶμαι δυνατός, πρήσκομαι) (*: σάος, ταῦς* κλπ.)· **tvabhe* (λίαν φωτεινῶς, λίαν ἐναργῶς) θὰ περιεῖχε τύπον μετασχηματισμένον ἐκ τοῦ **bhe-* (φῶς· φέγγω, λάμπω) (*: φά[F]os, φαίνω* κλπ.)· ὑπ' ἄλλων συσχετίζεται πρὸς τὸ λατ. **sap-io, sap-or, sapiens,** ἑλλ. *σοφός*.

σᾰφᾱνής, ές, δωρ. ἀντὶ *σαφηνὴς* (βλ. λ.).

σᾰφέστερος, -ατος, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *σαφής*.

σᾰφέως, ἰων. ἀντὶ *σαφῶς*.

σᾰφ-ηγορίς, *-ίδος,* ἀνώμ. θηλ. ἐπίθ. τοῦ **σαφήγορος* (*σάφα+ἀγορεύω*)· ἡ λαλοῦσα σαφῶς (καθαρά), ἡ λέγουσα τὴν ἀλήθειαν (ἐπὶ τῆς Σιβύλλης).

σᾰφήνεια, ἡ (*σαφηνής*)· καθαρότης, εὐκρίνεια, διαύγεια (ἀντίθ. τῷ *ἀσάφεια*) || ἡ ἀλήθεια.

σᾰφηνέως, ἰων. ἀντὶ *σαφηνῶς* (βλ. λ.).

σᾰφηνής, δωρ. **σᾰφᾱνής,** *ἐς* (*σαφής*)· ὡς τὸ *σαφὴς* (βλ. λ.)· σαφής, καθαρός, διαυγής, εὐκρινής, εἰλικρινής, δῆλος || ἀληθής || *τὸ σαφανὲς*=ἡ καθαρὰ ἀλήθεια.

σᾰφηνίζω, μελλ. *-ῐ́ῶ* (*σαφηνής*)· ὡς καὶ νῦν, ἀποσαφηνίζω, διασαφηνίζω, καθιστῶ τι σαφές, ἐξηγοῦμαι σαφῶς, ἐξηγῶ, ἀποκαθαίρω.

σᾰφηνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *σαφηνής*· ὡς τὸ *σαφῶς* (βλ.λ.).

ΣΑ῞ΦΗ'Σ, *ές,* γεν. *-έος* καὶ κατὰ συναίρ. *-οῦς*· ὡς καὶ νῦν, σαφής, καθαρός, εὐδιάκριτος, διακεκριμένος, πρόδηλος || ἀσφαλής, βέβαιος || *τὸ σαφὲς*=ἡ ἀλήθεια || ἐπὶ μάντεων, προφητῶν, μαντείων· ὁ μὴ πλανώμενος, ἀσφαλής, βέβαιος, μὴ σφαλλόμενος (πρβλ. τὸ παρὰ Βιργιλίῳ **certus Apollo**).— συγκριτ. καὶ ὑπερθ. *σαφέστερος, σαφέστατος*.

σαφῶς, ἰων. **σαφέως·** ἐπίρρ. τοῦ *σαφής*· ὡς τὸ *σάφα* (βλ. λ.), σαφῶς, καθαρῶς, εὐκρινῶς, διακεκριμένως, εὐδιακρίτως || βεβαίως, ἀσφαλῶς.— συγκρ. *σαφέστερον,* ὑπερθ. *σαφέστατα*.

σαχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σάττω*.

ΣΑ΄Ω (Α), ῥίζα τοῦ *σήθω*=κοσκινίζω· γ' πληθ. *σᾶσι*.

σάω (Β), προστ. ἐπ. ἐν. καὶ γ' ἑν. πρτ. τοῦ *σαόω* (βλ. λ.).

σαωθείς, σαωθῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σαόω*.

σαωσέμεν, ἐπ. ἀντὶ *σαώσειν,* μελλ. ἀπρφ. τοῦ *σαόω*.

σαώσω, μελλ. τοῦ *σαόω*.

σᾰ́ωτερος, συγκρ. τοῦ *σάος*.

σᾰ́ωτήρ, *-ῆρος,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *σωτὴρ* (βλ. λ.).

σᾰ́ωτης, *-ου,* ὁ (*σαόω*)· ποιητ. ἀντὶ *σωτήρ* (βλ. λ.).

σβείην καὶ **σβείς,** εὐκτ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ *σβέννυμι*,

σβέννῡμι, καὶ **-ύω,** μελλ. *σβέσω*· ἀόρ. α' *ἔσβεσα,* ἐπ. *σβέα,* ἐπ. ἀπρφ. *σβέσσαι*· σβήνω, σβεννύω, ἐξαλείφω, λατ. **extinguere**. 2) γεν. σβήνω, καταβάλλω, καταπνίγω, κατευνάζω, καταπραΰνω.— **II** παθ. *σβέννυμαι*· ἀόρ. α' *ἐσβέσθην*· πρκ. *ἔσβεσμαι*· μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. χρόνων, τοῦ ἀορ. β' *ἔσβην,* δωρ. *ἔσβᾱν,* εὐκτ. *σβείην,* ἀπρφ. *σβῆναι*· πρκ. *ἔσβηκα*· σβήνομαι, χάνομαι, ἐξαφανίζομαι, λατ. **extingui** || ἀποθνήσκω. 2) ἐπὶ ὑγρῶν, ἀποξηραίνομαι, πήγνυμαι, ἐξαντλοῦμαι, στειρεύω. 3) γενικῶς, κοπάζω, παύω, ἡσυχάζω.

Ἔτυμ.: σβέννυμι (ἔχει ἀντικαταστήσει ἀρχαιότερον ἰων-αττ. τύπον **ζελνῦμι,* τ. ἔ. **zδείνυμι* <ἰαπ. **zgves-neu-mi,** πρβλ. Ἡσυχ. «*ζείναμεν· σβέννυμεν*», μελλ. *σβέσω,* ἀπρφ. ἀορ. *σβέσσαι,* ἀμτβ. ἀόρ. *ἔσβην* (σχηματισθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ β' προσ. *ἔσβης*· κατ' ἄλλους <ἰαπ. **zgv-ē* παρὰ τὸ **zgv-es-*), μέσ. πρκ. *ἔσβεσμαι*· *ἄ-σβεστος*· πρβλ. λιθ. **gesù, gesau, gèsti** (σβήνω, φθίνω), **gesaũ, gesy'ti** (σβεννύω), παλ-σλαυ. **gašа, gasiti** (**gvōs-*)=σβήνομαι· ἐξ ἰαπ. **(z)gves-, *(z)gvōs-*.

σβέσσαι, ἐπ. ἀντὶ *σβέσαι,* ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *σβέννυμι*.

σβεστήριος, α, ον (*σβέννυμι*)· ὁ χρησιμεύων εἰς κατάσβεσιν, ὁ κατάλληλος πρὸς κατάσβεσιν, σβεστικός, κατασβεστικός.

σβῆθι, προστ. ἀορ. β' τοῦ *σβέννυμι*.

-σε, ἐπιρρημ. καταληξις δηλοῦσα κίνησιν πρός τι (μέρος ἢ πρόσωπον): *ἄλλο-σε*=πρὸς ἄλλο μέρος.

σεαυτοῦ, ἰων. **σεωυτοῦ, -τῆς, -τοῦ,** αὐτοπαθὴς ἀντων. β' προσ.· σοῦ αὐτοῦ, τοῦ ἑαυτοῦ σου, ἐν χρήσει δὲ μόνον κατὰ γεν., δοτ., καὶ αἰτ. ἑν. ἀρσ. καὶ θηλ.· ἐν τῷ πληθ. ἀεὶποτε κεχωρισμένως: *ὑμῶν αὐτῶν* κλπ.· κεχωρισμένως ἀπαντᾷ καὶ ὁ ἐν. παρ' Ὁμήρῳ: *σοὶ αὐτῷ, σ' αὐτόν*. Οἱ ἰδιοι κεχωρισμένοι τύποι τοῦ ἑνικοῦ (*σοῦ αὐτοῦ, αὐτοῦ σοῦ* κλπ.) ἀπαντῶσι καὶ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ἀλλ' ὡς προσωπικαὶ μετ' ἐμφάσεως, καὶ οὐχὶ ὡς αὐτοπαθεῖς.

σεβάζομαι, μελλ. *-άσομαι·* ἀόρ. α' *ἐσεβασάμην,* ἐπ. γ' ἑν. *σεβάσσατο*· ὡσ. παθ. ἀόρ. α' *ἐσεβάσθην*· ἀποθ. (*σέβας*)· αἰσθάνομαι σέβας, αἰσθάνομαι φόβον, φοβοῦμαι, ἐντρέπομαι νά πράξω τι, συστέλλομαι.

σέβας, τὸ (*σέβομαι*)· ὡς καὶ νῦν, σέβας, αἴσθημα ἀνάμεικτον ἐκ σεβασμοῦ καὶ φόβου || γενικῶς, σέβας, σεβασμός, προσκύνησις, λατρεία, μεγάλη τιμή, ἐκτίμησις.— **II** τὸ ἀντικείμενον τοῦ σεβασμοῦ, μεγαλεῖον, μεγαλοπρέπεια, ἁγιότης, ἱερὸν πρᾶγμα.— 2) ἀντικείμενον θαυμασμοῦ, θαῦμα.— **III** τιμή ἀπονεμομένη εἴς τινα.

σέβασμα, -ατος, τὸ (*σεβάζομαι*)· τὸ ἀντικείμενον σεβασμοῦ καὶ λατρείας.

Σεβαστιάς, *-άδος,* ἡ, ἀνώμ. θηλ. ἐπίθ. τοῦ *Σεβαστός,* λατ. **Augusta** (*Αὐγούστα*), τίτλος τῆς Ρωμαίας Αὐτοκρατείρας.

σεβαστός, *ή, όν* (*σεβάζομαι*)· ὡς καὶ νῦν, σεβαστός, σεβάσμιος, ἄξιος σεβασμοῦ.— τὸ λατ. **Augustus,** ὡς τίτλος χρησιμοποιούμενος διὰ τοὺς Ρωμαίους Αὐτοκράτορας, ἀπεδίδετο ἑλληνιστὶ διὰ τοῦ *Σεβαστός*.

σεβίζω, μελλ. *-ίσω·* ἀόρ. α' *ἐσέβισα·* λατρεύω, τιμῶ, λατ. **revereor**.

ΣΕ΄ΒΟΜΑΙ, ἀόρ. α' *ἐσέφθην·* ἀποθ.· αἰσθάνομαι σεβασμὸν ἢ φόβον καὶ συστολὴν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, αἰσθάνομαι θρησκευτικὸν φόβον, αἰδοῦμαι, ἐντρέπομαι, εὐλαβοῦμαι. 2) λατρεύω, ἀπονέμω μεγάλην τιμὴν ἢ μέγαν σεβασμὸν πρός τινα [δι' ἐτυμολ. βλ. *σέβω*].

ΣΕ΄ΒΩ, μελλ. *σέψω·* ὁ μεθ' Ὁμήρον τύπος, ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ., ἐντελῶς δὲ συνών. τῷ ἀποθ. *σέβομαι* (βλ. λ.)· λατρεύω, τιμῶ, εὐλαβοῦμαι, θρησκεύομαι (καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ θεῶν).— ἐντεῦθεν καὶ *σέβομαι* ὡς παθητ.=τυγχάνω σεβασμοῦ, μὲ σέβονται.

Ἔτυμ.: σέβω, σέβομαι· σεπτὸς (=σανσκρ. **tyakṭá-ḥ** μτχ.)· *θεο-σέπτωρ, -ορος* (=σανσκρ. **tyaktar-**)· *σέβας· σεβάζω· σεβαστός· σεβίζω· εὐσεβής· σεμνὸς* (**σεβνος,* ἰαπ. **tjegv-no-s*)· *σοβέω*.— τὸ *σέβω* κυρ. σημ. «ὀπισθοχωρῶ ἐνώπιόν τινος» (=σανσκρ. **tyáj-a-ti** = ἐγκαταλείπω, ἀπολύω, ἀπαρνοῦμαι), ἐξ ἰαπ. **tjegv-*.

σέθεν, ἀρχ. ποιητ. τύπος τοῦ *σοῦ,* γεν. τῆς ἀντων. *σύ*.

Σειληνός, ὁ (καὶ ὀρθότ. *Σιληνός*)· ὁ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Βάκχου, ὁ περιφημότατος τῶν Σατύρων. [δι' ἐτυμολ. βλ. *Σιληνός*].

σεῖο, ἐπ. ἀντὶ *σοῦ,* γεν. τῆς ἀντων. *σύ*.

σεῖος, σεία, σεῖον, λακων. ἀντὶ *θεῖος, α, ον*.

σειρά, ἰων. **σειρή,** ἡ (*εἴρω*)· σχοινίον, λωρίον || ὡσ. ἅλυσις.— **II** σχοινίον ἀπολῆγον εἰς βρόχον, τὸ **lasso** ἀγρίων λαῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς· τοιοῦτόν τι ἐχρησιμοποίουν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Σαγάρτιοι καὶ Σαρμάται, ὁσάκις ἐπεχείρουν νὰ ἐμπλέξωσι καὶ ἀπαγάγωσι τοὺς ἐχθρούς των.

Ἔτυμ.: σειρὰ <ἰαπ. **tverjā*: λιθ. **tverìù, tvérti** (ἁρπάζω, συλλαμβάνω, περιφράττω)· *σειραῖος, σειρᾱ-*

φόρος, παρά-σειρος (ἵππος)=**funalis equus**· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«σερίδες· σειραί, καὶ σερίς· ζωστήρ»***· βλ. καὶ ***σορός***.

σειραῖος, α, ον (***σειρά***)· ὁ προσδεδεμένος διά σειρᾶς (δηλ. σχοινίου ἢ δεσμοῦ) ‖ ***σειραῖος ἵππος***= ὁ προσδεδεμένος διά σχοινίου ἔξωτερικῶς, δηλ. ἔξω τοῦ ζυγοῦ, καὶ παρατρέχων τοῖς ἐζευγμένοις κανονικῶς· βλ. καὶ ***σειραφόρος***.

σειρᾱ-φόρος, ον, ἰων. **σειρη-φόρος, ον** (***σειρά*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων (ἔχων) ***σειρὰν*** (δηλ. σχοινίον συνδεδεμένον), ὁ ὁδηγούμενος διά σχοινίου ‖ ***ὁ σειραφόρος*** (δηλ. ***ἵππος***)=ὁ οὐραν ἅμαξαν διά σχοινίου (ἢ ἱμάντος) μόνον, ὁ παρεζευγμένος εἰς τούς κανονικούς δύο ἵππους, τούς ὑπό τόν ζυγόν, οἵτινες διά τοῦτο καὶ ***ζύγιοι*** ἐκαλοῦντο ‖ μτφρ., ὁ συνέταιρος, ὁ σύντροφος, ὁ βοηθός, συμβοηθός. Τό σύνηθες ἅρμα εἶχε δύο ἵππους. ἀμφοτέρους ***ζυγίους***, ἐν ᾧ τό ***τέθριππον*** εἶχε τέσσαρας. δύο ***ζυγίους*** ἐν τῷ μέσῳ, καὶ δύο ***σειραφόρους*** ἑκατέρωθεν.

Σειρήν, -ῆνος, ἡ· πληθ. ***Σειρῆνες***, αἱ· νύμφαι τῶν νοτίων παραλίων τῆς Ἰταλίας, αἵτινες διά τῆς γλυκύτητος τοῦ ᾄσματός των παρέσυρον πρός τό μέρος των τούς παραπλέοντας καί τούς ἐφόνευον.— **II** μτφρ., οειρήν, γυνή γοητευτική ἀποπλανῶσα τούς ἄνδρας ‖ μτφρ. ὡσ., ἡ γοητεία καί τά θέλγητρα τῆς εὐγλωττίας.

σειριό-καυτος, ον (***σείριος*** + ***καίω***)· ὁ κεκαυμένος ὑπό τοῦ ἡλιακοῦ καύσωνος ἤ ὑπό τοῦ Σειρίου.

σείριος, α, ον (***σειρός***)· ὁ καίων, κατακαίων, καυστικός, θερμός ‖ ἐπίθ. τῶν οὐρανίων σωμάτων, τά ὁποῖα προκαλοῦν τήν θερμότητα αὐτήν: ***σείριος ἀστὴρ*** = ὁ ἥλιος ‖ ἀλλ' ὅμως ὡς κύρ. ὄν. ***ὁ Σείριος*** (ἐνν. ***ἀστὴρ***) =ὁ ἀστερισμός (ἤ ὁ ἀστήρ) τοῦ κυνός, λατ. **Sirius**, καλούμενος ὡσ. καὶ ***Κύων σείριος*** ἤ ἁπλῶς ***Κύων***.

Ἔτυμ.: σείριος (ἥλιος, ἀστήρ, ἄστρον, κύων· ὁ Σείριος)· σείρινος· σειρόω· πρβλ. Σουΐδ. ***«σειρ σειρός· ὁ ἥλιος καὶ σείριος»***· ****σεισ-ρο-: σείω***, πρβλ. παθ. ***σέ-σεισ-ται*** (βλ. ***σείω***)· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τό ***Σειρήν, -ῆνος***, ὁπότε ἡ ἀρχική σημασία θά ἦτο ***«***ἡ φανερώνουσα τήν δύναμίν της διά τοῦ καύσωνος τοῦ ἡλίου κατά τήν μεσημβρίαν***»***.

ΣΕΙΡΟ'Σ, ά, όν· ὁ θερμός, ὁ καψαλίζων, καυστικός (ἐπί τοῦ θερινοῦ καύσωνος).

σειρο-φόρος, ον (***σειρά*** + ***φέρω***)· **=** ***σειραφόρος*** (βλ. λ.).

σείσατο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***σείω***.

σεισ-άχθεια, ἡ '(***σείω*** + ***ἄχθος***)· τό ἀποσύρειν (ἀπορρίπτειν) βάρη· ὄνομα διατάξεώς τινος τῆς νομοθεσίας τοῦ **Σόλωνος**, διά τῆς ὁποίας ἐπεδιώχθη καὶ ἐπετεύχθη ἡ ἐλάττωσις τῶν μέχρι τότε ὑφισταμένων χρεῶν, καὶ ἡ ἄρσις τῶν συναπειῶν των, καὶ ἰδίᾳ ἐκείνης καθ' ἣν ὁ δανειστής ἐδικαιοῦτο νά λαμβάνῃ ἐνέχυρον τό σῶμα τοῦ χρεωφειλέτου. Ἡ διάταξις ἐκείνη ἦτο ἀντίστοιχος τῶν **novae tabulae** τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου.

σεισί-χθων, -ονος, ὁ (***σείω***+***χθών***)· ὁ σείων τήν γῆν, ὁ κοσμοσείστης.

σεισμός, ὁ (***σείω***)· ὡς καί νῦν, σεισμός, τό σείειν, ἡ κίνησις τῆς γῆς, σεισμική κίνησις, 2) γεν., κάθε βίαιον τίναγμα, κίνησις, ταραχή, διάσεισις.

σειστός, ή, όν (***σείω***)· ὁ σειόμενος, ὁ κλονούμενος, ὁ σεσεισμένος.

-σείω, ρηματ. κατάληξις δηλοῦσα ἐπιθυμίαν ἤ σκοπόν (πρόθεσιν), κατάληξις τῶν ἐφετικῶν καλουμένων ρημάτων, ἀντιστοιχοῦσα πρός τήν κατάλ. **-urio** ἐν τῇ Λατινικῇ· σχηματίζονται δέ τά ἐφετικά ρήματα ἐκ τοῦ μέλλοντος τῶν πρωτοτύπων ρημάτων: ***δράω—δράσω—δρασείω, γελάω—γελάσω—γελασείω***.

ΣΕΙ'Ω, μελλ. ***σείσω***· ἀόρ. α' ***ἔσεισα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐσείσθην***· πρκ. ***σέσεισμαι***· ὡς καί νῦν, σείω, κινῶ, ἐδῶ καί ἐκεῖ, πάλλω, τινάσσω. 2) ἀπολ., ***σείει***= γίνεται σεισμός (βλ. ***σεισμός***), ὡς τό ***ὕει*** = βρέχει, πίπτει βροχή. 3) παθητ. καί μέσ., κινοῦμαι ἀποτόμως, εἶμαι σεσεισμένος, σείομαι, κραδαίνομαι, διασείομαι ‖ καθόλου, σείομαι (κινοῦμαι) ἐμπρός καί ὀπίσω (ἐδῶ καί ἐκεῖ), αἰωροῦμαι «πέρα-δῶδε» ‖ ἐπί τόπων, αἰσθάνομαι (δοκιμάζω, πάσχω ἀπό) τό τράνταγμα μιᾶς σεισμικῆς δονήσεως.— **II** παρ' ἀττ. συκοφαντῶ (τόν πιέζω, τόν στενοχωρῶ, διά ψευδῶν μηνύσεων), πρός ἐκβιασμόν, διά νά τόν ἀναγκάσω δηλ. νά ἐξαγοράσῃ τήν σιωπήν μου (διά νά τοῦ ἀποσπάσω χρήματα).

Ἔτυμ.: σείω, πρκ. ***σέσεικα*** (κατ' ἀναλογίαν πρός τόν μέλλ. ***σείσω*** καί ἀόρ. ***ἔσεισα***), παθ. πρκ. ***σέσεισμαι***· ὡς ἀμτβ. 〈ἰαπ. ****tveis-ō=***σανσκρ. **tvḗṣāmi** (εἶμαι λίαν τεταραγμένος, ἀναστατωμένος), πρβλ. **tviṣáti, tviṣyati, tvḗṣá-lị** (θυελλώδης, σπινθηροβόλος), λιθ. **tviskéti** (τρεμοσβήνω, ἐπί φλογός, φωτίζω)· ἐξ ἰαπ. ****tveis-*** ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ****twei-*** ἐν τῷ **Ζενδ. θway** (ἐγείρω τόν φόβον)· παράγωγα: ***σεῖσμα, σεισμός*** (ἀντί ****σεισμός***), ***σεῖστρον, σειο(-άχθεια)***.

σέλα, ἀντί ***σέλαϊ***, δοτ. τοῦ ***σέλας*** (βλ. λ.).

σελᾰγέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σέλας***)· φωτίζω, διαφωτίζω, καταυγάζω.—Παθητ., ἀκτινοβολῶ λαμπρῶς, φέγγω λαμπρῶς, φλέγομαι, φεγγοβολῶ, ἀστράπτω.— **II** ἐν τῷ ἐνεργ. ἀμτβ. (ὡς τό παθητ.) ἀκτινοβολῶ, φεγγοβολῶ, λάμπω.

σελᾰη-γενέτης, -ου, ὁ (***σέλας***+****γένω***)· ὁ γεννήτωρ (ὁ πατήρ) τοῦ φωτός.

σελᾰ́νᾱ, σελᾱναία, δωρ. ἀντί ***σελήνη, σεληναία***.

ΣΕ'ΛΑΣ, -αος, τό· ἐπ. δοτ. ***σέλαϊ***, καί συνῳρ. ***σέλᾳ***· λαμπρά φλόξ πυρός, λαμπρότης, λάμψις, λαμπρόν φῶς, φλόξ ‖ λάμψις ἀστραπῆς, ἀστραπή ‖ πυρσός, λαμπάς.

Ἔτυμ.: σέλας· σελαγέω (πρβλ. σανσκρ. **svargá-lị** =οὐρανός, οὐράνιος)· ἰων-αττ. ***σελήνη***, δωρ. ***σελᾶνᾱ***, αἰολ. ***σελάννᾱ*** (****σελασ-νᾱ***)· ***σέλαχος, σέλας*** 〈****σFελ-***, ἰαπ. ****svel-*** (=**ardere**)· πρβλ. **Ζενδ. Xᵛarᵊnah** (λάμψις, μεγαλεῖον), καί τά ἐν ***εἴλη, ἥλιος***.

σελασ-φόρος, ον (***σέλας***+***φέρω***)· ὁ φέρων λάμψιν, λαμπροφόρος, φωτοβόλος, φεγγοβόλος.

σέλᾰχος, τό· κοιν. «σαλάχι», συν. κατά πληθ. ***σελάχη***· εἶδος ἰχθύων ἐχόντων χόνδρους ἀντί ὀστῶν.

Σεληναίη, ἡ, ἰων. καί ***ἐπ.*** ἀντί ***Σελήνη***, ἀττ. ***Σεληναία***· ἡ σελήνη.

σεληναῖος, α, ον (***σελήνη***)· ὁ ὑπό τῆς σελήνης φωτιζόμενος, σεληνοφώτιστος ‖ ***σεληναία νὺξ***=νύξ σεληνοφώτιστος.

σελήνη, ἡ (***σέλας***), δωρ. ***σελάνα***, αἰολ. ***σελάννα***· ὡς καί νῦν, σελήνη, «φεγγάρι» ‖ ***σελήνη πλήθουσα***= πανσέληνος ‖ ***πρὸς τὴν σελήνην***=μέ τό φῶς τῆς σελήνης.— **II** μήν, «μήνας»: ***δεκάτῃ σελήνῃ***=κατά τόν δέκατον μῆνα.

σεληνιάζομαι, ἀποθ. (***σελήνη***)· προσβάλλομαι ὑπό τῆς σελήνης, καταλαμβάνομαι ὑπό σεληνιασμοῦ ἤ ἐπιληψίας.

σελῐδη-φᾰ́γος, ον (***σελίς***+***φαγεῖν***)· ὁ καταβροχθίζων τά φύλλα τῶν βιβλίων, ὁ σκώληξ τῶν βιβλίων, σής.

ΣΕ'ΛΙ ΝΟΝ, τό· ὡς καί νῦν, σέλινον, πετροσέλινον, λατ. **apium** ‖ διά στεφάνων ἐκ φύλλων σελίνου ἐστεφανοῦντο οἱ νικηταί τῶν Ἰσθμίων καί τῶν Νεμέων (ἀγώνων). [***σέλινον· πετροσέλινον***· ἐξ ἰαπ. ****svel-*** (περιτυλίσσω), παραλλ. πρός τό ****vel-*** ἐν τῷ ***εἰλέω*** (πρβλ. καί ***ἕλιξ, ἑλίσσω***), λόγῳ τῶν σγουρῶν καί συνεστραμμένων φύλλων του].

ΣΕΛΙ'Σ, -ίδος, ἡ· τό διάστημα τό μεταξύ δύο σελμάτων (τ. ἔ. καθισμάτων κωπηλατῶν) ‖ συν. κατά πληθ., αἱ σανίδες τῶν κωπηλατῶν.— **II** τό διάστημα τό μεταξύ δύο στηλῶν ἐν σελίδι βιβλίου ‖ γεν., σελίς ἤ στήλη ‖ βιβλίον· [δι' ἐτυμ. βλ. ***σέλμα***].

ΣΕΛΛΟΙ', οἱ· οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Δωδώνης, φύλακες τοῦ ἐκεῖ μαντείου τοῦ Διός (βλ. Κ.Ε.Λ.).

σέλμα, -ατος, τό (συγγ. τῷ ***σελίς***?)· τό σανίδωμα τοῦ καταστρώματος, τό κατάστρωμα τοῦ πλοίου. 2) ἐν τῷ πληθ. ***τὰ σέλματα***=τά καθίσματα τῶν κωπηλατῶν, λατ. **transtra**. 3) γεν., κάθισμα, καθέδρα, θρόνος.— **II** πᾶν ξύλινον κατασκεύασμα, ἐξέδρα, ἱκρίωμα.

Ἔτυμ.: σέλμα· ἐῦ-σελμος· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἕλματα'... σανιδώματα», «σελμίς'... καὶ τὰ ἱκρία», «σελμῶν' σανίδων»***· ***σέλμα*** 〈ἰαπ. ****svel-mn̥***, πρβλ. παλ-γερμ. **swelli**, μεσ-γερμ. **swelle** (δοκάρι), ἀγγλ-σαξ. **syll**, παλ-norr. **suill, syll** (δοκός), εἶτα ἀγγλ-σαξ. **selma, sealma**, παλ-σαξ. **selmo**, λατ. **solium** (****sol-jo-***), λιθ. **sìlis**

(*s̥i̯-jo-)=φάτνη, λετ. **silo** (ὁμ. σημ.)· πρβλ. ἔτι ἰαπ. *seul-, *soul- ἐν τῷ γοτθ. **sauls**, παλ-γερμ. **sūl**, ἀγγλοσαξ. **sy'l**, παλ-norr. **súl**, **súla** (κίων, στήλη)· ἐξ ἰαπ. *sevel- (τεμάχιον ξύλου, δοκός)].

σεμῐδᾶλις, -ιος καὶ -εως, ἡ· τὸ λεπτότατον οἰτινον ἄλευρον, λατ. **simila**, **similāgo**. [πιθ. δάνειον ἐκ τινος μεσογειακῆς γλώσσης· ἐν τῇ ἰνδοευρ. θὰ ἠδύνατο νὰ περιέχῃ στοιχεῖον **sem-** ⟨*bhs-em- (ι ψωμός), πρβλ. *bhas- (τρίβω, ἀλέθω)].

σεμνό-δεσμος, ον (σεμνός+δεσμός)· ὁ λατρευόμενος διὰ σεμνῶν τελετῶν.

σεμνο-λογέω, μελλ. -ήσω (σεμνολόγος)· ὁμιλῶ σεμνοπρεπῶς, ὁμιλῶ μετὰ προσποιητῆς σοβαροφανείας καὶ ἐπισημότητος.— ὡσ. καὶ ὡς ἀποθ. **σεμνολογέομαι**=ὁμιλῶ σεμνὰς φράσεις.

σεμνο-λόγος, ον (σεμνός+λέγω)· ὁ ὁμιλῶν μετὰ προσποιητῆς καὶ ἐξεζητημένης σεμνοπρεπείας.

σεμνό-μαντις, -εως, ὁ (**σεμνός** + **μάντις**)· ὁ σεβάσμιος μάντις (προφήτης).

σεμνο-μῡθέω, μελλ. -ήσω'=**σεμνολογέω** (βλ. λ.).

σεμνο-προσωπέω, μελλ. -ήσω (**σεμνοπρόσωπος**)· λομβάνω ὄψιν ἐκφράσιν) ἐπίσημον καὶ σοβαράν.

σεμνο-πρόσωπος, ον (σεμνός+πρόσωπον)· ὁ ἔχων πρόσωπον σοβαρόν (σεμνοπρεπῆ ὄψιν, ἐμφάνισιν), ὁ σεβαστὸς τὴν ὄψιν.

σεμνός, ή, όν (**σέβομαι**)· σεβαστός, σεβάσμιος, σεπτός, ἅγιος, ἱερὸς ‖ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ θεῶν, καὶ δὴ τῶν *Ἐρινύων* ἢ *Εὐμενίδων*, αἵτινες ἐκαλοῦντο **σεμναὶ Θεαὶ** ἢ ἁπλῶς **Σεμναί**.— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, σεβάσμιος, σεβαστός, μεγαλοπρεπής, σοβαρὸς ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ὑπερόπτης, ὑπερφίαλος, ἀλαζών, κομπαστής, ἐπιδεικτικὸς ‖ **σεμνὸν βλέπω**=ἔχω ἐμφάνισιν σοβαρὰν καὶ ἐπίσημον, φαίνομαι σοβαρὸς καὶ σπουδαῖος.— **III** ἐπὶ πραγμάτων, πολυτελής, μεγαλειώδης, μέγας, κολοσσιαῖος, λαμπρός.

Ἔτυμ.: **σεμνός** (*ǐjegv-no-s)· **σεμνότης**· **σεμνόω**· **σεμνύνω**· βλ. ἐν **σέβω**.

σεμνό-στομος, ον (σεμνός+στόμα)· ὁ σεμνοπρεπῶς λεχθείς (λαληθείς, «εἰπωθείς»).

σεμνότης, -ητος, ἡ (**σεμνός**)· σοβαρότης, ἀξιοπρέπεια, μεγαλοπρέπεια, μεγαλεῖον ‖ ἐν κακῇ ἐνν., τὸ πομπῶδες, τὸ ἐπιδεικτικόν, ὑπεροψία.

σεμνό-τῑμος, ον (σεμνός+τιμή)· ὁ τιμώμενος διὰ σεβασμοῦ, σεβάσμιος.

σεμνόω, μελλ. -ώσω (**σεμνός**)· καθιστῶ τι σεβαστόν (σεβάσμιον, μεγαλοπρεπές), τὸ μεγαλύνω, τὸ ἐξυψώνω, τὸ τιμῶ ‖ κυρ. ἐν διηγήσει, ἐξωραΐζω τι, τὸ περικοσμῶ, τὸ ἐκθειάζω, τὸ παριστῶ σπουδαιότερον ἀπὸ ὅ,τι εἶναι (καὶ ἐπὶ προσ.).

σεμνῦνω, μελλ. -ὕνῶ (**σεμνός**)· καθιστῶ μεγαλοπρεπές, μεγαλύνω, ἐγκωμιάζω, ἐπαινῶ, ἐξυψώνω.— μέσον, **σεμνύνομαι**, ἀόρ. α' **ἐσεμνυνάμην**· εἶμαι **σεμνὸς** (θηλ. σοβαρός), καὶ συνήθως ἐν κακῇ ἐνν. προσποιοῦμαι τὸν σοβαρόν, «ποζόρω γιὰ σπουδαῖος» ‖ εἶμαι ὑπερφίαλος, ἐπιδεικτικός‖ἐντεῦθεν, μεγαλαυχῶ, εἶμαι ὑπεροπτικός.

σεμνῶς, ἐπίρρ. τοῦ **σεμνός**· σοβαρῶς, ἐπισήμως, μεγαλοπρεπῶς.

σέο, ἐπ. ἀντὶ **σοῦ**, γεν. τῆς ἀντων. **σύ**.

σεπτός, ή, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ **σέβομαι**· ὡς καὶ νῦν, σεπτός, σεβαστός.

ΣΕ'ΡΙΣ, -εως, καὶ -ιδος, ἡ· εἶδος κιχορίδος ἢ κονύζης, ἡ «πικραλίδα», [σκοτ. ἐτυμ.].

σέρφος, ὁ· μικρὸν πτερωτὸν ἔντομον, εἶδος κώνωπος («σκνίπα») ἢ πτερυγοφόρου μύρμηκος.

σέσαγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **σάττω**.

σεσᾰρωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **σαρόω**.

σεσᾰρώς, υῖα, ός, ὁρρ. ἀντὶ **σεσηρώς**, μτχ. πρκ. τοῦ **σαίρω**.— **σεσᾰρυῖα** ἐπ. θηλ.

σέσεισμαι, παθ. πρκ. τοῦ **σείω**.

σέσηπα, πρκ. τοῦ **σήπω**.

σεσηρώς, μτχ. πρκ. τοῦ **σαίρω**.

σεσοφισμένως, ἐπιρρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ **σοφίζω**· εὐφυῶς, μετὰ δεξιότητος, **ἐπιδεξίως** ‖ δολίως, ἀπατηλῶς σοφιστικῶς.

σεσύλημαι, παθ. πρκ. τοῦ **συλάω** (βλ. λ.).

σέσυρκα, σέσυρμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **σύρω**.

σέσωσμαι, παθ. πρκ. τοῦ **σῴζω**.

σεσωφρονισμένως, ἐπιρρ. τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ **σωφρονίζω**· σωφρόνως, μετὰ σωφροσύνης, μετριοπαθῶς, ἐγκρατῶς, σεμνῶς.

σέτω, λακων. ἀντὶ **θέτω**, γ' ἑν. προστ. ἀορ. β' τοῦ **τίθημι**.

σεῦ, ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ **σοῦ**, γεν. τῆς ἀντων. **σύ**.

σεῦα, ἐπ. ἀντὶ **ἔσσευα**, ἀόρ. α' τοῦ **σεύω**· μτχ. **σεύας**.

σεῦμαι, συγκεκ. ἀντὶ **σεύομαι**, παθ. ἐν. τοῦ **σεύω**· γ' ἑν. **σεῦται**.

σεῦτλον, τό, ἰων. ἀντὶ **τεῦτλον** (βλ. λ.).

ΣΕΥ'Ω, μετὰ **σσ** (διπλοῦ **σ**) ἐν τοῖς ηὐξημένοις χρόνοις, πρτ. **ἔσσευον**, παθ. καὶ μέσ. **ἐσσευόμην**· ἀόρ. α' **ἔσσευα**, μέσ. **ἐσσευάμην**· ὡσ. ἐπ. ἄνευ αὐξήσ. **σεῦα, σεῦε, σεύατο**· παθ. πρκ. **ἔσσῠμαι**, μτχ. **ἐσσύμενος**· ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.) **ἐσσῠμην**, β' ἑν. **ἔσσῠο** ἀντὶ **ἔσσυσο**, γ' ἑν. **ἔσσῠτο**, ἐπ. **σύτο**· μτχ. **σύμενος**· παθ. ἀόρ. α' **ἐσσῠθην**· ἀπαντᾷ ὡσ. γ' ἑν. ἐν. **σεῦται** ἐκ συγκεκ. ἐν. **σεῦμαι**· ὡσ. **σοῦμαι**, γ' πληθ. **σοῦνται**· προστ. **σοῦ**, γ' ἑν. **σούσθω**, β' πληθ. **σοῦσθε**· ἀπρφ. **σοῦσθαι**· δέτω εἰς ταχεῖαν κίνησιν, ἐλαύνω, διώκω, κυνηγῶ, δηρεύω. 2) παρορμῶ ἐναντίον τινός, ἐξερεθίζω. 3) ἀποδιώκω, ἐκδιώκω, ἀπομακρύνω. 4) ἐπὶ πραγμ., ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω ‖ ὡσ. κάμνω (γίνομαι αἰτία) νὰ ἀναβλύσῃ (νὰ ἀναπηδήσῃ) τι: **αἷμα ἔσσευα** =ἔκαμα νὰ ἀναβλύσῃ αἷμα.— μεσ. **αἷμα σύτο**=αἷμα ἀνεπήδησεν (ἀνέβλυσεν). | **II** παθητ. καὶ μέσον, τίθεμαι εἰς ταχεῖαν κίνησιν, ἀναπηδῶ, ἐξορμῶ, ἀναβλύζω, ἐκτινάσσομαι ‖ **συθείς**=ἐξορμήσας, ἐκκινήσας, ἀπελθών. 2) μετ' ἀπρφ., σπεύδω νὰ...: **ὅτε σεύαιτο διώκειν** = ὅτε ἔσπευδε νὰ καταδιώξῃ. 3) μτφρ., εἶμαι πρόθυμος, ποθῶ σφόδρα, λαχταρῶ, νά...

Ἔτυμ.: **σεύω**· **αὐτό-σαυτος**· **σοῦς** (***σόος**) = ὁρμή, σφοδρότης· **σοῦμαι** ⟨**σόομαι** (***σο[F]όομαι**) = διάζομαι· **σώομαι** (=ἐφορμῶ)· πρβλ. Ἡσυχ. «**σωῇ· ἐφορμῇ**»· ***σοέω** (=ὠθῶ), πρβλ. Ἡσυχ. «**ἐσσοημένον· τεθορυβημένον, ὡρμημένον**»· ποιητ. **δορυ-σσόος**· ἐπ. **λαο-σσόος**· πρβλ. Ἡσυχ. «**ἐσσῆαι· ἐκχέαι**» (τ. ἑ. ***ἐξ--σῆαι**)· **ἐπί-σσωτρον**.— **σεύω** ⟨***σεύ-σ-ω** ι σανσκρ. cyáv**a**t̄e (τίθεμαι εἰς κίνησιν), παλ-περσ. **ašiyavam** (βαδίζω), σανσκρ. **cyautnám** (κλονισμός)· ἐξ ἰαπ. ***qjeu-**, ὅπερ εἶναι ἐπεκτ. ⟨***qēi-**, ***qi-**, ***qj-**, περὶ ὧν βλ. ἐν **κίω** (καὶ μετὰ ἐρρ. ἐπενθήματος ἐν τοῖς **κινεῖν, κίνυμαι** ⟨***qī-n-eu-**)· βλ. καὶ **τευμῶμαι**, ἀττ. **τευτάζω**.

σεφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **σέβω**.

σέω, δωρ. ἀντὶ **θέω** (βλ. λ.).

σεωυτοῦ, θηλ. **σεωυτῆς,** ἰων. ἀντὶ **σεαυτοῦ, σεαυτῆς**.

σηκάζω, μελλ. -άσω (**σηκός**)· ὁδηγῶ καὶ ἐγκλείω εἰς **σηκόν** (σταῦλον, μάνδραν), «μαντρώνω», περικλείω.

σήκασθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **σηκάζω**.

σηκίς, -ίδος, ἡ (**σηκός**)· φύλαξ τῆς οἰκίας, οἰκονόμος, δυρωρός.

σηκίτης, -ου, δωρ. **σακίτας,** -α (**σηκός**)· ὁ ἐν τῷ σηκῷ (σταύλῳ) τρεφόμενος (ἐπὶ ζώων). ὁ θηλάζων ἀκόμη: **σακίταν ἄρνα**=ἀμνὸν τραφέντα ἐν τῷ σταύλῳ (θηλάζοντα ἀκόμη, «μαννάρι»).

σηκο-κόρος, ον (**σηκός** + **κορέω**)· ὁ καθαρίζων σταῦλον (ἢ μάνδραν) ‖ ὡς οὐσ. **ὁ σηκοκόρος**=ὁ βουκόλος, ποιμήν.

ΣΗΚΟ'Σ, δωρ. **σᾶκός,** ὁ· μάνδρα, «μαντρί, στάνη» δι' ἀμνοὺς καὶ ἐρίφια (πρόβατα καὶ αἶγας). 2) πᾶς τόπος διαμονῆς.— **II** πᾶν περίφραγμα, ἢ τόπος περίφρακτος ‖ ἱερὸς περίβολος, ναΐσκος, ἱεροφυλάκιον ‖ ὡσ. καὶ τάφος, μνῆμα, ἢ καὶ κοιμητήριον, νεκροταφεῖον.— **III** ὁ κοῖλος κορμὸς γηραιᾶς ἐλαίας.

Ἔτυμ.: **σηκός**, δωρ. **σᾶκός**· **σηκάζω**· **σηκίς**· δωρ. **σᾶκίτας**· **σηκός** ⟨ἰαπ. ***tvāq-**, παραλλ. τῷ ***tveiq-** ἐν τῷ **σάττω** (***tvi̯q-jō**).

σηκόω, μελλ. -ώσω (**σηκός**?) ζυγίζω, ζυγοστατῶ.

σήκωμα, δωρ. **σάκωμα,** -ατος, τὸ (**σηκόω**)· τὸ βάρος τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὸ ζύγισμα, «βαρύδι», ἀντισήκωμα.— **II** ὡς τὸ **σηκός** (βλ. λ.), ἱερὸς περίβολος, ναΐσκος.

ΣΗ͂ΜΑ, δωρ. **σᾶμα,** -ατος, τό· ὡς καὶ νῦν, σῆμα,

σημεῖον, «σημάδι», δεῖγμα, τεκμήριον, ἔνδειξις ‖ ἀστεροειδὲς σῆμα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἵππου. **2)** σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ, οἰωνός (καλὸς ἢ κακός), διοσημία. **3)** σημεῖον, σῆμα (σύνθημα) πρὸς ἔναρξιν ἢ λῆξιν μάχης. **4)** ἀνάχωμα, γήλοφος, σωρός, λατ. **tumulus**, τύμβος, σῆμα, πρὸς ἀναγνώρισιν τάφου, ἀκόμη καὶ ἐπιτύμβιος στήλη ‖ γεν., τάφος, μνῆμα. **5)** γραπτὰ σημεῖα, τ. ἔ. ζωγραφιστὰ συμβολικὰ σημεῖα καὶ οὐχὶ συνήθη γράμματα ἀλφαβήτου: *σήματα λυγρὰ* (τοῦ Βελλεροφόντου). **6)** τὸ σημεῖον, τὸ ἔμβλημα, τὸ «σῆμα κατατεθέν» τρόπον τινά, τὸ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ὡρισμένων ἡρώων πολεμιστῶν, πρὸς εὔκολον ἀναγνώρισίν των ‖ ὡσ. τὸ ἔμβλημα ἐπὶ σφραγῖδος ἢ καὶ αὐτὴ ἡ σφραγίς. **6)** ἀστερισμός ‖ συν. ἐν τῷ πληθ., τὰ οὐράνια σώματα, λατ. **signa**.

Ἔτυμ.: σῆμα· ἄσημος· σημαίνω· σημάντωρ· σημεῖον· σῆμα ⟨ἰαπ. ***dhjā-mn̥**=σανσκρ. **dhyāma** (σκέψις, λογισμός), πρβλ. σανσκρ. **dhyāti dhyáyati** (διαλογίζομαι) **dídhyē** (παρατηρῶ, σκέπτομαι).

σημαίνοισα, βωρ. θηλ. μτχ. ἐν. τοῦ *σημαίνω*.

σημαίνω, μελλ. *-ᾰνῶ*, ἰων. *-ᾰνέω*· ἀόρ. α' *ἐσήμηνα* ἢ *ἐσήμᾱνα*, ἀπρφ. *σημῆναι*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσημάνθην*· πρκ. *σεσήμασμαι*, ἀλλὰ γ' ἐν. *σεσήμανται*, ἀπρφ. *σεσημάνθαι*· (*σῆμα*)· δεικνύω διά τινος σημείου (ἢ δι' οἰωνοῦ), φανερώνω, ἐμφαίνω, ποιῶ γνωστόν ‖ ἀπολ. δίδω σημεῖον (ἢ οἰωνόν).— **II** δίδω σημεῖον ἢ σύνθημα νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ τίς τι ‖ ἐντεῦθεν, διοικῶ, κυβερνῶ, ἐκδίδω διαταγὰς ‖ ἀπολ. *σημαίνων*=*σημάντωρ* (βλ. λ.), ἀρχηγός, στρατηγός. **2)** ἐν πολέμῳ ἢ ἐν μάχῃ, δίδω τὸ σημεῖον τῆς ἐπιθέσεως ‖ ἀπροσ. *σημαίνει* (ἐνν. *ὁ σαλπιγκτής*), ὡς τὸ *σαλπίζει*=δίδεται σημεῖον (σύνθημα διὰ τῆς σάλπιγγος): *τοῖς Ἕλλησιν ὡς ἐσήμηνε*=ὅταν ἐδόθη εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ σημεῖον τῆς ἐφόδου.— **III** σημαίνω, δηλῶ, ἀγγέλλω, διακηρύσσω, ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ ‖ μετὰ μτχ., φανερώνω ὅτι πρᾶγμά τι ἔχει κατά τινα τρόπον.— **IV** σφραγίζω (χαράσσω, ἐντυπώνω) διὰ σφραγῖδος ἢ ἄλλου τινὸς σημείου, λατ. **obsignare** ‖ παθ. πρκ. *τὰ σεσημασμένα*=τὰ ἐσφραγισμένα ἀντικείμενα (π. χ. νομίσματα), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ *ἀσήμαντα* (=ἀσφράγιστα).— **V** μεσ. *σημαίνομαι*, ὡς τὸ *τεκμαίρομαι*=συνάγω συμπέρασμα ἐκ σημείων, συμπεραίνω, εἰκάζω. **2)** σημειώνω δι' ἐμαυτόν, κρατῶ σημείωσιν πρὸς χρῆσίν μου.

σημαντήριον, τὸ (*σημαίνω*)· σφραγὶς τιθεμένη ἐπί τινος πράγματος (ἢ καὶ οἱονδήποτε σῆμα) πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐλεγχθῇ ἐνδεχομένη παραβίασις.

σημαντρίς, *-ίδος*, ἡ (*σημαίνω*)· θηλ. ἐπίθ.· ἡ κατάλληλος πρὸς σφράγισιν: *σημαντρὶς γῆ* = χῶμα χρησιμοποιούμενον πρὸς σφράγισιν.

σήμαντρον, τό (*σημαίνω*)·=*σημαντήριον* (βλ. λ.), σφραγίς.

σημάντωρ, *-ορος*, ὁ (*σημαίνω*)· ὁ δίδων τὸ σημεῖον ‖ ἀρχηγός, στρατηγός ‖ ὁ ὁδηγός ‖ ἐπὶ ἀγέλης, ὁ βουκόλος.

σημᾶτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σῆμα*.

σημᾰτόεις, *εσσα, εν* (*σῆμα*)· ὁ πλήρης τάφων.

σημᾰτ-ουργός, *όν* (*σῆμα*+***ἔργω**)· ὁ κατασκευάζων σήματα, σφραγῖδας, καὶ ἰδίως ὁ κατασκευάζων ἐμβλήματα δι' ἀσπίδας.

σημειο-γράφος, *ον* (*σημεῖον*+*γράφω*)· ὁ γράφων διὰ ταχυγραφικῶν σημείων, ταχυγράφος, στενογράφος, κρυπτογράφος.

σημεῖον, τό, ἰων. **σημήιον** (*σῆμα*)· ὡς καὶ νῦν, σημεῖον, σῆμα, χαρακτηριστικὸν «σημάδι», διὰ τοῦ ὁποίου γίνεταί τι γνωστὸν ἢ διακρίνεταί τι. **2)** σημεῖον ἀποστελλόμενον ἐκ μέρους τῶν θεῶν, οἰωνός. **3)** σημεῖον ἢ σύνθημα διὰ νὰ πράξῃ τίς τι ‖ σημεῖον μάχης (πρὸς ἔναρξιν ἢ λῆξίν της). **4)** σημαία ἢ σύμβολον (ἔμβλημα) ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος ἢ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ στρατηγοῦ ‖ γεν., σημαία, σύμβολον, σύνορον, ὅριον. **5)** εἰκὼν (ἔμβλημα) ἐγκεχαραγμένον ἐπὶ ἀσπίδος, ἢ ἐπὶ τῆς πρώρας πλοίων ‖ ὡσ. εἰκὼν ἐπὶ σφραγῖδος ‖ αὐτὴ αὐτὴ ἡ σφραγίς. — **II** ἐν τῇ Λογικῇ, σημεῖον ἢ ἀπόδειξις.

σημειόω, μελλ. *-ώσω* (*σημεῖον*)· ὡς καὶ νῦν, σημειῶ, σημειώνω.— μέσον, σημειώνω δι' ἐμαυτόν, παρατηρῶ ‖ ὡσ. δίδω εἴδησιν περί τινος.

σήμερον, δωρ. **σάμερον,** ἀττ. **τήμερον,** ἐπίρρ. (*ἡμέρα* μετὰ προθεμ. *σ*)· ὡς καὶ νῦν, σήμερον ‖ ὡσ. *ἡ σήμερον* (ἐνν. *ἡμέρα*) καὶ *τὸ τήμερον* = σήμερον «σήμερα».

Ἔτυμ.: σήμερον, τήμερον ⟨***kʲjāmerom**, ἰαπ. ***kʲjo-**(=*ὅδε*, πρβλ. ***ke** ἐν τῷ *κεῖνος, ἐ-κεῖ, κεῖθε*)+*ἡμέρᾱ* (βλ. καὶ ἐν *σῆτες*).

σημήιον, τό, ἰων. ἀντὶ *σημεῖον*.

σήμηνα, ἐπ. ἀντὶ *ἐσήμηνα*, ἀόρ. α' τοῦ *σημαίνω*.

σημι-κίνδιον, τό, λατ. **semi-cinctium**· «ποδιά, μποστέλλα».

σημό-θετος, *ον* (*σῆμα*+*τίθημι*)· ὁ ἔχων σημεῖον ἐπιτεθειμένον ἢ προσκεκολλημένον, «σημαδευμένος», κατεσκευασμένος διὰ γραμμὰς κανόνος.

σηπεδών, *-όνος*, ἡ (*σήπω*)· σῆψις, «σαπίλα», παρακμὴ ‖ ἐπὶ ζώσης σαρκός, νέκρωσις, ἀπονέκρωσις, γάγγραινα.

ΣΗΠΙ'Α, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σηπία, «σουπιά», τὸ γνωστὸν μαλάκιον, ὅπερ, ὅταν κατα διώκεται, ἐκπέμπει μέλαν τι ὑγρὸν διὰ νὰ θολώσῃ τὰ νερὰ καὶ οὕτω νὰ διαφύγῃ εὐκολώτερον τὸν διώκτην του [πιθ. συγγ. τῷ *σήπω*].

ΣΗ'ΓΩ, μέλλ. *σήψω*· ἀόρ. α' *ἔσηψα*· ἐπιφέρω (προκαλῶ) σῆψιν, σαπίζω τι, τό κάμνω νὰ σαπίσῃ ‖ τὸ κάμνω νὰ διαπυηθῇ (νὰ ἐμπυάσῃ), νὰ ἀπονεκρωθῇ, νὰ πάθῃ γάγγραιναν.— **II** παθητ. *σήπομαι*· ἀόρ. β' *ἐσάπην*, ἐπικ. γ' ἐν. ὑποτ. *σαπήῃ* ἀντὶ *σαπτῇ*· ἐνεργ. πρκ. (ἐν παθ. ἐνν.) *σέσηπα*· εἶμαι ἢ γίνομαι «σάπιος», εἶμαι πλήρης σήψεως, ἀποσυντίθεμαι, «σαπίζω», «μουχλιάζω» ‖ ἐπὶ νοσούσης σαρκός, ἀπονεκροῦμαι, παθαίνω γάγγραιναν [δι' ἐτυμ. βλ. *σαπρός*].

ΣΗ'Ρ, *Σηρός*, ὁ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *Σῆρες*, οἱ· λαὸς τῶν Ἰνδιῶν, ὑφ' οὗ κατεσκευάσθη τὸ πρῶτον ἡ μέταξα.— **II** ὁ Σηρικὸς σκώληξ, ὁ μεταξοσκώληξ. [*Σήρ· σηρικός, τὸ σηρικόν*· πιθ. δάνειον ἐξ ἀνατολικῆς τινος γλώσσης].

σήρ, ὁ, λακων. ἀντὶ *θήρ*.

σῆραγξ, *-αγγος*, ἡ (*σαίρω, σέσηρα*)· κοῖλος βράχος, σπήλαιον, ρωγμή, κοιλότης δημιουργουμένη ἐπὶ βράχων ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς ἢ ἐκ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης. [δι' ἐτυμ. βλ. *σαίρω*].

σηρῐκός, *ή, όν* (*Σήρ*)· μεταξίνος, ἐκ μετάξης, μεταξένιος.

σηρο-κτόνος, *ον*, λακων. ἀντὶ *θηροκτόνος*.

ΣΗ'Σ, ὁ, γεν. *σεός* (ὡσεί ἐξ ὀνομ. *σεύς*), ὀνομ. πληθ. *σέες*, γεν. *σέων*· μτγν. καὶ γεν. *σητός*· ὁ σκώληξ ὁ κατατρώγων τὰ μάλλινα, «σκόρος», λατ. **tinea** ‖ ὡσ. καὶ ὁ σκώληξ τῶν βιβλίων. [*σὴς* ⟨***tveī̆-s**· ἡ γεν. πληθ. *σέων* καὶ ἡ αἰτ. *σέας* δύνανται νὰ ἀναχθοῦν εἰς ἰαπ. ***tveī̆jōm, *tveī̆-n̥s**· οἱ μτγν. τύποι γεν. ἐν. *σητός*, ὀν. πληθ. *σῆτες* ὀφείλονται εἰς ἀναλογίαν (ἐντεῦθεν τὸ παρὰ Σουΐδ. *σητάω*=τρώγω, *σητό-βρωτος, σητό-κοπος*)· μία ἐπέκτ. κατὰ ἦν -n- ἀπαντᾷ ἐν τῷ *σίνομαι* (***tvi-n-jo**), τύπος δ' ἄνευ τοῦ -v- ἀπαντᾷ ἐν τῷ λατ. **tinea**].

σῆς, ἰων. ἀντὶ *σαῖς*, δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ *σός, σή, σόν*.

σησᾰμαῖος, *α, ον* (*σησάμη*)· ὁ ἐκ σησάμου κατεσκευασμένος.

σησᾰμη, ἡ· ἡ «σουσαμιά», φυτὸν τῆς Ἀνατολῆς, ὁ καρπὸς τοῦ ὁποίου (τὸ *σήσαμον*, «σουσάμι») βιομηχανοποιεῖται καὶ σήμερον ἔτι πρὸς ἐξαγωγὴν ἐλαίου («σουσαμόλαδο») [*σησάμη· σήσαμον*, δωρ. *σάσαμον*, λακ. ἐπιγρ. *σᾶμον*· δάνειον ἐξ ἀνατολ. γλ.· πρβλ. ἀραμ. **šūmšemā** (σήσαμον)].

σησᾰμῖ, *ή*, κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *σησαμέα*· μεῖγμα σησαμοσπόρου (πεφρυγμένου καὶ κοπανισμένου) μετὰ μέλιτος, εἶδος «χαλβᾶ»· προσεφέρετο κυρ. κατὰ τοὺς γάμους.

σησᾰμῖνος, *η, ον* (*σησάμη*)· ὁ ἐκ σησάμου κατεσκευασμένος, ἢ ἐκ σησάμου παραγόμενος ‖ *σησάμινον ἔλαιον*=«σουσαμόλαδο».

σησᾰμόεις, *εσσα, εν* (*σησάμη*)· ὁ ἐκ σησάμου παρεσκευασμένος, «σουσαμένιος» ‖ ὡς οὐσ. *ὁ σησαμοῦς* (ἐνν. *ἄρτος* ἢ *πλακοῦς*)=γλύκισμα ἐκ σησάμου,

σήσᾰμον, τό (*σησάμη*)· ὁ σπόρος ἢ ὁ καρπός τῆς θησάμης (τοῦ δένδρου, τῆς «σουσαμιᾶς»).

σησᾰμό-τῡρον, τό (*σησάμη*+*τυρός*)· μεῖγμα σησάμου καὶ τυροῦ.

σησᾰμοῦς, *-οῦντος*, συνῆρ. ἐκ τοῦ *σησαμόεις*.

Σηστός, ἡ, καὶ ὁ· πόλις τοῦ Ἑλλησπόντου ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς, ἀπέναντι τῆς Ἀβύδου (βλ. Κ.Ε.Λ.).

σῆτες, ἀττ. **τῆτες,** δωρ. **σᾶτες** (*ἔτος*)· τοῦτο τό ἔτος, ἐφέτος· βλ. καὶ *τῆτες*. [*σῆτες, τῆτες* ‹ ***κjᾱFετες*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἰων. *σήμερον*, ἀττ. *τήμερον* ‹ ***κjᾱμερον* ἀρχ. αἰτ. (οὐχὶ τοπ.)· ἐκ τούτου τὰ *σήτειος*, ἀττ. *τήτειος*, ἀττ. *τήτινος*, δωρ. *σᾶτινος*, ἰων. *σητ-άν-ιος, σητάνειος, σητανώδης*].

σητό-βρωτος, *ον* (*σής* + *βιβρώσκω*)· ὁ ὑπὸ τῶν *σητῶν* καταβιβρωσκόμενος, σκωληκόβρωτος.

σητό-κοπος, *ον* (*σής* + *κοπτῆναι*)· ὁ κοπτόμενος (ἢ κεκομμένος) ὑπὸ *σητῶν*, σκωληκόβρωτος.

σθενᾰρός, *ά, ὸν* (*σθένος*)· ἰσχυρός, κρατερός, δυνατός.

ΣΘΕΝΟΣ, *-εος*, τό· ἰσχύς, δύναμις, παλληκαριά || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἐμψύχων, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἀψύχων (π.χ. ποταμοῦ) || *σθένος ἀελίου* = ἡ δύναμις τοῦ ἡλίου (ὁ ἀφόρητος καύσων) || *σθένει*=διὰ τῆς βίας (κυρ. διὰ τῆς δυνάμεως) || *παντὶ σθένει*=πάσῃ δυνάμει, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν. **2)** ἰσχύς, δύναμις παντὸς εἴδους (ἠθική, ὑλική), κράτος.— **II** δύναμις ἀνδρώπων, στρατιωτικὴ δύναμις, στράτευμα.— **III** ἐν περιφράσει (ὡς καὶ τὰ *βίη, μένος, ἴς*), μετὰ γεν.: *σθένος Ἕκτορος*=αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ.

Ἔτυμ.: *σθένος* ‹ ἰαπ. ***zgvhenos**: σανσκρ. **saghnō'ti** (εἶμαι εἰς τὸ ὕψος τινός, ἄξιός τινος, ἀναλαμβάνω τι)· ἐξ αὐτοῦ τὰ *σθένω, σθενόω, σθεναρὸς* (πιθ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *βριαρός*).

σθενόω, μελλ. *-ώσω* (*σθένος*)· καθιστῶ τι ἰσχυρόν, ἐνισχύω, δυναμώνω.

σθένω, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἐν χρήσει (*σθένος*)· εἶμαι ἰσχυρός, δυνατός (ἔχω ἰσχύν, δύναμιν) || *σθένω χειρί, ποσί*=εἶμαι ἰσχυρὸς εἰς τὰς χεῖρας, εἰς τοὺς πόδας || *οἱ κάτω σθένοντες*=οἱ κυβερνῶντες εἰς τὸν Ἅδην, οἱ Θεοὶ τοῦ Ἅδου. **2)** μετ' ἀπρφ.. ἔχω τὴν ἰσχὺν (τὴν δύναμιν) νὰ πράξω τι, εἶμαι ἱκανὸς νά...

σιά, ἡ, λακων. ἀντὶ *θεά*.

ΣΙΑΓΩΝ, ἰων. **σιηγών,** *-όνος*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σιαγών, τὸ «σαγόνι», τὸ ὀστοῦν τῆς σιαγόνος.

ΣΙΑΛΟΝ, ἰων. **σίελον,** τό· τὸ «σάλιο», ὑγρὸς ἐκ τοῦ στόματος, λατ. **saliva**.— **II** =*μύξα, κόρυζα* (βλ. λ. λ.).

Ἔτυμ.: *σίαλον*· πρβλ. Κυπρ. ***σίω** (=πτύω), Ἡσυχ. *«σίαι* (ἀορ. ‹ **σι-σαι*)· *πτύσαι. Πάφιοι»*· τὸ *σ* εἶναι τὸ ὑπόλειμμα ἑνὸς συγκροτήματος δμοήχων φθόγγων, τῶν ὁποίων ἡ ἀναπαράστασις εἶναι δυσχερής· πρβλ. π.χ. Ἡσυχ. *«ψύττει· πτύει»*, *πτύω* (*ἐπι-*)*φθύζω*, ἀρμ. **thukh** (σάλιο), λατ. **spuo**, γοτθ. **speiwan** (πτύω), σανσκρ. **sthívati, kṣívati** (πτύω)· βλ. *πτύω*· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *σίαλον* ‹ ***tvi-** (ριζ. **tvi**=ἀναλύω, λυώνω, θεωρουμένη συγγ. τῇ *σίαλος*=λίπος, πάχος). — πρβλ. καὶ ἀγγλ. **slaver**, παλ-γερμ. **slim**, σλαυ. **slina**.

ΣΙΑΛΟΣ, ὁ· παχὺς χοῖρος || ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ μετ' ἄλλου οὐσ.: *σῦς σίαλος*, ὡς τὸ *σῦς κάπριος* (πρβλ. καὶ *ἀνὴρ βασιλεύς, ἵρηξ κίρκος*).— **II** πάχος, λίπος («ξύγγι»).

Ἔτυμ.: *σίαλος, σῦς σίαλος* (Ἰλ. Ι 208, Ὀδυσ. Ξ 41)· κατά τινας *σίαλος* εἶναι ὁποκορ. ‹ ***σF-ι-αλο-ς*** (προσφ. *-ιο-*+προσφ. *-αλο-*), πρβλ. Ἡσυχ. *«σίκα· ὗς. Λάκωνες»*, γοτθ. **swein** (***sv-īno-**)=χοῖρος, παλ-σλαυ. **sv-inŭ**, **sv-inija**.— ἄλλοι ἀνάγουσι τὸ *σίαλος* (ὅπως καὶ τὸ προηγ. *σίαλον*) εἰς ἰαπ. ***tvi-** (ἀναλύω, λυώνω), ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **pwinan** (γίνομαι μαλακός, ἐλαττοῦμαι, φθίνω, τήκομαι), (***tvi-** εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ***tau-**, καὶ κατὰ μετάπτ. ***tu-** = λυώνω· βλ. ἐν *τήκω*)· οἱ τελευταῖοι δηλ. θεωροῦσι τὰ *σίαλον* καὶ *σίαλος* δμόρριζα.

Σίβυλλα, ἡ· ἡ γνωστὴ προφῆτις (βλ. Κ. Ε. Λ.)· [ἀβεβ. ἐτυμολ.· οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν τὴν λέξιν *Σίβυλλα* προερχομένην ἐκ τῆς δωρ. ***Σιο-βολλα***, ἀττ. ***Θεοβούλη*** (=ἡ ἀγγέλλουσα τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ)· κατ' ἄλλους ἡ λ. προέρχεται ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς ἢ Ἀραβικῆς].

Σιβύλλειος, *α, ον* (*Σίβυλλα*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Σίβυλλαν, ὁ τῆς Σιβύλλης, Σιβυλλιακός.

Σιβυλλιάω (*Σίβυλλα*)· μιμοῦμαι τὴν Σίβυλλαν || ἔχω κλίσιν πρὸς τὰς Σιβυλλιακὰς προφητείας || μτφρ., εἶμαι ὅμοιος πρὸς τὴν Σίβυλλαν, φέρομαι ὡς γραῖδιον, εἶμαι μωροπίστευτος, μωρός.

Σιβυλλιστής, *-οῦ*, ὁ· ὁ πιστεύων εἰς τὴν Σίβυλλαν || μάντις, προφήτης.

ΣΙΒΥΝΗ, ἡ, καὶ **σῖβύνης,** *-ου*, ὁ· θηρευτικὴ λόγχη || γεν. λόγχη, δόρυ.

σῖγᾱ (Α), ἐπίρρ. (*σιγή*)· σιωπηλῶς, ἐν σιγῇ, «σιγά», ἡσύχως, ἀθορύβως || ὡσ. ὡς ἐπιφώνημα: *σῖγα !*=σιωπή ! «σούτ» ! «σιγά» !

σίγᾱ (Β), προστ. τοῦ *σιγάω*· σιώπα ! ἔσο ἥσυχος !

σίγᾱ (Γ), ἐπ. ἀντὶ *ἐσίγα*, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *σιγάω*.

σῑγᾷ, γ' ἐν. ἐν. τοῦ *σιγάω*, ἢ δωρ. δοτ. τοῦ *σιγή*.

σῑγάζω, μελλ. *-άσω* (*σιγή*)· διατάσσω τινὰ νὰ σιγήσῃ, τοῦ ἐπιβάλλω σιγήν, τὸν ἀναγκάζω νὰ σιγήσῃ.

σῑγᾰλέος, *α, ον* (*σιγάω*)· σιωπηλός, ἥσυχος.

σῑγᾰλόεις, *εσσα, εν* (*σίαλος*)· στιλπνός, λεῖος, γυαλιστερός, λάμπων, σπινθηροβολῶν || κυρ. ἐπὶ τῶν χαλινῶν ἵππου, ὁ λαμποκοπῶν ἀπὸ τὰ μετάλλινα ἐλάσματα μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι στολισμένος. **2)** πλούσιος, παχύς, λιπαρός, λαμπρός, μεγαλοπρεπής, πολυτελής. [*Ἔτυμ.*: *σιγαλόεις· σιγαλόω· νεο-σίγαλος*· σκοτειν. ἐτυμολ.].

σῑγᾰλός, δωρ. ἀντὶ *σιγηλός*.

σῑγάω, μελλ. *-ήσομαι*, μτγν. *-ήσω*· πρπ. *σεσίγηκα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσιγήθην*· πρκ. *σεσίγημαι* (*σιγή*)· εἶμαι σιωπηλός, εἶμαι ἥσυχος, σιωπῶ, τηρῶ σιγήν· προστ. *σίγα* (=σιώπα ! ἔσο ἥσυχος !).— παθητ., τηροῦμαι ἐν σιγῇ, τηροῦμαι μυστικός, λατ. **taceri**· ἀλλ' ὁ πρκ. *σεσίγημαι* ἀπαντᾷ καὶ ἐν ἐνεργ. σημ. (εἶμαι ἥσυχος, σιωπηλός).

σῑγεῖν, λακων. ἀντὶ *θιγεῖν*.

σῑγή, ἡ, δωρ. **σιγᾶ** (*σίζω*)· ὡς καὶ νῦν, σιγή, σιωπή, ἡσυχία || *σιγὴν ἔχω*=τηρῶ σιγήν, σιωπῶ, διάγω ἐν εἰρήνῃ || *σιγὴν ποιοῦμαι*=σιωπῶ, κάμνω σιωπήν. — **II** δοτ. *σιγῇ* ὡς ἐπίρρ. = ἐν σιγῇ, σιωπηλῶς, ἐν σιωπῇ || ὡσ. ὡς ἐπιφώνημα (ὅπως τὸ *σῖγα*, βλ. λ.): *σιγῇ νυν !* = σιώπα λοιπόν ! || *σιγῇ ποιοῦμαι λόγον*= συνεχίζω τὴν συζήτησιν (ἢ συζητῶ) χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ψιθυριστά. **2)** μυστικῶς: *σιγῇ ἔχω τι* = τηρῶ τι μυστικὸν || ὡσ. ὡς πρόθ., μετὰ γεν.: *σιγῇ τινος* = λατ. **clam aliquo**=κρύφα τινός, ἐν ἀγνοίᾳ τινός.

Ἔτυμ.: *σῑγή*, δωρ. *σιγᾶ*· *σῑγάω*· ἰων-αττ. *σῑγηλός*, δωρ. *-ᾱλός*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ῥίγα* (τ. ἔ. *Ϝίγα*)· *σιώπα»*· *σιγὴ* ‹ ****σFῑγᾱ***, ἰαπ. ****svig-*** ἢ ****svig-***, παραλλ. τοῦ ὁποίου ἓν ἰαπ. ****sviq-*** ἢ ****svik-*** ἐν τῷ παλ-γερμ. **swīgen-**, (πρβλ. γερμ. **schweigen**), ἀγγλ-σαξ. **swi'zian** (ἀποσιωπῶμαι), ἀρχ-σκανδ. **sveig-ja** (= **flectere**)· βλ. *σιωπῶ*.

σῑγηθείς, *εῖσα, έν*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σιγάω*.

σῑγηλός, *ή, όν*, δωρ. **σῑγᾱλός,** *όν* (*σιγή*)· ὡς καὶ νῦν, σιγηλός, σιωπηλός, ἥσυχος, ἄφωνος.— *τὰ σιγηλὰ*=ἡ σιωπή.

σῑγηρός, *ά, όν*·=*σιγηλὸς* (βλ. λ.).

σῑγητέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *σιγάω*· πρέπει τις νὰ σιγᾷ ἢ νὰ σιγήσῃ.

σίγλος ἢ **σίκλος,** ὁ, τὸ ἑβρ. **shekel**· βάρος καὶ νόμισμα, ἴσον πρὸς *δίδραχμον* (παρὰ τοῖς Ἑβδομ.) ἢ πρὸς *τετράδραχμον* (κατ' ἄλλας μαρτυρίας) || *περσικὸς σίγλος* μνημονεύεται παρὰ Ξενοφῶντι ὡς ἴσος πρὸς $7\,^1/_2$ ἢ 8 ὀβολούς. [ἡ λ. θεωρεῖται δάνειον ἐκ σημιτικῆς γλώσσης, ὡς δεικνύει τὸ ἑβρ. **shekel** (βάρος, βαρίδι, ζύγι).— *σίγλαι*, αἱ (=ἐνώτια) κατὰ ταῦτα οὐδὲν ἄλλο εἶναι παρὰ ἀσιατικὰ νομίσματα χρησιμοποιούμενα ὡς κοσμήματα].

σῖγμα, καὶ **σίγμα** (*σίζω*)· τὸ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (βλ. *Σ, σ*).

σῑγύνης, *-ου*, ὁ, Κυπριακὴ λέξις ἀντὶ *δόρυ*, ὡς ἡ *σιβύνη* (βλ. λ.).— **II** *σιγύνης* ἐκαλεῖτο καὶ ὁ *κάπηλος* (βλ. λ.) ὑπὸ τῶν Λιγύων, τῶν οἰκούντων παρὰ τὴν **Μασ-**

σαλίαν.— **III** ***Σιγῦναι*** (και ***Σιγύνναι, Σιγύναι, Σιγῦνοι, Σίγιννοι***) ἦσαν και λαός τις οἰκῶν κατά τό μέσον τοῦ ροῦ τοῦ ποταμοῦ "Ιστρου (βλ. Ἡρόδ. V 9).

σιγῶντι, βωρ. γ' πληθ. τοῦ ***σιγάω***||ώσ. δοτ. ἐν. μτχ. ἐν.

σίδᾶρος, ὁ, βωρ. ἀντί ***σίδηρος***· διά τούς βωρ. τύπους ***σιδάρειος*** κ. ἄ. βλ. εἰς τούς τύπους ***σιδήρ-***.

ΣΙΔΗ, ἡ (καί ***σίβδη***)· = ***ῥόα, ῥοιά*** (βλ. λ. λ.), τό δένδρον καί ὁ καρπός, «ρωδιά», «ρώδι», «ρόϊδο», «ρόϊδι». [πρβλ. Ἡσυχ. ***«ξίμβλαι· ῥοιαί. Αἰολεῖς»***· ξένη λέξις, Φρυγική ἤ Καρική].

σίδηρεία, ἡ (***σιδηρεύω***)· ἡ ἐπεξεργασία τοῦ σιδήρου.

σίδηρεῖα, τά· μεταλλεῖα σιδήρου, τόπος ἔνθα καμινεύεται ὁ σίδηρος.

σίδήρεος, α (ἰων. ***η***), ***ον***, ἀττ. συνῳρ. **σιδηροῦς, ᾶ, οῦν,** ἐπ. **σιδήρειος, η, ον,** βωρ. **σιδᾶρεος, α, ον** (***σίδηρος***)· ὁ ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένος ἤ ἐκ χάλυβος, ὡς καί νῦν σιδηροῦς, «σιδερένιος», λατ. **ferreus** ‖ ***σιδήρεος οὐρανός*** = τό στερέωμα, τό ὁποῖον οἱ παλαιοί ἐφαντάζοντο ὡς μετάλλινον ‖ μτφρ., ***σιδήρεος θυμός***=ψυχή σιδηρᾶ, τ. ἔ. κατεσκευασμένη ἐκ σιδήρου, σκληρά, ἄκαμπτος ‖ ***σιδήρειον ἦτορ*** = σιδηρᾶ καρδία, καρδία ἐκ σιδήρου.— **II** ***σιδάρεοι***, οἱ =σιδηροῦν νόμισμα τῶν Βυζαντινῶν.

σίδηρεύς, -έως, ὁ (***σίδηρος***)· ὁ ἐργαζόμενος τόν σίδηρον, ὁ σιδηρουργός.

σίδήριον, τό (***σίδηρος***)· ἐργαλεῖον ἐκ σιδήρου ἤ ἐκ χάλυβος ‖ ὅπλον σιδηροῦν ‖ τεμάχιον σιδήρου ‖ ξίφος ἤ μάχαιρα.

σίδηρίτης, -ου, ὁ, θηλ. **σιδηρῖτις, -ιδος,** βωρ. **σιδᾶρίτας, -α** (***σίδηρος***)· ὁ ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένος, ὁ διά σιδήρου.

σίδηρο-βρῖθής, ***ές*** (***σίδηρος*** + ***βρίθω***)· ὁ βρίθων σιδήρου, ὁ περιέχων σίδηρον, ὁ φορτωμένος μέ σίδηρον, ὁ πλήρης σιδήρου.

σίδηρο-βρώς, -ῶτος, ὁ, ἡ (***σίδηρος*** + ***βιβρώσκω***)· ὁ τρώγων (περιτρώγων, ρινίζων) τόν σίδηρον (ἐπίθ. τῆς ***θηγάνης***, τῆς ἀκόνης, «λίμας»).

σίδηρο-δάκτῠλος, ***ον*** (***σίδηρος***+***δάκτυλος***)· ὁ ἔχων δακτύλους ἐκ σιδήρου.

σίδηρό-δετος, ***ον*** (***σίδηρος*** + ***δέω***)· ὁ διά σιδήρου δεδεμένος ‖ πεταλωμένος διά πετάλων ἐκ σιδήρου ‖ σιδηροδέσμιος.

σίδηρο-κμής, ***-ῆτος,*** ὁ, ἡ (***σίδηρος*** + ***κάμνω***)· ὁ φονευθείς διά σιδήρου, ὁ σφαγείς διά ξίφους.

σίδηρο-μήτωρ, ***-ορος,*** ὁ, ἡ (***σίδηρος***+***μήτηρ***)· μήτηρ τοῦ σιδήρου, ἐπίθ. τῆς Γῆς.

σίδηρο-νόμος, ***ον*** (***σίδηρος***+***νέμω***)· ὁ διανέμων διά τοῦ ξίφους, ὁ κραδαίνων τό ξίφος.

σίδηρό-νωτος, ***ον*** (***σίδηρος***+***νῶτον***)· ὁ ἔχων σιδηρᾶ νῶτα.

σίδηρό-πλακτος, βωρ. ἀντί **—πληκτος,** ***ον*** (***σίδηρος***+***πλήσσω***)· ὁ διά σιδήρου (διά ξίφους) πληγείς (κτυπηθείς), ὁ φονευθείς διά πλήγματος ξίφους.

σίδηρό-πλαστος, ***ον*** (***σίδηρος*** + ***πλάσσω***)· ὁ πεπλασμένος («καλουπιασμένος», κατεσκευασμένος) ἐκ σιδήρου.

ΣΙΔΗΡΟΣ, βωρ. **σίδαρος,** ὁ· ὡς καί νῦν, σίδηρος· κατά τήν δημηρικήν ἐποχήν ἦτο πολύτιμον μέταλλον, ἀφ' οὗ τεμάχια σιδήρου ἐδίδοντο ὡς βραβεῖα ‖ κατά τό πλεῖστον προήρχετο ἐκ τῶν βορείων καί ἀνατολικῶν μερῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου.— **II** ὡς τό λατ. **ferrum,** πᾶν τό ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένον, σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἤ σκεῦος, ξίφος, πέλεκυς, αἰχμή βέλους ἤ δόρατος ‖ ὡσ. μάχαιρα, δρέπανον.— **III** τόπος ἔνθα ἐξετίθεντο πρός πώλησιν ἀντικείμενα ἐκ σιδήρου, μαχαιροπωλεῖον. [ἀγνώστου προελεύσεως ἡ λ.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **svid-itas** (λυωμένος, χωνευμένος), **sved-ani** (πλάξ σιδήρου), παλ-γερμ. **sweiz-an** (=**frigere**)· πρβλ. καί τό ὄνομα τῆς Σουηδίας **Swed-en**].

σίδηρό-σπαρτος, ***ον*** (***σίδηρος***+***σπείρω***)· ὁ ἐσπαρμένος ἤ παραγόμενος διά σιδήρου.

σίδηρο-τέκτων, -ονος, ὁ (***σίδηρος*** + ***τέκτων***)· ὁ κατεργαζόμενος τόν σίδηρον.

σίδηρο-τόκος, ***ον*** (***σίδηρος***+***τεκεῖν***)· ὁ γεννῶν (παράγων) σίδηρον.

σίδηρο-τομέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιδηροτόμος***)· τέμνω (κόπτω, σχίζω, χωρίζω) διά σιδήρου.

σίδηρο-τόμος, ***ον*** (***σίδηρος*** + ***τεμεῖν***)· ὁ τέμνων (κόπτων) διά σιδήρου.

σίδηρο-φορέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιδηροφόρος***)· φέρω σίδηρον, φέρω ὅπλα ἐκ σιδήρου, ὁπλοφορῶ ‖ τάς αὐτάς σημασ. ἔχει καί ὡς ἀποθ. ***σιδηροφορέομαι***.

σίδηρο-φόρος, ***ον*** (***σίδηρος***+***φέρω***)· ὁ παράγων σίδηρον (ἐπί τῆς Γῆς) ‖ ὁ φέρων (φορῶν) σίδηρον, ὅπλα ἐκ σιδήρου, ὁ πάνοπλος, ὁ φέρων ἐργαλεῖα.

σίδηρό-φρων, ***ον,*** γεν. ***-ονος*** (***σίδηρος***+***φρήν***)· ὁ σιδηροῦς τάς φρένας, ὁ ἔχων σιδηρᾶν καρδίαν, σκληρόκαρδος.

σίδηρό-χαλκος, ***ον*** (***σίδηρος***+***χαλκός***)· ὁ ἐκ σιδήρου καί χαλκοῦ.

σίδηρο-χάρμης, ***-ου,*** ὁ (***σίδηρος***+***χάρμη***)· ὁ μαχόμενος ἐν τῷ σιδήρῳ, σιδηρόφρακτος (ἐπίθ. τῶν τεθωρακισμένων πολεμικῶν ἵππων).

σίδηρόω, μελλ. ***-ώσω*** (***σίδηρος***)· ἐπικαλύπτω διά σιδήρου, κατασκευάζω ἐκ σιδήρου.— ἐν τῷ παθ. ὑπερσ. ὡς ἀπρόσ. ***ἐσεσιδήρωτο ἐπὶ μέγα καὶ τοῦ ἄλλου ξύλου***=σιδηρᾶ ἐλάσματα εἶχον προσαρμοσθῇ (προσκολληθῇ) καί εἰς μέγα μέρος τοῦ ἐπιλοίπου ξύλου.

σίδιον, τό (***σίδη***)· φλοιός ροιᾶς (ρωδιοῦ).

Σιδονίηθεν, ἐπίρρ.· ἐκ τῆς Σιδῶνος.

Σιδών, -ῶνος, ἡ· μία τῶν ἀρχαιοτάτων πόλεων τῆς φοινίκης· ἐπίθ. ***Σιδόνιος*** καί μτγν. ***Σιδώνιος, α, ον***· ὁ κάτοικος τῆς Σιδῶνος· θηλ. ἐπίθ. καί ***Σιδωνιάς***· βλ. καί **Κ.Ε.Λ.**

ΣΙΖΩ, πρτ. ***ἔσιζον,*** ἐπ. ***σίζον***· ἄνευ μελλ. ἐν χρήσει· ἐκπέμπω συριγμόν, κάμνω «τσίζ...», καί πρό πάντων ἐπί τοῦ ἤχου ὃν παράγει πεπυρακτωμένον μέταλλον ἐμβαπτιζόμενον εἰς ψυχρόν ὕδωρ: ***σῖζ' ὀφθαλμὸς ἐλαΐνεῳ περὶ μοχλῷ***=ὁ ὀφθαλμός (τοῦ Κύκλωπος) ἔσιζε γύρω ἀπό τόν ἐμπηγμένον διάπυρον κοντόν.— **II** παρορμῶ κύνα [***σίζω***· ἀορ. ***ἔσιξα***· ***σιγμός***· ***σίξις***· πεποιημένα ἐκ τοῦ ἤχου· ὀνοματοποιίαι].

Σίδωνία, ἡ· μέρος τῆς Θράκης, καί ποιητ. ἡ καθόλου Θράκη.— ἐπίθ. **Σιδώνιος** καί **Σιδόνιος, α, ον** (=Θρᾳκικός)· **Σιδών, -όνος** καί **-ῶνος,** ὁ (=Θρᾷξ)· καί **Σιδονίς, -ίδος** (=γυνή ἐκ Θράκης, Θρᾴσσα).

Σικᾰνία, ἡ· κυρ. μέρος τῆς Σικελίας παρά τόν Ἀκράγαντα ‖ ἀλλ' ὡσ. καί ἡ ὅλη Σικελία.— τό ἐπίθ. **Σικᾰνικός,** ἡ, ὀν=Σικελικός (βλ. **Κ.Ε.Λ.**).

Σικᾰνός, -οῦ, ὁ· ὁ Σικελός.

σῑκᾰριος, ὁ, λατ. **sicārius**· δολοφόνος, φονεύς.

Σικελία, ἡ (***Σικελός***)· ἡ νῆσος Σικελία (βλ. **Κ.Ε.Λ.**) — ἐπίθ. **Σικελικός,** ἡ, ὀν (βλ. λ.).

Σικελίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***Σικελία***)· πράττω ἤ ὁμιλῶ ὅπως οἱ Σικελοί, μιμοῦμαι τούς Σικελούς ‖ φρονῶ τά τῶν Σικελῶν, εἶμαι μέ τό μέρος των, τούς εὐνοῶ, λατ. **sicelisso.**

Σικελῐκός, ἡ, ὀν (***Σικελός***)· ὁ τῆς Σικελίας, ὁ παρά τήν Σικ. ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τούς Σικελούς ἤ ὁ ὅμοιος πρός αὐτούς.

Σικελιώτης, -ου, (***Σικελία***)· ὁ Ἕλλην τῆς Σικελίας, δηλ. Ἕλλην ἐγκατεστημένος καί ζῶν ἐν Σικελίᾳ, ὁ κάτοικος τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τόν ***Σικελόν,*** τ. ἔ. τόν αὐτόχθονα κάτοικον τῆς Σικελίας (πρβλ. ***Ἰταλιώτης***).

Σικελός ἡ, ὁν· ὁ κάτοικος τῆς Σικελίας ὁ αὐτόχθων ἤ ἐξ Ἰταλῶν (καί οὐχί Ἑλλήνων, πρβλ. ***Σικελιώτης***) ἀποίκων καταγόμενος, λατ. **Siculus.** Ἦτοι ***Σικελοί*** μέν ὠνομάζοντο οἱ γηγενεῖς ἤ παλαιότατα ἐξ Ἰταλίας μετοικήσαντες, ***Σικελιῶται*** δέ οἱ βραδύτερον μετοικήσαντες εἰς Σικελίαν ἐξ Ἑλλάδος.

σίκερα, τό, γεν. ***σίκερος***· γλυκύ μεθυστικόν ποτόν παρασκευαζόμενον διά ζυμώσεως καί βρασμοῦ [ἐκ τοῦ ἑβρ. **shâkar**].

σῐκιννῐ́ς ἤ **σίκῑνις,** ***-ιδος,*** ἡ· εἶδος χοροῦ τῶν Σατύρων ἐν τῷ σατυρικῷ δράματι, ὀνομασθέν οὕτω ἐκ τοῦ ἐφευρέτου του Σικίννου: [δι' ἐτυμ. βλ. ***κικίω***].

σίκλος, ὁ=***σίγλος*** (βλ. λ.).

σῑκῦα, ἰων. **-ύη,** ἡ· καρπός τις ὅμοιος πρός τό

ἀγγούριον, τρωγόμενος ὅμως μόνον ἐν ὡρίμῳ κατα-στάσει, ἴσως ὁ πέπων.— **II** ἡ «θεντούζα», ὑάλινον σκεῦος χρησιμοποιούμενον πρός ἀφαίμαξιν· ὀνομα-σθὲν δ' οὕτω λόγῳ τοῦ σχήματός του. [δι' ἐτυμ. βλ. *σίκυος*].

σῖκῦος, *ου*, ὁ (καὶ **σῖκῠ́ός,** ὁ, καὶ **σῖκῦ́ς,** ὁ, ἡ)· τὸ κοινὸν ἀγγούριον· ἡ *σικύα* (βλ. λ.) ἦτο διάφορος καὶ ἐτρώγετο ὥριμος (*σικύα* = *σίκυος σπερματίας*, ἢ *σίκυος πέπων* ἢ καὶ ἁπλῶς *πέπων*)· τὸ λατ. **cucumis** περιλαμβάνει ἀμφότερα τὰ εἴδη.

Ἔτυμ.: σίκυος, -ου, σίκυς, -υος· σικύα· σικυών, -ῶνος, πρβλ. *Σικυών, Σεκυών*, πρβλ. Ἡσυχ. *«σεκούα· σικύα»*· πάντα ταῦτα εἶναι πιθ. δάνεια θρᾳκοφρυγ., πρβλ. Ἡσυχ. *«κύκυον κυκύϊζα»*, λατ. **cucumis** (ἀγγούριον), παλ-σλαυ. **tyky** (κολοκύνθη).

Σῑκῠ́ών, *-ῶνος*, ἡ· πόλις καὶ χώρα τῆς βορείας Πελοποννήσου.— ἐπίθ. **Σῑκῠ́ώνιος,** *α, ον*=κάτοικος Σικυῶνος.— ἐπίρρ. *Σικυωνόθεν* = ἐκ Σικυῶνος [δι' ἐτυμ. βλ. *σίκυος*].

σικχαίνω (*σικχός*)· σιχαίνομαι, βδελύσσομαι, ἀπο-στρέφομαι.

ΣΙΚΧΟ'Σ, ὁ· ὁ σιχαινόμενος, ὁ «σιχασμάρης», ὁ ρέπων εἰς ναυτίαν, ὁ μὴ εὐκόλως εὐχαριστούμενος, δύσκολος, δύστροπος· [*σικχός· σικχαίνω· σικχάζω*, πρβλ. Ἡσυχ. *«σικχαζόμενος· σκωπτόμενος»· σικχός* (μετὰ ἀναδιπλ. χειροτερευούσης τὴν λέξιν) ἀρχικῶς ἐσή-μαινε «ὁ σκυθρωπάζων», «ὁ στραβομουτσουνιάζων»)· τύπος **σι-χός* εἶναι συγγ. τῷ *σῖ-μός* καὶ **σῖ-λός* (βλ. ἐν *σίλλος*)].

Σῑληνός, ὁ (καὶ ἧττον ὀρθῶς *Σειληνός*)· ὁ ἀχώ-ριστος σύντροφος τοῦ Βάκχου, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σα-τύρων [*Σῑληνός*, δωρ. *Σῑλᾱνός* ⟨**σῖλος* (=*σῖμος*) ἢ *σῑλᾰ́* ἐνν. *ῥῖς*+προσφ. *-ᾱνός*=λατ. *-ānus* (πρβλ. *ἀκμηνός: ἀκμή* κλπ.)—ὁ ἐφωδιασμένος μὲ ρῖνα σιμήν (δηλ. πλακωτήν)· κατ' ἄλλους ἡ λ. εἶναι δάνειον θρᾳκο-φρυγ. **σῑλᾱνος*, θεμ. *σῑλ-*, ἰαπ. **k̑ēl-*, βλ. ἐν *κήλων*· κατ' ἄλλους τὸ *Σῑληνός* εἶναι παράγωγον τοῦ θρᾳκ. *ζῑλᾱ-* (=οἶνος).

σῑλη-πορδέω, δωρ. **σῑλᾱ-πορ—** (*σίλλος* + *πέρδο-μαι*)· φέρομαι χυδαίως καὶ ἀπρεπῶς, «τσιληπουρδῶ» [κυρ. *σιληπορδέω* (= πορδῶ ἐμπρὸς εἰς τὴν ρῖνά τινος πρὸς χλευασμόν) ⟨**σῖλος* (=χλευαστής, βλ. ἐν *σίλλος*)+*πέρδομαι, πορδή*].

σίλι, τό'=*σιλλικύπριον* (βλ. λ.)· τὸ αἰγυπτ. κίκι, ὁ κρότων, εἶδος δένδρου ἢ καὶ καρποῦ (τὸ ἄλλως λε-γόμενον καὶ *σέσελι Κύπριον*).

σιλλαίνω (*σίλλος*)· σκώπτω, ἐμπαίζω, χλευάζω, φέρομαι ὑβριστικῶς πρός τινα, διασύρω.

σιλλικύπριον, τό'=*σίλι* (βλ. λ.).

ΣΙ'ΛΛΟΣ, ὁ· ὁ βλέπων λοξῶς, παραβλώψ, «στρα-βοκυττάζων», «ἀλλοίδωρος» ‖ συλλογράφος, σατυρι-στής.— **II** σατυρικὸν ποίημα, σκωπτικὸν ποίημα.

Ἔτυμ.: σίλλος, ἐπίθ. **σιλλός* (=χλευαστής)· *σιλ-λαίνω· σιλλόω· ἀνά-σιλλος* (= ὁ ἔχων ἀναδεδεμέ-νην τὴν κόμην εἰς λόφον πρὸ τοῦ μετώπου)· *ἀνά-σιλλον* («περτοές», λόφος τριχῶν πρὸ τοῦ μετώπου)· *σίλλος, *σιλλός* (μετὰ διπλασ. τοῦ συμφώνου πρὸς ὑ-ποδήλωσιν ὑποκορισμοῦ ἢ χειροτερεύσεως): **σῖλδς* (⟩ λατ. **sīlus**)=*μικκός: μῖκός*· πρβλ. *σῖ-μός*· κατ' ἄλλους συγγ. καὶ τῷ *σίνομαι*· τὸ *σίλλος* θεωρεῖται ὑπό τινων ὑποκορ. τοῦ *Σῑληνός*, πρβλ. Ἡσυχ. *«αδιοννῦς· ὁ γυναικίας καὶ παράθηλυς»: Διόνῦσος*.

σίλλυβος, ὁ, καὶ *σίλλυβον*, τό· κρόσσας, δύσανος, φούντα.— **II** τεμάχιον περγαμηνῆς προσηρτημένον ἐξωθεν τοῦ βιβλίου καὶ περιέχον τὸν τίτλον αὐτοῦ (λατ. **index**). [σκοτ. ἐτυμ.· πρβλ. Πολυδ. *«σίλλυβα· θύσανοι»*].

ΣΙ'Λ-ΟΥΡΟΣ, ὁ· ποτάμιος ἰχθύς, πιθ. τὸ «μερσίνι», λατ. **silūrus**. [*σίλουρος* (=ὁ ἔχων τὴν οὐρὰν ἰσχυρῶς κεκαμμένην πρὸς τὰ ἔνδον)· πρβλ. τὴν ὁμάδα *σῖ-μός, *σιλός*+*οὐρά*· κατὰ τὸν Ἀθήν. ἀντὶ τοῦ *σείουρος «ἀπὸ τοῦ συνεχῶς σείειν τὴν οὐρὰν»*].

ΣΙ'ΛΦΗ, ἡ· δύσοσμον ἔντομον, ἡ «βρωμούσα» λατ. **blatta**. 2) βιβλιοφάγος σκώληξ, «σκόρος», λατ. **tinea**. [*σίλφη* (καὶ *τίλφη* παρὰ Λουκ. ἐπὶ τοῦ βιβλιοσκώληκος)· *-φη* (⟨ἰαπ. **bhā*) εἶναι πιθ. πρόσφ. σχηματιστικὸν ὀνομάτων ζῴων· τὰ ἐν ἀρχῇ *σιλ-, τιλ-* παρίστων ἀρχικὴν συλλαβὴν **tvi-* (πρβλ. *σής* ⟨**tvē-ξi*⟩· αἱ λεπτομέρειαι παραμένουσι βεβαίως σκοτειναί· ἡ πρὸς τὸ *ψιλός* συσχέτισις ἐλάχιστα πιθανή, μὴ ἐρ-μηνεύουσα ἄλλως τε τὸ *τίλφη*].

ΣΙ'ΛΦΙΟΝ, τό, λατ. **laserpitium**· φυτόν, τοῦ ὁ-ποίου τὸν χυμὸν μετεχειρίζοντο εἰς κατασκευὴν τροφίμων καὶ εἰς τὴν φαρμακευτικήν· ἀφρικανικὸν φυτόν, παράγον τὸν «Κυρηναϊκὸν ὀπόν», ἡ **Ferula tingitana** (ἢ ἡ **Thapsia gummifera**)· καὶ Περσικὸν φυτόν, παράγον τὸν «Μηδικὸν ὀπόν», ἡ **assafoetida**· δάνειον ἐκ τινος γλώσσης μὴ ἰαπετ., ὡς καὶ τὸ λατ. **sirpe** («laserpitium»).

σιλφιωτός, *ή, όν* (*σίλφιον*)· ὁ διὰ σιλφίου πα-ρεσκευασμένος.

σιμβλεύω, μελλ. *-σω* (*σίμβλος*)· σχηματίζομαι ἢ αὐξάνομαι ἐντὸς κυψέλης.

ΣΙ'ΜΒΛΟΣ, ὁ (καὶ **σίμβλη,** ἡ, καὶ **σίμβλον,** τό)· κυψέλη μελισσῶν, κόφινος μελισσῶν, «μελισσοκό-φινο» ‖ μτφρ., ἀποθήκη, ταμεῖον, θησαυρός. [*σίμ-βλος· σιμβλεύω*· ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινα *σίμβλος* ⟨**τιμ-λο:* σανσκρ. **tīmyati** (ἀποβαίνω ἦχος, ἠσυ-χάζω, ριζ. **stel-** (συμπυκνοῦμαι)].

σιμι-κίνδιον, ὀρθότ. γρ. *σημι-κίνθιον* (βλ. λ.).

Σῑμόεις, *-όεντος*, καὶ συνηρ. **Σῑμοῦς,** *-οῦντος*, ὁ· ὁ ποταμὸς τῆς Τροίας.—ἐπίθ. **Σιμοέντιος,** καὶ συνηρ. **Σιμούντιος,** *α, ον*· ὁ ἐπὶ τοῦ *Σιμ.* ἢ παρὰ τὸν *Σιμόεντα* ποταμόν· θηλ. ὡσ. καὶ **Σιμοεντίς,** *-ίδος*.

ΣΙ'ΜΟ'Σ, *ή, όν*· ὁ ἔχων τὴν ρῖνα σιμήν (πεπλα-τυσμένην), «πλατσομύτης» ‖ γεν., πλατύς, πεπλα-τυσμένος.— **II** ἐπὶ ἄλλων πραγμ., ὁ κεκλιμένος πρὸς τὰ ἄνω, ἀνωφερής, ἀνηφορικός, λατ. **acclivis** ‖ *πρὸς τὸ σιμὸν διώκω* = καταδιώκω πρὸς τὰ ἄνω («τὸν ἀνήφορο»). 2) ὁ κεκαμμένος πρὸς τὰ μέσα, κοί-λος, βαθουλός.

Ἔτυμ.: σιμός· σιμόω (*ἀποσιμόω, ἐπισιμόω*)*:* παλ-γερμ. **swīnan**, παλ-norr. **suina** (ἐλαττώνομαι, καταπίπτω, κατακρημνίζομαι).

σῑμότης, *-ητος*, ἡ (*σιμός*)· τὸ σχῆμα τῆς σιμῆς (πλατείας) ρινός ‖ ἐν γένει, κυρτότης, καμπυλότης.

Σῑμοῦς, *-οῦντος*, ὁ, συνηρ. τύπος τοῦ *Σιμόεις*.

σῑμόω, μελλ. *-ώσω* (*σιμός*)· ποιῶ τὴν ρῖνα σιμήν, τὴν «ζαρώνω» ‖ γεν., κάμπτω πρὸς τὰ ἄνω.

σίμωμα, *-ατος*, τό (*σιμόω*)· πᾶν πρᾶγμα κεκυρ-τωμένον ἢ ἀνεστραμμένον πρὸς τὰ ἄνω.

σῑνᾰ́-μωρέω, μελλ. *ήσω* (*σινάμωρος*)· βλάπτω, λυ-μαίνομαι, καταστρέφω ἀκολάστως ‖ γενικῶς, μετα-χειρίζομαί (τινα), φέρομαι πρός τινα, ἀκολάστως, αἰσχρῶς.— παθητ., τυγχάνω αἰσχρᾶς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός.

σῑνᾰ́-μωρος, *ον* (*σίνος*+*μῶρος*)· βλαβερός, βλα-πτικός, ὀλέθριος ‖ μετὰ γεν. πραγμ.: *τῶν ἑαυτοῦ σινάμωρος*=βλάπτων τὰς ἰδίας ὑποδέσεις του ‖ ἀκό-λαστος, ἀσελγής.

σῑνᾰ́πῑ, *-εως*, τό, καὶ **σῑνᾰ́πῡ,** *-υος*, τὸ (*νᾶπυ*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ σινάπι, ἡ μουστάρδα, λατ. **sinapi** ‖ παρὰ τοῖς δοκίμοις τῶν ἀττικῶν ἀπαντᾷ μόνον ὁ τύπος *νᾶπυ*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *νᾶπυ*].

σινδῶ, *-οῦς*, ἡ, ἀττ. ἀντὶ *σινδών*.

σινδών, *-όνος*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σινδών, «σεντόνι», λεπτὸν ἰνδικὸν ὕφασμα, εἶδος «μουσελίνας».— **II** ἔνδυμα, φόρεμα κ.τ.δ., κατεσκευασμένα ἐκ τοιούτου ὑφάσματος ‖ μάκτρον, χειρόμακτρον, ἐκ τοιούτου ὑφάσματος [ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τινος ἀνατολ. γλώσσης].

σῑνέομαι, ἰων. ἀντὶ *σίνομαι* (βλ. λ.).

σῑνηπῐ́, *-ιος*, ἰων. ἀντὶ *σίναπι* (βλ. λ.), καὶ **σῑνηπυ,** *-υος*, τό, ἰων. ἀντὶ *σίναπυ*.

σινάζω, μελλ. *-σω* (*σινίον*)·=*σήθω* (βλ. λ.), κοσκι-νίζω, ριπίζω, λιχνίζω, ἀνεμίζω.

ΣΙΝΙ'ΟΝ, τό· κόσκινον, κρησάρα [ἀγν. ἐτυμολ.· κατά τινα γραπτέον *σηνίον*, συγγ. τῷ ἰων. *σάω, σήθω*].

σῖνις, *-ιδος*, ὁ, αἰτ. *σίνιν* (*σίνομαι*)· ὁ καταστρο-φεύς, ὁ κατερημώνων, λῃστής, ἅρπαξ ‖ ὡς ἐπίθ. καταστρεπτικός, ὀλέθριος.— **II** ὡς κύρ. ὄν. *Σίνις*, ὁ, διαβόητος λῃστὴς παρὰ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίν-θου (κυρ. σημ. "Ολεθρος προσωποποιημένος), λεγό-μενος ἄλλως καὶ *Πιτυοκάμπτης*.

ΣΙ᾽ΝΟΜΑΙ, ἰων. **σῑνέομαι,** ἰων. πρτ. ***σῑνεσκόμην*** ἀόρ. α᾽ ***ἐσῑνάμην*** ἀποθ.· συλῶ, λεηλατῶ, ληστεύω, λαφυραγωγῶ ‖ φθείρω, βλάπτω ‖ διαρπάζω, ἀφανίζω, ἐρημώνω ‖ ἐντεῦθεν, ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, κατασπαράσσω, κατακομματιάζω, καταβροχθίζω.— **II** ἐν γενικωτέρᾳ ἐνν., βλάπτω, βασανίζω. **2)** ὡσ. τραυματίζω, πληγώνω.

Ἔτυμ.: ***σίνομαι· σίνος· ἀ-σινής· σίνις, -ιδος· σίντης· σῖναρος· σινάμωρος*** (διὰ τὸ τμῆμα ***-μωρος*** ἰ παλ-ιρλ. **mār**=μέγας, βλ. ***Ἰό-μωροι***)· ***σίνομαι*** (****σιν-jo-***, ἰαπ. ****ivi-n*** : λατ. **tinea** (βλ. ***σής***).

σῖνος, ***-εος,*** τό (***σίνομαι***)· πληγή, πλῆγμα, βλάβη, φθορά, ζημία.— **II** πᾶν τὸ βλαβερόν, πανώλης, ὄλεθρος.

σίντης, ***-ου,*** ὁ (***σίνομαι***)· ὁ κατασπαράσσων, ἁρπακτικός, αἱμοβόρος, καταβροχθίζων.

σίντις, ***-ιος,*** ὁ=***σίντης*** (βλ. λ.)· μόνον ὅμως ἐν τῷ πληθ. ὡς κύρ. ὄν. **Σίντιες,** οἱ (=οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Λήμνου, κληθέντες οὕτω, ἐκ τοῦ ***σίνομαι,*** διότι ἦσαν πειραταί).

σίντωρ, ***-ορος,*** ὁ=***σίντης*** (βλ. λ.).

Σῑνώπη, ἡ· πόλις τῆς Παφλαγονίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου (βλ. Κ.Ε.Α.).— **Σῑνωπῖτης,** ***-ου,*** ὁ, καὶ **Σῑνωπεύς,** ***-έως,*** ὁ=ὁ κάτοικος τῆς Σινώπης.— **Σῑνωπίς,** ***-ίδος*** καὶ **Σῑνωπῖτις,** ***-ίδος*** = ἡ χώρα.— ἐπιθ. **Σῑνωπικός,** ***ή, όν*** = ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Σινώπην, ὁ ἐκ Σινώπης καταγόμενος.

Σῑ᾽ΟΝ, τό· φυτὸν φυόμενον εἰς ἑλώδεις περιοχάς.

σιός, Λακων. ἀντὶ ***θεός.***

σῖπύη, ἡ· ἀγγεῖον πρὸς διαφύλαξιν ἀλεύρου, δοχεῖον ἀλεύρου, κάδος.

Σῑ᾽ΡΑΙΟΝ, τό· νέος οἶνος βρασμένος, μοῦστος βραστός, «πετμέζι», λατ. **defrutum.**

σῖρός, ὁ· λάκκος ἢ κοίλωμα ἐν ᾧ ἐναποθηκεύεται σῖτος ‖ ὡσ. λάκκος ὡς παγίς, λατ. **sirus.**

σῑσύμβριον· τό·=***σίσυμβρον*** (βλ. λ.).

Σῑ᾽ΣΥΜΒΡΟΝ, τό· φυτὸν εὐῶδες, ἴσως ὁ ἡδύοσμος («διόσμος»), δηλ. ***ἡ μίνθη,*** ἢ ὁ ***θύμος*** («τὸ θυμάρι»).

σῑσῦρα, ἡ, ἢ **σίσυρνα·** ἐπενδύτης, ἐπανωφόριον, ἐξ αἰγείων τριχῶν, φορούμενον τὴν ἡμέραν καὶ χρησιμεῦον ὡς σκέπασμα τὴν νύκτα ‖ τραχύμαλλον δέρμα αἰγός («γιδιά, γιδοτόμαρο») μετεσκευασμένον εἰς ἐπανωφόριον. [ἀγν. ἐτυμ.· πιθ. θρᾳκοφρυγ. λ.].

σῑσυρνο-φόρος, ***ον*** (***σίσυρνα***+***φέρω***)· = ***σισυροφόρος*** (βλ. λ.).

σῑσῦρο-φόρος, ***ον*** (***σισύρα***+***φέρω***)· ὁ φορῶν ***σισύραν*** (βλ. λ.).

Σῑσῦφειος, ***α, ον*** (***Σίσυφος***)· ὁ τοῦ Σισύφου ‖ θηλ. καὶ **Σῑσῦφις,** ***-ίδος.***

Σῑ-σῦφος, ***-ου,*** ὁ· μυθικὸς Βασιλεὺς τῆς Κορίνθου, φημιζόμενος ὡς ὁ πανουργότερος τῶν ἀνθρώπων, διὸ καὶ βασανιζόμενος ἐν τῷ ***Ἅιδῃ.*** [πιθ. ἐκ τοῦ ***σοφὸς*** μετ᾽ ἀναδιπλ. τοῦ ἀρχικοῦ συμφ. τῆς ρίζης μεθ᾽ ἑνὸς ***-ι-*** καὶ μετὰ τοῦ αἰολ. ***-υ-*** ἀντὶ ***-ο-***· ὁ λίαν σοφός, πανοῦργος].

σῖτα, τά, ἑτερόκλ. πληθ. τοῦ ***σῖτος.***

σῖτ-ᾰγωγέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιταγωγός***)· φέρω (μεταφέρω) σῖτον εἴς τινα τόπον.

σῖτ-ᾰγωγία, ἡ (***σιταγωγέω***)· ἡ μεταφορὰ σίτου εἴς τι μέρος.

σῖτ-ᾰγωγός, ***ὁν*** (***σῖτος***+***ἄγω***)· ὁ μεταφέρων σῖτον εἴς τινα τόπον ‖ ***σιταγωγὰ πλοῖα***=φορτηγὰ πλοῖα μεταφέροντα σῖτον (ἢ γεν. τρόφιμα), σιτοφόρα πλοῖα.

σιτάθην, δωρ. ἀντὶ ***ἐσιτήθην,*** παθ. ἀόρ. α᾽ τοῦ ***σῖτέω.***

σῖτεύσιμος, ***η, ον*** (***σιτεύω***)· = ***σιτευτὸς*** (βλ. λ.) ‖ ὁ καλῶς τεθραμμένος, παχύς.

σῖτευτός, ***ή, όν*** (***σιτεύω***)· παχύς, παχυνόμενος (τρεφόμενος) ἐν τῷ σταύλῳ, «τοῦ σταύλου», ὡς καὶ νῦν «σιτευτός», λατ. **altilis.**

σῖτεύω, μελλ. ***-σω*** ἰων. πρτ. ***σιτεύεσκον*** (***σῖτος***)· τρέφω, παχύνω.— παθητ. τρέφομαι ἐκ τινος, τρώγω.

σῖτέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σῖτος***)· τρέφω, «ταΐζω».— συνήθως ὡς ἀποθ. ***σῖτέομαι,*** ἰων. γ᾽ πληθ. πρτ. ***σιτέσκοντο***· μέσ. μελλ. ***σιτήσομαι***· παθ. ἀόρ. α᾽ ***ἐσιτήθην***· λαμβάνω τροφήν, τρέφομαι, τρώγω, ἐσθίω ‖ μετ᾽ αἰτ., ὡς τὸ λατ. **vescor,** τρέφομαι ἐκ τινος, ἐσθίω, τρώγω τι.

σῖτ-ηγέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιτηγός***)·=***σιταγωγέω***· κομίζω (μεταφέρω) σῖτον ἢ σιτηρὰ ‖ εἰσάγω σῖτον.

σῖτ-ηγία, ἡ (***σιτηγέω***)· ἡ μεταφορὰ σίτου, ἡ εἰσαγωγὴ σίτου.

σῖτ-ηγός, ***ὁν*** (***σῖτος***+***ἄγω***)·=***σιταγωγός,*** ὁ φέρων (μεταφέρων) σῖτον.

σῖτηρέσιον, τό (***σῖτηρός***)· τροφαί, τρόφιμα, ζωοτροφίαι, προμήθειαι, ἐφόδια ‖ ἡ μισθοτροφοδοσία τῶν στρατιωτῶν.

σῖτηρός, ***ά, όν*** (***σῖτος***)· ὁ ἐκ σίτου ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὸν σῖτον ‖ ὁ πρὸς τροφὴν κατάλληλος, ἐδώδιμος.

σῖτησις, ***-εως,*** ἡ (***σιτέω***)· τὸ ἐσθίειν, τὸ λαμβάνειν τροφήν, τὸ τρέφεσθαι ‖ ὡσ. τρόφιμα, προμήθειαι ‖ ***σίτησις ἐν Πρυτανείῳ***=ἡ δημοσία διατροφὴ ἐν τῷ Πρυτανείῳ.

σῖτίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***σῖτος***)· τρέφω, παχύνω.— παθητ., τρέφομαι ἐκ τινος, τρώγω.

σῖτίον, τό (***σῖτος***)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **σιτία**· τροφὴ κατεσκευασμένη ἐκ σίτου, ἄρτος ‖ γενικῶς, τρόφιμα, ζωοτροφίαι, προμήθειαι, ἐφόδια ‖ ***σιτία τριῶν ἡμερῶν***=τρόφιμα διὰ τρεῖς ἡμέρας‖***τὰ ἐν Πρυτανείῳ σιτία***=***σίτησις ἐν Πρυτανείῳ***=ἡ δημοσία δαπάνη συντήρησις ἐν τῷ Πρυτανείῳ.

σῖτιστός, ***ή, όν,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***σιτίζω***· ὡς τὸ ***σιτευτός,*** παχύς, «δρεμμένος», «ταϊσμένος» ‖ ὡς οὐσ. «μανάρι», «δρεφτάρι».

σῖτο-δεία, ἰων. **-δείη,** ἡ (***σῖτος***+***δέομαι***)· ἔλλειψις σίτου (σιτηρῶν, ἄρτου, ἢ καὶ γεν. τροφίμων) ‖ λιμός.

σῖτο-δόκος, ***ον*** (***σῖτος*** + ***δέχομαι***)· ὁ περιέχων, περιλαμβάνων, τροφήν.

σῖτο-δοτέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιτοδότης***)· παρέχω σῖτον ἢ ζωοτροφίας ‖ ἐφοδιάζω μὲ τρόφιμα.— παθητ., ἐφοδιάζομαι μὲ ζωοτροφίας, λαμβάνω τρόφιμα.

σῖτο-δότης, ***-ου,*** ὁ (***σῖτος*** + ***δίδωμι***)· ὁ παρέχων τρόφιμα ‖ ὁ ἐφοδιάζων τινὰ μὲ ζωοτροφίας, τροφοδότης.

σῖτο-μέτριον, τό (***σῖτος***+***μετρέω***)· μεμετρημένη ποσότης (δόσις) σιτηρῶν.

σῖτο-νόμος, ***ον*** (***σῖτος***+***νέμω***)· ὁ διανέμων (καὶ κατανέμων) τὸν σῖτον ἢ τὰ τρόφιμα, ὁ διανομεὺς τῶν τροφίμων, τροφοδότης ‖ ***σιτονόμος ἐλπίς*** = ἡ ἐλπὶς τοῦ λαμβάνειν τροφάς.

σῖτο-ποιέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σιτοποιός***)· παρασκευάζω καταλλήλως τὸν σῖτον διὰ τροφήν (τὸν κατεργάζομαι, τὸν ἀλέθω), κατασκευάζω ἄρτον ‖ ἑτοιμάζω ζωοτροφίας (τρόφιμα).— μέσον, παρασκευάζω τροφὴν δι᾽ ἐμαυτόν ‖ λαμβάνω τροφήν.

σῖτο-ποιΐα, ἡ (***σιτοποιέω***)· ἡ κατασκευὴ ἄρτου, τὸ κατασκευάζειν ἄρτον, ἀρτοποιΐα ‖ προετοιμασία τροφίμων.

σῖτο-ποικός, ***ή, όν*** (***σιτοποιΐα***)· ὁ χρησιμεύων πρὸς ἀρτοποιΐαν.

σῖτο-ποιός, ***ὁν*** (***σῖτος***+***ποιέω***)· ὁ κατεργαζόμενος (ἀλέθων) τὸν σῖτον πρὸς παρασκευὴν τροφῆς ‖ ὡς οὐσ. ***σιτοποιὸς*** (ἐνν. ***γυνή***), ἡ=γυνὴ ἀλέθουσα τὸν σῖτον εἰς τὸν χειρόμυλον ‖ γεν. ὁ κατασκευαστὴς ἄρτου, ὁ ἀρτοποιός. **2)** ***σιτοποιὸς ἀνάγκη***= τὸ ἔργον τοῦ ἀλέθειν καὶ ψήνειν.

σῖτο-πομπία, ἡ (***σῖτος***+***πέμπω***)· ἡ μεταφορὰ (μετακόμισις) σίτου ὑπὸ ἐξασφαλιστικὴν συνοδίαν ‖ ὡσ. πρόνοια διὰ τὴν ἀσφαλῆ μεταφοράν του, συνοδία, φρουρὰ (ἐσφαλμ. γρ. ***-εία***).

σῖτο-πώλης, ***-ου,*** ὁ (***σῖτος***+***πωλέω***)· ὁ πωλῶν σῖτον, ἔμπορος σίτου.

ΣΙ᾽ΤΟΣ, ὁ, ἑτερόκλ. πληθ. **τὰ σῖτα**· ὡς καὶ νῦν, σῖτος, «σιτάρι, στάρι», τὰ σιτηρά, τὰ γεννήματα ‖ ὡσ. χονδράλευρον, ἄλευρον, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν παρασκευαζόμενος ἄρτος ‖ ἐντεῦθεν, γενικῶς, τροφή, τρόφιμα, προμήθειαι, ζωοτροφίαι, ἐφόδια ‖ ἀλλὰ κυρ. ***ἐπὶ*** τοῦ ἄρτου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***κρέας*** ‖ ἀλλ᾽ ἐπίσης καὶ ἐπὶ παντὸς τρωγομένου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ποτόν*** ἰ ***σῖτος ἠδὲ ποτὴς***=φαγητὸν ἐκ κρέατος καὶ οἴνος.

Ἔτυμ.: ***σῖτος· σιτίον· σιτέω· σιτηρός, τὰ σιτηρά· σιτηρέσιον*** σκοτεινῆς ἐτυμ.· **κατά τινας *σῖτος*** ⟨****ψι-***

τος : ψίω (τρίβω, κοπανίζω), ψίξ, γεν. ψιχὸς («ψίχουλο»)· κατ' ἄλλους εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης, πρβλ. παλ-σλαυ. žito (=λατ. fructus), παλ-πρωσσ. geytys, geits (ἄρτος) (: gall. bwyd=τὸ τρώγειν, ἰρλ. biathaim=τρέφω, ἰαπ. *gvei=ζῆν), ἀλλὰ παραμένει ἀνερμήνευτον τὸ σ-· κατ' ἄλλους σῖτος ‹svitos εἶναι δάνειον ἐκ τινος τῶν saiəm- γλωσσῶν, πρβλ. γοτθ. haitei̯s, παλ-γερμ. weizzi, weizi (σῖτος)· ἄλλοι τὸ θεωροῦν διαλεκτικὸν παρασκεύασμα ἐκ τινος τύπου *τῖτος ‹ἰαπ. k̑vītə-s : γοτθ. haitei̯s.

σῖτο-φᾶγος, *ον* (*σῖτος* + *φαγεῖν*)· ὁ τρώγων σῖτον ἢ ἄρτον.

σῖτο-φόρος, *ον* (*σῖτος* + *φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) σῖτον ἢ ἄρτον.— ‖ ὁ παράγων σῖτον.

σῖτο-φύλᾰκες, οἱ (*σῖτος*+*φύλαξ*)· οἱ ἐπὶ τοῦ σίτου (τῶν σιτηρῶν) ἐπόπται· ἀρχὴ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἐποπτεύουσα τὰς εἰσαγωγὰς τοῦ σίτου καὶ τὴν κατανάλωσίν του (ὡς καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παρασκευαζομένου ἄρτου), ὥστε νὰ τηρῶνται αἱ ἀγορανομικαὶ διατάξεις αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ποιότητα, τὴν τιμήν, καὶ τὴν κατὰ τὰ νόμιμα μέτρα καὶ σταθμὰ πώλησιν σίτου καὶ ἄρτου. Ἦσαν δ' οἱ σιτοφύλακες ἐν Ἀθήναις μὲν τρεῖς κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα δέκα, ἐν Πειραιεῖ δὲ πέντε.

σίττᾰ· ἐπιφώνημα τῶν βοσκῶν, ἰδίᾳ τῶν ποιμένων προβάτων, δσάκις θέλουν νὰ παρακινήσουν τὴν ἀγέλην (ἢ μέρος αὐτῆς) πρός τινα κατεύθυνσιν ἢ καὶ νὰ τὴν ἀποτρέψουν.

σῑτ-ώνης, *-ου*, ὁ (*σῖτος* + *ὠνέομαι*)· *ὁ ὠνούμενος* (ἀγοράζων) σῖτον, ὁ ἀποθηκεύων σιτηρὰ ‖ ὁ προμηθευτὴς σιτηρῶν ‖ σιτέμπορος.

σῑτ-ωνία, ἡ (*σιτώνης*)· τὸ ἔξιωμα τοῦ *σιτώνου* (βλ. λ.) ‖ ἡ ἀγορὰ σίτου, ἡ προμήθεια σιτηρῶν.

ΣΙΦΛΟ΄Σ, *ή, όν*· ἀνάπηρος, «σακάτης», ἡκρωτηριασμένος ‖ χωλός, «κουτσός» ‖ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ βεβλαμμένος τοὺς ὀφθαλμούς, μύωψ [*σιφλός· σιφλόω· σίφλος* (χλευασμὸς) ‹ἰαπ. *tvi-bh- : *σίνομαι* ‹ἰαπ. tvi-n-jo].

σιφλόω, μελλ. *-ώσω* (*σιφλός*)· ἀκρωτηριάζω, «σακατεύω», κολοβώνω ‖ ἐμβάλλω τινὰ εἰς δυστυχίαν, τὸν ταράσσω, τὸν ἀφανίζω, τὸν καταστρέφω.

σιφνεύς, *-έως*, ὁ (*σιφνός, σιφλός*)· ὁ ἀσπάλαξ, «τυφλοπόντικας» (διὰ τὴν τυφλότητά του) [*σιφνεύς : σίφων*, διότι ἀνορύσσει στοάς].

Σίφνιος, *α, ον* (*Σίφνος*)· ὁ ἐκ Σίφνου καταγόμενος, ἢ ὁ κατοικῶν ἐν Σίφνῳ.

Σίφνος, ἡ· μία τῶν Κυκλάδων (βλ. Κ.Ε.Λ.).

σιφνός, *ή, όν*·=*σιφλὸς* (βλ. λ.).

σίφων, *-ωνος*, ὁ· κάλαμος, καλάμη, κάθε εἶδος σωλῆνος (ὡς καὶ νῦν «σίφων»), καὶ κυρ. σωλὴν δι' οὗ μετήγγιζον οἶνον ἀπό ἑνὸς δοχείου εἰς ἄλλο. 2) ὁ ἀναρροφητικὸς σωλὴν ἀντλίας. [*σίφων· σιφωνίζω*, πρβλ. Ἡσυχ. *«σιφνός· κενός», «σιφνύει· κενοῖ»· σῑφ-* ‹ἰαπ. *tvɪ̄bh- : λατ. tibia ‹*tvibhia*].

σῑφωνίζω, μελλ. *-σω* (*σίφων*)· ἀντλῶ ὑγρὸν (συν. οἶνον) διὰ *σίφωνος* (βλ. λ.).

σῑωπάω, μελλ. *-ήσομαι*· ἀόρ. *α' ἐσιώπησα*· πρκ. *σεσιώπηκα* (*σιωπή*)· ὡς καὶ νῦν, σιωπῶ, εἶμαι σιωπηλός, εἶμαι ἥσυχος, τηρῶ σιγήν ‖ *σιωπῶ τινι*=τηρῶ σιγὴν πρός τινα ‖ προστ. *σιώπα*=ὡς καὶ νῦν, σιώπα! «σώπα!» σιωπή! ἡσυχία!— ‖ μτβτ., τηρῶ τι ἐν σιγῇ, τηρῶ τι μυστικόν, τηρῶ σιγὴν περί τινος, λατ. tacere.— Παθητ., τηροῦμαι σιγηλός, τηροῦμαι μυστικός, ἀποσιωπῶμαι, λατ. taceri.

ΣΙΩΠΗ', ἡ, ὡς καὶ νῦν, σιωπή, σιγή, ἡσυχία ‖ δοτ. *σιωπῇ* ὡς ἐπίρρ.=ἐν σιωπῇ, ἐν σιγῇ, σιωπηλῶς.

Ἔτυμ. : σιωπή· σιωπάω· σωιϲ- ἐν τῷ *διασωπάσομαι, σεσωπαμένον*· πρβλ. Ἡσυχ. *«εὐσωπία· ἡσυχία»*· πιθ. συγγ. τῷ γοτθ. sweiban (παύω) (ἰαπ. *svīp-, παραλλ. τῷ *svīg- ἐν τῷ *σῑγή*, καὶ τῷ *svɪ̄k- ἐν τῷ παλ-γερμ. swīgēn=(ἀποσιωπῶμαι), παλ-γερμ. gi-swiftōn (ἀποσιωπῶμαι)· εἶναι πιθανὴ ἡ ὕπαρξις τύπων ‹*σFι-σFωπ- καὶ *σFωπ- ‹ἰαπ. *svāɪ̯-p- : *svī-p· πρβλ. ἰαπ. *svē(ɪ̯)-, *svō(ɪ̯)- ἐν τῷ παλ-γερμ. suona (συνδιαλλαγή, συμφιλίωσις), Νορβ. διαλ. svaana (ἡσυχάζω, κατευνάζομαι). Τὰ τελευταῖα ὅμως ταῦτα εἶναι λίαν ἀβέβαια.

σῑωπηλός, *ή, όν* (*σιωπάω*)· ὡς καὶ νῦν, σιωπηλός, σιωπῶν, ἥσυχος.

σῑωπηρός, *ά, όν*· παράλλ. τύπος τοῦ *σιωπηλός*.

σῑωπήσειαν, γ' πληθ. εὐκτ. αἰολ. ἀορ. α' τοῦ *σιωπάω*.

σῑωπητέος, *α, ον*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *σιωπάω*· ὃν πρέπει νὰ παρέλθῃ τις ἐν σιωπῇ, ὁ ἀποσκωπητέος. — ‖ *σιωπητέον*=πρέπει νὰ σιωπᾷ τις.

ΣΚΑ΄ΖΩ, μελλ. *σκάσω*· χωλαίνω, «κουτσαίνω».— ‖ *σκάζων* ὡσ. καὶ *χωλίαμβος* (ἔνν. *πούς*) = ὁ ἰαμβικὸς στίχος τοῦ Ἱππώνακτος, δστις ἦτο κανονικὸς τρίμετρος ἰαμβικός, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ ποδὶ ἀντὶ ἰάμβου εἶχε σπονδεῖον ἢ τροχαῖον. [*σκάζω* ‹ἰαπ. *skn̥g-jō : σανσκρ. khañjati (χωλαίνω), παλ-norr. skakkr (χωλός), παλ-γερμ. hinkan (χωλαίνω)].

ΣΚΑΙΟ΄Σ, *ά, όν*, λατ. scaevus· ἀριστερός, ὁ κατὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἢ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος.— ὡς οὐσ. *ἡ σκαιά* (ἔνν. *χείρ*) = ἡ ἀριστερὰ χείρ, τὸ ἀριστερὸ χέρι.— ‖ δυτικός, δυσμικός, ὁ πρὸς δυσμάς, διότι ὁ Ἕλλην οἰωνοσκόπος μαντευόμενος ἔστρεφε πάντοτε πρὸς βορρᾶν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀριστερά του κατηυθύνετο αὐτομάτως πρὸς δυσμάς ‖ *Σκαιαὶ πύλαι*=ἡ δυτικὴ (ἡ πρὸς Δυσμάς) πύλη τῆς Τροίας. 2) ἀτυχής, ἀπαίσιος, δυσοίωνος, ἐπειδὴ τὰ πτηνὰ τὰ προμηνύοντα τὸ κακὸν (οἱ *κακοὶ οἰωνοί*) ἐνεφανίζοντο ἀριστερὰ (ἢ πρὸς δυσμάς) τοῦ μαντευομένου, ἐν ᾧ οἱ *αἴσιοι οἰωνοί* (τὰ πτηνὰ τὰ προμηνύοντα τὸ καλὸν) ἐνεφανίζοντο πρὸς τὰ δεξιά του (ἢ πρὸς ἀνατολάς)· πρβλ. καὶ *δεξιός*.— ‖‖ μτφρ., ἐπὶ προσ., ὡς καὶ τὸ γαλλ. gauche, ὁ ἀριστερόχειρ, δυσκίνητος, ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος.

Ἔτυμ. : σκαι[F]*ός*·=λατ. scaevos (διὰ τὸ ἐπιθετ. πρόσφ. -vo- πρβλ. *λαιός* = λατ. laevos)· *σκαιότης, -τητος*=λατ. scaevitas· scaev-ola, πρβλ. λιθ. kaire (ἀριστερὰ χείρ), εἶτα νεο-ιρλ. ciotach, ciotán, ciotóg (=ἡ ἀριστερά), gall. chwith (ἀριστερός), παλ-γερμ. scheib, μεσ-γερμ. schief, schiec (πλαγίως)· ἐξ ἰαπ. *sqei-: *sqəi-* πιθ. συγγ. καὶ τῷ *σκαῦ-ρος*, Scau-rus.

σκαιοσύνη, ἡ'=*σκαιότης* (βλ. λ.).

σκαιότης, *-ητος*, ἡ (*σκαιός*)· ἡ ἀριστεροχειρία (τὸ νὰ μεταχειρίζεται τις τὴν ἀριστεράν του χεῖρα), ἀδεξιότης ‖ ἠλιθιότης, βλακεία.

σκαι-ουργέω, μελλ. *-ήσω* (*σκαιὸς*+*ἔργον*)· ἐνεργῶ ἀδεξίως (ὡς ἀριστερόχειρ) ‖ φέρομαι σκαιῶς (ἀγροίκως, ἀπρεπῶς, ἀτόπως).

ΣΚΑΡΡΩ· σκιρτῶ, πηδῶ, χορεύω. [*σκαίρω· βλ. κόρδαξ· σκάρος, σκαρθμὸς* (πήδημα, σκίρτημα)· *σκάρος* (ὁ ἰχθύς, κυρ. ὁ σκιρτῶν)· *ἀ-σκαρίς, -ίδος· ἀσκαρίζω* (*ἀ-* προθεματ.)· *σκιρτῶ* (βλ. λ.)].

σκαιῶς, ἐπίρρ. τοῦ *σκαιός*· μετὰ ἀδεξιότητος, ἀνεπιτηδείως ‖ ὡς καὶ νῦν, σκαιῶς, τραχέως.

σκᾰλᾰθυρμα, *-ατος*, τὸ (*σκαλαθύρω*)· λεπτολόγον ζήτημα, μικρολογία, μωρολογίαι, φλυαρίαι.

σκᾰλᾰθυρμάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκαλάθυρμα*· ἀναξία λόγου λεπτολογία, σοφιστικὴ λεπτολογία, γρῖφος.

σκᾰλᾰθῡρω·=*σκάλλω* (βλ. λ)· σκάπτω, σκαλίζω ‖ μτφρ., ἐξετάζω μετὰ ὑπερβολικῆς λεπτολογίας.

σκᾰλεύς, *-έως*, ὁ (*σκάλλω*)· ὁ σκαλίζων, ὁ «τσαπίζων» ‖ ὁ σκαλιστής, ἢ καὶ τὸ «σκαλιστήρι, ἡ τσάπα».

σκᾰλεύω·=*σκάλλω*· ἀνακινῶ, ἀνασκάπτω, σκαλίζω ‖ ὑποδαυλίζω (τὴν πυράν) : *σκαλεύειν ἄνθρακας* ‖ μτφρ., *πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκάλευε* = νὰ μὴ ἐρεθίζῃς ἄνθρωπον ὠργισμένον.

σκᾰληνός, *ή, όν*, ἢ *-ός, -ὸν* (*σκάζω*)· χωλός, «κουτσαίνων».—. ‖ ἀνώμαλος, ἄνισος, ἀκανόνιστος, μὴ ἐπίπεδος ‖ *ἀριθμὸς σκαληνός*=περιττὸς ἀριθμὸς (μονὸς, ἄζυγος) ‖ *τρίγωνον σκαληνόν*=τρίγωνον ἔχον τὰς τρεῖς πλευρὰς ἀνίσους· [δι' ἐτυμ. βλ. *σκέλος*].

ΣΚΑ΄ΛΛΩ· ἀνακινῶ, ἀναταράσσω, σκάπτω, «τσαπίζω», βωλοκοπῶ.

Ἔτυμ.: σκάλλω (*sq̥l-jō)· *σκαλίς, -ίδος· σκαλεύς· σκαλεύω· σκάλευθρον· σκαλμός· σκαλίζω· σκαλαθύρω· σκάλοψ : ἀρμ. celum, ἰρλ. scailim* (διασκορπίζω, ἀποχωρίζω), scailt (σχίσμα, ρωγμή), παλ-norr. skilja (σχίζω, διαρρηγνύω), skalm (κοπτερὸν ξίφος, δόντι

σκαλίδος): θρᾳκ. **σκάλμη** (=μάχαιρα, ξίφος), γοτθ. **skilja** (ταπώνω), παλ-γερμ. **scala**, ἀγγλ-σαξ. **scealu** (λέπυρον ὀσπρίου, σκελὶς σκορόδου), γοτθ. **skalja** (=κέραμος)· παλ-norr. **skel**, ἀγγλ-σαξ. **scielf** (=ὄστρακον), παλ-norr. **skál**, παλ-γερμ. **scāla** (ποτήριον), παλ-γερμ. **scolla** (γερμ. *skuln-, ἰαπ. *sq̣-n-)=ὀπλή, λιθ. **skelìu, skélti** (σχίζω, ρηγνύω), **skalà** (θραῦσμα ξύλου), παλ-σλαυ. **skala** (λίθος, βράχος), **skolīka** (=ostreum) (: λατ. **siliqua**, ὑποκορ. τοῦ **sciliqua**, ***sceliqua**)· ἐκ παραλλ. καὶ τύποι ἄνευ **s-**: πρβλ. Ἡσυχ. «***κελεῖς***· ***ἀξίνη***», ***κόλος*** (=κολοβός, ἡκρωτηριασμένος), παλ-σλαυ. **kolja** (κεντῶ, φονεύω, κρημνίζω)· ἐξ ἰαπ. ***(s)qel-, *sqelā**. (σχίζω), παραλλ. τῷ ***(s)qer-** (ἐλλ. ***κείρω***, παλ-γερμ. **sceran**, λιθ. **skirti**, κλπ.· πρβλ. παλ-πρωσσ. **kalmus**: ἐλλ. ***κορμός***)· βλ. καὶ ***σκάλοψ, σκόλοψ, σκῶλος***.

σκαλμός, ὁ (***σκάλλω***)· ὡς καὶ νῦν, σκαλμός, «σκαρμός»· ὁ πάσσαλος ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσηρμόζετο διὰ τοῦ ***τροπωτῆρος*** ἡ κώπη, λατ. **scalmus, paxillus**.

Ἔτυμ.: σκαλμός: παλ-γερμ. **scalm** (=λατ. **navis**), ρωσσ. **čëlnjǐ** (λέμβος), παλ-norr. **skalm** (τὸ ἓν τμῆμα διχοτομημένου πράγματος), **skalma-tré** (ἐσχισμένον δένδρον)· ἐκ παραλλ. καὶ τύποι ἄνευ τοῦ **s-**: ἀγγλ-σαξ. **helma**, ἀγγλ. **helm** (ρυμὸς ἁμάξης, «τιμόνι», «χούφτα», λαβή), παλ-norr. **holm** (καρίνα), παλ-πρωσσ. **kalmus** (ράβδος), λιθ. **kélmas** (τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ δένδρου)· ἰαπ. ***(s)qel-, *sqelā-**, (σχίζω), βλ. ***σκάλλω***.

σκάλοψ, ***-οπος***, ὁ (***σκάλλω***)· ὁ σκάπτων, σκαλίζων, τ. ἔ. ὁ ἀσπάλαξ, ὁ «τυφλοπόντικας».

Ἔτυμ.: σκάλοψ· πρβλ. ***σκόλοψ***, λατ. **scalpō** (***sqolp-**), **sculpo**, παλ-γερμ. **sceliva**, μεσ-γερμ. **schelfe** (=λατ. **siliqua, putamen**), παλ-norr. **skiálf**, ἀγγλ-σαξ. **sceilfe, scylfe** (=λατ. **scamnum, tabulatum**)· ἐκ παραλλ. καὶ τύποι ἄνευ τοῦ **s-**: σανσκρ. **k̨ptá-ḥ** (τακτοποιημένος), **kálpatē** (διαμοιρασμένος), **kalpáyati** (τακτοποιῶ, διανέμω), Ζενδ. **hu-kərᵊ** (καλοσχηματισμένος), γοτθ., **halbs**, παλ-norr. **hálfr**, παλ-γερμ. **halp** (ἥμισυς· κυρ. διῃρημένος)· τὸ ἰαπ. ***(s)qele-p-** (καὶ ἐκ παραλλ. ***sqle-m-p-** ἐν τῷ λιθ. **sklempiù, sklempti**) εἶναι ἐπέκτ. τοῦ **sqele-** ἐν τῷ ἑλλ. ***σκάλλω***.

Σκάμανδρος, ὁ· ὁ περίφημος ποταμὸς τῆς Τροίας «***ὃν Ξάνθον καλέουσι Θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον***» (Ἰλ. Γ 74).— ἐπίθ. **Σκαμάνδριος,** ***α, ον***, ὅθεν καὶ ὁ Ἕκτωρ ὠνόμασε τὸν υἱόν του ***Σκαμάνδριον***.

σκᾶνά, δωρ. ἀντὶ ***σκηνή***.

σκανδᾰληθρον, τό· τὸ ἐπικαμπὲς ξύλον τῆς παγίδος, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου στερεώνεται τὸ δόλωμα, καὶ τὸ ὁποῖον μόλις ἠγγίζετο ὑπὸ τοῦ ζώου ἀνετινάσσετο καὶ προεκάλει τὸ κλείσιμον τῆς παγίδος· τὸ ἐλατήριον τρόπον τινὰ τῆς παγίδος (τὸ σκανδάλι), καλούμενον ἄλλως καὶ **πάσσαλος** ἢ **ῥόπτρον** || μτφρ., ***σκανδάληθρ' ἑστὰς ἐπῶν***=στήνων παγίδας λόγων, δηλ. λόγους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐμπίπτει (ὡς εἰς παγίδας) ὁ ἀντίπαλος, καὶ οὕτω ἡττᾶται. [ἀγν. ἐτυμολ., καίτοι ἡ πρὸς τὸ ***σκάνδαλον*** σχέσις του εἶναι προφανής].

σκανδᾰλίζω, μελλ. ***-σω*** (***σκάνδαλον***)· κάμνω τινὰ νὰ προσκόψῃ, τὸν ἐμβάλλω εἰς πειρασμόν, τοῦ παρεμβάλλω προσκόμματα εἰς τὸν δρόμον του, τὸν κάμνω νὰ πέσῃ εἰς τὴν παγίδα.

σκάνδᾰλον, τό=***σκανδάληθρον***· παγὶς στηθεῖσα εἰς ἐχθρόν (ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ).—πέτρα σκανδάλου, ὡς καὶ νῦν σκάνδαλον, πειρασμός. [***σκάνδαλον***· ***σκανδάληθρον***: σανσκρ. **skándati** (πηδῶ, σκιρτῶ), **ā-skandati** (ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ), λατ. **scando**, ἰρλ. **ro sescaind**, (ἐπήδησε), ἐν. **scendim**, (πηδῶ), **sceinm**, (πήδα)].

σκανδῑκο-πώλης, ***-ου***, ὁ (***σκάνδιξ***+***πωλέω***)· ὁ πωλῶν ***σκάνδικας*** (τ. ἔ. ἄγρια λάχανα).

ΣΚΑ'ΝΔΙΞ, ***-ῑκος***, ἡ· εἶδος ἀγρίου λαχάνου, λατ. **scandix**.

σκᾰπάνη, ἡ (***σκάπτω***)· ὡς καὶ νῦν, σκαπάνη, σκαλίς, «τσάπα», γεν. πᾶν ἐργαλεῖον σκαφῆς.

σκάπετος, ὁ (***σκάπτω***)·=***κάπετος*** (βλ. λ.).

σκάπτειρα, ἡ, θηλ. τοῦ ***σκαπτὴρ*** (βλ. λ.)· γυνὴ σκάπτουσα.

σκαπτήρ, ***-ῆρος***, ὁ (***σκάπτω***)· ὁ σκάπτων, ὁ σκαφεύς.

σκᾶπτον, τό, δωρ. ἀντὶ ***σκῆπτρον***.

σκαπτός, ***ή, όν*** (***σκάπτω***)· ἐσκαμμένος, ὁ δυνάμενος νὰ σκαφῇ, ὃν δύναταί τις νὰ σκάψῃ.— ***Σκαπτὴ ὕλη***=χώρα ἐν Θράκῃ κληθεῖσα οὕτως ἐκ τινος δάσους ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον παλαιότερον μεταλλωρυχεῖα ἐν ἐνεργείᾳ.

σκᾶπτρον, τό, δωρ. ἀντὶ ***σκῆπτρον*** (βλ. λ.).

ΣΚΑ'ΠΤΩ, μελλ. ***σκάψω***· παθ. ἀόρ. β' ***ἐσκάφην***· πρκ. ***ἔσκαμμαι***· ὡς καὶ νῦν, σκάπτω, «σκάβω», σκαλίζω || ***σκάπτω τάφρον***=σκάπτων ἀνοίγω τάφρον || ὡσ. καὶ τὸ μέσ. ***σκάπτομαι*** μετὰ ἐνεργ. σημ.

Ἔτυμ.: σκάπτω· ***σκάπετος, κάπετος***· ***σκαπάνη***· ***σκαπανεύς, -έως*** (πρβλ. ***Καπανεύς***)· ***σκαφεύς***: λατ. **scapula**, ὀμβρ. **scapia** (ὦμος· ἀρχικὴ σημ. «λισγάρι», «φτυάρι», παλ-σλαυ. **kopatì** (κοιλαίνω, ὀρύσσω), **vŭkopatì** (ἐνταφιάζω), παλ-πρωσσ. **enkopts** (ἐνταφιασμένος), λιθ. **kapóti**, λεττ. **kapāt** (λιανίζω), λιθ. **kãpas** (γήλοφος τάφου, τύμβος), λεττ. **kaps** (τύμβος), λιθ. **kapỹs** (πέλεκυς) (βλ. καὶ ἐν ***κάπηλος***).— τὸ συγκρότημα τῶν ἑπομένων ὁμορρίζων τύπων (: ***ἐσκάφην, σκάφος, κατα-σκαφή, σκαφή, σκαφεύς, σκαφεῖον, σκαφητός, σκαφιὰ***) ὀφείλει τὸ ***-φ-*** εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ συνώνυμα ***θάπτω, ἐτάφην, τάφος, ταφή, ταφεύς, ταφήιον*** (βλ. καὶ ἐν ***κῆπος***)· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ ***σκέπαρνον***.

σκαρδᾰ-μύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. ***-ξω*** (***σκαίρω***+***μύω***)· ἀνοιγοκλείω τοὺς ὀφθαλμούς, καμμύω τοὺς ὀφθαλμούς, βλεφαρίζω, λατ. **nictare**.

σκᾰρῐφισμός, ὁ, καὶ **-ησμός**· τὸ ἐπιξέειν, ἡ ἐπίξεσις, ἐγχάραξις || ***σκαριφισμοὶ λήρων*** = φλυαρίαι περὶ μικρὰ καὶ οὐτιδανὰ πράγματα, λεπτολόγοι ἐπικρίσεις.

Ἔτυμ.: σκαριφισμός· πρβλ. Ἡσυχ. «***σκαρῖφᾶσθαι***· ***ξύειν. σκάπτειν. γράφειν***»· ***σκαριφεύειν***· ***σκάρῑφος*** (πρβλ. Ἡσυχ. «***σκάριφος***· ***ξέσις. γραφή. μίμησις ἀκριβὴς τύπου***»: λατ. **scribo**, ὀσκ. **scriftas** (ὀνομ. πληθ. = **scriptae**), ὀμβρ. **screihtor** (=**scripti**), μεσ-ιρλ. **scrīpaim** (***skrībhnō**)· ἐξ ἰαπ. ***sqerībh-** (χαράσσω), ὅπερ εἶναι ἐπεκτετ διὰ τοῦ προσφ. **-bh-** ἐκ τοῦ ***sqer-ēi, *sqer-ī*** (κόπτω) (πρβλ. ἑλλ. ***κείρω***, λατ. **crēvī, excrēmentum**, ἑλλ. ***κρη-σέρα***), πρβλ. ***(s)qrī-p-** ἐν τῷ λεττ. **skripát** (ἐγχαράσσω), παλ-norr. **(h)rifa** (σκαλίζω)· ***sqerī-, *sqrī-** εἶναι ἐπεκτάσεις ἐκ τοῦ ***sqer-** (παλ-γερμ. **sceran** κλπ.), ὅπερ εἶναι συγγ. τῷ ***seq-** (λατ. **secō**).

σκάρῐφος, ὁ·= ***κάρφος*** (βλ. λ.) || γραφὶς (κονδύλιον, μολυβδοκόνδυλον) πρὸς ἐγχάραξιν ἰχνογραφημάτων || σχέδιον, ἰχνογράφημα.

σκᾰτὸς (καὶ ***σκάτους***), γεν. τοῦ ***σκῶρ*** (βλ. λ.).

σκᾰτο-φᾰγος, ***ον*** (***σκατὸς*** + ***φαγεῖν***)· ὁ ἐσθίων κόπρον ἢ ἀκαθαρσίας.

σκάφεύς, ***-έως***, ὁ (***σκαφῆναι***, τοῦ ***σκάπτω***)· ὡς καὶ νῦν, σκαφεύς, ὁ σκάπτων, ἀνασκάπτων, ὁ ἀνοίγων τάφρον.

σκᾰφη, ἡ (***σκαφῆναι***)· πᾶν τὸ ἐσκαμμένον, τὸ ὁποῖον ἔχει διὰ τῆς ἐκσκαφῆς κατασκευὴ κοῖλον, τὸ κοῖλον (βαθουλὸν) ἀγγεῖον, κάδος, ὡς καὶ νῦν, σκάφη, λεκάνη. 2) ἐλαφρὰ λέμβος, μικρὸν σκάφος, λατ. **scăpha**.

Ἔτυμ.: σκάφη· ***σκαφίς, -ίδος***· ***σκαφίον*** (ὑποκορ.)· πρβλ. Ἡσυχ. «***σκάφαλος***· ***ἀντλητήρ***»· ***σκάφος***· κατά τινας δὲν εἶναι συγγ. τῷ ἑλλ. ***σκάπτω***, ἀλλὰ προέρχεται ἐμμέσως μὲν ἐκ τινος ἰαπ. ***sqabh-, *sqobh-**, (ἀποξέω), ἀμέσως δὲ ἐκ τῶν λατ. **scabo** (σκαλίζω), **scabies** (ψώρα), **scaber** (ψωριῶν), **scobis** (ρινίσματα μετάλλου, πριονίδια), **scobīna** (τρίφτης, ξύστρα), **scamnum** (***scab-no-m**)=«σκαμνί» καὶ ὑποκορ. **scab-ellum**, γοτθ. **skaban** (=ξυράν), παλ-norr. **skafa**, ἀγγλ-σαξ. **scafan**, παλ-γερμ. **skaban, skapan** (ἀποξύειν), παλ-γερμ. **skaba** (ρυκάνη, «πλάνη»), παλ-σλαυ. **skoblĭ** (=λατ. **radula**), ἀλλ' ἡ σημασιολογικὴ ἐναλλαγὴ μεταξὺ τῶν σημασιῶν «ἀποξέω» καὶ «τέμνω» δὲν παρέχει τι τὸ ξενίζον, καὶ ἑπομένως ἄλλα προέρχονται ἐκ τοῦ ἰαπ. ***sqabh-** (ἀποξέειν, τέμνειν)· ἄλλα

ἐκ τοῦ *sqap- ἄλλα ἐκ *sqab· καὶ ἄλλα ἐκ τοῦ *sqaph- (ὡς τὰ ***ἐσκάφην, σκάφος***)· πάντα ταῦτα ἄλλως τε εἶναι διάφοροι ἐπεκτάσεις ἐκ τοῦ ἰαπ. *seq- (κόπτειν, τέμνειν) (λατ. **secō**).

σκαφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***σκάπτω***.

σκάφιον (καὶ οὐχὶ ***σκαφίον***), τό, ὑποκορ. τοῦ ***σκάφη***· μικρὰ σκάφη, «σκαφίδι», μικρὰ λεκάνη, μικρὸν δοχεῖον ‖ μικρὸ λέμβος, καραβάκι.— **II** τρόπος κουρᾶς τῆς κεφαλῆς (εἰλημμένος παρὰ τῶν Σκυθῶν), κατὰ τὸν ὁποῖον ἐκείρετο αὐτὴ μέχρι τοῦ δέρματος ὁλόγυρα περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ μόνον ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀπέμενεν ἀκούρευτος ἡ κόμη, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κορυφὴ ἐφαίνετο ὡς λεκάνη. 2) ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς·— **III** νυκτερινὸν οὐροδοχεῖον τῶν γυναικῶν, λατ. **scaphium**.

σκάφις, ***-ίδος,*** ἡ· ὡς τὸ ***σκάφιον*** (βλ. λ.), ὑποκορ. τοῦ ***σκάφη***· μικρὸς κάδος, μικρὰ λεκάνη, μικρὸν ἀγγεῖον. 2) μικρὰ λέμβος, «βαρκίτσα», μονόξυλον.— **II** ἐργαλεῖον σκαφῆς (ἐκσκαφῆς), σκαπάνη, πτύον, «τσάπα», δίκελλα, λίσγος.

σκάφος, ***-εος,*** τό (***σκαφῆναι***)· τὸ σκάπτειν, τὸ σκάψιμον ‖ ὡσ. ἡ ἐποχὴ ἡ κατάλληλος διὰ σκάψιμον.— **II** πᾶν τὸ ἐσκαμμένον, τὸ βαθουλωμένον, τὸ κοῖλον, ὡς ἡ κοιλία πλοίου, τὸ κύτος, λατ. **alveus**, καὶ γεν., πλοῖον, λέμβος, πλοιάριον, ὡς καὶ νῦν σκάφος.— **III** ἐργαλεῖον σκαψίματος, σκαπάνη, δίκελλα, «τσάπα».

σκεδάννῡμι, καὶ **-ύω,** ἐκτεταμ. ἐκ τοῦ ἀπηρχ. ***σκεδάω***· μελλ. ***σκεδάσω***, ἀττ. ***σκεδῶ, -ᾷς, -ᾷ***· ἀόρ. α' ***ἐσκέδασα***, ἐπ. ***σκέδασα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐσκεδάσθην***· πρκ. ***ἐσκέδασμαι***· σκορπίζω, διασκορπίζω, διασπείρω ‖ γεν. διασπείρω (διασκορπίζω) κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, περιχύνω, χέω ὁλόγυρα ‖ θραύω πρᾶγμά τι.— **II** Παθητ., σκορπίζομαι, διασκορπίζομαι, διασπείρομαι ‖ ἐπὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, διαχέομαι πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις ‖ ἐπὶ φήμης (εἰδήσεως κ.τ.ὅ.), διαδίδομαι εὐρέως, κοινολογοῦμαι, διαφημίζομαι.

[3] ***Ἔτυμ.: σκεδάννυμι*** (ἐπικ. καὶ ***κεδ—***) **:** λατ **schkedéns** (θραῦσμα ξύλου), **kedeti** (ρηγνύομαι, σχίζομαι), μεσ-γερμ. **schāteren** (διαρρηγνύω μετὰ πατάγου)· πρὸς τοὺς παραλλήλους τύπους ***σκίδνημι***, ***(σ)κίδναμαι***, ἀντιστοιχοῦν τὰ λιθ. **skédzu, skésti** (διαιρεῖν, χωρίζειν), **pa-sky'sti** (διασκορπίζομαι), **skëdrà** (θραῦσμα ξύλου), **su-kìde,s** (ρακένδυτος), λεττ. **schk'ìst** (διασκορπίζειν), πρβλ. Ἡσυχ. ***«σκιδαρόν· ἀραιόν»*** · πρβλ. ὡσ. ***σχίζω, σχίζα, σχινδάλαμος, σκινδάλαμος***, λατ. **scindō** κ. ἄ.· ἐξ ἰαπ. *sqed-, *sqid-, ἐπεκτ. ἐκ τοῦ ἰαπ. *seq- (λατ. **secō**).

σκέδασα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***σκεδάννυμι***.

σκέδασις, ἡ (***σκεδάννυμι***)· ἡ διασκόρπισις, ἡ διασπορά, ἡ διάλυσις.

σκεδῶ, ἀττ. μελλ. τοῦ ***σκεδάννυμι***.

σκεθρός, ***ά, όν***· συνεσφιγμένος, καλῶς προσηρμοσμένος, ἀκριβής, ἐπιμελῶς παρεσκευασμένος, προσεκτικός.— ***ἐπίρρ. σκεθρῶς***=ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς, ἐντελῶς. [ἐκ τοῦ ***σχεθεῖν***, ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***, κατ' ἀνομ. ***σκεθρός*** ‹ *σχε-θρο-ς.

Σκείρων, ***-ωνος,*** ὁ· ληστὴς λυμαινόμενος τὰ μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Μεγάρων παράλια (βλ. Κ.Ε.Λ.)· ***Σκείρωνος ἀκταί*** = τὰ παράλια τῶν Μεγάρων, καλούμενα ὡσ. καὶ ***Σκειρωνίδες πέτραι*** ‖ ***Σκειρωνικὸν οἶδμα*** = ἡ θάλασσα ἡ βρέχουσα τὰς Μεγαρικὰς ἀκτάς.

σκελίς, ***-ίδος,*** ἡ·—ἀττ. ***σχελίς*** (βλ. λ.).

σκελίσκος, ***-ου,*** ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***σκέλος*** (βλ. λ.).

ΣΚΕΊΛΩ, μελλ. ***σκελῶ***, ἰων. ***σκελέω***· ἀόρ. α' ***ἔσκηλα***· ξηραίνω, ἀποξηραίνω, στεγνώνω, μαραίνω. — **II** παθητ., ***σκέλλομαι***· μελλ. ***σκελοῦμαι***· μετὰ ἀμτβ. χρόνων ἐνεργ. ἀορ. δ' ***ἔσκλην***, ἀπρφ. ***σκλῆναι*** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *σκλῆμι)· πρκ. ***ἔσκληκα*** (μετὰ σημ. ἐν.)· εἶμαι κατάξηρος, στεγνός, ἰσχνός, μαραμένος.

[1] ***Ἔτυμ. : σκέλλω· σκελιφρὸς*** (ξηρός, κάτισχνος)· ***σκελετός· σκληφρός· σκληρός· ἀσκελής· περι-σκελής· περισκέλεια*** : παλ-ιρλ. **scelle** (=λατ. **macerles, miseria**), Σουηδ. **skäll** (ἰσχνός), μεσ-γερμ. **schal** (ξηρός)· ὡσ. ἄνευ τοῦ ἀρχικοῦ **s-**, λεττ. **kals, kalstu, kalst** (ἰσχνός, ἰσχναίνω, ξηραίνομαι), μεσ-γερμ. **hel** (ἀδύνατος)· ἐξ ἰαπ. ***sqelā**.

ΣΚΕ'ΛΟΣ, ***-εος,*** τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ σκέλος, ἕκαστον ἐκ τῶν δύο κάτω ἄκρων, καὶ δὴ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἰσχίον ἀρθρώσεως μέχρι τοῦ κυρίως ποδὸς ‖ ***ἐπὶ σκέλος ἀνάγω***=ὑποχωρῶ μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἐχθρόν, ὑποχωρῶ ἐν πάσῃ ἀνέσει (κανονικῶς) ‖ μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. ***ἐπὶ σκέλος πάλιν χωρῶ***.— **II** μτφρ., ***τὰ σκέλη*** = τὰ δύο μακρὰ τείχη, τὰ ἑνοῦντα τὰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ ἐπινείου των, τοῦ Πειραιῶς.

[1] ***Ἔτυμ. : σκέλος· σκολιός· σκαληνός*** : λατ. **scelus**, παλ-γερμ. **scelah** (κυρτωμένος, κυρτός, λοξός), ἀγγλσαξ. **sceolh** (συνεστραμμένος, λοξός), παλ-norr. **skialgr** (τῆς αὐτῆς σημ.)· ἐξ ἰαπ. ***sqele-** (κυρτῶ, κάμπτω)· καὶ ἄνευ τοῦ ἀρχικοῦ **s-** πρβλ. ***κυλλός, κῶλον***.

σκέμμα, ***-ατος,*** τό (***ἔσκεμμαι***, παθ. πρκ. τοῦ ***σκέπτομαι***)· ἀντικείμενον σκέψεως, ὑποθέσεως πρὸς σκέψιν, ζήτημα.

σκένος, αἰολ. ἀντὶ ***ξένος***.

σκέπᾶ, τά, ποιητ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. τοῦ ***σκέπας*** (βλ. λ.).

σκεπάζω, μελλ. ***-άσω*** (***σκέπας***)· ὡς τὸ ***σκεπάω*** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν, σκεπάζω, καλύπτω, σκέπω, στεγάζω, προφυλάσσω, συγκαλύπτω.

σκέπᾰνον, τό (***σκεπάζω***)· σκέπασμα, κάλυμμα.

σκεπᾰνός, ***ή, όν*** (***σκέπας***)· ὁ κεκαλυμμένος, σκεπασμένος ‖ ὡς ἐνεργ., ὁ σκεπάζων, ὁ καλύπτων, ὁ στεγάζων.

ΣΚΕ'ΠΑΡΝΟΝ, τό, ἢ **σκέπαρνος,** ὁ· ὡς καὶ νῦν, τὸ σκέπαρνον, τὸ «σκεπάρνι» τοῦ ξυλουργοῦ.

[1] ***Ἔτυμ.: σκέπαρνος*** ἢ ***-ον*** **:** ρωσσ. **šč̆epá** (θραῦσμα ξύλου), **šč̆epíti, šč̆epáti** (σχίζω), παλ-σλαυ. **skopičĭ** (εὐνοῦχος), **skopiti** (εὐνουχίζω), λεττ. **schk'ẽps** (λόγχη, δόρυ), παλ-σλαυ. **štapŭ** (‹ *skepŭ), σλοβ. **šč̆ap** (ράβδος), παλ-γερμ. **hammēr** (ἀκρωτηριασμένος, κολοβός, ἐλλιπής), **skammēr**, παλ norr. **skammr** (βραχύς, σύντομος), (‹ ἰαπ. *(s)qop-mó-s), παλ-γερμ. **hamal** (*hammla-) = ἀνάπηρος, ἀκρωτηριασμένος· ἐξ ἰαπ. *(s)qep-, *(s)qop-, *(s)qēp-, *(s)qep. (κόπτω)· ἰαπ. δὲ *sqep- εἶναι ἐπέκτ. κατὰ ἓν χειλικὸν πρόσφ. ἐκ τῆς ἰαπ. ῥ. *seqe- (λατ. **seco**, κόπτω, σχίζω)· βλ. καὶ ἐν ***σκόπελος*** καὶ ἐν ***κόπτω***.

ΣΚΕ'ΠΑΣ, ***-αος,*** τὸ (***σκέπω***)· τὸ σκέπασμα, κάλυμμα, σκέπη ‖ ***ἐπὶ σκέπας***=ὑπὸ τὴν σκέπην, ὑπὸ τὴν προφύλαξιν ‖ ***σκέπας ἀνέμοιο***=σκέπη (προφύλαξις) ἀπὸ τοῦ ἀνέμου.

[1] ***Ἔτυμ.: σκέπας· σκέπη· σκεπάω· σκεπάζω· περί-σκεπτος*** (σκεπασμένος, προφυλαγμένος, ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. *(s)qep-· κατά τινας συγγ. τῷ ρωσσ. **čerepéčĭ**, τσεχ. **čepec**, πολ. **czepec** (πῖλος, καλύπτρα), λιθ. **kepùrė** (πῖλος), λεττ. **zepure** (σκοῦφος, πῖλος).

σκέπασμα, ***-ατος,*** τό (***σκεπάζω***)· ὡς καὶ νῦν, σκέπασμα (βλ καὶ ***σκέπας***).

σκεπάω, ἐπ. **σκεπόω**· = ***σκεπάζω*** (βλ. λ.), συγκαλύπτω.

ΣΚΕ'ΠΗ, ἡ· ὡς τὸ ***σκέπας***· σκέπασμα, κάλυμμα ‖ μτφρ., ***ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου***=εἰς προφύλαξιν (εἰς ἀσφάλειαν) ἀπὸ τοῦ πολέμου ‖ ***ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου***=εἰς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ φόβου.

σκεπόωσι, ἐπ. ἀντὶ ***σκεπῶσι***, γ' πληθ. ἐν. τοῦ ***σκεπάω***.

σκεπτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***σκέπτομαι***· πρέπει νὰ σκεφθῇ τις, ἢ νὰ ἐξετάσῃ.

σκέπτομαι, μελλ. ***σκέψομαι***· ἀόρ. α' ***ἐσκεψάμην***· πρκ. ***ἔσκεμμαι***, ἀποθ.· οἱ ἐν. καὶ πρτ. ***σκέπτομαι, ἐσκεπτόμην*** σπανίως ἀπαντῶσι παρ' ἀττ., συνηθιζομένων ἀντὶ τούτων τῶν ***σκοπῶ*** καὶ ***σκοποῦμαι***.— **I** ἀμτβ., βλέπω ὁλόγυρα, παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, κυττάζω γύρω ὡς κατάσκοπος, κατασκοπεύω.— **II** ἐπὶ τῆς διανοίας, παρατηρῶ διὰ τοῦ νοῦ (μὲ τὴν σκέψιν), ἐξετάζω, ὡς καὶ νῦν «σκέπτομαι», κρίνω.

[1] ***Ἔτυμ.: σκέπτομαι· σκοπός· σκοπέω· σκοπή***, ἡ· ***σκοπιά***, ἡ· ***σκοπιάζω· σκέψις· σκέμμα*** : σανσκρ.

spáçati, páçyati (ὁρᾶν), Ζενδ. spasyeiti (κατοπτεύω), σανσκρ., spáṭ, Ζενδ. spaš- (: λατ. -spex)=ὁ κατοπτευτής, σανσκρ. spaça-ḥ (: ἑλλ. *σκοπός*), λατ. speciō, speculum, παλ-γερμ. spehōn (κατασκοπεύω), παλ-σαξ., παλ-γερμ. spāhi (ὀξύνους, εὐφυής), παλ-norr. spár (προφητικός), spá (προφητεύω, προφητεία)· ἐξ ἰαπ. *spek̑-.

ΣΚΕ΄ΠΩ· σπάν. ριζ. τύπος ἀντὶ *σκεπάζω* (βλ. λ.), ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.

σκερβόλλω (*σκέρβολος*)· σκώπτω, ὀνειδίζω, ὑβρίζω.

σκέρβολος, ὡς τὸ *κέρτομος*· ἐπιπληκτικός, κακολόγος, ὑβριστής [πρβλ. Ἡσυχ. «*σκέρβολος*· *λοίδορος*»· βλ. ἐν *κέρτομος* (*σκέρβολος* ‹*σκερ-* : *σκῶρ* + **gvol-* : *βάλλω*)].

σκευ-ᾰγωγέω, μελλ. *-ήσω* (*σκευαγωγός*)· συνάγω καὶ μετακινῶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ σκεύη τινός.

σκευ-ᾰγωγός, *ὁν* (*σκεῦος*+*ἄγω*)· ὁ σκευοφόρος, ὁ τὰ σκεύη μετακομίζων, ἀχθοφόρος, «βαστάζος». —ὡς οὐσ. *ὁ σκευαγωγός*=ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀποσκευῶν, ὁ ἐπὶ τῶν ἀποσκευῶν.

σκευάζω, μελλ. *-άσω*· ἀόρ. *α' ἐσκεύασα*· παθητ., πρκ. *ἐσκεύασμαι*, ἰων. *γ' πληθ. ἐσκευάδαται*· ἰων. *γ' πληθ.* ὑπερσ. *ἐσκευάδατο*· (*σκεῦος, σκευή*)· παρασκευάζω, ἑτοιμάζω ‖ κυρ. παρασκευάζω φαγητόν, μαγειρεύω ‖ γεν., προμηθεύω, προνοῶ, ἐφοδιάζω.— *μέσον*, παρασκευάζω δι' ἐμαυτόν, ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, ἐξευρίσκω.— **II** *ἐπὶ* προσ., προμηθεύω, χορηγῶ, παρέχω, ἐφοδιάζω μέ τι. **2)** ἐνδύω, μεταμφιέζω ‖ μτχ. παθ. πρκ. *ἐσκευασμένος*=παρεσκευασμένος, ἐνδεδυμένος.

σκευᾰριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκεῦος* ἢ *σκευή*· ἀσήμαντον σκεῦος ἢ ἄγγετον ‖ μικρὸν (ἢ ἄνευ ἀξίας) ἔνδυμα.

σκευαστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σκευάζω*· πρέπει νὰ παρασκευασθῇ τις νὰ πράξῃ τι, ἢ πρέπει νὰ παρασκευάσῃ.

σκευαστός, *ή, όν* (*σκευάζω*)· παρεσκευασμένος διὰ τέχνης, τεχνητός.

σκευή, ἡ (*σκεῦος*)· παρασκευή, ἑτοιμασία, ἔνδυμασία, στολή, ἔνδυμα, λατ. **apparatus** ‖ τὸ σύνολον τῶν ἐνδυμασιῶν ὑποκριτοῦ (ἡδοποιοῦ), ἱματιοθήκη (κοιν. «βεστιάριον»). **2)** ὁ τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, ἡ «μόδα».— **II** ἐργαλεῖον παντὸς εἴδους (ὡς τὸ *σκεῦος*) ‖ ἡ «ἁρματωσιά, τὰ ξάρτια» πλοίου.

σκευο-θήκη, ἡ (*σκεῦος*+*θήκη*)· ἀποθήκη δι' ὅλα τὰ εἴδη ἱματισμοῦ ἢ ἐπίπλων καὶ σκευῶν, ὁπλοφυλάκιον ἢ ὁπλοστάσιον.

σκευο-ποιέω, μελλ. *-ήσω* (*σκευοποιός*)· κατασκευάζω ὅπλα ἢ σκεύη, κατασκευάζω.

σκευο-ποίημα, *-ατος,* τὸ (*σκευοποιέω*)· τὸ προσωπεῖον ἢ ἡ ἐνδυμασία ὑποκριτοῦ ‖ τέχνασμα, δόλος, πανουργία.

σκευο-ποιός, *όν* (*σκεῦος*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων ὅπλα, ἔπιπλα, σκεύη, προσωπίδας, στολὰς κ.ἄ.τ. θεατρικὰ σκεύη.

ΣΚΕΥ΄ΟΣ, *-εος,* τό· ἄγγετον ἢ ἐργαλεῖον παντὸς εἴδους. **2)** ἐν τῷ πληθ. *τὰ σκεύη*=ὡς καὶ νῦν, σκεύη, ἔπιπλα, ἐργαλεῖα παντὸς εἴδους, αἱ ἀποσκευαὶ καθόλου, πᾶσα ἐν γένει ἡ κινητὴ περιουσία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κτήνη καὶ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν ‖ αἱ ἀποσκευαὶ στρατεύματος, λατ. **impedimenta** ‖ τὰ «χάμουρα» τοῦ ἵππου ‖ «ἡ ἁρματωσιὰ» τοῦ πλοίου, ναυτικὰ ἐφόδια ‖ αἱ στολαὶ (ἐνδυμασίαι) τῶν ὑποκριτῶν τοῦ θεάτρου.— **II** τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὡς τὸ περιέχον τὴν ψυχὴν καὶ συνάμα ὡς ὄργανον αὐτῆς.

Ἔτυμ.: σκεῦος· *σκευάζω*· *σκευωρός*· *σκευωροῦμαι*· ἀμφιβ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **sku, sku-nōmi** (=λατ. **tegō**), λατ. **ob-scurus, scū-tum, cū-tis**· ἀγγλ-σαξ. **scu-a** (=λατ. **umbra**), **hûd** (**hide**)· σλαυ. **sti-tu** (ἀσπίς)· λιθ. **sku-ra** (δέρμα).

σκευο-φορέω, μελλ. *-ήσω* (*σκευοφόρος*)· φέρω (μεταφέρω) σκεύη ἢ ἀποσκευάς, εἶμαι σκευοφόρος. —Παθητ., μεταφέρονται αἱ ἀποσκευαί μου.

σκευο-φορικός, *ή, όν* (*σκευοφόρος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς σκευοφορίαν (μεταφορὰν ἀποσκευῶν) ‖ *βάρος σκευοφορικὸν*=τὸ φορτίον ἑνὸς φορτηγοῦ ζώου.

σκευο-φόρος, *ον* (*σκεῦος*+*φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) σκεύη, ἀχθοφόρος ‖ *οἱ σκευοφόροι*=οἱ ἀκολουθοῦντες τὸν στρατὸν παντοπῶλαι (ὀψοπῶλαι), ἰδίως δὲ οἱ ὑπηρέται τῶν *ὁπλιτῶν*, οἵτινες ἔφερον τὰς ἀποσκευὰς των καὶ τὰς ἀσπίδας ‖ *σκευοφόροι κάμηλοι*=αἱ μεταφέρουσαι τὰς ἀποσκευὰς κάμηλοι ‖ *τὰ σκευοφόρα*=τὰ παρακολουθοῦντα τὸν στρατὸν φορτηγὰ ζῷα, τὰ ὑποζύγια, τὰ κτήνη τοῦ στρατοῦ.

σκευο-φῠλᾰκέω, μελλ. *-ήσω* (*σκευοφύλαξ*)· φυλάττω τὰς ἀποσκευάς, εἶμαι σκευοφύλαξ.

σκευο-φῠλᾰξ, *-ᾰκος,* ὁ (*σκεῦος*+*φύλαξ*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ σκευοφύλαξ, ὁ φυλάττων τὰ σκεύη, ὁ φύλαξ (ὁ ἐπιστάτης) τῶν σκευῶν (κυρ. ναοῦ).

σκευωρέομαι, ἀποθ. μετὰ μέσ. μελλ. *-ήσομαι*, παθ. πρκ. *ἐσκευώρημαι* (*σκευωρός*)· κυρ. ἐπιμελοῦμαι τῶν σκευῶν, ἔχω τὴν φροντίδα των, φροντίζω περὶ αὐτῶν ‖ τὰ ἐπιθεωρῶ, τὰ ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς.— **II** μτφρ., ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, δολιεύομαι, ὡς καὶ νῦν σκευωρῶ, καταστρώνω σχέδια μὲ πολλὴν πανουργίαν.—ἀμτβ., ἐνεργῶ πανούργως.

σκευώρημα, *-ατος,* τὸ (*σκευωρέομαι*)· πανοῦργον τέχνασμα (ἐπινόημα), δόλος, ἀπάτη.

σκευωρία, ἡ (*σκευωρέομαι*)· προσεκτικὴ φύλαξις τῶν ἀποσκευῶν (προσοχὴ περὶ τὴν φύλαξιν τῶν ἀποσκευῶν), μεγάλη φροντίς, ὑπερβολικὴ μέριμνα. — **II** ὡς καὶ νῦν, σκευωρία, τέχνασμα, πανουργία, ραδιουργία.

σκευ-ωρός, *όν* (*σκεῦος*+*ὥρα*)· = *ὁ σκευοφύλαξ* (βλ. λ.), ὁ φροντίζων διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀποσκευῶν.

σκεψάμενος, μτχ. ἀορ. *α'* τοῦ *σκέπτομαι* ἢ τοῦ *σκοπέω*.

σκέψις, *-εως,* ἡ (*σκέπτομαι, σκοπῶ*)· ἡ παρατήρησις (τὸ παρατηρεῖν, τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι) διὰ τῶν αἰσθήσεων.— **II** ἐξέτασις, τὸ ἐξετάζειν νοερῶς ‖ ὡς καὶ νῦν, σκέψις, στοχασμός, συλλογισμός, λογισμός.

σκῆλαι, ἀπρφ. ἀορ. *α'* τοῦ *σκέλλω*· (βλ.λ.)· **σκήλειε,** *γ' ἑν.* εὐκτ.

σκηνάομαι, ἀποθ. μετὰ παθ. πρκ. *ἐσκήνημαι*· κατοικῶ, διαμένω, ζῶ.— **II** ὡσ. ὡς μέσον, οἰκοδομῶ δι' ἐμαυτόν.

σκηνέω, μελλ. *-ήσω* (*σκηνή*)· εἶμαι ἢ κατοικῶ ἐν σκηνῇ, εἶμαι ἐστρατοπεδευμένος ‖ εἶμαι στρατωνισμένος ‖ γενικῶς, κατοικῶ, διαμένω, εἶς τι μέρος.

ΣΚΗΝΗ΄, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σκηνή, «τέντα», παράπηγμα, «παράγκα» ‖ ἱερὸν σκήνωμα ‖ ἐν τῷ πληθ., στρατόπεδον, λατ. **castra.** **2)** τόπος διαμονῆς, οἰκία ‖ ναός.— **II** ξυλίνη σκηνὴ ἢ παράπηγμα χρησιμοποιούμενον ὡς θέατρον ‖ *ἐντεῦθεν*, ἡ κυρίως σκηνή, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔδρων οἱ ὑποκριταί, *ἐν* ἀντιθέσει *πρὸς τὴν θυμέλην* (ἔνθα ἔδρα ὁ χορός).— **III** τὸ ἐν σχήματι σκηνῆς ἐπικάλυμμα ἁμάξης ‖ ὡσ. παράπετασμα κλίνης.— **IV** εὐωχία διδομένη ὑπὸ σκηνάς, συμπόσιον.

Ἔτυμ.: σκηνή, δωρ. *σκᾱνά*· *σκῆνος*, δωρ. *σκᾶνος*· *σκίναρ*· *σκαιός*· ἰαπ. **skê-ji-ō-** ἢ **skê-vo-**: παλ-σλαυ. **senĭ** (σκιά) ‹**skê-ni-s**· *σκᾱνά* ‹**skā(i)**, ἐν τῷ σανσκρ. **chāyā** (λάμψις, φῶς, σκιά)· βλ. ἐν *σκιά*.

σκήνημα, *-ατος,* τὸ (*σκηνέω*)· =*σκηνὴ* (βλ.λ.), κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ ἐν τῷ πληθ. φωλεά.

σκηνΐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκηνή*· μικρὰ σκηνή.

σκηνίς, *-ίδος,* ἡ· =*σκηνὴ* (βλ. λ.).

σκηνίτης, *-ου,* ὁ (*σκηνή*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ σκηνίτης, ὁ διαμένων (κατοικῶν) ἐν σκηναῖς ἢ ἐν καλύβαις, *ἐπὶ νομάδων* ‖ ὁ ἐν σκηναῖς, ὁ ἀνήκων εἰς σκηνάς.

σκηνο-πηγέω (*σκηνοπηγός*)· στήνω σκηνήν (παράπηγμα, «μπαράγκαν»).

σκηνο-πηγία, ἡ (*σκηνοπηγέω*)· τὸ στήσιμον σκηνῶν, ἡ σύμπηξις καλύβης (ἢ φωλεᾶς).— **II** ἡ ἑορτὴ τῶν σκηνῶν (καλουμένη καὶ **τὰ σκηνοπήγια**) παρὰ τοῖς Ἰσραηλίταις, *ἐπὶ* ὀκταήμερον διαρκοῦσα, εἰς ἀνά-

μνησιν τῆς ὑπὸ σκηνάς διαμονῆς των ἐν τῇ ἐρήμῳ.
σκηνο-ποιός, *ὁν* (*σκηνή*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων σκηνάς || ὡς οὐσ., ὁ κατασκευαστής σκηνῶν.
σκηνο-ρράφος, *ον* (*σκηνή*+*ῥᾰ́φῆναι*, τοῦ *ῥάπτω*)· ὁ ράπτων σκηνάς || ὡς οὐσ., ὁ **σκηνορράφος** = ὁ κατασκευαστής σκηνῶν.
σκῆνος, δωρ. **σκᾶνος,** *-εος*, τό· ὡς τὸ *σκηνή* (βλ. λ.).— **II** τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ὡς *σκηνή* (κατοικία) τῆς ψυχῆς.
σκηνο-φῦλαξ, *-ᾰκος*, ὁ, ἡ (*σκηνή* + *φυλαξ*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) σκηνήν (ἢ σκηνάς), ὁ φρουρὸς στρατοπέδου || ὁ φρουρῶν ἐν σκηνῇ (ἐν καλύβῃ).
σκηνόω, μελλ. *-ώσω* (*σκῆνος*)· στήνω σκηνάς, στρατοπεδεύω.— **II** ζῶ ἢ διαμένω (κατοικῶ) ἐν σκηνῇ || γενικῶς, καταλύω, κονεύω, στήνω τὴν φωλεάν μου (τὴν κατοικίαν μου), ὀργανώνω τὴν διαμονήν μου.
σκηνύδριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκηνή*· μικρὰ σκηνή.
σκήνωμα, *-ατος*, τό (*σκηνόω*)· σκηνή, *σκῆνος* (βλ. λ.), ἱερὸν σκήνωμα, σκήνωμα (τὸ σῶμα) || κατοικία, διαμονὴ || ἐν τῷ πληθ., καταλύματα τῶν στρατιωτῶν.
σκηπᾶνιον, τό· = *σκῆπτρον* (βλ. λ.).
σκηπτο-βᾶμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*σκῆπτον* = *σκῆπτρον*+*βαίνω*)· ὁ ἐπὶ τοῦ σκήπτρου στηριζόμενος.
σκῆπτον, τό· = *σκῆπτρον* (βλ. λ.), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῷ δωρ. τύπῳ *σκᾶπτον* καὶ ἐν ὀλίγοις συνθέτοις (*σκηπτοῦχος*, *σκηπτοβάμων* κ. ἄ.).
σκηπτός, ὁ (*σκήπτω*)· δυελλώδης ἄνεμος ἐνσκήπτων αἰφνιδίως καὶ βιαίως || κεραυνός.— **II** μτφρ., ἡ αἰφνιδίως ἐνσκήπτουσα συμφορά, δεομηνία.
σκηπτ-ουχία, ἡ (*σκηπτοῦχος*)· τὸ φέρειν ράβδον ἢ σκῆπτρον (ὡς σύμβολον ἀρχῆς, ἐξουσίας) || ἀρχηγία, στρατηγία.
σκηπτ-οῦχος, *ον* (*σκῆπτον*+*ἔχω*)· ὁ φέρων (κρατῶν) ράβδον ἢ σκῆπτρον ὡς σύμβολον ἐξουσίας, ὁ σκηπτροφόρος. **2)** ὡς οὐσ. *ὁ σκηπτοῦχος*=ἀξιωματοῦχος τῆς Περσικῆς αὐλῆς, κρατῶν σκῆπτρον || γεν. εὐνοῦχος.
σκηπτο-φόρος, *ον*· = *σκηπτροφόρος* (βλ. λ.), *σκηπτοῦχος* (βλ. λ.).
σκῆπτρον, δωρ. **σκᾶπτον,** τὸ (*σκήπτω*)· ράβδος, βακτηρία, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ὁ φέρων αὐτὴν || ράβδος ὁδοιπορική.— **II** ράβδος ἀποτελοῦσα σύμβολον ἀξιώματος (ἀσκουμένης ἐξουσίας), τὸ σκῆπτρον βασιλέως (ἡγεμόνος), ἱερέως, κήρυκος, δικαστοῦ κλπ. || σκῆπτρον ἐπίσης ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ κήρυκος οἱ ἐγειρόμενοι διὰ νὰ ὁμιλήσουν (κατὰ τὰς συνελεύσεις). **2)** συχνὰ ὡς καὶ νῦν, *σκῆπτρον*=βασιλικὴ ἐξουσία, βασιλεία.
Ἔτυμ.: σκῆπτρον, παρα Πινδ. *σκᾶπτον* (=ἰων. *σκῆπτον*, ἐν τῷ *σκηπτοῦχος*, *σκηπτοβάμων*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*σκᾶπος· κλάδος*», «*σκαπάνιον· ἡ βακτηρία, ἄλλοι σκίπωνα*»=ὁμηρ. *σκηπάνιον*, ὑποκορ. τοῦ *σκηπάνη· σκήπτω· σκηπτός*· πρβλ. Ἡσυχ. «*σκᾶπος*»... *καὶ ἄνεμος ποιός*».— ἰων-αττ. *σκίπων*, *-ωνος* (ὡσ. δὲ καὶ *σκήπων*, *σκίμπτων*, τύποι φερόμενοι ἐνίοτε ἐν ἀντιγράφοις, ἐσχηματισμένοι δὲ ἐκ τῶν *σκήπτω*, *σκῆπτρον*, *σκίμπτω*, *σκίμπους*)· *σκίμπω* ἢ *σκίμπτω*· *σκίμπους*, *-οδος* (< *σκιμπε-πους*=*κράββατος*)· λατ. **scāpus**, **scopa**, **scōpius**, **scōpiō**, **scīpiō**, **scamnum**, παλ-γερμ., **skaft**, ἀγγλ-σαξ. **sceaft**, παλ-norr. **skapt** (δόρυ, κοντάρι), ἰαπ. **skā(i)p-* : **skō(i)p-* : **skīp-* (ράβδος, βακτηρία, μικρὸς κλάδος).
σκηπτρο-φορέω, μελλ. *-ήσω* (*σκηπτροφόρος*)· φέρω σκῆπτρον || ὅθεν, εἶμαι βασιλεύς, ἄρχω.
σκηπτρο-φόρος, *ον* (*σκῆπτρον*+*φέρω*)· ὁ φέρων (κρατῶν) σκῆπτρον, βασιλικός, ἡγεμονικός, πριγκιπικός.
ΣΚΗ΄ΠΤΩ, μελλ. *-ψω*, ἀόρ. *α΄ ἔσκηψα* : **I** μτβτ., (ὑπο)στηρίζω, στερεώνω, στυλώνω, στήνω τι (τὸ κάμνω νὰ σταθῇ, τὸ ἀναχαιτίζω) || ἐντεῦθεν, ἀφίνω τι νὰ πέσῃ ἐπί τινος, ἐξακοντίζω, ἐκτοξεύω, ἐκσφενδονίζω || τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. **2)** ἀμτβ., ἐνσκήπτω, ἐπιπίπτω, ἐξακοντίζομαι, ὁρμῶ.— **II** μέσ. καὶ παθ., στηρίζω (στερεώνω) ἑαυτὸν διὰ βακτηρίας, ἀκκουμβῶ ἐπί τινος || μτφρ., ἐξαρτῶμαι ἐκ τινος, στηρίζομαι ἐπί τινος, ἐμπιστεύομαι εἴς τινα. **2)** *σκήπτομαι* μετ' αἰτ., προβάλλω τι πρὸ ἐμοῦ πρὸς ὑποστήριξιν (ὑπεράσπισίν) μου, ἀναφέρω πρὸς δικαιολογίαν μου, διισχυρίζομαι, προσποιοῦμαι||ὡσ. μετ' ἀπρφ., προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι. **3)** ἀπολ., ὑπερασπίζω ἑμαυτόν, δικαιολογοῦμαι || *σκήπτομαι ὑπέρ τινος* =συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζω τινά || *σκήπτομαι πρός τινα*=δικαιολογῶ ἑμαυτὸν ἐναντί τινος, δικαιολογοῦμαι πρὸς τινα. [δι' ἐτυμολ. βλ. *σκῆπτρον*].
σκήπων, *-ωνος*, ὁ (*σκήπτω*)· ὡς τὸ *σκῆπτρον* (βλ. λ.) καὶ *σκίπων* (βλ. λ.).
σκηρίπτω· ὡς τὸ *σκήπτω* (βλ. λ.), στηρίζω, στερεώνω, στυλώνω.— μέσον, στηρίζω ἑμαυτόν, στηρίζομαι, ἐρείδομαι, ἀκκουμβῶ· [*σκηρίπτω*: παλ-norr. **skorða** (στήριγμα, ὑποστύλωσις)· ἐξ ἰαπ. **sker-*, **skr̥-*].
σκῆψις, *-εως*, ἡ (*σκήπτω*)· πρόσχημα, πρόφασις, δικαιολογία, ἐπιχείρημα, ἰσχυρισμός.
ΣΚΙ΄Α΄, *-ᾶς*, ἡ, ἰων. **σκιή,** *-ῆς*· ὡς καὶ νῦν, σκιά, «ἴσκιος» || ἡ σκιά, τὸ φάσμα, νεκροῦ, τὸ φάντασμα, λατ. **umbra** || ἐπὶ πραγμάτων, ἁπλῆ σκιά, φάσμα, φάντασμα. **2)** ἡ σκιὰ δένδρων || *πετραίη σκιή*=σκιὰ βράχου (ριπτομένη ὑπὸ βράχου) || *ἐν σκιῇ*=κατ' οἶκον. **3)** σκιερὰ τοποθεσία, δέσις καλυπτομένη ὑπὸ σκιᾶς.
Ἔτυμ.: σκιὰ (**skiǰ-ā*)· *σκιερός*, *σκιαρός*: σανσκρ. **chāyā** (λάμψις, φῶς, σκιά), νεο-περσ. **sāya** (σκιά, προστασία), (πρβλ. ἑλλ. *σκηνή*, δωρ. *σκᾶνά*), ἀλβ. **hē** (σκιά), παλ-σαξ. **skimo**, ἀγγλ-σαξ. **scima**, μεσ-γερμ. **scheme** (σκιά), παλ-norr. **skíme** (λάμψις), γοτθ. **skeima** (δᾴς, πυρσός), παλ-γερμ. **scīmo**, ἀγγλ-σαξ. **scīma** (λάμψις) (ἰαπ. **skī-mon-*), γοτθ. κλπ. **skeinan** (φωτίζω, λάμπω), γοτθ. **skeirs** (φωτεινός), παλ-norr. **skoerr** (καθαρός, φωτεινός), παλ-σλαυ. **sẽnĩ** (**skai-ni-s*)= σκιά, **sjáti**, **sina**, **ti** (λάμπω)· ἐξ ἰαπ. **skā(i)-* : **skai-* : **ski-*.
σκῐᾱ-γρᾰ́φέω, μελλ. *-ήσω* (*σκιαγράφος*)· ζωγραφίζω μὲ ἀποχρώσεις φωτὸς καὶ σκιᾶς, ζωγραφῶ ἐπιπολαίως (ἐλαφρῶς, ὑπὸ τύπον ἰχνογραφήματος), ἰχνογραφῶ, «σκιτσάρω», λατ. **adumbrare**.
σκῐᾱ-γρᾰ́φία, ἡ (*σκιαγραφέω*)· ζωγραφικὴ μετὰ φωτοσκιάσεων, πρόχειρον ἰχνογράφημα, «σκίτσο».
σκῐᾱ-γρᾰ́φος, *ον* (*σκιὰ* + *γράφω*)· ὁ ζωγραφῶν διὰ φωτὸς καὶ σκιᾶς (ὁ ἰχνογραφῶν ἄνευ χρωμάτων) «σκιτσογράφος», ἰχνογράφος.
σκῐᾰ́δειον, τὸ (*σκιά*)· πᾶν τὸ σκιάζον, τὸ ῥῖπτον σκιάν || ἀνθήλιον, ἀλεξήλιον, ὁμβρέλλα.
σκῐᾰ́δίσκη, ἡ· = *σκιάδειον* (βλ. λ.).
σκιάζω, μελλ. *σκιάσω*, ἀττ. *σκιῶ*· ἀόρ. *α΄ ἐσκίασα* (*σκιά*)· ὡς καὶ νῦν, σκιάζω, ἐπισκιάζω, ῥίπτω σκιάν, ἐπισκοτίζω, σκοτεινιάζω.— **II** καλύπτω, σκεπάζω, περικαλύπτω.
σκῐᾱ-μᾰ́χέω, μελλ. *-ήσω* (*σκιὰ*+*μάχη*)· μάχομαι ἐν τῇ σκιᾷ (ὑπὸ σκιάν), δηλ. μάχομαι πρὸς ἄσκησιν κατ' οἶκον ἢ ἐν εἰδικῷ σχολείῳ καὶ οὐχὶ ἐν πραγματικῷ πεδίῳ μάχης||πυγμαχῶ μὲ τὸν ἀέρα (κτυπῶ τὸν ἀέρα).— **II** μάχομαι ἐναντίον σκιᾶς || ὅθεν, ἀγωνίζομαι ματαίως, ματαιοπονῶ.
Σκῐᾱ-πόδες, οἱ (*σκιὰ*+*πούς*)· οἱ ἔχοντες τοὺς πόδας ὡς *σκιάδεια* (βλ. λ.)· μυθικὸς λαὸς τῆς Λιβύης μὲ πέλματα ὑπερμεγέθη, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίουν ὡς ἀλεξήλια κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως.
σκῐᾰ́ρό-κομος, *ον* (*σκιαρὸς*+*κόμη*)· ὁ ἔχων φύλλα σκιάζοντα, «φουντωτός».
σκῐᾰ́ρός, *ά*, *όν*, δωρ. ἀντὶ *σκιερὸς* (βλ. λ.).
σκῐᾰ́ς, *-άδος*, ἡ (*σκιά*)· πᾶν σκέπασμα προκαλοῦν σκιάν, πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς σκιάν, «σκιάδα», στέγασμα, περίπτερον, «κιόσκι», «τέντα» μὲ δολωτὴν ὀροφήν.
σκίασμα, *-ατος*, τὸ (*σκιάζω*)· ἡ ἐπιρριπτομένη σκιά, ἢ πᾶν ὅ,τι ῥίπτει σκιάν.
σκῐᾱ-τροφέω, ἰων. **σκιητρ—,** μελλ. *-ήσω*· παρ' ἀττ. καὶ **σκιατραφ—** (*σκιὰ*+*τρέφω*)· ἀνατρέφω ἐν τῇ σκιᾷ ἢ ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἀνατρέφω τρυφηλῶς.—

καθητ., μένω ἐν τῇ σκιᾷ, ἀποφεύγω τὸν ἥλιον καὶ τὸν μόχθον, ζῶ μαλδακῶς.— **II** ἀμτβ., φέρω κάλυμμα, φορῶ καλύπτραν, ἔχω τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην.

σκιάω, ἐπ. σκιόω· =*σκιάζω* (βλ. λ.). || ἐν τῷ παθητ., γίνομαι σύσκιος, ἐπισκιάζομαι, **σκοτεινιάζω**.

σκίδναμαι, ὡς τὸ *κίδναμαι*, παθητ., ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.— σκορπίζομαι, διασκορπίζομαι, διασπείρομαι, πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις || *σκιδναμένης Δήμητρος* = ὅταν ὁ σῖτος διεσκορπίζετο (τ.ἔ. κατὰ τὸν χρόνον τοῦ σπορητοῦ) | ἀντιθ. *συνιούσης Δήμητρος*=κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου || *ἅμα ἠλίῳ σκιδναμένῳ*=μόλις ὁ ἥλιος ἀρχίσῃ νὰ διασκορπίζῃ τὰς ἀκτῖνάς του (τ. ἔ. κατὰ ἢ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου) [δι' ἐτυμ. βλ. *σκεδάννῡμι*].

σκῐερός, *ά, όν*, δωρ. **σκῐᾱρὸς** (*σκιά*)· ὡς καὶ νῦν, σκιερός, σύσκιος, κατάσκιος, ῥίπτων σκιάν. **2)** ὁ ἐν σκιᾷ, ὁ ἐσκιασμένος.

σκιή, ἡ, ἰων. ἀντὶ *σκιὰ* (βλ λ.).

ΣΚΙ᾽ΛΛΑ, *-ης*, ἡ· τὸ «σκιλλοκρόμμυδο» (λεγόμενον ἄλλως καὶ *σχῖνος*), λατ. **squilla.**

σκιμᾰλίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῖῶ*· δίδω εἴς τινα ἕνα κόλαφον (ἤ «μιὰ μούντζα», ἕνα «φασκέλωμα»), ἢ τοῦ κτυπῶ τὴν μύτην μὲ τὸν μεσαῖον δάκτυλον πρὸς κατεξευτελισμόν, *«καταδακτυλίζω»* || γενικῶς, φέρομαι ὑβριστικῶς (προσβλητικῶς). [*σκιμαλίζω· σκινθαρίζω* (παρομ. σημ.)· σκοτ. ἐτυμ].

σκιμβάζω· χωλαίνω, κάμπτω τὰ γόνατα, ὀκλάζω· [*σκιμβάζω*· πρβλ. Ἡσυχ. *«σκιμβάζει· στραγγεύεται», «ὀκιμβάζειν καὶ σκιμβάζειν· τὸ στραγγεύεσθαι»* (ὀ εἰλγμμένον ἐκ τοῦ συνων. *ὀκλάζειν*)· *σκιμβὸς* (=χωλός) : παλ-norr. **skeifr** (κωλύω, κεῖμαι ἐγκαρσίως), λεττ. **schk'lbs** (παρομ. σημασ.), **schk'ibt** (χάνω τὴν ἰσορροπίαν), ἰαπ. **sqeibh-, *sqi-m-b(h)-*].

σκίμπους, *-οδος*, ὁ (*σκίμπτω*)·=*ὁ ὀκλαδίας* (ἐνν. *δίφρος* ἢ *θρόνος*), «σκαμνὶ» διπλωτόν, ἢ εἶδος χαμηλοῦ καὶ ἀναπαυτικοῦ κραββάτου (φορείου) χρησιμοποιουμένου κατὰ τὴν μεταφορὰν ἀσθενῶν, λατ. **grabātus.**

σκίμπτω, μελλ. *-ψω*·=*σκήπτω* (βλ. λ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *σκῆπτρον*].

σκινδᾰλᾰ́μος, ὁ, καὶ συγκεκ. **σκινδαλμός,** ἀττ. **σχινδάλαμος,** καὶ συγκεκ. **σχινδαλμός**· (*σχίζω*)· τεμάχιον ξύλου, λεπτὴ σχίζα, ξυλάριον, λατ. **scindula** || μτφρ., *λόγων ἀκριβῶν σχινδάλαμοι* = λεπτολογίαι, σοφίσματα [δι' ἐτυμ. βλ. *σχίζω*].

σκινδᾰλᾰμο-φράστης, *-ου*, ὁ (*σκινδάλαμος*+*φράζω*)· ὁ λεπτολόγος, ὁ «διυλίζων τὸν κώνωπα», ὁ μωρολογίας φληναφῶν.

σκινδαλμός, ὁ, συγκεκ. ἀντὶ *σκινδάλαμος* (βλ. λ.).

σκῐο-ειδής, *ὲς* (*σκιὰ*+*εἶδος*)· ὁ σκιώδης, ὁ περερχόμενος ὡς σκιά, ὁ ὁμοιος πρὸς σκιάν, ὁμιχλώδης, σκιερός.

σκῐόεις, *εσσα, εν* (*σκιά*)· σκιερός, σύσκιος || σκοτεινός, σκοῦρος.

σκί-ουρος, ὁ (*σκιὰ*+*οὐρά*)· ὁ διὰ τῆς οὐρᾶς κάμνων εἰς ἑαυτὸν σκιάν (πρβλ. *σκιά-ποδες*), ὁ καὶ *καμψίουρος* καὶ *ἵππουρος* ἄλλως λεγόμενος, ἡ «βερβερίτσα» (λίαν μικρόσωμον ζῷον ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν θυσανωτὴν οὐράν του, διὰ τῆς πρὸς τὰ ἄνω κάμψεως τῆς ὁποίας φαίνεται ποιοῦν ἑαυτῷ σκιάν).

Ἔτυμ.: *σκίουρος* ⟨*σκιὰ*+*οὐρά*· πρβλ. ὁποκορ. λατ. **sciur-iolus** ⟨ἀγγλ. **squir-rel**· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ παλ-γερμ. **scẹ̄ri** (ταχύς)· ἄλλοι *δέχονται* ριζ. βάσιν **-Fερο-* καὶ τὸ συσχετίζουν πρὸς τὰ ἀγγλ-σαξ. **ácweorna,** γερμ. **aikverna-*: παλ-αλαυ. **vèverica** (σκίουρος), λιθ. **vovere** (δμ.), **vaĩveris** (τὸ ἄρρεν τῆς ἰκτίδος)· συνεσχετίσθη καὶ πρὸς τὸ *αἴελουρος*, ἐφ' ὅσον τοῦτο προέρχεται κατ' ἀνομοίωσιν ⟨**αἰέρουρος*, θεμ. **ΓαιΓερο-*· διὰ τὸ στοιχεῖον *-ουρο-* πρβλ. *κίλλουρος, μόλουρος*.

σκιόωντο, ἐπ. γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ *σκιάω*.

σκίπων, *-ωνος*, ὁ (*σκίμπτω*)·=*σκῆπτρον* (βλ. λ.), ράβδος, βακτηρία, λατ. **scipio** [δι' ἐτυμ. βλ. *σκῆπτρον*].

Σκίρα, τὰ (*σκίρον*)·=*Σκιροφόρια* (βλ. λ.).

Σκῖράς, *άδος*, ἡ, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς· βλ. *Σκιροφόρια*.

σκῐρᾰφεῖον, τὸ (ἐν τοῖς ἀντιγρ. ἐνίοτε καὶ *σκιράφιον*)· τόπος ἔνθα παίζουσι τοὺς κύβους, κυβευτήριον· ἐκ τοῦ

σκῐ́ρᾰφος, ὁ· τὸ σκεῦος (σχήματος ποτηρίου), ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνετάρασσον τοὺς κύβους καὶ εἶτα τοὺς ἀνερρίπτουν || μτφρ., ἀπάτη, δόλος, ἐμπαιγμός [ἀδεβ. ἐτυμ.].

Σκῖρῖται, οἱ· τμῆμα τοῦ Σπαρτιατικοῦ στρατοῦ, συνιστάμενον ἐξ ἑξακοσίων πεζῶν μαχομένων πλησίον τοῦ Βασιλέως καὶ προερχομένων ἔκ τινος διαμερίσματος (τῆς Ἀρκαδίας), ὅπερ ἐκαλεῖτο *Σκιρῖτις*.

ΣΚΙ᾽ΡΟΝ, τό· τὸ λευκὸν ἁλεξήλιον (*σκιάδειον*, βλ. λ.), τὸ ὁποῖον ἐκράτει ἡ Ἱέρεια κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς *Σκιράδος Ἀθηνᾶς*, ἐξ οὗ ἡ μὲν ἑορτὴ ἐκαλεῖτο *τὰ Σκίρα* ἢ *τὰ Σκῖροφόρια*, ὁ δὲ μήν, καθ' ὃν ἐτελεῖτο αὕτη, *Σκῖροφοριών*.

Ἔτυμ.: *σκίρον· σκιὰ* (βλ. λ.)· κατά τινας τὰ ἀνωτέρω ὀνόματα παρήχθησαν ἔκ τινος εἰδώλου τῆς Ἀθηνᾶς κατεσκευασμένου ἐκ γύψου (*σκῖρος*), ὁπότε ὅμως θὰ ἔδει νὰ γραφῇ *σκῖρον*· ἄλλοι ἐτυμολογοῦσιν ἐκ τοῦ *Σκίρος*, ὅστις ἦτο μάντις οἰκοδομήσας ὁμώνυμον ναὸν πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν συνοικίᾳ, ἥτις ἐκαλεῖτο *Σκίρον* (=συνοικία δυσωνύμων οἴκων)· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-γερμ. **scirm, scerm** (ἀλεξήνεμον, ἀλεξίπυρον) (: σανσκρ. *çárman-*= προστέγασμα· ἢ σανσκρ. **cárman-**, λατ. **corium**=δέρμα, ἰαπ. **sqer-* = κόπτω)· ὑπ' ἄλλων τέλος θεωρεῖται σημιτ. καταγωγῆς.

σκῖρον, τό· ὁ σκληρὸς φλοιὸς τοῦ τυροῦ, **αἱ** ἀκαθαρσίαι τοῦ τυροῦ.

ΣΚΙ᾽ΡΟΣ, ὁ, ὡσ. καὶ **σκίρρος**· γύψος, μαρμαροκονία, στόκκος (λεγ. ἄλλως καὶ *λᾶτύπη*) || σκληρὸν ἐπικάλυμμα, σκλήρωμα, λατ. **scirrhus** (πρβλ. καὶ *γῆ σκιρρᾶς*)· [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τινας σημιτ. προελεύσεως· παράγωγα : *σκιρρός· σκίρρος, σκιρρία· σκιρροῦσθαι· σκῖρος* (*γᾶ*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«σκεῖρος· ἄλσος καὶ δρυμός. Φιλητᾶς δὲ τὴν ῥυπώδη γῆν»*].

Σκῖρο-φόρια, τὰ (*σκίρον*+*φέρω*)· ἑορτὴ τῆς *Ἀθηνᾶς Σκιράδος*, ἀγομένη ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν μῆνα *Σκιροφοριῶνα*.

Σκῖρο-φοριών, *-ῶνος*, ὁ (*Σκιροφόρια*)· ὁ δωδέκατος ἀττικὸς μήν, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἀπὸ 15 Ἰουνίου—15 Ἰουλίου διάστημα.

ΣΚΙΡΤΑ᾽Ω, μελλ. *-ήσω* (εἶδος θαμιστικοῦ τύπου τοῦ *σκαίρω*)· ὡς καὶ νῦν, σκιρτῶ, ἀναπηδῶ, τινάσσομαι, ἐπὶ νέων ἵππων «τσινάω» [δι' ἐτυμ. βλ. *σκαίρω*].

σκίρτημα, *-ατος*, τό· ὡς καὶ νῦν, σκίρτημα, πήδημα, τίναγμα.

σκιρτητής, *-οῦ*, ὁ (*σκιρτάω*)· ὁ πηδῶν, ὁ τινασσόμενος, πηδητής, χορευτής.

σκιρτο-πόδης, *-ου*, ὁ (*σκιρτάω* + *πούς*)· ὁ ἔχων πόδας ἱκανοὺς (ἡσκημένους) εἰς τὸ σκιρτᾶν, ἐλαστικούς, ὁ δεινὸς χορευτής.

Σκῖτᾶλοι, οἱ· λάγνα πρόσωπα μνημονευόμενα ὡς κακοποιοὶ δαίμονες παρ' Ἀριστοφ. (Ἱππ. 634). [ἀγν. ἐτυμολ.].

σκῐφίζω, δωρ. ἀντὶ *ξιφίζω* (βλ. λ.).

σκίφος, τό, δωρ. ἀντὶ ξίφος (βλ. λ.).

σκῖ-ώδης, *ες*·=*σκιοειδὴς* (βλ. λ.), σκιερὸς || σκοτεινός, δολός, μαῦρος.

σκλῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *σκέλλω* (βλ. λ.)·

σκληρ-ᾰγωγέω, (*σκληρὸς* + *ἀγωγή*)· ἀνατρέφω σκληρῶς (δηλ. μὲ αὐστηρότητα, μὲ τραχύτητα, μὲ σκληρὰν ἀγωγήν).

σκληρο-καρδία, ἡ (*σκληρὸς*+*καρδία*)· ὡς καὶ νῦν, σκληροκαρδία, σκληρότης καρδίας, ἀσπλαχνία.

σκληρός, *ά, όν* (*σκλῆναι*)· ὡς καὶ νῦν, σκληρός, τραχύς, ἄκαμπτος, ξηρός, λατ. **durus**· **2)** ἐπὶ ἤχου, σκληρός, ὀξύς, τροχὺς || βαρύς, βραχνός, βαθύς. **3)** ἐπὶ γεύσεως καὶ ὀσμῆς, δριμύς, στυφός, δυσάρεστος, πικρός. **4)** ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, τραχύς, λατ. **rigidus** || ρωμαλέος, εὔτολμος, σκληρὸς (δυσκολόδραστος).— **II** μτφρ., **1)** ἐπὶ πραγμ., δύσκολος. **2)** ἐπὶ προσ., αὐστηρός, δύσκολος, τραχύς, σκληρός, ἰσχυρογνώμων, σκληροτράχηλος [δι' ἐτυμολ. βλ. *σκέλλω*].

σκληρότης, *-ητος*, ἡ (*σκληρός*)· ὡς καὶ νῦν, σκλη

ρότης ‖ ἐπί γεύσεως, τραχύτης, δριμύτης, στυφότης ‖ ἐπί προσ., αὐστηρότης, τραχύτης.

σκληρο-τράχηλος, *ον* (*σκληρός*+*τράχηλος*)· ὁ ἔχων τόν τράχηλον σκληρόν καί δύσκαμπτον ‖ μτφρ., ὡς καί νῦν, σκληροτράχηλος, ἰσχυρογνώμων.

σκληρῠ́νω, μελλ. *-ῠ́νῶ*· ἀόρ. α' *ἐσκλήρυνα*· παθ. πρκ. *ἐσκλήρυμμαι*· (*σκληρός*)· ὡς καί νῦν, σκληρύνω, καθιστῶ τι σκληρόν ‖ μτφρ., *σκληρύνω τήν καρδίαν τινός*=ποιῶ τινα σκληρόν κατά τήν καρδίαν ‖ μτφρ. ὡσ., ποιῶ τι(να) πυκνόν, χονδρόν, ἀνόητον.

σκληφρός, *ά, όν* (*σκέλλω*)· ἰσχνός, λεπτός, «κοκκαλιάρης» [*σκληφρός : σκελιφρός*· δι' ἐτυμολ. βλ. *σκέλλω*].

σκνῖπαῖος, *α, ον* (*σκνιπός* B)· ὡς τό *κνεφαῖος* (βλ. λ.), σκοτεινός, ὁ κατά τό σκιόφως πλανώμενος.

σκνῖπός (Α), *ή, όν* (*σκνίψ*)· μικρολόγος, γλίσχρος, κυμινοπρίστης, φιλάργυρος.

σκνῖπός (Β), *ή, όν*· ὁ ἔχων ἀμυδράν τήν ὄψιν ἤ τήν δρασιν, ὁ ἀμυδρῶς ὁρῶν, μύωψ (παρ' Ἡσυχ. *σκνιφός* καί «*σκνίφος· τό σκότος*»)· πρβλ. καί *σκνιπαῖος*.

σκνίψ, ὁ, γεν. *σκνῑπός*· ὀνομ. πληθ. *σκνῖφες*· ἔντομον κωνωπῶδες εὑρισκόμενον ὑπό τόν φλοιόν τῶν δένδρων, ἀνακαλυπτόμενον δέ καί ἐσθιόμενον ὑπό τοῦ δρυοκολάπτου [δι' ἐτυμ. βλ. *κνίψ*].

σκολιό-θριξ, *-τρῑχος,* ὁ, ἡ (*σκολιός* + *θρίξ*)· ὁ ἔχων κόμην οὖλην (συνεστραμμένην, βοστρυχώδη), «σγουρομάλλης» ‖ ὁ ἔχων φύλλα οὖλα, «σγουρωτά».

σκόλιον, τό, κυρ. οὐδ. τοῦ *σκολιός* (ἐξυπακ. τῆς λ. *μέλος* : *σκολιόν μέλος*=*σκόλιον*)· ᾆσμα ἀδόμενον ὑπό ἄλλου ἑκάστοτε ἐκ τῶν συμποσιαζόντων, ἐναλλάξ, συνοδείᾳ λύρας· λέγεται ὅτι τό εἶδος τοῦτο ἐπενοήθη ὑπό τοῦ Τερπάνδρου, καί ὅτι ὠνομάσθη οὕτω διά τόν ἀκανόνιστον τρόπον, καθ' ὃν τό ᾆσμα μετεβιβάζετο ἀπό τοῦ ἑνός εἰς τόν ἄλλον· ὁ ἑκάστοτε δηλ. ᾄδων ἐκράτει εἰς τήν χεῖρα κλάδον μυρσίνης, διεβίβαζε δέ τοῦτον εἰς ὁποιον ἐκ τῶν συνδαιτυμόνων ἤθελε, ὑποχρεούμενον νά συνεχίσῃ μέ ἰδικόν του ᾆσμα (τῆς ἰδικῆς του δηλ. ἐμπνεύσεως), αὐτός δέ πάλιν μετεβίβαζε τόν κλάδον τῆς μυρσίνης καί τό ᾆσμα εἰς τρίτον τῆς ἐκλογῆς του κ.ο.κ.

ΣΚΟΛΙΟ΄Σ, *ά, όν*· κεκαμμένος, κυρτός, λοξός ‖ συνεστραμμένος, «μπερδευμένος».— **II** μτφρ., διεστραμμένος, ἄδικος ‖ αἰνιγματώδης, σκοτεινός, ἀσαφής· [δι' ἐτυμ. βλ. *σκέλος*].

σκολόπᾰξ, *-ᾰκος,* ὁ· εἶδος μπεκάτσας, ἴσως ἡ ξυλόκοττα [ἡ λ. προῆλθεν ἴσως ἐκ τοῦ «*σκόλοψ*» λόγῳ τοῦ μακροῦ ράμφους τοῦ πτηνοῦ, ἤ ὀφείλεται εἰς λαϊκήν παρετυμολογίαν].

σκολόπεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *σκόλοψ*.

σκολοπίζω, μελλ. *-σω* (*σκόλοψ*)· ἀνασκολοπίζω, «παλουκώνω».

ΣΚΟ΄ΛΟΨ, *-οπος,* ὁ· πάσσαλος, «παλούκι», γεν. πᾶν τό ἀπολῆγον εἰς ὀξύ, τό «σουβλερόν» ‖ ἐν τῷ πληθ. *οἱ σκόλοπες*=πάσσαλοι πρός ὀχύρωσιν, περίφραγμα ἐκ πασσάλων, χαράκωμα ‖ ἐν Περσίᾳ ἐπί τοιούτων σκολόπων ἐνεπήγνυον τάς κεφαλάς τῶν καταδικαζομένων εἰς τόν «δι' ἀνασκολοπισμοῦ» θάνατον, ἐντεῦθεν δέ καί *σκολοπίζω* καί *ἀνασκολοπίζω* (πρβλ. τά σημερ. «παλουκώνω» καί «παλούκωμα»).— **II** δένδρον. [δι' ἐτυμ. βλ. *σκάλοψ*].

ΣΚΟ΄ΛΥ˜ΜΟΣ, ὁ· εἶδος ἀκάνθου ἐδωδίμου, ἀνθοῦντος κατά τό θέρος ‖ ἡ ἀγκινάρα. [ἀγν. ἐτυμολ.].

ΣΚΟ΄ΜΒΡΟΣ, ὁ· εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ζῶντος κατ' ἀγέλας· εἰς τό αὐτό εἶδος ἀνήκουσιν ὁ *θύννος* καί *ἡ πηλαμύς*. [*σκόμβρος*› λατ. **scomber**· παραδόξως συνεσχετίσθη πρός τό παρ' Ἡσυχ. «*σκομβρίσαι· γογγύσαι*», παλ-σλαυ. **skomati** (στενάζω, γογγύζω), **skomljati** (γρυλλίζω)].

σκοπ-άρχης, *-ου,* ὁ (*σκοπός*+*ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγός τῶν κατασκόπων (τῶν ἀνιχνευτῶν, τῶν ἐνεργούντων κατοπτεύσεις).

σκοπελο-δρόμος, *ον*· ὁ τρέχων διά μέσου σκοπέλων (βράχων).

σκόπελος, *-ου,* ὁ (*σκοπέω*)· τόπος κατάλληλος, ἀπό τοῦ ὁποίου δύναταί τις νά περισκοπῇ τά πέριξ (ὡς τό *σκοπιά*), ἀπόκρημνος βράχος, ἀκρωτήριον, λατ. **scopulus** ‖ γενικῶς, ὑψηλός βράχος, κορυφή [ἡ ἐκ τῶν *σκοπιά, σκοπός, σκοπέω, σκέπτομαι* παραγωγή τῆς λ. *σκόπελος* εἶχεν ὑιοθετηθῇ ὑπό τῶν ἀρχαίων ἤδη· νεώτεροί τινες ἀπορρίπτουσι τήν ἐτυμολογίαν ταύτην καί τήν ἀρχικήν σημασίαν («τόπος παρατηρήσεως») καί προτείνουσι τήν σημασ. «πέτρωμα κεκομμένον καθέτως» (ἐξ ἰαπ. ***sqep-, *sqop-** = κόπτειν· πρβλ. *σκέπαρνος, -ον*)].

σκοπεύω· *σκοπέω* (βλ. λ.).

σκοπέω, καί **σκοπέομαι** ὡς ἀποθ.· οἱ τύποι οὗτοι ἀπαντῶσι μόνον ἐν τῷ ἐνεστ. καί πρτ., τῶν ὑπολοίπων χρόνων (τ. ἔ. μελλ. *σκέψομαι*, ἀορ. α' *ἐσκεψάμην*, πρκ. *ἔσκεμμαι*) παραλαμβανομένων ἐκ τοῦ *σκέπτομαι*· (*σκοπός*)· βλέπω πρός τι πρᾶγμα ‖ βλέπω, θεῶμαι, παρατηρῶ, θεωρῶ, ἐξετάζω, ἐπισκοπῶ ‖ γενικῶς, κυττάζω, στρέφω τό βλέμμα, ἀγρυπνῶ.— **II** μτφρ., προσέχω εἴς τι, σκέπτομαι, ἀποδίδω σημασίαν εἴς τι ‖ *σκοπῶ τά ἑμαυτοῦ*=ἐξετάζω (προσέχω) τάς ἰδίας μου ὑποθέσεις.— **III** ἐρευνῶ, ἐξετάζω, ἐξακριβώνω, βεβαιώνω.

σκοπή, ἡ (*σκοπέω*)·=*σκοπιά* (βλ. λ.)· τόπος ἀφ' οὗ τις παρατηρεῖ ἤ κατασκοπεύει, πύργος κατοπτεύσεως.

σκοπιά, ἰων. **-ιή,** ἡ (*σκοπός*)· ὡς καί νῦν, σκοπιά, τόπος ὑψηλός, ἐξ οὗ δύναταί τις νά παρατηρῇ ἤ νά κατασκοπεύῃ, κορυφή ὄρους. **2)** πύργος κατοπτεύσεως, λατ. **specula**.— **II** φυλακή, φρουρά, ἀγρυπνία ‖ *σκοπιάν ἔχω*=φυλάττω, ἀγρυπνῶ.

σκοπιάζω (*σκοπιά*)· βλέπω περί ἐμαυτόν γύρω, κατασκοπεύω ἀπό πύργου κατοπτεύσεως ‖ γενικῶς, κατοπτεύω, ἀνερευνῶ, ἐξετάζω.— **II** μτβτ., ἀνιχνεύω τι μετά προσοχῆς, ἀναζητῶ τι, ἀνακαλύπτω.

σκοπιάω, μτγν. ποιητ. τύπος ἀντί *σκοπιάζω*.

σκοπιήτης, *-ου,* ὁ (*σκοπιάω*)· κατάσκοπος, πρόσκοπος, σκοπιωρός.— **II** ὀρεσίβιος, ἐπίθ. τοῦ *Πανός*.

σκοπι-ωρέομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ. (*σκοπιά* + *ὥρα*)· κατοπτεύω (παρατηρῶ) ἀπό σκοπιάν, περισκοπῶ ἀπό παρατηρητήριον.

σκοπός, ὁ καί ἡ (*σκέπ-τομαι*)· ὁ *σκοπῶν* (ὁ παρατηρῶν, ὁ φυλάττων, ὁ προσέχων) ‖ ἐν *κακῇ ἐνν.*, ὁ παραφυλάττων, ὁ ἐνεδρεύων, διά τινα. **2)** ἐπί θεῶν, ὁ διαφυλάττων, ὁ φύλαξ ἄγγελος, προστάτης, πολιοῦχος, τόπου τινός. **3)** ἐν πολέμῳ, ὡς καί νῦν, ὁ σκοπός, ὁ φρουρός, ὁ ἀγρυπνος φύλαξ, λατ. **speculator** ‖ ὡσ. ὁ ἐπισημαίνων καί ὑποδεικνύων τό δήραμα κατά τό κυνήγιον ‖ κατάσκοπος, πρόσκοπος, ἀνιχνευτής ‖ ἀγγελιαφόρος.— **II** τό σημεῖον ἤ τό ἀντικείμενον, ἐπί τοῦ ὁποίου προσηλώνει τις τό βλέμμα του, τό «σημάδι», ὁ στόχος, λατ. **scopus** ‖ *ἀπό σκοποῦ* = μακράν τοῦ στόχου. **2)** μτφρ., ὡς καί νῦν, ὁ σκοπός, χάριν τοῦ ὁποίου πράττει ἤ λέγει τίς τι. [δι' ἐτυμ. βλ. *σκέπτομαι*].

σκορᾰκίζω, μελλ. ἀττ. *-ῐῶ*· στέλλω τινά *ἐς κόρακας*, «τόν στέρνο εἰς τόν διάβολον», τόν μεταχειρίζομαι περιφρονητικῶς.— παθητ., τυγχάνω περιφρονητικῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τινός, λατ. **contumelia affici**. [*σκορακίζω*‹(*ἐ*)*ς κόρακας*· κατ' ἄλλους, οὐχί ὀρθῶς, ‹*σκῶρ*+*κίδναμαι !*].

σκορδῑνάομαι, ἰων. **-έομαι,** μελλ. **-ήσομαι**· ἀποθ.· ἐκτείνω τά μέλη μου, τεντώνομαι, τανύομαι, χασμῶμαι, αἰσθάνομαι ὑπερβολικήν κόπωσιν ἤ χαύνωσιν («τεμπέλιασμα»). [ἀβεβ. ἐτυμ.· βλ. *κόρδαξ*].

σκορδῦλη, ἡ· μικρός ἰχθύς ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ θύννου· [δι' ἐτυμ. βλ. *κορδύλη*].

σκοροδ-ᾶλμη, ἡ (*σκόροδον* + *ἅλμη*)· ἅλμη (σάλτσα, σαλαμούρα, τουρσί) ἀπό σκόροδον («σκόρδο»), εἶδος σκορδαλιᾶς.

σκοροδίζω, μελλ. *-ίσω*· παθητ. πρκ. *ἐσκορόδισμαι* (*σκόροδον*)· (δια)τρέφω μέ σκόρδον ‖ εἰς ἀλέκτορας προοριζομένους διά ἀλεκτορομαχίας δίδω ὡς κυρίαν τροφήν (ὀλίγον πρό τῆς μονομαχίας) σκόρδον, τό ὁποῖον τούς παροξύνει πρός μάχην ‖ *ἐσκορόδισμένος*=παρεσκευασμένος πρός μάχην διά σκορόδου («ταγισμένος μέ σκόρδο»).

σκορόδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκόροδον* ‖ ἐν τῷ πληθ., βλαστάρια, φύλλα, ἤ καυλοί σκορόδων.

ΣΚΟ΄ΡΟΔΟΝ, τό, καί συγχεκ. **σκόρδον**· ὡς καί

νῦν, σκόρδον, λατ. **allium** ‖ συχνά μνημονεύεται δμοῦ μετά τοῦ ***κρομμύου*** καί τοῦ ***πράσου***· ἐξ αὐτοῦ τό

σκοροδο-πανδοκευτρι-αρτόπωλις, *-ιδος, ἡ(σκόροδον+πανδοκεύτρια+ἀρτόπωλις)*· ἡ ξενοδόχος ἡ πωλοῦσα σκόρδα καί ἄρτον.

ΣΚΟΡΠΙ'ΖΩ, μελλ. *-ίσω*· ὡς καί νῦν, σκορπίζω, διασκορπίζω, διαχέω ‖ εἶμαι σπάταλος ‖ πρβλ. ***σκεδάννῡμι***.

ΣΚΟΡΠΙ'ΟΣ, *ὁ*· ὁ «σκορπιός» (εἴτε τῆς ξηρᾶς εἴτε τῆς θαλάσσης, ἡ «σκορπίνα»).

*'Ετυμ.: **σκορπίος***· ἐξ αὐτοῦ καί τό ***σκορπίζω***=διασκορπίζω (διότι ***σκορπίος*** ἐκαλεῖτο καί πολεμική τις μηχανή ἐκτοξεύσεως βελῶν)· ἀγγλ-σαξ. **sceorfan** (ροκανίζω, χαράσσω), **scearfian** (ἀποξέω, κομματιάζω), παλ-γερμ. **scirbi** (θραῦσμα), **scarbōn** (τεμαχίζω), **screvẓn (incīdere)**, λετ. **schk'erpis** (χορτοκόπος μάχαιρα), **schk'erpét** (κόπτω τήν χλόην), **schk'erpele** (θραῦσμα ξύλου), **schk'irpta** (ἀποστόμωμά μαχαίρας)· πρβλ. καί τήν δμάδα λέξεων ***ἄνευ*** τοῦ ἀρχικοῦ **s-** ἐν λ. ***καρπός, κρώπιον***· ἐπέκτ. κατά ἓν χειλικόν πρόσφ. ἐκ τῶν ****(s)qer(e)-, *(s)qerē-, *(s)qeri-, *(s)qeru-*** (σχίζω, κόπτω).

σκοταῖος, α, ον (***σκότος***)· ὁ ἐν σκότει ὤν, σκοτεινός ‖ ὁ πρό τῆς αὐγῆς, κατά τό λυκαυγές, ἤ ὁ μετά τήν δύσιν τοῦ ἡλίου, κατά τό λυκόφως, ὁ ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτός.

σκοτεινός, ή, όν (***σκότος***)· ὡς καί νῦν, σκοτεινός, μαυρειδερός ‖ ὁ ἐν τῷ σκότει ὤν, τυφλός.— **II** μτφρ. σκοτεινός, ἀσαφής.—ἐπιρρ. ***-νῶς***.

σκοτία, ἡ (***σκότος***)· σκότος, «σκοτάδι», γνόφος, ἀχλύς, ζόφος, «σουρούπωμα».

σκοτίζω, μελλ. *-ίσω* (***σκότος***)· κάμνω τι σκοτεινόν, συσκοτίζω, ἐπισκοτίζω.— παθητ., εἶμαι ἤ γίνομαι σκοτεινός, σκοτεινιάζω.

σκότιος, α, ον, ὡσ. καί ***-ος, -ον*** (***σκότος***)· σκοτεινός, μαυρειδερός ‖ ὁ ζῶν ἤ γινόμενος ἐν τῷ σκότει, ὁ ἐν τῷ σκότει διατελῶν ‖ κρύφιος, κρυφός, μυστικός.

σκοτο-δᾰσῠ-πυκνό-θρῐξ, *-τρῐχος, ὁ, ἡ (σκότος+δασύς+πυκνός+θρίξ)*· σκοτεινός ἐκ τῆς πυκνότητος καί δασύτητος τῶν τριχῶν (μέ πυκνά μαῦρα μαλλιά).

σκοτο-δῑνέω, (***σκότος+δῖνος***)· πάσχω ἐκ σκοτοδίνης, «ζαλίζομαι», «άντραλλίζομαι».

σκοτο-δῑνία, ἡ (***σκοτοδινέω***)· σκοτοδίνη, ἴλιγγος, ζάλη, «άντράλλισμα».

σκοτο-δῑνιάω'=***σκοτοδινέω*** (βλ. λ.).

σκοτο-ειδής, ***ἐς*** (***σκότος*** + ***εἶδος***)· ὁ φαινόμενος σκοτεινός.

σκοτόεις, εσσα, εν, ποιητ. ἀντί ***σκότιος*** (***σκότος***)· σκοτεινός ‖ σκοτισμένος, κατηφής.

σκοτό-μαινα, ἡ'=***σκοτομήνη*** (βλ. λ.).

σκοτο-μήνη, ἡ (***σκότος+μήνη***)· νύξ ἀσέληνος.

σκοτο-μήνιος, ***ον*** (***σκοτομήνη***)· ἀσέληνος, σκοτεινός.

ΣΚΟ'ΤΟΣ, -ου, ὁ (καί σπανιώτ. ***σκότος, -εος,*** τό)· ὡς καί νῦν, σκότος, «σκοτάδι», ἔλλειψις φωτός ‖ παρ' Ὁμήρῳ σύχνά ἐπί τοῦ σκότους τοῦ θανάτου, καί ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἐν τῇ φράσει ***τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν*** (=σκότος ἐκάλυψε τούς ὀφθαλμούς του, ἀπέθανεν) ‖ ἐπί τυφλότητος, ***σκότον βλέπω*** = βλέπω σκότος, δηλ. δέν βλέπω τίποτε, εἶμαι τυφλός‖μτφρ., ***σκότῳ κρύπτω***=λατ. **nocte premere**=κρύπτω ἐν τῷ σκότει.—ὁ τύπος τοῦ οὐδ. (***τὸ σκότος***) σπανίως ἀπαντᾷ παρ' ἀττικοῖς. [***σκότος· σκοτεινός· σκότιος· σκοτόω***: παλ-ιρλ. **scāth** (σκιά), γοτθ. **skadus,** ἀγγλ-σαξ. **sceadu,** παλ-γερμ. **scato** (σκιά), ἀλβ. **kot** (σκοτεινότης)].

σκοτόω, μελλ. ***-ώσω*** (***σκότος***)· ποιῶ τι σκοτεινόν, σκοτίζω, ἀμαυρώνω, τυφλώνω.

σκοτ-ώδης, ες, συνῳρ. ἀντί ***σκοτοειδής*** (βλ. λ.), σκοτεινός, μαῦρος ‖ ἀσαφής.

σκῠβᾰ̆λον, τό· κόπρος, ρύπος ‖ ἀπομεινάρι, ἀπόρριμμα, σκουπίδι, ὡς καί νῦν «σκύβαλον», ἀπολέπισμα, τσώφλι. [συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ***«ἐς κύνας βαλεῖν»***, πρβλ. ***σκορακίζω***· ὑπό τινων τῶν νεωτέρων συσχετίζεται πρός τό λιθ. **skubùs-rùs** (προσεκτικός, ἄγρυπνος), **skùbti** (διάζομαι), ἰαπ. ****squb***: γοτθ. **af-skiuban** (ἀπωθῶ πλαγίως), ἰαπ. ****squp-***· ὑπ' ἄλλων θεωρεῖται σημιτ. καταγωγῆς].

σκυδμαίνω'=***σκύζομαι*** (βλ. λ.).

ΣΚΥ'ΖΟΜΑΙ, ἀποθ.· ὀργίζομαι (ἤ εἶμαι ὠργισμένος) ἐναντίον τινός, ἀγανακτῶ ἐναντίον τινός.

*'Ετυμ.: **σκύζομαι, σκυδμαίνω· σκυθρός*** (κατ' ὀνομ. ⟨****σκυσ-θρος*** ⟨****σκυδ-θρο-ς***)· ***σκυθρωπός· σκυθράζω***: λιθ. **skaudùs** (ἀλγεινός, ὀδυνηρός· βίαιος), **skùsti** (καταπονοῦμαι), **praskudimas** (νευρικός κάματος) **skùndzu, skú,sti** (μεμψιμοιρῶ διά τι), λετ. **skundét** (ἐπιπλήττω, εἶμαι χολωμένος), **ska'udét, ska'ust** (φθονῶ, ζηλεύω)· ἐξ ἰαπ. ****squd***.

Σκῠδαινᾰ́, ἡ, θηλ. τοῦ ***Σκύθης***.

Σκῠ́θης, -ου, ὁ· κλητ. ***Σκύθᾰ̆***· ὁ κατοικῶν ἐν Σκυθίᾳ, ὁ κάτοικός της, ἤ, ὁ καταγόμενος ἐξ αὐτῆς ‖ παροιμ. φρ. ***Σκυθῶν ἐρημία*** ὡς θά ἐλέγομεν σήμερον «Ἀφρικανική ἐρημία». 2) ὡς ἐπίθ., Σκυθικός.— **II** ἐν Ἀθήναις, ἀστυνομικός (ἤ δικαστικός) κλητήρ· διότι τό σῶμα τῶν ὀργάνων τούτων τῆς τάξεως (εἶδος πολιτοφυλακῆς) ἀπετελεῖτο ἐκ Σκυθῶν δούλων κατά τό πλεῖστον.

Σκῠθίζω, μελλ. *-ίσω* (***Σκύθης***)· εἶμαι Σκύθης, ἤ φέρομαι ὡς οἱ Σκύθαι ‖ καταμερίζω μέ τούς Σκύθας. 2) πίνω ὡς Σκύθης. 3) ἐπειδή οἱ Σκύθαι συνήθιζον νά ἀποσποῦν τό δέρμα ἀπό τάς κεφαλάς τῶν ἐχθρῶν των, τό ***σκυθίζω*** κατήντησε νά προσλάβῃ καί τήν σημασίαν τοῦ «ξυρίζω τήν κεφαλήν μου».

Σκῠθιστῑ́, ἐπιρρ. (***Σκυθίζω***)· κατά τόν τρόπον τῶν Σκυθῶν ‖ ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Σκυθῶν.

Σκῠθο-τοξότης, -ου, ὁ· ὁ Σκύθης τοξότης,

σκυθράζω, μελλ. *-άσω* (***σκυθρός***)· εἶμαι ὠργισμένος, εἶμαι λυπημένος, εἶμαι σκυθρωπός, ***σκυθρωπάζω*** (βλ. λ.).

ΣΚΥΘΡΟ'Σ, ά, όν· ὠργισμένος, κατηφής, μελαγχολικός, ***σκυθρωπός*** (βλ. λ.)· [δι' ἔτυμ. βλ. ***σκύζομαι***].

σκυθρ-ωπάζω, μελλ. *-άσω* (***σκυθρωπός***)· ὡς καί νῦν, σκυθρωπάζω, εἶμαι σκυθρωπός, «κατσουφιάζω», ἔχω ὄψιν κατηφῆ, φαίνομαι δυσηρεστημένος ἤ ὠργισμένος, ἔχω ὄψιν περίλυπον.

σκυθρ-ωπός, (ἡ), ***όν*** (***σκυθρός+ὤψ***)· ὡς καί νῦν, σκυθρωπός, λυπημένος ἤ ὠργισμένος τήν ὄψιν, κατηφής, μελαγχολικός.—ἐπιρρ. ***σκυθρωπῶς ἔχω***= εἶμαι περίλυπος τήν ὄψιν.

σκῠλᾰ́καινα, ἡ, θηλ. τοῦ ***σκύλαξ***· «σκύλα».

σκῠλᾰ́κευμα, -ατος, τό· τό «σκυλάκι», τό νεογνόν τοῦ κυνός· ἐκ τοῦ

σκῠλᾰ́κεύω, μελλ. *-σω* (***σκύλαξ***)· ζευγαρώνω κύνας πρός πολλαπλασιασμόν των ‖ γεν., ἀνατρέφω (διατηρῶ) κύνας.

σκῠλᾰκ-ώδης, ***ες*** (***σκύλαξ+εἶδος***)· ὁ ὅμοιος πρός σκύλακα (νεαρόν κύνα) ‖ τό οὐδ. ***τὸ σκυλακῶδες*** ὡς οὐσ.=ἡ φύσις (ὁ χαρακτήρ) τῶν σκυλάκων.

σκῠλᾰ́ξ, *-ᾰκος, ὁ, ἡ*· τό νεογνόν τοῦ κυνός, τό «σκυλάκι», λατ. **catulus** ‖ ὡς τό ***σκύμνος***, τό νεογνόν («τό μικρό») οἱουδήποτε ζώου, πᾶν νεαρᾶς ἡλικίας ζῷον.

*'Ετυμ.: **σκύλαξ***· ὑπό τινων συγγ. τῷ norv. **skualdra** (γαυγίζω ἀκαταπαύστως), παλ-norr. **skualdr** (=λατ. **garritus, crepitus**), **skualdra** (ὁμιλῶ εἰς ἐπίσημον γλῶσσαν), **skual** (=λατ. **vox, sonus, loquela, sermo**), ἰαπ. ****sqvel-*** (ἐν μεταπτωτ. βαθμ. ****sqvol-*** ἐν τῷ ***σκύλαξ***), πρβλ. πρός τούτοις λιθ. **skalikas** (κυνηγετικός κύων, γαυγίζων συνεχῶς), **skãlyti** (γαυγίζω ἀπαύστως).— κατ' ἄλλους, οὐχί ὀρθῶς, ***σκύλαξ*** ἀντί ****σκολαξ*** κατ' ἀναλογίαν πρός τά ***κύων, κυν-***: μεσ-ιρλ. **cuilēn** (=λατ. **catulus**), gall. **colwyn** (σκύλαξ) ⟨Κελτ. ****kol-eino-***.—ὑπ' ἄλλων ἀνήχθη εἰς τύπον ****σκυδ-λακ-***: ***σκύζω*** (=μαλλώνω)· ἀλλ' ἐκ τούτου θά ἀνέμενέ τις τύπον ****σκυλλακ-*** (μετά διπλοῦ ***-λλ-***), πρβλ. λακ. ***ἔλλᾰ́*** (=ἕδρα, κάθισμα) ⟨****ἑδ-λᾶ*** (=λατ. **sella**)· ἐν τούτοις δι' αὐτοῦ ἐξηγοῦνται τύποι ὡς οἱ ***Σκύλλα, Σκύλλη***, καί τό παρ' Ἡσυχ. αἰολ. ***«κύλλα· σκύλαξ»***.

σκῦλευμα, -ατος, τό (***σκυλεύω***)· τό σκυλευθέν, τό λαφυραγωγηθέν ‖ κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.· λάφυρα, σκῦλα, λεία, λαφυραγωγηθέντα ὅπλα φονευθέντος ἐχθροῦ, σκυλευθεῖσα πανοπλία.

σκῦλεύω, μελλ. *-σω* (*σκῦλον*)· ἀπογυμνώνω φονευθέντα ἐχθρὸν ἀπό τὴν πανοπλίαν του, τὸν λαφυραγωγῶ, λατ. **spoliare** || μετὰ ὑύο αἰτ. (προσ. καὶ πραγμ.) : *Κύκνον τεύχεα ἀπ' ὤμων σκυλεύσαντες*= περιαφαιρέσαντες τὰ ὅπλα τοῦ Κύκνου ἀπό τοὺς ὤμους του.

σκῦλη-φόρος, *ον*=*σκυλοφόρος* (βλ. λ.).

σκύλιον, τό· τό «σκυλόψαρο», λατ. **canicula**· [ἐκ τοῦ *σκύλαξ* (βλ. λ.)· πρβλ. καὶ τὸ παρὰ Νικ. *«σκύλλα· καρχαρίας»*· τὸ τέρμα *-ιον* εἶναι τῶν ὑποκορ.—συγγ. τῷ λατ. **squalus** (=σκυλόψαρο) (<ἰαπ. ***sqvolio-m**), ὅπερ πάλιν εἶναι συγγ. τῷ παλ-norr. **hualr** (φάλαινα), μεσ-γερμ. **wels,** παλ-πρωσσ. **kalis** (ἰχθὺς ποταμῶν, ὁ σίλουρος), πρβλ. Ἡσυχ. *«ἄσπαλος· ἰχθύς»*].

Σκύλλᾶ ἢ **Σκύλλη,** *ης,* ἡ· θηλυκὸν τέρας κατοικοῦν ἐν σπηλαίῳ, κατὰ τὸν Σικελικὸν πορθμόν, ὑλακτοῦν ὡς κύων, μὲ δώδεκα βραχίονας καὶ ἓξ αὐχένας, κατακόπτον δὲ τὴν λείαν του εἰς τεμάχια (διὸ καὶ ἐκλήθη *Σκύλλα,* ἐκ τοῦ *σκύλλω* βλ. λ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *σκύλαξ*].

ΣΚΥ'ΛΛΩ, ἀόρ. *α' ἔσκῦλα*· σπαράττω, «ξεσχίζω», ἐκδέρω, «γδέρνω» || μτφρ., ἐνοχλῶ, βασανίζω, δυσαρεστῶ, ἐμβάλλω εἰς ταραχήν, λατ. **vexare.**

Ἔτυμ.: σκύλλω· σκύλ-μα· σκυλ-μός· κο-σκυλ-μάτια (βλ. λ.)=λατ. **qui-squil-iae**· πρβλ. μεσ-γερμ. **schiel** (θεμ. ***sqeulo-**)=δραῦσμα, τεμάχιον· ἐξ ἰαπ. ***sqeul-**, ***sqvel-**, ***squl-**, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς ἰαπ. ***sqevel-** ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***sqeve-**, ***sqeu-**, ***squ-**· βλ. καὶ *σκῦρ ς·* τὸ λατ. **quisquiliae** ὑπ' ἄλλων θεωρεῖται δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὑπ' ἄλλων συγγ. τῷ ἑλλ. *κοσκυλμάτια,* περιέχον τὴν ῥίζαν ***sqvel-**, ἀντὶ τοῦ ***quesqueliae** τρόπον τινά.

σκύλμα, *-ατος,* τό (*σκύλλω*)· τὸ ἀποσπασθὲν (ἐκριζωθὲν) τεμάχιον || ἡ ἀπότιλσις (τὸ ξερρίζωμα) τῆς κόμης, τὸ μάδημα.

σκυλμός, ὁ (*σκύλλω*)· σπαραγμός, τὸ «ξέσχισμα» || μτφρ., ἐνόχλησις, βασάνισμα, κάκωσις.

σκῦλο-δεψέω, μελλ. *-ήσω* (*σκυλοδέψης*)· κατεργάζομαι δέρματα, βυρσοδεψῶ.

σκῦλο-δέψης, *-ου,* ὁ, καὶ **σκῦλό-δεψος** (*σκύλος*+*δέψω,* μελλ. τοῦ *δέφω*)· ὁ κατεργαζόμενος δέρματα, ὁ βυρσοδέψης (λεγόμενος ἄλλως καὶ *σκῦτοδέψης*).

σκῦλον, τό (*σκύλλω*), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ σκῦλα*· ὡς τὸ *ἔναρα* (τά), τὰ ὅπλα τοῦ νεκροῦ ἡττημένου τὰ λαμβανόμενα ὑπὸ τοῦ νικητοῦ ὡς λάφυρα τῆς νίκης του, γεν. λάφυρα, λατ. **spolia** || *σκῦλα γράφω*=ἐπιγράφω τὸ ὄνομά μου ἐπὶ ὅπλων ληφθέντων ὡς λαφύρων καὶ ἀφιερουμένων εἰς ναὸν θεοῦ τινος || σπαν. ἐν τῷ ἑν., λαφυρον, λεία.

σκῦλος, *-εος,* τό (*σκύλλω*)· δέρμα παντὸς ζώου φονευθέντος || εἰδ. δορὰ λέοντος.

σκῦλο-φόρος, *ον* (*σκῦλον*+*φέρω*)· ὁ λαμβάνων (ἢ ὁ δεχόμενος) τὰ *σκῦλα,* δηλ. τὰ λάφυρα.

σκῦλο-χᾰρής, *-ὲς* (*σκῦλον*+*χᾰρῆναι*)· ὁ χαίρων (εὐφραινόμενος) ἐπὶ τοῖς λαφύροις.

ΣΚΥ'ΜΝΟΣ, *-ου,* ὁ· ὡς τὸ *σκύλαξ* (βλ. λ.), νεογνὸν ζῴου || κυρ. τὸ νεογνὸν λεαίνης (ὅπως *σκύλαξ* κυρ. ἐκαλεῖτο τὸ νεογνὸν κυνός).

Ἔτυμ.: σκοτ. ἐτυμολ.· ὑπό τινος, ἥκιστα πιθανῶς, συσχετίζεται πρὸς τὸ *σκύλαξ* (βλ. λ.)· ὑπ' ἄλλων ἀνάγεται εἰς ***σκύδμνος** (νεαρὸν ζῷον εὐκόλως ἐρεθιζόμενον) : *σκυδμαίνω* (ἐρεθίζομαι).

σκύμνως, δωρ. ἀντὶ *σκύμνους,* αἰτ. πληθ. τοῦ *σκύμνος.*

Σκῦρος, ἡ· ἡ γνωστὴ νῆσος τῶν Σποράδων, οὐ μακρὰν τῆς Εὐβοίας, κληθεῖσα οὕτω λόγῳ τοῦ πετρώδους τοῦ ἐδάφους της (βλ. Κ.Ε.Λ.).— **Σκυρόθεν** =ἀπὸ τὴν Σκῦρον.

σκῦρος, *-ου,* ὁ, καὶ *σκύρος*· ὡς τὸ *λατύπη,* τὰ κατὰ τὴν λάξευσιν τῶν λίθων ἐκπίπτοντα τεμάχια, τὰ σκῦρα (ὡς καὶ νῦν ἔτι λέγονται).

Ἔτυμ.: σκῦρος· *σκυροῦμαι* (=εἶμαι λιθοστρωμένος)· *σκυρωτὰ ὁδός* (Πινδ) = λατ. **via strata** (λιθόστρωτος)· *σκυρώδης* (= πετρώδης) : λιθ. **kiáuras,** λεττ. **zaurs** (τρυπημένος), λιθ. **skiaure** (λέμβος διάτρητος χρησιμεύουσα ὡς ἰχθυοφυλάκιον), παλ-σουηδ. **skǫr** (***skoyrr**)=εὔθραυστος, παλ-norr. **skor** (ἔνκοπή, πληγή, τραῦμα), μεσ-γερμ. **schore** (διάρρηγμα, σχίσμα), γοτθ. **-skaúrō,** παλ-γερμ. **scora** (πτύον), μεσ-γερμ. **schorn** (σαρώνων συναθροίζω)· ἐξ ἰαπ. ***sqeve-**, ***squ-** ἐκτετ. κατὰ ἓν *-r-*· ἐκτετ. δὲ κατὰ ἓν *-t-* ἐν τῷ λιθ. **skutù,** **skùsti** (ἀποξέω, ξυρίζω), **skùtas** (μικρὸν τεμάχιον), **skiáuti** («τὸ χαρχάλι τοῦ πετεινοῦ»)· ἐνταῦθα πιθ. ἀνήκει τὸ παρ' Ἡσυχ. *«σκυτίζει· σπαράσσει»*· ἰαπ. ***sqevel-**, ἐξ οὗ ***sqeul-**, ***sqvel-** ἐν μεταπτ. βαθμ. ***squl-** ἐν τῷ *σκύλλω* (βλ. λ.).

σκῦτᾰ́λη, ἡ· ράβδος, βακτηρία, ρόπαλον, κορύνη || ἐν Σπάρτῃ *σκυτάλη* ἐκαλεῖτο ῥάβδος κυλινδρικὴ χρησιμοποιουμένη πρὸς γραφὴν μυστικῶν διαταγῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις ἦτο πρᾶγμα ἀνέφικτον διὰ πάντα ἄλλον ἐκτὸς τοῦ ἔχοντος τὴν ῥάβδον ἢ ἄλλην τῶν ἰδίων διαστάσεων· περιετύλισσον δηλ. τὴν ῥάβδον λοξῶς μὲ δερματίνην λωρίδα ἢ μὲ ταινίαν χάρτου, καὶ εἶτα ἔγραφον κατὰ μῆκος τῆς ῥάβδου, ὅπότε ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ ἀναγραφέντα ἐπὶ τῆς ταινίας μετὰ τὴν ἐκτύλιξίν της. Ἐν τῇ πραγματικότητι δηλ. οἱ Ἔφοροι τὴν ταινίαν αὐτὴν (μετὰ τὴν γραφὴν καὶ τὴν ἐκ τῆς σκυτάλης ἐκτύλιξιν) ἀπέστελλον πρὸς τοὺς ἔξω τῆς Σπάρτης βρῶντας στρατηγούς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ οἱ μόνοι δυνάμενοι νὰ ἀναγνώσουν τὰ «σταλέντα γράμματα» (διαταγάς), διότι μόνον αὐτοὶ κατεῖχον σκυτάλην τῶν ἰδίων διαστάσεων πρὸς τὴν φυλασσομένην ὑπὸ τῶν Ἐφόρων, καὶ δὲν εἶχον παρὰ νὰ περιτυλίξουν τὴν ἰδικήν των σκυτάλην μὲ τὴν ἐνεπίγραφον ταινίαν. || ἐντεῦθεν κατήντησε *σκυτάλη* νὰ σημαίνῃ διαταγὴν τῶν Ἐφόρων τῆς Σπάρτης (ἢ ἄλλης ἁρμοδίας ἀρχῆς), ἢ καὶ γενικώτερον πᾶσαν παραγγελίαν ἢ ἄγγελμα. [*σκυτάλη· σκύταλον· σκυταλίς*· σκοτ. ἐτυμολ.· πρβλ. λατ. **scutula,** λιθ. **skutùlė** (ξύλινον κυτίον μετὰ σκεπάσματος)]·

σκῦτᾰ́λιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκύταλον* (μικρὰ ράβδος, ραβδίον).

σκῦτᾰλίς, *-ίδος,* ἡ, ὑποκορ. τοῦ *σκυτάλη* (βλ. λ.).

σκύτᾰλον, τό·=*σκυτάλη* (βλ. λ.), ρόπαλον, «μαγκούρα».

σκῦτεύς, *-έως,* ὁ (*σκῦτος*)·=*σκυτοτόμος* (βλ. λ.), ὑποδηματοποιός, σανδαλοποιός, «μπαλωματῆς», «παπουτσῆς».

σκῦτεύω, μελλ. *-σω* (*σκυτεύς*)· εἶμαι ὑποδηματοποιός, εἶμαι *σκυτοτόμος.*

ΣΚΥ'ΤΗ, δωρ. **σκύτᾱ,** ἡ· ἡ κεφαλὴ || ὁ τράχηλος.

σκῦτῐ́νος, *η, ον* (*σκῦτος*)· δερματίνος, πεποιημένος ἐκ δέρματος || τὸ *σκύτινον* (ὡς οὐσ.)=δερμάτινον στόλισμα ἢ ἐξάρτημα.

σκῦτος, τό (*κύτος,* ἐξ οὗ τὸ λατ. **cutis**)· δέρμα, καὶ μάλιστα κατειργασμένον, βύρσα, «τομάρι, πετσί».— **ΙΙ** πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ δέρματος, μάστιξ, λωρίον.

Ἔτυμ.: σκῦτος· σκυτεύς· ἐξ ἰαπ. ***sqeu-t-**, ὅπερ εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ***sqeu-**, ***sqevā-** (καλύπτω), μαρτυρουμένου ἐκ τοῦ σανσκρ. **skunátti, skunō'ti, skaũti** (καλύπτω), ἑλλ. *σκῦλον* (βλ. λ.), λατ. **obscūrus,** μεσ-ιρλ. **cūil** (***kūli-**), gall. **cil ysgil** (μικρὰ κρύπτη), μεσ-gall. **eskit esgit** (=**calceus**), νεο-gall. **esgid,** corn. **eskit esgis** (ὑπόδημα), παλ-norr. **skaunn** (ὑπερασπιστής, πρόμαχος), μεσ-γερμ **schiune** (ἀποθήκη σταχύων), παλ-γερμ. **scūr** (ὑπόστεγον), **scūra, sciura** (ἀχυροβολών), παλ-norr. **skiól** (ὑπόστεγον), **skióla** (καδίσκος), μεσ-γερμ. **schūl** (μικρὰ κρύπτη), παλ-norr. **skúme** (σκοτεινός)· ἐν ἰαπ. ***sqeudh-** ὑπάρχει ἐν τῷ γοτθ. **skauda-raip** (=ἱμάς), παλ-norr. **skauðir** (δερματίνη σέλλα ἵππου), **skióða** (μικρὸς δερμάτινος σάκκος), μεσ-γερμ. **schōte** (τσώφλι), λεττ. **skaut** (περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι), **skumt** (ἀποβαίνω περίλυπος), λιθ. **skūra** (δέρμα), **ciwkh** (ὀροφή)· πρβλ. τὰς ἄνευ τοῦ ἀρχικοῦ **s-** λέξεις ἐν *κύτος.*—τὸ λατ. **scūtum** δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ἀνήκει ἐνταῦθα.

σκῦτο-τομεῖον, τό (*σκυτοτομέω*)· τὸ ἐργαστήριον τοῦ σκυτοτόμου (ὑποδηματοποιοῦ).

σκῦτο-τομέω, μελλ. *-ήσω* (*σκυτοτόμος*)· κόπτω δέρμα πρὸς κατασκευὴν ὑποδημάτων, εἶμαι *σκυτοτόμος* (ὑποδηματοποιός).

σκῦτο-τομικός, *ή, όν* (*σκυτοτόμος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς σκυτοτόμον.

σκυτο-τόμος, *ον* (*σκῦτος*+*τεμεῖν*, τοῦ *τέμνω*)· ὁ κόπτων δέρμα || ὡς οὐσ. *ὁ σκυτοτόμος*=ὁ ἐργαζόμενος εἰς δέρματα, ὑποδηματοποιός, ὁ διορθωτὴς παλαιῶν ὑποδημάτων, «μπαλωματής».

σκῦτο-τρᾰγέω, (*σκῦτος* + *τραγεῖν*, τοῦ *τρώγω*)· κατατρώγω («ροκανίζω») δέρματα || καταστρέφω δέρματα.

σκύφος, *-ου*, ὁ, καὶ **σκύφος,** *-εος*, τό (συγγ. τῷ *κύπελλον*, *κύπη*, ἐκ τοῦ *κύω*)· ποτήριον, «κούπα» || ξύλινον ποτήριον, «καυκί» [ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ *σκάπτω*].

σκωληκό-βρωτος, *ον* (*σκώληξ*+*βιβρώσκω*)· σκωληκοφαγωμένος || πλήρης σκωλήκων.

ΣΚΩ᾽ΛΗΞ, *-ηκος*, ὁ· ὡς καὶ νῦν, σκώληξ, «σκουλήκι», λατ. **lumbricus.** [*σκώληξ· σκωληκόομαι· σκωλήπτομαι* («ξαναλυγίζω»)· *σκωλ-* εἶναι ἡ ἐκτετ. βαθμὶς τοῦ ἰαπ. *sqele· (κάμπτω, λυγίζω)· βλ. ἐν *σκέλος*].

ΣΚΩ˜ΛΟΣ, ὁ· ὡς τὸ *σκόλοψ*· πάσσαλος ἀπολήγων εἰς ὀξύ, «παλούκι» || ἄκανθα, «ἀγκάθι», «κεντρί». [*σκῶλος· σκῶλον* (=κώλυμα)· *σκώληξ* (παρ' Ἡσυχ.=σωρὸς σίτου κοπανισμένου εἰς τὸ ἀλώνι)· *σκωλ-* (: λιθ. **kulas**=πάσσαλος) εἶναι ἐκτετ. βαθμὶς τοῦ ἰαπ. *(s)qel-, *sqela-* (σχίζω), μαρτυρουμένου ἐν τῷ ἀρμ. **celum** (σχίζω), λιθ. **skélti** (σχίζω)· βλ. ἐν *σκάλλω*].

σκῶμμα, *-ατος*, τό (*σκώπτω*)· ὡς καὶ νῦν, σκῶμμα, «πείραγμα», ἐμπαιγμός, χλεύη, χλευασμός, παιδιά, ἀστεϊσμός.

σκωμμᾰτίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σκῶμμα* (βλ. λ.).

σκωπτόλης, *-ου*, ὁ (*σκώπτω*)· ὁ σκώπτων, ὁ χλευαστής, βωμολόχος, γελωτοποιός.

ΣΚΩ᾽ΠΤΩ, μελλ. *σκώψομαι*· ἀόρ. α' *ἔσκωψα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐσκώφθην*· ὡς καὶ νῦν, σκώπτω, ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγελῶ, χλευάζω.—ἀπολ. ἀστεΐζομαι, λέγω ἀστεῖα [δι' ἐτυμ. βλ. *σκώψ*].

ΣΚΩ˜Ρ, (καὶ δωρ. **σκώρ),** τό, γεν. *σκᾰτὸς* (καὶ *σκάτους*)· κόπρος, περίττωμα, ἀποπάτημα, «σκατά».

Ἔτυμ.: σκῶρ : σανσκρ. **apa ava-skara-**ḷ (περιττώματα), παλ-norr. **skarn,** ἀγγλ-σαξ. **scearn** (κόπρος), λατ. **mūscerda** (κόπρος ποντικῶν), **sucerda** (κόπρος χοίρου), παλ-σλαυ. **skare,dŭ** (=**foedus**) (: σανσκρ. **chṛṇatti chardayati** = ἐξεμῶ, μεσ-ιρλ. **sceirdim** = πτύω), ἰαπ. *sqer- (χωρίζω, ἀποχωρίζω) (βλ. καὶ *κρίνω* καὶ *κείρω*).—ἡ ἀντιστοιχία *σκῶρ : σκατὸς* ἀναλογεῖ πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν *ὕδωρ : ὕδατος*· ἴσως δὲ ὁ τύπος *σκῶρ* ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον εἰς σύνθετα, οἷα τὰ ὑποτιθέμενα **μῦσ-χωρ*, **βουσ-κωρ* κ. ἄ., θὰ ἦτο δὲ περισσότερον νοητός, ἐὰν παραλλήλως πρὸς τὸν τύπον *κόπρος* ὑπῆρχε καὶ τύπος **κόπωρ, -ατος* (πρβλ. σανσκρ. **çákṛt, çakṇáḥ**· *κόπρος : *κόπωρ=ὕδρος : ὕδωρ*)· ἐκ τοῦ *σκῶρ* παράγεται τὸ *σκωρία*.

σκώψ, ὁ, γεν. *σκωπός*, ὀνομ. πληθ. *σκῶπες* (ἐκ τοῦ *σκέπτομαι*, ὡς τὸ *κλῶψ* ἐκ τοῦ *κλέπτω* καὶ τὸ *φῶρ* ἐκ τοῦ *φέρω*)· εἶδος γλαυκός.

Ἔτυμ.: σκὼψ (καὶ *κὼψ* παρ' Ἀριστ.), γεν. *σκωπός*· κυρ. σημ. ἐμπαικτικὸν πτηνόν (ὡς μιμούμενον τὸ κελάδημα ἄλλων)· εἶτα ἐσήμ. καὶ χορὸν ἐμπαικτικόν (ἀφ' ὃν οἱ ἐρχούμενοι ἐμιμοῦντο γλαῦκα)· ἄπτ. *σκώπτω* (**σκωπ-jω*)· *σκῶμμα· σκώπτης· σκωπαλέος*· κατά τινας ἐξ ἰαπ. **skəup-**, τοῦ ὁποίου αἱ μεταπτωτ. βαθμίδες **skaup-** (**skaub-*) καὶ **skup-** (**skub-*) θὰ ἐξεπροσωπεῦντο ὑπὸ τῶν παλ-norr. **skaup** (σαρκασμός), **skop** (ὁμ. σημ.), παλ-γερμ. **scopf** (=λατ. **ludibrium**), μεσ-γερμ. **schumpe** (γυνὴ χαρίεσσα)· μεσ-γερμ. **schampf** (προσβολή), παλ-γερμ. **scimph,** μεσ-γερμ. **schimpf** (χλευασμός).

σμᾰνος, δωρ. ἀντὶ *σμῆνος* (βλ. λ.)· δοτ. πλ. θ. *σμάνεσσι*.

σμᾰράγδινος, *η*, *ον* (*σμάραγδος*)· ὁ ἐκ σμαράγδου || ὁ πράσινος ὡς σμάραγδος.

ΣΜΑ᾽ΡΑΓΔΟΣ ἢ **μάραγδος,** ὁ καὶ ἡ, λατ. **smaragdus,** πολύτιμος λίθος, ἔχων χρῶμα ἀνοικτὸν πράσινον.

Ἔτυμ.: σμάραγδος, δάνειον ἔκ τινος προσανσκρ. **maragada-**, πρβλ. σανσκρ. **marak(a)ṭam,** δάνειον σημιτ. ***bāragt, ἑβρ. bāreqet** (: **bāraq**=λάμπω)· *σμάραγδος* ⟨**σμαμάραγδος* (κατ' ἀνομ.): **açmā maragadz**· ἡ ὑποστηριχθεῖσα συσχέτισις πρὸς τὸ *σμάω* (ἀλείφω, χρίω, καθαρίζω) εἶναι ἀβάσιμος, διότι ὁ τύπος *σμάω* εἶναι ἁπλῆ ἐπινόησις τῶν Γραμματικῶν (ἀττ. *σμῶ* ⟨**σμήjω*)· οὔτε καὶ ἡ πρὸς τὸ ὁμηρ. *σμαραγεῖν* (ἐπιπλήττειν) συσχέτισις εὐσταθεῖ. Πρόκειται προφανῶς περὶ συνυπάρξεως τύπων ἀρχομένων ἀπὸ *μ-* ἢ *σμ-*, ὅπως *μικρὸς-σμικρὸς* κ. ἄ.

ΣΜΑ˜ΡΑ˜ΓΕ᾽Ω, μελλ. *-ήσω*· κροτῶ, παταγῶ || ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ροχθῶ || ἐπὶ πτηνῶν, ἀντηχῶ ἐκ τῶν κρωγμῶν, κρώζω. [*σμαραγέω, -ίζω* (*σμαράσσω* **M. E.**, *μαράσσω*)· πρβλ. *σμάραγος*· ἡ λ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου, ὡς τὸ *σφαραγέω*].

Σμᾰ̆ρᾰ̆γος, ὁ (*σμαραγέω*)· δαίμων τις, θορυβῶδες φάντασμα, «στοιχειό».

σμᾰρίς, *-ίδος*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, «σμαρίδα, μαρίδα» [ἀγν. ἐτυμολ.].

σμάω, μελλ. *σμήσω*, δωρ. *σμάσω*· ἀορ. α' *ἔσμησα*· ἐν τῷ ἐνεστ. παρ' ἀττ. καὶ συνῳρ. *σμῶ, σμῇς, σμῇ*, ἀπρφ. *σμῆν*· (*μάω*)· χρίω, ἐπιτρίβω, ἀλείφω, τρίβω || μέσον, *σμῶμαι τὴν κεφαλήν*=ἀλείφω τὴν κεφαλήν μου. 2) τρίβω, σπογγίζω, ἀποσπογγίζω, πλύνω, καθαρίζω· πρβλ. *σμήχω*.

Ἔτυμ.: σμάω· σμήχω· σμώχω· ομήλη· σμῆμα (=*σμῆγμα*, καθαρτικὴ ἀλοιφή)· *σμῶδιξ· σμύς, σμώνη*· ἐξ ἰαπ. *smĝi- (τρίβω, στίλβω, κοπανίζω, κονιοποιῶ)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν *σμικρός, σμίλη, σμίνθος*· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει πιθ. καὶ τὸ λατ. **macula**· πρβλ. καὶ γοτθ. **bi-smeitan** (=*ἐπιχρίειν*), ἀγγλ-σαξ. **smītan** (ἀλείφω, ἐπιχρίω, ρυπαίνω, μουντζουρώνω), (ἀγγλ. **smite**=πλήττω, κτυπῶ), παλ-γερμ. **smīzan** (τρίβω, ἀλείφω) (γερμ. **schmeissen**=ρίπτω, ἐξακοντίζω, κτυπῶ), λεττ. **smaidit** (θωπεύω, κολακεύω).

σμερδᾰλέος, *-έα* (ἰων. *-έη*), *-έον*· φοβερός, φρικτός, φρικαλέος, τρομερός.—τὸ οὐδ. *σμερδαλέον* ὡς ἐπίρρ.=κατὰ φρικτὸν τρόπον, φρικωδῶς, τρομερά.

Ἔτυμ.: σμερδαλέος· σμερδνός : παλ-γερμ. **smerzan** (νεο-γερμ. **schmerzen**) = κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ, **smerzo, smerza** (ἄλγος, πόνος, ὀδύνη) ἀγγλ-σαξ. **smart** (δριμύς, καυστικός, ἀλγεινός, ὀδυνηρός), λατ. **mordeo**· ἐνταῦθα ἀνήκουσιν ὡσ. τά: σανσκρ. **mṛ́dnāti, márdati, márdayati** (θραύω, συντρίβω), Ζενδ. **marəd-** (διασφείρω, λυμαίνω, ἐξοντώνω, ἐκμηδενίζω), λατ. **morbus,** ἰαπ. *smerd- (πρβλ. **mer-** = τρίβω, στίλβω, κονιοποιῶ, ἀναλίσκω), ἐν τῷ σανσκρ. **mṛṇāti**=συντρίβω, ἑλλ. *μαραίνω* (βλ. λ.).

σμερδνός, *ή*, *όν*=*σμερδαλέος* (βλ. λ.).

σμέω· ἰων. ἀντὶ *σμάω* (βλ. λ.).

σμηνο-δόκος, *ον* (*σμῆνος*+*δέχομαι*)· ὁ περιέχων σμῆνος μελισσῶν.

σμῆνος, *-εος*, τό (ἐκ τοῦ *ἔσμός*)· κυψέλη μελισσῶν (πρβλ. καὶ *σίμβλος*), λατ. **alveare.**— **II** ὡς καὶ νῦν. σμῆνος μελισσῶν (πρβλ. καὶ *ἔσμὸς*) || γεν., ὡς καὶ νῦν σμήνος, στῖφος, πλῆθος, ὄχλος.

Ἔτυμ.: σμῆνος, δωρ. *σμᾶνος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«σμῆναι· τῶν μελισσῶν οἱ κηροδόχοι, ἤτοι αἱ θῆκαι»*· βάσει τῆς σημασ. «ἀνασυναγωγὴ» δέχονται τινες τὴν ἐν τῇ λέξει ὕπαρξιν τοῦ τύπου **smā-*, συγγενεύοντος πρὸς τὴν ὁμάδα λέξεων, ἣν εἴδομεν ἐν λ. *εἷς* (βλ. λ.) καὶ πρὸς τὸ σανσκρ. **sama-ná-**ḥ (ὅμοιος, ὁ αὐτός, τῆς αὐτῆς φύσεως, κοινός), γοτθ. **samana,** παλ-γερμ. **saman** (ὁμοῦ, μαζί), ἰρλ. **samain** (ἡ περίοδος τῶν ἑορτῶν **Tara**), (κελτ. **samani** = ἡ ἀνασυναγωγή, ξανασύναγμα), ἰαπ. *seme- (ἑνότης, μονάς· ταυτότης· ἰσότης· ὁμοιότης).

σμῆριγξ, *-ιγγος*, ἡ, καὶ *μῆριγξ*· θρὶξ σκληρὰ καὶ ἠνωρδωμένη ὡς ἄκανθα || εἶδος ἀκάνθης [πρβλ. Ἡσυχ. *«μῆριγξ· ἄκανθα γενομένη ἐν τοῖς ἑρίοις τῶν προβάτων»*· ἀγν. ἐτυμολ.].

σμήρινθος, *-ου*, ἡ=*μήρινθος* (βλ. λ.) || εἶδος πτηνοῦ [*σμήρινθος* ⟨*μήρινθος* ⟨ἰαπ. **mer-** (πλέκω, δένω, πρβλ. καὶ *μέρμις, -ιθος, μερμίθη*), τοῦ ὁποίου ἐκτετ. τύπος **meregh-** φαίνεται μαρτυρούμενος ἐν τῷ ἑλλ. *βρόχος*· τὸ αὐτὸ ἰαπ. **mēr-** ὑπάρχει ἐν τῷ ἑλλ. *μηρύω, -ομαι* (βλ. λ.).

σμήχω, μελλ. *-ξω*· παθ. ἀόρ. α' *ἐσμήχθην*· παράλλ. τύπος τοῦ *σμάω* (βλ. λ.), μεθ' οὗ ἔχει κοινὰς καὶ τὰς σημασίας [δι' ἐτυμ. βλ. *σμάω*].

σμικρο-· διά λέξεις οὕτω ἀρχομένας βλ. *μικρο—*
σμῑκρός, ά, όν, ἰων. καὶ παλ-αττ. ἀντὶ *μικρός* (βλ.λ.).
σμῑκρότης, σμῑκρύνω, βλ. ἐν *μικρ—*.
σμικρῶς, ἐπίρρ. τοῦ *σμικρός*.

σμῖλαξ, -ᾰκος, ἡ·=ἀττ. *μῖλαξ* (βλ. λ.), λατ. **taxus**.
σμίλευμα, -ατος, τό (*σμῑλεύω*)· ἔργον γλυφῆς, πᾶν τὸ γεγλυμμένον, ξόανον || μτφρ., *σμιλεύματα ἔργων*=ἔργα λεπτῶς διά τῆς σμίλης εἰργασμένα.
σμῑλευτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σμιλεύω*· γεγλυμμένος, σκαλισμένος, σκαλιστός, κοῖλος.
σμῑλεύω, μελλ. *-σω* (*σμίλη*)· γλύφω διά τῆς σμίλης λεπτῶς (τεχνικῶς), σκαλίζω, λαξεύω.
ΣΜΙ᾽ΛΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σμίλη, μαχαιρίδιον πρὸς γλυφήν, γλύφανον, λατ. **scalprum** || χαρακτικὸν ἐργαλεῖον, ἐργαλεῖον γλύπτου || γενικῶς, μαχαιρίδιον.
Ἔτυμ.: ***σμίλη***· ἀττ. *σμίνη* καὶ *σμίνις* («τσάπα», «διχάλι») ⟨ἰαπ. **smēi-**, ***smi-**, (κόπτειν), οὗ ἐπέκτ. φαίνεται ἐν τῷ γερμ. ***smip-**, πρβλ. γοτθ. **aizasmipa** (=*χαλκεὺς*)= παλ-norr. **smiðr** (ἐργάτης ξύλου ἢ μετάλλου), παλ-γερμ. **smid** (σιδηρουργός· ἀρχικὴ σημ. «κόπτης, σχίστης»), **smīda** (μέταλλον, κόσμημα ἐκ μετάλλου), **smeidar** (= λατ. **artifex**), εἶτα γοτθ. **maitan** (ἰαπ. ***mid-**⟩ γερμ. ***mit-**), παλ-norr. **meita**, παλ-γερμ. **meizan** (τέμνειν), παλ-norr. **meitill**, παλ-γερμ. **meizil** (σμίλη)· βλ. καὶ *σμικρός, σμίνθος, σμάω*.
Σμινθεύς, *-έως,* ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλ. ἐκ τοῦ *Σμίνθη* ἢ *Σμίνθος* (πόλις τῆς Τρωάδος)·=ὁ Σμίνδιος, ὁ κατοικῶν ἐν Σμίνθῃ ἢ ὁ καταγόμενος ἐξ αὐτῆς.— **II** (ἐκ τοῦ *σμίνθος*) ὁ μυοκτόνος, ὁ φονεύων τοὺς ποντικούς.

σμίνθος, ὁ· μῦς, ποντικός· [*σμίνθος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«σμίνθα· ὁ κατοικίδιος μῦς»*, *«σμίς· μῦς»* ⟨ἰαπ. ***smēi-**, ***smi-** (φθείρω τι διά τῆς τριβῆς, κατατρίβω, κονιοποιῶ, μεταβάλλω εἰς ψίχουλα), πρβλ., *σμίλη, σμινύη*, λιθ. **smilius** (λιχούδης, λαίμαργος, ὁ δάκτυλος λιχανὸς ἢ δείκτης) (πρβλ. καὶ *λιχανός : λείχω*), **smailùs** (ὀξύς, αἰχμηρός· λαίμαργος)].
σμίνυη, ἡ· ἡ σκαπάνη ἡ ἔχουσα δύο μακρούς ὀδόντας πρὸς σκαφήν, δίκελλα, διχαλωτὴ τσάπα, λατ. **bidens**.

σμῦγερός, ἐπίρρ. *-ρῶς,* ποιητ. ἀντὶ *μογερός, -ρῶς*.
σμῦξαι, ἀπρφ. ἀορ. α᾽ τοῦ *σμύχω* (βλ. λ.).
σμύρις, -ιδος, ἡ· κόνις ἐκ πέτρας σκληρᾶς σιδηροχάλκου, χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν λιθοξόων καὶ ὑπὸ τῶν ἐπεξεργαζομένων πολυτίμους λίθους.
Ἔτυμ.: ***σμύρις***· *(σ)μυρίζω* (ἀλείφω ἀρώματα)· *μύρον*. ***-σμυρ-*** ⟨ἰαπ. ***sm°r-** : ***smer** (ἀλείφω) ἐν τῷ γοτθ. **smairpr** (λίπος, ἄλειμμα), παλ-norr. **smiǫr** (λίπος, βούτυρον), ἀγγλ-σαξ. **smeoru**, παλ-γερμ. **smero** (λίπος), παλ-norr. **smyria**, παλ-γερμ. **smirwen** (ἀλείφω), παλ-ιρλ. **smir** (μυελός), λιθ. **smarsas, smarstvas, smarstė** (λίπος μαγειρεύματος)· βλ. καὶ *μορύσσω*.
σμύρνα, ἰων. *-νη,* ἡ (*μύρρα*)· ὡς τὸ *μύρρα*, τὸ ρητινῶδες κόμμι ἑνός Ἀραβικοῦ δένδρου (τῆς Ἀραβικῆς μύρτου), τὸ χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν βαλσάμωσιν τῶν νεκρῶν [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *μύρρα*].
σμυρναῖος, α, ον (*σμύρνα*)· ὁ ἐκ σμύρνης, ὁ ἐκ μύρρας (βλ. *σμύρνα, μύρρα*).
Σμυρναῖος, α, ον (*Σμύρνη*)· ὁ ἐκ Σμύρνης, ὁ κάτοικος Σμύρνης.
σμυρνίζω, μελλ. *-ίσω* (*σμύρνα*)· ἀρωματίζω μὲ σμύρναν.

ΣΜΥ᾽ΧΩ, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α᾽ *ἔσμυξα*· παθητ., ἀόρ. α᾽ *ἐσμύχθην*· πρκ. *ἔσμυγμαι*· καίω διά πυρὸς ἡσύχου (ἄνευ μεγάλης φλογός) καὶ βραδέος, κουφοκαίω, σιγοβράζω, καίω ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον || μτφρ., φθείρω (τήκω) μικρὸν κατὰ μικρόν.— **II** παθητ., κουφοκαίομαι, τήκομαι (λυώνω) ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον.
Ἔτυμ.: ***σμύχω***· ἀρμ. **mux**, παλ-ιλρ. **mūch**, gall. **mwg** (καπνός), ἰαπ. ***(s)muqh-**· πρβλ. ***smug-** (***smeug-**, ***smoug-**) ἐν τῷ παθ ἀορ. *σμυγῆναι*, ἀγγλ-σαξ. **smocian** (γερμ. ***smukōn**), μεσ-γερμ. **smōken** (καπνίζω), ἀγγλ-σαξ. **smoca** (καπνός), μεσ-γερμ. **smouch**, ἀγγλ-σαξ. **smiec** (***smauki-**)=καπνός, ἀτμός, Κάτω Χωρ. **smuucken**, ἀγγλ-σαξ. **smēocan** (***smeukan**)=καπνίζω.
ΣΜΩ᾽ΔΙΞ, ἡ, γεν. *σμώδιγγος*· οἴδημα (πρήξιμον), μώλωψ, προξενούμενος ἀπὸ κτύπημα, λατ. **vibex** [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *σμάω*].
σμώχω, μελλ. *-ξω*·=*σμήχω* (βλ. λ.) || κάμνω κομμάτια (λιανίζω) || μτφρ. «λιανίζω» τινὰ μὲ τὴν ὑβριστικήν μου γλῶσσαν. [δι᾽ ἐτυμολ. βλ. *σμάω*].
σοβᾰρεύομαι, ἀποθ. (*σοβαρός*)· ὡς καὶ νῦν, σοβαρεύομαι, φέρομαι μετὰ σοβαρότητος, περιφέρομαι μὲ ἀγέρωχον ὕφος, ἀλαζονεύομαι πομπωδῶς, μεγαλαυχῶ.
σοβᾰρο-βλέφᾰρος, *ον* (*σοβαρὸς* + *βλέφαρον*)· ὁ ἔχων τὰ βλέφαρα ὑψωμένα καὶ ὑπερήφανα, ὑπερήφανος, πομπώδης, γαῦρος.
σοβᾰρός, ά, όν (*σοβέω*)· κυρ. ὁ ἐκφοβίζων καὶ διὰ τοῦ ἐκφοβισμοῦ ἀποδιώκων ἰδίως πτηνά || ἐνταῦθεν, παταγώδης, μεγαλαυχος, πομπώδης, ἐπιδεικτικός, ὑπεροπτικός, αὐθάδης, προπετής, ὑβριστικός. **2)** ἐπὶ πραγμάτων, βίαιος, ταχύς, ὁρμητικός, σφοδρός. [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *σοβέω*].

σοβέω, μελλ. *-ήσω*· ἐκπέμπω τὸ συριστικὸν ἐπιφωνηματικὸν σύμπλεγμα «σοῦ, σοῦ», ἐκφοβίζω (καὶ ἀποδιώκω) πτηνά || γεν. ἀπομακρύνω διὰ τῆς βίας, «διώχνω», ἢ κάμνω τι διὰ τῆς βίας νὰ σταματήσῃ (τὸ ἀποσοβῶ).— **II** διεγείρω, ἐρεθίζω, ταράσσω.— **III** ὡς ἀμτβ. ἐνεργ., βαδίζω μὲ βάδισμα πομπῶδες, βαδίζω ὑπερηφάνως καὶ μεγαλοπρεπῶς («σειέμαι καὶ λυγιέμαι»), βαδίζω γαυριῶν· [*σοβέω* = σανσκρ. tyājáyati (διατάσσω τινὰ νὰ παραιτηθῇ ἀπό τι)· *σοβαρὸς* (βλ. λ.)· *σοβάς, -άδος,* ἡ (=αὐθάδης, ἀναιδής)· *σόβη* (=οὐρὰ τοῦ ἵππου)· *ἀνασόβη* (=θόρυβος, ταραχή, σύγχυσις)· βλ. καὶ *σέβω*].
σοί, δοτ. τῆς ἀντων. *σύ*.
σοῖο, ἰων. γεν. ἀρσ. καὶ οὐδ τῆς κτητ. ἀντων. *σός*.
σολοικία, ἡ·=*σολοικισμὸς* (βλ. λ.).
σολοικίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ* (*σόλοικος*)· ὁμιλῶ ἢ γράφω οὐχὶ ὀρθῶς ἀπὸ συντακτικῆς ἀπόψεως, διαπράττω συντακτικὸν σφάλμα, ὑποπίπτω εἰς *σολοικισμόν* (βλ. λ.) || *φωνῇ Σκυθικῇ σολοικίζω* =ὁμιλῶ κακῶς τὴν Σκυθικὴν γλῶσσαν, «μιλῶ σπασμένα Σκυδικά».
σολοικισμός, ὁ (*σολοικίζω*)· ἁμάρτημα (σφάλμα) περὶ τὴν σύνταξιν τῶν προτάσεων, συντακτικὸν σφάλμα, ὡς καὶ νῦν σολοικισμός, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν *βαρβαρισμόν*, ὅστις ἦτο γραμματικὸν σφάλμα, περὶ τὴν χρῆσιν τῶν λέξεων (καὶ οὐχὶ περὶ τὴν πλοκὴν τοῦ λόγου).
σολοικιστής, -οῦ, ὁ (*σολοικίζω*)· ὁ ὁμιλῶν οὐχὶ ὀρθῶς, ὁ ὑποπίπτων εἰς συντακτικὰ σφάλματα, ὁ διαπράττων σολοικισμούς.
σόλοικος, -ον· ὁ λαλῶν οὐχὶ ὀρθῶς, ὁ κατὰ τὴν ὁμιλίαν του διαπράττων σολοικισμοὺς καὶ βαρβαρισμούς || ὄθεν, βάρβαρος.— **II** μτφρ., ἀδέξιος, ὁ ἀγροϊκος τοὺς τρόπους, ὁ «χωριάτης», προσβλητικός. [ἡ λέξις λέγεται ὅτι παρῆχθη ἐκ τῆς παραφθορᾶς τῆς ἀττικῆς διαλέκτου τῆς λαλουμένης ὑπὸ τῶν ἐν Σόλοις τῆς Κιλικίας ἐγκατεστημένων Ἀθηναίων ἀποίκων.
ΣΟ᾽ΛΟΣ, ὁ· ὄγκος σιδήρου, ριπτόμενος κατὰ τοὺς ἀγῶνας ὡς δίσκος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον διέφερε καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, διότι ἦτο σφαιρικὸς καὶ οὐχὶ πλατὺς ὡς ὁ δίσκος [σκοτειν. ἐτυμολ.].
σομφός, ή, όν· σπογγώδης, πορώδης, ἀραιός.— **II** μτφρ., ἐπὶ ἤχου, βαρυηχής, βαθύφωνος, βραχνός.
Ἔτυμ.: ***σομφὸς*** ⟨ἰαπ. ***svombho-**=γερμ. ***svamb-a-** ἐν τῷ παλ-γερμ. **swamp** (σπόγγος)· πρβλ. γερμ. ***svampu-** (ἰαπ. ***swom-bu-**) ἐν τῷ παλ-norr. **suǫppr** (μανιτάρι, σφαῖρα), γερμ. ***svamma-** ἐν τῷ γοτθ. **swamm** (σπόγγος)· ἐνταῦθα ἀνήκουσιν ἴσως καὶ τὸ ἀγγλ. **swamp** (τέλμα, βάλτος)· βλ. καὶ *σπόγγος, σφόγγος*.
σόος, η, ον, ἐπικ. τύπος τοῦ *σῶος, σῶς* (βλ.λ.)· ὡς καὶ νῦν, σῶος, ὑγιὴς σωματικῶς, ἀκέραιος, ἀβλαβής, λατ. **integer**. [δι᾽ ἔτυμ. βλ. *σάος*].
σορο-δαίμων, -ονος, ὁ· σκωπτικὸν ὄνομα σημαῖνον ἄνθρωπον εὐρισκόμενον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου, «σαράβαλον».
σορο-πηγός, ὁ (*σορὸς* + *πήγνυμι*)· ὁ κατασκευαστὴς *σορῶν* (τ. ἔ. νεκροδηκῶν, φερέτρων).
ΣΟΡΟ᾽Σ, ἡ· ἀγγεῖον ἢ ὑδρία (γεν. σκεῦος) πρὸς

διαφύλαξιν τέφρας νεκροῦ, τεφροδόχος κάλπη || σαρκοφάγος, φέρετρον, νεκροθήκη, «κάσσα». || σκωπτικὸν ὄνομα γέροντος ἢ γραίας (=*σοροβαίμων*).

Ἔτυμ.: sorgs ⟨**tvorĝ-s*: λιθ. *tverìu*, *tvérti* (ἁρπάζω, λαμβάνω, περιφράσσω), *tvãras* (περίβολος, περίφραγμα), **ap tvaras** (ὁμ.). βλ. καὶ ἐν *σειρά*.

σός, σή, σόν, κτητ. ἀντων., ἐκ τοῦ δευτέρου προσ. τῆς προσωπ. *σύ*· ὁ ἰδικός σου, λατ. **tuus, a, um** || ὡσ. ὡς ἀντικειμενική· ὁ διὰ σέ, ὁ περὶ σοῦ: *σὸς πόθος* =ἡ λύπη μου διὰ σέ· παλαιότερος ἐπ. καὶ δωρ. τύπος *τεός, τεὴ* (δωρ. *τεά*), *τεόν*. [*σός, σὴ* ⟨**τFο-, *τFᾶ-*· δι' ἐτυμολ. βλ. *σύ*].

σοῦ, γεν. τοῦ *σὺ* || ὡσ. γεν. τοῦ *σός*.

σοῦ, σοῦ! κραυγὴ πρὸς ἐκδίωξιν πτηνῶν («ξιοῦ, ξιοῦ»)· κυρ. προστ. τοῦ *σοῦμαι* [βλ. *σοβέω*].

σουδάριον, τό· χειρόμακτρον («πετσέτα»), ῥινόμακτρον («μαντήλι, μυξομάντηλο»), ἢ πανὶ πρὸς ἀποσπογγισμὸν τοῦ ἱδρῶτος, λατ. **sūdārium**.

σοῦμαι, συνηρ. ἐκ τοῦ *σόομαι*·=*σεύω, σεύομαι* (βλ. λ. λ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *σεύω*].

σοῦνεκα, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *σοῦ ἕνεκα* (=ἐξ αἰτίας σου, διὰ λογαριασμόν σου).

Σουνι-άρᾶτος, *ον* (*Σούνιον*+*ἀράομαι*)· ὁ ἐν Σουνίῳ λατρευόμενος.

Σουνιάς, *-άδος,* ἡ· ἡ τοῦ Σουνίου, ἡ ἐν Σουνίῳ λατρευομένη (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ἐκ τοῦ *ἐκεῖ* ναοῦ της).

Σουν-ιέρακος, ὁ (*Σούνιον* + *ἱέραξ*)· ἱέραξ τοῦ Σουνίου.

Σούνιον, τό· τὸ νοτιώτατον ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.

σοῦσθαι, ἀπρφ. τοῦ *σοῦμαι*· *σοῦσθε, σούσθω* προστ. τοῦ *σοῦμαι* (βλ. λ.).

Σουσί-γενής, *ἐς* (*Σοῦσα*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς ἐν Σούσοις.

σοῦσον, τό· τὸ κρίνον (Περσικὴ λέξις).— *ἐξ* αὐτοῦ **τὰ Σοῦσα,** ἡ κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξιν ἕδρα τῶν Βασιλέων τῆς Περσίας, πόλις τῆς ἐπαρχίας Σουσιανῆς (**shushan**) || ὡσ. **Σούσιος** = ὁ κάτοικος τῶν Σούσων, ἢ ὁ ἐκ Σούσων καταγόμενος || θηλ. **Σουσίς,** *-ίδος* (ἐνν. *γυνή*)= ἡ ἐκ Σούσων καταγομένη, ἢ ἡ ἐκεῖ κατοικοῦσα || ἢ **Σουσὶς** (ἐνν. *χώρα*)=ἡ ἐπαρχία τῆς Σουσιανῆς. [δάνειον ἐκ σημιτ. γλώσσης, πρβλ. τὸ ἑβρ. šūšan (κρίνον)].

σούστί, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *σοι ἐστί*, ἀλλὰ μόνον ὅταν τὸ *σοι* εἶναι ἐγκλιτικόν.

σοφία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*σοφός*)· ὡς καὶ νῦν, σοφία, εὐφυΐα, δεξιότης, ἐμπειρία ἔν τινι τέχνῃ. 2) εὐφυΐα («ἐξυπνάδα»), δεξιότης (εἰς τὰ συνήθη πράγματα τοῦ βίου), ὀρθότης κρίσεως, σύνεσις || ὡσ. πανουργία, πονηρία, ἀγχίνοια, ὀξύνοια. 3) ἐντελὴς (πλήρης) γνῶσις τῶν ἐπιστημῶν, ὡς καὶ νῦν σοφία, μάθησις, φιλοσοφία, παιδεία.

σοφίζω, μελλ. *-ίσω* (*σοφός*)· ποιῶ τινα σοφόν, ἐκπαιδεύω, διδάσκω.— ■ ὡς ἀποθ. *σοφίζομαι*=εἶμαι ἢ γίνομαι σοφὸς || εἶμαι εὐφυὴς ἢ ἐπιδέξιος εἴς τι. 2) κάμνω τὸν σοφιστήν || σοφιστεύομαι, μεταχειρίζομαι σοφιστικὰ ἐπιχειρήματα, λεπτολογῶ, φέρομαι μὲ πανουργίαν. 3) ὁ παθητ. ἀορ. α' *ἐσοφίσθην* (ἐν αὐστηρῷ παθητ. ἐνν.)=ἐσχεδιάσθην, ἐπενοήθην, κατὰ εὐφυᾶ τρόπον.— ■■ ὡς ἀποθ. ἐπίσης, μηχανῶμαι εὐφυᾶ τεχνάσματα, ἐπινοῶ, σχεδιάζω. 2) ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

σόφισμα, *-ατος,* τὸ (*σοφίζω*)· πᾶσα εὐφυὴς ἢ πανοῦργος ἐπινόησις, σχέδιον, ἐφεύρεσις, τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη || τέχνασμα || ὡσ. τέχνασμα ὑποκριτοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς (ὅπως ἐπευφημηθῇ). 2) ἐν τῇ Λογικῇ, ὡς καὶ νῦν, σόφισμα, ἐπιχείρημα ψευδὲς ἢ ἐσφαλμένον λογικῶς, παραλογισμὸς || αἴνιγμα, γρῖφος || οὕτω καὶ ἓν πρόσωπον καλεῖται *σόφισμ' ὅλον* (= ἡ ἀπάτη προσωποποιημένη, ὅλος ἀπάτη).

σοφιστεύω (*σοφιστής*)· φέρομαι ὡς σοφιστής, ἐνεργῶ (ἢ σκέπτομαι) ὡς σοφιστής, διδάσκω ὡς οἱ σοφισταί.

σοφιστής, *-οῦ,* ὁ (*σοφίζω*)· ὁ καλῶς κατέχων τὴν τέχνην του (ἐπὶ ποιητῶν, μουσικῶν). 2) γενικῶς, ὁ εὐφυής, ὁ ἐπιδέξιος, ὁ ἔμπειρος, ὁ συνετὸς εἰς ζητήματα τῆς ζωῆς || οὕτω οἱ ἑπτὰ σοφοὶ καλοῦνται *σοφισταὶ* || ἐντεῦθεν, ὡς τὸ *σοφός*, σοφὸς **ἄνθρωπος,** φιλόσοφος.— ■■ ἐν Ἀθήναις, ὁ ἐπαγγελλόμενος τὸ ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους σοφούς, ὁ ἐπὶ πληρωμῇ διδάσκων Γραμματικήν, Ῥητορικήν, Μαθηματικά. Κατὰ μικρὸν περιέπεσαν εἰς ἀνυπολήψιαν, κυρ. ἀφ' ἧς ἤσκησαν δριμὺν ἐναντίον των ἔλεγχον ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοφάνης κ. ἄ. || ἐντεῦθεν, 2) ἐν κακῇ ἐνν., ὡς καὶ νῦν, σοφιστής, ἀπατεών.

σοφιστικός, *ή, όν* (*σοφιστής*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς σοφιστήν || *τὸ σοφιστικὸν γένος*=ἡ τάξις τῶν σοφιστῶν || *ἡ σοφιστικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τῶν σοφιστῶν.

Σοφο-κλέης, συνηρ. **-κλῆς,** ὁ· γεν. *-κλέους* καὶ *-κλέος*· ἀττ. *-κλέα* (*σοφὸς*+*κλέος*)· ὁ τραγικὸς ποιητὴς Σοφοκλῆς (βλ. Κ. Ε. Λ.).

σοφό-νοος, *ον,* καὶ συνηρ. **-νους,** *ουν* (*σοφὸς*+*νόος-νοῦς*)· ὁ ἔχων σοφὸν τὸν νοῦν, ὁ σοφὸς τὸν νοῦν, ἐχέφρων, σώφρων, νουνεχής.

ΣΟΦΟ'Σ, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν, σοφός, ὁ εὐφυὴς ἢ ἔμπειρος εἰς κάθε τι, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν τέχνην του || κυρ. ὁ ἔχων φυσικὰς ἱκανότητας διὰ τὸ κάθε τι || μετ' ἀπρφ. *σοφὸς λέγειν*=σοφὸς (ἱκανός, δεινὸς) εἰς τὸ λέγειν (εἰς τὴν ῥητορικήν). 2) ὁ εὐφυὴς εἰς τὰ συνήθη πράγματα τῆς ζωῆς, συνετός, φρόνιμος, ὀξύνους, πανοῦργος, ἐπιτήδειος. 3) ὁ κατέχων τὰς ἐπιστήμας, πεπαιδευμένος, πολυμαθής, ὡς καὶ νῦν σοφός || ἐντεῦθεν δὲ καὶ εἰρωνικῶς, δυσνόητος, σκοτεινός, ἀσαφής.— ■ ἐπὶ πραγμάτων, ὁ εὐφυῶς ἐπινοηθείς, συνετός, σοφός.—ἐπίρρ. *σοφῶς*.

Ἔτυμ.: σοφός· σοφία, ἰων. *-ίη· σοφίζω*· κατά τινας *σοφὸς* ⟨**tvogvhó-s* (ὁ βλέπων καθαρά, νοήμων, εὐφυής), πρβλ. *ἐπι-σσοφος* (ἐπόπτης, ἐπιστάτης), πρβλ. Ἡσυχ. *«σέσυφος· πανοῦργος»*, *Σί-συφος*, Ὁμ. *ἀ-σύφηλος* (ὁ ἀσεβής), λατ. **tuor** (**in-tuor, ob-tuor, con-tuor**), **tueor**· κατά τινας συγγ. καὶ τῷ λατ. **sapiens,** ἑβρ. **šouph** ⟨ἰαπ. **tva-bh-ó-s* (δυνατὸς εἰς φῶς, εἰς τὸ νοεῖν).

σοφ-ουργός, *όν* (*σοφὸς*+**ἔργω*)· ὁ σοφῶς ἐργαζόμενος, ὁ δεξιῶς ἐργαζόμενος.

σόω, ἐπ. ἀντὶ *σῴζω*.

σπᾰδίζω, μελλ. *-ίξω* (*σπάω*)· ἀποσπῶ, ἐκδέρω.

σπάδιξ, *-ῐκος,* ἡ (*σπάω*)· κλάδος ἀπεσπασμένος (πρβλ. *κλάδος* ἐκ τοῦ *κλάω*, βλ. λ.) || εἰδ. κλάδος φοίνικος. 2) ὡς ἐπίθ., ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ φοίνικος, πυρρόχρους («ρούσσιος»), λατ. **spadix, spadiceus.** [*σπάδιξ· σπαδίζω* (ἀποσπῶ, ἐκδέρω)· *σπάδων, -ωνος* καὶ *-οντος* (εὐνοῦχος)· δι' ἐτυμ. βλ. *σπάω*].

σπᾰδονίζω, μελλ. *-σω* (*σπάω, σπαδών*)· κατακομματιάζω, ξεσχίζω, διασπῶ || *ἤχον σπαδονίζω*= ἔχω ἦχον ἀδύνατον.

σπᾰδόνισμα, *-ατος,* τὸ (*σπαδονίζω*)· ἡ ἀπόσπασις, διάρρηξις, ῥῆγμα, τὸ σχίσιμον || χαλαρότης, μαλακότης.

σπᾰδών, ὁ, γεν. *-ωνος* καὶ *-οντος*· ὁ εὐνοῦχος, ὁ εὐνουχισμένος, ὁ ἐκτομίας, λατ. **spado.**

σπαδών, *-όνος,* ἡ (*σπάω*)· συστροφή, σύσπασις, σπασμὸς || σπάραγμα, ῥάκος.

σπᾰθάω, μελλ. *-ήσω* (*σπάθη*)· ὑφαίνων κτυπῶ πρὸς τὰ κάτω τὸ ὑφάδιον διὰ τῆς *σπάθης* (βλ. λ.), ἢ διὰ κτενίου, διὰ νὰ γίνεται τὸ ὕφασμα πυκνόν || μτφρ., *λίαν σπαθάω*=καταναλίσκω ἀσωτεύων, καταπαταλῶ, καθηδυπαθῶ (εἰδ. φράσις πρὸς δήλωσιν χρηματικῆς σπατάλης).— ■ μτφρ., ὑφαίνω, ἐξυφαίνω, σκευωρῶ, μηχανορραφῶ, λατ. **texere** || βλ. καὶ *ῥάπτω, ὑφαίνω*.

ΣΠΑ'ΘΗ, ἡ· πᾶν πλατὺ ἔλασμα ἐκ ξύλου ἢ ἐκ μετάλλου, χρησιμεῦον ὡς κοπίς || πλατὺ καὶ ἐπίπεδον ξύλον, ὅπερ μετεχειρίζοντο οἱ ὑφαντοὶ ἐν τῷ παλαιῷ ὀρθῷ ἱστῷ («ἀργαλειῷ») ἀντὶ τοῦ κτενὸς ἢ τῆς κερκίδος, διὰ νὰ ἐπικρούσωσι τὴν κρόκην καὶ καθιστῶσιν οὕτω πυκνὸν τὸ ὕφασμα. 2) πλατὺ κοχλιάριον ἐν εἴδει πτυαρίου (λατ. **spatula**), δι' οὗ ἀνακυκᾷ (ἀνακατεύει) τίς τι. 3) τὸ στέλεχος (ὁ μίσχος) φύλλου φοίνικος. 4) ἡ πλατεῖα κοπὶς ξίφους. 5) τὸ πλατὺ μέρος τῆς κώπης (πρβλ. *πλάτη*).

Ἔτυμ.: σπάθη· σπαθάω· σπαθίζω· σπαθίνης -ου (μικρὰ ἔλαφος λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ σχή-

ματος τῶν κεράτων)· : παλ-σαξ. **spado**, ἀγγλ-σαξ. **spadu**, ἰαπ. ***spē(i)-**, ***spə-** (ἐκτείνω, ἐξαπλῶ· βλ. ἐν *σπιδής*)· πρβλ. καὶ λατ. **spatha**, ἰταλ. **spada**, γερμ. **spatel**, ἀγγλ. **spade, padde**· κατ' ἄλλους ***σπάθη*** ⟨ἰαπ. ***spḷdh-** : λατ. **sponda**, παλ-σλαυ. **spadĭ** (=λατ. **modius**), Δαν. **spand** (κάδος), (κατ' αὐτοὺς δηλ. ἡ βασικὴ σημ. τῆς λ. εἶναι «τὸ πεποιημένον ἐκ σανίδων»)· κατ' ἄλλους τέλος (**ἐπίσης** ἀπιθάνως) σπάθη, παλ-σαξ. **spado** ⟨ἰαπ. ***spē-, spə-** (=σχίζω).

σπάδιον, τό (καὶ ***σπάθιον***), ὑποκορ. τοῦ ***σπάθη***· μικρὰ σπάθη, σπαδάκι.

ΣΠΑΙ'ΡΩ·=***ἀσπαίρω*** (βλ. λ.), κινοῦμαι σπασμωδικῶς, ἀσπαίρω, «σπαρταρῶ», σφαδάζω, ἔχω σπασμούς, «σπαράζω».

'***Ετυμ.:*** ***σπαίρω*** (πρβλ. καὶ ***ἀσπαίρω, ἀσπαρίζω***) ⟨***σπαρ-jω**, ἰαπ. ***spṛ-jō**=λιθ. **spir-iù** (ὠδῶ διὰ τοῦ ποδός, «κλωτσῶ»), πρβλ. σανσκρ. **sphurátī** (ἰαπ. ***sphṛ-yé-**)=πατῶ, λακτίζω, ἀναπηδῶ, τρομάζω, **sphúra-ḷi** (τρέμων), **visphārítam** (καθέλκυσις πλοίου), Ζενδ. **spara²ti** (λακτίζω), λατ. **sperno** (πρκ. **sprēvī**)=ἀπωθῶ, ἀπορρίπτω, περιφρονῶ, ἰρλ. **seir** (***speret-**)= ἡ πτέρνα, gall. **ffer** (=λατ. **talus, malleolus**), ἀγγλ-σαξ. **speornan**, παλ-norr. **sperna** (ἀπολακτίζω), παλ-γερμ. **firspirnit** (προσκόπτει, σκοντάφτει), ἀγγλ-σαξ., παλ-σαξ., παλ-γερμ. **spurnan** (ἀπολακτίζω), παλ-γερμ. **spornon** (ἀπωθῶ μὲ τὴν πτέρναν), παλ-norr. **sporna** (σκοντάπτω), **spyrna** (δμ. σημ.), παλ-γερμ. **sporo** (πτερνιστήρ), λιθ. **spárdyti** (κτυπῶ ἀδιακόπως τὰ πόδια)· πρβλ. ἀκόμη ἑλλ. ***σφαῖρα, σφυράς, σπυράς, σπύραθον, σφυρόν, σφῦρα***· ἰαπ. ***sp(h)er-, *sp(h)rē-** (τέντωμα, ἐλαστικότης, ἀπότομος κίνησις)· βλ. καὶ ***σπείρω***.

σπάκα, Περσιστὶ=τὸν ***κύνα***· ἐκ τούτου οἱ Γραμματ. ἐσχημάτισαν ὄν. ***σπάξ***, γεν. ***σπακὸς*** (=ὁ κύων).

σπᾶλᾶξ, -ᾶκος, ἡ, καὶ ***ἀσπάλαξ***· ὁ «τυφλοπόντικος».

'***Ετυμ.:*** σπάλαξ, ὡσ. ***ἀσπάλαξ, σφάλαξ, ἀσφάλαξ***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«σφαλάσσειν· τέμνειν, κεντεῖν»***, ***ἀσπάλαθος*** (=ἀκανθωτὸς σπάρτος· κυρ. σημ. ὁ ἀνασπών, ὁ ἐκριζῶν), πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἄσπαλον· σκῦτος»***, ***«σπαλύσσεται· σπαράσσεται· ταράσσεται»***, ***«σπόλια· τὰ παρατιλλόμενα ἐρίδια ἀπὸ τῶν σκελῶν τῶν προβάτων»***, ***σπάλαθρον*** (παρὰ Πολυδ.) ἢ ***σπάλαυθρον*** (παρὰ Φωτ.), ἀττ. ***σπολάς, -άδος*** (δερμάτινον ἔνδυμα), λατ. **spolium**, σανσκρ. **sphal-** (***spel-l.**) **sphut, phal-, phat-** (σχίζω, σχίζομαι, διαρρηγνύομαι), **phálakam** (σχίζα ξύλου) (βλ. ἐν ***σφέλας, σφαλός***), **patáti** (σχίζομαι, διαρρηγνύομαι), **pāṭayati** (σχίζω, διαρρηγνύω, κατασπαράσσω) (πρβλ. ἔτι σανσκρ. **patu-ḷi**=στυφός, δριμύς, ἑλλ. ***πλατὺς***=πικρός, δριμύς, ἀλατισμένος), παλ-γερμ. **spaltan** (σχίζω), παλ-σλαυ. **plěva, pléti** (καθαρίζω ἔδαφος, βοτανίζω), **plěvelŭ** (βρωμόχορτο), αἰολ. ***σπαλίς***, ἀττ. ***ψαλίς***· ἐξ ἰαπ. ***sp(h)el(e)-, *sp(h)elāˣ** (σχίζω, κομματιάζω, «γδέρνω»).—ἡ σχέσις μεταξὺ ***sqel- (σκάλλω, σκάλοψ)*** καὶ ***spel-** (σπάλαξ) εἶναι τυχαία.

σπᾰλτίς, αἰολ. ἀντὶ ***σταλείς***, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***στέλλω***.

σπᾰνίζω, ἀττ. μελλ. ***-ἴῶ*** (***σπάνις***)· ἐπὶ πραγμ., εἶμαι σπάνιος, εἶμαι ὀλιγοστός, ὡς καὶ νῦν «σπανίζω». **2)** ἐπὶ προσ., ἔχω ἔλλειψιν πράγματός τινος, πάσχω ἀπὸ σπάνιν (ἔλλειψιν) πράγματός τινος || μετὰ τῆς σημ. αὐτῆς καὶ ὁ παθ. πρκ· ***ἐσπάνισμαι*** || ἀπολ., εὑρίσκομαι εἰς ἀνάγκην, ἢ εἶμαι σπάνιος.

σπᾰνῐος, α, ον, ὡσ. καὶ ***-ος, -ον***· ὡς καὶ νῦν, σπάνιος, ὀλίγος, ὀλιγοστός, ἔπομ. πολύτιμος (πρβλ. καὶ ***σπανὸς***) || ἡ, βοτ. θηλ. ***σπανίᾳ*** ὡς ἐπίρρ.=σπανίως.— **II** ἐπὶ προσ., ὁ σπανίως φαινόμενος.

σπᾰνῐότης, -ητος, ἡ (***σπάνιος***)·=***σπάνις*** (βλ. λ.), ἔλλειψις, στέρησις, χρεία, ἀνάγκη.

σπᾰνις, -εως, ἡ (***σπᾰνός***)· ἐπὶ πραγμ., ὡς καὶ νῦν σπάνις, σπανιότης, ἔλλειψις, ὀλιγότης || ***οὐ σπάνις ἐστὶ*** μετ' ἀπρφ.=δὲν εἶναι δύσκολον νά... (πράξῃ τίς τι).— **II** ἐπὶ προσ., τὸ μὴ ἔχειν τι, τὸ στερεῖσθαί τινος (μετὰ γεν.) [***σπάνις· σπάνιος· σπανίζω· σπανὸς*** (πρβλ. καὶ ἐν λ. ***πεῖνα***)· κατά τινα ***σπάνις*** ⟨ἰαπ. ***spē-, spə-** (μαλακός, ἁπαλός)].

σπᾰνιστός, ἡ, ὸν (***σπανίζω***)· ἐπὶ πραγμ., σπάνιος, ὀλίγος, ὀλιγοστός, μικρός, γλίσχρος || ὅθεν. πτωχός, πενιχρός, χαμερπής, ποταπός.

σπᾰνίως, ἐπίρρ. τοῦ ***σπάνιος*** (βλ. λ.).

ΣΠΑ¯ΝΟ'Σ, ἡ, ὁν· ἐπὶ πραγμ., ὡς τὸ ***σπάνιος*** (βλ. λ.), σπάνιος, ὀλιγάριθμος, ὀλιγοστός.— **II** ἐπὶ προσ. ὁ ἔχων ἔλλειψιν, ὁ πάσχων ἀπὸ σπάνιν, ἐνδεής, πτωχός. [***σπανὸς*** ⟨***σπανFo-ς**, ἰαπ. ***spənvo-s** : παλ-γερμ. **spān**, ἀγγλ-σαξ. **spón** (σχίζα ξύλου)· ἐξ ἰαπ. ***sp(h)ē-**, βλ. καὶ ἐν ***σφήν***.].

σπᾰνο-σῖτία, ἡ (***σπανὸς***+***σῖτος***)· ἔλλειψις σίτου, ἔλλειψις τροφίμων.

σπᾰραγμα, -ατος, τὸ (***σπαράσσω***)· τεμάχιον ἀπεσπασμένον διὰ σπαραγμοῦ, ἀπόθραυσμα, τεμάχιον, λωρίς, ἀπόκομμα.— **II** ***ὁ σπαραγμός***, τὸ ἕλκειν, τὸ σχίζειν, τὸ ἀποσπᾶν βιαίως, τὸ διασπαράσσειν.

σπᾰραγμός, ὁ (***σπαράσσω***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ σπαραγμός, τὸ κατασπαράσσειν, τὸ καταξεσχίζειν.— **II** σπασμωδικὴ συστροφή, σπασμός, σπασμοί.

σπᾰράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. **-ξω**· ἀόρ. **α'** ***ἐσπάραξα*** (***σπάω***)· ὡς καὶ νῦν. σπαράσσω, κατασπαράσσω, διασπαράσσω, κατακομματιάζω, καταξεσχίζω, λατ. **lacerare**· μέσον, ***σπαράσσομαι κόμας***=τίλλω, μαδῶ, τὴν κόμην μου. **2)** γεν. σχίζω, χωρίζω εἰς δύο, ἀνοίγω εἰς δύο|| μτφρ., ἐπιτίθεμαι ἀγρίως, λατ. **convicíis lacerare.**

'***Ετυμ.:*** ***σπαράσσω*** (-ττω)· ***σπάραγμα***· ***σπαραγμός***: παλ-norr. **spío,rr** (***sperro**)=ράκος, κουρέλι, ἀρμ., **pherth** (κομμάτι ξεσχισμένο)· **(-rth** ⟨**-rkt-**)· ἐξ ἰαπ. ***spēreg-**, ἐπεκτ. ἐκ τοῦ ***s(ph)er(e)-** (σχίζω, κόπτω), πρβλ. ***sphereg-**· βλ. καὶ ἐν ***σφαραγέομαι***.

σπαργᾰνίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***σπάργανον***)·=***σπαργανόω*** (βλ. λ.).

σπαργᾰνιώτης, ***-ου,*** ὁ (***σπάργανον***)· παιδίον ἐν σπαργάνοις, «φασκιωμένο».

σπάργᾰνον, τὸ (***σπάργω***)· ὡς καὶ νῦν, σπάργανον «φασκιά», ταινία μακρὰ καὶ πλατεῖα ἐν ᾗ περιτυλίσσονται τὰ νεογέννητα || συν. ἐν τῷ πληθ., σπάργανα, «φασκιὲς» || οὕτω, παρὰ τοῖς Τραγικοῖς, πᾶν ὅ,τι ὑπομιμνήσκει εἴς τινα τὴν παιδικήν του ἡλικίαν, τὰ τεκμήρια (ἐνδείξεις) ἐξ ὧν ἀποκαλύπτεται καὶ ἐξακριβοῦται ἡ καταγωγὴ τινος, λατ. **monumenta, crepundia** [δι' ἐτυμ. βλ. ***σπάργω***].

σπαργᾰνόω, μελλ. ***-σω*** (***σπάργανον***)· περιτυλίσσω εἰς σπάργανα, σπαργανώνω, «φασκιώνω».

ΣΠΑΡΓΑ'Ω, μελλ. ***-ήσω***· εἶμαι πλήρης μέχρι διαρρήξεως, γέμω, βρίθω, εἶμαι ἐξωγκωμένος, ὀγκοῦμαι, φουσκώνω || εἶμαι ὥριμος, λατ. **turgere.**

'***Ετυμ.:*** ***σπαργάω***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«σπαργαί· ὀργαί· ὁρμαί»***, ***«σποργαί· ἐρεθισμοὶ εἰς τὸ τεκεῖν»***· ***ἀσπάραγος***, ἀττ. ***ἀσφάραγος***: λεττ. **sprégstu, sprégt** (τρίζω, θραύω), λιθ. **sprógstu, sprógti** (βλαστάνω)· ἐξ ἰαπ. ***spereg-** παραλλ. τῷ ***sphereg-**, βλ. ***σφαραγέομαι***· ἡ σημασ. «διασκορπίζω, ραντίζω» φαίνεται ἐν τῷ λατ. **spargo**, λιθ. **sparginti** (σκορπίζω ἁλάτι ἐντὸς ὑγροῦ). λεττ. **spurgt** (κάμνω νὰ ἀναβλύσῃ ὕδωρ), **sprēgàt** (ἀναβλύζω, πατάσσω)· ἡ ἔννοια τῆς ταχείας κινήσεως ἐν τῷ παλ-norr. **sparkr** καὶ **sproékr** (ταχύς, ζωηρός, δραστήριος), λεττ. **spirgs, spirgts** (ζωηρός, ἀκμαῖος, ὑγιής).

ΣΠΑ'ΡΓΩ, μελλ. ***-ξω***·=***σπαργανόω*** (βλ. λ.), τυλίσσω εἰς σπάργανα, σπαργανώνω, «φασκιώνω».

'***Ετυμ.:*** ***σπάργω*** (***spṛg-**)· ***σπάργανον***· ***σπαργανόω***· ***sperg-** εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τῶν ***sper-**, ***pher-**, μαρτυρουμένων ἐν τοῖς ***σπεῖρα, σπεῖρον*** (βλ. λ. λ.), ἀρμ. **pharem, pharim** (περιβάλλω, ἐναγκαλίζομαι), πρβλ. λιθ. **springstù, spriñgti** (πνίγω, στραγγαλίζω), **sprengéti** (δμ.), λεττ. **sprangàt** (ἐγκλείω).

σπᾰρείς, σπᾰρῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***σπείρω***.

σπαρνός, ἡ, όν, ποιητ. ἀντὶ ***σπανός, σπάνιος*** (βλ. λ. λ.). [πρβλ. ***Ἡσυχ. «σπαρνοπόλιος· ὀλιγοπόλιος»***].

σπάρος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, σπάρος, θαλάσσιος ἰχθὺς μετὰ χρυσιζούσης κεφαλῆς, διάφορος τοῦ σκάρου, λατ. **sparus aurátus** [συγγ. τῷ λατ **sparus, sparulus**, κατὰ

μτφρ. χρῆσιν ⟨spĭro (κάμαξ) (λατ. **sparus, -um**=ἀκόντιον), συγγ. τῷ παλ-γερμ., παλ-σαξ. **sper**, ἀγγλ-σαξ. **spere**, παλ-norr. **spio, r(r)**, **sparr** (δόρυ, ἀκόντιον).

σπάρτη, ἡ=*σπάρτον* (βλ. λ.), σχοινίον κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ θάμνου σπάρτου («σπαρτιᾶς»).

Σπάρτη, ἡ· ἡ ἔνδοξος πόλις τῆς Λακωνικῆς (βλ. Κ.Ε.Λ.).—ἐπίρρ. **Σπάρτηθεν**=ἐκ τῆς Σπάρτης | **Σπάρτηνδε**=εἰς (πρὸς) τὴν Σπάρτην· ἐκ τούτου

Σπαρτιάτης, -ου, ὁ (*Σπάρτη*)· ὡς καὶ νῦν, Σπαρτιάτης (ὁ κάτοικος τῆς Σπάρτης ἢ ὁ ἐκ Σπάρτης καταγόμενος)· θηλ. **Σπαρτιᾶτις, -ιδος** (ἐνν. *γυνή*)= γυνὴ ἐκ Σπάρτης ἢ κατοικοῦα ἐν Σπάρτῃ, Σπαρτιάτισσα· ἢ **Σπαρτιᾶτις** (ἐνν. *χώρα*) = ἡ Λακωνική, ἡ Λακεδαίμων.— ἐπιθ. **Σπαρτιᾶτικός.**

σπαρτίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σπάρτον* (βλ. λ.)· μικρὸν σχοινίον.

σπάρτον, -ου, τό· σχοινίον, καλώδιον, «παλαμάρι» (καὶ κυρ. τὸ κατεσκευασμένον ἐκ τοῦ θάμνου σπάρτου, «σπαρτιᾶς», βλ. *σπάρτος*), λατ. **spartum, spartea** [δι' ἐτυμ. βλ. *σπάρτος*].

σπᾰρτός, ή, όν, ὡσ. καὶ **-ός, -όν** (*σπείρω*)· ὁ ἐσπαρμένος, ὁ ἐκ σπόρου φυόμενος, ὁ βλαστήσας || ὁ γεννημένος.— **II** ὁ διεσπαρμένος.— **III** ἐν θήβαις, **Σπαρτοί** (οἱ) ἐκαλοῦντο οἱ *Καδμεῖοι*, ὡσεὶ ἐσπαρμένοι τρόπον τινά, διότι κατὰ τὴν παράδοσιν ἐφύτρωσαν ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος, τοὺς ὁποίους εἶχε σπείρει ὁ Κάδμος· ἐντεῦθεν, γενικῶς *Σπαρτοί*= Θηβαῖοι. [δι' ἐτυμ. βλ. *σπείρω*].

ΣΠΑ'ΡΤΟΣ, ὁ, καὶ ἡ· ὡς καὶ νῦν, σπάρτος, «σπαρτί, σπαρτιά», εἶδος θάμνου φυομένου κυρ. ἐν Ἱσπανίᾳ καὶ χρησιμοποιουμένου πρὸς κατασκευὴν σχοινίων ἢ χαλῳδίων.

Ἔτυμ.: σπάρτος· σπάρτη, σπάρτον· σπεῖρα· σπυρίς, -ίδος· σπυρίδιον (ὑποκορ.), λιθ. **spartas** (δεσμός), **spirá** (θωλάριον)· τὸ λατ. **sporta** (πλεκτὸς κόφινος), εἶναι πιθ. δάνειον ἐκ τῆς Ἑλλ. αἰτ. *σπυρίδα*· πάντα ταῦτα κατά τινας ἐξ ἰαπ. ***sper-** (εἶμαι νηματώδης· ξεφτίζω· πλέκω), πρὸς ὃ συσχετίζουν ἐπὶ πλέον τὸ λεττ. **spurstu, spurt, spurut** (ξεφτίζω), **spurs** (μεμβρανῶδες πτερύγιον), τὸ παλ-norr. **sporðr** (οὐρὰ ἰχθύος), ἀγγλ-σαξ. **fearn** (πτέρις).

σπασθείς, εἶσα, *έν*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σπάω*.

σπασμός, ὁ (*σπάω*)· ὡς καὶ νῦν, σπασμός, σπασμωδικὴ κίνησις.— **II** τανυσμός, τέντωμα, ἔντασις, διάτασις.

σπασσάμενος, ἐπ. ἀντὶ **σπασάμ-,** μτχ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ *σπάω*.

σπᾰτᾰλάω, μελλ. *-ήσω* (*σπατάλη*)· ζῶ ἀκολάστως, ἀσώτως.

σπᾰτᾰλη, ἡ (*σπαθάω*)· ἀκολασία, τρυφή, ἀσωτία || ὡς καὶ νῦν, σπατάλη, ὑπερβολικὴ δαπάνη.

σπᾰτᾰλημα, -ατος, τό (*σπαταλάω*)·=*σπατάλη*.

σπᾰτᾰλιον, τό, ἢ **σπαθάλιον**· εἶδος ψελλίου.

σπᾰτᾰλος, *ον*, καὶ **σπαταλός,** *όν* (*σπατάλη*)· ἀκόλαστος, ἄσωτος, φιλήδονος.

Ἔτυμ.: σπάταλος· σπατάλη· σπαταλάω· σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. *σπαταλὸς* ⟨**σπαλταλὸς* (κατ' ἀνομ.), καὶ συγγ. πρὸς τὸ παλ-γερμ. spildan (διασκορπίζω) (=ἀγγλ-σαξ. **spildan**=καταστρέφω, ἰαπ. ***spel-**=σχίζω· πρβλ. καὶ τὰ ἐν *σπάλαξ*).

σπᾰτίλη, ἡ· κόπρος, ἀποπάτημα, καὶ κυρ. ἀποπάτημα διαρροίας («τσίρλα»)· [ἐκ τῆς γεν. *σκατός* (τοῦ *σκῶρ*) καὶ *τιλάω*· βλ. καὶ ἐν *οἰ-σπώτη*· *-τίλη: τιλᾶν* (ἔχω διάρροιαν)].

ΣΠΑ'Ω, μελλ. *σπάσω*· ἀόρ. α' *ἔσπᾰσα*, ἐπ. *σπάσα*· πρκ. *ἔσπᾰκα*· μέσον. ἀόρ. α' *ἐσπᾰσάμην*, ἐπ. *σπασάμην*, ἐπ. μτχ. *σπασσάμενος*· παθητ., ἀορ. α' *ἐσπάσθην*· πρκ. *ἔσπασμαι*· σύρω, «τραβῶ», ἕλκω, ἀνασύρω, ἀνασπῶ (τὸ ξίφος π.χ. κ.τ.ὅ.).— **II** ἐκριζώνω, ἀποσπῶ, ἀρέπω, ἀποκόπτω. **2)** σχίζω, «ξεσχίζω», κατασπαράσσω. **3)** σύρω βιαίως, ἀποσπῶ βιαίως, ἁρπάζω, ἀποχωρίζω διὰ τῆς βίας || μτφρ., «παίρνω κατὰ μέρος», παρασύρω, παραφέρω, διαστρέφω, διαστρεβλώνω.— **III** μυζῶ, ροφῶ, θηλάζω, θυζαίνω || ἐξαντλῶ, ἀποξηραίνω, πίνω ἁπλήστως.— **IV** σύρω σφικτά, ἕλκω, τεντώνω, **ἕλκω τὰ ἡνία. 2)** ἐπὶ ἀλιέως, τραβῶ, ἀνασύρω τὴν πετονιά, «πιάνω» || ἐντεῦθεν ἡ παροιμ. φρ. *οὐκ ἔσπασε ταύτῃ γε* = «δὲν ἔπιασε τίποτε» διὰ τῆς προτάσεώς του.— **V** ἐν τῷ παθητ., διαστρέφομαι, στρεβλώνομαι, ἐξαρθροῦμαι, στραγγουλίζομαι (ἐπὶ ὀστοῦ).

Ἔτυμ.: σπάω-σπῶ (**spə-so*? ἢ **spə-jo*?)· *σπασμός· σπάσμα· σπάτος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*σπάτος· δέρμα, σκῦτος*»)· Ἡσυχ. «*σπατίζει· τῶν σπατέων· ἕλκει, τῶν δερμάτων, τῶν τιτθῶν*»· *σπαδών, -όνος· σπάδιον· σπάθη* (βλ. λ.), πρβλ. Ἡσυχ. «*σπάζει· σκυζᾷ*. *Ἀχαιοί*»· *παρα-σπάς, -άδος*: λατ. **spatium**, παλ-γερμ. **spâti** (βραδέως), γοτθ. **spēdi-** καὶ συγκρ. **spēdiza** (=βραδύτερον), ὑπερθ. **spēdists** (τελευταῖος), μεσ-γερμ. **spān** (διένεξις, φιλονικία), λατ. **contentio**, παλ-γερμ. **spanan** (=λατ. **sollicitare, illicere**), μεσ-γερμ. **spanen** (ἑλκύω, ἐξεγείρω), παλ-γερμ. **spanst, gi-spanst** (δέλεαρ, δόλωμα, παρόρμησις), παλ-γερμ. **spannan** (=λατ. **tendere, intendere**), μεσ-γερμ. **spannen**(ἐκτείνω, ἐξαπλῶ, τεντώνω), μεσ-γερμ. **span**(τάσις, ἔντασις, διένεξις), παλ-γερμ. **spanna**, μεσ-γερμ. **spanne** (σπιδαμή, παλάμη)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***spē-, *spə-** (τεντώνω) καὶ παραλλ. ἐκ τινος συνων. ***(s)pen-, *(s)pon-** ἐν τῷ λατ. **spons** (παρόρμησις, κίνητρον, ἐλατήριον) (πρβλ. τὸ **sponte mea**), γοτθ., παλ-γερμ. **spinnan** (νήθω, κλώθω, κυρ. τεντώνω τὸ νῆμα)· ***spen-vo-** πρβλ. Ζενδ. **spənvat**: **spā-**=**proficere**, παλ. norr. **spune** (τρόπος κλώσεως, κλώσιμον) καὶ τὰ ἐν λ. *πένομαι*.— ***(s)pend-, *spond-**, καὶ ***spendh-, *spondh-** ἐν τῷ λατ. **sponda, animum despondeo** (χάνω τὸ θάρρος μου· κυρ. «ξετεντώνω»), λιθ. **spéndzu, spésti** (στήνω παγίδας), **spandyti** (τεντώνω), παλ-σλαυ. **spą̆dĭ** (=λατ. **modius**, κυρ. σπιδαμή), σανσκ. **spandyá** (σχοινίον, σπάγγος), λατ. **pendo, pendeo**, παλ-σλαυ. **pę̆dĭ** (σπιδαμή)· βλ. *σφαδάζω*.

σπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἵπτω*.

σπεῖο, ἐπ. ἀντὶ *σπέο*, προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἕπομαι*.

σπεῖος, τό, ἐπ. ἀντὶ *σπέος* (βλ. λ.).

ΣΠΕΙ῀ΡΑ, ἡ, λατ. **spira**, πᾶν τὸ ἑλικοειδῶς συνεστραμμένον ἢ τυλιγμένον πέριξ τινός. **2)** ἐν τῷ πληθ., αἱ σπεῖραι (ἕλικες, συνεστραμμέναι πτυχαὶ) τοῦ ὄφεως. **3)** ὡσ. ἐν τῷ πληθ., αἱ συστροφαὶ («κουλοῦρες») δικτύου ἢ σχοινίου (καὶ δὴ καλῳδίου πλοίου). **4)** ***σπεῖραι βόειαι***=ἱμάντες ἢ λωρία ἐκ δέρματος βοός, διὰ τῶν ὁποίων οἱ πυγμάχοι ἐνίσχυον τοὺς γρόνθους των διὰ νὰ εἶναι τὰ πλήγματά των ἰσχυρότερα, λατ. **caestus**.— **II** σῶμα ἑνόπλων στρατιωτῶν ἐκ δύο ἑκατονταρχιῶν ἀποτελούμενον, τό λατ. **manipulus** || ὡσ. καὶ ***σπεῖρα*=cohors**.

Ἔτυμ.: σπεῖρα (**σπερ-ja*)· *σπειράω· σπείραμα*, ἀρμ. **pharem, pharim** (περιβάλλω, ἐναγκαλίζομαι)· ἰαπ. ***sper-**: (βλ. λ., πρβλ. καὶ *σπάργανον*)· *σπεῖρον· σπειραία*: ***pher-*** βλ. καὶ ἐν *σπάρτος, σπάργω*.

σπείρᾱμα, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ *σπείρημα* (βλ. λ.).

σπείρεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *σπείρω*.

σπειρηδόν, ἐπιρρ. (*σπεῖρα*)· κατὰ σπείρας, ἑλικοειδῶς.— **II** ἐπὶ στρατιωτ. παρατάξεως, κατὰ σπείρας, κατὰ διλοχίας (**manipulatim**).

σπείρημα,δωρ. καὶ ἀττ. **ᾶμα,** -ατος, τό (*σπεῖρα*)· ἑλικοειδὴς συστροφή, ἕλιξ, σπεῖρα, «κουλούρι»σμα»· **σπειρίον,** τό, ὑποκορ. τοῦ *σπεῖρον* (βλ. λ.)· ἐλαφρὸν ἱμάτιον.

σπεῖρον, τό (*σπεῖρα*)· ὕφασμα διὰ περιτύλιγμα, τὸ περιτυλίσσον ὕφασμα, ἡ περιβολή, τὸ ἔνδυμα, φόρεμα. **2)** ἱστίον πλοίου, «καραβόπανο».

σπειρ-οῦχος, ὁ (*σπεῖρα*+*ἔχω*)· ὁ περιέχων (ἢ ὁ διαγράφων) σπειροειδῆ μορφήν (ἢ κύκλον), κυκλικός.

ΣΠΕΙ'ΡΩ, μελλ. *σπερῶ*· ἀόρ. α' *ἔσπειρα*· παθητ., ἀόρ. β' *ἐσπάρην*· πρκ. *ἔσπαρμαι*· ὡς καὶ νῦν, σπείρω, ῥίπτω σπόρον ἢ σῖτον. **2)** σπείρω ἢ φυτεύω ἀγρόν || *ἡ σπειρομένη Αἴγυπτος*=τὸ καλλιεργήσιμον τμῆμα τῆς Αἰγύπτου || *πόντον σπείρω*=ῥίπτω σπόρον εἰς τὴν θάλασσαν, τ. ἔ. χάνω τὸν κόπον μου, ματαιοπονῶ, πρβλ. λατ. **serere arenam**.— **II** μτφρ., **σπείρω ἢ γεννῶ τέκνα.**— παθητ. φύομαι, γεννῶμαι, βλαστάνω.— **III** διασκορπίζω ὡς τὸν σπόρον, διασπείρω, **ἐκσφενδονίζω**, ῥίπτω πέριξ, περιῤῥαίνω ||

ἐξαπλώνω, διαδίδω, φήμην.— παθητ. διαδίδομαι διασκορπίζομαι.

Ἔτυμ.: ***σπείρω*** ρημ. ἐπίθ. ***σπαρτός*** ***σπέρμα*** ***σπέραδος*** ***σπορά*** ***σπόρος*** ***σποράς, -άδος*** ***σποράδην*** πιθ. τὸ ***σπείρω*** ἀνήκει εἰς τὸ συγκρότημα τοῦ σανσκρ. **sphuráti**, ἑλλ. ***σπαίρω*** (βλ. λ.), λατ. **sperno** (εἴτε διότι δηλοῖ κίνησιν τῆς χειρὸς κατὰ τὴν σποράν, εἴτε διότι ἡ ἔννοια τοῦ σπείρειν προέρχεται ἐκ τῆς σημασ. τοῦ «κάμνω νὰ πηγαινοέρχεται, κάμνω νὰ διασκορπίζεται»· πρβλ. μεσ-γερμ. **sprīt** (ζωηρῶς, ἐντόνως), νεο-γερμ. **sprühen** (ἀναβλύζω) (παλ-γερμ. ***spuoen***, ἰαπ. ***sprō-*** ἐναλλασσόμενον μετὰ τοῦ ***sprē-***), ἀρμ. **pharat** (ἐσκορπισμένος), **sphrem** (διασκορπίζω), **sphir** (διεσπαρμένος) **sphirkh** (διασπορά)· ἰαπ. ***sp(h)er- sp(h)erē-***·—ἐκ τούτων μία ριζ. βάσις εἰς **-i-** διαφαίνεται ἐν τῷ σανσκρ. **pharpharāyatē** (κινοῦμαι διαίως ἐδῶ καὶ ἐκεῖ), ἑλλ. ***σφριὰ*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«σφριαί· ἀπειλαί, ὀργαί»***, ἰρλ. **srēim, srēdim** (ἀκοντίζω) παλ-γερμ. **spreiz**, μεσ-γερμ. **sprīzen** (περιρραίνομαι, ἐξακοντίζομαι εἰς δραύσματα), παλ-γερμ., μεσ-γερμ. **spreiten** (ἐξαπλώνω)·— μία ἄλλη ριζ. βάσις εἰς **-u-** ὑπάρχει ἐν τῷ παλ-γερμ. **spriu** (μπάλλα, δέμα, σίτου πού διασκορπίζεται), μεσ-γερμ. **sproewén** (ἀναβλύζω), gall. **ffrau** (=λατ. **fluor, fluxus, profluvium**), λατ. **spraújús** (ἀνεγείρομαι)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν ***σπαργάω, σφαραγέω***, εἶτα ***περκνός, πρόξ, πρῶκες*** (ἰαπ· ***perk-, prek-***).

σπεῖσαι, σπείσας, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***σπένδω.***

σπείσασκε, ἰων. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ ***σπένδω.***

σπείσω, μελλ. τοῦ ***σπένδω.***

σπεκουλάτωρ, -ωρος, ὁ·=λατ. **specŭlātor**· ωμοτοφύλαξ (φρουρὸς) ἔχων ὡς ἔργον νὰ ἀναζητῇ τοὺς προγεγραμμένους καὶ καταδικασμένους εἰς θάνατον.

σπέλεθος, ὁ· διάφ. γρ. τοῦ ***πέλεθος*** (βλ. λ.). [(***σ***)***πέλεθος*** (=κόπρος τῶν ζώων, ***βόλιτος***)· ***ὑσπέλεθος*** (=κόπρος χοίρου)· Ἡσυχ. ***«σπέλληξι. σπελέθοις»***· ***«πελλία· σπέλεθοι»***· ἀγν. ἐτυμολ.· πιθ. σημιτ. καταγωγῆς].

ΣΠΕ'ΝΔΩ, μελλ. ***σπείσω***· ἀόρ. α' ***ἔσπεισα***· ἐπ. ***σπεῖσα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐσπείσθην***· πρκ. ***ἔσπεισμαι.*** — ὑπάρχουσι προσέτι ἰων. τύποι τοῦ πρτ. καὶ ἀορ. α' ***σπένδεσκε, σπείσασκε,*** καὶ ἐπ. β' ἑν. ἐν. ὑποτ. ***σπένδῃσθα***· κάμνω σπονδήν, χύνω σπονδὴν, προσφέρω σπονδὴν (τ. ἔ. πρὶν πίω οἶνον, χύνω ἐκ τοῦ ποτηρίου ὡς προσφορὰν εἴς τινα θεόν), λατ. **libare,** κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ δοτ. τοῦ θεοῦ εἰς ὃν ἐγίνετο ἡ σπονδή: ***σπένδειν θεοῖς, σπένδειν Διΐ*** κ.ο.κ.— Ἡ θρησκευτικὴ ἔννοια τῆς λέξ. δὲν ὑπεδηλοῦτο πάντοτε, καὶ ἐνίοτε ἡ λ. ***ἐσήμαινεν*** ἁπλῶς «χύνω, ραντίζω».— **II** μέσον, μελλ. ***σπείσομαι***· πρκ. ***ἔσπεισμαι*** (ὅστις κεῖται καὶ ἐν παθητ. ἐννοίᾳ)· κάμνω σπονδάς, προσφέρω θυσίαν μετά σπονδῶν, ἐν ἀμοιβαιότητι μετά τινος ἄλλου (δηλ. ὅπως ἐκεῖνος οὕτω καὶ ἐγώ), καὶ ἐπειδὴ τοιαύτη συνήθεια ἐπεκράτει κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν συνθηκῶν, κατήντησε ***σπένδω***=κάμνω συνθήκην, συνθηκολογῶ, κλείω εἰρήνην || οὕτω καὶ ἀπολ., ***σπένδομαι***=συνθηκολογῶ || καὶ μετὰ δοτ. πρσ. ***σπένδομαί τινι***=συνθηκολογῶ μετά τινος || καὶ μετ' αἰτ. ***σπένδομοι εἰρήνην***=συνάπτω, (κλείω) μίαν τυπικὴν εἰρήνην || ***σπένδομαι ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν*** = συνάπτω (κλείω) ἀνακωχὴν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ παραλαβὴ καὶ ταφὴ τῶν πεσόντων κατὰ τὴν μάχην.

Ἔτυμ.: ***σπένδω*** ***σπονδή:*** λατ. **spondeo, sponsa, re-spondeo.**

ΣΠΕ'ΟΣ, τό· ἐπικ. τύποι: ὀνομ. **σπεῖος,** γεν. ***σπείους,*** δοτ. ***σπῆι,*** γεν. πληθ. ***σπείων,*** δοτ. ***σπέεσσι*** καὶ ***σπήεσσι***· σπήλαιον, ἄντρον, λατ. **specus, spelunca, spelaeum** [δι' ἐτυμ. βλ. ***σπήλαιον***].

σπέρμα, -ατος, τὸ (***σπείρω***)· τὸ σπειρόμενον ἢ τὸ ἐσπαρμένον, ὁ σπόρος, τὸ σπέρμα παντὸς πράγματος || ἐν τῷ πληθ., σπέρματα, σπόροι, καρποί. 2) ὡς. ἐπὶ ζῴων, τὸ σπέρμα τοῦ ἄρρενος (τὸ γονιμοποιοῦν), λατ. **semen,**— **II** μτφρ., σπέρμα, σπορά, γενεά, γέννα, γέννημα, γόνος, τέκνα || ὡσ. ἡ πρώτη ἀρχὴ πράγματός τινος, ἡ καταγωγή, ἡ οἰκογενειακὴ προέλευσις.

σπερμ-άγοραιο-λεκῖδο-λᾰχᾰνό-πωλις, -ιδος, ἡ (***σπέρμα***+***ἀγοραῖος***+***λέκιθος***+***λάχανον***+***πωλέομαι***)· γυνὴ πωλοῦσα εἰς τὴν ἀγορὰν λάχανα (κωμικὴ λ. παρ' Ἀριστοφ. Λυσ. 457).

σπερμαίνω (***σπέρμα***)· σπείρω, γονιμοποιῶ || μτφρ. παράγω.

σπερμο-λογέω, μελλ. ***-ήσω*** (***σπερμολόγος***)· συλλέγω σπέρματα, σπόρους || μτφρ., στοχυολογῶ, συλλέγω ὀλίγον κατ' ὀλίγον. 2) εἶμαι σπερμολόγος (λάλος, φλύαρος), φλυαρῶ.

σπερμο-λογία, ἡ (***σπερμολογέω***)· φλυαρία, «κουτσομπολιό».

σπερμο-λόγος, ***ον*** (***σπέρμα***+***λέγω***)· ὁ συλλέγων σπόρους.— **II** ὡς οὐσ. ***ὁ σπερμολόγος***=εἶδος κόρακος συλλέγοντος σπόρους, «κουρούνα» || μτφρ. ὁ συλλέγων καὶ μεταδίδων ὅ,τι ἀκούει, ὁ φλύαρος.

σπερμο-φόρος, ***ον*** (***σπέρμα*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων σπέρμα.

Σπερχειός, ὁ· ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας (βλ. Κ.Ε.Λ.)· κυρ. ὁ ὁρμητικός, ὁ σπεύδων [ἐκ τοῦ ***σπέρχω***, βλ. λ.].

σπερχνός, ή, όν (***σπέρχω***)· βιαστικός, σπεύδων, ταχύς, ὁρμητικὸς || γεν., ζωηρός, ὀξύς, βίαιος.

ΣΠΕ'ΡΧΩ, μελλ. ***-ξω***· παθητ. ἀόρ. α' ***ἐσπέρχθην***· δέτω εἰς κίνησιν, ἐλαύνω, βιάζω, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, παροτρύνω, παρορμῶ.— Παθητ., κινοῦμαι μετὰ σπουδῆς, κινοῦμαι ταχέως, σπεύδω, ἐπείγομαι, βιάζομαι: ***σπέρχομαι ἐρετμοῖς***=ἐπείγομαι ταῖς κώπαις, κωπηλατῶ μετὰ σπουδῆς.—μτχ. παθ. ἐν. ***σπερχόμενος*** ὡς ἐπιθ. = ταχύς, βιαστικός, ἐπειγόμενος, ὁρμητικός (καὶ ὡς ἐπιρρ. κατηγορ.=ἐν σπουδῇ, μετὰ σπουδῆς) || ἐπὶ τοῦ νοῦ, πρόθυμος, διακαής, σφοδρός, ἔνθερμος || ἐπὶ ψυχικῆς καταστάσεως, εἶμαι ὀξύθυμος, εἶμαι ἐξοργισμένος: ***σπέρχομαί τινι***=εἶμαι ἐξοργισμένος ἐναντίον τινός.— **II** τὸ ἐνεργ. ὡς ἀμτδ. =τῷ παθητ., ὁρμῶ, φέρομαι ὁρμητικῶς.

Ἔτυμ. ***σπέρχω*** ***σπερχνός*** ***σπέργδην*** (πρβλ. Ἡσυχ. ***«σπέργδην· ἐρρωμένως»***· ***ἀ-σπερχὲς*** (βλ. λ.): σανσκρ. **sparh, spṛhayati** (ἐπιθυμῶ), Ζενδ. **ā-spar³z- (a-sper³zatā)**=ἀσχολοῦμαι· ἐξ ἰαπ. ***sper-ĝh-*** (ὁρμή, βία), ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***sp(h)ere-***, βλ. ἐν ***σπαίρω.***

σπέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἕπομαι*** (ὡς τό ***σχέσθαι*** εἶναι ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχομαι***).

σπέσαι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***σπέος.***

ΣΠΕΥ'ΔΩ, μελλ. ***σπεύσω***· ἀόρ. α' ***ἔσπευσα,*** α' πληθ. ἐπ. ὑποτ. ***σπεύσομεν*** (ἀντὶ ***-ωμεν***)· παθ. πρκ. ***ἔσπευσμαι*** : **I** μτβτ., δέτω εἰς κίνησιν, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω, ἐπείγω, παροτρύνω || ὡσ. (ἐπι)ζητῶ τι προθύμως, ἀγωνίζομαι διά τι, προσπαθῶ νὰ τό ἐπιτύχω || προωθῶ τι ἐνδέρμως, τό προάγω.— **II** ἀμτβ., ὡς καὶ νῦν, σπεύδω, βιάζομαι, ἐπείγομαι, εἶμαι βιαστικός, κινοῦμαι ταχέως || ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ, καταβάλλω προσπάθειας || εἶμαι πρόθυμος νά..., ἀδημονῶ νά..., πράξω τι, ἀνυπομονῶ νά... || ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσῳ, σπεύδω, βιάζομαι.

Ἔτυμ.: ***σπεύδω*** ***σπουδή*** ***σπουδάζω*** ***σπουδαῖος :*** λιθ. **spudiuti** (σπεύδω), ἀλβ. **pune** (θεμ. ***spud-nā-***)= ἀσχολία, λιθ. **spáudzu, spáusti** (πιέζω), **spauda** (πιεστήριον), **spaustùvas** (ὁμ.) (διότι ἡ ἔννοια τῆς σπουδῆς, τῆς διαούνης, εἶναι συγγ. πρὸς τὴν ἔνν. τῆς ἐντάσεως, τῆς πιέσεως), πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ***«σπούδαξ· ἀλετρίβανος»***· ταῦτα ἐξ ἰαπ. ****speud-***, ὅπερ εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ****speu-, spu-***, παραλλ. τῷ ****spei-, *spi-*** (βλ. καὶ ***σπιδής***)· πρβλ. καὶ λατ. **stud-eo, stud-ium** (-ῐ- ἀντὶ **-p-** κατὰ τά: αἰολ. ***σπαλεὶς*** ἀντὶ ***σταλείς, σπολὰς*** ἀντὶ ***στολάς, σπάδιον*** ἀντὶ ***στάδιον***)· πιθ. ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τὸ παλ-γερμ. **spu-on, spuo-an, spua-tôn,** ἀγγλ-σαξ. **sped-an,** ἀγγλ. **speed.**

σπεύδωμες, δωρ. α' πληθ. ἐν. ὑποτ. τοῦ ***σπεύδω.***

σπευστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***σπεύδω***· πρέπει τις νὰ σπεύσῃ.

σπήεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***σπέος,***

σπῆι, ἐπ. δοτ. ἑν. τοῦ ***σπέος.***

σπήλαιον, τό (*σπέος*)· ὡς καί νῦν, σπήλαιον, ἄντρον, κοίλωμα, κοιλότης γῆς, λατ. **spelaeum.**

Ἔτυμ.: σπήλαιον· σπῆλυγξ, -υγγος· σπέος· πιθ. συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **pechyri** (=λατ. **bulla,** πομφόλυξ), **pachati** (=λατ. **ventilare**), **pachŭ** (=λατ. **odor**), gall. **ffllŭn** ⟨**spois-n**: λατ. **spirō** ⟨**speis-o** (=λατ. **halitus, anhelitus, spiritus**), ἰαπ. ***(s)pes-*** (πνέειν), ἐκτετ. κατά ἔν **-d-** ἐν τῷ λατ. **pēdō** (***pezdō**) ἑλλ. ***βδέω*** (***bzd-es-ō**).

σπῆλυγξ, *-υγγος,* ἡ (*σπέος*)· = *σπήλαιον* (βλ. λ.), λατ. **spelunca.**

ΣΠΕΙΣΗ, *ές,* γεν. *-έος,* ἀπαντῶν μόνον ἐν Ἰλ. Λ 754 ***διὰ σπιδέος πεδίοιο*** = διά μέσου τῆς λίαν ἐκτεταμένης (ἀχανοῦς) πεδιάδος.

Ἔτυμ.: σπιδής· σπίδιος· σπιδόθεν (=*μακρόθεν*)· *σπίζω* (=*ἐκτείνω*)· ***σπιδ-*** (=λατ. **tractus,** ἕλξις, ὁλκή) ἐν τῇ αἰτ. πληθ. ***ἐλεσπίδας*** (***ἔλεσ-σπιδ-**) = βαλτώδεις τόπους· πρβλ. Ἡσυχ. ***«σπιδνόν· πυκνόν, συνεχές, πεπηγός», «σπιδόεν:.. πυκνόν»:*** λατ. **spissus** (***spid s-o-**), λεττ. **spaids** (πιεστήριον), **spaidit** (πιέζειν)· ἐξ ἰαπ. ***spēi-, *spəi-, *spi-** (***sph-**) (τεντώνω)· βλ. καί ***σπάω, σπάθη, σφίδη.***

ΣΠΙΖΩ· κελαδῶ ὡς ὁ σπίνος, ὡς τό ***πιππίζω*** (βλ. λ.), τερετίζω (ἐπί τοῦ διαπεραστικοῦ ἤχου μικρῶν πτηνῶν), λατ. **pipio.**

ΣΠΙΘΑΜΗ', ἡ· ὡς καί νῦν, σπιδαμή, «πιδαμή», τό διάστημα τό περιλαμβανόμενον μεταξύ τοῦ ἀντίχειρος καί τοῦ μικροῦ δακτύλου, λατ. **dodrans.**— ὡς μέτρον μήκους=0, 18 μ.· [***σπιθαμή : σπιδής***=ἐκτεταμένος (ὡς πρός τήν ἐναλλαγήν **-dh-:-d-**, πρβλ. ***ἀλδαίνω : ἄλθομαι, μέλδω : μαλθακός***· τό ***-θ-*** τῶν παραγώγων ὑπάρχει καί ἐν τῷ ***σπάθη***, βλ.λ.)· βλ. καί ***σπίλος***].

ΣΠΙΛΑΣ (Α), ***-άδος,*** ἡ· βράχος, βραχώδης ἀκτή, ἤ καί σκόπελος, ἔνθα ἐκσπῶσι τά κύματα.— γεν., λίδος ‖ κοῖλος βράχος, σπήλαιον (βλ. καί ***σπίλος***).

*Ἔτυμ.: **σπιλὰς** καί **σπίλος** :* μεσ-γερμ. **spīl** (αἰχμή), **sprle** (ὀβελίσκος), γερμ. (διαλ.) **speil** (σχίζα ξύλου), παλ-norr. **spila** (τεμάχιον ξύλου στενόν καί λεπτόν), Τσεχ. **spile** (αἰχμή, αἰχμηρόν ξύλον), λεττ. **spile, spilis** (ξύλινος γόμφος), εἶτα λατ. **spīna** (ἄκανθα, βάτος), **spīnus** (κορομηλιά, **spīca, -us, -um** (στάχυς), **spīculum** (ἀκόντιον, κεντρί, αἰχμή βέλους, βέλος), **secespita** (μάχαιρα θυσίας) (⟨***sece-, *seces-,** πρβλ. **secō**+**spi(tā** = ἐργαλεῖον ἡκονημένον πρός κοπήν, μεσ-γερμ. **spīr** (αἰχμή, κυρ. τῶν σιτηρῶν καί τοῦ στελέχους τῶν φυτῶν, στάχυς), ἀγγλ-σαξ. **spir** (στέλεχος ράδου), παλ-norr. **spira** (στέλεχος, κορμός), μεσ-γερμ. **spidel, spedell, speidel** (σχίζα ξύλου), παλ-σαξ. **spenula, spinela** (πόρπη, περόνη)· παλ-γερμ. **spenula** (=λατ. **acus, acus crinalis, fibula**), μεσ-γερμ. **specel** (καρφίς, περόνη), νεο-γερμ. **spille** (***spinle**)=ἄτρακτος, μεσ-γερμ. **spillinc spinline** (μικρόν δαμάσκηνον), παλ-γερμ., μεσ-γερμ. **spiz** (ὀβελός, σούβλα), ἀγγλ-σαξ. **spitu** (ὀβελός), παλ-γερμ. **spizzi** (αἰχμηρός) (ἰαπ. ***spi-d-**), παλ-γερμ. **speihha,** ἀγγλ-σαξ. **spāca** (ἀκτίς), μεσ-γερμ. **spīcher** (καρφίον), ἀγγλ-σαξ. **spicing** (αἰχμή, καρφί), παλ-norr. **spikr** (καρφί)· πρβλ. ἑλλ. ***σπιθίαι*** (Ἡσυχ. ***«σπιθίαι· σανίδες νεώς»***.— ἄνευ τοῦ ἐν ἀρχῇ **s-** ἐν τῷ λατ. **pinna** (***pitnā**) = ἐπαλξις τείχους, **pilum** (βέλος)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***spei- *spi-*** (εἶμαι αἰχμηρός) ⟨ἰαπ. ***spei- *spi-*** (ἐπιμηκύνω, ἐκτείνω).

σπῖλὰς (Β), ***-άδος,*** ἡ· = ***σπίλος*** Β=***κηλὶς*** (βλ. λ.).

σπῖλὰς (Γ'), ***-άδος,*** ἡ· καταιγίς, δύελλα.

σπῖλος (Α), δ· = ***σπιλὰς*** Α (βλ. λ.), βράχος, κρημνός [δι' ἔτυμ. βλ. ***σπιλὰς*** Α].

ΣΠΙΛΟΣ (Β), δ (καί ἧττον ὀρθῶς ***σπῖλος***)· κηλίς, στίγμα, ρύπος, «λέρα», «λεκές» ‖ μτφρ., κηλίς παρανομίας, μίασμα, ἐλάττωμα. [***σπίλος· σπιλόω***· δι' ἔτυμ. βλ. ***οἰ-σπώτη***· ὅτι ὁ τονισμός ***σπίλος*** εἶναι ὀρθότερος τοῦ ***σπῖλος*** δείκνυται ἐκ τοῦ ***σπῖλὰς*** Β καί ἐκ τοῦ συνθ. ***ἄσπῖλος***].

σπῖλόω, μελλ. ***-ώσω·*** παθ. πρκ. ***ἐσπίλωμαι·*** κηλιδώνω, μιαίνω, μολύνω, ρυπαίνω, «λερώνω», «λεκιάζω».

σπινθάρυξ, ***-ῠγος,*** ἡ, καί **σπινθᾰρίς,** ***-ίδος,*** ἡ· =***σπινθὴρ*** (βλ. λ.), «σπίδα».

ΣΠΙΝΘΗΡ, ***-ῆρος,*** ὁ· ὡς καί νῦν, σπινθήρ, «σπίδα», λατ. **scintilla.**

*Ἔτυμ.: **σπινθὴρ· σπινθάρυξ, -υγος*** (ἡ)· ***σπινθαρίς, -ίδος*** (πιθ. ὄν. μικροῦ πτηνοῦ)· λιθ. **spi̯stu, spi̯sti** (λάμπω, σπινθηροβολῶ), λεττ. **spidu, spidēt** (ὁμ.), **spi̯drs** ⟨***spandras**· κατά τινας ἐν τῷ ἑλλ. ***σπινθὴρ*** καί τῷ λατ. **scintilla** ἔχομεν δύο ἀνομοιώσεις ἐκ τινος προϊαπ. ***stinl(h)-**.

σπῖνος, ὁ (*σπίζω*)· ὡς καί νῦν, σπίνος, μικρόν πτηνόν, ὀνομασθέν οὕτω ἐκ τοῦ πιππιστικοῦ του κελαδήματος, λατ. **fringilla spinus.**

*Ἔτυμ.: **σπίνος*** (παρ' Ἡσυχ. καί ***σπίνα, σπινθίον, σπίγγος, σπύγγας, πίγγας***)· ***σπίζα*** (***σπιγ̯ja** ἤ ***σπιγ̯gja**) (εἶδος σπίνου, **fringilla caeleps**)· ***σπιζίτης*** (πτηνόν τι, μελισσοφάγος· λατ. **parus major**)· ***σπιζίας*** (μικρός ἱέραξ, διώκτης τῶν σπίνων καί τῶν στρουθίων, λατ. **accipiter nisus L** ἤ **Falco nisus**)· ***ὀρό-σπιζος*** (=σπίνος τῶν ὀρέων)· Σουηδ. **spink,** παλ-γερμ. **fincho,** ἀγγλ-σαξ. **finc**· συνήθως θεωρεῖται ὀνοματοποιία, ἀλλά τό ***-spi-** (***πιππίζω***), ἀντιθέτως πρός τό ***pi,** δέν μαρτυρεῖται κατά τρόπον ἀσφαλῆ, καί τό ***σπίζω*** (***σπιγ̯jω** ἤ ***σπιγ̯gjω**) (=πιππίζω) δυνατόν νά εἶναι ὑστερογενής τύπος ἐκ τῆ σῆμασ. τοῦ «πιππίζω ὡς σπίνος»· εἶναι πιθανώτατον ὅτι τό οὐσ. ***σπίνος*** (=μικρόν πτηνόν) προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐπιθ. ***σπινὸς*** (=λεπτός) βλ. λ.· κατά τινας καί τό παλ-γερμ. **fincho** εἶναι συγγ. πρός τό λατ **pingo** (χρωματίζω, ποικίλλω, κεντῶ), σανσκρ. **piṅga-ḥ, piṅgalá-ḥ** (πρβλ. καί ***πίγγαλος*** ἐν ***ποικίλος***).

σπῖνός, ***ή, όν***·=***ἰσχνὸς*** (βλ.λ.)· [***σπινός :*** ἰρλ. **sēim** (***spei-mi-, *spēi-mi-** (=λατ. **exilis, macer**), **sēime** (ἰσχνότης, ἀδυναμία), ἰαπ. ***spei-, *spi-** (ἀπλώνω, τεντώνω) (πρβλ. σανσκρ. **tanú-ḥ,** λατ. **tenuis** : ἰαπ. ***ten-** σανσκρ. **tanō'li,** ἑλλ. ***τείνω***)· εἰς τύπον ῥίζης ἐκτετ. κατά ἔν **-k-, -g-** ἀνάγονται τά παρ' Ἡσυχ. ***«σπίκανον· σπάνιον», «σπιγνόν· μικρόν, βραχύ»***, πρβλ. Σουηδ. διαλ. **spikjin** (ἰσχνός, λεπτός)· βλ. καί ***σπίνος***].

σπλαγχνεύω, μελλ. ***-σω*** (***σπλάγχνον***)· τρώγω τά σπλάγχνα (τά ἔγκατα, τά ἐντόσθια) τοῦ θύματος μετά τήν θυσίαν.

σπλαγχνίζομαι, μελλ. ***-ισθήσομαι·*** ἀόρ. α' ***ἐσπλαγχνίσθην,*** ἀποθ.· (***σπλάγχνον***)· αἰσθάνομαι οἶκτον (συμπάθειαν, ἔλεος), εὐσπλαγχνίζομαι, ἐλεῶ, συμπαθῶ.

σπλαγχνισμός, ὁ (***σπλαγχνίζομαι***)· τό ἐσθίειν τά σπλάγχνα τοῦ θύματος (μετά τήν θυσίαν), λατ. **visceratio.**— **II** εὐσπλαχνία, οἶκτος, ἔλεος.

σπλάγχνον, τό· κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. τά ***σπλάγχνα***· ὡς καί νῦν, σπλάγχνα, ἐντόσθια, τά ἐντός, καί δή τά εὐγενέστερα αὐτῶν, ἤτοι ἡ καρδία, οἱ πνεύμονες, τό ἧπαρ, οἱ νεφροί (λατ. **viscera thoracis**), ὡς καί τά συντελοῦντα εἰς τήν λειτουργίαν τῆς πέψεως (κοιλία, ἔντερα, στόμαχος), λατ. **viscera abdominis. 2)** ἐντεῦθεν, ἡ μετά τήν θυσίαν εὐωχία, λατ. **visceratio. 3)** οἱονδήποτε μέρος τῶν ἐντοσθίων. **4)** μτφρ., ὡς παρ' ἡμῖν, ἡ καρδία, ἡ ἕδρα τῶν συναισθημάτων, αἰσθήματα, συναισθήματα, ἐπιθυμίαι, ὀρέξεις, ἡ ψυχική διάθεσις καθόλου ‖ ὡσ. καί ἐν τῷ ἐν. ***ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν***=νά κατανοήσῃ τις τήν ἐσωτερικήν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου (τόν χαρακτῆρά του). [δι' ἔτυμ. βλ. ***σπλήν***].

σπληδός, ὁ (καί ***σπληδώ,*** ἡ)=***σποδὸς*** (βλ. λ.), στάκτη [πρβλ. λατ. **splendeō** (λάμπω), λιθ. **splendzu, splendėti** (φωτίζω), ἰρλ. **less** (φῶς) (***plentto-, *plendto-**), λεττ. **spulgut** (λάμπω, σπινθηροβολῶ)].

ΣΠΛΗΝ, ὁ, γεν. ***σπληνός***· ὡς καί νῦν, σπλήν, «σπλήνα».

*Ἔτυμ.: **σπλὴν*** (***σπληγχ**), γεν. ***σπληνὸς*** ἐξ ἐπιδράσεως τῆς ὀνομ.· ***σπλάγχνον*** (ἀσφαλῶς συνανῆκον ἐτυμολ.) : σανσκρ. **plīhán-,** Ζενδ. **spərᵊzan-,** λατ. **lien,** ἰρλ. **selg,** παλ-σλαυ. **slezena,** λιθ. **bluznis,** παλ-πρωσσ. **blusne** (σπλήν).

σπληνίον, τό· ἐπίδεσμος ἐμποτισμένος μέ φάρμακον ἤ ἀλειμμένος μέ ἀλοιφήν, πρός ἐπίδεσιν ἐπί πληγῆς, κατάπλασμα [ὁποκορ. τοῦ ***σπλήν,*** τό ὁποῖον εἶχεν ἐνίοτε τήν αὐτήν σημασ.].

σπογγιά, ἡ (καί ***σφογγιά,*** ἰων. ***σπογγιή***)·=***σπόγγος*** (βλ. λ.), λατ. **spongia.**

σπογγίζω, μελλ. *-ίσω* (*σπόγγος*)· ἀπομάττω διά σπόγγου, ὡς καί νῦν σπογγίζω, «σφουγγίζω».

σπογγίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σπόγγος*· μικρόν τεμάχιον σπόγγου.

ΣΠΟΓΓΟΣ, ὁ, ἀττ. καί **σφόγγος**· ὡς καί νῦν, σπόγγος, σφόγγος, «σφουγγάρι».

Ἔτυμ.: σπόγγος (ἀττ. καί *σφόγγος*, ὁ τύπος οὗτος μάλιστα εἶναι ἴσως ὁ ἀρχαιότερος): πιθ. ἀρμ. **sung, sunk** (σπόγγος).—τά παλ-σλαυ. **gaba**(σπόγγος), λιθ. **gumbas** (ὕψωμα, ἐξόγκωμα) θεωροῦνται ὑπό τινων συγγ., ἀλλ' οὐχί ὑπό πάντων.—τό λατ. **fungus** (μανιτάρι) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς· βλ. καί *σομφός*.

σποδά, ἡ, λακων. ἀντί *σπονδή* (δλ. λ.).

σποδ-εύνης, *-ες* (*σποδός*+*εὐνή*)· ὁ ἐπί σποδοῦ (τέφρας) ἔχων τήν εὐνήν, ὁ κοιμώμενος ἐπάνω εἰς τήν στάκτην.

σποδέω, μελλ. *-ήσω* (*σποδός*)· ἐκτινάσσω τήν ἐπικαθημένην σποδόν (κόνιν), «ξεσκονίζω», «ξεκορνιαχτίζω» ‖ ἐντεῦθεν, κοπανίζω, τρίβω, συντρίβω, θραύω, κτυπῶ ‖ παθητ. *σποδούμενος νιφάδι*=χιονιζόμενος (κυρ. κτυπώμενος ὑπό τῶν νιφάδων χιονοδυέλλης) ‖ *σποδούμενος πρὸς πέτρας*=ριπτόμενος κάτω ἀπό τούς βράχους, κτυπῶν τήν κεφαλήν του εἰς τούς βράχους ‖ ἀπολ., *στρατὸς κακῶς σποδούμενος*=στράτευμα κακῶς διακείμενον (κατατρυχόμενον, κατασυντετριμμένον).— **II** τρώγω ἁπλήστως (λαιμάργως), καταβροχθίζω.

σποδιά, ἰων. **-ιή,** ἡ (*σποδός*)· σωρός σποδοῦ (τέφρας), τέφρα, στάκτη.

σποδίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*σποδός*)· ψήνω ἐντός σποδοῦ, φρυγανίζω «στή στάχτη».— **II** κατακαίων μεταβάλλω εἰς σποδόν, κατακαίω μέχρι τέφρας, καίω, «τσουρουφλίζω».

ΣΠΟΔΟΣ, ἡ· ἡ ἐκ ξύλου ἤ ἄνθρακος τέφρα ἡ ἡμίσβεστος, «χόβολη», «θερμοσποδιά» ‖ ἡ ἐκ τῆς καύσεως τοῦ νεκροῦ τέφρα.— **II** κόνις.— **III** μτφρ., *σποδὸς κυλίκων* (ἤ *πίθων*)=ἡ ἐκκενώνουσα τάς κύλικας (ἤ τούς πίθους), ἐπί γυναικός ἐκδότου εἰς πολυποσίαν, ἡ «μπεκροῦ» [*σποδός· σποδιά· σποδόω* (δλ. λ.)· *σποδίζω· σποδέω* (δλ. λ. λ.)· ἀγν. ἐτυμολ.].

σποδόω, μελλ. *-ώσω* (*σποδός*)· καίων μεταβάλλω εἰς σποδόν (τέφραν), κατακαίω εἰς τέφραν, ἀποτεφρώνω, ἀπανθρακώνω.— μέσον, κατακαίομαι καί μεταβάλλομαι εἰς *σποδόν* (τέφραν), ἀποτεφρώνομαι, ἀπανθρακοῦμαι.

σπολάς, *-άδος,* ἡ· πιθ. αἰολ. (ἀντί *στολὰς ἐκ τοῦ στέλλω*)· δερμάτινον ἱμάτιον, διφθέρα, δέρμα, σισύρα, χιτώνιον (ἤ ζακέττα) ἐκ μαλακοῦ κατειργασμένου δέρματος. [δι' ἐτυμ. δλ. *σπάλαξ*· ἡ πρός τό *στολὰς* συσχέτισις δέν γίνεται δεκτή ὑπό πάντων].

σπόμενος, μτχ. μεσ. ἀορ. β' τοῦ *ἕπομαι*.

σπονδ-αρχία, ἡ=*σπονδῆς ἀρχή*, ἡ ἔναρξις τῆς σπονδῆς, τό δικαίωμα τοῦ νά κάμνῃ τις αὐτός πρῶτος ἔναρξιν τῶν σπονδῶν.

σπονδεῖος, *α, ον* (*σπονδή*)· ὁ ἐν χρήσει κατά τήν σπονδήν, ὁ ἀνήκων εἰς τήν σπονδήν (ἤ εἰς τά κατά τάς σπονδάς τελούμενα).— **II** ἐν τῇ **Μετρικῇ**, *σπονδεῖος* (ἐνν. *πούς*) ἐκαλεῖτο ὁ συγκείμενος ἐκ δύο μακρῶν συλλαβῶν (π. χ. *τῖμή*), ἐκλήθη δ' οὕτω διότι κατά τάς *σπονδάς* τοιαῦται σοβαραί μελῳδίαι ἤρμοζον.

σπονδή, ἡ, (*σπένδω*)· τό προσφερόμενον ποτόν, ἡ προσφορά ποτοῦ, σπονδή, *χοή* (δλ. λ.), ὁ οἶνος τόν ὁποῖον ἔχυνον ἐν μέρει ἐκ τοῦ ποτηρίου πρός τιμήν θεοῦ τινος, προτοῦ γευθῶσιν οἱ ἴδιοι, πρός ἐξαγιασμόν τρόπον τινά τοῦ ποτοῦ, λατ. **libatio**· ἡ τοιαύτη *σπονδή* ἐλάμβανε χώραν κατά τήν σύναψιν συνθηκῶν εἰρήνης, ἀνακωχῆς, ἤ ἄλλου εἴδους συμβάσεως. **2)** ἐν τῷ πληθ. *αἱ σπονδαί*=ἐπίσημος συνθήκη ἤ ἀνακωχή, διότι κατά τήν συνομολόγησίν των ἐτελοῦντο ἐπίσημοι σπονδαί ‖ *ἄκρητοι σπονδαί* = ἀνακωχή (ἤ καί εἰρήνη) συναφθεῖσα ἐπισήμως διά τῆς ἐκχύσεως ἀκράτου οἴνου (τ. ἔ. διά σπονδῆς ἐξ ἀκράτου οἴνου) ‖ *σπονδὰς τέμνω* (κατ' ἀναλογίαν πρός τό *ὅρκια τέμνω*) = κλείω συνθήκην, συνάπτω συνθήκην, συνθηκολογῶ.

σπονδ-φόρος, *ον* (*σπονδή* + *φέρω*)· ὁ φέρων (προσφέρων, κάμνων) *σπονδὰς* (τ. ἔ. προτάσεις ἀνακωχῆς ἤ εἰρήνης) ‖ ὡς οὐσ. *ὁ σπονδοφόρος*=ὁ κομιστής προτάσεων ἀνακωχῆς ἤ εἰρήνης.— **II** ὁ κήρυξ (ἤ ὁ ἁρμόδιος ἄρχων) ὁ δημοσιεύων *τὰς ἱερὰς σπονδάς*, τ. ἔ. τήν μεταξύ τῶν Ἑλλήνων κηρυσσομένην ἐκεχειρίαν κατά τήν διάρκειαν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἤ ἄλλων ἀγώνων.

σπονδῦλη, ἡ, ἀττ. *σφονδύλη* (βλ. λ.).

σπόνδυλος, ὁ· βλ. *σφόνδυλος*.

σπορά, ἡ (*σπείρω*)· ὡς καί νῦν, σπορά, τό σπείρειν ‖ ἡ σπορά τέκνων, ἡ γέννησις τέκνων, ἡ τεκνογονία ‖ γέννησις, καταγωγή. **2)** ἡ ἐποχή τῆς σπορᾶς, ὁ σπορητός.— **II** ὁ ἐσπαρμένος σπόρος, τό σπαρέν σπέρμα. **2)** πᾶν τό γεννώμενον, οἱ ἔκγονοι, ἀπόγονοι, γενεά, ὁ ἀπό τινος καταγόμενος, γόνος ‖ ἐν τῷ πληθ., τά νεογνά ‖ *θῆλυς σπορά*=τό θῆλυ γένος, αἱ γυναῖκες. [δι' ἐτυμ. βλ. *σπείρω*].

σποράδην, ἐπίρρ. (*σποράς, σπείρω*)· σποραδικῶς, διεσκορπισμένως, «σκορπιστά», «σκόρπια», λατ. **passim**.

σποράς, *-άδος,* ὁ, ἡ, (*σπείρω*)· ὁ διεσπαρμένος, διεσκορπισμένος, σποραδικός, σκορπιστός, «σκόρπιος» ‖ *αἱ Σποράδες* (*νῆσοι*)· κυρ. νῆσοι διεσπαρμέναι καί μή ἀποτελοῦσαι σύνολόν τι· συγκρότημα νήσων, κατά τά δυτικά παράλια τῆς Μ. Ἀσίας (ἐν ἀντιθέσει πρός τάς *Κυκλάδας*).

σπορεύς, *-έως,* ὁ (*σπορά*)· ὡς καί νῦν, σπορεύς, ὁ σπείρων.

σπορητός, ὁ (*σπορά*)· σῖτος ἐσπαρμένος, σῖτος φυόμενος ‖ συγκομιδή, ἐσοδεία. **2)** ἡ σπορά γεννημάτων, σπορά. **3)** ἡ ἐποχή τῆς σπορᾶς.—βλ. καί *ἀμητός*.

σπόρῐμος, *ον* (*σπείρω*)· ὁ σπειρόμενος, ὁ δυνάμενος νά σπαρῇ, ἤ ὁ κατάλληλος διά σποράν ‖ ὁ ἐσπαρμένος ‖ *τὰ σπόριμα* = οἱ καλλιεργήσιμοι διά σιτηρά ἀγροί ‖ *μέτρον σπόριμον*=μέτρον σίτου πρός σποράν.

σπόρος, ὁ (*σπείρω*)· τό σπείρειν. **2)** ἡ κατάλληλος πρός σποράν ἐποχή.— **II** σπέρμα, ὡς καί νῦν ὁ σπόρος ‖ γεννήματα, καρπός, προϊόν, ἐσοδεία, συγκομιδή.

σποῦ· ἐν τῇ Σκυθικῇ γλώσσῃ, ὀφθαλμός.

σπουδάζω, μελλ. *-άσομαι*· ἀόρ. α' *ἐσπούδασα*· πρκ. *ἐσπούδακα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσπουδάσθην*· πρκ. *ἐσπούδασμαι*· (*σπουδή*): **I** ἀμτβ., σπεύδω, ἐπείγομαι, εἶμαι πολυάσχολος, εἶμαι πρόθυμος (ἀποφασισμένος) νά πράξω τι ‖ ἀπολ., ὁμιλῶ σοβαρῶς, εἶμαι σοβαρός, εἶμαι σπουδαῖος.— **II** μτβτ., πράττω τι μετά σπουδῆς ἤ μετά προθυμίας ‖ ἐπιδιώκω τι μετά ζήλου.— παθητ., ἐπιδιώκομαι μετά ζήλου.

σπουδαιο-λογέω, μελλ. *-ήσω* (*σπουδαιολόγος*)· ὁμιλῶ σπουδαίως (μετά σπουδαιότητος, ποιοῦμαι λόγον περί σπουδαίων ζητημάτων.— παθητ., τυγχάνω σπουδαίας καί σοβαρᾶς διαπραγματεύσεως (μεταχειρίσεως).

σπουδαιο-λόγος, *ον* (*σπουδαῖος* + *λέγω*)· ὁ ὁμιλῶν σπουδαίως (σοβαρῶς), ὁ σπουδαιολογῶν.

σπουδαῖος, *α, ον* (*σπουδή*): **I** ἐπί προσ. κυρ. ὁ μετά σπουδῆς, ὁ σπεύδων, ὁ ταχύς ‖ ὡς καί νῦν, σπουδαῖος, σοβαρός, σοβαροφανής ‖ δραστήριος, φιλόπονος, πρόθυμος. **2)** καλός, ἀγαθός, χρηστός, ἔξοχος εἰς τό εἶδός του.— **II** ἐπί πραγμ., ὁ ἄξιος λόγου, ἀξιόλογος, σημαντικός, βαρύς, σπουδαῖος, πολύτιμος ‖ γεν., ἐξαίρετος εἰς τό εἶδός του ‖ *σπουδαῖος εἰς ὄψιν* = ὡραῖος τήν ὄψιν, χαρίεις τήν ἐμφάνισιν.— συγκριτ. καί ὑπερθ. *σπουδαιότερος -ότατος* ‖ ὡσ. καί ἀνώμ. παραθετ. *σπουδαιέστερος, -έστατος*.— ἐπίρρ. *σπουδαίως*=μετά σπουδῆς, μετά ζήλου, μετά σπουδαιότητος, μετά σοβαρότητος, καλῶς, προθύμως.— συγκριτ. καί ὑπερθ. *σπουδαιότερον, σπουδαιότατα*.

σπουδ-άρχης, *-ου,* ὁ (*σπουδή* + *ἀρχή*)· ὁ σπουδαρχῶν, ὁ μετά σπουδῆς καί διά παντός μέσου ἐπιδιώκων νά καταλάβῃ δημοσίαν τινά δέσιν ἤ ἀξίωμα, ὁ δεσιδήρας.

σπουδ-αρχίδης, *-ου,* ὁ (*σπουδάρχης*)· κωμικόν πατρωνυμικόν τοῦ σπουδάρχου (παρ' Ἀριστοφ.), ἤτοι ὁ υἱός τοῦ ἐπιζητοῦντος δέσεις, ὁ μικρός δεσιδήρας.

σπούδασμα, *-ατος, τό* (*σπουδάζω*)· πρᾶγμα (ἢ ἔργον) γινόμενον (ἐπιδιωκόμενον) μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας || τὸ ἐσπουδασμένον, σπουδή, μελέτη.

σπουδαστέος, *α, ον,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σπουδάζω*· ὁ ἐπιζητητέος (ἐπιδιωκτέος) μετὰ σπουδῆς καὶ ζήλου, τό(ν) ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπιζητήσῃ (ἐπιδιώξῃ) τις μετὰ ζήλου.— **II** *σπουδαστέον*=πρέπει τις νὰ σπουδάσῃ (νὰ φανῇ δραστήριος ἢ πρόθυμος).

σπουδαστής, *-οῦ, ὁ* (*σπουδάζω*)· ὁ πρόθυμος ὑποστηρικτής, ὁ μετὰ ζήλου ἐπιζητῶν τὸ καλὸν τοῦ ἄλλου, φατριαστής, ὀπαδός.

σπουδή, *ἡ* (*σπεύδω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ σπουδή, τὸ σπεύδειν, ἡ βιασύνη, ταχύτης, ζῆλος, προθυμία || *σπουδῇ* (δοτικοφ. ἐπίρρ.)=ἐν σπουδῇ, ἐσπευσμένως, μετὰ σπουδῆς || μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνν. ὡσ. καὶ τά: *διὰ σπουδῆς, κατὰ σπουδήν.*— **II** ζῆλος, προσπάθεια, προθυμία, δραστηριότης || δοτ. ἐπίρρ. *σπουδῇ*=μετὰ ζήλου, μετὰ προθυμίας || ὡσ. *σπουδῇ*=μετὰ μεγάλων κόπων καὶ βασάνων, ὄθεν δυσκόλως, μόλις καὶ μετὰ βίας, σχεδόν, σπανίως. **2)** ἐν τῷ πληθ. *αἱ σπουδαὶ*=ἔντονοι προσπάθειαι, ἀνταγωνισμοί, πικρίαι.— **III** σοβαρότης, σπουδαιότης || *ἀπὸ σπουδῆς, μετὰ σπουδῆς, σπουδῇ*=μετὰ σπουδῆς, σπουδαίως, σοβαρῶς, μετὰ σπουδαιότητος, μετὰ σοβαρότητος. **IV** σεβασμός πρός τινα, ἐκτίμησις || ἐν τῷ πληθ., φατριαστικὰ αἰσθήματα, ἀντιζηλίαι: *κατὰ σπουδὰς*=λόγῳ συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν, ἐξ αἰτίας τῶν κομματικῶν ἀντιζηλιῶν.

σπῠρᾰ́θος, *ὁ* καὶ *ἡ*·=σφαιρίδιον κόπρου (προβάτων καὶ αἰγῶν), «κακαράτζα», «βιρβηλιά»· [*σπύραθος*· *σπυράς,* ἀττ. *σφυρᾴς, -άδος* (ὁμ. σημ.) <ἰαπ. **sp(h)or-*: *σφαῖρα* (**sphĝ-ja*)· βλ. καὶ *σπαίρω, σφαῖρα*].

σπῠρῐ́διον, *τό,* ὑποκορ. τοῦ *σπυρὶς* (βλ. λ.).

σπῠρίς, *-ίδος, ἡ,* ἰων. **σφυρὶς** (*σπεῖρα*)· κόφινος κυκλοτερῶς πεπλεγμένος || ψαροκόφινο· [*σπυρὶς-σφυρὶς* (**sp(h)orid-*)· δι' ἐτυμολ. βλ. *σπάρτος*].

στᾶγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *στάζω.*

στάγμα, *-ατος, τό* (*στάζω*)· τὸ στάζον, σταγών, στάλα, σταλαγματιά, ὑγρόν || *στάγμα τῆς ἀνθεμουργοῦ*=τὸ μέλι.

στᾰγών, *-όνος, ἡ* (*στάζω*)· ὡς καὶ νῦν, σταγών, «σταγόνα», σταλαγματιά, στάλα.

Ἔτυμ.: σταγών· στάγες (πληθ., ὁμ. σημ.)· *στάζω, στακτός· ἡ στακτὴ* (ἐνν. *κονία*), *τὰ στακτὰ* (=τὰ διυλιστήρια): λατ. **stagnum,** παλ-bret. **staer,** νεο-bret. **ster** (ποταμός) (**stag-rā-*), gall. **taen** (=λατ. **conspersio**)· κατά τινας *σταγ-* <ἰαπ. **stĝg-*, συγγ. τῷ παλλ-norr. **stokkua** (κινοῦμαι αἰφνιδίως, ἀναπηδῶ, διαρρηγνύομαι).

στᾰδαῖος, *α, ον* (*στάδην*)· ὁ ἱστάμενος ὄρθιος || *ἔγχη σταδαῖα*=δόρατα διὰ τὴν ἐκ τοῦ συστάδην μάχην χρησιμοποιούμενα (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ μακρόθεν βαλλόμενα). || *Ζεὺς σταδαῖος*=Ζεὺς ὄρθιος καὶ ἕτοιμος νὰ ἐξακοντίσῃ τὸν κεραυνόν του.

στᾰδην, ἐπίρρ. (*ἵστημι*)· ἐν ὀρθίᾳ στάσει, ὀρθοστάδην, ὀρθίως.

στᾰδιο-δρᾰμοῦμαι, ἀνώμ. μέλλ. τοῦ ἑπομ.

στᾰδιο-δρομέω (*σταδιοδρόμος*)· τρέχω ἐν τῷ σταδίῳ, ἀγωνίζομαι (μετέχω εἰς) ἀγῶνα δρόμου.

στᾰδιο-δρόμος, *ον* (*στάδιον* + *δραμεῖν*)· ὁ ἐν τῷ σταδίῳ τρέχων, ὁ σταδιοδρομῶν, ὁ περὶ βραβείου διαγωνιζόμενος εἰς ἀγῶνα δρόμου.

στᾰδίον, τό· ἐν τῷ πληθ. *στάδιοι,* οἱ, *ἡ στάδια,* τά· κυρ. τὸ ἱστάμενον ἀκίνητον, ὅθεν: **I** ὡς ὡρισμένον μέτρον μήκους, 1 *στάδιον*=100 *ὀργυιαί,* ἢ 6 *πλέθρα,* ἢ 600 Ἕλληνικοί (καὶ 606 3/4 Ἀγγλικοί) *πόδες,* ἢ 184,87 γαλλ. *μέτρα,* ἢ 1/8 περίπου τοῦ ρωμαϊκοῦ μιλίου || (παρ' Ἀριστοφ.) *ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστος*=κατὰ ἑκατὸν στάδια ἄριστος, δηλ. καθ' ὑπερβολὴν ἄριστος || *πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερος*=περισσότερον φλύαρος κατὰ ἓν στάδιον «καὶ ἀκόμα πιὸ πολύ» (ὡσ. παρ' Ἀριστοφ.).— **II** δρόμος ἢ ἀγὼν δρόμου (διότι ἡ ἐν Ὀλυμπίᾳ διαδρομὴ τοῦ ἀγωνίσματος τούτου εἶχεν ἀκριβῶς ἑνὸς σταδίου μῆκος) || ἐντεῦθεν, *ἀγωνίζομαι στάδιον*=ἀγωνίζομαι (μετέχω εἰς ἀγῶνα δρόμου | *νικῶ στάδιον*=ἀνακηρύσσομαι νικητὴς (νικῶ, κερδίζω τὴν νίκην) εἰς ἀγῶνα δρόμου. **2)** πᾶς τόπος ἐπίπεδος καὶ ἀνοικτὸς || μτφρ., *ξύλινον στάδιον*=τὸ ἀβάκιον τῶν πεσσῶν.

Ἔτυμ.: στάδιον· ὁ ἀρχαιότ. τύπος ἀπαντᾷ ἐν τῇ δωρ. διαλ. *σπάδιον* (πρβλ. λατ. **spatium**), περὶ οὗ βλ. *ἐν σπάῳ*· πιθ. *στάδιον ἐλέχθη κατ' ἐπίδρασιν ἐκ τοῦ στάδιος* (6λ. λ.).

στᾰδῐος, *α, ον* (*ἵστημι*)· ὁ ἱστάμενος στερεά, σταθερός, εὐσταθής, ἀκλόνητος || *σταδίη ὑσμίνη*=μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, «στῆθος πρὸς στῆθος», «στὰ χέρια», λατ. **pugna stataria.**

Ἔτυμ.: στάδιος· σταθερός· στάθμη· σταθμὸς (καὶ πληθ. *τὰ σταθμά*)· δι' ἐτυμ. βλ. *ἵστημι.*

ΣΤΑ΄ΖΩ, μελλ. *στάξω*· ἀόρ. α' *ἔσταξα,* ἐπ. *στάξα*: **I** μτβτ., ἀφίνω τι νὰ στάξῃ, τὸ κάμνω νὰ πέσῃ σταγὼν πρὸς σταγόνα (κατὰ σταγόνας), χύνω κατὰ σταγόνας, ἀποστάζω τι.— **II** ἀμτβ., ὡς καὶ νῦν, στάζω, σταλάζω, πίπτω κατὰ σταγόνας || *στάζω χεῖρας αἵματι*=ἔχω τὰς χεῖράς μου βεβαμμένας εἰς τὸ αἷμα, «στάζουν τὰ χέρια μου αἷμα» || *στάζω κάρα ἱδρῶτι*=ἡ κεφαλή μου στάζει ἱδρῶτα. **2)** πίπτω, πίπτω κάτω ἀπό... (π. χ. ἐπὶ ὡρίμων καρπῶν). [δι' ἐτυμ. βλ. *σταγών*].

στᾶθεν, αἰολ. ἀντὶ *ἐστάθησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἵστημι.*

στᾰθέν, οὐδ. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἵστημι.*

στᾰθερός, *ά* (ἰων. *-ή*), *όν* (*ἵστημι*)· ὡς καὶ νῦν, σταθερός, ὁ στερεῶς ἱστάμενος, στερεός, ἀμετακίνητος, προσηλωμένος, στερεωμένος, ἀκλόνητος || ἐπὶ ὑγρῶν, πεπηγώς, πηγμένος, παγωμένος || ὡσ. ἥσυχος, ἤρεμος, γαλήνιος (ἐπὶ τῆς θαλάσσης) || *σταθερὰ μεσημβρία*=ἀκριβῶς μεσημέρι (ὁπότε ὁ ἥλιος φαίνεται ὡς νὰ ἵσταται τρόπον τινὰ ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ κύκλου) || *ἡ σταθερὰ* (ἐνν. *γῆ*)=ἡ στερεὰ γῆ, ἡ ἤπειρος, «στερριά».

στᾰθευτός, *ή, όν* (*σταθεύω*)· περικεκαυμένος, καψαλισμένος, καθ' ὑπερβολὴν δερμανθείς.

στᾰθεύω, μελλ. *-σω* (*σταθερός?*)· διαδερμαίνω, καίω, καψαλίζω, τηγανίζω, ὀπτῶ, ψήνω.

στᾰθήσομαι, παθητ. μελλ. τοῦ *ἵστημι.*

στᾰθι, δωρ. ἀντὶ *στῆθι,* προστ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι.*

σταθμάω, μελλ. *-ήσω* (*στάθμη*)· μετρῶ, καταμετρῶ, διὰ τῆς *στάθμης* (δηλ. διὰ τοῦ κανόνος).— παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. (ἐν παθητ. ἐνν.) *σταθμήσομαι*· μετροῦμαι, ἐκτιμῶμαι.— **II** συνηθέστ. ὡς ἀποθ. *σταθμάομαι,* μελλ. *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐσταθμησάμην*· μετρῶ, καταμετρῶ, ἐλέγχω διὰ τῆς στάθμης (διὰ τοῦ κανόνος) || ἐντεῦθεν, ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ κατ' εἰκασίαν (ἄνευ ἀκριβοῦς καταμετρήσεως). **2)** μτφρ., ἐκτιμῶ, θεωρῶ πολλοῦ ἄξιον, ἀποδίδω βαρύτητα εἴς τι(να).

στάθμη, *ἡ* (*ἵστημι*)· ὡς καὶ νῦν, στάθμη, «στάφνη», ὁ γνώμων, ὁ κανὼν τοῦ τέκτονος ἢ κτίστου, τό «ἀλφάδι», διὰ τοῦ ὁποίου μετροῦν ἢ σημαδεύουν, λατ. **amussis**· εἰδικώτερον ὁ ξυλουργὸς ἢ ὁ πελεκητὴς λίθων «μὲ τὴ γωνιὰ» «γωνιάζουν» τὰ πρὸς ἐπεξεργασίαν ξύλα ἢ τοὺς λίθους τῶν γωνιῶν τοῦ οἰκοδομήματος· μὲ τὸ «ἀλφάδι» ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπιπέδωσιν τῆς ἐπιφανείας των ἢ τὴν ὀριζοντίωσιν κατὰ τὴν τοποθέτησίν των· μὲ «τὴν στάφνην» τέλος (ἢ τὸ «βαρίδι») ἐξασφαλίζουν τὴν κατακόρυφον κατεύθυνσιν.— παροιμ. περιφράσεις: *παρὰ στάθμην*=λατ. **ad amussim**=κατὰ μῆκος τοῦ κανόνος, κατὰ τὸν κανόνα, ἀκριβῶς, κατ' εὐθεῖαν || ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως (ἐν κακῇ ἐνν.) *παρὰ στάθμην*=παρὰ τὸν κανόνα, δηλ. ἐκτὸς τοῦ κανόνος, ἐσφαλμένως || *κατὰ στάθμην νοῶ*=εἰκάζω ὀρθῶς.— **II** ὡς τὸ *γραμμή,* ἡ γραμμὴ ἡ περιορίζουσα τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου, τὸ τέρμα, λατ. **meta.**— **III** μτφρ., διάταξις, διαταγή, κανών, νόμος, λατ. **norma.**

σταθμόν-δε, ἐπιρρ.· πρὸς (εἰς) τὸν σταθμόν, εἰς τὴν μάνδραν, πρὸς τὸ κατάλυμα || οἴκαδε· ἐκ τοῦ

σταθμός, *ὁ,* μετὰ ἑτεροκλ. πληθ. *τὰ σταθμά,* ἀλλὰ καὶ μετὰ ὁμαλοῦ *οἱ σταθμοί*· (*ἵσταμαι*)· σταθερὸς τόπος διαμονῆς ζώων ἑνὸς ἱπποστατικοῦ, ἀταύλος, μάνδρα, στάνη, ὡς τὸ λατ. **stabulum** (ἐκ τοῦ **stare**) || γενικῶς, διαμονή, κατοικία. **2)** κατάλυμα (διαμερίσματα) διὰ διαμονὴν ὁδοιπόρων ἢ στρατιωτῶν (καὶ κυρίως διὰ διανυκτέρευσιν), λατ. **statio, castra, mansio.**—ἐν Περσίᾳ *σταθμοὶ* ἐκαλοῦντο οἰκήματα ἢ

σκηναὶ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ, ἔνθα κατέλυεν ὁ Βασιλεὺς πρὸς διανυκτέρευσιν ἢ καὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, δσάκις ἐπεσκέπτετο τὰς ἐπαρχίας τοῦ Βασιλείου του. 3) γενικῶς, τὸ ταξίδιον (ἡ ὁδός, ἡ πορεία) μιᾶς ἡμέρας, ἤτοι κατὰ μέσον ὅρον μῆκος πέντε παρασαγγῶν, ἢ 15 μιλίων, ἢ 150 σταδίων.— **II** στῦλος ἱστάμενος ὄρθιος, ὁ στῦλος, ὁ κυρίως ὑποβαστάζων τὴν στέγην || ὡς. *αἱ παραστάδες* τῆς δύρας (οἱ παραστάται δύρας).— **III** ὁ ζυγός, ἡ «ζυγαριά», διπλοῦς ζυγός, τὸ «καντάρι» (*ὁ στατὴρ*) ‖ τὸ βάρος («τὰ δράμια»), τὸ τοποθετούμενον ἐπὶ τῆς μιᾶς πλάστιγγος τοῦ ζυγοῦ καὶ ὁρίζον τὸ βάρος τοῦ ζυγιζομένου ἀντικειμένου || *σταθμὸν ἔχω τάλαντον*=ἔχω βάρος ταλάντου, ζυγίζω ἓν τάλαντον ‖ ἀπολ. *ἡμιπλίνθια σταθμὸν δὶ τάλαντα*=βάρους δύο ταλάντων.

σταδμόω, μελλ. *-ώσω* (*σταθμός*)· φέρω εἰς τὴν πλάστιγγα, ζυγίζω ‖ φέρω εἰς τὸν σταθμὸν (εἰς τὸ κατάλυμα, εἰς τὸν σταῦλον).— **II** μέσον, κυρ. εἰς τὸν ἀόρ. α' *ἐσταθμωσάμην*, συμπεραίνω, κρίνω, ἐκτιμῶ, συνάγω τὸ συμπέρασμα, εἰκάζω.

σταίην, *ης, η,* εὐκτ, ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

σταῖμεν, σταῖτε, σταῖεν, ἀττ. τύποι ἀντὶ *σταίημεν, σταίητε, σταίησαν*, πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

ΣΤΑΙΣ ἡ σταίς, τό, γεν. *σταιτός*· ἄλευρον ἐκ τινος εἴδους σίτου (ζειᾶς), ἀναμεμειγμένον μεθ' ὕδατος εἰς φύραμα («ζυμάρι»). [δι' ἐτυμ. βλ. *στέαρ*].

σταίτινος, *η, ον* (*σταῖς*)· ὁ ἐξ ἀλεύρου ἢ φυράματος ζειᾶς.

στακτός, *ή, όν* (*στάζω*)· ὁ διαρρέων κατὰ σταγόνας, ὁ στάζων, ὁ ἀποστάζων, ὁ σταλάζων.

στάλα, ἡ, δωρ. ἀντὶ *στήλη*.

στάλαγμα, *-ατος,* τὸ (*σταλάσσω*)· ὡς καὶ νῦν, στάλαγμα, τὸ πῖπτον κατὰ σταγόνας, σταγών.

στἄλαγμός, ὁ (*σταλάσσω*)· τὸ σταλάζειν, ἡ στάλαξις, τὸ στάξιμον || ὡσ.=*στάλαγμα*, σταλαγματιά, σταγών.

στἄλάσσω, μελλ. *-ξω*, καὶ **σταλάω**· σταλάζω, στάζω, πίπτω εἰς (κατὰ) σταγόνας.— **II** μτβ., ἀφίνω τι νὰ στάξῃ, νὰ πέσῃ κατὰ σταγόνας.

Ἔτυμ.: μεθομ. *σταλάσσω*, ἀττ. *-ττω* (μτγν. *σταλάω, -άζω*)· *στάλαγμα· σταλαγμός· στάλυξ* (=*σταλαγμός*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«νεοστάλυξ· νεοδάκρυτος»* : ἑλλ. *τέλμα* (βλ. λ.), μεσ-bret. **staut,** νεο-bret. **staot** (κάτουρον), ἀγγλ. **stale** (δμ.), μεσ-γερμ. **stal** (δμ.), **stallen** (οὐρεῖν, κυρ. ἐπὶ τῶν ἵππων, πρβλ. **stall**=**stabulum**), λιθ. **teižu, teižti** (οὐρεῖν).

στἄλῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *στέλλω*.

στἄλίς, *-ίκος,* ἡ, δωρ. ἀντὶ **σταλίς,** *-ίδος* (*ἵστημι* ?)· πᾶν τὸ στηνόμενον (ἢ τὸ ἑστημένον), πάσσαλος εἰς ὃν προσδένονται δίκτυα.

στἄλίς, *-ίδος,* ἡ'=*στάλιξ* (βλ. λ.).

στᾱλ-ουργός, *όν,* δωρ. ἀντὶ **στηλ—** (*στήλη+ἔργον*)· ὁ σεσημασμένος δι' ἐπιτυμβίου στήλης, ὁ ἐφωδιασμένος δι' ἐπιτυμβίου στήλης.

***στἄμίν,** ἡ **στἄμίς,** *-ίνος,* ὁ (*ἵστημι*)· ἐπικ. δοτ. πληθ. *στἄμῖνεσσι*· πᾶν τὸ ἑστημένον ὄρθιον || ἐν τῷ πληθ., «τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου», τὰ ξύλα τὰ ἀποτελοῦντα μετὰ τῆς τρόπιδος τὸν σκελετὸν τοῦ σκάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσηλοῦντο τὰ σανιδώματα, λατ. **statumina** ‖ *ἴκρια ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι*= προσαρμόσας σανίδας εἰς τὰ πυκνὰ ὄρθια ξύλα (τὰ σταμινάρια).

σταμνίον, τό· ὑποκορ. τοῦ *στάμνος* (βλ. λ.).

στάμνος, ὁ, καὶ ἡ (*ἵστημι*)· ὡς καὶ νῦν, στάμνος, «στάμνα», «σταμνί», πήλινον ἀγγεῖον, εἰς ὃ μετηγγίζετο οἶνος πρὸς καθαρισμόν (διὰ νὰ κατακαθίσῃ). [*στάμνος : ἵστημι, στήμων*· πρβλ. ὡσ. παλ-γερμ. **stanta** (βαρέλι βρασμοῦ τοῦ οἴνου), λιθ. **statinė** («ξύλινη βαρέλα»).

στάν, αἰολ. ἀντὶ *ἔσταν, ἔστησαν*, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*. 2) οὐδ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

σταξεῦμες, δωρ. ἀντὶ *στάξομεν*, μελλ. τοῦ *στάζω*.

στάξις, *-εως,* ἡ (*στάζω*)· τὸ στάζειν, τὸ «στάξιμον».

στάς, *στᾶσα, στάν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στασιάζω, μελλ. *-άσω* (*στάσις*)· ἀμτβ., ὡς καὶ νῦν, στασιάζω, κάμνω στάσιν, **ἐπαναστατῶ** (μετὰ δοτ. *τινί* =ἐναντίον τινός) || γεν., ἐρίζω, φιλονικῶ || *στασιάζω μετά τινος*=προσχωρῶ πρὸς τὸ μέρος τινὸς ἐναντίον ἄλλου (ἑνοῦμαι μαζί του εἰς ἐπανάστασιν ἐναντίον ἄλλου) ‖ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς πολιτείαις, εἶμαι διηρημένος εἰς πολιτικὰς φατρίας, διχονοῶ, σπαράσσομαι ἀπὸ ἐμφυλίους (φατριαστικάς, πολιτικὰς) ἔριδας.

στἄσί-ἄρχος, ὁ (*στάσις+ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς στρατιωτικοῦ σώματος, ἀποσπασματάρχης || ὁ ἀρχηγὸς πολιτικῆς μερίδος, κομματάρχης ‖ ἀρχηγὸς ἐπαναστατικῆς μερίδος, ἀρχηγὸς ἐπαναστάσεως.

στἄσιασμός, ὁ (*στασιάζω*)· ἡ ὑποκίνησις ἐπαναστάσεως, ἡ ἐπανάστασις.

στἄσιαστικός, *ή, όν* (*στασιάζω*)· ὁ ἔχων κλίσιν καὶ ροπὴν εἰς τὸ ἐπαναστατεῖν, ταραχοποιός.

στἄσἵμος, *ον* (*στάσις*) : **I** ἐνεργ., ὁ κάμνων τι νὰ σταθῇ, ὁ σταματῶν τι.— **II** ὡς παθητ., ὁ περιερχόμενος εἰς ἀκινησίαν, ὡς καὶ νῦν στάσιμος, ἀκίνητος, λιμνάζων ‖ σταθερός, εὐσταθής, στερεός, ἀκλόνητος. 2) ἐν τῇ Τραγῳδίᾳ, *τὸ στάσιμον* (ἐνν. *μέλος*)=ᾄσμα τοῦ χοροῦ, κληθὲν οὕτω εἴτε διότι ᾖδετο ἐν συνεχείᾳ, χωρὶς δηλ. νὰ διακόπτεται διὰ τοῦ διαλόγου ἢ διὰ τῆς παρεμβολῆς ἄλλου μετρικοῦ συστήματος, εἴτε διότι τὸ χορικὸν τοῦτο ᾖδετο μετὰ τὴν *πάροδον* (βλ. λ.), ὅταν ὁ χορὸς εἶχε λάβει πλέον τὴν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ μόνιμον θέσιν του.

στἄσις, *-εως,* ἡ : **I** (*ἵστημι*)· τὸ ἱστάναι, τὸ στήσιμον, ἵδρυσις, τοποθέτησις. 2) τὸ ζύγισμα, ἡ ζύγισις, τὸ ζυγίζειν, ἡ καταμέτρησις (πρβλ. *ἵστημι* A IV).— **II** (*ἵσταμαι*)· τὸ ἵστασθαι, ἡ θέσις, ὁ τόπος ἐν ᾧ ἵσταταί τις ‖ σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος : *στάσις τοῦ νότου, στάσις τῆς μεσημβρίας* (νότος, δύσις). 2) ἡ κατάστασις (ἡ καλὴ ἢ ἡ κακὴ) εἰς ἣν εὑρίσκεταί τις, ἡ κατάστασις ἑνὸς ἀνθρώπου (ἡ ἰδική, κοινωνικὴ, πολιτικὴ του θέσις), λατ. **status.**— **III** κόμμα, φατρία, μερίς, ὁμάς, ὅμιλος ‖ κυρ. πολιτικὸν κόμμα, φατρία ἐπιδιώκουσα πολιτικὰς ζυμώσεις (ἀναταραχάς). 2) ἐπανάστασις ἐσωτερική, ἐμφύλιος ἔρις, πολιτικὴ ἀναταραχή, καθεστωτικοὶ ἀγῶνες.

Ἔτυμ.: *στάσις* (πρβλ. καὶ *στασιάζω, στασιώτης*) =σανσκρ. **sthiti-ḥ** (ἡ ὀρθία στάσις), γοτθ. **staps,** παλ-γερμ. **stat,** ἀγγλ-σαξ. **stede,** παλ-norr. **staðr** (θέσις), πρβλ. λατ. **statio** (ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***stati-**, πρβλ. **statim**), ἰαπ. ***sthə-ti-s**· πρβλ. ἰαπ. ***sthā-ti-s** ἐν τῷ Ζενδ. **stā-iti-** (ὀρθία θέσις, κατάστασις), παλ-σλαυ. **postati** (ὁρισμός, προσδιορισμός, ἀπόφασις)· *στατός*= σανσκρ. **sthitá-ḥ** (στάσιμος, ἀκίνητος· ἀλύγιστος), βλ. *ἵστημι*· *στατικός* (βλ. λ.)· *στάσιμος* (βλ. λ.).

στἄσι-ώδης, *ες* (*στάσις + εἶδος*)· στασιαστικός, ἐριστικός, φιλοταράχος.

στἄσι-ωρός, ὁ (*στάσις + ὥρα*)· ὁ φρουρῶν τὸν σταθμὸν ἢ τὴν μάνδραν (ἐσχημ. κατὰ τὰ *θυρωρός, πυλωρός*).

στἄσιώτης, *-ου,* ὁ (*στάσις* **III**)· ὁ ἀνήκων εἰς φατρίαν, ὁ ὀπαδὸς πολιτικοῦ κόμματος ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ μέλη ἐπαναστατικῆς τινος πολιτικῆς ὀργανώσεως, συνωμόται.

στἄσιωτικός, *ή, όν* (*στασιώτης*)· ὁ αἰσθανόμενος κλίσιν (ὁ ρέπων) πρὸς ἐπαναστατικὰς σκευωρίας, στασιαστικός, ἐπαναστατικὴ (συνωμοτικὴ) φύσις.

στάσκε, ἰων. ἀντὶ *ἔστη*, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στασῶ, δωρ. ἀντὶ *στήσω*, μελλ. τοῦ *ἵστημι*.

στἄτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ἵστημι*)· πᾶν βάρος.— **II** νόμισμα ὡρισμένου βάρους, ἀρχικῶς ἐν Ἀθήναις ἐξ ἀργύρου, *ἀργυροῦς στατήρ*, καλούμενος ὡσ. καὶ *τετράδραχμος*, ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸ ἓν τριχιλιοστὸν τοῦ *ταλάντου*. 2) βραδύτερον συνηθίζετο ἐν Ἀθήναις ὁ *χρυσοῦς στατήρ* ἐξισούμενος πρὸς 20 ἀττικὰς δραχμάς· χρυσοῦς στατῆρας ἔκοψεν ὁ Κροῖσος τῆς Λυδίας πρῶτος, ἐπεκράτησεν ὅμως τὸ νομισματικὸν σύστημα τὸ καθιερωθὲν ὑπὸ τοῦ μεταγενεστέρου του Δαρείου τοῦ Ὑστάσπους, καὶ ἐκαλοῦντο ἔκτοτε *Δαρεικοὶ στατῆρες* ἢ ἁπλῶς *Δαρεικοί*. [*στατήρ* : σανσκρ. **sthātar-, sthātṛ** (ὁ ἱστάμενος ὄρθιος), λατ. **stātor,** ἐξ ἰαπ. ***sthā-**· βλ. *ἵστημι*].

στᾰτίζω, ποιητ. αντί *ἵστημι*· στήνω, τοποδετῶ.— παθητ.=*ἵσταμαι*, στέκομαι.— **II** τὴν αὐτὴν μὲ τὸ παθ. ἔνν. (τ. ἔ. στέκομαι) ἔχει καὶ ὡς ἀμτδ. ἐνεργ.

στᾰτικός, *ή, ὸν* (*ἵστημι*)· ὁ στήνων τινά ὄρθιον, ὁ βάλλων (ἀναγκάζων) τινὰ νὰ σταθῇ ἀκίνητος.— **II** ὁ ἡσκημένος (ὁ ἔμπειρος) εἰς τὸ ζύγισμα || *ἡ στατικὴ* (ἔνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ ζυγίζειν || (ἐν τῇ *Φυσικῇ*) ἡ ἐπιστήμη ἡ πραγματευομένη τὰς ἰδιότητας τῶν σωμάτων ἐν στάσει (*ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Δυναμικήν*).

στᾰτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ἵστημι*· τοποδετημένος, «στημένος», ἱδρυμένος, ὄρθιος, ἀκίνητος || *στατὸς ἵππος*=ἵππος διαρκῶς παραμένων ἀργὸς ἐν τῷ σταύλῳ καὶ τρεφόμενος, χωρὶς νὰ χρησιμοποιῆται, ἄχρηστος, «κριθιασμένο ἄλογο» || *στατὸν ὕδωρ* =στάσιμον ὕδωρ, «στεκούμενο νερό».

σταῦ· βλ. **Σ, σ.**

σταυρός, *ὁ* (*ἵστημι*)· ὄρθιος πάσσαλος, σκόλοψ, παλούκι || ἐν τῷ πληθ., περίφραγμα ἐκ πασσάλων, χαράκωμα.— **II** ὡς καὶ νῦν, σταυρός (δύο ξύλα σταυροειδῶς καρφωμένα, πρὸς ἀναταύρωσιν).

Ἔτυμ.: σταυρός: λατ. **staurare,** παλ-norr. **staurr** (πάσσαλος), ἰαπ. ***sthaῑ̯-, *sthu-** (εἶμαι ὄρθιος), μαρτυρούμενον καὶ ἐν σανσκρ. **sthāvarā-ḷi** (σταθερός, ἀκίνητος), ἀγγλ-σαξ. **stōw** (θέσις), **stōwian** (λαμβάνω ὀπίσω), λιθ. **stovà** (θέσις, τόπος διαμονῆς), **stovis** (κατάστασις), **stovus** (στάσιμος, ἀκίνητος), **stóviu** (εἶμαι ὄρθιος), **staunu** (ὁμ. σημ.), λεττ. **stâws** (ὅστις εἶναι ὄρθιος, εὐθύς, ἀπόκρημνος), παλ-σλαυ. **staviti** (=λατ. **statuere, constituere**), σανσκρ. **sthū'ṇa** (πάσσαλος), Ζενδ. **stuna-stunā-** (κίων), ἑλλ. *στύω, -ομαι*, πρκ. *ἔστῡκα* (εἶμαι ἐν διεγέρσει), *στῦμα* (=**erectio penis**), *στῦλος, στύραξ* (=*σαυρωτήρ*, βλ. λ.), σανσκρ. **sthūrá-ḷi** (πυκνός, χονδρός), **sthūlá-ḷi** (ὁμ. σημ.), Ζενδ. **stura-** (ὀγκώδης, ἰσχυρός, ἀδρός), ἀρμ. **stuar** (παχύς, πυκνός), παλ-σουηδ. **stūr** (μέγας, ἰσχυρός, βαρύς, ἀγροϊκος), πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **ni-sthura-ḷi** (σκληρός, τραχύς, βάρβαρος), παλ-norr. **stúra** (κατάπτωσις, χαύνωσις), λεττ. **stûrs** (ἰσχυρογνώμων), σανσκρ. **su sthú** (καλῶς), **anu-sthú** (παρευδύς), λατ. **prae-stū** (ἀρχαιότ. τύπος τοῦ **prae-stō**), λιθ. **at-stù** (=μακράν), παλ-norr. **stuð, stoð** (ὑποστήριγμα, ὑποστύλωμα), ἀγγλ-σαξ. **stuðu** (πάσσαλος), λεττ. **stute, stuta** (ὑπόβαθρον· ράβδος, βακτηρία)· βλ. καὶ ἐν *στύπος*· παραλλ. τῷ ἰαπ. **sthāu-, *sthu-** ἀπαντᾷ τύπος ***stāu-, *stu-** (συμπυκνοῦμαι)· πρβλ. καὶ τὸν παραλληλισμὸν μεταξὺ τῶν ***sthāi-, *sthi-,** (εἶμαι ὄρθιος) καὶ ***stāi-, *stjā-, *sti-** (συμπυκνοῦμαι), περὶ οὗ ἐν λ. *στέαρ*· πρβλ. τέλος ἰαπ. ***stheu** ἐν τῷ ἑλλ. *στεῦμαι*· ἀλλὰ τὰ ἰαπ. ***sthāu-, *sthāu-, *stheu-** κλπ. εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ἰαπ. ρ. ***sthā-,** τῆς ἐν τῷ *ἵστημι*· βλ. καὶ *στοά*.

σταυρο-φᾰνής, *ἐς* (*σταυρὸς*+*φανῆναι*)· ὁ ἐμφανιζόμενος ὡς σταυρός, σταυροειδής.— ἐπίρρ. **—νῶς.**

σταυρο-φόρος, *ον* (*σταυρὸς*+*φέρω*)· ὡς καὶ νῦν, σταυροφόρος, ὁ φέρων τὸν σταυρόν.

σταυρόω, μελλ. *-ώσω* (*σταυρός*)· περιφράσσω διὰ *σταυρῶν* (πασσάλων, σκολόπων), περιχαρακώνω τόπον τινά.— **II** ὡς τὸ σημερ. σταυρώνω, προσηλώνω ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἀνασκολοπίζω.

σταύρωμα, *-ατος,* τὸ (*σταυρόω*)· τὸ διὰ πασσάλων περίφραγμα, τὸ περιχαράκωμα, λατ. **vallum** || ὁ οὕτω (διὰ πασσάλων) περίφρακτος τόπος, ὁ διὰ πασσάλων ὠχυρωμένος τόπος.

σταύρωσις, *ἡ* (*σταυρόω*)· ἡ διὰ πασσάλων (*σταυρῶν*) περίφραξις, ὀχύρωσις. – **II** ὡς καὶ νῦν, ἡ σταύρωσις (τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ), ἡ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καθήλωσις, ἡ ἀνασκολόπισις.

σταφίς, *-ίδος, ἡ* (καὶ *ἀσταφίς*, βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν. σταφίς, «σταφίδα», ἀπεξηραμμένη σταφυλὴ [συγγ. τῷ *σταρυλή*· βλ. καὶ *ἀσταφίς*].

ΣΤΑΦΥΛΗ', *ἡ*· ὁ καρπὸς τῆς ἀμπέλου, βότρυς, «τσαμπί», «τσάμπουρο», «σταφύλι». **2)** ἡ πρὸ τοῦ φαρυγγος σταφυλὴ τοῦ στόματος, ὁ «σταφυλίτης», διότι ὅταν πρήσκεται (λόγῳ φλεγμονῆς) ὁμοιάζει πρὸς σταφυλὴν κρεμαμένην ἐκ τῆς κληματίδος, λατ. **uvula.**

Ἔτυμ.: σταφυλὴ ⟨ἰαπ. ***stp̑bh-,** πρβλ. *στέμφυλα* (βλ.λ.), ζνδ. **stabhuyan stabhuyámāna-ḷi** (ὁ παραμένων εἰς τὴν θέσιν του), παλ-περσ. **stabara** (στασίασε)· βλ. καὶ *ἑστεμφής*.

στᾰφῦλη, *ἡ*· ἡ στάθμη, ὁ κανὼν ὁ μολύβδινος, (ὁ δεικνύων τὴν εὐθεῖαν γραμμήν), ἢ τὸ «μολυβένιο βαρίδι», ἡ μολύβδαινα τῆς στάθμης τῶν τεκτόνων, ἡ χρησιμοποιουμένη πρὸς ἐπίτευξιν τῆς κατακορύφου γραμμῆς: *ἵππους σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἑίσας*= ἵππους ἴσου ἀναστήματος, τῶν ὁποίων αἱ ῥάχεις εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ὡσὰν νὰ ἔχουν κανονισθῇ διὰ στάθμης.

*Ἔτυμ.: διάφορον τοῦ προηγ. κατὰ τὸν τονισμὸν μόνον, ὀφειλόμενον δὲ πιθανώτατα εἰς μεταφορικὴν χρῆσιν. βασιζομένην ἐπὶ τῆς ὁμοιότητος τῆς στάθμης πρὸς τὴν ἐκ τοῦ λεπτοῦ μίσχου της ἐξαρτωμένην σταφυλήν· πιθ. ⟨***stagha**⟩ ἑλλ. ***στάφα**: λατ. **stagnum** (κῦρ.=κρᾶμα ἀργύρου καὶ μολύβδου· εἶτα=κασσίτερος), gall. **ystaen** (κασσίτερος), Κελτ. **stagno-**· ἡ λατ. **λέξις** εἶναι πιθ. δάνειον ἐκ τῆς Κελτικῆς).

στᾰφῦλίς, *-ίδος, ἡ* =*σταφυλὴ* (βλ. λ.).

στᾰφῦλο-κλοπίδης, *-ου, ὁ* (*σταφυλὴ*+*κλοπή*)· ὁ κλέπτων σταφυλάς.

στᾰχῦη-τόμος, *ον* (*στάχυς*+*τεμεῖν*)· ὁ κοπτων στάχυας σίτου, ὁ θερίζων.

στᾰχῦη-τρόφος, *ον* (*στάχυς*+*τρέφω*)· ὁ τρέφων στάχυας σίτου.

στᾰχῦη-φόρος, *σν* (*στάχυς*+*φέρω*)· *ὁ φέρων στάχυας σίτου.*

στᾰχῦ-μήτωρ, *-ορος,* ἡ (*στάχυς*+*μήτηρ*)· ἡ μήτηρ τῶν σταχύων σίτου, ἡ μήτηρ τοῦ σίτου.

στᾰχῦό-θριξ, *-ῑχος, ὁ, ἡ* (*στάχυς*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων φύλλα ὅμοια πρὸς στάχυας σίτου.

στᾰχῦο-στέφᾰνος, *ον* (*στάχυς*+*στέφανος*)· ὁ ἐστεφανωμένος διὰ σταχύων σίτου (φέρων στέφανον ἐκ σταχύων σίτου).

ΣΤΑ˘ΧΥ˘Σ, -ῦος, *ὁ*· πληθ. ὀνομ. καὶ αἰτ. *στάχυες, -ας,* καὶ συνῳρ. αἰτ. *στάχῡς*· ὡς καὶ νῦν, ὁ στάχυς, ὁ στάχυς σίτου, τὸ «στάχυ», λατ. **spica.**— **II** γεν., φυτόν || μτφρ., βλαστός, τέκνον, ἔκγονος.

Ἔτυμ.: στάχυς (*ἄσταχυς* ⟨*ἀ-* προθεμ. + *στάχυς*) ⟨ἰαπ. ***steᵘgh-** (αἰχμηρός, ἀκανθώδης), πρβλ. ἀγγλ-σαξ. **stinzan** (ἀγγλ. **sting**), παλ-norr. **stinga** (κεντῶ, νύσσω), παλ-γερμ. **stanga,** παλ-norr. **stoᵤng** (πάσσαλος, κάμαξ), παλ-γερμ. **stengil** (κορμὸς δένδρου, στέλεχος).— τύπος ῥίζης ἄνευ ἐρρίνου φθόγγου ὑπάρχει ἐν τῷ ἀττ. *στόχος* (βλ. λ.), λιθ. **stagaras, stegerỹs,** λεττ. **stéga, stégs** (μακρὸς μάμαξ).

στέᾰρ, τό, γεν. *στέᾱτος,* συνῳρ. **στῆρ,** γεν. *στῆτος* (*ἵστημι*)· σκληρὸν πάχος, πάχος, λίπος, «ξύγγι», λατ. **sevum, sebum**· ἀντίθ. τῷ *πιμελὴ* (=μαλακὸν πάχος, λατ. **adeps**).

Ἔτυμ.: στέαρ (ξινὴ ζύμη)=*σταῖς,* γεν. *σταιτὸς* ⟨***stnjaρ, *staja**ρ: Ζενδ. **stā(y)**· (σωρός, ὄγκος, μᾶζα), σανσκρ. **stīyā** (στάσιμον ὕδωρ), **styāyabē** (πηγνύομαι, σκληρύνομαι), παλ-norr. **stím** (προσπάθεια, **páli,** ἀγών), μεσ-γερμ. **stīm, steim** (δόρυβος, ὄχλος), γοτθ. **stains,** παλ-norr. **steinn,** ἀγγλ-σαξ. **stān,** παλ-γερμ. **stein** (λίθος), παλ-σλαυ. **stěna** (τοῖχος', **stěninŭ,** (βραχώδης), ἑλλ. *στῖα, στῖον* (μικρὸς χάλιξ), *στίλη, στῖφος, φτιφρός, στίβη, στείβω, στιβαρός, ἀγχιστῖνος*· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***stāi-**: ***stejā-, *stjā-, *sti-** (συμπυκνοῦμαι), παραλλ. δὲ ἐξ ἰαπ. ***sthāi-** ἐν τῷ σανσκρ. **sthāyin-** (ὁ διαμένων ἥσυχος), ἰρλ. **tau-** (εἶμαι) (***sthājō**), λιθ. **stójus,** παλ-σλαυ. **staja** (τοποδετοῦμαι): ***sthā-** ἐν τῷ ἑλλ. *ἵστημι*:—

στεγάζω, μελλ. *-άσω* = *στέγω* (βλ. λ.), σκεπάζω, καλύπτω, προφυλάσσω.— Παθητ., καλύπτομαι || ἐπὶ πλοίου, εἶμαι ἐστεγασμένος, ἔχω κατάστρωμα.

στεγάνη, *ἡ* (*στεγανός*)· τὸ σκέπασμα, κάλυμμα.

στεγᾰνός, *ή, όν* (*στέγω*)· ὁ κεκαλυμμένος, σκεπασμένος || ὁ ἐστεγασμένος, ὁ καλυπτόμενος ὑπὸ στέγης. **2)** ὁ ἀεροστεγῶς κεκλεισμένος (κεκαλυμ-

μένος), ἡ ἀεροστεγῶς κλείων (καλύπτων) ὥστε νά μή διέρχεται τίποτε, ἀδιάβροχος, ἀδιαπέραστος ὑπό τῆς ὑγρασίας.— **II** ὡς ἐνεργ. ὁ καλύπτων || ὁ περιορίζων, ἐγκλείων, περικλείων.

στεγᾰνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *στεγανός*· περιωρισμένως, ἐντελῶς κλειστά, κατά στεγανόν τρόπον, διά μέσου στενῆς ἢ κεκαλυμμένης διόδου.

στέγ-αρχος, ὁ (*στέγη* + *ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγός τῆς στέγης, ὁ κύριος τῆς οἰκίας, ὁ οἰκογενειάρχης.

στέγασμα, -ατος, τό (*στεγάζω*)· πᾶν τό καλύπτον ἢ προφυλάσσον τι, σκέπη, κάλυμμα, ὡς καί νῦν στέγασμα, λατ. **tectum.**

στεγαστέον, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *στεγάζω*· πρέπει νά στεγάσῃ τις, νά καλύψῃ.

στεγαστρίς, -ίδος, ἡ (*στεγάζω*)· θηλ. ἐπιθ.· ἡ στεγάζουσα, ἡ καλύπτουσα, ἡ χρησιμεύουσα πρός κάλυψιν.

στέγαστρον, τό (*στεγάζω*)· ὡς καί νῦν, στέγαστρον, **κάλυμμα, σκέπασμα,** περικάλυμμα, περιτύλιγμα.

στέγη, ἡ (*στέγω*)· ὡς καί νῦν, στέγη, ὀροφή, «σκεπή», λατ. **tectum.**— **II** τόπος ἐστεγασμένος, κεκαλυμμένος διά στέγης, θάλαμος, δωμάτιον||τέντα, σκηνή. 2) ἐν τῷ πληθ., οἰκία, κατοικία, κατοικητήριον, τόπος διαμονῆς || *κατά στέγας* = οἶκοι, κατ' οἶκον, ἐν τῷ οἴκῳ.

στεγνός, ἡ, ὁν, κατά συγκοπήν ἐκ τοῦ *στεγανός*· ἐστεγασμένος, κλειστός, ἀδιάβροχος, ἀδιαπέραστος, ὑδατοστεγής.

στεγνο-φῦής, ἐς (*στεγνός* + *φυή*)· ὁ πυκνός τήν φύσιν, σφιγκτός.

στέγος, -εος, τό· = *στέγη* (βλ. λ.). || οἰκία, οἴκημα, μέγαρον. 2) ὑδρία περιέχουσα τέφραν νεκροῦ.

ΣΤΕΓΩ, μελλ. -ξω· καλύπτω ἑρμητικῶς, κλείω ἀεροστεγῶς, ὥστε νά μή διέρχεται ὑγρασία || ἀπολ., *νῆες οὐδὲν στέγουσαι*=πλοῖα οὐδόλως ὑδατοστεγῆ (μή ἀποκλείοντα τήν εἰσροήν τῶν ὑδάτων, ἄρα πλοῖα «πού κάνουν νερά»). 2) γενικῶς, κρατῶ μακράν, ἀπωθῶ, ἀποκρούω, ἀποκλείω.— μέσον, *στέγομαι ὄμβρους* = κρατῶ τήν βροχήν μακράν ἀπ' ἐμοῦ, τήν ἀποκρούω.— **II** καλύπτω, σκεπάζω, προφυλάσσω, προστατεύω, ὑπερασπίζω || περιέχω, περιλαμβάνω, ἐμπεριέχω, ὑποβαστάζω. 2) συγκαλύπτω, κρύπτω, τηρῶ μυστικόν.— παθητ., τηροῦμαι μυστικός.— **III** συγκρατῶ τό ὕδωρ || *τό μή στέγον*=τό διερρωγός ἀγγεῖον (τό κατατρυπημένον).— **IV** μτφρ., ἀντέχω, βαστῶ, ὑποφέρω.

Ἔτυμ.: στέγω = σανσκρ. **sthagati**· *στέγος, τέγος*· *στέγη (τέγη)* ( ) λατ. **stega**)· *στεγανός, στεγνός*· *στεκτικός* (=στεγανός, ὑδατοστεγής), λατ. **tego, tegimen, tegulum, teges, tegula, tectum, toga,. tugurium**· ὁμβρ. **tehterim** (=tegimentum, tectorium), παλ-ιρλ. **teg, tech** (=*τέγος*), παλ-gall. **tig** (οἰκία), παλ-ιρλ. **tuige** (=λατ. **stramen**), gall. **to** (στέγη), παλ-ιρλ. **tuigim-tugim** (*togéjo*)= στέγω, **conūigim** (**con-ud-tegim**) (= **architector, construo**), πάλ-norr. **þak,** ἀγγλ-σαξ. **poec,** παλ-γερμ. **dah** (στέγη), παλ-γερμ. **decch(i)n** (στέγω), λιθ. **stegti** (καλύπτω στέγην), **stogas** (στέγη), **stéktojis** (στεγαστής), παλ-σλαυ. **o-stegŭ** (=**vestis**), **stogŭ** (=**amas**), ἰαπ. ***st(h)eg-*** (=καλύπτειν, σκεπάζειν).

ΣΤΕΙΒΩ, μελλ. *στείψω*·ἀόρ. β' *ἔστῐβον*· πατῶ, καταπατῶ, «τσαλαπατῶ» ὑπό τούς πόδας μου || *στεῖβον ἐν βόθροισιν εἵματα*=κατεπάτουν τά ἐνδύματα ἐντός τῶν βόθρων (ἢ τά ἔβαλλον εἰς τούς πλυνούς, δηλ. «σκάφες», καί τά ἐκτύπων διά τῶν κοπάνων πρός καθαρισμόν). 2) μετά αἰτ. τοῦ συστ. ἀντικ., πατῶ ἢ βαδίζω, βηματίζω, περιπατῶ || *χορόν στείβω ποδοῖν*=κινῶ ρυθμικῶς τούς πόδας, βαδίζω μέ ρυθμόν, χορεύω || βαδίζω, περιπατῶ, ἐπί τινος ὁδοῦ.—μέσον, βαδίζω ἐπί τά ἴχνη τινός, παρακολουθῶ, ἀνιχνεύω, ζητῶ νά ἀνακαλύψω.

Ἔτυμ.: στείβω· *στοιβή*· *στοιβάζω*· *στίβος*· *στιβάς*· *στιβαρός*· *στιπτός*· *στίβη*: λιθ. **staibus** (πυκνός, ἰσχυρός), παλ-σλαυ. **stĭblĭ, stĭblo** (κορμός δένδρου), λεττ. **stiba** (δακτηρία), λατ. **tibia** (βλ. ὅμως καί ἐν *σίφων*), ἀρμ. **stēp** (ῥώμη, ἰσχύς, ἐξαναγκασμός), **stipaw, stipow** (ζηλωτής, ἐνθερμος)· ἐξ ἰαπ. ***steib-***· πρβλ. ***steibh-*** ἐν τῷ ἰων-αττ. *στῖφος, στριφρός*, σανσκρ. **stibhi-ḥ** (δυσανοειδής βλάστησις) καί ***steip*** ἐν τῷ λατ. **stīpes** (κορμός), **stīpō** (συμπυκνώνω), παλ-norr. **stīfr,** ἀγγλ-σαξ. **stīf** (δύσκαμπτος), λιθ. **stipti** (γίνομαι δύσκαμπτος, ξυλιάζω), **stiptùs** (δυνατός, ἰσχυρός)· αἱ μνημονευθεῖσαι ἰαπ. ῥίζαι εἶναι ἐπεκτάσεις ἐκ τῶν ἰαπ. ***stjā(i)-, *steja-*** (συμπυκνοῦμαι, συσφίγγομαι)· βλ. καί ἐν *στέαρ*.

στεῖλα, ἐπ. ἀντί *ἔστειλα*, ἀορ. α' τοῦ *στέλλω*.

στειλειά, ἰων. **-ειή,** ἡ, καί **στελεὰ** (*στέλλω*)· ἡ ὀπή ἡ ἐπί τοῦ πελέκεως ὑπάρχουσα, εἰς ἣν εἰσέρχεται καί στερεώνεται τό ἕτερον ἄκρον τοῦ ξυλίνου στειλεοῦ (τοῦ «στειλιαρολοῦ»)· βλ. *στειλειόν*.

στειλειόν, τό, καί **στελεόν,** ὡσ. καί ἀρσ. **στειλειός,** ὁ, καί **στελεός**· (*στειλειή*)· τό ξύλον τό εἰσερχόμενον (καί κατά τό ἕτερον ἄκρον στερεούμενον) εἰς τήν ὀπήν τοῦ πελέκεως (τήν *στειλειάν*, βλ. λ.), τό «στειλιάρι».

στειν-αύχην, -ενος, ὁ, ἡ (*στεινός* ἰων. ἀντί *στενός*)+*αὐχήν*· ὁ ἔχων στενόν αὐχένα στενόν λαιμόν).

στεινό-πορος, ον, ἰων. ἀντί *στενόπορος*.

στεινός, ἡ, όν, ἰων. ἀντί *στενός* (βλ. λ.).

στεῖνος, -εος, τό (*στείνω*)· μέρος στενόν (κλειστόν, περιωρισμένον), πορθμός, «στενοπόρι» || *στεῖνος ὁδοῦ*=τό στενόν μέρος τῆς ὁδοῦ, στενόν πέρασμα, στενωπός.— **II** μτφρ., στενοχωρία, δυσκολίαι, ταλαιπωρία, ἀνάγκη, λατ. **angustiae**.

στεινόω (*στεινός*), ἰων. ἀντί *στενόω*· = *στείνω* (βλ. λ.).

στείνω (*στεινός*)· καθιστῶ τι στενόν, τό «στενεύω», τό στενοχωρῶ, τό περιορίζω, τό συστέλλω.— παθητ., γίνομαι στενός, στενοῦμαι, «στενεύομαι», στενοχωροῦμαι δι' ἔλλειψιν χώρου. 2) εἶμαι ἢ γίνομαι πλήρης, πληθύνομαι, συνωστίζομαι, συνωθοῦμαι. 3) μτφρ., στενοχωροῦμαι, ὑποφέρω, δεινοπαθῶ, ἐνοχλοῦμαι, ἐπιβαρύνομαι.

στειν-ωπός, ἰων. ἀντί *στενωπός* (βλ. λ.).

στείομεν, ἐπ. ἀντί *στῶμεν*, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στεῖρα (Α), ἰων. **-ρη,** ἡ (*στεῖρος*)· ἡ κυρία (καί παχεῖα) δοκός τῆς τρόπιδος (τῆς καρίνας) τοῦ πλοίου, λατ. **carina** [*στεῖρα*, πρβλ. Ἡσυχ. «*καὶ τὸ ἐξέχον τῆς πρῴρας ξύλον κατὰ τὴν τρόπιν*»· πρβλ. παλ-γερμ, **storro,** μεσ-γερμ. **storre** (κορμός δένδρου, ὄγκος ξύλου), ὡς καί τά *ἐν στεῖρα* (Β).

στεῖρα (Β), ἡ· ἰδιόρρυθ. θηλ. τοῦ *στεῖρος* (βλ. λ.) || βοῦς μή τεκοῦσα μόσχον, καί γενικῶς πᾶν θῆλυ ζῷον στερούμενον τῆς ἱκανότητος τοῦ γεννᾶν || ὡσ. ἐπί γυναικός.

Ἔτυμ.: στεῖρα (**στερ-ja*· *στεῖρος*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*στεῖρα· ἡ ἄτοκος*»· *στέριφος*: σανσκρ. **starī-ḥ,** ἀρμ. **sterǰ** (ἄγονος, ἄκαρπος), λατ. **sterilis,** γοτθ. **stairo,** παλ-γερμ. **stero** (κριός), μεσ-γερμ. **sterke, stirke** (= λατ. **juvenca**), ἀγγλ-σαξ. **styric** = ***stierc** (μόσχος)· ἰαπ. ***ster-*** (εἶμαι δύσκαμπτος)· βλ. καί *στερεός*.

στεῖρος, α, ον, ὡσ. καί **-ος, -ον** (*στερρός, στερεός*)· ὡς καί νῦν, στεῖρος, ἄγονος, λατ. **sterilis**.

ΣΤΕΙΧΩ, μελλ. *στείξω*· ἀόρ. α' *ἔστειξα*· ἀόρ. β' *ἔστῐχον*· βαδίζω, περιπατῶ, πηγαίνω ἢ ἔρχομαι || πλησιάζω || βαδίζω (πορεύομαι) κατά σειράν, ἐν γραμμῇ, ἐν τάξει. 2) ἐνίοτε μετά συστ. αἰτ., *στείχω ὁδόν*=πορεύομαι ὁδόν («πηγαίνω ταξίδιον») || ὡσ. *ἀνὴρ ὁπλίτης κλίμακος προσαμβάσεις στείχει*=ἀνήρ ὡπλισμένος ἀναβαίνει (ἀνέρχεται) τήν κλίμακα.

Ἔτυμ.: στείχω· ***στίξ***, γεν. *στιχός*, πληθ. *στίχες*· *στίχος*· *στιχάομαι*· *στοῖχος*· *στοιχάς*· *στοιχεῖον*: σανσκρ. **stighnōti** (ἀναβαίνω), ἀλδ. **stek** (***steg-u**)(〈ἰαπ. ***stoigho-s*** = ἑλλ. *στοῖχος*), παλ-ιρλ. **tīagu** (κελτ. ***steig-**)=βαδίζω, **techt** (=λατ. **adventus, aditio, itio**), gall. **taith** (=λατ. **iter**), γοτθ. **steigan** (=*στείχω*), παλ-norr. **stiga,** ἀγγλ-σαξ. **stīzan,** παλ-γερμ. **stīgan** (ἀναβαίνω), παλ-γερμ. **steg** (γεφυρίτσα), γοτθ. **staiga,** παλ-γερμ. **steiga** (δρομίσκος), λιθ. **staigà** (αἰφνιδίως), **staigy'ti-s** (βιάζομαι), λεττ. **steigtis** (βιάζομαι), **stai-**

gât (βαίνω, βαδίζω), **stiga** (δρομίσκος), παλ-σλαυ. **stigna_ti** (ἔρχομαι), **stîdza, stîza** (ἀτραπός), **stîgna** (ὁδός)· **ἐξ** ἰαπ. ***steigh-**· λατ. **ve-stig-ium, fa-stig-ium.**

στείω, ἐπικ. ἀντὶ **στῶ,** ὑποτ. ἀορ. **6'** τοῦ **ἵστημι.**

στελεά, ἰων. **-ελή,** ἡ=**στειλειή** (βλ. λ.)· [**δι'** ἐτυμ. βλ. **στέλλω**].

στελεόν, τό=**στειλειόν** (βλ. λ.).

στελεόω, μελλ. **-ώσω** (**στελεόν**)· ἐφοδιάζομαι μὲ «στειλιάρι» ἢ μὲ «χερούλι».

στελεχη-τόμος, **ον** (**στέλεχος**+**τεμεῖν**)· ὁ κόπτων στελέχη, κόπτων κορμοὺς δένδρων.

ΣΤΕΛΕΧΟΣ, τό· ἡ στεφάνη (ὅηλ. ἡ κορυφὴ) τῆς ρίζης, ἐξ ἧς ἄρχεται φυόμενος ὁ κορμός, λατ. **codex** ‖ τὸ τμῆμα τοῦ δένδρου τὸ ἀπὸ τῆς ρίζης ἀρχόμενον καὶ ἐκ τῆς γῆς προεξέχον, ὡς καὶ νῦν, στέλεχος, κορμός, λατ. **fustis.**

στελεχόω, μελλ. **-ώσω** (**στέλεχος**)· σχηματίζω στέλεχος, ἐκφύω στέλεχος.

στελίδιον, ὑποκορ. τοῦ **στελεόν.**

στέλλω, μελλ. **στελῶ,** ἐπ. **στελέω**· ἀόρ. **α'** **ἔστειλα**· πρκ. **ἔσταλκα**· παθητ., ἀόρ. **6'** **ἐστάλην**· πρκ. **ἔσταλμαι**· ὑπερσ. **ἐστάλμην**· τοποθετῶ (στ.ήνω) ἐν τάξει, διευθετῶ, τακτοποιῶ, παρατάσσω, εὐτρεπίζω ‖ ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω, ἑτοιμάζω ‖ ἐπὶ πλοίου, ἐξαρτύω, «ἁρματώνω», τὸ ἐξοπλίζω ‖ **στόλον** (**στρατόν, στρατιάν**) **στέλλω** = ἑτοιμάζω (παρασκευάζω, ἐξοπλίζω) στόλον ἢ στρατόν («ἁρματώνω καράβια»).— μέσον, **στέλλομαι**=ἑτοιμάζω ἐμαυτόν, ἑτοιμάζομαι, παρασκευάζομαι, ἐξοπλίζομαι ‖ ἐνδύομαι.— παθητ., ἑτοιμάζομαι, ἐξοπλίζομαι, ἁρματώνομαι, ἐνδύομαι, ὑπό τινος.— **II** ἀποστέλλω εἰς πόλεμον, καὶ γεν. ἀποστέλλω, πέμπω.— μεσο-παθ., ἑτοιμάζομαι δι' ἐκστρατείαν (διὰ πόλεμον), ἀναχωρῶ, ἐκκινῶ ‖ ὅθεν πορεύομαι, ἀπέρχομαι, ταξιδεύω. 2) ἀμτβ. ἐνεργ., ἀναχωρῶ, ἐκκινῶ.— **III** φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, φέρω τινὰ εἴς τινα τόπον.— **IV** μέσον, **στέλλομαί τινα** = στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα, στέλλω διά τινα (ὡς τὸ **μεταπέμπομαι**).— **V** ὡς ναυτικὸς ὅρος **ἱστία στέλλω**=συστέλλω τὰ ἱστία, «μαζεύω τὰ πανιὰ» ‖ γεν., συστέλλω, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω ‖ μέσον, ἀποφεύγω.

Ἔτυμ.: **στέλλω** (***στέλ-jω**)· **στόλος**· **στολή**· **στολίζω**· **στολμός**· **στόλισμα, στολισμός, στολίς**· **σταλτικός**: σανσκρ. **sthâlam, sthali** (προεξοχή, ὑψίπεδον κλπ.), ἀρμ. **stelcanem** (δημιουργῶ, πλάττω), παλ-πρωσσ. **stallit** (εἶμαι ὄρθιος), λεττ. **stalts** (ἐπιβλητικός, μεγαλοπρεπής), παλ-σλαυ. **stelja** (ἁπλώνω), **stolĭ** (= **θρόνος, σκαμνίον**)· **ἐξ** ἰαπ. ***sthel-** (κρατοῦμαι ὄρθιος, ὁκίνητος, ἀνερδοῦμαι) **ἑστατ.** ἐκ τοῦ ***sthā-**, ἐν τῷ **ἵστημι** κλπ.· πρβλ. πρὸς τούτοις σανσκρ. **sthāpú-ḥ** (ὁ ἱστόμενος ὄρθιος, ἀκίνητος· κορμὸς δένδρου, ξυλόκαρφο, πάσσαλος), ἑλλ. **στελεά, στελεόν, στέλεχος**· ὄωρ. θεσσαλ. **σταλλᾶ** (***sth¡nā**), ὄωρ. **στᾶλᾶ,** ἰων-αττ. **στήλη,** ἀρμ. **stein** (κλάδος, κορμός), λατ. **stolo, -onis** (κλάδος, παραφυάς), **stultus** καὶ **stolidus** (βλάξ, εὐήθης), ἀγγλ-σαξ. **stela** (χειρίς, «μανίκι»), παλ-norr. **stiolr** (θεμ. **stelu-**)=τὸ ὀπίσθιον μέρος, λεττ. **stulms** (κορμὸς δένδρου, μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος).

στελμονίαι (καὶ **στελμωνίαι**), αἱ (**τελαμών**)· πλατεῖαι ζῶναι, δι' ὧν περιέβαλλον τοὺς θηρευτικοὺς κύνας, ὁσάκις ἀπήρχοντο εἰς θήραν ἀγρίων ζώων.

στέμβω· κινῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σείω, ἀνακινῶ ‖ «τσαλαπατῶ», κακομεταχειρίζομαι.

Ἔτυμ.: **στέμβω**· **στεμβάζω** (πρβλ. Ἡσυχ. «**στεμβάζειν**· **λοιδορεῖν, χλευάζειν**»)· **ἀστέμβακτος** (=**ἀστεμφής**)· παλ-γερμ. **stampfǫn,** παλ-norr. **stappa** (κτυπῶ μὲ τὸ πόδι, λακτίζω)· ἐξ ἰαπ. ***stemb-**· ἐκ τοῦ παραλλ. τύπου ἰαπ. ***stembh-** τὰ: **ἀστεμφής**· **στέμφυλον**· **στόμφος**· **στόμφαξ**· **στομφάζω**· σανσκρ. **stambh, stambh-nômi, stambh-nâmi** (=λατ. **fulcio, innitor**), **stambh-as** (=λατ. **postis**), παλ-γερμ. **stamph** (=λατ. **pilum**)·— ὡσ. ἰαπ. ῥ. ***steb-** (ἄνευ ἑρρ. φθ.) **ἐν** τοῖς **στόβος** (πρβλ. Ἡσυχ. «**στόβος**· **λοιδορία, ὄνειδος**»)· **στοβέω** (Ε. Μ.)· **στοβάζω** (Ἡσυχ.) = **κακολογῶ** (πρβλ. Ἡσυχ. «**στοβασμάτων**· **λοιδοριῶν**»).

στέμμα, **-ατος,** τὸ (**στέφω**)· πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς στέψιν, στέφανος, «στεφάνι, γιρλάντα» ‖ ἐν·τῷ πληθ., στέφανος ἐκ δάφνης περιτυλιγμένος μὲ λευκὰ ἔρια (σύμβολον τῶν ἱκετῶν), ἢ καὶ αὐτὰ τὰ ἔρια ‖ ἐν τῷ πληθ. ὡσ. καὶ ἡ βακτηρία ἢ καὶ κλάδος ἐλαίας περιτυλιγμένος μὲ λευκὰ ἔρια (**κατὰ τὰς** θυσίας).

στεμμάτόω, μελλ. **-ώσω** (**στέμμα**)· ἐφοδιάζω μὲ στέμμα, στολίζω διὰ στέμματος, στεφανώνω.

στέμφύλον, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **τὰ στέμφυλα** (**στέμβω**=**στείβω**)· ωρὸς ἐλαιῶν ἐξ ὧν ἐξάγεται δι' ἐκβλίψεως τὸ ἔλαιον, αἱ ἐκτεθλιμμέναι ἐλαῖαι, τὰ ἀποπιέσματα τῶν ἐλαιῶν («πυρηνόπιττες»), λατ. **fraces** (**ἐκ τοῦ frango**).— **II** ὡσ. ἐν τῷ πληθ., τὰ ἀποπιέσματα τῶν σταφυλῶν μετὰ τὴν ἐκβλιψιν τοῦ οἴνου, τὰ «τσίπουρα», λατ. **floces**· [**δι'** ἐτυμ. βλ. **στέμβω** καὶ **ἀστεμφής**].

στέναγμα, **-ατος,** τὸ (**στενάζω**)· ὡς καὶ νῦν, στέναγμα, στεναγμός, ἀναστεναγμός, γογγυσμός.

στεναγμός, ὁ (**στενάζω**)· ὡς καὶ νῦν, στεναγμός, ἀναστεναγμός, τὸ στενάζειν, τὸ βογγητόν.

στενάζω, μελλ. **-άξω,** θαμιστικὸν τοῦ **στένω** (βλ.λ.)· ὡς καὶ νῦν, στενάζω, ἀναστενάζω (συχνά, βαθέως) ‖γογγύζω, οἰμώζω, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι.— **II** μτδτ., ἀναστενάζω διά τι(να), θρηνῶ, ὀδύρομαι, κλαίω.

στενακτέον, ρηματ. ἐπιθ. τοῦ **στενάζω**· πρέπει νὰ στενάξῃ (νὰ θρηνήσῃ) τις.

στενακτός, **ή, όν** (**στενάζω**)· ὁ δι' ὃν στενάζει καὶ θρηνεῖ τις, ὁ προκαλῶν τοὺς στεναγμοὺς (θρήνους) ἢ καὶ ὁ ἄξιος αὐτῶν ‖ πένθιμος, θλιβερός, λυπηρός, θρηνητικός.

στεν-αύχην, **-ενος,** ὁ, ἡ (**στενός**+**αὐχήν**)· ὁ ἔχων στενὸν αὐχένα, στενόλαιμος.

στενάχίζω ἢ **στοναχίζω,** μελλ. **-ίσω**·=**στενάχω** (βλ. λ)· στενάζω, ἀναστενάζω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, οἰμώζω.— **II** μτδτ., ἀναστενάζω διά τι(να), θρηνῶ, ὀδύρομαι, διά τι(να).

στενάχω, ἐκτετ. τύπος τοῦ **στένω**·=**στενάζω** (βλ. λ.) ‖ μτφρ., ἐπὶ χειμάρρου, βρυχῶμαι, ροχθῶ, ὠρύομαι, μυκῶμαι ‖ ἐπὶ καλπαζόντων ἵππων, φυσιόω, φρυάττω (ἀναπνέω δορυβωδῶς).

στενο-λεσχέω (**στενολέσχης**)· ὁμιλῶ μετὰ περισσῆς λεπτότητος, σοφιστεύομαι, λεπτολογῶ.

στενο-λέσχης, **-ου,** ὁ (**στενὸς**+**λέσχη**)· ὁ ὁμιλῶν μετὰ πανουργίας, ὁ σοφιστευόμενος, στρεψόδικος, μικρολόγος, λεπτολόγος.

στενό-πορδμος, **ον** (**στενὸς** + **πορθμός**)· ὁ ἐπὶ (πλησίον) στενοῦ πορθμοῦ κείμενος, ὁ ἔχων στενὸν πορθμόν.

στενό-πορος, **ον,** ἰων. **στεινό-πορος** (**στενὸς**+**πόρος**)· ὁ ἔχων στενὸν **πόρον** (ὅηλ. πέρασμα, δίοδον).— **τὰ στενόπορα**=τὰ στενὰ περάσματα, «τὰ στενά» ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, «στενά», πορθμοί, διώρυγες.

ΣΤΕΝΟΣ, ἰων. **στεινός,** **ή, όν**· ὡς καὶ νῦν, στενός, στενόχωρος, λεπτός, οὐχὶ εὐρύς, οὐχὶ πλατύς, λατ. **angustus** ‖ **ἐν στενῷ**=ἐν στενῇ περιοχῇ ‖ **τὸ στενὸν** (τ. ἔ. ὁ Ἑλλήσποντος) ‖ **τὰ στενὰ**=ὡς καὶ νῦν, «στενά», στενὸν πέρασμα, στενὴ δίοδος, πέρασμα (ἐπὶ ὀρέων, θαλάσσης, ποταμοῦ κ.τ.ὅ.) ‖ **ἡ στενὴ**=στενὴ λωρὶς γῆς.— **II** μτφρ., κλειστός, περικεκλεισμένος, περιωρισμένος ‖ ὀλίγος, ὀλιγοστός, γλίσχρος, ἀνεπαρκής.—συγκρ. **στενότερος,** ὑπερθ. **στενότατος** (ἰων. **στεινότερος, στεινότατος**)· ἀπαντῶσιν ὅμως καὶ οἱ ὁμαλοὶ τύποι **στενώτερος, -ώτατος.**

Ἔτυμ.: **στενός,** ἰων. **στεινός,** αἰολ. **στέννος** (***στεν-Fo-ς**)· **στεῖνος,** τὸ (=ἀττ. **στένος**)· **στείνω** (=ἀττ. **στένω**)· **στεινωπός**· **στενυγρός**· **Στενύκληρος**· πρβλ. Ἡσυχ. «**στάνει**· **στείνεται**· **συμβέβυσται**».

στένος, ἰων. **στεῖνος,** **-εος,** τό· βλ. **στεῖνος,** στενότης, στενοχωρία, δυσχέρεια.

στενότερος, συγκρ. τοῦ **στενός, ή, όν.**

στενότης, ἰων. **στεινότης,** **-ητος,** ἡ (**στενός**)· ὡς καὶ νῦν, στενότης, στένευμα, τὸ νὰ εἶναί τι στενόν, στενοτοπία, στενοχωρία (ἀντίθ. τῷ **εὐρυχωρία**).

στενο-χωρέω, μελλ. **-ήσω** (**στενὸς**+**χωρέω**)· μτδτ., ποιῶ στενόν, στενεύω, συνωστίζω, συμπυκνῶ, γε-

μίζω, δημιουργῶ στενότητα χώρου.— **II** ἀμτδ., εἶμαι ἢ εὑρίσκομαι ἐν στενῷ χώρῳ, πάσχω ἀπό στενότητα χώρου, στενεύομαι, στενοχωροῦμαι, δυσκολεύομαι ἀπό τήν στενότητα τοῦ χώρου.

στενο-χωρία, ἡ (*στενοχωρέω*)· ὡς καί νῦν, στενοχωρία, δηλ. στενότης χώρου, στενός καί περιωρισμένος χῶρος, στενοτοπία.— **II** μτφρ., ὡς καί νῦν, (ψυχική) στενοχωρία, δυσκολία, δυσχέρεια, ἀμηχανία.

στενόω, μελλ. *-ώσω* (*στενός*)· ποιῶ τι στενόν, τό στενεύω, τό περιορίζω, τό συστέλλω.

Στέντωρ, -ορος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ ἀγωνισαμένων Ἀχαιῶν, Ἀρκάς τό γένος, περιβόητος διά τήν ἰσχυροτάτην του φωνήν· ἐκ τούτου ἡ παροιμ. φρ. «*Στεντόρειον βοᾶν*». βλ. Κ.Ε.Λ.

στεν-υγρός, -ή, -όν, ἰων. ἀντί *στενός* (βλ. λ.).

στένω, μόνον κατ' ἐν. καί πρτ. ἐν χρήσει (*στενός*)· =*στενάζω*, *στενάχω* (βλ. λ. λ.), στενάζω, ἀναστενάζω, γογγύζω, «βογγῶ». 2) μτβτ., θρηνῶ, κλαίω, τινά, τόν πενθῶ, ὀδύρομαι δι' αὐτόν.

'*Ετυμ.*: *στένω* (ἰων. *στείνω* ‹ἰαπ. ***sten-jō**=παλ-σλαυ. **stenja**)=σανσκρ. **stánati**, (**stánit, stanáyati**)=βροντῶ, ἐπιπλήττω, βρυχῶμαι, βογγῶ, πρβλ. gall. **seinio** (=λατ. **sonare**), **sain** (=λατ. **sonus**), παλ-norr. **stynia**, ἀγγλ-σαξ. **stunian**, μεσ-κατ. Χ. **stenen** (στενάζω), παλ-σλαυ. **stenja, stenati**, λιθ. **stenù** (ἀναστενάζω)· πρβλ. ἄνευ **s-** ἐν ἀρχῇ σανσκρ. **tányati** (=αἰολ. παρ' Ἡσυχ. «*τέννει· στένει, βρύχεται*», πρβλ. ἰαπ. ***ten-jo**), **tanyú-ḥ**, νεο-περσ. **tundar** (βροντή), λατ. **tonare, tonitru**, gaul. **Tanaros** (ὄνομα ποταμοῦ ὡς δορυβοῦντος), ἀγγλ-σαξ. **punian** (βροντῶ), **punor**, παλ-γερμ. **donar** (βροντή), παλ-norr. **pórr** (ὁ θεός τῆς βροντῆς)· ἐξ ἰαπ. ***(s)ten-** (βομβῶ).— *στενάχω, -ίζω, στενάζω* (βλ.λ.λ.), *στεναγμός, στέναγμα*· *Στέντωρ*· *στόνος* (πρβλ. σανσκρ. **staná-ḥ** ἐν τῷ **abhi-staná-ḥ** =μυκηθμοί, ρωσσ. **stónŭ**=μυκηθμός, ἰρλ. **son**=ἦχος, παλ-norr. **stynr**=μυκηθμός, ἀγγλ-σαξ. **zestun**=βόρυβος, στρόβιλος), Ὁμ. *ἀγά-στονος* (*Ἀμφιτρίτη*)· *στοναχή*· *στοναχέω*· *στονόεις*.

στεν-ωπός, ἰων. **στειν-ωπός,** *όν* (*στενός*+*ὤψ*)· ὁ φαινόμενος στενός, ὁ κατεσκευασμένος στενός, ὁ περιωρισμένος τοπικῶς, στενός, λατ. **arctus**. 2) ὡς οὐσ. *ἡ στενωπός* (κυρ. τό θηλ. τοῦ ἐπιθ., ἐξυπακ. τοῦ οὐσ. *ὁδός*)=ὡς καί νῦν, ἡ στενωπός, στενή ὁδός, πέρασμα, πορθμός, «στενόν», ἀτραπός, δρομίσκος, «σοκάκι», λατ. **angiportus**.

στεπτός, ή, όν (*στέφω*)· ἐστεμμένος.

στέργηδρον, τό (*στέργω*)· δέλεγητρον, φίλτρον, «μάγια».— **II** ἔρως, ἀγάπη, στοργή.

στέργημα, -ατος, τό (*στέργω*)· φίλτρον, «μάγια».

στέργοισα, δωρ. ἀντί *στέργουσα*, θηλ. μτχ. τοῦ ἑπομ.

ΣΤΕΡΓΩ, μελλ. **-ξω**· ἀόρ. α' *ἔστερξα*· πρκ. δ' *ἔστοργα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐστέρχθην*· πρκ. *ἔστεργμαι*· ἀγαπῶ (ἐπί τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης μεταξύ γονέων καί τέκνων) || ὡσ. ἀγαπῶ (ἐπί οἱασδήποτε φύσεως συμπαθείας, ὅπως μεταξύ ἡγεμόνος καί ὑπηκόων, πολιούχου πρός τόν προστατευόμενον λαόν καί τἀνάπαλιν, κλπ.).— **II** ὑπεραγαπῶ τι(να), ἀγαπῶ τι(να), αἰσθάνομαι (ἢ καί δεικνύω) στοργήν πρός τι(να).— **III** εἶμαι εὐχαριστημένος, εἶμαι ἱκανοποιημένος, ἀρκοῦμαι, συναινῶ || μετ' αἰτ., *στέργω τά παρόντα*=εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τήν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀρκοῦμαι εἰς τά παρόντα (μοῦ ἀρκοῦν, μοῦ εἶναι ἀρκετά), ἀνέχομαι τήν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων || *στέργω τήν τυραννίδα*=ὑποφέρω τήν τυραννίδα || ὡσ. μετά δοτ., *στέργω τοῖς παροῦσιν*= εἶμαι εὐχαριστημένος μέ ὅσα ἔχω, μοῦ ἀρέσουν (μοῦ εἶναι ἀρκετά).— **IV** παρακαλῶ, ἱκετεύω (μετ' αἰτ. καί ἀπρφ.).

'*Ετυμ.*: *στέργω*· *στέργηθρον*· *στοργή*: παλ-ιρλ. **serc**, gall. **serch** (στοργή, ἔρως), bret. **serc'h** (παλλακίς).

ΣΤΕΡΕΟ'Σ, ά, όν· ὡς καί νῦν, στερεός, ἰσχυρός, σκληρός, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, σταθερός, συμπαγής, λατ. **rigidus**. 2) μτφρ., δύσκαμπτος, ἰσχυρογνώμων, σκληροτράχηλος, ἀνένδοτος, ἀδυσώπητος, σκληρός, ἀπάνθρωπος.— **II** ἐπί σωμάτων καί ποσῶν, στερεός, συμπαγής, κυβικός (ἀντίθ. τῷ *ἐπίπεδος*) || *στερεός ἀριθμός*=κυβικός ἀριθμός.

'*Ετυμ.*: *στερεός*, ἀττ. καί *στερρός* (‹*στέρϳος*· *στέριφος, στερέμνιος*: ἰρλ. **seirt** (***sterti-**)=ἰσχύς, δύναμις, σανσκρ. **sthiras** (στερεός), **starî** (=λατ. **vacca sterilis, robur**), λατ. **sterilis**, γοτθ. **stairo**, ἀγγλ-σαξ. **stearc** (**stark**)· gall. **serth** (ἄκαμπτος, στερεός), ἀγγλ-σαξ. **stierne** (αὐστηρός, σκληρός, πικρός), γοτθ. **and-staúrran** (μεμψιμοιρῶ, τονδορύζω), παλ-γερμ. **storrēn** (ἐγείρομαι μεθ' ὁρμῆς), μεσ-γερμ. **starren** (γίνομαι δύσκαμπτος, ξυλιάζω)· ἐξ ἰαπ. ***ster-** (εἶμαι δύσκαμπτος), ὅπερ πιθ. ἔχει σχέσιν τινά πρός τό ***st(h)ā-** (εἶμαι ὄρθιος)· βλ. καί *στεῖρα*· *στηρίζω, στόρθυγξ, στρηνής, στριφνός, τέρναξ*.

στερεότης, -ητος, ἡ (*στερεός*)· ὡς καί νῦν, στερεότης, σταθερότης, σκληρότης, δυσκαμψία.

στερεό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (*στερεός* + *φρήν*)· ὁ ἔχων στερεάς τάς φρένας (σκληράν ψυχήν, καρδίαν), ἰσχυρογνώμων, ἀδυσώπητος.

στερεόω, μελλ. *-ώσω* (*στερεός*)· ποιῶ τι στερεόν (σταθερόν), ἰσχυρόν || στερεώνω, ἐνισχύω.

στερέσαι, ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *στερέω*.

ΣΤΕΡΕ'Ω, μελλ. *στερήσω*, ἀλλά καί *στερῶ*· *ἀόρ. α' ἐστέρησα*, ἐπ. ἀπρφ. *στερέσαι*.— Παθητ., *στερέομαι, στεροῦμαι*, μετά παραλλ. τύπου *στέρομαι*· μέσ. μελλ. *στερήσομαι*, ἀόρ. α' *ἐστερήθην*· πρκ. *ἐστέρημαι*· ὡς καί νῦν, στερῶ, ἀποστερῶ, ληστεύω, ἀπογυμνώνω τινά ἀπό τι (μετά αἰτ. προσ. καί γεν. πράγμ.).— παθητ., στεροῦμαι, ἀποστεροῦμαι, ἀπογυμνώνομαι (ἀπό τινος πράγμ.).— **II** σπαν. μετ' αἰτ. πραγμ., ἁφαιρῶ (ἁρπάζω) τι || παθητ., ἁφαιρεῖταί τι παρ' ἐμοῦ.

'*Ετυμ.*: *στερέω* (*στερίσκω, στέρομαι*): μεσ-ιρλ. **serbh** (κλοπή, κλοπιμαῖον), γοτθ. **stilan**, παλ-norr. **stela**, παλ-γερμ., ἀγγλ-σαξ. **stelan** (κλέπτω).

στερέωμα, -ατος, τό (*στερεόω*)· στερεόν σῶμα. 2) θεμέλιον, βάσις || μτφρ., εὐστάθεια, ἀκινησία, ἀταραξία. 2) ὡς καί νῦν, τό στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, ὁ οὐράνιος θόλος, ὁ οὐρανός.

στερεῶς, ἐπίρρ. τοῦ *στερεός* (βλ. λ.)· ὡς καί νῦν, στερεῶς, «στερεά», σταθερῶς, ἰσχυρῶς.

στέρημα, -ατος, τό (*στερέω*)· ὅ,τι ἔχει ἀφαιρεθῆ, τό ἀφαιρούμενον, τό ἀποστερούμενον, λάφυρον, λεία.

στέρησις, ἡ (*στερέω*)· ὡς καί νῦν, ἡ στέρησις, ἀποστέρησις, ἁφαίρεσις || ἀπώλεια, ζημία.

στερήσομαι· μέσ. μέλλ. (μετά παθητ. ἐνν.) τοῦ *στερέω*.

στερίσκω, ἀττ. παράλλ. τύπος τοῦ *στερέω*.

στέρῐφος, η, ον=*στερεός, στερρός* (βλ.λ.λ.), στερεός, σταθερός, συμπαγής, σκληρός.— **II** =*στεῖρος* (βλ. λ.), ἄγονος, ἄκαρπος, λατ. **sterilis** || ἐπί γυναικῶν, στεῖρα.

στερκτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *στέργω*· ἀγαπητός, ἄξιος ἀγάπης.

ΣΤΕ'ΡΝΟΝ, τό· ὡς καί νῦν, τό στέρνον, τό στῆθος, τό ἔμπροσθεν μέρος τοῦ θώρακος. 2) τό στέρνον ὡς ἕδρα τῶν συναισθημάτων καί τῶν ψυχικῶν καθόλου διαθέσεων, ἡ «καρδιά».

'*Ετυμ.*: *στέρνον*· *εὐρύ-στερνος*· πρβλ. τούς μετά **-n-** ἐσχηματισμένους τύπους· σανσκρ. **stīr-ná-ḥ** (διεσκορπισμένος, διαδεδομένος), gall. **sarn** (=λατ. **stratum, pavimentum**), παλ-γερμ. **stirna** (=λατ. **frons**), ἀγγλ-σαξ. ἐπιθ. **steornede** (=**frontosus**), παλ-σλαυ. **strana** (πλευρόν, δέσις καθόλου), παλ-πρωσσ. **strannay** (νεφροί), λιθ. **strénos** (νεφροί)· ἐξ ἰαπ. ***ster-** (βλ. ἐν *στόρνυμι*).

στερνο-τῡπής, *ές* (*στέρνον*+*τυπῆναι*)· ὁ ἀνήκων εἰς τυπτόμενα στήθη || ὁ προερχόμενος ἀπό στηθοκοπήματα || ὁ στηθοκοπημένος.

στερνο-τῡπία, ἡ (*στερνοτυπτής*)· τό κτύπημα τοῦ στήθους, τό στηθοκόπημα (ἐξ ὑπερβολικῆς θλίψεως), λατ. **planctus**.

στερν-οῦχος, *ον* (*στέρνον*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων εὐρύ στῆθος || *στερνοῦχος γῆ* = χώρα εὐρεῖα καί ἡρέμα ἐξογκουμένη || *χθών στερνοῦχος* (ἐπί τῆς Ἀθηναϊκῆς πεδιάδος)=ἡ ἔχουσα εὐφόρους καί εὐρυχώρους πεδιάδας.

ΣΤΕ'ΡΟΜΑΙ, μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. ἐν χρήσει (τῶν ἄλλων χρόνων παραλαμβανομένων ἐκ τοῦ ***στερέομαι***, βλ. λ.)· εἶμαι ἐστερημένος πράγματός τινος, εἶμαι ἄνευ πράγματός τινος, ἔχω ἔλλειψίν τινος, τό στεροῦμαι, λατ. **carere.**

στεροπή, ἡ·=***ἀστεροπή***, ***ἀστραπὴ*** (βλ. λ. λ.)· ἀστραπή, λάμψις φωτὸς || γενικῶς, κάθε λάμψις, ἀκτινοβολία, αἴγλη [ἐτ.· ἐτυμ. βλ. ***ἀστραπή***].

στεροπ-ηγερέτᾱ, ὁ (***στεροπὴ+ἀγείρω***), αἰολ. ἀντὶ ***στεροπηγερέτης***· ὁ συνάγων τὰς ἀστραπάς || (ἢ ἐκ τοῦ ***ἐγείρω***), ὁ ἐξεγείρων τὴν ἀστραπήν.

Στερόπης, ***-ου,*** ὁ (***στεροπή***)· ὁ ἀστράπτων, ὄνομα ἑνὸς τῶν τριῶν Κυκλώπων.

στέροψ, ***-οπος,*** ὁ, ἡ, (***στεροπή***)· ὁ ἀστράπτων, ἐξαστράπτων, φωτεινός.

στερρό-γυιος, ***-ον*** (***στερρὸς+γυῖον***)· ὁ ἔχων στερρὰ γυῖα (στερεά, ἰσχυρά, μέλη τοῦ σώματος).

στερρός, ***ά, όν,*** ὡσ. καὶ ***-ός, -όν***·=***στερεὸς*** (βλ.λ.), στερεός, σταθερός, δύσκαμπτος, ἀλύγιστος || (ἀντίθ. τῷ ***μαλακός, ὑγρὸς***) || ὡσ. τραχύς, σκληρὸς || ρωμαλέος, σωματώδης || ἐπὶ ὕδατος, πεπηγός, παγωμένον. — **II** ἐπὶ χωρῶν, σκληρά, βραχώδης, πετρώδης, ἄγονος, ἄκαρπος, λατ. **sterilis.**— **III** ἀρτηριοσκληρωτικός.— **IV** μτφρ. ἰσχυρογνώμων πείσμων, σκληροτράχηλος, σκληρός.

στερρῶς, ἐπίρρ. τοῦ ***στερρὸς*** (βλ. λ.)· πεισμόνως, ἀκάμπτως, μετὰ ἰσχυρογνωμοσύνης.

ΣΤΕ'ΡΦΟΣ, τό (***στερρός***)· δέρμα, δορά, βύρσα.

Ἔτυμ.: ***στέρφος*** (***τέρφος***)· δωρ. ***στρέφος***· πρβλ. Ἡσυχ. «***στέρφνιον***· ***σκληρόν, στερεόν***», ἰρλ. **ussarb** (*ud-sterbhā)=ὀδάτος· ἐξ ἰαπ. ****sterbh-,*** ἐκτετ. ἐκ τοῦ *st(h)er- (εἶμαι ἄκαμπτος), πρβλ. ***στέριφος, στερῑφνὸς*** (βλ. καὶ ἐν ***στερεός***)· πρβλ. ὡσ. (ἐξ ἰαπ. ****sterbh-*** ἢ ****sterp-***: λατ. **torpeo** (εἶμαι μουδιασμένος), παλσλαυ. **u-trŭpĕti,** λιθ. **tirpslù** (γίνομαι δύσκαμπτος), παλ-norr. **stiarfr** (ὁ ἔχων σκληρὸν τὸ στόμα ἵππος), **stiarfe** (τέτανος), **stirfenn** (ἰσχυρογνώμων), **starf** (μόχθος), παλ-γερμ. **sterban,** ἀγγλ-σαξ. **steorfan** (θνήσκω, γίνομαι ἀλύγιστος, ξυλιάζω).

στεῦμαι, ἐπικ. ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατὰ τὸ γ' ἑν. ἐνεστ. καὶ πρτ. ***στεῦται, στεῦτο,*** καὶ γ' πληθ. ἐνεστ. ***στεῦνται***· («***ἵστημι***)· κυρ. λαμβάνω στάσιν τοιαύτην ἢ τοιαύτην || μετ' ἀπρφ. μέλλ., αἱ κινήσεις μου δεικνύουν ὅτι..., φαίνομαι ὅτι θά..., κάμνω πὼς τάχα θέλω νά..., ὑπισχνοῦμαι ὅτι θά..., ἀπειλῶ νά...

Ἔτυμ.: ***στεῦμαι:*** γοτθ. **stiurjan** (ἱδρύω, ἐγκαθιστῶ), παλ-γερμ. **stiura** (ὑποστήριγμα, στῦλος, πηδάλιον), **stiuri** (ἰσχυρός, ἀλαζών, μεγαλοπρεπής)· ἐξ ἰαπ. ****stheu-,*** παραλλ. τῷ ****sthāu-,*** περὶ ὧν βλ. ἐν ***σταυρός, στύω.***

στεφανεῦνται, ἰων. ἀντὶ ***στεφανοῦνται.***

στεφᾰ́νη, ἡ (***στέφω***)· πᾶν ὅ,τι περιβάλλει τὴν κεφαλὴν (πρὸς προφύλαξιν ἢ διακόσμησιν) || ὁ γῦρος τῆς περικεφαλαίας, ἢ καὶ αὐτὴ ἡ περικεφαλαία. — **II** μέρος τοῦ κεφαλοδέσμου γυναικός, διάδημα, στέμμα || γενικῶς, κεφαλόδεσμος.— **III** τὸ χεῖλος, ὁ γῦρος, οἱουδήποτε πράγματος, τὸ χεῖλος κρημνοῦ, ἡ ὀφρὺς δρους, τὸ κράσπεδον, ἡ παρυφὴ || ὡσ. ὁ προμαχών, ἡ ἔπαλξις, τεῖχος.

στεφᾰ́νη-πλοκέω, μελλ. ***-ήσω*** (***στεφανηπλόκος***)· πλέκω στεφάνους.

στεφᾰ́νη-πλόκιον, τό (***στεφανηπλόκος***)· τόπος ἔνθα πλέκονται (ἢ καὶ πωλοῦνται) στεφάνοι.

στεφᾰ́νη-πλόκος, ***ον*** (***στεφάνη+πλέκω***)· ὁ πλέκων στεφάνους.

στεφᾰ́νη-φορέω, μελλ. ***-ήσω*** (***στεφανηφόρος***)· φέρω (φορῶ) στέφανον.

στεφᾰ́νη-φορία, ἡ (***στεφανηφορέω***)· τὸ φέρειν (φορεῖν) στέφανον νίκης.— **II** τὸ δικαίωμα τοῦ φορεῖν στέφανον ἢ στέμμα.

στεφᾰ́νη-φόρος, ***ον*** (***στεφάνη*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων (ὁ φορῶν) στέμμα ἢ στέφανον, ὁ ἐστεμμένος, ὁ ἐστεφανωμένος || ***ἀγὼν στεφανηφόρος***=(***ἀγὼν***) ***στεφανίτης***=ἀγὼν ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ βραβεῖον εἶναι στέφανος, ἀγὼν τοῦ ὁποίου ὁ νικητὴς στεφανοῦται.— **II** ***στεφανηφόροι,*** οἱ=ὡρισμένοι ἀξιωματοῦχοι ἔχοντες τὸ δικαίωμα νὰ φορῶσι στέφανον «***ἐφ'*** ὅσον ἦσαν ἐν ὑπηρεσίᾳ», ὡς οἱ ***ἄρχοντες*** ἐν **Ἀθήναις.**

στεφᾰ́νίζω, μελλ. ***-σω***· δωρ. ἀόρ. α' ***ἐστεφάνιξα*** (***στέφανος***)· στεφανώνω.

στεφᾰ́νιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***στέφανος.***

στεφᾰνίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ ***στέφανος.***

στεφᾰ́νίτης, ***-ου,*** ὁ, θηλ. ***-ῖτις, -ίδος*** (***στέφανος***)· ὁ ἀνήκων εἰς στέφανον, ἢ συνιστάμενος ἐκ στεφάνου || ***στεφανίτης*** (***ἀγών***)=ὁ ἀγὼν κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ νικητὴς ἐβραβεύετο διὰ στεφάνου.

στέφᾰνος, ὁ (***στέφω***)· κυρ. πᾶν ὅ,τι περιβάλλει ἄλλο τι || ***στέφανος πολέμοιο***=ἡ μάχη ἡ συναπτομένη γύρω ἀπό τινα καὶ περιβάλλουσα αὐτὸν ὡς στέφανος, τὸ κύκλῳ μαχόμενον πλῆθος || τὸ τεῖχος τὸ περιβάλλον πόλιν.— **II** ὡς καὶ νῦν, στέφανος, στέμμα, «στεφάνι» || ὁ στέφανος νικητοῦ κατὰ δημοσίους ἀγῶνας, βραβεῖον τῆς νίκης, ὁ στέφανος τῆς νίκης, λατ. **palma.** Κατεσκευάζοντο δὲ οἱ στέφανοι αὐτοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ***ἐκ φύλλων κοτίνου*** (βλ. λ.) μὲν ἐν τοῖς **Ὀλυμπιακοῖς** ἀγῶσι, ***δάφνης*** δὲ ἐν τοῖς **Πυθικοῖς**, ***σελίνου*** ἐν τοῖς **Νεμείοις**, καὶ ***κισσοῦ*** ἢ ***πίτυος*** ἐν τοῖς **Ἰσθμίοις.**— **III** στέφανος ὡς σῆμα (γνώρισμα) κατεχομένου ἀξιώματος || (χρυσοῦς) στέφανος ἀπονεμόμενος εἰς πολίτας ὡς ἠθικὴ ἀμοιβὴ διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν προσενεχθείσας εἰς τὴν Πολιτείαν ὑπηρεσίας (πρβλ. τὸν λόγον τοῦ **Δημοσθένους** «**Ὑπὲρ Κτησιφῶντος ἢ περὶ τοῦ στεφάνου**», καὶ τὸν τοῦ **Αἰσχίνου** «**κατὰ Κτησιφῶντος**»), πρβλ. καὶ ***στεφάνη.***

στεφᾰνόω, μελλ. ***-ώσω***· ἐνεργ. πρκ. ***ἐστεφάνωκα,*** παθ. πρκ. ***ἐστεφάνωμαι*** (***στέφανος***)· δέτω τι πέριξ τινὸς ὡς στέφανον, κυρ. δὲ ἐν τῷ παθητ., περιτίθεμαι ὡς στέφανος, περιτίθεμαι, περίκειμαι, λατ. **circumdari**: ***περὶ νῆσον πόντος ἐστεφάνωται***=ἡ θάλασσα κεῖται ὁλόγυρα περὶ τὴν νῆσον.— **II** ὡς καὶ νῦν, στεφανώνω, στέφω, περιστέφω || μετ' αἰτ. ***στεφανόω εὐαγγέλια***=στεφανώνω τινὰ διὰ καλὴν ἀγγελίαν (διὰ τὰς καλὰς εἰδήσεις ποὺ μοῦ ἔφερε).— παθητ., στεφανώνομαι, ἀναμείβομαι διὰ στεφάνου.— μέσον, στεφανώνω ἐμαυτόν, λαμβάνω στέφανον ὡς βραβεῖον, κερδίζω τὸν στέφανον τῆς νίκης. 2) στεφανώνω, τιμῶ διὰ στεφάνου.— **III** ἐν τῷ παθητ. ὡσ. καὶ φορῶ στέφανον (ὡς σῆμα τοῦ ἀξιώματός μου, ἐπὶ ὡρισμένων ἀξιωματούχων, καὶ δὴ ἐπὶ προσφερόντων θυσίαν).

στεφᾰν-ώδης, ***ες*** (***στέφανος+εἶδος***)· ὁμοιος πρὸς στέφανον, στεφανοειδής, ὁ στέφων.

στεφάνωμα, ***-ατος,*** τό (***στεφανόω***)· κάτι τὸ ὁποῖον περιβάλλει (περιστέφει) τι ὡς στέφανος, τὸ περίβλημα, τὸ περικλεῖον.— **II** στέφανος ὡς βραβεῖον νίκης. 2) γενικῶς ἀμοιβή, ἀνταμοιβή, τιμή, δόξα.

στεφάνως, δωρ. αἰτ. πληθ. ἀντὶ ***στεφάνους.***

στέφος, ***-εος,*** τό (***στέφω***)· ποιητ. ἀντὶ ***στέφανος*** (βλ. λ.).

ΣΤΕ'ΦΩ, μελλ. ***-ψω***· ἀόρ. α' ***ἔστεψα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐστέφθην***· πρκ. ***ἔστεμμαι***· δέτω τι γύρω ἢ πέριξ ὡς στέφανον, περιτίθημι, περιστέφω, λατ. **circumdare.**— **II** περικυκλώνω, περικλείω, στεφανώνω.— μέσον, στεφανώνω ἐμαυτόν, βάλλω περὶ τὴν κεφαλήν μου, στέφω τὴν κεφαλήν μου.— παθητ., στεφανώνομαι, στέφομαι. 2) γεν., στέφω, τιμῶ (διὰ στεφάνου, διὰ σπονδῶν).

Ἔτυμ.: ***στέφω***· ***στέφος***· ***στέφανος***· ***στεφάνη***· ***στεφανόω***· πρβλ. σανσκ. **sthāp-ayāmi** (=λατ. **stare, facio, colloco**), λατ. **stips, stipo, stipulor, stipes,** παλ-γερμ. **stift.**

στέωμεν, ἰων. ἀντὶ ***στῶμεν,*** α' πληθ. ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἵστημι.***

στῆ, ἰων. ἀντὶ ***ἔστη,*** γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ ***ἵστημι.***

στῆῃς, στῇ, ἐπ. ἀντὶ ***στῇς, στῇ,*** β' καὶ γ' ἑν. ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἵστημι.***

στῆθεσφι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ ***στῆθος.***

στῆθι, προστ. ἀόρ. β' τοῦ ***ἵστημι.***

στηθο-μελής, ***ές*** (***στῆθος+μέλος***)· ὁ ᾄδων μὲ τὸ στῆθος ἢ ἐκ τοῦ στήθους.

ΣΤΗ˜ΘΟΣ, ***-εος,*** τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ στῆθος, τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ θώρακος.— **II** μτφρ., τὸ στῆθος ὡς ἕδρα τῶν συναισθημάτων, τὰ αἰσθήματα, πάθη, συγκινήσεις || πρβλ. ***στέρνον.***

στήκω, (ἐσχηματισμ. ἐκ τοῦ *ἕστηκα*, πρκ. τοῦ *ἵστημι*), μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει· ἵσταμαι, «στέκομαι».

ΣΤΗΛΗ, δωρ. **στάλα,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, στήλη, κίων, κολώνα, ὄρθιος λίθος, λατ. **cippus** ‖ στῦλος ὑποστηρίξεως, ἀντηρίς ‖ ὀγκώδης λίθος.— **II** στήλη ἢ πλάξ ἐνεπίγραφος (φέρουσα ἐπιγραφήν), μνημεῖον, ἐπιτύμβιος λίθος. **2)** στήλη ἢ πλάξ ἑστημένη ἐν δημοσίῳ χώρῳ μὲ ἐπιγραφάς, περιεχούσας τὰ κείμενα συνθηκῶν, ψηφισμάτων, ἢ ἄλλων παρομοίων δημοσίων ἐγγράφων ‖ ὅθεν, ***κατὰ τὴν στήλην***=συμφώνως πρὸς τὴν συνθήκην (κατὰ τοὺς ἐν τῇ στήλῃ ἀναγεγραμμένους ὅρους τῆς συνθήκης).— **III** στήλη τοποθετημένη κάπου πρὸς δήλωσιν ὁρίου (συνόρου) ‖ στήλη ἱδρυμένη εἰς ἑκάτερον ἄκρον τοῦ σταδίου ἢ ἱπποδρόμου, περὶ τὴν ὁποίαν ἔκαμπτον οἱ ἀγωνιζόμενοι (λεγομένη ἄλλως καὶ ***νύσσα*** καὶ ***καμπτήρ***), λατ. **meta.**— **IV** ***Στῆλαι Ἡρακλήιαι*** (ἢ ***Ἡράκλειαι***)=αἱ «Στῆλαι (οἱ κίονες) τοῦ Ἡρακλέους» (τὰ ὄρη τοῦ Ἡρακλέους, δηλ. ἡ ***Κάλπη***, τὸ σημερ. Γιβραλτάρ, καὶ ἡ ***Ἀβύλη***, τὸ σημερ. ὄρος τῶν πιθήκων) [δι' ἐτυμολ. βλ. ***στέλλω***].

στηλῖδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***στήλη***· μικρὰ στήλη, μικρὸς κίων, μικρὸν μνημεῖον.

στηλιτεύω, μελλ. **-σω** (***στηλίτης***)· ἀναγράφω ἐπὶ στήλης ‖ γνωστοποιῶ δημοσίᾳ, τοιχοκολλῶ ‖ ἐν κακῇ ἐνν. στηλιτεύω.

στηλίτης, -ου, ὁ, καὶ θηλ. **-ῖτις, -ιδος** (***στήλη***)· ὁ ἀνήκων εἰς στήλην, ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς στήλην (ἢ κίονα).— **II** ὁ ἀναγεγραμμένος ἐπὶ στήλης ‖ ἐν κακῇ ἐνν. ὁ τοιχοκολλημένος, ὁ στηλιτευμένος (ὡς ἄτιμος).

στήμεναι, στῆμεν, ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στημο-ῥᾰγέω, μελλ. **-ήσω** (***στήμων*** + ***ῥαγῆναι***)· διαρρήγνυμι (σχίζω, κομματιάζω) τὰ νήματα τοῦ στήμονος.— **II** ἀμτβ., σχίζομαι εἰς τεμάχια (εἰς ράκη), κομματιάζομαι, κουρελιάζομαι.

στήμων, -ονος, ὁ (***ἵστημι***)· ὡς καὶ νῦν, ὁ στήμων, «τὸ στημόνι» τοῦ ἀρχαίου ἱστοῦ («ἀργαλιοῦ»), ὅτε ὁ ὑφαίνων δὲν ἐκάθητο ἀλλ' ἵσταττο ὄρθιος (ἐν ᾧ τὸ «ὑφάδι» ἐκαλεῖτο ***κρόκη***, βλ. λ.). **2)** νῆμα, κλωστή.

Ἔτυμ.: στήμων : λατ. **stamen,** ἐκ ριζ. **sthā-**· πρβλ. σανσκρ. **sthāman-** (τόπος διαμονῆς), γοτθ. **stōma** (= ***ὑπόστασις***), λιθ. **stomu** (ἀνάστημα), ρωσσ. διαλ. **stamĭk** (εἶδος ξυλίνου κίονος).

στῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στῆρ, τό, γεν. ***στῆτος,*** συνηρ. ἐκ τοῦ ***στέαρ, στέατος*** (ὡς τὸ ***κῆρ*** ἀντὶ ***κέαρ***)· βλ. ***στέαρ***.

στήριγμα, **-ατος,** τὸ (***στηρίζω***)· ὡς καὶ νῦν, στήριγμα, ὑποστήριγμα, ἔρεισμα. **2)** =***στῆριγξ*** (βλ. λ.), δίκρανον, δικρανοειδὲς ξύλον, λατ. **furca.**

στηριγμός, ὁ (***στηρίζω***)· τὸ στηρίζειν ἀσφαλῶς, τὸ ἀντιστηρίζειν, ἡ ὑποστύλωσις — **Παθητ.,** τὸ νὰ εἶναί τις ἑστηριγμένος, **στερεότης ‖ σταθερότης,** εὐστάθεια.

στῆριγξ, **-ιγγος,** ἡ (***στηρίζω***)· ὑποστήριγμα, ἀντέρεισμα, ἀντηρίς. **2)** τὸ δικρανοειδὲς ξύλον (ἢ ὑποστάτης), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἑστηρίζετο ὁ ρυμὸς τοῦ διτρόχου δίφρου, ἕως οὗ ζευχθῶσιν **οἱ ἵπποι,** λατ. **furca.**

ΣΤΗΡΙΖΩ, μελλ. **-ίξω** (καὶ **-ίσω,** καὶ **-ιῶ**)· ἀόρ. α' ***ἐστήριξα***, ἐπ. ***στήριξα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐστηρίχθην***· πρκ. ***ἐστήριγμαι***· γ' ἐν. ὑπερσ. ***ἐστήρικτο***· ὡς καὶ νῦν, στηρίζω, καθιστῶ τι δι' ὑποστηρίγματος στερεόν, στερεώνω, στυλώνω, στήνω ὄρθιον, τοποθετῶ στερεά ‖ μτφρ., ἐνισχύω, ἐπιβεβαιώνω, ὑποστηρίζω.— **II** παθητ., τοποθετοῦμαι στερεῶς, στερεώνομαι, ἐμπήγομαι, ἵσταμαι σταθερῶς, ἔχω στερεόν πάτημα, εἶμαι ριζωμένος εἴς τι μέρος ‖ χρονίζω, βραδύνω, ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ.— **III** τὸ ἐνεργ. καὶ ὡς ἀμτβ., ἵσταμαι («στέκομαι») στερεῶς (σταθερῶς) ‖ εἶμαι ἑστερεωμένος εἴς τι ‖ μτφρ. ἀπολήγω, καταντῶ ‖ ἐπὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων, παύω νὰ κινοῦμαι, ἡσυχάζω, σταματῶ.

Ἔτυμ.: στηρίζω · ***στῆριγξ*** · πρβλ. Ἡσυχ. ***«στῆρα· τὰ λίθινα πρόθυρα»*** · ***στερεός*** · ***στεῖρα*** (βλ. λ. λ.).

στῆσα, ἐπ. ἀντὶ ***ἔστησα***, ἀόρ. α' τοῦ *ἵστημι*.

στήσομαι, μεσ. μελλ. τοῦ *ἵστημι*.

στήτη ἢ **στήτα,** ἡ, δωρ. ἀντὶ ***γυνή***.

στῆωσι, ἐπ. ἀντὶ ***στῶσι***, γ' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *ἵστημι*.

στῑβᾰρός, ***ά, όν*** (***στείβω***)· ὁ πυκνῶς ἐστιβασμένος, συμπεπιεσμένος, συμπαγής, πάγιος ‖ ρωμαλέος, πυκνός, παχύς, σωματώδης, δυνατός, ἰσχυρός.— **συγκρ.** ***στιβαρώτερος*** = βαρύτερος, ὀγκωδέστερος. — **ἐπίρρ.** ***στιβαρῶς***=στερεά, σφιγκτά.

στῑβάς, -άδος, ἡ (***στείβω***)· στρωμνή, κλινοστρωμνή, ἀχυροστρωμνή, ὑπόστρωμα ἐξ ἀχύρων (σπάρτων ἢ φύλλων).

στῑβεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***στείβω***.

στῑβέω, μελλ. **-ήσω**· παθ. πρκ. ***ἐστίβημαι*** (***στείβω***)· πατῶ, περιπατῶ, βηματίζω ‖ ***πᾶν ἐστίβηται πέδον***= ὅλη ἡ πεδιάς ἔχει ἀνιχνευθῆ (ἔχει ἐρευνηθῆ).

στῖβη, ἡ (***στείβω***)· ἡ παγωμένη δρόσος, πάχνη [δι' ἐτυμ. βλ. ***στείβω*** (διὰ τὰς σημασ. πρβλ. ***πάγος, πάχνη : πήγνυμι***)].

στῖβός, ὁ (***στείβω***)· πεπατημένη ὁδός, ἀτραπός, τρίβος, «μονοπάτι».— **II** ἴχνος, «χνάρι», πάτημα τοῦ ποδός, «πατησιά» ‖ ***κατὰ στίβον*** = ἐπὶ τὰ ἴχνη, κατὰ τὰ ἴχνη.— **III** τὸ βαδίζειν, πορεία, βάδισμα [***στίβος· στιβαρός***· δι' ἐτυμ. βλ. ***στείβω***].

στιγεύς, ***-έως,*** ὁ (***στίζω***)· ὁ στίζων, ὁ ποιῶν στίγματα.

στίγμα, ***-ατος,*** τὸ (***στίζω***)· τὸ κεντρί, ἢ τὸ κέντημα ὀξέος ἐργαλείου, ὡς καὶ νῦν στίγμα (τὸ ἀφινόμενον σημεῖον, «σημάδι») ‖ γεν., σημεῖον, «σημάδι», στίγμα, κηλίς. [δι' ἐτυμ. βλ. ***στίζω***].

στιγμᾰτη-φορέω (***στιγματηφόρος***)· φέρω στίγματα, εἶμαι κατάστικτος.

στιγμᾰτη-φόρος, ***ον*** (***στίγμα*** + ***φέρω***)· ὁ φέρων στίγματα, ὁ ἐστιγμένος, ὁ κατάστικτος.

στιγμᾰτίας, -ου, ὁ (***στίγμα***)· ὁ φέρων στίγματα διὰ καυτηριασμοῦ, ὁ ἐστιγμένος‖ὁ δραπέτης δοῦλος.

στιγμή, ἡ (***στίζω***)· τὸ στίγμα (τὸ σημεῖον) τὸ γενόμενον δι' ἐγκοπῆς ἢ νυγμοῦ ὑπὸ ὀξέος ὀργάνου, κέντημα, σημεῖον. **2)** μαθηματικὸν σημεῖον, λατ. **punctum.** **3)** ἐν τῇ Γραμματικῇ, ὡς σημεῖον στίξεως, ***στιγμὴ ἢ τελεία στιγμή***=ἡ τελεία, ἡ κάτω στιγμὴ (χωρίζουσα περιόδους), ***μέση στιγμή***=ἡ ἄνω στιγμὴ ἢ ἄνω τελεία (ἐν τέλει ***κώλου***).— **II** μτφρ., ἐλάχιστον μόριον, πολὺ μικρὸν πρᾶγμα ‖ ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, στιγμὴ χρόνου, «στιγμούλα».

ΣΤΙΖΩ, μελλ. ***στίξω***· ἀόρ. α' ***ἔστιξα***· παθ. πρκ. ***ἔστιγμαι***, ἀπρφ. ***ἐστίχθαι***· ὡς καὶ νῦν, στίζω, κάμνω στίγμα (σημεῖον, «σημάδι») δι' ὀξέος ὀργάνου, νύσσω, κεντῶ, κεντρίζω, ἀγκυλώνω, λατ. **pungere** ‖ ὅθεν, στίζω σχήματα ἐπὶ τοῦ δέρματος ‖ δημιουργῶ σημεῖόν τι δι' ἐγκαύματος, σημαδεύω διὰ καυτηριάσεως (ἐπὶ δραπετευσάντων δούλων) ‖ ὡσ. κάμνω σημάδι δι' ἐγκαύματος ἐπὶ ζώου (πρὸς διάκρισιν ἀπὸ ἄλλα δμοια) ‖ ***στίγματα στίζω τινὰ***=στιγματίζω τινά, τὸν σημαδεύω διὰ σημείου, τὸ ὁποῖον δημιουργῶ εἰς τὸ δέρμα του διὰ καυτηριάσεως. **2)** κάμνω τινὰ κατάστικτον : ***βακτηρίᾳ στίζω τινὰ***=τὸν δέρω μέχρι μελανώσεως, τὸν κάνω «μπλέ-μαρὲ» στὸ ξύλο.— **Παθητ.,** γίνομαι κατάστικτος. **3)** ἐν τῇ Γραμματικῇ, σημειῶ διὰ τελείας στιγμῆς, λατ. **interpungere.**

Ἔτυμ.: στίζω · ***στίγμα*** · ***στιγμή*** · ***στιγμός*** · ***στιγματίας*** · ***στίγων*** · ***στιγεύς*** · ***στικτός***· λατ. **di-sting-uo, in-stinc-tus, in-stig-o, sti-lus** (**stig-lus**), γοτθ. **stiks,** ἀγγλ-σαξ. **stice, stick,** παλ-γερμ. **stih(h)** (σημεῖον), ἀγγλ-σαξ. **stician** (κεντῶ, νύσσω), ἀρχ-γερμ. **stach-ila** (**stachel** =κέντρον), λιθ. **stingù, stigan, stigti**· ἄνευ ἀρχικοῦ **s-** ἐν τῷ σανσκρ. **teg', têg-âmi** (=λατ. **acuo**), **tig'-mas** (=λατ. **acutus**), **tik-las** (=λατ. **amarus**), Ζενδ. **tigh-ra** (=**acutus**), **tigh-ri** (=λατ. **sagitta**)· ἐξ ἰαπ. ***(s)teig-, (s)tig-,*** ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***stei-, sti-,*** εἰς τὸ ὁποῖον ἀνάγεται τὸ λατ. **stilus** (***sti-lo***) = πάσσαλος, ὀβελός, **stimulus** (κέστρον, κεντρί), Ζενδ. **(s)taēra-** (κορυφὴ ὄρους).

στικτός, ***ή, όν,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***στίζω*** (βλ. λ.)· ἐστιγμένος, κατάστικτος, πλήρης στιγμάτων, ποικίλος, «παρδαλός» ‖ «σημαδεμένος, μαρκαρισμένος».

ΣΤΙΛΒΩ, μελλ. **-ψω**· ὡς καὶ νῦν, στίλβω, **λάμπω,**

ἀκτινοβολῶ, ἀπαστράπτω, σπινθηροβολῶ, μαρμαίρω || *στίλβω ἀστραπὰς*=ἐξακοντίζω ἀστραπάς, ἀστράπτω. 2) μτφρ., λάμπω, εἶμαι λαμπρός· [*στίλβω· στίλβη* (=λαμπηδών, λάμψις)· *στιλπνός*· παλ-ιρλ. **sell** (ὀφθαλμός), **sellaim** (παρατηρῶ), gall. ἀπρφ. **syllu**, corn. **sylly**, bret. **sellout** (〈κελτ. **stil(p)n-*].

ΣΤΙ'ΛΗ, ἡ· σταγών, «στάλα», «σταλιά», λατ. **stilla** || μτφρ., ὡς τὸ *στιγμή*, ἐλάχιστον χρονικόν διάστημα, «μιὰ στιγμούλα», «μομέντο».

Ἔτυμ.: *στίλη* περιέχει τὴν μεταπτωτ. βαθμίδα **stĭ-*, τοῦ ἰαπ. **stjā(i)-*, **stejā-* (συμπυκνοῦμαι), περὶ οὗ βλ. ἐν *στέαρ*· πρβλ. τὴν βαθμ. **stī-*, τὴν ἐν τῷ λατ. **stīria** (κρυσταλλωμένη σταγὼν ὕδατος) (ὑποκορ. λατ. **stilla**), παλ-norr. **stirur** (ἀκινησία τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ), λιθ. **sty'ros ãkys** (καρφωμένα βλέμματα), **styrstù, sty'rti** (παθαίνω ἀκαμψίαν, ξυλιάζω, παγώνω).

στιλπνός, *ή, όν* (*στίλβω*)· ὡς καὶ νῦν, στιλπνός, λαμπρός, λάμπων, γυαλιστερός, ἀκτινοβολῶν, σπινθηροβόλος.

***στίξ,** ἡ, ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ γεν. ἑν. *στιχός*, αἰτ. ἑν. *στίχα*, καὶ ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *στίχες, στίχας*. Αἱ λοιπαὶ πτώσεις παραλαμβάνονται ἐκ τοῦ *στίχος* (βλ. λ.).

στιπτὸς ἢ **στειπτός,** *ή, όν* (*στείβω*)· καταπατημένος, κατα(πε)πατημένος || συμπεπιεσμένος, ἐστιβαγμένος, σφιγκτός, στερεός, συμπαγής, λατ. **stipatus** || ἐντεῦθεν, τραχύς, ἐσκληραγωγημένος, σκληρός || σωματώδης, ρωμαλέος.

στῖφος, *-εος*, τό (*στείβω*)· ὡς καὶ νῦν, στῖφος, πλῆθος ἀνθρώπων πυκνόν, συμπαγές || τμῆμα στρατιωτῶν ἐν πυκνῇ παρατάξει, φάλαγξ || *νεῶν στῖφος* =πυκνὴ παράταξις πλοίων || *στῖφος ποιήσασθαι*= νὰ παρατάξουν τὸν στρατὸν εἰς πυκνὸν σχηματισμόν (εἰς φάλαγγα). [*στῖφος· στιφρὸς* (βλ. λ.)· δι' ἔτυμ. βλ. *στείβω*].

στιφρός, *ά, όν* (*στείβω*)· συμπεπυκνωμένος, συμπεπιεσμένος, συμπαγής, στερεός, σφιγκτός || μτφρ. ἐπίμονος, ἰσχυρογνώμων.

στῖχ-αοιδός, *ὁ* (*στίχος*+*ἀείδω*)· ὁ ᾄδων στίχους, ὁ ποιῶν στίχους, ποιητής.

στίχας, αἰτ. πληθ. τοῦ **στίξ* (βλ. λ.).

στῖχάω (*στίχος*)· τοποθετῶ (παρατάσσω) εἰς στίχους (δηλ. κατὰ σειράς, κατὰ τάξεις). —μέσον, *στῖχάομαι* (ἐπ. γ' πληθ. πρτ. *ἐστιχόωντο*)· τάσσομαι (παρατάσσω ἐμαυτόν) κατὰ σειρὰς || βαδίζω (πορεύομαι, προχωρῶ) κατὰ σειρὰς ἢ κατὰ τάξεις.

στίχες, αἱ· ὀνομ. πληθ. τοῦ **στίξ*.

στῖχο-γράφος, *ον* (*στίχος*+*γράφω*)· ὁ γράφων στίχους, ὡς καὶ νῦν στιχογράφος, στιχουργός, ποιητής.

στῖχος, *-ου, ὁ* (*στείχω*)· ἁπαντᾷ ὡσ. καὶ γεν. ἑν. *στιχός*, ὡς καὶ ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *στίχες, στίχας*, ὡσεὶ ἐξ ἀρχ. ὀνομ. *στίξ*· σειρά, γραμμή, τάξις (στρατιωτῶν, δένδρων κλπ.).— ‖ ὡς καὶ νῦν, στίχος ποιήματος, γραμμὴ («ἀράδα») πεζοῦ κειμένου: πρβλ. καὶ *στοῖχος, *στίξ* [δι' ἔτυμ. βλ. *στείχω*].

στῖχός, τῆς, γεν. τοῦ **στίξ* (βλ. λ.).

ΣΤΛΕΓΓΙ'Σ, *-ίδος*, ἡ (φερομένη ἐνίοτε καὶ ὡς *στελγίς, στελεγγίς, στεγγίς, στλέγγος, στεργίς*)· εἶδος *ξύστρας* (βλ. λ.), κοιν. «ξυστρί», ἐν χρήσει πρὸς ἀπόξεσιν τοῦ ἐλαίου καὶ κονιορτοῦ (τοῦ *γλοιοῦ*) ἀπὸ τοῦ δέρματος τῶν ἀγωνιζομένων, λατ. **strigil**. 2) εἶδος τιάρας τὴν ὁποίαν ἐφόρουν οἱ *Θεωροί*, οἱ πεμπόμενοι εἰς μαντεῖον κατ' ἐπίσημόν τινα ἑορτήν· ἡ ἰδία προεκηρύσσετο καὶ ὡς βραβεῖον [σκοτεινὸν ἐτυμολ.· ἡ πρὸς τὰ λατ. **strigil, tergo, tergeo** συγγέν. ἀμφισβητεῖται].

στοά, ἡ **στοιά,** *-ᾶς*, ἡ (*ἵστημι*)· ἐπιμήκης χῶρος ἐστεγασμένος, τοῦ ὁποίου τὴν στέγην κατὰ τὴν μίαν πλευρὰν (τὴν τῆς προσόψεως) ὑποβαστάζουσι κίονες, ὑπόστεγος περίπατος, κιονοστοιχία, ὡς καὶ νῦν στοά, λατ. **porticus**.— ‖ ἐν Ἀθήναις τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον διάφορα δημόσια οἰκοδομήματα: 1) ἀποθήκη τῆς τροφίμων καὶ δὴ σιτηρῶν. · 2) ἡ *βασίλειος στοά*, ἤτοι τὸ δικαστήριον ἔνθα ἤδρευεν ὁ *ἄρχων βασιλεύς*. 3) ἡ *ποικίλη στοά*, ὀνομασθεῖσα οὕτω διὰ τὰς περιφήμους τοιχογραφίας της, ἔργα τοῦ Πολυγνώστου· *ἀφ' ἧς δὲ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς* καὶ οἱ διάδοχοί του *ἐδίδασκον ἐν αὐτῇ*, οἱ *ὀπαδοὶ* του *ἐκλήθησαν «οἱ ἀπὸ (ἐκ) τῆς Στοᾶς»* ἢ *Στωικοί*.

Ἔτυμ.: *στοὰ* (παραλλ. τῷ *στοιά*, αἰολ. *στωιᾶ*)· *στωίδιον· στωικός*· ὁ τύπος **στωF-ιᾶ* (=σειρὰ κιόνων) 〈**στωF-ό-ς* (=κίων) 〈ἰαπ. **stəu-* : **sthāu-* : **sthu-*, εἶναι ἐπομένως συγγ. τῷ σανσκρ. **sthū'pā** (ὑποστύλωμα), ἑλλ. *στῦλος* καὶ ἄλλ. λεξ, περὶ ὧν βλ. ἐν *σταυρός*· ἡ μεταπτωτ. βαθμὶς **sthō(u)-* ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ἐν τῷ *στῶμιξ* (πρβλ. Ἡσυχ. *«στῶμιξ· δοκὶς ξυλίνη»*).

στόβος, *ὁ* ἀλαζονεία, καυχησιολογία [δι' ἔτυμ. βλ. *στέμβω*].

στοιά, ἡ· βλ. *στοά*.

στοιβάζω, μελλ. *-άσω* (*στοιβή*)· ὡς καὶ νῦν, στοιβάζω, ἐπισωρεύω, συσσωρεύω.

στοιβάς, *-άδος*, ἡ (*στείβω*)· πᾶν τὸ κατα(πε)πατημένον, τὸ συμ(πε)πιεσμένον, στρωμνὴ ἐκ φύλλων κ. ἄ. || ἐντεῦθεν, κλῶνοι (κλάδοι) διεσπαρμένοι κατὰ γῆς.

στοιβή, ἡ (*στείβω*)· θαμνώδες φυτόν, τοῦ ὁποίου τὰ φύλλα ἐχρησιμοποίουν πρὸς ἔμφραξιν ὀπῶν, ἢ πρὸς γέμισμα στρωμνῶν, ἢ καὶ πρὸς κατασκευὴν σαρώθρων. 2) μτφρ., παραγέμισμα, τὸ συμπλήρωμα, κάθε τι ποὺ χρησιμεύει ὡς συμπλήρωμα.

Στοϊκός, *ή, όν*=*Στωικὸς* (βλ. λ.).

στοιχεῖον, τό, ὑποκορ. τοῦ *στοῖχος*· μικρὸς κοντὸς ἱστάμενος ὄρθιος, κυρ. δὲ ὁ στῦλος (*γνώμων*) τοῦ ἡλιακοῦ ὡρολογίου, ὅστις ρίπτων τὴν σκιὰν δεικνύει τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας || *στοιχεῖσν* ὡσ. ἐκαλεῖτο καὶ ἡ ἰδία ἡ σκιά.— ‖ τὸ ἐλάχιστον μέρος, ἡ πρώτη ἀρχή, τὸ πρῶτον συστατικὸν σώματός τινος: π.χ. ὁ ἁπλοῦς ἦχος τῆς φωνῆς θεωρούμενος ὡς τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς γλώσσης. 2) *τὰ στοιχεῖα*=τὰ πρώτιστα καὶ ἁπλούστατα συστατικὰ πράγματός τινος: *ἐν ταῖς Φυσικαῖς ἐπιστήμαις, στοιχεῖα* =ἡ πρωταρχικὴ ὕλη τῶν διαφόρων ὑλικῶν πραγμάτων, ὡς καὶ νῦν στοιχεῖα, αἱ πρῶται αἰτίαι, αἱ πρῶται ἀρχαί, τῶν σωμάτων. 3) τὰ στοιχεῖα τῆς γνώσεως καὶ τῶν ἐπὶ μέρους ἐπιστημῶν, αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῶν ἐπιστημῶν, τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν (ὅπως π. χ. ἐν τῇ Γεωμετρίᾳ τὰ μαθηματικὰ σημεῖα, αἱ γραμμαί, αἱ ἐπιφάνειαι· ἐν τῇ Ἀριθμητικῇ ἡ μονὰς ἐν τῇ Γραμματικῇ τὰ μέρη τοῦ λόγου).

στοιχέω, μελλ. *-ήσω* (*στοῖχος*)· ἵσταμαι ἢ πορεύομαι κατὰ στοῖχον (κατὰ σειράν, κατὰ γραμμήν, παραπλεύρως ἢ ὄπισθεν ἄλλου) || ἵσταμαι ἢ βαίνω ἐν τάξει μάχης.— ‖ βαδίζω κατ' εὐθεῖαν, βαδίζω παρά τινι, συμβαδίζω, συμφωνῶ.

στοιχ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω* (*στοῖχος*+*ἀγορεύω*)· λέγω ἐν κανονικῇ τάξει, λέγω κατὰ σειράν, διηγοῦμαι κατὰ τάξιν.

στοιχίζω, μελλ. *-ίσω* (*στοῖχος*)· τίθημι εἰς στοῖχον, θέτω (τάσσω) κατὰ σειράν, «ἀραδιάζω», κυρ. ἐμπήγω κατὰ σειρὰν πασσάλους μετὰ δικτύων, ἵνα ἐγκλείσω (περικυκλώσω) εἰς αὐτὸ τὸ θήραμα || μτφρ., κατατάσσω, διευθετῶ, συστηματικῶς.

στοῖχος, ὁ (*στείχω*, πρβλ. καὶ *στίχος*)· σειρά, γραμμή, «ἀράδα», τάξις || *ἐπὶ στοίχου* ἢ *κατὰ στοῖχον*=εἰς μίαν γραμμήν, ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἄλλου, *στοιχηδὸν* || ἐπὶ στρατιωτῶν, πλοίων κλπ., γραμμή.— ■ σειρὰ πασσάλων μετὰ δικτύων (βρόχων) πρὸς σύλληψιν θηράματος [δι' ἔτυμ. βλ. *στείχω*].

στολ-άρχης, *-ου, ὁ* (*στόλος* + *ἄρχω*)· ὁ στόλαρχος, ὁ διοικητὴς τοῦ στόλου, ναύαρχος.

στολάς, *-άδος*, ἡ (*στέλλω*)· τὸ βαδίζειν ἐν σώματι, ἡ ἐν πυκνῇ παρατάξει κίνησις.— ‖ ὡς οὐσ. *ἡ στολὰς*=ὁ ἐπενδύτης (ἀμπέχονον) τοῦ Ἱππέως (πρβλ. *σπολάς*).

στολή, ἡ (*στέλλω*)· παρασκευή, ἐξοπλισμός, ἐφοδιασμός, ἑτοιμασία.— ■ ἐνδυμασία, στολισμός, ἱματισμός || ἔνδυμα, φόρεμα, ἐσθής, λατ. **stola**.

στολῐ́δόω, μελλ. *-ώσω* (*στολίς*)· ἐνδύω, «φοραίνω» τι εἴς τινα, περιβάλλω τινὰ μέ τι.— μέσον, ἐνδύομαί τι, περιβάλλομαί τι, στολίζομαι μέ τι, «φοραίνω» κάτι, φορῶ.

στολῐ́δωμα, *-ατος*, τὸ (*στολιδόω*)· ἡ πτυχὴ τοῦ φορέματος, ἡ «δίπλα».

στολῐδωτός, ή, όν· ρημ. επίθ. του **στολιδόω**· ο χιτώνας ο σχηματιζων πολλάς **στολίδας** (βλ. λ.), δηλ. πτυχας, πολύπτυχος.

στολίζω, μελλ. **-ίσω** (**στολίς**)· ετοιμάζω, παρασκευάζω, εφοδιάζω || ως και νύν, στολίζω, καλλωπίζω, διευθετω, ενδύω.— παθητ., οπλίζομαι, εξοπλίζομαι.

στόλιον, τό, υποκορ. του **στολή**· ελαφρόν και ανεπορκες ένδυμα, επί του ιματίου των φιλοσόφων.

στολίς, -ίδος, ή (**στολή**)· ένδυμα, εσθής || **νεβρῶν στολίδες**=ενδύματα από δέρμα νεβρίδων || **νηῶν στολίδες**=ιστία, «πανιά» || **στολὶς ἄκρα** = **ἀκροστόλιον** (βλ. λ.).— II εν τῷ πληθ. **στολίδες**=πτυχαί ενδύματος.

στόλισμα, -ατος, τό (**στολίζω**)· στολή, ιματισμός || ένδυμα, μανδύας.

στολμός, ό (**στέλλω**)·=**στολή**, ένδυμα, ενδυμασία, στολισμός || εν τῷ πληθ. **στολμοί**=πτυχαί.

στόλος, ό (**στέλλω**)· προπαρασκευή (ετοιμασία, εξοπλισμός) διά πολεμικούς σκοπούς, εκστρατεία κατά γῆν ή (συχνότερον) κατά θάλασσαν || οδοιπορία, πορεία, ταξίδιον || **ἰδίῳ στόλῳ**=εν ταξιδίω ιδιωτικῷ, τό οποίον επιχειρεί τις δι' ατομικάς του υποθέσεις, **ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ κοινῷ στόλῳ ἢ δημοσίῳ στόλῳ,** επί ταξιδίου, το οποίον αναλαμβάνει τις δι' υποθέσεις του Κράτους. 2) ο σκοπός ή η αιτία ταξιδίου τινός, ή αποστολή. 3) η στρατιά ή αποστελλομένη εις εκστρατείαν, ή το σύνολον των πλοίων (ο σημερ. «στόλος») των αποστελλομένων δι' επιχειρήσεις κατά θάλασσαν, στρατός, στόλος || όμιλος, πλήθος, ανθρώπων, λαός: **πρόπας στόλος**=όλος ο λαός, όλος ο κόσμος.— II το έμβολον του πλοίου, κεκαλυμμένον διά χαλκίνων πλακῶν. [δι' ετυμολ. βλ. **στέλλω**].

στόμα, αιολ. **στύμα, -ατος,** τό· ως και νύν, στόμα, λατ. **os,** γεν. **oris.** || ως. το όλον πρόσωπον || ενίοτε κεῖται **ἐν τῷ πληθ. στόματα** και επί ενός προσώπου (**ὡς καὶ τὸ** λατ. **ora**) || **ἐπὶ στόμα**=κατά πρόσωπον, «κατάμουτρα» || **κατὰ στόμα**=πρόσωπον προς πρόσωπον (=λατ. **adversa fronte**) || μτφρ. **στόμα πολέμιοι**=αι σιαγόνες της μάχης (ώσει δηρίου τρόπον τινά). 2) το στόμα ως κύριος χώρος σχηματισμού φωνῆς, ή γλῶσσα || **ὄθεν,** λαλιά, ομιλία, λέξεις, ή λαλουμένη γλῶσσα || **εἰδικαὶ περιφρ. μετὰ προθ.: ἀπὸ στόματος εἰπεῖν** (**ὡς τὸ ἀπὸ γλώσσης εἰπεῖν**)=εκ στόματος, εκ στήθους («απ' εξω») είπειν, αποστηθίζειν, από μνήμης λέγειν | **ἀνὰ στόμα ἔχω ἢ ἐν στόματι ἔχω**=έχω συνεχῶς εις το στόμα μου, αναφέρω, τι πάντοτε (ή πολύ συχνά) | **διὰ στόμα λέγω ἢ διὰ στόμα ἔχω** = έχω πάντοτε εις το στόμα μου, αναφέρω πάντοτε | **διὰ στόμα εἰμί**=είμαι εις την γλῶσσαν του καθενός, «με γλωσσοτρώει όλος ο κόσμος» | **πᾶσι διὰ στόματος** (**ἐνν. ἐστί τι**)= είναι ή κοινή ομιλία, ή γενική συζήτησις | **ἐξ ἑνὸς στόματος**=μιᾷ φωνῇ.— II το στόμιον του ποταμού, αι εκβολαί του (ώσ. και επί θαλάσσης, ο **κόλπος**), λατ. **ostia, fauces** || ώσ. χάσμα, ρῆγμα, έν τῇ γῇ ή εν βράχω || πᾶσα έξοδος ή εἴσοδος.— III το πρόσθιον μέρος της κεφαλῆς του ανθρώπου, το πρόσωπον, ή ὄψις, το **μέτωπον** || **ἐπὶ** ὅπλων, το άκρον, ή αίχμή || η άκμή (κόψις) ξίφους, λατ. **acies** || ώσ. το μέτωπον μιᾶς στρατιωτικῆς παρατάξεως, μέτωπον στρατοῦ: **οἱ ἀπὸ στόματος**=οι άνδρες των πρώτων γραμμῶν του μετώπου (αντίθ. τῷ **οἱ ἀπὸ τῆς οὐρᾶς**=οι άνδρες των οπισθοφυλακῶν) || **ἄκρον στόμα πύργων**=ή άκρα (το χετλος ή ή κορυφή) των πύργων.

*Ἔτυμ.: **στόμα**: Ζενδ. **staman-** (στόμα σκύλου), gall. **safn** (σιαγών), corn. **stefenic** (ούρανίσκος), γοτθ. **stibna,** αγγλ-σαξ. **stefn,** παλ-fris. **stifne** (φωνή), παλ-γερμ. **stimma,** παλ-σαξ. **stemma**· ἐξ αὐτοῦ και το **στομόω**.

στάμ-αργος, άττ. αντί **στόμαλγος, ον** (**στόμα**+ **ἄλγέω**)· ο άλγῶν κατά το στόμα, ο συνεχῶς ομιλῶν, ο καταντῶν άνιαρός με την πολυλογίαν του, όχληρός, φλύαρος (τόσον πού του πονεῖ το στόμα) || ο διαρκῶς μουρμουρίζων.

στομᾰτ-ουργός, **όν** (**στόμα** + ***ἔργω**)· ο εργαζόμενος με το στόμα (και ούτω **ποριζόμενος** τα προς το ζῆν) || ο ποιῶν λέξεις.

στόμᾰχος, ό (**στόμα**)· ο λαιμός, ο φάρυγξ, ο οισοφάγος || ως και νῦν, στόμαχος, «στομάχι» (παρὰ μτγν.). [**στόμαχος : στόμα**· **-αχο-** (ίαπ. **ǵho-**=γερμ. **-uzza-**· πρβλ. ίρλ. **mēn** (στόμα), gall. **min** (χετλος), bret. **mîn** (ρύγχος) (κελτ. ***mēkno-** ἢ ***mēknā**): παλ-γερμ. **mago** (στόμαχος)].

στόμιον, τό, υποκορ. του **στόμα**· μικρόν στόμα, στοματάκι.— II το στόμα αγγείου || το στόμα σπηλαίου, σπήλαιον, υπόγειον χάσμα (οίονεί εἴσοδος εἰς τὸν "Ἅιδην) || κοίλωμα εἰς ὃ εἰσέρχεται ο μοχλός θύρας (ὁ «μάνταλος»).— III το επιστόμιον του χαλινού (δηλ. το εἰς το στόμα του ἵππου εἰσερχόμενον σιδήριον του χαλινοῦ).

στομόω, μελλ. **-ώσω** (**στόμα**)· κλείω το στόμα, φιμώνω, στομώνω.— II εφοδιάζω με στόμα ή με άνοιγμα, σχηματίζω άνοιγμα, ανοίγω.— III εφοδιάζω τι με αίχμήν ή κόψιν, το σκληρύνω ώστε να δύναται να ακονηθῇ ή να γίνῃ αίχμηρόν, το χαλυβδώνω, το «ατσαλώνω» || μτφρ., «ατσαλώνω», σκληρύνω, προπαρασκευάζω τι(νά) διά τι.

στομφάζω, μελλ. **-άσω** (**στόμφος**)· ως και νῦν, στομφάζω, ομιλῶ με στόμφον, κομπάζω, καυχῶμαι μεγαλαυχῶ.

στόμφαξ, -ᾱκος, ό, ἡ (**στόμφος**)· ο ομιλῶν μετά στόμφου, ο χρησιμοποιῶν πομπώδεις λέξεις και φράσεις, κομπαστής, μεγαλορρήμων.

στόμφος, ό (**στόμα**)· ως και νῦν, στόμφος, πομπώδες ὕφος, κομπορρημοσύνη, κομπασμός [δι' ετυμ. βλ. **στέμβω**].

στόμωμα, -ατος, τό (**στομόω**)· στόμα, στόμιον || οίδηρος εσκληρυμμένος ώστε να δύναται να ακονηθῇ και να οξυνθῇ, το χαλύβδωμα, το «ατσάλωμα».

στόμωσις, -εως, ἡ (**στομόω**)· η σκλήρυνσις του σιδήρου, το «ατσάλωμά» του διά να δύναται να ακονηθῇ || **στόμα πολλὴν στόμωσιν ἔχον**=στόμα έχον μεγάλην οξύτητα (δριμύτητα) γλώσσης.

στονᾰχέω, μελλ. **-ήσω** (**στοναχή**)· = **στένω, στενάχω** (βλ. λ. λ), αναστενάζω.— II μτβτ. στενάζω διά τινα, θρηνῶ, «βογγῶ» διά τινα.

στονᾰχή, ἡ (**στενάχω**)· ως το **στόνος** (βλ. λ.), στεναγμός, θρῆνος, οδυρμός || εν τῷ πληθ., στεναγμοί, θρῆνοι, δάκρυα.

στονόεις, εσσα, εν (**στόνος**)· ο προκαλῶν στεναγμούς και θρήνους, πρόξενος δεινῶν || γεν, ο πλήρης στεναγμῶν, τεθλιμμένος, πλήρης πένθους, θρηνώδης, περίλυπος, ελεεινός.

στόνος, ό (**στένω**)· στεναγμός, γογγυσμός, θρῆνος.

στόνυξ, -ῠχος, ὁ· ως το **ὄνυξ**, όξεῖα αίχμή (άκωκή, άκρον) || οξύ εργαλεῖον, αίχμηρόν εργαλεῖον, μαχαίριον, ψαλίς [**στόνυξ**· πρβλ. Ησυχ. «**στόνυχες· τὰ εἰς ὀξὺ λήγοντα, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ὀνύχων**», «**στόνυξι· κέρασι**»· κατά τινας ἐξ ίαπ. ***stenugh-**: ***steugh-**· κατ' άλλους συγγ. τῷ **στάχυς** (<ίαπ. ***steugh-**), παλ-norr. **stinga** (νύσσω, κεντῶ)].

στοργή, ἡ (**στέργω**)· ως και νῦν, στοργή, αγάπη, και κῳρ. ή αμοιβαία φυσική στοργή μεταξύ γονέων και τέκνων.

ΣΤΟΡΕ΄ΝΝΥ¯ΜΙ, συντετμ. **στόρνῡμι,** και κατά μεταθ. φθόγγων **στρώννῡμι** και **στρωννύω**· μελλ. **στορέσω,** άττ. **στορῶ,** ώσ. και **στρώσω**· αόρ. α' **ἐστόρεσα,** και **ἔστρωσα**· παθ. πρκ. **ἔστρωμαι**· στρώνω, απλώνω, εξαπλώνω, εκτείνω, ξεδιπλώνω και απλώνω || **λέχος στορέννυμι** (λατ. **lectum sternere**)=στρώνω το κρεββάτι, ετοιμάζω την κλίνην || στρώνω (επιστρώνω) τι με κάτι: **ὁδὸν μυρσίνῃσι στορέσαι**=«νά στρώσουν τον δρόμον με κλαριά από μυρτιές». 2) ισοπεδώνω, εξομαλύνω την επιφάνειαν: **ὁδὸν στορέσαι**=να στρώσουν τον δρόμον (να τον ισοπεδώσουν, να τον απαλλάξουν από ανωμαλίας, να τον κάμουν λιθόστρωτον), λατ. **viam sternere.**— μτφρ., καταβάλλω εἰς το ἔδαφος, καταρρίπτω, εξουδετερώνω, νικῶ || ώσ. μτφρ., πραΰνω, καταπραΰνω, καθησυχάζω.

*Ἔτυμ. **στορέννυμι**· **στόρνυμι** (μόνον κατ' ἐν. και

πρτ.· **στορν-** ⟨**στωρν-**, ἰαπ. ***stn̥-n-***⟩· τοῦ **στορέννυμι** ὁ ἐν. δὲν ἀπαντᾷ παρ' Ὅμ.· ἐσχηματίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀορ. **ἐστόρεσα** καὶ παθ. πρκ. **ἐστόρεσμαι**, σύμφωνα μὲ τὴν σχέσιν π.χ. τῶν **ἡμφίεσα** καὶ **ἡμφίεσμαι** πρὸς τὸ **ἀμφιέννυμι**· μεθομηρ. **στρώννυμι** (κατὰ τὸ **ζώννυμι**, πρβλ. **στρῶσαι : ζῶσαι**) καὶ μτγν. **στρωννύω**· **στρωτός**· ἰαπ. ***stn̥tó-s***=λατ. **stratus**, Ζενδ. **star³ta-** (σκεπασμένος), πρβλ. σανσκρ. **stīrṇá-ḥ** (διαδεδομένος, διεσκορπισμένος)· ἢ ἐξ ἰαπ. ***stṛ-***, μεταπτ. βαθμ. ἐξ ἑνὸς ***st(e)rē-***· **στρῶμα**· **στρωμνή**: σανσκρ. **stn̥-tí**, **stn̥-náti** (ἁπλώνω), **stárīman-** (ἐξάπλωσις, διασκορπισμός), Ζενδ. **star-** (=λατ. **sternere**), ἀλδ. **štrin'** (ἁπλώνω), λατ. **sterno**, **stramen** (ἄχυρον ἐστρωμένον κατὰ γῆς), **strages**, **stragulus**, **struo**, μεσ-ιρλ. **fo-sernaim** (ἁπλώνω), **srath** (αἰγιαλός, πεδιάς), gall. **sarn** (=λατ. **stratum**, **pavimentum**), γοτθ. **straujan**, παλ-norr. **strá**, ἀγγλ-σαξ. **strēowian**, παλ-γερμ. **strawjan**, **strewen** (ἁπλώνω), παλ-γερμ. **strāo** (ἀχύρινον στρῶμα), **betti-streuui** (=λατ. **lectisternium**), παλ-norr. **strǫnd**, ἀγγλ-σαξ. **strand** (παραλία), παλ-σλαυ. **-strĭra**, **-streti** (=λατ. **sternere**), ἰαπ. ***stera*ˣ*(u)-*** βλ. καὶ ἐν **στέρνον**, **στρατός**.

στορέσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **στορέννυμι**.

στορεσεῦντι, δωρ. **ἀντὶ στορέσουσι**, γ' πληθ. μελλ. τοῦ **στορέννυμι**.

στορεστής, -οῦ, ὁ (**στορέννυμι**)· ὁ καταστρώνων, ὁ καταπραΰνων.

στόρθυγξ, **-υγγος,** ὁ, ἡ· ὀξὺ ἄκρον, αἰχμή, ἀκωκή ‖ κυρ. τὸ «δόντι» τοῦ κέρατος τῆς ἐλάφου ἢ ὁ χαυλιόδους τοῦ ἀγριοχοίρου ‖ ἄκρα ἢ γλῶσσα γῆς ‖ κόσμημα κόμης.

Ἔτυμ.: **στόρθυγξ** (πρβλ. **Ἡσυχ. «στόρθη· τὸ ὀξὺ τοῦ ὄρατος καὶ ἐπιδορατίς»**)· ἰαπ ***stherdh-*** εἶναι **ἐπέκτασις ἐκ** τοῦ ἰαπ. ***sther-*** (βλ. ἐν **στεῖρος**, **στερεός**), πρβλ. γερμ. ***stert-*** ⟨ἰαπ. ***stherd-*** ἐν τῷ παλ-γερμ., μεσ-γερμ. **sterz**, ἀγγλ-σαξ. **steort**, παλ-norr. **stertr** (οὐρά), μεσ-γερμ. **starzen**, **sterzen** (ἐκτινάσσομαι, ἐγείρομαι μεθ' ὁρμῆς), παλ norr. **sterta** (ἐκτείνω, τεντώνω), **stirtla** (ἰσιάζω), **uppstertr** (ἀγέρωχος, ἀλαζών), μεσ-γερμ. **stürzel** (τὸ ἀποτράγημα, τὸ ἀπομένον ἐκ καρποῦ).

στοχάζομαι, μελλ. **-άσομαι**· μέσ. ἀόρ. α' **ἐστοχασάμην**· παθ. πρκ. **ἐστόχασμαι**· ἀποθ. (**στόχος**)· σκοπεύω τι, δηλ. τὸ «σημαδεύω», «τὸ βάζω ἰστὸ σημάδι», πυροβολῶ κατά τινος (μετὰ γεν.) ‖ μτφρ., ἀποβλέπω εἴς τι, ζητῶ νὰ τὸ ἐπιτύχω, τὸ ἐπιδιώκω. **2)** φαντάζομαί τι, τὸ εἰκάζω, τὸ μαντεύω, τὸ συμπεραίνω (μετ' αἰτ.).

στόχασμα, **-ατος,** τὸ (**στοχάζομαι**)· βέλος, ὀκόντιον, ριπτόμενον ἐναντίον στόχου τινός.

στοχαστικός, **ἡ, ὸν** (**στοχάζομαι**)· ἱκανός, ἐπιτήδειος, εἰς τὸ νὰ σκοπεύῃ (νὰ σημαδεύῃ) τι, ἱκανὸς σκοπευτὴς ‖ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ εἰκάζῃ, νὰ συμπεραίνῃ, ὀξύνους, διορατικός, εὐφυής.—**ἐπιρρ. -κῶς**.

στόχος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, στόχος, τὸ σκοπευόμενον (σημαδευόμενον) σημεῖον, τό «σημάδι». **2)** τὸ στοχάζεσθαι, εἰκασία, στοχασμός. [**ἐκ ῥ. στεχ-** ἢ **σταχ-**· πρβλ. γοτθ. **aus-stiggan** (ἐξαιρῶ), παλ-norr. **sting-a**, ἀγγλ-σαξ. **stingan**· βλ. καὶ ἐν **στάχυς**].

στρᾰβός, **ἡ, ὸν** (**στρέφω**)· ὡς τὸ **στρεβλός**· διεστραμμένος, ἐστρεβλωμένος, λοξός ‖ ὡς **καὶ** νῦν, στραβός, λοξῶς βλέπων, παραβλώψ, ἀλλοίθωρος [δι' ἔτυμ. βλ. **στρεβλός**].

στραγγεύω, μελλ. **-σω** (**στρᾰγξ** + **στράγγω**)· συστρέφω, περιτυλίσσω.—**μέσον, στραγγεύομαι**=στρέφω ἐμαυτόν γύρω-γύρω, συστρέφομαι, στρεφογυρίζω ‖ μτφρ., ταλαντεύομαι, βραδυπορῶ, χρονοτριβῶ [δι' ἔτυμ. βλ. **στράγξ**].

στραγγ-ουρία, ἡ (**στρᾰγξ**+**οὐρέω**)· ἐπίσχεσις τῶν οὔρων, δυσουρία, ἰσχουρία (τὸ οὐρεῖν σταγονηδόν).

στραγγουριάω (**στραγγουρία**)· πάσχω (ὑποφέρω ἀπό) στραγγουρίαν.

στράγξ, ἡ, γεν. **στραγγός**· τὸ διὰ στραγγίσεως (πιέσεως, ἐκβλίψεως) λαμβανόμενον, σταγών.

Ἔτυμ.: **στράγξ**· **στραγγός** (=στραγγισμένος σταγόνα-σταγόνα)· **στραγγεύομαι**· **στραγγάλη** (=σχοινίον ἀγχόνης· μτφρ. ἀδημονία)· **στραγγαλιὲς** (ὁμ. σημ.)· **στραγγαλόω** (=στραγγουλίζω) ( )λατ. **strangulo**· **ἀπο-στραγγαλίζω** (=στραγγαλίζω)· ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ **στρογγύλος** (μετὰ **-ο-** ἀντὶ **-α-** πρὸ τοῦ **-υ-**)· μεσ-ιρλ. **srengim** (ἕλκω, τραβῶ), λεττ. **stringt** (γίνομαι ἁλύγιστος, ξυλιάζω, ἀποξηραίνομαι)· ἐξ ἰαπ. ***streu̯g-***, ἐξ οὗ καὶ τὸ λατ. **stringo** (⟨***strengō**, μετὰ **-i-** κατ' ἀναλογ. πρὸς τὴν μτχ. **strictus**· εἶναι δὲ τὸ **stringo** τοῦτο, ὅπερ σημ. «σφίγγω, συνδλίβω», διάφορον τοῦ **stringō**, ὅπερ σημ. «ξελουλουδίζω, δρέπω τὰ ἄνθη)· τοῦ ἰαπ. ***streng-*** παραλλαγὴ τὸ ***streu̯gh-*** ἐν τῷ παλ-norr. **strengr**, ἀγγλ-σαξ. **strenz**, παλ-γερμ. **stranc** (σχοινίον), παλ-norr. **strangr** (βίαιος, σκληρός, ἄκαμπτος), παλ-γερμ. **strangi** (ἰσχυρός, δυνατός, ρωμαλέος)· πρβλ. ***st(h)ereg-*** (εἶμαι ἄκαμπτος) ἐν τῷ γερμ. ***starka-*** (δυνατός), ***straka-*** (ἄκαμπτος), πάντα ἐκτεταμ. ἐκ τοῦ ἰαπ. ***st(h)er-*** (εἶμαι ἁλύγιστος)· βλ. ἐν **στερεός**.

στράπτω, μελλ. **ψω**· =**ἀστράπτω** (βλ. λ.) [δι' ἔτυμ. βλ. **ἀστραπή**].

στρατ-άρχης, **-ου,** ὁ (**στρατὸς** + **ἄρχω**)· ὡς καὶ νῦν, στρατάρχης, ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, στρατηγός.

στράτ-αρχος, ὁ=**στρατάρχης** (βλ. λ.).

στρᾰτάω (**στρατός**)· στρατοπεδεύω.—**Παθητ.**, κεῖμαι (εὑρίσκομαι) ἐστρατοπεδευμένος ‖ ἐπ. γ' πληθ. **ἐστρατόωντο**.

στρᾰτεία (Α), ἰων. **-ηίη,** ἡ (**στρατεύω**)· ἐκστρατεία ‖ **ἐπὶ στρατείας εἶμι**=εἶμαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω, εὑρίσκομαι ἔξω τῆς πατρίδος (τῆς χώρας) ‖ **οἶκοι καὶ ἐπὶ στρατείας**=λατ. **domi et militiae**=ἐν τῇ πατρίδι (εἰς τὸ ἐσωτερικόν) καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν ‖ **ἐν τῷ** πληθ.. ὑπηρεσία ἐν τῷ στρατῷ, ἐκστρατεῖαι, πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις, πόλεμος.

στρᾰτεία (Β), ἡ, ὡς θηλ. ἐπίθ.· ἡ πολεμική, ἡ φιλοπόλεμος (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

στράτευμα, **-ατος,** τὸ (**στρατεύω**)· ὡς τὸ **στρατεία** (βλ.λ.), ἐκστρατεία.— **II** ὡς καὶ νῦν, στράτευμα, στρατός, στρατιωτικὴ δύναμις, τμῆμα στρατοῦ.

στρᾰτεύσῐμος, **ον** (**στρατεύω**)· ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος διὰ) στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ‖ ὥριμος τὴν ἡλικίαν ‖ ἱκανὸς διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

στράτευσις, ἡ (**στρατεύω**)· ἐκστρατεία.

στρατευτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **στρατεύω**· πρέπει νὰ ἐκστρατεύσῃ τις.

στρᾰτεύω, μελλ. **-σω** (**στρατός**)· εἶμαι στρατιώτης, ὑπηρετῶ εἰς τὸν στρατόν, ἐκτίω θητείαν ‖ ἐκστρατεύω, ἐξέρχομαι εἰς πόλεμον, ἐπέρχομαι κατά τινος.— **II** ἀποθ., **στρατεύομαι,** μεσ. μελλ. **στρατεύσομαι**· ἀόρ. α' **ἐστρατεύθην**· πρκ. **ἐστράτευμαι**· ἐκστρατεύω, ὑπηρετῶ ὡς στρατιώτης ‖ μτχ. παθητ. πρκ. **ἐστρατευμένος**=ὑπηρετήσας ὡς στρατιώτης.

στρᾰτ-ηγεῖον, τό· **ἐσφαλμ.** γρ. ἀντὶ **στρατήγιον** (βλ. λ.).

στρᾰτ-ηγέω, μελλ. **-ήσω** (**στρατηγός**)· εἶμαι **στρατηγὸς** (βλ. λ.) ‖ μετὰ γεν., εἶμαι ἀρχηγὸς (στρατηγός) στρατεύματός τινος, τὸν διοικῶ.— **II** μετ' αἰτ. πραγμ., πράττω τι ὡς στρατηγός.— **III** μετ' αἰτ. προσ., ὑπερβαίνω τινὰ εἰς στρατηγικὴν δεινότητα, τὸν ὑπερτερῶ (ὑπερβάλλω, νικῶ) ὡς στρατηγός.

στρᾰτ-ήγημα, **-ατος,** τὸ (**στρατηγέω**)· ἡ πρᾶξις (ἢ ἡ ἐνέργεια) στρατηγοῦ, κυρ. ὡς καὶ νῦν, δηλ. στρατήγημα, στρατηγικὸν τέχνασμα, πανουργία, δόλος.

στρᾰτ-ηγία, ἰων. **-ίη,** ἡ (**στρατηγός**)· τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατηγοῦ, ὁ βαθμὸς του, τὸ ἔργον του, τὸ νὰ εἶναί τις στρατηγός, ἡ διοίκησις, ἡ ἀρχηγία. **2)** αἱ ἱκανότητες ἑνὸς στρατηγοῦ, ἡ στρατηγικὴ δεινότης του. **3)** ἡ περίοδος καθ' ἣν διατελεῖ τις στρατηγός.

στρᾰτ-ηγιάω, ἐφετ. τοῦ **στρατηγέω** (βλ. λ.)· ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι στρατηγός, ἐπιθυμῶ νὰ πολεμήσω.

στρᾰτ-ηγικός, **ή, όν** (**στρατηγός**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς στρατηγόν ‖ **ἡ στρατηγικὴ** (**ἐνν. τέχνη**), ἢ **τὰ στρατηγικὰ**=ἡ τέχνη τοῦ στρατηγεῖν, τὰ καθήκοντα (τὰ ἔργα) τοῦ στρατηγοῦ (=λατ. **scientia rei militaris**).— **II** ἐπὶ προσ., ὁ ἔμπειρος τῆς τέχνης τοῦ στρατηγεῖν, ὁ ἱκανὸς στρατηγός, ὁ ἠσκημένος

εἰς τὰ ἔργα τοῦ στρατηγοῦ ‖ μτφρ., εὐφυής, πανοῦργος.

στρᾰτ-ήγιον, τό, ἐν τοῖς ἀντιγρ. ἐνίοτε ἀσφαλμ. *στρατηγεῖον* (*στρατηγός*)· ἡ σκηνὴ τοῦ στρατηγοῦ, τὸ στρατηγεῖον, λατ. **praetorium** ‖ ἐν Ἀθήναις, ὁ τόπος ἔνθα συνεδρίαζον οἱ στρατηγοί.— ‖ =*στρατόπεδον* (βλ. λ.).

στρᾰτ-ηγίς, *-ίδος*, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (*στρατηγός*)· ἡ τοῦ στρατηγοῦ, ἡ στρατηγικὴ ‖ *πύλαι στρατηγίδες*=ἡ πύλη (ἡ εἴσοδος) εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ στρατηγοῦ ‖ *ναῦς στρατηγίς* (ἢ ἁπλῶς *στρατηγίς*)=τὸ πλοῖον τοῦ ναυάρχου (τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνει ὁ ναύαρχος), ἡ ναυαρχίς.— ‖ ὡς οὐσ. (θηλ. τοῦ *στρατηγός*), ἡ στρατηγός, ἡ διοικοῦσα γυνή, ἡ «στρατηγίνα».

στρατ-ηγός, ὁ (*στρατὸς*+*ἄγω*)· *ὁ ἄγων τὸν στρατόν*, ὁ ἀρχηγὸς (ὁ διοικητὴς) στρατεύματος, ὡς καὶ νῦν «στρατηγός», ἀντίθ. τῷ *ναύαρχος*.— ‖ ἐν Ἀθήναις *στρατηγοὶ* ἐκαλοῦντο δέκα ἄρχοντες, ἐκλεγόμενοι ἐτησίως διὰ ψηφοφορίας ὡς διοικηταὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, καὶ ὡς διαχειρισταὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δοθέντων, δηλ. ὡς στρατηγοί, ναύαρχοι, καὶ ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν.— ‖‖ *στρατηγὸς ὕπατος* ἐκαλεῖτο ὁ Ρωμαῖος **consul** ‖ *στρατηγὸς* δὲ ἁπλῶς ὁ Ρωμαῖος **Praetor**.

στρατηΐη, ἡ, ἰων. ἀντὶ *στρατεία*.

στρᾰτ-ηλᾰσία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*στρατηλατέω*)· ἐκστρατεία, τὸ ὁδηγεῖν τὸν στρατὸν εἰς πόλεμον.— ‖ αὐτὸς οὗτος ὁ στρατός, ὁ ἀπερχόμενος εἰς ἐκστρατείαν.

στρᾰτ-ηλᾰτέω, μελλ. *-ήσω* (*στρατηλάτης*)· ὁδηγῶ στρατὸν εἰς πόλεμον (εἰς ἐκστρατείαν), ἐκστρατεύω.— ‖ μτβτ., διοικῶ, εἶμαι ἀρχηγός, ἔχω τὸ πρόσταγμα, ἄρχω, ἡγεμονεύω (μετὰ γεν.) ‖ ὡσ. καὶ μετὰ δοτ.

στρᾰτ-ηλᾰ́της, *-ου*, ὁ (*στρατὸς*+*ἐλαύνω*)· ὡς καὶ νῦν, στρατηλάτης, ὁ *ἐλαύνων* (ὁδηγῶν) στρατόν, στρατηγός, διοικητὴς στρατοῦ ‖ ὡσ. καὶ ναύαρχος: *στρατηλάτης νεῶν*.

στρᾰτιά, ἡ, ἰων. **-ιὴ** (*στρατός*)· ὡς καὶ νῦν, στρατιά, στρατός, στράτευμα ‖ καθόλου, τμῆμα στρατοῦ, στρατιωτικὴ δύναμις.— ‖ =*στρατεία* (βλ. λ.), ἐκστρατεία.

στρᾰτί-αρχος, ὁ=*στράταρχος*, *στρατάρχης* (βλ. λ.).

στρᾰτιος, *α*, *ον* (*στρατός*)· ὁ τοῦ στρατοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς στρατὸν ἢ εἰς ἐκστρατείαν, φιλοπόλεμος, πολεμικός ‖ *στράτιον* ὡς ἐπίρρ.=στρατιωτικῶς, γενναίως, ἀνδρείως.

στρᾰτιώτης, *-ου*, ὁ (*στρατιά*)· πολίτης ὑπηρετῶν ἐν τῷ στρατῷ, ὁ στρατευόμενος, ὡς καὶ νῦν στρατιώτης.

στρᾰτιωτικός, *ή*, *όν* (*στρατιώτης*)· ὁ ἀνήκων εἰς στρατιώτην, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς στρατιώτην ‖ *τὸ στρατιωτικὸν* (ἐνν. *ἀργύριον*)=ὁ μισθὸς τῶν στρατιωτῶν ‖ *τὸ στρατιωτικὸν* (ἐνν. *πλῆθος*)=οἱ στρατιῶται, ὁ στρατός ‖ *τὰ στρατιωτικὰ* (ἐνν. *ἔργα* ἢ *πράγματα*)=αἱ στρατιωτικαὶ ὑποθέσεις.— ‖ ὁ κατάλληλος διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς τὸ *στρατεύσιμος*.

στρᾰτιωτικῶς, ἐπίρρ. τοῦ *στρατιωτικός*· ὡς στρατιώτης, κατὰ τὸν τρόπον τῶν στρατιωτῶν, ‖ ἀγροίκως, τραχέως, βαναύσως ‖ συγκριτ.: *στρατιωτικώτερον παρεσκευασμένοι*=παρεσκευασμένοι μᾶλλον πρὸς πόλεμον κατὰ ξηράν (παρὰ πρὸς ναυμαχίαν).

στρᾰτιώτις, *-ιδος*, θηλ. τοῦ *στρατιώτης*· γυνὴ ὑπηρετοῦσα ἐν τῷ στρατῷ ὡς στρατιώτης, πολεμίστρια ‖ ὡς θηλ. ἐπίθ., πολεμική: *στρατιῶτις ἀρωγὰ*=πολεμικὴ βοήθεια. 2) *στρατιῶτις* (ἐνν. *ναῦς*)=πλοῖον μεταφέρον στρατιώτας, ὁπλιταγωγόν.

στρᾰτο-λογέω, μελλ. *-ήσω* (*στρατὸς*+*λέγω*)· ὡς καὶ νῦν, στρατολογῶ, ἐγγράφω στρατιώτας εἰς τοὺς στρατολογικοὺς καταλόγους.

στρᾰτό-μαντις, *-εως*, ὁ (*στρατὸς*+*μάντις*)· ὁ μάντις τοῦ στρατοῦ.

στρᾰτοπεδ-άρχης, *-ου*, ὁ (*στρατόπεδον*+*ἄρχω*)· ὡς καὶ νῦν, στρατοπεδάρχης, ὁ ἀρχηγὸς (διοικητὴς) τοῦ στρατοπέδου, ὁ στρατιωτικὸς διοικητής, ὁ ἀρχηγὸς τῶν πραιτωριανῶν φρουρῶν (ἐν Ρώμῃ), λατ. **tribunus legionis**.

στρᾰτο-πεδεία, ἡ· — τῷ ἑπομ.

στρᾰτο-πέδευσις, ἡ (*στρατοπεδεύω*)· ὡς καὶ νῦν, στρατοπέδευσις, τὸ στρατοπεδεύειν ‖ στρατόπεδον, ἡ δέσις στρατοῦ τινος ‖ ὡσ. ἡ δέσις ἐν ᾗ ναυλοχεῖ στόλος τις.

στρᾰτο-πεδεύω, ὡσ. καὶ ὡς ἀποθ. *στρατοπεδεύομαι* (*στρατόπεδον*)· ὡς καὶ νῦν, στρατοπεδεύω, καταλαμβάνω δέσιν τινὰ μετὰ τοῦ στρατοῦ καὶ καταλύω.

στρᾰτό-πεδον, τὸ (*στρατὸς*+*πέδον*)· ὡς καὶ νῦν, στρατόπεδον, τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ἔχει καταλύσει τὸ στράτευμα ‖ ***Στρατόπεδα*** (τὰ) ὡς κυρ. ὄν.=μέρος τῆς Αἰγύπτου, τὸ ὁποῖον εἶχέ ποτε παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ Ψαμμητίχου εἰς τοὺς μισθοφόρους του Κᾶρας καὶ Ἴωνας πρὸς ἐγκατάστασιν. 2) γενικῶς, στρατόπεδον, στρατοπέδευσις, στράτευμα ἑστρατοπεδευμένον που, στράτευμα, στρατός. 3) ὡσ. ναυτικὴ μοῖρα, στόλος.

ΣΤΡΑ͂ΤΟ͂Σ, ὁ (*στορέννυμι*)· ὡς καὶ νῦν, στρατός, δύναμις στρατοῦ, στράτευμα ἑστρατοπεδευμένον, στράτευμα.— ‖ οἱ στρατιῶται, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀρχηγούς ‖ ἐντεῦθεν, ὁ λαός, τὸ πλῆθος, ὁ ὄχλος.

Ἔτυμ.: στρατὸς (αἰολ. *στρότος*, πρβλ. κρητ. *σταρτος* ‹ *στρατὸς* κατὰ μετάθεσιν φθόγγων, παρ' Ἡσυχ. «*σταρτοί· αἱ τάξεις τοῦ πλήθους*») ‹ ἰαπ. *stṛtó-s* (=σανσκρ. *stṛ̥ta-ḥ* =ἑστρωμένος, ἐσκορπισμένος), ἐκ ῥίζ. *ster-* (ἁπλώνω), περὶ ἧς βλ. ἐν *στόρνυμι*).— κατά τινας *στρατὸς* ‹ **strḭtó-s*, συγγ. ἄρα τῷ ἰρλ. *trḕt* (στράτευμα) (**trento-m*), παλ-σλαυ. *tra,tĭ̯* (=λατ. **agmen**) (**tronto-s*), νορβ. **strind** (σειρὰ στρατιωτῶν, πλῆθος)· ἄλλοι ἐπηρεαζόμενοι ἐκ τοῦ αἰολ. *στρότος* φρονοῦσιν ὅτι *-ρα-* ‹ *-ṛ̥-*.— Παράγωγα: *στρατιά*, *στρατεία*, *στρατεύω*, *στρατάομαι*, *στρατιώτης*, *στρατόπεδον*.

στρατόφι, ἐπ. γεν. τοῦ *στρατός*.

Στρᾰτ-ωνίδης, *-ου*, ὁ· κωμικὸν πατρωνυμ. ἐσχηματισμένον ὡσεὶ ἔκ τινος

Στρατ-ώνης (*στρατὸς*+*ὠνέομαι*)=ὁ ἐμπορευόμενος στρατεύματα, ἔμπορος στρατευμάτων.

στρᾰφείς, στρᾰφῆναι, μτχ. καὶ ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *στρέφω*.

στραφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *στρέφω*.

στρέβλη, ἡ (*στρεβλός*)· ὄργανον κατάλληλον πρὸς στρέβλωσιν (πρὸς συστροφήν, περιστροφήν), στροφεῖον, ὄνος, «μάγγανον», «ἀργάτης», βαροῦλκον, ἐργατοκύλινδρος, «μποτζεργάτης», κοχλίας, τροχός, «καρούλι», «μακαρᾶς».— ‖ ὄργανον βασανιστήριον (χρησιμοποιούμενον πρὸς βασανισμόν), «δοκαρόξυλο».

στρεβλός, *ή*, *όν* (*στρέφω*)· ὁ συνεστραμμένος, ὁ διεστραμμένος, καμπύλος, κυρτός, «στραβός».

Ἔτυμ.: στρεβλός· στρεβλόω· στρέβλη· στρόβος· στρόβιλος· στροβιλὸς (ἐπίθ., ὁ περιδινούμενος, περιστρεφόμενος)· *στροβέω· στραβὸς* (**stṛ̥b-*)· *στράβηλος·στράβων* (=*στραβὸς*)(*Στράβων*, *Στράβαξ*)·*στρόμβος*· ἐξ ἰαπ. **streb-* (στρέφω, περιστρέφω, στρεβλώνω, στραγγαλίζω), παραλλ. δὲ **strebh-* ἐν τῷ *στρέφω* (βλ. λ.)· πρβλ. καὶ *ἀστράβη*.

στρεβλόω, μελλ. *-ώσω* (*στρεβλός*)· στρεβλώνω, συστρέφω μὲ τὴν *στρέβλην* (βλ. λ.), ἢ συστρέφων ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου ἐκτείνω (τεντώνω) ἰσχυρῶς τὸ ὑπόλοιπον, σφίγγω (τεντώνω) τι στρέφων κοχλίαν (ὡς τὰς χορδὰς τῶν μουσικῶν ὀργάνων μὲ τὰ «στριφτάρια»), τεντώνω.— ‖ συστρέφω βιαίως, διαστρέφω, στρεβλώνω, ἐξαρθρώνω, «στραγγουλίζω» ‖ ἐντεῦθεν, ἐξαπλώνω τινὰ ἐπὶ βασανιστηρίου ὀργάνου πρὸς βασανισμόν, στρεβλώνω, βασανίζω.— παθητ., στρεβλώνομαι, βασανίζομαι, ἐξαρθρώνομαι.— ‖‖ μτφρ., διαστρεβλώνω, διαστρέφω, τοὺς λόγους τινὸς (τὴν ἀλήθειαν κλπ.) [διὰ ἐτυμ. βλ. *στρεβλός*].

στρέμμα, *-ατος*, τὸ (*στρέφω*)· τὸ συνεστραμμένον ἢ διεστραμμένον (ἐξηρθρωμένον) ‖ ἐξάρθρωσις, «στραμπούλισμα».

στρέπτ-αιγλος, *α*, *ον* (*στρέφω*+*αἴγλη*)· ὁ περιστρέφων, ὁ περιδινῶν, τὴν λάμψιν (τὴν *αἴγλην*).

στρεπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*στρέφω*)· ὁ *στροφεὺς* (βλ. λ.), ὁ στρέφων, πᾶν ὅ,τι στρέφει ἄλλο τι, εἷς τῶν σπονδύλων τοῦ τραχήλου ‖ ὡσ. κάθε κοίλωμα, εἰς ὃ εἰσέρχεταί τι.

στρεπτός, ή, όν, ὡσ. καὶ **-ός, -όν,** ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ ***στρέφω***· ὁ εὐκόλως στρεφόμενος, εὔκαμπτος, δυνάμενος νὰ συστραφῇ ‖ ***στρεπτὸς χιτὼν*** = (κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον) θώραξ ἁλυσιδωτὸς ἢ πλεκτός, ἐκ συμπεπλεγμένων σιδηρῶν κρίκων συνιστάμενος, ὁ ἄλλως καὶ «θώραξ ἁλυσιδωτὸς ἢ λεπιδωτός» λεγόμενος, εὔκαμπτος, εὐλύγιστος, λατ. **lorica annulata**· κατ' ἄλλους ***στρεπτὸς χιτὼν*** ἦτο χιτὼν (ὑποκάμισον) πλεκτὸς ἢ ὑφασμένος. 2) ὡς οὐσ. ***ὁ στρεπτός*** (ἐνν. ***κύκλος***) = περιλαίμιον, περιδέραιον, κόσμημα τοῦ λαιμοῦ, ἐκ συνεστραμμένου μετάλλου ἢ ἐξ ἁλύσεως («ἁλυσίδα τοῦ λαιμοῦ»), λατ. **torques** ‖ ***τὰ στρεπτὰ*** (ἢ ***οἱ στρεπτοί***)=τὰ περιδέραια.— **II** μτφρ., ὁ δυνάμενος νὰ καμφθῇ, νὰ μεταβληθῇ, νὰ μετατραπῇ: ***στρεπτὴ γλῶσσα*** = εὔστροφος (ρευστή, γλαφυρὰ) γλῶσσα, λατ. **versabilis.**— **III** κεκαμμένος, κυρτός.

στρεπτο-φόρος, ον (***στρεπτός***+***φέρω***)· ὁ φέρων (φορῶν) περιδέραιον, λατ. **torquatus.**

στρεύγομαι, παθητ. (***στραγγεύομαι, στράγξ***)· ἐκβλίβομαι, ἐκπιέζομαι κατὰ σταγόνας ‖ μτφρ., ἀποστραγγίζομαι, ἐξαντλοῦμαι, χάνω τὰς δυνάμεις μου, καταπονοῦμαι, κατατρίβομαι, φθίνω, κατατήκομαι.

'***Ετυμ.:*** ***στρεύγομαι, στρευγεδών,*** πρβλ. παλ-norr. **striúka** (τρίβω, στιλβώνω, ἀποσπογγίζω), παλ-γερμ. **strīhhōn** (προσκόπτω, «σκοντάφτω»), λεττ. **strúgains** (ραβδωτός, χαρακτός), παλ-σλαυ. **struža, strĭgati** (=λατ. **radere, tondēre**)· ἐξ ἰαπ. ***streug-*** (παραλλ. τῷ ***streig-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***στρίγξ***, λατ. **striga**=χορτοκόπημα), ἐκτεταμ. κατὰ ἓν **-g-** ἐκ τοῦ ***sī(e)reu-*** (ἁπλώνω)· βλ. ἐν ***στόρνυμι.***

στρεφε-δῑνέω, μελλ. ***-ήσω*** (***στρέφω***+***δινέω***)· περιστρέφω τι, περιδινῶ, τὸ στροβιλίζω κύκλῳ.—παθητ., περιστρέφομαι ὁλόγυρα, στρεφογυρίζω.

στρεφθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***στρεφω.***

ΣΤΡΕ'ΦΩ, μελλ. ***-ψω***· ***ἀόρ. α' ἔστρεψα,*** ἐπ. ***στρέψα***· πρκ. ***ἔστροφα.***— παθητ., ***ἀόρ. α' ἐστρέφθην.*** δωρ. ***ἐστράφθην***· ἀόρ. β' ***ἐστράφην***· πρκ. ***ἔστραμμαι.***

Α' ἐνεργ., ὡς καὶ νῦν, στρέφω, συστρέφω, «στρίβω», γυρίζω, κάμπτω, λυγίζω ‖ ***ἵππους στρέφω*** = στρέφω ἵππους, ὁδηγῶ ἵππους, ἡνιοχῶ ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, τοὺς διατάσσω νὰ κάμουν στροφὴν (μεταβολήν).— **II** κάμνω τι(νά) νὰ στραφῇ περὶ τὸν ἄξονά του ‖ μεταβάλλω, τροποποιῶ, τι(να) ‖ ὡσ. ἀναστρέφω, ἀνατρέπω, κάμνω ἄνω-κατω.— **III** συστρέφω, (κλώθω) σχοινίον ‖ συστρέφω, διαστρέφω, στρεβλώνω, βασανίζω, τυραννῶ.— ὡσ. ἐπὶ **παλαιστῶν,** συστρέφω τὸν ἀντίπαλον πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸν ἀνατρέπω.— **IV** μτφρ., ἀναστρέφω κατὰ νοῦν, σκέπτομαι, διανοοῦμαι, ἀναπολῶ, ἀνακυκλῶ τι κατὰ νοῦν, λατ. **(consilium) animo volvere.**— **V** ἐκτρέπω τινὰ ἐκ τῆς ὁρθῆς τροχιᾶς, μεταστρέφω, παρεμποδίζω ‖ σφετερίζομαι ξένα χρήματα, καταχρῶμαι, ἰδιοποιοῦμαι.— **VI** ὡς ἀμτβ. ἔχει τὰς αὐτὰς σημασ. μὲ τὸ παθητ., περιστρέφομαι, περιφέρομαι τῇδε κἀκεῖσε.

Β' παθητ. καὶ μέσον, στρέφω, συστρέφω, ἐμαυτόν, συστρέφομαι περιστρέφομαι, στρέφομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ριπτάζομαι τῇδε κἀκεῖσε, γυρίζω ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ ‖ ἀπολ. στρέφω (γυρίζω) ὀπίσω, ἐπιστρέφω ‖ γυρίζω καὶ φεύγω, τρέπομαι εἰς φυγήν ‖ ἐπὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων, περιστρέφομαι ἐν κύκλῳ, ἀκολουθῶ κυκλικὴν τροχιάν. 2) μτφρ., ***στροφὰς στρέφομαι***=περιστρέφομαι, κάμνω γύρους, ὅπως ὁ παλαιστής ὁ προσπαθῶν **νὰ** διαφύγῃ ἐπικίνδυνον λαβήν τοῦ ἀντιπάλου, μετακινοῦμαι διαρκῶς, λοξοδρομῶ, ἐκφεύγω, προσπαθῶ νὰ ὑπεκφύγω ‖ ***πάσας τὰς στροφὰς στρέφομαι***=προσπαθῶ νὰ «ξεφύγω μέ κάθε τρόπο» ‖ μτφρ., μεταστρέφομαι καὶ μεταβάλλομαι. 3) μετὰ γεν., ***στρέφομαί τινος***=στρέφω ἐμαυτόν (στρέφομαι) πρὸς τι(να), προσέχω εἴς τι(να).— **II** προσκολλῶ ἐμαυτόν (προσκολλῶμαι), προσπλέκομαι, συνάπτομαι, «πιάνομαι καὶ κρατιοῦμαι» ἀπό τι(να).— **III** ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, συστρέφομαι, διαστρέφομαι, στρεβλώνομαι, ἐξαρθρώνομαι.— **IV** περιπλανῶμαι (περιφέρομαι) τῇδε κἀκεῖσε ‖ ἐπὶ **πραγμάτων,** εἶμαι ἄφθονος, ἐπικρατῶ, ἐπιπολάζω.

'***Ετυμ.:*** ***στρέφω· στρέψις· στρέμμα· στροφή· στρόφιγξ· στροφάλιγξ· στροφεύς·*** ἐξ ἰαπ. ****strebh-,*** ἐναλλασσομ. μετὰ τοῦ ****streb-*** ἐν τῷ ***στρεβλὸς*** (βλ. λ.).

στρέψασκον, γ' πληθ. ἰων. ἀορ. α' τοῦ ***στρέφω.***

στρέψις, ***-εως,*** ἡ (***στρέφω***)· ***ὡς*** καὶ νῦν, στρέψις, στροφή, συστροφή, περιστροφή.

στρεψο-δῑκέω, μελλ. ***-ήσω*** (***στρέφω*** + ***δίκη***)· ὡς καὶ νῦν, στρεψοδικῶ, διαστρέφω, ἀνατρέπω τὸ δίκαιον.

στρεψο-δῑκο-πᾰν-ουργία, ἡ (***στρεψοδικέω***+***πανουργία***)· ἡ πανουργία ἐν τῷ στρεψοδικεῖν (ἐν τῇ διαστροφῇ τοῦ δικαίου),

ΣΤΡΗΝΗ'Σ, ***ές***· ἐπὶ ***ἠχων,*** ἰσχυρός, δυνατός, ὀξύς, δυσάρεστος ‖ τραχύς, σκληρός, ἀγροῖκος.

'***Ετυμ.:*** ***στρηνὴς*** καὶ ***στρηνὸς*** (πρβλ. 'Ησυχ. ἐν λ. ***στρηνές, στρηνόν***)· ***στρῆνος,*** τό· ***στρῆνος,*** ὁ· ***στρηνόφωνος***· ***στρηνύζω***· ***στρηνιάω*** : λατ. **strenuus,** gall. **trīn** (μάχη, ἀγών, μόχθος) (*[s]strēnā), παλ-norr. **stríðr, stríð** (ἰσχυρός, τραχύς, ἰσχυρογνώμων, ἀγγλσαξ. **styrne** (αὐστηρός, σκληρός), norv. **sterva** (διατείνομαι, ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ), λεττ. **starigs** (ἀκριβής, ἐπιμελής), παλ-πρωσσ. **sturnawiskan** (σοβαρός, σπουδαῖος), ρωσσ. **starátĭsja** (ἐνασχολοῦμαι, φροντίζω)· ἐξ ἰαπ. ***sterēi-** (ἐκδηλώνομαι μετὰ ζωηρότητος), ἐκτετ. ἐκ τοῦ ***ster-,** τοῦ ἐν τῷ ***στερεὸς*** (βλ. λ.). λατ. **strenuus.**

στρηνιάω, μελλ. ***-άσω*** (***στρῆνος***)· ἀσωτεύω, ἀκολασταίνω, γίνομαι ἀσελγής.— **II** ἀλαζονεύομαι, κομπάζω.

στρῆνος, -εος, ὁ, ἀλλὰ καὶ ***τὸ στρῆνος*** (***στρηνής***)· ὑπερβολικὴ ῥώμη (δύναμις) ‖ ἀλαζονεία, αὐθάδεια, θράσος ‖ ἀκολασία, ἀσέλγεια.

στρῑβῐ-λῐκίγξ, κωμικὴ λέξις (παρ' Ἀριστοφ.)· τὸ ἐλάχιστον μέρος ἢ μόριον ‖ ***οὐδὲ στριβιλικίγξ***= οὐδὲ γρῦ, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον, οὐδόλως [κατὰ τὸν Σχολ. ἐκ τοῦ ***στρίβος*** (=ἀσθενὴς φωνὴ) καὶ ***λίκιγξ*** (=φωνὴ πτηνοῦ), ὥστε τὸ ὅλον=ὁ ἐλάχιστος (ἀσθενέστατος) κρωγμὸς ὀρνέου].

στρίγξ, ἡ, γεν. ***στριγγός***· νυκτερινὸν (νυκτόβιον) τι πτηνόν, κληθὲν οὕτω ἐκ τοῦ ὀξέος κρωγμοῦ του, «νυχτοκόρακας», λατ. **strix.** 2) σειρά, στίχος (βλ. ἐτυμολ.).

'***Ετυμ.:*** ***στρίγξ, στριγγός,*** ἡ (τὸ πτηνὸν) **φέρεται καὶ ὡς *στρίξ, στλίξ,*** πρβλ. 'Ησυχ. «***στρίγλος***'... ***οἱ δὲ νυκτοκόρακα***», λατ. **strix,** γεν. **strigis** («μποῦφος»)· ἐξ ἰαπ. ***strei-g-** (σφυρίζω, παράγω ἦχον κραδαινόμενος), καὶ παραλλ. ***(s)trei-d-** ἐν τῷ ***τρίζω*** καὶ λατ. **strīdeō.**— τὸ δὲ ***στρίγξ*** (ἢ ***στρίξ***), γεν. ***στριγγὸς*** (=ῥάβδωσις κίονος, αὐλακιά, ἀρότρου, σειρά, γραμμή, στίχος) **εἶναι** συγγ. τῷ λατ. **stringō** (=δρέπω τὰ ἄνθη, ξυρίζω, ἅπτομαι ἐλαφρῶς), **striga** (χορτοκόπημα· αὐλακιά, γραμμή), **strigilis** (ξύστρα ἵππου, στλεγγίς), παλ-γερμ. **strihhan,** ἀγγλ-σαξ. **strícan,** παλ-norr. **strykua,** (ἐπιτρίβω, γυαλίζω), γοτθ. **striks,** παλ-γερμ. **strich,** (γραμμή, χαραγή), παλ-σλαυ. **striga, strišti** (=λατ. **tondere**), παλ-πρωσσ. **strigli** (σκόλυμος, «γαϊδουράγκαθο»)· ἐξ ἰαπ. ***streig-,** ἐκτεταμ. ἐκ τοῦ ***sī(e)rēi-** ἢ ***sī(e)rei-** ἐν τῷ παλ-γερμ. **strimo** (σειρά, γραμμή), λατ. **stria** (χάραγμα, ῥάβδωσις κίονος, σειρά)· βλ. καὶ ἐν ***στρεύγομαι.***

στριφνός, ή, όν (***στιβαρός*** ?)· σταθερός, τραχύς, στερεός, σφιγκτός, πυκνός, στιβαρός.

'***Ετυμ.:*** ***στριφνὸς*** (ἰαπ. ***str-i-bh-** (πρβλ. ***ster-i-bh-** ἐν τῷ ***στέφιφος,*** ***ster-bh-** ἐν τῷ ***στέρφος***) : μεσ-γερμ. καὶ νεο-γερμ. (δγμοτ.) **streif** (**strif**=ἀλύγιστος), μεσ-néerl. **strēven** (προσπαθῶ, ἀντιτίθεμαι εἰς..., ἀνθίσταμαι), μεσ-γερμ. **streben** (προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι, ἐπιδιώκω), βλ. καὶ ἐν ***στρυφνός***· ἡ πρὸς τὸ ***στιβαρὸς*** σχέσις ἀμφισβητεῖται.

στροβέω, μελλ. ***-ήσω*** (***στρόβος***)· συστρέφω, περιστρέφω, περιδινῶ, τι ὡς σβοῦραν ‖ μτφρ., στροβιλίζω τινά, τὸν κάμνω νὰ ζαλιοθῇ, νὰ αἰσθανθῇ ἴλιγγον.— παθητ., μετὰ μεσ. μέλλ. ***στροβήσομαι***· περιδινοῦμαι, περιστρέφομαι, στρεφογυρίζω· ἐξ αὐτοῦ τὸ

στροβητός, ή, όν· ὁ περιστρεφόμενος, ὁ περιεστραμμένος, ὁ στρεφογυρισμένος, ὁ τεταραγμένος.

στροβῐλίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***στρόβιλος***)· ὡς καὶ νῦν, στροβιλίζω τι, στρεφογυρίζω τι, τὸ περιστρέφω.

στρόβῑλος, ὁ (*στροβέω*)· πᾶν τὸ περιστρεφόμενον, τὸ στροβιλιζόμενον, ἢ τὸ συνεστραμμένον (τὸ ἀπεστρογγυλωμένον, ὅπως π. χ. ὁ ἀκανθόχοιρος) ‖ ρόμβος, «σβούρα» ‖ ἐντεῦθεν, ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος, ὁ κῶνος τῆς πίτυος ἢ κουκουνάρας, ἡ «κουκουνάρα». 2) ὡς καὶ νῦν, ἀνεμοστρόβιλος, δίνη ἀέρος. 3) χορὸς συνιστάμενος εἰς ταχεῖαν περιστροφήν, «βάλς», χορευτικὴ περιστροφή.

στροβῑλός, *ή, όν* (*στροβέω*)· ὁ περιδινούμενος, περιστρεφόμενος κυκλοτερῶς, συνεστραμμένος.

στροβῑλ-ώδης, *ες* (*στρόβιλος*+*εἶδος*)· *στροβιλοειδής*, ὁμοιος πρὸς *στρόβιλον* (βλ.λ.), κωνικός, κωνοειδής.

στρόβος, ὁ (*στρέφω*)· συστροφή, κυκλοτερὴς περιστροφή, δίνη [δι' ἐτυμ. βλ. *στρεβλός*].

στρογγύλλω (*στρογγύλος*)· στρογγυλώνω, στρογγυλεύω, ποιῶ στρογγύλον ‖ περιστρέφω, συστρέφω, κλώθω.

στρογγῠλος, *η, ον* (*στράγγω*)· ὡς καὶ νῦν, στρογγύλος, στρογγυλός, ἀπεστρογγυλωμένος, κυκλοτερής, σφαιρικός ‖ *στρογγύλη ναῦς* ἢ *στρογγύλον πλοῖον*=ἐμπορικὸν πλοῖον, φορτηγὸν (*ὁλκάς*, ὅπως ἄλλως ἐλέγετο), λόγῳ τοῦ σχήματός του, τοῦ πλησιάζοντος πρὸς τὸ στρογγύλον διὰ λόγους μείζονος χωρητικότητος, καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *μακρὰ ναῦς* (λατ. **navis longa**)=τὸ πολεμικὸν πλοῖον.— ‖ μτφρ., καλῶς ἀπεστρογγυλωμένος, καλῶς ἐξειργασμένος, τετορνευμένος, ἐπιμεμελημένος, γλαφυρός (κυρ. ἐπὶ λέξεων καὶ ἐκφράσεων). [δι' ἐτυμ. βλ. *στράγξ*].

στρομβέω, μελλ. *-ήσω* (*στρόμβος*)· = *στροβέω* (βλ. λ.).

στρομβηδόν, ἐπιρρ. (*στρομβέω*)· ἐν εἴδει *στρόμβου*, ὁμοίως πρὸς *στρόμβον* (σβούραν), περιστροφικῶς, λατ. **turbinatim**.

στρόμβος, ὁ (*στρέφω*)· ὡς τὸ *στρόβος*, *στρόβιλος* (βλ. λ. λ.), πᾶν τὸ συνεστραμμένον, σῶμα κυκλοτερές, «σβούρα», λατ. **turbo** ‖ ἀνεμοστρόβιλος. 2) σπειροειδὲς ὄστρακον κοχλίου. 3) ἄτρακτος. [δι' ἐτυμ. βλ. *στρεβλός*].

στρούθειος, *α, ον* (*στρουθός*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς στρουθούς (μικρὰ πτηνά, σπουργίτας) ‖ *στρούθειον μῆλον*=κυδώνιον.

στρουθίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *στρουθός* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, στρουθίον, νεαρὸς στρουθός, σπουργίτης. — ‖ (*στρουθός*=εἶδος βοτάνης), σμηκτρὶς βοτάνη, «σαπουνόχορτο», χρησιμοποιούμενον πρὸς καθαρισμὸν μαλλίνων ὑφασμάτων, «τσουένι».

ΣΤΡΟΥΘΟΊΣ, ὁ, καὶ ἡ· ὡς καὶ νῦν, στρουθός, σπουργίτης, πᾶν μικρὸν πτηνόν.— ‖ ἀλλὰ καὶ πᾶν πτηνόν, ὅπως ὁ ἀετός.—*ὁ μέγας στρουθός*=τὸ μέγα πτηνόν, ἡ στρουθοκάμηλος, καλουμένη καὶ *στρουθὸς κατάγαιος* ὡς τρέχουσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ μὴ πετῶσα ‖ μετὰ τῆς σημ. αὐτῆς καὶ ἁπλῶς *ἡ στρουθός*.— ‖‖ *στρουθός*, ἡ· εἶδος βοτάνης (βλ. *στρουθίον* II).

Ἔτυμ.: *στρουθὸς* (ἀττ. καὶ *στρῶθος*)· κατά τινας προϊὸν ἤδη τύπος **στρουσθος*: παλ-γερμ. **drōsca**, ἀγγλοσαξ. **draesce**, λιθ. **strāzdas**, λεττ. **strafds**, παλ-πρωσσ. **tresde**, παλ-norr. **þrostr**, λατ. **turdus**, (<**tĭrdos* <**tĭzdo-s*), gall. **drudwy** (ψαρόνι)· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «*στροῦς*· *ὁ στρουθός*».

στροφαῖος, *α, ον* (*στροφή*)· εὔστροφος, πανοῦργος ‖ ὡσ. (ἐκ τοῦ *στροφεύς*)· ὁ ἱστάμενος παρὰ τῷ στροφεῖ (παρὰ τῇ στρόφιγγι) τῆς θύρας ὡς θυρωρὸς (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ).

στροφᾰλιγξ, *-ιγγος*, ἡ (*στροφᾰλίζω*)· περιστροφή, δίνη, στρόβιλος ‖ στρόφιγξ θύρας, ἄξων ἀμάξης.

στροφᾰλίζω, ἐκτεταμ. τύπος τοῦ *στρέφω*· στρέφω συχνά ἢ πολύ, στρέφω ταχέως ‖ *ἠλάκατα στροφαλίζω*=στρέφω τὴν ἄτρακτον, κλώθω, νήθω.

στροφάς, *-άδος*, ὁ, ἡ (*στρέφω*)· ὁ περιστρεφόμενος ὁλόγυρα, ὁ περιδινούμενος, περιστροφικός, ὁ ἀκολουθῶν κυκλοτερῆ τροχιάν ‖ *ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι*=ἡ κυκλικὴ τροχιὰ τῆς Ἄρκτου ‖ *Στροφάδες* (ἐνν. *νῆσοι*), νησίδες τινες πλησίον τῆς Ζακύνθου, κληθεῖσαι οὕτω ὡς περιστρεφόμεναι τρόπον τινά, διότι ἐθεωροῦντο ὡς ἐπιπλέουσαι· παλαιότερον ὠνομάζοντο *Πλωταί*.

στροφεῖον, τὸ (*στρέφω*)· συνεστραμμένος βρόχος, «θηλιά». 2) ἐργαλεῖον δι' οὗ συστρέφεταί τι, ξύλινον βαροῦλκον, ἐργατοκύλινδρος.

στροφεύς, *-έως*, ὁ (*στρέφω*)· εἷς τῶν σπονδύλων τοῦ τραχήλου ἢ τῆς σπονδυλικῆς στήλης.— ‖ κοιλότης (δήκη) ἐν ᾗ περιστρέφεται ἡ στρόφιγξ τῆς θύρας (πρβλ. *στρόφιγξ*).

στροφέω•=*στρέφω* (βλ. λ.) ‖ κυρ. ἔχω κωλικόπονον (πόνους εἰς τὴν κοιλίαν, «κοψίματα»).

στροφή, ἡ (*στρέφω*)· ὡς καὶ νῦν, στροφή, τὸ στρέφειν ‖ περιστροφή, τὸ στρέφειν κύκλῳ, κυκλικὴ περιστροφή, τὸ στρεφογύρισμα. 2) συστροφή, «στρίψιμο», «κλώσιμο» ‖ ἐξαπατητικὸς ἐλιγμός, τέχνασμα χρησιμοποιούμενον ἐν πολέμῳ πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ ἀντιπάλου. 3) ἐν τῇ Μουσικῇ, συστροφή, κάμψις.— ‖ ἡ ὀρχηστικὴ κίνησις τοῦ χοροῦ πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὀρχήστρας ‖ ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ μέλος τὸ ᾀδόμενον ὑπὸ τοῦ χοροῦ κατὰ τὴν κίνησιν ταύτην, ἡ *«στροφὴ»* ὅπως λέγεται, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχεῖ ἡ *«ἀντιστροφή»*, ἤτοι τὸ μέλος τὸ ᾀδόμενον κατὰ τὴν ἀντίθετον κίνησιν (πρὸς τὴν ἄλλην δηλ. πλευρὰν τῆς ὀρχήστρας).

στρόφιγξ, *-ιγγος*, ὁ (*στρέφω*)· ὡς καὶ νῦν, στρόφιγξ (*στροφεύς*, βλ. λ.), ὁ ἄξων περὶ ὃν στρέφεταί τι, ἢ γεν. τὸ σημεῖον πέριξ τοῦ ὁποίου στρέφεταί τι. 2) ἐν τῷ πληθ. *στρόφιγγες* ἐκαλοῦντο μοχλίσκοι στρεφόμενοι ἐντὸς θηκῶν (κοιλοτήτων) ἀκινήτων καὶ χρησιμεύοντες ὡς στρόφιγγες· πρβλ *στροφεύς*. 3) μτφρ., *στρόφιγξ γλώττης*=εὐχέρεια γλώσσης, εὐφράδεια.

στρόφιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *στρόφος*· μικρὸς δεσμός, τ. ἔ. ταινία τὴν ὁποίαν αἱ γυναῖκες ἔφερον περὶ τὴν κεφαλὴν ἢ περὶ τὸ στῆθος.

στρόφις, *-ιος*, ἡ (*στρέφω*)· ἄνθρωπος εὔστροφος, εὐκόλως διολισθαίνων («ποὺ ξεγλιστρᾷ σὰν χέλι»), πανοῦργος, ἀπατεών.

στροφίς, *-ίδος*, ἡ·=*στρόφιον* (βλ. λ.).

στροφο-δῑνέομαι, παθητ. (*στρόφος* + *δῑνέομαι*)· περιδινοῦμαι, περιστρέφομαι, «κλωδογυρίζω» (κυρ. ἐπὶ γυπῶν περιπταμένων γύρω ἀπὸ τὴν φωλεάν των).

στρόφος, ὁ (*στρέφω*)· συνεστραμμένος ἱμὰς ἢ δεσμὸς (δερμάτινος ἢ ἐξ ἐρίου), ζώνη ‖ σχοινίον. 2) «φασκιά», ὕφασμα εἰς λωρίδας διὰ σπαργάνωμα ἢ φάσκιωμα.— ‖ συστροφὴ τῶν ἐντοσθίων, κωλικόπονος, λατ. **tormina**.

Στρῡμονίας, ἰων. **-ίης,** ὁ (ἐνν. *ἄνεμος*)· ἄνεμος πνέων ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Θρακικοῦ Στρυμόνος πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἤτοι ΒΒΑ. ἄνεμος.

Στρῡμόνιος, *α, ον* (*Στρυμών*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Στρυμόνα ποταμόν, ὁ τοῦ Στρυμόνος, ὁ περὶ τὸν Στρυμόνα.

Στρῡμών, *-όνος*, ὁ· ὁ καὶ σήμερον ἔτι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο φερόμενος ποταμὸς τῆς Θράκης

στρυφνός, *ή, όν* (*στύφω*)· ἐπὶ χυμοῦ προκαλοῦντος συσπάσεις τοῦ στόματος, ὡς καὶ νῦν, στρυφνός, «στυφός», ὀξὺς («ξινός»), **«ἄγουρος»**, δριμὺς τὴν γεῦσιν, στυπτικός.— ‖ μτφρ., ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τραχύς, αὐστηρός, δύστροπος, «γκρινιάρης».

στρῶμα, *-ατος*, τὸ (*στρώννυμι*)· πᾶν τὸ ἐξαπλούμενον (ἐκτεινόμενον), πᾶν ὅ,τι στρώννυται (στρώνεται), διὰ νὰ πλαγιάσῃ (κοιμηθῇ) κανείς ἢ νὰ καθίσῃ ἐπ' αὐτοῦ, στρωμνή, «στρωσίδι», τάπης, κοίτη, λατ. **stragulum, vestis stragula** ‖ ἐν τῷ πληθ. *τὰ στρώματα*=ὡς καὶ νῦν, στρώματα, σκεπάσματα τῆς κλίνης, ἢ καὶ ἀνακλίντρων πρὸς δεῖπνον.

στρωμᾰτό-δεσμον, τό, καὶ **-δεσμος,** ὁ (*στρῶμα* +*δεσμόν*)· εὐμεγέθης δερμάτινος ἢ πάνινος σάκκος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ δοῦλοι ἐναπέθετον καὶ ἔδενον τυλιγμένα τὰ *στρώματά των* (τὰ κλινοσκεπάσματά των).

στρωμᾰτο-φῦλαξ, *-ᾰκος*, ὁ (*στρῶμα* + *φύλαξ*)· ὁ φυλάττων (φρουρῶν) τὰ *στρώματα* (βλ. λ.), ὁ φύλαξ (ὁ ἔχων τὴν ἐπιστασίαν) τῶν κλινοστρωμνῶν, τραπεζομανδήλων κλπ.

στρωμνή, ἡ (*στρώννυμι*)· ἡ ἐστρωμένη κλίνη ‖ κλίνη, ἀνάκλιντρον ‖ ὡς καὶ νῦν, στρωμνή, στρῶμα, **στρώματα καὶ σκεπάσματα, «στρωσίδια».**

στρώννῡμι καί **στρωννύω,** μελλ. **στρώσω**· ἐσχηματίσθη κατά μετάθεσιν γραμμάτων ἐκ τῶν **στόρνυμι, στορέννυμι**· βλ. **στορέννυμι.**

στρῶσον, προστ. ἀορ. α' τοῦ **στρώννυμι.**

στρωτός, ή, όν (**στρώννυμι**)· ὡς καί νῦν, στρωτός, ἑστρωμένος, ἐξηπλωμένος, ἐκτεταμένος, κεκαλυμμένος, λατ. **stratus** (συν. ἐπί τῶν κλινοσκεπασμάτων).

στρωφάω, ἰων. θαμιστ. τοῦ **στρέφω** (ὡς τό **τρωπάω** τοῦ **τρέπω**)· στρέφω (περιστρέφω) συνεχῶς ἤ πολλάκις : **στρωφάω ἡλάκατα** = στρέφω συνεχῶς τήν ἄτρακτον, νήθω, κλώθω ‖ **στρωφάω πηδάλιον παλάμῃ**=κυβερνῶ, διοικῶ, διευθύνω.— Παθητ., στρέφομαι πέριξ, περιφέρομαι γύρω ἀπό τι, «κλωδογυρίζω», ὡς δέ καί τό λατ. **versari,** διαμένω ἐν τινι τόπῳ (θηλ. περιφέρομαι μέν, «φέρνω γύρες», ἀλλά πάντως ἐντός ὡριομένης περιοχῆς, ὅπου ἐπομένως καί ἐνδιατρίβω). [δι' ἐτυμ. βλ. **στρέφω**].

στῦγ-ἄνωρ, -**ορος,** ὁ, ἡ (**στυγέω**+**ἀνήρ**)· ὁ μισῶν τόν ἄνδρα (ἤ τούς ἄνδρας γενικῶς, τό ἄρρεν γένος).

στῠγερός, ά, όν (**στυγέω**)· ὁ μισούμενος, μισητός, ὁ ἐμποιῶν εἴς τινα μῖσος καί ἀποστροφήν, βδελυρός, ἀποτρόπαιος, ἀπεχθής, ἀηδής ‖ μετά δοτ., πλήρης μίσους κατά τινος, ἤ ὁ ἐμποιῶν μῖσος εἴς τινα.

στῠγερ-ώπης, ες, καί **στῠγερωπός, όν** (**στυγερός**+**ὤψ**)· ὁ ἔχων στυγερόν (φοβερόν, στυγνόν) τό ὄμμα, ὁ τρομερός (ἀποτρόπαιος) τήν ὄψιν ‖ μισητός, ἀπεχθής.

στῠγερῶς, ἐπίρρ. τοῦ **στυγερός**· ἀθλίως, κατά στυγερόν τρόπον, πρός μεγάλην λύπην τινός.

στῠγέω, μελλ. -**ήσω**· ἀόρ. α' **ἐστύγησα**· ὡσ. ἀόρ. α' **ἔστυξα** (ὡσεί ἐξ ἐν. **στύγω**)· ἀόρ. β' **ἔστυγον**· παθητ. μελλ. β' **στυγήσομαι**· (**στύγος**)· μισῶ, βδελύσσομαι, ἀποστρέφομαι ‖ ἰσχυρότερον τοῦ **μισέω,** διότι δέν σημ. ἁπλῶς «αἰσθάνομαι μῖσος καί ἀποστροφήν» ἀλλά καί «ἐκδηλώνω τήν ἀπέχθειάν μου».— ‖ ποιῶ (καθιστῶ) μισητόν ἤ φρικτόν (φοβερόν).

Ἔτυμ.: στυγέω· στύγος· στυγερός· στυγνός· στύξ, στυγὸς (πρβλ. **Στύξ**)· **ψευσί-στυξ** (ο μισῶν τό ψεῦδος)· **ἐξ** ἰαπ. ***stug-** (εἶμαι ἄκαμπτος), ἐκτετ. **ἐκ** τοῦ ***st(h)u-** τοῦ **ἐν** τῷ ἑλλ. **στύω**· κατά τινας ἀνήκουσιν **ἐνταῦθα αἱ ἀκολουθοῦσαι λέξεις** (μολονότι **ἐμφανίζουσιν ποικιλίαν σημασ.**) : σανσκρ. **tujáti** (ὠθῶ, κτυπῶ), Σουηδ. **stuka** (νικῶ), norv. **stauka** (ὠθῶ, πλήττω), γερμ. **stauchen** (λακτίζω), παλ-norr. **stokkr,** ἀγγλ-σαξ. **stocc** (δοκός), παλ-γερμ. **stoc** (ράβδος, βακτηρία), ἰρλ. **tuag** (πέλεκυς), **tuagaim** (πλῆγμα πελέκεως), **tocht** (τμῆμα, τεμάχιον).

στῠγημα, -**ατος,** τό (**στυγέω**)· τό μισούμενον ἀντικείμενον, βδέλυγμα, μίσημα.

στῠγητός, ὸν (**στυγέω**)· ὁ ἐστυγημένος, στυγερός, μεμισημένος, μισητός, βδελυρός, «σιχαμερός», λατ. **odiosus, horribilis** ‖ πλήρης μίσους, μισῶν.

Στῠγιος, α, ον, ὡσ. καί -**ος, -ον** (**Στύξ**)· ὁ ἀνήκων εἰς τήν Στύγα, ὁ ἐκ τοῦ Κάτω Κόσμου.— ‖ = **στυγητός** (βλ. λ.).

στυγνάζω, μελλ. -**άσω** (**στυγνός**)· ἔχω ὄψιν σκοτεινήν, κατηφῆ, εἶμαι περίλυπος (κατηφής).

στυγνός, ή, όν (**στυγέω**), συγκεκ. ἐκ τοῦ **στυγανὸς**=**στυγερὸς** (βλ. λ.)· ὁ μισητός, βδελυκτός, ἀπεχθής ‖ πλήρης μίσους διά τινα, ἐχθρικός πρός τινα (μετά δοτ.).— ‖ ὡς καί νῦν, στυγνός τήν ὄψιν, κατηφής, δυσηρεστημένος, λατ. **tristis,** ἀντίθ. τῷ **φαιδρός.**— τό οὐδ. **στυγνόν,** ὡς ἐπίρρ.

στυγνόω, μελλ. -**ώσω** (**στυγνός**)· καθιστῶ τινα στυγνόν (κατηφῆ, περίλυπον, σκυθρωπόν).— παθητ., εἶμαι ἤ γίνομαι στυγνός (κατηφής κλπ.).

στῠγό-δεμνος, ον (**στυγέω**+**δέμνιον**)· ὁ στυγῶν (θηλ. μισῶν) τόν γάμον (κυρ. τήν συζυγικήν κλίνην).

στύγος, -**εος,** τό (**στυγέω**)· μῖσος, ἀποστροφή, ἀπέχθεια, ἀντιπάθεια ‖ κατήφεια, δυσαρέσκεια ‖ φρίκη, τρόμος.— ‖ τό ἀντικείμενον τοῦ μίσους, βδέλυγμα.

ΣΤΥ˘ΛΟΣ, ὁ· ὡς καί νῦν, στῦλος, ὑποστήριγμα, στήλη, κίων ‖ ὡσ. στῦλος, πάσσαλος, δοκός, ἱστός («κατάρτι») πλοίου. [δι' ἐτυμ. βλ. **σταυρός**].

στῡλόω, μελλ. -**ώσω** (**στῦλος**)· ὑποστηρίζω διά στύλων, στυλώνω, ὑποστυλώνω.

στῦμα, -**ατος,** τό, αἰολ. ἀντί **στόμα** (βλ. λ.).

ΣΤΥ΄Ξ, ή, γεν. **Στῦγός**· (κυρ. ἡ Μισητή, ἡ στυγουμένη, ἡ φρικαλέα), ποτσμός ἤ κρήνη τοῦ Ἅδου (βλ. Κ.Ε.Λ.), εἰς τά ὕδατα τῆς ὁποίας οἱ Θεοί ὡρκίζοντο τούς πλέον φρικτούς ὅρκους των.— ‖ πᾶν τό στυγερόν (τό μισούμενον, τό ἀποτρόπαιον), βδέλυγμα.

στύξαιμι, εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **στυγέω.**

στῠπεῖον ἤ **στυππεῖον,** τό· = **στύπη** (βλ. λ.), «στουπί», τραχύ (σκληρό) λινάρι ἤ καννάβι ‖ σχοινίον ἤ ὀπάγγος ἀπό ἀκατέργαστον (χονδρό) λινάρι [δι' ἐτυμ. βλ. **στύπη**].

στῠπειο-πώλης ἤ **στυππ—, -ου,** ὁ (**στυπεῖον**+**πωλέω**)· ὁ πωλῶν **στυπεῖον,** ὁ ἔμπορος ὀχοινίων.

ΣΤΥ΄ΠΗ, ἡ (καί **στύππη**)· τό «στουπί», τ. ἔ. τό ἀδρομερές (χονδρόν) μέρος τοῦ λιναρίου ἤ τοῦ κανναβιοῦ, ἡ κοπανιομένη λινοκαλάμη, ἤ τό καννάβινον στέλεχος, λατ. **stuppa.**

Ἔτυμ.: στύπ(π)η· στύπ(π)ινος· στυπ(π)πεῖον· στύπ(π)αξ· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **stupá-ḥ** (τούφα τριχῶν κεφαλῆς), **stū́pa-ḥ** (κορυφή, κολοφών, κεφαλή), **stúkā** (τούφα μαλλιῶν, πλόκαμος, πλεξούδα).— τό λατ. **stuppa, stupa** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

στύπος, -**εος,** τό (**στύφω**)· στέλεχος, καλάμη, κορμός, καυλός, μίσχος, λατ. **stipes** ‖ ὡσ. ράβδος.

Ἔτυμ.: στύπος· πρβλ. Ἡσυχ. **«στυπάζει· βροντᾷ· ψοφεῖ· ὠθεῖ»· ἀποστυπάζω** (=«διώχνω μέ τό ξύλο»): παλ-norr. **stúfr,** λεττ. **stups, stupe, stupure** (πρέμνον, ἡ βάσις τοῦ στελέχους, τετριμμένον σάρωθρον), **stupas** (πληθ.=ρίζαι πτερῶν· μικρές βέργες)· **ἐξ** ἰαπ. ***(s)tup-** (πλήττω), ἐν τῷ σανσκρ. **pra-stumpati,** ἑλλ. **τύπτω**· βλ. καί **στύφω.**

στύππαξ, ὁ (καί **στύπαξ**)· = **στυπ(π)ειοπώλης** (βλ. λ.).

στῠππεῖον, τό· βλ. **στυπεῖον.**

στῠππειοπώλης, βλ. **στυπειοπώλης.**

στύππη, ἡ· βλ. **στύπη.**

στυπτηρία, ἰων. —**ίη,** (ἐνν. **γῆ**), ἡ· ὡς καί νῦν, στυπτηρία, κοιν. «στύψη», στυπτικόν χῶμα προερχόμενον ἐκ **χαλκίτιδος** (θηλ. χαλκανθικοῦ ἅλατος), περιέχον δέ ἀλουμίνιον καί βιτριόλιον· κυρ. εἶναι **θηλ.** τοῦ ἑπομ.

στυπτήριος, α, ον (**στύφω**)· στυπτικός, στυφός.

στῠράκιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **στύραξ Α** (βλ. λ.).

ΣΤΥ˘ΡΑ˘Ξ (Α), -**ακος,** ὁ· ὡς τό **σαυρωτήρ,** τό ὀπίσθιον ὀξύ ἄκρον τοῦ δόρατος. [δι' ἐτυμ. βλ. **στυρός**].

ΣΤΥ˘ΡΑ˘Ξ (Β), -**ακος,** ἡ· δάμνος ἡ δένδρον, ἐξ οὗ παράγεται ἡδύοσμόν τι ρητινῶδες κόμμι χρησιμεῦον ὡς δυμίαμα.— ‖ αὐτό τοῦτο τό ρητινῶδες κόμμι τό παραγόμενον ἐκ τοῦ μνημονευθέντος δένδρου ἤ δάμνου. [ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τινος σημιτικῆς γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. **ṣōrī** (ρητίνη ἐκ μαστιχοδάμνου καί τερεβίνθου)].

στῠφελιγμός, ὁ (**στυφελίζω**)· κακή χρῆσις, κατάχρησις [φέρεται καί ὡς **στυφελισμός**].

στῠφελίζω, μελλ. -**ξω** (**στυφελός**)· ὠθῶ τι ἰσχυρῶς, «σπρώχνω» ἀγροίκως, κλονίζω, τραντάζω, κτυπῶ ‖ ἐπί τοῦ ἀνέμου, διασκορπίζω τά νέφη ‖ γενικῶς, φέρομαι κακῶς, κακομεταχειρίζομαι.

στῠφελός, ή, όν, ὡσ. καί -**ός, -όν** (**στύφω**)· σκληρός, τραχύς, δυσκολόδραυστος, στερρός, «γερός». συμπαγής ‖ ἐπί γεύσεως, στυφός, ὀξύνος, «ξινισμένος», «ξινός», ὄωρος, «ἀγουρος», στυφός. 2) μτφρ., τραχύς, αὐστηρός, δριμύς, σκληρός, ἀπάνθρωπος.

Ἔτυμ.: στυφελὸς καί **στυφλός· στυφελίζω·** ἐξ ἰαπ. ***stu-bh-,** παραλλ. πρός τό ***(s)tu-p-,** ὡς ἐν τῷ σανσκρ. **pra-stumqati,** ἑλλ. **τύπτω,** λατ. **stuprum** κλπ., ὡσ. παραλλ. πρός τό ***(s)tu-b-** ἐν τῷ λατ. **titubō** κ.ἄ., πρός τό ***(s)tu-g-** ἐν τῷ σανσκρ. **tujáti** κ. ἄ. (βλ. ἐν **στυγεῖν**), πρός τό ***(s)tu-d-** ἐν τῷ λατ. **tundō,** ἑλλ. **Τυδεύς, Τυνδάρεως** κ. ἄ., πρός τό ***(s)tu-m-** ἐν τῷ λιθ. **stumiù, stùmti** (ὠθῶ, σπρώχνω), σανσκρ. **tōmára** (ἀκόντιον), ἅτινα εἶναι πάντα ἐπεκτάσεις ἐκ τινος ***st(h)u-** (: **sthgu-** ἤ ***stheu-**).

στυφλός, (ἡ), **όν,** συγκεκ. ἐκ τοῦ **στυφελὸς** (βλ.λ.).

στῦφο-κόπος, ον (**στύπος** + **κόπτω**)· **ὁ κόπτων στύπει,** τ. ἔ. ὁ κτυπῶν διὰ ξύλου (διὰ ράβδου).

στῦφός, ἡ, **όν**· ὡς καὶ νῦν, στυφός [δι' ἐτυμ. βλ. **στύφω**].

στῦφω, μελλ. **-ψω**· ὡς καὶ νῦν, στύφω, «στύβω», συστέλλω, συμμαζεύω ‖ ἐπὶ στυπτικῆς καὶ ὑποξίνου γεύσεως, ἐν τῷ παθητ., **χείλεα στυφθεὶς**=τοῦ ὁποίου τὰ χείλη συνεστάλησαν (συνεσφίχθησαν) ἀπὸ τὴν «στυφάδα» τῆς γεύσεως.

Ἔτυμ.: **στύφω· στῦμμα· στῦψις· στυπτικός· στυπτηρία· στυφὸς : στυφνός, στυφρός**)· (***στυφμνος**)· ἐξ ἰαπ. ***stu-bh,** ὅπερ εἶναι ἐπέκτασις ἓκ τινος ***st(h)āu-, *st(h)u-** (συμπυκνοῦμαι) (πρβλ. σανσκρ. **stúkā, stupá-ḥ** κλπ., περὶ ὧν βλ. ἐν **στύπη**)· βλ. καὶ λ. **σταυρὸς** (ἐν τέλει).

στῦω, μελλ. **στύσω,** ἀόρ. **ἔστῡσα**· κάμνω τι νὰ σηκωθῇ, νὰ στοδῇ ὄρθιον, τὸ «κορδώνω» (κυρ. ἐν αἰσχρᾷ σημασ. ἐπὶ τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου, λατ. **penem erigere**).— ‖ παθητ. μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. **ἔστυκα**· ἵσταμαι ὀρθός, σηκώνομαι, κορδώνομαι [δι' ἐτυμ. βλ. **σταυρός**].

στωά, ἡ, ὡρ. ἀντὶ **στοὰ** (βλ. λ.).

στωικός, ή, όν (**στοά**)· ὁ ἀνήκων εἰς στοάν, ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς στοάν (ἢ προστῷον).— ‖ ὁ ἐκ (ἀπὸ) τῆς στοᾶς, ὁ στωικὸς φιλόσοφος, ὀπαδὸς τῆς στωικῆς φιλοσοφίας : **ὁ Στωικὸς**=ὁ στωικὸς φιλόσοφος.

στωμῡλέω·=**στωμύλλω** (βλ. λ.).

στωμῡλία, ἡ (**στωμυλέω**)· πολυλογία, φλυαρία, σπερμολογία, γλωσσοφαγιά.

στωμῡλιο-συλλεκτάδης, -ου, ὁ (**στωμυλία**+**συλλέγω**) ὁ συλλέγων πολυλογίας ἢ τὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς φλυαρήματα.

στωμύλλω, ἤ ὡς ἀποθ. **στωμύλλομαι** (ἐκ τοῦ **στωμύλος,** ὡς τὸ **στρογγύλλω** ἐκ τοῦ **στρογγύλος**)· εἶμαι λάλος, εἶμαι φλύαρος, λέγω πολλά, φλυαρῶ ‖ ἐν καλῇ σημ., εἶμαι εὐτράπελος, γλυκομιλῶ, ὁμιλῶ τερπνὰ καὶ κολακευτικά, συνδιαλέγομαι, συνομιλῶ.

στώμυλμα, -ατος, τό·=**στωμυλία** (βλ. λ. ‖ ἐπὶ προσώπων, λάλος, φλύαρος.

στωμῦλος, ον (**στόμα**)· εὔστομος, εὐφραδής, εὔγλωττος ‖ λάλος, φλύαρος, πολυλόγος.

ΣΥ', ὡρ. **ΤΥ',** προσωπ. ἀντων. 6' προσ.· **ὡς καὶ** νῦν, σύ, «ἐσύ» ‖ ἐπ. ὀνομ. **τύνη**· γεν. **σοῦ,** δοτ. **σοί,** αἰτ. **σέ** (**ἐγκλιτ. σου, σοι, σε**)· ὑπάρχουσιν **ἐπίσης ἐπ.** τύποι : γεν. **σεῦ, σέο, σεῖο, σέθεν**· (ἐγκλιτ. **σευ, σεο**· ὡρ. **τεῦ,** σπαν. **τέο,** ἐκτετ. **τεοῦ** καὶ **τεοῖο**· αἰολ. καὶ ὡρ. **ταῦς** καὶ **τεοῦς** (ὡσ. καὶ **τίω, τίως, τίος,** κρητ. **τέορ,** ἐγκλιτ. **τεος**).—ἰων. καὶ ἐπ. δοτ. **τοί**· ὡρ. **τεῖν** καὶ **τίν**.—ὡρ. αἰτ. **τέ**· ἐγκλιτ **τύ**.—δυΐκ. ὀνομ., αἰτ. **σφῶι, σφώ,** γεν., δοτ. **σφῶιν, σφῷν**.—πληθ. **ὑμεῖς,** αἰολ. καὶ ἐπ. **ὔμμες,** ὡρ. **ὑμές,** βοιωτ. **οὐμές,** ἀσυναίρ. ἰων. **ὑμέες, ὑμῶν** (καὶ **ὑμέων, ὑμείων,** αἰολ. **ὑμμέων,** βοιωτ. **οὐμίων**), **ὑμίν,** ἢ **ὑμῖν** (ὡσ. **ὔμιν, ὑμιν,** αἰολ. **ὔμμι** καὶ **ὔμμιν**), **ὑμᾶς,** ἐπ. **ὕμμας,** αἰολ. καὶ ἐπ. **ὔμμε,** ὡρ. **ὑμέ**.

Ἔτυμ.: **σὺ** (μετὰ **σ-** προερχομένου ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅπου **σ-** 〈 **τν-**), ὡρ. τὺ (βοιωτ. **τοὺν** μετὰ **ου** =**ū**), ὁμηρ. **τύνη,** λακ. **τούνη,** κατὰ τὰ **ἐγών, ἐγώνη**· ἐξ ἰαπ. ***tu, tū** ἐν τῷ Ζενδ. **tū** (καὶ ἐκ παραλλ., μετὰ τὴν ἀρειανὴν περίοδον ***tuv-ám** ἐν τῷ σανσκρ. **t(u)vám,** Ζενδ. **tūm,** παλ-περσ. **tuvam**), ἀρμ. **du,** ἀλβ. **ti** (***tū**), λατ. **tū,** ἰρλ. **tu-ssu, tusso** καὶ **tū** (ἰαπ. ***tū** ἢ ***tu**), γοτθ. **þu,** παλ-γερμ. **dū du,** παλ-σαξ. **thū,** παλ-norr. **þú, þu, þo,** λιθ. **tù** (ἰαπ. ***tū** ἢ ***tu**), παλ-πρωσσ. **tou** (**ou**=**ū**), παλ-σλαυ. **ty**.—αἰτ. **σε** (***τFé**), ὡρ. **τὲ** (ἰαπ. ***te**), καὶ **τὺ** (ὀνομ. ἐπέχουσα θέσιν αἰτ.)· τὸ βοιωτ. **τὶν** δὲν ἑρμηνεύεται ἱκανοποιητικῶς.—ὁμηρ. γεν. **σεῖο** (***τFειο**) **σέο, σεῦ,** ἀττ. **σοῦ,** ὡρ. **τέο, τεῦ, τίω, τέος,** πρβλ. Ἡσυχ. **«τέορ· σοῦ. Κρῆτες», τεῦς, τίως**.— δοτ. **σοὶ** (***τFοι**=σανσκρ. **tvē**), ὡρ. **τοί,** καὶ ἐγκλιτ. **τοι** ()ἀττ. **τοι**=βεβαίως)=σανσκρ. **tē**· ὡρ. **τίν,** ὁμηρ. **τεῖν**(***τεFιν**), ὡσ. **τεῖ** καὶ **τίνη**.— κτητ. ἐπίθ. **σός,** λεσβ., ὡρ. **τεός,** βοιωτ. **τιὸς** 〈ἰαπ. ***tvo-s, *tevo-s** : σανσκρ. **tvá-ḥ,** ἀλβ. **ü-t,** αἰτ. **ten-t,** λατ. **tovos** (=**τεός**), **tuos,** ὀσκ. **tuvai** (=λατ. **tuae**). ὁμβρ. **touer, tuer** (=λατ. **tui**), **tuua, tua** (=λατ. **tua**), λιθ. **tāvas** (=**σός**).

σῦ-αγρεσία, ἡ (**σῦς**+**ἄγρα**)· ἄγρα συῶν, κυνήγιον ἀγριοχοίρων.

σῦ-αγρος, ὁ (**σῦς**+**ἄγρα**)· ὁ **ἀγρεύων σῦς** (ὁ κυνηγῶν ἀγριοχοίρους), ὁ **ἀγρευτὴς συῶν** (ὁ θηρευτὴς κυνός (κυνηγετικοῦ σκύλου).— ‖ =**σῦς ἄγριος,** ἀγριόχοιρος.

Σῡβᾰρίζω, μελλ. **-ίσω**· ζῶ ὡς Συβαρίτης, τ. ἔ. ζῶ βίον μαλθακόν, φιλήδονον, ζῶ τρυφηλῶς.

Σῡβᾰρις, γεν. **-εως,** ἰων. **-ιος,** καὶ **-ιδος,** ἡ· πόλις ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἑλλάδι (τῆς Κάτω Ἰταλίας), κειμένη ἐπὶ ὁμωνύμου ποταμοῦ καὶ διάσημος διὰ τὴν τρυφηλότητα καὶ τὴν ἀλαζονείαν τῶν κατοίκων της. — ‖ ὡς προσηγορ., πολυτέλεια, φιληδονία, τρυφηλότης

Σῡβᾰρίτης, -ου, ὁ (**Σύβαρις**)· κάτοικος τῆς Συβάρεως, ἡ ἐκεῖθεν καταγόμενος ‖ ὁ ζῶν πολυτελῶς (καὶ τρυφηλῶς καὶ ἀκολάστως), ὁ μαλθακός, ὁ φιλήδονος, ὁ ἡδυπαθής.

Σῡβᾰρῑτικός, ή, όν (**Σύβαρις**)· ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Σύβαριν, ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς Συβαρίτην.

Σῡβᾰρῖτις, -ιδος, θηλ. τοῦ **Συβαρίτης**· γυνὴ ἐκ Συβάρεως.

σῦβήνη, ἡ· θήκη [ἀγν. **ἐτυμολ.**].

συβίνη, ἡ· βλ. **σιβύνη**.

σῦ-βόσιον, τὸ (**σῦς**+**βόσκω**)· ἀγέλη χοίρων.— ‖ χοιροστάσιον, μάνδρα χοίρων.

Σῦ-βοτα, τὰ (**σῦς**+**βόσκω**)· ὄνομα νησίδων τινῶν παρὰ τὴν νῆσον Κέρκυραν μετὰ τμήματος τῆς ἀπέναντι παραλίας (ἐπὶ τῆς Στερεᾶς) ‖ ἀρχικῶς **ἐχρησιμοποιοῦντο** ἀναμφιβόλως **ὡς** νομαὶ χοίρων.

σῦ-βότης· βλ. **συβώτης**.

σῦ-βώτης, -ου, ὁ (**σῦς** + **βόσκω**)· ὁ βοσκὸς χοίρων, χοιροβοσκός.

σύγ-γᾰμος, ον (**σὺν** + **γαμέω**)· ὁ ἡνωμένος διὰ γάμου (ἐν γάμῳ), ὁ ἔγγαμος, συνεζευγμένος, σύζυγος, νυμφευμένος, ὕπανδρος ‖ ὡς οὐσ. **σύγγαμος,** ὁ, ἡ (=ὁ σύζυγος, ἡ σύζυγος, ἀνήρ, γυνή). **2)** ὁ μετέχων τῆς συζυγικῆς κοίτης ‖ ἐν τῷ πληθ., αἱ ἀντίζηλαι σύζυγοι τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός.

συγ-γείτων, -ονος, ὁ, ἡ (**σὺν**+**γείτων**)· ὁ γειτνιάζων, ὁ ὅμορος, ὁ γείτων.

συγ-γελάω, μελλ. **-άσομαι** (**σὺν** + **γελάω**)· γελῶ ὁμοῦ μετά τινος, γελῶ συγχρόνως μὲ ἄλλον.

συγ-γένεια, ἡ (**συγγενής**)· ὡς καὶ νῦν, συγγένεια, ταυτότης γένους, κοινὴ καταγωγή. **2)** οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους, συγγενεῖς, «συγγενολόγι», οἰκογένεια.

συγ-γενέσθαι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **συγγίγνομαι**.

συγ-γενέτειρα, ἡ, (θηλ. τοῦ **συγγενέτης,** πρβλ. **γενέτης**)· κοινὴ μήτηρ ‖ συγγενὴς γυνή.

συγ-γενής, ἐς (**σὺν** + **γενέσθαι**)· ὁ σύν τινι γεγενημένος, ὁ συμπεφυκώς, ὁ συνυπάρχων μετά τινος ἐκ γενετῆς, ἔμφυτος, φυσικός.— ‖ ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, τῆς αὐτῆς καταγωγῆς, ὡς καὶ νῦν συγγενής ‖ **οἱ συγγενεῖς**=ὡς καὶ νῦν, συγγενεῖς, μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, οἱ συνδεόμενοι μεταξὺ των διὰ συγγενείας ‖ **τὸ συγγενὲς** = ἡ συγγένεια, συγγενικὴ σχέσις. **2)** μτφρ., ὁ τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὁ τῆς αὐτῆς τάξεως, ὅμοιος, παρεμφερής, ὁμοειδὴς ‖ ὁ ἁρμόζων, ὁ πρέπων, ὁ φυσικός : **συγγενὴς τιμωρία**=ἡ ἁρμόζουσα, ἡ φυσικὴ, τιμωρία.

συγ-γενικός, ή, όν (**συγγενής**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς συγγενεῖς, ὡς συγγενής.— ‖ σύμφυτος, συμπεφυκὼς ἢ κληρονομικὸς (ἐπὶ προδιαθέσεως εἰς νόσον).— ἐπίρρ. **-κῶς**=κατὰ συγγενικὸν τρόπον, ὡς συγγενεῖς.

συγ-γέρων, -οντος, ὁ (**σὺν**+**γέρων**)· ὁ συγγηράσκων (ταυτοχρόνως γηράσκων) μετά τινος, ὁ ὁμοῦ μετὰ τινος ἄλλου κοινωνὸς τοῦ γήρατος, ὁ τῆς αὐτῆς γεροντικῆς ἡλικίας, ὁ ὁμοίως γέρων.

συγ-γεωργέω, μελλ. **-ήσω** (**συγγεωργός**)· γεωργῶ ὁμοῦ μετά τινος, συγκαλλιεργῶ.

συγ-γεωργός, ὁ (**σὺν**+**γεωργός**)· ὁ γεωργῶν ὁμοῦ μετά τινος, ὁ βοηθὸς εἰς τὴν καλλιέργειαν ἀγροῦ.

συγ-γηθέω, μελλ. **-ήσω**· χαίρω μετά τινος.

συγ-γηράσκω, μελλ. **-άσομαι**· γηράσκω συγχρόνως μετά τινος, γηράσκω καθ' ὃν χρόνον γηρά-

σκει καὶ ἄλλος τις ‖ ἡ *γηράσκω συνών τινι* (προσ. ἢ πράγμ.)=διέρχομαι τὸ γῆρας ἀσχολούμενος περί τι ἢ διαμένων παρά τινι.

σύγ-γηρος, *ον* (*σὺν*+*γῆρας*)· ὁ γηράσκων ὁμοῦ, ὁ συγγηράσκων, ὁ σύντροφος τῶν γηρατείων.

συγ-γίγνομαι, μτγν. **-γίνομαι**· μελλ. *-γενήσομαι*· ἀόρ. β' *-εγενόμην*· πρκ. *-γέγονα*· εἶμαι μετά τινος, ἔρχομαι εἰς ἐπικοινωνίαν πρός τινα, τὸν συναναστρέφομαι, τὸν συμβουλεύομαι, μαθητεύω παρά τινι, συζητῶ μετά τινος. 2) *συγγίγν—γυναικὶ*=συνευρίσκομαι μὲ γυναῖκα, ἔρχομαι εἰς σαρκικὴν μεῖξιν μετ' αὐτῆς, συνουσιάζω. 3) ἔρχομαι εἰς βοήθειαν. 4) ἀπολ., συνέρχομαι, συναθροίζομαι, συναντῶ.

συγ-γιγνώσκω, μτγν. *-γῑνώσκω*· μελλ. *συγγνώσομαι*· ἀόρ. β' *συνέγνων*· πρκ. *συνέγνωκα*· εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης μέ τινα, φρονῶ τὰ αὐτά, συμφωνῶ, ὁμογνωμονῶ, ὁμοδοξῶ ‖ ἀπολ., συναινῶ, συμφωνῶ. — **II** ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω, ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι, ὁμολογῶ ‖ ὡσ. ἐν τῷ μέσῳ, παραδέχομαι, ἀναγνωρίζω.— **III** *συγγιγνώσκω ἐμαυτῷ*=ἔχω τὴν συναίσθησιν ὅτι...— **IV** τρέφω φιλικὰ αἰσθήματα διά τινα, διάκειμαι συμπαθῶς πρός αὐτόν, κάμνω ὑποχωρήσεις χάριν ἄλλου τινός, τὸν συγχωρῶ, τοῦ παρέχω τὴν συγγνώμην μου.— παθητ., λαμβάνω τὴν συγγνώμην τινός, τυγχάνω συγγνώμης ἐκ μέρους τινός, συγχωροῦμαι ὑπό τινος ‖ ἐν ἀπρόσ. χρήσει *συγγιγνώσκεταί μοι* = λατ. **ignoscitur mihi** = γίγνεταί μοι συγγνώμη, μοὶ παρέχεται συγγνώμη.

σύγ-γνοια, ἡ·=*συγγνώμη* (βλ. λ.).

συγ-γνώμη, ἡ (*συγγνῶναι*)· ὁμολογία, ἀναγνώρισις, συμφωνία ‖ αἰσθήματα συμπαθείας πρός τινα ‖ ὡς καὶ νῦν, συγγνώμη, συγχώρησις, «ἄφεσις ἁμαρτιῶν» ‖ ἀξίωσις πρὸς παροχὴν συγγνώμης, δικαιολογία.

συγ-γνωμονικός, ἡ, ὁν (*συγγνώμων*)· ὁ πρόθυμος (διατεθειμένος) νὰ παρέχῃ συγγνώμην, ἐπιεικής, συγκαταβατικός.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, ἄξιος συγγνώμης, συγγνωστός.

συγ-γνωμοσύνη, ἡ (*συγγνώμων*)· = *συγγνώμη* (βλ. λ.).

συγ-γνώμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*συγγνῶναι*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην μετά τινος ἄλλου, ὁ ὁμογνώμων, ὁ σύμφωνος.— **II** ὁ διατεθειμένος νὰ παρέχῃ συγγνώμην, ἐπιεικής, συγκαταβατικός.— **III** ὡς παθητ., ὁ τυχὼν συγγνώμης, ὁ συγχωρηθεὶς ‖ ὁ ἄξιος συγγνώμης, συγγνωστός.

συγ-γνῶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συγγιγνώσκω*.

συγ-γνωστός, ἡ, ὁν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *συγγιγνώσκω*· ὁ ἄξιος συγγνώμης, συγχωρητός, ὁ δυνάμενος νὰ συγχωρηθῇ.

σύγ-γονος, *ον* (*σὺν* + *γενέσθαι*)· ὁ ὁμοῦ (συγχρόνως) γεννηθείς, συμπεφυκώς, σύμφυτος, ἔμφυτος, ἐκ γενετῆς, φυσικός. 2) ὁ συνδεόμενος μετά τινος διὰ συγγενείας ἐξ αἵματος, ὡς καὶ νῦν ὁ συγγενής, λατ. **cognatus** ‖ ὡς οὐσ. *συγγονος* (ὁ, ἡ)= ἀδελφός, ἀδελφή.

σύγ-γραμμα, *-ατος*, τό (*συγγράφω*)· τὸ καταγεγραμμένον, γεγραμμένος χάρτης ἢ ἔγγραφον (ἐπίσημον) ‖ ὡς καὶ νῦν, σύγγραμμα, βιβλίον ‖ κυρ. σύγγραμμα γεγραμμένον ἐν τῷ λόγῳ, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ *ποίημα*. — **II** γραπτὴ διάταξις, νόμος, κανονισμός.

συγ-γρᾰφεύς, *-έως*, ὁ (*συγγράφω*)· ὁ συλλέγων καὶ καταγράφων ἱστορικὰ γεγονότα, ἱστορικός, ἱστοριογράφος ‖ γεν., ὁ πεζογράφος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ποιητής*, ὡς καὶ νῦν ὁ συγγραφεύς.— **II** *συγγραφεῖς* ἐκλήθησαν ἐν Ἀθήναις οἱ κατὰ τὸ 25ον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐκλεχθέντες μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως παρασκευάσωσι σχέδιον μεταβολῆς τοῦ πολιτεύματος.

συγ-γρᾰφή, ἡ (*συγγράφω*)· τὸ καταγράφειν τι ἢ κρατεῖν σημειώσεις περί τινος.— **II** τὸ γεγραμμένον, γράμμα, βιβλίον, καὶ μάλιστα ἐν πεζῷ λόγῳ, ἤτοι ἱστορία, διήγημα κ.τ.δ. 2) ἔγγραφος συμφωνία, συμβόλαιον, αὔμβασις, συμφωνητικόν.— **III** ἔργον κατασκευασθὲν βάσει συμφωνίας.

συγ-γρᾰφικός, ἡ, ὁν (*συγγράφω*)· ὁ καταγινόμενος εἰς τὸ συγγράφειν ἐν πεζῷ λόγῳ, ἱστοριογράφος.

συγ-γρᾰφω, μελλ. *-ψω*· καταγράφω, σημειώνω, λατ. **conscribere** ‖ περιγράφω.— **II** ὡς καὶ νῦν, συγγράφω, συλλέγω καὶ συνθέτω ἓν ἔργον, μίαν πραγματείαν, ἐκθέτω ἱστορικὰ γεγονότα, ἱστοριογραφῶ, λατ. **componere** ‖ μετὰ αἰτ. *πόλεμον ξυγγράφω* =γράφω τὴν ἱστορίαν ἑνὸς πολέμου ‖ γεν., γράφω ἐν πεζῷ λόγῳ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ποιῶ* (=γράφω ποιήματα).— **III** κάμνω γραπτὴν συμφωνίαν, ὑπογράφω συμβόλαιον (σύμβασιν, συνθήκην), καταγράφω τοὺς ὅρους συνθήκης ‖ ἐν τῷ μέσῳ, τακτοποιῶ (κανονίζω, διευθετῶ) τι σύμφωνα πρὸς τοὺς ὅρους γραπτῆς συνθήκης. 2) διατυπώνω (καταγράφω) τὸ σχέδιον ψηφίσματος (ὑποβληθησομένου πρὸς ἐπιψήφισιν).— **IV** ζωγραφῶ κατὰ παραγγελίαν (ἐπὶ τῇ βάσει γραπτῆς συμφωνίας).

συγ-γυμνάζω, μελλ. *-άσω*· γυμνάζω (ἐξασκῶ) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, λατ. **coexerceo**.

συγ-καθ-αιρέω, ἰων. **συγκαταιρέω**· μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. β' *συγκαθεῖλον*· καθαιρῶ (καταβάλλω) ὁμοῦ, ἡνωμένος μετ' ἄλλων καταβάλλω ἢ ὑποτάσσω τινά ‖ γεν., ἐκτελῶ τι, ἐπιχειρῶ τι, ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἢ μετ' ἄλλων.

συγ-καθ-αρμόζω· μαζὶ μὲ ἄλλους περιστέλλω τὰ μέλη νεκροῦ, βοηθῶ εἰς τὴν ἑτοιμασίαν νεκροῦ πρὸς ταφήν, βοηθῶ εἰς τὰ τῆς κηδείας, συνθάπτω.

συγ-καθ-έζομαι, μελλ. *-καθεδοῦμαι*· καθέζομαι (κάθημαι, ὁμοῦ μετά τινος (παρά τινι), λατ. **consideo**.

συγ-καθ-είργω, ἰων. *σὺγ-κατ-είργω*· ἐγκλείω τινὰ μετ' ἄλλων, «τὸν κλείνω μέσα» μαζὶ μὲ ἄλλον ἢ ἄλλους.

συγ-καθ-έλκω, μελλ. *-ελκῡσω*· ἀόρ. α' *-είλκῡσα*· παθ. μελλ. *-ελκυσθήσομαι* (βλ. *ἕλκω*)· καταβιβάζω (σύρω βιαίως κάτω) μαζὶ μὲ ἄλλους.

συγ-καθ-εύδω, μελλ. *-ήσω*· καθεύδω μετά τινος, συγκοιμῶμαι, κοιμῶμαι μετά τινος.

συγ-κάθ-ημαι, κυρ. πρκ. τοῦ *συγκαθέζομαι*· κάθημαι μαζὶ μὲ ἄλλον τινά, δηλ. πλησίον του, παραπλεύρως του (κοντά του) ‖ παρακάθημαι μετ' ἄλλων εἰς σύσκεψιν, συσκέπτομαι, συνεδριάζω μετ' ἄλλων, μετέχω συνελεύσεως.

συγ-καθ-ίζω, μελλ. *-ιζήσω*· βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ ὁμοῦ μετ' ἄλλων.—ὡς μέσον, κάθημαι μετ' ἄλλων (παρακάθημαι μετ' ἄλλων) πρὸς σύσκεψιν, συνέρχομαι μετ' ἄλλων εἰς συνεδρίαν, συσκέπτομαι, συνεδριάζω.— **II** τὰς σημασίας τοῦ μέσου ἔχει καὶ ὡς ἀμτβ. ἐνεργ.

συγ-καθ-ίημι, μελλ. *-καθήσω*· καταβιβάζω (ῥίπτω κάτω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μετά τινος.—μέσον, ῥίπτω ἑμαυτόν κάτω, ὀκλάζω, ὑποπτήσσω ‖ κύπτω, «σκύβω», ταπεινοῦμαι, συγκατανεύω, ὑποκύπτω ‖ καταδέχομαι.

συγ-καθ-ίστημι, μελλ. *-καταστήσω*· ἐγκαθιστῶ εἴς τινα τόπον μαζὶ μὲ ἄλλους, μαζὶ μὲ ἄλλους προβαίνω εἰς τὴν ἐγκατάστασιν (τακτοποίησιν, διεύθυνσιν, διαχείρισιν) ‖ ἐγκαθιστῶ πολλὰ ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.

συγ-καίω, ἀττ. **-κᾶω**· μελλ. *-καύσω*· καίω (βάλλω εἰς πυρὰν) μετά τινος ‖ καίω πολλὰ μαζὶ ἢ ταυτοχρόνως, πυρπολῶ, ἀποτεφρώνω, κατακαίω, λατ. **comburo**.

συγ-κάκο-πᾰθέω, μελλ. *-ήσω*· κακοπαθῶ μετά τινος, μετέχω τῶν κακοπαθειῶν ἄλλου.— **II** συμπάσχω, αἰσθάνομαι συμπάθειαν πρός τινα διὰ τὰ παθήματά του, συμπαθῶ.

συγ-κᾰκ-ουχέομαι, παθητ.· κακουχοῦμαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, πάσχω κακά, ὑποφέρω, μαζὶ μὲ ἄλλους, συμπάσχω, συνταλαιπωροῦμαι.

συγ-κᾰλέω, μελλ. *-έσω*, ἀττ. *-καλῶ*· πρκ. *-κέκληκα*· παθ. *-κέκλημαι*· ὡς καὶ νῦν, συγκαλῶ, καλῶ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, καλῶ εἰς συνεδρίαν (σύσκεψιν).— μέσον, καλῶ παρ' ἐμοί, προσκαλῶ τινα νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ κατ' οἶκον. 2) προσκαλῶ τινα μαζὶ μὲ ἄλλους εἰς δεῖπνον (εἰς συμπόσιον).

συγ-κᾰλυπτέος, α, ον (ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συγκαλύ-*

πτω)· δοτις πρέπει νά συγκαλυφθῇ, τόν ὁποῖον πρέπει νά συγκαλύψῃ τις.

συγ-κάλυπτός, *ή, όν* (ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συγκαλύπτω*)· ὁ συγκεκαλυμμένος, περικεκαλυμμένος, παντοχόθεν σκεπασμένος, περιτυλιγμένος.

συγ-κάλύπτω, μελλ. *-ψω*· ὡς καί νῦν, συγκαλύπτω, καλύπτω (σκεπάζω) ἐντελῶς, περικαλύπτω.— μέσον, συγκαλύπτω (καλύπτω, σκεπάζω) ἐμαυτόν, καλύπτω τό πρόσωπόν μου.

συγ-κάμνω, μελλ. *-κἄμοῦμαι*· ἀόρ. β' *-ἐκἄμον*· κοπιάζω μαζί μέ κάποιον ἄλλον, ἐργάζομαι μαζί του, ὑποφέρω μαζί του. 2) συμπάσχω μετά τινος ἐκ συμπαθείας πρός τά παθήματά του, τόν συμπαθῶ.

σύγ-καμπή, *ἡ* (*συγκάπτω*)· ἡ σύγκαψις, ἄρθρωσις, «κλείδωσις», ἁρμός.

συγ-κάμπτω, μελλ. *-ψω*· κάμπτω ὁμοῦ, καμπυλώνω, συγκλείω ‖ κυρ. κάμπτω (λυγίζω) τό γόνυ.

συγ-κἄσιγνήτη, *ἡ*· ἡ αὐτάδελφη.

σύγ-κἄσις, *-ιος, ὁ καί ἡ* (*σὺν*+*κάσις*)· αὐτάδελφος, αὐταδέλφη.

συγ-κατα-βαίνω, μελλ. *-καταβήσομαι*· ἀόρ. β' *-κατέβην*· πρκ. *-καταβέβηκα*· καταβαίνω ἤ κατέρχομαι μετά τινος (ἤ συγχρόνως μέ τινα) ‖ ἔρχομαι (κατέρχομαι) εἰς βοήθειάν τινος ‖ κατέρχομαι εἰς ἀγῶνα πρός τινα, ὡς τό λατ. **descendere in arenam.** 2) μτφρ. συγκατατίθεμαι, εἶμαι συγκαταβατικός, συγκατανεύω, συναινῶ.

συγ-κατα-βάλλω, μελλ. *-καταβἄλῶ*· ἀόρ. β' *-κατέβαλον*· καταβάλλω (**ρίπτω κάτω**) ὁμοῦ μετά τινος (ἤ συγχρόνως μέ τινα) ‖ **πληρώνω** ὁμοῦ μετ' ἄλλων χρήματα, συνεισφέρω.

συγ-κατά-βἄσις, *ἡ* (*συγκαταβαίνω*)· τό συγκαταβαίνειν, τό καταβαίνειν ὁμοῦ μετ' ἄλλων. 2) ὡς καί νῦν, συγκατάβασις, **ἐπιείκεια,** μακροθυμία, συγκατάθεσις, συγκατάνευσις, συναίνεσις, ὑποχώρησις, συμβιβασμός

συγ-κατα-γηράσκω, μελλ. *-γηράσομαι*· ἀόρ. α' *-εγήρᾶσα*· καταγηράσκω ὁμοῦ μετά τινος, συζῶ μετά τινος μέχρι γήρατος.

συγ-κατ-άγω, μελλ. *-ξω*· κατάγω ὁμοῦ, ὁδηγῶ τινα πρός τά κάτω μαζί μέ ἄλλους, φέρω τινά ὀπίσω μαζί μου ἤ μαζί μέ ἄλλους, συνεπαναφέρω, βοηθῶ (συντελῶ) εἰς τήν ἐπαναφοράν τινος, βοηθῶ τινα εἰς τό νά ἐπαναφέρῃ κάποιον (ἐκ τῆς ἐξορίας).

συγ-κατα-δαρθάνω· *καταδαρθάνω* (κοιμῶμαι, καθεύδω) μετά τινος, συγκαθεύδω, συγκοιμῶμαι.

συγ-κατα-δῐώκω· μελλ. *-ξω*· καταδιώκω μετά τινος, ἤ καταδιώκω ἀθρόους (ὅλους μαζί).

συγ-κατα-δουλόω, μελλ. *-ώσω*· ὑποδουλώνω μετά τινος, βοηθῶ εἰς τήν ὑποδούλωσίν τινος εἴς τινα.

συγ-κατα-δῦνω, καί **—δύω**· ἀόρ. β' *-κατέδυν*· καταδυθίζομαι ὁμοῦ μετά τινος, ἤ δύω («βασιλεύω») μαζί ἤ συγχρόνως μέ τινα ‖ καταδυθίζομαι (πνίγομαι) μαζί μέ ἄλλον (ἤ ἄλλους).

συγ-κατα-ζεύγνῡμι, μελλ. *-ζεύξω*· συζευγνύω, συνενώνω διά τοῦ ζυγοῦ, συνδέω εἰς γάμον, ὑπανδρεύω, στεφανώνω ‖ μτφρ., *συγκατέζευγμαι ἄτῃ κακῇ* = εἶμαι συνεζευγμένος μετά δεινῆς δυστυχίας, ἔχω καταδικασθῇ νά ζήσω ὅλην μου τήν ζωήν μέ σύντροφον τήν δυστυχίαν.

συγ-κατα-θάπτω, μελλ. *-ψω*· (κατα)θάπτω ὁμοῦ μετά τινος, θάπτω μαζί.

συγ-κατά-θεσις, *-εως, ἡ* (*συγκατατίθημι*)· ὡς καί νῦν, συγκατάθεσις, συγκατάνευσις, ἐπιδοκιμασία, συναίνεσις.— **ΙΙ** ὑποταγή.

συγ-κατα-θέω· *καταθέω* (δηλ. κάμνω ἐπιδρομήν) ὁμοῦ μετά τινος, ἐφορμῶ μετά τινος (ἤ συγχρόνως μέ ἄλλον τινά).

συγ-κατα-θνῄσκω· ἀποθνήσκω συγχρόνως μέ ἄλλον, συναποθνήσκω.

συγ-κατ-αίθω· *καταίθω* (δηλ. κατακαίω) ὁμοῦ, συγκατακαίω.

συγ-κατ-αινέω, μελλ. *-έσω ἤ -ήσω*· συναινῶ (συμφωνῶ) μετά τινος.— **ΙΙ** μετ' αἰτ. πραγμ., ἐπιδοκιμάζω τι, τό ἐγκρίνω, τό ἐπικυρῶ, συναινῶ (συγκατατίθεμαι) εἰς τι. 2) παρέχω, «χαρίζω».

συγ-κάτ-αινος, *ον*· ὁ σύμφωνων μετά τινος, ὁ συναινῶν, ὁ συγκατανεύων, ὁ συγκατατιθέμενος.

συγ-κατ-αιρέω, ἰων. **ἀντί** *συγκαθαιρέω* (βλ. λ.).

συγ-κατα-καίω, ἀττ. **-κἄω**· μελλ. *-καύσω*· κατακαίω ὅλα ὁμοῦ, κάμνω τι παρανάλωμα τοῦ πυρός (τό ἀποτεφρώνω) μαζί μέ ἄλλα.— παθητ. ἀποτεφρώνομαι μαζί μέ ἄλλα.

συγ-κατά-κειμαι, παθητ.· κατάκειμαι ὁμοῦ μετά τινος, συγκατακλίνομαι, συγκοιμῶμαι (ἐπί σαρκικῆς μείξεως) ‖ ἀλλά καί ἐπί δείπνου ἤ συμποσίου, εἶμαι ἀνακεκλιμένος: *οἱ συγκατακείμενοι*= οἱ συνδαιτυμόνες.

συγ-κατα-κλείω, ἰων. **-κληίω**· κατακλείω ὁμοῦ, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐγκλείω πολλά ὁμοῦ.

συγ-κατα-κλίνω· κατακλίνω τινά (δηλ. τόν βάλλω νά κοιμηθῇ ἤ νά καθίσῃ) μαζί μέ ἄλλον (ἤ ἄλλους).— παθητ., πλαγιάζω μετά τινος, κατακλίνομαι μετ' ἄλλων ‖ ὡσ. **κατά τό δεῖπνον εἶμαι ἀνακεκλιμένος ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἀνακλίντρου μετ' ἄλλων.**

συγ-κατα-κόπτω· κατακόπτω ὁμοῦ μετά τινος, κατακόπτω πολλά ὁμοῦ, **κατακομματιάζω πολλά** ὁμοῦ.

συγ-κατα-κτάομαι, μελλ. *-ήσομαι,* ἀποθ.· κατακτῶ τι ὁμοῦ μετά τινος, συναποκτῶ, συγκυριεύω, συμμαχῶν (συμπολεμῶν) μετά τινος κατακτῶ.

συγ-κατα-κτάς, *ᾶσα, άν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ἐπομ.**

συγ-κατα-κτείνω, μελλ. *-κτενῶ*· κτείνω (φονεύω) ὁμοῦ ἤ συγχρόνως.

συγ-κατα-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· καταλαμβάνω τι ὁμοῦ ἤ συγχρόνως μέ τινα ἄλλον, λαμβάνω εἰς τήν κατοχήν μου συγχρόνως (ἤ ὁμοῦ μετ' ἄλλου) ‖ λαμβάνω (ἀφαιρῶ) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συγ-κατα-λείπω, μελλ. *-ψω*· καταλείπω (ἐγκαταλείπω) συγχρόνως ἤ ὁμοῦ.

συγ-κατα-λύω· καταλύω (καταστρέφω) ὁμοῦ ἤ συγχρόνως, βοηθῶ εἰς τήν κατάλυσιν (ἀνατροπήν, καταστροφήν) ‖ ἀμτβ., καταλύω («κονεύω») ὁμοῦ μετά τινος (ἐν τῷ αὐτῷ πανδοχείῳ).

συγ-κατα-μείγνῡμι (ὀρθότ. τοῦ **-μίγνυμι),** καί **-ύω**· μελλ. *-μείξω*· ἀναμειγνύω τι μέ ἄλλο (ἤ ἄλλα), ἀνακατώνω ‖ μτφρ. ἐν τῷ παθητ., ἀπορροφῶμαι εἴς τι.

συγ-κατα-μύω, μελλ. *-σω*· ἀμτβ., συγκλείομαι ἐντελῶς, κατακλείομαι. 2) **μτβτ.,** κάμνω τι νά κλείσῃ ἐντελῶς.

συγ-κατα-ναυ-μᾰχέω, μελλ. *-ήσω*· καταναυμαχῶ ἐν συνεργασίᾳ (ἐν συμμαχίᾳ) μετ' ἄλλων, βοηθῶ εἰς τήν καταναυμάχησιν.

συγ-κατα-νέμω· κατανέμω (ἀπονέμω, παραχωρῶ, διαμοιράζω) ἀπό κοινοῦ, συνδιαμοιράζω, συγκαταριθμῶ.—μέσον διαμοιράζομαί τι ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συγ-κατα-πίπλημι, μελλ. *-πλήσω*· γεμίζω ὁμοίως καί μέ ἄλλο τι (ἤ συγχρόνως) ‖ συγκαταμολύνω.

συγ-κατα-πλέκω, μελλ. *-ξω*· ἐγκαταπλέκω (συνυφαίνω) ὁμοίως (ἤ συγχρόνως) καί τι ἄλλο, συναναμειγνύω.

συγ-κατα-πράσσω, μελλ. *-ξω*· κατορθώνω ἀπό κοινοῦ μετά τινος (ἤ συγχρόνως μετ' αὐτοῦ), συμπράττω εἴς τι κατόρθωμα, ἐνεργῶ ἀπό κοινοῦ.

συγ-κατα-ρρίπτω, μελλ. *-ψω*· καταρρίπτω ὁμοῦ (ἤ συγχρόνως).

συγ-κατα-σκάπτω, μελλ. *-ψω*· κατασκάπτω (κατακρημνίζω, καταστρέφω) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων (ἤ ἐντελῶς), κατασκάπτω συγχρόνως.

συγ-κατα-σκεδάννῡμι, μελλ. *-σκεδάσω*· ἐπιχέω (ἐπιχύνω, χύνω ἤ σκορπίζω ἐπάνω εἴς τι) συγχρόνως.

συγ-κατα-σκευάζω, μελλ. *-σω*· βοηθῶ εἰς τήν κατασκευήν (ἤ εἰς τήν διευθέτησιν καί προετοιμασίαν), ἀπό κοινοῦ κατασκευάζω (παρασκευάζω, ἀποτελῶ), συνεργῶ, συμβοηθῶ ‖ *πάντα συγκατασκευάζω τινί*=βοηθῶ τινα εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του. 2) ἐφοδιάζω πλήρως.

συγ-κατα-σκηνόω, μελλ. *-ώσω*· τοποθετῶ τινα εἰς τήν αὐτήν σκηνήν μετ' ἄλλων ‖ ὡς ἀμτβ., συσκηνῶ, συγκατοικῶ.

συγ-κατα-σκήπτω, μελλ. *-ψω*· ὁρμῶ (ἐνσκήπτω, ἐπιπίπτω) ὁμοῦ μετ' ἄλλων (ἤ συγχρόνως).

συγ-κατα-σπάω, μελλ. *-ἄσω· κατασπῶ* (ἀνασπῶ, ξυσπῶ, συνέλκω, «τραβῶ», «ξεριζώνω») ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, συμπαρασύρω.

συγ-κατα-στρέφω, μελλ. *-ψω·* φέρω εἰς πέρας (τελειώνω, ἀποτελειώνω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.—**μέσον,** καθυποτάσσω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, συνυποδουλώνω.

συγ-κατα-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω·* κατατάσσω ὁμοῦ, τάσσω (τακτοποιῶ) εἰς τήν αὐτήν τάξιν, συγκαταριθμῶ

συγ-κατα-τεθειμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ

συγ-κατα-τίθημι, μελλ. *-θήσω·* καταθέτω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, καταθέτω ἀπό κοινοῦ ἢ ἐκ συμφώνου, έναποθηκεύω μαζί.— **II** **μέσον,** *συγκατατίθεμαι,* πρκ. *συγκατατέθειμαι,* ὡς καί νῦν, συγκατατίθεμαι, συμφωνῶ ἐντελῶς μετά τινος, συνεπιδοκιμάζω, συνεπιβεβαιῶ, συναινῶ (κυρ. σημ. *κατατίθημι* (καταθέτω) τήν αὐτήν ψῆφον ἢ γνώμην μέ ἄλλον τινά.

συγ-κατα-τρώγω, ἀόρ. β' *-ἔτρᾰγον·* κατατρώγω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.

συγ-κατα-φᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συγκατεσθίω·*

συγ-κατα-ψεύδομαι, μελλ. *-σομαι,* ἀποθ.· *καταψεύδομαί τινος* (=λέγω ψευδῆ κατά τινος, τόν κατηγορῶ ψευδῶς) ὁμοῦ μετά τινος (ἢ μετ' ἄλλων), ψευδῶς συγκατηγορῶ τινα (μετ' ἄλλων).

συγ-κατα-ψηφίζομαι, μελλ. *-ίσομα,* ἀποθ.· *καταψηφίζομαί τινος* (τ.ἔ. διά τῆς ψήφου μου καταδικάζω τινά) ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἢ συγχρόνως, συγκαταδικάζω.— **II** παθητ.. συγκαταλέγομα , συγκαταριθμοῦμαι.

συγ-κάτ-ειμι, (*σύν*+*κατά*+*εἶμι*)· *κάτειμι* (=κατέρχομαι) ὁμοῦ μετά τινας, συγκατέρχομαι, συγκαταβαίνω.

συγ-κατ-είργω, ἰων. ἀντί *συγκαθείργω* (βλ. λ.).

συγ-κατ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι·* πρκ. *-είργασμαι,* ἀποθ.· κατεργάζομαί τι μετά τινος, κατορθώνω τι, βοηθῶ τινα (συμπράττω μετά τινος) εἰς τήν ἐπιτέλεσιν ἔργου τινός, συνεργῶ || συνεργάζομαι, συνεργῶ, βοηθῶ.— **II** βοηθῶ εἰς τήν καθυπόταξιν χώρας.— **III** συναποκτείνω τινά, φονεύω τινά ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ (συνεργῶ, συντελῶ) εἰς τόν φόνον τινός.

συγ-κατ-έρχομαι, μελλ. *-κατελεύσομαι·* ἐνεργ. ἀόρ. β' *-κατῆλθον·* πρκ. *-κατελήλυθα·* ἔρχομαι ὁπίσω (ἐπιστρέφω εἰς τήν πατρίδα ἐκ τῆς ἐξορίας) ὁμοῦ μετ' ἄλλων || κατέρχομαι ἐν συνοδείᾳ (ὁμοῦ μετ' ἄλλων).

συγ-κατ-εσθίω, μελλ. *-έδομαι·* ἀόρ. β' *-έφᾰγον·* *κατεσθίω* ὁμοῦ μετά τινος, συντρώγω μετά τινος, ἢ καταβροχθίζω πολλά ὁμοῦ.

συγ-κατ-εύχομαι, μελλ. *-εὔξομαι,* ἀποθ.· *εὔχομαι* (δέομαι, παρακαλῶ) ὁμοῦ μετά τινος (ἢ συγχρόνως). — **II** προσεύχομαι εἰς τινα μετά τινος, ἐν τῇ προσευχῇ συνεπικαλοῦμαι.

συγ-κατ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω·* κατηγορῶ ὁμοῦ μετά τινος, ἢ κατηγορῶ συγχρόνως.

συγ-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντί *συγκάθημαι* (βλ. λ.).

συγ-κατ-οικέω, μελλ. *-ήσω·* κατοικῶ ὁμοῦ μετά τινος, συνοικῶ.

συγ-κατ-οικίζω, μελλ. *-ίσω·* κατοικίζω ὁμοῦ, βάλλω νά κατοικήσουν (ἐγκαθιστῶ πολλούς) ἐν τῇ αὐτῇ κατοικίᾳ ἢ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ, βοηθῶ εἰς τήν ἵδρυσιν ἀποικίας.— **II** ἐγκαθίσταμαι εἰς τινα χώραν ὁμοῦ μετ' ἄλλων.— **III** ἱδρύω ἀπό κοινοῦ ἢ ἱδρύω συγχρόνως.

συγ-κατ-οικτίζω, μελλ. *-ίσω·* οἰκτίρω (εὐσπλαγχνίζομαι, λυποῦμαι) ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συνοικτίρω, συλλυποῦμαι.— **μέσον,** θρηνολογῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συγ-κατ-ορύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω·* *κατορύσσω* ὁμοῦ, θάπτω ὁμοῦ || παραχώνω μαζί.

συγ-καττύω· συρράπτω (μπαλώνω), **ἐπί** ὑποδηματοπσιῶν, σελλοποιῶν κ.τ.ὁ.

συγ-κέας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *συγκαίω.*

σύγ-κειμαι, παθ.· κεῖμαι ὁμοῦ μετά τινος, ἢ κεῖμαι παρά τινι.— **II** ὡς παθ. τοῦ *συντίθημι* — ὡς καί νῦν, σύγκειμαι, εἶμαι συντεθειμένος, ἀποτελοῦμαι; συνίσταμαι.— **III** συμφωνοῦμαι ἑκατέρωθεν, γίνομαι ἀντικείμενον συμφωνίας : *ὁ συγκείμενος χρόνος* — ὁ συμπεφωνημένος (ἀπό κοινοῦ καθωριομένος) χρόνος | *τὸ συγκείμενον χωρίον* = ὁ συμπεφωνημένος τόπος (ἢ ἐκ τῶν προτέρων ἀπό κοινοῦ προκαθωριομένη θέσις) || *κατά τά συγκείμενα*=κατά τά συμπεφωνημένα, συμφώνως πρός τούς ὅρους τῆς συμφωνίας. 2) ἀπρσ. *σύγκειται* = ἔχει συμφωνηθῆ, εἶναι συμπεφωνημένον.

συγ-κεκαλυμμένος, *η, ον,* μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συγκαλύπτω.*

συγ-κέκλημαι, ἀττ. παθ. πρκ. τοῦ *συγκλείω,* ἰων. *συγκεκλήιμαι.*

συγ-κεκομμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συγκόπτω.*

συγ-κέκρᾱμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συγκεράννυμι.*

συγ-κεκρᾱμένως, ἐπιρρ. τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ *συγκεράννυμι·* κατά σύγκρασιν, ἀνακατωμένα || μτφρ., εἰς μετρισμένον βαθμόν, λατ. **attemperate.**

συγ-κεκροτημένως, ἐπίρρ. τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ *συγκροτέω·* ὡσεί συγκεκολλημένος, τ. ἔ. συμπαγῶς, στερεῶς, σταθερῶς.

συγ-κεκύρηκα, πρκ. τοῦ *συγκυρέω* (βλ. λ.).

συγ-κέκῡφα, πρκ. τοῦ *συγκύπτω.*

συγ-κελεύω, μελλ. *-σω·* κελεύω ὁμοῦ, διατάσσω ὁμοῦ μετά τινος, ἑνώνω τάς διαταγάς μου.

συγ-κεντέω, μελλ. *-ήσω·* κεντῶ ὁμοῦ, ἢ κατατρυπῶ (κεντῶ κατ' ἐπανάληψιν), διατρυπῶ.

συγ-κεράννῡμι, ἢ **-ύω,** μελλ. *-κεράσω·* πρκ. *-κέκρᾱκα·* παθ. *-κέκρᾱμαι·* παθ. ἀόρ. α' *-εκράθην·* ἰων. *-εκρήθην·* ἀναμειγνύω μετά τινος, συγκιρνῶ, ἀνακατώνω || μετριάζω διά συγκερασμοῦ.— **μέσον,** *συγκεράννυμαι φιλίαν πρός τινα*=συνάπτω στενήν φιλίαν μετά τινος.— **II** παθητ., ἀναμειγνύομαι, ἀνακατώνομαι, συνενοῦμαι, συνδέομαι. 2) γίνομαι στενός φίλος τινός, σχετίζομαι στενά μέ τινα, ἔρχομαι εἰς στενήν συνάφειαν μέ τι(να).

συγ-κεραυνόω, μελλ. *-ώσω·* κατακεραυνώνω, κτυπῶ διά κεραυνοῦ, κατασυντρίβω, μεταβάλλω εἰς συντρίμματα.—παθητ., πλήττομαι ὑπό κεραυνοῦ, εἶμαι κεραυνόπληκτος || μτφρ., μένω ἐμβρόντητος (ὡσεί κεραυνόπληκτος).

συγ-κεφᾰλαιόω, μελλ. *-ώσω·* ὡς καί νῦν, συγκεφαλαιώνω, ὑπάγω ὑπό ἕν καί τό αὐτό κεφάλαιον, κάμνω περίληψιν, ἐκθέτω περιληπτικῶς.

συγ-κέχῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συγχέω.*

συγ-κέχωσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συγχώννυμι.*

συγ-κινδῡνεύω, μελλ. *-σω·* κινδυνεύω ὁμοῦ μετά τινος, διατρέχω κοινόν μετ' ἄλλων κίνδυνον, ὑφίσταμαι τόν αὐτόν κίνδυνον, μετέχω τῶν αὐτῶν κινδύνων.

συγ-κῑνέω, μελλ. *-ήσω·* κινῶ ὁμοῦ, θέτω εἰς κίνησιν ὁμοῦ μετά τινος || ὡς καί νῦν, συγκινῶ, προκαλῶ (διεγείρω) τήν συγκίνησίν τινος, συνταράσσω.

συγ-κλαίω, ἀττ. **-κλᾶω·** μελλ. *-κλαύσομαι·* κλαίω (βρηνῶ) μετ' ἄλλων.

συγ-κλάω, μελλ. *-ἄσω·* παθ. πρκ. *-κέκλασμαι·* συνθλῶ, θρύω, «τσακίζω», κάμνω κομμάτια, πολλά ὁμοῦ.

σύγ-κλεισις, ἀττ. **σύγκλησις,** *-εως,* ἡ (*συγκλείω*)· τό συγκλείειν, τό κλείειν ἐντελῶς.

συγ-κλείω, ἰων. **συγκληίω,** ἀρχ. ἀττ. **ξυγκλῄω·** μελλ. *-κλείσω·* ἰων. *-κληίσω,* ἀρχ. ἀττ. *-κλῄσω·* παθητ., ἀόρ. α' *συνεκλείσθην,* ἀρχ. ἀττ, *συνεκλῄσθην·* πρκ. *-κέκλεισμαι* ἢ *-κέκλημαι,* ἰων. *-κεκλήισμαι* ἢ *-κεκλήιμαι·* κλείω (ἐγκλείω, κλείω ἐντός, περικλείω, κατακλείω) ὁμοῦ, περιτυλίσσω, ἐμπλέκω. 2) κλείω, «σφαλῶ». 3) κλείω στενῶς (σφιγκτά, ὅπως π.χ. στόμα, ὀφθαλμούς, θύρας κλπ.) || κλείω ὁμοῦ. συμπυκνῶ : *συγκλείω τάς ἀσπίδας*=συμπυκνώνω τάς ἀσπίδας (τάς τάξεις τῶν μαχητῶν).— **II** παθητ., ἐγκλείομαι, περικλείομαι, περικυκλώνομαι. 2) εἶμαι στενῶς συνδεδεμένος (συνηνωμένος).

συγ-κλέπτω, μελλ. *-ψω·* κλέπτω ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ εἰς τήν κλοπήν,

συγ-κλῄω, ἰων. ἀντί *συγκλείω.*

συγ-κληρο-νόμος, *ον·* ὡς καί νῦν, συγκληρονόμος, ὁ ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλου (ἢ μετ' ἄλλων) μετέχων κληρονομίας τινός.

σύγ-κληρος, *ον·* ὁ *ὁμόκληρος,* ἔχων κοινόν κλῆ-

ρον μετ' ἄλλων, ἤτοι τήν αὐτήν μέ ἐκείνους τύχην, ὁμότυχος.— **II** ὁ συμμεριζόμενος τόν αὐτόν κλῆρον, ἤ ὁ ἔχων γειτονικόν κλῆρον, ὁ γειτονικός.

συγ-κληρόω, μελλ. *-ώσω* (*σύγκληρος*)· συμπεριλαμβάνω (συνενῶ) εἰς ἕνα κλῆρον.— **II** ἀπονέμω (ἐκχωρῶ) διά τοῦ αὐτοῦ κλήρου, συνδέω, συνάπτω, κάμνω τινά νά συμμετάσχῃ διά κλήρου. **2)** ἐκλέγω διά κλήρου.

σύγ-κλησις, ἀττ. ἀντί *σύγκλεισις* (βλ. λ.).

σύγ-κλητος, *ον* (*συγκαλέω*)· ὁ συγκληθείς, κληθείς ὁμοῦ, ὁ συγκεκλημένος, ὁ προσκεκλημένος.— **II** ὡς οὐσ. *ἡ σύγκλητος* (ἐνν. *ἐκκλησία*) = εἰδική ἔκτακτος συνέλευσις (σύγκλησις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου), ἣν συνεκάλει ὁ στρατηγός (ἐν ἀντιθέσει πρός τάς καθιερωμένας τακτικάς συνελεύσεις, αἵτινες ἐκαλοῦντο *κύριαι*) || καθόλου, «Σύγκλητος», νομοθετικόν σῶμα, γερουσία.

συγ-κλῄω, ἀττ. ἀντί *συγκλείω*.

συγ-κλινίαι, αἱ (*συγκλίνω*)· αἱ συγκλίνουσαι κλιτύες ὀρέων, ἡ γραμμή εἰς ἣν καταλήγουσιν αἱ κλιτύες ὀρέων ἤ ὑψωμάτων || στενόν, πέρασμα.

συγ-κλίνω, μελλ. *-ῖνῶ*· βάλλω νά κατακλιθοῦν (νά πλαγιάσουν) εἰς τό αὐτό μέρος, συνευνάζω.— παθητ., κατακλίνομαι (πλαγιάζω) εἰς τό αὐτό μέρος μετ' ἄλλων, συνευνάζομαι, συγκοιμῶμαι. **2)** τό ἐνεργ. ὡς ἀμτβ., ἔχω κλίσιν, εἶμαι ἐπιρρεπής, εἶς τι || προσκλίνομαι, ἀκκουμβῶ ὁμοῦ.

συγ-κλονέω, μελλ. *-ήσω*· συγκλονίζω, συνταράσσω, συγχέω, ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν.

σύγ-κλυς, *-ῦδος,* ὁ, ἡ (*σὺν*+*κλύζω*)· κατακεκλυσμένος ὑπό τῶν κυμάτων||μτφρ., ὁ ἐρριμμένος ὁμοῦ μετ' ἄλλων, ἀνάμεικτος: *ἄνθρωποι σύγκλυδες* = ὄχλος ἀνάμεικτος, συρφετός, «μαζώματα», χυδαῖος ὄχλος, λατ. **colluvies hominum**.

συγ-κοιμάομαι, παθητ. μετά μέσ. μελλ. *-κοιμήσομαι*· παθ. πρκ. *-κεκοίμημαι*· κοιμῶμαι ὁμοῦ μετά τινος, εἶμαι σύγκοιτος, συγκατακλίνομαι.

συγ-κοίμημα, *-ατος,* τό (*συγκοιμάομαι*)· ὁ συγκοιμώμενος, σύνευνος.— **II** ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς κλίνης μέ τινα, σύζυγος, σύντροφος.

συγ-κοίμησις, ἡ (*συγκοιμάομαι*)· τό συγκοιμᾶσθαι, τό κοιμᾶσθαι ὁμοῦ.

συγ-κοιμίζω, μελλ. *-σω*· βάλλω τινά νά κοιμηθῇ μετά τινος, τόν συνευνάζω || τόν συνδέω μετά τινος (γυναικός) διά γάμου, τόν νυμφεύω.

συγ-κοινόομαι, ἀποθ.· καθιστῶ τι κοινόν μετά τινος, κοινοποιῶ, ἀνακοινῶ, κοινολογῶ.

συγ-κοινωνέω, μελλ. *-ήσω* (*συγκοινωνός*)· εἶμαι κοινωνός τινος, ἔχω μερίδιον ἐκ τινος, μετέχω τινός, συμμετέχω εἴς τι (μετά γεν. πραγμ.) || ἐν τῇ Κ. Δ. μετά δοτ. πραγμ., λαμβάνω μέρος εἴς τι, λατ. **participio**.

συγ-κοινωνός, *όν*· ὁ μετέχων εἴς τι μετ' ἄλλου τινός (προσ.), ὁ συμμέτοχος, λατ. **particeps, consors**.

σύγ-κοιτος *ον* (*σὺν*+*κοίτη*)· ὁ μετέχων τῆς αὐτῆς κοίτης (κλίνης) μετ' ἄλλου, σύνευνος.— **II** ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς τήν συζυγικήν κλίνην || ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς σαρκικήν μεῖξιν.

συγ-κολλάω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καί νῦν, συγκολλῶ, κολλῶ τι μαζί μέ ἄλλο, συνάπτω, συνδέτω.

συγ-κολλητής, *-οῦ,* ὁ (*συγκολλάω*)· ὡς καί νῦν, ὁ συγκολλητής, ὁ συγκολλῶν || μτφρ., ὁ ἐπινοητής, ὁ κατασκευαστής, ὁ σκευωρῶν, ὁ μηχανορράφος.

σύγ-κολλος, *-ον* (*σὺν*+*κόλλα*)· ὁ συγκεκολλημένος, ὁ συνηρμοσμένος.— ἐπίρρ. *συγκόλλως* = συμφώνως πρός..., ἐν συμφωνίᾳ πρός...

συγ-κομιδή, ἡ (*συγκομίζω*)· ὡς καί νῦν, συγκομιδή, τό συγκομίζειν (μεταφέρειν) τούς καρπούς ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τάς ἀποθήκας || κυρ. τό φέρειν ἐπί τό αὐτό, ἡ συγκέντρωσις.

συγ-κομίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· κομίζω (φέρω, μεταφέρω) εἰς τό αὐτό μέρος, συνάγω, συναθροίζω, συγκεντρώνω, συλλέγω || ἐπί *ἐσοδείας,* ὡς καί νῦν συγκομίζω, ἤτοι θερίζω καί συγκεντρώνω εἰς τάς ἀποθήκας τούς ἀποκομισθέντας καρπούς.— ἐν τῷ παθητ., ἐπί τοῦ καρποῦ: *ὀργᾷ συγκομίζεσθαι*=εἶναι ὥριμος πρός συγκομιδήν.—*μέσον, φέρω ὁμοῦ πρός* ἐμαυτόν, συνάγω περί ἐμαυτόν, ἐφοδιάζω ἐμαυτόν μέ τι, ἀποκτῶ || στέλλω διά τι (στέλλω νά μοῦ τό φέρουν) || *συγκομίζομαι πρὸς ἐμαυτὸν*=οἰκειοποιοῦμαί τι ὡς ἰδικόν μου, τό ἀπαιτῶ ὡς ἰδικόν μου, τό ἰδιοποιοῦμαι, τό σφετερίζομαι. **2)** ἐν τῷ παθητ. σημ. καί «κερδίζομαι (ἀποκτῶμαι) ἀπό κοινοῦ».— **II** συγκηδεύω, μαζί μέ ἄλλους κηδεύω τινά, βοηθῶ εἰς τό νά κηδευθῇ τις.

συγ-κοπή, ἡ (*συγκόπτω*)· τό κόπτειν εἰς μικρά τεμάχια.— **II** ἡ περικοπή, ἡ κολόβωσις, βράχυνσις, σμίκρυνσις, ἡ ἀποκοπή || ἐν τῇ Γραμματικῇ, *συγκοπὴ* =ἀποβολή (ἔκκρουσις) ἑνός ἤ πλειόνων γραμμάτων ἐκ τοῦ μέσου λέξεως.— **III** αἰφνιδία κατάπτωσις δυνάμεων μετά λιποθυμίας.

συγ-κόπτω, μελλ. *-ψω*· πρκ. *-κέκοφα*· κτυπῶ ὁμοῦ, συγκρούω, θραύω. **2)** κόπτω εἰς τεμάχια, κατακόπτω, κατακομματιάζω.— **II** κοπανίζω δυνατά, δέρω σκληρῶς, κακομεταχειρίζομαι.

συγ-κοσμέω, μελλ. *-ήσω*· συναρμολογῶ, διευθετῶ, δέτω ἐν τάξει, τακτοποιῶ.— **II** περιποιῶ τιμήν εἴς τινα, τιμῶ τινα.

συγ-κουφίζω, μελλ. *-ίσω*· ὁμοῦ μετ' ἄλλου σηκώνω (ἤ ἐλαφρύνω), συνεργῶ εἰς ἐλάφρυνσιν (ἀνακούφισιν), ἀνακουφίζω.

σύγ-κρᾱσις, *-εως,* ἡ (*συγκεράννυμι*)· τό ἀναμειγνύειν, ἀνάμειξις, ἀνακάτευμα, μεῖξις, μεῖγμα, κρᾶμα || μετρίασμός.

σύγ-κρᾱτος, *ον* (*συγκεράννυμι*)· ὁ συγκεκραμένος, ὁ ἀνάμεικτος, ὁ ἀνακατωμένος || ὁ στενῶς ἡνωμένος μετά τινος, στενῶς συνδεδεμένος.

συγ-κρίνω, μελλ. *-κρῑνῶ*· συνδέτω, συνενώνω, (τά χωριστά ἐντα ἀπ' ἀλλήλων τά συναρμολογῶ ἐκ νέου).— **II** ὡς καί νῦν, συγκρίνω, παραβάλλω || ἐκτιμῶ, ὑπολογίζω.

σύγ-κρῐσις, *-εως,* ἡ (*συγκρίνω*)· τό θέτειν ὁμοῦ, σύνδεσις, συνένωσις.— **II** ὡς καί νῦν, σύγκρισις, παραβολή, παραλληλισμός.

συγ-κροτέω, μελλ. *-ήσω*· παθ. πρκ. *-κεκρότημαι*· κροτῶ (κρούω, κτυπῶ) ὁμοῦ || *συγκροτῶ τὰ χεῖρε*= κροτῶ (κτυπῶ) τάς χεῖρας ἀπό χαράν, χειροκροτῶ || ἀπολ., χειροκροτῶ, ἐπιδοκιμάζω μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ἐπευφημῶ.— **II** σφυρηλατῶ, συγκολλῶ, συνενώνω διά σφυρηλασίας. **2)** μτφρ., συνάπτω, συνδέτω (λέξεις π.χ.) || ἐπί στρατιωτῶν ἐκγυμνάζω, ὡς καί νῦν συγκροτῶ στρατιωτικόν τμῆμα, καταρτίζω, ὀργανώνω.— παθητ., ὡς καί νῦν, συγκροτοῦμαι, ἀσκοῦμαι (γυμνάζομαι) καλῶς, ὀργανοῦμαι. **3)** μτφρ. ὡσ., μηχανορραφῶ, σκευωρῶ.

σύγ-κρουσις, *-εως,* ἡ (*συγκρούω*)· ὡς καί νῦν, σύγκρουσις.— **II** ἔρις, διαμάχη, διαπληκτισμός.

συγ-κρούω, μελλ. *-σω*· κρούω ὁμοῦ (τά κτυπῶ μεταξύ των) || *συγκρούω τὰ χεῖρε*=κροτῶ τάς χεῖρας, χειροκροτῶ.— **II** φέρω εἰς σύγκρουσιν, προκαλῶ σύγκρουσιν || φθείρω (καταστρέφω) διά συγκρούσεως. **2)** συγχέω, ἐκπλήττω, συνταράσσω, ρίπτω εἰς σύγχυσιν, προκαλῶ ταραχήν. **3)** ἀμτβ., ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν, συγκρούομαι.

συγ-κρύπτω, μελλ. *-ψω* κρύπτω (καλύπτω, σκεπάζω) τελείως, συγκαλύπτω ἐντελῶς, κατακαλύπτω ὁλόγυρα, περιτυλίσσω || ἀποκρύπτω ὅλως διόλου.

συγ-κτάομαι, μελλ. *-κτήσομαι,* ἀποθ. κτῶμαι (ἀποκτῶ) ὁμοῦ μετά τινος, συναπακτῶ, συγκυριεύω, βοηθῶ εἰς τήν ἀπόκτησιν.

συγ-κτίζω, μελλ. *-ίσω*· κτίζω ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων, βοηθῶ (συνεργῶ) εἰς τήν κτίσιν (ἵδρυσιν πόλεως ἤ ἀποικίας), συμμετέχω εἰς τόν συνοικισμόν.

συγ-κτίστης, *-ου,* ὁ (*συγκτίζω*)· ὁ συνοικοδόμος, συνθεμελιωτής, ὁ ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων κτίζων (ἱδρύων, θεμελιώνων) πόλιν, ἀποικίαν κ.τ.ὅ.

συγ-κῠβευτής, *-οῦ,* ὁ (*συγκυβεύω*)· ὁ μεθ' οὗ παίζει τις τούς κύβους, συμπαίκτωρ.

συγ-κῠβεύω, παίζω τούς κύβους μαζί μέ ἄλλους.

συγ-κῠκάω, μελλ. *-ήσω*· ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν, συνταράσσω.

συγ-κῠλινδέομαι· κυλίομαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συγκυλίομαι («συγκοκυλιέμαι»).

συγ-κῠν-ηγός, δωρ. καί ἀττ. (Τραγ.) *συγκυνᾱγός*,

ὁ, ἡ· ὁ σύντροφος κατὰ τὸ κυνήγιον, ὁ κυνηγῶν ὁμοῦ μετ' ἄλλων (ἢ ἡ μετ' ἄλλων θηρεύουσα).

συγ-κύπτω, μελλ. *-ψω·* πρκ. *-κέκῡφα·* κύπτω πρός τὰ ἐμπρός μαζί μέ ἄλλους, κύπτω πρός τὸ αὐτό μέρος ποὺ κύπτουν καὶ ἄλλοι ‖ ἢ κύπτω πρὸς τὰ ἐμπρός εἰς τρόπον ὥστε ἡ κεφαλή μου νὰ συναντήσῃ τὴν κεφαλὴν ἄλλου, «σκύβω τὸ κεφάλι» καὶ συναντῶ τὴν κεφαλὴν καὶ ἄλλου κύπτοντος ‖ μτφρ., πράττω (ἐνεργῶ) ἀπὸ συμφώνου μέ τινα καὶ ἐκ προσυνεννοήσεως, συνωμοτῶ ‖ *τοῦτο δ' ἐς ἓν ἔστι συγκεκυφὸς*=ὅλα αὐτὰ καταλήγουν εἰς τὸ αὐτό (ἑνώνονται, συναντῶνται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον), «ὅλοι εἶναι μιὰ φάρα». — **II** μτφρ., γονατίζω, λυγίζω, «γίνομαι κουλούρα» ὡς κάτω ὑπὸ φορτίον, «σκύβω».

συγ-κῡρέω, μελλ. *-κυρήσω* ἢ *-κύρσω·* ἀόρ. α' *-εκύρησα* ἢ *-έκυρσα·* πρκ. *-κεκύρηκα·* συναντῶμαι, «ἀνταμώνομαι», κατὰ τύχην, συντυγχάνω, συμπίπτω ‖ συναντῶ, εὑρίσκω, τι κατὰ τύχην.— **II** ἐπὶ γεγονότων καὶ συμβάντων, ὡς τὸ *συμβαίνω* (βλ. λ.), συμβαίνω κατὰ τύχην, συμβαίνω, γίνομαι, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ‖ ὡσ. ὡς ἀπρόσ.+ἀπρφ.: *συνεκύρησε γενέσθαι*=συνέβη (νὰ γίνῃ) ὥστε νά. .

συγ-κῡρία, ἡ (*συγκυρέω*)· σύμπτωσις.

συγ-κύρσειαν, γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *συγκυρεω.*

σύγ-κωλος, *ον* (*σὺν* + *κῶλον*)· ὁ ἔχων τὰ μέλη ἡνωμένα (καὶ οὐχὶ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα), ὁ συμμαζευμένος.

συγ-κωμάζω, μελλ. *-άσω,* ὑωρ. *-άξω·* βαίνω ὁμοῦ ἐν *κώμῳ* (βλ. λ.), πηγαίνω ἢ εἶμαι μετ' ἄλλων ἐν *κώμῳ,* λαμβάνω μέρος εἰς ξεφαντώματα, ὀργιάζω, κορυβαντιῶ, γλεντοκοπῶ (βλ. *κωμάζω*).

σύγ-κωμος, *ον* (*σὺν*+*κῶμος*)· ὁ μετέχων εἰς *κῶμον* (βλ.λ.), ὁ μετ' ἄλλων ὁμοῦ *κωμάζων* (τ.ἔ. παραδιδόμενος εἰς κραιπάλην)· βλ. καὶ *κῶμος.*

συγ-κωμ-ῳδέω, μελλ. *-ήσω* (*σὺν* + *κωμῳδέω*)· ὁ μετ' ἄλλων παίζων (λαμβάνων μέρος) ἐν κωμῳδίᾳ.

συγ-χαίρω, μέσ. μέλλ. *-χᾰρήσομαι·* παθ. ἀόρ. β' *-εχᾰρην·* χαίρω μετά τινος, λαμβάνω μέρος εἰς τὴν χαρὰν τῶν ἄλλων, μετέχω τῆς χαρᾶς ἄλλων.— **II** ἐκφράζω εἴς τινα τὴν χαρὰν μου δι' ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ εὐτυχίαν, «τὸν συγχαίρω», «τοῦ δίνω συγχαρητήρια».

συγ-χαρῆτε, β' πληθ. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συγχαίρω.*

συγ-χέας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *συγχέω.*

συγ-χειμάζω, μελλ. *-άσω·* διαχειμάζω (διέρχομαι τὸν χειμῶνα) ὁμοῦ μετά τινος.— παθητ., ὑφίσταμαι τὴν ἰδίαν καταιγίδα ποὺ ὑφίστανται καὶ ἄλλοι, κακουχοῦμαι ἀπὸ τὴν δύελλαν μαζὶ μέ ἄλλους.

συγ-χειρ-ουργέω, μελλ. *-ήσω·* φέρω τι εἰς πέρας (ἐκτελῶ) διὰ τῶν χειρῶν ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων, συμπράττω, «βάνω καὶ ἐγὼ χέρι».

συγ-χεῦαι, ἀπρφ. ἐπ. ἀορ. α' τοῦ *ἐπομ.*

συγ-χέω, μελλ. *-χεῶ·* ἀόρ. α' *συνέχεα,* ἐπ. *συνέχευα,* ἀπρφ. *συγχεῦαι·* πρκ. *-κέχῡκα·* παθητ., ἀόρ. α' *-εχῠθην·* γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' *σύγχῡτο·* πρκ. *-κέχῡμαι·* χέω (χύνω) ὁμοῦ, ἀναμειγνύω μαζὶ (ἀνακατώνω) τὰ χυνόμενα εἰς τὸ αὐτὸ δοχεῖον ‖ ὅθεν, ῥίπτω εἰς ἀταξίαν ἢ σύγχυσιν ‖ φέρω εἰς σύγχυσιν, συγχέω, κάμνω ἄνω κάτω, ἀνακατώνω, ἀναταράσσω, ἐνοχλῶ, προκαλῶ ἀνησυχίαν ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ματαιώνω, κάμνω νὰ ἐξανεμισθῇ (ἐκμηδενισθῇ) τὸ ἀποτέλεσμα πράγματός τινος, ἐξουδετερώνω, παραβιάζω ‖ κυρ. ἐπὶ συνθηκῶν κ.ἄ.τ., προκαλῶ σύγχυσιν περὶ αὐτάς, τὰς παραβαίνω, τὰς παραβιάζω, τὰς καταπατῶ, τὰς ἀθετῶ.

συγ-χορευτής, -οῦ, ὁ· ὁ χορεύων μετ' ἄλλων, ὁ συγχορεύων.

συγ-χορεύω, μελλ. *-σω·* χορεύω μαζὶ μὲ ἄλλους. — **II** ἀνήκω εἰς τὸν αὐτὸν χορόν.

συγ-χορ-ηγέω, μελλ. *-ήσω·* ὁμοῦ μετ' ἄλλου χορηγῶ (τ. ἔ. δαπανῶ εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ χοροῦ δράματος) ‖ βοηθῶ εἰς τὸ χορηγεῖν (εἰς τὸ ἐφοδιάζειν μὲ τροφὰς) ‖ συνεισφέρω.

συγ-χορ-ηγός, *όν·* ὁ μετ' ἄλλου δαπανῶν διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ δραματικοῦ χοροῦ ‖ ὁ συγχορηγῶν, ὁ συμβοηθῶν χρηματικῶς, βοηθός, συμμετέχων εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν.

σύγ-χορτος, *ον* (*σὺν*+*χόρτος*)· κυρ. ὁ ἔχων τὴν χλόην ἡνωμένην ‖ συνορεύων, γειτονικός.

συγ-χόω, ἰων. ἀντὶ *συγχώννυμι.*

συγ-χράομαι, μελλ. *-χρήσομαι,* ἀποθ.· μεταχειρίζομαι ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, ἑνοῦμαι μετ' ἄλλων ἐν τῇ χρήσει πράγματός τινος, καταναλίσκω τι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων ‖ ἐντεῦθεν, ἔχω ἐμπορικὰς σχέσεις πρός τινα, συναλλάσσομαι, συναναστρέφομαι ‖ καὶ ἐπὶ σαρκικῆς μείξεως, ἔχω ἐνόχους σχέσεις.— **II** δανείζομαι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων (τι παρά τινος).

σύγ-χροος, *ον,* καὶ συνηρ. **-χρους,** *συν* (*σὺν*+*χρόα*)· ὁ ἔχων ὁμοίαν χροιάν, ὅμοιον χρῶμα, ὁ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ὁ ἔχων ὅμοιον ἐξωτερικόν.

συγ-χῡνω, μτγν. τύπος τοῦ *συγχέω.*

σύγ-χῡσις, *-εως,* ἡ (*συγχέω*)· τὸ συγχέειν (=χέειν ὁμοῦ), ἡ σύμμειξις, ἀνάμειξις, ἀνακάτωμα ‖ τὸ προκαλεῖν σύγχυσιν, ἡ ἀναταραχή, ὄλεθρος, καταστροφὴ ‖ ἡ παράβασις, παραβίασις, καταπάτησις, ἀθέτησις (ἐπὶ συνθηκῶν).

σύγ-χῡτο, γ' ἑν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συγχέω.*

συγ-χωνεύω, μελλ. *-σω·* λυώνω ὁμοῦ, συντήκω, τήκω.

συγ-χώννῡμι, καὶ **-ύω·** ἰων. ἐν. **συγχόω,** ἀπρφ. *συγχοῦν·* μελλ. *συγχώσω·* ἀορ. α' *συνέχωσα·* παθ. πρκ. *συγκέχωσμαι·* *συγχόω* (χύνω ὁμοῦ), σωρεύω (ἐπισωρεύω) ὁμοῦ, συσσωρεύω, δημιουργῶ σωρὸν χώματος, καλύπτω τι διὰ σωροῦ χώματος, κατασκευάζω τύμβον.— **II** μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων, μεταβάλλω εἰς χοῦν, κατεδαφίζω, καταστρέφω.— **III** σωρεύω ἐν πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἐπιφέρω σύγχυσιν.

συγ-χωρέω, μελλ. *-ήσω* καὶ *-ήσομαι·* χωρῶ ἐπὶ τὸ αὐτό, συμπορεύομαι, συμβαδίζω, συνέρχομαι, ἑνώνομαι, συνάπτομαι.— **II** παραχωρῶ τὴν θέσιν μου, παραμερίζω, ἀποσύρομαι, κάμνω τόπον ‖ μτφρ., κάμνω ὑποχωρήσεις, ὑποχωρῶ, προβαίνω εἰς συμβιβασμούς, συμβιβάζομαι, συμβιβάζω τὰ διεστῶτα, λατ. **concedere** ‖ ἐν κακῇ ἐνν., γίνομαι συνένοχος, συνεπιβουλεύομαι, εἶμαι σύμφωνος εἰς τὸ κακόν, δὲν φροντίζω νὰ τὸ ἀποσοβήσω. **2)** μετ' αἰτ. πράγμ., ὑποχωρῶ εἴς τι, τὸ παραδέχομαι, κάμνω παραχωρήσεις εἴς τι (ὡς πρός τι), παραχωρῶ τι, τὸ παραδίδω. **3)** προσχωρῶ, συμφωνῶ, συναινῶ, συγκατανεύω, συγκατατίθεμαι, ὁμολογῶ ‖ μετ' ἀπρφ. συμφωνῶ (συγκατατίθεμαι, ἀναλαμβάνω) νὰ πράξω τι ‖ ἀπολ., συμφωνῶ, συναινῶ, συγκατατίθεμαι. **4)** ἀπρόσ., *συγχωρεῖ*=«γίνεται», «στέκει, πηγαίνει», ἐπιτρέπεται, εἶναι δυνατόν (νὰ γίνῃ).

συγ-χωρητέον ἢ πληθ. **-έα,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ *συγχωρέω·* πρέπει νὰ συμφωνήσῃ τις (νὰ ὁμολογήσῃ).

σῦδην, ἐπιρρ. (*σεύω*)· ταχέως, ὁρμητικῶς, μετὰ σπουδῆς.

σῦειος, *α, ον* (*σῦς*)· ὁ ἐκ *συός,* χοίρειος, χοίρινος, «χοιρινός, γουρουνήσιος», λατ. **suillus** ‖ *χρῖσμα σύειον*=λίπος χοίρειον (χοιρινὸ λαρδί).

συ-ζάω, ἀπρφ. *συζῆν·* μελλ. *-ζήσω·* *ὡς καὶ νῦν,* συζῶ, ζῶ μετά τινος, ζῶ μαζί.

συ-ζεύγνῡμι, καὶ **-ύω·** μελλ. *-ζεύξω·* παθητ., ἀόρ. β' *συν-εζῠγην·* ζευγνύω ὁμοῦ· «ζεύω μαζί», συνδέω, ἑνώνω (κυρ. εἰς γάμον).— παθητ., ζευγνύομαι μετά τινος, ἑνοῦμαι εἰς ζεῦγος, συνδέομαι στενῶς·—μέσον, ζευγνύω δι' ἐμαυτόν.

συ-ζητέω, μελλ. *-ήσω·* ζητῶ (ἐρευνῶ, ἐξετάζω) ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ εἰς τὰς ἀναζητήσεις.

συ-ζήτησις, ἡ (*συζητέω*)· ἡ ἀπὸ κοινοῦ ζήτησις (ἔρευνα, ἐξέτασις) ‖ ὡς καὶ νῦν, συζήτησις ‖ φιλονικία.

συ-ζητητής, -οῦ, ὁ· ὁ ὁμοῦ μετά τινος ἀναζητῶν ‖ ὁ φιλονικῶν, φιλόνικος.

συ-ζοφόομαι, παθητ. (*σὺν*+*ζόφος*)· συσκοτίζομαι, γίνομαι σκοτεινός.

συ-ζῦγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συζεύγνυμι.*

συ-ζῠγία, ἡ (*συζεύγνυμι*)·=σύζευξις, ἕνωσις=σύνδεσις, ἁρμός, ἁρθρωσις.— **II** ζεῦγος ζώων, «ζευγάρι» ‖ τὸ «ζευγάρωμα».

συ-ζῠγιος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ *σύζυγος*· συνεζευγμένος, συνημμένος, ἡνωμένος.

σύ-ζῠγος, ον (*συζυγῆναι* τοῦ *συζεύγνυμι*)· ὁ συνεζευγμένος, ὁ συνηνωμένος εἰς ζεῦγος, ὁ συνδεδεμένος διὰ γάμου, ὁ νυμφευμένος.— ὡς οὐσ. θηλ. *ἡ σύζυγος*=ὡς καὶ νῦν, σύζυγος, γυνὴ ἔγγαμος, ἀρσ. *ὁ σύζυγος*=ὡς καὶ νῦν, σύζυγος, «ἄνδρας».

σύ-ζυξ, -ῦγος, ὁ, ἡ· =*σύζυγος* (βλ. λ.).

σύ-ζωμα, -ατος, τὸ (*συζώννυμι*)· τὸ ζώνειν ὁμοῦ, ἢ καὶ τὸ ὄργανον δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται τοῦτο, ζώνη, ζωστήρ.

συ-ζώννῡμι, μελλ. -*ζώσω*· ζώνω ὁμοῦ, συνάπτω διὰ ζώνης.— μέσον, ζώνω ἑμαυτόν, ζώνομαι, περιζωννύομαι, «ζώνω γύρω-γύρω τὴ μέση μου (τὰ νεφρά μου)» || ζώνομαι τὴν πανοπλίαν μου.

συ-ζωο-ποιέω, ζωοποιῶ (δίδω ζωήν, ζωντανεύω) ὁμοῦ (ἢ συγχρόνως) μετά τινος,

σῠθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σεύω*.

σύθεν, αἰολ. ἀντὶ *ἐσύθησαν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σεύω*.

σῡκάζω, μελλ. -*άσω* (*συκῆ*)· δρέπω (συλλέγω) ὥριμα σῦκα.

σῡκᾰμῖνον, τό· ὁ καρπὸς τῆς συκαμίνου (τῆς «μουριᾶς), τὸ συκόμορον, τὸ μόρον (κοιν. «μοῦρο»), λατ. morum· [εἶναι δάνειον ἐκ σημιτ. γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. šiqmā̄ (μουριά), ὑποστὰν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς λ. *σῦκον*].

σῡκᾰμῖνος, ἡ (καὶ σπανιώτ. ὁ)· ἡ συκομορέα, «σκαμνιά», ἡ μορέα, «μουριά», λατ. morus.

σῡκέα, -*έας*, ἰων. καὶ ἐπ. **σῡκέη,** -*ης*, συνῃρ. **σῡκῆ,** -*ῆς*, ἡ· ἰων. γεν. πληθ. *συκέων* (*σῦκον*)· ὡς καὶ νῦν, συκῆ, «συκιά», «σουκιά», λατ. ficus.

σῡκῐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σῦκον*· μικρὸν σῦκον, συκάκι.

σῡκίζω, μελλ. -*ίσω* (*σῦκον*)· τρέφω μὲ σῦκα, παχύνω (χοίρον) διὰ σύκων.

σῡκῖνος, η, ον (*σῦκον*)· ὁ ἐκ συκῆς, ὁ ἐκ σύκων κατεσκευασμένος, «αυκένιος»: *σύκινον ξύλον*=τὸ ξύλον τῆς συκῆς.— || μτφρ. (ἐκ τῆς σπογγώδους φύσεως τοῦ ξύλου τῆς συκῆς) *σύκινοι ἄνδρες*=ἄνδρες ἀνίσχυροι (μαλθακοί) ἀνάξιοι, ἄχρηστοι || ὡσ. (μετὰ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸ *συκοφάντης*), ψευδής, κίβδηλος, δόλιος, ἄπιστος.

σῡκίς, -*ίδος*, ἡ (*συκέη*)· νεαρὸν βλάστημα (παραφυάς) συκῆς πρὸς μεταφύτευσιν, νεαρὰ συκῆ.

σῡκο-λογέω, μελλ. -*ήσω* (*συκολόγος*)· συλλέγω (δρέπω) σῦκα.

σῡκο-λόγος, ον (*σῦκον*+*λέγω*)· ὁ συλλέγων σῦκα || ὁ ἐξευρίσκων συκοφαντίας, ὁ συκοφάντης.

σῡκο-μορέα, ἡ· =*συκόμορος* (βλ. λ.).

σῡκό-μορος, ἡ (*σῦκον* + *μόρον*)· συκῆ ἅμα καὶ μορέα, δένδρον τῆς Αἰγύπτου ὀνομαζόμενον καὶ *συκάμινος ἡ Αἰγυπτία*, λατ. ficus sycomorus, συκομορέα, «συκαμινιά», μορέα, «μουριά».

ΣΥ˜ΚΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, σῦκον, «σῦκο», ὁ καρπὸς τῆς συκῆς, λατ. ficus [*σῦκον*, βοιωτ. *τῦκον*· *σῦκέα*, ἰων *σῦκέη*〉 *σῦκῆ*· *σύκινος*· *συκάζω*· *συκαλὶς* (=λατ. ficedula)· τὰ ἑλλ. *σῦκον*, λατ. ficus, ἀρμ. thuz (σῦκον) εἶναι πιθ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων δάνεια ἐκ τῆς ἰδίας μεσογ. γλώσσης].

σῡκο-πέδῐλος, ὁ (*σῦκον*+*πέδιλον*)· ὁ ἔχων πέδιλα ἐκ συκῆς (σύκινα), παρῳδία τοῦ ὁμηρ. *χρυσοπέδιλος* μετὰ λογοπαικτικοῦ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸ *συκοφάντης* (οἱονεὶ «ὁ ἐν πεδίλοις συκοφάντου βαδίζων, ὁ συκοφάντης»).

σῡκο-τρᾰγέω, μελλ. -*ήσω* (*σῦκον* + *τραγεῖν*, τοῦ *τρώγω*)· τρώγω σῦκα.

σῡκο-τρᾰγίδης, -ου, ὁ· ὁ τρώγων σῦκα, ὁ τρωγαλίζων σῦκα (κωμ. ἐπίθ. φιλαργύρου).

σῡκο-φαντέω, μελλ. -*ήσω* (*συκοφάντης*)· εἶμαι συκοφάντης || μετ' αἰτ., ὡς καὶ νῦν, συκοφαντῶ τινα, τὸν κατηγορῶ ψευδῶς, τὸν διαβάλλω, τὸν δυσφημῶ, τὸν κακολογῶ ψευδῶς (παραλόγως). 2) μετ' αἰτ. πραγμ., παριστάνω τι ψευδῶς, δίδω ψευδεῖς πληροφορίας περί τινος πράγματος || ἀλλ' ὅμως *συκοφαντῶ τριάκοντα μνᾶς* = λαμβάνω (ἐκβιαστικῶς) τριάκοντα μνᾶς διὰ ψευδῶν κατηγοριῶν ‖ *συκοφαντῶ τί τινος*=ἐκβιάζω τινὰ νὰ μοῦ δώσῃ χρήματα ἀπειλῶν αὐτὸν διὰ ψευδῶν κατηγοριῶν.

σῡκο-φάντημα, -ατος, τὸ (*συκοφαντέω*)· συκοφαντία, συκοφάντου τέχνασμα, ψευδὴς κατηγορία, διαβολή.— || παραποίησις τῆς ἀληθείας, σοφιστικὸν τέχνασμα, σόφισμα.

σῡκο-φάντης, -ου, ὁ (*σῦκον*+*φαίνω*)· κυρ. ὁ τὰ σῦκα *φαίνων* (δηλ. δεικνύων, φανερώνων), τ. ἔ. ὁ σείων τὸ δένδρον τῆς συκῆς καὶ καταρδώνων διὰ τούτου νὰ γίνωνται ἀντιληπτὰ τὰ πρότερον κεκρυμμένα ἐντὸς τοῦ φυλλώματος σῦκα || ἢ ὁ ὑποβάλλων μήνυσιν ἐναντίον ἀτόμων ἐξαγόντων κρυφίως (διότι ἡ ἐξαγωγὴ ἀπηγορεύετο διὰ νόμου) σῦκα ἐκ τῆς Ἀττικῆς, καὶ οὕτω *φαίνων τὰ σῦκα* || γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, ὁ συκοφάντης, ὁ συκοφαντῶν, ὁ καταγγέλλων ψευδῶς, ὁ διαβάλλων || ὡσ. γεν., ψευδής, ψεύστης, ἀπατεών. 2) μτφρ., ὁ δι' ἀπειλῶν περὶ ψευδῶν μηνύσεων ἀποσπῶν χρήματα ἀπὸ τοὺς πλουσίους, ὁ ἐκβιαστής.

σῡκο-φαντία, ἡ (*συκοφαντέω*)· ὡς καὶ νῦν, συκοφαντία, ψευδὴς κατηγορία, διαβολή, τὸ ἔργον τοῦ συκοφάντου.— || παραποίησις (διαστροφὴ) τῆς ἀληθείας, σόφισμα, ἀπάτη.

σῡκο-φαντίας, -ου, ὁ· ἄνεμος συκοφαντίας, ρεῦμα συκοφαντίας.

σῡκο-φαντικός, ή, όν (*συκοφάντης*)· ὁ συκοφαντικὸς (ὡς καὶ νῦν), ὁ συκοφαντῶν, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ συκοφαντεῖν, ὁ διαβολεύς.— ἐπιρρ. -*κῶς*· κατὰ συκοφαντικὸν τρόπον.

σῡκο-φάντρια, ἡ, θηλ. τοῦ *συκοφάντης*.

σῡκό-φᾰσις, -*εως*, ἡ· ποιητ. ἀντὶ *συκοφαντία*.

σῡκο-φορέω, μελλ. -*ήσω* (*συκοφόρος*)· φέρω («κουβαλῶ») σῦκα.

σῡκο-φόρος, ον (*σῦκον*+*φέρω*)· ὁ φέρων (παράγων) σῦκα.

σῡκόω, μελλ. -*ώσω* (*σῦκον*)· τρέφω μὲ σῦκα.

σύλα, ἐπ. ἀντὶ *ἐσύλα*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *σῦλάω*.

σῡλ-ᾰγωγέω, μελλ. -*ήσω* (*σῦλον*+*ἄγω*)· ἀποκομίζω ὡς λάφυρον, λαφυραγωγῶ, διαρπάζω ὡς λάφυρον.— λεηλατῶ, ληστεύω, συλῶ, σκυλεύω || ἀπάγω τινὰ ὡς αἰχμάλωτον.

σύλασκε, ἰων. ἀντὶ *ἐσύλα*, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *συλάω*.

ΣΥ˜ΛΑ΄Ω, μελλ. -*ήσω*· ἀόρ. α' *ἐσύλησα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσυλήθην*· πρκ. *σεσύλημαι* (*σῦλη*)· ἁφαιρῶ τὰ ὅπλα φονευθέντος νεκροῦ || μετ' αἰτ. προσ. καὶ αἰτ. πραγμ., ἀπογυμνῶ τινα ἀπὸ τὰ ὅπλα του, τοῦ ἁφαιρῶ τὰ ὅπλα || τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει ὡσ. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ.— παθητ., μετ' αἰτ. πραγμ., ἀποστεροῦμαί τινος, ἀπογυμνώνομαι ἀπό τι 2) μετ' αἰτ. προσ. μόνον, ἐκδύω (ἀπογυμνώνω) τινά, ἀποστερῶ τινα, τὸν σκυλεύω, τὸν λεηλατῶ, τὸν λαφυραγωγῶ, τὸν διαρπάζω. 3) μετὰ αἰτ. πραγμ. μόνον, ἁφαιρῶ, ἁρπάζω, ἀποσπῶ διὰ τῆς βίας.— παθητ., ὑφίσταμαι διαρπαγήν, λεηλατοῦμαι, λαφυραγωγοῦμαι || γεν., ἀποστεροῦμαι πράγματός τινος διὰ τῆς βίας [δι' ἐτυμ. βλ. *σύλη*].

συλεύμενος, δωρ. ἀντὶ *συλούμενος*, μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *συλέω*.

σῡλεύω καὶ **σῡλέω,** παράλλ. τύποι τοῦ *συλάω* (βλ. λ.). 2) λαφυραγωγῶ κρυφίως, ἀποστερῶ δι' ἀπάτης, ἐξαπατῶ.

σύλη, ἡ, καὶ **σῦλον,** τό, ἀλλὰ σχεδὸν μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρήσει, *αἱ σῦλαι* καὶ *τὰ σῦλα* (*συλάω*)· τὸ δικαίωμα τοῦ «ἐγγράφειν προσημείωσιν» ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ τοῦ φορτίου ἐμπόρου τινός, ὡς ἐνέχυρον τρόπον τινὰ δι' ὀφειλόμενον χρέος ἢ δι' ἀπεζημίωσιν ἐπὶ προσεγενομένῃ ζημίᾳ, τὸ δικαίωμα κατασχέσεως τρόπον τινά, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνεργεῖν ἀντίποινα ἐν περιπτώσει πολέμου, τὸ δικαίωμα τοῦ προβαίνειν πρὸς ἀντεκδίκησιν εἰς πειρατικὰς ἐπιδρομὰς κατὰ τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου τοῦ ἀντιπάλου.

Ἔτυμ.· σύλη· σῦλον· συλάω καὶ συλεύω, ποιητ. καὶ διαλ. καὶ *συλέω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ἐσσύλα· ἀφῄρει...*», «*ὑλᾶται· ἐστερήθη, ἀπέθανεν*»· σκοτειν. ἐτυμολ.

σῡληθείς, εῖσα, έν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *συλάω*.

σῡλήτωρ, -*ορος*, καὶ θηλ. **σῡλήτειρα** (*συλάω*)· ὁ *συλητής*, ληστής, κλέπτης.

συλ-λᾰβεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συλλαμβάνω*.

συλ-λᾰβέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *συλλαμβάνω*.

συλ-λᾰβή, ἡ (*συλλαβεῖν*)· τὸ συγκρατοῦν ὁμοῦ, τὸ συνάπτον, ὁ δεσμός, ἢ καὶ ἡ ἀφῃρημένη ἐνέργεια, τὸ συλλαμβάνειν, τὸ κρατεῖν ὁμοῦ.— **II** (ἐκ τοῦ παθητ. *συλλαμβάνομαι*)· τὸ συλλαμβανόμενον, τὸ συγκρατούμενον, ἰδίως ἐπὶ γραμμάτων ὁμοῦ λαμβανομένων καὶ σχηματιζόντων ἕνα ἦχον, τὴν συλλαβήν: *ἐν γραμμάτων συλλαβαῖς* = ἐν γεγραμμέναις λέξεσιν.

συλ-λᾰβίζω, μελλ. *-σω*· (*συλλαμβάνω, συλλαβή*)· ἀναγινώσκω εἰς συλλαβάς, συνάπτων τὰ γράμματα ἀποτελῶ συλλαβάς.

συλ-λᾰλέω, μελλ. *-ήσω*· συνομιλῶ μετά τινος, λατ. **colloquor**.

συλ-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ἀόρ. β' *συνέλᾰβον*· ἀπρφ. *συλλαβεῖν*· πρκ. *συνείληφα*, παθ. πρκ. *συνείλημμαι* (πρβλ. *λαμβάνω*)· λαμβάνω καὶ φέρω ὁμοῦ, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό, συγκεντρώνω, συνάγω, συναθροίζω (π.χ. στρατεύματα).— **II** συνάπτω, κλείω, «σφαλίζω», ἑνώνω (π.χ. τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς νεκροῦ).— **III** ὡς καὶ νῦν, συλλαμβάνω, ἁρπάζω, «πιάνω», «ἁδράχνω», βάλλω χεῖρα ἐπί τινος, ἀναχαιτίζω, φυλακίζω.— **IV** ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου, συναρπάζω τὴν σημασίαν τινός, ἀντιλαμβάνομαι ὀξέως, ἐννοῶ, καταλαμβάνω.— **V** δέχομαι ὅλα ὁμοῦ, ἀπολαύω.— **VI** ἐπὶ γυναικός, συλλαμβάνω ἐν γαστρί, μένω ἔγκυος, «γκαστρώνομαι» — **VII** μετὰ δοτ. προσ., λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα εἴς τι || ἀπολ., συντελῶ, βοηθῶ || οὕτω καὶ ἐν τῷ μέσῳ, *συλλαμβάνομαι*=λαμβάνω μέρος εἴς τι, βοηθῶ, συντελῶ.

συλ-λέγω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *συνέλεξα*· πρκ. *συνείλοχα*· παθητ., μελλ. β' *συλλεγήσομαι*· ἀόρ. α' *συνελέχθην*· ἀόρ. β' *συνελέγην*· πρκ. *συνείλεγμαι*· καὶ σπαν. *συλλέλεγμαί*· ὡς καὶ νῦν, συλλέγω, συνάγω, συναθροίζω, συγκεντρώνω || ἐπὶ προσ., συγκαλῶ, συναθροίζω, καὶ ἐπὶ στρατιωτῶν, στρατολογῶ, ἐπιστρατεύω, λατ. **conscribere**,— παθητ., συνέρχομαι, συναθροίζομαι, συγκαλοῦμαι. 2) ἐπὶ πραγμάτων, συλλέγω, συναθροίζω.— παθητ., ἐπὶ πραγμ., γίνομαι συνήθης.

σύλ-λεκτρος, *σν* (*σὺν*+*λέκτρον*)· ὁ συμμετέχων τοῦ αὐτοῦ λέκτρου (τῆς αὐτῆς κλίνης), ὁ σύνευνος || ὡσ. οὐσ. *ὁ* (*ἡ*) *σύλλεκτρος* = ὁ σύζυγος (ἀνήρ), ἡ σύζυγος (γυνή).

συλ-λήβδην, ἐπίρρ. (*συλλαμβάνω*)· ὅλα μαζί, ἐν συνόλῳ, ἐν περιλήψει, περιληπτικῶς, ἐν συντόμῳ.

συλ-λήγω, μελλ. *-ξω*· ἀμτδ., λήγω (τελευτῶ) ὁμοῦ, παύω συγχρόνως μέ ἄλλον ἢ κατά τόν αὐτόν τρόπον μὲ ἐκεῖνον.— **II** μτβτ., κάμνω τι νά σταματήσῃ (νά ἡσυχάσῃ, νά παύσῃ) μαζί (ἢ συγχρόνως) μέ ἄλλο τι.

συλ-ληπτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συλλαμβάνω*· *δεῖ συλλαμβάνειν*=πρέπει νά συμβοηθῇ τις.

συλ-λήπτρια, ἡ, θηλ. τοῦ *συλλήπτωρ*.

συλ-λήπτωρ, *-ορος* (*συλλαμβάνω*)· ὁ λαμβάνων μέρος εἴς τι, ὁ συμμετέχων εἴς τι, σύντροφος, κοινωνός || ὁ βοηθός, ὁ συνεργός.

συλ-ληφθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *συλλαμβάνω*.

σύλ-ληψις, *-εως*, ἡ (*συλλαμβάνω*)· τὸ λαμβάνειν πράγματά τινα ὁμοῦ, τὸ συνδέειν, σύνδεσις, σύναψις.— **II** ὡς καὶ νῦν, τὸ συλλαμβάνειν, σύλληψις καὶ φυλάκισις, τὸ βάλλειν χεῖρα ἐπί τινος.— **III** τὸ συλλαμβάνειν τι διά τοῦ νοῦ, ἀντίληψις, κατανόησις. — **IV** ὡς καὶ νῦν, ἡ σύλληψις, ἐγκυμοσύνη.

συλ-λήψομαι, μελλ. τοῦ *συλλαμβάνω*.

συλ-λογή, ἡ (*συλλέγω*)· ὡς καὶ νῦν, συλλογή, «μάζωμα». 2) τὸ συλλέγειν στρατιώτας, ἡ στρατολογία, λατ. **conscriptio**.— **II** (ἐκ τοῦ παθητ.), σύλλογος, συνάθροισις, συνέλευσις, συρροή πλήθους, συγκέντρωσις.

συλ-λογίζομαι, μελλ. *-ίσομαι*, ἀποθ.· *λογίζομαι* (ὑπολογίζω, λογαριάζω) ὅλα ὁμοῦ, συγκεφαλαιῶ, ἀθροίζω, «σουμάρω», ἐξάγω τὸ ὁλικόν ἄθροισμα.— **II** συνάγω, συμπεραίνω, ἐκ δεδομένων, τεκμαίρομαι, λατ. **colligere** || ἐν τῇ Λογικῇ, διά σειρᾶς συλλογισμῶν φθάνω εἰς συμπέρασμά τι.

συλ-λογίμαῖος, *α, ον* (*συλλέγω*)· ὁ συνειλεγμένος ἐκ διαφόρων τόπων || ὅ,τι συνήθως συλλέγεται (συναθροίζεται), ὅ,τι συνήθως συρρέει.

συλ-λογισμός, *-οῦ, ὁ* (*συλλογίζομαι*)· τὸ λογαριάζειν ὅλα ὁμοῦ, ὁ ὁλικός ὑπολογισμός.— **II** ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων δεδομένων (στοιχείων) ἐξαγωγή συμπερασμάτων, τό σκέπτεσθαι λογικῶς, τό συλλογίζεσθαι.— ὡς καὶ νῦν ἐν τῇ Λογικῇ, συλλογισμός, συναγωγή συμπερασμάτων διά διανοητικῆς ἐργασίας, καθ' ἣν οἱ ὑπάρχοντες δεδομένοι ὅροι συγκρίνονται πρός τρίτον ἢ μέσον ὅρον.

σύλ-λογος, *ὁ* (*συλλέγω*)· συνέλευσις (συνάθροισις, συγκέντρωσις) ἀνθρώπων || *σύλλογον ποιοῦμαι* =συγκαλῶ συνέλευσιν.— **II** μτφρ., ἡ δύναμις τῆς οὐτοσυγκεντρώσεως: *λαμβάνω σύλλογον ψυχῆς*=ἔρχομαι εἰς τόν ἑαυτόν μου, συνέρχομαι, ἀναθαρρῶ, ἀναλαμβάνω θάρρος.

συλ-λούομαι, μεσ. ἢ παθητ., λούομαι ὁμοῦ.

συλ-λοχίτης, *-ου, ὁ* (*σὺν* + *λόχος*)· στρατιώτης (πολεμιστής) τοῦ αὐτοῦ *λόχου* (τοῦ αὐτοῦ στρατ. τμήματος),συστρατιώτης, συμπολεμιστής.

συλ-λῡπέω, μελλ. *-ήσω*· λυπῶ (προξενῶ λύπην, πικραίνω) ὁμοῦ μετά τινος (ὁμοίως ὅπως καὶ ἄλλος ἢ ἄλλοι).— παθητ., μετὰ μελλ. *-λυπηθήσομαι*, καὶ μέσ. *-λυπήσομαι*· ὡς καὶ νῦν, συλλυποῦμαι, μετέχω τῆς λύπης τινός, αἰσθάνομαι λύπην διά τινα, συμπαθῶ.

συλ-λυσσάομαι, παθητ.· καταλαμβάνομαι καὶ ἐγώ ὑπό λύσσης μαζί μὲ ἄλλους, λυσσῶ (*«λυσσιάζω»*) καὶ ἐγώ (ὅπως καὶ ἄλλοι).

συλ-λύω, μέλλ. *-ύσω*· βοηθῶ εἰς τήν λύσιν (ἀπολύτρωσιν, ἐλευθέρωσιν).

σῦλον, τό· βλ. *σύλη*.

σῡλ-όνυξ, *-ῠχος*, ὁ, ἡ (*συλάω* + *ὄνυξ*)· ὁ περικόπτων (ψαλιδίζων) τούς ὄνυχας.

συμ-βαίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *συμβαίνω*.

συμ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· ἀόρ. β' *συνέβην*, ἀπρφ. *συμβῆναι*· πρκ. *-βέβηκα*, συγκεκ. γ' πληθ. *-βεβᾶσι*, ἰων. ἀπρφ. *συμβεβάναι*, μτχ. *-βεβώς*· παθητ., γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. α' *συμβαθῇ*· ἀπρφ. πρκ. *συμβεβάσθαι*· (πρβλ. *βαίνω*)· ἵσταμαι μὲ τούς πόδας ἡνωμένους (ἔχω κλειστά τά πόδια, ὅπως τά παλαιότερα ἀγάλματα τῆς πρώτης περιόδου τῆς Ἑλλην. τέχνης).— **II** ἵσταμαι ὁμοῦ ἢ πλησίον, συμπαρίσταμαι, βοηθῶ. **III** βαδίζω ὁμοῦ μετά τινος, ἢ συναντῶ τινα || ἐντεῦθεν ὡς τὸ *συμμίσχω*, φθάνω εἰς... ἢ εἶμαι εἴς τινα τόπον (μετὰ δοτ.) || *συμβαίνω κακοῖς*=εἶμαι ἡνωμένος μέ τάς συμφοράς, συνεργῶ εἰς τήν αὔξησίν των. 2) ἔρχομαι εἰς συμφωνίαν μετά τινος, συμφωνῶ, λατ. **convenire** || συμφωνῶ πρός τούς ὅρους συμβιβασμοῦ τινος, κλείω συμφωνίαν || γενικῶς, συνδιαλλάσσομαι, συμφιλιώνομαι, μετά τινος || τὸ ἀπρφ. πρκ. *συμβεβάναι* καὶ ἐν τῷ παθ., ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς συμφωνίας, ἔχω συμφωνηθῇ: *δοκέοντες πάντα συμβεβάναι*=μὲ τήν ἰδέαν ὅτι ὅλα εἶχον συμφωνηθῇ | *τὰ συμβαθέντα*=τὰ συμφωνηθέντα, αἱ συνθῆκαι 3) συμφωνῶ, ἁρμόζω, «ταιριάζω», εἶμαι ὅμοιος || συμπίπτω, ἤ ἀντιστοιχῶ πρός... || εἶμαι προσηρμοσμένος, προσαρμόζομαι, ἁρμόζω ἀκριβῶς (π.χ. ἐπὶ τῶν λίθων τοιχοδομίας τινός).— **IV** πίπτω εἰς τόν κλῆρόν τινος.— **V** ἐπὶ γεγονότων, ὡς καὶ νῦν, συμβαίνω, γίνομαι (τυχαίως), λατ. **contingere** || ἀπροσ. *συμβαίνει, συνέβη* (ἀκριβῶς ὡς καὶ νῦν) || ὡσ. καὶ *συμβαίνει εἶναι* ἢ *γίγνεσθαι*=συμβαίνει νά εἶναι ἢ νά γίνεται, τ.ἔ. εἶναι, γίνεται.— *τὸ συμβεβηκός* = τὸ τυχαῖον συμβάν, τὸ κατά τύχην συμβαῖνον, σύμπτωσις || *κατὰ συμβεβηκός*=ἐκ συμβεβηκότος, τυχαίως, κατά τύχην. 2) μετ' ἐπιρρ. ἢ ἐπιθ., ἀποβαίνω κατά τινα τρόπον (καλῶς ἢ κακῶς), ἔχω τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἔκβασιν || ἀπολ., ἀποβαίνω καλῶς, εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω, προκόπτω, ἔχω καλήν ἔκβασιν, λατ. **succedere**: *ἦν ξυμβῇ ἢ πεῖρα*=ἂν ἡ ἀπόπειρα ἐπιτύχῃ. 3) ἐπὶ ἐπακολουθήματος (ἐπὶ συνεπείας), ἐπακολουθῶ, ἀποβαίνω, προκύπτω, προέρχομαι || ἐπὶ συμπερασμάτων, ἀκολουθῶ ὡς ἀποτέλεσμα, ἕπομαι ὡς συμπέρασμα.

συμ-βακχεύω, μελλ. *-σω·* συμμετέχω εἰς τὰς ἑορτὰς (πρὸς τιμήν) τοῦ Βάκχου, βακχεύω μετ' ἄλλων, λαμβάνω μέρος εἰς τὰ βακχικὰ ὄργια.

σύμ-βακχος, ὁ, ἡ· ὁ συμβακχεύων, ὁ μετέχων βακχικῶν ὀργίων.

συμ-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ·* ἀόρ. β' *συνέβᾰλον,* ἀπρφ. *συμβᾰλεῖν·* πρκ. *-βέβληκα·* μέσον, μελλ. *-βλήσομαι·* παθητ., ἀόρ. α' *συνεβλήθην.*— ὁ Ὅμηρος συνηθίζει ἐπ. παθ. ἀόρ. β' *συνεβλήμην,* καὶ δὴ ἐν τοῖς τύποις *ξύμβλητο, -βλήτην, -βλητο,* ὑποτ. *ξύμβληται,* ἀπρφ. *-βλήμεναι,* μτχ. *-βλήμενος· βάλλω* (ῥίπτω, χύνω), ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, συνενώνω ‖ εἰδ. ἐπὶ ποταμῶν, οἱ ὁποῖοι ἑνώνουν τὰ ρεύματά των ‖ ῥίπτω ὁμοῦ, συνάγω, συλλέγω ‖ *συμβάλλειν ἀσπίδας*=ἑνώνειν τὰς ἀσπίδας, δηλ. συμπυκνοῦν τὰς τάξεις τῶν πολεμιστῶν ‖ *συμβάλλειν τὰ βλέφαρα* = συνάπτειν τὰ βλέφαρα, τ. ἔ. κλείειν τοὺς ὀφθαλμούς (κατὰ τὸν ὕπνον) ‖ γενικῶς, συνάπτω, ἑνώνω ‖ ἐπὶ συμβάσεων, κάμνω σύμβασιν, ὑπογράφω συμβόλαιον, μάλιστα δὲ δονείζω χρήματα διὰ συμβολαίου ἐπὶ ἐνεχύρῳ (ἐπὶ ὑποθήκῃ).— μέσον, συνεισφέρω ἐξ ἰδίων (ἐκ τῆς περιουσίας μου), καταβάλλω (συνεισφέρω) ἐν μέρος ‖ γενικῶς, συνεισφέρω, συντελῶ κοτὸ ἓν μέρος, καταβάλλω μέρος τι ‖ *συμβάλλεται πολλὰ τοῦδε δείματος*=πολλὰ πράγματα συντελοῦσιν (τ. ἔ. συνεισφέρουσι τὸ μερίδιόν των) εἰς αὐτὸν τὸν φόβον, πολλὰ δηλ. ἑνοῦνται εἰς τὸ νὰ προκληθῇ (νὰ προκύψῃ) ὁ φόβος αὐτός ‖ *συμβάλλομαι ξενίαν* = συνάπτω (διὰ γραπτῆς συμβάσεως) φιλικὰς σχέσεις ‖ *συμβάλλομαι λόγους* (ἢ καὶ ἁπλῶς *συμβάλλομαι*)= ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις πρός τινα, ὁνοίγω συνδιάσκεψιν μετ' ἄλλων, συνδιασκέπτομαι ‖ γενικῶς, παίζω (παίρνω) τὸ μέρος τινός, εἶμαι ὠφέλιμος.— **II** ἐν ἐχθρικῇ ἐννοίᾳ, ἐμβάλλω δύο εἰς ἔριδα, «τοὺς βάζω νὰ τσακωθοῦν» (κυρ. τοὺς βάλλω μαζί, «τὸν ἕνα κοντὰ στὸν ἄλλο»), ἐξερεθίζω τὸν ἕνα κατὰ τοῦ ἄλλου, λατ. **committo** ‖ ὡσ. *συμβάλλω μάχην*=ἐμπλέκομαι εἰς μάχην, συνάπτω μάχην κατά τινος, ἀρχίζω τὴν μάχην ‖ *συμβάλλω ἔχθραν, ἔριν* =προκαλῶ ἔχθραν, ἔριν (γίνομαι αἰτία νὰ ἀρχίσῃ μία κατάστασις ἔχθρας, ἔριδος). **2)** συναντῶμαι μετά τινος, συναντῶ τινα κατὰ τύχην.— **III** βάλλω ὁμοῦ, τοποθετῶ τι παραπλεύρως ἄλλου, παραβάλλω, συγκρίνω.— μέσον, ὑπολογίζω, λογαριάζω.— παθητ., συγκρίνομαι, ἀνάγομαι εἰς..., ἀντιστοιχῶ: *τὸ Βαβυλώνιον τάλαντον συμβαλλεόμενον πρὸς τὸ Εὐβοεικὸν* (Ἡροδ.)=τὸ τάλαντον τῆς Βαβ. συγκρινόμενον πρὸς τὸ Εὐβ. (ἀναγόμενον εἰς..., ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρός...). **2)** ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν γεγονότων συνάγω (συμπεραίνω, εἰκάζω) ‖ μετ' αἰτ., μαντεύω τι, ἢ συνάγω τι κατὰ συμπερασμόν, ἑρμηνεύω, καταλαμβάνω, ἐννοῶ.— **IV** μέσον, συμφωνῶ ἐπί τινος, ὁρίζω ἀπὸ κοινοῦ.— **V** ἀμτβ., συνέρχομαι ‖ συναντῶμαι.

συμ-βάς, ᾶσα, άν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *συμβαίνω.*

συμ-βᾶσείω, ἑφετ. τοῦ *συμβαίνω·* ἐπιθυμῶ νὰ κάμω συμμαχίαν ἢ συνθήκην (σύμβασιν) μετά τινος.

συμ-βᾰσῐλεύω, μελλ. *-σω·* ὡς καὶ νῦν, συμβασιλεύω, βασιλεύω ὁμοῦ μετά τινος.

σύμ-βᾰσις, *-εως,* ἡ (*συμβαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, σύμβασις, συμφωνία, συμβιβασμός, συνθήκη.

συμ-βᾰτήριος, *ον*·=*συμβατικὸς* (βλ. λ.).

συμ-βᾰτικός, *ή, όν* (*συμβαίνω*)· ὁ τείνων (ὁ ὄγων) εἰς συμφωνίαν, ὁ συμβιβαστικός.

συμ-βεβᾶναι, ἰων. ἀντὶ *συμβεβηκέναι,* ἀπρφ. πρκ. τοῦ *συμβαίνω.*

συμ-βεβάσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *συμβαίνω.*

συμ-βέβηκα, πρκ. τοῦ *συμβαίνω.*

συμ-βῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συμβαίνω.*

συμ-βῐάζω, μελλ. *-άσω·* ἐξαναγκάζω εἰς ἕνωσιν, συνάπτω διὰ τῆς βίας, «στρυμώνω».

συμ-βῐβάζω, μελλ. *-βιβάσω,* ἀττ. *-βιβῶ·* μεταβατικὸν ἐνεργείας τοῦ *συμβαίνω·* φέρω (ἄγω) ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάπτω, συνενώνω ‖ μτφρ., ὡς καὶ νῦν, συμβιβάζω, συνδαλλάσσω, συμφιλιώνω.—παθ., συμβιβάζομαι, συμφιλιώνομαι.— **II** βάλλω ὁμοῦ, παραβάλλω, συγκρίνω, ἀντιπαραβάλλω.— **III** ἀποδεικνύω λογικῶς.— **IV** διδάσκω (Ἐβδ).

συμ-βῐόω, μελλ. *-βιώσομαι·* ἀόρ. β' *συνεβίων,* ἀπρφ. *συμβιῶναι·* πρκ. *συμβεβίωκα·* ὡς καὶ νῦν, συμβιῶ, συζῶ, ζῶ μετά τινος

συμ-βιώτης, -οῦ, ὁ (*συμβιόω*)· ὁ σύμβιος, ὁ ζῶν ὁμοῦ μετά τινος, ὁ συζῶν, σύντροφος, συνεταῖρος.

συμ-βλήμενος, μτχ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συμβάλλω.*

συμ-βλῆσεαι, ἐπ. β' ἐν. παθ. μελλ. τοῦ *συμβάλλω.*

συμ-βλητός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *συμβάλλω·* παραβλητός, δυνάμενος νὰ παραβληθῇ, δυνάμενος νὰ συγκριθῇ.

συμ-βοάω, μελλ. *-βοήσομαι·* βοῶ ἰσχυρῶς, φωνάζω δυνατά, ἢ κραυγάζω ὁμοῦ μετά τινος ‖ μετ' αἰτ. προσ., βοῶ πρός τινα, καλῶ τινα ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, τὸν προσφωνῶ, τὸν ἐπικαλοῦμαι.

συμ-βοήθεια, ἡ· ἡνωμένη βοήθεια, ἢ βοήθεια παρεχομένη ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, συνεπικούρησις, ἀλληλοβοήθεια.

συμ-βοηθέω, μελλ. *-ήσω·* ὡς καὶ νῦν, συμβοηθῶ, βοηθῶ ὁμοῦ, ἔρχομαι καὶ ἐγὼ εἰς βοήθειάν τινος μαζὶ μὲ ἄλλους, συντελῶ (συνεργῶ, συνενώνομαι) εἰς τὴν πρὸς τινα παροχὴν βοηθείας.

συμ-βόλαιον, τὸ (*συμβάλλω*)· σύμβολον (σημεῖον) ἐξ οὗ τεκμαίρεταί τίς τι (συνάγει συμπεράσματα), τεκμήριον, ἔνδειξις, γνώρισμα ‖ σημεῖον, σύμπτωμα. — **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., *τὰ συμβόλαια*= ὡς καὶ νῦν, τὰ συμβόλαια, τὸ συμβόλαιον, συμφωνητικόν, σύμβασις, συμφωνία, ὁμόλογον ‖ συμβόλαιον (ὁμόλογον) εἰς ἀναγνώρισιν ὀφειλομένου χρέους ἢ δανείου, «χρεωστικὸν» ‖ *τὰ Ἀθήνηζε καὶ τὰ Ἀθήνηθεν συμβόλαια*=ὁμόλογον (συμβόλαιον) διὰ χρήματα δανεισθέντα ἐπὶ ἐνεχύρῳ τῶν φορτίων τῶν εἰσαγομένων εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ τῶν ἐξαγομένων ἐξ Ἀθηνῶν ‖ *συμβόλαια ἀποστερεῖν*= ἀποστερεῖν τὴν ἀπότισιν τῶν δανεισθέντων διὰ συμβολαίου χρημάτων ‖ *πράξεις συμβολαίων*=εἰσπράξεις τοιούτων δανείων. **2)** γενικῶς, ὑποχρέωσις, ἐνασχόλησις, συμφωνία. **3)** ἡ κοινωνικὴ ἀναστροφή: *τὰ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου συμβόλαια*=αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, κοινωνικὰ ἢ κοινὰ πολιτικὰ δικαιώματα.

συμ-βόλαιος, α, ον (*σύμβολον*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων ἢ ἀναφερόμενος εἰς συμβόλαιον.

συμ-βολέω, μελλ. *-ήσω* (*συμβάλλω*)· ὡς μτβτ. ῥίπτω ὁμοῦ ‖ ὡς ἀμτβτ. συναντῶ, συναντῶμαι.

συμ-βολή, ἡ (*συμβάλλω*)· τὸ φέρειν (βάλλειν, ῥίπτειν) ὁμοῦ, τὸ συμβάλλειν.— **II** (ἐκ τοῦ παθητ.), τὸ ἔρχεσθαι ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάντησις, ἕνωσις, συνένωσις ‖ τὸ συναπτόμενον μέρος, ὁ ἁρμός, ὁ σύνδεσμος, ὁ δεσμός, τὸ ἄκρον. **2)** ἐν ἐχθρ. ἐνν., ἐχθρικὴ συνάντησις, συμπλοκή, μάχη. **3)** συνεισφορά, ἔρανος.— ἐν τῷ πληθ., *αἱ συμβολαί* = τὰ συνεισφερόμενα πρὸς κοινὸν συμπόσιον, ἔρανος: *δειπνεῖν ἀπὸ συμβολῶν* (=λατ. **de symbolis esse**) ‖ *συμβολαὶ ἐκαλεῖτο* ὡσ. καὶ αὐτὸ τὸ ἐξ ἐράνου συναποτελούμενον δεῖπνον

συμ-βολῐκός, *ή, όν* (*συμβολή*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς *σύμβολον* ἢ *συμβολήν*· ἦτοι **1)** ὁ σημαίνων διὰ σημείου ἢ συμβόλου, ὡς καὶ νῦν συμβολικός. **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς *συμβολὴν* (τ. ἔ. συνεισφοράν, ἔρανον) πρὸς κοινὸν συμπόσιον.

σύμ-βολον, τὸ (*συμβάλλω*)· τὸ σημεῖον ἐξ οὗ τις εἰκάζει (συμπεραίνει) τι, γνώρισμα, σύνθημα, τεκμήριον, ἔνδειξις‖*σύμβολον λαμπάδος*=τὸ σημεῖον (τὸ σῆμα) τὸ διδόμενον διά πυροσῶ καιομένου κατόπιν εἰδικῆς συμφωνίας, τὸ τῆς φρυκτωρίας σῆμα (σύνθημα). **2)** *σύμβολα ἐκαλοῦντο* ἐπίσης τὰ δύο τεμάχια νομίσματος ἢ ἀστραγάλου, ἢ ἄλλου τινὸς πράγματος, ἕκαστον ἐκ τῶν ὁποίων ἐκράτει ἑκάτερος τῶν διὰ φιλίας συνδεδεμένων προσώπων, κατόπιν κοινῆς συμφωνίας, ὥστε ἡ μετὰ πολὺν χρόνον καὶ μετὰ πολλὰς περιπετείας ἐνδεχομένη νέα συνάντησις τῶν νὰ πιστοποιῆται ἀσφαλῶς διὰ τῆς ἀναδιαρμολογήσεως τῶν δύο τεμαχίων (=λατ. **tesserae hospitalitatis,** ἀλλ. καὶ *λίσπαι*). **3)** ἐν Ἀθήναις, *σύμβολον* ἐκαλεῖτο ἐπίσης καὶ τὸ δελτίον (εἶδος εἰσ-

ιτηρίου, δελτίον ταυτότητος, λατ. **tessera**), τό ὁποῖον ἐλάμβανεν ἕκαστος τῶν δικαστῶν ἅμα τῇ εἰσόδῳ του εἰς τό δικαστήριον, καί ἐπί τῇ ἐμφανίσει τοῦ ὁποίου ἐλάμβανον ὕστερον παρά τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς τόν δικαστικόν μισθόν || παρόμοιον ***σύμβολον*** (δελτίον) ἐχορηγεῖτο καί εἰς ἄλλας περιπτώσεις· ἕκαστος π.χ. τῶν βουλομένων νά μετάσχωσιν εἰς συμπόσιον διά κοινῆς συνεισφορᾶς ἔδιδε τοιοῦτον ***σύμβολον*** εἰς τόν ἀναλαβόντα τήν προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων διά τό συμπόσιον ὑλικῶν, μετά τό τέλος δέ τοῦ συμποσίου κατέβαλλε τό ἀναλογοῦν αὐτῷ μέρος τῆς δαπάνης ἅμα τῇ ἐπιδείξει τοῦ ***συμβόλου*** | τοιοῦτον ***σύμβολον*** ἐχορηγεῖτο ὡσαύτως διά τήν συμμετοχήν εἰς τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου, διά τήν ἐξασφάλισιν νυκτερινοῦ κατολύματος (κλίνης) εἰς τούς εἰς Ἀθήνας ἀφικνουμένους ξένους, καί εἰς ἄλλας τινάς περιπτώσεις || ὅθεν κατήντησε ***σύμβολον*** νά σημαίνῃ καί «ἄδεια», «προνόμιον».— **II** ***τά σύμβολα***=αἱ διατάξεις ἐμπορικῆς συνθήκης, συναπτομένης μεταξύ δύο πόλεων πρός ἀμοιβαίαν προστασίαν τῶν ἐμπορικῶν των συμφερόντων: ***σύμβολα ποιοῦμαι πρὸς πόλιν***=συνάπτω ἐμπορικήν σύμβασιν μετά τινος πόλεως.

σύμ-βολος, ***ον*** (***συμβάλλω***)· ὁ συμβάλλων, ὁ ὁμοῦ ἐρχόμενος, ὁ συναντώμενος, ὁ κατά τύχην συναντῶν || ὁ τυχαῖος.— **II** ***σύμβολος*** (ἐνν. ***οἰωνός***), ὁ· σημεῖον, οἰωνός, μαντεία, προφητεία.

συμ-βούλευμα, **-ατος,** τό (***συμβουλεύω***)· δοθεῖσα συμβουλή.

συμ-βουλευτέος, α, ον (***συμβουλεύω***)· ὁ ἔχων ἀνάγκην νά τύχῃ συμβουλῆς τινος, ἤ ἡ συμβουλή ἡ ὁποία πρέπει νά δοθῇ εἴς τινα || οὐδ. πληθ. ***συμβουλευτέα***=ἃ πρέπει τις νά δώσῃ ὡς συμβουλήν || ***συμβουλευτέον***=πρέπει νά συμβουλεύσῃ τις.

συμ-βουλευτικός, ***ή, όν*** (***συμβουλεύω***)· ὡς καί νῦν, συμβουλευτικός, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τό συμβουλεύειν, παραινετικός.

συμ-βουλεύω, μελλ. **-σω**· ὡς καί νῦν, συμβουλεύω, δίδω συμβουλήν (μετά δοτ. προσ.. ὡς τό λατ. **consulere alicui**) || μετ. ἀπρφ., συμβουλεύω τινά νά πράξῃ τι || μετά αἰτ. πράγμ., δίδω συμβουλήν τινα, συνιστῶ τι.— **II** μέσον, ζητῶ συμβουλήν παρά τινος, συσκέπτομαι μετά τινος, ζητῶ τήν γνώμην του, τήν συμβουλήν του, τόν συμβουλεύομαι, λατ. **consulere aliquem** || ἀπολ., συμβουλεύομαι, συσκέπτομαι.

συμ-βουλή, ***ἡ*** (***σὺν***+***βουλή***)· ὡς καί νῦν, συμβουλή, ὑπόδειξις, γνώμη (συμβουλή) δοθεῖσα, παραίνεσις, σύστασις, νουθεσία.— **II** σύσκεψις, συμβούλιον, διάσκεψις.

συμ-βουλία, ἡ·=***συμβουλὴ*** I.

συμ-βούλιον, τό (***σὺν*** + ***βουλή***)· ὡς καί νῦν, συμβούλιον, συνέλευσις πρός σύσκεψιν, συνέδριον.— **II** =***συμβουλὴ*** I, συμβουλή, ὁδηγία, σύστασις.

σύμ-βουλος, ὁ (***σὺν***+***βουλή***)· ὡς καί νῦν, ὁ σύμβουλος, ὁ συμβουλεύων, ὁ παρέχων συμβουλήν.

συμ-βύω, μελλ. **-ὕσω**· συνωθῶ, στοιβάζω, «στουπώνω».

συμ-μᾰθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***συμμανθάνω***.

συμ-μᾰθητής, **-οῦ,** ὁ· ὡς καί νῦν, συμμαθητής, ὁ μετ' ἄλλων μανθάνων, λατ. **condiscipulus**.

συμ-μαίνομαι· πρκ. β' ***συμμέμηνα***· παθ. ἀόρ. β' ***συνεμάνην***· μαίνομαι ὁμοῦ μετά τινος, μετέχω τῆς μανίας ἄλλου τινός.

συμ-μανθάνω· μελλ. **-μᾰθήσομαι**· ἀόρ. β' ***συνέμαθον***· μανθάνω ὁμοῦ μετά τινος, μανθάνω μετ' ἄλλων, μετέχω τῆς μαθήσεως ἤ τῶν γνώσεων τῶν ἄλλων.—***ὁ συμμαθὼν***=ὁ ἔχων συνηθίσει εἴς τι πρᾶγμα.

συμ-μάρπτω, μελλ. **-ψω**· ἁρπάζω, «ἁδράχνω» ὁμοῦ μετά τινος, συναρπάζω, συνδράττομαι.

συμ-μαρτῠρέω, μελλ. **-ήσω**· μαρτυρῶ μετά τινος, φέρω μαρτυρίαν εἰς ὑποστήριξίν τινος, συνεπιβεβαιῶ, συνεπιμαρτυρῶ.

συμ-μαρτῠρομαι, ἀποθ. (***συμμάρτυς***)·=***συμμαρτυρέω*** (βλ. λ.) || διαμαρτύρομαι μετ' ἄλλων, λατ. **contestor** (**Κ. Δ.**).

συμ-μάρτῠς, **-ῠρος,** ὁ, ἡ· ὁ συμμαρτυρῶν, ὁ μετ' ἄλλων φέρων (καταθέτων) τήν αὐτήν μαρτυρίαν.

συμ-μάχέω, μελλ. **-ήσω** (***σύμμαχος***)· εἶμαι σύμμαχος, εἶμαι συνδεδεμένος διά συμμαχίας || καί γενικῶς, βοηθῶ, συντρέχω.

συμ-μᾰχία, ἡ, καί ἰων. **-ίη** (***συμμαχέω***)· ὡς καί νῦν, συμμαχία ἐπιθετική καί ἀμυντική, συνασπισμός ἐπιθετικός καί ἀμυντικός (ἐν ᾧ ***ἐπιμαχία*** ἐκαλεῖτο ἡ ἀμυντική μόνον συμμαχία).— γενικῶς, βοήθεια, ὑποστήριξις, συνδρομή.— **II** =***οἱ σύμμαχοι, τὸ συμμαχικόν***, τ. ἑ. τό σύνολον τῶν συμμάχων || ὡσ. ἐπικουρική δύναμις || γενικῶς, τό σύνολον τῶν φίλων, οἱ φίλοι.

συμ-μᾰχικός, ***ή, όν***· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς συμμαχίαν, ὁ ἀναφερόμενος εἰς συμμαχίαν || ***θεοὶ συμμαχικοί***=οἱ θεοί τούς ὁποίους ἐπεκαλοῦντο κατά τήν συναψιν συμμαχίας.— **II** ***τὸ συμμαχικὸν***=***οἱ σύμμαχοι***, αἱ συμμαχικαί δυνάμεις, τά συμμαχικά στρατεύματα. 2) συνθήκη συμμαχίας || ***τὰ συμμαχικὰ***=τά ἀποβλέποντα εἰς συμμαχίας.

συμ-μᾰχίς, **-ίδος,** ἰδιότυπον θηλ. τοῦ ***σύμμαχος***· ἡ σύμμαχος, ἡ συμμαχοῦσα, ἡ συμμαχική || ***ἡ συμμαχὶς*** (ἐνν. ***πόλις***)=ἡ συμμαχική πόλις.— **II** τό σύνολον τῶν συμμάχων, τό σῶμα τῶν συμμάχων.

συμ-μᾰχομαι, μελλ. **-μᾰχοῦμαι**· ἀόρ. α' ***συνεμαχεσάμην***, ἀποθ.· μάχομαι ὁμοῦ (ἐν συμμαχίᾳ) μετ' ἄλλων, συμπολεμῶ || εἶμαι σύμμαχος, εἶμαι βοηθός, ἐπίκουρος || γενικῶς, συμμετέχω εἰς τήν προσπάθειάν τινος, συντρέχω.

σύμ-μᾰχος, ***ον*** (***σὺν***+***μάχη***)· ὡς καί νῦν, σύμμαχος, ὁ μαχόμενος μετά τινος, ὁ συμπολεμιστής, ὁ συνεπίκουρός τινος, βοηθητικός.— ὡς οὐσ. ***ὁ σύμμαχος*** =ὡς καί νῦν, ὁ σύμμαχος, ὁ συνδεδεμένος διά συμμαχίας, ὁ σύντροφος ἐν πολέμῳ || καθόλου, βοηθός, ἀρωγός, ὑποστηρικτής.

συμ-μέμειγμαι (ὀρθότ. τοῦ ***συμμέμιγμαι***), παθ. πρκ. τοῦ ***συμμείγνυμι***.

συμ-μεθ-έπω· διέπω, τ. ἑ. διοικῶ (διευθύνω, κυβερνῶ) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-μείγνῡμι, ἤ **-ύω** (ὀρθότ. τοῦ **συμμίγν—**)· μελλ. ***συμμείξω***· ἀπ. καί ἰων. ἐν. ***συμμίσγω***· μειγνύω ὁμοῦ, ἀναμειγνύω («ἀνακατώνω») τι μαζί μέ ἄλλο || φέρω τι εἰς σχέσιν πρός ἄλλο τι, τό συνδέω, τό συνενώνω, τό συνάπτω, τό «σμίγω» || ἀνακοινῶ (μεταδίδω) τι εἴς τινα.— **II** παθητ., μετά μέσ. μελλ. ***συμμείξομαι***· ἀναμειγνύομαι μετά τινος, συναναμειγνύομαι, ἀνακατώνομαι || σχηματίζομαι δι' ἑνώσεως (διά συνδυασμοῦ) || ἐπί ποταμῶν, ἑνοῦμαι μετά τινος (χύνω τά ὕδατά μου, χύνομαι εἴς τινα) || ἔρχομαι εἰς ἐπαφήν ἤ εἰς σύγκρουσιν πρός τινα.— **III** ἀμτβ. ἐν τῷ ***ἐνεργ.***, ἔχω σχέσεις μετά τινος, ἐπικοινωνῶ μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα, συνδιαλέγομαι μετά τινος || διαπραγματεύομαι μετά τινος. 2) ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι, πρός τινα, τόν ἀντιμετωπίζω (ἐχθρικῶς).

σύμ-μικτος, ***ον***, ὀρθότ. τοῦ **σύμμικτος** (***συμμείγνυμι***)· ὡς καί νῦν, ὁ σύμμεικτος, ἀνάμεικτος μετ' ἄλλων.— **II** ὁ σύνθετος ἐκ τινων ὑλικῶν, ὁ συνιστάμενος ἐκ τινων (ὑλῶν).

σύμ-μειξις, **-εως,** ἡ, ὀρθότ. τοῦ **σύμμιξις** (***συμμείγνυμι***)· ἡ συνανάμειξις, ἡ μετ' ἄλλων μεῖξις, ἀνάμειξις, «ἀνακάτευμα».— **II** συναναστροφή, ἐπιμειξία, σαρκική συνουσία, σύζευξις.

συμ-μελετάω, μελλ. **-ήσω**· μελετῶ (ἐξασκοῦμαι, γυμνάζομαι) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-μένω, μελλ. **-μενῶ**· μένω ὁμοῦ, διαμένω ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συναναστρέφομαι. 2) ἐμμένω, ἐπιμένω, εἶμαι ἔμμονος, διαμένω, συνεχίζω, ἐξακολουθῶ.

συμ-μερίζω, μελλ. **-σω** (***σὺν***+***μέρος***)· διαμοιράζω, μερίζω (χωρίζω) εἰς μέρη καί δίδω καί εἰς ἄλλους.— μέσον, ὡς καί νῦν, συμμερίζομαι, λαμβάνω μερίδιον ἐκ τινος πράγματος μαζί μέ ἄλλους, συμμετέχω (μετά δοτ.).

συμ-μετα-βαίνω, μελλ. **-βήσομαι**· μεταβαίνω κάπου ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-μετα-βάλλω, μελλ. **-βᾰλῶ**· μεταβάλλω ὁμοῦ

(ἢ συγχρόνως) μετ' ἄλλων, ἑνοῦμαι μετ' ἄλλων (τοὺς βοηθῶ) εἰς τὴν ἀλλαγήν.— παθητ., μεταβάλλω δέσιν (ἢ γνώμην κλπ., μεταβάλλομαι) καὶ λαμβάνω τὸ μέρος τινός.

συμ-μετα-χειρίζομαι, μελλ. *-σομαι,* ὡς ἀποθ.· διαχειρίζομαί τι (φροντίζω περί τινος) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-μετα-χειρίζω· = *συμμεταχειρίζομαι* (βλ. λ.).

συμ-μετ-έχω, μελλ. *-μεθέξω* (*σὺν*+*μετέχω*)· μετέχω σύν τινι, λαμβάνω μέρος εἴς τι μετά τινος, ὡς καὶ νῦν συμμετέχω.

συμ-μετ-ίσχω·=*συμμετέχω.*

συμ-μέτ-οχος, *ον* (*συμμετέχω*)· ὡς καὶ νῦν, συμμέτοχος, μετέχων εἴς τι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, λαμβάνων μέρος εἴς τι, ὁ σύντροφός τινος.

συμ-μετρέω, μελλ. *-ήσω*· μετρῶ ἀπό κοινοῦ ἢ ὁμοῦ μετά τινος ‖ καθιστῶ τι σύμμετρον (ἀνάλογον) πρός τι ‖ μετρῶ τι ἐν συγκρίσει πρός τι.— *μέσον,* ὑπολογίζω κατ' ἀναλογίαν, προσδιορίζω τι κατ' ἀναλογίαν ‖ ὑπολογίζω, συμπεραίνω, κάμνω τὴν ἐκτίμησιν πράγματός τινος κατά συμπερασμόν.— παθητ., εἶμαι σύμμετρος, μετροῦμαι (καὶ προσδιορίζομαι) ἐν συγκρίσει πρός τι ‖ *ἥμαρ συμμετρούμενον χρόνῳ* = ἡ ἡμέρα αὐτή ὑπολογιζομένη (λογαριαζομένη) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χρόνου τῆς ἀπουσίας του (ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του).

συμ-μέτρησις, *-εως,* ἡ (*συμμετρέω*)· ἡ καταμέτρησις ἡ γενομένη δι' ὑπολογισμοῦ στηριζομένου εἰς ἀναλογίαν (παραβολήν, σύγκρισιν), τὸ μετρεῖν καὶ ὑπολογίζειν ἐπὶ τῇ βάσει γνώμονος.

συμ-μετρία, ἡ (*σύμμετρος*)· ὡς καὶ νῦν, συμμετρία, ἡ ἁρμόζουσα (πρέπουσα) ἀναλογία (ἀντίθ. τῷ *ἀσυμμετρία, ἀμετρία*).

σύμ-μετρος, *ον* (*σὺν*+*μέτρον*)· ὡς καὶ νῦν, σύμμετρος, ἔχων τὰς πρεπούσας ἀναλογίας, συμμετρικός, ἀνάλογος, «ταιριαστός», εὐάρμοστος, πρέπων (κυρ. ὁ (με)μετρημένος ὁμοῦ μέ τι καὶ ὑπολογισθείς ἐν συγκρίσει πρὸς αὐτό) ‖ ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ μέτρον ἢ μέγεθος μετά τινος, ἰσόμετρος, ἰσομεγέθης. 2) προσομοιάζων, ὅμοιος, παρεμφερής ‖ ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας μέ ἄλλον τινά, ἰσόχρονος. 3) ἀπολ., ὁ ἔχων τὸ προσῆκον μέτρον, τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν, μέτριος ‖ καθόλου, ὁ προσήκων, ὁ πρέπων.— ‖‖ ἐπίρρ. *συμμέτρως*=ἐν προσήκοντι μέτρῳ, καταλλήλως, συμμετρικά ‖ *συμμέτρως ἔχω*= εἶμαι σύμμετρος, ἀνάλογος, συμμετρικὸς ‖ *συμμέτρως ἔχω πάχους* = ἔχω τὸ ἀνάλογον πάχος.— συγκριτ. *συμμετρότερον*=ἁρμοδιώτερον, μετὰ μείζονος συμμετρίας.

συμ-μητίᾶομαι, μελλ. *-ἄσομαι*· σκέπτομαι ὁμοῦ μετά τινος, συσκέπτομαι.

συμ-μηχᾰνάομαι, μελλ. *-ήσομαι*· μηχανῶμαι (μηχανεύομαι, φροντίζω) ὁμοῦ μετά τινος, συνεπινοῶ, βοηθῶ εἰς τὸ νὰ ἀχθῇ τι εἰς πέρας (εἰς τὸ νὰ γίνῃ τι).

σύμ-μῐγᾰ, ἐπίρρ. (*συμμιγῆναι,* τοῦ *συμμείγνυμι*)· συμμείκτως, ἀναμείκτως, μίγδην, ἀναμίξ, «ἀνακατωτά».

συμ-μῐγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συμμείγνυμι.*

συμ-μῐγής, *ές* (*συμμιγῆναι*)· ὁ ὁμοῦ μεμειγμένος, ὁ συμμεγειγμένος, σύμμεικτος, ἀνάμεικτος ‖ ὁ ἄνευ διακρίσεως, κοινός.

συμ-μίγνῡμι· βλ. τὸ ὀρθότ. *συμμείγνυμι.*

σύμ-μικτος, *ον·* βλ. τὸ ὀρθότ. *σύμμεικτος.*

συμ-μῑμέομαι, ἀποθ.· μιμοῦμαι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων (ἢ συγχρόνως).

συμ-μῑμητής, *-οῦ,* ὁ (*συμμιμέομαι*)· ὁ μιμούμενος ἀπὸ κοινοῦ.

συμ-μιμνῄσκομαι, πρκ. *-μέμνημαι,* ἀποθ. (*σὺν*+*μιμνήσκω*)· ἀναμιμνήσκομαι (φέρω ἐν νῷ, ἐνθυμοῦμαι, ἀναπολῶ) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

σύμ-μῐξις, *-εως,* ἡ· βλ. τὸ ὀρθότ. *σύμμειξις.*

συμ-μίσγω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *συμμείγνυμι.*

σύμ-μολπος, *ον* (*σὺν*+*μολπή*)·=*συνῳδός* (βλ. λ.).

συμ-μορία, ἡ (*σὺν*+*μέρος*)· κυρ. ἕνωσις μερῶν, ἡνωμένα τμήματα ‖ ἐν Ἀθήναις οἱ πρῶτοι κατὰ τὸν πλοῦτον 1200 Ἀθηναῖοι ἦσαν διῃρημένοι εἰς 20 *συμμορίας* ἢ σωματεῖα (ὁμίλους), ἤτοι ἑκάστη συμμορία ἀπετελεῖτο ἐξ 60 μελῶν, ἀνελόγουν δὲ δύο συμμορίαι εἰς ἑκάστην φυλήν· ἑκάστη ἐκ τῶν συμμοριῶν αὐτῶν ἀνελάμβανε μέ τὴν σειράν της τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων πολεμικῶν ἀναγκῶν.

σύμ-μορος, *ον* (*σὺν* + *μόρος*)· ὁ συμμετέχων εἰς τὴν καταβολὴν φόρων, ὁ συνεισφέρων, ὁ κατατεταγμένος εἰς φορολογικοὺς καταλόγους μαζὶ μὲ ἄλλους ‖ *οἱ ξύμμοροι*=αἱ ὁμόσπονδοι (φόρου ὑποτελεῖς) πόλεις τῆς Βοιωτίας.

συμ-μορφίζω·=*συμμορφόω* (βλ. λ.).

σύμ-μορφος *ον* (*σὺν* + *μορφή*)· ὁ ὁμοιόμορφος, ὁμοιόσχημος, πρός τινα ‖ ἀπολ. ὅμοιος, παρόμοιος.

συμ-μορφόω, μελλ. *-ώσω* (*σύμμορφος*)· δίδω ὁμοίαν μορφήν, σχηματίζω ὁμοίως.—Παθητ., διαμορφοῦμαι ὁμοίως, σχηματίζομαι ὁμοίως.

συμ-μοχθέω, μελλ.- *ήσω*· μοχθῶ μετά τινος, συμμετέχω εἰς τοὺς μόχθους τινός.

συμ-μύω, μελλ. *-ὕσω*· ἀμτβ., συγκλείομαι, κλείομαι τελείως (*ἐπὶ τραυμάτων καὶ πληγῶν*) ‖ ὡσ. ἐπὶ τῶν βλεφάρων καὶ χειλέων.— ‖ ὡς μτβτ., κλείω τελείως, ἑνώνω, «σφαλίζω» (τὰ χείλη π.χ. κλπ.).

συμ-πάθεια, ἡ (*συμπαθής*)· ὁμοιοπάθεια, ὁμοία διάθεσις, ὅμοιον αἴσθημα, ὡς καὶ νῦν συμπάθεια, «συμπόνια».

συμ-πάθέω, μελλ. *-ήσω* (*συμπαθής*)· ὡς καὶ νῦν συμπαθῶ, συμπάσχω, συμπονῶ, αἰσθάνομαι τὰ αὐτὰ αἰσθήματα μετά τινος, ἔχω ὁμοίαν διάθεσιν, εἶμαι εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν ‖ μετὰ δοτ. πράγμ., συμπαθῶ διά τι ‖ ἀπολ., αἰσθάνομαι συμπάθειαν.

συμ-πάθής, *ές* (*σὺν*+*πάθεῖν*)· ὁ ὑπό ὁμοίων αἰσθημάτων κατεχόμενος, ὁ συμπάσχων, ὁ συμπονῶν, ὁ συμπαθῶν ‖ ὡς καὶ νῦν, συμπαθής, συμπαθητικός.

συμ-πάθία, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *συμπάθεια.*

συμ-πάθῶς, ἐπίρρ. τοῦ *συμπαθής*· ὡς καὶ νῦν, συμπαθῶς, μετὰ συμπαθείας, συμπαθητικῶς.

συμ-παιᾰνίζω, μελλ. *-ίσω*· παιανίζω (ᾄδω τὸν παιᾶνα) ὁμοῦ μετά τινος ‖ γεν., κραυγάζω ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-παιδεύω, μελλ. *-σω*· παιδεύω (διδάσκω) ὁμοῦ, συνδιδάσκω, συμπαιδαγωγῶ.— Παθητ., ἐκπαιδεύομαι μετ' ἄλλων, συνεκπαιδεύομαι.

συμ-παίζω, μελλ. *-παίξομαι*· παίζω μετά τινος, ὡς καὶ νῦν συμπαίζω ‖ μετὰ συστ. αἰτ., *συμπαίζω ἑορτὴν μετά τινος*=συνεορτάζω μετά τινος.

συμ-παίκτης, *-ου,* ὁ=*συμπαιστὴς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν συμπαίκτης· θηλ. *συμπαίκτρια.*

συμ-παίκτωρ, *-ορος,* ὁ=*συμπαιστὴς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν συμπαίκτωρ.

συμ-παίσδεν, δωρ. ἀντὶ *συμπαίζειν.*

συμ-παιστής, *-οῦ,* ὁ (*συμπαίζω*)· ὁ συμπαίζων, συμπαίκτωρ, συμπαίκτης, σύντροφος ἐν τῷ παίζειν· θηλ. *συμπαίστρια,* ἡ.

συμ-παίστωρ, *-ορος,* ὁ=*συμπαιστὴς* (βλ. λ.).

συμ-παίω, μελλ. *-παιήσω*· ἀόρ. α' *-έπαισα*· παίω ὁμοῦ, συγκρούω ἓν πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ἄλλου.— ‖ ἀμτβ., πίπτω ἐπάνω εἴς τι καὶ κτυπῶ.

σύμ-πᾶν, τό, οὐδ. τοῦ *σύμπας* (βλ. λ.).

συμ-παρα-θύω, μελλ. *-θύσω*· στρυμώνω ὁμοῦ ἢ πλησίον, στουπώνω.

συμ-παρα-γίγνομαι, ἀποθ.· συμπαρευρίσκομαι, συμπαραστατῶ, ἔρχομαι ἢ φθάνω ὁμοῦ (συγχρόνως) ‖ συμπαραστατῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ.

συμ-παρα-δέω, μελλ. *-θεύσομαι*· τρέχω ὁμοῦ καὶ παραπλεύρως τινός.

συμ-παρ-αινέω, μελλ. *-έσω*· παραινῶ (παρακινῶ, προτρέπω) ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, συμβουλεύω, συμπαροτρύνω ‖ ἑνοῦμαι καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς συνιστῶντας ἢ ἐπιδοκιμάζοντάς τι.

συμ-παρα-καθ-έζομαι· συμπαρακάθημαι, παρακάθημαι μετ' ἄλλων, κάθημαι καὶ ἐγὼ πλησίον ἄλλων.

συμ-παρα-καθ-ίζω, μελλ. *-ίσω*· βάλλω τινὰ νὰ παρακαθίσῃ (νὰ καθίσῃ πλησίον ἄλλων).— *μέσον,* ὡσ. καθίζω τινὰ πλησίον ἄλλου.— ‖ ὡς ἀμτβ., κάθημαι πλησίον τινός.

συμ-παρα-κᾰλέω, μελλ. *-έσω*· συμπροσκαλῶ, προσ-

καλῶ τινα μετ' ἄλλων ἢ συγχρόνως || παρακινῶ τινα μετ' ἄλλων.

συμ-παρα-κελεύομαι, μέσον· ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων παρακινῶ (παρορμῶ), παροτρύνω, τινά.

συμ-παρ-ακολουθέω, μελλ. **-ήσω**· ὡς καὶ νῦν, συμπαρακολουθῶ, παρακολουθῶ καὶ ἐγὼ ἐκ τοῦ πλησίον, συνοδεύω ἐκ τοῦ πλησίον, συμβαδίζω μετά τινος, εἶμαι προσκεκολλημένος εἴς τινα.

συμ-παρα-κομίζω, μελλ. **-σω**· παρακομίζω ὁμοῦ, φέρω (ὁδηγῶ) μαζὶ καὶ πλησίον ἀλλήλων||ἐπὶ πλοίων, συνοδεύω κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς, πομποστολῶ.

συμ-παρα-κύπτω, μελλ. **-ψω**· παρακύπτω συγχρόνως, ἡ κύπτω («σκύβω») πλησίον ἄλλου.

συμ-παρα-λαμβάνω, μελλ. **-λήψομαι**· ὡς καὶ νῦν, συμπαραλαμβάνω, παραλαμβάνω μαζί μου (ἢ ἐπιπροσθέτως), προσλαμβάνω ὡς βοηθόν μου.

συμ-παρα-μείγνῡμι, ἡ -ύω, μελλ. **-μείξω**· ἀναμειγνύω ὁμοῦ προσέτι.

συμ-παρα-μένω· παραμένω ὁμοῦ, παραμένω ἐν μέσῳ ἄλλων (μετὰ δοτ.).

συμ-παρα-νεύω, μελλ. **-σω**· συγκατανεύω, συγκατατίθεμαι, ὡσούτως καὶ ἐγὼ || κλίνω πρὸς ἀμφοτέρας τὰς ἑρμηνείας (**ἐπὶ διφορουμένων χρησμῶν**).

συμ-παρα-νήχομαι, μελλ. **-νήξομαι,** ἀποθ.· **νήχομαι** (κολυμβῶ) παραπλεύρως ἄλλων, συγκολυμβῶ.

συμ-παρα-πέμπω, μελλ. **-ψω**· συνοδεύω ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συμπροπέμπω.

συμ-παρ-απ-όλλῡμι, μελλ. **-ολέσω**· καταστρέφω ὁμοῦ μετά τινος, συναποκτείνω.— παθητ. καὶ μέσον, μετὰ πρκ. δ' **-όλωλα**· καταστρέφομαι (χάνομαι) ὁμοῦ μετ' ἄλλων, ἢ ἐπὶ πλέον ἄλλων καταστραφέντων, συναφανίζομαι.

συμ-παρα-σκευάζω, μελλ. **-σω**· παρασκευάζω ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ (μετέχω) εἰς τὰς προετοιμασίας, προετοιμάζω (ἢ καὶ ἐκτελῶ) τι μετ' ἄλλων.

συμ-παρα-στάτέω, μελλ. **-ήσω** (**συμπαραστάτης**)· συμπαρίσταμαι εἴς τινα, τοῦ εἶμαι συμπαραστάτης, τὸν βοηθῶ, «τοῦ συμπαραστέκομαι».

συμ-παρα-στάτης, -ου, ὁ (**συμπαρίσταμαι**)· ὁ ἱστάμενος πλησίον τινός πρὸς βοήθειάν του, συμβοηθός, βοηθός, ὡς καὶ νῦν συμπαραστάτης.

συμ-παρα-τάσσομαι, ἀττ. **-ττομαι**· παρατάσσομαι (πρὸς μάχην) ὁμοῦ μετ' ἄλλων || γεν., τάσσομαι παροπλεύρως ἄλλων εἰς γραμμήν.

συμ-παρα-τηρέω, μελλ. **-ήσω**· ἵσταμαι πλησίον καὶ παρατηρῶ.

συμ-παρα-τρέφω, μελλ. **-θρέψω**· ἀνατρέφω συγχρόνως (ἢ ἐπὶ πλέον ἄλλων).

συμ-παρα-φέρω, μελλ. **-παροίσω**· φέρω ὁμοῦ καὶ πλησίον ἀλλήλων || παραφέρω (τ. ἔ. παρασύρω) ὁμοῦ μετά τινος.—παθητ., φέρομαι ὁρμητικῶς (ὁρμῶ) ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-παρ-εδρεύω, μελλ. **-σω**· ὡς καὶ νῦν, συμπαρεδρεύω, παρακάθημαι ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-πάρ-ειμι (Α), ἀπρφ. **συμπαρεῖναι** (**εἰμί**)· **πάρειμι** ὁμοῦ μετ' ἄλλων, εἶμαι ὡσαύτως παρών, εἶμαι συγχρόνως μετ' ἄλλων παρών || παρίσταμαι ὡς βοηθός, βοηθῶ.

συμ-πάρ-ειμι (Β), ἀπρφ. **συμπαριέναι** (**εἶμι**)· πορεύομαι ὁμοῦ (ἢ συγχρόνως) μετά τινος, συμπορεύομαι, συμβαδίζω||προσέρχομαι ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.

συμ-παρ-εισ-έρχομαι, μελλ. **-παρεισελεύσομαι**· ἐνεργ. ἀόρ. β' **-παρεισῆλθον**· πρκ' **-παρεισελήλυθα,** ἀποθ.· παρεισέρχομαι (παρεισδύω) ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-παρ-έπομαι, ἀποθ.· παρέπομαι (παρακολουθῶ) ὁμοῦ μετά τινος, συμπαρακολουθῶ, συνοδεύω.

συμ-παρ-έχω, μελλ. **-ξω**· παρέχω (προσφέρω) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-παρ-ίπταμαι, ἀποθ.· παρίπτομαι καὶ ἐγώ, ἵπταμαι (πετῶ) καὶ ἐγὼ πλησίον ἄλλων.

συμ-παρ-ίστημι· βάλλω τι(νά) νὰ σταθῇ πλησίον ἄλλου (νὰ συμπαραταχθῇ).—μέσον καὶ ἀμτβ. χρ. (ἐνεργ. ἀόρ. β' **-παρέστην**, πρκ. **-παρέστηκα**)· ὡς καὶ νῦν, συμπαρίσταμαι, συμπαραστέκομαι, βοηθῶ.

συμ-παρ-ομαρτέω, μελλ. **-ήσω**· ὡς καὶ νῦν, συμπαρομαρτῶ, παρέπομαι μαζὶ μὲ ἄλλους (ἢ ἄλλα), συμπαρακολουθῶ, συνοδεύω, συνακολουθῶ.

συμ-παρ-οξύνω, μελλ. **-ὕνῶ**· παροξύνω (παροργίζω, ἐρεθίζω) ὁμοῦ μετ' ἄλλων (ἢ ὁμοίως).

σύμ-πᾶς, ἐπ. καὶ ἀττ. **ξύμ-πας, -πᾶσα, -πᾶν,** ὅλος ὁμοῦ, ἅπας, ὁλόκληρος, ὅλος συγχρόνως, ὡς ἓν σῶμα, (κατὰ τὸ πλεῖστον **ἐν τῷ πληθ., παρ' Ὁμήρῳ δὲ πάντοτε**) || **ἐν τῷ ἑν.** μετὰ **περιληπτικῶν ὀνομάτων**=τὸ ὅλον, ἓν ὅλῳ: **ὁ σύμπας στρατὸς**=τὸ σύνολον τοῦ στρατεύματος | **ξύμπασα πόλις**=ἡ πόλις ὡς ἓν ὅλον.— **II τὸ σύμπαν**=τὸ ὅλον ὁμοῦ, τὸ σύνολον τῆς ὑποδέσεως.—**τὸ σύμπαν** καὶ ὡς ἐπίρρ.=καθόλου, γενικῶς, ἐν γένει, ὁλοτελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν, ἐντελῶς.

συμ-πάσχω, μελλ. **-πείσομαι**· κυρ. πάσχω τὸ αὐτό, πάσχω ὁμοῦ || ὡς καὶ νῦν, συμπάσχω, διατίθεμαι ὁμοίως, αἰσθάνομαι τὰ αὐτὰ μὲ ἄλλον, τρέφω συμπάθειαν πρὸς αὐτόν, τὸν συμπαθῶ.

συμ-πάτάσσω, μελλ. **-ξω**· πατάσσω τινὰ ὁμοῦ μετά τινος (τ. ἔ. ἢ ἐγὼ βοηθούμενος καὶ ὑπ' ἄλλου πατάσσω τινά, ἢ πατάσσω τινὰ ὅπως καὶ ἄλλους).

συμ-πάτέω, μελλ. **-ήσω**· πατῶ ὁμοῦ, καταπατῶ, συνθλίβω (π.χ. ἐνδύματα κατὰ τὴν πλύσιν).

συμ-πατριώτης, -ου, ὁ· ὡς καὶ νῦν, συμπατριώτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος.

συμ-πεδάω, μελλ. **-ήσω**· δένω ὁμοῦ, δένω χεῖρας καὶ πόδας || μτφρ., ἐπὶ παγετοῦ, ἀποναρκώνω τινά, «τὸν κάνω νὰ μουδιάσῃ», τὸν κάμνω ἀνίκανον νὰ κινηθῇ.

συμ-πείθω, μελλ. **-σω**· πείθω ὁμοῦ, συγκαταπείθω, κερδίζω τινὰ μὲ τὸ μέρος μου || συντελῶ (βοηθῶ) εἰς τὸ νὰ πεισθῇ τις.— παθητ., πείθομαι συγχρόνως μὲ ἄλλους (ἢ μαζὶ μὲ ἄλλους).

σύμ-πειρος, *ον* (**σὺν+πεῖρα**)· ὁ πεπειραμένος εἴς τι, ὁ ἔμπειρός τινος, λατ. **expertus rei.**

συμ-πέμπω, μελλ. **-ψω**· πέμπω ὁμοῦ, ἀποστέλλω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, συναποστέλλω. **2)** μετέχω τῆς προπομπῆς, μαζὶ μὲ ἄλλους συνοδεύω τοὺς προπεμπομένους.

συμ-πενθέω, μελλ. **-ήσω**· μτβτ., πενθῶ (δρήνω, σὐλλυποῦμαι) διά τινα ὁμοῦ μετ' ἄλλων.— **II** ἀμτβ., πενθῶ (δρηνῶ) ὁμοῦ μετά τινος.

σύμ-πεντε (**σὺν+πέντε**)· πέντε ὁμοῦ, κατὰ πεντάδας.

συμ-περαίνω, μελλ. **-ἄνῶ**· περαίνω (τελειώνω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως; συναποτελειώνω, βοηθῶ (συνεργῶ) εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν, συναποπερατώνω, συμπληρῶ.— **II** φέρω εἰς πέρας, ἐξασφαλίζω, στερεώνω, ἢ ἀποφασίζω σταθερῶς || ὡς καὶ νῦν ἐν τῇ Λογικῇ, συμπεραίνω, συνάγω λογικὸν συμπέρασμα.—παθητ., **συμπεραίνεται**=συνάγεται ἐκ τούτου τὸ συμπέρασμα ὅτι..., ἔπεται ὅτι.— **III** μέσον, **συμπεραίνομαι**=ἐνοῦμαι τελείως μετά τινος πράγματος, ἔχω τὰ αὐτὰ πέρατα, ἔχω ἴσην ἔκτασιν || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς ἀμτβ. ἐνεργ.

συμ-πέρθω, μελλ. **-σω**· πορθῶ (καταστρέφω) ὁμοῦ μετά τινος, συνεργῶ (βοηθῶ, συντελῶ) εἰς τὴν καταστροφήν.

συμ-περι-άγω, μελλ. **-ξω**· περιάγω (περιφέρω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.— μέσον, περιάγω μαζί μου, περιφέρω μετ' ἐμοῦ.— παθητ., περιάγομαι (περιφέρομαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-περί-ειμι, ἀπρφ. **συμπεριέναι** (**εἶμι**)· περιέρχομαι μετά τινος.

συμ-περι-λαμβάνω, μελλ. **-λήψομαι**· ὡς καὶ νῦν, συμπεριλαμβάνω, περιλαμβάνω (περικλείω, περιέχω, ὁμοῦ, (συμ)περιλαμβάνω διά μιᾶς συγχρόνως || περιλαμβάνω ἐν τῇ συνθήκῃ ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-περι-νοστέω, μελλ. **-ήσω**· **περινοστῶ** (ἀηλ. περιέρχομαι) ὁμοῦ μετά τινος, ταξιδεύω (περιοδεύω) εἰς διαφόρους τόπους μαζὶ μὲ ἄλλους.

συμ-περι-φέρω· περιφέρω ὁμοῦ (ἢ μετά τινος).— **II** παθητ., περιφέρομαι μετά τινος, περιάγομαι (ὑπό τινος) μαζὶ μὲ ἄλλους, περιτριγυρίζω μετ' ἄλλων. **2)** περιφέρομαι μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα, «τὸν κάνω παρέα», ἔχω σχέσεις μαζί του || προσαρμόζομαι, συμμορφοῦμαι (πρὸς τὰς περιστάσεις π.χ. ἢ πρὸς τοὺς τρόπους τινός).

συμ-πέσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. **-πέψω**· βοηθῶ εἰς

τὸ *πέσσειν* (εἰς τὸ βράσιμον, εἰς τὸ μαγείρευμα) ‖ χωνεύω ἐντελῶς.

συμ-πέφρασμαι, πρκ. τοῦ *συμφράζομαι*.

συμ-πέφυρμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συμφύρω*.

συμ-πήγνῡμι, καὶ **-ύω**· μελλ. *-πήξω*· *πήγνυμι* (ἐμπήγω, στερεώνω) ὁμοῦ, συναρμόζω, συνάπτω, κατασκευάζω. 2) ποιῶ τι στερεόν, συμπαγές, «πήζω», τὸ κάμνω νὰ πήξῃ, τὸ παγώνω, τὸ συμπυκνώνω.— ‖ παθητ., μετὰ ἐνεργ. πρκ. β' *συμπέπηγα*· συντίθεμαι, σύγκειμαι 2) γίνομαι στερεός, πήζομαι, πήζω (ἀμτβ.), παγώνω, συμπυκνοῦμαι.

σύμ-πηκτος, *ον* (*συμπήγνυμι*)· ὁ ὁμοῦ συντεθειμένος, ὁ συμπεπηγμένος, συνηρμοσμένος, ἑστερεωμένος, συμπαγής, κατεσκευασμένος.

συμ-πίέζω, μελλ. *-έσω*· ὡς καὶ νῦν, συμπιέζω, πιέζω ὁμοῦ, συνθλίβω, συσφίγγω, «στρυμώνω» ‖ μτφρ., στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ.

συμ-πίνω, μελλ. *-πίομαι*· ἀόρ. β' *συνέπιον*, ἀπρφ. *συμπιεῖν*· πίνω ὁμοῦ, λαμβάνω μέρος εἰς πότον ἢ εἰς συμπόσιον (εἰς ἀγῶνα πότου).

συμ-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' *συνέπεσον*· πρκ. *συμπέπτωκα*· πίπτω ὁμοῦ, συγκρούομαι μετὰ βιαιότητος (ἐπὶ ἀνέμων π.χ.), λατ. **concurrere** ‖ συναντῶμαι ἐν μάχῃ, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι, ἀντιμετωπίζω ἐχθρικῶς. 2) γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, συμπίπτω, συναντῶμαι. 3) ἐπὶ ἀτυχημάτων, ἐνοχλοῦμαι, συμβαίνω, εἶς τινα, ἐπέρχομαι κατὰ τύχην ‖ εὑρίσκω, συναντῶ, πίπτω ἐπάνω εἰς ἀτυχήματα κατὰ τύχην. 4) ἀπολ., συμβαίνω ἢ γίνομαι συγχρόνως, συμπίπτω κατὰ τύχην. 5) ἀπρόσ. *συμπίπτει, συνέπιπτε, συνέπεσε*=συμβαίνει (συνέβαινε, συνέβη) κατὰ τύχην ἢ συγχρόνως («τυχαίνει ἢ ἐτύχαινε ἢ ἔτυχε νά...»).— ‖ συμπίπτω, συμφωνῶ, εὑρίσκομαι ἐν συμφωνίᾳ πρός τι(να) ‖ ἀπολ., συμφωνῶ ἀκριβῶς.— ‖‖ καταπίπτω, καταρρέω, σωριάζομαι, κατακρημνίζομαι, λατ. **concidere**: *σῶμα συμπεσὸν*=σῶμα καταβεβλημένον ὑπὸ νόσου, σῶμα καταρρεῦσαν, σωριασμένο.

συμ-πίπτω, ποιητ. ἀντὶ *συμπίπτω* (βλ. λ.), ἐνσκήπτω, ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ, ἐκσπῶ.— ‖ συμφωνῶ, συντρέχω, βοηθῶ.

συμ-πλᾰκῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συμπλέκω*.

σύμ-πλᾰνος, *ον* (*σὺν*+*πλάνος*)· ὁ περιπλανώμενος ὁμοῦ μετά τινος, ὁ περιφερόμενος μετ' ἄλλων.

συμ-πλᾰσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *συμπλάσσω*.

συμ-πλάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-πλάσω*· ἀόρ. α' *συνέπλᾰσα*· πρκ. *-πέπλᾰκα*· πλάττω ὁμοῦ, διαμορφῶ (δίδω σχῆμα)· *συμπλάσσω γαίης*=πλάθω ἀπὸ χῶμα.— ‖ μτφρ., ἐπινοῶ (ἐφευρίσκω, κατασκευάζω, «φαμπρικάρω» πλαστὴν ἱστορίαν) ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-πλᾰτᾰγέω, μελλ. *-ήσω*· πλαταγῶ (συγκρούω, κτυπῶ) ὁμοῦ, χειροκροτῶ.

σύμ-πλεκτος, *ον* (*συμπλέκω*)· ὁ ὁμοῦ συμπεπλεγμένος, ὁ παρεμβεβλημένος.

συμ-πλέκω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *συνέπλεξα*· παθητ., ἀόρ. β' *συνεπλάκην*· πρκ. *συμπέπλεγμαι*· ὡς καὶ νῦν, συμπλέκω, πλέκω ὁμοῦ ‖ ὡσ. συστρέφω ὁμοῦ, συνάπτω (συνδέω) διά τῆς βίας.— ‖ παθητ., συμπλέκομαι, συστρέφομαι, πλέκομαι ὁμοῦ ‖ ἐπὶ παλαιστῶν, ὡς καὶ νῦν, συμπλέκομαι, ἔχω ἐμπλοκὴ εἰς δεινὴν πάλην ‖ γεν., ἐπὶ μαχομένων πολεμιστῶν, μάχομαι ἐκ τοῦ συστάδην, ἔρχομαι εἰς χεῖρας ‖ ἐπὶ πλοίου, ἐμπλέκομαι εἰς ἀγῶνα μετὰ τοῦ ἀντιπάλου πλοίου, ναυμαχῶ ‖ μτφρ., περιπλέκομαι εἴς τι (εἰς περιπέτειάν τινα) ‖ *ἴχνη συμπεπλεγμένα*=ἴχνη διασταυρούμενα κατὰ διαφόρους κατευθύνσεις, λαβύρινθος ἰχνῶν (ἀντίθ. τῷ *ὀρθὰ ἴχνη*).

συμ-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι*· ὡς καὶ νῦν, συμπλέω, πλέω ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-πληγάς, *-άδος*, θηλ. ἐπίθ. (*συμπλήσσω*)· ἡ ὁμοῦ πληττομένη, ἡ συγκρουομένη.— ‖ ὡς οὐσ., τὸ συγκρούειν, ἡ σύγκρουσις, ἡ συμπλοκή, ἡ μάχη.— ‖‖ *Συμπληγάδες* (ἐνν. *πέτραι*), αἱ=αἱ συγκρουόμεναι πέτραι (βράχοι), καλούμεναι ἄλλως καὶ *Συνδρομάδες*· ἦσαν αἱ *Κυάνεαι νῆσοι*, περὶ ὧν ἐπιστεύετο, ὅτι συνεκρούοντο μεταξύ των καὶ συνέτριβον πάντα ἐπιχειροῦντα νὰ πλεύσῃ διὰ μέσου αὐτῶν.

συμ-πλήγδην, ἐπίρρ. (*συμπλήσσω*)· μετὰ συγκρούσεως τῶν χειρῶν, μετὰ χειροκροτημάτων.

συμ-πληθῡνω· πληθύνω ἢ αὐξάνω ὁμοῦ, πολλαπλασιάζω ὁμοῦ.

συμ-πληθύω· συνεργῶ εἰς πλήρωσιν, φουσκώνω, ἐπαυξάνω.

συμ-πληρόω, μελλ. *-ώσω*· ὡς καὶ νῦν, συμπληρῶ, συμπληρώνω, συνεργῶ εἰς πλήρωσιν, πληρῶ (γεμίζω) τελείως ‖ ἐπὶ πλοίων, ἐπανδρώνω (τὸ πλοῖον) μὲ πλήρες πλήρωμα.

συμ-πλοκή, *-ῆς*, ἡ (*συμπλέκω*)· τὸ συνδιαπλέκειν, τὸ συνδιυφαίνειν.— ‖ ὡς καὶ νῦν, συμπλοκή, σύγκρουσις, μάχη ἐκ τοῦ συστάδην.

σύμ-πλοκος, *ον* (*συμπλέκω*)· συμπεπλεγμένος, περιπεπλεγμένος, περιτυλιγμένος, περίπλοκος, συνυφασμένος.

σύμ-πλοος, *ον*, συνῳδ. **-πλους,** *ουν* (*συμπλέω*)· ὁ συμπλέων, ὁ ὁμοῦ μετά τινος πλέων ἐν πλοίῳ. — ὡς οὐσ., ὁ συνναύτης, ὁ συμπλωτήρ ‖ μτφρ., ὁ σύντροφος εἴς τι, ὁ μέτοχος, συμμέτοχος.

συμ-πλώω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *συμπλέω*.

συμ-πνέω, μελλ. *-πνεύσομαι*· πνέω ὁμοῦ μετά τινος, συμφυσῶ.— ‖ μτφρ., συμφωνῶ μετά τινος, λατ. **conspirare** ‖ *συμπνέω ἐμπαίοις τύχαις*=πνέω ὁμοῦ μὲ ἀπότομα ρεύματα τῆς τύχης, παρασύρομαι ἀπὸ τὰς ἀποτόμους καὶ ὁρμητικὰς τῆς τύχης μεταπτώσεις (ὑποκύπτω εἰς τὴν τύχην).

συμ-πνίγω, μελλ. *-πνιξοῦμαι*· συσφίγγων πνίγω, ἄγχω, ἀπάγχω ‖ κάμνω τι νὰ σταματήσῃ ἀποτόμως καὶ τελείως.

συμ-ποδίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· δένω ὁμοῦ τοὺς πόδας, δένω χεῖρας καὶ πόδας, «δένω χειροπόδαρα» ‖ μτφρ., περιπλέκω, ἐμπλέκω, «μπερδεύω», λατ. **impedire**.

συμ-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· ποιῶ τι ὁμοῦ μετά τινος, συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τὸ ποιεῖν τι.— ‖ ποιῶ ποίημα ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος.

συμ-ποιμαίνομαι, παθητ. (*σὺν*+ *ποιμαίνω*)· *ποιμαίνομαι* (τρέφομαι) ὁμοῦ, συμβόσκομαι ‖ πηγαίνω εἰς τὴν βοσκὴν ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συμ-πολεμέω, μελλ. *-ήσω*· πολεμῶ ὁμοῦ μετά τινος, ὡς καὶ νῦν συμπολεμῶ, συναγωνίζομαι, λαμβάνω μέρος εἰς πόλεμον ἐν συμμαχίᾳ μετά τινος.

συμ-πολι-ορκέω, μελλ. *-ήσω*· πολιορκῶ ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος (ἢ συγχρόνως), μετέχω (συνεργῶ, βοηθῶ) εἰς τινα πολιορκίαν.

συμ-πολῑτεύω, μελλ. *-σω* (*συμπολίτης*)· εἶμαι συμπολίτης τινός, εἶμαι πολίτης τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔχω τὰ αὐτὰ μὲ τινα ἄλλον πολιτικὰ δικαιώματα ‖ τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ τὸ μέσον *συμπολιτεύομαι* ‖ *οἱ συμπολιτευόμενοι*=οἱ συμπολῖται τινος.

συμ-πολίτης, *-ου*, ὁ (*σὺν* + *πόλις*)· ὡς καὶ νῦν, συμπολίτης, πολίτης τῆς αὐτῆς πόλεως, λατ. **concivis**.

συμ-πομπεύω, μελλ. *-σω*· συνοδεύω ἐν πομπῇ, ἄγω ὁμοῦ πομπήν, πηγαίνω εἰς πομπήν.

συμ-πονέω, μελλ. *-ήσω*· *πονῶ* (μοχθῶ, κοπιάζω, ταλαιπωροῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος, συνταλαιπωροῦμαι, συγκοπιάζω ‖ λαμβάνω μέρος εἴς τι, βοηθῶ εἴς τι, ἀνακουφίζω ‖ ἀπολ., πάσχω, ὑποφέρω.

συμ-πονηρεύομαι, ἀποθ.· ὁμοῦ πονηρεύομαι, συμμετέχω εἰς τὴν πονηρίαν (εἰς τὴν ἀχρειότητα).

συμ-πορεύομαι, μέσ. μελλ. *-πορεύσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *συνεπορεύθην*· ὡς καὶ νῦν, συμπορεύομαι πορεύομαι μαζί μέ τινα, συνοδοιπορῶ, συνταξιδεύω, «πηγαίνω μαζί».

συμ-πορθέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς τὸ *συμπέρθω* (βλ. λ.), πορθῶ ὁμοῦ, συγκαταστρέφω, συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τὴν καταστροφήν (τὴν καταστροφήν, τὴν ἐρήμωσιν, τὴν λεηλασίαν).

συμ-πορίζω, μελλ. *-ίσω*· πορίζω (παρέχω) ὁμοῦ, συνεργῶ εἰς τὴν προμήθειάν τινος (πραγμ.).— μέσον, προμηθεύομαι (λαμβάνω) ὁμοῦ μετά τινος.

συμ-ποσία, ἡ (*συμπίνω*)· τὸ πίνειν ὁμοῦ, τὸ συμπίνειν, *συμπόσιον* (βλ. λ.).

συμ-ποσί-αρχος, *-ου*, ὁ (*συμπόσιον*+*ἄρχω*), καὶ **-άρχης,** *-ου*, ὁ· ὁ πρόεδρος συμποσίου ἢ, συμποτῶν, ὁ ἀρχηγὸς συμποσίου, ὁ διευθύνων καὶ διευ-

θετῶν τὰ κατὰ τὸ συμπόσιον, λατ. **rex convivii** ἢ **magister bibendi**.

συμ-πόσιον, τὸ (*συμπίνω*)· ὡς καὶ νῦν, συμπόσιον, εὐωχία, συνδιασκέδασις, «φαγοπότι», λατ. **convivium**.— **II** οἱ ἀποτελοῦντες τὸ συμπόσιον, οἱ συμπόται.— **III** ἡ αἴθουσα τοῦ συμποσίου.

συμ-πότης, *-ου*, ὁ (*συμπίνω*)· ὡς καὶ νῦν, συμπότης, ὁ συμπίνων, ὁ μετέχων συμποσίου, ὁ σύντροφος ἐν πότῳ, ὁ συμποσιάζων, ὁ συμποσιαστής.

συμ-ποτικός, *ή, όν* (*συμπότης*)· ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς συμπότην ἢ εἰς συμπόσιον ‖ διασκεδαστικός, φαιδρός, εὔθυμος, «χαρούμενος».

συμ-πράκτωρ, *-ορος*, ὁ, ἰων. **-πρήκτωρ** (*συμπράσσω*)· ὁ συμπράττων, συνεργός, βοηθός ‖ *συμπράκτωρ ὁδοῦ*=συνοδοιπόρος.

συμ-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** ἰων. **συμπρήσσω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *συνέπραξα*· ὡς καὶ νῦν, συμπράττω, πράττω ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, συνεργῶ (συμβοηθῶ) εἴς τι ‖ ἐνεργῶ ὁμοῦ μετά τινος, τὸν βοηθῶ ‖ συνεργῶ εἰς διαπραγμάτευσιν, συνδιεξάγω διαπραγματεύσεις. 2) συντάσσομαι μὲ τὸ μέρος τινός, «παίρνω τὸ μέρος του», καταμερίζω μὲ αὐτόν, ὑποστηρίζω τὰ συμφεροντά του.— **II** μέσον, *συμπράσσομαι*=βοηθῶ εἰς τὴν εἴσπραξιν χρέους, βοηθῶ εἰς ἐκτέλεσιν ἐκδικήσεως.

συμ-πρεπής, *ὲς* (*σὺν*+*πρέπω*)· ἐμπρέπων, ἁρμόζων, ἁρμόδιος.

συμ-πρεσβευτής, *οῦ*, ὁ (*συμπρεσβεύω*)· ὡς καὶ νῦν, συμπρεσβευτής, συναποσταλεὶς μετ' ἄλλου ὡς πρεσβευτής, ὁ συμπρεσβεύων, μετέχων πρεσβείας, μέλος πρεσβείας.

συμ-πρεσβεύω· εἶμαι συμπρεσβευτὴς μετά τινος, συναποστέλλομαι (ἢ εἶμαι συναποσταλμένος) ὡς πρεσβευτής.— μέσον, *συμπρεσβεύομαι*=συναποστέλλω πρεσβείαν

σύμ-πρεσβυς, *-εως*, ὁ'=*ὁ συμπρεσβευτὴς* (βλ. λ.).

συμ-πρεσβύτερος, ὁ· ὁ ὢν καὶ αὐτὸς πρεσβύτερος ὡς καὶ τις ἄλλος.

συμ-πρήκτωρ, *-ορος*, ὁ, ἰων. ἀντὶ *συμπράκτωρ* (βλ. λ.).

συμ-πρήσσω, ἰων. ἀντὶ *συμπράσσω* (βλ. λ.).

συμ-πρίασθαι, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. α' *συν-επρίαμην*, τοῦ *συν-ωνέομαι* (δὲν ὑπάρχει ἐν. **πρίαμαι* ἐν χρήσει)· ἀγοράζω ὁμοῦ ‖ ἀγοράζω ὅλα (ὅ,τι ὑπάρχει) καὶ τὰ συσσωρεύω εἰς τὰς ἀποθήκας.

συμ-προ-θῡμέομαι, μεσ. μέλλ. *-ήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *-προυθυμήθην*, ἀποθ.· ἔχω τὴν ἰδίαν ἢ ὁμοίαν προθυμίαν (καὶ ζῆλον) μετά τινος, προθυμοποιοῦμαι καὶ ἐγὼ ὅπως καὶ ἐκεῖνος, συντελῶ μετὰ θέρμης καὶ ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὴν προαγωγὴν πράγματός τινος ‖ ἀπολ., συμμερίζομαι τὸν ζῆλόν τινος, συμπράττω προθύμως.

συμ-προ-ξενέω, μελλ. *-ήσω*· βοηθῶ εἰς τὴν παροχὴν τῶν μέσων διά τι, συμπράττω εἴς τι.

συμ-προ-πέμπω, μελλ. *-ψω*· προπέμπω (συνοδεύω) ὁμοῦ, μετέχω εἰς τὴν προπομπὴν τινος.

σύμ-πτυκτος, *ον* (*συμπτύσσω*)· ὁ συμπτυσσόμενος, ὁ συνεπτυγμένος, ὁ διπλωμένος, συμμαζευμένος.

συμ-πτύσσω· πτύσσω (διπλώνω) ὁμοῦ, ὡς καὶ νῦν «συμπτύσσω», συμμαζεύω, ἀντίθ. τῷ *ἀναπτύσσω* (βλ. λ.).

συμ-πτωδέν, οὐδ. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *συμπίπτω*.

σύμ-πτωμα, *-ατος*, τὸ (*συμπίπτω*)· ὅ,τι ἔχει πέσει ἐπάνω εἴς τινα (ὅ,τι ἔχει συμβῆ), περιστατικόν, συμβεβηκός, τὸ κατὰ σύμπτωσιν (κατὰ τύχην) συμβαῖνον (ἢ συμβάν), ἡ τύχη τινός ‖ *ἐν κακῇ ἐνν.*, δυστύχημα, ἀτύχημα, ἀτυχία, συμφορά — **II** ἐπὶ νόσων, ὡς καὶ νῦν, σύμπτωμα, σημεῖον, ἐκδήλωσις (τῆς νόσου).

σύμ-πυκνος, *ον* (*σὺν* + *πυκνός*)· πολὺ πυκνός, κατάπυκνος, σφιγκτός, πυκνῶς συμπεπιεσμένος.

συμ-πυνθάνομαι, ἀποθ.· ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἐρωτῶ νὰ μάθω (ζητῶ πληροφορίας) περί τινος, μετ' ἄλλων προσπαθῶ νὰ ἐξακριβώσω τι.

συμ-πῠρόω, μελλ. *-ώσω*· κατακαίω ὁμοῦ μετά τινος, συγκατακαίω, συναποτεφρώνω, λατ. **comburo**.

συμ-φᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συνεσθίω*.

συμ-φέρον, *-οντος*, τό· βλ. *συμφέρω* II 3· ἐξ αὐτοῦ τὸ

συμ-φερόντως, ἐπίρρ. τοῦ προηγ. (οὐδ. μτχ. ἐν. τοῦ *συμφέρω*)· μετὰ συμφέροντος, κατὰ τὸ συμφέρον, ὅπως συμφέρει, ὠφελίμως, ἐπωφελῶς, λατ. **commode**.

συμ-φερτός, *ή, όν* (*συμφέρω*)· ὁ *συμφορητὸς* (βλ. λ.), ὁ συμπεφορημένος, συνηγμένος, συνημμένος, συνδεδεμένος.

συμ-φέρω, μελλ. *συνοίσω*· ἀόρ. α' *συνήνεγκα*, ἰων. *συνήνεικα*· ἀόρ. β' *συνήνεγκον*· πρκ. *συνενήνοχα* (πρβλ. *φέρω*)· φέρω ὁμοῦ, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάγω, συναθροίζω, συλλέγω ‖ συνεισφέρω. 2) φέρω εἰς σύγκρουσιν. 3) φέρω μετά τινος, βαστάζω ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, βοηθῶ τινα εἰς τὸ νὰ φέρῃ (νὰ ὑποφέρῃ παθήματα κλπ.) ‖ *συμφέρω κακὰ* = ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὑποφέρω (ὑπομένω) δεινά ‖ δθεν, ἀνέχομαι, ὑπομένω, συγχωρῶ.— **II** ἀμτβ., εἶμαι ὠφέλιμος, εἶμαι χρήσιμος, φέρω ὠφέλειαν, συντελῶ εἰς τὸ συμφέρον (εἰς τὴν ὠφελειάν τινος. 2) ἀπρος. *συμφέρει*=ὡς καὶ νῦν, συμφέρει, εἶναι συμφέρον, ὠφελεῖ, εἶναι ὠφέλιμον, εἶναι χρήσιμον. 3) μτχ. *συμφέρων, ουσα, ον*, ὡς καὶ νῦν, συμφέρων, χρήσιμος, ὠφέλιμος ‖ οὐδ.*τὸ συμφέρον*, ὡς καὶ νῦν, συμφέρον, ὠφέλεια, ἡ χρησιμότης, τὸ κέρδος, ὅ,τι ὠφελεῖ, ὅ,τι συμφέρει. 4) συμφωνῶ μετά τινος ‖ βοηθῶ, συνεργῶ, ἐργάζομαι μετά τινος ‖ ἔρχομαι εἰς συνεννόησιν (εἰς συμφωνίαν) μετά τινος, ὑποχωρῶ εἴς τινα. 5) ἐπὶ γεγονότων, συμβαίνω, λαμβάνω χώραν, γίνομαι, ἀποβαίνω.— **III** παθητ., *συμφέρομαι*, μέσ. μελλ. *συνοίσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *συνηνέχθην*, ἰων. *συνηνείχθην*· πρκ. *συνενήνεγμαι*· ἔρχομαι ὁμοῦ, συναντῶμαι μετά τινος ἐν μάχῃ, συγκρούομαι, συμπλέκομαι, ἀγωνίζομαι, λατ. **congredi**. 2) συμφωνῶ, ὁμοφωνῶ, ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην μετά τινος, ἐπιτρέπω ‖ ὑποφέρω, ἀντέχω. 3) γενικῶς, εἶμαι ἐν ἁρμονίᾳ πρός τι(να), προσαρμόζω ἑμαυτόν πρός τι(να), «ταιριάζω». 4) ἐπὶ γεγονότων, συμβαίνω, γίνομαι, ἀποβαίνω ‖ καὶ ἀπροσ., *συμφέρεται*=συμβαίνει, ἀποβαίνει | *οὐδέν σφι χρηστὸν συνεφέρετο*=«δὲν τοὺς πήγαινε καλά», «τὴν εἶχαν ἄσχημα».

συμ-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι*· φεύγω ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐξορίζομαι (ἢ εἶμαι ἐν ἐξορίᾳ) μετά τινος.

σύμ-φημι· λέγω ναί, συναινῶ, ἐπιδοκιμάζω πλήρως ‖ συμφωνῶ μετά τινος (μετὰ δοτ.) ‖ μετ' αἰτ. πραγμ., συμφωνῶ εἴς τι, τὸ παραδέχομαι ‖ μετ' ἀπρφ., συμφωνῶ ὅτι... ‖ μετ' ἀπρφ. μελλ., ὑπισχνοῦμαι ὅτι θὰ...

συμ-φθέγγομαι, μελλ. *-ξομαι*· κυρ. συνηχῶ, ἠχῶ ἐν συμφωνίᾳ (ἁρμονίᾳ) μετά τινος ‖ μτφρ., συμφωνῶ πρός τινα.

συμ-φθείρω· φθείρω (καταστρέφω) ὁμοῦ ἢ ἐντελῶς.

συμ-φθίνω· φθίνω (ἐξαντλοῦμαι) ὁμοῦ ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ἐν τῷ παθ. ἀορ. β' *συνέφθιτο*.

σύμ-φθογγος, *ον*· ὁ ὁμοῦ ἠχῶν, ὁμόηχος ‖ σύμφωνος.

συμ-φῐλέω, μελλ. *-ήσω*· φιλῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου, φιλῶ ἀμοιβαίως, συναντῶμαι μετά τινος ἐν τῷ ἀγαπᾶν.

συμ-φῐλο-νῑκέω (ὀρθότ. τοῦ *-νεικέω*), μελλ. *-ήσω*· φιλονικῶ μέ τινα, λαμβάνω μέρος εἰς φιλονικίαν ‖ λαμβάνω τὸ μέρος τινός ἐν φιλονικίᾳ ‖ ἀμιλλῶμαι πρός τινα 2) λαμβάνω ἐνεργὸν μέρος εἰς συζήτησιν.

συμ-φῐλο-σοφέω, μελλ. *-ήσω*· φιλοσοφῶ μετά τινος, συνεργάζομαι μετά τινος ἐν τῇ φιλοσοφικῇ ἐρεύνῃ.

συμ-φῐλο-τῑμέομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· φιλοτιμοῦμαι ὁμοίως, ποιῶ τι καὶ ἐγὼ ἐκ φιλοτιμίας, συναντῶμαι μετά τινος εἰς φιλοτίμους προσπαθείας (ἀγῶνας), καταβάλλω ὁμοίας φιλοτίμους προσπαθείας.

συμ-φλέγω, μελλ. *-ξω*· καίω ὁμοῦ, καίω τελείως, κατακαίω, ἀποτεφρώνω.

σύμ-φοβέω, μελλ. *-ήσω*· ἐκφοβίζω (ἐμβάλλω εἰς φόβον) ὁμοῦ.— Παθητ., φοβοῦμαι ὁμοῦ, φοβοῦμαι συγχρόνως.

συμ-φοιτάω, ἰων. *-έω*· μελλ. *-ήσω*· φοιτῶ (συ-

χνάζω) εἴς τινα τόπον ὁμοῦ μετά τινος || συμφοιτῶ μετά τινος εἰς τὸ σχολεῖον, «πᾶμε μαζί στό σχολειό».

συμ-φοίτησις, *-εως, ἡ (συμφοιτάω)*· ὡς καί νῦν, συμφοίτησις, τό συμφοιτᾶν, τό συχνάζειν που ὁμοῦ μετά τινος (κυρ. σχολική συμφοίτησις).

συμ-φοιτητής, *-οῦ (συμφοιτάω)*· ὡς καί νῦν, συμφοιτητής, συσπουδαστής.

συμ-φονεύω, μελλ. *-σω*· φονεύω σύν τινι, φονεύω ὁμοῦ.

συμ-φορά, ἰων. **-ρή,** *ἡ (συμφέρω)*· τό φέρειν ὁμοῦ, συμφόρησις, συσσώρευσις, συναγωγή, συνάθροισις.— ‖ συμβεβηκός, συμβάν, σύμπτωσις, περιστατικόν, περίστασις, τύχη (*εἴτε ἐν καλῇ ἐνν. εἴτε ἐν κακῇ*) || συν. *ἐν κακῇ ἐνν.* ὡς καί νῦν, συμφορά, δυστύχημα, ἀτύχημα, «ἀναποδιά», ἀτυχία || σπαν. *ἐν καλῇ ἐνν.*, ἀγαθή τύχη, εὐτυχής ἔκβασις, εὐτύχημα, εὐτυχία, «τύχη».

συμ-φορεύς, *ὁ (συμφέρω)*· Λακεδαιμόνιος ἀξιωματοῦχος, *οἱονεί* ἀκόλουθος ἤ ὑπασπιστής.

συμ-φορέω, μελλ. *-ήσω (σύμφορος)*· φέρω ὁμοῦ, συλλέγω, συνάγω, ἐπισωρεύω, συσσωρεύω, συναθροίζω.

συμ-φόρησις, *-εως, ἡ (συμφορέω)*· τό φέρειν (συνάγειν) ὁμοῦ, συσσώρευσις, συγκέντρωσις, συναγωγή.— ‖ τό ὁμοῦ συμπεφορημένον, τό συνεσωρευμένον, σωρός.

συμ-φορητός, *ή, όν (συμφορέω)*· ὁ συμπεφορημένος, ὁ ἀναμίξ συνειλεγμένος, ἀνάμεικτος.

σύμ-φορος, *ον (συμφέρω)*· ὁ ὁμοῦ μετά τινος φερόμενος, ὁ συνημμένος μετά τινος, ὁ συνοδεύων αὐτόν.— ‖ ὡς καί νῦν, σύμφορος, συμφέρων, ὠφέλιμος, χρήσιμος ‖ πρόσφορος, κατάλληλος, ἁρμόδιος, καλός.

συμ-φόρως, ἐπίρρ. τοῦ *σύμφορος*· συμφερόντως, ἐπωφελῶς, ἐπικερδῶς || *συμφόρως ἔχω* = εἶμαι συμφέρων, συμφέρω.— συγκρ. *συμφορώτερον*, ὑπερθ. *συμφορώτατα*.

συμ-φράδμων, *-ονος, ὁ, ἡ (συμφράζομαι)*· ὁ συμβουλεύων, ὁ βοηθῶν διά καλῶν συμβουλῶν || ὡς οὐσ., ὁ σύμβουλος.

συμ-φράζομαι, μελλ. *-άσομαι*· ἀόρ. α' *συνεφρᾰσάμην*, ἐπ. γ' ἑν. *συμφράσσατο*· παθ. πρκ. *συμπέφρασμαι*, ἀποθ.· συμβουλεύομαί τινα, συσκέπτομαι μετά τινος || σκέπτομαι κατ' ἐμαυτόν, συλλογίζομαι || ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, ἐν συνεργασίᾳ μετά τινος.— ‖ παρά μτγν. καί τό ἐνεργ. *συμφράζω*=μνημονεύω, ἀναφέρω, συγχρόνως, συνεκφράζω.— παθητ., *τά συμφραζόμενα* (ὡς καί νῦν).

συμ-φράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *συνέφραξα*· φράσσω πανταχόθεν, ἀποφράσσω ἐντελῶς, συμπιέζω, συμπυκνώνω.— ‖ διά τῆς βίας περικλείω (κλείω) ἐντός περιωρισμένου χώρου.

συμ-φροντίζω, μελλ. *-ίσω*· φροντίζω ὁμοῦ μετά τινος, φροντίζω συγχρόνως.

σύμ-φρουρος, *ον (σύν+φρουρά)*· ὁ φρουρῶν ὁμοῦ μετά τινος || *μέλαθρον ξύμφρουρον ἐμοί*=κατοικία συναγρυπνοῦσα μετ' ἐμοῦ, τ. ἔ. ἐν τῇ ὁποίᾳ διαμένω ἄγρυπνος.

σύμ-φρων, *-ονος, ὁ, ἡ (σύν + φρήν)*· ὁ ἔχων τό αὐτό φρόνημα, ὁμόφρων, σύμφωνος || εὐνοϊκός, εὔνους, εὐμενής.

συμ-φυγάς, *-άδος, ὁ, ἡ (σύν+φυγή)*· ὁ συμφυγαδευθείς, ὁ συνεξόριστος.

συμ-φυείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συμφύω*.

συμ-φῡής, *ές (συμ-φύομαι)*· ὁ *φυείς* ὁμοῦ μετά τινος, συμπεφυκώς, φύσει συνημμένος, ἔμφυτος, σύμφυτος, ἔγγενής, στενῶς συνηνωμένος.

συμ-φῦλαξ, *-ᾰκος, ὁ*· ὁμοῦ φυλάσσων, ὁμοῦ φρουρῶν, σύμφρουρος.

συμ-φῡλάσσω, μελλ. *-ξω*· φυλάσσω ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συμφρουρῶ.

συμ-φῡλέτης, *-ου, ὁ*· ὁ ἀνήκων εἰς τήν αὐτήν φυλήν, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, λατ. **confribalis** || γεν., συμπατριώτης, συμπολίτης.

σύμ-φῡλος, *ον (σύν+φυλή)*· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς μετά τινος ἄλλου, ὁμόφυλος || ὡς οὐσ. *οἱ σύμφυλοί τινος*=οἱ ὁμόφυλοι, οἱ ὁμογενεῖς, συγγενεῖς. — ‖ μτφρ., σύμφυτος, φυσικός, προσφυής, ἁρμόζων.

σύμ-φυρτος, *ον (συμφύρω)*· ὁ συμπεφυρμένος, ἀνάμεικτος || μτφρ., συγκεχυμένος, τεταραγμένος.

συμ-φῦρω, παθ. ἀόρ. β' *συνεφῠ́ρην*· παθ. πρκ. *συμπέφυρμαι*· ὡς καί νῦν, συμφύρω, ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, ζυμώνω μαζί, συγχωνεύω, συνενῶ || μτφρ., συγχέω, φέρω εἰς σύγχυσιν, προκαλῶ σύγχυσιν.

συμ-φῡσάω, μελλ. *-ήσω*· φυσῶ ὁμοῦ, φυσῶ συγχρόνως, ὡς καί νῦν συμφυσῶ, συμπληρῶ, λατ. **conflare**.— ‖ μτφρ., συμφωνῶ πλήρως, συνῳδῶ.

συμ-φῡτεύω, μελλ. *-σω*· φυτεύω ὁμοῦ μετά τινος || μτφρ., συμμηχανῶμαι, συναπεργάζομαι, σκευωρῶ ὁμοῦ μετά τινος, μηχανορραφῶ ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλου.

σύμ-φῡτος, *ον (συμφύω)*· ὁ φυείς μετά τινος (ἤ συγχρόνως), ὡς καί νῦν σύμφυτος, συμπεφυκώς, ἔμφυτος, φυσικός || *σύμφυτος αἰών*=ἡ φυσική ἡμῶν ἡλικία (κατά τόν Σχολ., ἡ γεροντική ἡλικία) || *ἐς τό σύμφυτον*=κατά τήν φύσιν τινός, «σύμφωνα μέ τό φυσικό του».

συμ-φύω, μελλ. *-ύσω*· ἀόρ. α' *συνέφῡσα*· κάμνω τι νά αὐξηθῇ ὁμοῦ, συσσωματώνω, συγκολλῶ.— ‖ παθητ., μετά ἐνεργ. πρκ. *συμπεφῡκα*, ἀορ. β' *συνέφῡν*, μτχ. παθ. ἀορ. β' *συμφυείς*· φύομαι ὁμοῦ ἤ συγχρόνως, συνάπτομαι, συνδέομαι στενῶς, συνενοῦμαι.

συμ-φωνέω, μελλ. *-ήσω*· φωνῶ ὁμοῦ, συμφωνῶ ἐν τῷ ἤχῳ, εἶμαι ὁμόηχος, εἶμαι ὁμόφθογγος, εἶμαι ἐν ἁρμονίᾳ πρός τι(να).— ‖ γενικῶς, ὡς καί νῦν, συμφωνῶ, εἶμαι σύμφωνος, ἔχω τήν αὐτήν γνώμην || κάμνω συμφωνίαν μέ κάποιον.

συμ-φώνησις, *-εως, ἡ (συμφωνέω)*· τό συμφωνεῖν ἐν τῷ ἤχῳ, ἠχητική ἁρμονία || συμφωνία, ὁμοφωνία.

συμ-φωνία, *ἡ (σύμφωνος)*· συμφωνία ἤχου, ἁρμονία || μουσική συμφωνία (ἁρμονία), ἁρμονία ἤχων ἤ ὀργάνων, μουσική συναυλία.— ‖ μτφρ., συμφωνία, ἁρμονία (ὡς καί νῦν).

σύμ-φωνος, *ον (σύν+φωνή)*· ὁ ἐκβάλλων τόν αὐτόν ἤ ὅμοιον ἦχον, ὁμόηχος, ὁ συμφωνῶν κατά τόν ἦχον, ἁρμονικός || ὁ ὀντηχῶν εἰς τούς θρήνους καί τάς κραυγάς || ὡς οὐσ. ὁ μουσικός.— ‖ μτφρ., ὁ ἐν ἁρμονίᾳ μετά τινος ζῶν, ἁρμονικός, φιλικός || ὁμόφωνος, ὁμόφρων, μή διαφωνῶν, ὁμόδοξος.

συμ-ψαύω, μελλ. *-σω*· ψαύω τινά καί ψαύομαι ὑπ' αὐτοῦ ἀμοιβαίως, συνεφάπτομαι.

συμ-ψάω, ἀπρφ. *συμψῆν*· μελλ. *-ψήσω*· ἀόρ. α' *συνέψησα*· ἀποξέω ὁμοῦ, ἀποσπογγίζω, ἐξαλείφω, συμπερασύρω (ὡς *ἐπί ὁρμητικοῦ χειμάρρου*).

συμ-ψηφίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ὡς καί νῦν, συμψηφίζω, συνυπολογίζω, συναριθμῶ, λογαριάζω ὁμοῦ, — ‖ μέσον, ψηφίζω μετά τινος, δηλ. δίδω τήν ἰδίαν μέ αὐτόν ψῆφον, εἶμαι ὁμόψηφός του.

σύμ-ψηφος, *ον*· ὁ ψηφίζων ὁμοίως, ὁ δίδων τήν αὐτήν μέ ἄλλον τινά ψῆφον, ὁ ὁμόψηφος, ὁ σύμφωνος.

σύμ-ψῡχος, *ον (σύν+ψυχή)*· ὁ ἔχων τήν αὐτήν ψυχήν, τό αὐτό φρόνημα, ὁμόφρων, σύμφωνος, ὁμόθυμος.

ΣΥ΄Ν, ἀρχ. ἀττ. **ξύν**: *Α' ὡς ΠΡΟΘΕΣΙΣ*, μετά δοτ., λατ. **cum**· ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοῦ, μαζί, ἐν συνοδείᾳ τινός. **2)** μετά παραλλήλου ἐννοίας τῆς βοηθείας (ἀρωγῆς): *σὺν θεῷ* = μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ (μέ τήν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ), ὅστις θεωρεῖται ὡς *οἱονεί* παριστάμενος ἤ ἱστάμενος μετά τινος || *εἰμί σύν τινι*=εἶμαι μετά τινος, εἶμαι μέ τό μέρος τινός. **3)** ἐφωδιασμένος μέ τι, (πε)προικισμένος μέ τι || *σὺν ὅπλοις*=μεθ' ὅπλων. **4)** ἐπί τῶν ἀναγκαίων συνεπειῶν καί ἀποτελεσμάτων: *σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ*=πρός ὠφέλειάν σου (λατ. **luo cum commodo**) | *σὺν δημοσίῳ κακῷ*=μέ ζημίαν τοῦ δημοσίου (ὅλου τοῦ λαοῦ), λατ. **publico cum incommodo** || καθόλου πρός δήλωσιν συμφωνίας, συμφώνως πρός τι: *σὺν τοῖς νόμοις*=συμφώνως πρός τούς νόμους, νομίμως, δικαίως. **5)** σπανιώτερον ἐπί τοῦ ὀργάνου ἤ ἐπί τῶν μέσων, διά τῶν ὁποίων γίνεταί τι: *σὺν νεφέεσσι κάλυψεν γαῖαν καὶ πόντον*=κατεκάλυψε ξηράν καί θάλασσαν διά νεφῶν (μέ νέφη).

Β' ὡς ΕΠΙΡΡΗΜΑ· ὁμοῦ, ἀπό κοινοῦ, ἐν τῷ ἅμα. **2)** προσέτι, ἐπί πλέον, ἐπιπροσθέτως, περαιτέρω, ὡσαύτως, ὁμοίως.

Γ' συν-, ἐν ΣΥΝΘΕΤΟΙΣ· μετά τινος, ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοῦ, ἀπό κοινοῦ, συγχρόνως, ἅμα· ἐν συνθέσει μετά μτβτ. ρήματος ἡ ***σὺν*** δύναται νά ἀναφέρηται τόσον εἰς τό ὑποκείμενον τοῦ ρήματος ὅσον καί εἰς τό ἀντικείμενον· π.χ. ἐν τῷ ρήμ. ***συγκτείνω*** ἡ ***σὺν*** δύναται νά ἑρμηνευθῇ διττῶς: ἡ φονεύω τινά ὅπως (ἔχω φονεύσει) καί ἄλλους, ἡ φονεύω τινά συνεργαζόμενος πρός τοῦτο μετ' ἄλλων. **2)** ἐπί συμπληρώσεως μιᾶς πράξεως ἤ μιᾶς ἐνεργείας· τελείως, ἐντελῶς, ὅλως, ὁλοτελῶς, παντάπασιν, ὁλοσχερῶς, πλήρως. **3)** συντιθέμενον μετ' ἀριθμητικῶν προσλαμβάνει σημασίαν χωριστικήν ἤ διανεμητικήν: ***σὺν-δυο***= «δύο-δύο μαζί» (δηλ. δύο μαζί, καί ἄλλοι δύο μαζί κ.ο.κ.), τ. ἔ. «ἀνά δύο».— **II** ἡ ***σὺν-*** (ὡς α' συνθετ.) μεταβάλλεται εἰς ***συμ-*** πρό τῶν ***β, μ, π, φ, ψ*** ‖ πρό τῶν ***γ, κ, ξ, χ*** μεταβάλλεται εἰς ***συγ-*** ‖ πρό τοῦ ***λ*** μεταβάλλεται εἰς ***συλ-*** ‖ καί πρό τοῦ ***σ*** μεταβάλλεται εἰς ***συσ-***.

σῦν, αἰτ. τοῦ ***σῦς*** (βλ. λ.).

συν-ἄγἀγεῖν, ἀπρφ. ἀνεργ. ἀορ. β' τοῦ ***συνάγω***.

συν-ἄγἀγον, δωρ. ἀντί ***συνήγαγον***, ἀορ. β' τοῦ ***συνάγω***.

συν-άγγελος, ὁ· ὁ ἀγγέλλων τι ὁμοῦ μετά τινος, ἤ ὁ ἀγγέλλων συνάμα ‖ ὁ συναπεσταλμένος, ὁ συμπρεσβεύτης.

συν-ἀγείρω, μελλ. ***-αγερῶ***· ἀόρ. α' ***συνήγειρα***, ἐπ. ***ξυνάγειρα***· παθητ., ἀόρ α' ***συνηγέρθην***, ἐπ. γ' πληθ. ***συνάγερθεν***· συναθροίζω ἐπί τό αὐτό, συνάγω, συγκαλῶ ‖ μέσ. καί παθ., συναθροίζομαι, συνέρχομαι, συγκαλοῦμαι: ***συναγειρόμενοι***=οἱ συναθροιζόμενοι ‖ ***συναγερόμενοι*** (ἐπικ. μτχ. παθ. ἀορ. β')=οἱ συναθροισθέντες, συνάθροισις, σύλλογος.— **II** συλλέγω πράγματα (τά πρός τό ζῆν π.χ.) ‖ ἐν τῷ μέσῳ, συλλέγω δι' ἐμαυτόν.— **III** μτφρ., ***συναγείρω ἐμαυτόν*** = συγκεντρώνω τόν ἑαυτόν μου, ἔρχομαι εἰς ἐμαυτόν, συνέρχομαι ‖ ἐν τῷ παθητ., ἀναλαμβάνω (ἐπανευρίσκω) τάς δυνάμεις μου, συνέρχομαι.

συν-αγῑνέω, μελλ. ***-ήσω***· συνάγω, συναθροίζω.

συν-άγκεια, ἡ (***σὺν***+***ἄγκος***), μτγν. τύπος τοῦ ὁμηρ. ***μισάγκεια*** (βλ. λ.)· φάραγξ, κοῖλος τόπος.

συν-άγνῡμι, μελλ. ***-ἄξω***· ἀόρ. α' ***συνέαξα***· θραύω εἰς πολύ μικρά τεμάχια, συντρίβω, «τσακίζω».

συν-άγορεύω, μελλ. ***-σω***· ἀγορεύω ἀπό κοινοῦ μετά τινος, ὁμιλῶ περί τινος ἀπό κοινοῦ (ἀπό συμφώνου) μετά τινος, συνηγορῶ, συμφωνῶ, ἀποδέχομαί τι ‖ συμβουλεύω ἀπό κοινοῦ.— **II** ὁμιλῶ ὑπέρ τινος, συνηγορῶ ὑπέρ τῆς ὑποθέσεώς του, ὑποστηρίζω, ὑπερασπίζω, τινά.

συν-αγρεύω (***σὺν***+***ἄγρα***)· ἀγρεύω (κυνηγῶ) μετά τινος.

συν-αγρόμενος, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***συναγείρω***.

συν-άγω, μελλ. ***-ἄξω***· ἀόρ. α' ***συνῆξα***· ἀόρ. β' ***συνήγαγον***· ἀττ. πρκ. ***συνῆχα***, μτγν. ***συναγήοχα***· παθ. πρκ. ***συνῆγμαι***· ἄγω (ὁδηγῶ, φέρω) ἐπί τό αὐτό, συναθροίζω, «συνάζω», συγκαλῶ ‖ ***συνάγω*** **Ἄρηα** (ἤ ***πόλεμον***)=συνάπτω μάχην, συμπλέκομαι, μάχομαι ‖ ὡσ. ἀρχίζω τήν μάχην ἤ τόν πόλεμον ἤ τήν ἔριν («τόν καυγᾶ», βάλλω τινά νά συγκρουσθῇ μετ' ἄλλου ‖ ὡσ. ὡς ἀμτβ., ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι.— **II** ἄγω ἐπί τό αὐτό, ἑνώνω, συνάπτω, συνενώ ‖ ***συνάγω γάμους*** = συνάπτω εἰς γάμον. **2)** μτφρ., ἄγω ἐπί τό αὐτό, δηλ. συνδιαλλάσσω, συμφιλιώνω.— **III** ἔλκω ὁμοῦ, συστέλλω, στενεύω, στενοχωρῶ.— **IV** ὡς καί νῦν, συνάγω ἐκ δεδομένων, ἐξάγω συμπέρασμα, συμπεραίνω.

συν-ἀγωγεύς, ***-έως***, ὁ (***συνάγω***)· ὁ συνάγων ἐπί τό αὐτό, ὁ συναθροίζων ‖ ὁ ἑνώνων, συνάπτων, συνδέων.

συν-ἀγωγή, ἡ (***συνάγω***)· τό συνάγειν ἐπί τό αὐτό, συγκέντρωσις, συγκομιδή, συνάθροισις, συλλογή ‖ ἐπί προσ., συγκέντρωσις, συνέλευσις ‖ ***πολέμου συναγωγή***=πολεμική στρατολογία. **2)** ὁ χῶρος τῆς συνελεύσεως, π. χ. συναγωγή ἑβραϊκή (**Κ. Δ.**). **3)** σύμπτυξις, συστολή.

συν-ἀγωνίζομαι, μελλ. ***-ίσομαι***, ἀττ. ***-ιοῦμαι***, ἀποθ.· ἀγωνίζομαι (ἐν συμμαχίᾳ) μετά τινος ‖ λαμβάνω μέρος εἰς ἀγῶνα ‖ βοηθῶ εἰς ἕνα ἀγῶνα, συντρέχω, συμπράττω.

συν-ἀγωνιστής, ***-οῦ***, ὁ (***συναγωνίζομαι***)· ὡς καί νῦν, ὁ συναγωνιστής, ὁ ἀγωνιζόμενος (ὁ διεξάγων ἀγῶνα) ὁμοῦ μετά τινος (ὡς σύμμαχος), ὁ συμμαχητής, σύντροφος ἐν μάχῃ ‖ γεν., ὁ συμβοηθός, συνεργός, σύμμαχος.

συν-ἀδελφος, ***ον***· ὁ ἔχων ἀδελφόν ἤ ἀδελφήν, ἀντίθ. τῷ ***ἀνάδελφος*** (βλ. λ.).

συν-ἀδῑκέω, μελλ. ***-ήσω***· ἀδικῶ σύν τινι, συνεργῶ εἰς τήν ἀδικίαν.

συν-ᾄδω, ἰων. **συν-αείδω**· μελλ. ***-άσομαι***· ᾄδω ὁμοῦ μετά τινος, ἤ ᾄδω συγχρόνως, συνοδεύω τινά εἰς τό ᾆσμα. **2)** γεν., συμφωνῶ, εἶμαι ἐν συμφωνίᾳ (ἐν ἁρμονίᾳ) μετά τινος ‖ ἐνεργῶ ἐν συμφωνίᾳ μετά τινος.— **II** μετ. αἰτ., ὁμοῦ μετά τινος ἐξυμνῶ τι(να), συνεξυμνῶ.

συν-ἄειρω, ἀόρ. α' ***-ήειρα***, ποιητ. τύπος τοῦ ***συναίρω***.— **II** συζευγνύω ‖ ἐν τῷ μέσῳ, συζευγνύω δι' ἑμαυτόν.

συν-αέξω, ποιητ. ἀντί ***συναύξω***.

συν-αθλέω, μελλ. ***-ήσω***·=***συναγωνίζομαι*** (βλ. λ.).

συν-ἀθροίζω, μελλ. ***-σω***· ὡς καί νῦν, συναθροίζω, ἀθροίζω ἐπί τό αὐτό, συνάγω.

συν-αῖγδην, ἐπίρρ. (***σὺν***+***ἀΐσσω***)· μετά βιαίας ὁρμῆς, ὁρμητικῶς, ἐν κοινῇ ὁρμῇ.

σύν-αιμος, ***ον*** (***σὺν***+***αἷμα***)· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος συγγενής ἐξ αἵματος, ὁμαιμος, συγγενής ‖ ***νεῖκος ξύναιμον***=ἔρις μεταξύ συγγενῶν ‖ ***Ζεὺς ξύναιμος*** = ὁ Ζεύς ὁ προστάτης τῆς συγγενείας.— ὡς οὐσ. ***ὁ (ἡ) ξύναιμος***=ἀδελφός, ἀδελφή.

συν-αίμων, ***-ονος***, ὁ, ἡ=***σύναιμος*** (βλ. λ.).

συν-αινέω, μελλ. ***-έσω***· αἰνῶ (ἐπαινῶ, ἀνυμνῶ, ἐξυμνῶ) μετ' ἄλλων, συνεπαινῶ, συνεξυμνῶ ‖ συμφωνῶ μετά τινος, ἔρχομαι εἰς συνεννόησιν μαζί του.— **II** ὡς καί νῦν, συναινῶ εἴς τι, συμφωνῶ εἴς τι (ὡς πρός τι), τό παραδέχομαι, συγκατανεύω.

συν-αίνῡμαι, ἀποθ.· λαμβάνω ὁμοῦ, συνάγω, συναθροίζω ‖ ἐπ. γ' ἑν. πρτ. ***συναίνυτο***.

συν-αιρέω, μελλ. ***-ήσω***, μελλ. β' ***συνελῶ***· ἀόρ. β' ***συνεῖλον***, ἐπ. ***σύνελον***, μτχ. ***συνελών***· (πρβλ. ***αἱρέω***)· λαμβάνω (ἁρπάζω, συλλαμβάνω, «ἁδράχνω») ὁμοῦ, συλλαμβάνω ἀμέσως. **2)** περιορίζω, συστέλλω εἰς μικρόν χῶρον, συστέλλω, περιλαμβάνω, συμπεριλαμβάνω ‖ ὅθεν, ***ξυνελὼν λέγω*** = λέγω ἐν συντόμῳ (ἐν ὀλίγοις, «ἐνί λόγῳ»).— **II** βοηθῶ (συνεργῶ) εἰς κατάκτησιν (εἰς καθυπόταξιν) ‖ μτφρ., συντείνω, φέρω τό τέλος τινός, ἐξαλείφω πᾶν ἴχνος, καταστρέφω.

συν-αίρω, ποιητ. **συν-αείρω** (βλ. λ.)· αἴρω (σηκώνω, ἐγείρω, ὑψώνω) ὁμοῦ μετά τινος ‖ ***συναίρω λόγον*** = κάμνω λογαριασμούς, λογαριάζω, θεωρῶ τούς λογαριασμούς πού ἔχω μέ κάποιον.— **II** μέσον, λαμβάνω μέρος εἴς τι πρᾶγμα (μετά γεν. πργμ.) ‖ βοηθῶ τινα νά σηκώσῃ τι ἤ νά τό βαστάζῃ, ἀναλαμβάνω ἀπό κοινοῦ μετά τινός.— **III** παθητ., ἑνοῦμαι ὁμοῦ, συναινοῦμαι, συνάπτομαι, συμπλέκομαι.

συν-αισθάνομαι, μελλ. ***-αισθήσομαι***· ἀντιλαμβάνομαι (διά τῶν αἰσθήσεων) ὡσαύτως ἤ συγχρόνως.

συν-αίτιος, (α), ***ον*** (***σὺν*** + ***αἰτία***)· ὁ ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου αἴτιος διά πρᾶγμά τι, ὁ συνεργήσας ἤ συνεργῶν εἴς τι, συνεργός, συντελεστής ‖ ὁ συμμετέχων εἰς τήν ἐνοχήν, συνένοχος.— ὡς οὐσ. ***ὁ (ἡ) συναίτιός τινος***=ὁ (ἡ) συνεργός εἴς τι πρᾶγμα (φόνον κλπ.).

συν-αιχμάζω, μελλ. ***-άσω***· μάχομαι ὁμοῦ μετά τινος, συμπολεμῶ.

συν-αιχμ-άλωτος, ***ον***· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων αἰχμάλωτος, ὡς καί νῦν συναιχμάλωτος.

συν-ακωρέομαι, παθ.· αἰωροῦμαι ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ακμάζω, μελλ. ***-σω***· ἀκμάζω ὁμοῦ μετά τινος, ἀκμάζω συγχρόνως.

συν-ἀκολασταίνω· ἀκολασταίνω (ζῶ ἀκόλαστως, ἀσώτως) μετά τινος, διάγω καί ἐγώ βίον ἀκόλαστον.

συν-ᾰκολουθέω, μελλ. ***-ήσω***· ἀκολουθῶ ὁμοῦ, ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, συνοδεύω ‖ παρακολου-

θῶ τὴν διατύπωσιν ἐπιχειρημάτων, κατανοῶ, ἐννοῶ. 2) μένω σύμφωνος, εἶμαι σύμφωνος, συμφωνῶ.— ■ ἑπακολουθῶ ὡς ἀποτέλεσμα, εἶμαι ἐπακόλουθος.

συν-ἀκοντίζω, μελλ. *-ίσω* ρίπτω τὸ ἀκόντιον ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἢ συγχρόνως ‖ πλήττω διά πολλῶν ἀκοντίων ‖ φονεύω δι' ἀκοντίου.

συν-ἀκούω, μελλ. *-ακούσομαι* ἀκούω ὁμοῦ μετά τινος ἤ συγχρόνως. 2) ἀκούει ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ἀλληλοακούονται.

συν-ακτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συνάγω* *δεῖ συνάγειν*=πρέπει νά συναθροίζῃ τις ‖ πρέπει τις νά συμπεράνῃ.

συν-ακτικός, ή, όν (*συνάγω*) ἱκανός ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νά συνάγῃ (νά συγκεντρώνῃ, νά συναθροίζῃ)‖*τὸ συνακτικόν*=ἡ δύναμις (ἡ ἱκανότης) τῆς ἐπισωρεύσεως ἐν τῇ ρητορικῇ (*χαρακτηριστικόν τῆς ρητορικῆς δεινότητος*.

συν-ἀλαλάζω ἀλαλάζω ὁμοῦ μετ' ἄλλων, κάμνω ἀλαλαγμόν μετ' ἄλλων, φωνάζω μαζί μὲ ἄλλους.

συν-αλγέω, μελλ. *-ήσω* ἀλγῶ (πονῶ, λυποῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος, μετέχω τῶν κακουχιῶν τινος ἢ τῆς λύπης του.— ■ αἰσθάνομαι συμπάθειαν, συμπάσχω, συμπονῶ ‖ *ἀπρλ.*, μετέχω τῆς θλίψεως.

συν-αλγηδών, *-όνος,* ἡ ἡ συμμετοχή εἰς τὴν θλῖψιν ἢ εἰς τοὺς πόνους τῶν ἄλλων, κοινή ἀλγηδών, κοινή θλῖψις.—*ἐν τῷ πληθ.*=αἱ συναλγοῦσαι, αἱ συμμετέχουσαι εἰς τὰς θλίψεις.

συν-ἁλείφω, μελλ. *-ψω* ἀλείφω ὁμοῦ, συγχέω (ἀποκρύπτω) δι' ἐπιχρίσεως, ἐπιχρίω ‖ βοηθῶ εἰς τὴν ἐπίχρισιν. 2) παρά τοῖς Γραμματ., συγχωνεύω δύο συλλαβάς εἰς μίαν.

συν-ἁλίζω, μελλ. *-ίσω* ἀόρ. α' *συνήλισα,* ἰων. ἀόρ. α' *συνάλισα* φέρω (ἄγω) ἐπὶ τὸ αὐτό, συνάγω, συναθροίζω, συγκεντρώνω, συλλέγω.—Παθητ., συνέρχομαι, συναθροίζομαι, συναντῶμαι.

συν-αλλαγή, ἡ (*συναλλάσσω*) ἀνταλλαγή ‖ *λόγων συναλλαγαί*=ἀνταλλαγή λόγων, φιλικαὶ διαπραγματεύσεις (συζητήσεις) ‖ ἀπολ., συνδιαλλαγή, συμφιλίωσις, συμβιβασμός ‖ *συναλλαγαί,* αἱ=συνθήκη εἰρήνης, συμφωνία, συμβόλαιον. 2) ἐμπορική ἐπικοινωνία, ἐμπορικαὶ σχέσεις, ὡς καὶ νῦν ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ (δοσοληψίαι).— ■ παρέμβασις, μεσολάβησις, ἐπέμβασις ‖ *νόσου ξυναλλαγῇ*=διὰ τῆς παρεμβάσεως τῆς νόσου, τῇ ἐπεμβάσει τῆς νόσου (*προσωποποιουμένης τρόπον τινά*). 2) συντυχία, σύμπτωσις, συμβάν, τὸ ἀποτέλεσμα *δηλ.* τοιαύτης ἐπεμβάσεως.

συν-άλλαγμα, *-ατος,* τὸ (*συναλλάσσω*) ἀμοιβαία συμφωνία, συνθήκη, συμβόλαιον.

συν-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω** μελλ. *-ξω* ἀόρ. α' *συνήλλαξα.*—Παθητ., ἀόρ. α' *συνηλλάχθην* πρκ. *συνήλλαγμαι* ἀλλάσσω τι μὲ τι ἄλλο, δίδω τι καὶ ἀντ' αὐτοῦ λαμβάνω ἄλλο, ἀνταλλάσσω, κάμνω ἀνταλλαγήν. 2) ἀμτβ., διαπραγματεύομαι, ἐμπορεύομαι, ἔχω ἐμπορικὰς δοσοληψίας μετά τινος, συναλλάσσομαι μετά τινος.— ■ φέρω τινά εἰς ἐπαφὴν μετά τινος ‖ τὸν συνδιαλλάσσω, τὸν συμφιλιώνω μέ τινα.—*μέσ.* καὶ παθ., συνδιαλλάσσομαι, συμφιλιώνομαι μετά τινος ‖ ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις πρός τινα, προβαίνω εἰς συμφωνίαν (κλείω συμφωνίαν) μετά τινος ‖ κλείω εἰρήνην, συνάπτω συμμαχίαν (συνθήκην), εἰρηνεύω.

συν-ἁλοάω, ποιητ. **-ἁλοιάω** μελλ. *-ήσω* ἀόρ. α' *συνηλοίησα* ἀλωνίζω ὁμοῦ ‖ συντρίβω, κατασυντρίβω

συν-ἅμᾰ, καὶ **σύνἅμᾰ,** ἐπίρρ. ἀντὶ *σὺν ἅμα* ὁμοῦ συγχρόνως.

συν-ἀμιλλάομαι, μεσ. μελλ. *-ήσομαι* παθ. ἀόρ. α' *-ημιλλήθην,* ἀποθ. ὁμοῦ μετά τινος ἀμιλλῶμαι πρός τινα, συναγωνίζομαι.

συν-αμπ-έχω, μελλ. *-αμφέξω* ἀόρ. *-ήμπεσχον* ἀπρφ. *-αμπισχεῖν* καλύπτω τελείως, κατακαλύπτω, περικαλύπτω, περιτυλίσσω ‖ μτφρ., σαβανώνω.

συν-αμπ-ίσχω=*συναμπέχω.*

συν-αμφότερος, α, ον, καὶ συν. κατὰ πληθ. *-τεροι, αι, α* ἀμφότεροι ὁμοῦ, καὶ οἱ δυό ὁμοῦ.

συν-ανα-βαίνω, μελλ. *-αναβήσομαι* ἀόρ. β' *-ανέβην* ἀναβαίνω ὁμοῦ μετά τινος, κυρ. ἐπὶ τῶν πορευομένων ἐκ τῶν παραλίων πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας.

συν-ανα-βοάω, μελλ. *-βοήσομαι* ἀναβοῶ (ἀνακράζω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ἀναγκάζω, μελλ. *-άσω* ἀναγκάζω ὁμοῦ μετά τινος, συμπιέζω, συνθλίβω ‖ ἀναγκάζω ἀπὸ κοινοῦ (μετ' ἀπρφ.).— παθητ., ἀναγκάζομαι συγχρόνως.— ■ ἐκβιάζω, κατορθώνω (ἐκτελῶ) διὰ τῆς βίας.

συν-αν-άγω, μελλ. *-ξω* φέρω ἐπάνω (ἢ φέρω ὀπίσω) ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ.— ■ παθητ., ἀποχωρῶ ὁμοῦ, ἐποτρέφω, 2) ἀνάγομαι (ἐξέρχομαι εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ανα-δίδωμι δίδω ὀπίσω ὁμοῦ ‖ διαμοιράζω (διανέμω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-αν-αιρέω, μελλ. *-ήσω* ἀναιρῶ (καταστρέφω, ἐξαφανίζω) ὁμοῦ μετά τινος, καταστρέφω ἐντελῶς.— ■ δίδω τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν, τὸν αὐτὸν χρησμόν.

συν-ανά-κειμαι, παθητ. τοῦ *συνανατίθημι* ἀνάκειμαι ὁμοῦ μετά τινος, δηλ. συνανακλίνομαι παρὰ τὴν τράπεζαν (*κατὰ τὰ συμπόσια*)‖εἶμαι ἀφιερωμένος ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-ανα-κλίνομαι, παθητ. πλαγιάζω ὁμοῦ μετά τινος, ἰδίως ἀνακεκλιμένος παρακάθημαι εἰς δεῖπνον ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-ἄν-ἁλίσκω, μελλ. *-αναλώσω* ἀναλίσκω (ἐξοδεύω) ὁμοῦ ἢ παρομοίως.— ■ βοηθῶ σπαταλῶν καὶ ἐγὼ χρήματα, συμμετέχω εἰς τὴν σπατάλην.

συν-ανα-μείγνῡμι, μελλ. *-μείξω* ἀναμειγνύω (ἀνακατώνω) ὁμοῦ.— *μεσ.* καὶ παθ., συναναστρέφομαι μετά τινος.

συν-ανα-παύομαι, παθητ. ἀναπαύομαι ὁμοῦ μετά τινος, συγκοιμῶμαι. 2) ἀναψύχομαι (δροσίζομαι, ἀπολαύω ἀνέσεων) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ανα-πείθω, μελλ. *-σω* ἀναπείθω (καταπείθω) ὁμοῦ ἢ συνάμα, συνεργῶ εἰς τὸ πείθειν.

συν-ανα-πέμπω, μελλ. *-ψω* ἀναπέμπω (πέμπω πρὸς τὰ ἄνω) ὁμοῦ μετά τινος ἢ ἐν ταὐτῷ.

συν-ανα-πλέκω, μελλ. *-ξω* ἀναπλέκω (ἐμπλέκω) ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ.

συν-ανα-πράσσω, ἀττ. **-ττω** εἰσπράττω ὁμοῦ, συνεισπράττω ‖ ὁμοῦ μετά τινος ἐγείρω ἀπαίτησιν εἰσπράξεως χρημάτων.

συν-ανα-ρριπτέω ἀναρρίπτω (ρίπτω πρὸς τὰ ἄνω) ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ μετά τινος.

συν-ανάσσω *ἀνάσσω* (βασιλεύω, ἄρχω) ὁμοῦ μετά τινος ἢ συγχρόνως πρὸς αὐτόν, συμβασιλεύω.

συν-ανα-στρέφω, μελλ. *-ψω* γυρίζω ὀπίσω (ἐπιστρέφω) ὁμοῦ μετά τινος.— ■ *μεσ.* καὶ παθητ., ὡς καὶ νῦν, συναναστρέφομαι μετά τινος, ζῶ ἐν μέσῳ ἄλλων. 2) ἀγωνίζομαι ἐναντίον τινός (Ἐβδ.).

συν-ανα-τήκω, μελλ. *-ξω* τήκω (ἀναλύω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ανα-τρέχω, μελλ. *-θρέξω* ἀνατρέχω ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ μετά τινος.

συν-ανα-τίθημι, μελλ. *-θήσω* μαζί μὲ ἄλλον τοποθετῶ τι ἐπί τινος, φορτώνω ὁμοῦ.— ■ ἀναθέτω (ἀφιερώνω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ανα-φθέγγομαι, ἀποθ. ἀναφθέγγομαι (ἀναβοῶ) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-ανα-φῦρω ζυμώνω ἢ ἀναμειγνύω ὁμοῦ.— *μέσ.* καὶ παθητ., εὑρίσκομαι εἰς συνεχῆ ἐπικοινωνίαν μετά τινος, συναγελάζομαι μετά τινος.

συν-ανα-χρέμπτομαι, ἀποθ. συνάμα ἢ ὁμοῦ μετά τινος ἀποχρέμπτομαι, ἐκπτύω, βήχω, συγχρόνως μέ τινα.

συν-αν-ίστημι *ἀνίστημι* (ἀνεγείρω) ὁμοῦ, συνανεγείρω, βοηθῶ τινα νά σηκωθῇ ‖ βοηθῶ εἰς τὴν ἀνέγερσιν ἢ εἰς τὴν ἐπανοικοδόμησιν.— ■ παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην,* πρκ. *-ανέστηκα* ἐγείρομαι (σηκώνομαι ἐπάνω) ὁμοῦ μετά τινος ἢ διὰ μιᾶς.

συν-αντάω, ἰων. **-έω** μελλ. *-ήσω* ἀόρ. α' *-ήντησα* συναντῶ πρόσωπον πρός πρόσωπον ‖ *γεν.*, συναντῶμαι, συνέρχομαι, συναθροίζομαι.— ■ ὡς καὶ νῦν, συναντῶ.— ■ ἐπὶ πραγμ., συμβαίνω εἰς τινα.

συν-άντησις, ἡ (*συναντάω*)· ὡς καὶ νῦν, συνάντησις, συναπάντησις.

συν-αντήτην, γ' δυΐκ. ἐπ. πρτ. τοῦ *συναντάω*.

συν-αντιάζω, μελλ. *-άσω*· =*συναντάω* (βλ. λ.).

συν-αντι-λᾰ́βηται, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ἑπομ.

συν-αντι-λαμβάνομαι, ἀποθ.· λαμβάνω καὶ ἐγὼ μέρος εἴς τι ‖ συμβοηθῶ εἴς τι, βοηθῶ.

συν-αντλέω, μελλ. *-ήσω*· ἀντλῶ μετά τινος, ἐξαντλῶ ἀπό κοινοῦ ‖ *συναντλῶ πόνους τινί*=συμμερίζομαι τοὺς μόχθους τινός, συνυποφέρω, συνυπομένω (=λατ. **una exhaurire labores**).

συν-άντομαι, ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.'=*συναντάω* (βλ. λ.), συναντῶ, συναπαντῶ ‖ ὡσ. συναντῶ ἐν μάχῃ.

συν-ἄνῡτω· φθάνω εἰς ἓν τέρμα ὁμοῦ μετά τινος.

συν-αξῐόω, μελλ. *-ώσω*· ὁμοῦ μετ' ἄλλων κρίνω ἄξιον ‖ ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἀξιῶ (προβάλλω ἀξίωσιν, θέλω), ἢ ἀπαιτῶ τό αὐτό ὃ καὶ ἄλλοι ‖ γεν., ἐπιδοκιμάζω, ἐπιτρέπω.

συν-ᾰοιδός, *όν*·=*συνῳδός* (βλ. λ.).

συν-άορος, *ον*, δωρ. ἀντί *συνήορος* (βλ. λ.).

συν-απ-άγω, μελλ. *-ξω*· ἀπάγω ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ μετά τινος.— παθητ., ἀπάγομαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων ‖ μτφρ., ἀποπλανῶμαι ὁμοίως.

συν-άπᾱς, *-ᾶσα, -ᾶν*· ὡς τό *σύμπας*· ὅλος, τό σύνολον ‖ συν. κατὰ πληθ., ὅλοι ὁμοῦ.

συν-άπ-ειμι, ἀπρφ. *-απιέναι* (*εἶμι*)· ἀπέρχομαι ὁμοῦ μετά τινος, συναπέρχομαι ‖ μτφρ., συναποθνήσκω.

συν-απ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ἀπεργάζομαι (ἀποτελειώνω) ὁμοῦ μετά τινος, συναποτελειώνω, βοηθῶ εἰς τήν κατεργασίαν (ἐκτέλεσιν).

συν-απ-ίσταμαι, ἰων. ἀντί *συναφίσταμαι*.

συν-απο-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· ἀποβαίνω (ἐκβαίνω, ἀποβιβάζομαι, ἐξέρχομαι εἰς τήν ξηράν) ὁμοῦ μετά τινος, συναποβιβάζομαι.

συν-απο-διδράσκω, μελλ. *-δρᾶσομαι*· ἀόρ. β' *-απέδρᾱν*· ἀποδιδράσκω (δραπετεύω, φεύγω κρυφίως) ὁμοῦ μετά τινος ‖ διαφεύγω, διασῴζομαι, ὁμοῦ μετά τινος.

συν-απο-δοκῑμάζω, μελλ. *-σω*· ἀποδοκιμάζω ἀπό κοινοῦ μετά τινος, συμμερίζομαι τήν ἀποδοκιμασίαν ‖ κατακρίνω, ἀπορρίπτω, ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-απο-θᾰνεῖν, ἀπρφ. ἀόρ. β' τοῦ *συναποθνήσκω*.

συν-απο-θνήσκω, μελλ. *-αποθᾰνοῦμαι*· ἀόρ. β' *-απέθᾰνον*· ἀποθνήσκω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μετά τινος.

συν-απ-οικίζω, μελλ. *-ίσω*· μαζί μέ ἄλλους ἀπέρχομαι ὡς ἄποικος, συμμετέχω εἰς τήν ἵδρυσιν ἀποικίας.

συν-απο-κάμνω· ἀποκάμνω (κουράζομαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-απο-κτείνω· ἀποκτείνω (φονεύω) ὁμοῦ μετά τινός.

συν-απο-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων (ἢ συγχρόνως) λαμβάνω παρά τινος (κάτι ὡσάν ὀφειλόμενον), λαμβάνω πάλιν ἢ ὀπίσω τό ὀφειλόμενον.

συν-απο-λάμπω, μελλ. *-ψω*· λάμπω ὁμοῦ ἢ ταυτοχρόνως.

συν-απ-όλλῡμι, μελλ. *-απολῶ*· καταστρέφω (ἀφανίζω) ἐν συνεργασίᾳ μετά τινος ‖ *συναπόλλυμι τοὺς φίλους*· συμπαρασύρω τούς φίλους μου εἰς τήν καταστροφήν μου.— παθητ., μετὰ πρκ. β' *-απόλωλα*· ἀπόλλυμαι, καταστρέφομαι, ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συγκαταστρέφομαι.

συν-απο-λογέομαι, μέλλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀπό κοινοῦ ἀπολογοῦμαι (ὑπερασπίζω ἐμαυτόν).

συν-απο-μᾰραίνω· ἀπομαραίνω τι (τό κάμνω νά μαρανθῇ) συγχρόνως ἢ μαζί μέ τι ἄλλο.— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ παθητ., μαραίνομαι (ἀπομαραίνομαι, ἀποθνήσκω, ἐκλείπω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μετά τινος.

συν-απο-νεύω, μελλ. *-σω*· παρεκκλίνω μετά τινος ὥστε νά ἀποφύγω πλῆγμα, ἀποκλίνω ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἀνανεύω (διά νεύματος ἀπαρνοῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-απο-πέμπω, μελλ. *-ψω*· συνάμα πέμπω ὀπίσω ἢ μακράν, ἀποπέμπω ὁμοῦ.

συν-απο-ρρήγνῡμι, μελλ. *-ρρήξω*· ἀπορρηγνύω (διαρρηγνύω, σχίζω) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, συναποσπῶ

συν-απο-στέλλω· ἀποστέλλω ὁμοῦ μετά τινος.

συν-απο-στερέω, μελλ. *-ήσω*· ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων ἀποστερῶ τινά τινος, συνεργῶ εἰς τήν ἀποστέρησίν τινος ἀπό τινος (εἰς τήν ὑπεξαίρεσιν) ‖ ἀποστερῶ δι' ἀπάτης τήν ὁποίαν διαπράττω ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων, ἀπατῶ μετ' ἄλλων.

συν-απο-φαίνομαι, μέσον· ἀποφαίνομαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, ἀποφαίνομαι (ἐκφέρω γνώμην) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συν-απο-φέρω· ἀποφέρω (ἀποκομίζω) τι ἀπό κοινοῦ μετά τινος, συναποκομίζω, συμπαρασύρω.

συν-απτός, *ή, όν*, ὡσ. καὶ *-ός, -όν*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συνάπτω*· ὁ ὁμοῦ συνημμένος, συνδεδεμένος, ἡνωμένος ‖ συνεχής, ἀδιάκοπος ‖ ὃν δύναταί τις νά συνάψῃ, νά ἑνώσῃ.

συν-άπτω, μελλ. *-άψω*· ἀόρ. α' *συνῆψα*· παθητ., πρκ. *συνῆμμαι*· ὡς καὶ νῦν, συνάπτω, συνδέω, ἑνώνω, συναρμόζω ‖ *συνάπτω πόδα* = συναντῶ ‖ *συνάπτω βλέφαρα*=κλείω τά βλέφαρα, κλείω τούς ὀφθαλμούς ‖ *συνάπτω στόμα*=ἑνώνω τά χείλη, φιλῶ ‖ *συνάπτω μηχανήν*=καταστρώνω σχέδιόν τι, μηχανεύομαί τι, ἐπινοῶ τι, σχεδιάζω ‖ *ξυνάπτω τινὶ κακά* = συνδέω τινά πρός τάς συμφοράς (τοῦ προσδένω ἐπάνω του συμφοράς).— **II** ἐπὶ προσώπων, κάμνω ὥστε νά συμπλακοῦν μεταξύ των, τά ὁδηγῶ εἰς ῥῆξιν πρός ἄλληλα ‖ *συνάπτω μάχην* (ὡς καὶ νῦν). **2)** ἐν. φιλικῇ ἔνν., προσκολλῶμαι εἰς τινα, συνάπτω φιλικάς σχέσεις μαζί του, συνδέομαι μαζί του ‖ *συνάπτω ἐμαυτὸν εἰς λόγους τινί* (καὶ *συνάπτω λόγοισι ἢ εἰς λόγους τινί*, ἔνν. *ἐμαυτόν*)=«ἀνοίγω συζήτησιν μέ κάποιον» ‖ *συνάπτω μῦθον*=ἀρχίζω συζήτησιν ‖ *συνάπτω γάμους*=ὡς καὶ νῦν, συνάπτω γάμον, συνάπτω σχέσεις διά γάμου ‖ παθητ., *συνάπτομαί τινι*=ἔχω σχέσιν μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα.— **III** ἀμτβ., ἐπὶ χωρῶν, κεῖμαι πλησίον τινός, συνέχομαι, συνορεύω ‖ ὁρίζομαι ὑπό τινος (τοπικῶς). **2)** ἐπὶ χρόνου, εἶμαι ἐγγύς, εἶμαι πλησίον, ἐγγίζω.— **IV** μέσον, συνάπτω τι δι' ἐμαυτόν (φιλίαν π. χ.) ‖ ἐπιφέρω τι εἰς ἐμαυτόν, φθάνω εἴς τι, ἐπιτυγχάνω τι ‖ ἐπιλαμβάνομαί τινος, λαμβάνω μέρος εἴς τι, συμβοηθῶ, συνειοφέρω πρός τι.

συν-ᾶραι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *συναίρω*.

συν-ᾰραρίσκω, ἀόρ. α' *συνῆρσα*, ἐπ. *σύναρσα*· συνάπτω, ἑνώνω, συνδέω, συναρμολογῶ.— **II** ἀμτβ., ἐν τῷ πρκ. *συνάρηρα*· εἶμαι καλῶς συνηρμοσμένος, συναρμολογοῦμαι καλῶς.

συν-ᾰράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ὁμοῦ ἢ πρός ἄλληλα κτυπῶ δύο πράγματα, τά συγκρούω, τά κάμνω νά συγκρουσθοῦν, τά συντρίβω, τά θρυμματίζω, τά ἀφανίζω.—παθητ., συντρίβομαι, γίνομαι κομμάτια ‖ ἀλλ' ὅμως *συναράσσονταί κεφαλὰς*=«σποῦν τά κεφάλια τους», ἔχουν τά κεφάλια τους σπασμένα.

συν-ᾰρέσκω, μελλ. *-ᾰρέσω*· ἀρέσκω ἢ εὐαρεστῶ ὁμοῦ.— παθητ., ἀρέσκομαι, εὐαρεστοῦμαι, μετά τινος.— **II** ἀπρόσ., ὡς τό λατ. **placet**, *συναρέσκει μοι*=ἀρέσκει καὶ εἰς ἐμὲ ὁμοίως, εἶμαι καὶ ἐγὼ εὐχαριστημένος (μετ' ἀπρφ.).

συν-ᾰρῆρε, γ' ἑν. πρκ. β' τοῦ *συναραρίσκω*.

σύν-αρθρος, *ον* (*σὺν* + *ἄρθρον*)· ὁ συνηρθρωμένος, ὁ δι' ἄρθρων (δι' ἀρθρώσεων) συνδεδεμένος ‖ ὁ ἐν συμφωνίᾳ πρός τι, ὁ σύμφωνος πρός τι.

συν-ᾰριθμέω, μελλ. *-ήσω* (*συνάριθμος*)· ἀριθμῶ ὁμοῦ, συμπεριλαμβάνω εἰς τήν ἀρίθμησιν, συγκαταριθμῶ, συνυπολογίζω.

συν-ᾰρῐθμος, *ον* (*σὺν* + *ἀριθμός*)· ὁ περιλαμβανόμενος εἰς τινα ἀριθμόν, συγκαταριθμούμενος, συνυπολογιζόμενος.— **II** ὁ ἴσου ἢ ὁμοίου ἀριθμοῦ, ἰσάριθμος.

συν-ᾰριστάω (*σὺν*+*ἄριστον*)· *ἀριστῶ* (γευματίζω, προγευματίζω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ᾰριστεύω· *ἀριστεύω* (εἶμαι ἄριστος ὁμοῦ μετά τινος), διαπράττω ἀνδραγαθίας ὁμοῦ μετά τινος.

συν-άριστος, *ον* (*σὺν*+*ἄριστον*)· *ὁ συναριστῶν* (δηλ. ὁ προγευματίζων) μετά τινος.

συν-αρμόζω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-όσω*, δωρ. *-όξω*· παθητ., ἀορ. α' *συν-ηρμόσθην*· πρκ. *-ήρμοσμαι*· ὡς καὶ νῦν, συναρμόζω, συναρμολογῶ, συνάπτω ὁμοῦ, ἑνώνω ἀκριβῶς ‖ *συναρμόζω βλέφαρα*=κλείω τά βλέφαρα ‖ μτφρ., συμμορφώνω, κάμνω τινά νά συμμορφωθῇ (νά προσανατολισθῇ) πρός τι: *εὐχερείᾳ συναρμόζω βροτοὺς*=κάμνω τούς θνητούς νά ἀδιαφοροῦν πρός τό ἔγκλημα, τούς κάμνω ἀδιαφόρους πρός τό ἔγκλημα. 2) συνενώνω, ἑνώνω εἰς ἓν σύνολον. 3) τοποθετῶ ὁμοῦ, συμπήγνυμι, κατασκευάζω, συναποτελῶ τι.— **II** ἀμτβ., ἁρμόζω, εἶμαι ἁρμόζων, εἶμαι κατάλληλος ‖ μτφρ., συμφωνῶ.

συν-αρμο-λογέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, συναρμολογῶ.

συν-αρμοστής, *-οῦ*, *ὁ* (*συναρμόζω*)· ὁ συναρμόζων, ὁ συνάπτων ‖ *συναρμοστὴς πολιτείας*=ὁ μεταρρυθμιστής (ἀναμορφωτής) ἢ καὶ ὁ ἱδρυτής ἑνός πολιτεύματος (ἢ καὶ μιᾶς πολιτείας).

συν-αρμόττω, ἀττ. ἀντί *συναρμόζω*.

συν-αρπάζω, μελλ. *-άσω* ἤ, *-άσομαι*· ἀόρ. α' *συν-ήρπασα*· ὁμοῦ μετά τινος ἁρπάζω τι διά τῆς βίας, ὁποσπῶ διά τῆς βίας.— Παθητ., ἁρπάζομαι βιαίως καὶ φέρομαι μακράν. 2) ἁρπάζω καὶ καρφώνω δύο πράγματα μαζί, τά ἑνώνω στερεά.— μέσον, ἐπὶ παλαιστῶν, ἁρπάζω τινά καὶ τόν κρατῶ στερεά. 3) μτφρ., συλλαμβάνω διά τῆς διανοίας, ἀντιλαμβάνομαι ταχέως, κατανοῶ εὐθύς

συν-αρτάω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *συνήρτησα*· ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ κρεμῶ ‖ συνάπτω, συνδέω, συμπλέκω. — Παθητ., συμπλέκομαι, συνάπτομαι περιπλέκομαι, «μπερδεύομαι» ‖ προσκολλῶμαι.

συν-άρχω, μελλ. *-ξω*· ὡς καὶ νῦν, συνάρχω, ἄρχω (βασιλεύω, κυβερνῶ) ὁμοῦ μετά τινος, συμβασιλεύω, συγκυβερνῶ ‖ εἶμαι συνάρχων τινός, εἶμαι σύντροφος (συνάδελφος) ἔν τινι ἀξιώματι ‖ *ὁ συνάρχων* = ὡς καὶ νῦν, συνάρχων, συνάδελφος ἐν ἀξιώματι.

συν-άρωγός, *όν*· συμβοηθός.

συν-ασεβέω, μελλ. *-ήσω*· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἀσεβῶ, συνεργῶ εἰς τήν ἀσέβειαν, συμπράττω εἰς τά ἀνοσιουργήματα.

συν-ασκέω, μελλ. *-ήσω*· ἀσκῶ (ἐξασκῶ, γυμνάζω) τινά ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συμμετέχω εἰς τήν ἐξάσκησίν τινος.

συν-άσοφέω, μελλ. *-ήσω* (*σὺν*+*ἄσοφος*)· εἶμαι ἢ γίνομαι ἄσοφος (δηλ. μωρός) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ασπῐδόω, μελλ. *-ώσω* (*σὺν* + *ἀσπίς*)· κρατῶ (τηρῶ) τάς ἀσπίδας συμπεπυκνωμένας, τ. ἔ. κειμένας πολύ πλησίον τήν μίαν πρός τήν ἄλλην ‖ μάχομαι πολύ πλησίον τινός, συμβοηθῶ ἐν πολέμῳ.

συν-ασπίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*σὺν* + *ἀσπίς*)· συγκρατῶ τάς ἀσπίδας συμπεπυκνωμένας, μάχομαι ἐν πυκνῇ τάξει ‖ γενικῶς, εἶμαι συναγωνιστής τινος ἐν πολέμῳ, μάχομαι πλησίον τινός ‖ μτφρ., *συνασπίζω τινί*=εἶμαι συνδαιτυμών τινος (τ. ἔ. συναγωνιστής ἐν τῷ συσσιτίῳ).

συν-ασπιστής, *-οῦ*, *ὁ* (*συνασπίζω*)· συμπολεμιστής, συναγωνιστής.

συν-ασχᾰλάω· ἀγανακτῶ ὁμοῦ μετά τινος, ἐξοργίζομαι καὶ ἐγώ διά τι.

συν-ἀτῠχέω· ἀτυχῶ (εἶμαι ἀτυχής) ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου, συμμετέχω εἰς τήν δυστυχίαν τινός·

συν-αυαίνω, μελλ. *-ἀνῶ*· καταξηραίνω, μαραίνω. — παθητ., ξηραίνομαι, μαραίνομαι, ἐντελῶς.

συν-αυδάω, μελλ. *-ήσω*· *αὐδῶ*, δηλ. ὁμιλῶ, ὁμοῦ ‖ συμφωνῶ, ὁμολογῶ, παραδέχομαι.

συν-αυλέω, μελλ. *-ήσω*· αὐλῶ ὁμοῦ μετά τινος, συνοδεύω ᾄσμα παίζων τόν αὐλόν ‖ ᾄδω τῇ συνοδείᾳ αὐλοῦ, ᾄδω πρός αὐλόν.

συν-αυλία, ἡ (*συναυλέω*)· ἡ συμφωνία δύο ἢ πλειόνων αὐλῶν, ὡς καὶ νῦν «συναυλία», «κονσέρτο» ‖ *συναυλίαν κλάω Οὐλύμπου νόμον*=κλαίω ἢ θρηνῶ λέγων ἢ ὑποτονθορύζων ἐν συναυλίᾳ μίαν τῶν μουσικῶν συνθέσεων τοῦ Ὀλύμπου. 2) μτφρ., πᾶσα συμφωνία, συναδέλφωσις, κοινότης, ἕνωσις.

συν-αυλίζομαι, μέσ. μελλ. *-ίσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *συνηυλίσθην*, παθητ.· αὐλίζομαι (κατοικῶ) ὁμοῦ, συγκατοικῶ, συνδιαμένω, συνδιατρίβω, σχετίζομαι, συναναστρέφομαι.

σύν-αυλος (Α), *ον* (*σὺν*+*αὐλός*)· ὁ παίζων τόν αὐλόν ὁμοῦ μετά τινος ‖ ὁ ἐν συμφωνίᾳ πρός αὐλόν, ὁ συμφωνῶν πρός αὐλόν ‖ γεν., ὁ ἐν ὁμοφωνίᾳ, ἐν ἁρμονίᾳ, ὁ ἁρμονικός, ὁ σύμφωνος.

σύν-αυλος (Β), *ον* (*σὺν*+*αὐλή*)· ὁ συναυλιζόμενος μετά τινος, ὁ ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ κατοικῶν, σύνοικος, ὁμόκοιτος ‖ *σύναυλος μανίᾳ* = ὁ συζῶν μετά μανίας, ὁ μανιακός.

συν-αυξάνω, καὶ **συν-αύξω,** μελλ. *-αυξήσω*· αὐξάνω τι ὁμοῦ μετά τινος, τό μεγαλύνω, τό μεγαλοποιῶ, τό εὐρύνω.— παθητ., αὐξάνομαι μετά τινος, «μεγαλώνω» μαζί του.

συν-αφ-αιρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀφαιρῶ ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.— μέσον, βοηθῶ εἰς διάσωσιν.

συν-αφ-ίστημι· συναπομακρύνω, συναποσπῶ‖κάμνω τινά νά ἀποστατήσῃ μαζί μέ ἄλλους, κινῶ συνάμα εἰς ἀποστασίαν, συμπαρασύρω εἰς ἀποστασίαν. — **II** παθητ., μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *-απέστην*, πρκ. *-αφέστηκα*· συναπομακρύνομαι, συναποχωρῶ (ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἢ συγχρόνως) ‖ ἐξεγείρομαι εἰς ἀποστασίαν ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συνεπαναστατῶ.

συν-αχθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *συνάγω*.

συν-άχθομαι, μεσ. μελλ. *-αχθέσομαι*· παθητ. μελλ. *-αχθεσθήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *-ηχθέσθην*· ἀποθ.· ἄχθομαι ὁμοῦ μετά τινος, συνάχθομαι, συλλυποῦμαι, συμπενθῶ·

συν-βαΐζω, μελλ. *-ξω*· φονεύω ὁμοῦ μετά τῶν ἄλλων, συναποκτείνω.

συν-βαίνῡμι, μελλ. *-βαίσω*· ἑορτάζω ὁμοῦ μετ' ἄλλων ‖ *συνβαίνυμι γάμους τινί*=συνεορτάζω δι' εὐωχίας τούς γάμους μετά τινος, συμμετέχω εἰς γαμήλιον εὐωχίαν, συνευωχοῦμαι.

συν-βαίτωρ, *-ορος*, *ὁ* (*συνβαίνυμι*)· ὁ συνδαιτυμών, ὁ σύνδειπνος

συν-βάκνω, μελλ. *-βήξομαι*· βάκνω (βαγκάνω) ὁμοῦ μετά τινος, κρατῶ τι σφιγκτά μεταξύ τῶν ὀδόντων μου.

συν-βακρύω, μελλ. *-ῦσω*· βακρύω ὁμοῦ μετά τινος.

συν-βειπνέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, συνδειπνῶ, δειπνῶ ὁμοῦ μετά τινος, συντρώγω.

σύν-βειπνον, τό· τό κοινόν δεῖπνον ἢ συμπόσιον, λατ. **convivium**· κυρ. οὐδ. τοῦ ἑπόμ.

σύν-βειπνος, *ον* (*σὺν*+*δεῖπνον*)· ὁ συνδειπνῶν, ὁ δειπνῶν ὁμοῦ μετά τινος ‖ ὡς οὐσ. ὁ συνδαιτυμών, ὁ ὁμοτράπεζος, λατ. **conviva, concaenator.**

συν-βεκάζω, μελλ. *-άσω*· δεκάζω (διαφθείρω διά δώρων, δωροδοκῶ) πάντας ὁμοῦ, δωροδοκῶ ὁμαδικῶς (ὅλους π.χ. τούς δικαστάς).

συν-βέομαι, μεσ. μελλ. *-βεήσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *-εβεήθην*· ἀποθ.· ἀπό κοινοῦ βέομαι (παρακαλῶ, ζητῶ), ἑνώνω τήν παράκλησίν μου μέ τήν παράκλησιν ἄλλου, παρακαλῶ μετ' ἄλλων.

σύν-βεσμος, ὁ, ἑτερόκλ. πληθ. *σύνβεσμα*, τά· ὁ ὁμοῦ συνδέων, μέσον συνδέσεως (ἢ ἑνώσεως), ὡς καὶ νῦν σύνδεσμος, δεσμός, σύνδεσις, ἕνωσις σύσφιγξις. 2) ἐν τῇ Χειρουργικῇ, δεσμός, ἐπίδεσμος. 3) ἐν τῇ Γραμματικῇ, μόριον (λεξίδιον) χρησιμεῦον πρός σύνδεσιν λέξεων ἢ προτάσεων πρός ἀλλήλας, ὡς καὶ νῦν «σύνδεσμος».

συν-δεσμώτης, *-ου*, *ὁ*· ὁ συγκρατούμενος, ὁ δεσμώτης (ἢ δέσμιος) καὶ αὐτός.

σύν-δετος, *ον* (*συνδέω*)· ὁ συνδεδεμένος, ὁ ὁμοῦ δεδεμένος, ὁ «δεμένος χειροπόδαρα», λατ. **constrictus.**— **II** ὡς οὐσ. *τὸ σύνδετον*=δεσμός, ταινία.

συν-δέω, μελλ. *-δήσω*· δένω ὁμοῦ, συνενώνω, συνάπτω, ὡς καὶ νῦν *συνδέω* ‖ ἐπὶ προσ. *συνδέω τινά* =δένω τάς χεῖρας καὶ τούς πόδας τινός, «τόν δένω χειροπόδαρα» ‖ δένω τραῦμα, προσδένω πληγήν (δηλ. τόν ἐπίδεσμόν της).

συν-δια-βαίνω· διαβαίνω ὁμοῦ μετά τινος, «περνῶ» διά μέσου τινός μαζί μέ ἄλλον ἢ ἄλλους.

συν-δια-βάλλω· μεταφέρω (διαβιβάζω) διά μέσου ὁμοῦ μετά τινος, λατ. **una trajicere** ‖ καὶ ἀμτβ., διέρ-

χομαι ὁμοῦ μετά τινος, λατ. **trajicio.**— ‖ ὡς καὶ νῦν, διαβάλλω (κατηγορῶ, συκοφαντῶ) ὁμοῦ μετά τινος.— παθητ., διαβάλλομαι (συκοφαντοῦμαι) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-δια-γιγνώσκω, μελλ. *-διαγνώσομαι*· ὁμοῦ μετά τινος ἀποφασίζω, συναποφασίζω.

συν-διαιτάομαι, μελλ. *-διαιτήσομαι*, ἀποθ.· διαιτῶμαι ὁμοῦ, συγκατοικῶ, συζῶ.

συν-διαιτητής, *-οῦ*, ὁ· ὡς καὶ νῦν, συνδιαιτητής, ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ἐνεργῶν διαιτησίαν.

συν-δια-κινδῡνεύω· διακινδυνεύω (διατρέχω κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω) ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συμμετέχω εἰς τοὺς κινδύνους.

συν-δια-κοσμέω, μελλ. *-ήσω*· διακοσμῶ (τακτοποιῶ, βάλλω εἰς τάξιν) ὁμοῦ μετ' ἄλλων.

συν-δι-άκτορος, ὁ· ὁ διαβιβάζων (μεταφέρων) καὶ αὐτὸς (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ ὡς συνεργάτου τοῦ Χάροντος εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν νεκρῶν εἰς Ἅιδην).

συν-δια-λύω, μελλ. *-λύσω*· βοηθῶ εἰς τὴν συνδιαλλαγήν (συμφιλίωσιν), συμφιλιώνω.— μέσον, συνεισφέρω πρὸς ἐξόφλησιν.

συν-δια-μένω, μελλ. *-μενῶ*· διαμένω (παραμένω) ὁμοῦ μετά τινος, ἐξακολουθῶ νά κρατῶ τὴν θέσιν μου πλησίον τινός.

συν-δια-μνημονεύω· διαμνημονεύω ὁμοῦ μετά τινος, φέρω τι εἰς τὴν μνήμην (ἀνάμνησίν) τινος μαζί μὲ ἄλλα.

συν-δια-πολεμέω, μελλ. *-ήσω*· συμπολεμῶ μετά τινος μέχρι πέρατος τοῦ πολέμου, ἐν συμμαχίᾳ μετ' ἄλλων διεξάγω πόλεμον (συμμετέχω εἰς πόλεμον) ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

συν-δια-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· διαπράττω (ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας) ὁμοῦ μετά τινος ‖ μέσον, συγχρόνως διαπραγματεύομαι μετ' ἄλλου τινός.

συν-δια-σκοπέω, μελλ. *-σκέψομαι*· συνδιασκέπτομαι, συνεξετάζω.

συν-δια-σῴζω· ὁμοῦ μετά τινος διασῴζω, συνεργῶ εἰς διάσωσιν.

συν-δια-τᾶλαιπωρέω, μελλ. *-ήσω*· ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὑπομένω ταλαιπωρίας (ταλαιπωροῦμαι).

συν-δια-τελέω, μελλ. *-τελέσω*, ἀττ. μελλ. *-τελῶ*· διατελῶ (ἐξακολουθῶ, συνεχίζω) μέχρι τέλους.

συν-δια-τίθημι, μελλ. *-διαθήσω*· διαθέτω (διευθετῶ, τακτοποιῶ) ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ εἰς τὴν τακτοποίησιν.

συν-δια-τρίβω, μελλ. *-ψω*· διατρίβω («περνῶ τὴν ὥρα μου») ὁμοῦ μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα ‖ ζῶ διαρκῶς μετά τινος ‖ συν. ἐπί μαθητῶν καὶ διδασκάλου: *οἱ τῷ Σωκράτει συνδιατρίβοντες*=οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωκράτους.— ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

συν-δια-φέρω, μελλ. *-διοίσω*· φέρω (μεταφέρω, διακομίζω) τι ὁμοῦ μετά τινος.— ‖ φέρω (βαστάζω, ὑπομένω τὸ βάρος) ὁμοῦ μετά τινος μέχρι τέλους, συντελῶ εἰς τὴν διατήρησιν (τὴν ἀντοχήν).

συν-δια-φθείρω, μελλ. *-φθερῶ*· διαφθείρω (καταστρέφω) ὁμοῦ μετά τινος, ἢ διαφθείρω συγχρόνως ‖ συντελῶ (συνεργῶ, συμβοηθῶ) εἰς τὴν καταστροφήν.—παθητ., συγκαταστρέφομαι, διαφθείρομαι (καταστρέφομαι) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μέ τινα.

συν-δια-φῡλάσσω, μελλ. *-ξω*· διαφυλάσσω ὁμοῦ, βοηθῶ (συντελῶ) εἰς τὴν διαφύλαξιν.

συν-δια-χειρίζω, μελλ. *-ίσω*· διαχειρίζω (διαχειρίζομαι, διοικῶ) ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ εἰς τὴν διαχείρισιν.

συν-δι-έξ-ειμι, ἀπρφ. *-διεξίεναι* (*εἶμι*)· διεξέρχομαι ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.

συν-δι-ημερεύω, μελλ. *-σω*· διημερεύω («περνῶ τὴν ἡμέρα μου») μετά τινος.

συν-δι-ήνεικα, ἰων. ἀντὶ *-ήνεγκα*, ἀόρ. α' τοῦ *συνδιαφέρω*.

συν-δῑκάζω, μελλ. *-άσω*· δικάζω ἀπό κοινοῦ μετά τινος, ὡς δικαστής μετέχω εἰς τὴν ἐκδίκασιν, παρακάθημαι ὡς πάρεδρος δικαστοῦ.

συν-δῑκαστής, *-οῦ*, ὁ (*συνδικάζω*)· ὁ συνδικάζων, ὅστις εἶναι καὶ αὐτὸς δικαστὴς ἢ ἔνορκος.

συν-δῑκέω, μελλ. *-ήσω* (*σύνδικος*)· ἐνεργῶ ὡς *σύνδικος* (βλ. λ.), συνηγορῶ ὑπέρ τινος ἐν δικαστηρίῳ, ὑπερασπίζω ἕνα κατηγορούμενον ‖ γεν., ὁμιλῶ ὑπέρ τινος (προσ. ἢ καὶ πράγματος). πρὸς ὑποστήριξίν τινος.

σύν-δῑκος, *ον* (*σὺν+δίκη*)· ὁ βοηθῶν τινα ἐν δικαστηρίῳ, ὁ συνηγορῶν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ σύνδικος*=ὁ συνήγορος, εἰδικῶς ἐν Ἀθήναις ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν συνήγορον τοῦ κατηγόρου, ὅστις ἐλέγετο *συνήγορος* (βλ.λ.) ‖ γεν., συνήγορος, ὑποστηρικτής, βοηθός, «ἀδανταδόρος». 2) ἐν Ἀθήναις, μετὰ τὴν τυραννίδα τῶν Τριάκοντα *Σύνδικοι* ἐκαλοῦντο οἱ δικασταὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Πολιτεία ἀνέθετε νὰ λαμβάνωσιν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐνεργουμένων δημεύσεων ‖ πρὸ τῶν Τριάκοντα *Σύνδικοι* ὠνομάζοντο οἱ συνήγοροι τοῦ Δημοσίου, τ. ἔ. οἱ ἐκπροσωποῦντες τὰ συμφέροντα τῆς Πόλεως καὶ προστατεύοντες αὐτά.— ‖ ὁ ἀπό κοινοῦ ἀνήκων εἷς τινα, ἢ ὁ ἀπό κοινοῦ ἁρμόζων εἷς τινα‖ ἐπίρρ. *συνδίκως*=ἀπό κοινοῦ, διά κοινῆς ἀποφάσεως.

συν-δι-οικέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, συνδιοικῶ, διοικῶ ὁμοῦ (συγχρόνως) μετά τινος, ἢ τακτοποιῶ ὁμοῦ μετά τινος.

συν-δι-οράω, μελλ. *-διόψομαι*· διορῶ (διαβλέπω, ἐξετάζω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-δισκεύω· δισκεύω (παίζω τὸν δίσκον, «παίζω τὶς ἁμάδες») ὁμοῦ μετά τινος.

συν-δῑώκω, μελλ. *-διώξω* ἢ *-διώξομαι*· διώκω (καταδιώκω) ὁμοῦ μετά τινος.— ‖ ὡς δικαν. ὅρος, συγκατηγορῶ τινα, τὸν ἐγκαλῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον, ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλου τὸν κατηγορῶ.

συν-δοκέω, μελλ. *-δόξω* καὶ μτγν. *-δοκήσω*· φαίνομαι εἷς τινα ὁμοίως ὡς καὶ εἰς ἄλλον ‖ φαίνομαι ὁμοίως (ἢ ἐπίσης) εὔλογος, καλός (ἀπροσ. φαίνεται καὶ εἰς ἐμὲ καλόν, ἀρέσκει καὶ εἰς ἐμέ), λατ. **placet**: *συνδοκεῖ ἡμῖν*=εἴμεθα ὅλοι σύμφωνοι ‖ ἐγκρίνω τι καὶ ἐγώ, ὁμοφρονῶ, ὁμογνωμονῶ, συμφωνῶ.— τὸ οὐδ. τῆς μτχ. εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἀπολ.· *συνδοκοῦν ἅπασιν ὑμῖν* = ἀφ' οὗ (ἐπειδὴ κλπ.) εἰς ὅλους σας φαίνεται καλόν, ἀφ' οὗ ὅλοι σας συμφωνεῖτε | *συνδόξαν πατρί*=ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν πατέρα ἐφάνη καλόν (μὲ τοῦ πατρὸς τὴν συγκατάθεσιν).

συν-δοκῑμάζω, μελλ. *-άσω*· δοκιμάζω (ἐξετάζω) μετά τινος, συνεξετάζω.

συν-δοξάζω, μελλ. *-άσω*· ἀπό κοινοῦ ἐπιδοκιμάζω, ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην, συμφωνῶ, παραδέχομαι τὴν γνώμην τινός.— ‖ ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ, ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων δοξάζω (ἐξαίρω, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω).

συν-δόξαν, οὐδ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ *συνδοκέω*.

σύν-δουλος, ὁ, ἡ· ὁ συνδουλεύων, ὁ ὁμοῦ μετά τινος δουλεύων εἰς τὸν αὐτόν δεσπότην ‖ ὡς οὐσ. *ὁ σύνδουλος*=ὁ ὁμόδουλος, συνάδελφος ἐν δουλείᾳ.

συν-δράω, μελλ. *-άσω*· δρῶ τι ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω, συνεργῶ, συμβοηθῶ ‖ *αἷμα συνδρᾷ*= βοηθῶ (συνεργῶ, συμπράττω) εἰς τό νά χυθῇ αἷμα.

συν-δρομάς, *-άδος*, ἰδιότ. θηλ. τοῦ *σύνδρομος* ‖ *αἱ συνδρομάδες πέτραι*=*συμπληγάδες* (βλ. λ.).

συν-δρομή, ἡ (*σὺν+δρόμος*)· ἡ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ (ἢ ἐπὶ τὸ αὐτό) συρροή ‖ συνέλευσις λαοῦ.

σύν-δρομος, *ον* (*σὺν+δραμεῖν*, τοῦ *τρέχω*)· ὁ τρέχων ὁμοῦ μετά τινος, ὁ συνάμα τρέχων ‖ ὁ συναντῶν ‖ ὁ συνοδεύων, ὁ ἀκολουθῶν τινα ἐκ τοῦ πλησίον ‖ *σύνδρομοι πέτραι*=*συμπληγάδες* (βλ. λ.). 2) ὡς οὐσ., σημεῖον συναντήσεως πλειόνων ὁδῶν.

συν-δρόμως, ἐπίρρ. τοῦ προηγ.· ἐπὶ τὰ ἴχνη, «ἀπὸ κοντά».

συν-δῡάζω, μελλ. *-άσω* (*σύνδυο*)· συνάπτω (ἑνώνω, συνδέω) ἀνά δύο ὁμοῦ, ζευγαρώνω, συζευγνύω, ἑνώνω διὰ γάμου.

συν-δῡάς, *-άδος*, ἡ (*σύνδυο*)· ἡ συνδεδυασμένη, ἡ «ζευγαρωμένη», ἡ σύζυγος.

σύν-δῡο, οἱ, αἱ, τά (*σὺν+δύο*)· ἀνά δύο ὁμοῦ, ἀνά ζεῦγος, κατά ζεύγη, «δύο-δύο», λατ. **bini.**

συν-δυσ-τῡχέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι δυστυχὴς ὁμοῦ μετά τινος, μετέχω τῆς δυστυχίας του, δυστυχῶ καὶ ἐγὼ ὅπως καὶ ἐκεῖνος.

συν-δώδεκα, οἱ, αἱ, τά· ἀνά δώδεκα, δώδεκα ὁμοῦ, κατά δωδεκάδας.

συν-έβαλον, ἀόρ β' τοῦ *συμβάλλω*.

συν-έβαν, δωρ. ἀντὶ τοῦ *συνέβην*, ἀορ. β' του *συμβαίνω*.

συν-έβην, ἀόρ. β' τοῦ *συμβαίνω*.

σύν-εγγυς, ἐπίρρ.· ὡς καὶ νῦν, σύνεγγυς, πλησίον, πολὺ πλησίον, πλησιέστατα, πολὺ «κοντά».

συν-εγείρω, μελλ. *-εγερῶ*· ὡς καὶ νῦν, συνεγείρω, ἐγείρω ὁμοῦ, βοηθῶ εἰς τὴν ἔγερσιν, «τὸν ξυπνάω» ὁμοῦ μετά τινος, τὸν συναφυπνίζω || ἐγείρω ἐκ νεκρῶν καὶ ἄλλον τινά.

συν-έδρᾰμον, ἀόρ. β' τοῦ *συντρέχω*.

συν-εδρεύω, μελλ. *-σω* (*σύνεδρος*)· συμπαρακάθημαι ἐν συμβουλίῳ πρὸς σύσκεψιν, συμπαρεδρεύω, εἶμαι σύνεδρος || *οἱ συνεδρεύοντες*=τὸ μέλη συνεδρίου, οἱ σύνεδροι.

συν-εδρία, ἡ (*σύνεδρος*), καὶ **συνεδρεία** (*συνεδρεύω*)· τὸ νὰ κάθηνται πολλοὶ ὁμοῦ, ὡς ἐπὶ συναγελαζομένων πτηνῶν.— **II** ὡς καὶ νῦν, συνεδρία, τὸ συμπαρεδρεύειν, συνέλευσις, συνέδριον, σύσκεψις.

συν-έδριον, τό (*σύνεδρος*)· ὡς καὶ νῦν, συνέδριον, ἀριθμὸς προσώπων συνεδριαζόντων (συνηγμένων ἐν συμβουλίῳ, συσκεπτομένων), συμβούλιον, συνέλευσις.— ἐν Κ. Δ. τὸ Ἰουδ. **Sanhedrin.** 2) ὁ τόπος τοῦ συνεδρίου, τὸ Βουλευτήριον, λατ. **curia**.

σύν-εδρος, *ον* (*σὺν*+*ἕδρα*)· ὁ συνεδρεύων, μέλος συνεδρίου, ὁ συμπαρακαθήμενος μετ' ἄλλων || ὡς οὐσ. *ὁ σύνεδρος*=ὡς καὶ νῦν, ὁ σύνεδρος, σύμβουλος, γερουσιαστής, βουλευτής, συγκλητικός.

συν-εείκοσι, ἐπ. ἀντὶ *συνείκοσι* (βλ. λ.).

συν-εέργᾰθον, ἐπ. ἐπεκτετ. πρτ. τοῦ *συνείργω*.

συν-εέργω, ἐπ. ἀντὶ *συνείργω*.

συν-έζευξα, ἀόρ. α' τοῦ *συζεύγνυμι*.

συν-έηκα, ἰων. ἀντὶ *συνῆκα*, ἀορ. α' τοῦ *συνίημι*.

συν-εθέλω, ποιητ. **συν-θέλω**· ἔχω τὴν αὐτὴν θέλησιν, θέλω τὸ αὐτό, συμφωνῶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν.

συν-έθεντο, γ' πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' τοῦ *συντίθημι*.

συν-εθηκάμην, μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *συντίθημι*.

συν-εθίζω, μελλ. *-ίσω*· συνηθίζω τινά, τὸν κάμνω νὰ συνηθίσῃ, τὸν ἐξοικειώνω.—παθητ., γίνομαι (ἀποβαίνω) συνήθης ἢ συνειδισμένος, συνηθίζομαι.

συν-ειδέναι, ἀπρφ. τοῦ *σύνοιδα* (βλ. **σύνειδα*).

συν-είδησις, ἡ (*συνειδέναι*)· γνῶσις κοινὴ μετά τινος, συναίσθησις. 2) ὡς καὶ νῦν, συνείδησις, συναισθησις καλῆς ἢ κακῆς πράξεως, ἐσωτερικὴ ἐπίγνωσις τοῦ ποιοῦ τῶν πράξεών μας.

***συν-είδω,** ἀπαντῶν ἐν τῷ ἀορ. β' *συν-εῖδον*, ἀπρφ. *συνιδεῖν* (ὡς ἐνεστῶτος λαμβανομένου τοῦ *συνοράω*)· βλέπω ὁμοῦ μετά τινος, «βλέπω μὲ μιὰ ματιά», βλέπω εὐκρινῶς || ἐννοῶ, καταλαμβάνω, κατανοῶ || ἐν ταῖς σημασ. ταύταις ὁ ἐν χρήσει ἐνεστὼς εἶναι *συνοράω*, μελλ. *συν-όψομαι*, πρκ. *συν-εόρακα*.— **II** πρκ. **σύν-οιδα** μετὰ σημ. ἐνεστ., ἀπρφ. *συν-ειδέναι*· ὑπερσ. μετὰ σημ. πρτ., *συν-ήδειν*, ἀττ. *συνῄδη*, ἰων. β' πληθ. *συνῄδεατε*· μελλ. *συν-είσομαι*· ἔχω καὶ ἐγὼ γνῶσιν τινος, συμμετέχω εἰς τὴν γνῶσιν περὶ τινος, εἶμαι καὶ ἐγὼ γνώστης πράγματός τινος, εἶμαι ἐνήμερος (εἶμαι μεμυημένος) εἴς τι || μτχ. *συνειδὼς*=συνένοχος || *τὸ συνειδὸς*=*συνείδησις* (βλ. λ.). 2) μετὰ δοτ. προσ., γνωρίζω τὰ αὐτὰ μετά τινος (δηλ. ὅσα καὶ ἐκεῖνος) || *σύνοιδα ἐμαυτῷ οὐδ' ὁτιοῦν σοφὸς ὤν*=ἔχω συναίσθησιν τοῦ ὅτι δὲν εἶμαι σοφὸς οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον (ἔχω τὸ «γνῶθι σαυτόν») || *σύνοιδα ἐμαυτῷ οὐδὲν ἐπισταμένῳ*=ἔχω συναίσθησιν τοῦ ὅτι δὲν γνωρίζω τίποτε (συναισθάνομαι τὴν ἀγνοιάν μου) || «εἶμαι τῆς ἐμπιστοσύνης» τινός, εἶμαι ἄνδρωπος τῆς ἐμπιστοσύνης του || εἶμαι ἐν γνώσει τῶν σχεδίων καὶ τῶν σκέψεών του||εἶμαι συνένοχός του.

συν-είκοσι, ἐπ. *συν-εείκοσι*· εἴκοσιν ὁμοῦ, ἀνὰ εἴκοσιν, κατὰ εἰκοσάδας, λατ. **viceni**.

συν-ειλεγμένος, μτχ. πρκ. τοῦ *συλλέγω*.

συν-ειλέω, μελλ. *-ήσω*· συσσωρεύω ὁμοῦ, συστρέφω, περιτυλίσσω σφιγκτά, συνωθῶ, «στρυμώνω».— ἐπὶ πραγμ., συνδέω, δένω στερεὰ τὸ ἓν μαζὶ μὲ τὸ ἄλλο, **δένω** εἰς ἓν δέμα.— παθητ., συσσωρεύομαι, συμπιέζομαι, συνωστίζομαι.

συν-είληφα, πρκ. τοῦ *συλλαμβάνω*.

συν-είληχα, πρκ. τοῦ *συλλαγχάνω*.

συν-είλκῡσα, ἀόρ. α' τοῦ *συνέλκω*.

συν-είλοχα, πρκ. τοῦ *συλλέγω*.

σύν-ειμι (Α), ἀπρφ. *συν-εῖναι*· μελλ. *-έσομαι* (*σὺν*+*εἰμί*)· εἰμὶ ὁμοῦ μετά τινος, εἶμαι ἡνωμένος μετά τινος, ἀναστρέφομαι μετά τινος || *σύνειμι νόσῳ*=νοσῶ || *σύνειμι μερίμναις*=ἔχω λάβει γνῶσιν τῶν φροντίδων || *σύνειμι πράγμασι*=ἀσχολοῦμαι εἰς ὑποθέσεις (εἶμαι ἀπησχολημένος μὲ διαφόρους ὑποθέσεις). 2) ἐπὶ προσ., εἶμαι μετά τινος, ζῶ μετά τινος, ἔχω σχέσεις πρός τινα, ἔχω ἐπικοινωνίαν μετά τινος, τὸν συναναστρέφομαι || ἐπὶ γυναικός, ζῶ μετ' ἀνδρός, «ζευγαρώνομαι» || συνουσιάζομαι || γενικῶς, συναναστρέφομαί τινα, ἔχω νὰ κάμω μαζί του, λαμβάνω μέρος μετά τινος, τὸν εὑνοῶ, ἀκολουθῶ || *οἱ συνόντες*=οἱ ὀπαδοί, ἑταῖροι, μαθηταί, ἀκροαταί.

σύν-ειμι (Β), ἀπρφ. *συν-ιέναι* (*σὺν*+*εἶμι*)· πορεύομαι ὁμοῦ, ἔρχομαι ὁμοῦ || ἔσθεν, συνέρχομαι, συναθροίζομαι. 2) ἐν ἐχθρ. ἐνν., συναντῶμαι μετά τινος ἐν μάχῃ, συγκρούομαι || ἐπὶ πόλεων, περιέρχομαι εἰς πόλεμον (πολεμῶ) ἐναντίον τινός. 3) ἐπὶ εἰρηνικῆς ἐννοίας, συνέρχομαι πρὸς σύσκεψιν, συσκέπτομαι. 4) ἐπὶ εἰσοδημάτων, συνάγομαι, συλλέγομαι, συγκεντρώνομαι.

συν-είπον, ἀπρφ. *-ειπεῖν*, ἀόρ. β' (ἄνευ ἐνεστῶτος ἐν χρήσει, ὡς ἐνεστῶτος λαμβανομένου τοῦ *συναγορεύω* ἢ τοῦ *σύμφημι*)· ὁμιλῶ μετά τινος, συμφωνῶ μαζί του, ἐπιβεβαιώνω ὅ,τι αὐτὸς λέγει || συνηγορῶ ὑπὲρ τινος, ὑποστηρίζω τὰς ἀπόψεις του || γενικῶς, βοηθῶ, προάγω, προωθῶ. 2) λέγω ὁμοῦ, συνεκφράζω, βοηθῶ τινα νὰ διηγηθῇ.

συν-είργνῡμι·=*συνείργω* (βλ. λ.).

συν-είργω, ἐπ. **-έργω,** ἀρχαιότ. τύπος **-έργω,** ἐπ. πρτ. *συνέιργον*· ἐπ. ἀόρ. β' *συνεέρ)ᾰθον*· μελλ. *συνείρξω*· κλείω μέσα, ἐγκλείω ὁμοῦ, συγκλείω || συνδέω, συνάπτω, δένω μαζί || γεν., συνάπτω, ἑνώνω, στερεώνω μαζί.

συν-είρηκα, ἐν χρήσει ὡς πρκ. τοῦ *σύμφημι*.

συν-είρω· συνάπτω κατὰ σειράν, «ἀραδιάζω, ὁρμαδιάζω», προσθέτω ἄνευ διακοπῆς, λατ. **connectere**.— **II** ἐπὶ τῆς συνεχείας ἐν τῷ λόγῳ, «ἀραδιάζω» λέξεις καὶ φράσεις ἄνευ τέλους, ὁμιλῶ συνεχῶς.

συν-εἰς, *εἶσα*, *έν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *συνίημι* (βλ. λ.).

συν-εισ-άγω, μελλ. *-ξω*· ὡς καὶ νῦν, συνεισάγω, εἰσάγω ὁμοῦ ἢ ἐπὶ πλέον, εἰσάγω συγχρόνως.

συν-εισ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· εἰσέρχομαι ὁμοῦ, ἐμβαίνω ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μετά τινος, συνεπιβιβάζομαι.

συν-εισ-βάλλω· ἀμτδ.; εἰσβάλλω (εἰς χώραν τινά) ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω μετά τινος (τὸν βοηθῶ, μετέχω) εἰς εἰσβολήν, ἐνεργῶ ἐπιδρομὴν ἐναντίον χώρας τινὸς ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, ὡς καὶ νῦν συνεισβάλλω.

συν-εισ-έρχομαι, ἐνερ. ἀόρ. β' *-εισῆλθαν*, πρκ. *-εισελήλυθα*, ἀποθ.· ὡς καὶ νῦν συνεισέρχομαι, εἰσέρχομαι ὁμοῦ μετά τινος.

συν-είσομαι, μέλλων ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· βλ. **συνείδω* II.

συν-εισ-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έπεσον*· πίπτω (ρίπτομαι) μέσα εἴς τι ὁμοῦ μετά τινος.— **II** εἰσορμῶ ὁμοῦ μετά τινος, εἰσβάλλω ἀπὸ κοινοῦ.

συν-εισ-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι*· εἰσπλέω ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εισ-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· βοηθῶ εἰς τὴν εἰσπραξιν χρημάτων παρ' ἄλλων.

συν-εισ-φέρω· ὡς καὶ νῦν, συνεισφέρω, εἰσφέρω καὶ ἐγὼ ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, συμμετέχω εἰς πολεμικὰς συνεισφοράς, πληρώνω καὶ ἐγὼ τὴν *εἰσφορὰν* (δηλ. τὸν πολεμικὸν φόρον, βλ. *εἰσφορά*).

συν-εκ-βαίνω, μελλ. *-εκβήσομαι*· ἐκβαίνω (ἐξέρχομαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· ἐκβάλλω (ρίπτω ἔξω, «πετῶ μακριά») τι ὁμοῦ μετά τινος || συνεργῶ εἰς τὴν ἐκδίωξιν (ἔξωσιν, ἐξοστρακισμόν) τινος.— **II**

ἀμτβ., ἐπὶ ποταμοῦ, ὡς καὶ νῦν, ἐκβάλλω (ἐκρέω, χύνομαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-βῐβάζω, μελλ. *-εκβιβάσω,* ἀττ. *-εκβιβῶ,* μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *συνεκβαίνω·* βοηθῶ τινα (εἰς τό) νὰ ἐκβιβάσῃ (νὰ ἐξαγάγῃ).

συν-έκ-δημος· *ὁ συνεκδημῶν,* ὁ ὁμοῦ *ἐκδημῶν,* ὁ συνταξιδεύων ‖ *ὡς οὐσ.,* ὁ συνταξιδιώτης, ὁ συνοδοιπόρος.

συν-εκ-δίδωμι, μελλ. *-εκδώσω·* ἐκδίδω ὁμοῦ ‖ βοηθῶ πτωχόν τινα εἰς τὴν προίκισιν τῆς θυγατρός του πρός γάμον, συνεισφέρω διά τὴν προῖκά της.

συν-εκ-δύω, μελλ. *-εκδύσω·* ἐκδύω ὁμοῦ, ἐξάγω ἔνδυμα συγχρόνως μετά τινος.— *μέσον,* ἐκδύομαι συγχρόνως μέ τινα.

συν-εκ-θνήσκω, μελλ. *-εκθᾰνοῦμαι·* ἀποθνήσκω ὁμοῦ μετά τινος, ἐκλείπω ὁμοῦ μετά τινος ‖ μτφρ., ἐκλείπω, ἐξαντλοῦμαι, ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-καί-δεκα· δεκαὲξ ὁμοῦ, ἀνά δεκαέξ, κατά δεκαεξάδας.

συν-εκ-κλέπτω, μελλ. *-ψω·* ἀπό κοινοῦ μετά τινος κλέπτω καὶ φεύγω ‖ *συνεκκλέπτω γάμους*=συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τὴν ἀπόκρυψιν γάμου.

συν-εκ-κομίζω, μελλ. *-σω·* ἐκκομίζω (κομίζω ἔξω) ὁμοῦ μετά τινος, συνεξάγω, βοηθῶ εἰς τήν συνεκφοράν.— **II** βοηθῶ (συνεργῶ, συμπράττω) εἰς τὴν ἐκτέλεσιν (εἰς τὴν κατόρθωσίν) τινος ‖ συνυποφέρω, συνυπομένω, βαστάζω ἀπό κοινοῦ.

συν-εκ-κόπτω, μελλ. *-ψω·* ἀποκόπτω ὁμοῦ μετά τινος, βοηθῶ εἰς τὴν ἀποκοπήν.

συν-έκλεισα, ἀόρ. α' τοῦ *συγκλείω.*

συν-εκ-λεκτός, ή, όν· ὁ ἐκλεχθεὶς ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-λύω, μελλ. *-λύσω·* ἐκλύω (παραλύω, διαλύω, ἐξασθενῶ) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.— παθητ., ἀπολύομαι (ἀπελευθεροῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος ‖ διαλύομαι ὁμοῦ.

συν-εκ-μᾰχέω, μελλ. *-ήσω (σὺν + ἐκ + μάχομαι)·* ἐξέρχομαι πρὸς μάχην (πρὸς πόλεμον) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-μοχλεύω, μελλ. *-σω·* ἐκμοχλεύω (προσπαθῶ νὰ ἀνοίξω διὰ μοχλοῦ) ὁμοῦ μετά τινος, συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τό νὰ ἐκβιασθῇ μία θύρα «μὲ λοστό»).

συν-εκ-πέμπω, μελλ. *-ψω·* ἐκπέμπω (στέλλω ἔξω) ὁμοῦ μετά τινος, συνεξαποστέλλω.

συν-εκ-περάω, μελλ. *-άσω·* ἐξέρχομαι ὁμοῦ.

συν-εκ-πίνω, μελλ. *-πίομαι·* ἐκπίνω (πίνω ἐξ ὁλοκλήρου) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι·* ἐκπίπτω (ἐξέρχομαι, ἐκβάλλομαι, ἀποσπῶμαι) ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐξορμῶ ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐξορίζομαι ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐξαφανίζομαι ὁμοῦ μετά τινος.— **II** ἐπὶ τῶν ψήφων τῶν ἐξαγομένων (ἢ ἐξερχομένων) ἐκ τῆς ψηφοδόχου κάλπης, ἐξέρχομαι ἐν συμφωνίᾳ (σύμφωνος) πρὸς τὰς ἄλλας, συμφωνῶ ‖ μετὰ δοτ., ἐξέρχομαι, ἴσος πρὸς ἄλλον, ἀποδεικνύομαι ἴσος.— **II** ἐκρίπτομαι, ἀποδοκιμάζομαι ‖ ἀποσπῶμαι ὁμοῦ ‖ ἐκπίπτω, καταπίπτω, ἀποτυγχάνω, ὁμοῦ.

συν-εκ-πλέω, ἰων. **-πλώω,** μελλ. *-πλεύσομαι·* **ἐκπλέω** ὁμοῦ μετά τινος, ὡς καὶ νῦν συνεκπλέω.

συν-εκ-πνέω, μελλ. *-πνεύσομαι·* ἐκπνέω ὁμοῦ μετά τινος, συναποθνήσκω.

συν-εκ-πονέω, μελλ. *-ήσω·* ἐκπονῶ τι (τό ἐκτελῶ, τό ἐξεργάζομαι, τό κατεργάζομαι, τό κατορθώνω) ὁμοῦ μετά τινος ‖ συνεργάζομαι μαζί του.

συν-εκ-πορίζω, μελλ. *-σω·* βοηθῶ εἰς τὸν προσπορισμόν, εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ἐφοδίων, εἰς τὸν ἐφοδιασμόν.

συν-εκ-ποτέον ἢ **-έα,** ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συνεκπίνω·* πρέπει τις νὰ ἐκπίῃ (νὰ πίῃ ἐξ ὁλοκλήρου, «μέχρι τρυγός») ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-πράσσω, ἀττ. **-ττω,** ἰων. **-πρήσσω,** μελλ. *-ξω·* εἰσπράττω χρήματα (ἀπαιτῶ τὴν εἴσπραξιν χρημάτων) ὁμοῦ ἢ συγχρόνως μέ τινα, ἀργυρολογῶ.— **II** ὡς μέσον, *συνεκπράσσομαι·* βοηθῶ τινα νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν διά τι (πρᾶγμα).

συν-εκ-σώζω, μελλ. *-σω·* συνεργῶ εἰς τὴν διάσωσιν (διατήρησιν ἢ ἀπελευθέρωσίν) τινος.

συν-εκ-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω·* παρατάσσω εἰς τάξιν μάχης, ὁμοῦ μετά τινος (δηλ. εἰς τὴν αὐτήν γραμμήν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν παραταχθῇ καὶ ἄλλοι).

συν-εκτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *συνέχω· δεῖ συνέχειν,* πρέπει νὰ συγκρατῇ τις.

συν-εκ-τῐ́νω, μελλ. *-τείσω·* ἐκτίνω, δηλ. πληρώνω ὁμοῦ, βοηθῶ εἰς τὴν πληρωμήν.

συν-εκ-τρέφω, μελλ. *-θρέψω·* ἐκτρέφω (ἀνατρέφω) ὁμοῦ μετά τινος.— παθητ., ἐκτρέφομαι (αὐξάνομαι, «μεγαλώνω») ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκ-τρέχω, μελλ. *-εκδρᾰμοῦμαι·* ἀόρ. β' *-εξέδρᾰμον·* ἐκτρέχω (ἐξέρχομαι, κάμνω ἔξοδον) ὁμοῦ μετά τινος, ἐξορμῶ ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εκύρησα, καὶ **συνέκυρσα,** ἀόρ. α' τοῦ *συγκυρέω* (βλ. λ.).

συν-έκυψα, ἀόρ. α' τοῦ *συγκύπτω.*

συν-εκ-φέρω, μελλ. *-εξοίσω· ἔνεκ ρω* (ἐξάγω πρὸς ἐνταφιασμόν) ὁμοῦ μετά τινος ‖ συνοδεύω (ἀκολουθῶ) κηδείαν.— **II** συνυποφέρω, συνυπομένω, ὑπομένω μέχρι τέλους μετά τινος.— **III** ἐκφέρω, ἐκφράζω, ὁμοῦ μετά τινος.— **IV** παθητ., συμπαρασύρομαι.

συν-έλᾰβον, ἀόρ. β' τοῦ *συλλαμβάνω.*

συν-ελάλουν, πρτ. τοῦ *συλλᾰλέω.*

συν-ελαύνω, μελλ. *-ελάσω·* ἀόρ. α' *-ήλᾰσα,* ἐπιχ. *-έλασσα·* πρκ. *-ελήλᾰκα·* *ἐλαύνω* (δηλ. φέρω ἢ ὠθῶ διὰ τῆς βίας) πρὸς τὸ αὐτό μέρος, συνάγω, συνωθῶ, συμπιέζω ‖ *συνελαύνω ὀδόντας*=συγκρούω τοὺς ὀδόντας μου, τρίζω, τριγανίζω ‖ παρορμῶ (ἐξωθῶ) εἰς συμπλοκήν, «τοὺς βάζω νὰ τσακωθοῦν». 2) ἀμτβ., *ἔρι δι ξυνελαύνω*=περιέρχομαι εἰς ἔριν, ἐρίζω.

συν-ελεῖν, σύν-ελεν, ἐπ. ἀπρφ. καὶ γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *συναιρέω.*

συν-ελευθερόω, μελλ. *-ώσω·* ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων ἐλευθερώνω τινά ἀπό τινος, συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τὴν ἀπελευθέρωσίν τινος ‖ ἀπολ., συναπελευθερώνω, ἐλευθερώνω ὁμοῦ.

συν-ελεύσομαι, μελλ. τοῦ *συνέρχομαι.*

συν-ελήλῡθα, πρκ. τοῦ *συνέρχομαι.*

συν-ελήφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *συλλαμβάνω.*

συν-ελθεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *συνέρχομαι.*

συν-ελκυστέον, ρηματ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἀορ. α' τοῦ *συνέλκω·* πρέπει νὰ συνελκύσῃ τις (νὰ συναγάγῃ).

συν-έλκω, μελλ. *-ξω·* ἀόρ. α' *συνείλκῡσα* (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *συνελκύω*)· ἕλκω ὁμοῦ, συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό. 2) συστέλλω, συμμαζεύω.— **II** σύρω ἔξω· ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ελών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *συναιρέω.*

συν-εμ-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ·* ἐμβάλλω ὁμοῦ, ἀπό κοινοῦ τοποθετῶ τι μέσα εἴς τι.— **II** ἀμτβ., ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων εἰσβάλλω (εἰσορμῶ, ἐπιτίθεμαι), συνεπιτίθεμαι, συνεφορμῶ ‖ ἐνεργῶ κοινὴν εἰσβολήν (ἐπιδρομήν).

συν-εμ-βολή, ἡ (*συνεμβάλλω*)· τό ὁμοῦ ἐμβάλλειν, συνεισβολή ‖ *συνεμβολὴ κώπης*=ἡ σύγχρονος καὶ ρυθμικὴ βύθισις ὅλων τῶν κωπῶν ὁμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, συμφώνως πρὸς τὸ παράγγελμα.

συν-έμεν, ποιητ. ἀντὶ *συνεῖναι,* ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' *συνῆκα* τοῦ *συνίημι.*

συν-έμειξα, ἀόρ. α' τοῦ *συμμείγνυμι.*

συν-έμ(ε)ιχθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *συμμείγνυμι.*

συν-εμ-πίπρημι, μελλ. *-εμπρήσω·* ἀόρ. α' *-ενέπρησα· ἐμπίπρημι* (καίω) ὁμοῦ.

συμ-έμ-πορος, *ον·* ὁ συνταξιδεύων ‖ ὡς οὐσ., *ὁ συνέμπορος*=συνταξιδιώτης, συνοδοιπόρος, σύντροφος, θεράπων, ἀκόλουθος ‖ *συνέμπορος χορείας*=ὁ συγχορευτής, σύντροφος ἐν τῷ χορῷ ‖ γεν. συνέταιρος, μέτοχος.

συν-εμ-πρῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *συνεμπίπρημι.*

συν-ενέγκαντες, πληθ. μτχ. αορ. α' τοῦ *συμφέρω.*

συν-εννέοικα, ἐπ. ἀντὶ *συμφέρομαι,* παθ. σύρομαι (φέρομαι) ὁμοῦ, ἐπὶ πιπτόντων πραγμάτων ‖ μτφρ., ἐπιφέρομαι (ὁρμῶ) κατά τινος.

συν-ενδουσιάζω καὶ **-ιάω**· ἐνδουσιῶ ὁμοῦ μετά τινος, μετέχω τοῦ ἐνδουσιασμοῦ του.

συν-εξ-άγω, μελλ. **-ξω**· ἐξάγω ὁμοῦ μετά τινος ‖ παθητ.. ἐξάνομαι ὁμοῦ μετά τινος συμπαρασύρομαι.

συν-εξ-αιρέω, μελλ. **-ήσω**· ἐξάγω ὁμοῦ μετά τινος, συνεργῶ εἰς τήν ἀπομάκρυνσιν (μετακίνησιν πρός τά ἔξω). 2) συγκυριεύω, ὁμοῦ μετά τινος κυριεύω, βοηθῶ εἰς τήν ἐκπόρθησιν.— ■ μέσον, διά τῆς βίας ἀφαιρῶ (ἀποσπῶ) ἀπό τινα ‖ διασῴζω, ἀπολυτρώνω.

συν-εξ-άκούω, μελλ. **-ακούσομαι**· ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἀκούω περί τινος πράγματος.

συν-εξ-άμαρτάνω, μελλ. **-αμαρτήσομαι**· **ἁμαρτάνω** (δηλ. σφάλλομαι, σφάλλω, πλανῶμαι) ὁμοῦ μετά τινος, διαπράττω κοινόν μετά τινος σφάλμα, συμμετέχω εἰς τι σφάλμα.

συν-εξ-αν-ίστημι, μελλ. **-αναστήσω**· ὁμοῦ (ἀπό κοινοῦ μετά τινος) **ἐξανίστημί τινα** (τόν κάμνω δηλ. νά ἐγερθῇ).— ■ παθητ., μετά ἐνεργ. ἀορ. β' **-ανέστην**· πρκ. **-ανέστηκα**· ἐγείρομαι καὶ προσέρχομαι μετά τινος, ἐγείρομαι συγχρόνως.

συν-εξ-απάτάω, μελλ. **-ήσω**· ἐξαπατῶ ὁμοῦ (ἤ ὁμοίως).

συν-έξ-ειμι (**εἶμι**)· συνεξέρχομαι, ἐξέρχομαι ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εξ-ελαύνω, μελλ. **-εξελάσω**· ἐξελαύνω (ἐκδιώκω) ὁμοῦ μετά τινος.— ■ (ἐνν. **στρατόν, ἵππον** κ.τ.ὅ.)· ἐξορμῶ, ἐπέρχομαι, ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συν-εξ-ερύω· ὁμοῦ μετά τινος ἐξέλκω (σύρω ἔξω).

συν-εξ-έρχομαι, ἀποθ. μετ' ἐνεργ. ἀορ. β' **-εξῆλθον,** πρκ. **-εξελήλυθα** (πρβλ. **ἔρχομαι**)· ὡς καὶ νῦν, συνεξέρχομαι, ἐξέρχομαι μετά τινος.

συν-εξ-ετάζω, μελλ. **-άσω**· ὡς καὶ νῦν, συνεξετάζω, ἐξετάζω (ἐρευνῶ) ὁμοῦ μετά τινος.— παθητ., ἐξετάζομαι (ὑπολογίζομαι, μετροῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος, συγκρίνομαι, ἀμιλλῶμαι πρός τινα, συνεξισοῦμαι.

συν-εξ-ευρίσκω, μελλ. **-εξευρήσω**· ὁμοῦ ἐξευρίσκω.

συν-εξ-ορμάω, μελλ. **-ήσω**· ὡς μτδτ., συμπαρορμῶ, συμπαροτρύνω.— ■ ὡς ἀμτδ., ὡς καὶ νῦν, συνεξορμῶ, ἐξορμῶ ὁμοῦ μετά τινος, ἐξέρχομαι μεθ' ὁρμῆς ‖ ἐκβλαστάνω, ἐκφύομαι, ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εοχμός, ὁ, ποιητ. ἀντί **συνοχμός** (βλ. λ.).

συν-επ-άγω, μελλ. **-ξω**· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ὁδηγῶ ἐναντίον τινός ‖ ἀπό κοινοῦ μετά τινος προσκαλῶ τινα.

συν-επ-άδω, ποιητ. **-αείδω**· ἐξυμνῶ τινα καὶ ἐγώ (ὅπως καὶ ἄλλοι), συνεξυμνῶ.

συν-επ-αινέω, μελλ. **-έσω,** ἐπ. **-ήσω**· συνεπιδοκιμάζω, συγκατανεύω, συναινῶ, συμφωνῶ ‖ συνιστῶ καὶ ἐγώ τι.— ■ ὡς καὶ νῦν, συνεπαινῶ, ἐπαινῶ ἀπό κοινοῦ.

συν-έπ-αινος, ον· ὁ συνεπαινῶν, δηλ. συναποδεχόμενος, συνεπιδοκιμάζων, συγκατανεύων, ὁ συμφωνῶν.

συν-επ-αίρω, μελλ. **-επᾶρῶ**· ἐπαίρω (ὑψώνω) ὁμοῦ ἤ συγχρόνως.— ■ ἀπό κοινοῦ (ἤ ὁμοίως) παρακινῶ (παρορμῶ, προτρέπω, διεγείρω).— παθητ., ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἐγείρομαι (ἐξεγείρομαι), **συνεπανίσταμαι,** συνεπαναστατῶ.

συν-έπαισα, ἀόρ. α' τοῦ **συμπαίω.**

συν-επ-αιτιάομαι, μελλ. **-άσομαι,** ἀποθ.· ἀπό κοινοῦ μετά τινος αἰτιῶμαι (κατηγορῶ) τινα, ἐπιρρίπτω καὶ ἐγώ τήν αἰτίαν (ἤ τό σφάλμα) εἰς τινα, συγκατηγορῶ.

συν-επ-ακολουθέω, μελλ. **-ήσω**· ἐπακολουθῶ ὡσαύτως, ἀκολουθῶ ὁμοῦ, ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, συνοδεύω.

συν-επ-αμύνω, μελλ. **-επαμῦνῶ**· ἀπό κοινοῦ **ἐπαμύνω** (ἀποκρούω, ἀπωθῶ).— ■ ἀπό κοινοῦ βοηθῶ, συμβοηθῶ.

συν-επ-αν-ίστημι, μελλ. **-αναστήσω**· ὁπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ἐξεγείρω τινά ἐναντίον ἄλλου.— ■ παθητ., μετά ἐνεργ. ἀορ. β' **-ανέστην** καὶ πρκ. **-ανέστηκα**· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἐπαναστατῶ, συνεπαναστατῶ.

συν-επ-αν-ορθόω, μελλ. **-ώσω,** ἀόρ. α' **συν-επ-ην-ώρθωσα**· ἐπανορθώνω (διορθώνω) ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἄλλου.

συν-έπᾶξα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ **συμπήγνυμι.**

συν-επ-άπτομαι, ἰων. ἀντί **συνεφάπτομαι** (βλ. λ.).

συν-επέδησα, ἀόρ. α' τοῦ **συμπεδάω.**

συν-έπ-ειμι (**σὺν**+**ἐπί**+**εἶμι**)· ἐπέρχομαι (ἐπιτίθεμαι) ἀπό κοινοῦ μετά τινος.

συν-επ-εισ-φέρομαι, μέσον· συνεισάγω, συντελῶ εἰς τό νά εἰσέλθῃ τις εἴς τι.

συν-επ-εκ-πίνω, μελλ. **-πίσομαι**· ἐκπίνω τι (πίνω ἐξ ὁλοκλήρου, τό ἐξαντλῶ) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συν-επ-ελαφρῦνω· ἐλαφρύνω τι (τό κάμνω ἐλαφρότερον) ἐν συνεργασίᾳ μετά τινος, συνεργῶ εἰς τήν ἐλάφρυνσιν, βοηθῶ εἰς τό νά φερῃ (βαστάζῃ) τίς τι.

συν-επ-ερίζω· συναμιλλῶμαι, φιλονικῶ, «συνερίζομαι».

συν-έπεσον, ἀόρ. β' τοῦ **συμπίπτω.**

συν-επ-εσπόμην, ἀόρ. β' τοῦ **συνεφέπομαι.**

συν-επ-έστην, ἀόρ. β' τοῦ **συνεφίστημι.**

συν-επ-εύχομαι, μελλ. **-εύξομαι,** ἀποθ.· συνεύχομαι, ἀπό κοινοῦ μετά τινος (ἤ συγχρόνως) προσεύχομαι ‖ συνυπόσχομαι.

συν-επ-ηχέω, μελλ. **-ήσω**· ἠχῶ ὁμοῦ, ἐπηχῶ συγχρόνως μετά τινος, συμψάλλω, συνοδεύω παιᾶνα μέ τόν ἦχον τῆς φωνῆς μου, «κρατῶ τό ἴσον τῆς φωνῆς ἤ τοῦ ἤχου».

συν-επι-βαίνω, μελλ. **-βήσομαι**· ἐπιβαίνω (ἀναβαίνω ἤ ἐπιβιβάζομαι) ὁμοῦ μετά τινος.— ■ ἐπιχειρῶ ὁμοῦ μετά τινος.

συν-επι-βουλεύω, μελλ. **-σω**· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἐπιβουλεύομαί τινα, συμπράττω (συνεργῶ) εἰς τήν κατάστρωσιν ἐπιβούλων σχεδίων.

συν-επι-γρᾰφεύς, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου τινός ἐπιγραφεύς (ἀρχειοφύλαξ, ληξίαρχος), ὁ συγγραμματεύς.

συν-επι-θῡμέω, **-ήσω**· ὁμοῦ μετά τινος ἐπιθυμῶ τι.

συν-επί-κειμαι, μελλ. **-κείσομαι,** παθητ.· ἐπίκειμαι (ἐπιτίθεμαι) ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω εἰς ἐπίθεσιν.

συν-επι-κοσμέω, μελλ. **-ήσω**· ἀπό κοινοῦ ἐπικοσμῶ (τακτοποιῶ, στολίζω).

συν-επι-κουρέω, μελλ. **-ήσω**· εἶμαι συνεπίκουρος, ἀπό κοινοῦ ἐπικουρῶ, προσέρχομαι ὡς ἐπίκουρος (συνεπίκουρος), βοηθῶ, ἀνακουφίζω.

συν-επι-κουφίζω, μελλ. **-ίσω**· ἐπικουφίζω (ἐλαφρύνω) ὁμοῦ μετά τινος ἤ συγχρόνως, συντελῶ εἰς ἀνακούφισιν.

συν-επι-κρᾰδαίνω· ἀπό κοινοῦ μετά τινος κραδαίνω (ἐπισείω, κινῶ) πρός τά ὀπίσω καὶ πρός τά ἐμπρός.

συν-επι-λαμβάνομαι, μελλ. **-επιλήψομαι,** ἀποθ.· ὁμοῦ μετά τινος λαμβάνω μέρος εἴς τι, ἐπιλαμβάνομαί τινος ἐν συμπράξει μετά τινος, συμμετέχω ‖ λαμβάνω μέρος μετά τινος, «παίρνω τό μέρος του», τόν ὑποστηρίζω.

συν-επι-μαρτῠρέω· ἀπό κοινοῦ ἐπιμαρτυρῶ (ἐπιβεβαιῶ), συνεπιβεβαιῶ, συνεπικυρώνω.

συν-επι-μελέομαι, ἀποθ. μετά μέσ. μελλ. **-ήσομαι,** παθ. ἀόρ. α' **-επεμελήθην**· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἐπιμελοῦμαι (φροντίζω περί) τινος, φροντίζω συγχρόνως, μετέχω εἰς κοινήν φροντίδα ‖ προνοῶ (λαμβάνω πρόνοιαν) ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων.

συν-επι-μελητής, **-οῦ,** ὁ· ὁ ἀπό κοινοῦ φροντίζων περί τινος, ὁ συμβοηθός ἐπιμελητοῦ, ὡς καὶ νῦν συνεπιμελητής, σύντροφος.

συν-έπιον, ἀόρ. β' τοῦ **συμπίνω.**

συν-επι-πλέκω, μελλ. **-ξω**· πλέκω ἀπό κοινοῦ, συνυφαίνω.

συν-επι-πλέω, μελλ. **-πλεύσομαι**· ἀπό κοινοῦ ἐπιπλέω κατά τινος, συμπράττω εἰς ναυτικήν ἐκστρατείαν.

συν-επι-ρρώννῡμι, μελλ. **-επιρρώσω**· ἐπιρρωννύω (ἐνδυναμώνω) ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συμβάλλω εἰς τήν ἐπίρρωσιν, ἐνισχύω.

συν-επι-σκοπέω, μελλ. *-επισκέψομαι·* πρκ. *-επέσκεμμαι·* ἐπισκοπῶ (ἐξετάζω) ἀπό κοινοῦ μετά τινος, συνεξετάζω.

συν-επι-σπάω, μελλ. *-ἅσω·* ἐπισπῶ (ἐπισύρω, σύρω, ἕλκω) ἀπό κοινοῦ μετά τινος.— μέσον, συμπαρασύρω μαζί μου (καί μάλιστα ἐπί κακῷ) ‖ προσελκύω τινά πρός τό μέρος μου, «τόν παίρνω μέ τό μέρος μου», τόν κάμνω νά δεχθῇ τάς ἀπόψεις μου.

συν-επι-σπέσθαι, συν-επι-σπόμενος, ἀπρφ. καί μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *συνεφέπομαι.*

συν-επι-σπεύδω, μελλ. *-σω·* ἐπισπεύδω (ἐπιταχύνω) ἀπό κοινοῦ μετά τινος, συντελῶ εἰς τήν ἐπιτάχυνσιν, λατ. **accelero.**

συν-επίσταμαι, ἀποθ.· μαζί μέ ἄλλον (ἤ ἄλλους) γνωρίζω τι καλῶς, γινώσκω τι ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ‖ εἶμαι μέτοχος (κάτοχος) τῶν μυστικῶν τινος ‖ εἶμαι μεμυημένος εἴς τι

συν-επι-στέλλω, μελλ. *-στελῶ·* ἐπιστέλλω ὁμοῦ μετά τινος, παραγγέλλω ἀπό κοινοῦ.

συν-επι-στρατεύω, μελλ. *-σω·* ἐκστρατεύω ἀπό κοινοῦ, συνεκστρατεύω.

συν-επι-στρέφω, μελλ *-ψω·* ἐπιστρέφω ὁμοῦ (ἤ συγχρόνως). **2)** μτβτ., μαζί μέ ἄλλους κόμνω τινά νά στραφῇ πρός τι, τόν καθιστῶ προσεκτικόν.

συν-επ-ισχύω, μελλ. *-ὑσω·* ἀπό κοινοῦ ἐνισχύω (ὑποστηρίζω, βοηθῶ) ‖ ἐνώνω τάς δυνάμεις μου μετά τινος.

συν-επι-τελέω, μελλ. *-έσω·* ἐπιτελῶ (ἐκτελῶ) ἀπό κοινοῦ μετά τινος ‖ συνεργῶ (συμπράττω, συντελῶ) εἰς τήν ἐπιτέλεσίν τινος.

συν-επι-τίθημι, μελλ. *-επιθήσω·* ἐπιδέτω ὁμοῦ ἤ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.— μέσον, ἐπιτίδεμαι (ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ) ἀπό κοινοῦ μετά τινος ‖ μεταχειρίζομαί τι πρός ἰδίαν μου ὠφέλειαν.

συν-επι-τρίβω· μελλ. *-ψω·* ἐξολοθρεύω, καταστρέφω ἐντελῶς, ἤ συγκαταστρέφω (μετ' ἄλλου).

συν-επί-τροπος, ὁ· ὡς καί νῦν, συνεπίτροπος, ἐπίτροπος μετ' ἄλλων, ἐπίτροπος καί αὐτός.

συν-έπλᾶσα, ἀόρ. α' τοῦ *συμπλάσσω.*

συν-έπλεξα, ἀόρ. α' τοῦ *συμπλέκω.*

συν-έπομαι, ἀόρ. 6' *-εσπόμην,* ἀποθ.· ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, συνακολουθῶ, ἀκολουθῶ κατά πόδας, συνοδεύω ‖ *ποίμναις συνέπομαι* = ἀκολουθῶ τά ποίμνια, τά ποιμαίνω, τά βόσκω.— **II** ἀκολουθῶ κατά διάνοιαν, παρακολουθῶ διανοητικῶς, καταλαμβάνω, ἐννοῶ.

συν-επ-όμνῡμι· *ἐπόμνυμι* (δηλ. ὁρκίζομαι) ἐπιπροσθέτως.

συν-έπνιξα, ἀόρ. α' τοῦ *συμπνίγω.*

συν-έπρηξα, ἰων. ἀόρ. α' τοῦ *συμπράσσω.*

συν-εραστής, *-οῦ,* ὁ (*συνεράω*)· ὡς καί νῦν, συνεραστής, ὁ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐραστής, ἀντεραστής.

συν-εράω (Α)· ἀγαπῶ ἀπό κοινοῦ μετά τινος, ἀγαπῶ τό αὐτό πρόσωπον πού ἀγαπᾷ καί ἄλλος τις.— μέσον καί παθητ., *συνερῶμαί τινι*=ἀγαπῶμαι μετά τινος ἀμοιβαίως, ἀνταποκρίνομαι εἰς τόν ἔρωτά του ‖ ἀπολαύω ἀγάπης ὁμοῦ μετά τινος.

συν-εράω (Β)· συλλέγω, συναθροίζω, συμφέρω·

συν-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι·* πρκ. *-είργασμαι·* (ἐν ἐνεργ. καί παθ. ἐννοίᾳ)· ἀποθ.· ὡς καί νῦν, συνεργάζομαι ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω, συνεργῶ, συντελῶ ‖ βοηθῶ, συνεισφέρω εἰς τι ‖ μτχ. πρκ. ἐν παθ. ἐνν.: *λίθοι ξυνειργασμένοι* = λίθοι ἐπεξειργασμένοι πρός οἰκοδομήν.

συν-εργάτης, *-ου,* ὁ· ὡς καί νῦν, συνεργάτης, ὁμοῦ μετά τινος ἐργαζόμενος, συνεργαζόμενος, συμβοηθός, συνεργός, σύντροφος.

συν-εργάτῐνης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντί *συνεργάτης.*

συν-εργάτις, *-ίδος,* ἡ, θηλ. τοῦ *συνεργάτης.*

συν-εργέω, πρτ. *συνήργουν* (*συνεργός*)· ἐργάζομαι ὁμοῦ μετά τινος, συνεργάζομαι, ὡς καί νῦν συνεργῶ, συντελῶ, συμπράττω, συμβοηθῶ, συμπράττω ὡς βοηθός

συν-εργήτης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντί *συνεργάτης.*

συν-εργία, ἡ (*συνεργός*)· ὡς καί νῦν, συνεργία, συνεργασία, ἐργασία ἀπό κοινοῦ γινομένη, βοήθεια ‖ ἐν κακῇ ἐνν., συνωμοσία, συνεννόησις, συνεπιβουλή.

συν-εργός, *ὀν* (*σὺν+ἔργον*)· ὁ ὁμοῦ (ἀπό κοινοῦ) ἐργαζόμενος, συνεργάτης, συμβοηθός, ὡς καί νῦν συνεργός ‖ ὁ λαμβάνων μέρος εἴς τι, ὁ συμπράττων, ὁ συνεισφέρων εἴς τι (πρός τι).— ὡς οὐσ. *ὁ (ἡ) συνεργὸς*=ὁ συνεργάτης, ὁ βοηθός, ὁ συμπράκτωρ, ὁ συνεργός.

συν-έργω, παλαιότ. τύπος τοῦ *συνείργω* (βλ. λ.).

συν-έρδω, μελ. *-ξω·* συμπράττω εἴς τι, συνεργῶ, συνεργάζομαι.

συν-ερείδω, μελλ. *-σω·* ἀόρ. α' *συνείρησα·* ἐρείδω ὁμοῦ, στερεώνω τό ἕν ἐπί τοῦ ἄλλου ‖ ἑνώνω στερεά, συναρμόζω, συσφίγγω.— παθητ., ἀόρ. α' *συνηρείσθην·* πρκ. *συνήρεισμαι* ἤ *συνερήρισμαι·* συνδέομαι στερεά, συσφίγγομαι, συγκλείομαι.

συν-ερέω, ἀττ. **συν-ερῶ,** μέλλων ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ὡς ἐνεστ. χρησιμοποιουμένου τοῦ *συναγορεύω* ἤ τοῦ *σύμφημι*)· θά συνηγορήσω, θά ὑποστηρίξω δι' ἀγορεύσεως, θά ὁμιλήσω πρός ὑπεράσπισίν τινος.

συν-έρῐδος, ἡ· συνεργάτις, βοηθός, καί μάλιστα ἐργάτις μεμισθωμένη ὅπως βοηθῇ εἰς οἰκιακάς ἐργασίας (εἰς τό νήθειν, ὑφαίνειν κ. ἄ.).

συν-ερκτικός, *ή, όν* (*συνέργω*)· ἐπί ρήτορος φέροντος τόν ἀντίπαλον εἰς ἀδιέξοδον, «ποὺ τόν κολλάει στόν τοῖχο», ὁ πειστικός, ὁ βίαιος, ὁ συναρπαστικός.

συν-έρπω, μελλ. *ψω·* ἕρπω ὁμοῦ, σύρομαι ὁμοῦ μετά τινος.

συν-έρραξα, ἀόρ. α' τοῦ *συρράσσω* (βλ. λ.).

συν-έρρηγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συρρήγνυμι.*

συν-έρρηξα, ἀόρ. α' τοῦ *συρρήγνυμι.*

συν-έρρωγα, ἀμτβ. πρκ. β' τοῦ *συρρήγνυμι.*

συν-έρχομαι, μελλ. *-ελεύσομαι·* ἐνεργ. ἀόρ. β' *-ῆλθον,* πρκ. *-ελήλυθα·* ἀποθ.· ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ὁμοῦ μετά τινος.— **II** ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἔρχομαι εἰς ἕν καί τό αὐτό μέρος, ὡς καί νῦν συνέρχομαι ‖ ἔχω σχέσεις, ἔχω δοσοληψίας, μετά τινος. **2)** ἐν ἐχθρικῇ ἐνν., συναντῶμαι μετά τινος ἐν μάχῃ, ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι, ἀντιμετωπίζω, λατ. **concurrere** ‖ ἐπί μάχης, συνάπτομαι, διεξάγομαι, γίνομαι, λαμβάνω χώραν. **3)** μετά συστοίχ. αἰτ., *στρατείαν συνέρχομαι*=λαμβάνω μέρος εἰς τήν ἐκστρατείαν (ὡς τό *ὁδὸν ἔρχομαι*) | *συνέρχομαι λέχος τό σόν*=λαμβάνω μέρος (συμμετέχω) εἰς τήν κλίνην σου.— **III** ἐπί πραγμάτων, συνδέομαι εἰς ἕν, ἑνώνομαι.— **IV** ἐπί συμβάντων, συμβαίνω, συντρέχω, συμπίπτω, λαμβάνω χώραν, ὁμοῦ (ἤ συγχρόνως).

συν-ερωτάω, μελλ. *-ήσω·* ἀπό κοινοῦ (ἤ συγχρόνως) μετά τινος ὑποβάλλω ἐρωτήσεις.— **II** ἐπιβεβαιῶ (καθορίζω) τι δι' ἐρωτήσεων καί ἀποκρίσεων: *συνερωτῶ λόγον*=δι' ἐρωταποκρίσεων συμπεραίνω (ἐξάγω συμπέρασμα).—παθητ., ἐπιβεβαιοῦμαι (καθορίζομαι, συμπεραίνομαι) διά τοιούτων ἐρωταποκρίσεων.

σύν-ες, προστ. ἀορ. 6' τοῦ *συνίημι* (βλ. λ.)· «πρόσεξε! παρατήρησε! ἐννόησέ το! κατάλαβέ το»!

συν-εσθίω, μελλ. *-έδομαι·* ἀόρ. 6' *-έφᾰγον·* ἐσθίω ὁμοῦ, συντρώγω.

σύν-εσις, ἀττ. **ξύν-εσις,** *-εως,* ἡ (*συνίημι*)· συμβολή, συνάντησις, ἕνωσις, συρροή.— **II** μτφρ., ἱκανότης (δύναμις) τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι καί κατανοεῖν, ὀξύνοια, εὐφυΐα, κρίσις, κατανόησις ‖ ὡς καί νῦν, σύνεσις, φρόνησις. **2)**=*συνείδησις* (βλ. λ.).

συν-εσπάραξα, ἀόρ. α' τοῦ *συσπαράσσω.*

συν-εσπόμην, ἀόρ. 6' τοῦ *συνέπομαι* (βλ. λ.).

συν-έσταλμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συστέλλω.*

συν-εσταότες, πληθ. ἐπ. μτχ. πρκ. τοῦ *συνίστημι.*

συν-εσταυρωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συσταυρόω.*

συν-εστάλην, παθ. ἀόρ. 6' τοῦ *συστέλλω.*

συν-έστειλα, ἀόρ. α' τοῦ *συστέλλω.*

συν-έστην, ἀόρ. 6 τοῦ *συνίστημι.*

συν-εστῐάω, μελλ. *-άσω·* ἑστιῶ (φιλοξενῶ, φιλεύω, περιποιοῦμαί) τινα ἐκ τῷ οἴκῳ μου μαζί μέ ἄλλους.—παθητ., συνευωχοῦμαι, συντρώγω, μετ' ἄλλων.

συν-εστίη, ἡ (*σὺν+ἑστία*)· συνευωχία, συμπόσιον, συνεστίασις ‖ συναναστροφή.

συν-έστιος, *ον* (*σὺν+ἑστία*)· ὁ μετέχων τῆς ἑστίας τινός, ὁ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ μετά τι-

νος, ὁ σύνοικος ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ συνέστιος***=ὁ συνδαιτυμών, ὁ ὁμοτράπεζος ‖ ὁ σύνοικος, ὁ ἔνοικος ‖ ὁ φιλοξενούμενος, ὁ «μουσαφίρης». **2)** περὶ τοῦ Διός, ὁ προστάτης τῆς ἑστίας.

συν-εστώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***συνίστημι***.

συν-έσχον, ἀόρ. β' τοῦ ***σὺνέχω***.

συν-έταιρος, ὁ (***σὺν+ἑταῖρος***)· ὡς καὶ νῦν, συνέταιρος, σύντροφος, μέτοχος, συνάδελφος, φίλος.

συν-ετᾰράχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***συνταράσσω***.

συν-ετᾰφην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***συνθάπτω***.

συν-ετάχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***συντάσσω***.

συν-ετέθειντο, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ ***συντίθημι***.

συν-έτλᾱν, δωρ. ἀόρ. β' τοῦ ***συντλάω***.

σύν-ετο, ἐπ. **ξύνετο,** γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***συνίημι***.

συν-ετός, ***ή, ὸν*** (***συνίημι***)· ὁ ταχὺς εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ κατανοεῖν, ὀξύνους, εὐφυής, νοήμων ‖ ὡς καὶ νῦν, συνετός, σώφρων, νουνεχής, φρόνιμος ‖ μετὰ γεν. πραγμ., ὁ δεξιὸς εἴς τι, ὁ ἄξιος διά τι.— **II** παθητ., ὁ εὐκόλως κατανοούμενος, εὐνόητος, νοητός, καταληπτός.— **III** τὸ οὐδ. πληθ. ***συνετὰ*** ὡς ἐπίρρ.=***συνετῶς***=εὐνοήτως, καταληπτῶς ‖ μετὰ συνέσεως, ὡς καὶ νῦν συνετῶς.

συν-στρῑβην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***συντρίβω***.

συν-ευ-δαιμονέω, μελλ. ***-ήσω***· εὐδαιμονῶ ὁμοῦ μετά τινος, συμμετέχω εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τινός, εἶμαι καὶ ἐγὼ εὐδαίμων.

συν-ευ-δοκέω, μελλ. ***-ήσω***· ἀπό κοινοῦ μετά τινος ἐπιδοκιμάζω, συγκατανεύω, συναινῶ, συμφωνῶ.

συν-εύδω, μελλ. ***-ευδήσω***· συγκοιμῶμαι μετά τινος ‖ ***ὁ ξυνεύδων χρόνος***=ὁ χρόνος ὁ συμπίπτων μὲ τὸν ὕπνον τινός, ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον κοιμᾶταί τις.

συν-ευνάζω, μελλ. ***-ω***· βάλλω τινὰ νὰ κατακλιθῇ (νὰ πλαγιάσῃ νὰ κοιμηθῇ) εἰς τὴν αὐτὴν ***εὐνὴν*** (κλίνην) μετά τινος, τὸν συγκοιμίζω.— παθητ., συγκοιμῶμαι μετά τινος, πλαγιάζω εἰς τὴν ἰδίαν μὲ αὐτὸν ***εὐνὴν*** (κλίνην).

συν-ευνέτης, ***-ου,*** ὁ· ὁ ὁμόκοιτος, ὁ μετέχων τῆς ***εὐνῆς*** (κλίνης), ὁ σύζυγος, σύντροφος τῆς ζωῆς ‖ θηλ. ***συν-ευνέτις, -ιδος,*** ἡ=ἡ σύζυγος ἢ ἡ παλλακή.

σύν-ευνος, ***ον*** (***σὺν+εὐνή***)· ὁ συγκοιμώμενος, ὁ μετέχων τῆς ***εὐνῆς*** (κλίνης) ‖ ὡς οὐσ. ὁ (ἡ) ***σύνευνος***=σύζυγος, σύντροφος τῆς ζωῆς.

συν-ευ-πάσχω, μελλ. ***-πείσομαι***· ὁμοῦ μετ' ἄλλων εὐεργετοῦμαι (τυγχάνω καλῆς μεταχειρίσεως, ἀπολαύω συμπαθειῶν).

συν-ευ-πορέω, μελλ. ***-ήσω***· ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων συνεισφέρω, συμπρομηθεύω (μετὰ αἰτ. πραγμ.) ‖ μετὰ γεν. πραγμ., προμηθεύω (παρέχω) μέρος πράγματός τινος, συνεισφέρω εἰς (τοῦτο ἢ ἐκεῖνο) ‖ μετὰ δοτ. προσ., ὑποστηρίζω, βοηθῶ.

συν-ευ-τῡχέω· εἶμαι εὐτυχὴς ὁμοῦ μετά τινος, ὡς καὶ νῦν συνευτυχῶ.

συν-εύχομαι, μελλ. ***-ξομαι***· ἀποθ.· εὔχομαι (προσεύχομαι) ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, ἑνώνω τὰς εὐχάς μου μὲ τὰς ἰδικάς του.

συν-ευωχέομαι· ὡς καὶ νῦν, συνευωχοῦμαι, εὐωχοῦμαι ὁμοῦ μετά τινος.

συν-έφᾰγον, ἐν χρήσει ὡς ἀόρ. β' τοῦ ***συνεσθίω***.

συν-εφ-άπτομαι, ἰων. **-επάπτομαι·** μελλ. ***-εφάψομαι***· ἀποθ.· ὁμοῦ μετά τινος βάλλω χεῖρα ἐπί τινος («πιάνω» τι, λαμβάνω μέρος εἴς τι), μετὰ γεν. πραγμ. **2)** μετὰ γεν. προσ., ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ἐπιτίθεμαι κατά τινος, συμμετέχω εἰς ἐπίθεσιν κατά τινος.

συν-εφ-έλκω, μελλ. ***-ξω***· ἀόρ. α' ***-εφείλκῡσα***· ἐφέλκω (σύρω, ἑπισύρω) ὁμοῦ, ἀπό κοινοῦ σύρω κατόπιν μου (ἢ πρὸς τὸ μέρος μου), συμπαρασύρω.

συν-εφ-έπομαι, ἀόρ. β' ***-εφεσπόμην,*** ἰων. ***-επεσπόμην***· ἀποθ.· συνεπακολουθῶ, ἐπακολουθῶ ὁμοῦ, συνοδεύω μετ' ἄλλων.

συν-έφ-ηβος, ***ον***· ὁ ἔφηβος καὶ αὐτός, συνομήλιξ ἐφήβου, σύντροφος τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας.

συν-εφ-ίστημι· ὁμοῦ ἢ συγχρόνως ***ἐφίστημι*** (βάλλω, τοποθετῶ, καθορίζω) τινά ὥς τι ‖ μτφρ., καθιστῶ τινα προσεκτικόν, τοῦ ἐφιστῶ τὴν προσοχήν του ‖ ὡσ. φαινομεν. ***ὡς ἀμτβ. συνεφίστημι*** (ἐνν. ***τὸν νοῦν***) =ὁμοῦ μετ' ἄλλων (ἢ συγχρόνως μὲ αὐτούς) ἐφιστῶ τὴν προσοχήν μου εἴς τι, προσέχω εἴς τι, παρατηρῶ τι.— παθητ., ***συνεφίστᾰμαι,*** μετ' ἐνεργ., ἀορ. β' ***-επέστην,*** πρκ. ***-εφέστηκα***· ὁμοῦ μετά τινος τοποθετοῦμαι ὡς ἐπιστάτης, συνεπιστατῶ, συνεπιτηρῶ, συνεπιβλέπω, **2)** ὁμοῦ μετά τινος ἐγείρομαι καὶ ἐπιτίθεμαι ἐναντίον ἄλλου.

συν-έφραξα, ἀόρ. α' τοῦ ***συμφράσσω***.

συν-εχᾰρην, παθ. ἀόρ. β' τοῦ ***συγχαίρω***.

συν-έχεα, ἀόρ. α' τοῦ ***συγχέω***.

συν-έχεια, ἡ (***συνεχής***)· ὡς καὶ νῦν, συνέχεια, ἐξακολούθησις, ἀδιάκοπος σειρὰ πραγμάτων, συνοχή.— **II** συνεχὴς προσοχή, ἐπιμονή, καρτερικότης.

συν-έχευα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***συγχέω***.

συν-εχέως, ἰων. ἀντὶ ***συνεχῶς***.

συν-εχής, ***ὲς*** (***συνέχω***)· ὁ συνέχων, ὁ συγκρατῶν ‖ ὁ συνημμένος, πυκνός ‖ ὡς καὶ νῦν, συνεχής, ἀδιάκοπος, ὁ ἀποτελῶν ἀδιάσπαστον σειράν ‖ μετὰ δοτ., ὁ ἔχων συνέχειαν μετά τινος, ὁ συνημμένος εἴς τι(να), ὁ συνεχόμενος, ὅμορος, γείτων, παρακείμενος.— **II** ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, συνεχής, ἀδιάκοπος, ἄνευ διαλείμματος ‖ τὸ οὐδ. ***συνεχὲς*** ὡς ἐπίρρ.=***συνεχῶς,*** ἀδιαλείπτως, ἀδιακόπως, ἄνευ διακοπῆς.

συν-εχθαίρω· ἀπό κοινοῦ μετά τινος μισῶ (αἰσθάνομαι μῖσος ἐναντίον τινός).

συν-έχθω, ποιητ. ἀντὶ ***συνεχθαίρω*** (βλ. λ.).

συν-εχῠθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***συγχέω***.

συν-έχω, ἀττ. **ξυν—**· μελλ. ***-έξω***· ἀόρ. β' ***συνέσχον***· κρατῶ ὁμοῦ, συγκρατῶ, συσφίγγω, συνδέω ‖ ***συνέχω τὴν εἰρεσίαν*** = τηρῶ ἡνωμένους τοὺς κωπηλάτας, τοὺς κάμνω νὰ κωπηλατοῦν ἐν ρυθμῷ. **2)** περιέχω, περιλαμβάνω, ἐμπεριέχω, συμπεριλαμβάνω. **3)** ἐξαναγκάζω, ἐκβιάζω, καταπιέζω, καταδυναστεύω ‖ παθητ., καταπιέζομαι, ἀναγκάζομαι, στενοχωροῦμαι, ἐπηρεάζομαι ἐκ τινος, ἐνοχλοῦμαι ἀπό τι. **4)** ***ἐν τῷ*** παθητ., ***συνέχομαι αἰχμῇσι*** = συνάπτω μάχην ἐκ τοῦ συστάδην (μάχομαι) διὰ δοράτων.

συν-εχῶς, ἰων. **-έως,** ἐπίρρ. τοῦ ***συνεχής***· συνεχῶς, ἀδιαλείπτως, ἀδιακόπως.

συν-εψιάω (***σὺν+ἐψιάομαι***)· παίζω ὁμοῦ, συμπαίζω.

συν-εώνημαι, πρκ. τοῦ ***συνωνέομαι***.

συν-ηβάω, μελλ. ***-ήσω***· ὁμοῦ μετά τινος διέρχομαι τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, εἶμαι καὶ ἐγὼ ἔφηβος (ὅπως καὶ ἄλλος τις).

συν-ηβολέω· συμβάλλω, συναντῶ.

σύν-ηβος, ***ον*** (***σὺν+ἥβη***)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, συνέφηβος, ὁ τῆς ἰδίας νεανικῆς ἡλικίας ‖ ὡς οὐσ., ***ὁ σύνηβος***=ὁ νεαρὸς φίλος (σύντροφος, ἑταῖρος).

συν-ήγᾰγον, ἀόρ. β' τοῦ ***συνάγω***.

συν-ηγορέω, μελλ. ***-ήσω*** (***συνήγορος***)· ὡς καὶ νῦν, συνηγορῶ, εἶμαι συνήγορός τινος, ὑπερασπίζω τινὰ ἐν δικαστηρίῳ, διάφ. τῷ ***συνδικέω*** ‖ ***συνηγορῶ τῷ κατηγόρῳ***=ὑποστηρίζω τὸν κατήγορον.

συν-ηγορία, ἡ (***συνηγορέω***)· ὡς καὶ νῦν, συνηγορία, τὸ συνηγορεῖν ὑπὲρ τινος, ἀγόρευσις ὑπὲρ τινος ἐν δικαστηρίῳ.

συν-ηγορικός, ***ή, όν***· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς συνήγορον ‖ ***τὸ συνηγορικὸν*** = ἡ ἁμοιβὴ τοῦ συνηγόρου (συνισταμένη εἰς μίαν δραχμὴν ἡμερησίως, ἀλλὰ καταβαλλομένη μόνον εἰς τοὺς δημοσίους συνηγόρους, καὶ μόνον καθ' ἃς ἡμέρας συνεδρίαζε τὸ δικαστήριον).

συν-ήγορος, ***ον*** (***σὺν+ἀγορεύω***)· ὁ συμφωνῶν, ὁ ὁμιλῶν κατὰ τρόπον συμφωνοῦντα πρὸς ἄλλων ἀγορεύσεις. **2)** ὁ συνηγορῶν ὑπὲρ τινος, ὁ ὑπερασπίζων τινά, κυρ. ἐν δικαστηρίῳ ‖ ὡς οὐσ., ***ὁ συνήγορος*** = ὡς καὶ νῦν, συνήγορος, ῥήτωρ ὑπερασπίσεως ‖ συνήγορος τῆς Πολιτείας, ὑπερασπίζων τοὺς νόμους ἐναντίον τῶν προτεινομένων μεταβολῶν ‖ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου, διάφ. τῷ ***σύνδικος*** (βλ. λ.).

συν-ήδειν, ἀττ. **ξυνῄδη,** ὑπερσ. τοῦ ***σύνοιδα*** (βλ. λ.).

συν-ηδέατε, ἰων. β' πληθ. ὑπερσ. τοῦ ****συνείδω***.

συν-ήδομαι, μελλ. ***-ησθήσομαι***· ἀόρ. α' ***-ήσθην***· ἀποθ.· ἥδομαι (τέρπομαι, χαίρω) ἀπό κοινοῦ μετά

τινος, τὸν συγχαίρω ‖ ὡσ. μετὰ δοτ. πραγμ., χαίρω, (τέρπομαι, εὐχοριστοῦμαι) διά τι.

συν-ήθεια, ἡ (*συνήθης*)· τὸ ζῆν ἢ διαμένειν ὁμοῦ, τὸ συγκατοικεῖν, συναναστροφή, στεναὶ σχέσεις, γνωριμία, φιλία, οἰκειότης, λατ. **consuetudo.**— ‖ ὡς καὶ νῦν, συνήθεια, ἕξις, ἔθος, ἔθιμον.

συν-ήθης, *ες,* γεν. *-εος,* καὶ συνηρ. *-ους*· γεν. πληθ. *συνηθέων* καὶ συνηρ. *συνήθων*· (*σὺν*+*ἦθος*)· ὁ συνδιατρίβων μετά τινος, ὁ συνδιαιτώμενος (συγκατοικῶν) μετ' αὐτοῦ, ὁ οἰκεῖος, φίλος ‖ ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ ἤθη καὶ ἔθιμα μετά τινος, ὅμοιος, συγγενής ‖ ὁ καλῶς προσηρμοσμένος εἴς τι ‖ *συνήθης τινί* = ὁ γνώριμος (φίλος) τινός, ὁ συνδεόμενος διὰ στενῆς φιλίας μετά τινος ‖ *χειρὶ συνήθης*=*χειροήθης* (βλ. λ.), τιθασευμένος, ἥμερος.— ‖ ὡς καὶ νῦν, συνήθης, συνηθισμένος ‖ οἰκεῖος.

συν-ηθροισμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συναθροίζω.*

συνήθως, ἐπίρρ. τοῦ *συνήθης* (βλ. λ.).

συν-ῆκα, ἀόρ. α' τοῦ *συνίημι.*

συν-ήκω· ἔχω ἔλθει ὁμοῦ (ἐπὶ τὸ αὐτό), ἔχω συγκεντρωθῆ.

συν-ήλασα, ἀόρ. α' τοῦ *συνελαύνω* (βλ. λ.).

συν-ῆλθον, ἀόρ. β' τοῦ *συνέρχομαι.*

συν-ηλῐκιώτης, *-ου, ὁ*=*συνῆλιξ* (βλ. λ.).

συν-ῆλιξ, *-ῐκος,* ὁ, ἡ (*σὺν*+*ἦλιξ*)· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, ὁ συνομῆλιξ, λατ. **aequalis** ‖ ὡς οὐσ. *ὁ (ἡ) συνῆλιξ*=ὁ συνομήλικος, σύντροφος, φίλος, συμπαίκτωρ.

συν-ηλῠσία, καὶ **συνήλῠσις,** ἡ (*συνέρχομαι, συνελεύσομαι*)· συνάντησις, συνέλευσις.

συν-ημερεύω, μελλ. *-σω* (*σὺν*+*ἡμέρα*)· διημερεύω (διέρχομαι τὴν ἡμέραν) μετά τινος, συζῶ, συνδιάγω, συναναστρέφομαι.

συν-ημοσύνη, ἡ (*συνήμων*)· ἕνωσις, συνένωσις, δεσμός, σχέσις ‖ ἐν τῷ πληθ., συνθῆκαι, συμφωνίαι, ἐπίσημοι ὑποσχέσεις.

συν-ήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*συνίημι*)· ὁ συνηνωμένος, συνδεδεμένος ‖ σύντροφος, ἑταῖρος.

συν-ήορος, δωρ. καὶ ἀττ. **συν-άορος,** *ον* (*σὺν*+*αἰωρέω, συναείρω*)· συνηνωμένος, στενὰ συνδεδεμένος, συνεζευγμένος ‖ ὡς οὐσ. ὁ (ἡ) *συνήορος* = ὁ σύζυγος (ἀνήρ), ἡ σύζυγος (γυνή).

συν-ηπεροπεύω, μελλ. *-σω*· ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἐξαπατῶ διὰ τεχνασμάτων.

συν-ηρετέω, μελλ. *-ήσω* (*σὺν*+*ἐρέτης*)· συγκωπηλατῶ ‖ μτφρ., συμπράττω, συνεργῶ, συμβοηθῶ, συμφωνῶ.

συν-ηρεφέω, μελλ. *-ήσω* (*συνηρεφής*)· ἐπιρρίπτω πυκνὴν σκιάν, ἐπισκιάζω.

συν-ηρεφής, *ὲς* (*σὺν* + *ἐρέφω*)· ὁ πυκνῶς ἐσκιασμένος, συνεσκιασμένος, συγκεκαλυμμένος.

συν-ήριθμος, *ον,* ποιητ. ἀντὶ *συνάριθμος* (βλ. λ.).

συν-ήρπᾰκα, πρκ. τοῦ *συναρπάζω.*

συν-ήρπασα, ἀόρ. α' τοῦ *συναρπάζω.*

συν-ήρτημαι, παθ πρκ. τοῦ *συναρτάω.*

συν-ήρων, πρτ. τοῦ *συνεράω.*

συν-ησσάομαι, ἀττ. **-ηττάομαι,** παθητ.· ἡττῶμαι ὁμοῦ, νικῶμαι καὶ ἐγὼ ὅπως καὶ ἄλλοι.

συν-ηυλίσθην, ἀόρ. α' τοῦ *συναυλίζομαι.*

συν-ηχέω, μελλ. *-ήσω*· ἠχῶ ὁμοῦ, ἠχῶ ἐν ἁρμονίᾳ μετά τινος, ἀντηχῶ.

συν-ήχθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *συνάγω.*

συν-ῆψα, ἀόρ. α' τοῦ *συνάπτω.*

συν-θᾱκέω, μελλ. *-ήσω* (*σύνθακος*)· κάθημαι ὁμοῦ μετά τινος, συμπαρακάθημαι, συσκέπτομαι.

σύν-θᾱκος, *ον*· ὁ καθήμενος μετά τινος, συγκαθήμενος, συμπαρακαθήμενος, συσκεπτόμενος. 2) ὁ συμμετέχων, ὁ συμμέτοχος, κοινωνός.

συν-θάλπω, μελλ. *-ψω*· θερμαίνω ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐν τῷ πληθ., θερμαίνουσιν ἀμοιβαίως ἀλλήλους ‖ μτφρ., θάλπω, καταπραΰνω, διὰ κολακευτικῶν λόγων, κολακεύω.

συν-θαμβέω· θαμβοῦμαι (ἐκθαμβοῦμαι) ὁμοῦ μετά τινος, συνεκπλήττομαι.

συν-θάπτω· θάπτω ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ, θάπτω μετ' ἄλλου.— παθητ., θάπτομαι ὁμοῦ ἢ μετ' ἄλλου.

συν-θεάομαι, μελλ. *-άσομαι,* ἀποθ.· θεῶμαι ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, βλέπω (παρατηρῶ) κοινὸν θέαμα. 2) ἐξετάζω ὁμοῦ, συνεξετάζω, ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς.

συν-θεᾱτής, *-οῦ,* ὁ (*συνθεάομαι*)· ὁ θεώμενος ὁμοῦ μετά τινος, ὁ συμπαρακαθήμενος ἐν τῷ θεάτρῳ.

συν-θεάτρια, ἡ, θηλ. τοῦ *συνθεατὴς* (βλ. λ.).

συν-θείς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *συντίθημι.*

συν-θέλω, ποιητ. ἀντὶ *συνεθέλω.*

σύν-θεμα, *-ατος,* τό, ποιητ. ἀντὶ *σύνθημα.*

συν-θέμενος, μτχ. μεσ. ἀορ. β' τοῦ *συντίθημι.*

σύν-θεο, ἐπ. ἀντὶ *συνθοῦ,* προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *συντίθημι.*

συν-θεσία, ἡ (*συντίθημι*)· τὸ τοποθετεῖν ὁμοῦ, τακτοποίησις, διευθέτησις, συνθήκη, συμφωνία, σύμβασις ‖ ἐν τῷ πληθ., ἐντολαί, διαταγαί, παραγγελίαι, ὁδηγίαι.

σύν-θεσις, ἡ (*συντίθημι*)· τὸ τιθέναι ὁμοῦ, τὸ συντιθέναι, ὡς καὶ νῦν σύνθεσις, συνδυασμός, συνένωσις, συναρμογή ‖ *σύνθεσις γραμμάτων* = ὁ συνδυασμός (ἡ πλοκὴ τῶν λέξεων καὶ φράσεων) ἐν τῷ λόγῳ.— ‖ μτφρ., συμφωνία, σύμβασις, συνθήκη (πρβλ. *συνθήκη*).

συν-θετικός, *ή, όν* (*συντίθημι*)· ὁ ἔμπειρος εἰς τὸ συντιθέναι (εἰς τὸ συνθέτειν).

σύν-θετο, ἐπ. ἀντὶ *συνέθετο,* γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *συντίθημι.*

σύν-θετος, *ον* (θηλ. ὡσ. καὶ *συνθέτη* ἢ *συνθετὴ*) (*συντίθημι*)· ὡς καὶ νῦν, σύνθετος, συντεθειμένος, συγκείμενος ἐκ μερῶν, οὐχὶ ἁπλοῦς ‖ πολύπλοκος, πολυσύνθετος.— ‖ μτφρ., ὁ πεπλασμένος, πλαστός, πλαστογραφημένος ,προσποιητός.— ‖ ὡσ. μτφρ., ὁ συμπεφωνημένος, ὁ κατὰ συμφωνίαν γινόμενος ‖ *ἐκ συνθέτου*=κατὰ συμφωνίαν=λατ. **ex compacto.**

συν-θέω, μελλ. *-θεύσομαι*· *θέω* (δηλ. τρέχω) ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἐπὶ πραγμάτων, συμβαδίζω, ἐξελίσσομαι σύμφωνα πρός τι, προχωρῶ σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τινός, ἀποβαίνω κατ' εὐχὴν ‖ τρέχω ὁμοῦ, συναντῶμαι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος.

συν-θεωρέω, μελλ. *-ήσω*· ὁμοῦ μετά τινος (ἢ συγχρόνως) παρατηρῶ (ἐπισκοπῶ, μελετῶ) ‖ μετέχω μετ' ἄλλων εἰς ἀποστελλομένην *θεωρίαν* (βλ. λ.), στέλλομαι μετ' ἄλλων *ὡς θεωρὸς* εἰς θρησκευτικήν τινα ἑορτήν.

συν-θήκη, ἡ (*συντίθημι*)· τὸ δέτειν [ὁμοῦ, τὸ συντιθέναι ‖ σύνδεσις (λέξεων καὶ προτάσεων).— ‖ ὡς καὶ νῦν συνθήκη, σύμβασις, συμφωνία, διευθέτησις, τακτοποίησις ‖ ἐν τῷ πληθ., ἄρθρα (διατάξεις) μιᾶς συνθήκης, ἀλλὰ καὶ ἡ συνθήκη ἐν τῷ συνόλῳ της.

σύν-θημα, *-ατος,* τὸ (*συντίθημι*)· τὸ συντεθειμένον, τὸ συνηρμολογημένον.— ‖ ὡς καὶ νῦν, σύνθημα, πᾶν τὸ ἐκ τῶν προτέρων συμπεφωνημένον, σημεῖον ‖ γεν., σημεῖον, ἔνδειξις, τεκμήριον, «σημάδι». 2) λέξις ἐκ τῶν προτέρων συμπεφωνημένη, ὡς καὶ νῦν «σύνθημα» (καὶ «παρασύνθημα» ἐν τῷ στρατεύματι), λατ. **tessera.** 3) συνθήκη, σύμβασις συμφωνία: *ἀπὸ συνθήματος*=κατὰ συμφωνίαν (ἢ συνεννόησιν) γενομένην ἐκ τῶν προτέρων.

συν-θημᾰτιαῖος, *α, ον* (*σύνθημα*)· συμπεφωνημένος, ὡρισμένος ἐκ τῶν προτέρων ‖ παρηγγελμένος εἰς συμπεφωνημένην τιμήν, δοθεὶς ἐργολαβικῶς.

συν-θηρᾱτής, *-οῦ,* ὁ (*συνθηράω*)· ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος θηρεύων, συγκυνηγός.

συν-θηράω, μελλ. *-άσω*· κυνηγῶ (ἐξέρχομαι εἰς θήραν) ὁμοῦ μετά τινος.— μέσον, ὁμοῦ μετά τινος συλλαμβάνω (θήραμα).— παθητ., συλλαμβάνομαι (καὶ δένομαι) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-θηρεύτης, *-οῦ,* ὁ (*συνθηρεύω*)·=*συνθηρατὴς* (βλ. λ.).

συν-θηρεύω·=*συνθηράω* (βλ. λ.), συγκυνηγῶ.— μέσον, ἀναζητῶ, συλλαμβάνω, κερδίζω ὁμοῦ κατόπιν ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν.— παθητ., ἀνακαλύπτομαι ὅτι εἶμαι.

σύν-θηρος, *ον* (*σὺν*+*θήρα*)· ὁ θηρεύων μετά τινος, ὁ συγκυνηγός ‖ ὁ ὁμοῦ μετά τινος ἀναζητῶν ἢ ἐπιδιώκων τι

συν-δῐᾰσώτης, -ου, ὁ· ὁ μετέχων εἰς *θίασον* (βλ. λ.), μέλος *θιάσου* (ἱεροῦ ὁμίλου) || γενικῶς, σύντροφος, ἑταῖρος, φίλος.

συν-δλάω, μελλ. *-ἄσω*· ἀπό κοινοῦ μετά τινος δλῶ (συντρίβω).

συν-δλίβω, μελλ. *-ψω*· ὡς καὶ νῦν, συνδλίβω (δλίβω, πιέζω, ὁμοῦ μετά τινος), συμπιέζω.

συν-θνήσκω, μελλ. *-θᾰνοῦμαι*· ἀόρ. β' *-ἔθᾰνον*, ἀπρφ. *-θανεῖν*· ἀποθνήσκω μετά τινος, συναποθνήσκω.

συν-θοινᾰ́τωρ, *-ορος*, ὁ (*σὺν+θοινάω*)· ὁ συμμετέχων εἰς εὐωχίαν, ὁ συνδαιτυμὼν ἐν εὐωχίᾳ, ὁ συνευωχούμενος.

συν-θρᾱνόω, μελλ. *-ώσω*· συντρίβω εἰς τεμάχια, κατασυντρίβω.

συν-θραύω, μελλ. *-σω*· θραύω εἰς τεμάχια, κατασυντρίβω, «τσακίζω».

σύν-θρηνος, *ον*· ὁ συνθρηνῶν, ὁ θρηνῶν μετά τινος, ὁ συμμετέχων θρήνου.

σύν-θρονος, *ον*· ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θρόνου μετά τινος, ὁμόθρονος, συγκάθεδρος, συνάρχων, συμβασιλεύς.

σύν-θροος· ὁ ὁμοῦ ἠχῶν, ὁ τὸν αὐτὸν ἦχον ἐκπέμπων, ὁ ἐν ἁρμονίᾳ μετά τινος ἠχῶν.

συν-θρύπτω, μελλ. *-ψω*· συντρίβω, «τσακίζω», μεταβάλλω εἰς θρύμματα (εἰς συντρίμματα) || μτφρ., μαλακώνω, ἀποχαυνώνω.

συν-θύω, μελλ. *-θῦσω*· προσφέρω θυσίαν ὁμοῦ μετά τινος, θυσιάζω ἀπὸ κοινοῦ, συνθυσιάζω

συν-ἰδεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***συνείδω.*

συν-ἴει, προστ. ἐν., ἢ γ' ἑν. πρτ. τοῦ *συνίημι*.

συν-ἶεμεν, ἐπ. ἀντὶ *συνιέναι*, ἀπρφ. ἐν. τοῦ *συνίημι*.

σύν-ἱεν, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *συνίημι*.

συν-ιερο-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· ὁμοῦ μετά τινος *ἱεροποιῶ* (δηλ. προσφέρω θυσίας).

συν-ιζάνω· ὁμοῦ μετά τινος κατακαθίζω (καταπίπτω), ὁμοῦ καταστα λάζω || συγκαταπίπτω, συγκαταρρέω, σωριάζομαι ὅπως ἄλλοι || συστέλλομαι, ζαρώνω. **2)** πίπτω, κατευνάζομαι, ἡσυχάζω (ἐπὶ ἀνέμου).

συν-ίζω, μελλ. *-ιζήσω*· ἀμτβ., καθίζω ὁμοῦ, συγκάθημαι, συνεδριάζω || καταβυθίζομαι, καταπίπτω.— **II** μτβ. ἐνεργείας, κάμνω τινὰ νὰ βυθισθῇ, νὰ καταπέσῃ.

συν-ίημι, ἀττ. **ξυνίημι** (διὰ τὴν προσφδ. βλ. *ἵημι*)· πρτ. *συν-ίην* ἢ *συν-ίειν*· μελλ. *συν-ήσω* ἢ *συν-ήσομαι*· ἀόρ. α' *συν-ῆκα*· πρκ. *συν-εἶκα*·—ὡσ. (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *συνιέω*) γ' πληθ. ἐν. *συνιοῦσι*, ἀπρφ. *συνιεῖν*, προστ. *συνίει*, ἀπρφ. *συνιέμεν*· γ' ἑν. πρτ. *συνίει*, γ' πληθ. *συνίεσαν*, ἐπ. *ξύνιεν*.—ὡσ. (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *συνίω*) γ' πληθ. πρτ. *ξύνιον*· ἀόρ. α' *ξυνέηκα*· προστ. ἀόρ. β' *ξύνες*· γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' *ξύνετο*, γ' πληθ. ὑποτ. *συνώμεθα*· πέμπω ὁμοῦ, συνεκπέμπω, ἐκφέρω ὁμοῦ, συνεκφέρω, λατ. **committere** || ἐν ἐχθρ. ἐνν., κάμνω νὰ ἑλθουν εἰς χεῖρας, τοὺς ἐρεθίζω ἐναντίον ἀλλήλων.— **II** μτφρ., ἀντιλαμβάνομαι, λαμβάνω γνῶσίν τινος, παρατηρῶ, νοῶ, κατανοῶ || μανθάνω, ἀκούω.— **III** μέσον, ἔρχομαι (καταλήγω) εἰς συμφωνίαν περί τινος πράγματος.

συν-ἶμεν, ἐπ. ἀντὶ *συνιέναι*, ἀπρφ. τοῦ *σύνειμι* Β (*εἶμι*).

συν-ιοῦσι, γ' πληθ. ἐν. τοῦ *συνίημι* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. *συνιέω*).

συν-ἱππ-αρχος, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου τινὸς ἱππαρχος, συναρχηγὸς ἱππικοῦ.

συν-ιππεύς, *-έως*, ὁ· ὁ σύντροφος ἱππέως, ἱππεὺς καὶ αὐτός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἱππικὸν καὶ αὐτός, ὁ συστρατευόμενος ἱππεύς.

σύν-ἴσαν, ἐπ. γ' πληθ. πρτ. τοῦ *σύνειμι* Β (*εἶμι*)· ἐπορεύοντο ὁμοῦ.— **II** ἐπ. γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ *σύνοιδα* (βλ. λ.)

συν-ἴσᾶσι, γ' πληθ. τοῦ *σύνοιδα*.

σύν-ισθι, προστ. τοῦ *σύνοιδα*.

σύν-ισμεν, α' πληθ. τοῦ *σύνοιδα*.

συν-ίστημι, πρτ. *συνίστην*· μελλ. *συστήσω*· ἀόρ. α' *συνέστησα*· στήνω (τοποθετῶ) ὁμοῦ, συνάπτω, συνενώνω || συνδυάζω, συνδέω || ὡσ, προσαρτῶ, προσκολλῶ. **2)** βάλλω ὁμοῦ, συνθέτω εἰς ἓν ὅλον, ὀργανώνω, συγκροτῶ, δημιουργῶ, σχηματίζω, συναρμολογῶ || ὅθεν, τακτοποιῶ, διευθετῶ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, ἐπινοῶ, καταστρώνω σχέδια || μτφρ., κρατῶ ὁμοῦ, ἐπιμένω, ὑπομένω, ἐξακολουθῶ, **3)** φέρω εἰς φιλικὴν ἐπαφήν, εἰσάγω ὡς φίλους, συνιστῶ ὡς φίλους || συνιστῶ εἴς τινα (τὸν συμβουλεύω, τὸν παρακινῶ) νὰ πράξῃ τι. **4)** παράγω, παρέχω, ἐκθέτω, παρουσιάζω εἴς τινα. **5)** καθιστῶ τι στερεόν, συμπαγές, σκληρύνω, στερεώνω.— **II** παθητ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *συνέστην*· πρκ. *συνέστηκα*· πρκ. *συνεστηκώς, -υῖα, -ὸς* καὶ συγκεκ. *συνεστώς, -ῶσα, -ὼς* (καὶ *-ός*), ἰων. *συνεστεώς, -εῶσα* (ἄνευ οὐδ.)—· Ἱσταμαι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, ἵσταμαι ἐν παρατάξει μετ' ἄλλων, παρατάσσομαι, συμπαρατάσσομαι || ὡσ. ἵσταμαι εἰς τὴν θέσιν μου. **2)** ἔρχομαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ μετά τινος, τὸν συναντῶ || ἐν ἐχθρικῇ ἐννοίᾳ, συναντῶ τινα ἐν μάχῃ, ἀντεπεξέρχομαι κατά τινος, ἔρχομαι εἰς χεῖρας πρός τινα, τὸν ἀντιμετωπίζω ἐχθρικῶς, συμπλέκομαι || καὶ ἐπὶ τῆς μάχης, συγκροτοῦμαι, γίνομαι, λαμβάνω χώραν, ἀρχίζω νὰ ἐξελίσσωμαι || ἀπολ., *συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν* = ὅτε οἱ στρατηγοὶ διεφώνουν. **3)** ἐπὶ φίλων, ἀποτελῶ (συγκροτῶ, διοργανώνω) ὅμιλον (σύλλογον, σύνδεσμον, ἑταιρείαν, συνασπισμόν), συνεταιρίζομαι, συνασπίζομαι || *τὸ ξυνιστάμενον ἢ τὸ συνεστηκός*= ἡ συνωμοσία, οἱ συνωμόται || ὅθεν γενικῶς, σχετίζομαι, συνάπτομαι, στενῶς, συνδέομαι διά συμμαχίας. **4)** ἐμπλέκομαι, περιπλέκομαι, εἴς τι, ἐνοχοποιοῦμαι. **5)** συντίθεμαι, συνίσταμαι, σχηματίζομαι, συναρμολογοῦμαι. **6)** συστέλλομαι, συμμαζεύομαι, συμπυκνοῦμαι || εἶμαι κατηφής, μελαγχολικός.

συν-ίστωρ, *-ορος*, ὁ (*σύνοιδα*)· ὁ γινώσκων ὁμοῦ μετά τινος, ὁ μετ' ἄλλων ὁμοῦ ἔχων γνῶσιν πράγματός τινος || *θεοὶ συνίστορες*=οἱ θεοὶ εἶναι μάρτυρες (γινώσκουσιν, ἔχουσι γνῶσιν τοῦ πράγματος).

συν-ισχναίνω· συνεργῶ (συντελῶ) εἰς τὴν ἀπισχνανσιν || μτφρ. ὁμοῦ μετ' ἄλλων συντελῶ εἰς τὴν σμίκρυνσιν (μείωσιν, περιστολήν) πράγματός τινος.

συν-ισχῡρίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· συνεργῶ (βοηθῶ) εἰς τὸ νὰ γίνῃ τις ἰσχυρός, ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἰσχυροποιῶ τινα.

συν-ναίω· κατοικῶ ὁμοῦ, συνοικῶ, συγκατοικῶ.

συν-νάσσω, μελλ. *-ξω· νάσσω* (βλ. λ.) ὁμοῦ, συμπιέζω, συμπυκνώνω, συσφίγγω.

συν-ναυ-βᾶτης, *-ου*, ὁ· ὁ συνεπιβάτης πλοίου, συνταξιδιώτης, ἢ ὁ συνναύτης.

συν-νεάζω, μελλ. *-σω*· εἶμαι καὶ ἐγὼ νέος (ὅπως καὶ ἄλλοι), ὁμοῦ μετ' ἄλλων διέρχομαι τὴν νεότητά μου.

συν-νενέᾰται, γ' πληθ. παθητ. πρκ. τοῦ *συννέω*.

συν-νεύω, μελλ. *-σω*· ὁμοῦ κλίνω τι, τὸ συγκλίνω, τὸ λυγίζω, τὸ συμμαζεύω, τὸ περιστέλλω, τὸ «σουφρώνω». **2)** ἀμτβ., κλίνω («γέρνω») πρὸς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος, συγκλίνω.— **II** συναινῶ εἴς τι, συγκατανεύω, ἐπιδοκιμάζω διὰ νεύματος.

συν-νέφελος, *ον* (*σὺν+νεφέλη*)· πλήρης νεφῶν, συννεφώδης, «συννεφιασμένος».

συν-νεφέω, μελλ. *-ήσω* (*συννεφής*)· συνάγω νέφη, μαζεύω σύννεφα, δημιουργῶ *συννέφειαν*, «συννεφιάζω».— **II** ἀμτβ., εἶμαι σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα, εἶμαι «συννεφιασμένος» || ἀπροσ., *συννεφεῖ*= εἶναι «συννεφιά».— **III** μτφρ., εἶμαι κάτω ἀπὸ νέφος, διατελῶ ἐν δυστυχίᾳ || μτφρ. ὡσ. «εἶμαι συννεφιασμένος», ἔχω ὄψιν κατηφῆ.

συν-νεφής, *ἐς* (*σὺν+νέφος*)· κεκαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν, νεφελώδης, «συννεφιασμένος» || μτφρ., σκυθρωπός, λυπημένος, κατηφής, «συννεφιασμένος».

συν-νέω (*νέω* Β), μελλ. *-νεύσομαι*· κολυμβῶ ὁμοῦ, συγκολυμβῶ.

συν-νέω (*νέω* Δ), μελλ. *-νήσω*· παθ. πρκ. *συν-νένημαι*, ἰων. γ' πληθ. *συν-νενέᾰται*· συσσωρεύω, ἐπισωρεύω.

συν-νήχομαι, μελλ. *-ξομαι*, ἀποθ.· *νήχομαι* (κολυμβῶ) ὁμοῦ μετά τινος, συγκολυμβῶ.

συν-νῑκάω, μελλ. *-ήσω*· νικῶ ὁμοῦ μετά τινος, συνεργῶ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς νίκης.

συν-νοέω, μελλ. *-ήσω* σκέπτομαι κατ' ἐμαυτόν, συλλογίζομαι, παραβάλλω κατὰ διάνοιαν, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον. **σύν-νοια,** ἰων. **-οίη,** ἡ *(συννοέω)* σκέψις, μελέτη, διανόησις‖ἀγωνιώδης σκέψις, ἀγωνία, ἀνησυχία, στενοχωρία. 2) συναίσθησις, τύψις συνειδήσεως. **συν-νομο-θετέω,** μελλ. *-ήσω* νομοθετῶ μετά τινος, συνεργάζομαι μετά τοῦ νομοθέτου. **σύν-νομος,** *ον (σὺν+νέμω)* ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων (ὁ ἀγεληδόν) βοσκόμενος, ἢ ὁ ἐν ἀγέλῃ (κατ' ἀγέλας) βόσκων, συναγελαζόμενος, ἀγελαῖος ‖ ὁ συντροφεύων ‖ μτφρ., ὁ συζευγνύμενος μετά τινος. 2) ὁ λαμβάνων μέρος (ὁ μετέχων) εἴς τι. 3) ὡς οὐσ., *ὁ (ἡ) σύννομος*=ὁ σύντροφος, ἑταῖρος ‖ ὁ (ἡ) σύζυγος ‖ ὡσ. ἐπὶ πτηνῶν, ζώων ‖ γεν., σύντροφος συνέταιρος, συνάδελφος, συγγενής.— ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ὅμοιος, τοῦ αὐτοῦ εἴδους, τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, εὐπροσάρμοστος.

σύν-νους, *ον,* ἀττ. συνῆρ. **-νους,** *-ουν* ὡς καὶ νῦν, ὁ βυθισμένος εἰς σκέψεις, σκεπτικός, περίφρων τις, κατηφής, ἀνήσυχος, ἀνυπόμονος.

συν-νοσέω, μελλ. *-ήσω* νοσῶ καὶ ἐγώ, νοσῶ ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου, νοσῶ ἐπίσης.

σύν-νους, *συνν,* συνῆρ. ἀντὶ *σύννοος* (βλ. λ.).

συν-νυμφο-κόμος, *ον* ὁ μετ' ἄλλων τὴν νύμφην κοσμῶν (ἢ ὑπηρετῶν καθόλου), ὁ μετ' ἄλλων νυμφαγωγός.

συν-οδεύω, μελλ. *-σω* ὁδεύω ὁμοῦ, συνοδοιπορῶ, συνταξιδεύω ‖ μτφρ., συναναστρέφομαί τινα, τὸν «συντροφεύω», «τοῦ κάμνω συντροφιά».

συν-οδία καὶ **συνοδεία,** ἡ *(συνοδεύω)* τὸ συνοδοιπορεῖν, τὸ συνταξιδεύειν, ἡ συνοδοιπορία‖μτφρ., ἡ συναναστροφή.— ‖ τμῆμα ταξιδιωτῶν, «καραβάνι».

συν-οδίτης, *-ου,* ὁ· συνοδοιπόρος, συνταξιδιώτης. 2) μέλος συνόδου.

συν-οδοι-πορέω, μελλ. *-ήσω (συνοδοιπόρος)* ὡς καὶ νῦν, συνοδοιπορῶ, ὁδοιπορῶ (πορεύομαι) ὁμοῦ μετά τινος, συνταξιδεύω.

συν-οδοι-πορία, ἡ· ὡς καὶ νῦν, τὸ ὁμοῦ ὁδοιπορεῖν, τὸ συνταξιδεύειν· ἐκ τοῦ

συν-οδοι-πόρος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, συνοδοιπόρος, συνταξιδιώτης.

σύν-οδος (Α), ὁ, ἡ·=*συνοδοιπόρος* (βλ. λ.).

σύν-οδος (Β), ἡ· ὡς καὶ νῦν, σύνοδος, συνέλευσις, συνάθροισις πρὸς σύσκεψιν ‖ ὡσ. ἑταιρεία, συντεχνία. 2) ἐν ἐχθρ. ἐνν., σύγκρουσις στρατευμάτων, μάχη, συμπλοκή, λατ. **concursus.** 3) ἐπὶ πραγμάτων, συγκέντρωσις, συναγωγή, συγκομιδή, αἱ πρόσοδοι: *χρημάτων σύνοδοι*=χρηματικὸν εἰσόδημα. 4) συνάντησις, ἕνωσις, συνάφεια, ἐπαφή.

σύν-οιδα, πρκ. μετὰ σημασ. ἐν. τοῦ ******συνείδω* (βλ.λ.).

συν-οικειόω, μελλ. *-ώσω* συνδέω τινὰ πρός τινα διὰ δεσμῶν φιλίας, τοῦ τὸν καθιστῶ οἰκεῖον, φίλον, τὸν προσοικειώνω, τὸν ἐξοικειώνω, τὸν προσαρμόζω.

συν-οικέω, μελλ. *-ήσω* πρκ. *-ώκηκα* οἰκῶ (κατοικῶ, διαμένω, ζῶ) ὁμοῦ μετά τινος, συγκατοικῶ, συζῶ ‖ ἐπὶ τῶν κατοικούντων χώραν τινά, σχηματίζω κοινωνίαν, συγκροτῶ συνοικισμούς (κοινότητας) ‖ ἐπὶ προσώπων, συζῶ, ζῶ ὁμοῦ ἐν συζυγίᾳ γάμου ‖ ἀπολ., ζῶ ὡς ἔγγαμος, ὑπανδρεύομαι, νυμφεύομαι ‖ μτφρ., συνοικῶ μὲ τὴν δυστυχίαν π. χ., εἶμαι ἀχώριστος σύντροφός της.— ‖ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων καταλαμβάνω χώραν τινὰ καὶ τὴν κατοικῶ ‖ παθητ., ἐπὶ χώρας, κατοικοῦμαι πυκνῶς, εἶμαι πυκνοκατῳκημένος.

συν-οίκημα, *-ατος,* τὸ *(συνοικέω)* τὸ μεθ' οὗ ζῇ τις, περιληπτ. ἀντὶ οἱ συνοικοῦντες, ἄθροισμα συγκατοικούντων ἀνθρώπων ‖ *συνοίκημα ἀχαριτώτατον* =ὁ πλέον δυσάρεστος σύνοικος.

συν-οίκησις, ἡ *(συνοικέω)* τὸ ζῆν ὁμοῦ, τὸ συνοικεῖν, ἡ συγκατοίκησις ‖ ὁ ἔγγαμος βίος, γάμος.

συν-οικήτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ *(συνοικέω)* ὁ συζῶν, σύνοικος, συγκάτοικος.

συν-οικία, ἡ *(συνοικέω)*·=*συνοίκησις* (βλ.λ.)· 2) σύνολον ἀνθρώπων κατοικούντων ὁμοῦ, ὡς καὶ νῦν συνοικία, συνοικισμός, κοινότης, «γειτονιά», «μαχαλᾶς».— ‖ ὁ τόπος (ὁ χῶρος) ἐν ᾧ κατοικοῦσι πολλοὶ ὁμοῦ, ὡς καὶ νῦν συνοικία, «μαχαλᾶς» ‖ οἰκία ἐν ᾗ διαμένουσι πολλαὶ οἰκογένειαι, οἰκία διῃρημένη εἰς δωμάτια ἢ διαμερίσματα ἢ πατώματα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *οἰκία* (=οἴκημα κατεχόμενον ὑπὸ μιᾶς οἰκογενείας μόνον), ὡς ἐν τῇ Λατινικῇ τὸ **insula** ἀντίθετον πρὸς τὸ **domus** (=οἴκημα μιᾶς οἰκογενείας). 2) παρακείμενον δωμάτιον, ἐκτισμένον δηλ. παρὰ τὴν κυρίως οἰκίαν, συνεχόμενον δωμάτιον (ἢ διαμέρισμα).

συν-οίκια (ἐνν. *ἱερά*), τὰ *(συνοικέω)* ἑορτὴ τελουμένη κατ' ἔτος ἐν Ἀθήναις, καὶ δὴ τὴν 17ην Βοηδρομιῶνος, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Θησέως συντελεσθείσης ἑνώσεως τῶν κατὰ τὴν Ἀττικὴν διεσπαρμένων συνοικισμῶν εἰς μίαν πόλιν, τὰς Ἀθήνας.

συν-οικίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ* κάμνω τινὰ νὰ συνοικήσῃ μετά τινος ‖ τὸν συνδέω διὰ γάμου, δίδω εἰς γάμον. 2) συνενῶ εἰς μίαν πόλιν, συγκεντρώνω τοὺς ἐν διασπορᾷ κατοικοῦντας εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν ‖ *συνοικίσαι τὴν Λέσβον ἐς τὴν Μυτιλήνην*=νὰ συγκεντρώσῃ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς νήσου Λέσβου εἰς τὴν πόλιν τῆς Μυτιλήνης.— ‖ μετέχω εἰς τὸν ἀποικισμὸν μιᾶς χώρας (ἢ εἰς τὴν ἵδρυσιν μιᾶς πόλεως, μιᾶς ἀποικίας).

συν-οίκισις, ἡ *(συνοικίζω)*· ἡ εἰς μίαν πόλιν συγκέντρωσις, ἡ ὑπαγωγὴ πλειόνων πόλεων ὑπὸ μίαν πρωτεύουσαν.

συν-οικιστήρ, *-ῆρος,* ὁ *(συνοικίζω)*· ὁ συνοικίζων πόλιν, ὁ δεμελιωτὴς (ἱδρυτὴς) πόλεως ‖ ὁ μετέχων τῆς ἱδρύσεως ἀποικίας ὡς ἄποικος.

συν-οικο-δομέω, μελλ. *-ήσω* οἰκοδομῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλων.— παθητ., οἰκοδομοῦμαι μαζὶ μὲ ἄλλα ὑλικά, χρησιμοποιοῦμαι εἰς τὸ οἰκοδομεῖν ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὑλικῶν.

σύν-οικος, *ον (σὺν+οἰκέω)*· ὡς καὶ νῦν, ὁ σύνοικος, ὁ συνοικῶν, ὁ συγκατοικῶν, ὁ κατοικῶν ὁμοῦ μετά τινος ‖ ὡς οὐσ., σύνοικος, συγκάτοικος, ἔνοικος.— μτφρ., *ξύνοικος ἀλλαγῇ βίου*=ὁ συνδεδεμένος μετὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς, ὁ ἐξοικειωμένος (συνειδισμένος) εἰς ἀλλαγὴν τοῦ βίου.

συν-οικ-ουρός, *όν*· ὁ οἰκουρῶν (διαμένων οἴκοι) ὁμοῦ μετά τινος ‖ *συνοικουρὸς κακῶν*=συνέταιρος (συμμετέχων) εἰς τὰς συμφορὰς (εἰς τὰ δεινά).

συν-οικτίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων οἰκτίρω (ἐλεῶ, λυποῦμαι) τινα, αἰσθάνομαι οἶκτον διά τινα, τὸν εὐσπλαγχνίζομαι

συν-οίσω, μελλ. τοῦ *συμφέρω,* (βλ. λ.)· μεσ. μελλ *συν-οίσομαι.*

συν-ολισθάνω (καὶ -αίνω)· ὡς καὶ νῦν, *συνολισθαίνω,* ὀλισθαίνω (γλιστρῶ καὶ πίπτω) ὁμοῦ μετά τινος.

συν-όλλῡμι, μελλ. *-ολέσω,* ἀττ. *-ολῶ*· *ὄλλυμι* (καταστρέφω) ὁμοῦ, συνεξολοθρεύω, συνεξαφανίζω.— μέσον, μετὰ πρκ. β' *-όλωλα*· καταστρέφομαι ὁμοῦ μετά τινος, συνεξαφανίζομαι, συνεξολοθρεύομαι.

συν-ολολύζω, μελλ. *-ύξω*· ὀλολύζω (θρηνῶ ἢ ἐκπέμπω ὀλολυγμὸν χαρᾶς) ὁμοῦ μετά τινος (κυρ ἐπὶ γυναικῶν).

σύν-ολος, *ον,* ὡσ. θηλ. καὶ *συνόλη*· ὅλος ὁμοῦ, ὁλόκληρος ‖ *τὸ σύνολον*=ὡς καὶ νῦν, τὸ σύνολον, τὸ ὅλον ὁμοῦ, τὸ σύμπαν ‖ ὡς ἐπίρρ., ἐν συνόλῳ, συνολικῶς.

συν-όλως, ἐπίρρ. τοῦ προηγ.· ἐν συνόλῳ, γενικῶς ‖ διὰ μιᾶς, πάντελῶς, ὁλοτελῶς.

συν-ομ-αίμων, *ον,* γεν. *-ονος (σὺν+ὅμαιμος)*· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, συγγενὴς ἐξ αἵματος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ (ἡ) συνομαίμων*=ἀδελφός, ἀδελφή.

συν-ομ-ᾱλιξ, δωρ. ἀντὶ *συνομῆλιξ* (βλ. λ.).

συν-ομαρτέω, μελλ. *-ήσω*· συνακολουθῶ, συμπαρομαρτῶ.

συν-ομ-ῆλιξ, *-ῑκος,* δωρ. **συνομᾶλιξ,** ὁ, ἡ· ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας, ὡς καὶ νῦν συνομῆλιξ, «συνομήλικος», φίλος, σύντροφος.

συν-ομῑλέω, μελλ. *-ήσω· ὁμιλῶ* (ὁλ.λ.) μετά τινος, συναναστρέφομαί τινα ‖ ὡς καὶ νῦν, συνομιλῶ, συνδιαλέγομαι.

συν-όμνῡμι ἤ **-ύω**· μελλ. *-ομόσω*· ἀόρ. α' *-ώμοσα*· συνομνύω, ὁρκίζομαι ὁμοῦ μετά τινος ‖ ἑνοῦμαι εἰς συνασπισμόν ἤ συμμαχίαν ‖ μετ' ἄλλων ὑφαίνω συνωμοσίαν, συνωμοτῶ.— **II** βεβαιῶ τι μεθ' ὅρκου, ὑπισχνοῦμαι ἑνόρκως ‖ *συνόμνυμι θάνατόν τινι*= ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων ὁρκίζομαι νά θανατώσω τινά.

συν-ομο-λογέω, μελλ. *-ήσω*· λέγω τά αὐτά μέ ἄλλον τινά, συμφωνῶ μαζί του ‖ συνάπτω ὁμοιβαίαν συμφωνίαν μετά τινος.— **II** συμφωνῶ (συναινῶ) νά πράξω τι, ὑπισχνοῦμαι ὅτι θά πράξω τι, κάμνω σύμβασιν μέ τινα.

συν-ομ-ορέω, μελλ. *-ήσω* (*σὺν* + *ὅμορος*)· εἶμαι ὅμορός τινι, συνορεύω μέ τινα, γειτνιάζω, γειτονεύω.

συν-οπᾰδός, *όν*· ὁ ὁπαδός τινος, ὁ συνακόλουθος, ὁ συνοδεύων, ὁ σύντροφος.

σύν-οπλος, *ον* (*σὺν*+*ὅπλον*)· ὁ μετ' ἄλλου ὡπλισμένος, ὁ σύντροφος ἐν ὅπλοις, συστρατιώτης, συμπολεμιστής, σύμμαχος.

συν-οράω, μελλ. *συνόψομαι* (ὡσεί ἐξ ἓν. *συνόπτομαι*)· ἀόρ. β' *συνεῖδον*, ἀπρφ. *συνῐδεῖν*, (ὡσεί ἐξ ἓν. *συν·είδω*,· ὁρῶ (βλέπω) ὁμοῦ ἤ συγχρόνως.— **II** βλέπω διά μιᾶς ὡς ἓν συνόλῳ, «μέ μιά ματιά βλέπω τό ὅλον» ‖ λαμβάνω ἰδέαν πράγματός τινος.

συν-οργίζομαι, μεσ. μελλ. *-ίσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *συνωργίσθην*, ἀποθ.· ὀργίζομαι ὁμοῦ μετά τινος.

σύν-ορθρος, *ον*· ὁ ὁμοῦ (ἤ συγχρόνως) μετά τινος ἀνατέλλων.

συν-ορίνω· διεγείρω (ἐξεγείρω) ὁμοῦ ἤ βιαίως. — παθητ., διεγείρομαι, συνταράσσομαι.

σύν-ορκος, *ον*, (*σὺν*+*ὅρκος*)· ὁ συνδεδεμένος δι' ὅρκου, ὁ ὁμοῦ ὡρκισμένος.

συν-ορμάς, *-άδος*, ἡ (*σὺν*+*ὁρμή*)· ἡ συγκρουομένη, ἡ *συνδρομὰς* (βλ. λ.), *συμπληγὰς* (βλ. λ.).

συν-ορμάω, μελλ. *-ήσω*· ἀπό κοινοῦ παρορμῶ τινα ‖ ἀμτβ., ὁρμῶ ὁμοῦ μετά τινος, συνεξορμῶ.

σύν-ορμενος, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συνόρνυμι*.

συν-ορμέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι ἡγκυροβολημένος ὁμοῦ μετά τινος.

συν-ορμίζω, μελλ. *-ίσω*· προσορμίζω ὁμοῦ.

συν-όρνῡμι=*συνορίνω* (βλ. λ.) ‖ ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' *συνόρμενος* = ἐκκινήσας ὁμοῦ μετά τινος, συνεξορμήσας.

σύν-ορος, *ον*, ἰων. **σύνουρος** (*σὺν*+*ὅρος*)· ὁ ἔχων τά αὐτά ὅρια (σύνορα, ὁ συνορεύων, ὅμορος ‖ *κόνις πηλοῦ κάσις ξύνουρος* = ἡ κόνις δίδυμος ἀδελφή τοῦ πηλοῦ.

συν-οροφόω, μελλ. *-ώσω* (*σὺν*+*ὀροφή*)· ἐπιστεγάζω τό ὅλον (ἤ τελείως) δι' ὀροφῆς.

σύν-ουρος, *-ον*, ἰων. ἀντί *σύνορος*.

συν-ουσία, ἰων. **-ίη,** ἡ (ἐκ τοῦ *συνών*, *συνοῦσα*, μτχ. τοῦ *σύνειμι*)· τό εἶναι ὁμοῦ μετά τινος ‖ συμβίωσις, κοινωνική ἀναστροφή, συναναστροφή, αἱ σχέσεις, ἐπικοινωνία, κοινωνία.— **II** τά μέλη τῆς «παρέας», «ἡ συντροφιά», «ἡ παρέα».

συν-ουσιάζω, μελλ. *-άσω* (*συνουσία*)· *συγγίγνομαί τινι*, συναναστρέφομαί τινα ‖ ἔρχομαι εἰς σαρκικήν μεῖξιν, συνευρίσκομαι μετά γυναικός, ὡς καί νῦν συνουσιάζομαι.— **II** μτβτ., κάμνω τινά νά συνευρεθῇ μετά γυναικός.

συν-ουσιαστής, *-οῦ*, ὁ (*συνουσιάζω*)· ὁ συζῶν μετά τινος, σύντροφος, ἑταῖρος, συναναστρεφόμενος ‖ μαθητής, ὁπαδός.

συν-ουσιαστικός, *ή, όν* (*συνουσιαστής*)· ὁ ἁρμόζων (ἤ κατάλληλος) εἰς συναναστροφήν, κοινωνικός.— **II** ὁ συντελῶν εἰς σαρκικήν μεῖξιν ‖ λάγνος, ἀσελγής.

συν-οφρυόομαι, μεσ. μελλ. *-ώσομαι*· παθ. πρκ. *συν-ωφρύωμαι*, ἀποθ. (*σὺν*+*ὀφρύς*)· ὡς καί νῦν, συνοφρυοῦμαι, συοτέλλω τάς ὀφρῦς, ζαρώνω τά φρύδια.

συν-οχή, ἡ (*συνέχω*)· τό συνέχειν, τό συγκρατεῖν, ἡ συγκράτησις, συνένωσις ‖ σύγκρουσις. **2)** μτφρ., δυσχέρεια, στενοχωρία, ἀμηχανία, θλῖψις, ψυχικόν ἄλγος.

συν-οχηδόν, ἐπιρρ. (*συνοχή*)· μετά συνοχῆς, στερεῶς, σφιγκτά.

συν-οχμός, ὁ, ἐπ. **συνεοχμός**=*συνοχή* (βλ. λ.), σύνδεσις, ἄρθρωσις, ἕνωσις. [σκοτ. ἐτυμολ.· πιθ. ἐκ τοῦ ἰαπ. ***seĝh-** (ἔχω, κρατῶ), πρβλ. *συνοχή*, βλ. καί τά ἐν λ. *ἔχω*· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ‹***veĝh-** (ἄγω), περί οὗ βλ. *ἐν ὄχος*].

σύν-οχος, *ον* (*συνέχω*)· ὁ συνεχόμενος, ὁμοῦ συνδεδεμένος ‖ μτφρ., ὁ συμφωνῶν μετά τινος, ὁ ἁρμόζων εἴς τι(να).

συν-όχωκα, ἀντί *συνόκωχα*, ἐπ. ἀμτβ. πρκ. τοῦ *συνέχω*· εἶμαι *σύνοχος* (βλ. λ.), ἔχω συγκρατηθῇ, εἶμαι συνδεδεμένος: *ὦμω ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε*= ὦμοι συνεσταλμένοι (συμμαζευμένοι) ἐπί τοῦ στήθους (Σχολ. Ἰλ. Β 218 «*συμπεπτωκότες, εἰς στενὸν συνηγμένοι*»).

συν-όψομαι, μελλ. τοῦ *συνοράω*.

σύν-ταγμα, *-ατος*, τό (*συντάσσω*)· τό ὁμοῦ συντεταγμένον, τό τεθειμένον εἰς τάξιν ‖ στρατιωτικόν τμῆμα παρατεταγμένον εἰς τάξιν μάχης, ἴλη ἱππικοῦ, τάγμα στρατοῦ ἤ γενικῶς τμῆμα στρατοῦ. **2)** τό σύνταγμα πολιτείας τινός, τό πολίτευμα, ἡ νομοθεσία.

συν-τᾰκῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *συντήκω*.

συν-τακτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *συντάσσω*· πρέπει τις νά συντάξῃ (νά τακτοποιήσῃ, νά διευθετήσῃ).

συν-τᾰλαιπωρέω, μελλ. *-ήσω*· ταλαιπωροῦμαι μετά τινος, μετέχω εἰς τάς ταλαιπωρίας τινός, συνταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω (ἀντέχω) ταλαιπωρίας, συμπάσχω.

συν-τάμνω, ἰων. ἀντί *συντέμνω* (βλ. λ.).

συν-τᾰνύω, ἰων. ἀντί *συντείνω*.

σύν-ταξις, *-εως*, ἡ (*συντάσσω*)· ἡ κατά τάξιν (κατά σειράν) τοποθέτησις, τακτοποίησις, διευθέτησις ‖ ἐπί στρατιωτῶν, παράταξις, τελεία (πλήρης) διάταξις ‖ ὅθεν: **2)** τάξις, τακτοποίησις, διοργάνωσις, ὀργάνωσις, σύστημα. **3)** στράτευμα παρατεταγμένον, τμῆμα στρατοῦ. **4)** ἐν τῇ Γραμματικῇ, ὡς καί νῦν, ἡ σύνταξις (τ. ἔ. ἡ πλοκή) λέξεων καί προτάσεων, ἡ διάταξις τῶν λέξεων.— **II** συνθήκη, συμφωνία, σύμβασις, συμβόλαιον. **2)** ἐπιβεβλημένος φόρος, συνδρομή, συνεισφορά. **3)**=*σύνταγμα* (ἐπί στρατοῦ). **4)** καθωρισμένη ἀμοιβή τῶν στρατιωτῶν, μισθός, σιτηρέσιον.

συν-τᾰράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-εταραξα*· παθητ., ἀόρ. α' *-εταράχθην*· πρκ. *-τετάραγμαι*· ὡς καί νῦν, συνταράσσω, ἐμβάλλω εἰς ταραχήν καί σύγχυσιν, διαταράσσω, «τά κάμνω ἄνω-κάτω», λατ. **conturbare** ‖ ταράσσω, ἐνοχλῶ, λυπῶ, συγχέω, περιπλέκω, σαστίζω, προκαλῶ ἀνησυχίαν.— **II** παθητ., ὡς καί νῦν, συνταράσσομαι, περιπίπτω εἰς πλήρη σύγχυσιν ‖ ἐνοχλοῦμαι ὑπερβολικά, στενοχωροῦμαι, λυποῦμαι, ἀνησυχῶ, παροργίζομαι.

συν-τάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-τάξω*· ἀόρ. α' *-έταξα*· παθητ., ἀόρ. α' *-στάχθην*· πρκ. *-τέταγμαι*· τακτοποιῶ (βάλλω εἰς τάξιν) ὅλα ὁμοῦ ‖ κυρ. ὡς στρατ. ὅρος, παρατάσσω πρός μάχην, τακτοποιῶ εἰς τάξιν μάχης ‖ ὡσ. εὐθυγραμμίζω, φέρω τι «εἰς τήν αὐτήν γραμμήν πρός ἄλλο τι (τό ἱππικόν π. χ. πρός τό πεζικόν). **2)** διευθετῶ, τακτοποιῶ, συγκροτῶ, διοργανώνω, λατ. **constituere** ‖ κανονίζω, συστηματοποιῶ, προσδιορίζω, καθορίζω (*ἐπὶ φορολογίας* π. χ.) ‖ διατάσσω, παραγγέλλω.— **II** παθητ., παρατάσσομαι πρός μάχην. **2)** συντάσσομαι, συνδέομαι, μετά τινος, εὐθυγραμμίζομαι (τάσσομαι εἰς τήν αὐτήν γραμμήν μετά τινος). **3)** μτφρ., συλλέγομαι, εἰσπράττομαι. **4)** καθορίζομαι φορολογικῶς, φοροδετοῦμαι, ἐκτιμῶμαι φορολογικῶς (*εἰς ποίαν τάξιν* δηλ. φορολογουμένων *ἀνήκω*;).— **III** μέσον, παρατάσσω ἑμαυτόν (παρατάσσομαι) πρός μάχην, σχηματίζω γραμμήν μάχης. **2)** τακτοποιῶ (διευθετῶ) δι' ἐμαυτόν, τακτοποιῶ τάς ὑποθέσεις μου. **3)** συμφωνῶ πρός τινα, παζαρεύω καί καταλήγω εἰς συμφωνίαν. **4)** ἀποχαιρετίζω τινά.

συν-τᾰχῡ́νω· ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω, συντελῶ εἰς τήν ἐπίσπευσιν.— **II** ἀμτβ., σπεύδω, βιάζομαι, σπεύδω πρός τό τέλος.

συν-τεθραμμένος, μτχ. παθητ. πρκ. τοῦ *συντρέφω*.

συν-τείνω, πρκ. *-τέτᾰκα*, παθ. *-τέτᾰμαι*· ἀπό κοι-

νοῦ μετά τινος τείνω (τανύω, τεντώνω), σφίγγω ‖ μτφρ., ἐντείνω τάς δυνάμεις μου, προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι.— μεσο-παθ., βάλλω εἰς ἐνέργειαν ὅλας μου τάς δυνάμεις, εἶμαι εἰς κατάστασιν διεγέρσεως, καταβάλλω πᾶσαν προσπάθειαν.— ■ ἀμτβ., προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι, λατ. **contendere**. 2) κατευθύνω τάς δυνάμεις μου πρός ὡρισμένον ἀντικειμενικόν σκοπόν, τείνω πρός τι, σπεύδω πρός τι, λατ. **contendere ad...**

συν-τειχίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· τειχίζω ἀπό κοινοῦ μετ' ἄλλων, βοηθῶ (συμπράττω) εἰς τήν ἀνοικοδόμησιν τειχῶν.

συν-τεκμαίρομαι, ἀόρ. α' *-ετεκμηράμην*, ἀποθ.· εἰκάζω, συμπεραίνω, μαντεύω, ὑπολογίζω, τεκμαίρομαι (*ἐκ πολλῶν ὁμοῦ δεδομένων*).

συν-τεκνο-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· τεκνοποιῶ ὁμοῦ (ἤ συγχρόνως μέ ἄλλον).

συν-τεκνόω, μελλ. *-ώσω*· γεννῶ (ἤ ἀνατρέφω) τέκνα μετά τινος ἄλλου‖συνεργῶ εἰς τήν τεκνοποιίαν.

συν-τελέθω·=*συντελέω* (ἀμτβ., ὁλ.λ), ἀνήκω εἰς. .

συν-τέλεια, ἡ (*συντελής*)· κοινή καταβολή χρημάτων, κοινή συνεισφορά ὑπέρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ δημοσίου, συνδρομή.— ■■ *ἐν Ἀθήναις*, σῶμα ἐκ 5, ὁ, 10 ἤ περισσοτέρων πολιτῶν, οἵτινες συνεισέφεραν ἀπό κοινοῦ διά τόν ἐξοπλισμόν πολεμικοῦ πλοίου, ἐκαλοῦντο *δέ συντελεῖς* καί ἀπετέλουν μέρος τῆς *συμμορίας* (βλ. λ.).— ■■■ σύλλογος (ἑταιρία, συνεταιρισμός, λέσχη, ὁμιλος) συνασπισθεῖς πρός ἀνάληψιν δαπανῶν δι' ἔργα κοινῆς ὠφελείας.— ■V ἐκτέλεσις, συμπλήρωσις, συντέλεσις, τερματισμός.

συν-τελέω, μελλ. *-έσω*· φέρω εἰς πέρας ὁμοῦ (ἐν συνεργασίᾳ μετά τινος), ἀποτελειώνω ἐντελῶς, συμπληρώνω, ἀποπερατώνω.— ■ καταβάλλω κοινήν συνεισφοράν, συνεισφέρω ἐξ ἴσου διά τάς κοινάς ἀνάγκας (τῆς πόλεως) ‖ *συντελῶ εἰς τόν πόλεμον* = συνεισφέρω (καταβάλλω χρηματικήν συνεισφοράν) διά τάς ἀνάγκας τοῦ πολέμου. 2) *συντελῶ εἰς τούς ἱππεῖς*=εἶμαι κατατεταγμένος (ταξινομημένος) εἰς τήν τάξιν τῶν Ἱππέων (διά τήν ἀνάλογον φορολογίαν) ‖ ὅθεν, ἀνήκω εἰς τινα τάξιν, κατατάσσομαι (συναριθμοῦμαι) εἰς τινα τάξιν ‖ *συντελῶ εἰς Ἀθήνας, εἰς Ὀρχομενόν* κλπ.=εἶμαι φόρου ὑποτελής εἰς τάς Ἀθήνας κλπ. (*ἐπί* μικρῶν δηλ. πόλεων *φόρου ὑποτελῶν εἰς μεγαλυτέρας*, ἤ *ἀνηκουσῶν εἰς δημοσπονδίαν τελοῦσαν ὑπό τήν προστασίαν ἰσχυρᾶς πόλεως*) ‖ ἀπολ. *οἱ συντελοῦντες*=οἱ φόρον *τελοῦντες*, οἱ φόρου ὑποτελεῖς.

συν-τελής, *ές* (*σύν*+*τέλος*)· ὁ ἀπό κοινοῦ *τελῶν* (δηλ. καταβάλλων κοινήν συνεισφοράν), ὁ συνεισφέρων τό ἀναλογοῦν εἰς αὐτόν χρηματικόν ποσόν ‖ μτφρ., *συντελής πόλις*=πόλις συνένοχος μετά τινος προσώπου, ἤτις ἔπρεπε νά πληρωσῃ καί αὐτή τό ἀναλογοῦν εἰς αὐτήν μερίδιον ἐκ τοῦ προστίμου. 2) ὁ ἀνήκων εἰς τήν αὐτήν *συντέλειαν* (βλ. λ.) δηλ. σύλλογον (ὁμιλον κλπ.). 3) ὁ φόρου ὑποτελής εἰς τινα : *πόλις συντελής εἰς Ἀθηναίους*= φόρου ὑποτελής εἰς τούς Ἀθηναίους.

συν-τέμνω, ἰων. **-τάμνω**· μελλ. *-τεμῶ*· ἀόρ. β' *-έτεμον*· τέμνω (κόπτω) εἰς τεμάχια, κατακόπτω, «λιανίζω».— ■ περικόπτω, ἀποκόπτω, λατ. **concidere** ‖ μτφρ., περικόπτω, ὁμικρύνω, ἐλαττώνω, κολοβώνω, ὡς καί νῦν συντέμνω.— ■■■ ἀμτβ., *συντέμνω* (ἐνν. τῆς αἰτ. *ὁδόν*)=συντομεύω τόν δρόμον ‖ *συντέμνω* (ἐνν. *λόγον*)=λέγω ἐν συντομίᾳ, λέγω διά βραχέων, ὁμιλῶ περιληπτικῶς ‖ *τοῦ χρόνου συντάμνοντος* = καθώς ὁ χρόνος ἐγίνετο συντομώτερος (ἠλαττοῦτο), λατ. **instante tempore**.

συν-τερετίζω· τερετίζω ὁμοῦ (ἐν συνοδείᾳ ἄλλων), ψάλλω μουσικήν συναυλίαν (*ἐπί τῶν τεττίγων*, πτηνῶν κ. ἄ.).

συν-τέρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*σύν*+*τέρμα*)· ὁ ὁμοῦ καταλήγων, ὁ συνορεύων, γείτων, πλησιόχωρος.

συν-τεταγμένως, *ἐπίρρ.* τῆς μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συντάσσω*· *ἐν τάξει*, κατά συμπεφωνημένους ὅρους.

συν-τετᾰμένως, *ἐπίρρ.* τῆς μεχ. παθ. πρκ. τοῦ *συντείνω*· συντόνως, μετά προθυμίας καί ζήλου, σθεναρῶς.

συν-τετάραγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συνταράσσω*.

συν-τετέλεσμαι, παθ. πρκ. τοῦ *συντελέω*.

συν-τέτηκα, πρκ. τοῦ *συντήκω* (μετά ἀμτβ. σημ.).

συν-τετραίνω, μελλ. *συντρήσω*· ἀόρ. α' *συνέτρησα*· παθ. πρκ. *συντέτρημαι*· διατρυπῶ πέρα-πέρα ὥστε νά ἑνώσω,— παθητ , συνάπτομαι (ἑνώνομαι) δι' ἀνοιγμάτων (ὀπῶν) ἤ δι' αὐλάκων (σηράγγων). — ■ μτφρ., *συντετραίνω μῦθον δι' ὤτων* = κάμνω ὥστε ὁ λόγος νά διαπεράσῃ διά τῶν ὤτων (νά εἰσδύσῃ εἰς τά μυχιαίτατα).

συν-τετριμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *συντρίβω*.

συν-τετρίφθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *συντρίβω*.

σύν-τεχνος, ὁ, ἡ (*σύν*+*τέχνη*)· ὡς καί νῦν, σύντεχνος, ὁμότεχνος, ἀσκῶν τήν αὐτήν τέχνην, σύντροφος ἐν τῇ τέχνῃ ‖ ὡς οὐσ. *ὁ σύντεχνος*=συνάδελφος, συνεργάτης.

συν-τήκω, μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *-έιηξα*· τήκω («λυώνω») ὁμοῦ, χύνω εἰς ἓν μεῖγμα, συγχωνεύω.— ■ ὑγροποιῶ, διαλύω διά τήξεως ‖ μτφρ., κατατήκω, φθείρω, ἐξαφανίζω. 2) παθητ., *συντήκομαι*, ἀόρ. α' *συνετήχθην*· ἀόρ. β' *συνετάκην*· μετά ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. *συντέτηκα*· τήκομαι καί συνενοῦμαι μετά τινος εἰς μίαν μᾶζαν (εἰς ἓν σύνολον) ‖ μτφρ., φθείρομαι, καταστρέφομαι, ἐξαφανίζομαι, χάνομαι, «λυώνω» (ὡς καί νῦν).

συν-τηρέω, μελλ. *-ήσω*· φρουρῶ ἀγρύπνως ‖ τηρῶ (διαφυλάττω) ἀσφαλῶς ‖ παρατηρῶ μετ' ἀκριβείας. 2) καιροφυλακτῶ, περιμένω εὐκαιρίαν.

συν-τίθημι, μελλ. *-θήσω*· θέτω (τοποθετῶ) ὁμοῦ, προσθέτω. 2) θέτω ὁμοῦ (συναρμολογῶ, συναρμόζω) πρός ἀπαρτισμόν ἑνός ὅλου, σχηματίζω, κατασκευάζω, οἰκοδομῶ ‖ συνθέτω (ὅλον τι ἐκ διαφόρων μερῶν). 3) συγγράφω βιβλίον. 4) ἐπινοῶ, μηχανῶμαι, καταστρώνω σχέδια. 5) θέτω ὁμοῦ, συνενώνω, συνάπτω, συμπεριλαμβάνω.— ■■ *μέσον, συντίθεμαι*· ἀόρ. α' *συνεθηκάμην*· ἀόρ. β' *συνεθέμην*· συνάπτω ὁμοῦ ἐν ἐμαυτῷ, βάλλω εἰς τόν νοῦν μου, ἀντιλαμβάνομαι, κατανοῶ, παρατηρῶ, προσέχω, δίδω προσοχήν : *σύ δέ σύνθεο* =, πρόσεξε, «δόσε προσοχή», λάβε ὑπ' ὄψιν. 2) τακτοποιῶ, διευθετῶ, διοργανώνω. 3) συμφωνῶ, κλείω συμφωνίαν ‖ συμφωνῶ μετά τινος νά πράξω τι.

συν-τῑμάω, μελλ. *-ήσω*· ἀπό κοινοῦ μετά τινος τιμῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι.—*μέσον*, καθορίζω σταθερῶς μίαν τιμήν (κατά τήν ἐκτίμησίν μου).— παθητ., αὐξάνω εἰς τιμήν, ἀναβαίνει ἡ τιμή μου, «ἀκριβαίνω», γίνομαι ἀκριβότερος.

συν-τῑνάσσω, μελλ. *-ξω*· τινάσσω ὁμοῦ, σείω, διασείω μέχρι δεμελίων, σείω βιαίως, λατ. **concutere** ‖ συγχέω, ταράσσω.

συν-τιτρώσκω, μελλ. *συντρώσω*· τιτρώσκω (τραυματίζω) εἰς πολλά σημεῖα ὁμοῦ, καταφέρω πολλά ὁμοῦ πλήγματα (δημιουργῶ ἰσαρίθμους πληγάς).

***συν-τλάω,** ἀόρ. β' *συν-έτλην*· ἀπό κοινοῦ τολμῶ (ριψοκινδυνεύω).

σύν-τομος, *ον* (*συντεμεῖν*)· ὁ συντετμημένος, ἀποκεκομμένος ‖ μτφρ., ὡς καί νῦν, σύντομος (χρονικῶς ἤ τοπικῶς), βραχύς, ὀλίγος : *σύντομος (ὁδός)* | *σύντομος ἀτραπός*=«σύντομο μονοπάτι» | *σύντομος μῦθος (λόγος)*=βραχεῖα ὁμιλία. 2) περιεκτικός, περιληπτικός, βραχύς.

συν-τόμως, *ἐπίρρ.* τοῦ προηγ. *σύντομος*· ὡς καί νῦν, συντόμως, ἐν συντομίᾳ, διά βραχέων, δι' ὀλίγων, ἐν περιλήψει ‖ συγκρ. *συντομώτερον* καί *-ωτέρως* | καί ὑπερθ. (*τά*) *συντομώτατα* καί *-ωτάτως*.

σύν-τονος, *ον* (*συντείνω*)· ὁ τετομένος ἰσχυρῶς, συντεταμένος, παρά πολύ τεντωμένος. 2) μτφρ., ἔντονος, σύντονος, δυνατός, δριμύς, ὑπερβολικός ‖ *ἐπί προσώπων*, σπουδαῖος, σοβαρός, αὐστηρός, ὁρμητικός, ζωηρός, πρόθυμος ‖ οὐδ. πληθ. *σύντονα* ὡς *ἐπίρρ.*=κατά τρόπον σύντονον, σφοδρῶς, ὁρμητικῶς, αὐστηρῶς, προθύμως.— ■■ (*σύν*+*τόνος*) ὁ ἐν ἁρμονίᾳ μετά τινος, ὁ σύμφωνος πρός τι(να).

συν-τρᾰγ-ῳδέω, μελλ. *-ήσω*· λαμβάνω μέρος εἰς τραγῳδίαν ὁμοῦ μετά τινος, συνυποκρίνομαι μετ' ἄλλων ἐν τραγῳδίᾳ.

συν-τράπεζος, *ον* (*σὺν+τράπεζα*)· ὁμοτράπεζος, ὁ ἐσθίων ἐκ τῆς αὐτῆς τραπέζης ‖ ὡς οὐσ. *ὁ συντράπεζος*=ὁ συνδαιτυμών, ὁμοτράπεζος.

σύν-τρεις, οἱ, αἱ, **σύν-τρια,** τὰ (*σὺν+τρεῖς*)· τρεῖς ὁμοῦ, ἀνὰ τρεῖς, «τρεῖς-τρεῖς».

συν-τρέφω, μελλ. *-θρέψω*· τρέφω ὁμοῦ, συνεργῶ εἰς τὴν διατροφήν (ἢ ἀνατροφήν) τινος.—παθητ., ἀνατρέφομαι ὁμοῦ μετά τινος, μεγαλώνω μαζί του, ζῶ κοντά του.

συν-τρέχω, μελλ. *-θρέξομαι,* καὶ συνηθέστ. *-δραμοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έδραμον*· τρέχω ὁμοῦ, τρέχω ἐπὶ τὸ αὐτὸ μετ' ἄλλων, συναθροίζομαι, συγκεντρώνομαι ‖ ἀναμειγνύομαι. 2) ἐν ἐχθρ. ἐνν., ὁρμῶ πρὸς τὸ πεδίον τῆς μάχης, συναντῶμαι ἐν μάχῃ, συμπλέκομαι, ἀντεπεξέρχομαι, λατ. **concurrere.** 3) ἐν φιλικῇ ἐνν., ἔρχομαι ἐπὶ τὸ αὐτό, συνέρχομαι μετ' ἄλλων, συναντῶμαι, συμφωνῶ ‖ γενικῶς, συμφωνῶ, συμπίπτω. 4) ἀμιλλῶμαι. 5) συστέλλομαι, «συμμαζώνομαι».

συν-τρῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *συντετραίνω* (βλ.λ.).

συν-τριαινόω, μελλ. *-ώσω* (*σὺν+τρίαινα*)· συνταράσσω διὰ τῆς τριαίνης, «τὰ κάμνω ἄνω-κάτω»‖ κατασυντρίβω, καταστρέφω.

συν-τρίβήσομαι, παθ.μελλ. τοῦ *συντρίβω.*

συν-τρίβω, μελλ. *-ψω*· ἀόρ. α' *-έτριψα*· παθητ., ἀόρ. β' *-ετρίβην*· πρκ. *-τέτριμμαι*· τρίβω ὁμοῦ, τρίβω τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, προστρίβω.— ‖ ὡς καὶ νῦν, συντρίβω, κατασυντρίβω, θραύω, καταθρυμματίζω, μεταβάλλω εἰς συντρίμματα, λατ. **conterere** ‖ *συντρίβω τὰς ναῦς*=τὰς κατασυντρίβω διὰ προσαράξεως ‖ μετὰ γεν. τοῦ μέρους, *συντρίβω τῆς κεφαλῆς*= «τοῦ σπάζω» τὴν κεφαλήν.— ‖ μτφρ., καταστρέφω, ἀφανίζω ‖ συγκρούομαι, ἀντιτίθεμαι.

συν-τρίηρ-αρχέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι τριήραρχος ὁμοῦ μετά τινος· ἐκ τοῦ

συν-τρίήρ-αρχος, ὁ· ὁ συμμετέχων εἰς τὰς δαπάνας πρὸς ἐξοπλισμὸν τριήρους.

σύν-τριμμα, *-ατος,* τὸ (*συντρίβω*)· κάταγμα, θραῦσις ‖ καταστροφή, ὄλεθρος.— ‖ μτφρ., πέτρα σκανδάλου, σκάνδαλον, πταῖσμα.

Σύν-τριψ, *-ῖβος,* ὁ, ἡ (*συντρίβω*)· ὁ συντρίβων (ὄνομα κακοῦ τινος δαίμονος συντρίβοντος τὰς χύτρας καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη τοῦ μαγειρείου, ἀναλογοῦντος δὲ πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν καλλικαντζάρους).

συν-τροφία, ἡ (*σύντροφος*)· τὸ τρέφεσθαι ὁμοῦ, κοινὴ ἀνατροφή, συναύξησις, συμβίωσις, συναναστροφή, σχέσις ‖ θρέμμα, γέννα («γενιά»), γένος.

σύν-τροφος, *ον* (*συντρέφω*)· ὁ τεθραμμένος (ἀνατεθραμμένος) ὁμοῦ μετά τινος, ὁ τῆς αὐτῆς καταγωγῆς. 2) γενικῶς ὁ συζῶν μετά τινος ‖ οἰκεῖος, συνήθης, συνειθισμένος, κοινός ‖ ἐπὶ κατοικιδίων ζῴων, ὁ ὁμοῦ ἀναπτυχθείς, σύσσιτος. 3) φυσικός, ἔμφυτος, ἔγγενής, συνήθης, κοινός.— ‖ *σύντροφος ζωῆς*=ὁ συμβάλλων (βοηθῶν) εἰς τὴν συντήρησιν (διατήρησιν) τῆς ζωῆς.

συν-τροχάζω, (καὶ *συντροχάω*)·=*συντρέχω* (βλ.λ.).

συν-τυγχάνω, μελλ. *-τεύξομαι*· ἀόρ. β' *-έτύχον*· συναντῶ τινα κατὰ τύχην ‖ συνομιλῶ μαζί του, συνδιαλέγομαι μετά τινος ‖ *ὁ συντυχὼν*=ὁ «τυχών, ὁ πρῶτος ποὺ θὰ συναντήσῃ κανείς, ὁ «πρῶτος τυχών», πᾶς τις ‖ *τὸ συντυχὸν*=τὸ πρῶτον πρᾶγμα «ποὺ θὰ πέσῃ στὰ χέρια ἑνός», τὸ «πρῶτον τυχόν», τὸ παρατυχόν, τὸ κοινόν, τὸ ἀσήμαντον.— ‖ ἐπὶ τυχαίων γεγονότων καὶ συμβάντων, συμβαίνω, γίνομαι, συμβαίνει νὰ γίνω (νὰ λάβω χώραν), συμπίπτω ‖ ἀπολ., συμβαίνω, ἀποβαίνω ‖ *εὖ ξυντυχόντων*=ἂν τὰ πράγματα ἀποβῶσι καλῶς ‖ ἀπρόσ., *συνετύγχανε, συνέτυχε*=συνέβαινε ὥστε..., ἔτυχε νὰ... (μετ' ἀπρφ.).

συν-τυμβ-ωρῠχέω, μελλ. *-ήσω*· τυμβωρυχῶ ὁμοῦ μετά τινος, ἀνασκάπτω τάφον μετ' ἄλλου.

συν-τῠραννο-κτονέω, μελλ. *-ήσω*· συνεργῶ εἰς τὸν φόνον τῶν τυράννων, γίνομαι τυραννοκτόνος ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου (ἢ ἄλλων).

συν-τῡρόω, μελλ. *-ώσω*· (*σὺν+τυρὸς*)· τυροποιῶ (μεταβάλλω εἰς τυρόν, «τυροκομῶ») ὁμοῦ μετά τινος ‖ ὅθεν μτφρ., μηχανορραφῶ, σκευωρῶ, «μαγειρεύω», λατ. **concoquere.**

συν-τῡχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β. τοῦ *συντυγχάνω.*

συν-τῡχία, ἰων. **-ίη,** ἡ (*συντυχεῖν*)· τυχαῖον περιστατικόν, συγκυρία, τυχαία σύμπτωσις ‖ εὐτυχὴς σύμπτωσις, εὐτυχὲς συμβάν, εὐτυχὴς ἔκβασις ‖ δυστύχημα, ἀτύχημα, ἀτυχία, ἀπροσδόκητος συμφορά.

συν-υπο-κρίνομαι, ἀποθ.· ὑποκρίνομαι μετά τινος, ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὑποδύομαι καὶ ἐγὼ ἓν τῶν προσώπων τοῦ δράματος ‖ βοηθῶ τινα εἰς τὸ νὰ προσποιηθῇ.

συν-υπο-τῑθημι, μελλ. *-θήσω*· ὁμοῦ μετά τινος θέτω τι ὡς βάσιν ‖ ὡς μέσον, (προ)ὑποθέτω τι ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος, δέχομαι (λαμβάνω) κοινὴν προϋπόθεσιν, λαμβάνω καὶ ἐγὼ ὡς δεδομένον ‖ συνδέτω ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος.

συν-υπ-ουργέω, μελλ. *-ήσω*· συνυπηρετῶ, συμβοηθῶ.

συν-ῠφαίνω, ἀόρ. α' *ὕφηνα*· παθ. ἀόρ. α' *-ὑφάνθην*· ὑφαίνω ὁμοῦ μετά τινος ‖ μτφρ., μηχανορραφῶ, περιπλέκω τὰ πράγματα ὡς νὰ ὑφαίνω ὕφασμα, καταστρώνω ὕπουλα καὶ πανοῦργα σχέδια.

συν-ωδῖνω· *ὠδίνω* (κοιλοπονῶ, ὑποφέρω) ὁμοῦ μετά τινος, συμπάσχω, συνυποφέρω, μετέχω εἰς πᾶσαν ἀγωνίαν.

συν-ῳδός, *ὁν* (*σὺν+ᾠδή*)· ὁ ᾄδων ἢ ἠχῶν ἀπὸ κοινοῦ ἢ ἐν ἁρμονίᾳ μετά τινος, ὁ ἀντηχῶν ἢ ἀντιαποκρινόμενος εἴς τι ‖ μτφρ., ὁ ἐν ἁρμονίᾳ (τ. ἔ. ὁ σύμφωνος) πρὸς τι(να).

συν-ῴκησα, ἀόρ. α' τοῦ *συνοικέω.*

συν-ὠμεθα, α' πληθ. ὑποτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *συνίημι.*

συν-ωμοσία, ἡ (*συνόμνυμι*)· ὡς καὶ νῦν, συνωμοσία, τὸ νὰ εἶναί τις συνδεδεμένος μετά τινος δι' ὅρκου, ἡ δι' ὅρκου ἕνωσις πολλῶν ἐναντίον τινός ‖ ὁμοσπονδία.

συν-ωμότης, *-ου,* ὁ (*συνόμνυμι*)· ὡς καὶ νῦν, συνωμότης, μετέχων εἰς συνωμοσίαν, ὁ δι' ὅρκου συνδεδεμένος ‖ σύμμαχος, ὁμόσπονδος.

συν-ώμοτος, *ον* (*συνόμνυμι*)· ὁ δι' ὅρκου συνδεδεμένος, ἢ καὶ ὁμόσπονδος, σύμμαχος ‖ *τὸ ξυνώμοτον* = ὁμοσπονδία, ἢ καὶ συνωμοσία.— ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ὁ δι' ὅρκου (ἐνόρκως) συμπεφωνημένος.

συν-ωνέομαι, μελλ. *-ωνήσομαι*· παθ. πρκ.- *εὐνημαι,* ἀποθ.· ἀγοράζω ὁμοῦ μετά τινος, συναγοράζω ‖ συλλέγω διὰ καταβολῆς χρημάτων: *νησιῶται ἵππον συνωνέονται μυρίην* = οἱ νησιῶται συγκαταβάλλουσι χρήματα καὶ καταρτίζουσι σῶμα δεκακισχιλίων ἱππέων.— ‖ ἀγοράζω ὁμοῦ, ἀγοράζω χονδρικῶς (π. χ. σῖτον), λατ. **coemere** ‖ ὁ πρκ. ἀπαντᾷ καὶ ἐν παθητ. ἐνν.: *ὁ συνεωνημένος σῖτος* = σῖτος ἠγορασμένος.

συν-ώνῠμος, *ον* (*σὺν+ὄνυμα,* αἰολ. ἀντὶ *ὄνομα*)· ὁ ἔχων ὅμοιον ὄνομα ἢ ὁμοίαν σημασίαν, ὁ σημαίνων τὸ αὐτό.

συν-ωριαστής, *-οῦ,* ὁ (*συνωρίς*)· ὁ ὁδηγῶν (ἐλαύνων) *συνωρίδα* (βλ. λ.), τ. ἔ. ἅρμα συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων, ὁ ὀχούμενος ἐπὶ *συνωρίδος.*

συν-ωρίζω, μελλ. *-σω* (*συνωρίς*)· ζευγνύω ὁμοῦ. — μέσον, συνδέω (συνάπτω) τι πρὸς ἑμαυτόν, τὸ ἑνώνω μέ τι ἰδικόν μου.— ‖ ἀμτδ. τίθεμαι ὑπὸ τὸν ζυγόν, «ζεύομαι».

συν-ωρῐκεύομαι, ἀποθ. (*συνωρίς*)· ὁδηγῶ (διευθύνω, ἐλαύνω) *συνωρίδα* (ὄχημα συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων).

συν-ωρίς, *-ίδος,* ἡ (*συνάορος*)· ζεῦγος ἵππων ἢ ἡμιόνων ‖ ὄχημα (ἅρμα, ἅμαξα κλπ.) συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων.— ‖ γενικῶς, οἱονδήποτε ζεῦγος, λατ. **biga.**— ‖‖ τὸ συνδέον ὁμοῦ, ζεῦγος δεσμῶν.

συν-ωφελέω, μελλ. *-ήσω*· ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ὠφελῶ (εἶμαι ὠφέλιμος), συμβοηθῶ, συνανακουφίζω ‖ ἀπολ., ὠφελῶ, βοηθῶ, ὁμοῦ.— παθητ., ὁμοῦ ὠφελοῦμαι (ἀποκομίζω κέρδος).

συν-ωφρυωμένος, μτχ. πρκ. τοῦ *συνοφρυόμαι* (βλ. λ.).

συν-ωχᾰδόν, ἐπίρρ. ποιητ. ἀντὶ **συνοχηδόν** (*συνέχω*)· ἐπὶ χρόνου, συνεχῶς, διαρκῶς, ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως ‖ κατ' ἄλλους, τοῦ λοιποῦ, ἐν τῷ μέλλοντι, παρευθύς.

σῦο-κτᾰσία, ἡ (*σῦς+κτείνω*)· *συοκτονία*, φόνος (σφαγή) χοίρων.

σῦο-φόντης, *-ου*, ὁ (*σῦς+*φένω*)· ὁ φονεύων (σφάζων) χοίρους.

σῦο-φόντις, *-ιδος*, ἡ· θηλ. τοῦ *συοφόντης* (βλ. λ.).

Σύρα, ἡ, θηλ. τοῦ *Σύρος* (βλ. λ.)· γυνὴ ἐκ Συρίας.

Σῠρᾰκόυσαι, αἱ, ἰων. **Συρήκουσαι,** δωρ. **Συράκοσαι** ἡ μεγαλυτέρα καὶ ἰσχυροτέρα πόλις τῆς Σικελίας (βλ. Κ.Ε.Α.)· ἐξ αὐτοῦ τὸ

Σῠρᾰκόσιος, (καὶ **—κούσιος**), *α, ον*, ἰων. **Σῠρηκόσ—**· ὁ κάτοικος τῶν Συρακουσῶν, ἢ ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος· (βλ. Κ.Ε.Α.).

σύρβα, ἡ· βλ. *τύρβη*.

σύρ-γαστρος, ὁ (*σύρω, σύρομαι+γαστήρ*)· ὁ σύρων τὴν γαστέρα, ἢ ὁ συρόμενος (ἕρπων) διὰ τῆς γαστρός (ἐπὶ σκωλήκων ἢ ὄφεων).

σύρδην, ἐπίρρ. (*σύρω*)· ἐν μακρᾷ σειρᾷ ἢ γραμμῇ, λατ. **tractim** ἢ **agmine longo**. 2) ὥσπερ βιαίως (σφοδρῶς, ὁρμητικῶς, λυσσαλέως) συρόμενος (ἐφορμῶν).

Σῠρία, ἡ (*Σύρος*)· ἡ καὶ σήμερον ἔτι τοῦτο τὸ ὄνομα φέρουσα χώρα τῆς Ἀσίας, ἡ χώρα τῶν Σύρων (βλ. Κ.Ε.Α.).

σῦριγμα, *-ατος*, τὸ (*συρίττω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ σύριγμα, τὸ συρίζειν, ὁ ἦχος σύριγγος, τὸ «σφύριγμα», συριστικὸς ἦχος.

σῦριγξ, *-ιγγος*, ἡ (*συρίζω*)· ὁ ποιμενικὸς αὐλός, ὁ αὐλὸς τοῦ Πανός (ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ἐφευρέτης του)· συνίστατο ἐξ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ καλάμων διαφόρου μήκους καὶ πάχους, στερεῶς συνδεδεμένων.— **II** πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα παρόμοιον πρὸς τὸ τοῦ αὐλοῦ, τ. ἔ. σωληνοειδές: 1) θήκη δόρατος, δορατοθήκη. 2) ἡ ὁπὴ ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ τροχοῦ εὑρισκομένη, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐστερεώνετο τὸ ἄκρον τοῦ ἄξονος. 3) τὸ κοῖλον μέρος στρόφιγγος θύρας. 4) μτφρ., οἱ ῥώθωνες ἢ ὁ λάρυγξ.

Ἔτυμ.: *σῦριγξ· συρίζω*, ἀττ. *συρίττω*, δωρ. *συρίσδω*, μελλ. *συρίξομαι· σύριγμα* καὶ *συριγμός*· δι' ἔτυμ. βλ. *σωλὴν* καὶ *συρίζω*.

ΣΥ΄ΡΙΖΩ, ἀττ. **συρίττω,** δωρ. **συρίσδω**· μελλ. *-ίξω*, ἀττ. *-ίξομαι*· ἀόρ. *α'* *ἐσύριξα*, μτγν. *ἐσύρισα*, ἀπρφ. *συρίσαι*· παίζω τὴν *σύριγγα* (βλ. λ.), δηλ. τὸν ποιμενικὸν αὐλόν, αὐλῶ διὰ τῆς σύριγγος.— **II** ὡς καὶ νῦν, συρίζω, «σφυρίζω», ἐκπέμπω συριστικὸν ἦχον || δθεν, διὰ συριγμῶν ἀποδοκιμάζω ὑποκριτὴν ἐν τῷ θεάτρῳ, «τὸν σφυρίζω», λατ. **explodere**.

Ἔτυμ.: *συρίζω· σῦριγξ· σύριγμα· συριγμός*: σανσκρ. **svar, svṛi, svarâmi** (=λατ. **canto**), **svaras** (=λατ. **sonus**)· λατιν. **su-sur-rus, absurdus**· σλαυ. **svirati** (=λατ. **tibia canere**)· λιθ. **sur-me** (=λατ. **tibia**).

Σῠριη-γενής, *ὲς* (*Συρία+γένος*)· ὁ καταγόμενος ἐκ Συρίας, ὁ γεννηθεὶς ἐν Συρίᾳ.

σῠριστήρ, σῠριστής· βλ. *συριστήρ, συριστής*.

Σῠριος, *α, ον*· ὡς καὶ νῦν, Σύριος, ὁ ἐκ Συρίας (πρβλ. *Σύρος*)· ἐν ᾧ

Σῦριος, *α, ον*· ὁ ἐκ τῆς νήσου Σύρου, «Συριανός» (βλ. *Σῦρος*).

σῠρίσδω, δωρ. ἀντὶ *συρίζω* (βλ. λ.).

σῦρισμα, *-ατος*, τό·=*σύριγμα* (βλ. λ.).

σῠρισμός, *-οῦ*, ὁ·=*συριγμός* (βλ. λ.).

σῠριστήρ, *-ῆρος*, ὁ·=*συριστὴς* (βλ. λ.).

σῠριστής, *-οῦ*, ὁ (*συρίζω*)· ὁ παίζων τὴν *σύριγγα* (βλ. λ), δηλ. τὸν ποιμενικὸν αὐλόν, ὁ αὐλητής.

Σῠριστί, ἐπίρρ. (*Σύρος*)· ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Συρίων (κατοίκων τῆς Συρίας).

σῠρίττω, μελλ. *-ίξω*·=*συρίζω* (βλ. λ.).

σύρμα, *-ατος*, τὸ (*σύρω*)· πᾶν τὸ συρόμενον κατὰ γῆς || ὁδὸς ὑποκριτῶν θεάτρου μετὰ μακρᾶς οὐρᾶς, γυναικεῖον ἔνδυμα μακρόν.

συρμαία, ἰων. **-αίη,** ἡ (*συρμός*)· ἐμετικὸν ἢ καθαρτικὸν ποτόν, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, συνιστάμενον δὲ κυρίως ἐκ ζωμοῦ ραφανίδος (ἥτις ἐκεῖ ἐκαλεῖτο ὡσ. *συρμαίη*) ἀναμείκτου μετὰ ἁλμύρας.

συρμαΐζω, μελλ. *-σω* (*συρμαία*)· μεταχειρίζομαι τὴν *συρμαίαν* (βλ. λ.), ἤτοι «παίρνω» καθάρσιον (παρ' Αἰγυπτίοις).

συρμάς, *-άδος*, ἡ (*σύρω*)· πᾶν τὸ συμπαρασυρόμενον, ἀπορρίμματα («σκουπίδια, φρόκαλα, σκύβαλα») || σωρὸς σχηματιζόμενος ἐκ τοιούτων ἢ παρομοίων ὑλικῶν παρασυρομένων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

συρμός, ὁ (*σύρω*)· πᾶσα κίνησις σαρώνουσα ἢ σύρουσα (ἑλκουσα) ἢ σχηματιζομένη διὰ τοῦ σύρειν ἢ τοῦ σύρεσθαι, λατ. **tractus**, ὅπως π.χ. ἡ τροχιὰ τῶν καταπιπτόντων μετεώρων, ἡ συρτὴ πορεία τοῦ ὄφεως κ.ἄ.π.— **II** =*συρμαία* (βλ.λ.), ἔμετος, κάθαρσις.

σύροισα, δωρ. ἀντὶ *σύρουσα*, θηλ. μτχ. τοῦ *σύρω*.

Σῦρος, ἡ (καὶ ὁ)· νῆσος τῶν Κυκλάδων, καὶ σήμερον ἔτι οὕτω ὀνομαζομένη (βλ. Κ.Ε.Α.)· παρ' Ὅμ. καὶ **Συρίη** (Ὀδ. Ο 403), παρὰ μτγν. καὶ **Σύρα,** ἡ (ὡς καὶ νῦν).

Σῦρος, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Συρίας.

σῦρο-φοίνιξ, (καὶ **—φοῖνιξ**), *-ῑκος*, ὁ· ὁ καταγόμενος ἐκ Φοινίκης τῆς Συρίας (διότι ὑπῆρχον καὶ Φοίνικες τῆς Λιβύης)· θηλ. **Σῦροφοίνισσα.**

συρ-ράπτω, μελλ. *-ψω*· ῥάπτω ὁμοῦ, ὡς καὶ νῦν συρράπτω, λατ. **consuo**.— **II** μτφρ., μηχανορραφῶ, μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, σκευωρῶ.

συρ-ράσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*·=ἀμτβ. *συρρήγνυμι* (βλ. λ.), συγκρούομαι, μάχομαι πρός τινα, συμπλέκομαι, λατ. **confligere cum aliquo**.

συρ-ρέζω, μελλ. *-ξω*· ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος προσφέρω θυσίαν, «τελῶ ὁμοῦ ἱερά», συνεορτάζω.

συρ-ρέω, μελλ. *-ρυήσομαι*· πρκ. *-ερρύηκα*· ἀόρ. *β'* μετὰ παθ. ἐνν. *-ερρύην*· ὡς καὶ νῦν, συρρέω, ῥέω ὁμοῦ μετά τινος, σχηματίζω κοινὸν ρεῦμα, χύνομαι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος || μτφρ., ἐπὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ νῦν, συρρέω, μετὰ πολλῶν ἄλλων συναθροίζομαι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, πολλοὶ ἄνθρωποι φερόμεθα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ὡς ρεῦμα ποταμοῦ.

συρ-ρήγνῡμι, ἢ **-ύω**· μελλ. *-ρήξω*· ἀόρ. *α' συνέρρηξα*· παθητ., ἀόρ. *β' συνερράγην*· πρκ. *συνέρρηγμαι*, ἀλλ' ὡσ. καὶ πρκ. *β'* ἀμτβ. *συνέρρωγα*· διαρρηγνύω (δραύω, «σπάζω») εἰς τεμάχια || *συρρῆξαι εἰς ἓν*= νὰ κατασυντρίψῃ ὅλα ὁμοῦ καὶ νὰ τὰ κάμῃ ἕνα σωρὸν || μτφρ., ἐν τῷ παθητ., κατασυντρίβομαι ὑπὸ τῶν συμφορῶν.—ὡς παθητ. καὶ ἀμτβ. **ἐνεργ.** ἰσχυρ. ἐν τῷ *β'* πρκ. *συνέρρωγα*)· ἐκρήγνυμαι, διαρρήγνυμαι, δραύομαι εἰς τεμάχια, κατασυντρίβομαι, διαλύομαι εἰς μέρη καὶ ἀνακατώνομαι || ἐπὶ ποταμῶν, χύνομαι εἴς τινα, ἐμβάλλω εἴς τινα (ποταμόν), ἑνοῦμαι μετά τινος || ἐπὶ πολέμου, ἐκρήγνυμαι, συγκρούομαι ἐν μάχῃ, συμπλέκομαι.

συρ-ριζόομαι (*σὺν+ῥιζόω*)· παθητ. ριζοῦμαι (ριζοβολῶ) ὁμοῦ μετά τινος, ἔχω τὰς ρίζας μου ἡνωμένας μὲ τὰς ρίζας ἄλλου.

Σύρτις, *-εως*, ἰων. *-ιος* καὶ *-ιδος*, ἡ (*σύρω*)· ἀμμώδες τέναγος θαλάσσης || οὕτως ὠνομάζοντο δύο τενάγη τῶν βορείων παραλίων τῆς Ἀφρικῆς, καὶ δὴ ἐπὶ τῆς Λιβυκῆς θαλάσσης, ἡ *μείζων Σύρτις* (ἢ *μεγάλη Σύρτις*) καὶ ἡ *ἐλάσσων* (ἢ *μικρὰ*) *Σύρτις*.

σύρφαξ, *-ακος*, ὁ (*σύρω*)·=*συρφετὸς* (βλ. λ.).— **II** ὡς ἐπίθ.=*συρφετώδης* (βλ. λ.), ὁμοιος πρὸς συρφετόν, συσσωρευμένος ὅπως τὰ σκουπίδια, ἀνάμεικτος, χυδαῖος, πρόστυχος.

συρφετός, ὁ (*σύρω*)· πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συρόμενον καὶ φερόμενον ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀποτελοῦν δὲ ἐκεῖ σωρὸν (ξηρὰ φύλλα, ἄχυρα, φρύγανα, «φρόκαλα», γεν. σκουπίδια), λατ. **quisquiliae**.— **II** μτφρ., ἀνάμεικτον πλῆθος, ὄχλος.

ΣΥ΄ΡΩ, μελλ. *σῦρῶ*· ἀόρ. *α'* *ἔσῡρα*· πρκ. *σέσυρκα*· παθητ., ἀόρ. *β'* *ἐσύρην*· πρκ. *σέσυρμαι*· ὡς καὶ νῦν, σύρω, «σέρνω», ἕλκω, «τραβῶ» || σύρω διὰ τῆς βίας, συμπαρασύρω βιαίως || ἀποσπῶ διὰ τῆς βίας, διασῴζω || συμπαρασύρω, διασκορπίζω (ὡς ὁ ἄνεμος π.χ. τὰ νέφη).

Ἔτυμ.: *σύρω· σύρμα· συρμός· συρμαία· σύρτης· σύρτις· σύρφος, συρφετός· σύρφαξ*· δι' ἐτυμολ. βλ. *σαίρω*.

ΣΥ΄Σ, ὁ καὶ ἡ, γεν. *σῠός*, αἰτ *σῦν*· πληθ. *ὀνομ.*

σύες, αἰτ. **σύας,** καὶ συνῆρ. **σῦς,** δοτ. πληθ. **συσί,** ἐπ. **σύεσσι.**— λατ. **SUS**=**ὗς,** (βλ. λ.) ·χοῖρος («γουρούνι»), τόσον ὁ εὐνουχισμένος ὅσον καὶ ὁ κάπρος, ὡσ. δὲ καὶ ἡ «γουρούνα, σκρόφα» ‖ **σῦς κάπρος** = ὁ ἄγριος κάπρος.— πρβλ. καὶ **ὗς.**

Ἔτνμ.: ι **σῦς** ι **ὗς** ⟨ἰαπ. **qǰūs** : λιθ. **kiaulė,** λεττ. **zūka** (χοῖρος)· κατά τινας τὸ ἰαπ. ***sūs,** γεν. ***svòs**⟩ ἀλλ. **ὗς,** γεν. ***σFός,** ***σσὸς** προεκάλεσε διά συμφυρμοῦ μίαν διπλῆν κλίσιν **ὗς-ὑὸς** καὶ **σῦς-συός,** ἀλλὰ τοῦτο δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἡ γεν. ***svós** δὲν ὑπάρχει· κατ' ἄλλους ἡ διατήρησις τοῦ **σ-** θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀφειλομένη εἰς τὴν στερεότυπον δημῆρ. φράσιν **σῦς σίαλος,** ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον (πρβλ. καὶ **ὗς**).

συ-σκεδάννῡμι, μελλ. **-σκεδάσω**· ὁμοῦ μετ' ἄλλων διασκορπίζω, διασκορπίζω ἐντελῶς.

συ-σκευάζω, μελλ. **-άσω**· βάλλω ὁμοῦ καὶ ἑτοιμάζω τὰς ἀποσκευάς μου, «δένω» τὰ πράγματά μου, ὡς καὶ νῦν συσκευάζω (συγυρίζω, τακτοποιῶ, ἑτοιμάζω) τὰ πράγματά μου ‖ γενικῶς, ἑτοιμάζω, προετοιμάζω, προπαρασκευάζω ‖ ἐν κακῇ ἐνν. μηχανῶμαι, σχεδιάζω, ἐπινοῶ, ἐν συνεργασίᾳ καταστρώνω σχέδια.— **II** μέσον, συσκευάζω (ἑτοιμάζω) τὰ πράγματά μου πρὸς ἀναχώρησιν, ἑτοιμάζομαι πρὸς ἀναχώρησιν, λατ. **convasare, vasa colligere** ‖ μτχ. παθ. πρκ. **συνεσκευασμένος** ἢ μέσ. ἀορ. α' **συσκευασάμενος** =ἕτοιμος καθ' ὅλα, ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν, ἐν τάξει πορείας. **2)** ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, ἐφοδιάζω. **3)** ἐν κακῇ ἐνν., ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, μηχανορραφῶ. **4)** γενικῶς, φέρω ἐπὶ τὸ αὐτό (συνάγω, συλλέγω) πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν (πρὸς ὠφέλειάν μου, πρὸς τὸ συμφέρον μου), ἐξοικονομῶ.

συ-σκευάσία, ἡ (**συσκευάζω**)· ὡς καὶ νῦν, συσκευασία, ἑτοιμασία ἀποσκευῶν διὰ ταξίδιον ἢ πορείαν.

συ-σκευο-φορέω, μελλ. **-ήσω**· μεταφέρω τὰ σκεύη καὶ τὰ βάλλω ὁμοῦ.

συ-σκευωρέομαι, μελλ. **-ήσομαι,** ἀποθ.· σκευωρῶ (μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, σχεδιάζω) ὁμοῦ (ἐν συνεργασίᾳ).

συ-σκηνέω, μελλ. **-ήσω**· διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ μετ' ἄλλου, συζῶ, συγκατοικῶ ‖ συντρώγω μετά τινος.

συ-σκηνητήρ, **-ῆρος,** ὁ (**συσκηνέω**)· ὁ ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ διαμένων, σύσκηνος, συγκάτοικος ‖ ὁμοτράπεζος, συνδαιτυμών, λατ. **contubernalis.**

συ-σκηνήτρια, ἡ, θηλ. τοῦ προηγ. **συσκηνητήρ.**

συ-σκηνία, ἡ (**σύσκηνος**)· τὸ διαμένειν ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, τὸ συνδαιτᾶσθαι, τὸ συντρώγειν.

συ-σκήνιον, τό, καὶ κυρ. κατὰ πληθ. **συσκήνια,** τά· τὰ συσσίτια τῶν Σπαρτιατῶν, τὰ καὶ **φιδίτια** (βλ. λ.) ἀλλιῶς λεγόμενα· ἐκ τοῦ

σύ-σκηνος, **ον** (**σὺν**+**σκηνή**)· ὁ ζῶν (διαμένων) ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ, ὁ συγκατοικῶν, ὁ συζῶν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ σύσκηνος**=ὁμοτράπεζος, συνδαιτυμών, σύντροφος, λατ. **contubernalis.**

συ-σκηνόω, μελλ. **-ώσω** (**σύσκηνος**)· = **συσκηνέω** (βλ. λ.).

συ-σκιάζω, μελλ. **-άσω** (**σύσκιος**)· σκιάζω ἐντελῶς, ρίπτω σκιὰν πανταχόθεν, καλύπτω (σκεπάζω) καθ' ὁλοκληρίαν.

σύ-σκιος, **ον** (**σὺν**+**σκιά**)· ὁ πυκνῶς ἐσκιασμένος, πανταχόθεν ἐσκιασμένος, κατάσκιος ‖ **τὸ σύσκιον**= ἡ πυκνὴ σκιὰ δένδρου ἢ τόπος πυκνῶς σκιαζόμενος.

συ-σκοπέω· ὁμοῦ μετά τινος θεωρῶ (ἐξετάζω), συνεξετάζω.

συ-σκοτάζω, μελλ. **-άσω**· μτβτ., συσκοτίζω τι, τὸ καθιστῶ ἐντελῶς σκοτεινόν (κατασκότεινον) ‖ ἀμτβ., γίνομαι ἐντελῶς σκοτεινός, κατασκοτεινιάζω ‖ ἀπρος., **συσκοτάζει**=σκοτεινιάζει, γίνεται σκοτάδι.

συ-σκυθρωπάζω, μελλ. **-σω**· σκυθρωπάζω (γίνομαι σκυθρωπός) ὁμοῦ μετά τινος, «παίρνω» ὄψιν περίλυπον.

συ-σπάραττω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· κατασπαράσσω, κατακομματιάζω.

συ-σπάω, μελλ. **-άσω**· συνέλκω, συνθλίβω, συστέλλω, «συμμαζώνω, σουφρώνω» ‖ ἐπὶ δερμάτων, συρράπτω.

συ-σπειράω (**σὺν**+**σπεῖρα**)· ὡς καὶ νῦν, συσπειρῶ, συσπειρώνω, συστρέφω, συμμαζεύω, περιτυλίσσω.— παθητ., **συσπειράομαι**· ὡς καὶ νῦν, συσπειροῦμαι, συσπειρώνομαι, «κουλουριάζομαι» ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, σχηματίζομαι εἰς πυκνὴν παράταξιν, βαδίζω ἐν πυκνῇ τάξει.

συ-σπείρω· σπείρω ὁμοῦ, ραντίζω ὁμοῦ.

συ-σπένδω, μελλ. **-σπείσω**· σπένδω ὁμοῦ μετά τινος, λαμβάνω μέρος εἰς σπονδάς.— μέσον, συμπράττω εἰς τὴν σύναψιν εἰρήνης, συνθήκης κ. τ. ὅ.

συ-σπεύδω, μελλ. **-σω**· ὁμοῦ μετ' ἄλλων σπεύδω καὶ ἐγὼ (νὰ παράσχω βοήθειαν), συμπροθυμοῦμαι, συμβοηδῶ προθύμως, συμπράττω μετὰ σπουδῆς.

συ-σπλαγχνεύω, μελλ. **-σω** (**σὺν**+**σπλάγχνα**)· ὁμοῦ μετ' ἄλλων τρώγω τὰ σπλάγχνα τοῦ θύματος (μετὰ τὴν θυσίαν).

σύ-σπονδος, **ον** (**σὺν**+**σπονδή**)· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων κάμνων σπονδάς, ὁ ὁμοῦ **σπένδων** ‖ ὁ περιλαμβανόμενος εἰς τὴν αὐτὴν συνθήκην, ὁ **δμόσπονδος** (βλ. λ.).

συ-σπουδάζω, μελλ. **-άσω**· ὁμοῦ σπεύδω, ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργῶ μετὰ ζήλου, ἐνδιαφέρομαι ζωηρῶς περί τινος.— **II** μτβτ., ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἐπιδιώκω (ἐκτελῶ) τι μετὰ ζήλου.

συσ-σείω, μελλ. **-σω**· σείω ὁμοῦ ‖ κάμνω τι νὰ τρέμῃ.

συσ-σημαίνω· **σημαίνω** (σημειῶ) τι ὁμοῦ μετά τινος.— **II** μέσον, σφραγίζω καὶ ἐγώ, ὑπογράφω ὁμοῦ μετ' ἄλλων, συνυπογράφω.— παθητ., σφραγίζομαι ὁμοῦ ἢ συγχρόνως.

σύσ-σημον, τό (**σὺν**+**σῆμα**)· = **σύμβολον** (βλ. λ.), συμπεφωνημένον σημεῖον, σύνθημα.

συσ-σῖτέω, μελλ. **-ήσω** (**σύσσιτος**)· **σιτοῦμαι** ὁμοῦ, τρέφομαι ὁμοῦ, συνδιαιτῶμαι, συντρώγω, ὡς καὶ νῦν συσσιτῶ μετά τινος, εἶμαι ὁμοτράπεζός τινος

συσ-σίτησις, **-εως,** ἡ (**συσσιτέω**)·=τῷ ἑπομ. **συσσιτία** (βλ. λ).

συσ-σῖτία, ἡ (**συσσιτέω**)· τὸ συσσιτεῖν, τὸ συνδιαιτᾶσθαι, τὸ συντρώγειν (ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, ἀπὸ κοινῆς τραπέζης).

συσ-σίτιον, τό (**συσσιτέω**)· ‖ συν. ἐν τῷ πληθ. **τὰ συσσίτια**=κοινὸν φαγητόν, κοινὸν δεῖπνον, κοινὴ τράπεζα (κυρ. ἐν Σπάρτῃ, ἔνθα **τὰ συσσίτια** εἶχον θεσπισθῇ ὑπὸ τῆς Λυκουργείου νομοθεσίας).— **II** αἴθουσα συσσιτίου, «τραπεζαρία».

σύσ-σῖτος, **ον** (**σὺν**+**σῖτος**)· ὁ ὁμοῦ σιτούμενος, ὁ συντρώγων, ὡς καὶ νῦν ὁ συσσιτῶν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ σύσσιτος**=ὁ ὁμοτράπεζος.

συσ-σῴζω, μελλ. **-σω**· ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων σῴζω, μετ' ἄλλων διασῴζω (ἀπελευθερώνω) τινά, συνεργῶ εἰς τὴν διάσωσίν τινος.

σύσ-σωμος, **ον** (**σῦν**+**σῶμα**)· ὁ συνηνωμένος εἰς ἓν σῶμα, ὡς καὶ νῦν σύσσωμος.

συσ-σω-φρονέω, μελλ. **-ήσω**· σωφρονῶ καὶ ἐγώ, εἶμαι καὶ ἐγὼ σώφρων, μετέχω καὶ ἐγὼ τῆς σωφροσύνης (ἐγκρατείας).

συ-στάδόν, ἐπίρρ. (**συνίσταμαι**)· ἐκ τοῦ συστάδην, ἐκ τοῦ πλησίον ‖ ἐπὶ μάχης, ἐν πυκνῇ παρατάξει, εἰς πυκνὰς γραμμάς, ἐκ τοῦ συστάδην, λατ. **cominus.**

συ-στᾰθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **συνίστημι.**

συ-στᾰλείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **συστέλλω.**

συ-στᾰσιάζω, μελλ. **-άσω**· ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος στασιάζω (ἐπαναστατῶ), συνεπαναστατῶ, λαμβάνω μέρος εἰς στάσιν (ἐπανάστασιν).— **II** μτβτ., συνενώνω τινὰς πρὸς ἐπαναστατικοὺς σκοπούς.

συ-στᾰσιαστής, **-οῦ,** ὁ (**συστασιάζω**)· ὁ ὁμοῦ στασιάσας (ἐπαναστατήσας), ὁ συνεπαναστάτης.

σύ-στᾰσις, ἡ (**συνίστημι**)· τὸ ὁμοῦ τιθέναι, σύνδεσις, διοργάνωσις, συναρμολόγησις, κατασκευή.— **II** (**συνίσταμαι**)· τὸ ἵστασθαι ὁμοῦ, συνάντησις ‖ ἐν ἐχθρικῇ ἐνν., μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, συμπλοκή, μάχη ‖ **σύστασις γνώμης**=σύγκρουσις σκέψεων, μεγάλη ἀνησυχία, ἐντατικὴ φροντίς. **2)** συνένωσις, συναγωγή, ἑταιρεία, ὅμιλος ἀνθρώπων, σύλλογος. **3)** μτφρ., ἐπὶ τοῦ νοῦ, αὐστηρότης, σοβαρότης, τραχύτης.

συ-στᾰσιώτης, -ου, ὁ· μέλος τῆς αὐτῆς πολιτικῆς μερίδος, ὁπαδὸς τοῦ αὐτοῦ κόμματος, συμφατριαστής || συνωμότης.

συ-στᾰτικός, ή, όν (*συνίστημι*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἕνωσιν, ἡ ὁ κατάλληλος νά ἐπιτυγχάνῃ αὐτήν, συνεκτικός, συνδετικός, συνδετικός ‖ εἰσαγωγικός, συστατικός: *συστατικὴ ἐπιστολή* (ὡς καὶ νῦν).

συ-σταυρόω, μελλ. *-ώσω*· σταυρώνω τινά (*τὸν καρφώνω ἐπὶ τοῦ σταυροῦ*) ὁμοῦ μετά τινος.

συ-στεγάζω, μελλ. *-άσω*· ὡς καὶ νῦν, συστεγάζω, ἡ περικαλύπτω ἐντελῶς, σκεπάζω ὅλως διόλου.

συ-στέλλω, μελλ. *-στελῶ*· ἀόρ. α' *-έστειλα*· ἐνεργ. πρκ. *-έσταλκα*, καὶ παθ. πρκ. *-έσταλμαι*· ὡς καὶ νῦν, συστέλλω, συνέλκω, συμμαζεύω, σμικρύνω ‖ συστέλλω τὰ ἱστία (μαζεύω ὀλίγον τὰ πανιά, τὰ κονταίνω). **2)** περιστέλλω, συμπιέζω, συμπυκνῶ.—παθητ., συστέλλομαι, περιστέλλομαι, ἐλαττοῦμαι, σμικρύνομαι, «συμμαζώνομαι», «ζαρώνω» ‖ *συστέλλομαι εἰς εὐτέλειαν*=περιορίζω τὰς δαπάνας μου, περιορίζομαι οἰκονομικῶς ‖ οὕτω καὶ ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. *συνεσταλμένος*=ὁ περιωρισμένος εἰς τὰ ἔξοδά του, ἢ καὶ ὁ «συνεσταλμένος τοὺς τρόπους» (ὡς καὶ νῦν), ὁ μετριοπαθής. **3)** μτφρ., ὑποβιβάζω· ταπεινώνω, ἐξευτελίζω.— παθητ., ταπεινώνομαι, ἐξευτελίζομαι, καταρρίπτομαι.— **II** περιτυλίσσω στενῶς, περικαλύπτω, περιζώνω.— μέσον, *συστέλλομαι ἱμάτιον*=περιτυλίσσω τὸ ἱμάτιον σφιγκτὰ γύρω εἰς τὸ σῶμά μου (περὶ τὴν ὀσφύν μου) ‖ οὕτω ἐν τῇ μτχ. παθ. ἀορ. β' *συσταλείς*=περιζωσθείς, περισφιγχθείς, ἕτοιμος πρὸς ἐνέργειαν (πρὸς δρᾶσιν).— **III** ἐν τῇ Γραμματικῇ, χρησιμοποιῶ συλλαβήν τινα ὡς βραχεῖαν.

συ-στενάζω, μελλ. *-ξω*· στενάζω (θρηνῶ) ὁμοῦ μετά τινος.

συ-στεφᾰνόω, μελλ. *-ώσω*· στεφανώνω ὁμοῦ.

σύ-στημα, *-ατος,* τὸ (*συνίστημι*)· τὸ συνιστάμενον (ἢ συντεθειμένον) ἐκ πολλῶν ὁμοῦ, ἓν σύνδετον ὅλον, ὀργανικόν τι ὅλον, ὡς καὶ νῦν σύστημα ‖ σύνθεσις, σύγγραμμα ‖ πολίτευμα, σύνταγμα πολιτείας ‖ σύλλογος, ἑταιρεία, συντεχνία.

συ-στοιχέω, μελλ. *-ήσω* (*σὺν+στοῖχος*)· ἱσταμαι (εὑρίσκομαι) εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν (γραμμήν) μετ' ἄλλων ‖ μτφρ., εὑρίσκομαι ἐν συμφωνίᾳ πρός τι(να), ἀνταποκρίνομαι πρός τι(να).

συ-στολίζω, μελλ. *-ίσω*·=*συστέλλω* (βλ. λ.) ‖ συνδέω, συνάπτω, κατασκευάζω.— **II** ἑνώνω, συνενώνω

συ-στρᾰτεία, ἡ (*συστρατεύω*)· κοινὴ ἐκστρατεία.

συ-στρᾰτεύω, μελλ. *-εύσω*· συχνότ. ὡς μέσον *συστρατεύομαι*, μελλ. *-εύσομαι*· ἀπὸ κοινοῦ ἐκστρατεύω, λαμβάνω μέρος εἰς ἐκστρατείαν.

συ-στρᾰτ-ηγέω, μελλ. *-ήσω*· εἶμαι συστράτηγός τινος.— **II** μτβτ., ἐνεργῶ τι μετά τινος ὡς συστράτηγός του· ἐκ τοῦ

συ-στρᾰτ-ηγος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, συστράτηγος, ὁ μετέχων τῆς στρατηγίας, ὁ στρατηγῶν μετά τινος.

συ-στρᾰτιώτης, -ου, ὁ· ὡς καὶ νῦν, συστρατιώτης, ὁ στρατιώτης καὶ αὐτός, ὁ ὁμοῦ μετά τινος ὑπηρετῶν, ὁ «σύντροφος» ἐν πολέμῳ, συμπολεμιστής.

συ-στρᾰτο-πεδεύομαι, ἀποθ.· στρατοπεδεύω ὁμοῦ μετά τινος.

συ-στρέφω, μελλ. *-ψω*· παθητ., ἀόρ. β' *συνεστρᾰφην*· πρκ. *συνέστραμμαι*· ὡς καὶ νῦν, συστρέφω τι, τὸ στρέφω ὁμοῦ, τὸ στρεφογυρίζω, τὸ συστρέφω εἰς ἕνα ὄγκον συμπαγῆ, λατ. **conglobare** ‖ γενικῶς, συναθροίζω, ἐπισωρεύω, συνάγω, συνενῶ ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, συγκεντρώνω, τοὺς δίδω τὸ σχῆμα ἑνὸς συμπαγοῦς σώματος ‖ *συστρέφω ἐμαυτόν*=ἀναλαμβάνω ἐμαυτόν (τὰς δυνάμεις μου), συνέρχομαι.— παθητ., συνενοῦμαι εἰς ἓν ὀργανικὸν ὅλον, συνδέομαι ‖ ἀποτελῶ σύλλογον, συνεταιρίζομαι, συνωμοτῶ. **2)** ἐπὶ προτάσεων, ἀφηγήσεων κ.τ.ὅ., συμπυκνώνω, συμπιέζω, κάμνω ἐπιτομὴν (περίληψιν) ‖ *συνεστραμμένη λέξις* = ἡ ἀπεστρογγυλωμένη φράσις (πλοκὴ λόγου), συνεσφιγμένη, νευρώδης (*ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν διηρημένην λέξιν*).— **II** συστρέφω, περιστρέφω, περιδινῶ, ἑκσφενδονίζω.— **III** κάμνω τι νά περιστρέφεται.

συ-στροφή, ἡ (*συστρέφω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ συστροφή, τὸ στρίψιμον, τὸ στρεφογύρισμα, περιστροφή, τὸ περιτύλιγμα εἰς σφαῖραν.— **II** πᾶς πυκνὸς καὶ συμπαγὴς ὄγκος, σχηματιζόμενος διὰ συστροφῆς ‖ πλῆθος ἀνδρώπων, ὄχλος, στῖφος, λατ. **globus** ‖ συνάθροισις, συγκέντρωσις.

συ-σφάζω, μελλ. *-ξω*· παθ. ἀόρ. β' *συνεσφάγην*, ἀπρφ. *συσφαγῆναι*· σφάζω ὁμοῦ μετά τινος, συμπράττω εἰς φόνον.

συ-σφίγγω, μελλ. *-γξω*· ὡς καὶ νῦν, συσφίγγω, δένω ὁμοῦ σφιγκτά.

συ-σχημᾰτίζω, μελλ. *-σω*· σχηματίζω τι (τὸ διαμορφώνω) συμφώνως πρός ἄλλο τι, συνδιαπλάσω. — παθητ., διαμορφώνομαι (σχηματίζομαι, διαπλάσομαι) συμφώνως πρός ὑπόδειγμά τι.

συ-σχολάζω, μελλ. *-σω*· διέρχομαι τὰς ὥρας τῆς σχολῆς (ἀναπαύσεώς) μου ὁμοῦ μετά τινος, διέρχομαι τὸν καιρόν μου συναναστρεφόμενός τινα.

σῦτο, ἐπ. ἀντὶ *ἔσσῠτο*, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. (μετὰ σημασ. ἀορ.) τοῦ *σεύω*.

σῦφεϊός, ὁ, ἐκτετ. ἐπ. τύπος τοῦ *συφεός* (βλ. λ.).

σῦφεός, ὁ (*σῦς*)· σταῦλος χοίρων, μάνδρα χοίρων ‖ *συφεόνδε*=*εἰς (πρὸς) συφεόν* [*συφειός, συφεός, συφός*· κατά τινας τὸ τμῆμα **-φεFιος* εἶναι συγγ. τῷ *φύω*, ἰαπ. *bhῡ- (*bhevā-) (=εἶμαι, γίνομαι, τρέφομαι, μεγαλώνω).].

σῦ-φόρβιον (καὶ **συο-φόρβιον**), τὸ (*σῦς+φέρβω*)· ἀγέλη χοίρων.

σῦ-φορβός, ὁ (*σῦς+φέρβω*)·=*συο-φορβός, ὑφορβός* (βλ. λ.), *συβώτης* (βλ. λ.), *χοιροβοσκός*.

σῦφός, ὁ·=*συφεός* (βλ. λ.).

σύφος, α, ον, αἰολ, ἀντὶ *σοφός*.

σῦχνός, ή, όν· ἐπὶ χρόνου, μακρός, ὁ ἐπὶ πολὺ διαρκῶν, ἀδιάκοπος ‖ μετ' οὐσ. πληθ. ἀριθ.=πολλοί ὁμοῦ: *ἡμέρας συχνάς*=πολλὰς ἡμέρας μαζί. **2)** ἐπὶ ἀριθμοῦ καὶ ποσότητος, πολλοί, πλῆθος, πολύς, πολύ, ὡς καὶ νῦν συχνός, μεγάλος: *συχνὰ ἔθνεα* (Ἡροδ.), *συχναὶ πόλιες* (Ἡροδ.), *συχνοὶ πόνοι, συχναὶ πληγαί* κ.λ.π. ‖ ἁπλ., *συχνοί*=πολὺς κόσμος μαζί ‖ μετὰ οὐσ. ἑν. ἀριθ., πολύς, πολυάνδρωπος, συχνός, μέγας, ἐκτεταμένος: *συχνὸν πολίχνιον*=πολυάνδρωπος πολίχνη, *συχνὴ οὐσία*=μεγάλη περιουσία, *συχνὸν δεῖπνον*=δεῖπνον ἄφθονον, πλούσιον, *συχνὴ δύναμις* κ.λ.π. **3)** ἡ δοτ. *συχνῷ* (ὅπως καὶ ἡ δοτ. *πολλῷ*) ἀπαντᾷ συχνὰ συνημμένη μετὰ συγκρ. ἐπιθ.: *συχνῷ βελτίων*=κατὰ πολὺ καλύτερος. **4)** τὸ οὐδ. *συχνόν* καὶ πληθ. *συχνά* λαμβάνονται καὶ ἐπιρρηματικῶς (=πολύ, συχνάκις, συχνά), σπανιώτερον δ' ἀπαντᾷ τὸ ὁμαλὸν ἐπίρρ. *συχνῶς*.

Ἔτυμ.: *συχνός* ⟨**τυκ-σνο-ς* (*-χν-* ⟨*-κσν-*, *συ-*⟨**τυ*)· ἐξ ἰαπ. **luq-*, μεταπτ. βαθμ. τοῦ **lveq-* (πρβλ. σανσκρ. *lvanakti*=πιέζω, *pra-lvak§āṇa-ḥ*=πολὺ ἰσχυρός, δραστήριος), καὶ μετὰ ἐρρ. **lveϑq-* ἐν τῷ *σάττω* (**lvϑq-jō*).

σφᾰγεῖον, τὸ (*σφαγῆναι*)· τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐχύνετο τὸ αἷμα τῶν κατὰ τὰς θυσίας σφαζομένων ζώων. — **II** =*σφάγιον* θηλ. αὐτὸ τὸ θυσιαζόμενον ζῷον.

σφᾰγείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *σφάζω*.

σφᾰγεύς, -έως, ὁ (*σφάζω*)· ὡς καὶ νῦν, σφαγεύς, φονεύς, ὁ σφάζων, ὁ δολοφόνος ‖ *ὁ σφαγεὺς ἕστηκε* (Σοφ. Αἴ. 815)=ὁ σφαγεὺς (θηλ. τὸ ξίφος) ἔχει στηθῆ (κατὰ προσωποποίησιν) ‖ θυτικὴ μάχαιρα.

σφᾰγή, ἡ (*σφαγῆναι*)· ὡς καὶ νῦν, σφαγή, σφάξιμον, τὸ σφάζειν ‖ ἡ θυσία ‖ αὐτὸ τὸ σφάγιον, τὸ θῦμα ‖ *σφαγαὶ πυρὸς*=τὸ πῦρ (ἡ πυρά) τῆς θυσίας. **2)** πληγή, τραῦμα.— **II** τὸ κοῖλον τοῦ τραχήλου, τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ, εἰς ὃ ἐμπηγνύει τὴν μάχαιραν ὁ σφάζων ζῷα, λατ. **jugulum** (συν. ἐν τῷ πληθ.).

σφᾰγιάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· (*σφάγιον*)· σφάζω θῦμα, προσφέρω θῦμα, θυσιάζω.— **II** σπανιώτερον ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἐνεργ. *σφαγιάζω* μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ. (θυσιάζω), ἐντεῦθεν δὲ ἡ μτχ. παθ. ἀορ. α' *σφαγιασθείς*=θυσιασθείς.

σφᾰγιασμός, ὁ (*σφαγιάζομαι*)· ἡ σφαγή, τὸ σφάξιμον, ἡ θυσία.

σφᾰγιον, τό, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ σφάγια*· τὸ σφαγιαζόμενον, τὸ πρὸς θυσίαν σφαζόμενον ζῷον, τὸ θῦμα ‖ *δοῦλα σφάγια*=σφαγὴ δούλου (ὡς θύματος)· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἑπομ.

σφᾰ́γιος, (α), **ον** (*σφάζω*)· ὁ σφάζων, ὁ θυσιάζων || γεν. ὁ φονεύων δανατηφόρος, ὀλέθριος.

σφᾰγίς, *-ίδος*, ἡ (*σφάζω*)· μάχαιρα θυσίας, μάχαιρα διὰ τῆς ὁποίας σφάζονται τὰ θυσιαζόμενα (εἰς θυσίαν προσφερόμενα) ζῶα || γενικῶς, μάχαιρα.

ΣΦΑ˘ΔΑ΄ΖΩ (καὶ **σφαδάζω**), μελλ. *-σω*· ὡς καὶ νῦν, σφαδάζω, κινοῦμαι σπασμωδικῶς, κτυπῶ χεῖρας καὶ πόδας, «σπαράζω», πάσχω ἐκ σπασμῶν, παλαίω, ἀπελπίζομαι || σφαδάζω ἀπὸ ἀνυπομονησίαν.

Ἔτυμ.: σφαδάζω· ἐκ τινος **σφῳδ-*, πρβλ. σανσκρ. **spandatē-ti** (ἀναπηδῶ, μετακινοῦμαι ἐκ τῆς θέσεώς μου), **spanda-ḥ** (σκίρτημα), **spandaná-ḥ** (ἀναπηδῶ), ἑλλ. *σφενδόνη, σφένδαμνος, σφόνδυλος, σπόνδ-* (βλ. λ. λ.)· πιθανώτερον κατ' ἄλλους ἐκ τινος **sphəd-* (ἢ **sphed-* μετὰ ἀφομ.). πρβλ. *σφενδανός* καὶ *σφοδρός*· ἄλλοι τὸ ἀνάγουσιν εἰς ἰαπ. **sp(h)end-*, περὶ οὗ βλ. ἐν *σπάω*. Κατὰ τὸν Ἡρωδ. γραπτέον *σφαδάζω* καὶ *σφαδασμός* ὡσεὶ ἐκ *σφαδαΐζω, σφαδαϊσμός*, ὡς καὶ *ματᾰ́ζω, τερᾰ́ζω* (βλ λ. λ.).

σφᾰδασμός, ὁ (*σφαδάζω*) = *σπασμός* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν σφαδασμός, σύσπασις τῶν μελῶν, σπασμωδικὴ κίνησις, «σπαρτάρισμα».

ΣΦΑ΄ΖΩ (παρ' ἄττ. καὶ *σφάττω*)· μελλ. *σφάξω*· ἀόρ. α' *ἔσφαξα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσφάχθην*· ἀόρ. β' *ἐσφᾰγην*· μελλ. *σφᾰγήσομαι*· πρκ. *ἔσφαγμαι*· ὡς καὶ νῦν, σφάζω (κυρ. διὰ ἀποκοπῆς τοῦ λαιμοῦ), λατ. **jugulare** || σφάζω ζῷα πρὸς θυσίαν, προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω || γενικῶς, φονεύω, ἀποκτείνω, σκοτώνω.

Ἔτυμ.: σφάζω (**σφάγ-jω*), νεο-αττ. *σφάττω* (πιθ. κατ' ἀναλ. πρὸς τὸ *φράττω*), μελλ. *σφάξω*· *σφαγή*· *σφάγιος*· *σφάγιον*· *σφαγεύς*· πρβλ. *σπίλος, σπιλάς*, λατ. **spīna, spīca**· βλ. καὶ *φάσγανον*.

ΣΦΑΙ˘ΡΑ, *-ας*, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σφαῖρα, κυρ. ἡ σφαῖρα («τόπι») δι' ἧς παίζεται τὸ ὁμώνυμον παιγνίδιον: *σφαίρῃ παίζειν* (πρβλ. «παίζω τὸ τόπι»)· *σφαῖραν ῥίπτειν*. 2) πᾶν εἶδος σφαίρας, ὑδρόγειος σφαῖρα, γῆ.

Ἔτυμ.: σφαῖρα, ἰων. *σφαίρη* (**sphī̆-*)· *σφαιρόω* (βλ. καὶ ἐν *σπαίρω, σφυράς, σφυρόν*).— Ζενδ. **skarᵊna-** (στρογγύλος) συγγ. τῷ ἑλλ. *σκαίρω*, λιθ. **skrėti** (κινοῦμαι κυκλικῶς)· ἐξ ἰαπ. **sqer-, *sqor-, *sq(e)rei-*.

σφαιρηδόν, ἐπίρρ. (*σφαῖρα*)· δίκην σφαίρας, ὡς σφαῖρα.

σφαιρίζω (λακ. *φαιρίδδω*), μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*σφαῖρα*)· παίζω τὴν σφαῖραν («παίζω τόπι»).

σφαιρικός, ἡ, **όν** (*σφαῖρα*)· ὡς καὶ νῦν, σφαιρικός, σφαιροειδής, ἔχων σχῆμα σφαίρας, «ὁλοστρόγγυλος» || ὁ ἀνήκων εἰς τὴν γηΐνην ἢ τὴν οὐρανίαν σφαῖραν, ἢ ὁ πραγματευόμενος περὶ τῶν σφαιρῶν αὐτῶν: *τὰ σφαιρικά* = ἡ γεωμετρικὴ διδασκαλία περὶ σφαίρας, ἡ ἐπιστήμη τῆς γηΐνης σφαίρας ἢ τῆς οὐρανίας σφαίρας, ἡ ἀστρονομία.

σφαιρίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σφαῖρα* (καὶ *σφαιρίδιον*)· μικρὰ σφαῖρα.

σφαιριστής, *-οῦ*, ὁ (*σφαιρίζω*)· ὁ παίζων τὴν σφαῖραν, ὁ σφαιρίζων.

σφαιρο-ειδής, *ές* (*σφαῖρα* + *εἶδος*)· ὡς καὶ νῦν, σφαιροειδής, σφαιρικός, ὅμοιος πρὸς σφαῖραν, στρογγύλος, ἀπεστρογγυλωμένος.

σφαιρόω, μελλ. *-ώσω*· παθ. πρκ. *ἐσφαίρωμαι*· ὑπερσ. *ἐσφαιρώμην* (*σφαῖρα*)· ποιῶ τι σφαιρικόν, σφαιροειδές.— παθητ., στρογγυλεύομαι, γίνομαι στρογγυλός: *στήθεα δ' ἐσφαίρωτο*=τὸ στῆθος ἦτο ἀψιδωτὸν (δολωτόν).— **II** ἐφοδιάζω τὸ ἄκρον μὲ σφαῖραν ἢ μὲ κομβίον ἀντὶ αἰχμῆς: *ἀκόντια ἐσφαιρωμένα* (=ἔχοντα σφαίρας ἢ κομβία ἀντὶ αἰχμῆς).

σφαιρωτός, ἡ, **όν** (*σφαιρόω*)· ὁ ἀπεστρογγυλωμένος, ὁ ἔχων σχῆμα σφαίρας, σφαιρικός, σφαιροειδής, στρογγύλος.— **II** ὁ ἐφοδιασμένος κατὰ τὸ ἄκρον μὲ σφαῖραν ἢ κομβίον (ἀντὶ αἰχμῆς), ὁ *ἐσφαιρωμένος* (βλ. *σφαιρόω* II).

σφᾰκελίζω, μελλ. *-σω* (*σφάκελος*)· πάσχω ἐκ σφακέλου, πάσχω γάγγραιναν, γαγγραινιάζω, ἀπονεκροῦμαι, σήπομαι, σαπίζω: *ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον καὶ ὁ μηρὸς ἐσάπη*=τὸ ὀστοῦν ἐνεκρώθη (ἔπαθε γάγγραιναν) καὶ ὁ μηρὸς ἐσάπησεν (ἔπαθε σῆψιν).

σφᾰκελος, ὁ· γάγγραινα, νέκρωσις. 2) σπασμός, σπασμωδικὴ κίνησις, σφαδασμός || σπασμώδης μανία (παραφορά, ὁρμή).

Ἔτυμ.: σφάκελος· *σφακελίζω*· ἐξ ἰαπ. **sp(h)ək-, *sp(h)əg-*, πρβλ. γερμ. (διαλ.) **spachten** (ἐμφανίζω ἔντασιν μυῶν, φλεβῶν)· τὰ ἰαπ. **spək-* καὶ **spəg-* εἶναι ἐπεκτάσεις ἐκ τῶν ἰαπ. **spē-, *spə-* (τείνω, τεντώνω, βλ. καὶ ἐν *σπάω*)· διὰ τὴν ἐναλλαγὴν **sph-* : **sp-* πρβλ. ἑλλ. *σφαδάζω*: σανσκρ. **spandatē**, ἑλλ. *σφόνδυλος, σπόνδυλος, σπαίρω*: *σφαῖρα, σφυρόν*.

ΣΦΑ˘ΚΟΣ, ὁ· τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος, «φασκομηλιά», «σπάκα», λατ. **salvia** [πιθ. ἡ ὀνομασία του ὀφείλεται εἰς τὰς στυπτικάς του ἰδιότητας· πρβλ. καὶ *σφάκελος*].

σφακτός, ἡ, **όν** (*σφάζω*)· ὁ ἐσφαγμένος, ὁ σφαγείς, ὁ θυσιασθείς.

σφᾰλείς, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *σφάλλω*.

σφᾰλερός, ά, **όν** (*σφάλλω*)· ὁ κόμνων τινὰ νὰ σκοντάψῃ, ἢ νὰ κλονισθῇ || μτφρ., ὀλισθηρός, ἐπικίνδυνος, ἀκροσφαλής, ἀβέβαιος, ἀπατηλός, λατ. **lubricus**.— ἀμτβ. (*σφάλλομαι*)· ὁ ἕτοιμος νὰ πέσῃ, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς πτῶσιν, ὁ κλονιζόμενος.—ἐπίρρ. *-ρῶς*.

σφᾰλῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *σφάλλω*.

ΣΦΑ΄ΛΛΩ, μελλ. *-σφᾰλῶ*· ἀόρ. α' *ἔσφηλα*, ἀπρφ., *σφῆλαι*· παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. *σφαλήσομαι, σφᾰλοῦμαι*· ἀόρ. β' *ἐσφᾰλην*· πρκ. *ἔσφαλμαι*· γ' ἐν. ὑπερσ. *ἔσφαλτο*· κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ (νὰ σκοντάψῃ) || κυρ. παρεμβάλλω τὸν πόδα μου καὶ τὸν κάνω νὰ πέσῃ («τοῦ βάζω τρικλοποδιά»), τὸν ἀνατρέπω κατὰ τὴν πάλην, τὸν καταρρίπτω, τὸν καταβάλλω, τὸν νικῶ || κάμνω τινὰ νὰ κλονίζεται (νὰ «τρικλίζῃ»). 2) μτφρ., καταστρατηγῶ τι, τὸ ματαιώνω, τὸ σταματῶ, διαταράσσω, προκαλῶ σύγχυσιν, ἀπογοητεύω.— **II** παθητ., ἀνατρέπομαι κατὰ τὴν πάλην, προσκόπτω, «σκοντάφτω», κλονίζομαι, «τρικλίζω» || πίπτω, καταστρέφομαι (κυρ. ἀπὸ κτυπήματα καὶ συμφοράς). 2) μτφρ., καταστρατηγοῦμαι, ματαιώνομαι, ἐξαπατῶμαι || ἀποτυγχάνω εἴς τι, ἀπατῶμαι εἴς τι, «πέφτω ἔξω» εἴς τι || *οὔ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε*=ποτέ μου δὲν θὰ κάμω σφάλμα πού νὰ σέ ἀφορᾷ.—μετὰ γεν. πραγμ., ἀπατῶμαι ἢ ἀποτυγχάνω εἴς τι πρᾶγμα. 3) ἀποτυγχάνω, σφάλλομαι, πλανῶμαι, ἐξαπατῶμαι.

Ἔτυμ.: σφάλλω· *σφάλμα*· *σφαλερός*· *ἀσφαλής*· *ἀσφάλεια*· *σφηλός*· *ἐρί-σφηλος*· πρβλ. σανσκρ. **sphal, sphul, sphal-âmi, sphul-âmi** (=λατ. **vacilo, concutio**), λατ. **fallo, fallax**, ἀρχ-γερμ. **fallan** (**fallen, fehlen**), ἀγγλ. **fall, fail**· τὸ **s-** ἐξέπεσεν ἐν τοῖς *φηλὸς* (βλ.λ.), *φηλητής, φηλόω*· λατ. **funda**=*σφενδόνη*, **fungus**=*σφόγγος*.

σφάλμα, *-ατος*, τὸ (*σφάλλω*)· παραπάτημα, σκόνταμμα.— **II** μτφρ., ἀποτυχία, ἀτυχία, ἧττα, συμφορά, καταστροφή. 2) ὡς καὶ νῦν, σφάλμα, ἁμάρτημα· λάθος, παράβασις.

σφᾰ́ξ, θωρ. ἀντὶ *σφὴξ* (βλ. λ.).

σφάξας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *σφάζω*.

σφᾰράγέομαι, ἀποθ. (*σφάραγος*)· ἐκρήγνυμαι μετὰ θορύβου, τρίζω, κροτῶ, σίζω μετὰ βρασμοῦ τινος, ὡς ὅταν ῥίπτῃ τις ὑγρόν τι ἐπὶ τοῦ πυρός: *ῥίζαι σφαραγεῦντο* (Ὀδ. Ι 390) = αἱ ῥίζαι τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔσιζον μετὰ βρασμοῦ τινος (ὅτε ὁ Ὀδυσσεὺς *ἐνέπηξεν* εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὸν πεπυρακτωμένον μοχλόν).— **II** σπαργῶ, σφριγῶ, εἶμαι πλήρης μέχρι διαρρήξεως· [δι' ἔτυμ. βλ. *σφάραγος*].

σφᾰρᾰγίζω, μελλ. *-σω* (*σφάραγος*)· δονῶ, κινῶ μετὰ ψόφου, διεγείρω ταραχὴν μετὰ δυνατοῦ θορύβου.

ΣΦΑ˘ΡΑ˘ΓΟΣ, ὁ· ἔκρηξις μετὰ θορύβου, συριγμός, κρότος, τριγμός [λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου].

Ἔτυμ.: σφάραγος· *σφαραγέομαι*· *σφαραγίζω*· *βαρυ-σφάραγος* (Πινδ.), *ἐρι-σφάραγος* (ὕμνος εἰς Ἑρμῆν): σανσκρ. **sbhīn'rjati** (κροτῶ, θορυβῶ), λιθ. **sprageti** (τρίζω), **spùrgas** (ὀφθαλμός ἄνθους, βλαστός), λατ. **spargo**, παλ-norr. **spraka** (κροταλίζω, σπινθηροβολῶ), παλ-σαξ. **sprekan**, ἀγγλ.σαξ. **sprecan**, παλ-γερμ. **sprehhan** (ὁμιλεῖν), gall. **ffrec** (= λατ. **garrulitas**), (Κελτ. **s[p]regnā**), **ffraeth** (=λατ. **eloquens, disertus**) (Κελτ. **s[p]rakto-s**, ἰαπ. **sphrəkt-**), παλ-τρλ. **arg** (σταγών), gall. **eira** (θεμ. εἰς **-jo-**), corn. **irch** > **er**,

bret. **erch** (χιών) (Κελτ. *[p]argo-, *[p]argjo)· ἐξ ἰαπ. *spherg-· βλ. καὶ ἐν *σπαργῶ*.

σφᾶς καὶ **σφάς,** αἰτ. τοῦ **σφεῖς** (βλ.λ.)· ἐν ᾧ **σφᾶς** εἶναι θηλ. αἰτ. πληθ. τοῦ **σφὸς** (βλ. λ.).

σφάττω, ἀττ. ἀντὶ *σφάζω*.

σφε, ἐπ. καὶ ἰων. ἐγκλιτ. αἰτ. πληθ. ἀρσ. καὶ θηλ. τοῦ *σφεῖς*· αὐτούς, αὐτάς.— ‖ παρ' ἀττ. καὶ μτγν. ποιηταῖς εἶναι καὶ αἰτ. ἑν. (=αὐτόν, αὐτήν).

σφέᾱ, ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ *σφεῖς*.

σφέᾶς, ἐπ. καὶ ἰων. αἰτ. πληθ. ἀντὶ *σφᾶς*.

σφεδᾰνός, *ή, όν,* παράλλ. τύπος τοῦ *σφοδρὸς* (βλ. λ.)· σφοδρός, ὁρμητικός, βίαιος ‖ τὸ οὐδ. *σφεδανὸν* ὡς ἐπίρρ.· σφοδρῶς, μετὰ σπουδῆς, συντόνως, ἐπιτεταμένως.

Ἔτυμ.: σφεδανός· ἰων-αττ. *σφοδρὸς* (δμ. σημ.)· ἐξ ἰαπ. *sphed-, μετ' ἐρρ. εἰς *sphend- ἐν τῷ *σφενδόνη, σφένδαμνος*· βλ. ἐν *σφαδάζω*.

ΣΦΕῖ̓Σ, ὀνομ. πληθ. ἀρσ. καὶ θηλ. τῆς προσωπ. ἀντων. γ' προσ. (=αὐτοί, αὐταί), οὐδ. **σφέα** (=αὐτά)· γεν. *σφῶν*· δοτ. *σφίσι*· αἰτ. *σφᾶς*, καὶ οὐδ. *σφέα*.— Οἱ ἐπ. καὶ ἰων. τύποι εἶναι: ὀνομ. *σφεῖς*· γεν. *σφέων*, ἐπ. καὶ *σφείων*· δοτ. *σφῐ̓* καὶ *σφῐ̓ν* καὶ κατ' ἐκθλιψιν *σφ'* (ἐν χρήσει ἐνίοτε καὶ ἀντὶ δοτ. ἑν.)· αἰτ. *σφέᾱς*, ἐπ. καὶ *σφεῖας*, ὡσ. καὶ *σφε* (ἑν. καὶ πληθ.).— Ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ τινες αἰολ. καὶ δωρ. τύποι: ὀνομ. *σφέες*, δοτ. *φῐ̓ν* καὶ *ψῐ̓ν*, αἰτ. *ψε*.— Δυϊκ. ποιητ. *σφωέ, σφωΐν*.— Παρ' Ὁμήρῳ ἡ ἀντων. αὕτη εἶναι πάντοτε προσωπική, δι' αὐτὸ δὲ καὶ δὲν χρειάζεται τύπον οὐδ. γένους, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπαντᾷ παρ' Ἡροδότῳ τὸ πρῶτον. — Συχνὰ ἡ ἔννοια τῆς ἀντωνυμίας αὐτῆς ἐνισχύεται διὰ τῆς *αὐτός*, ὡς ἐν τοῖς τύποις *σφῶν αὐτῶν, σφέας αὐτούς*. Ἐνίοτε κεῖται καὶ ἀντὶ τῆς ὁριστικῆς *αὐτοί*, σπανιώτερον δὲ ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς *ἑαυτῶν*.— ‖ σπανιώτατα ἡ *σφεῖς* ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ β' προσ.: *μετὰ σφίσιν* ἀντὶ *μεθ' ὑμῖν*.

Ἔτυμ.: σφεῖς, σφέα· κτητ. ἀντων. *σφέτερος* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *ἡμέτερος, ὑμέτερος*), ἐπ. *σφὸς* (βλ. λ.)· *σφετερίζομαι*. Οἱ τύποι οὗτοι μετὰ τοῦ *σφ-* φαίνονται νὰ εἶναι κινήματα τῶν τύπων *σφῐ* καὶ *σφίν*· εἶναι μεταπτωτ. βαθμὶς τοῦ *se- τοῦ ἐν τῷ λατ. si-bi, παλ-σλαυ. se-be, τὰ δὲ *-φε* καὶ *-φιν* ἦσαν προσφύματα· τὸ *σφ-* ἐθεωρήθη ὡς θεματικὸν στοιχεῖον (*σφί, σφίν: ἄμμι, ὔμμι, ἄμμιν, ὔμμιν* κλπ.), καὶ ἐσχηματίσθη *σφὲ* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ *μὲ* καὶ *ἄμμε*, εἶτα *σφεῖς* κλπ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς πληθ. τύπους *ἡμεῖς, ὑμεῖς* κλπ. — κατά τινας *σφ-* ⟨*zbh-, μεταπτ. βαθμ. ⟨*sebh-, ἐν τῷ σανσκρ. **sabhā** (σειρά), γοτθ. **sibja** (συγγένεια).

ΣΦἘΛΑΣ, τό, ἐπ. πληθ. συνῳρ. *σφέλᾱ*, δοτ. ἑν. *σφέλαϊ*· ὑποπόδιον, ἤτοι σκαμνίον ἐφ' οὗ ἐρείδονται οἱ πόδες τοῦ ἐπὶ θρόνου καθημένου. 2) ἡ βάσις ἀγάλματος. 3) κοῖλον τεμάχιον ξύλου χρησιμεῦον ὡς θήκη.

Ἔτυμ.: σφέλας· *σφαλὸς* (=*ποδοκάκη*, στρογγύλον ξύλον μὲ δύο ὀπάς, ἐφ' ὧν διεπερῶντο οἱ πόδες τῶν κρατουμένων): λατ. **spals** (χειρίς, δράξ, δράγμα), γοτ. **spilda** (πινακὶς γραφῆς), παλ-norr. **spiald** (πινακὶς φέρουσα τετράγωνα), μεσ-γερμ. **spelte** (σχίζα ξύλου, ἐργαλεῖον ὑφαντοῦ), σανσκρ. **phálakam** (σανίς, ὑποπόδιον), παλ-norr. **fiol** (⟨*phelā=σανίς), παλ-σλαυ. **polica** (σανίς), gall. **ffiochen** (σχίζα)· ἐξ ἰαπ. *(s)phel-, *(s)phel-t- (σχίζω)· βλ. καὶ *σπάλαξ, ψαλίς*.

σφενδάμνῐνος, *η, ον* (*σφένδαμνος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου σφενδάμνου, λατ. **acernus** ‖ μτφρ., σκληρός, τραχύς, ἰσχυρός: *ἄνδρες σφενδάμνινοι*= ἄνδρωπει σκληρόκαρδοι.

ΣΦἘΝΔΑΜΝΟΣ, ἡ· τὸ δένδρον σφένδαμνος, κοιν. «σφεδάμνι ἢ σφενδάμι», λατ. **acer** (γνωστὸν κυρ. λόγῳ τῆς σκληρότητος τοῦ ξύλου του).

σφενδονάω, μελλ. *-ήσω* (*σφενδόνη*)· σφενδονίζω, χρησιμοποιῶ τὴν σφενδόνην, ῥίπτω διὰ τῆς σφενδόνης.— ‖ ῥίπτω ὡς διὰ σφενδόνης, ἐκσφενδονίζω, ἐξακοντίζω. 2) κινῶ τι ὡς σφενδόνην, περιστρέφω, σείω, πάλλω, τινάσσω. 3) κτυπῶ (φονεύω) διὰ σφενδόνης.

σφενδόνη, *ἡ*· δ,τι καὶ νῦν, σφενδόνη, «σφεντόνα», λατ. **funda**, δερματίνη λωρὶς πλατεῖα εἰς τὸ μέσον καὶ στενὴ εἰς τὰ ἄκρα.— ‖ πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα ὅμοιον πρὸς τὸ τῆς σφενδόνης: 1) ζυγὸς κρεμάμενος ἀπὸ τοῦ τραχήλου, καὶ χρησιμοποιούμενος διὰ τὴν ἀναπαυτικὴν δέσιν καὶ στάσιν πασχούσης χειρός. 2) γυναικεῖον διάδημα ἢ ταινία τῆς κεφαλῆς. 3) ἡ ὀπὴ (ἡ κοιλότης) δακτυλίου, ἐν ᾗ ὡς ἐν σφενδόνῃ ἐτοποθετεῖτο ὁ πολύτιμος λίθος, καὶ κυρ. τὸ περὶ τὸν πολύτιμον λίθον πλατύτερον κάπως τμῆμα τοῦ δακτυλίου, λατ. **funda** ἢ **pala annuli**. 4) τὸ ἐκτὸς τῆς κόρης λευκὸν μέρος τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ·— ‖‖ ἡ ἐνέργεια τοῦ σφενδονίζειν, τὸ σφενδόνισμα, τὸ ῥῖψιμον διὰ σφενδόνης.— ‖‖ τὸ ἐκσφενδονιζόμενον, ὁ διὰ σφενδόνης ῥιπτόμενος λίθος ἢ σφαῖρα.

Ἔτυμ.: σ-φενδ-όνη εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ λατ. **funda**, ἐκπεσόντος τοῦ ἐν ἀρχῇ s- (πρβλ. *σφάλλω—fallo*)· ἐτυμολ. συνανήκει μετὰ τῶν *σφαδάζω, σφεδανός, σφοδρός, σφόνδυλος*, κοινῆς οὔσης ἐν ἁπάσαις ταῖς λέξεσι ταύταις τῆς ἐννοίας τῆς περιστροφικῆς κινήσεως· βλ. καὶ ἐν *σφεδανός*.

σφενδονήτης, *-ου,* ὁ (*σφενδονάω*)· ὁ σφενδονῶν, ὁ ἐκσφενδονίζων λίθους διὰ σφενδόνης, ὁ ὠπλισμένος διὰ σφενδόνης.

σφενδονητικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ σφενδονᾶν ἢ εἰς τὸν σφενδονήτην ‖ *σφενδονητικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ἡ τέχνη τοῦ σφενδονᾶν (τοῦ χειρίζεσθαι δηλ. τὴν σφενδόνην).

σφεός, *σφεὴ* (δωρ. *σφεά*), *σφεόν*, ποιητ. ἀντὶ *σφός*, *σφέτερος* (βλ. λ. λ) ‖ =*σός*.

σφές, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ *σφεῖς*.

σφετερίζω, μελλ. *-ίσω*, δωρ. *-ίξω* (*σφέτερος*)· Ἰδιοποιοῦμαί τι, καθιστῶ ἰδικόν μου κάτι τὸ μὴ ἀνῆκον εἰς ἐμέ, τὸ οἰκειοποιοῦμαι, τὸ σφετερίζομαι ‖ τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ὡς ἀποθ. **σφετερίζομαι**, ἐξ οὗ ἡ δωρ. μτχ. ἀορ. α' *σφετεριξάμενος*.

σφέτερος, *α, ον,* κτητ. ἀντων. τῆς πληθ. προσ. ἀντων. γ' προσ. *σφεῖς*· ἰδικός των, ὁ ἀνήκων εἰς αὐτούς, ὁ ἑαυτῶν, λατ. **suus** ‖ ὡσ. κτητ. ἀντων. τῆς ἑνικῆς τριτοπροσ. ἀντων. ἀντὶ τῶν *ἑός, ὅς*=ἰδικός του, ἰδικός της.— ‖ ἐνίοτε κεῖται καὶ ἐπὶ ἄλλων προσώπων ἐκτὸς τοῦ τρίτου: 1) ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσ. πληθ. ἀριθ. (=*ὑμέτερος*, λατ. **vester**=ἰδικός σας) ‖ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσ. ἑν. ἀριθ. (=*σός*, λατ. **tuus**, ἰδικός σου). 2) ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου πληθ. ἀριθ. (=*ἡμέτερος*, λατ. **noster**=ἰδικός μας) ‖ καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσ. ἑν. ἀριθ. (=*ἐμός*, λατ. **meus**=ἰδικός μου).

σφέων, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *σφῶν*, γεν. τοῦ *σφεῖς*.

σφῇ, δοτ. θηλ. τοῦ *σφός*.

σφηκιά, ἡ (*σφήξ*)· φωλεὰ σφηκῶν, σφηκοφωλιά.

σφηκίσκος, ὁ (*σφήξ*)· ξύλον μακρὸν ἀπολῆγον εἰς ὀξὺ ὡς ἡ οὐρὰ τοῦ σφηκός, αἰχμηρὸν ξύλον, αἰχμηρὰ ῥάβδος, αἰχμηρὸς πάσσαλος.

σφηκο-ειδής, *ές* (*σφήξ+εἶδος*)· =*σφηκώδης* (βλ.λ.).

σφηκόω, μελλ. *-ώσω* (*σφήξ*)· κάμνω κάποιον ὅμοιον πρὸς σφῆκα, τὸν περισφίγγω περὶ τὴν ὀσφὺν ‖ γενικῶς, περισφίγγω, δένω ἰσχυρῶς.— παθητ., *πλόκαμοὶ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο* (γ' πληθ. ὑπερσ.) =οἱ πλόκαμοι ἦσαν συνδεδεμένοι (πεπλεγμένοι) μὲ ταινίας ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

σφηκ-ώδης, *ες*, συνῳρ. ἀντὶ *σφηκοειδὴς* (*σφὴξ+εἶδος*)· ὅμοιος πρὸς σφῆκα, συνεσφιγμένος περὶ τὴν ὀσφὺν ὡς ἡ σφήξ.

σφήκωμα, *-ατος,* τὸ (*σφηκόω*)· ἡ κορυφὴ τῆς περικεφαλαίας, ἔνθα ἐστερεώνετο ὁ λόφος.

σφῆλαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *σφάλλω*.

σφῆλα, ἐπ. ἀντὶ *ἔσφηλα*, ἀόρ. α' τοῦ *σφάλλω*.

ΣΦἨΝ, *σφηνός,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, σφήν, «σφήνα», λατ. **cuneus** ‖ εἶδος βασανιστικοῦ ὀργάνου.

Ἔτυμ.: σφήν· *σφηνόω*: σανσκρ. **sphyá-ḥ** (σχίζα ξύλου εἰς σχῆμα μαχαίρας), παλ-norr. **spánn, spónn**, παλ-γερμ. **spān** (γερμ. *spēnu-z)=σχίζα, ἀγγλ-σαξ. **spón** (ροκανίδι), μεσ-γερμ. **spat** (δραῦσμα)· ἐξ ἰαπ. *sp(h)ē̄l- (βλ. ἐν *σπάθη, σπιδής, σπᾱνός*), παραλλ. τῷ ἰαπ. *sp(h)endh- ἐν τῷ ἰρλ. **sonn** (πάσσαλος), παλ-gall. **ffonn** (ῥάβδος) (*spondh-).

σφηνόω, μελλ. *-ώσω* (*σφήν*)· σφηνώνω, κλείω (συνδέω, ἑνώνω) διὰ σφηνός, ἀποφράττω διὰ σφηνός. 2) ποιῶ τι σφηνοειδές, τοῦ δίδω τὸ σχῆμα σφηνός.

ΣΦἨΞ, γεν. *σφηκός,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, σφήξ, «σφήκα, σφήγκα», λατ. **vespa**.

Ἔτυμ.:* *σφήξ (δωρ. *σφάξ*)· ***σφηκόω***· ***σφηκώδης***· ***σφηκιά***, ***σφηκιάν***· ***σφηκίσκος***· ἀβεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ὁ δωρ. **τύπος *σφᾶξ*** (***σφ-ᾱ́ξ***) θά ὤφειλε τὸ ὄνομά του εἰς τὸ ***σχῆμα*** τοῦ ἐντόμου κατὰ τὸ σημεῖον ἑνώσεως τῶν **δύο** τμημάτων τοῦ σώματός του καὶ θά ἦτο συγγενὴς τοῦ τύπου ***σφήν***· διά τὸ προσφ. **-ξ** k(o)- πρβλ. τὰ ἐν ***Φύνναξ***, ***λάβραξ***, ***μύρμᾱξ***.— κατ' ἄλλους ὁ δωρ. τύπος ***σφᾶξ*** (ἐφ' ὅσον σημ. κυρ. τὸ ζῷον, τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα εἶναι συνεσφιγμένον) εἶναι συγγ. τῷ ***σφάκελος*** (****sphok-***, μεταπτ. βαθμ. τοῦ ****sphēk-***), προϋποτιθεμένης ἐναλλαγῆς μεταξὺ τῶν ἰαπ. ****sphāk- : *sphēk-***— ἐσχάτως δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ θεωρία ὅτι τὸ λατ. **vespa** εἶναι συγγ. τῷ ***σφήξ***, τὸ ὁποῖον ἦτο τρόπον τινὰ ἀρχικῶς ***Fέσπ-η*** καὶ κατ' ἐπέκτ. ***Fέσπ-ηξ***, μεθ' ὃ ἡ μὲν πρώτη συλλαβὴ ἐξέπεσε, τὸ δὲ ***-σ-*** ἐτράπη εἰς ***-φ-*** (ὡς ἐν τοῖς ***σφαδάζω-σπάω***, ***σφόγγος-σπόγγος***), οὕτω δ' ἀπετελέσθη ***ϑῆθεν*** τὸ ***σφήξ***.

Σφηττός, ὁ· Δῆμος (καὶ κώμη) τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς ‖ ἐπιρρ. ***Σφηττοῖ*** = ἐν Σφηττῷ ‖ ἐπίθ. ***Σφήττιος***, ***α***, ***ον***=ὁ ἐκ Σφηττοῦ, ὁ δημότης τοῦ δήμου Σφηττοῦ.

σφῑ, σφῖν, ἐπ. καὶ ἰων. δοτ. πληθ. τοῦ ***σφεῖς*** (βλ. λ.) ‖ ὡσ. καὶ ὡς δοτ. ἑν. (ἀλλὰ σπανιώτατα).

σφιγγία, ἡ (***σφίγγω***)· φειδωλία, φιλαργυρία, «τσιγγουνιά», πλεονεξία.

σφιγγίον, τό (***σφίγγω***)· ψέλιον, περιδέραιον (κοσμήματα).

ΣΦΊΓΓΩ, μελλ. ***σφίγξω***· ἀόρ. α' ***ἔσφιγξα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐσφίγχθην***· πρκ. ***ἔσφιγμαι***· ὡς καὶ νῦν, σφίγγω, δένω σφιγκτά, δένω δυνατά, δένω μαζί ‖ συμπιέζω, συνθλίβω, «ζουλῶ», ἁπάγχω, πνίγω, ὅθεν καὶ βασανίζω ‖ περισφίγγω, κλείω παντελῶς ‖ ὡσ. στενεύω, στενοχωρῶ, συμπιέζω.

Ἔτυμ.:* *σφίγγω· ***σφιγκτήρ***· ***σφίγμα***· ***Σφίγξ***, γεν. ***Σφιγγός*** (Βοιωτ. ***Φῖξ***), αἰτ. ***Φῖκα***· ***σφιγγ-*** εἶναι πιθ. ἔρρ. τύπος τῆς ῥίζης τῆς μαρτυρουμένης ἐν τῷ λεττ. **spaiglis, spaigle** (λαβίς, περόνη), παλ-γερμ. **speihha** (ἀκτὶς τροχοῦ κλπ.), παλ-norr. **spikr** (καρφίον) (βλ. ἐν ***σπίλος***)· ἐξ ἰαπ. ****speig-***, ****sphəig-***, ****sphig-***, ἐκ παραλλ. πρὸς τὸ ****sp(h)i-d-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***σπιδής***, ****sp(h)i-dh-*** ἐν τῷ ἑλλ ***σπιϑαμή*** (βλ. λ.).

σφιγκτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ (***σφίγγω***)· ὡς καὶ νῦν, σφιγκτήρ, συσφιγκτήρ, δεσμός, ταινία, ἰσχυρὸς δεσμός.

σφιγκτός, ***ή***, ***όν***, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***σφίγγω***· ὡς καὶ νῦν, σφιγκτός, συνεσφιγμένος, σφιγκτὰ δεμένος ‖ ***ϑάνατος σφιγκτός***=θάνατος διὰ πνιγμοῦ (δι' ἀπαγχονισμοῦ).

σφίγκτωρ, ***-ορος,*** ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***σφιγκτὴρ*** (βλ. λ.).

Σφίγξ, ἡ, γεν. ***Σφιγγός***· ἡ περιβόητος μυθολογικὴ ***Σφίγξ***, θῆλυ τέρας, τὸ ὁποῖον προέβαλλεν εἰς τοὺς Θηβαίους αἴνιγμα πρὸς λύσιν καὶ κατασπάρασσε τοὺς μὴ εὑρίσκοντας αὐτήν, μέχρις οὗ ὁ Οἰδίπους εὗρε τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος καὶ ἡ Σφὶγξ ηὐτοκτόνησεν· εἰς τὰ ἔργα τῆς τέχνης ἐμφανίζεται μὲ πρόσωπον καὶ στῆθος γυναικός, μὲ σῶμα λεαίνης, καὶ μὲ πτέρυγας ἐπὶ τῶν ὤμων [ἐκ τοῦ ***σφίγγω***, ὥστε ***Σφὶγξ*** κυρ.=ὁ ἀπάγχων, ὁ ἀποπνίγων. βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.].

σφῖν· βλ. ***σφῑ***.

σφῖσῐ, σφῖσῐ́ν, δοτ. τοῦ ***σφεῖς*** (βλ. λ.).

σφογγιά, σφόγγιον, σφόγγος, ἀττ. ἀντὶ ***σπογγ-***

σφόδρᾰ, ἐπίρρ., κυρ. οὐδ. πληθ. τοῦ ***σφοδρός***· ὡς καὶ νῦν, σφόδρα, σφοδρῶς, λίαν, πολύ, καθ' ὑπερβολήν, ἰσχυρῶς.

ΣΦΟΔΡΟ΄Σ, ά, όν, ὡσ. καὶ ***-ός, -όν***· ὡς καὶ νῦν, σφοδρός, ὁρμητικός, βίαιος, ὑπερβολικός,— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, βίαιος, ὁρμητικός, παράφορος ‖ ὡσ. δραστήριος, ἐνεργητικός, πρόθυμος, ἔνδερμος [δι' ἐτυμ. βλ. ***σφεδανός***, ***σφαδάζω***].

σφοδρῡ́νω (***σφοδρός***)· καθιστῶ τι σφοδρόν, ὁρμητικόν·—παθητ., ***σφοδρύνομαι***=εἶμαι βίαιος, εἶμαι ὑπερφίαλος ‖ γίνομαι (καθίσταμαι) σφοδρός, ἐπαίρομαι, ἀποδραύνομαι ‖ ***σφοδρύνομαί τινι*** (πραγμ.) =στηρίζω ὑπερφίαλον πεποίθησιν εἴς τι.

σφοδρῶς, ἐπίρρ. τοῦ ***σφοδρός***· ὡς καὶ νῦν, σφοδρῶς, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν, βιαίως, ὁρμητικῶς· πρβλ. καὶ ***σφόδρα***.

σφονδῦλη, ἡ, ἀττ. ἀντὶ ***σπονδύλη***· ἔντομον τρεφόμενον ἐκ φυτικῶν ριζῶν, εἶδος κανθάρου ἐκπέμποντος λίαν δυσώδη ὀσμὴν ὁσάκις διώκεται [ἐτυμολ. συγγ. τῷ ***σφόνδυλος***, βλ. λ.].

σφονδῦλο-δίνητος, ***ον*** (***σφόνδυλος*** + ***δινέω***)· ὁ περιστρεφόμενος περὶ ἄτρακτον.

σφόνδῡλος, ὁ, ἀττ. ἀντὶ ***σπόνδυλος***· ὡς καὶ νῦν, σπόνδυλος, τὸ γνωστὸν ὀστοῦν τῆς σπονδυλικῆς στήλης ‖ ἐν τῷ πληθ., ἡ σπονδυλικὴ στήλη.— **II** πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει πρὸς σπόνδυλον τῆς σπονδυλικῆς στήλης ‖ ὅθεν, σπόνδυλος κίονος ‖ ὡσ. καὶ τὸ στρογγύλον βάρος, ὅπερ στερεώνεται εἰς τὸ κάτω ἄκρον τῆς ἀτράκτου καὶ ἐπιταχύνει τὴν περιστροφήν της, κοιν. «σφονδύλι», λατ. **verticillus** [δι' ἐτυμολ βλ. ***σφαδάζω***].

σφός, σφή, σφὸν (***σφέ***)· ἑν. ἀρσ., ἰδικός του ‖ ἑν. θηλ., ἰδικός της.— **II** (***σφεῖς***)=***σφέτερος***, ἰδικός των.

σφρᾱγῖδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***σφραγίς***.

σφρᾱγῖδ-ονῦχ-αργο-κομήτης, ***-ου,*** ὁ (***σφραγὶς*** +***ὄνυξ***+***ἀργὸς***+***κομάω***)· κωμικὸν ἐπώνυμον ἀνδρὸς καθ' ὑπερβολὴν καλλωπίζοντος ἑαυτόν (ὑπερβολικὰ κομψευομένου), καθ' Ἡσυχ. ***«ὃ ἔχων σφραγῖδας ἐν τοῖς δακτυλίοις, ὄνυχας λευκούς, καὶ κομῶν»*** (= ὀκνηρός, φιλάρεσκος, τρέφων μακρὰν κόμην, φορῶν δακτυλίδια καὶ ἔχων πάντοτε περιποιημένους τοὺς ὄνυχάς του).

σφρᾱγίζω, ἰων. **σφρηγ-**· μελλ. ***-ίσω***· παθ. πρκ. ***ἐσφράγισμαι*** (***σφραγίς***)· ὡς καὶ νῦν, σφραγίζω, ἐπιθέτω σφραγῖδα, βουλλώνω ‖ κλείω καὶ σφραγίζω.— **II** γενικῶς, σημειώνω διὰ σημείου ὡς διὰ σφραγῖδος («μαρκάρω», «σταμπάρω».— **III** μτφρ., ἐπισφραγίζω, ἐπικυρῶ, ἐπιβεβαιώνω, ἐπιδοκιμάζω, περιορίζω, προσδιορίζω, καθορίζω.

ΣΦΡΑ΄ΓΙΣ, ἰων. **σφρηγίς,** ***-ῖδος,*** ἡ· ὡς καὶ νῦν, σφραγὶς διὰ τῆς ὁποίας σημαδεύει τις κάτι καὶ ἐξασφαλίζει τὴν ἀναγνώρισίν του ἢ τὴν γνησιότητά του, «βούλλα», «μόρκα», σφραγιδόλιθος, δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου (σφραγιδοφόρος δακτύλιος) ‖ γεν., δακτύλιος ‖ ὡσ. ὁ πολύτιμος λίθος, ἡ «πέτρα», ἡ ἐντιθεμένη εἰς δακτύλιον, ὁ σφραγιδόλιθος.— **II** τὸ ἀποτύπωμα τοῦ σφραγιδολίθου, τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγῖδος, ἡ σφραγίς.— **III** πᾶν τὸ ἐσφραγισμένον, τὸ φέρον σφραγῖδα, τεκμήριον, δελτίον, εἰσιτήριον, «μπιλιέτο», διαβατήριον, «πασαπόρτι», ἄδεια [σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινα, ὁρμώμενον ἐκ τῆς σημασ. τοῦ θραύειν, ἀποσφραγίζειν, εἶναι συγγ. πρὸς τὸ λιθ. **sproga** (χαραμάδα, σχισμή), λεττ. **spràdze** (πόρπη, περόνη, κλειδαριά) καὶ πρὸς τὰς ἐν λ. ***σφαραγέομαι*** μνημονευομένας].

σφρᾱ́γισμα, ***-ατος,*** τὸ (***σφρᾱγίζω***)· ὡς καὶ νῦν, σφράγισμα, ἡ ἐπίδεσις τῆς σφραγῖδος ‖ τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγῖδος ἢ καὶ αὐτὴ ἡ σφραγίς.

σφρηγίζω, σφρηγίς, ἰων. ἀντὶ ***σφραγ-***.

σφρῑγάω, μελλ. ***-ήσω***· ὡς καὶ νῦν, σφριγῶ, εἶμαι πλήρης σφρίγους, σπαργῶ, εἶμαι πλήρης ζωτικῶν χυμῶν, εἶμαι ἀκμαῖος, ζωηρός, ἰσχυρός, λατ. **turgere, turgescere** ‖ κυρ. ἐπὶ ἵππων, εἶμαι ζωηρός, θυμοειδής, πλήρης ὑγείας καὶ ἀκμῆς, λατ. **vigere**.— **II** μτφρ., εἶμαι πλήρης πόθου διά τι, ἐπιθυμῶ (ποθῶ) τι διακαῶς ‖ ***σφριγῶν μῦθος***=λόγος πλήρης ἐπάρσεως (φαντασμένος), ζωηρὸς λόγος.

Ἔτυμ.:* *σφρῑγάω· ***σφρίγος***· ***σφρῑγανός***· - norv. **sprikja** (ἐξαπλώνω, παραμερίζω), **sprikjen** (ἐξωγκωμένος, γηρασμένος), Σουηδ. **sprika** (ἁπλώνω), ἐκ τινος βάσεως εἰς **-i-** ἐναλλασσομένης πρὸς τὴν βάσιν ****sp(h)erē*** ἐν τῷ ***σφαραγέομαι*** (βλ. λ.).

σφυγμός, ὁ (***σφύζω***)· ὁ τιναγμὸς (παλμός, σφυγμὸς) τῶν ἐν φλεγμονῇ διατελούντων μερῶν τοῦ σώματος ‖ ὡς καὶ νῦν, ὁ σφυγμός, ὁ παλμὸς τῆς καρδίας ἢ καὶ ἀρτηρίας ἢ φλεβός.

σφῡδόω· σφριγῶ, εἶμαι πλήρης σφρίγους, εἶμαι εὔρωστος (ἰσχυρός).

Ἔτυμ.:* *σφυδόω, μτχ. παθ. πρκ. ***ἐσφυδωμένος***· πρβλ. **Ἡσυχ. *«σφυδῶν· ἰσχυρός, εὔρωστος, σκληρός»*, *«διασφυδῶσαι· αὐξῆσαι»*** : σανσκρ. **sphāyatē** (ἐνισχύω, αὐξάνω), **sphāyitar-** (κτηνοτρόφος), ἀγγλ-σαξ **spówan** (εὐτυχῶ, εὐημερῶ)· ἐξ ἰαπ. ****spheu-***, ****sphu-***, παραλλ. τοῖς ****sphei-***, ****sphi-*** (τείνω, τεντώνω)· βλ. καὶ ***σπιδής*** καὶ ***δσφύς***.

σφύζω, μελλ. ***-ξω***· πάλλομαι, τινάσσομαι, κτυπῶ

ἁρμητικῶς (ἐπὶ τῶν ἐν φλεγμονῇ διατελούντων μερῶν τοῦ σώματος) ‖ κτυπῶ ὁμαλῶς καὶ κανονικῶς, ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ τῶν ἀρτηριῶν ‖ **τὰ *σφύζοντα*** = αἱ ἀρτηρίαι ἢ αἱ φλέβες.

Ἔτυμ.:* *σφύζω· σφυγμός· σφύξις· ἀσφυκτεῖν· σφυγ- ⟨ἰαπ. ****sphug-***, παραλλ. τῷ ****sp(h)əg-*** τῷ ἐν τῷ γερμ. **spachten** (δοκιμάζω τὴν τάσιν τῶν φλεβῶν) (βλ. ***σφάκελος***), καὶ τῷ ****sp(h)ig-***, περὶ οὗ βλ. ἐν ***σφίγγω***.

ΣΦΥ͂ΡΑ͂, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σφῦρα, «σφυρί».— ‖ ἐργαλεῖον γεωργικόν, κόπανος, διὰ τοῦ ὁποίου συντρίβον τοὺς βώλους τῆς γῆς.

σφῦρᾶς, *-άδος*, ἡ, ἀττ. ἀντὶ ***σπυράς, σπύραθος***, ἡ κόπρος αἰγῶν καὶ προβάτων [δι' ἔτυμ. βλ. ***σπύραθος***].

σφῦρ-ήλᾰτος, *ον* (***σφῦρα+ἐλαύνω***)· ὁ κατειργασμένος διὰ τῆς σφύρας, ὁ σφυρηλατημένος.— ‖ μτφρ., λίαν στερεός, ὁ ὡσεὶ ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένος.

σφῦρίς, *-ίδος*· =***σπυρὶς*** (βλ. λ.).

σφῦρόν, τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ αφυρόν, τὸ «κότσι», τοῦ ποδὸς ‖ μτφρ., ***ὀρθῷ στῆσαι ἐπὶ σφυρῷ***=«νὰ τὸν στήσῃς στὰ πόδια του», νὰ τὸν κάμῃς νὰ ὀρθοποδήσῃ.— ‖ μτφρ., τὸ κατώτερον μέρος ἢ ἡ βάσις ἑνός πράγματος, ὡς οἱ πρόποδες ὄρους, ἡ ὑπώρεια.

Ἔτυμ.:* *σφυρόν : σανσκρ. **sphurāti** (ἰαπ. ****sphṛ́-***) =λακτίζω, καταπατῶ, παλ-γερμ. **spuri-halz** (χωλὸς τὸν πόδα, κυρ. μὲ παράλυτα τὰ σφυρά), **sporo**, παλ-norr. **spore** (ὄνυξ ἀλέκτορος, πλῆκτρον)· βλ. καὶ ἐν ***σπαίρω***· παράγωγα: ***σφῦρα*** (****σφῦρ-ja***), ***σφύραινα*** (ἀττ. ***κέστρα***, εἶδος ἰχθύος), ***σφυρήλατος***.

σφύσδω, δωρ. ἀντὶ ***σφύζω*** (βλ. λ.).

σφώ, συγκεκομ. ἀττ. ὀνομ. καὶ αἰτ. ἀντὶ ***σφῶι*** ‖ γεν. καὶ δοτ. ***σφῷν*** ἀντὶ ***σφῶιν***.

ΣΦΩΕ', ὀνομ. καὶ αἰτ. ἀρσ. καὶ θηλ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ τρίτου προσ.· γεν. καὶ δοτ. ***σφωΐν***· αὐτοί οἱ δύο, ἀμφότεροι.

ΣΦΩ͂Ϊ, ὀνομ. καὶ αἰτ. δυϊκ. ἀρσ. καὶ θηλ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ δευτέρου προσ.· γεν. καὶ δοτ. ***σφῶιν***· ὑμεῖς οἱ δύο, ἀμφότεροι ὑμεῖς.

σφωΐτερος, *α, ον* : **1)** κτητ. ἀντων. ἐκ τοῦ ***σφῶι*** (δυϊκ. τῆς προσωπικῆς ἀντων. δευτέρου προσ.)· ὁ ἀνήκων εἰς ὑμᾶς τοὺς δύο. **2)** κτητ. ἀντων. ἐκ τοῦ ***σφωέ*** (δυϊκ. τῆς προσωπ. ἀντων. τρίτου προσ.)· ὁ ἀνήκων εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο.— ‖ ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὡς κτητ. ἀντων. ἑν. ἀριθ. δευτέρου προσ. ἰδικός σου, ***σός***, λατ. **tuus**. **2)** ὡσ. καὶ ἐπὶ ἑν. ἀριθ. τρίτου προσ.· ἰδικός του, ***ἑός***, λατ. **suus**.

σφῷν, συνῳρ. ἀττ. ἀντὶ ***σφῶιν***, γεν. καὶ δοτ. τοῦ ***σφῶι***.

ΣΧΑ͂ΔΩ'Ν, *-όνος*, ἡ, ὡσ. καὶ **σχάδων**· ὁ σκώληξ τῆς μελίσσης ἢ τῆς σφηκός.— ‖ τὸ κελλίον τῆς κηρήθρας (τὸ κυψελίδιον) ἐν ᾧ τρέφεται ὁ σκώληξ, ἡ κηρήθρα, λατ. **favus** [ἐκ τοῦ ***σχάζω***, ὃ βλ.].

ΣΧΑ'ΖΩ, μελλ. *-άσω*· ἀόρ. α' ***ἔσχασα***· σχίζω (ξέω, κεντῶ), ἀνοίγω (ὥστε ἐκ τοῦ ἀνοίγματος νὰ διαφύγῃ τι) ‖ ***σχάζω φλέβα***=νυστερίζω (ἀνοίγω διὰ νυστερίου) τὴν φλέβα, φλεβοτομῶ.— ‖ ἀφίνω τι νὰ πέσῃ (νὰ στάξῃ χάμω), ἀφίνω χάμω, παραιτῶ ‖ μτφρ., ἀφίνω, παραμελῶ, ἐγκαταλείπω: ***σχάζομαι τὴν ἱππικὴν***=ἐγκαταλείπω τὴν ἀγάπην μου διὰ τοὺς ἵππους (τὸ πάθος μου διὰ τὴν ἱππασίαν ἢ διὰ τὰς ἱπποδρομίας). **2)** ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, συγκρατῶ. **3)** χαλαρώνω, ἀφίνω ἐλεύθερον: ***σχάζω τὴν φροντίδα***=ἀφίνω τὴν σκέψιν μου ἐλευθέραν (ἀχαλίνωτον), ἢ χαλαρώνω τὴν σκέψιν μου.

Ἔτυμ.:* *σχάζω· σχάσις· σχάσμα· σχασμός· σχαστηρία· σχαστήριον : σανσκρ. **chyáti** (τέμνω, κόπτω), λατ. **scio, scisco, descisco** (ἔνθα ἡ ἀρχικὴ σημ. ἦτο ἡ τοῦ «ἀνοίγω, διαχωρίζω, διακρίνω» καὶ ἐπομένως «ἀποκτῶ πλήρη γνῶσιν), παλ-ιρλ. **scian** (μάχαιρα), gall. **ysgien** (ξίφος)· ***ἐξ*** ἰαπ. ****sk̂(h)ēi-***· πιθ. συγγ. τῷ λατ. **seco**, παλ-σλαυ. **sěka**, (τέμνω, κόπτω)· διὰ τὴν ἐναλλαγὴν μεταξὺ τοῦ φιλοῦ καὶ τοῦ δασέος οὐρανικοῦ πρβλ. σανσκρ. **chināttī** (σχίζω), ἑλλ. ***σκίδνημι, σχίζω***, λιθ. **skedzu** διαχωρίζω).

ΣΧΑ͂ΛΑΞ, *-ίδος*, ἡ· διχαλωτὸς πάσσαλος χρησιμοποιούμενος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἁπλουμένων πρὸς ἀερισμὸν δικτύων, λεγόμενος ἄλλως καὶ ***σταλὶς*** (ἐκ τοῦ ***ἵστημι***) ‖ μονοσκελὴς κλῖμαξ, λατ. **scala**.

Ἔτυμ.:* *σχαλὶς· σχαλίδωμα ἰαπ. ****sk̂ḫ₁l-id-*** θὰ ἐπεβεβαίωνε τύπον ***skĥel*** παραλλ. τῷ ****ĝhel-*** (τέμνειν, κόπτειν) ἐν τῷ λιθ. **zirklės** (πληθ.=γλύφανα ἢ ψαλίδες), λατ. **furcula** (ἀντέρεισμα, ὑποστύλωμα), γοτθ· **gilpa** (δρέπανον), σανσκρ. **halā-ḥ halā-m** (ἄροτρον), ἀρμ. **jlem** (ἀροτριῶ, ὀργώνω, αὐλακώνω).

σχάω, πρτ. ***ἔσχων***, σπάν. ἀττ. τύπος τοῦ ***σχάζω***.

σχέ, προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***, ἀντὶ ***σχές***.

σχέδην, ἐπιρρ. (***σχεῖν*** τοῦ ***ἔχω***)· βάδην, ἡσυχῇ, ἀργά.

σχεδία, ἰων. **-ίη,** ἡ (***σχέδιος***)· ὡς καὶ νῦν, σχεδία, ἐλαφρὸν σκάφος (πλοιάριον, λέμβος), πρόχειρον ζεῦγμα ἐκ ξύλων, τουρκ. «σάλι»‖***σχεδία διφθερίνη***=σχεδία ἐκ δερμάτων ‖ ποιητ., πλοῖον. **2)** ἐλαφρὰ γέφυρα ἐκ πλοίων ἢ γεφυροπακτώνων, πλωτὴ γέφυρα.

Ἔτυμ.:* *σχεδία πιθ. θηλ. τοῦ ***σχέδιος*** (ἐξυπακ. τοῦ ***ναῦς*** ἢ ***γέφυρα***), ***ἐφ' ὅσον*** κυρ. σημ. «ἐλαφρὰ κατασκευὴ συντελεσθεῖσα ἐσπευσμένως».— παρὰ μτγν. ***σχεδία*** ἐσήμαινε καὶ «ἄγκιστρον, ἁρπάγη, γάντζος», ἐν τῇ σημασ. δὲ ταύτῃ συναντᾶται ἔτυμολ. μετὰ τῶν ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ἀορ. ἀπρφ. ***σχεῖν*** προερχομένων (βλ. καὶ ἐν ***σχεδόν***).

σχεδιάζω, μελλ. *-άσω* (***σχέδιος***)· πράττω τι ἐκ τοῦ προχείρου, κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς (ἐπιπολαίως, ἀμελετήτως), ὡς καὶ νῦν αὐτοσχεδιάζω ‖ ὁμιλῶ ἢ γράφω ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προπαρασκευῆς.

σχεδίην, ἐπ. ἐπίρρ. ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ θηλ. τοῦ ἐπιθ. ***σχέδιος*** (βλ. λ.) : ἐπὶ τόπου, ἐκ τοῦ σύνεγγυς, «ἀπὸ κοντά», πλησίον, ἐγγύς, λατ. **cominus**.— ‖ ἐπὶ χρόνου, πάραυτα, παραχρῆμα, εὐθύς, ἀμέσως.

σχέδιος, *α, ον* (***σχεδόν***) : ‖ ἐπὶ τόπου, πλησίος, ὁ πλησίον (ὁ ἐγγύς) εὑρισκόμενος : ***σχεδία μάχη***= μάχη ἐκ τοῦ συοτάδην, «στῆθος πρὸς στῆθος».— ‖ ἐπὶ χρόνου, ἀπροσδόκητος, αἰφνίδιος ‖ ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, πρόχειρος, λατ. **extemporalis** ‖ πεποιημένος ἐκ τοῦ προχείρου, πρόχειρος, συνήθης.

σχεδόθεν, ἐπίρρ. (***σχεδόν***)· ἐκ τοῦ πλησίον, «ἀπὸ κοντά», ἐκ τοῦ σύνεγγυς ‖ ὡσ. ἀντὶ τοῦ ***σχεδόν***, ἐγγύς, πλησίον, λατ. **cominus**.

σχεδόν, ἐπιρρ. (***σχεῖν***, τοῦ ***ἔχω***): **1)** ἐπὶ τόπου, πλησίον, ἐγγύς, «κοντά», λατ. **cominus** ‖ ἐνίοτε ἐν χρήσει καὶ ὡς πρόθ. μετὰ δοτ. καὶ γεν. **2)** ἐπὶ κινήσεως, πρὸς τὰ ἐγγὺς τινος, πρὸς τὰ πέριξ τινός, πρὸς τὸ μέρος τινός. **3)** ἐπὶ βαθμοῦ, ὡς καὶ νῦν, σχεδόν, περίπου, ἐπάνω-κάτω, ὡς ἔγγιστα : ***σχεδὸν πάντες***=σχεδὸν ὅλοι, ὅλοι περίπου ‖ ***σχεδὸν ἐπίσταμαι***=εἶμαι βέβαιος περίπου, γνωρίζω ἀρκετὰ καλά.

Ἔτυμ.:* *σχεδόν· σχεδόθεν· σχέδιος· σχεδίην· αὐτοσχεδόν· αὐτοσχέδιος (Ἰλ. Ο 510 ***αὐτοσχεδίῃ μεῖξαι χεῖρας***, Μ 192 ***αὐτοσχεδίην***)· ***ἐξ αὐτοσχεδίου, -ίης*** (=ἐκ τοῦ προχείρου)· ***αὐτοσχεδιάζω*** (ὡς καὶ νῦν)· ἐκ τῆς ῥιζ. τοῦ ἀορ. ***σχεῖν***, βλ. ***ἔχω***.

σχεθεῖν, ἐπ. **σχεδέειν,** ἀπρφ. ποιητ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***· βλ. ***ἔσχεθον***.

σχέθον, ἐπ. ἀντὶ ***ἔσχεθον***, ποιητ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

σχεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

σχελίς, *-ίδος*, ἡ. ἀττ. ἀντὶ ***σκελίς*** (βλ. λ.), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. ***σχελίδες***· πλευρὰ βοός, ἐπιμήκη τεμάχια κρεάτων.— ‖ παρὰ μτγν. ***σκελίς*** ἀντὶ ***ἄγλις***, κοιν. «σκελίδα».

σχέμεν, σχέμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***σχεῖν***, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

σχένδῦλα ἢ **σχενδῦλη,** ἡ (***σχεῖν***)· ἐργαλεῖον ξυλουργοῦ καὶ σιδηρουργοῦ, ἴσως λαβίς, «τανάλια», πυράγρα («μασιά»).

Ἔτυμ.:* *σχενδύλη ὑποκορ. ***σκενδύλιον***· σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-πρωσσ. **scrundus** (πληθ. =ψαλίδες, γλύφανα), ἐκ τοῦ ἰαπ. ****sqend-, *sqhend-***, παραλλ. πρὸς τὸ ****ghend-*** (ἁρπάζω, γραπώνω), ἐν τῷ λατ. **pre-hendō**, ἑλλ. ***χανδάνω***.

σχέο, ἐπ. ἀντὶ ***σχοῦ***, προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

Σχερία, ἡ· ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων, ἡ μετὰ ταῦτα ***Κέρκυρα***, λατ. **Corcyra** (βλ. Κ. Ε. Δ.).

σχερός, ὁ, ἐν χρήσει μόνον ἐν τῇ περιφράσει ***ἐν σχερῷ***=ἐν μιᾷ γραμμῇ, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, διαδοχικῶς, ἀλλεπαλλήλως, ἀδιακόπως, ***ἀδιαλείπτως***, «τὸν ἅπαντα χρόνον»· πρβλ. ***ἐπισχερώ***.

σχές, προστ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

σχέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ***ἔχω***.

σχέσις, *-εως*, ἡ (***σχεῖν***)· κατάστασις, **κατάστασις**

τοῦ σώματος, συνών. τῷ *διάθεσις*, ἀντίθ. τῷ *ἕξις* (κρᾶσις, φυσικὴ σύστασις), ἥτις παραμένει ἀμετάβλητος, *ἐν ᾧ ἡ σχέσις* (=*διάθεσις*) εἶναι ρευστὴ || ἡ φύσις (ἡ ποιότης, τὸ εἶδος) πράγματός τινος || *βίου σχέσις*=τρόπος ζωῆς.

σχετήριον, τό (*σχετ-ῆν*)· τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἀναχαιτίζεται τι, θεραπεία, ἀντιφάρμακον.

σχετλιάζω, μελλ. *-σω* (*σχέτλιος*)· παραπονοῦμαι (μεμψιμοιρῶ) διὰ σκληρότητα ἢ ἀσπλαγχνίαν, παραπονοῦμαι μετ' ὀργῆς ἢ μετ' ἀγανακτήσεως.

σχετλιασμός, ὁ (*σχετλιάζω*)· τὸ σχετλιάζειν, μεμψιμοιρία, ἀγανάκτησις, λοιδορία, ὕβρις.

σχέτλιος, α, ον, ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*σχεῖν*)· κυρ. ὁ ἱκανὸς νὰ φέρῃ (νὰ ὑποφέρῃ), ὁ ἀντέχων, ὁ ἀντοχῆς: **I** ἐπὶ πρωσ., σκληρόκαρδος, ἀπάνθρωπος, ἀνοικτίρμων, ἀνελεήμων, ἀνηλεής, ἄγριος, βάρβαρος. 2) καρτερικός, πολυπαθής, ἀνένδοτος ἀκατάβλητος. 3) ἄθλιος, δυστυχής, ἐλεεινός, ἀξιολύπητος, κακορρίζικος.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, σκληρός, ἀπάνθρωπος, ὀποτρόπαιος, φρικτός, βδελυρός. [δι' ἐτυμ. βλ. *ἔχω*].

σχετλίως, ἐπίρρ. τοῦ *σχέτλιος*· κατὰ τρόπον σκληρόν (ἀποτρόπαιον, βδελυρόν κλπ.)· ὑπερθ. *σχετλιώτατα*.

σχέτο, ἐπ. ἀντὶ *ἔσχετο*, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἔχω*.

σχῆμα, *-ατος,* τό (*σχεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, σχῆμα, μορφή, ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, εἰκών, πρόσωπον. 2) τὸ ἐξωτερικόν, ἡ μορφή, τὸ φαινόμενον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ πρᾶγμα, πρὸς τὴν πραγματικότητα || τὸ φαινόμενον μόνον, πρόσχημα, πρόφασις: *σχήματι ξενίας*=ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς φιλοξενίας. 3) ἡ συμπεριφορά, ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου, τὸ ὕφος || μεγαλοπρέπεια, μεγαλοπρεπὲς παράστημα, ἀξιοπρέπεια, ἀξίωμα || ἐν τῷ πληθ., χειρονομίαι, μορφασμοί. 4) ὁ τρόπος πράγματός τινος, ὁ συρμός, ἡ μόδα: *σχῆμα στολῆς*=ὁ τρόπος (ἡ μόδα) τοῦ ἐνδύεσθαι. 5) ἡ κατάστασις, ἡ φύσις, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιοσυστασία, ἑνός πράγματος, τὸ χαρακτηριστικόν του γνώρισμα, ἡ χαρακτηριστικὴ ἰδιότης του. 6) τρόπος ὀρχήσεως || ἐν τῷ πληθ., τὰ βήματα τοῦ χοροῦ, αἱ παντομιμικαὶ κινήσεις, χειρονομίαι, στάσεις τοῦ σώματος («πόζες»). [*σχῆμα· σχέσις·* δι' ἐτυμολ. βλ. *ἔχω*].

σχημάτίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῶ*: **I** μτβτ., ὡς καὶ νῦν, σχηματίζω, διαμορφώνω, δίδω μορφὴν εἴς τι, δίδω σχῆμα, διαπλάσσω, σχηματοποιῶ, σχεδιάζω, κανονίζω, τακτοποιῶ, διευθετῶ || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ τὸ μέσον: *σχηματίζομαι κόμην*=διευθετῶ τὴν κόμην μου, λατ. **fingere.** **II** ἀμτβ., λαμβάνω μορφὴν τινα ἢ σχῆμα, λαμβάνω δέσιν τινὰ ἢ στάσιν || κάμνω σχήματα (χειρονομίας, κινήσεις τοῦ σώματος), ὀρχοῦμαι ποιῶν παντοῖα σχήματα («φιγοῦρες»).— **III** παθητ., διαπλάσσομαι, διαμορφοῦμαι, ἐνδύομαι, περικοσμοῦμαι, στολίζομαι (κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον).— **IV** μέσον, σχηματίζω ἐμαυτόν κατά τινα τρόπον, προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι ἢ ὅτι κάμνω τι, ὑποκρίνομαι, διισχυρίζομαι: *σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι*=προσποιοῦνται πὼς εἶναι ἀμαθεῖς, «κάνουν τὸν ἀμαθῆ». 2) χειρονομῶ, κάμνω χειρονομίας, «παίρνω πόζες».

σχημάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σχῆμα* (βλ. λ.) || ἐν τῷ πληθ., σχήματα ὀρχήσεως, «φιγοῦρες»: *σχημάτια Δακωνικά*=Λακωνικοὶ χοροί, ὑπορχήματα.

σχημάτο-ποιέω, μελλ. *-ήσω* (*σχῆμα*+*ποιέω*)· ὡς καὶ νῦν, σχηματοποιῶ, σχηματίζω, δίδω μορφὴν εἴς τι, τὸ διαμορφῶ, τὸ διαπλάσσω.— παθητ., ὡς τὸ *σχηματίζομαι* (βλ. λ.), λαμβάνω (υἱοθετῶ, κεδιερῶ) ὡρισμένον σχῆμα (ὡρισμένην δέσιν ἢ στάσιν), προσλαμβάνω ὡρισμένην ἔκφρασιν προσώπου.— μέσον, παριστάνω τι μὲ παντομιμικὰς κινήσεις.

σχήσω, μελλ. τοῦ *ἔχω*.

σχῖδαξ, -ᾶκος, ὁ (*σχίζω*)· =*σχίζα* (βλ. λ.).

σχίζα, ἰων. **σχίζη,** *-ης,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, σχίζα, «σκίζα», τεμάχιον ἐσχισμένου ξύλου, λατ. **scindula** || ἐν τῷ πληθ., ξύλα ἐσχισμένα εἰς μικρὰ τεμάχια, καυσόξυλα.— **II** βέλος, δόρυ.

ΣΧΙΖΩ, μελλ. *σχίσω*, ἀόρ. *α' ἔσχισα*· παθητ., ἀόρ. *α' ἐσχίσθην*· πρκ. *ἔσχισμαι*· ὡς καὶ νῦν, σχίζω, διαιρῶ, διαχωρίζω, λατ. **scindo** || σχίζω εἰς δύο || *γωνιῶ*, χωρίζω (μοιράζω, μερίζω) εἰς δύο, διαχωρίζω, διαμοιράζω, διαιρῶ.— παθητ., σχίζομαι εἰς δύο, διαιροῦμαι, διαχωρίζομαι: *Νεῖλος σχίζεται τριφασίας ὁδοὺς*=ὁ Νεῖλος διαιρεῖται (διακλαδίζεται) εἰς τρία ρεύματα (τρεῖς κλάδους, τρεῖς ποταμούς) || *ἐσχίζοντό σφεων αἱ γνῶμαι*=αἱ γνῶμαί των ἐδιχάζοντο (διῃροῦντο), δὲν συνεφώνουν.

Ἔτυμ.: σχίζω· σχιστὸς (=σανσκρ. **á-chitta-ḥ**)· *σχίζα· σχίδαξ·* ἀττ. *σχινδαλμός, σχινδάλαμος· ἀνασχινδυλεύω· σχίδα* (αἰτ. πρβλ. Ἡσυχ. *«σχίδα· σχίδος σινδόνος· πῆγμα* (γρ. *ῥῆγμα*)*»*, *«σχίδος· τὴν ἀπόσχισιν»*· σανσκρ. **chid-** chinátti, chinttē (τέμνω, σχίζω), λατ. **scindō,** πρκ. **scidī,** παλ-norr. **skita,** ἀγγλ-σαξ. **scītan,** παλ-γερμ. **scīzan** (=λατ. **cacare**) (πρβλ. σανσκρ. **apa-skara-ḥ,** ἑλλ. *σκῶρ*, παλ-norr. **skarn,** ἰαπ. ***sqer-*** = σχίζω, χωρίζω), λιθ. **skedzu, skesti** (χωρίζειν), **skedrà** (σχίζα), λεττ. **skáida** (θραῦσμα), ἰρλ. **cēis,** gall. **cwys** (αὐλακιὰ ἀρότρου), μεσ-bret. **squeigaff** (βλ. ἐν *σχάζω*)· ἐξ ἰαπ. ***sk̂(h)id-, *sq(h)id-*** (σχίζω, διαχωρίζω), παραλλήλως τῷ ***sk̂(h)it-, *sq(h)it-*** ἐν τῷ γοτθ. **skáidan,** ἀγγλ-σαξ. **scéadan,** παλ-γερμ. **sceidan** (χωρίζω), παλ-γερμ. **scīt** («κούτσουρο»)· βλ. καὶ *σκεδάννυμι*.

σχινδάλάμος, ἀττ. ἀντὶ *σκινδάλαμος* (βλ. λ.).

ΣΧΙ¯ΝΟΣ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, σχῖνος, «σκῖνος», «μαστιχόδενδρο», «μαστιχιά», λατ. **lentiscus,**— **II** *σκίλλα* (βλ. λ.), «σκιλλοκρόμμυδο».

σχῖνο-τρώκτης, *-ου,* ὁ (*σχῖνος*+*τρώγω*)· ὁ τρώγων (ὁ μασῶν) ξύλον σχίνου (μαστίχην), διὰ νὰ λευκάνῃ τοὺς ὀδόντας του.

σχισθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σχίζω*.

σχῖσις, *-εως,* ἡ (*σχίζω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ σχίσις, τὸ σχίσιμον, τὸ διασχίζειν, «τὸ ξέσχισμα», τὸ διαχωρίζειν, διαίρεσις.

σχῖσμα, *-ατος,* τό· τὸ ἐσχισμένον||ὡς καὶ νῦν, σχίσμα, ρωγμή, σχισμή, σχίσιμον, διαχωρισμός, διαίρεσις. — **II** μτφρ., διαίρεσις, «σχίσμα», διχόνοια, διχοστασία.

σχισμός, ὁ (*σχίζω*)· σχίσις, σχίσιμον, τὸ διαχωρίζειν, τὸ διαιρεῖν.

σχίσσα, ποιητ. ἀντὶ *ἔσχισα*, ἀόρ. α' τοῦ *σχίζω*.

σχιστός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σχίζω*· ὡς καὶ νῦν, σχιστός, (ἐ)σχισμένος, (κε)χωρισμένος, διῃρημένος || ὁ δυνάμενος νὰ σχισθῇ (νὰ χωρισθῇ, νὰ διαιρεθῇ)|| *σχιστὴ ὁδός*=ἡ χωριζομένη, διακλαδιζομένη, ὁδός.

σχοίατο, ποιητ. γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ἔχω*.

σχοίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἔχω*.

σχοίνϊνος, *η, ον* (*σχοῖνος*)· ὁ ἐκ σχοίνων («βούρλων») κατεσκευασμένος.

σχοινίον, τὸ (*σχοῖνος*)· ὡς καὶ νῦν, σχοινίον, τὸ ἐκ *σχοίνων* «βούρλων») πεπλεγμένον ἢ περιεστραμμένον καλῴδιον.|| γεν., «σχοινί».

σχοινίς, *-ῖδος,* ἡ (*σχοῖνος*)· =*σχοινίον* (βλ. λ.).

σχοινίτης, *-ου,* ὁ (*σχοῖνος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ σχοίνων («βούρλων»): *σχοινῖται καλύβη*=καλύβη κατεσκευασμένη ἐκ σχοίνων.

σχοινο-βάτης, *-ου,* ὁ (*σχοῖνος*+*βαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ βαδίζων ἢ χορεύων ἐπὶ τεταμένου σχοινίου, λατ. **schoenobates.**

ΣΧΟΙ¯ΝΟΣ, *-ου,* ὁ (καὶ ἡ)· φυτὸν ἔχον ἀντὶ φύλλων βλαστήματα μακρὰ καὶ ἀπολήγοντα εἰς ὀξύ, κοιν. «βοῦρλον», λατ. **juncus** ἢ **scirpus.** 2) ἡ σκληρὰ καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσα καλάμη τοῦ σχοίνου, χρησιμοποιηθεῖσα ὑπὸ τῶν βατράχων (τῆς Βατραχομ.) ὡς βέλος || ὡσ. ὡς ὀβελός («σούβλα»). 3) τόπος ἔνθα φύεται ὁ σχοῖνος, τόπος κατάφυτος ἐκ σχοίνων, «βουρλότοπος» ἢ «βουρλιά».— **II** πᾶν τὸ πεπλεγμένον ἐκ σχοίνων, σχοινίον || *πλεκτὴ σχοῖνος*=κάνιστρον (καλάθιον) πεπλεγμένον ἐκ σχοίνων.— **III** ἐν Ἑλλάδι *σχοῖνος ἐκαλεῖτο* καὶ *μέτρον* καταμετρήσεως ἐδαφικῶν ἐκτάσεων, χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν κατανομὴν καὶ διανομὴν γεωργικῶν κλήρων εἰς νέους ἀποίκους· παρ' Ἡροδ. τὸ μέτρον τοῦτο καλεῖται *Αἰγύπτιος σχοῖνος* καὶ καθορίζεται ὡς ἴσον πρὸς 2 περσικοὺς παρασάγγας ἢ 60 σταδίους, κατ' ἄλλους ὅμως συγγραφεῖς τοῦτο ἰσοῦτο πρὸς 40 ἢ 30 σταδίους.

σχοινο-τενής, *ές* (*σχοῖνος*+*τείνω*)· ὁ ἐκτεταμένος ὡς ὁ σχοῖνος, διὰ τοῦ ὁποίου μετρεῖ τις ἐκτά-

σεις ‖ ὁ τεταμένος κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, εὐθύς. 2) μτφρ., ὁ ἐκτεταμένος κατὰ μῆκος, ὁ λίαν ἐκτεταμένος, μακρός.— **II** ὁ πεπλεγμένος ἐκ σχοίνων.

σχολάζω, μελλ. *-άσω* (*σχολή*)· ἄγω σχολήν, οὐδεμίαν ἔχω ἀσχολίαν, ἀναπαύομαι, δέν ἔχω ἐργασίαν, ἔχω ὥρας σχολῆς, εὐκαιρῶ νά πράξω τι, μοῦ περισσεύει ὥρα νά τό κάμω. 2) χρονοτριβῶ, βραδυπορῶ, ἀργοπορῶ, ἀναβάλλω.— **II** *σχολάζω τινί* (= λατ. **vacare rei**)=ἔχω εὐκαιρίαν διά τι, διαθέτω χρόνον (ἔχω εἰς τήν διάθεσίν μου τόν ἀπαιτούμενον χρόνον) διά τι, ἀφιερῶ τόν χρόνον μου εἴς τι, καταγίνομαι εἴς τι‖ώ. μετά δοτ. προσ., ἀφοσιοῦμαι εἴς τινα.

σχολαῖος, α, ον (*σχολή*)· ὁ *σχολῇ* ποιῶν τι, βραδύς, ἀργός, νωθρός, ἀργοκίνητος.— συγκρ. *σχολαίτερος.*

σχολαιότης, *-ητος,* ἡ (*σχολαῖος*)· βραδύτης, *μέλλησις,* ὀκνηρία, νωθρότης.

σχολαίως, ἐπίρρ. τοῦ *σχολαῖος*· βραδέως, νωθρῶς, ὀκνηρῶς.— συγκρ. *σχολαίτερον* ἤ *-αίτερα,* ὑπερθ. *σχολαίτατα* (ἐσχηματισμένα κατὰ τὸ *παλαίτερος*).

σχολαστικός, *ή, όν* (*σχολάζω*)· ὁ διάγων ἐν σχολῇ, ὁ ἔχων σχολήν, ὁ ἄνευ ἀσχολίας, ὁ ἡσυχάζων, ὁ ἀναπαυόμενος, λατ. **otiosus.**— **II** ὁ ἀφιερῶν τάς ὥρας τῆς σχολῆς του εἰς τήν μάθησιν, ὁ πεπαιδευμένος, λόγιος, λατ. **scholasticus, scholaris** ‖ ἐντεῦθεν δέ, ἐν κακῇ ἐνν., «σχολαστικός» ὡς καί νῦν λέγομεν, τ. ἔ. λόγιος μέν ἀλλά καί μωρός, ὁ λεπτολόγος περί ἀσήμαντα καί ἄχρηστα, καυχώμενος δέ διά τήν τοιαύτην σοφίαν του.

ΣΧΟΛΗ', ἡ· τό σχολάζειν, τό μή ἔχειν ἀσχολίαν τινά, ἀπραξία, ἀργία, ἡσυχία, καιρός, λατ. **otium, vacatio,** ἀντίθ. τῷ *ἀσχολία* (βλ. λ.) ‖ *σχολὴν ἄγω*=*σχολάζω* (βλ. λ.), ἔχω σχολήν, εὐκαιρῶ, ἀναπαύομαι, ἀπρακτῶ ‖ *σχολῆς ἔργον*=ἔργον ἀπαιτοῦν διαθέσιμον χρόνον (χρονικήν ὕλ. ἄνεσιν καί οὐχί σπουδήν) ‖ *ἐπὶ σχολῆς* (ἤ *ἐπὶ σχολῇ, ἤ μετὰ σχολῆς, ἤ κατὰ σχολὴν*)=καθ' ἡσυχίαν, ἐν πάσῃ ἀνέσει, ὅταν ἔχῃ τις καιρόν, ἀνέτως.— **II** δοτ. *σχολῇ,* ἀπολ. ὡς *ἐπίρρ.*, = 1) *σχολαίως* (βλ. λ.), μετά σχολῆς, βραδέως, ἐν ἀνέσει. 2) μόλις καί μετά βίας, οὐδόλως, ἤ σχεδόν οὐδόλως.— **III** μετά γεν., ἡσυχία, ἄνεσις, ἀνάπαυσις, ἀπό τινος πράγματος.— **IV** ὀκνηρία, ἀργία.— **V** ἔργον δι' ὃ ἔχει τις ἀφιερώσει τάς ὥρας τῆς σχολῆς του, σπουδαία συζήτησις, σπουδαία μελέτη, λατ. **schola.**— **VI** ὁ τόπος ἔνθα εἰγίνοντο τοιαῦται συζητήσεις ἤ παρεδίδοντο μαθήματα, σχολή, σχολεῖον.

Ἔτυμ.: σχολή· σχολάζω· σχολαῖος· ἀσχολία· βλ. *ἔχω.*

σχολῇ, δοτ. τοῦ προηγ. *σχολή,* ἐν χρήσει καί ὡς *ἐπίρρ.*· βλ. *σχολὴ* II.

σχόλιον, τό (*σχολή*)· ὡς καί νῦν, σχόλιον, σημείωσις, ἑρμηνευτική ἐπεξήγησις, παρατήρησις.

σχόμενος, μτχ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ἔχω.*

σχοῦ, προστ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ἔχω.*

σχῶ, ὑποτ. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ *ἔχω*· *σχῶμεν, α' πληθ.*

σχών, μτχ. ἐνεργ. ἀορ. 6' τοῦ *ἔχω.*

σῴ, ἀττ. ὀνομ. πληθ., συνηρ. ἀντί *σῶοι.*

σώεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ *σώω.*

σῴζω (μετά ὑπογεγρ. ἰῶτα ὅπου μετά τό *ζ* ἀκολουθεῖ *ω* ἐν ἐπιγρ. καί παπύροις μέχρι τοῦ 3ου π. Χ αἰ., γραφόμενον *σωιζ*—· ἔκτοτε παρημελήθη)· κατ' ἐπέκτ. *ἐκ τῶν σάω, σαόω, σώω*· μελλ. *σώσω*· ἀόρ. α' *ἔσωσα*· πρκ. *σέσωκα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐσώθην*· πρκ. *σέσωσμαι*· ἀττ. *σέσωμαι.* Ἐκ τοῦ ἀχρ. *σαόω* ἐσχηματίσθησαν ὁ μελλ. *σᾰ́ώσω,* ὁ ἐνεργ. ἀόρ. α' *ἔσᾰωσα*· μέσ. μελλ. *σᾰώσομαι*· παθ. ἀόρ. α' *ἐσᾰ́ώθην.* 2) ἐκ τοῦ συνηρ. ἐν. *σώω* ἤ μτχ. *σώοντες,* ἰων. πρτ. *σώεσκον.* 3) ἐκ τοῦ *σόω,* ἤ ὑποτ. *σόῃ σόῃς, σόωσι.*— ὡς καί νῦν, σώζω, διασώζω, διατηρῶ, διαφυλάσσω ‖ κυρ. σώζω τινά ἀπό τοῦ θανάτου, διατηρῶ ἐν ζωῇ, διασώζω.— παθητ., σώζομαι, διασώζομαι, διατηροῦμαι ἐν ζωῇ ‖ *σῴζεο*= λατ. **salvus sis**=χαῖρε! ὑγίαινε! ὁ Θεός νά σέ διαφυλάττῃ! 2) ἐπί πραγμάτων, διαφυλάττω, διατηρῶ τι ἀσφαλές. 3) ἐπί νόμων, τηρῶ τούς νόμους, τούς ἐφαρμόζω, δέν τούς παραβαίνω. 4) διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι (κατά τό πλεῖστον ὡς *μέσον*).— **II** τό *σῴζω* συχνά κεῖται ἐν χρήσει μετά τῆς προσθέτου ἐνν. τῆς κινήσεως πρός τινα τόπον, φέρω *τινά σῶον εἰς*...— παθητ., διασῴζομαι εἴς τινα τόπον, καταφεύγω κάπου πρός σωτηρίαν μου ‖ *σῴζομαι εἰς οἶκον*=καταφεύγω (καί εὑρίσκω σωτηρίαν) εἰς τόν οἶκόν μου. 2) *σῴζω ἐκ πολέμου*=διασῴζω τινά ἀπομακρύνων αὐτόν ἀπό τήν μάχην, τόν διασῴζω ἀπό τήν μάχην ‖ *ἐχθρῶν σῴζω χθόνα*= σῴζω χώραν τινά (ἤ τήν πατρίδα μου) ἀπό τόν ἐχθρόν, τήν ἀπαλλάσσω ἀπό τούς ἐπιδρομεῖς [δι' ἐτυμολ. βλ. *σάος*].

σωθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *σῴζω.*

σωκέω, μελλ. *-ήσω* (*σῶκος*)· ὡς τό *ἰσχύω,* ἔχω δύναμιν ἤ σωματικήν ῥώμην ‖ μετ' ἀπρφ., εἶμαι ἱκανός νά πράξω τι.

ΣΩ˜ΚΟΣ, ὁ (κατά τινας ὀξύτονον, *σωκός*)· ἰσχυρός, δυνατός, σωματώδης (*ἐπίθ.* τοῦ Ἑρμοῦ) [*σῶκος* ‹ἰαπ. **tvōq-o-s,* συγγ. τῷ *σηκός* (βλ. λ.)· κατά τινας συγγ. τῷ ἰαπ. **tevᾱx-* (ἐξογκῶ), ὁπότε *σῶκος* ‹**tvō-qo-s*].

Σωκράτέω, μελλ. *-ήσω* (κωμική λέξ. παρ' Ἀριστοφ.)· πράττω ὅ,τι καί ὁ Σωκράτης, τόν μιμοῦμαι (μιμοῦμαι τήν περιβολήν του, τό βάδισμά του, τήν ὁμιλίαν του κλπ.)· ἐκ τοῦ

Σωκρᾰ́της, δ. γεν. *-εος,* συνῃρ. *-ους*· αἰτ. *Σωκράτη* ἀλλά καί *Σωκράτην*· κλητ. *Σώκρατες*· ὁ μέγας φιλόσοφος (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Σωκρᾰ́τίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *Σωκράτης* (κωμική λέξ. παρ' Ἀριστοφ.), «Σωκρατάκη μου, μικρέ μου Σωκράτη».

Σωκρᾰ́τικός, *ή, όν*· ὁ ἀνήκων εἰς τόν Σωκράτην, ὁπαδός τῆς φιλοσοφίας του ‖ ὡς οὐσ., οἱ *Σωκρατικοί* = οἱ ὁπαδοί τῆς Σωκρατικῆς φιλοσοφίας οἱ φιλόσοφοι τῆς Σωκρατικῆς Σχολῆς.

ΣΩΛΗ'Ν, *-ῆνος,* δ· ὡς καί νῦν, σωλήν, «σωλήνα» «σωληνάρι», ὑδρορρόη, ὀχετός, αὐλός, φλογέρα, καί γεν. πᾶν κοῖλον ἤ διατρυπημένον σῶμα..

Ἔτυμ.: σωλήν· κατά τινας ‹**τFωλ-ην-,* ἰαπ. **tvōl-* παλ-γερμ. **dola,** ἐκ ῥίζ. **tvel-**· ἄλλοι θεωροῦν τό *λ* ὡς προσφυμ. στοιχεῖον καί ἐπικαλοῦνται ὡς ὅμοιον τό *σῦ-ρ-ιγξ, -ιγγος,* ὑποκορ. τοῦ **σῦ-ρος* ἤ **σῦ-ρον* ἤ *σῦ-ρᾱ́*· πρβλ. τήν βαθμίδα **-əu-** ἐν τῷ *σαυρωτήρ, -ῆρος,* ὅπερ προσῆλθεν ἐκ τοῦ **σαυρόω* (=ἐφοδιάζω μέ σπλῆνα), πρβλ. μτχ. *σαυρωτοῖς δόρασι*=διά δοράτων ἐφωδιασμένων μέ σωλῆνα, καί τό παρ' Ἡσυχ. *«σαυρο-βριθὲς ἔγχος· ἐκ τοῦ σαυρωτῆρος βαρύ»,* πρβλ. ὡσ. καί *σαυνίον* (=βέλος), ὑποκορ. τοῦ **σαυ-νος, *σαυ-να.*

σῶμα, *-ατος,* τό· ὡς καί νῦν, σῶμα, τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου· παρ' Ὁμήρῳ ὅμως τό νεκρόν σῶμα (τά πτῶμα), ἐν ᾧ τό ζῶν σῶμα καλεῖται *δέμας*· μεθ' Ὅμηρον ἀδιαφόρως, τόσον ἐπί νεκροῦ ὅσον καί ἐπί ζῶντος σώματος. 2) τό σῶμα ἐν ἀντιθέσει πρός τό πνεῦμα (τήν *ψυχήν*) ‖ *τὰ τοῦ σώματος ἔργα* = τά σωματικά ἔργα, οἱ μόχθοι ‖ *αἱ τοῦ σώματος ἡδοναί*=σωματικαί (σαρκικαί) ἀπολαύσεις (ἡδοναί). 3) σωματική ὕπαρξις, ζωή.— **II** πᾶν ὑλικόν σῶμα, ὑλική οὐσία, ὕλη, τό ὅλον σῶμα πράγματός τινος.— **III** ἀνθρωπίνη ὕπαρξις, ἀνθρώπινον ὄν, ἄνθρωπος ‖ συχνά ἐπί δούλων ἐν ἀντιθέσει πρός τά ἄλλα κτήματα (**res**) τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου.

Ἔτυμ.: σῶμα πιθ. ‹**tvōmlt-* (ὄγκωμα), ἰαπ. **tevᾱx-* (φυσῶ, φουσκώνω) ἐν τῷ *σῶος* (**τFω-Fος*) *σάος* (**τFα-Fο-ς*), *ταῦς, τύλη* κ.λπ.· τό λατ. **tōmentum** (παραγέμισμα) δέν σχετίζεται κατά τρόπον ἄμεσον, ἀλλά προέρχεται ἐκ τινος **tovementom* καί ἐμφανίζει ἄλλην βαθμίδα τῆς αὐτῆς βάσεως.

σωμ-ασκέω, μελλ. *-ήσω* (*σῶμα*+*ἀσκέω*)· ἐξασκῶ (γυμνάζω) τό σῶμα, κάμνω σωματικάς ἀσκήσεις, γυμνάζω τό σῶμα, γυμνάζομαι εἰς τήν πάλην.

σωμ-ασκία, ἡ (*σωμασκέω*)· σωματική ἄσκησις, **γύμνασις** τοῦ σώματος, ὡς καί νῦν **σωμασκία, γυμναστική** τοῦ σώματος, γυμναστική.

σωμᾰ́τικός, *ή, όν* (*σῶμα*)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς τό σῶμα, ὡς καί νῦν σωματικός, λατ. **corporeus, corporalis,** ἀντίθ. τῷ *ψυχικός.* 2) σωματικός, ὑλικός, ἀντίθ. τῷ *ἀσώματος.*— ἐπίρρ., *σωματικῶς* = **ἐν** μορφῇ (ὑπό μορφήν) σώματος, **ὡς καί νῦν σωματικῶς.**

σωμᾰ́τιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *σῶμα*· μικρόν **σῶμα,** σωμάτιον, «κορμάκι», μικρόν ἤ εὐτελές σῶμα.

σωμᾰ́το-ειδής, *ἐς* (*σῶμα*+*εἶδος*)· ὁ ἔχων τό **σχῆμα** σώματος, ὁ σωματικός **τήν φύσιν, ὑλικός, σωματικός.**

σωμᾰτο-φθορέω, μελλ. *-ήσω* (*σῶμα* + *φθείρω*)· φθείρω τὸ σῶμα, ἐκνευρίζω (ἀποχαυνώνω) τὸ σῶμα.

σώμᾰτο-φῠλᾰκιον, τό (*σῶμα* + *φυλακή*)· τόπος (χῶρος) ἐν ᾧ φυλάσσεται σῶμα (νεκροῦ), τάφος, μνῆμα.

σῶος, *α, ον,* συνῃρ. *σῶς* (βλ. λ.).

σωπάω, δωρ. ἀντὶ *σιωπάω* (βλ. λ.).

σώρευμα, *-ατος, τὸ* (*σωρεύρω*)· σωρός, τὸ σεσωρευμένον, σωρεία.

σωρεύω, μελλ. *-σω* (*σωρός*)· ὡς καὶ νῦν, σωρεύω (ἐπισωρεύω, συσσωρεύω) ἓν πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, «σωρώνω», κάμνω σωρόν.— ‖ καλύπτω διὰ σωροῦ ἔκ τινος πράγμ., καλύπτω μέ τι κατὰ σωρούς.

ΣΩΡΟ΄Σ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, σωρός, λατ. **cumulus, acervus** ‖ σωρὸς οἴτου ‖ γενικῶς, σωρός, συναγωγή, μεγάλη ποσότης, ποσόν, ἀποθηκευμένον πρᾶγμα, ἀποθήκη ‖ σωρὸς χώματος, λόφος, γήλοφος, ὕψωμα γῆς ‖ γεν. πληθύς, ἀφθονία.

Ἐτυμ.ι σωρὸς ⟨***tvō-ro-s**, ἰαπ. ***tevāx** (φουσκώνω πρβλ. καὶ ἐν *σῶμα*)· τὸ λατ. **ob-tūrō** (κρεουργός) ἐσχηματίσθη ἔκ τινος ***tū̆-ro-s** (κουβαρλασμένος), ὅπερ παριστᾷ μίαν ἄλλην βαθμίδα τῆς βάσεως· ἐντεῦθεν τὸ *σώρακος* (=κόφινὸς ἐν ᾧ ἐτοποθετοῦντο τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν)· ἡ συγγέν. πρὸς τὸ *σορὸς* (βλ. λ.) ἀμφισβητεῖται.

ΣΩ῀Σ, ὁ, καὶ οὐδ. **σῶν,** τό· αἰτ. *ἑν. σῶν*· αἰτ. πληθ. ἀρσ. καὶ θηλ. *σῶς*· ἐλειπτ. ἐπίθ.=*σῶος*=*σόος* (βλ. λ. λ.)· ὁ ριζικὸς τύπος *σάος* διετηρήθη μόνον ἐν τῷ ὁμηρ. συγκρ. *σαώτερος*.—ὡς καὶ νῦν, σῶος, σῶος καὶ ἀβλαβής, σῶος καὶ ὑγιής, λατ. **salvus** ‖ ἐπὶ πραγμάτων, καλῶς ἔχων, ὑγιής, ὁλόκληρος, ἀκέραιος, ὁ μὴ παθὼν βλάβην, λατ. **integer, incolumis.** 2) μτφρ., ἀσφαλής, βέβαιος, ἀκίνδυνος, «σίγουρος» [*σῶς· σῴζω,* ἐπ. *σώω*· δι' ἐτυμολ. βλ. *σάος*].

σωϊ-πολις, *-ιδος,* καὶ *-ιος,* ὁ, ἡ (*σῴζω*+*πόλις*)· ὁ σώζων τὴν πόλιν (ἢ τὰς πόλεις), ὁ διαφυλάσσων τὴν πόλιν.

σωστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σῴζω*· *δεῖ σῴζειν,* πρέπει νὰ σῴζῃ τις.

σῶστρον, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ σῶστρα* (*σῴζω*)· ἀμοιβὴ ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς ζωῆς τινος, εὐχαριστήριος προσφορὰ ἢ θυσία ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἀπό τινος κινδύνου: *σῶστρα τοῦ παιδὸς θύω θεοῖς*=προσφέρω εὐχαριστήριον θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ τέκνου μου.— ‖ ἡ ἀμοιβὴ ἢ διδομένη ἐπὶ τῇ συλλήψει καὶ ἐπαναφορᾷ ἀποδρασάντων δούλων.

σώτειρα, ἡ, θηλ. τοῦ *σωτήρ*· ἡ σώζουσα, ἡ διαφυλάττουσα.— ‖ ἐπίθετον προστατίδων θεαινῶν.

σωτήρ, *-ῆρος,* ὁ· κλητ. *ὦ σῶτερ* (*σῴζω*)· ὡς καὶ νῦν, σωτήρ, ὁ σώζων, ὁ διατηρῶν, ὁ ἐλευθερῶν, ὁ ἀπαλλάσσων, ὁ λυτρωτής ‖ μετὰ γεν. ἀντικειμ., *σωτὴρ Ἑλλάδος*=ὁ διασώζων (ἢ διασώσας) τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ νῦν σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος ‖ ὡσ. μετὰ γεν. ἰσοδυναμούσης πρὸς ἐμπρόθ. προσδιορισμόν: *σωτὴρ νόσου (κακῶν, βλάβης)*=ὁ διασῴζων ἀπὸ νόσου (ἀπὸ κακῶν, ἀπὸ βλάβης). 2) ὡς ἐπίθ. τοῦ προστατεύοντος θεοῦ (τοῦ πολιούχου ὡς λέγομεν σήμερον), καὶ κυρ. τοῦ *Διός,* εἰς τὸν ὁποῖον (ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον «*Ζεὺς σωτὴρ*») ἀφιεροῦτο τὸ τρίτον ποτήριον τοῦ οἴνου ‖ γενικῶς, φρουρός, φύλαξ, κηδεμών, προστάτης θεὸς (πολιοῦχος) ‖ ὡσ. ὡς ἐπίθ. τῆς *Τύχης,* ἀντὶ τοῦ *σώτειρα*.— ‖ ποιητ. ὡς ἐπίθ., σωστικός, σωτήριος ‖ ἀκόμη καὶ μετὰ θηλ. οὐσ.: *σωτῆρες τιμαί* (=τὸ ὑπούργημα ἢ τὸ προνόμιον τοῦ σῴζειν, ἐπὶ τῶν Διοσκούρων).

σωτηρία, ἰων. *-ίη,* ἡ (*σωτήρ*)· ὡς καὶ νῦν, σωτηρία, τὸ διασῴζειν, ἡ διάσωσις, ἀπαλλαγή, λύτρωσις, μέσον ἢ τρόπος σωτηρίας, τρόπος ἀσφαλείας, ἀσφάλεια, λατ. **salus.** 2) ἀσφαλὴς ἐπάνοδος: *ἡ οἴκαδε σωτηρία*=ἡ ἀσφαλὴς ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα. 3) ἡ διατήρησις (διαφύλαξις) πράγματός τινος *ἐν ἀσφαλείᾳ* ‖ ἀσφάλεια, ἐγγύησις περὶ ἀσφαλείας: *ἐπὶ σωτηρίᾳ*=πρὸς ἀσφάλειαν, δι' ἐγγύησιν **ἀσφαλείας.**

σωτήριος, *ον* (*σωτήρ*)· ὡς καὶ νῦν, σωτήριος σωστικός, σώζων, διασῴζων, ἀπαλάττων, ἀπελευθερῶν, ἀπολυτρώνων ‖ οὐδ. πληθ. *τὰ σωτήρια*=*ἡ σωτηρία* (βλ. λ.), θηλ. ἡ διάσωσις, ἀπαλλαγή, ἀσφάλεια. 2) *σωτήρια* (ἐνν. *ἱερά*), τὰ=εὐχαριστήριος θυσία προσφερομένη ἐπὶ τῇ διασώσει.— ‖ παθητ., ὁ σωθείς, ὁ σεσωσμένος, ὁ ἀσφαλής, ὁ διασωθείς, ὁ ἀπολυτρωθείς.

σῶτρον, τὸ (*σῴζω*)· ἡ ξυλίνη περιφέρεια τοῦ τροχοῦ, ὁ γύρος τοῦ τροχοῦ, ἡ *ἄψις,* (ἐν ᾧ ὁ περιβάλλων τὴν ξυλίνην περιφέρειαν σιδηροῦς κύκλος ἐκαλεῖτο (*ἐπίσωτρον*) [κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *σώομαι* (*σοῦμαι, σεύομαι*) λόγῳ τῆς ταχείας περιστροφῆς τοῦ τροχοῦ· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *σῶς,* διότι τρόπον τινὰ κατεσκευάζετο ἐξ ἑνὸς τεμαχίου ξύλου· καὶ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ *σῴζω* (διότι τρόπον τινὰ τὸ ξύλον σῴζεται ὑπὸ τοῦ σιδηροῦ κύκλου).

σωφρονέστερον, *-έστατα,* συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ ἐπιρρ. *σωφρόνως*.

σω-φρονέω, μελλ. *-ήσω*· ποιητ. **σαοφρονέω** (*σώφρων*)· εἶμαι σώφρων, ὡς καὶ νῦν σωφρονῶ, ἔχω σώας καὶ ὑγιεῖς τὰς φρένας, εἶμαι φρόνιμος, «εἶμαι στὰ καλά μου» ‖ εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου, γίνομαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου, κυριαρχῶ ἐπὶ τῶν νεύρων μου (καὶ τῶν παθῶν μου), συνέρχομαι, γίνομαι (ἢ εἶμαι) μετριοπαθής.

σω-φρόνημα, *-ατος,* τό (*σωφρονέω*)· πρᾶξις σωφροσύνης, παράδειγμα (περίπτωσις) ἐγκρατείας (ἢ μετριοπαθείας), πρᾶξις αὐτοκυριαρχίας.

σω-φρονητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *σωφρονέω*· *δεῖ σωφρονεῖν*=πρέπει νὰ εἶναι τις σώφρων.

σω-φρονητικός, *ή, όν* (*σωφρονέω*)· ὁ φύσει σώφρων, ρέπων πρὸς τὴν κοσμιότητα, ὁ μετριοπαθής, ὁ νηφάλιος, ὁ ἐγκρατής, ὁ ἔχων αὐτοκυριαρχίαν.

σω-φρονίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ῐῶ* (*σώφρων*)· καθιστῶ τινα σώφρονα, ὡς καὶ νῦν τὸν σωφρονίζω, τὸν κάμνω νὰ συνέλθῃ, νὰ συνετισθῇ, νὰ βάλῃ γνῶσιν, τὸν τιμωρῶ τὸν χαλιναγωγῶ. 2) τιμωρῶ, κολάζω, διορθώνω, ὡς καὶ νῦν «τὸν ἐσωφρόνισα γιὰ τὰ καλά».

σω-φρονικός, *ή, όν* (*σώφρων*)· ὁ φύσει σώφρων (μέτριος, ἐγκρατής, μετριοπαθής, νηφάλιος).— ἐπιρρ. *-κῶς*.

σω-φρονισμός, ὁ (*σωφρονίζω*)· ὡς καὶ νῦν, σωφρονισμός, σωφρόνισις, τὸ νὰ σωφρονίζῃ τίς τινα, ἡ τιμωρία ‖ νουθεσία, βελτίωσις.

σω-φρονιστής, *-οῦ,* ὁ (*σωφρονίζω*)· ὡς καὶ νῦν, σωφρονιστής, ὁ σωφρονίζων, ὁ ποιῶν τινα σώφρονα, ὁ κολάζων, ὁ κολαστής ‖ ὁ νουθετῶν, ὁ διορθῶν, ὁ βελτιῶν.

σω-φρόνως, ἐπίρρ. τοῦ *σώφρων*· μετὰ σωφροσύνης, ὡς καὶ νῦν σωφρόνως, κοσμίως, μετριοπαθῶς, μετὰ ἐγκρατείας, μετὰ νηφαλιότητος.— συγκρ. *σωφρονέστερον,* ὑπερθ. *σωφρονέστατα*.

σω-φροσῦνη, ἐπικ. **σαοφροσύνη,** ἡ (*σώφρων*)· ὡς καὶ νῦν, σωφροσύνη, φρόνησις, κοσμιότης, τὸ ἔχειν ὑγιεῖς τὰς φρένας, ὁ χαρακτὴρ (ἡ φύσις καὶ ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι) τοῦ σώφρονος ‖ αὐτοκυριαρχία, μετριότης παθῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, ἐγκράτεια, νηφαλιότης, ἀγνότης, λατ. **temperantia, modestia.**

σώ-φρων, ἐπικ. **σαό-φρων,** *-ονος,* ὁ, ἡ· οὐδ. *σῶφρον,* τό (*σῶς*+*φρήν*)· ὁ ἔχων σώας τὰς φρένας, ὡς καὶ νῦν σώφρων, ὑγιὴς τὰς φρένας, νουνεχής, φρόνιμος, συνετός, κόσμιος ‖ παρ' ἀττ. κυρ. ὁ ἀσκῶν ἐγκράτειαν, ἐγκρατής, ὁ ὑποτάσσων τὰ πάθη του εἰς τὸν λόγον, ὁ νηφάλιος, ἥρεμος.— συγκρ. *σωφρονέστερος,* ὑπερθ. *σωφρονέστατος*.

σώχω, ἰων. τύπος ἀντὶ *ψώχω*· τρίβω, συντρίβω, κατατρίβω, εἰς τεμάχια, κομματιάζω.

Ἐτυμ.ι σώχω ⟨ἰαπ. ***bhsᾰ̄-, *bhsŏ̄-,** πρβλ. σανσκρ. **bhas-** (δρύπτω, τρίβω, κοπανίζω, μασσῶ) **(psáti, bábhasti)**· διὰ τὴν ἀντιστοιχίαν *σ : ψ* πρβλ. *Σαπφώ : Ψάπφω, Ψάφων* (ἐν ἐπιγραμ.), *Ψαφὶς Ψαφίδαι* (δῆμος Ἀττικῆς), *Ψωφίς*.

σώω, ἐπικ. ἀντὶ *σῴζω*.

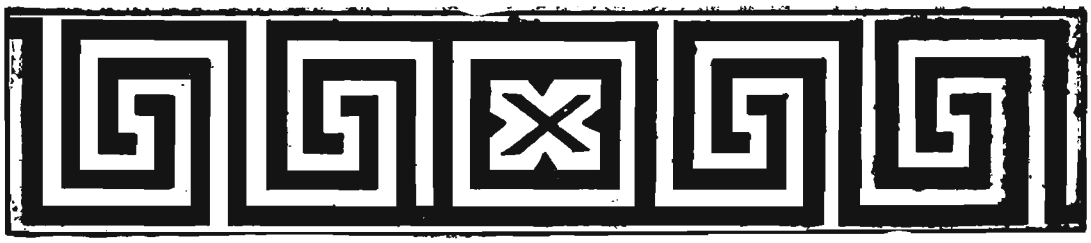

Τ

Τὸ γράμμα τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημιτικὸν γράμμα **tau**, τὸ σχῆμα τοῦ ὁποίου εἰς τὸν ***Μωαβιτικὸν λίθον*** ἦτο 𐤕. Τὸ σχῆμά του εἰς τὰ ἑπτὰ μέρους Ἑλληνικὰ ἀλφάβητα, ὡς καὶ εἰς τὸ Λυδικὸν καὶ τὸ Λατινικόν, εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ καὶ σήμερον ἐπικρατοῦν, ἤτοι **Τ**. Εἰς τὸ Ἐτρουσκικὸν ἀλφάβητον εἶχε τὸ σχῆμα 𐌕, ἐκ τοῦ ὁποίου πιθανώτατα ἐξεπήγασαν τὸ σχῆμα 𐌔, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ ἐν τῷ Ὁμβρικῷ ἀλφαβήτῳ, καὶ τὰ 𐌕 καὶ 𐌖, τὰ ὁποῖα ἔχει ἐν τῷ ἀλφαβήτῳ τῶν Φαλίσκων.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ **ταῦ** διαφόρων ἀλφαβήτων κατὰ τὴν ἐναντι **ἑκάστου** σημειουμένην ἐποχήν:

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχὴ κατὰ προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	𐤕
ΚΡΗΤΙΚΟΝ . . .	1.100—900	Τ
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. .	700—600	Τ
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	Τ
ΑΤΤΙΚΟΝ . . .	600	Τ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Τ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . .	600	Τ
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	Τ
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν	προκλασσικῶν καὶ κλασσικῶν χρόνων	𐌕 𐌔
ΡΩΜΗΣ		Τ
ΦΑΛΙΣΚΩΝ . . .		𐌖
ΟΣΚΙΚΟΝ		𐌕 Τ
ΟΜΒΡΙΚΟΝ. . . .		𐌕 𐌔 𐌖
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καὶ ἑφεξῆς . . .		Τ
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ἑφεξῆς . . .		Τ

Τ, τ, ταῦ, τό, ἄκλιτον, τὸ δέκατον ἔνατον γράμμα τῆς Ἀλφαβήτου, **ὡς** ἀριθμητ. τ′=300, **ἐν** ᾧ ,τ =300.000.

ἀλλοιώσεις τοῦ τ ἐν ταῖς διαλέκτοις: ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ., τὸ **τ** ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **σ**, ὅπως π.χ. ***τὺ*** (πρβλ. λατ. **tu**), ***τοί, τέ, τῦκον, φατί*** κ. ἄ. ἀντὶ ***σύ, σοί, σέ, σῦκον, φησί.*** **2)** ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἀττικῇ, **ττ** ἀντὶ ***σσ, ὅπως πράττω, τάττω*** ἀντὶ ***πράσσω, τάσσω.*** **3)** ἐν τῇ Ἰων. **τ** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **θ**, ὡς ***αὖτις*** ἀντὶ ***αὖθις***, ἡ οὐσιαστ. κατάλ. ***-τρον*** ἀντὶ ***-θρον***, ὡς ***κόσμητρον, φόβητρον, μίσητρον*** ἀντὶ ***κόσμηθρον, φόβηθρον, μίσηθρον.*** **4)** τὸ **τ** παρενεδάλλετο ἐνίοτε εἰς μερικὰς λέξεις διὰ μετρικοὺς λόγους, ὡς ***πτόλις, πτόλεμος*** ἀντὶ ***πόλις, πόλεμος.*** **5)** ἐν τῇ Δωρ. καὶ Ἰων. τὸ **τ** ἐκπίπτει ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων οὐδετέρων τινῶν τῆς τρίτης κλίσεως, ὡς ***κέραος, τέραος, κρέαος*** ἀντὶ ***κέρατος, τέρατος, κρέατος.***

τ', κατ' ἔκθλιψιν ἀντὶ τοῦ **τε** (βλ. λ.). **2)** τὸ μόριον **τοι** ἑνοῦται διὰ τῆς κράσεως μετ' ἄλλων μορίων ἀρχομένων ἀπὸ φωνήεντος εἰς μίαν μετ' αὐτῶν λέξιν, ὡς ***τἄν, τἄρα, μεντἄν*** ἀντὶ ***τοι ἄν, τοι ἄρα, μέντοι ἄν,*** τὰ ὁποῖα ἐσφαλμένως ἐγράφοντο ἄλλοτε κεχωρισμένως (***τ' ἄν, τ' ἄρα, μέντ' ἄν***) ὡς προϊόντα ἐκθλίψεως. **3)** οἱ τύποι τοῦ ἄρθρου **τό, τά** οὐδέποτε ἐκθλίβονται, ἐνῷ ἑνοῦνται μετ' ἄλλων λέξεων κατὰ κρᾶσιν, ὡς ***τἀγαθόν, τἀγαθὰ*** ἀντὶ ***τὸ ἀγαθόν, τὰ ἀγαθά.*** **4)** οἱ τύποι τῆς ἐρωτ. ἀντων. ***τί*** καὶ τῆς ἀορ. ***τἰ*** οὔτε ἐκθλίψιν πάσχουσιν οὔτε κρᾶσιν.

τά, οὐδ. πληθ. **τῶν ά, ἅ** καὶ **ἄς.**

ταβέρνα, -ης, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ταβέρνα, ταβερνεῖον, οἰνοπωλεῖον, καπηλεῖον, πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον (Ιρ. Ἀποστ. κη′ 15), λατ. **taberna** || ***τρεῖς ταβέρναι*** (θέσις τις ἐπὶ τῆς Ἀππίας ὁδοῦ).

τάγαθά, ἀττ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***τὰ ἀγαθά.***

ταγγή, ἡ· ὡς καὶ νῦν, κοιν. «ταγγάδα», «τσαγγίλα» [***ταγγή*** καὶ ***τάγγος***, τό, καὶ ***ταγγίασις*** μετὰ τῆς αὐτῆς σημ.· ***ταγγὸς*** (ὡς καὶ νῦν, ταγγός, «τσαγγός»)· ***ταγγίζω*** (εἶμαι ταγγός, ταγγιάζω, «τσαγγίζω»)· ***ταγγ-εἶναι*** ἔρρ. τύπος τοῦ ἰαπ. ****(s)tēg-, *(s)tag-*** ἐν τῷ ἰσλ. **stoekr** (δυσώδης, βρωμερός), norv. **stoek** (πικρός, ταγγός), **stoekja** (ὄζω, βρωμάω), ῥλ. **tōcht** (ὀσμώδία).

τᾰγεία, ἡ (***ταγεύω***)· τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ὑπούργημα τοῦ ***ταγοῦ*** (βλ. λ.), δηλ. τοῦ ἀρχηγοῦ (**ἡγεμόνος**) || γεν.: ἀρχηγία, ἡγεμονία, κυριαρχία.

τᾰγείς, -εῖσα, -έν, μτχ. παθ. ἀορ. **β′** τοῦ **τάσσω.**

τᾰγεύω, μελλ. ***-σω*** (***ταγός***)· εἶμαι ***ταγὸς*** (βλ. λ.) || γεν., ἄρχω, κυβερνῶ, δυναστεύω, διατάσσω.— παθητ., εἶμαι ἡνωμένος ὑπὸ ἕνα ***ταγόν,*** διοικοῦμαι, κυβερνῶμαι (ἐπὶ θεσσαλικῶν πόλεων).—**μέσον,** διατάσσω (παραγγέλλω) νὰ ταχθῶσιν στρατιῶται (νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις των).

τᾰγέω, μελλ. ***-ήσω*** (***ταγός***)· εἶμαι ***ταγὸς*** (δηλ. ἄρχων, κυβερνήτης).

τᾰγή (Α), ἡ (*τάσσω*)· = *τάξις* (βλ. λ.), παράταξις, διευθέτησις ‖ διαταγή.

τᾰγή (Β), ἡ (*τᾱ́γός*)· ἐξουσία, ἀρχή ‖ ὡς περιληπτικόν ὄνομα, οἱ ἄρχοντες, οἱ ἀρχηγοί.

τᾰ́γηνον, τό· ὡς τὸ *τήγανον* (βλ. λ.), τηγάνιον, κοιν. «τηγάνι» [*τάγηνον* ‹ *τήγανον* δι' ἀμοιβαίας μεταθέσεως φθόγγων: ἀγγλ-σαξ. **þeccan** (καίω, καυτηριάζω), **þoecele** (δᾴς, πυρσός), παλ-γερμ. **dahhazzan** (ἐκβάλλω φλόγας), ἰαπ. **tēg-*].

τᾰ́γκλημα, **-ατος**, τό, ἀττ. κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τοῦ *ἔγκλημα*.

τᾰ́γμα, **-ατος**, τό (*τάσσω*)· διάταξις, δεσμός, διαταγή, ἐντολή. 2) σῶμα στρατιωτῶν, τμῆμα στρατοῦ, ὡς καὶ νῦν τάγμα.

τᾰγός, ὁ (*τάσσω*)· ὁ διατάσσων, ὁ κυβερνῶν, κυβερνήτης, ἀρχηγός, ἡγεμών ‖ κυρ. τίτλος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Θεσσαλικῆς ὁμοσπονδίας [*ταγός· ταγεύω· ταγέω*· δι' ἐτυμ. βλ. *τάσσω*].

τᾰγ-οῦχος, ὁ (*τᾰγή*+*ἔχω*)· ὁ ἔχων τὴν ταγήν (βλ. λ.), ὁ ταγός, ὁ ἀρχηγός, ὁ ἄρχων.

τᾰδελφοῦ, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ *ἀδελφοῦ*.

τᾰδικον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τὸ *ἄδικον*.

τᾰδεῖς, **-εῖσα**, **-ἐν**, μτχ. πρθ. ἀόρ. α' τοῦ *τείνω*.

τᾰθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τείνω*.

ταί, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *αἱ*, ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθ. *ὁ*.

Ταίνᾰρος, ὁ, ἡ, ὡσ. καὶ **Ταίνᾰρον**, τό· τὸ γνωστὸν ἀκρωτήριον τῆς νοτιωτάτης ἄκρας τῆς Λακωνικῆς.

ταινία, ἡ (*τείνω*)· ὡς καὶ νῦν, ταινία, στενὴ λωρὶς ὑφάσματος λινοῦ ἢ μαλλίνου, περίδεσμος, λατ. **taenia** ‖ κυρ. ταινία πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης, κεφαλόδεσμος φορούμενος ὡς ἔμβλημα νίκης [*ταινία* ‹ ἐπίθ. **ταινός* ‹ (**ταν-jό-ς*, ἰαπ. **tē-jo-s* : *τείνω*].

ταινιό-πωλις, ἡ (*ταινία*+*πωλέω*)· ἡ πωλοῦσα ταινίας, ἡ πωλήτρια ταινιῶν.

ταινιόω, μελλ. **-ώσω** (*ταινία*)· δένω διὰ τῆς ταινίας, περιδένω (περιστέφω) τὴν κεφαλήν τινος καὶ δή τοῦ νικητοῦ.— μέσον, δένω τὴν κεφαλήν μου καὶ δή μὲ ταινίαν, φέρω ταινίαν περὶ τὴν κεφαλήν.— παθητ., στέφομαι, στεφανοῦμαι.

ταΐτιον (καὶ *τᾱ́τιον*, βλ. λ.), κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τὸ *αἴτιον*.

τᾰκεῖ, **τᾰκείνων**, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τὰ *ἐκεῖ*, τὰ *ἐκείνων*.

τᾰκερός, **ά**, **όν** (*τᾰκῆναι* τοῦ *τήκω*)· ὁ τηκόμενος ἐν τῷ στόματι, ἀναλελυμένος, ρευστός, ὑποκείμενος εἰς τῆξιν, μαλακός, ἁπαλός, τρυφερός ‖ μτφρ., ὁ τηκόμενος, λυώνων ἀπὸ τὸ πάθος, ἀπομαραινόμενος, φθίνων.— **II** ἐνεργ., ὁ συντελῶν εἰς τὴν τῆξιν (εἰς τὴν διάλυσιν, εἰς τὸν βρασμόν) [δι' ἐτυμ. βλ. *τήκω*].

τᾰκῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *τηκω*.

τακτικός, **ή**, **όν** (*τάσσω*)· ὁ ἁρμόζων (ὁ κατάλληλος) εἰς τὴν τακτοποίησιν ἢ διάταξιν, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ παρατάσσειν στράτευμα πρὸς μάχην ‖ *τακτικὸς ἀνήρ*=ἔμπειρος στρατιωτικός ‖ *τὰ τακτικὰ* = *ἡ τακτικὴ* (ἐνν. *τέχνη*)=ὡς καὶ νῦν, ἡ τακτικὴ (ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ).

τακτός, **ή**, **όν**, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τάσσω*· ὁ τεταγμένος, διατεταγμένος, προδιαγεγραμμένος, καθωρισμένος σταθερός ‖ *τακτὸν ἀργύριον* = ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων.

τάκω, δωρ. ἀντὶ *τήκω*.

τᾰλᾰ-εργός, *όν* (**τλάω*+*ἔργον*)· καρτερικός, ὑπομονητικός, δυνάμενος νὰ ὑπομένῃ τοὺς κόπους διὰ πᾶν ἔργον, ἐργατικός.

(*Ἔτυμ.*: *ταλα-*[F]*εργός· ταλα-κάρδιος· ὁμηρ. ταλα-πείριος· ταλα-πενθής· ταλά-φρων* (=*ταλασίφρων*)· *ταλαὸς* (=*τλήμων*)· βλ. **τλάω*.

τᾶλαινα, θηλ. τοῦ *τάλας*.

τᾰλαι-πωρέω, μελλ. **-ήσω**· πρκ. *τεταλαιπώρηκα*. — παθητ. μετὰ μέσ. μελλ. **-ήσομαι**· παθ. ἀορ. *ἐταλαιπωρήθην*· πρκ. *τεταλαιπώρημαι* (*ταλαίπωρος*)· ὡς ἀμτβ., ὑφίσταμαι (ὑπόκειμαι εἰς) ταλαιπωρίας (κακουχίας), ἐργάζομαι σκληρῶς ‖ ὑποφέρω βάσανα, δοκιμάζω λύπας.— **II** μτβτ., κουράζω τινά, τὸν κατατρύχω, τὸν φθείρω, τὸν κατατρίβω, τὸν καταπονῶ, τὸν ἐνοχλῶ κατὰ τρόπον ποὺ προκαλεῖ τὴν ἀνίαν του, ὡς καὶ νῦν «τὸν ταλαιπωρῶ».

τᾰλαι-πωρία, ἰων. **-ίη**, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ταλαιπωρία, βαρεῖα καὶ ἐπίμοχθος ἐργασία, πολὺς κόπος, κακοπάθεια, κακουχία ‖ ἐν τῷ πληθ., σωματικαὶ κακουχίαι, βάσανα. 2) σωματικὴ νόσος, σωματικὸς πόνος ‖ ἀθλιότης, δυστυχία.

τᾰλαί-πωρος, *ον* (*τάλας*)· ὡς καὶ νῦν, ταλαίπωρος, ὁ ὑποφέρων (ὑπομένων) βαρείας καὶ ἐπιπόνους ἐργασίας, ὁ ὑπερβολικὰ μοχθῶν.— **II** ὁ πάσχων δεινά, ἄθλιος, δυστυχής, δεινοπαθῶν.— **III** καὶ ἐπὶ πραγμ., *ταλαίπωρος βίος*=βίος πλήρης ταλαιπωριῶν.—ἐπιρρ. *ταλαιπώρως*.

Ἔτυμ.: *ταλαί-πωρος· ταλαιπωρέω· ταλαιπωρία·* πρβλ. *Ταλαι-μένης, ταλαί-φρων, -ονος, ταλασί-φρων, -ονος·* βλ. καὶ ἐν **τλάω*·—διὰ τὸ τμῆμα *-πωρος* πρβλ. Ἡσυχ. «*πωρεῖν· κηδεύειν, πενθεῖν*», «*πωρῆσαι· λυπῆσαι*», «*πωρητύς· ταλαιπωρία, πένθος*», «*πῶρος· ὁ ταλαίπωρος*»: *πηρός* (=ἀνάπηρος), βλ. ἐν *πῆμα*.— ἄλλοι, ὀρθότερον, δέχονται θέμα *-πωρο-* (πόνος, κόπος, κίνδυνος), συγγ. τῷ παλ-γερμ. **fāra** (κίνδυνος), ἀγγλ-σαξ. **foér** (κίνδυνος, ἐπίδεσις), παλ-norr. **fár** (βλάβη, δυστυχία, ἄλγος, ἀμηχανία, ἔχθρα), γοτθ. **ferja** (πρόσωπον τοποθετημένον πρός τινα σκοπόν).

τᾰλαί-φρων, **-ονος**, ὁ, ἡ (**τλάω*+*φρήν*)· καρτερόψυχος, ὁ πολλὰ ὑπομένων (καὶ ὑποφέρων) ψυχικῶς, ἐλεεινός ‖ ὡσ. γενναιόψυχος, τολμηρός.

τᾰλᾰ-κάρδιος, *ον* (**τλάω*+*καρδία*)· ὁ ἔχων ὑπομονητικὴν τὴν καρδίαν, μεγάθυμος, μεγαλόκαρδος. 2) ὁ πολλὰ ὑποφέρων, ταλαίπωρος, ἐλεεινός, ἀξιοδρήνητος.

τᾰλάντερος, **α**, **ον**, συγκρ. τοῦ *τάλας*, καὶ **τᾰλάντατος**, **η**, **ον**, ὑπερθετ. τοῦ *τάλας*· δυστυχέστερος, δυστυχέστατος.

τᾰλαντεύω, μελλ. **-σω** (*τάλαντον*)· ὡς καὶ νῦν, ταλαντεύω τι, τό κινῶ «πέρα - δῶδε», τὸ δονῶ.— παθητ. κυμαίνομαι, κινοῦμαι τῇδε κάκεῖσε, κραδαίνομαι, αἰωροῦμαι, ὡς καὶ νῦν ταλαντεύομαι. 2) ζυγοστατῶ, ζυγίζω, σταθμίζω, μετρῶ (ὑπολογίζω) διὰ τοῦ βάρους.

τᾰλαντιαῖος, **α**, **ον** (*τάλαντον*)· ὁ ἔχων ἀξίαν ταλάντου. 2) ὁ ἔχων βάρος ἑνὸς ταλάντου, ὁ ζυγίζων ἓν τάλαντον.

ταλαντίζω*=*ταλαντεύω* (βλ. λ.).

ΤΑ*ΛΑΝΤΟΝ, τό· ζυγός, ζυγαριά, «ζύγι» ‖ ἐν τῷ πληθ., ζεῦγος δίσκων διπλοῦ ζυγοῦ, πλάστιγγες, πλάστιγξ.— **II** πᾶν τὸ ζυγιζόμενον ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐν χρήσει ἐπὶ ὡρισμένου βάρους, τὸ βάρος ἑνὸς ταλάντου, τάλαντον (ὡς βάρος) ‖ ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον χρόνοις ἡ λ. *τάλαντον* εἶχε διπλῆν σημασίαν: 1) *τάλαντον ὡς βάρος* (διαφέρον κατὰ τὰ διάφορα μετρικὰ συστήματα), καὶ 2) *τάλαντον ὡς χρῆμα* (ἐξισούμενον πρὸς τὸ ἀντίστοιχον βάρος χρυσοῦ ἢ ἀργύρου), τ. ἔ. βάρος ἑνὸς ταλάντου ἐξ ἀργύρου, ἢ ποσὸν χρημάτων ἰσοδυναμούντων πρὸς τὸ βάρος ἑνὸς ταλάντου. Τὸ *τάλαντον* ἰσοῦτο πρὸς 60 *ἀττικὰς μνᾶς*, ἑκάστη δὲ *μνᾶ* πρὸς 100 *ἀττικὰς δραχμάς*. 3) τὸ κατ' ἀναλογίαν κατανεμόμενον εἰς τινα.

Ἔτυμ.: *τάλαντον, -α· τάλαντα* κυρ. εἶναι ὁ πληθ. τοῦ *τάλαν*, γεν. *τάλαντος* (σῦδ. τοῦ *τάλας*)· ὁ ἑν. *τάλαντον* εἶναι ἑταιρόκλ.· ἐντεῦθεν τὸ ὁμηρ. *ἀτάλαντος*, *Ἀταλάντη*.

τᾰλαντ-οῦχος, *ον* (*τάλαντον*+*ἔχω*)· ὁ κρατῶν τὰ τάλαντα (δηλ. τοὺς δίσκους τῆς πλάστιγγος) ‖ μτφρ., ὁ μετατρέπων τὸν ζυγὸν τῆς μάχης, ὁ κρατῶν εἰς τὰς χεῖράς του τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης.

τᾰλᾶός, **ή**, **όν** (**τλάω*)·=*τάλας* (βλ. λ.), *τλήμων* (βλ. λ.), ταλαίπωρος ‖ ὑπομονητικός, καρτερικός ‖ ὄθεν, δύστηνος, δυστυχής, ἄθλιος, ἐλεεινός.

τᾰλᾰ-πείριος, *ον* (**τλάω*+*πεῖρα*)· ὁ πολλὰ παθών, πολλὰ πάσχων, πολλὰ ὑποστάς, πολλὰ δοκιμάσας, τὴν πεῖραν πολλῶν δεινῶν ἀποκτήσας (συν. ἐπίθ. τοῦ *Ὀδυσσέως*) ‖ ὄθεν μτγν., τυχοδιώκτης, ἁλήτης, ἀγύρτης, πλανόδιος.

τᾰλᾰ-πενθής, *ές* (**τλάω*+*πένθος*)· ὁ πολλὰ πέν-

δη (θλίψεις, συμφοράς) ὑποστάς, ὁ ὑπομονητικὸς ἐν δυστυχίαις. 2) ἐπὶ πραγμ., ἐπίμοχθος, κοπιώδης.

ΤΑ͂ΛΑ͂ΡΟΣ, ὁ· πλεκτὸς κάλαθος, λατ. **qualus** || κάλαθος πλεκτὸς ἐκ κλάδων λύγου, ἐν ᾧ ἐτίθετο ὁ νέος τυρὸς πρὸς ἀποστραγγισμόν ἐκ τοῦ ὄρου [δι' ἐτυμ. βλ. *τλάω].

ταλάρως, δωρ. αἰτ. πληθ. τοῦ **τάλαρος.**

τᾰλᾶς, (δωρ. καὶ **τᾰλᾰ̃ς**), **τάλαινᾰ** (ἐνίοτε καὶ **τάλας**), **τάλᾰν**· γεν. **-ᾰ̄νος, -αίνης, -ανος**· κλητ. **τάλαν ἢ τάλας** (*τλάω)· **τλήμων** (βλ. λ.), ταλαίπωρος, πάσχων, κακοπαθῶν, δυστυχής, λατ. **miser** || ὑπομονητικός, καρτερικός, καρτερόψυχος, γενναιόψυχος || ὡσ. καὶ πείσμων, ἰσχυρογνώμων, σκληροτράχηλος || θρασύς, ἀναιδής.— συγκρ. **ταλάντερος,** ὑπερθ. **ταλάντατος**· [**τάλας**· γεν. καὶ **τάλαντος** (παρ' Ἱππών.)· **ταλάσσαι, τλῆναι**· κυρ. εἶναι ἀρχ. μτχ. ἐν., ἐπηρεασμένη ἐκ τοῦ **μέλας, -αινα, -αν**].

τᾰλᾰ̃σειος, α, ον, ἰων. καὶ ἐπ. **τᾰλᾰ̃σήιος, η, ον** (**ταλασία**)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **ταλασιουρ ίαν** (τ. ἔ. εἰς τὴν κλῶσιν καὶ λοιπὴν κατεργασίαν τῶν ἐρίων).

τᾰλᾰ̃σία, ἡ (*τλάω)· =**ταλασιουργία** (βλ. λ.), ἡ τῶν ἐρίων κατεργασία, τὸ κλώθειν ἔρια (τὸ γνέσιμον καὶ ἡ ξαντική των).

Ἔτυμ.: ταλασία· **ταλάσιος· ταλασιουργός· ταλασιουργία** (=**ταλασία**)· ταῦτα προϋποθέτουσι λέξιν ***ταλάτης** (=ὁ κοπιάζων, μοχθῶν), δεδομένου ὅτι ἡ κατεργασία τῶν ἐρίων ἦτο ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀσχολία καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν μόχθος τῶν Ἑλληνίδων τῆς Ἀρχαιότητος.

τᾰλᾰ̃σι-ουργέω, μελλ. **-ήσω** (**ταλασιουργός**)· κλώθω ἔρια, τὰ ἐπεξεργάζομαι, τὰ κατεργάζομαι || γεν., κλώθω, νήθω, «γνέθω».

τᾰλᾰ̃σι-ουργία, ἡ (**ταλασιουργέω**)· ἡ κατεργασία τῶν ἐρίων.

τᾰλᾰ̃σι-ουργικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν **ταλασιουργίαν** (βλ. λ.), ὁ ἀσχολούμενος (καὶ ἐπιμένως ἔμπειρος) εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν ἐρίων· ἐκ τοῦ

τᾰλᾰ̃σι-ουργός, ὁ, ἡ (**ταλασία**+***ἔργω**)· ὁ ἀσκῶν ταλασιουργίαν (βλ. λ.), ὁ κατεργαζόμενος ἔρια (τ.ἔ. ὁ νήθων, κλώθων κ.λ.π. τὰ ἔρια), ὁ κλώστης (ὑφαντής) μαλλίνων.

τᾰλᾰ̃σί-φρων, **-ονος,** ὁ, ἡ (*τλάω+**φρήν**)· ὁ καρτεικὸς τὰς φρένας, ὁ καρτερόψυχος, γενναιόψυχος ὑπομονητικός, ὁ ἀπτόητον ἔχων τὴν ψυχὴν (τὸ φρόνημα).

ταλάσσης, **-η,** ἐπ. **-ρ**, γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ ***τλάω.**

τᾰλαύ-ρῑνος **ον** (*τλάω+**ῥινός**)· ὁ φέρων ἀσπίδα ἐκ σκληροῦ δέρματος ταύρου || μτφρ., ἀκαταμάχητος, ἀτρόμητος||**ταλαύρινον πολεμίζειν**=καρτερικῶς (γενναίως, μετὰ τόλμης) μάχεσθαι [**ταλαύρινος** ‹**ταλα-** (βλ. ἐν ***τλάω**)+***Fρῖνος** (πρβλ. Ἡσυχ. αἰολ. **«ϝρῖνος· δέρμα»**), ὁμηρ. κ.λ.π. **ῥῑνός** (βλ.λ.)].

τᾰλᾰ́-φρων, **-ονος,** ὁ, ἡ, συντετμ. ἀντὶ **ταλασίφρων.**

τἀληθές, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ ἀληθές.**

Ταλιθά, Συριακὴ λέξις· νεᾶνις, κόρη.

ΤΑ͂ΛΙ͂Σ, **-ιδος,** ἡ· κόρη ἐπίγαμος (οὖσα εἰς ἡλικίαν γάμου), ὥριμος διὰ γάμον, «τῆς πανδρειᾶς» || μελλόγαμος, μελλόνυμφος, μνηστευμένη, νύμφη.

Ἔτυμ.: **τᾶλις· τῆλις, -εως,** ἰων. **-ιος· τήλινος· τηλίτης** (**οἶνος**)· **τηλεθάω**: λατ. **tā-lea, talla, talia,** λιθ. **at(t)ólas** (νεόβλαστον χόρταν), **talokas** (ἔφηβος, ὥριμος πρὸς γάμον), σανσκρ. **tālia-ḥ** (οἰνοφόρος φοίνιξ), **tālī** (δένδρον τι)· βασικὴ σημασία εἶναι ἡ τοῦ «βλαστάνω, πρασινίζω»· κατ' ἄλλους ἡ λ. **τᾶλις** εἶναι δᾶνειον ἐκ σημιτ. γλώσσης, συγγ. τῷ ἀραμ. **taliθā** (βλ.λ.), συρ. **telīθa** (=λατ. **ancilla,** θεράπαινα, δούλη)· ἡ σχέσις ὅμως εἶναι μᾶλλον τυχαία, καὶ δὲν πρόκειται περὶ δανείου.

τᾰ́λλα (ἡ τᾰ́λλα), κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἄλλα.**

τᾰμά, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἐμά.**

τᾰ̃με, ἰων. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **τέμνω.**

τᾰμεῖν, ἐπ. **τᾰμέειν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **τέμνω**:

τᾰμεῖον, τό'=**ταμεῖον** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ταμεῖον, θησαυροφυλάκιον || σκευοθήκη, ἀποθήκη.

τᾰμέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **τέμνω.**

τᾰμαί-χρως, γεν. **-ωος,** ὁ, ἡ (**τάμνω**+**χρώς**)· ὁ τέμνων (τραυματίζων) τὸ **δέρμα.**

τᾰ́μία, ἐπ. **-ίη,** ἡ, θηλ. τοῦ **ταμίας**· ἡ οἰκονόμος, ἡ διευθύνουσα τὸν οἶκον, ἡ διαχειριζομένη τὰ οἰκονομικά του || ὡσ. καὶ **γυνὴ ταμίη** (δημ. σημασ.).

τᾰμῖᾱς, ἐπ. καὶ ἰων. **-ίης,** **-ου,** ὁ (**τάμνω**)· ὁ τέμνων (κόπτων) καὶ διαμοιράζων, ὁ διανομεύς, ὁ διαμοιραστής, διανεμητὴς || ὁ διευθυντὴς (καὶ ἐπιστάτης καὶ ἐπόπτης, ἐπιμελητὴς) τῶν· τοῦ οἴκου (τῶν οἰκονομικῶν τοῦ οἴκου).— **II** ὁ ἀποταμιεύων τὰ εἰσπραττόμενα καὶ πληρώνων **τὰ δαπανώμενα,** ὁ θησαυροφύλαξ || **ταμίης τοῦ ἱεροῦ**=ὁ ταμίας (διευθυντὴς) τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν ἱεροῦ θησαυροῦ. 2) =λατ. **quaestor.**

Ἔτυμ.: **ταμίας· ταμία,** ἡ· **ταμιεῖον· ταμιεύω**· κατά τινας ριζ. βάσις **ταμ-** ‹ἰαπ. ***tam-,** συγγ. τῷ ***τἔμ-ε/ῠ** τῷ **τημελέω** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ **τέμνω** (ἐφ' ὅσον **ταμίας**=ὁ τέμνων καὶ διανέμων).

τᾰμῑ́εία, ἡ (**ταμιεύω**)· τὸ ἔργον τοῦ ταμίου, ἡ διαχείρισις τῶν οἰκονομικῶν, ἡ διεύθυνσις, ἐποπτεία, ἐπιστασία (τῶν οἰκονομικῶν).— **II** = λατ. **quaestura,** τὸ ἀξίωμα τοῦ ταμίου.

τᾰμῑ́ειον, τὸ (**ταμιεύω**)· ὡς καὶ νῦν, ταμεῖον, θησαυροφυλάκιον || ἀποθήκη.

τᾰμῑ́ευμα, **-ατος,** τὸ (**ταμιεύω**)· τὸ οἰκονομεῖν, τὸ διευθύνειν τὰ τοῦ οἴκου || ὅ,τι τις ἀποταμιεύει, ἰδ. ἐν τῷ πληθ., ὡς καὶ νῦν, τὰ ἀποταμιεύματα, αἱ οἰκονομία.

τᾰμῑ́ευτικός, **ή, όν** (**ταμιεύω**)· ὁ ἐπιτήδειος (ἱκανός, ἔμπειρος) εἰς τὸ ἀποταμιεύειν, ἀποταμιευτικός, οἰκονομολόγος.— **II** =λατ. **quaestorius,** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀξίωμα (τὸ ὑπούργημα) τοῦ ταμίου.

τᾰμῑ́εύω, μελλ. **-σω**· μέσον (καὶ ὡς ἀποθ.) **ταμιεύομαι**· μελλ **-σομαι**· ἀόρ. α' **ἐταμιευσάμην**· παθ. ἀόρ. α' **ἐταμιεύθην**· παθ. πρκ. **τεταμίευμαι**· εἶμαι ταμίας, εἶμαι θησαυροφύλαξ, διευθύνω τὰ οἰκονομικά, διαχειρίζομαι, διοικῶ || **οὐκέτι ταμιεύσεις μοι**=εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θὰ εἶσαι πλέον ὁ θησαυροφύλαξ μου. 2) ἐν Ρώμῃ, εἶμαι **quaestor.**— **II** μτδτ., διανέμω (διαμοιράζω) πρόμηθείας (ζωοτροφίας).— **III** κανονίζω, ρυθμίζω, διευθύνω, κυβερνῶ. 2) ὡς καὶ νῦν, ἀποταμιεύω, συλλέγω οἰκονομίας, ἐναποθέτω, ἀποθηκεύω || μτφρ., δίδω καλὴν ἔκβασιν, διαχειρίζομαι ἐπιτυχῶς.

τᾰμίη, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ταμία** (βλ. λ.).

τᾰμίης, **-ου,** ὁ, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ταμίας.**

τᾰμῖσος, ἡ, δωρ. λέξις ἀντὶ **πυτία** (βλ.λ.)· ἡ πυτία («πυτιά»).

Ἔτυμ.: **τάμισος· ταμισίνης τυρὸς** (=ὁ διὰ πυτίας παρασκευαζόμενος)· ὑπό τινων συσχετίζεται πρὸς τὸ παρ' Ἡσυχ. **«γαλατμόν· λάχανον ἄγριον** (οὐτινος ὑποκορ. εἶναι **γάλιον** = γαλατοπήκτρα γαλατσίδα) (‹**γάλα**+**τέμνω**), πρβλ. ὡσ. **σχίζειν τὸ γάλα, σχιστὸν γάλα, σχίσις τοῦ γάλακτος.**— κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **támyati** (ναρκοῦμαι, λιποθυμῶ), **tamiṣṭi** (ὅστις ναρκώνει, πνίγει, βασανίζει κλπ.), λατ. **tē-mē-rum** (ποτὸν καρηβαρικόν), **tē-mulentus** (μέθυσος), **abstē-mius** (ὁ ἀπέχων τοῦ οἴνου, νηφάλιος), νεογερμ. **dämisch** (καταληφθεὶς ὑπὸ σκοτοδίνης), δεδομένου ὅτι βασικὴ ἰδέα εἶναι ἡ τοῦ σκότους (τῆς συ σκοτίσεως τοῦ νοῦ).

τάμνω, ἰων. ἀντὶ **τέμνω** (βλ. λ.).

τᾰμος, δωρ. ἀντὶ **τῆμος** (βλ. λ.).

τᾰμπᾶλιν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἔμπαλιν.**

τᾰμών, μτχ. ἰων. ἀορ. β' τοῦ **τέμνω.**

τὰν ἡ **τὴν**· ἔκλ., ἐν χρήσει μόνον παρ' ἀττ. ἐν τῇ φράσει **«ὦ ταν» ἢ «ὦ τᾶν»** ὡς προσφώνησις (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν καλῇ ἐννοίᾳ)· ὦ φίλε, φίλε μου, ἀγαπητέ μου [**ὦ τὰν** ‹**ὦ τάλαν** κατὰ βράχυνσιν].

τᾶν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τοὶ ἄν.**

τᾶν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἐν.**

Τάναγρα, ἡ· πόλις τῆς Βοιωτίας (βλ. Κ.Ε.Λ).

Ταναγραῖος, **α, ον**· ὁ κατοικῶν ἐν Τανάγρᾳ, ἢ ὁ καταγόμενος ἐκεῖθεν.

τᾰνᾰ́-ήκης, **ες** (**ταναός** + **ἀκή**)· ὁ ἔχων ἐπιμήκη καὶ ἠκονημένην τὴν ἀκωκήν (τὴν αἰχμήν).— **II** μέγας, μακρός, μακρὰν ἐκτεινόμενος.

τᾰνᾰί-μῡκος, **ον** (**ταναός**+**μυκάομαι**)· ὁ μυκώμε-

νος τόσον ἰσχυρῶς ὥστε νά ἀκούεται ἀπό μακράν.

τάναντία, κατά κρᾶσιν, ἀντί *τὰ ἐναντία*.

τἀνἀό-δειρος, *ον* (*τανάος*+*δειρή*)· ὁ μακράν *δειρὴν* (βλ.λ.) ἔχων, ὁ «μακρολαίμης».

τἀνἄός, *ή, όν,* ὡσ. καί *-ός, -όν* (*τανύω, τείνω*)· τεταμένος, τεντωμένος, ἐκτεταμένος, ἐξηπλωμένος, ἐπιμήκης, μακρός, ὑψηλός [δι' ἐτυμ. βλ. *τανυ-*].

τἀναύ-πους, *-ποδος,* ὁ, ἡ (τ. ἔ. *ταναF*+*πούς* ‹*ταναός*+*πούς*)· ἐπ. ἀντί *τανύπους* (βλ. λ.).

τάνδον ἤ **τἄνδον,** κατά κρᾶσιν, ἀντί *τὰ ἔνδον*.

τάνδρί, τάνδρός, κατά κρᾶσιν, ἀντί *τῷ ἀνδρί, τοῦ ἀνδρός*.

τἀνεῖαι, αἱ· δοκοί, «δοκάρια», ἐπιμήκη ξύλα, χρήσιμα εἰς τήν ναυπηγικήν καί τήν οἰκοδομικήν, ἱκρία [θηλ. ἐπιθ. τινός **τανὺς* (=σανσκρ. tanúḥ=λεπτός), διασωθέντος ἐν συνθέτοις (βλ. *τανυ-*)].

τἄνη-λεγής, *ές* (*ταναός*+*λέγω*)· ὁ ἐκτείνων (ἐξαπλώνων) τινά κατά μῆκος, κατά γῆς (ἐπίθ. τοῦ θανάτου), ὁ θανατώνων τινά.— **II** ὁ ἐπιφέρων (προξενῶν) δεινά κακά.

Ἔτυμ.: ἀβεβ. ἐτυμ.· κατά τινας ὑπόκειται μεταπτωτ. βαθμίς τῆς ρίζης ten- (=τείνω, πρβλ. Ἰλ. Π 365 «*ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ*»)+λέξει τινί συγγ. τοῖς *ἀλέγω, ἀλεγεινός, ἄλγος*, πρβλ.· καί *δυσηλεγής*· κατ' αὐτούς μάλιστα *ταν-ηλεγής*=ὁ προκαλῶν (προξενῶν, ἐπιφέρων) ἤ ὁ ἐπεκτείνων τήν ὀλῖψιν (τό ἄλγος), καί οὐχί «ὁ ἐξαπλώνων τινά κατά γῆς», διότι τό *λέγω* δέν ἔχει (κατ' αὐτούς) τήν σημασ. «ἐξαπλώνω, ρίπτω κατά γῆς» (διά τόν ἀόρ. *ἔλεξα* βλ. ἐν *λέχος*)· βλ. ὅμως καί *λέγω*.

τανθαρύζω ἤ **τανθαλύζω**· τρέμω ἤ ἀσπαίρω.

Ἔτυμ.: τό ρῆμα ἀπαντᾷ παρά τοῖς Γραμματικοῖς μόνον· ἀπαντᾷ ὅμως τό ρημ. ἐπίθ. *ταν-θαρυστός* (=ὁ ἐμποιῶν τρόμον, ὁ διασαλεύων), πρβλ. καί Ἡσυχ. «*ἐκτανθαρύζω· τρέμω*», *ατανθαλύζει· τρέμει. Δωριεῖς. οἱ δὲ σπυίρει*»· προφανῶς ἡ λ. ἐμφανίζει ἐπιτατικήν ἀναδίπλωσιν· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καί ἡ παρ' Ἡσυχ. γλῶσσα *τοιθορύσσω* (περί οὗ ὅμως βλ. ἐν *τονθορύζω*) καί τό παλ-σλαυ. drŭgati (τρέμω, σείομαι), λιθ. drugỹs (πυρετός) κλπ. (βλ. ἐν *τονθορύζω*).

τάνθένδε, κατά κρᾶσιν, ἀντί *τὰ ἐνθένδε*.

τᾱνίκα, δωρ. ἀντί *τηνίκα*.

Ταντᾰλεῖος, καί **—Ἄεος,** *α, ον,* ὡσ. καί *-ος, -ον* (*Τάνταλος*)· ὁ ἀνήκων (ἤ ἀρμόζων) εἰς τόν Τάνταλον.

Ταντᾰλίς, *-ίδος,* ἡ (*Τάνταλος*)· θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου, ἡ Νιόβη (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Τάντᾰλος, *-ου,* ὁ· ὁ κατά τήν Μυθολογίαν βασιλεύς τῆς Φρυγίας, πρόγονος τῶν Πελοπιδῶν (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Ἔτυμ.: *Τάνταλος*, προϊόν ἐπιτατ. ἀναδιπλώσεως (*ταν-ταλ-* ‹**ταλ-ταλ-* κατ' ἀνομοίωσιν) ἐκ τοῦ ἰαπ. **telā-* (**tl̥l-*, πρβλ. *τάλαντον*) = φέρειν, βαστάζειν· πρβλ. *ταν-ταλεύω, -ίζω* (=*ταλαντεύω*), *ταν-ταλόω* (=σείω, κινῶ, ταλαντεύω, τινάσσω).

τἄνῡ-, πάντοτε ἐν συνθέσει, π. χ. *ταν-ύ-γλωσσος, ταν-γλώχις, ταν-ύ-δρομος, ταν-ύ-ηκης, ταν-ύ-θριξ, ταν-ύ-πεπλος, ταν-ύ-πτερος* (—*πτέρυγος*, —*πτέρυξ*)· πρβλ. *ταναός, ταν-ήκης, ταναό-δειρος, ταναῦ-πους, ταν-ύφης* κλπ.: σανσκρ. tanú-ḥ (θηλ. tanví-) (=λεπτός, ἀνίσχυρος, ἀσήμαντος), λατ. tenuis μετά τῶν αὐτῶν σημασ.· καίτοι τό λατ. tenuis ἀνάγεται μᾶλλον εἰς ἰαπ. **tn̥nú-s* παρά εἰς τό θηλ. **tenvī* τοῦ ἰαπ. **tenu-s*, ἤ κατ' ἄλλους tenuis=ἐξέλ. *τανα[F]ὸς* κλιθέν κατά τά εἰς *-ι-* θέματα· κατ' ἄλλους μάλιστα τό tenuis διατηρεῖ τήν κανονικήν βαθμίδα καί τό *ταναὸς* ‹**τενα-Fος* κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ *-ε-* πρός τό *-α-*)· πρβλ. ὡσ. παλ-ιρλ. tana, corn. tanow, gall. teneu, bret. tanaō tanav (λεπτός), παλ-γερμ. dunni, νεο-γερμ. dünn, παλ. -norr. þunnr (-nn-‹-nv-) (ἰσχνός), παλ-σλαυ. tĭnŭkŭ (καί tĭnĭkŭ· καί κατ' ἀφομ. φων. tĭnŭkŭ = σανσκρ. tánuka-ḥ), λιθ. tenvas (ἰσχνός), λεττ. tiws (ἰσχνός)· βλ. *τανύω, τείνω*.

τἀνύ-γλωσσος, *ον* (*τανύω*+*γλῶσσα*)· ὁ ἔχων μακράν γλῶσσαν, φλύαρος, δορυβώδης.

τἀνῡ-γλώχῑς, *-ῖνος,* ὁ, ἡ (*τανύω*+*γλωχίς*)· ὁ ἔχων μακράν (ἐπιμήκη) καί ὀξεῖαν *γλωχῖνα* (αἰχμήν).

τἀνύ-δρομος, *ον* (*τανύω*+*δρόμος*)· ὁ τρέχων πάσῃ δυνάμει («ἀπό ρυτῆρος») || ὁ τόν δρόμον τανύων ἤ ἐκτείνων, ὁ τρέχων πολύ μακράν.

τἀνῡ-έθειρος, *ον* (*τανύω*+*ἔθειρα*)· τανύθριξ (βλ. λ.), «μακρομάλλης», ὁ ἔχων μακράν κόμην (ἤ ἀνεμιζομένην) || θηλ. καί *τανυέθειρα*.

τἀνῡ-ήκης, *ες* (*τανύω*+*ἀκή*)· ὡς τό *ταναήκης* (βλ.λ.).

τἀνῡ-ῆλιξ, *-ικος,* ὁ, ἡ (*τανύω* + *ἥλιξ*)· ὁ ἔχων μακροχρόνιον ἡλικίαν, ὁ προβεβηκώς τήν ἡλικίαν.

τἀνῡ-θριξ, *-τρῐχος,* ὁ, ἡ (*τανύω*+*θρίξ*)· ὁ ἔχων μακράς τρίχας, μακράν κόμην, «μακρομάλλης», «μαλλιαρός» (βλ. καί *τανυέθειρος*).

τἀνῡ-κραιρος, *ον* (*τανύω*+*κραῖρα*)· ὁ ἔχων μακρά (κυρ. τεταμένα) κέρατα.

τἀνῦμαι, παθητ.·=*τανύομαι* (βλ. *τανύω*)· ἐκτείνομαι, τεντώνομαι.

τἀνῡ-μήκης, *ες* (*τανύω*+*μῆκος*)· ὁ ἐκτεταμένος εἰς μῆκος, ἐπιμήκης, μέγας, ὑψηλός.

τανῦν, ἐπίρρ., ὀρθότ. κεχωρισμένως *τὰ νῦν* = *νῦν*, τώρα, πρός τό παρόν.

τἀνῡ-πεπλος, *ον* (*τανύω*+*πέπλος*)· ἡ φοροῦσα μακρόν πέπλον, μακράν ἐσθῆτα.

τἀνύ-πλεκτος, *ον* (*τανύω*+*πλέκω*)· ὁ ἐκ μακρῶν πλεγμάτων ἀποτελούμενος, ὁ σχηματίζων μακράς πτυχάς.

τἀνῡ-πλευρος, *ον* (*τανύω*+*πλευρά*)· ὁ ἔχων ἐκτεταμένας (μακράς) πλευράς, τεράστιος, πελώριος.

τἀνῡ-πους, ἐπ. **ταναύ-πους,** *-ποδος,* ὁ, ἡ (*τανύω* +*πούς*)· ὁ τεταμένοις τοῖς ποσί βαδίζων, ὁ βηματίζων μέ μεγάλα βήματα, ὁ ταχύπους || ὁ ἔχων ἐκτεταμένους τούς πόδας, ὁ ἔχων μακρούς πόδας, μακροσκελής.

τἀνῡ-πτερος, *ον* (*τανύω*+*πτερόν*)· συγκεκομμένος τύπος, ἀντί *τανυσίπτερος* (βλ. λ.)· ὁ ἐκτεταμένας (μακράς) πτέρυγας ἔχων, ὁ ταχέως ἱπτάμενος.

τἀνῡ-πτέρῡγος, *ον,* καί **τἀνῡ-πτέρυξ,** *-υγος,* ὁ, ἡ (*τανύω*+*πτέρυξ*)·=*τανύπτερος* (βλ. λ.), *τανυσίπτερος* (βλ.λ.), ὁ ἔχων ἐκτεταμένας (μακράς) πτέρυγας.

τἀνῡ-ρριζος, *ον* (*τανύω*+*ῥίζα*)· ὁ ἔχων ἐκτεταμένας (μακράς ἤ βαθείας) ρίζας.

τἀνῦσειεν, αἰολ. γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *τανύω*.

τἀνύσθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ *τανύω*· ἐπ. γ' πληθ. *τάνυσθεν*.

τἀνῡσί-πτερος, *ον* (*τανύω*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων ἐκτεταμένας (μακράς) πτέρυγας, μακρόπτερος, ταχύπτερος, ταχέως ἱπτάμενος.

τἄνυστός, *-ύος,* ἡ (*τανύω*)· τό τάνυσμα, τανυσμός, τάνυσις, τέντωμα || *ταυστὸς τόξου*=τό τάνυσμα (τέντωμα) τόξου.

τἀνύ-σφῦρος, *ον* (*τανύω*+*σφυρόν*)· ὁ ἔχων τεταμένα (μακρά, λεπτά) τά τοῦ ποδός σφυρά (δηλ. τούς ἀστραγάλους), ἡ καλλίσφυρος || ἡ ἔχουσα ὡραίους πόδας.

τἀνύ-φλοιος, *ον* (*τανύω* + *φλοιός*)· ἐπί δένδρων, ὁ ἔχων ἐκτεταμένον (ἤτοι μακρόν, ὑψηλόν) φλοιόν, γεν. ὑψηλός, εὐμεγέθης.

τἀνῡ-φυλλος, *ον* (*τανύω*+*φύλλον*)· ὁ ἔχων φύλλα τεταμένα (μακρά, ἐπιμήκη, ὡς τά τῆς ἐλαίας π.χ.).— **II** ὁ ἔχων πυκνόν φύλλωμα, πυκνόφυλλος.

τἀνῦω· μελλ. *-ύσω*, ἐπ. καί *-ύω* καί *ὑσσω*· ἀόρ. α' *ἐτάνῡσα*, ἐπ. *ἐτάνυσσα* καί *τάνυσσα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐτανύσθην*· πρκ. *τετάνυσμαι*· ἐπ. τύπος τοῦ *τείνω*· ἐκτείνω, τεντώνω, ὡς καί νῦν «τανύζω» || *τανύω τόξον* =«τανύζω» τό τόξον (ἔλκω τήν νευράν τοῦ τόξου πρός τά ὀπίσω πρός ἐξοπλισμόν τοῦ βέλους) || τήν αὐτήν σημ. ἔχει καί ὡς μέσον : *τανύομαι τόξον*= τεντώνω (τανύζω) τό τόξον μου, τραβῶ τήν χορδήν του πρός τό μέρος μου || ἐπί ἵππων, *τανύω ἱμᾶσιν*=«τραβῶ» διά τῶν ἱμάντων, δηλ. τεντώνων τά ἡνία ὀδηγῶ τούς ἵππους, ἤ τούς συγκρατῶ, τούς ἀναχαιτίζω (ἔλκων τά ἡνία πρός τό μέρος μου, τεντώνων αὐτά πρός τά ὀπίσω). 2) ἐκτείνω κατά μῆκος, ἁπλώνω. 3) μτφρ., ἐπιτείνω, ἐκτείνω, δέτω εἰς ὁρμητικήν κίνησιν (εἰς ταχεῖαν κίνησιν).— **II** παθητ., ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι, τεντώνομαι, αὐξά-

νω εἰς ὄγκον. 2) (κατά)κειμαι (εἶμαι, εὑρίσκομαι) ἐξηπλωμένος, εἶμαι ἐκτεταμένος‖μτχ. παθ. ἀορ. α' **ταν-υσθείς**=ἐξηπλωμένος χαμαί, κείμενος ἑκτάδην, «φαρδὺς-πλατύς», νεκρός. 3) μτφρ., ἀγωνίζομαι, ἀσκῶ (γυμνάζω) ἐμαυτόν.

Ἔτυμ.: **τανύω** (***τάνθμι**)=σανσκρ. **tanu-tē'** ⟨***tn̥u-**, ριζ. **ten-** (=τείνω, τεντώνω), πρβλ. τὰ ἐν **τείνω**· ἡ ριζ. βάσις **ταν-** ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλους χρόνους, π.χ. εἰς τὸν ἀόρ. **ἐτάνυσσα**, γ' ἐν. παθ. πρκ. **τετάνυσται** συνεπείᾳ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν **τάνυται-τανύω** καὶ **εἰρύμεναι-ἐρύω** (ἀπρφ. ἀορ. **ἐρύσσαι**, παθ. πρκ. **εἴρυσται**).

ταξῐ-αρχέω, μελλ. **-ήσω** (**ταξιάρχης**)· εἶμαι ταξίαρχος, εἶμαι διοικητὴς τμήματος στρατοῦ, διοικῶ.

ταξῐ-άρχης, **-ου,** ὁ· =**ταξίαρχος** (βλ. λ.), ἀντὶ τοῦ ὁποίου κεῖται ἐνίοτε.

ταξῐ-αρχος, ὁ (**τάξις**+**ἄρχω**)· ὡς καὶ νῦν, ταξίαρχος, διοικητὴς (ἀρχηγός, ἡγήτωρ) στρατιωτικοῦ τμήματος (**τάξεως**, βλ.λ.).— **II** ἐν Ἀθήναις, ὁ διοικητὴς **τάξεως**, ἤτοι στρατιωτικῆς φάλαγγος πεζικοῦ παρεχομένης ὑφ' ἑκάστης τῶν δέκα φυλῶν· διὸ καὶ αἱ **τάξεις** αὐταὶ καὶ οἱ **ταξίαρχοι** ἦσαν δέκα, ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς δέκα **φυλάρχους** (διοικητὰς ἱππικοῦ).

ταξῐ-λοχος, **ον** (**τάσσω**+**λόχος**)· ὁ (δια)τάσσων (διοικῶν) **λόχον** (γεν. τμῆμα στρατοῦ).

ταξιόω, καὶ συν. μέσ. **ταξιόομαι** (**τάξις**)· βάλλω εἰς τάξιν, παρατάσσω (πρὸς μάχην).— παθ., παρατάσσομαι, τίθεμαι εἰς τάξιν μάχης.

τάξις, **-εως,** ἰων. **-ιος,** ἡ (**τάσσω**)· τακτοποίησις, διευθέτησις, διάταξις ‖ ἐπὶ στρατιωτῶν, στρατιωτικὴ παράταξις, ἡ στρατηγικὴ διάταξις τμήματος στρατοῦ. 2) τάξις (παράταξις) μάχης, λατ. **acies.** 3) ἁπλῆ τάξις ἢ σειρὰ στρατιωτῶν, λατ. **ordo.** 4) θέσις τις ἢ σημεῖον τῆς ὅλης γραμμῆς μάχης, λατ. **statio**: **ἐκλείπω τὴν τάξιν**=ἐγκαταλείπω τὴν ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης θέσιν μου. 5) ὡς τὸ **τάγμα** (βλ. λ.), τμῆμα στρατοῦ, φάλαγξ ‖ ἐν Ἀθήναις, φάλαγξ πεζικοῦ παρεχομένη ὑφ' ἑκάστης ἐκ τῶν δέκα φυλῶν (βλ. **ταξίαρχος**) ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ μικροτέρων τμημάτων στρατοῦ (σύνταγμα, τάγμα, λόχος) ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πλοίων, μοῖρα στόλου ‖ γεν. ὁμιλος, ὁμάς, σωματεῖον, διάσος.— **II** διευθέτησις, τακτοποίησις, διάταξις, τάξις. 2) ὁ κατ' ἀναλογίαν καθορισμὸς φόρου (βάσει ἐκτιμήσεως τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως). 3) πολίτευμα, πολιτικὸν σύνταγμα.— **III** μτφρ., ἡ θέσις, ἡ τάξις, τὸ ἀξίωμα, ὅπερ κατέχει τις, ἡ κοινωνικὴ θέσις, ἡ ἰδιότης, τὸ ἐπάγγελμά του ‖ **ἐν ἐχθροῦ τάξει**=ὡς ἐχθρός, ἐν τῇ ἰδιότητι ἐχθροῦ. 2) τὸ καθῆκον ἑκάστου πρὸς τοὺς ἄλλους: **ἡ εὐνοίας τάξις**=τὸ καθῆκον τῆς εὐνοίας (ἡ ὑποχρέωσις τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους καλωσύνης).— **IV** τάξις ἀνθρώπων (τῶν ἀρχόντων π. χ.).

ΤΑ΄ΞΟΣ, ὁ· ἡ σμίλαξ (τὸ δένδρον), λατ. **taxus.**

ΤΑ΄ΠΕΙΝΟΣ, **ή, όν**· χαμηλός, λατ. **humilis**: 1) ἐπὶ τόπου, ὁ κείμενος χαμηλά, χαμηλὸς ‖ ἐπὶ ἀναστήματος, μικρὸς τὸ ὕψος, «κοντός». 2) ἐπὶ καταστάσεως, κοινωνικῆς θέσεως, ὁ ταπεινωμένος, ἀσήμου καταγωγῆς, ποταπός, «τιποτένιος». 3) ἐπὶ ψυχικῆς διαθέσεως, ὁ διατελῶν ἐν ἀθυμίᾳ (ἐν ἀπογνώσει), ὁ ἔχων πεπτωκὸς τὸ φρόνημα, ἐξηυτελισμένος ‖ ἠθικῶς, ἐν **κακῇ** ἔνν., ἄθλιος, «πρόστυχος», ἀχρεῖος ‖ ἠθικῶς, ἐν **καλῇ** ἔνν., ὡς καὶ νῦν, ταπεινός, ταπεινόφρων, μετριόφρων.

Ἔτυμ.: **ταπεινός**: παλ-norr. **þefia** (πατῶ, καταπατῶ, καταπιέζω), **þóf** (ἀδιάκοπος ἀγωνία ἢ πάλη), ἐκ ριζ. **tap-** (=πιέζειν)· πιθ. συγγ. καὶ τῷ σανσκρ. **tápati** (σφίγγω, πιέζω).

ταπεινότης, **-ητος,** ἡ (**ταπεινός**)· ἡ χαμηλότης, σμικρότης (ἐπὶ ἀναστήματος). 2) ἐπὶ καταστάσεως (κοινων. θέσεως), ταπεινὴ κατάστασις (ἢ προέλευσις), εὐτέλεια, ἀγένεια, ταπείνωσις. 3) ἐπὶ ψυχικῆς καταστάσεως, κατάπτωσις τοῦ ἠθικοῦ (τοῦ φρονήματος), ἀθυμία, ἀπόγνωσις, ἀπογοήτευσις, κατήφεια. 4) ἐν **κακῇ** ἠθ. ἔνν., χαμέρπεια, ἀθλιότης, φαυλότης ‖ ἐν **καλῇ** ἠθ. ἔνν., ταπεινοφροσύνη, μετριοφροσύνη, μετριοπάθεια.

ταπεινο-φροσύνη, ἡ (**ταπεινόφρων**)· ὡς καὶ νῦν, ταπεινοφροσύνη, ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ τακτικὴ τοῦ ταπεινόφρονος, μετριοφροσύνη.

ταπεινό-φρων, **-ονος,** ὁ, ἡ (**ταπεινὸς**+**φρήν**)· ὁ ταπεινὰ φρονῶν, ὁ ποταπὰ φρονήματα ἔχων, χαμερπής, μικροπρεπής, ποταπός. 2) ὡς καὶ νῦν, ταπεινόφρων, ταπεινός, μὴ ὑπερφίαλος, μετριόφρων.

ταπεινόω, μελλ. **-ώσω** (**ταπεινὸς**)· καθιστῶ τι χαμηλόν, τὸ χαμηλώνω ‖ μτφρ., μειώνω, ἐλαττώνω, ἐξευτελίζω, ὑποβιβάζω ‖ ὡσ. θεωρῶ ὡς οὐχὶ πολλοῦ λόγου ἄξιον. 2) ὡσ. μτφρ. ἀποδαρρύνω, ἀπογοητεύω, καταρρίπτω τὸ ἠθικόν. 3) ἐν ἠθ. ἔνν., καθιστῶ τινα ταπεινόν (ταπεινόφρονα).

ταπεινῶς, ἐπίρρ. τοῦ **ταπεινὸς** (βλ. λ.).

ταπείνωσις, ἡ (**ταπεινόω**)· τὸ χαμήλωμα, ἡ χαμήλωσις, ἡ καταβίβασις ‖ μτφρ. σμίκρυνσις, μείωσις ‖ μτφρ. ὡσ. ὑποβιβασμός, ἐξευτελισμός. 2) ἀποδάρρυνσις, ἀπογοήτευσις ‖ ταπεινοφροσύνη.

ΤΑ΄ΠΗΣ, **-ητος,** ὁ, λατ. **tapes**· ὡς καὶ νῦν, τάπης, «χαλί», «ταπέτο», ὑπόστρωμα, «κιλίμι».

Ἔτυμ.: **τάπης, -ητος** (καὶ **τάπις** καὶ **θάπις, -ιδος**), δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης, πιθ. ἐκ τῆς Ἰρανικῆς· πρβλ. νεο-περσ. **tāftan** καὶ **tābīdan** (στρέφω, νήθω, ἀμτθ. κλώθομαι) ἐκ τινος μτθ. ἐνεργ. παλ-ιραν. ***tāpaya-**, σχηματισθέντος ἐκ θέμ. ***tap-** ⟨ἰαπ. ***tn̥p-**: ριζ. **temp-** (τείνω· διὰ τὴν παραλλαγὴν τῶν σημασιῶν πρβλ. γοτθ. **spinnan** (νήθω, κλώθω), λιθ. **pinti** (πλέκω), νεο-γερμ. **spannen**, παλ-σλαυ. **pe.ti** (=τείνω, τεντώνω), πρβλ. λιθ. **tempiù**, **tempti** (τεντώνω δι' ἕλξεως), **timpstù**, **timpti** (ἐκτείνομαι, ἐπιμηκύνομαι), **timpa** (τένων), **tempty'va** (χορδὴ τόξου), παλ-σλαυ. **te.tiva** (σχοινίον, χορδή, τένων), διαλ. **tepsti** (τείνω, τεντώνω), παλ-norr. (**þambr**) θηλ. **þo.mb**(ἐξωγκωμένη, ἔγκυος), **þo.mb** (germ. ***þamb̄z'-**)=«φουσκωμένο στομάχι», λατ. **tempus, -oris** (χρόνος, κυρ. ὁ ἐκτεταμένος), **temp-lum** (χῶρος ἱερός, ἀφιερωμένος), **templa, -orum** (κυρ. δοκοὶ τοποθετημέναι ὁριζοντίως ἐπὶ τῶν ψαλίδων), ἀρμ. **thamb** (σέλλα, κυρ. προσκέφαλον παραγεμισμένον) (⟨ἰαπ. ***tn̥p̄ā**=λιθ. **timpa**=τένων)· ἡ δὲ ἰαπ. ***temp-** (ἐξ ἧς προέρχονται) εἶναι ἐπέκτασις τῆς ριζ. ***ten-** (=τείνω), βλ. ἐν **τείνω**· παράγωγα: **ἀμφί-ταπις**, ἡ, **ἀμφί-ταπος**, ὁ, **ἀμφι-τάπης**, ὁ (=τάπης μάλλινος εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς).— τὸ λατ. **tapes** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς (ἐκ τούτου δὲ τὸ νεο-γερμ. **teppich**).

τάπῐ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἐπί**.

τάπιεικῆ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἐπιεικῆ**.

τᾶπις, **-ιδος,** ἡ· = **δάπις** βλ. λ. (ὅπερ φαίνεται ὅτι ἦτο ὁ παλαιότερος ἀττ. τύπος), τάπης.

τάπό, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἀπό**.

τα-πρῶτα, ἐπίρρ., ἀντὶ **τὰ πρῶτα** (=κατὰ πρῶτον).

τᾶρα (ἢ **τᾰ̃ρα**), κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τοι ἄρα**.

τάραγμα, **-ατος,** τὸ (**ταράσσω**)· ταραχή, σύγχυσις, ἀνησυχία.

τάραγμός, ὁ (**ταράσσω**)· = **τάραξις** (βλ. λ.), διατάραξις, ταραχή, σύγχυσις.

τᾰ́ρακτρον, τὸ (**ταράσσω**)· τὸ πρᾶγμα (ἐργαλεῖον) δι' οὗ ταράσσομεν (ἀναταράσσομεν, ἀνακατεύομεν) ‖ σκάλευθρον, «χουλιάρα», «κουτάλα».

τᾰράκτωρ, **-ορος,** ὁ (**ταράσσω**)· ὁ ταράσσων, διαταράσσων, προκαλῶν ταραχήν, ταραχοποιός, ταραξίας.

Τᾰραντῑνίδιον, τὸ (**Τάρας**), ὑποκορ. τοῦ **Τᾰραντῖνον**, τό· λεπτὸν ἔνδυμα τῶν Ταραντίνων γυναικῶν.

Τᾰραντῖνοι, οἱ (**Τάρας**)· οἱ ἐκ Τάραντος ‖ κυρ. ἐλαφρὸν ἱππικὸν ἐκ Ταραντίνων ἱππέων φερόντων λόγχας.

τᾰραξῐ-κάρδιος, **ον** (**ταράσσω**+**καρδία**)· ὁ τὴν καρδίαν ταράσσων, ὁ προκαλῶν καρδιακὴν ταραχήν.

τᾰραξ-ιππό-στρᾰτος, **ον** (**ταράσσω**+**ἵππος**+**στρατός**)· ὁ διαταράσσων τὴν ἱππικὴν παράταξιν, τὴν παράταξιν τῶν ἱππέων (ἐπὶ τοῦ δημαγωγοῦ **Κλέωνος**, ἀσπόνδου ἐχθροῦ τῆς τάξεως τῶν **Ἱππέων**).

τᾰ́ραξις, ἡ (**ταράσσω**)· ταραχή, διατάραξις, σύγχυσις, ἀνησυχία, δόρυβος, ὀχλαγωγία.

Τᾶρας, -αντος, ὁ, καὶ ἡ· πόλις τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος (ἐν Κάτω Ἰταλίᾳ), βλ. Κ. Ε. Λ.).

ΤΑ΄ΡΑ΄ΣΣΩ, ἀττ. -ττω (παρ' ἀττ. καὶ συντετμ. **θράσσω**)· μελλ. **ταράξω**, συγκεκ. **θράξω**· ἀόρ. α' **ἐτάραξα**· παθητ., μελλ. **ταραχθήσομαι**, ἀλλὰ καὶ μέσ. μελλ. **ταράξομαι** μετὰ παθητ. ἐνν.· ἀόρ. α' **ἐταράχθην**· πρκ. **τετάραγμαι**· ὡς καὶ νῦν, ταράσσω, «ταράζω», διαταράσσω, ἀνακατώνω, προκαλῶ ταραχὴν (σύγχυσιν), προκαλῶ ἀνησυχίαν || **ταράσσω τὸν θῖνα**= ἀναταράσσω τὴν ἄμμον || μτφρ., διεγείρω, ἐξεγείρω, παροργίζω, ἐξερεθίζω, προκαλῶ. 2) (δια)ταράσσω τὸν νοῦν, συνταράσσω, ἐμβάλλω εἰς ἀνησυχίαν, προκαλῶ σύγχυσιν, φοβίζω, ἐκφοβίζω, τρομάζω || γεν. ταράσσω, ἐμβάλλω εἰς ἀταξίαν (ταραχὴν καὶ σύγχυσιν).— παθητ., εἶμαι ἐν ταραχῇ, εἶμαι τεταραγμένος, ταράσσομαι. 3) ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, ἀναταράσσω, προκαλῶ ἀναταραχάς, συνταράσσω. — παθητ., εἶμαι ἐν τεταραγμένῃ καταστάσει, τελῶ ἐν καταστάσει ἀναρχίας.— ‖ εἰς τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀνήκει καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ ἀπαντῶν ἀμτδ. πρκ. **τέτρηχα** (=εἶμαι ἐν καταστάσει ταραχῆς καὶ συγχύσεως, εἶμαι ἄνω-κάτω· ἐπ. γ' ἐν. ὑπερσ. **τετρήχει**· μτχ. **τετρηχώς, -υῖα** (=τεταραγμένος, ταραχώδης, ἀνήσυχος).

*Ἔτυμ.: ταράσσω, ἀττ. -άττω· ταραχή· δι' ἐτυμ. βλ. **θράσσω**.*

ταρᾰχή, ἡ, κατὰ συγκοπὴν παρ' Ἡσυχ. καὶ **τάρχη** (**ταράσσω**)· ὡς καὶ νῦν, ταραχή, σύγχυσις, ἀναταραχή, ἀνησυχία. 2) πολιτικαὶ ἀνωμαλίαι, ταραχαί, ὀχλαγωγία.

ταρᾰχος, ὁ (**ταράσσω**)· =**ταραχὴ** (βλ.λ.).

ταρᾰχ-ώδης, -ες (**ταραχὴ+εἶδος**)· ὡς καὶ νῦν, ταραχώδης, ταραχοποιός, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ δημιουργῇ ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, νὰ προκαλῇ περιπλοκάς. — ‖ ὁ τεταραγμένος, ὁ διατελῶν εἰς ταραχὴν καὶ σύγχυσιν, ὁ ἐν πλήρει συγχύσει εὑρισκόμενος ‖ ὁ συγκεχυμένος.—**ἐπίρρ. -ῶδως**=ἐν συγχύσει, ἐν ταραχῇ.

ταρβᾰλέος, α, ον (**τάρβος**)· ὁ πεφοβημένος, τεθορυβημένος, πλήρης φόβου.— ‖ φοβερός, τρομερός.

ταρβέω, μελλ. -ήσω (**τάρβος**)· ἀμτδ., κατέχομαι ὑπὸ **τάρβους** (ὑπὸ φόβου, ὑπὸ τρόμου), εἶμαι περίφοβος, φοβοῦμαι, τρομάζω, ἀνησυχῶ ‖ **τὸ ταρβεῖν** =τὸ διατελεῖν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου, κατάστασις τρόμου ‖ ὡσ. αἰσθάνομαι σέβας. 2) μτδτ., μετὰ αἰτ., φοβοῦμαί τι(να), τρέμω τι(νά).

ΤΑ΄ΡΒΟΣ, -εος, τὸ· φόβος, τρόμος, ἀνησυχία‖ὡσ. σέβας, σεβασμός.— ‖ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀνησυχιῶν, τὸ αἴτιον τοῦ φόβου.

*Ἔτυμ.: τάρβος· ταρβέω· ταρβαλέος : σανσκρ. **tarjati** (ἀπειλῶ, προσβάλλω), λατ. **torvos** (**torvus**)= βλοσυρός, ἀγριωπός, ἄγριος, στυγνός· ἐξ ἰαπ. ***terg**^{v}, ***tr̥g**^{v}- (τρομάζω, ἀπειλῶ).*

ταρβοσύνη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **τάρβος** (βλ. λ.).

ταρβόσυνος, η, ον (**τάρβος**)· ὁ ἐμποιῶν **τάρβος** (φόβον), δεινός, τρομερὸς ‖ ἐν παθητ. ἐνν., ὁ πλήρης τρόμου, ἔντρομος, περίφοβος.

τάργα ἢ **τᾶργα,** κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἔργα**.

τάργᾰνον, τό· ὄξος, «ξίδι», λατ. **lora** ‖ **τεταργανωμένος οἶνος** (παρὰ Πλάτ.)=«ξινισμένο κρασί».

*Ἔτυμ.: τάργανον· **ταργανόομαι** (=γίνομαι ὄξος, (ὀ)ξινίζω)· πρβλ. Ἡσυχ. «**ταργαίνειν· ταράσσειν**» : παλ-norr. **þrekkr** (prégerm. ***tregno-** ἢ ***trekno-**), μεσ-γερμ. **drec-ckes** (ἐκκρίμματα, περιττώματα), gall. **troith** (ἀλισίβα, δολόσταχτη), πιθ. τὸ μτγν. λατ. **troja** («γουρούνα», κυρ. ζῷον τρεφόμενον μὲ περιττώματα, μὲ ἀποπλύματα), πιθ. ὡσ. τὸ ἰων-αττ. **τρύξ**, γεν. **τρυγός** («μοῦστος», «ξίδι», «κατακάδι», «μούργα») (ἰαπ. ***troĝ-**· πρβλ. εἶτα τὸ παρ. Ἡσύχ. **«σταργάνος· κόπρων»**, ἐξ ἰαπ. ῥίζ. **(s)k(e)reĝ-** καὶ τῆς παραλλ. ***(s)ker(e)k̂-**, ἐν τῷ λιθ. **tereszù, terszti** (ρυπαίνω, κοπρίζω τοὺς λειμῶνας), **tirsztu, tirszti** (παχύνομαι), **tirsztas** (παχύς, δολός), **triszlu, triszti** (λιασαίνω ἀγρούς διὰ κόπρου, τοὺς κοπρίζω), **trisztas** (κόπρος), **trisztmas** (κόπρισμα), λατ. **stercus, -oris** (περιττώματα, κόπρος, σκωρία)· πρβλ. καὶ τοὺς ἀρρίνους τύπους ἐν τῷ gall. **trwnc** (κάτουρο, κατακάθισμα), bret. **stronk** (ἀνθρώπινον ἔκκριμα, περίττωμα), λιθ. **traszai** (πᾶν τὸ φθειρόμενον), **trąsza** (πηλός, βόρβορος).

τάργύριον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ ἀργύριον**.

τᾰρῐχεία, ἰων. **τᾰρῐχηίη,** ἡ (**ταριχεύω**)· τὸ ταριχεύειν, ἡ ταρίχευσις, τὸ ταρίχευμα, τὸ πάστωμα ‖ **ταριχεῖαι** (ἢ **ταριχηίαι**), αἱ· ἐργοστάσια (κατ' ἄλλους τόπους) ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν οἷς ἐγίνετο ταρίχευσις ἰχθύων (βιομηχανία ἁλιπάστων).

τᾰρῐχευσις, ἡ (**ταριχεύω**)· =**ταριχεία** (βλ. λ.), τὸ βαλσάμωμα.

τᾰρῐχευτής, -οῦ, ὁ (**ταριχεύω**)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ταριχευτής, ὁ ταριχεύων, ὁ ἁλατίζων, ὁ παστώνων ‖ ὁ βαλσαμώνων, ὁ βαλσαμωτής.

τᾰρῐχευτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ταριχεύω**· τεταριχευμένος, «ἁλατισμένος, ἁλατιστός, παστός» ἐκ τοῦ

τᾰρῐχεύω, μελλ. -εύσω (**τάριχος**)· ὡς καὶ νῦν, ταριχεύω, διαφυλάσσω (πτῶμα ἀνθρώπου ἢ ζῴου) ἀπὸ τῆς σήψεως, τὸ διατηρῶ διὰ τῆς χρήσεως διαφόρων φαρμάκων, τὸ βαλσαμώνω (ὅπως π. χ. τὰς Αἰγυπτιακὰς μομμίας).— ‖ ταριχεύω (ἁλατίζω, καπνίζω, παστώνω) κρέατα ἢ ἰχθῦς ‖ **τεμάχη τεταριχευμένα** = παστὰ κρέατα.— ‖‖ μτφρ., ἐν τῷ παθ., φθείρομαι, μαραίνομαι, φθίνω, τήκομαι, λυώνω.

τᾰρίχιον, τό, ὑποκορ. τοῦ **τάριχος** (βλ. λ.).

τᾰρῐχο-πωλεῖον, τό (**ταριχοπωλέω**)· ἀγορὰ (τόπος πωλήσεως) τεταριχευμένων ἰχθύων («παστῶν ψαρῶν», ἁλιπάστων).

τᾰρῐχο-πωλέω, μελλ. -ήσω (**τάριχος+πωλέω**)· πωλῶ «παστὰ ψάρια» ἢ «στεγνωμένα στὸν ἀέρα».— ‖ ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν ταρίχευσιν πτωμάτων.

τᾰρῐχος, -ου, ὁ (ἢ **τᾰρῐχος,** -εος τό, καὶ **τάριχον,** τό)· πᾶν τὸ διατηρούμενον διὰ ταριχεύσεως, (διὰ βαλσαμώματος), μομμία («μούμια»).— ‖ γενικῶς, κρέας (ἢ ψάρι) παστό (ἁλατιστό, καπνιστὸ ἢ τοῦ ἀέρος).

*Ἔτυμ.: τάριχος· **ταριχεύω**· σκοτεινὸν ἐτυμ. (βλ. καὶ ἐν **ταρχύω**)· τὸ Ἀρμ. **tarex** (εἶδος ἰχθύος), καὶ τὸ Συρ. **ṯārīḵā** (ψάρι ἁλατιστὸ) εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.*

ταρμύσσω· ἐμβάλλω εἰς φόβον, ἐκφοβίζω, τρομοκρατῶ. [**ταρμύσσω** (***tr̥m-**)· πρβλ. Ἡσυχ. «**ταρμύξασθαι· φοβηθῆναι**», **ἀ-τάρμυκτος** (=**ἄφοβος**)· ἀλλ. **τρέμω**, λατ. **tremo**].

τάρπη, ἡ· μέγας κόφινος πλεκτὸς ἐκ λύγων. [**τάρπη· ταρπάνη· ταρπός**· οἱ τύποι οὗτοι (μετὰ τῆς σημασ. τοῦ πλεκτοῦ κοφίνου πάντες) εἶναι πιθ. ἀττ. τύποι (ἰων. ***σαρπ**—) ἀναγόμενοι εἰς ἰαπ. ***tvr̥-p-**, ὅπερ εἶναι ἐπέκτ. τοῦ ***tver-** τοῦ ἐν τῷ λιθ. **tverìu, tvérti** (περιφράττω) (βλ. τὰ ἐν λ. **σειρά**)· πρβλ. τὴν ἄλλην ἐπέκτασιν ***tvr̥-g-** ἐν τῇ ἰων. λ. **σαργάνη**, ἀττ. **ταργάνη** (πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «**δάρπη· σαργάνη, κόφινος**»].

τᾰρπῆναι, ἐπ. **τᾰρπήμεναι,** ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **τέρπω**.

ταρρός, ὁ, ἀττ. ἀντὶ **ταρσὸς** (βλ. λ.).

Ταρσεύς, -έως, ὁ· ὁ κάτοικος (ἢ ὁ καταγόμενος ἐκ) τῆς Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας.

ταρσός, ἀττ. **ταρρός,** ὁ (ὡσ. καὶ μετὰ ἑτεροκλ. πληθ. τὰ **ταρσά**) (**τέρσομαι**)· πλέγμα ἐκ καλάμων, «καλαμωτή», ἢ καλάμινος κόφινος, κληθεὶς οὕτω διότι ἐν αὐτῷ ἐτοποθετοῦντο οἱ ξηραινόμενοι (**τερσαινόμενοι**) τυροί («τὰ ξηροτύρια»), λατ. **crates** ‖ ὡσ. πλέγμα ἐκ καλάμων («καλαμωτή») ἐνοικοδομούμενον ἐντὸς πλινδίνων τοίχων διὰ νὰ συνδέῃ τὰς πλίνδους καὶ νὰ τὰς συγκρατῇ ‖ ὡσ. γεν., κάλαθος πλεκτὸς ἐκ κλάδων λύγου, ὡς τὸ **τάλαρος**.— ‖ πᾶσα εὐρεῖα καὶ ἀναπεπταμένη ἐπίπεδος ἐπιφάνεια ‖ **ταρσὸς ποδός**=τὸ πλατὺ μέρος τοῦ ποδός, τὸ πρὸς τοὺς δακτύλους, τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνης μέρος τοῦ ποδός (τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν **καρπὸν** τῆς χειρός). 2) **ταρσὸς κωπέως**=τὸ πλατὺ μέρος τῆς κώπης, λατ. **palmula** ‖ γενικῶς, κώπη. 3)

ταρσὸς πτέρυγος=τὸ πλατύ μέρος τῆς ἀναπεπταμένης πτέρυγος, καὶ εἶτα γεν. ἡ ὅλη πτέρυξ.—τέλος ἡ πόλις **Ταρσὸς** ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἐκεῖ ἔπεσεν ἡ πτέρυξ τοῦ Πηγάσου.

Ἔτυμ.: ταρσός, ἀττ. **ταρρός,** πληθ. **οἱ ταρσοὶ** καὶ (ἐνίοτε) **τὰ ταρσά· ταρσόομαι,** ἀττ. **ταρρόομαι** (=ἐμπλέκομαι)· **σύνταρρος** (συμπεπλεγμένος, περίπλοκος)· **συνταρρόω** (=πληρῶ συμπεπλεγμένων ριζῶν)· **τρασιὰ** (ἰων. **ταρσιή· τερσιὰ**) (=πλέγμα ἐκ καλάμων πρὸς ἀποξήρανσιν σύκων): παλ-γερμ. **darra,** μεσογερμ., νεο-γερμ. **darre** (germ. *Þarzo-, ἰαπ. *torsą̄)= κλίβανος ἀποξηράνσεως, σουηδ. **tarre** (ξηραντήριον), ἀρμ. **thar** (δοκὸς ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνήρτων τὰ πρὸς στέγνωμα) (ἰαπ. *tʟ̥sā, ἡ *tʟ̥sjā=**τρασιά**)· ἰαπ. ***ters-*** (στεγνώνω), βλ. καὶ **τέρσομαι.**

Ταρτᾰρειος, α, ον· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Τάρταρον, ἢ ὁ ὁμοιος πρὸς τὸν Τάρταρον, τρομερός, φρικτός· ἐκ τοῦ

Τάρτᾰρος, ὁ, καὶ ἡ, μετὰ ἑτεροκλ. πληθ. **τὰ Τάρταρα** (ὡς καὶ **ἐν** τῇ λατ. **Tartarus,** πληθ. **Tartara**)· Τάρταρος, ἄβυσσος σκοτεινή, τόσον βαθυτέρα ἀπὸ τὸν Ἅδην ὅσον ἡ Γῆ ἀπέχει ἀπὸ τὸν οὐρανόν, τόπος ἐγκαθείρξεως τοῦ Κρόνου, τῶν Τιτάνων κλπ. Ὕστερον **Τάρταρος** ἐκαλεῖτο ἢ ὁ «Κάτω Κόσμος» γενικῶς, ἢ ἡ «Κόλασις» (τόπος βασανιστηρίων), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ **Ἠλύσια πεδία**· βλ. Κ.Ε.Λ.

Ταρτᾰρόω, μελλ. **-ώσω**· ἐκσφενδονίζω εἰς τὸν Τάρταρον, ῥίπτω (κρημνίζω) εἰς τὸν Τάρταρον.

ταρφέες, οἱ, **ταρφέα,** τά, πληθ. τοῦ **ταρφὺς** (βλ.λ.).

ταρφειός, ά, όν=**ταρφὺς** (βλ. λ.).

τάρφθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τέρπω.**

τάρφθη, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τέρπω.**

τάρφος, -εος, τὸ (**ταρφύς**)· δαμνών, λόχμη, πυκνόν φύλλωμα [**τάρφος· ταρφύς,** πληθ. **ταρφέες, ταρφειαί, ταρφέα** (βλ. λ. λ.)· δι' ἐτυμ. βλ **θρόμβος**].

ΤΑΡΦΥ'Σ, εῖα (ῆ **-ύς**), ύ· πυκνός, συμπεπυκνωμένος, συχνός ‖ τὸ οὐδ. πληθ. **ταρφέα** κεῖται καὶ ὡς ἐπίρρ.· συχνά, συχνάκις, πολλάκις· τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἁπαντῶν ἐπ. πληθ. **ταρφειαὶ** (οὕτω ὁ Ἀρίσταρχος) ἀνήκει εἰς ἐν. ὀνομ. **ταρφειὸς** (πρβλ. **θαμέες** καὶ **θαμειός**)· ὅσοι ὅμως ἀνάγουσι τοῦτο εἰς τὸ **ταρφὺς** γράφουσι **ταρφεῖαι.**

ταρχύω, μελλ. **-ύσω**· θάπτω (κηδεύω, ἐνταφιάζω) σεμνοπρεπῶς.

Ἔτυμ.: ταρχύω· ἀ-τάρχῦτος· πρβλ. Ἡσυχ. «**ταρχάνιον· ἐντάφιον**», «**τάρχανον· πένθος, κῆδος**»· σκοτ. ἐτυμ.· ἐθεωρήθη συγγ. τῷ **τάρῑχος,** ὁπότε κεῖται ὡς συγκεκομ. τύπος ἀντὶ τοῦ **ταριχεύω,** ὅπως τὸ **ταρχηρὸς** ἀντὶ τοῦ **ταριχηρός**· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ παρ' Ἡσυχ. **τέρχνεα** («**τέρχνεα· ἐντάφια**»), ὡς καὶ τῷ παρ' Ἡσ. ὡσ. «**στέρχανα· περίδειπνον**· **Ἠλεῖοι**» (μετὰ **s-** ἐν ἀρχῇ)· πρβλ. καὶ **στορχάζω** (Ἡσυχ.)= ἐγκλείω· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ster-gh-*** (ἐγκλείω, ἐνταφιάζω).

τᾶσις, ***-εως,*** ἡ (**τείνω**)· ὡς καὶ νῦν, τάσις, ἔκτασις, «τέντωμα» ‖ ὕψωσις, ἔντασις· [**τάσις** = σανσκρ. **tati-ḥ** (σειρά, ἀγέλη, δυσία), λατ. **-tenti-** ἐν τῷ **intentio, contentio** (ἔντασις, προσπάθεια)· ἐξ ἰαπ. *tʟ̥ti-, παραλλ. τῷ ***tenti-** ἐν τῷ σανσκρ. **tánti-ḥ** (κορδόνι, σειρά, αχοινίον)· βλ. καὶ **τείνω**].

ΤΑ'ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. **τάξω**· ἀόρ. **α' ἔταξα**· πρκ. **τέτᾰχα**· παθητ., μελλ. **ταχθήσομαι** (μτγν. **τᾰγήσομαι**), καὶ τετελ. μελλ. **τετάξομαι**· ἀόρ. α' **ἐτάχθην**· ἀόρ. β' **ἐτάγην**· πρκ. **τέταγμαι**· δέτω (βάλλω) εἰς τάξιν, συν. ἐν στρατ. ἐνν. τάσσω εἰς τάξιν μάχης, παρατάσσω (**ἐπί τε στρατευμάτων καὶ πλοίων**), τακτοποιῶ.— τὸ μέσον, τάσσω ἐμαυτόν, παρατάσσομαι, πρὸς μάχην ‖ **ἐπὶ τεσσάρων ταξάμενοι τὰς ναῦς** = παρατάξαντες τὰς ναῦς εἰς τέσσαρας γραμμὰς ‖ καὶ ἀπολ. **τάσσομαι**=παρατάσσομαι πρὸς μάχην, σχηματίζω γραμμὴν μάχης.— τὸ παθητ., τάσσομαι (παρατάσσομαι) ὑπό τινος εἰς τάξιν μάχης. **2)** βάλλω, τοποθετῶ. **3)** ὁρίζω τινὰ νὰ πράξῃ τι, τοποθετῶ τινα εἰς ὡρισμένην θέσιν.— παθητ., ὁρίζομαι διὰ νὰ πράξω τι, τοποθετοῦμαι εἴς τινα θέσιν: **τοῦτο τετάγμεθα**= τοῦτο ἔχομεν ταχθῆ νὰ κάμωμεν, μὲ τοῦτο ἔχομεν ἐπιφορτισθῆ. **4)** διατάσσω, παραγγέλλω, ἐντέλλομαι, δίδω ἐντολάς. **5)** κατατάσσω, δέτω τι κατά τινα τάξιν. **6)** καθορίζω ὡρισμένον ποσὸν φόρου, φοροδετῶ κατ' ἀναλογίαν, ἢ γεν. καθορίζω τὸ πληρωτέον ποσόν.— **ἐν** τῷ **μέσῳ,** συμφωνῶ (συναινῶ, δέχομαι) νὰ πληρώσω χρηματικόν τι ποσόν: **χρήματα ἀποδοῦναι ταξάμενος** = δεχθέντες (συμφωνήσαντες) νὰ ἀποδώσωσι (νὰ ἐπιστρέψωσι) τὰ ὀφειλόμενα χρήματα ‖ καὶ ἀπολ., **ταξάμενοι κατὰ χρόνους**=συμφωνήσαντες νὰ πληρώσουν κατὰ χρονικὰ διαστήματα (κατὰ δόσεις). **7)** ἐπιβάλλω ποινάς. **8)** γεν., ὁρίζω, καθορίζω, προδιαγράφω ‖ ἀποκαθιστῶ, ἐξομαλίζω: **ὁ τεταγμένος χρόνος** = **ὁ τακτός,** ὁ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένος χρόνος.

Ἔτυμ.: τάσσω, ἀττ. **τάττω,** μελλ. **τάξω,** παθ. ἀόρ. β' **ἐτάγην,** ρημ. ἐπίθ. **τακτὸς** (ὁ **ἐν. τάσσω** ἐσχηματίσθη πιθ. κατ' ἀναλογίαν, ἀντὶ ***τάζω**)· **τᾰγή· τάγμα· τάξις· τακτικός·** τὸ **τᾱγὸς** (βλ. λ.) δημιουργεῖ ἀντιστοιχίαν ριζ. **τᾱγ-: τᾰγ-** (=τάσσω, κανονίζω, διατάσσω), πρβλ. λιθ. **pa-togùs** (πρέπων, ἁρμόζων, **εὔτακτος**)=λεττ. **patāgs** (πρόσφορος, εὔχρηστος), λιθ. **su-tógti** (συμβάλλομαι μετά τινος)· ὡς πρὸς τὸ **τᾱγὸς** ὑπεστηρίχθη καὶ ἡ ἀπίθανος προέλευσίς του **ἐκ** τοῦ **στραταγὸς** κατὰ σύντμησιν.

τᾰτᾰλίζω· καλῶ τινα (τὸν φωνάζω) διὰ δωπευτικοῦ (χαϊδευτικοῦ) ὀνόματος, κολακεύω, καλοπιάνω [**ταταλίζω** (=λατ. **blande compello, adulor, suppalpor**) ἐσχηματίσθη προφανῶς ἐκ τοῦ **ταττᾶ** (προσφωνήσεως χαϊδευτικῆς τέκνου πρὸς μητέρα), πρβλ. κλητ. **τᾶτί** (διὰ τῆς ὁποίας ἡ βούλῃ ἀπηυθύνετο πρὸς τὴν οἰκοδέσποιναν)· βλ. καὶ **τέττα**].

τᾶτάω, δωρ. ἀντὶ **τητάω** (βλ. λ.).

τᾶτιον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ αἴτιον.**

τάττω, ἀττ. ἀντὶ **τάσσω.**

ταῦ, τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ γράμμα **ταῦ** (βλ. **T, τ**) [δάνειον ἐκ τινος σημιτ. γλώσσης· πρβλ. ἑβρ. **tāw**].

ταύρειος, α, ον, ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**ταῦρος**)· ὁ τοῦ ταύρου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ταῦρον, ἢ γεν. εἰς βοῦν ἢ ἀγελάδα, λατ. **taurinus** ‖ παρ' Ὁμήρῳ, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ δέρματος ταύρου.

ταυρ-ελάτης, -ου, ὁ (**ταῦρος** + **ἐλαύνω**)· ὁ ἐλαύνων ταύρους, ὁ λαμβάνων ἐνεργὸν μέρος εἰς ταυροκαθάψια, ὁ ταυρομάχος.

ταύρεος, α, ον (**ταῦρος**)·=**ταύρειος** (βλ. λ.).

ταυρηδόν, ἐπίρρ. (**ταῦρος**)· ὡς ταῦρος, δίκην ταύρου, ἀγρίως, λατ. **torvo vultu.**

ταυρο-βόλος, ον (**ταῦρος** + **βάλλειν**)· ὁ **βάλλων** (φονεύων) ταύρους, ὁ σφάζων ταύρους.

ταυρο-βόρος, ον (**ταῦρος** + **βορά, βιβρώσκω**)· ὁ καταβιβρώσκων ταύρους.

ταυρο-γάστωρ, -ορος, ὁ (**ταῦρος** + **γαστήρ**)· ὁ ἔχων γαστέρα ταύρου (δηλ. κοιλίαν μεγάλην ὡς ἡ τοῦ ταύρου) ‖ μτφρ., ὑπερμεγέθης.

ταυρο-δέτης, -ου, ὁ (**ταῦρος**+**δέω**)· ὁ δένων ταύρους ‖ θηλ. **ταυροδέτις, -ιδος.**

ταυρό-κερως, -ωτος, ὁ, ἡ (**ταῦρος**+**κέρας**) ὁ ἔχων κέρατα ταύρου.

ταυρό-κρᾱνος, ον (**ταῦρος**+**κρανίον**)· ὁ ἔχων κρανίον (δηλ. κεφαλήν) ταύρου, ταυροκέφαλος.

ταυρο-κτονέω, μελλ. **-ήσω** (**ταυροκτόνος**)· **κτείνω** (φονεύω, σφάζω) ταύρους, ἢ θυσιάζω ταύρους ‖ ὡσ. καὶ μετὰ συστ. αἰτ. (λησμονηθείσης τῆς ἐννοίας τοῦ α' συνθετικοῦ): **ταυροκτονῶ βοῦς.**

ταυρο-κτόνος, ον (**ταῦρος** + **κτείνω**)· ὁ κτείνων (φονεύων) ταῦρον ἢ ταύρους.— ■ προπαροξ. **ταυρόκτονος, ον**· ὁ φονευθεὶς ὑπὸ ταύρου.

ταυρό-μορφος, ον (**ταῦρος**+**μορφή**)· ὁ ἔχων μορφὴν ταύρου.

ταυρο-πάτωρ, -ορος, ὁ, ἡ (**ταῦρος**+**πάτηρ**)· ὁ ἐκ ταύρου γεννηθείς, ὁ ταῦρον ἔχων ὡς πατέρα.

ταυρο-πόλος, ἡ, ὡσ. καὶ **ταυροπόλα,** ἡ (**ταῦρος** +**πολέω**)· ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος, ποικίλως ἑρμηνευόμενον: ἡ λατρευομένη ἐν Ταύροις (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «**Ταυρώ· ἡ ἐν Ταύροις Ἄρτεμις**»)· ἢ ἡ ὀχουμένη ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ ζεύγους ταύρων· ἢ ἡ θηρεύουσα ταύρους, ἡ κυνηγὸς ταύρων.

ταυρό-πους, ποδος, ὁ, ἡ, -πουν, τὸ (**ταῦρος**+**πούς**)· ὁ ἔχων πόδας ταύρου.

ΤΑΥ̃ΡΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ταῦρος, ὁ ἄρρην βοῦς ‖ ὡσ. καὶ μετ' ἄλλου οὐσ. ὁπότε ἐπέχει θέσιν ἐπιθ.: **ταῦρος βοῦς** (πρβλ. **σῦς κάπρος, κίρκος ἵρηξ**).

'*Ετυμ.*: **ταῦρος** = λατ. **taurus,** ὀμβρ. **toru, turuf** (=λατ. **tauros**), πρβλ. παλ-σλαυ- **turŭ,** λιθ. **tauras** (γεν. πληθ. **tauriu**), παλ-πρωσσ. **tauris** (βοῦς Ἀμερικῆς, **βόνασος**), Ζενδ. **staora** (μεγαλόσωμον κτῆνος, **βοῦς, ἵππος** κλπ.), γοτθ. **stiur,** παλ-γερμ. **stior,** ἀγγλ-σαξ. **steór** (ταῦρος), παλ-norr. **þiórt** (ταῦρος)· ἐξ ἰαπ. *(s)tēuro-, *(s)tauro· πρβλ. ὡσ. gaul. **tarvos,** ἰρλ. **tarb,** gall. **tarw** (⟨κελτ. *tarvo ⟨*tauro- κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *vervā⟩ ἰρλ. **ferb** = ἀγελάς)· ἔχομεν δηλ. ἐν πᾶσι τούτοις δύο σειρὰς παραγώγων τῆς ἰαπ. ῥίζης, μίαν μετὰ ἀρχικοῦ **s-** καὶ ἑτέραν ἄνευ αὐτοῦ, προφανῶς ἐκπεσόντος.

ταυρο-σφᾰγέω, μελλ. **-ήσω** (**ταυροσφάγος**)· σφάζω ταῦρον, ἀποκόπτω τὸν λαιμὸν ταύρου: **ταυροσφαγέω ἐς σάκος**=ἀποκόπτω τὸν λαιμὸν τοῦ ταύρου καὶ συλλέγω τὸ χυνόμενον αἷμα εἰς τὸ κοῖλον τῆς ἀσπίδος.

ταυρο-σφᾰγος, **ον** (**ταῦρος**+**σφάττω**)· ὁ σφάζων ταύρους, ὡς τὸ **ταυροκτόνος** ‖ ὁ δυσιάζων ταῦρον, ἢ καὶ γεν. ὁ προσφέρων δυσίαν.

ταυρο-φᾰγος, **ον** (**ταῦρος**+**φαγεῖν**)· ὁ ἐσθίων ταῦρον ἢ ταύρους (ἐπίθ. τοῦ Βάκχου) ‖ ὁ μάγειρος βοείων κρεάτων.

ταυρο-φόνος, **ον** (**ταῦρος** + ***φένω**)· ὁ φονεύων (σφάζων) ταύρους, ὡς τὸ **ταυροσφάγος** ‖ ὁ δυσιάζων, προσφέρων δυσίαν.

ταυρόω, μελλ. **-ώσω** (**ταῦρος**)· μεταβάλλω εἰς ταῦρον, ἐξαγριώνω.— παθητ.. **ταυρόομαι**=εἶμαι ἢ γίνομαι ἄγριος ὡς ὁ ταῦρος, λαμβάνω τὴν μορφὴν ταύρου, ἐξαγριώνομαι, ἀγριοκυττάζω.

ταῦς*=**μέγας, πολὺς** (κατὰ Ἡσύχ.).

'*Ετυμ.*: **ταῦς** (ἰαπ. ***tav-ú-s**)· πρβλ. Ἡσυχ. «**ταῦσας· μεγαλύνας, πλεονάσας**» ‖ σανσκρ. **tavīti, tāuti** (εἶμαι ἰσχυρός, δύναμαι), **tavāḥ** (ἰσχυρός), **taviṣṭama-ḥ** (ἰσχυρότερος), **táviṣmān** (ἰσχυρὸς), **taviṣá-h** (δυνατός), **táviṣi** (δύναμις, σφοδρότης), **tuvi-** (ἐν συνθέτοις =λίαν, πολύ), Ζενδ. **tav-** (=λατ. **potentem esse**), **tavah-** (δύναμαι, δύναμις), **tavīšī** (φυσικὴ δύναμις), ἰρλ. **teo** (δύναμις), γοτθ. **þūsundi,** παλ-norr. **þúsund,** ἀγγλ-σαξ. **þúsend,** παλ-γερμ. **dūsund** (χίλιοι, πρβλ. νεογερμ. **tausend**), παλ-norr. **þió,** ἀγγλ-σαξ. **þéoh,** παλ-γερμ. **dioh** (μηρός), παλ-σλαυ. **tyli** (γίνομαι παχύς), **tukŭ** (λίπος, πάχος), λιθ. **tùkti** (παχύνομαι), **táukas** (μερὶς λίπους), **taukaĩ** (τὸ λίπος), **tvìnti** (ἐξογκοῦμαι), **tvãnas** (κατακλυσμός, πλημμύρα)· ἐξ ἰαπ. ῥίζ. ***teva**ᵡ-, ***tᵊēu-, *tu** (εἶμαι ἐξωγκωμένος ἔκ τινος)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν **σάος, σῶμα, Τευταμίδης, τύλη, τύλος, τύμβος, σάτυρος, ταῦρος**.

ταῦτα, οὐδ. πληθ. τοῦ **οὗτος**.

ταύτᾰ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ τοῦ **τὰ αὐτά**.

ταύτῃ, ὡσ. καὶ **ταυτῇ,** δοτ. θηλ. τῆς **οὗτος,** συχν. ὡς ἐπίρρ.· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τοιουτοτρόπως, οὕτως.

ταυτί, ἐπιτετ. ἀττ. αἰτ., ἀντὶ ταῦτα.

ταὐτό, ἰων. **τωὐτό,** ἀττ. καὶ **ταὐτόν,** κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ αὐτό, τὸ αὐτόν**. Τὰ ἐκ τούτου σύνθετα ἐπεκράτησε σχεδὸν νὰ γράφωνται ἄνευ κορωνίδος.

ταὐτό-γε, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ αὐτό γε**.

ταὐτο-λόγος, **ον** (**ταὐτό**+**λέγω**)· ὁ ταυτολογῶν, ὁ λέγων (ἐπαναλαμβάνων) τὰ λεχθέντα, ὁ λέγων (διαρκῶς) τὰ αὐτά.

ταὐτό-μᾰτον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὸ αὐτόματον**· τὸ συμβαῖνον κατὰ σύμπτωσιν, τὸ τυχαῖον, τὸ κατὰ τύχην συμβάν ‖ **ἀπὸ ταὐτομάτου** (ἀντὶ **ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου**)=ἀφ' ἑαυτοῦ, τυχαίως ‖ πρβλ. καὶ **αὐτόματος**.

τᾰφε, παρὰ Πινδ. ἀντὶ **ἔτᾰφε, γ' ἐν.** ἀορ. **β',** ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· βλ. **τέθηπα**.

τᾰφεῖος, α, ον· βλ. **ταφήιος**.

τᾰφεύς, **-έως,** ὁ (**θάπτω**)· ὁ θάπτων νεκρούς, νεκροθάπτης.

ΤΑ̃ΦΗ, ἡ (**θάπτω**)· ὡς καὶ νῦν, ταφή, ἐνταφιασμός, τὸ θάπτειν, τὸ θάψιμον, λατ. **sepultura** ‖ ἐν τῷ πληθ., ἡ δημοσία δαπάνη γινομένη ταφὴ τῶν πεσόντων ὑπὲρ πατρίδος ‖ ἐν τῷ πληθ. ὡσ., τόπος ἐνταφιασμοῦ, νεκροταφεῖον, κοιμητήριον.

τᾰφήιος, η, ον, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ταφεῖος** (**ταφή**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ταφήν (εἰς κηδείαν, εἰς ἐνταφιασμόν) ‖ **φᾶρος ταφήιον**=σινδὼν δι' ἧς περιετυλίσσετο ὁ νεκρός, σάβανον, νεκρικὸς πέπλος.

τᾰφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **θάπτω**.

τᾰφιος, α, ον (**τάφος**)· =**τᾰφήιος** (βλ. λ.), ὁ τοῦ τάφου ‖ **τάφιος λίθος** = ἐπιτάφιος (ἐπιτύμβιος) στήλη, σῆμα, μνημεῖον.

τάφόδια, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ **τὰ ἐφόδια**.

ΤΑ̃ΦΟΣ (Α), ὁ (**θάπτω**)· ταφή, ἐνταφιασμός, κηδεία, λατ. **funus** ‖ ὡσ. αἱ ἐπικήδειοι τιμαί, αἱ ἐπικήδειοι τελεταί: **τάφου τυχεῖν**=νὰ τύχω τῶν ἐπικηδείων τιμῶν, νὰ ἐνταφιασθῶ κατὰ τὰ κεκανονισμένα, μὲ τὰς συνήθεις καὶ καθιερωμένας νεκρικὰς τιμάς ‖ ὡσ. καὶ ὁ πληθ. ἐνίοτε ἐπὶ μιᾶς κηδείας (ταφῆς).— ‖ ὡς καὶ νῦν, τάφος, τύμβος, μνημεῖον (**τάφος** μὲν ὁ τόπος ἔνθα ἐναποτίθενται τὰ πτώματα, **σῆμα** δὲ ὁ ὑπὲρ τὸν τάφον σχηματιζόμενος χωμάτινος γήλοφος) ‖ ὡσ. καὶ ὁ πληθ. τίθεται ἐπὶ ἑνὸς τάφου.

'*Ετυμ.*: **τάφος· ταφή**· δι' ἐτυμ. βλ. **θάπτω**.

ΤΑ̃ΦΟΣ (Β), τό, γεν. **-εος** (**τέθηπα**)· δάμβος, ἔκπληξις, κατάπληξις· [δι' ἐτυμ. βλ. **θάμβος**].

Τάφος (Τ), ἡ· τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς μιᾶς ἐκ τῶν μικρῶν νήσων τῶν μεταξὺ Ἀκαρνανίας καὶ Λευκάδος, ΒΑ τῶν Ἐχινάδων· κατά τινας τὸ σημερ. «Μεγανήσι». Οἱ κάτοικοί της Τάφιοι ἦσαν περιβόητοι ναυτικοὶ καὶ πειραταί.

ταφρεύω, μελλ. **-σω** (**τάφρος**)· ἀνοίγω τάφρον, ὀρύσσω τάφρον.

τάφρη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **τάφρος** (βλ. λ.).

ΤΑ̃ΦΡΟΣ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, τάφρος, ὄρυγμα, χάνδαξ, κοιν. «χαντάκι» ‖ **τάφρον ἐλαύνω** = ὀρύσσω (ἀνορύσσω) τάφρον κατά μῆκός τινος (τείχους π.χ.) [δι' ἐτυμ. βλ. **θάπτω**].

τᾰφών, μτχ. τοῦ ἀορ. β' **ἔταφον**· βλ. ἐν **τέθηπα**.

τᾰχᾰ, ἐπίρρ. (**ταχύς**)· ταχέως, «γρήγορα», δρομαίως, ἀμέσως, εὐθύς, πάραυτα, λατ. **statim**.— ‖ ἐν τῷ πεζῷ ἀττ. λόγῳ τὸ **τάχα** συχνὰ συνάπτεται μετὰ τοῦ **ἄν** πρὸς δήλωσιν τοῦ πιθανοῦ· πιθανῶς, ἴσως, δυνατόν... ‖ τὰς αὐτὰς σημασ. ἔχει καὶ ἄνευ τοῦ **ἄν**. — ὑπερθ. **τάχιστα**· βλ. καὶ **τάχος, ταχύς**.

τᾰχέως, ἐπιρρ. τοῦ **ταχὺς** (βλ. λ.).

τᾰχῑνός, ή, όν, ποιητ. (καὶ τοῦ μτγν. πεζοῦ λόγου), ἀντὶ **ταχὺς** (βλ. λ.).

τᾰχῖον, -ονος, οὐδ. τοῦ **ταχίων** (βλ. λ.), συγκρ. τοῦ **ταχύς**, λαμβανόμενον συχνὰ καὶ ὡς συγκριτ. ἐπίρρ. τοῦ τάχα.

τάχιστα, συγκρ. ἐπίρρ.· βλ. **ταχύς**.

τάχιστος, η, ον, ὑπερθ. τοῦ **ταχύς**· ὡς καὶ νῦν, τάχιστος, ταχύτατος, γοργότατος, παρὰ πολὺ γρήγορος.

τᾰχίων, -ονος, οὐδ. **τάχιον**, συγκρ. τοῦ **ταχύς**.

ΤΑ̃ΧΟΣ, -εος, τό (**ταχύς**)· ταχύτης, ταχεῖα κίνησις, γοργότης, «γρηγοράδα», ὡς καὶ νῦν τάχος ‖ **τάχος ψυχῆς**=ταχύτης σκέψεως, ταχεῖα ἀντίληψις.— ‖ **τάχος** (ἀπολ., κατ' αἰτ.) συχνὰ κεῖται ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ **ταχέως** (βλ. **ταχὺς**) ‖ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιρρημ. ἐνν. κεῖται καὶ συνημμένον μετὰ προθέσ.: **ἀπὸ τάχους, διὰ τάχους, ἐν τάχει, κατὰ τάχος, σὺν τάχει** ‖ ὡσ. **ὡς τάχος** (**ὅ,τι τάχος**) = **ὡς τάχιστα, ὅ,τι τάχιστα** (= μετὰ πάσης δυνατῆς ταχύτητος, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ἐν πάσῃ σπουδῇ) ‖ **ὡς εἶχον τάχους**=ὅσον ἠδύναντο ταχύτερον, μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν ταχύτητα.

τᾰχῠ-ἅλωτος, ον (**ταχὺς**+**ἁλίσκομαι**)· ὁ ταχέως (καὶ εὐκόλως) ἁλισκόμενος (κυριευόμενος, κατακτώμενος), εὐάλωτος, εὐκολοκυρίευτος.

τᾰχῠ-βουλος, ον (**ταχὺς**+**βουλή**)· ὁ ταχέως (μετὰ μεγάλης σπουδῆς, πολὺ διαστικὰ) βουλευόμενος (σκεπτόμενος) καὶ ἀποφασίζων, ὁ λαμβάνων ταχείας (ἐσπευσμένας) ἀποφάσεις.

τᾰχῠ-δακρυς, υ, γεν. **-υος** (**ταχὺς**+**δάκρυ**)· ὁ ταχέως δακρύων, ὁ εὐκόλως κινούμενος εἰς δάκρυα.

τᾰχῠ-δρόμος, ον (**ταχὺς** + **δραμεῖν**)· ὁ ταχέως τρέχων.

τᾰχῠ-εργία, ἡ (*ταχὺς+ἔργον*)· ἡ ταχύτης ἐν τῷ ἐργάζεσθαι, ταχεῖα ἐκτέλεσις.

τᾰχῠ-ήρης, ες (*ταχὺς+ἐρέσσω*)· ὁ ταχέως ἐρέσσων, ὁ ταχέως κωπηλατῶν.

τᾰχῠ-μηνις, -εως, ὁ, ἡ (*ταχὺς+μῆνις*)· ὁ ταχέως μηνίων, ταχέως ὀργιζόμενος, ὀξύθυμος, εὐερέθιστος.

τᾰχῠ-μορος, ον (*ταχὺς+μόρος*)· ὁ ταχέως ἀποδνήσκων, βραχύβιος.

τᾰχῠ-ναυτέω (*ταχὺς+ναύτης*)· πλέω ταχέως.

τᾰχῡ́νω, μελλ. -ὓνῶ (*ταχύς*)· ποιῶ τι ταχέως, ἐπιταχύνω, ἐπιοπεύδω.— ‖ ἀμτβ., ὡς καὶ νῦν, ταχύνω, κάμνω γρήγορα, σπεύδω, εἶμαι ταχύς, ἐνεργῶ ταχέως.

τᾰχῠ-πειθής, ἐς (*ταχὺς+πείθω*)· ὁ ταχέως πειθόμενος, εὔπιατος, εὐκολόπιστος, μωρόπιστος («μωροπίστευτος»).

τᾰχῠ-πομπος, ον (*ταχὺς+πέμπω*)· ὁ ταχέως πέμπων, ταχέως συνοδεύων.

τᾰχῠ-πορος, ον (*ταχὺς+πόρος*)· ὁ ταχέως πορευόμενος, ταχέως κινούμενος.

τᾰχῠ-ποτμος, ον (*ταχὺς+πότμος*)· = *ταχύμορος* (βλ. λ.), ὁ ταχέως ἀποδνήσκων, ὁ βραχεῖαν ζωὴν ἔχων, βραχύβιος.

τᾰχῠ-πους, -ποδος, ὁ, ἡ (*ταχὺς+πούς*)· ὡς καὶ νῦν, ταχύπους, ὁ ταχὺς (εἰς) τοὺς πόδας, ὁ τρέχων μετὰ μεγάλης ταχύτητος (πρβλ. καὶ *ὠκύπους*).

τᾰχῠ-πτερνος, ον (*ταχὺς+πτέρνα*)· ὁ ἔχων ταχείας πτέρνας, ὁ ταχὺς τὰς πτέρνας, δηλ. ταχὺς τοὺς πόδας, ταχύπους.

τᾰχῠ-πτερος, ον (*ταχὺς+πτερόν*)· ὁ ἔχων ταχείας πτέρυγας ‖ ὁ ταχύς.

τᾰχῠ-πωλος, ον (*ταχὺς+πῶλος*)· ὁ ἔχων ταχεῖς (δηλ. ταχύποδας) πώλους (ἵππους).

τᾰχῠ-ρροδος, ον (*ταχύς+ῥοθέω*)· ὁ τρέχων μετὰ μεγάλης ὁρμῆς, ταχύς, ὁρμητικός.

τᾰχῠ-ρρωστος, ον (*ταχὺς + ῥώομαι*)· ὁ ταχέως πετῶν, ταχέως κινούμενος, ταχυκίνητος.

ΤΑ˘ΧΥ˘Σ, εῖα, ὑ· ὡς καὶ νῦν, ταχύς, γοργός, «γρήγορος», διαστικός. **2)** ἐπὶ γεγονότων, ταχύς, αἰφνίδιος, ὁρμητικός.— ‖ βαθμοὶ παραθέσεως (παραθετικά): **1)** τὸ ὁμαλ. συγκριτ. *τᾰχύτερος, α, ον* ἀπαντᾷ κυρ. παρ' Ἡροδότῳ. **2)** ἀνώμαλ. συγκριτ. *θᾶσσων,* ἀττ. -ττων, οὐδ. *θᾶσσον,* ἀττ. *θᾶττον,* γεν. -ονος· τὸ οὐδ. *θᾶσσον* (καὶ *θᾶττον*) ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἐπιρρ. (=ταχύτερον, περισσότερον ταχέως). **3)** ὁ συγκριτ. τύπος *τᾰχίων,* οὐδ. *τάχιον* εἶναι συχνὸς παρὰ μτγν. πεζογράφοις. **4)** τὸ ὁμαλ. ὑπερθ. *ταχύτατος* εἶναι σπάνιον, τὸ δὲ ἐπικρατῆσαν ὑπερθ. εἶναι *τάχιστος, η, ον* ‖ τὸ οὐδ. πληθ. *τάχιστα* κεῖται ὡς ἐπίρρ. (=ὡς καὶ νῦν, τάχιστα, ἐν μεγίστῃ σπουδῇ, μετὰ τῆς μεγίστης ταχύτητος) ‖ παρ' Ὁμ. *ὅττι τάχιστα*=ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, μετὰ πάσης δυνατῆς ταχύτητος (πρβλ. *ὅ,τι τάχος,* βλ. *τάχος*), λατ. **quam celerrime** ‖ παρὰ πεζογρ. κεῖται ὡς ἐπίρρ. καὶ ἡ αἰτ. *τὴν ταχίστην* (ἐνν. *ὁδὸν*)=διὰ τῆς ταχίστης ὁδοῦ, δηλ. ὡς τάχιστα, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἔτυμ.: *ταχύς· τάχα· τάχος*· σκοτ. ἐτυμ.· πιθ. *ταχὺς* ‹ἰαπ. dhĝh-ú-s, ἐκρίζ. dhaĝh-· συγκρ. *θᾶσσων* (ἀττ. *θᾶττων*) ‹*θαγχ-jων.

τᾰχῠ-σκαρθμος, ον (*ταχὺς+σκαίρω*)· ὁ ταχέως σκιρτῶν, ταχυκίνητος.

τᾰχῠ́της, -ῆτος, ἡ, δωρ. **-τάς,** -ᾶτος, ἡ (καὶ **ταχύτης,** ὡς *βραδυτὴς* καὶ *βραδύτης*)· ὡς καὶ νῦν, ταχύτης, «γρηγοράδα», γοργότης, τάχος.

τᾰχῠ-χειλής, ἐς (*ταχὺς+χεῖλος*)· ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ, ὁ ταχέως (ἢ καὶ εὐκόλως) διὰ τῶν χειλέων φυσώμενος (ἢ παιζόμενος), ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὁποίου ταχέως κινοῦνται τὰ χείλη τοῦ αὐλητοῦ (πρὸς ταχεῖαν ἐναλλαγὴν τῶν παραγομένων ἤχων).

τάων, δωρ. καὶ αἰολ. γεν. πληθ. τοῦ θηλ. ἄρθρου.

ΤΑ˘Ω˘Σ, ἡ **τᾶῶς,** ὁ, γεν. *ταὼ* (ἢ *ταῶ*), αἰτ. *ταὼν* (ἢ *ταῶν*)· ὀνομ. πληθ. *ταῴ* (ἢ *ταῷ*, καὶ *ταοί*)· γεν. πληθ. *ταῶν*· αἰτ. πληθ. *ταὼς* (ἢ *ταῶς*).— ἀλλ' ὡσ. καὶ ὀνομ. ἑν. *ταών*· γεν. *ταῶνος*· δοτ. *ταῶνι*· ὀνομ. πληθ. *ταῶνες*· γεν. *ταώνων*· δοτ. *ταῶσι*· αἰτ. *ταῶνας*· ὡς καὶ νῦν, ὁ ταὼς (κατ' ἄλλους γρ. τοῶς), τό «παγώνι», λατ. **pavo** ‖ μτφρ., ὁ κομψευόμενος.

Ἔτυμ.: *ταώς· ταώνειος· ταὼς* (ὡς καὶ τὰ λατ. **pāvō, -ōnis,** καὶ **pāvus**) εἶναι δάνεια ἐξ ἀνατολ. τινος γλ., ἴσως ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, φαίνεται δὲ ὅτι πρόκειται περὶ ὀνοματοποιίας, πρβλ. καὶ παλ-γερμ. **phāwo,** νεο-γερμ. **pfau** (ταώς), λατ. **paupulō** (κρώζω, «πιὰ ταώνων).

ΤΕ, ἐγκλιτ. μόριον (=καὶ) ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ λατ. **que,** ὅπως τὸ *καὶ* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ **et**· δσάκις μετὰ τὸ *τε* ἀκολουθεῖ ἕτερον *τε* ἢ *καί,* δημιουργεῖται αὐτομάτως ἡ ἔνν. τοῦ *ἀμφότεροι* (*-αι, -α*)· *εἶδός τε μέγεθός τε*=κατ' ἀμφότερα, τόσον κατὰ τὴν μορφὴν ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα | *αὐτοί τε καὶ ἵπποι* =«καὶ τὰ δυό» (ἢ καὶ οἱ δύο), αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καὶ οἱ ἵπποι των.— ‖ παρ' ἐπικ. ποιηταῖς καὶ ἐν τῇ ἰων. διαλ. τὸ μόριον *τε* συνάπτεται μετὰ ἀναφορ. ἀντων., τῆς ὁποίας δμως οὐδόλως ἐπηρεάζει τὴν σημασίαν: *ὅστε, ὅσος τε* κλπ.· ἡ συνάρτησις αὐτὴ ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀρχικῶς αἱ ἀναφορικαὶ ἀντων. ἦσαν δεικτικαί, ὁπότε ἀπῃτεῖτο ἡ σύνδεσίς των δι' ἑνὸς συνδέσμου (*καὶ οὗτος* =*ὅς*), ἡ τοιαύτη δὲ δεικτικὴ δύναμις τῶν ἀναφορ. ἀντων. ὑφίσταται ἐν τῷ ὁμηρ. κειμένῳ· ὅταν δμως βραδύτερον ἡ δεικτικὴ αὐτὴ χροιὰ ἐξηφανίσθη καὶ αἱ ἀναφορ. ἀντων. ἀπέμειναν ἀμιγῶς ἀναφορικά, ὡς παρ' ἀττικοῖς, τὸ μόριον *τε* ἐξέπεσεν ὡς περιττόν, διετηρήθη δὲ ὡς ἁπλοῦν πρόσφυμα εἰς τινας μόνον περιπτώσεις: *ὥστε, οἷός τε, ἅῳ' ὥτε, ἄτε, ἔστε*· καθ' ὅμοιον τρόπον συνάπτεται ὡσ. τὸ μόριον *τε* μετὰ τινων ἐπιρρ. (ἀναφορ. καὶ ἄλλων): *ἔνθα τε, ὅτε τε, ὡσεί τε, ἵνα τε, ἀλλά τε* κλπ.

Ἔτυμ.: *τε* ‹ἰαπ. **qᵛe*=σανσκρ. **ca,** Ζενδ. **ča,** παλπερσ. **čā,** λατ. **-que,** παλ-ιρλ. **-ch** (**na-ch**=οὐχί), γοτθ. **-h** (**ni-h**=οὐχί ‹**ni-hvi*=λατ. **ne-que**), φρυγ. κλπ. *κε*· ἀνήκει εἰς τὰ προϊόντα τῶν ἀντων. θεμάτων *qᵛo-, qᵛe-*· παλαιοτέρα σημασ. («ὅπως») ἐν τῷ σανσκρ. **kás'ka,** ἑλλ. *δς-τε,* λατ. **quis-que,** γοτ. **hᵛazu-h** (=ὁ πρῶτος τυχών).— ἐν τοῖς *τότε, ὅτε,* λεσβ. *ὄτα,* ὦωρ. *τόκα, ὅκα,* τὸ δεύτερον τμῆμα, (*-τε* ἢ *-κα*) εἶναι ἁπλοῦν πρόσφυμα καὶ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ μόριον *τε* (πρβλ. δμηρ. *ὅτε τε*).

τέ, δωρ. ἀντὶ *σέ,* αἰτ. ἑν. τοῦ *σὺ* (βλ. λ.).

τέ', κατ' ἔκθλιψιν, ἀντὶ *τεά,* οὐδ. πληθ. τοῦ **τεός** (βλ.λ.).

τέγγω, μελλ. *τέγξω*· ἀορ. α' *ἔτεγξα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐτέγχθην*· βρέχω, ὑγραίνω, «μουσκεύω», «νοτίζω», συχν. διὰ δακρύων ‖ δροσίζω μέ τὰ δάκρυά μου **2)** μετὰ συστ. αἰτ., *τέγγω δάκρυα*=χύνω δάκρυα, δακρύω ‖ παθητ., *ὄμβρος ἐτέγγετο*=ἐχύνετο (ἔπιπτε) βροχή.— ‖ ποιῶ τι μαλακόν, μαλακώνω, μαλάσσω, τήκω ‖ μτφρ., μαλάσσω, κινῶ εἰς εὐσπλογχνίαν, κάμπτω, κάμνω νὰ καμφθῇ.— III βάπτω («βάφω»), χρωματίζω, κηλιδώνω, λατ. **tingere** ‖ μτφρ., ἀναμειγνύω τι μέ τι, κηλιδώνω μέ τι, λατ. **imbuere.**

Ἔτυμ.: *τέγγω:* λατ. **tingō** (‹**tinguō** ‹**tengō* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **unguō*), παλ-γερμ. **thunkōn, dunkōn** (βυθίζω, «βουτῶ», «μουσκεύω»), ἐξ ἰαπ. **teŋg-* («μουσκεύω»).

Τεγέα, ἰων. **-έη,** ἡ· ἡ γνωστὴ πόλις τῆς Ἀρκαδίας (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Τεγεάτης, ἰων. **-ήτης,** ὁ (*Τεγέα*)· ὁ ἐν Τεγέᾳ οἰκῶν, ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος, ὡς καὶ νῦν Τεγεάτης ‖ θηλ. *Τεγεᾶτις, -ιδος* (ἐνν. *γῆ*)· ἡ χώρα τῶν Τεγεατῶν, ἡ περιοχὴ τῆς Τεγέας.

Τεγεᾱτικός, ἰων. **-ητικός,** ή, όν (*Τεγεάτης*)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς Τεγεάτην.

τέγεος ον (*τέγος*)· ὁ ἐστεγασμένος, ὁ ἔχων στέγην, ἢ ὁ πλησίον τῆς ὀροφῆς (τῆς στέγης).

ΤΕ˘ΓΟΣ, -εος, τό· ὡς τὸ *στέγος* (βλ. λ.), ἡ στέγη, ὀροφή, σκεπή (οἰκίας ἢ θαλάμου), λατ. **tectum.**— ‖ πᾶν τὸ ἐστεγασμένον τμῆμα οἰκίας, δωμάτιον, θάλαμος, ὑπερῷον, σοφίττα ‖ παρὰ μτγν. πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον, οἶκος ἀνοχῆς [δι' ἐτυμ. βλ. *στέγω*].

τέθᾱλα, τεθᾱλώς, -ότος, δωρ. ἀντὶ *τέθηλα* κλπ.

τεθᾰλυῖα, ἐπ. ἀντὶ *τεθηλυῖα,* μτχ. θηλ. τοῦ **πρκ.** τοῦ *θάλλω.*

τεθάλφθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *θάλπω.*

τέθαμμαι, -ψαι, -πται, παθ. πρκ. τοῦ *θάπτω,*

τεθάφαται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *θάπτω*

τεθάφομαι, τετελ. παθ. μελλ. τοῦ **θάπτω.**

τεθέαται, ἀντὶ **τέθεινται,** γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **τίθημι.**

τέθεικα, τέθειμαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ **τίθημι.**

τεθεμελίωτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **θεμελιόω.**

τέθηγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **θήγω.**

τέθηλα, πρκ. τοῦ **θάλλω**· γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. **τεθήλει.**

τεθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τίθημι.**

τέθηπα, πρκ. μετὰ σημασ. ἐνεστ. (ἀλλ' ἄνευ ἐν. ἐν χρήσει)· ὡς ἀμτβ., εἶμαι κατάπληκτος, μένω ἔκθαμβος, ἐκπλήσσομαι, θαυμάζω (ἐν χρήσει κυρ. κατὰ τὴν μτχ. **τεθηπώς**) ‖ ὡσ. ἐν τῷ ἐπ. ὑπερσ. **ἐτεθήπεα** (μετὰ σημ. πρτ.).— **II** ἐκ τῆς αὐτῆς ριζ. σχηματίζεται ὁ ἀόρ. β' **ἔτᾰφον** μετὰ τῆς μτχ. **τᾰφών** (=κατάπληκτος, ἔκθαμβος, ἀπροσβολωμένος). [δι' ἐτυμ. βλ. **θάμβος**].

τεθήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ **τίθημι.**

τεθλασμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **θλάω.**

τεθλιμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **θλίβω.**

τέθμιος, α, ον, δωρ. ἀντὶ **θέσμιος** (θλ. λ.)· θεσπισμένος, τεθειμένος, ὡρισμένος, νόμιμος, κανονικός, λατ. **solemnis** ‖ γεν: κῶς, πρέπων, ἁρμόδιος, ὀφειλόμενος.

τεθμός, ὁ (**τίθημι**), δωρ. ἀντὶ **θεσμός** (βλ. λ.)· τὸ τεθειμένον, (τε)θεσπισμένον, θεσμός, νόμος, ἔθος, ἔθιμον, διάταξις [**τεθμός** ‹λακ. ἀργ. **θε ʼμός**)· **τέθμιος** (λοκρ. **θέθμιον**)· δι' ἐτυμ. βλ. **θεσμός**].

τέθνᾰδι, προστ. πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθναίην, εὐκτ. πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνάκαμες, δωρ. ἀντὶ **τεθνήκαμεν,** α' πληθ. πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνᾰμέν, τεθνᾰμεναι, ἀπρφ. ἐπικ. πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνᾰναι, ἀπρφ. πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνᾶσι, ἀντὶ **τεθνήκασι,** γ' πληθ.πρκ.τοῦ **θνήσκω.**

τεθνειώς, δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ **τεθνεώς** (βλ. λ.).

τεθνεώς, -ῶτος, ὁ, μτχ. πρκ. τοῦ **θνήσκω**· θηλ. **τεθνεῶσα**· οὐδ. **τεθνεὼς** καὶ **τεθνεός.**

τέθνηκα, πρκ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνήξομαι, ἀττ. μελλ. τοῦ **θνήσκω.**

τεθνηώς, -ῶτος, ἐπ. ἀντὶ **τεθνεώς,** ἀρσ. καὶ οὐδ. μτχ. πρκ. τοῦ **θνήσκω**· ἐπ. γεν. **τεθνηότος,** αἰτ. **-ότα**· τὸ θηλ. ὅμως **τεθνηκυῖα** (ὡσεὶ ἐξ ἀρσ. **τεθνηκώς**).

τεθνώς, ποιητ. ἀντὶ **τεθνεώς.**

τεθορεῖν, κατ' ἀναβίπλ. ἀντὶ **θορεῖν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **θρώσκω**

τέθραμμαι, παθ. πρκ. τοῦ **τρέφω.**

τεθρ-ιππο-βάμων, -ονος, ὁ (**τέθριππος**+**βαίνω**)· ὁ ἐπιβαίνων (ἐποχούμενος) τεθρίππου (ἤτοι ἅρματος συρομένου ὑπὸ τεσσάρων ἵππων) ‖ ὁ ἡνίοχος τεσσάρων ἵππων.

τεθρ-ιππο-βάτης, -ου, ὁ (**τέθριππος** + **βαίνω**)· ὁ ἡνίοχος τεθρίππου, ὁ ὁδηγῶν τέθριππον (ἤτοι ἅρμα συρόμενον ὑπὸ τεσσάρων ἵππων).

τέθρ-ιππος, ον (**τέτταρα**+**ἵππος**)· ὁ συρόμενος ὑπὸ τεσσάρων ἵππων ἐζευγμένων παραπλεύρως, ὁ ἔχων τέσσαρας ἵππους ‖ ὡς οὐσ **τὸ τέθριππον** (ἐνν. **ἅρμα**)=τὸ ἅρμα τὸ συρόμενον ὑπὸ τεσσάρων ἵππων, ὡς καὶ νῦν τέθριππον ‖ **τέθριππον ἵππων** = τέσσαρες ἵπποι συνεζευγμένοι παραπλεύρως.

τεθρ-ιππο-τροφέω, μελλ. **-ήσω**· διατηρῶ τέθριππον, τρέφω τέσσαρας ἵππους διὰ τέθριππον ἅρμα· ἐκ τοῦ ἑπομ.

τεθρ-ιππο-τρόφος, ον (**τέθριππον** + **τρέφω**)· ὁ τρέφων τέσσαρας ἵππους διὰ τέθριππον ἅρμα, ὁ συντηρῶν τέθριππον ‖ **τεθριπποτρόφος οἰκία**=οἰκογένεια (πλουσία) δυναμένη νὰ διατρέφῃ ἵππους δι' ἀγῶνας ἁρματοδρομιῶν τεθρίππων (οἵτινες ἦσαν καὶ οἱ δαπανηρότεροι ὅλων τῶν ἄλλων).

τεθῦμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **θύω.**

τεθῠωμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **θυόω.**

τεῖ ἢ **τείη,** ποιητ. ἀντὶ **τε,** δωρ. αἰτ. ἑν. τῆς ἀντων. **σύ.**

τεῖδε, δωρ. ἀντὶ **τῇδε** (βλ. λ.).

τεῖν [ῑ], δωρ. ἑν. δοτ. ἀντὶ **σοί,** δοτ. τῆς ἀντων. **σύ.**

τεῖνα, ἐπ. ἀντὶ **ἔτεινα,** ἀόρ. α' τοῦ **τείνω.**

ΤΕΊΝΩ, μελλ. **τενῶ**· ἀόρ. α' **ἔτεινα**· πρκ. **τέτᾰκα** παθητ., **ἀόρ. ᾱ' ἐτάθην**· πρκ. **τέτᾰμαι**· ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσ. **τέτᾰτο,** γ' δυϊκ. **τετάσθην,** γ' πληθ. **τέταντο**· ὡς καὶ νῦν, τείνω, ἐκτείνω, ἁπλώνω, τεντώνω, **σφίγγω, τεντώνω** μὲ ὅλην μου τὴν δύναμιν : **τείνω τόξον**=τανύω τὸ τόξον, τὸ τεντώνω ἐντελῶς (ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἐλαστικότητα καὶ δύναμιν πρὸς ἐκσφενδόνισιν).— παθητ., τανύομαι (ἐκτείνομαι, τεντώνομαι) εἰς τὸ μὴ περαιτέρω (ἐντελῶς) ‖ **ἱστία τέτατο**=τὰ πανιὰ ἦσαν ἁπλωμένα τεντωτά, ἦσαν τανυσμένα ‖ **νηὸς πόδα τείνω**=διατηρῶ τεταμένον τὸ ἱστίον (ἁπλώνω, ἀνοίγω, τὸ πανί) ‖ **νὺξ τέταται βροτοῖσιν**=ἡ νὺξ εἶναι ἁπλωμένη ὑπεράνω τῶν θνητῶν.— **II** ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἁπλώνω κατὰ γῆς, καταρρίπτω χαμαί (ἐκτάδην, «προύμυτα»). — παθητ., ἐξαπλώνομαι, ρίπτομαι (καὶ παραμένω) ἐκτάδην χαμαί : **ταθεὶς ἐπὶ γαίῃ** = ἐξηπλωμένος (καταρριφθεὶς καὶ κείμενος) «φαρδὺς-πλατύς».— **III** μτφρ., τείνω (ἐντείνω) εἰς τὸ ἔπακρον, καταβάλλω συντόνους προσπαθείας.— παθητ., ἐντείνομαι εἰς τὸ ἔπακρον, εἶμαι ἔντονος, πεισματώδης, σφοδρός, δριμύς : **τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη**=ἡ μάχη εἶχεν ἐνταθῇ εἰς τὸ ἔπακρον (ἐμαίνετο πεισματώδης) ‖ **ἐν** τῷ παθητ. ὡσ. ἀγωνίζομαι, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, εἶμαι ἀνήσυχος, ἀδημονῶ, ἀγωνιῶ.— **IV** ἐπὶ χρόνου, παρατείνω τὸν χρόνον, ἐπιμηκύνω, «μακραίνω». 2) διευθύνω πρός τι σημεῖον, «σημαδεύω», σκοπεύω ‖ ὅθεν, σχεδιάζω, μελετῶ (ἔχω κατὰ νοῦν νὰ κάμω), κάτι.

Β' ὡς ἀμτβ., ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι (πρός...), ἔχω ἔκτασιν, φθάνω μέχρι... .— **II** ἀγωνίζομαι, προσπαδῶ, ἐπιδιώκω (νὰ κάμω κάτι...) ‖ γεν., ἐκτείνομαι, φθάνω, ἐξικνοῦμαι.— **III** ἀναφέρομαι, ἀνάγομαι, ἀνήκω, ἀφορῶ, εἴς τι (λατ. **spectare ad..., pertinere ad...**) : **τείνει εἰς σὲ**=αὐτὸ ἀναφέρεται εἰς σέ, ἔχει σχέσιν πρὸς σέ, ἀποβλέπει εἰς σέ, σὲ ἀφορᾷ. 2) **τείνω πρός τι(να)** = πλησιάζω εἴς τι(να), ὁμοιάζω πρός...

Ἔτυμ.: τείνω· μέσ. πρκ. **τέταμαι** (***te-tᾱ-**), κατ' αὐτὸν δὲ ἐσχηματίσθη καὶ ἐνεργ. πρκ. **τέτακα**, ρημ. ἐπίθ **τατός** (=σανσκ. **tatá-ḥ**, λατ. **tentus**)· ὁμηρ. ποιητ. **τεταίνω**, ἀόρ. **ἐτέτηνα**· **τάνυμαι, τανύω**· **τανυ-** ἐν συνθέτοις· **τανᾰός**· **τανεῖαι**· **ταινία**· **τάσις**· **τόνος** (= καὶ μουσικός τόνος, ἐν ᾗ ἐννοίᾳ σχετίζεται πρός τὸ λατ. **tonare** καὶ ἑλλ. **στένω**)· **τένων**· **τένος** (=τένων, νευρά) (= λατ. **tenus, -oris** = σπάγγος μὲ δηλιά)· **ἀ-τενὴς** (**ἀ-** ‹***sᾱ-**)· **εἰλι-τενής**· **τετανός**· **τέτανος**· **τείνω** ‹***ten-jω** : σανσκρ. **tanō-ti** (πρκ. **tatā́na, tatnḗ**) (=**τείνω**), **tán-** (ἔκτασις), **tána-ḥ** (κατιών), **tána-m, tánā** (οἱ ἀπόγονοι), **tāna-ḥ** (νῆμα, τόνος), **tánti-ḥ** (σειρά, σχοινίον), **tantu-ḥ** (νῆμα, σχοινίον κλπ.), **tantra-m** (ἡ τέχνη τοῦ ὑφαίνειν, τὸ ὑφάδι), **Ζενδ. tan-, tanaoiti** (ἐκτείνω), νεο-περσ. **tanīdan** (περιστρέφω, περικυκλῶ), ἀλβ. **ndéi** (τείνω, τεντώνω), λατ. **teneō**, πρκ. παλ-λατ. **tetinī** (=σανσκρ. **tatanḗ**), ὁμβρ. **tenitu** (=λατ. **teneto**), λατ. **tenor, -ōris** (δρόμος συνεχής), **tenus, -ōris** (σχοινίον...), **tendō**, πρκ. **tetendī**, ὁμβρ. **an-dendu, antentu** ‹***tend[e]tōd** (= λατ. **intendito, imponito**), πρβλ. σανσκρ. **tandatē** (χαλαροῦμαι), **tandrā, tandrí** (ἐξάντλησις, χαλάρωσις)· ἐξ ἰαπ. ***ten-d**, παλ-bret. **tinsit** (=λατ. **sparsit**), παλ-ιρλ. **tan** (***tanā**)=χρόνος, gaul. **Teni-genonia** (***teni-s**=τρυφερός), γοτθ. **panjan**, παλ-norr. **þenia**, ἀγγλοσαξ. **þenian, þennan**, παλ-γερμ. **denen, dennen** (ἐκτείνω), παλ-norr. **þinull** (τὸ ἄκρον σχοινίου δικτύου), παλ-σλαυ. **teneto** (σχοινίον), λιθ. **tį,stu, tinaũ, tìnti** (ἐξογκώνω), **tãnas** (ἐξόγκωμα), λεττ. **tinu tît** (πλέκω, συστρέφω, περιτυλίσσω), λιθ. **tiñklas** (νῆμα, **πλέγμα**)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***ten-** (τείνω).

τεῖος, ἐπίρρ., ἐπικ. ἀντὶ **τείως, τέως.**

τείρεα, ἐπικ. πληθ. τοῦ **τέρας**· τὰ οὐράνια σώματα, οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀστερισμοί [**τείρεα,** ὡσεὶ ἐξ ἑν. ὀνομ. **τεῖρος,** τό, ἀντὶ **τέρας**· ἀπαντᾷ μόνον κατὰ πληθ. : **τείρεα** ('Ιλ. Σ 485), δοτ. πληθ. **τείρεσιν** ('Ομηρ. ὕμνος VII 7), κατὰ μετρ. ἔκτασιν (πρβλ. αἰολ. **τερεῶν** παρ' 'Αλκ.)· σανσκρ. **tárā** (ἀστήρ), **Βαδ.** πληθ. **tārāḥ** (ἀστέρες), ἑλλ. **ἀστήρ,** (βλ. λ.).—' τὴν πρὸς τὸ **τέρας** συσχέτισιν δὲν τὴν δέχονται οἱ νεώτεροι].

ΤΕΊΡΩ, πρτ. **ἔτειρον**· ἀπαντᾷ μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ.

ἐνεργ. καὶ παθ.· τρίβω, προστρίβω, ἀποτρίβω, τρίβων ἐξαφανίζω ‖ μτφ., κατατρίβω, κατατρύχω, βασανίζω, ταλαιπωρῶ, καταπονῶ, κατεξαντλῶ.— παθητ., κατατρίβομαι, κατατρύχομαι, βασανίζομαι, δεινοπαθῶ.— ‖ ἀμτβ. ὑποφέρω μεγάλως, πάσχω πολύ.

Ἔτυμ.: τείρω (**τερϳω*)· **τέρετρον**· **τερηδών, -όνος**· **τέρην** (βλ. λ.)· **τέρυς** (ἰσχνός, λεπτός)· **τόρμος** (βλ. λ.)· **τόρνος** (βλ. λ.)· **τορὸς** (βλ. λ.)· **τορέω** (βλ. λ.)· ***τίτρημι, τιτράω**· **τετραίνω**· **τρῆμα**· **τρητός**· **τιτρώσκω**· **τρανὴς** (βλ. λ. λ.)· πρβλ. σανσκρ. **turá-ḥ** (τραυματισμένος), **átura-ḥ** (ἀσθενής), λατ. **terō** (πρκ. **trīvī**, ἐκ βάσ. **terī-**), πρβλ. **de-tri-mentum** (βλάβη, βλ. ἐν **τρίβω**), **tenebra** (τρύπανον), **teres, -etis, tarmes, -itis**, ἰρλ. **tarathar** (τρύπανον), gall. **taradr** (=λατ. **tenebra**), παλ-bret. **toreusit** (=λατ. **attrivit**), gall. **trewis**, παλ-γερμ. **drāen** (περιστρέφω), ἀγγλ. **throw**=ρίπτω, νεο-γερμ. **drehen**=στρέφω), **drāt**, νεο-γερμ. **draht** ἀγγλ-σαξ. **þráwan** (περιστρέφω), παλ-γερμ. **drāt**, ἀγγλ-σαξ. **þróed**, παλ-norr. **þráðr** (νῆμα, κλωστή), παλ-σλαυ. **tīra, trěti** (μεταχειρίζομαι), λιθ. **trinù trìnti** (μεταχειρίζομαι), λεττ. **truts** (***trantas**, ἰαπ. ***tro-n-to**) = ἀκόνη· πάντα ἐξ ἰαπ. ρίζ. ***ter-, *tere-, *terē-, *terə** (μεταχειρίζομαι, διατρυπῶ), ἤτις εἶναι πιθ. ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ρίζ. ***ter-** (ἀνοίγω δρόμον διὰ μέσου, περνῶ εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος), ἐν τῷ σανσκρ. **tárati** (διέρχομαι διὰ μέσου), μτχ. **tīrṇá-ḥ** (ὑπερβάς, ὑπερηδήσας), **tarmann-** ἑλλ. **τέρμα** (βλ. λ.), λατ. **terminus, -trāre** κλπ.· ἐπέκτασις τῆς ἰαπ. ρίζ. κατὰ ἐν **-d-** ἐν τῷ σανσκρ. **tardáti** (σχίζω, τρυπῶ), πρκ. **tatárda** καὶ **tīṛátti tardman-** (ὀπή, ἄνοιγμα, σχισμή), λιθ. **tréndu trendeti.**

τειχεσι-πλήτης, -ου, ὁ (**τεῖχος**+**πελάζω**)· ὁ προσεγγίζων εἰς τὰ τείχη (ὡς ἐχθρός), ὁ ἐφορμῶν κατὰ τῶν τειχῶν, ὁ βιαίως ἐπιτιθέμενος (ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως).

τειχέω, μελλ. **-ήσω** (**τεῖχος**)· κτίζω (ἐγείρω, οἰκοδομῶ) τείχη ‖ οἰκοδομῶ, κτίζω.— ‖ μτβ., περιβάλλω διὰ τείχους, τειχίζω, ὀχυρώνω διὰ τείχους(μετ' αἰτ.).

τειχ-ήρης, ες (**τεῖχος**+**ἀραρεῖν**)· ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς τειχῶν, ἐγκαθειργμένος διὰ τειχῶν, περι(τε)τειχισμένος, πολιορκούμενος.

τειχίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· ἀορ. α' **ἐτείχισα**· πρκ. **τετείχικα**· παθητ., πρκ. **τετείχισμαι**· γ' ἐν. ἰων. ὑπερσ. **τετείχιστο**· (**τεῖχος**)· οἰκοδομῶ (κτίζω, ἐγείρω) τεῖχος ‖ γεν., οἰκοδομῶ ‖ ἐν τῷ μέσῳ: **τειχίζομαι τεῖχος** =οἰκοδομῶ δι' ἐμαυτὸν τεῖχος ‖ τὸ γ' ἐν. παθητ. ὑπερσ. ἀπροσ. **τετείχιστο** = ὑπῆρχον οἰκοδομαί— ‖ περιτειχίζω, περιβάλλω (περικλείω) διὰ τείχους, ὀχυρώνω.— παθητ., περικλείομαι διὰ τείχους, ὀχυρώνομαι διὰ τειχῶν.

τειχίόεις, εσσα, εν (**τεῖχος**)· ὁ (τε)τειχισμένος, ὠχυρωμένος διὰ τειχῶν.

τειχίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **τεῖχος**· μικρὸν τεῖχος, περιτείχισμα, περίβολος ἰδιωτικῆς οἰκίας· ἡ ὑποκορ. σημασ. ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι **τειχίον** ἐλέγετο ἐπὶ τῶν περιβόλων (τοίχων) τῶν κτιζομένων πέριξ ἰδιωτικῆς οἰκίας, ἐν ᾧ **τεῖχος** ἐλέγετο ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως.

τείχισις, ἡ (**τειχίζω**)· ἡ περιτείχισις, τὸ κτίσιμον τείχους, ἡ ἀνέγερσις τείχους.

τείχισμα, τό (**τειχίζω**)· τὸ ἀνεγειρόμενον τεῖχος, ὀχύρωμα, φρούριον.

τειχισμός, ὁ (**τειχίζω**)·=**τείχισις** (βλ. λ.).

τειχο-δομέω, μελλ. **-ήσω** (**τειχοδόμος**)· οἰκοδομῶ (κτίζω, ἀνεγείρω) τεῖχος ἢ ὀχυρὸν (φρούριον).

τειχο-δόμος **ον** (**τεῖχος** + **δέμω**)· ὁ οἰκοδομῶν (κτίζων, ἀνεγείρων) τείχη.

τειχο-μάχέω, μελλ. **-ήσω** (**τειχομάχης**)· μάχομαι ἐναντίον τειχῶν, πολιορκῶ καὶ ἐφορμῶ κατὰ θέσεως ὠχυρωμένης διὰ τειχῶν ‖ **δυνατοὶ τειχομαχεῖν** =ἔμπειροι εἰς τὸ τειχομαχεῖν (δηλ. εἰς τὸ ἐκπορθεῖν τειχισμένας πόλεις).

τειχο-μάχης, -ου, ὁ (**τεῖχος**+**μάχομαι**)· ὁ ἐφορμῶν ἐναντίον τειχῶν ἢ γεν. ἐναντίον ὠχυρωμένων θέσεων ‖ πολιορκητής, μηχανικός, ὡς καὶ νῦν τειχομάχος.

τειχο-μαχία, ἰων. **-ίη,** ἡ (**τειχομαχέω**)· ὡς καὶ νῦν, τειχομαχία, ἐπίδειξις (ἔφοδος) ἐναντίον τειχῶν, πολιορκία πόλεως ὠχυρωμένης διὰ τειχῶν, μάχαι περὶ τὰ τείχη ‖ ὀνομασία τῆς δωδεκάτης βαψῳδίας τῆς Ἰλιάδος (***Μ***).

τειχο-μελής, ὲς (**τεῖχος**+**μέλος**)· ὁ τειχίζων (ἀνεγείρων τείχη) διὰ τῆς μουσικῆς, τ. ἔ. τῇ συνοδείᾳ μουσικῆς (ἐπὶ τῆς λύρας τοῦ Ἀμφίονος).

τειχο-ποιός, ὀν (**τεῖχος**+**ποιέω**)· ὁ ποιῶν (δηλ. κτίζων, ἀνεγείρων) τείχη ἢ ὀχυρώματα καθόλου ‖ οἱ **τειχοποιοὶ** ἐν Ἀθήναις ἦσαν ἄρχοντες ὑπέχοντες τὴν εὐθύνην τῆς συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως.

ΤΕΙ͂ΧΟΣ, -εος, τό· ὡς καὶ νῦν, τεῖχος, καὶ κυρ. τεῖχος πόλεως, περιβάλλον πόλιν ‖ **τειχέων κιθῶνες**=χιτῶνες (ἐνδύματα) ἐκ τειχῶν, τ. ἔ. τείχη ἀλλεπάλληλα, τὸ ἓν ἐντὸς τοῦ ἄλλου ‖ **τείχεα ῥῆξασθαι**=νὰ δημιουργήσουν ῥῆγμα εἰς τὸ τεῖχος, νὰ τὸ κρημνίσουν.—τὸ **τεῖχος** διαφέρει ἀπὸ τὰ **τοῖχος, τειχίον** ὅσον διαφέρουσι τὰ λατ. **murus, moenia** ἀπὸ τὸ **paries,** ἢ ὅσον τὸ τεῖχος (ἢ τὰ τείχη) πόλεως ἀπὸ τὸν τοῖχον (ἢ τοὺς τοίχους) οἰκίας.— ‖ παντὸς εἴδους ὀχύρωμα, φρούριον, ὀχυρὸν («κάστρο») ‖ πόλις ὠχυρωμένη διὰ τειχῶν, πόλις (τε)τειχισμένη ‖ πᾶς ὠχυρωμένος τόπος.

Ἔτυμ.: τεῖχος· **τειχίζω** (ἰων. **τειχέω**)· **τειχιόεις** (πρβλ. **Τειχιοῦσσα**, πλησίον τῆς Μιλήτου, παρὰ Θουκυδ.).—**τοῖχος**: σανσκρ **dēha-ḥ, dēha-m** (σῶμα, κορμός), **dēhī'** (τεῖχος, ἀνάχωμα), **dē'hmi** (ἐπιχρίω), **Ζενδ. -daēzaye·iti** (ἐπισωρεύω) (=σανσκρ. **dēhayati,** ἐνεργ. μτδ.), **uz-daēza-** (ἐπισώρευσις), **pa·iri-daēza** (κυκλικὸς περίβολος)› ἑλλ. **παράδεισος** (βλ. λ.), παλ-περσ. **didā-** (ὀχύρωμα), νεο-περσ. **diz dēz** (φρούριον), ἀρμ. **dizanel** (=**ἐπαθροίζομαι**), **dēz** (σωρός), θρᾳκ. **-διζος, -διζα** (φρούριον, ἀκρόπολις), λατ. **fingo, figura, figulus** (κεραμεύς), ὀσκ. **feihúss** (=λατ. **muros**), γοτθ. **þamma digandin** (=**τῷ πλάσαντι**), **gadigis** (=**πλάσμα**), **dáigs,** παλ-norr. **deig,** ἀγγλ-σαξ. **dáz,** παλ-γερμ. **teig** (ζύμη), γοτθ. **digrei** (=**ἀδρότης,** ἀφθονία), παλ-norr. **digr** (παχύς, μεγαλόσωμος), παλ-ρωσσ. **dĕžа** (***dĕz-jā** ‹ἰαπ. ***dhoiĝh-jā**)=σκάφη ζυμώματος, λιθ. **dizu, dẽztі, dizti** (κτυπῶ, ραβδίζω), παλ-σλαυ. **zĭdati** (οἰκοδομῶ), **zidь** (τεῖχος), λιθ. **zėdzu, zėstі** (σχηματίζειν)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***dheiĝh-** (ἀλείφω, ἐπιχρίω, φράττω διὰ κολλητικοῦ πηλοῦ, ζυμώνω, πλάθω, πηλοπλαθῶ)· βλ. καὶ **θιγγάνω.**

τειχο-φύλαξ, -ακος, ὁ (**τεῖχος**+**φύλαξ**)· ὁ φυλάττων τὰ τείχη, ὁ φρουρὸς τῶν τειχῶν, σκοπός, φρουρὸς (τοῦ τείχους).

τειχύδριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **τεῖχος**· μικρὸν τεῖχος, μικρὸν ὀχυρόν, μικρᾶς ἐκτάσεως ὠχυρωμένη θέσις.

τείως, ἐπιρρ. ἐπ. καὶ Ἰων., ἀντὶ **τέως** (βλ. λ.).

τέκε, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **τίκτω.**

τεκεῖν, τεκέσθαι, ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **τίκτω.**

τεκμαίρομαι, μελλ. **τεκμἄροῦμαι**· ἀόρ. α' **ἐτεκμηράμην**· ἀπιοθ. (**τέκμαρ**)· καθορίζω διὰ σημείου ἢ ὁρίου, δηλῶ, ἐμφαίνω, διατάσσω, ἀποφασίζω (μάλιστα ἐπὶ θεῶν καὶ τῆς Μοίρας) ‖ γενικῶς, ἐντέλλομαι, παραγγέλλω, παρατάσσω, διορίζω, προδιαγράφω ‖ ὁρίζω κατ' ἐμαυτόν, σχεδιάζω, ἀποφασίζω (νά..., μετ' ἀπρφ.).— ‖ ἐξ ὡρισμένων σημείων (καὶ δεδομένων) συνάγω (εἰκάζω, συμπεραίνω, σχηματίζω γνώμην, κρίνω) ‖ **τεκμαίρομαι τὰ καινὰ τοῖς πάλαι** =σχηματίζω γνώμην περὶ τῶν νέων βασιζόμενος ἐπὶ τῶν παλαιῶν συμβάντων ‖ **τεκμαίρομαι τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις**=εἰκάζω τὰ μέλλοντα στηριζόμενος εἰς τὰ παρελθόντα,— ‖ σπανίως ἀπαντᾷ καὶ ὁ ἐνεργ. τύπος **τεκμαίρομαι** = δεικνύω (φανερώνω) διὰ σημείου τινὸς (διὰ τεκμηρίου τινός).

ΤΕ͂ΚΜΑΡ, ἐπ. **τέκμωρ,** τό, ἄκλιτον· ὡρισμένον σημεῖον ἢ ὅριον, τέρμα, τέλος ‖ **Ἰλίου τέκμωρ** = τὸ τέλος (ἡ καταστροφὴ) τῆς Τροίας ‖ γενικῶς, συμπλήρωσις, ἀποπεράτωσις ‖ μτφρ., σκοπός, ἀποσκοπούμενον τέρμα.— ‖ ὡς τὸ **τεκμήριον** (βλ. λ.), ὡρισμένον σημεῖον, σταθερὸν σημεῖον (γνώρισμα), **ἀσφαλὴς ἀπόδειξις,** τεκμήριον, **ἐπίσημος ἔγγυησις.**

Ἔτυμ.: τέκμαρ, τέκμωρ· τεκμαίρω (ἀόρ. **ἐτέκμηρα**)· **τέκμαρ** ⟨**τέκσμαρ** ⟨ἰαπ. **qᵛeks-men-**: Ζενδ. **čašman-** (ὀφθαλμός), **čašāite** (διδάσκω, γνωρίζω), σανσκρ. **cákṣ-ate** (βλέπουσιν), ἐξ ἰαπ. ριζ. ***qveks-**, ἧτις ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ***qveḱ/ǧ-**, ***qvǧ̑k/ǧ-** ἐν τῷ σανσκρ. **kákṣate** (γίνομαι ὁρατός, ἐπιφαίνομαι, λάμπω, φεύγω), Ζενδ. **ākasat** (εἶδε, παρετήρησεν), παλ-σλαυ. **kaža.,, kazati** (δεικνύω, παροτρύνω), **u-kazŭ**= ἀπόδειξις.

τέκμαρσις, ἡ (**τεκμαίρομαι**)· τὸ κρίνειν καὶ συμπεραίνειν ἐξ ὡρισμένων σημείων (δεδομένων) ‖ γενικῶς, ἡ ἀποδεικτικότης, ὁ τρόπος τοῦ ἐλέγχειν καὶ ἀποδεικνύειν.— ‖ ἡ δεξιότης εἰς τὸ τεκμαίρεσθαι, ὀξύνοια, ἀγχίνοια.

τεκμηράμην, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ **τεκμαίρομαι.**

τεκμήριον, τὸ (**τεκμαίρομαι**)· ὡς τὸ **τέκμαρ** (βλ. λ.), βέβαιον σημεῖον, ἀσφαλὴς ἀπόδειξις, ἀσφαλὲς γνώρισμα ‖ **«τεκμήριον δὲ»** εἶναι συνηθεστάτη περίφρασις ἀπαντῶσα συχνότατα ὡς ἀνεξάρτητος πρότασις (προεξαγγελτικὴ παράθεσις), μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπακολουθεῖ ἡ κυρίως ἀπόδειξις εἰσαγομένη διὰ τοῦ **γὰρ** ἢ διὰ τοῦ **ὅτι** ἢ καὶ ἀσυνδέτως [=ἀπόδειξις δέ (τούτου) εἶναι... ἢ: ὡς ἀπόδειξις δέ χρησιμεύει (τὸ ἑξῆς)].— ‖ ἐν τῇ Λογικῇ, ἀναντίρρητος ἀπόδειξις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **σημεῖον,** ὅπερ δὲν ἐνέχει τόσην ἀσφάλειαν καὶ βεβαιότητα.

τεκμηριόω, μελλ. **-ώσω** (**τεκμήριον**)· ἀποδεικνύω διὰ τεκμηρίων, παρέχω ἀποδείξεις, ἀποδεικνύω κατὰ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφισβήτησιν.— μέσον, ὡς τὸ **τεκμαίρομαι** (βλ. λ.), συμπεραίνω ἐπὶ τῇ βάσει ἀσφαλῶν σημείων.

τεκνΐδιον, τό=**τεκνίον** (βλ. λ.).

τεκνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **τέκνον** (βλ. λ.), μικρὸν τέκνον «παιδάκι».

τεκνο-γονέω (**τεκνογόνος**)· γεννῶ τέκνα, τεκνοποιῶ.

τεκνο-γονία, ἡ (**τεκνογονέω**)· ὡς καὶ νῦν, τεκνογονία, τεκνοποιΐα, τὸ γεννᾶν τέκνα.

τεκνο-γόνος, **ον** (**τέκνον**+***γένω**)· ὁ γεννῶν τέκνα, ὁ τεκνοποιῶν, παιδοποιός.

τεκνο-κτόνος, **ον** (**τέκνον**+**κτείνω**)· ὁ ἀποκτείνων τέκνα, παιδοκτόνος.

τεκν-ολέτειρα, ἡ (**τέκνον**+**ὄλλυμι**)· ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, ἡ ἀπολέσασα (κατ' ἄλλους, ἡ φονεύσασα) τὰ τέκνα της.

τέκνον, **-ου,** τὸ (**τεκεῖν, τοῦ τίκτω**)· τὸ τεχθέν, τὸ γεννηθέν, τὸ γεννώμενον, τὸ νεογνόν, ὁ γόνος, ὡς καὶ νῦν τέκνον (υἱὸς ἢ θυγάτηρ) ‖ συχνὰ ἐπὶ προσφωνήσεως ἐκ μέρους γεροντοτέρων πρὸς νεωτέρους τὴν ἡλικίαν: **τέκνον (ἐμόν)**=ὡς καὶ νῦν, τέκνον μου, «παιδί μου» ‖ ἐνίοτε μετὰ ὀρσ. ἐπιθ.: **φίλε τέκνον** (= ἀγαπημένο μου παιδί). 2) ὡσ. καὶ ἐπὶ ζῴων, τὸ μικρὸ (ἢ τὰ μικρὰ) τοῦ δεῖνα ζῴου (ἢ καὶ δι' ὑποκορ. καταλήξ. εἰς «-άκι, -πουλο»).

Ἔτυμ.: τέκνον: παλ-norr. **þegn** (μεγιστάν, ἀπελεύθερος, ἐλεύθερος ἄνθρωπος), ἀγγλ-σαξ. **þez(e)n,** **þén** (δοῦλος, θεράπων, ποιητ. ἥρως, πολεμιστής), παλ-γερμ. **degan,** μεσ-γερμ. **degen** (δμ. σημ.), σανσκρ. **tákma** (τέκνον, ἀπόγονος)· ἐξ ἰαπ. ***teg-**: βλ. καὶ **τίκτω, ἀόρ. τεκεῖν.**

τεκνο-ποιέω, μελλ. **-ήσω** (**τεκνοποιός**)· ὡς καὶ νῦν, τεκνοποιῶ, τίκτω (γεννῶ) τέκνα, παιδοποιῶ, «κάμνω παιδιά» (ἐπὶ γυναικὸς πάντοτε ὡς ἐνεργ.).— ἐν τῷ **μέσῳ, ἐπὶ τοῦ πατρός,** ἀποκτῶ τέκνα ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἐν τῷ μέσῳ, ἀνατρέφω τέκνα.

τεκνο-ποιΐα, ἡ (**τεκνοποιέω**)· ὡς καὶ νῦν, τεκνοποιΐα, τὸ γεννᾶν τέκνα, ἡ ἀπόκτησις παιδίων, παιδοποιΐα.

τεκνό-ποινος, **ον** (**τέκνον**+**ποινή**)· ὁ ἐκδικούμενος τὰ τέκνα.

τεκνο-ποιός, **ὁν** (**τέκνον** + **ποιέω**)· ὁ ποιῶν (ἢ ποιοῦσα) τέκνα, ὁ τεκνοποιῶν (ἐπὶ πατρός), ἡ τίκτουσα τέκνα (ἐπὶ μητρός), παιδοποιός.

τεκνο-σπορία, ἡ (**τεκνοσπόρος, τέκνον**+**σπείρω**)· **τὸ σπείρειν τέκνα,** ἡ σπορὰ τέκνων, ἡ παιδοποιΐα, **τεκνοποιΐα.**

τεκνο-τροφέω, μελλ. **-ήσω** (**τέκνον**+**τρέφω**)· τρέφω τέκνα, ἀνατρέφω τέκνα.

τεκνοῦς, **οῦσα, οῦν** (**τέκνον**), συνῃρ. ἀντὶ **τεκνόεις, εσσα, εν**· ὁ ἔχων τέκνα, ὁ ἀποκτήσας τέκνα.

τεκνο-φᾶγος, **ον** (**τέκνον**+**φαγεῖν**)· ὁ ἐσθίων (τρώγων) τὰ τέκνα του.

τεκνο-φονέω (**τεκνοφόνος**)· φονεύω τὰ τέκνα.

τεκνο-φόνος, **ον** (**τέκνον**+***φένω**)· ὁ φονεύων τὰ τέκνα, ὁ φονεὺς τῶν τέκνων.

τεκνόω, μελλ. **-ώσω** (**τέκνον**)· ἐφοδιάζω μὲ τέκνα, παρέχω τέκνα.— ‖ γεννῶ (παράγω, σπείρω, ἀποκτῶ) τέκνα, τεκνοποιῶ (ἐπὶ πατρός).— ἐν τῷ μέσῳ, ἐπὶ μητρός, τίκτω τέκνα, «γεννοβολῶ» ‖ μτφρ., **χθὼν ἐτεκνώσατο τέκνα**=ἡ Γῆ ἔκαμε νὰ ἀναβλαστήσουν τὰ τέκνα της ‖ ὡσ. ἐπὶ πλούτου κλπ.—**παθητ.** τίκτομαι, γεννῶμαι.

τέκνωσις, **-εως,** ἡ (**τεκνόω**)· ἡ γέννησις τέκνων, ἡ ἀπόκτησις τέκνων.

τέκοιεν, γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **τίκτω.**

τέκον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ **τίκτω.**

τέκος, **-εος,** τό, ἐπ. δοτ. πληθ. **τέκεσσι, τεκέεσσι (τεκεῖν)**· ποιητ. ἀντὶ **τέκνον** (βλ. λ.).

τεκταίνομαι, ἀποθ. (**τέκτων**)· κυρ. ἐπὶ τέκτονος, κατασκευάζω, «φτιάνω», κτίζω, οἰκοδομῶ, συναρμόζω ‖ μτφρ., σχεδιάζω, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, χαλκεύω, δολοπλοκῶ, μηχανορραφῶ.— ‖ παρὰ μτγν. ἀπαντᾷ καὶ ὡς ἐνεργ. μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ. ‖ ὅθεν ἐν τῷ παθ., κατασκευάζομαι, καὶ μτφρ., ἐπινοοῦμαι, σχεδιάζομαι, χαλκεύομαι: **τὰ τεκταινόμενα** (ὡς καὶ νῦν).

τεκτήναιτο, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **τεκταίνομαι.**

τεκτήνατο, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **τεκταίνομαι.**

τεκτονεῖον, τὸ (**τέκτων**)· τὸ ἐργαστήριον τοῦ τέκτονος, ξυλουργεῖον.

τεκτονικός, **ή, όν** (**τέκτων**)· ὁ ἀνήκων (ἢ ἁρμόζων) εἰς τέκτονα, ὁ ἠσκημένος (δεξιός, ἔμπειρος) εἰς τὸ οἰκοδομεῖν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ τεκτονικὸς**=ὁ καλὸς ξυλουργός ‖ **ἡ τεκτονικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)=ἡ ξυλουργική.

τεκτοσύνη, ἡ (**τέκτων**)· ἡ τέχνη τοῦ τέκτονος, ἡ τεκτονική, ἡ ξυλουργική, ἡ οἰκοδομική.

τέκτων, **-ονος,** ὁ· ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ ξύλου γενικῶς, ὁ κατασκευαστὴς ἔργων ἐχόντων ὡσὰν τὴν ξυλείαν, ξυλουργός («μαραγκός»), λεπτουργός, ἐπιπλοποιός, ἀλλὰ καὶ ὁ οἰκοδόμος, ἀρχιτέκτων, κτίστης, ναυπηγός ‖ **νηῶν τέκτων**=ναυπηγός. 2) πᾶς ἐργάτης, ἢ χειρώναξ, ἢ ἀσκῶν οἱανδήποτε τέχνην (γλυπτικὴν π.χ.) ‖ ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ τῶν ποιητῶν: **τέκτονες ἐπέων** ἢ **ὕμνων**=οἱ ποιηταί, οἱ στιχοπλόκοι.— ‖ μτφρ., ὁ ἐπινοητής, ὁ σχεδιαστής, ὁ μηχανορράφος, συνωμότης ‖ γενικῶς, δημιουργός, αἴτιος, πρωτουργός.

Ἔτυμ.: τέκτων=σανσκρ. **tákṣan-**, Ζενδ. **tašan-** (δημιουργός), πρβλ. σανσκρ. **tákṣati, tā́ṣṭi(** ⟨***tēkϑ-ti**) (=ξυλουργῶ, οἰκοδομῶ, κατασκευάζω), **táṣṭar-** (τέκτων)=λατ. **textor,** Ζενδ. **taš-** (κόπτω, ψαλιδίζω), **taša** (πέλεκυς), λατ. **texō** (ὑφαίνω, πλέκω, οἰκοδομῶ), **tela** (ὕφασμα) ⟨***teksla, subtemen** (ὑφάδι), **testa** (μαγειρικὰ σκεύη), παλ-ιρλ. **tal** (σκέπαρνον), παλ-γερμ. **dehsala** (πέλεκυς), **dahs** (ψήκτρα), μεσ-γερμ. **dehsen** (κοπανίζω λινάρι), λιθ. **taszy'ti** (ἀποκόπτω, κλαδεύω), παλ-σλαυ. **tesati** (=λατ. **caedere**), **tesla** (πέλεκυς), **tesŭ** (δοκός)· ἐξ ἰαπ. ***tekϑ** (ξυλουργῶ, πελεκῶ)· παράγωγα: θηλ. **τέκταινα** ⟨***τεκτϑ-ja**: σανσκρ. **takṣṇī́, τεκταίνω, τέχνη** (***τεκσνᾱ**).

τεκών, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **τίκτω.**

ΤΕΛΑ͂ΜΩΝ, **-ῶνος,** ὁ· πλατὺς δερμάτινος ἱμάς, κατάλληλος διὰ νὰ ὑποβαστάσῃ ὁ,τι δήποτε, δερμάτινον λωρίον, δερματίνη ζώνη, ἐξ ἧς ἐκρέματο ἡ ἀσπίς, ἢ τὸ ξίφος. 2) πλατὺς λινοῦς ἐπίδεσμος, χρησιμοποιούμενος εἰς ἐπίδεσιν πληγῶν ‖ ὡσ. μακρὸν στενὸν λινοῦν ὕφασμα (**εἶδος «φασκιᾶς»**), διὰ τοῦ ὁποίου περιετυλίσσοντο αἱ Αἰγυπτιακαὶ μομμίαι.

Ἔτυμ.: τελαμών, -ῶνος (***telə-**)⟩ λατ. **telamōn** (παρὰ Βιτρ.), πρβλ. **Telamō**=**Atlas,** πληθ. **Ἄτλαντες** παρὰ Βιτρ. ἐκ ριζ. **τλα—,** περὶ ἧς βλ. ἐν ***τλάω.**

τελέεις, **εσσα, εν**· βλ. **τελήεις.**

ΤΕΛΕ'ΘΩ· γ' ἐν. ἰων. πρτ. **τελέθεσκε**· προβαίνω, ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι εἰς τὸ εἶναι || ὄθεν, γίνομαι, εἶμαι, ὑπάρχω [**τελέθω** (*τϝελ-)· δι' ἐτυμ. βλ. **πέλω, πέλομαι**].

τέλειον, τό (**τέλειος**)· πλῆρες συμπόσιον, βασιλικὸν συμπόσιον.

τέλειος ἢ **τέλεος,** **α, ον,** παρ' ἀττ. ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**τέλος**)· ὁ φθάσας εἰς τὸ ὡρισμένον τέλος, εἰς ἀκμήν, ἐντελής, πλήρης, ὡς καὶ νῦν τέλειος, ὁλόκληρος, ἀκέραιος || ἐπὶ θυμάτων (τῶν θυσιῶν), ὁ ἄνευ μώμου (ἐλαττώματος), ἀρτιμελής, ἄμεμπτος, ἀλώβητος || ἁλλ' ὅμως, ἐπὶ θυσιῶν, **τέλεια ἱερὰ**=θυσίαι πλήρεις (ἢ ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ ἢ ἀπὸ ἀπόψεως πασῶν τῶν νομίμων τελετῶν). **2)** ἐπὶ ζώων (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνθρώπων), ὁ φθάσας εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας του, ὁ ἀκμαῖος, ὥριμος τὴν ἡλικίαν || **τέλειος ἀνὴρ**=ὁ ἄγων τὴν ὥριμον ἡλικίαν τοῦ ἀνδρός, «σωστὸς ἄνδρας» (καὶ ὄχι πλέον ἀνήλικος ἢ καὶ ἔφηβος), λατ. **adultus** || ὄθεν, τέλειος εἰς τὸ εἶδός του, τελείως κατηρτισμένος, μηδεμίαν ἔλλειψιν ἔχων, ὡς καὶ νῦν τέλειος. **3)** ἐπὶ ἀριθμῶν, κ.τ.ὁ., πλήρης, συμπεπληρωμένος. **4)** ἐπὶ ἐνεργειῶν, πράξεων κ.τ.ὁ., τελειωμένος, τετελεσμένος || ἐπὶ εὐχῶν, προσευχῶν κ.τ.ὁ., ἐκπληρωθείς, ἐκτελεσθείς, πραγματοποιηθείς || ὡσ. καθωρισμένος, προαποφασισμένος.— **II** ὡς ἐνεργ., ὁ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ ἀγάγῃ τι εἰς πέρας, ὁ ἐκπληρῶν, ὁ ἐκτελῶν, ὁ συντελῶν, ὁ τελειωτὴς || **ἀρὰ τελεία**=κατάρα κατορθώνουσα τὴν ἐκπλήρωσίν της («ποὺ μόνη της φέρνει τὸ ἀποτέλεσμά της»). **2)** ὁ ἱκανὸς νὰ πράξῃ τι ἢ νὰ προκαλέσῃ τι || **τέλειος ἀνὴρ**=λατ. **pater familias,** ἀρχηγὸς οἰκογενείας, οἰκογενειάρχης, οἰκοδεσπότης, μὲ πλήρη ἐξουσίαν.

τελειότης, **-ητος,** ἡ (**τέλειος**)· ὡς καὶ νῦν, τελειότης, τὸ τέλειον, ἡ ἐντέλεια || ἡ πληρότης, συμπλήρωσις, ἀκεραιότης.

τελειόω ἢ **τελεόω,** μελλ. **-ώσω** (**τέλειος**)· ποιῶ τι τέλειον, τὸ καθιστῶ τέλειον, τὸ τελειοποιῶ || ἐγκαινιάζω, καθιερώνω, τι.— **II** συμπληρώνω τι, τὸ ἀποτελειώνω, τὸ ἐκτελῶ || καθιστῶ τι ἐπιτυχές, ἀποτελεσματικόν. **2)** γενικῶς, ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ, κατορθώνω, πραγματοποιῶ.

τελεῖται, γ' ἐν. παθ. ἐν. καὶ μέσ. μελλ. τοῦ **τελέω.**

τελείω, ἐπ. ἀντὶ **τελέω.**

τελείωσις, ἡ **τελέωσις,** ἡ (**τελειόω**)· τελειοποίησις, ἀποτελείωσις, ἀπεράτωσις, συμπλήρωσις, λατ. **perfectio, consummatio.**

τελειωτής, **-οῦ,** ὁ (**τελειόω**)· ὁ τελειοποιῶν, ὁ ἀπεράτων.

τελεό-μηνος, **ον** (**τέλεος**+**μήν**)· ὁ συμπληρώσας τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν μηνῶν || **τελεόμηνος ἄρτος**=πλῆρες δωδεκάμηνον διάστημα | **τελεόμηνον τέκνον**=τέκνον ἔχον συμπληρώσει τὸ ἐννεάμηνον διάστημα τῆς κυοφορίας του.

τέλεον, ἐπ. πρτ. τοῦ **τελέω.**

Τελέοντες, οἱ· μία τῶν ὀρχικῶν τεσσάρων φυλῶν τῆς Ἀττικῆς (πρβλ. **τελέω** II)· οἱ πληρώνοντες, οἱ γεωργοὶ || ἢ, (ἐκ τοῦ **τελέω** III) οἱ τελοῦντες τὰς ἑορτάς, οἱ ἱερεῖς.

τέλεος, **α, ον** (**τέλος**)=**τέλειος** (βλ. λ.).

τελεσθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τελέω.**

τέλεσμα, **-ατος,** τὸ (**τελέω** II)· τὸ **τελούμενον, τέλος** (βλ. λ.), φόρος || πληρωμή, καταβολὴ καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, δαπάνη, ἔξοδον.

τέλεσσα, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ **τελέω.**

τελεσσι-δώτειρα, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **τελεσιδ-** (**τέλος**+**δίδωμι**)· ἡ **διδοῦσα τέλος,** δηλ. ἡ συμπληροῦσα, ἐκτελοῦσα, πραγματοποιοῦσα (ἐπίθ. τῆς Μοίρας).

τελεσσί-φρων, **-ονος,** ὁ, ἡ, ἐπ. ἀντὶ **τελεσίφρων** (**τελέω**+**φρήν**). ὁ ἐκτελῶν πλήρως τὴν θέλησίν του (τὴν πρόθεσίν του, τὴν ἀπόφασίν του).

τελεστήριον, τὸ (**τελέω**)· ὡς καὶ νῦν, τελεστήριον, τόπος ἱεροτελεστίας, τόπος μυήσεως (μυσταγωγίας).— **II** ἐν τῷ πληθ. **τὰ τελεστήρια** (ἐνν. **ἱερά**)= εὐχαριστήριος θυσία δι' εὐτυχῆ ἔκβασιν ὑποθέσεώς τινος.

τελεστής, **-οῦ,** ὁ (**τελέω**)· ἄρχων τις. **2)** ἱεροτελεστής, καθαγιαστής, μυσταγωγός, ἱερεύς.

τελέστωρ, **-ορος,** ὁ, ποιητ. ἀντὶ **τελεστὴς** (βλ. λ.), ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.

τελεσ-φορέω, μελλ. **-ήσω** (**τελεσφόρος**)· φέρω τὸν καρπὸν εἰς πλήρη ὡριμότητα, καρποφορῶ τελείως || γεν., τελειοποιῶ τι, τὸ καθιστῶ τέλειον.— **II** πληρώνω τὸ καθιερωμένον **τέλος** (φόρον, δασμόν)·

τελεσ-φόρος, **ον** (**τέλος**+**φέρω**)· ὁ φερόμενος εἰς τέλος, ὁ ἐρχόμενος εἰς τέλος, ὁ περατούμενος, ὁ συμπληρούμενος (ὁ συμπληρωθείς), ὁ πλήρης: **τελεσφόρος ἐνιαυτὸς**=τὸ διάστημα ἑνὸς πλήρους ἔτους.— **II** ἐνεργ. ὁ φέρων εἰς τέλος, ὁ φέρων εἰς πέρας, ὁ συμπληρῶν, ὁ ἐκτελῶν, ὁ ἀποπερατώνων: **Μοῖρα τελεσφόρος** (ἡ πραγματοποιοῦσα τὰς ἀποφάσεις της). **2)** ὁ φέρων καρπὸν εἰς ὡρισμένην ἐποχήν, ἢ ὁ φέρων τὸν καρπὸν εἰς πλήρη ὡριμότητα, ὁ συντελῶν εἰς τὴν ὡριμότητα. **3)** ὁ κυβερνῶν, ὁ ἔχων τὸν ἔλεγχον (τὴν διεύθυνσίν) τινος.

τελετή, ἡ (**τελέω**)· ἡ τελείωσις, ἡ τελειοποίησις || ἡ μύησις εἰς τὰ μυστήρια, ἡ μυσταγωγία, ὁ ἑορτασμὸς τῶν μυστηρίων.— **II** ἐν τῷ πληθ., τὰ τελούμενα κατὰ τὰ μυστήρια, αἱ μυστηριακαὶ τελεταί, τὰ ὄργια || πᾶσα θρησκευτικὴ ἑορτή, ἑορτασμός.

τελεύμενος, ἰων. μτχ. μέσου μελλ. (ἐν παθητ. ἐνν.) τοῦ **τελέω.**

τελεῦντι, δωρ. ἀντὶ **τελοῦσι,** γ' πληθ. τοῦ **τελέω.**

τελευταῖος, **α, ον** (**τελευτή**)· ὡς καὶ νῦν, τελευταῖος, ὁ πρὸς τὸ τέλος, ἔσχατος, ὕστατος, λατ. **ultimus, extremus.** **2)** μτφρ., ἔσχατος, χείριστος, δεινότατος, ἄκρος, ὑπερβολικός.— **II** τὸ οὐδ. **τὸ τελευταῖον** ὡς **ἐπίρρ.** (=τὴν τελευταίαν φοράν, τὸν τελευταῖον καιρόν, ἐσχάτως, τελευταίως). **2)** εἰς τὸ τέλος, εἰς τὴν τελευταίαν θέσιν.

τελευτάω, μελλ. **-ήσω**· πρκ. **τετελεύτηκα**· μέσ. μελλ. **τελευτήσομαι** (ἐν παθ. ἐνν.)· παθητ., ἀόρ. α' **ἐτελευτήθην**· πρκ. **τετελεύτημαι**· (**τελευτή**)· φέρω εἰς τέλος, τελειώνω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ, λατ. **perficere** || ἐπικυρῶ.— παθητ. ἐκτελοῦμαι, ἐκπληροῦμαι, γίνομαι, συμβαίνω.— **II** **τελευτῶ τὸν βίον, τελευτῶ τὸν αἰῶνα**=φέρω εἰς τέλος τὴν ζωήν μου, δέτω τέρμα εἰς τὴν ζωήν μου, τελειώνω τὴν ζωήν μου, τ. ἔ. ἀποδνήσκω (ἢ καὶ αὐτοκτονῶ) || ἀπολ. **τελευτῶ**= ἀποδνήσκω, «πεθαίνω» || **τελευτῶ ὑπό τινος**=φονεύομαι ὑπό τινος (ἀποδνήσκω διὰ χειρὸς ἄλλου τινός) || καὶ μετὰ γεν., **τελευτῶ βίου** (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **παύομαί τινος**)=παύω νὰ ζῶ. **2)** ἀμτβ., ἔρχομαι (φθάνω) εἰς τέλος, τελειώνω, λατ. **finire**: ἡ, **ναυμαχία ἐτελεύτησεν ἐς νύκτα**=ἐτελείωσεν (ἐτερματίσθη) «κατὰ τὸ σούρουπο» | **αἱ εὐτυχίσι ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν**=ἡ «Τύχη» ἔφθασεν εἰς αὐτὸ τὸ τέλος (εἰς αὐτὸ κατέληξεν). **3)** ἡ μτχ. ἐν. **τελευτῶν** μετὰ ρημ. ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν ἐπιρρ. ἐνν., ἐν τέλει, εἰς τὸ τέλος, ἐπὶ τέλους: **τελευτῶν ἔλεγε** =ἐν τέλει (εἰς τὸ τέλος) ἔλεγε | **κἂν ἐγίγνετο πληγὴ τελευτῶσα**=καὶ εἰς τὸ τέλος «δὰ ἔπεφτε ξύλο» (δὰ κατέληγε τὸ πρᾶγμα εἰς συμπλοκήν).

τελευτέω, ἰων. ἀντὶ **τελευτάω,** μτχ. **τελευτέοντες.**

τελευτή, ἡ (**τελέω, τέλος**)· τὸ φέρειν τι εἰς τέλος, ἐκτέλεσις, ἐκπλήρωσις, συμπλήρωσις.— **II** τέλος, τέρμα (ἀντίθ. τῷ **ἀρχὴ**) || **βίου τελευτή**=τὸ τέλος (τέρμα) τῆς ζωῆς, θάνατος || ὡσ. καὶ ἀπολ. **τελευτή**=τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος || ὡσ. **θανάτοιο τελευτή** =τὸ τέλος ὃ ἐπιφέρει ὁ θάνατος (λατ. **mortis exitus**) || **ἐς τελευτὴν**=εἰς τὸ τέλος, κατὰ τὸ τέλος, ἐν τέλει, ἐπὶ τέλους || ἐν τῷ πληθ., τὰ ἄκρα, τὰ ὅρια, τὰ σύνορα (ἐπὶ χώρας π. χ.) || μτφρ., τὸ τέλος, τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ ἔκβασις, πράγματός τινος (ἐνεργείας κ.τ.ὁ).

τελέω, ἐπ. καὶ **τελείω**· μελλ. **τελέσω,** ἐπ. **τελέσσω,** ἰων. **τελέω** καὶ συνῳδ. **τελῶ**· ἀόρ. α' **ἐτέλεσα,** ἐπ. **τέλεσσα**· πρκ. **τετέλεκα.**— παθητ., **τελέομαι,** ἐπ. **τελείομαι**· μέσ. μελλ. ἐν παθ. ἐνν., **τελέσομαι,** ἐπ. **τελέσσομαι** καὶ συνῳδ. **τελοῦμαι**· ἀόρ. α' **ἐτελέσθην**· πρκ. **τετέλεσμαι**· (**τέλος**)· φέρω εἰς τέλος, φέρω εἰς πέρας, ἀποτελειώνω, συμπληρώνω, ἐκπληρῶ || γενικῶς, ἐκτελῶ, διενεργῶ, πραγματοποιῶ, κάμνω, λατ. **per-**

ficere ‖ τηρῶ τὸν λόγον μου, ἐκπληρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου ‖ μετὰ δοτ. προσ., ἐκπληρῶ (ἐκτελῶ) τι χάριν τινός, «τοῦ κάμνω τὴν χάριν», παρέχω εἷς τινα τὴν ἐκπλήρωσιν πράγματός τινος ‖ γεν., ἀπεργάζομαί τι, τὸ ἀποτελειώνω.— παθητ., συμπληροῦμαι, ἐκπληροῦμαι, ἐκτελοῦμαι, πραγματοποιοῦμαι ‖ γίνομαι, συμβαίνω ‖ μτχ. πρκ. *τὸ καὶ τετελεσμένον ἔσται* =πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὰ πραγματοποιηθῇ ἐπίσης. **2)** καθιστῶ τι τέλειον, τὸ τελειοποιῶ, τὸ φέρω εἰς ὡριμότητα. **3)** φέρω τι εἰς τέλος, τὸ τελειώνω, τὸ ἀποπερατώνω, τὸ ἀποτελειώνω ‖ ἐν τῷ παθητ., φέρομαι εἰς τέλος, ἀποπερατώνομαι, ἀποτελειώνομαι. **4)** ἐνίοτε ἀμτβ., ὡς τὸ *τελευτάω*, ἔρχομαι (φθάνω) εἰς τέλος, ἀποβαίνω (κατά τινα τρόπον) ‖ ὡσ. *τελῶ εἷς τινα τόπον* (ἐνν. *τὴν ὁδόν*)=τελειώνω τὸν δρόμον μου (τὴν πορείαν μου) εἷς τινα τόπον, τ. ἔ. φθάνω εἷς τινα τόπον.— ■ πληρώνω (ἀποτίνω, καταβάλλω) τὰ χρέη μου ἢ τοὺς ὀφειλομένους φόρους, πληρώνω φόρον (δασμόν), πληρώνω χρέος ‖ γενικῶς, δαπανῶ, ἐξοδεύω.— παθητ., ἐπὶ χρήματος, πληρώνομαι, καταβάλλομαι, δαπανῶμαι, ἐξοδεύομαι ‖ παθ. ἐπὶ προσώπων, φορολογοῦμαι, ὑπόκειμαι εἰς ὑποχρέωσιν καταβολῆς φόρων. **2)** ἐπειδὴ ἐν Ἀθήναις κ. ἀ. οἱ πολῖται διῃροῦντο εἰς τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐταξινομοῦντο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περιουσιακῆς των καταστάσεως, *τελῶ*=εἶμαι κατατεταγμένος (ταξινομημένος) εἰς ὡρισμένην φορολογικὴν τάξιν, ἀνήκω εἰς..., ὑπολογίζομαι μεταξὺ τῶν..., λατ. **censeri inter...**: *τελῶ εἰς ἱππέας*=φορολογικῶς ἀνήκω εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἱππέων (καὶ ἐπομένως ὑπόκειμαι εἰς ὅλας τὰς πρὸς τὴν πόλιν φορολογικὰς ὑποχρεώσεις τῆς τάξεως ταύτης ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πόλεων, *τελῶ εἰς Ἕλληνας, τελῶ εἰς Βοιωτοὺς*=ἀνήκω εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀνήκω εἰς τοὺς Βοιωτούς (ὑπολογίζομαι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, μεταξὺ τῶν Βοιωτῶν) ‖ *εἰς ἀστοὺς τελῶ*= ἀνήκω εἰς τοὺς ἀστούς, θεωροῦμαι ἀστός, γίνομαι πολίτης ‖ *εἰς ἄνδρας τελῶ*=φθάνω εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν, γίνομαι ἀνήρ.— ■ ποιῶ τινα τέλειον, τὸν καθαγιάζω, τὸν μυῶ (τὸν εἰσάγω) εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ, μυσταγωγῶ.— παθητ., μυοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια, λατ. **initiari**: *Διονύσῳ τελεσθῆναι* νὰ μυηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Διονύσου ‖ μετ. αἰτ. *τελεσθῆναι Βακχεῖα* = νὰ μυηθῇ εἰς τὰς Βακχικὰς τελετουργίας. **2)** *τελῶ ἱερά* = ὡς καὶ νῦν, τελῶ ἱερὰς τελετάς, ἐκτελῶ ἱεροτελεστίας.

τελέως, καὶ σπανιώτ. *τελείως*, ἐπίρρ. τοῦ *τέλεος* ἢ *τέλειος*· ἐπὶ τέλους.— ■ τελείως, ἐντελῶς, ἀπολύτως, παντελῶς, ὅλως διόλου.— συγκρ. *τελεώτερον*, ὑπερθ. *τελεώτατα*.

τελήεις, *εσσα, εν* (*τελέω*)· τέλειος, ἐντελής, πλήρης, κατ' οὐδὲν ἐλλιπής (οὔτε κατὰ τὸν ἀριθμὸν οὔτε κατὰ τὰ ἄλλα): *ῥέζειν τεληέσσας ἑκατόμβας*=θυσιάζειν *ἑκατόμβας* (βλ. λ.) πλήρεις κατὰ τὸν ἀριθμὸν (ἢ ἑκατόμβας ἐκ βοῶν τελείων, δηλ. ἀρτιμελῶν, μεγάλου ἀναστήματος, καὶ ἄνευ ἐλλείψεώς τινος καθόλου ‖ *τεληέντες οἰωνοί*=οἰωνοί (δηλ. πτηνά), ὧν τὰ προμηνύματα ἐπαληθεύουσιν (ἀντιθ. τῷ *μαψιλόγοι οἰωνοί*) ‖ *ἔπεα τελέεντα*=θέβαιαι προφητεῖαι (ἐξ ἀρχαιοτέρου τύπου *τελέεις*).— ■ *τεληέις ποταμὸς* = *ὁ ὠκεανός*, διότι εἰς αὐτὸν τελικῶς ἐξέβαλλον πάντες οἱ ἄλλοι ποταμοί, ἢ διότι ἐθεωρεῖτο κυκλοτερὴς καὶ ἐτελείωνεν ἄρα εἰς ἑαυτόν.

τέλθος, *-εος*, τό, σπάν. ποιητ. τύπος ἀντὶ *τέλος* (= φόρος) [πρβλ. Ἡσυχ. «*τέλθος· χρέος*», ἡ δ' ἀντιστοιχία *τέλ-θος : τέλ-ος* ἀναλογεῖ πρὸς τὴν *ἄχ-θος : ἄχ-ος*. — Κατά τινας προϋποτίθεται τύπος **θελθος* συγγ. τῷ γοτθ. **fra-gildan** (πληρώνω τὰ ὀφειλόμενα), **gild** (*φόρος*, δασμός), παλ-γερμ. **geltan**, παλ-norr. **gialda**, ἀγγλ-σαξ. **zieldan** (ἐξοφλῶ), ἰρλ. **gell** (ἐνέχυρον, ἐχέγγυον), **gellaim** (ὑπισχνοῦμαι), παλ-σλαυ. **žlĕda** (εἶμαι ὀφειλέτης), λιθ. **geliúti** (εἶμαι δαπανηρός, στοιχίζω, κοστίζω).

ΤΕΛΩ, μελλ. *τελῶ*· ἀόρ. α' *ἔτειλα*· πρκ. *τέταλκα*. — μέσ-παθητ. *τέλλομαι*· ἀόρ. α' *ἐτειλάμην*· πρκ. *τέταλμαι*· ὑπερσ. *ἐτετάλμην*· ποιητ. ῥῆμα, ἐν χρήσει παρ' Ὁμήρῳ μόνον ἐν συνθέσει μετὰ τῶν προθ. *ἀνά*, *ἐπί*, *περί* (*ἀνατέλλω*, *ἐπιτέλλω*, *περιτέλλω*)· κάμνω τι νὰ ἐγερθῇ (νὰ ἀνατείλῃ) ‖ γεν., φέρω εἰς τέλος (εἰς πέρας, εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον), ἐκτελῶ, ἀποπερατώνω.— παθητ., ἐγείρομαι, ἐμφανίζομαι, λαμβάνω ὕπαρξιν, ἀνατέλλω. **2)** τὰς σημασ. τοῦ παθητ. ἔχει καὶ τὸ ἀμτβ. ἐνεργ., ἀνατέλλω, ἐμφανίζομαι: *ἡλίου τέλλοντος*=ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

Ἔτυμ.: Α'. *τέλλω* (ὡς ἀμτβ. = ἐγείρομαι, ὑψώνομαι, ἀνατέλλω), προκειμένου περὶ ἀστέρων, ἐν τοῖς τύποις: *ἀνατέλλω, ἐξανατέλλω, ἐπιτέλλομαι* (παρ' Ἡροδ. «*ὑπερτείλας ὁ ἥλιος*»)· ὡς μτβ. (=ἐπιβάλλω, διατάσσω, ἐντέλλομαι) ἐν τοῖς τύποις *ἐντέλλω, ἐντέλλομαι, ἐπιτέλλω, ἐπιτέλλομαι*· φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν λέξεων ἐν **τλάω*, ἐξ ἰαπ. ρίζ. **telā-* (ὑψώνω, σηκώνω)· ἐντεῦθεν τὸ ὁμηρ. *ἀνατολή* (=ἀνύψωσις ἡλίου, σελήνης, ἀστέρων κλπ.). πρβλ. καὶ *τέλος* Ι''.

Β'. *τέλλω* (=ἐκτελῶ, συμπληρῶ), μτχ. ἐν. *περι-τελλόμενος* (*ἐνιαυτός, ἔτος, ὥρα*) = ὁ συμπληρῶν (ὁ ἀποτελῶν) τὸν κύκλον του (τὴν τροχιάν του, τὴν κίνησίν του), ὁ συμπληρούμενος, ὁλοκληρούμενος (πρβλ. καὶ μτχ. ἀορ. *περιπλόμενος*)· ἐξ ἰαπ. **qvel-* (περιστρέφω, περιστρέφομαι)· βλ. καὶ ἐν *πέλω, πέλομαι*.

τέλμα, *-ατος*, τὸ (*τέλλω*)· ὡς καὶ νῦν, τέλμα, τὸ συνηγμένον ποὺ καὶ στάσιμον ἀπομένον ὕδωρ, ἕλος, «βάλτος», «βοῦρκος».— ■ ὁ πηλὸς (ἡ ἰλύς, ὁ βόρβορος) λιμνάζοντος ὕδατος ‖ ὁ πηλὸς ὁ χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν κτιστῶν, ἡ «λάσπη», ἀσβεστοκονία [*τέλμα· τελμίς, -ῖνος*, ὁ· δι' ἔτυμ. βλ. ἐν *σταλάσσω*].

ΤΕ'ΛΟΣ, *-εος*, τό· ὡς καὶ νῦν, τέλος, τὸ συμπληρωθὲν (ἀποτελεσθέν, ἐκτελεσθέν) πέρας, τὸ τέρμα, τὸ πέρας, ἡ συμπλήρωσις (ἐκπλήρωσις, ἐκτέλεσις) παντὸς πράγματος, ἡ ἀποτέλεσις, ἡ ἀποτελείωσίς του, τὸ ἀποτέλεσμά του, λατ. **effectus** (πάντως διαφορόν πως τῶν *τελευτή, πέρας*, διότι δὲν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνα, ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ τέρμα, εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον) ‖ *τέλος ἔχω* = ἔχω φθάσει τὸ τέλος, εἶμαι τελειωμένος, εἶμαι ἕτοιμος ‖ ὡσ. ἐπὶ εὐχῶν, προσευχῶν κ.τ.ὅ., ἡ ἐκπλήρωσις, ἐκτέλεσις, πραγματοποίησις ‖ παρ' ἀττ., ἐπὶ πρέσβεων, ἡ ἀπόλυτος πληρεξουσιότης, ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία. **2)** ἡ πλήρης κατάστασις, τελειότης, τὸ νὰ εἶναί τις πλήρης, τὸ νὰ εἶναι τέλειος: *τέλος ἀνδρὸς*=ἡ πλήρης ἀνδρικὴ ἡλικία | *ἥβης τέλος* = ἡ πλήρης ἐφηβικὴ ἡλικία | *τέλος γάμοιο*=ἡ διὰ τοῦ γάμου ἐπιστέγασις τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας, ἢ γάμος πλήρης (μὲ ὅλας τὰς νομίμους διατυπώσεις).— γενικῶς, τέρμα, ἔκβασις, ἀποτέλεσμα, λατ. **eventus, exitus** ‖ *τέλος βίου*=τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος, εἶτα δὲ ἐλέχθη καὶ ἄνευ τῆς γεν. *βίου* (ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ λ. *τελευτή*) ἐν τῇ αὐτῇ σημ. («τέρμα τῆς ζωῆς, θάνατος») ‖ ἀλλ' ὡσ. ἐλέχθη καὶ *τέλος θανάτοιο* (=λατ. **exitus mortis**) = τὸ τέρμα τοῦ θανάτου, δηλ. τὸ ὑπὸ τοῦ θανάτου προκαλούμενον τέρμα τῆς ζωῆς, αὐτὸς ὁ θάνατος ‖ ὡσ. ἐλέχθη *νόστοιο τέλος*=τὸ τέλος (δηλ. ἡ πραγματοποίησις) τῆς ἐπανόδου, τ. ἔ. ἀσφαλὴς ἐπάνοδος. **3)** *τέλος* κεῖται συχνὰ ἐν ἐπιρρ. ἐννοίᾳ ἢ καὶ ἐν ἐπιρρ. περιφράσεσιν: *τέλος* ἀντὶ *κατὰ τὸ τέλος* (= εἰς τὸ τέλος, ἐπὶ τέλους) | ὡσ. *εἰς τέλος* ἢ *ἐς τὸ τέλος* | ὡσ. ἐν τῇ δοτ. *τέλει* (=λατ. **omnino**)=καθόλου | *διὰ τέλους*=ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, διὰ παντός, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, πανταχοῦ, ἐσαεί, εἰς τὴν αἰωνιότητα.— ■ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός, τὸ κύριον θέμα, ἡ κυρία ὑπόθεσις, τὸ κύριον ζήτημα.— ■ τμῆμα στρατιωτῶν (πιθ. καθωρισμένου ἀριθμοῦ, καίτοι οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ἀριθμός): *κατὰ τέλεα*= κατὰ κανονικὰ τμήματα στρατοῦ (κατὰ τάξεις, κατὰ τάγματα, κατ' ἴλας), λατ. **turmatim** ‖ *τέλη νεῶν*=μοῖραι στόλου (ὁμάδες πλοίων) ‖ *ὀρνίθων τέλη*=ἀγέλαι («κοπάδια») πτηνῶν.— **IV** ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία, ἡ αὐτεξουσιότης, πληρεξουσιότης, ἀνώτατον ἀξίωμα ἢ ἀξίωμα καθόλου, ἀρχή ‖ *οἱ ἐν τέλει*=οἱ κατέχοντες τὰ ἀξιώματα, οἱ διοικοῦντες, οἱ ὄντες ἐν τοῖς πράγμασιν («αὐτοὶ ποὺ εἶναι στὰ πράγματα»)

οἱ νεμόμενοι τὴν ἐξουσίαν | μετὰ τῆς αὐτῆς σημ. *οἱ τὰ τέλη ἔχοντες* ‖ παρ' ἀττ. *τὸ τέλος*=ἡ κυβέρνησις, *τὰ τέλη*=οἱ ἄρχοντες.— **V** τὸ χρηματικόν ποσόν τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ὁ φόρος, ὁ δασμός, τακτὴ συνεισφορά (πρβλ. *τελέω* II) ‖ *τέλος ὠνοῦμαι* ἢ *πωλῶ* = ἐκμισθῶ (ἐνοικιάζω) τοὺς φόρους τοῦ δημοσίου, ξηλ. τοὺς δίδω πρὸς ἐνοικίασιν (*ἐπὶ τῆς πόλεως ἢ τῆς πολιτείας ἐκμισθούσης εἰς ἰδιώτας διὰ δημοπρασίας τοὺς φόρους τοῦ δημοσίου*), ἢ «παίρνω στὴ δημοπρασία τοὺς φόρους» (*ἐπὶ ἰδιωτῶν ἀναλαμβανόντων τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν φόρων τοῦ δημοσίου ἐπὶ καταβολῇ ὡρισμένου μισθώματος*) ‖ *λύω τέλη*=πληρώνω τὰ χρέη μου ἢ τοὺς φόρους, *ἐντεῦθεν δέ, λυσιτελῶ*, εἶμαι ἐπωφελής, ὠφελῶ. **2)** *ἐν Ἀθήναις*, ἡ περιουσία τοῦ πολίτου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας οὗτος κατετάσσετο εἴς τινα φορολογικὴν τάξιν, ἀκολούθως δὲ αὐτὴ ἡ φορολογικὴ τάξις ἢ διαίρεσις τῶν πολιτῶν (λατ. **census**, *ἐν ἀμφοτέραις ταῖς σημασ.*).— **VI** ἡ συμπλήρωσις, ἡ τελειοποίησις, ἡ ἐπιτυγχανομένη διὰ τῆς μυήσεως εἰς τὰ μυστήρια, ἡ μύησις εἰς μυστήρια, καὶ κυρ. εἰς τὰ Ἐλευσίνια ‖ *ἐν τῷ πληθ. δὲ ὡσ. καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ μυστήρια.* **2)** γενικῶς, πᾶσα θρησκευτικὴ τελετή, πᾶσα ἱεροτελεστία, καὶ δὴ ἡ τοῦ γάμου.

Ἔτυμ.: Α′ τέλος (τέρμα, τέλος, πέρας· σκοπός· ἀποτέλεσμα) ‹ἰαπ. ***qveles-** (πιθ. = θέσις ἔνθα τις κάμνει ἡμίσειαν ἢ πλήρη στροφὴν κατὰ τὴν ἀροτρίωσιν), πρβλ. ὁμηρ. *τέλσον* (*ἀρούρης, νειοῖο*)· ἐξ ἰαπ. ***qvel-** (περιστρέφω κυκλικῶς) (: σανσκρ. **cárati**, ὁμηρ. κλπ. *πέλω,- ομαι*)· παράγωγα: *τελέω, τέλειος, τέλεος, τεληος* ›*τελεως* (***τελεσ·Fo-ς**), *τελήεις* (***τελεο-Fεντ-**)· *τελετή, τελευτή, τελευτάω*· πρβλ. καὶ *τῆλε*.

Β′ τέλος (στρατός, τμῆμα στρατοῦ, λόχος κλπ.) ‹ἰαπ. ***qveles-**: σανσκρ. **kúla-m** (ἰαπ. ***qv̥lo-**) (= ποίμνιον, σμῆνος, οἰκογένεια), παλ-ιρλ. **cland** (καταγωγή, γενεά, ἀπόγονοι, φυλή), νεο-gall. **plant** (=λατ. **liberi, filii, parvuli**), λιθ. **kiltis**, λεττ. **zi'lts** (γένος), παλ-σλαυ. **čeljadi** (οἰκογένεια).

Γ′ τέλος (πληρωμὴ χρέους ἢ φόρου, δαπάνη κλπ.)· *τέλθος* (βλ.λ.)· *εὐ-τελής*· *πολυ-τελής*· *ἀ-τελὴς* (=οὐχὶ πλήρης)· *ἀ-τέλεια, ἀτελίη* (ἀπαλλαγὴ φόρου)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***tel(ā)-** (σηκώνω, βαστάζω) (: ἀορ. *ταλάσσαι, τλῆναι*)· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. *φόρος* : *φέρω*, ἐξ ἰαπ. ***bher-**.

τέλοσ-δε, ὡς ἐπίρρ., πρὸς τὸ τέλος, εἰς τέλος, μέχρι τοῦ τέρματος.

τέλσον, τό, παράλλ. τύπος τοῦ *τέλος*· τέρμα, τέλος, ὅριον, σύνορον ‖ *τέλσον ἀρούρης*=σημεῖον τοῦ ἀγροῦ, ὅπου τὸ ἄροτρον ἔστρεφεν (ἐστρέφετο), ἢ τὸ πέριξ ὅριον (ἡ περιφέρεια) τοῦ ἀγροῦ.

Ἔτυμ.: τέλσον (*ἀρούρης, νειοῖο*)· φαίνεται συγγ. τῷ *τέλος* (=τέρμα) καὶ τῷ *πάλιν* (=ὀπίσω, ἐν ἀντιθ. ξηλ. σημ. πρὸς τὴν τοῦ *τέλος*· βλ. *πάλιν*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*τέλσας· στροφάς. τέλη, πέρατα*»· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***qvel-** (στρέφω, περιστρέφω), περὶ ἧς βλ. ἐν *πέλω*.—Ἄλλοι συσχετίζουσι τὸ *τέλσον* πρὸς τὸ σανσκρ. **karṣū́-**ḷi (αὐλακιά ἀρότρου, χάνδαξ), **kṛṣáli** (ἀροτριῶ), **kárṣati** (αὐλακώνω), Ζενδ. **karša-** (αὐλαξ)·—κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *τέλσον* ‹***τελσον** ‹***τελθ-jo-** ‹*θελ-θ-jo-*· παλ-norr. **doeld** (μικρὰ πεδιάς) ‹ἰαπ. ***dhōl-dh-jā**· ἢ *τέλσον* ‹***qvelso-m**, κατὰ μετάθεσιν φθόγγων ‹***svelqo-m**: λατ. **sulcus** ‹***svelqo-s** (τάφρος).

τελχίς, μτγν. **τελχίν, -ῖνος,** ὁ (*θέλγω*)· εἷς τῶν *Τελχίνων*, τῶν πρώτων κατοίκων τῆς Κρήτης (κληθείσης ἐξ αὐτῶν καὶ *Τελχινίας*), τοὺς ὁποίους ἡ παράδοσις θέλει ὡς τοὺς πρώτους μεταλλοτεχνίτας, τοὺς παριστᾷ δὲ ὡς βασκάνους, γόητας καὶ φθονεροὺς ‖ παρὰ μτγν. ὡς προσηγορ. *τελχὶν*=βάσκανος, κακοποιὸς καὶ χαιρέκακος (πρβλ. Σχολ. ἐν Αἰσχ. Περσ. 353 «*τελχίν τις ἢ δαίμων*») ‖ ἀκολούθως δὲ καὶ ὡς ἐπίθ.: *τελχῖνες σῆτες βιβλίων* καλοῦνται οἱ τότε γραμματικοὶ (βλ. *σής*), ὡς κακοποιοὶ σκώληκες (σκῶροι) τῶν βιβλιοθηκῶν.

τελ-ωνέω, μελλ. **-ήσω** (*τελώνης*)· εἶμαι τελώνης, εἶμαι ἐνοικιαστὴς φόρων, ἀγοράζω τοὺς φόρους («τοὺς παίρνω»), εἶμαι εἰσπράκτωρ φόρων.

τελ-ώνης, -ου, ὁ (*τέλος*+*ὠνέομαι*)· ὁ ἀγοράζων («ὁ παχτώνων») τοὺς δημοσίους φόρους, ὁ εἰσπράκτωρ τῶν φόρων τοῦ δημοσίου, ὁ εἰσπράκτωρ φόρων, λατ. **publicanus**.

τελ-ωνία, ἡ (*τελωνέω*)· τὸ ἔργον τοῦ τελώνου, ἡ ἐκμίσθωσις καὶ εἰσπραξις τῶν δημοσίων φόρων.

τελ-ωνιάς, -άδος, ἡ (*τελώνης*)· ἡ τῶν τελωνῶν, ἡ ἀνήκουσα εἰς τοὺς τελώνας: *μᾶζα τελωνιὰς*=ἡ καλὴ τροφὴ καὶ δίαιτα τῶν τελωνῶν.

τελ-ωνικός, ή, όν (*τελώνης*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν *τελωνίαν* (βλ. λ.): *τελωνικοὶ νόμοι* =οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες εἰς τοὺς φόρους καὶ δασμούς.

τελ-ώνιον, τό (*τελωνέω*)· ὁ τόπος ἔνθα πληρώνονται τὰ τέλη, τὸ τελωνεῖον.

τέμᾰχος, *-εος,* τό (*τέμνω*)· τεμάχιον ἀποκεκομμένον ‖ τεμάχιον ἰχθύος τεταριχευμένου (*ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ τόμος, ὅπερ συνήθως ἐλέγετο ἐπὶ κρέατος*).

τεμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. 6′ τοῦ *τέμνω*.

τεμένιος, α, ον (*τέμενος*)· ὁ ἀνήκων εἰς *τέμενος* (βλ. λ.), ὁ ἐντὸς *τεμένους* (ἱερᾶς περιοχῆς) εὑρισκόμενος ‖ *φυλλὰς τεμενία*=ἄλσος ἐντὸς τεμένους, ἢ τὰ δένδρα τοῦ ἱεροῦ ἄλσους.

τεμενίτης, -ου, ὁ (*τέμενος*)· =*τεμένιος* (βλ. λ.) ‖ ὁ θεὸς τοῦ ἱεροῦ ἄλσους, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Συρακούσαις, ἐξ οὗ καὶ ὁλόκληρος περιοχὴ τῆς πόλεως ἐκαλεῖτο *Τεμενίτης* ‖ θηλ. *ἡ ἄκρα ἡ Τεμενῖτις*=ὕψωμα ἐφ' οὗ εὑρίσκετο ὁ ναὸς ἢ τὸ τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος.

τέμενος, *-εος* τό (*τέμνω*)· τὸ ἀποτετμημένον (καὶ ἀποκεχωρισμένον) τεμάχιον γῆς, προωρισμένον δὲ διά τινα σκοπόν ‖ ἔκτασις καλλιεργησίμου γῆς, παραχωρουμένη εἴς τινα (π. χ. εἰς βασιλέα) ὡς ἰδιοκτησία.— **II** τεμάχιον γῆς ἀφιερωμένον εἴς τινα θεόν, καὶ ἐπομένως ἱερὸς χῶρος ‖ ἡ περιξ ναοῦ τινος περιοχὴ ‖ ὅθεν, ἡ κοιλὰς τοῦ Νείλου (λατρευομένου ὡς θεοῦ) ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὴ *τέμενος Νείλοιο*.

ΤΕ′ΜΝΩ, ἰων. **τάμνω**· μελλ. *τεμῶ*, ἰων. *τεμέω*· ἀόρ. ἰων. καὶ δωρ. *ἔταμον*, ἐπ. *τάμον*, ἀττ. *ἔτεμον*· πρκ. *τέτμηκα*· μέσον, μέλλ. *τεμοῦμαι*· ἀόρ. β′ *ἐταμόμην*, ἀπρφ. *ταμέσθαι*· ἀττ. ἀόρ. β′ *ἐτεμόμην*· παθητ., μελλ. *τμηθήσομαι*, ὡσ. καὶ *τετμήσομαι*· ἀόρ. α′ *ἐτμήθην*· πρκ. *τέτμημαι*· κόπτω, κομματιάζω, σχίζω ‖ κόπτω (τραυματίζω, πληγώνω) ἐν μάχῃ, ἀκρωτηριάζω, κολοβώνω. **2)** ἐπὶ χειρουργοῦ, κόπτω, ἀποκόπτω, κάμνω χρῆσιν τῆς χειρουργικῆς μαχαίρας (*ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ κάειν*=καυτηριάζειν).— **II** ἐπὶ ζῴων, κατακόπτω, κόπτω εἰς τεμάχια ‖ σφάζω, θυσιάζω, θύω.— ἐπειδὴ δὲ αἱ συναπτόμεναι ἀνακωχαί, συνθῆκαι κ.τ.δ. προσελάμβανον ἐπίσημον χαρακτῆρα διὰ τῆς τελέσεως θυσιῶν, *ὅρκια τάμνω* κατ' ἀντίταξιν πρὸς τὸ *

‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ πτηνῶν, διασχίζω τοὺς αἰθέρας ‖ ἀπολ. **τέμνω—βαδίζω**, πορεύομαι.— **VI** συντέμνω, φέρω εἰς ἀποφασιστικὸν (καὶ κρίσιμον) σημεῖον.

Ἔτυμ.: τέμνω, ἀρχαιότ. δὲ τὸ ἰων. **τάμνω** (ἀντὶ ***τα-νω*** ⟨***τμη-no***, μετὰ **-μ-** παραληφθέντος ἐκ τοῦ ἐμπρ. **ἐν. *τέμει***, ἐν Ἰλ. **Ν. 707**, μελλ. **τεμῶ**, ἀόρ. **ἔταμον**, **τόμος**, **τομή** κ.λ.π.)· ρημ. ἐπίθ. **τμητός**· **τμήγω**, αἰολ. **τμῆγω**· **τμῆσις**· **τομός**· **τόμος**· **τομή**· **τέμαχος**· **τέμενος** (πρβλ. **τόμαροι**, οἱ Ἱερεῖς τῆς Δωδώνης, κυρ. ξυλουργοί, μήπως οἱ δρυοκολάπται ;) : παλ-σλαυ **tĭna**, (***tmnō***), **te.tl** (σχίζω), παλ-ρωσσ. **tĭmetĭ** (πλήττει, κτυπᾷ) (: ἀόρ. **ἔταμον**, ἰαπ. ***tmn-**), μεσ-ιρλ. **tamnaim** (ἀκρωτηριάζω)· πρβλ. ὡσ. λατ. **temno** (περιφρονῶ), **aes-tumo** (ἐκτιμῶ, ἐφ' ὅσον παράγεται ἐκ τινος ***ais-temos***=ὁ τὸν χαλκὸν τεμαχίζων, ἢ ***ais-tema***=τεμάχιον ὁρειχάλκου)· **ἐξ** ἰαπ. ριζ. ***tem-**· βλ. καὶ **ἐν *τένδω***.

Τέμπεα, καὶ συνηρ. **Τέμπη**, τά· ὡς καὶ νῦν, τὰ Τέμπη, ἡ μεταξὺ Ὀλύμπου καὶ Ὄσσης κοιλάς, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ῥέων ὁ Πηνειὸς **ἐκβάλλει εἰς** τὴν θάλασσαν.

τεμῶ, μελλ. τοῦ ***τέμνω***.

τενᾰγίτης, **-ου**, ὁ, καὶ θηλ. **-ῖτις**, **-ιδος** (***τέναγος***)· ἀβαθής, «ρηχός».

ΤΕ῎ΝΑ῍ΓΟΣ, **-εος**, τό· ὡς καὶ νῦν, τέναγος, τὰ ἀβαθῆ («τὰ ρηχά») νερὰ θαλάσσης, ποταμοῦ, λίμνης (λατ. **vadum**) [***τέναγος***· ***τεναγίζω*** : λεττ. **tīgas** (***tingas**)=βάθος (μέγας βυθός) μεταξὺ δύο ἀβαθῶν μερῶν· τὸ λατ. **stagnum** δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα].

ΤΕ῎ΝΔΩ, ἀττ. **τένδω**· περιτρώγω, ροκανίζω, τρωγαλίζω.

Ἔτυμ.: τένδω (ὁ ἀττ. τύπος ***τένθω*** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***τένθης*** = λαίμαργος) : λατ. **tondeo**, **totondī**, **-ēre** (κόπτω, κουρεύω, ξυρίζω), παλ-ιρλ. **ro-thunnsetar** (ἐκομμάτιασαν), **temm**, gall. **tam.** νεο-bret. **tamm** (τεμάχιον, θραῦσμα), μεσ-γερμ. **stunz** (βραχύς, κοντός)· ἐκ ριζ. ***tend-**, ἧτις εἶναι ἐπέκτ. τῆς ριζ. ***tem-**, (κόπτω, κτυπῶ) τῇ ἐν τῷ ***τέμνω*** (βλ. λ.).

τενθεία, ἡ (***τένθης***)· λαιμαργία, ἀδηφαγία, γαστριμαργία, λιχνεία, «λιχουδιά».

τένθης, **-ου**, ὁ (***τένδω***, ***τένθω***)· ὁ λαίμαργος, λίχνος, «λιχούδης».

Ἔτυμ.: τένθης· **τενθεύω**· **τενθεία**· ὑπό τινων συσχετίζεται τὸ ***Τενθεύς*** (Βοιωτ. ***Πενθεύς*** ⟨ἰαπ. ***qvendh-**), λατ. **condio**, **-ire** (ταριχεύω, διασκευάζω, μαγειρεύω, καρυκεύω) ⟨ἰαπ. ***qvondhi-** (λαιμαργία, λίχνευμα)· κατ' ἄλλους **condīre** : **conděre** (ὑποκειμένης τῆς βασικῆς σημ. «φυλακίζω, καὶ μτφρ. ἐξαπατῶ»), κατ' ἀναλογίαν καὶ πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν **sallĕre** : **sallīre** (ἁλατίζω, πασπαλίζω), **farcīre** (παρενείρω, παραγεμίζω)· ἐν τῷ ***τένθης*** ἔχομεν πιθανώτατα τὴν ἰαπ. ριζ. ***tem-** (βλ. ἐν ***τέμνω***) ἐκταταμένην δι' ἑνὸς **-dh-** εἰς ***tem-dh-***⟩***len-dh-** (βλ. καὶ ***τένδω***).

τένων, **-οντος**, ὁ (***τείνω***)· ἰσχυρὸν καὶ τεταμένον νεῦρον, πλέγμα νεύρων, ὡς καὶ νῦν τένων ‖ συν. τένων ποδός ‖ **ἐντεῦθεν δὲ** καί, ὁ τεταμένος ποὺς [δι' ἔτυμ. βλ. ***τείνω***].

τέξω, **τέξομαι**, ἐνεργ. καὶ μέσ. μελλ. τοῦ ***τίκτω***.

τέο (Α), ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ ***τίνος***, γεν. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. **τίς** (γεν. ***τίνος***).— **II τεο,** ἐγκλιτ., ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ ***τινός***, γεν. τῆς ἀορ. ἀντων. **τίς** (γεν. ***τινός***).

τέο (Β), δωρ. ἀντὶ **σοῦ**, γεν. τῆς προσ. ἀντων. ***σύ***.

τεοῖο, ἐπ. ἀντὶ **σοῦ**, γεν. τῆς προσ. ἀντων. ***σύ***.

τέοισι, ἰων. ἀντὶ ***τίσι***, δοτ. πληθ. τῆς ἐρωτ. ἀντων. ***τίς***.— **II τεοισι**, ἐγκλιτ., ἀντὶ ***τισί***, δοτ. πληθ. τῆς ἀορ. ***τίς***.

τεός, **ή**, **όν**, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ **σός**, λατ. **tuus**.

τεοῦς, δωρ. καὶ αἰολ. ἀντὶ **σοῦ**, γεν. τῆς προσ. ἀντων. ***σύ***.

τεράζω, ἢ **τερᾰ́ζω**, μελλ. **-άσω** (***τέρας***)· τερατεύω, θηλ. ἑρμηνεύω τὰ τέρατα (θηλ. τὰς διοσημίας, τοὺς οἰωνούς), προμηνύω, προοιωνίζομαι.

τέραμνον ἢ **τέρεμνον**, τό· πᾶν τὸ ἐντελῶς κεκλεισμένον, θάλαμος, δωμάτιον, οἰκία ‖ μόνον κατὰ πληθ. ἐν χρήσει.

Ἔτυμ.: τέραμνον (***τεραβ-νο-ν**) καὶ ***τέρεμνον*** κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ **-α-** τῆς παραληγούσης πρὸς τὸ προηγούμ. **-ε-**) : λατ. **traps** καὶ **trabes** (δοκός, δοκοί), **taberna** (καλύβη, «μπαράγκα») ⟨***traberna** (κατ' ἀνομ.), ὁμβρ. **tremnu** (ταβερνεῖον), **trebeit** (=λατ. **versatur**), ὀσκ. **trĭbúm** (***trēbom**) (=λατ. **domum**, **aedificium**), παλ-gall. **treb** (οἰκία), παλ-ιρλ. **a-treba** (κέκτηται, κατοικεῖ), gaul. **A-trebates** (=λατ. **possessores**), παλ. ιρλ. **dī-thrub.** gall. **di-dref** (ἔρημος, κατοικία ἐρημίτου), ἀγγλ-σαξ. **þorp**, **þroþ**, **-þrep** (ἀγρέπαυλις), λιθ. **trobà** (οἰκία)· **ἐξ** ἰαπ. **terē-** (***trebκατ' ἀναλογίαν) (=δοκός, οἴκημα ἐκ δοκῶν).

τεράμων, **ον**, γεν. **-ονος** (***τείρω***, ***τέρην***)· **ἐπὶ** ὀσπρίων κ. ἄ., ὁ διὰ τοῦ βρασμοῦ γινόμενος μαλακός, εὐκολόβραστος (***tera**, βάσις **terē-**· ***ἀ-τεράμων***· ***ἀτέραμνος***· δι' ἔτυμ. βλ. ***τέρην***].

ΤΕ῎ΡΑΣ, γεν. **-ατος**, ἐπ. **-αος**, ἰων. **-εος**, τό· πληθ., ὄνομ. ***τέρᾰτᾰ***, ἐπ. ***τέρᾰᾰ***, καὶ συνηρ. ***τέρᾱ***· **ἐπ.** γεν. ***τεράων***· δοτ. ***τέρᾰσι***, ἐπ. ***τεράεσσι***· οπάνιον (ἀσύνηθες) σημεῖον (φυσικὸν φαινόμενον), θαῦμα, οἰωνὸς (καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον κακός), λατ. **portentum**, **prodigium**. — **II** πᾶν τὸ χρησιμεῦον ὡς οἰωνός, ὡς προγνωστικόν, ὡς καὶ νῦν τέρας, «τερατῶδες πλάσμα», ἀλλόκοτον, παράξενον, πελώριον κ.λ.π., λατ. **monstrum**. 2) ὡς τὸ λατ. **signum**, οὐράνιον σημεῖον, **διοσημία** (βλ. λ.), ἀστερισμός, μετέωρον· πρβλ. ***τείρεα***.

Ἔτυμ.: τέρας (ἡ γεν. ***τέρατος*** καὶ αἱ ἄλλαι μετὰ **-τ-** πρὸ τῆς καταλήξεως πτώσεις ὀφείλονται εἰς κλίσιν κατ' ἀναλογίαν πρὸς θέματα λήγοντα **εἰς -τ-**)· ***τέρας*** ⟨ἰαπ. ***qver-es**, πρβλ. ὁμηρ. ***πέλωρ*** (ἐκ τοῦ ἰαπ. **qverōr** κατ' ἀνομ.), ὡσ. σανσκρ. **ā-çcarya-ḥ** (ἀσυνήθης, θαυμάσιος δεδομένου ὅτι ἀρχικῶς ἡ λ. ***τέρας*** ἐσήμαινέ τι τὸ μαγικόν, τὸ γοητεῦον), παλ-norr. **skars** (germ. **skarsa-n**) (=τέρας, γίγας), **skersa** (γοτθ. ***skarsjōn**) (=γίγας), **skyrse** (germ. ***skursja-n**, ἰαπ. ***sqvṛsjom**) (=κακὸς οἰωνός, φάντασμα, χίμαιρα), λιθ. **keras** (ἰαπ. ***qvero-s**) (=γοητεία), **keriù**, **kereti** (μαγγανεύω, κάνω μάγια, βασκαίνω), παλ-σλαυ. **čara**, **čarŭ** (γοητεία, θέλγητρον, μάγια, βασκανία)· ἐξ ἰαπ. ***(s)qver-** (κάμνω, ἐνεργῶ, ὡσ. καὶ μαγγανεύω, βασκαίνω, πρβλ. καὶ σανσκρ. **kṛṇṓ'ti**, **karō'ti**)· ἀπίσης πρβλ. σανσκρ. **kártra-m** (μάγια, θέλγητρον).

τερα-σκόπος, **ον**, ποιητ. ἀντὶ ***τερατο-σκόπος*** (***τέρας***+***σκοπέω***)· ὁ προοιωνιζόμενος, ὁ προφητεύων, ὁ προμαντεύων, ὁ προφητικός.

τεράστιος, **α**, **ον** (***τέρας***)· ὡς καὶ νῦν, τεράστιος, τερατώδης, ὑπερβολικός, ὑπερμεγέθης ‖ **δυσοίωνος**, ἀπαίσιος.

τερᾰτεία, ἡ (***τερατεύομαι***)· τὸ τερατολογεῖν, τὸ διηγεῖσθαι τερατώδη (ἀλλόκοτα) πράγματα, ἡ τερατολογία, ὑγρτεία.

τερᾰτευμα, **-ατος** τὸ (***τερατεύομαι***)· τερατούργημα, τερατολόγημα, ταχυδακτυλουργικὸν τέχνασμα.

τερᾰτεύομαι, ἀποθ. (***τέρας***)· τερατολογῶ, διηγοῦμαι τερατώδη πράγματα (ἀλλόκοτα, ἀπίστευτα), λατ. **portenta loqui** ‖ εἶμαι ἀπατεών, ἀγύρτης, ἀσχολοῦμαι μὲ ταχυδακτυλουργικὰς ἀγυρτείας.

τερᾰτο-λογέω, μελλ. **-ήσω** (***τερατολόγος***)· ὡς καὶ νῦν, τερατολογῶ, ὁμιλῶ περὶ τεράτων (ἀλλοκότων πραγμάτων).

τερᾰτο-λογία, ἡ (***τερατολογία***)· ὡς καὶ νῦν, τερατολογία, τὸ διηγεῖσθαι τερατώδη πράγματα.

τερᾰτο-λόγος, **ον** (***τέρας***+***λέγω***)· ὡς καὶ νῦν, τερατολόγος, ὁ τερατολογῶν, ὁ διηγούμενος «περὶ σημείων καὶ τεράτων».— **II** μετὰ παθητ. ἐνν., ὁ τερατώδης, περὶ οὗ λέγονται τερατώδη πράγματα (ἀλλόκοτα, ἀπίστευτα).

τερᾰτο-σκόπος, **ον** (***τέρας***+***σκοπέω***)· ὁ παρατηρῶν ***τέρατα*** (τ. ἔ. σημεῖα ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐράνια φαινόμενα), καὶ ἐξ αὐτῶν μαντευόμενος καὶ προφητεύων ‖ ὡσ. οὐσ. **ὁ *τερατοσκόπος***=ὁ προφήτης, μάντις.

τερᾰτ-ουργία, ἡ (***τερατουργός***)· τὸ τερατουργεῖν, τὸ ἐργάζεσθαι καὶ δημιουργεῖν ***τέρατα*** (θηλ. ἀλλόκοτα), ἡ θαυματοποιία.

τερᾰτ-ουργός, **όν** (***τέρας*** + ***ἔργω***)· ὁ ἐργαζόμενος (ὁ ποιῶν) θαύματα, ὁ θαυματοποιός, μάγος, γόης.

τερᾰτ-ώδης, **ες** (***τέρας***+***εἶδος***)· **ὡς** καὶ νῦν, **τερατ-**

ὠδης, ὁ ὅμοιος πρὸς τέρας, ἀλλόκοτος, θαυμαστός, ἀπαίσιος

τερἄτ-ωπός, *ὁν* (*τέρας*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν τέρατος, τερατώδης τὴν ὄψιν, τερατόμορφος, ἀλλόκοτος τὴν μορφήν: *τερατωπὸς ἰδέσθαι* = ἀλλόκοτος τὴν μορφήν («ποὺ σοῦ κινεῖ ἕνα ἀλλόκοτον θαυμασμὸν νὰ τὸν κυττάζῃς»).

τερεβίνθϊνος, *η, ον,* καὶ **τερμίνθινος** (*τερέβινθος*)· ὁ λαμβανόμενος ἢ κατασκευαζόμενος ἐκ ρητίνης τοῦ δένδρου *τερεβίνθου* («ἀπὸ τρεμεντίνα»).

ΤΕΡΕ'ΒΙΝΘΟΣ, ἡ, καὶ συγκεκ. **τέρβινθος, καὶ τέρμινθος**· τὸ δένδρον «τερέβινθος» (κοιν. «τσικουδιὰ») || ὡσ. καὶ ἡ ἐκ τοῦ δένδρου τούτου συλλεγομένη ρητίνη, κοιν. «τερμεντίνα, καὶ τρεμεντίνα καὶ τσικουδιά».

Ἔτυμ.: τερέβινθος, ἐκ τοῦ *τέρμινθος* (καὶ *τρέμῐθος*) (κατὰ ἀνομ. *μ-ν* > *β-ν*)· λέξις προελληνική, πρβλ. τοπων. *Τερμ-ησσὸς* (ἐν Βοιωτίᾳ), *Τρεμιθοῦς* (ἐν Κύπρῳ).

τερεβινθ-ώδης, *ες* (*τερέβινθος*+*εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς τερέβινθον ‖ ὁ κατάφυτος ἐκ δένδρων τερεβίνθου.

τέρεινα, θηλ. τοῦ *τέρην* (βλ. λ.).

τέρεμνον, τό'=*τέραμνον* (βλ. λ.).

τέρενος, *η, ον,* παράλλ. τύπος τῷ *τέρην* (βλ. λ).

τερετίζω, μελλ. *-σω*· ὡς καὶ νῦν, τερετίζω, μιμοῦμαι τὸ κελάδημα τέττιγος ἢ χελιδόνος, κοιν. «τιττυβίζω» [ἡ λέξις εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία)].

τερέτισμα, *-ατος,* τὸ (*τερετίζω*)· ὡς καὶ νῦν, τερέτισμα, ἡ ἀπομίμησις τοῦ κελαδήματος τῆς χελιδόνος (χελιδόνισμα) ἢ τῆς φωνῆς τοῦ τέττιγος.

τέρετρον, τὸ (*τερέω*)· τὸ διατρυπῶν, τὸ τρύπανον («τρυπάνι»), λατ. **terebra** [*τέρετρον*· *τερηδών*· δι' ἐτυμ. βλ. *τείρω*].

τερέω, μελλ. *-ήσω* καὶ *-έσω* (*τείρω*)· διατρυπῶ, διαπερῶ, τορνεύω.

τερηδών, *-όνος,* ἡ (*τερέω*)· σκώληξ ξυλοτρώκτης, «ξυλοσκούληκο», λατ. **terēdo.**

τέρην, *-εινᾰ, -εν,* γεν. *τέρενος, -είνης, -ενος* κλπ. (*τείρω*)· ὁ ἐκ τῆς τριβῆς λειανθείς, λεῖος, μαλακός, λεπτός, τρυφερός, λατ. **tener**· συγκρ. *τερενώτερος.*

Ἔτυμ.: τέρην· πρβλ. Ἡσυχ. «*τέρυ· ἀσθενές, λεπτόν*»· *τεράμων· ἀτεράμων* (=σκληρός), *ἀτέραμνος* (βλ. λ.), sabin. **tereno-** (μαλακός), λατ. **tener** (< ***tereno-*** ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπήρειαν ἐκ τοῦ **tenuis**), σανσκρ. *táruṇa-ḥ* (νέος, τρυφερός), Ζενδ. **tauruna-** (νέος, ἔφηβος), ἀρμ. **tharm** (νέος, νωπός, πράσινος)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **tarṇa-ḥ** (μόσχος) καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἐν λ. *τόρνος,* καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*τρανόν· ἑξαμηνιαῖον πρόβατον*»· πάντα ἐκ ριζ. ***ter-*** (τρυφερός, ἀδύνατος), παραλλ. τῇ ***ter-*** (τρίβω)· βλ. καὶ ἐν *τείρω, τόρνος.*

τερθρεία, ἡ (*τερθρεύομαι*)· τερατολογία, ἀγυρτεία ‖ ἐν τῇ ρητορικῇ, ἡ χρῆσις τεχναμάτων καὶ ἀπάτης [*τερθρεία· τερθρεύομαι*· ἐσχηματισμένα δι' ἀναδιπλ.· πρβλ. *τονθρὺς* (<***tor-θρὺς*** κατ' ἀνομ. (Ἡσυχ. «*τονθρύς· φωνή*»)· *θρέομαι* (βλ. λ.)· *τονθ(ο)ρύζω*· βλ. *θρέομαι*].

τερθρεύομαι, ἀποθ. (*τέρθρον*)·=*τερατεύομαι* (βλ. λ.), ἀσκῶ τὴν ταχυδακτυλουργίαν‖κάμνω χρῆσιν ρητορικῶν τεχνασμάτων καὶ ἀπάτης καὶ ἀγυρτίας.

τέρθριος, ὁ (*τέρθρον*)· τὸ σχοινίον τὸ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς κεραίας (τοῦ *τέρθρου*) τοῦ ἱστίου, τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἀναπέτασιν ἢ τὴν συστολὴν τοῦ ἱστίου.

ΤΕΡ'ΘΡΟΝ, τό· κυρ. τὸ ἄκρον τῆς κεραίας ἱστίου (τῆς ἀντέννας) ‖ γεν., ἄκρον, τέρμα, τέλος.

Ἔτυμ.: τέρθρον· τέρθριοι (*κάλωες*)· *τερθρωτὴρ* (ἡ θέσις τοῦ *πρωρέως*, παρ' Ἡσυχ.)· «*τεθρηδὼν* (***terθρη-***)· *πρωρεὺς*» (Ἡσυχ.): *τέρμα, τέρμων,* σανσκρ. *tárati.*—τὸ *τέρ-θρ-ον* περιέχει συλλ. ἀναδιπλ. *τερ-* καὶ ἓν στοιχεῖον συγγ. τῷ λιθ. **duriù, dùrti** (νύσσω, κεντῶ), τῷ ἀγγλ-σαξ. **daroþ,** παλ-γερμ. **tart** (ἀκόντιον), ὡσ. δὲ καὶ τῷ ἑλλ. *θρῖναξ, θρινία* (Ἡσυχ. «*θρινία· ἄμπελος ἐν Κρήτῃ*»), *θρῖον*· βλ. καὶ *τενθρηδών, τενθρήνη.*

τέρμα, *-ατος,* τό· ὡς καὶ νῦν, τέρμα, τέλος, ἄκρον, ὅριον, σύνορον, λατ. **terminus** ‖ τὸ τέρμα (*ὁ καμπτήρ*), περὶ τὸ ὁποῖον ὤφειλον νὰ κάμπτωσι κατὰ τὰς ἁρματοδρομίας οἱ ἵπποι καὶ τὰ ἅρματα, *ὁ καμπτήρ, ἡ νύσσα* (βλ. λ. λ.), λατ. **meta.** 2) τὸ σημεῖον δι' οὗ ἐσημειοῦτο τὸ τέρμα τῆς τροχιᾶς ριφθέντος δίσκου.— ‖ τέλος, ὅριον, σύνορον, τέρμα ‖ καὶ ἐν τῷ πληθ., τὰ ὅρια, τὰ σύνορα. 2) μτφρ., τὸ ἔσχατον σημεῖον, τὸ ὕψιστον σημεῖον, ἡ ἀκμή, τὸ ἄκρον ἄωτον, τὸ ζενίθ, ὁ κολοφών.

Ἔτυμ.: τέρμα· τέρμων· τέρμιος: λατ. **termen** (= *τέρμα*), **termō** (=*τέρμων*), **terminus,** σανσκρ. **tármman-** (ἡ αἰχμὴ τοῦ ὀβελοῦ δυσίας), **sutárman-** (ὁ περῶν εἰς τὴν ἄλλην πλευράν)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ter(ā)-*** (περνῶ ἀπέναντι, φθάνω ἔναντι), πρβλ. σανσκρ. **tárati** (διαβαίνω, ὑπερβαίνω, ὑπερπηδῶ, νικῶ, διασώζω), **taraṇá-ḥ** (θάλασσα), **tiráḥ**=Ζενδ. **tarō** (διὰ μέσου, ἄνωθεν, πέραν) = ἰρλ. **tar** (ὑπέρ), σανσκρ. **tíra-m** (παραλία, αἰγιαλός), **tṛthá-m** (ποτίστρα ζώων), Ζενδ. **tar-** (ἀνοίγω δρόμον), ἄλλ. *τέρθρον* (βλ. λ.), λατ. **intrare, extrare, trans** = ὁμόρ. **traf, trahaf, gall. tra,** παλ-ιρλ. **tria,** gall. **troi**> **trwy,** γοτθ. **þairch,** παλ-γερμ. **dur(u)h,** ἀγγλ-σαξ. **þurh** (διὰ μέσου), (ἰαπ. ***ter-qve,*** ***tṝ-qve**),* πρβλ. σανσκρ. **tiraç-cá,** Ζενδ. **taras-ca** : σανκρ. **tiryáñc-** (ὁ ἐγκαρσίως ὤν), παλ-norr. **þro̯mr (πλευρά),** παλ-γερμ. **drum** (ὅριον)· βλ. καὶ *τείρω.*

τερμίνθϊνος, *η, ον*'=*τερεβίνθινος* (βλ. λ.).

τέρμινθος, ἡ'=*τερέβινθος* (βλ. λ.).

τερμιόεις, *εσσα, εν* (*τέρμα*)· ὁ ἐκτεινόμενος μέχρι τοῦ τέρματος ‖ *ἀσπὶς τερμιόεσσα*=ἀσπὶς καλύπτουσα τὸν φέροντα αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ποδήρης ‖ *χιτὼν τερμιόεις* = χιτὼν ποδήρης, φθάνων μέχρι ποδῶν.

Ἔτυμ.: τερμιόεις: τέρμιος (ὃ βλ. ἐν *τέρμα*)· κατά τινας *τερμιόεις*=ἐνισχυμένος διὰ δερματίνης ἐπενδύσεως, καὶ προέρχεται ἔκ τινος ***τέρμιος*** (ἢ καὶ ***τέρμα*** παραγομένου ἐξ ἰαπ. ***qvermō***) = σανσκρ. **cárma,** Ζενδ. **čarəma** (δέρμα)· κατ' ἄλλους ὅμως αἱ λέξεις αὗται ἀνάγονται μᾶλλον εἰς ἰαπ. ριζ. ***qer-*** καὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν ὁμάδα τῆς λ. *κείρω.*

τέρμιος, *α, ον* (*τέρμα*)· ὕπατος, ἔσχατος, τελευταῖος, κυρ. ὁ ἐπὶ τοῦ τέρματος εὑρισκόμενος ‖ ἐπὶ χρόνου, *τερμία ἡμέρα*=ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου.

τερμόνιος, *α, ον* (*τέρμων*)· ὁ πρὸς τὸ τέρμα τῆς Γῆς εὑρισκόμενος.

τέρμων, *-ονος, ὁ* — *τέρμα* (βλ. λ.), ὅριον.— ‖ τέλος.

τερπῐ-κέραυνος, *ον* (*τέρπω*+*κεραυνός*)· ὁ τερπόμενος ἐπὶ τῷ κεραυνῷ (τ. ἔ. ἐπὶ τῇ βροντῇ καὶ ἀστραπῇ).

τερπνός, *ή, όν* (*τέρπω*)· ὡς καὶ νῦν, τερπνός, προξενῶν τέρψιν, εὐχάριστος, χαροποιός, θελκτικός.— ‖ ἐν παθητ. ἐνν., ὁ πλήρης τέρψεως (χαρᾶς), εὔθυμος, εὐφρόσυνος, εὐχαριστημένος.— συγκρ. *τερπνότερος,* ὑπερθ. *τερπνότατος.*

τερπνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *τερπνός*· μετὰ τέρψεως, κατὰ τερπνὸν τρόπον, εὐχαρίστως, μετὰ χαρᾶς, θελκτικῶς.

ΤΕ'ΡΠΩ, μελλ. *-ψω*· ἀόρ. *α'* *ἔτερψα.*—παθητ,. ἀόρ. *α'* *ἐτέρφθην,* ἐπ. *ἐτάρφθην* καὶ *τάρφθην*· ἀόρ. *β'* ἐπ. *ἐτάρπην* καὶ *τάρπην,* ἀπρφ. *ταρπῆναι,* ἐπ. *ταρπήμεναι*· ἐπ. *α'* ἐν. καὶ πληθ. ὑποτ. *τῥᾰπείω, τῥᾰπείομεν.*—μέσ. ἀόρ. *α'* *ἐτερψάμην*· ἀόρ. *β'* *ἐταρπόμην*· ἐπ. ἀναδιπλ. *τεταρπόμην, τετάρπετο,* *α'* πληθ. ὑποτ. *τεταρπώμεσθα,* μτχ. *τεταρπόμενος*· ὡς καὶ νῦν, τέρπω, παρέχω τέρψιν.— ἐν τῷ μέσῳ καὶ παθητ., εἶμαι πλήρως εὐχαριστημένος, ἀπολαύω πλήρους τέρψεως, τέρπω ἐμαυτόν, εὐφραίνομαι, διασκεδάζω.— ἀπολ., *πῖνε καὶ τέρπου*=πῖνε καὶ διασκέδαζε (εὐφραίνου. 2) μετὰ γεν. τοῦ πράγμ., ἔχω ἀρκετὰ ἐκ τινος, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ κάτι, ἀπολαύω τινὸς (ἢ τι) κατὰ κόρον, «τὸ χορταίνω». 3) σπαν. μετ' αἰτ., *τέρπομαι ὄνησιν*=ἀπολαύω (ἔχω) κέρδος.

Ἔτυμ.: τέρπω· τερπνός· τερπωλή· τέρψις· τερπικέραυνος· πρβλ. σανσκρ. **tṛ'pyati, tṛpṇṓti, tṛmpáti,**

tarpati (χορταίνω, ἱκανοποιοῦμαι), tr̥pti-ḥ, tr'pti-ḥ (εὐχαρίστησις, ἱκανοποίησις, κόρος), Ζενδ. θrafδa (χορτασμένος, ἱκανοποιημένος), γοτθ. þrafstjan (παρηγορῶ), λιθ. tarpstù, tarpti (εὐτυχῶ, εὐπραγῶ), tarpà (εὐημερία, αὔξησις), παλ-πρωσσ. en-terpo (εἶναι ὠφέλιμον), en-terpen-on (ὠφέλιμος)· ἐξ ἰαπ. *terep-.

τερπωλή, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *τέρψις* (βλ. λ.).

τερσαίνω, ἀόρ. α' *ἐτέρσηνα*, ἐπ. *τέρσηνα* (*τέρσομαι*)· ξηραίνω, ἀποξηραίνω, ἀπομάττω («οκουπίζω»), «στεγνώνω», ἀποσπογγίζω ‖ *αἷμα μέλαν τέρσηνε*= ἀπεσπόγγισε («ἐσκούπισε») τὸ μαῦρο αἷμα· πρβλ. *τέρσομαι*.

τερσιά, ἡ (*τέρσομαι*)· ὡς τὸ *ταρσιά*, *τρασιὰ* (βλ. λ.), ταρσός, ἤτοι πλέγμα ἐκ καλάμων, ἐφ' οὗ ἐστέγνωνον τὰ σῦκα κ. ἄ.

ΤΕ'ΡΣΟΜΑΙ, ἀπρφ. ἀορ. β' *τερσῆναι*, ἐπ. *τερσήμεναι* (ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπαντᾷ ἡ δριστ. *ἐτέρσην*)· ξηραίνομαι, εἶμαι ἢ γίνομαι ξηρός, στεγνώνω (ἀμτβ.), στερεοποιοῦμαι (παύω νὰ ῥέω) ‖ ὡσ. στεγνώνω (ξηραίνομαι) ἀπὸ τὸν καύσωνα τοῦ ἡλίου, «τσουλουφρίζομαι, καψαλίζομαι» ‖ μετὰ γεν., *ὅσσε δακρυόφιν τέρσοντο*=τὰ μάτια του ἐστέγνωσαν ἀπὸ τὰ δάκρυα (ἐσταμάτησαν νὰ τρέχουν).— **II** τὸ ἐνεργ. *τέρσω* ἀπαντᾷ παρ' Ἀλεξανδρ. ποιηταῖς (=*τερσαίνω*).

Ἔτυμ.: *τέρσομαι*, παρὰ μτγν. καὶ *τέρσω*· *τερσαίνω*· *ταρσός*, ἀττ. *ταρρός*· *τρασία*: σανσκρ. tr̥̄ṣyati (διψῶ), tarsa-ḥ tr̥̄'ṣṇā (δίψα, πόδος), tr̥̄ṣú-ḥ (ἄπληστος), Ζενδ. taršna- (δίψα), ἀρμ. tharamim, tharšamim (ἀδυνατίζω), erašt (ξηρασία) (<*trašt, ἰαπ. *tr̥̄sti-), ἀλβ. ter (ξηραίνω εἰς τὸν ἀέρα), termε (ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον), ṣ-tras (στεγνώνω), λατ. torreo (στεγνώνω, φρύγω), (*tors- =σανσκρ. tarṣáyati=κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ δίψαν, τὸν βασανίζω, παλ-γερμ. derran, νεο-γερμ. dörren=στεγνώνω, φρυγανίζω, παλ-norr. þerra=ξηραίνω, ἀποξηραίνω, λατ. ὡσ. torris (δαυλός), παλ-λατ. torrus (=torridus), λατ. terra (γῆ), παλ-ιρλ. tart (δίψα), tīr (ξηρός), tīrim (ὡσ.), tīr (κτῆμα), παλ-gall. tir (=λατ. tellus), γοτθ. gaþairsan, gaþaúrsnan, παλ-norrþorna (ἀποξηραίνομαι), παλ-γερμ. dorrēn (ὁμ. σημ.). γοτθ. þaúrsjan (διψῶ), παλ-γερμ. καὶ νεο-γερμ. durst (δίψα), ἀγγλ-σαξ. þurst, þyrst (ὁμ.), γοτθ, þaúrstei, παλ-norr. þorste (δίψα)· ἐξ ἰαπ. *ters- (εἶμαι ξηρός).

τέρυς, -*υος*, ὁ, ἡ, (*τείρω*)· ἀσθενής, λεπτὸς ‖ κυρ. τετριμμένος ἢ κατατετρυμένος, κατεξηντλημένος.

Ἔτυμ.: *τέρυς*· πρβλ. Ἡσυχ. *«τήρυ· ἀσθενές, λεπτόν»* (ἀρχικῶς οὐσ., ἐκ τοῦ ὁποίου ὅμως κατὰ μικρὸν ἐσχηματίσθη καὶ ἐπιθετ. περίφρασις *τέρυες ἵπποι*=ἵπποι κατάκοποι)· Ἡσυχ. *«τερύνης· τετριμμένος ὄνος, καὶ γέρων, ἢ δυσανάληπτος γέρων»*, *«τερύσκετο· ἐτείρετο»*: σανσκρ. tárun-ḥ (νέος, τρυφερός), Ζενδ. tauruna- (νέος, ἄγαμος) (βλ. καὶ τὰ ἐν *τέρην*)· πρβλ. Ἡσυχ. *«τρύσκει· τρύχει, ξηραίνει»*· *τρώω* (*τρωFω) =κεντρίζω, διεγείρω· *τραῦμα*· *τρύω*, *τρύχω* (βλ. λ.), λιθ. truniù, trunėti (σήπω, σαπίζω), truszkù, truszkėti (*tru-sk-, πρβλ. *τερύσκω*, *τρύσκω*) (=τρίζω), trùszkinu (δρυμματίζω). παλ-σλαυ. trova., truti (μεταχειρίζομαι, ἐξαντλῶ)· ἐξ ἰαπ. *teru- [πρβλ. σανσκρ. tarutē = διέρχομαι, tū'rvati (δαμάζω, νικῶ), Ζενδ. taurvayeiti (ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω)], πρβλ. ἰαπ.*terī- (βλ. *τρίβω*), *ter(ē)- (βλ. *τεράμων*, *τείρω*, λατ. tero)· βλ. καὶ *ἀτειρής*.

τερφθείη, γ' ἑν. εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *τέρπομαι*.

τερψίμ-βροτος, *ον* (*τέρπω* + *βροτός*)· ὁ τέρπων τοὺς βροτούς, ὁ φαιδρύνων τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων.

τερψῖ-νοος, *ον* (*τέρπω* + *νόος*)· ὁ τέρπων τὴν καρδίαν.

τέρψις, -*εως*, καὶ -*ιος*, ἡ (*τέρπω*)· ὡς καὶ νῦν, τέρψις, τὸ τέρπεσθαι, ἀπόλαυσις, ἡδονή, χαρά, ἀγαλλίασις.

Τερψι-χόρη, ἀττ. **-χόρᾱ,** ἡ (*τέρπω* + *χορός*)· κυρ. ἡ τερπομένη (εὐφραινομένη) εἰς τὸν χορόν, μία ἐκ τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἡ Τερψιχόρη (βλ. Κ. Ε. Λ.).

τερψί-χορος, *ον* (*τέρπω*+*χορός*)· ὁ ἐπὶ τοῖς χοροῖς τερπόμενος, ὁ εὐφραινόμενος (εὑρίσκων ἡδονὴν) εἰς τὸν χορόν.

τέσσᾰρᾰ, οὐδ. τοῦ *τέσσαρες* (βλ. λ.).

τεσσᾰρᾰ-βοιος, (*τέσσαρα*+*βοῦς*)· ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων βοῶν.

τεσσᾰρᾰ-καί-δεκα, τά· βλ. *τεσσαρες-καί-δεκα*.

τεσσᾰρᾰ-και-δεκά-δωρος, *ον* (*τεσσαρακαίδεκα* +*δῶρον*)· ὁ ἔχων μῆκος (ἢ πλάτος ἢ ὕψος) δεκατεσσάρων παλαμῶν.

τεσσᾰρᾰ-και-δεκ-έτης, -*ου*, ὁ (*τεσσαρακαίδεκα* +*ἔτος*)· ὁ ἡλικίας δεκατεσσάρων ἐτῶν ‖ θηλ. **-έτις,** -*ιδος*.

τεσσᾰράκοντα, ἀττ. **τετταράκοντα,** οἱ, αἱ, τά, ἄκλιτον (*τέσσαρες*)· ὡς καὶ νῦν, τεσσαράκοντα, «σαράντα», λατ. quadraginta.

τεσσᾰρᾰκοντᾰ-ετής, ἐς (καὶ **-έτης,** ες) (*τεσσαράκοντα*+*ἔτος*)· ὁ ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν, ὁ ἄγων τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

τεσσᾰρᾰκοντ-όργυιος, *ον* (*τεσσαράκοντα* + *ὀργυιά*)· ὁ ἔχων ὕψος (ἢ βάθος ἢ μῆκος κλπ.) τεσσαράκοντα ὀργυιῶν.

τεσσᾰρᾰκοντ-ούτης, -*ου*, ὁ, συνῳδ. ἐκ τοῦ *τεσσαρακονταετὴς* (βλ. λ.).

τεσσᾰρᾰκοστός, *ή*, *όν* (*τεσσαράκοντα*)· ὡς καὶ νῦν, τεσσαρακοστὸς εἰς τὴν σειράν, ὁ τελευταῖος (ἢ ὁ εἷς) ἐκ τῶν τεσσαράκοντα, λατ. quadragesimus.— **II** *ἡ τεσσαρακοστὴ* (ἐνν. *μοῖρα*): 1) φόρος συνιστάμενος εἰς τὸ ἓν τεσσαρακοστὸν (τ.ἔ. $2\,^1/_2\,^0/_0$). 2) νόμισμα τῆς Χίου ὀνομαζόμενον οὕτω.

ΤΕ'ΣΣΑ˘ΡΕΣ, οἱ αἱ, **τέσσᾰρᾰ,** τά· γεν. *τεσσάρων*· δοτ. *τέσσαρσι(ν)*, ποιητ. *τέτρασι*.—ἀττ. *τέττᾰρες*, *τέττᾰρα*· παρὰ τοῖς Ἴωσι πεζογράφοις *τέσσερες*, *τέσσερα*, δοτ. πληθ. *τέσσερσι*· δωρ. *τέττορες* ἢ *τέτορες*· αἰολ. *πίσυρες*·—τέσσαρες, «τέσσερες», «τέσσερις», λατ. quatuor.

Ἔτυμ.: *τέσσαρες*, ἀττ. *τέτταρες*, βοιωτ. *πέτταρες* (-*α*- κατὰ τὰ ὁμηρ. *τέτρατος* καὶ *τέταρτος*), ἰων., ἀρκ., ἑλληνιστ. *τέσσερες* (-*ε*- πιθ. κατ' ἀφομ. φων.), δωρ. καὶ διαλ. δυτ. Ἑλλ. *τέτορες* (ἰαπ. *qvetvor-, μετὰ -τ-, ἀντὶ -ττ- ἢ -σσ-, κατὰ τὴν τοπ. *τέτρασι*), ὁμηρ. (αἰολ.) *πίσυρες*, λεσβ. *πέσσυρες* (ἰαπ. *qvetur· τὸ -σσ- κατὰ τὸ *τέσσαρες*)· τοπ. *τέτρασι*, *τετρακόσιοι*, *τετρά-κυκλος* προέρχονται ἐκ τινος *τετFρα-, ἰαπ. *qvetvr̥̄-* (πρβλ. καὶ τὰ ἐν *τρά-πεζα*)· πρβλ. σανσκρ. catvāraḥ (αἰτ. catúraḥ), catvári, Ζενδ. čaθwārō, γεν. čaturąm, νεο-περσ. čahār, ἀρμ. čors, λατ. quat(t)uor (ἀποβὰν ἄκλιτον κατὰ τὸ quinque), ὀσκ. petora, ὀμβρ. petur-, gaul. petor-, ἰρλ. cethir, παλ-gall. petguar. νεο-gall. pedwar, corn. peswar, νεο-bret. pévar, γοτθ. fidwōr, παλ-norr. fiórer, παλ-σαξ. fiuwar, fior, παλ-γερμ. feor, fior, λιθ. keturì, ketverì, παλ-σλαυ. četyre, četvero· ἡ ἐν τῇ ἰαπ. κλίσει του θὰ εἶχεν οὕτω κατὰ πᾶσαν πιθανότητα: ὀνομ. *qvetvor-es, γεν. *qvetur-ōm, αἰτ. *qvelur-ṇs, τοπ. *qvetvr̥̄-su.— τὸ ὁμηρ., ἀττ. *τέταρτος* (πρβλ. ἀττ. τοπ. *τέτταρσι*) ἔχει τροποποιηθῇ ἐκ τοῦ ὁμηρ. *τέτρατος* (*τετFρα-, ἰαπ. *qvetvr̥̄-=λιθ. ketvirtas)· *-τ-* ἐπίσης ἀντὶ *-τF-* ὑπάρχει ἐν τῷ *τέτορτος*, ἐξ οὗ *τετορταῖος*· βλ. ὡσ. καὶ *ἐν τρυφάλεια*.— ἀττ. *τετταράκοντα*, ἰων. *τεσσεράκοντα*, βοιωτ. *πετταράκοντα*, ἀργολ. *τεταράκοντα*, δωρ., δελφ., ἰων. *τετρώκοντα* (*τετρω-* <ἰαπ. *qvetvr̥̄-=λατ. quadrā-gintā).— τὸ *τετρακτύς*, -*ύος* προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *τέτραχα* ἢ ἔκ τινος *τετρακο- κατὰ τὸν τρόπον τῶν ῥημάτ. ἀφῳρημένων (ὡς τὸ *ἀρτύς*, *ἁρπακτύς*)·—ὁμηρ. *τετραχθά* (: *διχθά*, *τριχθά*), ἀττ. *τετραχα* (κατὰ τὰ *δίχα*, *τρίχα*), *τετραξδς* (κατὰ τὰ ἰων. *διξός*, *τριξὸς*) <*τετραχθ-jo.

τεσσᾰρεσ-καί-δεκα, ἰων. **τεσσερεσ—,** οἱ αἱ, τά, ἄκλιτον·=*τέσσορες καὶ δέκα*, δεκατέσσαρες, «δεκατέσσερες», λατ. quatuordecim· τὸ πρῶτον συνθετ. μένει ἀμετάβλητον, ἔστω καὶ μετὰ οὐδ. οὐσ. συναπτομένου τοῦ ἀριθμητ.: *τεσσερεσκαίδεκα ἔτεα* (Ἡρόδ.)· *δσάκις*

τὸ α' συνθετ. μετέβαλλε γένος, ἐγράφετο μᾶλλον κεχωρισμένως: *τέσσαρα καὶ δέκα*· ἐκ τούτου τὸ

τεσσάρεσ-και-δέκατος, η, ον, ἰων. **τέσσερεσ—**· ὁ δέκατος τέταρτος εἰς τὴν σειράν.

τεσσεράκοντα, ἰων. ἀντὶ *τεσσαράκοντα*.

τέσσερες, τέσσερα, ἰων. ἀντὶ *τέσσαρες, τέσσαρα*.

τεσσερήκοντα, ἐσφαλμ. γρ. ἀντὶ *τεσσεράκοντα* (βλ. λ.).

τεταγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *τάσσω*· τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐπίρρ. *τεταγμένως*=κατὰ τὴν τάξιν, κανονικῶς, ἐν τάξει, κατὰ τὸν προκαθωρισμένον τρόπον.

τετᾰγών, -όντος, ὁ, μτχ. ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει: *βῖψε ποδὸς τεταγὼν*=ἔρριψε λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ποδὸς («τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ πόδι καὶ τὸν πέταξε»).

Ἔτυμ.: τεταγὼν ἐκ τινος θέμ. *ταγ-* (ἁδράχνω, ἁρπάζω): λατ. tangō, πρκ. te-tig-ī (*tetagai : τεταγὼν*) =διγγάνω, ἅπτομαι (πρβλ. ἀρχ-λατ. tagam· in-teger= ἀκέραιος, ἄδικτος· tagāx = ἅρπαξ, κλεπτομανής)· πρβλ. ὡσ. ἀγγλ-σαξ. paccian (ἐγγίζω ἁπαλά, χαϊδεύω)· ἐξ ἰαπ. *tag-, *tēg- : *teg-.

τέτᾰκα, πρκ. τοῦ *τείνω*.

τέταλμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τέλλω*.

τέταλτο, ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ *τέλλω*.

τέτᾰμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τείνω*.

τετᾰνός, ή, όν (*τείνω, τανύω*)· τεταμένος, τεντωμένος || ὄθεν, ὁμαλός, λεῖος, ἄνευ ρυτίδων.

τέτᾰνος, ὁ (*τείνω*)· τὸ τέντωμα, ἡ τάσις (ἔκτασις), σπασμωδικὴ κίνησις τοῦ σώματος ἢ μέλους αὐτοῦ, συνοδευομένη ὑπὸ ἀκαμψίας || ἡ τάσις (ἔντασις, στῦσις) τοῦ ἀνδρικοῦ πέους.

τετάνυστο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *τᾰνύω*.

τετάξομαι, τετελ. μελλ. τοῦ *τάσσω*.

τετᾰραγμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *ταράσσω*.— ἐπίρρ. *τεταραγμένως*=ἐν ταραχῇ, ἐν συγχύσει

τετάρπετο, —πώμεσθα, —πόμενος, γ' ἑν. δριστ., α' πληθ. ὑποτ., καὶ μτχ. ἐπ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τέρπω*.

τεταρταῖος, α, ον (*τέταρτος*)· ὁ τεσσάρων ἡμερῶν, ὁ κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν.

τεταρτη-μόριον, τὸ (*τέταρτος*+*μόριον*)· τὸ τέταρτον μέρος || τὸ τέταρτον ὁβολοῦ, λατ. quadrans.

τέταρτος, ἐπικ. τέτᾰτος, η, ον (*τέσσαρες*)· ὡς καὶ νῦν, τέταρτος, ὁ τέταρτος εἰς τὴν σειράν, ὁ μετ' ἄλλους τρεῖς, λατ. quartus.— οὐδ. *τὸ τέταρτον* ὡς ἐπιρρ. = (διά) τετάρτην φοράν.— **II** *ἡ τετάρτη* (ἐνν. *ἡμέρα*), ὡς καὶ νῦν, «ἡ Τετάρτη» || (ἐνν. *μοῖρα*) =μέτρον ὑγρῶν, «ἕνα κάρτο» (βλ. «ἕνα κατοστάρι» τῆς ὀκᾶς).

τετάσθην, ἐπ. γ' δυϊκ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *τείνω*.

τέτᾰτο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *τείνω*.

τετάχᾰται, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *τάσσω*.

τετελεσμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *τελέω*.

τετέλεστο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *τελέω*.

τετεύξομαι, τετελ. μελλ. τοῦ *τεύχω*.

τέτευχα, πρκ. τοῦ *τυγχάνω*.

τετεύχᾰται, τετεύχᾰτο, ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *τεύχω*.

τετεύχετον, γ' δυϊκ. πρκ. τοῦ *τεύχω*.

τετεύχημαι, ἀπρφ. *τετευχῆσθαι*, ἐπικ. παθ. πρκ. μετὰ σημ. ἐνεστ., σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ οὐσ. *τεύχεα*, ἄνευ ἐν. *τευχέω* ἐν χρήσει· εἶμαι ὡπλισμένος.

τέτηκα, ἀμτδ. πρκ. τοῦ *τήκω*.

τετῖημαι, ἐπ. παθ. πρκ. ἄνευ ἐνεστ. *τιέω* ἐν χρήσει· εἶμαι περίλυπος, εἶμαι πικραμένος, εἶμαι ταλαιπωρημένος, θλίβομαι, πενθῶ.— ἁπαντᾷ ἐν τῷ δυϊκ. (δ' προσ.) *τετίησθον*, συχνότερον ὅμως ἐν τῇ μτχ. *τετιημένος* (λυπημένος, περίλυπος, καὶ δὴ ἐν τῇ φράσει *τετιημένος ἦτορ*=περίλυπος τὴν καρδίαν (μὲ περίλυπον ψυχήν) || ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημ. ἁπαντᾷ καὶ ἡ μτχ. *τετιημένως* (βλ. λ.), καὶ δὴ ἐν τῇ περιφράσει *τετιημένῳ θυμῷ*=μὲ τεθλιμμένην καρδίαν.

τετηώς, μτχ. ἐπ. ἐνεργ. πρκ. (ἄνευ ἐνεστ. *τιέω* ἐν χρήσει)·=*τετιημένος* (βλ. λ.).

τέτῖμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τίω* (βλ. λ.).

τετῖμῆσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *τιμάω*.

τέτισμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τίνω*.

τέτλᾰ, συγκεκ. τύπος ἀντὶ *τετλᾰθι* (βλ. λ.).

τέτλᾰθι, ἐπ. πρστ. πρκ. τοῦ **τλάω* (βλ. λ.).

τετλαίην, ἐπ. εὐκτ. πρκ. τοῦ **τλάω*.

τετλᾰμεν, τετλᾰμεναι, ἐπ. ἀπρφ. πρκ. τοῦ **τλάω*· ἀλλὰ **τέτλᾰμεν** α' πληθ. πρκ. ἀντὶ *τετλήκαμεν*.

τετλᾰτω, γ' ἑν. προστ. ἀορ. β' τοῦ **τλάω*.

τέτληκα, πρκ. τοῦ *τλῆμι*.

τετληώς, υῖα, γεν. *-ότος,* ἐπ. μτχ. πρκ. τοῦ **τλάω*.

τέτμηκα, πρκ. τοῦ *τέμνω*.

τετμημένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *τέμνω*.

τετμηώς, μτχ. ἐπ. πρκ. τοῦ *τέμνω*.

τέτμομεν, α' πληθ. εὐκτ. τοῦ *τέτμον* (βλ. λ.).

τέτμον, ἐπ. ἀντὶ *ἔτετμον*, ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ἀπαντῶν παρ' Ὁμήρῳ καθ' ὁριστ., ἄλλοτε μετ' αὐξήσ. καὶ ἄλλοτε ἀναύξητος)· καταφθάνω, φθάνω, προφθάνω, ἐπιπίπτω. 2) μετὰ γεν., μετέχω τινός, λαμβάνω μερίδιον ἔκ τινος.

Ἔτυμ.: τέτμον, ἔτετμον· ἀορ. μετ' ἀναδιπλ. (κατὰ τὸν τύπον τοῦ ἀορ. *ἔ-πε-φνο-ν*)· ἐκ ρίζ. *tem-*, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἔχωμεν συγγ. λέξεις ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης (κατά τινας ὅμως ἡ ριζ. **tem-* εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν **tem-* τοῦ *τέμνω*).

τετοκώς, τετοκυῖα, μτχ. πρκ. τοῦ *τίκτω*.

τέτορες, οἱ, αἱ, **τέτορα,** τά, δωρ. ἀντὶ *τέσσαρες*.

τετορήσω, ἀνώμ. μελλ. τοῦ *τορέω*.

τετρᾰ-, συγκεκ. ἀντὶ *τέτορα* (*τέσσαρα*), ἁπαντῶν μόνον ἐν συνθέτοις, οἷα τὰ ἑπόμενα.

τετρᾰ-βᾶμων, ον, γεν. *-ονος* (*τετρα-* + *βαίνω*)· τετράπους, «τετράποδο».

τετρᾰ-γλώχῖς, -ῖνος, ὁ, ἡ (*τετρα-* + *γλωχίς*)· ὁ ἔχων τέσσαρας ἀκωκὰς (ἄκρας) ἢ τέσσαρας γωνίας, τετράγωνος.

τετρᾰ-γυος, ον (*τετρα-* + *γύα*)· ὁ περιέχων τέσσαρας γύας (βλ.λ.) γῆς, τετράπλεθρος.— **II** ὡς οὐσ. *τὸ τετράγυον* = μέτρον γῆς, τεμάχιον γῆς δυνάμενον νὰ ὀργωθῇ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας.

τετρᾰ-γωνέω (*τετράγωνος*)· (ἀστρονομικὸς ὅρος) ἀποτελῶ τετράγωνον μετά τινος ἄλλου (μετ' αἰτ.).

τετρᾰ-γωνο-πρόσωπος, ον (*τετράγωνος*+*πρόσωπον*)· ὁ ἔχων τετράγωνον πρόσωπον (ἐπὶ ὡρισμένων ζῴων, οἷα αἱ ἐνυδρίδες καὶ οἱ κάστορες).

τετρᾰ-γωνος, ον (*τετρα-* + *γωνία*)· ὡς καὶ νῦν, τετράγωνος, ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας, ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας ἴσας, ἐπὶ δὲ τοῦ κυρ. «τετραγώνου», τὸ ἔχον οὐ μόνον τὰς τέσσαρας γωνίας ἀλλὰ καὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς ἴσας, λατ. quadratus.— ὡς οὐσ., *τὸ τετράγωνον* = σῶμα στρατιωτῶν παρατεταγμένον ἐν σχήματι τετραγώνου, λατ. agmen quadratum.— **II** μτφρ., τέλειος ὡς τὸ τετράγωνον, πλήρης, τέλειος.— **III** *τετράγωνος ἀριθμός*=ὁ ἀριθμὸς ὁ παραγόμενος ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἀριθμοῦ τινος ἐπὶ τὸν ἑαυτόν του.

τετρᾰδιον, τό (*τετράς*)· πᾶν τὸ συνιστάμενον ἐκ τεσσάρων πραγμάτων || ἐπὶ προσ., ἀπόσπασμα στρατιωτικὸν ἀποτελούμενον ἐκ τεσσάρων ἀνδρῶν. 2) ὡς καὶ νῦν, τετράδιον, ὡς διπλωμένον εἰς τέσσαρα (ὡς ἔχον τέσσαρα φύλλα).

τετρᾰ-έλικτος, ον, καὶ **τετρᾰ-έλιξ, -ῐκος,** ὁ, ἡ (*τετρα-* + *ἕλίσσω*)· ὁ τετράκις περιεστραμμένος, ἢ ὁ πολλὰς ἕλικας (συστροφὰς) ἔχων.

τετρᾰ-ένης, ες (*τετρα-* +*ἔνος*)·=*τετραετὴς* (βλ.λ.).

τετρᾰ-ετής, ές, καὶ **τετρᾰέτης, ες** (*τετρα-*+*ἔτος*)· ὡς καὶ νῦν. τετραετής, ἡλικίας τεσσάρων ἐτῶν.— **II** ὁ ἐκ τεσσάρων ἐτῶν ἀποτελούμενος.

τετρᾰ-ζύγος, ον (*τετρα-*+*ζυγόν*)· ὁ ἔχων τέσσαρας ζυγούς, ὁ συρόμενος ὑπὸ τεσσάρων ὑποζυγίων (ἵππων κλπ.) || ὡς οὐσ. *τὸ τετράγωνον* (ἐνν. *ἅρμα*)=τὸ τέθριππον ἅρμα.

τετρᾰ-θέλυμνος, ον (*τετρα-* + *θέλυμνον*)· τετράπτυχος, ὁ ἐκ τεσσάρων πτυχῶν (στρωμάτων) συγκείμενος || *τετραθέλυμνον σάκος*=ἀσπὶς συγκειμένη ἐκ τεσσάρων ἀλλεπαλλήλων δερμάτων βοός.

ΤΕΤΡΑΊΝΩ, μελλ. *τετρᾰνῶ*· ἀορ. α' *ἐτέτρηνα*· ἐπ. *τέτρηνα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐτετράνθην*· ὡσ. (ὡσεὶ ἐκ ριζ. ἐνεστ. *τράω*) καὶ μέλλ. *τρήσω*, καὶ ἀόρ. *ἔτρησα*, καὶ παθ. πρκ. *τέτρημαι*· τρυπῶ, διατρυπῶ, διαπερῶ [δι' ἐτυμ. βλ. *τείρω*].

τετρᾰ-και-δεκ-έτης, -ες, καὶ θηλ. **—έτις,** -ιδος (τετρα- + καὶ + δέκα + ἔτος)· ὁ ἡλικίας δεκατεσσάρων ἐτῶν.

τετρᾰ-κερως, ων (τέτρα- + κέρας)· ὁ ἔχων τέσσαρα κέρατα.

τετρᾰ-κέφᾰλος, ον (τετρα- + κεφαλή)· ὡς καὶ νῦν, τετρακέφαλος, ὁ ἔχων τέσσαρας κεφαλάς.

τετρᾰκις, ἐπίρρ. (τετρα-)· ὡς καὶ νῦν, τετράκις, τέσσαρας φοράς, λατ. quater.

τετρᾰκισ-μῡριοι, αι, α (τετράκις + μύριοι)· τετράκις μύριοι, τέσσαρας φορὰς δεκακισχίλιοι, τεσσαράκοντα χιλιάδες.

τετρᾰκισ-χίλιοι, αι, α (τετράκις + χίλιοι)· ὡς καὶ νῦν, τετρακισχίλιοι, τέσσαρες χιλιάδες.

τετρᾰ-κλῖνος, ον (τετρα- + κλίνη)· ὁ ἔχων τέσσαρας κλίνας ἢ ἀνάκλιντρα (διὰ τοὺς μετέχοντας συμποσίων).

τετρᾰ-κνᾱμος, ον, δωρ. ἀντὶ **τετράκνημος,** (τετρα- + κνήμη)· ὁ ἔχων τέσσαρας κνήμας, ὁ ἑστερεωμένος εἰς τροχὸν ἔχοντα τέσσαρας ἀκτῖνας.

τετρᾰ-κόρυμβος, ον (τετρα- + κόρυμβος)· ὁ ἔχων τέσσαρας κορύμβους (βλ. λ.) || ὁ ἔχων πολλοὺς (πυκνοὺς) κορύμβους. πολυστάφυλος (κισσός π. χ.).

τετρᾰ-κόρωνος, ον (τετρα- + κορώνη)· ὁ ἔχων ἡλικίαν τετράκις μεγαλυτέραν ἀπὸ τὰ ἔτη ποὺ ζῇ μία κορώνη, τετράκις μακροβιώτερος κορώνης, ὁ ὑπέργηρος.

τετρᾰκόσιοι, αι, α (τετρα-)· ὡς καὶ νῦν, τετρακόσιοι.

τετρᾰκοσιοστός, ή, όν (τετρακόσιοι)· ὡς καὶ νῦν, τετρακοσιοστὸς εἷς τὴν σειράν, ὁ ἔπειτα ἀπὸ 399 ἄλλους.

τετρᾰκτύς, -ύος, ἡ (τετράς)· ὁ ἀριθμὸς 4 || (κατὰ τοὺς Πυθαγορείους) τὸ ἄθροισμα τῶν τεσσάρων πρώτων ἀριθμῶν, ἤτοι ὁ ἀριθ. 10 (θηλ. 1+2+3+4).

τετρᾰ-κυκλος, ον (τετρα- + κύκλος)· ὁ ἔχων τέσσαρας κύκλους (δηλ. τροχούς), τετράτροχος.

τετρᾰ-λογία, ἡ (τετρα- + λόγος)· σειρὰ ἐκ τεσσάρων δραμάτων (τριῶν τραγῳδιῶν καὶ ἑνὸς σατυρικοῦ δράματος), διδασκομένων (παριστωμένων) ἀπὸ σκηνῆς ἐν δραματικῷ ἀγῶνι κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Διονύσου· αἱ τρεῖς τραγῳδίαι μόναι (ἄνευ δηλ. τοῦ σατυρικοῦ δράματος) ἐκαλοῦντο **τριλογία** (οἷα π. χ. ἡ **Ὀρέστεια** τοῦ Αἰσχύλου, τριλογία συνισταμένη ἐκ τῶν τριῶν τραγῳδιῶν του, τ. ἔ. τοῦ Ἀγαμέμνονος, τῶν Χοηφόρων, καὶ τῶν Εὐμενίδων)· ἐνίοτε ἡ **τετραλογία** συνίστατο ἐκ τεσσάρων τραγῳδιῶν (ἄνευ σατυρικοῦ δράματος).

τετρᾰ-μετρος, ον (τετρα- + μέτρον)· ὁ συνιστάμενος ἐκ τεσσάρων μέτρων||ἐπὶ τροχαϊκῶν καὶ ἰαμβικῶν μέτρων, ὁ συνιστάμενος ἐκ τεσσάρων διποδιῶν (πρβλ. λατ. versus octonarius) || ἐπὶ δακτυλικῶν, χοριαμβικῶν, βακχειακῶν μέτρων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ποδῶν.—ὡς οὐσ. **ὁ τετράμετρος** (ἐνν. **στίχος**)=ὁ στίχος ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ποδῶν.

τετρᾰ-μηνιαῖος, α, ον, καὶ **τετρά-μηνος,** ον (τετρᾰ- + μήν)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων μηνῶν, ὁ διαρκῶν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας.

τέτραμμαι, παθ. πρκ. τοῦ **τρέπω.**

τετρᾰ-μοιρία, ἡ (τετράμοιρος)· ἡ τετραπλῆ μερίς, τὸ τετραπλοῦν.

τετρᾰ-μοιρος, ον (τετρᾰ- + μοῖρα)· ὁ ἐκ τεσσάρων μοιρῶν (τ. ἔ. μερῶν), τετραπλοῦς.

τετρανθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τετραίνω** (βλ.λ.).

ΤΕΤΡΑΞ, -ᾶγος καὶ -ᾶκος, ὁ· πτθ. ὁ φασιανός (τὸ πτηνόν), λατ. avis phasianus.

Ἔτυμ.: **τέτραξ** ( )λατ. tetrax)· **τετράζω**· **τέτριξ**· πρβλ. Ἡσυχ. «**τετράδων**· ὄρνεόν τι. Ἀλκαῖος», «**τετραῖον**· ὀρνιθάριόν τι. Δάκωνες», «**τετράων**· ὄρνις ποιός» (τετράων) λατ. tetrāō)· ἔκ τινος ῥίζης πεποιημένης ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία) *ter-t(e)r- [ὅπως καὶ ἐν τῷ λατιν. tur-tur=τρυγών, πρβλ. καὶ σανσκρ. tittiraḥ, tittiriḥ (πέρδιξ), μεσ-ελλ. **τέταρος, τατύρας** (φασιανός), νεο-περσ. tadarv (ὡσ.)], λατ. tetrinnio, tetrissitō (κακκαρίζω, τσαλαβουτῶ)· ἐπὶ τῶν νησσῶν, παλ-norr. piðurr (**τέτραξ**, τσαλαπετεινός), παλ-σλαυ. tetrĕvi (φασιανός), λιθ. teterva, παλ-πρωσσ. tatarwis (ὁ νεοσσὸς τσαλαπετεινοῦ), λιθ. tetervinas (ὡσ.), tytaras (κοῦρκος, διάνος).

τετρᾱ-ορία, ἡ (τετράορος)· ἅρμα τεσσάρων ἵππων, τέθριππον.

τετρᾰ-ορος, καὶ συνηρ. **τέτρωρος,** ον (τετρα- + ἀείρω)· τέσσαρες ὁμοῦ συνεζευγμένοι || **τετράορον ἅρμα**=τέθριππον.— **II** τετράπους.

τετρᾰ-πᾰλαι, ἐπίρρ.· τετράκις πάλαι, πρὸ παρὰ πολλοῦ χρόνου.

τετρᾰ-πᾰλαιστος, ον (τετρα- + παλαιστή)· ὁ ἔχων μῆκος (ἢ πλάτος κ.λ.π.) τεσσάρων **παλαιστῶν** (σπιθαμῶν).

τέτρᾰ-πηχυς, υ, γεν. -εος καὶ συνηρ. -ους (τετρᾰ- + πῆχυς)· ὁ ἔχων μῆκος (πλάτος κλπ.) τεσσάρων **πήχεων** (ἐξ ποδῶν) || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων ἀνάστημα ὕψους τεσσάρων πήχεων, ὁ ἐξ ποδῶν ὕψους.

τετρᾰ-πλᾶσιος, α, ον (τετρα-)· ὡς καὶ νῦν, τετραπλάσιος, τέσσαρας φορὰς μεγαλύτερος (ἢ περισσότερος), λατ. quadruplex.

τετρᾰ-πλευρος, ον (τετρα- + πλευρά)· **ὡς καὶ** νῦν, τετράπλευρος, ἔχων τέσσαρας πλευράς.

τετρᾰπλῇ, ἐπιρρ. (τετρα-)· τετραπλῶς, κατὰ τέσσαρας τρόπους, κατὰ τετραπλοῦν τρόπον.

τετρᾰ-πλόος, η, ον, καὶ συνηρ. **-πλοῦς,** ῆ, οῦν· ὡς καὶ νῦν, τετραπλοῦς, «τετράδιπλος», λατ. quadruplus || ὡς οὐσ. **τὸ τετραπλοῦν**=**τετραμοιρία** (βλ. λ.), τετραπλασία μερίς, τὸ τετραπλάσιον.

τετρᾰ-ποδηδόν, ἐπίρρ. (τετρα- + πούς)· **ἐπὶ** τεσσάρων ποδῶν, δίκην τετραπόδου.

τετρᾰ-ποδητί, ἐπίρρ. (τετρα- + πούς)· μὲ τέσσαρας πόδας || μτφρ. «μὲ τὰ τέσσερα», **χερσί τε καὶ ποσί** («μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια»).

τετρᾰ-πολις, ποιητ. **τετράπτολις,** -εως, ἡ (τετρα- + πόλις)· ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων πόλεων, ὁ ἔχων τέσσαρας πόλεις.

τετρᾰ-πολος, ον (τετρα- + πολέω)· ὁ τετράκις ὠργωμένος.

τετρᾰ-πους, ὁ, ἡ, **-πουν,** τὸ (τετρα- + πούς)· ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας, ὡς καὶ νῦν τετράπους, «τετράποδος», λατ. quadrupes.— ὡς οὐσ. **τὰ τετράποδα** (ὡς καὶ νῦν)=λατ. quadrupedes.— **II** ὁ ἔχων μῆκος (ὕψος κ.λ.π.) τεσσάρων ποδῶν.

τετρᾰ-πτερος, ον (τετρᾰ- + πτερόν)· ὁ ἔχων τέσσαρας πτέρυγας.

τετρᾰ-πτερυλλίς, -ίδος, ἡ (τετρα- + πτερόν)· ἡ ἔχουσα τέσσαρας πτέρυγας, εἶδος ἀκρίδος.

τετρᾰ-πτῖλος, ον (τετρα- + πτίλον)· ὁ ἔχων τέσσαρα πτίλα (ἤτοι πτερά, πτέρυγας), ὡς τὸ **τετράπτερος** (βλ. λ.).

τέτραπτο, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ **τρέπω.**

τετρᾰ-πτολις, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **τετράπολις** (βλ.λ.).

τετρᾰ-ρρῡμος, ἡ **τετρᾰ-ρῡμος,** ον (τετρα- + ῥυμός)· ὁ ἔχων τέσσαρας ῥυμοὺς (βλ. λ.), δηλ. ὁ ἔχων ὀκτὼ ἵππους, ὁ συρόμενος ὑπὸ ὀκτὼ ἵππων, ὀκτάζυγος.

τετρ-αρχέω (τετράρχης)· εἶμαι τετράρχης || παθητ., διοικοῦμαι ὑπὸ τετράρχου, διατελῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τετράρχου.

τετρ-άρχης, -ου, ἡ (τετρα- + ἄρχω)· ὁ ἡγεμὼν **τετραρχίας** (βλ. λ.), τ. ἔ. τεσσάρων ἐπαρχιῶν ἢ ἐπαρχίας διηρημένης εἰς τέσσαρα μικρότερα μέρη. 2) ὁ διοικῶν τέσσαρας **λόχους** (ἢ 64 ἄνδρας).

τετρ-αρχία, ἡ (τετράρχης)· τὸ ἀξίωμα τοῦ τετράρχου || ἡ τοπικὴ δικαιοδοσία τοῦ τετράρχου.— κυρ. δὲ **τετραρχία** ἐλέγετο ἡ Θεσσαλία, τὴν ὁποίαν συναπετέλουν τέσσαρες ἐπαρχίαι, ἡ Φθιῶτις, ἡ Πελασγιῶτις, καὶ ἡ Ἑστιαιῶτις.— **II** ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους **τετραρχία** ἐκαλεῖτο καὶ πᾶσα ὑποδιαίρεσις τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν, ὅπως π. χ. ἡ Παλαιστίνη.— **III** **τετραρχία ἱππική**=ἡ διοίκησις τεσσάρων λόχων.

τέτρ-αρχος, ὁ=**τετράρχης** (βλ. λ.).

τετρὰς, -άδος, ἡ (τέτταρες)· ὁ ἀριθμὸς **4.** 2) ἡ

τετάρτη ἡμέρα. 3) χρονικόν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν.

τετρᾰ-σκελής, ἐς (*τετρα-+σκέλος*)· ὁ ἔχων τέσσαρα σκέλη, τετράπους.

τετρᾰ-στᾰ́τηρος, *ον* (*τετρα-+στατήρ*)· ὁ ἔχων ὀξίαν τεσσάρων *στατήρων* (βλ. λ.).— **II** ὡς οὐσ. *τὸ τετραστάτηρον*=νόμισμα τεσσάρων στατήρων.

τετρᾰ-σύλλᾰβος, *ον* (*τετρα-+συλλαβή*)· ὡς καὶ νῦν, τετρασύλλαβος, ὁ συγκείμενος ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν.

τετρᾰ-σώματος, *ον* (*τετρα-+σῶμα*)· ὁ ἔχων τέσσαρα σώματα, τετράσωμος.

τέτᾰτος, *η, ον,* ποιητ. ἀντὶ *τέταρτος* (βλ. λ.).— τὸ οὐδ. *τὸ τέτρατον* ὡς ἐπίρρ.=διὰ τετάρτην φοράν.

τετρᾰ-τρῦφος, *ον* (*τετρα-+τρύφω*)· ὁ κεκλοσμένος (τεθραυσμένος), ἢ ὁ δυνάμενος νὰ θραυσθῇ εἰς τέσσαρα τεμάχια.

τέτᾰφα, πρκ. τοῦ *τρέπω* καὶ τοῦ *τρέφω*.

τετρᾰ-φᾰ́ληρος, *ον,* ἐπὶ περικεφαλαίας'=*τετράφαλος* (βλ. λ.)

τετρᾰ-φᾰ́λος, *ον* (*τετρα-+φάλος*), ἐπὶ περικεφαλαίας· ἡ ἔχουσα τέσσαρας *φάλους* (βλ.λ.), ἤτοι τέσσαρος μεταλλίνας προεξοχάς (βλ. *φάλος*).

τετρά-φᾰται, —*φᾰτο,* ἰων. γ' πληθ. παθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ *τρέπω*.

τετράφθω, γ' ἑν. προστ. παθ. πρκ. τοῦ *τρέπω*.

τετρᾰ-φῦλος, *ον* (*τετρα-+φυλή*)· ὁ διῃρημένος εἰς τέσσαρας φυλάς, ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων φυλῶν.

τέτρᾰχᾰ, ἐπίρρ. (*τέτταρες*)· εἰς τέσσαρα μέρη, κατὰ τέσσαρας τρόπους, τετραχῶς.

τετρᾰχῇ, ἐπίρρ.'=*τέτραχα* (βλ. λ.).

τετραχθᾶ, ἐπίρρ. ποιητ. ἀντὶ *τέτραχα* (βλ.λ.), (πρβλ. καὶ *διχθᾶ, τριχθᾶ*).

τετρᾰ-χοος, *ον,* καὶ συνῳρ. **—χους,** *-ουν* (*τετρα-+χόες*)· ὁ χωρῶν τέσσαρας *χόας* (βλ. λ.).— **II** ὡς οὐσ. *ὁ τετράχους*=ποσὸν τεσσάρων χοῶν.

τετρᾰ-χορδος, *ον* (*τετρα-+χορδή*)· ὡς καὶ νῦν, τετράχορδος, ὁ ἔχων τέσσαρας χορδάς.— ὡς οὐσ. *τὸ τετράχορδον* = μουσικὴ κλῖμαξ περιλαμβάνουσα δύο τόνους καὶ ἓν ἡμιτόνιον.

τετρᾰ-χυτρος, *ον* (*τετρα-+χύτρα*)· ὁ περιλαμβάνων τέσσαρας χύτρας, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ τεσσάρων χυτρῶν.

τετρεμαίνω, ἀναδιπλ. τύπος τοῦ *τρέμω*, ἀπαντῶν μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. [*τετρεμαίνω· τέτρομος* (=*τρόμος*)· δι' ἐτυμ. βλ. *τρέμω*].

τέτρημαι, παθ. πρκ. τοῦ *τετραίνω*.

τέτρηνα, ἐπ. ἀντὶ *ἐτέτρηνα*, ἀόρ. α' τοῦ *τετραίνω*.

τέτρηχα, ἀμτβ. πρκ. (μετὰ σημ. ἐνεστ.) τοῦ *ταράσσω*· μτχ. θηλ. *τετρηχυῖα*· γ' ἑν. ὑπερσ. *τετρήχει*.

τετρίγει, ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ *τρίζω*.

τετρῐγώς, *τετριγυῖα,* μτχ. πρκ. τοῦ *τρίζω*.

τετρῐγῶτας, ἐπ. ἀντὶ *τετριγότας*, αἰτ. πληθ. μτχ. πρκ. τοῦ *τρίζω*.

τέτριμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τρίβω*.

τετρ-όργυιος, *ον* (*τετρα-+ὀργυιά*)· ὁ ἔχων μῆκος (πλάτος κλπ.) τεσσάρων ὀργυιῶν.

τέτροφα, πρκ. τοῦ *τρέπω*, *τρέφω* (βλ. λ. λ.).

τετρῦσθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *τρύω*.

τετρ-ώβολος, *ον* (*τετρα-+ὀβολός*)· ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τεσσάρων ὀβολῶν, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ὀβολῶν.— ὡς οὐσ. *τὸ τετρώβολον*=νόμισμα τῶν 4 ὀβολῶν (νόμισμα ἀξίας 4 ὀβολῶν).

τετρωκοστός, *ή, όν,* βωρ. ἀντὶ *τεσσαρακοστός*.

τέτρωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τιτρώσκω*.

τέτρ-ωρος, *ον,* συνῳρ. ἀντὶ *τετρά-ορος* (βλ. λ.).

τετρ-ώροφος, *ον* (*τετρα-+ὀροφή*)· ὡς καὶ νῦν, τετραώροφος, «τετράπατος», μὲ τέσσερα πατώματα.

τετρ-ώρῠγος, *ον,* ὀρθότ. τύπος τοῦ *τετρόργυιος* (βλ. λ.).

τέττᾰ* προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον («πατέρα μου»), πρβλ. *τὰ συνών. ἄττα, πάππα* κ.τ.δ.

*Ἔτυμ.: *τέττα· τατᾶ· τāταλίζω:* σανσκρ. **tatá-ḥ** (πατήρ), **tāta-ḥ** (πατήρ, υἱός, ἀγαπητός), ἀλδ. **tate** (πατήρ), λατ. **tata** (πατήρ, ἐν τῇ γλ. τῶν νηπίων, ἢ τροφός), korn. **tat** (πατήρ), **hendat** (πάππος), παλγερμ. **todo** (πατήρ), **toto** (ἀνάδοχος), τσεχ. **táta** (πατήρ), παλ-σλαυ. **teta** (θεία), λιθ. **tẽtis** (πατήρ), **tėty'tis, tetà** (θεία), παλ-πρωσσ. **thetis** (πάππος)· πᾶσαι αὐταὶ εἶναι λέξεις τῆς γλώσσης τῶν νηπίων· βλ. καὶ ἐν *ἄττα*.

τεττᾰ́ρᾰκοντα, τέτταρες κλπ., ἀττ. ἀντὶ **τεσσαρ—**.

τεττῑγο-φόρος, *ον* (*τέττιξ+φέρω*)· ὁ φέρων (ὁ φορῶν) τέττιγα (ἐπίθ. τῶν Ἀθηναίων, ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἔφερον οὗτοι ἐπὶ τῆς κόμης των χρυσοῦς τέττιγας ὡς ἔμβλημα τοῦ ὅτι ἦσαν αὐτόχθονες).

τεττῑγ-ώδης, *ες* (*τέττιξ+εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς τέττιγ , ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν τεττίγων.

ΤΕ΄ΤΤΙΞ, *-ῑγος,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, τέττιξ, «τζίτζικας», λατ. **cicāda,** πτερωτὸν ἔντομον, ἀρεσκόμενον νὰ ἡλιάζεται ἐπὶ δένδρων ἢ θάμνων, ὅπου ὁ ἄρρην κατὰ τὰς ὥρας τοῦ καύσωνος ἐκπέμπει ὀξὺ τερέτισμα [ὀνοματοποιία· λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (**τεττῑ*)].

τέτυγμαι, παθ. πρκ. τοῦ *τεύχω*.

τετύγμην, ἐπ. παθ. ὑπερσ. τοῦ *τεύχω*.

τετῦκεῖν, ἀπρφ. ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ *τεύχω*.

τετῦκέσθαι, ἀπρφ. ἐπικ. ἀναδιπλ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *τεύχω*.

τετυμμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *τύπτω*.

τετῦφωμένως, ἐπιρρ. τῆς μτχ. παθ. πρκ. τοῦ *τυφόω*· μετὰ τύφου, ἀνοήτως, ἠλιδίως.

τετῦχηκα, πρκ. τοῦ *τυγχάνω*.

τετύχθαι, ἀπρφ. παθ. πρκ. τοῦ *τεύχω*.

τετύχθω, γ' ἑν. προστ. παθ. πρκ. τοῦ *τεύχω*.

τεῦ (Α), δωρ. ἀντὶ *σοῦ*, γεν. τοῦ *τὺ* (=*σύ*).

τεῦ (Β), ἰων. καὶ δωρ. ἀντὶ *τίνος*, γεν. τῆς ἐρωτ. *τίς*.— **II τευ,** ἐγκλιτ. ἀντὶ *τινός*, γεν. τῆς ἀορ. *τὶς*.

τεῦγμα, *-ατος,* τὸ (*τεύχω*)· τὸ κατεσκευασμένον, κατασκεύασμα, ἔργον.

τευθίς, *-ίδος,* ἡ· εἶδος μαλακίου, ὡς ἡ σηπία, κοιν. «καλαμάρι», λατ. **sepia, lolīgo** [*τευθίς, -ίδος* (καὶ *-ῖδος*)· *τεῦθος, -ου* (καὶ *τευθός, -οῦ*)=εἶδός τι μεγαλύτερον τῆς *τευθίδος*· σκοτ. ἐτυμ.· πιθ. προελλην.· κατά τινας συγγ. τῷ *θύσ(σ)ανος*].

τευκτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τεύχω*· κατεσκευασμένος, παρεσκευασμένος, ἐπεξειργασμένος.

τευμάομαι, ἀποθ.· = *τεύχομαι* (βλ. *τεύχω*)· κατασκευάζομαι· [ἀττ. *τευμῶμαι*=ἐργάζομαι, κατασκευάζω· ἀττ. *τευτάζω* (=ἐπὶ μακρὸν ἀσχολοῦμαι περὶ τὸ αὐτὸ πρόγματα, ἐνδιατρίβω)· ἀττ. *τ-* ‹(**τ-* ‹ἰαπ. **qj-**, πρβλ. σανσκρ. **cyavcyu-** (θέτω εἰς κίνησιν· βλ. καὶ ἐν *σεύω*), πρβλ. καὶ σανσκρ. **ǰyaōman-** (ἔργον), **cyávatē** (ἐξορμᾷ)].

τεῦξα, ἐπικ. ἀόρ. α' τοῦ *τεύχω*.

τεύξομαι, μελλ. τοῦ *τυγχάνω*. 2) μέσ. μελλ. τοῦ *τεύχω*.

τευτάζω, μελλ. *-άσω*'=*ταὐτάζω*=λέγω ἢ πράττω τὰ αὐτὰ ‖ ἐξακολουθῶ νὰ καταγίνωμαι εἴς τι, συνεχῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ἀσχολοῦμαι εἴς τι [δι' ἐτυμ. βλ. *τευμάομαι*].

τευτλίον, τό· ὑποκορ. τοῦ *τεῦτλον* (βλ. λ.), ἀλλ' ἀπαντᾷ ὡς ἁπλοῦν συνώνυμόν του.

ΤΕΥ˜ΤΛΟΝ, τό, ἀττ. ἀντὶ *σεῦτλον*· μαγειρικόν τι λάχανον, κοιν. «σέσκουλο», λατ. **beta** [*τεῦτλον-σεῦτλον*· ἀγν. ἐτυμ.· ἡ ἐναλλαγὴ *σ-: τ-* προϋποθέτει **σσ-ι* **τ-* ἀναγόμενα πιθ. εἰς ἰαπ. **kj-**].

τεύχεα, τά· βλ. *τεῦχος*.

τευχεα-φόρος, *ον* (*τεύχεα+φέρω*)· **ὁ φέρων ὅ-**πλα, ὁπλοφόρος, ἔνοπλος.

τευχηστήρ, *-ῆρος,* ὁ, ἡ **τευχηστής,** *-οῦ,* ὁ (*τεύχεα*)· ὁ ὡπλισμένος, ὁπλίτης, πολεμιστής, μαχητής, ἔνοπλος.

τεύχοισα, δωρ. θηλ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ *τεύχω*.

τεῦχος, *-εος,* τὸ (*τεύχω*)· κυρ. **ὡς τὸ *ὅπλον*** (βλ.λ.), ἐργαλεῖον, ὄργανον, «σύνεργο», σκεῦος ‖ **κατὰ τὸ** πλεῖστον **ἐν** τῷ πληθ., *τὰ τεύχεα*=ἐργαλεῖα (ὄργανα, «σύνεργα») πολεμικά, ὅπλα, πανοπλία (**ὡς τὸ *ἔντεα***, βλ. λ.) ‖ ἱπποσκευή, «χάμουρα». 2) **ἐν** τῷ πληθ. **ὡσ.,** τὰ ἐξάρτια (ὄργανα, σκεύη, κῶπαι κ.τ.δ.) **πλοίου, ἡ** «ἁρματωσιά». 3) ἀγγεῖον παντὸς εἴδους, **λουτήρ,** τεφροδόχος ὑδρία **κ. ἄ.** 4) **μετὰ τοὺς Ἀλεξανδρ.**

βιβλίον, ὅθεν καὶ *πεντά-τευχος, ὀκτά-τευχος* κλπ. (= δ βιβλία, ὀκτὼ βιβλία κλπ.).

ΤΕΥ'ΧΩ, μελλ. *-ξω·* ἀόρ. α' *ἔτευξα*, ἐπ. *τεῦξα·* ἐπ. ἀόρ. β' *τέτῠκον·* πρκ. *τέτευχα·* μέσον, μελλ. *τεύξομαι·* ἐπικ. ἀόρ. β' *τετῠκόμην·* παθητ., τετελ. μελλ. *τετεύξομαι·* ἀόρ. α' *ἐτύχθην·* πρκ. *τέτυγμαι·* ἐπ. γ' πληθ. πρκ. καὶ ὑπερσ. *τετεύχᾰται, τετεύχατο·* ποιῶ, κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, κτίζω, σφυρηλατῶ (κυρ. ἐπὶ ἔργων ἐκ ξύλου ἢ μετάλλου) ‖ ὑφαίνω ‖ μτφρ., παράγω, ἐπιφέρω, προξενῶ, δημιουργῶ ‖ διαπλάττω, διαμορφῶ, σχηματίζω.— παθητ., κατασκευάζομαι, οἰκοδομοῦμαι κ.λ.π. ‖ (μετὰ γεν. τοῦ πραγμ.), *τεύχομαι χρυσοῦ* = κατασκευάζομαι ἐκ χρυσοῦ ‖ μτφρ., παράγομαι, προξενοῦμαι, δημιουργοῦμαι, ἄρα συμβαίνω, γίνομαι, ὑπάρχω.— ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ., κάμνω, καθιστῶ, τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον : *τεύχω τινὰ εὐδαίμονα* ‖ ὅθεν συχνὰ ὁ παθ. πρκ. *τέτυγμαι*=*εἰμὶ* ἢ *γίγνομαι* (κυρ. ἔχω ὑπάρξει, ἄρα εἶμαι, τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος) : *γυναικὸς ἀντὶ τέτυξο*=ἄσο (κυρ. εἶχες ὑπάρξει) ὅμοιος μέ γυναῖκα. 2) ἡ μτχ. παθ. πρκ. *τετυγμένος* συχνὰ σημ. «καλῶς κατεσκευασμένος, καταλλήλως ἐπεξειργασμένος», καὶ μτφρ., συμπαγής, εὐσταθής, σταθερός, διαρκής, μόνιμος ‖ μτφρ. ἐπὶ ἀγροῦ, ὁ καλῶς καλλιεργημένος ‖ ὡσ. μτφρ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ἐνεργητικός, δραστήριος, ρωμαλέος.

Ἔτυμ.: τεύχω· τιτύσκομαι· τεῦχος : ἰρλ. **dūan** (ποίημα) (〈ἰαπ. *dhughnā), **dūal** (ὀρθός, πρέπων), (Κελτ. *dhughlo-), πιθ. γοτθ. **daug** (παλ-norr. ἀπρφ. **duga**, ἀν. **dugi**), ἀγγλ-σαξ. **dēaz**, παλ-σαξ. **dōg**, παλ-γερμ. **toug, touc** (εἶναι πρέπων, ὠφέλιμος), πολ. **duzy**· ρωσσ. **dúzij** (ἰσχυρός, ρωμαλέος), λιθ. **daũg** (πολύς, καλός), ἰαπ. *dheugh- (ἀξίζω, χρησιμεύω, εὐδοκιμῶ)· βλ. καὶ *τύχη, τυγχάνω.*

τέφρα, ἰων. **τέφρη,** ἡ (*τύφω ? θάπτω, τάφος ?*)· ὡς καὶ νῦν, τέφρα, «στάκτη», καὶ δὴ ἡ ἐναπομένουσα ἐκ τῆς καύσεως νεκροῦ ‖ γεν., τέφρα («στάκτη, στάχτη») ἐξ οἱασδήποτε προελεύσεως (μὲ τὴν ὁποίαν περιέχυνον κεφαλὴν καὶ ἐνδύματα εἰς ἔνδειξιν λύπης).

Ἔτυμ.: τέφρα 〈**θεφρα*, ἰαπ. **dheguh-rā*, πρβλ. Ἡσυχ. *«θεπτανός· ἀπτόμενος»* (=λιθ. **dèktinas**=ὁ πρὸς καῦσιν, **dektinė**=οἰνόπνευμα ἐξ οἴνου) καὶ σανσκρ. **dáhati** (καίω), μτδ. ἐνεργ. **dāhayati**, Ζενδ. **dažaiti** (δμ. σημ.), σανσκρ. **dāha-ḥ** (πυρκαϊά, ἀφόρητος καύσων), **nidāghá-ḥ** (καύσων, θέρος), ἀλβ. **djek** (καίω), λατ. **favilla** (θερμοσποδιά), **foveō** (ἀναθερμαίνω, ἀναζωογονῶ), (〈ἰαπ. **dhogʷhejo**), **foculum** (πύραυνον), **fomentum, fomes** (ἔνασμα), **febris** (πυρετός) (〈ἰαπ. *dhegʷhri-s), ἰρλ. **daig** (πῦρ, νόσος), gall. **delfio**, bret. **dévi** (καίω), λιθ. **degù**=παλ-σλαυ. **zega**, (καίω), λιθ. **dãgas, dagà** (καιρὸς θερισμοῦ, καύσων), παλ-πρωσσ. **dagis** (θέρος), λεττ. **daglis** (ὕσκα), γοτθ. **dags** (germ.- **đaza-z**, ἰαπ. **dhogʷho-s**), παλ-norr. **dagr**, ἀγλλ-σαξ. **doez**, παλ-γερμ. **tag** (ἡμέρα, τ. ἔ. χρόνος καθ' ὃν ὁ ἥλιος καίει)· ἐξ ἰαπ. *dhegʷh- (καίω)· ἐντεῦθεν καὶ τὸ ***τεφρὸς*** (=ὁ τεφρόχρους, «στακτερός»).— κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ***τέφρα*** 〈**teps-rā** : σανσκρ. **tápaḥ** (καύσων), λατ. **tepor** (χλιαρότης), ὀσκ. **tefúrúm** (=λατ. **sacrificium**), ὁμδρ. **tefru-to** (λατ.=**ex rogo**) (〈**tesro-, *tepsro-**), ἰρλ. **tes** (καύσων), (〈**teps-tu-**), παλ-σλαυ. **topiti** (θερμαίνω), **topliũ** (θερμός).

τεφρόω, μελλ. *-ώσω* (*τέφρα*)· ἀποτεφρώνω, καίω τι ἕως ποὺ νὰ μεταβληθῇ εἰς τέφραν.

τεχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *τίκτω.*

τεχνάζω, μελλ. *-άσω* (*τέχνη*)· μεταχειρίζομαι τέχνην, μετέρχομαι τεχνάσματα, φέρομαι μετὰ πανουργίας, ἐπινοῶ τρόπους πρὸς ἐξαπάτησιν.

τεχνάεις, *εσσα, εν,* δωρ. ἀντὶ *τεχνήεις* (βλ. λ.).

τεχνάομαι, μελλ. *-ήσομαι·* ἀόρ. α' *ἐτεχνησάμην*, ἀποθ.· (*τέχνη*)· κατασκευάζω (ἀπεργάζομαί) τι μετὰ τέχνης, τὸ σχεδιάζω ἐντέχνως καὶ τὸ ἐκτελῶ μετὰ τῆς αὐτῆς δεξιότητος καὶ πείρας ‖ μτφρ., ἐπινοῶ τεχνάσματα, μηχανεύομαι, μεταχειρίζομαι πανουργίας, ὥστε...— ‖ ***τεχνάομαι*** ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὡς παθ. μετὰ πρκ. ***τετέχνημαι***· κατασκευάζομαι ἐντέχνως (μὲ πολλὴν τέχνην).

τέχνασμα, *-ατος,* τὸ (*τεχνάζω*)· πᾶν τὸ μετὰ τέχνης εἰργασμένον, κομψοτέχνημα, ἔργον τέχνης.— 2) ὡς καὶ νῦν, τέχνασμα, δόλος, ἀπάτη, πανουργία.

τέχνη, ἡ (*τεκεῖν,* τοῦ *τίκτω*)· ὡς καὶ νῦν, τέχνη, δεξιότης, ἐπιτηδειότης, ἡ ὀρθὴ μέθοδος τῆς κατασκευῆς ἑνὸς πράγματος ‖ ***τέχνῃ***=μὲ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, μετὰ τέχνης.— 2) τέχνη, πανουργία, δόλος, τέχνασμα, πονηρία ‖ ἐν τῷ πληθ., τεχνάσματα, πανουργίαι, μηχανορραφίαι, δολοπλοκίαι, λατ. **malae res.** 3) γεν., ὁ τρόπος ἢ τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται πρᾶγμά τι (ἄνευ ἀποχρώσεως δεξιότητος ἢ πανουργίας) ‖ ***μηδεμιᾷ τέχνῃ***=κατ' οὐδένα τρόπον | ***πάσῃ τέχνῃ*** = κατὰ πάντα τρόπον, διὰ παντὸς μέσου | ***παντοίῃ τέχνῃ***=παντοιοτρόπως, διὰ παντὸς μέσου.— ‖ «τέχνη», ἐπιτήδευμα, ἐπάγγελμα.— ‖‖ ἔργον τέχνης, χειροτέχνημα, ἐργόχειρον [δι' ἐτυμ. βλ. ***τέκτων***].

τεχνήεις, *εσσα, εν* (*τέχνη*)· ἐντέχνως εἰργασμένος, τεχνικῶς (μετὰ τέχνης) κατεσκευασμένος, ἐντεχνος.— ‖ ἐπὶ προσώπων, ἐπιδέξιος, καλὸς τεχνίτης.—ἐπίρρ., ***τεχνηέντως***=μετὰ τέχνης, τεχνικῶς, ἐπιδεξίως.

τέχνημα, *-ατος,* τὸ (*τεχνάω*)· τὸ μετὰ τέχνης (ἐντέχνως) κατειργασμένον, ἔργον τέχνης, τεχνούργημα, κομψοτέχνημα.— ‖ τέχνασμα, δόλιον σχέδιον, δόλος, πανουργία, πονηρία, ταχυδακτυλουργία, ἀπάτη ‖ ἐπὶ προσ., ἀπατεών, πανοῦργος κλπ. (κυρ. «ὁ δόλος ἀπάτη καὶ πανουργία»).

τεχνήμων, *ον,* γεν. *-ονος*·=***τεχνήεις*** (βλ. λ.).

τεχνικός, *ή, όν* (*τέχνη*)· ὡς καὶ νῦν, τεχνικός, καλλιτεχνικός, ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος. 2) ὁ πλήρης τεχνασμάτων, πανοῦργος.— ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ μετὰ τέχνης εἰργασμένος (κατεσκευασμένος)‖μτφρ., συστηματικός, κανονικός.—ἐπιρρ., *-κῶς*=κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, ἐντέχνως, τεχνικῶς.

τεχνίτης, *-ου,* ὁ (*τέχνη*)· ὡς καὶ νῦν, τεχνίτης, μετερχόμενος τέχνην τινά, ἐργάτης, χειρῶναξ ‖ ὁ ἐργαζόμενος κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, καλλιτέχνης.

τεχνῖτις, *-ιδος,* ἡ, θηλ. τοῦ ***τεχνίτης*** (βλ. λ.).

τεχνοσύνη, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***τέχνη*** (βλ. λ.).

τέῳ, ἰων. ἀντὶ *τίνι,* δοτ. τῆς ἐρωτ. *τίς.* 2) **τεῳ** (ἐγκλιτ.), ἰων. ἀντὶ *τινὶ,* δοτικ. τῆς ἀορ. ***τὶς.***

τέων, ἰων. ἀντὶ *τίνων,* γεν. πληθ. τῆς ἐρωτημ. *τίς.* 2) **τεων** (ἐγκλιτ.), ἀντὶ *τινῶν,* γεν. πληθ. τῆς ἀορ. ***τὶς.***

τέως, ἐπ. **τῆος, τείως, τεῖος**· ἐπίρρ. χρόνου, συσχετ. τοῦ ***ἕως***· μέχρι τοῦδε, ἕως τότε, ἐπὶ τοσοῦτον, ἐν τῷ μεταξὺ ‖ ὡσ., πρότερον, πρό, πρὸ τούτου.— ‖ ἀπολ., ἐπί τινα χρόνον, διά τινα χρόνον, «ἕνα διάστημα», «ἕνα καιρόν» [***τέως*** (˘ ¯), ἀλλ' ἐνίοτε ἀπαντᾷ καὶ ὡς μακρὰ μονοσύλλαβος].

Ἔτυμ.: τέως, τείως καὶ ***τεῖος*** (ὀρθότ. ***τῆος***), δωρ. ***τᾶς*** 〈**τᾶ-Fος** : σανσκρ. **tā́-vat** (αἰτ. ἐν. τοῦ ***τᾱ́-vant-**=**tantus** 〈θέμ. τῆς ἰαπ. δεικτ. ἀντων. ***to-** + προσφ. **-ves-, -vent-**)· βλ. καὶ ἐν ***ἕως.***

τῆ, ἐπ. β' ἐν. προστ. ἄνευ ἄλλου τύπου ἐν χρήσει (κατ' ἄλλους ἀρχ. ἐπ. ἐπιφών.), παρ' Ὁμ. ἀκολουθούμενον πάντοτε ὑπὸ προστακτικῆς τινος, ἀκριβέστερον προσδιοριζούσης τὸ προστασσόμενον· τοιουτοτρόπως τὸ ***τῆ*** εἶναι προειδοποιητικὸν τρόπον τινὰ παράγγελμα, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τά : «νά ! Ἰδού ! πάρε ! λάβε ! ἔχε ! ἐδῶ !» : ***τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρὶ***=«πάρε» καὶ πρόσφερε σπονδάς εἰς τὸν πατέρα Δία | ***τῆ, πίε οἶνον***=«πάρε καὶ πιὲ κρασί», «νά, πιέ».

Ἔτυμ.: τῆ=λιθ. **tè** (〈***te**), πιθ. περιέχει τὸ θέμα τῆς δεικτ. ἀντων. ***to** (βλ. ***το-**)· ἐξ αὐτοῦ ἐσχηματίσθη καὶ πληθ. ***τῆτε*** (παρὰ Σχολ. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 204), πρβλ. τὰ ἀνάλογα ἀρχ. ***δεῦτε*** 〈***δεῦρο*** καὶ τῆς νέας ἑλλ. νάτε 〈νά (=δέστε, δές)· πρβλ. ὡσ. καὶ **Μεγαρ. *τῆ-δε*** =ἐδῶ, ἐνταῦθα.

τῇ, δοτ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ***ὁ.*** 2) παρὰ ποιηταῖς, δοτ. θηλ. τοῦ ἀναφορ. ***ὅς.***— ‖ ὡς ἐπίρρ.=***ταύτῃ*** (βλ. λ.), ἐδῶ, ἐνταῦθα ‖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

τῇδε, δοτ. θηλ. τοῦ ***ὅδε,*** ἐν χρήσει ὡς ἐπίρρ.· πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, πρὸς τὰ ἐδῶ ‖ τροπικῶς,

κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτω, τοιουτοτρόπως.

τηδί, δοτ. θηλ. τοῦ *δδί*, κειμένη ὡς ἐπιρρ.· = *τῇδε* (βλ. λ.).

ΤΗΎΘΗ ἡ **τηθή,** ἡ· ἡ μάμμη, προμήτωρ.— **II** = *τίτθη* (βλ. λ.), τροφός. [*τήθη* (*τηθή*)· ἀττ. *τηθίς, -ίδος* (=*θεία*)· δι' ἐτυμ. βλ. ἐν *θεῖος*].

τηθίς, *-ίδος,* ἡ (*τήθη*)· ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, θεία.

ΤΗ͂ΘΟΣ, *-εος,* τό· ὄστρεον, «στρείδι» [*τῆθος* ('Ιλ. Π 747 *τήθεα διφῶν*)· πρβλ· *τήθυα, -ύων* (εἶδος μαλακίων)· σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. *τῆθος* ‹*τήθυον* ‹(*θηθυον* ‹*θῆσθαι* (= δηλάζειν)· διὰ τὸ μετὰ τὴν ρίζ. *θα-* τμῆμα τῆς λέξ. πρβλ. *γῆ-θυον* (εἶδος κρομμύου)].

Τηθύς, *-ύος,* ἡ (*τήθη*)· ἡ σύζυγος τοῦ Ὠκεανοῦ, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, θαλασσία θεότης, μήτηρ τῶν ποταμίων Θεῶν καὶ τῶν Ὠκεανίδων (βλ. Κ. Ε. Λ.).— **II** παρα μτγν. ποιηταῖς *Τηθὺς* εἶναι αὐτὴ ἡ θάλασσα.

τηκεδών, *-όνος,* ἡ (*τήκω*)· ἡ τῆξις, «λυώσιμο», διάλυσις||σθεν, φθίσις, τὸ φθίνειν, καχεξία, μαρασμός.

τηκτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τήκω*· τετηκώς, «λυωμένος» || ὁ ὑποκείμενος εἰς τῆξιν, δυνάμενος νὰ λυώσῃ, εὐδιάλυτος.

ΤΗ͂ΚΩ, δωρ. **τάκω**· μελλ. *τήξω*· ἀόρ. α' *ἔτηξα*: **I** μτδτ., ὡς καὶ νῦν, τήκω, «λυώνω», κάμνω τι νὰ διαλυθῇ, τὸ διαλύω, τὸ διασκορπίζω || τήκω («λυώνω») μέταλλα || μτφρ., καταμαραίνω.— **II** μέσον καὶ παθητ., μελλ. *τήξομαι*, παθητ. *τᾰκήσομαι*· παθ. ἀόρ. β' *ἐτάκην*· ὡς καὶ νῦν, τήκομαι, «λυώνω», διαλύομαι || τήκομαι, φθίνω, μαραίνομαι || καταντῶ εἰς τὸ μηδέν, ἐξαφανίζομαι.— **III** ὁ ἐνεργ. πρκ. *τέτηκα* κεῖται ἀμτδ. καὶ καταντᾷ νὰ προσλαμβάνῃ τὴν σημασ. τοῦ παθητ. ἐνεστ., ὁ δὲ ὑπερσ. *ἐτετήκειν* τὴν τοῦ παθ. πρτ. (διαλύομαι, «λυώνω»—διελυόμην) || *κρέατα τετηκότα*= σάρκες ὑδαρεῖς, «νερουλιασμένες».

Ἔτυμ.: τήκω· τηκεδών· τακερός· τάκωνες (πληθ. εἶδος λουκάνικου)· ἐκ ρίζ. *τακ-* ‹ἰαπ. *tā-, tāi-* (*tai-, ti-*) ἐκτετ. κατὰ ἓν *-κ-* (καὶ σημαινούσης ὅσα καὶ τὸ *τήκω*), μαρτυρουμένης δὲ ἐν τῷ λατ. tābēs (τῆξις, διάλυσις, ἐξαφάνισις), tabum (σεσηπὸς ὑγρόν), tabeo (λυώνω, σήπω), ἰρλ. tam (=λατ. tabes), gall. tawdd (λυωμένος), toddi (ὑγροποιῶ, λυώνω), παλ-σλαυ. taja, tajati(τήκομαι, τήκω, διαλύομαι),talū (λυωμένος),πρβλ. ὡσ. παλ-norr. þiðr (ἰαπ. *tīto-)=ὑγροποιημένος þiða (ξεπαγώνω, τήκω)· εἶτα ἀρμ. thanam, ἀορ. thaci (ἀρδεύω, διαβρέχω), ἀγγλ-σαξ. þan (ἰαπ. *tai-no)=ὑγρός, þoénan (μουσκεύω), þinan (γίνομαι ὑγρός).— ἐνταῦθα ἀνήκει: ἐπίσης ἡ ὁμὰς τῆς λέξ. *τῖλος* (βλ. λ.), ὡς καὶ ἡ τῆς λ. *τῖφος* (βλ. λ.)· παραλλήλως πρὸς τὴν ἰαπ. *tā(i)-, *tai-, *ti- μαρτυρεῖται ρίζα *tā(u)-, *tau-, *tu- π. χ. ἐν τῷ παλ-norr. þeyr (λύσις τοῦ πάγου, ξεπάγωμα), þá (*þawō-) (=χώρα ἑστερημένη χιόνος), ἀγγλ-σαξ. þawian (ξεπαγώνω, λυώνω), παλ-γερμ. douuen, deuuen (τήκω), ἀγγλ-σαξ. þwinan (ἐκδηλύνομαι, χαυνοῦμαι, ἐλαττοῦμαι, μαραίνομαι), þwoénan (=λατ. emollire, irrigare), παλ-Σουηδ. thwīna (=λατ. tabescere, languere).

τηλ-αυγής, *ἐς* (*τῆλε+αὐγή*)· ὁ μακρὰν (μακρόθεν) λάμπων, ὁ ἀκτινοβολῶν (ἀπὸ) μακρὰν || ὅθεν, ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, περίβλεπτος, περίοπτος || καταφανής.— συγκρ. *τηλαυγέστερος,* ὑπερθ. *τηλαυγέστατος.*— ἐπίρρ. *τηλαυγῶς* = σαφῶς, εὐκρινῶς, εὐδιακρίτως.

ΤΗ͂ΛΕ, ἐπίρρ., ὡς τὸ *τηλοῦ* (βλ. λ.)· μακραν, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, πόρρω || ἔξω τῆς χώρας, εἰς τὸ ἐξωτερικόν: *τῆλε πάτρας* || μετὰ γεν., μακρὰν τινος, μακρὰν ἀπό τι(να).

Ἔτυμ.: τῆλε, αἰολ. *πήλυι* (βοιωτ. *πειλε-στροτίδας*)· *τηλόθ(ν)*· *τηλόθι*· *τηλόσε*· *τηλοῦ*· συγκρ. *τηλοτέρω,* ὑπερθ. *τηλοτάτω*· *τηλεδαπός* (κατὰ τὰ *ποδαπός, ἀλλοδαπός*)· πρβλ. gall., corn., bret. pell (μακράν), (ἰαπ. *qvel-s-o-· πρβλ. καὶ ἑλλ. *τέλος*: *qvēl-)· βλ. καὶ *ἐν πάλαι, τέλος.*

τηλε-βόας, *-ου,* ὁ (*τῆλε+βοάω*)· ὁ ἠχηρῶς βοῶν ἢ ὁ ἀκουόμενος μακρόθεν, μεγαλόφωνος.

τηλε-βόλος, *ον* (*τῆλε+βαλεῖν*)· ὁ βάλλων (πλήττων, κτυπῶν) μακρόθεν.

τηλέ-γονος, *ον* (*τῆλε* + *γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς μακρὰν τοῦ πατρός του, ἢ μακρὰν τῆς πατρίδος του.

τηλεδᾰπός, *ή, όν* (*τῆλε*)· ὁ ἐκ μακρινῆς χώρας καταγόμενος, ὁ ξένος || ὡσ. ὁ μακρὰν εὑρισκόμενος, ὁ ἀπομεμακρυσμένος, ὁ μακρινός [διὰ τὸ τέρμα —*δαπὸς* βλ. *ἀλλοδαπός, ποδαπός*].

τηλεθάω, ἐκτετ. τύπος τοῦ *θάλλω* (πρβλ. *πρκ. τέθηλα*, καὶ ἐν. *θηλέω, θαλέθω*), ἀπαντῶν μόνον ἐν ἐπ. μτχ. ἐν. *τηλεθάων,* ἐπ. *-όων, -όωσα*· ὁ βάλλων, ἀκμάζων, ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει, ὁ εὐδαλής (ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν, ὡς τὰ: *ὕλη, ἐλαῖαι, δένδρεα* κλπ.) || *παῖδες τηλεθάοντες* (ἢ *-όωντες*) = θαλεροί, ἀκμαῖοι || *χαίτη τηλεθόωσα* = χαίτη ἁβδονος, πλουσία [δι' ἐτυμ. βλ. *τᾶλις*].

τηλε-κλειτός, *(ή), όν* (*τῆλε* + *κλέος*)· ὁ πολλὴν φήμην ἔχων, ὁ ἀπολαύων μεγάλης φήμης καὶ εἰς μακρινὰς χώρας.

τηλε-κλητός, *όν,* ἢ καὶ **τηλέ-κλητος,** *ον* (*τῆλε+κλητός,* τοῦ *καλέω*)· ὁ μακρόθεν κληθεὶς ἢ μακρόθεν προσκεκλημένος.

τηλε-κλῠτός, *ὸν* (*τῆλε+κλυτός* τοῦ *κλύω*)·=*τηλεκλειτός* (βλ. λ.), μακρὰν ἐξακουστός, πολυθρύλητος.

τηλε-μᾰχος, *ον,* ἢ ὀρθότ. **τηλέμαχος,** πρβλ. τὸ ἀντίθ. *ἀγχέμαχος· (τῆλε+μάχομαι)*· ὁ μακρόθεν μαχόμενος || ὡς κύρ. ὄν. *Τηλέμαχος,* ὁ υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως (βλ. Κ.Ε.Λ.).

τηλέ-πλᾰνος, *ον* (*τῆλε* + *πλανάομαι*)· ὁ μακρὰν πλανώμενος, περιπλανώμενος, ἀποπλανώμενος).

τηλέ-πομπος, *ον* (*τῆλε+πέμπω*)· ὁ σταλεὶς μακρόθεν (ἐκ μακρινῆς χώρας), ὁ μακρὰν (εἰς μακρινὴν χώραν) πεμπόμενος, μακρὰν φθάνων, μακρὰν ταξιδεύων.

τηλέ-πορος, *ον* (*τῆλε+πόρος*)· ὁ μακρὰν πορευόμενος, εἰς μακρινὰς χώρας ταξιδεύων, μακρὰν φθάνων. 2) ὁ πολὺ ἀπέχων, μακρὰν εὑριοκόμενος.

τηλέ-πῠλος, *ον* (*τῆλε+πύλη*)· ὁ ἔχων πύλας μακρὰν ἀλλήλων κειμένας (πολὺ ἀπεχούσας μεταξύ των).

τηλε-σκόπος, *ον* (*τῆλε+σκοπέω*)· ὁ μακρὰν βλέπων.— **II** προπαροξ. *τηλέσκοπος, ον* (ἐν παθητ. ἐνν.)= ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, περίοπτος, περιφανής.

τηλε-φᾰνής, *ές* (*τῆλε* + *φανῆναι*)· ὁ μακρόθεν φαινόμενος (ἐμφανιζόμενος), ἀπὸ μακρὰν ὁρώμενος || ἐπὶ ἤχου, ὁ μακρόθεν ἀκουόμενος.

τηλέ-φῐλον, τὸ (*τῆλε+φίλος*)· τὸ φυλάττον τὴν φιλίαν καὶ μακρὰν ὄντος τοῦ φίλου, ποιητ. ὄνομα φυτοῦ τινος, πιθ. τοῦ μήκωνος, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ ἐρασταὶ ἐμάντευον, ἂν ἀντηγαπῶντο ἢ οὔ, θέτοντες (ὡς καὶ νῦν ἔτι) τὸ φύλλον του ἐπὶ τῆς ὀπῆς τῆς σχηματιζομένης μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ λιχανοῦ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, καὶ πλήττοντες εἶτα αὐτὸ διὰ τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρός· ἐὰν διερρήγνυτο μετὰ ἠχηροῦ κρότου, ὑπῆρχεν ἐρωτικὴ ἀνταπόκρισις, ἄλλως ὄχι.

ΤΗΛΙ'Α, ἡ· πᾶσα πλατεῖα καὶ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια μὲ ἐξέχον ξύλινον περιθώριον, διὰ νὰ μὴ κυλοῦν καὶ καταπίπτουν τὰ ἐπ' αὐτῆς ὑλικὰ (ἄλευρα ἢ ἄ. π.), κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸν σημερ. τουρκ. «ταβλᾶν»· ἤτοι: 1) κόσκινον, ἢ ἡ στεφάνη τοῦ κοσκίνου. 2) πλατεῖα σανίς, ἢ μᾶλλον πλατὺ σανίδωμα (εἶδος τραπέζης μὲ ἐξέχον ξύλινον περιθώριον), ἐφ' οὗ ἐξετίθεντο τὰ πρὸς πώλησιν ἄλφιτα ἢ διάφορα ζυμαρικά. 3) τράπεζα κυβευτική, χαρτοπαικτική, ἐφ' ἧς ἔπαιζον τοὺς κύβους (διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν ὁποίων ἦτο ἀπαραίτητον τὸ ἐξέχον ξύλινον περιθώριον). 4) πῶμα ἢ σκέπασμα καπνοδόχου (τὸ «καπάκι» τῆς γκλαβανῆς, ἢ ὁ «κάπασος»).

Ἔτυμ.: τηλία: σανσκρ. tala- (πλάτωμα, παλάμη χειρός, πέλμα ποδός), ἴg̱lu (ἡ ὑπερῴα τοῦ στόματος), túlya-ḥ (ἰαπ. *t̥l-) (ἰσόπεδος, ὁμαλός), ἀρμ. that (περιοχή), thatar (χῶμα· πήλινον ἀγγεῖον), thatem (ἐνταφιάζω), λατ. tellus (γῆ), tabula (σανίς, τράπεζα), ἰρλ. talam, γεν. talman (γῆ), (πρβλ. σανσκρ. talima-m = ἁλώνιον, πλατεῖα, σανίδωμα), tul, taul (μέτωπον, προσοδία ὄψις), gall. tâl (μέτωπον), παλ-

norr. **þile** (σανιδωτόν διάφραγμα), **þilla** (σανίς, πίναξ, «πάγκος» κωπηλατῶν), ἀγγλ-σαξ. **þel** (σανίς), παλ-γερμ. **dili dilla** (σανίς), λιθ. **tilės** (σανίδες πατώματος λέμβου), **tiltas** (γέφυρα), **pa-talas** (κλίνη), λατ. **tilinât, telinat** (ἁπλώνω), **tilât, tilât** (ἁπλώνομαι εἶμαι ἐξηπλωμένος), παλ-πρωσσ. **talus** (σανίδωμα) παλ-σλαυ. **tĭlo** (=λατ. **pavimentum**), **tĭlja** (ἔδαφος), **tĕlo (simulacrum, columna, corpus, aetas**· διότι κυρ. σημ. σανίς ἢ πλάξ ἐκ μετάλλου κομμένη εἰς σχῆμα ἀγάλματος, ἐντεῦθεν δὲ «σωματική μορφή»)· ἐξ ἰαπ. ***telā-, *tele-*** (ἁπλώνω· σανίς), ἐκ παραλλ. πρός τά ***stela, stele,*** ἃ ἐν τῷ παλ-σλαυ. **stelja, stĭlati** (ἁπλώνω), λατ. **stlata, stlatta** (λέμβος περισσότερον βαθεῖα παρά πλατεῖα), **lātus** (***stlāto-s***)=εὐρύς, πλατύς, **lātus, -eris** (***stlates-***)=πλευρά, ἰρλ. **sliss,** gall. **ystlys** (πλευρά· ***st}-l(o)s-***).— ὡς πρός τό **τηλία** (= κόσκινον ἢ στεφάνη κοσκίνου) πρβλ. καί γρ. **σηλία** καί ἰων. **σήθω** (κοσκινίζω), ἀττ. **δια-τᾶν** (κοσκινίζειν), ἐξ ἰαπ. ***τF-***.

ΤΗΛΙ˙ΚΟΣ, **η, ον,** δωρ. **τᾱλῑ̈κος, α, ον**· τόσος τήν ἡλικίαν, τόσον νέος ἢ τόσον ἡλικιωμένος ‖ γενικῶς, τόσον μέγας, τόσον μεγάλος, λατ. **tantus** (συσχετικόν τοῦ ἐρωτημ. **πηλίκος** καί ἐοῦ ἀναφορ. **ἡλίκος**) [**τηλίκος**: λατ. **tālis**· ὅ.τ. ἔτυμ. βλ. **πηλίκος**].

τηλῑκόσδε, **-ήδε, -όνδε,** καί **τηλικοῦτος, -αύτη,** (ἢ **-οῦτος**), **-οῦτο(ν)**· ἐπιτεταμένοι τύποι τοῦ **τηλίκος** (βλ. λ.): 1) ἐπί προσ., τόσος τήν ἡλικίαν, τόσον ἡλικιωμένος ἢ τόσον νέος 2) ἐπί πραγμάτων, τόσον μέγας, τόσον πολύς.

τηλόθεν ἢ **τηλόθε,** ἐπιρρ. (**τηλοῦ**)· πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἐκ ξένης χώρας ‖ μετά γεν., μακράν ἀπό τινος.

τηλόθῐ, ἐπιρρ (**τηλοῦ**)·=**τῆλε, τηλοῦ** (βλ.λ.λ.)· μακράν, ἔν τινι τόπῳ μακράν ἀπέχοντι, εἰς ἀπόστασιν ‖ ὡσ. μετά γεν., μακράν (εἰς ἀπόστασιν) ἀπό τινος: **τηλόθι πάτρης**=μακράν τῆς πατρίδος.

τηλο-πέτης, **ες** (**τῆλε+πέτομαι**)· ὁ μακράν πετόμενος, μακράν πετῶν.

τηλ-ορός, **όν,** παράλλ. τύπος τοῦ **τηλουρὸς** (βλ. λ.).

τηλόσε, ἐπιρρ. (**τηλοῦ**)· εἰς μακράν ἀπόστασιν, εἰς σημεῖον μακράν ἀπέχον.

τηλοτάτω, ἐπίρρ., ὑπερθ. τοῦ **τηλοῦ**· εἰς μακροτάτην ἀπόστασιν, ἀπωτάτω, **πορρωτάτω** (βλ. λ.).

τηλοτέρω, ἐπίρρ., συγκρ. τοῦ **τηλοῦ**· εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν, μακρότερον (πρβλ. **πορρωτέρω**).

τηλοῦ, ἐπίρρ., ὡς τό **τῆλε**· μακράν, μακράν ἀπό..., ἐν τόπῳ κειμένῳ μακράν, «στά ξένα» ‖ ὡσ. μετά γεν., μακράν ἀπό...

τηλ-ουρός, **ὀν** (**τῆλε+ὄρος**)· ὁ ἔχων ἀπομεμακρυσμένα (μακράν κείμενα) ὅρια ‖ γεν., ὁ μακράν ἀπέχων, μακρινός, ἀπομεμακρυσμένος.

τηλῦγετος, **η, ον,** ὡσ. καί **-ος -ον,** ἐπίθ. τῶν τέκνων (ἀρρένων καί θηλέων), τά ὁποῖα δέν ἔχουν οὔτε ἀδελφούς οὔτε ἀδελφάς (ἢ ἐπί υἱῶν μή ἐχόντων ἀδελφούς, καί ἐπί θυγατέρων μή ἐχουσῶν ἀδελφάς)· λίαν ἀγαπητός, χαϊδεμένος ‖ ἐντεῦθεν, ἐν κακῇ ἐνν., **τηλύγετος ὡς**=ὡσάν «μοσχαναβρεμμένος, κανακάρης, χαϊδομαθημένος».— **II** ὁ γεννηθείς εἰς μακρινήν χώραν (ὁπότε ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ **τῆλε+*γένω**), οἱονεί **τηλέγονος.** Παρ. Ὁμ. ὅμως ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῇ πρώτῃ σημασίᾳ, καί ἐπομένως ἀναζητητέα ἄλλη ἐτυμολογία. Ἡ ἐπιτυχεστέρα ἐκ τῶν ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι δοθεισῶν ἑρμηνειῶν εἶναι ἐκείνη, καθ' ἣν **τηλύγετος**=ὁ **ὀψὲ γεννηθείς,** οἱονεί **ὀψίγονος,** τ. ἔ. ὁ γεννηθείς τετευταῖος (**«ὅ τῆς γονῆς τέλος ἔχων, μεθ' ὃν ἕτερος οὔ γίγνεται»**), εἶναι δέ γνωστόν ὅτι τά «στερνοπαίδια», καί δή τά ἄρρενα, συγκεντρώνουν τήν μεγαλυτέραν «ἀδυναμίαν» (δηλ. στοργήν) τῶν γονέων των· ἐν τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ προϋποτίθεται ὅτι ἡ λ. **τηλύγετος** προῆλθεν ἐκ τῆς **τέλος** (**τελευ-τή**)+**γίγνομαι**· ἀλλά καί ταῦτα παρέχουσι πράγματα (κυρ. διότι τό **τῆλε** εἶχε μόνον τοπικήν ἔνν. καί οὐχί καί χρονικήν).— κατά τινας ἡ λ. **τηλύγετος** ἀνακτέα εἰς τήν ρίζ. **θαλ-**, τήν ἐν **τηλεθάω** (ὅτε=**θαλερός**), ἢ ἔχει σχέσιν πρός τό **ἀ-ταλ-ός.**

τηλ-ωπός, **ὀν** (**τῆλε+ὤψ**)· ὁ μακρόθεν ὁρώμενος· μακρόθεν ὁρατός, μακρινός ‖ μτφρ., ἐπί ἤχου, ὁ μακρόθεν ἀκουόμενος.

τημελέω, μελλ. **-ήσω** (**τημελής**)· ἐπιμελοῦμαί τινος, φροντίζω περί τινος (μετά γεν.). 2) προσέχω, ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ (μετ' αἰτ.)· [**τημελέω· τημελής· τημέλεια** (**τημελία, τημέλη**)· πιθ. συγγ. τῷ **τη-ρέω**· ἄλλοι τό συσχετίζουσι πρός τό **ταμίᾱς** (=οἰκονόμος, φροντιστής) (*τᾱ̆m : *tam- =κάμνω τινά νά προσέξῃ εἴς τι), λιθ. **temytis** (συγκρατῶ τι ἀκριβῶς εἰς τήν μνήμην μου).].

τη-μελής, **ές**· ἐπιμελής, προσεκτικός [ἀβεβ. ἔτυμ. (πρβλ. **τημελέω**)· πρβλ. καί **ἀ-τημελής**· κατά τινας ἐκ τοῦ **μέλω,** μετά προστεθειμένου ἐν ἀρχῇ τοῦ ἀχωρίστου προσφ. **τη-**].

τήμερα, τήμερον, ἀττ. ἀντί **σήμερον** (βλ. λ.).

τῆμῇ, κατά κρᾶσιν, ἀντί **τῇ ἐμῇ.**

τῆμος, δωρ. **τᾶμος,** ἐπίρρ.· τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον, εὐθύς μετά ταῦτα, πάντοτε ἀναφερόμενον εἰς τό παρελθόν, συχνότατα δ' ἀνταποδιδόμενον εἰς τό **ἦμος** ‖ **ἐς τῆμος**=ἕως τότε.

Ἔτυμ.: τῆμος, δωρ. **τᾶμος**· πρβλ. ἰων. **ἦμος,** δωρ. **ἆμος** (βλ. λ.)· τό ψιλόν πνεῦμα τῶν **ἦμος, ἆμος,** καί ἡ παρ' Ἀπολλ. Ῥοδ. σημασία τοῦ **τ᾽ημος**=σήμερον (πρβλ. καί τό ἐν Θεσσαλ. ἐπίγρ **τᾶμον ψήφισμα**=ψήφισμα τῆς σήμερον) ὑποδηλοῦσι συγγένειαν πρός τά **ἦμαρ, ἡμέρα**· ἐν τῷ **τῆμος** εὑρίσκεται τό ἄντων. θέμα ***τo-,*** καί εἶναι πιθανόν ὅτι τό **τῆμος** εἶναι ἀρχαῖος σχηματισμός παράλληλος τοῦ ὁμηρ. **τῆος** (ἀττ **τέως,** δωρ. **τᾶς** 〈**τᾱ-Fος**〉(=ἐν ᾧ, ἐφ' ὅσον χρόνον), τό δέ τέρμα **-Fος** ἀντιστοιχεῖ πρός τό σανσκρ. **-vant-** τοῦ **tā'vat**· πρόκειται δηλ. περί συμφυρμοῦ λέξεων διαφόρου προελεύσεως.

τημόσδε, δωρ. **ταμόσδε,** ἐπίρρ.·=**τῆμος** (βλ. λ.).

τημοῦτος, ἐπίρρ.·=**τῆμος** (βλ. λ.).

τηνεῖ, ἐπίρρ., δωρ. ἀντί **ἐκεῖ** (βλ. λ.) ‖ ἀλλ' ἐνίοτε καί ἀντί τοῦ **ὧδε** (βλ. λ.).

τήνελλα· λέξις σχηματισθεῖσα ὑπό τοῦ Ἀρχιλόχου πρός ἀπομίμησιν τοῦ ἤχου χορδῆς κιθάρας (πρβλ. καί **θρεττανελὸ**) καί χρησιμοποιηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ ἐπινικίου τινός ὕμνου εἰς Ἡρακλέα **«τήνελλα, ὦ Καλλίνικε, χαῖρε...»**· ἐντεῦθεν δ' αἱ λέξεις **«τήνελλα καλλίνικε»** καθιερώθησαν ὡς ἁπλῆ ἐπευφημία πρός τούς νικητάς ἀγώνων (πρβλ. τά σημερ. «ζήτω! εὖγε! «μπράβο»!)· ἐκ τούτου τό

τήνελλος, ὁ (ἢ ἐπιθ. **τήνελλος, ον**), κωμική λέξις· νικητής ἀγώνων, ὡς ἐπευφημούμενος διά τοῦ προηγ. **τήνελλα** (βλ. λ.).

τηνῑκᾰ̆, δωρ. **τᾱνίκα,** ἐπιρρ. (**τῆνος**)· κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον, ἐκείνην ἢ ταύτην τήν ὥραν τῆς ἡμέρας, τότε (συσχετικόν τοῦ ἀναφορ. **ἡνίκα** καί τῶν ἐρωτημ. **πηνίκα, ὁπηνίκα**)· οἱ ἀττ. τύποι **τηνικάδε, τηνικαῦτα** [διότι ἔτυμ. τοῦ τέρματος **-κα** πρβλ. τά ἐν **αὐτίκα, ἡνίκα**].

τηνῑκᾰ̆δε, ἐπίρρ. (**τηνίκα**)·=**τηνίκα** (βλ. λ.), τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον, αὐτήν τήν ὥραν, τόσον ἐνωρίς (ἀνταποδιδόμενον εἰς ἄλλο χρονικόν μόριον) ‖ **αὔριον τηνικάδε**=αὔριον αὐτήν τήν ὥραν, αὔριον τήν ἰδίαν ὥραν.

τηνῑκαῦτα, συνηθέστ. τύπος τοῦ **τηνίκα** (βλ. λ.), ἀνταποκρινόμενος εἴς τι ἀναφορικόν· ἀκριβῶς τότε, ἀκριβῶς τήν ἐποχήν αὐτήν, τήν ὥραν αὐτήν ‖ μετά γεν. **τηνικαῦτα τοῦ θέρους**=ἀκριβῶς τήν ἐποχήν αὐτήν τοῦ θέρους.— **II** (ἀσχέτως πρός χρον. ἔνν.) ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὑπό τοιαύτας συνθήκας (ἐν τοιαύτῃ σημασ. χρησιμοποιοῦμεν σήμερον ἐνίοτε καί τό **τότε**).

τηνόδι, ἐπίρρ. (**τῆνος**)· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τότε.

τῆνος, τήνα, τῆνο, δωρ. ἀντί τοῦ αἰολ. **κῆνος,** ἰων. καί ἀττ. **κεῖνος, ἐκεῖνος** (βλ. λ. λ.) ‖ ἐνίοτε μετά ἐντόνου δεικτικῆς σημασ. ὡς ἡ ἄντων. **ὅδε, ὁδί.** 2) ὡς αἱ λατ. **ille, iste,** ὁ γνωστός ἐκεῖνος, ὁ περιώνυμος, ὁ διαβόητος.

Ἔτυμ.: τῆνος, δωρικός σχηματισμός προερχόμενος ἐκ τοῦ ἄντων. μορίου ***τε** (〈ἰαπ. δεικτ. θέμ. ***tο-**〉+***ξ-**

νος (βλ. ***ἐν ἔνη, ἐκεῖνος***) καὶ διαμορφωθεὶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***κῆνος***· ἐν συνεχείᾳ ἐσχηματίσθη καὶ τὸ παρὰ Θεοκρ. ***τοσσῆνος*** βασισθὲν ἐπὶ τῆς ***τῆνος***, ὅπως τὸ ***τοσσοῦτος*** ἐπὶ τῆς ***οὗτος***.

τηνῶ, ἐπιρρ. τοῦ ***τῆνος***, δωρ. ἀντὶ ***ἐκεῖ***.

τηνῶδε, καὶ **-θεν,** ἐπιρρ. τοῦ ***τῆνος***, δωρ. ἀντὶ ***ἐκεῖθεν***.

τηξῖ-μελής, ***ές*** (***τήκω*** + ***μέλος***)· ὁ τήκων τὰ μέλη, ὁ φθείρων (καταπρώγων) τὰ μέλη τοῦ σώματος.

τῆ-περ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***ἦπερ***, δοτ. θηλ. τοῦ ***ὅστις περ***, ἀπαντῶσα ἐν ἐπιρρ. ἐνν.· πρὸς ἣν κατεύθυνάν, καθ' ὃν τρόπον.

τηρέω, μελλ. ***-ήσω*** (***τηρός***)· ὡς καὶ νῦν, τηρῶ, ἐπιτηρῶ ἐπισταμένως, δίδω προσοχὴν εἴς τι ‖ φροντίζω περί τινος, διατηρῶ, διασῴζω, διαφυλάττω ‖ ***τηρῶ εἰρήνην***=διατηρῶ τὴν εἰρήνην, τηρῶ τοὺς ὅρους της, τὴν διαφυλάσσω. **2)** μτφρ., παρατηρῶ, παραφυλάττω, περιμένω τὴν κατάλληλον στιγμὴν διά τι (πρόσ. ἢ πρᾶγμα), καιροφυλακτῶ, καραδοκῶ, ἐνεδρεύω, παραμονεύω: ***τηρήσας νύκτα ἀσέληνον***=παραφυλάξας νὰ ἐπιτύχῃ μίαν νύκτα ἀσέληνον (ἀναμείνας ἕως ὅτου παρουσιασθῇ ἀσέληνος νύξ).— **II** μέσον, ***τηρέομαι*** (ὡς τὸ μεσ. ***φυλάσσομαι***)· προφυλάττομαι ἀπό τι(να), λαμβάνω τὰ μέτρα μου ἔναντί τινος ‖ ὁ μέσ. μελλ. ***τηρήσομαι*** κεῖται καὶ ἐν παθ. ἐνν.

Ἔτυμ.: ***τηρέω***· ***τηρός*** (βλ.λ.)· παλ σλαυ. čaja, (ἀναμένω, ἐλπίζω), σανσκρ. ***cāyati*** (παρατηρῶ, μεριμνῶ, ἀνησυχῶ), ***cāra-ḥ*** (ἐξερευνητής, μυστικὸς ὀπεσταλμένος), ἐξ ἰαπ. ριζ. *qvē-, *qᵛei-, *qvī- (παρατηρῶ) (πρβλ. καὶ *qᵛei-, *qvī- = ἐπανορθῶ, ἀποζημιώνω, περὶ ὧν βλ. ἐν ***τῖμή, τίω, τίνω***)· πρβλ. καὶ ***τη-μελέω, ἀ-τίζω***.

τήρησις, ***-εως,*** ἡ (***τηρέω***)· φύλαξις, φρούρησις, ἐπιτήρησις, ὡς καὶ νῦν τήρησις ‖ ἐπαγρύπνησις.— **II** μέσον διαφυλάξεως, ὁ τόπος ὁ κατάλληλος πρὸς ἀσφαλῆ φύλαξιν, φυλακή, δεσμωτήριον.— **III** τὸ παρατηρεῖν, παρατήρησις, παρακολούθησις.

ΤΗΡΟ΄Σ, ὁ· ὁ ἐπιτηρητής, ὁ φύλαξ, ὁ φρουρός.

τῆς, τῆσι, ἐπ. καὶ ἰων. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ***ὁ*** καὶ τῆς ἀντων. ***ὅς***.

τητάω, μελλ. ***-ήσω***· ἀποστερῶ, ἀπογυμνώνω (τινά ἀπό τι).— παθητ. ***τητάομαι*** (μόνον κατ' ἐνεστ. ἐν χρήσει)· στερεῦμαί τινος, πάσχω ἀπό ἔλλειψιν πράγματός τινος, ἀποστερεῦμαι ἀπό τι, ἀπογυμνώνομαι ἀπό τι.

Ἔτυμ.: ***τητάω*** (δωρ. ***τᾱτώμενος***)· πρβλ. Ἡσυχ. «***τήτη· ἀπορία, ἔνδεια, στέρησις***», «***τήτει· σπάνει***»: σανσκρ. ***stēnā-ḥ*** καὶ (s)***tāgú-ḥ*** (κλέπτης), ***stḗyam*** (κλοπή), Ζενδ. ***tāyn*** (κλέπτης), ***tāya*** (κλοπή), παλ-ιρλ. ***tāid*** = παλ-σλαυ. ***tatĭ*** (κλέπτης), παλ-σλαυ. ***taja, tajiti*** (ἀποκρύπτω), ***taj*** (μυστικόν)· ἐξ ἰαπ. ριζ. *(s)tāi- (ἀποκρύπτω, κλέπτω).

τῆτες, ἐπιρρ., ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. ***σῆτες*** (βλ.λ.)· κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος, ἐφέτος [ἐκ τοῦ ***ἔτος***, ὡς τὰ ***σήμερον—τήμερον*** ἐκ τοῦ ***ἡμέρα***· βλ. καὶ ἐν ***σῆτες***].

τητῖνος, ***η, ον*** (***τῆτες***)· ὁ τούτου τοῦ ἔτους, ὁ ἐφετ(ε)ινός, φετ(ε)ινός, λατ. hornus.

τῆϋσιος, ***α, ον*** [***ῠ***]· ἀπατηλός ‖ μάταιος, ἀνωφελής, πρὸς οὐδὲν χρήσιμος, ἄσκοπος.— ἐπιρρ. ***-ίως***= ματαίως, εἰς μάτην

Ἔτυμ.: ***τηΰσιος***, δωρ. ***τᾱΰσιος***· ἔχει σχηματισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει θηλ. οὐσ. *τᾱ(j)υ-τᾱ- (=κλοπή)› ***ταῦτιος*** › ***ταῦσιος***, ἢ *τᾱ(j)υ-ς = σανσκρ. ***tāyú-ḥ*** (κλέπτης)· πρβλ. καὶ ***τητάω***· (τὸ παρ' Ἡσυχ. ***ταύσιμον· μάταιον***» κεῖται πιθ. ἀντὶ τοῦ ***τᾱΰσιμον***).

τί καὶ **τἰ,** οὐδ. τοῦ ἐρωτ. ***τίς*** καὶ τοῦ ἀορ. ***τίς***.

τἰᾶρᾱ, ἡ, ἢ **τἰάρας,** ***-ου,*** ὁ, ἢ ἰων. **τἰήρης,** ***-εω,*** ὁ· ἡ Περσικὴ ***τιάρα***, ἐπίσημον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, παρόμοιον πρὸς τὴν ***κυρβασίαν*** (βλ. λ.)· ὁ Μέγας Βασιλεὺς ἔφερεν αὐτὴν ὀρθίαν [***τιάρα***· δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης, πιθ. τῆς Περσικῆς, δάνεια δ' ὡσ. εἶναι καὶ τὰ ἐν τῇ Λατιν. ***tiāra, tiārās***].

τἰᾶρο-ειδής, ***ές*** (***τιάρα*** + ***εἶδος***)· ὁ ἔχων σχῆμα τιάρας, ὁ ὅμοιος πρὸς τιάραν.

τιβήν, ***-ῆνος,*** ὁ=***τρίπους*** (βλ. λ.) [***τιβὴν*** καὶ ***τίβηνος***· κατά τινας ἐκ τοῦ ***τρις*** + ***βαίνω***, ἀντὶ τοῦ ***τρεβήν***· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «***τιβήν· λέβης, τρίπους***»· πιθ ἰων. λ. δάνειον ἐκ ξένης γλώσσης].

τίγρῐς, ***-ιος*** καὶ ***-ίδος,*** ἡ· αἰτ. ***τίγριν***· ὀνομ. πληθ. ***τίγρεις*** καὶ ***τίγριδες***· αἰτ. πληθ. ***τίγρεις***· τὸ θηρίον ***ἡ τίγρις***, Felis tigris· πιθανώτατα ἄγνωστος παρὰ τοῖς Ἕλλησι μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου· ὁ Σέλευκος ἀπέστειλε μίαν εἰς Ἀθήνας· [ἡ λ. εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἰρανικῆς, πρβλ. Ζενδ. ***tigri-*** (πάσσαλος), ***tigra-*** (αἰχμηρός)· βλ. ***στίζω***].

τιέμεν, τιέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἀντὶ ***τίειν***.

τίεσκεν, τιέσκετο, γ' ἐν. ἰων. ἐνεργ. καὶ μέσ. πρτ. τοῦ ***τίω***.

τίη, ἀττ. **τιή,** ἐπιτετ. τύπος τοῦ ἐρωτ. ***τί;*** (διατί; πῶς;)

τιήρης, ***-ου,*** ὁ, ἰων. ἀντὶ ***τιάρας*** (βλ. λ.).

τἰθαιβώσσω· οἰκοδομῶ, κατασκευάζω φωλεάν ‖ ἐπὶ μελισσῶν, κατασκευάζω κηρήθραν, ἐναποθηκεύω μελι (κυρ. ***ἀποτίθεμαι τὴν βόσιν***, τ. ἔ. ἀποθησαυρίζω τὴν τροφήν, δηλ. τὸ μέλι).— **II** παρέχω τροφήν, τρέφω ‖ μτφρ., περιβάλπω· [σκοτ. ἐτυμ.· κατά τινας ἔκ τινος ἐπιθ. ***τι-θαιβος***, ἰαπ. *dhəib-, πρβλ. *dhē(i)b- ἐν τῷ παρ' Ἡσυχ. «***(θήβη· κιβώτιον***)» (ἀρχικὴ σημ., συνένωσις, συναγωγή, ἢ καθίδρυμα, καὶ εἶτα κατοικία, φωλεὰ κ.λ.π.), ***Θῆβαι*** κ.λ.π.· ἀλλ' αἱ λ. ***θήβη*** ἢ ***θίβη*** (=πλεκτὸς κόφινος), καὶ ***θίβωνος*** (πρβλ. Ἡσυχ. «***θίβωνος· κιβωτός· Κύπριοι***») εἶναι πιθ. δάνεια ἐκ σημιτ. γλώσσης, πρβλ. ἑβρ. ʾēḇā (κιβώτιον)· γεν. θεωρεῖται συγγ. τοῖς [***τιθάς, τίτθη, τιθήνη, τιθασός***].

τῐθάς, ***-άδος,*** ἡ (***τιθασός***)· ἥμερος ὄρνις, ἡ κατοικίδιος, ἡ τρεφομένη ἐν ἐπαύλει.

τῐθᾰσευτής, ***-οῦ,*** ὁ (***τιθασεύω***)· ὁ τιθασεύων, ὁ ἐξημερώνων, ὡς καὶ νῦν τιθασευτής, δαμαστής.

τῐθᾰσεύω (***τιθασός***)· ὡς καὶ νῦν, τιθασεύω, ἐξημερώνω, δαμάζω.

τῐθᾰσός, ***ὀν*** (***τίτθη, τιθήνη***)· ἐπὶ ζῴων, ὁ τιθασευμένος, ἐξημερωμένος, ἥμερος, κατοικίδιος ‖ ἐπὶ φυτῶν, ὁ καλλιεργούμενος, κηπαῖος, ἥμερος, μεταμοσχευμένος («μπολιασμένος») ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, μετριοπαθής, κόσμιος, πρᾶος ‖ μτφρ. ***τιθασὸς Ἄρης***= ἐμφύλιος πόλεμος (ἐνδοοικογενειακός τρόπον τινά). — παρὰ μτγν. ἐπεκράτησεν ἡ γραφὴ ***τιθασσός***.

Ἔτυμ.: ***τιθασός***· ***τιθός*** (ὁμ. σημ.)· ***τιθασεύω***· ***τιθάς, -άδος***· τὸ ***τιθασός***, ὡς καὶ τὰ ***τιθήνη, τίτθη, τιτθός***, προῆλθεν ἐξ ἀναδιπλ. τῆς ριζ. ***θη-*** (=θηλάζω, μυζῶ, πρβλ. ***θήσατο, θηλή*** κλπ.), πρβλ. ὡσ. ***τιθαίνομαι*** (θηλάζω, γαλουχῶ), ***τιθηνέω, -εύω*** (περιθάλπω, περιποιοῦμαι)· ἐξ ἰαπ. ριζ. *dhēi- (μυζῶ, θηλάζω, θυζαίνω), βλ. ἐν ***θῆλυς, θῆσθαι***.— ἀρχικῶς ἡ λ. ἦτο πιθ. οὐσ. *τίθασος (=τροφή), μεταβαλοῦσα τὸν τόνον ὅταν ἐξειλίχθη εἰς ἐπίθ.

τἰθέᾱμεν, ἀντὶ ***τίθεμεν,*** α' πληθ. ἐν. τοῦ ***τίθημι*** (ὡς ***διδόᾱμεν*** ἀντὶ ***δίδομεν***).

τἰθέᾱσι, γ' πληθ. ἐν. τοῦ ***τίθημι,*** ἀντὶ τοῦ ἰων. καὶ ἐπ. ***τιθεῖσι***.

τιθείς, τίθει, ἐπ. β' καὶ γ' ἐν. πρτ. τοῦ ***τιθέω***=***τίθημι***.

τιθεῖς, τιθεῖ, β' καὶ γ' ἐν. ἐν. τοῦ ***τιθέω***=***τίθημι***.

τιθέμεν, ἐπ. ἀντὶ ***τιθέναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***τίθημι*** ‖ ἐν ᾧ ***τίθεμεν*** α' πληθ. ἐν. ὁριστ. τοῦ ***τίθημι***.

τίθεν, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ ***ἐτίθεσαν,*** ἐπ. ***τίθεσαν,*** γ' πληθ. πρτ. τοῦ ***τίθημι***.

τίθεσκε, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ ***τίθημι***.

τίθεσο, ἐπ. **τίθεσσο,** προστ. μέσ. ἐν. τοῦ ***τίθημι***.

τῐθέω, ποιητ. τύπος τοῦ ***τίθημι,*** ἐξ αὐτοῦ δὲ τὰ β' καὶ γ' ἐν. ἐν. ***τιθεῖς, τιθεῖ*** καὶ πρτ. ***ἐτίθεις, ἐτίθει*** καὶ ἐπ. ***τίθει***.

τῐθήμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***τιθέμεναι, τιθέναι,*** ἀπρφ. τοῦ ***τίθημι***.

τῐθήμενος, ἐπ. ἀντὶ ***τιθέμενος,*** μτχ. μέσ. ἐν. τοῦ ***τίθημι***.

τῐθημι, ***τίθης, τίθησι***· ὡσ. ἐπ. β' ἐν. ***τίθησθα*** (καὶ ***τιθεῖς***, βλ. ἐν ***τιθέω***)· γ' πληθ. ***τιθεῖσι***, ἰων. ***τιθέᾱσι*** | ἀπρφ. ***τιθέναι***, ἐπ. ***τιθήμεναι, τιθέμεν*** | πρτ. ***ἐτίθην, ἐτίθης, ἐτίθη*** (ἀλλὰ καὶ ***ἐτίθεις***, -ει βλ. ***τιθέω***)· ἐπ. γ' πληθ. ***τίθεσαν*** καὶ ***τίθεν***· ἰων. ποτ. ***τί-***

θεσκον | μελλ. ***θήσω*** ἐπ. ἀπρφ. μελλ. ***θησέμεναι ἢ θησέμεν*** | ἀόρ. α' ***ἔθηκα***, ἐπ. ***θῆκα*** | πρκ. ***τέθεικα*** | ὑπερσ. ***ἐτεθείκειν*** | ἀόρ. β' ***ἔθην***, ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ πληθ. ***ἔθεμεν, ἔθετε, ἔθεσαν***, καὶ ἐπ. ***θέσαν*** προστ. ***θές*** ὑποτ. ***θῶ***, ἰων. ***θέω***, α' πληθ. ***θέωμεν*** ἐπίτατ. ἐπ. (ὑποτ.) ***θείω***, β' ἐν. ***θείῃς*** καὶ ***θῄῃς***, πληθ. ***θείομεν, θῶμεν*** εὐκτ. ***θείην***, πληθ. ***θείημεν*** ἢ ***θεῖμεν, θεῖτε, θεῖσαν*** ἀπρφ. ***θεῖναι***, ἐπ. ***θέμεναι, θέμεν*** μτχ. ***θείς***.— ***ΜΕΣΟΝ, τίθεμαι, τίθεσαι, τίθεται*** προστ. ***τίθεσο, τίθου***, ἐπ. μτχ. ***τιθήμενος*** | πρτ. ***ἐτιθέμην*** | μελλ. ***θήσομαι*** | ἀόρ. α' ***ἐθηκάμην***, ἐπ. γ' ἐν. ***θήκατο*** μτχ. ***θηκάμενος*** | μέσ. ἀόρ. β' ***ἐθέμην*** προστ. ***θέο*** καὶ συνῃρ. ***θοῦ*** εὐκτ. ***θείμην***, γ' ἐν. ***θεῖτο***.— ***ΠΑΘΗΤ.***, ***τίθεμαι*** | μελλ. ***τεθήσομαι*** | ἀόρ. α' ***ἐτέθην*** | πρκ. ***τέθειμαι*** | ὑπερσ. ***ἐτεθείμην***.

δέτω, τοποθετῶ, βάλλω, φέρω (βάλλω) τι εἷς τινα θέσιν, λατ. **ponere** ‖ ***τίθημί τινί τι ἐν χερσὶν*** βάλλω τι εἰς χεῖράς τινος ‖ μτφρ., ***τίθημί τινι ἔπος ἐν φρεσὶν*** (ἢ ***βουλὴν ἐν στήθεσσι***) = ἐμβάλλω (ἐμφυτεύω) λέξιν τινά εἰς τὸν νοῦν τινος (ἢ πόδον εἰς τὴν καρδίαν του) ‖ ἀλλὰ ἁπλῶς ***τίθημι νόῳ*** = βάλλω τι εἰς τὸν νοῦν μου (ἢ εἰς τὴν καρδίαν μου), ἔχω κατὰ νοῦν νά...— μέσον, ***τίθεμαι θυμὸν ἐν στήθεσσι*** = ἐναποθηκεύω ὀργὴν εἰς τὰ στήθη μου («βράζω μέσα μου») — **II** δέτω, ὁμίζω, κανονίζω, ἀποφασίζω ‖ ***τίθημι ἀγῶνα*** = προκηρύσσω (διοργανώνω) ἀγῶνα, ἱ:ρύω ἀγῶνα ‖ ἐπὶ βραβείων, ***τίθημι ἄεθλα***=προκηρύσσω βραβεῖα (λατ. **proponere**) | ***τίθημι ἐς μέσον***—λατ. **in medio ponere** = προβάλλω τὰ βραβεῖα (τὰ ἐκδέτω εἰς τὸ μέσον, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ) πρὸς συναγωνισμὸν διὰ τὴν ἀπόκτησίν των ‖ ὡσ. ἐπὶ κυριαρχίας, ***ὑμῖν ἐς μέσον ἀρχὴν τιθεῖς***= δέτων τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν διάθεσιν ὑμῶν δημοσίᾳ. **2)** ἀπονέμω, καταλογίζω, ἐπιδικάζω, παραχωρῶ ‖ ***τίθημι νόμον*** = νομοδετῶ, θεσπίζω νόμον, ἐπὶ βασιλέως (γεν. ἀνωτάτου ἄρχοντος) ὡς καὶ ἐπὶ νομοθέτου | ἐν ᾧ τὸ μέσον ***τίθεμαι νόμον*** ἐλέγετο ἐπὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἐσήμαινε «νομοδετῶ δι' ἐμαυτόν» βάλλω νὰ μοῦ κάμουν ἕνα νόμον πρὸς χρῆσίν μου, ἢ ἐπικυρώνω διὰ τῆς ψήφου μου νόμον ὑποβληθέντα εἰς τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ. **3)** ὁρίζω, διορίζω, ἱδρύω, θεσπίζω, ἐντέλλομαι, παραγγέλλω. **4)** ἐν τῷ μέσῳ, καθορίζω ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων, κλείω συμφωνίαν, κανονίζω.— **III** ὡς τὸ ***ἀνατίθημι***, ἱδρύω ἐν ναῷ, ἀφιερῶ, ἀναθέτω. **2)** ἐπὶ καλλιτεχνῶν, παριστάνω, ἀπεικονίζω, ζωγραφῶ.— **IV** κατατάσσω εἷς τινα τάξιν, θεωρῶ, ὑπολογίζω, λογαριάζω, ἐκτιμῶ ‖ πιστεύω, σκέπτομαι, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, νομίζω.— **V** ἐν τῷ μέσῳ, ***τίθεμαι ψῆφον***=βάλλω (ἢ ῥίπτω) τὴν ψῆφόν μου εἰς τὴν ψηφοδόχον κάλπην, δίδω τὴν ψῆφόν μου, ψηφοφορῶ ‖ ἐντεῦθεν, ***τίθεμαι τὴν γνώμην***=δίδω τὴν γνώμην μου, ἐκφέρω τὴν ἀπόφασίν μου, ἀποφασίζω ‖ ***τίθεμαί τινι*** (ἐνν. ***τὴν ψῆφον***)=δίδω ψῆφον ὑπὲρ τινος, ἀποφασίζω εὐνοϊκῶς ὑπὲρ τινος, τάσσομαι μὲ τὸ μέρος του ‖ ***τίθεμαι γνώμῃ***=συμφωνῶ πρὸς τινα γνώμην (ἀπόφασιν), τὴν ὑπογράφω. **2)** καταδέτω εἰς λογαριασμόν μου, βάλλω εἰς τὸν λογαριασμόν ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ καταβάλλω, πληρώνω (ὀφειλόμενα).— **VI** καταδέτω, ὡς εἰς τράπεζαν.— **VII** ἐν τῇ στρατιωτ. γλώσσῃ, ***τίθεμαι τὰ ὅπλα*** ἔχει τρεῖς σημασίας: **1)** ἀποδέτω τὰ ὅπλα, τὰ στήνω, στρατοπεδεύω, ἀγραυλῶ, νυκτοφυλακῶ ‖ γεν., καταλαμβάνω δέσιν, παρατάσσομαι πρὸς μάχην. **2)** λαμβάνω τὰ ὅπλα, τίθεμαι εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν, πολεμῶ. **3)** καταδέτω τὰ ὅπλα, παραδίδομαι.— **VIII** τὸ ***τίθημι*** χρησιμοποιεῖται συχνὰ ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων· κάμνω τι(νά) τι, καθιστῶ τι(να) τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, τό(ν) φέρω εἰς μίαν κατάστασιν τοιαύτην ἢ τοιαύτην, μεταβάλλω εἷς τι, κατορθῶ, πραγματοποιῶ: ***σῦς ἔθηκας ἑταίρους*** = κατέστησας τοὺς συντρόφους μου χοίρους | ***ναῦν λᾶϊ ἔθηκε***=μετέβαλε τὸ πλοῖον εἰς λίθον. **2)** μετ' ἐπιθ. ***τίθημί τινα ἀθάνατον καὶ ἀγήραον*** = καθιστῶ τινα ἀθάνατον καὶ ἀγήρατον (τοιοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἀποθνήσκῃ, οὔτε κἂν νὰ γηράσκῃ). **3)** ***παῖδα τίθεμαί τινα*** (ὡς τὸ ***παῖδα ποιοῦμαί τινα***) = κάμνω τινὰ τέκνον μου, τὸν υἱοδετῶ.— **IX** ἐπὶ πραγμάτων, κάμνω, προκαλῶ, δημιουργῶ, ἀπεργάζομαι, παράγω, κάμνω νὰ συμβῇ τι.— ἐν τῷ μέσῳ, κάμνω (ἑτοιμάζω, παρασκευάζω) τι δι' ἐμαυτόν ‖ ***τίθεμαι δῶμα*** = οἰκοδομῶ κατοικίαν δι' ἐμαυτόν (πρὸς χρῆσίν μου) | ***τίθεμαι κέλευθον*** = ἀνοίγω δρόμον δι' ἐμαυτόν (ἰδιωτικὸν τρόπον τινὰ δρόμον). **2)** ***εὖ*** ἢ ***καλῶς τίθεμαί τι***=διευθετῶ, τακτοποιῶ, τι, τὸ διαχειρίζομαι καλῶς (θηλ. καὶ πρὸς τὸ συμφέρον μου), κάμνω καλὴν χρῆσίν του, τὸ ἐκμεταλλεύομαι κατὰ τρόπον πρακτικόν.— **X** ***τίθημι*** μετ' αἰτ. συχνὰ κεῖται ἀντὶ μονολεκτικοῦ ῥήματος (ἐμπορίζου πρὸς τὸ κατ' αἰτ. οὐσ.): ***τίθημι σκέδασιν=σκεδάννυμι*** (διασκορπίζω) | ***τίθημι κρύφον=κρύπτω*** | ***τίθημι αἶνον=αἰνῶ***, κλπ.

Ἔτυμ.: τίθημι, σανσκρ. **dádhāti** (δέτει), πρκ. **dadhā'u**, μτχ. **hitáḥ**, βεδ. **dhitáḥ** (: δετός, λατ. **con-ditus**), Ζενδ. **dadaiti** (τοποδετῶ), παλ-περσ. πρτ. **adadā**, ἀρμ. **dnem** (ἀορ. ἐνεργ. α' ἐν. **edi**)=τοποδετῶ, λατ. **ab-dō**, **condō**, **crēdō** (: σανσκρ. **çrád-dadhāti**= ἔχω πεποίθησιν, πιστεύω), παλ-ιρλ. **cretim**, gall. **credu** (=πιστεύω), **perdō**, **faciō** (ἐπεκτ. κατὰ ἓν **-k-**, ἤτοι ***dhə-k-*** πρκ. **fēc** [ī]=ἑλλ. [ἔ]***θηκ***[α], πρβλ. φρυγ. ***αδ-δακετ***, ἑλλ- ***θήκη***, σανσκρ. **dhā-ká-ḥ**=ἀποθήκη), gall. πρκ. **dede** (=λατ. **posuit**), ἀγγλ-σαξ. **dón**, παλ-σαξ. **dōn**, παλ-γερμ. **tuon** (ποιῶ), παλ-σλαυ. **dějа**, **dežda**, ἀπρφ. **dětі**, λιθ. **démi**, **dedù**, ἀπρφ. **dėtі** (τίδημι), ἐξ ἰαπ. ***dhē-***, ***dhə-***, ***dhō-*** (τίδημι)· ἐντεῦθεν καὶ τὸ ***θέμα*** (τὸ τεθειμένον, χρῆμα κατατεθειμένον, βραβεῖον) (>λατ. **thema**), ***θέσις***, ***θεσμός***, ***θέμις***, ***θεμόω***, ***θέμεθλον*** (βλ. λ. λ.)· (ἐκ ῥίζ. ***θεμ-*** προελθούσης ἐκ συμφυρμοῦ τῆς ῥιζ. ***θε-*** καὶ τοῦ προσφ. **-m-**), ἰων. ***θωή***, ἀττ. ἐπιγρ. ***θωᾶ*** (=τιμωρία), ***θωμὸς*** (=σωρός), ***θαμὰ*** (βλ. λ.) κ.ἀ.

τῑθηνέω, μελλ. ***-ήσω*** (***τιθήνη***)· λαμβάνω φροντίδα περί τινος, περιποιοῦμαι, περιθάλπω, τρέφω ὡς τροφός, θηλάζω‖γεν., περιποιοῦμαι, ἀνατρέφω ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ, μετὰ τῶν αὐτῶν σημασιῶν.

τῑθήνη, ἡ (***τιθηνός***)· τροφός, «βυζάστρα» νηπίου.

Ἔτυμ.: τιθήνη, δωρ. ***τιθήνᾱ***, ***τιθηνός***· ***τιθηνέω***, ***-έομαι***· βλ. ἐν ***θῆσθαι***· τὰ ***τίτθη***, ***τιτθός***, ***τιτθεύω*** περιέχουσι τὸ χαρακτηριστικὸν ἀναδιπλ. σύμφωνον τῆς νηπιακῆς γλώσσης.

τῑθηνητήρ, ***-ῆρος***, ὁ (***τιθηνέω***)·=***τιθηνὸς*** (βλ. λ).

τῑθηνητήριος, α, ον (***τιθηνητήρ***)· ὁ τρέφων, θρεπτικός, περιποιητικός.

τῑθηνός, ***ὸν*** (***τίτθη***)· ὁ τρέφων, ὁ περιποιούμενος ‖ ὡς οὐσ. ὁ ***τιθηνὸς***=ἀνατροφεύς, ἐπιμελητής, «ψυχοπατέρας» [δι' ἐτυμ. βλ. ***τιθήνη***].

τῑθησάθ, ἐπ. ἀντὶ ***τίθης***, β' ἐνικ. τοῦ ***τίθημι***.

τῑθητι, δωρ. ἀντὶ ***τίθησι***, γ' ἐν. τοῦ ***τίθημι***.

τῑθῡμάλλος, ὁ, ἑτερόκλ. πληθ. ***τὰ τιθύμαλλα***· εἶδος φυτοῦ, «γαλατσίδα». λατ. **euphorbia** [ἀδεβ. ἐτυμολ.· πιθ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ τύπου ***τιθήνη*** δι' ἀναδιπλ.].

Τῑθωνός, ὁ· υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος, ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου, σύζυγος τῆς Ἠοῦς, καὶ πατὴρ τοῦ Μέμνονος ‖ μτφρ., ἐπὶ ὑπεργήρου, ἐπὶ παντὸς γέροντος ἀδυνάτου καὶ ἐξησθενημένου, διότι ὁ Τιθωνὸς εἶχε μὲν ἐξασφαλίσει ἐκ μέρους τῶν θεῶν τὴν ἀθανασίαν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν διαρκῆ νεότητα (βλ. Κ.Ε Λ.).

τίκτω, ἀντὶ ***τιτέκω,*** σχηματισθέντος δι' ἀναδιπλ. ἐκ τοῦ ριζ. ***τέκω***· μελλ. ***τέξω*** ἢ ***τέξομαι***, ποιητ. ***τεκοῦμαι***, ἀπρφ. ***τεκεῖσθαι***· ἀόρ. β' ***ἔτεκον***, ἐπ. ***τέκον*** πρκ. ***τέτοκα***, μτχ. ***τετοκώς***, ***-υῖα***, ***-ός***·— τὸ μέσον ***τίκτομαι*** ἔχει τὰς σημ. τοῦ ἐνεργ.· φέρω εἰς τὴν ζωήν, «φέρω εἰς τὸν κόσμον», καὶ δή: **1)** ἐπὶ τῆς μητρός, γεννῶ, λατ. **parĕre**. **2)** ἐπὶ τοῦ πατρός, γεννῶ (ἀλλ' ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἀποκτῶ, σπείρω καὶ... θερίζω, θηλ. ἀποκτῶ), λατ. **gignere** ‖ ὅθεν **3)** ***οἱ τεκόντες*** = οἱ γονεῖς ‖ ***ὁ τεκὼν***=ὁ πατὴρ ‖ ***ἡ τεκοῦσα***=ἡ μήτηρ ‖ ὡσ. καὶ ὡς οὐσ. μετὰ γεν. ***ὁ κείνου τεκὼν***=ὁ πατήρ του.— **II** ἐπὶ θηλέων ζῴων, γεννῶ νεογνὰ ‖ ἐπὶ πτηνῶν, γεννῶ νεοσσούς, ἐκκολάπτω ‖ ***τίκτω ᾠὰ***=γεννῶ αὐγά, αὐγοβολῶ.— **III** ἐπὶ δένδρων, φέρω, παράγω. — **IV** μτφρ., παράγω, προξενῶ, προκαλῶ, δημιουργῶ, γίνομαι αἰτία νὰ συμβῇ τι.

Ἔτυμ.: τίκτω (<***τι-τκω***)· ***τέκος***· ***τόκος***· ***τοκίζω***.

τοκεύς· ἰων. **ἐπί-τεξ**, αἰτ. **ἐπίτεκα** (πρβλ. **ἀγχί-τεξ**, **ἐπί-τοκος**)=ἐπίτοκος: σανσκρ. **takman-** (τέκνον, γόνος)· πλείονα βλ. ἐν **τέκνον**.

τίλλοισα, δωρ. ἀντὶ **τίλλουσα**, θηλ. μτχ. τοῦ **τίλλω**.

Τἴ'ΛΛΩ, μελλ. **τἴλῶ**· ἀόρ. α' **ἔτἴλα**· παθ. πρκ. **τέτἴλμαι**· ὡς καὶ νῦν, τίλλω, ἀποσπῶ, «μαδῶ», κυρ. τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου εἰς ἔνδειξιν ζωηροτάτης λύπης.— μέσον, **τίλλομαι χαίτας** = τίλλω τὴν κόμην μου, «τραβῶ τὰ μαλλιά μου». 2) ἐκ τῆς σημασ. τοῦ «ἀποσπῶ τὴν κόμην εἰς ἐκδήλωσιν λύπης» κατήντησεν ὡς ἀπόλ. νὰ σημ. «πενθῶ, κλαίω, θρηνῶ πικρῶς διά τινα». 3) λυπῶ, δυσαρεστῶ, ἐνοχλῶ, ἀνιῶ.

*Ἔτυμ.: **τίλλω**· **τίλμα**· **τίλσις**· σκοτεινὸν ἔτυμ.· ὑπό τινων συνεσχετίσθη πρὸς τὸ λατ. **cillō** (θέτω εἰς κίνησιν), ἀλλὰ προσκρούουσιν εἰς δυσχερείας φθογγολογικὰς καὶ σημασιολογικάς.— τὸ λατ. ἀφ' ἑτέρου **tītillō** (γαργαλίζω) ὀφείλεται πιθ. εἰς ὀνοματοποιίαν· τὸ δὲ λατ. **vellō** (ὅπερ ἔχει καὶ σημασ. τοῦ **τίλλω**) ⟨ἰαπ. ριζ. **vel-** (ἕλκω, ἀποσπῶ βιαίως).

τιλμός, ὁ (**τίλλω**)· τὸ τίλλειν, τὸ ἀποσπᾶν τὰς τρίχας, τὸ μάδημα τῶν τριχῶν.

τῖλος, ὁ· ὑγρὸν ἀποπάτημα, «τσίρλα», ὑδαρὴς κόπρος, λατ. **stercus liquidum**.

*Ἔτυμ.: **τῖλος**· **τίλημα**· **τιλάω**: gall. **tail** (***tailo-**) (=λατ. **stercus, fimus**), bret. **teil** (κόπρος), παλ-σλαυ. **tĭlja** (ἀποσύνθεσις, σῆψις), ρωσσ. **tlja** (σῆψις, σκωρία), πρλ-σλαυ. **tĭlĕti** (σήπομαι, ἀποσυντίθεμαι)· πρβλ. ὡσ. παλ-γαρμ. **theisk, deisk** (=λατ. **stercus, fimus, rudera**), λιθ. **tyrai** (τέλμα πλῆρες ὑδροβίων φυτῶν), λεττ. **tīrelis** (μέγα καὶ βαθὺ τέλμα), λιθ. **tyˊras, tyrė̃** (ἀλευριά, κουρκούτι), παλ-σλαυ. **timĕno, timĕnije** (=**ἰλύς**), παλ-σλαυ. **tina** (=**βόρβορος**), λατ. **tinus** (εἶδος ἀγρίας δάφνης), **tinca** (εἶδος ἰχθύος), **tinea** (σκώληξ, σκῶρος)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ti-, *tăi-**: ***tāi(i)-** (=ὑγροποιῶ), περὶ ὧν βλ. ἐν **τήκω**· πρβλ. καὶ **τῖφος**.

τίλφη, ἡ=**σίλφη** (βλ. λ.).

τίλων, **-ωνος,** ὁ· εἶδος ἰχθύος τῆς λίμνης Πρασιάδος (Κερκινίτιδος) ἐν Μακεδονίᾳ.

τῖμ-αλφέω, μελλ. **-ήσω** (**τιμαλφής**)· τιμῶ, περιποιῶ τιμήν, κλείζω, θεραπεύω, λατρεύω, προσκυνῶ, ἐκθειάζω, ἐγκωμιάζω, ἑορτάζω, δοξάζω.

τῖμ-αλφής, **ἐς** (**τιμή**+**ἄλφεῖν**)· ὁ ἔχων τιμὴν ἢ ἀξίαν, ὁ εὑρίσκων τιμήν («ποὺ πιάνει, ποὺ πιάνεται») || ἐντεῦθεν **δέ**, ἐκτιμώμενος, πολυτελής, πολύτιμος.

τιμάν, δωρ. ἀντὶ **τιμήν**.

τῖμᾶντα, δωρ. ἀντὶ **τιμῆντα**, αἰτ. τοῦ **τιμῆς** (βλ.λ.).

τῖμ-άορος, **ον,** δωρ. ἀντὶ **τιμωρὸς** (βλ. λ.).

τῖμά-οχος, **ον,** ποιητ. ἀντὶ **τιμοῦχος** (βλ. λ.)· ὁ ἔχων τιμήν, τιμώμενος, ἐκτιμώμενος.

τῖμᾱσεῦντι, δωρ. γ' πληθ. μελλ. τοῦ **τιμάω**.

τῖμάω, μελλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ἐτίμησα** πρκ. **τετίμηκα**· μέσον, μελλ. **τιμήσομαι** (ἀλλ' ἐν παθ. ἐνν. πάντοτε)· ἀόρ. α' **ἐτιμησάμην**· παθητ., μελλ. **τιμηθήσομαι**· τετελ. μελλ. **τετιμήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐτιμήθην**· πρκ. **τετίμημαι**· (**τιμή**)· ὡς καὶ νῦν, τιμῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι, θεωρῶ ἄξιον τιμῆς, δεικνύω σέβας, σέβω, σέβομαι, εὐλαβοῦμαι, γεραίρω· || ἐν τῷ παθητ., καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πρκ. **τετίμημαι**=εἶμαι ἐν τιμῇ, ἀπολαύω τιμῆς | ἐνίοτε καὶ μετὰ γεν. πραγμ., **τετίμημαι τιμῆς**=ἔχω δεωρηθῆ ἄξιος τιμῆς. 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἐκτιμῶ τι, τοῦ ἀποδίδω τιμήν, τὸ ἔχω ἐν τιμῇ, ἀποδίδω ἀξίαν εἴς τι || μετὰ γεν. τοῦ τιμήματος, ἐκτιμῶ τι ὡς ἔχον τὴν δεῖνα ἀξίαν, ἀποδίδω εἴς τι τὴν δεῖνα ἀξίαν || **πλοῖα τετιμημένα χρημάτων**=πλοῖα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐκτιμηθῆ ὅτι φθάνουν τὴν δεῖνα ἀξίαν || **μέσον, πολλοῦ τιμῶμαί τι** (ὡς τὸ **πολλοῦ ποιοῦμαί τι**)=ἔχω τι ἐν μεγάλῃ τιμῇ, τὸ ἐκτιμῶ πολύ, τοῦ ἀποδίδω μεγάλην ἀξίαν. — ‖ μετὰ δοτ. πράγμ., τιμῶ τινα διά τινος (ἢ μέ τι): **τιμῶ τινα τάφῳ, στεφάνοις** κ.τ.λ.=τιμῶ τινα διὰ τάφου, διὰ στεφάνων κ.λ.π. || ἐντεῦθεν, ἀνταμείβω. — ‖‖ ὡς ἀττ. νομικὸς ὅρος: 1) ἐνεργ., ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ, ἐκτιμῶ (καὶ ὁρίζω) τὴν εἰς τὸν ὑπόδικον ἐπιβλητέαν κατὰ τὴν γνώμην μου ποινήν, λατ. **litem aestimare** || **τιμῶ τὴν δίκην**=ἐπιδικάζω εἴς τινα τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν (τὸν καταδικάζω νὰ χάσῃ τὴν δίκην), ἢ ἐκδίδω τὴν **ἐπὶ** τῆς δίκης ἀπόφασίν μου | **τιμῶ τὴν βλάβην**=καταδικάζω τινὰ εἰς τὴν ποινὴν νὰ πληρώσῃ τὴν βλάβην (τὰ ἔξοδα τῆς ζημίας ποὺ ἐπροξένησεν) | **τιμῶ τὴν μακρὰν τινι**=καταδικάζω τινὰ χαράσσων ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ πινακίου (καλουμένου **τιμητικοῦ**) τὴν μακρὰν γραμμήν, τ. ἔ. τὸν καταδικάζω εἰς θάνατον | **τιμῶ τινι θανάτου** (ἐνν. **δίκην**)=ἐκδίδω ἀπόφασιν θανάτου **ἐναντίον** τινός, τ. ἔ. τὸν καταδικάζω εἰς θάνατον. 2) τὸ μέσον, **ἐπὶ** ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὴ α) **ἐπὶ** τοῦ κατηγόρου, **τιμῶμαί τινι** (ἐνν. **τὴν δίκην**) **δεσμῶν, φυγῆς, θανάτου** κ.λ.π. =ὡς κατήγορος ἐκτιμῶ τὴν ἐπιβλητέαν εἰς τὸν κατηγορούμενον ποινήν, ὅτι πρέπει αὐτὴ νὰ εἶναι δεσμὰ ἢ ἐξορία ἢ θάνατος (τὸν θεωρῶ ἄξιον νὰ τιμωρηθῇ διά..., προτείνω ἢ ἀπαιτῶ νὰ τιμωρηθῇ διά...). β) **ἐπὶ** τοῦ κατηγορουμένου (δσάκις οὗτος κατεδικάζετο καὶ **ἐθεώρει** τὴν καταδίκην του ὑπερβολικήν), **τιμῶμαι, ἀντιτιμῶμαι, ὑποτιμῶμαι** (=ἐκτιμῶ τὴν ἐπιβληθεῖσάν μοι ποινὴν ὡς τοιαύτην ἢ τοιαύτην— ἀντὶ τῆς ἐπιβληθείσης μοι ποινῆς ἀντιπροτείνω νά...— ζητῶ τὴν μείωσιν τῆς ἐπιβληθείσης μοι ποινῆς εἰς...).

τῖμή, ἡ (**τίω**)· ὡς καὶ νῦν, ἡ τιμή, ἡ ἀξία ἑνὸς πράγματος, τὸ κόστος του.— ‖ μτφρ., ἡ τιμὴ τῆς ὁποίας ἀπολαύει τις, ἡ ἐκτίμησις ποὺ τοῦ ἔχουν, ἡ ὑπόληψις, ὁ σεβασμός. 2) τιμητικὴ δέσις, κοινωνικὴ δέσις. 3) γεν., διάκρισις, προνόμιον || ἐντεῦθεν, ὑπούργημα, τιμητικὸν ἀξίωμα, ἀρχή, ἐξουσία. 4) προσφορὰ εἰς τοὺς θεούς, θυσία, λατ. **honor** || τιμητικὸν δῶρον, ἡδικὴ ἀμοιβή.— ‖‖ τὸ ἐνεργεῖν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας πράγματός τινος, τὸ καθορίζειν τὴν ἀξίαν του. 2) ἐκτίμησις γενομένης ζημίας πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως || ὅθεν, ἀποζημίωσις ἱκανοποίησις, χρηματικὸν ποσὸν καταβαλλόμενον ὡς ἀποζημίωσις, ποινή.

*Ἔτυμ.: **τιμή**· **τιμάω**· **τιμήεις** (συνῳγρ. **τιμῆς**, αἰτ. **τιμῆντα**), **-εσσα, -εν**, δωρ. **τῖμᾶεις**· **τῖμιος**· **ἄ-τῖμος**· ἐκ ριζ. ***qʷei-, *qʷī-** (πληρώνω, ἀποζημιώνω, τιμωρῶ)· βλ. καὶ ἐν **τίω**.

τῖμήεις, **εσσα, εν**· συνῳγρ. **τιμῆς**, αἰτ. **τιμῆντα**· δωρ. **τιμάεις** (**τιμή**)· ὁ ἐν τιμῇ ὤν, τετιμημένος, ἐκτιμώμενος, ἔντιμος (ἐπὶ ἀνθρώπων). 2) ἐπὶ πραγμάτων, πολύτιμος, βαρύτιμος, πολυτελής, δαπανηρός.—συγκρ. **τιμηέστερος**, ὑπερθ. **τιμηέστατος**.

τῖμημα, **-ατος,** τὸ (**τιμάω**)· ἡ δι' ἐκτιμήσεως ὁριζομένη τιμὴ (ἀξία) πράγματός τινος, ἡ τιμή, ἡ ἀξία του, τὸ ἀντίτιμόν του || ἡ τιμὴ ἣν περιποιεῖ πρᾶγμά τι: **τίμημα τύμβου**=ἡ διὰ τοῦ τύμβου παρεχομένη τιμή.— ‖ ἡ ἐκτίμησις ἡ γινομένη ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοψίας (πραγματογνωμοσύνης κλπ.) || **ἰδίᾳ** ἡ ἐκτίμησις γεγομένης ζημίας || ἐντεῦθεν, ποινή, τιμωρία, πρόστιμον, λατ. **litis, aestimatio**. 2) ἡ ὑπολογιζομένη ἀξία τῆς περιουσίας Ἀθηναίου πολίτου, βάσει τῆς ὁποίας οὗτος κατετάσσετο εἰς ὡρισμένην φορολογικὴν τάξιν, τ. ἔ. ἡ φορολογήσιμος περιουσία του, λατ. **census** || **ἡ ἀπὸ τιμημάτων πολιτεία**=πολίτευμα, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἄρχοντες ἐξελέγοντο βάσει τῆς περιουσιακῆς των καταστάσεως (ἀναλόγως τῆς φορολογικῆς τάξεως **εἰς** τὴν ὁποίαν εἶχον καταταχθῆ).

τῖμήντα, ποιητ. συνῳγρ. αἰτ. τοῦ **τιμήεις**, ἀντὶ **τιμήεντα**.

τῖμή-ορος, **ον,** ἰων. ἀντὶ **τιμάορος, τιμωρὸς** (βλ.λ.λ.).

τῖμῆς, ποιητ. συνῳγρ. ἀντὶ **τιμήεις** (βλ. λ.).

τίμησις, **-εως,** ἡ (**τιμάω**)· ἡ ἐκτίμησις, δηλ. ὁ καθορισμὸς (ἡ διατίμησις) τῆς ἀξίας (τῆς τιμῆς) πράγματός τινος || ἡ ἐκτίμησις (καθορισμὸς) γενομένων ζημιῶν.

τῖμήσσα, ποιητ. συνῳγρ. ἀντὶ **τιμήεσσα**, θηλ. τοῦ **τιμήεις**.

τῖμητεία, ἡ **τιμητία,** ἡ (**τιμητής**)· τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ, ἐν Ρώμῃ, λατ. **censura**.

τῖμητέος, **α, ον,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τιμάω**· ὃς πρέπει νὰ τιμηθῇ (νὰ τύχῃ τιμῶν ἢ ἐκτιμήσεως).— ‖ **τιμητέον**=πρέπει τις νὰ τιμήσῃ (νὰ ἐκτιμήσῃ).

τῑμητής, -οῦ, ὁ (*τιμάω*)· ὁ ἐκτιμητής (πραγματογνώμων ἐκτιμήσεως) ὁ προσδιορίζων τὴν ἀξίαν πράγματός τινος ἢ γενομένης ζημίας, ὁ καθορίζων τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως.— ‖ **ἐν Ρώμῃ,** ὁ ἐκτιμῶν (ὑπολογίζων) τὰς περιουσίας τῶν πολιτῶν, λατ. **censor.**

τῑμητικός, ή, όν (*τιμητής*)· ὁ ἐκτιμῶν, ὁ καθ' ὑπολογισμὸν καθορίζων τὴν ἀξίαν τινός (πραγμ.) ‖ ὁ ἁρμόδιος (ἢ κατάλληλος) διὰ τὸν κατ' ἐκτίμησιν ὑπολογισμὸν τῆς περιουσίας τινός, ἢ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως διὰ γενομένην ζημίαν.— ‖ **ἐν Ρώμῃ,** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν *τιμητῶν,* ὁ χρηματίσας (διατελέσας) *τιμητής,* λατ. **vir censorius.**

τῑμητός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τιμάω*· ὁ ἐκτιμηθείς, ὑπολογισθεὶς καὶ καθορισθεὶς ‖ ὡς ἀττ. νομικὸς ὅρος, *δίκη τιμητὴ ἢ ἀγὼν τιμητός*=δίκη καθ' ἣν ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποινῆς ἐναπόκειται εἰς τοὺς δικαστάς (εἰς τὴν κρίσιν τῶν δικαστῶν), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *δίκην ἀτίμητον,* καθ' ἣν ἡ ποινὴ εἶναι προκαθωρισμένη ὑπὸ τοῦ νόμου.

τῑμῐ́ος, *α, ον,* ὡσ. καὶ *-ος, -ον* (*τιμή*)· ὁ ἐν τιμῇ ὤν, ἔντιμος, τιμώμενος, τετιμημένος, ἐκτιμώμενος (ἐπὶ προσώπων) ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ὁ ἔχων ἀξίαν, πολύτιμος, ἀκριβός, πολυτελής, λατ. **carus.** 2) ὁ ἐμποιῶν τιμήν, παρέχων τιμήν, ἔντιμος.

τῑμιότης, -ητος, ἡ (*τίμιος*)· ὡς καὶ νῦν, τιμιότης, ἐντιμότης, τιμή.— ‖ πολυτέλεια, ἀκρίβεια («μεγάλο κόστος»), ὑψηλὸν τίμημα, πολυτιμότης

τῖμος, ὁ, ποιητ. τύπος, ἀντὶ *τιμή.*

τῑμ-ωρέω, μελλ. *-ήσω* (*τιμωρός*)· βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, ἐπικουρῶ, συντρέχω ‖ βοηθῶ τινα (ἀδικηθέντα) διὰ τῆς ἐπανορθώσεως τῶν προσγενομένων εἰς αὐτὸν ζημιῶν, τ. ἐ. λαμβάνω ἐκδίκησιν διὰ λογαριασμόν του, τὸν ἐκδικοῦμαι, ἢ τὸν βοηθῶ νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν ‖ ἐν πλήρει συντάξει, τὸ πρόσωπον ὑπὲρ οὗ λαμβάνεται ἡ ἐκδίκησις τίθεται κατὰ δοτ., τὸ καθ' οὗ ἡ ἐκδίκησις κατ' αἰτ., καὶ τὸ ἔγκλημα δι' ὃ ἡ ἐκδίκησις· *τιμωρῶ τινι τοῦ παιδὸς τὸν φονέα*=λαμβάνω ἐκδίκησιν ὑπὲρ τινος διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του τιμωρῶν τὸν φονέα (ἢ βοηθῶ τινα νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν διὰ τὸν φονευθέντα υἱόν του ἀπὸ τὸν φονέα του).— παθητ. *τετιμώρημαί τινι* =ἔχω τιμωρηθῆ λόγῳ ἐκδικήσεως ὑπέρ τινος (ἔχω πέσει θῦμα, ἔχω καταστῆ θῦμα, ἐκδικήσεως χάριν τινός).— ‖ μέσον, μελλ. *-ήσομαι,* μετὰ παθητ. πρκ. (ἀλλὰ μετὰ μέσης σημασ.) *τετιμώρημαι*· ἐκδικῶ ἐμαυτόν τιμωρῶν τινα, λαμβάνω ἐκδίκησιν παρά τινος, κολάζω, τιμωρῶ (πρὸς ἐκδίκησιν) (μετ' αἰτ. προσ.) ‖ ὡσ. καὶ μετὰ γεν. πράγματος: *τιμωροῦμαί τινά τινος* (πράγματος) = ἐκδικοῦμαί τινα διά τι (τιμωρῶ τινα ἐκδικούμενος αὐτόν διά τι) ‖ ἀπολ., ἐκδικῶ ἐμαυτόν, ἐκδικοῦμαι, ζητῶ ἐκδίκησιν [δι' ἐτυμ. βλ. *τιμωρός*].

τῑμ-ώρημα, -ατος, τό (*τιμωρέω*)· βοήθεια, ἐπικουρία, συνδρομή.— ‖ πρᾶξις ἐκδικήσεως ‖ ποινή, τιμωρία.

τῑμωρητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τιμωρέω* (βλ.λ.)· πρέπει νὰ βοηθήσῃ τις ‖ πρέπει νὰ ἐκδικηθῇ τις, πρέπει νὰ τιμωρήσῃ.

τῑμωρητήρ, -ῆρος, ὁ (*τιμωρέω*)· ὁ βοηθός, ὑποστηρικτής. 2) ὁ ἐκδικητής, τιμωρός.

τῑμ-ωρία, —ίη, ἡ (*τιμωρέω*)· βοήθεια, ἐπικουρία, συνδρομή.— ‖ βοήθεια πρὸς ἀδικηθέντα, ἀποζημίωσις διὰ προσγενομένην ἀδικίαν, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις ‖ ὡσ. τιμωρία, βασανιστήριον, βασανισμός.

τῑμ-ωρός, *ὁν* (*τιμή*+*ὁράω*), συνῃρ. ἐκ τοῦ *τιμάορος*· κυρ. ὁ φύλαξ τῆς τιμῆς, *ὅθεν*: 1) ὁ βοηθῶν, ὁ συντρέχων, ὑπερασπίζων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ τιμωρὸς* = βοηθός, ἐπίκουρος, ὑπερασπιστής.— ‖ ὁ βοηθῶν τὸν ἀδικηθέντα, ὁ ἐκδικῶν αὐτόν, ὁ ἐκδικούμενος διὰ ἀδικίαν προσγενομένην εἴς τινα τιμωρῶν τὸν προξενήσαντα αὐτήν ‖ ὡς οὐσ. ὁ ἐκδικητής, ὁ κολαστής, ὁ δήμιος.

Ἔτυμ.: τῑμωρὸς (<*τῑμᾰ́-ορός,* δωρ. *τῑμᾱ́*[F]*ορος,* ἰων. *τῑμήορος*)· *τῑμωρέω, —ομαι·* βλ. *τιμὴ* καὶ *ὁράω·* κατά τινας ἐκ τοῦ *τιμὴ*+*ἄρνυμαι.*

τῖν, ὡς τὸ *τεῖν,* δωρ. ἀντὶ *σοί,* δοτ. τοῦ *σύ.*— ‖ δωρ. ἀντὶ *σέ.*

τῖναγμα, -ατος, τὸ (*τῑνάσσω*)· ὡς καὶ νῦν, τίναγμα, κλονισμός, τρόμος.

τῑνακτήρ, -ῆρος, καὶ **τινάκτωρ, -ορος,** ὁ (*τινάσσω*)· ὁ τινάσσων, ὁ σείων.

τῑναξάσθην, ἐπ. γ' ὀυϊκ. ἀορ. α' τοῦ *τινάσσω.*

τῑνάσσω, μελλ. *-ξω* (*τείνω? κινῶ?*)· ὡς καὶ νῦν, τινάσσω, «τινάζω», σείω, πάλλω, «τραντάζω» ‖ ταράσσω, διαταράσσω, ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω ‖ ἐπὶ φόρμιγγος κ.τ.ὁ., κάμνω τὰς χορδάς της νὰ ἀρέμουν πλήττων αὐτὰς διὰ τοῦ πλήκτρου.— παθητ., τινάσσομαι, σείομαι βιαίως ‖ ὡσ. τρέμω ἀπὸ φόβον.

Ἔτυμ.: *τινάσσω· τινάκτωρ,-ορος,* θηλ. *τινάκτειρα· τιναγμός, τίναγμα·* σκοτειν. ἐτυμ.· ὑπό τινων ἀνάγεται εἰς τὸ *κίω* (βλ.λ.), *κίνυμαι* (βλ.λ.), *κῑνέω* (πρβλ. καὶ τὸ παρὰ ΕΜ. *ἀκίναγμα*=κλονισμός, περὶ οὗ βλ. ἐν *ἀκινάκης*)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *τείνω·* ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ ἐτυμολ. προσκρούουσιν εἰς μεγάλας δυσχερείας.

τῑναχθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *τινάσσω.*

τῑνάχθεν, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *τινάσσω.*

τῑνῦμαι, μέσον, ποιητ. ἀντὶ **τίνομαι** (βλ. *τίνω* II)· λαμβάνω ἐκδίκησιν παρά τινος, ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ, κολάζω (μετ' αἰτ. προσ.) ‖ ἀπολ., ἐκδικῶ ἐμαυτόν, ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ ‖ ἐν καλῇ ἔνν. ἀνταποδίδω, ἀνταμείβω. 2) μετὰ αἰτ. πραγμ., ἐκδικοῦμαι, λαμβάνω ἐκδίκησιν, διά τι.— ‖ παρὰ μτγν. καὶ τὸ ἐνεργ. *τῑνῦμι*=πληρώνω, ἐκτίνω ποινήν.

τίνω (ἰ ἐπ., ῑ̆ ἀττ)· μελλ. *τῖσω·* ἀόρ. α' *ἔτῖσα·* ἐνεργ. πρκ. *τέτῖκα,* παθ. *τέτῖσμαι·* ἐν τούτοις ἐξ ἐπιγρ. τῆς ἀρίστης περιόδου φαίνεται ὅτι δοκιμώτεροι εἶναι οἱ μετὰ *-ει-* τύποι *τείσω, ἔτεισα, τέτεικα, τείσομαι, ἐτεισάμην, ἐτείσθην* :— ‖ ἐνεργ., πληρώνω, καταβάλλω τὸ τίμημα (τὸ ἀντίτιμον) πράγματός τινος, κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐν κακῇ ἔνν., πληρώνω πρόστιμον, ἀποζημιώνω, καταβάλλω ἀποζημίωσιν, λατ. **dare poenas** ‖ ὡσ. πληρώνω χρέος, καταβάλλω ὀφειλόμενον χρέος, ἀπαλλάσσομαι ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως ‖ *τίνω χάριν τινί*=ἀνταποδίδω εἴς τινα τὴν εὐεργεσίαν (ποὺ μοῦ ἔκαμε), τὴν ἀνταποδίδω τρόπον τινὰ ὡς χρέος μου ‖ τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον πληρώνει (ἀνταμείβει) τις τίθεται κατὰ γεν. (γεν. τῆς αἰτίας): *τίνω ἀμοιβὴν βοῶν* = πληρώνω (καταβάλλω) ἀποζημίωσιν διὰ τοὺς βοῦς ‖ ἀλλ' ὁσάκις παραλείπεται τὸ καταβαλλόμενον τίμημα, τὸ πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον πληρώνει τις τίθεται κατ' αἰτ. (αἰτ. τῆς αἰτίας): *τίνω τι* = πληρώνω (ἐν τῇ ἔνν. τοῦ «τιμωροῦμαι») διά τι: *τίνω ὕβριν*=πληρώνω (δηλ. τιμωροῦμαι) διὰ τὴν αὐθάδειάν μου | *τείσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι*=εἴθε οἱ Ἀχ. νὰ πληρώσουν (δηλ. νὰ τιμωρηθοῦν) μὲ τὰ βέλη σου διὰ τὰ δάκρυα ποὺ ἔχυσα ‖ ὡσ. καὶ μετὰ αἰτ. προσ. (ὡς αἰτ. τοῦ αἰτίου): *τίνω τινὰ*=τιμωροῦμαι διὰ τινα (διότι δηλ. τὸν ἐφόνευσα· πρβλ. τὸ ὁμηρ. «τὸν πληρώνω» =τιμωροῦμαι διότι τὸν ἐσκότωσα) ‖ ἀπολ., λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἐκδικοῦμαι, κάμνω ἀντίποινα, κάμνω ἀνταπόδοσιν, ἀνταποδίδω.— ‖ μέσον, πληρώνομαι, ἀποζημιώνομαι ‖ κάμνω τινὰ νὰ πληρώσῃ διά τι, τὸν ἐκδικοῦμαι, «παίρνω τὸ δίκιο μου», λαμβάνω παρ' αὐτοῦ ἀνταμοιβήν, τὸν τιμωρῶ, τὸν σωφρονίζω, λατ. **poenas sumere de aliquo.**— κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. πράγμ. (ὡς γεν. τῆς αἰτίας): *τίνομαι Ἀλέξανδρον κακότητος* = τιμωρῶ τὸν Ἀλ. (τὸν ἐκδικοῦμαι) διὰ τὴν κακίαν του. ‖ μετὰ αἰτ. πραγμ. μόνον, *τίνομαί τι* = λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ δύο αἰτ. (προσ. καὶ πραγμ.): *ἐτείσατο Νηλῆα δεικὲς ἔργον* = ἔκαμε τὸν Νηλέα νὰ πληρώσῃ (τὸν ἐτιμώρησε) διὰ τὸ κακὸν ἔργον | ὡσ. *τίνομαί τινα δίκην* = λαμβάνω ἐκδίκησιν παρά τινος ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ μετὰ δοτ. τοῦ τρόπου ἢ τῶν μέσων τῆς τιμωρίας: *τίνομαί τινα φυγῇ* = τιμωρῶ τινα (τὸν ἐκδικοῦμαι) μὲ ἐξορίαν (δι' ἐξορίας) ‖ ἀπολ., λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἀνταποδίδω (ἀνταμείβω ἐμαυτόν), ἐκδικοῦμαι.

Ἔτυμ.: *τίνω* (**τινϝω*)· καὶ *τεῖνῦμι* (ἐν τῇ κρητ. προστ. *ἀποτεινύτω*), μελλ. *τείσω* (κυπρ. *πτείσει*), ἀόρ. *ἔτεισα* (θεσσαλ. ἀπρφ. *πεῖσαι,* προστ. *πεισάτου,* βοιωτ.

παρ-απο-πῑσάτω, πρβλ. Δασοβ. *Πεισισθένᾱ*), πρκ. **τένεκια**, παθ. πρκ. **τέτεισμαι**· μέσ. **τίνομαι** καὶ **τείνυμαι**· **τίσις, -ιος, -εως**· πλείονα ἐν **τίω**.

τιὸ τιό· ἀπομίμησις κελαδήματος πτηνοῦ

τῖον, ἐπ. ἀντὶ **ἔτιον**, πρτ. τοῦ **τίω**.

τί-ποτε, ἤ τί ποτε, καὶ ἐπ. συγκεκ. **τίπτε**, ἐπίρρ. (**τί**+**ποτέ**)· διά τί ἀρά γε; διατί; τί τάχα; λατ. **quid ĭamen**? [δι' ἐτυμ. βλ. **πότε**].

τίπτε, ἐπ. συγκεκ. ἀντὶ **τίποτε** (βλ. λ.), κατ' ἔκθλ. **τίπτ'** καὶ πρὸ δασέος **τίφθ'**.

ΤΙΣ, οὐδ. **τι** (ἀόρ. ἀντων., ἐγκλιτ. καθ' ὅλας τὰς πτώσεις)· γεν. **τινός**, ἐπ. **τευ**, ἀττ. **του**· δοτ. **τινί**, ἐπ. **τῳ** ἢ **τεῳ**· αἰτ. **τινά**, **τι**· πληθ. **τινές**, **τινά**· γεν. **τινῶν**· δοτ. **τισί**· αἰτ. **τινάς**, **τινά**· ἐν τῷ ἀρσ. καὶ θηλ. «κάποιος, ἕνας», μία «κάποια»: ἐπὶ τόπων καὶ πραγμάτων: **νῆσός τις, φίλος τις** κλπ. ‖ ἐν τῷ οὐδ. «κάτι», «κάποιο», «ἕνα» ‖ **εἴ τις, εἴ τι**=λατ. **si quis, si quid** (=ἐάν κάποιος, ἐάν κάτι, ἐάν ὁποιοσδήποτε, ἐάν ὁ,τιδήποτε).— **Ⅱ** ἡ **τις** κεῖται συχνὰ ἀορίστως ἐπὶ μὴ καθοριζομένου ἀριθμοῦ προσώπων: **ὧδε δέ τις εἶπεσκεν**=«ἔτσι δὲ μιλοῦσαν ὅλοι τους» (κυρ. ὡς ἑξῆς πᾶς τις ὡμίλει). 2) ὡς τὸ **ἕκαστος** ἢ **πᾶς** (τ. ἔ. ἕκαστος, «ὁ καθένας, ὁ καθείς», πᾶς τις): **εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω**=ὁ καθένας σας ἂς κυττάξῃ νὰ ἀκονίσῃ καλὰ τὴν αἰχμὴν τοῦ δόρατός του | **ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω**=ἀλλ' ἕκαστος ἂς ἔλθῃ μόνος του | **φοβεῖταί τις**=φοβεῖται κανείς, «ὁ καθένας φοβᾶται» | **πείσεταί τις**=θὰ πάθῃ κανείς.— **Ⅲ τις, τι** (ἐπὶ προσ. ἢ πράγμ.) λέγονται ἐνίοτε μετ' ἐμφάσεως (ὡς καὶ τὰ λατ. **aliquis, aliquid**) καὶ σημ. «μέγας τις, μέγα τι, σπουδαῖός τις, σπουδαῖόν τι»: **ἦῧχεις τις εἶναι** = ἐκαυχᾶσο ὅτι ἦσο κάτι (ὅτι ἦσο σπουδαῖός τις), ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **οὐδείς, μηδείς** | **λέγω τι**=«κάτι» (ἐνν. ἄξιον λόγου) λέγω, τ. ἔ. πλησιάζω πρὸς τὸ ὀρθὸν (ἢ τὸ ἀληθές), «πέτυχα» (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **οὐδὲν λέγω**). 2) μετ' ἐμφάσεως ἐπίσης λέγεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ «ἄνδρας» ἢ «ἄνθρωπος», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «κτῆνος» ἢ **τις ἢ κύων**=«ἄνδρας» ἢ σκύλος ‖ ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως, μετά τινος ἐννοίας περιφρονήσεως: **Θερσίτης τις ἦν**=ἦταν «ἕνας κάποιος» Θερσίτης ‖ ἐντεῦθεν ἡ **τις** χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ «δοῦλος, σκλάβος».— **ⅠⅤ** συναπτομένη μετ' ἐπιθέτου ἡ ἀόρ. **τις** κολλάζει πως τὴν σημασίαν τοῦ καθιστῶσα ταύτην ἠπιωτέραν καὶ μετριωτέραν: **μαινόμενός τις εἶ** = εἶσαι «τρελλούτσικος», ὀλίγον τι τρελλός, ὡσάν τρελλός· ἐν ᾧ **μαινόμενος εἶ**=εἶσαι μανιακός, εἶσαι παράφρων («ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν) ‖ μετὰ ἀριθμητικῶν ἢ ἐπιθέτων δηλούντων ἀριθμόν, μέγεθος κ.τ.ὅ. ἡ **τις** ἔχει ὡσ. περιοριστικὴν δύναμιν: **εἷς τις** = εἷς ὁποιοσδήποτε («ἕνας κάποιος, ἀλλὰ πάντως ἕνας») | **ὀλίγοι τινές**=μερικοί, «κάμποσοι», «ἀρκετούτσικοι» | **ἑπτά τινες**=«κάπου» ἑπτά, ἑπτά περίπου | **οἷός τις**=ἕνας τέτοιου εἴδους ἄνθρωπος ὅπως...» | **ἥττόν τι**=κάπως ὀλιγώτερον.— **Ⅴ θέσις**: ὡς λέξις ἐγκλιτικὴ ἡ **τὶς** δὲν τίθεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως, γενικῶς δὲ τίθεται ἐγγύτατα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προσδιοριζομένου οὐσιαστικοῦ, προταξομένη ἢ ἐπιταξομένη αὐτοῦ.— **ⅤⅠ τονισμός**: ἡ **τις** εἶναι ἐγκλιτική, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ προτάσεως βαρυτονεῖται (ὑπό τινων δέ, ἧττον ὀρθῶς, καὶ ὀξυτονεῖται): **τὶς ἔνδον**;=εἶναι κανεὶς μέσα; **τί φημί**; ἀντὶ τοῦ **λέγω τι**; τὸ οὕτω δὲ βαρυτονούμενον **τις** ὀνομάζεται ὑπό τινων «προκλιτικὸν» ἀντὶ «ἐγκλιτικοῦ»· [δι' ἐτυμ. βλ. **τίς**].

ΤΙΣ, οὐδ. **τί**; | γεν. **τίνος**; ὁμηρ. **τέο**; συνῳδ. **τεῦ**; ἀττ. **τοῦ**; | δοτ. **τίνι**; ἰων. **τέῳ**; αἰολ. **τίῳ**; ἀττ. **τῷ**; ‖αἰτ. **τίνα**; οὐδ. **τί**; | πληθ. **τίνες**; **τίνα**; | γεν. **τίνων**; ἰων. **τέων**; | δοτ. **τίσι**; ἰων. **τέοισι**; αἰολ. **τίοις**; **τίοισι**; | αἰτ. **τίνας**; **τίνα**;—ἐρωτημ. ἀντων.· ἐν εὐθείᾳ ἐρωτήσει, ὡς καὶ νῦν; τίς; ποῖος; «ποιός»; (καὶ οὐδ. τί; ποῖον; «ποιό;»), λατ. **quis**? **quae**? **quid**?— ἐνισχυμένη διὰ μορίων: **τίς γάρ**; **τί γάρ**; (=ποῖος τῷ ὄντι; ποῖος τάχα: τίς λοιπόν;) ὡς τὸ λατ. **quisnam**? **quidnam**? | **ἐς τί**; (=μέχρι πότε; ἕως πότε; μέχρι τίνος σημείου;) | **τίς δή**; (=ποῖος λοιπόν;) | **τίς ποτε**; (=τίς ἀρά γε; ποῖός τῷ ὄντι;) | **τί γάρ**; (=τί λοιπόν; διατί ὄχι; πῶς ἄλλως; ὡς τὰ λατ. **quid enim**? **quidni**? οὕτω δὲ καταντᾷ συνών. τοῖς: βεβαίως, ἀναμφιβόλως).— **Ⅱ** Ἡ ἐρώτησις τροποποιεῖται διὰ τῆς εἰς τὴν ἐρωτημ. **τίς** προσθήκης τοῦ δυνητικοῦ **ἄν** (ἢ **κεν**) καὶ διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ἐγκλίσεως: **τίς ἄν** (ἢ **τίς κεν**) μετ' εὐκτικῆς ἐκφράζει ἀμφιβολίαν (=«τίς θὰ ἠδύνατο νά...; τίς θά...;)·— **Ⅲ** ἡ ἐρωτ. **τίς** χρησιμοποιεῖται ἐπίσης καὶ ἐν πλαγίᾳ ἐρωτ. ἀντὶ τῆς **ὅστις**: **ἠρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι**=ἠρώτα λοιπὸν ἔπειτα, ποῖος ἦτο καὶ πόθεν ἤλθεν.— **ⅠⅤ** ἐνίοτε δύο ἐρωτήσεις ἔχουν συγχωνευθῇ ἐντὸς μιᾶς προτάσεως ἐκπροσωπούμεναι διὰ διαφόρων πτώσεων τῆς ἀντων. **τίς: ἐκ τίνος τίς ἐγένετο**;= ποῖος εἶναι καὶ ἐκ τίνος κατάγεται;— **Ⅴ** ἡ **τίς** χρησιμοποιεῖται ὡσαύτως καὶ ἀντὶ τῆς **ποῖος**; (=**ὁποῖος**; τίνος εἴδους;), ὅπως τὸ λατ. **quis**? ἀντὶ τοῦ **qualis**? ‖ ὡσ. καὶ ἀντὶ τῆς **πότερος**; (=ποῖος ἐκ τῶν δύο;), ὅπως τὸ λατ. **quis**? ἀντὶ τοῦ **uter**?.— **ⅤⅠ τί**; (ἀπολ.) =ὡς καὶ νῦν, «τί; ποῖον;».— ὁσάκις ἡ ἐρώτησις ἀναφέρεται εἴς τι προηγηθέν, δύναται νὰ προσλαμβάνῃ τὸ ἄρθρον: **τὸ τί**;— **ⅤⅠⅠ** τὸ οὐδ. **τί**; (ἀπολ.) κεῖται συχνὰ καὶ ὡς ἐπίρρ. (=πῶς; διὰ τί; διὰ ποῖον λόγον; πῶς αὐτό;). 2) **τὶ δέ**; (=λατ. **quid vero**?) χρησιμεῦον εἰς ταχεῖαν μετάβασιν εἰς ἄλλο ζήτημα (=ἀλλὰ τί; τί δέ...;) **τί δέ, εἰμή**; (=λατ. **quid aliud nisi**... ?)=τί ἄλλο εἰμή...; 3) **τί δή**; **τί δήποτε**; (=διὰ τί ἀρά γε; διὰ τί λοιπόν; διατί τάχα:) | **τί δῆτα**; (=πῶς, παρακαλῶ;) δηλωτικὸν ἐκπλήξεως. 4) **τί μήν**; (= διὰ τί ὄχι; πῶς ὄχι; πῶς ἄλλως;) ὁπόθεν καταντᾷ εἰς τὴν σημασ. τοῦ «βεβαίως, ἀσφαλῶς» | **τί οὔ**;= λατ. **quidni**? (=πῶς ὄχι;)· [τὸ οὐδ. **τί** οὐδέποτε ἐκθλίβεται, ἐνίοτε δὲ κεῖται καὶ πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος παρὰ τὴν δημιουργουμένην χασμωδίαν: **τί οὖν**; **τί εἶπας**;.— τὸ **-ι-** ὅλων τῶν τύπων τῆς τε ἐρωτημ. **τίς** καὶ τῆς ἀορ. **τὶς** εἶναι βραχύ].

Ἔτυμ.: ἐρωτημ. **τίς**; (θεσσαλ. **κίς**, ἠλ. **τίρ**, κυπρ. **σις**), οὐδ. **τί**; γεν. **τίνος**;— ἀόρ. **τὶς, τὶ**, γεν. **τινός** ⟨ἰαπ. ***qvi-s, qvi-d**=λατ. **quis, quid**, ὀσκ. **pis pid** (=λατ. **quis, quid**), ὀμβρ. **sve-pis** (=λατ. **si quis**), **pif-i** (=λατ. **quos**), πρβλ. σανσκρ. **cit** (=ἄλλ. ***τίδ**), Ζενδ. **čit**, παλ-περσ. **čiy** (ἐγκλιτ. μόριον γενικευτικόν). Ζενδ. **čiš** (=**qui**?), σανσκρ. **kim** (**τί**;), **ná-kiḥ** (μετὰ **k** ἀντὶ **c**)=οὐδείς, ἀρμ. **-č**=σανσκρ. **cit** ἐν τῷ **in-č** (πρᾶγμά τι), εἶτα, μετὰ ὑποβολῆς τοῦ ***qv-, i(z-i)** (=**τί**;), ὀργαν. **i-v** (διὰ τίνος, μετὰ τίνος), ἰρλ. **cid** (**τί**;), γοτθ. **hi-leiks**, ἀγγλ-σαξ. **hwile** (ποίας φύσεως;), παλ-σλαυ. **čĭ-to** (=λατ. **quid**)· ἡ αἰτ. ***τιν** ⟨ἰαπ. ***qui-m** ἐξειλίχθη εἰς **τινά**, **τίνα** πιθ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **ἕνα**: **ἑνός** (**εἷς**) **ἕν**, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν τύπων **τινά, τίνα** ἐσχηματίσθησαν οἱ τύποι **τινός, τίνος** κλπ.— διὰ τὸ Μεγαρ. **σά** (=**τίνα**) βλ. **σά**· διὰ τὸ ἑλλ. **ἄσσα**, ἀττ. **ἄττα** βλ. ἐν ἰων. **ἄσσα**, ἀττ. **ἄττα**.

τῖσαίατο, ἰων. γ' πληθ. εὐκτ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **τίω** (βλ. λ.).

τῖσις, -εως, ἡ (**τίνω**)· πληρωμὴ γενομένη πρὸς ἀνταμοιβὴν ἢ πρὸς ἀνταπόδοσιν, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις, τιμωρία, ποινή, πρόστιμον: **τίσιν δίδωμι** (λατ. **poenas dare**)=τιμωροῦμαι, ὑφίσταμαι τιμωρίαν | καὶ μετὰ γεν. τοῦ πράγμ. (ὡς γεν. τῆς αἰτίας): **τίσιν δίδωμί τινος**=τιμωροῦμαι διὰ τινα πρᾶξιν.— **Ⅱ** ἀνταπόδοσις, ἐν καλῇ ἔνν., ἀνταμοιβή.— **Ⅲ** ἐν τῷ πληθ., **αἱ τίσεις**=αἱ ἐκδικήτριαι Θεαί, οἱονεὶ αἱ Ἐριννύες (κατὰ προσωποποίησιν).

τῖσον (ὀρθότ. **τεῖσον**), προστ. ἀορ. κ' τοῦ **τίνω**· ἀπρφ. **τῖσαι** (ὀρθότ. **τεῖσαι**).

τῖσω (ὀρθότ. **τείσω**), μέλλ. τοῦ **τίνω**, ἢ ὁποτ. ἀορ. α' τοῦ αὐτοῦ ρήμ.

τιταίνω, ἀόρ. α' **ἐτίτηνα**, ἐπικ. ἀναδιπλ. ἀντὶ **τείνω**, **τανύω**, ἐν χρήσει δὲ μόνον κατ' ἐνεστ., πρτ., καὶ ἀόρ. τοῦ ἐνεργ., κατὰ πρτ. καὶ ἀόρ. τοῦ μέσου, καὶ κατὰ ἐνεστ. καὶ πρτ. τοῦ παθητικοῦ.—τείνω, τεντώνω: **τόξα τιταίνω**=τανύω τὸ τόξον | **τιταίνομαι τόξα**= τανύω τὸ τόξον μου. 2) ἐκτείνω, ἐξαπλώνω, τεντώνω, ἀνοίγω, «ξεδιπλώνω».—μέσον, ἐκτείνω ἐμαυτόν, ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι. 3) σύρω κατὰ μῆκος, ἄγω, ἐλαύνω ἀπὸ ρυτῆρος (ἅρμα).—ἐν τῷ μέσῳ, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, τανύομαι, τεντώνομαι, καταβάλλω ὅλας μου τὰς προσπαθείας, ἀγωνίζομαι: **τιταινόμενος πεδίοιο**=(ἐπὶ ἵππου π. χ.) ἐλαύνων

ἀπό ρυτῆρος (καλπάζων μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις, «στὰ τέσσερα») διὰ μέσου τῆς πεδιάδος || **ἔψι ὥσασκε τιταινόμενος**=ἀπώδει (ἔσπρωχνε) πρὸς τὰ ὀπίσω «βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμη». [δι' ἐτυμ. βλ. **τείνω**].

τῑταίνων, μτχ. ἐκ τοῦ **Τῑτάν,** ἀπαντῶσα μόνον ἐν τῷ χωρίῳ **φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι ἔργον** ('Ησ. θεογ. 209)=ἔλεγε δὲ ὅτι, Τιτᾶνες ὄντες, εἶχον διαπράξει μεγάλην ἀδικίαν ἐν τῇ αὐθαδείᾳ καὶ ἀφροσύνῃ των.

Τῑτάν, *-ᾶνος,* ὁ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **Τῑτᾶνες,** ἐπ. καὶ ἰων. **Τιτῆνες,** οἱ· οἱ γνωστοὶ ἐκ τῆς Μυθολογίας Τιτᾶνες, θεοὶ ὑποταρτάριοι (ἐδρεύοντες ὑπὸ τὸν Τάρταρον), καλούμενοι καὶ **Οὐρανίωνες,** ὡς ἀρχικῶς οἰκοῦντες ἐν οὐρανῷ, ἀπὸ ὅπου ἐξεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς κατακρημνισθέντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Τάρταρον· κατὰ τὸν 'Ησίοδον οἱ Τιτᾶνες ἦσαν ἓξ υἱοὶ καὶ ἓξ θυγατέρες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας. Κατὰ τοὺς μτγν. χρόνους πάντες οἱ ἀπόγονοι τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας ἐκαλοῦντο Τιτᾶνες, Λατῖνοι δέ τινες ποιηταὶ **titan** (Τιτᾶνα) ὠνόμασαν καὶ αὐτὸν τὸν **Θεὸν** "Ηλιον. [δι' ἐτυμ. βλ. **τιτώ**].

Τῑτᾱνίς, ἰων. **Τιτηνίς,** *-ίδος,* θηλ. τοῦ **Τῑτάν** (βλ.λ.).

ΤΙ'ΤΑ¯ΝΟΣ, ἡ· λευκὴ γῆ, λευκὸν χῶμα, ἄσβεστος ἢ γύψος, ἢ κιμωλία, ἢ κόνις ἐξ ἀποτριβομένων μαρμάρων

Ἔτυμ.: **τίτανος·** πρβλ. 'Ησυχ. **«τέτανος· κονία· χρίσμα· ἄσβεστος»·** σκοτειν. ἐτυμολ. πιθ. συγγ. τῷ σανσκρ. **s'vítnaḥ** (λευκός).

Τῑτᾶν-ώδης, *ες* (**Τῑτὰν+εἶδος**)· ὅμοιος πρὸς Τιτᾶνα, Τιτανικός, ὁμοιάζων πρὸς Τιτᾶνας || **τιτανῶδες βλέπειν**=τὸ νὰ ἔχῃ τις ὄψιν Τιτᾶνος, νὰ φαίνεται ὡς Τιτάν.

τῖτας, *-ου,* ὁ (**τίω**), δωρ. ἀντὶ **τίτης = τιμωρὸς** (βλ. λ.), ἐκδικητής.

Τῑτῆνες, οἱ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ **Τῑτᾶνες** (βλ. λ.).

τιτθεία, ἡ (**τιτθεύω**)· τὸ **τιτθεύειν,** τὸ παρέχειν μαστόν, τὸ θηλάζειν διὰ τροφοῦ, τὸ τρέφειν, τὸ περιποιεῖσθαι.

τιτθεύω, μελλ. *-σω* (**τίτθη**)· εἶμαι **τίτθη,** εἶμαι τροφὸς («βυζάστρα») || μτδτ., θηλάζω, παρέχω τὸν μαστόν, προβάλλω τὴν θηλὴν πρὸς θηλασμόν, τρέφω.

ΤΙ'ΤΘΗ, ἡ (***Θάω, θῆσθαι**)· ἡ θηλὴ μαστοῦ γυναικὸς («ρῶγα βυζιοῦ») || ἡ τοὺς μαστοὺς παρέχουσα εἰς τὰ βρέφη πρὸς θηλασμόν, ἡ θηλάστρια, ἡ θηλάζουσα τροφός, τροφός, «βυζάστρα», «παραμάννα».

Ἔτυμ.: **τίτυη· τιτθός·** βλ. **θῆσθαι, τιθήνη.**

τιτθίον, τό, ὑποκορ. τοῦ **τιτθός·** «βυζάκι».

ΤΙΤΘΟ'Σ, ὁ (***Θάω, θῆσθαι**)· μαστὸς ἢ ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ γυναικὸς («ἡ ρῶγα τοῦ βυζιοῦ»).

τίτλος, *-ου,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, τίτλος, ἐπιγραφή, λατ. **titulus.**

τιτραίνω, τιτράω, μτγν. τύποι ἀντὶ **τετραίνω** (βλ.λ.).

τιτρώσκω, μέλλ. **τρώσω·** ἀόρ. α' **ἔτρωσα·** παθητ., μελλ. **τρωθήσομαι,** ἀλλὰ καὶ μέσ. **τρώσσμαι** μετὰ παθ. ἐνν.· ἀόρ. α' **ἐτρώθην·** πρκ. **τέτρωμαι·** (ἐσχημ. ἐκ τοῦ ριζ. ***τρώω** δι' ἀναδιπλ.)· τραυματίζω, πληγώνω: **τέτρωμαι τὸν μηρὸν**=ἔχω τραυματισθῇ (εἶμαι τραυματισμένος) εἰς τὸν μηρόν || ἐπὶ πλοίων, βλάπτω, προξενῶ βλάβας || ἐπὶ οἴνου, μτφρ., βλάπτω τινά, «τὸν χαλῶ, τοῦ χαλῶ τὸ κέφι, τὸν πάνω», πρβλ. τὸ σημερ. «τὸν ἔπιασε τὸ κρασί», «τὸν χάλασε τὸ κρασί».

Ἔτυμ.: **τιτρώσκω· τρώω** (***τρωϝω**)· **τραῦμα,** ἰων. **τρῶμα,** δωρ. **τρῶμα· τρῶσις·** πρβλ. καὶ τὰ ἐν **τέρυς·** κατά τινας τὸ ριζ. θέμα **τρω-** ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ***τḭ̄-,** πρβλ. σανσκρ. **ṛ́tā-tḭ̄rti-ḥ** (ἀγών, πάλη, προσπάθεια ὑποδουλώσεως)· εἶναι πιθανὸν ὡσαύτως ὅτι τὸ **τρω-** προέρχεται ἐκ τινος ***ἰ(ε)ṛōu-,** πρβλ. **tru-** ἐν τῷ **τρύω** (βλ.λ.), λιθ. **trunóti** (σήπω, σαπίζω), ***trəu-** ἐν τῷ ἑλλ. **τραῦμα·** πρβλ. καὶ **τρύω.**

τιττῡβίζω· κωρ. ἐπὶ τοῦ κρωγμοῦ (κελαδήματος) τῶν περδίκων, «κάμνω τιτύ», διαστελλόμενον τοῦ **κακκαβίζω** («κακκαρίζω») || καθόλου, ὡς τὸ **τιτίζω,** ἐπὶ χελιδόνων καὶ ἄλλων μικρῶν πτηνῶν, τερετίζω, **κελαδῶ.** [**τιττυβίζω** καὶ **τιτυβ-**· πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (**ὀνοματοποιία**), πρβλ. σανσκρ. **tittibha-ḥ** (πτηνόν τι), λεττ. **titilbis, titilbite** («νεροπούλι»), λιθ. **tilvîkas** («μπεκάτσα»), λατιν. **cācabō** (πέρδιξ), **titio** (τερετίζω).

Τῑτυο-κτόνος, ὁ (**Τῑτυὸς** + **κτείνω**)· ὁ **κτείνας** (φονεύσας) τὸν Τιτυόν.

Τῑτῡός, ὁ· υἱὸς τῆς Γαίας, εἷς τῶν Γιγάντων (βλ. Κ Ε.Δ.).

Τίτῡρος, ὁ, δωρ. ἀντὶ **Σάτυρος,** εἷς τῶν συγχορευτῶν τοῦ Διονύσου. 2) ὄνομα ποιμένος. 3) βραχύουρος πίθηκος. 4) ὁ προπορευόμενος τοῦ ποιμνίου κριός. 5) εἶδος πτηνοῦ. 6) ὁ αὐλός.

Ἔτυμ.: **τίτῡρος** (*-ῑ-* κατὰ μετρ. ἔκτασιν, *τι-* ἀναδιπλ.)· ἐκ ριζ. ***ἰēu-, *ἰu-** (διαφυσῶ, φουσκώνω), ἥτις ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ **τυρός, Τυρὼ** (ὄνομα ἡρωΐδος)· ὡς πρὸς τὸ *-ρ-* πρβλ. σανσκρ. **turáḥ** (ἰσχυρός, δυνατός), λατ. **obtūrō** (ἐμφράσσω, «στουμπώνω»), ἐκ τοῦ ***tūros** (ἐξωγκωμένος)· ὡς πρὸς τὴν ἀναδίπλ. πρβλ. **Τι-τυός·** βλ. καὶ **σάτυρος.**

τίτύσκομαι, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ., συγγ. πρὸς ἀμφότερα τὰ ρήμ. **τεύχω** καὶ **τυγχάνω,** ὧν συνδυάζει τὰς σημασίας: **I** (ὡς τὸ **τεύχω**), κάμνω, κατασκευάζω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω.— **II** (ὡς τὸ **τυγχάνω**), ἐπιτυγχάνω, σημαδεύω καὶ κτυπῶ («τὸ πετυχαίνω»): **ἄντα τετύσκομαι** = σκοπεύω ἀκριβῶς ἀπέναντι || μετὰ γεν., σημαδεύω τι(νά), σκοπεύω ἐπάνω του. 2) μτφρ., **φρεσὶ τετύσκομαι** = «σκοπεύω» τι (τὸ σημαδεύω, «τὸ βάνω σημάδι») κατὰ νοῦν, διανοοῦμαι, σχεδιάζω, νὰ... (μετ' ἀπρφ.).

Ἔτυμ.: **τετύσκομαι** (=**τεύχω, τυγχάνω**) ‹(***τε-τυκ-σκο-** (πρβλ. 'Ησυχ. **«τετύσκετο· κατεσκευάζετο»**)· ὁμηρ. ἀναδιπλ. ἀόρ. **τετυκεῖν, τετύκοντο, τετυκέσθαι** (μετὰ ὑστερογ. *-κ-*)· βλ. ἐν **τεύχω, τυγχάνω, τύχη.**

τῑτώ, *-οῦς,* ἡ =**ἡμέρα** [συγγ. τῷ **Τῑτάν, -ᾶνος,** ἰων. **Τῑτήν, -ῆνος,** ὁ (=ἡλιακὸς Θεός, κυρ. σημ. κυρίαρχος, πρβλ. 'Ησυχ. **«τίταξ· δυνάστης»**)· λιθ. **titnagas** (πυρίτης λίθος, «τσακμακόπετρα»), λατ. **titio, -onis** (δαυλός).— πρβλ. καὶ σανσκρ. **tithī tithi-ḥ** (περίοδος περιφορᾶς τῆς σελήνης), **tithá-ḥ** (πῦρ)].

τίφη, ἡ· εἶδος ἐντόμου, ἴσως ἡ **σίλφη** (βλ. λ.), ἢ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν λιμναζόντων ὑδάτων τρέχουσα ἀράχνη.— **II** εἶδος γεννήματος ἢ σίτου (διάφορον τῆς **ὀλύρας**)· ἡ προσῳδία τῆς παραλ. ἀμφίβολος.

τίφᾰ', ἀντὶ **τίπτε** πρὸ δασυνομένου φωνῆ.

τῖφος, *-εος,* τό· ἑλώδης ἢ κάθυγρος τόπος, λιμνάζοντα ὕδατα, ἕλος, βάλτος [**τῖφος** ‹ἰαπ. ***τῑ-bh-,** πρβλ. **τῑ́-λος** (βλ. λ.), ὡς πρὸς δὲ τὸ προσφ. ***-bh-** πρβλ. λατ. **tabes** (τῆξις, σῆψις), **tabum** (σεσηπὸς ὑγρόν)· ἐξ ἰαπ. ***tḭ-** : ***tḭ̄ḭ-** (τήκω, ρέω)].

ΤΙ'Ω [παρ' 'Ομ. ἐν. καὶ πρτ. **τέω** καὶ **τέω,** ἀναλόγως τῶν μετρικῶν ἀναγκῶν· παρὰ τοῖς Τραγικοῖς πάντοτε **τῑ-**· ἐν τῷ μέλλ. ἀορ. καὶ παθ. πρκ. πάντοτε **τῑ-**]· ἐπ. ἀπρφ. **τιέμεν·** πρτ. **ἔτιον·** παθητ., ἐν. **τίομαι·** πρκ. **τέτῑμαι,** πρκ. **τετῑμένος.**— ἰων. ἐνεργ. καὶ παθ. πρτ. **τίεσκον, τιεσκόμην,** γ' ἐν. **τιέσκετο.**— ἀπονέμω τιμήν εἰς τινα, τὸν θεωρῶ ἄξιον τιμῆς, τὸν ἐκτιμῶ, τὸν τιμῶ, τὸν σέβομαι, τὸν ὑπολήπτομαι || ὡσ. ἐπὶ πραγμάτων: **Θεοὶ δίκην τίουσιν**=οἱ Θεοὶ τιμῶσι τὸ δίκαιον. 2) ἀποτιμῶ, διατιμῶ, ὁρίζω τὴν ἀξίαν.— **II** ὁ ἐνεργ. μελλ. καὶ ἀόρ. α' **τίσω, ἔτῖσα,** καὶ ὁ μέσ. μελλ. καὶ μέσ. ἀόρ. α' **τίσομαι, ἐτῑσάμην** ἀπαντῶσι μόνον ἐπὶ τῆς σημασ. τοῦ **τίνω** καὶ **τίνομαι** (βλ. λ. λ.), καὶ ἑπομένως εἰς τὸ ρῆμα **τίνω** κυρίως ἀνήκουσιν οἱ χρόνοι οὗτοι.

Ἔτυμ.: **τίω** (ἀρκ. **τείω,** σχηματισθὲν προφανῶς κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς τύπους **τείσω, ἔτεισα** τοῦ **τίνω,** βλ. λ.)· ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. ἐξ ἧς τὰ **τίνω, τιμή** (βλ. λ. λ.), πρβλ. καὶ **πολύ-τῑτος, ἀ-τίετος** (βλ. λ. λ.), ἤτοι ἐξ ἰαπ. ριζ. ***qvei-** (αἰσθάνομαι φόβον μετὰ σεβασμοῦ διά τινα, τιμῶ· τιμωρῶ· κυρ. προσέχω εἰς...), πρβλ. σανσκρ. **cikḗ'ti, cinō'ti** (ἀντιλαμβάνομαι, παρατηρῶ), **cáyati** (εὐλαβοῦμαι, σέβομαι), **cāyú-ḥ** (ὁ δεικνύων σεβασμόν), **cáyatē** (ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ), **ápa-citi-ḥ** (ἀνταπόδοσις) (‹ἰαπ. ***qviti-s**=ἑλλ. **τίσις**), Ζενδ. **kāy-,** ἐν. **čikay-** (ἀποδ τι εἰς τινα, πληρώνω ἀποζημιώ-

σιν· τιμωρῶ· ἐκδικοῦμαι), **ϊciθαγ-** (ἐξαγνισμός, ἐξιλέωσις), **ϊciθᾱ-** (ἀνταπόδοσις, ἐπανόρθωσις, ἐκδίκησις, τιμωρία)· βλ. καὶ *ποινή, ἀτίζω*.— κατὰ τὸν **Schulze** ὑπάρχουσι δύο ρίζαι ἰαπ.: ***qvᾱi-*** (αἰσθάνομαι σεβασμὸν διά τινα, τιμῶ), (πρβλ. σανσκρ. ***cáyati***, ἑλλ. *τίω*), καὶ ***qvei-*** (πληρώνω, τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι) (σανσκρ. ***cáyatē***).

τλά-θῡμος, *ον*, δωρ. ἀντὶ *τλήθυμος* (βλ. λ.).

τλαίην, εὐκτ. ἀορ. 6′ τοῦ ***τλάω*** (βλ. λ.).

τλᾶμων, δωρ. ἀντὶ *τλήμων* (βλ. λ.).

τλάς, τλᾶσα, τλάν, μτχ. ἀορ. β′ τοῦ ***τλάω*** (βλ. λ.).

ΤΛΑ΄Ω, ριζ. τύπος μὴ ἀπαντῶν κατ′ ἐνεστ. (εἰμὴ παρὰ λίαν μτγν. συγγραφεῦσι), ἀναπληρούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ πρκ. *τέτληκα* ἢ ὑπὸ συνων. ρημ. *ὡς τὰ τολμάω, ἀνέχομαι, ὑπομένω*· μελλ. *τλήσομαι* | ἀόρ. β′ *ἔτλην* (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***τλῆμι***), προστ. *τλῆθι*, εὐκτ. *τλαίην*, ἐπ. γ′ πληθ. *τλαῖεν* (ἀντὶ *τλαίησαν*), ἀπρφ. *τλῆναι*, μτχ. *τλάς, τλᾶσα, τλάν* | πρκ. *τέτληκα* (ἀπαντῶν καὶ μετὰ σημ. ἐνεστ.)· ἐκ τοῦ πρκ. τούτου ἐσχηματίσθη προστ. *τέτλᾰθι, τετλᾰ́τω*· εὐκτ. *τετλαίην*· ἀπρφ. *τετλᾰ́ναι*, ἐπ. *τετλάμεν, τετλάμεναι*, ἐπ. μτχ. *τετληώς, τετληυῖα*, γεν. *τετληότος*.—ἀπαντᾷ προσέτι ποιητ. ἀόρ. α′ *ἐτάλᾰσα* (ὡσεὶ ἐξ ἐνεστ. *ταλάω*), ἐπικ. *ἐτάλασσα*, ὑποτ. *ταλάσσω, -ῃς, -ῃ*.—«παίρνω ἐπάνω μου», ὑπομένω, καρτερῶ, ὑποφέρω, ὑφίσταμαι, ἀνέχομαι, ἀντέχω (βάσανα) ‖ ἐνίοτε ἀπολ., κυρ. ἐν τῇ προστ. *τλῆθι, τέτλαθι* (=κάμε ὑπομονήν) | οὕτω καὶ ἐν τῇ μτχ. πρν., *τετληῶτι θυμῷ*=μετὰ ψυχικῆς καρτερίας.— ‖ φέρω (ὑποφέρω) σταθερῶς, ἀντέχω μέχρι τέλους ‖ μετ′ ἀπρφ., τολμῶ νὰ πράξω τι (εἴτε καλὸν εἴτε κακόν) ‖ ὡσ. καὶ μετ′ αἰτ., ἀποτολμῶ τι, τολμῶ νὰ πράξω τι (δυναμένου νὰ ὑπονοηθῇ τοῦ ἀπρφ. *δρᾶν*).

Ἔτυμ.: ***τλάω*** (ὡς πρὸς τὸν ἐπ. ἀόρ. *ἐτάλασσα* πρβλ. Ἡσυχ. *«ετελάσσαι· τολμῆσαι, τλῆναι»*)· *τάλας* (βλ. λ.)· *πολύ-τλᾱς· Ἄ-τλᾱς· ταλα-, ταλαι-, ταλασι-* ἐν συνθέτοις (βλ. ἐν *ταλα-εργός, ταλαύρϊνος, ταλαί-πωρος*)· *ταλαός· τλήμων* (ζωρ. *τλάμων*)· *τάλαντα· τάλαρος· ταλασία· τελαμών· Τάνταλος· τόλμη* (βλ. λ. λ.), εἶτα σανσκρ. ***tulá*** (πλάστιγξ), ***tulayati*** (ἀνυψώνω, ζυγοστατῶ), λατ. ***tollō*** (****tl̥nō***), πρκ. ***susĭulī***, παλ-λατ. ***tulere*** (φέρω), πρκ. ***tetuli***, κλασσ. λατ. ***tulī*** (τοῦ ***ferō***), μτχ. ***lātus*** (****tlāto-s***=ἑλλ. *τλητός*, δωρ. *τλᾱτός*= gall. ***tlawd***=πτωχός), ***tollō***, ***tollēnō*** (ἀντλία ὕδατος), ***tolerō, -are*** (ὑποφέρω, ὑποβαστάζω, ἀντέχω), παλ-ιρλ. ***tlen(a)id*** (ὑποκλέπτει, ὑποκρύπτει), (****tl̥nă-***: λατ. ***tollit*** ⟨****tolne-ti***, ἀρχικ. ****tl̥-ne-***), παλ-ιρλ. ***tailm*** (σφενδόνη), gall. ***telm*** (βρόχος, θηλιά), νεο-bret. ***talm*** (σφενδόνη) (: ἑλλ. *τελαμών*), γοτθ. ***þulan***, παλ-norr. ***þola***, ἀγγλ-σαξ. ***þolian***, παλ-γερμ. ***dolēn***, (ἀντέχω, ὑποφέρω), λαττ. ***iz-tilt*** (ὑποβαστάζω, ἀντέχω)· ἐξ ἰαπ. ****telā*** (φέρω, ἀνυψώνω, ὑποστηρίζω)· βλ. καὶ *τέλλω* I.

τλῇ, ἐπ. γ′ ἑν. ἀορ. β′ τοῦ ***τλάω***.

τλή-θῡμος, δωρ. **τλᾰ́θ—,** *ον* (***τλάω*** + *θῡμός*)· ὁ ἔχων καρτερικὴν ψυχήν, καρτερόψυχος, γενναιόψυχος.

τλήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἀορ. 6′ τοῦ ***τλάω***.

τλημόνως, ἐπίρρ. τοῦ *τλήμων*· μετὰ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς.

τλημοσύνη, ἡ (*τλήμων*)· ὅ,τι ἔχει τις νὰ ὑπομείνῃ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡναγκασμένος νὰ ὑποφέρῃ, ἀθλιότης, κακοπάθεια, ταλαιπωρία, λύπη, συμφορά. — ‖ καρτερία, καρτερικότης, ὑπομονή.

τλήμων, *-ονος*, ὁ, ἡ, κλητ. *τλῆμον* (****τλάω***)· ὁ πάσχων, ὑποφέρων, ὑπομένων ‖ ἐντεῦθεν δέ: ‖ ὑπομονητικός, καρτερικός, καρτερόψυχος ‖ ὡσ. τολμηρός, ριψοκίνδυνος, θαρραλέος ‖ καὶ ἐν κακῇ ἔννοιᾳ, ἀπερίσκεπτος, θρασύς, παράτολμος, λατ. ***audax***.— ‖ πλήρης ταλαιπωριῶν, ἄθλιος, δυστυχής, ἐλεεινός [δι′ ἔτυμ. βλ. ****τλάω***].

τλῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β′ τοῦ ****τλάω***.

τλησί-κάρδιος, *ον* (****τλάω*** + *καρδία*)· ὁ ὑπομονητικὸς τὴν καρδίαν, ὁ πρᾶος τὴν ψυχήν ‖ ὁ πολλὰ ὑποστάς, πολλὰ παθών, πολλὰ ὑπομείνας, ἄθλιος, ἐλεεινός.— ‖ ὁ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ καὶ ὑπομένῃ πολλά, ὁ μεγάλης ψυχικῆς ἀντοχῆς, σκληρόκαρδος.

τλήσομαι, μελλ. τοῦ ****τλάω***.

τλῆτε, β′ πληθ. προστ. ἀορ. β′ τοῦ ****τλάω***.

τλητός, ή, όν, δωρ. **τλᾱτός,** *ά, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ****τλάω***: ‖ ὡς ἐνεργ., ὁ ὑποφέρων, ὑπομένων, ὑπομονητικός, καρτερικός, ὁ ἀντέχων εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανα.— ‖ παθητ., ὁ ὑποφερτός, ἀνεκτός, ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ.

τμᾶγεν, ἐπ. γ′ πληθ. παθ. ἀορ. β′ τοῦ ***τμήγω***.

τμᾶγον, ἐπ. ἀντὶ *ἔτμᾰγον*, ἀόρ. β′ τοῦ ***τμήγω***.

τμήγω, μελλ. *τμήξω*· ἀόρ. α′ *ἔτμηξα*· ἀόρ. β′ *ἔτμᾰγον*· μέσ. ἀόρ. α′ *ἐτμηξάμην*· παθ. ἀόρ. β. *ἐτμάγην* καὶ *ἐτμήγην*. ἐπ. παράλλ. τύπος τοῦ *τέμνω* (βλ. λ.). [*τμήγω*· *τμῆσις*· δι′ ἔτυμ. βλ. *τέμνω*].

τμήδην, ἐπίρρ. (*τμήγω*)· «γρατζουνιστά» πρβλ. Ἡσυχ. *«τμήδην· ὅσον ἐπιτεμεῖν καὶ οὐκ εἰς βάθος τρῶσαι»*, ἐπιπολαίως, ἀκροθιγῶς.

τμηθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α′ τοῦ ***τέμνω***.

τμήξας, μτχ. ἀορ. α′ τοῦ ***τμήγω***.

τμητός, ή, όν (*τέμνω*)· ὁ τετμημένος, κομμένος, σχισμένος, ὁ διὰ τομῆς ἐσχηματισμένος. **2)** ὁ δυνάμενος νὰ κοπῇ, ὃν δύναταί τις νὰ χωρίσῃ. **3)** ὁ αὐλακωμένος (κομμένος κατὰ μῆκος), «αὐλακιασμένος», ὠργωμένος.

τμητο-σῐ́δηρος, *ον* (*τμητός*+*σίδηρος*)· ὁ *σιδήρῳ τμηθείς*, κοπεὶς διὰ σιδήρου, σιδηρότμητος.

το-, τα-, δεικτ. θέματα ἐν τῇ αἰτ. *τόν, τήν*, δωρ. *τᾱ́ν, τό* (****toð***)=σανσκρ. ***tá-, tā́-*** ἐν τῇ αἰτ. ***tám, tā́m*** κλπ., Ζενδ. ***təm, tā̊m, tat***, πρβλ. ἀρμ. ***-d*** (π.χ. ***tēr-d*** =Ἰδοὺ ὁ Κύριος! ***ay-d***=αὐτὸς ἐδῶ), ***da***=αὐτὸς ἐδῶ, ***doyn***=ὁ ἴδιος (****to-***ὡσ. ἐν τῷ ***the, e-the***=ὅτι, ἐάν), ἀλβ. ***ke-tá***,=τοῦτο (****-tod***), λατ. ***is-tum, is-tam, is-tud, tam*** (ἐάν) (****tām***, αἰτ. ἑν. θηλ.), παλ-λατ. ***topper*** (=κλασσ-λατ. ***cito, fortasse, celeriter, temere***) (⟨****todper***), ἰρλ. ***-d*** ἐν τῷ ***ua-d*** (=λατ. ***ab eo***), ***ua-di*** (=λατ. ***ab ea***), ***ua-dib*** (=λατ. ***ab eis***), γοτθ. ***þan-a*** ***þō*** (αἰτ.), ***þat-a*** κλπ., παλ-γερμ. ***der, diu, daz***, παλ-norr. ***þat***, λιθ. ***tàs, tà, taĩ***, παλ-σλαυ. ***tŭ, ta, to***, ἰαπ. δεικτ. ἀντων. θέμα ****to-, *ta-***· βλ. καὶ *τέως, τῆ, τῆμος, τηλίκος*.

τοδί, οὐδ. τοῦ *ὁδί* (βλ. λ.).

τόθεν, δεικτ. ἐπίρρ., συσχετικὸν τοῦ ἀναφορ. *ὅθεν* καὶ τοῦ ἐρωτ. *πόθεν* (κυρ. εἶναι παλ. τύπος τῆς γεν. *τοῦ*)· ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, ἀπ′ ἐδῶ, ἀπ′ αὐτοῦ.— ‖ ὡς τὸ *ὅθεν*, ὅθεν, δι′ αὐτό, διὰ τοῦτο, τούτου ἕνεκα, ἐξ αὐτοῦ.

τόθῐ, δεικτ. ἐπίρρ.· ποιητ. δεικτ. ἐπίρρ. συσχετικὸν τοῦ ἀναφορ. *ὅθι* καὶ τοῦ ἐρωτ. *πόθι*· *ἐκεῖ*, αὐτοῦ, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος.— ‖ ἐνίοτε κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀναφορ. *ὅθι*· ὅπου.

τοι, ἐγκλιτ. μόριον δηλοῦν τὴν πεποίθησιν τοῦ λέγοντος δι′ ὅ,τι λέγει· τῇ ἀληθείᾳ, τῷ ὄντι, ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως ‖ ἐνίοτε εἰσάγει ἁπλῶς τὸ συμπέρασμα τοῦ λέγοντος· ὅθεν, κατὰ ταῦτα, ἑπομένως, λοιπόν, διὰ τοῦτο, τούτου ἕνεκα ‖ συχνὰ ἐπίσης ἀπαντᾷ συνημμένον μετ′ ἄλλων μορίων, τῶν ὁποίων ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν: μετὰ τοῦ *ἄρα* συγχωνεύεται κατὰ κρᾶσιν εἰς *τᾰ́ρα*, ὅπως τὸ *μεντᾶν* κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ *μέντοι ἂν* (διότι τὸ *τοὶ* δὲν πάσχει ἔκθλιψιν) | μετὰ τοῦ *ἂν* εἰς *τᾶν* | πρβλ. ὡσ. τά: *ἤτοι, καίτοι, μέντοι, τοιγάρ, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν, τοίνυν*.

Ἔτυμ.: κατά τινας τὸ *τοὶ* εἶναι παλαιὸς τύπος τῆς δοτ. *τῷ* (=διὰ τοῦτο, κατὰ τοῦτο, ὡς ἐκ τούτου, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅθεν, λοιπόν), ἀλλὰ ἡ ἐτυμολογία αὕτη δὲν ἑρμηνεύει πλήρως τὴν χρῆσιν του. Κατ′ ἄλλους εἶναι ἴσως ἀρχαία δοτ. τῆς ἀντων. ***σύ***, καὶ κεῖται ὡς ἠθικὴ δοτ. προσδίδουσα τὴν ἔννοιαν τῆς βεβαιότητος.

τοι, δωρ., ἰων., καὶ ἐπ. τύπος ἀντὶ τοῦ ***σοί***, δοτ. ἐνικ. τῆς *σὺ* (μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅμως, ὅτι τὸ *τοι* τοῦτο ἐγκλίνεται πάντοτε παρ′ αὐτοῖς, ἐν ᾧ ἡ δοτ. ***σοί*** ὀρθοτονεῖται πάντοτε παρὰ τοῖς ἰδίοις)· τὸ *τοὶ* τοῦτο πάσχει ἐνίοτε ἔκθλιψιν παρ′ Ὁμήρῳ [δι′ ἔτυμ. βλ. ***σύ***].

τοί, ταί, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *οἱ* (ἢ *οἳ*), *αἱ* (ἢ *αἳ*), τ. ἕ, ὀνομ. πληθ. ἀρσεν. καὶ θηλ. τοῦ ἄρθρου *ὁ* καὶ τῆς ἀνα-

φορ. ἀντων. **ὅς**, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ δεικτικῆς ἐννοίας.

τοι-γάρ, ἐπιτατ. τύπος τοῦ ἐγκλιτ. μορίου **τοί**, κείμενος συν. ἐν ἀρχῇ προτάσεως· δι' ὃ, λοιπόν, ὅθεν, ἑπομένως, διὰ ταῦτα.

τοι-γαρ-οῦν, ἰων. **τοιγαρῶν,** ἐπιτατ. τύπος τοῦ **τοιγάρ**· διὰ τοῦτο λοιπόν, τῷ ὄντι λοιπόν, ἀσφαλῶς κατὰ ταῦτα, ἀσφαλῶς ἑπομένως.

τοι-γάρ-τοι, ἐπιτατ. τύπος τοῦ **τοιγάρ**, καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ προτάσεως κείμενος συνήθως, παρ' Ὁμήρῳ δὲ πάντοτε παρεμβαλλομένης λέξεώς τινος μεταξὺ τοῦ **τοιγὰρ** καὶ τοῦ **τοι**.

τοῖιν, ἐπ. ἀντὶ **τοῖν**, γεν. καὶ δοτ. δυϊκ. τοῦ ἄρθρ. **ὁ**.

τοί-νῦν, (**τοὶ**+**νυν**)· ἐπιτατ. τύπος τοῦ μορίου **τοι**, συμπερασματικὸν μόριον, ἐκφράζον τὴν ἰσχυρὰν πεποίθησιν τοῦ λέγοντος· ὡς πρὸς τὴν σημασ. συνών. σχεδὸν τῷ **τοιγάρ**, ἀντιθέτως ὅμως πρὸς ἐκεῖνο οὐδέποτε τοῦτο τίθεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως παρὰ τοῖς δοκίμοις· λοιπόν, ὅθεν, δι' ὅ, κατὰ ταῦτα λοιπόν. **2)** παρ' ἀττ. συχνὰ εἰσάγει ἁπλῶς τὴν ἐπανάληψιν καὶ συνέχειαν τοῦ λόγου· περαιτέρω, προσέτι, περιπλέον, πρὸς τούτοις.

τοῖο, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **τοῦ**, γεν. ἐν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ**.

τοῖος, **τοία** καὶ ἰων. **τοίη, τοῖον** (ἐκ τῆς **τοῖο**, τῆς ἀρχ. γεν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ**)· δεικτικὴ ἀντων., ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν ἀναφορ. **οἷος**, πρὸς τὴν ἐρωτημ. **ποῖος;** καὶ πρὸς τὴν ἀόρ. **ποιός**· τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος, «τέτοιος», λατ. **talis**· ἡ **τοῖος** παρ' Ὁμήρῳ ἀναφέρεται συνήθως εἰς κάτι προηγούμενον, ἀκολουθεῖ δὲ μετ' αὐτὴν ἄλλη πρότασις εἰσαγομένη διὰ τῆς **οἷος**||παρὰ τοῖς μτγν. συγγραφεῦσιν ἐνίοτε ἀναφέρεται εἰς τι, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐπακολουθήσῃ. **2)** **τοῖος** μετ' ἀπρφ., τοιοῦτος, ὥστε νά.. (πράξη τι), ἑπομένως ἐπιτήδειος καὶ ἱκανὸς νὰ τὸ πράξῃ: **τοῖοι ἀμυνέμεν**=ἱκανοὶ νὰ βοηθήσωμεν (νὰ ὑπερασπισθῶμεν)· πρβλ. **οἷος**.— **II** μετὰ ἐπιθέτου συναπτομένη ἡ ἀντων. **τοῖος** καθιστᾷ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπιθ. ἐμφαντικωτέραν· «ἀκριβῶς τοιοῦτον, ἀκριβῶς τόσον, ἐντελῶς οὕτω»: **ἐπιεικὴς τοῖος**=μετρίου ἀναστήματος, ἀκριβῶς ὅσον χρειάζεται, οὔτε πολὺ ὑψηλὸς οὔτε πολὺ βραχύσωμος | **κερδαλέος τοῖος**=αὐτὸ τοῦτο πανοῦργος, ἐντελῶς πανοῦργος.— **III** παρ' Ὁμήρῳ τὸ οὐδ. **τοῖον** κεῖται καὶ ὡς ἐπίρρ.· οὕτω, τόσον, τόσον πολύ, παρὰ πολύ.

τοιόσδε, **τοιάδε** καὶ ἰων. **τοιήδε, τοιόνδε,** ἐπιτατ. τύπος τῆς **τοῖος**, ἔχων τὴν ἰδίαν σχέσιν πρὸς τὴν **τοιοῦτος**, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ **ὅδε** πρὸς τὴν **οὗτος**· ἔχει τὴν σημασ. τῆς **τοῖος** ἐνισχυμένην μὲ δεικτικὴν ἔννοιαν· τοιούτου εἴδους (τοιαύτης φύσεως, τοιαύτης ποιότητος), «τέτοιος δά», τοιοῦτος περίπου· συνήθως ἡ **τοιόσδε** ἀναφέρεται εἰς τὰ ἑπόμενα, ἐν ᾧ ἡ **τοιοῦτος** εἰς τὰ προηγούμενα. **2)** συχνὰ μετὰ ἐπιτατ. ἐνν., τόσον μέγας, τόσον ἔξοχος, τόσον κακός...

τοιοῦτος, **τοιαύτη, τοιοῦτο** (παρ' ἀττ. καὶ **τοιοῦτον**)· καὶ ἐπιτατ. ἀττ. τύπος **τοιουτοσί**· ὡς καὶ νῦν, τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης φύσεως, τοιαύτης ποιότητος, «τέτοιος»· ἀναφέρεται συχνότερον εἰς τι προηγούμενον καὶ σπανιώτερον εἰς τι ἑπόμενον («τοιοῦτος ὅπως ὁ προηγούμενος») || **ἐν τῷ τοιούτῳ, ἐν τοῖς τοιούτοις**=ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει.

τοιουτό-τροπος, **ον** (**τοιοῦτος**+**τρόπος**)· ὁ τοιοῦτος τὸν τρόπον, ἢ τοιοῦτος τὸ εἶδος, ὁ τοιούτου εἴδους, τοιοῦτος.—ἐπίρρ. **τοιουτοτρόπως** (ὡς καὶ νῦν).

τοιουτ-ώδης, **ες** (**τοιοῦτος** + **εἶδος**)· ὁ τοιούτου εἴδους, ὁ τοιαύτης μορφῆς.

τοῖσδεσι καὶ **τοῖσδεσσι, τοῖσδεσσιν,** ἐπ. τύποι ἀντὶ **τοῖσδε**, δοτ. πληθ. τῆς **ὅδε**.

τοίχ-αρχος, ὁ (**τοῖχος**+**ἄρχω**)· ὁ ἀρχηγὸς (ἐπόπτης) τῶν κωπηλατῶν, τῶν ἐν ἑκατέρᾳ πλευρᾷ τοῦ πλοίου (βλ. **τοῖχος** II).

τοῖχος, ὁ (**τεῖχος**)· ὡς καὶ νῦν, ὁ τοῖχος (οἰκίας ἢ αὐλῆς), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **τεῖχος** (βλ. λ.) τῆς πόλεως, ὅπως ἐν τῷ λατιν. **paries** ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **moenia** || παροιμ., **ὁ εὖ πράττων τοῖχος**=«ἡ ὑπήνεμος πλευρὰ τοῦ πλοίου (ἡ μὴ κατακλυζομένη ὑπὸ τῶν κυμάτων)», «ἡ δεξιὰ πλευρὰ τοῦ φράκτου». — **II** ἐν τῷ πληθ., τὰ πλάγια (αἱ παρειαὶ) τοῦ πλοίου. [δι' ἐτυμ. βλ. **τεῖχος**].

τοιχ-ωρῡχέω, μελλ. **-ήσω** (**τοιχωρύχος**)· εἶμαι **τοιχωρύχος** (βλ. λ.). εἶμαι (νυκτο)κλέπτης, διορύσσω τοῖχον ὡς κλέπτης (ὡς διαρρήκτης) || μτφρ., μετέρχομαι πανοῦργα τεχνάσματα.

τοιχ-ωρῡχία, ἡ (**τοιχωρυχέω**)· τὸ τοιχωρυχεῖν, ἡ νυκτοκλοπία, τὸ τρυπᾶν τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν καὶ εἰσέρχεσθαι πρὸς διάπραξιν κλοπῆς.

τοιχ-ωρῡχος, ὁ (**τοῖχος**+**ὀρύσσω**)· ὁ διορύσσων τοῖχον, ὁ διατρυπῶν τοῖχον ξένης οἰκίας καὶ λαθραίως εἰσερχόμενος εἰς αὐτὴν πρὸς διάπραξιν κλοπῆς, νυκτοκλέπτης, κλέπτης || μτφρ., ὑπατεών, κατεργάρης, πανοῦργος.

τοίως, τοιώσδε, ἐπιρρ. τοῦ **τοῖος, τοιόσδε**.

τόκᾰ, δωρ. ἀντὶ **τότε**.

τοκάς, **-άδος,** ἡ (**τεκεῖν**)· ἡ ὄρτι (πρὸ ὀλίγου) γεννήσασα, λατ. **foeta** || ἡ ἐπίτοκος, ἡ ἑτοιμογέννητος, «τοιμόγεννη» || ὡς ἐπίθ., ἡ γεννῶσα, ἡ γόνιμος, ἡ τρεφομένη διὰ νὰ γεννᾷ || **τοκὰς λέαινα**=λέαινα μετὰ τῶν σκύμνων της || **ἐκ τοκάδων**=ἐκ γενετῆς.

τοκετός, ὁ=**τόκος** (βλ. λ.), γέννα.

τοκεύς, **-έως,** ὁ (**τεκεῖν**)· ὁ τίκτων, ὁ γεννῶν, ὁ πατήρ || ἐν τῷ πληθ. **τοκεῖς,** ἰων. **τοκῆες**=γονεῖς.

τοκίζω (**τόκος**)· ὡς καὶ νῦν, τοκίζω χρήματα, δανείζω ἐπὶ τόκῳ || ἀσκῶ τοκογλυφίαν, εἶμαι τοκογλύφος, λατ. **foeneror**.

τοκισμός, ὁ (**τοκίζω**)· ὡς καὶ νῦν, τοκισμός, τόκισμα, τὸ τοκίζειν χρήματα, τὸ δανείζειν ἐπὶ τόκῳ, λατ. **foeneratio** || τοκογλυφία.

τόκος, ὁ (**τεκεῖν**)· τὸ τίκτειν, ὁ τοκετός, ἡ γέννα (ἐπὶ γυναικῶν ἢ θηλέων ζῴων) || ὁ χρόνος τοῦ τοκετοῦ. **2)** τὸ τεχθέν, τὸ νεογέννητον, τὸ νεογνόν, τέκνον, υἱός.— **II** μτφρ., τὸ προϊὸν (δηλ. τὸ κέρδος) τὸ προερχόμενον ἐκ δανεισθέντων χρημάτων, «τὸ διάφορο», λατ. **usura** || ὡσ. ἐν τῷ πληθ. **τόκοι τόκων**=σύνθετος τόκος, «τόκος ἐπὶ τόκῳ», «τόκος πάνω στὸν τόκο». [δι' ἐτυμ. βλ. **τίκτω**].

τοκο-φορέω, μελλ. **-ήσω** (**τόκος** + **φέρω**)· **φέρω** τόκον, ἀποφέρω τόκους (κέρδη ἐκ τόκων).

ΤΟΛΜΑ˘, ἰων. **τόλμη,** δωρ. **τόλμᾱ,** ἡ, γεν. **-ης**· ὅ,τι καὶ νῦν, τόλμη, θάρρος, «κουράγιο», ἀφοβία. **2)** ἐπὶ κακῆς σημασ., ἀπερίσκεπτος τόλμη, ἀλόγιστος τόλμη, θρασύτης, ἰταμότης, λατ. **audacia** || τολμηρὰ πρᾶξις, παράτολμος πρᾶξις, τόλμημα.

Ἔτυμ.: **τόλμη** (**-ᾱ, -ᾱ**)· **τολμήεις**· **τολμάω**· (**τόλμᾰ**· εἶναι νεωτερισμὸς σχηματισθεὶς μετὰ τὸ ρῆμα, πρβλ. **γέννᾰ**: **γεννᾶν, δίαιτα**: **διαιτᾶν** κ. ἄ.· κατ' ἄλλους **τόλμᾰ** ‹***τολμ͜ja**)· ἐκ ριζ. **telā-**, βλ. ***τλάω**.

τολμᾱσείς, δωρ. β' ἐν. μελλ. τοῦ **τολμάω**

τολμάω, ἰων. **τολμέω,** δωρ. β' ἐν. **τολμᾷς** ἀντὶ **τολμᾷῃς**· μελλ. **τολμήσω**, δωρ. **τολμᾱσῶ**· πρκ. **τετόλμηκα**, δωρ. **-ᾱκα** (**τόλμα**)· ἀναλαμβάνω, λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ ἐπιχειρήσω ἢ νὰ ὑπομείνω τι τὸ φοβερὸν ἢ δυσχερὲς καθόλου || ὑπομένω, ἀντέχω, ὑφίσταμαι. **2)** ὡς καὶ νῦν, τολμῶ, ἀποτολμῶ, ἔχω (ἢ λαμβάνω) τὴν τόλμην (τὸ θάρρος) νὰ πράξω τι, λαμβάνω τὴν ἀπόφασιν νά... (μετ' ἀπρφ.), λατ. **audere** || μετ' αἰτ., **τολμῶ πόλεμον** = μετὰ τόλμης ἀναλαμβάνω πόλεμον | **πάντα τολμῶ** = ἀποτολμῶ τὰ πάντα.

τολμήεις, **εσσα, εν,** δωρ. **-άεις,** ἐπ. συνῃρ. **τολμῆς, -ῆσσα, -ῆν** (ἐξ οὗ καὶ ὑπερθ. **τολμίστατος** (**τόλμη**)· ὁ τολμῶν, ὁ ὑπομένων, καρτερικός, καρτερόθυμος || τολμηρός, ριψοκίνδυνος, θαρραλέος.

τόλμημα, **-ατος,** τὸ (**τολμάω**)· ὡς καὶ νῦν, τόλμημα, τολμηρὰ πρᾶξις, τολμηρὰ ἐπιχείρησις.

τολμηρός, **ά, όν** (**τολμάω**)· ὡς καὶ νῦν, τολμηρός, πλήρης τόλμης, τολμῶν, ἀποτολμῶν.— συγκρ. **τολμηρότερος**.— ἐπίρρ. **-ρῶς** (=ὡς καὶ νῦν, τολμηρῶς, μετὰ τόλμης)· συγκρ. **-ρότερον**, ὑπερθ. **-ρότατα**.

τολμῆς, **ῆσσα, ῆν,** ἐπ. συνῃρ. ἀντὶ **τολμήεις** (βλ.λ.).

τολμητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τολμάω**· **δεῖ τολμᾶν**· πρέπει νὰ ἀποτολμήσῃ τις.

τολμητής, **-οῦ,** ὁ (**τολμάω**)· τολμηρὸς ἄνθρωπος, ὁ τολμηρός, ὁ τολμητίας, ὁ ριψοκίνδυνος.

τολμητός, **ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τολμάω**· ὁ ἀποτολμητέος, ὁ ἐπιχειρητέος (ἢ διαπραχθεὶς) μετὰ

τόλμης ‖ ὁ δυνάμενος νὰ ἀποτολμηθῇ, ὃν δύναται νὰ ἀποτολμήσῃ.

τολμίστατος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ **τολμήεις.**

το-λοιπόν ἢ κεχωρισμένως **τὸ λοιπόν** (**λοιπός**)· ὡς ἐπίρρ.· τοῦ λοιποῦ, ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς τὸ μέλλον. **2)** μετὰ συμπερ. ἐνν., ἐπομένως, λοιπόν, ὅθεν

τολῠπεύω, μελλ. **-σω** (**τολύπη**)· ἀποσπῶ μέρος ξανθέντων ἐρίων καὶ τὰ τυλίσσω εἰς ἕνα κουβάρι πρὸς κλώσιμον, παρασκευάζω τολύπην, «κάνω τουλούπα».— **II** μτφρ., μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, ἐπιδιώκω διὰ τεχνασμάτων, σχεδιάζω. **2)** κατορθώνω, ἐκτελῶ, φέρω εἰς πέρας, δυσχερές τι ἔργον.

ΤΟΛΥ΄ΠΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, τολύπη («τουλούπα») ἐρίων, ἤτοι ὄγκος κατειργασμένου (ἐξεσμένου) ἐρίου, ἕτοιμος πρὸς κλῶσιν, λατ. **glomus. 2)** ὄγκος (μᾶζα) σφαιροειδὴς ἐξ οἱασδήποτε ὕλης, ὁμοιος πρὸς **τολύπην ἐρίων** ‖ εἶδος στρογγύλης κολοκύνθης ἐχούσης τὸ σχῆμα τολύπης [**τολύπη· τολυπεύω** σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. **τολυπεύω** ‹**τυλυπεύω**, παρὰ τὸ **τυλίσσω, τύλη**· βλ. **τύλος.**

τομαῖος, α, ον, ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**τομή**)· ἀποκεκομμένος, ἀποκοπείς. **2)** κεκομμένος εἰς τεμάχια, κατατετμημένος, κατακομματιασμένος ‖ **ἄκος τομαῖον**=φάρμακον κεκομμένον (παρεσκευασμένον) καὶ ἕτοιμον πρὸς χρῆσιν (πρβλ. **τέμνειν φάρμακα**).

τομάω (**τομή**)· δέομαι τομῆς, ἔχω ἀνάγκην τομῆς (ἐγχειρήσεως), «μοῦ χρειάζεται» κόψιμον ‖ **πῆμα τομῶν** = νόσημα ὅπερ χρειάζεται τομήν, δηλ. ἐγχείρησιν (τ. ἔ. μόνον δι' ἐγχειρήσεως θεραπευόμενον), νόσημα «ποὺ θέλει μαχαίρι».

τομή, ἡ (**τέμνω**)· τὸ ἀπομένον μέρος μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τμήματος, ὅπως π. χ. **κορμὸς δένδρου** μετὰ τὴν ἀποκοπὴν κλάδου, ἢ τὸ ἄκρον τῆς δοκοῦ, εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ὁποῖον τῆς ἀπεκόπη ἓν τμῆμα ‖ **λίθοι ἐν τομῇ ἐγγώνιοι**=λίθοι «γωνιασμένοι» εἰς τὸ ἄκρον (**εἰς τὸ σημεῖον** δηλ. **τῆς ἀποκοπῆς** τῶν ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον βράχον).— **II** τὸ κόπτειν, τὸ κόψιμον, **ἐγκοπή**, ἐντομή, πλῆγμα, τραῦμα.— **III** ἡ κοπή, ἀποκοπή, ἀποχωρισμός, τμῆσις, ἐγχείρησις.

τομίας, -ου, ὁ (**τομή**)· ὁ παῶν ἐκτομὴν ὄρχεων, ἐκτομίας, εὐνουχισθείς ‖ εὐνοῦχος.

τόμιον, τὸ (**τομή**)· δῶμα κατατμηθὲν εἰς θυσίαν, ἐφ' οὗ ἐγίνοντο οἱ ὅρκοι ‖ **τόμιον ἐντέμνομαι**=κατακόπτω τοιοῦτον δῶμα εἰς τεμάχια ‖ ἐν τῷ πληθ. **τὰ τόμια**=τὰ μέρη τοῦ δώματος (τοῦ σφαγίου) τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τοιαύτας τελετὰς ὅρκων.

τομός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τέμνω**· ὁ τέμνων, ὁ ὀξύς.— συγκρ. **τομώτερος**=ὁ κοπτερώτερος, ὀξύτερος.— ὑπερθ. **τομώτατος.**

τόμος, -ου, ὁ (**τέμνω**)· ἡ τομή, τὸ κόψιμον ‖ τεμάχιον ἀποκεκομμένον, κομμάτιον.— **II** ὡς καὶ νῦν, τόμος βιβλίου, δηλ. τμῆμα ἢ μέρος συγγραφῆς γεγραμμένης ἐπὶ περγαμηνοῦ χάρτου, περιειλιγμένου εἰς κύλινδρον, λατ. **volumen, sectio, frustum.**

τονθορύζω ἢ **-ίζω**· ὁμιλῶ ἀνάρθρως καὶ μουρμουριστά (οἱονεὶ κατ' ἐμαυτόν, «ἀπὸ μέσα μου»), ψιθυρίζω, «μουρμουρίζω», λατ. **murmuro.**

Ἐτυμ.: τονθορύζω· πρβλ. Ἡσυχ. «**τονθρύς· φωνή**»· δι' ἐτυμ. βλ. **θρέομαι.**— τὰ παρ' Ἡσυχ. «**τοιθορύσσειν· σείειν**», «**τοιθορύκτρια· ἡ τοὺς σεισμοὺς ποιοῦσα**» ἐμφανίζουν ἄλλην ἀναδίπλ. καὶ πιθ. διάφορον ρίζαν· πρβλ. παλ-σλαυ. **drŭgati, drŭžati** (τρέμω), λιθ. **drugys** (πυρετός), παλ-πρωσσ. **drogis** (***drugis**)= κάλαμος, μεσ-γερμ. **turc** (κλονισμός, κατάπτωσις), νεο-γερμ. **torkeln** (κλονίζω)· βλ. καὶ **ταναθαρύζω.**

τόνος, ὁ (**τείνω**)· πᾶν τὸ ὁποῖον τεντώνει (**τείνει**) πρᾶγμά τι, ἢ τὸ σφίγγει δυνατά, ἢ πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ τεντωθῇ, σχοινίον, δεσμός, ταινία, «σπάγγος» ‖ **οἱ τόνοι τῶν κλινέων** (Ἡρόδ.)=τὰ σχοινία (τὰ ὑποζώματα) τῶν κρεββατιῶν ‖ ὡσ. τὰ ἐπὶ μέρους νήματα (σπάγγοι χονδροὶ) ἐξ ὧν συστρέφονται τὰ σχοινία: **ἐκ τριῶν τόνων**=τρίκλωστος, τρίμιτος, ἐκ τριῶν σπάγγων συνεστραμμένος (ἐπὶ σχοινίων). **2)** ἐπὶ ζώων, οἱ τένοντες, αἱ νευραί, τὰ νεῦρα, λατ. **nervi.**— **II** ἔντασις, τέντωμα, σφίξιμον. **2)** ἐπὶ ἤχων, ἔντασις, ὕψωσις, τῆς φωνῆς ‖ **ἐντεῦθεν δέ,** ἦχος, τόνος ‖ ὡσ. ἐν τῇ **Μετρικῇ**, ὁ τόνος, (ἡ ἔντασις) ὁ πίπτων ἐπὶ μιᾶς συλλαβῆς ἐν τῷ στίχῳ ‖ **τόνος ἑξάμετρος**=τὸ δακτυλικὸν ἑξάμετρον. **3)** ἐν τῇ **Μουσικῇ. τόνοι** ἐκαλοῦντο αἱ **ἁρμονίαι** τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, ἤτοι τρόποι ἢ διατονίαι διαφέρουσαι κατὰ τὸ ὕψος, λατ. **modi**· τοιοῦτοι **τόνοι** παρὰ τοῖς ἀρχαιοτάτοις **Μουσικοῖς** ἦσαν τρεῖς, ὁ Δωρικός, ὁ Λυδικὸς καὶ ὁ Φρυγικὸς (κατώτατος εἰς ἔντασιν ὁ πρῶτος, ἀνώτατος ὁ δεύτερος, καὶ ἐν τῷ **μέσῳ** τούτων ὁ τρίτος).— **III** ἔνταση δυνάμεως, ἐπίτασις, σφοδρότης, διανοητικὴ ὑπερέντασις ‖ ὡσ. διεύθυνσις, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ τις, τηρουμένη πορεία.

το-νῦν=**τὸ νῦν**· πρὸς τὸ παρόν.

τοξάζομαι, μελλ. **-άσομαι,** ἀποθ. (**τόξον**)· τοξεύω, διὰ τόξου ρίπτω βέλος ‖ μετὰ γεν., τοξεύω τινά, τὸν σημαδεύω καὶ τὸν τοξεύω, ρίπτω βέλος ἐναντίον του.

τοξ-αλκέτης, -ου, ὁ (**τόξον**+**ἀλκή**)· ὁ μετ' ἀλκῆς τοξεύων, ὁ δεινὸς τοξότης.

τόξ-αρχος, ὁ (**τόξον**+**ἄρχω**)· ὁ ἄρχων (ὁ κύριος) τοῦ τόξου, ὁ τοξότης.— **II** ὁ ἀρχηγὸς τῶν τοξοτῶν, ἐν Ἀθήναις ὁ ἀρχηγὸς τῶν καλουμένων «τοξοτῶν» (πολιτοφυλάκων).

τόξευμα, -ατος, τὸ (**τοξεύω**)· τὸ τοξευόμενον, τὸ διὰ τόξου ριπτόμενον, τὸ βέλος ‖ **ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται**=ὅσον φθάνει τὸ βέλος, ἡ ἀπόστασις βολῆς τόξου, τὸ διάστημα τὸ διατρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκτοξευομένου βέλους.— **II** ἐν τῷ πληθ. **τοξεύματα**=**τοξόται**, στρατ. δύναμις ἀποτελουμένη ἐκ τοξοτῶν.

τοξευτής, -οῦ, ὁ (**τοξεύω**)· ὁ τοξεύων, ὁ τοξότης.

τοξευτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τοξεύω**· ὁ κτυπηθεὶς διὰ βέλους.

τοξεύω, μελλ. **-σω** (**τόξον**)· ὡς καὶ νῦν, τοξεύω, βάλλω διὰ τόξου, ρίπτω βέλος ‖ μετὰ γεν., **τοξεύω τινός**=σημαδεύω μὲ τὸ τόξον καὶ ρίπτω βέλος κατὰ τινος. **2)** πληγώνω διὰ ριφθέντος βέλους, ἢ καὶ φονεύω διὰ τόξου, κατατοξεύω.— **II** μτφρ., ἐκτοξεύω, ἐκσφενδονίζω, ἐκτορμίζω λόγους ποὺ πληγώνουν ὡς τὰ βέλη (ὡς ἀπὸ τόξου), ἐξακοντίζω (ὕβρεις κλπ.) ‖ ἀποσκοπῶ, ἀποβλέπω, εἴς τι, σχεδιάζω κάτι: **ταῦτα νοῦς ἐξετόξευσε μάτην**=εἰς ταῦτα ματαίως («τοῦ κάκου») ἀπέβλεψεν ὁ νοῦς (ματαίως ἔρριψε τὰ βέλη οὐτά).

τοξ-ήρης, ες (**τόξον**+**ἀρορεῖν**)· ἐφωδιασμένος διὰ τόξου. **2)**=**τοξικὸς** (βλ. λ.).

τοξικός, ή, όν (**τόξον**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὸ τόξον ‖ ὁ ἠσκημένος εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ τόξου, ἔμπειρος τοξότης. **2)** ἡ **τοξικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)=ἡ τέχνη τοῦ τοξότου, ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, ἡ τοξευτική.

τοξο-δᾰμᾶς, -αντος, ὁ, καὶ **τοξό-δαμνος, ον** (**τόξον**+**δᾰμάω, δάμνημι**)· ὁ δαμάζων διὰ τοῦ τόξου, δεινὸς τοξότης: **τοξόδαμνος Ἄρης**=ὁ πόλεμος τῶν τοξοτῶν, δηλ. τῶν Περσῶν (βλ. **τόξον**).

ΤΟ΄ΞΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, τόξον, «δοξάρι», τὰ δὲ διὰ τοῦ τόξου ἐκτοξευόμενα βέλη καλοῦνται **ὀϊστοί** ἢ **ἰοί**, καὶ ἡ χορδὴ **νευρὰ** ἢ **νεῦρον** ‖ συχνὰ ἐν τῷ πληθ., **τὰ τόξα**, διότι τὸ ὅλον τόξον συνίστατο ἐκ δύο κερατίνων τεμαχίων συνηνωμένων εἰς τὸ μέσον διὰ τοῦ **πήχεως** ‖ **τόξα τιταίνω**=τανύω τὸ τόξον ‖ μετὰ τῆς αὐτῆς δὲ περίπου σημασ. καὶ αἱ περιφρ. **τόξον ἕλκω** (**ἀνέλκω, τείνω, ἐντείνω, τανύω**). Ἐπειδὴ τὸ τόξον ἦτο κατ' ἐξοχὴν ὅπλον τῶν Λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, **τόξου ῥῦμα**=**Πέρσαι**, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **λόγχης ἰσχὺς**=**Ἕλληνες**, διότι τῶν Ἑλλήνων κύριον καὶ χαρακτηριστικὸν ὅπλον ἦτο ἡ λόγχη, τὸ δόρυ.— **II** ἐν τῷ πληθ. ὡσ. **τόξα**=τόξον καὶ βέλη ὁμοῦ, ἢ τὰ βέλη μόνον.

Ἐτυμ.: τόξον· **τοξότης**· **τοξεύω, τοξάζομαι**· ξένη λέξις. Σκυθική, πρβλ. σκυθ. ***taχša-** (πρβλ. σκυθ. κυρ. ὀν. **Τόξαρις, Τάξακις,** καὶ **taχš** = τόξον)· ἐκ τοῦ ***taχša-** τούτου δυνατὸν νὰ προέρχεται τὸ λατ. **taxus** (τὸ δένδρον τάξος, ἡ σμίλαξ), πρβλ. καὶ σανσκρ. **takṣaka-** (ὄνομα δένδρου).

τοξο-ποιέω, μελλ. **-ήσω** (**τοξοποιός**)· κάμνω τι ἐν εἴδει τόξου, δηλ. τὸ κάμπτω, τὸ κυρτώνω.

τοξο-ποιός, όν (**τόξον**+**ποιέω**)· ὁ κατασκευάζων τόξα.

τοξοσύνη, ἡ (*τόξον*)· ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, ἡ τοξευτική.

τοξο-τευχής, ἐς (*τόξον* + *τεύχεα*)· ὁ ὡπλισμένος διὰ τόξου.

τοξότης, -ου, ὁ (*τόξον*)· ὡς καὶ νῦν, τοξότης, ὡπλισμένος διὰ τόξου, μαχόμενος διὰ τόξου.— ‖ ἐν Ἀθήναις, *τοξόται* ἐκαλοῦντο οἱ ἀστυνομικοὶ (ἢ οἱ πολιτοφύλακες, ἢ καὶ οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες), οἱ ἴδιοι δ' ἐκαλοῦντο ἐνίοτε καὶ *Σκύθαι,* ἐπειδὴ ἦσαν δημόσιοι δοῦλοι, προερχόμενοι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν πρὸς Β. τῆς Ἑλλάδος κειμένων χωρῶν.

τοξότις, *-ίδος,* θηλ. τοῦ *τοξότης*· ἡ χειριζομένη τόξον, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ‖ ὡς ἐπίθ., *τοξότις χεὶρ* =ἡ χεὶρ τοῦ τοξότου, χεὶρ χειριζομένη τόξον. — ‖ θυρὶς τοξευτική, δι' ἧς ἐρριπτον βέλη, «πολεμίστρα».

τοξ-ουλκός, *όν* (*τόξον* + *ἕλκω*)· ὁ ἕλκων τὸ τόξον ‖ *τοξουλκὸν λῆμα*=ἡ πεποίθησις (τὸ φρόνημα) τοῦ τοξότου (ἐπὶ τῶν Περσῶν, βλ. *τόξον*), ἡ πεποίθησις εἰς τὴν τοξευτικὴν δεινότητα, ἢ καὶ αὐτὴ ἡ τοξευτικὴ ἱκανότης.

τοξο-φόρος, *ον* (*τόξον*+*φέρω*)· ὁ φέρων τόξον ‖ ὡς οὐσ. ὁ *τοξοφόρος*=ὁ *τοξότης* (βλ. λ.).

τοπάζιον, τό· =*τόπαζος* (βλ. λ.).

ΤΟ'ΠΑΖΟΣ, ὁ· τὸ τοπάζιον, πολύτιμος λίθος, διαφανής, χρυσόχρους.

τοπάζω, μελλ. *-άσω* (*τόπος*)· εἰκάζω, ὑπονοῶ, ὑποπτεύω, στοχάζομαι, ὑπολαμβάνω.

τόπ-αρχος, ὁ καὶ ἡ (*τόπος* + *ἄρχω*)· ὁ ἔχων τὴν κυβέρνησιν τόπου τινός ‖ ὡς οὐσ. *ὁ τόπαρχος,* ὁ, ἡ (=ὁ ἄρχων τοῦ τόπου, ὁ τοπάρχης).

ΤΟ'ΠΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, τόπος, θέσις, μέρος, λατ. **locus, regio** ‖ *χθονὸς πᾶς τόπος* = πᾶσα ἡ γῆ. 2) χωρίον κειμένου Συγγραφέως, λατ. **locus.**— ‖ μτφρ., περίστασις, εὐκαιρία.

Ἔτυμ.: τόπος· τοπάζω· τοστεῖον, -ήιον· τοπικός· ἄτοπος : συγγ. τῷ ἀγγλ-σαξ. **þafian** (συμφωνῶ, συγχωρῶ, ἐπιτρέπω), λιθ. **tàpti (tampù)** (=γίνομαι, ἀποβαίνω), **pri-tàpti** (ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι), λεττ. **tapt (tùopu)** (=γίνομαι, συμβαίνω, ἀποβαίνω), **pa-tapt** (φθάνω, ἀφικνοῦμαι, ἔχω εὐκαιρίαν), **patapas** (ἀπραξία)· ἐκ ρίζ. ***top-*** (φθάνω που, συναντῶ τι)· κατά τινας *τόπος* ‹ἰαπ. ***toqvo-s*** ‹ριζ. **teqv-** (ἀπλώνομαι, ἐκτείνομαι, εἰς ἣν ἀνάγουσι τὸ λατ. **porticus** (‹ἰαπ. ***pr̥-teqv-u-s*** ἢ ***pr̥-toqv-u-s***), λιθ. **tenkù, tèkti** (ἀπλώνομαι).

το-πρίν, ἐπίρρ.·=*τὸ πρίν,* βλ. *πρίν.*

το-πρόσθεν, ἐπίρρ.·=*τὸ πρόσθεν,* βλ. *πρόσθεν.*

το-πρῶτον, ἐπίρρ.·=*τὸ πρῶτον,* κατὰ πρῶτον, ἐν ἀρχῇ, εἰς τὴν πρώτην θέσιν.

τόργος, *ου,* ὁ· ὁ γὺψ ‖ ὁ κύκνος [συγγ. τῷ παλ-norr. **storkr,** ἀγγλ-σαξ. **storc,** παλ-γερμ. **storah,** νεο-γερμ. **storch** (πελαργός) (germ. ***sturka-z,*** ἰαπ. **str̥go-s** =ἰσχυρὸν πτηνόν, πρβλ. παλ-γερμ. **starc**=ἰσχυρός)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ster-g-,*** ἐπεκτ. ἐκ τῆς ***ster-*** τῆς ἐν τῷ *στερεός*].

τόρευμα, τὸ (*τορεύω*)· ἔκτυπον (ἀνάγλυφον) ἔργον, ἀνάγλυφον, ἔργον ἐν ἀναγλύφῳ.— ‖ = *τόρνευμα* (βλ. λ.), περιστροφή.

τορεύς, *-έως,* ὁ (*τορεύω*)· ἡ γλυφὶς τοῦ τορευτοῦ (τοῦ γλύπτου) ‖ τρύπανον.

τορευτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *τορεύω*· ὁ τετορνευμένος, ὁ σκαλισμένος, εἰργασμένος ἐν ἀναγλύφῳ, γεγλυμμένος ‖ μτφρ., ὁ ἐπεξειργασμένος μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας, ὁ ἐπιμεμελημένος.

τορεύω (*τόρος*), κυρ.=*τορέω* (βλ. λ.)· τρυπῶ πέραπέρα, διαπερῶ, διατρυπῶ ‖ μτφρ., ᾄδω μὲ διαπεραστικὴν (ὀξεῖαν) φωνήν.— ‖ ἐπεξεργάζομαι ἀνάγλυφα ἔργα, ἐγγλύφω, σκαλίζω, λατ. **caelare.**

***τορέω,** ἄχρ. ἐν., ἐξ οὗ ἀόρ. β' *ἔτορον,* ὡσ. ἀόρ. α' *ἐτόρησα* (*τορός*)· τρυπῶ, διατρυπῶ, διαπερῶ, εἰσδύω εἰς...— ‖ μτφρ., φωνάζω δυνατὰ μὲ ὀξεῖαν καὶ διαπεραστικὴν φωνήν.

Ἔτυμ. τορέω (πρβλ. μτχ. *ἀντιτορεῦντα,* ὑμν. εἰς Ἑρμ. 283), ἀόρ. β' *ἔτορον* (πρβλ. Ἡσυχ. *«τότορον· ἔτρωσεν»*, *«τετόρη· τρώσῃ»*), ἀόρ. α' *ἐτόρησα,* παθ. μτχ. *τετορημένος,* τετελ. μελλ. *τετορήσω· τορεύω·* βλ. *τείρω, τορός.*

τόρμος, ὁ (*τορέω*)· ὁπή ἢ κοιλότης ‖ ἡ κοιλότης εἰς ἣν εἰσέρχεται ὁ ἄξων τροχοῦ, ἡ *πλήμνη* ὅπως ἄλλως λέγεται ‖ ἡ ὁπὴ εἰς ἣν εἰσέρχεται ἡ στρόφιγξ θύρας. 2) τὸ τέρμα, ὁ καμπτὴρ τῶν ἱπποδρομίων, τὸ σημεῖον θηλ. ἔνθα κάμπτουσιν οἱ ἵπποι, ἡ καμπή.

Ἔτυμ.: τόρμος : τείρω, πρβλ. *τέρετρον, τερηδών, τέρμων, τρύμη* κλπ.· κανονικῶς *τόρμος* = παλ-norr. **þarmr,** παλ-γερμ. **dar(a)m,** νεο-γερμ. **darm** (ἔντερον), κυρ. ὀπή, δίοδος)· βλ. *τράμις.*

τορνευτο-λύρ-ασπίδο-πηγός, ὁ (*τορνεύω*+*λύρα* +*ἀσπὶς* + *πήγνυμι*)· ὁ τορνεύων λύρας καὶ κατασκευάζων ἀσπίδας.

τορνεύω, μελλ. *-σω* (*τόρνος*)· ὡς καὶ νῦν, τορνεύω, ἐργάζομαι διὰ τοῦ *τόρνου* (βλ. λ.). κατασκευάζω τι διὰ τόρνου, καθιστῶ κυκλοτερές, στρογγυλώνω, διὰ τοῦ τόρνου, λατ. **tornare** ‖ μτφρ., ἐπὶ ποιητικῶν στίχων, ἐξεργάζομαι μετὰ δεξιότητος καὶ φιλοκαλίας, περιτορνεύω, φιλοτεχνῶ ‖ καὶ γεν., περιστρέφω.

τόρνος, ὁ (*τορέω*)· ὡς καὶ νῦν, τόρνος, ἐργαλεῖον ξυλουργοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου, κατὰ περιφέρειαν κύκλου κινουμένου, ξύλινόν τι ἀντικείμενον ἀποστρογγυλοῦται, λατ. **tornus.**— ‖ σμίλη τοῦ τορνευτοῦ, γλύφανον, ἐγκοπεύς.

Ἔτυμ.: τόρνος (πρβλ. Ἡσυχ. *«τόρονος· τόρνος. Ταραντῖνοι»*, πρβλ. λακ. *τορονευτός*)· *«τόρον· λιθοκοπικὸν σκεῦος»* (Ἡσυχ.), *«τόρος· ἐργαλεῖον φρεωρυχικόν»* (Ἡσυχ.), *«τρόνα· ἁγάλματα ἢ ῥάμματα ἄνθινα»*· *κυκλοτερής,* λατ. **teres, -etis** (στρογγύλος. περιφερής), βλ. *τείρω*· ἐκ τοῦ *τόρνος* προῆλθον τά : *τορνεύω· τόρνευμα· τορνίσκος· τορνόομαι.*— τὸ λιθ. **tarnas** (θεράπων, ὑπηρέτης) ὑπό τινων θεωρεῖται ὡς ταυτιζόμενον πρὸς τὸ *τόρνος,* διότι ὁ θεράπων οὐδὲν ἄλλο ἐν τῇ οὐσίᾳ κάμνει παρὰ κλωθογυρίζει γύρω ἀπὸ τὸν αὐθέντην του· κατ' ἄλλους τὸ αὐτὸ λιθ. **tarnas** (θεράπων) ἐφ' ὅσον εἶναι συνών. πρὸς τὸ «νέος, νεαρός» πρέπει νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὸ σανσκρ. **tarṇa-ḥ** (καὶ **tarṇaka-ḥ**) (νεαρὸν ζῷον, μόσχος), ἀρμ. **thorn** (ἔγγονος) (***torno-**), ἅτινα προέρχονται ἐξ ριζ. **ter-,** περὶ ἧς βλ. ἐν *τέρην.*

τορνόομαι, μελλ. *-ώσομαι*· ἀποθ.· σημειώνω (ἢ χαράσσω) διὰ τοῦ τόρνου, ποιῶ τι στρογγύλον, τὸ ἀποστρογγυλώνω ‖ *τορνώσαντο σῆμα*=ἔκσαμαν τὸν τύμβον στρογγύλον, τὸν ἀπεστρογγύλωσαν ‖ *ἕδαφος νηὸς τορνώσεταί τις*=δά κάμῃ στρογγύλον (δά ἀποστρογγυλώσῃ, δά κυρτώσῃ) τὸ κατώτατον κύτος (τὴν κοιλίαν) τοῦ πλοίου.

τορός, *ά, όν* (*τείρω*)· διαπερών, διαπεραστικός, διατρυπῶν ‖ ἐπὶ φωνῆς, ἡ ὀξεῖα, ἡ διαπεραστική, ἡ προκα οὖσα ἀνατριχίλαν. 2) μτφρ., καθαρός, σαφής, διακεκριμένος.— ‖ ἐπὶ προσ. ὀξύς, δριμύς, ταχύς, ἕτοιμος.

Ἔτυμ.: τορός· τορεύς· τορεία· τορεύω : σανσκρ. **tārāḥ** (ὀξύς, διαπεραστικός), **tarāḥ** (ταχύς), μεσ-ιρλ. **tairm** (δόρυβος)· πλειότερα βλ. ἐν *τείρω.*

τοροτίξ ἢ **τοροτίγξ,** ἀπομίμησις τοῦ κρωγμοῦ πτηνοῦ τινος.

τορύνη, ἡ (*τείρω*)· «χουλιάρα» διὰ τῆς ὁποίας ἀνακατεύουν τὸ ἐν μεγάλῃ χύτρᾳ μαγειρευόμενον, κοιν. «ξυλοκουτάλα», λατ. **ludicula** [-ῡ-, ἀλλὰ καὶ -ŏ-].

Ἔτυμ.: τορύνη· τορύνω, καὶ *-άω :* παλ-norr. **þuara, þyrill,** ἀγγλ-σαξ. **þwoere, þwirel,** παλ-γερμ. **dwiril,** μεσ-γερμ. **twir(e)l** (τάρακτρον), παλ-γερμ. **dweran** (στρέφω, περιστρέφω, ταράσσω), ἀγγλ-σαξ. **á-þweran** (ταράσσω, συγκινῶ)· ἐξ ἰαπ. ***tver-,*** συγγ. τῇ ***tru-*** (ἀναταράσσω, ἀνακατώνω), πρβλ. ὡσ. λατ. **trua** (ἀρυτήρ, σωλήν), σανσκρ. **tvárate,—ti** (σπεύδω, βιάζομαι), ἀλλ. *ὁ-τρύνω* (βλ. λ.), *σύρβη,* ἀττ. *τύρβη* (βλ. λ.)· παραλλ. πρὸς τὴν ριζ. ***tver-*** μία ἄλλη ρίζ. ***stver-*** ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **styrian** (κινοῦμαι), παλ-γερμ. **stōren** (ἐκπορθῶ, λεηλατῶ), παλ-norr. **stormr,** παλ-γερμ. **sturm** (δύελλα)· κατά τινας διαφαίνονται μεταπτωτ βαθμίδες τῆς ριζ. : ***tver-, *tvor-* : *ter-*** οἱ δὲ ἀνάγον

τες τὴν λέξιν εἰς τὸ *τείρω, τέρετρον* δέχονται *τορύνη* ⟨**τερύνη* ἢ *ταρύνη*.

ταρύνω (*ταρύνη*)· ἀναταράσσω, ἀνακατεύω, διὰ *ταρύνης* (βλ. λ.).

τοσᾶκίς, ἐπ. **τοσσᾶκι,** ἐπιρρ. (*τόσος*)· ὡς καὶ νῦν, τοσάκις, τόσας φοράς.

τόσος, ἐπ. **τόσσος, η, ον,** λατ. **tantus**· ὡς καὶ νῦν, τόσος : ἐπὶ μεγέθους, τόσον μεγάλος | ἐπὶ ἀποστάσεως, τόσον ἐκτεταμένος, τόσον πολύς | ἐπὶ χρόνου, τόσον μακρός, τόσον πολὺς | ἐπὶ ἀριθμοῦ, τόσοι πολλοί | ἐπὶ ἤχου, τόσον ἰσχυρός, τόσον βροντώδης | γενικῶς, τόσον πολύς, τόσον μέγας || συνήθως εὑρίσκει τὴν ἀνταπόδοσίν του εἰς τὸ ἀναφορ. *ὅσος,* ἀλλὰ παρ' Ὁμήρῳ οὐχὶ σπανίως ἡ *τόσος* ἀπαντᾷ μόνη, ὡς *τρὶς τόσοι* (ὡς καὶ νῦν, τρεῖς φορὰς τόσοι πολλοί). Παρ' Ὁμήρῳ τὸ οὐδ. *τόσον* (ἢ *τόσσον*) συχνὰ ἀπαντᾷ ἐν ἐπιρρ. ἐνν., τόσον πολύ, τόσον μακράν, λατ. **tantum** || *λίην τόσον*=παρὰ πολὺ τόσον (πολύ). 2) *ἐκ τόσου*=ἀπὸ τοσούτου χρόνου.

Ἔτυμ.: *τόσσος* καὶ *τόσος* ⟨**tot-j-os* ⟨ἰαπ. ἀντων. θέμ. **to-*, πρβλ. σανσκρ. *tati*=λατ. **tot** (**toti*), βλ. καὶ ἐν *ὅσσος.*—*τοσσῆνος* εἶναι νεοσχηματισμὸς δημιουργηθεὶς βάσει τοῦ ὅσσ. *τῆνος,* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν *οὗτος : τοσσοῦτος.*

τοσόσ-δε, ἐπ. **τοσσόσ-δε,** *-ήδε, -όνδε*'=*τόσος,* ἀλλὰ μετὰ ἐντονωτέρας δεικτικῆς χροιᾶς· τόσον μέγας, τόσον πολύς, τόσον ἰσχυρός κλπ. || μετ' ἀπρφ. τόσον ἰσχυρός, τόσον ἱκανός, νὰ πράξῃ τι.— ‖ *τοσόνδε,* ἐπ. *τοσσόνδε* ὡς ἐπιρρ., τόσον πολύ, εἰς τοιοῦτον βαθμόν, τόσον.

τοσουτ-άριθμος, *ον* (*τοσοῦτος*+*ἀριθμός*)· ὁ τόσον μέγας (πολὺς) κατὰ τὸν ἀριθμόν, τόσον πολυάριθμος.

τοσοῦτος, ἐπ. **τοσσοῦτος,** *-αύτη, -οῦτο* (καὶ ἀττ. *-οῦτον*)·=*τόσος* (βλ. λ.), ἀλλὰ μετὰ ἰσχυροτέρας πως δεικτικῆς σημασ.· τόσον μέγας, τόσον πολὺς κλπ. || ἐνίοτε ὅμως ἡ *τοσοῦτος* ἔχει περιοριστικὴν δύναμιν καθορίζουσα τὸν πολὺ μικρὸν βαθμόν, ὁπότε τὸ οὐδ. *τοσοῦτον* = τόσον μόνον (καὶ ὄχι περισσότερον) || *ἐς τοσοῦτο*=λατ. **eatenus**=τόσον πολύ, τόσον μακράν, ἐπὶ τοσοῦτον, μέχρι τοσούτου, εἰς τόσον βαθμόν || *ἕτερον τοσοῦτο*=ἄλλο τόσον | *ἕτεροι τοσοῦτοι*=ἄλλοι τόσοι.— ‖ τὸ οὐδ. *τοσοῦτο* (ἢ *-ον*), ἐπικ. *τοσσοῦτο* (ἢ *-ον*) ὡς ἐπιρρ.=τόσον πολύ, τόσον μακράν («τόσο μακριά»).

τοσουτοσ-ί, *τοσαυτηί, τοσουτονί,* νεώτ. ἀττ. ἀντὶ *τοσοῦτος* (βλ.λ.), ἀλλὰ μετὰ ἐντονωτέρας δεικτ. σημασ.

τοσσᾶκι, καὶ **τοσσᾶκίς,** ἐπ. ἐπίρρ. ἀντὶ *τοσάκις* (βλ. λ.).

τόσσας, δωρ. *τόσσαις* (=*τυχών*), μτχ. ἀορ. α' ἀγνώστου ἐνεστ., ὅστις ἦτο συνών. τῷ *τυγχάνω* (βλ. λ.).

τοσσῆνος, δωρ. ἀντὶ *τοσοῦτος* (βλ. λ.).

τόσσος, η, ον, ἐπ. ἀντὶ *τόσος* (βλ. λ.).

τοσσόσ-δε, *τοσσή-δε, τοσσόν-δε,* ἐπ. ἀντὶ *τοσόσδε* (βλ. λ.).

τοσσοῦτος, *-αύτη, -οῦτο* (καὶ *-οῦτον*), ἐπ. ἀντὶ *τοσοῦτος.*

τόσως, ἐπίρρ. τοῦ *τόσος,* τόσον πολύ, εἰς τόσον βαθμόν.

τότε, ἐπίρρ., δωρ. **τόκα,** συσχετικὸν τοῦ ἀναφορ. *ὅτε* ἢ *ὁπότε* καὶ τοῦ ἐρωτημ. *πότε*· ὡς καὶ νῦν, τότε, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον || συχνὰ παρ' ἀττ., πρότερον, πρίν, τὸ πάλαι, πρώην || ἐνίοτε μετ' ἐμφάσεως, κατὰ τοὺς ἐνδόξους ἐκείνους χρόνους. 2) ἐνίοτε ἀναφέρεται εἰς τὸ μέλλον : *λέξεις καὶ τότε εἴσομαι*= θὰ ὁμιλήσῃς καὶ τότε θὰ μάθω. 3) ἡνωμένον μετ' ἄλλων μορίων : *τότε δή*=τότε λοιπόν, τότε πλέον | *καὶ τότε*=ἀκόμη καὶ τότε (ὁ *καὶ* ἐπιδοτικός) | *τότ' ἔπειτα, δὴ τότε γε.* 4) μετὰ τοῦ ἄρθρου, *οἱ τότε* =οἱ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ζῶντες | *ἐν τῷ τότε* (ἐνν. *χρόνῳ*)=κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἔτυμ.: *τότε,* δωρ., ἡλ. *τόκα*· *τοτέ* (βλ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ἀντων. θέμ. **to-* + πρόσφ. *-τε* καὶ *-κα* (βλ. καὶ ἐν *-τε*).

τοτέ, ἐπίρρ. (ἐκ τοῦ) *τότε* διὰ μεταβολῆς περὶ τὸν τονισμόν, πρβλ. καὶ *ὅτε* : *ὁτέ*)· «κάποτε-κάποτε», «πότε-πότε», «(ἀπό) καμμιὰ φορά», ἐνίοτε || συχνὰ ἐν ἀρχῇ δού προτάσεων ἀντιδιαστελλομένων πρὸς ἀλλήλας : *τοτὲ μέν... τοτὲ δέ*...=ἄλλοτε μέν... ἄλλοτε δὲ («τὴ μιὰ φορὰ ἔτσι... τὴν ἄλλη ἀλλοιῶς», «μερικὲς φορὲς ἔτσι... μερικὲς ἀλλοιῶς») || *τότ' ἠ τότε* τὴ μιὰ φορὰ ἢ τὴν ἄλλη.

το-τέταρτον, ἐπίρρ.·=*τὸ τέταρτον*=διὰ τετάρτην φοράν, ὡς καὶ νῦν τὸ τέταρτον (πρβλ. *τὸ πρῶτον*).

το-τηνῑκᾰ, ἢ κεχωρισμένως *τὸ τηνίκα,* ἐπίρρ.·= *τηνίκα* (βλ. λ.).

τοτοβρίξ, ἀπομίμησις κρωγμοῦ πτηνοῦ (παρ' Ἀριστοφ.).

το-τρίτον, ἐπίρρ.· = *τὸ τρίτον* (ὡς καὶ νῦν), διὰ τρίτην φοράν (πρβλ. *τοτέταρτον*).

τοῦ, γεν. τοῦ ἄρθρ. *ὁ,* καὶ τῆς ἐρωτημ. ἀντων. *τίς.*

του, ἐγκλιτ., γεν. τῆς ἐγκλιτ. ἀορ. ἀντων. *τὶς.*

τούβολοῦ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τοῦ ὀβολοῦ.*

τοὐκ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τοῦ ἐκ.*

τοὔλασσον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔλασσον.*

τοὐλάχιστον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐλάχιστον.*

τούλεύθερον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐλεύθερον.*

τούμόν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐμόν.*

τοὔμπάλιν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔμπαλιν.*

τούμποδών, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐμποδών.*

τοὔμπροσθεν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔμπροσθεν.*

τούμφᾰνές, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐμφανές.*

τοὔμφῡλον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔμφυλον.*

τοὐναντίον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐναντίον.*

τοὕνεκα, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τοῦ ἕνεκα* = τούτου ἕνεκα, δι' αὐτὸν τὸν λόγον, διὰ τοῦτο, διό || ἐρωτημ. *τοὔνεκα ;=τοῦ ἕνεκα ;*=τίνος ἕνεκα ; ἕνεκα τίνος ; διὰ τί ;

τοὐνδένδε, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐνθένδε.*

τοὔνομα, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ὄνομα.*

τούντεῦθεν, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐντεῦθεν*=εἰς τὸ ἑξῆς, «ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα», ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς.

τοὐπέκεινα, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἐπέκεινα* (βλ.λ.).

τοὔπος, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔπος.*

τοὐρανοῦ, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τοῦ οὐρανοῦ.*

τοὔργον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἔργον.*

τουτᾰκις ἢ **τουτᾰκι,** ποιητ. ἐπίρρ. ἀντὶ *τότε* || ὡς συσχετ. τοῦ *ὁπόταν.* 2) = *οὕτως,* ὡς συσχετ. τοῦ ἀναφορ. *ὡς.*— ‖ τοσάκις, τόσας φοράς.

τουτεί, ἐπιρρ., δωρ. ἀντὶ *ταύτῃ*· πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν, ἐκεῖ, πέραν ἐκεῖ.

τοὔτερον, ἰων. κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἕτερον.*

τουτόθε καὶ **τουτόθεν,** ἐπιρρ. (*οὗτος*)· ἐντεῦθεν, ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέραν, ἀπ' ἐκεῖ.

τουτῶθεν, δωρ. ἐπίρρ. (*οὗτος*)· ἐντεῦθεν, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐκεῖ, ἀπὸ αὐτοῦ.

τόφρᾰ, δεικτ. ἐπίρρ. χρόνου· ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, μέχρι τότε, ἕως τότε, ἐν τοσούτῳ χρονικῷ διαστήματι (συσχετικὸν τοῦ ἀναφορ. *ὄφρα,* κειμένου πρὸ ἢ μετὰ τὸ *τόφρα* ἐν τῷ λόγῳ).— ‖ *τόφρα* κεῖται ἐνίοτε ἀπολ., ἐν τῷ μεταξύ, εἰς τὸ μεταξύ, ἐν τοσούτῳ.— ‖‖ παρὰ μτγν. ὡς τελικὸς σύνδ., ἵνα.

Ἔτυμ.: *τόφρα... ὄφρα* (*ἕως*)· τὸ τμῆμα τῆς παραλήγ. ἀνάγεται εἰς ἰαπ. ἀντων. θέμα **to-* (περὶ οὗ βλ. καὶ ἐν *ὄφρα*)· διὰ τὸ ὑπόλοιπον *-φρα* πρβλ. Τοχαρ· *-pre* ἐν τῷ **Ku-pre** (ὅταν, πότε), *tā-pärk, tā-pär, tā-prā* (νῦν, τώρα).

τρᾰγᾰλίζω·=*τρώγω* (βλ. λ.).

Τρᾰγᾰσαῖος, *α, ον*· ὁ κάτοικος τῶν Τραγασῶν (Ἠπειρωτικῆς πόλεως), ἢ ὁ καταγόμενος ἐκ Τραγασῶν || παρ' Ἀριστοφ. ὅμως, ἐπὶ χοιριδίων, *ὡς τραγασαῖα φαίνεται,* λέγεται μετὰ λογοπαικτικῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸ *τρᾰγεῖν* (τοῦ *τρώγω*) || ἀφ' ἑτέρου τὸ *Τραγασαίου πατρὸς* (πάλιν παρ' Ἀριστοφ.) ἀναφέρεται λογοπαικτικῶς πρὸς τὴν λ. *τράγος.*

τρᾰγεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *τρώγω.*

τρᾰγεῖος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ *τράγεος* (βλ. λ.), ὁ τοῦ τράγου, «τραγήσιος», «τράγιος» || *τραγείη* (ἐνν. *δορά*)=δέρμα τράγου.

τρᾰγ-έλᾰφος, ὁ (*τράγος*+*ἔλαφος*)· φανταστικὸν ζῷον, τράγος ἅμα καὶ ἔλαφος, γνωστὸν ἐξ ἀπεικονισμάτων ἐπὶ ταπήτων καὶ ἄλλων ἔργων τῆς Ἀνατολῆς.

τρᾰγεος, καὶ ποιητ. *τράγειος* (βλ. λ.), *α, ον* (*τράγος*)· ὁ ἐκ τράγου, ὁ ἀνήκων εἰς τράγον, «τραγή-

σιος, τράγιος» ‖ *τρᾰγῆ* (καὶ ἀσυναίρ. *τρᾰγέα*) ἐνν. *δορᾰ́*=δέρμα τράγου, πρβλ. *τραγείη* (ἐν *τράγειος*).

τρᾴγημα, *-ατος,* τό (*τρᾰγεῖν*), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τραγήματα*=ὡς τὰ *τρωγάλια*, τὰ ἐπιδόρπια, ξηροὶ δηλ. καρποὶ τρωγόμενοι μετὰ τὸ κύριον φαγητόν, ἢ καὶ γλυκίσματα, λατ. **bellaria**.

τρᾰγημᾰτίζω, μελλ. *-σω*· τρώγω *τραγήματα* (βλ.). ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ τὸ μέσ. *τραγηματίζομαι*.

τρᾰγῐκός, *ή, όν* (*τράγος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τράγον ‖ ὁ ὅμοιος πρὸς τράγον.— **II** ὡς καὶ νῦν, τραγικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τραγῳδίαν (πρβλ. *τραγῳδία*) ‖ *τραγικὸς λῆρος*=τὰ πολυτελῆ καὶ ζωηρῶν χρωμάτων ἐνδύματα τῶν ὑποκριτῶν τῆς τραγῳδίας.— ἐντεῦθεν δὲ γενικῶς, μεγαλοπρεπής, σεμνοπρεπής, ἀξιοπρεπὴς ‖ ἐν κακῇ ἔνν. πομπώδης, κομπαστικός.—ἐπίρρ. *τραγικῶς*=εἰς τραγικὸν ὕφος, κατὰ τραγικὸν τρόπον.

τράγῐνος, *η, ον* (*τράγος*)=*τράγειος* (βλ. λ.).

τρᾰγῐ́σκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ *τράγος*· μικρὸς τράγος, «τραγάκι, κατσικάκι».

τρᾰγο-κουρικός, *ή, όν* (*τράγος*+*κουρά*)· ἐπὶ μαχαίρας, ἡ χρησιμεύουσα διὰ κούρευμα τράγων ‖ γεν., ὁ κατάλληλος (ἢ χρήσιμος) εἰς κουρὰν τράγων.

τρᾰγό-κτονος, *ον* (*τράγος*+*κτείνω*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἐσφαγμένους τράγους.

τρᾰγο-μάσχᾰλος, *ον* (*τράγος*+*μασχάλη*)· οὗτινος αἱ μασχάλαι ἀποπνέουσιν ὀσμὴν τράγου («βρωμοῦν τραγίλα»).

τρᾰγό-πους, *-ποδος,* ὁ, ἡ (*τράγος*+*πούς*)· ὡς καὶ νῦν, τραγόπους, ὁ ἔχων πόδας τράγου, «τραγοπόδαρος».

τρᾰ́γος, ὁ (*τραγεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, τράγος, λατ. **hircus, caper**.— **II** ἡ «τραγίλα» τῶν μασχαλῶν, ἡ ὀσμὴ τῶν μασχαλῶν ἢ ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ τράγου, λατ. **hircus alarum** (πρβλ. *τραγομάσχαλος*). 2) λαγνεία, ἀσέλγεια.

Ἔτυμ.: κατά τινας εἶναι πιθανὸν ὅτι (ἐφ' ὅσον *τράγος* δύναται νὰ σημ. ὁ τρώγων, ὁ ροκανίζων, ἢ ὁ μηρυκάζων) τὸ *τράγος* περιέχει ριζ. *τραγ-*, μεταπτωτ. βαθμίδα τῆς *τρωγ-* τοῦ *τρώγω* (ροκανίζω, μηρυκάζω), βλ. *τραγεῖν*.—κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, *τράγος* (**πτράγος*) <ἰαπ. **qvtʃ-g-*: παλ-norr. **hueðurr** (κριός)· ἑλλ. *πέτρα* (βράχος), πρβλ. γερμ. **steinbock**, Σουηδ. **stenbock**.— ἢ ἐκ τῆς ριζ. **tverg-**: λατ. **turgeo** (εἶμαι ἐξωγκωμένος), ἢ ἐκ ριζ. **terg-**: παλ-norr. **þrekr** (δύναμις, γενναιότης).— ἐνταῦθα πιθ. ἀνήκει καὶ τὸ μτγν. λατ. **troja** (γουρούνα), παλ-norr. **þrekkr** (περιττώματα), βλ. ἐν *τάργανον*.— παράγωγα: *τράγειος, τράγεος· τραγάω· τραγίζω· τραγῳδός· τραγῳδία* (βλ. *τραγῳδός*).

τρᾰγο-σκελής, *ὲς* (*τράγος*+*σκέλος*)· ὁ ἔχων πόδας ὁμοίους πρὸς σκέλη τράγου, ὁ ἔχων σκέλη τράγου (ἐπὶ τοῦ Πανός).

τρᾴγω, δωρ. ἀντὶ *τρώγω* (ὡς τὸ *πρᾶτος* ἀντὶ *πρῶτος*).

τρᾰγ-ῳδέω, μελλ. *-ήσω* (*τραγῳδός*)· παριστάνω ἀπὸ σκηνῆς τραγῳδίαν, ἀναβιβάζω ἐπὶ σκηνῆς τραγῳδίαν ‖ μετὰ τοῦ ἀντικ. κατ' αἰτ., παριστάνω τι ἐν τραγῳδίᾳ: *τραγῳδέω τὴν Ἀνδρομέδαν*.— ἐν τῷ παθ., γίνομαι ὑπόθεσις τραγῳδίας.— **II** μτφρ., λέγω, διηγοῦμαι, ἐν τραγικῇ φράσει, ἀπαγγέλλω κατὰ τρόπον τραγικόν, ὁμιλῶ πομπωδῶς (ὅπως εἰς τὸ θέατρον).

τραγ-ῳδία, ἡ (ἐκ τοῦ *τραγῳδός*, οὐχὶ *ἡ τράγων ᾠδὴ* ἢ *ἐπὶ τράγῳ ᾠδή*)· ὡς καὶ νῦν, τραγῳδία, ἢ ἡρωικὸν δρᾶμα, ἐπινοηθὲν ὑπὸ τῶν Δωριέων, παρ' οἷς διετήρησε τὸν λυρικόν του χαρακτῆρα (*τραγικοὶ χοροί*)· ἔπειτα μετεφυτεύθη εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ βαθμηδὸν ἐξελιχθὲν προσέλαβε τὴν πλήρη δραματικήν του μορφὴν (βλ. *τραγῳδός*).

τραγ-ῳδικός, *ή, όν* (*τραγῳδός*)· ὁ ἁρμόζων εἰς τραγικὸν ποιητὴν ἢ εἰς τραγῳδίαν, ὁ ἀνήκων εἰς τραγῳδίαν ‖ γεν., ὁ τραγικός.

τρᾰγ-ῳδο-δῐδάσκᾰλος, ὁ (*τραγῳδός*+*διδάσκαλος*)· ὁ τραγῳδὸς καὶ συγχρόνως διδάσκαλος ὁ ἴδιος τῶν τραγῳδιῶν του, τ. ἔ. ὁ ποιητὴς τραγῳδιῶν (τραγικὸς ποιητής), ὁ ὁποῖος ἐδίδασκεν αὐτοπροσώπως τὰ μέλη τοῦ χοροῦ καὶ τοὺς ὑποκριτάς.

τραγ-ῳδο-ποιός *ὁν* (*τραγῳδός*+*ποιέω*)· ὁ ποιῶν τραγῳδίας, τραγικὸς ποιητής‖ὡς οὐσ. *ὁ τραγῳδοποιός*=ὁ τραγικὸς ποιητής.

τραγ-ῳδός, ὁ (*τράγος*+*ἀοιδός*=συνηρ. *ᾠδός*)· ὁ ᾄδων τραγῳδίας, τραγικὸς ποιητὴς (ποιῶν τραγῳδίας) καὶ συνάμα ἀοιδὸς (ᾄδων αὐτάς), διότι, ἀρχικῶς τοὐλάχιστον, ὁ ποιητὴς ἐλάμβανε μέρος εἰς τὴν παράστασιν τῶν τραγῳδιῶν του ὡς ὑποκριτὴς ‖ βραδύτερον ὁ ὅρος *τραγῳδὸς* περιωρίσθη εἰς τὸν ὑποκριτὴν τραγῳδιῶν.— ἐν τῇ κυριολεξίᾳ της βεβαίως ἡ λ. *τραγῳδὸς* σημαίνει τὸν ᾄδοντα ᾠδὰς τράγων (ἢ τὸν ἀοιδὸν τὸν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τοὺς τράγους), εἴτε διότι οἱ ὑποκριταὶ ἦσαν ἐνδεδυμένοι δέρματα τράγων, εἴτε διότι τράγος ἐδίδετο ὡς βραβεῖον εἰς τὸν νικητὴν τραγικῶν ἀγώνων, εἴτε διότι αἱ παραστάσεις τῶν ἀρχαιοτέρων τραγῳδιῶν ἦσαν συνδυασμέναι μὲ θυσίας τράγων, εἴτε δι' ἄλλους παρομοίους λόγους. Κατὰ τὸν Συνάδελφον κ. Χατζῆν [Πνεῦμα 4 (1914) σελ. 9 κ. ἑ.] *τραγῳδὸς* <*τράγος* (=*φαλλός*: ᾆσμα)+*ἀοιδός*—*ᾠδός*· ὑποθ. ἀρχικ. τύπος *τραγαFοιδός* = ὁ ᾄδων τὸ ᾆσμα τοῦ τράγου (πρβλ. *ὑμνῳδός* κ.ἄ.)· συνών. *φαλλῳδός*.

Ἔτυμ.: *τραγῳδός· τραγῳδία*: *τράγος*+*ᾠδή*· ἐντεῦθεν *τραγικός* (πρβλ. *κωμικός*: *κωμῳδία*).

τρᾶμις, ἡ (καὶ **τράμη,** ἡ)· ὁ μεταξὺ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν αἰδοίων στενὸς χῶρος, τὸ *περίνεον* (*περίναιον*) ἢ *ὄρρος*, ὅπως ἄλλως λέγεται· [πρβλ. Ἡσυχ. «*τράμις· τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας, ὁ ὄρρος· τινὲς ἕτερον· οἱ δὲ ἰσχίον*»· *τράμις* <ἰαπ. **tʃ-mi-*: παλ-norr. **þarmr**, ἀγγλ-σαξ. **þearm**, παλ-γερμ. **dar(a)m** (ἔντερον, κυρ. πέρασμα, δίοδος) (πρβλ. germ. **þarma-z**=ἑλλ. *τόρμος* βλ. λ.), παλ-ιρλ. **druimm**, γεν. **drommo** (ράχις), gall. **trum** (ράχις, ὀροσειρά), bret. **adreñ** ἐπίρρ. (ὀπίσω)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **ter-**, βλ. ἐν *τείρω*].

ΤΡΑΝΗΣ, *ές*· ὁ διατρυπῶν, ὁ διαπερῶν ‖ μτφρ. διαυγής, καθαρός, σαφής, εὐκρινὴς (πρβλ. τὸ σημερ. «τρανός»).

Ἔτυμ.: *τρανὴς* (ὡς. καὶ *τρανός*): λατ. **-trare** ἐν τοῖς **intrare, extrabunt**, γοτθ. **þrōþjan** (ἀσκῶ, γυμνάζω), πρβλ. λατ. **tritus** (ἐξησκημένος), παλ-σλαυ. **tratiti** (=λατ. **absumere**)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **trā-**, ἐναλλασσομένης μετὰ τῶν μεταπτ. βαθμ. **trē-**, **trə̄-** (**tor-**) τῆς βασ. **tere-** (**ter-** ἐν τῷ *τείρω*, βλ. λ.).

τρᾱνός, *ή, όν*, παράλλ. τύπος τοῦ *τρανὴς* (βλ. λ.).

τρᾱνόω (*τρανός*)· καθιστῶ τι καθαρὸν (σαφές, εὐκρινές).

τρᾱνῶς, ἐπίρρ. τοῦ *τρανὴς*· σαφῶς, εὐκρινῶς.

τρᾰ́πε, ἀντὶ *ἔτραπε*, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *τρέπω*.

τρᾰ́-πεζα, *-ης,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, τράπεζα, «τραπέζι», καὶ κυρ. τράπεζα φαγητοῦ, ἐφ' ἧς ἀπετίθεντο φαγητὰ ‖ *ξενίη τράπεζα* = τράπεζα φιλοξενίας, ἡ πρὸς φιλοξενούμενον προσφερομένη τράπεζα («τὸ φιλικὸ τραπέζωμα») ὡς σύμβολον φιλοξενίας, τόσον ἱερὰ θεωρουμένη, ὥστε ὡρκίζοντο ἐπ' αὐτῆς ‖ *τραπέζῃ καὶ κοίτῃ δέχομαι*=ὑποδέχομαί τινα (τὸν περιποιοῦμαι) μὲ τράπεζαν («τραπέζωμα») καὶ μὲ κλίνην (τῷ προσφέρω δηλ. φαγητὸν καὶ ὕπνον). 2) τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης παρατιθέμενα ἐδέσματα, τὸ δεῖπνον, γεν. φαγητόν.— **II** τράπεζα ἀργυραμοιβοῦ (χρηματιστοῦ ἢ τραπεζίτου), ὡς καὶ νῦν «τράπεζα», «Ἐθνικὴ Τράπεζα» κλπ., λατ. **mensa argentaria** ἢ **mensa nummularii**.— **III** πᾶσα τραπεζοειδὴς ἢ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς ἐτοποθετεῖτό τι, σανίδωμα, λατ. **tabula**.

Ἔτυμ.: *τράπεζα* <**τετρα-πεζα*, καθ' ἁπλολογίαν (πρβλ. *ἀργυρό-πεζα, κνανό-πεζα*· *-πεζα* <*-*πεδja*: λατ. **ped-em**)· πρβλ. τὰ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. *ταρτημόριον* ἀντὶ *τεταρτημόριον*· κατά τινας *τρα-* <**πτρα-* <ἰαπ. **qvtʃ-* (=4), πρβλ. καὶ τὰ ἐν *τέτταρες, τρυφάλεια*· ἐκ παραλλήλου ἀπαντᾷ καὶ *τρί-πεζα* (βοιωτ. κατὰ Ἡσύχ.), ὅπερ ὀφείλεται ἢ εἰς τὴν ἐν τῇ πραγματικότητι ὕπαρξιν τραπεζῶν ἐχουσῶν τρεῖς πόδας (πρβλ *τρισκελεῖς τράπεζαι* παρὰ Κρατίνῳ, *τρίπους τράπεζα* παρ' Ἀριστοφ., **mensa tripes** παρ' Ὁρατίῳ), ἢ εἰς τὸ ὅτι τὸ *τρα-* ἀπέβη σκοτεινὸν καὶ ὑποκατεστάθη ὑπὸ τοῦ *τρι-* (ὡς γνωστοτέρου)· ἐν τοῖς βοιωτ. *τρεπεδδα*,

τρεπεδδιτᾶς, τό **τρε-** προῆλθεν ἢ ἐκ τοῦ **τρα-** κατ' ἀφομ. τοῦ **-α-** πρὸς τὸ ἀκολουθοῦν **-ε-**, ἢ ἐκ τοῦ **τρι-δι'** ἐπιδράσεως τοῦ **-ρ-** ἐπὶ τοῦ **-ι-**.

τράπεζεύς, *-έως*, ὁ (*τράπεζα*)· ὁ τῆς τραπέζης, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ παρὰ τὴν τράπεζαν, ἐπιτραπέζιος || ***κύνες τραπεζῆες***=κύνες τρεφόμενοι ἐκ τῆς τραπέζης τοῦ Κυρίου των, οἰκιακοὶ κύνες ἔχοντες ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ φαγητοῦ || παράσιτος.

τράπεζιτεύω, (*τραπεζίτης*)· εἶμαι τραπεζίτης, ἀσχολοῦμαι εἰς τραπεζιτικὰς ἐργασίας.

τράπεζίτης, *-ου*, ὁ (*τράπεζα*)· ὡς καὶ νῦν, τραπεζίτης, διατηρῶν χρηματιστικὴν τράπεζαν, ἀργυραμοιβός, λατ. **mensarius, nummularius, argentarius**· ἐξ αὐτοῦ τὸ

τραπεζῖτικός, *ή, όν* (*τραπεζίτης*)· ὡς καὶ νῦν, τραπεζιτικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τραπεζίτην, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τραπεζίτην ἢ τράπεζαν.

τράπείομεν, ἐπ. ἀντὶ **τραπέωμεν, τραπῶμεν**, α' πληθ. παθ. ἀορ. β' τῶν **τρέπω** καὶ **τέρπω**.

τράπεσδα, ἡ, δωρ. ἀντὶ **τράπεζα**.

τράπέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **τρέπω**.

τράπεσκε, ἰων. γ' ἑν. πρτ. τοῦ **τράπω**=**τρέπω**.

ΤΡΑ¯ΠΕ'Ω· πατῶ σταφυλάς, ληνοπατῶ· ἐξ αὐτοῦ τὰ λατ. **trapetes, trapetum**.

Ἔτυμ.: **τραπέω** (πρβλ. Ἡσυχ. «**τραπῆν**· **ληνοπατεῖν**», «**τραπητός**· **ὁ οἶνος**», «**τροπέοντο**· **ἐπάτουν**»)· ***Οἰνοτρόποι*** (=θεοὶ προστάται τῆς ἀμπελοκαλλιέργειας)· σανσκρ. **tʃprá-ḥ**, **tʃpála-ḥ** (ἀεικίνητος, σπεύδων), λατ. **treridus, trepido**, παλ-σαξ. **thraƀon** (τριποδίζω, τροχάζω), παλ-σλαυ. **trepetati** (=λατ. **tremere**), **trepati** (=λατ. **palpare**), λιθ. **trepstu, trepti** (ποδοκροτῶ), **tripsėti** (=ποδοπατῶ, **trip-**=ἑλλ. **τραπ-**, ἰαπ. ***tʃp-**), παλ-πρωσσ. **trapt** (καταπατῶ, κατατραχνῶ), ρωσσ. **toropĭ** (θία, ἀνεμοθύελλα), **toropitĭ** (ἐπιταχύνω), **toropeti** (σπεύδω)· πάντα ταῦτα ἐκ ριζ. ***ḱ(e)re-p**, πρβλ. καὶ τὰς μετ' ἄλλων προσφ. βαθμ. τῆς ριζ. ***ḱ(e)re-m** (βλ. ἐν **τρέμω**), ***ḱ(e)re-s** (βλ. ἐν **τρέω** ‹**τρε(σ)ω**)· βλ. καὶ ἐν **ἀτραπός**.

τράπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. δ' τοῦ **τρέπω**.

τράπηξ καὶ **τράφηξ**, *-ηκος*· δοκός, σανίς, τεμάχιον ξύλου, λατ. **trabs**, καὶ δή: 1) =**χάραξ** (βλ.λ.), παλούκι. 2) εἶδος «πινακωτῆς», δηλ. πλατεῖα σανίς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐναπέθετον τοὺς νεοζύμους ἄρτους. 3) «**τὸ τῆς νεὼς χεῖλος, ἐφ' οὗ οἱ σκαλμοὶ τίθενται**» (Ἡσυχ. καὶ Ε. Μ.).

Ἔτυμ.: **τράπηξ**· **τράφηξ**· πρβλ. Ἡσυχ. «**τράπηκι**· **δόρατι**», «**τράφηξ**· **χάραξ, σκόλοψ**· **ἔνιοι δὲ τὸ δόρυ**· **ἄλλοι τὸ τῆς νεὼς χεῖλος**»· παρ' Ἡσυχ. καὶ **τρόπηξ** (=λαβὴ τῆς κώπης, κώπη), (αἰολ.) **τρόφηξ** («**χάραξ, σκόλοψ**» Ἡσυχ.)· πιθ. συγγ. τῷ παλ-norr. **Þref** (παρὰ τῷ **Þrep, Þrepi**)=ἀνυψωμένον βάθρον· κατά τινας (βλ. ὅμως ἐν **τέραμνον**) ἐκ ριζ. ***trep-**, παραλλ. τῇ ***treb-** ἐν τῷ λατ. **trabs** (δοκός), ἀγγλ-σαξ. **Þorp**, νεογερμ. **Dorf**, λιθ. **trobà** (οἰκία)· ἀπίθανος φαίνεται καὶ ἡ συγγ. πρὸς τὸ **τρέπω**.

τράπητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τρέπω**, ἐν παθητ. ἐνν.· πρέπει τις νὰ τραπῇ.

τράπω, ἰων. ἀντὶ **τρέπω**.

τρᾶσιά, ἡ (ἐκ τοῦ **ταρσός**, ὡσεὶ **ταρσιά**)· πλέγμα ἐκ καλάμων, ἐφ' οὗ ἐξήραινον τὰ σῦκα, ἢ ἁπλῶς τόπος, ἐν ᾧ ἐξετίθεντο τὰ σῦκα πρὸς ἀποξήρανσιν. [δι' ἐτυμ. βλ. **ταρσός**].

τραυλίζω, μελλ. *-ίσω* (**τραυλός**)· ὡς καὶ νῦν, τραυλίζω, εἶμαι τραυλός, εἶμαι «τσεβδός», «τσεβδίζω», δὲν προφέρω εὐκρινῶς γράμμα τι, λατ. **balbutire**.

ΤΡΑΥΛΟ'Σ, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν, τραυλός, «τσεβδός», ὁ τραυλίζων, ὁ κακῶς (μὴ εὐκρινῶς) προφέρων γράμμα τι, ὡς τὸ **ρ-** ὡς **λ**, λατ. **balbus** || ἐπὶ τῆς χελιδόνος, ἡ τερετίζουσα, ἡ τιττυβίζουσα.

Ἔτυμ.: **τραυλός**· **τραυλίζω**· **τραυλισμός**· πιθ. ἐκ τινος ***τρα[σ]ύς**=σανσκρ. **tʃṣú-ḥ** (ὁ ριπτόμενος μεθ' ὁρμῆς ἐπί τινος, ἄπληστος, ἀκόρεστος) = γοτθ. **Þaúrsus** (ξηρός, στεγνός), (germ. ***purzu-**· βλ. ἐν **τέρσομαι**)· πρβλ. ved. **tʃṣtí-ḥ** (βραχνός)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***tors-**.— κατ' ἄλλους εἶναι ὀνοματοποιία, ἐκ τοῦ παραγομένου ἤχου, πρβλ. ἀγγλ. **trawl**.— κατ' ἄλλους **τραυλός** ‹***Θραυλός** ‹**Θραύω** (βλ. λ.).

τραῦμα, ἰων., δωρ. **τρῶμα**, *-ατος*, τὸ (**τιτρώσκω**)· ὡς καὶ νῦν, τραῦμα, πληγή || ***ἀπὸ τοῦ τρώματος ἀποθνήσκειν*** (Ἡροδ.)=ἀποθνήσκειν συνεπείᾳ τῶν τραυμάτων.— **II** βλάβη (πλοίου π.χ.).— μτφρ., ἐν πολέμῳ, βαρὺ τραῦμα, ἦττα, συμφορά, καταστροφή [δι' ἐτυμ. βλ. **τιτρώσκω**].

τραυμᾰτίας, *-ου*, ὁ, ἰων. **τρωματ—** (**τραῦμα**)· ὡς καὶ νῦν, τραυματίας, τραυματισμένος, πληγωμένος.

τραυμᾰτίζω, ἰων. **τρωματ—**, μελλ. *-ίσω* (**τραῦμα**)· ὡς καὶ νῦν, τραυματίζω, πληγώνω.

τραφέμεν, ἰων. ἀντὶ **τραφεῖν**, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **τρέφω** (βλ. **τρέφω** III).

τράφεν, ἐπ. καὶ αἰολ. ἀντὶ **ἔτράφησαν**, γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **τρέφω**.

τραφερός, *ά, όν* (**τρέφω**)· καλῶς τεθραμμένος, «καλοθρεμμένος», εὐτραφής, παχύς, εὔσαρκος || ὡς ἐνεργ., ὁ τρέφων, ὁ παχύνων.— **II** παρ' Ὁμ. ἡ **τραφερὴ** (ἐνν. **γῆ**), ὡς οὐσ. (=ἡ ξηρά, ἡ γῆ), ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ὑγρὴ** (ἡ) ἐνν. **γῆ** ἢ **πέλευθος** (=θάλασσα): ***ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν***=«σὲ στεριὰ καὶ σὲ θάλασσα» (πρβλ. «**κατὰ γῆν τε καὶ κατὰ θάλασσαν**») || ὡς οὐσ. ὡσ. **οἱ τραφεροὶ** ἢ **τὰ τραφερὰ**=οἱ ἰχθύες.

τράφη, ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. δ' τοῦ **τρέφω**

τράφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. δ' τοῦ **τρέφω**.

τράφηξ, *-ηκος*, ὁ=**τράπηξ** (βλ. λ.).

τράφω, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ **τρέφω**.

τραχέως, ἰων. **τρηχέως**, ἐπιρρ. τοῦ **τραχὺς** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, τραχέως, μετὰ τραχύτητος, σκληρῶς || ***τραχέως περιέπω τινά***=μεταχειρίζομαί τινα μετὰ τραχύτητος, «τοῦ φέρομαι σκληρά».

τραχήλια, τὰ (**τράχηλος**)· τεμάχια κρεάτων καὶ χόνδρων πέριξ τοῦ τραχήλου, τὰ ὁποῖα ἀπερρίπτοντο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀχρήστων μερῶν.

τραχηλιάω (**τράχηλος**)· κυρτώνω τὸν τράχηλον (τὸν ὑψῶ ὑπερηφάνως), ὅπως ὁ ὑπερήφανος καὶ δυμοειδὴς ἵππος, ὑψαυχενῶ || μτφρ., ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, γαυριῶ, εἶμαι ὑπερήφανος, εἶμαι σκληροτράχηλος.

τραχηλίζω, μελλ. *-ίσω* (**τράχηλος**)· κυρ. ἐπὶ παλαιστῶν, λαμβάνω τινὰ ἐκ τοῦ τραχήλου, «τὸν πιάνω ἀπὸ τὸ λαιμὸ» || λυγίζω τὸν τράχηλόν τινος πρὸς τὰ ὀπίσω (διὰ νὰ τὸν νικήσω, ἢ, ἐπὶ ζῴων, διὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ τὸ σημεῖον τῆς «σφαγῆς» του).

τραχηλο-δεσμώτης, *-ου*, ὁ (ὡς ἀρσ. ἐπίθ., χάριν τοῦ μέτρου, ἀντὶ—***μώτης***) (**τράχηλος**+**δεσμός**)· ὁ τὸν τράχηλον δεσμεύων.

ΤΡΑ¯ΧΗΛΟΣ, ὁ, δωρ. **τρᾶχᾶλος**, ἑτερόκλ. πληθ. **τράχαλα**· ὡς καὶ νῦν, τράχηλος, ὁ αὐχὴν μετὰ τοῦ λαιμοῦ, λαιμός, «σβέρκος».

Ἔτυμ.: κατά τινας συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **drą̆gŭ** (ξύλον, σκυτάλη), παλ-norr. **drangr** (μονήρης βράχος), **drengr** (ὀγκώδης ρίζα κορμοῦ), ἰρλ. **dringim**, gall. **dringo** (ἀναβαίνω, ἀναρριχῶμαι)· ἀλλ' ἡ ἐκδοχὴ αὕτη δὲν εὑρίσκει ὑποστηρικτάς· ἀπίθανος θεωρεῖται ὡσ. καὶ ἡ συγγ. πρὸς τὸ γοτθ. **dragan**, παλ-γερμ. **tragan** (φέρω, βαστάζω), διὰ σημασιολογικοὺς λόγους· διότι ταῦτα εἶναι συγγ. πρὸς τὸ ἀγγλ-σαξ. **drazan** (ἀγγλ. **draw**), παλ-norr. **draga** (ἕλκω, τραβῶ) (πρβλ. λατ. **traho** ‹***d(h)rəghō**), λεττ. **dragât** (θραύω, ἐκριζώνω, ἀποσπῶ), ἰαπ. ***dherāgh-** (σύρω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους)· ἀβεβαία ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ συσχέτισις τοῦ **τράχηλος** πρὸς τὸ **τροχὸς** (βλ. **τρέχω**), ἥτις στηρίζεται εἰς τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν λατ. **collum** (λαιμός): παλ-σλαυ. **kolo** (τροχός), πρβλ. καὶ νεο-γερμ. **Hals** (λαιμός, τράχηλος, κυρ. ὁ στρέφων).

Τραχίνιος, *α, ον*, ἰων. **Τρηχίν**—(**Τραχίς**)· ὁ κάτοικος τῆς Τραχῖνος ἢ ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος || ***οἱ Τραχίνιοι***=οἱ κάτοικοι τῆς Τραχῖνος | ***αἱ Τραχίνιαι*** (ἐνν. **γυναῖκες**), τὸ ὄνομα (ὁ τίτλος) μιᾶς τῶν τραγῳδιῶν τοῦ Σοφοκλέους.

Τραχίς, ἰων. **Τρηχίς**, *-ῖνος*, ἡ (καὶ **Τραχῖν**)· πόλις καὶ περιοχὴ τῆς Θεσσαλίας, κληθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς βραχώδους (**τραχείας**) φύσεως τοῦ ἐδάφους της [ἐκ τοῦ **τραχύς**].

τραχῦνω, ἰων. **τρηχῦνω**· μελλ. *-ῦνῶ*· πρκ. **τετρά-**

χυκα· παθητ., ἀόρ. α' **ἐτραχύνθην**· πρκ. **τετράχυσμαι** καὶ **τετράχῡμαι** (**τραχύς**)· ποιῶ τι τραχύ, ἀνώμαλον, σκληρόν ‖ ἐν Αἰσχ. Ε. Θ. 1045 **τράχυνε** (ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἀμέσως προηγούμενον **τραχύς γε μέντοι ὁ δῆμος**)=κάλει αὐτοὺς «τραχεῖς» (ὅσον δέλεις τρόπον τινά, δὲν μὲ μέλει). **2)** ἐν τῷ παθητ., μτφρ., τραχύνομαι, γίνομαι τραχύς, ἐρεθίζομαι, ὀργίζομαι.

ΤΡΑ͂ΧΥ'Σ, ἰων. **τρηχύς, εῖα, ύ**· ὡς καὶ νῦν, τραχύς, σκληρός, ἀνώμαλος ‖ μτφρ., τραχὺς τοὺς τρόπους, ἀγροῖκος, ἄξεστος, ἄγριος, βάρβαρος.

Ἔτυμ.: τραχύς· πρβλ. Ἡσυχ. **«τάρχη· τάραξις»** καὶ **«ἄταρχον· ἀχείμαστον»**· ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογέν. τοῦ **θράσσω** (βλ. λ.)=ταράσσω (πρβλ. **θρᾶττα**), ἐκ ριζ. dhrāgh- (: ιρλ. draige=τραχύτης).

τρᾱχῠ́της, -ητος, ἡ, ἀττ. **τρᾱχῠ́τής, -ῆτος** (**τραχύς**)· ὡς καὶ νῦν, τραχύτης, ἀνωμαλία, τὸ πετρῶδες ‖ μτφρ., τραχύτης τρόπων, σκληρότης, βαρβαρότης.

τρᾰ́χω, δωρ. ἀντὶ **τρέχω**.

τρᾱχών, -ῶνος, ὁ (**τραχύς**)· τραχὺ καὶ πετρῶδες ἔδαφος, βραχώδης περιοχὴ ‖ ἐντεῦθεν καὶ οὐσ. **Τράχων** καὶ **Τραχωνῖτις** (περιοχαὶ τῆς Συρίας).

ΤΡΕΙ͂Σ, οἱ, αἱ, **τρία,** τά· γεν. **τριῶν**· δοτ. **τρισί**· αἰτ. **τρεῖς, τρία**· ὡς καὶ νῦν, τρεῖς, τρία, λατ. **tres, tria**

Ἔτυμ.: τρεῖς, λεσβ. **τρῆς**, γορτ. **τρεες** 〈ἰαπ. **trej-es** =σανσκρ. **tráy-aḥ**, Ζενδ. **θrāyō**, ἀρμ. **erekh** (γεν. **eri-ç**), ἀλβ. **trē**, λατ. **tres**, ὀσκ. **tris**, παλ-ιρλ. **trī**, germ. *Þrīz (γοτθ. **Þreis**, παλ-norr. **Þrir**), λιθ. **trỹs** παλ-σλαυ. **trĭje** (τρεῖς)· **τρία**=λατ. **tria**, ὁμβρ. **triia**, γοτθ. **Þri-ja**, πρβλ. véd. **trī**, ἀλβ. **trī** (πρβλ. ἀρχιτ. οὐδ. ἰαπ. ***tri**), λατ. **trī-gintā**, παλ-σλαυ. **tri**, λιθ. **try'lika** (13)· γεν. **τριῶν**=λατ. **trium**· τοπ. **τρισί** (παρ' Ἱππών. **τριοῖσι : τριῶν**=**λύκοισι : λύκων**)· σανσκρ. τοπ. **tri-ṣú**, παλ-σλαυ. τοπ. **trĭ-chŭ**· αἰτ. **τρῖς** (〈ἰαπ. ***trins**=γοτθ. **Þrins**, σανσκρ. **tr̥ṇ**)· τὸ γορτ. **τριινς** 〈***τρινς** μετὰ παρεμβολῆς ἠνός **-ι-** ἐκ τῶν τύπων **τριῶν, τρισί**· ἰαπ. ***tri**, πρβλ. ὡσ. ἑλλ. **τρί-πους**· σανσκρ. **tri-pād-**, λατ. **tri-pēs**, ἀγγλ-σαξ. **Þri-fète**, gaul. **tri-garanus**, λιθ. **trikójis** (ὁ ἔχων τρεῖς πόδας), παλ-σλαυ. **trĭ-za,bŭ** (τρίαινα, κάμαξ μὲ τρεῖς ὀδόντας), ἑλλ. **τρῐ̀ς**=σανσκρ. **tr̥íḥ**, Ζενδ- **θriš**, λατ. **ter** (παρὰ Πλαύτῳ **teer** 〈***ters, *tris**), πρβλ. παλ-norr. **Þrisvar**, παλ-γερμ. **drivor** (τρεῖς φοράς)· ἑλλ. **τρισσός**, νεο-αττ. **τριττὸς** (〈***τριχ-jo-ς : τριχθά**), ἑλλ. **τρίτος**〉 λεσβ. **τέρτος : Ζενδ. θritya-** (σανσκρ. **tr̥tī́ya-ḥ**), γοτθ. **Þridja**, παλ-γερμ. **dritto**, λατ. **tertius** (***tritio-s**), gall. **trydydd** κλπ.· **τρίτατος** ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ **τρίτος** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **τέτρατος, εἴνατος, δέκατος**· ὁμηρ., ἀττ., λεσβ. **τρισκαίδεκα** δυνατὸν νὰ περιέχῃ τὴν αἰτ. **τρῖς**, ἀλλ' ἐκ παραλλήλου καὶ τὴν (πρὸ συμφ. μορφὴν) **τρῐ̀ς**· τὸ **τριᾰ́κοντα,** ἰων. **τριήκοντα** πιθ. ἀντὶ **τριᾰ̆**— κατα μετρικὴν ἔκτασιν τοῦ **-ᾰ̆-** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ **τετρω-κοντα, πεντήκοντα**· ἀντιθέτως ἐν τῇ μτγν. ποιήσει **τριᾰ̆κοντα** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **τεσσαρᾰ̆κοντα**· **τριᾰ̆κόσιοι,** ἰων. **τριηκόσιοι,** δωρ. **τριᾰ̆κάτιοι** (ἀντὶ ***τρι-κάτιοι** ἢ ἀντὶ ***τρῐ̀ᾰ κατά**).

τρεισ-καί-δέκα, οἱ, αἱ, **τρια-καί-δεκα,** τά· δέκα τρεῖς, δεκατρία, λατ. **tredecim** ‖ ἄλλοτε ὡς μία λέξις καὶ ἄλλοτε κεχωρισμένως: **τριῶν καὶ δέκα, τρισὶ καὶ δέκα**.

τρείω, ποιητ. ἀντὶ **τρέω**·

τρέμω, ἐν χρήσει κατ' ἔνστ. καὶ πρτ. μόνον (**τρέω**), λατ. **tremo**· ὡς καὶ νῦν, τρέμω, σείομαι, κάμνω σπασμωδικὴν κίνησιν.— **II** μετ' ἀπρφ., τρέμω νά..., τρέμω ἀπό φόβον, φοβοῦμαι νὰ πράξω τι· ‖ ὡσ. μετ' αἰτ., τρέμω τι, τὸ φοβοῦμαι.

Ἔτυμ.: τρέμω=λατ. **tremo**· ἰων-αττ. **τρόμος**· **τρομέω**· **τρομερός**· **ἄτρεμα(ς)**· **ἀτρεμής**· πρβλ. ἀλβ. **tremp** =**trem** (τρέμω, φοβοῦμαι), παλ-σαξ. **thrimman** (διεγείρω ζωηρῶς, συγκινῶ, σκιρτῶ), γοτθ. **Þramstei** (ἀκρίς), λιθ. **trimù** (τρέμω), λεττ. **tremju, tremt** (διώκω, τρέπω εἰς φυγήν), ρωσσ. **tramt'ity** (τρέμω)· **ἐξ** ἰαπ. ριζ. ***t(e)rem-**, παραλλ. τῷ ***t(e)res-** ἐν τῷ σανσκρ. **trásati, ἑλλ. τρέω** (βλ. λ.), καὶ τῷ ***t(e)rep-** ἐν τῷ λατ. **trepidus** καὶ ἐν τῷ ἑλλ. **τραπεῖν** (βλ.λ.)· καὶ αἱ τρεῖς δὲ αὐταὶ ριζ. εἶναι ἐπεκτάσεις τῆς ***ter-** (τρέμω), τῆς ἐν τῷ σανσκρ. **taralá-ḥ** (τρέμων, ἀσπαίρων).

τρεπτέον, ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ **τρέπω**· πρέπει τις νὰ τραπῇ (ἢ: νὰ στραφῇ) πρὸς...

ΤΡΕ͂ΠΩ, ἰων. **τράπω,** δωρ. **τράπω**· μελλ. **τρέψω**· ἀόρ. α' **ἔτρεψα**· ἀόρ. β' **ἔτραπον**· πρκ. **τέτροφα** ἢ **τέτραφα**· μέσον, ἀόρ. β' **ἐτραπόμην**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐτρέφθην,** ἰων. **ἐτράφθην**· ἀόρ. β' **ἐτάπην,** ὀπόθεν ἐπ. α' πληθ. ὑποτ. **τραπείομεν** (ἀντὶ **τραπέωμεν, τραπῶμεν**)· πρκ. **τέτραμμαι,** γ' πληθ. **τετράφαται**· προστ. **τέτραφθι, τετράφθω**· ὑπερσ. **ἐτετράμμην,** ἐπ. γ' ἑν. **τέτραπτο**· γ' πληθ. **τετράφατο**· ὡς καὶ νῦν, τρέπω, στρέφω, ἢ διευθύνω πρός τι, λατ. **vertere** ‖ **τρέπω τι·** (**νὰ**) **εἴς τι** = στρέφω τι (ἢ τινα) πρός τι πρᾶγμα, ὁδηγῶ εἰς..., ἄγω πρός..., διευθύνω πρός... — παθητ. καὶ μέσ., στρέφω τὰ βήματά μου πρός..., στρέφομαι πρός τινα διεύθυνσιν, καταφεύγω εἰς..., λατ. **converti** ‖ **ἐπὶ ἔργα τρέπομαι** = πηγαίνω εἰς τὴν ἐργασίαν μου (στρέφομαι πρὸς ἔργα) ‖ ὡσ. ἐπὶ τόπου, **ἀντ' ἠελίοιο τετραμμένος** = ἐστραμμένος πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου ‖ **τρέπομαι ὁδὸν**=στρέφω ἑμαυτόν πρός τινα κατεύθυνσιν, τ. ἔ. λαμβάνω ἢ ἀκολουθῶ διεύθυνσίν τινα ‖ **ποῖ τράπωμαι ;**=πρὸς ποίαν κατεύθυνσιν νὰ στραφῶ; ποίαν διεύθυνσιν πρέπει ἄρά γε νὰ ἀκολουθήσω;.— **II** στρέφω, τ. ἔ. κάμνω τι(νὰ) νὰ ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν (νὰ κάμῃ στροφήν) ‖ ὡσ. **πάλιν τρέπω** = στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω, κάμνω νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω, νὰ κάμῃ μεταβολήν ‖ μεταστρέφω, ἐκτρέπω, ἀποτρέπω, ἢ ἀμτβ. ἀποτρέπομαι, ἐκτρέπομαι, λαμβάνω ἄλλην κατεύθυνσιν ‖ **τρέπω τὴν ὀργὴν εἴς τινα**=τρέπω (κατευθύνω) τὴν ὀργήν μου ἐναντίον ἄλλου τινός, τὴν κάμνω νὰ στραφῇ (νὰ ἐκσπάσῃ) ἐναντίον ἄλλου τινός.— μέσ. καὶ παθ., κάμνω στροφήν, μεταστρέφομαι. **2)** μτφρ., κάμνω τι(νὰ) νὰ πάρῃ ἄλλον δρόμον, τό(ν) ἀλλάζω, τό(ν) μεταβάλλω ‖ παθ. καὶ μέσ., μεταβάλλομαι, μεταστρέφομαι, εἶμαι ἀλλοιώτικος, ἀλλάζω ‖ ἀπολ. **τρέπομαι**=μεταβάλλω γνώμην ‖ ὡσ. **οἶνος τρέπεται**=ὁ οἶνος μεταβάλλεται, γίνεται ὄξινος («ξινίζει»).— **III** τρέπω τινὰ εἰς φυγήν, τὸν κατατροπώνω, τὸν νικῶ ‖ μτγν., **τρέπω εἰς φυγήν,** λατ. **converto in fugam,** ὡς καὶ νῦν τρέπω εἰς φυγήν.— παθητ., τρέπομαι εἰς φυγήν, κατατροπώνομαι, ἡττῶμαι.— μέσον, τρέπω ἑμαυτόν (τρέπομαι) εἰς φυγήν, φεύγω.— **IV** ἀποτρέπω, ἐμποδίζω, κωλύω.— **V** ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω.— **VI** στρέφω πρός τινα ἄλλον σκοπόν, μετατρέπω, προσαρμόζω, ἐφαρμόζω, χρησιμοποιῶ.

Ἔτυμ.: τρέπω· **τροπή**· **τρόπος**· **τρόπις, -ιδος (-εως, -ιος)**· **τροπός**· **τροπωτήρ**· **εὐτρεπελος**· **τρωπάω**: σανσκρ. **trápatē** (ἐντρέπομαι, εἶμαι ἐμβρόντητος), **trapā** (ἐντροπή, αἰδώς), παλ-λατ. **trepit** (=κλασσ. λατ. **verlit**), πιθ. λατ. **turpis** (***tr̥pjo-**)〉, νεο-ιρλ. **uir-threana** (ἄτρακτος)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***trep-** (στρέφω, γυρίζω)· πρβλ. **τρόπαλις**.

τρέσσαι, ἐπ. ἀντὶ **τρέσαι**, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **τρέω**.

τρεφθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **τρέπω**.

ΤΡΕ͂ΦΩ, αἰολ. καὶ δωρ. **τράφω**· μελλ. **θρέψω**· ἀόρ. α' **ἔθρεψα**· ἐπ. ἀόρ. β' **ἔτράφον**· πρκ. **τέτροφα**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐθρέφθην**· ἀόρ. β' **ἐτράφην**· πρκ. **τέθραμμαι,** ἀπρφ. **τεθράφθαι**· κυρ. ὡς τὸ **πήγνυμι** (βλ. λ.), καθιστῶ τι στερεόν, τὸ συμπυκνῶ, τό «πήζω», τὸ παγώνω: **τρέφω γάλα** = «πήζω» γάλα, τὸ τυρώνω | **τρέφω τυρόν**=κάμνω τυρόν, τυροκομῶ.— παθητ., μετὰ ἀμτβ. ἐνεργ. πρκ. **τέτροφα,** γίνομαι στερεός, συμπυκνοῦμαι, «πήζω», συμπήγνυμαι.— **II** συνήθως **ὡς** καὶ νῦν, τρέφω, δίδω τροφήν, παρέχω τροφήν, ἀνατρέφω, μεγαλώνω τινά, τὸν κάμνω νὰ αὐξηθῇ (νὰ μεγαλώσῃ) ‖ μέσον, ἀνατρέφω δι' ἑμαυτόν.— παθητ., ἀνατρέφομαι, αὐξάνομαι, μεγαλώνω ‖ **ἔθεν, γεννῶμαι** ‖ καὶ ἁπλῶς, ζῶ, εἶμαι, ὑπάρχω. **2)** ἐπὶ δούλων, βοσκημάτων, κυνῶν κ.τ.δ., ἀνατρέφω, διατηρῶ | ἐπὶ φυτῶν, περιποιοῦμαι (σκαλίζω, ποτίζω κλπ.) | **τρέφω κόμην**=ὡς καὶ νῦν, τρέφω κόμην, τὴν περιποιοῦμαι, τὴν ἀφίνω νὰ γίνῃ μεγάλη, νὰ μακρύνῃ, λατ. **comam alere** ‖ ἐπὶ τῆς γῆς, θαλάσσης κλπ., τρέφω, παράγω, εἶμαι πλήρης ἐκ τινος, λατ. **nutrire,**

alere ‖ ἀντεῦθεν ποιητ., ἔχω, περιέχω, περιλαμβάνω. — **III** παρ' Ὁμήρῳ, ὁ ἀναργ. ἀόρ. β' **ἔτραφον** κεῖται ἐν ἀμτθ. ἤ παθ. ἐνν. = **ἐτράφην** (παθ.), **ἐτραφέτην**= **ἐτραφήτην**, ἀπρφ. **τραφέμεν** (ἀττ. **τραφεῖν**)=**τραφῆναι** (ὅπως καὶ **τέτροφα**=**τέθραμμαι**).

Ἔτυμ.: **τρέφω· τροφός· τροφή· τροφεύς· θρέμμα· θρεπτήρ· θρέπτρα**, τά, **θρεπτήρια**, τά· **δισ-τρεφής· τροφαλίς** (=νωπός τυρός, πηγμένο γάλα)· ἐκ ρίζ. ***dhreph-** (πήγνυμι, «πήζω»), περὶ ἧς βλ. ἐν **θρόμβος**.

ΤΡΕ'ΧΩ, δωρ. **τρᾶχω**· μελλ. **θρέξομαι**· ἀόρ. α' **ἔθρεξα**· ἀλλὰ συνηθέστ. μέλλ. εἶναι ὁ μελλ. **δραμοῦμαι**, ἰων. **δραμέομαι**, ποιητ. **δράμομαι**· ἀόρ. β' **ἔδραμον**· πρκ. **δεδράμηκα**, ποιητ. **δέδρομα** (ἐκ ρίζ. ***δρέμω**)· ὡς καὶ νῦν, τρέχω, λατ. **curro** (ἐπὶ ἀνθρώπων ἢ ἐμψύχων καθόλου) ‖ ἐπὶ πραγμ., κινοῦμαι ταχέως. **2)** μετ' αἰτ. τόπου, διατρέχω τόπον τινά (ἔκτασίν τινα). **3)** μετὰ συστ. αἰτ.: **τρέχω δρόμον**=ἀγωνίζομαι ἀγῶνα δρόμου (μετέχω εἰς ἀγῶνα δρόμου) ‖ μτφρ., **ἀγῶνας τρέχω περὶ ἐμαυτοῦ** = διατρέχω κινδύνους (διακινδυνεύω) **διὰ** τὴν ζωήν μου (διὰ τὴν ἀσφάλειάν μου) ‖ **ὅθεν καὶ ἄνευ τῆς αἰτ. δρόμον ἢ ἀγῶνα: τρέχω περὶ ἐμαυτοῦ, τρέχω περὶ τῆς ψυχῆς**=τρέχω διὰ νὰ σώσω τὸν **ἑαυτόν** μου, νὰ γλυτώσω τὴν ζωήν μου, διατρέχει κίνδυνον ἡ ζωή μου, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς μου ‖ **ὡς. παρ' ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν** = «παρὰ ἕνα πάλαισμα νὰ νικήσῃ», «ὀλίγον ἔλειψε νὰ νικήσῃ», «ἕνα γύρο ἤθελε ἀκόμη διὰ νὰ κερδίσῃ τὴν νίκην».

Ἔτυμ.: **τρέχω· τροχός· τρόχος· τρόχις τροχαντήρ· τροχίλος· ὁλοόιτροχος**: παλ-ιρλ. **droch** (τροχός)· λατ. **drâst**, λιθ. **pa-droszti** (τρέχω ταχέως)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***dhregh-** (τρέχω)· ἀρμ. **durgn** (γεν. **drgan**) =τροχὸς κεραμέως (ἰαπ. ***dhrǥgh-** ἢ ***dhǥrgh-**)· πρβλ. τὰς παραλλαγὰς τῆς ριζ. ***dhregh-**, ἤτοι τὰς ***trāgh-**, ***tregh-** (ἕλκω, τρέχω), τὰς ἐν τῷ λατ. **trahō** (ἕλκω), gall. **ver-tragus** (λαγωνικὸ σκυλί)· ἰρλ. **trog** (παῖδες), παλ-gall. **tro** (στροφή), **troi** (=λατ. **vertere, volvere**), νεο-gall. **troed** (ποὺς) καὶ ἰρλ. **traig** (ποὺς), gall. **traed** (πόδες)· πρβλ. καὶ παλ-σλαυ. **trŭkŭ** (δρόμος), νεο-σλοβ. **trčati** (τρέχω), παλ-ιρλ. **trēn** (τολμηρός, εὔτολμος), **tricc** (ταχύς).

τρέψειαν, γ' πληθ. ἐπ. ἀορ. α' εὐκτ. τοῦ **τρέπω**.

ΤΡΕ'Ω, ποιητ. **τρείω,** ἀπρφ. **τρεῖν**· μελλ. **τρέσω**· ἀόρ. α' **ἔτρεσα,** ἐπ. **τρέσσα**· τρέμω, τρομάζω, πτοοῦμαι, κυρ. τρέμω ἀπὸ τὸν φόβον μου ‖ **ἀντεῦθεν,** τρέπομαι εἰς φυγήν ἀπὸ τὸν φόβον μου, δειλιῶ, φεύγω ‖ **ὅ τρέσας** = ὁ δειλιάσας, ὁ τραπεὶς εἰς φυγὴν ἀπὸ δειλίαν, ρίψασπις, δειλός.— **III** μτθτ., μετ' αἰτ., φοβοῦμαί τινα, τὸν ἀποφεύγω **ἐκ φόβου**, τὸν ἀποτροπιάζομαι.

Ἔτυμ.: **τρέω** ‹ἰαπ. ***tréso**=σανσκρ. **trásati** (τρέμω), πρβλ. σανσκρ. **trastá-ḥ** (τρέμων) (: **ἄ-τρεστος,** πρβλ. Ζενδ. **taršta-**=δειλός), Ζενδ. **ter³saiti** (ἰαπ. ***tr̥ǯskéti**), παλ-περσ. **tarsatiy** (φοβοῦμαι), πρβλ. Ἡσυχ. **«ἔτερσεν· ἐφόβησεν»· τρήρων,** λατ. **terreo** (***tersejo**), **terror,** ὁμθρ. **tursitu** (=λατ. **terreto, fugato**), μεσ-ιρλ. **tarrach** (Κατ. **tarsāko-**) = δειλός, ἀγγλ-σαξ. **þroes** (κροσσός), λιθ. **triszù** (ἰαπ. ***tr̥ǯskʒ'**)=τρέμω· **ἐξ** ἰαπ. ριζ. ***teres-** (***tres-, *ters-**) (=τρέμω) παραλλ. **τῇ *t(e)rem-** (βλ. **τρέμω**), ***t(e)rep-** (βλ. **τραπέω**).

τρῆμα, -ατος, τό (**τιτράω**)· τὸ διατρυπημένον, διαπερασμένον ‖ ὀπή, ἄνοιγμα, τρύπημα [**δι' ἔτυμ.** βλ. **τιτράω** καὶ **τείρω**].

τρημᾰτόεις, **εσσα, εν** (**τρῆμα**)· μετὰ πολλῶν ὀπῶν, πλήρης ὀπῶν, πορώδης.

τρήρων, **-ωνος,** ὁ, ἡ (**τρέω**)· πλήμης φόβου, ἔμφοβος, περίτρομος, δειλός, ψοφοδεής, περιδεής ‖ ἐπίθ. τῶν ἀγρίων περιστερῶν: **τρήρωνες πέλειαι** (ἢ **πελειάδες**) ‖ ἐντεῦθεν, μτγν., κατήντησεν οὐσ. **ἡ τρήρων** =**πέλεια,** ἤτοι περιστερά.

Ἔτυμ.: **τρήρων** ‹***τρᾱσ-ρων** (***τρασ-ρος**) : ἐπ. ἀόρ. **τρέσσαι** (βλ. ἐν **τρέω**)· διὰ τὴν μεταπτ. βαθμ. ἰ̯s- πρβλ. Ζενδ. **ter³saiti** (φοβοῦμαι), μεσ-ιρλ. **tarrach** (δειλός, φοβισμένος).— διὰ τὸ ἰων. **τρηρός,** δωρ. **τρᾱρός** πρβλ. Ἡσυχ. **«τρηρόν· ἐλαφρόν· δειλόν· ταχύν»** (ἡ ἐνν. **«δειλὸν»** συμβιβάζεται μόνον **εἰς ὃν τρηρὸς** ‹***τρασ-ρο-ς** : ἀόρ. **τρέσσαι**)· διὰ τὸ δωρ. **«τρᾶρον· ταχύ»,** **«τᾱρόν· ταχὺ»** (μετ' ἀποβολῆς τοῦ **-ρ-** κατ' ἀνομ.)· βλ. **ὀτραλέος.**

τρήσω, μελλ. τοῦ **τιτράω.**

τρητός, **ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **τετραίνω**· ὁ διάτρητος, ἔχων ὀπήν, διατρυπημένος, πλήρης ὀπῶν ‖ **τρητὰ λέχεα**=κλίναι γλαφυρῶς γεγλυμμέναι καὶ διατόρως τετορνευμέναι καὶ κεκοσμημέναι δι' ἐγκολλήτων διακοσμήσεων (κατ' ἄλλους, κλίναι πλήρεις ὀπῶν, δι' ὧν διήρχοντο τὰ σχοινία τὰ ἀνέχοντα κάτωθεν τὰ στρώματα).

τρηχάλέος, **η, ον,** ποιητ. ἀντὶ **τρηχύς, τραχὺς** (βλ.λ.).

τρηχύς, **εῖα, ύ,** ἰων. ἀντὶ **τραχὺς** (βλ.λ.)· ἐπιρρ. **τρηχέως,** ἀντὶ **τραχέως**· ὑπερθ. **τρηχύτατα** ἀντὶ **τραχύτατα.**

τρῐ- (ἐκ τοῦ ἐπιρρ. **τρὶς** ἢ **ἐκ** τοῦ οὐδ. **τρία**), ἐν συνθέτοις ὡς α' συνθ.· τρίς, τρεῖς φορᾶς, λατ. **ter-.**

τρῐᾶ, οὐδ. ἐκ τοῦ **τρεῖς.**

τρῐάζω, μελλ. **-άσω** (**τρία**)· νικῶ, καταβάλλω, καταρρίπτω, κατακτῶ· κυρ. **ἐπὶ παλαιστοῦ,** ὅστις δὲν ἐλογίζετο νικητής, ἂν δὲν κατέβαλλε τρὶς τὸν ἀντίπαλόν του, ἢ ἐὰν δὲν **ἐνίκα αὐτὸν διὰ** τριῶν παλαιστικῶν τεχνασμάτων.

Ἔτυμ.: **τριάζω** (καὶ **τριάσσω καὶ τριάττω**)· **τριακτήρ· τριαγμός** (=νίκη κατόπιν τριῶν ἐπιδέσεων)· **ἀτρίακτος** (ἀήττητος)· **ἀποτριάζω**· **ἐκ** τοῦ **τρὶς** (ὡς **καὶ ἐκ** τοῦ **τριάζω**=τριπλασιάζω, πολλαπλασιάζω **ἐπὶ** τρία)· βλ. **τρεῖς, τρία.**

τρῖαινα, ἡ (**τρία**)· λατ. **tridens,** ἡ «τρίαινα», τὸ ἔμβλημα τοῦ Ποσειδῶνος ‖ γενικῶς, δόρυ ἔχον τρεῖς αἰχμάς, ἢ ἁλιευτικὸν καμάκιον ἔχον τρεῖς ὀδόντας.

Ἔτυμ.: **τρίαινα** ‹***τριανja** (βλ. **τρεῖς, τρία**).— κατά τινας, οὐχὶ ὀρθῶς, ἡ λ. παράγεται **ἐκ** τοῦ **τρι-** + **ἄϝνω** ‹***sai-nō**· κατὰ τινα γνώμην ***τριανja** ‹***τρι-jn̥ja,** πρβλ. λατ. **triens** ‹***tri-jn̥t-** (τρίτος).

τρῐαίνόω, μελλ. **-ώσω**· κινῶ (σείω) διὰ τῆς τριαίνης ‖ ἐντεῦθεν, ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω ‖ **τριαινόω τὴν γῆν δικέλλῃ**=ἀνασκάπτω (σκαλίζω) τὴν γῆν διὰ τῆς δικέλλης, θραύω τοὺς βώλους τοῦ χώματος.

τρῐᾶκάς, ἐπ. καὶ ἰων. **τριηκάς,** **-άδος,** ἡ (**τρεῖς, τρία**)· ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα.— **II** ἡ τριακοστὴ ἡμέρα τοῦ μηνός ‖ ἐν **Ἀθήναις,** αἱ **τριακάδες** ἦσαν ἀφιερωμέναι **εἰς** ἀνάμνησιν τῶν νεκρῶν, ὡς παρὰ Ρωμαίοις τὰ **novemdialia,** προσεφέροντο δὲ κατ' αὐτὰς θυσίαι εἰς τὴν Ἑκάτην.— **III** ὡσ. κάθε ὑποδιαίρεσις ἀποτελουμένη ἐκ τριάκοντα (ὅπως π. χ. ἐν Ἀθήναις πολιτικὴ διαίρεσις ἑκάστης φυλῆς περιλαμβάνουσα τριάκοντα οἰκογενείας).

τρῐᾶκονθ-άμμᾰτος, **ον** (**τριάκοντα**+**ἄμμα**)· ὁ ἔχων τριάκοντα **ἄμματα** (δηλ. κόμβους).

τρῐᾶκονθ-ήμερος, **ον,** ἰων. **τριηκοντήμερος,** δωρ. **τριακοντάμερος** (**τριάκοντα**+**ἡμέρα**)· ὁ ἔχων τριάκοντα ἡμέρας, ὁ ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ τριακονθήμερον**=χρονικὸν διάστημα ἐκ τριάκοντα ἡμερῶν.

τρῐᾶκοντα, ἐπ. καὶ ἰων. **τριήκοντα,** οἱ, αἱ, τά· ἄκλιτον (**τρεῖς, τρία**)· ὡς καὶ νῦν, τριάκοντα, τριάντα, λατ. **triginta.**— **II** ὡς οὐσ., **οἱ τριάκοντα** : **1)** ἐν Σπάρτῃ, οἱ διοριζόμενοι μέλη τοῦ τριακονταμελοῦς Συμβουλίου, σύμβουλοι καὶ συμπράκτορες τοῦ Βασιλέως. **2)** ἐν **Ἀθήναις,** οἱ τριάκοντα τύραννοι, τοὺς ὁποίους οἱ Λακεδαιμόνιοι **ἐγκατέστησαν** εἰς **Ἀθήνας** εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου (τῷ 404 π. Χ.).

τρῐᾶκοντᾰ-ετής, ἰων. **τριηκ—, ές** (**τριάκοντα**+**ἔτος**)· ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὡς καὶ νῦν τριακονταετής.— **II** ὁ ἔχων διάρκειαν 30 ἐτῶν, ὁ διαρκῶν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ‖ **ὡσ.** θηλ. **-έτις, -ίδος.**— παρ' ἀττ. συνῳρ. **τριακοντούτης,** **-ου,** ἀλλὰ καὶ **τριακοντούτης, ες.** θηλ. **τριακοντοῦτις, -ίδος,** ἐξ οὗ **τριακοντούτιδες σπανδαί**=ἀνακωχὴ (εἰρήνη, συνθήκη) διαρκείας τριάκοντα ἐτῶν.

τρῐᾶκοντᾰ-ζῠγος, **ον** (**τριάκοντα**+**ζῠγόν**)· ὁ ἔχων τριάκοντα καθίσματα (θρανία) κωπηλατῶν.

τρῐᾶκοντ-αρχία, ἡ (**τριάκοντα** + **ἄρχω**)· ἡ ἀρχὴ τῶν τριάκοντα τυράννων ἐν Ἀθήναις (πρβλ. **τριάκοντα** II 2).

τρῐᾶκοντ-όργυιος, **ον** (**τριάκοντα** + **ὀργυιά**)· ὁ

τριάκοντα ὀργυιῶν μήκους, πλάτους κλπ. (ἀλλὰ βλ. *τριακοντώργυος*).

τριᾱκόντορος, *ον* (παρ' Ἡρόδ. **τριηκόντερος**)· ὁ ἔχων τριάκοντα κώπας ‖ ὡς οὐσ. **τριακόντορος** (ἐνν. *ναῦς*)=πλοῖον ἔχων τριάκοντα κώπας.

τριᾱκοντ-ούτης, *ες,* συνηρ. ἀντὶ **τριακονταετὴς** (βλ. λ.).

τριᾱκοντ-ώρῡγος, *ον,* ὀρθότερος τύπος τοῦ **τριακοντόργυιος** (βλ. λ.), ὁ τριάκοντα ὀργυιῶν.

τριᾱκόσιοι, ἰων. **τριηκόσιοι,** *αι, α* (*τρεῖς, τρία*)· ὡς καὶ νῦν, τριακόσιοι, λατ. **tricēnī.**

τριᾱκοσιο-μέδιμνος, *ον* (**τριακόσιοι**+*μέδιμνος*)· ὁ ἔχων περιουσίαν (ἢ εἰσόδημα ἐκ τῆς περιουσίας του ἐτήσιον) τριακοσίων μεδίμνων ‖ *οἱ τριακοσιομέδιμνοι*=πολῖται ἔχοντες ἐτήσιον εἰσόδημα ἐκ τριακοσίων μεδίμνων, ὅσον ἀπητεῖτο ἐκ τοῦ νόμου ἵνα περιληφθῇ τις εἰς τὴν τάξιν τῶν *ἱππέων.*

τριᾱκοστός, ἰων. **τριηκοστός,** *ή, όν* (**τριάκοντα**)· ὡς καὶ νῦν, τριακοστὸς εἷς τὴν σειράν, ὁ τελευταῖος ἐκ σειρᾶς τριάκοντα ‖ ὡς οὐσ. *ἡ* **τριακοστὴ** (ἐνν. *μοῖρα*) = φόρος ἀνερχόμενος εἰς τὸ ἓν τριακοστὸν (ὡς *ἡ δεκάτη* ἦτο ὁ φόρος ὁ συμποσούμενος εἰς τὸ ἓν δέκατον).

τριακτήρ, *-ῆρος,* ὁ (**τριάζω**)· ὁ νικητής· βλ. **τριάζω.**

τρῐ-άρμενος, *ον* (*τρία* + *ἅρμενα*)· ὁ ἔχων τρία ἅρμενα (τρία ἱστία).

τρῐάς, *-άδος,* ἡ (**τρεῖς**)· ὡς καὶ νῦν, τριάς, ὁ ἀριθμὸς 3.

τριάσσω, μελλ. *-άξω*·=**τριάζω** (βλ. λ.).

τρῐβᾰκός, *ή, όν* (*τρίβω*)· ὁ τριβεὶς (ἀποτριβείς, κατατριβείς), ὁ τετριμμένος, λατ. **tritus** ‖ *ἡ τριβακὴ* (ἐνν. *χλαμύς*) ἢ *τὸ τριβακὸν* (ἐνν. *ἱμάτιον*)=τετριμμένον ἱμάτιον, μὴ δυνάμενον νὰ φορεθῇ πλέον λόγῳ τῆς παλαιότητός του (πρβλ. καὶ *τρίβων*).

Τρῐβαλλοί, οἱ, ἔθνος Θρᾳκικὸν ἢ Ἰλλυρικὸν ‖ ἐντεῦθεν καί, κωμικὸν ὄνομα βαρβαρικῶν θεῶν.

τρῐ-βελής, *ὲς* (*τρι-*+*βέλος*)· ὁ ἔχων τρεῖς αἰχμὰς ἢ ἀκωκάς (τριαινοειδής).

τρῐβή, ἡ (*τρίβω*)· ὡς καὶ νῦν, τριβή, τὸ τρίβειν, ἡ τρίψις, ἀπότριψις.— ‖ μτφρ., φθορά, βλάβη, καταστροφή, κατατριβή. ‖ ὡσ. ἐπὶ χρόνου, σπατάλη χρόνου, κατατριβή, χρονοτριβή, βραδύτης, ἀναβολὴ (βλ. καὶ κατωτ. ἀριθ. 4) ‖ *βίος οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβὴν*=«εὐχάριστη ζωή», διὰ τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως σπαταλᾷ τις τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του. 2) τὸ ἀσχολεῖσθαι περί τι, ἡ περί τι ἐνασχόλησις, ἄσκησις, ὡς καὶ νῦν τριβή (=ἄσκησις) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θεωρίαν ‖ ὡσ. ἁπλῆ ἄσκησις, μηχανικὴ ἄσκησις, ἐραστεχνικὴ ἐνασχόλησις περί τι. 3) τὸ περὶ οὗ τις ἀσχολεῖται, τὸ ἀντικείμενον τῆς φροντίδος (τῆς μερίμνης μας, τῶν ἀσχολιῶν μας). 4) καθυστέρησις, ἀναβολή, ὑπεκφυγή : *ἐς τριβὰς ἐλᾶν*=ζητεῖν ἀναβολάς | καὶ *ἄνευ ῥήμ.* : *μὴ τριβὰς ἔτι*=ὄχι ἀναβολὰς πλέον.

τρῐβῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *τρίβω.*

τρῐβολ-εκ-τράπελος, *ον* (*τρίβολος* + *ἐκτράπελος*)· τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., *τριβολεκτράπελα στωμύλλω*=ἐκβάλλω ἀπὸ τὸ στόμα μου ἀγοραῖα σκώμματα καὶ ξαναύσους ἀστειότητας (πρβλ. *ἐκτράπελος*=ὁ ἐκτρεπόμενος τῆς συνήθους ὁδοῦ, ἀσυνήθης, παράδοξος).

τρῐ-βολος, *ον* (*τρῐ-* + *βαλεῖν*)· ὡς τὸ **τριβελὴς** (βλ. λ.), ὁ ἔχων τρεῖς αἰχμὰς ἢ ἀκωκάς.— ‖ ὅθεν, ὡς οὐσ. *ὁ τρίβολος* : 1) τριβελὲς σιδήριον, ὅπερ ριπτόμενον κατὰ μεγάλας ποσότητας καθ' ὁδὸν παρέλυε τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθρικοῦ ἱππικοῦ. 2) ἀκανθώδες φυτόν, ὅπερ προσεκολλᾶτο εἰς τὰ ἔρια τῶν προβάτων. 3) ἐν τῷ πληθ., δηκτικὰ ἀστεῖα, σκώμματα. 4) ἐν τῷ πληθ., ὡσ., ἀλωνιστικὴ μηχανή.

τρῖβος, ἡ, καὶ ὁ (*τρῐβῆναι*)· τετριμμένη ἢ πεπατημένη ὁδὸς ἢ ἀτραπός, ὡς καὶ νῦν τρίβος, μονοπάτι ‖ ἐντεῦθεν καί, μεγάλη ὁδός, δημοσία ὁδός. 2) μτφρ., ὁδὸς τοῦ βίου, σταδιοδρομία.— ‖ τριβή, προστριβή, ὡς τὸ *τριβή, τρῖψις* (βλ. λ. λ.).— ‖ μτφρ., ἄσκησις, ἐφαρμογή, χρῆσις. 2) ἀναβολή, χρονοτριβή.

ΤΡΙ'ΒΩ, μελλ. *τρίψω*· ἀόρ. α' *ἔτριψα,* ἀπρφ. *τρῖψαι*· πρκ' *τέτρῐφα*· παθητ., μελλ. α' *τριφθήσομαι,* μελλ. β' *τρῐβήσομαι,* τετελ. μελλ. *τετρίψομαι,* ὡσ. δὲ καὶ μέσ. μελλ. *τρίψομαι,* ἐν παθητ. ἐνν.· ἀόρ. α' *ἐτρίφθην*· ἀόρ. β' *ἐτρῐβην*· πρκ. *τέτριμμαι*· ὡς καὶ νῦν, τρίβω, κυρ. τρίβω σῖτον, ἀλωνίζω σῖτον (διότι τὸ ἀλώνισμα ἐγίνετο διὰ τῆς τριβῆς, τῆς γινομένης διὰ τοῦ πατήματος τῶν βοῶν, ἢ διὰ ἐπικυλιομένων κυλίνδρων) ‖ ὡσ. ἁλέθω, κοπανίζω, κονιοποιῶ ‖ τρίβω (προστρίβω) τι ἐπί τινος, περιστρέφω τι μέσα εἴς τι: *μοχλὸν ἁείρας τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ*=νὰ πάρῃ μοχλὸν καὶ νὰ τὸν περιστρέψῃ εἰς τὸν ὀφθαλμόν (τοῦ Κύκλωπος, ἐν Ὀδυσ. Ι 333, ὥστε καθὼς ὁ μοχλὸς ἦτο πεπυρακτωμένος νὰ κονιορτοποιηθῇ διὰ τῆς τριβῆς | *χρυσὸν βασάνῳ τρίβω*=προστρίβω χρυσοῦν ἀντικείμενον (νόμισμα ἢ ἄλλο τι) ἐπὶ τῆς «Λυδίας λίθου» διὰ νὰ ἐλέγξω τὸν βαθμὸν τῆς καθαρότητός του.— μάσσον, τρίβω τι ἐπί τινος καὶ τὸ μιαίνω, τὸ μολύνω.— ‖ διὰ τῆς τριβῆς φθείρω τι, τὸ καταστρέφω, τὸ ἀποτρίβω, τὸ «λυώνω» ‖ ἐπὶ ὁδοῦ, πατῶν φθείρω τὴν ὁδὸν ἢ τὴν καθιστῶ ὁμαλήν (δηλ. διὰ τῆς μεγάλης καὶ μακροχρονίου χρήσεως). 2) ἐπὶ χρόνου, κατατρίβω τὸν χρόνον, «περνῶ τὸν καιρόν μου», διάγω λατ. **terere vītam** ‖ ἀπολ., χάνω καιρόν, βραδύνω, ἀναβάλλω. 3) μτφρ., ἐπὶ προσώπων, καταπονῶ μέχρις ἀφανισμοῦ, φθείρω, καταστρέφω ‖ καταπιέζω, καταδυναστεύω ‖ ἐπὶ χώρας, ἐρημώνω, λεηλατῶ ‖ ἐπὶ χρημάτων, κατασπαταλῶ, κατασωτεύω. 4) μεταχειρίζομαι συνεχῶς.— παθητ., ἀσχολοῦμαι ἀποκλειστικῶς περί τι.

Ἔτυμ.: **τρίβω**· **τριβή**· **τρίβος**· **-τρίβης** (π.χ. **παιδο-τρίβης**)) λατ. **trība**· **trīmma**· πρβλ. λατ. πρκ. **trī-vī** τοῦ **terō,** μτχ., **trī-tus, dētrīmentum**· **trītīcum** (σῖτος)· **trītūbulum** (μηχανὴ κοπανίσματος σίτου)· **inter-trīgō** (ἐλαφρὰ ἐκδορά, ἀμυχή)· **trīō** (βοῦς πρὸς ἀροτρίωσιν)· ἦτοι ἐξ ἰαπ. βάσεως **terī-** (βλ. ἐν *τείρω*), εἰς ἣν ἀνάγεται ἐπίσης τὸ σανσκρ. **tarī-** ἐν τῷ **tartarīti** (ἀπιτατ.), **tarītum, tarīṣáṇi, tartar, tárīyas** (ὁ εὐκόλως εἰσερχόμενος)· τὸ *-β-* δύναται νὰ ἀνάγεται εἰς ἰαπ. **g^{v}-, *-g-v-* ἢ *-b-*· πρβλ. παλ-σλαυ. **trěbiti** (καθαρίζω), ρωσσ. **tebýty** (ἀποξεπίζω).— ὑπὸ τινων θεωροῦνται συγγ. καὶ τὰ γοτθ. **þriskan,** παλ-γερμ. **dreskan,** ἀγγλ-σαξ. **þerscan,** παλ-σουηδ. **þrisca** (ἐκκοκκίζω).

τρῐβωμες, δωρ. ἀντὶ *τρίβωμεν,* α' πληθ. ὑποτ. τοῦ *τρίβω.*

τρῐβων, *-ωνος,* ὁ (*τρῐβῆναι*)· τετριμμένον (πεπαλαιωμένον) ἱμάτιον ἢ ἐπανωφόριον.— ‖ ὡς ἐπίθ. ὁ, ἡ, *τρίβων*=ὁ ἠσκημένος εἴς τι, ὁ ἔμπειρος περί τι (μετὰ γεν.) ‖ ὡσ. καὶ μετ. αἰτ. 2) ἀπολ., ὡς οὐσ., ἄνθρωπος πανοῦργος, πολυμήχανος, ἀπατεών.

τρῐβωνικῶς, ἐπίρρ. (*τρίβων*)· κατὰ τὸν τρόπον τοῦ τρίβωνος (ὅπως τὸ τετριμμένον ἐπανωφόριον).

τρῐβώνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *τρίβων* (βλ. λ.)· μικρὸν ἐπανωφόριον.

τρῐ-γέρων, *-οντος,* ὁ, ἡ (*τρι-* +*γέρων*)· ὁ τρὶς γέρων, τρεῖς φορὰς γέρων, παμπάλαιος, ὑπέργηρος.

ΤΡΙ'ΓΛΗ, ἡ (δωρ. **τρῐγλᾶ,** μτγν. καὶ **τρῖγλα**)· εἶδος ἰχθύος, «μπαρμπούνι», «τριγλί», λατ. **trīglia**· [σκοτειν. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ *τρῐγόλης,* δωρ. *-ᾱς* (εἶδος ἰχθύος) καὶ τῷ *τρίζω* (ἐκ τοῦ ἤχου, ὃν οἱ ἰχθύες οὗτοι ἐκπέμπουν ἅμα τῇ ἐξαγωγῇ των ἐκ τῆς θαλάσσης)].

τρῐ-γληνος, *ον* (*τρι-* +*γλήνη, γλῆνος*)· ἐπίθ. τῶν ἀνωτέρω : *ἕρματα τρίγληνα*=ἐνώτια ἔχοντα τρεῖς στιλπνοὺς καὶ ἀκτινοβολοῦντας λίθους ἢ ἀστερίσκους (ὡς αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν, πρβλ. *γλήνη*) ‖ τριόφθαλμα (ἐνώτια) ὡς ἐκ τῶν τριῶν διατόρων ὀπῶν (δίκην ὀφθαλμῶν), συνών. τῷ **τριοπτίς** (βλ. λ.) ‖ ἐντεῦθεν, ἀξιοδέατα.— ‖ ἐπὶ τῆς Ἑκάτης, τριόφθαλμος, ἡ ἔχουσα τρεῖς ὀφθαλμούς.

τρῐγλο-φόρος, *ον* (*τρίγλη*+*φέρω*)· ὁ φέρων τρίγλας : *τριγλοφόρος χιτών*=δίκτυον πρὸς ἄγρευσιν τριγλῶν (τ. ἔ. *χιτὼν* συλλαμβάνων καὶ ἅρα *φέρων* τρίγλας, δηλ. μπαρμπούνια).

τρῐ-γλῦφος, *ον* (*τρῐ-* +*γλύφω*)· ὁ ἔχων τρεῖς γλυφάς, εἰς τρία ἐσχισμένος, τριοχιδής : *αἰχμὴ τρίγλυφος*=ἡ τρίαινα ‖ ὡς οὐσ. *ἡ τρίγλυφος* (ἐν τῇ ἀρχιτε-

κτονική τοῦ δωρ. ρυθμοῦ)=μάρμαρον ἔχον τρεῖς γλυφὰς παραλλήλους, τιθέμενον δὲ ὑπεράνω τοῦ ἐπιστυλίου· αἱ **τρίγλυφοι** αὗται, αἱ κατὰ ἴσας ἀποστάσεις ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου κείμεναι, ἐσυμβόλιζον τὰ ἄκρα τῶν δοκῶν τῶν ἀρχαιοτάτων ξυλίνων ναῶν, τὰ δὲ μεταξύ των κενὰ διαστήματα ἀρχικῶς μὲν ἔμενον κενὰ καὶ ἐκαλοῦντο **ὀπαί**, βραδύτερον ὅμως συνεπληροῦντο διὰ τεμαχίων μαρμάρου, μὴ τριγλύφων, τὰ ὁποῖα ὠνομάζοντο **μετόπαι**.

τρῐ-γλώχῑς, *-ῖνος*, ὁ, ἡ (*τρῐ-* + *γλωχίς*)· ὁ ἔχων τρεῖς *γλωχῖνας* (τρεῖς ἀκίδας ἢ ἀκωκάς), τρίγλωσσος.

τριγμός ἢ **τρισμός,** ὁ· ἐπὶ τῆς πέρδικος, ὀξεῖα κραυγή, «τσύριομα», λατ. **stridor.** 2) ὡς καὶ νῦν, τριγμός, τρίξιμον.

τρῐ-γονία, ἡ (*τρίγονος*)· ἡ τρίτη γενεά.

τρῐ-γονος, *ον* (*τρῐ-* + *γενέσθαι*)· ὁ τρεῖς φορὰς γεννηθείς (ἐπὶ τοῦ Διονύσου π.χ.) ‖ ἐν τῷ πληθ.,=*τρεῖς, τρία: τρίγονοι κόραι* = τρεῖς θυγατέρες, *τρίγονα τέκνα* (=«τρία παιδιά»).

τρῐ-γωνον, τὸ (κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπομ. *τρίγωνος*)· ὡς καὶ νῦν, τρίγωνον, σχῆμα ἢ ἀντικείμενον ἔχον τρεῖς γωνίας.— ‖ μουσικὸν ὄργανον τριγωνικοῦ σχήματος.

τρῐ-γωνος, *ον* (*τρῐ-* + *γωνία*)· ὡς καὶ νῦν, τρίγωνος, ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, τρικόρυφος.

τρῐ-δουλος, *ον* (*τρῐ-* + *δοῦλος*)· ὁ τρὶς δοῦλος, ὁ ἐπὶ τρεῖς γενεὰς δοῦλος (τ. ἔ. ὁ γεννηθεὶς ἐκ μητρὸς δούλης, τῆς ὁποίας καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ προμήτωρ ἦσαν ἐπίσης δοῦλαι).

τρῐ-δραχμος, *ον* (*τρι-* + *δραχμή*)·ὁ ἔχων ἀξίαν ἢ βάρος τριῶν δραχμῶν.— ‖ *τὸ τρίδραχμον*=νόμισμα τριῶν δραχμῶν, τρεῖς δραχμαί.

τρῐ-δύστηνος, *ον*· *ὁ τρὶς δύστηνος*, ὁ τὰ μάλιστα δυστυχής, δυστυχέστατος.

τρῐ-έλικτος, *ον* (*τρῐ-* + *ἑλίσσω*)· ὁ τρεῖς ἑλιγμοὺς σχηματίζων, ἐπὶ ὄφεως ‖ ἐπὶ σχοινίου, τρίδιπλον, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν νημάτων (σπάγγων ἢ λεπτοτέρων σχοινίων).

τρῐ-έμβολος, *ον* (*τρῐ-* + *ἔμβολον*)· ὁ ἔχων τρία ἔμβολα, ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς τριπλοῦν ἔμβολον πλοίου, δηλ. τόσον μακρὸς ὅσον τρία ἔμβολα μαζί.

τρῐ-έσπερος, *ον* (*τρῐ-* + *ἑσπέρα*)· ὁ τριῶν ἑσπερῶν, ὁ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν νύκτας.

τρῐ-ετηρίς, *-ίδος*, ἡ (*τρι-* + *ἔτος*)· ἡ κατὰ τριετίαν τελουμένη ἑορτὴ ‖ κυρ. εἶναι ἐπίθ. ἐννοουμ., τοῦ οὐσ. *ἑορτή* (*τελετή, θυσία* κ.τ.ὅ.) ‖ *τριετηρίς* (ἐνν. *περίοδος*) =κύκλος ἢ περίοδος τριῶν ἐτῶν.

τρῐ-έτης, *ες*, ἢ **τριετής,** *ἐς* (*τρῐ-* + *ἔτος*)· ὡς καὶ νῦν, τριετής, ὁ τριῶν ἐτῶν, ὁ ἡλικίας τριῶν ἐτῶν ‖ τὸ οὐδ. *τρίετες* ὡς ἐπίρρ.=ἐπὶ τρία ἔτη, διὰ τρία ἔτη.

τρῐ-ετία, ἡ (*τριέτης*)· ὡς καὶ νῦν, τριετία, διάστημα τριῶν ἐτῶν, λατ. **triennium.**

τρῐ-ζυγής, *ές*, καὶ **τρί-ζυγος,** *ον*, καὶ **τρί-ζυξ,** *-ύγος*, ὁ, ἡ (*τρῐ-* + *ζυγῆναι*, τοῦ *ζεύγνυμι*)· ὁ μετ' ἄλλων δύο συνεζευγμένος, τρεῖς ὁμοῦ, τριπλοῦς ‖ ὡσ. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *τρεῖς: τρίζυγες κασίγνητοι* = τρεῖς ἀδελφοί.

ΤΡΙΖΩ· μελλ. *τρίξω*· πρκ. *τέτριγα* μετὰ σημασ. ἐνεστ., μτχ. *τετριγώς*, ἐπ. πληθ. *τετριγῶτες* ἀντὶ *τετριγότες*· ὑπερσ. *ἐτετρίγειν*, ἐπ. *τετρίγειν* μετὰ σημ. πρτ.· ἐπὶ ζώων καὶ πτηνῶν, ὡς καὶ νῦν, τρίζω, ἐκπέμπω τριγμόν, «τσυρίζω», ἐκπέμπω ὀξεῖαν φωνήν ‖ ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἀποθνησκόντων (φαντασμάτων), βατταρίζω, τραυλίζω ‖ ὡσ. ἐπὶ τῶν ἀρθρώσεων: *νῶτα τετρίγει*=ἔτριζον τὰ νῶτα («οἱ πλάτες», ἐπὶ παλαιστῶν) ‖ ἐπὶ πραγμάτων, τρίζω, προστρίβω, σίζω, κραδαίνομαι, τραντάζω, λατ. **stridere.**

Ἔτυμ.: τρίζω· τριγμός, τρισμός (μτγν.)· *στρίγξ*, ἡ, γεν. *στριγγός* («νυκτοπούλι»)· προφανῶς ὀνοματοποιία (ἐκ τοῦ ἦχου), ἐξ ἰαπ. ριζ. *(s)trei-g, παραλλ. πρὸς τὴν *strei-d ἐν τῷ λατ. **strīdeō** (παράγω ὀξὺν ἦχον).

τριηκάς, *-άδος*, ἡ, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *τριακάς* (βλ.λ.).

τριήκοντα, τριηκόσιοι, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *τριακ—*.

τρῐ-ημι-πόδιον, τὸ (*τρῐ-* + *ἡμι-* + *πούς*)· τρεῖς ἡμίσεις πόδες, εἷς ποὺς καὶ ἥμισυς ‖ ὡς ἐπίθ., *τριημιπόδιος, ον*, ὁ ἔχων μῆκος ἑνὸς ποδὸς καὶ ἡμίσεος.

τριηρ-αρχέω, μελλ. *-ήσω*· πρκ. *τετριηράρχηκα*· εἶμαι τριήραρχος, εἶμαι κυβερνήτης τριήρους, κυβερνῶ τριήρη ‖ μετὰ γεν., *τριηραρχῶ νεὼς*=εἶμαι κυβερνήτης πλοίου— ‖ ἐν Ἀθήναις, εἶμαι τριήραρχος, ἐξοπλίζω τριήρη διὰ νὰ τὴν θέσω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος.

τριηρ-αρχία, ἡ (*τριηραρχέω*)· τὸ τριηραρχεῖν, ἡ ἀρχηγία τριήρους.— ‖ ἐν Ἀθήναις, ὁ ἐξοπλισμὸς τριήρους πολεμικῆς ‖ τὸ ἄξίωμα ἢ ἡ *λειτουργία* (βλ. λ.) τοῦ τριηράρχου.

τριηρ-αρχικός, *ή, όν* (*τριηραρχία*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν τριηραρχίαν.

τριήρ-αρχος, ὁ (*τριήρης* + *ἄρχω*)· ὁ κυβερνήτης τριήρους.— ‖ ἐν Ἀθήναις, *τριήραρχος* ἐκαλεῖτο ὁ πολίτης ὅστις ὤφειλε νὰ ἐξοπλίσῃ τριήρη πολεμικήν, ἤτο δὲ συνάμα καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὴν κυβέρνησίν της.

τριήρ-αύλης, *-ου*, ὁ (*τριήρης* + *αὐλέω*)· ὁ αὐλητὴς τριήρους, ὅστις διὰ τοῦ αὐλοῦ ἔδιδε τὸν ρυθμὸν τῆς κωπηλασίας, ὥστε πάντες οἱ κωπηλάται νὰ κωπηλατῶσι συγχρόνως.

τρῐ-ήρης, ἡ, γεν. *-εος*, συνῃρ. *-ους*, ἰων. *-εως*, αἰτ. *-εα*, καὶ συνῃρ. *-η*· πληθ., ὀνομ. *-εες*, συνῃρ. *-εις*· γεν. *τριήρων*, ἰων. *τριηρέων* (*τρὶς* + *ἁρᾰρεῖν* ἢ *ἐρέσσω*)· κυρ. εἶναι ἐπίθ. (ἐνν. *ναῦς*)· πλοῖον ἔχον εἰς ἑκατέραν τῶν πλευρῶν τρεῖς ἐπαλλήλους καθ' ὕψος σειρὰς κωπῶν, λατ. **triremis**· κατὰ τὴν παράδοσιν, οἱ Κορίνθιοι ἐναυπήγησαν τριήρη πρῶτοι· οἱ κωπηλάται τῆς κάτω σειρᾶς ἐκαλοῦντο *θαλάμιοι* ἢ *θαλαμῖται*, οἱ τῆς μεσαίας σειρᾶς *ζυγῖται*, καὶ οἱ τῆς ἄνω σειρᾶς *θρανῖται*· εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἕκαστος ἐρέτης μίαν μόνον κώπην ἐχειρίζετο. *Τριήρεις* ἦσαν τὰ μεγαλύτερα πολεμικὰ πλοῖα ἐξ ὅσων ἐναυπηγοῦντο μέχρι τοῦ πέρατος σχεδὸν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, διότι εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους ἐναυπηγοῦντο καὶ *τετρήρεις* καὶ *πεντήρεις*. [δι' ἐτυμολ. βλ. *ἐρέτης*].

τρῐ-ηρίτης, *-ου*, ὁ (*τριήρης*)· ὁ ἐπιβαίνων τριήρους, ἢ ὁ ὑπηρετῶν ἐν τριήρει.

τριηρο-ποιός, *ὁν* (*τριήρης* + *ποιῶ*)· ὁ ναυπηγῶν τριήρεις, ναυπηγός.

τρῐ-κᾶρηνος, *ον* (*τρῐ-* + *κάρηνον*)· ποιητ. ἀντὶ *τρικέφᾰλος*· ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς.

τρῐ-κέφᾰλος, *ον* (*τρῐ-* + *κεφαλή*)· ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς.

τρῐ-κλῖνος, *ον* (*τρι-* + *κλίνη*)· ὁ ἔχων τρεῖς κλίνας (ὕπνου) ἢ τρία ἀνάκλιντρα (διὰ τραπέζας δείπνου).—ὡς οὐσ. *ὁ τρίκλινος* (ἐνν. *οἶκος*)=λατ. **triclinium**=αἴθουσα δείπνου, δειπνητήριον ἢ ἑστιατόριον, μετὰ τριῶν κλινῶν (ἀνακλίντρων) ‖ ὡς οὐσ. ὡσ. (καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ.) κεῖται καὶ τὸ οὐδ. *τὸ τρίκλινον*.

τρῐ-κλωστος, *ον* (*τρῐ-* + *κλώθω*)· ὡς καὶ νῦν, τρίκλωστος, ὁ ἐκ τριῶν κλωστῶν ἀποτελούμενος, ἢ ὁ τρὶς κλωσθείς.

τρῐ-κόρῡθος, *ον*, καὶ **τρί-κορυς,** *-ύθος*, ὁ (*τρῐ-* + *κόρυς*)· ὁ ἔχων τριπλοῦν λόφον περικεφαλαίας.

τρῐ-κόρωνος, *ον* (*τρῐ-* + *κορώνη*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν τριπλασίαν ἀπὸ τὴν τῆς κορώνης, ἢ (ὅπερ τὸ αὐτὸ) ὁ διανύων ζωὴν τριῶν κορωνῶν.

τρῐ-κρᾱνος, *ον* (*τρῐ-* + *κρανίον*)· ὁ ἔχων τρία κρανία (κεφαλάς), τρικέφαλος ‖ ὁ ἔχων περικεφαλαίαν μὲ τριπλοῦν λοφίον.

τρικτύς· βλ. *τριττύς*.

τρῐ-κῡᾰθος, *ον* (*τρι-* + *κύαθος*)· ὁ χωρῶν τρεῖς κυάθους.

τρῐ-κῡμία, ἡ (*τρι-* + *κῦμα*)· τὸ σύνολον τριῶν κυμάτων ‖ καὶ δὴ τὸ τρίτον κῦμα, τὸ πελώριον κῦμα, διότι πᾶν τρίτον κῦμα εἶναι συνήθως τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ πλέον ἐπικίνδυνον (ὅπως καὶ ἕκαστον δέκατον κῦμα, ἡ *δεκακυμία*, λατ. **fluctus decumanus**) ‖ μτφρ., *τρικυμία κακῶν*=πλημμύρα κακῶν (συμφορῶν κῦμα).

τρῐ-λλιστος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *τρίλιστος* (*τρι-* + *λίσσομαι*)· ὁ τρὶς (δηλ. πολλάκις παρακληθείς, ὁ καθικετευθείς, πολυλιτανευθείς, πολύευκτος, τρισπόθητος

τρῐ-λογία, ἡ (*τρι-* + *λόγος*)· αἱ τρεῖς τραγωδίαι ἑκάστης *τετραλογίας* (βλ. λ.).

τρῐ-λοφία, ἡ (*τρίλοφος*)· τριπλοῦς λόφος, τρι-

πλοῦν λοφίον (κράνους ἢ πτηνοῦ).— ‖ περικεφαλαία ἔχουσα τρεῖς λόφους.

τρῐ-λόφος, *ον* (*τρῐ-* + *λόφος*)· ὁ ἔχων τρεῖς λόφους (τρία λοφία), ἐπὶ κράνους ‖ γεν., ὁ ἔχων τρεῖς προεξοχάς, τρία ὑψώματα, τρεῖς κορυφάς, τρικόρυφος.

τρῐ-μάκαιρα, ἡ, ὡσεὶ ἐξ ἀρσ. **τρῐ-μακαρ* (*τρι-* + *μάκαρ*)· ἡ τρισμακάριστος, τρισευλογημένη, τρισευτυχισμένη.

τρῐ-μέτρος, *ον* (*τρι-* + *μέτρον*)· ἐπὶ στίχων, ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν *μέτρων* (βλ. λ.), ἤτοι ἐκ τριῶν ποδῶν (προκειμένου περὶ δακτυλικῶν στίχων), ἢ ἐκ τριῶν διποδιῶν (προκειμένου περὶ ἰαμβικῶν, τροχαϊκῶν καὶ ἀναπαιστικῶν στίχων, διότι ταῦτα μετροῦνται κατὰ διποδίαν) ‖ *τόνος τρίμετρος* = τρίμετρος ἰαμβικὸς στίχος.

τρῐ-μηνος, *ον* (*τρι-* + *μήν*)· ὡς καὶ νῦν, τρίμηνος, ἐκ τριῶν μηνῶν ἀποτελούμενος, ὁ διαρκῶν (ἐπὶ) τρεῖς μῆνας ‖ ὁ ἡλικίας τριῶν μηνῶν ‖ *ἡ τρίμηνος*=τριμηνία, περίοδος τριῶν μηνῶν.

τρῖμμα, *-ατος*, τὸ (*τρίβω*)· τὸ τετριμμένον, ὅ,τι ἔχει τριβῇ ‖ μτφρ., ὡς τὸ *τρίβων* (βλ. λ.), πεπειραμένος, πανοῦργος («κωλοπετσωμένος»).

τρῖμμός, ὁ (*τρίβω*)· ἡ τετριμμένη (πεπατημένη) ὁδός, ἡ πολυσύχναστος ὁδός (πρβλ. καὶ *τρίβος*).

τρῐ-μοιρία, ἡ (*τρίμοιρος*)· τὸ τριπλοῦν μερίδιον, τριπλάσιος μισθός.

τρῐ-μοιρος, *ον* (*τρι-* + *μοῖρα*)· ὁ τριμερής, τριπλοῦς, τριπλάσιος.

τρῐ-μορφος, *ον* (*τρι-* + *μορφή*)· ὡς καὶ νῦν, τρίμορφος, ὁ ἔχων τρεῖς μορφάς, τριπλοῦς, «τριπλὸς» ‖ ἐν τῷ πληθ.=*τρεῖς: Μοῖραι τρίμορφοι*=αἱ τρεῖς Μοῖραι.

Τρῐν-ακρία, ἡ, καὶ **Τρινακίη** καὶ **Θρινακίη** (*τρι-*+*ἄκρα*)· ἐπίθ. τῆς Σικελίας ὀφειλόμενον εἰς τὰ τρία της ἀκρωτήρια, τ. ἔ. ἡ τρεῖς *ἄκρας* ἔχουσα. [ὁ τύπος *Τρινακία* ‹*τρίναξ* βλ. λ.].

Τρῐν-άκριος, *α*, *ον*· ὁ ἐκ Τρινακρίας, τ. ἔ. ὁ ἐκ Σικελίας, ὁ Σικελός.

τρίν-αξ, -ᾰκος, ἡ (*τρὶς* + *ἀκή*)· ἡ τρίαινα (πρβλ. καὶ *θρίναξ*).

τριξός, *ή*, *όν*, ἰων. ἀντὶ **τρισσὸς** (βλ.λ.)· τριπλοῦς, τριπλάσιος, «τρίδιπλος».

τρί-οδος, ἡ (*τρῐ-* + *ὁδός*)· τὸ σημεῖον συναντήσεως τριῶν ὁδῶν, τρεῖς ὁδοὶ διασταυρούμεναι, «τρίστρατο», λατ. **trivium.**

τρῐ-όδους, *-όδοντος*, ὁ, ἡ (*τρι-* + *ὁδούς*)· ὁ ἔχων τρεῖς ὀδόντας ‖ ὡς οὐσ. *ὁ τριόδους*=*ἡ τρίαινα* (βλ.λ.).

τρῐ-όργυιος, *ον* (*τρι-*+*ὀργυιά*)· ὁ τριῶν ὀργυιῶν μήκους (ὕψους κλπ.), βλ. καὶ *τριώργυος*.

τρῐ-όρχης, *-ου*, ὁ, καὶ **τρί-ορχος,** *-ου*, ὁ (*τρι-* + *ὄρχις*)· εἶδος ἱέρακος ἢ ἰκτίνου.— ‖ ὁ ἔχων τρεῖς ὄρχεις ‖ μτφρ., λίαν ἀσελγὴς καὶ λάγνος.

τριοτό· ἀπομίμησις τοῦ κακκαρίσματος ὀρνιδίου.

τρῐ-πάλαι, ἐπιρρ. (*τρι-* + *πάλαι*)· ἀπὸ (πρό) πολλοῦ χρόνου, παλαιότατα, ἀπὸ πολὺ παλαιά (κυρ. τρεῖς φορὰς ἀπὸ τότε πού...).

τρῐ-πάλαιστος, *ον* (*τρι-* + *παλαιστή*)· ὁ ἔχων πλάτος (μῆκος κλπ.) τριῶν παλαμῶν.

τρῐ-παλτος, *ον* (*τρι-*+*πάλλω*)· ὁ τρὶς (τρεῖς φορὰς) ἀναπαλθείς (ἀνασεισθείς, τρανταχθείς) ‖ μτφρ., ὁρμητικός, «φρενιασμένος», ἄγριος.

τρῐ-πάν-ουργος, *ον* (*τρι-* + *πανοῦργος*)· πολὺ πανοῦργος, «τετραπέρατος».

τρῐ-πάχυιος, *ον* (*τρι-* + *παχύς*)· ὁ τρὶς παχυνθείς, ὁ τρὶς καταπὸν ἢ φαγόν.— *πήχυιος* (‹*πῆχυς*)· =*τρίπηχυς* (βλ. λ.).

τρῐ-πέτηλος, *ον* (*τρι-* + *πέτηλον*)· ὁ ἔχων τρία πέταλα (φύλλα), τρίφυλλος ‖ τὸ οὐδ. *ὡς οὐσ. τὸ τριπέτηλον*=*τρίφυλλον*, «τριφύλλι».

τρῐ-πηχυς, *υ*, γεν. *-εος* (*τρι-* + *πῆχυς*)· ὁ ἔχων μῆκος (ὕψος κλπ.) τριῶν πήχεων.

τρῐ-πίθήκῐνος, *η*, *ον* (*τρι-* + *πίθηκος*)· ὁ τρὶς πιθήκινος, ὁ λίαν πιθηκοειδής, πιθηκόμορφος.

τρῐπλᾶξ, *-ᾰκος*, ὁ, ἡ (*τρι-*)· τριπλοῦς, τριπλάσιος, «τρίδιπλος», λατ. **triplex.**

τρῐπλᾶσίος, *α*, *ον* (*τρι-*)· ὡς καὶ νῦν, τριπλάσιος, τρὶς τόσος, τρεῖς φορὰς ἄλλος τόσος, τρεῖς φορὰς τόσον μέγας ὅσον... (μετὰ γεν.) ‖ τὸ οὐδ. *τριπλάσιον* ὡς ἐπίρρ.=τριπλασίως, τρὶς τόσον.

τρῐ-πλεθρος, *ον* (*τρι-* + *πλέθρον*)· ὁ ἔχων πλάτος κλπ. τριῶν *πλέθρων* (βλ. λ.).

τρῖπλᾶ· βλ. *τριπλόος*.

τρῐπλόος, η, ον, συνηρ. **τριπλοῦς, ῆ, οῦν** (*τρεῖς*)· ὡς καὶ νῦν, τριπλοῦς, τριπλάσιος, τρὶς τόσος, τρίδιπλος, «τρίδιπλος».— ἐπιρρ. *τριπλῶς*, ἀλλὰ καὶ ὡς δοτικοφ. ἐπίρρ. *τριπλῇ*=τριπλασίως, τρὶς τόσον ‖ τριπλῶς, κατὰ τρεῖς τρόπους.

τρῐ-πόδεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *τρίπους*.

τρῐ-πόδης, *-ου*, ὁ (*τρῐ-* + *πούς*)· ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ποδῶν.

τρῐ-πόθητος, *ον* (*τρῐ-* + *ποθέω*)· ὁ τρὶς ποθητός, τ. ἔ. ὁ λίαν ἐπιθυμητός, πολυπόθητος, ὡς καὶ νῦν τρισπόθητος (πρβλ. τρισευτυχισμένος).

τρῐ-πολις, *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ, ὁ (*τρῐ-* + *πόλις*)· ὁ ἔχων τρεῖς πόλεις· πρβλ. *δεκάπολις*.

τρῐ-πόλιστος, *ον* (*τρι-* + **πολίζω*)· ὁ τρεῖς φορὰς ἀναπολημένος, πολυθρύλητος [ἐκ τοῦ **πολίζω*=*πολέω*· πρβλ. *ἀναπολίζω*=*ἀναπολέω*].— ‖ κατ' ἄλλους, ὁ τρὶς ὠκοδομημένος (ἢ τεθεμελιωμένος), ὁ τριπλασίως ὠχυρωμένος, ὁ ὀχυρώτατος.

τρῐ-πολος, *ον* (*τρι-*+*πολέω*)· ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ἡ τρὶς ἀροδετῆσα, τρεῖς φορὰς καλλιεργηθεῖσα, ἡ δυναμένη νὰ γεωργηθῇ καὶ νὰ καποφορήσῃ τρὶς τοῦ ἔτους.

τρῐπόνητος, *ον* (*τρι-*+*πονέω*)· ὁ τρὶς εἰργασμένος, ὁ ὑποβληθεὶς εἰς τριπλῆν ἐπεξεργασίαν ‖ *ἔρις τριπόνητος*=ἄμιλλα μεταξὺ τριῶν ἐργατίδων γυναικῶν.

τρῐ-πορδος, *ον* (*τρῐ-*+*πορθέω*)· ὁ τρεῖς φορὰς πορθηθείς (ἐρημωθείς, λεηλατηθείς).

τρῐ-πος, *-ου*, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *τρίπους*, *-οδος* (βλ.λ.).

τρῐ-πους, *-οδος*, ὁ, ἡ, *-πουν*, τὸ (*τρι-* + *πούς*)· ὡς καὶ νῦν, τρίπους, ἔχων τρεῖς πόδας, τρισκελής, «τρίποδος», «τριπόδαρος» ‖ ὁ ἔχων ἕκτασιν τριῶν ποδῶν.— ‖ ὁ βαδίζων ἐπὶ τριῶν ποδῶν (παροιμ., ἐπὶ γέροντος στηριζομένου ἐπὶ βακτηρίας). **2)** ὡς οὐσ., *ὁ τρίπους*=λέβης ἐκ χαλκοῦ ἔχων τρεῖς πόδας, ὡς καὶ νῦν τρίπους (συχνὰ τοιοῦτοι τρίποδες ἦσαν κατασκευασμένοι ἐκ πολυτίμων μετάλλων καὶ ἐπεξειργασμένοι μετὰ λεπτοτάτης τέχνης, κατετίθεντο δὲ εἰς τοὺς ναοὺς ὡς ἀναθηματικὰ δῶρα). **3)** *τρίπους* ἐκαλεῖτο καὶ ὁ θρόνος τῆς ἱερείας τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν

τρῐ-πρᾶτος, *ον* (*τρι-* + *πιπράσκω*)· ὁ τρὶς (τ.ἔ. πολλάκις) πωληθείς ‖ μτφρ., ὁ πολλάκις ἀπεμπολημένος.

τριπτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*τρίβω*)· ἐργαλεῖον δι' οὗ τρίβει τις, «τρίφτης», ἢ καὶ «γουδοχέρι», διὰ τοῦ ὁποίου κοπανίζει τίς τι μέχρι κονιοποιήσεώς του.

Τρι-πτόλεμος, ὁ· μυθικὸν πρόσωπον ἐξ Ἐλευσῖνος, εἰς ὃ ἀποδίδεται ἡ ἵδρυσις τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων καὶ ἡ καθ' ἅπασαν τὴν Οἰκουμένην διδασκαλία τῆς γεωργίας· μετὰ τὸν θάνατόν του ἐτιμᾶτο ὡς ἐγχώριος ἥρως μὲ ἴδιον ναὸν ἐν Ἐλευσῖνι (βλ. καὶ Κ.Ε.Λ).

τρῐ-πτῦχος, *ον* (*τρι-* + *πτύσσω*)· ὡς καὶ νῦν, τρίπτυχος, συνιστάμενος ἐκ τριῶν πτυχῶν ἢ στρωμάτων ἢ πλακῶν, τριπλοῦς, «τρίδιπλος» ‖ ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *τρεῖς*.

τρῐ-πωλος, *ον* (*τρι-* + *πῶλος*)· ὁ ἔχων τρεῖς ἵππους.

τρῐ-ρρῡμος, *ον* (*τρι-* + *ῥῦμός*)· ὁ ἔχων τρεῖς *ῥυμοὺς* (βλ. λ.), ἑπομένως τέσσαρας ἵππους.

τρῖς, ἐπίρρ. τοῦ *τρεῖς*· ὡς καὶ νῦν, τρίς, τρεῖς φορές, λατ. **ter**: *τρὶς τόσος*=τρεῖς φορὰς τόσον, τριπλασίως ‖ *ἐς τρὶς*=ἕως τρεῖς φορές, ἢ εἰς τρεῖς φορὰς ‖ συχνὰ ὡς πρῶτον συνθετικὸν συνθέτων λέξεων δὲν διατηρεῖ τὴν κυριολεκτικήν του σημασίαν, ἀλλὰ ἐντείνει ἁπλῶς τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως μεθ' ἧς συντίθεται (ὅπως συμβαίνει τοῦτο καὶ μὲ τὸ λατ. **ter**): *τρισ-άθλιος, τρίσ-μακαρ*· πολλὰ τῶν τοιούτων μετὰ τοῦ *τρὶς* συνθέτων οἱ νεώτεροι ἐκδόται γράφουσι κεχωρισμένως.— ‖ παροιμ., *τρὶς ἓξ βάλλω*=ῥίπτω τρία ἑξάρια (εἰς τοὺς κύβους, πρβλ. τὸ σημερ. «τρεῖς ἑξάρες»),

ἐπιτυγχάνω δηλ. τὸ εὐνοϊκώτερον ῥίψιμον (δεδομένου ὅτι οἱ κύβοι ἦσαν τρεῖς), ἔχω τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν ‖ ὅθεν καὶ ἁπλῶς, εἶμαι τυχηρός, κερδαίνω [δι' ἐτυμ. βλ. *τρεῖς*].

τρῖσ-άθλιος, α, *ον*· ὡς καὶ νῦν, τρισάθλιος, πανάθλιος, πολὺ δυστυχής.

τρῖσ-ἄλαστος, *ον*· ὁ τρισκατάρατος, τρισάθλιος.

τρῖσ-ἄριθμος, *ον*· ὁ τρὶς ἀριθμηθείς.

τρῖσ-άσμενος, *η*, *ον*· ὁ τρὶς ἄσμενος, τρισευχαριστημένος, προθυμότατος.

τρῖσ-ἄωρος, *ον*· ὁ τρὶς ἄωρος, ὁ ὅλως διόλου ἄωρος ‖ ὁ παντάπασιν ἀώρως ἀποθανών.

τρῖσ-δείλαιος, *ον*·=*τρισάθλιος* (βλ.λ.), δυστυχέστατος.

τρῖσ-δύστηνος, *ον*· ὁ τρὶς δύστηνος τρισάθλιος.

τρῖσ-ενάς, *-άδος*, ἡ (*τρὶς*+*ἐννεάς*)· ἐνν. *ἡμέρα*· ἡ τρίτη ἑνάτη ἡμέρα τοῦ μηνός, τ. ἔ. ἡ ἑνάτη ἡμέρα τοῦ τρίτου δεκαημέρου, ἡ 29η τοῦ μηνός.

τρῖ-σέληνος, *ον* (*τρι-*+*σελήνη*)· ὁ τριῶν σεληνῶν ἢ νυκτῶν.

τρῖσ-έπ-αρχος, ὁ (*τρὶς*+*ἔπαρχος*)· ὁ τρὶς *ἔπαρχος* (βλ. λ.).

τρῖσ-θάνής, *ἐς* (*τρὶς*+*θανεῖν*)· ὁ τρὶς ἄξιος θανάτου, ἢ ὁ τρὶς ἀποθανών.

τρῖσ-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τά· βλ. *τρεισκαίδεκα*.

τρισ-και-δεκά-πηχυς, *υ*· ὁ ἔχων ἀνάστημα δέκα τριῶν πήχεων, πανύψηλος.

τρισ-και-δεκα-στάσιος, *ον*(*τρισκαίδεκα*+*ἵστημι*)· ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν δεκατρεῖς φορὰς μεγαλυτέραν.

τρῖσ-και-δέκᾰτος, *η*, *ον* (*τρισκαίδεκα*)· ὁ δέκατος τρίτος.

τρῖσ-και-δεκ-έτης, *ου*, ὁ, θηλ. **τρισκαιδεκέτις,** *-ιδος* (*τρισκαίδεκα*+*ἔτος*)· ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκατριῶν ἐτῶν.

τρῖσ-κάκο-δαίμων, *ον*. γεν. *-ονος*· ὁ τρὶς κακοδαίμων, τρισάθλιος, δυστυχέστατος.

τρῖ-σκαλμός, *ον* (*τρῖ-*+*σκαλμός*)· ὁ ἔχων τρεῖς σκαλμοὺς κωπῶν, τρίκωπος ‖ ὁ ἔχων τρία θρανία κωπηλατῶν ‖ *νῆες τρίσκαλμοι*=*τριήρεις*.

τρῖσ-κάτ-άρᾱτος, *ον* (*τρὶς*+*καταράομαι*)· ὡς καὶ νῦν, τριακατάρατος, τρὶς κατηραμένος

τρῖσ-κοπάνιστος, *ον* (*τρὶς*+*κοπανίζω*)· ὁ τρὶς κοπανισθείς ‖ *ἄρτος τρισκοπάνιστος*=ἄρτος τρὶς ζυμωθείς, ἢ ἄρτος ἐξ ἀλεύρου τρεῖς φορὰς κοπανισθέντος (καὶ ἄρα λεπτοτάτου).

τρῖσ-μάκαρ, ὁ, ἡ, γεν. *-μάκαρος*, θηλ. *-μάκαιρα* (*τρὶς*+*μάκαρ*)· ὡς καὶ νῦν, τρισμάκαριστος, κυρ. τρὶς μακάριος, πάνυ μακάριος, τρισευδαίμων, τρισόλβιος ‖ γράφεται καὶ κεχωρισμένως: *τρὶς μάκαρες* (*τρισμάκαρες*) *καὶ τετράκις*=λατ. **ter quae quaterque beati.**

τρῖσ-μάκᾰριος, α, *ον*·=*τρίσμακαρ*.

τρισμός, ὁ (*τρίζω*)·=*τριγμός* (βλ. λ.).

τρῖσ-μῡριοι, αι, α (*τρὶς*+*μύριοι*)· τρὶς δεκακισχίλιοι, τριοκοντακισχίλιοι ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἑν. ἀριθ. μετὰ περιληπτικοῦ οὐσ. *τρισμυρία ἵππος*=τριάκοντα χιλιάδες ἱππέων.

τρῖσ-μῡριό-πᾰλαι, ἐπίρρ. (*τρισμύριοι* + *πάλαι*)· τριάκοντα χιλιάδας φορὰς *πάλαι*, πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, πρὸ πλείστου χρόνου.

τρῖσ-ολυμπιο-νίκης, *-ου*, ὁ (*τρὶς* + *Ὀλυμπιονίκης*)· ὁ τρὶς νικήσας κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὁ καταγαγὼν τρεῖς νίκας ἐν Ὀλυμπίᾳ.

τρῖ-σπίθᾰμος, *ον* (*τρι-*+*σπιθαμή*)· ὁ ἔχων μῆκος τριῶν σπιθαμῶν.

τρῖ-σπονδος, *ον* (*τρι-* + *σπονδή*)· ὁ τρὶς χυθεὶς ἐν εἴδει σπονδῆς, ὁ ἀπαρτιζόμενος ἐκ τριπλῆς σπονδῆς ‖ τριπλῆ σπονδὴ εἰς τιμὴν τῶν νεκρῶν, ἀπαρτιζομένη ἐκ μέλιτος, γάλακτος καὶ οἴνου.

τρῖσσάκις, ἐπίρρ. (*τρὶς*)· τρὶς, τρεῖς φοράς.

τρισσᾶτιος, *η*, *ον*, ποιητ. ἀντὶ **τρισσὸς** (βλ. λ.).

τρισσόθεν, ἐπίρρ. (*τρισσός*)· ἐκ τριῶν μερῶν, ἐκ τριῶν πλευρῶν.

τρισσός, ἀττ. **τριττός,** ἰων. **τριξός,** *ή*, *όν* (πρβλ. *δισσός*-*διξός*)· (*τρὶς*)· τριπλοῦς, «τριπλὸς, τρίδιπλος», λατ. **triplex.** ‖ ἐν τῷ πληθ.=*τρεῖς*.— ἐπίρρ. *τρισσῶς*=τρεῖς φοράς, τρὶς.

τρισσο-φᾰής, *ές*, καὶ *τρισσό-φωτος*, *ον* (*τρὶς* + *φάος*, *φῶς*)· μὲ τριπλοῦν φῶς, τριλαμπής, ὁ ἐκπέμπων τριπλοῦν φῶς.

τρῐ-στεγος, *ον* (*τρι-*+*στέγη*)· ὁ ἐκ τριῶν στεγῶν συγκείμενος, τριώροφος, «τρίπατος» ‖ *τὸ τρίστεγον* (ἐνν. *οἴκημα*)=τὸ τρίτον πάτωμα.

τρι-στοιχεί, ἢ **-χί,** ἐπίρρ. τοῦ *τρίστοιχος* (βλ. λ)· εἰς τρεῖς στοίχους, εἰς τρεῖς σειράς.

τρῐ-στοιχος, *ον* (*τρι-*+*στοῖχος*)· ὁ ἐκ τριῶν σειρῶν συγκείμενος, ὁ εἰς τρεῖς σειρὰς διατεταγμένος.

τρῐ-στομος, *ον* (*τρι-*+*στόμα*)· ὁ ἔχων τρία στόματα ‖ ὁ ἔχων τρεῖς κόψεις, τρίκοπος.

τρῖσ-χίλιοι, αι, α (*τρὶς*+*χίλιοι*)· ὡς καὶ νῦν, τρισχίλιοι, τρεῖς χιλιάδες ‖ ὡσ. ἐν τῷ ἑν. μετὰ περιληπτ. οὐσ. *τρισχιλία ἵππος*=τρισχίλιοι ἱππεῖς.

τρῐ-σώμᾰτος, *ον* (*τρι-*+*σῶμα*)· ὁ ἔχων τρία σώματα, τρίσωμος, λατ. **tricorpor.**

τρῐτ-ᾰγωνιστέω, μελλ. *-ήσω* (*τριταγωνιστής*)· εἶμαι τριταγωνιστής, ὡς ὑποκριτὴς θεάτρου ὑποδύομαι τρίτα (τρίτης τάξεως) πρόσωπα, ἢ εἶμαι ὁ τρίτος ὑποκριτὴς μετὰ τὸν ἥρωα τοῦ δράματος (μετὰ τὸν πρωταγωνιστήν).

τρῐτ-ᾰγωνιστής, *-οῦ*, ὁ (*τρίτος* + *ἀγωνιστής*)· ὁ ὑποκριτὴς ὁ ὑποδυόμενος τὸ τρίτον μέρος, ὁ τρίτης τάξεως ὑποκριτής, ἢ ὁ τρίτος ὑποκριτὴς μετὰ τὸν πρωταγωνιστὴν (μετὰ τὸν ἥρωα τοῦ δράματος).

τρῐταῖος, α, *ον* (*τρίτος*)· ἐπὶ χρόνου, ὁ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας διαρκῶν, ὁ τριῶν ἡμερῶν, ὁ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν γινόμενος, ἢ ὁ ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν ἐπανερχόμενος (ὅπως ὁ διαλείπων **τριταῖος πυρετός**) ‖ **τριταῖοι ἐγένοντο**=ἔφθασαν τὴν τρίτην ἡμέραν. 2) ὁ τριῶν ἡμερῶν ‖ **τριταῖος γενόμενος**=ἀφ' οὗ παρῆλθεν ἡ τρίτη ἡμέρα μετὰ τὸν θάνατόν του. 3) ὁ πρὸ τριῶν ἡμερῶν, τρεῖς ἡμέρας πρότερον. 4) γενικῶς, ἀντὶ τοῦ *τρίτος*.

τρῐ-τᾰλαντος, *ον* (*τρι-* + *τάλαντον*)· ὁ ἐκ τριῶν ταλάντων, ὁ ἰσοδύναμος πρὸς τρία τάλαντα, ὁ ἔχων ἀξίαν ἢ βάρος τριῶν ταλάντων.

τρῐ-τᾰλᾶς, *-τάλαινα*, *-τάλᾰν* (*τρι-*+*τάλας*)· ὁ τρὶς δυστυχής, τρισάθλιος, ὅλως διόλου ἐλεεινός.

τρῐ-τᾰνυστος, *ον* (*τρι-* + *τανύω*)· ὁ τρὶς τανυσθείς, ὁ τρὶς τανυσμένος, ὁ τρὶς τεταμένος, ὁ λίαν μακρός, μακρότατος.

τρῖτᾰτος, *η*, *ον*, ποιητ. ἐπεκτατ. ἀντὶ *τρίτος* (ὡς τὸ *μέσσατος* ἀντὶ *μέσος*).

τρῖτη-μόριος, α, *ον* (*τρίτος*+*μόρος*)· ἴσος πρὸς τὸ τρίτον μέρος, ὁ ἀποτελῶν τὸ τρίτον μέρος ‖ ὡς οὐσ. *τὸ τριτημόριον*=τὸ τρίτον μέρος, τὸ ἓν τρίτον.

τρῖτη-μορίς, *-ίδος*, ἡ=*τὸ τριτημόριον* (βλ. λ.).

τρῖτο-βᾶμων, *ον*, γεν. *-ονος*· ὁ βαδίζων ὡς τρίτος, ὁ ἀποτελῶν τὸν τρίτον πόδα.

Τρῖτο-γένεια, ἡ· ὄνομα τῆς Ἀθηνᾶς ὀφειλόμενον εἰς τὴν λίμνην *Τριτωνίδα* ἐν Λιβύῃ, πλησίον τῆς ὁποίας ἐγεννήθη κατά τινα μῦθον ἡ θεά, ἢ εἰς τὸν Βοιωτικὸν χείμαρρον *Τρίτωνα* διὰ παρόμοιον λόγον· κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ὠνομάσθη οὕτω ὡς γενηθεῖσα τρίτη (μετὰ τὴν Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα)· βλ. Κ. Ε. Λ.

Τρῖτο-γενής, *-έος*, ἡ=*Τριτογένεια* (βλ. λ.).

τρῐ-τοκέω (*τριτόκος*)· *τίκτω* τρὶς, γεννῶ τρεῖς φοράς, ἢ γεννῶ τρία συγχρόνως.

τρῐ-τόκος, *ον* (*τρι-*+*τεκεῖν*)· ὁ τίκτων (γεννῶν) τρὶς ἢ τρία συγχρόνως.

τρῖτος, *η*, *ον* (*τρὶς*, *τρεῖς*)· ὡς καὶ νῦν, τρίτος, τρίτος εἰς τὴν σειράν, ὁ μετὰ δύο ἄλλους, λατ. **tertius** ‖ **τρίτος ἦλθε**=ἦλθεν αὐτὸς ὡς τρίτος, δηλ. μαζὶ μὲ δύο ἄλλους ‖ **τρίτος γίγνομαι**=ἔρχομαι τρίτος εἰς τὸν ἀγῶνα, νικῶ τρίτος, κερδίζω τρίτον βραβεῖον ‖ ὡς οὐσ. *ἡ τρίτη* (ἐνν. *ἡμέρα*), ἢ *ἡ τρίτη ἡμέρα*=ἡ μετὰ τὴν αὔριον, ἡ μεθαύριον: *ἐς τρίτην ἡμέραν*=διὰ μεθαύριον, ἢ κατὰ τὴν μεθαυριανὴν ἡμέραν· ἀλλ' ὅμως *χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν*=χθὲς καὶ προχθές.— ‖ τὸ οὐδ. **τρίτον** ὡς ἐπίρρ.· ὡς καὶ νῦν, τρίτον, κατὰ τρίτον λόγον, τρίτην φορὰν ‖ ὡσ. καὶ ἀνάρθρως *τὸ τρίτον* μετὰ ἐπίρρ. ἐνν., τρίτον, κατὰ τρίτον λόγον | ὡσ. καὶ μετὰ προθ. *ἐκ τρίτου* ἢ *ἐκ τρίτων*=κατὰ τρίτον λόγον, τρίτον, ὡς καὶ νῦν *ἐκ*

τρίτου (πρβλ. ἐκ δευτέρου, δεύτερον κλπ.).— **III** *τὰ τρίτα λέγω*=*τριταγωνιατῶ* (βλ. λ.).

τρῐτό-σπονδος, *ον* (*τρίτος*+*σπονδή*)· =*τρίσπονδος* (βλ. λ.), ὁ στεφθεὶς διὰ τριπλῆς σπονδῆς || *τριτόσπονδος αἰὼν* = βίος καθ' ὃν ἕκαμέ τις καὶ τὴν τρίτην σπονδήν (εἰς τὸν Σωτῆρα Δία), δηλ. βίος τελείως εὐδαίμων.

τρῐτό-σπορος, *ον* (*τρίτος* + *σπείρω*)· ὁ σπαρεὶς διὰ τρίτην φοράν || *τριτόσπορος γονή*=τρίτη γενεά.

τριττός, *ή, όν,* ἀττ. ἀντὶ *τρισσὸς* (βλ. λ.).

τριττύς, *-ύος,* ἡ (*τρεῖς*)· ὁ ἀριθμὸς τρία, τριάς, λατ. **ternio.**— **II** θυσία τριῶν διαφόρων ζώων (ταύρου, κάπρου καὶ κριοῦ, ἢ τράγου, ταύρου καὶ κριοῦ), ὡς τὸ παρὰ Ρωμαίοις **suovetaurilia**— **III** ἐν Ἀθήναις, τὸ τρίτον τῆς φυλῆς.

Ἔτυμ.: **τριττύς** (καὶ **τρικτύς** παρὰ Σώφρ.)· πρβλ. τὰ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. **τριττο(ι)α** ‹ **τριττοFja,* ὡς καὶ τὸ δελφ. **τρικτευαν κηϋαν** (αἰτ.=ὁλοκαύτωμα τριῶν θυμάτων), ἔνθα τὸ **τρικτευα** εἶναι ἐπίθ.· ἡ λ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ *τρίχα* (=εἰς τρία μέρη) ἢ ἔκ τινος **τρι-κο-* διὰ τοῦ προσφ. **-tu-**, κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἀφῃρημένα οὐσ. οἷα τὰ *ἀρτύς, ἁρπακτύς,* καὶ κατὰ προφανῆ ἐπίδρασιν τοῦ **τριττὸς** (ὅπως καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. **τριτὺς** ἔχει προφανῶς ἐπηρεασθῆ ἐκ τοῦ *τρίτος*)· πρβλ. καὶ τὸ *τετρακτύς : τέσσαρες, τέταρτος.*

Τρίτων, *-ωνος,* ὁ· θαλάσσιος θεός, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος (ἢ τοῦ Νηρέως) καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης || παρὰ μτγν. ἐν τῷ πληθ. *Τρίτωνες* ἐκαλοῦντο κατώτεροι θαλάσσιοι θεοὶ παριστάμενοι μὲ οὐράν ἰχθύος καὶ σῶμα λεπιδωτόν. **2)** ὁ θεὸς τῆς ἐν Λιβύῃ λίμνης *Τριτωνίδος.*— **II** ποταμὸς ἐν Λιβύῃ ἑνώνων τὴν λίμνην Τριτωνίδα μετὰ τῆς θαλάσσης.

Ἔτυμ.: Τρίτων· Τριτωνὶς (πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «**τριτώ· ῥεῦμα**»)· **Ἄμφι-τρίτη* : παλ-ιρλ. **trialh,** γεν. **trethan** (θάλασσα), παλ-κελτ. **triaton-.**

Τρῑτωνιάς, *-άδος,* ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς τὸ *Τριτωνὶς* (βλ. λ.) || *λίμνη Τριτωνιὰς*=ἡ ἐν Λιβύῃ λίμνη Τριτωνίς.

Τρῑτωνίς, *-ίδος,* ἡ· λίμνη ἐν Λιβύῃ, περίφημος διότι παρ' αὐτὴν ἐγεννήθη (κατά τινα μῦθον) ἡ Ἀθηνᾶ. **2)** πηγὴ ἐν Ἀρκαδίᾳ, πλησίον τῆς ὁποίας ἄλλος μῦθος τοποθετεῖ τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς. **3)** ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς (πρβλ. *Τριτογένεια* καὶ *Τριτωνιάς*).

τρῐ-φᾶσιος, *α, ον* (*τρεῖς*+*φάσις*)· τριπλοῦς, τριπλάσιος, λατ. **triplex** || ἐν τῷ πληθ.=*τρεῖς* [δι' ἐτυμ. βλ. *διφάσιος*].

τρῐ-φῐλητος, *ον,* δωρ. *-ᾶτος* (*τρι-* + *φιλέω*)· ὁ τρὶς πεφιλημένος, πολυφίλητος, φίλτατος.

τρῐ-φυλλον, τὸ (*τρι-* + *φύλλον*)· εἶδος χόρτου, τὸ σημερ. «τριφύλλι».

τρῐ-φῡλος, *ον* (*τρι-* + *φυλή*)· ὁ ἐκ τριῶν φυλῶν || *τριφύλους τινὰς ποιῶ*=διαιρῶ αὐτοὺς εἰς τρεῖς φυλάς.

τρῖχᾰ, ἢ **τριχῇ,** ἐπιρρ. (*τρίς*)· *τριχῶς* (βλ.λ.), εἰς τρία μέρη, κατὰ τρεῖς τρόπους, λατ. **trifariam** || μετὰ γεν., *τρίχα νυκτὸς*=κατὰ τὴν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτός || *τρίχα σχίζω*=σχίζω (διαιρῶ) εἰς τρία μέρη.

τρῐχᾶϊκες, οἱ [-ῐ-]· οἱ εἰς τρία διῃρημένοι, καὶ κυρ. οἱ Δωριεῖς ὡς διακρινόμενοι εἰς τρεῖς φυλάς (*Ὑλλαῖοι, Δυμᾶνες, Πάμφυλοι*) [ἀβεβ. ἐτυμ.· πιθ. διὰ μετρικοὺς λόγους **τριχαΐκες** ‹ **τριχᾶκες* ‹ **τριχά-Feικες* ‹ *τρίχα*+**Feικ-* ἰαπ. **veik* (φυλή) : (**F**)*οἶκαδε, οἶκος,* **Foικος** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους, ἧττον ὀρθῶς, ‹ *θρίξ,* γεν. *τριχός*+*ἄλσσω* (ὁπότε θὰ ἐσήμαινεν «ἀνεμιζομένη κόμη»), ἢ ‹ *τρίχα*+*ἀλσσῶ* (ὁπότε θὰ ἐσήμαινε «βαδίζειν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διὰ τριῶν φαλάγγων»)].

τρῐ-χᾰλεπτος, *ον* (*τρι-* + *χαλέπτω*)· ὁ λίαν χαλεπός, λίαν ὀργίλος.

τρῐ-χᾶλος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *τρίχηλος* (*τρῖ*+*χηλή*)· ὁ ἔχων τρία χάσματα, ὁ ἐσχισμένος εἰς τρία || *κῦμα τρίχαλον*=τρικυμία.

τρῖχες, αἱ, ὀνομ. πληθ. τοῦ *θρίξ* (βλ. λ.).

τρῐχῇ, ἐπιρρ. (*τρίχα*)· εἰς τρία μέρη, ἢ κατὰ τρεῖς τρόπους, *τριχῶς.*

τρῐχᾰ́, ἐπιρρ., ἐπικ. ἐκτετ. τύπος τοῦ *τρίχα* εἰς τρία μέρη, *τριχῶς.*

τριχθᾰ́διος, *α, ον* (*τριχθά*)· τριπλοῦς, τριμερής.

τρῐχῖνος, *η, ον* (*θρίξ*)· ὁ ἐκ τριχῶν πεποιημένος || τὸ οὐδ ὡς οὐσ. *τὸ τρίχινον*=ἔνδυμα ἐκ τριχῶν.

τρῐχίς, *-ίδος,* ἡ (*θρίξ*)· μικρὸς ἰχθὺς (εἶδος σαρδέλλας), μὲ ὀκάνθας τόσον πολλὰς καὶ τόσον λεπτάς, ὥστε νὰ ὁμοιάζουν μὲ τρίχας (ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη οὕτω), ἡ θρίσσα (κοιν. «φρίσσα, ἢ τριχιός»).

τρῐχό-βρως, *-ωτος,* ὁ, ἡ, κατ' ἄλλους **τριχο-βρώς,** *-ῶτος* (*θρίξ* + *βιβρώσκω*)· ὁ βιβρώσκων (τρώγων) τρίχας, τριχοφάγος || ὡς οὐσ. *οἱ τριχόβρωτες*=*σῆτες* (βλ. λ.), «σκῶρος, μόλιτσα, βώτριδα».

τρῐ-χοίνῐκος, *ον* (*τρι-* + *χοῖνιξ*)· ὁ χωρῶν τρεῖς χοίνικας || μτφρ., *τριχοίνικον ἔπος*=τεράστιος λόγος (λόγος περιέχων πλεῖστα).

τρῐ-χόλωτος, *ον* (*τρι-* + *χολόω*)· κυρ. ὁ ὄξιος τριπλοῦ χόλου (ἤτοι μεγίστης ὀργῆς ἢ μίσους), ὁ εἰς ἄκρον μισητός, μισητότατος.

τρῐχό-μαλλος, *ον* (*θρίξ*+*μαλλός*)· ὁ ἔχων κόμην ὁμοίαν πρὸς ἔρια, δασύθριξ, δασύμαλλος, μαλλιαρός».

τρῐχο-ρρῠέω, μελλ. *-ήσω* (*τριχορρυής*)· πάσχω ἀπὸ τριχόπτωσιν, «μοῦ πέφτουν οἱ τρίχες τῶν μαλλιῶν μου», «μοῦ πέφτουν τὰ μαλλιά, μαδάω».

τρῐχο-ρρῠής, *ές* (*θρίξ*+*ῥέω*)· ὁ χύνων (ἀποβάλλων, χάνων) τὰς τρίχας, «ποὺ τοῦ πέφτουν τὰ μαλλιά».

τριχός, γεν. τοῦ *θρίξ.*

τρῐχοῦ, ἐπιρρ. (*τρίχα*)· εἰς τρία μέρη, εἰς τρεῖς τόπους.

τρῐ-χρωμος, *ον* (*τρι-* + *χρῶμα*)· ὡς καὶ νῦν, τρίχρωμος, ἔχων τρία χρώματα.

τρῖχωμα, *-ατος,* τὸ (*τρίχόω*)· ὡς καὶ νῦν, τρίχωμα, τρίχες τῆς κεφαλῆς, κόμη || γένεια || γεν., τρίχες.

τρῐχῶς, ἐπιρρ. (*τρίχα*)· κατὰ τρεῖς τρόπους.

τρῖψαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *τρίβω.*

τριψ-ημερέω, μελλ. *-ήσω* (*τρίβω*+*ἡμέρα*)· καταβάλλω τὴν ἡμέραν μου («χάνω τὴν ἡμέραν μου»), «χάνω τὸν καιρόν μου», χασομερῶ», λατ. **terere tempus.**

τρῖψις, *-εως,* ἡ (*τρίβω*)· τὸ τρίβειν, τὸ τρίψιμον, ἡ τριβή, ἡ προστριβή.— **II** ἡ στερεότης, ἡ ἀντίστασις ἢ παρουσιαζομένη κατὰ τὴν ἀφήν, ὅταν τρίβεται στερεόν τι σῶμα.— **III** ἐν τῷ πληθ. *τρίψεις*= ἐδέσματα παρεσκευασμένα διὰ πολλῆς τρίψεως.

τρῐ-ώβολον, τὸ (*τρι-* + *ὀβολός*)· νόμισμα τριῶν ὀβολῶν, ἤτοι ἡμίσεια δραχμή.— **II** ἐν Ἀθήναις, τὸ *τριώβολον* ἦτο: **1)** ὁ μισθὸς τῶν δικαστῶν δι' ἑκάστην ἡμερησίαν συνεδρίαν, ὁ δικαστικὸς μισθός. **2)** ὁ μισθὸς τῶν μετεχόντων εἰς τὴν *Ἐκκλησίαν* (βλ. λ.), ὁ ἐκκλησιαστικὸς μισθός, καθιερωθεὶς ἀπὸ τοῦ 392 π.Χ. **3)** ὁ μισθὸς τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ὑπηρετούντων ὁπλιτῶν (τῶν πεζοναυτῶν, τῶν *ἐπιβατῶν* ὅπως ἐλέγοντο τότε). **4)** φόρος τις καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν *μετοίκων* (ἢ πιθ. ὑπὸ τῶν *ἀπελευθέρων*).

τρῐ-ώροφος, *ον* (*τρι-*+*ὄροφος*)· ὡς καὶ νῦν, τριώροφος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν ὀρόφων (πατωμάτων) «τρίπατος».— ὡς οὐσ. *τὸ τριώροφον*=τὸ τρίτον πάτωμα.

τρῐ-ώρυγος, *ον* (*τρι-* +*ὀρυγιά*)· τύπος δοκιμώτερος τοῦ *τριόρυγιος* (βλ. λ.)· ὁ τριῶν ὀργυιῶν (μήκους, πλάτους κλπ.).

Τροία, ἰων. **Τροίη,** ἡ· εἴτε ἡ πόλις (ἡ *Ἴλιος,* τὸ *Ἴλιον*), εἴτε ἡ χώρα (ἡ *Τροία* ἢ ἡ *Τρῳάς*) || φέρεται ὡς. καὶ τρισυλλ. *Τροΐα,* δωρ. *Τρωΐα,* καὶ συνῃρ. *Τρῷα.*

Τροιᾶδεν, ἰων. **-ηδεν** ἢ **-ηδε** (*Τροία*), ἐπιρρ.· ἐκ Τροίας, ἀπὸ τὴν Τροίαν.

Τροιάνδε, ἰων. **-ηνδε** (*Τροία*)· εἰς Τροίαν, πρὸς Τροίαν.

τρομεοίατο, ἰων. ἀντὶ *τρομέοιντο,* γ' πληθ. μεσ. εὐκτ. τοῦ *τρομέω.*

τρομέοντι, δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ *τρομέουσι,* γ' πληθ. τοῦ *τρομέω.* **2)** δοτ. μτχ. ἐν. τοῦ *τρομέω.*

τρομερός, *ά, όν* (*τρομέω*)· ὁ τρέμων, ὁ τρέμων ἐκ φόβου, περίφοβος, «φοβιτσιάρης» || τρομώδης,

«τρεμουλιάρης».— ‖ ὡς καὶ νῦν, τρομερός, φοβερός, ὁ ἐμποιῶν φόβον καὶ τρόμον).

τρομεύμενος, ἰων. μεσ. μτχ. τοῦ ***τρομέω***.

τρομέω, μελλ. ***-ήσω*** (***τρόμος***)· τρέμω, τρομάζω (καὶ μάλιστα ***ἐκ φόβου***) ‖ εἶμαι τρομοκρατημένος, φοβοῦμαι.— ‖ μετ' αἰτ.. τρέμω ἐνώπιόν τινος, «τὸ(ν) τρέμω», τὸ(ν) φοβοῦμαι, φρικιῶ διά τι(να).

τρόμος, ὁ (***τρέμω***)· ὡς καὶ νῦν, τρόμος, τὸ τρέμειν, τρομάρα, «τρεμούλα» (κυρ. ἐκ φόβου).

τροπαία (ἐνν. ***πνοή***), ἡ (***τροπαῖος***)· ἡ ἐναντία πνοὴ ἀνέμου (κυρ. ἡ πνέουσα ὀπίσω, ἡ ἐπιστρέφουσα τρόπον τινά), ἤτοι πνοὴ ἀνέμου ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν ξηράν, ἀντίθ. τῷ ***ἀπογεία*** (ἐνν. ***πνοή***)=ἡ πνέουσα ἐκ τῆς ξηρᾶς πρὸς τὴν θάλασσαν ‖ μτφρ., ***λήματος τροπαία*** (ἢ ***φρενὸς τροπαία***)= ἡ μετατροπὴ τῶν διαθέσεων (τοῦ φρονήματός) τινος, ἡ ἀλλαγὴ γνώμης. **2)** ἡ μεταβολή, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπό τινος, ἡ ἀνακούφισις ἀπό τινος.

τρόπαιον, τό, ἰων. καὶ ἀρχ. ἀττ. **τροπαῖον,** κυρ. οὐδ. τοῦ ***τροπαῖος*** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, τρόπαιον, σημεῖον νίκης (κυρ. τροπῆς τῶν πολεμίων εἰς φυγήν), λατ. **tropaeum**· συνίστατο δὲ τὸ ***τρόπαιον*** ἐξ ἀσπίδων, περικεφαλαιῶν καὶ ἄλλων ὅπλων, ἀφαιρουμένων ἀπὸ τὰ πτώματα τῶν πολεμίων, ἀναρτωμένων δὲ ἀκολούθως εἰς δένδρα, ἢ στηνομένων ἐπὶ ξυλίνων στύλων. "Αν ὁ ἐχθρὸς ἠνείχετο τὴν ἵδρυσιν τοῦ τροπαίου, τοῦτο ἐσήμαινεν ὅτι ὡμολόγει τὴν ἧττάν του, ἅπαξ δὲ στηθὲν τὸ τρόπαιον ἀφιεροῦτο εἰς τὸν ***Δία*** τὸν ***Τροπαῖον*** καὶ ἦτο ἀπαραβίαστον ‖ συνήθης περίφρασις: ***τρόπαιον ἔστησαν*** ἢ ***ἐστήσαντο***.

τροπαῖος, α, ον (***τρέπω***)· ὁ ἀνήκων εἰς ***τροπὴν*** ἢ ἀλλαγήν (μεταβολήν).— ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ***τροπὴν*** τῶν πολεμίων ‖ ὁ προξενῶν τροπὴν ἢ ἦτταν τῶν πολεμίων: ***θεοὶ τροπαῖοι***=θεοὶ τρέποντες εἰς φυγὴν τοὺς πολεμίους (προκαλοῦντες τὴν ἧτταν τῶν πολεμίων καὶ δίδοντες τὴν νίκην εἰς τοὺς ἐπικαλουμένους τὴν εὔνοιάν των) | ***"Εκτορος δμαασι τροπαῖοι*** = τρομεροί, φοβεροὶ (προκαλοῦντες τὴν φρίκην) εἰς τὰ ὅμματα τοῦ "Εκτορος.— ‖‖ ἀποτρόπαιος, ὁ ἀποτρέπων τι, ὁ ἀπομακρύνων αὐτό.

τροπαιο-φόρος, ***ον*** (***τρόπαιον***+***φέρω***)· ὁ φέρων τρόπαια, νικητής, κομίζων τρόπαια, ὡς καὶ νῦν τροπαιοφόρος, τροπαιοῦχος.

τροπᾰλίζω, ποιητ. ἀντὶ ***τρέπω***.

τροπᾰλίς, ***-ίδος,*** ἡ· δέσμη, δεμάτι, δέμα [ἀέεδ. ἐτυμ.· πιθ. συγγ. τῷ ***τρέπω***· πρβλ. Ἡσυχ. «***τροπαλίζει· στρέφει***», «***τροπαλισμός, μεταβολή***»].

τροπέω, ποιητ. τύπος ἀντὶ ***τρέπω***.

τροπή, ἡ (***τρέπω***)· ὡς καὶ νῦν, τροπή, γύρισμα, μετατροπή, μεταστροφή ‖ ***τροπαὶ ἡελίοιο***=τὰ ἡλιοστάσια, δηλ. τὰ χρονικὰ σημεῖα τοῦ μέσου θέρους καὶ τοῦ μέσου χειμῶνος, καλούμενα εἰδικώτερον ***τροπαὶ θερειναὶ*** καὶ ***τροπαὶ χειμεριναί***, ὁπότε ὁ ἥλιος φαίνεται ὡς μεταστρεφόμενος καὶ διατέμνων τὴν ἐκλειπτικήν· λατ. **solstitium** καὶ **bruma**.— ‖ ὡς ἐνεργ., τὸ τρέπειν τὸν ἐχθρὸν εἰς φυγήν, ἡ τροπὴ τοῦ ἐχθροῦ εἰς φυγήν, ἡ ἧττα αὐτοῦ: ***ποιῶ*** (ἢ ***ποιοῦμαι***) ***τροπὴν τινος***=τρέπω τινὰ εἰς φυγὴν | ***ἐν τροπῇ δορὸς***=κατὰ τὴν φυγὴν (τὴν ἧτταν) τὴν προκληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δόρατος, **2)** (ἐκ τοῦ παθ. ***τρέπομαι***) τὸ τρέπεσθαι εἰς φυγὴν ὑπό τινος, τὸ φεύγειν, ἡ φυγή, λατ. **conversio in fugam**. **2)** μεταβολή, ἀλλαγή.

τροπίας, ***-ου,*** ὁ (***τρέπω***)· ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὁ ἐκτραπεὶς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, «κομμένο κρασί», «χαλασμένο κρασί».

τροπικός, ***ή, όν*** (***τροπή***)· ὁ ἀνήκων εἰς ***τροπὴν*** ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὰς ***τροπάς***, εἰς τὰ ἡλιοστάσια· ***ὁ τροπικὸς*** (ἐνν. ***κύκλος***)=ὁ κύκλος τῆς γηΐνης σφαίρας, μέχρι τοῦ ὁποίου φθάνων ὁ ἥλιος τρέπεται (τ. ἔ. στρέφεται) πρὸς τὰ ὀπίσω (πρβλ. ***τροπή***). — ‖ ἐν τῇ Ρητορικῇ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ σχῆμα ***τρόπος***, ὁ οὐχὶ ἐν τῇ κυριολεξίᾳ τοῦ λεγόμενος (οὐχὶ κυριολεκτικός), ἀλλὰ μεταφορικός, εἰκονικός, ἀλληγορικός.

τρόπις, ἡ, γεν. ***τρόπεως***, ἢ ***τρόπιος*** ἢ ***-ιδος***· αἰτ. ***τρόπιν*** (***τρέπω***)· ὡς καὶ νῦν, τρόπις πλοίου «καρίνα, καρένα» ‖ μτφρ., ***ἡ τρόπις τοῦ πράγματος***=ἡ βάσις (τὰ θεμέλια) τοῦ ζητήματος (ὅπως ἀκριβῶς βάσις εἶναι διὰ τὸ πλοῖον ἡ τρόπις) [δι' ἐτυμ. βλ. ***τρέπω***].

τρόπος, ὁ (***τρέπω***)· κυρ. τροπή, στροφή, διεύθυνσις, κατεύθυνσις.— ‖ μτφρ., ὡς καὶ νῦν, τρόπος, τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν, τρόπος τοῦ φέρεσθαι, συμπεριφορά, διαγωγή, τρόπος, συρμός.—ἐν ποικίλαις ἐπιρρημ. χρήσεσιν: κατὰ δοτ., ***τρόπῳ τοιῷδε*** =κατὰ τοιοῦτον τρόπον, τοιουτοτρόπως | ***οὐδενὶ τρόπῳ***=κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως | ***παντὶ τρόπῳ***=κατὰ πάντα τρόπον, παντοιοτρόπως | ***ἑκουσίῳ τρόπῳ***=ἑκουσίως, οἰκειοθελῶς, θεληματικῶς | ***τρόπῳ φρενὸς***=ἀναλόγως τῶν διαθέσεων («τοῦ κεφιοῦ»), ἢ ἀναλόγως τῶν διανοητικῶν ἱκανοτήτων του | ***ἐν τρόποις 'Ιξίονος*** = κατὰ τὸν τρόπον τοῦ 'Ιξίονος. **2)** ἀπολ., κατ' αἰτ., ***πάντα τρόπον***=κατὰ πάντα τρόπον, «μὲ κάθε τρόπο», παντοιοτρόπως | ***βάρβαρον τρόπον*** = κατὰ τρόπον βάρβαρον, κατὰ τὸν τρόπον τῶν βαρβάρων. **3)** μετὰ προθ., ***ἐκ παντὸς τρόπου*** = διὰ παντὸς τρόπου (μέσου), παντοιοτρόπως.— ‖‖ ἐπὶ προσώπων, τρόπος ζωῆς, ἕξις, συνήθεια, ἔθιμον ‖ οἱ τρόποι ἀνθρώπου τινός, αἱ διαθέσεις του, αἱ ἕξεις καὶ συνήθειαί του, ὁ χαρακτήρ του: ***οὐ τοὐμοῦ τρόπου***=δὲν εἶναι τοῦ χαρακτῆρός μου (τῆς ἰδιοσυγκρασίας μου) | ***πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου***=συμφώνως πρὸς τὰς διαθέσεις (τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὸν χαρακτῆρα) τοῦ Κύρου.— ‖‖‖ ἐν τῇ Μουσικῇ, ὡς τὸ ***ἁρμονία***, τὸ ποιὸν τοῦ ἤχου, τόνος. — ‖‖‖‖ ἐν τῇ Ρητορικῇ, τρόπος τοῦ λέγειν ἢ γράφειν, ὕφος ‖ ἐν τῷ πληθ. ***τρόποι***=ρητορικὰ σχήματα.

τροπός, ὁ (***τρέπω***)· ὁ συνεστραμμένος δερματίνος ἱμάς, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ κώπη προσεδένετο εἰς τὸν σκαλμόν, ὁ λεγόμενος καὶ ***τροπωτὴρ*** (ἑλ. λ.).

τροπο-φορέω, μελλ. ***-ήσω*** (***τρόπος***+***φέρω***)· ὑποφέρω (ὑπομένω) τοὺς τρόπους τινός (τὸν χαρακτῆρά του), συνταυτίζομαι.

τροπόω (Α), μελλ. ***-ώσω*** (***τροπός***)· ἐφοδιάζω τὴν κώπην μὲ τὸν ***τροπόν*** της (δηλ. μὲ τὸν δερμάτινον ἱμάντα διὰ τοῦ ὁποίου προσεδένετο εἰς τὸν σκαλμόν).— μέσον, ***τροπόομαι κώπην*** = προσδένω τὴν κώπην μου εἰς τὸν σκαλμὸν διὰ τοῦ ***τροπωτῆρός*** της (ἑλ. λ.).— παθητ., ἐπὶ τῆς κώπης, ἐφοδιάζομαι διὰ τροπωτῆρος.

τροπόω (Β), ἐκ τοῦ ***τρόπος*** ἕτερος τύπος τοῦ ***τρέπω*** (ἑλ. λ.), τρέπω εἰς φυγήν, νικῶ.

τροφᾶλίς, ***-ίδος,*** ἡ (***τρέφω***)· χλωρὸς (νωπὸς) τυρὸς (ἐκ τοῦ ***τρέφω γάλα*** = «πήζω» γάλα, κυρ. ἄρα ***τροφαλὶς***=τὸ νεωστὶ πεπηγὸς γάλα [***τροφαλίς, τρόφις***· δι' ἐτυμ. ἑλ. ***θρόμβος, τρέφω***].

τροφεῖα, τὰ (***τροφεύω***)· ὡς καὶ νῦν, τροφεῖα, ἀμοιβὴ τῆς τροφοῦ (ἢ τοῦ τροφοῦ) διὰ τὴν διατροφὴν ἢ τὴν ἀνατροφὴν παιδός, ὁ μισθὸς τῆς τροφοῦ.— ‖ ***βίου τροφεῖα***=τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, τρόφιμα, τροφή.

τροφεύς, ***-έως,*** ὁ (***τροφή***)· ὁ τρέφων, ὁ ἀνατρέφων, ὁ θρεπτήρ, θετὸς πατήρ, «ψυχοπατέρας» ‖ μτφρ., καὶ ἐπὶ ἀψύχων ἀκόμη: ***χαίρετε, ὦ τροφῆς ἐμοί*** (Σοφ. Αἴ. 863) = χαίρετε σεῖς (πεδιάδες, ὄρη κλπ.), ποὺ μὲ ἀνεθρέψατε (μεθ' ὧν συνέζησα).

τροφέω'=***τρέφω***, ὡς τὸ ***φορέω*** ἀντὶ τοῦ ***φέρω***.

τροφή, ἡ (***τρέφω***)· ὡς καὶ νῦν, τροφή, πᾶν τὸ ἐσθιόμενον πρὸς θρέψιν καὶ θεραπείαν τοῦ σώματος, τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα τρόφιμα, ζωοτροφίαι, τροφαί ‖ ***βίου τροφὴ*** ἢ ***τροφαί***=πόρος ζωῆς, ἢ ὁ τρόπος τοῦ ζῆν.— ‖ τὸ τρέφειν, τὸ ἀνατρέφειν, ἡ διατροφή, ἡ ἀνατροφὴ ‖ τὸ ἀνατρέφειν καὶ διατηρεῖν ζῷα.— ‖‖ τὸ ἀνατραφέν, τὸ ***θρέμμα***, τὸ γαλουχούμενον τέκνον ‖ γένος, γενεά.

τρόφῐμος, ***(η), ον*** (***τροφή***)· ὁ θρεπτικός, ὠφέλιμος ‖ μετὰ γεν., ***γῆ τρόφιμος τέκνων*** = γῆ γόνιμος εἰς τέκνα ‖ ὡς οὐσ. ***τὰ τρόφιμα***=ὡς καὶ νῦν, τὰ τρόφιμα, τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαιοῦντα ‖ ***ὁ, ἡ, οὐσ. ὁ τρόφιμος***=ὁ θρέψας, ὁ δεσπότης.— ‖‖ ὡς παθητ., ὁ τραφεὶς (ἀνατραφείς) ὑπό τινος ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ τρόφιμος***=τὸ γαλουχούμενον τέκνον, θετὸς υἱός, θετὸν τέκνον | ***οἱ τρόφιμοι***=οἱ μαθηταί.

τρόφις, ὁ, ἡ, οὐδ. ***τρόφι,*** τό, γεν. ***-ιος*** (***τρέφω***)·

ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὐτραφής, συμπαγής, «γερός» ‖ *τρόφι κῦμα κυλίνδεται*=κῦμα μέγα (ὀγκώδες, πελώριον) κυλίεται.

τροφόεις, *εσσα, εν* (*τρέφω*)· ὁ καλῶς τεθραμμένος, «καλοθρεμμένος», εὐτραφής, συμπαγής, «γερός» εὔσωμος.

τροφός, *ὁ* καὶ *ἡ* (*τρέφω*)· ὁ τρέφων, ὁ ἀνατρέφων, ὁ περιποιούμενος, ὁ ἐπιμελούμενος, ὁ παιδαγωγός ‖ ἐν τῷ θηλ. ὡς καὶ νῦν, τροφός, παραμάννα, βυζάστρα.

τροφο-φορέω, μελλ. *-ήσω* (*τροφὴ+φέρω*)· φέρω τροφὴν εἴς τινα, τρέφω, διατηρῶ ἐν τῇ ζωῇ, ἀνατρέφω ‖ περιποιοῦμαι, περιδάλπω, προστατεύω.

Τροφώνιος, *ὁ*· ὁ κατὰ τὴν μυθολογίαν οἰκοδομήσας τὸν ἀρχαιότατον ναὸν τοῦ 'Απόλλωνος ἐν Δελφοῖς· μετὰ θάνατον ἐτιμήθη ὡς ἥρως, πλησίον δὲ τῆς Λεβαδείας, ὅπου κατὰ τὸν μῦθον εἶχεν ἀνοίξει καὶ τὸν εἶχε καταπίῃ ἡ γῆ, ὑπῆρχον μαντεῖον καὶ σπήλαιον ἀφιερωμένα εἰς αὐτόν· (βλ. Κ. Ε. Λ.).

τροχᾰδεῖν, ἐπίρρ. (*τρέχω*)· ὡς καὶ νῦν, τροχάδην, δρομαίως, «τρέχοντας, τρεχάλα».

τροχάζω, μελλ. *-άσω* (*τρόχος*)· τρέχω, ὡς καὶ νῦν τροχάζω (ἐπὶ ἵππων), τρέχω ταχέως.

τροχαῖος, *α, ον* (*τρόχος*)· ὁ τρέχων, ὁ τρέχων ταχέως, ὁ ταχὺς ‖ ἐν τῇ Μετρικῇ, *ὁ τροχαῖος* (ἐνν. *πούς*)=μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ μιᾶς μακρᾶς καὶ ἐκ μιᾶς βραχείας συλλαβῆς, χρησιμοποιούμενος δὲ ἐπὶ γοργοῦ ρυθμοῦ ὡς ζωηρότερος τοῦ ἰάμβου.

τροχᾰλός, *ή, όν* (*τρέχω*)· τρέχων ‖ ταχύς, εὐκίνητος, ἐλαφρός ‖ στρογγύλος, κυκλοτερής.

τροχ-ηλᾰτέω, μελλ. *-ήσω* (*τροχηλάτης*)· ἐλαύνω ἅρμα, ἁρματηλατῶ, ὀχοῦμαι ‖ βασανίζω ἐπὶ τοῦ τροχοῦ ‖ διώκω.

τροχ-ηλᾰ́της, *-ου, ὁ* (*τροχὸς+ἐλαύνω*)· ὁ ἐλαύνων (διευθύνων) τροχούς, ἁρματηλάτης, ἁμαξηλάτης, ἡνίοχος.

τροχ-ήλᾰτος, *ον* (*τροχὸς+ἐλαύνω*)· ὁ ἐπὶ τροχῶν φερόμενος, ὁ διὰ τροχῶν ἐλαυνόμενος, τροχοκίνητος. **2)** ὁ διαΐσιος ουρόμενος ὑπὸ τροχῶν. **3)** ἐπὶ ὁδοῦ, ἡ ἀνοιγομένη ὑπὸ τροχῶν, ἐφ' ἧς ἐλαύνουσιν ἅμαξαι. **4)** ὁ σχηματιζόμενος (διαπλασσόμενος, διαμορφούμενος) διὰ τοῦ τροχοῦ τοῦ κεραμέως. **5)** μτφρ., ὁ μετὰ σπουδῆς ἐλαυνόμενος (ὡς τροχὸς ἢ ὡς ἅμαξα), ὁ διωκόμενος ἀκαταπαύστως.

τροχιά, *ἡ* (*τροχός*)· ἡ γραμμὴ ἡ σχηματιζομένη ὑπὸ τοῦ τροχοῦ, τὰ ἴχνη τῶν τροχῶν. **2)** ἡ περιφέρεια (ὁ κύκλος) τοῦ τροχοῦ.

τροχίζω, μελλ. *-ίσω* (*τροχός*)· δένω κάποιον εἰς τροχόν, «τὸν γυρίζω στὸν τροχά», τὸν βασανίζω. — ‖ παθητ., περιστρέφομαι ὡς τροχός, τρέχω, περιτρέχω.

τροχῐ́λια, *ἡ* (*τροχός*)· ὡς καὶ νῦν, τροχαλία, «καρούλι», «μακαρᾶς» λατ. **trochlea.**

τροχῐ́λος, *ὁ* (*τρέχω*)· μικρὸν παρυδάτιον πτηνόν, τοῦ εἴδους τῶν σεισοπυγίδων, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ 'Ηρόδ. λέγει ὅτι ἐξάγει βδέλλας καὶ ἄλλα ἔντομα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ κροκοδείλου. **2)** μικρὸν χερσαῖον πτηνόν, ὁ τρυποφράκτης.

τροχιός, *ά, όν* (*τροχός*)· ὁ τρέχων ταχέως, ὁ περιστρεφόμενος ὡς τροχὸς ‖ στρογγύλος, κυκλοτερής.

τρόχις, *ὁ, -ιος* καὶ *-εως* (*τρέχω*)· ὁ τρέχων, ἀγγελιαφόρος.

τροχο-δῑνέω, μελλ. *-ήσω* (*τροχὸς+δῖνέω*)· περιστρέφω δίκην τροχοῦ ‖ συν. ἐν τῷ παθητ., *τροχοδινέομαι*=περιδινοῦμαι ὡς τροχός, περιστρέφομαι δίκην τροχοῦ.

τροχο-ειδής, *ὲς* (*τροχὸς+εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς τροχόν, στρογγύλος, κυκλικός, περιφερικός.

τροχόεις, *εσσα, εν* (*τροχός*)· στρογγύλος ὡς τροχός, *τροχοειδὴς* (βλ. λ.), κυκλικός.

τροχο-ποιέω, μελλ. *-ήσω* (*τροχοποιός*)· κατασκευάζω τροχούς.

τροχο-ποιός, *όν* (*τροχὸς+ποιέω*)· ὁ ποιῶν τροχούς ‖ ὡς οὐσ. *ὁ τροχοποιός*=ὡς καὶ νῦν, τροχοποιός, κατασκευαστής («μάστορης») τροχῶν

τροχός, *-οῦ, ὁ* (*τρέχω*)· πᾶν τὸ τρέχον κυκλικῶς, πᾶν τὸ περιστρεφόμενον ‖ ἑπομένως, πᾶν πρᾶγμα στρογγύλον, κυκλικόν, π.χ. μία οφαῖρα, ἡ μία στρογγυλὴ «πήττα» ‖ ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου ‖ κυρ. ὅμως: — **II** τροχὸς ἁμάξης, «ρόδα» ‖ τροχὸς κεραμέως.— **III** ὁ τροχός (παιδικὸ παιγνίδι), κοιν. «στεφάνι», «τσέρκι», μετὰ κρίκων οἵτινες ἦχουν κατὰ τὴν περιστροφήν, λατ. **graecus trochus.**— **IV** ὁ τροχὸς βασανιστικοῦ ὀργάνου (πρβλ. *τροχίζω*): *ἐπὶ τροχοῦ στρεβλοῦμαι*=βασανίζομαι «στὸν τροχό». [δι' ἐτυμ. βλ. *τρέχω*].

τρόχος, *-ου, ὁ* (*τρέχω*)· τὸ τρέχειν, τὸ τρέξιμον, δρόμος, ἡ περιστροφικὴ κίνησις (ὡς ἡ τοῦ τροχοῦ). **2)** τόπος τρεξίματος (κατάλληλος διὰ τρέξιμον, ἢ ὅπου συνήθως ἀσκοῦνται εἰς τὸ τρέξιμον).

ΤΡΥ'ΒΛΙΟΝ, τό· πινάκιον, λοπάς, κούπα, ποτήριον, φιάλη.

τρῠγάω, μελλ. *-ήσω* (*τρύγη*)· ὡς καὶ νῦν, τρυγῶ, συγκομίζω, συνάγω, κατὰ τὸν τρυγητὸν ἢ κατὰ τὸν θερισμὸν (μετ' αἰτ. τοῦ συγκομιζομένου καρποῦ), λατ. **vindemiare** ‖ τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.— **II** μετ' αἰτ. τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ δένδρου ἐξ οὗ λαμβάνεται ὁ καρπός, συγκομίζω (θερίζω, καρποῦμαι) τὴν ἐοσδείαν ἐκ τοῦ ἀγροῦ (ἢ τοῦ δένδρου) ‖ μτφρ., *τρυγῶ τινα*=ὡς καὶ νῦν, «τὸν τρυγάω», τὸν ἐκμετολλεύομαι. **2)** παροιμ., *ἐρήμας τρυγάω* (ἐνν. *ἀμπέλους*) =ὡς καὶ νῦν, «τρυγῶ ἄφραγα (ἀφρούρητα) ἀμπέλια», τ. ἔ. ὠφελοῦμαι ἐκ τῆς ὁπουοίας τινός, ἢ «κάνω τὸ νταῆ» ὅπου δὲν ὑπάρχει φόβος.

τρῦγη, *ἡ* (*τρύγω? τρυγάω?*)· ὥριμος καρπὸς συγκομιζόμενος, ἐοσδεία γεννημάτων (οἰτηρῶν), οἴτος, παντὸς εἴδους καρπός, σταφυλαὶ κλπ.— **II** ἡ συγκομιδὴ τοιούτων καρπῶν: *τρύγη ἀμπέλων*=τρυγητός, θερισμὸς (ἐπὶ οἴτου).

Ἔτυμ.: τρύγη· τρυγάω· τρύγητος καὶ *τρυγητός· τρυγητήρ·* πρβλ. 'Ησυχ. *«τρυγεῖ· ξηραίνει», «τρύσκει... ξηραίνει»· διατρύγιος·* σκοτ. ἐτυμ.· ἀπιθ. συσχετίζεται ὑπό τινων πρὸς τὸ ἀγγ-σαξ. **dry´ze** (ξηρός), παλ-norr. **draugr** (κατάξηρο κούτσουρο), παλ-γερμ. **trockan** (ξηρός).

τρῠγητήρ, *-ῆρος, ὁ* (*τρυγάω*)· ὁ τρυγῶν, ὁ τρυγητής, ὁ συγκομίζων ὡρίμους καρποὺς (καὶ κυρ. σταφυλάς), λατ. **vindemiator.**

τρῠγητός, καὶ **τρυγητός,** *ὁ* (*τρυγάω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ τρυγητός, ἡ συγκομιδὴ καρπῶν καὶ κυρ. σταφυλῶν, συγκομιδὴ γεννημάτων (οἰτηρῶν), θερισμός. **2)** ὡς καὶ νῦν, τρυγητός, ἡ ἐποχὴ τοῦ τρυγητοῦ, ὁ τρύγος, ἡ ἐποχὴ ἑκάστης συγκομιδῆς (ὁ «θέρος» π. χ. ἐπὶ οἰτηρῶν).— **II** =*τρύγη* (βλ λ.), αὐτὸς ὁ συγκομισθεὶς καρπός.

τρῠγήτρια, *ἡ*, θηλ. τοῦ *τρυγητήρ*· γυνὴ συλλέγουσα ὡρίμους καρποὺς, μετέχουσα τοῦ τρυγητοῦ

τρῠγη-φόρος, *ον* (*τρύγη+φέρω*)· ὁ φέρων καρποὺς, ἰδίως σταφυλάς, ὁ καρποφόρος, οἰνοφόρος.

τρῠγικός, *ή, όν* (*τρύξ*)· ὁ ἐκ *τρυγὸς* (βλ. λ.) κατεσκευασμένος (τ. ἔ. «ἀπὸ μοῦστον ἢ ἀπὸ λάσπη κρασιοῦ»).— **II** =*τρυγῳδικὸς* (βλ. λ.).

τρῠγο-δαίμων, *-ονος, ὁ* (*τρὺξ+δαίμων*)· ἀντὶ *τρυγῳδὸς* (βλ. λ.) μετὰ λογοπαικτικοῦ ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸ *κακοδαίμων* (τ.ἔ. κακομοίρης ποιητής, ποιητὴς «τῆς κακῆς ὥρας»).

τρῠγ-οιπος, *ὁ* (*τρὺξ+ἵπος*)· ὕφασμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐστράγγιζον τὸν οἶνον (ἰδίως τὰ κατακάθια του), ἀποχωρίζοντες αὐτὸν ἀπὸ τὴν «μούργα, λάσπη» (πρβλ. *τρὺξ*) ‖ γεν. ἡθητήρ, διυλιστήρ, «στραγγιστήρι».

Ἔτυμ.: τρύγοιπος ‹*τρὺξ*+(αἰολ., ἰων.) *οιπο-* ‹ἰαπ. ***soipo-,*** ὅπερ περιέχει τὴν ριζ. **seip-** (διυλίζω, σουρώνω, τὴν ἐν τῷ Σερβ. **sipiti** «ρίχνω πάχνη, παγωνιά», ἀγγλ-σαξ. **sife,** παλ-γερμ. **sib**=κόσκινον), παραλλ. πρὸς τὴν ***seib-*** τὴν ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **sipian** (πίπτω κατὰ σταγόνας)· πρβλ. ἰαπ. ***sei-q-*** ἐν λέξ. *ἰκμάς,* καὶ ἰαπ. ***seigv-*** ἐν λ. *εἴβω*

τρῠγόψεν, ἀπιχ. ἀντὶ *τρυγῶσεν,* γ' πληθ. εὐκτ. τοῦ *τρυγάω.*

τρῠγω· ξηραίνω, πρβλ. *φρυγω.*

τρῠγ-ῳδία, *ἡ* (*τρυγῳδός*)'=*κωμῳδία* (βλ.λ.) (κατὰ παρῳδίαν τοῦ *τραγῳδία*).

τρῡγ-ῳδικός, ή, όν (*τρυγῳδία*)· =*κωμῳδικὸς* (βλ. λ.)· πρβλ. καὶ *τρυγῳδός*.

τρῡγ-ῳδός, ὁ (*τρὺξ*+*ᾠδή*)· ὁ ᾄδων τὴν *τρύγα*, ὁ ἀοιδὸς (τραγουδιστής, ὑμνητὴς) τοῦ γλεύκους «μούστου»· τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα ἀντὶ *κωμῳδὸς* (ὅπως ἐπεκράτησεν ὕστερον, ὅταν ἡ κωμῳδία ἐσυστηματοποιήθη περισσότερον)· ἐκαλοῦντο δ' ἀρχικῶς οἱ *κωμῳδοὶ τρυγῳδοὶ* εἴτε διότι ᾄδοντες ἤλειφον τὰ πρόσωπά των διὰ *τρυγὸς* (μούστου) ἐπὶ τὸ κωμικώτερον, εἴτε διότι ὡς βραδεῖον ἐδίδατο γλεῦκος, εἴτε καὶ διότι ἡ κωμῳδία ἐξεκίνησεν ἀπὸ ᾄσματα ᾀδόμενα κατὰ τὸν τρυγητὸν (*κατὰ τὸν τῆς τρύγης καιρόν*)· βεβαίως ἡ λ. ἐσχηματίσθη κατὰ παρῳδίαν τοῦ *τραγῳδός*, ἀντὶ τοῦ ὁποίου σπανιώτατα σκωπτικῶς λέγεται.

τρῡγών, *-όνος*, ἡ (*τρύζω*)· ὡς καὶ νῦν, τρυγών, «τρυγόνι», «τουρτούρα» [τὸ ὄνομα ὀφείλεται προφανῶς εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ πτηνοῦ παραγόμενον ἦχον].

ΤΡΥΖΩ, μόνον κατ' ἐν. καὶ πρτ. ἐν χρήσει· ἐκπέμπω ψιθυριστὸν ἦχον, ψιθυρίζω, γογγύζω, μουρμουρίζω, τερετίζω, τρίζω || ἐπὶ περιστερῶν, κουκουρίζω, τουρτουρίζω || μτφρ., ἐπὶ ἀνθρώπων, τονθορίζω, γρύζω, μουρμουρίζω, γογγύζω.

'*Ετυμ.*: *τρύζω· τρυγών*· ὀνοματοποιία· πρβλ. παραλλ. ριζ. (s)*trei-g* καὶ *(s)trig-* ἐν *τρίζω* (βλ. καὶ ἐν *τέτραξ*)· πρβλ. καὶ πολ. **trukat** (τρυγόνι), μεσ-bret. **trous** (δόρυβος)· ἀπὸ τοῦ *τρίζω* σημασιολογικῶς διαφέρει μόνον κατὰ τὸ ὅτι τὸ μὲν *τρύζω* ἀναφέρεται εἰς ἀμβλυτέρους, τὸ δὲ *τρίζω* εἰς ὀξυτέρους ἤχους.

τρυηλίς, *-ίδος*, ἡ (*τρύω*)· ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀνακυκῶσί τι, «κουτάλα», λατ. **trua, truella, trulla** [πρβλ. Ἡσυχ. «*τρυηλίς· ζωμήρυσις*»· φαίνεται ὅτι εἶναι μτγν. σχηματισμὸς ἐκκινήσας ἐκ τοῦ λατ. **truella** καὶ ὑποστὰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ *τρύω* (=τρίβω) καὶ τῆς συνήθους εἰς ὀνόματα ἐργαλείων καταλ. *-ήλη* (πρβλ. *ξυήλη*=ξύστρα, *κωβήλη*=βελόνη)].

τρῡμᾰλιά, ἡ (*τρύω*)· =*τρύμη* (βλ.λ.), ὀπὴ || ὁ ὀφθαλμὸς (ἡ ὀπὴ) βελόνης [δι' ἐτυμ. βλ. *τρύμη*].

τρῦμη, ἡ (*τρύω*)· ὀπή, *τρυμαλιὰ* (βλ. λ.). ἡ ἐκ τριβῆς προελθοῦσα ὀπή, «τρύπα».— **II** μτφρ., ἄνδρωπος ἐπίτριπτος, πανοῦργος, πολυμήχανος, «*περίτρεμμα*» (βλ. λ.).

'*Ετυμ.*: *τρύμη· τρῦμα* (τό)· *τρυμαλιὰ* ‹ἰαπ. ***tru-** (λιθ. **trunėti** = ὀπῶ, σαπίζω)· ***tereu, *teru-** βλ. ἐν *τέρυς* (πρβλ. καὶ *τρυτάνη*).

τρύξ, ἡ, γεν. *τρῡγός* (*τρύγω*)· νέος οἶνος μὴ ὑποστὰς ἀκόμη τὴν ζύμωσιν καὶ μὴ στραγγισθείς, μοῦστος, λατ. **mustum**.— **II** ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, ἡ «λάσπη» τοῦ οἴνου, τὰ κατακάθια, ἡ «μούργα», λατ. **faex** || γενικῶς, ἀπορρίμματα, σκύβαλα, σκωρία (ἐπὶ μετάλλων), λατ. **scoria** || μτφρ., ἐπὶ γέροντος ἢ γραίας. [*τρύξ· ἀποτρυγίζω* (=στραγγίζω κραοί)· δι' ἐτυμ. βλ. *τάρῐανον*].

τρῡπᾰ́νον, τό (*τρυπάω*)· ὡς καὶ νῦν, τρύπανον, «τρυπάνι», «ἀρίδα», ἐργαλεῖον δι' οὗ ὁ ξυλουργὸς ἀνοίγει ὀπός.

τρῡπάω, μελλ. *-ήσω*· παθ. πρκ. *τετρύπημαι*· (*τρύπη*)· ὡς καὶ νῦν, τρυπῶ, «τρυπάω», διατρυπῶ, διαπερῶ || *ὦτα τετρυπημένα* = ὦτα φέροντα ὀπὰς δι' ἐξάρτησιν ἐνωτίων || *ψῆφος τετρυπημένη* = καταδικαστικὴ ψῆφος (ἔχουσα ὀπὴν ἐν τῷ μέσῳ).

'*Ετυμ.*: *τρῡπάω· τρύπη· τρύπημα· τρύπανον*: λιθ. **trupù, trupėti** (θρυμματίζομαι), **trupùs** (εὔθραυστος), παλ σλαυ. **trupŭ** (=λατ. **membrum, corpus, truncus, venter, vulnus, cadaver**), **truplĭ** (κοῖλος, βαθύς)· ἐξ ἰαπ. ***trū̆-p-** ‹***treu-p-** ‹***t(e)reu** (κατ' ἐπέκτασιν) βλ. *τρῦμα, τρύω, τείρω, τέρυς*.

τρύπη, ἡ (*τρύω*,· ὀπή [δι' ἐτυμ. βλ. *τρυπάω*].

τρῦπημα, *-ατος*, τό (*τρυπάω*)· τὸ τρυπηδέν, τὸ (τε)τρυπημένον, τὸ τρύπημα, ὀπὴ || ἐπὶ πλοίου, ἡ τηλεβολοθυρίς, «τὸ πορτέλλο» | *τρύπημα νεὼς* = ἡ ὀπὴ ἐν ᾗ ἐμβάλλεται τὸ πηδάλιον, ἢ μία τῶν ὀπῶν, δι' ὧν διήρχοντο οἱ κῶπαι.

τρυπῷ, συνηρ. ἀντὶ *τρυπάοι*, γ' ἑν. εὐκτ. τοῦ *τρυπάω*.

τρῡσ-ᾰ́νωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*τρύω*+*ἀνήρ*)· ὁ κατατρύχων (βασανίζων, καταπονῶν) ἄνδρα.

τρῡσῐ-θῐ́ος, *ον* (*τρύω*+*βίος*)· ὁ κατατρύχων (καταπονῶν) τὸν βίον, ὁ καθιστῶν τὴν ζωὴν βασανισμένην.

ΤΡΥ¯ΤΑ¯ΝΗ, ἡ· ἡ γλωττὶς τοῦ ζυγοῦ (τῆς πλάστιγγος) || γεν., ὁ ζυγός, ζυγαριά, ἡ πλάστιγξ, λατ. **trutina** [*τρυτάνη* (〉λατ. **trutina**) 〈 **trū-tenā** ἀνάγεται εἰς τὰ ἐν *τρύω, τρῦμα, τέρυς, τείρω*· ἀρχικῶς ἐσήμ. «ἡ κοιλότης ἐντὸς τῆς ὁποίας κινεῖται ἡ γλῶσσα»].

τρῡ-φᾰ́λεια, ἡ· ἡ περικεφαλαία.

'*Ετυμ.*: συνήθως ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ *τρὶς*+*φάλος* (οἱονεὶ περικεφαλαία ἔχουσα τρεῖς *φάλους*, ἀντὶ *τριφάλεια*· κατ' ἄλλην ἐτυμολογίαν παράγεται ἐκ τοῦ *τρύω*+*φάλος* καὶ σημ. κυρ. περικεφαλαίαν, ἡ ὁποία ἔχει διατρυπημένον τὸν φάλον διὰ νὰ στερεωθῇ ἐντὸς τῆς ὀπῆς ὁ λόφος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *καταῖτυξ* (βλ. λ.).— κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐτυμολόγους *τρυφάλεια* (ἐνν. *κόρυς*) 〈***ptru-**, ἰαπ. ***qvtru-** (: *τέσσαρες*) + *φάλος* (=ἡ ἐφωδιασμένη μὲ 4 φάλους), πρβλ. ὁμ. *τετρά-φαλος, τετρα-φάληρος*· διὰ τὸ ἰαπ. ***qv(e)tru** (=τέσσαρα) πρβλ. Ζενδ. **čaθru-** (ἐν συνθέτοις), λατ. **quadru-** (**pēs**), gall. **petru-** (π.χ. **petrudecametos** =14ος).

τρῡφάω, μελλ. *-ήσω* (*τρυφή*)· ζῶ τρυφηλῶς, ζῶ ἡδυπαθῶς, μαλθακῶς || διάγω βίον πολυδάπανον, ζῶ πολυτελῶς.— μτχ. *τρυφῶν, -ῶσα* = μαλθακός, ἡδυπαθής, ἐκτεθηλυμμένος || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ τρυφῶν* = ἡ μαλθακότης, θηλυπρέπεια, 2) εἶμαι ἀκόλαστος, ὀργιάζω, μεθοκοπῶ. 3) ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, εἶμαι ἰδιότροπος, εἶμαι αὐθάδης (προπετής, ὑβριστής).

τρῡφεραίνομαι, παθ. (*τρυφερός*)· γίνομαι τρυφερός, διαφθείρομαι διὰ τῆς τρυφῆς καὶ τῆς ἡδυπαθείας || θρύπτομαι, «κάνω νάζια».

τρῡφερός, *ά, όν* (*τρυφή*)· ὡς καὶ νῦν, τρυφερός, μαλακός, ἁπαλός, ἁβρός, ἁπλοϊκός, ἐκτεθηλυμμένος, πολυτελής, ἡδυπαθής, ἀβροδίαιτος || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ τρυφερὸν*=ἡ θηλυπρέπεια, ἡ μαλθακότης.— ἐπίρρ. *τρυφερῶς*=τρυφηλῶς, μαλθακῶς.

τρῡφερότης, *-ητος*, ἡ (*τρυφερός*)· ὡς καὶ νῦν, τρυφερότης, ἁπαλότης, μαλθακότης, ἁβρότης, θηλυπρέπεια, τρυφή, πολυτέλεια.

τρῡφή, ἡ (*θρύπτω*)· ὡς καὶ νῦν, τρυφή, ἁβρότης, ἁπαλότης, λεπτότης || φιληδονία, ἀσέλγεια, ἡδυπάθεια, θηλυπρέπεια || ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια ἀλαζονεία [δι' ἐτυμ. βλ. *θρύπτω*].

τρῡφηλός, *ή, όν*, ποιητ. ἀντὶ *τρυφερός*.

τρῡφημα, *-ατος*, τό (*τρυφάω*)· τὸ ἐντρύφημα, τὸ ἀντικείμενον (πρόσ. ἢ πραγμ.) εἰς τὸ ὁποῖον ἐντρυφᾷ τις (εὑρίσκει εὐχαρίστησιν), «τὸ καμάρι» || ἐν τῷ πληθ., πολυτέλειαι, χλιδή, τρυφή, λατ. **deliciae**.

τρῡφῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β'. τοῦ *θρύπτω*.

τρῦφος, *-εος*, τό (*τρυφῆναι*, τοῦ *θρύπτω*)· τὸ θρύμμα, τὸ τεθραυσμένον, τεμάχιον, θραῦσμα [δι' ἐτυμ. βλ. *θρύπτω*].

τρῡχηρός, *ά, όν* (*τρῦχος*)· κατεσπαραγμένος, ρακώδης, «κουρελιασμένος».

τρύχνος, ὁ, καὶ *τρύχνον*, τό=*στρύχνος*· (βλ. λ.)· ἐν χρήσει ὡς σύμβολον τῆς ἡδύτητος (κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Θεοκρ. Χ 31 *ἃ φωνὰ δὲ τρύχνος* «ἤγουν ἡ φωνή σου δὲ μαλακὴ ἐοικυῖα τρύχνῳ· *τρύχνος* δὲ καὶ *τρύχνη* εἶδος λαχάνου, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιτζάνα, ἱκανῶς μαλακοῦ· καὶ λέγεται *στρύχνος*· ὁ δὲ Θεόκριτος ἐξέβαλε τὸ σ- διὰ τὸ μέτρον *τρύχνον* εἰπών»).

τρῦχος, *-εος*, τό (*τρύχω*)· τὸ ἀπερρωγός, τὸ ῥῆγμα, τὸ ἀπότριμμα, κυρ. ἱματίου τετριμμένου καὶ ρακῶδες, ράκος, «κουρέλι» || ἐν τῷ πληθ., ράκη.— **II** σχίσμα, ῥῆγμα, ρωγμή.

τρῡχόω (*τρῦχος*)· σπάνιος τύπος τοῦ *τρύχω* (βλ.λ.).

τρῦχω, μελλ. *-ξω* (*τρύω*)· φθείρω, κατατρίβω, καταστρέφω, κατασπαταλῶ, καταναλίσκω || γεν., καταπονῶ, βασανίζω, κατατρύχω, βλάπτω || παθητ., καταπονοῦμαι, ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι: *λιμῷ τρύχομαι*=κατατρύχομαι ὑπὸ τῆς πείνης, «πεθαίνω τῆς πείνας» || ὡσ. μετὰ γεν.. *τρύχομαί τινος*=κατατρύχομαι ἕνεκά τινος.

'*Ετυμ.*: *τρύχω· τρῦχος· τρυχηρός*: ἰρλ. **trōg, trūag**, gall. μεσ-bret. **tru** (ἄθλιος, ἀξιολύπητος)· ἐκ ριζ. ***treugh-**, πρβλ. ***treu-q-** ἐν τῷ λιθ. **trúk-stu, trúkti** (σχίζω,

θραύω), **trukis** (ρῆγμα, θραῦσμα)· βλ. καὶ **ἐν τέρυς**.

ΤΡΥ΄ω, ἀπαντῶν κυρ. **ἐν τῷ** παθ. **πρκ. *τέτρῡμαι,** μτχ. ***τετρῡμένος,*** **ἀπρδ. *τετρῦσθαι*·** κατατρίβω, φθείρω, καταστρέφω ‖ κατατρύχω, ταλαιπωρῶ, καταπονῶ, βασανίζω: ***τέτρυμαι εἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ*=**ἔχω συντριβῆ (καταπονηθῆ) τόσον ὥστε ἔχω φθάσει εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς ἐξαθλιώσεως.

Ἔτυμ.: ***τρύω· τρῡσ-άνωρ· τρῡσί-βιος*** (βλ. λ.): παλ-σλαυ. **tryja, tryti** (=λατ. **terere**)· **ἐκ ρίζ. *tereu-, ἐν *τέρυ*;** πρβλ. καὶ ***τρύχω***.

Τρῳάς, **-άδος,** ἡ, θηλ. τοῦ ***Τρώς*** (καὶ ἀσυναίρ. ***Τρωιὰς*** θηλ. τοῦ ***Τρώιος***)· γυνὴ ἐκ Τροίας.— **II** ἡ χώρα τῆς Τροίας, ἡ Τροία.

τρωγᾶλια, τὰ (***τρώγω***)· καρποὶ τρωγόμενοι κατὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου, κατὰ τὰ ἐπιδόρπια (καὶ ὡς ἐπιδόρπια), π.χ. σῦκα, καρύδια, ἀμύγδαλα κ.τ.δ. (πρβλ. καὶ ***τραγήματα***).

τρώγλη, ἡ (***τρώγω***)· ὡς καὶ νῦν, τρώγλη, κυρ. τὸ διαβεβρωμένον (καὶ συνεπῶς (τε)τρυπημένον) μέρος τοίχου ἢ ἄλλου μέρους, ὁπή, κοιλότης, «σπηλιά».

τρωγλο-δῦτης **-ου,** ὁ (***τρώγλη***+***δύω***)· ὁ εἰσδύων εἰς τρώγλας, ἤτοι εἰς ὁπὰς (κυρ. ἐπὶ ὄφεων, ἀλωπέκων κ. ἄ. ζῴων) ‖ ***οἱ Τρωγλοδῦται,*** ὄνομα **Αἰθιοπικῆς** φυλῆς διαβιούσης εἰς τρώγλας (σπήλαια **καὶ** πάσης φύσεως κοιλότητος ἐδάφους, δένδρων κλπ.).

τρωγλο-δύω, ἀπαντῶν μόνον **ἐν τῇ** μτχ. ***τρωγλο-δύων*** (Βατραχομ. 52)=ὁ εἰσδύων (εἰσέρπων) εἰς τρώγλην.

τρωγοίσας, δωρ. ἀντὶ ***τρωγούσας,*** αἰτ. πληθ. θηλ. μτχ. τοῦ ***τρώγω***.

τρώγοντι, δωρ. ἀντὶ ***τρώγουσι,*** γ' πληθ. **ἐν.** τοῦ ***τρώγω***.

ΤΡΩ΄ΓΩ, μελλ. ***τρώξομαι*·** ἀόρ. α' ***ἔτρωξα*·** ἀόρ. β' ***ἔτρᾰγον*·** παθητ., ἀόρ. β' ***ἐτράγην*·** **πρκ. *τέτραγμαι*·** τρωγαλίζω, περιτρώγω, ροκανίζω, μασῶ ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ νῦν, τρώγω ὠμὰ λαχανικά, καρποὺς κλπ. (**ἐν** ἀντιθέσει πρὸς τὸ τρώγω βρασμένον φαγητόν) ‖ κυρ. ἐπὶ ἐπιδορπίων τρώγω καρπούς, πρβλ. ***τρωγάλια***.

Ἔτυμ.: ***τρώγω· τρωγάλια· τρωκτός· τρώκτης· τρώγλη· τρωγλοδύτης· τρωγλίτης*** (εἶδος χελιδόνος κατοικούσης ἐν ὀπαῖς, «πετροχελίδονο»)· ***τρώξ*** (σκώληξ ὀσπρίων)· ***τρωξαλλὶς*** (εἶδος ἀκρίδος)· **ἐξ** ἰαπ. ****t(e)rō-g-, *trə-g-,*** ἐκ παραλλ. πρὸς τὸ ****terə-g-*** ἢ ****ter-g-*** **ἐν** τῷ γοτθ. **þaírkō** (ὁπή), ****tr̥-g-*** **ἐν** τῷ **Κάτω Χωρῶν durk, dork** (σεντίνα πλοίου, ἄντλος), ἀγγλ-σαξ. **þy'r(e)l** (****þyrhil***)=ὀπή, παλ-γερμ. **derh, durhil** (τρύπιος), πάντα ἐπεκτετ. διὰ προσφ. **-υραν.** **ἐκ** τοῦ ****ter(e)-, *terē*** (τρυπῶ, φθείρω διὰ τῆς τριβῆς)· βλ. ***τείρω***.

Τρωικός, **ή, όν** (***Τρώς***)· ὁ ἐκ Τροίας, ὁ **ἀνήκων** εἰς τὴν Τροίαν, ὁ **ἀναφερόμενος** εἰς τὴν Τροίαν, ὡς καὶ νῦν Τρωικός.

Τρώιος, **η, ον,** ἐπικ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***Τρῳὸς*** (βλ. λ.) ‖ θηλ. ***Τρωιάς,*** **-άδος** (=γυνὴ τῆς Τροίας).

τρωκτά, τά· βλ. ***τρωκτός***.

τρώκτης, **-ου,** ὁ (***τρώγω***)· ὁ τρώγων, ὁ ροκανίζων, ὁ τρωγαλίζων, ὁ «φσγᾶς» ‖ **ἐν τῇ** *Ὀδυσσείᾳ* οἱ **Φοίνικες** ἔμποροι καλοῦνται ***τρῶκται,*** **τ.ἔ.** αἰσχροκερδεῖς, πανοῦργοι, ἄπληστοι **κ. τ. δ.** ‖ **ὡσ.** καὶ **ὡς** ἐπίθ. ***τρῶκται χεῖρες*** καλοῦνται αἱ ἄπληστοι (ἁρπακτικαὶ) χεῖρες τῶν τοκογλύφων.

τρωκτός, **ή, όν,** ρηματ. **ἐπίθ.** τοῦ ***τρώγω***· ὁ ροκανισμένος, καταφαγωμένος ‖ **ἐπὶ** λαχανικῶν, **καρπῶν κ.τ.δ.,** ὁ τρωγόμενος ὠμός, ὁ ροκανιζόμενος ὠμὸς (ἄβραστος) ‖ τὸ οὐδ. ***τὰ τρωκτὰ ὡς οὐσ.*** **— *τρωγάλια*** (βλ. λ.).

τρῶμα, τρωματίζω, τρωματίης, **ἰων.** ἀντὶ ***τραυμ-***.

τρώμη, δωρ. **τρώμᾱ,** ἡ=***τρῶμα,*** **ἰων.** ἀντὶ ***τραῦμα*** (βλ. λ.).

τρῶξις, **-εως,** ἡ (***τρώγω***)· τὸ περιδάκνειν, τὸ ροκάνισμα.

Τρῳός, **ά, όν,** συνηρ. ἀντὶ ***Τρώιος*** (***Τρώς***)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ***Τρῶα*** (βλ. λ.) ‖ ὁ τῶν Τρώων, ὁ τῆς Τροίας, ὁ τῆς Τρῳάδος, τρωικός.

Τρωο-φθόρος, **ον** (***Τρώς*** + ***φθείρω***)· ὁ φθείρων καταστρέφων) τὴν Τροίαν καὶ τοὺς Τρῶας.

τρωπάω, **ἐπ.** ἀντὶ ***τρέπω*** (βλ. λ.)· μετατρέπω, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ.— μέσον, μεταστρέφω ἐμαυτόν, μεταστρέφομαι, γυρίζω ‖ γ' **ἐν. ἐπ.** καὶ **ἰων.** πρτ.: ***τρωπάσκετο φεύγειν*** = ἐτρέπετο εἰς φυγήν (κυρ. «ἐγύριζε πίσω διὰ νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια»). [δι' ἐτυμ. βλ. ***τρέπω***].

Τρώς, ὁ, γεν. ***Τρωός***· ὁ κατὰ τὴν Μυθολογίαν δεμελιωτὴς τῆς Τροίας ‖ πληθ. ***Τρῶες,*** οἱ, γεν. ***Τρώων,*** δοτ. ***Τρωσί***· οἱ οἰκοῦντες τὴν Τροίαν.

τρώσεσθαι, ἀπρφ. μέσ. μελλ. τοῦ ***τιτρώσκω***.

τρώσω, μελλ. τοῦ ***τιτρώσκω***.

τρωτός, **ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***τρώω, τιτρώσκω***· ὁ τραυματισμένος, πληγωμένος ‖ ὁ δυνάμενος νὰ τραυματισθῇ, ὁ ὑποκείμενος ἢ ἐκτεθειμένος εἰς τραυματισμόν, ὃν δύναταί τις νὰ τραυματίσῃ, ὡς καὶ νῦν τρωτός.

τρῶῦμα, ἐσφαλμ. ἀναγν. ἀντὶ ***τρῶμα=τραῦμα*** (βλ.λ.).

τρωχάω, ἐπ. ἀντὶ ***τρέχω*** [δι' ἐτυμ. βλ. ***τρέχω***].

ΤΡΩ΄Ω, ριζ. τύπος τοῦ ***τιτρώσκω*** (βλ. λ.).

τῦ, δωρ. ἀντὶ ***σὺ*** ‖ ὡσ. καὶ αἰτ. ἀντὶ ***σέ***.

τυβί, τὸ· ὄνομα χειμερινοῦ μηνὸς τῶν Αἰγυπτίων, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς διάστημά τι μεταξὺ τῶν ἡμετέρων **Δεκεμβρίου—Ἰανουαρίου.**

τυγχάνω, μελλ. ***τεύξομαι*·** ἀόρ. β' ***ἔτῠχον,*** **ἐπ.** ὑποτ. ***τύχωμι*·** **ἐπ.** ἀόρ. α' ***ἐτῦχησα*·** **πρκ. *τετῠχηκα,*** **ἰων.** καὶ ***τέτευχα*·** ὑπερσ. ***ἐτετεύχειν*·** ἐπιτυγχάνω, κυρ. κτυπῶ (διὰ λίθου, ὅπλου, βέλους κλπ.) καὶ εὑρίσκω, «βρίσκω τὸ στόχο», «πετυχαίνω», συνήθως μετ' αἰτ. μὲν ὅταν τὸ **κτυπηθὲν ἀντικ. εἶναι** ζῶν ὀργανισμός (ἔμψυχον), μετὰ **γεν.** δὲ ὅταν **εἶναι** ἄψυχον.— **II** γεν., κτυπῶ, σημαδεύω, εὑρίσκω κατὰ τύχην, ἐπιτυγχάνω κατὰ τύχην ‖ οὕτω **ἐπὶ** ἀνθρώπων, συναντῶ, συναντῶ τινα τυχαίως, «πέφτω ἐπάνω του, τὸν βρίσκω μπροστά μου, κατὰ σύμπτωσιν» (μετὰ **γεν.**). **2)** ἐπὶ πραγμάτων, ἐπιτυγχάνω τι, ἐπιτυγχάνω τὴν ἀπόκτησίν του, τὸ ἀποκτῶ, τὸ ἀπολαύω, «μοῦ λαχαίνει» (μετὰ **γεν.**). **3)** **ἐν** τῇ μτχ. ἀορ. ***ὁ τυχὼν*=**ὡς καὶ νῦν, ὁ τυχών, κυρ. ὁ συναντῶν τινα κατὰ τύχην, ὁ πρῶτος τὸν ὁποῖον συναντᾷ τις κατὰ τύχην, ὁ πρῶτος τυχών, ὁστισδήποτε, λατ. **quivis** ‖ ***οἱ τυχόντες*=**ὡς καὶ νῦν, οἱ τυχόντες, **οἱ** πρῶτοι τυχόντες ἄνθρωποι, **οἱ** ἄνθρωποι τῆς καθημερινῆς ζωῆς, κοινοὶ ἄνθρωποι, «συνηθισμένοι τύποι» ‖ ***τὸ τυχὸν*=**ὅ,τι τύχῃ, «ὅ,τι λάχῃ», τὸ πρῶτον τυχαῖον πρᾶγμα, οἱονδήποτε πρᾶγμα, ὁ,τιδήποτε. **4)** **ἐν** κακῇ ἐννοίᾳ, ***τυγχάνω βίας*=**συναντῶ βίαν, τυγχάνω ἐκβιαστικῆς μεταχειρίσεως, ὑφίσταμαι βίαν.— **III** ἀπολ., ἐπιτυγχάνω τοῦ σκοποῦ, φθάνω εἰς τὸν σκοπόν μου, ἐπιτυγχάνω (κυρ. «βρίσκω τὸ στόχο») ‖ ***καλῶς τυγχάνω*** =διάγω καλῶς, «περνῶ καλά», προκόπτω, εὐδοκιμῶ | **ἐπὶ** λόγου, λέγω τὸ ὀρθόν, «πετυχαίνω τὸ σωστό», ἔχω δίκαιον. **2)** ἔχω τὴν τύχην νά..., ἔχω τὴν μοῖραν νά...

Β' ὡς ἀμτδ., συμβαίνει κατὰ τύχην νὰ εὑρίσκωμαι ἔν τινι τόπῳ, εὑρίσκομαι κάπου κατὰ σύμπτωσιν. **2)** ἐπὶ πραγμάτων, συμβαίνω κατὰ τύχην, λαμβάνω χώραν τυχαίως, «τυχαίνω, λαχαίνω» ‖ συχνὰ ὡς ἀπρόσ., ὡς καὶ νῦν, ***ὅπως ἐτύγχανεν, ὥσπερ ἔτυχεν*** **κ.ο.κ.** (=ὅπως συνέβαινε νά..., ὅπως ἔτυχε νά..., ὅπως συνέβη κατὰ σύμπτωσιν νά..., κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν). **3)** ἐπὶ γεγονότων, ἢ ἐπὶ ἀναλαμβανομένων **ἐπιχειρήσεων,** συμβαίνω, συμβαίνω εἴς τινα, «τοῦ τυχαίνω, τοῦ λαχαίνω, τοῦ πέφτω εἰς τὸ μερίδιόν του, τοῦ πέφτω στὸν κλῆρό του» (μετὰ δοτ. προσ.) ‖ ἀποβαίνω καλῶς, ἔχω καλὴν ἔκβασιν, φθάνω εἰς καλὸν ἀποτέλεσμα, ἐπιτυγχάνω, εὐδοκιμῶ, προκόπτω.— **II** παρ' *Ἀττικοῖς* τὸ ***τυγχάνω*** **ἐχρησιμοποιεῖτο** σχεδὸν ὡς βοηθητικὸν ῥῆμα καὶ συνήπτετο μετὰ μετοχῶν ἄλλων ῥημάτων, μεθ' ἑκάστης ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἐνιαίαν περίφρασιν, ἐν ᾗ ἡ ἐνν. τοῦ ***τυγχάνω*** ἀποδίδεται δι' ἐπιρρ., ἡ δὲ ἔνν. τῆς μετοχῆς καταλαμβάνει θέσιν κυρίου ῥήματος (μὲ ἄλλας λέξεις ἡ μτχ. ἑρμηνεύεται ὡς ῥῆμα, τὸ δὲ ῥῆμα, δηλ. τὸ ***τυγχάνω,*** ὡς ἐπίρρ.): ***τυγχάνω ἔχων***=ἔχω κατὰ τύχην, ἔχω κατὰ σύμπτωσιν (κατὰ λέξιν «τυχαίνει νὰ ἔχω», συμβαίνει νὰ ἔχω) | ***παρὼν ἐτύγχανον***= ἤμην παρών (παρευρισκόμην) κατὰ τύχην («ἔτυχε

νὰ βρίσκωμαι μπροστὰ») | **ἐν ᾧ, *τυγχάνω ὤν*=*εἰμὶ*** (εἶμαι) | ὡς. καὶ ἄνευ μτχ.: ***εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε***=ἐὰν αὐτὰ σοῦ εἶναι εὐχάριστα. **2)** συχνότατα τὴν ἐλλείπουσαν μτχ. δυνάμεθα (ἢ καὶ ὀφείλομεν) νὰ τὴν συμπληρώνωμεν ἐκ τῶν συμφραζομένων (κυρ. ἐκ τοῦ ρήμ. τῆς λογικῶς πλησιεστέρας προτάσεως): ***ὅ,τι ἂν τύχωσι, τοῦτο λέγουσι***=*ὅ,τι ἂν τύχωσι* (ἐνν. *λέγοντες*), *τοῦτο λέγουσιν*.

'***Ετυμ.:*** *τυγχάνω*· *τύχη*· ἰρλ. **tocad**, gall. **tynghet**, νεο-gall. **tynged** (τύχη), νεο-bret. **tonkadur** (μοῖρα, πεπρωμένον, εἱμαρμένη), ἰαπ. **-gh-**· ἑπομένως δὲν φαίνεται πιθ. ἡ ὑπό τινων ὑποστηριζομένη συγγένεια πρὸς τὸ ***τεύχω*** (ἰαπ. ***dheugh-***) καὶ τὰ τῆς ὁμάδος του (βλ. ἐν ***τεύχω***), τὴν ὁποίαν ἄλλως τε δὲν στηρίζει καὶ ἡ σημασιολογικὴ διαφορά.

Τῡδεύς, *-έως*, ἐπ. *-έος*, ὁ· ὁ ἥρως Τυδεύς, εἷς τῶν ***Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας***, πατὴρ τοῦ Διομήδους (βλ. Κ.Ε.Λ.) [κυρ. ***Τυδεύς***=ὁ πλήκτης, ἐκ ριζ. *τυδ-*, *τυνδ-*, πρβλ. ***Τυνδάρεος***, σανσκρ. **tud**, **tud-āmi** (=λατ. **tundo**)· λατ. **tund-o**, **tu-tud-i**, **tud-es**· γοτθ. **staut-a** (=***τύπτω***)].

τυῖ (ἢ τυΐ)·=***ὧδε*** (λέξις τῶν Κρητῶν, κατὰ τὸν Ἡσύχ.).

'***Ετυμ.:*** πρβλ. 'Ησυχ. ***«τυῖ· ὧδε· Κρῆτες»***, λεσβ. ***τυῖ-δε*** (βλ. λ.)· ***τυῖ*** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ τοπικὸν ****πυῖ*** (πρβλ. Κρητ. ***ὁ-ποι***) ἐξ ἰαπ. ****qvu*** (=ποῦ, ὅπου), (***π-*** ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου ***κ-*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ παράγωγα τοῦ θέμ. ***πο-***), πρβλ. βεδ. **kū'**, Ζενδ. **kū** (=ποῦ;), σανσκρ. **kúha**, Ζενδ. **kuθra** (=ποῦ;), ὁμβρ. **pufe**, ὀσκ. **puf** (ὅπου)· διὰ τῆς μεταπτώσεως τοῦ ***-υε-*** εἰς ***-υ-*** καὶ τῆς προσθήκης τοῦ ἐπιρρ. ***-ς*** προῆλθον τά: ***πῦς*** (παρὰ Σώφρ.),'Ροδ. ***ὁ-πῦς***, 'Αργ. ***ῦς***, Δελφ. ***ἐνθῦς*** κλπ.

τυῖ-δε ἢ **τυΐδε,** αἰολ., δωρ. ***ἀντὶ τῇδε*** (βλ. λ.) [δι' ἔτυμ. βλ. ***τυῖ***].

ΤΥ'ΚΗ, ἡ (***τέτυγμαι***)· ἐργαλεῖον λιθοξόου.

τυκίζω, μελλ. *-ίσω* (***τύκος***)· κόπτω λίθους, πελεκῶ λίθους, τοὺς κατεργάζομαι διὰ σμίλης ἢ ἄλλου λιθοξοϊκοῦ ἐργαλείου, κτενίζω λίθους.

τῦκισμα, *-ατος*, τὸ (***τυκίζω***)· ἐπεξεργασία λίθων, πελέκημα λίθων || ἐν τῷ πληθ. ***κανόνων τυκίσματα***=τείχη ἐκ λίθων ἐπεξειργασμένων (τετραγωνισμένων, «γωνιασμένων») διὰ τοῦ κανόνος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἀκατέργαστα Κυκλώπεια τείχη.

τῦκος, ὁ (***τέτυγμαι***)· ἐργαλεῖον πρὸς κατεργασίαν λίθων, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον (σφυρίον, γλύφανον, ἐγκοπεύς, σμίλη). | **II** πέλεκυς μάχης, πολεμικὸς πέλεκυς.

'***Ετυμ.:*** ***τύκος***· ***τυκίζω***· ***ευκάνη*** (καὶ παρ' Ἡσ. ***τυτάνη***, πιθ. κατ' ἀφομ. = ἀλωνιστικὴ σανίς): παλ-ιρλ. **toll** (κοῖλος), **toll** (γεν. **tuill**) = ὀπή, κοιλότης, νεο-gall. **twll** (***tuq-slo-**=λατ. **foramen**), παλ-σλαυ. **is-tŭknati** (=λατ **effodere**), **tŭkalo** (=λατ. **cuspis**), **tykati** (προσκοούω, πλήττω), παλ-γερμ. **dūhen**, ἀγγλ-σαξ. **þy'n**, **þeon** (ὠθῶ, πιέζω)· ἐξ ἰαπ. ρ:ζ. ****tuq-*** (καὶ ἐνδεχομένως ****tuqu-***)〈****(s)teu-q-*** (ὠθῶ, κεντῶ).

τυκτά· περσικὴ λέξις, τὴν ὁποίαν ὁ 'Ηρόδ. (**VI** 110) ἑρμηνεύει ***«τέλειον δεῖπνον βασιλήιον»***.

τυκτός, ***ή, όν,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***τεύχω*** (***τέτυγμαι***)· ὡς τὸ ***τευκτός***, κατεσκευασμένος, παρασκευασθείς, ἑτοιμασθείς, ἀποπερατωθεὶς || κυρ. ὁ μετὰ τέχνης κατειργασμένος, τεχνητός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «φυσικός, ἐκ φύσεως ὤν» || ***τυκτὴ Κρήνη***=κρήνη κατασκευασθεῖσα ὑπὸ χειρῶν ἀνδρώπων, τεχνητή, καὶ οὐχὶ φυσικὴ || ὄθεν, ὡς τὸ ***εὔτυκτος***, ὁ καλῶς ἐπεξειργασμένος, ἔντεχνος, κατασκευασθεὶς μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ ἐπιμελείας.

ΤΥ'ΛΗ, ἡ (*-ῡ-* παρ' ἀττ., **-ῦ-** παρὰ μτγν.)· ὡς τὸ ***τύλος***, πᾶν ὄγκωμα (οἴδημα, φούσκωμα), **καὶ δή**: **I** πᾶν τετυλωμένον (ἐσκληρυμμένον) ἀπὸ τὴν τριβὴν μέρος τοῦ ὠμοτος, τύλος, «κάλος», «ρόζος», λατ. **callus** || κυρ. ὁ ὦμος ἀχθοφόρου (λόγῳ τῶν βαρῶν, τὰ ὁποῖα συχνὰ σηκώνει εἰς τὸν ὦμόν του).— **II** τὸ σάγμα («σαμάρι», «χαμαλίκα») τὸ ὑπὸ τῶν ἀχθοφόρων φερόμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὗτοι τοποθετοῦσι τὰ βάρη.— **III** προσκεφάλαιον (λεγόμενον **καὶ *τυλεῖον***).

'***Ετυμ.:*** ***τύλη***· ***τύλος***· ***τυλόω***· ***τυλίσσω***· ***κερκ. τυμος***, ἰων-αττ. ***τύμβος*** (βλ. λ. λ.): σανσκρ. **tūlam** (λοφίον περικεφαλαίας, βάμβαξ), παλ-σλαυ. **tylŭ** (τράχηλος, αὐχήν), λιθ. **túlas** (πολύς· ἀρχ. σημ. «μᾶζα, ὄγκος»), παλ-πρωσσ. **tūlan** (πολύ), παλ-norr. **þollr** (δένδρον, «ξυλοκάρφι»), ἀγγλ-σαξ. **þol** (σφήν, γόμφος), παλ-γερμ. **dollfus** («κουτσουροπόδαρος»), **εἶτα** σανσκρ. **túmra-ḥ** (πείσμων, τραχύς, ἀλαζών), ved. **tū́tuma-ḥ** (εὔφορος, πλούσιος), Ζενδ. ***tuma-** (παχύσαρκος), λατ. **tumeo**, **tumidus**, **tumulus** (***tumelo-s**): παλ-norr. **þumall** (ὁ ἀντίχειρ τῆς χειρός), gall. **twf** (ἰσχύς, αὔξησις), **tyfu** (αὐξάνω), bret. **tun** (〈***tum**) = λόφος, ἀγγλ-σαξ. **þuma**, παλ-γερμ. **dūmo** (ὁ ἀντίχειρ τῆς χειρός), ἀγγλ-σαξ. **þymell** (δακτυλήθρα), παλ-σλαυ. **tyja**, **tyti** (***πταίνομαι***, «παχαίνω») κλπ.· ἐξ ἰαπ. ***teva**ᵡ**-**, ***tv-** (ἐξογκοῦμαι, φουσκώνω), πρβλ. τὴν ἐπεκτετ. δι' ἑνὸς **-k-** ριζ. ***tev(ə)k-**, ***tu-k-** ἐν τῷ gall-λατ. **tucca** (=***κατάλυμα ζωμοῦ***), **tūcētum**, **tuccētum**, ὁμβρ. **toco**, παλ-σλαυ. **tukŭ** (λίπος, ἄλειμμα), λιθ. **taukaĩ** (λίπος), **táukas** (ὀλίγη ποσότης λίπους), **tunkù**, **túkti** (παχύνομαι), λεττ. **túks** (ἐξόγκωμα, πρήξιμον), **túkt** (ἐξογκοῦμαι), παλ-πρωσσ. **taukis** (λίπος, πάχος), παλ-norr. **þió**, ἀγγλ-σαξ. **þéoh**, παλ-γερμ. **dioh** (μηρός), Ζενδ. ***taosa-** (μηρός), μεσ-ιρλ. **tōn**, gall. **tīn**· πρβλ. καὶ ***σάος*** (***τFα-Fος**), ***σῶος*** (***τFω-Fος**), ***σῶμα***, ***σωρός***, ***ταῦς***, ***τέτυρος***, ***τύμβος***, ***τυρός***.

τῦλος, ὁ·=***τύλη*** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν, ***τύλος***, ***τύλωμα***, ***«κάλος»***, σκληρὸν ἐξόγκωμα τοῦ δέρματος, ἀπονεκρωμένη σάρξ||συν. τῶν χειρῶν, ὄπως ἀπὸ τὴν κωπηλασίαν π. χ. ἢ ἀπὸ ἄλλην αἰτίαν.— **II** πᾶν τὸ προεξέχον ὡς ἐξόγκωμα, κόμβος, «ρόζος», γόγγυρος ξύλου || εἶδ. ξύλινος γόμφος μετὰ κεφαλῆς, «ξυλοκάρφι», ἐν χρήσει εἰς τὴν ναυπηγίαν. [δι' ἔτυμ. βλ. ***τύλη***].

τῦλόω (***τύλος***)· καθιστῶ τι τυλῶδες, ποιῶ ***τύλον*** (βλ.λ.), τὸ σκληρύνω.— παθητ., καθίσταμαι τυλώδης, σκληρός, σκληρύνομαι, «κάνω κάλους» (ἀπὸ τὴν μεγάλην τριβήν, ὅπως αἱ χεῖρες ἀπὸ τὴν κωπηλασίαν ἢ τὸ σκάψιμον) || ***ῥόπαλα σιδήρῳ τετυλωμένα***=ρόπαλα ἔχοντα τύλους (κόμβους, ὄγκους, «ρόζους») ἐκ σιδήρου (δι' ἐμπήξεως σιδηρῶν ἥλων)· πρβλ. ***τυλωτός***.

τῡλωτός, ***ή, όν,*** ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***τυλόω***· ὁ ἔχων τύλους, τετυλωμένος, ὁ ἐφωδιασμένος (ἢ ὁποκτήσας) κάλους: ***ῥόπαλα τυλωτά*** = ρόπαλα πλήρη τύλων (κόμβων), πρβλ. ***ῥόπαλα τετυλωμένα*** ἐν ***τυλόω***.

τύμβευμα, *-ατος*, τὸ (***τυμβεύω***)· τύμβος, τάφος, ταφή, κηδεία.— **II** τὸ πρὸς ταφὴν ἢ πρὸς καῦσιν πτῶμα.

τυμβεύω, μελλ. *-σω* (***τύμβος***)· θάπτω, κηδεύω, ἐνταφιάζω (διὰ καύσεως ἢ διὰ ταφῆς τοῦ πτώματος). **2)** ***χοὰς τυμβεύω τενὶ***=προσφέρω σπονδὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τινός.— **II** ἀμτβ., εἶμαι ἐνταφιασμένος, ἀναπαύομαι ἐν τάφῳ.

τυμβ-ήρης, ***ες*** (***τύμβος***+***ἀραρεῖν***)· ὁ ἐνταφιασμένος, ὁ ἐν τάφῳ τοποθετηθείς.— **II** ὁ ὅμοιος πρὸς τύμβον, ὅμοιος πρὸς τάφον, νεκρικός.

τυμβῖτης, ***-ου,*** ὁ, θηλ. ***τυμβῖτις***, ***-ιδος*** (***τύμβος***)· ὁ τοῦ τύμβου, ὁ ἐπὶ τοῦ τάφου, ὁ ἐπὶ τοῦ μνήματος, μνηματίτης, ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος, νεκρικός.

τυμβο-γέρων, ***-οντος,*** ὁ (***τύμβος***+***γέρων***)· ὁ γέρων ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου, ὁ ὑπέργηρος, ἐσχατόγηρος «ποὺ ἔχει τὸ ἕνα πόδι στὸν τάφο».

τυμβ-ολέτης, ***-ου,*** ὁ (***τύμβος*** + ***ὄλλυμι***)· ὁ καταστρέφων (ἀνασκάπτων) τάφους, ὁ τυμβωρύχος· θηλ. ***τυμβολέτις***, ***-ιδος***.

ΤΥ'ΜΒΟΣ, ὁ· ὁ τόπος ἔνδα εἶναι τεθαμμένον τὸ σῶμα νεκροῦ (τὸ πτῶμα), λατ. **bustum** || συνήθως, τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου σωρευόμενον χῶμα, τὸ σχηματίζον λόφον, ἡ «τούμπα», ὡς καὶ νῦν, τύμβος, λατ. **tumulus** || γεν., τάφος, μνῆμα.— **II** μτφρ., ***γέρων τύμβος***=***τυμβογέρων*** (βλ. λ.), ὑπέργηρος || τὴν σημ. αὐτὴν ἔχει ἐνίοτε καὶ τὸ ἁπλοῦν ***τύμβος*** (ἄνευ τοῦ ἐπιθ. ***γέρων***).

'***Ετυμ.:*** I ***τύμβος***· **Κερκ. τῦμος** (=***τύμβος***)· πιθ. ἄλλ. ***τύμβος*** καὶ μεσ-ιρλ. **tomm** (λοφίσκος) εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τὸ σανσκρ. **tuṁbga-ḥ** (δολωτός· ὡς οὐσ.

προεξοχή, λόφος, βουνό) ⟨ἰαπ. *tu-m-gvo-· ἀλλ' ὁμως **τύμβος** καὶ **tomm** δύνανται νὰ προέρχωνται ⟨*tum-b(h)o-, πρβλ. *tu-bh- ἐν τῷ ἑλλ. **τύφη**, λατ. **tūber**, παλ-norr. **þúfa** κλπ.· **τυμβ-** : *tubh-, ὡς **κόρυμβος** : **κόρυφος, κορυφή** κλπ.

ΙΙ **τύμβος** ἐν τῷ **γέρων τύμβος=τυμβογέρων**· πρβλ. Ἡσυχ. «**τύμβος γέρων· τυμβογέρων· ἐσχατογήρως καὶ παρηλλαγμένος τῇ διανοίᾳ**»· πρβλ. καὶ Ἡσυχ. «**παρτετύμβει· παραφρονεῖ· ἡμάρτηκεν**»· **τύμβος** ⟨ἰαπ. *tumb- εἶναι συγγ. τῷ ἀρμ. **thmbir** (ἰαπ. -mp-) =**ναρκωτικὸν ποτόν**· πρβλ. λατ. **stupeo**· ὅλ. **τύπτω, τύμπανον**.

τυμβ-οῦχος, **ον** (**τύμβος**+**ἔχω**)· ὁ ἔχων τύμβον, ἐπομένως ὁ ἐναποτεθειμένος ἐν τύμβῳ, ὁ κατοικῶν ἐν τάφῳ.

τυμβο-φάντης, **ου, ὁ** (**τύμβος**+**φαίνω**)· ὁ φαίνων (δεικνύων) τάφον.

τυμβο-φόνος, **ον** (**τύμβος**+***φένω**)· ὁ φονεύων (δηλ. ἀνασκάπτων, καταστρέφων) τοὺς τύμβους ‖ ὁ διαταράσσων τοὺς νεκρούς.

τυμβο-χοέω, μελλ. **-ήσω** (**τυμβοχόος**)· ἐπιχύνω χῶμα ἐπὶ τάφου, σχηματίζω (ἐγείρω) τύμβον δι' ἐπιχωματώσεως.

τυμβο-χόη, ἡ (**τυμβοχοέω**)· τὸ **τυμβοχοεῖν** (βλ. λ.), ἡ ἐπισώρευσις χώματος ἐπὶ τάφου, ὁ σχηματισμὸς τύμβου, ἡ ἔγερσις τύμβου.

τυμβο-χόος, **ον** (**τύμβος**+**χέω**)· ὁ ἐπιχύνων (ἐπισωρεύων) χῶμα ἐπὶ τάφου, ὁ οὕτω κατασκευάζων τύμβον, ὁ τυμβοποιός.= ΙΙ πιθ. καὶ ἐν παθ. ἐνν., ὁ ἐπὶ τοῦ τάφου κεχυμένος (ἴσως **τυμβόχοος** ;).

τυμβό-χωστος, **ον** (**τύμβος**+**χώννυμι**)· ὁ δι' ἐπιχωματώσεως σχηματισθεὶς ἐν εἴδει τύμβου, ὁ ἐπι(σε)σωρευμένος εἰς σχῆμα τύμβου.

τυμβ-ωρῡχέω, μελλ. **-ήσω** (**τυμβωρύχος**)· ἀνορύσσω (ἀνοίγω) τάφους καὶ λῃστεύω τὰ ἐν αὐτοῖς κτερίσματα (ἀφιερώματα), εἶμαι τυμβωρύχος.

τυμβ-ωρῡχία, ἡ (**τυμβωρυχέω**)· τὸ τυμβωρυχεῖν, ἡ ἀνασκαφὴ (τὸ ἄνοιγμα) τῶν τάφων καὶ ἡ σύλησις αὐτῶν.

τυμβ-ωρῡχος, **ον** (**τύμβος**+**ὀρύσσω**)· ὁ ἀνασκάπτων (ἀνοίγων) τοὺς ἤδη σχηματισμένους τύμβους (ὑπάρχοντας τάφους) πρὸς σύλησιν αὐτῶν ‖ ὡς οὐσ. **ὁ τυμβωρύχος**=ὁ λῃστὴς (συλητὴς) νεκρῶν.— ΙΙ ὁ ἀνορύσσων τάφους πρὸς ταφὴν νεκρῶν, ὁ νεκροθάπτης.

τύμμα, **-ατος,** **τό** (**τύπτω**)· τὸ κτύπημα, πλῆγμα, πληγή, τραῦμα.

τυμπᾰνίζω, μελλ. **-ίσω** (**τύμπανον**)· κρούω τύμπανον (ἐγίνετο δὲ τοῦτο κατὰ τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης).— ΙΙ γενικῶς, κτυπῶ μὲ ῥόπαλον, ξυλοκοπῶ, ραβδίζω, «δέρνω» ‖ ἐν τῷ παθητ., ξυλοκοποῦμαι μέχρι θανάτου.

τυμπᾰνισμός, ὁ (**τυμπανίζω**)· κροῦσις τυμπάνων, τυμπανοκρουσία (ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐνούχων ἱερέων τῆς θεᾶς Κυβέλης κατὰ τὰς πρὸς τιμήν της ἱεροτελεστίας) ‖ ὅθεν καὶ αὐτὴ ἡ λατρεία τῆς Κυβέλης ἐκαλεῖτο **τυμπανισμὸς** (παρὰ Πλάτωνι δὲ «**μητρῷα ἱερά**). 2) ἀποκεφαλισμός (Ἀγ. Γρ.). 3) τὸ ξυλοκόπημα.

τυμπᾰνιστής, **-οῦ,** **ὁ** (**τυμπανίζω**)· ὡς καὶ νῦν, τυμπανιστής, ὁ κρούων τὸ τύμπανον, τυμπανοκρούστης ‖ θηλ. **τυμπανίστρια,** ἐπὶ τῶν ἱερειῶν τῆς Κυβέλης.

τύμπᾰνον, τὸ (κυρ. ἀντὶ **τύπανον, ἐκ τοῦ τυπεῖν,** τοῦ **τύπτω**)· ὡς καὶ νῦν, τύμπανον, «τούμπανο» (ἐν χρήσει κατὰ τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης, συνιστάμενον δ' ἐκ δερμάτων τεντωμένων ἐπὶ κοίλου σκεύους χρησιμεύοντος ὡς ἠχείου).— ΙΙ τὸ ξύλον δι οὗ κρούεται τὸ τύμπανον, τὸ πλῆκτρον ‖ καὶ γεν., ῥάβδος, ῥόπαλον, «ματσούκα, κοντόξυλο», «μαγκούρα».— ΙΙΙ ἐν τῇ Δατινικῇ (παρὰ **Virgil.**, Georg. II 444) **tympana** εἶναι τροχοὶ ἁμαξῶν κατεσκευασμένοι «ἀπὸ μονοκόμματο ξύλο», κύλινδροι.— ΙΙΙ**α** ἐν τῇ Ἀρχιτεκτονικῇ **τύμπανον** ἐκαλεῖτο ἡ τριγωνικὴ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια ἡ πλαισιουμένη ὑπὸ τοῦ ἀετώματος τοῦ ναοῦ, ἢ καὶ ὁλόκληρον τὸ ἀέτωμα, **ὅπερ καὶ ἀετὸς ἐλέγετο ἐκ** τοῦ σχήματος, **tympanum fastigii** ‖ τὰ σανιδώματα τῶν θυροφύλλων, τὰ ἐντὸς πλαισίων περιεχόμενα, κοιν. «ταμπλάδες» ἢ «καθρέφτες», λατ. **tympanum forium**.

Ἔτυμ.: **τύμπανον** (**τύπανον**, Ὑμν. Ὁμ. XIII 3) **τυμπανίζω**· προφ. ἐξ ἰαπ. *tump-ĵno-, συγγ. ἄρα τῷ **τύπτω**, ὃ βλ.· τὸ **-μ-** ἀνεπτύχθη ὡς ἐν τῷ σανσκρ. **pra-stumpati** (**Γραμμ.**), **túmpati** (ὠθεῖ).

Τῠνδᾰρεῐος, **α, ον,** ὡσ. καὶ **-ος, -ον**· ὁ τοῦ Τυνδάρεω, ἀνήκων εἰς αὐτὸν ἢ ὁπωσδήποτε σχέσιν ἔχων πρὸς αὐτόν· **ἐκ** τοῦ ἑπομ.

Τῠνδᾰρεος, ἀττ. **Τῠνδᾰρεως, -εω,** **ὁ**· σύζυγος τῆς Λήδας (βλ. **Κ.Ε.Λ.**).

Τῠνδᾰρῐ́δης, **-ου,** ὁ, πατρωνυμ. **ἐκ** τοῦ προηγ. (ὡσεὶ ἐκ τύπου **Τύνδαρος**), ὁ υἱὸς τοῦ Τυνδάρεω ‖ ἐν τῷ πληθ., **οἱ Τυνδαρίδαι**=οἱ ἀδελφοὶ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης (ὡς υἱοὶ τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας) ‖ θηλ. **Τυνδᾰρίς, -ίδος**=θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω.

τῦνη, ἐπ. καὶ δωρ. ἀντὶ **τύ, σὺ** (ὡς **ἔγωνη** ἀντὶ **ἐγώ**).

τυνός, **ή, όν** (πιθ. συγγ. τῷ **τυτθός**), δωρ. ἀντὶ **μικρός**· τόσον μικρός, τόσον ὀλίγος, λατ. **tantillus**.

Ἔτυμ.: **τυννός· τυννοῦτος** (πρβλ. **τηλίκος : τηλικοῦτος, τοῖος : τοιοῦτος**)· ἀβεβ. ἐτυμολ.· πιθ. συγγ. τῷ **τυτθός** μετὰ ὑποκορ. καταλ.

τυννοῦτος, **ο(ν),** κατ' ἐπέκτασιν **ἐκ** τοῦ **τυννός** (βλ. λ.)· τόσον μικρός, τόσον ὀλίγος, λατ. **tantillus** ‖ παρ' ἀττ. καὶ ἐνισχυμένον διὰ τοῦ δεικτ. **-ι : τυννουτοσί, -ονί**.

τυντλάζω (**τύντλος**)· κατὰ τὸν Σχολ. «**πηλοπατῶ ἢ βωλοκοπῶ**», ἐμβαίνω εἰς τὸν πηλόν, «τσαλαβουτῶ μέσα στὶς λάσπες», «λασπώνω» ‖ περισκάπτω κλήματα ἀμπέλου, «σκάβω τ' ἀμπέλια, τὰ σκαλίζω».

ΤΥ΄ΝΤΛΟΣ, ὁ· πηλός, «λάσπη», κόπρος, βόρβορος, ἰλύς.

Ἔτυμ.: **τύντλος** : λιθ. **tvĺ̃tu, tvlnti** (φουσκώνω, ἐκχειλίζω), **tvanas** (πλήμμυρα), **tuntas** (σωρός, πλησμονή, ἀγέλη, πλῆθος), **tuntais** (σωρηδόν)· **ἐξ** ἰαπ. ***tu-n̥-, *tv-en-**, ἐπεκτ. **ἐκ** τοῦ ***teva-x-, *tv-** (ἐξογκώνω)· βλ. καὶ **τύλος**.

τῦπᾰνον, τὸ (**τύπτω**)· ἀρχικὸς ποιητ. τύπος ἀντὶ **τύμπανον** (βλ. λ.), διασωθεὶς ἐν τῷ λατ. **typanum**.

τῠπείην, ης, η, εὐκτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **τύπτω**.

τῠπεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **τύπτω**.

τῠπείς, εῖσα, έν, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **τύπτω**.

τῠπή, ἡ (**τύπτω**)· κτύπημα, πληγή, πλῆγμα.

τῠπῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **τύπτω**.

ΤΥ΄ΠΟΣ, ὁ (**τύπτω**)· κτύπος, κτύπημα.— ΙΙ τὸ ἀποτύπωμα τοῦ κτυπήματος, ὁ τύπος σφραγῖδος, τὸ ἀποτύπωμα σφραγῖδος, ἡ ἐπὶ νομίσματος παράστασις, παντὸς εἴδους σφραγὶς (ἴχνος, ἀποτύπωμα): **τύποι στίβου**=ἴχνη πατήματος, ἴχνη βημάτων, «πατημασιές». 2) μορφαί, εἰκόνες, ἐγγεγλυμμέναι (ἐγχάρακτοι) ἐπὶ μετάλλου ἢ λίθου ‖ ὅθεν ἁπλῶς, ἄγαλμα, ἀνδριάς, εἰκών. 3) σχέδιον, σχεδίασμα, περίληψις, ἰχνογράφημα, σκιαγραφία: **τύπῳ λέγειν**=περιγράφειν (ὁμιλεῖν, διηγεῖσθαι) ἐν περιλήψει. 4) τὸ ἀρχικὸν σχέδιον, τὸ πρωτότυπον, τὸ ἀρχέτυπον, τὸ πρότυπον, τὸ ὑπόδειγμα, τὸ ἀντίτυπον ‖ μτφρ., ὁ τύπος ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ χαρακτὴρ του, ἡ μορφὴ ἑνὸς ἀνθρώπου, δηλ. αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. 5) σύστημα, τύπος ζωῆς, τύπος θρησκείας.— ΙΙΙ ἡ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων τῆς ἀκοῆς προξενηθεῖσα ἔκτινος κτυπήματος ἐντύπωσις ‖ **ὁ τύπος τῶν ἵππων**= ὁ κτύπος, ὁ ἦχος τοῦ βαδίσματος τῶν ἵππων [δι' ἐτυμ. βλ. **τύπτω**].

τῡπόω, μελλ. **-ώσω** (**τύπος**)· ἐντυπώνω, σχηματίζω διὰ πιέσεως, σφραγίζω, ἐγχαράσσω.— ΙΙ σχηματίζω, διαμορφῶ, διαπλάσσω, «καλουπιάζω».

τυπτήσω, ἀττ. μελλ. τοῦ **τύπτω**.

τύπτοντι, δωρ. ἀντὶ **τύπτουσι**.

ΤΥ΄ΠΤΩ, μελλ. **τύψω,** ἀττ. **τυπτήσω**· ἀόρ. α' **ἔτυψα,** ἀττ. **ἐτύπτησα**· ἀόρ. β' **ἔτυπον**· παθητ., μελλ. **τυπήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐτύφθην**· ἀόρ. β' **ἐτύπην**· πρκ. **τέτυμμαι**· ὡς καὶ νῦν, τύπτω, κτυπῶ, πατάσσω, κρούω |μτφρ., πληγώνω κατάκαρδα: **ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν**=ἀφοδρὰ θλῖψις ἐπλήγωσε τὴν καρδιά μου βαθιά | **ἡ ἀληθείη ἔτυψε Καμβύσεα**=ἡ ἀ-

λήθεια ἐπλήγωσε τόν Καμβύσην (τόν ἐπείραξε, «τόν ἄγγιξε»)‖ἐπί μελισσῶν κ.τ.ὁ., κεντῶ, πλήττω διά τοῦ κέντρου, κεντρίζω, κεντρώνω.— παρ' Ὁμήρῳ τό ***τύπτω*** λέγεται κυρίως ἐπί πλήγματος καταφερομένου ἐκ τοῦ σύνεγγυς, δι' ἀγχεμάχου ὅπλου, ἐν ἀντιθέσει πρός τό ***βάλλω***, τό ὁποῖον σημαίνει πλῆγμα ἐπιτυγχανόμενον δι' ἐκηβόλου ὅπλου (τραῦμα ἐκ βλήματος). **2)** ***ἄλα τύπτειν ἐρετμοῖς***=κτυπᾶν (πλήττειν) τήν θάλασσαν διά τῶν κωπῶν, τ. ἔ. κωπηλατεῖν ‖ ***Ζέφυρος λαίλαπι τύπτων*** = Ζέφυρος (δυτ. ἄνεμος) κτυπῶν (μαστιγώνων) μετά θυελλώδους λύσσης (ἐπερχόμενος, ἐφορμῶν, ὡς λαῖλαψ).— **II** μέσον, ὡς τό ***κόπτομαι*** (βλ. λ.), πύπτω (κτυπῶ) ἐμαυτόν, «χτυπιέμαι», λατ. **plangor**, κτυπῶ τά στήθη μου («στηθοκοπιέμαι») ἀπό τήν λύπην ‖ μετ' αἰτ. προσ., ***τύπτομαί τινα***=θρηνῶ διά τινα.— **III** παθητ., τύπτομαι, πλήττομαι, τραυματίζομαι, πληγώνομαι ‖ μετά συστοίχ. αἰτ., ***τύπτομαι πολλάς*** (ἐνν. ***πληγάς***)=δέχομαι (λαμβάνω) πολλάς πληγάς.

Ἔτυμ.: τύπτω· τύπος· τυπόω· τυπάς· τυπή· τύμμα· τύ(μ)πανον (βλ. λ. λ.): σανσκρ. **pra-slumpati** (καί παρά ταῦτο **tō'pati, tupáti, túmpati, tumpáti**)=πλήττω, κτυπῶ, ἀρμ. **thmbir** (ναρκωτικόν ποτόν, βλ. ἐν ***τύμβος*** II), **thmbrel** (=λατ. **obstupefieri**), λατ. **stuprum, stupeo**, παλ-γερμ. **stobarōn** (=λατ. **obstuperе**), παλ-σλαυ. **tŭpati** (=λατ. **palpitare**), **tŭpŭtŭ** (= λατ. **strepitus**), **tŭpŭtati** (=λατ. **palpitare, calcare**), λεττ. **staupe** (ἴχνη ἵππων)· ἤτοι ἐκ ρίζ. **(s)teup-** (ὠθῶ), παραλλ. τῇ ***steub-**, πρβλ. ἐν ***στύπος, στυφελός, στυφελίζω***· πρβλ. καί ***τύμπανον, τύμβος***.

τῠ́πωμα, ***-ατος,*** τό (***τυπόω***)· τό ἀποτετυπωμένον, τό ἀποκτῆσαν σχῆμα (μορφήν τινα), τό ἀποτύπωμα, τό ἀπεικόνισμα ‖ σκεῦος ἐπεξειργασμένον: ***χαλκόπλευρον τύπωμα***=χάλκινον σκεῦος, χαλκίνη κάλπη ‖ σχέδιον, σχῆμα, εἰκών, μορφή, τύπος.

τῠραννεύω καί **τυραννέω,** μελλ. ***-εύσω*** καί ***-ήσω***· μέσ. μελλ. ***τυραννήσομαι*** ἐν παθ. ἐνν. (***τύραννος***)· εἶμαι τύραννος, εἶμαι ἀπόλυτος ἄρχων (δεσπότης) ‖ κυβερνῶ ἀπολυταρχικῶς ‖ μετά γεν., εἶμαι τύρανος (ἀπόλυτος κυρίαρχος, δεσποτικός ἄρχων) λαοῦ τινος ἤ χώρας ‖ ***τυραννεύω Ἀθηνῶν***=εἶμαι τύραννος τῶν Ἀθηνῶν ‖ ὁ ἀόρ. α' ***ἐτυράννευσα***=κατέλαβον τήν τυραννίδα, κατέστησα ἐμαυτόν τύραννον, ἐγενόμην τύραννος. **2)** παρά ποιηταῖς, εἶμαι βασιλεύς, βασιλεύω, εἶμαι ἡγεμών, ἡγεμονεύω, εἶμαι σύζυγος τοῦ βασιλέως.— **II** παθητ., ***τυραννεύομαι*** ἤ ***-εύομαι***=κυβερνῶμαι ὑπό τυράννου, διατελῶ ὑπό τυραννίδα, κυβερνῶμαι τυραννικῶς.

τῠραννικός, ***ή, όν*** (***τύραννος***)· ὁ ἀνήκων, ὁ σχέσιν ἔχων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τύραννον (εἰς ἀπόλυτον μονάρχην), δεσποτικός, μοναρχικός, βασιλικός, αὐτοκρατορικός ‖ ὁ ἰδιάζων, (προσιδιάζων, «ταιριάζων») εἰς τύραννον, ὡς καί νῦν τυραννικός, δεσποτικός, βασιλικός, ἀγέρωχος ‖ ὁ φερόμενος ὡς τύραννος.— ὑπερθ. ***τυραννικώτατος***.

τῠραννίς, ***-ίδος,*** ἡ· κλητ. ***ὦ τυραννί*** (***τύραννος***)· ὡς καί νῦν, ἡ τυραννίς, ἡ ἐξουσία τοῦ τυράννου, ἡ ἀπολυταρχία, ἡ δεσποτική ἐξουσία, δεσποτεία, βασιλική ἐξουσία.

τῠραννος, ὁ, καί ἡ (κατά τούς παλαιοτέρους εἶναι κυρ. ὑωρ. ἀντί ***κοίρανος***, ἐκ τοῦ ***κῦρος, κύριος***)· ὡς καί νῦν, τύραννος, ἀπόλυτος ἄρχων, ἀπόλυτος κυρίαρχος, δεσπότης, ἀπόλυτος ἐξουσιαστής, τοῦ ὁποίου ἡ ἐξουσία καί ἡ δύναμις δέν περιορίζεται οὔτε ὑπό τοῦ νόμου οὔτε ὑπό τοῦ πολιτεύματος‖κυρ. ὁ αὐτοχειροτόνητος μονάρχης, ὁ καταλαβών τήν ἐξουσίαν διά τῆς βίας, παρά τούς νόμους καί τήν θέλησιν τοῦ λαοῦ ‖ οὔτω δέν ἐλέγοντο ***τύραννοι*** οἱ κληρονομικῷ δικαιώματι καταλαμβάνοντες τήν βασιλείαν, ὅπως π.χ. οἱ Βασιλεῖς ἐν Σπάρτῃ ἤ ὁ **Μέγας** Βασιλεύς ἐν Περσίᾳ ‖ ἐξ ἄλλου ὅμως ἡ λέξις δέν σημαίνει ἀπαραιτήτως ὅτι ὁ παρανόμως καί διά τῆς βίας καταλαβών τήν ἐξουσίαν καί καταστάς τύραννος ἐξηκολούθει ἀναγκαίως νά φέρεται σκληρῶς καί ἀπανθρώπως ἤ καί ἁπλῶς ἀγερώχως· ἀπόδειξις ἡ ἠπιότης τῆς τυραννίδος τοῦ Πεισιστράτου ‖ βραδύτερον ἐν τούτοις ἡ λέξις ***τύραννος*** προσέλαβε μονίμως τήν κακήν της σημασίαν, τήν ὁποίαν ἔχει καί σήμερον, καί ἀσήμανε τόν τυραννικόν, τόν διά βιαιοπραγιῶν σταθεροποιοῦντα τήν λίαν ἀνεπιθύμητον εἰς τόν λαόν κυριαρχίαν του. **2)** παρά ποιηταῖς συχνά κεῖται ἀντί ***βασιλεύς***. **3)** ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ ***τύραννος*** καλεῖται πᾶν μέλος τῆς οἰκογενείας τοῦ Τυράννου.— ἐντεῦθεν, ***ἡ τύραννος*** ἐκαλεῖτο ὄχι μόνον ἡ σύζυγος τοῦ τυράννου ἀλλά καί ἡ θυγάτηρ του, ὅπως καί ὁ υἱός τοῦ τυράννου ἐκαλεῖτο καί αὐτός ***«ὁ τύραννος»***.— **II** ὡς ἐπίθ. ***τύραννος, ον*** =***τυραννικός, βασιλικός*** (βλ.λ.λ.) ‖ αὐτοκρατορικός, δεσποτικός ‖ ***τύραννον δῶμα*** = τό ἀνάκτορον τοῦ Βασιλέως.

Ἔτυμ.: τύραννος ( ) λατ. **tyrannus**)· ***τυραννίς***· ***τυραννέω***· δυνατόν νά εἶναι ξένη λέξις, φρυγική, κατά τινας συγγ. τῷ λιθ. **tveriù, tvérti**, λεττ. **twert** (ἁρπάζω, «γραπώνω»)· κατ' ἄλλους πρέπει νά συσχετισθῇ πρός τό σανσκρ. **turaṇyúḥ** (ταχύς, πλήρης ζήλου) ἤ **turváṇi-ḥ** (νικητής), **tū'rvati** (ὑποδουλώνω, ὑποτάσσω)· ἄλλοι ὑπενθυμίζουν τό ἑτρουσκ. **turan** (=Κυρία, ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης)· οἱ νεώτεροι ἐτυμολόγοι δέν θεωροῦσι τό ***κοίρανος*** (βλ. λ.) ὡς ἄνηκον ἐνταῦθα.

τυραννο-φόνος, ***ον*** (***τύραννος*** + ****φένω***)· ὡς τό ***τυραννοκτόνος*** (βλ. λ.), ὁ φονεύσας τόν τύραννον.

τυρβάζω, μελλ. ***-άσω***· ἀναταράσσω, ἀνακυκῶ, ἀνακατώνω, λατ. **turbare**.— παθητ., εἶμαι ἐν ταραχῇ καί ἀταξίᾳ, εἶμαι ἀνακατευμένος, συνωστίζομαι, συνθλίβομαι.

ΤΥ΄ΡΒΗ, ἡ· ταραχή, ἀταξία, σύγχυσις, δόρυβος, ὀχλαγωγία, λατ. **turba**.

Ἔτυμ.: τύρβη, ἰων. ***σύρβη***· ἀττ. ***τύρβᾰ*** (***σύρβᾰ***)· ***συρβηνεύς, συρβηνός*** (ὁ θορυβοποιός)· λατ. **turba, turbo (-are), turbō, -inis**, παλ-norr. **þorp** (ὄχλος), **þyrpa** (πιέζω, συνθλίβω), **þyrpask** (συνωστίζομαι), λατ. **turma** (σωρός, στίφη, ὄχλος), ἀγγλ-σαξ. **þrym** (ὄχλος), παλ-norr. **þrymr** (δόρυβος)· ἐξ ἰαπ. ρίζ. ****tver-*** (^**tur-**, ****tru-***)=ἀνακυκῶ, ἀναταράσσω· βλ. καί ***τορύνη***.

τῠρευτήρ, ***-ῆρος,*** ὁ, καί **τῠρευτής,** ***-οῦ,*** ὁ (***τυρεύω***)· ὁ κατασκευάζων τυρόν, ὁ τυροκομῶν (ἐπί τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς θεοῦ τῶν αἰπόλων καί δοτῆρος τοῦ αἰγείου τυροῦ). **2)** μτφρ., μηχανορράφος, δολοπλόκος, πανοῦργος.

τῠρεύω, μελλ. ***-εύσω***, καί **τῠρέω,** μελλ. ***-ήσω*** (***τυρός***)· ποιῶ τυρόν, τυροκομῶ, «πήζω» τό γάλα καί τό κάμνω τυρόν.— **II** μτφρ., ἀναμειγνύω, ἀναταράσσω, ἀνακατεύω, συνταράσσω (ὡς ὅταν τυροκομῶ) ‖ ὡσ. μτφρ. μηχανορραφῶ, μηχανεύομαι, σκευωρῶ (ἀναμειγνύω δηλ. μετά δόλου καί πανουργίας).

Τῠ́ριος, ***α, ον***· κάτοικος Τύρου, καταγόμενος ἐκ Τύρου

τῠρίσδω, ἀμφίβ. δωρ. τύπος ἀντί ***συρίζω***.

τῠρόεις, ***εσσα, εν,*** συνῆρ. **τῠροῦς,** ***οῦσσα, οῦν*** (***τυρός***)· ὅμοιος πρός τυρόν ἤ πλήρης τυροῦ, τύρινος, «τυρένιος» ‖ ὡς οὐσ. ὁ ***τυροῦς***, δωρ. ***τυρῶς*** (ἐνν. ***ἄρτος*** ἤ ***πλακοῦς***)· πλακοῦς μετά τυροῦ, τυρόπηττα, τυρόψωμο, ἤ ἁπλῶς τυρός.

τῠρό-κνηστις, ***-ιδος,*** ἡ (***τυρός***+***κνάω***)· τυροξύστης, ξύστρον δι' οὗ ξύεται ὁ τυρός, ἤ καί μάχαιρα διά τῆς ὁποίας κόπτεται.

τῠρό-νωτος, ***ον*** (***τυρός***+***νῶτον***)· ὁ ἔχων τά νῶτα κεκαλυμμένα διά τυροῦ, ὁ πεπασμένος διά τυροῦ, ὁ ἔχων τυρόν.

τῠρο-πωλέω, μελλ. ***-ήσω*** (***τυροπώλης***)· πωλῶ τυρόν, ἤ πωλῶ τι ὡς τυρόν.

τῠρο-πώλης, ***-ου,*** ὁ (***τυρός***+***πωλέω***)· ὁ πωλῶν τυρόν, ὡς καί νῦν τυροπώλης.

ΤΥ΄ΡΟΣ, ***-οῦ,*** ὁ· ὡς καί νῦν, τυρός, «τυρί».— **II** ἀγορά τυροῦ, τόπος ἔνδα πωλεῖται τυρός.

Ἔτυμ.; τυρός· τυρεύω (***-έω, -όω***): **Ζενδ. tūiri-** (γάλα τυρωμένο, τυρόγαλο)· πρβλ. τά πολυάριθμα ὑποκορ. τά ἀρχόμενα ἀπό ***Τῦρ-*** (ἔχοντα δέ τήν ἐνν. «ἐξωγκωμένος» ἤ «ἀσελγής, λάγνος»: ***Τῦριλλος, Τῦρων, Τῦρωνίδας, Τῦρω***), εἴτα τά ***τίτῦρος*** (βλ. λ.), ***Τῑτῦ́δος σάτυρος*** (βλ. λ.)· πρβλ. τό λατ. θεμ. **turo-** (ὁ γινωμένος κουβάρι, συμπαγής μᾶζα) ἐν τοῖς **ob-tūrō, re-tūrō** («βουλλώνω, ταπώνω, γεμίζω»), **turunda** (φύραμα πρός πάχυνσιν χηνῶν· γάζα διά παραγέ-

μισμα πληγῶν), πιθ. δέ καί **turlō** (θλαστός), καί **turgeo** (εἶμαι ἐξωγκωμένος) ἐκ τινος ἰαπ. ἐπιθ. **tūrigo-s* λατ. **turgē-** ⟨**tṷgē-*, ἰαπ. ριζ. **(s)terg-** (γίνομαι ἀλύγιστος, ξυλιάζω)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **tu-*, **tevāˣ-* (ἐξογκοῦμαι)· πρβλ. *σῶος* (*τFω-Fo-ς*) *σάος* (**τFa-Fe-ς*), *σῶμα, σωρός, ταῦς, τύλος, τύλη*.

ΤΥ'ΡΟΣ, ἡ· ἀρχαία πόλις τῆς Φοινίκης (βλ. Κ.Ε.Δ.).

τυροῦς, συνηρ. ἀντί *τυρόεις*.

τῡρο-φόρος, *ον* (*τυρός*+*φέρω*)· ὁ φέρων τυρόν, δηλ. ὁ περιέχων τυρόν, ὁ διά τυροῦ πεπασμένος, *ὁ τυρόεις* (βλ. λ.).

Τυρρην-ολέτης, *-ου*, ὁ (*Τυρρηνός*+*ὄλλυμι*)· ὁ ὀλετήρ (ὁ καταστροφεύς) τῶν Τυρρηνῶν.

Τυρρηνός, ἰων. καί ἀρχ. ἀττ. **Τυρσηνός,** *ή, όν*· ὁ κάτοικος τῆς Ἰταλικῆς Τυρρηνίας (Ἐτρουρίας, Ἐτρουσκίας, Τοσκάνης) τῆς Ἰταλίας, ἡ ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος ‖ *Τυρσηνοί* ἢ *Τυρρηνοί* ἐκαλοῦντο οἱ Ἐτροῦσκοι.—ἐπίθ. *Τυρσηνικός* ἢ *Τυρρηνικός*.

ΤΥ'ΡΣΙΣ, *-ιος*, ἡ· αἰτ. *τύρσιν*· ὀνομ. πληθ. *τύρσεις*, γεν. *-εων*, δοτ. *-εσι*, λατ. **turris**· πύργος, καί δή ὁ ἐπί τοῦ τείχους πύργος, καί γεν. ὀχύρωμα, ἔπαλξις ‖ ὠχυρωμένη πόλις ἢ οἰκία.

Ἔτυμ.: τύρσις· πρβλ. Ἡσυχ. *«τύρσος· τὸ ἐν ὕψει οἰκοδόμημα»*, *«τύρρις· πύργος, ἔπαλξις, προμαχών»*· δάνεια ἐκ τινος γλ. τῆς Μικρᾶς Ἀσίας· πρβλ. καί *Τυρρηνός* (**Τυρσηνός*) ὅπερ κυρ.=ὁ κατασκευαστής πύργων· τό λατ. **turris** ⟨ἀρχ. γερμ. **turri**, νεογερμ. **Turm**), ὡς καί τό ὀσκ. **turri** (=λατ. **turrim**) εἶναι δάνεια ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

τυρῶς, *-ῶντος*, δωρ. ἀντί *τυροῦς* (βλ. λ.).

ΤΥΤΘΟ'Σ (*ή*), *όν*· μικρός, ὀλίγος, νέος, νεογνός, «τοσούτοικος» ‖ παρ' Ὅμ. ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἐπί ἀνθρώπων.— **Ⅱ** τό οὐδ. *τυτθόν* ὡς ἐπίρρ.· ὀλίγον, «λιγάκι» ‖ ὅθεν, μόλις καί μετά βίας, «δύσκολα», παρ' ὀλίγον, σχεδόν ‖ ἐπί τῆς φωνῆς, χαμηλοφώνως, «σιγανά», ἡσύχως, ἠρέμα. **2)** ὡσ. καί ἐν τῷ πληθ.: *τυτθὰ διατμήξας*=κόψας εἰς μικρά τεμάχια, κατακομματιάσας.

Ἔτυμ.: τυτθός· ὁ ἀναδιπλ. φαίνεται ὅτι ἔχει ὑπονοηθεῖ δύναμιν· κατά τινας *τυτθός* προϋποθέτει πρωταρχικόν τι **dhudho-s*, τό ὁποῖον προσεγγίζει πως πρός τό ἀγγλοσαξ. **dott** (κηλίς, κεφαλή δοδιῆνος), ἀγγλ. **dot** (δρόμβος, κηλίς), αἰτίνες λέξεις χρησιμοποιοῦνται καί ἐπί μικροῦ παιδίου (νηπίου), πρυτανευούσης τῆς ἐννοίας τῆς μικρότητος, ἐπίσης πρός τό προγερμ. **dhudh-n-*, ὅπερ συγγενεύει πρός τό ἀλλ. *θύσ(σ)ανος* (βλ. λ.), λεττ. **dufcha** (ἰαπ. **dhudhja*)=δέσμη ἀχύρου, χόρτου· ἄλλοι θεωροῦσι τήν λέξιν προελθοῦσαν ἐκ τοῦ ἦχου (ὀνοματοπ.) καί τήν συγκρίνουσι πρός τό παλ-γερμ. **tutta, tuta** (δηλή, μαστός) (βλ. καί ἐν *τέττα τυννός*).

τυτώ, -οῦς, ἡ· ἡ γλαῦξ [ἡ λ. παρά τῷ Ἡσυχ. ἀπαντῶσα ὀφείλεται εἰς τόν κρωγμόν τοῦ πτηνοῦ (ὀνοματοπ.)· πρβλ. Plaut. Mén. 653 **κ. έ. «vin adferri noctuam, quae «tu tu» usque dicat tibi ?»**, λιθ. **tūtúti** (ἡχῶ διά κερατίνης σάλπιγγος), **tutlys, tutùtis** (τσαλαπετεινός), νεογερμ. **tuten** (σαλπίζω), πρβλ. καί Ἡσυχ. *«τοῦτις· ὁ κόσσυφος»*, *«ταύτασος· ὄρνις ποιός»*, *«ταυτέας· αὐλὰς μεγάλας»*, παλ-norr. **þióta**, ἀγγλ-σαξ. **þútan**, παλ-γερμ. **diozan** (ἀντηχῶ, κροτῶ), γοτθ. **þuthaúrn** (=*σάλπιγξ*).

Τῡφάων, -ονος, ὁ, ποιητ., ἐπ. ἐκτετ. τύπος ἀντί *Τυφῶν* (βλ. λ.) ‖ ὅθεν καί ἐπίθ. *Τυφαόνιος, α, ον*, ποιητ. ἀντί *Τυφώνιος*.

τῡφεδᾰνός, ὁ (*τύφω*)· ὁ τετυφωμένος, ὁ λέγων «παχιά λόγια, ἀέρα κοπανιστό», ὁ κοῦφος, μωρός, φλύαρος, χονδροκέφαλος [*τυφεδανός· τυφογέρων*· δι' ἐτυμ. βλ. *τύφω*].

τῦφη, ἡ· εἶδος χόρτου χρησίμου πρός παραγέμισμα κλινοστρωμνῶν, ἀνακλίντρων κ.τ.ὅ., ἴσως ἡ «τζίβα».

Ἔτυμ.: τύφη: λατ. **tūber** (κύφωμα, «καμπούρα», ὄγκωμα), ἰταλ. **tar-tufo, -tufolo** (εἶδος μύκητος), παλ-norr. **þúfa** (λοφίσκος), παλ-γερμ. **dūppel** (πρήξιμον)· ἡ ἔνν. τοῦ δαμνῶνος (λόχμης) ἐμφανίζεται ἐν τῷ λατ. **tufa** (λόφος περικεφαλαίας, πρβλ. νεοελλ «τούφα», ἀλβ. **tufe**), σαρδ. **tuvu** (ἀκανθών), γαλλ. **touffe** («τούφα»), Ἰσπ. **tufo** (λοφίον), **tufos** (πλεξοῦδες μαλλιῶν, «μποῦκλες μαλλιῶν»), ἰταλ. **tufazzolo** («χαρτί μέ τό ὁποῖον τυλίγουν τίς μποῦκλες»)· πρβλ. ὡσ. ἀγγλ-σαξ. **þūf** (δύσανος «φούντα»)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ριζ. **tu-bh-** (ἐξογκώνω), ἐκτετ. ἐκ τῆς **tevāˣ-*, **tu-* (βλ. *τύλος*).

τῦφ-ήρης, *ες* (*τῦφος, τύφη*+*ἀραρεῖν*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ *τύφης* (βλ. λ.) ‖ ἢ ὁ καλῶν, ἀναμμένος: *λύχνος τυφήρης*.

τυφλό-πους, *-ποδος*, ὁ, ἡ (*τυφλός*+*πούς*)· ὁ ἔχων τυφλούς πόδας, ὁ βαδίζων εἰς τά σκοτεινά, ὁ τυφλός (ἐπί τοῦ Οἰδίποδος).

τυφλός, *ή, όν*· ὡς καί νῦν, τυφλός, μή βλέπων, ἀόμματος, «στραβός, γκαβός», λατ. **caecus** ‖ μετά γεν., *τυφλός τινος*=τυφλός πρός τι, τυφλός εἴς τι. **2)** μτφρ., καί ἐπί τῶν λοιπῶν αἰσθήσεων, ἀκόμη καί ἐπί τῆς διανοήσεως: *τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ*=εἶσαι τυφλός ὄχι μόνον «στά μάτια ἀλλά καί στ' αὐτιά καί στό μυαλό». **3)** ἐπί πραγμάτων, σκοτεινός, ἀόρατος, ἄδηλος, ἀσαφής, μή εὐδιάκριτος: *τυφλαὶ σπιλάδες*=βράχοι μή φαινόμενοι, τ. ἔ. βυθισμένοι. **4)** ὁ κεκλεισμένος, ὁ ἄνευ ἐξόδου: *τυφλὸν ἔντερον, τυφλὴ ὁδός*. **5)** ὁ εἰς τά ὀπίσθια εὑρισκόμενος ἔνθα δέν ἔχομεν ὀφθαλμούς ‖ ὅθεν, *τὰ τυφλὰ*=τά ὀπίσθια τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔτυμ.: τυφλός (⟨*Θυφλός*, κατ' ἀνομ.)· *τυφλόω· τυφλώψ· τυφλώττω*: γοτθ. **daufs** (κωφός, ἐκθαμβος, ἠλίθιος), παλ-norr. **daufr**, ἀγγλ-σαξ. **déaf**, παλ-γερμ. **toup** (ἀναίσθητος, ἀνόητος), ⟨germ. **ḏauƀa-*, παλ-ιρλ. **dub** (**dhubh-*), gaul. **dub**⟩ **du**, corn. **duw**⟩ **du**, νεο-bret. **dû** (μέλας), gaul. **Dubis** («ὁ μέλας ποταμός»), γοτθ. **dumbs**, ἀγγλ-σαξ. **dumb**, παλ-norr. **dumbr** (ἄλαλος, βωβός) ⟨germ. *ḏumƀa-* (σκεπασμένος ἀπό ὁμίχλην, ἀμαυρός, βαμπός, σκοτεινός), εἶτα γοτθ. **dūbō**, παλ-norr. **dúfa**, ἀγγλ-σαξ. **dúfe**, παλ-γερμ. **tūba** (περιστερά), νεο-γερμ. **Taube** (ὁμ. σημ.) (τό ὄνομα ὀφείλεται εἰς τό σκοτεινόν χρῶμα, πρβλ. *πέλεια*: *πελιός*, λατ. **columba**: *κελαινός*, σανσκρ. **kapō'ta-ḥ**, παλ-σλαυ. **golǫbĭ**: ρωσσ. **golubój**, πάντα μετά τῆς σημασ. τῆς περιστερᾶς)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **dhubh-*, βλ. ἐν *τύφω*.

τυφλόω (*τυφλός*)· ὡς καί νῦν, τυφλώνω, καθιστῶ τινα τυφλόν, τόν ἀποτυφλώνω, τοῦ στερῶ τό φῶς. —παθητ., γίνομαι τυφλός, τυφλώνομαι, ἀποτυφλώνομαι, χάνω τό φῶς μου.— **Ⅱ** μτφρ., ἀμβλύνω, ἀμαυρώνω, καθιστῶ τι ἄχρηστον καί ἀνωφελές, ματαιώνω.—παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι ἄχρηστος καί ἀνωφελής, δέν φέρω ἀποτέλεσμα.

τυφλῶς, ἐπίρρ. τοῦ *τυφλός* (βλ. λ.).

τύφλωσις, ἡ· ὡς καί νῦν, ἡ τύφλωσις, ἀποτύφλωσις, τό ἀποτυφλώνειν τινά.— **Ⅱ** καί ὡς παθητ., ἡ τυφλότης, τό νά γίνεται ἢ νά εἶνσί τις τυφλός.

τυφλώττω (*τυφλός*)· εἶμαι τυφλός, ὡς καί νῦν τυφλώττω ‖ μτφρ., «ἔχω μεσάνυχτα ἀπό κάτι», «εἶμαι στραβός», «δέν ἔχω ἰδέαν».

τῦφο-γέρων, *-οντος*, ὁ (*τύφω*+*γέρων*)· ὁ μωρός γέρων, τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς εἶναι κεκαλυμμένος ὑπό ὁμίχλης (εἶναι θολωμένος, ἐσκοτισμένος καί αὐγκεχυμένος λόγῳ τῆς ἡλικίας, γερο κρονόληρος)· πρβλ. *τυμβογέρων*.

τῦφος, ὁ (*τύφω*)· καπνός, ἀχλύς, ἀτμός, ζόφος, ἀκότος.— μτφρ., ὑπερβολική ἀλαζονεία, τύφλωσις (συσκότισις) τοῦ νοῦ ἀπό τήν πολλήν ὑπερηφάνειαν, ματαιοδοξία, ματαιοφροσύνη, οἴησις, ἔπαρσις, λατ. **fucus**.

τῡφόω, μελλ. *-ώσω* (*τῦφος*)· περιβάλλω διά καπνοῦ ἢ δι' ὁμίχλης, πληρῶ (γεμίζω) διά καπνοῦ ‖ κυρ. ὅμως ἐν μτφρ. ἐνν., καθιστῶ τινα τυφλόν τρόπον τινά ἀπό τήν ἔπαρσιν πού τοῦ ἐμβάλλω, τόν κάμνω μεγάλαυχον καί ὑπερόπτην, τοῦ ἐμπνέω *τῦφον* (ὑπερβολικόν ἐγωισμόν), τόν ἐπισκοτίζω, «τόν ξεμωραίνω, τόν ξεκουτιαίνω» ‖ ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἐν τῷ παθητ. πρκ. *τετύφωμαι*=εἶμαι τυφλός ἀπό τόν ἐγωισμόν, εἶμαι πλήρης *τύφου* καί ἀλαζονείας, εἶμαι «ἕνας ξεμωραμένος, ξεκουτιασμένος», εἶμαι ἐμβρόντητος.

ΤΥ'ΦΩ, μελλ. *θύψω*· ἀόρ. α' *ἔθυψα*· πρκ. *τέθὔφα*· παθητ., μελλ. *τυφήσομαι*· ἀόρ. β' *ἐτύφην*· πρκ. *τέθυμμαι*· ἐγείρω καπνόν || μετά σοφ. αἰτ. *καπνὸν τύφω*=δημιουργῶ σύννεφον καπνοῦ ‖ ἀπολ., καπνίζω.— **II** μτδτ., καπνίζω τι, περιβάλλω τι διὰ καπνοῦ, τὸ καπνίζω: *καπνῷ τύφω μελίσσας*=περιβάλλω τὰς μελίσσας διὰ καπνοῦ, «τὶς καπνίζω» (διὰ νὰ μὴ μὲ κεντρώνουν) ‖ καὶ μτφρ., *καπνῷ τύφω πόλιν*=γεμίζω τὴν πόλιν μὲ καπνόν, δηλ. «ζαλίζω τοὺς πολίτας, τοὺς ξεμωραίνω».— **III** καταστρέφω διὰ καπνοῦ (δηλ. καίων), καίω δι' ἡσύχου (καπνίζοντος) πυρός, σιγοκαίω, κουφοκαίω.—παθητ. καπνίζω, καίομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον, κουφοκαίομαι, σιγοκαίομαι ‖ καὶ μτφρ., φλέγομαι καὶ καταναλίσκομαι κατὰ μικρὸν ὑπὸ ὑποβόσκοντος πάθους (ἔρωτος, μίσους κλπ.), «λυώνω ἀπὸ ἔρωτα».

Ἔτυμ.: *τύφω* (⟨ *θύφω*, κατ' ἀνομ.)· *τυφόω*· *τῦφος*· *τυφώς*, *ἰῶ*, *τυφών*, *-ῶνος*· *Τυφών*, ἐπ. *Τυφωεὺς* καὶ *Τυφώς*, *-ῶ*· *τυφεδών*· *τυφεδανός*· *τυφογέρων* (βλ.λ.λ.)· ἐξ ἴαπ. ρίζ. *dhu-bh- (βλ. *τυφλός*) ⁝ *dhu ἐν τῷ σανσκρ. *dhūmá-ḥ*, λατ. *fūmus*, λιθ. *dúmai* (καπνός), λεττ. *dumals* (σκοτεινόχρωμος), *dumjsch* (σκοῦρος), βλ. καὶ ἐν *θυμός*· ἐκ παραλλ. μετὰ χειλικοῦ χαρακτῆρος ἴαπ. ρίζ. *dhup- ἐν τῷ σανσκρ. *dhūpa-ḥ* (τὸ θυμίαμα, τὸ κάπνισμα), παλ-γερμ. *ƕar*, *ƕar* (νήπιος, ἀνόητος, μωρός).

Τῦφωεύς, *-έως*, ἐπ. *-έος*, ὁ· συνῳχ. **Τῦφώς,** *-ῶ*· εἷς τῶν Γιγάντων, τὸν ὁποῖον ὁ Ζεὺς ἔδαψεν ἐν Κιλικίᾳ (πρβλ. καὶ *Τυφώς*)· βλ. **Κ.Ε.Α.**

Τῦφῶν, *-ῶνος*, ἐπ. **Τύφάων,** *-ονος*, ὁ· ὑπὸ τῶν μτγν. ταυτίζεται πρὸς τὸν προηγούμενον Γίγαντα ‖ κατὰ τὸν Ἡσίοδον ὅμως ἦτο *υἱὸς* τοῦ *Τυφωέως*, καὶ πατὴρ τῶν ἀνέμων.— **II** Ἐπειδὴ αἱ θύελλαι ἀπεδίδοντο εἰς τοὺς Γίγαντας, τὸ ὄνομα *τυφῶν* (*τυφάων*) κατήντησε προσηγορ.=δύελλα, ἀνεμοστρόβιλος, κλύδων, λαῖλαψ, καταιγίς, ὡς καὶ νῦν *τυφῶν* (πρβλ. καὶ *τυφὼς* II).

Τῦφωνικός, *ή*, *όν* (*Τυφών*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν *Τυφῶνα*, ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ.— **II** (ἐκ τοῦ προσηγορ. *τυφῶν* II), δυελλώδης, ὁρμητικός.

Τῦφώς, γεν. *-ῶ*, ὁ, συνῳχ. ἀντὶ *Τῦφωεὺς* (βλ. λ.). — **II** ὡς προσηγορ. (*τυφώς*, γεν. *τυφῶ*, δοτ. *τυφῷ*, αἰτ. *τυφῶ*) = ὡς τὸ *τυφῶν* II (βλ. λ.), μανιώδης δύελλα, καταιγίς, ἀνεμοστρόβιλος.

τύχε, ἐπ. ἀντὶ *ἔτυχε*, γ' ἑν. ἀόρ. β' τοῦ *τυγχάνω*.

τῦχεῖν, ἀπρφ. ἀόρ. β' τοῦ *τυγχάνω*.

ΤΥ'ΧΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, τύχη, ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸν ἄνθρωπον, συντυχία, συμβάν, περιστατικόν (εἴτε καλὸν εἴτε κακόν) ‖ ὅ,τι ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς εὐνοίας τῶν Θεῶν, καλὴ τύχη, εὐτύχημα, εὐτυχία, ἐπιτυχία, λατ. **fortuna** ‖ *κοινὸν τύχη*=ἡ τύχη εἶναι πρᾶγμα κοινὸν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους (πάντες ὑπόκεινται εἰς τὰς ἰδιοτροπίας της) ‖ *τύχα θεῶν*, *σὺν θεοῦ τύχα*=μὲ «τύχην» ἐκ μέρους τῶν θεῶν, μὲ τὴν ἐκ μέρους τῶν θεῶν εὔνοιαν (μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ) ‖ ὡσ. ἐν τῇ συνήθει φράσει *θεία τύχη* = κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, θείᾳ συνάρσει, λατ. **divinitus** ‖ ἀκολούθως ἡ *Τύχη* ἐθεοποιήθη, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ἡ λατιν. **Fortuna**, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Τύχη Σώτειρα* ἢ *Σωτήρ*. 2) γενικῶς, τύχη, μοῖρα, καλὴ ἢ κακή, τ. ἔ. εὐτυχία ἢ δυστυχία ‖ συχνὰ μετὰ ἐπιθ. προσδιορισμοῦ ὁριζοντος τὸ ποιὸν τῆς Τύχης, π. χ. *τύχη ἀγαθῇ*, *ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ*, *μετ' ἀγαθῆς τύχης*, ὡς τὸ ἐν τῇ Λατιν. **quod felix faustumque sit.** 3) ἐπιρρηματικαὶ χρήσεις: *τύχῃ*=κατὰ τύχην, τυχαίως, λατ. **forte, forte fortuna** | ὡσ. ἐμπροθ. *ἀπὸ τύχης*, *ἐκ τύχης*, *κατὰ τύχην* (=τυχαίως).— **II** «τύχη», «μοῖρα», κλῆρος, περιστατικόν, ἀπροσδόκητόν τι ‖ ἐν τῷ πληθ., *τύχαι ὑμέτεραι*=αἱ τύχαι σας, καὶ *κατὰ* τὸ πλεῖστον αἱ συμφοραί σας, τὰ δυστυχήματα ποὺ σᾶς εὗρον. 2) ἀβέβαιον ἀποτέλεσμα, ἀκαθόριστος εἰσέτι ἔκβασις [δι' ἐτυμ. βλ. *τυγχάνω*].

τῦχηρός, *ά*, *όν* (*τύχη*)· ὡς καὶ νῦν, τυχηρός, ἔχων τύχην, «τυχερός», εὐτυχής, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τά: *ἀτυχής*, *δυστυχής*. 2) τυχαῖος, κατὰ τύχην γενόμενος, συμπτωματικός.

τῦχηρῶς, ἐπίρρ. τοῦ προηγ. *τυχηρός*· εὐτυχῶς ‖ κατὰ τύχην, τυχαίως.

τῦχήσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *τυγχάνω*.

τυχδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *τεύχω*.

τῦχοιμι, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *τυγχάνω*.

τῦχόν, ἐπιρρ.· κατὰ τύχην, ἴσως ‖ κυρ. εἶναι αἰτ. τοῦ οὐδ. τῆς μτχ. ἀορ. β' τοῦ *τυγχάνω*.

τῦχών, *οῦσα*, *όν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *τυγχάνω*.

τύψασκον, ἰων. ἀόρ. α' τοῦ *τύπτω*.

τῷ, δοτ. ἑν. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. *τό*, ἐν χρήσει: ἀπολ.· ὄθεν, διὰ τοῦτο, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, οὕτω, κατὰ ταῦτα.— **II** *τῷ* = *τίνι*, δοτ. ἑν. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. *τίς*.

τῳ, ἐγκλιτ., ἀντὶ *τινί*, δοτ. ἑν. τῆς ἀορ. ἀντων. *τὶς*.

τῴγαλμα, *-ατος*, τό, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἄγαλμα*.

τῷδε, δοτ. τοῦ *δδε*, ἐν ἐπιρρ. χρήσει·=*οὕτως*, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τοιουτοτρόπως.

ΤΩΘΑ'ΖΩ, δωρ. **τωθάσδω**· μελλ. *-άσομαι*· ἀόρ. α' *ἐτώθασα*· ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγελῶ, σκώπτω, μυκτηρίζω, χλευάζω.

Ἔτυμ.: *τωθάζω*· *τωθασμός*· *τωθεία*· πρβλ. Ἡσυχ. *«θωτάζει»· ἐμπαίζει, χλευάζει»*· σκοτ. ἐτυμ.· τὸ συνεσχέτισάν τινες πρὸς τὸ *ἀτάσθαλος* (βλ. λ.) καὶ πρὸς τὸ μεσ.-γερμ. **tadel** (πρβλ. νεο-γερμ. **tadel**).

τωθάσδοισαι, δωρ. θηλ. μτχ. ἐν. τοῦ *τωθάζω*.

τώληθές, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἀληθές*.

τώποβαῖνον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἀποβαῖνον*.

τώρχαῖον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἀρχαῖον*.

τώς, δεικτ. ἐπίρρ., ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἐρωτ. *πῶς*; καὶ πρὸς τὸ ἀναφορ. *ὡς*·=*ὡς*, *οὕτως* (βλ. λ. λ.), οὕτω, οἰουτοτρόπως, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.— **II** δωρ.= *οὗ* (βλ. λ.), ὅπου.

τώτρεκές, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ ἀτρεκές*.

τωὐτό, γεν. *τωὐτοῦ*, δοτ. *τωὐτῷ*· κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *τὸ αὐτό*, *τοῦ αὐτοῦ*, *τῷ αὐτῷ*.

Υ

Τό **ὐ ψιλόν** προῆλθεν ἐκ τοῦ ἕκτου γράμματος τοῦ Σημιτικοῦ ἀλφαβήτου, τοῦ Y (**vau**), τό ὁποῖον ἐκεῖ παρίστα ἕνα χειλικόν τριβόμενον φθόγγον (προσομοιάζοντα πρός τόν τῆς Ἀγγλικῆς **v** ἢ **w**). Τό Σημιτικόν αὐτό γράμμα οἱ Ἕλληνες τό ἐχρησιμοποίησαν πρός παράστασιν φωνήεντος καί τό ἐνέταξαν εἰς τό τελευταῖον τμῆμα τοῦ ἀλφαβήτου των, καί δή μετά τό Τ. Εἰς τήν ἕκτην θέσιν τοῦ ἰδικοῦ των ἀλφαβήτου (τήν ἀντίστοιχον πρός τήν θέσιν τοῦ Y ἐν τῷ Σημιτικῷ ἀλφαβήτῳ) τά Ἑλληνικά ἀλφάβητα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἶχον τό ***δίγαμμα*** (Ϝ), διά τοῦ ὁποίου παρίστων ἕνα τριβόμενον φθόγγον ἀρδρούμενον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειλέων (παρόμοιον πρός τόν τῆς Ἀγγλικῆς **w**), ὅστις εἶχε περιέλθει εἰς ἀχρηστίαν ἐν ταῖς διαλέκτοις τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος. Εἰς τά Ἑλληνικά ἀλφάβητα τό ***ὐ ψιλόν*** εἶχε τά σχήματα Y, Y , V , ἐκ τῶν ὁποίων τό τελευταῖον μετεφυτεύθη εἰς τό Λατινικόν ἀλφάβητον διά τοῦ Χαλκιδικοῦ ἀλφαβήτου, παρίστο δέ ἐν τῷ Λατινικῷ τό φωνῆεν **u** καί τό σύμφωνον **v**.

Τό ***ὐ Ψιλόν*** τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς ὑπῆρξεν ἡ αἰτία ἡ δημιουργήσασα τό Y (**y**) τῆς Λατινικῆς καί τῶν Νεολατινικῶν γλωσσῶν, εἰς τά ἀλφάβητα τῶν ὁποίων ὀνομάζεται διά τοῦτο καί **i grec**. Τό ἀρχικόν Λατινικόν ἀλφάβητον, ὡς τοῦτο διεμορφώθη βασισθέν ἐπί τοῦ Χαλκιδικοῦ καί τοῦ Ἑτρουσκικοῦ, ἐτελείωνεν εἰς τό **X**. Τά δύο τελευταῖα γράμματα Y καί **Z** εἰσήχθησαν καί καθιερώθησαν μετά τήν ὑπό τῶν Ρωμαίων κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος, ἐχρησιμοποιοῦντο δέ διά τάς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς λαμβανομένας αὐτουσίας καί ἁπλῶς μεταγραφομένας λατινιστί λέξεις, καί εἰδικῶς διά τόν φθόγγον ***ὐ Ψιλόν*** καί ***ζῆτα***. Y ἦτο τό σχῆμα τοῦ ***ὐ ψιλοῦ*** ἐν τῷ Ἰωνικῷ ἀλφαβήτῳ, τό ὁποῖον εἶχεν ἐπικρατήσει εἰς ὁλόκληρον τήν Ἑλλάδα κατά τούς χρόνους τῆς Ρωμαϊκῆς ἐν Ἑλλάδι κυριαρχίας. Εἰς τό Χαλκιδικόν ἀλφάβητον καί τά ἄλλα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τό ***ὐ ψιλόν*** παρίστατο διά τοῦ σχήματος V, τό ὁποῖον μετεφυτεύθη, ὅπως εἴδομεν ἀνωτέρω, εἰς τό Λατινικόν ἀλφάβητον πρός παράστασιν τοῦ φωνήεντος **u** καί τοῦ συμφώνου **v**.

Ὄνομα ἀλφαβήτου	Ἐποχή κατά προσέγγισιν	Σχῆμα τοῦ γράμματος
ΦΟΙΝΙΚΙΚΟΝ . . .	π. Χ. 1.200	?
ΚΡΗΤΙΚΟΝ	1.100—900	V
ΘΗΡΑΪΚΟΝ. . .	700—600	V
ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ	700—500	V
ΑΤΤΙΚΟΝ	600	V
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	600	Y V
ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	600	Y
ΙΩΝΙΚΟΝ.	403	V Y
ΡΩΜΑΪΚΟΝ, Ἀποικιῶν	προκλασσικῶν καί κλασσικῶν χρόνων	V
ΡΩΜΗΣ		V V
ΦΑΛΙΣΚΩΝ . . .		V
ΟΣΚΙΚΟΝ		Y V
ΟΜΒΡΙΚΟΝ. . . .		V
ΚΛΑΣΣ. ΛΑΤΙΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς . . .		U
ΚΛΑΣΣ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καί ἐφεξῆς . . .		Y

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τό σχῆμα τοῦ ***ὐ ψιλοῦ*** τῶν διαφόρων ἀλφαβήτων κατά τάς ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ σημειουμένας περιόδους:

Y, u, ὐ ψιλόν, τό, ἄκλιτον, τό εἰκοστόν γράμμα τῆς Ἑλληνικῆς ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμ. *υ'*=400, ἐν ᾧ ,*υ*= 400 000. Ὑπό τῶν Ἀρχαίων ἐκαλεῖτο ἁπλῶς *τό ὖ, ὐ ψιλόν* δέ (ἢ ***ψιλόν ὖ***) ὠνομάσθη ὑπό τῶν Γραμματικῶν· κατ' ἄλλους μέν διότι τό γράμμα **υ** ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν ταὐτῷ καί πρός παράστασιν τοῦ ἡμιφώνου **F** (***δίγαμμα***), καί ἑπομένως ὡς φωνῆεν ἐχαρακτηρίσθη ***ψιλόν***· κατ' ἄλλους δέ τό **υ** ὠνομάσθη ***ὐ ψιλόν*** πρός ἀντιδιαστολήν καί διάκρισιν ἀπό τῆς διφθόγγου ***οι***, μετά τῆς ὁποίας συνέπεσεν ὡς πρός τήν προφοράν κατά τούς ἑλληνιστικούς χρόνους· καί κατ' ἄλλους τέλος, πιθανώτερον δέ, ὠνομάσθη ***ψιλόν*** πάλιν διά λόγους προφορᾶς, ἵνα ὑποδηλωθῇ δηλ. ἡ μεταβολή τῆς προφορᾶς του, δεδομένου ὅτι ἀρχικῶς ἡ προφορά τοῦ **υ** συνέπιπτε πρός τήν προφοράν τῆς διφθόγγου ***ου*** (τοῦ γερμ. **u**, τοῦ ἀγγλ. **oo**), κατά μικρόν δέ ἐλεπτύνθη καταστᾶσα παρομοία πρός τήν τοῦ γερμ. **ü** καί τοῦ γαλλ. **u**, διά νά συμπέσῃ τελικῶς πρός τήν τοῦ **ι**. Ἡ ἀρχική του προφορά ὡς ***ου*** διετηρήθη παρά τοῖς Βοιωτοῖς, τῶν ὁποίων αἱ ἐπιγραφαί παρέχουσιν ***τούχη***, καί ὅταν ἡ λ. ***τύχη*** εἰς τήν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα εἶχε παύσῃ νά προφέρεται οὕτω καί προσφέρετο περίπου ὡς σήμερον.

Τό **υ** ἦτο συνηθέστατον γράμμα παρά τοῖς Αἰολεῦσιν, **κείμενον παρ' αὐτοῖς** συχνότατα ἀντί τοῦ ***ο: ὄνυμα***

(*ὄνομα*), *στύμα* (*στόμα*), *ὕρνις* (*ὄρνις*), *ὔμοιος* (*ὅμοιος*), *μύγις* (*μόγις*), *ἀπὺ* (*ἀπό*), *ἄλλυ* (*ἄλλο*), *πίσυρες* (*πέτορες*=*τέσσαρες*)· τὸ αἰολ. τοῦτο **υ** ἐπεκράτησε καὶ παρέμεινεν εἰς τινα τῶν συνθέτων: *ἀνώνυμος*, *συνώνυμος* κ. ἄ. **2)** Συχνὰ ἐπίσης παρενέβαλλον οἱ Αἰολεῖς ἂν **-υ-** εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν λέξεων μετὰ τὰ φωνήεντα **α** καὶ **ε**: *θεύω* (*θέω*), *χεύω* (*χέω*), *αὔηρ* (*ἀήρ*), *αὔως* (*ἀώς*). **3)** Οἱ αὐτοὶ Αἰολεῖς μετέβαλλον ἐνίοτε τὴν δίφθογγον **ου** εἰς **οι**: *Μοῖσα* (*Μοῦσα*), *λέγοισα* (*λέγουσα*). **4)** **υ** ἐν τῇ Αἰολ. ἀπαντᾷ ἐπίσης καὶ ἀντὶ τοῦ **ᾰ**: *κατὺ* (*κατά*), *σὺρξ* (*σάρξ*).

Τὸ **υ** *ὡς ἡμίφωνον* παρίστανε τὸ ἀρχαῖον δίγαμμα ἢ **F** (**vau**), ἰδίᾳ ἐν μέσῳ λέξεων, συναποτελοῦν τὴν δίφθ. **αυ**: *αὔερυσαν* (ἀντὶ *ἀνFέρυσαν*), *αὐίαχοι* (ἀντὶ *ἀνFίαχοι*), *αὔατα* (ἀντὶ *ἀFάτα*), *καλαῦρυψ* (ἀντὶ *καλάFρυψ*), *ταλαύρινος* (ἀντὶ *ταλάFρινος*)· ἐνίοτε συναπαιτέλει τὴν δίφθ. **ευ**: *εὔαδεν* (ἀντὶ *ἔFαδεν*)· καὶ ἄλλοτε τὴν δίφθ. **ου**: *βοῦς* (πρβλ. λατ. **bos**, γεν. **bov-is**); *ἀκούω* (πρβλ. *ἀκοFή*), *ἄρουρα* (πρβλ. *ἀρόFω*)· διὸ καὶ οἱ Λατῖνοι τὸ ἰδικόν των **Varro** τὸ μετέγραφον Ἑλληνιστὶ *Οὐάρρων*.

'Υάδες, *-ων*, αἱ (*ὗω*)· ὡς καὶ νῦν, αἱ Ὑάδες (αἱ βρέχουσαι), λατ. **Pluviae**· ἑπτὰ ἀστέρες εὑρισκόμενοι ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ *Ταύρου* καὶ προμηνύοντες βροχήν, ὁσάκις ἀνέτελλον συγχρόνως μὲ τὸν ἥλιον [ὕ παρ' Ὁμήρῳ, ῡ παρ' Εὐριπίδῃ].

ὕαινα, ἡ, (κυρ. θηλ. τοῦ *ὗς*, «γουρούνα»)· θηρίον τῆς Λιβύης, ζῶον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κυνῶν, μὲ τρίχωμα χοίρου εἰς τὴν ράχιν (ὅθεν καὶ τὸ ὄνομά του)· πιθ. ἡ σημερ. ὕαινα.

'Ετυμ.: *ὕαινα* (>λατ. **hyaina**)· *ὑαινίς*, *-ίδος*: παρήχθησαν ἐκ τοῦ *ὗς*, γεν. *ὑός*· διὰ τὸ προσφ. πρβλ. *λέαινα*, *δράκαινα*, *λύκαινα*, *θέαινα*, ὡς καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ βασίλειον τῆς θαλάσσης *μύραινα*, *σφύραινα*, *ζύγαινα*, *φώκαινα*, *φάλλαινα*.

'Υάκίνθια (ἐνν. *ἱερά*), τά· ἑορτὴ τῶν Λακεδαιμονίων τελουμένη κατὰ μῆνα Ἑκατομβαιῶνα πρὸς τιμὴν τοῦ *'Υακίνθου* (βλ. λ.).

'ὙἈκινθῖνο-βᾰφής, *ές* (*ὑακίνθινος*+*βαφῆναι*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὑακίνθου, ὁ βεβαμμένος ὡς ὁ ὑάκινθος, μελανοπόρφυρος.

'ὙἈκίνθῐνος, *η*, *ον*, (*ὑάκινθος*)· ὁ τοῦ ὑακίνθου, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὑακίνθου, ὁ μελανοπόρφυρος, ὑπομελανίζων.

'Ὑάκινθος, ὁ· Λάκων νεανίας, τοῦ ὁποίου ἠράσθη ὁ Ἀπόλλων, ὅστις ὅμως καὶ τὸν ἐφόνευσεν ἐξ ἀμελείας κατά τινα ἀγῶνα δισκοβολίας πλήξας αὐτὸν διὰ δίσκου. Ἐκ τοῦ χυθέντος αἵματος ἀνεβλάστησε, κατὰ τὸν μῦθον, ὁ *ὑάκινθος* (βλ. λ.), τὸ ἄνθος.

ὑάκινθος, ὁ (καὶ ἡ)· τὸ ἄνθος ὑάκινθος, ἀναφυὲν κατὰ τὴν Μυθολογίαν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ *'Υακίνθου* (βλ. προηγ. λ.), ἢ ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος· ἤδη οἱ παλαιοὶ ἐπίστευσαν ὅτι ἐπὶ τῶν πετάλων τοῦ ἄνθους τούτου ἀνεγνώριζον τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν δύο τούτων ὀνομάτων (ΓΑ ἢ ΑΙ) ἢ τὸ ἐπιφώνημα **AIAI**, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ κοσμητικὸν ἐπίθ. *γραπτὰ ὑάκινθος* (παρὰ Θεοκρ)· οἱ ἀρχαιότεροι ποιηταὶ περιγράφουσι τοῦτον ὡς πολὺ σκοτεινοῦ χρώματος (ὡς πορφυροῦν, δηλ. βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος), ἐν ᾧ οἱ μετέπειτα Συγγραφεῖς ὡς ἀνοικτόχρωμον ἐρυθρόν· οὕτω ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ὑακίνθου φαίνεται ὅτι ὑπονοοῦνται διάφορα ἄνθη.— **II** *ὑάκινθος* (ἡ) ἐκαλεῖτο ἐπίσης πολύτιμος λίθος κυανοῦ χρώματος, πιθ. ὁ σάπφειρος καὶ οὐχὶ ὁ νῦν ὑάκινθος.

'Ετυμ.: *ὑάκινθος* (>λατ. **hyacinthus**)· λέξις προελ. (Αἰγαιϊκή), προελθοῦσα ἐκ τινος ***Fακινθος* (πρβλ. *Βακίνθιος*, ὄνομα μηνὸς ἐν Κρήτῃ) καὶ ὑποστᾶσα ἐν τῇ ἀρχικῇ συλλαβῇ φθογγολογ. ἀλλοίωσιν ἰδιάζουσαν εἰς τὴν Ἰων. διάλ. (πρβλ. τὸ ὁμηρ. *'Οιλεὺς* παρὰ τὸ *'Ιλεὺς* τοῦ Ἡσ.)· ἡ ὁμοιότης πρὸς τὸ λατ. **juvencus**, γοτθ. **juggs** (νέος), σανσκρ. **yuvaçá-**ḥ (νεανικός), εἶναι τυχαία· τὸ λατ. **vaccīnium** (μυρτίδιον) εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ *'Ελληνικοῦ ὑάκινθος* μετατραπὲν οὕτω ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν **vacca**, **vaccīnus**.

ὕᾰλος, *α*, *ον*, συνηρ. **ὑαλοῦς**, *ῆ*, *οῦν* (*ὗαλος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑάλινος, «γυάλινος», «γυαλένιος», ἐξ ὑάλου («ἀπὸ γυαλί»), ὑαλώδης, ὅμοιος πρὸς ὕαλον, διαφανὴς ὥσπερ ὕαλος.

ὑᾰλῖνος, μτγν. καὶ **ὑέλινος**, *η*, *ον* (*ὕαλος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑάλινος, «γυάλινος, γυαλένιος», κατεσκευασμένος ἐξ ὑάλου.

ὕᾰλόεις, *εσσα*, *εν* (*ὕαλος*)· ὁ ἐξ ὑάλου || ὁ ὅμοιος πρὸς ὕαλον, ὁ διαφανής, «γυαλιστερός».

ὕᾰλος, ἡ, **ὕελος**, ἡ· κατὰ τὸν *'Ηρόδ.*, οὕτω ἐκαλεῖτο ἀρχικῶς λαμπρός τις καὶ διαφανὴς λίθος ἀνορυσσόμενος ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ Αἰγύπτιοι κατεσκεύαζον κοίλην στήλην, ἐντὸς δ' αὐτῆς περιέκλειον τὰς μομμίας τῶν τεταριχευμένων νεκρῶν || ἀνατολικὸς ἀλάβαστρος || κρύσταλλος, ἤλεκτρον κλπ. **2)** ἀμφίκυρτος φακὸς ἐκ κρυστάλλου χρησιμοποιούμενος ὡς καυστικὸς καθρέπτης, ἐπεξηγούμενος ὑπὸ τοῦ *'Αριστοφάνους* ὡς *«λίθος διαφανὴς ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι»*, ἤτοι φακός, δι' οὗ συνεκέντρωνον τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου πρὸς παραγωγὴν πυρὸς καὶ ἀνάφλεξιν εὐφλέκτου ὕλης.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὕαλος, «γυαλί», λατ. **vitrum**. Ἡ ὕαλος ὡς ὕλη(ὅπως νοοῦμεν ταύτην σήμερον) φαίνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ *'Ηροδότου*, ἀλλ' ἡ ὀνομασία *ὕαλος* ἀπαντᾷ παρὰ *Πλάτωνι* τὸ πρῶτον.

'Ετυμ.: *ὕαλος*, *ὕελος*· *ὑάλεος*, *ὑάλινος*· *ὑαλοειδής*, *ὑαλόεις*, *ὑαλώδης*· ἡ ριζ. βάσις *ὑαλο-* φαίνεται ὅτι ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ στοιχεῖον **sualo-** (=διαφανὴς λίθος) τῆς Σκυθικῆς (τ. ἔ. βορειοευρωπαϊκῆς) ὀνομασίας τοῦ ἠλέκτρου **sualiternicum**· διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ὀνομασιῶν τοῦ ἠλέκτρου καὶ τῆς ὑάλου πρβλ. germ. **glēsum**, ἀγγλ-σαξ. **zloer** (ἤλεκτρον)· παλ-γερμ. **glas**, παλ-norr. **gler** (ὕαλος)· κατ' ἄλλους *ὕαλος* <ριζ. βάσ. **suali-**, τῆς ἐν τῷ ἀγγλ-σαξ. **swelan** «φλέγομαι ἄνευ φλογός»· δὲν λείπουσιν καὶ οἱ παράγοντες τὴν λέξιν ἐκ τοῦ *ὕω*, *ὑετός*, ὡς ἐὰν ἡ βασική του σημασ. ἦτο «σταγὼν βροχῆς» ἢ «διαφανὴς ὡς ὕδωρ»· ἄλλοι τέλος θεωροῦσι τὴν λέξιν Αἰγυπτιακήν, ἐπηρεαζόμενοι ἐκ τοῦ ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ τὸ πρῶτον κατεσκευάσθη ὕαλος.

ὑαλοῦς, *ῆ*, *οῦν*, συνηρ. ἀντὶ *ὑάλεος* (βλ. λ.).

ὑαλό-χροος, *ον*, συνηρ. **-χρους**, *ουν* (*ὕαλος*+*χρόα*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς ὑάλου.

ὑαλο-χρώδης, *ες*=*ὑαλόχροος* (βλ. λ.).

ὑβ-βάλλω, ἐπ. συγκκ. ἀντὶ *ὑποβάλλω*.

'Υ¯ΒΟ'Σ, *ή*, *όν*· ὁ ἔχων κεκυρτωμένα τὰ νῶτα, κυρτός, «καμπούρης».

'Ετυμ.: *ὑβός*· *ὕβος*· ἀγν. ἐτυμ.· κατά τινας συγγ. τῷ **subiné** (πρωκτός), ἐὰν τοῦτο παράγηται ἐκ τινος ***subas** (ὁ πρωκτός, κυρ. καμπυλότης)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ σανσκρ. **ubjáti** (καταβάλλω, χαμηλώνω, καταβλίβω), γοτθ. **iup** (πρὸς τὰ ἄνω), παλ-γερμ. **ūf**, νεο-γερμ. **auf** (θεμ. προγερμ. ***eub-**, ***ub** ἐναλλασσόμενον πρὸς τὸ ***eup-** ἐν τῷ ἰαπ. ***upó**).

ὑβρίζω, μελλ. *ὑβρίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἀόρ. α' *ὕβρισα*· πρκ. *ὕβρικα*· ὑπερσ. *ὑβρίκειν*.— μέσ., μελλ. *ὑβρισοῦμαι*.— παθητ., μελλ. *ὑβρισθήσομαι*· ἀόρ. α' *ὑβρίσθην*· πρκ. *ὕβρισμαι* (*ὑΐβρις*)· φέρομαι αὐθαδῶς, γίνομαι ἀκόλαστος, ἀσελγαίνω, ἀκολασταίνω, παρεκτρέπομαι, λατ. **lascivire**, ἀντιθ. τῷ *σωφρονεῖν* (ἑλλ. λ.) || ἐπὶ ὑπεραγάν τεθραμμένων (λίαν εὐρώστων) ζῴων, οἷον ἐπὶ βοῶν κερατιζόντων, ἐπὶ ὄνων λακτιζόντων, ἐπὶ ἵππων χρεμετιζόντων («χλιμιντρώντων»), φυσιώντων κλπ.: *ὑβρίζοντες οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον*=ὀγκώμενοι («γκαρίζοντας») οἱ ὄνοι περιῆγον εἰς ταραχὴν τὸ ἱππικὸν || ὡσ. καὶ ἐπὶ ἀψύχων, ἐπὶ φυτῶν π.χ., ὀργῶ πρὸς βλάστησιν, αὐξάνομαι ταχύτατα | ἐπὶ ποταμῶν, ἐκχειλίζω καὶ παρασύρω πᾶν τὸ προστυχόν.— **II** ἐν τῇ πρὸς ἄλλους συμπεριφορᾷ, φέρομαι μετὰ περιφρονήσεως, συμπεριφέρομαι προσβλητικῶς, τὸν κακομεταχειρίζομαι, τὸν ἐνοχλῶ, τοῦ προξενῶ πικρίαν, προσβάλλω, ὑβρίζω || παρ' ἀττ. συνηθεστάτη ἡ φράσις *ὑβρίζω εἴς τινα*=φέρομαι ὑβριστικῶς (φέρομαι κακῶς) πρός τινα, κάμνω τι τὸ προσβλητικὸν διά τινα | *ὑβρίζω ἐπί τινα*=ὑπεραίρομαι ἐπὶ ἡττημένῳ ἐχθρῷ | μετὰ συστ. αἰτ., *ὑβρίζω ὕβρεις*=διαπράττω (προσάπτω) προσβολάς | οὕτω καὶ *ὑβρίζω ἀδικήματα*=διαπράττω ἀδικήματα καὶ κατὰ τρόπον ἐξευτελιστικόν εἰς βάρος τινός. **2)** ἐν *'Αθήναις*, ὡς νομικὸς ὅρος, ἐπιφέρω σημαντικὴν βλάβην εἴς τινα, τὸν δέρω, τὸν κακοποιῶ, τοῦ ἐπιτίθεμαι [τὸ **υ** εἶναι φύσει βραχύ, γίνεται ὅμως μακρὸν

εἰς τοὺς ἠὐξημένους (ἔχοντας χρονικὴν αὔξησιν) τύπους].

Ὕ˘ΒΡΙΣ *-εως*, καὶ *-εος*, ἐπ. καὶ ἰων. *-ιος*· αὐθάδης βία (πηγάζουσα ἐκ τῆς συναισθήσεως ὑπερβολικῆς δυνάμεως, ἢ ἐξ ὑπερβολικοῦ πάθους), αὐθάδεια, ἀλαζονεία, ἀκολασία, προπέτεια, ἀσέλγεια, λαγνεία. 2) ἐπὶ συμπεριφορᾶς πρὸς ἄλλους, ἀσελγὴς καὶ ὑβριστικὴ πρᾶξις, ἐκβιασμός, κακομεταχείρισις, σωματικὴ κάκωσις, διαφθορὰ παρθένου, μοιχεία, πορνεία κ.τ.ὅ.— ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ δικανικῇ γλώσσῃ, ὁ ὅρος ***ὕβρις*** ἐχρησιμοποιεῖτο ἐπὶ σοβαρᾶς σωματικῆς κακοποιήσεως, ἡ ἐλαφροτέρα μορφὴ τῆς ὁποίας ἐχαρακτηρίζετο ὡς ***αἰκία***· διὰ τοῦτο ἐπὶ ***ὕβρεως*** μὲν ὁ ὑβριστὴς ἤγειρε ***γραφὴν ὕβρεως*** κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος (διότι τὸ ἀδίκημα ἦτο δημοσίου τρόπου τινὰ χαρακτῆρος), ἐπὶ δὲ τῆς ***αἰκίας*** ἠγείρετο ***δίκη αἰκίας*** (ἦτις ἦτο δίκη ἰδιωτική). 3) ἐπὶ συνεπειῶν τρικυμίας, βλάβη, ζημία, ἀπώλεια. — **II** ὡς ἀρσ. ἐπίθ., ***ὕβρις ἀνὴρ***=***ὑβριστὴς*** (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ***ὕβρις***, ***ὑβρίζω***· ***ὑβριστής***· ***ὑβρίς*** (***-ίδος***, ἡ, νυκτερινὸν σαρκοβόρον πτηνόν, ἴσως ὁ ***ὦτος***, κοιν. «μποῦφος»)· τὸ ἐν ἀρχῇ ***ὑ*** φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ πρόθ. ***ὑ*** (= ***ὑπό***) ἐν τῷ Κυπρ. ***ὑ τύχᾳ*** (=***ἐπὶ τύχῃ***), ***ὑενξάμενος*** (=***ἐπευξάμενος***), ***ὑχηρῶν***, γεν. ἐν. (=***ἐπιχείρου***, ἐνν. ***μισθοῦ***), Ροδ. ***Ὑφυλιδᾶς***, ***Ὑδᾶμος***, Βοιωτ. ***Ἰουστροτος***, πιθ. συγγ. τῷ ***ὕσ-τριχες***, ***ὕσ-πληξ***, ***ὕστερος*** καὶ τῷ σανσκρ. **rid** (πρὸς τὰ ἄνω)· τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα τῆς λέξεως ⟨ἰαπ. ριζ. ****gv(e)rī-*** (=βαρύς), περὶ ἧς βλ. ἐν ***βριαρός***, ***βριήπυος***· κατὰ ταῦτα βασικὴ σημασ. τῆς λ. ***ὕβρις*** εἶναι «θυελλώδης ἐφόρμησις ἐναντίον τινός».

ὑβρίσδω, δωρ. ἀντὶ ***ὑβρίζω***, γ' ἐν. ***ὑβρίσδει*** ἀντὶ ***ὑβρίζει***.

ὕβρισμα, ***-ατος***, τὸ (***ὑβρίζω***)· πρᾶξις δρασεῖα (ἀκόλαστος, ἀλαζονική, αὐθάδης), κακοποίησις, προσβολή, λατ. **contumelia**.— **II** τὸ ἀντικείμενον τῆς ὕβρεως (τὸ πρόσωπον εἰς βάρος τοῦ ὁποίου διαπράττεται ἡ ὕβρις, τὸ ἀνοσιούργημα).— **III** τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου: ***τετρασκελὲς ὕβρισμα***=***τετρασκελεῖς ὑβρισταί*** (οἱ Κένταυροι).

ὑβριστήρ, ***-ῆρος***, ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***ὑβριστὴς*** (βλ. λ.).

ὑβριστής, ***-οῦ***, ὁ (***ὑβρίζω***)· ***ὁ ὑβρίζων***, ὁ μετέχων ὕβρεως, ὁ βίαιος, δρασύς, αὐθάδης, ἀναιδής, ἀσελγής, ἀκόλαστος, ἀχαλίνωτος.— **II** ὡς ἀρσ. ἐπίθ., ἀχαλίνωτος, ἀκατάσχετος, ὁρμητικός || ἐπὶ ζώων, ἀδάμαστος, ἄγριος.

ὑβριστικός, ***ή, όν*** (***ὑβριστής***)· ὁ ἐκδεδομένος εἰς τὴν ***ὕβριν*** (εἰς τὸ ***ὑβρίζειν***), ὁ ρέπων εἰς τὸ περιφρονητικῶς (καὶ προσβλητικῶς) πρός τοὺς ἄλλους φέρεσθαι, ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὴν ἀσέλγειαν καὶ ἀκολασίαν, ὁ ἀκόλαστος, ἀχαλίνωτος, ἀλαζονικὸς || ***τὸ ὑβριστικὸν***=***ἡ ὑβριστικὴ*** (ἀλαζονική, αὐθάδης) διάθεσις.—ἐπίρρ. ***ὑβριστικῶς***=προπετῶς, μετ' αὐθαδείας.

ὕβριστος, ***η, ον*** (***ὕβρις***)· =***ὑβριστικὸς*** (βλ. λ.)· δρασύς, αὐθάδης, προσβλητικός, ἀκόλαστος.—συγκρ. ***ὑβριστότερος***, ὑπερθ. ***ὑβριστότατος***.

ὑγιάζω, μελλ. *-σω*· ἀόρ. α' ***ὑγίασα*** (***ὑγιής***)· κάμνω τινὰ ὑγιᾶ, τὸν θεραπεύω, τὸν ἐξυγιαίνω, τὸν «γιατρεύω».

ὑγιαίνω, μελλ. ***-ᾰνῶ***, ἀόρ. α' ***ὑγίᾱνα***, ἰων. ***-ηνα*** (***ὑγιής***)· εἶμαι ὑγιής, εἶμαι καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν μου, λατ. **bene valere** || εὑρίσκομαι εἰς τοιαύτην ἢ τοιαύτην κατάστασιν ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας, λατ. **valere**. 2) μτφρ., εἶμαι ὑγιὴς τὸν νοῦν, «εἶμαι στὰ καλά μου» || ὡσ. εἶμαι σταθερός, ἀληθινός, ἀξιόπιστος || ***τὸ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος***=ἡ ὑγιὴς μερὶς τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὑγιεῖς Ἕλληνες. 3) ***ὑγίαινε*** (συνήθης τύπος ἀποχαιρετισμοῦ, ὡς τὸ ***χαῖρε***)=ὡς καὶ νῦν, ὑγίαινε, «γειά σου», λατ. **vale** [***ῠ***-, ἀλλ' εἰς τοὺς ἔχοντας χρονικὴν αὔξησιν χρόνους ***ῡ***-].

ὑγίειᾱ, ἰων. **ὑγιείη,** ἡ, καὶ ἐνίοτε παρ' ἀττ. **ὑγιεία**, καὶ μτγν. ***ὑγεία*** (***ὑγιής***)· ὡς καὶ νῦν, ὑγεία, εὐεξία τοῦ σώματος, ὑγιεινὴ κατάστασις τοῦ σώματος, λατ. **salus** || ***ὑγίεια φρενῶν***=ὑγεία τοῦ πνεύματος, διανοητικὴ εὐρωστία, ἡ ὑγιὴς κατάστασις (διάθεσις) τῆς ψυχῆς.

ὑγίεινός, ***ή, όν*** (***ὑγιής***)· ***ὡς καὶ νῦν***, ὑγιεινός, συγτελῶν πρὸς ὑγείαν, ὠφέλιμος εἰς τὴν ὑγείαν || ἐπὶ τροφῆς, ὑγιεινός.— **II** ἐπὶ προσώπων, ὑγιής, «γερός», εὔρωστος, σωματώδης, παχύς, λατ. **sanus**.

ὑγιεινῶς, ἐπιρρ. τοῦ προηγ.· ὑγιῶς, εὐρώστως || ***ὑγιεινῶς ἔχω*** = ***ὑγιαίνω***.— συγκρ. ***ὑγιεινοτέρως καὶ -ρον***, ὑπερθ. ***ὑγιεινότατα***.

ὑγίεις, ***εσσα, εν***, Βοιωτ. ἀντὶ ***ὑγιὴς*** (6λ. λ.)· ἐν. αἰτ. ἀρσ. ***ὑγίεντα***.

ὑγίηρός, ***ά, όν*** (***ὑγιής***)· καλὸς καὶ ὠφέλιμος διὰ τὴν ὑγείαν, ὑγιεινός.— **II** ἐπὶ προσώπων, ὁ ἀπολαύων πλήρους ὑγείας, ὑγιής, «γερός», εὔρωστος, λατ. **sanus**.— ὑπερθ. ***ὑγιηρότατος***.

ὑγιής, ***ές***, γεν. ***-έος***· δοτ. ***ὑγιεῖ***· αἰτ. ***ὑγιᾶ*** ἢ ***-ῆ***, ἰων. ***-έα***· οὐδ. πληθ. ***ὑγιᾶ*** (ἀλλὰ καὶ ***ὑγιῆ***)· ὡς καὶ νῦν, ὑγιής, ὁ ἔχων ὑγείαν, ὁ πλήρης ὑγείας, ὁ ἔχων σωματικὴν εὐεξίαν, εὔρωστος, λατ. **sanus** || ***σῶος καὶ ὑγιὴς***=σῶος καὶ ἀβλαβής, ὑγιὴς κατὰ πάντα.— **II** ὑγιὴς τὰς φρένας, ὀρθῶς σκεπτόμενος || μτφρ., ἐπὶ συμβουλῶν, γνωμῶν, λόγων κ.τ.τ., ὑγιής, ὀρθός, σωστός, σοφός: ***οὐδὲν ὑγιὲς προφέρει***=«δὲν προτείνει τίποτε τὸ σωστό», οὐδεμία πρότασις του εἶναι λογική.— συγκρ. ***ὑγιέστερος***, ὑπερθ. ***ὑγιέστατος***.

Ἔτυμ.: ***ὑγιής***· ***ὑγίεια***· ***ὑγιεινός***· ***ὑγιὴς*** ⟨ἰαπ. ****su-gvijē-s*** (ὁ ζῶν καλῶς) (***ὑ-*** = σανσκρ. **su-**, Ζενδ. **hu-**, παλ-περσ. **hu**=καλῶς, πολύ, παλ-ιρλ. **su-**, **so-**)· βλ. καὶ ἐν ***βίος***, ***δίαιτα***.

ὑγραίνω, μελλ. ***-ᾰνῶ*** (***ὑγρός***)· ὡς καὶ νῦν, ὑγραίνω τι, τὸ καθιστῶ ὑγρόν, «τὸ βρέχω, τὸ μουσκεύω, τὸ νοτίζω» || ἐπὶ ποταμοῦ, ἀρδεύω, ποτίζω, χώραν τινά.

ὑγρο-βόλος, ***ον*** (***ὑγρὸς***+***βαλεῖν***)· ὁ προξενῶν ὑγρότητα, ὁ ὑγραντικός.

ὑγρο-μελής, ***ές*** (***ὑγρὸς***+***μέλος***)· ὁ ἔχων τὰ μέλη τοῦ σώματός του ὑγρά (δηλ. μαλακά, εὔκαμπτα, εὐλύγιστα).

ὑγρο-πορέω, μελλ. ***-ήσω*** (***ὑγροπόρος***)· ἐπὶ πλοίων, πορεύομαι διὰ τῶν ὑδάτων, διασχίζω πελάγη, ποντοπορῶ.

ὑγρο-πόρος, ***ον*** (***ὑγρὸς***+***πόρος***)· ὁ διαπλέων θαλάσσας.

ὑγρός, ***ά, όν*** (***ὗω, ὕδωρ***)· ***ὡς καὶ νῦν***, ὑγρός, ρευστός, νοτερός, λατ. **liquidus**, ἀντίθ. τῷ ***ξηρὸς*** (λατ. **siccus**): ***ὑγρὸν ἔλαιον***=ἐλαιόλαδον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***στέαρ*** ἢ τὴν ***πιμελὴν*** || ***ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες***=ἄνεμοι φυσῶντες μεθ' ὑγρασίας, φέροντες βροχήν, βροχεροί (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς φυσῶντας ἐν καιρῷ ξηρασίας, τοὺς ξηροὺς καὶ καυστικούς) || ***ἡ ὑγρὰ*** (ἰων. ***ὑγρὴ***)=ἡ θάλασσα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ἡ χέρσος*** (= ἡ «στερεά», ἡ ξηρά) || ὡσ. ***ὑγρὰ κέλευθα*** ἢ ἁπλῶς ***ὑγρὰ***=αἱ θαλάσσιαι ὁδοί, ἡ θάλασσα || ***τὸ ὑγρὸν*** ἢ ***τὰ ὑγρὰ***=ὑγρότης, ὑγρασία, ὕδωρ, ποτόν || ***θῆρες ὑγροὶ***=θαλάσσια ζῷα, ἢ γεν. ὑδρόβια, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ***χερσαῖα***.— **II** μαλακός, εὔκαμπτος, εὐλύγιστος, λατ. **mollis**: ***κέρας ὑγρὸν***=εὔκαμπτον τόξον || μτφρ., ἐπὶ προσώπων, εὔκολος τοὺς τρόπους, ἐνδοτικός, ὑποχωρητικός, μαλακός, ἥπιος || μτφρ. ὡσ. χαλαρός, ἄτονος, χαῦνος, νωθρός || ὡσ. μτφρ., πολυτελής, πολυδάπανος, φιλήδονος.— **III** ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὑγρός, πλήρης πόθου καὶ ἔρωτος, λυώνων, κατατηκόμενος (ἐκ τοῦ πάθους) || ***ὑγρὸς πόθος*** = ἐρωτικὴ ἐπιθυμία, σφοδρὰ ἐπιθυμία || τὸ οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. ***ὑγρὰ δεδορκὼς***=μὲ περιπαθῆ (πλήρη ἐρωτικοῦ πάθους) βλέμματα.

Ἔτυμ.: ***ὑγρός***· ***ὑγρότης***· ***ὑγράζω***· ***ὑγρώσσω***· ***ὑγραίνω***· παλ-norr. **vo˛kr**, αἰτ. **vo˛kuan** (ὑγρός), **vo˛kua** (ὑγρασία), λατ. **ūvidus** (**ūdus**), **ūvor**, **-ōris**, **ūvesco**, **ūvens** (ἰαπ. ****ūgvē-***), **ūmeo**, **-ēre**, **ūmor**, **-ōris** (⟨ἐπιθ. ****umus***, ****ūgv-smo-s***), ἰρλ. **fūal** (ἰαπ. ****vogv-lo-***) = οὖρον, εἶτα σανσκρ. **ukṣáti** (ἀρδεύω), Ζενδ. **vaxš-** (ἀναβλύζω, ἀναπηδῶ, ἐπὶ ὕδατος καὶ ἐπὶ πυρός), σανσκρ. **ukṣán**, Ζενδ. **uxšan-** (ταῦρος) (ἰαπ. ****uqvsen-***=γονιμοποιός), gall. **ych** (βοῦς), γοτθ. **auhsa**, παλ-γερμ. **ohso**, νεο-γερμ. **ochse**, ἀγγλ-σαξ. **oxa**, παλ-norr. **oxe** (βοῦς)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ****vegv-***, ****vogv-***, ****ugv-***.

ὑγρότης, ***-ητος***, ἡ (***ὑγρός***)· ὡς καὶ νῦν, ὑγρότης, ὑγρασία, ὑγρὰ ἢ ρευστὴ κατάστασις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ξηρότης***.— **II** γενικῶς, μαλακότης, εὐκαμψία,

ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **σκληρότης** ‖ μτφρ., μαλακότης τρόπων, ἠπιότης, προσήνεια, εὐδιαθεσία. **2)** χαλαρότης, χαυνότης, νωθρότης, ἀδυναμία.

ὑγρό-φθογγος, *ον* (**ὑγρός**+**φθόγγος**)· ἐπὶ λαγήνου μὲ στενόν λαιμόν, ἤτις παράγει ἦχον ὁμοιον πρὸς τὸν τῆς γαργάρας, ὅταν ἐκχέηται τὸ ἐν αὐτῇ ὑγρόν.

ὑγρῶς, ἐπιρρ. τοῦ **ὑγρός**· κατὰ τὸν τρόπον τῶν ὑγρῶν, ρεόντως, μετὰ εὐροίας ‖ μτφρ., μαλακῶς, ἠπίως, ἁπαλῶς, εὐκάμπτως, εὐλυγίστως.

ὑγρώσσω, ποιητ. ἀντὶ **ὑγραίνω** (βλ. λ.), βρέχω ‖ ἀμτβ., εἶμαι ὑγρός, εἶμαι βρεγμένος.

ὑδᾰρής, *ές*, γεν. **-έος** (**ὕδωρ**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδαρής, «νερουλός» ‖ μτφρ., ἄστατος ὡς τὸ ὕδωρ, ἀσταθής, ἀδύνατος, χαλαρός.

ὑδᾰτῐ́νος, *η, ον*, ὡσ. καὶ **-ος, -ον** (**ὕδωρ**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδάτινος, ἐξ ὕδατος, ὑδατώδης, ὑγρός.— **II** διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ, ἐπὶ λεπτῶν ὑφασμάτων τῆς Μιλήτου.— **III** ὡς καὶ τὸ **ὑγρός**, εὔκαμπτος, εὐλύγιστος, μαλακός, ἁπαλός, εὔστροφος.

ὑδᾰτῐ́ον, τό, ὑποκορ. τοῦ **ὕδωρ**· ὀλίγον ὕδωρ, μικρὸν ρεῦμα, ρυάκιον, «ποταμάκι».

ὑδᾰτόεις, *εσσα, εν* (**ὕδωρ**)· ὡς τὸ **ὑδατώδης** (βλ.λ.), ὁμοιος πρὸς τὸ ὕδωρ, διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ.

ὑδᾰτο-ποσία, ἡ (**ὑδατοπότης**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδατοποσία, τὸ πίνειν ὕδωρ.

ὑδᾰτο-ποτέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑδατοπότης**)· πίνω ὕδωρ.

ὑδᾰτο-πότης, *-ου*, ὁ (**ὕδωρ**+**πίνω**)· ὁ πίνων ὕδωρ (πρβλ. **ὑδροπότης**), λατ. **aquae potor.**

ὕδᾰτος, γεν. τοῦ **ὕδωρ.**

ὑδᾰτο-τρεφής, *ές* (**ὕδωρ**+**τρέφω**)· ὁ ἐν ὕδατι (ἢ ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος) τρεφόμενος καὶ αὐξανόμενος.

ὑδᾰτ-ώδης, *ες* (**ὕδωρ**+**εἶδος**)· ὁ ὁμοιος πρὸς ὕδωρ, «νερουλός», ὑδαρής, ὑδάτινος ‖ ὑγρός, λασπώδης.

ὕδερος, ὁ (**ὕδωρ**)· ὡς τὸ **ὑδρωψ** (βλ. λ.), ὑδρωπικία.

ὑδέω (**ὕδης**)· ὕδω, ὑμνῶ, ἐγκωμιάζω ‖ γεν. λέγω, ὀνομάζω.

*Ἔτυμ.: **ὑδέω** (**ὕδω**)· πρβλ. Ἡσυχ. «**ὕδης**· **συνετὸς ἢ ποιητής**», «**ὕδη** (**ὑδή**?)· **φήμη, φδή**» : **ἀείδω, αὐδή** (βλ. λ. λ.)· βλ. καὶ **ὕθλος**· πρβλ. καὶ σανσκρ. **vad, vad-āmi** (=λατ. **loquor**), **vād-as** (=λατ. **sermo**).

ὕδης, *-ου*, ὁ (βλ. **ὑδέω**)· =ποιητής, συνετὸς (κατὰ Ἡσύχ.)· πρβλ. καὶ **ὕδνης** I [δι' ἐτυμ. βλ. **ὑδέω**].

ὑδνέω· τρέφω, αὔξω (κατὰ Ἡσύχ., Ε. Μ.).

ὕδνης, *-ου*, ὁ, ἡ (**ὕω**)· ὑδατώδης, ὅθεν ποτισμένος, τεθραμμένος, ἢ καὶ θρεπτικός.— **II** (πρβλ. **ὕδης**) = **εἰδώς, ἔμπειρος** (καθ' Ἡσύχ.). **2)** **ὕδναι** = **ἔγγονοι, σύντροφοι** (καθ' Ἡσύχ.) (πιθ. ριζ. τοῦ **Ἅλοσ-ύδνη, Ὑδατοσ-ύδνη**).

ὕδρα, ἡ, ἰων. **ὕδρη** (**ὕδωρ**)· ὡς τὸ **ὕδρος** (βλ. λ.), ὄφις ὑδρόβιος (ζῶν ἐν ὕδατι), ἢ «νερόφιδο, νεροφίδα», λατ. **hydra.**

*Ἔτυμ.: **ὕδρα, ὕδρος**· **ἔνυδρις, ἐνυδρίς** : σανσκρ. **udrá-ḥ** (ὑδρόβιον ζῷον), Ζενδ. **udra-** (=ἐνυδρίς, «ποταμόσκυλο»), παλ-γερμ. **otar** (δμ. σημ.)· ἐξ ἰαπ. **ū-** ἐν τῷ παλ-σλαυ. **vydra**, λιθ. **ùdra**, λεττ. **ûdrs** (ἐνυδρίς)· τὸ λατ. **lutra** ἀποτελεῖ τροποποίησιν τοῦ ***utrā** (<***udrā** πιθ. ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ **lutum** (ἰλύς, βόρβορος)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***uder** : ἑλλ. **ὕδωρ**· πρβλ. καὶ **ὕλλος** (νεροφίδα) (<***ὕδ-λος**, πρβλ. λακ. **ἑλλᾶ** : **ἕδρα** κλπ.).

ὑδραίνω (**ὕδωρ**)· ποτίζω, βρέχω, ὑγραίνω, ραντίζω, δροσίζω, (δι' ὕδατος).— μέσον, πλύνω (λούω) ἐμαυτόν, πλύνομαι, λούομαι: **λουτρὰ ὑδραίνομαι χροΐ**=χύνω ὕδωρ ἐπὶ τοῦ σώματός μου, λούομαι.— **II** **ὑδραίνω χοάς τινι**=χύνω σπονδὰς εἰς τιμήν τινος.

ὑδρεία, ἡ (**ὑδρεύω**)· τὸ ὑδρεύεσθαι, τὸ ἀντλεῖν ὕδωρ, ἡ ὑδροληψία ‖ ἡ ὕδρευσις, τὸ πότισμα, ἡ παροχὴ (ἢ διανομὴ) ὕδατος.— **II** τόπος ὑδρεύσεως, πηγή, κρήνη.

ὑδρεῖον, τό, ἰων. **-ήιον** (**ὑδρεύω**)· καδίσκος πρὸς ἀντλησιν ὕδατος, «κουβᾶς».— **II** δεξαμενὴ ὕδατος.

ὑδρεύω, μελλ. **-σω** (**ὕδωρ**)· ἀντλῶ ὕδωρ, λαμβάνω ὕδωρ, ὑδρεύομαι.— μέσον, λαμβάνω (ἀντλῶ) ὕδωρ δι' ἐμαυτόν, ὑδρεύομαι πρὸς **ἀτομικὴν** μου χρῆσιν.— **II** ἀρδεύω, ποτίζω.

ὑδρήιον, τό, ἰων. ἀντὶ **ὑδρεῖον** (βλ.λ.).

ὑδρηλός, *ή, όν* (**ὕδωρ**)· ὑδατώδης, ὑγρός, ἔνυδρος, νοτερός.

ὑδρηναμένη, θηλ. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ὑδραίνω.**

ὑδρία, ἡ (**ὕδωρ**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδρία, λάγηνος, ἀγγεῖον ὕδατος (πρὸς ἐναποθήκευσιν ἐν αὐτῷ ἢ πρὸς ἄντλησιν δι' αὐτοῦ), κάδος, «κουβᾶς», «στάμνα, κανάτα».— **II** ἀγγεῖον παντὸς εἴδους, ψηφοδόχος κάλπη, τεφροδόχος κάλπη (**ὑδρία περιέχουσα τὴν τέφραν νεκροῦ**).

ὑδριάς, *-άδος*, ἡ (**ὕδωρ**)· ἡ ἐξ ὑδάτων, ἡ τῶν ὑδάτων (ἐπίθ. τῶν Νυμφῶν).

ὑδριᾱ-φόρος, *ον* (**ὑδρία**+**φέρω**)· ὁ φέρων ὑδρίαν, ἀγγεῖον ὕδατος.

ὑδρο-ειδής, *ές* (**ὕδωρ**+**εἶδος**)· ὁ ὁμοιος πρὸς ὕδωρ, ὑδατώδης, κάθυγρος.

ὑδρόεις, *εσσα, εν*· ὁ ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ, ὁ ζῶν ἐν ὕδατι.

ὑδρο-ποσία, ἡ (**ὑδροπότης**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδροποσία, τὸ πίνειν ὕδωρ.

ὑδρο-ποτέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑδροπότης**)· πίνω ὕδωρ, εἶμαι ὑδροπότης, ἀντίθ. τῷ **οἶνῳ χρῶμαι.**

ὑδρο-πότης, *-ου*, ὁ (**ὕδωρ**+**πίνω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδροπότης, ὁ πίνων ὕδωρ, λατ. **aquae potor** (ἐν κωμικῇ φράσει, ἐπὶ ἀνθρώπου εὐήθους, ἀειλοῦ, νωθροῦ καὶ ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν ἀνωτέραν ἐμπνευσιν).

ὑδρο-ρρόα, ἡ **-ρρόη,** ἡ (**ὕδωρ**+**ῥοή**)· ὡς καὶ νῦν, ὑδρορρόη, ἀγωγὸς (ὀχετὸς) ὕδατος, αὐλαξ, διῶρυξ, «κανάλι».

ὕδρος, ὁ (**ὕδωρ**)· =**ὕδρα** (βλ. λ.), «νεροφίδα» [δι' ἐτυμ. βλ. **ὕδρος**].

ὑδρο-φορέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑδροφόρος**)· φέρω (μεταφέρω, «κουβαλῶ») ὕδωρ.

ὑδρο-φόρος, *ον* (**ὕδωρ**+**φέρω**)· ὁ φέρων (μεταφέρων, «κουβαλῶν») ὕδωρ ‖ ὡς οὐσ. ὁ (ἡ) **ὑδροφόρος** =ὁ «νεροκουβαλητής», ὁ «νερουλᾶς».

ὑδρο-χόος, ὁ (**ὕδωρ**+**χέω**)· =ὁ χέων (χύνων) ὕδωρ, ὄνομα τοῦ ἀστερισμοῦ **aquarius** ‖ ἐπ. δοτ. **ὑδροχοῆι** (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **ὑδροχοεύς**).

ὑδρό-χῠτος, *ον* (**ὕδωρ**+**χέω**)· ὁ ἐκχέων ὕδωρ, ὁ ἀναβλύζων ὕδωρ.

ὑδρωπικός, *ή, όν* (**ὕδρωψ**)· ὁ πάσχων ἐξ **ὕδρωπος** (ὑδρωπικίας).

ὕδρωψ, *-ωπος*, ὡσ. καὶ **-οπος**, ὁ (**ὕδωρ**)· ἡ νόσος **ὑδρωπίασις**, «ὑδρώπικας», ἢ ὑδρωπικία».— **II** ὁ πάσχων ἐξ **ὕδρωπος.**

ὕδωρ- [ῠ̆], τό, γεν. **ὕδατος**· ἐπ. δοτ. **ὕδει**· ὡς καὶ νῦν, ὕδωρ, «νερό», ὕδωρ παντὸς εἴδους καὶ πάσης προελεύσεως ‖ ἐπὶ ποταμῶν, **ὕδατα Καφίσια** (Πινδ.) =τὰ νερὰ τοῦ ποτ. Κηφισοῦ | **ὕδωρ πότιμον**=τὸ πόσιμον ὕδωρ πηγῆς, τὸ πάντοτε νωπόν, ὡς μὴ στάσιμον | **ὕδωρ πλατὺ**=τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ἡ θάλασσα.— παροιμ. φράσις: **γράφω τι εἰς ὕδωρ** (ἢ **ἐν ὕδατι, ἢ καθ' ὕδατος**) ἐπὶ παντὸς πράγματος μὴ σταθεροῦ, ἀλλὰ διαρρέοντος, παροδικοῦ, καὶ ἄρα ἀναξίου πίστεως. **2)** ὕδωρ βροχῆς, **ὑετός**, βροχή, ἐν τῇ σημ. δὲ ταύτῃ λέγεται καὶ πληρέστερον **ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ**. **3)** παρ' ἀττ. **ἐν τῇ δικαν. γλώσσῃ, τὸ ὕδωρ** ἦτο τὸ τῆς **κλεψύδρας** (διὰ τῆς ὁποίας ἐρρυθμιζον τὰς ἀγορεύσεις τῶν ρητόρων), καὶ ἐπομένως **ὕδωρ** ἐκλήθη ἀκόμη καὶ ὁ χρόνος ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἐκροὴν τοῦ ὕδατος ἐκ τῆς κλεψύδρας: **ἐὰν τὸ ὕδωρ ἐγχωρῇ**=ἐὰν ἐπιτρέπῃ τὸ ὕδωρ τῆς κλεψύδρας, ἐὰν δηλ. ὑπάρχῃ χρόνος ἱκανός | **ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι, ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος** = ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι τῷ ἀνήκοντι εἰς ἐμὲ (τὸ ὁποῖον ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν μου) | **ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ** = σταμάτησε τὴν ἐκ τῆς κλεψύδρας ἐκροὴν τοῦ ὕδατος (τοῦτο συνέβαινεν ὁσάκις ὁ ῥήτωρ διέκοπτε τὸν λόγον του διὰ νὰ καταθέσουν οἱ μάρτυρες ἢ διὰ νὰ ἀναγνωσθοῦν ὑπὸ τοῦ γραμματέως νόμοι, ψηφίσματα κ. ἄ. τ., οὕτως ὥστε ὁ διὰ ταῦτα διατιθέμενος χρόνος νὰ μὴ προσμετρηθῇ εἰς τὸν χρόνον, ὁ ὁποῖος ἦτο προκαθωρισμένος διὰ τὸν ῥήτορα ἢ δι' ἕκαστον τῶν ἀντιδίκων, καὶ ὁ ὁποῖος ἐμετρεῖτο διὰ τοῦ ὕδατος τῆς κλεψύδρας.

*Ἔτυμ.: **ὕδωρ**, γεν. **ὕδατος** (**α** <**ϝ**) : σανσκρ. **udán-** (γεν. **udn-áḥ**, τοπ. **udán**), ὀνομ-αττ. **udaká-m** (***ud-ϝ-**.

kom)=ὕδωρ [ἰαπ. *ūdn- περιέχεται πιθ. ἀκόμη ἐν τῷ ὁμηρ. *Ἅλοσ-ύδνη* (κύματα θαλάσσης), πρβλ. ἔτι *Καλ-υδών, Καλ-ύδνα* 〉 *Καλύμνᾱ, Κάλυδνος*—οἱ *Καλ-ύδνιοι* (Ἡροδ. VII 99)〉 ἐπιγρ. *Καλύμνιοι*], ἀρμ. **get**-(ροή, ρεῦμα) (ἰαπ. ***vedo-**), λατ. **unda**, ὀμβρ. **une** (ἀφαιρ.=**aqua**) (〈*udn-e), ὄνομ., αἰτ. **utur** (=ὕδωρ), παλ-ιρλ. **usce, uisce** (ὕδωρ), (〈**utskiā̆** : σανσκρ. **útsa-ḥ** =πηγή≠μεσ-ιρλ. **os**=ὕδωρ· πρβλ. ***ŭdos, -eos***=ὕδωρ), γοτθ. **watō, -ins**, παλ-γερμ. **wazzar**, ἀγγλ-σαξ. **woeter**, παλ-norr. **vatn** (ὕδωρ), **vátr** (ὁμ. σημ.), παλ-πρωσσ. **unds, wundam** (ὕδωρ), λιθ. **wandu**, λεττ. **ûdens**, παλ-σλαυ. **voda** (ὕδωρ)· ἀλβ. **uje** (ὕδωρ) 〈ἰαπ. ***ud-**· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***ved, *ud-** μετὰ προσφ. **r/m** πρβλ. σανσκρ. **undáti undati** (ἀρδεύω)· πληρέστερος τῆς ῥίζης τύπος ***eved-** ὑποδηλοῦται ὑπὸ τοῦ σανσκρ. **ō'datī** (ὁ ἀναβλύζων, κοχλάζων), **ō'dman-** (κύματα), **ōdaná-m** («πουρὲς» βρασμένος εἰς γάλα), Ζενδ. **aoda** (πηγή, κρήνη)· πρβλ. εἶτα ἰων. ***ἄν-υδρος*** (: σανσκρ. **anudrá-ḥ**), ***ὑδαρής, ὑδαλέος, ὑδαρὸς*** (προσφ. **-ṛro-** ἀναλασσόμ. μετὰ τοῦ **-ro-**), ***ὑδραίνω*** (βλ.λ.), ***ὕδερος, ὕδρωψ, -ωπος*** (βλ.λ.), ***ὑδεραίνω, ὕδρος, ὕδρα, ὑδρία*** (: λατ. **uter, utris** = κοιλία ἐκ τοῦ ***udris**· πρβλ. καὶ ***ὕδρα, ὕδρος***.

ὑετικός, ή, όν, καὶ **ὔετιος, α, ον** (***ὗς***)· ὁ ἀνήκων εἰς χοίρους, σύειος, χοίρειος, χοιρινός, «γουρουνήσιος».

ὑέλινος, ὑελίτης, ἰων. ἡ μτγν. τύποι ἀντὶ ***ὑαλ-***.

ὕελος· βλ. ***ὕαλος*** (τοῦ ὁποίου εἶναι μτγν. τύπος).

ὕεσσι, δοτ. πληθ. τοῦ ***ὗς***.

ὑέτιος, α, ον (***ὑετός***)· ὁ φέρων (ὁ προκαλῶν ***ὑετὸν*** (βροχήν), ὁ βρέχων, βροχερός.

ὑετόεις, εσσα, εν=***ὑέτιος*** (βλ. λ.).

ὑετός, ὁ (***ὕω***)· βροχή, λατ. **pluvia** ‖ ραγδαία ὁρμὴ βροχή, καταρρακτώδης βροχή, «μπόρα». λατ. **nimbus** ‖ ἐν ᾧ ***ὄμβρος*** (καὶ λατ. **imber**) εἶναι διαρκὴς βροχή, καὶ ***ψεκὰς*** ἢ ***ψακὰς***=ἡ κατὰ σταγόνας πίπτουσα βροχή, «ψιχάλα».— **II** ὡς ἐπίθ., ***ἄνεμοι ὑετώτατοι***= οἱ πάρα πολὺ βροχεροί, οἱ τὰ μάλιστα προκαλοῦντες βροχάς.

Ἔτυμ.: ***ὑετὸς*** (ἰαπ. ***sŭ̆ṿ-etó-s,*** πρβλ. ***νῖφ-ετός***)· ***ὕει*** (=βρέχει), ***ὕω*** (ἰαπ. ***sū̆-jo***) : ἀλβ. **šī** (βροχή) (ἰαπ. ***sū̆-***, Τοχ. **swese**=βροχή, **suwam**= βρέχουσιν), εἶτα σανσκρ. **su-, sunō'ti,** Ζενδ. **hunaoiti** (ἐκπιέζω, «στύβω», ἀποβλίβω), σανσκρ. **sávana-m** (ἐκπίεσις, «στύψιμο, ξεζούμισμα»), **sō'ma-ḥ,** Ζενδ. **haoma-**, μεσ-ιρλ. **sūth** (γάλα), παλ-γερμ. **sou,** ἀγγλ-σαξ. **séaw** (ὁ τρέφων τὰ φυτὰ χυλός, ἰκμάς, ὀπός), λιθ. **sulà** (ὁμ. σημ.)· πρβλ. ἐπεκτ. ἰαπ. ***seuq-*** καὶ ***seug-*** ἐν τῷ λατ. **sūcus** (χυμός), **sūgō̆**, παλ-norr. **súga,** ἀγγλ-σαξ· **súzan** καὶ **súcan,** παλ-γερμ. **sūgan,** (ἀπομύζησις), λεττ. **súzu sûkt** (ἀπομύζησις), παλ-πρωσσ. **suge** (βροχή), ἰαπ. ***seup-, *seub-*** ἐν τῷ σανσκρ. **sū'pa-ḥ** (ῥόφημα), ἀγγλ-σαξ. **súpan,** παλ-norr. **súpa,** παλ-γερμ. **sūfan** (πίνω, ῥοφῶ), παλ-σλαυ. **sȳ̆sati** (***sup-s-**)=ἀπομύζησις.

ὑηνία, ἡ (***ὑηνός***)· κατάστασις χοίρων, ὁ χοιροειδὴς τρόπος τοῦ ζῆν, ἀπαιδευσία, σκαιότης.

ὑηνός, ή, όν (***ὗς***)· χοίρινος, χοίρειος, χοιρινός, «γουρουνήσιος», χοιροειδής, ρυπαρός.

ὑθλέω, μελλ. **-ήσω** (***ὕθλος***)· λέγω ***ὕθλους*** (δηλ. λήρους, φλυαρίας, ἀνοησίας), φλυαρῶ, λατ. **nugari.**

ὕθλος, ὁ· ὡς τὸ ***λῆρος*** (βλ. λ.), φλυαρία, μωρολογία, μωρία, φληναφία ‖ συν. ἐν τῷ πληθ., ὡς τὸ λατ. **nugae.**

Ἔτυμ.: ***ὕθλος*** (καὶ ***ὔσθλος***, καὶ ***ὖσλος***)· ***ὑθλέω***· πιθ. ***ὕθλος*** 〈***u(d)-dhlos,*** συγγ. τῷ ***ἀ-εἰδω, αὐδή, ὑδέω*** (βλ. λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. ***αὔλλεῖ· θρύλλει, λέγει*** (ἐκ τοῦ ***ὑλλεῖ***;)· κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ***ὗει*** (=βρέχει), τ. ἔ. 〈ῥιζ. **sū-** καὶ προσφ. **-dhlo-**, ἤτοι ***ὕθλος*** 〈***sū-dhlos*** (=μονότονος ἦχος τῶν πιπτουσῶν σταγόνων).

υἷα, υἷας, ἐπ. αἰτ. ἑν. καὶ πληθ. τοῦ ***υἱός*** (βλ. λ.), ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***υἷς***.

υἱάσι, ποιητ. δοτ. πληθ. τοῦ ***υἱός***.

υἱδῆ, ἡ, θηλ. τοῦ ***υἱδοῦς*** (βλ. λ.)· υἱοῦ θυγάτηρ, ἐγγόνη, «ἐγγονή».

υἱδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***υἱός***· πρβλ. ***υἱδοῦς***.— **II** ὑποκορ. τοῦ ***ὗς***· χοιρίδιον, «γουρουνάκι».

υἱδοῦς, -οῦ, ὁ (***υἱός***)· υἱοῦ υἱός, δηλ. ἔγγονος, «ἐγγονός».

υἷι, ἐπ. δοτ. τοῦ ***υἱός***.

υἱιδεύς, -έως, ὁ=***υἱδοῦς*** (βλ. λ.).

ὑϊκός, ή, όν (***ὗς***)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ***ὗν*** (δηλ. εἰς χοῖρον), χοίρινος, χοίρειος, χοιροειδής, «γουρουνήσιος», ρυπαρός.

υἱο-θεσία, ἡ (***υἱός***+***τίθημι***)· ὡς καὶ νῦν, υἱοθεσία, τὸ υἱοθετεῖν.

υἱός, ἐπ. γεν. τοῦ ***υἱός,*** ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***υἷς***.

ΥΙΟΣ, ὁ· κανον. κλίσις : γεν. ***υἱοῦ***, δοτ. ***υἱῷ***, αἰτ. ***υἱὸν*** | ἀλλ' ἀπαντῶσι καὶ τύποι κατὰ τὴν γ' κλίσιν ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***υἱεύς*** : γεν. ***υἱέος***, δοτ. ***υἱεῖ*** καὶ ***υἷεῖ***, αἰτ. ***υἱέα*** | δυϊκ. ***υἱέε, υἱέοιν*** | πληθ., ὀν. ***υἱέες*** ἢ ***υἷεῖς***, γεν. ***υἱέων*** ἢ ***υἱῶν***, δοτ. ***υἱέσιν***, αἰτ. ***υἱέας*** καὶ ***υἷεῖς***.—ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις καὶ τύποι ἰδιορρύθμου ἐπικ. κλίσεως, ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. ***υἷς*** : γεν. ***υἷος***, δοτ. ***υἷι***, αἰτ. ***υἷα*** | δυϊκ. ***υἷε*** | πληθ., ὀν. ***υἷες***, δοτ. ***υἱάσι***, αἰτ. ***υἷας***.—λατ. **filius**· ὡς καὶ νῦν, υἱός, ἄρρεν τέκνον, «γυιός», «παιδί»γ «ἀγόρι» ‖ ***υἱὸν ποιοῦμαι*** (ἢ ***τίθεμαι***) ***τινα***=υἱοθετῶ τινα. **2)** συχνὰ ὁ πληθ. ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς σχηματισμὸν περιφράσεως ἀντικαταστάσης τὸν μονολεκτικὸν πληθ.· οὕτω παρ' Ὁμήρῳ ***υἷες Ἀχαιῶν*** ἀντὶ ***Ἀχαιοὶ*** | καὶ ἰδίᾳ παρὰ μτγν. ***υἱεῖς ῥητόρων, υἱεῖς ἰατρῶν***, ἀντὶ ***ῥήτορες, ἰατροί***· τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ περιγραφῇ ὁ τρόπος τοῦ ζῆν, ὅστις διετηρεῖτο συστηματικῶς μεταβιβαζόμενος κατὰ κληρονομικὸν τρόπον τινὰ τρόπον ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν.

Ἔτυμ.: λακ. ***υἷύς***, γορτ. ***υἷύς***, γεν. ***υἱέος*** (***υἱέ[F]os***), πληθ. ***υἷυνς*** (ἰαπ. ***su-ju-***), ἰων-αττ. ***υἷὺς*** (ὁμ. γεν. ***υἱέος***) καὶ ***υἷός***· ἐν τῇ ἰων-αττ. τὸ ***υι-*** εἶναι ἄλλοτε μακρὸν καὶ ἄλλοτε βραχύ, πρβλ. καὶ τὰς γραφὰς ***ὑύς, ὑός***· ἐν τῇ ὁμηρ. γεν. ***υἷος*** (***υἷF-os***), τοπ. ***υἷι***, πληθ. ***υἷες*** κλπ. ἡ πρώτη συλλ. εἶναι πάντοτε μακρὰ (ἰαπ. ***sujv-***· πρβλ. ***γονυός*** 〈***γονF-ός : γόνυ***)· ἀβέβαιον εἶναι, ἂν ἡ ἐν ἀττ. ἐπιγρ. ἀπαντῶσα ὀνομ. ***ὑς*** προέρχεται ἐκ συναιρέσεως τοῦ τύπου ***ὑύς***, ἢ προῆλθεν ἐκ νεοσχηματισμοῦ ***υἷς*** (ἢ ***υἷς***), προκληθέντος ἐκ τῆς ὁμηρ. γεν. ***υἷος***· πρβλ. Τοχαρ. **soyä** (υἱός), ἀρμ. **ustr** (υἱός) (ἐπεκτ. ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ **dustre**=θυγάτηρ), ἰαπ. ***su-nu-s*** (υἱός) ἐν τῷ σανσκρ. **sūnú-ḥ,** Ζενδ. **hunu-š,** γοτθ. **sunus,** ἀγγλ-σαξ., παλ-γερμ. **sunu,** παλ-norr. **sunr,** λιθ. **sūnùs,** παλ-σλαυ. **synŭ̆,** εἶτα σανσκρ. **sutá-ḥ** (υἱός), παλ-ιρλ. **suth** (***su-tu***)=λατ. **fetus** : σανσκρ. **sū́ tē'** (**sāuti**), **sūyatē̆** (**sūyati**), **savati** (τεκνοποιῶ), Ζενδ. **hav-hunāmi** (γεννῶ)· ἡ ἀρχικὴ σημασία τοῦ ἰαπ. ***sunus*** εἶναι «γέννημα» (πρβλ. λατ. **fētus,** ἀλλ. ***γόνος***, γοτθ. **baúr**).—τὸ ὁμηρ. ***υἷωνός*** (ἔγγονος) 〈***sujō̆[u-]no-s.***

υἱωνός, -οῦ, ὁ (***υἱός***)· υἱὸς υἱοῦ, ἔγγονος.— **II** ***υἷωνός,*** ἡ=ἡ ἐγγόνη.

ὕλαγμα, [ῠ̆], **-ατος,** τὸ (***ὑλάω***)· γαύγισμα κυνός, ὑλακή, ὠρυγή, «οὐρλιασμα» ‖ μτφρ., ἐν τῷ πληθ., λόγοι πλήρεις ὀργῆς, γρυλλισμοί.

ὑλαγμός, ὁ (***ὑλάω***)· ὑλακή, γαύγισμα.

ὑλ-αγωγέω, μελλ. **-ήσω**· ***ὕλην*** (βλ. λ.) ***ἄγω***, μεταφέρω ξύλα, «κουβαλῶ» ξύλα· ἐκ τοῦ

ὑλ-αγωγός, ὁν (***ὕλη***+***ἄγω***)· ὁ ***ἄγων ὕλην***, δηλ. ὁ μεταφέρων ξυλεῖαν.

ὑλάεις, δωρ. ἀντὶ ***ὑλήεις*** (βλ. λ.).

ὑλαῖος, α, ον (***ὕλη***)· ὁ ἀνήκων εἰς ***ὕλην*** (δηλ. δάσος), ξυλώδης, δασώδης ‖ εὑρισκόμενος εἰς δάδος, ζῶν ἐντὸς δάσους.

ὑλᾰκή, ἡ (***ὑλάω***)· ὡς καὶ νῦν, ὑλακή, «γαύγισμα», «βάβισμα».

ὑλᾰκό-μωρος, ον (***ὑλακή***)· ὁ διαρκῶς γαυγίζων, ὁ πάντοτε ἢ συνήθως ὑλακτῶν· ἐπ. λέξις σχηματισθεῖσα ὡς τὸ ***ἐγχεσί-μωρος, ἰό-μωρος*** (βλ.λ.λ.). [ᾰ- κατὰ μετρ. ἔκτασιν ἐν δακτυλ. μέτρῳ· δι' ἔτυμ. βλ. ***ὑλάω***· διὰ δὲ τὴν ἀμφίβ. κατάλ. **-μωρος** βλ. ***ἐγχεσίμωρος, ἰόμωρος***].

ὑλακτέω, μελλ. **-ήσω** (***ὑλάω***)· ἐπὶ κυνός, ὡς καὶ

νδν, ὑλακτῶ, «γαυγίζω, βαβίζω», *βαΰζω* (βλ. λ.), λατ. **latrare** || μτφρ., ὠρύομαι, σκληρίζω, γαυγίζω | ἐκφέρω ἀναισχύντους λόγους | ἐπὶ πεναλέου στομάχου: *νηδὺς ὑλακτοῦσα*=γαστὴρ γαυγίζουσα, κενὴ δηλ. τροφῆς καὶ σφάδρα ἐπιθυμοῦσα νὰ χορτασθῇ | *ἄμουσα ὑλακτεῖ*=γαυγίζει τὰ ἐλεεινὰ του ᾄσματα.— ■ μιβτ., γαυγίζω ἐναντίον τινός, μεταχειρίζομαι ἀπρεπῆ γλῶσσαν πρός τινα, «τοῦ φέρομαι σὰν σκύλος» [δι' ἐτυμ. βλ. *ὑλάω*].

ὑλακτητής, -οῦ, ὁ (*ὑλακτέω*)· ὁ ὑλακτῶν, ὁ γαυγίζων.

ὑλακτικός, *ἡ, ὀν* (*ὑλακτέω*)· ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ὑλακτῇ, ὁ συνήθως ὑλακτῶν.

ὑλάσκω·=*ὑλακτέω* (βλ. λ.).

Υ ΛΑ Ω, ριζικὸς τύπος τοῦ *ὑλακτέω*, ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· ὑλακτῶ, γαυγίζω ‖ γ' πληθ. μέσ. πρτ. *ὑλάοντο* (μετὰ σημασ. ἐνεργ. πρτ.).— ■ μτβτ., ὑλακτῶ τινα, τὸν γαυγίζω.

Ἔτυμ.: *ὑλάω* (*ὑλακτέω, ὑλάσσω, ὑλάσκω*)· **ὕλαξ, -ακος* (=ὁ ὑλακτῶν=λατ. **Hylax** παρὰ Virg. Buc. **VIII** 107)· *ὕλαγμα*· *ὑλαγμός*· *ὑλακή*· *ὑλακόμορος* (βλ. λ.)· ἐκ τινος ἐπιφων. **ul(ul)ā*· βλ. *ὀλολύζω*.

Υ ΑΗ, ἡ, λατ. **SYLVA**· δάσος, ἄλσος, δασώδης περιοχή, δρυμός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ *δένδρα* (ὁπωροφόρα δένδρα): *δένδρα καὶ ὕλη*=καρποφόρα δένδρα καὶ δένδρα τοῦ δάσους ἄγρια (δάσος) ‖ ὡσ. δάσος ἀπὸ χαμόκλαδα καὶ θάμνους, λόχμη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ μεγάλα δένδρα τὰ παρέχοντα οἰκοδομήσιμον καὶ ναυπηγήσιμον ξυλείαν.— ■ ξύλα κομμένα πρὸς καῦσιν, καυσόξυλα, καύσιμος ὕλη ‖ ξυλεία χρήσιμος, οἰκοδομήσιμος ξυλεία, ναυπηγήσιμος ξυλεία, δοκαρόξυλα, κορμοὶ δένδρων.— ■■ γενικῶς, ὡς καὶ τὸ λατ. **materia**, τὸ ξύλον ὡς ἀκατέργαστος ὕλη, ἐξ ἧς κατασκευάζεταί τι, παντὸς εἴδους ἀκατέργαστος ὕλη, ἀκόμη καὶ ἐκ μετάλλου ‖ ἐνταῦθα μτφρ. τὸ πρὸς ἐπεξεργασίαν δέμα μιᾶς πραγματείας, τὸ ὑποκείμενον, ἡ ὑπόθεσις, τὸ δέμα (ποιήματος, διηγήματος κ.τ.ὅ.), λατ. **sylva**. 2) ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ· ἡ ὕλη, τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν *νοῦν*. — **IV** τὸ καθίζημα, ἰλύς, πηλός, βόρβορος, «λάσπη», (ὁπόθεν ἐσχηματίσθη καὶ τὸ ρῆμα *ὑλίζω* = διυλίζω, «στραγγίζω» καὶ *ὑλώδης*=λασπώδης, βολός, πηλώδης)· καίτοι κατά τινας πρόκειται περὶ παραφθορᾶς τῶν λέξεων *ἰλύς, ἰλύζω, ἰλυώδης*.

Ἔτυμ.: *ὕλη*· *ὑλήεις*· *ὑλώδης*· *ὑλοτόμος*· πιθ. συγγ. τῷ λιθ. *šúlas* (στῦλος, ὀρθοστάτης), ἀρχ-γερμ. **sūl** (στῦλος, πάσσαλος), περὶ ὧν βλ. *ξύλον* (πρβλ. καὶ *σίλμα*)· τὰ λατ. **silĭga**, **silva** δέν εἶναι βέβαιον ὅτι ἀνήκουσιν ἐνταῦθα.— ■ *ὕλη* (=ἰλύς, βόρβορος, βλ. ἀνωτ. *ὕλη* **IV**), πρβλ. παρὰ Φωτίῳ «*ὕλην· τὸ καθῖζον τοῦ οἴνου ἢ τοῦ ὕδατος*»· *ὑλώδης* (βορβορῶδης)· *ὑλίζω* (διυλίζω)· *ὑλιστήρ, ὑλιστήριον, ὑλίστριον* («στραγγιστήρι»): σανσκρ. **sūra-ḥ** (μεθυστικὸν ποτόν), ***sūrā*** («κρασόρρακο»), Ζενδ. **hurā**=λιθ. **sulà** (ρητίνη δένδρων), ἀρχ-γερμ. **sol** (κηλίς), νεογερμ. **sühlen, suhlen** (κυλίομαι εἰς τὸν βόρβορον)· ἐκ ριζ. **seu-, su-, sū-l** (=χυμός, βρέχειν), βλ. ἐν *ὑστός, ὗει*.

ὑλήεις, *εσσα, εν*, ὡσ. καὶ *-ειις, -εν*, δωρ. *ὑλάεις*· δασώδης, δρυμώδης, σύδενδρος.

ὑλη-κοίτης, -ου, ὁ (*ὕλη*+*κοίτη*)· ὁ *κοιταζόμενος* (ἔχων τὴν κοίτην του, κατοικῶν) ἐν *ὕλαις* (ἐν λόχμαις, εἰς δάση).

ὑλη-τόμος, *ον*, δωρ. *ὑλᾱτόμος*·=*ὑλοτόμος* (βλ. λ.).

ὑλη-φόρος, *ον*·=*ὑλοφόρος* (βλ. λ.).

ὑλη-ωρός, *ὁν* (*ὕλη* + *οὖρος*)· ὁ φύλαξ (φρουρὸς) τῆς ὕλης, δηλ. τοῦ δάσους, ὁ διατρίβων (ποιούμενος τὰς διατριβὰς) εἰς τὰ δάση, ὁ περιπλανώμενος εἰς τὰ δάση (ἐπίθ. τοῦ Πανός).

ὑλο-δρόμος, *ον* (*ὕλη*+*δρᾰμεῖν*)· ὁ διατρέχων τὰ δάση.

ὑλό-κομος, *ον* (*ὕλη* + *κόμη*)· ὁ κεκαλυμμένος διὰ πυκνῆς *ὕλης* (ὡς κόμης τρόπον τινά), ὁ πλήρης δασῶν, δασώδης, δρυμώδης, σύδενδρος.

ὑλο-νόμος, *ον* (*ὕλη* + *νέμομαι*)· ὁ νεμόμενος (δηλ. κατοικῶν, ζῶν) εἰς τὰ δάση, ὁ συχνάζων εἰς τὰ δάση.

ὑλο-τομέω, μελλ. *-ήσω* (*ὑλοτόμος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑλοτομῶ, *τέμνω ὕλην*, κόπτω ξύλα εἰς τὸ δάσος.

ὑλο-τόμος, *ον* (*ὕλη* + *τεμεῖν*)· ὁ ὑλοτομῶν, *ὁ τέμνων ὕλην*, ὁ κόπτων ξύλα εἰς τὸ δάσος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὑλοτόμος*=ὁ ξυλοκόπος.— προπαροξ. *ὑλότομος, ον* (ὡς παθητ.)=ὁ κοπεὶς εἰς τὸ δάσος ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ ὑλότομον*=φυτὸν τμηδὲν ἐν τῷ δρυμῷ, καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς θελκτήριον (μαγικὸν) φάρμακον.

ὕλ-ουργός, *ὀν* (*ὕλη*+*ἔργω*)· ὁ ἐπεξεργαζόμενος (κατεργαζόμενος) ξυλείαν τοῦ δάσους, ὁ ξυλουργικὸς ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ξυλουργὸς*=ὡς καὶ νῦν, ξυλουργός, «μαραγκός», λεπτουργός.

ὑλο-φάγος, *ον* (*ὕλη* + *φαγεῖν*)· ὁ τρεφόμενος (βόσκων, νεμόμενος) εἰς τὰ δάση.

ὑλο-φορβός, *ὀν* (*ὕλη*+*φέρβομαι*)· ὁ τρεφόμενος εἰς τὰ δάση, ὁ βόσκων (ζῶν, διαιτώμενος) εἰς τὰ δάση.

ὑλο-φόρος, *ον* (*ὕλη*+*φέρω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) ξύλα, «ξυλοκουβαλητής» ‖ ἐπὶ ὄρους, ὁ παραγωγὸς ξύλων (δένδρων, δασῶν).

ὕλ-ώδης, *ες* (*ὕλη* + *εἶδος*)· δασώδης, σύδενδρος.

ὑμεῖς, ἀρχ. αἰολ. καὶ ἐπ. *ὔμμες*, ἰων. **ὑμέες,** δωρ. **ὑμές** | γεν. *ὑμῶν*, ἰων. *ὑμέων*, ἐπ. καὶ *ὑμείων*, αἰολ. *ὑμμέων* | δοτ. *ὑμῖν*, ἀρχ. αἰολ. καὶ ἐπ. *ὔμμῐ, ὔμμῑν*, παρὰ Τραγ. *ὑμῖν ἢ ὑμῖν*, παρὰ Γραμματ. καὶ *ὔμιν* ὡς ἐγκλιτ. | αἰτ. *ὑμᾶς*, ἰων. *ὑμέας*, αἰολ. καὶ ἐπ. *ὔμμε*, δωρ. *ὑμέ*, παρὰ Τραγ. καὶ *ὑμᾶς* ἢ *ὑμᾶς*.— προσωπ. ἀντων. 6' προσ., πληθ. τοῦ *σύ*.

Ἔτυμ.: ἡ ὀνομ. λεσβ. *ὔμμες*, δωρ. *ὑμές*, βοιωτ. *οὔμες* προῆλθον ἐκ τῆς λεσβ. αἰτ. *ὔμμε*, ἐκτετ. δι' ἑνὸς *-ς* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὀνομ. πληθ. τῶν ὀνομάτων τὴν λήγουσαν εἰς *-ς*· τὸ ἰων-αττ. *ὑμεῖς* 〈**ὑμέες* πιθ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν γεν. *ὑμέων*.— αἰτ. λεσβ. *ὔμμε*, βοιωτ. *οὔμε*, δωρ. *ὑμὲ* ἄνευ πτωτικοῦ προσφ.· ἡ ἰων. αἰτ. *ὑμέας*, ἀττ. *ὑμᾶς* εἶναι ἐσχηματισμέναι κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν γεν. *ὑμέων*.— γεν. δμηρ. *ὑμείων*, ἰων. *ὑμέων*, ἀττ. *ὑμῶν*, λεσβ. *ὑμμέων*, δωρ. *ὑμέων*, κρητ. *ὑμεων*, βοιωτ. *οὐμεων*.— τοπ. λεσβ. δμηρ. *ὔμμιν καὶ ὔμμι*, δωρ. *ὔμιν, ὑμίν*, ἰων-αττ. *ὔμιν, ὑμῖν*, ὁμηρ. *ὔμιν*· ἐξ ἰαπ. θεμ. **usme-* 〈**us-sm(e)-*, **us-*, ἅτινα εἶναι μεταπτ. βαθμ. τῶν ἰαπ. **ves*, **vos*, ὅπως ταῦτα *ἐμφανίζονται ἐν τῷ σανσκρ. vaḥ (ἐγκλιτ.), Ζενδ. vō, αἰτ. πληθ. va*=λατ. **vōs**, ἀλβ. *ju*, παλ-σλαυ. *vy*, *vasū, vamū, vami*, δυΐκ. *va*, παλ-πρωσσ. πληθ. *vans*· ἡ σανσκρ. αἰτ. *yuṣmán*, ἡ Ζενδ. ἀφαιρ. *yūšmat* ἔχουσιν *y* εἰλημμένον ἐκ τῆς σανσκρ. ὀνομ. *yuyám*, Ζενδ. *yužem*, gâth. *yūš* (πρβλ. γοτθ. *jūs*, λιθ. *jūs*, παλ-πρωσσ. *iōūs*· ἰαπ. **ju-*).— Κτητικά: λεσβ. *ὔμμος*, δωρ. *ὑμός*· ἰων-αττ. *ὑμέ-τερος*.— τὸ ἀττ. *ὑμεδαπός* 〈**υσμεδ-*, ἰαπ. **usmed-* + *-απος*, ἰαπ. **ϖqvo-s*· πρβλ. *ἡμεδαπός, ἡμεῖς, ἀλλοδαπός*.

ὑμέναιος, ὁ (*ὑμήν*)· ὡς καὶ νῦν, ὑμέναιος, γαμήλιον ᾆσμα, ᾀδόμενον ὑπὸ τῶν συνοδευόντων τὴν νύμφην κατὰ τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ πορείαν της. 2) γάμος.— ■ παρὰ μτγν. — **Ὑμήν** (βλ. λ.), ὁ Θεὸς τοῦ γάμου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπηυθύνοντο οἱ μετέχοντες τοῦ γάμου δι' ᾄσματος ἀρχομένου διὰ τῶν λέξεων «*Ὑμήν, ὦ Ὑμέναι*» ἄναξ», δωρ. «*Ὑμὰν ὦ Ὑμέναιε*», λατ. «Hymen o Hymenaee».

ὑμεναιόω, μελλ. *-ώσω* (*ὑμέναιος*)· ᾄδω τὸν ὑμέναιον (τὸ γαμήλιον ᾆσμα). 2) λαμβάνω ὡς σύζυγον, νυμφεύομαι.

ὑμενήϊος, ὁ (*Ὑμήν*), ἐπίθ. τοῦ Βάκχου ὡς Θεοῦ τῆς χαρᾶς.

ὑμενό-πτερος, *ον* (*ὑμήν*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων πτέρυγας ὑμενώδεις (ὑμενοειδεῖς, τ. ἔ. ἐκ μεμβράνης, ἐκ δέρματος), ὡς ἡ νυκτερίς.

ὑμεν-όστρακος, *ον* (*ὑμήν* + *ὄστρακον*)· ὁ ἔχων ὑμενώδες ὄστρακον, ἐπὶ ἀγγείων ἐχόντων λεπτότητα ὑμένος, τ. ἔ. λεπτοτάτων (ποὺ τὰ τοιχώματα εἶναι λεπτότατα ὡς μεμβράνα).

ὑμές, δωρ. ἀντὶ *ὑμεῖς* (βλ. λ.).

ὑμέτερος, *α, ον*, δωρ. καὶ ἐπ. **ὑμός,** κτητ. ἀντων. 6' προσ. (*ὑμεῖς*)· ἰδικός σας, «δικός σας», λατ. **vester** ‖ ὡσ. ἀπαντᾷ ἐνισχυμένη καὶ δι' ἄλλης ἀντων. κατὰ γεν.: *ὁ ὑμέτερος αὐτῶν θυμός*=ἡ ἰδία ὑμῶν καρδία

‖ **ὑμέτερος ἑκάστου θυμός** = τὸ μένος ἑκάστου ἐξ ὑμῶν ‖ **ὑμέτερόνδε** = εἰς τὴν οἰκίαν σας ‖ **τὸ ὑμέτερον** (ἐνν. **μέρος**)=τὸ ἰδικόν σας μέρος, ὅ,τι ἀνήκει εἰς σᾶς, ὅ,τι σᾶς ἀφορᾷ, ὡς πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς.— **II** παρὰ ποιηταῖς ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **σός**.

ὑμήν (Α), **-ένος**, ὁ· λεπτόν δέρμα, μεμβράνα, μεμβράνη.

Ἔτυμ.: ὑμὴν πιθ. ⟨ἰαπ. ***sju-men-** : σανσκρ. **syū'man-** (δεσμός), **syūtá-ḥ** (ἐρραμμένος), παλ-γερμ. **siula** (βελόνη) ⟨***sjū-dhlā**, παλ-σλαυ. **šiti** (***sjū-**), λιθ. **siuvù, siúti**, λατ. **schút** (ράπτω), λατ. **suo** (ράπτω)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***sjū-** [***sū-**), ***siv-** (ράπτω).

Ὑ'ΜΗ'Ν (Β), **-ένος**, ὁ· θεός τοῦ γάμου (πρβλ. **ὑμέναιος**).— **II** ὡς τὸ **ὑμέναιος** (βλ. λ.), γαμήλιον ᾆσμα, «τὸ τραγούδι τοῦ γάμου».

Ἔτυμ.: τὸ **ὑμὴν** τοῦτο ἐν τῷ γαμηλίῳ ᾄσματι «**ὑμὴν ὑμήν, ὑμὴν ὑμέναι' ὦ, ὑμὴν ὦ Ὑμέναιε**» (ὑ-, ἀλλ' ἐνίοτε ῡ- κατὰ μετρ. ἔκτασιν ἐν τῷ ἑξαμέτρῳ τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων) οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ προηγούμενον **ὑμήν**, ἀλλ' εἶναι συγγ. τῷ **ὕμνος**· οἱ ἰατροὶ τῆς ἀρχαιότητος ἀγνοοῦσιν ἢ προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦσι τὸν παρθενικὸν ὑμένα.

ὔμμε, αἰολ. καὶ ἐπ. αἰτ. τοῦ **ὑμεῖς**.

ὔμμες, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ὑμεῖς**.

ὔμμι, ὔμμιν, αἰολ. καὶ ἐπ. δοτ. τοῦ **ὑμεῖς**.

ὔμμος, α, ον, αἰολ. ἀντὶ **ὑμός, ὑμέτερος**.

ὑμν-ἀγόρας, -ου, ὁ (**ὕμνος** + **ἀγορεύω**)· ὁ ᾄδων ὕμνους, ὑμνῳδός.

ὑμνέᾰται, ἰων. ἀντὶ **ὕμνηνται, γ'** πληθ. παθ. πρκ. τοῦ **ὑμνέω**.

ὑμνείω, ἐπ. ἀντὶ **ὑμνέω**.

ὑμνέομες, δωρ. ἀντὶ **ὑμνέομεν, α'** πληθ. τοῦ **ὑμνέω**.

ὑμνέω, δωρ. γ' πληθ. **ὑμνεῦσι,** θηλ. μτχ. **ὑμνεῦσα**· μελλ. **-ήσω**· ἀόρ. **α' ὕμνησα** πρκ. **ὕμνηκα** (**ὕμνος**)· ὡς καὶ νῦν, ὑμνῶ, ἐξυμνῶ, ἀνυμνῶ, ἐγκωμιάζω, ἐπαινῶ, λατ. **canere** (μετ' αἰτ.) ‖ παθ. μτχ. **ὑμνούμενος**=περίφημος, ἔνδοξος, εὐκλεής, ἑξακουστός. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., ὀνειδίζω, μέμφομαι, ἐπιπλήττω, λατ. **increpare**. **3)** ἐπαναλαμβάνω «τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια», διηγοῦμαι κατ' ἐπανάληψιν, ἀπαγγέλλω τι στερεοτύπως, λατ. **decantare**: **τὸν νόμον ὑμνέω**=ἐπαναλαμβάνω κατὰ κόρον τὸν τύπον τοῦ νόμου.— ἀμτθ., ᾄδω, ὑμνῶ, ψάλλω, τραγουδῶ, διηγοῦμαι.

ὑμνητήρ, -ῆρος, καὶ **ὑμνητής, -οῦ,** ὁ (**ὑμνέω**)· ὁ ἐξυμνῶν, ὁ ἐπαινῶν, ὁ ἐγκωμιαστής, ραψῳδός, ἀοιδός.

ὑμνητός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ὑμνέω**· ὁ δεδοξασμένος, ὁ ἐξυμνηθείς, ὁ τυχὼν πολλῶν ἐπαίνων, πολυύμνητος, περίφημος.

ὑμνίω, δωρ. ἀντὶ **ὑμνέω**.

ὑμνο-θέτης, -ου, ὁ (**ὕμνος**+**τίθημι**)· ὁ συνθέτης ὕμνων, λυρικὸς ποιητής.—ὡς οὐσ. **ὁ ὑμνοποιὸς**=ραψῳδός, ποιητής

ὑμνο-πόλος, ον (**ὕμνος**+**πολέω**)· ὁ ἀσχολούμενος περὶ τοὺς ὕμνους ‖ ὡς οὐσ., **ὁ ὑμνοπόλος**=ὁ ποιητής, λυρικὸς ποιητής, ραψῳδός.

ΎΜΝΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὕμνος, ᾆσμα, **ᾠδή**, πρὸς τιμὴν θεοῦ ἤ ἥρωος.

Ἔτυμ.: ὕμνος εἶναι συγγ. τῷ **ὑμὴν** Β (βλ. λ.)· **ὕμνος : ὑμήν, -ένος** (πρβλ. **λίμνη : λιμήν, -ένος**)· ὑπεστηρίχθη, ἧττον ὀρθῶς, ὅτι **ὕμνος** εἶναι συγγ. τῷ **ὄφαίνω**, οἱονεὶ ⟨***ὄφ-νος** (οἱονεὶ ***ὕφασμα**», δηλ. «σειρὰ ὕμνων»), ἢ τῷ **ὑμὴν Α** (=μεμβράνα), σανσκρ. **syū'man-** (δεσμός, οἱονεὶ ***συναρμογὴ ᾀσμάτων**»)· ἢ ἐκ τοῦ **ὐδέω** (βλ.λ.) =**ὑμνῶ** παραγωγῇ τοῦ **ὕμνος** (⟨***ὕδ-μος** ἢ **ὐδμός**), πιθανὴ καθ' ἑαυτήν, θὰ **ἀπέκλεισε** τὴν μετὰ τοῦ **ὑμὴν** Β συγγένειαν, ἐὰν ἐγίνετο δεκτή.

ὑμν-ῳδέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑμνῳδός**)· ᾄδω ὕμνον ἢ ὕμνους, ᾄδω ἐπαινετικὴν ᾠδήν ‖ καθόλου, ᾄδω ‖ μετὰ συστ. αἰτ.: **ὑμνῳδῶ θρῆνον**.— **II** =**χρησμῳδέω** (βλ.λ.), δίδω χρησμούς, χρησμοδοτῶ.

ὑμν-ῳδία, ἡ (**ὑμνῳδέω**)· τὸ ᾄδειν ὕμνους, ᾆσμα ἐγκωμιαστικόν ‖ γεν., ᾆσμα, ὡς καὶ νῦν ὑμνῳδία ‖ τὸ ἐγκώμιον, ὁ ὕμνος, ἡ ἐξύψωσις.— **II** χρησμός, προφητικὴ ᾠδή, ὡς τὸ **χρησμῳδία** (βλ. λ.).

ὑμν-ῳδός, ὁν (**ὕμνος** + **ᾠδή**)· ὁ ᾄδων ὕμνους ἢ ᾠδάς, ραψῳδός, ἀοιδός ‖ **ὑμνῳδοὶ κόραι**=παρθένοι ᾄδουσαι ὕμνους.

ὑμός, ἀ (καὶ **ἡ**), **όν,** δωρ. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ὑμέτερος** (βλ. λ.).

ὗν, αἰτ. τοῦ **ὗς** (βλ. λ.).

ὕννις, -εως (καὶ **-ιος**), ἡ, ὡσ. καὶ **ὕννης,** ὁ, καὶ **ὕννη, ἡ**· τὸ ὑνίον, τοῦ ἀρότρου, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἄροτρον ἀνασκάπτει τὴν ἀροτριουμένην ἔκτασιν [ῠ-].

Ἔτυμ.: ὕννις· ἀβεβ. ἐτυμ.· πιθ. ⟨***ὕτσνις**, πρβλ. μεσ-γερμ. **swade** (δρέπανον)· κατ' ἄλλους πιθ. **ὕννις** ⟨***Fo-θεσ-** (μετὰ **θ**⟨ἰαπ. ***gvh**, συγγ. τῷ **ὀφνίς** (***vogvhnis** ?), πρβλ. Ἡσυχ. «**ὀφνίς**· **ὕννις, ἄροτρον**», «**ὀφατα**· **δεσμοὶ ἀρότρων**. **Ἀκαρνᾶνες**», λατ. **vŏmis, -eris** (***vog-vh-smis** ?), παλ-γερμ. **wagan-so** (ἄροτρον), **wagnis** (ὑνί ἀρότρου), ἐκ ριζ. ***vegvh-** (κεντῶ, κεντρώνω). —Ἤδη ὑπὸ τοῦ **Πλουτάρχου** ὑπεστηρίχθη ἡ καὶ ὑπὸ νεωτέρων γινομένη δεκτὴ ἐτυμολ., ὅτι τὸ **ὕννις** παράγεται ἐκ τοῦ **ὗς**, ἐπειδὴ ὁ χοῖρος ἀνασκάπτει διὰ τοῦ ῥύγχους του τὴν γῆν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὗ- ⟨***sū̆** : **ὗς**, ἰαπ. ***sūs** +***sn-**, ὅπερ εἶναι στοιχεῖον πολυαρίθμου ὁμάδος λέξεων ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν τοῦ ῥύγχους ἢ τῆς ῥινός, πρβλ. δημοτ. γερμ. **snūs**, μεσ-γερμ. **snūt**, νεογερμ. **schnauze** (ῥύγχος), ἰρλ. **socc** (ῥύγχος).

ὑο-μουσία, ἡ (**ὗς**+**μοῦσα**)· μουσικὴ χοίρων, χοιρομουσική, μουσικὴ διάθεσις καὶ ἀντίληψις περὶ μουσικῆς μὴ ἀπέχουσα τῆς τῶν χοίρων.

ὑός, γεν. τοῦ **ὗς**.

ὑοσ-κύᾰμος, ὁ (**ὗς**+**κύαμος**)· βοτάνη δηλητηριώδης, ὁ ζωμὸς τῆς ὁποίας πινόμενος προκαλεῖ **κάρωσιν** καὶ μανίαν.

ὑπ-άγγελος, ον (**ὑπό**+**ἄγγελος**)· ὁ ὑπ' ἀγγέλου (ἀγγελιαφόρου) κληθεὶς ἢ εἰδοποιηθείς.

ὑπ-αγκᾰλίζω, μελλ. **-ίσω** (**ὑπό**+**ἀγκαλίζομαι**)· ἀγκαλιάζω, ἐναγκαλίζομαι, λαμβάνω εἰς τὰς ἀγκάλας μου, περιβάλλω διὰ τῶν βραχιόνων μου, περιπτύσσομαι ‖ οὕτω ἐν τῇ μτχ. παθητ. **πρκ. γένος ὑπηγκαλισμένη**=ἐνηγκαλισμένη (ἔχουσα ἐναγκαλισθῇ) τὰ τέκνα της.

ὑπ-αγκᾰλισμα, -ατος, τὸ (**ὑπαγκαλίζω**)· τὸ πρόσωπον τὸ λαμβανόμενον εἰς τὰς ἀγκάλας, τὸ προσφιλὲς πρόσωπον (σύζυγος, τέκνα, γονεῖς κλπ.) τὸ ὁποῖον περιπτύσσεταί τις.

ὑπ-ᾰγορεύω, μελλ. **-σω**· **ὡς καὶ** νῦν, ὑπαγορεύω τι εἴς τινα, τοῦ τὸ ὑποβάλλω, τοῦ τὸ ὑποδεικνύω, λατ. **praeire verbis**.

ὑπ-ᾰγω, πρτ. **ὑπῆγον**· μελλ. **ὑπάξω**· ἀόρ. β' **ὑπήγᾰγον**· ἄγω, ὁδηγῶ, φέρω τι, ὑπό τι (ὑποκάτω τινός): **ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους**=ἄγε τοὺς ταχεῖς ἵππους ὑπὸ τὸν ζυγόν, τοὺς ἐζεύγνυε, «τοὺς ἔζευε, τοὺς ἔζεψε» ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ἄνευ τῆς αἰτ. **ζυγόν**: **ὑπάγειν ἵππους**=ζευγνύναι ἵππους. **2)** φέρω τι(νὰ) ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὑποτάσσω ‖ τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον: **ὑπάγομαί τι(να)**=φέρω τινὰ ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν μου, καθυποτάσσω, καταβάλλω ‖ μὲ πανουργίαν παρασύρω τινὰ πρὸς τὸ μέρος μου, «τὸν παίρνω μὲ τὸ μέρος μου», «τὸν φέρω εἰς τὸν σκοπόν μου». **3)** ὀπισθοδρομῶ κάτωθεν, ἐκκενῶ κάτωθεν, λατ. **subducere**.— παθητ., **ὑπαγομένου τοῦ χώματος** = καθὼς τὸ χῶμα ἐσύρετο πρὸς τὰ ἔξω (ἐξήγετο) ἀπὸ κάτω (καὶ ἄρα κρυφίως). — **II** ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον, τὸν μηνύω, τὸν καταγγέλλω, τὸν φέρω κάτω ἀπὸ τὴν ὑψηλότερον κειμένην ἕδραν τοῦ δικαστοῦ (ἐνταῦθεν ἡ χρῆσις τῆς προθ. **ὑπό** : **ὑπ-άγω**). **ὑπάγω τινὰ ὑπὸ τὸ δικαστήριον**=τὸν φέρω (τὸν σύρω) εἰς τὸ δικαστήριον καὶ τὸν θέτω τρόπον τινὰ ὑπὸ τὴν κρίσιν του, τὸν ἐνάγω εἰς δίκην, τὸν καταγγέλλω ‖ **ὑπάγω τινὰ θανάτου ὑπὸ τὸν δῆμον**=ἐγκαλῶ τινα **ἐνώπιον** τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου δι' ἔγκλημα, τοῦ ὁποίου ἡ ποινὴ εἶναι θάνατος ‖ τὴν σημασίαν τοῦ «καταγγέλλω» ἔχει καὶ τὸ ἁπλοῦν **ὑπάγω τινά**.— **III** ὁδηγῶ τινα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν (τὸν προάγω) βραδέως καὶ κατὰ μικρόν, τὸν προωθῶ βαθμηδόν, λατ. **inducere** ‖ ἄγω τινὰ πρός κάποιο κρυφίως καὶ δι' ἀπάτης ‖ παρασύρω τινὰ (ἰδίως ἐχθρόν) διὰ στρατηγήματος

‖ προτρέπω, παρασύρω, καταπείθω, τινὰ νὰ πράξῃ τι.— **ὡς μέσον**, ὑποβάλλω εἴς τινα **τὴν ἰδέαν** (τοῦ εἰσηγοῦμαι, τοῦ προβάλλω τι ὡς δέλεαρ ὥστε νὰ τὸν πείσω) νὰ πράξῃ τι, «τὸν ξεγελῶ καὶ τὸν παίρνω μὲ τὸ μέρος».— **ὡς** παθητ., παρασύρομαι, ἐξαπατῶμαι, παραπλανῶμαι.— **IV** ὑπεξαιρῶ, λαμβάνω κρυφίως, ἀποσύρω.— **V ὡς** ἀμτβ., ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι, ἀπομακρύνομαι (κρυφίως ἢ βραδέως) | **ἐπὶ στρατιᾶς**, ἀποσύρομαι βραδέως ἢ ἡσύχως. **2)** πηγαίνω, ὑπάγω, προχωρῶ (ἀργὰ ἢ καὶ μετὰ προφυλάξεων): ***ὕπαγε=ἄγε*** (=πήγαινε! ἐμπρὸς λοιπόν! ἔλα τώρα! θάρρος!)

ὑπ-άγωγεύς, *-έως*, ὁ (***ὑπάγω***)· ἐργαλεῖον τεκτονικόν (οἰκοδομικόν, τὸ «μυστρί»), διὰ τοῦ ὁποίου ξύουσιν ἢ ἐπαλείφουσι τὸν πηλόν, **ἰδίᾳ δὲ** «ταιριάζουν» τὰς πλίνθους μεταξύ των.

ὑπ-άγωγή, ἡ (***ὑπάγω***)· τὸ ὁδηγεῖν πρὸς τὰ ἐμπρός (ἢ πρὸς κάπου) βαθμηδὸν ἢ κρυφίως, βαθμιαία προσαγωγή. **2)** ἀπάτη, πανουργία.— **II** ἀμτβ., ὑποχώρησις, ἀποχώρησις, ἀπομάκρυνσις, ἐπιστροφή.

ὑπ-άδω, μελλ. *-άσομαι* (***ὑπό***+***ᾄδω***)· ᾄδω, ᾀδων συνοδεύω (μουσικὸν ὄργανον), συνοδεύω διὰ τῆς φωνῆς.— **II** ᾄδω ὡς προανάκρουσμα.

ὑπαί, ποιητ. ἀντὶ ***ὑπό***.

ὑπαι-δείδοικα, ποιητ. ἀντὶ ***ὑποδέδοικα***, πρκ. τοῦ ***ὑποδείδω***.

ὑπ-αιδέομαι, μελλ. *-έσομαι*, ἀποθ.· δεικνύω σεβασμὸν πρός τινα (μετ' αἰτ.).

ὕπαιθα, ἐπιρρ. (***ὑπαί*** ποιητ., ἀντὶ ***ὑπό***)· κάτωθεν, κύπτειν καὶ φεύγειν κάτωθεν («ξεγλιστρῶντας ἀπὸ κάτω»), διαφεύγω πρὸς τὰ πλάγια: ***ὕπαιθα λιάσθη*** =«εἰς πλάγιον ἐξέκλινε, εἰς τοὔμπροσθεν» (Σχολ.) | **ἡ δὲ** (***πέλεια***) ***ὕπαιθα φοβεῖται***=ἡ δὲ περιστερὰ κύπτουσα πρὸς τὰ πλάγια φεύγει.— **II** ὡς πρόθ. μετὰ γεν., ὑποκάτω τινός, κάτωθέν τινος, ἢ πλαγίως τινός, «στὸ πλάϊ ἑνός» : **αἱ** (***ἀμφίπολοι***) ***ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον*** = εἰς «τὸ πλάϊ» τοῦ ἄνακτος ἠσθμαινον αἱ θεραπαινίδες (ἀπὸ τὴν σπουδὴν των νὰ τὸν περιποιηθοῦν).

ὑπ-αίθριος, (α), ***ον*** (***ὑπό***+***αἰθήρ***)· ὁ ἐν ὑπαίθρῳ, ὑπὸ τὸν ἐλεύθερον (ἀνοικτὸν) οὐρανόν, οὐχὶ δηλ. ὑπὸ στέγην.

ὕπ-αιθρος, ***ον***·=***ὑπαίθριος*** (6λ. λ.), κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς οὐσ. **ἐν τῇ** φράσει ***ἐν ὑπαίθρῳ*** = λατ. **sub Dio**=ἔξω εἰς τὸ ὕπαιθρον, εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, εἰς ἀνοικτὸν (μὴ ἐστεγασμένον) χῶρον ‖ ὡσ. **ὡς οὐσ.** ***τὸ ὕπαιθρον, τὰ ὕπαιθρα, ἡ ὕπαιθρος*** (**ἐνν.** ***γῆ***)=ἡ ἀναπεπταμένη χώρα, ἀνοικτὸς χῶρος, **οἱ** ἀγροί, τὰ ἔξω τῆς πόλεως.

ὑπ-αἰθω·=*ὑποκαίω* (6λ.λ.), βάλλω πῦρ ἀπὸ κάτω ἢ κρυφίως ‖ μτφρ., **ἐπὶ** ἔρωτος ἢ ἄλλου πάθους, καίω (φλεγω) βαθμηδόν, σιγοκαίω, κουφοκαίω.

ὑπ-αινίσσομαι, ἀττ. **-ττομαι** μελλ. *-ξομαι*, ἀποθ.· ὡς καὶ νῦν, ὑπαινίσσομαι, κάμνω ὑπαινιγμόν, δίδω νύξεις, ὑπονοῶ, ὑποδηλῶ

ὑπ-αιρέω, ἰων. ἀντὶ ***ὑφαιρέω*** (6λ. λ.).

ὑπ-ᾱΐσσω, ἀττ. **-ᾴσσω,** μελλ. *-ξω*· ὁρμῶ ὑποκάτω τινός, «τοῦ χώνομαι στὰ κοντά» (μετ' αἰτ.). -- **II** ὁρμῶ κάτωθέν τινος, ἐξορμῶ κάτω ἀπό τι (μετὰ γεν.).

ὑπ-αισχύνομαι, παθ.· αἰσχύνομαι κάπως, ἐντρέπομαι ὀλίγον τι ‖ μετ' αἰτ. τοῦ πράγμ. ἢ καὶ μετὰ διπλῆς αἰτ. (προσ. καὶ πραγμ.) : ***ὑπαισχύνομαί τινά τι***=ἐντρέπομαί τινα διά τι.

ὑπ-αίτιος, ***ον*** (***ὑπό*** + ***αἰτία***)· ***ὁ ἐν αἰτίᾳ ὤν***, ὁ ὑπό κατηγορίαν, ὡς καὶ νῦν, ὑπαίτιος, ὑπόλογος, ὑπεύθυνος, ἔνοχος, διά τι ‖ ***ὑπαίτιός τινι***=ὑπεύθυνος (ὑπόλογος) εἴς τινα (ἐνώπιόν τινος, πρός τινα) ‖ ***ὑπαίτιός τινί τινος*** (ἢ ***ὑπέρ τινος***)=ὁ ἐναντί τινος (προσ:) ὑπεύθυνος διά τι.

ὑπ-ακοή, ἡ (***ὑπακούω***)· ὡς καὶ νῦν, ἡ ὑπακοή, ἡ εὐπείθεια, ὑποταγή.

ὑπ-άκοισον, ὑωρ. ἀντὶ ***ὑπάκουσον***, προστ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑπακούω***.

ὑπ-ακούω, μελλ. *-ακούσομαι*· πρκ. *-ακήκοα*· ἀκροῶμαι μετὰ προσοχῆς, ἀκούω μετὰ προσοχῆς, δίδω προσοχὴν ‖ ἀκούω (ποὺ μὲ καλοῦν ἢ μοῦ λέγουν τι) καὶ ἀποκρίνομαι (δίδω ἀπάντησιν, **ἀπαντῶ**).— **II** «ἀφουκράζομαι», προσέχω, δίδω προσοχὴν (**μετὰ** γεν. ἢ δοτ.) ‖ συχνὰ **ἐπὶ** θυρωρῶν, ἀποκρίνομαι **εἰς τὸ** κτύπημα τῆς θύρας καὶ τὴν ἀνοίγω. **2)** ὑπακούω εἴς τινα, ὑποτάσσομαι εἴς τινα (μετὰ γεν. προσ.) ‖ ἀπολ., ὑποτάσσομαι, συμμορφοῦμαι.

ὑπ-άλειφω, μελλ. *-ψω*· ἀλείφω ἐλαφρῶς, ἀλείφω ὀλίγον.— **II** ἐπιχρίω.— μέσον, ἀλείφω ἐμαυτόν (ἢ κάτι τὸ ἰδικόν μου), ἀλείφομαι : ***ὑπαλείφομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς***=ἀλείφω ἐλαφρῶς τοὺς ὀφθαλμούς μου.

ὑπ-άλεύομαι, προστ. ***ὑπαλεύεο***, ἀποθ. (***ὑπό***+***ἀλεύω***)· ἀποφεύγω, διαφεύγω, ἐκκλίνω, ὑπεκφεύγω ἐπιτηδείως (μετ' αἰτ.) ‖ **κατὰ** τὸ πλεῖστον **ἐν** τῇ μτχ. τοῦ ἀορ. α' ***ὑπαλευάμενος***.

ὑπ-αλλᾰγή, ἡ (***ὑπαλλάσσω***)· ἀνταλλαγή, ἐναλλαγή, μεταλλαγή, ἀλλαγή.— **II** ρητορ. σχῆμα λόγου, καθ' ὃ τὰ μέρη τμήματος τοῦ λόγου φαίνονται ἐναλλασσόμενα μεταξύ των : π. χ. ***«οὐκ ἔστι τοῦτο φιλανθρωπία ἀλλ' ἔρως», «οὐκ ὠργίζετο, ἀλλ' ἐμαίνετο»***.

ὑπ-αλλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· ἀνταλλάσσω, ἐναλλάσσω, ἀλλάσσω, μεταβάλλω ἐλαφρῶς (ἢ ὀλίγον).

ὑπ-ᾰλῐξις, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑπαλύσκω*** (βλ. λ.).

ὑπ-ᾰλυξις, *-εως* ἡ (***ὑπαλύσκω***)· ἀποφυγή, διαφυγή, ἔκκλισις, παρέκκλισις.

ὑπ-ᾰλύσκω, μελλ. *-ξω*·μτχ. ἀορ. α' ***ὑπαλύξας***· ὡς τὸ ***ὑπαλεύομαι*** (βλ. λ.), ἀποφεύγω, ἐκφεύγω, διαφεύγω, διασώζομαι, ἐκφεύγω ἐπιτηδείως, ὑπεκφεύγω (μετ' αἰτ.) ‖ ***χρεῖος ὑπαλύξας***=ἀποφυγὼν τὸ χρέος, ἀπαλλαχθεὶς αὐτοῦ (χωρὶς νὰ τὸ πληρώσῃ).

ὑπ-ανα-γιγνώσκω, μτγν. **-γῑνώσκω**· μελλ. *-γνώσομαι*· ἀναγινώσκω ὡς ἐν προλόγῳ, ἀναγινώσκω προεισαγωγικῶς, προαναγινώσκω. **2)** ἀναγινώσκω εἰς ἐπήκοον (δημοσίᾳ).

ὑπ-ανα-κῑνέω, μελλ. *-ήσω*, ἀμτβ.· ἐγείρομαι καὶ ἀπέρχομαι, «σηκώνομαι καὶ φεύγω».

ὑπ-αν-ᾰλίσκω, μελλ. *-ανᾰλώσω*· καταναλίσκω (κατασπαταλῶ) βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον.

ὑπ-ανα-στᾰτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***ὑπανίσταμαι***· πρέπει τις νὰ ἐγείρεται ἐκ τῆς θέσεώς του (διὰ νὰ τὴν παραχωρῇ εἰς πρεσβύτερόν του).

ὑπ-ανα-χωρέω, μελλ. *-ήσω*· ὡς καὶ νῦν, ὑπαναχωρῶ, ὑποχωρῶ (ὀπισθοχωρῶ) ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως.

ὕπ-ανδρος, ***ον*** (***ὑπό***+***ἀνήρ***)· ὡς καὶ νῦν, ὕπανδρος, ἡ ὑπὸ τὸν ἄνδρα «παντρεμένη», ἡ συνεζευγμένη, ἔγγαμος.

ὑπ-αν-ηλώθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***ὑπαναλίσκω***·

ὑπ-ανῐάω, μελλ. *-άσω*, ἰων. *-ήσω*· ὀλίγον τι στενοχωρῶ τινα, τὸν ἀνιῶ, τὸν πικραίνω.—παθητ., εἶμαι κάπως στενοχωρημένος (λυπημένος, πικραμένος).

ὑπ-αν-ίστημι, *-αναστήσω*· ἀόρ. α' *-ανέστησα*· κάμνω τι νὰ ἐγερθῇ τὸ σηκώνω κατὰ μικρὸν καὶ τὸ στήνω.— **II** παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *-ανέστην*· πρκ· *-ανέστηκα*· ἐγείρομαι, σηκώνομαι (ἐξαφνικά) ‖ **ἐπὶ** θηρᾶματος, ἐκπηδῶ, ἀναπηδῶ, τινάσσομαι ἐπάνω ἐξαφνικά, «ξεπετιέμαι ξεσηκώνομαι» ‖ ***ὑπανίσταμαι τῆς ἕδρας***=σηκώνομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου ἐκ σεβασμοῦ πρὸς πρεσβύτερον ἱστάμενον ὄρθιον, **εἰς** τὸν ὁποῖον καὶ τὴν παραχωρῶ, λατ. **assurgere alicui** | ***ὑπανίστανται τοῖς πρεσβυτέροις***=σηκώνονται ὥστε νὰ κάμουν χῶρον εἰς τοὺς πρεσβυτέρους (νὰ καθίσουν), παραχωροῦν τὰς θέσεις των εἰς τοὺς γεροντοτέρους.

ὑπ-αν-οίγω, ἡ *-οίγνυμι*, μελλ. *-ξω* ἀνοίγω κάτωθεν ‖ ἀνοίγω κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως ‖ ***ὑπανοίγω γράμματα***=κρυφανοίγω ἐπιστολάς.

ὑπ-αντάω, ἰων. **-έω**· μελλ. *-ήσω*· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω εἰς συνάντησίν τινος (**εἴτε** ὡς ἐχθρὸς **εἴτε** ὡς φίλος), προϋπαντῶ συναπαντῶ, συναντῶ.— **II** μτφρ., ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ, ἢ ἀντιλέγω.

ὑπ-άντησις, *-εως*, ἡ· τὸ προϋπαντᾶν, ἡ προϋπάντησις. **2)** ἀπάντησις, ἀπόκρισις.

ὑπ-αντιάζω, μελλ. *-άσω*· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω εἰς συνάντησιν, προϋπαντῶ, ἐξέρχομαι εἰς προϋπάντησιν (μετὰ δοτ.) ‖ τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ μετ' αἰτ.

ὑπ-απειλέω, μελλ. *-ήσω·* ἀπειλῶ κρυφίως (μετά δοτ.)
ὑπ-άπ-ειμι (*ὑπό+ἀπό+εἶμι*)· ἀπέρχομαι (ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ) λάθρᾳ ἢ κατ' ὀλίγον.
ὑπ-απο-κῑνέω, μελλ. *-ήσω,* ἀμτδ.· ἀποσύρομαι (ἀπομακρύνομαι)· μικρόν κατά μικρόν ἢ κρυφίως, ἐξολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ» (μετά γεν.).—ρημ. ἐπιθ. *ὑπαποκῑνητέον*=πρέπει νά ἀπομακρυνθῇ τις, νά «ξεγλιστρήσῃ».
ὑπ-απο-τρέχω, μελλ. *-θρέξομαι* καί *-δρᾰμοῦμαι·* ἀπομακρύνομαι τρέχων «χωρίς νά μέ πάρουν χαμπάρι», «ξεγλιστρῶ κρυφά».
ὑπ-άπτω, ἰων. ἀντί *ὑφάπτω* (βλ. λ.).
ὟΠΑ͂Ρ, τό, ἄκλ. (ἀλλά γεν. *ὕπαρος* κατά Ε. Μ.)· πραγματική ὀπτασία (πραγματικόν, ἀληθινόν, δραμα), τήν ὁποίαν βλέπει τις ἐν ἐγρηγόρσει, καί οὐχί καθ' ὕπνους ὅπως τό *ὄναρ* (βλ. λ.) : *οὐκ ὄναρ ἀλλ' ὕπαρ*=ὄχι ὄνειρον (δηλ. πλάνη) ἀλλά πραγματικότης.— **II** ἡ αἰτ. κεῖται καί ἀπολ., ὡς ἐπιρρ. : *ὕπαρ*= ἐν ἐγρηγόρσει, ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως ‖ ὄθεν, ὄντως, πράγματι, ἀληθῶς, τῷ ὄντι [σκοτ. ἐτυμ.· ἴσως τόν μίτον τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως περιέχει ἡ σημασιολ. ἀντίθεσίς της πρός τήν λ. *ὄναρ,* ἥτις ἐν τῇ αἰολ. διαλ. εἶχε παρετυμολογηθῇ πρός τήν πρόθ. *ἀνά*].
Ὕπαργμαι, ἰων. ἀντί **Ὕπηργμαι,** παθ. πρκ. τοῦ *ὑπάρχω.*
ὑπ-άργῠρος, *ον* (*ὑπό+ἄργυρος*)· ὁ ἔχων ἄργυρον κάτωθεν, τ. ἔ. ὁ ἐξ ἀργύρου κατεσκευασμένος καί ἄνωθεν ἐπιχρυσωμένος ‖ ἐπί πετρωμάτων περιεχόντων φλέβας ἀργύρου ‖ ἐπί μεταλλικῶν οὐσιῶν περιεχουσῶν ποσοστόν ἀργύρου.— **II** ὁ μετατραπείς εἰς ἄργυρον, ὁ πωληθείς ἀντί ἀργύρου. — **III** ὁ ἐπάργυρος, ὁ ἐπηργυρωμένος, ἀσημοκαπνισμένος.— **IV** ὁ μισθωθείς δι' ἀργυρίου, μισθωτός, ἀργυρώνητος, εὐδωροδόκητος ὤνιος.
Ὕπ-αρνος, *ον* (*ὑπό+ἀρνός,* γεν. τοῦ *ἀμνός*)· ὁ ἔχων τόν ἀμνόν ὑποκάτω, ἡ θηλάζουσα ἀμνόν ‖ μτφρ., ἡ θηλάζουσα βρέφος.
Ὕπ-αρξις, *-εως,* ἡ (*ὑπάρχω*)· ὡς καί νῦν, ὕπαρξις, τό ὑπάρχειν, ἡ συντήρησις, ἀντίθ. τῷ *ἀνυπαρξία* ‖ ἡ περιουσία τινός, τά ὑπάρχοντά του, τά ἀγαθά του.
ὑπ-αρπάζω, ἰων. ἀντί *ὑφαρπάζω* (βλ. λ.).
ὑπ-αρχή, ἡ (*ὑπό+ἀρχή*)· ὡς καί νῦν, ἡ ὑπαρχή, ἡ ἀρχή ‖ *ἐξ ὑπαρχῆς*=ὡς καί νῦν, ἐξ ὑπαρχῆς, ἐξ ἀρχῆς, ἐκ νέου, πάλιν.
Ὕπ-αρχος, ὁ (*ὑπό+ἄρχω*)· ὁ ἄρχων (ὁ διοικῶν) ὑπό τάς διαταγάς ἑτέρου, ὑποδιοικητής, ὑποστράτηγος ‖ ἀντιβασιλεύς ‖ πρβλ. καί τό σημερ. *ὕπαρχος* (ἐν τῇ γλ. τῶν Ναυτικῶν).
ὑπ-άρχω, μελλ. *-ξω·* ἀόρ. α' *ὑπῆρξα·* παθητ., πρκ. *ὕπηργμαι* (καί *ὑπῆργμαι*), ἰων. *-αργμαι·* γ' ἐν. ὑπερσ. *ὑπῆρκτο* (*ὑπό+ἄρχω*)· ἄρχομαι, κάμνω ἀρχήν : **1)** μετά γεν., κάμνω ἀρχήν τινος, ἀρχίζω τι, δίδω ἀφορμήν πρός τι. **2)** μετά μτχ., ἄρχομαι ποιῶν τι, ἀρχίζω νά πράττω τι : *ὑπάρχει εὖ ποιῶν τινα*=αὐτός πρῶτος κάμνει καλόν εἰς τινα, κάμνει τήν ἀρχήν τῆς πρός τινα εὐεργεσίας. **3)** μετά αἰτ., *ὑπάρχω εὐεργεσίας* (αἰτ. πληθ.) *εἴς τινα*=ἀρχίζω ἐγώ νά εὐεργετῶ τινα, παίρνω τήν πρωτοβουλίαν εἰς τό παρέχειν εὐεργεσίας εἴς τινα (ἐγώ πρῶτος τόν εὐεργετῶ) ‖ παθητ., *τά ἔκ τινος ὑπηργμένα*=αἱ ἀρχαί αἱ γεγενημέναι ὑπό τινος, ὅ,τι ἄλλος τις ἔχει ἤδη ἀρχίσει νά κάμνῃ | *τά παρά τῶν Θεῶν ὑπηργμένα*=ὅ,τι ἔχει δοθῇ ἤδη ὑπό τῶν Θεῶν (αἱ πρός τούς ἀνθρώπους εὐεργεσίαι των) ‖ ἀπρσ. *ὑπῆρκτο αὐτοῦ*=εἶχεν ἤδη γίνει ἀρχή αὐτοῦ. **4)** ἀπολ., ἀρχίζω, κάμνω ἀρχήν.— **II** ἔρχομαι εἰς φῶς, ἀναφαίνομαι, ἐμφανίζομαι, ἀναπηδῶ, ἀναφύομαι, φυτρώνω. **2)** ὑπάρχω, εἶμαι : ἀπρσ. *ὑπάρχει*=τό πρᾶγμα (τό ζήτημα, ἡ ὑπόδεσις) εἶναι ὅτι..., πρόκειται περί τοῦ ὅτι... | *ἡ ὑπάρχουσα οὐσία*=ὡς καί νῦν, ἡ ὑπάρχουσα (ἡ εὑρισκομένη) περιουσία | *ἡ ὑπάρχουσα τιμή* = ἡ ἑκάστοτε τρέχουσα τιμή (οἱαδήποτε καί ἂν εἶναι). **3)** εἶμαι εἰς τήν διάθεσίν τινος, εἶμαι πρόθυμος, εἶμαι ἕτοιμος.— **III** ὡς τό *ὑπόκειμαι* (βλ. λ.), ὑπόκειμαι ὡς βάσις, λαμβάνομαι ὡς δεδομένον : *τούτου ὑπάρχοντος, τούτων ὑπαρχόντων*=**his positis,** ἤ **quae cum ita sint** — τούτων οὕτως ἐχόντων, τούτου δοθέντος.— **IV** ἀνήκω εἴς τινα, «τοῦ πέφτω εἰς τό μερίδιόν του» ‖ ἐπί προσ., εἶμαι ἀφωσιωμένος εἴς τινα. **2)** συχνά ἐν τῇ μτχ. *τά ὑπάρχοντα*=ὡς καί νῦν, τά ὑπάρχοντά μου, ἡ περιουσία μου, «τό βιός μου» | ὡσ. *τά ὑπάρχοντα*=ἡ παροῦσα κατάστασις πραγμάτων, ἡ ὑπάρχουσα κατάστασις, ἤ αἱ ὑπάρχουσαι δυνατότητες, αἱ ὑπάρχουσαι εὐκολίαι | *ἐκ τῶν ὑπαρχόντων* ἤ *ἀπό τῶν ὑπαρχόντων*= σύμφωνα πρός τά μέσα ποῦ διαθέτει ἕκαστος, ἀναλόγως τῶν διατιθεμένων μέσων. **3)** ἀπρσ. *ὑπάρχει μοι*=ἀνήκει εἰς ἐμέ, ἔχω | *ὑπάρχει* (μετά δοτ. καί ἀπρφ.)=εἶναι δυνατόν εἴς τινα, τοῦ εἶναι ἐπιτετραμμένον, νά... ‖ οὕτω καί κατ' ἀπόλ. αἰτ. μτχ. *ὑπάρχον*=ἀφ' οὗ (ἄν καί.., ἐάν.., ἐπειδή κλπ.) εἶναι δυνατόν..., ὡς τό *ἐξόν* (βλ. λ.).— **V** εἶμαι *ὕπαρχος* (βλ. λ.), εἶμαι ὑποδιοικητής.
ὑπ-ασπῐ́διος, *ον* (*ὑπό+ἀσπίς*)· ὁ ὑπό τήν ἀσπίδα ὤν, ὁ κεκαλυμμένος μέ ἀσπίδα ‖ *ὑπασπίδιος κόσμος* =τά ὅπλα τά προφυλάσσοντα μέρη τοῦ σώματος τοῦ πολεμιστοῦ, ὅπως ὁ θώραξ, αἱ κνημῖδες κ. ἄ.
ὑπ-ασπιστήρ, *-ῆρος,* καί **ὑπασπιστής,** *-οῦ,* ὁ (*ὑπασπίδιος*)· ὁ φέρων τήν ἀσπίδα, ὁ ἀσπιδοφόρος, ὁπλοφόρος, θεράπων τοῦ στρατηγοῦ (τοῦ ὁποίου φέρει τήν ἀσπίδα). **2)** ἐν τῷ Μακεδονικῷ στρατῷ *ὑπασπισταί* ἐκαλοῦντο πεζοί σωματοφύλακες ἀσπιδοφόροι, ἀποτελοῦντες ἰδιαίτερον τμῆμα μεγάλως τιμώμενον.
Ὕπ-αστρος, *ον* (*ὑπό+ἄστρον*)· ὁ ὑπό τά ἄστρα ὤν ‖ ὁ ὑπό τῶν ἀστέρων ὁδηγούμενος.
ὑπᾰτικός, *ή, όν* (*ὕπατος* II)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὕπατον ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τήν χορείαν τῶν διατελεσάντων ὑπάτων, λατ. **consularis** ‖ ὁ ἔχων ὑπατικόν ἀξίωμα, λατ. **consularis.**
Ὕπᾰτος, *η, ον,* ὡσ. καί *-ος, -ον,* συντετμ. ἀντί τοῦ *ὑπέρτατος,* ὅπως τό λατ. **summus** ἀντί **supremus**· ὕψιστος, ἀνώτατος, ὑπέρτατος, πρῶτος (ἐπίθ. τοῦ Διός παρ' Ὁμ.) ‖ *οἱ ὕπατοι*=οἱ ἄνω θεοί=λατ. **superi** ἐν ἀντιθέσει πρός τό *χθόνιοι* ἤ *ἔνεροι* = οἱ ὑπό τήν Γῆν, οἱ θεοί τοῦ Ἅδου=λατ. **inferi.** **2)** ἐπί τόπου, ὁ ὑψηλότατα κείμενος, ὁ ἐπί τῆς κορυφῆς εὑρισκόμενος, τό ἀνώτατον σημεῖον : *ἐν πυρῇ ὑπάτῃ*= ἐπί τῆς κορυφῆς τῆς νεκρικῆς πυρᾶς ‖ μετά γεν. (ὡσεί ἦτο πρόθεσις ἐνέχουσα δύναμιν ὑπερθ. βαθμοῦ) : *ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται*=περιίπτανται ὑψηλά ὑπεράνω τῆς φωλεᾶς των. **3)** ἐπί ποιότητος, ὁ ἀνώτατος, ὁ κάλλιστος, ὁ ἄριστος. **4)** ἐπί χρόνου, ἔσχατος, τελευταῖος, λατ. **supremus.**— **II** *ὕπατος,* ὡς οὐσ. = ὁ τῶν Ρωμαίων **consul,** ἐξ οὗ καί *ὑπατικός* (βλ. λ.).
Ἔτυμ. : ὕπατος ἀντί **ὕπαμος*=σανσκρ. **upamá-**ḥ, Ζενδ. **upəma,** ἀγγλ-σαξ. **ufema,** πρβλ. λατ. **summus** (**sup-mos,* δμηρ. *μέσσατος* ἀντί **μεσσαμος*=σανσκρ. **madhyamá-**ḥ, τοῦ *-ατος* σχηματισθέντος κατ' ἀναλογίαν πρός τά *τέτρατος, ἕνατος, δέκατος.*
ὑπ-αυγάζω, μελλ. *-άσω·* ἀρχίζω νά φέγγω, αὐγάζω (φέγγω, λάμπω) κάτωθεν, ὑποφωτίζω, ὑποφώσκω.— **II** μτδτ. φωτίζω τι (νά), κάμνω τι (νά) νά λάμπῃ.
ὑπ-αυλέω, μελλ. *-ήσω·* παίζω τόν αὐλόν ἐν μουσικῇ συναυλίᾳ, συνοδεύω τήν μουσικήν συμφωνίαν μέ τόν αὐλόν.
ὑπ-αυλος, *ον* (*ὑπό+ αὐλή*)· ὁ ὑπό τήν αὐλήν ἢ ὁ ἐν τῇ αὐλῇ εὑρισκόμενος ‖ *σκηνῆς ὕπαυλος*=ὑπό τήν σκέπην τῆς σκηνῆς, ὑπό τήν σκηνήν.
ὑπ-αυχένιος, *α, ον* (*ὑπό+ αὐχήν*)· ὁ ὑπό τόν αὐχένα, ὁ ὑποκάτω τοῦ αὐχένος ὤν ‖ ὡς οὐσ. *τό ὑπαυχένιον* = τό προσκεφάλαιον (ὡς τιθέμενον ὑπό τόν αὐχένα).
ὑπ-αφ-ῐστᾰμαι, μετά ἐνεργ. ἀορ. β' *-απέστην·* πρκ. *-αφέστηκα·* ἀφίσταμαι (ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι) βαθμηδόν ἢ κρυφίως.
ὑπ-αφρος, *ον* (*ὑπό+ἀφρός*)· ὀλίγον τι ἀφρώδης, ὑγρός, νοτερός.
ὑπ-άφρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ὑπό+ἄφρων*)· ὁ ὀλίγον τι ἄφρων, ὀλίγον τι ἀνόητος.—συγκρ. *ὑπαφρονέστερος.*
ὑπ-έᾶσι, ἰων. ἀντί *ὕπεισι,* γ' πληθ. τοῦ *ὑπειμι* (*εἶμι*).
ὑπ-έβᾰλον, ἀόρ. β' τοῦ *ὑποβάλλω.*

ὑπ-έγγυος, *ον* (*ὑπὸ+ἐγγύη*)· ὁ ὑπό ἐγγύην (ἐγγύησιν) διατελῶν, καὶ *δή*: **1)** ἐπὶ προσώπων, ὁ γενόμενος ἔγγυητής, ὁ δοὺς ἐγγύησιν, ὅθεν ὑπεύθυνος, ὑπόλογος, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς ποινήν, ὁ ὑποκείμενος εἰς ποινήν (ὡς ἐγγυητής): *ὑπέγγυος πλὴν θανάτου*=ὁ ὡς ἐγγυητὴς ὑποκείμενος εἰς οἱανδήποτε ποινὴν ἐκτὸς τῆς τοῦ θανάτου.

ὑπ-εδάμνα, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *ὑποδάμνημι*.

ὑπ-έδδεισαν, ἐπ. ἀντὶ *ὑπέδεισαν*, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *ὑποδείδω*.

ὑπ-έδεικα, ἀόρ. α' τοῦ *ὑποδείκνυμι*.

ὑπ-έδεκτο, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ *ὑποδέχομαι*.

ὑπ-έδρᾱμον, ἀόρ. β' τοῦ *ὑποτρέχω*.

ὑπ-έδῡν, ἀόρ. β' τοῦ *ὑποδύω*.

ὑπ-εδύσετο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ὑποδύω*.

ὑπ-εθερμάνθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ὑποθερμαίνω*.

ὑπ-ειδόμην (*ὑπὸ+εἶδω*), μεσ. ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ἀλλ' ὡσεὶ ἐξ ἑν. *ὑπείδομαι*)· θεωρῶ κάτωθεν, θεωρῶ, παρατηρῶ ‖ μτφρ., δυσπιστῶ, ὑποπτεύω, λατ. **suspicari**.

ὑπ-είκᾰθον, ἀπρφ. *ὑπεικαθεῖν*, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *ὑπείκω*.

ὑπ-εικτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ὑπείκω* (βλ. λ.)· πρέπει τις νὰ ὑποχωρήσῃ (νὰ ἐνδώσῃ).

ὑπ-είκω, ἐπ. **ὑποείκω**· μελλ. *-είξω* ἢ *-είξομαι*· ἀόρ. *ὑπεῖξα*, ἐπ. *ὑπόειξα*· ποιητ. ἀόρ. β' *ὑπείκᾰθον*· ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, ἀναχωρῶ: *ὑπείκω τινὶ ἕδρης*=ἀποχωρῶ τῆς θέσεώς μου καὶ τὴν παραχωρῶ εἰς ἄλλον (χάριν ἄλλου) | *ὑπείκω τινὶ λόγων* — παραχωρῶ εἰς τινα τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλήσῃ πρῶτος **2)** μετ' αἰτ., διαφεύγω, ἐκφεύγω, «ξεγλιστρῶ»: *χεῖρας ἐμὰς ὑπόειξε* — ἐξέφυγε τῶν χειρῶν μου («γλύτωσε ἀπὸ τὰ χέρια μου»).— **II** ὑποχωρῶ, ἐνδίδω ‖ γενικῶς, ὑποτάσσομαι, πειθαρχῶ, ὑπακούω.

Ὕπ-ειμι (*ὑπὸ+εἰμί*)· εἶμαι ὑποκάτω, λατ. **subesse** (μετὰ δοτ.): *φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ*= οἱ καλύτεροί μου φίλοι εἶναι ὑπὸ τὴν στέγην μου ‖ ἐπὶ ἵππων, ἡμιόνων κ.τ.ὅ., εἶμαι ὑπὸ τὸν ζυγόν, εἶμαι ἐζευγμένος εἰς τὸ ἅρμα.— **II** εἶμαι ἢ κεῖμαι ὑποκάτω, ὑπόκειμαι εἰς βάθρον ‖ εἶμαι εἰς τὸν πυθμένα. **2)** προϋποτίθεται, λαμβάνεται τι ὡς δεδομένον, γίνεται δεκτόν. **3)** ἐπὶ πραγμάτων, ὑπολείπομαι ‖ ἀπομένει ὑπόλοιπον, ἔπειτα ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. — **III** γενικῶς, εἶμαι πρόχειρος, εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν τινος, εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς του.— **IV** εἶμαι ὑποτεταγμένος, εἶμαι ὑπήκοος, εἶμαι ὑποτελής.

Ὕπ-ειμι (*ὑπὸ+εἶμι*), ἐν χρήσει ὡς μέλλων τοῦ *ὑπέρχομαι*· ὑπέρχομαι λάθρᾳ, πλησιάζω κρυφίως, εἰσδύω κρυφίως, παρεισδύω, ἐνεδρεύω, λατ. **subire** ‖ *ὑπιέναι τινά*=ὑπεισέρχεσθαι (εἰσχωρεῖν) κατ' ὀλίγον εἰς τὴν εὐνοιάν τινος.— **II** ἀναχωρῶ κατ' ὀλίγον ἢ λάθρᾳ.

ὑπ-είξομαι, μέσ. μελλ. τοῦ *ὑπείκω*· ἐπ. ϐ' ἑν. *ὑπείξεαι*.

ὑπ-εῖπον (*ὑπὸ+εἶπον*), ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει· λέγω ἢ ἐπαναλαμβάνω ἐνώπιον ἄλλου, λατ. **praeire verba** ‖ ὡσ. λέγω ἐν προοιμίῳ, λέγω ἐν προλόγῳ, λέγω προεισαγωγικῶς‖προτείνω, εἰσηγοῦμαι. **2)** ἑρμηνεύω, ἐξηγοῦμαι, ἐπεξηγῶ, διερμηνεύω.

ὑπείρ, ποιητ. ἀντὶ *ὑπέρ*, χρησιμοποιουμένη ὁσάκις τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ μακρὰν συλλαβὴν πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος: *ὑπεὶρ ἅλα*.

ὑπειρ-έβᾰλον, ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ *ὑπερβάλλω*.

ὑπείρ-εχον, ἐπ. ἀντὶ **ὑπερεῖχον,** πρτ. τοῦ *ὑπερέχω*.

ὑπ-είρηκα, ὑπ-είρημαι, ἐνεργ. καὶ παθ. πρκ. τοῦ *ὑπ-ερέω* (βλ. λ.).

ὑπείρ-οχος, *ον*, ποιητ. καὶ ἴων. ἀντὶ *ὑπέροχος* (βλ. λ.).

ὑπ-είσας, ἰων. ἀντὶ **ὑφ-είσας,** μτχ. τοῦ ἀορ. α' *ὑφεῖσα* τοῦ *ὑφίημι* (βλ. λ.).

ὑπ-εισ-δύομαι, ἀποθ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ὑπ-εισέδῡν*, πρκ. *ὑπ-εισ-δέδῡκα*· ὑπεισέρχομαι, παρεισδύω, λάθρᾳ ἢ κατὰ μικρόν, διεισδύω κατὰ μικρόν.

ὑπ-είσ-ειμι (*ὑπὸ+εἰς+εἶμι*)· ὑπεισέρχομαι, εἰσέρχομαι κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν.

ὑπ-έκ, πρό φων. **ὑπὲξ** (*ὑπὸ+ἐκ*), προθ. μετὰ γεν.· ὑποκάτωθεν καὶ πρὸς τὰ ἔξω τινός, μακρὰν ἀπό τινος.

ὑπ-εκ-βάλλω· ἐκβάλλω κρυφίως, ρίπτω ἔξω (ἀπορρίπτω) κατ' ὀλίγον καὶ ἀνεπαισθήτως.

ὑπ-εκ-δρᾱμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑπεκτρέχω*.

ὑπ-εκ-δύομαι, ἀποθ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ὑπεξέδῡν*, πρκ. *ὑπεκδέδῡκα*· ὑπεκφεύγω, ἀπομακρύνομαι κρυφίως, ἀποφεύγω, «ξεγλιστρῶ», ἀπαλλάσσομαι (μετ' αἰτ.) ‖ ὡσ. καὶ μετὰ γεν., μετὰ τῶν αὐτῶν σημασιῶν ‖ ἀπολ., διολισθαίνω, δραπετεύω.

ὑπ-εκέχῡτο, γ' ἑν. παθ. ὑπερσ. τοῦ *ὑποχέω* (βλ.λ.).

ὑπ-εκ-καίω, μελλ. *-εκκαύσω*· ἀνάπτω τι (τοῦ βάλλω πῦρ) κάτωθεν ἢ κατ' ὀλίγον, ὑποκαίω, κρυφοκαίω, κουφοκαίω ‖ μτφρ., ὑποδαυλίζω κρυφὰ ἢ βαθμιαίως.

ὑπ-εκ-κᾰλύπτω, μελλ. *-ψω*· ἐκκαλύπτω («ξεσκεπάζω») κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι.

ὑπ-έκ-καυμα, *-ατος*, τὸ (*ὑπεκκαίω*)· τὸ τιθέμενον ὑποκάτω πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρός, ἔναυσμα, προσάναμμα, καύσιμος ὕλη, ξύλα. **2)** μτφρ., τὸ παρακινοῦν, μέσον ἐρεθισμοῦ, ἐλατήριον, κίνητρον, πᾶν τὸ προκλητικὸν (τὸ ἐρεθιστικόν).

ὑπ-έκ-κειμαι· κεῖμαι ἐν τόπῳ ἀσφαλεῖ, ἔχω μετενεχθῇ εἰς μέρος ἀσφαλές, ἔχω ἐναποθηκευθῇ εἰς μέρος ἀσφαλές.

ὑπ-εκ-κλίνω· ἐκκλίνω κατὰ μέρος, κύπτων παρεκκλίνω, ἐκφεύγω, διαφεύγω, ἐκτρέπομαι (τῆς ὁδοῦ..).

ὑπ-εκ-κομίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· ἐκφέρω (ἐξάγω) μακρὰν κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν.—μέσον, *ὑπεκκομίζομαι πάντα*=ἀπομακρύνω μυστικῶς (ἢ κατ' ὀλίγον) πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου.

ὑπ-εκ-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι*· λαμβάνω λάθρᾳ, λαμβάνω καὶ ἐξάγω κρυφίως.

ὑπ-εκλίνθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ὑποκλίνω*.

ὑπ-εκ-πέμπω, μελλ. *-ψω*· ἐκπέμπω κρυφίως, ἀποστέλλω πρὸς τὰ ἔξω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν. ‖ *ὑπεκπέμπω χθονὸς*=ἀποστέλλω ἔξω τῶν ὁρίων τῆς χώρας κρυφίως.

ὑπ-εκ-προ-θέω, μελλ. *-θεύσομαι*· ἐξορμῶ κάτωθεν, ἐξορμῶ (ἐκκινῶ) πρὸ ἄλλου τινός (πρῶτος), προτρέχω κάτωθεν ‖ μετ' αἰτ. τρέχων «ξεπερνῶ τινα ἐξαφνικά, τοῦ ϐγαίνω μπροστά του».

ὑπ-εκ-προ-λύω, μελλ. *-σω*· λύω τι ἀπὸ κάτω ἀπό τι καὶ τὸ «ϐγάζω ἔξω» (τὸ ἀφίνω ἐλεύθερον) ‖ ἐπὶ ἡμιόνων, ἵππων κλπ., *ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης*=ἀπέζευξαν τὰς ἡμιόνους ἀπὸ (κάτω ἀπὸ) τὸν ζυγὸν καὶ τὰς ἀφῆκαν (ἐλευθέρας νὰ βοσκήσωσιν).

ὑπ-εκ-προ-ρέω, μελλ. *-ρῠήσομαι*· ἐκρέω κάτωθεν λάθρᾳ (χωρὶς δηλ. νὰ γίνωμαι ἀντιληπτός) ἢ κατ' ὀλίγον.

ὑπ-εκ-προ-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι*· ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, μυστικὰ ‖ μετ' αἰτ., προφθάνω καὶ διαφεύγω τὸν κίνδυνον τὸν προερχόμενον ἐκ τινος.

ὑπ-εκρύφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ὑποκρύπτω*.

ὑπ-εκ-σῴζω· σῴζω ἀπὸ τινος κρυφίως ἢ χωρὶς νὰ γίνῃ αἰσθητόν, σῴζω τι(νά) ἀπομακρύνων αὐτό(ν) ἀπό τινος, τὸν ἀπαλλάσσω, τὸν ἀπολυτρώνω, τὸν ἀπελευθερώνω.

ὑπ-εκ-τᾰνύω· ἐκτανύω ὑποκάτωθεν, ἁπλώνω κάτωθεν.

ὑπ-εκ-τίθημι, μελλ. *-θήσω*· ἐκθέτω κρυφίως.— κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ, *ὑπεκτίθεμαι* = μεταφέρω τὰ ὑπάρχοντά μου εἰς τόπον ἀσφαλῆ, τὰ ἀπομακρύνω ἀπὸ ἐπικίνδυνον μέρος καὶ τὰ ἐξασφαλίζω κάπου μυστικά.— παθητ., μεταφέρομαι κρυφίως εἰς τόπον ἀσφαλῆ.

ὑπ-εκ-τρέπω, μελλ. *-ψω*· ἐκτρέπω τι(νά) ἐκ τινος πράγμ. κατὰ μικρόν ἢ λάθρᾳ (χωρὶς τοῦτο νὰ γίνεται ἀντιληπτόν).— μέσον (μετ' αἰτ.), παρεκκλίνω ἐκ τινος, ἀπομακρύνομαι ἐκ τινος, παραμερίζω, ἀποσύρομαι.

ὑπ-εκ-τρέχω, μελλ. *-θρέξομαι* καὶ *-δρᾱμοῦμαι*· ἀόρ. β' *-έδρᾱμον* (πρβλ. *τρέχω*)· ὑπεκφεύγω, τρέχω κάτωθεν καὶ πρὸς τὰ ἔξω, προτρέχω, «ξεπερνῶ» εἰς τὸ τρέξιμον ‖ μετ' αἰτ., διαφεύγω τι(νά), ἐκφεύγω τινά, διασώζομαι ἐκ τινος,

ὑπ-έκυψα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποκύπτω.**

ὑπ-εκ-φέρω· ὀλίγον τι φέρω πρὸς τὰ ἔξω, σηκώνω ἐλαφρά.— **II** ἐξάγω, ἀπομακρύνω, κρυφίως, κυρ. ἀπομακρύνω ἐκ τινος κινδύνου.— **III** ἀμτδ., **ὑπεκφέρω ἡμέρης ὁδῷ**=προηγοῦμαι κατὰ μίαν ἡμέραν, ἔχω προτρέξει κατὰ διάστημα ἴσον πρὸς πορείαν μιᾶς ἡμέρας.

ὑπ-εκ-φεύγω, μελλ. **-φεύξομαι·** ἐκφεύγω, διαφεύγω, κρυφίως || (μετ' αἰτ.), διαφεύγω τι(νά) κρυφίως (χωρὶς νὰ γίνω ἀντιληπτός).

ὑπ-έκ-φυγε, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ὑπεκφεύγω.**

ὑπ-εκ-χᾰλάω, μελλ. **-ᾰσω·** χαλαρώνω κάτωθεν (ἀπὸ κάτω), ἢ χαλαρώνω ἐλαφρῶς [ἐξ εἰκασίας ἀντὶ **ὑπερχαλάω,** ὃ βλ.].

ὑπ-εκ-χωρέω, μελλ. **-ήσω·** ἀπομακρύνομαι ἢ ἀποσύρομαι κρυφίως (ἀπαρατήρητος) ἢ κατ' ὀλίγον (ἡσύχως) || μετὰ δοτ. προσ., ἀποσύρομαι καὶ παραχωρῶ τὴν θέσιν μου εἰς ἄλλον.

ὑπ-έλαβον, ἀόρ. β' τοῦ **ὑπολαμβάνω.**

ὑπ-ελαύνω, μελλ. **-ελάσω,** ἀττ. **-ελῶ·** **ἐλαύνω** (ἐνν. **τὸν ἵππον** κλπ.), ἱππεύω ἐπὶ τὰ κάτω (ἐπὶ τὰ πρόσω), πρβλ. τὸ σημερ. «τραβάω ἐμπρός» || κατὰ τὸ φαινόμενον ἀμτδ., ἐξυπακουομένης τῆς αἰτ. **ἵππον, στρατόν, ἅρμα** κλπ.

ὑπ-ελείφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ **ὑπολείπω.**

ὑπ-έλθοι, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπέρχομαι.**

ὑπ-έλοντο, ἐπ. ἀντὶ **ὑφείλοντο,** γ' πληθ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ὑφαιρέω.**

ὑπ-έλυντο, ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπολύω.**

ὑπ-ελῦσαο, ἐπ. β' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **ὑπολύω.**

ὑπ-έμεινα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑπομένω.**

ὑπ-εμνάσθε, ἐπ. β' πληθ. πρτ. τοῦ **ὑπομνάομαι.**

ὑπ-εμνήμῡκε, ἐπ. ἀντὶ **ὑπ-εμ-ήμῡκε,** γ' ἐν. πρκ. τοῦ **ὑπημύω**=«σκύβω τὸ κεφάλι ὅλως διόλου κάτω», εἶμαι ἐντελῶς ὄδυμος, ἢ «ρίχνω» τὰ βλέμματά μου κάτω, τὰ χαμηλώνω (ἀπὸ συστολήν)· ἐξ ὅλων τῶν τύπων τοῦ ρήμ. μόνον ὁ τύπος οὗτος εἶναι ἐν χρήσει, καὶ μάλιστα ἅπαξ. ἐπὶ ὀρφανοῦ παιδός : **πάντα δ' ὑπεμνήμυκε** = «ἔχει ὅλως διόλου κατεβασμένο τὸ κεφάλι» [ἡ παρεμβολὴ τοῦ **-ν-** ὀφείλεται εἰς μετρικὴν ἔκτασιν (πρβλ. **νώνυμνος** ἀντὶ **νώνυμος, παλαμναῖος** ἀντὶ **παλαμαῖος** ἐκ τοῦ **παλάμη**), ἥτις ἠδύνατο νὰ θεραπευθῇ διʼ ἑνὸς τύπου **ὑπεμῆκῡκε** ἢ **ὑπεμμήμῡκε.**

ὑπ-εν-αντιόομαι, ἀποθετ.· ἐναντιοῦμαι (ἀντιτίθεμαι, ἀντιτάσσομαι) συγκεκαλυμμένως.

ὑπ-εν-αντίος, α, ον (**ὑπὸ**+**ἐναντίος**)· ὁ κείμενος ἀπέναντι, ὁ ἀντικρὺ ἱστάμενος.— **II** ὁ ἀντιτιθέμενος, ὁ λαμβάνων ἐχθρικὴν στάσιν, ἐχθρικός, ἀντίθετος || ὡς οὐσ. **οἱ ὑπεναντίοι** = οἱ ἀντίπαλοι, οἱ ἐχθροί, οἱ ἀνταγωνισταί.— τὸ οὐδ. **ὡς ἐπίρρ., τὸ ὑπεναντίον τούτου**=ἀντιθέτως πρὸς τοῦτο, ἐξ ἐναντίας πρὸς τοῦτο.— **ἐπιρρ. -ίως** = ἀντιθέτως, κατὰ τρόπον ἀντίθετον : **ὑπεναντίως ἔχω** = εἶμαι ἀντίθετος.

ὑπ-εναντίωσις, **-εως,** ἡ (**ὑπεναντιόομαι**)· τὸ ἐναντιοῦσθαι, ἡ ἐναντίωσις, ἡ ἀντίθεσις, ἐναντιότης, ἀντίφασις.

ὑπ-εν-δίδωμι· ἐνδίδω (ὑποχωρῶ) ὀλίγον || μετ' ἀπρφ., ἐπιτρέπω εἴς τινα νά...

ὑπ-έν-δῦμα, **-ατος,** τό (**ὑπὸ**+**ἔνδυμα**)· τὸ ἐσωτερικὸν ἔνδυμα.

ὑπ-ένερθε, καὶ **-θεν,** ἐπιρρ. (**ὑπὸ**+**ἔνερθε**)· κάτωθεν, ὑποκάτω, κάτω || ὑπὸ τὴν γῆν, ἐν τῷ Κάτω Κόσμῳ, ἐν τῷ Ἅδῃ, λατ. **apud inferos** || μετὰ γεν., ὑποκάτω τινός.

ὕπ-εξ· ἀντὶ **ὕπε-σι** (βλ. λ.) **πρὸ λέξεως ἀρχομένης** ἀπὸ φων.

ὑπ-εξ-άγαγοι, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπεξάγω.**

ὑπ-εξ-άγω, μελλ. **-ξω·** ἐξάγω κάτωθεν ἢ κρυφίως, κυρ. ἀπομακρύνω ἀπὸ τὸν κίνδυνον καὶ μεταφέρω κρυφίως εἰς μέρος ἀσφαλές, ἐξασφαλίζω, διασώζω. — **II** ἀποσύρομαι βαθμηδόν, ἀποχωρῶ (ἀπομακρύνομαι) κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως.

ὑπ-εξ-αιρέω, μελλ. **-ήσω·** παθ. πρκ. **-εξῄρημαι,** ἰων. **-εξαιρέομαι·** ἀόρ. β' **-εξεῖλον·** ἀφαιρῶ κάτωθεν κατὰ μικρὸν ἢ κρυφίως || αἴρω ἐκ τοῦ **μέσου,** ἐξαφανίζω, φονεύω, καταστρέφω (κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον) || **τοὐπίκλημ' ὑπεξελών** = ἐξαφανίσας τὴν κατηγορίαν (ἀπαλλαγεὶς τῆς κατηγορίας) || γενικῶς, θέτω κατὰ μέρος, παραμερίζω, ἐξαιρῶ, ἀποκλείω, δὲν λαμβάνω ὑπʼ ὄψιν : **τουτέων ὑπεξαιρεμένων** = τούτων ἐξαιρεθέντων (τεθέντων ἔξω τοῦ ζητήματος, μὴ ληφθέντων ὑπʼ ὄψιν).— **II** μέσον, κρυφίως («μὲ τρόπον») λαμβάνω τι διʼ ἐμαυτόν, σφετερίζομαι, οἰκειοποιοῦμαι || κλέπτω, «σουφρώνω».

ὑπ-εξ-αίρω· ἀνυψώνω (σηκώνω, ἀνεγείρω) κάτωθεν βαθμιαίως.

ὑπ-εξ-ακρίζω· ἀνέρχομαι εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, «ξεκορφίζω».

ὑπ-εξ-ᾰλέασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ἀποθ. **ὑπεξᾰλέομαι** (μή, ὄντος ἐν χρήσει, πρβλ. **ἀλεύομαι**)· ἐκφεύγω κάτωθέν τινος κρυφίως καὶ ἀποφεύγω (μετ' αἰτ.).

ὑπ-εξ-ᾰλύσκω, μελλ. **-ύξω·** διαφεύγω κρυφίως, ἐκφεύγω κάτωθέν τινος κρυφίως (μετ' αἰτ.).

ὑπ-εξ-ava-βαίνω, μελλ. **-ήσομαι·** κυρ. ἀναβαίνω ἀπὸ κάτω κρυφίως ἢ βαθμηδόν.— **II** ὑποχωρῶ αἰφνιδίως.

ὑπ-εξ-αν-ᾶγομαι, παθητ. μετὰ μέσ. ἀορ. β' **-εξανηγαγόμην·** ἀποπλέω κρυφίως διὰ τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, «ἀνοίγομαι, βγαίνω στʼ ἀνοιχτὰ χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ κανένας μυρουδιά».

ὑπ-εξ-ava-δύομαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' **-εξανέδῡν,** πρκ. **-εξαναδέδῡκα·** κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν ἀναδύομαι κάτωθεν (ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν), παρουσιάζομαι ἐξαφνικά.

ὑπ-εξ-ava-δύς, -ῦσα, -ύν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ προηγ.

ὑπ-εξ-αν-ίσταμαι, παθητ.·=**ὑπανίσταμαι** (βλ. λ.), προσηκώνομαι καὶ παραχωρῶ τὴν θέσιν μου.

ὑπ-εξ-αντλέω, ἐξαντλῶ κάτωθεν.

ὑπ-εξ-αραίρημαι, ἰων. ἀντὶ **ὑπεξῄρημαι,** παθ. πρκ. τοῦ **ὑπεξαιρέω.**

ὑπ-έξ-ειμι, (**ὑπὸ**+**ἐξ**+**εἶμι**)· ἐξέρχομαι κάτωθεν κρυφίως, ἀπέρχομαι κρυφίως, ἀποσύρομαι κατὰ μικρόν, ὑποχωρῶ (ὀπισθοχωρῶ) βαθμηδόν || **ὑπέξειμί τινι**=κάμνω τόπον (παραχωρῶ τόπον) εἴς τινα.— **II** ἐξέρχομαι πρὸς συνάντησίν τινος ἢ ἐναντίον τινός.

ὑπ-εξ-ειρύω, ἰων. ἀντὶ **ὑπεξερύω** (βλ. λ.).

ὑπ-εξ-ελαύνω, μελλ. **-εξελάσω,** ἀττ. **-εξελῶ·** ἀπὸ κάτω (ἀπὸ μέσα) ἐλαύνω ἔξω (ἐκβάλλω, ἐκδιώκω) κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν.— **II** ὡς ἀμτδ. (κυρ. ἐννοοῦμ. τοῦ **ἐμαυτόν, ἵππον, ἅρμα**), ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν.

ὑπ-εξ-ελεῖν, ὑπεξελών, ἀπρφ. καὶ μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπεξαιρέω.**

ὑπ-εξ-ερύω, ἰων. **-εξ-ειρύω,** κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν **ἑρύω** (σύρω, ἕλκω) κάτωθέν τινος καὶ πρὸς τὰ ἔξω, ἀποσύρω, ἀποσπῶ (κρυφίως), ὑπεξαιρῶ.

ὑπ-εξ-έρχομαι, ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-εξῆλθον,** πρκ. **-εξελήλυθα·** ἐξέρχομαι κάτωθεν, ἐξέρχομαι κρυφίως, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι || **ὡσ. καὶ** μετὰ αἰτ. προσ., ἀποσύρομαι ἐκ τινος λάθρᾳ ἢ πρὶν ἀπό ἄλλον. 1) σηκώνομαι καὶ ἐγκαταλείπω τὴν κατοικίαν μου, μετοικίζω, μεταναστεύω.— **II** ἐξέρχομαι πρὸς συνάντησιν.

ὑπ-εξ-εσάωσεν, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ ἐπικ. ἐν. **ὑπεκσαόω=ὑπεκσῴζω** (βλ. λ.).

ὑπ-εξ-έχω, ἀμτδ.· ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, κρυφίως ἐκ τινος τόπου.

ὑπ-εξ-ίστάμαι, παθητ. (τοῦ μτγν. **ὑπεξίστημι**) μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-εξέστην,** πρκ. **-εξέστηκα·** ἐξέρχομαι κάτωθεν, ἐξέρχομαι κατὰ μικρόν, καὶ ἄρα ἐμφανίζομαι αἰφνιδίως.— **II** ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἀποφεύγω || μετὰ δοτ., σηκώνομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου διὰ νὰ καθίσῃ ἄλλος (ἀπὸ σεβασμόν), παραχωρῶ τὴν θέσιν μου εἰς ἀνώτερον, «τοῦ κάμνω τόπον». — **III** μετὰ γεν. πράγμ., ἀποσύρομαι ἀπό τι, παραιτοῦμαι τῶν ἐπʼ αὐτοῦ ἀξιώσεών μου, τὸ ἐγκαταλείπω, παραχωρῶ εἰς ἄλλον τὰ ἐπʼ αὐτοῦ δικαιώματά μου.

ὑπ-έπλευσα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποπλέω** (βλ. λ.).

Ὑ̓ΠἘΡ, ἐπ. **ὑπείρ** (χάριν τοῦ μέτρου, ὅταν θηλ. ἀπαιτῆται μακρὰ λήγουσα, καὶ δὲν δύναται νὰ οἰκονομηθῇ ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ἄλλως (ὁσάκις ἡ ἑπομένη λέξις

ἀρχεται ἀπό φωνήεντος) παρά μόνον διά μετρικῆς ἐκτάσεως, ὅπως εἰς τάς περιφράσεις **ὑπείρ ἅλδς** καί **ὑπείρ ἅλα**)· πρόθεσις συντασσομένη μετά γεν. καί μετά δοτ., λατ. **super**· ἐντεῦθεν ὁ συγκρ. **ὑπέρτερος** καί ὁ ὑπερθ. **ὑπέρτατος**.

ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ, δηλούσης τό πρόσωπον ἤ τό πρᾶγμα, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εἶναι ἤ γίνεταί τι, καί δή: **1)** ἐπί τόπου, ἄνω, ὑπεράνω || ἐπί τῆς ἐν τόπῳ στάσεως, ὑπεράνω τινός, ἄνω ἀπό τι(να), ἐπί τινος, ἐπάνω εἴς τι(να): **ὑπὲρ κεφαλῆς στῆναι**=νά σταθῇ ἐπάνω ἀπό τήν κεφαλήν τινος (ἐν ᾧ κοιμᾶται δηλ.). **2)** ἐπί κινήσεως (μετά ρημ. κινήσεως σημαντικῶν), ὑπεράνω, καί πέραν, πέραν, ἀντιπέραν, ἤ ὑπεράνω ἀφέλειάν τινα (κατά τήν ἔνν. τοῦ πλάτους, π. χ. ὑπεράνω ποταμοῦ, κατά ἐγκαρσίαν ἔννοιαν).— **II** (ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἵστασθαι ὑπεράνω τινός πρός προστασίαν), ὑπέρ τινος, χάριν τινός, διά τινα, πρός ὑπεράσπισιν καί ὑποστήριξίν τινος, διά τό καλόν του, πρός ὠφέλειάν του: **ἀμύνειν ὑπὲρ πατρίδος** =ἀγωνίζεσθαι (μάχεσθαι) ὑπέρ πατρίδος. **2)** ἕνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός || πρός τόν σκοπόν τοῦ νά..., πρός χάριν τινός: **ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀποθανεῖν**= πρός τόν σκοπόν τοῦ νά μή εὕρῃ τόν θάνατον, διά νά μή ἀποθάνῃ. **3)** ἀντί τινος, ἐν ὀνόματί τινος, διά λογαριασμόν τινος: **ὑπὲρ ἑαυτοῦ**=ἀνθ' ἑαυτοῦ, εἰς τήν ἰδικήν του θέσιν | **στρατηγῶν ὑπὲρ ὑμῶν**=ὢν στρατηγός (τελῶν τά καθήκοντα στρατηγοῦ, ἐνεργῶν ὡς στρατηγός) καθ' ὑμετέραν ἐνταλήν (διά λογαριασμόν σας, ἐξ ὀνόματός σας).— **III** ὡς ἡ πρόθ. **περί** (βλ. λ.) καί ἡ λατ. de· περί τινος, διά τι(να), ὡς πρός τι(να), ὅσον ἀφορᾷ εἴς τι(να), ἀναφορικῶς πρός τι(να).

ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ, δηλούσης τό πρᾶγμα, ὑπεράνω καί πέραν τοῦ ὁποίου προβαίνει ἤ ἐκτείνεταί τις ἤ τι, καί δή **1)** ἐπί τόπου, ὑπεράνω..., πέραν..., ἐπέκεινα, ἐκεῖθεν...— **II** ἐπί μέτρου, ἐπί πλέον τοῦ..., περισσότερον ἀπό..., «παραπάνω ἀπό...»: **ὑπὲρ δύναμιν**=πέραν τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ὑπέρβασιν τῶν περιουσιακῶν του δυνατοτήτων | **ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν**=καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἡλικίας του. **2)** ὑπέρ τό δέον, πέραν τοῦ πρέποντος, παρά τό ὀρθόν, ἀντιθέτως πρός τό δίκαιον: **ὑπὲρ αἶσαν**=ἀντιθέτως πρός τό δίκαιον, παρά τό ὀρθόν (ἀντιθ. τῷ **κατ' αἶσαν**) | **ὑπὲρ θεόν**=παρά τήν θέλησιν τοῦ θεοῦ, ἀντιθέτως πρός τήν θείαν ἐπιδυμίαν.— **III** ἐπί ἀριθμοῦ, πλέον τοῦ.., περισσότερον ἀπό...: **ὑπὲρ τὸ ἥμισυ**=πλέον τοῦ ἡμίσεος.

ΩΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑ: κειμένη, ἀπολ. (ἄνευ οὐσ.) ἐπέχει θέσιν ἐπιρρ.· ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν: **ὑπὲρ μὲν ἄγαν** (Εὐρ. Μηδ. 627). πρβλ. καί **ὑπερ-άγαν**.

ΘΕΣΙΣ: κανονικῶς προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ, μεθ' οὗ συνάπτεται· δύναται καί νά ἐπιτάσσηται αὐτοῦ, ἀλλά τότε ἡ **ὑπέρ** μετατρέπεται κατ' ἀναστροφήν τοῦ τόνου εἰς **ὕπερ**.

ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ: ἡ **ὑπέρ** σημαίνει τό ὑπεράνω ἐν πάσει σχέσει, καί δή: **1)** ἐν τοπικῇ ἐνν., ὑπεράνω, πέραν: **ὑπεράνω, ὑπέργειος, ὑπερβαίνω, ὑπερπόντιος**. **2)** τό ὑπέρ τινος, πρός ὑπεράσπισίν τινος: **ὑπερμαχέω, ὑπερασπίζω, ὑπεραλγέω** (κατά τό πλεῖστον μετά γεν.). **3)** τό ὑπέρ τό μέτρον, καθ' ὑπερβολήν: **ὑπερήφανος, ὑπερφίαλος**.

Ἔτυμ.: **ὑπέρ**, ὑμηρ. **ὕπειρ** (κατά μετρ. ἔκτασιν), παμφ. **ὑπὰρ** (〈**ὑπὲρ** ἐπηρεασθέν ἐκ τῆς **πάρ**): σανσκρ. **upári**, Ζενδ. **upa!ri**, παλ-περσ. **upariy** (ὑπεράνω), λατ. **s·uper** (πρβλ. **s-ub**, ἐν **ὕπο**, **ὑπό**), ὀμβρ. **super**, (=λατ. **super**), gaul. **ver-**, ἀρμ. **i ver** (ἐπάνω) (***uper**), i **veroy** ἰρλ. **for for-** (〈*[p]er), gall. **gor-** (ἄνωθεν, ἐπί), παλ-γερμ. **ubir**, (***upéri**), νεο-γερμ. **über** παλ-norr. **yfir** (germ. ***uƀeri**), γοτθ. **ufar** (ὑπεράνω, πέραν)· ἐξ ἰαπ. ***uper(i)**=ὑπεράνω (〈***upo**, βλ. ἐν. **ὑπό**)· παράγωγα: **ὕπερος** (καί **-ον**), **ὑπέρα** (βλ. λ.λ.) πρβλ. καί **ὑπερῴα ὑπερῷον**· σανσκρ. **úpara-ḷi** (ἐγγύτερον), Ζενδ. **upara** (ἀνώτερος, ὑπέρτερος), λατ. **superus**, ὀσκ. **supruis** (=λατ. **superis**), ἀγγλ-σαξ. **uferra** (**-ra**=γοτθ. **-iza**)=ὑπέρτερος, **γοτθ. ufarō** ἐπιρρ. (ἐπάνω).

Ὕπερα, ἡ (**ὑπέρ**)· τό ἀνώτατον σχοινίον || κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., αἱ **ὑπέραι**=τά σχοινία τά προσδεδεμένα εἰς τά ἄκρα τῶν **ἐπικρίων** (τ. ἔ. τῶν **κεραιῶν**), διά τῶν ὁποίων τά ἱστία μετεκινοῦντο κατά τήν φοράν τοῦ ἀνέμου.

ὑπερ-ἀβέλτερος, (α), **ον**· ὁ ὑπεράγαν ἁπλοϊκός (μωρός, ἀνόητος, «ἀγαθούλης»).

ὑπερ-ἄγαμαι, ἀποθ.· θαυμάζω καθ' ὑπερβολήν.

ὑπερ-ἀγανακτέω, μελλ. **-ήσω**· ἀγανακτῶ καθ' ὑπερβολήν, θυμώνω παρά πολύ.

ὑπερ-ἀγάπάω, μελλ. **-ήσω**· ὡς καί νῦν, ὑπεραγαπῶ, ἀγαπῶ ὑπερβολικά.

ὑπερ-ἀγωνιάω· ἀγωνιῶ ὑπερβολικά, ἀγωνιῶ ὑπέρ τό δέον, εὑρίσκομαι εἰς μεγάλην ἀγωνίαν.

ὑπερ-ᾶής, ές, γεν. **-έος** (**ὑπὲρ** + **ἄημι**)· ὁ πνέων ἰσχυρῶς (ὁ δυνατά φυσῶν), ἤ ὁ πνέων ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω.

ὑπερ-αιμόω (**ὑπὲρ**+**αἷμα**)· ἔχω ὑπεραιμίαν (παρά πολύ αἷμα).

ὑπερ-αίρω· αἴρω (ὑψώνω) ὑπεράνω, ὑπερυψώνω. — μέσον καί παθ. **ὑπεραίρομαι**=ὑπερυψοῦμαι, ὑψώνομαι ὑπεράνω, ἀνυψοῦμαι, ἀνεγείρομαι.— **II** ὡς ἀμτθ., περῶ ἄνωθεν, βαίνω ἤ πηδῶ ὑπεράνω, ἀναρριχῶμαι, λατ. **transcendere, trajicere** (μετ' αἰτ.). **2)** ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ἐξέχω, ὑπερέχω || νικῶ, κατακτῶ. **3)** ὑπερακοντίζω, χωρῶ πέραν τινός, ὑπερβαίνω (μετ' αἰτ.). **4)** ἀπολ., ἐπί ποταμοῦ, ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρίζω.

ὑπέρ-αισχρος, ον· ὁ καθ' ὑπερβολήν αἰσχρός, ἤ ὁ καθ' ὑπερβολήν ἄσχημος.

ὑπερ-αισχύνομαι, παθητ.· αἰσχύνομαι ὑπερβαλλόντως, αἰσθάνομαι, (δοκιμάζω) μεγάλην ἐντροπήν.

ὑπερ-αιωρέω, μελλ. **-ήσω**· κρεμῶ (ἤ κρατῶ) τι ὑπεράνω (δηλ. ὑψηλά).— παθητ., κρέμαμαι ἤ αἰωροῦμαι ὑπεράνω, ἐπικρέμαμαι, προεκτείνομαι ὑπεράνω τινός.— **II** ἐπί πλοίων (ἐν τῇ γλώσσῃ δηλ. τῶν ναυτικῶν, μετά γεν. τοῦ τόπου) τό παθ. **ὑπεραιωρέομαι**= ἀράζω ἐπ' ὀλίγον εἰς τά ἀνοικτά τόπου (λιμένος τινός: **τῆσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου**=παρεμείναντες ἐπ' ὀλίγον «στά πανιά» (εὐπ' ἀτμόν» ὡς λέγομεν σήμερον) «στά ἀνοικτά» τοῦ Φαλήρου.

ὑπέρ-ακμος, ον (**ὑπὲρ**+**ἀκμή**)· ὁ ὑπερακμάσας, ὁ ὑπερβάς τήν ἀκμήν τῆς νεότητος.

ὑπερ-ακοντίζω, μελλ. **-ίσω**· ὡς καί νῦν, ὑπερακοντίζω, ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω || μετά μτχ. **ὑπεράκοντίζω τινὰ κλέπτων** = ὑπερτερῶ τινα εἰς τό κλέπτειν.

ὑπερ-ἀκρῐβής, ές· ὑπερβαλλόντως ἀκριβής

ὑπερ-ἀκρίζω· ἀναβαίνω καί ὑπερβαίνω, ἀναβαίνω καί ἀναρριχῶμαι.— **II** ἀμτθ., προέχω, προεξέχω ὑπεράνω (μετά γεν.)·

ὑπερ-άκριος, ον (**ὑπὲρ**+**ἄκρα**)· ὁ ὑπέρ τά ἄκρα (τάς κορυφάς) ἤ ὁ ἐπί τῶν **ἄκρων** (ἐπί τῶν κορυφῶν, ἐπί τῶν ὑψωμάτων) εὑρισκόμενος, ὁ ἐπί τῆς κορυφῆς ὄρους κείμενος || **τὰ ὑπεράκρια**=τά ὀρεινά μέρη, τά ὑπέρ τήν πεδιάδα κείμενα ὑψώματα || **οἱ ὑπεράκριοι** ἐν Ἀθήναις, καλούμενοι ἄλλως καί **Διάκριοι**, ἦσαν οἱ ὀρεινοί, οἱ κατοικοῦντες τά ὀρεινά τῆς Ἀττικῆς μέρη, οἱ πένητες, ἐν ἀντιθέσει πρός τάς πλουσιωτέρας τάξεις τῶν πεδινῶν καί παραθαλασσίων (βλ. **πάραλος** II).

ὑπέρ-ακρος, ον (**ὑπὲρ** + **ἄκρος**)· ὁ πέραν τῆς **ἄκρας**, ὁ ἐπέκεινα τῆς κορυφῆς, ὁ λίαν ὑψηλός || ὁ ἐπί τῆς κορυφῆς κείμενος || μτφρ., ὁ φθάνων εἰς τό ὄκρα (εἰς ἀκρότητας, εἰς ὑπερβολάς).— **ἐπίρρ. ὑπεράκρως**=ὑπερβολικῶς, μέχρις ὑπερβολῆς, πέραν τοῦ μέτρου.

ὑπερ-αλγέω, μελλ. **-ήσω**· ὡς καί νῦν, ὑπεραλγῶ, αἰσθάνομαι ὑπερβολικόν ἄλγος, λυποῦμαι ὑπερβολικά (διά τινα ἤ διά τι) || ἀπολ. θλίβομαι τόν νοῦν, θλίβομαι τήν ψυχήν, αἰσθάνομαι μέγα ψυχικόν ἄλγος.

ὑπερ-αλγής, ές, γεν. **-έος** (**ὑπὲρ**+**ἄλγος**)· ὁ ὑπερβαλλόντως ἀλγεινός, θλιβερός || ὁ πλήρης πόνου, ὁ ἀλγῶν (πάσχων) ὑπερβαλλόντως.

ὑπερ-άλλομαι, μελλ. **-ἅλοῦμαι**· ἀόρ. α' **-ηλάμην**· ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' **ὑπερᾶλτο**, ἐπ. μτχ. ἀορ. β' **ὑπεράλμενος**, ἀποθ.· ὑπερπηδῶ, πηδῶ ὑπεράνω ἤ πέραν

τινός (μετά γεν.) ‖ τάς αὐτάς σημασ. καί μετ' αἰτ.

ὑπέρ-αλλος, *ον*· ὁ ὑπεράνω τῶν ἄλλων, ὁ καθ' ὑπερβολήν μέγας.

ὑπερ-άλμενος, ἐπ. μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *ὑπεράλλομαι*.

ὑπερ-ᾶλτο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ὑπεράλλομαι*.

ὑπερ-αν-αιδεύομαι, παθητ.· ὑπερτερούμαι (τ. ἐ. ὑπολείπομαι) κατά τήν ἀναίδειαν, δηλ. ἡττῶμαι ὡς πρός τήν ἀναίδειαν, εἶμαι ὀλιγώτερον ἀναιδής ἀπό ἄλλους, ὑπάρχουν ἄλλοι ἀναιδέστεροί μου.

ὑπερ-αν-αίσχυντος, *ον*· ὑπερβολικά ἀναιδής.

ὑπερ-ανα-τείνω, μελλ. *-ανατενῶ*· ἀνυψώνω λίαν ὑψηλά, ἐκτείνω πρός τά ἄνω ὅσον τό δυνατόν περισσότερον— μέσον, *ὑπερανατείνομαι*= ἐκτείνομαι πρός τά ἄνω κατά τρόπον ὑπερβολικόν.

ὑπερ-αν-ίστᾰμαι, παθητ., μετά ἐνεργ. ἀορ. 6' *-ανέστην*, πρκ. *-ανέστηκα*· ἵσταμαι ὄρθιος ἤ προεξέχω ὑπεράνω τινός.

ὑπερ-αντλέομαι, παθητ. (*ὑπέρ* + *ἀντλέω*)· εἶμαι *ὑπέραντλος* (κατατρυπημένος), «κάμνω νερά», πληροῦμαι θαλασσίου ὕδατος, καταπλημμυρίζομαι.

ὑπέρ-αντλος, *ον*· ὁ καταπλημμυρισμένος, πλήρης ὕδατος ‖ μτφρ., καταπεπονημένος, κατασυντετριμμένος, συντεθλιμμένος.— ■ ὡς ἐνεργ., ὑπερεκχειλίζων, κατακλύζων.

ὑπερ-ᾶνω, ἐπιρρ· ὡς καί νῦν, ὑπεράνω, ἐπάνω, ὑψηλότερα ἀπό ἐκεῖ ἐπάνω ‖ *ὑπεράνω γίγνομαι*= ὑπερτερῶ (νικῶ) τινα.

ὑπέρ-ανωρ, *-ορος*, ὁ, δωρ. ἀντί *ὑπερήνωρ* (βλ.λ.).

ὑπερ-ἀπᾰτάω, μελλ. *-ήσω*· ἀπατῶ (ἐξαπατῶ) καθ' ὑπερβολήν.

ὑπερ-απο-θνήσκω, μελλ. *-αποθᾰνοῦμαι*· ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος (διά τινα).

ὑπερ-απο-κρίνομαι, μέσον· ἀποκρίνομαι ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα, τόν δικαιολογῶ.

ὑπερ-απο-λογέομαι, μέσ. μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ.· ἀπολογοῦμαι ὑπέρ τινος (διά λογαριασμόν τινος), συνηγορῶ ὑπέρ τινος, τόν ὑπερασπίζω.

ὑπερ-αρρωδέω, ἰων. ἀντί *ὑπερ-ορρωδέω*, μελλ. *-ήσω*· φοβοῦμαι ὑπερβολικά, φοβοῦμαι ὑπέρ τό δέον, διά τινα (μετά δοτ.).

ὑπέρ-ασθμος, *ον* (*ὑπέρ*+*ἄσθμα*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν ἀσθμαίνων (πνευστιῶν, «λαχανιάζων»).

ὑπερ-ασπάζομαι, μελλ. *-άσομαι*, ἀποθ.· ἀγαπῶ τινα καθ' ὑπερβολήν, χαιρετίζω εὐγενέστατα (θερμότατα).

ὑπέρ-ατοπος, *ον*· ὁ καθ' ὑπερβολήν ἄτοπος, ὁ ὑπερμέτρως ἄτοπος.

ὑπερ-αττικός, *ή, όν*· ὁ ὁμιλῶν (ἤ γράφων) τήν ἀττικήν διάλεκτον μεθ' ὑπερβολικῆς σχολαστικότητος, ὁ ὑπερβαλλόντως ἀττικός.—ἐπιρρ. *-κῶς*.

ὑπερ-αυγής, *ές* (*ὑπέρ*+*αὐγή*)· ὁ ὑπερβαλλόντως λάμπων.

ὑπερ-αυξάνω καί **-αύξω,** μελλ. *-αυξήσω*· αὐξάνω τι ὑπερμέτρως.— ■ ἀμτβ., αὐξάνομαι (αὐξάνω, ἀφθονῶ καθ' ὑπερβολήν).

ὑπερ-αύξω, σπανιώτερος τύπος τοῦ *ὑπεραυξάνω*.

ὑπερ-αυχέω, μελλ. *-ήσω* (*ὑπέραυχος*)· εἶμαι ὑπερβολικά (κατ' ἐξοχήν) ὑπερήφανος, καυχῶμαι καθ' ὑπερβολήν.

ὑπέρ-αυχος, *ον*, καί **ὑπεραυχής,** *ές* (*ὑπέρ*+*αὐχή*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν μεγάλαυχος, ὁ ὑπερμέτρως καυχώμενος, ὁ λίαν ὑπερήφανος.

ὑπερ-άφανος, *ον*, δωρ. ἀντί *ὑπερήφανος*.

ὑπερ-αχθής, *ές*, γεν. *-έος* (*ὑπέρ*+*ἄχθος*)· ὁ καθ' ὑπερβολήν βεβαρημένος, ὁ φέρων ἐπί τῶν ὤμων του ὑπερβολικόν *ἄχθος* (βάρος, φόρτον).— ■ ὁ λίαν (πολύ, ὑπερμέτρως) ἐπαχθής, βαρύς.

ὑπερ-άχθομαι, παθητ. μετά μέσ. μέλλ. *-αχθέσομαι*· καθ' ὑπερβολήν ἄχθομαι, ὑπερμέτρως λυποῦμαι, διά τι (μετά δοτ.).

ὑπερ-βαίνω, μελλ. *-βήσομαι*· ἀόρ. 6' *ὑπερέβην*, ἐπ. *ὑπέρβην*· πρκ. *-βέβηκα*· ἀναβαίνω ἐπάνω, ἀναρριχῶμαι ἐπί τινος (μετ' αἰτ.) ‖ ἐπί ποταμῶν, ὑπερχειλίζω, πλημμυρίζω, *ὑπερβαίνω τάς ὄχθας* μου. 2) ὑπερβαίνω τά ὑπό τῶν νόμων τιθέμενα ὅρια, παραβαίνω τούς *νόμους* ‖ ἀπολ., παραβαίνω, κατα-πατῶ, προσβάλλω. 3) παραβλέπω τι, τό παρέρχομαι, δέν ἀποδίδω σημασίαν εἰς τι, λατ. **praetermitto** ‖ ἀντιθ. *ἐν*, παραλείπω, ἀφίνω. 4) ὡς καί νῦν, ὑπερβαίνω, προχωρῶ πέραν τινός, ὑπερβάλλω, «ξεπερνῶ» ‖ ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω, ὑπερακοντίζω (εἰς τι) ‖ ἀπολ., ὡς καί νῦν, ὑπερβαίνω, περιοσεύω. 5) βαίνω ἀνωδέν τινος («στέκομαι ἐπάνω του») καί τόν ὑπερασπίζω (μετά δοτ.).— ■ μεταβατ. ἐνεργείας *ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. α'* *ὑπερέβησα*· δέτω ἐπάνω, σηκώνω ἐπάνω, ἀνασηκώνω.

ὑπέρ-βᾰλον, ἐπ. ἀόρ. 6' τοῦ *ὑπερβάλλω*.

ὑπερ-βαλλόντως, ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. ἐνεργ. ἐν. τοῦ *ὑπερβάλλω*· ὡς καί νῦν, ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν.

ὑπερ-βάλλω, μελλ. *-βᾰλῶ*· ἐπ. ἀόρ. 6' *ὑπειρ-έβᾰλον*· πρκ. *-βέβληκα*, καί παθ. πρκ. *-βέβλημαι*· ρίπτω ἀνωδέν ἤ πέραν σημείου τινός («ξεπερνῶ τό σημάδι»), ὑπερακοντίζω ‖ νικῶ τινα εἰς τό ρίψιμον, νικῶ εἰς τήν βολήν. 2) ὑπερτερῶ τινα («τόν ξεπερνῶ») εἰς ἀγῶνα δρόμου.— ■ ὡς καί νῦν, ὑπερβάλλω, ὑπερακοντίζω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, «ξεπερνῶ, περνῶ», ὑπερέχω : *ὑπερβάλλω τὸν χρόνον* =διατρίβω περισσότερον χρόνον | *ὑπερβάλλω τὸν καιρόν*=«ξεπερνῶ» τήν κατάλληλον εὐκαιρίαν (ἀφίνω καί «μοῦ ξεφεύγει» ἡ κατάλληλος εὐκαιρία) ‖ ἀπολ., ὑπερβαίνω πᾶν ὅριον, εἶμαι ὑπερβολικός. 2) προχωρῶ ἐπί μᾶλλον καί μᾶλλον, πλειοδοτῶ : *προέβαινε τοῖς χρήμασιν ὑπερβάλλων* = προέβαινε (ἐσυνέχιζεν, ἐξηκολούθει) προσφέρων περισσότερα χρήματα (ἐξηκολούθει νά πλειοδοτῇ). 3) ἐπί τοῦ ἡλίου, εὑρίσκομαι εἰς τό ὕψιστον σημεῖον, εἶμαι εἰς τό ζενίθ. 4) περισσεύω. 5) ἡ μτχ. *ὑπερβάλλων, -ουσα, -ον*, ὡς καί νῦν ὑπεβάλλων, ὑπερέχων, ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος, ἐξαίρετος ‖ *τὰ ὑπερβάλλοντα* ἡ ὑπερβαλλόντως ὑψηλή κατάστασις, ἡ ἄκρα ὑπερβολή.— ■ διέρχομαι, διαβαίνω, περνῶ ἐπάνω ἀπό... (ἐπί ὀρέων, ποταμῶν κλπ.), λατ. **trajicere** ‖ ἐπί πλοίων, ὑπερκάμπτω, περικάμπτω (ἀκρωτήριον). 2) ἐπί ποταμῶν, ὑπερχειλίζω, «ξεχειλίζω», πλημμυρίζω ‖ ἐπί λέβητος, κοχλάζω καί ἐκχειλίζω.

ΜΕΣΟΝ : ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, νικῶ (μετ' αἰτ.). 2) ὑπερβαίνω πᾶν ὅριον, ὑπερέχω, εἶμαι ἐξαίρετος ‖ οὕτω *ἐν τῇ* μτχ. παθ. πρκ. *ὑπερβεβλημένη γυνή* = ἐξαίρετος γυνή.— ■ ἀναβάλλω, ἐπιβραδύνω (μετ' αἰτ.) ‖ μένω ὀπίσω, βραδύνω, ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ.

ὑπέρ-βᾰρής, *ές*, γεν. *-έος* (*ὑπέρ*+*βάρος*)· ὁ ὑπερβολικά βαρύς, ὑπερφορτωμένος, ὑπερβεβαρημένος.

ὑπέρ-βᾰσαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ *ὑπερβαίνω*.

ὑπερ-βᾰσία, ἡ (*ὑπερβαίνω*)· ὡς καί νῦν, ὑπερβασία, ὑπέρβασις, παράβασις (νόμου), ἁμάρτημα, ἀδικία ‖ ἀσελγής βία.

ὑπερ-βᾰτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ὑπερβαίνω*· ὁ μετατεθειμένος, ὁ μετακινητός : *«ὑπερβατὸν σχῆμα»*, ρητορ. σχῆμα, καθ' ὃ αἱ λέξεις δέν τάσσονται κατά τήν φυσικήν των σειράν, ἀλλ' ἐναλλάσσονται μετατιθέμεναι ‖ δν δύναται τις νά ὑπερβῇ, νά διαβῇ ‖ ὁ εὐκόλως ὑπερβαινόμενος (διαβαινόμενος) ‖ ἐπί ταίχους, τό ὁποῖον δύναται νά ὑπερβῇ τις, εἰς τό ὁποῖον εἶναι δυνατή ἡ ἀναρρίχησις.— ■ ἐνεργ., ὁ ὑπερβαίνων, ὁ ὑπερβάλλων, ἀναρριχώμενος ‖ *ἐν κακῇ ἐνν.*, ὁ πέραν τῶν ὁρίων, «ὁ μή ἔχων ὅρια», ἀχαλίνωτος, ἀσύδοτος, ὑπερβολικός, ἀναιδής, ὑβριστικός.

ὑπέρ-βη, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ *ὑπερβαίνω*.

ὑπερ-βήῃ, ἐπ. γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *ὑπερβαίνω*.

ὑπερ-βιάζομαι, ἀποθ. (*ὑπέρ*+*βιάζω*)· καταδυναστεύω, καταβασανίζω, καταστενοχωρῶ.

ὑπερ-βιβάζω, μελλ. *-βιβάσω*, ἀττ. *-βιβῶ*, μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *ὑπερβαίνω*· μεταβιβάζω (ὑπεράνω), μεταθέτω.

ὑπέρ-βιος, *ον* (*ὑπέρ*+*βία*)· ὁ ἔχων ὑπερβολικήν δύναμιν (*βίαν*), ὁ καθ' ὑπερβολήν δυνατός ‖ ἐπηρμένος, φαντασμένος, βίαιος, ἀκόλαστος ‖ τό οὐδ. *ὑπέρβιον* ὡς ἐπίρρ.=ἀκολάστως, ἀλαζονικῶς.

ὑπερ-βολᾱδήν, ἐπιρρ.· ὑπερβολικῶς, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως.

ὑπερ-βολή, ἡ (*ὑπερβάλλω*)· τό ρίπτειν ἐπέκεινα

(πέραν) τοῦ σημείου, εἰς ὃ ἔφθασαν οἱ προηγούμενοι, τὸ ὑπεράνω καὶ πέραν τοῦ σκοποῦ *βάλλειν* || ἡ ὑπερτέρησις, τὸ ὑπερασκοντίζειν, ὑπεροχὴ εἰς κάθε τι, μείζων ἰσχύς || τὸ ὕψιστον σημεῖον, ὁ ὑπέρτατος βαθμὸς πράγματός τινος: ***ὑπερβολὴν ποιοῦμαι*** = φθάνω εἰς τὰ ἔσχατα || ***οὐκ ἔχει ὑπερβολήν***=δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ περισσότερον («πιὸ πολὺ δὲν γίνεται») || ***εἰς ὑπερβολήν*** (ἢ ***καθ' ὑπερβολήν***) ὡς ἐπιρρ. = ***ὑπερβαλλόντως***, ὑπερβολικά. **2)** ὁ ὑπερβολικὸς ἔπαινος, τὸ ὑπερβολικὸν ἐγκώμιον, ὡς καὶ νῦν, «αὐτὰ εἶναι ὑπερβολή» || κάθε ἀκρότης, κάθε ὑπέρβασις τοῦ μέτρου, ὡς καὶ νῦν ὑπερβολή. — **II** ἡ διάβασις ὑπεράνω ὀρέων, ποταμῶν κλπ. **2)** τὸ μέρος ὅπου γίνεται ἡ διάβασις ὄρους, τὸ πέρασμα, «ὀρεινὴ διάβασις», «πέρασμα ποταμοῦ». — **III** (ἐκ τοῦ μέσου), ἀναβολή, ἀργοπορία.

ὑπερ-βόρεος, ***ον*** (***ὑπέρ*** + ***Βορέας***)· ὁ πέραν τοῦ Βορέου, τ. ἔ. εἰς τὰ ἔσχατα σημεῖα τοῦ βορρᾶ.— ***οἱ Ὑπερβόρεοι*** ἦσαν φανταστικὸς λαὸς τῶν βορειοτάτων χωρῶν, διακρινόμενος διὰ τὴν εὐσέβειάν του καὶ τὴν εὐδαιμονίαν του || ***τύχη ὑπερβόρεος***, παροιμ. φράσις ἐπὶ εὐτυχίας ***«μείζονος ἢ κατ' ἄνθρωπον»***, τ. ἔ. ὑπεραν θρώπου, ὑπερβαινούσης τὰ ἀνθρώπινα ὅρια.

ὑπερ-βράζω, μελλ. *-σω*· βράζω τι καθ' ὑπερβολὴν καὶ εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ὑπερεκχειλίσῃ.

ὑπερ-βρῖθής, ***ές,*** γεν. ***-έος*** (***ὑπέρ***+***βρῖθος***)· ὡς τὸ ***ὑπερβαρὴς*** (βλ. λ.), ὑπερβεβαρημένος, ὑπερφορτωμένος || ὑπερβολικὰ βαρύς.

ὑπερ-βρύω· εἶμαι ὑπερβαλλόντως πλήρης, ἀφθονῶ, ὑπερχειλίζω.

ὑπ-εργάζομαι, μελλ. *-άσομαι*· παθ. πρκ. ***ὑπείργασμαι*** (ἐν ἐνεργ. καὶ ἐν παθ. ἐνν.)· ἀποθ.· ἐργάζομαι ὑποκάτω, προεργάζομαι τὴν γῆν, τὴν ὀργώνω διὰ νὰ τὴν προπαρασκευάσω διὰ τὴν σποράν, λατ. **subigere.**— **II** ὑποτάσσω, ποιῶ ὑπήκοον, ποιῶ ὑποχείριον || πρκ. ἐν παθ. ἐνν., εἶμαι ὑποτεταγμένος, εἶμαι ὑπήκοος, εἶμαι ὑποχείριος: ***ὑπείργασμαι ψυχὴν ἔρωτι***=εἶμαι ὑποτεταγμένος κατὰ τὴν ψυχήν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, εἶμαι ὑπόδουλος εἰς τὸν ἔρωτα.— **III** = ***ὑπηρετέω*** (βλ.λ.), προσφέρω ὑπηρεσίαν || καὶ ἐν τῷ σημασ. ταύτῃ ὁ πρκ. ἀπαντᾷ ἐν παθητ. ἐνν.: ***πόλλ' ὑπείργασται φίλα***=πολλαὶ φιλικαὶ ὑπηρεσίαι ἔχουσι προσφερθῆ,

ὑπερ-γέλοιος, ***ον,*** (***ὑπὲρ***+***γέλοιος***)· ὁ ὑπερβολικὰ γελοῖος, καταγέλαστος, ἄξιος καταγελασμοῦ.

ὑπερ-γεμίζω, μελλ. *-ίσω*· ὡς καὶ νῦν, ὑπεργεμίζω, παραγεμίζω, ὑπερφορτώνω.

ὑπερ-γήρειος, καὶ **ὑπέργηρος,** ***ον***·=***ὑπέργηρως*** (βλ. λ.).

ὑπέρ-γηρως, ***ων*** (***ὑπὲρ***+***γῆρας***)· ὁ παρὰ πολὺ γέρων, ἐσχατόγηρος, ὡς καὶ νῦν ὑπέργηρος || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ***τὸ ὑπέργηρων***=τὸ ἔσχατον γῆρας.

ὑπέρ-δᾶσυς, *υ*· ὁ ὑπερβολικὰ δασὺς (δασύθριξ, λάσιος, «μαλλιαρός»).

ὑπερ-δεής, ***ές,*** γεν. ***-δεέος,*** ἐπ. αἰτ. ***ὑπερδεᾶ***, ἀντὶ ***ὑπερδεέα***, ***-εᾶ*** (***ὑπὲρ***+***δέος***)· ὁ ὑπέρτερος παντὸς φόβου, ἄφοβος, ἀτρόμητος, ἀπτόητος.— **II** (ἐκ τοῦ ***δέομαι***=ἔχω ἀνάγκην, χρειάζομαι)· ὁ ὑπερβαλλόντως ἐνδεής, ὁ ὑπολειπόμενος κατὰ πολύ, ὁ πολὺ κατώτερος.

ὑπερ-δείδω, μελλ. ***-δείσω***· φοβοῦμαι ὑπὲρ τινος (διά τινα, ἐξ ἐνδιαφέροντος πρός αὐτόν) || ἀπολ., φοβοῦμαι ὑπερβολικά, κατέχομαι ὑπὸ πολὺ μεγάλου φόβου.

ὑπερ-δειμαίνω· φοβοῦμαι παρὰ πολὺ (μετ' αἰτ).

ὑπέρ-δεινος, ***ον***· ὁ καθ' ὑπερβολὴν δεινός (φοβερός, καταπληκτικός), ὁ λίαν ἐπικίνδυνος || ὁ ἱκανώτατος, παρὰ πολὺ δεινός, εἷς τι.

ὑπερ-δέξιος, ***ον***· ὁ κείμενος ὑπεράνω τινὸς καὶ πρὸς τὰ δεξιά. **2)** καθόλου, ὁ ὑπερκείμενος, ὁ κείμενος ὑψηλότερον: ***ὑπερδέξιον χωρίον***=ὑψηλότερα δέσις, τόπος κείμενος ὑψηλότερον || ***ἐξ ὑπερδεξίου***=ἄνωθεν, ἀπὸ πλεονεκτικὴν δέσιν.— **II** ἀνώτερος, ὑπερέχων ἔν τινι.

ὑπερ-δέω, μελλ. ***-δήσω***· δένω τι ἐπάνω εἴς τι, ἐπανωδένω.

ὑπερ-δια-τείνομαι, παθητ. ***διατείνομαι*** (ὃηλ. ὁ-γωνίζομαι, τεντώνομαι, προσπαθῶ) ὑπερμέτρως.

ὑπερ-δίδωμι, μελλ. ***-δώσω***· δίδω τι ὑπέρ τινος ἢ ἀντί τινος.

ὑπερ-δίκέω, μελλ. ***-ήσω***· (***ὑπέρδικος***)· συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ἐνεργῶ ὡς συνήγορός του, τὸν ὑπερασπίζομαι ἐν δικαστηρίῳ

ὑπέρ-δῖκος, ***ον*** (***ὑπὲρ***+***δίκη***)· ὁ ὑπερβολικὰ δίκαιος, ὁ ὑπεράγαν αὐστηρός.— **II** ὁ ὑπερασπιζόμενος τὸ δίκαιον, ὁ συνηγορῶν || ὡς οὐσ. ***ὁ ὑπέρδικος*** =ὁ συνήγορος.

ὑπ-ερεδίζω· ἐρεδίζω (ἐξερεδίζω, διεγείρω) ὀλίγον τι.

ὑπερ-εῖδον, ἀπρφ. ***ὑπερῖδεῖν***, ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει (ὡς ἐνεστῶτος χρησιμοποιουμένου τοῦ ***ὑπεροράω*** βλ. λ.)· βλέπω (ρίπτω τὸ βλέμμα μου) ὑπεράνω καὶ πέραν, «πανωβλέπω», παραβλέπω, παραμελῶ, ἀψηφῶ, περιφρονῶ (μετ' αἰτ.) || τὰς αὐτὰς σημ. ἔχει καὶ μετὰ γεν. συντασσόμενον.— πρβλ. ****εἶδω***·

ὑπ-ερείδω, μελλ. *-σω*· στηρίζω ὑποκάτω, στηρίζω κάτωθεν, ὑποστηρίζω, τοποθετῶ ὑποστήριγμα, ὑποστυλώνω.

ὑπ-ερείπω, μελλ. *-ψω*· ὑποσκάπτω καὶ ἀνατρέπω, ὑπονομεύω, ἀναποδογυρίζω.

ὑπερ-έκεινα, ἐπιρρ. (***ὑπὲρ***+***ἐκεῖνος***)· ὡς τὸ ***ἐπέκεινα*** (βλ. λ.), πέραν ἐκεῖ, εἰς τὴν ἀντιπέραν πλευράν, ἐπέκεινα.

ὑπερ-εκ-θεραπεύω· ζητῶ νὰ ἀποκτήσω τὴν εὔνοιάν τινος δι' ὑπερβολικῶν καὶ ἐξεζητημένων περιποιήσεων.

ὑπερ-εκ-κρεμάννῦμι, μελλ. ***-κρεμάσω***· κρεμῶ τι ὑπεράνω τινός.

ὑπερ-εκ-περισσοῦ, ἐπιρρ. ἀντὶ ***ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ*** =μετὰ περισσῆς ἀφθονίας, κάτι περισσότερον ἀπὸ ἄφθονα, ἀφθονώτατα, λάτ. **superabundanter.**

ὑπερ-εκ-πίπτω, μελλ. ***-εκπεσοῦμαι***· ἐκπίπτω ἐπέκεινά τινος, πίπτω πέραν τοῦ σκοποῦ, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ.— **II** ἀπολ., χωρῶ πέραν παντὸς ὁρίου, ὑπερβαίνω τὰ καθιερωμένα ὅρια.

ὑπερ-εκ-πλήσσω, μελλ. *-ξω*· παθ. πρκ. ***ὑπερεκπέπληγμαι***· ἐκπλήσσω, καταπλήσσω ἢ τρομοκρατῶ ὑπερβαλλόντως.—παθητ., ἐκπλήσσομαι ἢ τρομάζω καθ' ὑπερβολὴν || μετ' αἰτ., φοβοῦμαί τινα ὑπὲρ τὸ δέον.

ὑπερ-εκ-τείνω, μελλ. *-τενῶ*· ἐκτείνω (ἁπλώνω, τεντώνω) ὑπὲρ τὸ μέτρον || ***ὑπερ-εκ-τείνω ἐμαυτόν*** =ἐκτείνω ἐμαυτόν (ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι) πέραν τῶν δυνάμεών μου, ὑπερβαίνω τὸ περιθώριον τῶν δυνάμεών μου.

ὑπερ-εκ-τίνω, μελλ. ***-τίσω***·=***ἐκτίνω ὑπέρ τινος***= πληρώνω ἀντὶ τινος (διὰ λογαριασμόν τινος).

ὑπερ-εκ-χέω, μελλ. ***-χεῶ,*** ὡσ. καὶ ***ὑπερεκχύνω***· ἐκχέω ὑπεράνω τινός, χύνω ἐπάνωθεν.—παθητ., χύνομαι ἄνωθεν, ἐκχειλίζω, ὑπερχειλίζω.

ὑπερ-έλαφρος, ***ον***· καθ' ὑπερβολὴν ἐλαφρός, ὑπερβολικὰ εὐκίνητος.

ὑπερ-εμ-πίπλημι, μελλ. ***-εμπλήσω***· γεμίζω τι ἀπό τι καθ' ὑπερβολήν, ὑπερπληρῶ τι ἔκ τινος.—παθητ., εἶμαι ὑπερπλήρης ἔκ τινος, εἶμαι ὑπερφορτωμένος.

ὑπερ-εμ-φορέομαι, παθητ., εἶμαι ὑπερπλήρης ἔκ τινος, ὑπερφορτώνομαι («παραφορτώνομαι») μέ τι.

ὑπερ-εν-τυγχάνω, μελλ. ***-τεύξομαι***· μεσιτεύω (μεσολαβῶ) ὑπέρ τινος, ζητῶ τι διά τινα.

ὑπερ-εξηκοντα-έτης, ***ες,*** γεν. ***-εος,*** καὶ συνῳρ. ***-εξηκοντούτης*** (***ὑπὲρ*** + ***ἑξήκοντα*** + ***ἔτος***)· ὁ ὑπέρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη γεγονώς, ὁ ἡλικίας πλέον τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν.

ὑπερ-επ-αινέω, μελλ. ***-έσω*** καὶ ***-ήσω***· ὡς καὶ νῦν, ὑπερεπαινῶ, ἐπαινῶ ὑπερμέτρως (καθ' ὑπερβολήν).

ὑπερ-επι-θῡμέω, μελλ. ***-ήσω***· ὡς καὶ νῦν, ὑπερεπιθυμῶ, ἐπιθυμῶ παρὰ πολύ.

ὑπερ-έπτα, δωρ. γ' ἑν. ἐνεργ. ἀορ. β' τοῦ ***ὑπερπέτομαι.***

ὑπ-ερέπτω, μελλ. ***-ψω*** (***ὑπὸ*** + ***ἐρέπτω***)· ***ἐρέπτω*** (βλ. λ.) ὑποκάτωθεν, κατατρώγω (φθείρω, κατασπαράσσω, ἁφαιρῶ, ἀποσπῶ, παρασύρω) κάτω ἀπὸ τὰ θεμέλια, ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω.

ὑπερ-έρχομαι, μελλ. ***-ελεύσομαι,*** ἀποθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. ***ἐ' -ῆλθον,*** πρκ. ***-ελήλυθα***· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω

ἀπ' ἐπάνω, «περνῶ» ἀπ' ἐπάνω (μετ' αἰτ.) ‖ ἀπολ., ὑπερέχω, ἐξέχω.

ὑπερ-εσθίω, μελλ. *-έδομαι*· ἀόρ. β' *-έφαγον*· ἐσθίω (τρώγω) ὑπερβολικά, «τρώω τὸν περίδρομο».

ὑπερ-έσσῡμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ὑπερσεύω*.

ὑπερ-έσχεθον, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ *ὑπερέχω*.

ὑπερ-έσχον, ἀόρ. β' τοῦ *ὑπερέχω*.

ὑπέρ-ευ, ἐπιρρ. (*ὑπὲρ* + *εὖ*)· περισσότερον ἀπὸ καλά, κάλλιστα, ὡραιότατα.

ὑπέρ-ευγε, ἐπιρρ., ἐπιτετ. ἀντὶ *εὖγε* (*ὑπὲρ*+*εὖγε*)· «χίλιες φορές» εὖγε.

ὑπερ-ευ-τῡχία, ἡ· ὑπερβολικὴ εὐτυχία.

ὑπερ-ευ-φραίνομαι, παθητ.· εὐφραίνομαι (χαίρω) ὑπερβολικά.

ὑπερ-εχθαίρω· *ἐχθαίρω* (θηλ. μισῶ) ὑπερβολικὰ (μετ' αἰτ.).

ὑπερ-έχω, ἐπ. *ὑπεισέρχω*· ἐπ. πρτ. *ὑπείσερχον*· μελλ. *ὑπερέξω*· ἀόρ. β' *ὑπερέσχον*, ποιητ. *ὑπερέσχεθον*· ὡς μτβτ., κρατῶ ὑπεράνω, κρατῶ ὑψηλὰ ‖ κρατῶ τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινὸς ὡσὰν διὰ νὰ τὸ(ν) προστατεύσω ‖ *ὑπερέχω χεῖράς τινος* = ἁπλώνω τοὺς βραχίονάς μου ἐπάνω του διὰ νὰ τὸν προστατεύσω ἀπὸ ἐφόδους καὶ κτυπήματα — ΙΙ ἀμτβ., εἶμαι ὑπεράνω, ἐξέχω, προεξέχω (ὅπως π.χ. προεξέχει ἀπὸ τὴν θάλασαν ἡ κεφαλὴ τοῦ κολυμβῶντος) ‖ σηκώνομαι ἐπάνω, ὑπερυψοῦμαι ‖ μετὰ γεν., ὑψοῦμαι ὑπεράνω τινός, ἐγείρομαι ὑπεράνω πράγματός τινος : *ὑπερέσχεθε γαίης*=ἠγέρθη ὑπεράνω τῆς γῆς ‖ *ἐπὶ ἀστέρος*, ἀνατέλλω καὶ ὑψοῦμαι ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος. **2)** μτφρ., εἶμαι ἐπάνω ἀπό τινα, εἶμαι ἀνώτερός του, ἐξέχω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω ‖ *οἱ ὑπερέχοντες*= οἱ ἰσχυρότεροι ‖ ἀπολ., ὑπεριοχύω : *ἐὰν ἡ θάλασσα ὑπέρσχῃ, μάταιος ἡ σπουδή*=ἐὰν ἡ θάλασσα ὑπερισχύσῃ (καὶ κατακλύσῃ τὸ πλοῖον), κάθε προσπάθεια εἶναι ματαία.— παθητ., ὑπερτεροῦμαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι. **3)** μετὰ γεν. τοῦ πράγμ., ἀναδεικνύομαι ὑπέρτερος πράγματός τινος, τὸ ἀντέχω, τὸ ὑποφέρω, τὸ κατορθώνω, «τὰ βγάζω πέρα» μοζί του. **4)** ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ, ὑπερφαλαγγίζω, περικυκλώνω. **5)** μετὰ αἰτ. τόπου, ὑπερβαίνω, ἀνερριχῶμαι, διαβαίνω.

ὑπ-ερέω, ἀττ. **ὑπερῶ,** μέλλ. τοῦ *ὑπεῖπον* (θλ. λ.) μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ. ‖ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζ. παράγεται ὁ ἐνεργ. πρκ. *ὑπ-είρηκα* καὶ ὁ παθ. *ὑπ-είρημαι*.

ὑπερ-ζέω, μελλ. *-ζέσω*· ζέω (βράζω) ὑπερβολικά, «παραβράζω».

ὑπερ-ηδέως, ἐπιρρ. τοῦ *ὑπέρηδυς* (θλ. λ.)· λίαν ἀσμένως, μετὰ ὑπερβολικῆς χαρᾶς.— ὑπερθ. *ὑπερηδέστατα*.

ὑπερ-ήδομαι, παθητ.· *ἥδομαι* ὑπερβαλλόντως, εὐχαριστοῦμαι ὑπερμέτρως, δοκιμάζω ὑπερβολικὴν χαράν, ὑπερχαίρω ‖ μετὰ μτχ.. *ὑπερήδετο ἀκούων* = ἔχαιρεν ὑπερβολικὰ νὰ ἀκούῃ (ποὺ ἤκουεν, διότι ἤκουεν).

ὑπέρ-ηδυς, *υ*· ὑπερβολικὰ *ἡδύς* (γλυκύς, εὐχάριστος).— ὑπερθ. *ὑπερήδιστος*.

ὑπερ-ηκόντισα, ἀόρ. α' τοῦ *ὑπερακοντίζω*.

ὑπερ-ῆλιξ, *-ῖκος,* ὁ, ἡ· ὁ ὑπεράνω (πέραν) ὡρισμένης ἡλικίας, *ὡς καὶ* νῦν ὑπερῆλιξ, ὑπέργηρος.

ὑπέρ-ημαι, κυρ. πρκ. τοῦ *ὑπερέζομαι*· κάθημαι ὑπεράνω τινός

ὑπερ-ημερία, ἡ, (*ὑπὲρ*+*ἡμέρα*)· ἡ ὑπέρβασις («τὸ ξεπέρασμα») μιᾶς ἡμέρας ἢ καὶ περισσοτέρων, πέραν ὡρισμένης τακτῆς προθεσμίας ‖ ὡς νομικὸς ὅρος, ἡ ὑπέρβασις τῆς ὡρισμένης ἡμέρας διὰ τὴν καταβολὴν ὀφειλομένου χρέους, κάθε πάροδος προθεσμίας. **2)** κατάσχεσις τῆς ἐγγυήσεως λόγῳ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας, κατάσχεσις καὶ πώλησις τῶν ὑπαρχόντων διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

ὑπερ-ήμερος, *ον* (*ὑπὲρ*+*ἡμέρα*)· ὁ ὑπερβὰς τὴν ὡρισμένην ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας χωρὶς νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ὁ ἐκπρόθεσμος ‖ *ἐντεῦθεν*, ὁ ὑφιστάμενος κατάσχεσιν τῶν ὑπαρχόντων του, λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς τοῦ ὀφειλομένου χρέους· τὸ προϊὸν τῆς πωλήσεως τῶν κατεσχημένων διετίθετο διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ χρέους ‖ μτφρ., *ὑπερήμερος γάμων*=ἡ ὑπερβᾶσα τὴν ἡλικίαν τοῦ γάμου, ἡ «γερο-ντοκόρη», αὐτὴ «ποὺ μπῆκε πιὰ στὸ ράφι» ‖ *ὑπερήμερος τῆς ζωῆς*=ὁ ὑπερβὰς τὸ (ἀνώτατον) ὅριον τῆς ζωῆς ‖ ἐπὶ πραγμ., *ὑπερήμερον πένθος*=τὸ ἐκπρόθεσμον πένθος, τὸ λίαν ὄψιμον

ὑπερ-ήμῐσυς, *υ* (*ὑπὲρ* + *ἥμισυς*)· ὁ πλέον τοῦ ἡμίσους, ὁ ὑπερβὰς τὸ ἥμισυ.

ὑπ-έρημος, *ον*· ὀλίγον τι ἔρημος.

ὑπερ-ηνορέων, *-οντος,* ὁ (*ὑπὲρ*+*ἠνορέη*)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀνδρικὸς ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ὁ βίαιος, ὁ ὑπὲρ τὴν ἀνδρωπίνην δύναμιν φρονῶν, ἀλαζών, ὑπερφίαλος, «φαντασμένος».— ΙΙ ἐν κωμικῇ φράσει, ὁ νομίζων ἑαυτὸν ὑπεράνδρωπον.

ὑπερ-ήνωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*ὑπὲρ*+*ἀνήρ*)· ὡς τὸ *ὑπερηνορέων* (βλ. λ.), βίαιος, ἀλαζών, ὑπερόπτης, ὑπερφίαλος, ὁ θεωρῶν ἑαυτὸν ὑπεράνδρωπον ‖ ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν ἀνδρείαν, ὁ ὑπὲρ ἄνδρα ἀνδριζόμενος.

ὑπερ-ήσω, μελλ. τοῦ *ὑπερίημι*.

ὑπερ-ηφᾰνέω, μελλ. *-ήσω* (*ὑπερήφανος*)· εἶμαι καταφανής, ἐξέχω ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἄλλους, κρατῶ ἐμαυτὸν ὑψηλότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ‖ μτφρ., ἐξέχω, διακρίνομαι, διαπρέπω.— ΙΙ συν. ἐν κακῇ ἐνν., καὶ κυρ. κατὰ μτχ. *ὑπερηφανέων*, ὡς τὸ *ὑπερηνορέων*, εἶμαι ὑπερφίαλος, ἀλαζονεύομαι, κομπάζω.— ΙΙΙ ὡς μτβ., μεταχειρίζομαί τινα κατά τρόπον περιφρονητικόν, τὸν περιφρονῶ.

ὑπερ-ηφᾰνία, ἡ, (*ὑπερηφανέω*)· ὡς τὸ νῦν, ὑπερηφάνεια, «περηφάνια», ὑπερήφανος τρόπος συμπεριφορᾶς, ἀλαζονικότης, ὑπεροψία, ὑψηλοφροσύνη ‖ μετὰ γεν. προσ. ἢ πραγμ.. καταφρόνησις διά τινα ἢ διά τι.

ὑπερ-ηφᾰνος, *ον*·=*ὑπερ-φανὴς* (βλ. λ.), ἀντὶ τοῦ ὁποίου πιθ. κεῖται, μετὰ παρεμβλήτου *η*· κυρ. ὁ δεικνύων ἑαυτὸν ὑπεράνω τῶν ἄλλων, ἢ ὁ ὑπεράνω τῶν ἄλλων φαινόμενος ‖ μτφρ. ἐν καλῇ ἐνν. (σπαν. δμως), ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἐξέχων, λαμπρός, μεγαλοπρεπής, ἐξαίρετος. **2)** συνηθέστ. ἐν κακῇ ἐνν., ὡς καὶ νῦν. ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀλαζών, ὑπερφίαλος.

Ἔτυμ.: ὑπερήφανος· ὑπερηφανία· ὑπερηφανέω· πιθ. συγγ. τῷ *ὑπερφίαλος* (**ὑπερ-φF-ίαλος* τὸ παρέμβλητον *-η-* ὀφείλεται εἰς ἐπίδρασιν συνθέτων, ὁποῖα τὰ *ὑπερ-ήνωρ, ὑπερ-ηνορέων, ὑπερ-ήνεμος*· διὰ τὸ τμῆμα *φF-ανος* πρβλ. τὰ *πιθανός, στέφανος*.

ὑπερηφάνως, ἐπιρρ. τοῦ προηγ.· ἐν καλῇ ἐνν., λαμπρῶς, μεγαλοπρεπῶς, ὡς καὶ νῦν ὑπερηφάνως (συν. τῷ ἀξιοπρεπῶς)‖ἐν κακῇ ἐνν., ἀλαζονικῶς, ἀγερώχως.

ὑπερ-θᾰλασσῐ́διος, *ον* (*ὑπὲρ* + *θάλασσα*)· ὁ πέραν τῆς θαλάσσης κείμενος, ἢ ὁ κείμενος ὑπεράνω τῆς παρὰ τὴν θαλασσαν γῆς, ὁ παρὰ τὴν ἀκτήν, ὁ παράκτιος.

ὑπερ-θαυμάζω, ἰων. **ὑπερθωμ—,** μελλ. *-άσομαι*· θαυμάζω (παραξενεύομαι, ἀπορῶ) καθ' ὑπερβολήν. **2)** μετ' αἰτ., θαυμάζω τκ νὰ) εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν.

ὑπερ-θαύμαστος, *ον*· ὁ λίαν θαυμαστός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀξιοθαύμαστος.

ὕπερθεν καὶ — **θε,** αἰολ. *ὕπερθα*, ἐπιρρ. (*ὑπέρ*)· ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω, ἄνω ἀπό... ‖ ὑπεράνω ‖ μετὰ γεν., περισσότερον ἀπό.., πλέον ἀπό... ‖ *ὕπερθεν εἰμί τινος, ὕπερθεν γίνομαί τινος*=εἶμαι (γίνομαι) ἀνώτερος (δυνατώτερος) ἀπό τινα, νικῶ τινα, ἢ εἶμαι (γίνομαι) πέραν τινός (ἐπέκεινά τινος), δηλ. χειρότερός του.

ὑπερ-θέω, μελλ. *-θεύσομαι*· τρέχω πέραν τινός, «ξεπερνῶ ὁτὸ τρέξιμο». **2)** ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ἐξέχω, διαπρέπω.

ὑπερ-θνῄσκω, μελλ *-θανοῦμαι*· ὁποθνήσκω ὑπέρ τινος, ἢ ἀντί τινος.

ὑπερ-θορεῖν, ἰων. *-έειν*, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑπερθρώσκω*.

ὑπερ-θοροῦμαι, ἰων. **-έομαι,** μελλ. τοῦ *ὑπερθρώσκω*.

ὑπερ-θρώσκω, μελλ *θοροῦμαι*, ἐπ. *-θορέομαι*· ἀόρ. β' *ὑπερέθορον*, ἐπ. *ὑπέρθορον*, ἀπφρ. *ὑπερθο-*

ρέειν καὶ συνηγρ. **-θορεῖν**· ὑπερπηδῶ, ἀναπηδῶ, πηδῶ ὑπεράνω (μετ' αἰτ.).

ὑπέρ-θῡμος, **ον**· ὁ ἔχων γενναίαν ψυχήν, μεγαλόθυμος, μεγαλόφρων, τολμηρός, ἀνδρεῖος.— ‖ ἐν κακῇ ἐνν., θρασύς, αὐθάδης, ἀλαζών ‖ ἐπὶ ἵππων, ἀτίθασος, δυσήνιος, ἄγριος, σκληροτράχηλος.

ὑπερ-θῡμως, ἐπιρρ. τοῦ προηγ.· μεθ' ὑπερμέτρου θυμοῦ καὶ ὀργῆς ‖ λίαν ἐκθύμως, προθυμότατα.

ὑπερ-θῦριον, τό (**ὑπὲρ**+**θύρα**)· τὸ ἀνώφλιον τῆς θύρας, τὸ **ὑπέρθυρον**, ὅπως ἄλλως ἐλέγετο, λατ. **superliminare**.

ὑπέρ-θῡρος, **ον** (**ὑπὲρ**+**θύρα**)· ὁ ὑπὲρ τὴν θύραν (ὑπεράνω τῆς θύρας) εὑρισκόμενος ‖ ὡς οὐσ. **τὸ ὑπέρθυρον**·=**τὸ ὑπερθύριον** (βλ. λ.).

ὑπερ-ιᾱχω· ἐκπέμπω ἰαχήν (κραυγήν, ἦχον) ὑπερτέραν τῆς ὑπ' ἄλλων ἐκπεμπομένης, ὑπερηχῶ, ὑπερτερῶ εἰς τὴν φωνήν.

ὑπερ-ἰδεῖν, ἀπρφ. τοῦ ἀορ. β' **ὑπερεῖδον** (βλ. λ.).

ὑπερ-ἵημι, μελλ. **-ήσω**· ρίπτω ἢ στέλλω πέραν (ἐπέκεινά) τινος, ἐξακοντίζω πέραν τοῦ σκοποῦ.

ὑπερ-ικταίνομαι, παθητ.· κινοῦμαι μεθ' ὑπερβολικῆς ταχύτητος, μόνον ἐν τῇ φράσει **πόδες ὑπερικταίνοντο** ('Οδ. XXIII 3)=οἱ πόδες ἐκινοῦντο ταχύτατα (καὶ ὑπὲρ τὰς δυνάμεις τῆς γραίας γυναικός).

Ὑπερ-ιονίδης, **-ου**, ὁ, πατρών. τοῦ **Ὑπερίων** (βλ. λ.)· υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος, τ. ἔ. ὁ Ἥλιος.

ὑπερ-ίστᾰμαι, παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' **-έστην** καὶ πρκ. **-έστηκα** (**ὑπὲρ**+**ἵστημι**)· ἵσταμαι ὑπεράνω τινὸς (μετὰ γεν.) ‖ ἵσταμαι ὑπεράνω τινὸς (ἢ πρό τινος) διὰ νὰ τὸν προστατεύσω, ὑπερασπίζω, προστατεύω, προασπίζω, προφυλάσσω, φρουρῶ ‖ μάχομαι ὑπέρ τινος.

ὑπερ-ίστωρ, **-ορος**, ὁ, ἡ· ὁ γινώσκων ὑπερβολικῶς πολλά, ὁ πλέον ἢ πολυμαθής, ὑπερεπιστήμων (μετὰ γεν.).

ὑπερ-ίσχῡρος, **ον** (**ὑπὲρ**+**ἰσχυρός**)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός (στερεός).

ὑπερ-ίσχω·=**ὑπερέχω**· κρατῶ ὑπεράνω, κρατῶ ὑψηλά.— ‖ ἀμτβ., εἶμαι ὑπεράνω, ὑψοῦμαι ὑπεράνω ‖ ὑπερέχω, ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ (μετὰ γεν.). **2)** ὑπερμαχῶ, προστατεύω, προφυλάσσω, ὑπερασπίζω (μετὰ γεν.).

Ὑπερ-ίων, **-ονος**, ὁ· ὁ θεὸς Ἥλιος, παρ' Ὁμ. πάντοτε **Ὑπερίων ἠέλιος** ἢ **ἠέλιος Ὑπερίων** [κατά τινας τῶν παλαιοτέρων ἐκ τοῦ **ὑπὲρ ἰὼν** (=ὁ ὑπεράνω ἡμῶν **ἰών**, δηλ. πορευόμενος καὶ περιπολῶν ἐπὶ τοῦ κόσμου), ἢ ἐκ τοῦ **ὑπὲρ ἑέμενος** (=ὁ ὑψούμενος, ὁ ἀναβαίνων, ὑπεράνω ἡμῶν)· ἄλλοι θεωροῦσι τὸ **Ὑπερίων** ὡς συντετμ. τύπον τοῦ πατρων. **Ὑπερίονίων**(=υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος)· κατά τινας τῶν νεωτέρων τὸ **Ὑπερίων** παράγεται ἀμέσως ἐκ τῆς προθ. **ὑπέρ** (=ὁ ἄνω θεός)· κατά τινα παραλλαγὴν τοῦ μύθου ὁ Ὑπερίων εἶναι υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας καὶ πατὴρ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης (βλ. Κ.Ε.Α.).

ὑπερ-κάθ-ημαι, κυρ. παθ. πρκ. τοῦ **ὑπερκαθέζομαι**· κάθημαι ἐπί τινος, κάθημαι ὑπεράνω τινός.— ‖ μτφ., κάθημαι ἐπάνω ἀπό τινα καὶ ἀγρυπνῶ, παραφυλάττω, λατ. **supersedeo**.

ὑπερ-καλλής, **ές**, γεν. **-έος** (**ὑπὲρ**+**κάλλος**)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὡραῖος, περικαλλής.

ὑπερ-κάμνω, μελλ. **-κᾰμοῦμαι**· κοπιάζω (πάσχω, ὑποφέρω) διά τινα (ὑπέρ τινος), μετὰ γεν. ‖ ἁπολ., κοπιάζω ὑπερβολικά, ὑποφέρω (πάσχω) ὑπερμέτρως.

ὑπερ-κατα-βαίνω, μελλ. **-καταβήσομαι**· καταβαίνω ὑ ερβαίνων τι (ἐπάνωθέν τινος).

ὑπερ-κατα-γέλαστος, **ον**· ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον κατογέλαστος.

ὑπερ-κατ-έθησαν, γ' πληθ. ἀορ. δ' τοῦ **ὑπερκαταβαίνω**.

ὑπερ-καχλάζω· καχλάζω ὑπερβολικά, ὑπερεκχειλίζω, ἀναβράζω, ἐκτινάσσομαι ἐκ τοῦ βρασμοῦ ‖ μτφρ., γελῶ καθ' ὑπερβολήν («σπαρταριστά»).

ὑπέρ-κειμαι, παθητ., κεῖμαι ὑπεράνω τινός, εἶμαι τοποθετημένος ἐπάνω ἀπό τι(να).

ὑπερ-κηλέω, μελλ. **-ήσω**· θέλγω, μαγεύω, ὑπερβολικά, κατακηλῶ, εὐφραίνω ὑπερμέτρως,

ὑπερ-κολᾰκεύω, μελλ. **-σω**· κολακεύω ὑπερμέτρως.

ὑπέρ-κομπος, **ον** (**ὑπὲρ**+**κόμπος**)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν κομπάζων, ὁ ὑπεραγαν καμπαστής, μεγάλαυχος, καυχησιολόγος, ἀλαζών ‖ γενικῶς, ὑπερβολικός, ἐξαιρετικός ‖ μετὰ δοτ. τῆς αἰτίας ἢ τοῦ κατά τι: **νῆες ὑπέρκομποι τάχει** = νῆες ἐξαίρετοι κατὰ τὴν ταχύτητα (ἢ ὑπερήφανοι διὰ τὴν ταχύτητά των).

ὑπέρ-κοπος, **ον** (**ὑπὲρ** + **κόπτω**)· ὁ ὑπερβαίνων πᾶν ὅριον, θρασύς, αὐθάδης, ἀλαζονικός (συνών. τῷ **ὑπέρκομπος**). — ‖ καταπεπονημένος, κατάκοπος.

ὑπερ-κόπως, ἐπίρρ. τοῦ προηγ.· ὑπερβολικῶς, αὐθαδῶς, ὑπερηφάνως.

ὑπερ-κορέννυμι· (μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ.) ὑπερχορτάζω τινὰ μέ τι.

ὑπέρ-κοτος, **ον**· ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὠργισμένος, ὁ «φρενιασμένος ‖ ἁ λίαν σκληρός.— ἐπίρρ. **ὑπερκότως**=ὑπεράγαν, ὑπερβαλλόντως.

ὑπερ-κρεμάννῡμι, μελλ. **-κρεμάσω**, ἀττ. **-κρεμῶ**· κρεμῶ (ἀναρτῶ) ὑπεράνω τινός.

ὑπερ-κτάομαι, μελλ. **-κτήσομαι**· ἀόρ. α' **-εκτησάμην**· κτῶμαι (ἀποκτῶ) πλείονα τοῦ δεόντος.

ὑπερ-κῦδας, **-αντος**, ὁ (**ὑπὲρ** + **κῦδος**)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν περίφημος, ὁ ὑπερβολικὸν (μέγιστον) **κῦδος** τ. ἔ. φήμην, δόξαν, ἔχων, λίαν εὐκλεής, τρισένδοξος.

ὑπερ-κύπτω, μελλ. **-ψω**· κύπτω τὴν κεφαλὴν ὑπεράνωθέν τινος ἵνα ἴδω, προβάλλω τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τινὸς διὰ νὰ ῥίψω φευγαλέον βλέμμα μέσα εἴς τι. **2)** μετὰ αἰτ., διασκελίζω, ὑπερβαίνω, παραλείπω.

ὑπέρ-λαμπρος, **ον**· ὁ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρός, περίλαμπρος.— ‖ ἐπὶ ἤχου, ὁ κατ' ἐξοχὴν διαυγής, εὐκρινής, ἰσχυρός.

ὑπερ-λαμπρῡ́νομαι, παθητ.· κάμνω λαμπρὰν ἐπίδειξιν, φαίνομαι ὑπέρλαμπρος, διακρίνομαι, διαπρέπω ‖ ὡσ. δεικνύω μεγάλην σπουδήν, μεγάλην προθυμίαν καὶ ζῆλον.

ὑπερ-λίαν, ἐπιρρ. (**ὑπὲρ**+**λίαν**)· ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν, σφόδρα, ὑπερμέτρως.

ὑπερ-λῡπέω, μελλ. **-ήσω**· λυπῶ (θλίβω, πικραίνω) ὑπερμέτρως.— παθητ., λυποῦμαι ὑπερβολικά, εἶμαι καταλυπημένος.

ὑπερ-μαίνομαι, παθητ., μετὰ μέσ. μελλ. **-μᾰνοῦμαι**· παθ. ἀόρ. δ' **ὑπερεμάνην**· εἶμαι ἢ γίνομαι καθ' ὑπερβολὴν μανιακός.

ὑπερ-μᾰκης, **ες**, θωρ. ἀντὶ **ὑπερμήκης**.

ὑπερ-μᾰχέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑπέρμαχος**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπερμαχῶ, μάχομαι ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα ‖ ὡσ. μάχομαι ὑπέρ τινος ἐναντίον τρίτου (ἢ μάχομαι ἐναντίον τινὸς ὑπέρ τρίτου τινός).

ὑπερ-μᾰχητικός, **ή**, **όν**· ὁ πρόθυμος εἰς τὸ ὑπερμαχεῖν ὑπέρ τινος, ἢ καὶ ὁ ἐπιτήδειος εἰς τοῦτο.

ὑπερ-μᾰχομαι, μελλ. **-μαχοῦμαι**, ἀποθ.· ὡς τὸ **ὑπερμαχέω** (βλ. λ.), μάχομαι ὑπέρ τινος, τὸν ὑπερασπίζομαι ‖ **τάδ' ὡσπερεὶ τοὐμοῦ πατρὸς ὑπερμαχοῦμαι**=θὰ διεξαγάγω αὐτὸν τὸν ἀγῶνα (θὰ τὸ δια λευκάνω αὐτὸ τὸ ζήτημα) ὡσὰν νὰ πρόκειται νὰ ὑπερασπισθῶ πατέρα μου.

ὑπέρ-μᾰχος, **ον** (**ὑπὲρ**+**μάχομαι**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπέρμαχος, ὑπερμαχῶν ὑπέρ τινος, ἀγωνιζόμενος ὑπέρ τινος, ὑπερασπιστής, προστάτης ‖ ὡς οὐσ. **ὁ ὑπέρμαχος**=πρόμαχος, ὑπερασπιστής, λατ. **propugnator**.

ὑπερ-μεγᾰθής, ἰων. ἀντὶ **ὑπερμεγέθης** (βλ. λ.).

ὑπέρ-μεγας, **-μεγάλη**, **-μεγα**· ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας, **ὑπερμεγέθης** (βλ. λ.).

ὑπερ-μεγέθης, ἰων. **ὑπερμεγᾰθής**, **ες**, γεν. **-εος** (**ὑπὲρ**+**μέγεθος**)· = **ὑπέρμεγας** (βλ. λ.), ὑπερβολικά μέγας, τεράστιος, ὡς καὶ νῦν ὑπερμεγέθης.— ‖ ὁ ἐξαιρετικὰ δύσκολος.

ὑπερ-μεθύσκομαι, ἀόρ. α' **-εμεθύσθην**, παθητ. μεθύσκομαι καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ὑπερβολικὰ μέθυσος.

ὑπερ-μενέτης, **-ου**, ὁ, ποιητ. ἀντὶ **ὑπερμενής** (βλ.λ.).

ὑπερ-μενέων, **-οντος**, ὁ (**ὑπερμενής**)· ὁ ὑπερ-

βαλλόντως ἰσχυρός, κραταιότατος ‖ ἐπ. ἐν κακῇ ἔνν., ὑπερφίαλος, ὑπερόπτης, ὑβριστής.

ὑπέρ-μετρος, *ον* (*ὑπὲρ+μέτρον*)· ὡς καὶ ,νῦν, ὑπέρμετρος (ὁ ὑπὲρ τὸ *μέτρον*), ὁ ὑπερβαίνων τὸ κανονικὸν μέτρον, τεράστιος, ὑπερβολικός.— ἐπιρρ. *-τρως.*

ὑπερ-μήκης, *ες,* γεν. *-εος* (*ὑπὲρ+μῆκος*)· ὁ ὑπερβολικὰ μακρός, ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μῆκος ‖ ὁ ὑπερβολικὰ ὑψηλός, ὑπερύψηλος ‖ ἐπὶ ἤχου, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός.

ὑπερ-μῑσέω, μελλ. *-ήσω*· μισῶ ὑπερβολικά.

ὑπέρ-μορον, ἐπιρρ.=*ὑπὲρ μόρον,* ὑπὲρ τὴν μοῖραν, πέραν τοῦ πεπρωμένου, ὑπὲρ τὸ δέον.

ὑπερ-νέφελος, *ον* (*ὑπὲρ* + *νεφέλη*)· ὁ ὑπὲρ τὰ νέφη, ὑπεράνω τῶν νεφῶν, ὑπερνεφής.

ὑπερ-νῑκάω, μελλ. *ήσω*· εἶμαι πλέον ἢ νικητής, ὑπερτερῶ κατά πολύ.

ὑπερ-νοέω, μελλ. *-ήσω*· σκέπτομαι περί τινος, σκέπτομαι περαιτέρω ‖ σκέπτομαι ἀνώτερα (ὑψηλότερα) πράγματα, κάμνω ὑψηλοτέρας σκέψεις.

ὑπερ-νότιος, (α), *ον* (*ὑπὲρ+νότος*)· ὁ πέραν τοῦ νότου κείμενος, ὁ εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τοῦ νότου εὑρισκόμενος, ἀντίθ. τῷ *ὑπερβόρειος.*

ὑπέρ-ογκος, *ον* (*ὑπὲρ+ὄγκος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπέρογκος, ὁ λίαν ὀγκώδης, ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν ὄγκον. 2) ὑπερμεγέθης, ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος.

ὑπερ-οιδαίνω, ἤ **-άνω**· *οἰδαίνω* (ἐξογκοῦμαι, φουσκώνω) ὑπερβολικά.

ὑπερ-οιδάω, ἰων. **-έω,** μελλ. *-ήσω*· ἐξογκοῦμαι (φουσκώνω) ὑπερβαλλόντως, ἐπὶ τῶν μαστῶν.

ὑπερ-οικέω, μελλ. *-ήσω*· κατοικῶ ὑπεράνω ἢ πέραν (μετὰ γεν.).

ὑπέρ-οικος, *ον* (*ὑπὲρ+οἰκέω*)· ὁ κατοικῶν ὑπεράνω ἢ πέραν.

ὑπερ-οπλία, ἡ (*ὑπέροπλος*)· ἡ ὑπερβάλλουσα καὶ ἀλαζονικὴ αὐτοπεποίθησις, ἡ ὑπερηφία, αὐθάδεια, θρασύτης, οἴησις, ἀλαζονεία ‖ ἐν καλῇ ἔνν., ὑψηλὸν φρόνημα, γενναιότης, μεγαλοψυχία [·ῑ- πάντοτε χάριν τοῦ μέτρου].

ὑπερ-οπλίζομαι, μελλ. *-ίσομαι,* ἀποθ. (*ὑπὲρ+ὁπλίζω*)· νικῶ διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων.

ὑπέρ-οπλος, *ον*· ὁ πεποιθὼς εἰς τὰ ὅπλα του, ὁ στηριζόμενος εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὅπλων του, ὁ ὑπεροπτικός, ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. *ὑπέροπλον εἰπεῖν*=ὁμιλεῖν θρασέως (αὐθαδῶς).— ΙΙ γενικῶς, ὑπερβολικός, πελώριος, τεράστιος.— ΙΙΙ ὑπερβολικός, τρομερός [δι' ἔτυμ. βλ. *ὁπλόεις*].

ὑπερ-όπτης, *-ου,* ὁ (*ὑπερόψομαι*)· ὁ περιφρονῶν, ὁ καταφρονῶν ‖ ἀπολ., ὑπερήφανος ἄνθρωπος, ἀλαζών, αὐθάδης, θρασύς.

ὑπερ-οπτικός, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν, ὑπεροπτικός, περιφρονητικός, καταφρονητικός.— ἐπίρρ. *—κῶς* = ὑπεροπτικῶς, μετὰ περιφρονήσεως.

ὑπέρ-οπτος, *ον* (*ὑπερόψομαι*)· ὁ περιφρονημένος, καταφρονημένος ‖ ὡς ἐνεργ., ὁ περιφρονῶν, περιφρονητικὸς ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ., ὑπεροπτικῶς.

ὑπερ-οράω, μελλ. *-όψομαι*· ἀόρ. β' *-εῖδον,* ἀπρφ., *-ιδεῖν*· παθ. ἀόρ. α' *ὑπερώφθην* (πρβλ. *ὁράω*)· ὁρῶ ὑπεράνωθεν, βλέπω ἄνωθεν (ἀπὸ ὑψηλοτέρου σημείου) πρός τὰ κάτω, ἐπισκοπῶ, ἐπιτηρῶ, ἐπιδεωρῶ.— ΙΙ παραβλέπω, ἀθλεπτῶ, ἀψηφῶ, δὲν δίδω προσοχήν, δὲν ἀποδίδω σημασίαν, παραμελῶ, περιφρονῶ, καταφρονῶ (μετὰ αἰτ. καὶ γεν.).

ὑπερ-όριος, *ον,* ποιητ. **—ούριος** (*ὑπὲρ+ὅρος*)· ὁ πέραν τῶν ὁρίων, ἐξωτερικός, ξένος. 2) *ἡ ὑπερορία* (ἔνν. *γῆ*)· ἡ πέραν τῶν συνόρων χώρα, ἡ ξένη χώρα, ἡ ξένη γῆ.

ὑπερ-όρνῡμαι, παθ. (*ὑπὲρ* + *ὄρνυμι*)· ἐγείρομαι ὑπεράνω τινός, ἐπικρέμαμαι.

ὑπερ-ορρωδέω, ἰων. **-αρρωδέω**· φοβοῦμαι ὑπερβολικά, κατέχομαι ἀπὸ ὑπερβολικοῦ φόβου διά τι.

ὙΠΕΡΟΣ, ὁ, ἡ **ὕπερον,** τό· κόπανος, «γουδόχερο» χρησιμοποιούμενον πρὸς κονιοποίησιν.— ΙΙ ἀντικείμενα ἔχοντα τὸ σχῆμα ὑπέρου: 1) κορύνη, ρόπαλον. 2) μοχλὸς χρήσιμος διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐξηρθρωμένων μελῶν τοῦ σώματος. 3) τὸ ρόπτρον τῆς θύρας.

ὑπερ-ουράνιος, *ον* (*ὑπὲρ+οὐρανός*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπερουράνιος, ὁ ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ.

ὑπερ-οχή, ἡ (*ὑπερέχω*)· ἐξοχή, προεξοχή, ἄκρον, κορυφή.— ΙΙ μτφρ., ὡς καὶ νῦν ὑπεροχή, τὸ ὑπερέχειν, ἀνωτερότης, ὑπερτέρησις ‖ ἐξοχότης. 2) ὑπερβολή, ὑπερφυΐα, πλεόνασμα, περίσσευμα.

ὑπέρ-οχος, ἐπ. **ὑπείρ-οχος,** *ον* (*ὑπερέχω*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπέροχος, ὑπερέχων, ἐξέχων, ἔξοχος, περίβλεπτος, διαπρεπής, διακεκριμένος ‖ μετὰ γεν., *ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων*=νὰ διακρίνεται μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων, νὰ εἶναι ὑπεροχώτερος ὅλων ‖ ἐν κακῇ ἔνν., ὑπερφίαλος, ἀγέρωχος.— ὑπερθ. ***ὑπεροχώτατος.***

ὑπερ-οψία, ἡ (*ὑπερόψομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπεροψία, ἀλαζονεία, ὑπεροπτικότης, ὑπερβολικὴ οἴησις, ἔπαρσις ‖ περιφρόνησις, καταφρόνησις.

ὑπερ-όψομαι, ἐν χρήσει ὡς μέλλ. τοῦ *ὑπεροράω,* ἐξ ἀχρ. ἐν. *ὑπερόπτομαι.*

ὑπέρ-πᾰγής, *ὲς* (*ὑπὲρ+πάγος*)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν παγερός, ψυχρός ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., *τὸ ὑπερπαγὲς*=ὁ ὑπερβολικὸς παγετός.

ὑπερ-πᾰθέω, μελλ. *-ήσω* (*ὑπὲρ+παθεῖν*)· πάσχω (ὑποφέρω, βλίβομαι) ὑπερβολικά, κυριεύομαι ὑπὸ ὑπερβολικῆς λύπης.

ὑπερ-παίω, μελλ. *-παιήσω*· πρκ. *-πέπαικα*· κυρ. κτυπῶ ὑπεράνω, ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερνικῶ.

ὑπερ-πᾰλαΐνω· ἐπιπάσσω, («πασπαλίζω») ὑπεράνω, σκορπίζω ἀπεπάνω.

ὑπερ-περισσεύω· ὡς καὶ νῦν, ὑπερπερισσεύω, ὑπερπλεονάζω.

ὑπερ-πέσσω·=*ὑπερπέττω* (βλ. λ.).

ὑπερ-πέτᾰμαι, ἀποθ.·=*ὑπερπέτομαι*· (βλ. λ).

ὑπερ-πετάννῡμι, μελλ. *-πετάσω*· *πετάννυμι* (ἐκτείνω, ἁπλώνω) ὑπεράνω.

ὑπερ-πέτομαι, ἤ **-πέτᾶμαι**· μελλ. *-πτήσομαι*· ἀόρ. β' *-επτάμην*· ἐξ οὗ ἐπ. γ' ἐν. *ὑπέρπτατο,* ἐν τῷ παῖζῳ λόγῳ καὶ *-επτόμην*· ἀπαντᾷ ἐπίσης καὶ δωρ. γ' ἐν. ἐνεργ. ἀόρ. β' *ὑπερέπτᾱ* ἐξ ἀορ. *ὑπερέπτην*· ἀποθ.· φέρομαι ἄνωθεν μετὰ ταχύτητος (ἐπὶ δόρατος). 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπερίπταμαι, πέτομαι (πετῶ) ὑπεράνω ἢ πέραν.

ὑπερ-πέττω, ἀττ. ἀντὶ *ὑπερπέσσω*· χωνεύω πολὺ ταχέως, χωνεύω ὑπὲρ τὸ δέον.

ὑπερ-πηδάω, μελλ. *-ήσομαι*· ὡς καὶ νῦν, ὑπερπηδῶ, πηδῶ ὑπεράνω τινός (ἐπάνω ἀπό τι) ‖ μτφρ., ὑπερπηδῶ, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ.— ΙΙ μτφρ., ὑπερπηδῶ καὶ διαφεύγω, διασώζομαι ἐκ τινος κινδύνου.

ὑπέρ-πῐκρος, *ον*· ὁ καθ' ὑπερβολὴν πικρός, κατάπικρος.

ὑπερ-πίμπλημι, μελλ. *-πλήσω*· ὑπερπληρῶ.— παθητ. εἶμαι ὑπερπλήρης ἐκ τινος πράγματος.

ὑπερ-πίνω, μελλ. *-πίομαι*· πίνω ὑπὲρ τὸ δέον, πίνω παρὰ πολύ, «παραπίνω».

ὑπερ-πίπτω, μελλ *-πεσοῦμαι*· πίπτω ἐπάνω εἴς τι ἢ ἐπέκεινά τινος (πέραν τινός).— ΙΙ ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, «περνῶ», δαπανῶμαι, καταναλίσκομαι.

ὑπερ-πλεονάζω, μελλ. *-άσω*· ὡς καὶ νῦν, ὑπερπλεονάζω, ὑπερπερισσεύω, πλεονάζω «μέ τό παραπάνω».

ὑπερ-πλᾱθής, *ὲς* (*ὑπὲρ+πλῆθος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπερπλήθης, πολυπληθέστατος, ἀφθονώτατος.

ὑπερ-πλήθω· πλησιάζω (γεμίζω) ὑπὲρ τὸ μέτρον. —παθητ., πληροῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, εἶμαι ὑπερπλήρης.

ὑπερ-πλουτέω, μελλ. *-ήσω* (*ὑπέρπλουτος*)· εἶμαι ὑπερεξαλλόντως πλούσιος.

ὑπέρ-πλουτος, *ον* (*ὑπὲρ+πλοῦτος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπέρπλουτος, ὑπερβολικὰ πλούσιος.

ὑπέρ-πολυς, *-πόλλη, -πολυ* (*ὑπὲρ+πολύς*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπέρπολυς, ὑπὲρ τὸ δέον πολύς, παρὰ πολύς.

ὑπερ-πονέω, μελλ. *-ήσω*· κοπιάζω (μοχθῶ, ἐργάζομαι) ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως ‖ ὑποφέρω (πάσχω) μεγάλως.— ΙΙ ὑπομένω (ὑποφέρω, ἀντέχω) ὑπὲρ ἄλλου (χάριν ἄλλου).—μέσον, *ὑπερπονοῦμαί τινος*=ἀναλαμβάνω («παίρνω ἐπάνω μου») βάσανα ὑπὲρ ἄλλου.

ὑπερ-πόντιος, (α), **ον** (**ὑπέρ**+**πόντος**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπερπόντιος, ὁ πέραν τοῦ πόντου, πέραν τῆς θαλάσσης, κείμενος, ὁ πολὺ μακρινὸς || ξένος, ἀλλοδαπός.

ὑπέρ-πτᾰτο, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ὑπερπέτομαι** (βλ. λ.).

ὑπερ-πυππάζω (**ὑπέρ**+**πύππαξ**)· θαυμάζω τινὰ καθ' ὑπερβολὴν καὶ τὸν ἐξαίρω ἀναφωνῶν **πύππαξ** (βλ. λ.), θηλ. εὖγε !, «μπράβο !» || θωπεύω μετὰ μεγάλης στοργῆς.

ὑπερ-πυρριάω, μελλ. **-άσω** (**ὑπέρ**+**πυρρός**)· γίνομαι πυρρὸς (ἐρυθριῶ, κοκκινίζω) διά τινα (ἕνεκά τινος).

ὑπερ-πωτάομαι, ἐπ. ἀντὶ **ὑπερπέτομαι** (βλ. λ.).

ὑπ-ερρᾰγην, παθ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπορρήγνυμι.**

ὑπερ-σεμνύνομαι (**ὑπέρ** + **σεμνύνομαι**)· εἶμαι ὑπέρσεμνος, σεμνύνομαι ὑπερβαλλόντως, ἢ καὶ κομπάζω καθ' ὑπερβολήν.

ὑπέρ-σοφος, **ον**· ὁ ἐξαιρετικὰ σοφός, πάνσοφος, εὐφυέστατος.

ὑπερ-σπουδάζω· καταβάλλω ὑπερβολικοὺς κόπους καὶ φροντίδας, ὑπερκοπιάζω, εἶμαι λίαν ἀνήσυχος.

ὑπερ-στᾰτέω·=**ὑπερίσταμαι** (βλ. λ.), προστατεύω (μετὰ γεν.).

ὑπερ-σχῇ, ὑπέρ-σχοι, γ' ἐν. ὑποτ. καὶ εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπερέχω**

ὑπέρτᾰτος, **η, ον,** ποιητ. ὑπερθ. ἐπίθ. τῆς προθ. **ὑπέρ**· ὡς καὶ νῦν, ὑπέρτατος, ἀνώτατος, ὕψιστος || ἐπὶ ἡλικίας, πρεσβύτατος || συνηθέστερον ἀπαντᾷ ἐν τῇ συντετμ. μορφῇ **ὕπατος** (βλ. λ.) || ἀπαντᾷ ἐπίσης καὶ τύπος **ὑπερώτατος** (βλ. λ.).

ὑπερ-τείλας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ **ὑπερτέλλω.**

ὑπερ-τείνω, μελλ. **-τενῶ**· πρκ. **-τέτᾰκα**· ἐκτείνω (τεντώνω, ἁπλώνω) ὑπεράνω : **σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνὸς**=ἁπλώσασα (ἐπάνω ἀπὸ τὸν οἶκον) σκιὰν ἐκ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ κυνὸς | **ὑπερτείνω πόδα ἀκτῆς**=ἐκτείνω τὸν πόδα μου ὑπεράνω τῆς ἀκτῆς, θηλ. διέρχομαι ἀπὸ τὴν ἀκτήν. 2) ἐντείνω εἰς τὸν ὕψιστον βαθμόν, ἐντείνω μέχρις ἐσχάτων. — || ἀμτβ., ἐκτείνομαι ὑπεράνω, ἁπλώνομαι || προεκτείνομαι, προεξέχω : **ὑπερτείνω ὑπὲρ τοῦ τείχους**=προεκτείνομαι πέραν τοῦ τείχους, προεξέχω ἀπὸ τὸ τεῖχος || καὶ μετ' αἰτ. **ὑπερτείνω τὸ κέρας**=ὑπερφαλαγγίζω τὸ κέρας τοῦ ἐχθροῦ (κυρ. προεκτείνομαι ὡς πρὸς τὸ κέρας τοῦ ἐχθροῦ, ἤτοι πέραν αὐτοῦ, ἄρα τὸ ὑπερφαλαγγίζω). 2) μτφρ., βαίνω ἐπέκεινα, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον ἢ ὑπερβαίνω τὸν ὡρισμένον ἀριθμόν, γεν. ὑπερβαίνω, παραβιάζω : **ὑπερτείνω τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν**=παραβιάζω τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

ὑπερ-τελέω (**ὑπερτελής**)· ὑπερπηδῶ, ὑπερβαίνω τὸ **τέλος** (θηλ. τὸ τέρμα).

ὑπερ-τελής, **ές,** γεν. **-έος** (**ὑπέρ**+**τέλος**)· ὁ ὑπερβαίνων τὸ τέλος (τὸ τέρμα), ὁ ἐξικνούμενος πέραν τοῦ σκοποῦ || γενικῶς, ὁ διαβαίνων (διερχόμενος) ἀπέναντι, ὁ ὑπερπηδῶν || μετὰ γεν. **ἄθλων ὑπερτελὴς**=ὁ κατορθώσας νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων (νὰ τοὺς ἐκτελέσῃ θηλ. ὅλους καὶ νὰ ἐξέλθῃ σῶος), ὁ κατορθώσας νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν βασάνων του.-- || = **ὑπερτέλλων** (βλ.λ.), ὁ ὑψούμενος ὑψηλά, ὁ ἀναφαινόμενος ὑπεράνω τινός.

ὑπερ-τέλλω, μελλ. **-τελῶ**· ἀόρ. α' **-έτειλα**· ἐγείρομαι (ὑψώνομαι), ἐμφανίζομαι ὑπεράνω, ἀνατέλλω : **ὑπερτείλας ὁ ἥλιος** = ὅτε ὁ ἥλιος ἀνυψώθη ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα, ὅτε ἀνέτειλεν || **ὑπερτέλλειν ἐκ γαίας** = ἀναπηδᾶν (ἐξορμᾶν) ἐκ τῆς γῆς || μετὰ γεν., ἐξέχω ὑπεράνω τινός, προεξέχω, κρέμαμαι ἐπάνω ἀπό τι(νο).

ὑπερτερία, ἰων. **-ίη,** ἡ (**ὑπέρτερος**)· τὸ ἐπάνω μέρος, τὸ ἀνώτερον, καὶ κυρ. «τὸ κασόνι» τῆς ἁμάξης (τὸ ἐπικαθήμενον ἐπὶ τῶν τροχῶν καὶ τοῦ ἄξονος).

ὑπέρτερος, **α, ον,** ποιητ. συγκρ. ἐκ τῆς προθ. **ὑπέρ**· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τόπου, ὁ ὑψηλότερον κείμενος, ὁ ὑπεράνωθέν τινος ὤν, ὁ «ἀπὸ πάνω ἀπό ..» : **τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει Ζεύς**=«θὰ τὰ κάμῃ ἀνω-κάτω» || ἐντεῦθεν, καλλίτερος, ἐξοχώτερος, ὑπεροχώτερος || **γενεῇ ὑπέρτερος** = εὐγενέστερος κατὰ τὴν καταγωγήν.— || ἰσχυρότερος, κραταιότερος || μετὰ γεν., ὁ νικητὴς τινος, ὁ νικήσας τινά || τὸ οὐδ. ὡς ἐπιρρ. : **τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον**=ἐντὸς ὀλίγου θὰ γνωρίζωμεν κάλλιον ἢ οἱ μάντεις.— ||| ἐπὶ χρόνου, ἡλικίας, μακρότερος, πρεσβύτερος.

ὑπερ-τίθημι, μελλ. **-θήσω**· ἀόρ. α' **-έθηκα**· ἀόρ. β' **-έθην**· τίθημί τι ἐπάνω, θέτω («βάζω») ὑπεράνωθεν || ἀνεγείρω, ἀνιδρύω || ἀναβιβάζω || μεταφέρω, θέτω εἰς ἄλλο μέρος || μετὰ αἰτ. τόπου, ὡς τὸ **ὑπερβάλλω** (βλ. λ.), διαβαίνω ὑπεράνω τινός.— || μέσον. **ὑπερτίθεμαί τινί τι**=ἐμπιστεύομαί τι εἴς τινα, ἀνακοινῶ τι εἰς τινα καὶ τὸν συμβουλεύομαι (ζητῶ τὴν συμβουλήν του) ἐπ' αὐτοῦ. 2) τίθημι ἐμαυτὸν ὑπεράνω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ. 3) ἀναβάλλω, παρατείνω τὸν χρόνον, ἀργοπορῶ.

ὑπερ-τῑμάω, μελλ. **-ήσω**· τιμῶ ὑπερβαλλόντως.

ὑπέρ-τολμος, **ον** (**ὑπέρ**+**τόλμη**)· ὁ καθ' ὑπερβολὴν τολμηρός, παράτολμος.

ὑπέρ-τονος, **ον** (**ὑπερτείνω**)· ὁ ὑπερβολικὰ τεταμένος, ὁ λίαν ἐντεταμένος || ὁ ὑπεράγαν ἔντονος, ἠχηρότατος.

ὑπερ-τοξεύσιμος, **ον** (**ὑπερτοξεύω**)· ὃν δύναταί τις νὰ ὑπεράκοντίσῃ, τ. ἔ. νὰ τὸν ὑπερβῇ, ὁ ὑπερβλητός.

ὑπερ-τοξεύω· τοξεύω ὑπεράνω, τοξεύω πέραν || μτφρ., ὑπερακοντίζω, ὑπερτερῶ.

ὑπερ-τρέχω, μελλ. **-δρᾰμοῦμαι**· ἀόρ. β' **ὑπερέδρᾰμον**· τρέχω ὑπεράνω ἢ πέραν, ἐκφεύγω (διαφεύγω) τρέχων || ὑπερβαίνω τρέχων, «ξεπερνῶ». 2) ὑπερέχω, διαπρέπω, ἐξέχω, ὑπερτερῶ, 3) διασκελίζω, διαβαίνω || παραβαίνω, παραβιάζω (νόμον).

ὑπερ-τρῡφάω· εἶμαι ὑπερβαλλόντως τρυφηλός, τρυφῶ ὑπὲρ τὸ δέον, καθηδυπαθῶ, ὀργιάζω.

ὑπ-ερυθριάω, μελλ. **-άσω**· γίνομαι ὑπέρυθρος, κοκκινίζω ὀλίγον, «ξεροκοκκινίζω».

ὑπ-έρυθρος, **ον** (**ὑπό**+**ἐρυθρός**)· ὁ ὀλίγον τι ἐρυθρός, ὡς καὶ νῦν ὑπέρυθρος, κοκκινωπός.

ὑπερ-ύψηλος, **ον** (**ὑπέρ** + **ὑψηλός**)· ὡς καὶ νῦν. ὑπερύψηλος, ὁ ὑπεράγαν ὑψηλός.

ὑπερ-υψόω, μελλ. **-ώσω**· ὡς καὶ νῦν, ὑπερυψώνω, ὑψώνω ὑπερβολικά, ὑψώνω ὑπεράνω τινός || ἐκθειάζω (ἐγκωμιάζω, ἐξαίρω) καθ' ὑπερβολήν

ὑπερ-φαίνομαι, ἀόρ. β' **-εφᾰνην**· παθητ., φαίνομαι (ἐμφανίζομαι) ὑπεράνω || ἀπολ., φαίνομαι ὑψηλὰ ἐν τῷ ἀέρι, λατ. **superappareo.** 2) μτφρ., εἶμαι ἢ γίνομαι ἀνώτερος.

ὑπερ-φᾰλαγγέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑπέρ**+**φάλαγξ**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπερφαλαγγίζω, ἐπεκτείνω τὴν φάλαγγά μου (τὴν ἐν τῇ μάχῃ παράταξίν μου) κατὰ τρόπον ὥστε τὰ ἄκρα της νὰ ἐξέχουν πέραν ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως.

ὑπερ-φᾰνῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπερφαίνομαι.**

ὑπερ-φᾰνής, **ὲς** (**ὑπερφανῆναι**)· ὁ φαινόμενος (ἐμφανιζόμενος) ὑπεράνω τῶν ἄλλων.

ὑπέρ-φᾰτος, **ον** (**ὑπέρ**+**φατός,** τοῦ **φημί**)· ὁ ἀνώτερος παντὸς λόγου, ὄφατος, ἀνέκφραστος, ἀνεκλάλητος, ἀπερίγραπτος.

ὑπερ-φέρω, μελλ. **-οἴσω**· ἐνεργ. ἀόρ. α' **-ήνεγκα,** παθ. **-ηνέχθην**· φέρω (μεταφέρω) ὑπεράνωθέν τινος (ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο).— || ἀμτβ., φέρομαι ὑπεράνω, ὑψοῦμαι ὑπεράνω τινός, ἐγείρομαι ὑψηλότερα, εἶμαι ὑπέρτερος, ὑπερέχω, ἔχω τὰ πρωτεῖα || **ὑπερφέρω τινός τινι**=εἶμαι ἀνώτερός τινος εἴς τι.

ὑπέρ-φευ, ἐπίρρ.·=**ὑπερφυῶς** (βλ. λ.), ὑπεράγαν, ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, παρὰ πολύ.

ὑπερ-φθίνομαι, ποιητ. γ' ἐν. ἀορ. β' **-έφθῐτο**· παθητ.· ἀποδυήσκω ὑπέρ τινος.

ὑπερ-φῐάλος, **ον**· κυρ. ὁ ὑπερέχων εἰς δύναμιν, ἐξαιρετικὰ δυνατός || κατὰ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, ὡς καὶ νῦν ὑπερφίαλος, αὐθάδης, θρασύς, ἀγέρωχος, ἀλαζών || **θυμὸς ὑπερφίαλος**=ὑπεροπτικὸν πνεῦμα, ἀγέρωχος ψυχή.—**ἐπίρρ. ὑπερφιάλως**=ὑπερβαλλόντως, ἐξαιρετικῶς, ὑπερηφάνως, ἀγερώχως.

Ἔτυμ.: **ὑπερφίαλος** ⟨ ***ὑπερ-φF-ιαλο-ς,** ἐκ τοῦ **ὑ.**

περφυής (βλ. λ.) κατὰ τροπὴν τοῦ **-ῠ-**, πρβλ. καὶ λατ. **superbus** (*-bhv-o-s), **superbia, -ire**, ἐκ ρίζ. **bhu-** (**bheva-, bheve-**=**εἰμί**)· βλ. καὶ **ὑπερήφανος**· κατ' ἄλλους ἡ λ. ἐσχηματίσθη κατὰ ἐπ. τροπὴν ἐκ τοῦ **ὑπέρ-βιος** (ἀντὶ τρόπον τινὰ τοῦ **ὑπερ-βίαλος**).

ὑπερ-φῐλέω, μελλ. **-ήσω**· ἀγαπῶ ὑπερμέτρως.

ὑπερ-φοβοῦμαι, παθ. μετὰ μέσ. μελλ. **-ήσομαι**· φοβοῦμαι ὑπερβολικά, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὑπερβολικοῦ φόβου, τρομοκρατοῦμαι.

ὑπέρ-φοβος, ον· ὁ λίαν πεφοβημένος, πλήρης φόβου, περίτρομος, ἔντρομος, τρομοκρατημένος.

ὑπερ-φορέω·=**ὑπερφέρω** (βλ. λ.), φέρω (μεταφέρω) τι ὑπεράνω τινός.

ὑπερ-φρίσσω, ἀττ. **—ττω**· μελλ. **-ξω**· φρίττω (φρικιῶ), φοβοῦμαι, ὑπὲρ τὸ μέτρον διά τινα.

ὑπερ-φρονέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑπέρφρων**)· ἔχω ὑψηλόφρονα αἰσθήματα, ἔχω ὑπερηφάνους στοχασμούς, εἶμαι λίαν ὑπερήφανος. 2) περιφρονῶ, καταφρονῶ.

ὑπέρ-φρων, ον, γεν. **-ονος,** ὁ, ἡ (**ὑπὲρ**+**φρήν**)· ὁ ὑψηλόφρων, μεγαλόφρων, γενναιόφρων ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ἀγέρωχος, ὑπεροπτικός, ἀλαζονικός, καταφρονητικός ‖ **ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος**=ἀπὸ συναίσθησιν τῆς ὑπεροχῆς, ἀπὸ αὐτοπεποίθησιν λόγῳ ὑπεροχῆς.

ὑπερ-φῠής, ἐς (**ὑπὲρ**+**φυή**)· ὁ ὑπὲρ τὴν φύσιν, ὁ ὑπερβαίνων τὸ φυσικὸν μέγεδος, ὁ ηὐξημένος καθ' ὑπερβολήν, ὑπέρογκος, ὑπερμεγέθης, πελώριος τεράστιος.— ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἐξαιρετικός, ἀσυνήθης, μοναδικός ‖ ὁ παρὰ φύσιν, παράδοξος, ἀλλόκοτος, παράλογος ‖ ὡσ. συνημμένον μετὰ ἀναφορ.: **ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος**=ὄχλος τόσον πολὺς ποὺ καταντᾷ ἀπίστευτον, τ. ἔ. **ὑπερβολικὰ πολύς** (λατ. **mirum quantum**).

ὑπερ-φύομαι, παθ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. **6' -ἐφῦν,** πρκ. **-πέφῡκα**· φύομαι (αὐξάνομαι) ὑπεράνω τινός ‖ ἐντεῦθεν, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ἐξέχω.

ὑπερ-φῦς, **-ῦσα, -ύν,** μτχ. ἀορ. **6'** τοῦ **ὑπερφύομαι.**

ὑπερ-φυῶς, ἐπιρρ. τοῦ **ὑπερφυής**· θαυμαστῶς, θαυμασίως ‖ παραδόξως, ἀλλοκότως ‖ **ὑφερφυῶς ὡς**=θαυμαστὸν πόσον..., τ. ἔ. κατὰ λίαν ἀξιοθαύμαστον (ἢ ἀλλόκοτον) τρόπον.

ὑπερ-χαίρω, ἀόρ. **6'** —**εχάρην**· ὡς καὶ νῦν, ὑπερχαίρω, χαίρω ὑπερβολικά, διά τι (μετὰ δοτ.).— ‖ μετὰ μτχ., **ὑπερχαίρω ποιῶν τι** = ποιῶ τι μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως.

ὑπερ-χᾰλάω, μελλ. **-άσω**· χαλαρώνω τι ἀπ' ἐπάνω (τὸ ἀφίνω νὰ πέσῃ πρὸς τὰ κάτω).

ὑπερ-χθόνιος, ον (**ὑπὲρ** + **χθών**)· ὁ ὑπὲρ τὴν χθόνα, ὑπὲρ τὴν γῆν, ὑπέργειος, οὐράνιος.

ὑπερ-χλῐδάω, μελλ. **-ήσω,** ἐπιτετ. **χλιδάω** (βλ. λ.)· =**ὑπερτρυφάω** (βλ. λ.)· ζῶ μὲ ὑπερβολικὴν χλιδήν.

ὑπ-έρχομαι, μελλ **-ελεύσομαι**· ἐνεργ. ἀόρ. **6' -ἦλθον** ἢ **-ἦλθον**· πρκ. **-ελήλυθα** (πρβλ. **ἔρχομαι**)· ἀποθ.· ἔρχομαι ἢ ὑπάγω ὑποκάτω, ὑπεισέρχομαι, εἰσέρχομαι λόθρᾳ ἢ κατὰ μικρόν, λατ. **subire** (μετ' αἰτ.).— ‖ εἰσέρχομαι μυστικά, εἰσέρπω, εἰσδύω, εἰσχωρῶ ‖ μτφρ., καταλαμβάνω τινὰ κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν: **ὑπέρχεταί με φρίκη**=φρίκη μὲ καταλαμβάνει.— ‖‖ ὑπεισέρχομαι εἰς τὴν εὔνοιάν τινος, ἑλκύω πρὸς ἐμαυτόν τὴν εὔνοιάν του, τὸν κολακεύω, τὸν περισαίνω ‖ ἐντεῦθεν, φέρομαι πρὸς τινα μετὰ δολιότητος, τὸν δολιεύομαι, τὸν ἐξαπατῶ, ὑποσκάπτω τὴν θέσιν του.— ‖‖ προχωρῶ κατὰ μικρόν, προελαύνω βραδέως (ἐπὶ στρατοῦ).

ὑπέρ-χρεως, ων (**ὑπὲρ**+**χρέος**)· καταχρεωμένος, «βουτηγμένος εἰς τὸ χρέη».

ὑπερῴα, ἰων. **-ῴη,** ἡ· τὸ ἄνω μέρος τῆς κοιλότητος τοῦ στόματος, ὁ οὐρανίσκος ‖ κυρ. θηλ. τοῦ **ὑπερῷος** (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: **ὑπερῴᾱ, ὑπερῷων,** ἰων. **-ώιον** ‹ ***ὑπερ-ωσ-ιᾱ, -ιον,** ἰαπ. ***ο[υ]s-** (στόμα) (: λατ. **ōs,** γεν. **ōris**· βλ. καὶ **παρήιον**)· ἀδεβ. ἐτυμολ.· κατά τινας ἐκ τῆς **ὑπέρ,** ὡς τὰ **πατρῴως, μητρῴως** ἐκ τῶν οὐσ. **πατήρ, μήτηρ,** ὁπότε τὰ τέρματα **-ώιος, -φος** εἶναι ἁπλαῖ καταλήξεις· κατ' ἄλλους **ὑπερῷος** ‹ ***ὑπερωFιος : *ὑπερω-Fo-ς**=ὁμηρ. **πρῴ[F]ιος : *πρω-Fo-ς**· ἄλλοι συσχετίζουσι τὸ gall. **goreu** (=λατ. **optimus**) ‹ **gor-** (=λατ. **super**).

ὑπ-ερωέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑπὸ** + **ἐρωέω**)· ἀναπηδῶ ὀπίσω, ὀπισθοχωρῶ, ὀπιφθοδρομῶ, ἀναπίπτω.

ὑπερωιόθεν, ἐπίρρ. (**ὑπερῷον**)· ἐκ τοῦ ὑπερῴου, ἐκ τοῦ ἄνω πατώματος.

ὑπερῷον, τό, ἐπ. καὶ ἰων. **ὑπερώιον, ὑπερῴιον,** τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ ὑπερῷον, τὸ ἐπάνω πάτωμα οἰκίας, τὸ ἀνώγειον, ἢ τὰ διαμερίσματα τοῦ ἄνω πατώματος (συν. γυναικεῖα) ‖ **κυρ.** εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ὑπερῷος** (ἐξ-υπακ. τοῦ οὐσ. **οἴκημα**)·

ὑπερῷος, α, ον, ἰων. καὶ ἐπικ. **ὑπερώιος, η, ον** (**ἐκ** τῆς **ὑπέρ**)· ὁ ὢν ὑπεράνω, ὁ κείμενος εἰς τὸ ἄνω μέρος, ἀνώγειος.

ὑπερώτατος, η, ον, ποιητ. ὑπερθ. ἀντὶ **ὑπέρτατος.**

ὑπ-εσσεῖται, δωρ. γ' ἐν. μελλ. τοῦ **ὕπειμι** (**εἶμι**).

ὑπ-έσταν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ **ὑφίστημι.** 2) δωρ. ἀντὶ **ὑπέστην, α'** ἐν. τοῦ αὐτοῦ ἀορ. β'.

ὑπ-έστειλα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποστέλλω.**

ὑπ-έστρεψα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποστρέφω.**

ὑπ-έσχεθον, ποιητ. ἀόρ. β' τοῦ **ὑπέχω.**

ὑπ-έσχετο, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπ-έσχημαι, πρκ. τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπ-έτρεσας, β' ἐν. ἀορ. α' τοῦ **ὑποτρέω.**

ὑπ-έτυψα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποτύπτω.**

ὑπ-εύθῠνος, ον (**ὑπὸ**+**εὐθύνη**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπεύθυνος, ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην, ὑπόλογος ‖ **ὑπεύθυνος ἀρχῇ** = ὀξίωμα τοῦ ὁποίου ὁ κάτοχος (ὁ ἄρχων) ὑπεχρεοῦτο μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας του νὰ λογοδοτήσῃ διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ πεπραγμένα. 2) μετὰ γεν., ὁ ὑπεύθυνος, (ὑπόλογος, ὀφείλων εὐθύνας) διά τι, ὁ ὑπόλογος (ὑποχρεωμένος) νὰ δώσῃ ἀποζημιώσεις διά τι ‖ ὁ ἔνοχος διά τι. 3) ὡσ. μετὰ δοτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς τι, ὑπόχρεώς τινος, ἐκτεθειμένος εἰς τι ‖ μετὰ δοτ. προσ., ὁ ὑπόλογος εἰς τινα, ὑπεύθυνος ἐναντί τινος, ἐξαρτωμένος ἐκ τινος.

ὑπ-ευνάομαι, παθητ. (**ὑπὸ**+**εὐνάω**), ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ θηλ. μτχ. τοῦ ἀορ. **ὑπευνηθεῖσα**· κατακλίνομαι (πλαγιάζω) ὑποκάτω, μτφρ., εἶμαι ὑποτεταγμένη τῷ ἀνδρὶ (ἐπὶ γυναικός) ‖ **εὐνηθεῖσα** ὑπὸ ἄνδρα, ἔγκυος ‖καὶ ἁπλῶς, ἐλθοῦσα εἰς γάμον μετά τινος.— ‖ εἶμαι πλαγιασμένη **ἐπί** τινος, ἐπικάθημαι **ἐπί** τινος (ἐπὶ πτηνοῦ ἐπικαθημένου **ἐπί** τῶν νεοσσῶν του).

ὑπ-έφηνα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποφαίνω.**

ὑπ-έφρᾰδε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ὑποφράζω** (βλ. λ.).

ὑπ-έχευα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποχέω** (βλ. λ.).

ὑπ-έχρῐσα, ἀόρ. α' τοῦ **ὑποχρίω.**

ὑπ-έχω, μελλ. **ὑφέξω**· ἀόρ. β' **ὑπέσχον,** ποιητ. **ὑπέσχεθον** (πρβλ. **ἔχω**)· ἔχω ὑποκάτω, κρατῶ ὑποκάτωθεν. 2) βάλλω (δέτω, τοποδετῶ) ὑποκάτω. 3) ἐκτείνω τὴν παλάμην τῆς χειρός μου ὅπως δεχθῶ τι ‖ ἐκτείνω τὴν χεῖρα εἰς ἔνδειξιν ἐγγυήσεως (ὑποσχέσεως) ‖ **ὑπέχω οὖας**=παρέχω εὐήκοον οὖς, «βάζω αὐτί», δίδω προσοχήν, προσέχω, λατ. **praebere aurem** ‖ ὑποβαστάζω, ὑποστηρίζω ‖ ὡσ. προβάλλω ὡς πρόσχημα, μεταχειρίζομαι ὡς πρόσχημα, προφασίζομαι, ἰσχυρίζομαι. 4) παρέχω, ἐφοδιάζω, χορηγῶ, δέτω εἰς τὴν διάθεσίν τινος | **ὑπέχω ἐμαυτόν τινι**=δέτω ἐμαυτὸν (τίθεμαι) εἰς τὴν διάθεσίν τινος, ἀκολουθῶ τὴν συμβουλήν του.— ‖ κρατῶ τι ὑποκάτωθεν, ὑποβαστάζω (μετ' αἰτ.) ‖ ἐντεῦθεν, ὑποτάσσομαι (ὑποκύπτω), ὑπόκειμαι, ὑφίσταμαι, ἀντιμετωπίζω, ὑποφέρω, πάσχω. 2) ἐν δικανικαῖς φράσεσιν: **ὑπέχω δίκην τινός** (πραγμ.)=ἔχω νὰ δώσω λόγον διά τι | **ὑπέχω δίκην τινί** (προσ.)=δίδω ἱκανοποίησιν εἴς τινα, τιμωροῦμαι ὑπ' αὐτοῦ | **λόγον ὑπέχω** = «δίδω λόγον», δίδω λογαριασμόν | **εὐθύνας ὑπέχω**=περίπου ὡς καὶ νῦν, ὑπέχω εὐθύνας καὶ ὀφείλω νὰ δώσω λόγον τῶν πράξεών μου | **ὑπέχω αἰτίαν τινός**=κατηγοροῦμαι διά τι.

ὑπ-ῆγμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ὑπάγω.**

ὑπ-ῆγον, ὑπ-ήγαγον, πρτ. καὶ ἀόρ. **6'** τοῦ **ὑπάγω.**

ὑπ-ήκοος, ον (**ὑπακούω**)· ὁ παρέχων οὖς, ὁ ἀκροώμενος («ἀφουκράζομένος»), ὁ προσέχων.— ‖ ὡς καὶ νῦν, ὑπήκοος, «ὑπάκουος», εὐπειθής, ὑποτασσόμενος εἴς τινα, **ὡς** καὶ νῦν, «ὑπήκοος» ‖ ὡς οὐσ. **οἱ ὑπήκοοι**=ὡς καὶ νῦν, ὑπήκοοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων, οἱ φόρου ὑποτελεῖς.

ὑπ-ῆλθον, ἀόρ. **6'** τοῦ **ὑπέρχομαι.**

ὑπ-ημύω· βλ. ἐν **ὑπομνήμυκε.**

ὑπ-ήνεικαν, γ' πληθ. ἰων. ἀορ. α' τοῦ **ὑποφέρω.**

ὑπ-ηνέμιος, ον (**ὑπό** + **ἄνεμος**)· ἀνεμώδης, πλήρης ἀνέμου, ὑπό τοῦ ἀνέμου φερόμενος ‖ **ὑπηνέμιον ᾠόν** = «αὐγό ἄγονο, κλούβιο», **«τὸ γεννηθὲν δίχα τοῦ ὀχευθῆναι»** (κατὰ Ἡσύχ.), πλῆρες ἀνέμου τρόπον τινά, μὴ περιέχον σπόρον πετεινοῦ καὶ συνεπῶς μὴ δυνάμενον νά ἐπωασθῇ ἀποτελεσματικῶς.

ὑπ-ήνεμος, ον (**ὑπό**+**ἄνεμος**)· ὁ ὑπό τόν ἄνεμον, ὡς καὶ νῦν. ὑπήνεμος, δηλ. μὴ προσβαλλόμενος ὑπό τοῦ ἀνέμου, μὴ ἐκτεθειμένος εἰς τόν ἄνεμον, ἀντίθ. τῷ **προσήνεμος** ‖ **ἐκ τοῦ ὑπηνέμου** = ἀπό τό μέρος «ποὺ δέν τό πιάνει ἀέρας, δέν τό βρίσκει ἀέρας».

ὑπ-ήνη, ἡ (**ὑπό**)· τό κάτω μέρος τοῦ προσώπου, τό ὑπό τήν ῥῖνα, καὶ κυρ. ἡ περιοχή τῆς τριχώσεως (τοῦ μύστακος ἢ καὶ τοῦ πώγωνος ὁμοῦ) ‖ ἐντεῦθεν, ὁ πώγων, ἡ γενειάς, τό γένειον.

Ἔτυμ.: **ὑπήνη**· **ὑπηνήτης**· **ὑπήνη** (**ὑπό** + στοιχεῖῳ τινὶ σκοτεινῷ· κατά τινας εἰς τό δεύτερον τμῆμα τῆς λέξεως περιέχεται ὀνοματικόν θέμα ***ānə-, *ḥnə-** (ὄψις, πρόσωπον), συγγ. τῷ σανσκρ. ***āna-ḥ (στόμα)**, πρβλ. τά **ἐν πρηνῆς**· ὑπ' ἄλλων θεωροῦνται ὡς ἐτυμολ. συνανήκοντα τά **ἀπᾶ-νῆς, προσᾶ-νῆς, ὑπή-νη** καὶ ὡς προϊόντα πτωτικῶν τύπων ἐκκινούντων ἀπό τήν πρόθεσιν.

ὑπ-ηνήτης, -ου, ὁ (**ὑπήνη**)· ὁ ἄρτι γενειῶν ἀνήρ, ἢ καὶ γεν. ὁ πωγωνοφόρος ‖ **πρῶτον ὑπηνήτης** = ὁ νεαρός «ποὺ μόλις ὀρχίζει νά βγάζῃ γένεια».

ὑπ-ηοῖος, η, ον (**ὑπό** + **ἠώς**)· ὁ ὑπό (κατά) τήν ἕω, ὁ κατά τά χαράγματα, ἑωθινός.

ὑπ-ῆργμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ὑπάρχω.**

ὑπ-ηρεσία, ἡ (**ὑπηρετέω**)· κυρ. ἡ ὑπό τῶν κωπηλατῶν γινομένη ἐργασία, τό ἔργον τῶν κωπηλατῶν. 2) περιληπτικῶς, **ὑπηρεσία**=**οἱ ὑπηρέται**, τό σύνολον τῶν κωπηλατῶν καὶ ναυτῶν, τό πλήρωμα τοῦ πλοίου.— ‖ γενικῶς, ὡς καὶ νῦν, ὑπηρεσία, σκληρά ἐργασία ‖ ὡσ. καὶ ἐργασία γινομένη ὑπέρ τινος, ὡς καὶ νῦν ὑπηρεσία προσφερομένη εἴς τινα, ἐξυπηρέτησις.

ὑπ-ηρέσιον, τό (**ὑπηρετέω**)· τό ὑπόστρωμα (τό προσκεφάλαιον) ἐφ' οὗ ἑκάθητο ὁ ἐρέτης, τό μαξιλάρι τοῦ πάγκου τῶν κωπηλατῶν ‖ ὡσ. σάγμα ἱππασίας, σέλλα.— ‖ ὁ μισθός τῶν κωπηλατῶν.

ὑπ-ηρετέω, μελλ. **-ήσω**· ἐνεργ. πρκ. **ὑπηρέτηκα,** παθ. **ὑπηρέτημαι** (**ὑπηρέτης**)· κωπηλατῶ, ὑπηρετῶ ὡς κωπηλάτης, ἐργάζομαι ἐν πλοίῳ ὡς κωπηλάτης ἢ καὶ καθόλου ὡς ναύτης.— ‖ γενικῶς, ἐκτελῶ σκληράν ἐργασίαν, ἐργάζομαι διά τινα (ὑπέρ τινος) καὶ ὑποβοηθῶ, «τοῦ δουλεύω» ‖ ὡς καὶ νῦν, ὑπηρετῶ τινα, προσφέρω ὑπηρεσίας εἴς τινα, «τόν ὑπηρετῶ», τόν ἐξυπηρετῶ, συμμορφοῦμαι πρός τινα, ὑπακούω (ὑποτάσσομαι, πείθομαι) εἴς τινα, ἐνεργῶ ὑπό τήν καθοδήγησίν του ‖ συγκατανεύω, συναινῶ, στέργω, χαρίζομαι εἴς τινα ‖ **ὑπηρετῶ τι**=ἐκτελῶ ὑπηρεσίαν τινά.— παθητ., ἐκτελοῦμαι ὡς ὑπηρεσία: **τὰ ἀφ' ἡμέων εἰς ὑμέας ὑπηρετέεται** (Ἡροδ.)=αἱ ὑπηρεσίαι (ἐξυπηρετήσεις) αἱ ὁποῖαι σᾶς προσφέρονται ἐκ μέρους ἡμῶν. 2) προσαρμόζω ἑαυτόν πρός τι(να), συμμορφοῦμαι, χαρίζομαι εἴς τινα, τέρπω, εὐφραίνω.

ὑπ-ηρέτημα, τό (**ὑπηρετέω**)· ἡ προσφερομένη ὑπηρεσία, ἡ ἐξυπηρέτησις.

ὑπ-ηρέτης, -ου, ὁ (**ὑπό**+**ἐρέτης**)· ὁ κωπηλάτης (κυρ. ὁ ὑπό ἄλλον ἐρέτην κωπηλάτης) ‖ γενικῶς, ὁ ὑπηρετῶν ἐν πλοίῳ, ὁ ναύτης — ‖ πᾶς ἐργαζόμενος, ὁ χειρῶναξ, ὁ ἐκτελῶν βαρεῖαν ἐργασίαν τῶν χειρῶν ‖ βοηθός, ὑπηρέτης (ὡς καὶ νῦν), δοῦλος, θεράπων, διάκονος, λατ. **apparitor** ‖ **ὑπηρέτης ἔργου** = βοηθός ἐν ἔργῳ, ὁ βοηθῶν εἰς τήν ἐκτέλεσίν του. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ ὑπηρέτης ὁ ἀκολουθῶν ἕκαστον **ὁπλίτην** καὶ φέρων τάς ἀποσκευάς του (τροφάς, ἀσπίδα κλπ.) κατά τάς πορείας, ὁ καὶ **σκευοφόρος** ἄλλως καλούμενος· οὗτοι ἦσαν ἐνίοτε ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι ὡς σφενδονῆται καὶ τοξόται ‖ **ὁ τῶν ἕνδεκα ὑπηρέτης** ἐν Ἀθήναις ἦτο βοηθός τῶν **ἕνδεκα** (βλ.λ.) κατὰ τήν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τῶν πολιτικῶν καταδίκων. 3) παρὰ **Ξενοφῶντι ὑπηρέται** καλοῦνται καὶ **ἐξωμοτικοί** τινες τελοῦντες ὑπό τάς ἀμέσους διαταγάς τοῦ στρατηγοῦ, ὡς **«ὑπασπισταί»** τοῦ τρόπον τινά.

ὑπ-ηρετικός, ή, όν (**ὑπηρέτης**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς κωπηλάτην (ἢ εἰς τό κωπηλατεῖν καθόλου).— ‖ γενικῶς, ὁ ἀνήκων εἰς (ἢ κατάλληλος δι' ὑπηρεσίαν, ὁ ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν, ἢ καὶ ὁ ἐξυπηρετικός, ὁ προσφέρων ὑπηρεσίαν ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων **εἰς** (**ἢ** κατάλληλος διά) **ὑπηρέτην** τ. ἔ. βοηθόν **ὁπλίτου**, ἢ ἐλαφρῶς ὡπλισμένον στρατιώτην ‖ **ὅπλα ὑπηρετικά**=τά ὅπλα τῶν μισθοφόρων στρατιωτῶν ‖ **κέλης ὑπηρετικός**=μικρόν ἀκάτιον χρησιμεῦον δι' ἐξυπηρέτησιν μεγαλυτέρου πλοίου, ὑπηρετικόν πλοιάριον, π. χ. **«μαούνα»** (πρβλ. τό σημερ. «βοηθητικόν τοῦ στόλου») ‖ **τὸ ὑπηρετικὸν** (ἐνν. **πλοῖον**)=τό παῖζον (ἐκτελοῦν) ρόλον ἀγγελιαφόρου, πρόσκοπος.

ὑπ-ηρέτις, -ιδος, θηλ. τοῦ **ὑπηρέτης**· ὑπηρέτρια, γυνή βοηθός.

ὑπ-ήρῐπε, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ **ὑπερείπω.**

ὑπ-ήσω, ἰων. ἀντί **ὑφήσω**, μελλ. τοῦ **ὑφίημι.**

ὑπ-ηχέω, μελλ. **-ήσω**· ὡς καὶ νῦν, ὑπηχῶ, ἀντηχῶ «βαδιά», ἠχῶ εἰς ἀπάντησιν, ἀποκρίνομαι μέ ἔνα ἤχον «βγαλμένον ἀπό βαδιά».

ὑπ-ίημι, ἰων. ἀντί **ὑφίημι.**

ὑπ-ίλλω, ἀόρ. α' **ὑπίλα** (**ὑπό**+**ἴλλω**=**εἴλω**)· σύρω ὑποκάτω, «συμμαζώνω», «ζαρώνω» πρός τά κάτω, «κουλουριάζω» ‖ μτφρ., συγκρατῶ, περιορίζω, **ἀναχαιτίζω**, σταματῶ, κλείω: **ὑπίλλω στόμα**=κλείω τό στόμα τινός, «τοῦ συμμαζεύω τήν γλῶσσαν».

ὑπ-ιοῦσα, μτχ. θηλ. τοῦ **ὕπειμι** (**εἶμι**).

ὑπ-ίστημι, ἰων. ἀντί **ὑφίστημι.**

ὑπ-ισχνέομαι, συνηρ. **-οῦμαι,** ἰων. **ὑπίσχομαι**· μελλ. **ὑποσχήσομαι**· ἀόρ. β' **ὑπεσχόμην**· πρκ. **ὑπέσχημαι** (**ὑπό**+**ἴσχω**=**ἔχω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι, δίδω ὑπόσχεσιν, ἀναλαμβάνω, «τάζω» ‖ κυρ. σημ. κρατῶ ἐμαυτόν κάτω ἀπό τι, «παίρνω ἐπάνω μου» ‖ ἐπὶ πατρός, ὑπόσχομαι νά δώσω τήν θυγατέρα μου εἰς γάμον μετά τινος, τήν μνηστεύω, τήν ἀρραβωνίζω ‖ ἐπὶ τῆς μνηστῆς, ὁρκίζομαι πίστιν, ὑπόσχομαι ἐμαυτήν εἴς τινα ‖ ὡσ. ὑπόσχομαι εἰς τούς θεούς, «τάζω, κάνω τάμα» εἰς τούς θεούς ‖ γενικῶς, διαβεβαιώνω, ἐπαγγέλλομαι ὅτι θά..., προϋπόσχομαι ὅτι θά..

ὑπ-ίσχομαι, ἰων. ἀντί **ὑπισχνέομαι** (βλ. λ.).

ὑπνᾶλέος, α, ον (**ὕπνος**)· ὁ φέρων ὕπνον, ὑπνωτικός.— ‖ συν. ἐν. παθ. ἐνν., ὁ καταλαμβανόμενος ὑπό ὑπνηλίας («ἀπό νύστα»), ὁ νυστολέος.

ὑπν-ᾰπᾰ́της, -ου, ὁ (**ὕπνος**+**ἀπᾰτάω**)· ὁ ἐξαπατῶν ἐν τῷ ὕπνῳ, ὁ δι' ἀπάτης ἀφαιρῶν τόν ὕπνον.

ὑπνίδιος, ᾱ, ον, (**ὕπνος**)· ὁ κατεχόμενος ὑπό τοῦ ὕπνου.

ὑπνο-δοτήρ, -**ῆρος** ὁ, καὶ **ὑπνο-δότης, -ου** ὁ (**ὕπνος**+**δίδωμι**)· ὁ δοτήρ ὕπνου, ὁ δίδων (παρέχων) ὕπνον, ὁ ἀποκοιμίζων ‖ **νόμος ὑπνοδότης**=ναυαυριστικόν ᾄσμα.— θηλ. **ὑπνοδότειρα.**

ὑπνο-μᾰχέω, μελλ. **-ήσω** (**ὕπνος**+**μάχομαι**)· μάχομαι πρός τόν ὕπνον, ἀνθίσταμαι πρός τόν ὕπνον, τόν ἀποκρούω, ἀντιδρῶ κατ' αὐτοῦ.

"ΥΠΝΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὕπνος, ὑπνηλία, ἐλαφρός ὕπνος, ἀποκάρωμα ‖ μτφρ., ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου, ὁ θάνατος.— ‖ Ὕπνος, ὡς θεός, δίδυμος ἀδελφός τοῦ θανάτου.

Ἔτυμ.: **ὕπνος** (ἰαπ. ***sup-no-s**=παλ-σλαυ. **sъ̃пъ̃**, ἀλβ. **g'ume** (**-m-** <**-mn-** <**-pn-**)· πρβλ. ἰαπ. ***svepnc-** ἢ ***svopno-** ἐν τῷ σανσκρ. **svápna-ḥ** (ὕπνος, ὄνειρον), **Zend.** **xᵛafna-** (ὕπνος), ἀρμ. **khun**, γεν. **khnoy**, ἰαπ. ***svopno-s**, λατ. **somnus**, παλ-ιρλ. **sūan**, gall. **hῆn**, bret. **hûn** (ὕπνος), παλ-norr. **suefn**, ἀγγλ-σαξ. **swefn** (ὕπνος, ὄνειρον), παλ-σαξ. **swebban** (ὄνειρον) (germ ***svebna-** <ἰαπ. ***svepnó-**)· τό λιθ. **sāpnas** (ὄνειρον) ἀποτελεῖ συμφυρμόν τοῦ ***supna-s**=παλ-σλαυ. **sъ̃пъ̃** καὶ τοῦ ***swapna-s**· τό ἀρχικόν τμῆμα ***sup-** εἶναι μεταπτ. βαθμίς τοῦ **svep-** τοῦ ἐν τῷ σανσκρ. **svápiti, svápati** (κοιμῶμαι, ἀποκοιμῶμαι· πρβλ. **supiá·ḥ**=ὁ ἀποκοιμισμένος), **Zend.** **xᵛap-** (κοιμῶμαι), λατ. **sopor** (βαθύς ὕπνος) (***svepōs**), **sōpiō** (ἀποκοιμίζω, καταπραΰνω), ἰρλ. **foaid** (κοιμᾶται), παλ-norr. **sofa** (κοιμῶμαι), **suefia** (ἀποκοιμῶμαι, καταπραΰνω), **sófa** (φονεύω παγ-

ηγυρικῶς), **suðefa** (ἀποκοιμῶμαι), παλ-γερμ. **-swebben** (=λατ. **sopire**), πρβλ. παλ-σλαυ. **supati** (κοιμῶμαι· πρβλ. ἔτι ἑλλ. **ἄϋπνος**· σανσκρ. **asvapná-ḥ**, Ζενδ. **axᵛafna-**, λατ. **insomnis**, ἑλλ. **ἐνύπνιον**· λατ. **somnium**=σανσκρ. **svápnyam** (δραμα ἐν ὀνείρῳ), παλ-σλαυ. **sъ̨nije**, gall. **anhunedd** (=λατ. **insomnia**), ἑλλ. **ὑπναλέος, ὑπνηλός, ὑπνηρός, ὑπνόω, ὑπνώσσω** (**-ττω**).

ὑπνο-φόβης, **-ου**, ὁ, (**ὕπνος**+**φοβέω**)· ὁ ἐκφοβίζων τινά καθ' ὕπνους.

ὑπνόω, μελλ. **-ώσω**· ἐνεργ. πρκ. **ὑπνωκα**, παθ. **ὕπνωμαι** (**ὕπνος**)· ἀποκοιμίζω, νανουρίζω.—παθητ., πίπτω εἰς ὕπνον, πηγαίνω νά κοιμηθῶ, αἰσθάνομαι ὑπνηλίαν, ἀποκοιμῶμαι, κοιμῶμαι.— ‖ τό ἀμτβ. ἐνεργ. **ὑπνόω**=ἀποκοιμῶμαι (ὡς τό παθητ.).

ὕπνω, δωρ. γεν. τοῦ **ὕπνος**.

ὑπν-ώδης, **ες** (**ὕπνος**+**εἶδος**)· ὁ νυσταλέας φύσεως, νυσταλέος, ὅμοιος πρός νυσταλέον.

ὑπνῶν, λακ. ἀντί **ὑπνοῦν**, ἀπρφ. τοῦ **ὑπνόω**.

ὑπνώσσω, ἀττ. **-ττω**=**ὑπνόω** (βλ.λ.)· εἶμαι ὑπναλέος, εἶμαι νυσταλέος, αἰσθάνομαι ὑπνηλίαν‖μτφρ., **φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ**=ἀπό τόν φόβον της ἡ καρδία μου δέν αἰσθάνεται τήν ἀνάγκην ὕπνου.

ὑπνώω, ἐπ. ἀντί **ὑπνόω** (βλ.λ.), κοιμῶμαι, ἀποκοιμῶμαι.

'ὙΠΟ', πρόθεσις συντασσομένη μετά γεν., δοτ., καί αἰτ.· αἰολ. **ὑπά**, βοιωτ. **ὐπά**, ἐπικ. ποιητ. **ὑπαί**, χάριν τοῦ μέτρου· βασ. σημ. κάτω, ὑποκάτω.

ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ: ‖ ἐπί τόπου, μετά γεν. δηλούσης τό πρᾶγμα ἤ τόν τόπον, ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεταί τι ἤ ἐξέρχεται: **βέει κρήνη ὑπό σπείους**=ἀπό κάτω ἀπό τό σπήλαιον τρέχει μία πηγή | **ἵππους ὑπό ζυγοῦ ἕλυεν** = ἀπεζεύγνυεν (ἔλυεν, «ἐξέζευε») τούς ἵππους ὑποκάτωθεν τοῦ ζυγοῦ | **ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην**=ἔλυον ἐμαυτόν κάτωθεν τοῦ κριοῦ («ξεκολλοῦσα ἀπό τήν κοιλιά του»). 2) μετά γεν. δηλούσης τό πρᾶγμα κάτω ἀπό τό ὁποῖον εὑρίσκεται ἤ τοποθετεῖται τι· κάτω, ὑποκάτω, κάτω ἀπό...: **ὑπό στέρνοιο τυχήσας** = πλήξας (κυρ. ἐπιτυχών) αὐτόν ὑπό τό στέρνον (κάτω ἀπό τό στῆθος).— ‖ πρός δήλωσιν τοῦ αἰτίου (τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου, τῆς αἰτίας), μετά παθητικῶν ρημάτων, ἤ καί μετά οὐδετέρων ρημάτων, κειμένων ἐν παθητ. ἐνν., λατ. **a** ἤ **ab**: **κτείνομαι ὑπό τινος**=φονεύομαι ὑπό τινος | **θανεῖν ὑπ' αὐτοῦ**= νά πέσῃ (νά φονευθῇ) «ἀπό τό Ἴδιο του τό χέρι», ἰδιοχείρως | **ὑφ' ἑαυτοῦ** = ἐξ ἑαυτοῦ, ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀπό ὅλως διόλου ἀτομικήν του πρωτοβουλίαν (= λατ· **sua sponte**) | **ἀκούω ὑπό τινος εὖ ἤ κακῶς**= ἐπαινοῦμαι ἤ κακολογοῦμαι ὑπό τινος ‖ ὡσ. καί ἐπί δευτερεύοντος προσώπου, διά τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ τις: **ὑπό κήρυκος προηγόρευε** = διεκήρυσσε (προεκήρυσσε) διά μέσου τοῦ κήρυκος. 2) ὡσ. ἡ **ὑπό** +γεν. κεῖται ἐν βραχυλ. φράσεσιν, ὅπου νοεῖται οὐ μόνον ἡ ἄμεσος ἐνέργεια τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου, ἀλλά καί τό περαιτέρω ἀποτέλεσμα αὐτῆς: **σπέρχω ὑπό τινος** = σπεύδω διαζόμενος ὑπό τινος | **φεύγω ὑπό τινος** = τρέπομαι εἰς φυγήν διωκόμενος ὑπό τινος | **ἔπαινον ἔχω ὑπό τινος**=ἐπαινοῦμαι ὑπό τινος | **αἰτίαν ἔχω ὑπό τινος**=κατηγοροῦμαι ὑπό τινος. 3) ἡ **ὑπό** συχνά ἐκτείνεται καί ἐπί συναισθημάτων, παθῶν κλπ.: **ὑπό δέους** (= ἀπό φόβον, ἐκ φόβου), **ὑπό χαρᾶς** (=ἀπό χαράν) ‖ ἐντεῦθεν ἐπεξετάθη ἡ χρῆσις της καί ἐπί ἐνεργ. ρημάτων, ὅπου ὅμως δύναται νά ἐξυπακούηται παθητική τις μετοχή, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται κυρίως ἡ περίφρασις τῆς **ὑπό+γεν.**: **πράττω τι ὑπ' ἀρετῆς** = πράττω τι ἀπό ἀνδρείαν (κυρ. πράττω τι **ἀγόμενος ἢ κινούμενος** ὑπό ἀνδρείας) ‖ **ὀρύσσουσιν ὑπό μαστίγων**=ἀνορύσσουν (ἀνοίγουν ὀρύγματα, ἀνασκάπτουν) ἕνεκα τῶν μαστίγων (κυρ. **ὀρύσσουσι τυπτόμενοι ὑπό μαστίγων**). 4) συχνά ἡ **ὑπό+γεν.** τίθεται πρός δήλωσιν τῶν συμπαραμαρτουσῶν συνθηκῶν: **ὑπό Ζεφύροιο ἰωῆς**=ὑπό τήν πνοήν τοῦ Ζεφύρου (τοῦ Ζεφύρου πνέοντος) | **ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν**=ὑπό τάς κραυγάς τῶν Ἀχαιῶν (ὅτε οἱ Ἀχαιοί ἀνεβόησαν)‖ἐπί μουσικῆς (ἤ ρυθμικῆς καθόλου) συνοδίας: **κεκμήξειν ὑπ' αὐλοῦ** = ὀργιάζειν κορυβαντιᾶν, «μεθοκοπεῖν») τῇ συνοδίᾳ αὐλοῦ (ὑπό τούς ἤχους τοῦ αὐλοῦ) | **πίνειν ὑπό σάλπιγγος** = πίνειν ὑπό τούς ἤχους τῶν σαλπίγγων | ὡσ. καί **θύειν ὑπ' εὐφήμου βοῆς** = θυσιάζειν, προσφέρειν θυσίαν συνοδευομένην ἀπό φαιδράς φωνάς | **ὑπό πομπῆς ἐξάγειν τινά** ‖ ἐκφέρειν τινά ἐν πομπῇ (συνοδίᾳ πομπῆς).

ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ, πρός δήλωσιν τοῦ ἀντικειμένου (τοῦ οἱασδήποτε φύσεως ἀντικειμένου) κάτω ἀπό τό ὁποῖον εὑρίσκεται πρᾶγμά τι: ‖ ἐπί τόπου: **ὑπό ποσσί**=ὑπό τούς πόδας, «κάτω ἀπό τά πόδια | **ὑπό τῇ ἀκροπόλει**=κάτω ἀπό τήν ἀκρόπολιν (ὑπό τήν ἀκρ.) | **ὑφ' ἅρμασι**=κάτω ἀπό τό ἅρμα, ἐζευγμένοι εἰς τό ἅρμα | **ὑπό χερσί τινος δαμῆναι**=νά δαμασθῇ (νά κυριευθῇ, νά ὑποταχθῇ, νά νικηθῇ) κάτω ἀπό τάς χεῖρας τινος, διά τῶν χειρῶν τινος, ὑπό τινος | οὕτω καί **φοβοῦμαι ὑπό τινι**=εἶμαι τρομοκρατημένος κάτω ἀπό τινα (κάτω ἀπό τήν σκιάν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐμπνεομένου φόβου), τ. ἔ. τόν φοβοῦμαι | **ὑπό πομπῇ τινος βαίνω**=προχωρῶ κάτω ἀπό τήν ὁδηγίαν τινός (προπεμπόμενος ὑπ' αὐτοῦ). — ‖ εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς ἤ ἐξαρτήσεως: **ὑπό τινι** =ὑπό τήν ἐξουσίαν τινός | **εἰμί ὑπό τινι**=εἶμαι ὑποτεταγμένος εἴς τινα, εἶμαι ὑποτελής του, εἶμαι ὑπήκοός του | **ἔχω ὑπ' ἐμαυτῷ**=ἔχω ὑπό τήν ἐξουσίαν μου, ἔχω ὑπό τάς διαταγάς μου (εἰς τάς διαταγάς μου). 2) εἰς δήλωσιν τῶν συμπαραμαρτουσῶν συνθηκῶν (ὡς καί ἡ **ὑπό+γεν.**)· **ὑπ' αὐλητῆρι πρόσθ' ἔκιον**=προεχώρουν (προεπορεύοντο) ὑπό τούς ἤχους τοῦ αὐλοῦ τοῦ αὐλητοῦ (συνοδευόμενοι ὑπό αὐλητοῦ παίζοντος αὐλόν) | ὡσ. **ὑπό κήρυκι, ὑπό φωτί, ὑπό λαμπάδι** κ.ο.κ.

ΜΕΤΑ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ: ‖ ἐπί τόπου, εἰς δήλωσιν κινήσεως πρός τι ἀντικείμενον καί ὑποκάτω αὐτοῦ: **ὑπό σπέος ἤλασε μῆλα**=«ἐσαλάγησε» τά πρόβατα (πρός τό σπήλαιον καί) ὑπό τήν ὀροφήν τοῦ σπηλαίου, δηλ. ἐντός τοῦ σπηλαίου | **ὑπό ζυγόν ἤγαγεν ἵππους**=ὡδήγησε τούς ἵππους ὑπό τόν ζυγόν, ἔζευξε τούς ἵππους | **ὑπό Τροίην ἰέναι**=πορεύεσθαι (καί φθάνειν) ὑπό τά τείχη τῆς Τροίας | οὕτω καί **ὑπό δικαστήριον ἄγειν**=ὁδηγεῖν (φέρειν) ὑπό τάς (ὑψηλότερόν πως κειμένας) ἕδρας τῶν δικαστῶν (ὁδηγεῖν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν, ἐνάγειν). 3) εἰς δήλωσιν τοῦ ὑποκάτω ἀντικειμένου τινός ἄνευ τῆς ἐννοίας τῆς κινήσεως: **ὅσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε**=ὅσοι ὑπάρχουσι (ζῶσι) ὑπό τόν ἥλιον ἀπανταχοῦ τῆς γῆς.— ‖ ἐπί χρόνου (ὡς τό λατ. **sub**): **ὑπό νύκτα**=κατά τήν νύκτα, πρός τήν νύκτα, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ νύξ | **ὑπό τήν ἑω**=κατά (πρός) τά ἐξημερώματα | **ὑπό τόν σεισμόν**=κατά τήν ἐποχήν τοῦ σεισμοῦ, ὅτε συνέβη ὁ σεισμός | **ὑπό τόν νηόν κατακαέντα**=τότε περίπου πού ὁ ναός ἔγινε παρανάλωμα τοῦ πυρός | ὡσ. ἐπί χρονικῆς διαρκείας: **πάνθ' ὑπό μηνιθμόν**=καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ θυμοῦ, ἐν ὅσῳ ἐξηκολούθει ἡ μῆνις.

ΘΕΣΙΣ: ἡ **ὑπό** κατά κανόνα προτάσσεται τοῦ μεθ' οὗ συνάπτεται ὀνόματος· ἐνίοτε ὅμως καί ἐπιτάσσεται αὐτοῦ (τίθεται μετ' αὐτό), ἀλλά τότε ὀφίσταται ἀναστροφήν τοῦ τόνου καί γράφεται **ὕπο**.

'Η **ὑπό** κεῖται καί ἀπολ. (ἄνευ συνανήκοντος ὀνόματος), ὡς ἐπίρρ., ὁπότε δηλοῖ ἁπλῶς τό «ὑποκάτω», «κάτω ἀπό», καί μάλιστα ἐπί νεογνῶν εὑρισκομένων ὑπό τόν μαστόν τῆς μητρός: **ἵπποι θήλειαι, ὑπό δ' ἡμίονοι**=ὑπ' αὐτάς δέ (δηλ. ὑπό τούς μαστούς των) ἡμίονοι. 2) ὀπίσω.— ‖ ἀνεπαισθήτως, λάθρα.

ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ· ἡ **ὑπό** σημαίνει ‖ τό ὑποκάτω, τόσον ἐπί στάσεως (: **ὕπειμι**=**εἰμί ὑπό τινι**=εἶμαι, εὑρίσκομαι, κάτω ἀπό τι) ὅσον καί ἐπί κινήσεως (: **ὑποβαίνω**=βαίνω, βαδίζω, ὑποκάτω ἀπό τι). 2) μεῖξιν ὅλης τινός μετ' ἄλλης: **ὑπάργυρος, ὑπόχρυσος**. 3) ὑποταγήν ἤ ἐξάρτησιν: **ὑπο-δαμνάω, ὑπο-δμώς** (βλ. λ. λ.).— ‖ τό ἐν μικρῷ βαθμῷ ὑπάρχον, ἤ τό κατά μικρόν γινόμενον, ὀλίγον τι, κατά μικρόν, βαθμηδόν (ὡς ἡ λατ. **sub**): **ὑπο-κινέω, ὑπό-λευκος, ὑπο-θωπεύω** (βλ. λ. λ.).

'Ετυμ.: **ὕπο, ὑπό** (ἐπ. ποι **ὑπαί**, ἐξ οὗ τό ὁμηρ. **ὑπαιθα**)· λεσβ., ἡλ. **ὑπά** κατ' ἀναλογίαν πρός ἄλλας

προθ. ἀνά, κατὰ κ. ἄ.) ὑπὸ=σανσκρ. úpa, Ζενδ. upa παλ-περσ. upā, λατ. sub, sus- (*sup-s), ὀσκ. συπ, ὀμβρ. su, ιρλ. fo, gall. go, gaul. vo- (<*u[p]o, γοτθ. uf., παλ-γερμ. ūf, oba· ἐξ ἰαπ. *upo· βλ. καὶ ἐν ὑπέρ, ὕψι.

ὑπό-βαθρον, τό· πᾶν τὸ τιθέμενον ἢ κείμενον ὑποκάτω, ὡς καὶ νῦν ὑπόβαθρον, βάθρον, κρηπίς, κρηπίδωμα, θεμέλιον, βάσις. 2) ὑποπόδιον. 3) ὁ ὑπὸ τοὺς πόδας ἑστρωμένος τάπης.

ὑπο-βαίνω, μελλ. -*βήσομαι*· ἀόρ. β' -*έβην*· πρκ. *βέβηκα*· βαίνω ὑποκάτω, εἰσχωρῶ, εἰσδύω || ἕστημαι ὑποκάτω, χρησιμεύω ὡς βάσις, ὑποστήριγμα. — **II** μτφρ., εἶμαι ὑποκάτω τινός, δηλ. εἶμαι χαμηλότερος κατὰ τὸ ὕψος: *τεσσαράκοντα πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης (πυραμίδος) τωὐτὸ μέγεθος* (Ἡρόδ.) =καταβὰς (δηλ. κτίσας αὐτὴν χαμηλότερον) κατὰ τεσσαράκοντα πόδας ἀπὸ τὴν ἄλλην πυραμίδα ποὺ εἶχε τὸ αὐτὸ μέγεθος (τ.ἔ. κτίσας αὐτὴν 40 πόδας χαμηλότερον).

ὑπο-βάλλω, ἐπ. *ὑββάλλω*, μελλ. -*βᾰλῶ*· ἐνεργ. πρκ. -*βέβληκα*, παθ. -*βέβλημαι*· ρίπτω ἢ βάλλω (τοποθετῶ) τι ὑποκάτω, ἁπλώνω τι κάτω (ὕφασμα, τάπητα κλπ.), λατ. **substernere.**— **II** μέσον, ὑποκαθιστῶ ξένον τέκνον εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἰδικοῦ μου, παραλαμβάνω ξένον τέκνον (νόθον) καὶ τὸ υἱοθετῶ (τὸ κάμνω ἰδικόν μου), ἢ ὑπεισάγω εἴς τινα ὑποβολιμαῖον τέκνον. 2) μτφρ., διαδίδω (δέτω εἰς κυκλοφορίαν), ὑποκινῶ, ψευδεῖς κατηγορίας.— **III** ρίπτω (παρεμβάλλω) λόγον τινὰ εἰς τὸ μεταξύ, διακόπτω, ὑποψιθυρίζω, ἐμποδίζω τὸν λέγοντα, ἀπαντῶ, ἀνταπαντῶ.— **IV** εἰσηγοῦμαι, ὑποβάλλω, εἴς τινα, ὑπενθυμίζω.

ὑπό-βᾰσις, -*εως*, ἡ (*ὑποβαίνω*)· ἡ ὀπισθοχώρησις, ὑποχώρησις, «χωμήλωμα», ὅπως τὸ γονάτισμα τῆς καμήλου διὰ νὰ δεχθῇ τὸ φορτίον της. 2) θεμέλιον, βάσις, βάθρον.

ὑπο-βένθιος, *ον* (*ὑπὸ*+*βένθος*)· ὁ εἰς τὸν βυθὸν κάτω, ὁ ὑπὸ τὸν βυθόν, ὁ ὑπὸ τὸ βάθος, ὑποβρύχιος.

ὑπο-βήσσω, ἀττ. -**βήττω**· μελλ. -*βήξω*· βήχω ἐλαφρῶς, ἔχω ὀλίγον βῆχα.

ὑπο-βῐβάζω, μελλ. -*βιβάσω*, ἀττ. -*βιβῶ*, μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *ὑποβαίνω*· φέρω κάτω, καταβιβάζω.— *μέσον*, χαμηλώνω ἐμαυτόν, γονατίζω, κύπτω (ἐπὶ ἵππου, καμήλου).

ὑπο-βλέπω, μελλ. -*βλέψομαι*· κατευθύνω τὰ βλέμματά μου ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, κυττάζω πρὸς τὰ ἄνω ὑποκάτωθεν, κυττάζω λοξῶς, στραβοκυττάζω || κυττάζω περιφρονητικά || κυττάζω ὑπόπτως ἢ ὀργίλως, ρίπτω ὕπουλα βλέμματα, περίπου ὡς καὶ νῦν ὑποβλέπω.

ὑπο-βλήδην, ἐπιρρ. (*ὑποβάλλω*)· ρίπτω εἰς τὸ μέσον λέξιν τινὰ (τ. ἔ. διακόπτων τὸν ῥήτορα) δολίως ἢ συγκεκαλυμμένως (μετὰ ἐπιφυλάξεως ἢ μετὰ τάσεως πρὸς διατύπωσιν μομφῆς). 2) ὑποβολιμαίως, νόθως.— **II** μετὰ πλαγίων βλεμμάτων, λοξῶς, πλαγίως.

ὑπο-βλητέος, α, *ον*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ὑποβάλλω*· ὃν πρέπει τις νὰ ὑποβάλῃ, νὰ θέσῃ κάτω, ὅστις πρέπει νὰ ὑποβληθῇ.

ὑπο-βολή, ἡ (*ὑποβάλλω*)· ὡς ἐνεργ., τὸ θέτειν (βάλλειν) ὑποκάτω, ἡ ὑπόστρωσις. 2) ἡ τοποθέτησις νόθου τέκνου εἰς θέσιν γνησίου: *ὑποβολῆς γράφομαί τινα*=κατηγορῶ τινα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου (τὸν καταγγέλλω) διὰ νόθου γέννησιν || ἐνταῦθεν, *ὑποβολή*=παραποίησις: *κλειδῶν ὑποβολή*=παραποίησις κλειδιῶν, «ἀντικλείδι». 3) ὑπόμνησις, παραίνεσις, εἰσήγησις, συμβουλή: *ἐξ ὑποβολῆς*=διὰ ξένης συμβουλῆς (παραινέσεως, ὑπομνήσεως).—**II** παθητ., τὸ τεθειμένον ὑποκάτω, βάσις, θεμέλιον || μτφρ., ἡ ὑπόθεσις, ἑνός ἔργου, τὸ θέμα τὸ ὁποῖον πραγματεύεται μία πνευματικὴ ἐργασία.

ὑπο-βολιμαῖος, α, *ον* (*ὑποβάλλομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ὑποβολιμαῖος, νόθος, οὐχὶ γνήσιος, κίβδηλος, κυρ. ὁ κρυφίως *ὑποβαλλόμενος* (τοποθετούμενος) εἰς τὴν θέσιν τοῦ γνησίου πρὸς ἀντικατάστασίν του || τὰ *ὑποβολιμαῖα* (ἐνν. *τέκνα*)=τὰ νόθα τέκνα.

ὑπο-βρέμω· *βρέμω* (βλ.λ.) ὑποκάτω, βορυβῶ (βαῦζω, βρυχῶμαι, μυκῶμαι) ὑποκάτω.

ὑπο-βρέχω, μελλ. -*ξω*· παθ. πρκ. -*βέβρεγμαι*· βρέχω (ὑγραίνω, «νοτίζω, μουσκεύω»), ὀλίγον τι || μτφρ., «κουτσοπίνω».— μτχ. παθ. πρκ. *ὑποβεβρεγμένος* = «μισομεθυσμένος».

ὑπο-βρῠχιος, (α), *ον*· ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ εὑρισκόμενος || γενικῶς, ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν, ὁ εἰς βάθος εὑρισκόμενος, βαθύς [δι' ἐτυμ. βλ. *ὑπόβρυχος*].

ὑπό-βρῠχος, *ον*·=*ὑποβρύχιος* (βλ.λ.), ἀλλ' ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ οὐδ. πληθ. *ὑπόβρυχα* ὡς ἐπιρρ.=ὑπὸ τὸ ὕδωρ: *ὑπόβρυχα τίθημί τινα*=τὸν καλύπτω μὲ τὰ ὕδατα | *ὑπόβρυχα γίγνομαι* = καλύπτομαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων [δι' ἐτυμ. βλ. *βρύχιος*].

ὑπόγαιος ἢ **ὑπόγειος,** *ον* (*ὑπὸ* + *γαῖα*)· ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, δηλ. ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους, ὡς καὶ νῦν ὑπόγειος.

ὑπο-γάστριον, τό (*ὑπό*+*γαστήρ*)· τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας, ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ κάτω, ὡς καὶ νῦν τὸ ὑπογάστριον, λατ. **abdomen.**— **II** τὸ ὑποκάτω μέρος θαλασσίου ἰχθύος, τοῦ θύννου, προσφιλὲς ἔδεσμα τῶν Ἀθηναίων.

ὑπό-γειος, *ον*·=*ὑπόγαιος* (βλ. λ.).

ὑπο-γελάω, μελλ. -*ᾱσομαι*· γελῶ ὀλίγον τι, ὑπομειδιῶ, χαμογελῶ, ἢ γελῶ κρυφίως, «κρυφογελῶ», λατ. **subridere.**

ὑπο-γενειάζω, μελλ. -*σω* (*ὑπό*+*γένειον*)· ἱκετεύω ψαύων διὰ τῆς χειρὸς τὸ γένειον.

ὑπο-γίγνομαι, μτγν. καὶ ἰων. -*γίνομαι*, ἀόρ. β' -*εγενόμην*· ἀποθ.· γίνομαι βαθμηδὸν ἢ γίνομαι ἀμέσως μετά τι, ἐπακολουθῶ, λατ. **subnasci.**

ὑπό-γλαυκος, *ον*· ὁ ὀλίγον τι *γλαυκὸς* (βλ. λ.), ὑπόφαιος, «σταχτερός».

ὑπο-γλαύσσω (*ὑπὸ* + *γλαῦξ*)· βλέπω κάτωθεν, ῥίπτω λαθραῖα βλέμματα, ὡς τὸ *ὑποβλέπω* (βλ. λ.). λοξοκυττάζω, «στραβοκυττάζω».

ὑπο-γλῠκαίνω (*ὑπὸ* + *γλυκύς*)· γλυκαίνω ὀλίγον τι || μτφρ., ὀλίγον τι δωπεύω τινὰ μὲ κολακευτικοὺς λόγους, κολακεύω, καταπραΰνω.

ὑπο-γνάμπτω, μελλ. -*ψω*· *γνάμπτω* (δηλ. κάμπτω, λυγίζω) ἡρέμα καὶ κατὰ μικρόν.

ὑπο-γνώσης, δ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *ὑπογιγνώσκω*.

ὑπό-γραμμα, -*ατος*, τὸ (*ὑπογράφω*)· πᾶν τὸ γεγραμμένον ὑποκάτω, πᾶν τὸ ὑπογεγραμμένον, ἡ ὑπογραφή. 2) ἐπιγραφή.

ὑπο-γραμμᾰτεύς, -*έως*, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὑπογραμματεύς, ὁ ὑπὸ τὸν γραμματέα, ὁ δεύτερος γραμματεύς.

ὑπο-γραμμᾰτεύω, μελλ. -*σω* (*ὑπογραμματεύς*)· εἶμαι ὑπογραμματεύς, ὑπηρετῶ ὡς ὑπογραμματεύς.

ὑπο-γραμμός, ὁ (*ὑπογράφω*)· δεῖγμα πρὸς γραφήν, ὑπόδειγμα, τύπος, «μοντέλλο».

ὑπο-γρᾰφεύς, -*έως*, ὁ (*ὑπογράφω*)· ὁ γράφων κατὰ διαταγὴν ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου, γραμματεύς, λατ. **amanuensis** || ἐν Ἀθήναις, ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου.

ὑπο-γρᾰφή, ἡ (*ὑπογράφω*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπογραφή, τὸ κάτωθεν γεγραμμένον || ὑπογεγραμμένον ἔγγραφον καταγγελίας, μήνυσις. 2) τύπος, ἀποτύπωμα, σφραγίς, σημεῖον, ἐντύπωσις, ἰδίᾳ ἐν τῷ πληθ., ὑπομνήματα, ἀπομνημονεύματα, λατ. **commentarii.** — **II** τὸ διάγραμμα, αἱ γραμμαὶ πράγματός τινος, τὸ περίγραμμα, σκιαγραφία, γενικὴ καὶ ἀδρομερὴς περιγραφή, λατ. **adumbratio.** — **III** τὸ βάψιμον τῶν βλεφαρίδων.

ὑπο-γρᾰφω, μελλ. -*ψω*· πρκ. -*γέγραφα*, παθ. -*γέγραμμαι*· ὡς καὶ νῦν, ὑπογράφω, γράφω ὑποκάτω τὴν ὑπογραφήν μου || γράφω ὑποκάτω ἐν ὑστερογράφῳ, ἐπισυνάπτω || γράφω τὸ ὄνομα ἢ τὸν τίτλον ἐπί τινος πράγματος.— **II** ἐν τῷ *μέσῳ*, θέτω τὸ ὄνομά μου (τὴν ὑπογραφήν μου) κάτω ἀπὸ μίαν μήνυσιν (καταγγελίαν), προστίθεμαι εἰς τοὺς κατηγόρους τινός, ἑνοῦμαι μὲ τοὺς κατηγοροῦντάς τινα, λατ. **subscribere accusationem in aliquem.** 2) ἐν τῇ ζωγραφικῇ, σχεδιάζω, σκιαγραφῶ, «σκιτσάρω», σύρω ἀδρομερῶς τὰς κυριωτέρας γραμμὰς ἑνὸς ζωγραφικοῦ πίνακος, κάμνω ἓν χονδρο-

εἰδὲς σχεδίασμα, λατ. **adumbrare** ‖ μτφρ., ἀπεικονίζω ἀδρομερῶς (ἀμυδρῶς), σκιαγραφῶ.— **III** ***ὑπογράφω*** ***(ὑπογράφομαι) τοὺς ὀφθαλμούς*** **=«βάφω» τὰς θλαφαρίδας μου, τὰς μαυρίζω.**

ὑπό-γυιος ἡ -γυος, *ον* **(*ὑπό*+*γυῖον*)·** ὁ ὑποχείριος, πρόχειρος: ***ἐξ ὑπογυίου*** **=ἐκ τοῦ προχείρου, ἀπερισκέπτως** ‖ προσδόκιμος, ἐγγύς. **2)** ὁ μόλις ἐξελθὼν **τῶν** χειρῶν τινος, πρόσφατος, νέος, λατ. **recens** ‖ ***ἐντεῦθεν***, ὁ πρὸ ὀλίγου καιροῦ, ὁ τελευταίως γενόμενος (συμβάς κλπ.).— **II** αἰφνίδιος, ἀπροσδόκητος : ***ἐξ ὑπογυίου*** **=παραχρῆμα, εἰς τὴν στιγμήν,** αἰφνιδίως [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἐγγύη***].

ὑπο-γυΐως ἢ -γύως, ἐπιρρ.· ἐσχάτως, προσφάτως, νεωστί, προχείρως.— **συγκρ.** ***ὑπογυιότερον***, ὑπερθ. ***ὑπογυιότατα***.

ὑπό-γυος, *ον*·**—*ὑπόγειος*** **(βλ. λ.).**

ὑπο-δακρύω, μελλ. **-ὓσω**· δακρύω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως, ἀρχίζω νὰ δακρύω.

ὑπο-δαμνάω, μελλ. **-δαμάσω**· πρκ. ***-δέδμηκα***· παθητ. ἀόρ. α' ***ὑπεδμήθην***· πρκ. ***-δέδμημαι***· δαμάζω, ὑποτάσσω, ὑπό τινα, κατανικῶ, καταβάλλω.—παθητ. **ὑποδάμνᾶμαι** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ****ὑποδάμνημι***), δαμάζομαι καταβάλλομαι, κατανικῶμαι, ὑποτάσσομαι, ἐνδίδω: ***γυνὴ ὑποδμηθεῖσα*** **=** γυνὴ ἐνδώσασα, ὑποχωρήσασα εἰς ἀπαιτήσεις ἀνδρός.

ὑπο-δδείσας, ἐπ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑποδείδω*** (βλ. λ.).

ὑπο-δέγμενος, ἐπ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***ὑποδέχομαι***.

ὑπο-δέδεγμαι, πρκ. τοῦ ***ὑποδέχομαι***.

ὑπο-δεδεμένος, παθητ. μτχ. τοῦ ***ὑποδέω***.

ὑπο-δεδιώς, μτχ. πρκ. τοῦ ***ὑποδείδω***.

ὑπο-δεδιώς, ὁ (*ὑπό*+*δεδιώς*)· κυρ. ὁ πτήσσων ἐκ φόβου, ὁ «ζαρώνων» ἀπὸ φόβον, κωμικὸν ὄνομα πτηνοῦ (παρ' Ἀριστοφ.)· [κυρ. οὐσ. ἐκ τῆς μτχ. ***ὑποδεδιώς***].

ὑπο-δέδρομα, ποιητ. πρκ. τοῦ ***ὑποτρέχω***.

ὑπο-δεής, ές, γεν. **-έος** (*ὑπό*+*δέομαι*)· ὁ ὀλίγον τι ἐλλιπής, κατώτερος, ὀλιγώτερος, μικρότερος ‖ γενικῶς, ὁ κάτω ἀπὸ ἕνα ἄλλον, ὁ κατώτερός του ‖ κυρ. ἀπαντᾷ ἐν τῷ **συγκρ.** ***ὑποδεέστερος*** **=**κατώτερος ‖ ἐπὶ πραγμάτων : ***ἐκ πολλῷ ὑποδεεστέρων*** **=**μὲ μέσα κατὰ πολὺ κατώτερα (κυρ. ὁρμώμενος ἐκ μέσων πολὺ κατωτέρων).—συγκριτ. ἐπίρρ. ***ὑποδεεστέρως*** **=**ὀλιγώτερον, εἰς μικροτέρους ἀριθμούς.

ὑπό-δειγμα, -ατος, τὸ (***ὑποδείκνυμι***)· σημεῖον, δεῖγμα, τεκμήριον ἀπόδειξις.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὑπόδειγμα, παράδειγμα, ὑπογραμμός, τύπος καὶ ὑπογραμμός, «μοντέλλο», ἀντίτυπον.

ὑπο-δείδω, μελλ. **-σω**· ἀόρ. α' ***ὑπέδεισα***, **ἐπ.** ***ὑπέδδεισα***· ἐπ. πρκ. ***ὑποδείδια***· γ' πληθ. ἐπ. ὑπερσ. ***ὑποδείδισαν***· ποιητ. πρκ. ***ὑπαιδείδοικα*** ἀντὶ ***ὑποδέδοικα***· φοβοῦμαι ὀλίγον, εἶμαι ὀλίγον φοβισμένος κατέχομαι ὑπὸ ἐλαφροῦ φόβου, τρομάζω ἐνώπιόν τινος καὶ ἀπομακρύνομαι (μετ' αἰτ.) ‖ ζαρώνω ἀπὸ τὸν φόβον μου.— **II** ἀπολ., εἶμαι ὀλίγον φοβισμένος.

ὑπο-δείκνῡμι, καὶ **-ύω**· μελλ. **-δείξω**, ἰων. **-δέξω**· ἀόρ. α' ***ὑπέδειξα***, ἰων. **-έδεξα**· δεικνύω κρυφίως (δεικνύω χωρὶς νὰ γίνω ἀντιληπτός) ‖ δίδω εἴς τινα νὰ ἐννοήσῃ, παρέχω ἁπλῆν νύξιν περί τινος. **2)** ὡς καὶ νῦν, ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ, κάμνω τινὰ νὰ καταλάβῃ, τοῦ δίνω νὰ ἐννοήσῃ.— **II** δεικνύω χαράσσων τὰς γραμμὰς τοῦ σχεδίου τοῦ δεικνυομένου πράγματος ‖ προβάλλω δεῖγμα (ὑπόδειγμα, παράδειγμα), διδάσκω διὰ παραδείγματος (δι' ὑποδείγματος).— **III** ἐπιδεικνύω τι, κάμνω ἐπίδειξιν πράγματός τινος ‖ προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι, ὅτι... ‖ ὡσ. καὶ ἁπλῶς, δεικνύω, «δείχνω».

ὑπο-δειλιάω, μελλ. **-άσω**· δειλιῶ ὀλίγον τι, εἶμαι ὀλίγον δειλός.

ὑπο-δειμαίνω·**=*ὑποδείδω*** **(βλ. λ.),** κρυφίως φοβοῦμαί τινα.

ὑπο-δειπνέω, μελλ. **-ήσω**· δειπνῶ ἀντὶ ἄλλου.

ὑπο-δείσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑποδείδω***.

ὑπο-δέκομαι, ἰων. ἀντὶ ***ὑποδέχομαι***.

ὑπο-δέμω· κτίζω ὑποκάτω, ἱδρύω τι ὡς θεμέλιον, θεμελιώνω, βάλλω θεμέλια, λατ. **substruo**.

ὑπο-δεξίη, ἡ (***ὑποδέχομαι***)· ἡ ὑποδοχὴ **καὶ περιποίησις ξένου, μέσα** ὑποδοχῆς [-ξ- παρ' ἐπ. χάριν τοῦ μέτρου].

ὑπο-δέξιος, α, ον (***ὑποδέχομαι***)· ὁ ἱκανὸς (ὁ κατάλληλος) **εἰς τὸ** ὑποδέχεσθαι, εὐρύχωρος, εὔρυθμος, ἐπαρκής.

ὑπο-δερίς, -ίδος, ἡ· κόσμημα τοῦ τραχήλου, περιδέραιον.

ὑπό-δεσις, -εως, ἡ (***ὑποδέω***)·**=*ὑπόδησις***, τὸ δένειν ὑποκάτω, τὸ ὑποδένειν τὰ σανδάλια, τὸ φορεῖν ὑποδήματα. **2) — *τὰ ὑποδήματα*** **(ὡς καὶ νῦν), τὰ «παπούτσια».**

ὑπο-δέχθαι, ἐπ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***ὑποδέχομαι***.

ὑπο-δέχομαι, ἰων. **-δέκομαι**· μελλ. **-δέξομαι**· ἀόρ. α' **-εδεξάμην**· πρκ. **-δέδεγμαι**· ὡσ. παθ. ἀόρ. α' **-εδέχθην** (καὶ ἐν παθ. ἐνν.), ἀποθ.· δέχομαι ὑποκάτω, δέχομαι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης (***ἐπὶ τῇς θέτιδος*** π. χ.). **2)** ὡς καὶ νῦν, ὑποδέχομαί τινα, τὸν δέχομαι κάτω ἀπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας μου, τὸν δέχομαι εἰς τὸ σπίτι μου, τὸν φιλοξενῶ, τὸν ὑποδέχομαι μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, τὸν περιποιοῦμαι ‖ ***ὁ ὑποδεξάμενος*** = ὁ φιλοξενήσας, ὁ οἰκοδεσπότης. **3)** δίδω ἀκρόασιν, δίδω προσοχήν, «ἀφουκράζομαι», προσέχω.— **II** ἀναλαμβάνω ἔργον τι, ἐπιχειρῶ, ὑπόσχομαι, λατ. **in se recipere**. **2)** παραδέχομαι, ἀναγνωρίζω, τὴν δικαίαν ἀπόφασιν ***ἐπί*** τινος ὑποδέσεως ‖ **μετὰ ἀρνήσ., *οὐχ ὑποδέχομαι*** **=** ἀρνοῦμαι νὰ παραδεχθῶ, ἀρνοῦμαι.— **III** φέρω μεθ' ὑπομονῆς, ὑποφέρω, «βαστῶ», ὑφίσταμαι.— **IV** ἀναμένω διά τινα, περιμένω τινά, ἀναμένω τὴν ἐπίδεσίν του, περιμένω νὰ τὸν ἀντιμετωπίσω, λατ. **excipere**. **2)** ἀκολουθῶ εἰς τὴν σειράν, ἀκολουθῶ ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν ‖ ἔρχομαι εὐθὺς κατόπιν ἀπό τινα, τὸν διαδέχομαι, συνορεύω.— **V** ***ἐπὶ γυναικός***, συλλαμβάνω, μένω ἔγκυος.

ὑπο-δέω, μελλ. **-δήσω**· **παθ. πρκ. *ὑποδέδεμαι***· δένω ὑποκάτω.— μέσον, ὑποδένω τοὺς πόδας, δένω τὰ ὑποδήματά μου, «φοραίνω τὰ παπούτσια μου» (ἀντίθ. τῷ ***ὑπολύομαι*** **=«βγάζω τὰ παπούτσια μου»**): ***ὑποδέομαι κοθόρνους*** **= «φοραίνω»** (βάλλω, φορῶ) τοὺς κοθόρνους μου ‖ **καὶ ἀπολ., *ὑποδέομαι*** **=**βάλλω τὰ ὑποδήματά μου ‖ μτχ. παθ. πρκ. ***ὑποδεδεμένοι*** **=** ἔχοντες (φοροῦντες) τὰ ὑποδήματά των | ***ὑποδεδεμένοι τὸν ἀριστερὸν πόδα*** **=** ἔχοντες ὑπόδημα εἰς τὸν ἀριστερὸν πόδα.

ὑπο-δηλόω, μελλ. **-ώσω**· **ὡς** καὶ νῦν, ὑποδηλώνω, δεικνύω ἐμμέσως (συγκεκαλυμμένως), ὑπαινίσσομαι, ὑπεμφαίνω.

ὑπό-δημα, -ατος, τὸ (***ὑποδέω***), ὡς καὶ νῦν, ὑπόδημα, «παπούτσι», κυρ. τὸ δεδεμένον ὑποκάτω (ὑπὸ τὸν πόδα) δι' ἱμάντων, σανδάλιον, λατ. **solea**, ἀλλὰ καὶ **πᾶν εἶδος** ὑποδήματος, **ἀκόμη καὶ «οἱ μπότες», λατ. calceus.**

ὑπό-δησαι, προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑποδέω***.

ὑποδῆσαι, ἀπρφ. ἀνεργ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑποδέω***.

ὑπο-διδάσκαλος, ὁ· ὁ ὑπὸ τὸν διδάσκαλον, ὁ δευτερεύων διδάσκαλος (κυρ. τοῦ χοροῦ τῶν **ἀρχαίων** δραμάτων).

ὑπό-δικος, *ον* **(*ὑπό*+*δίκη*)·** ὡς καὶ νῦν, ὁ ὑπόδικος, ὁ ὑπὸ τὴν δίκην διατελῶν, ὁ ὑποκείμενος **εἰς** δίκην, ὁ κατηγορούμενος, ὁ ὑπαίτιος, ὁ ἔνοχος, **ὁ** προσαχθεὶς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ‖ **μετὰ γεν., *ὑπόδικος γίγνομαι χειρῶν*** **=**δικάζομαι, **«περνῶ ἀπὸ** δίκην» διὰ χειροδικίον.

ὑπο-δίφθερος, *ον* **(*ὑπό*+*διφθέρα*)·** ὁ ὑπὸ διφθέραν ὤν, ὁ διὰ διφθέρας κεκαλυμμένος, **ὁ ἐνδεδυμένος** δέρματα.

ὑπο-δμηθείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***ὑποδαμνάω*** **(βλ.λ.).**

ὑπο-δμώς, -ῶος, ὁ· ὁ δευτερεύων δοῦλος, **«παραβοηθός».**— **II** ὁ ὑποδουλωθείς, **ὁ** ὑποτεταγμένος, ὑπήκοος.

ὑπο-δοχή, ἡ (***ὑποδέχομαι***)· ὡς καὶ νῦν, ὑποδοχή, τὸ φιλοξενῶς ὑποδέχεσθαι ξένους, ἡ φιλοξενία ‖ **ὡσ.** τὸ ὑποδέχεσθαι καὶ κατακρύπτειν δούλους δραπετεύσαντας.— **II** ἀποδοχή, παραδοχή, ἐπιδοκιμασία ‖ **ὄθεν,** ὑποστήριξις, βοήθεια, συνδρομή.— **III** ὑπόδοσις, **προϋπόθεσις, ἐκδοχή,** γνώμη.— **IV** δοχεῖον

(ὕδατος π.χ.), δεξαμενή ‖ τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον, κατάλυμα.

ὑπό-δρᾱ (*ὑποδρακεῖν*), ποιητ. ἐπίρρ., ἐν χρήσει παρ' Ὁμήρῳ μόνον ἐν τῇ φράσει *ὑπόδρα ἰδών* = «στραβοκυττάζοντας», κυρ. βλέπων κάτωθεν ἢ ἐκ τῶν πλαγίων, λοξῶς· ἢ καί: «ἀγριοκυττάζοντας», ὀλοσυρῶς βλέπειν· ἢ (ἐὰν τηρηθῇ τὸ χρον. σημεῖον τοῦ ἀορ. μτχ.) «ρίψας λοξόν καὶ ὀλοσυρόν βλέμμα».

Ἔτυμ.: ὑπόδρα ‹**-δρακ* ‹ἰαπ. *dr̥k- (: *δέρκομαι* βλ. λ.), πρβλ. σανσκρ. **ahar-dr̥ʿś** (βλέμμα, θέα), ἐξ ἴσου δυνατόν ὅμως εἶναι καὶ ἓν *-*δρακ-τ-*· τὸ ἐπίρρ. *ὑποδρᾰ́ξ* ἐσχηματίσθη ὕστερον κατ' ἀναλογίαν πρὸς τύπους οἷος *ὁ ἀνα-μείξ*.

ὑπο-δρᾰκεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑποδέρκομαι*.

ὑπο-δρᾰμεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑποτρέχω*.

ὑπο-δράω, ποιητ. **ὑποδρώω**· μελλ. *-δράσω*· δρῶ ὑπό τινα, εἶμαι ὑπόδουλος εἴς τινα, ἐργάζομαι ὑπό τινα, ὑπηρετῶ, εἶμαι ἐξυπηρετικὸς (ὠφέλιμος) εἴς τινα (μετὰ δοτ.).

ὑπο-δρηστήρ, *-ῆρος*, ὁ (*ὑποδράω*)· ὑπηρέτης, διάκονος, βοηθός, θεράπων.

ὑπο-δρομή, ἡ (*ὑποδραμεῖν*)· τὸ τρέχειν ὑπό τι, τὸ τρέχειν ὑπὸ τὴν τροχιάν (τοῦ ἡλίου π.χ., τοῦ ἀκοντίου κ.ο.κ.) ‖ καταφυγή, καταφύγιον, σωτηρία ‖ κολακεία, χαμέρπεια.

ὑπό-δρομος, *ον* (*ὑποδραμεῖν*)· ὁ τρέχων ὑποκάτω, ὁ ἐρχόμενος ὑπὸ τοὺς πόδας: *πέτρος ὑπόδρομος ἴχνους*=λίθος κείμενος πρὸ τῶν ποδῶν, λίθος ἐπιπροσθῶν εἰς τοὺς πόδας μας ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ὑπόδρομος*=*ὑποδρομή* (βλ. λ.), καταφύγιον τῶν πλοίων ἐν κακοκαιρίᾳ, ὅρμος.

ὑπό-δροσος, *ον*· ὀλίγον τι δροσερός, ὀλίγον δροσισμένος.

ὑπο-δρώωσι, ποιητ. ἀντὶ *ὑποδρᾶσι*, γ' πληθ. τοῦ *ὑποδράω*.

ὑπο-δύω, ἡ ὑποδῦνω, μελλ. *-δύσω*· ἀόρ. α' *ὑπέδῡσα*· ἐνδύω (φορῶ) ὑποκάτω ‖ μτφρ., *κίνδυνον ὑποδύνω*=ὑφίσταμαι κίνδυνον, κινδυνεύω. **2)** ἀμτβ., ὑπεισέρχομαι ὑποκάτω τινὸς κατὰ μικρὸν (ἡρέμα), διολισθαίνω, χώνομαι μέσα ἢ ὑποκάτω εἴς τι κρυφίως ἢ ἐντέχνως ‖ ἀλλ' ὡσ. καὶ ὀλισθαίνω ὑποκάτωθεν, ἐξολισθαίνω «ξεγλιστρῶ» (μετ' αἰτ.).— **II** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ, *ὑποδύομαι*, ἀόρ. α' *ὑπεδῡσάμην*· ὡσ. μετὰ ἐνεργ. ἀορ. β' *ὑπέδῡν*· πρκ. *ὑποδέδῡκα*· καταδύομαι ὑποκάτω, χώνομαι ὑποκάτω, ὑπεισέρχομαι, εἰσχωρῶ, λατ. **subire** ‖ ὡς τὸ *ἐνδύομαι* (βλ. λ.), ἐνδύομαι, φοραίνω, φορῶ, βάλλω τοὺς πόδας μου μέσα εἰς ὑποδήματα, φορῶ σανδάλια. **2)** μτφρ., ὡς καὶ νῦν, ὑποδύομαι, ἀναλαμβάνω ρόλον τινά, παριστάνω τινὰ ὡς ἠθοποιός. **3)** μτφρ. ὡσ. ὑπεισέρχομαι εἰς τὴν εὔνοιάν τινος, εἰσχωρῶ εἰς τὴν εὔνοιάν του, τὸν προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου. **4)** (μετὰ γεν.), ἐξέρχομαι κάτωθέν τινος, ἐξολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», ἔρπω κάτωθεν (ἐκ τῶν κάτω), ἀναδύομαι κάτω ἀπό τι. **5)** δέτω ἐμαυτόν κάτω ἀπό τι, «παίρνω ἐπάνω μου», ἀναλαμβάνω εἰς τοὺς ὤμους μου, φέρω ἐπὶ τῶν ὤμων μου, βαστάζω ‖ ἅθεν μτφρ., ἀναλαμβάνω τι, ὑφίσταμαί τι (π. χ. κίνδυνον, πόλεμον κλπ.). **6)** ἐπὶ αἰσθημάτων, κρυφίως ἢ βαθμηδὸν ὑπεισέρχεται εἰς τὴν ψυχήν τινος καὶ τὴν κατακυριεύει (τὸ πάθος ἔρωτος, μίσους, κλπ.). **7)** *ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες*=«βαθουλωμένα, βαθουλά, μάτια».

ὑπο-εἴκω, μελλ. *ὑπο-εἴξομαι*, ἐπ. ἀντὶ *ὑπείκω*, *ὑπείξομαι*.

ὑπο-εργός, *όν*, ἀντὶ τοῦ συνηρ. *ὑπουργός* (βλ. λ.).

ὑπο-ζάκορος, ὁ (καὶ ἡ)· δευτερεύων *ζάκορος* (βλ. λ.), τ. ἔ. ὑπηρέτης τοῦ ναοῦ, ἱερεὺς ἢ δευτερεύουσα ἱέρεια.

ὑπο-ζεύγνῡμι, καὶ **-ύω**· μελλ. *-ζεύξω*· ἀόρ. α' *ὑπέζευξα*· παθητ., ἀόρ. β' *ὑπεζύγην*· πρκ. *ὑπέζευγμαι*· ζευγνύω («ζεύω») ὑποκάτω εἴς τι, δέτω ὑπό τὸν ζυγόν ‖ μτφρ., φέρω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὑποτάσσω.— παθητ., μτφρ., ὑποβάλλομαι εἰς ζυγόν, φέρομαι ὑπὸ ζυγόν, ὑποτάσσομαι.

ὑπο-ζύγιον, τὸ (*ὑπό*+*ζυγόν*)· τὸ ὑπὸ τὸν ζυγὸν ζῷον, τὸ ἐζευγμένον εἰς ἅμαξαν ἢ τὸ φέρον φορτίον ἐπὶ τῆς ράχεως (τὸ ἀχθοφόρον).

ὑπο-ζῠγόω, μελλ. *-ώσω*·=*ὑποζεύγνυμι* (βλ. λ.).

ὑπό-ζωμα, *-ατος*, τὸ (*ὑποζώννυμι*)· πλατεῖα ζώνη (διάζωμα, σχοινίον ἢ λωρὶς) περιβάλλουσα τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου ἐξωτερικῶς εἰς τρόπον ὥστε τὸ ὅλον σκάφος καθίσταται συμπαγέστερον καὶ ἀντιμετωπίζει ἀσφαλέστερον τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων (πρβλ. *ὑποζώννυμι*).

ὑπο-ζώννῡμι καὶ **-ύω**· μελλ. *-ζώσω*· ἐνεργ. πρκ. *ὑπέζωκα*, παθ. *ὑπέζωσμαι*· ζώνω ὑποκάτωθεν καὶ περιζώνω ὅλα μαζί ‖ κυρ. ζώνω (δένω μὲ ζώνην) πλοῖον, σφίγγω τὰ πλευρά του μαζὶ μὲ τὴν καρένα του διὰ σχοινίων ἢ ἄλλης φύσεως ζωνῶν, ὥστε νὰ μὴ διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ διαλυθῇ ἀπὸ τὸν ἐν καιρῷ τρικυμίας κλυδωνισμόν.

ὑπο-θάλπω, μελλ. *-ψω*· θερμαίνω ὑποκάτω ἢ ἐσωτερικῶς.—παθητ., θερμαίνομαι ὑποκάτω ἢ ἐσωτερικῶς.

ὑπο-θείς, *εἶσα*, *έν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ὑποτίθημι*.

ὑπο-θερμαίνω· θερμαίνω ὀλίγον ἢ κατ' ὀλίγον. — παθητ., γίνομαι ὑπόθερμος (ὀλίγον τι θερμός), θερμαίνομαι κατ' ὀλίγον ἢ θερμαίνομαι μετρίως.

ὑπό-θερμος, *ον*· ὀλίγον τι θερμὸς ‖ ὁ ὀλίγον τι ὀξύθυμος.— συγκρ. *ὑποθερμότερος*, ὁ πολὺ ὀξύθυμος, εὐερέθιστος.

ὑπο-θέσθαι, ἀπρφ. μεσ. ἀορ. β' τοῦ *ὑποτίθημι*.

ὑπό-θεσις, *-εως*, ἡ (*ὑποτίθημι*)· τὸ τιθέναι ὑποκάτω, τὸ τοποθετεῖν τι ὑποκάτω ‖ συνηθέστ. τὸ τεθειμένον ὑποκάτω ὡς βάσις, θεμέλιον, κρηπίδωμα, βάσις, θεμελίωσις.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὑπόθεσις, τὸ τεθειμένον, τὸ λαμβανόμενον ὡς δεδομένον, τὸ παραδεδεγμένον, προϋπόθεσις λατ. **adsumptio**. **2)** τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, λατ. **argumentum**.— **III** τὸ παραδεδεγμένον ὡς κανών, ἀρχή, ἄξίωμα, δόγμα. **2)** γενικῶς, σκοπός, σχέδιον ‖ πρότασις.

ὑπο-θέω, μελλ. *-θεύσομαι*· τρέχω ὑποκάτω, ὑποτρέχω, «βάζω τρικλοποδιὰ σὲ κάποιον καὶ τὸν ἀναποδογυρίζω»:— **II** «βγαίνω μπρὸς στὰ πόδια του», κατὰ τοὺς ἀγῶνας δρόμου, προσπαθῶ νὰ τὸν προσπεράσω, «ξεφυτρώνω μπρός του».— **III** τρέχω πίσω ἀπό τινα πολὺ βιαστικός.

ὑπο-θήκη, ἡ (*ὑποτίθημι*)· παραίνεσις, συμβουλή, διδακτικὸν παράγγελμα ‖ ὑπόμνησις, ὑπαινιγμός.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὑποθήκη, ἐνέχυρον, ἐγγύησις.

ὑπο-θημοσύνη, ἡ (*ὑποτίθημι*)·=*ὑποθήκη* (βλ.λ.), συμβουλή, παραίνεσις.

ὑπο-θήσομαι, μέσ. μελλ. τοῦ *ὑποτίθημι*.

ὑπο-θλίβω, μελλ. *-ψω*· θλίβω κάτωθεν ἢ ἐλαφρῶς, ἐκπιέζω ἐλαφρῶς ἢ κατ' ὀλίγον.

ὑπο-θορῠβέω, μελλ. *-ήσω*· ἐγείρω ὀλίγον θόρυβον, θορυβῶ κάπως ‖ ἀρχίζω νὰ θορυβῶ.

ὑπο-θράσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-θράξω*, ἀττ. συγκεκ. τύπος ἀντὶ *ὑποταράσσω*.

ὑπο-θρύπτομαι, μελλ. *-θρύψομαι*· ἀόρ. α' *ὑπεθρύφθην*, παθητ.· εἶμαι ἐπιτετηδευμένος (προσποιημένος), εἶμαι ἐκτεθηλυμμένος, θηλυπρεπής, τρυφηλὸς ‖ εἶμαι χαλαρός.

ὑπο-θῡμιάω, μελλ. *-άσω*· καίω λιβανωτὸν ἢ ἄλλα ἀρώματα (ἐπὶ πυρᾶς) καὶ παράγω καπνόν, θυμιάζω, λατ. **suffire**.

ὑπο-θῡμίς, *-ίδος*, ἡ, καὶ **ὑποθυμιάς,** *-άδος* (*ὑπό*+*θυμός*)· στέφανος φερόμενος περὶ τὸν λαιμόν, ὥστε ὁ φέρων νὰ ἀπολαύῃ τῆς ὀσμῆς τῶν ἀνθέων του.— **II** εἶδος πτηνοῦ (παρ' Ἀριστοφ.).

ὑπο-θωπεύω· θωπεύω ὀλίγον, κολακεύω ἐντέχνως, διὰ κολακείας κερδίζω τὴν συμπάθειάν τινος.

ὑπο-θωρήσσω, μελλ. *-ξω*· ὁπλίζω (ἐξοπλίζω) κρυφίως.— μέσον, ἐξοπλίζω ἐμαυτόν (ὁπλίζομαι) κρυφίως, χωρὶς τοῦτο νὰ γίνῃ ἀντιληπτόν.

ὑπο-ἴᾱχω· *ἰάχω* (τ.ἔ. φωνάζω) ὀλίγον τι, ἐκβάλλω ἦχον ὡσὰν «ἀπὸ βαθιὰ κάπου».

ὑπ-οἰγνῡμι καὶ **ὑποίγω,** μελλ. *ὑποίξω*· ἀνοίγω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως.

ὑπ-οικέω, μελλ. *-ήσω*· κατοικῶ ὑποκάτω ‖ εἶμαι κεκρυμμένος.

ὑπ-οικίζομαι, παθ. (**ὑπό** + **οἰκίζω**)· = **ὑποικέω** (βλ. λ.).

ὑπ-οικο-δομέω, μελλ. **-ήσω**· κτίζω τὰ ὑποκάτω (μέρη τείχους π. χ.), λατ. **substruo.**

ὑπ-οικ-ουρέω, μελλ. **-ήσω**· οἰκουρῶ, παραμένω οἴκοι, «φυλάω τὸ σπίτι» ‖ μτφρ., κρύπτομαι, «εἶμαι χωμένος κάπου».— **II μετ' αἰτ.** πραγμ., τηρῶ τι (τὸ ἔχω) κατ' οἶκον χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ ἄλλος τις (κρυφίως, μυστικά), μηχανεύομαί τι κρυφίως, τὸ παρασκευάζω κρυφίως. **2)** μετὰ αἰτ. προσ., μηχανορραφῶν ἐπιδρῶ ἐπί τινος, τὸν ἐπηρεάζω μὲ διάφορα τεχνάσματα ‖ ἀπολ., μηχανεύομαι δόλους, δολιεύομαι.

ὑπ-οιμώζω, μελλ. **-ώξομαι**· οἰμώζω ὀλίγον ἢ χαμηλοφώνως, κλαυθμυρίζω.

ὑπο-καθ-έζομαι, μελλ. **-εδοῦμαι,** ἀποθ. = **ὑποκάθημαι** (βλ. λ.).

ὑπο-κάθ-ημαι, ἰων. **-κάτημαι** (κυρ. πρκ. τοῦ **ὑποκαθέζομαι**)· κάθημαι ὑποκάτω, κάθημαι κάτω, κάθημαι κάπου.— **II** κάθημαι κάπου κρυμμένος, ἐνεδρεύω, στήνω ἐνέδραν, «κάνω ἢ βαστῶ καρτέρι». **2)** μετ' αἰτ. προσ., ἐνεδρεύω διά τινα, περιμένω (κρυμμένος) διά τινα (νὰ περάσῃ ἢ νὰ ἔλθῃ κάποιος), τὸν παραμονεύω.

ὑπο-καθ-ίζω, μελλ. ἀττ. **-ιῶ**· τοποθετῶ τινα κάτω, τὸν καθίζω κάτω ‖ τὸν τοποθετῶ ἐν ἐγέδρᾳ, τὸν βάλλω νὰ ἐνεδρεύσῃ, νὰ στήσῃ ἐνέδραν.— μέσον, κάθημαι ἐν ἐνέδρᾳ, ἐνεδρεύω, «βαστῶ καρτέρι», λατ. **subsidēre.**— **II** ὡς ἀμτβ. ἐνεργ., ἐνεδρεύω (ὡς καὶ τὸ μέσον).

ὑπο-καίω, ἀττ. **-κάω**· καίω βάλλων πῦρ (ἀνάπτων) ἀπὸ κάτω ‖ ἀνάπτω κάτωθεν.

ὑπο-κάμπτω, μελλ. **-ψω**· μτβτ., κάμπτω ὀλίγον ὀπίσω ἢ ὑποκάτω, λυγίζω πρὸς τὰ κάτω. **2)** ἀμτβ., ὑποστρέφομαι, γυρίζω ὀπίσω, ἐπὶ λαγοῦ.— **II** μτφρ., μετ' αἰτ., ἀπολείπομαι, μένω ὀπίσω, ὑστερῶ.

ὑπο-κάρδιος, **ον** (**ὑπό**+**καρδία**)· ὁ ἐν τῇ καρδίᾳ ὤν, ὁ ὑπὸ τὴν καρδίαν ὤν, ὁ ἐκ καρδίας, ὁ ἐγκάρδιος.

ὑπο-κατα-θαίνω, μελλ. **-βήσομαι**· ἀόρ. β' **-έβην**· πρκ. **-βέβηκα**· καταβαίνω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν (σιγά - σιγά), κατέρχομαι κρυφίως ἢ ὀλίγον ‖ μτφρ., ὑποχωρῶ, χαλαρώνω, συγκαταβαίνω.

ὑπο-κατα-κλίνω, μελλ. **-κλινῶ**· κατακλίνω ὑποκάτω.— παθητ., κατακλίνομαι ὑποκάτω ‖ μτφρ., ὑπείκω, ὑποχωρῶ, ἐνδίδω.

ὑπο-κάτ-ημαι, ἰων. ἀντὶ **ὑποκάθημαι** (βλ. λ.).

ὑπο-κᾰτω, ἐπίρρ.· ὡς καὶ νῦν, ὑποκάτω, «ἀποκάτω», κάτω.— **II** ἐν τῇ Λογικῇ, **τὸ ὑποκάτω γένος**= τὸ κατώτερον γένος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς **τὸ ἐπάνω.**

ὑπό-κειμαι, μελλ. **-κείσομαι,** ἐν χρήσει ὡς παθητ. τοῦ **ὑποτίθημι**· κεῖμαι κάτω, κεῖμαι ὑποκάτω: **πεδίον ἱερῷ ὑπόκειται**=ἡ πεδιὰς κεῖται κάτω ἀπὸ τὸν ναόν (ἁπλώνεται κάτω ἀπὸ τὸν ναόν) ‖ ἀπολ., κεῖμαι χαμηλότερα, εἶμαι κρυμμένος.— **II** μτφρ., εἶμαι τοποθετημένος κάτω ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τινος, ἔχω τεθῇ πρὸ ὀφθαλμῶν τινος (ὑπ' ὄψιν του), προβάλλομαι εἰς τὴν σκέψιν του, προτείνομαι εἰς τινα. **2)** εἶμαι τεθειμένος, εἶμαι δεδομένος, λαμβάνομαι ὡς προϋπόθεσις, λαμβάνομαι ὡς βάσις ‖ **ὑπόκειται** ἀπολ.=εἶναι τεθειμένος κανών, προϋποτίθεται ὅτι... **3)** ὑποδεικνύομαι, ὑποδηλοῦμαι, ὑπενθυμίζομαι. **4)** ἀφίνομαι, ὑπολείπομαι εἰς τὸ βάθος, μένω, παραμένω, διαφυλάσσομαι. **5)** εἶμαι ὑποκείμενος, ὑπόκειμαι, εἶς τι(να), εἶμαι ὑποτεταγμένος εἴς τινα, ὑποτάσσομαι εἴς τινα ‖ ἀποτελῶ τὸ θέμα (τὸ ὑποκείμενον) μιᾶς ἐρεύνης (μιᾶς πραγματείας, ἑνὸς ἔργου τοῦ λόγου): **ὕλη ὑποκειμένη**=τὸ θέμα τῆς ἐρεύνης, τὸ ἐρευνώμενον πρόβλημα, ἡ ὑπόθεσις τῆς πραγματείας. **6)** ὑπόκειμαι (ἀφίνομαι) ὡς ἐγγύησις, ὡς ὑποθήκη, εἶμαι ὑποθηκευμένος: **τὰ ὑποκείμενα**=τὰ ὑποθηκευμένα.

ὑπο-κελεύω, μελλ. **-σω**· **ἐνεργῶ ὡς κελευστής** (βλ. λ.), ἐκτελῶ ἔργον **κελευστοῦ,** τ. ἔ. διὰ μουσικοῦ ὀργάνου ἢ δι' ᾠδῆς δίδω εἰς τοὺς κωπηλάτας τὸν χρόνον πρὸς ρυθμικὴν κωπηλασίαν.

ὑπο-κηρύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· διακηρύσσω διὰ τῆς φωνῆς τοῦ κήρυκος, καθιστῶ τι γνωστὸν δημοσίᾳ διὰ τοῦ κήρυκος, προκηρύσσω.—**τὸ μέσον, ὑποκηρύσσομαι** (**-ττομαι**) ἔχει τὴν αὐτὴν σημασ., ἔχω προκηρύξει, ἔχω ἀναγγείλει τι διὰ κήρυκος, καὶ κυρ. πρὸς πώλησιν (ὅτι δηλ. τὸ ἀναγγελλόμενον πωλεῖται).

ὑπο-κῑνέω, μελλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **-εκίνησα**· κινῶ ὑποκάτω (κάτωθεν), κινῶ ἐλαφρῶς ἢ ἡρέμα, μετακινῶ τὴν βάσιν ὀλίγον, ἢ μετακινῶ ἡρέμα.— **II** μτφρ. ὡς καὶ νῦν, ὑποκινῶ, διεγείρω, τινὰ κατὰ τρόπον ἐντεχνον, τὸν παρορμῶ χωρὶς καὶ νὰ φαίνωμαι.— **III** ὡς ἀμτβ., κινοῦμαι ὀλίγον ‖ μτφρ. παρουσιάζω ἐπαναστατικὰς (νεωτεριστικὰς) τάσεις: **οὐδεμία πόλις ἂν ὑπεκίνησεν**=οὐδεμία πόλις ἤθελε κινηθῇ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ‖ μτφρ. ὡσ., εἶμαι ὀλίγον τι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, πάσχω ὀλίγον τὰς φρένας.

ὑπ-οκλάζω, μελλ. **-σω**· ὀκλάζω ὀλίγον, λυγίζω τὰ γόνατα ὀλίγον, γονατίζω ἢ κάθημαι «σταυροπόδι» ‖ μτφρ., ἐπὶ λύχνου **ἑτοίμου** νὰ σβήσῃ, «κοντεύω νὰ σβήσω», «κοντεύει νὰ σωθῇ τὸ λάδι μου».

ὑπο-κλαίω, ἀττ. **-κλάω**· κλαίω κρυφίως, ἢ κλαίω ἡρέμα (ὀλίγον), σιγοκλαίω.

ὑπο-κλάω, μελλ. **-άσω**· δραύω ὑποκάτω, δραύω κρυφίως, ἢ δραύω βαθμηδόν.

ὑπο-κλέπτω, μελλ. **-ψω**· ὡς καὶ νῦν, ὑποκλέπτω, κλέπτω κρυφίως, ὑπεξαιρῶ, «σουφρώνω».— παθητ., κλέπτομαι κρυφίως, ἀποστεροῦμαι δι' ἀπάτης, **ἐξαπατῶμαι.**

ὑπο-κλίνω· βάλλω τι(νὰ) νὰ κατακλιθῇ ‖ κάμνω τι(νὰ) νὰ κύψῃ κάτω, νὰ ὑποκύψῃ, τὸ(ν) ὑποτάσσω: — **II** κυρ. ὡς παθητ. **ὑποκλίνομαι** = κατακλίνομαι, «πλαγιάζω» ‖ μτφρ., ὑποτάσσομαι, **ὑποκύπτω,** ὑποχωρῶ.

ὑπο-κλονέω· ὀλίγον τι κλονίζω (σείω, διασείω, «τραντάζω»), ταράσσω κάπως ‖ μτφρ., κατατροπώνω, ἀρχίζω νὰ κάμπτω τὸν ἐχθρόν.— **II** συν. παθητ. **ὑποκλονέομαι**=κλονίζομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ταράσσομαι, ὑπό τινος ‖ μτφρ., κατατροπώνομαι, διασκορπίζομαι, ἐνώπιόν τινος.

ὑπο-κλοπέω, μελλ. **-ήσω**· ὡς τὸ **ὑποκλέπτω** (βλ. λ.), κρύπτω ὑποκάτω.— **II** μόνον ἐν τῷ παθητ., **ὑποκλοπέομαι**=διαμένω κεκρυμμένος, κρύπτομαι, μένω εἰς ἀπόκρυφα μέρη.

ὑπο-κλύζω, μελλ. **-ύσω**· **κλύζω** (πλύνω, καθαρίζω) ὑποκάτωθεν ‖ κατακλύζω.— **II** παθητ., **ὑποκλύζομαι**=κατακλύζομαι (ὡς καὶ νῦν), βυθίζομαι εἰς τὰ νερά.

ὑπο-κνίζω, μελλ. **-ίσω**· ξύω ὀλίγον τι ἢ ἐλαφρῶς, ξύω ἐξ ἐπιπολῆς, γαργαλίζω, ἐρεθίζω ὀλίγον ἢ κρυφίως.— παθητ., ἐρεθίζομαι κατὰ μικρόν, ὑπεξερεθίζομαι, διεγείρομαι, προκαλοῦμαι, παροργίζομαι.

ὑπο-κόλπιος, **ον** (**ὑπό**+**κόλπος**)· ὁ κείμενος ἐν τῷ κόλπῳ ‖ μτφρ., ὁ ἐκ καρδίας ἀγαπητός ‖ ὡς οὐσ. **ὁ ὑποκόλπιος**=ὁ πολυαγαπημένος, ὁ ἐραστής. **2)** ὁ φερόμενος ὑπὸ τὸν κόλπον, ὁ ὑπὸ τὴν ζώνην κεκρυμμένος.

ὑπό-κοπος, **ον** (**ὑπό**+**κόπος**)· ὁ ὀλίγον τι κεκοπιακώς, ὁ κόπῳ κουρασμένος.

ὑπο-κορίζομαι, μελλ. **-ίσομαι,** ἀποθ.· «κάνω τὸ μικρὸ παιδί», φέρομαι ὡς παιδίον, ὁμιλῶ μὲ θωπευτικὰς (ὑποκοριστικὰς) λέξεις καὶ τὰς προφέρω ὡς νήπιον, ὅθεν: **1)** καλῶ τινα, τὸν φωνάζω μὲ χαϊδευτικὰ ὀνόματα (ὅπως ἐπὶ ἐραστῶν). **2)** καλῶ τι(να) μὲ εὔφημον ὄνομα, εὐφημῶ, εὐφημίζω, εἰς κακόηχον δηλ. πρᾶγμα δίδω καλὸν ὄνομα (τὴν αἰσχρότητα δηλ. τοῦ πράγματος ἢ τοῦ προσώπου τὴν καλύπτω μὲ μίαν εὔηχον καὶ καλὴν ἔννοιαν **ἔχουσαν** λέξιν): **ἣν ἄνοιαν οὖσαν ὑποκοριζόμενοι καλοῦμεν ὡς εὐήθειαν** (Πλάτων). **3)** τἀνάπαλιν, εἰς καλόν τι πρᾶγμα δίδω κακὸν ὄνομα: **οἱ μὲν φίλοι καλοῦσί με εὐδαιμονίαν, οἱ δὲ μισοῦντες ὑποκοριζόμενοι ὀνομάζουσί με κακίαν** (Ξενοφ.).

ὑπο-κόρισμα, **-ατος,** τὸ (**ὑποκορίζομαι**)· χαϊδευτικὸν ὄνομα, χαϊδευτικὴ λέξις ‖ καλὸν ὄνομα **κακοῦ** πράγματος.

ὑπο-κορισμός, ὁ = **ὑποκόρισμα** (βλ. λ.).

ὑπο-κουρίζομαι, ἰων. ἀντὶ **ὑποκορίζομαι** (βλ. λ.) ‖

ἐγκωμιάζω, κολακεύω, μὲ εὐφήμους λέξεις (ἢ ᾄδων κατάλληλα ᾄσματα).

ὑπο-κρέκω, μελλ. *-ξω·* ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, ὑπηχῶ ἠρέμα, κρούω χορδὴν ἠρέμα, κάμνω τὸ ὄργανον νὰ ἠχήσῃ ὑπὸ τὴν χεῖρά μου ‖ ὡς ἀμτβ., ἐκβάλλω χαμηλὸν ἦχον, ὑποτερετίζω, συντροφεύω ἠχῶν ἐν ἁρμονίᾳ (μετὰ δοτ.). 2) μετ' αἰτ., παίζω μουσικὴν συναυλίαν.

ὑπο-κρητηρΐδιον, τό, καὶ **-κρατηρίδιον,** καὶ **-κρατήριον** (*ὑπὸ* + *κρητήρ*)· μικρὰ βάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας τίθεται ὁ κρατήρ, τὸ πιατέλλο ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον τοποθετεῖται ὁ κρατήρ.

ὑπο-κρίναιτο, γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ *ὑποκρίνομαι*

ὑπο-κρίνασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *ὑποκρίνομαι.*

ὑπο-κρίνομαι, μελλ. *-κρἴνοῦμαι·* μεσ. ἀόρ. α' *ὑπεκρινάμην,* παθ. *ὑπεκρἴθην·* μέσον· ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ, δίδω ἀπάντησιν ‖ καὶ ἐπὶ ἀποκρίσεως μαντείου ‖ ἑρμηνεύω, διερμηνεύω.— ‖ παρ' ἀττ., ἐπὶ ἠθοποιῶν, λαμβάνω μέρος εἰς διάλογον διεξαγόμενον ἐπὶ σκηνῆς, ὑποκρίνομαι **ἐπὶ** τῆς σκηνῆς, παριστάνω πρόσωπόν τι ἐπὶ τῆς σκηνῆς, εἶμαι ὑποκριτής (τοῦ παριστανομένου προσώπου τιθεμένου κατ' αἰτ.): *ὑποκρίνομαι Προμηθέα* = «παίζω» τὸν Προμηθέα. 2) ἐπὶ θεατρικοῦ ὕφους, ἐξογκώνω, μεγαλοποιῶ, στομφάζω, παριστάνω ὑπερβολικῶς. 3) μτφρ., ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι, «κάνω τὸν ὑποκριτή».

ὑπο-κρΐσία, ἡ = *ὑπόκρισις* (βλ. λ.).

ὑπό-κρισις, -εως, ἡ (*ὑποκρίνομαι*)· ἀπόκρισις, ἀπάντησις.— ‖ τὸ παριστάνειν τι ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἡ τέχνη ἢ τὸ ἔργον τοῦ ὑποκριτοῦ (ἠθοποιοῦ), τὸ ὑποκρίνεσθαι ἐν θεάτρῳ, θεατρικὴ ἀπαγγελία ‖ ὡσ. ρητορικὴ ἀπαγγελία, ρητορικὴ ἐπίδειξις. 2) μτφρ., ὑπόκρισις, ὑποκρισία, προσποίησις.

ὑπο-κρΐτής, -οῦ, ὁ (*ὑποκρίνομαι*)· ὁ ἀποκρινόμενος, ὁ δίδων ἀπάντησιν, ὁ ἀπαντῶν ‖ ὁ ἑρμηνευτής, ἐξηγητής.— ‖ ὁ παριστάνων ἐπὶ σκηνῆς, ὁ ἠθοποιός, ὑποκριτὴς θεάτρου. 2) μτφρ., ὡς καὶ νῦν, ὑποκριτής, ὑποκρινόμενος, προσποιούμενος.

ὑπο-κρΐτικός, ἡ, ὸν (*ὑποκριτής*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τέχνην τοῦ ὑποκριτοῦ ‖ ὁ πεπειραμένος (ὁ ἔμπειρος) ὑποκριτὴς ‖ ὁ ἠσκημένος εἰς τὴν θεατρικὴν ἢ τὴν ρητορικὴν ἀπαγγελίαν ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. *ἡ θεατρικὴ* (ἐνν. *τέχνη*), ὡς καὶ νῦν.

ὑπο-κρούω, μελλ. *-σω·* κρούω ἐλαφρῶς, ἢ κρούω ὑποκάτωθεν ‖ ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, κρούω τὰς χορδὰς ‖ πλήττων τὰς χορδὰς ἢ κρούων καθ' οἱονδήποτε τρόπον δίδω τὸν χρόνον, «βαστῶ» τὸν ρυθμόν.— ‖ μτφρ., διακόπτω, λαμβάνω τὸν λόγον διακόπτων τὸν ὁμιλοῦντα ‖ ἀντιλέγω ‖ ἐπιτίδεμαι.

ὑπο-κρύπτω, μελλ. *-ψω·* κρύπτω ὑποκάτω, «χώνω» ὑποκάτω, καλύπτω.— μέσον, φυλάττω (τηρῶ) τι μυστικὸν ἀπό τινα, «τοῦ τὸ κρύβω», τὸ ἀποσιωπῶ, τὸ ἀποκρύπτω.

ὑπο-κρώζω, μελλ. *-ξω·* κρώζω (κράζω, «βογγῶ») ὀλίγον ἢ ἀσθενῶς ὡς ἄνθρωπος νοσῶν.

ὑπό-κυκλος, *ον·* ὁ ἔχων ὑποκάτω τροχούς, ὁ ἐπὶ τροχῶν κυλιόμενος.

ὑπο-κύπτω, μελλ. *-ψω,* ἀόρ. *ὑπέκυψα·* κύπτω ὑποκάτω, κύπτω ὑπὸ ζυγόν, κύπτω ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τινός, ὑποτάσσομαι εἰς τινα: *οἱ Μῆδοι ὑπέκυψαν Πέρσῃσι*=οἱ Μῆδοι ὑπέκυψαν εἰς τοὺς Πέρσας, ἔκυψαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Περσῶν, ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Πέρσας ‖ κάμπτομαι, γονατίζω, πίπτω χαμαί, καταπίπτω ‖ «σκύβω» νὰ πίω, ὡσ. «σκύβω» διὰ νὰ παρατηρήσω μέσα εἰς τι (διὰ νὰ κατοπτεύσω).— ‖ μετ' αἰτ. *ὑπόκυπτε τὰν τύλαν*=«σκύψε» (λύγισε) τὴν ράχιν σου (ἢ τὸν ὦμόν σου) διὰ νὰ φορτωθῇς τὸ βάρος (πρβλ. Σχολ. Ἀριστοφ. 954 *«τὰν τύλαν,* τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα τῶν ἀχθοφόρων ζώων»· βλ.. *τύλη.*

ὑπο-κύομαι, μέσον (*ὑπὸ*+*κύω*)· ἐπὶ γυναικός, «συλλαμβάνω», γίνομαι ἔγκυος, μένω ἔγκυος, ἐγγαστρώνομαι ‖ μτγ. ἀορ. α' *ὑποκυσαμένη.*

ὑπο-κώλιον, τό (*ὑπὸ*+*κῶλον*)· ὁ μηρὸς τὸ «κωλομέρι».

ὑπο-κωμ-ῳδέω, μελλ. *-ήσω·* κωμῳδῶ (διακωμῳδῶ, ἐμπαίζω, χλευάζω) ὀλίγον τι ἢ κρυφίως.

ὑπό-κωφος, *ον·* ὁ ὀλίγον τι κωφός, ἀρκετὰ κωφός.— ‖ μωρός, παράλογος.

ὑπο-λἄβεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑπολαμβάνω.*

ὑπο-λαμβάνω, μελλ. *-λήψομαι·* ἀόρ β' *ὑπέλαβον·* πρκ. *ὑπείληφα,* παθητ. *ὑπείλημμαι* (πρβλ. *λαμβάνω*)· λαμβάνω τι κάτωθεν, τὸ οἰηκώνω ἀπὸ κάτω, τίθεμαι ὑποκάτω του, τὸ φέρω εἰς τοὺς ὤμους μου ἢ εἰς τὰ νῶτά μου, λατ. **suscipire.** 2) προφθάνω, καταφθάνω, συναντῶ τυχαίως, ἐμφανίζομαι ἐξαφνικά ‖ ἐπὶ γεγονότων, ἐπακολουθῶ, γίνομαι μετὰ ταῦτα, ἐπέρχομαι. 3) λαμβάνω τὸν λόγον καὶ ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ, ἀνταπαντῶ | συχνὰ κατὰ μτχ. ἀορ. β': *ὑπολαβὼν ἔφη*=λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ἀποκρινόμενος εἶπεν, ἀπεκρίθη (ἐν διαλόγοις) ‖ λαμβάνω τὸν λόγον διακόπτων ἄλλον ὁμιλοῦντα, διακόπτω. 4) ἀναχαιτίζω τὸν κατακτητήν, ἀντεπεξέρχομαι κατ' αὐτοῦ, λατ. **excipere.**— ‖ =*ὑποδέχομαι* (βλ. λ.), δέχομαι ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, ἀναλαμβάνω ὑπὸ τὴν προστασίαν μου. 2) δέχομαι γινομένην πρότασιν, παραδέχομαι.— ‖‖ ἀναλαμβάνω ἔννοιάν τινα, παραδέχομαι, ἐννοῶ, κατανοῶ ‖ ὑποδέτω, ὡς καὶ νῦν ὑπολαμβάνω, νομίζω, θεωρῶ.— παθητ., ὑπολαμβάνομαι, θεωροῦμαι, νομίζομαι: *ἡ ὑπειλημμένη χάρις*=ἡ ὑποτιθεμένη (θεωρουμένη ὡς) εὔνοια. 2) ὑποπτεύω, ἀπιστῶ.— ‖‖ λαμβάνω κρυφίως ‖ προσελκύω πρὸς τὸ μέρος μου, δελεάζω.— ‖‖ *ὑπολαμβάνω ἵππον*=συγκρατῶ ἵππον, τὸν ἀναχαιτίζω, τὸν σταματῶ.

ὑπο-λαμπής, ές, γεν. *-έος* (*ὑπολάμπω*)· ὁ λάμπων (φέγγων) ὀλίγον, ὁ λάμπων μὲ ἀμβλεῖαν λάμψιν, ὁ ὑποφέγγων.

ὑπο-λάμπω, μελλ. *-ψω·* λάμπω κάτωθεν, φέγγω ὑποκάτω.— ‖ λάμπω ὀλίγον, ἀρχίζω νὰ φέγγω, ἀρχίζω νὰ φωτίζω, «χαράζω, ξημερώνω».

ὑπο-λείβω, μελλ. *-ψω·* χύνω σπονδὴν εἴς τι ἢ μέ τι.

ὑπο-λείπω, μελλ. *-ψω·* ἀφίνω ὀπίσω, ἀφίνω ὡς ὑπόλοιπον, ἀφίνω ὡς περίσσευμα. 2) ἐπὶ πραγμάτων, δείκνυμαι ὀλίγος, δὲν εἶμαι ἀρκετός, δὲν ἀρκῶ.— ‖ παθητ., μετὰ μέσ. μέλλ. *ὑπολείψομαι·* ἀφίνομαι ὑπόλοιπος, ἀφίνομαι ὀπίσω, μένω ὀπίσω, παραμένω οἶκοι ‖ *ὑπολείπομαι τοῦ στόλου*=μένω ὀπίσω ὡς πρὸς τὴν ἐκστρατείαν, δὲν λαμβάνω μέρος εἰς αὐτήν ‖ γενικῶς, παραμένω ὀπίσω, ἀπομένω περιπλέον, περισσεύω. 2) ἀφίνομαι ὀπίσω (ὑπό τινος) ἐν ἀγῶνι δρόμου ‖ ἐπίσης ἐπὶ βραδυπορούντων στρατιωτῶν ‖ μτφρ., εἶμαι κατώτερός τινος. 3) ἀπολ., φθάνω εἰς τὸ τέλος μου, ἐκλείπω, «τελεώνω», «σώνομαι», «δὲν φθάνω» ‖ ὡσ. ἀποδεικνύομαι κατώτερος τῶν προσδοκιῶν τινος.— ‖‖ μέσον, ἀφίνω τι ὀπίσω μου (μετ' αἰτ.) ‖ ἀφίνω ὑπόλοιπον, τηρῶ ἐν ἐφεδρείᾳ (κρατῶ ὀπίσω) ‖ *ὑπολείπομαι αἰτίαν*=ἀφίνω ἀφορμὴν (αἰτίαν) πρὸς διατύπωσιν κατηγορίας ἐναντίον μου

ὑπό-λεπτος, *ον·* ὁ ὀλίγον τι λεπτός, τρυφερός.

ὑπο-λεπτύνω· ποιῶ τι ὑπόλεπτον (τρυφερόν).

ὑπο-λευκαίνω· καθιστῶ τι λευκὸν κάτωθεν, ἢ τὸ λευκαίνω ὀλίγον.— παθητ., γίνομαι λευκὸς ὑποκάτω, ἢ γίνομαι ὀλίγον λευκός, γίνομαι ὑπόλευκος.

ὑπο-λήγω, μελλ. *-ξω·* κατὰ μικρὸν *λήγω* (παύω, παύομαι), κατὰ μικρὸν ἀπέχομαί τινος.

ὑπο-λήνιον, τὸ (*ὑπὸ*+*ληνός*)· τὸ ἄγγειον τὸ τιθέμενον ὑπὸ τὸν *ληνὸν* («πατητήρι»), ἵνα χύνεται ἐντὸς του ὁ οἶνος ἢ τὸ ἔλαιον, λεκάνη, «γούρνα», «πολήνι», «πιδάρι», λατ. **lacus.**

ὑπο-ληπτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *ὑπολαμβάνω* (βλ.λ.)· πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις, πρέπει νὰ ὑπολάβῃ (νὰ νομίσῃ).

ὑπό-ληψις, -εως, ἡ (*ὑπολαμβάνω*)· τὸ λαμβάνειν τὸν λόγον (ἰδίᾳ ἀπὸ τὸ σημεῖον εἰς ὃ τὸν ἐτερμάτισεν ἄλλος τις) ‖ *ἐξ ὑπολήψεως*= ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, κατ' ἐναλλαγήν, μὲ τὴν σειράν. 2) ἀπόκρισις, ἀπάντησις.— ‖ τὸ ἐκλαμβάνειν τι ὡς τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, κατανόησις, ἀντίληψις, γνώμη, δοξασία.

ὑπ-ολίζων, ον, γεν. **-ονος** (**ὑπό**+**ὀλίζων**)· ὁ κάπως ὀλιγώτερος, ὁ κατά τι μικρότερος.

ὑπό-λἴθος, ον· ὀλίγον τι πετρώδης.

ὑπο-λιμπάνω, παραλλ. τύπος τοῦ **ὑπολείπω**·

ὑπό-λισπος, ἀττ. **-λισφος, ον**· ὁ ὀλίγον τι λεῖος ἐκ τῆς μεγάλης τριβῆς, ἢ ὁ ἐπίπεδος ὑποκάτω.

ὑπό-λιχνος, ον· ὁ ὀλίγον τι λίχνος, ὁ ὀλίγον τι λαίμαργος.

ὑπο-λογίζομαι, μελλ. **-ίσομαι,** ἀττ. **-ιοῦμαι,** ἀποθ.· ὑπολογίζω, «λογαριάζω» συμπεριλαμβάνω εἰς τὸν ὑπολογισμόν, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

ὑπό-λογος (Α), **ον,** ἐπιθ.· ὡς καὶ νῦν, ὑπόλογος, ὑπεύθυνος, ὁ ὑποχρεωμένος νὰ λογοδατῇ, ὁ ἔχων νὰ δώσῃ λόγον, ὁ δεωρούμενος ὡς ὑπεύθυνος ‖ ὁ ὑπολογισθείς, ὁ ληφθεὶς ὑπ' ὄψιν.

ὑπό-λογος (Β), ὁ· τὸ ὑπολογίζειν, ὁ ὑπολογισμός, ὁ λογαριασμός, τὸ συνυπολογίζειν ‖ **ὑπόλογον ποιοῦμαί τινος**=κάμνω ὑπολογισμὸν πράγματός τινος, ὑπολογίζω τι, λατ. **rationem habere rei** | **ἐν ὑπολόγῳ ποιοῦμαί τι**=λαμβάνω τι ὑπ' ὄψιν.

ὑπό-λοιπος, ον (**ὑπολείπω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπόλοιπος, ὁ ὑπολελειμμένος, ὁ ἀπομείνας ὀπίσω, ὁ περισσεύσας ‖ ὁ ἐπιζῶν εἰσέτι, λατ. **superstes.**

ὑπο-λόχ-ᾱγος, ὁ· ὁ ὑπὸ τὸν λοχαγόν, ὡς καὶ νῦν, ὑπολοχαγός, δευτερεύων λοχαγός.

ὑπο-λῡρίος, ον (**ὑπό** + **λύρα**)· ὁ ὑπὸ τὴν λύραν ὢν‖**δόναξ ὑπολύριος**=ἐγκάρσιος κάλαμος, στερεούμενος εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς λύρας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσεδένοντο τὰ ἄκρα τῶν χορδῶν.

ὑπο-λύω, μελλ. **-λύσω**· ἀόρ. **α' -έλῡσα**· πρκ. **-λέλῡκα**· παθ. πρκ. **-λέλῡμαι**· ὑπερσ. **-ελελῡμην**· ἐπ. γ' ἑν. παθ. ἀορ. **β' ὑπέλῡτο, γ' πληθ. ὑπέλυντο**· λύω ὑποκάτω, ἀπολύω, παραλύω, κάμνω νὰ παραλύσουν τὰ κάτω ἄκρα ‖ χαλαρώνω κάτωδεν ἢ ὑποκάτω, ἢ χαλαρώνω βαθμιαίως ‖ **ὑπέλυσε δὲ γυῖα**=τοῦ παρέλυσε δὲ τὰ μέλη (μὲ τὸ νὰ τὸν τραυματίσῃ δανασίμως ἔκαμε τὰ μέλη τοῦ σώματός του νὰ παραλύσουν) | **ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν**=τοῦ παρέλυσε τὰ γόνατα ‖ οὕτω καὶ παθητ., **γυῖα ὑπέλυντο**=ἐκλονίσθησαν (παρέλυσαν) **τὰ** μέλη του.— **II** λύω ἐκ τοῦ ζυγοῦ, ἀπολύω (ἀπελευθερώνω) κάτω ἀπὸ τὸν ζυγόν, ἀποζευγνύω, «ξεζεύω» ‖ ἐλευθερώνω· τινὰ ἀπὸ τὰ δεσμά, τὸν ἀπελευθερώνω κρυφίως. 2) λύω τὰ ὑποδήματά τινος (κυρ. τὰ σανδάλια) κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας του, τοῦ ἀφαιρῶ τὰ ὑποδήματα, «τὸν ξυπολύνω, τὸν ξεποδένω».— μέσον, λύω καὶ ἀφαιρῶ τὰ ὑποδήματά μου ἀπὸ τοὺς πόδας μου, ἢ βάλλω ἄλλον νὰ μοῦ τὰ ἀφαιρέσῃ, «ξυπολύνομαι», ἀντίθ. τῷ **ὑποδέομαι.**

ὑπό-μακρος, ον· ὁ ὀλίγον τι μακρός, μακρὸς κάπως, «μακρουλός».

ὑπο-μᾰλᾰκίζομαι, παθητ. (**ὑπό**+**μαλακίζω**)· φέρομαι μὲ τρόπον μαλακὸν ‖ κατὰ μικρὸν γίνομαι μαλθακός, ἀπομαλθακύνομαι βαθμιαίως.

ὑπο-μᾰλάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· μαλάσσω κατ' ὀλίγον ἢ ἐλαφρῶς.— παθητ., μαλάσσομαι βαθμιαίως (ὀλίγον κατ' ὀλίγον).

ὑπό-μαργος, ον· ὁ ὀλίγον τι μαινόμενος, «τρελλούτσικος».

ὑπο-μάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· ζυμώνω κρυφίως, ἀναμειγνύω ὀλίγον (χωρὶς νὰ φαίνεται) ‖ ἐπαλείφω ὑποκάτω, ἢ ἐπαλείφω ὀλίγον.

ὑπο-μείγνῡμι, (ὀρθότ. τοῦ **-μίγνῡμι**), μελλ. **-μείξω**· παθ. πρκ. **-μέμειγμαι**· ἀναμειγνύω τι μὲ ὀλίγον τι ἄλλο.— **II** ἀμτβ. καὶ μτφρ., πλησιάζω μυστικὰ (μετὰ **δατ.**) ‖**ὑπομείγνυμι τῇ Χερσονήσῳ**=φθάνω πολὺ κοντὰ εἰς τὴν χερσόνησον.

ὑπο-μειδιάω, μελλ. **-άσω**· ὡς καὶ νῦν, ὑπομειδιῶ, μειδιῶ ἐλαφρῶς (ἁπαλῶς, χαϊδευτικά), «χαμογελῶ».

ὑπο-μεῖναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ὑπομένω.**

ὑπο-μείων, ον, γεν. **-ονος**· ὁ κατά τι (κάπως) ὀλιγώτερος (μικρότερος) ‖ ὡς οὐσ. **οἱ ὑπομείονες** ἐν Σπάρτῃ ἦσαν πολῖται δευτερευούσης ἀξίας, ὑποτελεῖς τρόπον τινά, ἀντίθ. τῷ **ὁμοῖοι** (=ὁμότιμοι, εὐπατρίδαι) ‖ **ἐν** τῷ στρατῷ **ὑπομείονες** ἐκαλοῦντο οἱ κατώτεροι ἀξιωματικοί, οἱ τελοῦντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀνωτέρων των, ἢ οἱ ὑπαξιωματικοί.

ὑπο-μενετέον ἢ **-μενητέον,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ὑπομένω**· **δεῖ ὑπομένειν** = πρέπει νὰ ὑπομένῃ τις, νὰ κάμνῃ ὑπομονήν, νὰ ὑποφέρῃ.

ὑπο-μένω, μελλ. **-μενῶ**· ἀόρ. α' **-έμεινα**· μένω ὀπίσω, «πισωμένω», σταματῶ ‖ παραμένω οἴκοι. 2) ἐπιζῶ, διαμένω ἐν τῇ ζωῇ, παραμένω ζῶν.— **II** μτβτ., περιμένω τινά, τὸν ἀναμένω ‖ μτφρ., μένω εἰς τὴν δέσιν μου καὶ περιμένω τὴν ἐπίδεσίν του, δέχομαι τὴν ἐπίδεσίν του καὶ τὴν ἀποκρούω. 2) μετὰ αἰτ. πράγμ., ὑπομένω τι, τὸ ὑπομένω μεθ' ὑπομονῆς (ἰδίᾳ κακόν τι), ὑποκύπτω εἰς οἱονδήποτε κακόν, ὑποτάσσομαι ἄνευ ἀντιλογίας ‖ ἀπολ., μένω εἰς τὴν δέσιν μου, κρατῶ τὴν δέσιν μου, μένω σταδερὸς, ἀμετακίνητος ‖ **μετ' ἀπρφ.**, ὑπομένω νὰ πράξω τι, τολμῶ νὰ τὸ πράξω, ἀναλαμβάνω νά... 3) ἀναμένω νὰ συμβῇ τι, καρτερῶ τι ‖ ἀναμένω τὴν ἔκβασιν (τὸ ἀποτέλεσμα) πράγματός τινος. 4) ὑποστηρίζω, προστατεύω ‖ διατηρῶ, φυλάσσω.

ὑπο-μιμνῄσκω, μελλ. **-μνήσω**· ἀόρ. α' **ὑπέμνησα** ι 1) μετὰ αἰτ. προσ., βάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος, ὑπενθυμίζω εἴς τινα, ὑπενθυμίζω τινὰ περί τινος, κάμνω τινὰ νὰ ἐνθυμηθῇ τι. 2) μετὰ αἰτ. πράγμ., ἐπαναφέρω τι εἰς τὴν μνήμην τινός, ἀναφέρω τι, μνημονεύω τι, ὑπενθυμίζω τι.— **II** μέσον καὶ παθητ., μελλ. **-μνήσομαι,** ἀόρ. α' **-εμνησάμην**· πρκ. **-μέμνημαι**· ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἐνθυμοῦμαι ‖ ποιοῦμαι μνείαν τινός.

ὑπό-μισθος, ον· ὁ μεμισθωμένος, ὁ μισθωτός, ὁ ὑπηρετῶν ἐπὶ μισθῷ.

ὑπο-μνᾶομαι (Α), συνῃρ. **-μνῶμαι,** ἀποθ.· κάμνω ἔρωτα εἰς ἔγγαμον γυναῖκα «πίσω ἀπὸ τὶς πλάτες» τοῦ συζύγου καὶ προσπαθῶ νὰ τὴν «ξελογιάσω», νὰ τὴν ἀπαγάγω.

ὑπο-μνάομαι (Β), ἰων. παθ. τοῦ **ὑπομιμνήσκω** (δλ. λ.) ‖ ἐπ. **β'** πληθ. πρτ. **ὑπεμνάασθε.**

ὑπό-μνημα, -ατος, τὸ (**ὑπομνάομαι** Β)· ἀνάμνησις, ἐνθύμιον, μνημεῖον, ὡς καὶ νῦν ὑπόμνημα, ὑπόμνησις, μέσον ὑπομνήσεως ‖ μνεία ‖ σημείωσις ὑπομνηστική. 2) ἐν τῷ πληθ., ὡς τὸ λατ. **commentarii,** ὡς καὶ νῦν ὑπομνήματα (σημειώσεις πάσης φύσεως), ἢ ὡς τὰ νῦν «ἀπομνημονεύματο».

ὑπο-μνῆσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ὑπομιμνήσκω.**

ὑπό-μνησις, -εως, ἡ (**ὑπομιμνήσκω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑπόμνησις, τὸ ὑπομιμνήσκειν τι, ὑπενθύμισις.— **II** ἀνάμνησις, ἐνθύμιον.

ὑπο-μνηστεύομαι, μέσ.· ἀρραβωνίζω (τὴν θυγατέρα μου μέ τινα) κρυφίως.—παθητ., **ὁ ὑπομνηστευθεὶς**=ὁ ἀρραβωνισθεὶς κρυφίως.

ὑπ-όμνῡμι· ἐπιβεβαιῶ δι' ὅρκου.— **II** μέσον, **ὑπόμνυμαι,** μελλ. **ὑπομοῦμαι**· ἀόρ. α' **ὑπωμοσάμην,** ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, ζητῶ παράτασιν τῆς δικαστικῆς προδεσμίας βεβαιῶν ἐνόρκως ὅτι λόγῳ σοβαροῦ κωλύματος ἀδυνατῶ νὰ παραστῶ εἰς δίκην ‖ δικαιολογοῦμαι διὰ τὴν ἀπουσίαν μου κατά τινα δίκην. 2) δι' ἐνόρκου διαβεβαιώσεως παρεμποδίζω τὴν ἐκδίκασιν.

ὑπο-μονή, ἡ (**ὑπομένω**)· τὸ μένειν ὀπίσω.— **II** ὡς καὶ νῦν, ὑπομονή, καρτερικότης, τὸ ὑπομένειν τι, ἀνοχή, ἀντοχή ‖ μετὰ γεν. πραγμ., τὸ ὑπομένειν εἴς τι (πεῖναν π. χ., δίψαν κλπ.).

ὑπό-μωρος, ον (**ὑπό**+**μωρός**)· ὁ ὀλίγον τι μωρὸς ἢ εὐήθης, «κουτούτσικος», «χαζούτσικος».

ὑπο-ναίω· κατοικῶ ὑποκάτω.

ὑπο-νείφω, ἀδόκιμος τύπος τοῦ **ὑπονίφω** (βλ. λ.).

ὑπο-νέμομαι, ἀόρ. α' **-ενειμάμην,** μέσον· νέμομαι (βόσκω καὶ μτφρ. κατατρώγω) ὑποκάτω ἢ κρυφίως ‖ ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω, τὰ θεμέλια ‖ μτφρ., ἐξαπατῶ.

ὑπο-νέφελος, ον (**ὑπό**+**νεφέλη**)· ὁ ὑπὸ τὰς νεφέλας ‖ συννεφιασμένος, νεφελώδης.

ὑπο-νήιος, ον (**ὑπό**+**Νήιον**)· ὁ κείμενος ὑπὸ τὸ ὄρος Νήιον (τῆς Ἰθάκης), ὁ εὑρισκόμενος εἰς τοὺς πρόποδάς του.

ὑπο-νήχομαι, μελλ. **-νήξομαι,** ἀποθ.· κολυμβῶ ὑποκάτω, βυθίζομαι, «κάνω βουτιά», κολυμβῶ «μὲ βουτιά», καταδύομαι

ὑπο-νίφω· χιονίζω ὀλίγον· **νὺξ ὑπονιφομένη**= «νύχτα χιονισμένη».— ἄπρσ., **ὑπονίφει**=χιονίζει,

«πάφτει χιόνι, ρίχνει χιόνι» ἀλλ' ὄχι πολύ | ***ὑπένιφεν*** =ἐχιόνιζεν ὀλίγον, «ἔπεφτε ἀραιὸ χιόνι».

ὑπο-νοέω, μελλ. *-ήσω*· σκέπτομαι κεκαλυμμένως, ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαι || εἰκάζω, συμπεραίνω, φαντάζομαι, νομίζω, ὡς καὶ νῦν περίπου «ὑπονοῶ» (δηλ. δὲν γνωρίζω σαφῶς, δὲν εἶμαι βέβαιος) || ***ὑπονοῶ τι εἰς τινα***=ἔχω ὑπονοίας διά τινα περί τινος (ὡς πρός τι).

ὑπό-νοια, ἡ (*ὑπονοέω*)· συγκεκαλυμμένη σημασία ἢ ἔννοια: 1) ὡς καὶ νῦν, ὑπόνοια, ὑποψία, εἰκασία, ὑπόθεσις, φαντασία. 2) ἡ πραγματικὴ σημασία, ἤτις ὑπόκειται ὡς βάσις πράγματός τινος.

ὑπο-νομηδόν, ἐπιρρ. (*ὑπόνομος*)· ὑπογείως, δι' ὑπογείων ὀχετῶν.

ὑπό-νομος, *ον* (*ὑπονέμω*)· ὁ ὑπὸ τὴν γῆν τρέχων, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν ἐκτεινόμενος, ὑπόγειος, ὑπογείως ἐσκαμμένος.— **II** ὡς οὐσ. *ὁ ὑπόνομος*=ὡς καὶ νῦν, ὑπόνομος «λαγούμι», ὑπόγειος δίοδος (διέξοδος), ὑπόγειος ὀχετός, λατ. **cuniculus** || ἀγωγὸς ὑδραγωγείου.

ὑπο-νοσέω, μελλ. *-ήσω*· νοσῶ ὀλίγον, εἶμαι ὀλίγον τι ἀσθενικός.

ὑπο-νοστέω, μελλ. *-ήσω*· ὑποστρέφω, ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι.— **II** ἰζάνω, κατακαθίζω, λατ. **subsidere** || ἐπὶ ποταμοῦ, ὀλιγοστεύω, ἐλαττοῦμαι, τὰ ὕδατά μου χαμηλώνουν, ἀποούρονται.

ὑπο-νύσσω, μελλ. *-ξω*· κεντῶ κάτωθεν, κεντῶ ὑποκότω, ἢ κεντῶ ὀλίγον (ἐλαφρῶς),

ὑπο-ξενίζω, μελλ. *-ίσω*· λέγω τὰς λέξεις μὲ ξενικὴν κάπως προφοράν || ἔχω ἐπάνω μου κάτι τὸ ξενικόν.

ὑπό-ξυλος, *ον* (*ὑπὸ*+*ξύλον*)· ὁ ἐσωτερικῶς ξύλινος, ἀλλ' ἐξωτερικῶς κεκαλυμμένος δι' ἐλάσματος μεταλλίνου.

ὑπο-ξῠράω, ἡ -έω, μελλ. *-ήσω*· ξυρίζω ὀλίγον || ***ὑπεξυρημένος***=«μισοξυρισμένος».

ὑπο-ξῠρίος, *α, ον* (*ὑπὸ*+*ξῠρόν*)· ὁ ὑπὸ τὸ ξυράφιον ὤν.

ὑπο-ξύω, μελλ. *-ύσω*· ξύω ὀλίγον, ξύω κατ' ὀλίγον, ὑποξέω, ξύνω ἐλαφρῶς || σκαλίζω, ὑποσκάπτω, ἐλαφρῶς, λατ. **stringo**.

ὑπο-παρ-ωθέω, μελλ. *-ωθήσω* καὶ *-ώσω*· ἀπωθῶ («σπρώχνω») ὀλίγον ἢ κρυφίως.

ὑπο-πάσσω, μελλ. *-πάσω*· πάσσω («πασπαλίζω») ὑπακάτω.— **II** ἀλείφω, χρίω, κάτωθεν.

ὑπο-πεινάω, μελλ. *-ήσω*· πεινῶ ὀλίγον, ἀρχίζω νὰ πεινῶ.

ὑπό-πεμπτος, *ον* (*ὑποπέμπω*)· ὁ πεμφθεὶς κρυφίως, ὁ σταλεὶς μυστικὰ ὡς κατάσκοπος, λατ. **submissus**.

ὑπο-πέμπω, μελλ. *-ψω*· πέμπω ὑποκάτω, πέμπω κάτω εἴς τι (μετ' αἰτ.).— **II** πέμπτω κρυφίως || πέμπω ὡς κατάσκοπον, πέμπω πρὸς κατασκοπείαν ἢ πρὸς ἐξαπάτησιν, λατ. **submittere**.

ὑπο-πεπτηῶτες, ἐπ. ὀνομ. πληθ. παθ. **πρκ.** τοῦ *ὑποπτήσσω*.

ὑπο-πέπτωκα, πρκ. τοῦ *ὑποπίπτω*.

ὑπο-πέπωκα, πρκ. τοῦ *ὑποπίνω*.

ὑπο-πέρδομαι, ἐνεργ. ἀόρ. β' *ὑπέπαρδον*, ἀποθ.· πέρδομαι ὀλίγον (χωρὶς κρότον), «κουφοκλάνω», λατ. **suppedere**.

ὑπο-περκάζω μελλ. *-άσω*· ὑπομελαίνομαι, ἀρχίζω νὰ λαμβάνω μέλαν χρῶμα (νὰ μαυρίζω), μαυρίζω κατὰ μικρὸν || ἐπὶ σταφυλῶν, ἀρχίζω νὰ ὡριμάζω.

ὑπο-πεσεῖν, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ *ὑποπίπτω*.

ὑπο-πετάννῡμι, μελλ. *-πετάσω*· παθητ. πρκ. *-πέπταμαι*· ἁπλώνω ὑποκάτωθεν.

ὑπό-πετρος, *ον* (*ὑπὸ*+*πέτρα*)· ὁ ὀλίγον πετρώδης, ὁ μᾶλλον πετρώδης, ἢ ὁ **πετρώδης** ὑποκάτωθεν, τ. ἔ. ὁ μετὰ λιθίνης βάσεως.

ὑπο-πῐδηκίζω, μελλ. *-σω*· φέρομαι ὀλίγον τι ὡς πίθηκος, πιθηκίζω ὀλίγον, φέρομαι σχεδὸν σὰν πίθηκος.

ὑπο-πίμπλημι, μελλ. *-πλήσω*· ἀόρ. α' *ὑπέπλησα*· παθ. *-επλήσθην*· πληρῶ (γεμίζω) τι κατὰ μικρὸν (βαθμιαίως), ἢ γεμίζω ὀλίγον (δηλ. «δὲν τὸ ξεχειλίζω»), ἢ γεμίζω τι κρυφίως.— **II** παθητ., **πληροῦμαι, γεμίζομαι**, γίνομαι πλήρης (γεμᾶτος): ***ὑποπίμπλαμαι τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων*** = οἱ ὀφθαλμοί μου πληροῦνται δακρύων || ***πώγωνος ἤδη ὑποπίμπλαμαι***=ἀρχίζω ἤδη νὰ ἀποκτῶ πυκνὸν πώγωνα || ἐπὶ γυναικῶν, ***τέκνων ὑποπλησθῆναι***=νὰ γίνουν μητέρες πολλῶν τέκνων. 2) ἁπλ., συλλαμβάνω, δηλ. μένω ἔγκυος, ἐγγαστρώνομαι.

ὑπο-πίμπρημι, μελλ. *-πρήσω*· βάλλω πῦρ κάτωθεν, ἀνάπτω, πυρπολῶ, κάτωθεν, ἢ κατὰ μικρὸν (βαθμηδόν).

ὑπο-πίνω, μελλ. *-πίομαι*· πρκ. *-πέπωκα*· πίνω κατ' ὀλίγον, «κουτσοπίνω», ἢ πίνω ὀλίγον μόνον, λατ. **subbibere** || πίνω ἀργὰ-ἀργά, συνεχίζω νὰ πίνω ἐπὶ πολὺ ἀλλὰ «ἀπὸ ὀλίγον», «σιγοπίνω, κουτσοπίνω» || ***ὑποπεπωκώς***=ὁ ὀλίγον τι μεθυσμένος, «πιωμένος».

ὑπο-πίπτω, μελλ. *-πεσοῦμαι*· πρκ. *-πέπτωκα*· ἀόρ. β' *ὑπέπεσον*· πίπτω κάτω, πίπτω ὑποκάτω, βυθίζομαι. 2) πίπτω ἔμπροσθέν τινος, προσπίπτω, || ρίπτομαι ἔμπροσθέν τινος γονυκλινής, ἱκετεύω τινά|| ὄπισθεν, ἐπὶ κόλακος, κολακεύω, περισαίνω, «πέφτω στὰ πόδια», ὑποκλίνομαι δουλοπρεπῶς || ὡσ. ὑποκύπτω εἴς τινα, πίπτω εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός. 3) πίπτω ὄπισθεν, πίπτω εἰς τὰ ὀπίσθια.— **II** ὑποβάλλομαι, εἰσδύομαι ὑποκάτω ἢ μεταξύ, παρεισδύομαι.— **III** ἐπὶ συμβάντων, ἐπέρχομαι, λαμβάνω χώραν, γίνομαι, συμβαίνω || ὡσ. ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος.— **IV** πίπτω εἰς τεμάχια.— **V** ἐπὶ τόπων, ὡς τὸ ***ὑπόκειμαι*** (δλ. λ.), κεῖμαι ὑποκάτω, ἢ κεῖμαι κάτωθέν τινος.

ὑπο-πισσόω, ἀττ. **-ττόω,** μελλ. *-ώσω*· πισσώνω (ἀλείφω μὲ πίσσαν) ὑποκάτωθεν, ἢ πισσώνω ἐλαφρῶς.

ὑπο-πλᾰκίος, *α, ον* (*ὑπὸ* + ***Πλάκος***)· ὁ κείμενος εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Πλάκου ***ἐν Τροίᾳ*** (πρβλ. ***ὑπονήϊος***).

ὑπό-πλᾰτυς, *υ*· ὁ ὀλίγον τι πλατύς, ἐπίπεδος, ὁ κάπως ἐκτεταμένος.— **II** ὁ ὀλίγον τι ἁλμυρός, ὑφάλμυρος (πρβλ. *πλατύς*).

ὑπό-πλεος, *ον*, ἀττ. **-πλεως,** *ων* (*ὑπὸ*+*πλέως*)· ὁ ἀρκούντως πλήρης (γεμᾶτος) ἔκ τινος πράγματος (μετὰ γεν.).

ὑπο-πλέω, μελλ. *-πλεύσομαι*· πλέω ὑποκάτω ἢ πλησίον, πλέων διέρχομαι ὑποκάτωθέν τινος || πλέω κρυφίως.

ὑπό-πλεως, *ων*, γεν. *-ω*, ἀττ. ἀντὶ ***ὑπόπλεος*** (βλ.λ.).

ὑπο-πλήσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. *-ξω*· πλήττω ὑποκάτω, κτυπῶ ὑποκάτω ἢ ἡσύχως.

ὑπο-πλώω, ἰων. ἀντὶ ***ὑποπλέω*** (βλ. λ.).

ὑπο-πνέω, μελλ. *-πνεύσομαι*· πνέω (φυσῶ) ὑποκάτω, ἢ φυσῶ ἠρέμα (ἡσύχως).

ὑπο-πόδιον, τὸ (*ὑπό*+*πούς*)· ὡς καὶ νῦν, ὑποπόδιον, τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας θρανίον, «σκαμνί».

ὑπο-ποιέω, μελλ. *-ήσω*· ποιῶ τι ὑποκάτω ἄλλου τὸ κάμνω ὑποχειρίον τινος, τὸ ὑποτάσσω εἴς τινα λατ. **subjicere**.— μέσον, ὑποτάσσω εἰς ἑμαυτόν, καθιστῶ ὑποχείριόν μου, φέρω τι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ἑλκύω πρὸς τὸ μέρος μου, κερδίζω τὴν εὔνοιάν του, διὰ ἀποκρύφων τεχνασμάτων.— **II** ὡς μέσον σημ. ὡσ. καὶ «προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι, παριστάνω κάποιον ἢ κάτι, «παίρνω ἕνα ὕφος...».

ὑπο-πόλιος, *ον* (*ὑπὸ* + *πολιός*)· ὡς καὶ νῦν, ὑποπόλιος, ὀλίγον τι πολιός, ποὺ ἀρχίζει νὰ γίνεται ψαρός (νὰ ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά του).

ὑπο-πορεύομαι, ἀποθ.· πορεύομαι ὑποκάτω || πορεύομαι κρυφίως.

ὑπό-πορτις, *-ιος*, ἡ· ἡ ἔχουσα μόσχον ὑποκάτω (ἐπὶ ἀγελάδος) || μτφρ., ἐπὶ μητρός, ἡ ἔχουσα τὸ τέκνον εἰς τὸ στῆθός της, ὑπὸ τὸν μαστόν.

ὑπο-πρᾰΰνω [ῡ], ἐπ. καὶ ἰων. **-πρηΰνω**· καταπραΰνω κάπως καὶ μικρὸν κατὰ μικρόν.

ὑπο-πρίαμαι, ἀποθ.· ἀγοράζω εἰς τιμὴν χαμηλὴν (κατωτέραν τῆς τρεχούσης).

ὑπο-πρίω· τρίζω τοὺς ὀδόντας ὀλίγον ἢ κρυφίως (χωρὶς νὰ γίνωμαι ἀντιληπτός).

ὑπό-πτερος, *ον* (*ὑπὸ* + *πτερόν*)· πτερωτός, πτερυγοφόρος || μτφρ. ταχύπτερος || ὡσ. μτφρ., μετέωρος, κοῦφος, κουφόνους.

ὑπ-οπτεύω, μελλ. *-σω* (*ὑπόπτης*)· ὡς καὶ νῦν, ὑπ.

οπτεύω, ἔχω ὑποψίας, εἶμαι φιλύποπτος, ὑποπτεύω ὅτι... (μετ' ἀπρφ.) ‖ ὡσ. ὑποψιάζομαί τινα, δυσπιστῶ πρός κάποιον, τόν ὑποπτεύομαι, τόν παρατηρῶ ὑπόπτως.— παθητ. εἶμαι ὕποπτος εἰς τούς ἄλλους, μέ ὑποπτεύονται, δυσπιστοῦσι πρός με.

ὑπ-όπτης, -ου, ὁ (*ὑπόψομαι*, μελλ. τοῦ *ὑφοράω*), ὡς ἀρσεν. ἐπίθ.· ὁ ἔχων ὑποψίας, ὁ φιλύποπτος, ζηλότυπος ‖ ἐπί ἵππου, δειλός, εὐπτόητος, ἀνησυχῶν.

ὑπο-πτήσσω, μελλ. -ξω· πρκ. -*πέπτηχα*, ἐπ. μτχ. -*πεπτηώς*, πληθ. -*πεπτηῶτες*· «ζαρώνω» ἀπό τόν φόβον μου, «συμμαζεύομαι» (ὅπως οἱ λαγοί, τά πτηνά κ. ἄ.)· *πετάλοις ὑποπεπτηῶτες*=«ζαρωμένοι» κάτω ἀπό τά φύλλα.— ‖ μτφρ., «ζαρώνω, συμμαζεύομαι» ἐνώπιόν τινος, συστέλλομαι ἐξ ἐντροπῆς ‖ ἀπολ., εἶμαι συνεσταλμένος, εἶμαι σεμνός, κόσμιος, ἐντροπαλός.

ὕπ-οπτος, *ον* (*ὑπόψομαι*, τοῦ *ὑφοράω*)· ὁ ὑποκάτωθεν ὁρώμενος ‖ ὁ ὁρώμενος ἐκ τῶν πλαγίων, τόν ὁποῖον δηλ. «λοξοκυττάζει, στραβοκυττάζει» κάποιος, «δέν τόν βλέπει μέ καλό μάτι», τόν κυττάζει μέ ὑποψίαν καί μέ φθόνον, ὁ ὕποπτος (*ὡς καί νῦν λέγομεν*), ὁ θεωρούμενος ὕποπτος, λατ. **suspectus.**— ‖ ἐνεργ., ὁ ὑποπτεύων τινά, ὁ παρατηρῶν αὐτόν ὑπόπτως, ὁ ὑποπτευόμενος κάποιον, ὁ φοβούμενος αὐτόν, λατ. **suspicax, suspiciosus** ‖ ὡς οὐσ. *τό ὕποπτον*=ἡ ὑποψία, ἡ ζηλοτυπία.

ὑπ-όπτως, ἐπιρρ.· *ὡς καί νῦν*, ὑπόπτως, μεθ' ὑποψίας, ζηλοτύπως.

ὑπ-όρθριος, (α), *ον* (*ὑπό*+*ὄρθρος*)· ὁ κατά τόν ὄρθρον γινόμενος, κατά τά χαράγματα, κατά τήν αὐγήν, ὁ πρωινός.

ὑπ-όρνῦμι, μελλ. -*ὀρσω*· ἀόρ. α' -*ὦρσα*· διεγείρω («ξεσηκώνω») ἀπό κάτω, διεγείρω ἡρέμα (κατά μικρόν), σηκώνω (θρῆνον π.χ., ἐνδομύχως καί κατά μικρόν αὐξανόμενον).— παθητ., *ὑπόρνυμαι*, ἐπ. γ' ἐν. ἀορ. β' *ὑπῶρτο*· πρκ. β' -*ὦρορα*· ἐγείρομαι ἐνδομύχως ἤ κατά μικρόν, «ξεσηκώνομαι».

ὑπ-όροφος, *ον*=*ὑπώροφος* (βλ. λ.).— ‖ (*ὄροφος*=κάλαμος)· ὁ μαλακῶς ἠχῶν ἐκ τοῦ καλάμου: *ὑπόροφος βοά*=ὁ μαλακός ἦχος τοῦ αὐλοῦ.

ὑπο-ρράπτω, μελλ. -*ψω*· ράπτω ὑποκάτω, «μπαλώνω» ‖ μτφρ., συρράπτω, σχεδιάζω, ἐπινοῶ: *ὑπορράπτω λόγον*=συρράπτω διήγημα.

ὑπο-ρρέω, παθ. μελλ. *ὑπορρῠήσομαι*, ἀόρ. β' *ὑπερρῠην* (μετά ἐνεργ. σημ.)· πρκ. *ὑπερρύηκα*· ρέω (ἐκρέω) ὑποκάτωθεν ‖ ὀλισθαίνω ἀπαρατήρητος, λατ. **subrepere** ‖ εἰσρέω, εἰσέρχομαι, κατά μικρόν. 2) ἐξολισθαίνω, «ξεγλιστρῶ», ἀναχωρῶ κρυφίως (χωρίς νά γίνω ἀντιληπτός) ‖ ἐπί τῆς κόμης, πίπτω, καταπίπτω ‖ ἐπί χρόνου, παρέρχομαι.

ὑπο-ρρήγνῦμι καί **-ύω,** μελλ. -*ρήξω*· καμνω τι νά ἐκραγῇ ὑποκάτω, τό σχίζω (τό ἀνοίγω) ὑποκάτωθεν.— παθητ., σχίζομαι ὑποκάτωθεν, ἀνοίγομαι κατά μικρόν.

ὑπό-ρρηνος, *ον* (*ὑπό*+*ῥήν*, *ἀρήν*), ποιητ. ἀντί *ὕπαρνος* (βλ. λ.)· ὁ ἔχων ἀρνίον ὑποκάτω του (πρός δηλασμόν).

ὑπο-ρρῐπίζω, μελλ. -*ίσω*· ἀναρριπίζω κάτωθεν, ἤ ἀναρριπίζω, ἡρέμα.

ὑπ-ορύσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. -*ξω*· σκάπτω ὑποκάτω, ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω.

ὑπ-ορχέομαι, μελλ. -*ήσομαι*· ὀρχοῦμαι συνοδείᾳ μουσικῆς.

ὑπό-σαθρος, *ον*· ὁ ὀλίγον σαθρός, ὁ ἐν μέρει σαθρός, ὁ ἀρχίζων νά γίνεται σαθρός.

ὑπο-σαλπίζω, μελλ. -*ίγξω*· σαλπίζω ἐλαφρῶς (οὐχί δυνατά) ‖ παραγγέλω διά τῆς σάλπιγγος.

ὑπο-σείω, ἐπ. **ὑποσσείω,** μελλ. -*σείσω*· σείω (κινῶ) ἐκ τῶν κάτω, ἤ σείω ἡρέμα, δέτω εἰς ἐλαφράν κίνησιν.

ὑπο-σημαίνω, μελλ. -*ᾰνῶ*· ὑποδηλῶ, ὑπεμφαίνω, ὑποδεικνύω, παρέχω (δίδω) νύξεις περί τινος, δίδω σημεῖον (παραγγέλλω) ὀθορύβως ‖ *ἐν τῇ στρατ. γλ. τῇ σάλπιγγι σιωπῇ ὑπεσημάνθη* = ἐδόθη σημεῖον (παράγγελμα) σιωπῆς διά τῆς σάλπιγγος, ἐσημάνθη σιωπητήριον.

ὑπο-σῑγάω, μελλ. -*ήσομαι*· σιγῶ, τηρῶ σιγήν, καθ' ὅν χρόνον γίνεταί τι, τηρῶ σιγήν ἐν τινι.

ὑπο-σιωπάω, μελλ. -*ήσομαι*· ἀποσιωπῶ τι, τό παρέρχομαι ἐν σιωπῇ ‖ τηρῶ σιωπήν, παραμένω σιωπηλός.

ὑπο-σκάζω, μελλ. -*άσω*· χωλαίνω ὀλίγον, «κουτσαίνω».

ὑπο-σκᾰλεύω· σκαλίζω, ἀνασκαλεύω, ὑποκάτωθεν ἤ ὀλίγον ‖ ἐπί πυρᾶς, ὑποδαυλίζω.

ὑπο-σκάπτω· ὡς καί νῦν, ὑποσκάπτω, σκάπτω ὑποκάτω ‖ ἀνοίγω τάφρον, αὐλακοτομῶ.

ὑπο-σκελίζω, μελλ. -*σω* (*ὑπό*+*σκέλος*)· ἀνατρέπω τινά «βάζοντάς του τό πόδι», τόν «πεδικλώνω» εἰς τό κάτω μέρος τοῦ σκέλους καί τόν ἀναποδογυρίζω, λατ. **supplantare.**

ὑπό-σκῐος, *ον* (*ὑπό* + *σκιά*)· ὁ ὑπό σκιάν ὤν, ἐσκιασμένος, σύσκιος, σκιερός ‖ ἐπί ἱκετῶν, ὁ ἐσκιασμένος κάτω ἀπό τούς κλάδους ἐλαίας, τούς ὁποίους ἔφερον (*τάς ἱκετηρίας*, βλ. λ.).

ὑπο-σμῦχω· καίω ἡρέμα (δι' ἀδυνάτου πυρᾶς) «σιγοκαίω, κουφοκαίω» ‖ μτφρ., κατατήκω ἐσωτερικῶς μικρόν κατά μικρόν (*ἐπί πάθους, ἔρωτος, μίσους κλπ.*).

ὑπο-σπᾰνίζομαι, πρκ. *ὑπεσπάνισμαι*, παθητ.· πάσχω ἀπό *σπάνιν* (ἔλλειψιν) πράγματός τινος, ἔχω ἔλλειψιν πράγματός τινος (μετά γεν. πράγμ.): *βορᾶς ὑπεσπανισμένος*=πάσχων ἀπό ἔλλειψιν τροφῆς.

ὑπο-σπάω, μελλ. -*άσω*· ἀποσπῶ (ἕλκω, ἀφαιρῶ) τι ὑποκάτωθεν, τό ἀποσπῶ κρυφίως.— μέσον, *ὑποσπῶμαι τόν ἵππον*=σύρω τόν ἵππον κοντά μου δι' ἐλαφρᾶς ἕλξεως ἤ ἐντάσεως τοῦ χαλινοῦ.

ὑπό-σπονδος, *ον* (*ὑπό*+*σπονδή*)· ὁ ὑπό σπονδάς διατελῶν, ὁ γινόμενος ὑπό σπονδάς (δηλ. κατά τήν διάρκειαν καί ὑπό τήν προστασίαν ἐνσπόνδου ἀνακωχῆς ἤ εἰρήνης), ὁ ἐξησφαλισμένος διά σπονδῶν ἤ συνθηκῶν ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς τούς ὅρους τῆς ἀνακωχῆς ἤ τῆς εἰρήνης ‖ *τούς νεκρούς ὑποσπόνδους ἀποδιδόναι ἤ ἀναιρεῖσθαι*=παρέχω (δέχομαι) ἀνακωχήν ἤ ζητῶ ἀπό τόν ἐχθρόν ἀνακωχήν διά τόν ἐνταφιασμόν τῶν πεσόντων κατά τήν μάχην (ἐπιτρέπω εἰς τόν ἐχθρόν νά πάρῃ τούς νεκρούς του, ἀποδίδω τούς νεκρούς εἰς τόν ἐχθρόν, συνάπτων ἀνακωχήν, ἤ παίρνω, σηκώνω, τούς νεκρούς μου ἀπό τό πεδίον τῆς μάχης ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐζήτησα καί ἐπέτυχον τήν σύναψιν ἀνακωχῆς μετά τοῦ ἐχθροῦ).

ὑπο-στάδμη, ἡ (*ὑφίσταμαι*)· πᾶν ὅ,τι κατακαθίζει (κατασταλάζει) εἰς τό βάθος, τό κατακάθισμα, *ὡς καί νῦν* ὑποστάθμη ‖ βάσις, θεμέλιον.

ὑπο-σταίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ὑφίστημι*.

ὑπο-στάς, ᾶσα, ᾶν, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *ὑφίστημι*.

ὑπό-στᾰσις, -εως, ἡ (*ὑφίσταμαι*)· ὅ,τι κατακαθίζει (κατασταλάζει) εἰς τό βάθος, *ὑποστάθμη* (βλ.λ.), κατακάθισμα, καταστάλαγμα.— ‖ πᾶν τό τιθέμενον ὑποκάτω, τό ὑποστήριγμα ‖ μτφρ., ἡ ὑπόθεσις, τό θέμα, τό περιεχόμενον, ἑνός ποιήματος, ρητορικοῦ λόγου κ.τ.ὅ. 2) μτφρ., τό θεμέλιον (ἡ βάσις) ἐφ' οὗ στηρίζεται μία ἐλπίς ἤ ἡ αὐτοπεποίθησις, ἤ ἡ λαμβανομένη ἐπί τινος ἀπόφασις.— ‖‖ ἡ πραγματικότης, ὅ,τι πραγματικῶς ὑπάρχει, ἡ ὀντότης, ἡ οὐσία, *ἐν ἀντιθέσει πρός τό φαινόμενον* ‖ ἡ οὐσία, ἡ φύσις, πράγματός τινος.

ὑπο-στᾰτός, ός, ὑπόστατος, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ὑφίσταμαι*· ὁ τεθειμένος ὑποκάτω ‖ ὡς οὐσ. *τό ὑπόστατον*=θεμέλιον, ὑποστήριγμα, βάσις.— ‖ ὃν δύναταί τις νά ὑπομείνῃ, ἀνεκτός, ὑποφερτός.— ‖‖ ὁ κατ' οὐσίαν ὑπάρχων, λατ. **subsistens.**

ὑπο-στᾰχύομαι, παθ. (*ὑπό*+*στάχυς*)· αὐξάνομαι, μεγεδύνομαι, πληδύνομαι, κατά μικρόν ὅπως ὁ στάχυς.

ὑπό-στεγος, *ον* (*ὑπό*+*στέγη*)· ὁ ὑπό στέγην ὤν, ὁ ἐν οἰκίᾳ ὤν. 2) ὁ ἐστεγασμένος, κεκαλυμμένος διά στέγης.

ὑπο-στέγω, μελλ. -*ξω*· στεγάζω, σκεπάζω διά στέγης, κρύπτω ὑποκάτω.

ὑπο-στέλλω, μελλ. -*στελῶ*· ἀόρ. α' *ὑπέστειλα*· πρκ. *ὑπέσταλκα*, παθ. *ὑπέσταλμαι*· ἀφίνω νά κατέλθῃ κάτω, καταβιβάζω, χαμηλώνω, συστέλλω, ἕλκω πρός τά κάτω, «συμμαζεύω», *ὡς καί νῦν* ὑποστέλλω (τήν

σημαίαν π. χ.) ‖ συστέλλω τὰ ἱστία, τὰ καταβιβάζω ‖ γεν.. ἐλαττόνω, περιορίζω.— ■ μέσον, ἀποσύρομαι ἀπό τινος, ὀπισθοχωρῶ, ἐνώπιόν τινος, «ζαρώνω μπροστά του» ἀπό φόβον, τόν φοβοῦμαι. 2) καλύπτω ὡς διά μανδύου, ἀποκρύπτω τι ἐκ φόβου, καταστέλλω (καταπνίγω) τι ἐκ φόβου ‖ προσποιοῦμαι, ὑποκρύπτω, παραποιῶ : **οὐδὲν ὑποστειλάμενος**=χωρίς νά ἀποκρύψω (ἤ νά διαστρέψω) τίποτε.

ὑπο-στενάζω, μελλ. -ξω'=**ὑποστένω** (βλ. λ.), ἀναστενάζω «βαθιά», ἐκπέμπω βαθύν ἀναστεναγμόν.— μετά αἰτ., **οὐράνιον πόλον νώτοις ὑποστενάζει** (**Ἄτλας**)=στενάζει ὑπό τό βάρος τοῦ οὐρανοῦ, τόν ὁποῖον φέρει ἐπί τῶν νώτων του.

ὑπο-στενᾰχίζω, μελλ. **-ίσω**'=**ὑποστενάζω** (βλ.λ.).

ὑπο-στένω· στενάζω «βαθιά», ἤ στενάζω ὀλίγον (ῥέμα), ὑπογογγύζω, ἀρχίζω νά ἀναστενάζω.

ὑπο-στῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **ὑφίστημι.**

ὑπο-στηρίζω, μελλ. **-ξω**· ὡς καί νῦν, ὑποστηρίζω, στηρίζω ὑποκάτωθεν.

ὑπο-στήτω, γ' ἐν. προστ. ἀορ. β' τοῦ **ὑφίστημι.**

ὑπο-στίλβω, μελλ. **-ψω**· στίλβω (λάμπω) ὀλίγον, φέγγω ἁπαλά, ὡς καί νῦν ὑποστίλβω.

ὑπο-στολή, ἡ, (**ὑποστέλλω**)· ὡς καί νῦν, ὑποστολή, ἡ καταβίβασις, ἡ συστολή (τῶν ἱστίων π. χ.), ἐλάττωσις, περιορισμός ‖ ὀπισθοχώρησις ἐκ φόβου. — ■ κατάπτωσις τοῦ φρονήματος, ὑποταγή, μικροψυχία.

ὑπο-στονᾰχίζω'=**ὑποστεναχίζω** (βλ. λ.).

ὑπο-στορέννῡμι, ὡσ. καί **-στόρνυμι** καί **-στρώννυμι,** μελλ. **-στορέσω** καί **-στρώσω**· ἀόρ. α' **ὑπεστόρεσα** καί **ὑπέστρωσα**· πρκ. **ὑπέστρωκα,** καί παθ. **ὑπέστρωμαι**· στρώνω ὑποκάτω, «στρώνω, φτιάνω, συγυρίζω, τό κρεββάτι».—μέσον, στρώνω δι' ἐμαυτόν, στρώνω τό κρεββάτι μου.—παθητ.. **ᾗ χαλκὸς ὑπέστρωται**=ὑφ' ἣν εἶναι ὑπεστρωμένος χαλκός.

ὑπο-στορέσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ **ὑποστορέννυμι.**

ὑπο-στρᾰτ-ηγέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑποστράτηγος**)· ὑπηρετῶ ὑπό στρατηγόν, εἶμαι ὑποστράτηγος.

ὑπο-στρᾰτ-ηγος, ὁ· ὡς καί νῦν, ὑποστράτηγος, ὁ μετά τόν στρατηγόν ἀξιωματικός, δευτερεύων στρατηγός.

ὑπο-στρεφθείς, -εῖσα, -έν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ἑπομ.

ὑπο-στρέφω, μελλ. **-ψω**· παθητ., ἀόρ. α' **-εστρέφθην**· πρκ. **-έστραμμαι**· στρέφω πέριξ ἤ ὀπίσω, ὁδηγῶ (πρός τά) ὀπίσω.— ■ ἀμτβ., στρέφομαι πέριξ, περιστρέφομαι, μεταστρέφομαι, στρέφομαι ἀμέσως ὀπίσω, γυρίζω καί τρέπομαι εἰς φυγήν ‖ ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι. 3) στρέφομαι πλαγίως καί ἐκκλίνω, παρεκκλίνω, ἀποφεύγω πρόσωπόν τι (τήν συνάντησίν του ἤ τήν ἐπίδεσίν του).

ὑπο-στροφή, ἡ, (**ὑποστρέφω**)· ἡ στροφή πρός τό ἀντίδετον μέρος, ἡ στροφή πρός τά ὀπίσω, ἐπιστροφή, μεταστροφή ‖ ὑποχώρησις, τροπή εἰς φυγήν, ἡ ἐπιστροφή πρός ἀνασύνταξιν ‖ **ἐξ ὑποστροφῆς**=ἐκ νέου, πάλιν, λατ. **denuo** | ὡσ. ἀντιδέτως, τούναντίον, τάνάπαλιν (κυρ. **κατὰ μεταφορὰν ἐκ τοῦ σταδίου, ἔνθα οἱ πῶλοι περιέκαμπτον τὸ τέρμα, τὸν καμπτῆρα.**

ὑπό-στρωμα, -ατος, τό (**ὑποστρώννυμι**)· ὡς καί νῦν, ὑπόστρωμα, τό ἐστρωμένον ὑποκάτω, τό στρῶμα, «στρωσιδι», κλινοστρωμνή.

ὑπο-στρώννῡμι=**ὑποστορέννυμι** (βλ. λ.).

ὑπο-σῡρίζω, λατ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· συρίζω ἐλαφρῶς, «σιγοσφυρίζω».

ὑπο-σῦρω· σύρω πρός τά κάτω, ἀποσύρω κάτωθεν.— μέσον, σύρω πρός τό μέρος μου κάτω, ὑποσκάπτω, ἀφαιρῶ κάτωθεν, ἀποσπῶ, ἀποσύρω, κάτωθεν.— ■ μτφρ., σύρω κατά μικρόν, παρασύρω ‖ ὑποβιβάζω, ἐλαττώνω.

ὑπο-σφίγγω, μελλ. **-ξω**· σφίγγω (δένω σφιγκτά) ὑποκάτω, συσφίγγω ὀλίγον.

ὑπό-σχεο, β' ἐν. προστ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπό-σχες, -έτω, προστ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπέχω.**

ὑπο-σχέσθαι, ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπο-σχαίη, ἡ, ἐπικ. ἀντί **ὑπόσχεσις** (βλ. λ.).

ὑπό-σχεσις -εως, ἡ (**ὑπισχνέομαι**)· **ὡς καί νῦν,** ὑπόσχεσις, τό τάξιμον, «τάμα» ‖ **ὑπόσχεσιν (ἐκ)πληρόω**=ὡς καί νῦν, ἐκπληρώνω τήν ὑπόσχεσίν μου | **ὑπόσχεσιν ἀπολαμβάνω**=λαμβάνω τήν ἐκπλήρωσιν ὑποσχέσεως.

ὑπο-σχόμενος, μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπό-σχωμαι, ὑποτ. ἀορ. β. τοῦ **ὑπισχνέομαι.**

ὑπο-σχών, μετοχ. ἀορ. β' τοῦ **ὑπέχω.**

ὑπο-τᾰγή, (**ὑποτάσσω**)· ὡς καί νῦν, ὑποταγή, τό ὑποτάσσεσθαι, ὑπακούειν, καθυπόταξις, ὑπακοή, ὑποδούλωσις.

ὑπο-ταμνόν, τό (**ὑποτάμνω**)· βοτάνη τετμημένη κατά τήν ῥίζαν, χρησιμοποιουμένη πρός μαγικούς σκοπούς.

ὑπο-τάμνω, ἰων. ἀντί **ὑποτέμνω** (ὁλ. λ.).

ὑπο-τᾰράσσω, ἀττ. **-ττω,** συγκεκ. **-θράσσω,** ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· παθητ. πρκ. **-τετάραγμαι**· ταράσσω (ἀναταράσσω) κάτωδεν ἤ ὀλίγον, λατ. **leviter turbo**.— παθητ., ταράσσομαι ὀλίγον.

ὑπο-ταρβέω, μελλ. **-ήσω**· φοβοῦμαι ὀλίγον, φοβοῦμαι κάπως (μετ' αἰτ.).

ὑπο-ταρτᾰρίος, ον (**ὑπό**+**Τάρταρος**)· ὁ ὑπό τόν Τάρταρον ὤν, ὁ οἰκῶν κάτω ἐν τῷ Ταρτάρῳ (**ἐπὶ τῶν Τιτάνων**).

ὑπό-τᾰσις, -εως, ἡ (**ὑποτείνω**)· τό ἐκτείνειν τι ὑποκάτω, ἔκτασις, ἐξάπλωμα, ἐξάπλωσις ‖ **πεδίων ὑποτάσεις**=πεδιάδες ἐκτεινόμεναι ὑποκάτω (ἐκεῖ κάτω).

ὑπο-τάσσω, ἀττ. **-ττω,** μελλ. **-ξω**· παθ. πρκ. **-τέταγμαι**· τοποδετῶ ἤ τακτοποιῶ ὑποκάτω ‖ ὡς καί νῦν, ὑποτάσσω, ὑποδουλώνω, καθιστῶ ὑποχείριον (ὑπόδουλον).

ὑπο-τείνω, μελλ. **-τενῶ,** ἀόρ. α' **-έτεινα**· τείνω (ἐκτείνω, ἁπλώνω) ὑποκάτω, τοποδετῶ ὑποκάτω ὡς ὑποστήριγμα. 2) προτείνω, προβάλλω, κρατῶ προτεταμένον, προσφέρω, ἐγείρω ἐλπίδας, ὑπόσχομαι. —μέσον, προβάλλω ζήτημα, προτείνω ἐρώτημα, ὑποβάλλω. 3) τεντώνω ἰσχυρῶς, ἐπιτείνω, αὐξάνω.

ὑπο-τειχίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· κτίζω τεῖχος ὑποκάτω πρός ἀποκλεισμόν ‖ ἐγείρω ἐγκάρσιον τεῖχος.

ὑπο-τειχίσις, -εως, ἡ, (**ὑποτειχίζω**)· ἡ ἀνέγερσις ἐγκαρσίου τείχους.

ὑπο-τείχισμα, -ατος, τό (**ὑποτειχίζω**)· τεῖχος κτισθέν ὑποκάτω, τό ἐγκάρσιον τεῖχος.

ὑπο-τελέω, μελλ. **-έσω**· τελῶ, πληρώνω, ἀποπληρώνω, «ξεπληρώνω», ἐξοφλῶ ‖ ἀπολ.. πληρώνω φόρον ἤ δασμόν, εἶμαι φόρου ὑποτελής.

ὑπο-τελής, -ές, γεν. **-έος** (**ὑπό**+**τέλος**)· ὁ ὑποκείμενος εἰς πληρωμήν φόρου, ὁ πληρώνων φόρους ἤ δασμούς, ὁ φορολογούμενος, λατ. **vectigalis, tributarius** ‖ πλῆρες: **ὑποτελὴς φόρον** ‖ **ὑποτελὴς τινι**=ὁ πληρώνων φόρον εἰς τινα.— ■ ἐνεργ., μετά γεν.. ὁ λαμβάνων (π. χ. μισθόν).

ὑπο-τέμνω, ἰων. **-τάμνω**· μελλ. **-τεμῶ** καί **-τεμοῦμαι**· ἀόρ. β' **ὑπέτᾰμον**· παθητ., ἀόρ. α' **-ετμήθην**· πρκ. **-τέτμημαι**· τέμνω κάτωδεν, ἀποκόπτω ‖ ἀποκόπτω κρυφίως ἤ ἀπατηλῶς, δολίως.— ■ ἀποκόπτω, διακόπτω, διακωλύω, λατ. **intercipere** ‖ **ὑπο ἐμνω τὴν ἐλπίδα**=ἀποκόπτω κάθε λόγον ἐλπίδος, ματαιώνω πᾶσαν ἐλπίδα ‖ οὕτω καί ἐν τῷ μέσῳ, **ὑποτέμνομαι τὸν πλοῦν**=διακόπτω (ἤ ματαιώνω) τό ταξίδιόν μου | **ὑποτέμνομαι τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν**=διακόπτω τήν μετά τῶν πλοίων συγκοινωνίαν.

ὑπο-τίθημι, μελλ. **-θήσω**· ἀόρ. α' **ὑπέθηκα**· ἀόρ. β' **ὑπέθην**· τοποδετῶ ὑποκάτω, βάλλω ὑποκάτω, ὑποτάσσω. 2) βάλλω ὑποκάτω ὡς δεμέλιον, καταδέτω ‖ κυρ. ἐν τῷ μέσῳ, λαμβάνω ὡς ἀρχήν ἤ ὡς κανόνα, δέχομαί τι ὡς δεδομένον, προϋποδέτω, λαμβάνω ὡς βάσιν. 3) προτείνω εἰς ἐμαυτόν πρός συζήτησιν (ὡς θέμα συζητήσεως) ‖ προτείνω εἰς τινα νά πράξῃ τι, τόν συμβουλεύω νά πράξῃ τι.— ■ ὑποβάλλω, εἰσηγοῦμαι, προτείνω, κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ μέσῳ: μετά δοτ. προσ., συμβουλεύω (ὑποδεικνύω, παρακινῶ) τινα | μετ' ἀπρφ., συμβουλεύω τινά (τοῦ ὑποδεικνύω, τοῦ δίδω ὁδηγίας) νά πράξῃ τι.— ■■ καταδέτω ὡς παρακαταθήκην ἤ ὡς ἐγγύ-

ησιν (ὡς ἐνέχυρον), ἐνεχυράζω, «ὑποθηκεύω», λαμβάνω χρήματα (δανείζομαι) ἐπὶ ἐνεχύρῳ, ἐπὶ ὑποθήκῃ ‖ ἐν τῷ μέσῳ, δανείζω χρήματα ἐπὶ ὑποθήκῃ. 2) ἐκθέτω εἰς κίνδυνον, ριψοκινδυνεύω, διακινδυνεύω, «ποντάρω», ἀποτολμῶ. 3) ἐναποθηκεύω, διαφυλάσσω.

ὑπο-τῑμάω, μελλ. *-ήσω·* ὡς καὶ νῦν, ὑποτιμῶ, ὑποβιβάζω τὴν τιμὴν (τὴν ἀξίαν) πράγματός τινος. — **II** μέσον, ***ὑποτῑμάομαι·*** κάμνω ἐκτίμησιν τῆς περιουσίας μου, ἐκτιμῶ ἢ ἀπογράφω τὴν περιουσίαν μου ‖ ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, προτείνω δι' ἑμαυτὸν κατωτέραν ποινὴν τῆς προταθείσης ὑπὸ τοῦ κατηγόρου, ὑποβιβάζω (ἐκτιμῶ ὡς μικροτέραν) τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν.

ὑπο-τλάω,** ἄχρ. ἐνεστ. (πρβλ. ***τλάω*), ἐξ οὗ μέλλ. ***ὑποτλήσομαι, ἀόρ. β' ***ὑπέτλην,*** πρκ. ***ὑποτέτληκα·*** ὑποφέρω, ὑπομένω, πάσχω.

ὑπο-τονθορύζω (καὶ ἐσφαλμ. **-ίζω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑποτονθορύζω, ψιθυρίζω χαμηλοφώνως, «σιγομουρμουρίζω».

ὑπο-τοπεύω·=*ὑποτοπέω* (βλ. λ.).

ὑπο-τοπέω, μελλ. *-ήσω·* ἀόρ. α' ***ὑπετόπησα·*** ὡσ. καὶ ὡς ἀποθ. **ὑποτοπέομαι·** ἀόρ. α' ***ὑπετοπήθην*** (***ὕποπτος***)· ὑποπτεύω, ἔχω ὑπονοίας, ὑποψιάζομαι, ὅτι... ‖ ὡσ. καὶ μετ' αἰτ., ὑποπτεύομαί τινα ἢ τι.

ὑπο-τραυλίζω, μελλ. *-σω·* τραυλίζω ὀλίγον.

ὑπο-τρείω, ἐπ. ἀντὶ ***ὑποτρέω*** (βλ. λ.).

ὑπο-τρέφω, μελλ. *-θρέψω·* ἀνατρέφω (διατρέφω, μεγαλώνω) κρυφίως ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἢ ἐκ διαδοχῆς ‖ μέσον, περιδάλπω κρυφίως.

ὑπο-τρέχω, μελλ. ***-θρέξομαι*** καὶ ***-δρᾰμοῦμαι·*** ἀόρ. β' ***ὑπέδρᾰμον·*** πρκ. ***ὑποδέδρομα·*** τρέχω ὑποκάτω, τρέχω κάτω ἀπό τι: ***ὁ κύων ὑπέδραμεν ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου***=ὁ κύων ἔτρεξε κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου.— **II** ἐκτελοῦμαι ὑποκάτω.— **III** ὑπεισέρχομαι δρομαίως, παρεμβαίνω, διακόπτω, παρεμποδίζω, παρεμβάλλω.— **IV** ὑπεισέρχομαι εἰς τὴν εὐνοιάν τινος, τὸν κολακεύω, τὸν ἐξαπατῶ ‖ ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος, ἐπέρχομαι εἴς τινα.

ὑπο-τρέω, μελλ. ***-τρέσω·*** τρέμω ὀλίγον ‖ ὑποχωρῶ ἐκ φόβου, φεύγω ἀπὸ τὸν φόβον μου, ὀπισθοχωρῶ. — **II** μετὰ αἰτ., ἐκ φόβου ὑποχωρῶ (τρέπομαι εἰς φυγήν) ἐνώπιόν τινος.

ὑπο-τρίβω, μελλ. *-ψω·* τρίβω τι ὑποκάτω, τρίβω ὀλίγον ἢ βαθμηδόν, κατατρίβω μικρὸν κατὰ μικρόν (διὰ τῆς τριβῆς).— **II** ξύνω ἢ κονιοποιῶ τὰ ὑλικὰ πρὸς παρασκευὴν φαγητοῦ (πρβλ. ***ὑπότρῐμμα***).

ὑπο-τρίζω (καὶ ἐνίοτε **-τρύζω**)· τρίζω ἐλαφρῶς, «τσυρίζω» σιγανὰ (ἐπὶ πτηνῶν), σιγοτερετίζω.

ὑπό-τριμμα, *-ατος,* τὸ (***ὑποτρίβω***)· δριμείας γεύσεως ζωμός, παρασκευαζόμενος ἐκ παντοίων χόρτων, ριζῶν, ὀπωρῶν καὶ ἀρωμάτων ‖ ***ὑπότριμμα βλέπω***=ἔχω θλέμμα ἀγριωπὸν καὶ κάποιαν τραχύτητα εἰς τὴν ὅλην ἔκφρασιν τοῦ προσώπου.

ὑπο-τρομέω, μελλ. *-ήσω·* τρέμω ὀλίγον, ὡς καὶ νῦν ὑποτρέμω.— **II** μετ' αἰτ. προσ., τρέμω ἐμπρὸς εἴς τινα.

ὑπό-τρομος, *ον·* ὁ ὀλίγον τι τρέμων, ὁ κάπως ἔντρομος, περιδεής, περίφοβος.

ὑπο-τροπή, ἡ (***ὑποτρέπω***)· ἐπιστροφή, ἐπάνοδος ‖ ὑποχώρησις. 2) ἡ κατ' ἐναλλαγὴν νίκη καὶ ἧττα. — **II** ἀπώθησις, ἀπόκρουσις.

ὑπό-τροπος, *ον* (***ὑποτρέπω***)· ὁ ὑποστρέφων, ὁ ἐπανερχόμενος, ἐπιστρέφων οἴκαδε, ἢ ὁ ἐπανελδών ἤδη.

ὑπο-τροχάω, ποιητ. ἀντὶ ***ὑποτρέχω*** (βλ. λ.).

ὑπο-τρύζω, διάφ. γρ. τοῦ ***ὑποτρίζω*** (βλ. λ.), βομβῶ ὑποκώφως.

ὑπο-τρώγω, μελλ. ***-τρώξομαι·*** ἀόρ. β' ***-ἐτρᾰγον·*** τρώγω τι κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν («λίγο-λίγο») ‖ τρώγω τι ὡς ***τράγημα*** (βλ. λ.) ἐν ᾧ πίνω.— **II** τρώγω προκαταρκτικῶς, προπαρασκευαστικῶς.— **III** μτφρ., τρώγω κάτωθεν, φθείρω κάτωθεν, ὑποσκάπτω (ὡς ὁ ποταμὸς τὰς ὄχθας του).

ὑπο-τῡπόω, μελλ. ***-ώσω*** (***ὑπὸ***+***τύπος***)· ὡς καὶ νῦν, ὑποτυπώνω, ἀποτυπώνω ἐν ἀδρᾶῐς γραμμαῖς, σκιαγραφῶ, περιγράφω ἀδρομερῶς, διαγράφω ἐν σχεδίῳ, λατ. **adumbrare.**

ὑπο-τύπτω, μελλ. ***-ψω·*** τύπτω (κτυπῶ) κάτω, ὠθῶ κάτω, κτυπῶ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν πράγματός τινος: ***ὑποτύψας κηλωνηίῳ ἀντλέει*** ('Ηρόδ.)=ἐμβάλλει τὸν κάδον ὑποκάτω τοῦ ρευστοῦ (δηλ. μέσα εἰς τὸ ὕδωρ) καὶ ἀντλεῖ («βουτάει τὸν κουβᾶ στὸ νερὸ καὶ τὸν ἀνεβάζει γεμᾶτο») | ***ὑποτύπτουσα... φιάλῃ ἐς τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἐδωρέετο*** ('Ηρόδ) = βυθίζουσα («χώνοντας») τὴν φιάλην βαθέως εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ χρυσοῦ ἐδώριζε (χρυσόν).

ὑπο-τῡπωσις, *-εως,* ἡ (***ὑποτυπόω***)· γενικὴ (ἀδρομερὴς) διατύπωσις (ἀποτύπωσις), σκιαγραφία, σχεδίασμα, σχεδιαγράφημα, συνοπτικὴ ἔκθεσις, λατ. **adumbratio** ‖ ἀντίτυπον, ἀντίγραφον, ὑπόδειγμα, «μοντέλλο».

ὑπ-ουδᾶτιος, *α, ον* (***ὑπὸ***+***οὐθαρ***)· ὁ ὑπὸ τὸν μαστόν, ἐπομένως ὁ θηλάζων.

ὕπ-ουλος, *ον* (***ὑπὸ***+***οὐλή***)· ἐπὶ πληγῶν, ἡ ὑπὸ τὴν οὐλὴν ἐξακολουθοῦσα νὰ ὑπάρχῃ, καίτοι ἐξωτερικῶς φαίνεται ἐπουλωμένη, ἡ ἐπιφανειακῶς μόνον θεραπευθεῖσα, ἡ διαπυουμένη κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος ‖ ***ἐντεῦθεν*** μτφρ., ὁ ἐξωτερικῶς καλὸς ἀλλ' ἐσωτερικῶς πλήρης κρυφίων κακῶν (ἐσωτερ. διεφθαρμένος), ὡς καὶ νῦν ὕπουλος, «κρυφός», ἀπατηλός, κρυψίνους, πανοῦργος: ***κάλλος κακῶν ὕπουλον***=ἐξωτερικὸν κάλλος, τὸ ὁποῖον ὑποκρύπτει (σκεπάζει) ἐσωτερικὰς κακίας.

ὑπ-ουράνιος, *ον* (***ὑπὸ***+***οὐρανός***)· ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὸ στερέωμα ‖ ὁ φθάνων μέχρις οὐρανοῦ, ὁ ὑψηλὸς μέχρις οὐρανοῦ.

ὑπ-ουργέω, μελλ. ***-ήσω·*** ἐνεργ. πρκ. ***ὑπούργηκα,*** παθ. ***ὑπούργημαι*** (***ὑπουργός***)· ὡς τὸ ***ὑπηρετέω*** (βλ.λ.), προσφέρω ὑπηρεσίας, ἐξυπηρετῶ, βοηθῶ ‖ χρησιμεύω, εἶμαι χρήσιμος ‖ μετ' αἰτ. πραγμ. ***χρηστὰ Ἀθηναίοισιν ὑπουργεῖν***=παρέχειν ἐκδουλεύσεις (καλὰς ὑπηρεσίας) εἰς τοὺς Ἀθην. ‖ ***τὰ ὑπουργημένα***=αἱ προσενεχθεῖσαι ὑπηρεσίαι.

ὑπ-ούργημα, *-ατος,* τὸ (***ὑπουργέω***)· ἡ προσενεχθεῖσα ὑπηρεσία, χορηγηθεῖσα βοήθεια.

ὑπ-ουργητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***ὑπουργέω***·=***δεῖ ὑπουργεῖν***=πρέπει νὰ βοηθῇ **τις,** νὰ εἶναι ἐξυπηρετικός.

ὑπ-ουργία, ἡ (***ὑπουργέω***)· ὑπηρεσία προσφερομένη εἴς τινα, ἐξυπηρέτησις ‖ ἐκτέλεσις καθήκοντος, ὑπηρεσία, λατ. **officium** ‖ ***ἐν κακῇ ἐνν.,*** χαμέρπεια, κολακεία.

ὑπ-ουργός, *όν,* συνηρ. ἀντὶ **ὑποεργὸς** (***ὑπὸ***+***ἔργω***)· ὁ προσφέρων ὑπηρεσίας εἴς τινα, ὁ παρέχων ἐξυπηρέτησιν, ἐξυπηρετικός, χρήσιμος, συντελεστικὸς εἴς τι.

ὑπο-φαίνω, μελλ. ***-φᾰνῶ·*** ἀόρ. α' ***-ἔφηνα·*** κάμνω τι νὰ φανῇ ὑποκάτω, τὸ καθιστῶ ὁρατόν, τὸ δεικνύω, τὸ φέρω εἰς φῶς: ***θρῆνον ὑπέφηνε τραπέζης***=ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι τὸ κάθισμα τὸ ἔσυρε πρὸς τὰ ἔξω. 2) δεικνύω ὀλίγον ‖ μτφρ., παρέχω νύξεις (ἐνδείξεις) περί τινος πράγματος — **II** μεσο-παθ., φαίνομαι (εἶμαι ὁρατὸς) ὑποκάτω, μόλις καὶ μετὰ βίας (τ. ἔ. πολὺ ὀλίγον) φαίνομαι, δεικνύω ἑμαυτὸν κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν ‖ ***ὑπὸ τὰς πύλας ἵππων τε πόδες πολλοὶ καὶ ἀνθρώπων ὑποφαίνονται***=κάτω ἀπὸ τὰς πύλας εἶναι ὁρατοὶ πόδες πολλῶν ἵππων καὶ ἀνδρῶν.— **III** τὸ ἐνεργ. ὡς ἀμτδ., φαίνομαι ὀλίγον, ἀρχίζω νὰ φαίνωμαι ὀλίγον, ἀρχίζω νὰ «χαράζω», ὑποφώσκω (ἐπὶ τῆς αὐγῆς κ.τ.ὅ.) ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνοίξεως ‖ πρβλ. καὶ ***ὑπολάμπω.***

ὑπο-φᾶτις, *-ιος,* ἡ, θωρ. ἀντὶ ***ὑποφῆτις,*** θηλ. τοῦ ***ὑποφήτης*** (βλ. λ.)· ἱέρεια μαντείου.

ὑπό-φαυσις, ἡ (***ὑποφαύσκω***)· ἀμυδρὸν φῶς φαινόμενον διά μέσου μικρᾶς ὀπῆς ‖ γενικῶς, στενὸν ἄνοιγμα.

ὑπο-φαύσκω, (***ὑπὸ***+***φάος***)· ἀρχίζω νὰ φέγγω, ὑποφώσκω, «χαράζω», γίνομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον φωτεινός.

ὑπό-φαυτις, ***-ιος,*** ἡ, αἰολ. ἀντὶ ***ὑπόφασις*** (***ὑπὸ***+

φάσις)· τὸ μάλις φαίνεσθαι, τὸ φαίνεσθαι κατὰ τὸ ἥμισυ, τὸ ἀμυδρῶς φαίνεσθαι.

ὑπο-φείδομαι, μελλ. *-σομαι,* ἀποθ.· κάπως φείδομαι, εἶμαι ὀλίγον φειδωλός.

ὑπο-φέρω, μελλ. *ὑποίσω*· ἀόρ. α' **ὑπήνεγκα,** ἰων. **ὑπήνεικα**· ἀορ. β' **ὑπήνεγκον** (πρβλ. **φέρω**)· φέρω τινὰ ἐκτὸς κινδύνου, τὸν μεταφέρω (τὸν ἀποκομίζω) ὑποκάτωθεν, τὸν ἀπομακρύνω ἀπὸ ἐπικίνδυνον μέρος εἰς ἀκίνδυνον, τὸν διασώζω.— **II** φέρω τι ὧν ὑποκάτω του, βαστάζω, ὑποβαστάζω, φέρω φορτίον || *δθεν,* μτφρ., ὑποφέρω, ὑπομένω, ὑφίσταμαι, ἀνέχομαι, πάσχω ἀπό...— **III** παρουσιάζω (προβάλλω, προτείνω) κάτωθεν, προσφέρω || μτφρ., ὑποδηλῶ, εἰσηγοῦμαι. 2) προσποιοῦμαι, προφασίζομαι, ἰσχυρίζομαι, ὑποκρίνομαι.

ὑπο-φεύγω, μελλ. *-φεύξομαι*· ἐκφεύγω (διαφεύγω) κάτωθεν, ἐκφεύγω ἐπιτηδείως, ὑπεκφεύγω || ἀπολ., ἀποσύρομαι ὀλίγον, ἀπομακρύνομαι, ὑποχωρῶ φοβισμένος.

ὑπο-φητεύω (**ὑποφήτης**)· φέρω τὸ ἄξίωμα τοῦ **ὑποφήτου** (βλ. λ.), εἶμαι ἱερεὺς μαντείου.

ὑπο-φήτης, *-ου,* ὁ (**ὑπὸ**+**φημί**)· ὁ ἐξαγγέλλων ἢ καὶ ὁ ἑρμηνεύων τὴν θείαν βούλησιν, ὁ ἐξηγητής τῶν χρησμῶν, ὁ ἱερεὺς τοῦ μαντείου ὁ ἀπαγγέλλων τὸν χρησμόν.

ὑπο-φθάνω, μελλ. **ὑποφθήσομαι,** μτγν. καὶ *-φθάσω*· ἀόρ. α' **ὑπέφθασα**· ἀόρ. β' **ὑπέφθην,** ἀπρφ. **ὑποφθῆναι,** μτχ. **ὑποφθάς,** πρκ. **ὑπέφθακα**· σπεύδω πρότερον, προφθάνω, προλαμβάνω, ἔρχομαι ἔμπρός (πρίν ἀπό ἄλλον): **ὑποφθὰς δουρὶ μέσον περόνησεν**=ἐπρόφθασε καὶ μὲ τὸ δόρυ τὸν διετρύπησε «πέρα-πέρα καταμεσῆς» || οὕτω καὶ ἐν τῇ μτχ. μέσ. ἀορ. β' **ὑποφθάμενος κτεῖνεν**=ἐπρόφθασε καὶ τὸν ἐσκότωσεν.

ὑπο-φθονέω, μελλ. *-ήσω*· αἰσθάνομαι κρύφιον φθόνον πρός τινα, τὸν φθονῶ ὀλίγον, ζηλοτυπῶ.

ὑπό-φθονος, *ον*· ὁ ὀλίγον φθονερός ἢ ζηλότυπος.— **ἐπίρρ. ὑποφθόνως: ὑποφθόνως ἔχω πρός τινα**=διάκειμαι φθονερῶς (τ.ἔ. δυσμενῶς) πρός τινα.

ὑπο-φλέγω, μελλ. *-ξω*· δέτων πῦρ κάτωθέν τινος τὸ ἀναφλέγω, ἢ τὸ φλέγω κατὰ μικρόν || θερμαίνω κατὰ μικρόν, θερμαίνω ὀλίγον.

ὑπο-φόνια, τά· παρ' Ἀθηναίοις, ἡ χρηματικὴ ἐξαγορὰ ἡ καταβαλλομένη ὑπὸ τοῦ φονέως εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ φονευθέντος, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν τοῦ αἵματος.

ὑπο-φόνιος, *ον* (**ὑπὸ** + **φόνος**)· ὁ γινόμενος εἰς ἀνταπόδοσιν φόνου, ὁ ἐκδικούμενος φόνον.

ὑπο-φραδμοσύνη, ἡ (**ὑποφράζομαι**)· παραίνεσις, συμβουλή || ἐν τῷ πληθ., συμβουλαί.

ὑπο-φράζομαι, μέσον=**ὑπονοῶ** (βλ. λ.).

ὑπο-φρίσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· πρκ. *-πέφρῖκα*· φρίσσω (φρικιῶ) ὀλίγον, κατέχομαι ὑπὸ μικρᾶς φρικιάσεως, τρομάζω ὀλίγον, φοβοῦμαι ὀλίγον. 2) μετ' αἰτ., αἰσθάνομαι κρύφιον φόβον ἐμπρὸς εἴς τινα.

ὑπο-φῡγών, *-οῦσα, -όν,* μτχ. ἀορ. β' τοῦ **ὑποφεύγω.**

ὑπο-φωλεύω· φωλεύω («φωλιάζω», εἶμαι κρυμμένος) κάτω ἀπό τι.

ὑπο-φωνέω, μελλ. *-ήσω*· προσφωνῶ ἢ ἀντιφωνῶ μὲ μαλακὴν φωνήν.

ὑπο-χάζομαι, ἀορ. β' *-κεκάδομην,* ἀποθ.· ὑποχωρῶ (ἀποσύρομαι, ὀπισθοχωρῶ) βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον.

ὑπο-χᾰλῑνΐδιος, *α, ον* (**ὑπὸ**+**χαλινός**)· ὁ ὑπὸ τὸν χαλινὸν εὑρισκόμενος || ἡ **ὑποχαλινιδία** (**ἐνν. ἡνία**) ἦτο πιθ. ἱμὰς προσδεδεμένος εἰς ἑκάτερον ἄκρον τοῦ χαλινοῦ καὶ διερχόμενος κάτωθεν τῆς σιαγόνος τοῦ ἵππου.

ὑπο-χᾰροπός, **ὁν** (**ὑπὸ**+**χαροπός**)· ὁ κάπως χαροπός (χαρούμενος) τὴν ὄψιν.

ὑπο-χάσκω· χάσκω ὀλίγον.

ὑπο-χείριος, (α), *ον* (**ὑπὸ**+**χείρ**)· ὁ ὑπὸ **τὴν** χεῖρά τινος εὑρισκόμενος, ἢ ὁ ἐν τῇ χειρὶ ὢν || *δθεν,* μτφρ., ὡς καὶ νῦν, ὑποχείριος, ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινὸς διατελῶν, ὁ ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος, ὁ ὑποτεταγμένος εἴς τινα: **ὑποχειρίους ποιοῦμαι**=ὑποτάσσω | **ὑπαχείριος γίγνομαι**=ὑποτάσσομαι.

ὑπο-χέω, μελλ. *-χεῶ*· ἀόρ. α' **ὑπέχεα,** ἐπ. **ὑπέχευα**· παθ. πρκ. *-κέχῡμαι*· γ' ἐν. ὑπερσ. **ὑπεκέχυτο**· χύνω ὑποκάτω, χύνω εἴς τι (εἰς ποτήριον π. χ.) κείμενον ὑποκάτω, ἐγχέω || **ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων,** στρώνω, ἁπλώνω, ὑποκάτω: **φύλλα ὑποκεχυμένα ὑπὸ τοῖς ποσί**=φύλλα ἐστρωμένα ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ σκορπισμένα χάμω») κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας|| μτφρ., ἐν τῷ παθ., ἁπλώνομαι εἰς τὴν ψυχήν τινος, τὴν καταλαμβάνω: **ἀπιστίη ὑπεκέχυτο αὐτῷ** ('Ηρόδ.) =ἀπιστία (δυσπιστία) εἶχεν ἁπλωθῇ εἰς τὴν ψυχήν του, τὸν εἶχε καταλάβει.

ὑπο-χθόνιος, **η, ον** (**ὑπὸ** + **χθών**)· ὁ **ὑπὸ** τὴν **χθόνα** ὤν, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὁ ὑπόγειος.

ὑπό-χθων, *-ονος,* ὁ, ἡ=**ὑποχθόνιος** (βλ. λ.).

ὕπ-οχος, *ον* (**ὑπέχω**)· ὁ ὑποκείμενος εἴς τινα, ὑπήκοος, ὁ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐξουσίαν τινὸς διατελῶν (μετὰ δοτ.) || ὡσ. καὶ μετὰ γεν.: **ὕποχοί τινος**=οἱ ὑπήκοοί τινος.

ὑπό-χρεως, *-ων,* γεν. *-ω* (**ὑπὸ** + **χρέος**)· ὁ διατελῶν ὑπὸ τὸ βάρος χρεῶν, ὁ χρεωμένος, ὁ ὀφειλέτης χρεῶν, ὁ κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος των || ἐπὶ περιουσίας, ἡ βεβαρημένη, «χρεωμένη», λατ. **obaeratus.**

ὑπο-χρίω, μελλ. *-χρίσω*· ἐνεργ. ἀόρ. α' **ὑπέχρῑσα,** παθ. **ὑπεχρίσθην**· χρίω (ἐπιχρίω, ἐπαλείφω) ὑποκάτω, ἢ χρίω (ἀλείφω) ὀλίγον, λατ. **sublinere** || «βάφω» (ψιμμυθιῶ) τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη τοῦ προσώπου.

ὑπό-χρῡσος, *ον*· ὁ περιέχων ποσοστὸν χρυσοῦ, ὁ ἀναμεμειγμένος μὲ χρυσόν.

ὑπο-χωρέω, μελλ. *-ήσομαι*· ὡς καὶ νῦν, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ, ἀποσύρομαι πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοδρομῶ: **ὑποχωρῶ τοῦ πεδίου**=ἀποσύρομαι (ἀποχωρῶ) ἀπὸ τὴν πεδιάδα | **ὑποχωρῶ τινι τοῦ θρόνου**= σηκώνομαι (ἀποσύρομαι) ἀπὸ τὴν καθέδραν μου ἐκ σεβασμοῦ πρός τινα, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ τὴν παραχωρῶ. 2) μετ' αἰτ. προσ., ἀπομακρύνομαι ἀπό τινα, ἀποφεύγω νὰ τὸν συναντήσω, δὲν τὸν πλησιάζω. 3) ἐξέρχομαι κάτωθεν (ὡς ἀπόρριμμα).— **II** προχωρῶ σταδερῶς, ἐξακολουθῶ ἐν συνεχείᾳ.

ὑπό-ψαμμος, *ον*· ὁ ἔχων ἄμμον ὑποκάτω, ὁ ἀνάμεικτος μὲ ἄμμον, ἀμμώδης.

ὑπ-οψία, ἰων. **-ίη,** ἡ (**ὑπόψομαι**)· ὡς καὶ νῦν, ὑποψία, ὑπόνοια || ζηλοτυπία || **ὑποψίαν λαμβάνω κατά τινος**=τρέφω ὑποψίας εἰς βάρος τινός, τὸν ὑποπτεύομαι || ἐπὶ πραγμάτων, **ἔχω ὑποψίαν**=παρέχω λαβὴν πρὸς ὑποψίας, ἐπιδέχομαι ὑποψίαν.— **II** ζηλότυπος ἐπαγρύπνησις, τάσις πρὸς τὸ ψέγειν καὶ **ἐπιτιμᾶν**, φιλυποψία, φιλύποπτος διάθεσις.

ὑπ-όψιος, *ον* (**ὑπόψομαι**)· ὁ ὁρώμενος ἐκ τῶν κάτω, ὁ ὑποβλεπόμενος, ὑπόπτως βλεπόμενος, ὁ βλεπόμενος μὲ βλέμμα βλοσυρόν (καὶ φθονερόν καὶ περιφρονητικόν), λατ. **suspectus.**— **II** ὁ ὑπὸ τὰς ὄψεις τινός, φανερός.

ὑπ-όψομαι, ἐν χρήσει ὡς μελλ. τοῦ **ὑφοράω** (βλ.λ.).

ὑπ-οψ-ωνέω, μελλ. *-ήσω* (**ὑπὸ**+**ὀψωνέω**)· μειοδοτῶ ἢ ἀπατῶ κατὰ τὴν ἀγοράν τροφίμων («κατὰ τὸ ψώνισμα»).

ὑπτιάζω, μελλ. *-άσω* (**ὕπτιος**)· πίπτω ὕπτιος («πέφτω ἀνάσκελα») || περιπατῶ μὲ τὴν κεφαλὴν τόσον πρὸς τὰ ὀπίσω, ὥστε νὰ πλησιάζῃ αὐτὴ τὴν ὑπτίαν στάσιν (**ἀπὸ ἕπαρσιν, παθολογικὴν ὑπερηφάνειαν**) || *δθεν* μτφρ., «εἶμαι κουφοκέφαλος», εἶμαι ἐπηρμένος, γαυριῶ, κομπάζω, «ἔχω τὴ μύτη ψηλά» || μτφρ. ὡσ. εἶμαι ὀφροντίς, ὀδιαφορῶ.— **III** μτβτ., λυγίζω τι(νά) πρὸς τὰ ὀπίσω, τό(ν) κάμνω νὰ πέσῃ ὕπτιος || **παθητ., ὑπτιάζεται κάρα**= ἡ κεφαλὴ του κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω | **ὑπτιαζόμενοι**=κείμενοι ὕπτιοι, «ξαπλωμένοι ἀνάσκελα».

ὑπτίασμα, *-ατος,* τό· τὸ κείμενον (ἢ τὸ τεθέν) ὕπτιον || τὸ (ἐξ)ηπλωμένον ἀνεστραμμένον (μὲ τὴν κάτω θηλ. ἐπιφάνειαν ἐπάνω): **ὑπτιάσματα χερῶν**=χεῖρες τεινόμεναι πρὸς ἱκεσίαν (μὲ τὴν παλάμην ἄνω, θηλ. ἀνάποδα), λατ. **supinis manibus.**— **II** ἡ ὑπτία πτῶσις.

ὑπτιαστέον, ρῆμ. ἐπίθ. τοῦ **ὑπτιάζω**· **δεῖ ὑπτιάζειν**=πρέπει νὰ κλίνῃ τις πρὸς τὰ ὀπίσω.

ὕπτιος, α, ον (**ὑπό**)· ὡς καὶ νῦν, ὕπτιος, ὁ ἐξηπλωμένος «ἀνάσκελα», ὁ **«ἐπὶ νῶτον»** κείμενος, μὲ

τὴν ῥάχιν ἀποκάτω (ἀντίθ. τῷ *πρηνής*, βλ. λ.), λατ. **supinus, resupinus, in dorsum versus** ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ πίπτοντος εἰς τὸ ἔδαφος: *πέσεν ὕπτιος*=ἔπεσεν «ἀνάσκελα» (ἀντίθ. τῷ *ἔπεσε πρηνής*) ‖ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὸς πράγματος, ἀναποδογυρίζω: *ὑπτίοις σέλμασι ναυτίλλεται*=πλέει μὲ σέλματα (βλ. λ.) ἀνεστραμμένα (ἀνάποδα γυρισμένα), τ. ἔ. πλέει μὲ τὸ πλοῖον ἀνεστραμμένον (τ.ἔ. ναυαγισμένος) ‖ *γαστὴρ ὑπτία*=ἡ γαστὴρ τοῦ ἐξηπλωμένου «ἀνάσκελα» ‖ *ἐξ ὑπτίας νέου*= κολυμβῶ «ἀνάσκελα» ‖ *ἀσπὶς ὑπτία*= ἀσπὶς μὲ τὴν κοίλην ἐπιφάνειαν πρὸς τὰ ἄνω (ἀντιστρόφως δηλ. πρὸς τὴν συνήθη της θέσιν) | *κρᾶνος ὕπτιον*=περικεφαλαία ἀνεστραμμένη (ἐντὸς τῆς ὁποίας ἤπαλλον τοὺς κλήρους) | *κύλιξ ὑπτία δμως*=ποτήριον ἀνεστραμμένον (μὲ τὸν πυθμένα πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ κοῖλον πρὸς τὰ κάτω | *ἀψὶς ὑπτία*=τὸ ἥμισυ τροχοῦ ἀνεστραμμένον (μὲ τὸ κοῖλον πρὸς τὰ ἄνω). 3) ἐπὶ τόπου, ὁ ὁμαλός, πεδινός, ὁ παρουσιάζων ὁμαλὴν κλίσιν πρὸς ὡρισμένην κατεύθυνσιν, ὅπως π. χ. ἡ Αἴγυπτος κλίνει ὁμαλῶς πρὸς Β.

Ἔτυμ.: *ὕπτιος*: λατ. **supinus** (καὶ συντετμ. **suppus**), ἰρλ. **fóen**, bretl. **c'houen** (Κελτ. ***su[p]-ino-**): *ὑπό*, *ὑπὲρ*) ***ὕπτος*) *ὕπτιος*· τὸ λατ. **supo, -are** (ῥιπτῶ) καὶ τὸ παλ-σλαυ. **sūpa**, (διασκορπίζω, ἁπλώνω) δὲν ἀνήκουσιν ἐτυμολ. ἐνταῦθα.

ὑπτιόω, μελλ. *-ώσω*· ῥίπτω τινὰ ὕπτιον, τὸν κατακλίνω ὕπτιον, τὸν ἀναποδογυρίζω, τὸν φέρω ἄνω-κάτω.

ὑπ-ωδέω (*ὑπὸ*+*ὠθῶ*)· ἀπωθῶ (πρὸς τὰ ἄνω ἐκ τῶν κάτω) ‖ ἀπωθῶ διαίως.

ὑπ-ωλένιος, (α), *ον* (*ὑπὸ*+*ὠλένη*)· ὁ ὑπὸ τὴν ὠλένην κείμενος, ὁ ὑπὸ τὸν βραχίονα εὑρισκόμενος, ὁ ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα.

ὑπ-ωμοσάμην, μεσ. ἀορ. α' τοῦ *ὑπόμνυμι* (βλ. λ.).

ὑπ-ωμοσία, ἡ· ὁ ὅρκος τὸν ὁποῖον ὡρκίζοντο ἐν δικαστηρίῳ οἱ ἐπιδυμοῦντες τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκδικάσεως ὑποδεεστέρας τινος, καὶ δή: 1) ἔνορκος διαβεβαίωσις τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, ὅτι ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος στηρίζων τὴν αἴτησίν του περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης· πρὸς ταύτην ἠδύνατο ὁ ἕτερος νὰ ἀντιτάξῃ τὴν *ἀνθυπωμοσίαν* (βλ. λ.) 2) ὁ ὅρκος εἰς ὃν ὑπεβάλλετο ὁ κατήγορος ὁ καταδέτων *γραφὴν παρανόμων* (βλ. *παράνομος* II), καὶ κατόπιν τοῦ ὁποίου ἀνεστέλλετο ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἢ τοῦ ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον ἀφεώρα ἡ *γραφὴ παρανόμων*: *ἐάω* (*τὸν νόμον*) *ἐν ὑπωμοσίᾳ* = ἀφίνω τὸν νόμον εἰς ἣν κατάστασιν περιῆλθε κατόπιν τῆς *ὑπωμοσίας*, ἤτοι ἐν ὀργίᾳ, ἐν ἀναστολῇ τῆς ἰσχύος του.

ὑπ-ωπιάζω, μελλ. *-άσω* (*ὑπώπιον*)· τύπτω τινὰ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν, τὸν μωλωπίζω εἰς τὸ πρόσωπον, «τοῦ μαυρίζω τὸ μάτι» ‖ γενικῶς, «τὸν κάνω μαῦρο στὸ ξύλο» ‖ μτφρ., δαμάζω, νεκρώνω (πικραίνω μέχρι θανάτου), ἐνοχλῶ μεγάλως, βασανίζω.

ὑπ-ωπισμός, ὁ (*ὑπωπιάζω*)· κτύπημα κάτω ἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν ‖ μτφρ., δεινοπάθημα, ταλαιπωρία, θλῖψις, βαθεῖα λύπη.

ὑπ-ώπιον, τὸ (*ὑπὸ*+*ὤψ*)· τὸ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρος, ἡ ὄψις, τὸ πρόσωπον.— II γενικῶς, ὡς τὸ *ὑπωπιασμός* (βλ. λ.), κτύπημα καὶ «μελάνιασμα τοῦ ματιοῦ», ἢ κάθε μώλωψ, κάθε πρήξιμον.— III φυτόν τι τοῦ ὁποίου αἱ ῥίζαι κοπανιζόμεναι ἐχρησίμευον ὡς φάρμακον τῶν «μελανιασμένων ἀπὸ κτύπημα ματιῶν».

ὑπ-ώρεια, ἡ, **ὑπ-ώρεα,** ἰων. **ὑπ-ωρέη,** ἡ, (*ὑπὸ*+*ὄρος*)· τὰ ὑπὸ τὸ ὄρος, τὰ κάτω μέρη τοῦ ὄρους, αἱ ὑπώρειαι, οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, «τὰ ῥιζὰ τοῦ βουνοῦ», λατ. **radices montis.**

ὑπ-ώρορε, γ' ἑν. ἀμτδ. πρκ. τοῦ *ὑπόρνυμι* (βλ. λ.).

ὑπ-ωρόφιος, (α), *ον* (*ὑπὸ*+*ὄροφος*)· ὁ ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὁ κάτω ἀπὸ τὴν στέγην, ὁ ἐντὸς οἰκίας.

ὑπ-ώροφος, *ον*=*ὑπωρόφιος* (βλ. λ.).

ΥΡΧΗ (ἡ, **ὕρχη**), ἡ· πήλινον ἀγγεῖον πρὸς ἐναπόδεσιν τεταριχευμένων ἰχθύων, λατ. **orca.**

Ἔτυμ.: *ὕρχη*: λατ. **urna** (***-urc-nā**), **urceus** (λάγηνος, στάμνος), ὁμβρ. **urnasier** (=λατ. **urnarius**): τὸ λατ. **orca** εἶναι πιθ. δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς· ὡσ. εἶναι πιθ. ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ λέξεις εἶναι παλαιὰ δάνεια ἐκ τῆς γλώσσης τῶν Φοινίκων, πρβλ. ἑβρ. **araq** (χῶμα)· τὸ παλ-σλαυ. **vrŭčĭ** (λάγηνος, στάμνος), εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ γοτθ. **aúrkeis** (λάγηνος), ὅπερ εἶναι πάλιν δάνειον ἐκ τῆς Λατιν.— τὸ λατ. **uro** δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα, καίτοι ἡ σημασία «πήλινον ἀγγεῖον ἐψημένον ἐπὶ τῆς πυρᾶς» θὰ ὦθει πρὸς τὴν ἐκδοχὴν ταύτην.

Ὗ-Σ, ὁ καὶ ἡ, γεν. *ὑός*· αἰτ. *ὖν*· ὡς τὸ *σῦς* (βλ. λ.), χοῖρος (ὄρρην ἢ θῆλυς, κάπρος ἢ «γουρούνα, σκρόφα») ‖ ὁ κατοικίδιος χοῖρος, ἥμερος χοῖρος ‖ ἐπὶ τοῦ κάπρου, συν. *ὗς ἄγριος* [παρ' Ὁμ. προτιμᾶται ὁ τύπος *σῦς*, ὁ δὲ *ὗς* μόνον χάριν τοῦ μέτρου· παρ' Ἡροδ. καὶ τοῖς ἀττ. ἐπικρατεῖ ὁ τύπος *ὗς*· ὀνομ. πληθ. *ὗες* καὶ *σύες* (κατὰ συναίρ. παρ' ἀττ. καὶ *ὕες*)· αἰτ. *ὕας*, *σύας* (κατ' ἀττ. συναίρ. καὶ *σῦς*)· γεν. *συῶν*· δοτ. *ὑσί*, *συσί*, ἀλλ' ἐπικ. καὶ *ὕεσσι*, *σύεσσι*.

Ἔτυμ.: *ὗς*=λατ. **sūs**, γεν. **suis**, ὁμβρ. **sif** (<***sū̆-f**) αἰτ. πληθ.=λατ. **sues**, **sim** (<***sū̆-m**)=λατ. **suem**, Ζενδ. **hū-**, ἀλβ. **θi** πρβλ. σανσκρ. **sūkará-ḥ** (διὰ τὸ παρέμβλητον **-k-** πρβλ. λατ. **sucul-a-**, **-us**, παλ-gall. **hucc**= λατ. **sus**, corn. **hoch**, παλ-ιρλ. **soccs-gil** = λατ. **loligo**, ἀγγλ-σαξ. **suzu**), Τοχ. **suwo**, παλ-γερμ. **sū̆**, ἀγγλ-σαξ. **sú**, παλ-norr. **sy'r**.— τὸ ὕστερογ. *ὗϊνος*: λατ. **suīnus** =γοτθ. **swein**, παλ-λατ. **swīn**, ἀγγλ-σαξ. **swīn**, παλ-norr. **suin**, παλ-σλαυ. **svinŭ̆**, ρωσ. παλ-σλαυ. **svinija.**— συνήθως τὸ ἰαπ. ***sū̆-s** (ἀγριόχοιρος) τὸ συσχετίζουσι πρὸς τὴν ὁμάδα τοῦ σανσκρ. **sū'-ḥ** (τεκνογόνος), τοῦ ἄλλ. *υἱός* (βλ. λ.), δεδομένου ὅτι ὁ χοῖρος τὸ ὄνομά του τὸ ὀφείλει εἰς τὴν ἐξαιρετικήν του γονιμότητά· ἄλλοι διαβλέπουν συγγένειαν πρὸς τὸ λατ. **sūcus** (χυλός, χυμός) λόγῳ τῆς ἀπολύτου προτιμήσεως, τὴν ὁποίαν τὸ ζῷον δεικνύει πάντοτε πρὸς τὸν βοῦρκον· ἄλλοι παραδέχονται σχηματισμὸν τῆς λέξεως κατ' ὀνοματοποιίαν. Βλ. καὶ *σῦς*.

ΥΣΓΗ, ἡ· βοτάνη ἐξ ἧς κατασκευάζεται τὸ *ὕσγινον* χρῶμα (τὸ ἁλικον χρῶμα),

ὕσγινον, τὸ (*ὕσγη*)· φυτικὴ βαφὴ ἔχουσα χρῶμα ἀνοικτὸν ἐρυθρὸν (κοιν. «ἁλικο»), μεταξὺ τοῦ πορφυροῦ καὶ τοῦ κοκκίνου, καὶ λαμβανομένη ἐκ τοῦ φυτοῦ *ὕσγης* (βλ. λ.).

ὕσδος, ἀντὶ *ὄσδος*, αἰολ. ἀντὶ *ὄζος* (βλ. λ.).

ὕσθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ὕω* (βλ. λ.).

ΥΣΜΙ'ΝΗ, ἡ (μετὰ ἑτεροκλ. δοτ. *ὑσμῖνι* ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. *ὑσμὶν* ἢ *ὑσμίς*), ἐπικ. ὄνομα· ἀγών, μάχη, συμπλοκή, πάλη ‖ *πρώτη ὑσμίνη*=ἡ πρώτη γραμμὴ τῆς μάχης | *ὑσμίνηνδε*=εἰς τὴν μάχην.

Ἔτυμ.: *ὑσμίνη* (ἰαπ. ***judhs-**, μεταπτ. βαθμ. τοῦ ***jeudh-s**, τοῦ ἐν τῷ Ζενδ. **yaošti-** (<ἰαπ. ***jeušti-** ***jeudh-s-ti-**) (=ταχύτης, εὐστροφία), **yaozaiti**, παλ-περσ. **yaudatiy** (διεγείρομαι, ταράσσομαι), πρβλ. ἰαπ. ***jeudh-** ἐν τῷ σανσκρ. **yút**, **yúdh-** (ὁ μαχόμενος, ἡ μάχη), **yúdhyati**, **yōdhati** (συμπλέκομαι), Ζενδ. **yū̆'ð-yeiti** (δμ. σημ.), σανσκρ. **yudhmá-ḥ** (πολεμικός), gall., corn., bret. **lud** (μάχη), (***judho-** ἢ ***judhā-**) εἰς κύρια ὀνόματα, ὅπως π.χ. ἐν τῷ παλ-gall. **lud-nerth**· ἡ σημασ. τοῦ «μάχεσθαι, πολεμεῖν» εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐννοίας «κάμνω βιαίας κινήσεις», πρβλ. σανσκρ. **ud-yōdhati** (παφλάζω, κοχλάζω· παραφέρομαι ἐξ ὀργῆς), λατ. **jubeo** (***judh- ejo**)=κελεύω, διατάσσω (δηλ. ἐξεγείρω πρός...), **juba** (χαίτη λέοντος, κυρ. ἡ ἐξεγειρομένη), **jubar** (φῶς ἀκτινοβολοῦν), λιθ. **junaũ**, **jùsti** (ἀρχίζω νὰ ἐξεγείρωμαι), **judù**, **judėti** (κινοῦμαι τρέμων), **jùdinu**, **jùdinti** (τινάσσω, διασείω), **jùdra** (συστροφή, λαῖλαψ) λεττ. **jauda** (δύναμις), **judzic'** (ἐρεθίζω πρὸς κακόν τι).

ὑσπλᾱγίς, *-ίδος*, ἡ, δωρ. ἀντὶ *ὑσπληγίς*=*ὕσπληξ* (βλ. λ.).

ὕσπλαγξ, *-αγγος*, ἡ, δωρ. ἀντὶ *ὕσπληγξ* (βλ. λ.).

ὕσπληγξ, *-ηγγος*, ἡ, **ὕσπληξ,** *-ηγος*, ἡ· σχοινίον τεταμένον ὁριζοντίως καὶ ἐγκαρσίως πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ στίβου (ἐν σταδίῳ), ἀφιέμενον δὲ ἐλεύθερον νὰ πέσῃ εὐθὺς ὡς ἐδίδετο τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως τῶν δρομέων ‖ ἡ ἀφετηρία. 2) καλώδιον ἀγκύρας.— II βρόχος (παγίς) ὀρνιθοθήρα ‖ ὡσ. καὶ τὸ ῥόπτρον παγίδος τὸ ὁποῖον ἔπιπτεν αὐτομάτως, μόλις ἐψαύετο.

Ἔτυμ.: *ὕσπλη(γ)ξ*, δωρ. *ὑσπλα(γ)ξ*· *ὑσπλαγίς*· πρβλ. *ὕστριχες*, *ὕστερος* καὶ σανσκρ. **ud** (πρὸς τὰ

ἄνω)· — **πλα(γ)γ- : πλάζω** (***πλαγγjω**) (=πλήττω, κτυπῶ)· κατά τινας ἐν τῷ ἀρχικῷ τμήματι τῆς λ. προϋποτίθεται ἄλλ. **ὑς**=Ζενδ. us (πρὸς τὰ ἄνω) ⟨***ud+s**, ἀλλὰ τὸ **ὑσ-** παραλαμβάνεται ἐκ τύπων, ἔνθα τὸ **-s** εἶναι προελλ. προϊὸν ἐκ τοῦ **-d** πρὸ **τ-** ἢ **θ-**.

ὕσσαξ, **-ακος,** ὁ (καὶ **ὕσσακος, -ου**. ἅλ· τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

Ἔτυμ. : **ὕσσαξ** (γεν. πληθ. **ὑσσάκων** Ἀριστοφ. Δυσ. 1001)· ἀγν. ἐτυμ.· κατά τινας εἶναι δωρικ. λ., κατ' ἄλλους εἶναι δάνειον ἐκ ξένης γλ.· ἡ σχέσις του πρὸς τὸ λατ. **vāgīna** (: ἄλλ. ***ὑχ-**) εἶναι λίαν ἀμφίβ.

ὑσσός, ὁ· ἀκόντιον, τὸ ρωμ. **pilum** [κατά τινας δάνειον ἐκ τῆς γλ. τῶν Καρῶν, πρβλ. ***Ὑσσ-** καὶ **-ύσσωλος**, στοιχεῖα κυρ. ὀνομάτων· κατά τινα γνώμην **ὑσσός** ⟨***ὕσθjο-ς** : παλ-σαξ. **ord**, παλ-γερμ. **ort** (ἄκρον, αἰχμή), germ. ***uzđa-**· κατ' ἄλλους **ὑσσὸς** ⟨ἰαπ. ***sudhjó-s**, λατ. **sudis** (πάσσαλος), σανσκρ. **svádhiti-ḥ** (μάχαιρα), ἰαπ. ***svedh**, ***sudh-** (ἀκονίζομαι, τροχίζομαι).

ὕσσωπος, ἡ· ἀρωματικὸν φυτόν, τὸ ἀμάρακον, «μαντζουράνα» [δάνειον ἐκ σημιτ. γλ., πρβλ. ἑβρ. **ēzōb**· κατὰ Ἡσυχ. «**ὑσσωπίς· ἡ σάμψυχος**»].

ὑστᾶτιος, **α, ον**· =**ὕστατος** (πρβλ. **μεσσάτιος**=**μέσσος, τοσσάτιος**=**τόσσος**)· ὡς καὶ νῦν, ὕστατος, ἔσχατος, τελευταῖος, ἀντίθ. τῷ **πρῶτος** || τὸ οὐδ. **ὑστάτιον** ὡς ἐπίρρ.=τελευταῖον, ἐπὶ τέλους, τέλος.

ὕστᾰτος, **η, ον** (συγκρ. **ὕστερος**, βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὕστατος, ἔσχατος, τελευταῖος, ἄκρος (ἐπὶ τόπου) ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ χρόνου, ὕστατος, τελευταῖος : **ἡ ὑστάτη** (ἐνν. **ἡμέρα**).— τὸ οὐδ. **ὕστατον** καὶ **ὕστατα** ὡς ἐπίρρ. = τελευταίως, ἐσχάτως, ἐπὶ τέλους.

ὑστέρα, ἡ, ἰων. **ὑστέρη** (**ὕστερος**)· ἡ μήτρα, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **αἱ ὑστέραι**, ἰων. γεν. **-έων** [κυρ. θηλ. τοῦ **ὕστερος**, διότι ἡ μήτρα εἶναι τὸ τελευταῖον, τὸ κατώτατον τῶν ἐντοσθίων ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς γυναικός].

Ἔτυμ. ὑστέρα· πρβλ. Ἡσυχ. «**ὕστος· γαστήρ**» : σανσκρ. **úd** (=πρὸς τὰ ἄνω, διότι χαρακτηριστικὸν τῆς κοιλίας εἶναι ὅτι προεξέχει)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **udára-m** (κοιλία, εὐσαρκία), **an-ūdara-ḥ** (ὁ ἄνευ κοιλίας), Ζενδ. **udarō-θra,-sa-** (ἕρπων διὰ τῆς κοιλίας), πρβλ. Ἡσυχ. «**ὄδερος· γαστὴρ**» (⟨***ὕδερος** ἢ ***Φόδερος** ?), λατ. **uterus** (***udero-s**).

ὑστεραῖος, **α, ον** (**ὕστερος**)· κυρ. ὁ κατὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν ‖ **ἡ ὑστεραία** (ἐνν. **ἡμέρα**)=ἡ ἑπομένη ἡμέρα, ἡ ἐπιοῦσα, ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα, ἡ «ἄλλη μέρα» | **τῇ ὑστεραίᾳ** (ἰων. **-αίῃ**) **ἡμέρᾳ** (ἢ καὶ ἄνευ τῆς ἑοτ. **ἡμέρᾳ**)=κατὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, «τὴν ἄλλη μέρα», λατ. **postridie** ‖ γεν.πληθ.=**ὑστεραίων** (βλ. λ.).

ὑστερέω, μελλ. **-ήσω**· ἀόρ. α' **ὑστέρησα**· πρκ. **ὑστέρηκα**· παθητ., ἀόρ. α' **ὑστερήθην** (**ὕστερος**)· μένω ὀπίσω, ἢ ἔρχομαι ἀργότερα, καθυστερῶ ‖ ἐπὶ τόπου, ἔρχομαι ὀπισθεν ἄλλου τινός (τοπικῶς), εἶμαι (εὑρίσκομαι) ἔπειτα ἀπό.... — ‖ ἐπὶ χρόνου, μετὰ γεν. πργμ., ἔρχομαι ἀργότερα ἀπό..., βραδύτερον ἀπό..., ἢ ἔρχομαι πολὺ ἀργὰ διά τι ‖ **ὑστερέω τῆς μάχης πέντε ἡμέραις**=ἔρχομαι (ἢ πηγαίνω) πέντε ἡμέρας ὕστερον ἀπὸ τὴν μάχην (καθυστερῶ ἀπὸ τὴν μάχην κατὰ πέντε ὁλοκλήρους ἡμέρας) ‖ μετὰ ἑοτ. προσ., ἔρχομαι πολὺ ἀργὰ διά τινα ‖ ἀπολ., ἔρχομαι ἀργά, ἔρχομαι πολὺ ἀργά.— ‖ μτφρ., εἶμαι κατώτερός τινος, δὲν τὸν φθάνω (μετὰ γεν.). 2) χρειάζομαί τι, διατελῶ ἐν στερήσει τινός, δὲν κατορθώνω νὰ ἐπιτύχω τι.— παθητ., στεροῦμαι, εὑρίσκομαι ἐν στερήσει.— **IV** ἐπὶ πραγμάτων, ἐλλείπω, δὲν ὑπάρχω, ἐπιλείπω, δὲν ἀρκῶ, λατ. **deficere.**

ὑστέρημα, **-ατος,** τὸ (**ὑστερέω**)· ὡς καὶ νῦν, ὑστέρημα, ἔλλειψις, ἀνάγκη ‖ μειονέκτημα, καθυστέρησις, ἡ ἰδιότης τοῦ κατωτέρου, τοῦ ὑστεροῦντος,

ὑστέρησις, **-εως,** ἡ (**ὑστερέω**)· =**ὑστέρημα** (βλ. λ.), τὸ ὑπολείπεσθαι, τὸ μειονεκτεῖν ‖ ἔλλειψις, ἀνάγκη, ὡς καὶ νῦν ὑστέρησις.

ὑστερίζω, μελλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ιῶ**· ἀόρ. α' **ὑστέρισα** (**ὕστερος**)· ἔρχομαι ὕστερος, ἔρχομαι ἔπειτα, ἔρχομαι βραδύτερον, ἢ ἔρχομαι πολὺ ἀργά, μένω ὀπίσω, καθυστερῶ.— ‖ μετὰ γεν. πραγμ., μένω ὀπίσω ὡς πρός τι, ἔρχομαι (φθάνω) ἔπειτα ἀπό τι, φθάνω ἀργὰ ὡς πρός τι : **ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης ὑστερίζω**=ἔρχομαι μίαν ἡμέραν βραδύτερον τῆς συμφωνηθείσης, φθάνω μὲ καθυστέρησιν μιᾶς ἡμέρας.— ‖ μτφρ., ὑπολείπομαι τινος, μειονεκτῶ ἀπό τινα, εἶμαι κατώτερός τινος (μετὰ γεν.).— **IV** στεροῦμαί τινος, ἔχω ἔλλειψίν τινος, πάσχω ἀπὸ ἔλλειψίν τινος.

ὑστερό-πρινος, **ον** (**ὕστερος**+**πρινή**)· ὁ ἐπιβάλλων ποινὴν **ὕστερον** (δηλ. μετὰ τὴν πρᾶξιν), ὁ τιμωρῶν καθυστερημένως, ὁ ἐκδικούμενος ἀργά.

ὑστερό-πους, **-ποδος,** ὁ, ἡ, **-πουν,** τό· ὁ βαδίζων βραδέως, ὁ ἐρχόμενος ὕστερον, ὁ ἐρχόμενος πολὺ ἀργά, ὁ καθυστερημένος.

ὕστερος, **α, ον** (ὑπερθ. **ὕστατος**, βλ. λ.)· ὁ ἐρχόμενος ἔπειτα, ἐρχόμενος κατόπιν, ὁ κατοπινός, ὁ ἑπόμενος, ὁ ἑπακόλουθος, ὁ ἔπειτα, ὁ ὀπίσω τινός, ἀντίθ. τῷ **πρότερος**.— ‖ ἐπὶ χρόνου, ὁ ὑστερώτερος, βραδύτερος, μεταγενέστερος, ὁ ἀργότερα, ὁ πολὺ ἀργὰ ‖ μετὰ γεν. προσ., ὕστερα ἀπό τινα, ὁ ὕστερόν τινος, ὁ μετὰ τινα ‖ μετὰ γεν. πραγμ., ἀργότερον παρ' ὅσον ἔπρεπε διά τι, πολὺ ἀργὰ διά τι ‖ καὶ μετὰ προθ., **ἐς ὕστερον**=ὕστερον, μετὰ ταῦτα | **ἐν ὑστέρῳ**=κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον | **ἐξ ὑστέρου** ἢ **ἐξ ὑστέρης**=ἀπὸ τὸν μετέπειτα χρόνον, ἢ πάλιν, ἅπαξ ἔτι.— ‖ μτφρ., ἐπὶ ἥττονος μαθημοῦ ἀξίας, ποιοῦ κλπ., ὁ ἐρχόμενος κατόπιν (κατὰ σειρὰν ἀξίας), ὁ κατώτερος, ἀσθενέστερος, ὀλιγώτερον δυνατός, ὀλιγώτερον ἱκανός ‖ **γυναικὸς ὕστερος**=ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν γυναικός, κατώτερος γυναικὸς κατὰ τὴν δύναμιν.— **IV** τὸ οὐδ. **ὕστερον** εἶναι ἐν χρήσει καὶ ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ χρόνου, ὡς καὶ νῦν, ὕστερον, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα, κατόπιν, εἰς τὸ μέλλον, διὰ τὸ μέλλον ‖ ἐνίοτε καὶ μετὰ γεν., **ὕστερον τουτέων**=ἀργότερον ἀπὸ τὰ συμβάντα αὐτά, ὕστερον ἀπὸ αὐτά, μετὰ ταῦτα.

Ἔτυμ.: ὕστερος=σανσκρ. **úttara-ḥ** (ἀνώτερος· ὁ ἐρχόμενος κατόπιν· ὁ ἐπὶ πλέον), συγκριτ. σχηματισθὲν βάσει τοῦ úd (πρὸς τὰ ἄνω)· ὑπερθ. **ὕστατος**, ἀντὶ ***ὕσταμος**, πρβλ. σανσκρ. **uttamá-ḥ**, (ὁμ. σημ.), Ζενδ. **ustema-** (ὁμ. σημ.)· βλ. καὶ ἐν **ὕβρις**.

ὑστερο-φθόρος, **ον** (**ὕστερος**+**φθείρω**)· ὁ μετὰ τὴν πρᾶξιν ἐπιφέρων τὴν φθοράν, ὁ φθείρων (καταστρέφων) ὕστερον.

ὑστερό-φωνος, **ον** (**ὕστερος**+**φωνή**)· ὁ φωνῶν ὕστερον, ὁ ἀντηχῶν, ὁ ἀντιλαλῶν.

ΥΣ-ΤΡΙΞ, **-ῑχος,** ὁ καὶ ἡ (ἀλλὰ παρ' Ἀππιανῷ καὶ γεν. πληθ. **ὑστρίγγων** ὡς ἐξ ὀνομ. **ὕστριγξ**)· ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ὁ ἀκανθόχοιρος, «σκαντζόχοιρος» ‖ ἐν τῷ πληθ., αἱ τραχεῖαι τρίχες τοῦ χοίρου («γουρουνότριχες»).

Ἔτυμ.: ὕστριξ (καὶ **ὕστριγξ**, πιθ. καὶ **ὕσθριξ** ⟨**ὗς** +**θρίξ**)· **ὑστριχίς, -ίδος,** ἡ· **ὕστριχος** (=βούνευρον δι' οὗ ἐμαστίγωνον τοὺς δούλους)· διὰ τὸ ἀρχικὸν **ὑσ-** πρβλ. **ὕστερος, ὑστέρα, ὑσ-πληξ**, σανσκρ. **úd** (πρὸς τὰ ἄνω)· τὸ δεύτερον τμῆμα ἡ λ. **θρίξ**.

ὑσ-τριχίς, **-ίδος,** ἡ, καὶ **ὕστριχος,** ὁ (**ὕστριξ**)· μάστιξ ἐκ τριχῶν χοίρου (**ὑός**) διὰ τῆς ὁποίας ἐμαστίγωνον τοὺς δούλους.

ὑφ-ᾱγεῦ, δωρ. ἀντὶ **ὑφηγοῦ**, ᾱ' ἐν προστ. ἐν. τοῦ **ὑφηγέομαι.**

ὑφ-αιμος, **ον** (**ὑπό**+**αἷμα**) ὁ ἔχων ὑποκάτω του κεχυμένον αἷμα, ὁ πλέων εἰς τὸ αἷμα, αἱματωμένος, πλήρης αἵματος.— ‖ αἱματώδης, θερμόαιμος.

ὑφαίνεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ **ὑφαίνω.**

ΥΦΑΙΝΩ, μελλ. **ὑφᾰνῶ**· ἀόρ. α' **ὕφηνα**, μτγν. **ὕφᾶνα**· παθητ., ἀόρ. α' **ὑφάνθην**· πρκ. **ὕφασμαι**· ὡς καὶ νῦν, ὑφαίνω : **ἱστὸν ὑφαίνω**=ὑφαίνω ὕφασμα.— ‖ ἀπολ., ὑφαίνω, «δουλεύω στὸν ἀργαλειό».— ‖ μτφρ., ὑφαίνω, δηλ. πλέκω πλεκτάνας, μηχανορραφῶ, σκευωρῶ, σχεδιάζω, καταστρώνω σχέδια, στήνω δίκτυα, μηχανεύομαι, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω, λατ. **texere** : **μῆτιν καὶ δόλους ὑφαίνειν**=μηχανᾶσθαι τὰ πάντα καὶ μετέρχεσθαι ὅλα τὰ δόλια μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ. 2) κατασκευάζω, παρασκευάζω, δημιουργῶ.

ὑφ-αίρεσις, **-εως,** ἡ (**ὑφαιρέω**)· τὸ ἀφαιρεῖν κάτωθεν, τὸ ἀφαιρεῖν κρυφίως, τὸ ὑποκλέπτειν, ἡ ὑπεξαίρεσις, ἡ λωποδυσία, τὸ «σούφρωμα».

ὑφ-αιρέω, ἰων. **ὑπ-αιρέω**· μελλ. **-αιρήσω**· ἀόρ. **6'** **ὑφεῖλον**· πρκ. **ὑφῄρηκα**· παθητ., ἀόρ. **α'** **ὑφῃρέθην**· πρκ. **ὑφῄρημαι,** μτχ. **ὑφῃρημένος,** ἰων. **ὑπαιρημένος**· καταλαμβάνω (συλλαμβάνω, κυριεύω) κάτωδεν ἢ ἐσωτερικῶς, γίνομαι κύριος αὐτοῦ λάθρᾳ.— **II** ἀφαιρῶ τι λαμβάνων αὐτὸ ὑποκάτωδέν τινος. 2) ἀφαιρῶ τι ἀπό τινος (μετὰ γεν.). 3) ἀφαιρῶ κρυφίως, ὑποκλέπτω («σουφρώνω»), σφετερίζομαί τι ξένον || **ὑφαιροῦμαί τινά τι (ἢ τινός τι)**=ὑποκλέπτω τι ἀπό τινα, τοῦ ἀφαιρῶ τι, τόν στερῶ ἀπό τι κρυφίως. 2) τηρῶ τι μυστικόν ἀπό τινα, τόν τηρῶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πράγματος.

ὕφ-ἁλος, **ον** (**ὑπό**+**ἅλς**)· ὁ ὑπό τήν θάλασσαν || **ὕφαλον Ἔρεβος**=τό σκότος τῆς ἀβύσσου || μτφρ. ὑπουλος.— **II** ὑφάλμυρος.

ὑφάντης, **-ου,** ὁ (**ὑφαίνω**)· ὁ ὑφαίνων, ὁ ὑφαντής.

ὑφαντικός, **ή, όν** (**ὑφάντης**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς τόν ὑφαντήν ἢ τήν ὑφαντικήν || ὁ ἔμπειρος καί ἐπιδέξιος εἰς τήν ὑφαντικήν || **ἡ ὑφαντικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)=ὡς καί νῦν, ἡ ὑφαντική, ἡ τέχνη τοῦ ὑφαίνειν.

ὑφαντο-δόνητος, **ον** (**ὑφαντὸς** + **δονέω**)· ὁ διά τῆς δονήσεως τῆς κερκίδος ὑφανθείς, ὁ ὑφαντός, ὁ δονηθείς κατά τήν ὕφανσιν.

ὑφαντός, **ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ὑφαίνω**· ὡς καί νῦν, ὑφαντός, ὑφασμένος || **τὰ ὑφαντά**=τά ὑφάσματα τά ἔχοντα ἐνυφασμένα σχήματα, ἐν ἀντιθέσει πρός τά **λεῖα.**

ὑφ-άπτω, ἰων. **ὑπ-άπτω**· μελλ. **-άψω**· ἀόρ. **α'** **ὑφῆψα,** ἰων. **ὑπῆψα**· παθ. πρκ. **ὑφῆμμαι**· ἀνάπτω (βάλλω πῦρ, πυρπολῶ) κάτωδεν || μτφρ., ἐξάπτω ἀνεπαισθήτως, ἐξεγείρω (ἐξερεθίζω, διεγείρω) λάθρᾳ (χωρίς δηλ. νά γίνεται αἰσθητόν τοῦτο). 2) ἀπολ., ἀνάπτω πῦρ ὑποκάτω, ἢ ἔν τινι τόπῳ.

ὑφ-αρπάζω, ἰων. **ὑπ-αρπάζω**· μελλ. **-άσομαι** καί μτγν. **-άσω**· ἀόρ. **α'** **ὑφήρπασα**· ὡς καί νῦν, ὑφαρπάζω, ἁφαρπάζω κάτωδεν, ἁρπάζω τι κρυφίως ὑποκάτω ἀπό τι, τό ὑποκλέπτω, τό «σουφρώνω», τό ἀφαιρῶ κρυφίως, λατ. **surripere.** 2) ἁρπάζω τόν λόγον ἀπό τό στόμα τινός, τόν διακόπτω, προλαμβάνω καί «παίρνω ἐγώ» τόν λόγον, δέν τόν ἀφίνω νά συνεχίσῃ.

ὑφ-αρπάμενος, ποιητ. ἀντί **ὑφαρπασάμενος,** μτχ. μέσ. ἀορ. **α'** τοῦ **ὑφαρπάζω.**

ὕφασμα, **-ατος,** τό (**ὑφαίνω**)· ὡς καί νῦν, ὕφασμα, πᾶν τό ὑφανθέν, ὑφασμένον ἔνδυμα «ὑφαντό φόρεμα».

ὑφάω, ποιητ. ἀντί **ὑφαίνω**· **ἐπ. γ'** πληθ. **ὑφόωσι.**

ὑφ-ειμένος, μτχ. παθ. πρκ. τοῦ **ὑφίημι.**— ἐπίρρ. **ὑφειμένως**=χαλαρῶς, ἀμελῶς, ἧττον διαΐως ἢ αὐθαδῶς, ἠρέμα, ἡσύχως, λατ. **submisse.**

ὑφ-εῖσα, ἰων. **ὑπ-εῖσα** (**ὑπό**+**εἶσα**)· μτβτ. ἐνεργείας ἀόρ. **α'** τοῦ **ὑφίζω**· ἐτοποθέτησα ὑποκάτω ἢ κρυφίως, ἐτοποθέτησα εἰς ἐνέδραν: **ὑπείσας ἄνδρας**=τοποθετήσας ἄνδρας εἰς ἐνέδραν.

ὑφ-εκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ὑπέχω**· **δεῖ ὑπέχειν** ἢ **ὑφεκτέον λόγον**=πρέπει νά δώσῃ τις λόγον || πρέπει νά ὑποστηρίζῃ τις || ἢ πρέπει νά ὑπόκειταί τις εἴς τι.

ὑφ-ελκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **ὑφέλκω**· **δεῖ ὑφέλκειν**· πρέπει νά ἀποσύρῃ τις ὑποκάτωδεν κρυφίως.

ὑφ-έλκω, μελλ. **-έλξω** ἢ **-ελκύσω**· ἀόρ. **α'** **ὑφεῖλκυσα** (πρβλ. **εἷλκω**)· ἕλκω, ἀποσύρω, κάτωδεν (ἢ κρυφίως ἢ κατά μικρόν καί ἠρέμα, ἀδορύβως) : **ὑφέλκω τινὰ ποδοῖν**=τόν σύρω (τόν «τραβῶ») μακράν («πιάνοντάς τον») ἀπό τά πόδια | **ὑφεῖλκον παρὰ σφᾶς τὸν χοῦν**=ἔσυρον (ἀπέσυρον, «ἔτραβοῦσαν») τό χῶμα κάτωδεν πρός τό μέρος των (χωρίς νά τό παίρνουν «χαμπάρι» οἱ ἀντίπαλοι).— μέσον, **περσικὰς ὑφέλκομαι** (ἐνν. **ἐμβάδας**)=σύρω περσικά σανδάλια ὑπό τούς πόδας μου.

ὑφ-ελοίατο, ἰων. γ' πληθ. εὐκτ. μεσ. ἀορ. **6'** τοῦ **ὑφαιρέω.**

ὑφ-έντας, αἰτ. πληθ. τοῦ **ὑφ-εἷς,** μτχ. ἀορ. **6'** τοῦ **ὑφίημι.**

ὑφ-έρπω, μελλ. **-έρψω,** ἢ **-ερπύσω**· ἀόρ. **α'** **ὑφείρπυσα** (πρβλ. **ἕρψω**)· ἕρπω ὑποκάτω, ἕρπω κρυφίως, εἰσδύω κρυφίως, εἰσδύω ὑποκάτω, διεισδύω λατ. **subrepere** || **ὑφεῖρπε πολὺ**=ἡ φήμη διεδίδετο εὐρέως.— μετά αἰτ., ὡς τό **ὑπέρχομαι II** (βλ. λ.), ἐπέρχομαι εἴς τινα (εἰς τόν νοῦν του) βαθμηδόν καί ἀνεπαισθήτως, τόν κατακυριεύω κατά μικρόν, λατ. **subire animum: χαρὰ μ' ὑφέρπει**=σιγά-σιγά μέ κυριεύει χαρά.

ὑφ-έσπερος, **ον** (**ὑπό**+**ἑσπέρα**)· ὁ περί τήν ἑσπέραν, ἑσπερινός || τό οὐδ. πληθ. **ὑφέσπερα** ὡς ἐπίρρ. =περί τό ἑσπέρας, κατά τήν ἑσπέραν.

ὑφή, ἡ (**ὑφαίνω**)· τό ὑφαίνειν, τό ὕφασμα || **πέπλων ὑφαί**=ὑφαντά ἐνδύματα.

Ἐτυμ.: **ὑφή· ὕφος· ὑφαίνω:** σανσκ. **ūrṇa-** **vábhi-ḥ** (***vēbh-**)=ἡ ὑφαίνουσα μάλλινα, **ubhnáti, umbháti, unápti** (κρατῶ ὁμοῦ, καλύπτω), **Ζενδ.** ***ubda** μτχ. παθ. πρκ. **ἐν τῷ ubdaēna** (ἐπίθ. = κατεσκευασμένος ἐξ ὑφάσματος), **νεο-περσ. bāftan** (ὑφαίνω), **ἀλβ. ven'** (ὑφαίνω), **παλ-γερμ. weban,** **μεσ-γερμ. weben** (ὑφαίνω, κατεργάζομαι, πλέκω), **ἀγγλ-σαξ. wefan,** **παλ-norr. vefa** (ὑφαίνω, πλέκω), **παλ-norr. ko,ngurváfa** (ὑφασμένος), **παλ-γερμ. weppi,** **ἀγγλ-σαξ. webb** (germ. ***vaƀ-ja-,** ἰαπ. ***vobh-**), **παλ-γερμ. wuppe** (ὕφασμα)· ἐξ ἰαπ. ***vebh-, *vobh-, *ubh-** (ὑφαίνω)· πρβλ. παραλ. βάσεις ***avedh- *audh-, *vedh** (βλ. **ἐν ἐθμοί**), ***aug-** ***veg-** ἐν τῷ ἰρλ. **uagim** (ράπτω), **figim** (ὑφαίνω), σανσκρ. **vāgurá** (***vēg-**)=παγίς, δίκτυον, λατ. **vēlum** (***vegslo-**) καί **vēxillum,** ***av(e)-** ἐν τῷ σανσκρ. **ō'tum** (ὑφαίνω), μτχ. **-utá-ḥ, ūta-ḥ** (ὑφασμένος, πλεγμένος), λιθ. **auklė** (ἰμάς) (***au-tlā**), **παλ-πρωσσ. auclo** (φορβιά), ***vei-, *veiẽ** ἐν τῷ σανσκρ. **váyati** (ὑφαίνω, πλέκω), λιθ. **vejù, vy'ti** (στραγγαλίζω), **παλ-σλαυ. vīja, viti** (πλέκω), λατ. **vieō** (πλέκω), **πάντα κατ' ἐπέκτ. ἐκ ριζ. *vā-** (πλέκω, ὑφαίνω), ἐν τῷ σανσκρ. **vátavē** (ὑφαίνω, πλέκω), **vānam** (τό πλέξιμον, ράψιμο)· **ἓλ.** καί **ἧτριον.**

ὑφ-ηγεμών, **-όνος,** ὁ=**ἡγεμών** (ἓλ. λ.).

ὑφ-ηγέομαι, μελλ. **-ηγήσομαι**· πρκ. **ὑφήγημαι,** ἀποθ.· προηγοῦμαι, προπορεύομαι, ὁδηγῶ, δεικνύω τήν ὁδόν. 2) δεικνύω τήν ὁδόν (ἐπλ. τόν τρόπον) διά νά γίνῃ κάτι, καθοδηγῶ εἴς τι, διδάσκω τι. 3) ὅθεν καί, ὑποδεικνύω τι, συμβουλεύω τι.

ὑφ-ήγησις, **-εως,** ἡ (**ὑφηγέομαι**)· τό προηγεῖσθαι, τό δεικνύειν τήν ὁδόν, τό ὁδηγεῖν.

ὑφ-ηγητήρ, **-ῆρος,** ὁ, καί **ὑφηγητής,** **-οῦ,** ὁ· ὁ ἡγούμενος τῆς ὁδοῦ, ὁ δεικνύων τήν ὁδόν, ὁ ὁδηγός || μτφρ., ὁ διδάσκαλος, ὁ σύμβουλος.

ὕφηνα, ἀόρ. **α'** τοῦ **ὑφαίνω.**

ὑφ-ηνιοχέω, μελλ. **-ήσω** (**ὑφηνίοχος**)· εἶμαι ἡνίοχος, ἡνιοχῶ.— παθητ., ἐπί ἁρμάτων, φέρομαι (ἐλαύνομαι, ὁδηγοῦμαι) ὄπισθεν ἢ κατόπιν.

ὑφ-ηνίοχος, ὁ (**ὑπό** + **ἡνίοχος**)· ὁ ἡνίοχος τοῦ ἅρματος, ὡς τελῶν ὑπό τάς διαταγάς τοῦ ἥρωος τοῦ μαχομένου ἐπάνω ἀπό τό ἅρμα.

ὑφ-ήσσων, **ον,** γεν. **-ονος** (**ὑπό**+**ἥσσων**)· ὀλίγον τι μικρότερος κατά τό ἀνάστημα, ἢ κατώτερος κατά τό ἀξίωμα, ἢ νεώτερος κατά τήν ἡλικίαν.

ὑφ-ιζάνω, μελλ. **-ιζήσω**·=**ὑφίζω** (ἓλ. λ.).

ὑφ-ίζω, μελλ. **-ιζήσω** (**ὑπό** + **ἵζω**)· καθίζω κάτω, «ζαρώνω, μαζεύομαι στό καβούκι μου, συμμαζεύομαι, κάθημαι στ' αὐγά μου» || κατακαθίζω, καταστολάζω, θυθίζομαι.

ὑφ-ίημι, ἰων. **ὑπιημι**· μελλ. **ὑφήσω**· ἀόρ. **α'** **ὑφῆκα**· πρκ. **ὑφεῖκα,** παθ. πρκ. **ὑφεῖμαι** (ἓλ. **ἵημι**)· ἀφίνω πρός τά κάτω, τό κάμνω νά χαμηλώσῃ, τό χαμηλώνω : **ὑφίημι ἱστόν** = καταβιβάζω τήν ἀντένα μέ τό πανί, «κατεβάζω, μαζεύω, τά πανιά» | ὡσ. **ὑφίημι ἱστία** (=«κατεβάζω τά πανιά»). 2) δέτω τι ὑποκάτω, δέτω τό νεογνόν κάτω ἀπό τήν θηλήν τοῦ μαστοῦ τῆς μητρός διά νά θηλάσῃ. 3) στέλλω τινά κάπου κρυφίως, τόν ἀποστέλλω καταλλήλως ὡδηγημένον διά νά μέ ἐξυπηρετήσῃ εἰς κάποιον μου σκοπόν, λατ. **submittere** || ἀντιθ., μτχ. παθ. πρκ. **ὑφειμένος** = ἐνεδρεύων, ἐλλοχεύων (ἀποσταλμένος πρός ἐνέδραν).— **III** ἀμτβ., χαλαρώνομαι, ἀποχωρίζομαι, ὑποχωρῶ, **ἐκ τινος πράγματος** || μετά γεν. πραγμ., **ὑφίημι τῆς ὀργῆς** = μετριάζω τήν **ὀργήν,**

κατὰ μικρὸν ἠρεμῶ, παραιτοῦμαι τῆς ὀργῆς | τὴν αὐτὴν σημ. ἔχει καὶ ὡς μέσον **ὑφίεμαι τῆς ὀργῆς** ‖ **τὸ ὕδωρ ὑπίεται τοῦ ψυχροῦ** (Ἡροδ.)=τὸ ὕδωρ παραιτεῖται (τρόπον τινὰ) τῆς ψυχρότητος (ἐλαττοῦται ἡ ψυχρότης του). 2) ἀπολ., ὑποχωρῶ, **ἐνδίδω**, ὑποτάσσομαι.— **III** ἐν τῷ παθ. ἀπολ., ὑποτάσσομαι, παραδίδομαι | μετ' ἀπρφ., ὑποτάσσομαι (καὶ δέχομαι) νὰ πράξω τι ‖ οὕτω καὶ ἐν τῇ μτχ. παθ. **πρκ. πλεῖν ὑφειμένῃ**=νὰ πλέῃ μὲ «κατεβασμένα τὰ πανιά».

ὑφ-ίητι, δωρ. ἀντὶ **ὑφίησι, γ' ἐν.** τοῦ **ὑφίημι.**

ὑφ-ίστημι, (διὰ χρόνους βλ. **ἵστημι**) **I** ‖ ὡς μεταβατ. ἐνεργείας ἐν τῷ ἐν., καὶ πρτ., ἐν τῷ μελλ. **ὑποστήσω** καὶ ἐν τῷ ἀορ. **ὑπέστησα**· στήνω (βάλλω, τοποθετῶ) τι ὑποκάτω. 2) τοποθετῶ τι κρυφίως. 3) προτείνω, ὑποβάλλω, εἰσηγοῦμαί τι, ὑποδέτω, νομίζω ‖ ὡς μτδ. ὡσ. καὶ ἐν τῷ μέσ. μελλ. καὶ ἀορ. **α'**, δέτω ὡς βάσιν, προϋποδέτω: **εἰ μή τι πιστὸν ὑποστήσει**=ἐὰν δὲν (ἢ ἐκτὸς ἐὰν) δὰ δώσῃς στερεάν τινα βάσιν διὰ πεποίθησιν (ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ στηρίξῃ ἐλπίδας).— **II** παθητ., μετὰ ἐνεργ. ἀορ. **β' ὑπέστην,** πρκ. **ὑφέστηκα**· ἵσταμαι (στήνομαι, ἢ ἁπλῶς εἶμαι, μένω) ὑποκάτω ὡς στήριγμα ἢ ὡς κατακάθισμα: **τὸ ὑφιστάμενον**=τὸ ἀπομένον ὑποκάτω, τὸ κατακάθισμα (ἐπὶ τοῦ γάλακτος π. χ., ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ βούτυρον, τὸ ὁποῖον ὡς παραμένον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καλεῖται **τὸ ἐφιστάμενον.** 2) δέτω ἑμαυτόν εἰς τὴν διάθεσίν τινος διά τινα ἀποστολήν, ἀναλαμβάνω νὰ πράξω τι, ὑπόσχομαι ὅτι δὰ τὸ πράξω (μετ' ἀπρφ. συν.) ‖ ἐν τῇ ἐνν. ταύτῃ ἐνίοτε καὶ μετὰ συστ. αἰτ. **ὑφίσταμαί ὑπόσχεσιν**=δίδω ὑπόσχεσιν ‖ ἀπολ., ὑπόσχομαι. 3) ὑποτάσσομαι (ὑποκύπτω) εἴς τινα | ὡσ. καὶ μετ' ἀπρφ., δέχομαι νὰ πράξω τι. 4) μετ' αἰτ. πραγμ., ὑποτάσσομαι εἴς τι, συναινῶ (συγκατανεύω) εἴς τι, τὸ παραδέχομαι. 5) **ὑφίσταμαι ἀρχὴν**=ἀναλαμβάνω ἀξίωμά τι (μετὰ τῆς ἐνν. τοῦ κατ' ἀνάγκην). 6) κρύπτομαι, ποραμένω κεκρυμμένος, κάτω ἀπό τι, ἐνεδρεύω. 7) ὑφίσταμαι ἐπίδεσιν καὶ τὴν ἀντιμετωπίζω, ἀνθίσταμαι, ἀντικρούω | ἀπολ., τηρῶ τὴν δέσιν μου, ἀντιμετωπίζω τὸν ἐχθρόν, λατ. **subsistere.**

ὑφ-οράω, ἤ ὡς ἀποθ. **ὑφοράομαι**· μελλ. **ὑπόψομαι** (**ὑπὸ+ὁράω**)· βλέπω (προσβλέπω) κάτωδεν, ρίπτω λαθραῖα βλέμματα, λοξοκυττάζω, ὑποπτεύω, λατ. **suspicere, suspicari.**

ὑ-φορβός, ὁ (**ὗς + φέρβω**)· **= συφορβὸς** (βλ. λ.), χοιροβοσκός.

ὑφ-ορμίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ**· φέρω εἰς ὅρμον, προσορμίζω, κρυφίως.— **παθητ. καὶ μέσον,** προσορμίζομαι κρυφίως, εἰσέρχομαι εἰς τὸν λιμένα ‖ καθόλου, προσορμίζομαι

ὑφ-όρμισις, ἡ (**ὑφορμίζω**)· ὅρμος (λιμήν κ. τ. ὅ.) κατάλληλος πρὸς προσόρμισιν (πρὸς ἀγκυροβολίαν), γεν., ὅρμος, λιμήν.

ὕφος, -εος, τό=**ὑφὴ** (βλ. λ.).

ὑφ-όω, ἐπ. ἀντὶ **ὑφῶσι,** γ' πληθ. τοῦ **ὑφάω.**

ὑφ-ύδρος, **ον** (**ὑπὸ+ὕδωρ**)· ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἐργαζόμενος (ἢ εὑρισκόμενος), ὁ ὑποβρύχιος (ἐπὶ δύτου).

ὑψ-ἄγόρας, -ου, ὁ, ἰων. **-αγόρης** (**ὕψι+ἀγορεύω**)· ὁ μεγαλορρήμων, ὁ μεγαλήγορος, ὁ ὑψηλῶς ἀγορεύων ἀκόμη καὶ περὶ μικρῶν καὶ ταπεινῶν, ὁ καυχησιολόγος, κομπορρήμων.

ὑψ-αυχενέω, μελλ. **-ήσω,** καὶ **ὑψαυχενίζω,** μελλ. **-ίσω** (**ὑψαύχην**)· κρατῶ τὸν αὐχένα ὑψηλά, περιπατῶ ἀγερώχως.

ὑψ-αύχην, **-ενος,** ὁ, ἡ, (**ὕψι+αὐχήν**)· ὁ κρατῶν τὸν τράχηλον ὑψηλά, ὁ βαδίζων «μὲ τὸ κεφάλι ψηλά», ὁ βαδίζων ἀγερώχως, ὁ γαυριῶν ‖ **ἐνταῦθεν,** μτφρ., μεγαλοπρεπής, ὑπερύψηλος ‖ μτφρ. **ὡσ.** ἀγέρωχος, γαῦρος, ὑπεροπτικός.

ὑψ-ερεφής, **ές,** καὶ **ὑψηρεφής,** καὶ **ὑψόροφος** (**ὕψι+ἐρέφω**)· ὁ ἔχων ὑψηλὴν ὀροφὴν (στέγην).

ὑψ-ηχής, -ές, γεν. **-έος** (**ὕψι+ἠχος**)· ὁ ἠχῶν εἰς τὰ ὕψη, ὁ ὑψηλὰ χρεμετίζων, μὲ τεντωμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω.

"ΥΨΙ", ἐπιρρ. ὡς τὸ **ὑψοῦ, ὑψόθι**· ὑψηλά, εἰς τὰ ὕψη, ἄνω ‖ εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, «στ' ἀνοικτά» ‖ **ἐξ** αὐτοῦ ἐσχηματίσθη τὸ συγκρ. **ὑψίων** καὶ **ὑψίτερος,** ὑπέρθ. **ὕψιστος.**

Ἔτυμ.: **ὕψι, ὑψοῦ, ὑψόθι, ὑψόσε, ὑψόθεν· ὑψίων** (συγκρ.)· **ὕψιστος· ὕψος· ὑψηλός·** πρβλ. **ὕπατος,** εἶτα λατ. **sus** (***sups**) ἐν τῷ susque dēque (ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω), ἰρλ. **ōs uas** (***oup-su**), gall. **uch,** corn. **ugh,** bret. **uc'h** (ἄνω), ἰρλ. **uasal** (***oupselo-**), gall. **uchel,** corn. **hubel,** bret. **uc'hel,** gaul. **Οὐξέλλον, -a Uxello-** (**dῑ̄num**)=ὑψηλός, παλ-σλαυ. **vysokŭ** (ὑψηλός) (ἰαπ. ***ῡ̄pso-**): **ὑπέρ, ὑπό** (βλ. λ.), παλ-γερμ. **ūf**) γερμ. **auf.**

ὑψῐ-βάτος, **ον** (**ὕψι+βαίνω**)· ὁ ὑψηλὰ βαίνων, ὁ ὑψηλὰ περιπατῶν ‖ ὁ ὑψηλὰ ἱστάμενος, ὑψηλὰ εὑρισκόμενος ‖ ὁ ὑψηλὴν βάσιν ἔχων (ἐπὶ τρίποδος π.χ.).

ὑψῐ-βρεμέτης, **-ου,** ὁ (**ὕψι+βρέμων**)· ὁ ὑψηλὰ **βρέμων** (βλ. λ.), ὁ ὑψηλὰ βροντῶν, ἐπίθ. τοῦ Διός.

ὑψῐ-γέννητος, **ον** (**ὕψι+γεννάω**)· ὁ ἐν ὕψει γεννηθείς ‖ ὁ ὑψηλῆς καταγωγῆς ‖ ὁ ὑψηλὸς γινόμενος, κατακόρυφος.

ὑψῐ-γυιος, **ον** (**ὕψι+γυῖον**)· ὁ ἔχων ὑψηλὰ **γυῖα** (βλ. λ.), ὁ ἔχων ὑψηλὰ τὰ μέλη τοῦ σώματος, ὁ ὑψηλόκορμος, ὑψηλός.

ὑψῐ-ζύγος, **ον** (**ὕψι+ζύγόν**)· ἐπὶ τῶν καθισμάτων τῶν κωπηλατῶν τῶν πλοίων, ὁ καθήμενος ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ καθίσματος τῶν κωπηλατῶν, ἢ ὁ καθήμενος ἐπὶ ὑψηλοῦ καθίσματος κωπηλασίας ‖ μτφρ., ἐπὶ τοῦ Διός, ὁ ἔχων τὸν θρόνον του ὑψηλά, ὁ ὑπεράνω πάντων ἐδρεύων καὶ τὰ πάντα κυβερνῶν.

ὑψῐ-θρονος, **ον** (**ὕψι+θρόνος**)· ὁ ἔχων τὸν θρόνον του ὑψηλὰ (ἐπὶ θεῶν).

ὑψῐ-κάρηνος, **ον** (**ὕψι+κάρηνον**)· ὁ ἔχων ὑψηλὴν (θηλ. ὑψηλὰ κειμένην) τὴν κεφαλήν ‖ μτφρ., ὁ ἔχων ὑψηλὴν κορυφήν, ὑψικόρυφος, πανύψηλος (**ἐπὶ δένδρων**).

ὑψῐ-κέλευθος, **ον** (**ὕψι+κέλευθος**)· ὁ βαδίζων ἐπὶ ὑψηλῆς (ἀνηφορικῆς ἢ ὑψηλὰ κειμένης) **ὁδοῦ,** ὁ βαδίζων ἐν τῷ ὕψει.

ὑψῐ-κέρᾶτα, ἑτερόκλ. αἰτ. τοῦ **ὑψίκερως.**

ὑψῐ-κερως, **ων,** γεν. **-ω** (**ὕψι+κέρας**)· ὁ ἔχων ὑψηλὰ κέρατα (οἷα ἡ ἔλαφος) ‖ ἀπαντᾷ καὶ ἑτερόκλ. αἰτ. ἐν τῇ φράσει **ὑψικέρατα πέτραν** (Πινδ.)=βράχον ὑψικόρυφον.

ὑψῐ-κομος, **ον** (**ὕψῐ+κόμη**)· ὁ ἔχων ὑψηλὴν κόμην, ὁ ἔχων ὑψηλὸν φύλλωμα (ἐπὶ **δένδρων**), ὁ ὑψηλός, ὑψικόρυφος.

ὑψῐ-κομπος, **ον** (**ὕψι+κόμπος**)· ὁ μεγάλως κομπάζων, ὁ ὑπερήφανος, ὁ μεγαλορρήμων, καυχηματίας, μεγαλαυχος.—ἐπίρρ. **-κόμπως**=ἀγερώχως, ἀλαζονικῶς, μὲ καυχησιολογίας.

ὑψῐ-κρημνος, **ον** (**ὕψι + κρημνός**)· ὁ ἔχων ὑψηλοὺς κρημνοὺς (ἐπὶ ὄρους) ‖ ὁ ᾠκοδομημένος ἐπὶ ὑψηλοῦ κρημνοῦ.

ὑψῐ-λοφος, **ον** (**ὕψι+λόφος**)· ὁ ἔχων ὑψηλὸν λόφον, ὑψηλὴν κορυφήν.

ὑψῐ-μέδων, **-οντος,** ὁ (**ὕψι+μέδω**)· ὁ ἐν τῷ ὕψει βασιλεύων (κυβερνῶν), ἐπίθ. τοῦ Διός ‖ μτφρ., ὁ εἷς τὰ ὕψη ἐκτεινόμενος, ὑψηλός.

ὑψῐ-μέλαθρος, **ον** (**ὕψι + μέλαθρον**)· ὁ ὑψηλὸς ᾠκοδομημένος, ὑψηλὸς ‖ ὁ ὑψηλὰ οἰκῶν, ὑψηλὰ κείμενος.

ὑψῐ-νεφής, **ὲς** (**ὕψι + νέφος**)· ὁ κατοικῶν ὑψηλὰ εἰς τὰ νέφη.

ὑψῐ-πᾱγής, **ὲς** (**ὕψι + παγῆναι**)· ὁ ὑψηλὰ (ἐν τῷ ὕψει) πεπηγμένος (ἑστερεωμένος), ὑψηλός.

ὑψῐ-πεδος, **ον** (**ὕψι+πέδον**)· ὁ ἔχων ὑψηλὸν ἔδαφος, ὁ ὑψηλὰ κείμενος.

ὑψῐ-πετήεις, **εσσα, εν,** ποιητ. ἀντὶ **ὑψιπέτης** (βλ.λ.).

ὑψῐ-πέτηλος **ον** (**ὕψι+πέτηλον**), ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ὑψῐπέτᾰλος** (ἐν χρήσει ὡς τὸ **ὑψίκομος,** βλ. λ.)· ὁ ἔχων ὑψηλὸν φύλλωμα, ὑψικόρυφος, ὑψηλός.

ὑψῐ-πέτης, **-ου,** ὁ (**ὕψι+πέτομαι**)· ὁ ὑψηλὰ πετόμενος, ὁ ὑψηλὰ πετῶν, ὁ μετέωρος.

ὑψῐ-πετής, **ὲς** (**ὕψι + πίπτω**)· ὁ ἐκ τοῦ ὕψους πεσών, ὁ ἐξ οὐρανοῦ πεσών, «οὐρανοκατέβατος».

ὑψῐ-πολις, ὁ, ἡ (**ὕψι + πόλις**)· ὁ ὕψιστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ πόλει, ὁ ὑψίστης τιμῆς ἀπολαύων ἐν αὐτῇ ‖ ὁ πολίτης ἀγερώχου πόλεως ‖ ὁ ὑψῶν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

ὑψῐ-πους, ὁ, ἡ, **-πουν,** τό, γεν. **-ποδος** (**ὕψι+πούς**)·

ὁ ἔχων ὑψηλοὺς πόδας ‖ ὁ ὑψηλὰ βαδίζων, ὑψηλὰ πατῶν, ὑψηλός.

ὑψῐ-πῦλος, *ον* (*ὕψι* + *πύλη*)· ὁ ἔχων ὑψηλὰς πύλας.

ὑψῐ-πυργος, *ον* (*ὕψι*+*πύργος*)· ὁ ἔχων ὑψηλοὺς πύργους.

ὕψιστος, *η*, *ον*, ὑπερθ. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ὕψι* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ὕψιστος, ὑψηλότατος, ὑψηλότατα κείμενος ‖ *τὰ ὕψιστα* = ὁ οὐρανός, οἱ οὐρανοί. 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ἀνώτατος πάντων, ὑπέρτατος (ἐπὶ τοῦ Διὸς π. χ.), ὁ διαμένων ὑψηλά. 3) ἐπὶ πραγμάτων, τὸ ὕψιστον, τὸ ὑψίστην ἀξίαν ἔχον.

ὑψῐ́τερος, *α*, *ον*, συγκρ. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ὕψι*· ὑψηλότερος, ὑψηλότερον κείμενος, ἀνώτερος.

ὑψῐ-φᾰ́ής, *ἐς* (*ὕψι*+*φάος*)· ὁ ὑψηλὰ φαίνων, φωτίζων, ὁ ὑψηλὰ ἀκτινοβολῶν ‖ ὁ μακρόθεν φαινόμενος.

ὑψὶ-φᾰνής, *ἐς* (*ὕψι* + *φανῆναι*)· ὁ ὑψηλὰ φαινόμενος, ὁ ἐν τῷ ὕψει ὁρατός, ὁ μακρόθεν φαινόμενος.

ὑψῐ-φόρητος, *ον* (*ὕψι*+*φορέω*)· ὁ ὑψηλὰ (εἰς τὸ ὕψη) φερόμενος, ὁ αἰωρούμενος εἰς τὰ ὕψη, ὁ μετέωρος. 2) μτγν., ὁ εἰς ὕψος φέρων, ἀνωφερής.

ὑψῐ-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*ὕψι*+*φρήν*)· ὁ *ὑψηλόφρων* (βλ. λ.), ὑπερήφανος, μεγαλόψυχος, μεγαλοπρεπής.

ὑψῐ-χαίτης, *-ου*, ὁ (*ὕψι*+*χαίτη*)· ὁ ἔχων ὑψηλὴν χαίτην, ὁ τρέφων (ἔχων) μακρὰν κόμην.

ὑψίων, *ον*, γεν. *-ονος*, ποιητ. συγκρ. ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ὕψι* (πρβλ. καὶ *ὑψίτερος*).

ὑψόθεν, ἐπίρρ. (*ὕψος*)· ἐξ ὕψους, ἀπὸ ὑψηλά, ἄνωθεν, ἀπὸ ἐπάνω, λατ. **desuper**.— ‖ ὡς τὸ *ὑψοῦ* (βλ. λ.), ὑψηλά, ἐν τῷ ὕψει, ἄνω, ἐπάνω.

ὑφόθι, ἐπίρρ. (*ὕψος*)· ὡς τὸ *ὑψοῦ* (βλ. λ.), ὑψηλά, ἄνω, εἰς τὰ ὕψη ‖ μετὰ γεν., ὑπεράνω τινός, ἐπάνω ἀπό τι(να).

ὑψ-όροφος, *ον* (*ὕψι* + *ὄροφος*)· ὁ ἔχων ὑψηλὴν ὀροφήν, ὑψηλὴν στέγην, ὑψηλὸν δόλον.

ὕψος, *-εος*, τό (*ὕψι*)· ὡς καὶ νῦν, ὕψος ‖ τὸ ὑψηλότατον σημεῖον, ἡ κορυφή ‖ ἡ αἰτ. *ὕψος ἐν ἀπολ. χρήσει*=κατὰ τὸ ὕψος, εἰς τὸ ὕψος (*ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ μῆκος, εὖρος*, βλ. λ. λ.).

ὑψόσε, ἐπίρρ. (*ὕψος*)· πρὸς τὰ ὕψη, πρὸς τὰ ἄνω, ὑψηλά, ἐπάνω.

ὑψοῦ, ἐπίρρ. (*ὕψος*)· ὑψηλά, ἐπάνω, ἄνω.

ὑψόω, μελλ. *-ώσω*· ἀόρ. *α'* *ὕψωσα*· παθητ., μελλ. *ὑψωθήσομαι*· ἀόρ. *α'* *ὑψώθην* (*ὕψος*)· ὡς καὶ νῦν, ὑψώνω, ἐγείρω ὑψηλά, σηκώνω ὑψηλά, ἀνυψώνω, σηκώνω, ἐξυψώνω.

ὕψωμα, *-ατος*, τὸ (*ὑψόω*)· ὡς καὶ νῦν, ὕψωμα, ὕψος, «τὸ ψῆλος» ‖ ἀνύψωσις.

"Υ Ω, μελλ. *ὕσω* ἀόρ. *α'* *ὗσα*· μέσ. μελλ. *ὕσομαι* (*ἐν παθητ. ἐνν.*)· παθ. ἀόρ. *α'* *ὑσθην*· πρκ. *ὕσμαι*· βρέχω, στέλλω βροχήν ‖ ποτίζω, ἀρδεύω, νερώνω, ὑγραίνω, «μουσκεύω» ‖ *ὁ Ζεὺς ὕει* = ὁ θεὸς βρέχει (στέλλει βροχήν) | *ὁ Ζεὺς ὗεν*=ὁ Ζεὺς ἔβρεχεν (ἔστελλεν βροχήν, ἔποίει βροχήν) ‖ ἀνωρὶς ὅμως ἡ ὀνομαστικὴ ἤρξατο παραλειπομένη, καὶ τὸ γ' ἐν. *ὕει* ἔκειτο ἀπροσ., ὡς τὸ λατ. **pluit** (=βρέχει, «πέφτει βροχή») | *εἰ ὗεν*=ἐὰν ἔβρεχε ‖ καὶ κατὰ μτχ. ἀπολ. *ὗοντος πολλῷ* = ἐν ᾧ ἔβρεχε πολύ (καταρρακτωδῶς) | *πολὺ ὗσαντος*=ἀφ' οὗ ἔβρεξε πολύ ‖ ἐνίοτε μετὰ αἰτ. τοῦ τόπου: *ἑπτὰ ἔτεσιν οὐκ ὗε τὴν Θήρην* (Ἡρόδ.) = ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη δὲν ἔβρεχεν εἰς τὴν Θήραν ‖ συχνὰ μετὰ συστ. αἰτ.: *ὗσε χρυσὸν* = ἔβρεξε χρυσάφι.— ‖ παθητ., ἐπὶ τόπων, βρέχομαι: *ὑσθησαν αἱ Θῆβαι* = ἐβράχησαν αἱ Θῆβαι, ἔβρεξεν εἰς τὰς Θήβας | *ἡ γῆ ὕεται*=ἡ χώρα βρέχεται (βρέχει πίπτε βροχὴ εἰς τὴν χώραν).

Φ

Ἐν ταῖς Ἰνδοευρωπαϊκαῖς γλώσσαις τὸ Ἑλληνικὸν ***φῖ*** ἀντιστοιχεῖ: ἐν ιῃ Σανσκρ. πρὸς τὸ **bh,** ἐν τῇ Ζενδ. πρὸς τὸ **b,** ἐν τῇ Λατιν. πρὸς τὸ **f** ἢ (ἐν μέσῳ λέξεως) πρὸς τὸ **b,** ἐν τῇ Γερμ., Σλαυ., Λιθ. πρὸς τὸ **b**· π. χ. ***νεφ-ος, νεφ-έλη :*** σανσκρ. **nabh-as,** λατ. **nub-es, neb-ula,** παλ-γερμ. **neb-a,** σλαυ. **neb-o.**— ***φᾱ-, φη-μί, φαί-νω :*** σανσκρ. **bhâ, bhâ-mi,** Ζενδ. **bâ-ma,** λατ. **fa-ri,** σλαυ. **ba-jati.**— ***φέ-ρω :*** σανσκρ. **bhar, bhar-âmi,** Ζενδ. **bar,** λατ. **fer-o,** γοτθ. **fair-a.**— ***φρατ-ήρ :*** σανσκρ. **bhrât-â,** Ζενδ. **brât-ar,** λατ. **frat-er,** γοτθ. **brôth-ar,** παλ-γερμ. **bruod-ar,** σλαυ. **brat-ru.**

Ἐν τῇ Λατινικῇ καὶ ταῖς νεολατινικαῖς γλώσσαις παρίσταται διὰ τοῦ **ph.**— Ἐν τῇ Ἰταλικῇ γλώσσῃ πᾶσαι αἱ ἐκλατινιοδεῖσαι Ἑλλην. λέξεις γράφονται διὰ τοῦ **f**· λέξεις δὲ ἔχουσαι κοινὴν τὴν ρίζαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Λατινικῇ γράφονται διὰ τοῦ **φ** καὶ **f** ἐν ἀρχῇ λέξεως: ***φώρ :*** **fur,** ***φάναι :*** **fari,** ***φέρειν :*** **ferre.**

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ ***φῖ*** ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους Ἑλλην. ἀλφαβήτοις:

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ		ΣΧΗΜΑ
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	⊕
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . .	⊕
	ΙΩΝΙΚΟΝ	Φ
ΑΤΤΙΚΟΝ ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . .	⊕
	ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . . .	⊕
	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ . . .	Φ
	ΑΡΧΙΝΟΥ	Φ

Πίναξ δεικνύων τὸ σχῆμα τοῦ ***φῖ*** ἐν τῷ Ἑλληνικῷ (πανελληνίῳ) ἀλφαβήτῳ κατὰ τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιόδους: **I** ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰ. **π. Χ.** μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος. **II** ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς κατακτήσεως μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου. **III** ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ 4ου αἰ. μ. Χ.

I	ϕ
II	Φ
III	ϕ ϕ Φ ϕ ϕ Φ ϕ ϕ/c Φ ϕ + ϕ

Φ, φ, φῖ, φει, τό, ἄκλιτ.· τὸ εἰκοστὸν πρῶτον γράμμα τοῦ Ἕλλην. ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. ***φ′*** = 500, ἐν ᾧ ***,φ***=500.000.

Τὸ σύμφωνον ***φ*** προέκυψεν ἐκ τοῦ χειλοφ. ***π*** καὶ τοῦ ἐπακολουθοῦντος αὐτὸ δασέος πνεύματος, προτοῦ δ' ἐπινοηθῇ τὸ νῦν ἐν χρήσει γράμμα, ἐγράφετο **ΠΗ**, ἐν δὲ τῇ Λατινικῇ παρίστατο διὰ τοῦ **ph**, καίτοι τὸ ***φ*** ἤτο ἤδη ἐν χρήσει πρὸς παράστασιν τοῦ **f** τῶν ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰλημμένων λέξεων (**Fabius :** ***Φάβιος***).

Ἀλλοιώσεις τοῦ ***φῖ*** ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ Αἰολ., Δωρ. καὶ Ἰων. τὸ συνυπάρχον δασὺ πνεῦμα συχνὰ ἐξέπιπτε καὶ τὸ ***φ*** ἀπέμενε καὶ ἐγράφετο ***π***, ὅπως συνέβη εἰς τὰς λέξεις ***ἀσπάραγος, λίσπος, σπόγγος, σπονδύλη, σπυρὰς*** ἀντὶ ***ἀσφάραγος, λίσφος, σφόγγος, σφονδύλη, σφυράς***· ἀντιθέτως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ ***φ*** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ ***π***, ὡς ***φανός, φάτρα*** ἀντὶ ***πανός, πάτρα.*** — **II** ἐν τῇ Αἰολ., Δωρ. καὶ Ἰων. τὸ ***φ*** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ ***θ***: ***φήρ, φλάω,*** ἀντὶ ***θήρ, θλάω.***

Τὸ ***φ*** ἐλαμβάνετο ἐνίοτε ὡς διπλοῦν σύμφωνον, τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν καθίστατο τότε θέσει μακρόν: ***Ὄφις*** ὡσεί ***ὄπφις***· τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐμφανίζεται παρὰ παλαιοτέροις ἐπικοῖς καὶ **ἐλεγειακοῖς** ποιηταῖς, καὶ εἰδικῶς εἰς τὰς λέξεις ***ὄφις, σκύφος, Ζεφύριος, φιλόσοφος.***

φᾶ, δωρ. καὶ ποιητ. ἀντὶ ***ἔφα, ἔφη,*** τοῦ ***φημί*** (βλ. λ.).

φάανθεν, ἐκτετ. ἀντὶ ***φάνθεν,*** ἐπ. ἀντὶ ***ἐφάνθησαν,*** γ′ πληθ. παθ. ἀορ. α′ τοῦ ***φαίνω.***

φαάντατος, η, ον, ἐπ. ὑπερθ. τοῦ ***φαεινός*** (βλ. λ.).

φαάντερος, α, ον, ἐπ. συγκρ. τοῦ ***φαεινός*** (βλ. λ.).

ΦΑΓΕΙ͂Ν, ἰων. **φαγέειν,** ἐπ. **φαγέμεν,** ἀπρφ. τοῦ ***ἔφαγον,*** ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρήσει, λαμβανομένου (τοῦ ***ἔφαγον***) ὡς ἀορ. β′ τοῦ ***ἐσθίω***· τρώγω, καταβροχθίζω (μετ' αἰτ.) || μετὰ γεν., τρώγω ἔκ τινος, τρώγω ἀπό τι, || γενικῶς, κατασιβρώσκω, καταβροχθίζω, καταναλίσκω, κατασπαταλῶ.

Ἔτυμ.: ***φαγεῖν*** · ***φαγᾶς*** (γεν. **-ᾶ** ἢ **-οῦ**)· ***φαγέδαινα*** · πρβλ. Ἡσυχ. «***φαγόνες*** · ***σιαγόνες, γνάθοι***» · λοκρ. ***παματοφαγεῖν*** (= ***δημεύειν, δημοσιοῦν***): σανσκρ. **bhájati,** -**tē** (διαιρῶ, μερίζω), **bhága-ḥ** (διανομεύς) [= Ζενδ. **baya,** παλ-περσ. **baga-** (= κύριος· θεός), ἑλλ. ἐν συνθέτοις **-φάγος**], **bhága-ḥ** (πλοῦτος, εὐτυχία), **bhákṣati** (ἀπολαύω, καταναλίσκω), Ζενδ. **baxta-** (δεδομένος κατὰ μερίδας), **baxšaiti** (διανέμω)· πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «***Βαγαῖος***· ***Ζεὺς Φρύγιος***» (τὸ ὁποῖον συνάπτουσί τινες πρὸς τὸ ***φηγός*** ⟨ ἰαπ. ****bhāĝ-***), παλ-σλαυ. **u-bogŭ, ne-bogŭ** (ἀτυχής), **bogatŭ** (πλούσιος), **bogŭ** (θεός), ἐξ ἰαπ. ****bhag-*** (διαμερίζω).

φάγες, ἐπ. ἀντὶ ***ἔφαγες,*** β′ ἑν. ἀορ. β′· βλ. ***φαγεῖν.***

φάγησι, ἐπ. ἀντί *φάγῃ*, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' βλ. *φαγεῖν*.

φᾰγίλος, ὁ ἀρνίον, ὅταν καταστῇ φαγώσιμον, ἢ ὅταν ἀρχίσῃ νὰ βόσκῃ.

Ἔτυμ.: *φάγιλος*, ἐκ τοῦ *φαγεῖν*, πρβλ. Θεοκρ. I 6 «*χιμάρῳ δὲ καλὸν κρέας, ἔστε κ' ἁμέλῃς*».

φάγος, ὁ (*φαγεῖν*)· ὡς τὸ νῦν «φαγᾶς» (σημειωτέον ὅτι ἡ λ. *φαγᾶς* εἶναι ἀρχαία, ἀπαντῶσα παρὰ Κρατιν. 451), λαίμαργος.

φάγρος, ὁ εἶδος ἰχθύος, κοιν. «φαγρί, ἢ φαγγρί».— **II** ἐν τῇ διαλ. τῶν Κρητῶν, ἀκόνη.

Ἔτυμ.: **I** *φάγρος* (ἰχθύς)· πρβλ. Ἡσυχ. «*φάγωρος· ἰχθὺς ποιός*» (〈**φαγρωρος* κατ' ἀνομ.), *φαγρώριος*· θεωρεῖται πιθανὸν ὅτι ὁ ἰχθὺς οὗτος ὀφείλει τὸ ὄνομά του εἰς κάποιαν ὁμοιότητα τοῦ σχήματός του πρὸς τὸ τῆς ἀκόνης (*φάγρος* II)· ἀποκλείεται πάντως ἐτυμολ. συγγ. πρὸς τὸ *φαγεῖν*.— **II** *φάγρος* (=ἀκόνη), κατά τινας πρέπει νὰ ταυτισθῇ πρὸς τὸ ἀρμ. bark (ἰαπ. **bhag-ro- ἢ bhəg-ro-*)=ὀξύς· δριμύς, σκληρός κλπ.· (βασ. σημ. ἀκανθώδης, κοπτερός, τροχισμένος), πρβλ. *φοξὸς* (=ὀξυκέφαλος)· κατ' ἄλλους ἴσως ἐκ τοῦ **φραγρος* κατ' ἀνομ.

φᾶγωντι, δωρ. ἀντί *φάγωσι*, γ' πληθ. ἀορ. β' βλ. *φαγεῖν*.

φάε, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *φάω*.

φαεδοντίς, -ίδος, ἡ, ποιητ. ἀντί *φαέθουσα*, θηλ. τοῦ *φαέθων* (βλ. λ).

φαέθω (*φάος*)· λάμπω, στίλβω, φωτίζω, φέγγω· ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῇ μτχ. *φαέθων*=λάμπων, ἀκτινοβολῶν || ἐντεῦθεν, *φαέθων* ὡς οὐσ. κεῖται ἀντὶ τοῦ *ἡλίου* || οὐδ. πληθ., *πάννυχα καὶ φαέθοντα*=νύκτα καὶ ἡμέραν, νυχθημερόν.

Φαέθων, ὁ, ὡς κύρ. ὄνομ. (κυρ. μτχ. τοῦ *φαέθω*, ὁ λάμπων, στίλβων), εἷς τῶν θυμοειδῶν ἵππων τῆς Ἠοῦς, τῶν φερόντων τὸ φῶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. **2)** υἱὸς τοῦ Ἡλίου, καταστὰς περίφημος διὰ τὴν ἀνατροπήν τοῦ ἅρματος τοῦ ἡλίου.

φαεινός, ή, όν, ποιητ. **φαεννὸς** (*φάος*)· ποιητ. ἐπίθ., λάμπων, λαμπρός, ἀκτινοβόλος, ἐστιλβωμένος, στίλβων, στιλπνός.— συγκρ. *φαεινότερος*. **2)** ὡσ. καὶ ἐπὶ τῆς φωνῆς (ὡς καὶ τὸ *λαμπρός*), καθαρά, διαυγής, εὐκρινής. **3)** γενικῶς, λαμπρός, ἔξοχος, περιφανής.

φαείνω, ποιητ. τύπος τοῦ *φαίνω*· λάμπω, δίδω (ἐκπέμπω) φῶς, φωτοβολῶ.

φαεννός, ή, όν, ποιητ. τύπος τοῦ *φαεινὸς* (βλ. λ.).

φαεσί-μβροτος, *ον* (*φάος*+*βροτός*)· ὁ φέρων φῶς εἰς τοὺς θνητούς, ὁ φέγγων (φωτίζων) τοὺς θνητούς.

φαεσ-φόρος, *ον* (*φάος*+*φέρω*)· πρβλ. καὶ **φωσφόρος**· ὁ φέρων (κομίζων) φῶς, ὁ δίδων φῶς, ὁ φωτίζων.

φάη, συνηρ. ἀντί *φάεα*, πληθ. τοῦ *φάος*.

φᾶδι ἢ φᾶδι, πρστ. ἐνεστ. καὶ ἀορ. δ' τοῦ *φημί*.

Φαίαξ, -ᾱκος, ἐπ. καὶ ἰων. **Φαίηξ, -ηκος,** ὁ εἷς ἐκ τῶν Φαιάκων, τῶν κατοικούντων (καθ' Ὅμηρον) τὴν νῆσον *Σχερίαν* (τὴν νῦν Κέρκυραν), περιφήμων ναυτικῶν.

φαιδῑμόεις, εσσα, εν, ποιητ. τύπος τοῦ *φαίδιμος* (βλ. λ.).

φαίδῑμος, (η), ον (*φαίνω*)· λαμπρός, λάμπων, φωτίζων, στίλβων, ἀποστίλβων || μτφρ., περιφανής, περίφημος, ἔνδοξος, λατ. **clarus, illustris.**

φαιδρό-νους, *ουν* (*φαιδρός*+*νοῦς*)· ὁ ἔχων φαιδρὸν νοῦν, εὔθυμος.

φαιδρός, ά, όν (*φάω, φαίνω*)· ὁ λάμπων, λαμπρός, ὁ ἀκτινοβολῶν || μτφρ., ὁ ἀκτινοβολῶν ἐκ χαρᾶς, ὡς καὶ νῦν φαιδρός, εὔθυμος, «ἀνοιχτόκαρδος», γελαστός, «χαρούμενος».— ἐπίρρ. *φαιδρῶς*=εὐθύμως, μετὰ φαιδρότητος, μετὰ χαρᾶς || ὡς ἐπίρρ. κεῖται ὡσ. καὶ τὸ οὐδ. πληθ. *φαιδρά*.

Ἔτυμ.: *φαιδρός· φαιδρόω· φαιδρύνω· φαίδιμος, φαιδιμόεις* (*φαιδι-*: *φαιδρός*, πρβλ. *κῦδι-*: *κῦδρός*)· *φαιδρὸς*= λιθ. **gedras, gaidrùs** (διαυγής, φαιδρός), πρβλ. Ἰλλυρ. κύρ. ὄν. **Baedarus**· ἐκ ρίζ. **gᵘhai-d-, *gᵘhəi-d-* βλ. καὶ *φαιός*.

φαιδρότης, -ητος, ἡ (*φαιδρός*)· λαμπρότης, ἀκτινοβολία.— **II** μτφρ., ὡς καὶ νῦν, φαιδρότης, εὐθυμία, χαρά, εὔθυμος διάθεσις, ἱλαρότης.

φαιδρόω, μελλ. *-ώσω* (*φαιδρός*)· καθιστῶ τι λαμπρόν, τὸ κάμνω νὰ λάμπῃ.— **II** μτφρ., ἐν τῷ παθητ., εἶμαι φαιδρός, εἶμαι εὔθυμος.

φαιδρύντρια, ἡ· ἡ πλύντρια (σπαργάνων), ἡ πλύνουσα τὰ σπάργανα βρέφους.

φαιδρῡ́νω, μελλ. *-ῡ́νῶ*· ἀόρ. α' *ἐφαίδρῡνα* (*φαιδρός*)· πλύνω, καθαρίζω, λαμπρύνω, κάμνω τι νὰ λάμπῃ.— **II** μτφρ., καθιστῶ φαιδρόν, προξενῶ χαράν, σκορπίζω εὐθυμίαν, χαροποιῶ.— παθητ., πληροῦμαι χαρᾶς, γίνομαι εὔθυμος.

φαιδρ-ωπός, *ὀν* (*φαιδρὸς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων λάμπον βλέμμα, ὁ ἔχων φαιδρὰν (εὔθυμον) τὴν ὄψιν, χαροπὸν τὸ βλέμμα.

φαίην, ἀνώμ. ἐν. ἢ ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φαικάς, -άδος, ἡ (*φάος*)· εἶδος λευκοῦ ὑποδήματος (τὸ ὁποῖον ἐφόρουν οἱ ἐν Ἀθήναις Γυμνασίαρχοι καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν Αἰγύπτῳ).

φαῖμεν, ἀντί *φαίημεν*, α' πληθ. εὐκτ. ἐν. ἢ ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φαινέμεν, ἐπ. ἀντί *φαίνειν*, ἀπρφ. τοῦ *φαίνω* (βλ.λ.).

φαινέσκετο, γ' ἑν. ἰων. μέσ. πρτ. τοῦ *φαίνω*.

φαινόλης, -ου, ὁ (συν. θεωρούμενον ὡς σχηματισθὲν ἐκ τοῦ λατ. **paenula**)· βαρὺ ἐπανωφόριον, χονδρὸς μανδύας [συχνὰ φέρεται (κατ' ἀμοιβαίαν μετάθεσιν τῶν *ν* καὶ *λ*) *φαιλόνης*, ἢ καὶ ἐσφαλμ. *φελόνης*· ὡσ. δὲ καὶ τὸ ὑποκορ. φέρεται ὡς *φαιλόνιον* ἢ *φελόνιον*, ὅπερ φοροῦσιν οἱ ὀρθόδοξοι ἱερεῖς κατὰ τὰς ἱερουργίας].

Ἔτυμ.: *φαινόλης* (〉 λατ. **paenula**, ἀντιθέτως πρὸς τὴν συνήθη ἐκδοχήν, πρβλ. **charta** 〈*χάρτης* κ. ἄ.)· *φαίνω*, πρβλ. *φαινόλις* (*ἠώς*) = ἡ φωσφόρος (φῶς φέρουσα), ἡ λαμπρά (πρβλ. καὶ *μαινόλις*).

φαινόλις, -ίδος, ἡ (*φαίνω*)· *ἡ φαίνουσα*, ἡ λαμπρά, ἡ φωσφόρος, ἡ φέρουσα φῶς, ἡ φέγγουσα.

φαινομένῃφι, ἐπ. δοτ. θηλ. μτχ. τοῦ *φαίνομαι*.

φαίνω, μελλ. *φᾰ́νῶ*, ἰων. *φᾰ́νέω*, ἀττ. καὶ *φᾶνῶ*· ἀόρ. α' *ἔφηνα*, ἀπρφ. *φῆναι*, δωρ. *ἔφᾶνα*· γ' ἑν. ἰων. ἀορ. β' *φάνεσκε*· πρκ. *πέφαγκα*· β' πρκ. (ἀμτβ.) *πέφηνα*· — παθητ. καὶ μέσ., *φαίνομαι*· μελλ. *φᾰνοῦμαι*, ἰων. *φανέομαι*· ὡσ. *φᾰνήσομαι*· ὡσ. ποιητ. τετελ. μελλ. *πεφήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐφάνθην*, ἐπ. γ' ἑν. *φαάνθη*, γ' πληθ. *φάανθεν*· ἀόρ. β' *ἐφάνην*, ἐπ. ἀπρφ. *φᾰνῆμεναι*· παθ. πρκ. *πέφασμαι*, γ' ἑν. *πέφανται*, ἀπρφ. *πεφάνθαι*, μτχ. *πεφασμένος* (*φάω*): **I** φέρω τι εἰς φῶς, κάμνω τι νὰ φανῇ || δεικνύω, ἐπιδεικνύω, φανερώνω, καθιστῶ τι γνωστόν, γνωστοποιῶ || ὅθεν, ἀποκαλύπτω, ἀπογυμνώνω, «ξεσκεπάζω» || ὅθεν, σχεδόν, δίδω, παραχωρῶ, παρέχω (κατὰ συγκατάβασιν τρόπον τινά): *Ἑλένῃ δὲ Θεοὶ γόνον οὐκ ἔφαινον*=οἱ Θεοὶ δὲν ἔδιδον (δὲν ἐχάριζον) τέκνα εἰς τὴν Ἑλένην.— ἐν Σπάρτῃ, *φρουρὰν φαίνω* = προκηρύσσω στρατολογίαν, καλῶ πρὸς κατάταξιν (ἐπὶ τῶν Ἐφόρων καὶ τῶν Βασιλέων). **2)** ἐπὶ ἤχου, κάμνω τι φανερὸν εἰς τὸ οὖς, τὸ κάμνω νὰ ἠχήσῃ εὐκρινῶς, τό καθιστῶ εὐκρινὲς εἰς τὸ οὖς. **3)** φέρω τι εἰς φῶς, τὸ ἐπιδεικνύω, τὸ ἐκδέτω || ὡσ. τὸ ἀποσαφηνίζω, τὸ ἐπεξηγῶ, τὸ ἑρμηνεύω. **4)** παρ' ἀττ., μηνύω (καταγγέλλω) τινά, τὸν ἐνάγω εἰς τὸ δικαστήριον || καταγγέλλω τι ὡς παράνομον, ὡς παρανόμως γινόμενον, ἢ ὡς λαθραίως εἰσαχθὲν ἐξωθεν, ἢ πλοῖόν τι ὡς ἐνεργοῦν λαθρεμπόριον || *τὰ φανθέντα*=πράγματα καταγγελθέντα ὡς εἰσαχθέντα λαθρεμπορικῶς || ἀπολ., δίδω πληροφορίας. **5)** μέσ. ἀόρ. β' *ἐφηνάμην* = δεικνύω (ἀποδεικνύω) τι ὡς ἰδικόν μου.— **II** ἀπολ. (καὶ οἱονεὶ ἀμτβ.), φέγγω, φωτίζω, ἐκπέμπω φῶς. **2)** ἐμφανίζομαι, ὡς καὶ τὸ παθητ., ἀλλ' ἐν τῇ ἀμτβ. ταύτῃ χρήσει μόνον κατὰ ἰων. ἀόρ. β' *φάνεσκε* καὶ ἐν τῷ πρκ. β' *πέφηνα*.— **III** παθητ., ἔρχομαι εἰς φῶς, φαίνομαι, εἶμαι ὁρατός, γίνομαι ὁρατός, ἐμφανίζομαι, εἶμαι φανερός, γίνομαι καταφανής. **2)** ἐπὶ τῆς ἐμφανίσεως (ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς) τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἐμφανίζομαι (εἰς τὸν οὐρανόν) || ἐπὶ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τῆς Ἠοῦς: *ἅμα ἠοῖ φοινομένῃφι*=κατὰ τὰ χαράγματα, μόλις ἐξημερώσῃ, μὲ τὸ γλυκοχάραγμα. **3)** γεν., ὡς καὶ νῦν, φαίνομαι ὅτι εἶμαι... (μετ' ἀπρφ.) : *φαίνει εὖ λέγειν*=φαίνεσαι (φαίνεται) «πὼς μιλᾷς σωστά» || συχνότ. συντάσσεται τὸ *φαίνεται* μετὰ μτχ., διαφέρου-

σι δὲ μεγάλως κατὰ τὴν σημασ. αἱ δύο συντάξεις, ἡ μετ' ἀπρφ. καὶ ἡ μετὰ μτχ.· *φαίνομαι+ἄπρφ.* δηλοῖ ὅτι πρᾶγμά τι «φαίνεται» νὰ εἶναι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον (ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἁπλῆ γνώμη, ἁπλῆ πιθανότης· δὲν εἶναί τι τὸ ἀποδεδειγμένον, τὸ ὁλοφάνερον)· ἐν ᾧ *φαίνομαι+μτχ.* δηλοῖ ὅτι πρᾶγμά τι εἶναι ἀποδεδειγμένως τοιοῦτον οἷον λέγεται, ὅτι τοῦτο εἶναι φανερὸν καὶ βέβαιον ἀντικειμενικῶς, καὶ δὲν πρόκειται περὶ ὑποκειμενικῆς γνώμης: (*οὗτος*) *φαίνεται εἶναι...*=οὗτος ἐμφανίζεται ὅτι εἶναι... (θεωρεῖται ὅτι εἶναι... «φαίνεται νἄναι...»), ὅπως ἀκριβῶς τὸ *δοκεῖ*· ἐν ᾧ (*οὗτος*) *φαίνεται ὤν*=οὗτος εἶναι φανερὸν (εἶναι ἀποδεδειγμένον, εἶναι βέβαιον) ὅτι εἶναι... **4)** συχνὰ ἐν τοῖς διαλόγοις τοῦ Πλάτωνος: ἐρώτ.: *φαίνεταί σοι ταῦτα ;*=«σοῦ φαίνεται νἄναι ὅλα αὐτὰ ἔτσι ὅπως τὰ λέγω»; (σοῦ φαίνονται ὅτι ἔχουν οὕτω; «δὲν εἶν' ἔτσι;»)· ἀπάντησις: *φαίνεται* (=ναί, μοῦ φαίνονται «πὼς ἔτσι ἔχουν», «πὼς ἔτσι εἶναι», μάλιστα. **5)** ἡ πρότασις *φανῆναι δόξαν* εἶναι βραχυλογικὴ ἔκφρασις ἀντὶ *ἔναι δόξαν ὥστε φανῆναι* | ὅμοιόν τι εἶναι τὸ *κέλευθον φανεῖς*=ὁδὸν ἐλθὼν (πορευθεὶς) καὶ φανεὶς (ἐμφανισθείς). **6)** παρ' ἄττ., ἐν ταῖς δικανικαῖς ἐκφράσεσιν (κυρ. ὁ ἀόρ. α' *ἐφάνθην*), καταγγέλλομαι, ἐνάγομαι εἰς τὸ δικαστήριον (βλ. ἀνωτ. I 4).

Ἔτυμ.: φαίνω· φανερός· φανή· φαντάζω· φαντασία· φαίνω (**φανjω* ⟨ ἰαπ. **bhenjō*=ἀλβ. **guégbaj**, τοσκ. **ben'** (ποιῶ) (κυρ. κάμνω τι νὰ ἐμφανισθῇ· ἀλβ. **banjō**), πρβλ. ἴσως καὶ ἀρμ. **banam** (ἀνοίγω, κυρ. φωτίζω, ἐπιδεικνύω)· πρβλ. ἔτι σανσκρ. **bhānúḥ** (φῶς, ἀκτίς), **bhānam** (φέγγος, ἐμφάνισις), παλ-ιρλ. **bān** (λευκός)· πάντα ἐξ ἰαπ. *ρίζ.* **bhā-**, τῆς ἐν τῷ σανσκρ. **bhā'ti** (φέγγω, φωτίζω, λάμπω), **bhā-** ἐν συνθέτοις (φῶς, λάμψις), **bhātiḥ** (φῶς) ι ἐνταῦθα ἀνήκουσι καὶ τά: τετελ. μελλ. *πε-φήσεται* (πρβλ. *χαίνω : χή-μη*)· *ἀργύ-φεος, ἄργυ-φος*· ἐκ τῆς μτχ. πρκ. *πεφασμένος* τά: *φάσις* (πρβλ. *χαίνω: χάσμα*), *φάσμα*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φάντα· λάμποντα*» (κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ **φᾱμί*)· *φαάντατος* (κατὰ τὸ *μελάντατος* ?)· πόρ. ὀν. *Πολύ-φᾱς*, παρὰ τὸ *Πολυ-φάντᾱς*· ἐπεκτ. ἰαπ. ρίζ. **bhāu-** ἐν τῷ *φάος* καὶ **bhel-** ἐν τῷ *φαλός*· βλ. καὶ *ἀμφαδόν, φαινόλης* καὶ *φημί*.

ΦΑΙΟ'Σ, *ά, όν*· ὡς καὶ νῦν, φαιός, σκοτεινόχρους, τεφρόχρους, «σταχτερός», «μουντός», «σκοῦρος», λατ. **fuscus** [κυρ. ἐπὶ τοῦ χρώματος τοῦ λυκαυγοῦς ἢ τοῦ λυκόφωτος, ὅ,τι εἶναι μεταξὺ φωτὸς καὶ σκότους· γεν. ἐπὶ τοῦ χρώματος τοῦ προερχομένου ἐκ μείξεως μέλανος καὶ λευκοῦ].— **II** μτφρ., καὶ ἐπὶ τοῦ ἤχου (ὡς καὶ τὸ λατ. **fuscus**), βαθύς, ὑπόκωφος.

Ἔτυμ.: φαιὸς ⟨ **φαιFὸ-ς* ἢ **φαισὸ-ς* (**φαισFό-ς*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*φαικόν· λαμπρόν*»· *φαικάς, -άδος*· ὑποκορ. *φαικάσιον* (εἶδος λευκοῦ ὑποδήματος) λατ. **phaecasium**· πρβλ. Ἡσυχ. «*φιαρόν· λαμπρόν*» (**gʷhisero-**): λεττ. **gaĩsas** καὶ **gaisa** (φωτεινὸν σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ) (**gʷhai-sos** ἢ **gʷhaid-s-os*), λεττ. **gaiss** (ἄνεμος, χρόνος), ἑλλ. *φαιδρός*, λιθ. **gedras, gaidrùs** (διαυγής)· βλ. καὶ *φαιδρός*.

φαιο-χίτων, -ωνος, ὁ, ἡ· ὁ ἔχων φαιὸν (τεφρόχρουν) χιτῶνα.

ΦΑ'ΚΕΛΟΣ, ὁ· δέσμη, δεσμίς, «δεμάτι», λατ. **fasciculus** [κατά τινας βασ. σημ. «ὁ ὁμοῦ συνδεδεμένος, συνεσφιγμένος, καὶ σύγγ. πρὸς τὸ *σφάκελος* (βλ. λ.)· βλ. καὶ *φάσκωλος*· τὸ λατ. **fascia** φαίνεται ἄσχετον.

φᾰκῆ, -ῆς, ἡ (*φακός*)· ὅ,τι καὶ νῦν, φακῆ, ὁ καρπὸς τῆς φακῆς || φαγητὸν παρεσκευασμένον ἐκ φακῶν.

ΦΑ'ΚΟ'Σ, ὁ· τὸ φυτὸν καὶ ὁ καρπὸς τῆς φακῆς, ὅστις ἑτρώγετο κατὰ τὰς κηδείας||ἔδεσμα ἐκ φακῶν.

Ἔτυμ.: φακός· φακῆ ⟨ *φακέᾱ*, ἰων. *φακίη*: ἀλβ. **baðe** (**bhakā*)=κύαμος ὁάλτου, **baðšte** (ἀγρὸς κυάμων)· ὡσ. μετ' ἀναδιπλ. τὸ λατ. **faba**, ρωσσ. **bob**, παλ-σλαυ. **bobŭ** (πρβλ. καὶ τὰ *βρακός : βροβος*), παλγερμ. **bōna**, νεο-γερμ. **Bohne**.— ἐντεῦθεν πιθ. καὶ τὸ *φάσηλος* (βλ. λ.) ⟨λατ. **phaselus, basēlus**).

φᾰλαγγηδόν, ἐπίρρ. (*φάλαγξ*)· κατὰ φάλαγγας.

φᾰλάγγιον, τὸ (*φάλαγξ*)· εἶδος δηλητηριώδους ἀράχνης.

φᾰλαγγο-μᾰχέω, μελλ. *-ήσω* (*φαλαγγομάχης*)· μάχομαι ἐν φάλαγγι || γεν., μάχομαι ἐντεταγμένος εἰς τὰς τάξεις στρατεύματος.

φᾰλαγγο-μᾰχης, *-ου*, ὁ (*φάλαγξ+μάχομαι*)· ὁ μαχόμενος ἐν φάλαγγι || ὁ μαχόμενος εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ὁ πεζομάχος.

ΦΑ'ΛΑΓΞ, *-αγγος,* ἡ· τάξις μάχης, παράταξις μάχης || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., αἱ τάξεις στρατεύματος παρατεταγμένου πρὸς μάχην. **2)** κατὰ τοὺς μεθ' Ὅμηρον χρόνους *φάλαγξ* ἐκαλεῖτο εἰδικὸς σχηματισμὸς πεζικοῦ, ἐπινοηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Θηβαίου Ἐπαμεινώνδου, τελειοποιηθεὶς ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, παραληφθεὶς δὲ τέλος καὶ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, μὲ διαφόρους πάντοτε παραλλαγάς· οὕτω ἡ Σπαρτιατικὴ φάλαγξ ἐν Τεγέᾳ εἶχε (κατὰ τὸν Θουκυδ.) βάθος 8 ἀνδρῶν, ἐν ᾧ ἡ τῶν Θηβαίων ἐν Δηλίῳ 25 ἀνδρῶν· κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ξενοφῶντος ἐσυνηθίζετο φάλαγξ βάθους 4 ἀνδρῶν || *ἐπὶ φάλαγγος ἄγω*=προχωρῶ (προελαύνω) πρὸς μάχην παρατεταγμένος ἐν φάλαγγι (προελαύνω κατὰ μέτωπον)=λατ. **quadrato agmine ducere**, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *κατὰ κέρας* (ἢ *ἐπὶ κέρως*) *ἄγω*=προελαύνω πρὸς μάχην οὐχὶ κατὰ μέτωπον (οὐχὶ δι' εὐρέος μετώπου) ἀλλὰ παρατεταγμένος εἰς ὀρθίαν γραμμὴν (ἢ στήλην) ἀποτελοῦσαν συνέχειαν τοῦ κέρατος (λατ. **longo agmine ducere**), ἐμφανίζουσαν δηλ. μέτωπον ὀλίγων ἀνδρῶν καὶ μέγα βάθος. **3)** γενικῶς, ὁ κύριος ὄγκος τοῦ στρατοῦ, τὸ κύριον σῶμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πτέρυγας (τὰ *κέρατα*). **4)** παρὰ Ξενοφ. *φάλαγξ* καλεῖται ὡσ. καὶ τὸ στρατόπεδον.— **III** κυλινδρικὸν τεμάχιον ξύλου, κορμὸς δένδρου, στέλεχος: *φάλαγγες ἔβένου*= δοκοὶ ἀπὸ ἔβενον || ἐν τῷ πληθ., ξύλινοι κύλινδροι τοποθετούμενοι ὑποκάτω βαρέων ἀντικειμένων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μετακινήσεώς των, κοινῶς «φαλάγγια, κατρακύλια». **2)** τὸ ὁριζόντιον σιδηροῦν στέλεχος τοῦ ζυγοῦ, ἐκ τῶν δύο ἄκρων τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται αἱ πλάστιγγες. **3)** τὸ ὀστοῦν τὸ μεταξὺ δύο ἁρμῶν τῶν δακτύλων τῆς χειρός. Βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

Ἔτυμ.: φάλαγξ· φάλαγγαι (=κυλινδρικὰ δοκάρια) ()λατ. **phalangae, palangae**, δημοτ. λατ. **p(a)lancae** γαλλ. **palan, palanche**, νεογερμ. **planke**): σανσκρ. **bhurijāu** (βραχίονες ρυμοῦ), λατ. **sufflāmen** (τροχοπέδη) (**sub-flag-men**, ἰαπ. **bhlĝ-** ἢ **-flangmen**, ἢ **flagsmen**, ἰαπ. **bhleĝ-**), παλ-γερμ. **balcho**, ἀγγλ-σαξ. **bealca** (δοκός), παλ-norr. **bialke** (δοκός)· (germ. **balkan**), παλ-γερμ. **balko**, νεο-γερμ. **balken, balkr, bo,lkr** (μεσότοιχος), ἀγγλ-σαξ. **bolka** (στενὴ δίοδος, ἐπὶ πλοίου) (germ. **bulkan-**, ἰαπ. **bhlĝ-**), λιθ. **balzenas**, (φαλάγγι, κατρακύλι), λεττ. **balfins** (στήριγμα ὀρότρου)· ἰαπ. **bhelāĝ-**, πιθ. μετὰ τῆς σημ. «τεμάχιον ξύλου», πρβλ. ὡσ. ἀρχ-γερμ. **bloh**, νεο-γερμ. **block**, ἑλλ. *φάλκης*, λατ. **fulcio** (**bhlkjō**), ἰρλ. **blog** (ὑπόκομμα, τεμάχιον)· τινὲς ἀνάγουσιν ἐνταῦθα καὶ τὸ μεσ-γερμ. **bole** (παχεῖα σανίς), ἐκ ρίζ. **bhel(e)-, bhelē-** (ὀγκοῦμαι, φουσκώνω, στρογγύλος, παχὺς κλπ.)· πιθ. ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ ρίζ. ***bhelĝh-** (φουσκώνω) ἐν τῷ γοτθ. **balgs**, νεο-γερμ. **balg**, gall. λατ. **bulga** (βλ. καὶ *φαλλός*).

φάλαγξι, δοτ. πληθ. τοῦ *φάλαγξ*.

ΦΑ'ΛΑΙΝΑ καὶ ὀρθότ. **φάλλαινα,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, φάλαινα, τὸ γνωστὸν κῆτος, λατ. **balaena** || ἐντεῦθεν, πᾶν ἀδηφάγον θηρίον, λατ. **bellua**.— **II** εἶδος χρυσαλλίδος (πεταλούδας) πετώσης γύρω ἀπὸ τὸ φῶς («κανδηλοσβέστρα»).

Ἔτυμ.: φάλλαινα (ὀρθότ. τοῦ *φάλαινα*)· *φάλλη* (=*φάλλαινα*, παρὰ Λυκόφρ.)· *φάλλαινα* περιέχει τὸ πρόσφ. τὸ ἐν τοῖς *λέαινα, δράκαινα, ζύγαινα* (⟨*ζύγων*, «*βοῦς θήλεια*» κατὰ Ἡσύχ.)· *φάλλη* ⟨**φαλja*, ἰαπ. **qvhal jā** ἢ **qvhel-jā**: παλ-norr. **hualr**, ἀγγλ-σαξ. **hwoel**, παλ-γερμ. **wal, wellra** (φάλλαινα), μεσ-γερμ. **wels**, παλ-πρωσσ. **kalis** (ὁ ἰχθὺς σίλουρος), ἅτινα κατά τινας συγγενεύουσι πρὸς τὸ λατ. **squalus** (σκυλό-

ψαρο)· ἐξ ἄλλου τὸ λατ. **pallaena**, ἂν ἦτο ἁπλοῦν δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς (ὅπως φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως) θὰ εἶχε **p-** ἢ **ph-** ἐν ἀρχῇ (ἀντὶ **b-**, ὡς ἔχει νῦν)· δεδομένου ὅμως ὅτι ἔχομεν τὴν ἀντιστοιχίαν λατ. **Bruges**: ἑλλ. *Φρύγες*, θὰ ἐλεγέ τις ὅτι τὸ λατ. **ballaena** εἶναι δάνειον ἐκ τινος Βαλκανικῆς γλώσσης ἐν ᾗ **b** ⟨**bh* ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἑλλ. *φ*· εἶναι ἐπίσης πιθανὸν ὅτι τὸ θηλ. *φάλλη* ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ἄρσ. *φαλλὸς* (ὄγκος στρογγύλος), πρβλ. μεσ-γερμ. **bullich, boich** (μέγας ἰχθύς, ὀνίσκος, «μουρούνα»)· ἐξ ἰαπ. ***bhel(e)-, *bhelē-** (ὀγκοῦμαι)· κατὰ ταῦτα τὸ *φάλλαινα* προῆλθεν ἐκ τῶν *φάλλη*, *φαλλὸς* (σχηματισθὲν κατὰ τὰ *λέαινα*, *δράκαινα*), λόγῳ τοῦ ὀγκώδους σχήματος τοῦ σώματός της.— ‖ τὸ δὲ *φάλαινα* (=χρυσαλλὶς ἡ «κανδηλοσβέστρα» κατά τινας ⟨***φαεσλαινα* ⟨***φα[F]εσ-λ-αινα* (θέμ. *φαFεσ-* = φῶς), ἢ προῆλθε κατ' ἀνομ. ⟨***φᾱναινα*: ἀττ. *φᾱνὸς* (ὁμηρ. ἰων. *φαεινός*).

φᾰλᾰ́κρα, ἡ (*φαλακρός*)· ὡς καὶ νῦν, φαλάκρα, «καράφλα», φαλακρότης, φαλακρὰ κεφαλή ‖ **ᾰδενδρος** (γυμνὴ) κορυφὴ (κεφαλή) ὄρους ἢ λόφου.

φᾰλᾰκρός, *ά, όν* (*φαλός, φάω* + *ἄκρος*)· ὡς καὶ νῦν, φαλακρός, «καραφλός», ὁ μὴ ἔχων τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του.

φᾰλᾰκρόω, μελλ. *-ώσω* (*φαλακρός*)· κάμνω τινὰ φαλακρόν.— παθητ., γίνομαι φαλακρός.

φάλανθος, *ον*·=*φαλακρὸς* (βλ. λ.), ὁ κατὰ μέτωπον (*βρέγμα*) φαλακρός.

φᾰλαντίας, *-ου*, ὁ (καὶ **φαλανδίας,** ἐκ τοῦ *φάλανθος*, βλ. λ.)· ὁ φαλακρός.

φᾰλᾰρα, τὰ (*φάλος*)· κοσμήματα ἢ κρίκοι τῶν παρειῶν τῆς περικεφαλαίας, ὅπου προσεδένοντο οἱ ἱμάντες οἱ διερχόμενοι ὑπὸ τὴν σιαγόνα.— ‖ ἐντεῦθεν, διακοσμητικὰ μετάλλινα πλακίδια, κοσμοῦντα ἄλλ' ἐν ταύτῳ καὶ ἐνισχύοντα τὸ μέτωπον καὶ τὰς γνάθους τῆς κεφαλῆς ἵππου ‖ γεν., ὡς καὶ νῦν, φάλαρα, «χάμουρα». Βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

φᾰλᾱρίς, ἰων. **φαληρίς,** *-ίδος*, ἡ (*φαλᾱρός*)· πτηνὸν λιμναῖον (ὑδρόβιον), ὀνομασθὲν οὕτω ἐκ τῆς φαλακρᾶς λευκῆς κεφαλῆς του, κοιν. «φαλαρίδα», λατ. **fulica**.

φᾰλᾰρος, *α, ον*, ἢ **φᾰλᾱρός,** *ά, όν*, δωρ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *φαληρὸς* (*φαλός*=λευκός, πρβλ. *φαλακρός*)· ὁ ἔχων λωρίδα λευκοῦ χρώματος, ὁ ἐν μέρει λευκὸς ‖ γεν., φωτεινός, ἀνοικτοῦ χρώματος.

Φᾰλῆρεύς, *-έως*, ὁ· ἀνὴρ ἐκ Φαλήρου, ὡς καὶ νῦν φαληρεύς.

φᾰληριάω (*φαληρός*)· εἶμαι ἢ γίνομαι λευκὸς ‖ ἐπ. μτχ. *κύματα φαληριόωντα*=κύματα λευκάζοντα (μὲ λευκοὺς ἀφρούς ἐστεφανωμένα).

Φᾰλῆρον, τό· ὡς καὶ νῦν, Φάληρον, ὁ δυτικὸς λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὁμώνυμος Δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ‖ *Φαληρόθεν*=ἐκ Φαλήρου | *Φαληρόνδε* =πρὸς Φάληρον. Βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

φᾰληρός, *ά, όν*, ἰων. ἀντὶ *φαλαρὸς* (βλ. λ.).

φᾰλῆς, *-ῆτος*, ἢ **φᾰλης,** *-ητος*, ὁ=*φαλὸς* (βλ.λ.).

φᾰλκης, *-ου*, ὁ· κεκαμμένον ξύλον ἐκ τῶν πρὸς ναυπηγίαν χρησίμων, πλευρά, πλευρόν, «στραβόξυλο». [*φάλκης*: λατ. **falx, -cis** (δρέπανον), **flecto** λυγίζω, κυρτώνω)· κατ' ἄλλους συγγ. τῷ *φάλαγξ* (βλ.λ.).

φάλλαινα, ἡ· ὀρθότ. τύπος τοῦ *φάλαινα* (βλ. λ.) [δι' ἐτυμ. βλ. *φάλαινα*].

ΦΑΛΛΟ'Σ, ὁ· ὁμοίωμα τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου περιαγόμενον ἐν μεγάλῃ πομπῇ κατὰ τὰ Βακχικὰ ὄργια ὡς σύμβολον τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῆς φύσεως· συν. τὸ ὁμοίωμα κατεσκευάζετο ἐκ ξύλου συκῆς, ὅθεν καὶ *σύκινος* ἐνίοτε καλεῖται. Βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

Ἔτυμ.: *φαλλὸς· φάλης, -ητος· Φαλλήν, -ῆνος* (ἐπίθ. τοῦ Βάκχου)· ἐξ ἰαπ. ***bh]-no-**: ἰρλ. **ball** (ἀνδρικὸν αἰδοῖον), **bille** (γυναικεῖον αἰδοῖον), μεσ-γερμ. **bulle** (ταῦρος) (=ἑλλ. **φάλλων*=ὁ ἐφωδιασμένος μὲ εὐμεγέθη *φαλλόν*), ἀγγλ-σαξ. **bulluc** (νεαρὸς ταῦρος), παλ-norr. **bóle** (ταῦρος), παλ-σουηδ. **bulin, bolin** (ἐξωγκωμένος), **bulde, bolde, byld** (ἐξόγκωμα, ἀπόστημα)· ἰαπ. ***bhel(e)-, *bhel(ē)-** (ἐξογκοῦμαι)· βλ. καὶ *φάλαγξ*, *φάλλαινα*, *φλέω*, *φλύω*, *Φλεύς*, *φλόος*, *φλιδάω*, *φλέψ*, *φύλλον* κλπ.— εἶναι ἀβάσιμος ἡ συσχέτισις πρὸς τὰ σανσκρ. **phāla-ḥ** («ὑνί»τοῦ ἀρότρου) (: σανσκρ. **phálati**=διαρρήγνυμαι, ἰαπ. ***phel-** =σχίζω).

ΦΑ'ΛΟΣ, ὁ· τμῆμα τῆς περικεφαλαίας τῶν ὁμηρικῶν ἡρώων, καὶ δὴ τοῦ προσθίου αὐτῆς μέρους, ὅπερ συνήθως ἐδέχετο καὶ τὰ πλήγματα τοῦ ξίφους· ἔκειτο ὑπὸ τὸν λόφον, καὶ προεξεῖχε τόσον ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπον ἐπιφάνειαν τῆς περικεφαλαίας, ὥστε δύο περικεφαλαιῶν ἀντιμετώπων οἱ φάλοι ἤγγιζον ἀλλήλους· ὁσάκις ἡ περικεφαλαία ἔφερε τοιοῦτον φάλον καὶ εἰς τὸ ἀντίστοιχον σημεῖον τῆς ὀπισθίας ὄψεώς της ἦτο καὶ ἐκαλεῖτο *ἀμφίφαλος*· κατ' ἀναλογίαν κατεσκευάσθη καὶ ὠνομάσθη καὶ ἡ *τετράφαλος* περικεφαλαία, φέρουσα πιθανῶς εἰς τὰ αὐτὰ σημεῖα ἀνὰ δύο φάλους. Κατ' ἄλλην γνώμην *φάλος* ἦτο ὁ μετὰ ταῦτα κληθεὶς *κῶνος*, μεταλλίνη δηλ. ῥάχις τῆς περικεφαλαίας (ἐν εἴδει μεταλλίνου τόξου), ἐφ' ἧς ἐστηρεῦτο *ὁ λόφος*· ἄλλοι τέλος τὸν θέλουν τὸν *φάλον* εἰς τὸ σημεῖον τῆς κορυφῆς τοῦ κράνους, καὶ ἄλλοι ἄλλως (βλ. Κ.Ε.Λ.).

Ἔτυμ.: *φάλος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φαλόν*· *τὸ στερεὸν κύκλωμα τοῦ στέρνου*· *οἱ δὲ τὸν μωρόν*» (*μωρὸς* δὲ κυρ.=ὁ παρεκκλίνων ἐκ τῆς κατευθύνσεως) «*φαλωθείς*· *παρατραπείς*», «*φαλίπτει*· *μωραίνει*», εἶτα τὸ ὁμηρ. *φολκὸς* (ἐπίθ. τοῦ Θερσίτου ἐν Ἰλ. Β 217, ὡς σημαῖνον κυρ. «στραβοπόδης»· ἐξ ἰαρ. ριζ. ***ghvel-** μαρτυρουμένης ἐν τῷ σανσκρ. **hvárate, hválati**, Ζενδ. **zbaráiti**, Ζενδ. **zurah-**, παλ-περσ. **zūrah** (ἀδικία, ψεῦδος), λατ. **fwel'u, fwelt** (κυλίω, μετατοπίζω, ἀναποδογυρίζω), **fweltis** (μετατοπίζομαι σκαιῶς, ἀναποδογυρίζομαι), λιθ. **zvilti, zviluti** (ταλαντεύω, λικνίζω, βαυκαλίζω) (ἰαπ. ***ghvl̥-**), παλ-σλαυ. **zlŭ** (κακός, μοχθηρός), (ἰαπ. ***ghul-**). Βλ. καὶ *τρυφάλεια*. — ἐντεῦθεν τά: *φάλαρα* (βλ. λ. πρβλ. *φάλαρον τιάρας* Αἰσχ. Περσ. 661)⟩ λατ. **phalerae**.

φᾰλός, *ή, όν* (*φάω*)· λευκός, λαμπρων, φωτεινός, καθαρός.

Ἔτυμ.: *φαλός*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φαλός*· *λευκός*», «*φαλύνει*· *λαμπρύνει*», «*φάλανθον*· *πολιόν*»· *φαλιὸς* (***φαλι-Fὸ-ς**) = καθαρός, διαυγής· Ἡσυχ. «*φαλίσσεται*· *λευκαίνεται*· *ἀφρίζει*»· τὸ *φαλακρὸς* = σανσκρ. **bhāla-m** (λάμψις, μέτωπον), παλ-πρωσσ. **balto** (μέτωπον), gall. **bal** (ἵππος φέρων εἰς τὸ μέτωπον λευκὴν κηλίδα), bret. **bal** (λευκὴ κηλὶς εἰς τὸ μέτωπον κατοικιδίων ζώων), ἀγγλ-διαλ. **ball** (ἵππος σημαδεμένος εἰς τὸ μέτωπον), **balled** (φαλακρός), λιθ. **báltas** (λευκός), **balsvas** (ὑπόλευκος), λεττ. **bàls** (κάτωχρος, κατάχλωμος)· πρβλ. εἶτα ἰων. *φαληρός*, δωρ. *φαλαρός*· *φαληρὶς* (βλ. λ. λ.), παλ-γερμ. **belihha**, μεσ-γερμ. **belche** (νεροπούλι), λατ. **fulica** (***bholi-kā**) =«φαλαρίδα», εἶτα παλ-norr. **bál**, ἀγγλ-σαξ. **bœl** (φλόξ, ἀποθήκη καυσίμων) (ἰαπ. ***bhēlo-**), παλ-σλαυ. **bělŭ** (λευκός), κελτ. ***belo-** (διαυγής, λάμπων), ἐν τῷ gaul. **Belenos**· ἐξ ἰαπ. ***bhelēi-** καὶ ***bhelē-, *bhele-, *bhēl-** (πρβλ. ἀκόμη παλ-σαξ. **blī** (χρῶμα), **blīđi** (λάμπων, διαυγής), germ. ***blīva-** (μόλυβδος), τὸ λατ. **flāvos** (ξανθός), ἰρλ. **blā** (κίτρινος), παλ-γερμ. **blāo** (κυανοῦς)· κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῆς ἰαπ. ριζ. ***bhā-** (φέγγω, φωτίζω, ἀνατέλλω): σανσκρ. **bhāti** (ὁμ. σημ.)· περὶ τῆς ριζ. αὐτῆς ***bhā-** βλ. ἐν *φαίνω*.

φάμα, ἡ, δωρ. ἀντὶ *φήμη*.

φᾶμεν, ἐπ. ἀντὶ *ἔφαμεν*, α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *φημί*. 2) ποιητ. ἀντὶ *φάναι*, ἀπρφ. τοῦ *φημί*.

φᾱμὲν (ἐγκλιτ.), α' πληθ. ἐν. τοῦ *φημί*.

φᾰμένα, δωρ. θηλ. τοῦ *φάμενος*.

φᾰμενος, *η, ον*, μτχ. μέσ. ἐνεστ. καὶ ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φαμί, δωρ. ἀντὶ *φημί*

φᾶν, ποιητ. ἀντὶ *ἔφησαν*, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φᾶναι, ἀπρφ. ἐν. ἢ ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φᾶναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *φαίνω*.

φᾰνείης, β' ἐν. εὐκτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω*.

φᾰνεῖμεν, ἀττ. ἀντὶ *φανείημεν*, α' πληθ. εὐκτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω*.

φᾰνείς, εἶσα, *ἐν,* μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνεν, αἰολ. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἔφανησαν,* γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω* ‖ *ἐν ᾧ φᾰνὲν* οὐδ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνερός, *ά, όν,* ὡσ. καὶ *-ός, -όν* (*φαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, φανερός, ἐμφανής, καταφανής, ὁρατός, κατάδηλος ‖ συχνὰ συνημμ. μετὰ μτχ.: *ἐπισπεύδων φανερὸς ἦν*=ἦτο φανερὸν ὅτι ἐπέσπευδεν (ἦτο καταφανὲς ὅτι ἐπέσπευδεν)‖ἐμπρόθ. περιφρ. μετὰ τοῦ οὐδ. *φανερὸν* κεῖνται μετὰ ἐπιρρ. ἐννοίας ὡς συνών. τοῦ ἐπιρρ. *φανερῶς: ἐκ τοῦ φανεροῦ, ἀπὸ τοῦ φανεροῦ, ἐν φανερῷ, ἐν τῷ φανερῷ, ἐς τὸ φανερόν, κατὰ τὸ φανερὸν=φανερῶς,* κατὰ τρόπον φανερόν, ἐμφανῶς, καταφανῶς, «φανερά». **2)** ἐπὶ προσ., ἐπιφανής, περιφανής, «γνωστός», ἔνδοξος, περίφημος. **3)** ἐπὶ *περιουσίας,* ἡ φανερά, ἡ πραγματική, ἡ «χειροπιαστή», ἡ προσπίπτουσα εἰς τὴν ἀντίληψίν μας, ὅπως εἶναι ἡ κτηματικὴ περιουσία ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χρηματικήν.

φᾰνερόω, μελλ. *-ώσω* (*φανερός*)· ὡς καὶ νῦν, φανερώνω, καθιστῶ φανερόν, ποιῶ φανερὸν (ὁρατόν).— **II** καθιστῶ γνωστόν, περίφημον.

φᾰνερῶς, ἐπιρρ. τοῦ *φανερός*· ὡς καὶ νῦν, φανερῶς, «φανερά», καταφανῶς, προδήλως.—συγκρ. *φανερώτερον,* ὑπερθ. *φανερώτατα.*

φᾰνέρωσις, ἡ· τὸ καθιστᾶν τι φανερόν (ὁρατόν), ἐμφάνισις, ὡς καὶ νῦν φανέρωσις, ἀποκάλυψις. **2)** ἐν παθ. ἐνν., τὸ νὰ γίνεται (νὰ καθίσταται) ὁρατός (ἢ ὁρατόν), τὸ φανεροῦσθαι, ἡ ἀποκάλυψις (τὸ ἀποκαλύπτεσθαι).

φᾰνεσκε, γ' ἐν. ἰων. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνή, ἡ (*φαίνω*)· φανός, λαμπάς, δᾴς, πυρσός ‖ ἐν τῷ πληθ., *αἱ φαναί,* αἱ πανηγυρικαὶ λαμπαδηδρομίαι, αἱ γενόμεναι μετὰ τὰ Βακχικὰ ὄργια

φᾰνῇ, ἐπ. γ' ἐν. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνῆθι, προστ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνήμεναι, ἀντὶ *φανῆναι,* ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾰνήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ *φαίνω.*

φᾰνίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *φᾶνὸς* (οὐσ.)· μικρὸς φανός, μικρὰ λαμπάς, κηρίον.

φᾰνοίην, ἀντὶ *φανοῖμι,* εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *φαίνω.*

φᾱνὸς (Α), *ή, όν* (*φαίνω*)· φωτεινός, λαμπρὸς ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., *τὸ φανὸν*=ἡ λαμπρότης, φῶς.— ἐπὶ ἐνδυμάτων, πλυμένος, καθαρός. **2)** ὡς τὸ *φαιδρὸς* (βλ. λ.), χαροπός, εὔθυμος, λάμπων ἐκ χαρᾶς, περιχαρής.— συγκρ., ὑπερθ. *φανότερος, φανότατος.*

φᾱνὸς (Β), ὁ, παρά τισι καὶ *πᾶνὸς* (*φαίνω*)· ὅ,τι καὶ νῦν, φανός, «φανάρι», λύχνος, πυρσός, δᾴς, δαυλός.

φᾰνοῦμαι, μεσ. μελλ. τοῦ *φαίνω.*

φαντάζω, μελλ. *-άσω* (*φαίνω*)· καθιστῶ τι ὁρατὸν (φανερόν), τὸ ἐμφανίζω, τὸ φανερώνω.— **II** παθητ., μελλ. *φαντασθήσομαι·* ἀορ. α' *ἐφαντάσθην·* γίνομαι ὁρατός, γίνομαι φανερός, φανερώνομαι, ἐμφανίζομαι, δεικνύω (ἐμφανίζω) ἑαυτόν. **2)** ἐπιδεικνύομαι, κάμνω ἐπίδειξιν ἑαυτοῦ, παρελαύνω, λατ. **se ostentare. 3)** *φαντάζομαί τινι*=εἶμαι ὅμοιος πρός τινα, γίνομαι ὅμοιος πρός τινα, προσλαμβάνω ὁμοιότητα (ὁμοίαν μορφήν) πρός τινα. **4)** θεωροῦμαι (νομίζομαι, φαίνομαι) τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, μὲ θεωροῦν (μὲ πλάττουν) διά τῆς φαντασίας των τοιοῦτον ἢ ἄλλοῖον. **5)** ὡς τὸ *φαίνομαι* ἢ *συκοφαντοῦμαι* (βλ. λ.), καταγγέλλομαι.

φαντᾰσία, ἡ (*φαντάζω*)· τὸ καθιστᾶν τι ὁρατόν, τὸ ἐκδέτειν τι εἰς ἐπίδειξιν. **2)** ὡς ἀμτβ., τὸ νὰ γίνεταί τι ὁρατόν, τὸ νὰ ἐπιδεικνύεται, ἡ ἐπίδειξίς του, ἡ ἐξωτερική του ἐμφάνισις, λατ. **ostentatio.**— **II** ὡς φιλοσοφικὸς ὅρος, ἡ δύναμις τοῦ νοῦ νὰ συλλαμβάνῃ τὰς ἐννοίας τῶν ὄντων, ἀντιληπτικὴ ἱκανότης τοῦ νοῦ. **2)** ἡ παράστασις (ἡ ἐντύπωσις) ἡ δημιουργουμένη εἰς τὸν νοῦν ἐκ τινος ἀντικειμένου ὑπαρκτοῦ ἢ νοητοῦ· ἡ οὕτω γεννωμένη παράστασις (ἐντύπωσις) ἐκαλεῖτο *φάντασμα,* τὸ δὲ προκαλοῦν ταύτην ἀντικείμενον *φανταστόν,* καὶ *φανταστικὸν* τέλος ἐκαλεῖτο ἡ ὅλη κατάστασις τοῦ νοῦ, ἡ δημιουργουμένη ἐκ τῶν *φανταστῶν.*

φάντασμα, *-ατος,* τὸ (*φαντάζω*)· ὡς τὸ *φάσμα* (βλ.λ.), ἐμφάνισις, εἴδωλον, ἴνδαλμα, εἰκών, παράστασις ‖ ἐντεῦθεν ὡσ. καὶ δραμα, ἐνύπνιον, ὄνειρον. **2)** ὡς φιλοσοφ. ὅρος, ἡ ἔκ τινος πράγματος δημιουργουμένη εἰς τὸν νοῦν εἰκὼν (παράστασις, ἐντύπωσις), λατ. **visum** ‖ ἁπλῆ εἰκών, ἐμφάνισις νοερά, οὐχὶ πραγματικότης τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου (ἀντιθ. δηλ. πρὸς τὸ *ὄν,* πρὸς τὴν *ἀλήθειαν*).

φάντες, ὀνομ. πληθ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ *φημί.*

φαντί, δωρ. ἀντὶ *φᾶσί,* γ' πληθ. τοῦ *ἐν. φημί.*

φάο, ἐπικ. προστ. μέσ. *ἐν.* τοῦ *φημί.*

φάος, ἡ **φάεος,** τὸ (γεν. *φάεος* καὶ συνῳρ. *φάους*), καὶ συνῳρ. **φῶς,** γεν. *φωτός·* ἐπ. καὶ **φόως** (*φάω*)· ὡς καὶ νῦν, φῶς, καὶ δὴ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἡ ἡμέρα : *ἐν φάει*=ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας, ἐν καιρῷ ἡμέρας | *ἔτι φάους ὄντος*=ἐν δσῳ διαρκεῖ (ἢ διήρκει) ἀκόμη τὸ φῶς τῆς ἡμέρας (πρὶν νυκτώσῃ) | *ἐν φάει* = ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας, ἐν καιρῷ ἡμέρας | *ἅμα φάει* = κατὰ τὴν αὐγὴν ‖ συχνὰ ἐν τῇ φράσει *ὁρᾶν φάος ἠελίοιο* ἢ *φάος βλέπειν*=βλέπειν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τ.ἔ. ζῆν ‖ ὡσ. καὶ τὸ ἀντίθ., *φάος λείπειν ἠελίοιο*=ἀποθνήσκειν ‖ ὡσ. *εἰς φῶς ἰέναι*=ἔρχεσθαι εἰς φῶς (δηλ. εἰς τὸ κοινόν), κοινολογεῖσθαι. **2)** τὸ φῶς πυρὸς ἢ πυρσοῦ (δᾳδός, λαμπάδος), φῶς λύχνου.— **II** μτφρ., φῶς, δηλ. χαρά, εὐφροσύνη, εὐτυχία, σωτηρία, νίκη, δόξα κ.τ.δ : *ὦ μέγιστον Ἑλλήνων φάος* = σὺ ποὺ εἶσαι ἡ μεγίστη ἐγγύησις σωτηρίας (ἀσφαλείας) διὰ τοὺς Ἕλληνας.— **III** ἐν τῷ πληθ., *φάεα,* τὰ=οἱ ὀφθαλμοί, λατ. **lumina** ‖ ὡσ. καὶ ἐν τῷ ἐν. ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Κύκλωπος.

Ἔτυμ.: φάος (**φαFος,* πρβλ. παμφυλ. *φάβος·* ἰαπ. **bhəv-es-*)· ἡ ἐπ. ὀν. *φόως* πιθ. ⟨*φᾰ*[F]*ος* + **φως* = σανσκρ. *bhā́ḥ*=φῶς· ὁμηρ. **φάω* (φέγγω, ἐμφανίζομαι) ἐν τῷ γ' ἐν. ἀορ. *φάε,* τετελ. μελλ. *πεφήσεται,* μτχ. *φαέθων, φαεσί-μβροτος,* παρὰ Πινδ. *φαυσί-μβροτος·* ποιητ. *φαείνω* (**φαFεσν-jω*)· λεσβ. *φάεννος* (**φαFεσ-νο-ς*), ἰων. *φαεινός,* ἀττ. *φᾶνὸς* (δωρ. *φαηνος,* ἀρκ. *φαηνᾱ*)· ποιητ. *πιφαύσκω· φαῦσις·* πρβλ. Ἡσυχ. *«φαυοφόροι· Αἰολεῖς, ἱέρειαι»· Φω-,* διαλ. *Φαυ-* (κυπρ. *Φαυ-δᾶμος* καὶ ὑποκορ. *Φᾱυος*)· *-φάης, -φῶν,* διαλ. *-φάων* (ἐν συνθέτοις κυρ. ὀνόμ.). Πρβλ. σανσκρ. *vi-bhāva-ḥ, vi-bhávan* (ἀκτινοβολῶν) (ἰαπ. **bhᾱu-*), *bhā́ti* (φέγγειν), *bhā́ti-ḥ* (φῶς) (ἰαπ. **bhā-*), *bhā́s-* (καὶ ὀργαν. *bhāsā*=φῶς, λάμψις, μεγαλοπρέπεια, δύναμις), *su-bhā́s-* (ὁ φωτίζων καλῶς) (ἰαπ. **bhōs-*, πρὸς ὃ συναπτέα τὰ παρ' Ἡσυχ. *«φώσκει· διαφαύει», διαφώσκω*=ἀρχίζω νὰ φέγγω, *«φωστήρ, ὄψις»* (Ἡσυχ.!), σανσκρ. *bhā́sant* = φέγγων, *bhā́sas* = φῶς, *bhānú-ḥ* (λάμψις, φῶς, ἥλιος), Ζενδ. *fra-vaiti* (φέγγω), παλιρλ. *bān* (λευκός), ἀγγλ-σαξ. *bónian* (απίλβω), μεσογερμ. *büenen,* δημοτ-γερμ. *bönen* (κηρώνω, θερνικώνω), κατά τινας πρόκειται περὶ δύο διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων ριζῶν *bhē-* (φέγγω, λάμπω) καὶ *bha-* (λέλειν)· ἄλλοι δὲν παραδέχονται τὴν ὕπαρξιν ρίζ. *bhē-,* ταυτίζουν δὲ τὴν ρίζ. **bhā-* (φέγγειν, λάμπειν) πρὸς τὴν ρίζ. **bhā-* (καθιστῶ τι καθαρὸν διὰ τῶν λόγων, γνωστοποιῶ, διακηρύσσω)· βλ. καὶ *φαλός, φημί.*

ΦἈΡΑΓΞ, *-αγγος,* ἡ· ὡς καὶ νῦν, φάραγξ, φάραγξ ὄρους, «φαράγγι», χαράδρα, βάραθρον, βαθὺ ρῆγμα, λαγκάδι [δι' ἐτυμ. βλ. *φάρος*].

φᾰράω· *ἀροτριῶ* [δι' ἐτυμ. βλ. *φάρος*].

φᾰρέτρα, ἰων. **-τρη,** ἡ (*φέρω*)· βελοθήκη, θήκη βελῶν, λατ. **pharetra.**

Ἔτυμ.: φαρέτρα ⟨ἰαπ. *bhṛ́re-* : θεμ. *bhere-* ἐν τῷ σανσκρ. *bhárati,* ἑλλ. *φέρετε, φέρε-τρον,* αἰολ. *φέρενα* (προῖξ)· βλ. *φέρω.*

φᾰρετρεών, *-ῶνος,* ὁ (*φαρέτρα*)·=*φαρέτρα* (βλ.λ.), βελοθήκη.

φᾰρέτριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *φαρέτρα* (βλ. λ.).

φᾰρετρο-φόρος, *ον* (*φαρέτρα*+*φέρω*)· ὁ φέρων φαρέτραν.

Φαρισαῖος, *-ου,* ὁ· συν. κατὰ πληθ. *οἱ Φαρισαῖοι·* μία τῶν τριῶν Ἰουδαϊκῶν φιλοσοφικῶν αἱρέσεων, τὰ μέλη τῆς ὁποίας ἐπεδίωκον καὶ ὑπεκρίνοντο ὅτι ἐτήρουν μίαν ἀνωτέραν ἁγνότητα βίου καὶ αὐστηρὰν προσήλωσιν πρὸς τὰ κελεύσματα τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου· ἐπί.

στευον εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἰς τὴν ὕπαρξιν ἀγγέλων καὶ πνευμάτων, τὴν ὁποίαν ἠρνοῦντο οἱ Σαδδουκαῖοι.

φαρκίς, *-ῖδος,* ἡ· ρυτίς, «ζαρωματιά, ζάρα, ρυτίδα». *Ἔτυμ.:* ***φαρκίς*** πρβλ. Ἡσυχ. «***φορκόν***·... ***ῥυσόν***», λατ. **frico** (τρίβω, προστρίβω), λιθ. **draũkiù, draũkti** (ξύνω ἐλαφρῶς διὰ τῶν ὀνύχων, ἀποσπογγίζω, τρίβω), **brũkis** (βέλος, ἀκόντιον), **brũkszmis** (βέλος, σειρά), λεττ. **berfchu** (σπογγίζω, καθαρίζω), λιθ. **bréziu** (ἀποξέω διὰ τῶν ὀνύχων), καὶ τὴν ὁμάδα τῶν συνανηκόντων μὲ τὴν λ. ***φάσσος*** (βλ.λ.)· ἐξ ἰαπ. ****bher(e)-, *bheri-, *bheru-*** (τρίβω, ξύω, λυώνω τρίβων, κοπανίζω).

φαρμάκαω (***φάρμακον***)· πάσχω ἐκ πόσεως φαρμάκου (δηλητηρίου), εἶμαι θεβλαμμένος τὰς φρένας (ζαλισμένος) ἐκ τῆς χρήσεως φαρμάκου.— **II** ἔχω ἀνάγκην φαρμάκου, χρειάζομαι «γιατρικό» (ὅπως π.χ. ***τομάω***=ἔχω ἀνάγκην ἐγχειρήσεως).

φαρμάκεία, ἡ (***φαρμακεύω***)· ἡ χρῆσις οἱασδήποτε φύσεως φαρμάκων, ἀκόμη καὶ μαγικῶν || δηλητηριάσεις, μαγεία || θεραπεῖα διὰ φαρμάκων.

φαρμάκια, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***φαρμακεία*** (βλ. λ.).

φαρμάκεύς, *-έως,* ὁ (***φάρμακον***)· ἀσχολούμενος περὶ τὴν παρασκευὴν φαρμάκων, ὁ φαρμακοποιός || ὁ χρησιμοποιῶν ἢ πωλῶν ταῦτα, ὁ φαρμακεύων, ὁ δηλητηριάζων, ὁ μαγεύων, ὁ μάγος, φαρμακοπώλης || θηλ. **φαρμακεύτρια.**

φαρμάκεύω, μελλ. *-σω* (***φάρμακον***)· δίδω φάρμακον, δίδω ἰατρικὸν || ποιοῦμαι χρῆσιν μαγικῶν φαρμάκων ἢ μέσων καθόλου τῆς μαγείας, ἀσκῶ μαγείαν, εἶμαι μάγος || ***φαρμακεύω τι ἐς τὸν ποταμὸν*** =μετέρχομαι μαγικόν τι μέσον πρὸς καταπραΰνσιν τῆς ὁρμῆς τοῦ ποταμοῦ. **2)** μετ' αἰτ. προσ., καθαρίζω τινὰ διὰ καθαρτικοῦ φαρμάκου, τοῦ δίδω καθαρτικὸν || δίδω εἰς τινα δηλητήριον ἢ ναρκωτικὸν φάρμα<κον, τὸν δηλητηριάζω, τὸν «φαρμακεύω».

φαρμάκις, *-ίδος,* θηλ. τοῦ ***φαρμακεύς***· φαρμακεύτρια, γόησσα, μάγισσα, λατ. **venefica.**

φαρμάκόεις, *εσσα, εν* (***φάρμακον***)· ὁ διὰ φαρμάκου παρεσκευασμένος, ὁ δηλητηριώδης.

ΦΑ'ΡΜΑ˜ΚΟΝ, τό· ὡς καὶ νῦν, φάρμακον, τόσον τὸ θεραπευτικὸν ὅσον καὶ τὸ βλαπτικόν, «φάρμακι, δηλητήριο» || ἰαματικὸν φάρμακον, ἰατρικόν, «γιατρικό»: ***φάρμακον νόσου***=ἰατρικὸν διά τινα νόσον, ἀντίδοτον κατά τινος νόσου||μτφρ. ***φάρμακον λύπης***=φάρμακον ἀποτελεσματικὸν κατὰ τῆς λύπης, ἀνακουφιστικὸν τῆς λύπης. Τὰ «δι' ἐξωτερικὴν χρῆσιν» προσριζόμενα φάρμακα ἦσαν ἢ ***χριστὰ*** (ἢ ***ἔγχριστα***, ἢ ***ἐπίχριστα***), τ.ἑ. ἀλοιφαί, ἢ ***παστὰ*** (ἢ ***ἐπίπαστα***, ἢ ***καταπλαστά***), τ.ἑ. ἔμπλαστρα, καταπλάσματα· τὰ δὲ ἐσωτερικῶς λαμβανόμενα φάρμακα (τὰ «ἐσωτερικῆς χρήσεως») ἦσαν ἢ ***βρώσιμα*** (καταπότια, χάπια), ἢ ***πότιμα*** (ἢ ***ποτὰ*** ἢ ***πιστά***), τ.ἑ. ὑγρὰς καταστάσεως.— **II** δηλητηριώδες ποτόν, δηλητήριον, «φαρμάκι».— **III** μαγικὸν ποτόν, φίλτρον || ὄθεν, μαγεία, γοητεία, μαγγανεία || γεν., πᾶν μυστικὸν μέσον φέρον ἀποτέλεσμά τι.— **IV** ὡσ. μέσον ἀποτελεσματικὸν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ποθουμένου: ***φάρμακον σωτηρίας***.— **V** μέσον πρὸς βαφήν, ἡ βαφή, τὸ χρῶμα.

Ἔτυμ.: ***φάρμακον***· ***φαρμάσσω***, ἀττ. *-ττω*· ***φαρμακὸς*** (=***φαρμακεύς***, βλ. λ.)· ***φαρμα***- πιθ. <ἰαπ. θέμ. ****bhḭmen-***, πρβλ. λιθ. **buriù, bùrti,** λέττ. **bur'u, burt** (γοητεύω, ἀσκῶ μαγείαν)· ***φαρμακὸς*** θὰ ἠδύνατο νὰ κεῖται ἐκ τινος ****φαρμακικός***.

φαρμάκο-ποσία, ἡ (***φάρμακον***+ΠΟ-, ρίζ. τοῦ ***πίνω***)· τὸ πίνειν φάρμακα, ἡ ἡ πόσις δηλητηρίου.

φαρμάκο-πώλης, *-ου,* ὁ (***φάρμακον***+***πωλέω***)· ὁ πωλῶν φάρμακα ἢ δηλητήρια, ὁ φαρμακοποιός.

φαρμάκός, ὁ, ἡ (***φάρμακον***)· =***φαρμακεύς*** (βλ. λ.), μάγος, γόης, δηλητηριαστής.—ὁ θυσιαζόμενος πρὸς ἐξιλασμὸν καὶ ἐξαγνισμὸν ἄλλου, ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος· ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν τοιαύτην θυσίαν ἐχρησιμοποιοῦντο κακοῦργοι καὶ φαῦλοι ἄνθρωποι, ἡ λ. ***φαρμακὸς*** προσέλαβε κακὴν σημασ., «μέγας παληάνδρωπος», μεγάλο «κάθαρμα», λατ. **homo piacularis.**

φαρμάκο-τρῖβης, ὁ (***φάρμακον***+***τρῑ́βῆναι***)· ὁ τρίβων (κοπανίζων) καὶ παρασκευάζων φάρμακα ἢ χρώματα, ὡς καὶ νῦν «φαρμακοτρίφτης».

φαρμάκώ, μελλ. *-ώσω*· ἀναμειγνύω μετὰ φαρμάκου || θεραπεύω μεταχειριζόμενος φάρμακα, ἢ δηλητηριάζω διὰ φαρμάκου, ὡς καὶ νῦν, φαρμακώνω.— **II** προικίζω μὲ θεραπευτικὴν δύναμιν.

φαρμάσσω, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· παθ. πρκ. ***πε φάρμαγμαι*** (***φάρμακον***)· θεραπεύω μεταχειριζόμενος φάρμακα ἢ φίλτρα, κάμνω χρῆσιν φαρμάκων ἢ φίλτρων || ***φαρμάσσω χαλκόν*** = σκληρύνω («στομώνω») τὸν χαλκὸν ἐμβάπτων αὐτὸν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ. — **II** γοητεύω, μαγεύω, θέλγω, διὰ τῆς χρήσεως ποτῶν ἢ φίλτρων || δηλητηριάζω.— **III** ἀναμειγνύω, νοθεύω, «ψευτίζω» || ἀρτύω, καρυκεύω.

ΦΑ˜ΡΟΣ (Α), *-εος,* τό, παρὰ μτγν. καὶ **φᾶρος**· ὕφασμα, πανί, σκέπασμα, κάλυμμα || «πανὶ» ἱστιοφόρου.— **II** πλατὺς ἐπενδύτης ἄνευ χειρίδων, φορούμενος ὡς ἐντελῶς ἐξωτερικὸν ἔνδυμα, ἢ καὶ εὐρύχωρος χιτὼν || ὡσ. καὶ νεκρικὴ αἰνδὼν ἢ σάβανον || ***πύματον φᾶρος***=τὸ τελευταῖόν μου ράκος.

Ἔτυμ.: ***φᾶρος*** <****φαρFος***, ἰαπ. ****bhr-vos***: λιθ. **burva** (τεμάχιον ὑφάσματος), λεττ. **burwes, buras** (μικρὰ ἱστία, μικρὰ τεμάχια ὑφάσματος), πρβλ. Ἡσυχ. «***φάραι***· ***ὑφαίνειν***· ***πλέκειν***»· ***φορμὸς*** (βλ.λ.)· ἐξ ἰαπ. ρίζ. ****ber-*** (ὑφαίνω, πλέκω).

φᾶρος (Β), *-εος,* τό·=***ἄροτρον*** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ἄροτρον («ἁλέτρι»).— **II** = ***ἄροσις*** (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: ***φάρος***· ***ἄ-φαρος*** (=***ἀφάρωτος***)· πρβλ.Ἡσυχ. «***βούφαρον***· ***τὴν εὔάροτον γῆν***, ***φάρος γὰρ ἡ ἄροσις***»· ***φαράω*** (=ἀροτριῶ) ἐν τῷ ἐπ. ***φαρόωσι***=***φαρῶσι*** (παρὰ Καλλ.)· ἀόρ. ***φάρσαι*** (=***σχίσαι*** **Ε. Μ.**)· ***φάραγξ*** (πρβλ. ρωμαν. ****bar(r)anca***), ***φάρσος*** (βλ.λ.λ.): Ζενδ. **bāra-** (τέμνων, κόπτων), ἀρμ. **beran** (στόμα) (κυρ. ὀπή, ἄνοιγμα),—**bir** (ἰαπ. **bhēro-**) ἐν τῷ **geina-bir, erkra-bir, hola-bir** (ἀνασκάπτων τὸ ἔδαφος), **br-em** (ἐκβάπτω, ἀνιχνεύω, ἀνορύσσω), λατ. **forare** (παλ-γερμ. **borōn**)=διατρυπᾶν, **for-amen,** ἰρλ. **bern** (ρωγμή, σχισμή), **berna** (ὁμ. σημ.), **bernach** (ἐσχισμένος), παλ-γερμ. **borōn,** ἀγγλ-σαξ. **borian** (διατρυπᾶν), παλ-ῥόρρ. **bora** (ὀπή), (**auga-bora, eyra-bora**), λιθ. **burnà** (στόμα), (πρβλ. ἀρμ. **beran**), δημοτ-σλαυ. ****borna*** (βωλοκόπος)· πάντα ἐξ ἰαπ. ****bher(e)-*** (τρίβω, στίλβω· φθείρω διὰ τῆς χρήσεως, κατατρίβω· ξύνω· δρύπτω, δηλ. κοπανίζω· σχίζω· διατρυπῶ, κόπτω).— πρβλ. ριζ. βάσιν εἰς **-i-** ἐν τῷ Ζενδ. **broiθra-** (τέμνων), ved. **bhrīṇánti** (τραυματίζουν), νεο-περσ. **burrīdan** (κόπτειν),λατ. **friāre** (θρύπτω, τρίβω,συντρίβω,δραύω), **frīvolus, fricare,** παλ-σλαυ. **britva** (ξυράφιον), ****bri--dĭ̄́-*** ****bridŭ̆kŭ́*** (κόπτων, δριμύς, πικρός) ἐν παλ-σλαυ. **bridŭ̆kŭ́,** μεσ. Κ.Χ. **brīne,** νεο-Κ.Χ. **brijn** (σαλαμούρα), λατ. **ferīō,-īre** (πλήττω), παλ-norr. **berla** (πλήττω) (ἰαπ. ****bhor-***), παλ-σλαυ. **borja** (παλαίω).— ἀπίσης ριζ. βάσις εἰς **-u-** ἐν τῷ σανσκρ. **bhárvati** (μασσῶ, κοταναλίσκω, Ζενδ. **ba^{ou}rva-** (μασσῶν), παλ-γερμ. **brō-di** (εὔθραυστος)· βλ. ὡσ. καὶ ***φάρυγξ***, ***φαρκίς***.

φάρος (Γ), *-ου,* ὁ·=***φάρυγξ*** (βλ. λ.), παρὰ Λυκόφρ.

Φάρος (Δ), *-ου,* ἡ· νησὶς ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Ἀλεξανδρείας, καταστᾶσα περίφημος διὰ τὸν ἐπ' αὐτῆς κτισθέντα «φάρον».— **II** ὡς προσηγορ. ὁ φάρος=ὡς καὶ νῦν, «φάρος», μέγας φανὸς ἐπὶ τῆς κορυφῆς πύργου πρὸς κατατόπισιν τῶν ναυτιλλομένων.

φάρόωσι, ἐπ. γ' πληθ. τοῦ ***φαράω*** (βλ. λ.).

φάρσος, *-εος,* τὸ (***φάρω, φάρσω*** Β)· μέρος ἀποκεκομμένον, ἀποκεχωρισμένον, ἀπομεμονωμένον, μέρος, τμῆμα, τεμάχιον, λατ. **pars** || ***φάρσεα πόλιος*** =αἱ συνοικίαι τῆς πόλεως.

Ἔτυμ.: ***φάρσος*** <ἰαπ. ****bhḭ̄-s-es***: ἰρλ. **berr** (μικρός, βραχύς), **berraim** (=λατ. **tondeo**) (****bher-s-***), πρβλ. ****bhḭ̄-s-to-, *bhres-to-*** ἐν τῷ ἰρλ. **brissim** (θραύω), (**ri(ξ**), παλ-γερμ. **brestan** (θραύω, ἀποσπῶ, ἐκριζώνω), **brust** (ῥῆγμα, διάρρηξις, σχίσμα), ἀγγλ-σαξ. **berstan,** παλ-norr. **bresta** (διαρρηγνύομαι, σπάζω)· ****bhḭ̄-s-***εἶναι ἐπέκτ. ἐκ τοῦ ****bher-***, ****bhḭ̄-*** ἐν τῷ ***φάρος*** Β (=ἄροτρον)· πρβλ. καὶ τὰ ἐν ***φάρος*** Β καὶ ***φάσκος***.

φάρυγξ, ἡ (καὶ ἐνίοτε ὁ), γεν. ***-ῦγος*** καὶ μτγν. ***-υγγος***· ἀπαντᾷ ὡσ. καὶ ὀν. ***φάρυξ*** (***φάρος*** Β, ***φάρω***)· ὡς καὶ νῦν, φάρυγξ, ὁ εἰσοφάγος, λάρυγξ, λαιμός.

— **II** ἄβυσσος, ἄνοιγμα, φάραγξ, χαράδρα, βάραθρον· πρβλ. καὶ *φάραγξ*.

Ἔτυμ.: φάρυγξ (*-υγξ* κατὰ τὸ *λάρυγξ, -υγγος*) : λατ. **frumen** (**frūgmen* ἢ **frug-smen*), ἀρμ. **erbuc** (=στῖβος) (**bhrūgo-*), παλ-norr. **barke** (λαιμὸς) (**bhor-g-*)· ἡ ὅλη ὁμὰς βασίζεται ἐπὶ ἰαπ. ρίζ. **bher-** (σχίζω) ἐν τῷ ἑλλ. *φάρω* (βλ. λ.), λατ. **forō** (βλ. ἐν *φάρος* Β)· διὰ τὴν σημ. πρβλ. ἀρμ. **beran**, λιθ. **burnà** (μικρὰ σχισμὴ) στόμα)· ἐκ τῆς **bher-** κατ' ἐπέκτ. ἐδημιουργήθησαν ρίζαι **bherug-**, **bhrug-** βλ. καὶ *φάρος* Β.

ΦΑ'ΡΩ, λοκρ. καὶ δωρ. ἀντὶ *φέρω*· μελλ. *φάρσω*· πρκ. *πέφαρκα*· σχίζω, κόπτω, κατακομματιάζω. [δι' ἔτυμ. βλ. *φάρος* Β].

φᾶς, φᾶσα, φάν, μτχ. ἐν. καὶ ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φασγᾰνίς, -ίδος, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *φάσγανον* (βλ. λ.)· μαχαιρίδιον, ξιφίδιον.

φάσγᾰνον, τὸ (*σφάζω*, ἀντὶ *σφάγανον*)· κοπτερόν ἐργαλεῖον, ξίφος, μάχαιρα.

Ἔτυμ.: φάσγανον· πρβλ. Ἡσυχ. «*φασγάνεται· ξίφει ἀναιρεῖται*»· *φάσγανον* ⟨**σφαγ-σκ-ανο-* : *σφάζω* (**σφαγ-jω*)· βλ. *σφάζω*.

φασγᾰν-ουργός, *ὁν* (*φάσγανον*+*ἔργω*)· ὁ κατασκευάζων ξίφη (μαχαίρας, ἐγχειρίδια).

φᾶσε, δωρ. καὶ ποιητ. ἀντὶ *ἔφησε*, γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ *φημί*.

φᾶσηλος, ὁ· τὸ γνωστὸν φυτόν, «φασουλιά», καὶ ὁ καρπός, τὸ ὄσπριον φασίολος, λατ. **phasēlus.**— **II** ἐλαφρὸν πλοιάριον, μικρὰ λέμβος, μονόξυλον, ἀκάτιον («καραβάκι»), λόγῳ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματός των πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ φασιόλου [ἡ λ. εἶναι πιθ. Αἰγυπτ. πρβλ. καὶ *φασίολος*].

φάσθαι, ἐπ. μέσ. ἀπρφ. τοῦ *φημί*.

φάσθε, φάσθω, β' πληθ. καὶ γ' ἐν. μέσ. προστ. τοῦ *φημί*.

φᾶσί, γ' πληθ. τοῦ *φημί*.

φᾱσῐᾱνῐκός, *ή, όν*· ὁ ἐκ τοῦ ποταμοῦ *Φᾶσις*, ἀλλὰ μετὰ λογοπαικτικῆς συνάμα νύξεως πρὸς τὸ *συκοφαντικὸς* (παρ' Ἀριστοφ.), ὅπως καὶ *Φασιανὸς* ἀνὴρ λέγεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κωμικοῦ ὁ *συκοφάντης*.

Φᾱσιᾱνός, *ὁν* (*Φᾶσις*)· ὁ ἐκ τοῦ ποταμοῦ Φᾶσις ‖ ἐντεῦθεν καί, *φασιανὸς* (ἐνν. *ὄρνις*) καλεῖται τὸ γνωστὸν πτηνόν, ὁ «φασιανός», τὸ «φαζάνι», λατ. **phasianus** ‖ *Φασιανὸς ἀνὴρ* παρ' Ἀριστοφ. λέγεται λογοπαικτικῶς πρὸς τὸ *συκοφάντης* (βλ. λ.), πρβλ. καὶ *Φασιανικός*.

φᾶσις (Α), *-εως*, ἡ, ἀντὶ *φάνσις* (*φαίνω*)· κατηγορία, καταγγελία ‖ πληροφορία.— **II** (*φαίνομαι*)· ἐμφάνισις, ἴχνος. [*φάσις· φάσμα* : ἐκ τοῦ *φαίνω* (βλ.λ.)].

φᾶσις (Β), *-εως*, ἡ (*φημί*)· τὸ λέγειν, λόγος, γλῶσσα, ὁμιλία ‖ πρότασις, ἀπόφασις.— **II** κατάφασις, διισχυρισμός, βεβαίωσις. [*φάσις* (*κατάφασις, ἀπόφασις*)· *φάτις* : ἐκ τοῦ *φημί*, βλ. λ.].

Φᾶσις, *-ίος*, ὁ· ποταμὸς Φᾶσις, ἐν Κολχίδι τοῦ Πόντου· βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.

φάσκος, ὁ· πλόκαμος βρύων κατερχομένων ἐκ τοῦ κορμοῦ δρυός.

Ἔτυμ.: φάσκος ⟨**φαρσ-κο-ς*= germ **bars-ka-z* ἐν τῷ δημοτ-γερμ. **barsch** (τραχύς, ὀξύς, ὠμός, ἀπότομος), πρβλ. Κελτ. **barso-** ἐν τῷ παλ-ιρλ. **barr,** corn., bret. **barr** (αἰχμή, κορυφή, λόγχη)=germ. **barza-** ἐν τῷ παλ-norr. **barr** (βελόνη πεύκης), παλ-γερμ. **parrēn** (κάμνω ἐξόρμησιν), εἶτα ἰαπ. **bhṝs-ti-s** ἐν τῷ σανσκρ. **bhṝṣṭi-ḥ** (αἰχμή) ἑκάστη τῶν αἰχμῶν περόνης), παλ-norr., παλ-γερμ. **burst** (ψήκτρα), λατ. **fastigium,** ἰαπ. ***bhares, *bhars-, bhṝs-**.—κατ' ἄλλην ἐτυμολ. *φάσκος* ⟨**φαρσ-κο-ς* ⟨*φάρσος* (βλ. λ.).

φάσκω, πρτ. *ἔφασκον* καὶ ἐπ. *φάσκον* (ἐν χρήσει καὶ ὡς πρτ. τοῦ *φημί*)·=*φημί* (βλ.λ.), λέγω, βεβαιῶ, διαβεβαιῶ, συχνὰ ὅμως μετὰ τῆς παραλλ. ἐνν. τοῦ προφασίζεσθαι, προσποιεῖσθαι (τ. ἔ. βεβαιῶ τι καὶ τὸ ἰσχυρίζομαι, προβάλλων αὐτὸ ὡς πρόσχημα καὶ πρόφασιν καὶ οὐχὶ διότι τὸ πιστεύω), λατ. **prae se ferre** ‖ ὡσ. σκέπτομαι, νομίζω, θεωρῶ, στοχάζομαι, προσδοκῶ, ἐλπίζω ‖ μετ' ἀπρφ. μελλ., ὑπόσχομαι ὅτι θὰ πράξω τι.

φάσκωλος, ὁ (ὡσ. καὶ οὐδ. τὸ *φάσκωλον*)· μικρὸς δερμάτινος σάκκος, σακκίδιον, σακκούλα, λατ. **pascoelus.**

Ἔτυμ.: φάσκωλος, ὑποκορ. *φασκώλιον* ( )λατ. **phasculum,** ἀρχαιότ. **pasceolus,** διὰ τὸ πρόσφ. πρβλ. λατ. **baceolus** : *βάκηλος*)· ἡ συγγ. πρὸς τὸ *φάκελος* (=δέσμη, δέμα) εἶναι τυχαία· ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ πρὸς τὰ λατ. **fascia** καὶ **fascis** συγγένεια εἶναι ἐξησφαλισμένη· πιθ. συγγ. τῷ *φάσκος* (βλ. λ.)· διὰ τὸ πρόσφ. πρβλ. *φειδωλός, ἁμαρτωλός*, διὰ τὸν τονισμὸν δὲ πρβλ. *ἔδωλον, ἐδώλιον* (βλ.λ.λ.), *κύβωλον* (=*κύβιτον*).

φάσμα, *-ατος*, τὸ (*φαίνω*)· ἐμφάνισις, μορφή, εἰκὼν ὀνείρου, φάντασμα : *φάσμα ἀνδρὸς*=φάντασμα ἀνδρός, τὸ φάσμα του καὶ οὐχὶ τὸ ὑλικόν του σῶμα, δρᾶμα καθ' ὕπνους. 2) σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ, οὐράνιον φαινόμενον ἑρμηνευόμενον ὡς κακὸς οἰωνός. 3) τέρας, τερατῶδες σημεῖον, κακὸς οἰωνὸς ‖ *φάσμα ταύρου*=τέρας ταύρου.

ΦΑ'ΣΣΑ, ἀττ. **φάττα,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, φάσσα, εἶδος μεγάλης ἀγρίας περιστερᾶς, λατ. **columba palumbus.**

φασσο-φόνος, *ον* (*φάσσα* + **φένω*)· ὁ φονεύων φάσσας (ἀγριοπεριστεράς), ἐπὶ τοῦ ἱέρακος ‖ ὡς οὐσ. *ὁ φασσοφόνος*, ὄνομα εἴδους τινὸς ἱέρακος.

φᾰσῶ, φᾰσεῖς, δωρ. ἀντὶ *φήσω, φήσεις*, μελλ. τοῦ *φημί*.

φᾰτέ, β' πληθ. τοῦ *φημί*.

φᾰτεός, ή, όν (*φημί*), ποιητ. ἀντὶ *φατέος, φατός*· δυνάμενος νὰ λεχθῇ, νὰ ὀνομασθῇ : *οὔτι φατειὸς*=ὁ μὴ λεγόμενος, ἀνέκφραστος, τρομακτικός.

φᾰτέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *φημί*·=*ῥητέον*=*δεῖ ῥηθῆναι*=πρέπει νὰ λεχθῇ.

φᾰτί, δωρ. ἀντὶ *φησί*, γ' ἐν. ἐν. τοῦ *φημί*.

φᾰτίζω, μελλ. *-ίσω*, δωρ. *-ίξω*· ἀόρ. α' *ἐφάτισα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐφατίσθην*· πρκ. *πεφάτισμαι* (*φάτις*)· λέγω, ὁμιλῶ, ἀγγέλλω, διαφημίζω, ἀναφέρω, ἐκθέτω ‖ *τὸ φατιζόμενον*, ἐν χρήσει ὡς ἀπολ. = καθὰ τὴν ὑπάρχουσαν φήμην, ὅπως λέγεται, ὅπως θρυλεῖται. — **II** ὑπισχνοῦμαι, ἀρραβωνίζω, μνηστεύω.— **III** καλῶ, ὀνομάζω.

φᾰτις, *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ (*φημί*)· λόγος, λέξις, φήμη, ὁμιλία, ἀναφορά, ἔκθεσις : *κατὰ φάτιν*=κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν φήμην | *ἡ φάτις ἔχει μιν*=ἡ ὑπάρχουσα περὶ αὐτοῦ φήμη λέγει ὅτι....— **II** ἡ ὑπάρχουσα περί τινος καλὴ ἢ κακὴ φήμη, ἡ ὑπόληψις τῆς ὁποίας ἀπολαύει, τὸ ὄνομα «ποὺ ἔχει», λατ. **fama.** — **III** ἡ φωνὴ τοῦ μαντείου, χρησμός.

φάτνη, ἡ (*πατέομαι*)· ὡς καὶ νῦν, φάτνη, «φατνί», «παχνί», κοῖλον ξύλινον σκαφίδιον, ἐπίμηκες, χωρισμένον εἰς θέσεις, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐτοποθέτουν τὴν τροφὴν τῶν ζώων.— **II** παροιμ. φρ.: *βοῦς ἐπὶ φάτνῃ* (ἐπὶ ἡσύχου καὶ ἀνέτου βίου) | *κύων ἐν φάτνῃ* (ἢ *ἐπὶ φάτνην*), ἐπὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι οὔτε οἱ ἴδιοι χρησιμοποιοῦν τι οὔτε εἰς ἄλλους ἐπιτρέπουν νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν [ὁ παρὰ μτγν. τύπος *πάθνη* ὑποδεικνύει ὡς ρίζ. τῆς λέξ. τὴν. *πατ-* τοῦ *πατέομαι* (βλ.λ.), μετὰ μεταθέσεως τοῦ δασέος φθόγγου ἐν τῇ λ. *φάτνη*· ἐκ τοῦ *φάτνη* τούτου τὸ *φατνόω, φάτνωμα* (βλ. λ. λ.)· ὁ τύπος *πάθνη* ἀπαντᾷ μὲν παρὰ μτγν., φαίνεται ὅμως ὅτι εἶναι ἀρχαιότερος τοῦ ἐπικρατήσαντος ἀττ. *φάτνη*· κυρ. σημ. ἄλλως τε εἶναι «τόπος (περιοχὴ) σταύλου», ὅπου προσδένονται τὰ ζῷα, ἐντεῦθεν δέ, «φάτνη (σκάφη ὅπλ. ἐντός τῆς ὁποίας τρώγουν)»].

φᾶτο, ἐπ. ἀντὶ *ἔφατο*, γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *φημί*.

φᾰτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φημί*· ὁ λεχθείς, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ‖ περὶ οὗ γίνεται (ἢ δύναται νὰ γίνῃ, ἢ πρέπει νὰ γίνῃ) λόγος ‖ συχν. μετ' ἀρνήσ. *οὐ φατός*=ἄφατος, ἄρρητος, ἀνέκφραστος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐκφρασθῇ (νὰ ἐκτεθῇ).— **II** περίφημος, διάσημος, ἔνδοξος.

φάττα, ἡ, ἀττ. ἀντὶ *φάσσα* (βλ. λ.).

φαυλ-επί-φαυλος, *ον* (*φαῦλος*+*ἐπί*+*φαῦλος*)· ὁ φαυλότατος, ὁ ὅλως διόλου φαῦλος, ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν φαυλότητα, ὁ φαῦλος ἐπὶ φαύλου, «ποὺ δὲν γίνεται περισσότερον φαῦλος».

φαυλίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*φαῦλος*)· θεωρῶ τι εὐτελές, τὸ ὑποτιμῶ, τὸ ἐκφαυλίζω, καθιστῶ τι φαῦλον. καὶ εὐτελές, τὸ κατεξευτελίζω ‖ τὸ χλευάζω, τὸ ἀποδοκιμάζω.

ΦΑΥ῎ΛΟΣ, (*η*), *ον*· ὡς τὸ *φλαῦρος* (βλ. λ.), ἐλαφρός, εὔκολος, ἀσήμαντος. **2)** πρόστυχος, χυδαῖος, ποταπός, μηδαμινός, τιποτένιος, ἀξιδρήνητος, κακός.— **Ⅱ** ἐπὶ *προσώπων*, ταπεινὸς τὸ γένος, ταπεινῆς καταγωγῆς, **τῆς** κατωτάτης κοινωνικῆς τάξεως, ἐντελῶς ἀσήμαντος, μὴ ὑπολογίσιμος ‖ *οἱ φαῦλοι*=οἱ ἄνδρωποι τῆς σειρᾶς, «συνηθισμένοι τύποι», οὐδεμιᾶς παιδεύσεως τυχόντες, οἱ ἐντελῶς ἀπαίδευτοι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *οἱ σοφοί*. **2)** ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως, ἀτημέλητος, ἀπεριποίητος, ἄσχημος. **3)** ἀμέριμνος, ἀπερίσκεπτος, ἀδιάφορος. [Ἐτυμ.· βλ. *φλαῦρος*].

φαυλότης, *-ητος*, ἡ, (*φαῦλος*)· σμικρότης, μηδαμινότης, εὐτέλεια, πενιχρότης ‖ ὡς καὶ νῦν, φαυλότης, ποταπότης, χαμέρπεια. **2)** ἔλλειψις ἱκανοτήτων ‖ *ἡ ἐμὴ φαυλότης*=ἡ ἐμὴ ἀκρισία (ἔλλειψις κρίσεως).

φαύλως, ἐπίρρ. τοῦ *φαῦλος*· εὐκόλως, ἐλαφρῶς ‖ *φαύλως φέρω τι*=ὑποφέρω τι εὐκόλως (μὲ εὐκολίαν), δηλ. μὲ ἀδιαφορίαν, χωρὶς νὰ πολυσκοτίζωμαι δι' αὐτό. **2)** χονδρικῶς, ἀδρομερῶς, κατὰ χονδρικὸν ὑπολογισμόν· *φαύλως λογίζομαι*=ὑπολογίζω χονδρικῶς, προχείρως, ἐκ τοῦ προχείρου ‖ *φαύλως λέγω*=ὁμιλῶ χωρὶς νὰ ἀκριβολογῶ (χωρὶς νὰ κυριολεκτῶ).

φαῦσιγξ, *-ιγγος*, ἡ (*φαύζω*)· φλύκταινα προξενουμένη ἐκ πυρὸς εἰς τὰ σκέλη ἰδίως καὶ τὰς κνήμας, λατ. **pustula, papula** [παρὰ Πολυδ. καὶ *φαῦστιγξ*· *φωΐς*· *φῶς* γεν. *φῶδος* (ἰαπ. **bhδu-*) καὶ *φῦσιγξ* (βλ.λ.)· πιθ. ἐξ ἰαπ. **bhəu-* δι' ἀντιμ. βλ. *φῦσα*].

φαυσί-μβροτος, *ον*·=*φαεσίμβροτος* (βλ. λ.).

φάψ, ἡ, γεν. *φᾰβός*· ἀγρία περιστερά [πιθ. συγγ. τῷ *φάσσα*, ἀττ. *φάττα* (βλ. λ.), *φαβο-τύπος* (εἶδος ἱέρακος), *φαβοκτόνος, φασσο-κτόνος* (πιθ. *-β-* ‹ *-gh-* κατ' ἀναλλαγὴν μετὰ τοῦ *-qv-* ἐν τῷ *φάσσα* ‹ **φακja*)· κατά τινας συγγ. τῷ παρ' Ἡσυχ. *«ἀθεμβοῦσα· ἀκολασταίνουσα»*, ἰμεσ-γερμ. **gampen, gumpen** (σκιρτῶ), ἀγγλ. **jump** (πηδῶ), μεσ-γερμ. **gümpel** (εἶδος πτηνοῦ, ὁ πύρρουλας), **gampel, gumpel** (κωμῳδία), ἔκ τινος ὑποθετικοῦ ἰαπ. **gvhemb-* (πηδῶ, ἀναπηδῶ)· **gvhɱb-* ‹) ἄλλ. *φαβ-*).

ΦΑ῎Ω, ριζικὸν τοῦ *φαίνω*· φωτίζω, φέγγω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ (κυρ. ἐπὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων).

Ἐτυμ.· (βλ. καὶ ἐν *φαίνω*)· ὁ ἀρχαιότ. τύπος τῆς ριζ. *φαF-*, ὅστις φαίνεται ἐν τῷ *φάε* (**φαFε*), *φάος* (**φαFος*), αἰολ. *φαῦ-ος* (πρβλ. *φαυοφόρος*), *φαύ-ω, φαῦ-σις, φαυ-σίμβροτος, πι-φαύ-σκω, φα-εινός, φα-έθων, φέγ-γος*· εἶτα μετέπεσεν εἰς τὸν τύπον *φαώς* ἐν τοῖς *φά·σις Δ, φά-σμα*· καὶ τέλος εἰς τὸν τύπον *φαν-*, ὡς ἐν τοῖς *φαν·ῆναι* (*φαίνω*), *φαν-ερός, φαν-ός, φαν-ή, παμ-φαν-όων, παμ-φαίν-ω*· ἐν πᾶσι τούτοις δηλοῦταί τι τὸ ὁρώμενον ὑπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἀλλ' αἱ ἴδιαι ρίζαι *φα-* καὶ *φαν-* δηλοῦσι καὶ φῶς ἐξικνούμενον μέχρι τῆς διανοίας, ὡς ἐν τοῖς *φά-ναι* (*φημί*), *φά-σκω, φά-σις* Β, *φά-τις, φή-μη, φω-νή*· ἡ διπλῆ αὕτη σημασ. εἶναι καταφανὴς ἐν τοῖς σανσκρ. **bhâ-, bhâ-mi** (=λατ. **splendeo**), **bhâ·mas, bhâ-nus** (=λατ. **lumen**), **bhâ-s** (=λατ. **luceo**), ἐν παραβολῇ πρὸς τὰ **bhâ-sh, bha-n** (=λατ. **loqui**), λατ. **fa-ri, fa-tum, fa-ma, fa-s, fa-bula**· σλαυ. **ba-jati (fabulari), ba-snĭ (fabula).**— ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι μορφαὶ τῆς ρίζης, ὅπως μετὰ *-δ-* (ὡς ἐν ταῖς λέξ. *φαιδ-ρός, φαίδ-ιμος*), ἢ μετὰ *-λ-* (ὡς ἐν τοῖς *φαλ-ός, φάλ-αρος, φαλ-ηριάω, φαλ-ακρός, φάλ-ιος*), ἢ μετὰ *-κ-* (ὡς ἐν τοῖς *φαικ-ός, φαικ-άζ*).

ΦΕ῎ΒΟΜΑΙ, ποιητ. ἀποθ., ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· = *φοβέομαι* (βλ. λ.)· τρέπομαι εἰς φυγήν, φεύγω ἔντρομος ‖ μετ' αἰτ., τρέπομαι εἰς φυγὴν ἐνώπιόν τινος.

Ἐτυμ.· *φέβομαι· φόβος· φόβη* (βλ. λ.)· *φοβέω· φοβερός*· λιθ. **begu, begti** (τρέχω, φεύγω), **begas, begis** (δρόμος, φυγή), παλ-σλαυ. **bĕgŭ** (φυγή), **bĕgna., bĕgna.ti bĕža., bĕžati** (τρέχω, φεύγω), **bĕstvo** (φυγή)· πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **bhî, bibh-êmi** (=λατ. **timeo**), **bha-yayâmi** (=λατ. **terreo**), **bhîs, bha-yam** (=λατ. **terror**), **bhî-mas** (=λατ. **formidolosus**)· ἀρχ-γερμ. **bibên, bi-binôn** (=λατ. **tremere**)· σλαυ. **boj-ati**· λιθ. **bij-ǧu, bij-óti** (=λατ. **timere**), **bij-us** (=λατ. **timor**)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **bheg*-*.

ΦΕ῎ΓΓΟΣ, *-εος*, τό· ὡς καὶ νῦν, φέγγος, φῶς, λάμψις, λαμπρότης ‖ ὡς τὸ *φάος* (*φῶς*)· τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ‖ *δεκάτῳ φέγγει ἔτους*= κατὰ τὸ δέκατον ἔτος.— **Ⅱ** ποιητ., μτφρ., φῶς, εὐφροσύνη, χαρά, τέρψις, ὑπερηφάνεια, δόξα.

Ἐτυμ.· *φέγγος· φέγγω*· πιθ. συγγ. τῷ λιθ. **spingu, spingĕti** (φέγγω), λατ. **spuoguot** (ὁμ. σημ.)· ἐκ ρίζ. **sp(h)eng-* (φέγγω, λάμπω), πρβλ. **spen-dh-*, βλ. *σπινθήρ· φέγγος* καὶ *φάος* εἶναι συγγενῆ, ὡς τὸ *βένθος* καὶ *βάθος, πένθος* καὶ *πάθος*· βλ. καὶ *φάω*.

φέγγω (*φέγγος*)· ὡς καὶ νῦν, φέγγω, φεγγοβολῶ, φωτίζω (ὡς τὸ *φαίνω*).— παθητ., φωτίζομαι.— **Ⅱ** ἀμτβ., λάμπω, φέγγω.

φείδεο, δωρ. ἐνεστ. προστ. τοῦ *φείδομαι*.

φειδέομαι, ἰων. ἀντὶ *φείδομαι* (βλ. λ.).

φειδίτιον, τό· καὶ **φιδίτιον,** καὶ **φιλίτιον** (*φείδομαι*), κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *φειδίτια*, τά·= λιτὰ (οἰκονομικὰ) *συσσίτια* (βλ. λ.), αἱ κοιναὶ τράπεζαι τῶν Σπαρτιατῶν, ἐν αἷς συνεδείπνουν πάντες οἱ πολῖται, τρώγοντες ὅλοι τὸ αὐτὸ λιτὸν φαγητὸν (πρβλ. τὰ ἐν Κρήτῃ *ἀνδρεῖα*). **2)** ἡ κοινὴ αἴθουσα, ἐν ᾗ παρετίθεντο τὰ φειδίτια, ἢ τὸ δημόσιον οἴκημα τὸ περιλαμβάνον αἰθούσας φειδιτίων. [ἡ λ. παράγεται ἢ ἐκ τῆς λ. *φιλία* (*φιλίτια*) ἢ ἐκ τοῦ *φείδομαι* (*φειδίτια, φιδίτια*), ἢ ἐκ τοῦ *ἔδομαι* (τοῦ *τρώγω*, πρβλ. *ἐδωδή*), ἀντὶ τοῦ **ἐδίτια* μετὰ προσφύματος *φ-* ἐν ἀρχῇ. Οἱ δεχόμενοι ὡς ἀρχικὸν τὸν τύπον *φιλίτια* (ἐκ τοῦ *φιλία*) ἑρμηνεύουν τοὺς δύο ἄλλους ὡς σχηματισθέντας πρὸς παρῳδίαν τῶν *φιλιτίων* (τρόπον τινά, εὐτελῆ, λιτά, γεύματα, ἐκ τοῦ *φείδομαι*)].

ΦΕΪ῎ΔΟΜΑΙ, μέλλ. *φείσομαι*, ἐπ. τετελ. μελλ. *πεφῐδήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐφεισάμην*, ἐπ. *φεισάμην*· ἐπ. ἀναδιπλ. ἀόρ. β' *πεφῐδόμην*, εὐκτ. *πεφιδοίμην, πεφίδοιτο*, ἀπρφ. *πεφιδέσθαι*, ἀποθ.· ὡς καὶ νῦν, φείδομαι, μεταχειρίζομαι μετὰ φειδοῦς, εἶμαι οἰκονομικός, «λυποῦμαι», εἶμαι φειδωλός, λατ. **parcere** (μετὰ γεν.) ‖ ἐπὶ ζωοτροφιῶν καὶ τροφίμων, μεταχειρίζομαι μετὰ φειδοῦς, κάμνω μετρίαν (οἰκονομικὴν) χρῆσιν πράγματός τινος ‖ ἀπολ., εἶμαι φειδωλός, ζῶ μετὰ φειδοῦς ‖ ἀποχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, ἐκ τινος, λατ. **abstinere** ‖ (μετ' ἀπρφ.), ἀπέχω ἀπὸ τοῦ νὰ πράξω τι (δὲν τὸ πράττω), παύω νὰ πράττω τι, ἀποφεύγω νὰ πράττω τι.

Ἐτυμ.· *φείδομαι· φειδός, φειδωλός· φειδώ· φειδωλή· φειδ-* ‹ ἰαπ. **bheid-* (σχίζω, χωρίζω) κατ' ἐπέκτ. ‹ ἰαπ. **bhei-*, ἐν τῷ σανσκρ. **bháyatē**, παλ-σλαυ. **bojatise**, (φοβοῦμαι)· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. **bhināttі, bhē'datі** (σχίζω), **bhidyatē** (εἶμαι ἐσχισμένος), λατ. **findo** (σχίζω), γοτθ. **beitan**, παλ-γερμ. **bīzan**, νεο-γερμ. **beissen**, παλ-norr. **bíta** (δάκνω), ὁπότε ἀρχικὴ σημ. τοῦ *φείδομαι* ἦτο ἡ τοῦ «χωρίζομαι ἀπό τινος».

φειδομένως, ἐπιρρ. τῆς μτχ. ἐν. τοῦ *φείδομαι*· μετὰ φειδοῦς, οἰκονομικῶς.

φειδώ, *-όος* καὶ συνῳμ. *-οῦς*, ἡ (*φείδομαι*)· ὡς καὶ νῦν, φειδώ, τὸ φείδεσθαι, φειδωλία, περιορισμός, φιλαργυρία.

φειδωλή, ἡ·=*φειδώ* (βλ. λ.).

φειδωλία, ἡ·=*φειδώ* (βλ. λ.).

φειδωλός, (*ή*), *όν* (*φειδώ*)· ὡς καὶ νῦν, φειδωλός, φειδόμενος, φιλάργυρος ‖ μετὰ γεν., *φειδωλὸς χρημάτων*=ὁ φειδωλευόμενος «εἰς τὸ χρηματικὸν ζήτημα», αὐτὸς ποὺ «τὸ τοιγουνεύεται»,— ἐπίρρ. *φειδωλῶς*=μετὰ φειδοῦς.

φείσασθαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *φείδομαι*.

φείσατο, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *φείδομαι*.

φειστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φείδομαι*· *δεῖ φείδεσθαι* =πρέπει νὰ φείδωμαι τις.

φελλεύς, *-έως*, ὁ· πετρώδες ἔδαφος, πετρώδης τόπος, βραχώδης γῆ ‖ ἐντεῦθεν, *φελλεὺς* ὠνομάζετο καὶ βραχώδης τις περιοχὴ τῆς Ἀττικῆς.

Ἔτυμ.: φελλεύς· γῆ φελλίς· φελλία (οὐδ. πληθ.)· **ἀ-φελὴς** ὁ μὴ πλανισμένος, ἁπλάνιστος, ἀποίκιλτος· μτφρ., ἁπλοϊκός, ὡς καὶ νῦν ἀφελής· θεμ. *φελλο-, φελοσ-* (ἀνωμαλία, προεξοχή)· πρβλ. παλ-norr. **bale** (*bholen-) (λοφώδης παραλία)· βλ. καὶ *φελλός.*

φέλλϊνος, *η, ον* (*φελλός*)· κατεσκευασμένος ἐκ φελλοῦ, ὡς καὶ νῦν φέλλινος.

φελλίον, τό, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ φελλία*· =*φελλεὺς* (βλ. λ.), πετρῶδες ἔδαφος.

φελλό-πους, *-ποδος,* ὁ, ἡ, οὐδ. *-πουν,* τό (*φελλὸς* +*πούς*)· ὁ ἔχων πόδας φελλίνους («πόδια ἀπὸ φελλό»).

ΦΕΛΛΟ'Σ, ὁ· τὸ δένδρον τό παράγον τὸν φελλόν (εἶδος δρυός), λατ. **quercus suber.** 2) ὁ φλοιὸς ταῦ δένδρου αὐτοῦ, ὅ,τι καὶ νῦν καλοῦμεν φελλόν, λατ. **cortex.**

Ἔτυμ.: φελλὸς (*«φλοιὸς δένδρου»* Ἡσυχ., πρβλ. καὶ παρὰ Θεοφρ. *φελλό-δρῡς*) ‹*φελ-νο-ς* (ἀρχικ. σημ. «ἐξόγκωμα, σάρκωμα, παχὺ περίβλημα»)· ἐκ ρίζ. *φελ-* ‹ἰαπ. *bhel-* (ἐξογκώνομαι, ἀλλὰ καὶ προεξοχὴ ἐπὶ στρογγύλου πράγμ. ἢ καὶ παχέος καὶ γεν. μεγάλου). πρβλ. gall. **bal** (προεξοχή, κορυφὴ ὄρους), παλ-norr. **bale** (*bholen-)=λοφίσκος, παλ-γερμ. **ballo balla** (*bhol-n-)=σφαῖρα, «μπάλλα», παλ-norr. **bo,llr** (σφαῖρα, ὄρχις), μεσ-γερμ. (**ars-)bille** (γλουτός), σουηδ. **fota-bjälle** (προεξοχὴ πολύσαρκος κάτω ἀπὸ τοὺς δακτύλους ταῦ ποδός) (*bhel-n-), ρωσσ. **bolonь** (παλ-σλαυ. *bolna*) (ἐξογκώματα τῶν δένδρων), ἑλλ. *φολίς* (βλ. λ. πρβλ. καὶ *φλόος* ἐν *φλέω*)· βλ. καὶ *φελλεύς.*

φενᾱκίζω, μελλ. *-ίσω* (*φέναξ*)· φέρομαι ὡς *φέναξ* (βλ. λ.), φέρομαι ὡς ἀπατεών, ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, ψεύδομαι, δολιεύομαι, ἐπιβουλεύομαι. 2) μτβτ., ἐξαπατῶ τινα, τὸν δολιεύομαι, τὸν ἐπιβουλεύομαι.— παθητ., ἐξαπατῶμαι.

φενᾱκισμός, ὁ· ἀπάτη, ἐξαπάτησις, ἡ καταδολίευσις ‖ τὸ ψεῦδος.

ΦΕ'ΝΑΞ, *-ᾱκος,* ὁ, ἡ· ὁ ἀπατεών, ἀγύρτης.

ΦΕ'ΝΩ φονεύω· ἀχρηστευθεὶς ριζ. τύπος, εἰς τὸν ὑποῖον ἀνήκει ὁ ἀόρ. β' *ἔπεφνον,* καὶ ἐπ. *πέφνον,* προερχόμενος ἐκ συντμήσεως τοῦ ἀναδιπλ. τύπου *πέπεφνον*· ἀπρφ. *πεφνέμεν,* μτχ. *πέφνων* (οὐχὶ *πεφνὼν*) ὡσεὶ ἐξ ἐν. *πέφνω*· παθητ., πρκ. *πέφᾰμαι,* γ' ἐν. *πέφᾰται,* γ' πληθ. *πέφαται,* ἀπρφ. *πεφάσθαι*· τετελ. μελλ. *πεφήσομαι,* ἐπ. β' ἐν. *πεφήσεαι.*

Ἔτυμ.: φένω· φόνος· φατὸς (=πεφονευμένος, παρ' Ἡσυχ.) ἐν τοῖς συνθέτοις *ἀρεί-φατος, μυλή-φατος, ὀδυνή-φατος*· δι' ἐτυμ. βλ. *θείνω.*

φερ-ανδής, *ές* (*φέρω*+*ἄνθος*)· ὁ φέρων ἄνδη, ὁ κομίζων ἄνδη.

φέρ-ασπις, *-ιδος,* ὁ, ἡ (*φέρω* + *ἀσπίς*)· ὁ φέρων ἀσπίδα.

φερ-αυγής, *ές* (*φέρω*+*αὐγή*)· ὁ φέρων αὐγήν, ὁ φωτίζων, φέγγων.

ΦΕ'ΡΒΩ, δπερσ. *ἐπεφόρβειν*· τρέφω, βόσκω ‖ διατηρῶ, διαφυλάττω (ὡς τὸ *σῴζω*).— **II** παθητ., τρέφομαι, βόσκομαι (μέ τι) ‖ σθεν, τρώγω, καταναλίσκω, λατ. **depasci** ‖ μτφρ., τρέφομαι μέ τι (οὐχὶ ὁλικόν).— **III** μέσον, μετ' αἰτ., τρέφω ἐμαυτόν μέ τι ‖ *φέρβομαι νόον*=τρέφω τὸν νοῦν μου.

Ἔτυμ.: φέρβω· φορβή· φορβάς· φορβειά· ἐξ ἰαπ. **bhe-b-*, καὶ **bher-gh-*, πρβλ. σανσκρ. *bhárvati* (μασσῶ, καταβροχθίζω), Ζενδ. **baonrva-** (ὁ μασσῶν) καὶ παλ-norr. **bergia** (γεύομαι), ἀγγλ-σαξ. **byr(i)gan** (γεύομαι, τρώγω) [τὸ ἰρλ. **bairgen** (ἄρτος) ‹**bharagen-*: λατ. **farrāgō** (=φύραμα ἐκ διαφόρων σπόρων), **far** (ὄλυρα, «ζιά»)].—τὸ λατ. **forbea** εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ ἑλλ. (**φορβαια*)· ἴσως συγγ. καὶ τὸ λατ. **herba**·— κατά τινας συγγ. καὶ τῷ σανσκρ. **bhar, bi-bharmi** ὅπερ=καὶ *φέρω,* **fero,** καὶ *τρέφω,* **nutrio,** ὁπότε ἡ ριζ. *φερβ-* θὰ πρέπῃ νὰ θεωρηθῇ ἐπιτετ. τύπος τῆς ριζ. *φερ-.*

φερ-έγγῡος, *ον* (*φέρω* + *ἐγγύη*)· ὁ φέρων ἐγγύησιν, ὁ παρέχων ἐγγύησιν, ὁ ἱκανὸς νὰ δώσῃ ἐγγύησιν, ὡς καὶ νῦν φερέγγυος, ἀξιόπιστος, ἀξιόχρεως, ἀσφαλής ‖ γενικῶς, ἱκανός, ἄξιος, ἐπαρκής ‖ μετ' ἀπρφ., *λιμὴν φερέγγυος διασῶσαι τὰς νέας*=λιμὴν ἱκανὸς νὰ διασώσῃ τὰ πλοῖα, λιμὴν κατάλληλος νὰ τὰ προφυλάξῃ ‖ μετὰ γεν. πράγμ., ἱκανὸς νὰ δώσῃ λόγον περί τινος (νὰ ἀνταποκριθῇ ἐπαρκῶς εἴς τι), ἄξιος νὰ ἐγγυηθῇ διά τι κατὰ τρόπον παρέχοντα ἀσφάλειαν, ὡς καὶ νῦν φερέγγυος.— πρβλ. καὶ *ἐχέγγυος.*

φερέμεν, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *φέρω.*

φερε-μμελίης, *-ου,* ὁ, ποιητ. ἀντὶ *φερε-μελίης* (*φέρω*+*μελία*)· πολεμιστὴς φέρων δόρυ ἐκ ξύλου ταῦ δένδρου μελίας ‖ γεν. ὁ φέρων δόρυ.

φερέ-νῑκος, *ον* (*φέρω*+*νίκη*)· ὁ φέρων (τὴν) νίκην, ὁ νικητής, ὁ νικήσας, ὁ νικῶν.

φερέ-οικος, *ον* (*φέρω*+*οἶκος*)· ὡς καὶ νῦν, φερέοικος, ὁ φέρων τὴν οἰκίαν του μεθ' ἑαυτοῦ (ἐπὶ τῶν νομάδων Σκυθῶν).—ὡς οὐσ. *ὁ φερέοικος,* ἐπὶ τοῦ κοχλίου, λατ. **domiporta** (πρβλ. *πολύπους, ἀνόστεος*).

φερέ-πονος, *ον* (*φέρω*+*πόνος*)· ὁ φέρων (προξενῶν) πόνους (κόπους) ἢ ὀλίψεις ‖ ὁ μεθ' ὑπομονῆς φέρων (ὑποφέρων) κόπους καὶ στενοχωρίας.

φερέσ-βιος, *ον* (*φέρω*+*βίος*)· ὁ φέρων (ὄγλ. δίδων, παρέχων) τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, τ. ἔ. τροφήν, ὁ δίδων ζωήν.

Ἔτυμ.: φερέσ-βιος ‹*φερέ-βιος* κατὰ τὰ *ἐπεσ-βόλος, ἐγχέσ-παλος, ὀρέσ-βιος, ὀρεσ-κῷος* κ. ἄ. (ἐναντὶ τῶν *ἔπε-ος, ἔγχε-ος, ὄρε-ος* κλπ.), τοῦ *-σ-* θεωρηθέντος ὡς στοιχείου συνθέσεως.

φέρεσκε, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ *φέρω.*

φερε-σσάκης, *ές,* γεν. *-έος* (*φέρω*+*σάκος*)· ὁ φέρων σάκος (ἀσπίδα), ὡς τὸ *φέρασπις,* ἀσπιδοφόρος, βαρέως ὡπλισμένος [*-σσ-* ‹*-τν-*· βλ. *σάκος*].

φερε-στάφῡλος, *ον* (*φέρω* + *σταφυλή*)· ὁ φέρων σταφυλάς, ὁ παράγων σταφυλάς.

φέρετρον, τό, καὶ κατὰ συγκοπὴν **φέρτρον** (*φέρω*)· ὡς καὶ νῦν φέρετρον, νεκροφόρος κλίνη, νεκρικὸς κράββατος, φορεῖον φέρον νεκρόν, λατ. **feretrum.**

φερῆν, αἰολ. ἀντὶ *φέρειν,* ἀπρφ. τοῦ *φέρω.*

φέρῃσι, ἐπ. ἀντὶ *φέρῃ,* γ' ἐν. ὑποτ. τοῦ *φέρω.*

φέριστος, *η, ον,* ποιητ. ὑπερθ.· ὡς τὸ *φέρτατος* (βλ. λ.)· γενναιότατος, κράτιστος, ἄριστος ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν προσφωνήσει, *ὦ φέριστε.*

Ἔτυμ.: φέριστος=Ζενδ. **bairišta-** (ἀρωγός, βοηθητικός)· ἐξ ἰαπ. ρ. **bher-** (φέρω, κομίζω, μεταφέρω, ἀποφέρω, παράγω, βλ. *φέρω*), πρβλ. Ἡσυχ. *«φέρτερον· κρεῖσσον, ἀπὸ τοῦ φέρειν βέλτιον»*, *«φόριμος· λυσιτελής»*· Ζενδ. **aiβī-bairišta-** (γονιμώτερος, εὐφορώτερος, ὠφελιμώτερος)· ἡ ἔνν. «καλός, γενναῖος κλπ.» προῆλθεν ἐκ τῆς ἐνν. «εὔφορος» καὶ ἐξειλίχθη γεν. εἰς τὴν ἔνν. «ἔξοχος, ὑπέροχος»· ἐκ τῆς αὐτῆς ριζ. **bher-** προῆλθε τὸ ἀρμ. **bari** (ἐπιρρ. =καλῶς), **barvokh,** ἀρμ. **mbare** (καλός, εὐτυχής).— τὸ συγκρ. *φέρτερος* ἐκ τοῦ αἰολ. **φέρρων* = ἀττ. ἰων. **φείρων* (‹**φέρ-jων*) ἢ ἑλλ. **φεριων* (‹**φερ-ί[σ]-ων*) ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ *ὑπέρτερος* καὶ τοῦ ἀντιθέτου του σημασιολ. *νέρτερος*· βάσει τοῦ *φέρτερος* ἐσχηματίσθη εἶτα τὸ *φέρτατος.*

φέρμα, *-ατος,* τό (*φέρω*)· τὸ φερόμενον, φορτίον ‖ ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας, τέκνον. 2) τὸ φερόμενον, τὸ παραγόμενον, ὁ καρπὸς τῆς γῆς.

φερνή, ἡ (*φέρω*)· ὅ,τι φέρει ἡ σύζυγος εἰς τὸν ἄνδρα, ἡ προῖξ, λατ. **dos** (πρβλ. τὸ καὶ σήμερον ἐν χρήσει ***πολύφερνος***) ‖ ***φερναὶ πολέμου*** (Εὐρ.Ἰων. 298) =ἡ προῖξ τοῦ πολέμου, τ.ἔ. γυνὴ κτηθεῖσα ἐν πολέμῳ (λάφυρον πολέμου).

Ἔτυμ.: φερνὴ (αἰολ. *φέρενα*: ἰαπ. **bhernā*=ἀρμ. **berin** (φορτίον), ἀλβ. **barrë** (**bhornā*) = φορτίον, ἄχθος, γοτθ., παλ-norr., παλ-γερμ. **barn,** ἀγγλ-σαξ. **bearn** (germ. **barna,* κυρ. παθ. μτχ. τοῦ **beran* = φέρω)=παιδίον, λιθ. **bérnas** (ὑπηρέτης), λεττ. **bérns** (παιδίον)· ἐκ τῆς ἰαπ. ριζ. **bher-*=**ferre*=*φέρω* (βλ.λ.)· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. *«βερνώμεθα· κληρωσώμεθα»*.

φέροισα, δωρ. θηλ. μτχ. τοῦ *φέρω,* ἀντὶ *φέρουσα.*

φέροντι; δωρ. γ' πληθ. τοῦ *φέρω,* ἀντὶ *φέρουσι* ‖ ὡσ. καὶ δοτ. ἑν. τῆς μτχ. ἐν.

Φερσεφάττιον, ἀττ. **Φερρεφάττιον,** τό· ναός ἢ ἱερὸν τῆς Περσεφόνης· ἐκ τοῦ

Φερσέφασσα, ἀττ. **-ττα,** καὶ **Φερρέφαττα,** ἡ'= *Περσέφασσα* (-ττα), *Περσεφόνη*.

Φερσεφόνη, ἡ'=*Περσεφόνη* (βλ. λ.).

φέρτατος, *η, ον,* ὑπερθ. ἐπιθ.'=*φέριστος* (βλ. λ.), γενναιότατος, κράτιστος, ἄριστος, πανίσχυρος, ἀνώτατος [ἐκ τοῦ *φέρω*, ὡς τὸ λατ. **fortis** ἐκ τοῦ **fero**].

φέρτε, ἐπ. ἀντὶ *φέρετε*, β' πληθ. τοῦ *φέρω*.

φέρτερος, *α, ον,* συγκρ. ἐπιθ.' γενναιότερος, καλλίτερος, ἀνώτερος, ἰσχυρότερος || προτιμότερος, συμφορώτερος' βλ. καὶ *φέρτατος*.

φερτός, *ή, όν,* ρημ. ἐπιθ. τοῦ *φέρω*· ὑποφερτός, ἀνεκτός, τὸν ὁποῖον δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ, νὰ ὑπομένῃ, ὁ μὴ ἀνυπόφορος.

φέρτρον, τό, κατὰ σύντμησιν, ἀντὶ *φέρετρον* (βλ.λ.).

ΦΕΡΩ, ριζικὸν ρῆμα, ἐν χρήσει μόνον κατὰ ἐν. καὶ πρτ.· ἐπικ. τύποι: β' πληθ. προστ. *φέρτε* ἀντὶ *φέρετε*· γ' ἐν. ὑποτ. *φέρῃσι*, ἐπ. ἀντὶ *φέρῃ*· ἰων. πρτ. *φέρεσκον, φέρεσκε*.— ἐκ τοῦ ριζ. *ΟΙ"Ω* προῆλθεν ὁ μελλ. *οἴσω*, καὶ μέσ. *οἴσομαι*· ἐπ. προστ. *οἶσε*, ἀπρφ. *οἰσέμεν, οἰσέμεναι*· ὡσ. καὶ παθ. μελλ. *οἰσθήσομαι*.— ἐκ τοῦ ριζικοῦ ἐν. *'ΕΝΕ"ΓΚΩ* προῆλθον ὁ ἀόρ. α' *ἤνεγκα*, ἰων. *ἤνεικα*, ἐπ. *ἔνεικα*, ὑποτ. *ἐνείκω*, ἀπρφ. *ἐνεῖκαι*· ἀόρ. β' *ἤνεγκον*, ἰων. *ἤνεικον*, ἐπικ. ἀπρφ. *ἐνεικέμεν*· ἰων. παθ. ἀόρ. α' *ἠνείχθην*· γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' *ἠνείκαντο*. Ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης προῆλθον ὁ ἐνεργ. πρκ. *ἐνήνοχα*, παθ. *ἐνήνεγμαι*, παθ. μελλ. *ἐνεχθήσομαι*, παθ. ἀόρ. α' *ἠνέχθην*· **I** (ὡς καὶ τὸ λατ. **fero**), φέρω, «φέρνω», «βαστῶ», σηκώνω ἐπάνω μου, φορτίον. — **II** φέρω τι κατὰ μῆκος, μετὰ προσθέτου ἐννοίας τῆς κινήσεως, ὅπως π. χ. ἐπὶ τῶν ὑπτων (*ἅρμα φέρω*), ἐπὶ ἀνέμου (*σχεδίην ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα*).— **III** φέρω, ὑποφέρω, ὑπομένω, πάσχω, ἀντέχω εἴς τι· κυρ. μετ' ἐπιρ.: *βαρέως φέρω τι, χαλεπῶς φέρω τι* (ὡσ. *βαρέως, πικρῶς, δεινῶς* κλπ. *φέρω τι*) =λατ. **aegre ferre, graviter ferre, aliquid**=ὑποφέρω τι (τὸ βαστάζω ἐπάνω μου) μετὰ δυσθυμίας, «τὄχω πάρει πολὺ βαριά», δυσφορῶ διά τι, «δὲν τὸ χωνεύω, δὲν τὸ σηκώνω» || ἀντιθέτως πρὸς τὸ *κούφως (ῥᾳδίως, εὐπετῶς, εὐπόρως, εὐχερῶς, εὐμενῶς* κλπ.) *φέρω τι* = ὑποφέρω τι εὐκόλως, τὸ ὑπομένω ἄνευ δυσφορίας, τὸ ἀντέχω εὐκόλως, τὸ «βαστάω ἐπάνω μου» εὐχαρίστως (λατ. **leviter ferre aliquid**).— **IV** «πάω νὰ φέρω» || προσκομίζω, προσφέρω, δίδω: *φέρω δῶρα* (ὡς καὶ νῦν) || μέσον, φέρω μαζί μου, φέρω πρὸς ἰδίαν μου χρῆσιν.— *χάριν φέρω τινί*=παρέχω εὐχαριστησιν εἴς τινα, «τοῦ δίνω χαρά», «τοῦ κάνω τὴ χάρι, τοῦ κάνω τὸ χατήρι», χαρίζομαι εἴς τινα || μεθ' Ὅμηρον ὅμως ἡ αὐτὴ φράσις *χάριν φέρω τινὶ* ἐσήμαινεν ἐνίοτε καὶ «δεικνύω εὐγνωμοσύνην εἴς τινα», τοῦ ἀνταποδίδω τὴν εὐεργεσίαν (**gratiam referre**). 2) προξενῶ, ἐπιφέρω, προκαλῶ «κάνω σέ κάποιον κάτι, τοῦ κάνω κάτι»: *φέρω κακὸν* (*πῆμα, ἄλγεα* κλπ.)=προξενῶ εἴς τινα κακόν τι (συμφοράν, θλίψεις κλπ.). 3) πληρώνω, καταβάλλω: *φέρω δασμόν, φόρον* (ὡς τὸ νῦν, πληρώνω φόρον, δασμόν) | *τιμὴν φέρω*=πληρώνω πρόστιμον || ἀλλ' ὡσ. καὶ λαμβάνω πληρωμήν, πληρώνομαι, λαμβάνω: *μισθὸν φέρω*. 4) *ψῆφον φέρω*=δίδω τὴν ψῆφόν μου (λατ. **ferre suffragium**).— **V** φέρω, παράγω (ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τῶν δένδρων, ἐπὶ χώρας τινός): *ἄρουρα φέρει φάρμακα, ἄμπελοι φέρουσιν οἶνον* | καὶ ἀπολ., φέρω καρπόν, καρποφορῶ, εἶμαι εὔφορος || μτφρ., ἀπονέμω, παρέχω, παραχωρῶ: *ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων*=ἀγὼν ὅστις ὁρίζει τὸ πᾶν, ὅστις μᾶς ἀπονέμει τὰ πάντα | *τὸ πᾶν ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσιν αἱ νῆες*=τὰ πλοῖα μᾶς παρέχουν τὴν κυριωτέραν δύναμιν κατὰ τὸν πόλεμόν.— **VI** φέρω μακράν, ἀπομακρύνω | ἐπὶ λείας καὶ λαφύρων, ἁρπάζω, λαμβάνω μαζί μου καὶ φεύγω, ἁρπάγω, διαρπάζω, συλῶ | ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης ἐννοίας συχνὴ εἶναι ἡ φράσις *φέρειν καὶ ἄγειν* (λατ. **agere et ferre**), ἐν ᾗ τὸ μὲν *φέρειν* ἀναφέρεται εἰς τὰ κινητὰ πράγματα, τὰ ἁρπαζόμενα, τὸ δὲ *ἄγειν* εἰς τὰ ἀπαγόμενα ζῷα | ἀλλὰ καὶ τό ἁπλοῦν *φέρω* ἔχει ἐνίοτε τὴν ἔννοιαν τοῦ «ληστεύω, ἁρπάζω». 2) ἀποκομίζω, ἀποφέρω, κερδίζω | ἀποκτῶ | κατορθώνω μὲ κόπους καὶ μόχθους | ὡσ. λαμβάνω ὅ,τι μοῦ ὀφείλεται, λαμβάνω τὸν μισθόν μου.— μέσον, κυρ. ἐν φράσεσιν, οἷαι αἱ: *ἆεθλον φέρομαι* = λαμβάνω βραβεῖον (λαμβάνω τι ὡς βραβεῖον) | *τὰ πρῶτα (τὰ δεύτερα) φέρομαι* = κερδίζω καὶ κατέχω τὸν πρῶτον (τὸν δεύτερον) βαθμὸν (τὴν πρώτην, δευραν, θέσιν)· γενικῶς εἰπεῖν, τὸ μέσον *φέρομαι* λέγεται ἐπὶ παντὸς πράγματος, τὸ ὁποῖον λαμβάνει τις δι' ἑαυτόν, πρὸς ἰδίαν του χρῆσιν καὶ ὠφέλειαν, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ τὸ λαμβάνῃ μεθ' ἑαυτοῦ, εἰς τὴν οἰκίαν του. — **VII** ἀπολ., ἐπὶ ὁδοῦ, φέρω, ὁδηγῶ, εἴς τινα (ἢ πρός τινα) τόπον (θέσιν, πόλιν, λιμένα κλπ.): *ἡ ὁδὸς φέρει εἰς (ἢ ἐπὶ)...*, ὡς τὸ λατ. **via fert** ἢ **ducit ad**... (ὡς καὶ νῦν, ὁ δρόμος αὐτὸς ὁδηγεῖ πρός... «βγάζει στό...»). 2) ἐπὶ ἐκτάσεως χώρας τινός, ἐπὶ τμήματος ἢ διαμερίσματός της, ἐκτείνομαι πρός..., διήκω μέχρι..., γειτνιάζω μέ..., λατ. **vergere** ἢ **spectare ad**... || μτφρ., ἄγω πρός τι, συντελῶ εἴς τι, ἀποβλέπω πρὸς ἕνα σκοπόν (ἢ πρὸς ἓν ἀποτέλεσμα): *τὰ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν φέροντα*=τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ὑγείαν || γενικῶς, συντελῶ (συνεργῶ) εἴς τι, συνεισφέρω εἴς τι. 3) ἀποβλέπω εἴς τι, ἀποσκοπῶ εἴς τι, ὑπαινίσσομαί τι, ὑποδηλῶ τι, ἀναφέρομαι εἴς τι: *καὶ νῦν ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν;* = καὶ τώρα εἰς τί φαίνεται εἰς ὑμᾶς ὅτι ἀποβλέπουσι ταῦτα; | *ἐς ἀρηίους ἀγῶνας φέρον τὸ μαντήιον*=ὁ χρησμὸς ἀναφερόμενος εἰς πολεμικοὺς ἀγῶνας | *τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν*=ἡ γνώμη των ἦτο νὰ γίνῃ ἡ μάχη (ἡ γνώμη των ἔκλινεν ὑπὲρ τῆς μάχης) || ὡσ. μετὰ δοτ. προσ., *πλέον ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι*=ἡ γνώμη του ἔκλινε μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ νά...— *φέρει* ἀπροσ. κεῖται ἐπίσης ἀντὶ τοῦ *συμφέρει* (ὡς καὶ νῦν, εἶναι συμφέρον, συμφέρει).— **VIII** φέρω ἢ ἔχω τι(νά) διαρκῶς εἰς τὸ στόμα, ὁμιλῶ πολὺ περί τινος, «τὸ(ν) ἔχω διαρκῶς στὴ γλῶσσά μου»: *πολὺν τὸν Φίλιππον φέρων*=ἐξυμνῶν τὸν Φίλιππον (ἀναφέρων διαρκῶς αὐτὸν ὡς μέγαν καὶ πολὺν) | κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ παθητ.: *εὖ (ἢ πονηρῶς, κακῶς) φέρομαι* =ἐπαινοῦμαι ἢ κακολογοῦμαι. 2) διαδίδομαι ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, κυκλοφορῶ: *φέρεται* (ἀπολ.)= διαδίδεται, φήμη (λόγος) φέρεται, λέγεται, φημολογεῖται, λατ. **fertur**.— **IX** ἡ προστ. *φέρε* παρ' Ὁμήρῳ τηρεῖ τὴν ἀρχικήν της σημασ., φέρε, μετάφερε, «κουβάλα» | ἔπειτα ὅμως μετέπεσεν εἰς ἐπιρρημ. χρῆσιν (ὡς τὸ *ἄγε*)· ἐμπρός! ἔλα! καὶ συνάπτεται ἢ μεθ' ἑτέρας προστ.: *φέρ' εἰπὲ δή μοι* (=ἐμπρὸς λοιπόν, πές μου)· ἢ μετὰ α' ἐν. καὶ α' πληθ. ὑποτ. (ἐπεχούσης θέσιν προστ.): *φέρε ἀκούσω* (=ἐμπρὸς λοιπόν, ἂς ἀκούσω), *φέρε στήσωμεν* (=ἔλα λοιπόν, ἐλᾶτε λοιπόν, ἂς στήσωμεν).

Παθητ.· φέρομαι, μεταφέρομαι, ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον (μετὰ τῆς ὑποδηλώσεως βίας, μεταφέρομαι βιαίως, χωρὶς νὰ θέλω) || παρασύρομαι, συμπαρασύρομαι (ὑπὸ ἀνέμων, ὑπὸ τῶν κυμάτων κλπ.), σαρώνομαι, φέρομαι μεδ' ὁρμῆς, λατ. **ferri**: *ἰθὺς φέρομαι*= ὁρμῶ κατ' εὐθεῖαν, ἐπιπίπτω μεδ' ὁρμῆς | *φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας*=ἐπέπιπτον κατὰ τῶν Αἰγινητῶν μετὰ μεγάλης ὁρμῆς || ὡσ. καὶ ἡ ἐνεργ. μτχ. κεῖται ἀμτβ.: *φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλίῃ* =μετὰ μεγάλης ὁρμῆς ἐπέπεσε κατὰ φιλικοῦ πλοίου. 2) ὡσ. ἐπὶ σωμάτων κινουμένων ἐκουσίως (διὰ τῆς ἰδίας των δυνάμεως)· σπεύδω, ἐπισπεύδω, τρέχω, πετῶ, φεύγω. 3) μτφρ., ἐπὶ πραγμάτων, σχεδίων κλπ.: *εὖ φέρομαι*=ἀποβαίνω καλῶς, ἐπιτυγχάνω | *κακῶς φέρομαι*=ἀποβαίνω κακῶς, ἔχω κακὴν ἔκβασιν, ἀποτυγχάνω: *τὰ πράγματα κακῶς φέρεται*=αἱ ὑποθέσεις μας εὑρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν (δὲν πηγαίνουν καλά).

Ἔτυμ.: φέρω=σανσκρ. **bhárati** (**bharti**=λατ. **fert** πρβλ. ὁμηρ. προστ. β' πληθ. *φέρτε*· **bibhárti, bibharti**) Ζενδ. **baraiti** (παλ-περσ. **barᵃtiy**=φέρουσι=φέρειν, ἀρμ. **berem** (φέρω), ἀλβ. **bie**, β' πληθ. **birni** (ὄγω, ὁδηγῶ, κομίζω), λατ. **ferō**, **ferre** (ὀμβρ. **fertu**=λατ. **ferto**, **ferest**=λατ. **feret**, οὐολσκ. **ferom**=λατ. **ferre**), πρβλ. ἰρλ. **biru** (φέρω), **as-biur** (λέγω) (<*eks-bherō), **do-biur** (δωροῦμαι), gall. **cymeraf** (λαμβάνω) (<**kom-bher-**), γοτθ. **bairan**, παλ-γερμ. **beran**, ἀγγλ-σαξ. **beran**, παλ-norr. **bera** (φέρω), παλ-σλαυ. **bera**, (ἀπρφ.

bĭrati)=συλλέγω, συναθροίζω ἐκ νέου, λαμβάνω, τσεχ. **beru, brátі** (λαμβάνω) [ἡ ἀρχ. σημασ. τοῦ «φέρειν» διατηρήθη ἐν τῷ παλ-σλαυ. **brĕmę**, (=φορτίον) =σανσκρ. **bhárman-** (ἡ πρᾶξις τοῦ φέρειν· συντήρησις, φορτίον)=ἑλλ. ***φέρμα*** (παιδίον· παραφυάς· κορπὸς τῆς γῆς), πρβλ. ἀρμ. **bern**, γεν. **berin** (φορτίον)]· ***ἐξ*** ἰαπ. ριζ. ****bher(e)-*** (φέρω, κομίζω), καὶ παρ' αὐτὴν βάσ. **bherē-** (σανσκρ. **bhartram**, βλ. ἐν μέλλ. ***-φρήσω***)· πρβλ. εἶτα ἰαπ. ****bhr̥-ti-*** ἐν τῷ σανσκρ. **bhr̥ti-ḥ** (ἡ ἐνέργεια τοῦ κομίζειν· συντήρησις, διατροφή, μισθός), Ζενδ. ****bərəti̯š*** (προσφέρω), λατ. **fors** (συγκυρία, σύμπτωσις), ἰρλ. **brith** (γέννησις), γοτθ. **gabaúrps**, παλ-γερμ. **giburt**, ἀγγλ-σαξ. **zedyrd** (ἀγγλ. **birth**), παλ-norr. **burðr** (γέννησις), πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **bhr̥tyā́** (δήλασμα, διατροφή, φροντίδες), γοτθ. **baúrpei**, παλ-γερμ. **burdī** (φόρτωμα, φορτίον).—ἰαπ. ****bhr-*** ἐν τῷ ὁμηρ. ***δί-φρος***, πλ. ***δίφρα*** (τὰ) (βλ. λ.)·—ἰαπ. ****bher(e)-*** ἐν τῷ ***φέρετρον***, ὁμ. ***φέρτρον*** (βλ. λ.) (: λατ. **ferculum**), ἰων. ἀττ. ***φερνή***, αἰολ. ***φέρενα*** (βλ. λ.)·—ἰαπ. ****bhr̥-re-*** ἐν τῷ ***φαρέτρα*** (βλ. λ.)·—ἰαπ. ****bhor-*** ἐν τῷ ***φόρος***=σανσκρ. **bhára-ḥ** (κέρδος, βραβεῖον, λάφυρον· φορτίον, ὄχθος), παλ-σλαυ. **sŭ-borŭ** (=***συνέδριον***) [πρβλ. λατ. **baris**, **bars** (σωρός), ἀλβ. **bãre** ⟨****bhornā*** (φορτίον), γοτθ. **barn** (παιδίον) κλπ.], ***φορὸς*** (ὁ φέρων, ὁ ὠδῶν)=σανσκρ. **-bhará-ḥ**, Ζενδ. **-barō-**, ἀρμ. **-a-vor** (φέρων, κομίζων) (***λευκο-φόρος***: ἀρμ. **lus-a-vor**, πρβλ. ἀρμ. **lus-a-ber**: λατ. **lucifer**), ***φορά***, ***φορέω***, ***φόρτος*** (βλ. λ. λ.)·— ἡ ἐκτετ. βαθμὶς τῆς ρίζ. εὑρηται ἐν τῷ ***φώρ*** (βλ. λ.)=λατ. **fūr** (κλέπτης), ὁμ. ***φωριαμός*** (βλ. λ.)·—πρβλ. ἔτι ***ἀμ-φορεύς***, ***φαρέτρα***, ***φερέσ-βιος***, ***φερεσ-σακής***, ***φέριστος***, ***φερνή***, ***-φρῆσαι***.

ΦΕΥ˘, σχετλιαστικὸν ἐπιφών., ἐκδηλοῦν ὀδύνην, πόνον, ἀγανάκτησιν, ὀργήν· ὡς καὶ νῦν, φεῦ! ἀλλοίμονον! ὄχ!, ὡς τὸ λατ. **heu, ha, ah, vah, vae** || μετὰ γεν., ***φεῦ τῆς Ἑλλάδος!*** = «δυστυχία σου, Ἑλλάς»!, ὦ Ἑλλάς!.— **II** ἐπὶ ἐκπλήξεως ἢ θαυμασμοῦ, μπᾶ! ὄ! ὦ!, λατ. **phy** ἢ **papae**.

Ἔτυμ.: ***φεῦ***· ***φεύζω***· ***ὑπέρ-φευ***· δὲν προῆλθεν ἐκ τοῦ ****φευγ*** (=***φεῦγε***), ἀλλ' εἶναι φυσικὸν ἐπιφώνημα, ὅπως τὸ ***φῦ*** (βλ.λ.) (⟩ λατ. **phy**· κλασσ. λατ. **fūī**=φτοῦ! οὖ νὰ χαθῇς!).

φευγέμεν, -έμεναι, ἐπ. ἀντὶ ***φεύγειν***, ἀπρφ. τοῦ ***φεύγω***.

φεύγεσκεν, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ ***φεύγω***.

φευγόντων, ἐπ. ἀντὶ ***φευγέτωσαν***, γ' πληθ. προστ.· ἂς φύγουν, ἂφες αὐτοὺς νὰ φύγουν, «ἂς τους νὰ φύγουν» ‖.ὡσ. γεν. πληθ. τῆς μτχ. τοῦ ***φεύγω***.

ΦΕΥ'ΓΩ, ἰων. πρτ. ***φεύγεσκον***· μελλ. ***φεύξομαι***, δωρ. ***φευξοῦμαι***· ἀόρ. β' ***ἔφῠγον***· ἐνεργ. πρκ. ***πέφευγα***, παθ. πρκ. (ἐν ἐνεργ. σημ.) ***πέφυγμαι***· ἀπαντᾷ ἐπίσης ἐπ. μτχ. πρκ. ***πεφυζότες*** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***φύζω***)· ὡς καὶ νῦν, φεύγω, τρέπομαι εἰς φυγήν ‖ μετὰ συστ. αἰτ.: ***τίνα φυγὴν φευξούμεθα;***=ποῖον δρόμον θὰ πάρωμεν ἐν τῇ φυγῇ μας; | ὡσ. ***φεύγω τὴν παρὰ θάλασσαν*** (ἐνν. ***ὁδὸν***)=φεύγω πρὸς τὴν θάλασσαν (ἢ φεύγων ἀκολουθῶ τὴν παραλιακὴν ὁδόν), καὶ κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν, ἀποφεύγω τὴν παραλιακὴν ὁδόν. **2)** ἡ μτχ. ἐν. ***φεύγων*** συχνὰ δηλοῖ μόνον τὴν πρόθεσιν ἢ τὴν προσπάθειαν πρὸς φυγήν, συνάπτονται δὲ μετ' αὐτῆς τὰ σύνθετα ***ἀποφεύγω***, ***ἐκφεύγω***, ***προσφεύγω*** πρὸς δήλωσιν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς φυγῆς: ***βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν ἠὲ ἁλώῃ*** =εἶναι καλλίτερον (προτιμότερον) φεύγων τις νὰ διαφύγῃ τὸ κακὸν παρὰ (νὰ σταθῇ καὶ) νὰ συλληφθῇ | οὕτω καὶ ***φεύγων ἐκφεύγω***, ***φεύγων ἀποφεύγω*** (=ὡς καὶ νῦν περίπου, ἐκφεύγω, διαφεύγω, διὰ τῆς φυγῆς· κυρ. προσπαθῶν ἢ προτιθέμενος νὰ σωθῶ διὰ τῆς φυγῆς κατορθώνω καὶ διαφεύγω, καὶ διασώζομαι). **3)** ***φεύγω ὑπό τινος***=τρέπομαι εἰς φυγὴν ὑπό τινος, τρέπομαι εἰς φυγὴν ἔμπροσθέν τινος. **4)** μετ' ἀπρφ., ἀποφεύγω νὰ πράξω τι, ἀποδειλιῶ καὶ δὲν ἀποφασίζω νὰ τὸ πράξω ‖ ἀπολ., φοβοῦμαι, κατέχομαι ὑπὸ φόβου, ἀποδειλιῶ.— **II** μετ' αἰτ., ἀποφεύγω τι(νά), διαφεύγω τι(νά) («τοῦ διαφεύγω»), ἐκφεύγω ἐκ τινος: ***φεύγω θάνατον***, ***φεύγω πόλεμον*** κλπ. (=διαφεύγω τὸν θάνατον, ἀποφεύγω τὸν πόλεμον κλπ.) ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ***ἠνίοχον φύγον ἡνία***=τὰ ἡνία ἐξέφυγον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἡνιόχου ‖ μετὰ διπλῆς αἰτ., ***ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;***=«τί λόγος εἶναι αὐτὸς ποὺ σοῦ ἐξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα»; («τί εἶναι αὐτὸ ποὺ εἶπες»;). **2)** παρ' Ὁμήρῳ, ἡ μτχ. τοῦ παθ. πρκ. διατηρεῖ τὴν αἰτ., ***πεφυγμένος μοῖραν*** (***ὄλεθρον***)=ἔχων διαφύγει τὴν μοῖραν καὶ τὸν ὄλεθρον (ἀπηλλαγμένος.. τοῦ ὀλέθρου) || ἀλλὰ καὶ μετὰ γεν., ***πεφυγμένος ἀέθλων***= ἀπηλλαγμένος (ἀπαλλαγείς, διασωθεὶς) ἐκ τῶν κόπων.— **III** φεύγω τὴν πατρίδα μου (τὴν ἀποφεύγω, φεύγω ἀπὸ αὐτήν) ἕνεκα ἐγκλήματος || ***φεύγω ὑπό τινος***=ἐξορίζομαι ὑπό τινος || ἐντεῦθεν, ἀπολ., ***φεύγω***=ἀπέρχομαι εἰς ἐξορίαν, ζῶ ἐν ἐξορίᾳ, εἶμαι ἐξόριστος, λατ. **exulo**.— **IV** ὡς ἀττ. δικαν. ὅρος, κατηγοροῦμαι ἢ (κατα)διώκομαι (καταμηνύομαι) δικαστικῶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***διώκω*** (=διώκω δικαστικῶς, σύρω εἰς τὰ δικαστήρια, μηνύω, καταγγέλλω) ‖ ὅθεν, ***ὁ φεύγων***=ὁ κατηγορούμενος, ὁ μηνυόμενος, ὁ ἐναγόμενος, λατ. **reus**, καὶ ***ὁ διώκων***=ὁ κατήγορος, ὁ μηνυτὴς ‖ μετὰ αἰτ., ***φεύγω γραφήν***, ***φεύγω δίκην*** =εἶμαι ὑπόδικος (δικάζομαι ὡς κατηγορούμενος) διὰ ἀδίκημά τι δημόσιον ἢ ἰδιωτικόν ‖ ὡσ. προστίθεται κατὰ γεν. καὶ τὸ ἔγκλημα δι' ὃ κατηγορεῖταί τις: ***φεύγω φόνου*** (ἐνν. ***δίκην***)=κατηγοροῦμαι ἐπὶ φόνῳ, τ. ἔ. ἐπιβαρύνομαι μὲ φόνον.

Ἔτυμ.: ***φεύγω***· ***φυγὴ***=λατ. **fuga**· ***φυγάς***· ***φύζα*** (****φυγja***)· ὁμ. ***πεφυζότες*** (τροποποιηθὲν ἐκ τοῦ ***πεφευγότες*** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ ***φύζα***): **fugiō**, πρκ. **fūgī** (***φεύγω***), σανσκρ. **bhujáti** (κυρτώνω, λυγίζω, διπλώνω, ἀπωδῶ), **bhugná-ḥ** (κυρτός), **bhúja-h** (βραχίων) (κυρ. κύρτωσις, καμπυλότης· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. λατ. **lacertus**), **bhō'ga-ḥ** (πτυχὴ ὄφεως, κρίκος), ἰρλ. **fid-bocc** (ξυλίνη ἀψίς) (Κελτ. ****bukko-s*** ⟨**bugnó-s**), παλ-norr. **baugr**, παλ-γερμ. **boug** (δακτυλίδιον), γοτθ. **biugan**, παλ-γερμ. **biogan** (πτύσσω, λυγίζω), παλ-γερμ. **bougen**, ἀγγλ-σαξ. **búzan** (διπλοῦμαι, φεύγω), παλ-norr. **bogenn** (κυρτωμένος), παλ-γερμ. **bogo**, ἀγγλ-σαξ. **boza** (ἀγγλ. **bow**), παλ-γερμ. **boge** (τόξον), λιθ. **búgstu, búgti** (φοβίζομαι, τρομάζω), **baugùs** (δειλός, φοβισμένος), **bauginti** (τρέπω τινὰ εἰς φυγήν)· ***ἐξ*** ἰαπ. ****bheug-***, παρὰ τὰ ****bheugh-*** ἢ ****bheuq-***· πρβλ. παλ-γερμ. **buhil** (λόφος), λιθ. **buklùs** (πονηρός, κυρ. καμπύλος).

φεύζω, μελλ. **-ξω**· ἀόρ. α' ***ἔφευξα***· κράζω **φεῦ**, φωνάζω «φεῦ! φεῦ!», «δυστυχία μου!» [***ἐκ*** τοῦ ***φεῦ***, ὅπως ***οἰμώζω*** ἐκ τοῦ ***οἴμοι***, ***αἰάζω*** ἐκ τοῦ ***αἰαῖ***, ***οἰζω*** ἐκ τοῦ ***οἴ***].

φευκτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***φεύγω***· ***δεῖ φεύγειν***, πρέπει τις νὰ φύγῃ.

φευκτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. του ***φεύγω***· ὃν ἀποφεύγει τις, ὃν δύναται τις νὰ ἀποφύγῃ.

φευξείω, ἐφετ. τοῦ ***φεύγω***· ἐπιθυμῶ νὰ φύγω.

φεῦξις, **-εως,** ἡ (***φεύγω***)·=***φύξις*** (βλ. λ.).

φεύξομαι, δωρ. ***φευξοῦμαι***, μελλ. τοῦ ***φεύγω***.

φεύζω, μελλ. τοῦ ***φεύζω*** (οὐχὶ τοῦ ***φεύγω***).

ΦΕ'ΨΑ˘ΛΟΣ, **-ου,** ὁ, καὶ **φεψάλυξ, -ῦγος,** ὁ· σπινθήρ, «σπίδα» ‖ «δερμοσποδιά», τέφρα («στάχτη») θερμὴ καὶ ἀναδίδουσα σπινθῆρας ‖ καπνὸς μετὰ σπινθήρων, ἀναδιδόμενος ἐκ καιομένων ξύλων, πρὶν ταῦτα ἀναφλεγοῦν ἐντελῶς ‖ «καπνετόν», τὸ ὑπὲρ τὴν κυρ. ἑστίαν μέρος, τὸ προσβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ καπνοῦ.

Ἔτυμ.: ***φέψαλος***· ***φεψάλυξ***· ***φεψαλόω***· ἰαπ. ****bhe-bhsalo-s***, παρὰ τὸ ὁποῖον καὶ τὰ ἑλλ. ***ψόλος*** (αἰθάλη, καπνός), ***ψολόεις*** (πλήρης αἰθάλης), πρβλ. Ἡσυχ. «***ψελός· αἰθαλός***»: σανσκρ. **bhás-man-** (τέφρα), ἰαπ. ****bhes-*** (σανσκρ. **bábhasti**) (=συντρίβω) (τέφρα=τὸ κονιοποιημένον) ἢ ****bhes-*** (ἐμφυσῶ) (τέφρα=τὸ περιδινούμενον).

φεψάλόω, μελλ. **-ώσω** (***φέψαλος***)· μεταβάλλω εἰς τέφραν, κονιοποιῶ, κάμνω τι παρανάλωμα τοῦ πυρός, κατακαίω.

φεψάλυξ, -υγος, ὁ=***φέψαλος*** (βλ. λ.).

φή (Α), ἐγκλιτ., συντετμ. ἀντὶ ***φησί***.

φὴ (Β), ἢ **φῆ**=***ὡς, καθώς, ὅπως*** [πρβλ. Ζενδ. **bā**,

bāδā (τῷ ὄντι, ἀληθῶς), ἀρμ. **ba**, λιθ. **bà** (ἀλλά βεβαίως, ἀσφαλῶς), παλ-σλαυ. **bo** (διότι, τῷ ὄντι)].

φῆ, ἰων. ἀντί **ἔφη,** γ' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ ***φημί***.

φᾷ, γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ ***φημί***.

φηγίνεος, α, ον, καί **φήγϊνος, η, ον** (***φηγός***)· ὁ ἐκ ***φηγοῦ*** (βλ. λ.), ὁ **ἐκ** ξύλου φηγοῦ, δρύϊνος, λατ. **fagĭnus.**

φηγῖνοῦς, ῆ, οῦν, συνῃρ. ἐκ τοῦ ***φηγινέος*** (βλ. λ.).

ΦΗΓΟ'Σ, ἡ· εἶδος δρυός παραγούσης βάλανον φαγώσιμον, διάφορον δὲ τοῦ λατ. **fagus** («ὀξυά»), καίτοι αἱ ὀνομασίαι των συμπίπτουν.— **II** ἡ βάλανος τοῦ αὐτοῦ δένδρου, ὁ καρπός του (ὅστις εἶναι ἐδώδιμος).

'***Ετυμ.:*** ***φηγός,*** δωρ. ***φᾱγός*** ⟨ἰαπ. ****bhāĝos*** = λατ. ***fāgus***· ***φήγινος*** = λατ. ***fāginus, fagineus***· πρβλ. παλ-norr. **bók,** παλ-γερμ. **buohha,** γοτθ. **bōka**· **ἐξ** ἰαπ. ****bhā(u)ĝ-***· πρβλ. ****bhəuĝ-*** ἐν τῷ νεο-ισλ. **baukr** (κυτίον, θήκη), **beyki, beykir** (βαρελοποιός), ρωσσ. **buzinά,** διαλ. **buzŭ** (κουφοξυλιά).— ἰαπ. ****bhūĝ-*** ἐν τῷ Κουρδ. **būz** (πτελέα), ἀγγλ-σαξ. **būc** (ἀγγεῖον ἐκ ξύλου φηγοῦ), μεσ-γερμ. **būchen, biuchen** (πλύνω διά στακτοκονίας), ρωσσ. διαλ. **b'yz'e** (κουφοξυλιά)· — ****bhuĝ-*** ἐν τῷ ρωσσ. διαλ. **buzŭ** (κουφοξυλιά) (τὸ παλ-σλαυ. **buky** = φηγός εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ γερμ. ****bōkō***).— τὸ φρυγ. ***Βαγαῖος*** (=***φηγωναῖος***) 'κατ' ἄλλους ἀνήκει ἐνταῦθα, καὶ κατ' ἄλλους εἶναι δάνειον ἐκ τοῦ Ζενδ., παλ-περσ. **baga-** (θεός)· ἐπίσης ἀμφισβητεῖται ἡ παλαιὰ ἐτυμολ. τοῦ ***φηγὸς*** ἐκ τοῦ ***φαγεῖν*** (ἐξ ἰαπ. ****bhag-***)· τὸ δένδρον ***φηγὸς*** δὲν ὑπάρχει ἐν 'Ελλάδι.

φῆῃ, ἐπ. ἀντί **φῇ,** γ' ἑν. ἐν. ὑποτ. τοῦ ***φημί***.

φήλης, -ηκος, ὁ (***φηλός***)· κυρ. ὁ ἀπατεών, ὁ ἀπατηλός, ὀνομάζεται δ' οὕτω ὄγριον σῦκον (ὁ ὄλυνθος), διότι τοῦτο φαίνεται ὡς ὥριμον καὶ ὅταν ἀκόμη εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ἔχει ὡριμάσει. [δι' ἐτυμ. βλ. ***φηλός***].

φηλητεύω, μελλ. ***-σω*** (***φηλήτης***)· ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

φηλήτης, -ου, ἢ **φηλητής, -οῦ,** ὁ, παρὰ μτγν. καὶ **φιλήτης** (***φηλός***)· ὁ ἀπατεών, δόλιος, κλέπτης [παρὰ μτγν. ἐπεκράτησε καὶ εἰσήχθη εἰς τινας κώδικας ὑπὸ τῶν ἀντιγραφέων ἡ γρ. ***φιλήτης***].

ΦΗ˜ΛΟΣ, ον (καὶ οὐχὶ ***φηλός, ή, όν***)· ἀπατηλός, ἀπατῶν, πανοῦργος.

'***Ετυμ.:*** ***φῆλος***· ***φηλόω,*** δωρ. ***φᾱλόω***· ***φήληξ***· ***φηλητὴς*** ἢ ***φηλήτης*** = πιθ. τὸ λατ. **fallō, -ere** (ἀπατῶ), **fallāx** (=ἑλλ. ***φήληξ***)=ἀπατηλός· ὑπό τινων ἐθεωρήθη συγγ. τῷ ρωσσ. **bala-mutĭ** (φλύσαρος), ἀλλ' αὐτὸ εἶναι μᾶλλον κατ' ἐπέκτ. ἐκ τῆς ἰαπ. ριζ. ****bhā-*** (ἑλλ. ***φημί***)· ἐξ ἄλλου τὸ ὁμηρ. ***ἀποφώλιος*** (βλ. λ.). θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι συγγ. τῷ παρ' Ἡσυχ. ***«ἀποφεῖν· ἀπατῆσαι»,*** αἰολ. = ὁμηρ. ἀορ. ***ἀπαφεῖν*** (=ἀπατᾶν).— κατ' ἄλλους ***φῆλος*** ⟨****φαλ-νο-***, ἰαπ. ****ghv̥no-***: ***θέλγω*** ⟨***ĝhvel-gō***, σανσκρ. **hvl̥ṇáti** (ἀπατῶ), λατ. **fallō** ⟨****ghv̥l-nō***, ὁμηρ. ***ἀπο-φώλιος***· ὡς. πιθ. ἐξ ἰαπ. ριζ. ****ghvel-*** (κυρτώνω, λυγίζω) ἐν τῷ **hvárate** (λυγίζει, κυρτώνεται), βλ. ἐν ***φάλος***.

φηλόω, μελλ. ***-ώσω*** (***φῆλος***)· ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

φήλωμα, -ατος, τό (***φηλόω***)· ἀπάτη, ἐξαπάτησις.

φήμη, δωρ. **φάμα** (λατ. **fama**), ἡ (***φημί***)· φωνή, λόγος, καὶ δὴ φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ, προφητικὴ φωνὴ ‖ ὄθεν, χρησμός, οἰωνός, προφητεία — **II** πάσης φύσεως καὶ οἱασδήποτε προελεύσεως φωνὴ ἢ λόγος (λέξεις), λόγος, τὸ λεγόμενον ‖ ἀκόμη καὶ ᾄσμα (ὕμνος). 2) λόγος διαδεδομένος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, παλαιὰ παράδοσις, μῦθος, παροιμία, λόγιον. 3) ὡς τὸ λατ. **fama**, ἡ φήμη (καλὴ ἢ κακή) ἡ ἐπικρατοῦσα περί τινος ἀνθρώπου, διάδοσις, φημολογία ‖ ὁ περὶ τοῦ χαρακτῆρος ἑνὸς ἀνθρώπου λόγος, τὸ ὄνομά του, ἡ ὑπόληψίς του. 4) ἀγγελία, παραγγελία, εἴδησις.

ΦΗΜΙ', *φῄς, φησί, φᾰμέν, φᾰτέ, φασι*· ἀόρ. β' ***ἔφην*** (ὡς πρτ. λαμβανομένου συν. τοῦ ***ἔφασκον*** ἐκ τοῦ ***φάσκω***), ***ἔφησθα***, ἐπ. ***φῆσθα***, ***ἔφη***· προστ. ***φάθι*** ἢ ***φαθί***· ἀπρφ. ***φάναι***· μτχ. ***φάς, φᾶσα, φάν***· μελλ. ***φήσω***. ἀόρ. α' ***ἔφησα***.—μέσον ἀόρ. 6' ***ἐφάμην***, ἀπρφ. ***φάσθαι***, μτχ. ***φάμενος***· πρτ. (ὡς καὶ ὁ ἀόρ. 6') ***ἐφάμην***· παθ. πρκ. ***πέφασμαι***· γ' ἑν. προστ. ***πεφάσθω***.—ἐπικ. τύποι: α' πληθ. ἐν. εὐκτ. ***φαῖμεν*** ἀντὶ ***φαίημεν***· γ' ἑν. ὑποτ. ***φήῃ*** ἀντὶ ***φῇ***· ἀόρ. 6' ***φῆν, φῆς, φῆ***, ἀντὶ ***ἔφην, ἔφης, ἔφη***, καὶ γ' πληθ. ***ἔφαν, φὰν*** ἀντὶ ***ἔφασαν***· μέσ. προστ. ***φάο*** ἀντὶ ***φάσο***. · ***ἠμὶ*** (βλ. λ.) εἶναι σημασιολογικῶς παράλλ. τύπος τοῦ ***φημί***.—***φάσκω*** εἶναι ὡσ παράλλ. τύπος τοῦ ***φημί***.—οἱ τύποι τοῦ ἐν. ἐν τῇ 'Οριστ. εἶναι ἐγκλιτικαὶ λέξεις πλὴν τοῦ 6' ἑν. ***φῄς***'— βασικὴ (ριζικὴ) σημασ. ἡ τοῦ διακηρύσσω, ποιοῦμαι γνωστόν, γνωστοποιῶ, φανερώνω (διότι τὸ ***φημὶ*** εἶναι προϊὸν τῆς ριζ. ***φα-***, κοινῆς μετὰ τοῦ ***φαίνω***) ‖ ὄθεν, ἐκθέτω τὴν γνώμην μου ἢ τὰς σκέψεις μου ‖ ὄθεν, εἶμαι τῆς γνώμης, πιστεύω, σκέπτομαι, φαντάζομαι, ὑποθέτω, διισχυρίζομαι, διαβεβαιῶ· καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ μέσῳ: ***ἶσον ἐμοὶ φάσθαι***=νὰ λέγῃ (δηλ. νὰ φαντάζεται) ὅτι εἶναι ἴσος μου («νὰ φαντάζεται τὸν ἑαυτόν του ἴσον μὲ μένα») ‖ ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς καθημερινῆς ζωῆς (ἐν τῷ διαλόγῳ) συχνὰ τὸ ***φημὶ*** προτάσσεται τοῦ ὑποκειμένου του: ***ἔφην ἐγώ, ἔφη ὁ Σωκράτης*** ‖ ἐνίοτε τὸ ***φημὶ*** συναπτεται μετὰ συνωνύμου ῥήματος, ὡς ***ἔφη λέγων, ἔλεγε φὰς*** κλπ.— **II** συχνὰ τὸ ***φημὶ*** κεῖται ἀντὶ τοῦ ***κατάφημι***· λέγω ναί, λέγω μάλιστα, βεβαιῶ, διαβεβαιῶ, διισχυρίζομαι, πολλάκις ἐν ἐρωταποκρίσει ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ***ναί***, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***οὔ φημι*** ἢ ***φημὶ οὐχί***=λέγω ὄχι, ἀρνοῦμαι, ἢ καὶ ἁπλῶς «ὄχι» (ἐν ἐρωταποκρίσει).

'***Ετυμ.:*** ***φημί,*** δωρ. ***φᾱμί***· ὁμ. ***φῆμις*** (βλ.λ.)· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ἄφημοι· ἀνώνυμοι, ἀκλεεῖς»***, ***«ἀφήμονες· ἄρρητοι, οὐκ ὀνομαζόμενοι»***, «(κρητ.) ***ἀφᾱμιῶται· οἰκέται, ἀγροῖκοι»***· ***φήμη,*** δωρ. ***φᾱμᾱ***=λατ. **fāma**· ***φάτις*** (βλ. ἐν ***φάσις*** Β)· ***φάσκω***· ***φωνή,*** δωρ. ***φωνά***: ἰαπ. ****bhāmi***=ἀρμ. **ban,** γεν. **bani** (=***λόγος***) (ἰαπ. ****bhāni-s***=ἀγγλ-σαξ. **bēn**=παράκλησις, παλ-norr. **bón, bén**), **bay** (μέρος λόγου, ***ῥῆμα, λέξις***) (ἰαπ. ****bhəli-s***=ἑλλ. ***φάτις***), λατ. **farī** (ὁμιλῶ), **fābula, fātum, fāteor** (ἔκ τινος μτχ. ****fatos***, ἑλλ. ***φατός***, πρβλ. **in-fitiae**=ἄρνησις ἐκ τοῦ ****infitos***=ἑλλ. ***ἄ-φατος***, **fās, facundus,** ἀγγλ-σαξ. **bōian** (καυχῶμαι), ρωσσ. **baju, bajatĭ** (διηγοῦμαι) παλ-γερμ. **ban** (διατάσσω, ἄμυνα, ὑπεράσπισις), **bannan** (ἀπαγορεύω, διατάσσω, προσκαλῶ), σανσκρ. **bhánati** (ὁμιλῶ) (ἰαπ. ****bhen-***: ****bhā-***)· ἐξ ἰαπ. ****bhā-*** (λέγω, ὁμιλῶ)· μετὰ μεταπτώσεως τοῦ ριζ. φων. **ā** ἐ **ō** ***φωνή,*** δωρ. ***φωνά***.—ἡ ριζ. ****bhā*** (=ὁμιλεῖν) ἀρχικῶς ἦτο ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ****bhā-*** (=***φαίνειν***), διότι καὶ διὰ τοῦ λόγου ***φαίνει*** τίς τι· ἀλλ' ἐν τῇ ἰαπ. ἑκατέρα ρίζα ἀπέκτησε τὴν αὐτοτέλειάν της.

φημίζω, μελλ. ***-ίσω,*** ἀττ. ***-ιῶ,*** δωρ. ***-ίξω***· ἀόρ. α' ***ἐφήμισα*** (***φήμη***)· λέγω, λαλῶ, ὁμιλῶ ‖ προφητεύω, λέγω, λαλῶ ‖ ἑκτομίζω (διασπείρω φήμας) ‖ καλῶ, ὀνομάζω.— μέσον, ἐκφράζομαι διὰ λόγων, ἐκθέτω.

φῆμις, -ιος, ἡ, ποιητ. ἀντὶ ***φήμη, φάτις,*** λόγος, φωνή, ὁμιλία, συνομιλία ‖ φήμη, δημοσία γνώμη, διάδοσις, ἡ περί τινος ἀνθρώπου φήμη (καλὴ ἢ κακή), ἡ ὑπόληψις τῆς ὁποίας ἀπολαύει ἐν τῇ κοινωνίᾳ ‖ ***δήμοιο φῆμις***=ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ, ἡ γνώμη (ἡ κρίσις) τοῦ λαοῦ, ἡ «κοινὴ γνώμη».

φῆν, ἐπ. ἀντὶ ***ἔφην,*** ἀόρ. 6' τοῦ ***φημί***.

φῆναι, ἀπρφ. ἀόρ. α' τοῦ ***φαίνω***.

φήνεις, γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ***φαίνω***.

ΦΗ'ΝΗ, ἡ· εἶδος θαλασσαετοῦ τεφροῦ χρώματος.

'***Ετυμ.:*** ***φήνη*** ⟨ἰαπ. ****bhās-nā*** ἢ ****bhēs-nā-***: σανσκρ. **bhās-a-ḥ** (ἁρπακτικὸν ὄρνεον).

φήρ, ὁ, γεν. ***φηρός,*** αἰολ. ἀντὶ ***θὴρ*** ‖ κυρ. ἐν τῷ πληθ. ***Φῆρες***=οἱ Κένταυροι [πρβλ. Ἡσυχ. ***«Φῆρες· οἱ Κένταυροι»***, ***«φηρία, θηρία»***, ***«φῆρα· θῆρα»***, ἐν θαλασσ. ἐπιγρ. ***φεὶρ***=ἰων-αττ. ***θὴρ*** (ἰαπ. ****ghvēr-***), βλ. ἐν λ.].

φηρο-μᾰνής, ές, γεν. ***-έος*** (***φὴρ***+***μανῆναι***)· ***θηρομανής,*** ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὰ θηρία ἢ τὸ κυνήγιον θηρίων (ἀγρίων ζώων).

φῆς, 6' ἑν. τοῦ ***φημί***.

φῆς, ἐπ. ἀντὶ **ἔφης,** 6' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ ***φημί***.

φῆσθα, ἐπ. 6' ἑν. ἀορ. 6' τοῦ ***φημί***.

φήτρη, ἡ, ἰων. ἀντὶ ***φάτρα*** (βλ. λ.).

φθαίη, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. 6' τοῦ *φθάνω*.
φθαίρω, δωρ. ἀντί *φθείρω*.
φθᾰμένος, μτχ. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *φθάνω*.
φθάν, ἐπ. ἀντί *ἔφθασαν*, γ' πληθ. ἀορ. 6' τοῦ *φθάνω*.
ΦΘΑ᾽ΝΩ, μελλ. *φθήσομαι*, μτγν. καὶ *φθᾰσω*· ἀόρ. α' *ἔφθᾰσα*· ἀόρ. 6' *ἔφθην*, γ' πληθ. *φθὰν* ἀντί *ἔφθασαν*, ὑποτ. *φθῶ*, ἐπ. γ' ἐν. *φθῇῃ* καὶ *φθῇσιν*, ἐπ. α' πληθ. *φθέωμεν*, γ' πληθ. *φθέωσιν*, εὐκτ. *φθαίην*, ἀπρφ. *φθῆναι*, μτχ. *φθάς*· πρκ. *ἐφθᾰκα*· ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. 6' *φθᾰμενος*· δωρ. μελ. *φθαξῶ*· δωρ. ἀόρ. α' *ἔφθαξα*· Ἔρχομαι πρῶτος (ἢ πρό ἄλλων), πράττω τι πρῶτος (πρίν ἀπό ἄλλους), φθάνω πρῶτος, φθάνω πρό τῶν ἄλλων, προφθάνω ‖ *ὁ φθάσας* = ὁ ἐλθών πρῶτος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ὁ ὑστερήσας* ‖ *φθάνω εἰς τὴν πόλιν* = ἔρχομαι πρῶτος εἰς τὴν πόλιν.— μετ' αἰτ. προσ., προλαμβάνω τινά, τόν προφθάνω καὶ τόν «προσπερνῶ», τόν καταφθάνω, τόν «ξεπερνῶ», λατ. **praevenire** ‖ ἐνίοτε σημ. ἁπλῶς, ἀφικνοῦμαι, φθάνω ‖ *ἔφθησαν τὸν χειμῶνα*=προέλαβον τὴν θύελλαν ‖ συχνὰ συνάπτεται μετὰ ἐνεργ. μτχ. συμφωνούσης πρὸς τὸ ὑποκείμ. καὶ δηλούσης τὴν ἐνέργειαν ἐν ᾗ προλαμβάνει τις τὸν ἕτερον ἡ *ἔφθη βαλὼν αὐτὸν*= ἐπρόλαβε καὶ τὸν ἐκτύπησε ‖ *ἡ καὶ πολὺ φθαίη πόλις ἁλοῦσα*=καὶ πράγματι ἡ πόλις θὰ ἐξεπολιορκεῖτο (ἢ θὰ ἐκπολιορκηθῇ) πολὺ πρότερον («πολὺ πιὸ πρίν»), ἢ θὰ ἐξεπολιορκεῖτο πρώτη.— **II** εἰς τὰς συντάξεις αὐτὰς τὸ *φθάνω* καταντᾷ ἐνίοτε ἰσοδύναμον πρὸς ἀνάλογον ἐπίρρημα, πρότερον, ταχύτερον, πρῶτον (ἢ πρὸς τὰ ἀντίστοιχα ἐπιρρ. κατηγορ., πρότερος, πρῶτος κ.τ.ὅ.) : *ἔφθην ἀφικόμενος* = ἔφθασα ταχύτερον, ἔφθασα πρῶτος ‖ μετὰ ἐπιρρημ. ὡσ. ἐννοίας συνάπτεται μετὰ ῥήματος ὀρθῆς ἐγκλίσεως καὶ ἡ μτχ. *φθὰς* ἢ *φθάσας* καὶ ἐπιτ. *φθάμενος ἐ ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος* ἀντὶ *ὅς μ' ἔφθη βαλὼν* (=ὅστις μὲ ἐκτύπησε προτήτερα) | *οὐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος ἔσται*=οὐδεὶς ἄλλος θὰ προφθάσῃ νὰ γίνῃ κατήγορος προτήτερα ἀπό ἐμένα (ἢ οὐδεὶς ἄλλος θὰ μὲ μηνύσῃ πρότερον, προτοῦ θηλ. ἐγώ,..) ‖ *φθάσας προσπεσοῦμαι*=θὰ ἐπιπέσω καθ' ἡμῶν πρῶτος (ἐγὼ προτήτερα) ‖ οὕτω ἡ μτχ. *φθάσας* συνάπτεται καὶ μετὰ προστ. : *λέγε φθάσας*=λέγε ταχέως («λέγε γρήγορα»).— **III** τὸ *φθάνω* μετὰ τοῦ *οὐ* καὶ μτχ. (*οὐ φθάνω+μτχ.*), ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ *καί*..., ἐκφράζει δύο ἐνεργείας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἐπακολουθεῖ ἀμέσως μετὰ τὴν ἄλλην, δηλοῦται δὲ σπουδὴ ἢ ἀνυπομονησία, ἢ ζωηρὰ προτροπή, ἢ καὶ ἐσπευσμένη προσταγή : *οὐ φθάνει ἐξαγόμενος καὶ εὐθὺς ὅμοιός ἔστι τοῖς ἀκαθάρτοις* = εὐθὺς ὡς ἐξαχθῇ γίνεται ἀκάθαρτος (κυρ. δέν προφθάνει νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἀμέσως γίνεται ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀκαθάρτους) | *οὐκ ἔφθη μοι συμβᾶσα ἡ ἀτυχία καὶ εὐθὺς ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τἄνδοθεν*= μόλις μοῦ συνέβη τὸ ἀτύχημα καὶ ἀμέσως ἐπεχείρησαν νά... (κυρ. δέν ἐπρόφθασε καλὰ-καλὰ νὰ μοῦ συμβῇ τὸ ἀτύχημα καὶ ἀμέσως αὐτοὶ ἐπεχείρησαν νά...).— **IV** ἡ τοιαύτη ἀνυπομονησία καὶ ἐντονος προτροπὴ ἢ προσταγὴ δηλοῦται ἐνίοτε διὰ τῆς περιφρ. τοῦ *οὐ φθάνω+μτχ.* ἐν ἐρωτήσει : *ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις ;*=«δέν θὰ γκρεμοτσακισθῇς νὰ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ ;» («κάμε γρήγορα νὰ (φεύφῃς ἀπ' ἐδῶ», «πάρ' τὰ πλυμένα σου καὶ δρόμο».— **V** ἐν ἀπαντήσει, *οὐκ ἂν φθάνοιμι*=θὰ ἀρχίσω ἀμέσως (κυρ. δέν θὰ ἠμποροῦσα νὰ εἶμαι τόσον ταχὺς ὥστε νὰ προλάβω).

Ἔτυμ. : δημηρ. *φθάνω*, ἀττ. *φθάνω* (**φθανFω*), ἰαπ. **qvθh-*· βλ. καὶ *πρόσφατος*· ἡ λ. εἶναι μεμονωμένη· κατὰ τινας ἐν τούτοις εἶναι συγγ. τῷ λατ. **spatium**, ἐκ ριζ. **sp(h)ᾱ(i)-** (ἁπλώνομαι, ὀγκοῦμαι, ἔχω ἐπιτυχίαν), πρβλ. καὶ τὰ παρ' Ἡσυχ. *«ψατᾶσθαι· προκαταλαμβάνειν»*, *«ψατῆσαι· προεισπεῖν»*, *«ψαέναι· φθάσαι»*· ἀβεβαία εἶναι καὶ ἡ συγγ. πρὸς τὸ σανσκρ. **kṣáyati** (κυβερνᾷ), χετ. **za(i)** (παρέρχομαι, προσπερνῶ).

φθᾰρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. 6' τοῦ *φθείρω*.
φθαρτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φθείρω*· ὡς καὶ νῦν, φθαρτός, ὑποκείμενος εἰς φθοράν, δυνάμενος νὰ φθαρῇ (μτφρ. νὰ διαφθαρῇ, νὰ δεκασθῇ), ὁ εὐκόλως καταστρεφόμενος, θνητός, ἐφήμερος, προσωρινός, παροδικός.

φθάς, φθᾶσα, φθάν, μτχ. ἀορ. 6' τοῦ *φθάνω*.
ΦΘΕ᾽ΓΓΟΜΑΙ, μελλ. *φθέγξομαι*· ἀόρ. α' *ἐφθεγξάμην*· πρκ. *ἔφθεγμαι*, ἀποθ.· ἐκπέμπω φθόγγον, φωνήν, ὁμιλῶ δυνατὰ καὶ καθαρά, ἐκπέμπω ἔναρθρον φωνὴν ‖ *τὸ φθεγγόμενον*=τὸ ἐκπέμπον τὸν ἦχον, ἡ φωνή. 2) ἐπὶ ζῴων, π.χ. ἐπὶ ἵππου, χρεμετίζω, «χλιμιντρῶ», ρωδωνίζω· ἐπὶ ἀετοῦ, κλάζω, κ.ο.κ. ‖ ἐπὶ θύρας, τρίζω ‖ ἐπὶ αὐλοῦ, σάλπιγγος, βροντῆς κλπ.— **II** μετὰ συστ. αἰτ., *φθέγγομαι ἔπος*=λέγω λόγον, ὁμιλῶ, λαλῶ.— **III** μετ' αἰτ. προσ., ἐξυμνῶ, ἐπαινῶ, ἐξαίρω, ἐγκωμιάζω, δοξάζω.— **IV** ὡς τὸ *ὀνομάζω* (βλ.λ.), δίδω ὄνομα, καλῶ κατ' ὄνομα.

Ἔτυμ. φθέγγομαι· φθέγμα· φθογγή· φθόγγος δὲν γνωρίζομεν κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ ἀντιστοίχους λέξεις ἄλλων γλωσσῶν, καὶ ἐπομένως τὰ κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν της παραμένουν σκοτεινά.

φθέγμα, *-ατος*, τό (*φθέγγομαι*)· ἦχος φωνῆς, φωνή, φθόγγος ‖ γλῶσσα, λαλιά ‖ λόγος, λέξις, ὁμιλία. 2) γεν., κραυγή, φωνή, βοή, δόρυβος, ἦχος.
φθεγξόμαι, μελλ. τοῦ *φθέγγομαι*.
φθείομεν, ἐπ. ἀντὶ *φθέωμεν*, *φθῶμεν*, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. 6' τοῦ *φθάνω*.
ΦΘΕΙ᾽Ρ, ὁ, γεν. *φθειρός*· «ψεῖρα» ἀνθρώπων, λατ. **pediculus** ‖ καὶ ἐπὶ ζῴων (= κρότων).— **II** ὁ μικρὸς καρπὸς (ὁ κῶνος) εἴδους τινὸς πίτυος [*φθείρ ἐ φθείρω*, πρβλ. *κόρις : κείρω*, ἀρμ. **mlukn** (ὁ ὄζων κατὰ τὴν ρῖνα) : ἀρμ. **malem** (τρίβω), λατ. **molo**.· πρωταρχ. κλίσις : **φθερ-σ*, **φθερός*.

φθειριάω, μελλ. *-άσω* (*φθείρ*)· εἶμαι πλήρης φθειρῶν, εἶμαι «ψειριασμένος», πάσχω ἀπὸ φθειρίασιν (**morbus pedicularis**).
φθειρο-τράγέω, μελλ. *-ήσω* (*φθείρ* II + *τραγεῖν*)· τρώγω κώνους πίτυος.
φθείρω, μελλ. *φθερῶ*, ἐπ. *φθέρσω*· ἀόρ. α' *ἔφθειρα*· πρκ. *ἔφθαρκα*· πρκ. 6' *ἔφθορα*· παθητ., πρκ. *ἔφθαρμαι*, γ' πληθ. *ἐφθάρατα*· ἀόρ. 6' *ἐφθάρην* (*φθίω*)· ὡς καὶ νῦν, φθείρω, καταστρέφω, ἀφανίζω, διαφθείρω, διαρπάζω, λατ. **perdere, pessumdare**.— παθητ., φθείρομαι, καταστρέφομαι, ἀπόλλυμαι ‖ παρ' ἀττ. ἡ προστ. *φθείρου* ἦτο συνήθης κατάρα, «νὰ χαθῇς ! ἄϊντε νὰ χαθῇς ! γκρεμίσου ἀπ' ἐδῶ, γκρεμοτσακίσου ! χάσου ἀπὸ τὰ μάτια μου, δῖ πήγαινε νὰ πνιγῇς», λατ. **abi in malam rem** ‖ ὅθεν, *εἰ μὴ φθερεῖ τῆσδ' ὡς τάχιστ' ἀπὸ στέγης*=«ἂν δὲν ξεκουμπισθῇς νὰ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ...» ‖ ἀλλ' ὅμως *φθείρομαι εἴς τι, φθείρομαι πρός τι*=«πέφτω μὲ τὰ μοῦτρα μέσα εἴς τι πρὸς καταστροφήν μου». 2) ἐν τῷ παθητ., ἐπὶ «καραβοτσακισμένων» ἀνθρώπων, ἐξοκέλλω, «πέφτω ἔξω».— **II** ἐπὶ ἀνθρώπων, φονεύω, σκοτώνω, καταστρέφω ‖ διαφθείρω διὰ χρημάτων, δεκάζω, δωροδοκῶ ‖ ὡσ. ἐπὶ γυναικῶν, παραπλανῶ, «ξεμυαλίζω, ξελογιάζω».— παθητ., φονεύομαι, καταστρέφομαι, φθίνω, «λυώνω», κατατήκομαι.

Ἔτυμ. : *φθείρω*, λεσβ. *φθέρρω*, ἀρκ. *φθήρω* (**φθερ-ἰω*), δωρ. *φθαίρω* (**φθῐ-ἰω*)· *φθόρος· φθορά· συμ·φθείρω* : σανσκρ. **kṣárati** (τρέχω, ἐκρέω, ἐξοδεύομαι, φθείρομαι). **kṣālayati** (ἐξυψώνω τινὰ ἀπὸ πλούνων τὰς ἁμαρτίας του), **Zsvδ. γžar- žgar-** (ρέω, τρέχω). **νī-γžārayeiti** (κάμνω τι νὰ πλημμυρίσῃ), ἀρμ. **ǰur**, γεν. **ǰroy** (ὕδωρ)· ἰαπ **gvδher-**· πρβλ. *Ἡσυχ. «ψείρει· φθείρει»*.

φθερσῖ-γενής, ἐς (*φθείρω* + *γένος*)· ὁ φθείρων τὸ γένος, ὁ καταστρέφων τὸ γένος, τὴν γενεάν.
φθέωμεν, φθέωσιν, ἐπ. ἀντὶ *φθῶμεν*, *φθῶσιν*, α' καὶ γ' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *φθάνω*.
φθῆ, ἐπ. ἀντὶ *ἔφθη* γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ *φθάνω*.
φθῇῃ, ἐπ. ἀντὶ *φθῇ*, γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *φθάνω*.
φθῆναι, ἀπρφ. ἀορ. β τοῦ *φθάνω*.
φθῆσιν, ἐπ. ἀντὶ *φθῇ*, γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ *φθάνω*.
φθήσομαι, μελλ. τοῦ *φθάνω*
Φθία, ἡ, γεν. *-ας*, ἐπ. καὶ ἰων. **Φθίη, -ης,** ἡ· πόλις καὶ περιοχὴ τῆς Θεσσαλίας, πατρὶς τοῦ Ἀχιλλέως (βλ. καὶ Κ.Ε.Λ.).

Φθῑάς, *-άδος*, ἡ, θηλ. τοῦ *Φθῖος*· γυνὴ οἰκοῦσα ἐν Φθίᾳ ἢ καταγομένη ἐκεῖθεν.

φθίεται, ἐπικ. ἀντὶ *φθίηται*, γ' ἑν. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φθίω*.

Φφίηνδε, ἐπίρρ.· εἰς (πρὸς) Φθίαν.

Φθίηφι, ἐπ. δοτ. ἑν. τοῦ *Φθίη*· ἐν Φθίᾳ.

φθῖμενος, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φθίνω*.

φθῑνάς, *-άδος*, ἡ (*φθίνω*)· ἀμτβ., ἡ φθίνουσα, ὀλιγοστεύουσα, φθάνουσα (ἐγγίζουσα) εἰς τέλος, ἐξαφανιζομένη.— **II** ὡς ἐνεργ., ἡ ἐπιφέρουσα κατάπτωσιν, ἡ φθείρουσα, ἡ προκαλοῦσα φθοράν (ἐξάντλησιν)· *νόσοι φθινάδες*=νόσοι μαραίνουσαι (κατατρώγουσαι).

φθῖνασμα, *-ατος*, τό· μείωσις, ἐλάττωσις, τὸ φθείρειν, μαρασμός, φθίσις.

φθῑνάω, καὶ **φθῑνέω** (*φθίνω*)· = *φθίνω* (βλ. λ.), κατατήκομαι, μαραίνομαι, ἀποθνήσκω ἐκ φθίσεως.

φθῑνό-καρπος, *ον* (*φθίνω*+*καρπός*)· ἐπὶ δένδρων, οὗτινος οἱ καρποὶ φθίνουσι καὶ καταπίπτουσιν, ὁ ἄνευ καρπῶν, ὁ ἄκαρπος, ὁ ἀπολέσας τὴν γονιμότητα ἢ τὴν δύναμίν του.

φθῑν-οπωρῑνός, *ή, όν* (*φθινόπωρον*)· ὡς καὶ νῦν, φθινοπωρινός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ φθινόπωρον, ὁ γινόμενος κατὰ τὸ φθινόπωρον.

φθῑν-οπωρίς, *- ίδος*, θηλ. τοῦ προηγ. *φθινοπωρινός* (βλ. λ.).

φθῑν-όπωρον, τὸ (*φθίνω* + *ὀπώρα*)· ὡς καὶ νῦν, φθινόπωρον, τὸ τελευταῖον μέρος τῆς *ὀπώρας* (τὸ καὶ *μετόπωρον* καλούμενον), τὸ χρον. διάστημα τῆς φθινούσης ὀπώρας, τὸ διάστημα καθ' ὃ *φθίνουσι* (τελειώνουν) τὰ ὀπωρικὰ (κατὰ τὸν Ἡσύχιον τὸ διάστημα ἀπὸ 15 ἢ 22 Αὐγούστου μέχρι 15 ἢ 22 Δεκεμβρίου).

φθῑνῠθεσκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ *φθινύθω*.

φθῑνῠθω, ποιητ. ἀντὶ *φθίνω*, ἐν χρήσει κατ' ἐν. καὶ πρτ. μόνον : **I** ὡς ἀμτβ., φθείρομαι, μαραίνομαι, καταστρέφομαι.— **II** ὡς μτβτ., φθείρω, καταστρέφω. προξενῶ φθοράν, καταναλίσκω.

ΦΘΙ'ΝΩ, ὁ συνήθης τύπος τοῦ *φθίω* (βλ. λ.).

φθίομαι, ἐπ. ἀντὶ *φθίωμαι*, ὑποτ. παθ. ἀορ. β'

Φθῖος, α, *ον* (*Φθία*)· ὁ κατοικῶν ἐν Φθίᾳ, ἢ ὁ καταγόμενος ἐκ Φθίας **‖** *οἱ Φθῖοι*=*οἱ Φθιῶται* (οἱ ἐκ Φθίας καταγόμενοι ἢ οἰκοῦντες ἐν Φθίᾳ).

φθίσεσθαι, ἀπρφ. μέσ. μέλλ. τοῦ *φθίνω*.

φθῖσ-ήνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*φθίνω*+*ἀνήρ*)· ὁ φθείρων (καταστρέφων) τοὺς ἄνδρας **‖** γεν., καταστρεπτικός, ὀλέθριος, μοιραῖος.

φθίσθαι, ἐπ. ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φθίω*, *φθίνω*.

φθῑσί-μβροτος, *ον* (*φθίνω*+*βροτός*), ἀντὶ *φθισίβροτος*· ὁ φθείρων (καταφονεύων) βροτούς, θηλ. θνητούς, ἀνθρώπους.

φθῖσις, *-εως*, ἡ (*φθίνω*)· ἐπὶ προσώπων, ὡς καὶ νῦν, φθίσις, ἐξασθένησις, ἐξάντλησις· μαρασμός, κατάπτωσις, παρακμή, λατ. **tabes.** **2)** γενικῶς, συμπαρουσία, ἐλάττωσις, μείωσις, φθορά.

φθῖτο, γ' ἑν. εὐκτ. ἐπ. παθ. ἀορ β' τοῦ *φθίω*.

φθῖτο, ἐπικ γ' ἑν. ὁριστ. ἐπικ. παθ ἀορ. β' τοῦ *φθίω*.

φθῖτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φθίω*· ὁ φθαρτός, ὁ ὑποκείμενος εἰς φθοράν, θνητός **‖** ὁ ἠφανισμένος, ὁ ἐφθαρμένος, ὁ ἀποθανών· ὁ νεκρός **‖** ἐν τῷ πληθ. *οἱ φθιτοί*=οἱ νεκροί.

ΦΘΙ'Ω, πρτ *ἔφθιον* (μόνον κατὰ ἐν. καὶ πρτ., ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς συνηθέστ. ὁ ἐν. *φθίνω* [-ῑ- παρ' Ὁμ. -ῐ- παρ' ἀττ.] καὶ πρτ. *ἔφθινον*)· μέλλ. *φθίσω*, ἀορ. *ἔφθισα*· πρκ. *ἔφθικα*.—μέσ. καὶ παθ. (μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνν.), μέλλ. *φθίσομαι* παθ. πρκ. (μεθ' ἧς σημασ. καὶ ὁ ἐνεργ.) *ἔφθῐμαι*· ὑπερο. *ἐφθίμην*· --ἀλλ' ὁ τύπος *ἐφθίμην* ἀπαντᾷ συχνότερον ὡς ἐπ. παθ. ἀόρ. β', καὶ δὴ ἐν τῷ β' ἑν. *ἔφθισο*, γ' ἑν. *ἔφθιτο*, γ' πληθ. *ἐφθίατο*· ὑποτ. *φθίωμαι*, ἐπ. *φθίομαι*, γ' ἑν. *φθίεται* (ἀντὶ *φθίηται*), α' πληθ. *φθιόμεθα* (ἀντὶ *φθιώμεθα*)· εὐκτ. *φθίμην*, *φθῖο*, *φθῖτο*· ἀπρφ. *φθίσθαι*· μτχ. *φθῖμενος*.— ὡς καὶ νῦν, *φθίνω* (βλ. λ.), μαραίνομαι, παρακμάζω, εἶμαι καχεκτικός **‖** ἐλαττοῦμαι, μικραίνω, τήκομαι, «λυώνω», «σβήνω» **‖** ἀπόλλυμαι, φθείρομαι, χάνομαι, ἀποθνήσκω : *οἱ φθίμενοι*=οἱ νεκροὶ **‖** ἐπὶ χρόνου, *πρίν κεν νὺξ φθῖτο*=πρότερον («πρῶτα») δὰ ἔπρεπε νὰ παρέλθῃ ἡ νύξ **‖** *φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα*=παρέρχονται αἱ νύκτες καὶ αἱ ἡμέραι (ἢ αἱ νύκτες καὶ αἱ ἡμέραι μικραίνουν, δηλ. ὀλιγοστεύει ἡ χρονικὴ των διάρκεια) **‖** *μηνῶν φθινόντων*=ὅταν οἱ μῆνες «μικραίνουν» (δηλ. ὀλιγοστεύει τὸ ἀπομένον χρονικὸν διάστημά των), τ. ἔ. κατὰ τὰ τέλη τῶν μηνῶν **‖** κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν ἐποχὴν ὁ μὴν διῃρεῖτο εἰς δύο τμήματα, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ἐκαλεῖτο *μὴν ἱστάμενος* καὶ τὸ δεύτερον *μὴν φθίνων*, ὅπως δείκνυται ἐν τῇ φράσει : *τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς τοῦ δ' ἱσταμένοιο* (Ὀδυσ. XIX 307)=κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ ἑνὸς μηνὸς καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ ἄλλου (ἢ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἑνὸς καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἄλλου) **‖** παρ' ἀττικοῖς ὁ μὴν διῃρεῖτο εἰς τρεῖς δεκάδας, ἐξ ὧν ἡ πρώτη δεκὰς ἐκαλεῖτο *μὴν ἱστάμενος*, ἡ δευτέρα *μὴν μεσῶν*, καὶ ἡ τρίτη *μὴν φθίνων*· καὶ τῶν μὲν δύο πρώτων δεκαημέρων αἱ ἡμέραι ἠριθμοῦντο προχωρητικῶς, ὡς καὶ σήμερον (*πρώτη, δευτέρα... δεκάτη ἱσταμένου*—*πρώτη, δευτέρα... δεκάτη μεσοῦντος*), τοῦ τρίτου ὅμως δεκαημέρου ἐμετροῦντο ἀντιστρόφως, ὀπισθοδρομικῶς δηλ., ὥστε *δεκάτη φθίνοντος* νὰ εἶναι ἡ 21η τοῦ μηνός, *πρώτη δὲ φθίνοντος* ἡ τελευταία τοῦ μηνός, ἡ 30ή. **2)** ἐπὶ φυτῶν, μαραίνομαι, φθίνω, ξηραίνομαι.— **II** μεταβατ. ἐνεργείας ἐν τῷ μελλ. *φθίσω*, ἐνεργ. ἀορ. α' *ἔφθισα* (ἀκριβῶς ὅπως ἐν τοῖς *βήσω*, *ἔβησα* τοῦ *βαίνω*), κάμνω τι νὰ ἐλαττωθῇ, νὰ χαθῇ, τὸ ἐξαδυνατίζω, τὸ διαφθείρω, τὸ ἐξολοθρεύω **‖** ὡς. ἐπὶ χρήματος κλπ., τὸ κατασπαταλῶ· τὸ κατασωτεύω, τὸ κατεξοδεύω.

Ἔτυμ.: **φθίω* (**φθι-jω*)· ἐπ., ποιητ. μτβτ. μελλ. καὶ ἀόρ. *φθείσω*, *φθεῖσα*· ἀθέμ. ἀόρ. β' *ἐφθίμην*· *φθιτός*· *ἄφθιτος*· ἐπ. *φθίνω*, ἀττ. *φθίνω* (**φθίνϜω*)· ἐπ. *φθινύθω*· *φθίσις*· *φθόη* (**φθοj-ᾱ*)· δμηρ. *φθεισί-μβροτος*, *φθεισ-ήνωρ* (κατὰ τὸν ἀόρ. *φθεῖσα*)· σανσκρ. **kṣiṇáti**, **kṣiṇōti** (**kṣiṇu-maḥ* ; *φθινύθω*), **kṣáyati** (ἐξοντώνω), **kṣīyátē** (ἐξολοθρεύομαι, ἐξαφανίζομαι), **kṣitá-ḥ**, **kṣīṇá-ḥ** (ἐξηφανισμένος), **kṣayá-ḥ** (μείωσις, καταστροφή, ὄλεθρος), **kṣíti-ḥ** (ἀφανισμός) (=ἑλλ. *φθίσις*, λατ. **situs**=δίψα), Ζενδ. **xšayo** ἀπρφ. (πρὸς κατεδάφισιν), **xšī-**, γεν. **xšyō** (ὄλεθρος, δυστυχία, λατ. **situs**, **-ūs** (μούχλιασμα, σκωρία, σῆψις)· ἐξ ἰαπ. **qvḫei-*, **qvḫi-*, **qvḫoi-*.

Φθιώτης, *-ου*, ὁ (*Φθία*)· ὁ οἰκῶν ἐν Φθίᾳ, ἢ ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος.— θηλ. *Φθιῶτις* *-ιδος* (ἐνν. *γῆ*), ἡ χώρα τῆς Φθίας.

φθογγή, ἡ (*φθέγγομαι*)· ποιητ τύπος τοῦ *φθόγγος* (βλ. λ.), ἡ φωνὴ τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἦχος τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς **‖** ὡς. ἡ φωνὴ τῶν ζώων.

φθόγγος, ὁ (*φθέγγομαι*), πᾶς ἦχος σαφὴς καὶ διακεκριμένος **‖** καὶ δὴ ὁ ἦχος τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς **‖** ὡς. καὶ ἡ φωνὴ τῶν ζώων· **I** γεν., ἦχος, φωνή.

φθόϊς, *-ιος*, ὁ· αἰτ. ἑν. *φθόϊν*· ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. *φθόεις*· ἀττ. αἰτ. πληθ. *φθοῖς*· δωρ. καὶ ποιητ. αἰτ. πληθ. *φθόϊας*· δοτ. *φθοΐσι*·—παρ' ἀττ. ὡς. καὶ **φθοῒς,** *-ίδος*, ἡ, αἰτ *φθοΐδα*· ὀνομ. πληθ *φθοΐδες* καὶ *φθοῖδες* εἶδος πλακοῦντος **‖** ἰατρ., κατασπότιον, «χάπι».

φθονερός, ά, ὸν (*φθόνος*)· ὡς καὶ νῦν, φθονερός, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ φθόνου καὶ ζηλοτυπίας, ὁ ζηλότυπος, ὁ φθονῶν, ὁ ζηλοτυπῶν : *τὸ θεῖον πᾶν ἐστι φθονερόν*=οἱ θεοὶ εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν φθονεροί («ζηλιάρηδες»).

φθονέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐφθόνησα* (καὶ παρὰ μτγν. *ἐφθόνεσα*)· παθητ., ἀόρ. α' *ἐφθονήθην*· (*φθόνος*)· ὡς καὶ νῦν, φθονῶ, κατέχομαι ὑπὸ φθόνου ἢ ζηλοτυπίας, αἰσθάνομαι φθόνον ἢ ζηλοτυπίαν, μνησικακῶ, ἔχω κακὰς διαθέσεις **‖** μετὰ δοτ. προσ., *φθονῶ τινι εὖ πρήσσοντι* = φθονῶ τινα εὐτυχοῦντα, τὸν ζηλεύω διὰ τὴν εὐτυχίαν του **‖** ἀπολ., *μὴ φθονήσῃς* =μὴ τρέφῃς κανένα φθόνον (μὴ αἰσθάνεσαι καμμίαν κακεντρέχειαν), μὴ ἀρνηθῇς ἀπὸ φθόνον νά...: *μὴ φθονήσῃς διδάξαι* = μὴ ἀρνηθῇς νὰ μᾶς εἴπῃς (πρβλ. λατ. **ne graveris**) **‖** ὡς. μετὰ δοτ. προσ. καὶ γεν. πράγμ., ὡς τὸ λατ. **invidere alicui aliculus rei**.;

οὔ τοι ἡμιόνων φθονέω=δὲν σὲ ζηλεύω διὰ τοὺς ἡμιόνους σου. 2) μετὰ δοτ. προσ. καὶ αἰτ. πράγμ., ὡς τὸ λατ. **invidere alicui aliquid**, ζηλεύω, ἀπὸ φθόνον (ἀπὸ «ζήλια») ἀρνοῦμαι (ἀποφεύγω) νὰ παράσχω (νὰ δώσω, νὰ κάμω κτλ.) τι, ἢ ἁπλῶς: ἐκ φθόνου **ἀρνοῦμαι** τι εἴς τινα. 3) μετ' ἀπρφ., ἐκ φθόνου (ἐκ ζηλοτυπίας) ἀρνοῦμαι νά...: ***οὐκ ἂν φθονέοιμι ἀγορεῦσαι*** = δὲν θὰ ἀρνηθῶ (ἀπὸ φθόνον ἢ ζηλοτυπίαν) νὰ σᾶς διηγηθῶ | ***ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι***=(οἱ Θεοὶ) ἐζήλεψαν καὶ δὲν ἤθελον, ἕνας ἄνθρωπος νὰ γίνῃ βασιλεὺς τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης μαζί. 4) παθητ. ***φθονοῦμαι***, ὡς καὶ νῦν, φθονοῦμαι, μὲ φθονοῦν, ὑφίσταμαι τὸν φθόνον τῶν ἄλλων, εἶμαι ἢ καθίσταμαι ὁ στόχος τοῦ φθόνου των ἢ τῆς ζηλοτυπίας, μὲ ζηλεύουν, λατ. **invideor**.

φθόνησις, *-εως*, ἡ (***φθονέω***)· τὸ φθονεῖν, ὁ φθόνος, τὸ νὰ ζηλοτυπῇ τις ἢ νὰ ἀρνῆται ἢ νὰ ἀποφεύγῃ νὰ πράξῃ τι ἀπὸ φθόνον.

ΦΘΟ'ΝΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, φθόνος, «ζήλια», διὰ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἄλλων, ἡ λύπη τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται δι' αὐτό, ἡ κακοβουλία, κακότης, μνησικακία, κακεντρέχεια, λατ. **invidia** || ***οὐδεὶς φθόνος***=δὲν ὑπάρχει διάθεσις ἀρνήσεως (λόγῳ φθόνου ἢ ζηλοτυπίας), τ. ἔ. εἶμαι πρόθυμος νά..., λίαν εὐχαρίστως, δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησιν νά... || μετὰ γεν. πραγμ., φθόνος (ζηλοτυπία) διά τι.— ***φθόνος*** δι' ὑπερβολικὴν εὐτυχίαν θνητῶν ἀπαδίδετο καὶ εἰς τοὺς θεούς, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ φράσις ***τὸν φθόνον πρόσκυσον*** = ἱκέτευσε τοὺς θεοὺς διὰ νὰ τοὺς ἀφοπλίσῃς ἀπὸ τὸν φθόνον των (ἐξευμένισέ τους μὲ λατρείαν, θυσίας κλπ., διὰ νὰ μὴ σοῦ κάμουν κακὸν ἀπὸ φθόνον).

Ἔτυμ.: ***φθόνος· φθονέω· φθονερός· ἄφθονος· ἀφθονία***· ἐξ ἰαπ. ****gvđhen-*** (σμικρύνω, ἐλαττώνω)· πρβλ. Ζενδ. **a-yžδnvamna-** (ὁ μὴ σμικρυνόμενος).

φθορά, ἰων. **φθορή,** ἡ (***ἔφθορα***, τοῦ ***φθείρω***)· ὡς καὶ νῦν, φθορά, διαφθορά, παρακμή || καταστροφή, ὄλεθρος || ὠσ. θνησιμότης, θάνατος. 2) ἀποπλάνησις γυναικός, διαφθορὰ παρθένου, διακόρευσις. — **II** ἠθικὴ διαφθορά, φαυλότης, ἀχρειότης, μιαρότης, κακοήθεια.

φθόρος, ὁ=***φθορά*** (βλ. λ.), καταστροφή, ὄλεθρος || ὄθεν, ἐπὶ κατάρας, ***οὐκ ἐς φθόρον*** (ἐνν. ***ἄπει***)**;** =«δὲν θὰ πᾷς κατὰ διαβόλου»;, «δὲν πᾷς νὰ χαθῇς;» τ.ἔ. «πήγαινε στὸ διάβολο», «δίντε πνίξου». (=λατ. **abi in malam rem**). — **II** ὡς τὸ ***ὄλεθρος***, ὀλέθριος ἄνθρωπος, ὄλαβερός, προξενῶν φθοράν.

-φι, -φιν, ἐν τῇ ἐπ. ποιήσει, πρόσφ. καταλήξεως (μετὰ τοπ., ἀφαιρ., ὀργαν. σημασίας) τῆς δοτικῆς καὶ γενικῆς ἑνικ. καὶ πληθ., καὶ δή: 1) κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς δοτικῆς, ἀντὶ τῆς καταλ. ***-ῃ: ἅμ' ἕπου φαινομένῃφιν, ἤφι βίῃφι πεποιθὼς*** | ὡσ. ἀντὶ τῆς καταλ. ***-φ*** ἢ ***-οις: παρ' αὐτόφι, θεόφιν μέστωρ ἀτάλαντος*** | ἀντὶ τῆς καταλ. ***-ε*** (ἑν. καὶ πληθ.): ***ναῦφι, σὺν ὄχεσφι, κατ' ὄρεσφι, διὰ στήθεσφι***. 2) τῆς γενικῆς πτώσεως ἀντὶ ***-ης: ἀπὸ νευρῆφιν, ἐξ εὐνῆφι*** | ἀντὶ ***-ου: ἐκ θεόφιν, ἐκ πασσαλόφιν*** | ἀντὶ ***-ος: κράτεσφι*** ἀντὶ ***κράτος*** (= κεφαλῆς).— **II** ἐντεῦθεν μετέπεσεν εἰς ἁπλῆν ἐπιρρημ. κατάλ., κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τοπικῆς ἐννοίας [πρβλ. σανσκρ. **-bhis, -byas, -byam**].

ΦΙ'ΑΛΗ, ἡ· ἀγγεῖον πλατὺ καὶ ἀβαθές, μὲ τὸ ὁποῖον ἔπινον, ἢ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔβραζον ὑγρά. 2) μεθ' Ὅμηρον εὐρὺ καὶ ἀβαθὲς ποτήριον ἢ λεκάνιον πρὸς πόσιν ἢ πρὸς ἔκχυσιν σπονδῶν, λατ. **patera** || κοῖλον ἀγγεῖον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἐναπόθεσιν καὶ διαφύλαξιν τέφρας νεκρῶν, τεφροδόχος ὑδρία— **II** λόγῳ τοῦ εὑρέος καὶ ἀβαθοῦς σχήματος τοῦ ἀγγείου τούτου, ***Ἄρεος φιάλη*** ἐκαλεῖτο κατὰ κωμικὴν μεταφορὰν καὶ ἡ ***ἀσπίς***. 2) μτφρ. ἐπίσης ἐκαλεῖτο οὕτω καὶ σκαλιστὸν φάτνωμα (κοίλη διακόσμησις) τῆς ὀροφῆς.

Ἔτυμ.: ***φιάλη· φιέλη· φιαλόω*** (=σκάπτω τι εἰς σχῆμα φιάλης)· κατά τινας ἐκ ριζ. ***ΠΙ-*** τοῦ ***πίνω***, ὡσεὶ ἐξ ἀρχικοῦ τύπου ***ΠιF-άλη***, πρβλ. σανσκρ. **pâ-tram** ⟨**pâ-**(=λατ. **bibere**)· κατ' ἄλλους ****πι-σαλᾶ*** ⟨***πι-***(=***ἐπί***)+***ἑλεῖν*** (τ. ἔ. βασικὴ σημασ. «δοχεῖον ὑγρῶν»)· ἄλλοι τὸ συσχετίζουσι πρὸς τὸ παλ-γερμ. **bāen** (φρύγω ψωμί) ⟨germ. ****bēJō***· ἐξ ἰαπ. ριζ. ****bhēi-***, πρβλ. ***φιαρός***· πάντως ἡ λ. εἶναι σκοτ. ἐτυμολογίας καί, κατά τινας, ἴσως εἶναι ξένη λέξις.

φιάλλω, μελλ. ***φἴἄλῶ***· λαμβάνω τι ἀνά χεῖρας, «τοῦ βάλλω χεῖρα», ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ, καταπιάνομαι μέ τι [ἀβεβ. ἐτυμολ.].

φῖᾰρός, ά, όν, ἰων. **φῖερός, ή, όν** (***πῖαρ***)· φωτίζων, λάμπων, ζωηρός, λαμπρός, λεῖος, στιλπνός || εὔσαρκος, παχύς, λιπαρός (διότι ὁ λιπαρὸς εἶναι καὶ στιλπνός)· [***φιαρὸς*** ⟨***πῖαρ***, ***πιαρὸς*** ⟨***πιF-αρος***, πρβλ. σανσκρ. **pîv-aras** (=λατ. **pinguis**)· ἄλλοι ἄλλως].

φῐβᾰ́λεως, *ω*, ἡ· ὀνομ. πληθ. ***φιβάλεω*** (καὶ ***φιβάλεοι*** ἢ ***φιβαλέοι***)· εἶδος πρωϊμου σύκου, κληθέντος οὕτω ἐκ τοῦ ***Φίβαλις*** (ἡ), ἤτις ἦτο περιοχὴ τῆς **Μεγαρίδος** ἢ τῆς Ἀττικῆς.

φιδίτιον· βλ. ***φειδίτιον***.

φῐλ-άβουλος, *ον* (***φίλος***+***ἄβουλος***)· ὁ φιλῶν νὰ εἶναι ἄβουλος, ὁ μὲ τὴν δέλησίν του (ἑκουσίως) ἄβουλος, ἀστόχαστος.

φῐλ-άγαθος, *ον* (***φίλος***+***ἀγαθός***)· ὁ φιλῶν τὸ ἀγαθόν, ὁ φίλος τοῦ ἀγαθοῦ, ὁ φιλῶν τοὺς καλούς, ὁ φίλος τοῦ καλοῦ.

φῐλ-άγλᾰος, *ον* (***φίλος***+***ἀγλαός***)· ὁ ἀγαπῶν τὴν αἴγλην, ἀγαπῶν τὴν λαμπρότητα, φιλόκαλος.

φῐλ-ᾰ́γραυλος, *ον* (***φίλος***+***ἄγραυλος***)· ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀγροτικὸν βίον.

φῐλ-ᾰ́γρέτις, *-ιδος*, ἡ (***φίλος***+***ἄγρα***)· ἡ ἀγαπῶσα τὸ κυνήγιον (ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος).

φῐλ-ᾰ́γρος, *ον* (***φίλος*** + ***ἀγρός***)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἀγρούς, ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀγροτικὸν βίον.

φῐλ-ᾰ́γρ-ῠπνος, *ον* (***φίλος***+***ἄγρυπνος***)· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀγρυπνίαν, ὁ διερχόμενος τὰς νύκτας του ἄγρυπνος.

φιλ-ᾰ́γων, *-ωνος*, ὁ, ἡ (***φίλος***+***ἀγών***)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἀγῶνας || ὁ ἐν χρήσει κατὰ τοὺς ἀγῶνας.

φῐλ-ᾰ́δελφία, ἡ (***φιλάδελφος***)· ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἀγάπη ἀδελφῶν πρὸς ἀδελφοὺς (καὶ ἀδελφάς).

φῐλ-ᾰ́δελφος, *ον* (***φίλος*** + ***ἀδελφός***)· ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν του (ἢ τὴν ἀδελφήν του), ὁ κατεχόμενος ἀπὸ ἀδελφικὴν ἀγάπην, ὁ φερόμενος ἀδελφικῶς.

φῐλ-ᾰ́εθλος, *ον* (***φίλος***+***ἄεθλον***)· ποιητ. ἀντὶ ***φιλάθλος***, ὁ φίλος τῶν ἀγώνων, ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἀγῶνας.

φῐλ-ᾰ́θήναιος, *ον* (***φίλος***+***Ἀθηναῖος***)· ὁ φιλῶν τοὺς Ἀθηναίους, ὁ ἀγαπῶν τοὺς Ἀθηναίους, ὁ φίλος τῶν Ἀθ.

φῖλαι, ἐπ. 6' ἐν. προστ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***φιλέω***.

φῐλ-αἰάκτος, *ον* (***φίλος***+***αἰάζω***)· ὁ ἀγαπῶν νὰ ***αἰάζῃ***, ὁ συνηθίζων νὰ οἰμώζῃ, ὁ θρηνώδης || ὁ ἀξιοθρήνητος.

φῐλ-αιδήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (***φίλος***+***αἰδώς***) ὁ ἀγαπῶν τὴν αἰδημοσύνην, ὁ αἰδήμων, ὁ σεμνός.

φῐλ-αίμᾰτος, *ον* (***φίλος***+***αἷμα***)· ὁ φιλῶν τὰ αἵματα, ὁ αἱμοχαρής, πολὺ σκληρός.

φῐλαίτερος, *α, ον*, καὶ **φῐλαίτατος,** *η, ον*, ἀνώμ. συγκριτ. καὶ ὑπερθ. τοῦ ***φίλος***.

φῐλ-αίτιος, *ον* (***φίλος***+***αἰτία***)· ὁ ἀγαπῶν (ὁ συνηθίζων) νὰ αἰτιᾶται, φιλόψογος, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ νὰ ἀνευρίσκῃ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ τοὺς ἐπιτιμᾷ δι' αὐτά.— **II** ὁ ὑποκείμενος εἰς κατηγορίαν.

φῐλ-ᾰ́κόλουθος, *ον* (***φίλος***+***ἀκόλουθος***)· ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀκολουθῇ, ὁ προθύμως ἀκολουθῶν.

φῐλ-ᾰ́κρᾱτος, ἰων. **-ᾰ́κρητος,** *ον* (***φίλος*** + ***ἄκρατος***)· ὁ φιλῶν τὸν ἄκρατον (ἀμιγῆ, ἀγνόν) οἶνον, ὁ ρέπων εἰς ἀκρατοποσίαν, ὁ ἕκδοτος εἰς αὐτήν (ὁ καταστὰς ἔρμαιον τοῦ πάθους αὐτοῦ τῆς ἀκρατοποσίας), ὁ οἰνοπότης, ὁ «μεθύστακας, μπεκρῆς».

φῐλᾶμα, τό, δωρ. ἀντὶ ***φίλημα***

φῐλᾰ́μένος, ποιητ. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ ***φιλέω*** (ἐν παθ. ἐνν.).

φῐλ-ᾰ́μπελος, *ον* (***φίλος***+***ἄμπελος***)· ὁ φίλος τῆς ἀμπέλου.

φῐλ-ανδρία, ἡ (***φίλανδρος***)· ἡ πρὸς τὸν ἄνδρα (δηλ. τὸν σύζυγον) ἀγάπη, ἡ συζυγικὴ ἀγάπη || ἡ

πρός τόν ἄνδρωπον γενικά ἀγάπη, ἡ φιλανδρωπία, ἡ ἀγάπη πρό τό ἀνδρώπινον γένος.

φῐλ-άνδρος, *ον* (*φίλος* + *ἀνήρ*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἄνδρας, γεν. τούς ἀνδρώπους (**ἐπί** χώρας ἀγαπώσης τούς ἀνθρώπους της).— **II** ἐπί γυναικός, ἡ ἀγαπῶσα τόν ἑαυτῆς ἄνδρα, τόν σύζυγόν της, ἡ τρυφερά σύζυγος. 2) ἡ ἀγαπῶσα τούς ἄνδρας, τάς ἀνδρικάς ἕξεις, «ἀντρογυναίκα». 3) ἡ ἀγαπῶσα τούς ἄνδρας, λάγνος, ἀσελγής.

φῐλ-ανθής, *ές* (*φίλος*+*ἄνθος*)· ὁ ἀγαπῶν τά ἄνθη, ὡς καί νῦν φιλανθής.

φῐλ-ανθρᾰκεύς, *-έως*, ὁ (*φίλος* + *ἀνθρακεύς*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἀνθρακεῖς, ὁ φίλος τῶν ἀνθρακέων.

φῐλ-ανθρωπεύω (*φιλάνθρωπος*)· εἶμαι φιλάνθρωπος, εἶμαι φίλος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους || **ἐν τῷ μέσῳ**, *φιλανθρωπεύομαι*=φέρομαι φιλανθρώπως, φέρομαι φιλικῶς.

φῐλ-ανθρωπία, ἡ (*φιλάνθρωπος*)· ὡς καί νῦν, φιλανθρωπία, ἀγάπη πρός τόν ἄνθρωπον (γενικά πρός τό ἀνθρώπινον γένος), εὐγένεια τρόπων, καλοκαγαθία, φιλοφροσύνη, ἐπιείκεια, καλωσύνη || **ἐν τῷ πληθ.**, πράξεις φιλανθρωπίας

φῐλ-άνθρωπος, *ον* (*φίλος*+*ἄνθρωπος*)· ὡς καί νῦν, φιλάνθρωπος, ὁ ἀγαπῶν τό ἀνθρώπινον γένος, ἀγαθός, εὐγενής, φιλόφρων.— **ἐπίρρ.** *-πως*, φιλανθρώπως (ὡς καί νῦν). φιλανθρωπικῶς.— **ὑπερθ.** *-ότατα*.

φῐλ-ᾶνωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ, **δωρ. ἀντί** *φιλήνωρ* (*φίλος* +*ἀνήρ*)· *φίλανδρος* (βλ.λ.), ἐπί γυναικός, ἡ ἀγαπῶσα τόν σύζυγόν της || ὁ ἀγαπῶν τό ἀνθρώπινον γένος. *φιλάνθρωπος* (βλ. λ.) || καί ἐπί τῶν δελφίνων.

φῐλ-ᾰοιδος, *ον* (*φίλος* + *ἀοιδός*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἀοιδούς ἤ τήν ᾠδήν καθόλου.

φῐλ-ἀπ-εχθημοσύνη, ἡ (*φιλαπεχθήμων*)· ἡ εὐχαρίστησις καί ἡ τάσις νά δημιουργῇ κανείς ἐχθρούς, ἡ τάσις πρός δημιουργίαν προστριβῶν || **ἐν τῷ πληθ.**, προσπάθειαι πρός δημιουργίαν ἐριδων.

φῐλ-ἀπ-εχθήμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*φίλος*+*ἀπεχθάνομαι*)· ὁ ἀγαπῶν νά δημιουργῇ ἐχθρούς, ὁ φίλερις, φιλόνικος, «καυγατζῆς», ὁ ἀρεσκόμενος εἰς λογομαχίας.— **ἐπιρρ.** *-μόνως*.

φῐλ-ᾰπλοϊκός, *ή, όν* (*φίλος*+*ἁπλόος*)· ὁ ἀγαπῶν τήν ἁπλότητα, ἤ τήν εἰλικρίνειαν.

φῐλ-ἀπό-δημος, *ον* (*φίλος*+*ἀπόδημος*)· ὁ ἀγαπῶν νά ἀποδημῇ, νά ξενιτεύεται.

φῐλ-αργῠρία, ἡ (*φιλάργυρος*)· ἡ ὑπερβολική ἀγάπη πρός τό χρῆμα, ἡ ἐκ ταύτης γεννωμένη ἁπληστία περί τό χρῆμα καί ἡ «τσιγγουνιά», ὡς καί νῦν φιλαργυρία, φιλοχρηματία.

φῐλ-άργῠρος, *ον* (*φίλος*+*ἄργυρος*)· ὁ ἀγαπῶν τό χρῆμα, ὡς καί νῦν φιλάργυρος, φιλοχρήματος, «παραδόπιστος», «τσιγγούνης», «σπαγγορομμένος».

φῐλ-ᾰριστείδης, *-ου*, ὁ (*φίλος* + *Ἀριστείδης*)· ὁ φίλος τοῦ Ἀριστείδου.

φῐλ-άρμᾰτος, *ον* (*φίλος* + *ἅρμα*)· ὁ ἀγαπῶν τά ἅρματα, ὁ φίλος τῶν ἁρμάτων, ὁ φίλος τῶν ἁρματοδρομιῶν.

φῐλ-αρχία, ἡ (*φίλαρχος*)· ὡς καί νῦν, φιλαρχία, ἀρχομονία, ἡ ἐπιδυμία τοῦ ἄρχειν.

φῐλ-αρχος, *ον* (*φίλος*+*ἀρχή*)· ὁ ἀγαπῶν νά ἄρχῃ, (νά κυβερνᾷ, νά ἐξουσιάζῃ), ἀρχομανής, φιλόδοξος.

φῐλᾶσε, φιλάσας, **δωρ. ἀντί** *ἐφίλησε, φιλήσας*.

φῐλᾶσεῖ, **δωρ. ἀντί** *φιλήσει*. γ' **ἐν.** μελλ. τοῦ *φιλέω*.

φῐλ-αστρᾰγᾰλος, *ον* (*φίλος*+*ἀστράγαλος*)· ὁ ἀγαπῶν νά παίζῃ τούς *ἀστραγάλους* (βλ. λ.).

φῐλ-άσωτος, *ον* (*φίλος*+*ἄσωτος*)· ὁ ἀγαπῶν νά ζῇ ἀσώτως, ἀγαπῶν τήν ἀσωτίαν.

φῐλᾶτο, γ' **ἐν.** ἐπ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ *φιλέω*.

φῐλ-αυλος, *ον* (*φίλος*+*αὐλός*)· ὁ ἀγαπῶν τόν *αὐλόν* (νά τόν παίζῃ ἤ νά τόν ἀκούῃ).

φῐλ-αυτος, *ον* (*φίλος*+*αὐτοῦ*=*ἑαυτοῦ*)· ὁ ἀγαπῶν ἑαυτόν, ὁ ἀγαπῶν τόν ἑαυτόν του, ἐγωιστής.

φῐλέσκε, γ' **ἐν.** ἰων. πρτ. τοῦ *φιλέω*.

φῐλ-έθειρος, *ον* (*φίλος*+*ἔθειρα*)· ὁ ἀγαπῶν τάς τρίχας, ὁ ἀγαπῶν τήν κόμην || ὁ προσαρμοζόμενος (ἤ προσηρμοσμένος) εἰς τήν κόμην.

φῐλ-έλλην, *-ηνος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*Ἕλλην*)· ὡς καί νῦν, φιλέλλην, φίλος τῆς Ἑλλάδος, φίλος τῶν Ἑλλήνων, ἀγαπῶν τήν Ἑλλάδα καί τούς Ἕλληνας.

φῐλ-έν-νῠχος, *ον* (*φίλος* + *ἔννυχος*)· ὁ ἀγαπῶν τήν νύκτα.

φῐλέοισαι, **δωρ.** πληθ. θηλ. μτχ. **ἐν.** τοῦ *φιλέω*.

φῐλέοντι, **δωρ.** γ' πληθ. **ἐν.** τοῦ *φιλέω* || ἀλλά καί δοτ. ἑν. μτχ. τοῦ **ἐν.**

φῐλ-έορτος, *ον* (*φίλος* + *ἑορτή*)· ὁ ἀγαπῶν τάς ἑορτάς, ὁ φίλος τῶν ἑορτῶν.

φῐλ-επί-τῑμητής, *-οῦ*, ὁ (*φίλος* + *ἐπιτιμάω*)· ὁ ἀγαπῶν νά ἐπιτιμᾷ, ὁ φιλόψογος.

φῐλ-έραστής, *-οῦ*, ὁ (*φίλος*+*ἐραστής*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἐραστάς, ὁ ἀρεσκόμενος νά ἔχῃ ἐραστάς || ὁ φίλος τῶν ἐραστῶν, ὁ ἀγαπητός εἰς τούς ἐραστάς || ὁ φίλος τῶν ἐρώτων, ὁ ἐρωτευμένος, ὁ ἐρωτύλος.

φῐλ-εργία, ἡ (*φίλεργος*)· ὡς καί νῦν, φιλεργία, ἀγάπη πρός τήν ἐργασίαν, ἐργατικότης, φιλοπονία.

φῐλ-εργός, *ὁν* (*φίλος*+*ἔργον*)· ὡς καί νῦν, φίλεργος, ὁ ἀγαπῶν τήν ἐργασίαν, ὁ ἐργατικός, ὁ φιλόπονος, ὁ ἐργαζόμενος ἑκουσίως καί προθύμως.

φῐλ-έρῐθος, *ον* (*φίλος* + *ἔριθος*)· ὁ ἀγαπῶν νά κλώθῃ ἔρια, ὁ ἀγαπῶν τήν ἐριουργίαν.

φῐλ-ερως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*ἔρως*)· ὁ φιλῶν τόν ἔρωτα, ὁ ἔκδοτος εἰς τόν ἔρωτα, ὁ ρέπων εἰς τόν ἔρωτα.

φῐλ-έσπερος, *ον* (*φίλος*+*ἑσπέρα*)· ὁ ἀγαπῶν τήν ἑσπέραν.

φῐλ-εταιρία, ἡ (*φιλέταιρος*)· ἡ πρός τούς ἑταίρους ἀγάπη καί ἀφοσίωσις.

φῐλ-έταιρος, *ον* (*φίλος*+*ἑταῖρος*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἑταίρους του, ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τούς συντρόφους του, ὁ πιστός εἰς τούς συνεταίρους του.

φῐλ-εύϊος, *ον* (*φίλος*+*εὐοῖ*)· ὁ ἀγαπῶν τό βακχικόν ἐπιφών. *εὐοῖ*, ἐπίθ. τοῦ Βάκχου.

φῐλ-εύ-λειχος, *ον* (*φίλος*+*εὖ*+*λείχω*)· ὁ ἀγαπῶν τά λιχνεύματα («τίς λιχουδιές»), «ὁ λιχούδης».

φῐλ-εύνος, *ον* (*φίλος*+*εὐνή*)· ὁ φιλῶν τήν *εὐνήν*, ὁ ἀγαπῶν τήν νυμφικήν κλίνην || γεν., ὁ ἀγαπῶν τό συνουσιάζειν, λάγνος.

φιλεῦντα, φιλεῦντι, φιλεῦσα, **δωρ. ἀντί** *φιλοῦντα, φιλοῦντι, φιλοῦσα*, τύποι μτχ. **ἐν.** τοῦ *φιλέω*.

φῐλ-εύ-τακτος, *ον* (*φίλος*+*εὔτακτος*)· ὁ ἀγαπῶν τήν εὐταξίαν καί εὐπρέπειαν.

φῐλ-έφ-ηβος, *ον* (*φίλος* + *ἔφηβος*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ἐφήβους, φίλος τῶν νέων.

φῐλ-εχθής, *ές*, γεν. *-έος* (*φίλος*+*ἔχθος*)· ὁ ἀγαπῶν νά δημιουργῇ ἐχθρούς καί ἐχθρότητας, φίλερις.

φῐλέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐφίλησα*· πρκ. *πεφίληκα* | μέσον, **ἐπ.** ἀόρ. α' *ἐφῐλάμην*, **ἐν** γ' **ἐν.** *ἐφίλατο*, προστ. *φῖλαι*, γ' πληθ. ὑποτ. *φίλωνται*, μτχ. *φιλάμενος* **ἐν** παθ. **ἐνν.** (ἀγαπηθείς)· ὡσ. μελλ. *φιλήσομαι* **ἐν** παθητ. **ἐνν.** || παθητ., τετελ. μελλ. *πεφιλήσομαι* ἀόρ. α' *ἐφιλήθην*· πρκ. *πεφίλημαι* (*φίλος*)· ἀγαπῶ || παθ., ἀγαπῶμαι ὑπό τινος"—**ἐκ τῆς γεν. ἐν**νοίας τοῦ ἀγαπᾶν προῆλθον διάφοροι εἰδικαί σημασίαι, ὅπως ἡ τοῦ : φέρομαι μετά τρυφερότητος, φέρομαι φιλικῶς, ὑποδέχομαί τινα φιλικῶς («τόν καλωσορίζω»), τόν κάμνω φίλον μου: *παρ' ἄμι φιλήσεαι*= δά φιλοξενηθῇς παρ' ἡμῖν, δά μᾶς εἶσαι εὐπρόσδεκτος ξένος. 2) παρέχω ἐξωτερικά δείγματα ἀγάπης, εἰδ. ὡς καί νῦν «φιλῶ» (στό στόμα ἤ ὅπου ἀλλοῦ), «φιλάω», ἀσπάζομαι: *φιλῶ τῷ στόματι*= «φιλῶ στό στόμα».—**μέσον**, «φιλάω καί φιλιέμαι» ἀμοιβαίως. 3) ἀγαπῶ, εἶμαι φίλος τινός, εἶμαι ἐνδυσιασμένος μέ τι(να).— **II** μετ' ἀπρφ. (ὡς καί τό λατ. **amo**), ἀγαπῶ (ἀρέσκομαι) νά πράττω τι, ὅθεν συνηθίζω νά πράττω τι, εἶμαι συνειδισμένος εἴς τι || **ἀπροσ.** *φιλεῖ γίγνεσθαι*=εἶναι σύνηθες νά γίνεται (νά συμβαίνῃ) τι, γίνεται συνήθως, συμβαίνει (κατά τήν συνήθειαν) || **ἀπολ.**, *οἷα δή φιλεῖ*=ὡς εἶναι σύνηθες, λατ. **ut solet**.

φῐλη, ἡ, θηλ. τοῦ *φίλος* (βλ. λ.), ἐρωμένη, ἑταίρα.

φῐλ-ηδέω (*φιληδής*)· ἀγαπῶ τήν ἡδονήν, ζητῶ καί εὑρίσκω τήν ἡδονήν || εὑρίσκω ἡδονήν εἴς τι, εὐφραίνομαι **ἐπί** τινι (μετά δοτ.).

φῐλ-ηδής, *ές* (*φίλος*+*ἡδος*)· ὁ ἀγαπῶν τά ἡδέα, ὁ ἀγαπῶν τήν ἡδονήν, ἀγαπῶν τάς ἡδονάς.

φῐλ-ηδία, ἡ (*φιληδέω*)· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἡδονήν, τὸ ρέπειν (ἡ ροπή, κλίσις) πρὸς τὰς ἡδονάς, φιληδονία ‖ ἡ ἡδονή.

φῐλ-ήδονος, *ον* (*φίλος*+*ἡδονή*)· ὡς καὶ νῦν, φιλήδονος, ἀγαπῶν τὰς ἡδονάς, ἔκδοτος εἰς τὰς ἡδονάς. 2) ὁ προξενῶν ἡδονήν.

φῐλ-ηκοΐα, ἡ (*φιλήκοος*)· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἀκούειν, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἀκροᾶσθαι, ἡ προσοχή.

φῐλ-ήκοος, *ον* (*φίλος* + *ἀκοή*)· ὡς καὶ νῦν, φιλήκοος, ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀκούῃ, νὰ ἀκροᾶται, νὰ «ἀφουγκράζεται» ‖ ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ἀκούῃ (ὁμιλίας, διαλέξεις, λόγους κλπ.).

φῐλ-ηλᾰκάτος, *ον* (*φίλος* + *ἠλακάτη*)· ὁ φιλῶν τὴν ἠλακάτην, ὁ φίλος τῆς ἠλακάτης, φίλος τῆς «ρόκας».

φῐλ-ηλιαστής, *-οῦ*, ὁ (*φίλος* + *ἡλιαστής*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ εἶναι *ἡλιαστής*, τ. ἔ. δικαστὴς ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς Ἡλιαίας, ἢ νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰς ἐν Ἡλιαίᾳ διεξαγομένας δίκας ‖ γεν., φιλόδικος.

φῐλημα, *-ατος*, τὸ (*φιλέω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ φίλημα, ὁ ἀσπασμός.

φῐλημάτιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *φίλημα*· «φιλάκι».

φῐλήμεναι, ἐπ. ἀπρφ. ἐν. τοῦ *φιλέω*.

φῐλημι, αἰολ. ἀντὶ *φιλέω*.

φῐλημοσύνη, ἡ (*φιλέω*)· φιλία, καλοκαγαθία, φιλική διάθεσις.

φῐλ-ήνιος, *ον* (*φίλος* + *ἡνία*)· ὁ ὑπείκων εἰς τὰς ἡνίας, ὁ πειθήνιος, ὁ ὑπακούων εἰς τὸν χαλινόν.

φῐλ-ήρετμος, *ον* (*φίλος*+*ἐρετμός*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν κώπην, ὁ ἀγαπῶν νὰ κωπηλατῇ, ὁ ἀγαπῶν τὴν θαλασσοπλοΐαν.

φῐλησα, ἐπ. ἀντὶ *ἐφίλησα*. *ἀόρ.* α' τοῦ *φιλέω*.

φῐλησέμεν, ἐπ. ἀπρφ. μελλ. τοῦ *φιλέω*.

φῐλησί-μολπος, *ον* (*φίλος*+*μολπή*)· =*φιλόμολπος* (βλ. λ.), φιλόμουσος.

φῐλητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φιλέω*· *δεῖ φιλεῖν*, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τις.

φῐλητής, *-οῦ*, ὁ· ὁ ἀσπαζόμενος, ὁ ἐραστής.

φῐλήτωρ, *-ορος*, ὁ· =*φιλητὴς* (βλ. λ.).

φῐλία, ἰων. **φιλίη,** ἡ (*φιλέω*)· ὡς καὶ νῦν, φιλία, ἀγάπη, κλίσις, εὐμένεια, εὔνοια, λατ. amicitia ‖ *φιλία ἡ ἐμή, φιλία ἡ σή*=ἡ πρός με φιλία, ἡ πρὸς σὲ φιλία.

φῐλικός, *ή, όν* (*φίλος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς φίλον, φιλόστοργος ‖ *φιλικὰ* =τεκμήρια φιλίας.— ἐπιρρ. *-κῶς*=κατὰ φιλικὸν τρόπον· συγκρ. *φιλικώτερον*, ὑπερθ. *φιλικώτατα*.

φῐλιος, (α), *ον* (*φίλος*)· ὁ ἀνήκων εἰς φίλον, ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ φίλου, φιλικός, φιλικῶς διατεθειμένος, φιλόφρων ‖ ὡς ἀντίθ. τῷ *πολέμιος*, φιλικός, ὁ συνδεόμενος διά συμμαχίας ‖ ὅθεν, *ἡ φιλία* (ἐνν. *χώρα*)=φιλικὴ χώρα, ἀντίθ. τῷ *ἡ πολεμία*. 2) *Ζεὺς φίλιος*=ὁ Ζεὺς ὁ προστάτης τῆς φιλίας.— ■ ἐν παθ. ἐνν., ὡς τὸ *φίλος*, ἀγαπητός, προσφιλής.— ἐπίρρ. *φιλίως*=φιλικῶς, κατὰ φιλικὸν τρόπον.

Φῐλίππειος, (α), *ον* (*Φίλιππος*)· ὁ τοῦ Φιλίππου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Φίλιππον, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Φ., Φιλιππικός.

Φῐλιππίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*Φίλιππος*)· ἀνήκω εἰς τὸ κόμμα τοῦ Φιλίππου, εἶμαι φίλος τοῦ Φιλίππου, φρονῶ τὰ τοῦ Φιλίππου.

Φίλιπποι, οἱ· πόλις τῆς Μακεδονικῆς Θράκης, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου (ἐξ οὗ καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα)· βλ. Κ.Ε.Δ.

φῐλ-ιππος, *ον* (*φίλος*+*ἵππος*)· ὁ φιλῶν (ἀγαπῶν) τοὺς ἵππους ἢ τὴν ἱππασίαν ‖ ὑπερθ *φιλιππότατος*. — ‖ ὡς ἀρσ. κύρ. ὄν. *ὁ Φίλιππος* (βλ. Κ.Ε.Δ.).

φιλίτιον τὸ (*φίλος*)· =*φειδίτιον* (βλ. λ.).

φῐλίων, *ον*, γεν. *-ονος*, ποιητ. συγκρ. τοῦ *φίλος*· προσφιλέστερος.

φῐλίως, ἐπιρρ. τοῦ *φίλιος*· κατὰ φιλικὸν τρόπον.

φῐλό-βακχος, *ον* (*φίλος*+*Βάκχος*)· ὁ φιλῶν τὸν Βάκχον, ὁ φιλῶν τὸν οἶνον.

φῐλο-γᾰδής, *ές*, δωρ. ἀντὶ *φιλογηθὴς* (βλ. λ.).

φῐλό-γαιος, *ον* (*φίλος*+*γαῖα*)· ὁ φιλῶν (ἀγαπῶν) τὴν γῆν, τὴν ἀγροτικὴν ζωήν.

φῐλό-γᾰμος, *ον* (*φίλος* + *γάμος*)· ὁ φιλῶν (σφόδρα ἐπιθυμῶν) τὸν γάμον, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῇ.

φῐλο-γαστορίδης, *-ου*, ὁ (*φίλος*+*γαστήρ*)· ὁ φιλῶν (ἀγαπῶν) τὴν ἑαυτοῦ γαστέρα, ὁ κοιλιόδουλος.

φῐλο-γέλοιος, *ον* (*φίλος* + *γελοῖος*)· ὁ φιλῶν τὰ γελοῖα, ὁ ἀγαπῶν τὰ σκώμματα (τὰς ἀστειότητας).

φῐλό-γελως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*γέλως*)· ὁ φιλῶν τὸν γέλωτα, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ γελᾷ, ὁ γελῶν εὐχαρίστως.

φῐλο-γεωργία, ἡ (*φιλογέωργος*)· ἡ πρὸς τὴν γεωργίαν ἀγάπη, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀγροτικὴν ζωήν.

φῐλο-γέωργος, *ον* (*φίλος* + *γεωργός*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν γεωργίαν, ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀγροτικὸν βίον.

φῐλο-γηθής, *ές*, δωρ. *-γᾱθής*, *ές*, γεν. *-έος* (*φίλος* + *γῆθος*)· ὁ φιλῶν (ἀγαπῶν) τὴν χαρὰν (τὴν εὐθυμίαν), εὔθυμος, φαιδρός.

φῐλό-δαφνος, *ον* (*φίλος*+*δάφνη*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν δάφνην.

φῐλό-δενδρος, *ον* (*φίλος* + *δένδρον*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ δένδρα.

φῐλο-δέσποτος, *ον* (*φίλος*+*δεσπότης*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν δεσπότην του (τὸν αὐθέντην του, τὸν κύριόν του) ‖ ἐπὶ δούλων, *ἀνδράποδα φιλοδέσποτα* = δοῦλοι ἀφωσιωμένοι εἰς τοὺς κυρίους των.

φῐλό-δημος, *ον* (*φίλος* + *δῆμος*)· ὁ δημοφιλής, φίλος τοῦ λαοῦ.

φῐλο-δῐκέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλόδικος*)· ἀγαπῶ τὰς δίκας, τὰς δικαστικὰς διαμάχας (τοὺς δικαστικοὺς ἀγῶνας), εἶμαι φιλόδικος.

φῐλό-δῐκος, *ον* (*φίλος* + *δίκη*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς δικαστικοὺς ἀγῶνας, φίλερις.

φῐλ-οδίτης, *-ου*, ὁ (*φίλος*+*ὁδίτης*)· ὁ φίλος τῶν ὁδοιπόρων.

φῐλό-δοξος, *ον* (*φίλος* + *δόξα*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόδοξος, ὁ ἀγαπῶν τὴν δόξαν ἢ τὴν τιμήν, ὁ θέλων νὰ τιμᾶται, δοξομανής.

φῐλό-δουπος, *ον* (*φίλος*+*δοῦπος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν δοῦπον, τὸν δόρυβον.

φῐλ-όδυρτος, *ον* (*φίλος* + *ὀδύρομαι*)· ὁ ἀγαπῶν (ὁ ἀρεσκόμενος) νὰ ὀδύρεται.

φῐλό-δωρος, *ον* (*φίλος* + *δῶρον*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ δίδῃ δῶρα, ὁ γενναιόδωρος, ἐλευθέριος, ὁ εὐχαρίστως μοιράζων δῶρα.— ἐπίρρ. *-ρως*.

φῐλο-εργός, *όν*, καὶ **φῐλόεργος,** *ον* (*φίλος*+*ἔργον*)· ὁ φίλεργος, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐργασίαν, ἐργατικός, φιλόπονος.

φῐλο-ζέφῡρος, *ον* (*φίλος* + *Ζέφυρος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν Ζέφυρον (τὸν δυτικὸν ἄνεμον).

φῐλό-ζωος, *ον* (*φίλος* + *ζωή*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόζωος, ὁ ἀγαπῶν τὴν ζωήν του, «φιλοτομαριστής» ‖ δειλός, ἀνανδρος.

φῐλό-ζῳος, *ον* (*φίλος*+*ζῷον*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ ζῷα.

φῐλο-θεάμων, *ον* (*φίλος* + *θεάομαι*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ θεᾶται, ὁ ἀγαπῶν τὰ θεάματα, τὰς θεατρικὰς παραστάσεις.

φῐλό-θεος, *ον* (*φίλος*+*θεός*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν θεόν, ὁ φοβούμενος τὸν θεόν, θεοσεβής, εὐσεβής.

φῐλο-θηρία, ἡ (*φιλόθηρος*)· ἡ ἀγάπη διὰ τὴν θήραν, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ κυνήγιον.

φῐλό-θηρος, *ον* (*φίλος* + *θήρα*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν θήραν, ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνήγιον.

φῐλο-θουκῠδίδης, *-ου*, ὁ (*φίλος* + *Θουκυδίδης*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν Θ., ὁ φίλος του.

φῐλο-θρηνής, *ές*, καὶ **φῐλό-θρηνος,** *ον* (*φίλος*+*θρῆνος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς θρήνους, ὁ συνηθίζων νὰ θρηνῇ («νὰ κλαίγεται»).

φῐλο-θῡτής, *-ου*, ὁ (*φίλος*+*θύω*)· ὁ ἀγαπῶν τὰς θυσίας, ὁ ἔνθερμος λάτρης.

φῐλό-θῡτος, *ον* (*φίλος* + *θύω*)· ὁ εὐχαρίστως θυσιάζων (προσφέρων θυσίας) ‖ *φιλόθυτα ἔργια*= θυσίαι προσφερόμεναι ὑπὸ ἐνθέρμων λατρῶν.

φῐλ-οικο-δόμος, *ον* (*φίλος*+*οἰκοδομέω*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ οἰκοδομῇ.

φῐλ-οικτίρμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*φίλος*+*οἰκτίρω*)· ὁ ρέπων εἰς τὸ νὰ ἐλεῇ, φιλελεήμων, φιλεύσπλαγχνος, ὁ εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως δοκιμάζων αἰσθήματα οἴκτου διὰ τοὺς συνανθρώπους του.— ἐπίρρ. *-μόνως*.

φῑλ-οίκτιστος, *ον*·=*φιλοικτίρμων* (βλ. λ.).

φῑλ-οικτος, *ον* (*φίλος* + *οἶκτος*)·=*φιλοικτίρμων* (βλ. λ.), ὁ ἀγαπῶν τοὺς δρήνους, ὁ εὐκόλως δρηνῶν. 2) ὁ κινῶν τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων πρὸς ἑαυτόν, οἰκτρός, ἀξιοδρήνητος.

φῑλ-οινία, ἡ (*φίλοινος*)· ἡ πρὸς τὸν οἶνον ἀγάπη, φιλοποσία.

φῑλ-οινος, *ον* (*φίλος*+*οἶνος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν οἶνον, οἰνοπότης, ὁ ἔκδοτος εἰς οἰνοποσίαν.

φῑλ-οίφης, *-ου, ὁ* (*φίλος*+*οἰφάω*)· ὁ φιλοσυνουσιαστής, ὁ ἀγαπῶν τὴν σαρκικὴν συνουσίαν, λάγνος.

φῑλο-κᾰλέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλόκαλος*)· εἶμαι φιλόκαλος, εἶμαι ἐραστὴς τοῦ ὡραίου, καταγίνομαι εἰς τὰς καλὰς τέχνας, ἔχω τὸ αἴσθημα τοῦ ὡραίου, ἐντρυφῶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ καλοῦ.

φῑλό-κᾰλος, *ον* (*φίλος*+*καλός*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόκαλος, ὁ ἀγαπῶν τὸ ὡραῖον, τὸ κάλλος, ἀλλὰ καὶ ἐν ἠθ. ἐνν ὁ ἀγαπῶν τὸ καλὸν καὶ ἠθικόν ‖ ὁ ἔχων ἀνεπτυγμένον τὸ αἴσθημα τοῦ ὡραίου καὶ κομψοῦ.— ‖ ὁ ἐπιζητῶν καὶ ἐπιδιώκων τὰς τιμάς.

φῑλο-καμπής, *ές,* γεν. *-έος* (*φίλος*+*καμπή*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ κάμπτηται, ὁ εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως καμπτόμενος, εὔκαμπτος, εὐλύγιστος.

φῑλο-καρπο-φόρος, *ον* (*φίλος*+*καρποφόρος*)· ὁ εὐχαρίστως φέρων πολλοὺς καρπούς, ὁ ἀφθόνως καρποφορῶν.

φῑλο-κέρδεια, ἡ (*φιλοκερδής*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοκέρδεια, ἡ πρὸς τὸ κέρδος ἀγάπη, ἁπληστία, πλεονεξία.

φῑλο-κερδέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλοκερδής*)· εἶμαι φιλοκερδής, ἀγαπῶ τὸ ὑπερβολικὸν κέρδος, εἶμαι ἄπληστος, εἶμαι πλεονέκτης.

φῑλο-κερδής, *ές,* γεν. *-έος* (*φίλος*+*κέρδος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοκερδής, ὁ ἁπλήστως ἀγαπῶν τὸ κέρδος, ἄπληστος, πλεονέκτης.

φῑλο-κέρτομος, *ον* (*φίλος* + *κέρτομος*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ σκώπτῃ, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ πειράζῃ τοὺς ἄλλους μὲ δηκτικοὺς λόγους.

φῑλο-κηδεμών, *-όνος,* ὁ, ἡ (*φίλος*+*κηδεμών*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς συγγενεῖς του.

φῑλο-κίνδῡνος, *ον* (*φίλος*+*κίνδυνος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς κινδύνους, ὁ ριψοκίνδυνος, παράτολμος.

φῑλο-κισσο-φόρος, *ον* (*φίλος* + *κισσοφόρος*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ κισσοφορῇ (νὰ φέρῃ, νὰ φορῇ, κισσόν).

φῑλό-κνῖσος, *ον* (*φίλος* + *κνίζω*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ γαργαλίσματα, λάγνος.

φῑλό-κοινος, *ον* (*φίλος* + *κοινός*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ κοινόν, ὁ ἀγαπῶν τὴν κοινωνίαν ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., *τὸ φιλόκοινον*=ἡ πρὸς τὸ κοινὸν καλὸν ἀγάπη.

φῑλό-κρημνος, *ον* (*φίλος*+*κρημνός*)· ὁ ἀγαπῶν κρημνώδη μέρη, ἀγαπῶν τοὺς κρημνούς.

φῑλο-κρῑνέω, μελλ. *-ήσω* (*φίλος*+*κρίνω*)· ἐκλέγω τοὺς φίλους μου· βλ. καὶ *φῐλοκρινέω*.

φῑλο-κρότᾰλος, *ον* (*φίλος* + *κρόταλον*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ κρόταλα (τοὺς κροταλισμούς), τὸν βόρυβον, τὸν πάταγον.

φῑλό-κροτος, *ον* (*φίλος*+*κρότος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς κρότους (ἤ τὸν βόρυβον).

φῑλο-κτέᾰνος, *ον* (*φίλος* + *κτέανον*)·=*φιλοκτήμων* (βλ. λ.), ἀγαπῶν τὰ (ἀπο)κτήματα, ἄπληστος, πλεονέκτης, ἅρπαξ·—ὑπερθ. *φιλοκτεανώτατος*.

φῑλο-κτήμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*φίλος*+*κτῆμα*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ κτήματα, φιλοκερδής, φιλοχρήματος.

φῑλό-κῦβος, *ον,* (*φίλος*+*κύβος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς κύβους, ὁ ἔκδοτος εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν.

φῑλο-κῡδής, *ές,* γεν. *-έος* (*φίλος*+*κῦδος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ κῦδος (τὴν δόξαν, τὴν φήμην, τὴν αἴγλην).

φῑλο-κῡν-ηγέτης, *-ου, ὁ* (*φίλος* + *κυνηγέτης*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνήγιον, ὁ φίλος τοῦ κυνηγίου.

φῑλό-κωμος, *ον* (*φίλος*+*κῶμος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς κώμους (τὰς διασκεδάσεις, συμπόσια, χορούς κ.τ.ὅ.), ὁ φίλος τῆς κραιπάλης.

φῑλο-λᾰκων, *-ωνος, ὁ* (*φίλος*+*Λάκων*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς Λάκωνας, ὁ φίλος τῶν Λακεδαιμονίων.

φῑλο-λήϊος, *ον* ποιητ. ἀντὶ **φιλόλειος,** (*φίλος*+*λήϊη, λεία*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν λείαν, ὁ φίλος τῆς λαφυραγωγίας.

φῑλό-λῐχνος, *ον* (*φίλος*+*λίχνος*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ λιχνεύματα («τὶς λιχουδιές»), «ὁ λιχούδης».

φῑλο-λογία, ἡ (*φιλόλογος*)· ἡ ἀγάπη τῆς διαλεκτικῆς, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ συνδιαλέγεσθαι (πρὸς τὸ συζητεῖν ἐπιστημονικῶς καὶ ἀπηκριβωμένως), ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ γράμματα (πρὸς τὴν παιδείαν, πρὸς τὴν μόρφωσιν) ‖ ἡ σπουδὴ τῆς γλώσσης καὶ τῆς ἱστορίας.

φῑλό-λογος, *ον* (*φίλος*+*λέγω*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς λόγους, ὁ ἀγαπῶν τὸ λέγειν, ὁ λάλος.— ‖ ὁ ἀγαπῶν τὴν διαλεκτικήν, τὴν φιλοσοφικὴν συζήτησιν καὶ διαπραγμάτευσιν δέματός τινος, ὁ φίλος τῶν γραμμάτων, ὁ ἀγαπῶν τὴν σπουδὴν τῶν Συγγραφέων, ὁ φιλομαθής, ὁ παλυμαθής, λατ. **studiosus**. — ὡς οὐσ. *ὁ φιλόλογος*—ὁ σπουδάζων τὴν γλῶσσαν, τὴν ἱστορίαν, ὁ λόγιος, ὁ πεπαιδευμένος.

φῑλο-λοίδορος, *ον* (*φίλος*+*λοίδορος*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ λοιδορῇ, ὑβριστικός, κακολόγος, κακόγλωσσος, ὑβριστής, φιλοκατήγορος.

φῑλο-μᾰθεια, ἡ, καὶ **-μαθία** (*φιλομαθής*)· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν μάθησιν, ὡς καὶ νῦν φιλομάθεια, ἡ τάσις πρὸς τὸ ἀποκτῆσαι ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας γνώσεις.— ἀντιρρ. *-θῶς*.

φῑλό-μᾰθής, *ές,* γεν *-έος* (*φίλος*+*μαθεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, φιλομαθής, ὁ ἀγαπῶν τὴν μάθησιν, ὁ ἀγαπῶν νὰ μανθάνῃ, νὰ ἀποκτᾷ γνώσεις.— ἀντιρρ. *-θῶς*.

φῑλό-μαντις, *-εως,* ὁ, ἡ (*φίλος*+*μάντις*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς μάντεις καὶ τὴν μαντικήν.

φῑλό-μαστος, *ον* (*φίλος*+*μαστός*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν μαστόν (τὸ μητρικὸν στῆθος).

φῑλο-μᾰχέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλόμαχος*)· ἀγαπῶ τὰς μάχας, θέλω νὰ μάχωμαι ‖ μτφρ., ἀγαπῶ τὰς λογομαχίας (ἔριδας, διχονοίας).

φῑλό-μᾰχος, *ον* (*φίλος* + *μάχη*)· ὁ ἀγαπῶν τὰς μάχας, ὁ φιλοπόλεμος.

φῑλ-όμβριος, καὶ **φῑλ-ομβρος,** *ον* (*φίλος* + *ὄμβρος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν ὄμβρον, ὁ ἀγαπῶν τὴν βροχὴν ‖ ὁ ἀγαπῶν τὴν ὑγρασίαν.

φῑλο-μήλᾱ, ἰων. **-μήλη,** ἡ· ἡ ἀηδών, κληθεῖσα οὕτω διότι κατὰ τὸν μῦθον ἡ *Φιλομήλα* (θυγάτηρ τοῦ Πανδίονος καὶ ἀδελφὴ τοῦ Αἰγέως, βλ. **Κ.Ε.Λ.**) μετεμορφώθη εἰς ἀηδόνα.

φῑλομήλειος, *α, ον* (*φιλομήλα*)· ὁ ἀνήκων εἰς ἀηδόνα, ὁ ἐξ ἀηδόνος.

φῑλο-μήτωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*φίλος* + *μήτηρ*)· ὡς καὶ νῦν, φιλομήτωρ, ὁ ἀγαπῶν τὴν μητέρα του.

φῑλο-μειδής, *ές,* ποιητ. ἀντὶ *φιλομειδής* (*φίλος* +*μειδάω*)· ὡς καὶ νῦν, φιλομειδής, ὁ ἀγαπῶν τὸ μειδίαμα, ὁ συνηθίζων νὰ μειδιᾷ (ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης).

φῑλό-μολπος, *ον* (*φίλος* + *μολπή*)· ὁ φιλῶν τὴν μολπήν, ὁ ἀγαπῶν τοὺς χορούς καὶ τὰ ᾄσματα.

φῑλο-μουσέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλόμουσος*)· φιλῶ (καὶ θεραπεύω) τὰς Μούσας, θεραπεύω τὰς ὑπὸ τῶν Μουσῶν προστατευομένας καλὰς τέχνας.

φῑλο-μουσία, ἡ (*φιλομουσέω*)· ἡ πρὸς τὰς Μούσας ἀγάπη.

φῑλό-μουσος, *ος* (*φίλος*+*Μοῦσα*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόμουσος, ὁ ἀγαπῶν τὰς Μούσας, ὁ ἀγαπῶν τὴν Μουσικήν, ὁ καλλιεργῶν τὰς καλὰς τέχνας ‖ εὐπαίδευτος, λόγιος.

φῑλό-μῦθος, *ον* (*φίλος*+*μῦθος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς μύθους, ὁ ἀγαπῶν τὰς μυθικὰς διηγήσεις.

φῑλό-μωμος, *ον* (*φίλος* + *μῶμος*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ ψέγῃ τοὺς ἄλλους, φιλόψογος, φιλοκατήγορος.

φῑλό-μωσος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *φιλόμουσος*.

φῑλο-ναύτης, *-ου, ὁ* (*φίλος* + *ναύτης*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς ναύτας.

φῑλο-νῑκέω, καὶ ἧττον ὀρθῶς **-νεικέω,** μελλ. *-ήσω* (*φιλόνικος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλονικῶ, ἀγαπῶ τὴν νίκην (τὴν ὑπεροχὴν), ἀγαπῶ τὰς ἔριδας, εἶμαι φιλόνικος, εἶμαι φίλερις, εἶμαι ἐριστικός, ἀρέσκομαι εἰς λογομαχίας, εἰς διαπληκτισμούς διὰ λόγων ‖ μετὰ δοτ. προσ., λογομαχῶ πρός τινα, φιλονικῶ μέ τινα ‖ *τὰ χείρω φιλονικῶ*=ἀπὸ ἰσχυρογνωμοσύην ἐκλέγω τὸ χειρότερον.

φῑλο-νῑκία, ἡ, καὶ ἧττον ὀρθῶς **-νεικία** (*φιλονικέω*)· ὡς καὶ νῦν, φιλονικία, ἡ τάσις νὰ νικᾷ τις (νὰ

ὑπερισχύη), ἡ ἀγάπη πρὸς τὰς ἔριδας, ἐριστικότης, ἀνταγωνισμός, ἅμιλλα, ἀντίπραξις, ἰσχυρογνωμοσύνη, πεῖσμα.

φῐλό-νῑκος, *ον*, καὶ ἧττον ὀρθῶς **-νεικος** (*φίλος* + *νίκη*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν νίκην, ὁ ἀγαπῶν νὰ πρωτεύῃ, ὁ ἀγαπῶν τὰς ἔριδας, ὁ φιλερις, ὁ ἐριστικός, ὁ μετ' ἐπιμονῆς καὶ ἰσχυρογνωμοσύνης ἐρίζων, ὁ πείσμων καὶ ἰσχυρογνώμων.

φῐλο-νύμφιος, *ον* (*φίλος* + *νυμφίος*, *νύμφη*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν νυμφίον ἢ τὴν νύμφην.

φῐλό-ξεινος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *φιλόξενος* (βλ. λ.).

φῐλό-ξενος, ποιητ. **-ξεινος,** *ον* (*φίλος* + *ξένος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόξενος, ὁ φιλῶν τοὺς ξένους, ὁ ἀγαπῶν τοὺς φιλοξενουμένους του, ὁ φιλοξενῶν ἀνθρώπους, ὁ φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος αὐτούς.— ἐπιρρ. **-νως,** ὡς καὶ νῦν.

φῐλό-οινος, *ον* (*φίλος* + *οἶνος*), ποιητ. ἀντὶ *φίλοινος* (βλ. λ.)· ὁ ἀγαπῶν τὸν οἶνον, οἰνοπότης, «μπεκρῆς».

φῐλο-παίγμων, *ον*, γεν. **-ονος** (*φίλος* + *παῖγμα*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοπαίγμων, ὁ ἀγαπῶν τὰ παίγνια, ὁ «παιγνιδιάρης», ὁ ἀγαπῶν τὰς ἀστειότητας, διασκεδαστικός.

φῐλό-παις, *-παιδος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*παῖς*)· ὁ φιλῶν τοὺς παῖδάς του, ὁ ἀγαπῶν τὰ τέκνα του || ὡς τὸ *παιδεραστής*, ὁ ἀγαπῶν τοὺς νεανίσκους.

φῐλο-πάτρια, ἡ (*φίλος*+*πατρίς*)· ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη.

φῐλό-πάτρις, *-ιδος*, ὁ, ἡ, ἀλλ' αἰτ. **ἐν.** *φιλόπατριν* (*φίλος* + *πατήρ*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα του, ὡς καὶ νῦν, φιλόπατρις, πατριώτης.

φῐλο-πάτωρ, *-ορος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*πατήρ*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν πατέρα του.

φῐλό-πλεκτος, *ον* (*φίλος* + *πλέκω*)· ὁ φιλῶν νὰ πλέκηται, ὁ εὐχαρίστως (ἢ συνήθως) πλεκόμενος, ὁ πάντοτε πλεκόμενος.

φῐλό-πλοος, *ον*, καὶ συνηρ. **-πλους,** *ουν* (*φίλος*+ *πλόος*)· ὁ ἀγαπῶν νὰ πλέῃ, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ ταξίδια.

φῐλ-όπλος, *ον* (*φίλος*+*ὅπλον*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ ὅπλα, ὁ ἀγαπῶν τὸν πόλεμον.

φῐλο-πλουτία, ἡ (*φιλόπλουτος*)· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλοῦτον, ἡ τάσις πρὸς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ τις πλούτη.

φῐλό-πλουτος, *ον* (*φίλος*+*πλοῦτος*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ἀγαπῶν τὰ πλούτη, ἀγαπῶν τὸν πλοῦτον, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ γίνῃ πλούσιος, ὁ ἐπιδιώκων τὰ πλούτη || *φιλόπλουτος ἅμιλλα* = ἅμιλλα πρὸς ἀπόκτησιν πλούτου.

φῐλο-ποίμνιος, *ον* (*φίλος* + *ποίμνη*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ ποίμνια (ἐπὶ κυνὸς π. χ.).

φῐλο-πόλεμος, ποιητ. **φιλοπτόλ-,** *ον* (*φίλος* + *πόλεμος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοπόλεμος, ἀγαπῶν τὸν πόλεμον, φίλος τοῦ πολέμου, πολεμικός, πολεμοχαρής.— ἐπιρρ. **-μως.**

φῐλό-πολις, *-ιδος* καὶ ἰων. **-ιος,** ὁ, ἡ· αἰτ. **-ιν**· ποιητ. καὶ **φιλόπτολις** (*φίλος* + *πόλις*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόπολις, ὁ ἀγαπῶν τὴν πόλιν του, ὁ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα του, φιλόπατρις. || ὡς οὐσ. *ὁ φιλόπολις*=ὁ πατριώτης, ὁ φιλόπατρις || *φιλόπολις ἀρετὴ* ἢ *τὸ φιλόπολις*=ἡ φιλοπατρία, ὁ πατριωτισμός.—ἐν Ἀθήναις *φιλόπατρις* συνήθως ἐκαλεῖτο ὁ ἀγαπῶν τὴν κοινὴν πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ συνόλῳ της, ἐν ᾧ *φιλόπολις* ὁ ἀφωσιωμένος εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ ἀγαπῶν τὴν γενέτειράν του.

φῐλο-πονέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλόπονος*)· ἀγαπῶ τοὺς κόπους, ἐργάζομαι σκληρά, εἶμαι φιλόπονος, εἶμαι ἐργατικός, εἶμαι ἐπίμελής || *τὸ φιλοπονεῖν*= *ἡ φιλοπονία* (βλ. λ.).

φῐλο-πονηρία, ἡ (*φιλοπόνηρος*)· τὸ φιλεῖν (τὸ ἀγαπᾶν) τοὺς πονηροὺς καὶ τὰ πονηρά, ἡ κλίσις (ροπή) πρὸς τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς πονηρὰς πράξεις.

φῐλο-πόνηρος, *ον* (*φίλος*+*πονηρός*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς πονηροὺς καὶ τὰς πράξεις των.

φῐλο-πονία, ἡ (*φιλοπονέω*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοπονία, ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς κόπους, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἐργατικότης, φιλεργία, δραστηριότης.

φῐλό-πονος, *ον* (*φίλος* + *πόνος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόπονος, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐργασίαν, ἐργατικός, φιλέργος, δραστήριος.— **ΙΙ** ἐπὶ πραγμάτων, κοπιώδης, κουραστικός, δύσκολος.—ἐπίρρ. **-νως**· συγκρ. **-νώτερον**, ὑπερθ. **-νώτατα.**

φῐλο-ποσία, ἡ (*φιλοπότης*)· ἡ πρὸς τὸ πίνειν ἀγάπη, πολυποσία, λατ. **vinolentia.**

φῐλο-πότης, *-ου*, ὁ (*φίλος*+*ΠΟ-*, ρίζ. τοῦ *πίνω*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν πότον (τὴν οἰνοποσίαν), ὁ οἰνοπότης, ὁ πότης, ὁ φίλος τοῦ οἴνου, ὁ μέθυσος, ὁ «μπεκρῆς», λατ. **vinolentus.**

φῐλο-πραγμοσύνη, ἡ (*φιλοπράγμων*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοπραγμοσύνη, πολυπραγμοσύνη, τὸ νὰ εἶναί τις πολυπράγμων, περίεργος, τὸ νὰ ἀσχολῆται (νὰ ἀνακατεύεται) εἰς πολλὰ πράγματα, ἡ ἀνόμειξις εἰς ξένας ὑποθέσεις, ἀνήσυχος τρόπος ζωῆς.

φῐλο-πράγμων, *ον*, γεν. **-ονος** (*φίλος*+*πρᾶγμα*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοπράγμων, πολυπράγμων, ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀσχολῆται περὶ πολλά, καὶ ἰδίως νὰ ἀναμειγνύεται εἰς ξένας ὑποθέσεις || ὡς οὐσ. *ὁ πολυπράγμων*= ὁ πολυάσχολος, ὁ ἀνήσυχος καὶ περίεργος ἄνθρωπος, «ποὺ ὅποια πέτρα καὶ ἂν κυλίσῃς τὸν βρίσκεις ἀπὸ κάτω».—ἐπιρρ. *-μόνως.*

φῐλο-προσ-ηγορία, ἡ (*φιλοπροσήγορος*)· ἡ εὐπροσηγορία, ἡ φιλική συμπεριφορά, εὐγένεια, ἀβροφροσύνη.

φῐλο-προσ-ήγορος, *ον* (*φίλος*+*προσήγορος*)· ὁ εὐπροσήγορος, ὁ καταδεκτικός, εὐγενής.

φῐλο-πρωτεύω, μελλ. *-σω* (*φίλος*+*πρωτεύω*)· ἐπιθυμῶ ἢ ἀγωνίζομαι νὰ εἶμαι πρῶτος, ἐπιδιώκω νὰ πρωτεύω, ἀγαπῶ τὰ πρωτεῖα.

φῐλο-πτόλεμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *φιλοπόλεμος* (βλ. λ.).

φῐλό-πτολις, ὁ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ *φιλόπολις* (βλ. λ.).

φῐλό-πῡρος, *ον* (*φίλος*+*πυρός*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς πυρούς, ἀγαπῶν τὸν σῖτον (ἐπίθ. τῆς Δήμητρος).

φῐλ-οπωριστής, *-οῦ*, ὁ (*φίλος* + *ὀπώρα*)· ὁ ἀγαπῶν τὰς ὀπώρας, ὁ ἀγαπῶν τοὺς καρπούς, ὁ ἀγαπῶν τοὺς καρποὺς τοῦ φθινοπώρου.

φῐλ-όργιος, *ον* (*φίλος* + *ὄργια*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ ὄργια (τὰς μυστικὰς τελετάς).

φῐλ-όρθιος, *ον* (*φίλος*+*ὄρθιος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ εὐθύ, τὸ εὐθύγραμμον, τὴν εὐθεῖαν γραμμήν.

φῐλ-ορμίστειρα, ἡ (*φίλος*+*ὁρμίζω*)· ἡ ἀγαπῶσα τὸν ὅρμον, τὸν λιμένα, ἡ εὐχαρίστως προσορμιζομένη.

φῐλ-ορνῑδία, ἡ (*φίλορνις*)· ἡ πρὸς τὰ πτηνὰ ἀγάπη.

φῐλ-ορνις, *-ῑθος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*ὄρνις*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ πτηνὰ || ἐπὶ βράχοις, ὁ καλύπτων, ὁ προστατεύων, τὰ πτηνά, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶσι τὰ πτηνὰ καὶ συχνάζουν εἰς αὐτόν.

φῐλο-ρρώξ, *-ῶγος*, ὁ, ἡ (*φίλος*+*ῥάξ*)· ὁ τὰς ῥᾶγας (ἢ ῥῶγας) τῶν βοτρύων ἀγαπῶν, ὁ παράγων ὀταφυλάς.

φῐλ-όρτυξ, *-ῦγος*, ὁ, ἡ (*φίλος* + *ὄρτυξ*)· ὁ φιλῶν τοὺς ὄρτυγας, ὁ ἀγαπῶν τὰ ὀρτύκια.

Φῐ'ΛΟΣ, (*η*), *ον*· κλητ. *φίλε*, ἐνίοτε καὶ μετὰ οὐδ. οὐσ.: *φίλε τέκνον* [ῦ· ἀλλὰ παρ' Ὁμ. ἡ κλητ. *φίλε* ἐν ἀρχῇ στίχου ἔχει ῐ]· ἐν παθ. ἐνν., πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, προσφιλής, λατ. **amicus, carus.** 2) ὡς οὐσ. *ὁ φίλος, ἡ φίλη* (ὡς καὶ νῦν, ὁ φίλος, «ἡ φιληνάδα»), λατ. **amicus, amica** || *ὁ Διὸς φίλος* = ὁ ἀγαπητὸς εἰς τὸν Δία, ὁ φίλος τοῦ Διός || κατὰ τὰς προσφωνήσεις: *ὦ φίλος, ὦ φίλε, ὦ φίλοι* κ.ο.κ. (ὡς καὶ νῦν) || *οἱ φίλοι*=οἱ φίλοι καὶ οἱ οἰκεῖοι, «τὸ συγγενολόϊ» || *κοινὰ τὰ τῶν φίλων*=οἱ φίλοι τὰ ἔχουν ὅλα κοινὰ μεταξύ των. 3) ἐπὶ πραγμάτων, εὐχάριστος, τερπνός, προσφιλής, εὐάρεστος || *φίλον ἐστί μοι* (ἢ *γίγνεται*)=μοῦ εἶναι ἀγαπητόν, μοῦ ἀρέσκει, εἶναι «στὴν καρδιά μου», λατ. **cordi est.** 4) παρ' Ὁμήρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς τὸ ἐπίθ. *φίλος* ἀντὶ τῶν κτητ. ἀντων. (*ἐμός, σός, ἑός*), κυρ. ἐπὶ τῆς καρδίας, ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος κλπ.: *φίλον ἦτορ, φίλα γυῖα, φίλα γούνατα, φίλος θυμός, φίλη ἅλοχος, φίλα τέκνα* κλπ. || κατὰ μικρὸν κατέστη τόσον

σύνηθες ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ, ὥστε συνάπτεται καὶ μετὰ λέξεων προσώπων ἢ πραγμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἔχνος συμπαθείας συνδέει τὸν ὁμιλοῦντα: οὕτω π.χ. λέγεται περὶ τοῦ Μελεάγρου: *μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ* = ὠργισμένος ἐναντίον τῆς μητρός του Ἀλθαίας ‖ ὡσ. καὶ ἁπλῶς πρὸς δήλωσιν πράγματός τινος τὸ ὁποῖον εἶναι ἰδικόν μας ἢ μᾶς εἶναι σύνηθες: *φίλα εἵματα*=τὰ ἐνδύματά μας | *φίλος πόνος* = ἡ συνηθισμένη ἐργασία μας, τὸ σύνηθες ἔργον μας.— ‖ παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷ ἐνίοτε καὶ ἐν ἐνεργ. σημ. (ὡς τὸ *φίλιος*), ὁ ἀγαπῶν, ὁ φιλικός, φιλόστοργος, στοργικός ‖ φιλόφρων, καλοκάγαθος, εὐμενής, εὐάρεστος ‖ *φίλα φρονῶ τινι* = τρέφω φιλικὰ αἰσθήματα πρός τινα, κατέχομαι ἀπὸ φιλικὰς διαθέσεις διά τινα, διάκειμαι φιλικῶς πρός τινα | *φίλα ποιοῦμαί τινι*=κάμνω καλόν εἴς τινα, τοῦ δεικνύω φιλοφροσύνην.— Οἱ τύποι τῶν παραθετικῶν του εἶναι ποικίλοι: 1) συγκρ. *φιλίων, ον*, ὑπερθ. *φίλιστος, η, ον*. 2) συγκρ. *φίλτερος*, ὑπερθ. *φίλτατος*. 3) συγκρ. *φιλαίτερος*, ὑπερθ *φιλαίτατος*.

Ἔτυμ.: φίλος· φίλτερος (< **φιλτό τερος* καθ' ἁπλολ.)· *φίλτατος* (δωρ. *φίντατος*)· *φιλέω· φίλημα*· πρβλ. **φιλτὸς* ἐν τοῖς κυρ. ὀνομ. *Φιλτογενής, Φιλτίας, Φιντίας*· *φίλ-τρον*· σκοτ. ἐτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ ἰρλ. bil (καλός), gaul. Bil-calsio (κύρ. ὄν.), παλ-γερμ. billīch (δίκαιος, ἐύθυς), μεσ-γερμ. wīchbilde (τὰ περίχωρα), παλ-γερμ. biladi, billdi (εἰκών), ἀλλὰ παρουσιάζονται ἐμπόδια σημασιολογικῆς φύσεως·— κατά τινα ἄλλην ἐκδοχὴν πρόκειται περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀντωνυμ. θέμ. *σφ-*, ὁπότε πρωταρχικῶς ἡ λ. *φίλος* θὰ ἐσήμαινεν «ἴδιος ἀνήκων εἰς ἑαυτόν, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἰδικούς του, ἰδιόκτητος»· πρβλ. λακ. *φὶν=σφίν, σφὸς* (βλ. ἐν *σφεῖς*)· πιθ. ἐξ ἰαπ. ἐν ἀρχῇ λέξεων **bh-*, ὅπερ ἐμφανίζεται ἐν τῷ Μακεδ. *Βίλιππος* (=*Φίλιππος*).

φῐλό-σῖτος, *ον* (*φίλος*+*σῖτος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν σῖτον, ὁ ἀγαπῶν τὰ σιτηρά, γεωργικός.— ‖ γενικῶς, ὁ ἀγαπῶν τὴν τροφήν, ὁ ἀγαπῶν νὰ τρώγῃ.

φῐλό-σκηπτρος, *ον* (*φίλος*+*σκῆπτρον*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ σκῆπτρον.

φῐλο-σκήπων, *-ονος, ὁ, ἡ* (*φίλος* + *σκήπων*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν ράβδον, ὁ συνηθίζων νὰ φέρῃ βακτηρίαν, ὁ φέρων βακτηρίαν.

φῐλο-σκόπελος, *ον* (*φίλος* + *σκόπελος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς σκοπέλους, ὁ ἀγαπῶν τοὺς βράχους, ὁ συχνάζων εἰς βράχους.

φῐλο-σκώμμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*φίλος*+*σκῶμμα*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ σκώμματα, ὁ συνηθίζων νὰ κάμνῃ ἀστεῖα.

φῐλο-σοφέω, μελλ. *-ήσω*· πρκ. *πεφιλοσόφηκα* (*φιλόσοφος*)· ἀγαπῶ τὴν σοφίαν, εἶμαι ἐραστὴς τοῦ εἰδέναι, ἀγαπῶ τὰς γνώσεις (τὴν ἐπιστήμην, τὴν παιδείαν), ἐπιδιώκω νὰ ἀποκτήσω τὴν σοφίαν (νὰ γίνω σοφός), σκέπτομαι φιλοσοφικῶς, σπουδάζω κατὰ βάθος, λατ. **philosophari.**— ‖ μετὰ αἰτ. πραγμ., συζητῶ περί τινος ἢ ἐξετάζω καὶ ἐρευνῶ τι κατὰ συστηματικὴν μέθοδον, τὸ σπουδάζω φιλοσοφικῶς, ἀναζητῶ τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς γενέσεώς του, τό πραγματεύομαι ἐπιστημονικῶς, λατ. **meditari** ‖ *φιλοσοφῶ φιλοσοφίαν, ἐξ ἧς...*=ἀναζητῶ ἐν φιλοσοφικὸν σύστημα, διὰ τοῦ ὁποίου... 2) γενικῶς, σπουδάζω περί τι, ἀσχολοῦμαι περί τι ‖ ἐπινοῶ τι, μηχανεύομαι τι.

φῐλο-σοφητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φιλοσοφῶ*· *δεῖ φιλοσοφεῖν* = πρέπει νὰ κάμνῃ τις ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας

φῐλο-σοφία, ἡ (*φιλοσοφέω*)· ἡ ἀγάπη τῆς σοφίας, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν σοφίαν (πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας), ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν παιδείαν, ὁ ἐνθουσιασμὸς δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας, θεωρία, σπουδή. 2) ἡ συστηματικὴ κατὰ τὴν πρέπουσαν μέθοδον σπουδὴ καὶ ἔρευνα πράγματός τινος, ἡ ἐπιστημονικὴ διαπραγμάτευσις, λατ. **meditatio.** 3) ὡς καὶ νῦν φιλοσοφία, ἡ ἐξερεύνησις τῆς οὐσίας τῶν ὄντων, ἡ εὕρεσις τῆς περὶ αὐτῶν ἀληθείας, λατ. **philosophia** ἢ **sapientia.**

φῐλό-σοφος, *ον* (*φίλος* + *σοφία*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν σοφίαν, ὁ ἀγαπῶν τὴν γνῶσιν ‖ πρῶτος ἐχρησιμοποίησε τὴν λέξιν ὁ Πυθαγόρας, ὅστις ἐκάλει ἑαυτὸν *φιλόσοφον*, τ.ἔ. ἐραστὴν τῆς σοφίας, καὶ οὐχὶ *σοφὸν* ‖ ἐντεῦθεν, ὁ τυχὼν παιδείας, ὁ πεπαιδευμένος, ὁ λόγιος, ὁ ἐπιστήμων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς *τοὺς πολλούς* (*οἱ πολλοί*=οἱ ἀγράμματοι, ὁ ὄχλος, οἱ ἀμόρφωτοι). 2) ὡς οὐσ. *ὁ φιλόσοφος*=ὁ ἐπαγγελλόμενος τέχνην τινὰ ἢ ἐπιστήμην ‖ εἶτα, ὡς καὶ νῦν φιλόσοφος, ὁ διδάσκων συστηματικὴν φιλοσοφίαν, ὁ πραγματευόμενος τὰ διάφορα προβλήματα κατ' ἐπιστήμην ‖ *τὸ φιλόσοφον* = ἡ φιλοσοφία.— ‖ φιλοσοφικός, ἐπιστημονικός.

φῐλο-σόφως, ἐπίρρ. τοῦ *φιλόσοφος*· φιλοσοφικῶς, κατὰ τὸν τρόπον τῶν φιλοσόφων.

φῐλο-σπῆλυγξ, *-υγγος, ὁ, ἡ* (*φίλος* + *σπῆλυγξ*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ σπήλαια, ὁ συνήθως καὶ εὐχαρίστως διαμένων εἰς σπήλαια.

φῐλό-σπονδος, *ον* (*φίλος*+*σπονδή*)· ὁ ἀγαπῶν τὰς σπονδάς, ὁ χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς σπονδάς.

φῐλό-σπουδος, *ον* (*φίλος*+*σπουδή*)· ὁ φιλῶν τὴν σπουδὴν (τὸν ζῆλον, τὴν προθυμίαν).

φῐλο-στέφᾰνος, *ον* (*φίλος*+*στέφανος*)· ὁ φιλῶν τοὺς στεφάνους, ὁ ἀγαπῶν νὰ τιμᾶται διὰ στεφάνων, ὁ ἐπιδιώκων τοιαύτας τιμάς, ὁ εὐχαρίστως κοσμούμενος διὰ στεφάνων.

φῐλό-στονος, *ον* (*φίλος* + *στόνος*)· ὁ ἀγαπῶν τοὺς στεναγμούς, ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ἀναστενάζῃ, ὁ συνήθως καὶ εὐχαρίστως ἀναστενάζων, ὁ ἔκδοτος εἰς θρήνους.— ἐπίρρ. *-νως*.

φῐλο-στοργία, ἡ (*φιλόστοργος*)· ὡς καὶ νῦν, φιλοστοργία, τρυφερὰ ἀγάπη, στοργή, θερμὴ συμπάθεια.

φῐλό-στοργος, *ον* (*φίλος*+*στοργή*)· ὡς καὶ νῦν, φιλόστοργος, ὁ τρυφερῶς ἀγαπῶν, ὁ στοργικός, κυρ. ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ στοργῆς γονέων, τέκνων καὶ ἀδελφῶν.—ἐπίρρ. *-γως*.

φῐλο-στρᾰτιώτης, *-ου, ὁ* (*φίλος*+*στρατιώτης*)· ὁ φίλος τοῦ στρατιώτου, ὁ ἀγαπῶν τὸν στρατιώτην.

φῐλο-σώμᾰτος, *ον* (*φίλος*+*σῶμα*)· ὁ ἀγαπῶν τὸ σῶμα καὶ περιποιούμενος αὐτὸ ‖ ὁ ἐντρυφῶν εἰς σωματικὰς ἀπολαύσεις, ἡδυπαθής, αἰσθησιακός.

φῐλο-τᾶσιος, (α), *ον*, δωρ. ἀντὶ *φιλοτήσιος*.

φῐλό-τεκνος, *ον* (*φίλος*+*τέκνον*)· ὁ ἀγαπῶν τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἢ γεν. ὁ ἀγαπῶν τὰ τέκνα, ὁ φίλος τῶν τέκνων.

φῐλο-τεχνέω, μελλ. *-ήσω* (*φιλότεχνος*)· ἀγαπῶ τὴν τέχνην, εἶμαι φίλος τῆς τέχνης, ἀσκῶ τέχνην τινά.

φῐλό-τεχνος, *ον* (*φίλος*+*τέχνη*)· ὁ ἀγαπῶν τὴν τέχνην, ὁ ἀσκῶν τέχνην τινὰ ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔντεχνος, ὁ τεχνικῶς κατεσκευασμένος, τεχνικός, περίεργος.

φῐλότης, *-ητος, ἡ* (*φίλος*)· φιλία, ἀγάπη, στοργή, συμπάθεια ‖ ὡσ. ἐπὶ φιλίας ἢ φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ λαῶν.— ‖ παρ' Ὁμ. συχνὰ ἐπὶ τῆς μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσίας.

φῐλοτήσιος, (α), *ον*, δωρ. **φῐλοτᾶσιος** (*φιλότης*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν *φιλότητα* (βλ. λ.), ὁ συντελῶν εἰς τὴν ἀγάπην, ὁ προάγων καὶ ὑποβοηθῶν τὴν ἀγάπην (ἢ τὸν ἔρωτα) ‖ *φιλοτήσια ἔργα*=ἔργα τοῦ ἔρωτος, (ἐρωτικὴ) συνουσία.— ‖ *ἡ φιλοτησία κύλιξ*, ἢ καὶ ἁπολ. *ἡ φιλοτησία* (ἐνν. *κύλιξ*)=ποτήριον ἀφιερωμένον εἰς τὴν φιλίαν, ποτήριον φιλότητος ‖ *φιλοτησίαν προπίνω τινί*=πίνω εἰς ὑγείαν τινός | *φιλοτησίαν λαμβάνω*=δέχομαι πρόποσιν γινομένην παρ' ἄλλου πίνοντος εἰς ὑγείαν μου.

φῐλο-τῑμέομαι, μέσ. μελλ. *-ήσομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐφιλοτιμησάμην*, καὶ παθ. *ἐφιλοτιμήθην*· πρκ. *πεφιλοτίμημαι*· ἀποθ. (*φιλότιμος*)· ἀγαπῶ τὰς τιμὰς ἢ τὰς διακρίσεις, εἶμαι *φιλότιμος* (βλ. λ.), εἶμαι φιλόδοξος, ἀμιλλῶμαι. 2) μετὰ δοτ. πραγμ., στηρίζω τὴν φήμην μου ἢ τὴν δόξαν μου εἴς τι πρᾶγμα, εἶμαι ὑπερήφανος δι' αὐτό ‖ *φιλοτιμοῦμαί τι* ἢ *πρός τι*=ἐπιλαμβάνομαι πράγματός τινος μετὰ ζήλου καὶ φιλοτιμίας, τὸ ἐπιδιώκω μὲ ἰδιαιτέραν ζέσιν, ἐνασχολοῦμαι εἰς αὐτὸ μὲ ἰδιαιτέραν ἀγάπην | ἑπομένως, συμβάλλομαι (συνεισφέρω) ἀφθόνως διά τι (διὰ τὸ καλόν του) ‖ *φιλοτιμοῦμαι πρός τινα*=ἀμιλλῶμαι πρός τινα. 3) μετ' ἀπρφ., ἐν ἀμίλ-

λη πρός ἄλλον (ἤ ἄλλους) ἀγωνίζομαι μετά ζήλου καί δραστηριότητος νά πράξω τι, φιλοτιμοῦμαι (φιλοδοξῶ) νά .., συναγωνίζομαι πρός τινα εἰς τό νά...: *οἵ πάνυ ἂν φιλοτιμηθεῖεν φίλῳ σοι χρῆσθαι*=οἱ ὁποῖοι θά ἐφιλοδόξουν τά μέγιστα νά σᾶς ἔχουν φίλον.

φῐλο-τῑμία, ἡ, Ἰων. **-ίη** (*φιλοτιμέομαι*)· ἀγάπη πρός τήν τιμήν ἤ πρός πᾶσαν τιμητικήν διάκρισιν, φιλοδοξία ‖ ἅμιλλα, ἀνταγωνισμός ‖ **2)** ἔθν., ἡ ἐκ φιλοδοξίας ἐπιδίωξις πράγματός τινος, τό νά ἐξαρτᾷ δηλ. τις τήν ὑπερηφάνειάν του ἐκ τινος πράγματος (μετά γεν. πραγμ.) ‖ ἐν κακῇ ἐνν., φιλόδοξος ἐπιμονή, ἰσχυρογνωμοσύνη, πεῖσμα, ἐπιμονή. **2)** ἐπιδεικτικότης, τάσις πρός ἐπίδειξιν ‖ ἔθν., ἐν καλῇ ἐνν., ἐλευθεριότης, γενναιοδωρία, μεγαλοδωρία.— ■ τό ἐπιδιωκόμενον πρᾶγμα, ἡ τιμή, ἡ διάκρισις, ἡ τιμητική διάκρισις.

φῐλό-τῑμος, *ον* (*φίλος*+*τιμή*)· ὁ ἀγαπῶν τήν τιμήν, ὁ φιλόδοξος ‖ ὁ ζηλότυπος, ὁ ἐκ φιλοδοξίας ἁμιλλώμενος.—ἐπίρρ. **-μως**=φιλοδόξως, ζηλοτύπως. — ■ ἐν παθ. ἐνν., ὁ πολύ τιμηθείς, *πολυτίμητος* (βλ. λ.), σεβαστός.

φῐλοττάριον, τό, ποιητ. ὑποκορ. τοῦ *φιλότης* (βλ.λ.), ἀντί *φιλοτάριον*· «ἀγαπούλα μου», «κανακάρη μου».

φῐλό-φθογγος, *ον* (*φίλος* + *φθογγή*)· ὁ ἀγαπῶν τάς φωνάς, ὁ ἀγαπῶν τόν θόρυβον, ὁ θορυβώδης.

φῐλό-φῐλος, *ον*· ὁ ἀγαπῶν τούς φίλους του.

φῐλο-φόρμιγξ, **-ιγγος,** ὁ, ἡ (*φίλος* + *φόρμιγξ*)· ὁ ἀγαπῶν τήν φόρμιγγα, ὁ συνοδεύων αὐτήν.

φῐλο-φρονέομαι, μέσ. μελλ. **-ήσομαι**· μέσ. ἀόρ. α' *ἐφιλοφρονησάμην* καί παθ. *ἐφιλοφρονήθην* (*φιλόφρων*)· φέρομαι φιλοφρόνως, μεταχειρίζομαί τινα μετά φιλοφροσύνης, δεικνύω φιλοφροσύνην πρός τινα ‖ μτφρ., χαρίζομαι, εὐφραίνω, ἱκανοποιῶ, τέρπω ‖ ἐν τῷ παθ. ἀορ. α' *φιλοφρονηθῆναι*=*φιλοφρονήσασθαι ἀλλήλους* — ἀμοιβαίως κάμνω φιλοφρονήσεις πρός τινα καί δέχομαι παρ' αὐτοῦ ἐπίσης.— ■ ἀπολ., διαπνέομαι ἀπό ἀγαθάς διαθέσεις, εἶμαι φιλόφρων, ἔχω εὔθυμον χαρακτῆρα.

φῐλο-φρονέστερος, α, ον, συγκρ. τοῦ *φιλόφρων*.

φῐλο-φροσύνη, ἡ (*φιλόφρων*)· ὡς καί νῦν, φιλοφροσύνη, φιλική μεταχείρισις, φιλική συμπεριφορά, φιλία, προσήνεια, καλοκαγαθία ‖ φιλική ὑποδοχή, φιλικός χαιρετισμός, δεξίωσις.— ■ εὔθυμος διάθεσις, εὐθυμία, φαιδρότης.

φῐλο-φρόσῠνος, η, ον·=*φιλόφρων* (βλ. λ.).

φῐλό-φρων, **-ονος,** ὁ, ἡ (*φίλος* + *φρήν*)· ὡς καί νῦν, φιλόφρων, ὁ φίλα φρονῶν πρός τινα, ὁ φιλικῶς διακείμενος πρός τινα, φιλικός, εὐπροσήγορος, εὐγενής, περιποιητικός.— ἐπίρρ. **-φρόνως**· ὡς καί νῦν, φιλοφρόνως, μετά φιλοφροσύνης, εὐγενῶς.

φῐλο-χορευτής, **-οῦ,** ὁ (*φίλος*+*χορεύω*)· ὁ φίλος τοῦ χοροῦ (τῶν ἀρχαίων δραμάτων), ἐπίθ. τοῦ *Διονύσου*.

φῐλό-χορος, *ον* (*φίλος* + *χορός*)· ὁ ἀγαπῶν τόν χορόν ἤ τήν ὄρχησιν τοῦ χοροῦ (τῶν δραμάτων), ἐπίθ. τοῦ *Πανός*.

φῐλο-χρημᾰτέω, μελλ. **-ήσω** (*φιλοχρήματος*)· ἀγαπῶ τό χρῆμα, εἶμαι φιλοχρήματος, (φιλάργυρος, τσιγγούνης), εἶμαι ὀπληστος.

φῐλο-χρημᾰτία, ἡ (*φιλοχρηματέω*)· ὡς καί νῦν, φιλοχρηματία, ἡ ἀγάπη τοῦ χρήματος, φιλαργυρία.

φῐλο-χρήμᾰτος, *ον* (*φίλος*+*χρήματα*)· ὡς καί νῦν, φιλοχρήματος, φιλάργυρος, ὀπληστος, «τσιγγούνης».

φῐλό-χρηστος, *ον* (*φίλος* + *χρηστός*)· ὁ ἀγαπῶν τό καλόν, ὁ ἀγαπῶν τήν χρηστότητα, τήν τιμιότητα.

φῐλό-χριστος, *ον* (*φίλος* + *Χριστός*)· ὁ ἀγαπῶν τόν χριστόν (ἐν τῇ ἐκκλησ. γλώσσῃ).

φῐλό-χρῡσος, *ον* (*φίλος* + *χρυσός*)· ὁ φιλῶν τόν χρυσόν, ὁ ἀγαπῶν τό χρυσίον, φιλοχρήματος.

φῐλο-χωρέω, μελλ. **-ήσω** (*φιλόχωρος*)· ἀγαπῶ τόπον τινά ἤ χώραν, μένω διαρκῶς (ἤ συχνάζω) ἔν τινι τόπῳ.

φῐλο-χωρία, ἡ (*φιλοχωρέω*)· ἡ ἀγάπη τόπου τινός, ἡ ἀγάπη διά τινα τόπον, ἡ πρός αὐτόν στοργή, τό νά ἀγαπᾷ τις νά συχνάζῃ εἰς τινα τόπον, ἡ συμπάθεια διά μέρος τι.

φῐλό-χωρος, *ον* (*φίλος* + *χώρα*)· ὁ σφόδρα ἀγαπῶν τόπον τινά.

φῐλο-ψευδής, **-ές,** γεν. **-έος** (*φίλος* + *ψεῦδος*)· ὁ ἀγαπῶν τό ψεῦδος.

φῐλό-ψογος, *ον* (*φίλος*+*ψόγος*)· ὡς καί νῦν, φιλόψογος, φιλοκατήγορος, ὁ ἀγαπῶν νά ψέγῃ τούς ἄλλους, νά ἀνακαλύπτῃ ἐλαττώματά των διά νά τούς ἐλέγχῃ.

φῐλο-ψῡχέω, μελλ. **-ήσω** (*φιλόψυχος*)· ἀγαπῶ τήν ζωήν μου, εἰς βαθμόν παθολογικόν ‖ εἶμαι ἄτολμος, εἶμαι δειλός, εἶμαι μικρόψυχος.

φῐλο-ψῡχία, ἡ (*φιλοψυχέω*)· ἡ ὑπερβολική ἀγάπη τῆς ζωῆς, ἡ πρός τήν ζωήν ἀγάπη, φιλοζωία ‖ δειλία ἀνανδρία.

φῐλό-ψῡχος, *ον* (*φίλος* + *ψυχή*)· ὁ ἀγαπῶν τήν ζωήν του τόσον ὥστε νά κατέχεται ὑπό ἀδιαλείπτου τρόμου, μήπως πάθῃ τι ‖ ἔθν., δειλός, ἀνανδρος, ἄτολμος, μικρόψυχος.

φῐλᾰ́τατος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ *φίλος*· ὡς καί νῦν, φίλτατος, προσφιλέστατος, εἰς μέγιστον βαθμόν ἀγαπητός ‖ *τά φίλτατα*=τά ἀγαπητότερα πρόσωπα, οἱ στενώτεροι συγγενεῖς.

φῐλτερος, α, ον, ἀνώμ. συγκρ. τοῦ *φίλος*· προσφιλέστερος, ἀγαπητότερος.

φῐλτρον, τό (ἐκ τοῦ *φιλέω*, ἀντί τοῦ *φίλητρον*)· ὡς καί νῦν, φίλτρον, μαγικόν μέσον ἤ μαγικόν φάρμακον διεγερτικόν τόν ἔρωτα, ἤ διατηροῦν αὐτόν, ἤ ἐπαναφέρον αὐτόν ‖ γενικῶς, κάθε θέλγητρον ἤ μέσον δι' οὗ διεγείρει τις τήν συμπάθειάν τινος, ἤ ἐπιδρᾷ καθόλου ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε νά ἐπιτυγχάνῃ ὅ,τι ζητεῖ ‖ οὕτω καί οἱ χρησμοί τοῦ Ἀπόλλωνος καλοῦνται *φίλτρα τόλμης* ὡς μαγικά μέσα δημιουργοῦντα καί ἐμπνέοντα τόλμην.— ■ ἐν τῷ πληθ., ἀγάπη, ἔρως, στοργή.

φῐλ-υβριστής, **-οῦ,** ὁ· ὁ ἀγαπῶν νά φέρεται ὑβριστικῶς (προσβλητικῶς), ὁ εὐχαρίστως μετερχόμενος ὑβριστικόν τρόπον πρός τούς ἄλλους, ὁ ἔκδοτος εἰς τόν ἀκόλαστον βίον.

φῐλ-ύδρηλος, *ον* (*φίλος*+*ὑδρηλός*)· ὁ ἀγαπῶν τήν ὑγρασίαν, ὁ ἀφθονῶν εἰς ὑγρασίαν, ὁ πάντοτε ὑγρός (ἐπί τοῦ κήπου π. χ.) ‖ ὁ ἀγαπῶν τό ὕδωρ (ἐπί τοῦ ἵππου).

φῐλ-υμνος, *ον* (*φίλος* + *ὕμνος*)· ὁ ἀγαπῶν τούς ὕμνους, τά ᾄσματα.

φῐλ-υπνος, *ον* (*φίλος* + *ὕπνος*)· ὁ ἀγαπῶν τόν ὕπνον.

ΦΙΛΥΡΑ, Ἰων. **—ρη,** ἡ· τό δένδρον φιλύρα, κοιν. «φελουριά», «φλαμούρι», λατ. **tilia**· τό ἐκ τοῦ δένδρου τούτου παραγόμενον ἄνθος εἶναι τό «τίλιον» («τίλιο»). — ■ ἡ ὑπό τόν φλοιόν ἐπιδερμίς τοῦ δένδρου, ἐξ ἧς κατεσκευάζετο χάρτης πρός γραφήν, ὡς ἐπίσης καί στέφανοι καί ψιάθοι, λατ. **philyra** [σκοτειν. ἐτυμ.· πιθ. ξένη λ.].

φῐλῠρῑ́νος, η, ον (*φιλύρα*)· ὁ ἐκ φιλύρας, «ἀπό φλαμούρι» ‖ ἐλαφρός ὡς τό ξύλον τῆς φιλύρας.

φῐλ-ῳδός, ὁν (*φίλος*+*ᾠδή*)· ὁ ἀγαπῶν τάς ᾠδάς, ὁ ἀγαπῶν τά ᾄσματα.

φῐλ-ωρεῖτης, **-ου,** ὁ (*φίλος*+*ὄρος*)· ὁ ἀγαπῶν τά ὄρη.

φῐλως, ἐπίρρ. τοῦ *φίλος*· φιλικῶς, κατά φιλικόν τρόπον, εὐγενῶς, εὐμενῶς.

ΦΙΜΟΣ, ὁ, μετά ἑτεροκλ. οὐδ. πληθ. **τά *φιμά***· πᾶν ἐργαλεῖον ἤ ὄργανον, διά τοῦ ὁποίου διατηρεῖται κλειστόν τό στόμα ‖ ὡς τό *κημός* (βλ. λ.), φίμωτρον τῶν κυνῶν, φίμωτρον διά τοῦ ὁποίου τό νεογνόν τῆς ἀγελάδος ἐμποδίζεται νά θηλάζῃ, λατ. **capistrum, fiscella**.— ■ τό ἐπί τῆς ρινός στηριζόμενον μέρος τοῦ χαλινοῦ τοῦ ἵππου, τό ὁποῖον ἐνίοτε ἔφερεν αὐλούς (διά τῶν ὁποίων διήρχετο ἡ ἐκπνοή τοῦ ἵππου παράγουσα συριγμόν), ἤ καί κώδωνας.— ■■ εἶδος ποτηρίου ἐξ οὗ ἀνερρίπτουν τούς κύβους, «*κυβευτικόν ὄργανον*» καλούμενον ὑπό τῶν ἀρχαίων· λατ. **fritillus** [ἀβέβ. ἐτυμ.· τό ἀρχικόν *φῐ-* φαίνεται ὅτι παριστᾷ ἕνα τῶν τύπων τῆς βάσεως **bhejə-**, περί ἧς βλ. ἐν *φειτρός*· κατά τινας, πιθ. συγγ. τῷ λατ. **fiscus**.

φῐμόω, μελλ. **-ώσω**· παθ. ἀορ. α' *ἐφιμώθην*· πρκ. *πεφίμωμαι* (*φιμός*)· ὡς καί νῦν, φιμώνω, κλείω ὡς διά φιμώτρου ‖ προσαρμόζω σφιγκτά, συσφίγγω: *φιμόω τῷ ξύλῳ τόν αὐχένα* — στερεώνω (δένω

σφιγκτά) τὸν λαιμόν του εἰς τόν κλοιόν || μτφρ., ἀποστομώνω, καταδικάζω εἰς σιγήν.— παθητ., κατασιγάζομαι, γίνομαι ἄφωνος, σιωπῶ : ***φιμώθητι***=σιώπα | ***πεφίμωσο***=ἔσο ἥσυχος.

ΦΙΤΡΟ'Σ, ὁ· στέλεχος, κορμός, δένδρου, δαυλός, δαλός, λατ. **stipes, truncus.** || γεν., τεμάχιον ξύλου, σχίζα.

*Ἔτυμ.: **φιτρός*** : ἀρμ. **bir** (***bhi-ros**) (ρόπαλον, κορύνη), ἰρλ. **benim** (ἰαπ. ***bhinā́mi**)=τύπτω, κόπτω, μεσ-bret. **benaff** (κόπτω), παλ-gall. **et-binam** (=λατ. **lanio**), λατ. **per-finēs** (=λατ. **perfringas**), gaul-λατ. **bidubium** (=**falcastrum**=δρέπανον), ἰρλ. **biall, gall. bwyell** (πέλεκυς), gall. **bidog** (μάχαιρα κυνηγίου, ἀκινάκης), παλ-γερμ. **bīhal** (germ. ***b́ī́þla-**)=πέλεκυς, καὶ ἐκ παραλλ. παλ-γερμ. **bil,** νεο-γερμ. **bell,** παλ-σαξ. **bill** (germ. ***b́ī́ld-**) = πέλεκυς στρατιωτικός, παλ-σλαυ. **bīja, bitĭ** (κτυπῶ), **bičĭ** (μάστιγξ), **u-bojĭ** (ἀνθρωποκτονία)· ἐξ ἰαπ. ***bhejā́x-** (κτυπῶ) 〈ἰαπ. ***bhei-** (κτυπῶ), πρβλ. καὶ ***bhei-d-** (βλ. ***φείδομαι***)· κατά τινας παράγεται ἐκ τοῦ ***φύω, φιτύω*** (βλ. λ.)· κατ' ἄλλους ἐκ ρίζ. ***φιδ-*** συγγ. τῷ **findo** (σχίζω).

φῖτυ, τό, ποιητ. συντετμ. ἀντὶ ***φίτυμα*** (βλ.λ.) (ὅπως ***δῶ*** ἀντὶ ***δῶμα***).

φίτῡμα, ***-ατος,*** τό (***φιτύω***)· κλάδος, παραφυάς, βλαστός||μτφρ., υἱός, τέκνον, «βλαστάρι», ἀπόγονος.

*Ἔτυμ.: **φῖτυ· φίτυμα· φῖτυς, -υος*** (πατήρ)· ἀττ. **φῑτύω** (βλ. λ.) 〈θεμ. ***φFῑ-τυ-,** ἰαπ. ***bhvī-tu-** : λατ. **fio,** β' ἐν. **fīs, fītum,** ἀλδ. **bīn'** (βλαστάνω, φυτρώνω), παλ-ιρλ. **bīu** (εἶμαι), μεσ-gall. **bydaf** (=λατ. **ero**), **bit** (=λατ. **esto**), ἀγγλ-σαξ. **béo** (εἶμαι), β' ἐν. **bis** (εἶσαι), λιθ. γ' ἐν. **bìti bìt** (=λατ. **erat**), λεττ. **biju** (ἤμην), παλ-σλαυ. **bimŭ**· ἐξ ἰαπ. ρημ. ***bhvijō, *bhvīsi, *bhvīti** (πρβλ. ἑλλ. **φύω,** λεσβ. **φυίω**), ἐκ βάσ. **bhevēi-**· ἀφ' ἑτέρου πρβλ. σανσκρ. ἀπρφ. **bhávitum,** λατ. ***futu-** ἐν τῷ **futuō,** λιθ. **bútu,** παλ-σλαυ. **iz-bytŭ-kŭ** (ἀφθονία).

φῖτῠ-ποίμην, ***-ενος,*** ὁ (***φῖτυ+ποιμήν***)· ποιητ. ἀντὶ ***φυτοκόμος***, ὁ περιποιούμενος τὰ φυτά, κηπουρός.

φῖτύσεαι, ἐπ. β' ἐν. μέσ. μελλ. τοῦ ***φιτύω***.

φῖτύω, μελλ. ***-ῠ́σω***· ἀόρ. α' ***ἐφίτῡσα*** (***φῖτυ***)·=***φυτεύω*** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν φυτεύω, σπείρω, γεννῶ, φέρω εἰς τὸ εἶναι, παράγω || ὡς. γεννῶ, τίκτω || ἐν τῷ μέσῳ, ἐπὶ γυναικός, τίκτω, φέρω εἰς φῶς.

φλάζω,** ἀόρ. β' ***ἔφλᾰδον (ὅπως ***πέφραδον*** ἐκ τοῦ ***φράζω, ἔχαδον*** ἐκ τοῦ ***χάζω***)· ἀμτδ. τύπος τοῦ ***φλάω*** διαρρήγνυμαι, διασχίζομαι μετὰ πατάγου.

*Ἔτυμ.: **φλάζω, φλαδεῖν*** (ἀπρφ. ἀορ. β') 〈ἰαπ. ***bhḷd-** : λατ. **floccus** (***bhlod-ko-s**)= τολύπη ἐρίου· ὡς ἐν. ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀναδιπλ. ***παφλάζω*** (βλ. λ.), συγγ. καὶ τῷ ***φλέδων*** βλ. λ. (***bhled-**)· βλ. καὶ ***φλάω, θλάω***.

φλασῶ, δωρ. ἀντὶ ***φλάσω***, μελλ. τοῦ ***φλάω*** (βλ.λ.).

φλαττόθρατ, καὶ **φλαττοθραττοφλαττοθρατ,** κωμικαὶ λέξεις παρ' Ἀριστοφ. πρὸς παρῳδίαν λέξεων καὶ φράσεων κενῶν παντὸς περιεχομένου (πρβλ. τὸ τῆς νέας «λόγια φουσκωμένα, παχιά, γεμάτα ἀέρα».

φλαυρίζω, μελλ. ***-ίσω*** (***φλαῦρος***), ἀττ. ἀντὶ ***φαυλίζω*** (βλ. λ).

φλαῦρος, α, ον, παράλλ. τύπος τοῦ ***φαῦλος***, χρησιμοποιούμενος κυρ. ὑπὸ τῶν Ἰώνων πεζολόγων· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πραγμάτων, μηδαμινός, «πρόστυχος», ἀνάξιος λόγου || ἄχρηστος, ἀνωφελής || μηδαμινός, ἄθλιος, ἀδιάφορος.— || σπανιώτ. ἐπὶ προσώπων, κατωτέρας ἢ κατωτάτης ἀξίας ἢ βαθμοῦ, ποταπός, «τιποτένιος» || ἐπὶ ἐξωτερ. ἐμφανίσεως, εὐτελής, πενιχρός || κακός, φαῦλος, ἀντίθ. τῷ ***χρηστός***.— ἐπιρρ. ***φλαύρως ἔχω*** = δὲν εἶμαι καλά, πάσχω | ***φλαύρως ἔχω τὴν τέχνην***=κακῶς κατέχω τὴν τέχνην, δὲν τὴν γνωρίζω καλῶς.

*Ἔτυμ.: **φλαῦρος***· τὸ ἀττ. ***φαῦλος*** 〈***φλαυ-λο-ς** κατ' ἀνομ. : παλ-norr. **blauðr,** ἀγγλ-σαξ. **bléaþ** (δειλός), παλ-γερμ. **blōdi** (εὔθραυστος, ἀδύνατος, δειλός), γοτθ. **blauþjan** (ἐξοντώνω, ἐκμηδενίζω· κυρ. ἐξασθενίζω)· συγγ. τῷ ***φλύω, φλυδαρός, φλυδάω*** (βλ. λ. λ.).

φλαυρότης, ***-ητος,*** ἡ'=***φαυλότης*** (βλ. λ.).

φλαυρ-ουργός, ***όν*** (***φλαῦρος*** + ***ἔργω***)· ὁ κακῶς ἐργαζόμενος || ὡς οὐσ., ἀδέξιος τεχνίτης, ἄθλιος ἐργάτης.

φλαύρως, ἐπίρρ. τοῦ ***φλαῦρος*** (βλ. λ.)· κακῶς, μικροπρεπῶς || ***φλαύρως ἔχω τὴν τέχνην*** = «δὲν τὴν κατέχω καλά», τὴν κατέχω μετρίως («καλούτσικα») | ***φλαύρως ἀκούω*** = κακολογοῦμαι, ἔχω κακὴν φήμην, δυσφημοῦμαι=λατ. **male audi e.**

ΦΛΑ'Ω, γ' ἐν. πρτ. ***ἔφλα***· μέλλ. ***φλᾰ́σω***· δωρ. ***φλᾱσῶ***· ἀόρ. α' ***ἔφλᾰσα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐφλάσθην***· πρχ. ***πέφλασμαι***· παράλλ. τύπος τοῦ ***θλάω*** (βλ. λ.)· θραύω συντρίβω, κοπανίζω || δθεν, κτυπῶ, πληγώνω, γεν. θλάπτω.— || παρὰ τοῖς κωμικοῖς, συντρίβω διά τῶν ὀδόντων, καταβροχθίζω λαιμάργως.

φλεγέθω, παράλλ. τύπος τοῦ ***φλέγω***, ἐν χρήσει κατ' ἐν. μόνον· μτδτ., καίω, κατακαίω, καταφλέγω, κάμνω τι παρανάλωμα τοῦ πυρός || περικαίω, «καψαλίζω».— παθητ., καίομαι, πυρπολοῦμαι.— || ἀμτδ., φλέγομαι, ἀναδίδω φλόγας, εἶμαι μέσα εἰς τὰς φλόγας.

φλέγμα, ***-ατος,*** τό (***φλέγω***)· φλόξ, πῦρ, καῦσις, ἀνάφλεξις || θερμότης, καύσων.— || ὡς ἰατρικὸς ὅρος, φλεγμονή, ἐσωτερικὴ φλόγωσις. **2)** ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς φλογώσεως, τό «φλέγμα», λατ. **pituita,** νοοῦσης τις καὶ μυξώδης ὕλη ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἣτις ἐθεωρεῖτο ὡς ὕλη καὶ αἰτία πολλῶν νοσημάτων.

φλεγμαίνω, μελλ. ***-ᾰ́νῶ***· ἀόρ. α' ***ἐφλέγμᾱνα*** καὶ ***ἐφλέγμηνα*** (***φλέγμα***)· μτδτ., προκαλῶ φλεγμονήν, φλογίζω, «πρήσκω», ἐξοιδαίνω.— || ἀμτδ., πάσχω φλεγμονήν, φλεγμαίνομαι, «πρήσκομαι», φλογίζομαι || ἐμπυάζω, διαπυοῦμαι.

Φλέγρα, ***-ας,*** ἡ· ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Παλλήνης, τῆς ἐν τῇ χολκιδικῇ χεροονήσῳ, πιθ. ἐκ τῆς ἡφαιστειώδους συστάσεως τοῦ ὑποδάφους· ἐνταῦθα κατὰ τὴν παράδοσιν ἐνικήθησαν ὑπὸ τῶν **θεῶν** οἱ Γίγαντες || τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔφερε καὶ ἡ ἡφαιστειογενὴς πεδιὰς τῆς Καμπανίας ἐν Ἰταλίᾳ || ὡς. καὶ ἐν τῷ πληθ. ***Φλέγραι,*** ὄνομα πάσης ἡφαιστειογενοῦς περιοχῆς.

Φλεγραῖος, α, ον (***Φλέγρα***)· ὁ ἐκ Φλέγρας καταγόμενος, ἢ ὁ κάτοικος αὐτῆς.

φλεγῦας, -ου, ὁ (***φλέγω***)· ὁ πυρώδους ἐρυθροῦ χρώματος, εἶδος ἀετοῦ, καλουμένου ἄλλως καὶ ***μόρφνου***.

φλεγῦρός, ά, όν (***φλέγω***)· ὡς τὸ ***φλογερὸς*** (βλ. λ.), ὁ φλέγων, καίων || μτφρ., φλογερός, θερμός.

ΦΛΕ'ΓΩ, μελλ. ***φλέξω***· ἀόρ. α' ***ἔφλεξα***· μτδτ., καταφλέγω, κατακαίω, ἀνάπτω, πυρπολῶ.— παθητ., καίομαι, θερμαίνομαι, πυρπολοῦμαι, καταφλέγομαι. **2)** μτφρ., ἐξάπτω, ἐξερεθίζω, ἐξοργίζω, λατ. **urere** || παθητ., ὡς τὸ λατ. **uri,** ἐξάπτομαι, ἐξερεθίζομαι, ἐξοργίζομαι, φλέγομαι ὑπό τινος πάθους, διακαίομαι. **3)** μτφρ., ὡσ. καὶ μετὰ αἰτ. πραγμ., κάμνω τι νὰ ἀναζήσῃ, τὸ ἀναζωογονῶ, τὸ ἀναζωπυρώνω. **4)** μεταβατ. ἐνεργείας, κάμνω τι νὰ λάμψῃ, νὰ ἀστράψῃ, ἀνάπτω : ***φλέγω βέλος***=ἐκσφενδονίζω (ἐξακοντίζω) φλεγόμενον βλῆμα || μτφρ., ἐξαίρετα, τὸν καθιστῶ ἔνδοξον, περίφημον, λατ. **illustrare.**— παθητ., εἶμαι ἢ γίνομαι διαβόητος, περίφημος, ἔνδοξος.— || ἀμτδ., φλέγομαι, καίομαι, ἀναδίδω φλόγας, εἶμαι μέσα εἰς τὰς φλόγας, ἀστράπτω. **2)** μτφρ., ἐξάπτομαι, ἐκρήγνυμαι ἐξ ὀργῆς. **3)** μτφρ. ὡσ. γίνομαι περίφημος, ἀναλάμπω.

*Ἔτυμ. **φλέγω· φλεγέθω· φλέγμα· φλεγμονὴ*** (πρβλ. λατ. **flemina**)· ***φλεγυρός***· παρ' Ἡσυχ. «***φλεγύας***· ***ἀετὸς ξανθός***»· ***φλόξ***, γεν. ***φλογός***· ***φλογμός***· ***φλόγεος, φλογερός*** : λατ. **flagrō, flamma** (***flagma**), **fulgeo** (***bhlg-**), **fulgor, fulgur, fulmen** (***fulgmen**), ἰρλ. **bilchi** (ἀμυδρὰ λάμψις), μεσ-γερμ. **blecken** (καθιστῶ τι ὁρατόν), παλ-γερμ. **blecchen** (φωτίζω),=νεο-γερμ. **blecken,** παλ-γερμ. **blecchazen** (ἀστράπτω), **blah** (μέλας), **blanch** (στίλβων)=νεο-γερμ. **blank,** μεσ-Κ.Χ. **blaken** (καίω), λιθ. **blágnytis** (φωτίζομαι), σανσκρ. **bhárgaḥ** (λάμψις), **bhṛ́gavaḥ** (ἡμίθεοι ἐφευρέται τοῦ πυρός), λεττ. **balgans** (ὑπόλευκος)· ἐξ ἰαπ. ***bheleg-, *bhleg-, *bhelg-** (λάμπειν, καίειν), ἐκτεταμ. ἐκ τῶν ***bhel(e)-, *bhelē-, bhell-** (βλ. ἐν ***φαλός***)· πρβλ. καὶ ***φλεύω***· πρβλ. ὡσ. τὴν ὁμάδα τῶν παλ-γερμ. **-blīhan,** ἀγγλ-σαξ. **blican** (λάμπω, φωτίζω), παλ-γερμ

bleich (κάτωχρος), bleihha λιθ. blizgù (σπινθηροβολῶ), παλ-σλαυ. blĭšta, (φέγγω, φωτίζω), blĕskŭ (φῶς, λάμψις) (*blĭq-sk, *blĕg-sk-), παλ·πρωσσ. blingis (ἀσπρόψαρο)· ἐκ παραλλήλου πρός τὴν ἰαπ. βάσιν *bheleg- ἀπαντῶσι συνών. βάσεις bhereĝ-, bherek̂-, bherēĝ, bherēk, περὶ ὧν βλ. ἐν *φορκός.

φλέδων, -ονος, ὁ, ἡ· καὶ **φλεδών,** -όνος, ἡ (*φλέω*)· **I** *φλέδων*, ὁ, ἡ· φλύαρος, λάλος, ματαιολόγος.— **II** *φλεδών*, ἡ· φλυαρία, ματαιολογία [συγγ. τῷ *παφλάζω* (βλ. λ., πρβλ. καὶ *φλάζω*)· παλ-γερμ. ūz-ar-pulzit (παφλάζει), λεττ. blaſchu, bládu, blaſt (φλυαρῶ)· ἐξ ἰαπ. *bheled-, ἐκτετ. ἐκ τοῦ *bhel(e)-· βλ. *φλέψ*].

ΦΛΕΊΞΙΣ, -*ιδος*, ἡ· ὄνομα ἀγνώστου πτηνοῦ.

φλεύω πυρπολῶ, κατακαίω, «καψαλίζω» [ἀπαντᾷ μόνον ἐν τοῖς συνθ. *περιφλεύω*, *ἐπιφλεύω*, παρ' Ἡρόδ. (V 77) *περιπεφλευσμένος*· πρβλ. καὶ *περιφλύω* (Ἀριστοφ. Νεφ. 396) (περικαίω, κοκκινίζω)· ἐξ ἰαπ. *bheu-s-, ἐκτετ. ἐκ τοῦ *bhel(e)- (λάμπειν, καίειν), περὶ ὧν βλ. *φαλός*, *φλέγω*· πρβλ. καὶ *bheu-k- ἐν παλ-γερμ. bluhhenti (καίων, φλέγων), μεσ-γερμ. bhiehen (καίω, φέγγω).

φλέψ, ἡ, γεν. *φλεβός* (*φλέω*)· ὡς καὶ νῦν, φλέψ, «φλέβα» || μτφρ., πᾶς σωλὴν ἢ ἀγωγὸς ἐν τῷ σώματι || «φλέβα» μετάλλου ἐν τῇ γῇ, στρῶμα πετρώματος μεταλλούχου || «φλέβα νεροῦ» εἰς τό ὑπέδαφος || ὡσ. ἐκαλοῦντο *φλέβες* καὶ τὰ ἀγγεῖα, δι' ὧν κυκλοφοροῦν οἱ χυμοὶ τοῦ φυτοῦ.

*Ἔτυμ.: *φλέψ*· πρβλ. τὸ παρὰ Φωτ. «*φλεβάζοντες· βρύοντες*»· ἐξ ἰαπ. *bhlegv-: παλ-γερμ. bolca bulchunna (πομφόλυξ)· πρβλ. ὡσ. ἑλλ. *πομφόλυξ*, *φλυκτίς*, *φλύκταινα*, *οἰνό-φλυξ*· *φλύζω*, λατ. con-flūgēs, fluō (*bhlougvō, *bhleugvō), flūmen (*bhleugv-smen), ἐκτετ. ἐκ τῶν *bhel(e)-, *bhelē, *bhell-, *bhelu- (ἐξογκοῦμαι, πνέω, ἐκχειλίζω, ἐξαπλοῦμαι, τρέχω, ρέω)· πρβλ. καὶ *φλέδων*, *παφλάζω*, *φλιδάω*, *φλυδάω*, *φλοῖσβος*· βλ. καὶ *φλέω*.

ΦΛΕΎΩ· γέμω, βρίθω, ἐκχειλίζω, ἔχω ὑπεραφθονίαν || πηγάζω, ἀναβλύζω. 2) μτβτ., κάμνω νά ρεύσῃ, νά ἀναβλύσῃ, νά ἐκχειλίσῃ.— **II** μτφρ., φλυαρῶ.

*Ἔτυμ.: *φλέω*, πιθ. μόνον κατὰ μτχ. ἐν χρήσει, εἶναι ἐν τούτοις ἡ πηγὴ πολλῶν λέξεων λόγῳ τῶν ποικίλων τύπων, τοὺς ὁποίους λαμβάνει ἡ ρίζα του: 1) ἐκ τοῦ τύπου ρίζ. *φλα-, φλαδ-* (ἀναβλύζω, ἀφρίζω, ἀναφυσῶ) παράγονται τά: *ἐκ-φλαί-νω*, *πα-φλάζω*, *ἔ-φλαδ-ον*, πρβλ. λατ. fla-re, flat-us, flum-en, flabr-um, γοτθ. uf-blēs-an (φυσιῶ)· παλ-γερμ. blâ-an (φυσῶ), blâs-u (blasen, φλύκταινα). 2) ἐκ τοῦ ριζ. τύπου *φλε-, φλο-, φλοιδ-* παράγονται (πλὴν τοῦ *φλέω*) καὶ τὰ *φλέψ*, τὰ ὀνόματα τοῦ Βάκχου *Φλέ-ων*, *Φλεύ-ς*, *Φλοῖ-ος* (ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὴν πληρότητα τῶν γεννητικῶν καὶ παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως), *Φλει-ώ* (ὄνομα Βάκχης τινὸς ἢ Μαινάδος), *Φλοι-ά* (ὄνομα τῆς Περσεφόνης)· ὡσ. *φλοί-ω*, *φλέως*, *φλό-ος*, αἰτ. *φλόον* (=*τὴν χλωρότητα καὶ τὸ ἄνθος τῶν καρπῶν*» Πλουτ. Ἠθ. 683 f), ὡς καὶ τὸ *φλοῖσ-βος*· πρβλ. καὶ λατ. flos, flo-reo, Flor-a, γοτθ. blô-ma (κρίνον), παλ-γερμ. bluo-jen (πνέω, ἀποπνέω, ἐπὶ ἀνθέων)· γοτθ. blô-th (αἷμα), παλ-γερμ. bluot (blut, blood). 3) ἐκ τοῦ ρίζ. τύπου *φλυ-, φλυδ-* παράγεται τό *φλύ-ω* (*ἀνα-φλύω*, *ἀποφλύω*, Ἡσυχ. «*ἀποφλύειν· ἀπερεύγεσθαι*»), *φλύαρος*, *φλύ-αξ*, *φλυ-άσσω*· πρβλ. ὡσ. τὰ *φλέδων*, *φληναφος*, *φληναφάω*, αλαυ. bleda (φλυαρῶ)· ἀκολούθως τά: *φλυδ-άω* (πρβλ. *φλιδάω*), *φλύζ-ω*, *φλύξ αι*, *οἰνό-φλυξ*, *φλυκ-τίς*, *φλύκ-ταινα*· πρβλ. λατ. flu-o, flum-en, fluv-ius, fluc-tus, ἴσως δὲ καὶ τὰ fle-o, flet-us, flem-ina· γοτθ. uf-bauljan (*τυφόω*)· παλ-νορρ. bǿl-a, ἀγγλ-σαξ. by'l (οἴδημα, φλύκταινα)· πάντα ἐξ ἰαπ. ρίζ. *bhelu-, καὶ ἐκ παραλλ. *bheli- ἐν τῷ *φλιδάω* (βλ. λ.), *bhel(e)-, *bhelē- ἐν τοῖς *φάλλης*, *φαλός*, *φελλός*, *φολίς* κ. ἄ — κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ ρίζ. *βλυ-* τοῦ *βλύω*, *βλύζω*.

φλέως, γεν. -*ω*, ὁ, ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. *φλοῦς*· εἶδος φυτοῦ φυομένου πλησίον ὑδάτων, εἶδος ἀνθοῦντος σπάρτου ἢ καλάμου.

φληναφάω, μελλ. -*ήσω* (*φληναφος*)· ὡς καὶ νῦν, φληναφῶ, φλυαρῶ, μωρολογῶ.

φληνάφος, ὁ (*φλέω*)· φλυαρία, μωρολογία, ματαιολογία, ἀνοησία.— **II** ὁ φληναφῶν, ὁ μωρολογῶν, ὁ φλύαρος.

*Ἔτυμ.: *φληναφος*· *φληναφάω* (-*έω*)· *φληνύω*, *φληνύσσω* (ρυκανίζω, πλανίζω)· *ἐκ-φλαίνω* (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ *φαίνω*), ἀορ. ἀπρφ. *ἐκφλῆναι*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φληδῶντα· ληροῦντα*»: παλ-γερμ. blāsan, γοτθ. -blēsan, παλ-norr. blása (πνέω, φυσῶ), παλ-γερμ. blāst, ἀγγλ-σαξ. bloést, παλ-norr. blástr (ἀπότομος ἀνεμοταραχή, «μπουρίνι»), παλ-γερμ. blajan, blāen, blawan (ἀγγλ. blow)=πνέω, φυσῶ, ἀνεμίζω, νεογερμ. blähen, λατ. flo (flare) (〈ἰαπ. *bh[- ἢ *bhelā-, βάσ. παραλλ. τῇ *bhelē ?), flēmina (οὐδ. πληθ., φλεβῖτις τῶν κνημῶν, αἱματῶδες οἴδημα), Νορβ. διαλ. bloema (φλύκταινα), παλ-γερμ. blāttara (πομφόλυξ), νεο-γερμ. blatter· ἐξ ἰαπ. ριζ. *bhelē- (φυσῶ, πνέω, ἐξογκῶ), *bhlē-(〈*bhel-) βλ. ἐν *παφλάζω*, *φλέψ*· πρβλ. καὶ *φλέδων*, *φλέω*.

ΦΛΙΆ', ἡ (καὶ μτγν. *φλειά*), ἐν τῷ πλγθ. *φλιαί*, αἱ· αἱ παραστάδες τῶν θυρῶν, οἱ παραστάται τῶν θυρῶν (πρβλ. καὶ *σταθμοί*)· [ἐξ ἰαπ. *bhelēi- (ἐξογκῶ), πρβλ. ἄλλ. *φάλαγξ* (ἀδεβ. ἐτυμολ.)].

φλίβω, μελλ. -*ψω*· αἰολ. καὶ ἰων. ἀντὶ *θλίβω* (βλ.λ.) [ἐξ ἰαπ. *bhlīgh- ἢ *bhlī-gvō: gall. blif (καταπέλτης, πολεμ. μηχανή), bliffaid (ταχύς), πρβλ. *bhlīg- ἐν τῷ λατ. flīgō, -ere (κτυπῶ, πλήττω), λεττ. blaiſit (κτυπῶ, συνθλίβω, συντρίβω), τσεχ., πολ. blinza (οὐλή).

φλῑδάω· ὡς τὸ *φλυδάω*, σφρίγῶ ἐκ πλησμονῆς λίπους· εἶμαι κάθυγρος, ὑγραίνομαι, *μυδῶ* (βλ. λ.), «σαχλιάζω», γίνομαι μαλακός, γίνομαι χαλαρός.

*Ἔτυμ.: πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*ἔφλιδεν· διέρρεεν*», «*φλιδάνει· διαρρεῖ*», «*διαπέφλοιδεν· διακέχυται*», «*πεφλοιδέναι· φλυκτανοῦσθαι*»· *ἀ-φλοισμός* (βλ. λ.)· *φλοιδάω*, -*όω* (φουσκώνω): παλ-σουηδ. blēma, νορβ. (διαλ.) bleime (φλύκταινα), παλ-norr. blistra (πνέω, συρίζω), (παράλλ. τῷ γοτθ. -blēsan, παλ-norr. blása, βλ. ἐν *φληναφος*), λεττ. blīfchu, blīft (ἐξογκώνω, ἀναβλύζω, πηγάζω, λιπαίνω)· πρβλ. ἀγγλ. bloat (όγκῶ) (*blaitōn=*φλοιδάω*)· *φλιδ-* εἶναι κατὰ ἔν *-δ-* ἐπέκτ. ἐκ τοῦ *bheli- (ἐξογκῶ, ἐμφυσῶ, ἐκχειλίζω, τρέχω)· βλ. *φλίβω*, *φλέω*, *φλοῖσβος*, *φλιμέλια*.

φλιμέλια, τὰ (οὐδ. πληθ., πιθ. ἀσφαλ. γρ. ἀντὶ *φλέμινα*, λατ. flemina)· «σκασίματα τῶν ποδῶν τῶν ἵππων ἐκ τοῦ κόπου» [ἐξ ἰαπ. *bhli-〈*bh(e)lēi- (κατὰ μετάπτωσιν)· πρβλ. λατ. flēmina, οὐδ. πληθ. (ἐξ ἄλλης μεταπτ. βαθμίδος τῆς ρίζης) ἀγγλ-σαξ. bleyen (ἀγγλ. blain), παλ-σουηδ. blēna (φυσαλλίς), βλ. ἐν *φληναφος*, *φλιδάω*].

φλόγεος, α, *ον* (*φλόξ*)· φλογερός, φλεγόμενος, καίων, λάμπων, ἀστράπτων.

φλογερός, ά, *όν* (*φλόξ*)· ὡς καὶ νῦν, φλογερός, ἀναδίδων (ἐκπέμπων) φλόγας, πυρώδης, ἔχων χρῶμα φλογός, πύρινος.

φλογίζω, μελλ. -*ίσω* (*φλόξ*)· πυρπολῶ, θέτω εἰς φλόγας, φλέγω, τυλίσσω εἰς φλόγας, καίω, καταφλέγω || παθητ., καταφλέγομαι, ἐξαφανίζομαι διὰ τοῦ πυρός || μτφρ., ἐξάπτω, ἐξερεθίζω, παροξύνω. 2) ἀμτβ., ἀναδίδω φλόγας.

φλόγινος, η, *ον* (*φλόξ*)· φλογερός, ἔχων τό χρῶμα τῆς φλογός, φλογώδης, πυρώδης || ὁ ἀναδίδων φλόγας.

φλογιστός, ή, *όν*, ρημ. ἐπιθ. τοῦ *φλογίζω*· τυλιγμένος εἰς τάς φλόγας, φλογισμένος, ψημένος || ὁ φλεγόμενος, ὁ δυνάμενος νά ἐκπέμψῃ φλόγας, ἢ καὶ ὁ εὐκόλως φλεγόμενος, εὔφλεκτος.

φλογμός, ὁ (*φλέγω*)· φλόξ, λάμψις (π. χ. ἀστραπῆς) || ἀνάφλεξις, φλόγωσις, πυρώδης δερμότης.

φλογόεις, *εσσα*, *εν* (*φλόξ*)· = *φλόγεος*, *φλογερός* (βλ. λ.).

φλογ-ώδης, *ες* (*φλόξ*+*εἶδος*)· ὁ ὅμοιος πρὸς φλόγα, φλογοειδής, πυρώδης, κατακόκκινος.

φλογ-ωπός, *όν* (*φλόξ* + *ὤψ*)· ὡς καὶ νῦν, φλογωπός, ὁ ἔχων τὴν ὄψιν φλογός, φλογερός.

φλόγωσις, -*εως*, ἡ (*φλογόω*=*φλέγω*)· ἀνάφλεξις,

καῦσις διά φλογῶν || φλόγωσις, φλεγμονή, κάῦμα.

φλογ-ώψ, -ῶπος, ὁ, ἡ=*φλογωπὸς* (βλ. λ.).

φλόϊνος, η, ον (*φλοῦς, φλέως*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ τοῦ φυτοῦ *φλέω* (βλ. λ.), ἀπό τόν φλοιόν του : *ἐσθῆτες φλόϊναι*=ἐνδύματα κατεσκευασμένα ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ὑδροχαροῦς αὐτοῦ φυτοῦ.

φλοιός, ὁ (*φλέω*)· ὡς καί νῦν, φλοιός, «φλούδα» τῶν δένδρων, καί δή ὁ λεῖος φλοιός, ἐφ' οὗ συνήθιζον νά χαράσσουν τά ὀνόματά των, ἀκριβῶς ὅπως καί σήμερον. [δι' ἐτυμ. βλ. *φλέω*].

φλοῖσβος, ὁ· πᾶς συγκεχυμένος καί ὑπόκωφος βόρυβος, ὡσεί ἐκ κινουμένου ὄγκου ἀνθρώπων, ἤ ἐκ διεξαγομένης μάχης, ἡ ταραχή τῆς μάχης, ἡ βοή τοῦ πολέμου || ὁ μαλακός βόρυβος (*ῥόθος*) θραυομένων ἐπί τῆς ἀκτῆς κυμάτων. [ἡ λέξις θεωρεῖται ποιοτημένη ἐκ τοῦ ἤχου].

Ἔτυμ.· φλοῖσβος· πολύφλοισβος· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-norr. **blisra** (συρίζω, βλ. ἐν *φλιδάω*) (τό στοιχεῖον *-βο-* πιθ. κατά τά *ἄρα-βο-ς, κόνα-βο-ς*)· τ. ἔ. ἐξ ἰαπ. ῥίζ. **bhel(e)-, *bhelē, *bhell-, *bhelu-* (ἐξογκῶ, φυσῶ, πνέω κλπ.· περί ὧν βλ ἐν *φάλης, φαλλός* κλπ.) κατ' ἐπέκτ. δι' ἑνός *-s-*· πρβλ. καί παλ-norr. **blása** (πνέω, φυσῶ, ἐμφυσῶ, ἀναπνέω ἰσχυρῶς), Κ. Χ. **bluister**, ἀγγλ. **blustеr, blister** (φλύκταινα, πομφόλυξ)· κατά τινας *φλοῖσβος* (**φλοιδ-σ-βος* (ἰαπ. *-dh-*), συγγ. τῷ *ἀφλοισμός, φλοιδάω, φλιδάω* (βλ.λ.λ.).

φλοΐω (*φλίω*)· πηγάζω, ἀναβλύζω, σφριγῶ, ἀκμάζω, εἶμαι ἐν πλήρει ἀκμῇ φυτικῆς γονιμότητος [δι' ἐτυμ. βλ. *φλέω*].

φλόξ, ἡ, γεν. *φλογός* (*φλέγω*)· ὡς καί νῦν, φλόξ, «φλόγα», καθαρόν πῦρ ἀναλάμπον ἐκ τῆς πυρᾶς || *ἐγείρω φλόγα* — ἀνάπτω ὕλας εὐφλέκτους, ὥστε νά ἀναδοθοῦν καθαραί φλόγες ἄνευ καπνοῦ ‖ μτφρ. *φλὸξ οἴνου*=ἡ μεγάλη θερμοκρασία τοῦ οἴνου, ἡ ἡ φλογερά δύναμίς του, ἡ ἰδιότης του νά δημιουργῇ φλογερήν κατάστασιν (*ἐν κυριολεξίᾳ καί μτφρ.*)‖ *ἐν τῷ πληθ. φλόγες*=ὡς καί νῦν, φλόγες, πυρά, πυρκοϊά.

φλοῦς, ὁ, ἰων. ἀντί *φλέως* (βλ. λ.).

φλῦαξ, -ᾶκος, ὁ, δωρ. τύπος τοῦ *φλύαρος* (βλ. λ.) ‖ ὅθεν : 1) εἶδος κωμικοῦ ποιήματος, τοῦ ὁποίου εὑρετής λέγεται ὁ Ρίνθων, καί τό ὁποῖον ἐκαλεῖτο *ἱλαροτραγῳδία*. 2) ἐπί προσώπων, γελωτοποιός, ἀστεῖος.

Ἔτυμ.· φλύαξ· φλύαρος· φλυαρέω, ἰων. *-ηρέω· φλύος* (πολυλογία, φλυαρία)· βλ. *φλύω ἐν φλέω*, καί διά τήν σημασ. βλ. *φλέζων* καί *φλήναφος*.

φλῦᾱρέω, ἰων. **φλυηρ-**· μελλ. *-ήσω* (*φλύᾱρος*)· ὡς καί νῦν, φλυαρῶ, λέγω φλυαρίας, λέγω ἀνοησίας, μωρολογῶ, λέγω ὅ,τι φθάσω, ληρῶ, «κάνω τό μουρλό», λατ. **nugari**.

φλῦᾱρία, ἡ (*φλυαρέω*)· ὡς καί νῦν, φλυαρία, μωρολογία, ἀφόρητος καί ἀνωφελής πολυλογία.

φλῦᾱρος, ὁ (*φλύω*)· φλυαρία, μωρολογία, λῆρος, ἀνοησία.— ‖ ὡς καί νῦν, ὁ φλύαρος, ὁ λέγων ἀνοησίας, ὁ μωρολογῶν, πολύλογος, μωρός.

φλῦδάω (*φλέω*)· ὑγραίνομαι, ἔχω μεγάλην ὑγρασίαν, σήπομαι ἀπό τήν ὑγρασίαν, «σαχλιάζω», λατ. **humescere**. [*φλυδάω, ἐκφλυνδάνω* (διαρρηγνύομαι, «σπάζω»), *φλύζω, φλυκτίς* κλπ.· βλ. *φλύω ἐν φλέω*. ι παλ-norr. **blaulr** (μουσκευμένος), ἐκτετ. κατά ἐν *-d-* ἐκ τοῦ ἰαπ. **bh(e)lu-* : **bh(e)l(e)-, *bh(e)lē, *bh(e)ll-*· πρβλ. τούς παραλλήλους σχηματισμούς *φλέδων, παφλάζω, φληδῶντα, φλιδάω*.

φλύκταινα, ἡ (*φλύω*)· ὡς καί νῦν, φλύκταινα, «φουσκάλα, φουσκαλίδα», δημιουργουμένη ἐπί τῆς ἐπιδερμίδος ἐκ καύματος ἤ ἄλλης αἰτίας (ὅπως π.χ. ἐκ τῆς κωπηλασίας) ‖ πυῶδες ἐξάνθημα, «σπυρί». [*φλύκταινα· φλυκτίς· φλύζω·* βλ. *ἐν φλέψ, φύγεθλον, φλέω*].

φλυκτίς, -ίδος, ἡ=*φλύκταινα* (βλ. λ.).

φλῦος, τό=*φλυαρία* (βλ. λ.).

φλῦω, καί **φλύζω,** μελλ. *φλύσω*· ἀόρ. α' *ἔφλυσα* (*φλέω*)· ἀναβράζω, ὑπερχειλίζω ἐκ τῆς θερμότητος. — ‖ μτφρ., κατακλύζω διά λόγων, φλυαρῶ, μωρολογῶ ‖ *γράμματ' ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα*=ἐμβλήματα (σχήματα) ἐπί τῆς ἀσπίδος τά ὁποῖα μεγαλαυχοῦν ματαίως (ἀπειλοῦν μέ φλυαρίας) [δι' ἐτυμ. βλ. *φλέω*].

φνεί, κωμική λέξις ἀπομιμουμένη τόν ἦχον τῆς ρινός «φν» : *οὐδ' ὅσον τρῦ γρῦ καὶ τοῦ φνεῖ φρονεῖομεν αὐτοῦ* (=«δέν δά μᾶς νοιάζῃ καθόλου γι' αὐτόν»).

φοβᾱδῆς, δωρ. ἀντί *φοβηθῆς*, β' ἐν. ὑποτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φοβέω*.

φοβέεσκε, γ' ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ *φορέω*.

φοβεόντων, γ' πληθ. πρόστ. τοῦ *φοβέω*.

φοβερός, ά, όν (*φόβος, φοβέω*)· ὁ πλήρης φόβου : ‖ ἐν ἐνεργ. ἐνν. (ὡς τό *δεινός*, βλ. λ.), ὡς καί νῦν φοβερός, ἐμποιῶν φόβον, τρομερός, ἐπίφοβος ‖ *πλήθει φοβερὸς* — φοβερός (ἐπικίνδυνος) ἕνεκα τοῦ πλήθους. 2) ὁ δίδων ἀφορμήν διά φόβον (διά νά προξενηθῇ φόβος), ὁ θεωρούμενος μετά φόβου (λόγῳ τῶν δεινῶν του ἀποτελεσμάτων), ὁ χρησιμεύων ὡς φοβερόν τι πρᾶγμα : *οὐδὲ ὅρκος φοβερὸς* — οὔτε ὁ ὅρκος ἐθεωρεῖτο πλέον ὡς κάτι τό τρομακτικόν (τό ἐμποιοῦν τρόμον), ὥστε δι' αὐτό ἀκριβῶς νά μή παραβαίνεται) ‖ *φοβερόν (ἐστι) μή...* =ὑπάρχει λόγος νά φοβῆται κανείς μήπως... (ὑπάρχει φόβος μήπως...).— ‖ ἐν παθητ. ἐνν., ὡς τό *δεινὸς* (βλ. λ.), ὁ πλήρης φόβου, ὁ κατεχόμενος ὑπό φόβου, ὁ αἰσθανόμενος φόβον, ὁ φοβισμένος, ὁ περίφοβος, τρομοκρατημένος. 2) ὁ προξενηθείς ὑπό φόβου, ὁ πανικός ‖ ὁ πλήρης ἀγωνίας.

φοβερῶς, ἐπίρρ. τοῦ *φοβερός*· ἐν ἐνεργ. καί ἐν παθητ. ἐνν. (βλ. *φοβερός*).

φοβεσι-στράτη, ἡ (*φοβέω* + *στρατός*)· ἡ ἐμβάλλουσα φόβον εἰς τούς πολεμιστάς (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

φοβέ-στρᾰτος, ον (*φοβέω* + *στρατός*)· ὁ ἐμβάλλων φόβον εἰς τόν στρατόν.

φοβεύμενος, ἐπ. καί δωρ. ἀντί *φοβούμενος*, μτχ. παθ. ἐν. τοῦ *φοβέω*.

φοβέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐφόβησα* (*φόβος*)· ἐμποιῶ φόβον, ἐκφοβίζω, ἐμβάλλω εἰς φόβον, τρομοκρατῶ, φοβερίζω ‖ ἀποδαρρύνω ‖ τρέπω εἰς φυγήν.— ‖ παθητ. *φοβέομαι*· μέσ. μέλλ. *φοβήσομαι* καί παθ. *φοβηθήσομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐφοβησάμην* καί παθ. *ἐφοβήθην*· παθ. πρκ. *πεφόβημαι*· ἐμβάλλομαι εἰς φόβον, καταλαμβάνομαι ὑπό φόβου, τρομοκρατοῦμαι, εἶμαι φοβισμένος, ὡς καί νῦν φοβοῦμαι ‖ παρ' Ὁμήρῳ συνήθως τρέπομαι εἰς φυγήν, φεύγω περίφοβος, «τό βάνω στά πόδια» ἀπό φόβον ‖ *ὑπό τινος φοβέομαι*=τρέπομαι εἰς φυγήν ἀπό τόν φόβον, εἰς τόν ὁποῖον ἐμβάλλομαι ὑπό τινος ‖ μετ' αἰτ. *φοβοῦμαί τινα* — ὡς καί νῦν, φοβοῦμαί τινα, τρέπομαι εἰς φυγήν ἐνώπιόν τινος ‖ *φοβοῦμαι εἴς τι (πρός τι)* — καταλαμβάνομαι ὑπό φόβου διά τι (ὡς πρός τι, ἐξ αἰτίας τινός) ‖ *ἐν ᾧ φοβοῦμαι ἀμφί τινι, φοβοῦμαι περί τινος, ἤ φοβοῦμαι περί τινι*= φοβοῦμαι (ἀνησυχῶ, ἀγωνιῶ) περί τινος (προσ. ἤ πράγμ.) ἐξ ἐνδιαφέροντος, τ.ἔ. φροντίζων περί (ὑπέρ) τινος φοβοῦμαι μήπως... ‖ μετά συστοίχ. αἰτ., *φοβοῦμαι φόβον*=ἔχω φόβον, φοβοῦμαι ‖ μετ' ἀπρφ., φοβοῦμαι νά πράξω τι, δέν τό πράττω ἐκ φόβου.

ΦΟΒΗ, ἡ· ὀρίζ, βόστρυχος, κόμη ‖ ἡ χαίτη ἵππου ‖ *δρακόντων φόβαι* — οἱ ὀφιώδεις πλόκαμοι (οἱ ἐξ ὄφεων πλόκαμοι) τῶν Γοργόνων.— ‖ μτφρ., ὡς τό *κόμη* καί τό λατ. **coma**, τό φύλλωμα τῶν δένδρων, οἱ πλήρεις φύλλων κλάδοι τῶν δένδρων ‖ *ἴων φόβαι* — «μάτσα» ἀπό Ἴα. [τό *φόβη* ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ὀμηρ. *φοβέω, φέβομαι* κατ' ἀναλογίαν πρός τήν ἀντιστοιχίαν *σόβη ι σοβέω, σέβομαι*].

φοβηδείς, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φοβέω*.

φόβηδεν, ἐπ. καί δωρ. ἀντί *ἐφοβήθησαν*, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φοβέω*.

φόβημα, -ατος, τό (*φοβέω*)· τό ἀντικείμενον τοῦ φόβου, τό μέσον δι' οὗ ἐκφοβίζει τίς τινα, τό φόβητρον ‖ ὁ φόβος, ὁ τρόμος.

φοβητικός, ή, όν (*φοβέω*)· ὁ ὑποκείμενος εἰς φόβον, δειλός.

φόβητρον, τό (*φοβέω*)· ὡς καί νῦν, φόβητρον, ἀντικείμενον τοῦ φόβου, τό μέσον διά τοῦ ὁποίου ἐκφοβίζει τίς τινα, τό προξενοῦν φόβον, τό φοβερόν πρᾶγμα.

φόβος, ὁ (*φέβομαι*)· ὡς καί νῦν, φόβος, ὁ τρό

μος, ὁ πανικός ‖ παρ' Ὁμήρῳ, φυγή, τροπή εἰς φυγήν, λατ. **fuga**, κυρ. ἡ ἐξωτερική ἐκδήλωσις φόβου (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *δέος*, τὸ αἴσθημα τοῦ φόβου) ‖ μετὰ γεν. προσ. (ὡς γεν. ὑποκειμ.): ***φόβος ἀνδρῶν***= ἡ φυγή (ἡ τροπὴ εἰς φυγήν) τῶν ἀνδρῶν (=οἱ ἄνδρες ἐτράπησαν εἰς φυγήν) ‖ ὡσ. μετὰ γεν. (ὡς γεν. ἀντικειμ.): ***φόβος τινός***=φοβοῦμαί τι(να) ‖ ***φόβονδε***=***φύγαδε*** (εἰς φυγήν): ***φόβονδε ἵππους ἔχω*** (ἢ ἄγω)=ὁδηγῶ (κατευθύνω) τοὺς ἵππους (τὸ ἅρμα) εἰς τὸν δρόμον τῆς φυγῆς | ***φόβονδε τρωπάομαι***=τρέπομαι εἰς φυγήν | ***φόβονδε δίσσω***=τρέπω εἰς φυγήν ‖ ***φόβονδε ἀγορεύω***=συμβουλεύω τὴν φυγήν, προτρέπω εἰς φυγήν, παρορμῶ πρὸς φυγήν ‖ ἐν τῷ πληθ., ***οἱ φόβοι***=αἰτίαι φόβου, κίνητρα πρὸς φόβον, ἐλατήρια φόβου, τὰ ἀντικείμενα τὰ ἐμποιοῦντα φόβον: ***ἦν φόβους λέγῃ***=ἂν προβάλλῃ λόγους συντελοῦντας εἰς τὸν ἐκφοβισμόν ‖ τὰς σημασ. ταύτας ἔχει ἐνίοτε καὶ ἐν τῷ ἑν.: ***φόβος ἀκοῦσαι***=τρομερὸν πρᾶγμα νὰ τὸ ἀκούσῃ κανείς.— **II** ***Φόβος***, ὡς κύρ. ὄνομα (ἡ προσωποποίησις τοῦ αἰσθήματος τοῦ φόβου), υἱὸς τοῦ Ἄρεως, ἀδελφὸς δὲ τοῦ ***Δείμου***, μεθ' οὗ σχεδὸν πάντοτε μνημονεύεται (***Δεῖμός τε καὶ Φόβος***). [δι' ἐτυμ. βλ. ***φέβομαι***].

φοιβάζω, μελλ. ***-άσω*** (***Φοῖβος***)· προφέρω προφητικοὺς λόγους, προφητεύω, μαντεύομαι.— **II** (***φοῖβος***)· καθαίρω, καθαρίζω, ἐξαγνίζω (βλ. ***φοιβάω*** I).

φοιβάς, *-άδος*, ἡ (***Φοῖβος***)· ἡ ἱέρεια τοῦ Φοίβου ‖ γεν., γυνὴ ἐμπνεομένη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (δεόπνευστος, ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον), προφῆτις, μάντις.

φοιβάω, μελλ. ***-ήσω*** (***φοῖβος***)· καθαίρω, καθαρίζω, ἐξαγνίζω (=***φοιβάζω*** II).— **II** =***φοιβάζω*** I (βλ. λ.) (***Φοῖβος***)· προφέρω προφητικοὺς λόγους, προφητεύω.

Φοίβειος, (α), ***ον***, ἰων. **Φοιβήιος**, ***η***, ***ον*** (***Φοῖβος***)· ὁ τοῦ Φοίβου, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Φ., ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ‖ ὅθεν, ὁ ἐνθουσιώδης, ὁ δεόπνευστος, ὁ προφητικός.

Φοίβη, ἡ, λατ. **Phoebe**, σύνηθες ἐπών. τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπως τὸ ***Φοῖβος*** ἦτο σύνηθες ἐπών. τοῦ Ἀπόλλωνος ‖ μία τῶν δυγατέρων τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, μήτηρ τῆς Λητοῦς καὶ τῆς Ἀστερίης.

Φοιβηΐς, *-ίδος*, ποιητ. θηλ. τοῦ. ***φοίβειος***.

Φοιβό-λαμπτος, *ον*, ἰων. ἀντὶ **Φοιβόλημπτος** (***Φοῖβος***+***λαμβάνω***)· ὁ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ Φοίβου, ὁ ἐμπνεόμενος ὑπ' αὐτοῦ.

φοῖβος, ***η***, ***ον*** (***φάος***)· λάμπων, λαμπρός, ἀκτινοβολῶν, καθαρός, διαυγής, ἁγνός.— **II** ὡς κύρ ὄν. ***Φοῖβος***, ὁ, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, μεθ' οὗ συχνὰ καὶ συνάπτεται (***Φοῖβος Ἀπόλλων***)· ἀλλὰ καὶ τὸ ἁπλοῦν ***Φοῖβος***=***Ἀπόλλων*** (κυρ. καὶ ἐνταῦθα=ὁ λάμπων, ὁ ἁγνός, ὁ καθαρός)· ἡ ἀποκλειστικὴ δ' αὐτὴ χρῆσις τοῦ ἐπιθ. ***φοῖβος*** ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς θεοῦ τοῦ Ἡλίου, διότι ὡς τοιοῦτος ἐλατρεύθη πολὺ ὕστερον, ἀλλ' εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς νεότητος, ἥτις ἦτο πάντοτε τὸ βασικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἔτυμ.: ***φοῖβος***· ***φοιβάζω***· ***φοιβάω***· ***ἀφοίβαντος***· κατά τινας ἐκ ρ. bheigv- : παλ-περσ. *bigna- (λάμψις, φῶς) ἐν τῷ bagā-bigna- καὶ τῷ κυρ. ὀν. περσ. ***Ἀρια-βίγνης***· κατ' ἄλλους ἐκ ρίζ. gvheigv- (καίω, φλέγω, λάμπω)· συν. θεωρεῖται ὡς ἀναγόμενον εἰς τὸ ***φάος***, ***φαῦος*** (***φαFος***), ὁπότε τὸ ***-β-*** 〈***-F-***·— ἀάν, κατ' ἄλλους, ***φοῖβος*** 〈***φοιγ-νος***, τότε συναπτέον τῷ παρ' Ἡσυχ. ***«ἄφικτον· ἀκάθαρτον, μισητόν»***, ***«ἄφικτρος· ἀκάθαρτος, μιαρός»***.

φοινήεις, ***εσσα***, ***εν*** (***φοινός***)· ἐρυθρὸς ὡς αἷμα, κατακόκκινος ‖ ***δράκων φοινήεις***=ὄφις ***«βεβαμμένος αἵματι ἢ ὁ φόνιος»*** (κατὰ Εὐσταθ.) ‖ μτγν., αἱμοστάγής, «βαμμένος στὸ αἷμα».

φοινῑκ-άνθεμος, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***ἄνθεμον***)· ὁ ἔχων ἄνθη φοινικοῦ χρώματος, ὁ ἔχων ἄνθη πορφυρόχροα (ἐρυθρά, κόκκινα) ‖ ***φοινικάνθεμον ἔαρ***=λατ. **purpureum ver**.

φοινῑκεος, *-α*, ***ον***; καὶ συνῳ. **φοινικοῦς**, ***ῆ***, ***οῦν*** (***φοῖνιξ***)· ὁ ἔχων φοινικοῦν χρῶμα, ὁ πορφυρόχρους, πορφυροβαφής, πορφυροκόκκινος, ὁ ἔχων βαθυκόκκινον χρῶμα, λατ. **puniceus**.

Φοινίκη, ἡ (***Φοῖνιξ***)· ἡ χώρα τῶν Φοινίκων (βλ. Κ. Ε. Λ.).

φοινῑκήϊος, ***η***, ***ον***, ἰων. ἀντὶ **Φοινίκειος**· =***φοινίκινος*** (βλ. λ.), ὁ ἐκ φοίνικος, ὁ ἐκ φοινικοδένδρου («χουρμαδιᾶς»), ἡ ἐκ τοῦ καρποῦ του (τοῦ «χουρμᾶ») ‖ ***ἐσθὴς φοινικηίη*** = ἔνδυμα ἐκ φύλλων φοίνικος | ***οἶνος φοινικήϊος*** = οἶνος ἐκ φοινίκων, δηλ. ἐκ τῶν βαλάνων τῶν φοινίκων («ἀπὸ χουρμάδες»).— **II** =***φοινικικός*** (βλ. λ.).

Φοινῑκικός, ***ή***, ***όν***· ὡς καὶ νῦν, Φοινικικός, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Φοίνικας, ἢ ὁ ἀνακαλυφθεὶς ἢ ὁ δημιουργηθεὶς ὑπὸ τῶν Φοινίκων ‖ βραδύτερον, καὶ Καρχηδονικός.— ἐπίρρ. ***-κῶς*** = κατὰ τὸν τρόπον τῶν Φοινίκων.— **II** =***φοινίκεος*** (βλ. λ.), ἐρυθρός.

φοινῑκίνος, ***η***, ***ον*** (***φοῖνιξ***)· =***φοινικήϊος*** (βλ.λ.), ὁ ἐκ φοινικοδένδρου, ἢ ὁ ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ φοίνικος (τοῦ «χουρμᾶ») ‖ ***φοινίκινον μύρον*** = μύρον παρασκευαζόμενον «ἀπὸ χουρμαδιές ἢ ἀπὸ χουρμάδες»,

φοινῑκιοῦς, ***οῦσα***, ***οῦν***· =***φοινίκεος*** (βλ. λ.).

φοινῑκίς, *-ίδος*, ἡ (***φοῖνιξ***)· ὕφασμα ἐρυθροῦ χρώματος, ὕφασμα ἢ καὶ ἔνδυμα πορφυρόχρουν, λατ. **punicea vestis**. 2) εἰδικώτ., στρατιωτικὸν ἱμάτιον τῶν Λακεδαιμονίων, χρώματος βαθέος ἐρυθροῦ. 3) ἐρυθρὸν παραπέτασμα. 4) ἐρυθρὰ σημαία ὑψουμένη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τῆς ναυαρχίδος καὶ ἀποτελοῦσα τὸ σῆμα (τὴν διαταγὴν) τοῦ ναυάρχου πρὸς ἔναρξιν τῆς ναυμαχίας ‖ γενικῶς, ἐρυθρὰ σημαία.

φοινῑκιστής, ***-οῦ***, ὁ (***φοῖνιξ***)· παρὰ Πέρσαις, ὁ φορῶν πορφύραν (τ. ἔ. πορφυράχρουν ἔνδυμα), ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνωτάτην τάξιν, λατ. **purpuratus**.

φοινῑκό-βαπτος, ***ον***· ὁ βεβαμμένος (βουτηγμένος) εἰς φοινικοῦν χρῶμα, πορφυροβαφής.

φοινῑκο-βᾰτέω, μελλ. ***-ήσω*** (***φοῖνιξ***+***βαίνω***)· ἀναβαίνω (ἀναρριχῶμαι) εἰς φοινικόδενδρα.

φοινῑκο-γενής, ***ές*** (***Φοῖνιξ***+***γένος***)· ὁ γεννηθεὶς ἐν Φοινίκῃ, ὁ ἐκ τοῦ γένους τῶν Φοινίκων.

φοινῑκο-δάκτῡλος, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***δάκτυλος***)· ὁ ἔχων φοινικοῦς δακτύλους (τ. ἔ. δακτύλους μὲ τοὺς ὄνυχας βαμμένους ἐρυθρούς, πορφυροχρώμους).

φοινῑκόεις, *εσσα*, ***εν***, ποιητ. ἀντὶ ***φοινίκεος*** (βλ.λ.), πορφυρόχρωμος, πορφυροβαφής.

φοινῑκό-κροκος, ***ον*** (***φοῖνιξ*** + ***κρόκη***)· ὁ ἔχων ***κρόκην*** (τ. ἔ. ὑφάδι) πορφυρόχρωμον.

φοινῑκό-λοφος, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***λόφος***)· ὁ ἔχων λόφον (τ. ἔ. λοφίον) φοινικοῦν (τ. ἔ. πορφυροῦν, πορφυρόχρουν), ἐπὶ ἀλεκτρυόνων π. χ.

φοινῑκο-πάρειος, ***ον***, ἰων. **-πάρηος** (***φοῖνιξ*** + ***παρειά***)· ὁ ἔχων ἐρυθρὰς παρειάς (πρβλ. ***μιλτοπάρειος***), «κοκκινομάγουλος» (ἐπίθ. τῶν πλοίων, τῶν ὁποίων αἱ πρῷραι ἐχρωματίζοντο ἐρυθραί).

φοινῑκό-πεδος, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***πέδον***)· ὁ ἔχων πυθμένα πορφυροῦ χρώματος (ἐπίθ. τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης).

φοινῑκό-πεζα, ἡ (***φοῖνιξ*** + ***πέζα***)· ἐρυθρόπους θεά, ἡ ἔχουσα πορφυροχρόους τοὺς πόδας (ἐπίθ. τῆς Δήμητρος), ἡ παρὰ Virgil. **rubicunda Ceres**.

φοινῑκό-πτερος, ***ον*** (***φοῖνιξ*** + ***πτερόν***)· ὁ ἔχων πορφυροχρώμους πτέρυγας (ἢ πτερά) ‖ ὡς οὐσ., ***ὁ φοινικόπτερος***=ὑδρόβιον πτηνὸν πορφυρόχρωμον.

φοινῑκό-ροδας, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***ῥόδον***)· κατακόκκινος «ἀπὸ τὰ πολλὰ ῥόδα», ὁ ἔχων ἄφθονα ῥόδα.

φοινῑκο-σκελής, ***ές*** (***φοῖνιξ*** + ***σκέλος***)· ὁ ἔχων κόκκινα σκέλη (πόδας).

φοινῑκο-στερόπης, *-ου*, δωρ. **-όπας**, ***-α***, ὁ (***φοῖνιξ***+***στεροπή***)· ὁ ἐξακοντίζων ἐρυθρὰς ἀστραπάς.

φοινῑκό-στολος, ***ον*** (***φοῖνιξ***+***στέλλω***)· ὁ στελλόμενος ὑπὸ τῶν Φοινίκων.

φοινῑκοῦς, ***ῆ***, ***οῦν***, συνῳ. ἀντὶ ***φοινῑκόεις*** (βλ. λ.).

φοινῑκο-φᾰής, ***ές*** (***φοῖνιξ***+***φάος***)· ὁ φαινόμενος φοινικοῦς.

Φοῖνιξ (Δ) (καὶ ***Φοίνιξ***), **-ικος**, ὁ, ἡ· ὁ κάτοικος τῆς Φοινίκης: ***Φοῖνιξ ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδὼς*** = ἀνήρ ἐκ Φοινίκης γνωρίζων πολλοὺς τρόπους ἐξαπατήσεως («πολλὰ κόλπα»)· διότι οἱ Φοίνικες ἐθεωροῦντο ὡς ἱκανώτατοι ἔμποροι τῆς ἐποχῆς των (φαίνεται δὲ ὅτι «ἐμπόριον» καὶ «ἀπάτη» ἐθεωρήθησαν πάντοτε ἀλ-

ληλένδετα) ‖ θηλ. **Φοίνισσα**, ἡ = γυνή ἐκ Φοινίκης. 2) Καρχηδόνιος, λατ. **Poenus**, διότι ἡ Καρχηδὼν ἦτο ἀποικία τῶν Φοινίκων.

φοῖνιξ (Β), **-ῑκος**, ὁ, ὡς οὐσ.· τὸ φοινικοῦν χρῶμα, τὸ βαθὺ κόκκινον, τὸ πορφυροῦν, διότι ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ πρώτη χρῆσις τοῦ χρώματος τούτου ἀπεδίδετο εἰς τοὺς Φοίνικας.— **II** τὸ δένδρον «φοῖνιξ», ἡ «χουρμαδιά»· παρὰ τῷ Ἡροδότῳ διακρίνεται **ὁ φοῖνιξ ἔρσην** (ὁ ἀρσενικός) ἀπὸ **τὴν φοίνικα τὴν βαλανηφόρον**, τὸν θηλυκόν θηλ. φοίνικα, τὸν φέροντα καρπόν. 2) ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου τούτου, ἡ βάλανος τοῦ φοίνικος, «ὁ χουρμᾶς». 3) μουσικὸν ὄργανον ὅμοιον πρὸς τὴν κιθάραν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τῶν Φοινίκων τὸ πρῶτον.— **III** μυθικὸν πτηνὸν τῆς Αἰγύπτου, φοῖνιξ, περιγραφόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (II 73).

φοῖνιξ (Γ), **-ῑκος**, ὁ, ἡ (θηλ. καὶ **φοίνισσα**), ἐπίθ.· πορφυροῦς, πορφυρόχρους, ἐρυθρός, κόκκινος ‖ ὅθεν ἐπὶ ἵππου, πυρρός, πυρρόχρους ‖ ὡσ., ὡς καὶ τὸ λατ. fulvus, ἐπὶ τοῦ χρώματος τοῦ πυρός. Αἱ λέξεις **φοῖνιξ, φοινίκεος, φοινικόεις** κλπ. ἐχρησιμοποιοῦντο πρὸς δήλωσιν τῶν βαθυτέρων («σκούρων») ἐρυθρῶν χρωμάτων, ἀπὸ τοῦ πυρροῦ μέχρι τοῦ πορφυροῦ, ἐν ᾧ αἱ ἀνοικτότεραι (λαμπρότεραι) ἀποχρώσεις ἐθηλοῦντο διὰ τῶν **πορφύρα, πορφύρεος, ἁλουργής**, καὶ τὸ μεταξὺ τούτων εὑρισκόμενον ἁλικον χρῶμα διὰ τῶν **κόκκινος, κοκκοβαφής**.

φοίνιος, (α), **ον** (**φοινός**), ποιητ. ἐπίθ. ἀντὶ **φόνιος** (βλ. λ.)· αἱματόεις, ὅμοιος αἵματι, ἐρυθρὸς ὡς κόκκινος ‖ ἀντεῦθεν, αἱμοσταγής, αἱμοχαρής, αἱματηρός, αἱμοδιψής, αἱμοβόρος, φονικός, λατ. **cruentus** ‖ ὡσ. πολεμοχαρής.

Φοίνισσα, θηλ. τοῦ **Φοῖνιξ** (Α) (οὐσ.)· γυνὴ ἐκ Φοινίκης.— **II** **φοίνισσα**, θηλ. τοῦ **φοῖνιξ** Γ (βλ. λ.).

φοινίσσω, μελλ. **-ξω** παθ. ἀόρ. α' **ἐφοινίχθην** (**φοινός**)· κάμνω τι κόκκινον, κοκκινίζω, βάπτω ἐρυθρόν.— παθητ., γίνομαι κόκκινος, «βάφομαι» κόκκινος, κοκκινίζω, ἐρυθριῶ.

φοινός, **ή**, **όν** (**φόνος**)· αἱματώδης, κόκκινος ὡς αἷμα ‖ αἱματοβαφής, αἱματηρός, φονικός.

Ἔτυμ. **φοινὸς** ⟨ ***φον-jo-ς** ⟨ **φόνος**· **δα-φοινός**· **δαφοινεός**· **φοίνιος**· **φοινήεις**· **φοῖνιξ**· **φοινίσσω**· λατ. **Poenus**=ἑλλ. ***Φοῖνος**· λατ. **Pūnicus** ⟨ **Poin-ĭco-s**· πρβλ. **φοῖνιξ, φόνος**· τὸ **φοινίσσω** φαίνεται προϊὸν νοθείας τῶν **φοινός, φοίνιος** διά τινος στοιχείου ληφθέντος ἐξ ἀνατολικῆς γλώσσης· κατ' ἄλλην ἄποψιν εἶναι Καρικῆς προελεύσεως· **Φοινίκη**=**Καρία**· τὸ τμῆμα **φοινικ-** ⟨ **φοινός**, ὅπως **Αἰθίκες** ⟨ **αἰθός**.

φοιτᾰλέος, (α), **ον** (**φοιτάω**)· ὁ περιπλανώμενος τῇδε κἀκεῖσε ὡς τρελλός, ὁ τριγυρίζων ὡς παράφρων, ὁ περιφερόμενος ἀνησύχως ‖ μτφρ., ὁ παράφρων, ὁ μαινόμενος, ὁ μανιακός, ὁ παραληρῶν.— **II** ἐνεργ., ὁ προξενῶν μανίαν, ὁ κάμνων τοὺς ἄλλους νὰ περιφέρωνται ὡς μαινόμενοι.

φοιτᾰλιώτης, **-ου**, ὁ (**φοιτάω**), ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ περιπλανώμενος τῇδε κἀκεῖσε, ὁ μαινόμενος.

φοιτάς, **-άδος**, ἡ (**φοιτέω**), ποιητ. θηλ. τοῦ **φοιταλέος**· ἡ ἀσκόπως περιφερομένη γυνὴ ‖ ἡ περιπλανωμένη ὡς μανιακή, ἡ μαινομένη, εἰδ. ἐπὶ τῶν Βακχῶν.— **II** ὡς ἐπίθ., ὁ παράφρων, ὁ κάμνων τινὰ νὰ παραφρονήσῃ· **φοιτὰς νόσος**=μανία, παραφροσύνη. 2) ὡσ. καὶ μετὰ οὐδ. οὐσ.· **φοιτάσι πτεροῖς**= διὰ φοιτώντων, διὰ πλανωμένων, πτερῶν.

φοιτάω, ἰων. **-έω**· μελλ. **-ήσω** (**φοῖτος**)· ὑπάγω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἄνω καὶ κάτω, πέρα-δῶδε, τριγυρίζω σὰν τρελλός (ἐπὶ ἀνωμάλου καὶ ταχείας κινήσεως)· **αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων**=ἐγὼ δὲ διαρκῶς «ἔφερνα βόλτες μέσα στὸ πλοῖο ἀπὸ πλώρη σὲ πρύμη» ‖ **ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος**=«ἔτρεχαν πέρα-δῶδε, ὁ ἕνας ἀπ' ἐδῶ κι' ὁ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ». 2) περιφέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ἐν καταστάσει ἀλλοφροσύνης ‖ ὅθεν, καταντῶ μανιακός, τρελλαίνομαι, παραμιλῶ (πρβλ. **φοιταλέος, φοιτάς**). 3) ἐπὶ σωματικῶν πόνων (ἀλγηδόνων), ἐπέρχεται ὑπὸ μορφὴν παροξυσμῶν, ἐπανερχομένων περιοδικῶς, κατὰ κανονικὰ διαστήματα.— **II** ἐπὶ σταθερᾶς καὶ κανονικῆς κινήσεως. ἐμπορευμάτων, εἰσάγονται σταθερῶς καὶ κατὰ κανονικὰ διαστήματα: **ἐξ ἑσπάτης** (ἐνν. **γῆς**) **ὅ τε κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ καὶ τὸ ἤλεκτρον**=ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς μᾶς ἔρχονται (εἰσάγονται) ὁ κασσίτερος καὶ τὸ ἤλεκτρον ‖ **κέρσα τὰ ἐς Ἕλληνας φοιτέοντα**=τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα κέρατα ‖ **σῖτος σφίσι πολλὸς ἐφοίτα**=εἰσήγοντο (τοὺς ἤρχοντο) μεγάλαι ποσότητες σιτηρῶν (εἰσήγετο σῖτος ἐν ἀφθονίᾳ) ‖ ὡσ. ἐπὶ εἰσπραττομένων φόρων καὶ δασμῶν, εἰσάγομαι (εἰς τὸ ταμεῖον), εἰσπράττομαι, ὡς τὸ λατ. **redire**: **τάλαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρας ἑκάστης ἐφοίτα**=ἓν ἀργυροῦν τάλαντον εἰσήγετο εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἀλεξάνδρου καθ' ἑκάστην ἡμέραν (ἓν ἀργυροῦν τάλαντον εἰσέπραττεν ἡμερησίως ὁ Ἀλέξανδρος). 2) συχνὰ μεταβαίνω κάπου, συχνάζω, καὶ δή: **φοιτῶ παρά τινα**=μεταβαίνω εἰς ἐπίσκεψίν του, τὸν ἐπισκέπτομαι ‖ **φοιτῶ ἐπὶ τὰς θύρας τινός**=συχνάζω εἰς τὴν οἰκίαν τινός (εἶμαι τακτικὸς ἐπισκέπτης ἰσχυροῦ τινος προσπαθῶν νὰ προσελκύσω τὴν εὔνοιάν του)‖ὡσ. καὶ ἐπὶ ὀνείρου κατ' ἐπανάληψιν ἐπιφαινομένου εἴς τινα. 3) συχνάζω εἰς τὰ μαθήματα διδασκάλου, «πηγαίνω στὰ μαθήματά του», «τὸν παρακολουθῶ»: **φοιτῶ εἰς διδασκάλου** (ἐνν. **οἶκον**)=πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον («πάω σχολειό»), ὡς καὶ νῦν φοιτῶ εἰς τὸ σχολεῖον ‖ ὅθεν, ἀπολ. **φοιτῶ**=φοιτῶ εἰς τὸ σχολεῖον ‖ ἀντεῦθεν, **συμφοιτάω**=ὡς καὶ νῦν, συμφοιτῶ, πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον ὁμοῦ (συγχρόνως) μετά τινος.

Ἔτυμ. **φοιτάω**· **φοῖτος**· **φοιτάς, -άδος**· **φοιταλέος**· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ***gvhoit-**, συγγ. τῷ λεττ. **gaita** (βάδισμα, πορεία), ἀλλὰ λίαν ἀμφίβολον τοῦτο· κατ' ἄλλους πρόκειται περὶ ἰαπετ. ἀρχικοῦ λέξ. **bh-** πιθ. τὸ **φοιτᾶν** εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ ἐν ἀρχῇ **φοι-** (=ἰαπ. ***bhai-** ἀπιρρ. ἐν τῷ ***bhai-šuž'a-**: σανσκρ. **bhē§ajá-**, Ζενδ. **baēšaza-** = θεραπευτικός) + τῷ θαμιστ. **ἰτάω** (**ἰτητέον**, ἐν ἐπιγρ. **ἐπ-αν-ιτᾶκωρ**, λατ. **itare**)· βλ. ἐν **εἶμι**.

φοίτησις, **-εως**, ἡ (**φοιτάω**)· τὸ συχνὰ «πηγαίνειν καὶ ἔρχεσθαι» ἀπό μέρος τι, ἡ συχνὴ ἐπίσκεψις, τὸ συχνάζειν κάπου. 2) ὡς καὶ νῦν, ἡ φοίτησις εἰς τὸ σχολεῖον.

φοιτήτην, ἐπ. ἀντὶ **ἐφοιτάτην**, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ **φοιτάω**.

φοιτητήρ, **-ῆρος**, ὁ, καὶ **φοιτητής**, **-οῦ**, ὁ (**φοιτάω**)· ὁ συνεχῶς φοιτῶν που, ὁ συχνάζων εἴς τι μέρος ‖ ὡς καὶ νῦν, φοιτητής, σπουδαστής, μαθητής.

φοιτίζω, ποιητ. ἀντὶ **φοιτάω**.

ΦΟΙ˜ΤΟΣ, ὁ· τὸ συνεχῶς «πηγαινοέρχεσθαι», τὸ συνεχές «πήγαινε κι' ἔλα», ὁ συχνὸς «πηγαινοερχομός».— **II** μανία, παραφροσύνη.

φολίς, **-ίδος**, ἡ· τὸ φολιδωτὸν δέρμα τῶν ὄφεων, τὸ «λέπι», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «λέπι» τῶν ἰχθύων, τὸ ὁποῖον ἀλέγετο **λεπίς** [δι' ἔτυμ. βλ. **φελλός**· συγγ. τῷ **φλόος**, ὡς **λεπίς** εἶναι συγγ. τῷ **λέπω**, **λοπός**].

φολκός, ὁ· ἀπαντῶν μόνον ἐν Ἰλ. II 217 (ἔνθα περιγράφεται ὁ Θερσίτης)· εἴτε (κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἢ ἴδιαν ἔτυμολ.) ἐκ τοῦ **φάεα ἕλκειν**, ὁπότε **φολκὸς** = **ὁ τὰ φάη εἱλκυσμένος**=ὁ διάστροφος τὰς ὄψεις, ὁ παραβλώψ, ὁ ἀλλοίθορος· εἴτε, τὸ καὶ πιθανώτερον, εἶναι συγγ. τῷ **ἕλκω**, **ὁλκός**, ὁπότε **φολκὸς**=ὁ ραιβόπους, «στραβοπόδαρος, στραβοκάνης».

Ἔτυμ. ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἑτυμολ., **φολκὸς** ⟨ ἰαπ. ριζ. **ĝhvel-** (παρεκκλίνω ἐκ τῆς εὐθείας γραμμῆς), περὶ ἧς βλ. ἐν **φάλος**· κατά τινας συγγ. τῷ λατ. **falx**, **falc-o**, ἑλλ. **φάλκης**, **ἐμ-φαλκόω** (ἐν πᾶσι τούτοις ἐνυπάρχει ἡ ἔννοια τοῦ κεκαμμένου ἢ καμπύλου)· ἄλλοι συσχετίζουσι τὸ παλ-norr. **skialgr**, ἀγγλ-σαξ. **sceolh**, παλ-γερμ. **scelah** (λοξός, πλάγιος).

φόλλις, **-εως**, ὁ (ἐκ τοῦ λατ. **follis**)· φῦσα, φυσητήριον ‖ μικρόν τι νόμισμα.

φονάω, μελλ. **-ήσω** (**φόνος**)· ἐφετικόν, **διψῶ** δι' αἷμα, αἰσθάνομαι τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φονεύσω.

φόνευμα, **-ατος**, τὸ (**φονεύω**)· τὸ θῦμα, τὸ προωρισμένον πρὸς σφαγήν.

φονεύς, **-έως**, ἰων. **-ῆος**, ὁ· αἰτ. **φονέα**· ὀνομ. πληθ. **φονέες, φονεῖς**, αἰτ. **φονέας** (**φονεύω**)· ὡς καὶ νῦν, φονεύς, «φονιᾶς», ἀνθρωποκτόνος, σφαγεύς, δολοφόνος, κακοῦργος.

φονεύω (*φόνος*)· ὡς καὶ νῦν, φονεύω, «σκοτώνω», ἀποκτείνω, θανατώνω, δολοφονῶ.

φονή, ἡ (**φένω*)· φόνος, σφαγή, δολοφονία, ἀνδρωποκτονία ‖ *ἐν φοναῖς*=ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφαγῆς ‖ *στάω φοναῖς*=διασπῶ (σπαράττω) ἐν φόνῳ (θηλ. σύρω αἱματοκυλισμένον).

φονικός, *ή, όν* (*φόνος*)· ὁ ρέπων πρὸς τὸ φονεύειν, αἱμοδιψής, αἱμοχαρής.— ‖ ὁ ἀνήκων εἰς φόνον ἢ ἀνδρωποκτονίαν, ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὸν φόνον, ὡς καὶ νῦν φονικός: *φονικοὶ νόμοι*=νόμοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀνδρωποκτονίαν | *φονικαὶ δίκαι*=δίκαι ἐπὶ ἀνδρωποκτονίᾳ | *τὰ φονικά*=δολοφονίαι, ἀνδρωποκτονίαι.

φόνιος, (α), *ον* (*φόνος*)· φονικός, ὁ ἐκ φόνου προελθών, δανάσιμος, θανατηφόρος.— ‖ πλήρης αἵματος, κηλιδωμένος ἀπὸ αἷμα, αἱματηρὸς ‖ αἱμοχαρής.

φονο-λῐβής, *ὲς* (*φόνος*+*λείβω*)· ὁ στάζων αἷμα.

φονό-ρρῠτος, *ον* (*φόνιος*+*ῥέω*)· ἀπὸ τὸν ὁποῖον ρέει (τρέχει, στάζει) αἷμα, ὁ στάζων αἷμα.

φόνος, *ὁ* (**φένω*)· ὡς καὶ νῦν, φόνος, «φονικό», «σκοτωμός, σκότωμα», ἀνδρωποκτονία, δολοφονία, σφαγή, λατ. **caedes** ‖ *φόνος ἑλληνικὸς*=σφαγὴ Ἑλλήνων. 2) τὸ κατὰ τὸν φόνον χυνόμενον αἷμα, πηκτὸν αἷμα, λατ. **cruor**. 3) τὸ πτῶμα τοῦ φονευθέντος, ὁ νεκρός.— ‖ ὡς νομικὸς ὅρος, ἀνδρωποκτονία, ἀναίρεσις: *δίκαι φόνου*=δίκαι ἐπὶ ἀνδροκτονίᾳ | *φόνου διώκω τινὰ*=μηνύω τινὰ ἐπὶ φόνῳ | ποιητ. *φεύγω φόνον*=διώκομαι δικαστικῶς ἐπὶ φόνῳ.

'*Ετυμ.*: *φόνος· φονή· φονεύς· φονεύω· φόνος* ⟨ἰαπ. **gvhono-s*: *θείνω* ⟨**gvhen-jo* (βλ. καὶ *θείνω*)· πρβλ. καὶ *φοινός*.

φοξί-χειλος, *ὁ* (*φοξὸς*+*χεῖλος*)· ὁ στενούμενος κατὰ τὰ χείλη (πρὸς τὸ μέρος τῶν χειλέων) ‖ ἐπὶ ἀγγείου, τὸ στενώτερον εἰς τὸ ἐπάνω μέρος (εἰς τὰ χείλη) καὶ πλατύτερον πρὸς τὰ κάτω.

φοξός, *ή, όν* (*ὀξύς*)· ὁ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, ὀξύς, μυτερός, «τουρλωτός» ‖ *ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ Θερσίτου* ('Ιλ. II 219): *φοξὸς ἦην κεφαλήν*=ἦτο ὀξυκέφαλος (ἡ κεφαλή του ἀπέληγεν εἰς ὀξύ, ἦτο «τουρλωτή»).

'*Ετυμ.*: *φοξὸς* (=*ὀξυκέφαλος*) ⟨ἰαπ. **bhog-s-ó-*: χρητ. *φάγρος* (βλ. λ.). – παλ-γερμ. **wahs** (μυτερός) (: σανσκρ. *vā́çi*=πέλεκυς).— τὰ λατ. **convexus** (στρογγύλος, δολωτός), **de-vexus**, **sub-vexus**, ἀπρφ. **vehī**, δὲν ἀκήκουν ἐνταῦθα.

φορά, ἡ (*φέρω*)· τὸ φέρειν, ἡ μεταφορά, ἡ κομιδή, τὸ κομίζειν ‖ *ψήφου φορὰ*=ψηφοφορία, τὸ δίδειν τὴν ψῆφον, τὸ ψηφοφορεῖν. 2) ἡ καταβολὴ χρημάτων, ἡ πληρωμὴ χρέους, καταβολὴ φόρου, γεν. πᾶσα πληρωμή, ἐξόφλησις. 3) τὸ φέρειν, παράγειν, ἡ παραγωγή.— ‖ (ἐκ τοῦ παθ. *φέρομαι*), τὸ φέρεσθαι, τὸ μεταφέρεσθαι, καὶ δή ταχέως, πᾶσα ταχεῖα κίνησις ‖ ἡ τροχιὰ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινεῖται, ἡ περιοχὴ ἐντὸς τῆς ὁποίας κινεῖταί τι, ἡ τροχιὰ ἣν διατρέχει (τὸ ἀκόντιον π.χ.). 2) ὁρμητικὴ κίνησις, ἐξόρμησις, ὁρμή (ἡ «φόρα», ὅπως λέγομεν σήμερον), ἔφοδος, ἐπίδεσις, λατ. **impetus**.— ‖ (ἐκ τοῦ παθ. ὡσ.), τὸ φερόμενον, τὸ μεταφερόμενον, βάρος, φορτίον, τὸ διὰ μιᾶς (θηλ. μίαν φοράν, ἐφάπαξ) σηκωνόμενον. 2) τὸ πληρωνόμενον, ἡ εἰσφορά, ὁ ἔρανος, λατ. **vectigal**. 3) τὸ παραγόμενον, ὁ καρπός, ἡ παραγωγή, τὸ εἰσόδημα, ἡ ἐσοδεία, συγκομιδή, λατ. **proventus** ‖ μτφρ.. πλουσία συγκομιδή, θηλ. μέγα πλῆθος, ἀφθονία (προδοτῶν π. χ., ρητόρων κλπ.).

φορᾰδην, ἐπίρρ. (*φέρομαι*)· μετὰ φορᾶς, θηλ. μετὰ μεγάλης ὁρμῆς.— ‖ «σηκωτά», ἐπὶ φορείου.

φορβάς, *-άδος, ὁ, ἡ* (*φέρβω*)· ὁ παρέχων φορβὴν (νομήν, τροφήν), ὁ τρέφων.— ‖ ὁ ἐν ἀγέλῃ βόσκων (νεμόμενος, βοσκόμενος), ὁ ἐν λειμῶνι βόσκων ‖ ἀπολ., *φορβάς*, κοιν. «φοράδα».

φορβειά, *ἡ* (*φέρβω*)· τὸ σχοινίον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἵππος προσδένεται εἰς τὴν φάτνην, «τὸ καπίστρι», λατ. **capistrum**. 2) δερμάτινον περιστόμιον τὸ ὁποῖον οἱ αὐλητὰι προσέδενον περὶ τὸ στόμα καὶ τὰς παρειάς, διὰ νὰ κανονίζουν κατὰ βούλησιν τὸν ἦχον τοῦ αὐλοῦ.

φορβή, *ἡ* (*φέρβω*)· βοσκή, νομή, τροφή, χόρτον ‖ ἐπὶ προσώπων, ἀνδρωπίνη τροφὴ (ἄρτος, κρέας κλπ.), τὰ τρόφιμα γενικῶς ‖ μτφρ., καύσιμος ὕλη.

φορέεσκε, *γ'* ἐν. ἰων. πρτ. τοῦ *φορέω*.

φορέῃσι, ἐπ. *γ'* ἐν. ὑποτ. τοῦ *φορέω*.

φορεῖον, *τὸ* (*φορά*, *φέρω*)· ὡς καὶ νῦν, φορεῖον, κλινίδιον (κρεββατάκι) φερόμενον διὰ τῶν χειρῶν, βασταζόμενον ὑπὸ ἀνδρώπων, λατιν. **sella**, **lectica**, **lectulus**.

φορέουσα, δωρ. μτχ. θηλ. τοῦ *φορέω*.

φορεῦντος, γεν. δωρ. μτχ. τοῦ *φορέω*.

φορεύς, *-έως*, ἰων. *-ῆος*, *ὁ* (*φέρω*)· ὁ φέρων, μεταφέρων, βαστάζων.— ‖ ὁ μεταφέρων ἐπὶ φορείου.— ‖‖ *ἵππος φορεὺς*=ἵππος σκευοφόρος, φορτηγός.

φορέω, μέλλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐφόρησα*, ἐπ. *φόρησα*· θαμιστ. τοῦ *φέρω*· φέρω (μεταφέρω, βαστάζω) διαρκῶς (ἢ κατὰ περιόδους, πάντως συχνά), φέρω συνήθως, συνηδίζω νὰ φέρω ‖ ὅθεν, φορῶ ‖ καὶ ἐπομένως, ἔχω, κέκτημαι (σωματικήν τινα ἢ ψυχικὴν ἰδιότητα), εἶμαι τοιοῦτος ἢ ἄλλος ‖ *ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ φέρω: φορέω ἀγγελίας*=ἔχω τὸ ἔργον τοῦ ἀγγελιαφόρου, ὑπηρετῶ ὡς ἀγγελιαφόρος, συνήθως φέρω (μεταφέρω) ἀγγελίας (εἰδήσεις), *ἐν ᾧ φέρω ἀγγελίην*=(ἅπαξ) φέρω εἴδησίν τινα, μεταφέρω ἓν ὡρισμένον ἄγγελμα.—' παθητ., φέρομαι, μεταφέρομαι, διαίως (μεθ' ὁρμῆς), παρασύρομαι ὑπὸ τῆς θυέλλης, «ἀνεμοδέρνομαι», «θαλασσοδέρνομαι».— μέσον, λαμβάνω τι δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω συνήθως, λαμβάνω κατὰ κανόνα.

φορηδόν, ἐπιρρ. (*φορέω*)· «σηκωτά, κουβαλητά», ὅπως ἓν δέμα.

φόρημα, *-ατος, τὸ* (*φορέω*)· τὸ φερόμενον, τὸ μεταφερόμενον ‖ τὸ φορτίον, βάρος.

φορήμεναι, ἐπ. ἀντὶ *φορεῖν*, ἀπρφ. τοῦ *φορέω*.

φορῆναι, ἐπ. ἀντὶ *φορεῖν*, ἀπρφ. τοῦ *φορέω*.

φορητός, (*ή*), *όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φορέω*· φερόμενος, βασταζόμενος ‖ ὡς καὶ νῦν, φορητός, δυνάμενος νὰ μεταφερθῇ, νὰ μετακινηθῇ (καὶ κυρ. φερόμενος ἐπὶ τῶν χειρῶν, βασταζόμενος).— ‖ ὑποφερτός, ὃν δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ, νὰ ὑπομείνῃ.

φόρῐμος, *ον* (*φέρω*)· καρποφόρος, γόνιμος, παραγωγικός.

φορίνη, ἡ· τὸ δέρμα (ἡ δορά) παχυδέρμων ζώων, καὶ ἰδίως τοῦ χοίρου ‖ ἔνδυμα ἐκ τοιούτου δέρματος κατεσκευασμένον.

'*Ετυμ.*: *φορίνη*· ἴσως συγγ. τῷ παλ-norr. **bāta** (τραχεῖα ἐπιφάνεια· ἡ κρούστα τοῦ τυροῦ), εἶτα παλ-norr. **ba.rkr**, μεσ-γερμ. **borke** (φλοιὸς δένδρου, δέρμα)· ἐξ ἰαπ. βάσ. **bher-*, δηλούσης ἐνταῦθα ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν· πρβλ. καὶ ἰαπ. **bhreg-* (βλ. ἐν *φρῑξ*) ἐν τῷ Norð. **brok** (δέρμα χοίρου).

Φορκῐ́δες, *-ίδων*, αἱ αἱ δυγατέρες τοῦ *Φόρκυνος* (βλ. λ.), αἱ τρεῖς Γοργόνες, Σθενώ, Εὐρυάλη καὶ Μέδουσα.

Φόρκος, *ὁ*=*Φόρκυς* (βλ. λ.).

φορκός, *ή, όν*· λευκός, πολιός [πρβλ. 'Ησυχ. «*φορκόν· λευκόν, πολιόν, ξυσόν*» : gall. **berth** (= λατ. **nitidus**, **pulcher**), γοτθ. **bairhts** (λάμπων, καθαρός, διαυγής), παλ-γερμ. **beraht**, μεσ-γερμ. **berht** (λαμπρός), παλ-norr. **biartr** (φωτεινός, καθαρός), ἀγγλ-σαξ. **beorht** (λαμπρός, διαφωτισμένος) (πρβλ. ἀγγλ. **bright**), μεσ-γερμ. **brehen** (φέγγω αἰφνιδίως καὶ ἰσχυρῶς), γερμ. ὡς συνθετ. ἐν κυρ. ὀνόμ. **Bert-berī**, **-brecht**, λιθ. **berszta** (ὁ σῖτος ἀρχίζει νὰ λευκάζῃ), σανσκρ. **bhrā́j**aṭ̄ē (φεγγοβολῶ, φωτίζω), παραλλ. τῷ **bhrā́jati**, Ζενδ. **brāzaiti**, λιθ. **apy-brészkis** (αὐγή), παλ-σλαυ. **pro-brězgŭ** (λυκαυγές), ἀλβ. **barθ** (**barð-i**) (=λευκὸς· σῖτος)· ἐξ ἰαπ. **bherek̑-*, **bhereg̑-** (φέγγω, λάμπω)·* **bherek̑-** εἶναι πιθ. ἐπέκτ. ἐκ τοῦ **bhere-** (λαμπρός) ἐν τῷ παλ-γερμ. **bero** (ἄρκτος), λιθ. **bė̃ras** (φαιός), πρβλ. ὡσ. παλ-σλαυ **bronĭ** (λευκός, παρδαλός), παρ' 'Ησυχ. «*φαρύνει· λαμπρύνει*», παλ-γερμ., μεσ-γερμ. **brūn** (λαμπρός, φαιὸς) (βλ. ἐν *φρύνη*)· παραλλ. τῷ **bhere-k̑** βάσ. μετὰ μα-

χροῦ θεμ. φων. **berē-k-, bherē-ĝ-,** σανσκρ. **bhūrja-ḥ,** παλ-σλαυ. **brẽza**· βλ. καὶ ἐν *φλέγω*.

φόρμιγξ, *-ιγγος,* ἡ· εἶδος κιθάρας (παρομ. πρὸς τὴν ἅρπαν), τὸ ἀρχαιότατον τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων τῶν Ἑλλήνων ἀοιδῶν, κυρ. δὲ τὸ μουσικὸν ὄργανον τοῦ Ἀπόλλωνος· ἦτο πλουσιώτατα πεποικιλμένη δι' ἐγκολλήτων διακοσμήσεων ἐκ χρυσοῦ, ἐλεφαντοστοῦ, πολυτίμων λίθων (πρβλ. καὶ ἐπίθ. *περικαλλής, δαιδαλέη*), καὶ ἦτο ἑπτάχορδος.

Ἔτυμ.: φόρμιγξ· φορμίζω· κατὰ τὴν παλαιότερον ἐπικρατοῦσαν ἐτυμολ. ἡ λ. προῆλθεν ἐκ τοῦ *φέρω, φορέω,* ἐπειδὴ ἦτο φορητὴ (καὶ καθ' Ἡσύχ. *«ἡ τοῖς ὤμοις· φερομένη κιθάρα»*)· ἀπεδόθη ὑπό τινων εἰς τὴν ριζ. *φρεμ-* τῶν *φρέμω, βρέμω* (βλ. λ. λ.), διὰ δὲ τὴν κατάλ. πρβλ. τὰ ἐν *σάλπιγξ, σῦριγξ*· κατ' ἄλλους ἐν τούτοις οὐδὲ ταῦτα εὐσταθοῦσι, ἀλλ' ἡ λ. εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **bhramará-ḥ** (μέλισσα, κυρ. ὁ βομβῶν), παλ-γερμ. **bremo** (βοϊδόμυιγα, ὀλογόμυιγα), pol. **brzmiec'** (ἀντηχῶ, βρομβῶ), παλ-σλαυ. **brezdati** (=λατ. **sonare**), ἰαπ. βάσις **bherem-**· ἁπλούστερος τύπος ***bhere-*** ἐν τῷ σανσκρ. **bambhara-ḥ** (μέλισσα), **bam-bharāli-ḥ** (μυῖα, μέλισσα), καὶ λιθ. (ἄνευ ἀναδιπλ.) **birbti** (βομβῶ).

φορμίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀορ. *-ίξω*· παίζω τὴν φόρμιγγα, κιθαρίζω.

φορμικτής, *-οῦ,* ὁ, ἀωρ. **-τάς**· ὁ παίζων, τὴν φόρμιγγα, ὁ κιθαριστής.

φορμίς, *-ίδος,* ἡ, ὑποκορ. τοῦ *φορμός*· μικρὸν καλάθιον.

φορμο-ῥᾰφέω (ἢ φορμοραφέω), μελλ. *-ήσω* (*φορμός*+*ῥάπτω*)· ῥάπτω *φορμούς,* συρράπτω (κατασκευάζω) σκεπάσματα ἐκ σχοίνου (ψάθας κ.τ.ὅ.). — Παθητ., ῥάπτομαι ὡς φορμός ‖ μτφρ., περιπλέκομαι, ἐμπλέκομαι, «μπερδεύομαι».

φορμός, ὁ (*φέρω*)· πᾶν σκεῦος πλεκτὸν ἐκ σχοινίου ἢ καλάμου: **1)** πλεκτὸς κόφινος πρὸς μεταφορὰν σίτου, ἄμμου κ.λ.π. **2)** στρῶμα πλεκτόν, λατ. **storea** ‖ ὡσ. ναυτικὸς ἐπενδύτης κατεσκευασμένος ἀπὸ χονδροπλεγμένον ὕφασμα.— **II** μέτρον οἰτηρῶν. [δι' ἐτυμ. βλ. ἐν *φᾶρος*].

φόρον, *-ου,* τό·=λατ. **forum**: *Φόρον Ἀππίου*= **Appii Forum,** μικρὰ πόλις ἐπὶ τῆς Ἀππίας ὁδοῦ.

φόρος, ὁ (*φέρω*)· ὡς καὶ νῦν, φόρος, τὸ εἰσφερόμενον, τὸ καταβαλλόμενον, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ πληρωνόμενον ὑπὸ ὑπηκόων εἰς τὸ Κράτος τοῦ ὁποίου εἶναι ὑπήκοοι, ἢ ὅπως π. χ. ὑπὸ τῶν νησιωτῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς Ἀθηναίους ‖ *ὑποτελέω φόρον*=ἀποτίνω φόρον (πληρώνω, καταβάλλω, φόρον) ‖ *φόρον τάττομαι*=συμφωνῶ νὰ πληρώνω φόρον ‖ *τάττω φόρον πόλεσι*=ὁρίζω τὸν ἀναλογοῦντα εἰς ἑκάστην πόλιν φόρον (ἐπιβάλλω φορολογίαν) ‖ *φόρου ὑποτελής*=ὑποκείμενος εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου. [*φόρος· φορός· φορά· φορέω* (βλ.λ.λ.)· δι' ἐτυμολ. βλ. *φέρω*].

φορός, *ὀν* (*φέρω*)· ὁ φέρων, καὶ δή: **1)** ὁ ὠθῶν πρὸς τὰ ἔμπρός ‖ *ἐπὶ ἀνέμου,* οὔριος, εὐνοϊκός, λατ. **secundus** (πρβλ. *ἐπίφορος*) ‖ ὁ τείνων πρός τινα κατεύθυνσιν. **2)** μτφρ., ὁ συντελῶν εἴς τι, ὁ εὐνοϊκὸς πρός τι, ὁ προάγων τι.— **II** εὔφορος, καρποφόρος, γόνιμος.

φορτ-ᾰγωγέω, μελλ. *-ήσω* (*φορταγωγός*)· φέρω (μεταφέρω) φορτία ‖ *ἐπὶ ἐμπορικῶν πλοίων* (φορτηγῶν), φέρω φορτίον, μεταφέρω ἐμπορεύματα.

φορτ-ᾰγωγός, *ὀν* (*φόρτος*+*ἄγω*)· ὁ φέρων (μεταφέρων) φορτία ‖ *ναῦς φορταγωγὸς* = φορτηγὸν πλοῖον, ἐμπορικὸν πλοῖον.

φορτ-ηγέω, μελλ. *-ήσω* (*φορτηγός*)·= *φορταγωγέω* (βλ. λ.).

φορτ-ηγικός, *ή, ὀν* (*φορτηγός*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φορτηγίαν (εἰς τὴν μεταφορὰν φορτίων), ἢ ὁ κατάλληλος δι' αὐτήν ‖ *πλοῖον φορτηγικὸν*=φορτηγόν, ἐμπορικόν.

φορτ-ηγός, *ὀν* (*φόρτος*+*ἄγω*)· ὡς τὸ *φορταγωγός,* ὁ μεταφέρων φορτία, ὁ ἔμπορος, ‖ *ἐπὶ* πλοίου, ὡς καὶ νῦν, φορτηγὸν πλοῖον, τὸ μεταφέρον φορτία ἐμπορευμάτων, τὸ φορτωμένον.—*ὡς οὐσ. ὁ φορτηγός*=ὁ ἀχθοφόρος, «χαμάλης», «βαστάζος», ὁ μετακομιστὴς φορτίων ‖ ὁ ἐμπορευόμενος, ὁ ἔμπορος.

φορτίζω, μελλ. *-ίσω* (*φόρτος*)· φορτώνω, γεμίζω μὲ ἐμπορεύματα ‖ *φορτία φορτίζω τινὰς*=φορτώνω μερικοὺς μὲ φορτία, τοὺς φορτώνω (τοὺς γεμίζω) μὲ ἐμπορεύματα.—μέσον, *τὰ μείονα φορτίζομαι*= φορτώνω εἰς τὸ πλοῖον τὸ μικρότερον μέρος τῆς περιουσίας μου.—Παθητ., μτχ. πρκ. *πεφορτισμένος*= βαριοφορτωμένος.

φορτικός, *ή, ὀν* (*φόρτος*)· ἐπὶ προσώπων, ὡς καὶ νῦν, φορτικός, βαρετός, ἐπαχθής, ὀχληρός, ἀνιαρός, πληκτικὸς ‖ χυδαῖος, βάναυσος, «χονδράνθρωπος», πρόστυχος.— **II** ἐπὶ πραγμάτων, *φορτικὴ κωμῳδία*=χυδαία (ταπεινὴ) κωμῳδία.

φορτικῶς, ἐπίρρ. τοῦ *φορτικός*· κατὰ φορτικὸν τρόπον, χυδαίως, βαναύσως, ἀγροίκως.

φορτίον, τό (*φόρτος*)· ὡς καὶ νῦν, φορτίον, φόρτος ‖ φορτίον πλοίου, τὰ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐμπορεύματα, τὸ φόρτωμα ‖ *ἐν τῷ πληθ.*, ἐμπορεύματα.— **II** τὸ φορτίον τῆς μήτρας (τῆς κοιλίας), τὸ ἔμβρυον, τὸ μὴ γεννηθὲν εἰσέτι.

φορτίς, *-ίδος,* ἡ (*φόρτος*)· (*ἐνν. ναῦς*)· ὡς τὸ *ναῦς φορτηγός, ὁλκάς, γαῦλος* (βλ. λ. λ.), ἐμπορικὸν πλοῖον, φορτηγόν.

φόρτος, ὁ (*φέρω*)· ὡς καὶ νῦν, φόρτος, φορτίον, βάρος, ὅσον δύναται νὰ βαστάσῃ ἄνθρωπος ἢ ζῷον ‖ φόρτος πλοίου, φορτίον πλοίου, «φορτίο» ‖ μτφρ., *φόρτος κακῶν*=φορτίον ἀπὸ δεινά, ἄπειρα δεινά.— **II** παρ' ἀττικοῖς, κάδε τι τὸ φορτικόν, χυδαῖον, «πρόστυχον», βάναυσον.

φορῦνω·=*φύρω*· ἐπὶ ζύμης, ζυμώνω, ἀνακατώνω ‖ γεν., ὡς τὸ *μολύνω*, «λερώνω», κηλιδώνω, μολύνω, μιαίνω.

Ἔτυμ.: φορύνω· φορύσσω· φορυτός· φόρυς· ἐξ ἰαπ. ρ. ***bhereu-, bheru-,*** μαρτυρουμένων ἐκ τῶν ἀλλ. *πορφύρω* καὶ *φύρω* (βλ.λ.λ. καὶ ἐν *φρέαρ,φρυάσσομαι*).

φορύσσω, μελλ. *-ξω*· = *φορύνω* (βλ. λ.), μολύνω, κηλιδώνω.

φορῠτός, ὁ (*φέρω*)· πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου παρασυρόμενον (ὡς τὸ *συρφετὸς* ἐκ τοῦ *σύρω*), π.χ. ἄχυρα, φρύγανα, «σκουπίδια», «ροκανίδια», λατ. **quisquiliae** ‖ ὡσ. ἄχυρα, χόρτος, πριονίδια κλπ. χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν συσκευασίαν πηλίνων ἀγγείων.

φόως, τό, ἐπ. ἐκτετ. ἐκ τοῦ *φῶς* (βλ. λ.).

φόωσ-δε, ἐπίρρ. (*φῶς*)· εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

φραγέλλιον, τό· ὡς καὶ νῦν, φραγγέλλιον, μάστιξ, μαστίγιον, («βούρδουλας»), λατ. **flagellum.**

φραγελλόω, μελλ. *-ώσω* (*φραγέλλιον*)· μαστιγώνω, λατ. **flagello.**

φρᾰγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ β' τοῦ *φράσσω.*

φρᾰγήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ *φράσσω.*

φράγμα, τό (*φράσσω*)· ὡς καὶ νῦν, φράγμα, φραγμός, φράκτης, προφυλακτήρ, περίφραγμα ἐκ πασσάλων, χαράκωμα, ἀμυντικὸν φράγμα.

φραγμός, ὁ (*φράσσω*)· ὡς καὶ νῦν, φραγμός, τὸ φράξιμον, τὸ κλείσιμον ‖ τὸ διαχωρίζειν τι ἀπό τινος, τὸ διαχώρισμα, μεσότοιχος.— **II** ὡς τὸ *φράγμα* (βλ. λ.), φράκτης, περίφραγμα, χαράκωμα.

φράγνῡμι·=*φράσσω* (βλ. λ.).

φρᾰδάζω, μελλ. *-άσω*· ἀόρ. α' *ἐφράδασα*, καὶ ποιητ. *φράδασσα* (*φραδή*)· ὁμιλῶ περί τινος, τὸ καθιστῶ γνωστόν.

φρᾰδή, ἡ (*φράζω*)· νόησις, φρόνησις, σύνεσις, γνῶσις.— **II** συμβουλή, προειδοποίησις, ὑπαινιγμός.

φρᾰδής, *ές* (*φραδή*)· συνετός, νοήμων, φρόνιμος ‖ ἔμπειρος, ἀντίθ. τῷ *ἀφραδής* (βλ. λ.).

φρᾰδμοσύνη, ἡ (*φράδμων*)· νόησις, εὐφυΐα, σύνεσις, φρόνησις ‖ ἐπιτηδειότης, δεξιότης, ἐμπειρία.

φρᾰδμων, *ον,* γεν. *-ονος* (*φράζω*)·=*φραδής* (βλ. λ.).

ΦΡΑ΄ΖΩ, μελλ. *φράσω*· ἀόρ. α' *ἔφρᾰσα*, ἐπ. *φράσα* καὶ *φράσσα*· πρκ. *πέφρᾰκα*· ἐπ. ἀόρ. β' *πέφρᾰδον* ἢ *ἐπέφραδον*, ἀπρφ. *πεφραδέειν* ἢ *πεφραδέμεν*· δεικνύω, ὑποδεικνύω, δηλῶ ‖ λέγω, διηγοῦμαι, δηλῶ, κηρύσσω, ἐκφωνῶ, ἐξηγοῦμαι, ἐκφράζομαι. **2)** μετὰ δοτ. προσ. καὶ ἀπρφ., συμβουλεύω τινὰ νὰ..., τὸν ὁδηγῶ νὰ..., τὸν προστάσσω (τὸν προσκαλῶ) νὰ..., τοῦ

παραγγέλλω-νὰ... ‖ ὡσ. καὶ ἀπολ., συμβουλεύω, δίδω γνώμην. **3)** μετὰ αἰτ. πραγμ., *σήματα πέφραδε*=ἔδωκε σημεῖα (ἔδωκεν ὁδηγίας διὰ σημείων, διὰ συνθημάτων) ‖ *φράζω χειρί* = κάμνω σύνθημα διὰ τῆς χειρός.— ■ μέσον καὶ παθητ., *φράζομαι* γ' ἐν. ἰων. πρτ. *φραζέσκετο* μελλ. *φράσομαι* μέσ. ἀόρ. α' *ἐφρᾰσάμην*, παθ. *ἐφρᾰσθην* παθητ. πρκ. *πέφραδμαι* καὶ *πέφρασμαι* λέγω κατ' ἐμαυτόν, συζητῶ κατ' ἐμαυτόν, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, ἀναμετρῶ, φαντάζομαι, νομίζω ‖ συχνὰ ἀκολουθεῖται ὑπὸ *εἰ*+*ὄριστ.* *μελλ* : *σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις*=σὺ δὲ σκέψου (συλλογίσου), ἂν θὰ μὲ σώσῃς ‖ *ἀμφὶς φράζονται*=σκέπτονται διαφόρως, φρονοῦσι διάφορα, διχογνωμοῦσι. **2)** σχεδιάζω, ἐπινοῶ, μηχανεύομαι, περί τινος (διά τινα), σκέπτομαι, διανοοῦμαι, σκοπεύω, κάτι δι' αὐτόν. **3)** μετ' αἰτ. καὶ ἀπρφ., σκέπτομαι, ὑποθέτω, πιστεύω, φαντάζομαι, ὅτι... **4)** παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι ‖ λαμβάνω γνῶσιν, βλέπω, ἐννοῶ, κατανοῶ. **5)** φυλάττω, παραφυλάττω, προφυλάσσομαι, λαμβάνω τὰ μέτρα μου, προσέχω (μετ' αἰτ.).

Ἔτυμ.: *φράζω· φραδή· φραδής· φράδμων· φράσις* (**φράσεις*)· *φραστύς*· σκοτ. ἐτυμολ.· τὸ θέμ. *φραδ-* (ἐφ' ὅσον γίνῃ δεκτὸν ὅτι ⟨**φρᾰδ-*), δύναται νὰ θεωρηθῇ συγγ. τῷ *φρὴν* (βλ.λ)· ἐὰν ὅμως *φραδ-* ⟨**gvhᵹd-*, τότε συγγενεύει πρὸς τὸ σανσκρ. **hrádatē** (ἀντηχῶ)· γοτθ. **grētan** (κλαίω, δακρύω), παλ-γερμ. **gruozan** (ἀποτείνω τὸν λόγον πρός τινα, χαιρετίζω), λιθ. **girdėti** (ἀκούω), παλ-πρωσσ. **gerdant** (λέγω).

φράν, ἡ, γεν. *φρᾰνός*, δωρ. ἀντὶ *φρὴν* (βλ. λ.).

φράξαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *φράσσω*.

φράξας, ασα, αν, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *φράσσω*.

φράσδω, δωρ. ἀντὶ *φράζω*.

φρασδείς, εῖσα, έν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φράζω*.

φράσσαντο, ἐπ. γ' πληθ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *φράζω*.

ΦΡΑ΄ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἔφραξα*· παθητ., μελλ. *φρᾰγήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐφρᾰχθην*· ἀόρ. β' *ἐφρᾰγην*· πρκ. *πέφραγμαι*.— παρ' ἀττ. παρατηροῦνται ἐνίοτε μετάθεσις γραμμάτων: *φάρξασθαι* ἀντὶ *φράξασθαι*, *πέφαργμαι* ἀντὶ *πέφραγμαι*, *φαρκτὸς* ἀντὶ *φρακτός*· ὡς καὶ νῦν, φράσσω, περιφράσσω, περικλείω (περιβάλλω) διὰ φράγματος, ἐγκλείω μέσα εἰς φράγμα, πάντα δὲ ταῦτα μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς προστασίας, τῆς ἐξασφαλίσεως ‖ ὄθην, προστατεύω, ἀσφαλίζω, ὀχυρώνω‖*φράσσω δέμας ὅπλοις*=ἐξασφαλίζω (περιφράσσω) τὸ σῶμά μου διὰ τῶν ὅπλων (διὰ τῆς πανοπλίας), ὁπλίζω ἐμαυτόν, ἐξοπλίζομαι — οὕτω καὶ ἐν τῷ μέσῳ, *ἐφράξαντο τὸ τεῖχος*=ἐνίσχυσαν (ἐξησφάλισαν) δι' ὀχυρώσεων τὸ τεῖχος ‖ ἐν τῷ μέσῳ, ὡς ἀπόλ., φράσσω ἐμαυτόν, ἐνισχύω ἐμαυτόν, ἐνισχύω τὰς ὀχυρώσεις μου.—ἐν τῷ παθητ., περιφράσσομαι, περιβάλλομαι διὰ φράγματος, ὀχυρώνομαι: *φραχθέντες σάκεσιν*=περιφραχθέντες διὰ τῶν ἀσπίδων | ἀπολ. *πεφραγμένος* = ὡπλισμένος, ὡχυρωμένος, παρεσκευασμένος πρὸς ὅμυναν, ἐξησφαλισμένος.— ■ στήνω τι ὡς φράγμα (ὡς προπύργιον, ὡς προφυλακτῆρα): *φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ*=συγκλείσαντες (συνάψαντες στενῶς) δόρυ πρὸς δόρυ καὶ ἀσπίδα πρὸς ἀσπίδα (ὥστε νὰ σχηματισθῇ εἶδος φράκτου) | *φράξαντες τὰ γέρρα* =στήσαντες τὰς ἀσπίδας κατὰ τρόπον ὥστε νὰ σχηματίσουν ἕνα συνεχῆ φράκτην.— ■■ ἀποφράσσω, κλείω ἐντελῶς, γεμίζω ἕως ἐπάνω ‖ μτφρ., παρακωλύω, ἐμποδίζω.

Ἔτυμ.: *φράσσω* (**φρακ-jω*)· *φράγνυμι* (*φάργνυμι*, Ἡσυχ. Ε. Μ.)· πρβλ. Φωτ. «*φάρκτεσθαι· τὸ φράττεσθαι*»· *φραγμός· φράγμα* (Ἐπιδ. *φαρχμα* : **-s-men-*, πρβλ. Ἐπιδ. *φάρξις*)· *δρύ-φ(ρ)ακτος*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φύρκος· τεῖχος*» : λατ. **farcio** (**ar* ⟨ *ᵹ*), **fartim, frequens,** λιθ. **brukù, brùkti** (ὠθῶ, σπρώχνω), **brùnklis, brunklỹs,** παλ-σλαυ. **brutũ** (καρφίον, γωνία), λεττ. **brankti** (παρακείμενος, συνεχής), ἰρλ. **barc** (ἀφδονία)· κατά τινας *φράσσω* ⟨ἰαπ. **bhrᵹ̑k-jō**, ριζ. **bhrenk-**: **bhreng-** ἐν τῷ παλ-norr. **brekka,** μεσ-γερμ. **brink** (λόφος).

φραστήρ, -ῆρος, ὁ (*φράζω*)· ὁ φράζων, ὁ πληροφορῶν, ὁ δεικνύων, ὁ ὁδηγός (περί τινος πράγμ.): *φραστὴρ ὁδῶν*=ὁ δίδων πληροφορίας περὶ τῶν ὁδῶν, ὁ ὁδηγός ‖ *φραστῆρες ὀδόντες* = οἱ ὀδόντες ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἡλικίαν (ἐπὶ ὡρισμένων ζώων).

φράστωρ, -ορος, ὁ (*φράζω*)·=*φραστὴρ* (βλ. λ.).

φρᾶτηρ, -ερος, ἢ **φρᾶτωρ, -ορος,** ὁ, δωρ. **φρᾱτήρ,** ἰων. **φρήτηρ** (*φράτρα*)· μέλος *φράτρας* (βλ. λ.), ‖ *φράτερες* ἢ *φράτορες*=οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἰδίαν *φράτραν*, τὰ μέλη τῆς ἰδίας ἀδελφότητος ἢ φυλῆς (βλ. *φράτρα*), λατ. **curiales** ‖ *εἰσάγω τὸν υἱόν εἰς τοὺς φράτερας*=ἐγγράφω τὸν υἱόν μου εἰς τοὺς καταλόγους τῆς φυλῆς μου (συνέβαινε δὲ τοῦτο, ὅταν ἐνηλικιοῦτο) ‖ *οὐκ ἔφυσε φράτερας*=δὲν ἀπέκτησεν ἀκόμη (κυρ. δὲν ἐφύτρωσε, δὲν ἐγέννησε) τοὺς *φράτεράς του* (τοὺς ὁμοφύλους του), τ. ἔ. δὲν ἐνεγράφη ἀκόμη εἰς καμμίαν *φατρίαν* (μετὰ λογοπαιτικῆς νύξεως πρὸς τοὺς *φραστῆρας* (βλ. *φραστὴρ*) *ὀδόντας*, τ. ἔ. «δὲν ἔβγαλε ἀκόμη» τοὺς πολιτικούς του ὀδόντας).

Ἔτυμ.: *φράτηρ· φράτωρ*·πρβλ.Ἡσυχ.«*φρήτηρ· ἀδελφός*»· *φρήτρη* : σανσκρ. **bhrā'tar-, Zενδ. brātar-,** δοτ. **braθr-e,** παλ-περσ. **brātā,** ἀρμ. **elbayr** (⟨ἰαπ. **bhrᵹ̑tōr** ἢ ***bhrᵹ̑tēr***· **e-** προθεμ.· **-lb-** ⟨**bl-** ⟨**br-** κατ' ἀνομ.), γεν. **elbawr** ⟨ἰαπ. ***bhrᵹ̑tr̥ós**), λατ. **frater,** ὀσκ. **fratrúm,** ὀμβρ. **fratrum, fratrom** (=λατ. **fratrum**), παλ-ιρλ. **brāthir,** gall. πληθ. **brodyr,** ἐν. **brawd,** γοτθ. **brōþar,** παλ-γερμ. **bruoder,** παλ-norr. **bróðer,** παλ-σλαυ. **bratrŭ, bratĭ** (**bratrĭja** (=ἀδελφότης)=*φρᾱτρίᾱ*, πρβλ. σανσκρ. **bhrᵹ̑tryam**(=ἀδελφότης) παλ-πρωσσ. **brāti, brote,** λιθ. **brólis,** λεττ. **brâlis** (ἀδελφός), **broterėlis** (μικρὸς ἀδελφός)· ἰαπ. ***bhrᵹ̑ter-*** (ἀδελφός).

φρᾱτορικός, ή, όν (*φράτωρ*)· ὁ ἀνήκων εἰς *φράτραν* (εἰς φυλήν).

φράτρα ἢ **φράτρη,** ἡ, ἰων. **φρήτρη,** δωρ. **πάτρα,** παρ' ἀττ. **φρατρία** καὶ **φατρία** καὶ **φάτρα**· κυρ. ἀδελφότης ‖ φυλή, γένος, οἰκογένεια, ἄθροισμα ἀτόμων συνδεομένων διὰ συγγενείας: *κρῖν' ἄνδρας κατὰ φρήτρας, ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ*=διεχώριζε τοὺς ἄνδρας (τοὺς πολεμιστὰς) κατὰ φυλάς, ἵνα μία φυλὴ βοηθῇ τὴν ἄλλην ‖ ἀρχικῶς πάντως ἡ φράτρα ἐστηρίζετο εἰς δεσμοὺς αἵματος ‖ ἐν τούτοις.— ■ ἐν Ἀθήναις, ὑποδιαίρεσις τῆς *φυλῆς*, ὡς ἐν Ρώμῃ ἡ **curia** ἦτο ὑποδιαίρεσις τῆς **tribus** ‖ ἑκάστη *φυλὴ* συνέκειτο ἀπὸ τρεῖς *φάτρας* ἢ *φατρίας*, τῶν ὁποίων τὰ μέλη ἐκαλοῦντο *φράτερες* ἢ *φράτορες*, ὅπως τὰ μέλη τῆς *φυλῆς* ἐκαλοῦντο *φυλέται*, καὶ ἐν Ρώμῃ τὰ μέλη τῆς **tribus** ἐκαλοῦντο **tribules,** καὶ τὰ μέλη τῆς **curia** ἐκαλοῦντο **curiales** (ἡ λέξις παράγεται ἐξ ἧς ρίζης καὶ ἡ λατ. **frater,** καὶ κυρ. σημ. ἀδελφότης).

φρᾱτρία, ἡ·=*φράτρα*.

φρᾱτριάζω, μελλ. *-άσω*· ἀνήκω εἰς τὴν αὐτὴν *φρατρίαν*.

φρᾱτρι-άρχης, καὶ **φρᾱτρί-αρχος, -ου,** ὁ (*φρατρία*+*ἄρχω*)· ὁ πρόεδρος φρατρίας, λατ. **magister curiae.**

φρᾱτριος, α, ον (*φράτρα*)· ὁ ἀνήκων εἰς *φράτραν*, ὁ ἐνδιαφερόμενος διὰ φράτραν ‖ ἐν Ἀθήναις ἐπίθ. τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, διότι οἱ θεοὶ οὗτοι ἐλατρεύοντο καὶ ὡς προστάται τῶν φρατριῶν.

φράττω, ἀττ. ἀντὶ *φράσσω* (βλ. λ.).

φρᾰτωρ, -ορος, ὁ· βλ. *φράτηρ*.

ΦΡΕΑ΄Ρ, τό, γεν. *φρέᾰτος*· ἰων. **φρεῖαρ,** γεν *φρείᾰτος*, τό· ὡς καὶ νῦν, φρέαρ, «πηγάδι» ‖ πηγή, κρήνη, «βρύσις» ‖ δεξαμενὴ ὕδατος, «στέρνα», «χαβούζα», λατ. **puteus** ‖ ἀγγεῖον (δοχεῖον) ἐλαίου.

Ἔτυμ.: *φρέαρ, -ᾰτος* (**φρῆFαρ, -ᾰτος*), ὁμηρ. πληθ. *φρήᾰτα* (ἐσφαλμ. γρ. *φρείατα*) ⟨ἰαπ. θεμ. ***bhrēvᵹ̑-***: ἀρμ. **albiur** (⟨***albivar,** ἰαπ. ***bhrēvᵹ̑-*=*φρῆFαρ**), γεν. **alber-** (πηγή)· μεταπτ. βαθμὶς ***bhrun-*** ἐν τῷ γοτθ. **brunna,** παλ-γερμ. **brunno,** ἀγγλ-σαξ. **burna** (πηγή) (germ. ***brunᵹ̑, *brunen-** ***brunn-**· βάσει τοῦ τελευταίου τούτου **brunn** ἐσχηματίσθησαν τὰ ***brunnō** ***brunnen)**· πρβλ. καὶ μεσ-ιρλ. **tipra,** γεν. **tiprat** (πηγή), λιθ. **bridutis** (ὠθοῦμαι διὰ τῆς βίας πρὸς τὰ ἐμπρός), ρωσσ. **brujat'** (τρέχω ὡς ρύαξ), λεττ. **braulīgs** (λάγνος, ἀσελγής)· ἐξ ἰαπ. βάσεως **bhereu-**

bhreu, bhru-, μαρτυρουμένης ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὑπό τοῦ σανσκρ. **bhurván** (ταραχή τοῦ ὕδατος), **bhurvánī-h** (ἀνήσυχος, ἀεικίνητος), πρβλ. παρ' Ἡσυχ. «**φαρυγμός· τολμηρός, θρασύς**», **φρυάσσομαι**, θρακ. **βρῦτον, βρῦτος**, ἀλβ. **brum, brume** (ζύμη), **fervĝ, ferveð, dē-fruium** (κρασί βραστό), ἰρλ. **berbaim** (βράζω), **bruth** (καύσων, μανία), **bruith** (ψήσιμον), **bruthe** (βρασμός), παλ-γερμ. **briuwan**, ἀγγλ-σαξ. **brēowan**, (ἀνακυκῶ, ἀνακατώνω), νεο-γερμ. **brodeln** (εἶμαι ἐν βρασμῷ), παλ-norr. **brandr**, ἀγγλ-σαξ. **bréad**, παλ-γερμ. **brōt** (ἄρτος) νεο-γερμ. **Brot** (ὁμ. σημ.), διότι ὁ ἄρτος παρασκευάζεται διά ζυμώσεως.

φρεᾶτία, ἡ· ὑδροδήκη, δεξαμενή ‖ τόπος ἔχων φρέατα, ὑδραγωγεῖα μετά φρεάτων.

φρεᾶτίας, -ου, ὁ (*φρέαρ*)· ὀχετός φρέατος, ὑπόγειος ὀχετός πρός διοχέτευσιν φρέατος.

φρεῖαρ, -ᾶτος, τό, ἰων. καί ποιητ. ἀντί *φρέαρ*.

φρεν-ἀπάτάω, μελλ. -ήσω (*φρήν* + *ἀπατάω*)· ἐξαπατῶ τάς φρένας (τόν νοῦν), ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

φρεν-ἀπάτης, -ου, ὁ· ὁ φρεναπατῶν, ὁ ἐξαπατῶν, ὁ διαφθείρων, τήν ψυχήν, πλάνος, «ξελογιαστής».

φρεν-ήρης, -ες, γεν. -εος (*φρήν*+*ἀραρεῖν*)· ὁ *ἀραρὼς* τάς φρένας, ἤ ὁ ἔχων *ἀραρυίας* τάς φρένας (τ. ἔ. καλῶς προσηρμοσμένας), ὁ ὑγιής τόν νοῦν, ἀρτίφρων, φρόνιμος, λατ. **compos mentis**.

φρενο-βλάβεια, ἡ (*φρενοβλάβής*)· ἡ τῶν φρενῶν βλάβη, παραφροσύνη, μανία, «τρέλλα».

φρενο-βλαβής, ἐς (*φρήν*+*βλαβῆναι*)· ὁ βεβλαμμένος τάς φρένας, παράφρων, μανιακός, «τρελλός».

φρενο-γηθής, ἐς (*φρήν*+*γῆθος*)· ὁ ἐμποιῶν χαράν εἰς τήν καρδίαν ‖ ὁ ἔχων εὔθυμον ψυχήν, ὁ εὔθυμος.

φρενο-δᾴλής, ἐς (*φρήν* + *δηλέομαι*)· ὁ βλάπτων (καταστρέφων) τάς φρένας, ὁ καθιστῶν τάς φρένας μανιακάς.

φρενόδεν, ἐπίρρ. (*φρήν*)· = *ἐκ φρενός*, ἐκ (ἀπό) καρδίας, «ἐκ βάθους καρδίας», οἰκειοδελῶς ἀπό ἐσωτερικήν ἐπιθυμίαν.

φρενο-κλόπος, *ον* (*φρήν* + *κλέπτω*)· ὁ κλέπτων (ὁ ἀφαιρῶν) τάς φρένας, ὁ ἀφαιρῶν τόν νοῦν ‖ ὁ ἐξαπατῶν (τάς φρένας), ὁ ἀπατεών.

φρενο-λῃστής, -οῦ, ὁ (*φρήν*+*λῃστής*)· ὁ λῃστεύων τόν νοῦν, ὁ ἀπατεών.

φρενο-μᾰνής, ἐς (*φρήν*+*μᾰνῆναι*)· ὁ ἔχων μανιώδεις φρένας, ὁ παράφρων.

φρενο-μόρως, ἐπίρρ. (*φρήν*+*μόρος*)· ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ φράσει *φρενομόρως νοσεῖν* = νοσεῖν τόν νοῦν, νοσεῖν ἐκ μανίας τῶν φρενῶν.

φρενο-πλῆγής, ἐς (*φρήν*+*πλῆγῆναι*)· ὁ πλήττων τάς φρένας, ὁ πρόξενος παραφροσύνης, ὁ καθιστῶν τόν νοῦν παράφρονα.

φρενό-πληκτος, *ον* (*φρήν*+*πλήσσω*)· ὁ πεπληγμένος (ἤ πληγείς) τάς φρένας, ὁ παράφρων, τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς προσεβλήθη ἐκ παραφροσύνης.

φρενο-πλῆξ, -ῆγος, ὁ, ἡ = *φρενόπληκτος* (βλ. λ.).

φρενο-τέκτων, *ον*, γεν. -ονος (*φρήν* + *τέκτων*)· ὁ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φρενός *τεκταινόμενος*, ὁ κτίζων (προετοιμάζων) μέ τόν νοῦν, εὐφυής, ἔχων ἰδιοφυΐαν.

φρενόω, μελλ. -*ώσω* (*φρήν*)· βάλλω φρένας εἴς τινα, καθιστῶ τινα φρόνιμον, τόν σωφρανίζω, τόν καθοδηγῶ, τόν διδάσκω: *φρενώσω οὐκέτ' ἐξ αἰνιγμάτων* = δέν θά διδάσκω πλέον δι' αἰνιγμάτων] *κλαίων φρενώσεις*=θά μέ διδάξῃς κλαίων («μέ τά κλάματά σου»), ἡ κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν (τοῦ *φρενόω* λαμβανομένου ἀμτθ.=βάλλω νοῦν ἐγώ ὁ ἴδιος, «βάνω μυαλό», ἀποκτῶ νοῦν) = «θά βάλῃς μυαλό» ἀλλά κλαίων (ἀφ' οὗ δηλ. πάθῃς πρῶτα συμφοράς).

φρεν-ώλης, ες (*φρήν*+*ὄλλυμι*)· ὁ ἀπολέσας τάς φρένας του, ὁ τεταραγμένος τάς φρένας, ὁ παράφρων.

ΦΡΕ'Ω, μελλ. *φρήσω*· ριζ. τύπος ἀπαντῶν μόνον ἐν τοῖς συνθέτοις *ἐκ-φρέω, εἰσ-φρέω, διᾰ-φρέω* (ἐξαιρέσει τῆς προστ. ἀορ. *φρές*, ὡσεί ἐξ ἀνεστ. **φρῆμι*).

Ἔτυμ.: οἱ ἀπαντῶντες τύποι: *ἐκ-* (*διᾰ-, εἰσ-, ἔπεισ-*)-*φρήσω*, ἀορ. -*φρῆναι*, -*φρεῖς*, -*ἔφρησα*, -*ἔφρησαν*, ὑποτ. -*φρήσῃ*, ἐν. ἀπρφ. -*πιφράναι*· πρβλ. Ἡσυχ. «*εἰσφρῆναι· εἰσάξαι, ἐνεγκεῖν*»· σανσκρ. **bi-bhar-ti**: *φέρω*· ἐκτός τῶν ὁμαλῶν τούτων τύπων ὑπάρχουν καί ἄλλοι, ἐν οἷς βλέπει τις τό -*ῖημι* λαμβάνον ἐν ἀρχῇ τό σύμπλεγμα *φρ-*· οἱ τύποι οὗτοι εἶναι: -*ἔφρηκα*, -*ἔφρεντο*, προστ. -*φρες*, ἀπρφ. -*φρέσθαι*, ἐν. -*φρίημι*, πρτ. *ἐξεφρίομεν* (ἤ *ἐξεφρίεμεν*)· πάντες οἱ ἀνωτέρω τύποι προῆλθον ἐκ τινος βάσεως **bher**ē- (φέρω, προσκομίζω κλπ.), (παραλλ. τῆς **bher-** τῆς ἐν τῷ σανσκρ. **bharti**, ἀλλ. *φέρτε* κ. ἀ.· βλ. ἐν *φέρω*)· πρβλ. σανσκρ. **bharitram** (βραχίων, διά τοῦ ὁποίου τις βαστάζει τι), **bhárīman-** (συντήρησις, διατροφή), ἰρλ. **barn** (κριτής, δικαστής), gall. **barn** (κρίσις), ἰρλ. **brāth** (ἀπόφθεγμα, ἄξίωμα), παλ-ολαυ. **bīrati** (συλλέγω, λαμβάνω), λιθ. **bérnas** (ὑπηρέτης), ρωσσ. **berémja**, τσεχ. **břímě** (φορτίον).

φρε-ωρῡχέω, μελλ. -*ήσω* (*φρέαρ*+*ὀρύσσω*)· ὀρύσσω (ἀνασκάπτω) φρέατα, «ἀνοίγω πηγάδια», εἶμαι «πηγαδᾶς» ‖ μτφρ., ἐπί δάκνοντος κώνωπος κάμνω ὀπήν («ἀνοίγω τρύπα») εἰς τό δέρμα τινός.

ΦΡΗ'Ν, ἡ, γεν. *φρενός*, πληθ. *φρένες*, γεν. *φρενῶν* κλπ.· δωρ. **φρᾶν**, γεν. *φρανός*, δοτ. πληθ. *φρασί*.— ἐν τῷ πληθ., τό ὑπό τῶν μτγν. καλούμενον *διάφραγμα* (βλ. λ.), ὁ κυκλοτερής μῦς, ὅστις διαχωρίζει τήν θωρακικήν κοιλότητα (δηλ. τήν καρδίαν καί τούς πνεύμονας, τά **viscera thoracis**) ἀπό τήν κοιλότητα τῆς κοιλίας, ἤτις περιέχει τά ὑπόλοιπα σπλάγχνα (τά **viscera abdominis**). 2) παρ' Ὁμήρῳ, *φρήν* καί *φρένες*=ἡ καρδία καί τά περί αὐτήν, τό στῆθος, λατ. **praecordia** ‖ ἐθεωροῦντο δ' αἱ φρένες ὡς ἡ ἕδρα τοῦ συναισθηματικοῦ μας κόσμου καί τῶν νοητικῶν μας λειτουργιῶν, καί ἑπομένως ἐσήμαινον καρδία, νοῦς, νόησις, ἀντίληψις, λογικόν, ὀρθός λόγος ‖ συχνά συνάπτεται μετά τοῦ *θυμός* (ὡς ἐν τῇ φράσει *κατά φρένα καί κατά θυμόν*, ἥτις ἀντιστοιχεῖ πρός τό ἐν τῇ Λατινικῇ **mens animusque**) ‖ *φρενῶν ἐξίσταμαι*=εἶμαι ἔξω φρενῶν, εἶμαι ἐκτός ἐμαυτοῦ, ἔχασα τάς φρένας μου (κυρ. ἔχω ἐξέλθει τῶν φρενῶν μου, ἴσταμαι μακράν τῶν φρενῶν μου) ‖ *φρενῶν ἐπήβολος*=ὁ κύριος τοῦ λογικοῦ του, ὁ ἔχων τάς φρένας του, ὁ ὑγιής τάς φρένας ‖ *ἐκ φρενός*=«ἀπό τά βάθη τῆς καρδιᾶς μου», ἐγκαρδίως ‖ *ἐξ ἄκρας φρενός* = ἐπιπολαίως, ἀμελῶς (κυρ. ἀπό τήν ἐπιφάνειαν τοῦ νοῦ μου). 3) ἐπί ζῴων, τό ἔνστικτον, ἡ σωματική αἴσθησις. 4) *φρένες* παρ' Ὁμήρῳ κεῖνται ὡσ. καί ὡς «ἕδρα τῆς ζωῆς», «αὐτή ἡ ζωή μέ ὅλας της τάς σωματικάς ἀνάγκας», ἐν ἀντιθέσει πρός τήν *ψυχήν*, τήν ἀποχωρισθεῖσαν τοῦ σώματος, ἤτις εἶναι ἡ σκιά τοῦ νεκροῦ, ἐστερημένη τῶν *φρενῶν* (τῆς ὅλης δηλ. ὑλικῆς ὑποστάσεως).

Ἔτυμ.: *φρήν*, δοτ. πληθ. (παρ' ἀττ., ἐπιγρ., Πινδ.) *φρασί* (**φρᾱ́σι*)) *φρεσί*, κατά τό *φρένες*· ἀβέβ. ἐτυμολ.— Ὑποθέσεις: *πορφύρω*, σανσκρ. **jarbhurīti** (παροργίζομαι, παραφέρομαι, ἀναπηδῶ), **bhuráti** (κινοῦμαι, ἀναπηδῶ βλ. ἐν *φύρω*), *φρήν* (κυρ. σημασ. ἡ ἀνασκίρτησις σφαδασμός, ἡ συστολή καί διαστολή· εἶτα ἡ περιοχή τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἐν ᾗ λαμβάνει χώραν ἡ σπασμωδική αὐτή κίνησις, ἤτοι τό διάφραγμα). — πρβλ. παλ-γερμ. **grun** (ἀθλιότης), ἀγγλ-σαξ. **zryn** (φροντίς, ἀνησυχία, μέριμνα), παλ-norr. **grunr** (ὑπόνοια, ὑποψία), ἐξ ἰαπ. ***qvhr.**— ὡσ. πρβλ. γοτθ. **brunjō**, παλ-norr. **brynia**, ἀγγλ-σαξ. **byrne**, παλ-γερμ. **brunia, prunna** (θώραξ) (πάντα ταῦτα ἐκ τοῦ ἰαπ. ***bhrenjā-n-**), ἀλβ. **brī̆**, **brin'e** (πλευρόν, ἀπόκρημνον ἔδαφος, προεξοχή), ἐξ ἰαπ. ***bhren-** (περιβάλλω).— παράγωγα ἐκ τοῦ *φρήν*: *φρονέω, ἄ-φρων, πρό-φρων*, θηλ. *πρό-φρασσα· σώ-φρων*· *εὐφραίνω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φρανίζειν· σωφρονίζειν*»· *φροντίς*.

φρήτρη, ἡ, ἰων. *φράτρα* (βλ. λ.).

φρήτρηφιν, ἐπ. δοτ. τοῦ *φρήτρη* (βλ. λ.).

φρήτριος, η, ον, ἰων. ἀντί *φράτριος* (βλ. λ.).

φρίκη, ἡ = *φρῖξ* (βλ. λ.)· ὁ ἑλαφρός κυματισμός τῆς θαλάσσης.— ‖ φρικίασις, ἀνατριχίασις, «ἀνατριχίλα, ἀνατρίχιασμα», «τρεμούλα», «τρεμούλιασμα». 2) ἡ ἐκ φόβου φρικίασις, ῥῖγος ἐκ θρη-

σκευτικοῦ δέους, λατ. **horror** ‖ ἀκολούθως, οἱοσδήποτε φόβος προκαλῶν ἀνατριχίασιν. [δι' ἐτυμ. βλ. *φρίξ*].

φρῑκ-ώδης, *ες* (*φρίκη*+*εἶδος*)· ὡς καὶ νῦν, φρικώδης, ὁ προκαλῶν τρόμον καὶ φρικίασιν, ὁ φρικτὸς καὶ ἀπαίσιος, τρομερός, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ φρίκης (ὑπὸ φρικιάσεως) ‖ τὸ οὐδ. *φρικῶδες* ὡς ἐπίρρ.= φρικτῶς.— ἐπίρρ. *φρικωδῶς* (ὡς καὶ νῦν).

●ΡΙΓΜΑ'ΣΣΟΜΑΙ, ἀττ. **-ττομαι** μελλ. *-ξομαι*· ἀποθ.· ἐπὶ ἵππων, φυσῶ διὰ τῶν μυκτήρων, φυσῶ, ρωθωνίζω, χρεμετίζω, «χλιμιντρῶ» ‖ πηδῶ, σκιρτῶ, γεν. κάμνω παντοίας κινήσεις θυμοειδεῖς ‖ κινοῦμαι ἀκολάστως, ἀκολασταίνω.

Ἔτυμολ.: φριμάσσομαι· φριμάω ‹ παλ-norr. **brime** (πῦρ), σανσκρ. **járbhurīti** (διεγείρομαι θιαίως), ἰαπ. ***bh(e)rei-**, ***bhri-**, παραλλ. τῷ ***bh(e)reu-**, ***bhru-** (βλ. ἐν *φρέαρ*) καὶ τῷ ***bher(e)-** ἐν τῷ σανσκρ. **bhurátī,** Ζενδ. **bar** (ἐξεγείρομαι θιαίως, ζωηρῶς), λατ. **fretum** (ὕδωρ τεταραγμένον, βλ. ἐν *φύρω*).

φρίξ, ἡ, γεν. *φρῑκός* (*φρίσσω*)· ἡ φρικίασις, ἐλαφρὰ κυματοειδὴς κίνησις ὁμαλῆς ἐπιφανείας ‖ ἐλαφρὸς κυματισμὸς γαληνιαίας θαλάσσης προκαλούμενος ὑπὸ αἰφνιδίας ριπῆς ἀνέμου, λατ. **horror** ‖ *μέλαινα φρίξ*=σκοτεινὸς κυματισμός (διότι τὸ χρῶμα τῆς οὕτω ρυτιδουμένης θαλάσσης εἶναι πάντοτε σκοτεινόν).— **II** ἡ ἀνατριχίασις, ἡ ἀνόρθωσις, τῶν τριχῶν τῆς κόμης (ἢ τῆς χαίτης ζώου) ‖ παροξυσμὸς ρίγους.

Ἔτυμ.: φρίξ, -ῑκός· φρίκη· φρίσσω, ἀττ. *φρίττω,* πρκ. *πέφρῑκα*· ἐξ ἰαπ. ***bhrīk-**· πιθ. συγγ. τοῖς σανσκρ. **bhṛṣ-ti-ḥ** (αἰχμή, ἄκανθα, ἐξέχουσα γωνία), λατ. **fastīgium** (***farstī-**)(=κορυφή), παλ-γερμ. **borst, burst,** ἀγγλ-σαξ. **byrst** (=λατ. **seta,** τραχεῖα θρίξ ἵππου)· ἰαπ. ***bher-s** (βλ. ἐν *φάσκω*), βάσ. **bher-** (=λατ. **erigere**) — δὲν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα τὸ παλ-λατ. **frigō** (φρίσσω, ὀρθῶ τὰς τρίχας), καὶ εἶτα τὸ λατ. **frīgeō** (**frīg-** ‹ ἰαπ. ***srīg-**, βλ. ἐν *ῥῖγος*).

φρῖξαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *φρίσσω* (βλ. λ.).

φρῖξο-κόμης, *-ου,* ὁ (*φρίσσω*+*κόμη*)· ὁ ἔχων ἠνωρθωμένας τὰς τρίχας, τοῦ ὁποίου αἱ τρίχες τῆς κόμης εἶναι τόσον χονδραί, ὥστε νὰ ἵστανται ὄρθιαι («νὰ μὴ στρώνουν μὲ τὸ κτένισμα»).

φρῑξός, ἡ, *ὀν* (*φρίσσω*)· ὁ ἐν φρικιάσει διατελῶν, ὁ ἠνωρθωμένος, ἱστάμενος ὄρθιος.— **II ●φρῖξος,** ὁ κωμικὸν ὄνομα τοῦ θεοῦ (ἢ τοῦ δαίμονος) τοῦ φόβου καὶ τοῦ τρόμου.

●ΡΙ'ΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *φρίξω*· ἀόρ. α' *ἔφριξα*· πρκ. *πέφρῑκα* (*φρῖξ*)· μτχ. ποιητ. πρκ. *πεφρῑκοντες* (ὡσεί ἐξ ἀναδιπλ. ἐν. *πεφρίκω*)· εἶμαι τροχός, εἶμαι ρυτιδωμένος (σουφρωμένος, ζαρωμένος), ὀρθοτριχῶ (αἱ τρίχες μου εἶναι ἠνωρθωμέναι), λατ. **horrere** (ὅπως π. χ. ἐπὶ πεδιάδων μὲ σιτηρὰ ἢ ἐπὶ πεδίων μαχῶν μὲ μυριάδας ἠνωρθωμένων ἀκοντίων) ‖ ὡσ. ἐπὶ τριχῶν κόμης ἢ χαίτης, ἀνορθοῦμαι, σηκώνομαι· *φρίσσουσι τρίχες, φρίσσουσιν ἔθειραι*=ἀνορθοῦνται αἱ τρίχες («σηκώνεται ἡ τρίχα τῆς κεφαλῆς» ‖ μετ' αἰτ. *φρίσσω λοφιὴν*=ἀνορθώνω (σηκώνω) τὴν χαίτην μου ‖ *φρίσσω τρίχας*=ἀνορθώνω (σηκώνω) τὰς τρίχας τῆς κόμης μου ‖ *πτεροῖσι νῶτα πεφρίκοντες*=ἔχοντες ἠνωρθωμένα τὰ κατὰ τὰ νῶτα πτερά. ‖ ὡσ. ἐπὶ τῆς ἐλαφρῶς κυματινομένης ἐπιφανείας ἡσύχου ὕδατος (γαληνιαίας θαλάσσης), ρυτιδοῦμαι, σουφρώνω, ζαρώνω, κυματοῦμαι, λατ. **horrescere.**— **II** συχνὰ ἐπὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ ῥίγους, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν φρικίασιν («ἀνατριχίλαν») τῆς ἐπιδερμίδος καὶ τὸ «οἴγκωμα» τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, «ἀνατριχιάζει τὸ πετσί μου», «σηκώνεται ἡ τρίχα μου» ‖ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος ὁριμυτάτου ψύχους, «τρέμω ἀπὸ τὸ κρύο μου», «τρεμουλιάζω», «ψόφησα ἀπὸ τὸ κρύο μου». 2) ἐπὶ τοῦ φόβου, «ἀνατριχιάζω ἀπὸ τὸ φόβο μου», φρικιῶ, τρέμω, ἀπὸ φόβον ‖ ὡσ. μετ' αἰτ., φοβοῦμαί τινα, τὸν τρέμω, «τὸν ἀνατριχιάζω», καταλαμβάνομαι ὑπὸ τρόμου ἐνώπιόν τινος. 3) ὡσ. ἐπὶ ὑπερβολικῆς χαρᾶς, «ἀνατριχιάζω» ἀπὸ τὴν χαράν μου, δοκιμάζω ὑπερβολικὴν χαράν: *ἔφριξ' ἔρωτι*=«μ' ἔπιασε ἀνατριχίλα ἀπὸ τὸν ἐρωτικὸ πόθο». [δι' ἐτυμολ. βλ. *φρίξ*· ἐκ ριζ. *φρικ-*, ἴσως συγγ. τῇ ρ. **Fριγ-** ἐν *ῥιγέω*].

φροιμιάζομαι, μελλ. *-άσομαι,* ἀποθ. (*φροίμιον*), συνῳδ. ἀντὶ *προοιμιάζομαι* (βλ.λ.)· κάμνω προοίμιον, ὁμιλῶ ἐν προοιμίῳ, ἐν προλόγῳ, κάμνω ἀρχήν, ἀρχίζω, προανακρούω ‖ μετ' αἰτ., *φροιμιάζομαι θεούς* =κάμνω ἀρχὴν ἐπικαλούμενος τοὺς θεούς (μὲ ἐπίκλησιν πρὸς τοὺς θεούς).

φροίμιον, τό, συνῳδ. ἀντὶ *προοίμιον* (βλ. λ.) (ὅπως *φροῦδος* ἀντὶ *πρὸ ὁδοῦ*)· ὡς καὶ νῦν, προοίμιον, πρόλογος, ἀρχή, ἔναρξις, προανάκρουσις, προανάκρουσμα [*φροίμιον* ‹ **προ-hοίμιον*· βλ. ἐν *οἶμη*· πρβλ. *φροῦδος, φρουρά*].

φρονέησι, ἐπ. ἀντὶ *φρονεῖῃ,* γ' ἑν. ὑποτ. τοῦ *φρονέω*.

φρονέω, ἐπ. πρτ. *φρόνεον*· μελλ. *-ήσω* (*φρήν*)· σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι, ἔχω νοῦν, εἶμαι συνετός, ἔχω φρόνησιν: *ἄριστοι μάχεσθαί τε φρονέειν τε*=ἄριστοι καὶ εἰς τὸ μάχεσθαι (εἰς τὸν πόλεμον) καὶ εἰς τὸ σκέπτεσθαι καὶ κρίνειν τὰ πράγματα (εἰς τὴν σκέψιν) ‖ *οἱ φρονοῦντες=οἱ σοφοί* ‖ *τὸ φρονεῖν=φρόνησις=*ὡς καὶ νῦν, φρόνησις, σύνεσις, ὀρθὴ κρίσις. 2) «εἶμαι εἰς τὰς φρένας μου», «εἶμαι στὰ καλά μου», ἔχω σώας τὰς φρένας, εἶμαι ὑγιὴς τὰς φρένας, ὀρθοφρονῶ: *ἔξω ἐλαύνω τινὰ τοῦ φρονεῖν*=κάμνω τινὰ νὰ ἐκστῇ τῶν *φρενῶν του*, τὸν κάμνω (νὰ γίνῃ) ἔξω φρενῶν ‖ *ἐξίσταμαι τοῦ φρονεῖν*=χάνω τὰς φρένας μου, κυρ. «βγαίνω ἀπὸ τὰ λογικά μου (ἀπὸ τὰ ὁριά μου)», γίνομαι «ἔξω φρενῶν». 3) μετὰ αἰτ. πραγμ., ἔχω τι ἐν νῷ, ἔχω τι κατὰ νοῦν, τὸ σκέπτομαι, τὸ σκοπεύω, τὸ μελετῶ, τὸ ἐπιδιώκω.— **II** σκέπτομαι κατά τινα τρόπον, εἶμαι διατεθειμένος (ἔχω διαθέσεις) κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον, σκέπτομαι, μελετῶ, σχεδιάζω τοιαῦτα ἢ τοιαῦτα ‖ *φρονῶν ἔπρασσον*=ἐνήργουν κατόπιν σκέψεως (ἐπὶ σχεδίου, ἀπὸ σκοποῦ, σκοπίμως), λατ. **prudens faciebam** ‖ μετ' ἀπρφ., ἔχω κατὰ νοῦν (σκοπεύω, εἶμαι διατεθειμένος) νὰ πράξω τι ‖ *ἰθὺς φρονέω*=εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ βαδίσω τὴν εὐθεῖαν (νὰ προχωρήσω κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν σκοπόν μου) ‖ *τοῦτο φρονεῖ ἡ ἀγωγὴ ἡμῶν*=αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει (εἰς αὐτὸ ἀποβλέπει) ἡ παρουσία μας ἐνταῦθα (τὸ ὅτι μᾶς ἐφέρατε ἐδῶ). 2) συχνὰ μετὰ οὐδ. ἐπιθ.: *ἀγαθὰ* (ἢ *φίλα*) *φρονέω τινί*=ἔχω καλὰς διαθέσεις πρός τινα (εἶμαι φιλικὰ διατεθειμένος ἐναντί τινος) | *κακὰ φρονέω τινί*=εἶμαι κακῶς διατεθειμένος ἐναντί τινος, τρέφω κακὰς διαθέσεις διά τινα | *τὰ ἀμείνω φρονέω τινί*=ἔχω τὰς καλλιτέρας διαθέσεις πρός τινα, κατέχομαι ἀπὸ τὰ καλλίτερα αἰσθήματα διὰ τινα ‖ καὶ ἄνευ δοτ. προσ., εἶμαι διατεθειμένος κατά τινα τρόπον (καλὸν ἢ κακόν), ἔχω (καλὰς ἢ κακὰς διαθέσεις) | *πυκινὰ φρονέω*=ἔχω συνετὰς σκέψεις, εἶμαι συνετός | *μέγα φρονέω*=μεγαλοφρονῶ, ὑψηλοφρονῶ, τρέφω μεγάλα (ἢ ὑψηλὰ) φρονήματα, ἔχω μεγάλας ἰδέας, ἀλλὰ καὶ εἶμαι ἀλαζών, εἶμαι ὑπερήφανος, ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι, εἶμαι αὐθάδης, εἶμαι «ξιππασμένος» (τόσον θηλ. ἐν καλῇ ἐννοίᾳ ὅσον καὶ ἐν κακῇ) | ἐπὶ ζώων, εἶμαι θαρραλέος (τολμηρός) | *σμικρὸν φρονέω*=ἔχω ταπεινὸν φρόνημα, εἶμαι χαμερπής, εἶμαι δειλός ‖ *οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονέω*=σκέπτομαι κατὰ τρόπον «ποὺ δὲν ταιριάζει» εἰς ἄνθρωπον ‖ *τά τινος φρονέω*= ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα ποὺ ἔχει καὶ ἄλλος τις, ὁμοφρονῶ μέ τινα, λαμβάνω τὸ μέρος του, τάσσομαι παρὰ τὸ πλευρόν του ‖ *τὸ αὐτὸ* (ἢ *τὰ αὐτὰ* ἢ *κατὰ ταὐτό*) *φρονέω*=ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα (τὸ αὐτὸ φρόνημα) μέ ἄλλον τινά, εἶμαι ὁμόφρων του, κάμνω τὰς ἰδίας σκέψεις, κατέχομαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν διαθέσεων ‖ *ἄλλῃ φρονέω*=σκέπτομαι κατ' ἄλλον τρόπον.— **III** σκέπτομαι περί τινος, τὸ συλλογίζομαι, τὸ σταθμίζω, τοῦ δίδω προσοχήν, τὸ προσέχω ‖ καὶ ἐντεῦθεν, προφυλάσσομαι ἀπό τι.— **IV** ἔχω τὰς αἰσθήσεις μου, διατελῶ ἐν ζωῇ, ζῶ.

φρόνημα, *-ατος,* τὸ (*φρονέω*)· νοῦς, λογικόν, σκέψις, διάθεσις, λατ. **animus.** 2) σκοπός, ἐπιθυμία, βούλησις ‖ ἐν τῷ πληθ. σκέψεις, σκοποί— **II** περίπου ὡς καὶ νῦν, φρόνημα, ὑψηλὸν φρόνημα, ὑψηλοφροσύνη, μεγαλοφροσύνη, θάρρος, ἀποφασιστικότης ‖

ἀλλὰ καὶ ἐν κακῇ ἐνν., κόμπος, ἀλαζονεία, αὐθάδεια, ἔπαρσις, τῦφος.

φρονημᾰτίας, *-ου,* ὁ (*φρόνημα*)· ὡς καὶ νῦν, φρονηματίας, ὁ ἔχων ὑψηλόν καὶ εὐγενὲς τὸ φρόνημα, μεγαλόφρων ‖ ἀλλὰ καὶ ἐν κακῇ ἐνν., οἰηματίας, «φαντασμένος», ἀλαζών, αὐθάδης, ἐπηρμένος.

φρόνησις, *-εως,* ἡ (*φρονέω*)· τὸ διανοεῖσθαι, σκέψις (περὶ τοῦ νὰ πράξῃ τίς τι), πρόθεσις, σκοπός, ἐπιδίωξις. 2) μεγαλοφροσύνη, ὑψηλόν φρόνημα ‖ καὶ ἐν κακῇ ἐνν., ἀλαζονεία, ἀλαζονικότης, οἴησις, ἔπαρσις, αὐθάδεια.— ὡς καὶ νῦν, φρόνησις, σύνεσις, «φρονιμάδα», πρακτικὴ σοφία.

φρονητέον, ρημ· ἐπίθ. τοῦ *φρονέω*· *δεῖ φρονεῖν*· πρέπει τις νὰ μεγαλοφρονῇ.

φρόνῐμος, *ον* (*φρονέω*)· ὁ φρονῶν, ὁ ἔχων σῶας τὰς φρένας, ὁ ὑγιὴς τὰς φρένας.— ■ ὡς καὶ νῦν, φρόνιμος, συνετός, σώφρων, «γνωστικός», διακριτικός, λατ. **prudens** ‖ σταθερός, ἀκλόνητος, ἀτάραχος.— ■■ συνετός, «πρακτικὸ μυαλό», λατ. **prudens, sapiens** ‖ *τὸ φρόνιμον*=πρακτικὴ σοφία, σύνεσις, «φρονιμάδα», *ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄφρον* ‖ *ἄπορος ἐπὶ φρόνιμα*=ὁ μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ διέξοδον εἰς ζητήματα σκέψεως.

φρονίμως, ἐπίρρ. τοῦ *φρόνιμος,* ὡς καὶ νῦν, φρονίμως, συνετῶς, μετὰ φρονήσεως, ἐμπείρως, ἐπιδεξίως.

φρόνις, *-εως,* ἡ (*φρήν, φρονέω*)· σοφαὶ σκέψεις, φρόνησις, σύνεσις, σοφία.

φρονοῦντως, ἐπίρρ. μτχ. ἐνεργ. ἐν. τοῦ *φρονέω*· φρονίμως, συνετῶς.

φροντίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ*· ἀόρ. α' *ἐφρόντισα* (*φροντίς*)· σκέπτομαι, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, ἀναλογίζομαι, μελετῶ, ὡς καὶ νῦν φροντίζω, ἔχω (ἀναλαμβάνω) φροντίδας, μεριμνῶ, δίδω σημασίαν, δίδω προσοχήν, προσέχω, σχεδὸν ὡς τὸ λατ. **secum reputare** ‖ *φροντίζω ὅπως τι γενήσεται*=φροντίζω («νοιάζομαι», ἐξετάζω) πῶς θὰ γίνῃ τι (πῶς θὰ ἡμπορέσῃ νὰ γίνῃ τι), πῶς πρέπει νὰ γίνῃ.— ■ μετὰ αἰτ. πραγμ., σκέπτομαι περί τινος, ἐξετάζω τι, στοθμίζω τι ‖ ἐπινοῶ τι, μηχανεύομαί τι.— ■■ μετὰ γεν., φροντίζω περί τινος, μεριμνῶ ὑπέρ τινος, σκέπτομαι περί τινος, δίδω προσοχὴν εἰς τι, τὸ ὑπολογίζω, τὸ λογαριάζω, τοῦ (ἀπο)δίδω σημασίαν: *μηδὲν φροντίζω τῶν θεῶν* = οὐδόλως λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου τοὺς θεούς («δὲν τοὺς λογαριάζω καθόλου», «δὲν τοὺς δίδω καμμίαν σημασίαν») ‖ *φροντίζω περί τινος*= «εἶμαι ἀνήσυχος» περί τινος, ἀγωνιῶ ἐξ ἐνδιαφέροντος πρὸς αὐτόν ‖ *μὴ φροντίσῃς* = ὡς καὶ νῦν, μὴ δώσῃς καμμίαν προσοχήν.— **IV** ἀπολ., εἶμαι περίφροντις, εἶμαι πλήρης φροντίδων, εἶμαι ἀνήσυχος ‖ *πεφροντικὸς βλέπω*=ἔχω βλέμμα (ὄψιν) κουρασμένον ἀπὸ τὰς φροντίδας, φαίνομαι περίφροντις.

φροντίς, *-ίδος,* ἡ (*φρονέω*)· ὡς καὶ νῦν, φροντίς, σκέψις, μέριμνα, περί τινος, προσοχὴ εἴς τι (προσ. ἡ πραγμ.), μετὰ γεν.— ■ σκέψις, συλλογισμός, μέριμνα, μελέτη, λογισμός, διαλογισμός ‖ ἐν τῷ πληθ., σκέψεις. 2) ἀσθενὴς σκέψις, ἀνησυχία, ἀδημονία, ἀγωνία, μέριμνα, ἀγωνιώδης φροντίς. 3) ἡ δύναμις τοῦ σκέπτεσθαι, νοῦς.

φρόντισμα, *-ατος,* τὸ (*φροντίζω*)· πᾶν ὅ,τι σκέπτεταί τις, πᾶν ὅ,τι ἐπινοεῖ, τὸ ἐπιμελῶς μελετηθέν, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης, ἐπινόημα, ἐπινόησις, ἐφεύρεσις.

φροντιστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φροντίζω*· *δεῖ φροντίζειν,* πρέπει νὰ φροντίσῃ τις, πρέπει νὰ λαμβάνῃ μέριμναν.

φροντιστήριον, τὸ (*φροντιστής, φροντίζω*)· τόπος ἐντατικῆς πνευματικῆς ἐργασίας, τόπος σκέψεων καὶ ἐρευνῶν, μελετητήριον, ἐργαστήριον φροντίδων (σκέψεων) ‖ σπουδαστήριον, ὅπως καλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφ. ἡ σχολὴ τοῦ Σωκράτους.

φροντιστής, *-οῦ,* ὁ (*φροντίζω*)· ὁ σκεπτόμενος, ὁ ἐρευνῶν ἐπισταμένως, ὁ μελετητὴς προβλημάτων: *φροντιστὴς τῶν μετεώρων* ἢ *φροντιστὴς τὰ μετέωρα*=ὁ ἐρευνῶν καὶ μελετῶν καὶ ἐξετάζων τὰ ὑπερκόσμια (τὰ ὑπεράνθρωπα).

φροντιστικός, *ή, όν* (*φροντιστής*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ φροντίζειν, ἢ ὁ κατάλληλος νὰ σκέπτεται, ὁ παραδεδομένος εἰς σκέψεις, ὁ σκεπτόμενος, ὁ θεωρητικός.— ἐπίρρ. *-κῶς*=μετὰ περισκέψεως, ἐπιμελῶς, προσεκτικά.

φροῦδος, (*ἡ*), *ον,* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *πρὸ ὁδοῦ,* ὡς τὸ *φροίμιον* ἐκ τοῦ *προοίμιον* καὶ *φρουρὸς* ἐκ τοῦ *προορός* (βλ. λ. λ.)· ὁ ἀπελθών, ὁ προχωρήσας (ὥστε νὰ μὴ φαίνεται πλέον): ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἀναχωρήσας, ὁ φυγών, ὁ ἀπελθὼν ‖ μετὰ μτχ., *φροῦδοι* (ἐνν. *εἰσί*) *διώκοντές σε*=ἀπῆλθον (ἐξηφανίσθησαν) καταδιώκοντές σε (τεθέντες εἰς καταδίωξίν σου ἐξηφανίσθησαν) ‖ ἐπὶ τῶν νεφρῶν, *φροῦδος εἶ θανὼν* =ἀποδανὼν ἀπῆλθες («πέθανες καὶ μᾶς ἔφυγες») ‖ μτφρ., κατεστραμμένος, ἀπολεσθείς. 2) ἐπὶ πραγμ. ὁ ἀπελθών, ἐξαφανισθείς, «χαμένος» [*φροῦδος* ‹**προ-hοδο-ς,* πρβλ. *πρὸ ὁδοῦ* (*ἐγένοντο*)].

φρουρά, ἰων. **φρουρή,** ἡ (*φρουρός*)· ὡς καὶ νῦν, φρουρά, φρούρησις, ἐπαγρύπνησις, φύλαξις, φυλακή: *φρουρὰν ἄγω*=τηρῶ φρουράν, φρουρῶ, φυλάττω, ἐπαγρυπνῶ ‖ *φρουρᾶς* (ἐνν. *ἕνεκα*) *ᾄδω* = τραγουδῶ ὅταν εἶμαι φρουρὸς διὰ νὰ μὴ ἀποκοιμηθῶ. 2) *νυκτερινὴ φρουρὰ* = ἡ ἐν καιρῷ νυκτὸς φρουρὰ (*φυλακή*), «νυκτερινὴ βάρδια». 3) φυλακή, εἱρκτή, δεσμωτήριον, ἐγκάθειρξις, φυλάκισις.— ■■ ἐπὶ ἀνθρώπων, τὰ μέλη τῆς φρουρᾶς, οἱ φρουροί, τὸ σύνολον τῶν φρουρῶν. 2) ἐν Σπάρτῃ, σῶμα ἀνδρῶν, στρατιωτικὸν τμῆμα ἐξοπλισμένον ‖ ἡ στρατολογία τῶν τοιούτων σωμάτων: *φρουρὰν φαίνω* =προκηρύσσω (διατάσσω) στρατολογίαν (τὸ δὲ *φαίνειν φρουρὰν* ἦτο δικαίωμα τῶν Βασιλέων καὶ τῶν Ἐφόρων· βλ. καὶ *ἐν φαίνω*).

*Ἔτυμ.: φρουρὰ ‹**προ-hορά*· ἀττ. *φρουρὸς ‹**προ-hορο-ς*· ἀττ. *φρουρέω*· βλ. *ὁράω*· πρβλ. Ἡσυχ. «*προορεῖ· προορᾷ, φοβεῖται*».

φρουρ-αρχία, ἡ (*φρούρ-αρχος*)· τὸ ἀξίωμα ἢ ἡ θέσις τοῦ φρουράρχου.

φρούρ-αρχος, ὁ (*φρουρὰ* + *ἄρχω*)· ὁ ἄρχων τῆς φρουρᾶς, ὁ διοικῶν τὴν φρουράν, ὁ διοικητὴς φρουρίου.

φρουρέω, μελλ. *-ήσω*· ἀόρ. α' *ἐφρούρησα*· παθητ., μέσ. μελλ. *-ήσομαι* (ἐν παθητ. ἐνν.)· ἀόρ. α' *ἐφρουρήθην* (*φρουρός*)· ὡς καὶ νῦν, φρουρῶ, εἶμαι φρουρός, τηρῶ φυλακήν, φυλάττω ὡς φρουρός, χρησιμεύω ὡς φρουρὰ ‖ *οἱ φρουροῦντες*=οἱ φρουροί, οἱ φυλάσσοντες, οἱ ἐπαγρυπνοῦντες.— ■ μτβτ., φυλάττω τι(νά) διὰ φρουρᾶς, ὡς καὶ νῦν φρουρῶ τι(να) ‖ ἐγκαθιστῶ φρουράν εἴς τινα τόπον. 2) παρατηρῶ διά τι(να), καραδοκῶ, καιροφυλακτῶ. 3) μέσον, ὡς τὸ *φυλάσσομαι,* φρουρῶ ἐμαυτὸν ἀπό τινος, προφυλάσσομαι ἀπό τι(να), προσέχω (μετὰ αἰτ.).

φρούρημα, *-ατος,* τὸ (*φρουρέω*)· τὸ φρουρούμενον, τὸ φυλασσόμενον: *λείας βουκόλων φρουρήματα*=τὰ ὑπὸ τῶν βουκόλων φρουρούμενα κτήνη. — ■ ἡ φρουρά, τὸ σύνολον τῶν φρουρῶν, ἀλλὰ καὶ μεμονωμένος φρουρός: *λόγχαι δεσποτῶν φρουρήματα*=λόγχαι εἶναι οἱ φρουροὶ τῶν δεσποτῶν.— ■■ ἡ φρούρησις, ἐπαγρύπνησις, κηδεμονία, φρουρά: *φρούρημα ἔχω*=ἀσκῶ τὴν φρούρησιν, φρουρῶ.

φρουρητός, *ή, όν* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φρουρέω*· ὁ φρουρούμενος, ἢ ὁ προφυλαγμένος ‖ ὁ δυνάμενος νὰ φρουρηθῇ.

φρουρήτωρ, *-ορος,* ὁ (*φρουρέω*)· ὁ φρουρῶν, ὁ φρουρός, ὁ φύλαξ.

φρουρικός, *ή, όν* (*φρουρά*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς φρουράν.

φρούριον, τὸ (*φρουρός*)· ὡς καὶ νῦν, φρούριον, τόπος φρουρούμενος (φυλασσόμενος ὑπὸ φρουρᾶς), ἀκρόπολις ‖ τόπος ὠχυρωμένος, ὀχυρόν, «κάστρο», πύργος. 2) φυλακή, εἱρκτή.— ■■ ἡ φρουρὰ δέσεώς τινος, φρουρὰ ὀχυρώματος.

φρουρίς, *-ίδος,* ἡ (*φρουρός*)· τὸ πλοῖον τὸ ἐντεταλμένον μὲ τὴν φρούρησιν.

φρουρο-δόμος, *ον* (*φρουρὸς*+*δόμος*)· ὁ φρουρῶν τὴν οἰκίαν, οἰκοφύλαξ.

φρουρός, ὁ (κατὰ συναίρ. ἀντὶ τοῦ *προορός* ἐκ τοῦ *προοράω,* ὡς *φροίμιον* ἐκ τοῦ *προοίμιον, φροῦδος* ἐκ τοῦ *πρὸ ὁδοῦ*)· ὡς καὶ νῦν, φρουρός, φύλαξ ‖ *οἱ*

φρουροί=ὡς καὶ νῦν, οἱ φρουροί, ἡ φρουρά, τὰ μέλη τῆς φρουρᾶς ὀχυροῦ τινος ἢ πόλεως [δι' ἐτυμολ. βλ. **φρουρά**].

φρουρῶμες, δωρ. α' πληθ. ὑποτ. τοῦ **φρουρέω.**

φρῦαγμα, -ατος, τὸ (**φρυάσσομαι**)· τὸ ἅλμα καὶ ἰσχυρὸν φύσημα διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ δὴ τὸ ρωθώνισμα θυμοειδοῦς ἵππου.— ‖ μτφρ., ἀλαζονεία, αὐθάδεια.

φρῦαγμο-σέμνᾰκος, ον (**φρύαγμα** + **σεμνός**)· γαῦρος καὶ ἀλαζὼν ἢ ἀλαζὼν καὶ σοβαρός, ἢ ἀκόλαστος καὶ συνάμα ὑπεροπτικός.

φρῦάσσομαι, ἀττ. **-ττομαι,** μελλ. **-ξομαι,** ἀποθ.· κυρ. ἐπὶ θυμοειδῶν ἵππων, φυσῶ ἠχηρῶς διὰ τῶν μυκτήρων, χρεμετίζω, «χλιμιντρῶ», γεν. κάμνω πολὺν δόρυβον καὶ ἄγρια ἀνυπόμονα κινήματα.— ‖ μτφρ., εἶμαι ἀκόλαστος, εἶμαι ὑβριστής (γαῦρος, ἀνυπότακτος, ἀλαζὼν κ.τ.ὅ.).

Ἔτυμ.: **φρυάσσομαι**· πρβλ. καὶ τὸ κάπως συγγ. **φριμάσσομαι** (βλ. λ.), βλ. καὶ **φρέαρ**· ἐκ ρίζ. *bh(e)rū̆- (βλ. **φορύνω, φρέαρ**)· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «**φαρυμός**· **τολμηρός, θρασύς**»· κατά τινα, οὐχὶ ὀρθῶς, <*πρυσακ-: παλ-norr. **frúsa** (φυσῶ, ἀναπνέω δορυβωδῶς).

φρῦγᾰνίζομαι, μελλ. **-ίσομαι,** ἀττ. **-ἰοῦμαι,** ἀποθ. (**φρύγανον**)· συλλέγω φρύγανα πρὸς καῦσιν.

φρῦγᾰνισμός, ὁ (**φρυγανίζομαι**)· τὸ συλλέγειν φρύγανα (ἢ ξηρὰ ξύλα) πρὸς καῦσιν (πρὸς ἄναμμα πυρᾶς, πρβλ. τὰ σημερ. «ξανάμματα»).

φρῦγᾰνον, τὸ (**φρύγω**)· ὡς καὶ νῦν, φρύγανον, ξηρὸν ξύλον ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., φρύγανα, ξηρὰ ξύλα, θάμνοι, ξηρὰ «κλαριά», «φρόκαλα» πρὸς καῦσιν, λατ. **sarmenta, virgulta.**

φρῦγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ **φρύγω.**

ΦΡὙΓἹΛΟΣ, ὁ· εἶδος πτηνοῦ (πιθ. ὁ σπίνος), λατ. **fringilla.**

Ἔτυμ.: **φρυγίλος** (λέξ. παποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου) πιθ. κατὰ μετάθεσιν φθόγγων <***φριγύλος**, συγγ. τῷ λατ. **frigo, frigutlio, frigulo, fringilla**· πρβλ. τσεχ. **brhel** (κίσσα), πολ. **bargiel** (μελισσοφάγος), ρωσσ. **berglézŭ** (καρδερίνα).

Φρῦγιος, (α), **ον** (**Φρύξ**)· ὁ ἐκ Φρυγίας, Φρυγικὸς ‖ **Φρύγιοι νόμοι, Φρύγια μέλη**=φρυγικὴ μουσική, δηλ. μέλη (ᾄσματα) παιζόμενα ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν παράδοσιν ἐπενόησεν ὁ Μαρσύας· τὰ μέλη ταῦτα ἦσαν ἀγριώτερα καὶ ζωηρότερα ἀπὸ τὰ παιζόμενα ἐπὶ τῆς λύρας.

Φρῦγιστί, ἐπίρρ. (**Φρύγιος**)· κατὰ τὸν τρόπον τῶν Φρυγῶν‖ἐπὶ μουσικῆς, κατὰ τὴν Φρυγικὴν Μουσικήν.

ΦΡὙΓΩ, καὶ **φρῦσσω,** ἀττ. **ττω**· μελλ. **φρύξω,** δωρ. **φρυξῶ**· ἀόρ. α' **ἔφρυξα**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐφρύχθην**· ἀόρ. β' **ἔφρῡγην**· πρκ. **πέφρυγμαι**· ξηροψήνω, φρυγανίζω, «καβουρντίζω» ‖ ἐπὶ τοῦ ἡλίου, «καψαλίζω», καταξηραίνω, λατ. **torrere.**

Ἔτυμ.: **φρύγω**· **φρῦκτός**· **φρῦγανον**· **φρῦγετρον**· πρβλ. τὰ μετ' ἄλλου φων. λατ. **frīgō**, ὁμβρ. **frehtu** (καψαλισμένος), ἰραν. ***brīǰ-**, ***brāiǰ-**, νεο-περσ. **barēǰan** (κλίβανος), **birištan** (ψήνω), εἶτα βεδ. **bhuraj** (ψήνω, μαγειρεύω), λιθ. **birgelas**, λεττ. **birga** (ἀτμός, καπνός), παλ-πρωσσ. **au-birgo** (ἀνακαινιστής), **birgakarkis** (κοχλιάριον), λατ. **frectum, fertum** (ἱερὸς πλακοῦς)· ἐξ ἴαπ. ριζ. ***bheru-**: ***bheri-**: ***bher(e)-**, ***bherē-** (βράζω, θερμαίνω)· βλ. καὶ ἐν **φρέαρ.**

φρῦκτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **φρύγω** (βλ. λ.)· ὁ (πε)φρυγμένος, «ξεροψημένος», «καβουρδισμένος», «καψαλισμένος», ἀπεξηραμμένος.— ‖ ὡς οὐσ., **ὁ φρυκτός**=ὁ δαυλός, ὁ πυρσός ‖ ἐν τῷ πληθ. **οἱ φρυκτοί**=πυρσοί, γεν. πυρὰ ἀγγέλλοντά τι εἰς μακρὰν εὑρισκομένους ἐν καιρῷ νυκτός, πυρὰ διὰ τῶν ὁποίων ἐδίδοντο σήματα ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τοὺς ἀντικρύζοντας αὐτὰ μακρόθεν, φρυκτωρίαι: **φρυκτοὶ πολέμιοι αἴρονται ἐς τόπον**= ἀνάπτονται πυρὰ καὶ ὑψοῦνται φλόγες ἀγγέλλουσαι τὴν προσέγγισιν τῶν πολεμίων εἴς τινα τόπον.

φρῦκτ-ωρέω, μελλ. **-ήσω** (**φρυκτωρός**)· δίδω σημεῖον («σῆμα») διὰ πυρῶν (διὰ πυρσῶν) ἐν καιρῷ νυκτός.— Παθητ., **ἐφρυκτωρήθησαν νῆες προσπλέουσαι**=ἡ προσέγγισις (ὁ ἐπίπλους) ἐχθρικῶν πλοίων ἐδηλώθη (ἐσηματοδοτήθη, ἐτηλεγραφήθη, ἀνηγγέλθη) διὰ πυρῶν (διὰ πυρσῶν).

φρῦκτ-ωρία, ἡ (**φρυκτωρέω**)· ἡ διὰ **φρυκτῶν** (δηλ. πυρσῶν, πυρῶν) εἰδοποίησις (σηματοδότησις).— ‖ νυκτερινὴ φρουρὰ δίδουσα «σῆμα» διὰ πυρῶν.

φρῦκτ-ωρός, ὁ (**φρυκτὸς** + **οὖρος**)· φρουρὸς φυλάττων εἰς ὕψωμα (**φρυκτώριον**) καὶ ἐκεῖθεν ἐκπέμπων σήματα διὰ πυρσῶν.

ΦΡὙΝΗ, ἡ· εἶδος βατράχου τῆς ξηρᾶς ‖ κυρ. ὄν. Ἀθηναίων ἑταιρῶν.

Ἔτυμ.: **φρύνη, φρῦνος, φρύνιον** (=**βατράχιον**)· σανσκρ. **babhrú-ḥ** (φαιός, ὑπέρυθρος) <ἴαπ. **bhe-bhru-**· παλ-σλαυ. **brūn**, παλ-γερμ. **brūn**, νεο-γερμ. **braun**, ἀγγλ-σαξ. **brún**, παλ-norr. **brúnn** (λαμπρός, φαιός), ἴαπ. ***bhr-u-**: ***bher(e)-** (λαμπρός, φαιός), ἐν τῷ παλ-γερμ. **bero**, ἀγγλ-σαξ. **bera**, παλ-norr. **bio,rn** (ἄρκτος· κυρ. φαιός), λιθ. **béras**, λεττ. **bērs** (φαιός), σανσκρ. **bhalla-ḥ** (-ll- <-rl-)=ἄρκτος, ἑλλ. ('Ησυχ.) «**φάρη**· **νεφέλαι**», «**φαρύνει**· **λαμπρύνει**»· πρβλ. ὡσ. λατ. **fiber**, corn. **befer**, παλ-γερμ. **bibar**

ΦΡὙΞ, ὁ, γεν. **Φρῡγός**· ὁ ἐκ Φρυγίας, ὁ κάτοικος τῆς Φρυγίας.

φρύξω, δωρ. **-ξῶ**, μελλ. τοῦ **φρύγω.**

φρῦσσω, ἀττ. **-ττω**=**φρύγω.**

φρυχθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **φρύγω.**

φῦ (Δι), ἐπιφών. δυσαρεσκείας καὶ ἀηδίας· οὔφ !

φᾶ (Β), ἐπ. ἀντὶ **ἔφυ,** γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **φύω.**

φυᾶ, δωρ. ἀντὶ **φυὴ** (βλ. λ.).

φῦγάδε, ἐπιρρ. (**φυγή**)· ὡς τὸ **φόβονδε** (βλ. λ.), εἰς φυγήν, πρὸς τὴν φυγήν: **φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους**=ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τοὺς ἵππους του (δηλ. τοὺς ἔτρεψε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς φυγῆς).

φῦγᾰδεύω, μελλ. **-σω** (**φυγάς**)· κάμνω τινὰ **φυγάδα** (δηλ. ἐξόριστον), τὸν καθιστῶ ἐξόριστον, τὸν ἐξορίζω, τὸν ἐκδιώκω ἐκ τῆς χώρας.— ‖ ἀμτδ., εἶμαι φυγάς, εἶμαι ἐξόριστος, ζῶ ἐν ἐξορίᾳ, ζῶ μακρὰν τῆς πατρίδος μου.

φῦγᾰδικός, ή, όν (**φυγάς**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς **φυγάδα** (εἰς ἐξόριστον, ἢ εἰς πρόσφυγα) ‖ **φυγαδικὴ προθυμία**=ὁ ζῆλος τοῦ ἐξορίστου, ἡ ζέσις (ἡ προθυμία) τοῦ ἐξορίστου.

φῦγ-αἰχμης, -ου, ὁ (**φυγεῖν** + **αἰχμή**)· ὁ φεύγων (δηλ. ἀποφεύγων) τὴν αἰχμὴν (τὸ ἀκόντιον), ὁ ἀποφεύγων τὸν πόλεμον, ὁ ἀπόλεμος, ὁ δειλός.

φῦγάς, -άδος, ὁ, ἡ (**φυγεῖν**)· ὡς καὶ νῦν, φυγάς, πρόσφυξ, κυρ. ὁ ἐξόριστος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἑκουσίως φεύγων πέραν τῶν ὁρίων τῆς πατρίδος του, ὁ δραπέτης, λατ. **exul, profugus** ‖ **κατάγω φυγάδας** = ἐπαναφέρω (ἀνακαλῶ) τοὺς ἐξορίστους εἰς τὴν πατρίδα των ‖ **οἱ φυγάδες κατίασιν**=οἱ ἐξόριστοι ἐπανέρχονται εἰς τὰς πατρίδας των. 2) ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ, ὁ ἐγκαταλείψας τὴν θέσιν του, ὁ λιποτάκτης.

φυγγάνω, παραλλ. τύπος τοῦ **φεύγω.**

φῦγδά, ἐπίρρ.=**φύγαδε** (βλ.λ.)· ὁμοίως καὶ **φύγδην.**

φύγε, ἐπ. ἀντὶ **ἔφυγε,** γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **φεύγω.**

φύγεδλον, τό· φλεγμονὴ καὶ εἰδοποίησις τῶν ἀδένων, καὶ ἰδίᾳ τῶν κατὰ τοὺς βουβῶνας καὶ τὰς μασχάλας, πρήξιμον (φούσκωμα καὶ σκλήρυνσις) τῶν ἀδένων [**φύγεθλον** <***φλυγ-εθλον** κατ' ἀνομ.· ἐκ ριζ. **φλω-**, ἐξ ἧς καὶ τὰ **φλύκταινα, φλυκτίς**].

φῦγεῖν, ἰων. **φυγέειν,** ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **φεύγω.**

φῦγή, ἡ (**φυγεῖν**)· ὡς καὶ νῦν, φυγή, ἡ εἰς φυγὴν τροπὴ κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης, λατ. **fuga** ‖ δοτ. **φυγῇ** ὡς ἐπίρρ.=ἐν σπουδῇ, ἐν ἐσπευσμένῃ φυγῇ, ἐσπευσμένως. 2) ἔκφυγή (ἀποφυγή, διαφυγή) ἀπό τινος πράγματος: **νόσων ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται** = ἔχει μηχανευθῆ (ἔχει ἐπινοήσει) τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα τῆς διαφυγῆς (τῆς ἀπαλλαγῆς, τῆς σωτηρίας) ἀπὸ ἀνίατα νοσήματα.— ‖ ἐξορία, λατ. **exilium**: **φυγὴν φεύγω**=ζῶ ἐν ἐξορίᾳ. 2) ὡς περιληπτικὸν ὄνομα, **φυγὴ** = **φυγάδες,** οἱ ἐξόριστοι ἢ οἱ πρόσφυγες ὡς σύνολον, τὸ σῶμα τῶν ἐξορίστων ἢ προσφύγων.

φύγῃσι, ἐπ. ἀντὶ **φυγῇ,** γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **φεύγω.**

φῦγο-δέμνιος, ον (**φυγεῖν**+**δέμνιον**)· ὁ ἀποφεύ-

γων συζυγικήν κλίνην, ὁ ἀποφεύγων τὸν γάμον.

φῡγο-δῑκέω, μελλ. *-ήσω* (*φυγεῖν*+*δίκη*)· ἀποφεύγω τὴν δίκην, δὲν προσέρχομαι ὅπως δικασθῶ || ἀποστρέφομαι (ἀντιπαθῶ) τὰς δίκας («τὰ δικαστήρια»).

φῡγό-ξενος, *ον* (*φυγεῖν* + *ξένος*)· ὁ ἀποφεύγων τοὺς ξένους, ὁ ἄξενος, ὁ ἀφιλόξενος.

φῡγο-πτόλεμος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *φυγοπόλεμος* (*φυγεῖν* + *πτόλεμος*, *πόλεμος*)· ὁ ἀποφεύγων τὸν πόλεμον, ὁ δειλός.

φῡγών, *οῦσα*, *όν*, μτχ. ἀορ. β' τοῦ *φεύγω*.

φῡτός, *ή*, *όν*, μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φύω*.

φῡζα (*φεύγω*), ποιητ. ἀντὶ *φυγή* (βλ. λ.).

φῡζακῑνός, *ή*, *όν* (*φύζα*)· ὁ λίαν εὐκόλως τρεπόμενος εἰς φυγήν, ὁ δειλός, ὁ κατεπτοημένος.

φῡζᾰλέος, *α*, *ον*·=*φυζακινός* (βλ. λ.).

φῡή, δωρ. **φῡά,** *ἡ* (*φύω*)· ἡ τοῦ σώματος φυσικὴ διάπλασις, σωματικὴ ἀνάπτυξις, ὡραῖον ἀνάστημα, ὡραῖον παράστημα, εὐγενὴς μορφή, εὐγενὲς σύνολον.— ‖ αἱ φυσικαὶ δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ φυσική του ἰδιοφυΐα, τὸ πνεῦμά του || ἡ «φύσις» του, τὸ «φυσικό του».— ‖‖ τὸ ἄνθος (ἡ ἀκμή) τῆς ἡλικίας του.

φύῃ, ἀντὶ **φυῇ,** γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *φύω*.

φῦῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *φύω*.

φυίην, εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *φύω*.

φῡκιόεις, *εσσα*, *εν* (*φῦκος*)· πλήρης φυκίων, «γεμάτος ἀπὸ φύκια».

φῡκῐόν ἢ **φῦκιον,** τὸ (*φῦκος*)·=*φῦκος* (βλ. λ.).

φῡκο-γείτων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*φῦκος*+*γείτων*)· ὁ γείτων πρὸς τὰ φύκη, ὁ κατοικῶν παρὰ τὴν θάλασσαν.

ΦὙΚΟΣ, *-εος*, τό, λατ. FUCUS· εἶδος φυτοῦ τῆς θαλάσσης, τὸ γνωστὸν «φύκι».— ‖ ἐρυθρὸν χρῶμα («κοκκινάδι», «φκιασίδι»), παρασκευαζόμενον ἀπὸ «φύκια» τῆς θαλάσσης, χρησιμοποιούμενον δὲ ὑπὸ τῶν τότε Ἑλληνίδων.

Ἔτυμ.: φῦκος· φῡκιόεις· φῡκόω· φῡκήν, -ῆνος· φύκης, -ου· φῦκη· φῦκίς, -ίδος· δάνειον ἐκ Σημιτικῆς τινος γλώσσης· πρβλ. τὸ ἑβρ. pūk (ψιμμύθιον τῶν ὀφθαλμῶν)· τὸ λατ. fucus εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

φυκτός, *ή*, *όν*·=*φευκτός*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *φεύγω*· ὃν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ || *οὐ φυκτὸς* = ἀναπόφευκτος.— ‖ ὁ ἀποφευχθείς.

φυλάκεσσι, ἐπ. δοτ. πληθ. τοῦ *φύλαξ*.

φῡλᾰκή, *ἡ* (*φυλάσσω*)· τὸ φυλάττειν, τὸ φρουρεῖν, ἡ φρούρησις (καὶ δὴ ἡ ἐν καιρῷ νυκτός), ἡ φύλαξις, ἡ ἐπαγρύπνησις || ἐν τῷ πληθ., ἡ νυκτερινὴ φρούρησις, κυκτοφρουρά, λατ. **excubiae** || *φυλακὰς ἔχω* =τηρῶ φρουράν, φρουρῶ | *φυλακὰς φυλάττω*=φυλάττω, φρουρῶ | *τὰς φυλακὰς καθίσταμαι* = στήνω (ἐγκαθιστῶ) τὰς φρουράς. 2) φρουρός, φρουρά, σῶμα φυλάκων, ὡς τὸ λατ. **custodia** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ **custos** ἢ ἀντὶ **custodes** || ὡσ. ἡ φρουρὰ ἢ οἱ φύλακες τόπου τινὸς ἢ φρουρίου. 3) πύργος ἐξ οὗ ἡ φρούρησις, θέσις τοῦ φρουροῦ, σταθμὸς τῆς φρουρᾶς, ὠχυρωμένη θέσις, ἐξ ἧς ἡ φρούρησις. 4) ἐπὶ χρόνου, ἡ «βάρδια» τῆς νυκτερινῆς φρουρᾶς, νυκτερινὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐφρούρουν τὰ μέλη μιᾶς φρουρᾶς («βάρδιας»), καλουμένου νῦν καὶ αὐτὸ «βάρδια». 5) ὡς καὶ νῦν, φυλακή, εἱρκτή, ὁ τόπος ἔνθα φυλάσσει τίς τινα, τὸ δεσμωτήριον. — ‖ ἡ ἐπιτήρησις, ἡ φύλαξις, εἴτε πρὸς ἀσφάλειαν εἴτε πρὸς περιορισμόν || *ἔχω τινὰ ἐν φυλακῇ*=ἔχω (κρατῶ) τινα ὑπὸ ἐπιτήρησιν, τὸν φρουρῶ || ὡσ. *φυλακὴν ἔχω*=*φυλάττομαι*=προφυλάσσομαι ἀπό τινα, προσέχω, ἀγρυπνῶ, εἶμαι ἐπιφυλακτικός, λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα || *δεινῶς εἰμὶ ἐν φυλακῇσι* = τηρῶ μεγάλας προφυλάξεις, φρουρῶ αὐστηρότατα.

φῡλᾰκίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ῶ* (*φυλακή*)· ὡς καὶ νῦν, φυλακίζω, βάλλω (ρίπτω) εἰς τὴν φυλακήν.

φῡλᾰκος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *φύλαξ*.

φῡλακτέος, *α*, *ον*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *φυλάσσω* (ἐκ τοῦ μέσου *φυλάσσομαι*)· ὃ ὁποῖος πρέπει νὰ φυλαχθῇ, νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τι(να) || *φυλακτέον* (ὡσ. ἐκ τοῦ μέσου)· πρέπει νὰ προφυλαχθῇ τις ἀπό τινος ἢ ἐναντίον τινός.— ‖ (ἐκ τοῦ ἐνεργ.— ὡς παθητ.) τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ διαφυλάξῃ τις (νὰ διατηρήσῃ) || *φυλακτέον*=πρέπει νὰ φυλάξῃ τις.

φῡλακτήρ, *-ῆρος*, ὁ·=*φύλαξ*.

φῡλακτήριον, τὸ (*φυλακτήρ*)· τόπος ὀχυρός, ὠχυρωμένη θέσις ἔνθα ὑπάρχει φρουρὰ καὶ φρουροί, φρούριον, ὀχυρὸν || προφυλακή, ἐμπροσθοφυλακή, λατ. **statio.** 2) μέσον προστασίας, μέσον ἀσφαλείας, ἀσφάλεια, ὡς καὶ νῦν «φυλακτήριον», «φυλαχτάρι», «φυλαχτό», μέσον προφυλακτικόν.— παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις *φυλακτήρια* ἦσαν λωρίδες μεμβράνης φέρουσαι ἐπιγεγραμμένα χωρία τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου· τὰς λωρίδας αὐτὰς ἔφερον περιδεδεμένας περὶ τὸ μέτωπον, ὅσάκις προσηύχοντο, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι αὗται ἦσαν ἀποτελεσματικαὶ κατὰ τῶν «κακῶν πνευμάτων».

φῡλακτικός, *ή*, *όν* (*φῡλάσσω*)· ὁ κατάλληλος νὰ διαφυλάττῃ (νὰ διατηρῇ) τι, ὁ προφυλάσσων, ὁ ὄγρυπνος (μετὰ γεν.).— ‖ ὁ προφυλακτικός, ἐπιφυλακτικός, προσεκτικός.

φῡλᾰ̔ξ, *-ᾰκος*, ὁ καὶ ἡ (*φυλάσσω*)· ὡς καὶ νῦν, φύλαξ, φρουρός, ὁ φρουρῶν, ὁ φυλάττων, ὁ σκοπός, λατ. **excubitor** || *οἱ φύλακες*=ἡ φρουρὰ || σῶμα φρουρῶν.— ‖ κηδεμών, προστάτης, φύλαξ, ὑπερασπιστής || *φύλαξ παιδὸς* = προστάτης (ἐπίτροπος) τοῦ παιδός.

φῡλᾰξεῖς, δωρ. ἀντὶ *φυλάξεις*, β' ἑν. μέλλ. τοῦ *φυλάσσω*.

φῡλᾰξις, *-εως*, ἡ (*φῡλάσσω*)· ἡ φρούρησις, τὸ φυλάττειν.— ‖ (ἐκ τοῦ μέσου) ἡ προφύλαξις ἀπό τινος, ἡ ὑπεράσπισίς του ἐναντίον τινός, ἡ ἐξασφάλισίς του.

φῡλ-αρχέω, μελλ. *-ήσω* (*φύλαρχος*)· εἶμαι φύλαρχος, ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ φυλάρχου, διοικῶ τὸν στρατὸν τὸν ἀποτελούμενον ἐκ τῶν στρατευσίμων φυλῆς τινος.— ‖ διοικῶ τὸ ἱππικόν.

φῡλ-αρχος, ὁ (*φῦλή* + *ἄρχω*)· ὁ ἀρχηγὸς *φυλῆς*. — ‖ ὁ ἀρχηγὸς (διοικητὴς) τοῦ ἱππικοῦ.

φῡλασσέμεναι, ἐπ. ἀπρφ. τοῦ *φυλάσσω*.

ΦὙΛΆΣΣΩ, ἀττ. **-ττω**· μελλ. *φυλάξω*· ἀόρ. α' *ἔφύλαξα*, ἐπ. *φύλαξα*· πρκ. *πεφύλακα*· παθητ., *φυλαχθήσομαι*, μέσ. μελλ. *φυλάξομαι*· ἀόρ. α' *ἐφυλάχθην*· πρκ. *πεφύλαγμαι*: ‖ ἀπολ., ὡς καὶ νῦν, φυλάττω, «φυλάγω», «φυλάω», φυλάττω ὡς φρουρός, ἀγρυπνῶ τὴν νύκτα διά νὰ εἶμαι ἄγρυπνος φύλαξ, φρουρῶ ἀγρύπνως || εἶμαι ἐν ἐπιφυλακῇ, εἶμαι προσεκτικός, προσέχω || *φυλάσσω νύκτα*=εἶμαι φρουρὸς καθ' ὅλην τὴν νύκτα.— ‖ μτβ., ὡς καὶ νῦν, φυλάττω, διαφυλάττω, προστατεύω, ὑπερασπίζω, διασώζω || *φυλάττω τινὰ ἀπό τινος* = φρουρῶ τινα (καὶ τὸν προφυλάσσω, τὸν προστατεύω ἀπό τινος). 2) περιμένω τινά, τὸν παραφυλάττω, προσέχω τὰς κινήσεις του, ἐνεδρεύω δι' αὐτόν || περιμένω διὰ τὴν κατάλληλον στιγμήν, καραδοκῶ. 3) μτφρ., διατηρῶ, διαφυλάττω, τηρῶ, δὲν παραβαίνω, δὲν παραβιάζω || *φυλάττω ὅρκια*=τηρῶ τοὺς ὅρκους, ἐμμένω (μένω πιστὸς) εἰς τοὺς ὅρκους, τοὺς σέβομαι, δὲν τοὺς παραβιάζω || *φυλάσσω ἔπος* = τηρῶ διαταγήν, δὲν τὴν παραβαίνω, οὔτε ἀδιαφορῶ δι' αὐτήν.— ‖ μέσον, ἀπολ., *φυλάσσομαι* = προσέχω, εἶμαι προσεκτικός, προφυλάσσομαι, λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα || *ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ παρ' Ὁμήρῳ συχνὰ ἀπαντᾷ ἡ περίφρ. πεφυλαγμένος εἰμί*=εἶμαι προσεκτικός, εἶμαι συνετός. 2) διατηρῶ τι, τὸ διατηρῶ ἐν τῷ νῷ ἢ ἐν τῇ μνήμῃ || μετ' ἀπρφ., *φυλάσσομαι ποιεῖν τι*= λαμβάνω τὰ μέτρα μου (φροντίζω) νὰ πράξω τι | *φυλάσσομαι μὴ ποιεῖν* = λαμβάνω τὰ μέτρα μου (φροντίζω) νὰ μὴ τὸ πράξω, προφυλάσσομαι ἀπὸ τοῦ νὰ τὸ πράξω, δὲν τὸ πράττω διὰ λόγους προφυλάξεως. 3) μετὰ αἰτ., *φυλάσσομαί τι(να)*=προφυλάσσομαι ἀπό τι(να), λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα ἐναντίον του, εἶμαι προσεκτικὸς ὡς πρός τι(να), τό(ν) ἀποφεύγω || *φυλάσσομαι τοὺς πολεμίους*=προφυλάσσομαι ἀπὸ τοὺς πολεμίους.— ἐνίοτε καὶ τὸ ἐνεργ. κεῖται ἐν τῇ σημασ. τοῦ μέσου.

φῡλέτης, *-ου*, ὁ (*φυλή*)· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὁμόφυλος, λατ. **tribulis.**

φῡλή, *ἡ* (*φύω*)· ὡς καὶ νῦν, φυλή, ἄθροισμα ἀν

ἀνθρώπων διακρινομένων ἀπό τούς ἄλλους ἐπί τῇ βάσει χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων, ὅπως εἶναι ἡ κοινή καταγωγή (ἡ φυλή τῶν Δωριέων, ἡ φυλή τῶν Ἰώνων, κ.ο.κ. ἐν Ἑλλάδι). 2) ἄθροισμα ἀνδρώπων ἡνωμένων διά τῆς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ συνοικήσεως, ὅπως ἦσαν αἱ ἐπί Κλεισθένους δέκα φυλαί τῶν Ἀθηναίων, μεταξύ τῶν ὁποίων δέν ὑπῆρχε βεβαίως διαφορά καταγωγῆς (λατ. **tribus**):— ‖ στρατιωτική διαίρεσις, στρατιωτικόν τμῆμα ἀποτελούμενον ἀπό τούς στρατιώτας ἑκάστης φυλῆς ‖ ὡς. τμῆμα ἱππικοῦ, ἴλη ἱππικοῦ, ταξιαρχία ἱππικοῦ· πρβλ. καί ***φύλαρχος***.

Ἔτυμ.: ***φυλή*** *φῦλον* ***φυλέτης***, ***τρί-φυλος*** (ὁ ἐκ τριῶν φυλῶν συγκείμενος, πρβλ. ***Τρι-φυλία***, Ἰλλυρ. τοπων. **Tri-bullium**, Δακ. ***Τρίφουλον***)· παλ-γερμ. **bûr** (δωμάτιον, θάλαμος, τμῆμα), ἀγγλ-σαξ. **búr** (καλύβη), παλ-norr. **búr** (ἀποθήκη, μαγαζίον· διαμέρισμα γυναικῶν)· ἐξ ἰαπ. **bhū-lo-*, **bhū-ro-* : **bhǧul-* ἐν τῷ ***φωλεός***· **bhu-*, **bhōu-* εἶναι μορφαί τῆς βάσ. **bhe-vā-**, περί ἧς βλ. ἐν ***φύω***.

ΦΥ͂ΛΑ, ἡ· ἀγρία ἐλαία, «ἀγριελαιά», ***ὁ κότινος*** ὅπως ἄλλως ἐκαλεῖτο [***φύλια***· ***φυλίκη*** ἢ ***φιλύκη***· σκοτειν. ἐτυμολ.· (πρβλ. ἰαπ. **bhu-* : ***φυτόν***, ***φύσις***)].

φῦλλάς, *-άδος*, ἡ (***φύλλον***)· παρά μτγν. ὡς ἐπίθ., φυλλώδης, πλήρης φύλλων.— ‖ ὡς οὐσ., σωρός φύλλων, στρῶμα φύλλων. 2) τά φύλλα, τό φύλλωμα, δένδρου ‖ κλάδος μετά φύλλων ‖ ἐν τῷ πληθ., φυλλώδεις κλάδοι ‖ μτφρ. ἐπί ἀνθρώπου, ***φυλλάδος ἤδη κατακαρφομένης***=ὅταν τά φύλλα τῆς ζωῆς του ἐμαράνθησαν καί ἐξηράνθησαν 2) αὐτό τοῦτο τό δένδρον ἤ τό φυτόν ‖ κλάδος.

φύλλεῖον, τό (***φύλλον***)· κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., ***φυλλεῖα***=χορταρικά, φύλλα διαφόρων λαχάνων, ὅπως ἡ μέντα, τό πετροσέλινον κ. ἄ. τά ὁποῖα ἀπωλοῦντό εἰς χαμηλάς τιμάς (καί «κουτουράδα», ὅπως λέγομεν σήμερον, δηλ. ὅσα-ὅσα, ἄνευ ἐπακριβοῦς ζυγίσματος, ἤ καί ἐδίδοντο δωρεάν) ‖ ***ξαφανίδων φυλλεῖα*** =ραπανόφυλλα.

φύλλῐνος, *η*, *ον* (***φύλλον***)· ὁ ἐκ φύλλων, ὁ πεποιημένος ἐκ φύλλων.

φύλλο-βολέω, μελλ. *-ήσω* (***φυλλοβόλος***)· ἀποβάλλω τά φύλλα, φυλλορροῶ, στρώνω χάμω μέ φύλλα.

φύλλο-βόλος, *ον* (***φύλλον***+***βάλλω***)· ὁ ρίπτων τά φύλλα, ὁ φυλλορροῶν.

φυλλό-κομος, *ον* (***φύλλον***+***κόμη***)· ὁ κεκαλυμμένος διά φύλλων, ὁ πυκνόφυλλος, φυλλώδης.

ΦΥ͂ΛΛΟΝ, τό· ὡς καί νῦν, φύλλον ‖ ἐν τῷ πληθ., τά φύλλα τοῦ δένδρου, τό φύλλωμα τοῦ δένδρου: ***οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν***=ὅπως εἶναι τό γένος τῶν φύλλων τῶν δένδρων, τοιοῦτον ἀκριβῶς εἶναι καί τό ἀνθρώπινον γένος ‖ ***πλεκτά φύλλα***=φύλλα πλεγμένα εἰς στέφανον. 2) ὡσ. ἐν τῷ πληθ., ἄνθη, πέταλα ἄνθους, φύλλα ἄνθους.

Ἔτυμ.: ***φύλλον*** (ἰαπ. **bhú[]lo-m* : **fólium** (ἰαπ. **bhlo-m*, gaél. **bile** (μικρόν φύλλον, ἄνθος), gaul. ***Βιλινουντία*** (ὄνομα φυτοῦ)· ἰαπ. **bhel(e)-* **bh(e)lē-*, **bh(e)lē* (φυσῶ, πνέω, φουσκώνω· ἀνθίζω)· πρβλ. ***φαλλός*** [π. χ. λατ. **flēmina** (=αἱματῶδες οἴδημα), **flōs** (=ἄνθος), **follis** (=φυσητήρ σιδηρουργοῦ), παλ-γερμ. **blat** (φύλλον), **bluoma** (ἄνθος), ἀγγλ-σαξ. **bloēd** (πνοή, ἀφθονία), λατ. **ubertas** (ἄνθος, καρπός), **blēd** (ἄνθος)=παλ-γερμ. **bluot**, ἰαπ. θεμ. **bhlō-ti-*]· κατά τινας ***φύλλον*** (***φύλεον***, ἐκ ριζ. ***φλυ-*** (βλ. ἐν ***φλέω***).

φύλλο-ρροέω, μελλ. *-ήσω* (***φυλλορρόος***)· =***φυλλοβολέω*** (βλ. λ.), χύνω ἤ ρίπτω τά φύλλα μου, χάνω τά φύλλα μου ‖ ἐντεῦθεν ἡ κωμική φράσις ***φυλλορροῶ ἀσπίδα***=ρίπτω (πετῶ) τήν ἀσπίδα μου, γίνομαι ρίψασπις

φύλλο-ρρόος, *ον* (***φύλλον***+***ῥέω***)· = ***συλλοβόλος*** (βλ. λ.).

φύλλό-στρωτος, *ον*, καί **φυλλο-στρώς**, *-ῶτος*, ὁ, ἡ (***φύλλον***+***στρώννυμι***)· ὁ ἐστρωμένος μέ φύλλα, κεκαλυμμένος διά φύλλων.

φύλλο-φόρος, *ον* (***φύλλον***+***φέρω***)· ὁ φέρων φύλλα ‖ ***φυλλοφόρος ἀγών***=ἀγών ἐν τῷ ὁποίῳ τό βραβεῖον εἶναι στέφανος ἐξ ἀνθέων.

φύλλο-χοέω, μελλ. *-ήσω* (***φύλλον***+***χέω***)· =***φυλλοβολῶ***, ***φυλλορροῶ*** (βλ. λ. λ.).

φῦλο-κρῑνέω, μελλ. *-ήσω* (***φῦλον***+***κρίνω***)· διακρίνω φυλάς, χωρίζω τάς φυλάς (ἤ τά φῦλα, τά γένη), κάμνω διακρίσεις (προτιμήσεις) μεταξύ τῶν φυλῶν.

φῦλον, τό (***φύω***)· ἄθροισμα ἀνδρώπων, ἤ ἐμψύχων ὄντων καθόλου, γένος, γενεά, φυλή, εἶδος ‖ ***φῦλον θεῶν***, ***φῦλον γυναικῶν***. 2) ἐν τῷ πληθ., πρός δήλωσιν ἀριθμοῦ τινος ἐκπροσώπων εἴδους τινός, στίφος, σμῆνος, σῶμα, πλῆθος ‖ ***φῦλα θεῶν***, ***φῦλα γυναικῶν***, ***Γιγάντων***, ***μελισσέων*** κλπ. ‖ σμῆνος κωνώπων ‖ ***φῦλον ὀρνίθων***=τό γένος τῶν πτηνῶν 3) ὡς καί νῦν, ***γυναικεῖον φῦλον***, ἤ ***γυναικῶν φῦλον***, ἤ ***τό θῆλυ φῦλον***, ***τό ἄρρεν φῦλον***.— ‖ γένος ἀνδρώπων, φυλή, ἔθνος.— ‖‖ ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ, φυλή ἀνδρώπων συγγενῶν ἐξ αἵματος ἤ ἄλλως, γενεά, φατρία (βλ. ***φυλή*** 2)· ***κατά φῦλα*** =κατά φυλάς, κατά φατρίας, κατά γένη.

φῦλ-οπις, *-ιδος*, ἡ· αἰτ. ***φύλοπιν*** ἤ ***φυλόπιδα*** (***φῦλον***+***ὄψ***)· κραυγή μάχης, βοή μάχης, ***ἀϋτή*** (βλ. λ.) πολέμου, μάχης πάταγος, μάχη [σκοτειν. ἐτυμολ.· κατά τόν Μεγ. Ἐτυμ. (ΕΜ) «***φύλοπις***· ***μάχη***· ***τροπῇ τοῦ μ εἰς π***· ***παρά τό δμοῦ τά φῦλα***, ***φύλομίς τις οὖσα***»· κατά τινας τῶν νεωτέρων ***φύλοπις*** (***φῦλον*** + ***οπ-***, **op-us**, οἱονεί «ἔργον τῆς φυλῆς»· πιθανωτέρα ἡ ἐν ἀρχῇ ὑποθηλωθεῖσα (***φῦλον*** + ***ὄψ*** (γεν. ***ὀπός*** = φωνή, βλ. λ.).

φῦμα, τό (***φύω***)· ὡς τό ***φυτόν***· κάτι τό φυόμενον τρόπον τινά, τό προϊόν, τό ἀναβλαστῆσαν (ἐν ᾧ πρότερον δέν ὑπῆρχεν), ὅπως εἶναι τό ἀναφαινόμενον ἐπί τῆς ἐπιδερμίδος οἴδημα (πρήξιμον), ἀπόστημα, ἕλκος, «φουσκαλίδα», «σπυρί», λατ. **buber**, **vomica**.

φῦναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ***φύω***.

φυξ-ᾶνωρ, *-ορός*, ὁ, ἡ (***φυγεῖν***+***ἀνήρ***)· ἐπί γυναικός, ἡ ἀποφεύγουσα τούς ἄνδρας, ἡ ἀποφεύγουσα τούς σύζυγους ‖ ὁ φοβούμενος τούς ἄνδρας.

φύξηλις, *-ιος* καί *-ιδος*, ὁ, ἡ (***φεύγω***)· φυγάς, δειλός, φυγοπόλεμος.

φύξῐμος, *ον* (***φεύγω***)· παλαιότ. καί ποιητ. τύπος ἀντί ***φεύξιμος***· ἐπί τόπων, τόπος εἰς ὃν δύναταί τις νά καταφύγῃ (νά εὕρῃ καταφύγιον) ‖ ὡς οὐσ. ***τό φύξιμον*** = ἄσυλον, καταφύγιον.— ‖ μετά αἰτ. προσ., ***φύξιμός τινα***=ὁ δυνάμενος (ὁ ἱκανός) νά διαφύγῃ ἀπό τινα, νά τόν ἀποφύγῃ, νά γλυτώσῃ ἀπό αὐτόν.

φύξις, *-εως*, ἡ (***φεύγω***)· =***φυγή*** (βλ. λ.).

φῠράω, μελλ. *-άσω* ἀόρ. α' ***ἐφῠρᾱσα***, ἰων. *-ησα* παθητ., ἀόρ. α' ***ἐφυράθην***, ἰων. *-ήθην*· πρκ. ***πεφύρημαι***· ἐκτετ. τύπος τοῦ ***φύρω***· ἀναμειγνύω, ἄλευρον μέ ὕδατος, κάμνω ζυμάρι, ζυμώνω ‖ μτφρ., ἐν τῷ μέσῳ, ***μαλακὴν φωνὴν πρὸς τοὺς ἐραστὰς φυράομαι*** =προσποιοῦμαι καί ὁμιλῶ μέ μειλιχίαν φωνήν πρός τούς ἐραστάς.

φύρδην, ἐπίρρ. (***φύρω***)· ὡς καί νῦν, φύρδην-μίγδην, ἀναμείκτως, «ἀνάκατα».

φῦρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ ***φύρω***.

ΦΥ͂ΡΩ, μελλ. ***φύρσω***· ἀόρ. ***ἔφυρσα***· παθητ., τετελ. μελλ. ***πεφύρσομαι***· ἀόρ. α' ***ἐφύρθην***· ἀόρ. β' ***ἐφῦρην***· πρκ. ***πέφυρμαι***· μειγνύω, ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω, κυρ. ἀναμειγνύω μέ ὑγρόν τι ‖ ὄθεν, ὑγραίνω, ραντίζω, βρέχω ‖ μολύνω, λερώνω, μαίνω‖φθείρω, καταστρέφω. 2) ἀναμειγνύων ζυμώνω, παρασκευάζω ζύμην ‖ ***ὁ φύρων***=ὁ ζυμώνων, ὁ ζυμωτής, ὁ ἀρτοποιός.— ‖‖ μτφρ., κάμνω ἄνω-κάτω, ἀνακατώνω, ἀναμειγνύω, συγχέω, συγχύζω.— παθητ., εἶμαι ἄνω-κάτω, διατελῶ ἐν συγχύσει.

Ἔτυμ.: ***φύρω*** ***φύρδην*** ***φύρμα*** ***φυρμός*** ***φυράω*** ***φύραμα*** ***φύρω*** (**φυρjω* (ἰαπ. **bhu[̯]-jo* ; σανσκρ. **bhuráti** (ἰαπ. **bhṛ̥-*)=κινοῦμαι ταχέως, ἀναπηδῶ, Ζενδ. **bar-** (κινοῦμαι διαίως), ἀλλ. ***πορ-φύρω***, λατ. **fretum** (ὕδωρ τεταραγμένον), **fretale**, **fermentum**, ἀγγλ-σαξ. **beorma** (ἀφρός ζύδου)· κατά τινας ἐνταῦθα ἀνήκει καί τό λατ. **furo**· πρβλ. καί ***φορύνω***, ***φρέαρ***, ***φρυάσσομαι***, ***φριμάσσομαι***.

φῦς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ***φύω*** ‖ ὁ ***φῦς***=ὁ υἱός.

φῦσα, -ης, ἡ (*φύω*)· «τό φυσερό», κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ.— **I** φύσημα, πνοή ἀνέμου, ἄνεμος || ἐπί πυρός, τό ρεῦμα τῆς φλογός. 2) πομφόλυξ, φυσαλλίς πλήρης ἀέρος

Ἔτυμ.: **φῦσα** (ἰαπ. ***phūtja**), ἰων. *φύση*· *φυσάω*· *φυσιάω*· *φῦσιγξ*· *φυσαλλίς*· *φύσκη*· *φύσκων*· *ποιφύσσω*· σανσκρ. **phupphukāraka-ḥ** (πνευστιῶν), **pupphula-ḥ** (ἀέρια ἐν τοῖς ἐντέροις), **phupphusa-ḥ** (πνεύμων), **phut-karḍti** (πνέω, φυσῶ), ἀρμ. **phukh** (πνοή, ἄνεμος), **phčem** (πνέω), **phkham** (ὀγκοῦμαι), νεο-περσ. **pūk** (τό φύσημα πρός ἄναμμα πυρᾶς)· ἐξ ἰαπ. ***pheu-**, ***phu-** (φυσῶ, πνέω, φουσκώνω), κατ' ὀνοματοποιΐαν, καί κατ' ἐναλλαγήν μετά τῶν ***peu-**, ***pou-**, ***pu-** πρβλ. τάς ἐπεκτ. ***peut-**, ***put-** [λιθ. **puscių, pusti** (πνέω, φυσῶ), **putà** (ἀφρός), ἄλλ. *πύννος* ⟨***puτsno-s**⟩, ***peuk-**, ***puk-**, ***peug-**, ***pug-** [λιθ. **puknė** (φλύκταινα), **pukszlė** (οἴδημα), **pūkszti** (πνευστιῶ), ἄλλ. *πθγή* (βλ. λ.)], ***peup-**, ***pup-** [λεττ. **paupt** (ὀγκώνω, πρήσκω), **pups** (ἔγκυος)], ***peus-**, ***pus-** [σανσκρ. **púṣyati** (αὐξάνω, εὐτυχῶ), λατ. **pus(s)ula, pustula**, λιθ. **pūsle** (πομφόλυξ), παλ-σλαυ. **puchati** (φυσῶ)].

φῦσαθείς, εῖσα, έν, δωρ. ἀντί *φυσηθείς*, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *φυσάω*.

φῦσᾰλλίς, -ίδος, ἡ (*φυσάω*)· ὡς καί νῦν, φυσαλλίς, «φουσκαλίδα», λατ. **pustŭla**.— **I** πνευστόν μουσικόν ὄργανον, εἶδος αὐλοῦ, φλογέρα, ἄσκαυλος, «γκάϊδα».

φῦσᾰλος, ὁ (*φυσάω*)· εἶδος βατράχου κληθέντος οὕτω ἐκ τῆς ἰδιότητός του νά διαστέλλεται (νά φουσκώνῃ) ἐκουσίως μέχρι καί διαρρήξεως ἀκόμη· λέγεται ὅτι ἔχει πνοὴν δηλητηριώδη. 2) εἶδος τερατομόρφου καί δηλητηριώδους ἰχθύος. 3) εἶδος φαλαίνης.

φῦσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ *φύω* || *ὁ φύσας*=ὁ πατήρ.

φῦσᾱτήριον, τό, δωρ. ἀντί *φυσητήριον* (βλ. λ.).

φῦσάω, ἰων. **-έω**· μελλ. *-ήσω* (*φῦσα*)· ὡς καί νῦν, φυσῶ, «φουσκώνω» (εἴτε διά τοῦ ἐκπνεομένου ἀέρος εἴτε διά φυσητῆρος) || φυσιῶ, ρωδωνίζω, κυκτηρίζω, πνευστιῶ || *δεινὰ φυσάω*=ρωδωνίζω φοβερά, εἶμαι τρομερά δυμωμένος || μτφρ., *μέγα φυσῶ*=λατ. **magnum spirare**=ἀγανακτῶ μεγάλως ἤ εἶμαι ὑπερήφανος (εἶμαι «φουσκωμένος»).— **II** μτβτ., φυσῶ εἴς τι, «φουσκώνω» τι, λατ. **inflare** || *φυσῶ κύστιν*=«φουσκώνω κύστιν.— παθητ., ὑπερσ. *ἐπεφύσητο ἡ γαστὴρ* =ἡ κοιλία μου εἶχε φουσκώσει (ἦτο φουσκωμένη, «εἶχε γίνει τούμπανο») || μτχ. πρκ. *πεφυσημένος*= «φουσκωμένος», ἐξωγκωμένος, «πρησμένος», καί μτφρ., ἐπηρμένος, φαντασμένος, οἰηματίας, ματαιόφρων. 2) μτφρ., *φυσῶ τινα*=κάμνω τινά (δι' ἐπαίνων, κολακείας κ.τ.τ.) νά φουσκώσῃ, νά ὑπερηφανεύητοι, τόν καθιστῶ ματαιόφρονα καί οἰηματίαν || τόν ἐξαπατῶ.— παθητ., ἐπαίρομαι, φουσκώνω. 3) φυσῶ τι καί τό κάμνω νά ἀνάψῃ, διά φυσήματος κάμνω τι νά λειτουργήσῃ, νά τεθῇ εἰς κίνησιν. 4) φυσῶν σβήνω (*λαμπάδα* π. χ.). 5) φυσῶν παίζω πνευστόν μουσικόν ὄργανον.

φῦσέω, ἰων. ἀντί *φυσάω* (βλ. λ.).

φῦσεώμενος, ἰων. ἀντί *φυσώμενος*, ἐν. παθ. μτχ.

φύση, ἡ, ἰων. ἀντί *φῦσα* (βλ. λ.).

φῦσημα, -ατος, τό (*φυσάω*)· ὡς καί νῦν, τό φύσημα, τό φυσώμενον, τό φουσκωνόμενον, φυσαλλίς, πομφόλυξ || ἀναπνοή, ρωδωνισμός, τό φυσᾶν || πᾶς ἦχος παραγόμενος διά φυσήματος ἤ ρωδωνίσματος || βοή, ὠρυγμός, μανία (λύσσα) || ἐπί ἵππου, φρυαγμός μετά «χλιμιντρίσματος» || *αἵματος φύσημα*= ἐκφυσώμενον αἷμα (ἰδίως ἐκ τῶν μυκτήρων νεωστί ἐσφαγμένων ζῴων) || μτφρ., ἀλαζονεία, «φούσκωμα».

φῦσητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *φυσάω*· *δεῖ φυσᾶν*· = πρέπει νά φυσήσῃ (νά φουσκώσῃ) τις.

φῦσητήρ, -ῆρος, ὁ (*φυσάω*)· ὄργανον πρός φύσησιν, σωλήν φυσητηρίου, σωλήν (σῦριγξ) πρός ἐμφύσησιν. 2) ὡς τό *φῦσα*, φυσητήριον σιδηρουργοῦ, «φυσερό».

φῦσητήριον, δωρ. **φῦσατήριον,** τό (*φυσάω*)· φυσητήρ, «φυσερό», «φυσητῆρι», δι' οὗ ἀνάπτομεν πυράν.— **I** πνευστόν μουσικόν ὄργανον, αὐλός.

φῦσίᾱμα, τό (*φυσιάω*)· φύσημα, ρωδώνισμα, δυνατή ἀναπνοή.

φῦσιάω, ἐπ. μτχ. *φῦσιόων* (*φυσάω*)· ἀμτβ., ὡς τό *φυσάω* (βλ. λ.), φυσῶ, φυσῶ ἰσχυρῶς, ἀναπνέω δυνατά, ἀναπνέω μετά δυσκολίας, πνευστιῶ, ἀσθμαίνω, «λαχανιάζω», ρωδωνίζω || *σίζω* (βλ. λ.), συρίζω, «σφυρίζω».— **I** μτβτ., φυσῶ μέσα εἴς τι, τό «φουσκώνω». 2) μτφρ., κάμνω τινά ματαιόφρονα, ἐπηρμένον, «τόν φουσκώνω»||ὡσ. μτφρ. ἀμτβ., ἐπαίρομαι, «φουσκώνω».

φῦσιγγόομαι, παθητ. (*φῦσιγξ*)· ἐξερεθίζομαι ἤ εἶμαι ἐξηρεθισμένος, εἶμαι ὠργισμένος (καί ἰδίᾳ ἐπί μαχητικῶν ἀλεκτρυόνων, εἰς τούς ὁποίους ἔδιδον καί ἔτρωγον σκόροδα, διά νά τούς ἐρεθίζουν ἐναντίον ἀλλήλων (πρβλ. καί *σκοροδίζομαι*) || οὕτω καί οἱ Μεγαρεῖς χαρακτηρίζονται ὑπό τοῦ Ἀριστοφάνους (ἐν Ἀχαρν. 526) ὡς *ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι* (=ἐξηρεθισμένοι, ἐξωργισμένοι, λόγῳ τῶν συμφορῶν των), μετά λογοπαικτικοῦ ὑπαινιγμοῦ πρός τήν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα καλλιέργειαν σκορόδων ἐν Μεγάροις (πρβλ. καί *φῦσιγξ*).

φῦσι-γνώμων, *ον*, γεν. *-ονος*· = *φυσιογνώμων* (βλ. λ.).

φῦσιγξ, -ιγγος, ἡ (*φυσάω*)· ὁ κοῖλος, «κούφιος», καυλός σκορόδου, ὁ ἐξωτερικός δηλ. σκληρός φλοιός ἑκάστης σκελίδος σκορόδου (ἀφαιρουμένης τῆς ἐσωτερικῆς ψίχας, ὁπότε ὁ σκληρός φλοιός ὁμοιάζει πρός φυσαλλίδα). 2) αὐτό τοῦτο τό σκόροδον || εἰδικόν εἶδος σκορόδου.

φῦσί-ζοος, *ον* (*φύω* + *ζωή*)· ὁ παράγων ζωήν, ἤ καί ὁ συντελῶν εἰς τήν διατήρησιν τῆς ζωῆς.

φῦσικός, ή, όν (*φῦσις*)· ὡς καί νῦν, φυσικός, ὁ ἀνήκων εἰς τήν φύσιν, ὁ παραχθείς ὑπό τῆς φύσεως, ὁ πλασθείς ὑπό τῆς φύσεως, ὁ ἔγγενής, ὁ ἔμφυτος.— **II** ὡσ. ὡς καί νῦν, ὁ ἀνήκων εἰς τήν ἐξωτερικήν φύσιν, ὁ διατεταγμένος κατά φύσιν, ὁ κατά τούς νόμους τῆς φύσεως, ὡς καί νῦν φυσικός, ἐν ἀντιθέσει πρός τό *ἠθικός*, *μεταφυσικός*, *λογικός* κλπ. 2) ὡς οὐσ. *ὁ φυσικός*=ὁ ἐρευνητής τῆς φύσεως, ὁ φυσικός φιλόσοφος, ὁ θεραπεύων τάς φυσικάς ἐπιστήμας.

φῦσιο-γνωμονέω, μελλ. *-ήσω* (*φυσιογνώμων*)· κρίνω ἕνα ἄνθρωπον ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του (ἐκ τῆς φύσεώς του, ἐκ τῆς φυσικῆς του μορφῆς), τόν γνωρίζω ἤ τόν ἀνακαλύπτω ἐκ τῆς ὄψεώς του (ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου του)· ἐξ αὐτοῦ τό

φῦσιο-γνωμονία, ἡ (*φυσιογνωμονέω*)· ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη, τοῦ κρίνειν τόν ἄνθρωπον ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν του γνωρισμάτων, ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του (ἐκ τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου του).

φῦσιο-γνώμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*φύσις*+*γνώμη*)· ὁ κρίνων τόν χαρακτῆρα ἀνθρώπου τινός ἐπί τῇ βάσει τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου του.

φῦσιόω (Α), μελλ. *-ώσω* (*φυσάω*)· φουσκώνω τι(νά), τό(ν) κάμνω νά φουσκώσῃ || μτφρ., τόν κάμνω ὑπεροπτικόν.

φῦσιόω (Β), μελλ. *-ώσω* (*φύσις*)· κάμνω τι(νά) φυσικόν, τό(ν) διαθέτω κατά φύσιν.— παθητ. *πεφυσιωμένος*=ὁ κατά φύσιν διατεθειμένος, ὁ γενόμενος φυσικός.

φῦσιόων, ἐπ. μτχ. ἐν. τοῦ *φυσιάω*.

φῦσις, -εως, ἡ (*φύω*)· ὡς καί νῦν, φύσις, φύσις προσώπου τινός ἤ πράγματος, δηλ. ἡ φυσική του κατάστασις καί μορφή, αἱ ἔμφυτοι ἰδιότητές του, ἡ φυσική του σύστασις || *φύσις ἀριθμῶν*=ἡ φύσις, ἡ φυσική δύναμις, τῶν ἀριθμῶν, λατ. **vis** || *φύσεως ἀποστῆναι χαλεπόν*=εἶναι δύσκολον νά ἀπομακρυνθῇ τις ἀπό «τό φυσικό του» (ἀπό τόν χαρακτῆρά του). 2) ἐπί τῆς διανοίας, ἡ φυσική εὐφυΐα τοῦ ἀνθρώπου || αἱ φυσικαί του διανοητικαί δυνάμεις, αἱ φυσικαί του κλίσεις καί δεξιότητες, ἡ ψυχική του διάθεσις, ὁ χαρακτήρ του, κλπ. 3) ὡς τό *φυή* (βλ.λ.), ἡ ἐξωτερική του ἐμφάνισις, ἡ μορφή, τό ἀνάστημα, τό παράστημα, λατ. **species**. 4) ἡ κατά φύσιν τάξις, ὁ νόμος τῆς φύσεως, ἡ φυσική διάταξις, ἡ φυσική κατάστασις: *φύσει* ἤ *κατὰ φύσιν* = ὡς καί νῦν, φύσει, ἐκ φύσεως, φυσικῶς, κατά φύσιν, κατά φυσικόν τρόπον || ἀντίθ. τῷ *νόμῳ* ἤ *κατὰ νόμον* (=κατά συν-

ήδειαν, κατ' ἔδος, συμβατικῶς, τυπικῶς) ‖ ***ἅπας ὁ ἀνθρώπων βίος φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται***=ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου (τοῦ ἀνθρωπίνου γένους) εἶναι ρυθμισμένη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φυσικῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων νόμων ‖ ***ὁ κατὰ φύσιν θάνατος***= ὁ φυσικὸς θάνατος, ἀντίθ. τῷ ***ὁ παρὰ φύσιν θάνατος***=ὁ ἀντίδετος πρὸς τὴν φύσιν, ὁ μὴ φυσικός, ὁ ἀφύσικος, δηλ. ὁ βίαιος θάνατος, ἡ ἀνθρωποκτονία ‖ ὡσ. καὶ ***προδότης ἐκ φύσεως***= φύσει προδότης, ἐκ φύσεως προδότης.— **II** φυσικὴ ἀρχή, γέννησις ‖ ***φύσει***=ἐκ γενετῆς.— **III** πλάσμα τῆς φύσεως, δημιούργημα τῆς φύσεως: ***θνητὴ φύσις*** (ὡς περιληπτ.)=τὸ ἀνθρώπινον γένος ‖ ***πόντου εἰναλία φύσις***=τὰ ζῷα τοῦ βασιλείου τῆς θαλάσσης ‖ ***θήλεια φύσις***=τὸ γυναικεῖον φῦλον.

φῡσίωσις (Α), *-εως*, ἡ (***φυσιόω*** Α)· τὸ «φούσκωμα», ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια.

φῡσίωσις (Β), *-εως*, ἡ (***φῡσιόω*** Β)· φυσικὴ τάσις, φυσικὴ ροπή, χαρακτήρ.

φύσκη, ἡ (***φυσάω***)· ὁ στόμαχος ἢ τὸ παχὺ ἔντερον, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν παρασκευαζόμενον (διὰ παραγεμίσματος μὲ κοπανιστὸν κρέας καὶ ἄλλα ὑλικά) λουκάνικον, «κοιλιὰ παραγεμιστὴ ἢ κωλάντερον» ‖ ἡ φούσκα ἢ ὁ κάλος τῶν χειρῶν.

φυστὴ ἢ **φύστη,** ἡ (***φύρω***)· ἀττ. ὄνομα εἴδους πλακοῦντος ἐξ ἀλφίτων καὶ οἴνου, ἁπαλῶς ζυμωμένου.

φύστις, *-εως*, ἡ (***φύω***)· ἀμφίβολος τύπος τοῦ ***φύσις*** (=γενεά, ἀπόγονοι), ἀπαντῶν ἐν Αἰσχ. Περσ. 926 ***«πάνυ γὰρ φύστις τις»***, ἔνθα ὅμως ὑπ' ἄλλων ἀναγινώσκεται ***«πάνυ ταρφὺς τις»***.

φῠτᾰλιά, ἰων. **-ιή,** ἡ (***φυτόν***)· φυτευμένος (δενδροφυτευμένος) χῶρος, φυτεία, ἀμπελών, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ***ἄρουραν*** (τὴν σπειρομένην γῆν, τὸν ἀγρόν).

φῠτάλμιος, (α), *ον* (***φῠτός***)· ὁ παράγων, ὁ τρέφων, ὁ περιδάλπων, ὡς τὸ λατ. **almus,** ἐπίθ. τῶν θεῶν (τοῦ Διός, τοῦ Ποσειδῶνος) ‖ πατρικός.— **II** φυσικός, ἐκ φύσεως, ἐκ γενετῆς ‖ ***ἆρα καὶ ἦσθα φυτάλιος δυσαίων;***=ἦσο ἀρά γε οὕτω δυστυχὴς ἐκ γενετῆς; [πιθ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ***φυτάλιμος*** (Ἡσυχ., ΕΜ) κατὰ μετάθεσιν γραμμάτων].

φῠτεία, ἡ (***φυτεύω***)· τὸ φυτεύειν, τὸ φύτευμα, ἡ φύτευσις ‖ μτφρ., γέννησις, γένεσις, παραγωγή.— **II** ὡς καὶ νῦν, φυτεία, φυτώριον, φυτευμένος τόπος ‖ ἁπλῶς τὸ φυτόν.

φῠτεῦσεν, αἰολ. καὶ ἐπ. ἀντὶ ***ἐφῠτεύθησαν***, γ' πληθ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***φυτεύω***· ἐν ᾧ

φυτευθέν, οὐδ. μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***φυτεύω***.

φῠτευμα, *-ατος*, τὸ (***φυτεύω***)· τὸ φυτευθέν, τὸ φυτόν.

φῠτευτήριον, τὸ (***φυτεύω***)· φυτὸν ἀναπτυχθὲν ὡς παραφυάς, ἢ ἐντὸς δενδροκομείου πρὸς μεταφύτευσιν, σπορόφυτον λατ. **planta, stolo**.

φῠτεύω, μελλ. *-σω*· ἀόρ. ***ἐφύτευσα***· παθητ., ἀορ. α' ***ἐφῠτεύθην***· πρκ. ***πεφύτευμαι*** (***φυτόν***)· ὡς καὶ νῦν, φυτεύω, φυτεύω δένδρα, φυτεύω φυτά ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ἀρόω*** (βλ.λ.). 2) μτφρ., γεννῶ: ***ὁ φυτεύσας πατήρ,*** ἢ ἁπλῶς ***ὁ φυτεύσας***= ὁ πατήρ, ὁ γεννήτωρ | ***οἱ φυτεύσαντες***=οἱ γονεῖς. —Παθητ., γεννῶμαι, γίνομαι ἐκ γονέων. 3) γενικῶς, παράγω, ἐπιφέρω, προξενῶ, γίνομαι αἴτιος.— **II** φυτεύω ἔκτασίν τινα μὲ δένδρα ἢ μὲ φυτά (***: φυτεύω χωρίον***), δενδροφυτεύω.— Παθητ., ***γῆ πεφυτευμένη***=δενδροφυτευμένη ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ψιλὴ γῆ***).

φύτλη, ἡ (***φύω***), ποιητ. ἀντὶ ***φύσις***· φύτρα, γενεά, γένος, φυλή.

φῦτο-εργός, *όν*, ποιητ. ἀντὶ ***φυτουργος*** (βλ. λ.).

φῦτόν, τὸ (***φύω***)· τὸ φυόμενον, πᾶν ὅ,τι φυτρώνει καὶ ἀναπτύσσεται, δένδρον, φυτόν, καρποφόρον δένδρον.— **II** πᾶν ἔμψυχον πλάσμα ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀπόγονος, τέκνον [κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ***φυτός***].

φῦτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ***φύω***· βλαστημένος, ὅστις δύναται νὰ φυτρώσῃ. 2) ὡς ἐνεργ., ὁ παράγων, καρποφόρος, γόνιμος.— **II** μτφρ., ἐπὶ ξυλίνου ἀγάλματος ἢ ξοάνου, γενομένου ἐκ φύσεως καὶ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης.

φῦτο-σκάφος, *ον* (***φυτόν*** + ***σκάπτω***)· ὁ περισκάπτων τὰ φυτά, ὁ γεωργὸς ‖ ***φυτοσκάφος ἀνὴρ*** = ὁ κηπουρός.

φῦτο-σπόρος, *ον* (***φυτόν*** + ***σπείρω***)· ὁ σπείρων φυτά, ὁ φυτεύων δένδρα ‖ μτφρ., ὁ γεννῶν, ὁ πατὴρ (δηλ. ὁ σπείρων τέκνα).

φῦτ-ουργός, *όν*, ποιητ. **φῦτο-εργὸς** (***φυτόν*** + ****ἔργω***)· ὁ καλλιεργῶν φυτὰ ἢ δένδρα ‖ ὡς οὐσ. ***ὁ φυτουργὸς*** = κηπουρός, ἀμπελουργός.— **II** μτφρ., ὁ γεννῶν ‖ ὡς οὐσ., ὁ πατήρ.

ΦΥ'Ω, μελλ. ***φῦσω***· ἀόρ. α' ***ἔφῡσα***· ἐν τοῖς χρόνοις αὐτοῖς εἶναι μεταβατ. ἐνεργείας, γεννῶ, παράγω, ἀναδίδω, «βγάζω», κάμνω τι νὰ φυτρώσῃ ‖ ***τρίχας φύω***=κάμνω νὰ φυτρώσουν μαλλιά, «βγάζω μαλλιά», ἀποκτῶ κόμην | ***φύω πτερὰ***=***πτεροφυέω*** (βλ.λ.). | ἐπὶ χώρας, ***φύει καρπόν τε θωμαστὸν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς*** (Ἡροδ.) = παράγει ἐξαιρετικοὺς καρποὺς καὶ γενναίους ἄνδρας ‖ ὡσ. γεννῶ, παράγω | ***ὁ φύσας***=ὁ γεννήτωρ, ὁ πατήρ. 2) μτφρ., ***φύω φρένας***=ἀποκτῶ φρένας («μυαλό») | ***φύω δόξαν***=ἀποκτῶ δόξαν, ἢ γεννῶ ὑπερηφάνειαν, ἢ σχηματίζω ὑψηλὴν περὶ ἐμαυτοῦ γνώμην.— **II** παθητ. καὶ μέσον, ***φύομαι***· μελλ. ***φύσομαι***· τὰς σημασ. τοῦ μεσοπαθητ. ἔχουν καὶ οἱ ἐνεργ. ἀμτβ. χρόνοι: ἀόρ. β' ***ἔφῡν***, ἀπρφ. ***φῦναι***, μτχ. ***φύς, φῦσα, φὺν*** (παρὰ μτγν. ***ἐφύην, φυῆναι, φυείς***)· πρκ. ***πέφῡκα***, ὑπερσ. ***ἐπεφύκειν***.— ἐπ. γ' πληθ. πρκ. ***πεφύᾶσι*** ἀντὶ ***πεφύκᾶσι***, ἐπ. μτχ. ***πεφυώς, πεφυυῖα, πεφυῶτος***, ἀντὶ ***πεφυκώς, -κυῖα, -κότος***· ἀπαντᾷ ἐπίσης ἐπ. ἀναδιπλ. πρτ. ***ἐπέφῦκον*** (ὡσεὶ ἐξ ἐν. ***πεφύκω***)· ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. β' ***ἔφυν*** ἀντὶ ***ἔφῡσαν***· εὐκτ. ἀορ. β' ***φύην*** ἀντὶ ***φυίην***· φύομαι, φυτρώνω, αὐξάνομαι, ἀναπτύσσομαι, μεγαλώνω, ἔρχομαι εἰς φῶς, παράγομαι: ***δένδρα πεφυκότα***=δένδρα φυόμενα (καλλιεργούμενα, προκόπτοντα, εἰς χώραν τινά). 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, γεννῶμαι, γίνομαι, λαμβάνω ὕπαρξιν: ***μὴ φῦναι νικᾷ***=τὸ νὰ μὴ γεννηθῇ κανεὶς εἶναι τὸ προτιμότερον | ***φῦναι ἢ πεφυκέναι τινὸς***=γεννηθῆναι ἢ κατάγεσθαι ἐκ τινος | ***ὁ φὺς***=ὁ υἱός, τὸ τέκνον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***ὁ φύσας***=ὁ πατήρ. 3) εἶμαι ἐκ φύσεως τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, ἔχω ἐκ φύσεως τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον σχῆμα (ἢ χαρακτῆρα) ‖ ὅθεν καὶ ἁπλῶς, εἶμαι ‖ ὁ πρκ. ***πέφυκα*** συχνὰ κεῖται ὡς ἐνεστ. (=ἔχω γεννηθῆ, εἶμαι) | ὁ ὑπερσ. ***ἐπεφύκειν*** ὡς πρτ. (=εἶχον γεννηθῆ, ἤμην) | ὡσ. καὶ ὁ ἀόρ. β' ***ἔφῡν*** (=ἐγεννήθην, εἶμαι) ‖ συχνὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἐπιρρ.: ***τὰ δεύτερα πέφυκε κρατεῖν***=εἶναι ἡ φύσις τῶν δευτέρων πραγμάτων νὰ ἐπικρατοῦν, τ. ἔ. φύσει ἐπικρατοῦν. 4) μετὰ δοτ., πίπτω εἷς τινα ἐκ φύσεως, εἶμαι ὁ φυσικὸς κλῆρός του: ***ἄνθρωπος πεφυκὼς*** = ὁ ἄνθρωπος ὅπως εἶναι πλασμένος.

Ἔτυμ.: **φύω,** λεσβ. ***φυίω***· ***φυή,*** δωρ. ***φυά***· ***φύσις***· ***φῦμα***· ***φυτόν***· ***φυλή***· ***φῦλον*** (βλ. λ. λ.): σανσκρ. **bhávati,** μελλ. **bhaviṣyati** (εἶμαι, φθάνω, ἀποβαίνω, εὐτυχῶ), Ζενδ., παλ-περσ. **bav-** (εἶμαι, γίνομαι), νεοπερσ. ἀπρφ. **būdan** (εἶμαι), σανσκρ. **bhūti-ḥ** (τὸ εἶναι· ἡ ἔκβασις· εὐτυχία), ἰαπ. ****bhūti-s***=παλ-σλαυ. **-byti** ἐν τῷ **za-byti** (λησμοσύνη), **pro-byti** (νίκη)· πρβλ. ****bhutis*** ἐν τῷ ἑλλ. ***φύσις,*** ἰρλ. **buith** (εἰμί), **bhū'ma** (γῆ, κόσμος)=ἑλλ. ***φῦμα,*** **bhūmá** (πληθύς, πλησμονή, πλοῦτος), **bhū'mi-ḥ,** Ζενδ. **būniš,** παλ-περσ. **bumiš,** νεο-περσ. **būm** (γῆ), σανσκρ. **bhūtá-ḥ,** Ζενδ. **būta-** (ὤν, γενόμενος) (ἰαπ. ****bhūtó-s,*** πρβλ. λιθ. **būta**=θέρος, παλ-norr. **búð** (διαμονή), εἶτα ****bhutó-*** ἐν τῷ ἑλλ. ***φυτόν,*** ἰρλ. **both** (διαμονή, καλύβη), gall. **bod** (οἴκημα), λιθ. **būtas** (οἴκημα), ἀλβ. **buj** (****bhunjō***)=κατοικῶ, ἐνοικιάζω, διανυκτερεύω, λατ. **fui, futurus,** πρτ. **-bās, -bāmus,** μελλ. **-bo,** παλ-λατ. ὑπ. **fuat,** ὀσκ. **fust** (=λατ. **erit** καὶ **fuerit**), **fu-fans** (=λατ. **erant**), ὀμβρ. **fust** (=λατ. **erit**), **furent** (=λατ. **erunt**), ἰρλ. **bōi** (=λατ. **fuit**), **bud** (=λατ. **erit**), **both** (=λατ. **futurus**), gall. **bod,** corn. **bos,** νεο-bret. **bout** (εἶναι), ἰρλ. **būan** (: σανσκρ. **bhúvana-m**=κόσμος), γοτθ. **bauan** (κατ-

οικῶ), παλ-norr. **búa**, ἀγγλ-σαξ. **búan**, παλ-γερμ. **būan** (oikō), παλ-norr. **byggua**, **byggia** (ἐνοικιάζω κλπ.), λιθ. **búti** (εἶμαι), παλ-σλαυ. **byti** (εἶμαι, ἀποβαίνω, αὐξάνω)· πάντα ταῦτα ἐξ ἰαπ. ***bhevā-**, ***bhevē-** (πρβλ. σανσκρ. **bhávi-tu-m**) : ***bhu-** (: ***bhōu-**)· βλ. καὶ ἐν **φῦτυ**.

φύγω, καὶ **φύζω**· ἀόρ. **ἔφυξα**· παθητ., ἀόρ. **ἐφύχθην**, πρκ. **πέφυγμαι**, καὶ **πέφυσμαι**· ὡς τὸ **φρύγω**, ψήνω, «ξεροψήνω», «καβουρδίζω».

***Ἐτυμ.*: *φύγω*, *φύζω* (Ἱπποκρ.), *φῦζω* (=*καίω* Ε. Μ.)· παθητ., *φύγνυται* (παρὰ Διοσκ.)· *φύγανον* (= *φρύγετρον* «κατὰ τοὺς πολλοὺς» Πολυδ.) : παλ-γερμ. **bahhan**, ἀγγλ-σαξ. **bacan**, παλ-norr. **baka** (ψήνω εἰς τὸν κλίβανον), παλ-γερμ. **bacchan** (ὁμ. σημ.) (germ. ***bakkō**, ἰαπ. ***bhoguō**· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***bhōg-**, ἐκτετ. ἐκ τῆς ***bhē-** (δερμαίνω, ψήνω), ἐν τῷ παλ-γερμ. **bāen** (νεογερμ. **bähen**), ἀγγλ-σαξ. **boeþ**, παλ-γερμ. **bad**, νεο-γερμ. **Bad** (πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. «*βαγαρόν· χλιαρόν*»).

φωίς, *-ίδος*, ἡ, κατὰ συναίρ. **φῶς**, *φῳδός*· πληθ. *φωίδες*, *φῶδες* (*φῶς*)· φλύκταινα ἢ οἴδημα ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος συνεπείᾳ ἐγκαύματος, «φούσκα, φουσκάλα» [πρβλ. Ἡσυχ. «*φόα· ἐξανθήματα ἐν τῷ σώματι*» : λιθ. **buzė** (ρόπαλον, κορύνη· ὁ χειριζόμενος τὸν κόπανον· κεφαλὴ βελόνης), λεττ. **bũle**, **baule** (ρόπαλον)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***bhōu-** : ***bheu-**, ***bhu-** (ὀγκῶ)· πρβλ. καὶ **φῦσα**, **φύκη**, **φῶτιγξ**.

Φώκαια, ἰων. **-αίη**, ἡ· πόλις τῆς Ἰωνίας· ἐκ τούτου τὰ **Φωκαιεύς**, ἀττ. **-ᾶεύς**, *-έως*, ὁ, καὶ **Φωκαΐτης**, ὁ (=κάτοικος τῆς Φωκαίας, ἢ ὁ ἐκεῖθεν καταγόμενος)· **Φωκαΐς**, *-ίδος* (γυνὴ ἐκ Φωκαίας).

Φωκεύς, *-έως*, ὁ (*Φωκίς*)· ὁ κατοικῶν ἐν Φωκίδι, ἢ ὁ ἐκ Φωκίδος καταγόμενος.

ΦΩ'ΚΗ, ἡ· ὡς καὶ νῦν, φώκη, «φώκια», λατ. **phoca**. ***Ἐτυμ.* *φώκη*· πρβλ. Ἡσυχ. «*φῶκος· κῆτος θαλάσσης ὅμοιον δελφῖνι*»· *φώκαινα*· πρβλ. *φῦσαλος*, *φῶτιγξ*, *φῶυξ*, ἰαπ. ***phōu-** (πνέω, φυσῶ)· ἡ λ. εἶναι πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία)· βλ. ἐν *φῦσα*· κατ' ἄλλους ἐξ ἰαπ. ***bhōu-**, περὶ οὗ βλ. *φωίς*.

Φωκικός, *ή*, *όν* (*Φωκίς*)· ὡς καὶ νῦν, φωκικός, ὁ ἐκ Φωκίδος.

Φωκίς, *-ίδος*, ἡ (*ἐνν. γῆ*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ Φωκίς, ἡ ἐκτεινομένη πρὸς δυσμὰς τῆς Βοιωτίας, ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

φωλάς, *-άδος*, ἡ, θηλ. ἐπίθ. (*φωλεός*)· ἡ φωλεύουσα, ἡ κρυπτομένη ἐν φωλεᾷ, ἡ παραμονεύουσα || ἐπὶ τῆς ἄρκτου, ἡ διαμένουσα ἐν νάρκῃ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου της.

φωλειός, ὁ, ἐπικ. ἀντὶ *φωλεὸς* (βλ. λ.).

ΦΩΛΕΟ'Σ, ὁ, μετὰ ἑτεροκλ. πληθ. **τὰ φωλεά**· κατοικία θηρίου (καὶ δὴ ἄρκτου, ἀλώπεκος κ. ἄ.) τρώγλη, φωλεά, ὀπή.

Ἐτυμ.*: *φωλεός*· *φωλειός*· *φωλεὰ ἢ φωλέα*· *φωλεία*· *φωλάς*· *φωλίς*· *φωλεύω* : παλ-norr. **ból** (κατοικία ζώων ἀλλὰ καὶ ἀνδρώπων) (ἰαπ. ***bhoulo-** ?)· πιθ. διάφορον τοῦ **ból** (κατοικία) ⟨germ. ***bōþla-**, ἰαπ. ***bhōutlo-**· πρβλ. παλ-σαξ. **bōdlōs** (οἶκος καὶ κῆπος· ἔπιπλα), Κ. Χ. **boedel**, **boel** (ἀγαδά· κληρονομία), λιθ. **būklà**, **bũkle** (κατοικία, πατρίς), πρβλ. Σουηδ. **bylja**, **bölja** (φωλίτσα), ἰρλ. **baile** (κατοικία) (baljo-**)· ἰαπ. ***bhōu-l-** : ***bhū-l-** ἐν τῷ **φθλῆ** (βλ. λ.)· διὰ τὴν κατάλ. πρβλ. καὶ *γωλεός*.

φωλεύω, μελλ. **-εύσω**, ἢ **φωλέω**, μελλ. *-ήσω* (*φωλεός*)· διαμένω ἐν τῇ φωλεᾷ μου, «φωλιάζω» || παραμένω ἐν καταστάσει νάρκης ἐν τῇ φωλεᾷ μου || γεν., διαμένω κεκρυμμένος.

φωνάεις, αἰολ. καὶ δωρ. ἀντὶ **φωνήεις** (βλ. λ.).

φωνᾶσαι, δωρ. ἀντὶ *φωνῆσαι*, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *φωνέω*.

φων-ασκέω, μελλ. *-ήσω* (*φωνασκός*)· ἀσκῶ (καλλιεργῶ) τὴν φωνήν μου, γυμνάζομαι εἰς τὸ ᾄσμα, μανθάνω νὰ ᾄδω ἢ νὰ ἀπαγγέλλω.

φων-ασκία, ἡ (*φωνασκέω*)· ἄσκησις τῆς φωνῆς, καλλιέργεια τῆς φωνῆς, ἄσκησις εἰς τὸ ᾄδειν καὶ ἀπαγγέλλειν.

φων-ασκός, *όν* (*φωνὴ* + *ἀσκέω*)· ὁ ἀσκῶν τὴν φωνήν, ὁ διδάσκαλος τῆς ᾠδικῆς καὶ τῆς ἀπαγγελίας.

φωνεῦντες, φωνεῦντα, δωρ. ἀντὶ *φωνοῦντες, φωνοῦντα*, μτχ. ἐν. ἐκ τοῦ ἑπομ.

φωνέω, μελλ. *-ήσω* (*φωνή*)· ἐκπέμπω ἔναρθρον φωνὴν ἢ ἦχον || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁμιλῶ μεγαλοφώνως, ὁμιλῶ καθαρῶς, λαλῶ, φωνάζω, προφέρω, ἐκφώνῶ || μετὰ οὐδ. ἐπιθ. *μέγιστα φωνῶ*=ὑψώνω παρὰ πολὺ τὴν φωνήν μου, ἔχω ἰσχυροτάτην φωνήν. 2) ἐπὶ ζώων, κράζω, ὀγκοῦμαι, μυκῶμαι, βρυχῶμαι (κλπ. ἀναλόγως τοῦ ζῴου). 3) ἠχῶ, παράγω ἦχον || ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου, ἠχῶ, παίζω, ἐκπέμπω γλυκεῖς τόνους. 4) *τὰ φωνοῦντα*=*τὰ φωνήεντα* (βλ.λ.).— **II** μετὰ αἰτ. προσ., ὁμιλῶ πρός τινα, ἀποτείνομαι πρός τινα, τὸν προσαγορεύω || καλῶ τινα ὀνόματι κῶς, τὸν φωνάζω, τὸν ἐπικαλοῦμαι (ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειάν του, τὸν προσκαλῶ) || μετὰ αἰτ.+ἀπρφ., παραγγέλλω εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, τὸν διατάσσω νὰ πράξῃ τι.— **III** μετὰ αἰτ. πράγμ., κάμνω λόγον περί τινος, ὁμιλῶ περί τινος, λέγω περί τινος.

ΦΩΝΗ', ἡ· ὡς καὶ νῦν, φωνή, ἦχος, φθόγγος, τόνος || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἀνθρώπων, ἡ φωνὴ (ὡς καὶ νῦν), λατ. **vox**, δυνατὴ καὶ καθαρὰ (διαυγὴς) φωνή, κραυγή || *φωνὴν ῥήγνυμι*=ἐκβάλλω κραυγήν (ἔναρθρον ἦχον)=λατ. **rumpere vocem**. 2) ὡσ. ἡ φωνὴ ἢ ἡ κραυγὴ τῶν ζώων (χοίρων, κυνῶν, βοῶν κλπ.). 3) ἦχος, ὁ ἦχος ὁ παραγόμενος ὑπὸ μουσικῶν ὀργάνων. 4) πᾶσα ἔναρθρος φωνὴ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἄναρθρον, *τὸν ψόφον* || ὁ ἦχος φωνήεντος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τοῦ συμφώνου.— **II** ἡ ἱκανότης (ἡ δεξιότης) τοῦ λαλεῖν, ὁ λόγος, ὁμιλία, λατ. **sermo**. 2) γλῶσσα, λατ. **lingua**. 3) εἶδος γλώσσης, διάλεκτος. [δι' ἐτυμ. ὁλ. καὶ *φημί*· κατά τινας ἐξ ἰαπ. ***ghvōnā** : παλ-σλαυ. **zvonъ** (ἦχος), ἀλλὰ λίαν ἀπιθάνως].

φωνήεις, δωρ. **φωνάεις**, *εσσα*, *εν*, καὶ συνῃρ. **φωνῆς**, καὶ ἐν τῷ οὐδ. πληθ. συνῃρ. *φωνᾶντα* (*φωνή*)· ὁ φωνῶν, ὁ ἐκπέμπων φωνήν, ὁ ὁμιλῶν, ὁ προικισμένας μὲ λόγον ἢ μὲ φωνήν, ὁ ἔχων φωνὴν (γλῶσσαν), ὁ φθεγγόμενος || ἐπὶ σοφῶν λόγων, *βέλη* (τ. ἔ. *ἔπη*) *φωνᾶντα συνετοῖσι*=ἔχοντα φωνὴν δι' ὅσους εἶναι σοφοί («ποὺ μιλοῦν σ' ὅσους ἔχουν μυαλό») || ὁ ἐκπέμπων ἦχον, ἢ ἔναρθρον φωνήν.—*τὰ φωνήεντα γράμματα* ἢ ἁπλῶς *φωνήεντα*=τὰ καθ' ἑαυτὰ ἀποτελοῦντα φωνήν, τὰ περιέχοντα φωνήν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ *ἄφωνα* (τὰ μὴ ἔχοντα φωνήν)· βλ. *φωνή*.

φώνημα, *-ατος*, *τὸ* (*φωνέω*)· ἦχος φωνῆς, φθόγγος, φωνή. 2) τὸ ἐκφωνούμενον, τὸ λεγόμενον λόγος, ὁμιλία.

φώνησα, ἐπ. ἀντὶ *ἐφώνησα*, ἀόρ. α' τοῦ *φωνέω*.

ΦΩ'Ρ, ὁ, γεν. *φωρός*, δοτ. πληθ. *φωρσί*, λατ. **fur**· ὁ κλέπτης || *φωρῶν λιμὴν* ἐκαλεῖτο λιμὴν εὑρισκόμενος πλησίον τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὀλίγον δυτικώτερον τοῦ Πειραϊκοῦ λιμένος, κληθεὶς δ' οὕτω διότι εἰς αὐτὸν κατέφευγον οἱ μεταρχόμενοι τὸ τότε λαθρεμπόριον (οἱ λαθρέμποροι τῆς ἐποχῆς).

***Ἐτυμ.*: *φὼρ* = λατ. **fūr** (γεν. **fūris**) περιέχει τὴν μακρὰν μεταπτωτ. βαθμίδα τῆς ρίζ. **bher-**, περὶ ἧς βλ. ἐν *φέρω* (ἐν τέλει)· *φωρὰ* (βλ. λ.), πρβλ. Ἡσυχ. «*φώρην δὲ τὴν ἔρευναν*», «*εἴσφορες· λῃσταί, κλέπται, Δάκωνες*»· *φωράω* (βλ. λ.)· *περίφωρος*· *αὐτόφωρος*· *φώριος*· *φωριαμός*· πρβλ. σανσκρ. **bhārá-ḥ** (φορτίον, ἐργασία, κόπος, ζυγός), **bhārin-** (ὁ φέρων, ὁ βαστάζων), **bhārman-** (τράπεζα), **Zev. bāraya-**.

φωρά, *-ᾶς*, ἰων. **φωρή**, *-ῆς*, *ἡ* (*φώρ*)· κλοπή.— **II** ἀνακάλυψις.

φωράω, μελλ. *-άσω*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐφωράθην*· πρκ. *πεφώρᾱμαι* (*φωρά*)· ἀναζητῶ κλέπτην ἢ κλοπιμαῖα, ἐρευνῶ οἰκίαν πρὸς ἀνακάλυψιν κλοπιμαίων || γενικῶς, ἀνακαλύπτω, ἀνιχνεύω, ἀνευρίσκω.— παθητ., ἀνακαλύπτομαι, συλλαμβάνομαι || μετὰ μτχ. *φωρῶμαι κλέπτης ὤν*=ἀνακαλύπτομαι, ὅτι εἶμαι κλέπτης, συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτων, κατάδικάζομαι ὡς κλέπτης || ἐπὶ πραγμάτων, *ἀργύριον ἐφωράθη ἐξαγόμενον*=ἀπεκαλύφθη ὅτι ἐξήγετο χρή-

μα, ὅτι ἐπεχειρεῖτο ἐξαγωγὴ «συναλλάγματος».

φωρή, ἰων. ἀντὶ *φωρά* (βλ. λ.).

φωρίαμός, ἡ· κιβώτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐναπέθετον πέπλους, χλαίνας, χιτῶνας, ἀσπρόρρουχα κλπ. [ἀδδθ. ἐτυμ.· βλ. καὶ *φώρ*· πιθ. ἔκ τινος ***bhōrios** (φορητός)=σανσκρ. **bhāryaḥ,** ἂν μὴ ἰαπ. ***bherios**].

φωρίδιος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ *φώριος* (βλ. λ.), κλοπιμαῖος, «κλεμμένος» ‖ μτφρ., μυστικός, κρυφός.

φώριος, ον (*φώρ*)· κλοπιμαῖος ‖ μτφρ., λαθραῖος, κρύφιος, μυστικός, ἀδέμιτος).

φὼς (Α), ὁ, γεν. *φωτός*· δυΐκ. *φῶτε, φωτοῖν*· πληθ. *φῶτες, φωτῶν, φωσί* (******φάω*, τὸ ριζ. τοῦ *φημί*)· πρωτ. ἀντὶ *ἀνήρ*· ἀνήρ, «ἄνδρας» ‖ ἐνίοτε ἐμφαντικῶς, γενναῖος ἀνήρ ‖ γεν., ἄνδρωπος, ὄντητός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *θεός*.

Ἔτυμ.: *φὼς*=σανσκρ. **bhás-** = φῶς, δύναμις, μεγαλεῖον, πρβλ. **subhás** = ὁ ἔχων ὡραίαν λάμψιν, **bhásati**=λάμπει κ.ο.κ. (ὑστερογενῶς ἐξελιχθὲν εἰς θέμα εἰς **-τ-**)· ἢ ἀρχικῶς ἦτο ***bhō-t-**· βλ. ἐν *φάος*.

φῶς (Β), τό, συνηρ. ἀντὶ *φάος* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: (βλ. καὶ τὰ ἐν *φάος*)· *φῶς* κατὰ συναίρ. ἐκ τοῦ *φά*[F]*ος*, γεν. *φωτός* (ἔνθα ἔχει τὴν κλίσιν τῶν θεμάτων εἰς **-ŕ-**)· *φωτεινός*· *φωτίζω*· *Φώτιος*.

φωστήρ, -ῆρος, ὁ (*φῶς*)· ὁ φωτίζων, ὁ ἐκπέμπων φῶς, ὁ δίδων φῶς, ὁ διαφωτίζων.— ‖ ἄνοιγμα, ὁπή, δι' ὧν εἰσέρχεται τὸ φῶς, φωταγωγός, «φεγγίτης», θύρα, παράθυρον.

φωσ-φόρος, ον (*φῶς*+*φέρω*)· ὁ φέρων φῶς, ὁ κρατῶν λαμπάδα, ὁ φωτίζων ‖ ὡς οὐσ. *ὁ φωσφόρος ἀστὴρ* (ἢ καὶ ἄνευ τοῦ *ἀστὴρ*)=ὁ ἑωσφόρος, ὁ αὐγερινός, ὡς φέρων τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ὡς τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, λατ. **lucifer.** 2) *φωσφόροι κόραι* = αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν, διότι δι' αὐτῶν βλέπει ὁ ἄνθρωπος.— ‖ ὁ φέρων (ὁ κρατῶν) πυρσόν.

φωτ-αγωγός, ὸν (*φῶς*+*ἄγω*)· ὁ ὁδηγῶν διὰ φωτός, ὁ φωτίζων, ὁ φέγγων ‖ μτφρ., ὁ διαφωτίζων.— ‖ ὡς οὐσ., ἡ *φωταγωγὸς* (ἐνν. *θύρα*)=ἄνοιγμα πρὸς φωτισμόν, παράθυρον, φεγγίτης.

φωτεινός, ή, όν (*φῶς*)· ὡς καὶ νῦν, φωτεινός, λάμπων, δίδων φῶς, φωτίζων.— ‖ μτφρ., διαυγής, καθαρός, πλήρης φωτός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *σκοτεινός*.

φῶτιγξ, -ιγγος, ἡ· εἶδος αὐλοῦ, ὁ πλαγίαυλος, κληθεὶς οὕτω ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρινῶν [*φῶτιγξ* (******phōut-*: *φῦσα* (******phūtja*), *φυσαλ(λ)ίς* (βλ.λ.λ.)].

φωτίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ** (*φῶς*)· ἀμτβ., φέγγω, λάμπω, δίδω φῶς, ἐκπέμπω φῶς, ἀκτινοβολῶ.— ‖ μτβτ., ὡς καὶ νῦν, φωτίζω τι, τὸ φέρω εἰς φῶς, τὸ καθιστῶ γνωστόν, τὸ γνωστοποιῶ. 2) μτφρ., διαφωτίζω, διδάσκω.— παθητ., διαφωτίζομαι, διδάσκομαι.

φωτισμός, ὁ (*φωτίζω*)· τὸ φωτίζειν, τὸ παρέχειν φῶς, τὸ φώτισμα.— ‖ ὡς καὶ νῦν, ὁ φωτισμός, αὐτὸ ποὺ φέγγει, φῶς, φωταγώγησις.

Χ

Ἐν ταῖς Ἰνδοευρωπαϊκαῖς γλώσσαις **τὸ χ(ε)ῖ** τῆς Ἑλληνικῆς ἔχει τὰ ἀκόλουθα ἀντίστοιχα: ἐν τῇ Σανσκρ. ἀντιστοιχεῖ πρὸς **gh** ἢ **h**· ἐν τῇ Λατιν. πρὸς τὸ **h** ἢ (ἐν μέσῳ λέξεως) πρὸς τὸ **ng**· ἐν ταῖς Τευτον. πρὸς τὸ **g** ἢ (ἐν μέσῳ λέξ. μόνον) πρὸς τὸ **ck**: (παραδείγματα) **χήν**=σανσκρ. **hansa**, λατιν. **anser** (‹**hanser**), παλ-norr. **gâs** — **ἄχος** (**ἄγχω**)=σανσκρ. **ânhas**, λατ. **angor**, γοτθ. **agguya** — **χθές**=σανσκρ. **hyas**, λατ. **hesi** (‹**heri**), γοτθ. **gistra** — **λείχω**=σανσκρ. **lih**, λατ. **lingo**, παλ-γερμ. **leckôn** ἢ **lecchôn**.

Ὅπως δὲ τὸ **Φ** προέκυψεν ἐκ τοῦ χειλικοῦ **Π** καὶ τοῦ ἐπακολουθοῦντος δασέος πνεύματος (γραφόμενον ἀρχικῶς ὡς **ΠΗ**), οὕτω καὶ τὸ **Χ** προέκυψεν ἐκ τοῦ οὐρανικοῦ **Κ** καὶ τοῦ ἐπακολουθοῦντος δασέος πνεύματος, ἁπαντᾷ δ' ἐν ἐπιγρ. **ΚΗ** **ἀντὶ** **Χ**.

Οἱ παρατιθέμενοι πίνακες δεικνύουν **τὸ σχῆμα** τοῦ **χ(ε)ῖ** ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους ἑλλην. ἀλφαβήτοις:

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ		ΣΧΗΜΑ
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	⋎
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	+
	ΙΩΝΙΚΟΝ	×
ΑΤΤΙΚΟΝ ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . .	+
	ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . . .	+
	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ . . .	×
	ΑΡΧΙΝΟΥ	×

Πίναξ δεικνύων τὸ σχῆμα τοῦ **χ(ε)ῖ** τοῦ πανελληνίου ἀλφαβήτου κατὰ τὰς περιόδους:

I	×
II	×
III	× × ×

I Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰ. π. Χ. μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος.

II. Ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς κυριαρχίας μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου

III. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ 4ου αἰ. μ. Χ.

Χ, χ, χῖ, χεῖ, τό, ἄκλιτον, εἰκοστὸν δεύτερον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμητ. **χ'**= 600, ἐν ᾧ **,χ**=600.000· ἁπαντᾷ ὅμως καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς ὡς τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ **χίλιοι, αι, α,** ὁπότε **χ**=1000.

Ἀλλοιώσεις τοῦ χ ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους διαλέκτοις: **I** ἐν τῇ Δωρ. ἐνίοτε κεῖται ἀντὶ τοῦ **θ**: **ὄρνιχος** ἀντὶ **ὄρνιθος**.— **II** ἐν τῇ Ἰων. συχνότατα ἀντὶ τοῦ **χ** κεῖται **κ**: **δέκομαι, κιθών, κύθρα** ἀντὶ **δέχομαι, χιτών, χύτρα**.— **III** ἐνίοτε προστίθεται ἐν ἀρχῇ λέξεών τινων ἀρχομένων ἀπὸ **λ**: **χλαῖνα** ἀντὶ **λαῖνα** (πρβλ. λατ. **laena, lana**), **χλιαρὸς** ἀντὶ **λιαρός**.

Ὅπως τὸ **φ** οὕτω καὶ τὸ **χ** ἐλαμβάνετο ἐνίοτε ὑπὸ τῶν Ποιητῶν ὡς διπλοῦν σύμφωνον (**χ**=**κχ**), ὁπότε ἀπέκτα αὐτομάτως τὴν δύναμιν νὰ καθιστᾷ θέσει μακρὸν τὸ πρὸ αὐτοῦ τυχὸν εὑρισκόμενον βραχὺ φωνῆεν: **φαιδρίχιτων, βρῦχος, ἴαχή, ἰάχω**· εὑρέθησαν δὲ καὶ ἐκδόται οἵτινες εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἔγραφαν **κχ** ἀντὶ **χ**.

χάβος, ὁ, μτγν. λ. ἀντὶ τοῦ **κημός** (βλ.λ.), φίμωτρον ἵππου· πρβλ. Σχολ. (ἐν Ἀριστοφ. Ἱππ. 1147) **«κημὸς ὁ χάβος ὁ περιτιθέμενος τοῖς ἵπποις»**.

χαβός, ή, όν· = **καμπύλος** (βλ. λ.), λατ. **hamus** [πρβλ. Ἡσυχ. **«χαβόν· καμπύλον· στενόν»**· πρβλ. ὡσ. Ἡσυχ. **«χαμόν· καμπύλον»**· λατ. **hamus** ‹ ***habmo-s** ἢ ***habsmo-s**].

χάδε, ἐπ. ἀντὶ **ἔχαδε**, γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **χανδάνω**.

χάδεῖν, ἐπ. **χαδέειν**, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ **χανδάνω**.

ΧΑ'ΖΩ, ἐπ. μέλλ. **κεκἄδήσω**· ἐπ. ἀόρ. β' **κέκἄδον** ἀντὶ **κέχἄδον**· ἀναγκάζω τινὰ νὰ ἀποχωρήσῃ ἔκ τινος, ἀποστερῶ τινα ἀπό τι (μετὰ γεν.).— **II** μέσον. **χάζομαι**· μελλ. **χάσομαι**, ἐπ. **χάσσομαι**· ἀόρ. α' **ἐχασάμην**, ἐπ. γ' ἑν. **χάσσατο**, ἐπ. μτχ. **χασσάμενος**· ἁπαντᾷ ἐπίσης ἐπ. γ' πληθ. **κεκἄδοντο** ἀντὶ **κεχἄδοντο** ἐξ ἀναδιπλ. ἀορ. β' **κεκαδόμην**· ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ὑπείκω, ὀπισθοδρομῶ ‖ ἀπολ., **ὀπίσω χάζομαι**=ὀπισθοχωρῶ. 2) μετὰ γεν., ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἔκ τινος: **πυλάων χάζομαι**=ὑποχωρῶ (ἀποσύρομαι) ἀπὸ τὰς πύλας, ὑποχωρῶν ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὰς πύλας ‖ **χάζομαι ἑτάρων εἰς ἔθνος**= ὑποχωρῶν ἐπιστρέφω εἰς τὴν παράταξιν τῶν συμπολεμιστῶν μου. 3) παρ' Ἀττ. μετ' ἀπρφ., διστάζω νὰ πράξω τι, φοβοῦμαι νὰ...

Ἔτυμ.: **χάζω (ἀνα-, παρα-, προ-)**: σανσκρ. **jihīte** (πηγαίνω, ὑποχωρῶ), **hīyate** (εἶμαι ἐγκαταλελειμμένος, μένω ὀπίσω), παλ-γερμ. **gēn, gān**, ἀγγλ-σαξ. **zân** (ἀπέρχομαι)· ἐξ ἰαπ. ***ĝhē(i)-**: ***ĝhī-**: ***ĝho-** (παραιτῶ, ἐγκαταλείπω, ὑποχωρῶ), ἅπερ εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τὸ ***ĝhēi-** (=λατ. **hiare**)· βλ. καὶ ἐν **κιχάνω, χαίνω, χάος**.

ΧΑΙ'ΝΩ, σπανίως ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ., χρησιμοποιουμένων ἐπὶ τῶν χρόνων τούτων τῶν τύπων **ΧΑ'ΣΚΩ, ἔχασκον**· μελλ. **χἄνοῦμαι**· ἀόρ. β' **ἔχἄνον**· .πρκ. **κέχηνα** (μετὰ στμασ. ἐν.)· ὡς καὶ νῦν, χαίνω,

χάσκω, ἀνοίγω πολὺ (κυρ. τὸ στόμα μου), χασμῶμαι, «χασμουριέμαι» ‖ ***τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν*** =τότε «ἂς ἀνοίξῃ» ἡ γῆ νὰ μὲ καταπίῃ (ἂς σχισθῇ ἡ γῆ καὶ ἂς μὲ καταπίῃ) ‖ ἐπὶ πληγῆς, χάσκω, εἶμαι μὲ τὰ χείλη τοῦ τραύματος ἀνοικτά.— **II** παρὰ τοῖς **Κωμικοῖς**, χάσκω ὀπὸ τὴν κόπωσιν ἢ ἀπὸ ἀδημονίαν, ἢ ἀπὸ ἀνίαν: ***κέχηνα ἄνω***=«μὲ χασκισμένο τὸ στόμα» κυττάζω τὸν οὐρανόν ‖ ***οἱ κεχηνότες*** =«οἱ χασκισμένοι, οἱ χάχηδες» (πρβλ. καὶ ***κεχηναῖοι***) ‖ ***χάσκω πρός τι***=κυττάζω κάτι «μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα» (ἁπλῶς, λαιμάργως) ‖ ***χάσκω πρός τινα***=τὸν κυττάζω «μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα» ἀπὸ θαυμασμόν ‖ ὡσ. «χαζεύω μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα» «περιεργάζομαί τι μὲ χασκισμένο τὸ στόμα».— **III** σπαν. ὁμιλῶ μὲ τὸ στόμα πολὺ ἀνοικτόν, ἐκστομίζω, λατ. **hisco** (μετὰ αἰτ.): ***δεινὰ ῥήματα χαίνω κατά τινος***= ἐκστομίζω ὕβρεις κατά τινος μὲ τὸ στόμα ὁρθ-ἀνοικτον.

Ἔτυμ.: ***χαίνω· χάνος· χάσμα· χασμή·*** πρβλ. **Ἡσυχ.** ***«χανύειν· βοᾶν»· ἀχανὴς*** (βλ. λ. λ.): παλ-norr. **gan** (τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος, κλῆσις, πρόσκλησις), **gana** (=λατ. **inhiare**)· ἐξ ἰαπ. ****ĝhā-*** (παραλλ. τῷ ****ĝhē-***): ****ĝhə-***, πρβλ. ***χήμη, χάσκω, χαίνω*** (βλ. λ. λ.) καὶ τὴν ἐπέκτ. κατὰ ἓν χειλόφωνον ἐν τῷ παλ-norr. **gap** (εὐρὺ ἄνοιγμα, χάος· κλῆσις, προσφώνησις), **gapa** (ἀνοίγω τὸ στόμα, φωνάζω), γερμ. **gaffen** (κυττάζω μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα)· πρβλ. καὶ ****ĝhēi-***, ****ĝhi-*** ἐν τῷ σανσκρ. **vi-hāyas-** (τὸ ἐλεύθερον διάστημα), παλ-σλαυ. **zĕja**, (=λατ. **hio**), λατ. **hisco**, ****gheu-***, ****ghəu-*** ἐν τῷ παλ-γερμ. **giumo** (ἀνάκτορον), ἁλλ. ***χάζω, χάος, χαῦνος*** κλπ.

ΧΑ΄Ϊ·ΟΣ, ***α, ον***, ὡς καὶ **χᾶός**, ***όν***· γνήσιος, ἀληθής, εὐγενής, καλός, ἀγαθός ‖ στερεός.

χαῖος, ὁ, ἢ **χαῖον**, τό· καμπύλη, βακτηρία (**τῶν** ποιμένων).

Ἔτυμ.: ***χαῖος*** ⟨ἰαπ. ****ĝhaiso-***: gaul. **gaiso** (=λατ. **jaculum**), συγγ. τῷ gall-λατ. **gaesum** (βαρὺ σιδηροῦν ἀκόντιον), (πρβλ. gall-ἁλλ. ***γαῖσος, ον***=ἐλαφρὸν ἀκόντιον, τὸ ἔθν. **Γαισᾶται, -οι**), παλ-ιρλ. **gaë** (ἀκόντιον), παλ-γερμ. **gēr** (ὁμ. σημ.), **geisila** (μαστίγιον) (νεογερμ. **geissel**), πιθ. σανσκρ. **hḗ-ṣas-** (βλῆμα, βέλος)· πιθ. ἐξ ἰαπ. ριζ. ****ghei-*** (ὠθῶ, παρορμῶ, παροτρύνω) ἐν τῷ σανσκρ. **hinṓti, hinvati, hávati** (ἐξωθεῖ, ἐκσφενδονίζει).

χαίρεσκε, γ΄ ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ ***χαίρω***.

χαιρετίζω, μελλ. ***-σω*** (***χαῖρε***)· ὡς καὶ νῦν, χαιρετίζω, χαιρετῶ, «χαιρετάω» ‖ δεξιοῦμαι, ὑποδέχομαι.

χαιρετισμός, ὁ (***χαιρετίζω***)· ὡς καὶ νῦν, χαιρετισμὸς ἰδίως πρὸς κατέχοντα ἀξίωμά τι), λατ. **salutatio**.

χαιρηδών, ***-όνος***, ἡ (***χαίρω***)· χαρά, ἀγαλλίασις (σχηματισθὲν κατὰ τὸ ***ἀλγηγών***).

χαίρην, δωρ. ἀντὶ ***χαίρειν***, ἀπρφ. τοῦ ***χαίρω***.

χαίροισα, δωρ. ἀντὶ ***χαίρουσα***, θηλ. μτχ. ἐν. τοῦ ***χαίρω***.

χαιρόντων, γ΄ πληθ. προστ. τοῦ ***χαίρω***.

ΧΑΪ΄ΡΩ, μελλ. ***χαιρήσω***, ἐπ. ***κεχᾱ́ρήσω***· πρκ. ***κεχάρηκα***, ἐπ. μτχ. ***κεχᾱρηώς***.— μέσον, μελλ. ***χᾱροῦμαι***· ἐπ. ἀόρ. α΄ ***ἐχηράμην***, γ΄ ἑν. ***χήρατο***· καὶ ἐξ ἑνὸς ἀναδιπλ. ἀορ. β΄ ***κεχᾱ́ρόμην*** ἀπαντῶσι τὸ γ΄ πληθ. ὁριστ. ***κεχάροντο***, γ΄ ἑν. καὶ πληθ. εὐκτ. ***κεχάροιτο, κεχαροίατο***.— παθητ. (μετὰ τῆς σημασ. τοῦ ἐνεργ.), μελλ. ***χᾱρήσομαι***· ἐπ. τετελ. μελλ. ***κεχᾱρήσομαι***· ἀόρ. β΄ ***ἐχάρην***, ἐπ. γ΄ ἑν. ***χάρη***, εὐκτ. ***χαρείην***, ἀπρφ. ***χαρῆναι***, μτχ. ***χαρείς***· πρκ. ***κεχάρημαι***, καὶ μτγ. ***κέχαρμαι***· ἐπ. γ΄ πληθ. ὑπερσ. ***κεχάρηντο***· ὡς καὶ νῦν, χαίρω, εἶμαι πλήρης χαρᾶς, κατέχομαι ὑπὸ χαρᾶς, εἶμαι εὐχαριστημένος ‖ ***χαίρω νόῳ*** = χαίρω νοερῶς (ἐνδομύχως), χαίρω ἐσωτερικῶς, χαίρω κρυφίως, «κρυφοχαίρω». **2)** μετὰ δοτ., χαίρω ἐπί τινι, εἶμαι εὐχαριστημένος μέ τι, εὐφραίνομαι διά τι, ἀρέσκομαι εἴς τι ‖ ***χαίρω γέλωτι*** = ἐκδηλώνω τὴν χαράν μου μὲ γέλοια, χαίρω καὶ γελῶ, «γελῶ μὲ τὴν καρδιά μου» ‖ σπανιώτ. μετ' αἰτ. προσ., ***χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα***= χαίρω διὰ τὴν εὐτυχίαν σου. **3)** μετὰ μτχ., ***χαίρω ἀκούσας***=χαίρω ὅτι ἤκουσα («χαίρω ποὺ ἄκουσα», εὐχαρίστως ἤκουσα) ‖ ***χαίρεις ὁρῶν φῶς***=εἶσαι εὐχαριστημένος «ποὺ βλέπεις τὸ φῶς». **4)** μετὰ μτχ. ἐν. συντασσόμενον τὸ ***χαίρω*** καταντᾷ ἐνίοτε συνών. τῷ ***φιλέω*** (βλ.λ.) καὶ σημαίνει «συνηθίζω νὰ... ».— **II** συχνὰ μετ' ἀρνήσ., ***οὐ χαιρήσεις***=δὲν θὰ χαρῇς, δηλ. δὲν θὰ μείνῃς ἀτιμώρητος, θὰ μετανοήσῃς, θὰ τὸ πληρώσῃς ἀκριβὰ ‖ ὡσ. καὶ ἡ μτχ. ***χαίρων*** σημαίνει ἐνίοτε «ἀτιμωρητί, ἀσφαλής», λατ. **impune**: ***οὐ χαίροντες ἀπαλλάξετε***=δὲν θὰ διαφύγετε ἀτιμωρητὶ | καὶ μετ' ἀρνήσ. ***οὐ χαίρων***=λατ. **haud impune** = οὐχὶ ἀτιμωρητί, ἄρα μὲ ζημίαν του.— **III** ἡ προστ. ***χαῖρε*** εἶναι συνήθης τύπος χαιρετισμοῦ, εἴτε κατὰ τὰς συναντήσεις (ὡς καὶ νῦν, χαῖρε, «γειά σου», λατ. **salve**), εἴτε ἐπὶ ἀποχαιρετισμοῦ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν καὶ τὸν ἀποχωρισμόν (ὡς καὶ νῦν, χαῖρε, «ἔχε γειά», «γειά σου», «σ' ἀφίνω γειά», λατ. **vale**) ‖ ἐπὶ ἀποχαιρετισμοῦ εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἡ περίφρ. ***χαίρων ἴθι***=«ὥρα σου καλή».— **IV** καὶ τὸ ἀπρφ. ***χαίρειν*** ἐν τῇ περιφράσει ***χαίρειν λέγω σοι*** εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ χαιρετισμοῦ ὡς συνών. τῷ ***χαῖρε***: ***προσειπών τινα χαίρειν οὐκ ἀντιπροσερρήθη*** = καίτοι προσεφώνησέ τινα διὰ τοῦ «χαῖρε» (καίτοι τὸν ἐχαιρέτισε, ἢ τὸν ἀπεχαιρέτισε), δὲν ἔτυχε χαιρετισμοῦ (ἢ ἀποχαιρετισμοῦ) ἐκ μέρους αὐτοῦ ‖ ἐν ἀρχῇ ἐπιστολῆς ὅμως τὸ ἀπρφ. ***χαίρειν*** ἔκειτο μόνον του (παραλειπομένου τοῦ ***λέγει*** ἢ ***κελεύει***, ἀκριβῶς ὅπως ἐν τῇ Λατινικῇ ἔκειτο **S.**=**salutem** ἀντὶ **S. D.**=**salutem dicit**): ***Κῦρος Κυαξάρῃ χαίρειν*** (ἐνν. ***λέγει*** ἢ ***κελεύει***)=λατ. **salvere (valere) jubet, salutem dicit**. **2)** ἐν κακῇ ἐνν., ***χαίρειν ἐῶ, χαίρειν κελεύω***=ἀποχαιρετῶ τι(να), τό(ν) ἀφίνω καὶ φεύγω, τό(ν) ἀπαρνοῦμαι, τό(ν) ἀποκηρύσσω, ἀδιαφορῶ περὶ αὐτοῦ, τό(ν) περιφρονῶ (καταφρονῶ): ***πολλὰ χαίρειν λέγω τινί*** = τὸν ἀποχαιρετίζω μὲ ἕνα μεγάλο «ἔχε γειά» (τ. ἔ. ἀδιαφορῶ τελείως δι' αὐτόν) ‖ ὡσ. τὸ γ΄ ἐν. προστ. ***χαιρέτω*** κεῖται συχνὰ ἐν κακῇ ἐνν. ἀντὶ τοῦ ***ἐρρέτω***=«ἂς πάῃ στὸ καλό», δηλ. «ἂς πάῃ κατὰ διαβόλου, ἂς πάῃ νὰ χαθῇ», «ξορκισμένος νἄναι», ὅπως τὸ λατ. **valeat** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **pereat** ἢ **abeat in malam rem**.

Ἔτυμ.: ***χαίρω· χαρά· χάρις· χαρίεις· χαρίζομαι· χάρμα· χαρτός*** : σανσκρ. **háryati** (=χαίρω) (=ἐπιθυμῶ τι, τὸ θεωρῶ εὐχάριστον), **Ζενδ. zara-** (προσπάθεια, σκοπός), ὁμήρ. **heriesť**, ὁσκ. **herest** (παραθυρόφυλλον), λατ. **horior, horitor**, καὶ συγκεκ. **hortor** (παροτρύνω), παλ-γερμ. **ger** (ὁ ἐπιθυμῶν), **gerōn** (ἐπιθυμῶ), γοτθ. (**falhu-**) **gairns**, παλ-norr. **giarn**, ἀγγλ-σαξ. **zeorn**, παλ-γερμ. **gern** (ἐπιθυμητικός), γοτθ. **gairnjan** (ἐπιθυμῶ)· ἐξ ἰαπ. ****ghēr(e)-***, ****ghērēi-*** (ἐπιθυμῶ, θέλω, φθονῶ), σανσκρ. **háras-** (μῆνις, μνησικακία), **Ζενδ. zar-** (πικραίνω, παροργίζω), πρβλ. **Ἡσυχ.** ***«χαρά· ὀργή»***, ***χάρμη*** (βλ. λ.), εἴτα σανσκρ. **hṛ́ṇāyáti, hṛ́ṇīte, hṛ́ṇyate** (κρατῶ κακίαν, μνησικακῶ, κατά τινος).

ΧΑΪ΄ΤΗ, ἡ· μακρὰ κόμη, λελυμένη καὶ χυτὴ πρὸς τοὺς ὤμους καὶ κάτω, τόσον ἐν τῷ ἑν. ὅσον καὶ ἐν τῷ πληθ. (αἱ ***χαῖται***, ἐπὶ ἑνὸς προσ.) ‖ ὡς καὶ νῦν, χαίτη ἵππου ‖ μεθ' **Ὁμήρον**, χαίτη λέοντος, λατ. **juba**.— — **II** μτφρ., ἐπὶ δένδρων, ὡς τὸ λατ. **coma**, ἡ κόμη τῶν δένδρων, τ. ἔ. τὸ φύλλωμά των.

Ἔτυμ.: ***χαίτη*** ⟨ἰαπ. ****ghaitā***. **Ζενδ. gaēsa**, νεοιρλ. **gaoisid**=λατ. **crinis** (παλ-ιρλ. ****gāissit***), μεσ-ιρλ. **goisideach** (=λατ. **crinitus**) (ἰαπ. ****ghait-s***).

χαιτήεις, δωρ. **-άεις**, ***εσσα, εν*** (***χαίτη***)· ὁ ἔχων μακρὰν καὶ κυματίζουσαν κόμην=ὁ ἔχων μακρὰν χαίτην (ἐπὶ ζῴων).

χαίτωμα, ***-ατος***, τό·=***χαίτη*** (βλ. λ.), κόμη, λόφος περικεφαλαίας.

χαλά, ἡ, δωρ. ἀντὶ ***χηλὴ*** (βλ. λ.).

ΧΑ΄ΛΑΖΑ, ***-ης***, ἡ· ὡς καὶ νῦν, χάλαζα, κοιν. «χαλάζι» ‖ ἐν τῷ πληθ., πολλὴ χάλαζα, δύελλα μετὰ χαλάζης ‖ μτφρ., πᾶσα ραγδαία βροχή, «μπόρα», χιονοδύελλα, βροχὴ λίθων ἢ βελῶν.— **II** πᾶν μικρὸν ἐξάνθημα («σπυρί») ἢ οἱασδήποτε φύσεως μικρὸς ὄγκος ὡς ὅμοιος πρὸς κόκκον χαλάζης.

Ἔτυμ.: ***χάλαζα*** (****χαλαδ-ja***), συγγ. τῷ παλ-σλαυ. **žl̆edica** («χιονόνερο»), σλοβ. **žled** (πάγος) ρωσσ.

οželeda («χιονόβροχο», πάγος ἐπὶ δένδρων)· ἐκ ρίζ. gheləd (ζ ἰαπ. *gh-).

χᾰλαζάω· χαλαζοβολῶ, ρίπτω χάλαζαν.— ‖ ἔχω χάλαζαν, ἔχω ἐξανθήματα ὅμοια πρὸς κόκκους χαλάζης, ἔχω «τὴ χάλαζα» (ὄνομα νόσου).

χᾰλαζ-επής, ἐς (*χάλαζα* + *ἔπος*)· ὁ ἐκτομίζων ὕθρεις πυκνὰς ὡς ἡ χάλαζα.

χᾰλαζήεις, ἐσσα, ἐν (*χάλαζα*)· ὁ ὅμοιος πρὸς χάλαζαν, πυκνὸς ὡς χάλαζα, ραγδαῖος ὡς χάλαζα, ἀνηλεής.

χᾰλαζο-βολέω, μελλ. *-ήσω* (*χάλαζα* + *βαλεῖν*)· βάλλω (πλήττω, κτυπῶ) διὰ χαλάζης.

χᾰλαίνω, ποιητ. ἀντὶ *χαλάω* (βλ. λ.).

χᾰλᾰρός, ά, όν (*χαλάω*)· ὡς καὶ νῦν, χαλαρός, χαλαρωμένος, ἄτονος, «ξέφωτος, ξεφιγμένος» ‖ *χαλαρὰ κοτυληδὼν*=χαλαρὰ ἄρθρωσις (εὐλύγιστος, εὔκαμπτος, ἄρθρωσις, κλεῖδωσις, εὔκαμπτος ἁρμός) ‖ ἐπὶ μουσικῆς, ἄτονος, ἐκτεθηλυμμένη, ἢ ἄνευ ἁρμονικῆς συνθέσεως τῶν μελῶν της

χᾰλᾰρότης, *-ητος,* ἡ (*χαλαρός*)· ὡς καὶ νῦν, χαλαρότης, χαλάρωσις, χαλαρὰ κατάστασις.

ΧΑ͂ΛΑ΄Ω, μελλ. *-άσω*· ἀόρ. α' *ἐχάλᾱσα*, ἐπ. *χάλασσα*, ὄωρ. μτχ. *χαλάξας*· πρκ. *κεχάλᾱκα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐχαλάσθην*· πρκ. *κεχάλασμαι*· ‖ μτβτ., ποιῶ τι χαλαρόν, τὸ χαλαρώνω, τὸ «ξετεντώνω»: *χαλῶ τόξα* = χαλαρώνω («ξετεντώνω») τὴν νευρὰν τοῦ τόξου | *χαλῶ ἡνίας*=χαλαρώνω τὰς ἡνίας, τὰς ἀφίνω χαλαρὰς | *χαλῶ πόδα*=χαλαρώνω τὰ πανιὰ (τοῦ πλοίου), κυρ. χαλαρώνω τὰ σχοινία διὰ τῶν ὁποίων κρατοῦνται ταῦτα τεντωμένα. 2) ἀφίνω τι νὰ πέσῃ, τὸ χαμηλώνω, τὸ καταβιβάζω: *χαλῶ μέτωπον* =τὸ χαλαρώνω, τὸ λειαίνω, κάμνω ὥστε νὰ ἐξαφανισθοῦν αἱ ρυτίδες του, τὸ ἁπαλύνω, τὸ καθιστῶ φαιδρὸν (παύομαι τῆς ὀργῆς). 3) χαλαρώνω, λύω, ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον: *χαλῶ κληῖθρα* ἢ *κλῆδας* =χαλαρώνω τὸν μοχλὸν ἢ τοὺς σύρτας τῆς θύρας, τ. ἔ. ἀνοίγω τὴν θύραν. 4) μτφρ., χαλαρώνω, κατευνάζω, ἀφίνω, παραιτοῦμαι: *τὴν ὀργὴν χαλάσας*= κατευνάσας τὴν ὀργήν.— ‖ ἀμτβ., γίνομαι χαλαρός, γίνομαι χαῦνος, χάνω τὴν ἐντασίν μου (τὴν δύναμίν μου) ‖ μένω ἀνοικτός. 2) μτφρ. μετὰ γεν., παραιτοῦμαι ἔκ τινος, τὸ παραβλέπω, τὸ ἀφίνω. 3) μετὰ δοτ., *χαλῶ τινι*=ὑποχωρῶ εἴς τινα, ὑπείκω εἴς τινα ‖ εἶμαι ἐπιεικὴς (εἶμαι συγκαταβατικὸς) πρός τινα, τὸν συγχωρῶ. 4) ἀπολ., γίνομαι (εἶμαι) χαλαρός, ὑποχωρῶ (ὡς τὸ *εἴκω*, βλ. λ.).— παθητ., ὡς τὸ ἐνεργ., χαλαρώνομαι, γίνομαι χαλαρός, εἶμαι χαλαρωμένος.

Ἔτυμ.: *χαλάω· χάλασις· χάλασμα· χαλαστικός· χαλαρός*· ποιητ. *χαλί-φρων* (ἐλαφρόνους, ἀπερίσκεπτος)· *χαλαί-πους* (χωλός)· λεσβ. *ἄχολος* (ἀνήσυχος)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **ghelas-*, **ghelə-*, ἧτις φαίνεται συγγ. τῇ ρίζ. τοῦ ἄλλ. *χάζω*, *-ομαι* (βλ. λ.).

χαλβάνη, ἡ· ρητινώδης ὀπὸς (χυμός, κομμι) φυτοῦ φυομένου ἐν Συρίᾳ, λατ. **galbănum** [δάνειον ἐκ τινος Σημιτ. γλώσσης· πρβλ. ἀραμ. **halbān-**, ἑβρ. **belbənā** (εἶδος ἀρώματος)].

Χαλδαῖος, ὁ· ὁ κάτοικος τῆς Χαλδαίας.— ‖ ἀστρολόγος προμαντεύων τὴν τύχην τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν ἀστερισμῶν, ὑφ' οὓς γεννᾶται (κληθεὶς δὲ Χαλδαῖος, διότι οἱ Χαλδαῖοι κυρίως ἐνησχολοῦντο καὶ ἠδοκίμουν περὶ τὰ τοιαῦτα).

Χαλδαΐστί, ἐπίρρ. (*Χαλδαῖος*)· κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Χαλδαίων.

χᾰλ-εμάς, *-άδος,* ἡ (*χαλάω*+*εἷμα*)· ἐσφαλμ. γρ. ἀντὶ *χαλιμὰς* (βλ. λ.).

χᾰλεπαίνω, μελλ. *-ᾰνῶ*· ἀόρ. α' *ἐχαλέπηνα*· παθ. ἀόρ. α' *ἐχαλεπάνθην* (*χαλεπός*)· εἶμαι χαλεπός, γίνομαι χαλεπὸς (βαρύς, ὁρμητικός, ἰσχυρός), ἀγριεύω, λατ. **ingravescere** (ἐπὶ ὁρμητικῶν θυελλῶν) ‖ μτφρ., ἐπὶ ἀνθρώπων, ὀργίζομαι σφόδρα, ἀγανακτῶ πολύ, εἶμαι δριμύς, εἶμαι κακῶς (ἐχθρικῶς) διατεθειμένος, ἔχω ἐχθρικὰς διαθέσεις ‖ *χαλεπαίνω τινί* = ὀργίζομαι σφόδρα ἐναντίον τινός, δεικνύω πρός τινα τραχύτητα | *χαλεπαίνω ἐπί τινι*=ὀργίζομαι διά κάτι.— μέσον, *χαλεπαίνονται πρὸς ἀλλήλους* = ὀργίζονται (ἀγανακτοῦσιν) οἱ μὲν ἐναντίον τῶν δὲ [δι' ἐτυμ. βλ. *χαλεπός*].

χᾰλεπήναι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ *χαλεπαίνω* (βλ. λ.).

χᾰλεπ-ήρης, ες, ποιητ. ἀντὶ *χαλεπὸς* (βλ. λ.).

ΧΑ͂ΛΕΠΟ΄Σ, ή, όν· ὡς καὶ νῦν, χαλεπός, δύσκολος νὰ τὸν ὑποφέρῃ τις, δυσβάστακτος, βαρύς, δριμύς, αὐστηρός, λυπηρός, ἀνιαρός, ἐμπνέων τὸν τρόμον, τρομερός, φοβερός ‖ *τὸ χαλεπὸν τοῦ πνεύματος*=ἡ σφοδρότης τοῦ ἀνέμου ‖ *τὰ χαλεπὰ* = αἱ δυσκολίαι, αἱ στενοχωρίαι, τὰ παθήματα (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ *τερπνὰ* καὶ τὰ *ἡδέα*). 2) ὁ δύσκολος, δυσχερής, παρέχων δυσκολίας, ὁ δύσκολος γινόμενος, τὸν ὁποῖον δυσκόλως τις μεταχειρίζεται, δυσμεταχείριστος, κοπιαστικός. 3) δύσκολος, ἐπικίνδυνος, κινδυνώδης. 4) ἐπὶ ἀδάφους, δύσβατος, τραχύς, βραχώδης, κρημνώδης, ὀπόκρημνος.— ‖ ἐπὶ προσώπων, ὡς καὶ νῦν, δύσκολος, δύστροπος, «στρυφνός», σκυθρωπός, «γκρινιάρης», μὲ τὸν ὁποῖον «δύσκολα τὰ βγάζει κανεὶς πέρα», ὀργίλος, ἄγριος, σκληρός, τραχύς, αὐστηρός ‖ *οἱ χαλεπώτεροι* = οἱ σκληρότεροι ἐχθροί, οἱ πλέον ἐπικίνδυνοι ‖ κακοποιός, βλαβερός, ἐπικίνδυνος [σκοτειν. ἐτυμολ.].

χᾰλεπότης, *-ητος,* ἡ (*χαλεπός*)· δυσχέρεια, δυσκολία, τραχύτης, τὸ δύσβατον.— ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, τραχύτης χαρακτῆρος, σκληρότης, δυστροπία, «στρυφνότης», αὐστηρότης, ὀργιλότης.

χᾰλέπτω, μελλ. *-ψω*· παθ., ἀόρ. α' *ἐχαλέφθην*· ποιητ., μετβτ. ἐνεργείας τοῦ *χαλεπαίνω*· στενοχωρῶ, πιέζω, καταβλίβω, κακοποιῶ, βλάπτω, κατατρύχω, καταπονῶ ‖ ὡσ. ταπεινώνω τινά, τὸν κατεξευτελίζω. 2) παροργίζω, ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω.— ‖ σπαν. ἀμτβ., ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, δυσαρεστοῦμαι.

χᾰλεπῶ, ὄωρ. ἀντὶ *χαλεποῦ*, γεν. τοῦ *χαλεπός*.

χᾰλεπῶς, ἐπίρρ. τοῦ *χαλεπός*· ὡς καὶ νῦν, χαλεπῶς, δυσκόλως, μετὰ δυσκολίας, λατ. **aegre** ‖ *χαλεπῶς ἔχει* μετ' ἀπρφ.=εἶναι δύσκολον νὰ... 2) μόλις καὶ μετὰ βίας.— ‖ ἐπὶ προσώπων, σκληρῶς, τραχέως, ὀργίλως, αὐστηρῶς ‖ *χαλεπῶς ἔχω*=*χαλεπαίνω*, ὀργίζομαι, ἢ εὑρίσκομαι ἐν κακῇ καταστάσει (λατ. **male se habere**) | *χαλεπῶς ἔχω τινί*=ὀργίζομαι κατά τινος | *χαλεπῶς φέρω τι*=βαρέως φέρω τι, εἶμαι στενοχωρημένος (ἀγανακτῶ) διά τι, λατ. **aegre (graviter) ferre**.

χαλεπώτερον, χαλεπώτατα, συγκρ. καὶ ὑπερθ. τοῦ *χαλεπῶς*.

χᾰλί-κρᾱτος, ἰων. **χαλί-κρητος,** *ον* (*χάλις* + *κεράννυμι*)· ὁ μὴ κεκραμένος (μὴ μεμειγμένος) μεθ' ὕδατος οἶνος, ἄκρατος, ἄμεικτος, λατ. **merus**.

χᾰλῑν-ᾰγωγέω, μελλ. *-ήσω* (*χαλινός*+*ἄγω*) ἄγω (ὁδηγῶ) διὰ τοῦ χαλινοῦ, διευθύνω ὡς διὰ χαλινοῦ, κυβερνῶ ‖ ὅθεν, ὡς καὶ νῦν, χαλιναγωγῶ, ἀναχαιτίζω, χαλιναρώνω, περιορίζω, «τοῦ βάνω χαλινάρι», συγκρατῶ.

χᾰλῑνός, ὁ, ὡς ἑτερόκλ. πληθ. τὰ *χαλινὰ* (*χαλάω*)· ὡς καὶ νῦν, «χαλινάρι», «γκέμι» (τουρκ.), κυρ. τὸ ἐπιστόμιον (τὸ ἐνστόμισμα) τοῦ χαλινοῦ ‖ *χαλινὸν ἐνδάκνω*=«μασῶ (μασουλίζω) τὸ χαλινάρι» ‖ *χαλινοὺς δίδωμι*=χαλαρώνω τὰς ἡνίας τοῦ ἵππου. 2) μτφρ., ἐπὶ παντὸς πράγματος, τὸ ὁποῖον ἀναχαιτίζει, περιορίζει, συγκρατεῖ, ἀναγκάζει ‖ *Διὸς χαλινός*= ἡ καταναγκάζουσα βία τοῦ Διός, ἡ παντοδύναμος δέλησις τοῦ Διός.

Ἔτυμ.: *χαλινός*, αἰολ. *χάλιννος* (πληθ. *-αί*, καὶ παρὰ μτγν. ἐνίοτε *-ά*, τά): Ζενδ. **zarəš-** (τραβάω)· τὸ σανσκρ. **khalīna-** (χαλινός) εἶναι δάνειον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς.

χᾰλῑνόω, μελλ. *-ώσω* (*χαλινός*)· ὡς καὶ νῦν, χαλινώνω τὸν ἵππον, «τοῦ περνῶ (τοῦ βάζω) τὸ χαλινάρι».— μτφρ., ὡς καὶ νῦν, χαλινώνω, χαλιναρώνω, χαλιναγωγῶ, περιορίζω, ἀναχαιτίζω, συγκρατῶ. —Παθητ., χαλιναγωγοῦμαι, ἀναχαιτίζομαι, συγκρατοῦμαι.

χᾰλῑνωσις, *-εως,* ἡ (*χαλινόω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ χαλίνωσις, τὸ χαλινώνειν.

χᾰλῑνωτήρια, τὰ (*χαλινόω*)· ἐπὶ πλοίων, τὰ σχοινία ἢ τὰ καλώδια διὰ τῶν ὁποίων ταῦτα (δηλ. τὰ πλοῖα) προσδένονται εἰς τὴν ξηράν.

ΧΑ'ΛΙΞ, -ικος, ὁ, καὶ ἡ· μικρὸς λίθος, λιθάριον, «χαλίκια ‖ ὡς περιληπτ.· «χαλίκια» διὰ παραγέμισμα ἐν οἰκοδομαῖς, λατ. **caementum** ‖ συν. ἐν τῷ πληθ., οἱ χάλικες, «τὰ χαλίκια».

*Ἔτυμ.· χάλιξ· τὸ λατ. **calx· cis,** εἶναι ἴσως δάνειον ἐκ τῆς ἑλλην., πρβλ. **calicare**· ἐξ ἰαπ. *(s)q(h)elig-, *(s)q(h)[lig- ()θεμ. χάλικ-) τά: λατ. **silex** (κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ *scilic-, παλαιότ. *scelic-), *scelic-), ἰρλ. **scelic** (βράχος) (*skelinki-), παλ-σλαυ. **skolika** (=λατ. **ostreum**), λατ. **siliqua** (τσώφλι) (κατ' ἀνομ. ἐκ τῶν *sciliquā, *sceliqua), ἐκ ῥίζ. sq(h)el- (σχίζω, συντρίβω), ἀρμ. **čelkhem** (σχίζω, συντρίβω)· πρβλ. ἔτι παλ-σλαυ. **skala,** γοτθ. **skalja,** ἀλβ. **hal'e** (περὶ οὗ βλ. **σκάλλω**)· βλ. καὶ **κάχληξ**.

χάλις, -ιος, ὁ (χαλάω)· ὁ ἄκρατος οἶνος, λατ. **merum.**

*Ἔτυμ.· χάλις· χαλί-κρατος· ἀκρο-χάλιξ (=ἐλαφρῶς μεθυσμένος)· πρβλ. τὸ Μακεδ. παρ' Ἡσυχ. «κάλιδος· οἶνος», τὸ θρᾳκ. «ξίλαι· ὁ οἶνος» (-ζ- ‹ἰαπ. *ĝh-λ

χᾰλι-φρονέω, μελλ. -ήσω (χαλίφρων)· ἔχω χαλαρὰς τὰς φρένας, εἶμαι ἠλίδιος, κουφόνους.

χᾰλι-φροσύνη, ἡ (χαλίφρων)· ἐλαφρόνοια, κουφόνοια, ἀπερισκεψία, ἀφροσύνη.

χᾰλί-φρων, -ονος, ὁ, ἡ, (χαλάω+φρήν)· ὁ ἐλαφρὸς τὸν νοῦν, ὁ ἐλαφρὰς ἔχων τὰς φρένας, κουφόνους, ἐλαφρόνους, ἀπερίσκεπτος ‖ ὁ χαλαρὸς τὸν χαρακτῆρα, ὁ μαλακός, ὁ ἐνδοτικός. [δι' ἐτυμ. βλ. χαλάω].

χαλκ-άρμᾰτος, ον (χαλκὸς+ἅρμα) ὁ ἔχων χαλκοῦν ἅρμα (ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως).

χάλκ-ασπις, -ιδος, ὁ, ἡ (χαλκὸς+ἀσπίς)· ὁ ἔχων χαλκῆν ἀσπίδα (ἐπὶ πολεμιστῶν).

χαλκ-εγχής, ές, γεν. -έος, ὀρθότ. τοῦ **χαλκέγχης** (χαλκὸς+ἔγχος)· ὁ ἔχων χαλκοῦν ἔγχος (χαλκοῦν δόρυ) πολεμιστής.

χαλκεῖον, ἰων. **-ήιον,** τὸ (χαλκεύω)· τὸ ἐργαστήριον τοῦ χαλκέως, σιδηρουργεῖον, «γύφτικο», λατ. **officina.**— ■ πᾶν τὸ κατεσκευασμένον ἐκ χαλκοῦ: χάλκινος λέβης, χαλκίνη χύτρα, ἢ οἱονδήποτε ἄλλο σκεῦος ἐκ χαλκοῦ. 2) κοῖλον ἀντανακλαστικὸν κάτοπτρον ἐν λύχνῳ. 3) ἐργαλεῖον ἢ ὄργανον ἐκ χαλκοῦ.— ■■ **τὰ χαλκεῖα** (ἐνν. ἱερά)· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις ἀγομένη κατὰ τὸ τέλος τοῦ Πυανεψιῶνος μηνός.— κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἑπομ.

χάλκειος, α, ον, ἰων. **χαλκήιος,** η, ον, ποιητ. ἀντὶ χάλκεος (χαλκός)· ὁ ἐκ χαλκοῦ ἢ ἐξ ὀρειχάλκου, ὁ χάλκινος, ὁ ὀρειχάλκινος.

χαλκ-έλᾰτος, ον (χαλκὸς + ἐλαύνω), ποιητ. ἀντὶ χαλκήλατος (βλ. λ.).

χαλκ-εμ-βολάς, ποιητ. θηλ. τοῦ **χαλκέμβολος** (βλ. λ.).

χαλκ-εντής, ές (χαλκὸς + ἔντεα)· ὁ ὡπλισμένος μὲ χαλκόν, ὁ φέρων χαλκῆν πανοπλίαν.

χαλκεό-γομφος, ον (χάλκεος+γόμφος)· ὁ ἑστερεωμένος μὲ χαλκίνους γόμφους (ἧλους, καρφία).

χαλκεο-θώραξ, -ᾶκος, ἐπ. **-θώρηξ,** -ηκος, ὁ, ἡ (χάλκεος + θώραξ)· ὁ ἔχων χάλκινον θώρακα (βλ. χαλκοθώραξ).

χαλκεο-κάρδιος, ον (χάλκεος+καρδία)· ὁ ἔχων χαλκίνην καρδίαν, ὁ ἔχων ἀτρόμητον καρδίαν.

χαλκεό-πεζος, ον (χάλκεος+πέζα)· ὁ ἔχων πόδας ἐκ χαλκοῦ, ὁ χαλκόπους.

χαλκέ-οπλος, ον (χάλκεος+ὅπλον)· ὁ ἔχων ὅπλα (ὁπλισμὸν) ἐκ χαλκοῦ, ὁ φέρων χαλκίνην πανοπλίαν.

χάλκεος, έα καὶ ἰων. έη, εον, ὡς. καὶ **χάλκεος,** εον· συνῳρ. **χαλκοῦς,** ῆ, οῦν· ποιητ. **χάλκειος,** ἰων. **χαλκήιος,** η, ον (χαλκός)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ χαλκοῦ ἢ ἐξ ὀρειχάλκου, χάλκινος, ὀρειχάλκινος, λατ. **aeneus** ‖ **χάλκεος Ζεύς** = ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἐκ χαλκοῦ ‖ **χάλκεον ἵστημί τινα**=ἐγείρω (στήνω) ἀνδριάντα τινὸς ἐκ χαλκοῦ. 2) μτφρ., ὁ σκληρὸς ὡς ὁ ὀρείχαλκος ‖ **χάλκεον ἦτορ**=καρδία ἐκ χαλκοῦ (σκληρά, ἀλύγιστος) | **χάλκεος ὕπνος**=χάλκινος ὕπνος, τ. ἔ. ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου.

χαλκεο-τευχής, ές (χάλκεος + τεῦχος)· ὁ ἔχων **χαλκᾶ τεύχεα** (τ. ἔ. ὅπλα)· ὁ φέρων χαλκίνην πανοπλίαν, ὁ ὡπλισμένος μὲ χάλκινα ὅπλα.

χαλκεό-φωνος, ον (χάλκεος + φωνή)· ὁ ἔχων χαλκίνην φωνὴν (τ. ἔ. ἰσχυράν, εὐκρινῆ)· πρβλ. **χαλκοβόας.**

χάλκευμα, -ατος, τὸ (χαλκεύω)· πᾶν τὸ ἐκ χαλκοῦ πεποιημένον, χαλκοῦν ὄργανον, χαλκοῦν σκεῦος, χαλκοῦν ὅπλον ‖ ἐν τῷ πληθ., δεσμὰ ἐκ χαλκοῦ.

χαλκεύς, -έως, ὁ (χαλκεύω)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν χαλκόν, χαλκουργός, χαλκεύς. 2) γενικώτερον, ὁ ἐργαζόμενος τὰ μέταλλα, ὁ μεταλλουργός, μεταλλοτεχνίτης, ἀκόμη καὶ ὁ χρυσοχόος.

χαλκευτής, -οῦ, ὁ (χαλκεύω)·=**χαλκεὺς** (βλ. λ.) ‖ μτφρ., **χαλκευτὴς ὕμνων καλεῖται** ὁ Πίνδαρος ‖ μτφρ. ὡσ., ὁ πλαστογράφος.

χαλκευτικός, ή, όν (χαλκευτής)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν τέχνην τοῦ χαλκέως, εἰς τὸ ἔργον τοῦ σιδηρουργοῦ ‖ ὁ ἔμπειρος μεταλλουργὸς ‖ **ἡ χαλκευτικὴ** (ἐνν. **τέχνη**)=ἡ τέχνη (τὸ ἐπάγγελμα) τοῦ χαλκέως (τοῦ σιδηρουργοῦ).

χαλκευτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χαλκεύω**· ὁ κατειργασμένος (κατεσκευασμένος) ἐκ χαλκοῦ ἢ γενικώτερον ἐκ μετάλλου.

χαλκεύω, μελλ. -σω· (χαλκός)· κατασκευάζω τι ἐκ χαλκοῦ ἢ γενικῶς ἐκ μετάλλου, σφυρηλατῶ ‖ μτφρ. πλαστογραφῶ.— παθητ., κατασκευάζομαι, σφυρηλατοῦμαι.— ■ ἀμτβ., εἶμαι **χαλκεὺς** (βλ. λ.). εἶμαι σιδηρουργός, ἐργάζομαι ὡς σιδηρουργός, χειρίζομαι τὴν σφῦραν ‖ **τὸ χαλκεύειν**=τὸ ἔργον τοῦ **χαλκέως,** τὸ ἔργον τοῦ σιδηρουργοῦ, ἡ τέχνη τοῦ σιδηρουργοῦ.

χαλκεών, -ῶνος, ὁ=**τὸ χαλκεῖον** (βλ. λ.), τὸ σιδηρουργεῖον).

χαλκηδών, -όνος, ὁ (χαλκός)· πολύτιμος τις λίθος, παρόμοιος πρὸς τὸν ὄνυχα.

χαλκήιον, τό, ἰων. ἀντὶ **χαλκεῖον** (βλ. λ.).

χαλκήιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ **χάλκειος** (βλ. λ.).

χαλκ-ήλᾰτος, καὶ **χαλκ-έλᾰτος,** ον (χαλκὸς + ἐλαύνω)· ὁ κατεσκευασμένος διὰ σφυρηλασίας ἐκ χαλκοῦ ἢ ἐξ ὀρειχάλκου.

χαλκ-ήρης, ες, γεν. -εος (χαλκὸς+ἀραρεῖν)· ὁ ἡρμοσμένος μὲ χαλκόν, ὁ χαλκόδετος, ἐνισχυμένος διὰ πλακῶν ἐκ χαλκοῦ ‖ ἐπὶ δοράτων καὶ βελῶν, τῶν ὁποίων ἡ αἰχμὴ ἦτο χαλκίνη.

χαλκί-οικος, ον (χαλκὸς+οἶκος)· ὁ κατοικῶν ἐντὸς οἴκου (ἢ ναοῦ) ἐκ χαλκοῦ, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ.

χαλκίον, τὸ (χαλκός)· ἀγγεῖον, σκεῦος, ἐκ χαλκοῦ (λέβης, χύτρα κ. ἄ.). 2) χαλκοῦν νόμισμα.

χαλκίς, -ίδος, ἡ· εἶδος ἁρπακτικοῦ πτηνοῦ.

Χαλκίς, -ίδος, ἡ· ἡ καὶ νῦν οὕτω καλουμένη πόλις τῆς Εὐβοίας, λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ παρακειμένων μεταλλείων χαλκοῦ.

χαλκο-ᾶρης, ες, γεν. -εος, ποιητ. ἐκτετ. τύπος ἀντὶ **χαλκήρης** (βλ. λ.), ὁ φέρων χαλκίνην πανοπλίαν.

χαλκο-βᾰρής, ές, γεν. -έος, θηλ. καὶ **χαλκοβάρεια** (χαλκὸς+βάρος)· ὁ βεβαρημένος μὲ χαλκόν, ὁ φορτωμένος χαλκόν.

χαλκο-βᾰτής, ές, γεν. -έος (χαλκὸς+βαίνω)· ὁ βαίνων (βαδίζων) ἐπὶ χαλκοῦ, ὁ ἱδρυμένος ἐπὶ χαλκίνων θεμελίων, ὁ ἔχων χαλκίνην βάσιν, ἀτρεκής.

χαλκο-βόας, -ου, ὁ (χαλκὸς+βοή)· = **χαλκεόφωνος** (βλ. λ.), ὁ ἔχων χαλκίνην φωνὴν (ἰσχυράν, σκληράν), ὁ βροντόφωνος.

χαλκο-γένειος, ον (χαλκός+γένειον), καὶ **χαλκό-γενυς,** υ, γεν. -υος (χαλκὸς+γένυς)· ὁ ἔχων χαλκίνας **γένυς** (βλ. λ.). ἐπὶ τῆς ἀγκύρας τῆς ἐχούσης ὀδόντας ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-γλώχῖς, -ῖνος, ὁ, ἡ, καὶ **—γλωχῖν** (χαλκὸς+γλωχίς)· ὁ ἔχων **γλωχῖνα** (τ. ἔ. αἰχμὴν, ἀκίδα) ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-δαίδᾰλος, ον (χαλκὸς + δαιδάλλω)· ὁ ἐφωδιασμένος (ἐνισχυμένος, στολισμένος) μὲ ἐγκολλήτους παραστάσεις ἐκ χαλκοῦ (ἐκ χαλκίνων ἐλασμάτων).— ■ ἐνεργ. ὁ ἐργαζόμενος τὸν χαλκόν.

χαλκο-δᾰμας, -αντος, ὁ, ἡ (χαλκὸς + δαμάω)· ὁ δαμάζων τὸν χαλκόν, τ. ἔ. ὁ ὀξύνων, ὁ ἀκονίζων, χάλκινα ὅπλα κ. ἄ.

χαλκό-δετος, *ον* (*χαλκός+δέω*)· ὡς καὶ νῦν, χαλκόδετος, δεδεμένος διὰ χαλκοῦ, ἐστερεωμένος (ἐνισχυμένος, στολισμένος) δι' ἐγκολλήτων χαλκίνων παραστάσεων.

χαλκο-θώραξ, *-ᾶκος,* ὁ, ἡ (*χαλκός + θώραξ*)·= *χαλκεοθώραξ* (βλ. λ.), ὁ ὡπλισμένος μὲ χάλκινον θώρακα.

χαλκο-κνήμῑς, *-ῖδος,* ὁ, ἡ (*χαλκός + κνημίς*)· ὁ ἔχων περικνημῖδας ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-κορυστής, *-οῦ,* ὁ (*χαλκός+κορύσσω*)· ὡς ἀρσ. ἐπίθ., ὁ ὡπλισμένος μὲ χαλκίνην πανοπλίαν.

χαλκό-κροτος, *ον* (*χαλκός + κροτέω*)· ὁ κροτῶν μετὰ χαλκοῦ, ἢ κροτῶν (ἠχῶν) ὡς ἐκ τοῦ χαλκοῦ (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ ἀναφορᾶς πρὸς τὰ κατὰ τὴν λατρείαν της χρησιμοποιούμενα σκεύη) ‖ ἐπὶ ἵππων, ὁ ἔχων ὁπλὰς ἐκ χαλκοῦ.— **II** =*χαλκήλατος* (βλ. λ.), κατεσκευασμένος ἐκ χαλκοῦ, ὁ ἐκ σφυρηλατημένου χαλκοῦ.

χαλκο-λῐβᾶνον, *-ου,* τό· ἐξαίρετος (ἀπαστράπτων) χαλκὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου ‖ ἢ κίτρινος λίβανος («λιβάνι») [ἀδέβ. ἐτυμ.].

χαλκο-μῖτρας, *-ου,* ὁ (*χαλκός + μίτρα*)· ὁ ἔχων *μίτραν* (ζώνην) ἐκ χαλκοῦ.

χαλκό-νωτος, *ον* (*χαλκός+νῶτος*)· ὁ ἔχων νῶτα ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-πᾰγής, *ἐς* (*χαλκός+πᾰγῆναι*)· ὁ συνῃρμοσμένος (κατεσκευασμένος) ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-πᾰρῄος, ὄωρ. **-πᾰρᾱος,** *ον* (*χαλκός+παρειά*)· ὁ ἔχων τὰς παρειὰς (τ. ἔ. τὰ πλάγια, τὰς πλευράς) ἐκ χαλκοῦ, ἐπίθ. τῆς περικεφαλαίας.

χαλκό-πεδος, *ον* (*χαλκός+πέδον*)· ὁ ἔχων ἔδαφος (δάπεδον) ἐκ χαλκοῦ.

χαλκό-πλευρος, *ον* (*χαλκός + πλευρά*)· ὁ ἔχων τὰς πλευρὰς ἐκ χαλκοῦ (ἐπίθ. τεφροδόχου κάλπης).

χαλκο-πλῆθής, *ές,* γεν. *-έος* (*χαλκός+πλῆθος*)· ὁ πλήρης χαλκοῦ, ὁ ὡπλισμένος μὲ χαλκίνην πανοπλίαν.

χαλκό-πληκτος, *ον,* δωρ. **-πλᾱκτος** (*χαλκός + πλήσσω*)· ὁ πλήττων διὰ τῆς χαλκίνης κόψεώς του (ἐπίθ. πολεμικοῦ πελέκεως). 2) ὁ πληγεὶς (τρωθεὶς) διὰ χαλκοῦ (διὰ χαλκίνου ὀργάνου ἢ ὅπλου). 3) =*χαλκήλατος* (βλ. λ.), ὁ κατεσκευασμένος ἐκ χαλκοῦ, ὁ σφυρηλατημένος ἐκ χαλκοῦ.

χαλκό-πους, ὁ, ἡ, *-ποδος,* τό, γεν. *-ποδος* (*χαλκός+πούς*)· ὡς καὶ νῦν, χαλκόπους, ἔχων πόδας ἐκ χαλκοῦ: *χαλκόπους τρίπους* ‖ *χαλκόποδες ἵπποι*= οἱ ἔχοντες χαλκίνους πόδας, τ. ἔ. χαλκίνας ὁπλάς ‖ *χαλκόπους Ἐρινύς* = ἡ ἀκαταπόνητος εἰς τὴν καταδίωξιν (ὡσεὶ ἔχουσα χαλκίνους πόδας) ‖ *χαλκόπους ὀδός*=οὐδός (κατώφλι) ἐκ χαλκοῦ.

χαλκό-πῡλος, *ον* (*χαλκός+πύλη*)· ὁ ἔχων πύλας ἐκ χαλκοῦ ἢ ἐξ ὀρειχάλκου.

ΧΑΛΚΟ'Σ, *-οῦ,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, χαλκός, ὀρείχαλκος, «μπρούτζος», λατ. **aes,** καλούμενος ἐκ τοῦ χρώματός του *ἐρυθρός, αἴθοψ, ἦνοψ, νῶροψ, φαεινός* κλπ.· ὁ χαλκὸς ἦτο τὸ πρῶτον μέταλλον ποὺ ἐπεξειργάσθησαν οἱ παλαιοὶ πρόγονοί μας, καὶ διʼ αὐτὸ κατήντησε *χαλκὸς* νὰ λέγεται ἐνίοτε ἐπὶ οἱουδήποτε μετάλλου· ἀλλὰ καὶ ὕστερον, ὅτε ὁ *σίδηρος* ἦτο γνωστός, καὶ τότε ἡ λ. *χαλκὸς* ἐχρησιμοποιεῖτο ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ *σίδηρος,* καὶ τὸ *χάλκεος* ἀντὶ τοῦ *σιδήρεος*· λίαν ἐνωρὶς ὁ χαλκὸς ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς ὀρείχαλκος (κρᾶμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου), τὸν ὀρείχαλκον δὲ κυρίως ἐχρησιμοποίουν οἱ ἀρχαῖοι διὰ τὰ τεχνουργήματά των. — **II** παρὰ ποιηταῖς, *χαλκὸς* καλεῖται πᾶν ὅπλον (σκεῦος, ὄργανον) κατεσκευασμένον ἐκ χαλκοῦ ἢ γενικῶς ἐκ μετάλλου (εἴδη ὅπλων, λέβης, ὕδρια κλπ.).

Ἔτυμ.: χαλκός : λιθ. **gelzis, gelezls,** λεττ. **dfelefis,** παλ-πρωσσ. **gelso,** παλ-σλαυ. **želězo** (σίδηρος)· κατ' ἄλλους, *χαλκὸς* (=ἐρυθρὸν μέταλλον· πρβλ. τὸ παρ' Ὅμ. *«χαλκὸν ἐρυθρὸν»*) συνανήκει μετὰ τῶν *χάλκη, χάλχη, κάλχη* (κογχύλιον, πορφύρα), πρβλ. καὶ *Χαλκίς, Κολχίς*· βλ. καὶ ἐν *κάλχη*· κατ' ἄλλους ⟨ἰαπ. **ghel-* (λάμψις) [σανσκρ. **hiranyam,** γοτθ. **guip,** παλ-σλαυ. **zlato** (χρυσός), βλ. ἐν *χλωρός*], πρβλ. ἰδίως λιθ. **zãlas** (ἐρυθρός, ἐπὶ τοῦ χρώματος ζῴων), gall., bret. **gell** (ἐρυθρόφαιος).— παράγωγα: *χάλκεος, χαλκεύς, χαλκίς· χαλκί-οικος· χαλκο-άρας* (=ὁ κατέχων τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων ⟨*χαλκός+ἄρ*).

χαλκο-σκελής, *ἐς* (*χαλκός+σκέλος*)· ὁ ἔχων τὰ σκέλη ἐκ χαλκοῦ.

χαλκο-στέφᾰνος, *ον* (*χαλκός + στέφανος*)· ὁ ἐστεμμένος χαλκῷ, ὁ περιβεβλημένος διὰ χαλκοῦ.

χαλκό-στομος, *ον* (*χαλκός+στόμα*)· ὁ ἔχων χαλκοῦν στόμα.— **II** ὁ ἔχων χαλκῆν αἰχμὴν ἢ κόψιν.

χάλκό-τευκτος, *ον* (*χαλκός+τεῦχος*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ χαλκοῦ, χαλκοκατασκεύαστος.

χαλκο-τευχής, *ἐς* (*χαλκός+τεύχεα, τεῦχος*)· ὁ ἔχων χαλκῆν πανοπλίαν.

χαλκό-τοξος, *ον* (*χαλκός+τόξον*)· ὁ ὡπλισμένος διὰ χαλκίνου τόξου.

χαλκο-τορέω, μελλ. *-ήσω* (*χαλκότορος*)· κατεργάζομαι ἢ κατασκευάζω τι ἐκ χαλκοῦ ‖ πλάσσω («καλουπιάζω») τι ἐκ χαλκοῦ.

χαλκό-τορος, *ον* (*χαλκός+τείρω*)· ὁ εἰργασμένος ἐκ χαλκοῦ ‖ ὁ διὰ χαλκοῦ διατρητὴς (πληγεὶς) ἢ παραχθείς.

χαλκο-τῠ́πος, *ον* (*χαλκός + τύπτω*)· ὁ σφυρηλατῶν χαλκόν, ὁ ἐργαζόμενος τὸν χαλκὸν ‖ ὡς οὐσ., *ὁ χαλκοτύπος*=χαλκεύς, χαλκουργός, καὶ γεν., σιδηρουργός, ὡς καὶ τὸ **faber aerarius.** 2) ὁ συγκρούων δύο χάλκινα σκεύη ἢ ὄργανα μεταξύ των, ὁ κρούων τὰ κύμβαλα, ἐπὶ τῶν ἱερέων τῆς Κυβέλης. — **II** *χαλκότῠπος* (ἐν παθητ. ἐνν.)· ὁ κτυπηθεὶς διὰ χαλκοῦ, ὁ προξενηθεὶς (ἐκ πλήγματος) διὰ χαλκίνου ὅπλου.

χαλκ-ουργός, *ὀν* (*χαλκός+*ἔργω*)· ὁ ἐργαζόμενος τὸν χαλκὸν ‖ *ὡς οὐσ. ὁ χαλκουργὸς=ὁ χαλκεύς* (βλ. λ.).

χαλκοῦς, *ῆ, οῦν,* ἀττ. συνῃρ. ἐκ τοῦ *χάλκεος* (βλ. λ.).— **II** ὡς οὐσ. *ὁ χαλκοῦς* = χαλκοῦν νόμισμα ἐν Ἀθήναις, τὸ $^1/_8$ τοῦ *ὀβολοῦ.*

χαλκο-φᾰ́λᾰρος, *ον* (*χαλκός + φάλαρα*)· ὁ ἔχων χάλκινα φάλαρα, ὁ λάμπων ἐκ χαλκοῦ, ὁ κεκοσμημένος διὰ διακοσμήσεων ἐκ χαλκοῦ.

χαλκόφι, ἐπ. ἀντὶ *χαλκοῦ,* γεν. τοῦ *χαλκός.*

χαλκο-χάρμης, *-ου,* ὁ (*χαλκός+χάρμη*)· ὁ μαχόμενος διὰ χαλκοῦ, ὁ ἔχων χαλκίνην πανοπλίαν ‖ ἢ ὁ χαίρων ἐπὶ τοῖς ὅπλοις (πρβλ. *σιδηροχάρμης*).

χαλκο-χῑτών, *-ωνος,* ὁ, ἡ (*χαλκός+χιτών*)· ὁ φορῶν χάλκινον χιτῶνα ‖ ὁ φορῶν χάλκινον θώρακα.

χαλκό-χῡτος, *ον* (*χαλκός+χέω*)· ὁ χυτὸς ἐκ χαλκοῦ, ὁ χυθεὶς ἐκ χαλκοῦ.

χαλκόω, μελλ. *-ώσω* (*χαλκός*)· ἐπικαλύπτω τι μὲ χαλκὸν (διὰ χαλκίνων ἐλασμάτων).— παθ., μτχ. παθ. ἀορ. α' *χαλκωθείς* = ἐνδυθεὶς μὲ χαλκόν, θωρακισθείς, περιβληθεὶς χαλκίνην πανοπλίαν.— **II** κατασκευάζω τι ἐκ χαλκοῦ.

χάλκωμα, *-ατος,* τὸ (*χαλκόω*)· ὡς καὶ νῦν, χάλκωμα, τὸ ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένον (ἐργαλεῖον, σκεῦος, ὄργανον κλπ.).

χᾰλῠβδικός, *ή, όν,* ἢ **χᾰλῠβικός** (*χάλυψ*)· ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς *Χάλυβας,* ἢ ὁ ἐκεῖθεν προερχόμενος (βλ. *Χάλυψ*). 2) ὁ κατεσκευασμένος ἐκ χάλυβος ‖ *τὸ χαλυβδικὸν*=ὁ χάλυψ.

χᾰλῠβος, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *χάλυψ* (βλ. λ.).

Χᾰλυψ, *-ῠβος,* ὁ, πληθ. **Χάλυβες,** ἔθνος τοῦ Πόντου περίφημον διὰ τὴν παρασκευήν τοῦ χάλυβος.— **II** ὡς προσηγορ. *ὁ χάλυψ*=ὡς καὶ νῦν, χάλυψ, «ἀτσάλι», ἀπεσκληρωμένος σίδηρος [τὸ μέταλλον ὠνομάσθη ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ *Χάλυβες*· πρβλ. Αἰσχ. Προμ. 715 *«χάλυβες σιδηροτέκτονες»*].

χᾰμᾰδῐ́ς, ἐπιρρ. (*χαμαί*), ποιητ. ἀντὶ *χαμᾶζε*· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἰς τὸ ἔδαφος, κατὰ γῆς.

χᾰμᾶζε, ἐπιρρ. (*χαμαί*)·=λατ. **humi,** εἰς τὸ ἔδαφος, πρὸς τὸ ἔδαφος, κατὰ γῆς, χαμαί.

χᾰμᾰ́θεν, καὶ **χαμόθεν,** ἐπιρρ. (*χαμαί*)· χαμόθεν, ἐκ τοῦ ἐδάφους, «ἀπὸ χάμω», ἀπὸ κάτω.

ΧΑ᾽ΜΑΙ', ἐπιρρ.· ὡς καὶ νῦν, χαμαί, χάμω, κατὰ γῆς. 2) =*χαμᾶζε* (βλ. λ.), λατ. **humi,** εἰς τὸ ἔδαφος (πρὸς τὸ ἔδαφος), κατὰ γῆς.

*Ετυμ.: **χαμαί**, κυρ. τοπ. δοτ. (ἰαπ. *ĝhim̥mai)· **χαμαί-ζηλος** (ζ- ‹*gvi-: **βίος-ζῆ-**)· **χαμᾶζε**· **χαμᾶθεν**· **χαμάδις**· **χαμηλός**· **νεο-χμός**· **Χαμύνη** (ἐπίθ. τῆς Δήμητρος): Ζενδ. zam- (za, za,m· **zemā** = κατά γῆς)· θρακορρυγ. **ζεμελω**, ἐξ οὗ **Σεμέλα** (·η=ἡ μήτηρ-Γῆ), ἀλβ. dẽ (γῆ, χωρίον), demje (σκυλοκατσικία), λατ. humi δοτ. (κατά γῆς) (ἐξ οὗ *homo-s, humus), humilis, παλ-λατ. hemōnem, nēmo (*ne-hemō), hemōna (=humana), homō, ὀσκ. humuns (=homines), ὀμβρ. homonus (=hominibus), ὀσκ. hun-trus (=inferi), huntru, ὀμβρ. hutra, hondra (=infra), ὀμβρ. hondomu (=ab infimo), γοτθ. guma, παλ-norr. gume, ἀγγλοσαξ. zuma, παλ-γερμ. gomo (ἄνθρωπος), παλ-norr. Gymir, λιθ. žeme, λεττ. seme, παλ-πρωσσ. semme, same (γῆ), λιθ. zẽmas, λεττ. sems (χαμηλός), λεττ. sem (ὑποκάτω), παλ-σλαυ. zemlja (γῆ), zmĭja (ἑρπετόν), zmĭjĭ (ὄφις), λιθ. zmu=παλ-πρωσσ. smoy (ἄνθρωπος), λιθ. zmo-gús (ἄνθρωπος), ἐξ ἰαπ. *ĝhom-, *ĝhem-, *ĝhm-, ἄτινα προῆλθον δι' ἰσοπεδώσεως ἐκ τῶν ἀσθενῶν πτώσεων γεν. *ĝdhmés, δοτ. *ĝdhmaí, ὀργαν. *ĝdhmā'· πρβλ. *ĝdhem-, *ĝdhəm-, *ĝdhom-, *ĝdhm-, *ĝdhmm- ἐν τοῖς ἑλλ. **χθών**, **χθαμαλός** (βλ. λ. λ.).

χαμαι-γενής, **ές**, γεν. **-έος** (**χαμαί**+**γενέσθαι**)· ὁ χαμαὶ γεννηθείς (ἐπίθ. τῶν ἀνθρώπων), ὁ ἀναπηδήσας ἐκ τοῦ ἐδάφους.

χαμαι-ευνάς, **-άδος**, ποιητ. θηλ. τοῦ **ἐπομ.** [**-αἴ**χάριν τοῦ μέτρου].

χαμαι-εύνης, **-ου**, ὁ (**χαμαί**+**εὐνή**)· **ὁ εὐναζόμενος** (κοιμώμενος) κατὰ γῆς [**-αἴ**- χάριν τοῦ μέτρου].

χαμαί-ζηλος, **(η)**, **ον** (**χαμαί**+**ζῆλος**)· ὁ ζηλεύων (ζητῶν, ἀγαπῶν) τὸ χαμαί (τὸ ἔδαφος), ὁ χαμηλός, ὁ μὴ αὐξάνων πολὺ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ‖ γενικῶς, ὁ χαμηλός ‖ **ὁ χαμαίζηλος** (**ἀνν. δίφρος**)=τὸ χαμηλὸν κάθισμα, «τὸ χαμηλὸ σκαμνί».— ‖ μτφρ., ὁ ἀρεσκόμενος εἰς ταπεινὰ πράγματα, ὁ ἐπιδιώκων τὰ κοινὰ καὶ ταπεινά, τὰ τετριμμένα, ὁ ταπεινὸς ‖ **τὸ χαμαίζηλον**=ἡ ταπεινότης, ἡ ταπεινοφροσύνη.

χαμαι-κοιτέω, μελλ. **-ήσω** (**χαμαικοίτης**)· κοιτάζομαι (κεῖμαι, κατάκειμαι, κοιμῶμαι) χαμαί.

χαμαι-κοίτης, **-ου**, ὁ (**χαμαί**+**κοίτη**)· ὁ ἔχων τὴν κοίτην του χαμαί, ὁ κείμενος (κοιμώμενος) κατὰ γῆς.

χαμαι-λεχής, **ές**, γεν. **-έος** (**χαμαί**+**λέχος**)·=**χαμαικοίτης** (βλ. λ.), ὁ χαμαὶ κατακλινόμενος, χαμαὶ πλαγιάζων.

χαμαι-λέων, **-οντος**, ὁ (**χαμαί**+**λέων**)· ὡς καὶ νῦν, χαμαιλέων, εἶδος σαύρας, τῆς ὁποίας τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα εἶναι ὅτι μεταβάλλει τὸ χρῶμά της.

χαμαι-πετέω, μελλ. **-ήσω** (**χαμαιπετής**)· πίπτω χαμαί, πίπτω κατὰ γῆς ‖ **γνώμα χαμαιπετοῖσα**=γνώμη πίπτουσα κατὰ γῆς.

χαμαι-πετής, **ές** (**χαμαί** + **πετ-**, ρίζ. τοῦ **πίπτω**)· ὁ πίπτων εἰς τὴν γῆν, ἢ ὁ ἐξηπλωμένος κατὰ γῆς, ὁ κείμενος χαμαί, ὁ χαμηλὸς ‖ **χαμαιπετὴς πίπτω**=πίπτω κατὰ γῆς ‖ ὁ ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους (εἰς τὴν κόνιν). 2) ὁ κείμενος (ἢ ὁ κοιμώμενος) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. 3) ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.— ‖ μτφρ. ὡσ., ὁ ταπεινός, χαμηλός, πολὺ μέτριος.

χαμαι-πετοῖσα, δωρ. ἀντὶ **χαμαιπετοῦσα**, θηλ. μτχ. τοῦ **χαμαιπετέω**.

χαμαι-τῡπεῖον, τὸ (**χαμαί**+**τυπεῖν**)· **ὡς καὶ νῦν**, χαμαιτυπεῖον, πορνεῖον, οἶκος ἀνοχῆς.

χαμ-ερπής, **ές** (**χαμαί** + **ἕρπω**)· ὁ ἕρπων χαμαί, ἕρπων κατὰ γῆς, ὡς καὶ νῦν χαμερπής, ποταπός, χυδαῖος.

χαμ-εύνη, ἡ, ἀντὶ **χαμαι-εύνη** (**χαμαί**+**εὐνή**)· **εὐνὴ** (κλίνη, κοίτη) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κειμένη, ἑστρωμένη κατὰ γῆς, ἀχυρόστρωμα.— ‖ γενικῶς, κλίνη, κλινοστάσιον, «στρίποδα».

χαμ-ευνίς, **-ίδος**, ἡ, ὑποχορ. τοῦ **χαμεύνη** (βλ.λ.).

χαμηλός, **ή**, **όν** (**χαμαί**)· ὁ χαμαί, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. 2) ὡς καὶ νῦν, χαμηλός, μικροσκοπικός ‖ μτφρ., ἀσήμαντος, «τιποτένιος», μηδαμινός, εὐτελής, χαμερπής, χυδαῖος, ποταπός, μικροπρεπής.

χᾰμόθεν, ἐπίρρ. (**χαμαί**), μτγν. τύπος ἀντὶ **χαμᾶθεν** (βλ. λ.), ἐκ τοῦ ἐδάφους, ἀπὸ κάτω, «ἀπὸ χάμω».

χάμψαι, οἱ, τὸ Αἰγυπτιακὸν ὄνομα τῶν **κροκοδείλων**.

χᾶν, ἡ, δωρ. ἀντὶ **χὴν** (βλ. λ.).

Χᾰνάναῖος, **α**, **ον**· ὁ κάτοικος τῆς (**Γῆς**) **Χαναάν**. — ὡς προσηγορ., ἔμπορος (**ἐκ Τύρου ἢ Σιδῶνος**), διότι οἱ κάτοικοι τῆς Χαναὰν ἐφημίζοντο ὡς ἱκανώτατοι ἔμποροι.— **Χαναναία**, **ἡ** = γυνὴ ἐκ Χαναάν.— βλ. καὶ **Κανανίτης**.

χανδάνω, μελλ. **χείσομαι**· ἀόρ. β' **ἔχᾰδον**, ἐπ. **χάδον**· πρκ. μετὰ σημασ. ἐνεστ. **κέχανδα**· ἐπ. γ' ἐν. ὑπερσ. μετὰ σημασ. πρτ. **κεχάνδει**· χωρῶ, «χωράω», περιλαμβάνω ἐν ἐμαυτῷ, περιέχω, δύναμαι νὰ περιλάβω: **ἓξ μέτρα χάνδανε κρητὴρ**=ὁ κρατὴρ «ἐχωροῦσεν» («μποροῦσε νὰ χωρέσῃ») ἓξ μέτρα ‖ **οὐκ ἐδυνήσατο πάσας αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν**=ὁ αἰγιαλὸς (ἡ ἀκτὴ) δὲν ἠδυνήθη νὰ «χωρέσῃ» (νὰ περιλάβῃ) ὅλα τὰ πλοῖα.

*Ετυμ.: **χανδάνω**, μελλ. **χείσομαι** (***χενδ-σ-**), ἀόρ. **ἔχαδον** (**χϜδ-**): ἀλβ. g'ën', g'en' (εὑρίσκω), λατ. pre-hendō (λαμβάνω, ἁδράχνω), praeda (λεία, λάφυρον) (*prae-hedā), παλ-ιρλ. gataim (λαμβάνω, πιάνω) (*ghed-nā-mi), gall. genni (=λατ. contineri, comprehendi, capi) (ghĝd-), γοτθ. bi-gitan, παλ-norr. geta, ἀγγλ-σαξ. be-zietan, παλ-γερμ. pi-gezzan (βάλλω, πλήττω), παλ-norr. gáta (εἰκασία, αἴνιγμα), λιθ. pa-si-gendù, -gésti (θλίβομαι, λυποῦμαι), godùs (ἐπιθυμητικός, ἄπληστος), λεττ. at-gãdâtis (ἐνθυμοῦμαι, παλ-σλαυ. gadaja, gadati (σκέπτομαι, ὑποθέτω, συμπεραίνω)· ἐξ ἰαπ. *ghe(n)d-.

χανδόν, ἐπίρρ. (**χαίνω**)· μὲ ἀνοικτὸν στόμα, ἁπλήστως ‖ μτφρ., ἁπλήστως, ἀκορέστως, «ἀχόρταγα», λαιμάργως.

χᾶνεῖν, ἀπρφ. ἀορ. **6'** τοῦ **χαίνω**.

χᾶνοι, γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. **6'** τοῦ **χαίνω**.

ΧΑ"ΟΣ, **-εος**, τό· ὡς καὶ νῦν, τὸ χάος, τὸ κενόν, τὸ ἄπειρον, προσωποποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἡσιόδου, ὅστις παριστᾷ τὸ **Χάος** ὡς τὴν πρώτην μορφὴν καταστάσεως τοῦ Σύμπαντος, ὡς τὴν ἀμορφον ὕλην. 2) τὸ ἄπειρον διάστημα, ἡ ἀτμοσφαῖρα ‖ μτγν., πᾶς εὐρὺς κενὸς χῶρος, χάσμα, ἄβυσσος.

*Ετυμ.: **χάος** (***χαFος**, ἰαπ. *ĝhəv-es), γεν. **χάεος**, **χάους**· **χαῦνος**· **χαύνας**· **χαυνό-πρωκτος** (=**εὐρύ-πρωκτος**)· **χαυλι-όδοντ-**: παλ-γερμ. goumocaumun (*ĝhəumen-), giumo (*ĝhĝu-men-), guomo, παλ-norr. gómr, gôme (*ĝhĝ[u]-m-)=ἀνάκτορον, λιθ. gomurỹs=ἀνάκτορον, λεττ. gámurs=τραχεῖα ἀρτηρία (‹*gh- οὐρανικοῦ), δημοτ-γερμ. guske, goske (στόμα, χάσμα), μεσ-γερμ. gülle (τέλμα, βοῦρκος), μεσ-γερμ. gole goel (βάλτος)· ἡ σημ. τοῦ τέλματος προῆλθεν ἐκ τῆς ἐνν. τῆς κοιλότητος (τοῦ λάκκου), πρβλ. norv. gyl (σχισμή, χαραμάδα)· ἐξ ἰαπ. *ĝhĝeu-, *ĝhō(u)-, *ĝhəu-, *ĝhu· (=λατ. hiare, χαίνω, χάσκω)· βλ. καὶ **χαίνω**, **χήμη**, **χειράς**.

χᾶος, **όν**· ὡς τὸ **χάϊος** (βλ. λ.), γνήσιος, ἀληθής, ἀγαθός.

χαρά, ἡ (**χαρῆναι**)· ὡς καὶ νῦν, χαρά, εὐφροσύνη, τέρψις, ἡδονή ‖ **χαρᾷ**=μετὰ χαρᾶς, εὐχαρίστως ‖ μετὰ γεν., χαρὰ ἔν τινι, εὐχαριστήσις διά τι πρᾶγμα.

χάραγμα, **-ατος**, τὸ (**χᾰράσσω**)· πᾶν τὸ ἐγκεχαραγμένον, τὸ ἐγχάρακτον, τὸ ἐντυπωθὲν ‖ **χάραγμα ἐχίδνης**=τὸ χάραγμα (τὸ ἴχνος) τὸ προξενηθὲν ἐκ δήγματος ἐχίδνης. 2) ἐγκεχαραγμένον σύμβολον (σῆμα), ἐπιγραφή. 3) μεταλλον κεχαραγμένον, νόμισμα.

χᾰράδρα, ἰων. **χαράδρη**, ἡ (**χαράσσω**)·=**χείμαρρος** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν, χείμαρρος, ὁρμητικὸν ρεῦμα (ἐξ ὑδάτων βροχῆς ἢ τηκομένων χιόνων) κατερχόμενον ἐξ ὀρεινῶν συγκροτημάτων πρὸς τὰς πεδιάδας ἢ τὴν θάλασσαν, διανοίγον δὲ δι' ἑαυτὸ ὁδὸν εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ὄρους, λατ. torrens.— ‖ ὡς καὶ νῦν, χαράδρα, ἡ κοίτη τοιούτου χειμάρρου, βαθεῖα φάραγξ, λαγκάδι.

χᾰραδραῖος, **α**, **ον** (**χαράδρα**)· ὁ ἀνήκων εἰς χαράδραν, ὁ προερχόμενος ἐκ χαράδρας.

χᾰραδριός, ὁ (*χαράδρα*)· πτηνόν τι ὑποκίτρινον, οἰκοῦν ἐν χαράδραις, ἐξ ἂν ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα.

χᾰραδρόω, μέλλ. *-ώσω*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐχαραδρώθην*· πρκ. *κεχαράδρωμαι* (*χαράδρα*)· ὡς καὶ νῦν, χαραδρώνω, ἀνοίγω χαράδρας καὶ κοίτας χειμάρρων. —παθητ., χαραδροῦμαι, γεμίζω ἀπὸ χαράδρας, διαλακώνομαι ὑπὸ χαραδρῶν, γίνομαι χαράδρα ‖ *χώρα κεχαραδρωμένη*=χώρα διεσχισμένη ὑπὸ χαραδρῶν, χώρα πλήρης χαραδρῶν.

χᾰρᾰκόω, μελλ. *-ώσω* (*χάραξ*)· περιφράσσω διὰ χαρακώματος, περιχαρακώνω, ὀχυρώνω.— ‖ ὑποστηρίζω διὰ χαράκων (διὰ δοκῶν, διὰ πασσάλων).

χᾰρακτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*χαράσσω*)· τὸ ἐγκεχαραγμένον, τὸ σημεῖον τὸ γενόμενον (τὸ χαραχθέν) ἐπὶ νομίσματος ἢ ἐπὶ σφραγῖδος, τὸ ἀποτύπωμα, ἡ σφραγίς, ἡ βούλλα ‖ *χαρακτῆρα ἐπεμβάλλω τινί*=ἐπιδέτω σφραγῖδα ἐπί τινος πράγματος. 2) μτφρ., τὸ σῆμα (ἢ ἔνδειξις, τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα) τὸ ἐγχαραχθὲν (ἐντυπωθέν) ἐπί τινος προσώπου ἢ πράγματος, δι' οὗ καθίσταται εὐδιάκριτον (διακρίνεται ἀπὸ τὰ ἄλλα πράγματα ἢ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους), χαρακτηριστικὸν γνώρισμα, χαρακτήρ, ὁ ἰδιαίτερος χαρακτὴρ τῶν: *ἀνδρῶν οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι*=οὐδὲν ἐξωτερικὸν «σημάδι» ἔχει ἐγχαραχθῆ φύσει (ἐκ φύσεως) εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων. 3) τὸ ἰδιαίτερον ὕφος Συγγραφέως.

χᾰρακτός, *ἡ, όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *χαράσσω*· ὡς καὶ νῦν, χαρακτός, ὁ κεχαραγμένος, ἐγχάρακτος, ὁ ὀδοντωτὸς ὡς ὁ πρίων.

χᾰράκωμα, *-ατος,* τὸ (*χαρακόω*)· τόπος περιβεβλημένος ὀλόγυρα διὰ *χαράκων* (πασσάλων), περίφρακτος, περιχαρακωμένος, ὠχυρωμένον στρατόπεδον.— ‖ τὸ περιβάλλειν διὰ πασσάλων, τὸ περιφράσσειν ‖ τὸ ἐκ πασσάλων περίφραγμα, ὡς καὶ νῦν χαράκωμα ‖ =τό παρὰ Ρωμαίοις vallum.

χᾰράκωσις, *-εως,* ἡ (*χαρακόω*)· ἡ περιχάρακωσις, τὸ περιφράσσειν διὰ χαράκων (πασσάλων), ὀχύρωσις.

χᾶραξ, *-ᾰκος,* ὁ, καὶ ἡ (*χᾰράσσω*)· αἰχμηρὸς πάσσαλος, «παλούκι» ‖ πάσσαλος διχαλωτὸς κατὰ τὸ ἓν ἄκρον, χρησιμοποιούμενος πρὸς ὑποστήριξιν κλημάτων ἀμπέλου.— ‖ ὡς τὸ *σταυρός* (βλ. λ.), πάσσαλος («παλούκι») χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς ὀχυρώσεις στρατοπέδων, λατ. vallus· *ἐντεῦθεν* 2) περιληπτικῶς, ὡς τὸ *χαράκωμα*, περιχαρακωμένος χῶρος, ὠχυρωμένον στρατόπεδον, λατ. vallum.

ΧΑ͂ΡΑΣΣΩ, ἀττ. *-ττω*· μελλ. *-ξω*· ἀόρ. α' *ἐχάραξα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐχαράχθην*· πρκ. *κεχάραγμαι*· ποιῶ τι ὀξὺ (αἰχμηρόν, μυτερόν), ὀξύνω, ἀκονίζω.— παθητ., ἐγκόπτομαι, χαράσσομαι ‖ μτφρ., ἐπὶ ὀφθαλμῶν, σπινθηρίζω, ἀπαστράπτω. 2) μτφρ., παροργίζω, ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω, προκαλῶ.—παθητ., ἐξερεθίζομαι, ἐξοργίζομαι.— ‖ αὐλακώνω, αὐλακίζω (διὰ τοῦ ἀρότρου), ἀρότριῶ, ζευγαρίζω.— ‖‖ ἐγχαράσσω, ἐγγλύφω, ἐντυπῶ, ἐγγράφω, ἐπιγράφω.

Ἔτυμ.: *χαράσσω· χάραξ· χαρακόω· χαρακτήρ· χαράδρα· χαραδριός*· πιθ. ἐξ ἰαπ. **ghṛə-*, μεταπτ. βαθμ. τῆς βάσ. *gherē(i)-* (συχνὰ ἀποξέω), τοῦ *ĝher-* ὄντος παραλλ. τῷ **gher-* ἐν τῷ *χέραδος* (βλ. λ.).

χᾰρῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *χαίρω*.

χᾰρήσομαι, μτγν. μέλλ. τοῦ *χαίρω*.

χᾰρῐ-δώτης, *-ου,* ὁ, καὶ παρὰ Πλουτ. **χαριδότης** (*χάρις*+*δίδωμι*)· ὁ δίδων (παρέχων, προξενῶν) χαρὰν (εὐχαριστησιν) ἢ χάριν.

χᾰρίεις, *χαρίεσσα, χαρίεν,* γεν. *-εντος* (*χάρις*)· ὡς καὶ νῦν. χαρίεις, «χαριτωμένος», πλήρης χαρίτων, εὔχαρις, κομψός, εὔμορφος, θελκτικός.— ‖ παρ' ἀττικοῖς συχνὰ ἐπὶ προσώπων, καὶ δή, ἐν σχέσει πρὸς τὴν χάριν τοῦ πνεύματος, ἐπίχαρις, εὐφυής, πεπαιδευμένος, τέλειος ἄνδρωπος, εὐγενὴς τοὺς τρόπους ‖ *οἱ χαρίεντες*=οἱ ἀνεπτυγμένοι, οἱ τυχόντες ἀνατροφῆς καὶ παιδείας, οἱ μορφωμένοι.— ‖‖ τὸ οὐδ. παρ' ἀττ. ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ὡς ἐπίρρ., ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ προπαρωξύνετο (*χάριεν*).

χᾰριέντῐζομαι, μελλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*, ἀποθ. ὁμιλῶ ἢ πράττω μετὰ χάριτος καὶ κομψότητος ‖ εἰμαι εὐτράπελος, ἀστεΐζομαι, λέγω ἢ κάμνω ἀστεῖα, λατ. festive loqui ‖ *σπουδῇ χαριεντίζομαι* = ἀστειεύομαι «στὰ σοβαρά» (κατὰ τρόπον σοβαρόν).

χᾰριέντως, ἐπίρρ. τοῦ *χαρίεις*· ἐπιχαρίτως, μετὰ χάριτος, κομψῶς ‖ εὐφυῶς, ἐπιτηδείως, ἐπιδεξίως. 2) εὐγενῶς, φιλαφρόνως.

χᾰρῐ-ἔργος, *ὁν* (*χάρις*+**ἔργω*)· ἡ προσδίδουσα χάριν καὶ κομψότητα εἰς τὰ ἔργα (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς ὡς προστάτιδος τῶν τεχνιτῶν), ἡ κομψῶς ἐργαζομένη, ἡ καλλιτέχνις. 2) ἡ χαίρουσα διὰ τὰ ὡραῖα ἔργα (*ἐκ τοῦ χαίρω*+**ἔργω*), πάλιν ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς ὡς προστατευούσης τοὺς καλλιτέχνας καὶ τοὺς τεχνίτας (χειρώνακτας).

χᾰρίζομαι, μέσ. μελλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ιοῦμαι*, ὡσ. καὶ παθ. μελλ. *χαρισθήσομαι*· μεσ. ἀόρ. α' *ἐχαρισάμην*, καὶ παθ. ἀόρ. α' *ἐχαρίσθην*· πρκ. *κεχάρισμαι* (ἀπὸ ἀμφοτέρων τῶν σημασ., ἐνεργ. καὶ παθητ.)· (*χάρις*)· ὡς καὶ νῦν, χαρίζομαι εἴς τινα, λέγω ἢ πράττω τι τὸ εὐχάριστον εἴς τινα, κάμνω χάριν εἴς τινα, δεικνύω εὔνοιαν πρός τινα, «τοῦ κάνω τὸ χατήρι», λατ. gratificari (μετὰ δοτ. προσ.) ‖ ἀπολ., εἶμαι εὐχάριστος, ἐπιδιώκω τὴν εὔνοιάν τινος. 2) παρ' ἀττ. ἐνδίδω (ὑποχωρῶ) εἰς σφοδρὰν ἐπιθυμίαν, ἱκανοποιῶ πάθος τι, ὡς τὸ λατ. indulgere ‖ *χαρίζομαι τῷ σώματι*=ἱκανοποιῶ τὰς σαρκικάς μου ἐπιθυμίας. — ‖ μετὰ αἰτ. τοῦ πράγμ., χαρίζω τι, τὸ προσφέρω μὲ τὴν θέλησίν μου, τὸ δίδω μετὰ χαρᾶς ‖ μετὰ γεν. (γεν. διαιρ.), δίδω προδήλως ἐκ τινος πράγματος, «χαρίζω» ἀπό τι: *χαρίζομαι ἀλλοτρίων*=«χαρίζω» ἀπὸ πράγματα ποὺ δὲν ἀνήκουν εἰς ἐμέ, «κάνω τὸν κουβαρδᾶ» μὲ ξένα πράγματα | *ταμίη χαριζομένη παρεόντων*=οἰκονόμος παρέχουσα μὲ μεγάλην προθυμίαν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα («ἀπὸ ὅ,τι βρίσκεται»).— ‖‖ *ἐν παθητ. ἐνν.*, εἶμαι εὐχάριστος, εἶμαι εὐάρεστος, εἶς τινα, ἀρέσκω εἴς τινα, τοῦ εἶμαι ἀρεστὸς, εἶμαι ἀγαπητός, ἔχω γίνει (ἔχω παραχωρηθῆ, δοθῆ) πρὸς εὔνοιάν τινος: *τοῖσι Εὐβοέεσσι κεχάριστο*=εἶχε γίνει πρὸς χάριν τῶν Εὐβοέων (διὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν οἱ Εὐβοεῖς). 2) μτχ. πρκ. *κεχαρισμένος*=εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος, ἀγαπητὸς ‖ *ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ*=λίαν εὐπρόσδεκτε εἰς τὴν ψυχήν μου, φίλτατέ μου («πολυαγαπημένε μου») | *κεχαρισμένος ἦλθεν*=εὐπρόσδεκτος ἦλθεν, εἶχε καταντήσει πολυπόθητος (περιπόθητος).

χαρῐξῆ, δωρ. ἀντὶ *χαρίσει*, δ' ἐν. μέλλ. τοῦ *χαρίζομαι*.

χᾰρις, *ἡ*, γεν. *χᾰρῖτος*· αἰτ. *χάριν* ἢ *χάριτα*· πληθ. *χάριτες*· δοτ. πληθ. *χάρισι*, ἐπ. *χαρίτεσσι*, ποιητ. καὶ *χάρισσι* (*χαίρω*)· ὡς καὶ νῦν, χάρις, εὔνοια, λατ. gratia, καὶ δή: ‖ ἐξωτερικὴ χάρις, θέλγητρον, ἐρασμία ὄψις, ἀξιέραστος ἐμφάνισις: *Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη*=ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἔπειτα περιέβαλε τὸ σῶμά του μὲ θεῖον κάλλος (περιέχυσε τὸ σῶμά του μὲ ἐκπληκτικὸν κάλλος). 2) ἐπὶ πραγμάτων, γοητεία, αἴγλη.— ‖ ἐσωτερικὴ χάρις, ἐσωτερικὴ εὔνοια, ὡς αἴσθημα εἴτε τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν χάριν (ὡς καλωσύνη, εὔνοια, εὐμένεια, εὐεργεσία) εἴτε τοῦ δεχομένου ταύτην (ὡς εὐγνωμοσύνη, εὐχαριστία): (ἀμφότεραι αἱ ἔννοιαι ἐν τῇ αὐτῇ φράσει) *ἡ χάρις χάριν φέρει* = ἡ εὐεργεσία φέρει (ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα) τὴν εὐγνωμοσύνην ‖ εἰδικαὶ περιφράσεις: *χάριν οἶδά τινι*=γνωρίζω (αἰσθάνομαι) εὐγνωμοσύνην πρός τινα | *χάριν ὀφείλω τινί*= χρεώστω εὐγνωμοσύνην πρός τινα, «τοῦ ὀφείλω χάριτας», τοῦ εἶμαι ὑπόχρεως, εἶμαι ὑποχρεωμένος μαζί του | *χάριν κατατίθεμαί τινι*=ἀποκτῶ τὴν εὐγνωμοσύνην τινός (κυρ. τοῦ παρέχω εὐεργεσίας ὥστε νὰ ἀποκτῶ δικαιώματα ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης του, «τοῦ τὰς παρέχω ὡς παρακαταθήκην» τρόπον τινὰ διὰ τῆς ὁποίας ἐγγράφω ὑποθήκην ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης του) | *χάριν λαμβάνω τινός*= λαμβάνω εὐχαριστίας (λαμβάνω, δέχομαι, τὴν ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης) παρά τινος | *χάριν κομίζομαι*=ἀποκομίζω (δερίζω) εὐγνωμοσύνην. 3) εὔνοια, ἐπιρροὴ ὡς ἀποτέλεσμα εὐνοίας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *βίαν*, λατ. gratia: *χάριτι πλέον* ἢ *φόβῳ* =ἀπὸ εὔνοιαν μᾶλλον (ἀπὸ εὐνοϊκὴν διάθεσιν μᾶλ-

λον). παρὰ ἀπὸ φόβον.— **I** εὔνοια τελερθεῖσα (λαβοῦσα χώραν), φιλοφροσύνη, εὐεργεσία, δῶρον, δωρεά, χάρις: *χάριν φέρω τινί*=τοῦ προσφέρω κάποιαν εὐχαρίστησιν, τοῦ παρέχω κάποιαν χαράν, «τοῦ κάνω κάτι τὸ καλὸ» | ὡσ. ἐν ταῖς ἑπομέναις φράσεσιν *χάριν τίθεμαί τινι*=*χαρίζομαί τινι*=δεικνύω εὔνοιαν πρός τινα, τοῦ κάμνω χάριν | *χάριν νέμω τινί*=παρέχω χάριν (εὐχαρίστησιν, χαράν, εὔνοιαν) εἴς τινα, τὸν εὐγῶ | *χάριν δρῶ τινι*=*εὖ ποιῶ τινα*=εὐεργετῶ τινα.— **IV** τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χάριτος, ἀπόλαυσις, ἡδονή, εὐφροσύνη, τέρψις, εὐαρέστησις, χαρά ‖ *χάρις τινός*=ἀπόλαυσις ἐκ τινος‖ *φόρμιγγος χάρις*=χαρά (τέρψις) «ἀπὸ τὸ παίξιμο» τῆς φόρμιγγος | *συμποσίου χάρις*=ἀπόλαυσις συμποσίου. **2)** *δαιμόνων χάρις*=τιμή (λατρεία) ὀφειλομένη εἰς τοὺς θεοὺς ‖ εὐχαριστήριος προσφορά, δῶρον προσφερόμενον εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης: *εὐκταῖα χάρις*=δῶρον συνεπεία εὐχῆς (ὅρκου, ταξίματος).— **V** εἰδικαί χρήσεις: **1)** ἡ αἰτ. ἐν. *χάριν* +γεν. (*χάριν τινός*)=ὡς καὶ νῦν, χάριν τινός, πρὸς χάριν του, ἐξ αἰτίας του, ἕνεκά τινος | *χάριν Ἕκτορος*=πρὸς χάριν τοῦ Ἕκτορος | ἐνίοτε προσλαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρον: *τὴν Ἀθηναίων χάριν*=πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων.—ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ ταχέως προσέλαβε τὸν χαρακτῆρα προθέσεως συντασσομένης μετὰ γεν. (=*ἕνεκα*), λατ. **gratia, causa**, χάριν τινός, ἐξ αἰτίας τινός, πρὸς ὠφέλειάν τινος, διὰ λογαριασμόν τινος ‖ ὡσ. ἐν συχνῇ χρήσει ἦσαν καὶ αἱ περιφράσεις *ἐμὴν χάριν, σὴν χάριν*=πρὸς χάριν μου, πρὸς χάριν σου, λατ. **mea gratia, tua gratia**. **2)** ἡ αὐτὴ αἰτ. μετὰ προθέσ., *εἰς χάριν τινός*=διὰ νὰ προξενήσω εἴς τινα εὐχαρίστησιν | *πρὸς χάριν λέγω τινί*=ὁμιλῶ πρός τινα κατὰ τρόπον ποὺ τὸν εὐχαριστεῖ (ὅπως τοῦ ἀρέσει), ἢ διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω | ἀλλ' ὅμως, *πρὸς χάριν ἐμῆς σαρκὸς*=χάριν τῶν σαρκῶν μου, δηλ. πρὸς καταβρόχθισίν των. **3)** *ἐν χάριτι κρίνω τινά*=κρίνω τινὰ μεροληπτικῶς (ὑπὲρ αὐτοῦ), τὸν κρίνω εὐνοϊκά (οὐχὶ ἀπροσωπολήπτως ἀλλὰ μεροληπτῶν ὑπὲρ αὐτοῦ) | *διὰ χαρίτων εἰμί* (ἢ *γίγνομαί*) *τινι*=συνδέομαι μετά τινος διά σχέσεων φιλίας ἢ ἀμοιβαίας εὐνοίας.— **VI** ἐν τῇ Μυθολογίᾳ αἱ *Χάριτες* ἦσαν θεότητες, αἱ ὁποῖαι παρίσταντο ὡς χορηγοὶ πάσης χαρᾶς καὶ εὐνοίας, ἀκόμη καὶ τῆς εὐνοίας τῆς νίκης κατὰ τοὺς ἀγῶνας· ἦσαν δ' αὗται τρεῖς *Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη*, καὶ *Θάλεια* [δι' ἐτυμ. βλ. *χαίρω*].

χάρισμα, *-ατος*, τό (*χαρίζομαι*)· πᾶν τὸ χαριζόμενον, τὸ διδόμενον δωρεάν, δωρεά, δῶρον, εὔνοια.

χαρίσασθαι, ἐπ. ἀπρφ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *χαρίζομαι*.

χαριστήριος, *ον* (*χαρίζομαι*)· ὁ λεγόμενος ἢ γινόμενος ἢ διδόμενος εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης. — **II** ὡς οὐσ., *τὸ χαριστήριον*=εὐχαριστήριος προσφορά, δῶρον εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης. **2)** *τὰ χαριστήρια* (ἐνν. *ἱερά*)=εὐχαριστήριοι θυσίαι.

χαρῖτία, ἡ (*χάρις*)· χαριεντισμός, ἀστεϊσμός, ἀστειότης.

χαρίτο-βλέφαρος, *ον* (*χάρις*+*βλέφαρον*)· ὁ ἔχων βλέφαρα ὅμοια πρὸς τὰ τῶν *Χαρίτων*.

χαρίτο-γλωσσέω, ἀττ. **-ττέω,** μελλ. *-ήσω* (*χάρις*+*γλῶσσα*)· ὁμιλῶ πρὸς χάριν (διὰ νὰ εὐχαριστήσω), ὁμιλῶ κολακευτικῶς, λέγω γλυκὰ λόγια.

χαρίτόω, μελλ. *-ώσω* (*χάρις*)· πληρῶ τινα χάριτος.— **II** δεικνύω εὔνοιαν πρός τινα.— παθητ., εὐνοοῦμαι καθ' ὑπερβολὴν ἐκ μέρους τινός, λαμβάνω δείγματα εὐνοίας.

χαρῖτ-ώπης, *ες* (*χάρις*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὄψιν πλήρη χάριτος, ὁ χαρίεις τὴν ὄψιν, ὁ θελκτικὸς τὴν μορφὴν ‖ θηλ. *χαριτῶπις, -ιδος*.

χάρμα, *-ατος*, τό (*χαίρω*)· πηγὴ χαρᾶς, πρᾶγμα προξενοῦν χαράν ‖ χαρά, εὐφροσύνη, τέρψις, ἡδονή.

χάρμη, ἡ (*χαίρω*)· =*χάρμα* (βλ. λ.) ‖ ἡ ἀγρία χαρὰ τῆς μάχης, ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία πρὸς μάχην, ἡ μάχη. — **II** =*ἐπιδορατίς*, ἡ αἰχμὴ τοῦ δόρατος.

Ἔτυμ.: χάρμη · *χαίρω*· δι' ἐτυμ. βλ. *χαίρω*.— ὡς πρὸς τὸ *χάρμη*=*ἐπιδορατὶς* πρβλ. Ἡσυχ. «*ἄγχαρμον*· *ἀνωφερῆ τὴν αἰχμήν*» ἐξ ἰαπ. ***gher-**, ***gh(e)rē-** (κάμνω προεξοχήν), πρβλ. καὶ ***gher-** (=ξηραίνομαι, νεκρώνομαι· ἐξ ἧς καὶ *χέρσος*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*χαρία*· *βουνός*», *χοιράς, -άδος* (προ-ξέχων· ὡς οὐσ. σκόπελος) (***χοιρο-**, ἰαπ. ***gh(o)rjo-**), gall. **garth** (ἀκρωτήριον, ὄρος), μεσ-γερμ. **grat** (ἐξέχουσα γωνία), pol. **grot** (αἰχμὴ τοῦ βέλους, ἀκόντιον).

χαρμονή, ἡ (*χάρμα*)· χαρά, τέρψις, ἡδονή ‖ ἐν τῷ πληθ., χαραί, τέρψεις, ἀπολαύσεις.

χαρμόσῦνος, (*η*), *ον* (*χάρμη*)· ὡς καὶ νῦν, χαρμόσυνος, χαροποιός, εὐχάριστος ‖ πλήρης χαρᾶς, εὔθυμος ‖ *χαρμόσυνα* (πιθ. ἐνν. *ἱερά*) *ποιῶ* = τελῶ ἑορτὰς χαρᾶς (ἑορτὰς εὐχαριστηρίους).

χαρμό-φρων, *-ονος*, ὁ, ἡ (*χάρμα*+*φρήν*)· ὁ εὐφραίνων τὴν καρδίαν (ὁ παρέχων εὐφροσύνην εἰς τὰς φρένας) ‖ ὁ ἔχων τὰς φρένας πλήρεις χαρᾶς, ὁ εὔθυμος, περιχαρής, φαιδρός.

χάρο-ποιός, *ὁν* (*χαρὰ*+*ποιέω*)· ὁ προξενῶν χαράν, ὁ φαιδρύνων, ὁ κάμνων τινὰ νὰ χαίρῃ, ὡς καὶ νῦν χαροποιός («χαροποιὸς εἶδησις»).

χάρ-οπός, (*ή*), *ὁν* (*χαρὰ*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς πλήρεις χαρᾶς, ὁ ἔχων ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς· ἀρχικῶς ἡ λ. δὲν ὑπεδήλου ὡρισμένον χρῶμα ἀλλὰ μόνον λάμψιν καὶ ἀγριότητα τοῦ βλέμματος, ὕστερον ὅμως κατήντησε νὰ σημαίνῃ ἐλαφρὸν κυανοῦν ἢ ὑπόφαιον χρῶμα, σχεδὸν δὲ συνέπεσε πρὸς τὸ *γλαυκὸς* (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: χαροπὸς (*-οπὸς* ‹ρίζ. **oqv-**, βλ. ἐν *ὄσσε*) συγγ. τῷ λιθ. **zeriù, zerėti** (φέγγω), **pa-záras, ziáras** (ἀμυδρὰ λάμψις ἐν τῷ οὐρανῷ), **zary'jos** (διάπυροι ἀνθρακες), **ziõra, pa-ziõra** (λαμπρὸν φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ), **zioróti** (πυρπολοῦμαι, κατακαίομαι), παλπρωσσ. **sari** (καύσων), παλ-σλαυ. **zĭrja,, zĭrĕti** (βλέπειν), **zorŭ** (ὄψις, θέα), **zorja** (λάμψις), παλ-γερμ. **grāo**, παλ-norr. **grár** (φαιός), ἐκ βάσ. ***ĝherē-** (φέγγω).—ὡς πρὸς τὸ α' συνθετ. *χαρ-(οπός)*, τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι ξένον πρὸς τὰ *χαίρω* καὶ *χάρμη* (ὁρμὴ πρὸς μάχην), εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸν τὸ ὅτι τὸ ἐπίθ. *χαροπὸς* χρησιμοποιεῖται παρ' Ὁμήρῳ ἐπὶ λέοντος διακαῶς ἐπιθυμοῦντος τὴν μάχην.

χαρτάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χάρτης* (βλ. λ.).

χάρτης, *-ου*, λατ. **charta**· φύλλον χάρτου, κατεσκευασμένον ἐκ τῶν χωριστῶν στρωμάτων τοῦ πσπύρου. [*χάρτης* › λατ. **c(h)arta**· ἀγν. ἐτυμολ.· πιθ. αἰγυπτ. λέξις].

χαρτός, *ή, όν*, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *χαίρω*· ὁ πρόξενος χαρᾶς, ὁ ἐμποιῶν χαράν, ὁ δι' ὃν χαίρει τις, εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος, φαιδρὸς (ὡς τὸ *ἀσπάσιος*), λατ. **gratus**.

Χάρυβδις, *-εως*, ἰων. *-ιος*, ἡ· ἐπικίνδυνος θαλασσία δίνη κατὰ τὰ παράλια τῆς Σικελίας, ἔναντι τοῦ βράχου τῆς Σκύλλης (ἐπὶ τῶν Ἰταλικῶν παραλίων) ‖ γενικῶς, δίνη, ἄβυσσος («ρουφήχτρα») ‖ μτφρ., ἄνδρωπος λαίμαργος, ἅρπαξ, ἄπληστος, ἀδηφάγος, ὡς τὸ λατ. **barathrum**. Βλ. Κ.Ε.Λ.

Χάρων, *-ωνος*, ὁ· ὁ πορθμεὺς τῆς Στυγός, κληθεὶς οὕτω ἐκ τῶν ἀπαστραπτόντων ἐξ ἀγριότητος ὀφθαλμῶν του, «ὁ Χάρος» (πρβλ. *χαρ-οπός*· βλ. Κ. Ε. Λ.

χασκάζω, μελλ. *-άσω*, θαμιστ. τοῦ *χάσκω* (μετ' αἰτ.)· «κάθομαι μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα μπρὸς σέ κάτι (ἢ γιὰ κάτι)».

χάσκω, *ἔχασκον*· ὡς καὶ νῦν, χάσκω, ἀνοίγω τὸ στόμα (ἐν χρήσει ὡς ἐνεστ. καὶ πρτ. τοῦ *χαίνω*)· πρβλ. *χαίνω* [*χάσκω*, μόνον ἐν. καὶ πρτ. (ἰαπ. ***ĝhe-skō**), ὑποκατασταθὲν τελικῶς· ὑπὸ τοῦ *χαίνω*, ὃ βλ. δι' ἐτυμ.].

χάσμα, *-ατος*, τὸ (*χαίνω*)· ὡς καὶ νῦν, χάσμα, χαίνουσα ὀπή, ρῆγμα, ρωγμή, βάραθρον.— **II** τὸ ἀνοικτὸν στόμα ἢ τὸ ἄνοιγμα τοῦ στόματος, ὡς τὸ λατ. **rictus**.— **III** πᾶς ἐκτεταμένος χῶρος, μεγάλη ἔκτασις, μεγάλη ἀπόστασις, μέγα διάστημα.

χασμάομαι, μελλ. *-ήσομαι*, ἀποθ. (*χαίνω*)· ὡς καὶ νῦν. χασμῶμαι, «χασμουριέμαι», ἀνοίγω τὸ στόμα «διάπλατα».

χασμέομαι, ἰων. ἀντὶ *χασμάομαι* (βλ. λ.).

χασμεύμενος, δωρ. μτχ. ἐν. τοῦ *χασμάομαι*.

χάσμημα, *-ατος*, τό (*χασμάομαι*)· ὡς καὶ νῦν, χά

ομημα, «χασμουρητό», τό ἄνοιγμα τοῦ στόματος τοῦ χασμωμένου, λατ. **rictus**.

χασσάμενος, ἐπ. μτχ. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **χάζομαι** (βλ.λ.).

χάσσατο, ἐπ. γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ **χάζομαι** (βλ.λ.).

χᾰτέω, μελλ. **-ήσω**· ἐπιθυμῶ πολύ, ποθῶ διακαῶς, νά πράξω τ (μετ' ἀπρφ.) ‖ ἀπολ., ἐπιθυμῶ, εὔχομαι. — **II** μετά γεν. πραγμ., σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι, ἔχω ἀνάγκην τινός, ἔχω ἔλλειψίν τινος [δι' ἐτυμ. βλ. **χῆτος**].

χᾰτίζω, μελλ. **-ίσω** (ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. μόνον)· ὡς τό **χατέω** (βλ. λ.), ὑπερεπιθυμῶ τι, ποθῶ τι, θέλω τι ‖ ἔχω ἔλλειψίν τινος, στερεοῦμαί τινος, ἔχω ἀνάγκην τινός, χρειάζομαί τι ‖ **χατίζω ἔργοιο** = στερεοῦμαι ἐργασίας, εἶμαι ἄνευ ἐργασίας, εἶμαι ἄεργος ‖ ἀπολ. κατά μτχ., **χατίζων**=στερούμενος, ὁ εὑρισκόμενος ἐν ἀνάγκῃ, πτωχός, ἐνδεής.

χᾰτίς, **-ίδος,** ὁ, ἡ (καί **χᾶτις, χῆτις**), καί **χᾶτος, -εος,** τό· καί **χῆτος**· ἔλλειψις ἔνδεια, ἀνάγκη.

χαυλι-όδους (καί **-όδων**), **-όδοντος,** ὁ, ἡ, οὐδ. **-όδουν,** τό (**χαύλιος**+**ὀδούς**)· ὁ ἔχων προεξέχοντας ὀδόντας.— **II** **χαυλιόδοντες ὀδόντες** (ἐπί τῶν ὀδόντων τοῦ κροκοδείλου)=οἱ προεξέχοντες ὀδόντες, «σκυλόδοντα» ‖ ὡς οὐσ., ἀπολ., **χαυλιόδοντες**=«χαυλιόδοντα», «δόντια μυτερά καί πριονωτά». [δι' ἐτυμ. τοῦ α' συνθ. βλ. **χάος**· συγγ. τῷ **χαῦνος**].

χαυνο-πολίτης, **-ου,** ὁ (**χαῦνος**+**πολίτης**)· ὁ πολίτης, ὁ ἔχων ἀνοικτόν τό στόμα του, ὁ «χασκισμένος, χαζός» ‖ ὁ εὐπάτητος, ὁ «χάφτων» πᾶν ὅ,τι τοῦ λέγουν καί πιστεύων εἰς αὐτό, εὐκολόπιστος.

χαυνό-πρωκτος, **ον** (**χαῦνος**+**πρωκτός**)· ὁ ἔχων χαῦνον (εὐρύν) τόν πρωκτόν, ὁ κίναιδος, ἔκλυτος.

χαῦνος, (**η**), **ον** (**χαίνω**)· ὁ χαίνων, χάσκων, ὁ «χασκισμένος, χάχας, χαζός», ὁ ἀποχαυνωμένος ‖ ἄτονος, χαλαρός, πορώδης, σπογγώδης.— **II** μτφρ., μαλθακός, ῥάθυμος, ἀνόητος, μωρός, ματαιος, κενός.

χαυνότης, **-ητος,** ἡ (**χαῦνος**)· χαλαρότης, νωθρότης ‖ τό πορῶδες (σπογγῶδες) τοῦ ἐδάφους.— **II** μτφρ., ῥαθυμία, μωρία, ματαιότης, ματαιοφροσύνη.

χαύνωσις, **-εως,** ἡ (**χαυνόω**)· χαλάρωσις, μαλθάκυνσις, ὕφεσις.— **II** μτφρ., ἐλάφρυνσις, ἐλάττωσις τῆς ὁρμῆς (τοῦ βάρους κλπ.) πράγματός τινος, ἐξασθένησις.

χέε, χέεν, ἐπ. γ' ἑν. πρτ. καί ἀορ. α' τοῦ **χέω** (βλ.λ.).

χεζητιάω, ἐφετικόν τοῦ **χέζω** (ὡς καί τό **χεσείω**, βλ. λ.)· αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκην (καί ἐπομένως, θέλω πολύ) νά ἀποπατήσω, «νά ἀλαφρώσω».

ΧΕΎΩ, μελλ. **χεσοῦμαι** καί **χέσομαι**· πρκ. **κέχοδα**· ἀόρ. α' **ἔχεσα**· ἀόρ. β' **ἔχεσον**· παθ. πρκ. **κέχεσμαι**· ὡς καί νῦν, χέζω, ἀποπατῶ, «ἀλαφρώνω», «κάνω τήν ἀνάγκη μου».— παθητ., **σπέλεθος ἀρτίως κεχεσμένος** = κόπρος μόλις πρό ὀλίγου πεσοῦσα ἐκ τοῦ ἀφεδρῶνος.

Ἔτυμ.: **χέζω**· **χόδ-ος, χόδ-ανος**· **μυό-χοδον**· πρβλ. Ἡσυχ. «**χοδιτεύειν**· **ἀποπατεῖν**», «**χόδανον**· **τήν ἕδραν**» : σανσκρ. **hádati** (πηγαίνω νά ἀποπατήσω), Ζενδ. **zadah-** (πρωκτός)=ἀρμ. **Jet** (ἰαπ. ***ĝhédos**)= οὐρά, φρυγ. **ζέτνα**(=**τήν πύλην** κατά Φώτ., ἤ γραπτ. **τήν πυγήν** ?), ἀλβ. **ǯjès** (ἀποπατῶ), παλ-σλαυ. **zadĭ** (=λατ. **dorsum**), **zadĭ** (=λατ. **quae postica sunt**)· πάντα ἐξ ἰαπ. ***ĝhed-**, τό ὁποῖον εἶναι ἴσως ἐπέκτ. τοῦ ***ĝhē(i)-**, ***ĝha-** (=λατ. **hiare**)· κατά τινας συγγ. τῷ παλ-norr., παλ-σαξ. **gat** (ὀπή), ἀγγλ-σαξ. **zeat** (ἀγγλ. **gate**)= ἄνοιγμα, θύρα, εἴσοδος.

ΧΕΙΑ', ἰων. **χειή,** ἡ· ἡ ὀπή, καί κυρ. ὀπή (κρησφύγετον) ὄφεων.

Ἔτυμ.: **χειά** ‹***χεFειᾱ**, ἰαπ. ***ĝhevejā**=λατ. **fovea** (βόθρος, ὄρυγμα· παγίς), ἄλλ. **χάος** (βλ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***gheu-** (χέω, χύνω, ἀνατρέπω) [ἄλλ. **χέω** κλπ.· πρβλ. νεο-ισλ. **gióta** (βόθρος, ἀνασκαφή)· παλ-norr. **giota** (ἀνασκάπτω, ἀνατρέπω)].

χείλευς, δωρ. ἀντί **χείλεος,** γεν. τοῦ **χεῖλος** (βλ.λ.).

χειλο-ποτέω, μελλ. **-ήσω** (**χεῖλος** + **πίνω**)· πίνω διά τῶν χειλέων μόνον, γεύομαι διά τῶν ἄκρων χειλέων, ροφῶ.

ΧΕΙΛΟΣ, **-εος,** τό· πληθ., γεν. **χειλέων,** καί συνῳρ. **χειλῶν**· δοτ. **χείλεσι,** ἐπ. **-εσσι**· ὡς καί νῦν, χεῖλος, «τό χείλι», λατ. **labrum** ‖ παροιμ., **χείλεσι γελῶ**=γελῶ μέ τά χείλη (μόνον, ὄχι «ἀπό καρδίας») ‖ **χείλεα μέν τ' ἐδίην· ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν**=ἔθρεξε μέν τά χείλη ἀλλ' οὐχί καί τόν οὐρανίσκον (δηλ. ἔπιεν ἐλάχιστα). 2) ἐπί κτηνῶν, ρύγχος, μυκτήρ, στόμα ‖ ἐπί πτηνῶν, **ῥάμφος.**— **II** μτφρ., ἐπί πραγμάτων (π.χ. ἐπί ποτηρίου, ἀλλά καί ἐπί ποταμοῦ, λίμνης κ. ἄ.), ἡ ἄκρα, τό ὄκρον, τό χεῖλος (κρατῆρος π.χ. ἤ ποτηρίου), ὁ γῦρος, ἡ ὄχθη.

Ἔτυμ.: **χεῖλος,** λεσβ. **χέλλος** ‹***χελνος**, πρβλ. **χελώνη** (βλ. λ.) : ‹ἰαπ. ***ghel-no-s**, παλ-norr. **gloˌlnar** πληθ. (βράγχια, γνάθοι), Σσυηδ. **gäl** (γνάθος), δαν. **gjoelle** (ὀμ. σημασ.).

χεῖμα, **-ατος,** τό· χειμερινός καιρός, «χειμώνας», ψῦχος, παγετός, λατ. **hiems** ‖ χειμών (ὡς ἐποχή τοῦ ἔτους), ἀντίθ. τῷ **θέρος** ‖ ἡ αἰτ. **χεῖμα** ὡς ἐπιρρ.=**ἐν** καιρῷ χειμῶνος.— **II** καταιγίς, δύελλα ‖ μτφρ., δύελλα παθῶν, σφοδρά ψυχική κίνησις.

Ἔτυμ.: **χεῖμα**· **χειμῶν** (ἰαπ. θέμ. ***ĝhei-men-**)· **χειμέριος**· **χειμερινός** (: λατ. **hībernus** ‹***heimĭno-s**)· **χιών,** γεν. **χιόνος** (ἀντί ***χιομ-ος**, κατ' ἀναλογίαν πρός τήν ὀνομ.)· **δύσχιμος**· **τά μελάγχιμα** : σανσκρ. **hē'man** (ἐν καιρῷ χειμῶνος), **hēmantá-h** (χειμών), **himá-ḥ** (ψῦχος, χειμών), **himá-m** (χιών), **himā** (χειμών), Ζενδ. **zayan-, zyam-** (χειμών), **zima-** (παγετός), ἀρμ. **jium** (χιών), (***ĝhijō-m**=χιών), **jmeǐn** (χειμών) (***Jim-ern**, πρβλ. **χειμερινός**), ἀλβ. **dimen,** τοσκ. **dimer** (χειμών) (ἀλβ. ***deimen-**, ἰαπ. ***ĝhei-men-**), λατ. **hiems, bīmus, trīmus** (‹***bi-himos**, ***tri-himo-s**=σανσκρ. **himá-ḥ**) = ὁ ἄγων ἡλικίαν δύο ἐτῶν, τριῶν ἐτῶν, κυρ. δηλ. 2-3 χειμώνων, ἰρλ. **gem-red** (χειμών), παλ-gall. **gaem,** νεο-gall. **gauaf** (χειμών), ἰρλ. **gam** (χειμών), gaul. **Giamīlius,** λιθ. **žémá,** λεττ. **fima,** παλ-πρωσσ. **semo,** παλ-σλαυ. **zima** (χειμών), παλ-σλαυ. **trizimŭ** (ἡλικίας τριῶν ἐτῶν)· πρβλ. **χίμαρος** (βλ. λ.), παλ-norr. **gymbr** (ἀμνός ἑνός ἔτους)· ἐξ ἰαπ. ***ĝhei-**, ***ĝhi-**.

χειμᾰδιον, τό (**χειμάζω**)· ὡς καί νῦν, χειμάδιον, «χειμαδιό», μέρος κατάλληλον διά νά διέλθῃ τις τόν χειμῶνα, χειμερινή κατοικία, χειμερινόν στρατόπεδον ‖ **χειμαδίῳ χρῆσθαι Λήμνῳ**=νά χρησιμοποιήσουν τήν Λῆμνον διά τήν χειμερινήν περίοδον (νά διαχειμάσουν ἐν Λήμνῳ).

χειμάζω, μελλ. **-άσω** (**χεῖμα**): **I** μτβτ., ἐκδέτω τι εἰς τό ψῦχος τοῦ χειμῶνος ‖ παθητ., ἐκτίθεμαι εἰς τό ψῦχος, ἐκτίθεμαι εἰς τάς κακουχίας τοῦ χειμῶνος, διέρχομαι τόν χειμῶνα («περνῶ τόν χειμῶνα», ζῶ καθ' ὅλον τόν χειμῶνα, «βγάζω τό χειμῶνα»).— **II** ἀμτβ., διέρχομαι τόν χειμῶνα, διαχειμάζω (ἀντίθ. τῷ **θερίζω**=παραθερίζω) ‖ ὑπάγω εἰς τόπον κατάλληλον νά διαχειμάσῃ κανείς, διαχειμάζω λατ. **hiemare**.— **III** ἐγείρω **χειμῶνα** (δηλ. καταιγίδα, δύελλαν, τρικυμίαν κ.τ.ὅ.) ‖ μτφρ., βασανίζω, ὑποβάλλω εἰς κακουχίας, ταλαιπωρῶ. 2) ἀπολ., **χειμάζει** (ἐνν. **ὁ Θεός**)=ἐνοκήπτει καταιγίς, ἐκσπᾷ δύελλα (πρβλ. **ὕει, νίφει** κλπ.) ‖ **ἐχείμαζεν ἡμέρας τρεῖς**=ἐπί τρεῖς ἡμέρας ἐμαίνετο ἡ δύελλα, ἐπί τρεῖς ἡμέρας ἐξηκολούθει ἡ τρικυμία. 3) παθητ., καταλαμβάνομαι ὑπό τρικυμίας, παρασύρομαι ὑπό τῆς δυέλλης, πάσχω ἐξ αὐτῆς ‖ μτφρ., εἶμαι «καραβοτσακισμένος», εἶμαι «ναυαγισμένος», ἤ κλυδωνίζομαι, φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ὡσεί ὑπό τῶν κυμάτων (ἐπί «τοῦ σκάφους τῆς Πολιτείας») ‖ ὑφίσταμαι μεγάλας συμφοράς, συνταράσσομαι ἐν μέσῳ δεινῶν, κατασυντρίβομαι.

χειμαίνω, μελλ. **-ᾶνῶ** (**χεῖμα**)· ὡς τό **χειμάζω** (βλ. λ.), βασανίζω, κατατρύχω, διά δυέλλης.—Παθητ., βασανίζομαι (κατατρύχομαι) ὑπό δυέλλης (καταιγίδος, τρικυμίας), ὡς τό **χειμάζομαι** (βλ. λ.), εἶμαι ἐκτεθειμένος εἰς τά δεινά τῶν καταιγίδων, εἶμαι «δυελλόπληκτος» τρόπον τινά.— **II** ἀμτβ., εἶμαι τρικυμιώδης, εἶμαι δυελλώδης.

χείμᾰρος, ὁ (**χεῖμα**)· μικρός πάσσαλος ἐμπεπηγμένος εἰς τόν πυθμένα τοῦ πλοίου (εἰς τό χαμηλότερον σημεῖον τῆς καρένας τοῦ πλοίου), τόν ὁποῖον ἀφῆρουν, ὅσάκις τό πλοῖον ἀνεσύρετο εἰς τήν

ξηράν, διά νά φεύγουν τά ὕδατα τῆς βροχῆς καί οὕτω νά ἀποφεύγεται ἡ ἐξ αὐτῶν σῆψις.

Ἔτυμ.: ἐκτός τῆς ἐκ τοῦ **χεῖμα** ἐτυμολ. διετυπώθη καί ἡ γνώμη ὅτι ἡ λ. εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ *χει- <*ἰαπ. **ghei-**: σανσκρ. ρίζ. **hi-** (**hinō'ti, hinvati, hā́yati**) (=δέτω εἰς κίνησιν, ὠθῶ), μτχ. **hitá-h**, **Ζενδ. zita-** (βλ. ἐν **χαῖος**)+**μαρ-**: λατ. **mare**, ἰρλ. **muir**, gall. **more**, γοτθ. **marei**, παλ-γερμ. **meri**, παλ-σλαυ. **morje** (θάλασσα), λιθ. **mãrės**· ἀλλ' εἶναι λίαν ἀμφίβολα ταῦτα· ἡ λ. παράγεται προφανῶς ἐκ τοῦ **χεῖμα** καί σημ. τό βύσμα (ἡ «τάπα») τῆς κακοκαιρίας, ὡς ἀντίθ. τῷ **εὐδίαιος** (=τρύπα τῆς καλοκαιρίας, βλ. ἐν **εὔδιος**, ἐντός τῆς ὁποίας ἀνεσφηνοῦτο ὁ πάσσαλος (ὁ **χείμαρρος**).

χειμά-ρροος, ον, ἀττ. συνῃρ. **χειμάρρους, ουν** (**χεῖμα**+**ῥέω**)· καί συντετμ. **χείμαρρος, ον** (**χεῖμα**+**ῥέω**)· ὁ ρέων κατά τόν χειμῶνα, ὁ ἐξογκούμενος κατά τόν χειμῶνα ‖ **χειμάρροος ποταμός**=ποταμός ρέων ὁρμητικῶς ἐκ τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν, ὅπου σχηματίζεται ἐκ τῶν ὑδάτων τῶν βροχῶν ἢ τῶν τηκομένων χιόνων, ἐξογκούμενος ἐφ' ὅσον προχωρεῖ πρός τά κάτω, πρός τάς ἐκβολάς του. **2)** ὡς οὐσ. **ὁ χειμάρρους** (ἄνευ τοῦ **ποταμός**)=ὡς καί νῦν, χείμαρρος, «ξεροπόταμο».— **Ⅱ** χειμερινός, ὁρμητικός, δυελλώδης.

Ἔτυμ.: **χειμά-ρροος, -ους** <**χεῖμα**+ἰαπ. ***stovo-s**, ριζ. **steu-** (ῥέω, τρέχω)· βλ. ἐν **ῥέω**.

χειμάσια, ἰων. **-ίη,** ἡ (**χειμάζω**)· τό διαχειμάζειν, τό διέρχεσθαι τόν χειμῶνα ‖ =**χειμάδιον** (βλ. λ.), μέρος κατάλληλον πρός διαχείμασιν.

χειμερίζω, μελλ. **-ίσω**, ἀττ. **-ιῶ** (**χεῖμα**)· =**χειμάζω** (βλ. λ.), διέρχομαι τόν χειμῶνα, διαχειμάζω.

χειμερῖνός, ἡ, ὸν (**χεῖμα**)· ὁ ἀνήκων εἰς τόν χειμῶνα, ὁ γενόμενος τόν χειμῶνα (ἀντίθ. τῷ **θερινός**), ὁ συμβαίνων κατά τόν χειμῶνα ‖ ὁ ὅμοιος πρός χειμῶνα, «χειμωνιάτικος», δυελλώδης, τρικυμιώδης ‖ **χειμερινόν χωρίον**=τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τάς δυέλλας καί τάς καταιγίδας, τόπος ψυχρός· βλ. καί **χειμέριος**.

χειμέριος, (α), **ον** (**χεῖμα**)· ὁ ἐν τῷ χειμῶνι γινόμενος, ὁ τοῦ χειμῶνος, ὁ ἀνήκων εἰς τόν χειμῶνα, χειμωνικός, «χειμωνιάτικος» ‖ δυελλώδης, τρικυμιώδης, παγερός, ψυχρός, βροχερός ‖ **ὥρη χειμερίη**=ἐποχή χειμερινή (ἐποχή τῶν δυελλῶν καί τῶν καταιγίδων), «χειμωνιάτικη» ἐποχή | **μῆνες χειμεριώτατοι**=οἱ πλέον «χειμωνιάτικοι» μῆνες (καθ' οὓς ἐκσπᾶσι συνήθως αἱ περισσότεραι καί τρομερώτεραι θύελλαι καί καταιγίδες) ‖ **ἀκτά χειμερία κυματοπληξ**=ἀκτή πληττομένη ὑπό τῶν κυμάτων τοῦ χειμῶνος ‖ μτφρ., **χειμερία λύπη**=ὑπερβολική (βαρυτάτη) ὀδύνη, ὑπερβολικός πόνος.— γενικῶς, παρά τοῖς δοκίμοις δύναται νά ὑποστηριχθῇ ἡ ἀκόλουθος διαφορά μεταξύ τῶν **χειμέριος—χειμερινός**: τό μέν **χειμέριος** = «χειμωνιάτικος», δυελλώδης, τρικυμιώδης κλπ., τό δέ **χειμερινός** = ὁ γινόμενος (συμβαίνων) κατά τόν χειμῶνα (ἐν ἀντιθέσει πρός τό **θερινός**).

χειμο-θνής, **-ῆτος,** ὁ, ἡ (**χεῖμα**+**θνῄσκω**)· ὁ «παγωμένος» μέχρι θανάτου, ἢ ὁ ἀποθανών ἐκ ψύξεως (λόγῳ τοῦ χειμῶνος).

χειμών, **-ῶνος,** ὁ (**χεῖμα**)· ὡς καί νῦν, χειμών, «χειμώνας», ἡ χειμερινή ἐποχή τοῦ ἔτους (ἀντίθ. τῷ **θέρος**) ‖ ἡ αἰτ. (**τόν**) **χειμῶνα**=κατά τόν χειμῶνα, διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος ‖ ὡσ. ἡ γεν. (**τοῦ**) **χειμῶνος**=κατά τήν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος, ἐντός τοῦ χειμῶνος.— **Ⅱ** «χειμωνιάτικος» καιρός, ψυχρός καί δυελλώδης ‖ δύελλα, καταιγίς, τρικυμία ‖ **χειμῶν νοτερός**=καταιγίς μετά βροχῶν. **2)** μτφρ., σφοδρός ψυχικός κλονισμός, καταιγίς συμφορῶν, μεγάλη συμφορά, βαρύτατον πλῆγμα, βαρύτατον ἀτύχημα.

χειμωνο-τῦπος, **ον** (**χειμών**+**τύπτω**)· ὁ τύπτων (μαστίζων) διά δυέλλης (ἢ κατά τόν τρόπον τῆς δυέλλης, δυελλωδῶς).

ΧΕΙ'Ρ, ἡ, γεν. **χειρὸς** κλπ.· πληθ. **χεῖρες, χειρῶν, χερσί, χεῖρας** | ἰων. κλίσις: **χείρ, χερός, χερί, χέρα, χέρες** κλπ. ‖ ἀλλ' ὅμως ἡ γεν. καί δοτ. δυϊκ. εἶναι **χεροῖν** (σπαν. **χειροῖν**) ἀκόμη καί παρ' ἀττ. | ἐπ. δοτ. πληθ. **χείρεσι** ἀντί **χείρεσσι**· ὡς καί νῦν, ἡ χείρ, «τό χέρι», τό «παλαμόχερο» ‖ ὡσ. ὁλόκληρον τό ἄκρον τοῦτο τοῦ σώματος, ἀπό τοῦ ὤμου μέχρι τῶν δακτύλων, ὡς καί νῦν ἐνίοτε (κυρίως χείρ δηλ. μετά τοῦ ὅλου βραχίονος) ‖ **ἄκρα χείρ**=οἱ δάκτυλοι, ἢ ἡ ὅλη κυρίως χείρ (δάκτυλοι, καρπός, μεταχάρπιον) ‖ **χεὶρ σιδηρᾶ** = ἀγκύριον, ἁρπάγη, «γάντζος». **2)** **χεὶρ** συνάπτεται συχνά μετά τῶν **δεξιός, ἀριστερός** (παρά ποιητ. καί **λαιός, σκαιός**) πρός ἀκριβέστερον καθορισμόν τῆς θέσεως πράγματός τινος (βλ. καί **δεξιός, ἀριστερός** κλπ.). **3)** εἰς δήλωσιν ἐνεργείας ἢ ἔργου, πρός ἀντιδιαστολήν ἀπό τῶν ἁπλῶν λόγων: **ἔπεσι καὶ χερσὶν ἀρήγειν**=νά βοηθῇς μέ λόγους καί μέ ἔργα | **προσφέρω χεῖρας** = ποιοῦμαι χρῆσιν βίας, μετέρχομαι βίαν ‖ ἐπί πράξεων βίας, **ἄρχω χειρῶν (ἀδίκων)** = κάμνω ἀρχήν τῆς συμπλοκῆς, κτυπῶ πρῶτος ἐγώ. **4)** ὡς καί τό λατ. **manus**, ἀριθμός ἢ σῶμα ἀνδρῶν, ἀριθμός στρατιωτῶν, τμῆμα στρατοῦ ‖ ἡ δεξιότης ἑνός καλλιτέχνου ἢ χειρώνακτος, ὡς καί νῦν «τό χέρι» του ‖ ὡσ. ἔργον τέχνης, τό τεχνούργημα, τό προϊόν τῆς δεξιότητος τῶν χειρῶν του.— **Ⅱ** εἰδικαί χρήσεις: **χειρὸς ἔχω τινά**=κρατῶ τινα ἀπό τήν χεῖρα, «τόν πιάνω ἀπό τό χέρι» | **χεῖρας ἀνασχεῖν θεοῖς**=νά ὑψώσω τάς χεῖράς μου πρός τούς θεούς (νά προσευχηθῶ εἰς τούς θεούς μέ τάς χεῖρας τεταμένας πρός τόν οὐρανόν) ‖ **χεῖρας ὀρέξαι** = νά ἁπλώσω τάς χεῖρας εἰς ἔνδειξιν ἱκεσίας (ἢ πρός προστασίαν τινός). **2)** **ἅμομαί τι ἐς χεῖρας**=λαμβάνω τι ἀνά χεῖρας | **ἔχω τι ἐν χερσίν** (ἢ **μετὰ χεῖρας, ἢ μετὰ χερσίν, ἢ διὰ χειρῶν** κλπ.)=κρατῶ τι εἰς τάς χεῖράς μου, εἶμαι ἐνησχολημένος μέ αὐτό. **3)** **ἐν χειρί, ἐν χερσὶ**=εἰς τάς χεῖράς τινος, εἰς τήν ἐξουσίαν τινός ‖ ἀλλ' ὡσ. καί ἐν ἐχθρικῇ ἐνν. **ἐν χερσὶν**=ἐκ τοῦ συστάδην, ἐκ τοῦ πλησίον, λατ. **cominus**. **4)** **ἔρχομαι εἰς χεῖράς τινος**=πίπτω (περιέρχομαι) εἰς τήν ἐξουσίαν τινός, «πέφτω στά χέρια του», ἐξαρτῶμαι ἐξ αὐτοῦ, ἐν ᾧ **εἰς χεῖρας ἔρχομαί τινι** = συμπλέκομαι μετά τινος ἐκ τοῦ συστάδην, «ἔρχομαι στά χέρια μαζί του». **5)** **ἐκ χειρὸς**=ἀμέσως, ἐκ τοῦ προχείρου («χέρι μέ χέρι»), ἐκ τοῦ συστάδην, λατ. **cominus** ‖ **ἀπὸ χειρὸς λογίζομαι**=λογαριάζω ἐκ τοῦ προχείρου, κατά πρόχειρον ὑπολογισμόν (χονδρικῶς, κατά προσέγγισιν). **6)** **πρὸ χειρῶν** = προχείρως, ἑτοίμως, ἀμεσώτατα, πλησιέστατα. **7)** **ὑπὸ χειρὸς** ἢ **ὑπὸ χειρῶν**=ὑπό τήν ἐξουσίαν τινός, εἰς τήν ἐξουσίαν τινός, κάτω ἀπό τάς χεῖράς του, ὑποχείριός του (πρβλ. **ὑποχείριος**).

Ἔτυμ.: **χεὶρ** (πλήν τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναγραφέντων τύπων ἁπάντῶσι καί οἱ: ὁμηρ. γεν. **χηρός**, αἰολ. αἰτ. πληθ. **χέρρας**, γορτ. **χηρανς**, πρβλ. δελφ. **ἐκεχηρία**, ἀρκ. **ἐγκεχηρηκοι**)· **χέρ-νιψ, -νιβος· εὐχερής**· πρβλ. ἀρμ. αἰτ. ***jern** (χεῖρα) <ἰαπ. ***ghēr-n̥**, ἀλ6. **dore** (χείρ)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ghēr-** (λαμβάνω, «πιάνω», μαρτυρουμένης ὑπό τοῦ σανσκρ. **hárati** (λαμβάνω), **Ζενδ. ā-zāra-** (κατάπεισις)· βλ. ἐν **χορός, χόρτος**· ἡ προέλευσις τῶν τύπων **χείρ, χειρὸς** (ὁμηρ. **χηρὸς**) δέν εἶναι γνωστή κατά τρόπον ἀσφαλῆ· κατά τινας <θεμ. ***χερσ-** (πρβλ. **εὐ-χερής, δυσ-χερής**, σανσκρ. **háras-** = τό πιάνειν), γεν. ***χερσος**> ***χερτός**, ὁπόθεν αἰολ. **χέρρος**, ὁμηρ. **χηρός**, ἰων-αττ. **χειρός**· κατ' ἄλλους **χειρὸς** <***χερϝF-**, πρβλ. γεν. **υἱος** <***ὑιF-os, γουνός** <***γονF-os**, ἡ θέ δοτ. πληθ. **χερσὶ** εἶναι νεοσχηματισμός, κατ' ἀναλογίαν πρός τόν ὁποῖον ἐσχηματίσθη ἡ δοτ. ἐν. **χερί**· κατ' αὐτούς παραλλ. τῷ θεμ. **χερ-** ὑπῆρχε καί θεμ. **χειρι-**· πρβλ. τά ὀνόματα μελῶν τοῦ σώματος, ὅπως ***aus(i)-** (ὠός), ***oqv(i)-** (ὀφθαλμός)), ἐξ οὗ δυϊκ. **χεῖρε** (***χερϳε** (πρβλ. **ὄσσε**), ὁπόθεν ἐξεκίνησε καί ὁ θεματ. τύπος **χειρ-** ὁμηρ. **χηρ-**, καί ὁ τύπος τῆς ὀνομ. **χείρ**.

χειρ-άγρα, ἡ (**χείρ**+**ἄγρα**)· ἀρθρῖτις τῆς χειρός, λατ. **chiragra**· πρβλ. **ποδ-άγρα**.

χειρ-ἀγωγέω, μελλ. **-ήσω** (**χειραγωγός**)· ὁδηγῶ διά τῆς χειρός, «πιάνω ἀπό τό χέρι» καί ὁδηγῶ.

χειρ-ἀγωγός, ὀν (**χείρ**+**ἄγω**)· ὁ ἄγων (ὁδηγῶν) διά τῆς χειρός ‖ ὡς οὐσ. **ὁ χειραγωγός** = ὁ ὁδηγός (κυρ. ὁ «πιάνων ἀπό τό χέρι» καί ὁδηγῶν).

χειρ-απτάζω, μελλ. **-άσω** (**χείρ**+**ἅπτω**)· ἅπτομαι

(ἐγγίζω) διὰ τῆς χειρός, «πιάνω μὲ τὸ χέρι», χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι.

χείρεσι, χείρεσσι, ἐπικ. δοτ. πληθ. τοῦ **χείρ**.

χειρίδωτός, **ὸν** (**χείρ**)· ὁ ἔχων χειρίδας («μανίκια»), ἐπὶ τοῦ **χιτῶνος**· ὁ ἄνευ χειρίδων χιτὼν ἐκαλεῖτο **ἐξωμίς**.

χείριος, α, ον (**χείρ**)· =**ὁ ὑποχείριος** (βλ. λ.), ὁ ὢν ὑπὸ τὰς χεῖρας τινος, ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, ὁ ὑπήκοος, ὁ αἰχμάλωτος.

χειρίς, **-ῖδος,** ἡ (**χείρ**)· κάλυμμα τῆς χειρός, χειρόκτιον, «γάντι» ‖ κάλυμμα τῆς ὅλης χειρός, τοῦ ὅλου δηλ. βραχίονος (ἀπὸ τοῦ ὤμου καὶ κάτω), «μανίκι».

χείριστος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ συγκριτ. **χείρων**· ὡς καὶ νῦν, ὁ χείριστος, ὁ χειρότερος ἀπὸ ὅλους, ὁ παρὰ πολὺ κακός, λατ. **pessimus** ‖ **οἱ χείριστοι**=ἄνθρωποι τῆς τελευταίας ὑποστάθμης (τῆς κατωτάτης κοινωνικῆς τάξεως).

χειρο-βολέω, μελλ. **-ήσω** (**χείρ**+**βαλεῖν**)· βάλλω (ρίπτω) διὰ τῆς χειρός.

χειρό-γραφος, **ον** (**χείρ** + **γράφω**)· ὁ γεγραμμένος διὰ τῆς χειρός, ὁ ἐν χειρογράφῳ — ὡς οὐσ., **τὸ χειρόγραφον** = ὡς καὶ νῦν, τὸ χειρόγραφον, τὸ γεγραμμένον ἰδίᾳ χειρί τινος, ψήφισμα κατατεθειμένον ἐγγράφως.

χειρο-δάϊκτος, **ον** (**χείρ**+**δαΐζω**)· ὁ διὰ χειρὸς φονευθείς, ὄντινα ἐσπάραξέ τις ἰδίᾳ χειρί.

χειρό-δεικτος, **ον** (**χείρ**+**δείκνυμι**)· ὁ διὰ τῆς χειρὸς δεικνυόμενος, ὁ δακτυλοδεικτούμενος, λατ. **digito monstratus** ‖ κατάδηλος, φανερός, πανδομολογούμενος.

χειρο-δίκης, **-ου,** ὁ (**χείρ**+**δίκη**)· ὁ χειροδικῶν, ὁ διὰ τῶν χειρῶν του (δηλ. διὰ τῆς βίας) διεκδικῶν τὰ δικαιώματά του, ὁ μετερχόμενος τὴν δικαιοσύνην τῆς ἰσχύος («τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου»).

χειρο-δράκων, **-οντος,** ὁ (**χείρ**+**δράκων**)· ὁ ἀντὶ χειρῶν ἔχων δράκοντας, ἢ ὁ ἔχων ἐν ταῖς χερσὶ δράκοντας (ἐπίθ. τῶν **Ἐρινύων**).

χειρο-ήθης, **ες** (**χείρ**+**ἦθος**)· ὁ συνηθισμένος διὰ τὰς χεῖρας μας, τὸν ὁποῖον αἱ χεῖρές μας ἔχουν συνηθίσει, τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν ὅπως θέλομεν, εὐμεταχείριστος, εὐκολοοικονόμητος ‖ κυρ. ἐπὶ ζώων, ἥμερος, τιθασός, εὐκολοτιθάσευτος, λατ. **mansuetus** ‖ μετὰ δοτ., ὁ εἰδισμένος εἴς τι, ὁ ἐξωκειωμένος πρός τι ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ εὐκόλως κυβερνώμενος, εὐκολοκυβέρνητος, πειθήνιος, εὐπειθής ‖ ἐπὶ πραγμ., συνηθὲς τι (βλ. ἐν **συνήθης**).

χειρό-μακτρον, τὸ (**χείρ**+**μάσσω**)· ὡς καὶ νῦν, χειρόμακτρον, μάκτρον τῆς χειρός, «χερομάνδηλο», τεμάχιον ὑφάσματος διὰ τοῦ ὁποίου ἀπομάσσει (σπογγίζει) τὶς τὰς χεῖρας, «πετσέτα», «προσόψι», λατ. **mantile** ‖ οἱ Σκύθαι ὡς χειρόμακτρα μετεχειρίζοντο τὰ δέρματα τῶν κεφαλῶν τῶν αἰχμαλώτων των.— ‖ εἶδος κεφαλοδέσμου ἢ καλύπτρας τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, «μπόλιασ».

Ἔτυμ.: **χειρόμακτρον** (〈**χείρ** + **μάσσω**) θεωρεῖται ὑπό τινων ὡς παρετυμολογικὴ συσχέτισις πρὸς τὸ **μάσσω**· κατ' αὐτοὺς γραπτέον **χειρ-ώμακτρον** 〈***χειρ-ωμαρκτρον*** (κατ' ἀνομ.) : **ὁμόργνυμι, ὁμόρξαι** (βλ.λ.)· πρβλ. **Ἡσυχ. *κόμαρξον· ἀπόμαξον***».

χειρο-μᾰχέω, μελλ. **-ήσω** (**χειρομάχος**)· μάχομαι διὰ τῶν χειρῶν (ἐπὶ αἰσχρᾶς σημασ.).

χειρο-μᾰχος, **ον** (**χείρ**+**μάχομαι**)· ὁ μαχόμενος διὰ τῆς χειρός.

χειρο-μῦλη, ἡ (**χείρ**+**μύλη**)· μύλος στρεφόμενος διὰ τῆς χειρός, ὡς καὶ νῦν χειρόμυλος, «χερομύλι».

χειρο-νομέω, μελλ. **-ήσω** (**χειρονόμος**)· κινῶ τὰς χεῖρας κατὰ ὡρισμένον χρονικὸν ρυθμὸν (ἢ κατὰ ὡρισμένην σειράν), κινῶ τὰς χεῖρας παντομιμικῶς, ὡς καὶ νῦν χειρονομῶ ‖ **σκέλεσι χειρονομέω**=χειρονομῶ μὲ τὰ σκέλη, ὅπως θὰ ἐχειρονόμουν διὰ τῶν βραχιόνων.

χειρο-νομία, ἡ (**χειρονομέω**)· ὡς καὶ νῦν, χειρονομία, ἔρρυθμος (ρυθμικὴ) κίνησις τῶν χειρῶν, κίνησις τῶν χειρῶν κατὰ ὡρισμένας κατευθύνσεις.

χειρο-νόμος, **ὁν** (**χείρ**+**νέμω**)· ὁ χειρονομῶν, ὁ κινῶν τὰς χεῖρας κατὰ ρυθμικὸν τρόπον (κανονικῶς) ‖ ὡς οὐσ., **ὁ χειρονόμος** = ὁ ἐκτελῶν παντομιμικὰς κινήσεις, ὁ παντομῖμος, λατ. **pantomimus**.

χειρόνως, ἐπίρρ. τοῦ **χείρων**· «χειρότερα».

χειρο-πλήθης, **ες** (**χείρ** + **πίμπλημι**)· ὁ πλήρων τὴν χεῖρα, ὁ τόσον μέγας (ἢ πολύς), ὅσον δύναται νὰ περιλάβῃ ἢ νὰ κρατήσῃ ἡ χείρ (ἡ «χούφτα» μας), ὁ «μιᾶς χούφτας».

χειρο-ποιέομαι, μελλ. **-ήσομαι,** μέσ. διαπράττω τι διὰ τῶν χειρῶν μου (ἰδίᾳ χειρί, ἰδιοχείρως).

χειρο-ποίητος, **ον** (**χειροποιέομαι**)· ὡς καὶ νῦν, χειροποίητος, ὁ διὰ χειρὸς ἀνθρώπου ποιηθείς, τεχνητὸς (ἀντίθ. τῷ **αὐτοφυὴς**=φυσικός) ‖ ὁ ποιηθεὶς ἐπὶ ὡρισμένῳ σκοπῷ (ἐπίτηδες).

χειρό-σοφος, **ον** (**χείρ** + **σοφός**)· ὁ σοφὸς (τ. ἔ. δεξιός, ἔμπειρος, ἐπιτήδειος) εἰς τὰς χεῖρας ‖ = **χειρονόμος** (βλ. λ.).

χειρο-τένων, **-οντος,** ὁ, ἡ (**χείρ** + **τείνω**)· ὁ ἔχων τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας (προτεταμένας), ἐπὶ τοῦ καρκίνου.

χειρότερος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ **χείρων** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, χειρότερος.

χειρο-τέχνης, **-ου,** ὁ (**χείρ** + **τέχνη**)· ὡς καὶ νῦν, χειροτέχνης, ὁ διὰ τῶν χειρῶν ἐργαζόμενος, τεχνίτης, χειρωνάξ ‖ **χειροτέχνης ἰατορίας**=ὁ χειρουργός, γεν. ὁ πεπειραμένος ἰατρός.

χειρο-τεχνία, ἡ (**χειροτέχνης**)· ὡς καὶ νῦν, χειροτεχνία, τὸ ἔργον τοῦ χειροτέχνου, τέχνη.

χειρο-τεχνικός, **ή, όν** (**χειροτέχνης**)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν χειροτεχνίαν (ἢ τὸν χειροτέχνην), ὁ ἠσκημένος εἰς τὴν χειροτεχνίαν, ἐπιδέξιος, πεπειραμένος.— **ἐπίρρ. -κῶς**.

χειρο-τονέω, μελλ. **-ήσω** (**χειροτόνος**)· τείνω (ἐκτείνω, ἁπλώνω) τὴν χεῖρα, ἢ ὑψώνω τὴν χεῖρα, κυρ. διὰ νὰ δώσω τὴν ψῆφόν μου κατὰ τὰς ψηφοφορίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου.— ‖ μετὰ αἰτ., ψηφίζω ὑπέρ τινος, τὸν ἐκλέγω διὰ τῆς ψήφου μου.— παθητ., ψηφίζομαι, ἐκλέγομαι διὰ **χειροτονίας** (τ. ἔ. κατόπιν ψηφοφορίας δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν), ἀντίθ. τῷ **λαγχάνω**=ἐκλέγομαι διὰ κλήρου ‖ μετὰ αἰτ. πραγμ., ψηφοφορῶ διά τι (πρᾶγμα). **2)** ἐκλέγω, διορίζω, χειροτονῶ.

χειροτονητέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χειροτονέω**· **δεῖ χειροτονεῖν**.

χειροτονητός, **ή, όν,** ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χειροτονέω**· ἐκλεγόμενος ἢ ἐκλεχθεὶς διὰ **χειροτονίας** (δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν) ‖ **ἀρχὴ χειροτονητὴ**=ἀρχὴ (ἐξουσία) ὁριζομένη διὰ χειροτονίας (κατόπιν ψηφοφορίας δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς **κληρωτὰς ἀρχάς**.

χειρο-τονία, ἡ (**χειροτονέω**)· ἡ ἀνάταοις τῶν χειρῶν, ἐν Ἀθήναις δὲ ἡ ψηφοφορία (καὶ ἄρα ἡ ἐκλογή) ἢ δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν γινομένη ‖ **χειροτονία τοῦ δήμου**=ἐκλογὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ.— ‖ ψῆφος, λατ. **suffragium** ‖ ὡσ. περιληπτ., αἱ ψῆφοι, λατ. **suffragia**.

χειρό-τονος, **ον** (**χείρ**+**τείνω**)· ὁ γινόμενος διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν (διὰ τῶν χειρῶν ἐκτεταμένων) : **χειρότονοι λιταί**=δεήσεις προσφερόμεναι δι' ἐκτεταμένων χειρῶν ‖ ὁ ἐκτείνων τὰς χεῖρας (ἐν τῇ σημασ. ταύτῃ τονιστέον **χειροτόνος**).

χειρο-τῡπής, **ὲς** (**χείρ**+**τυπεῖν**)· ὁ τύπτων (πλήττων, κτυπῶν) διὰ τῶν χειρῶν ‖ ἐν. παθ. **ἐνν.**, ὁ τυπτόμενος διὰ τῶν χειρῶν.

χειρ-ουργέω, μελλ. **-ήσω** (**χειρουργός**)· ἐργάζομαι διὰ τῶν χειρῶν, ἐκτελῶ διὰ τῆς χειρός, κατεργάζομαι ‖ διαπράττω πράξεις βίας, διαπράττω ἐγκλήματα.

χειρ-ουργία, ἡ (**χειρουργέω**)· τὸ ἐργάζεσθαι διὰ τῆς χειρός, ἔργον τῆς χειρός, ἄσκησις τέχνης ἢ χειρωνακτικοῦ ἐπαγγέλματος ‖ δεξιότης τῶν χειρῶν, δεξιοτεχνία.— ‖ ἰδίᾳ ἡ τέχνη, ἡ δεξιοτεχνία περὶ τὸ χειρουργεῖν, ἡ χειρουργική.

χειρ-ουργός, **ὀν** (**χείρ** + ***ἔργω**)· ὁ ἐργαζόμενος (ὁ πράττων, ἐκτελῶν τι) διὰ τῶν χειρῶν, ὁ ἀσκῶν τέχνην, ὁ ἐξασκῶν χειρωνακτικόν τι **ἐπάγγελμα**.

2) ὡς ὀδ. ὁ **χειρουργός**=ὡς καὶ νῦν, ὁ χειροῦργος, ὁ ἰατρὸς ὁ ἐκτελῶν ἐγχειρήσεις, ὁ προβαίνων εἰς χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις.

χειρόω, μελλ. **-ώσω**· μέσ., μελλ. **χειρώσομαι**· ἀόρ. α΄ **ἐχειρωσάμην**· παθητ., μελλ. **χειρωθήσομαι**· ἀόρ. α΄ **ἐχειρώθην**· πρκ. **κεχείρωμαι**· (**χείρ**)· λαμβάνω εἰς τὰς χεῖράς μου, «βάζω στὸ χέρι», χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι || «παίρνω στὰ χέρια μου», «παίρνω» εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, καθιστῶ ὑποχείριον, κυριεύω, ὑποτάσσω, κάμνω τι κτῆμά μου || καθιστῶ τινα αἰχμάλωτόν μου, τὸν αἰχμαλωτίζω — παθητ., **χειροῦμαι**=κυριεύομαι, ὑποτάσσομαι, αἰχμαλωτίζομαι.

χείρωμα, -ατος, τὸ (**χειρόω**)· τὸ διὰ τῶν χειρῶν εἰργασμένον, τὸ ἐκτελεσθὲν διὰ τῆς χειρός· **τυμβοχόα χειρώματα**=ἐπιτύμβιοι χοαὶ γενόμεναι δι' ἰδίας χειρός (ἢ τύμβοι κατασκευασθέντες διὰ χώματος ἐπισωρευθέντος διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν).— ‖ τὸ χειρωθέν, τὸ περιελθὸν εἰς χεῖράς μας, τὸ περιελθὸν εἰς τὴν κυριαρχίαν μας, εἰς τὴν ἐξουσίαν μας, τὸ κυριευθέν, τὸ ὑποταχθέν, κατάκτησις. 2) ἔργον βίας (ἐπιβληθὲν διὰ τῆς βίας): **θανάσιμον χείρωμα**=βίαιος θάνατος.

χείρων, ὁ, ἡ, **-ον,** τό· γεν. **-ονος**· πληθ., ὀνομ. καὶ αἰτ. **χείρονες, χείρονας** καὶ συνῃρ. **χείρους** (ὀνομ. καὶ αἰτ.), οὐδ. **χείρονα** καὶ συνῃρ. **χείρω**· βοτ. **χείροσι,** ποιητ. **χειρόνεσσι** | ἐπ. **χερείων, ον** | δωρ. **χερῄων** | ποιητ. καὶ **χειρότερος, χερειότερος**· ἀνώμ. συγκρ τοῦ **κακός** (ἀσχημ. ἐκ τινος ***χέρης,** πρβλ. **χερείων**)· χειρότερος, ὑποδεέστερος, κατώτερος (κατὰ τὴν ἀξίαν, κατὰ τὴν τάξιν, κατὰ τὸ γένος κλπ.)· ἐνίοτε ἡ συγκριτ. ἔννοια σχεδὸν ἐξαφανίζεται, κυρ. ὅταν ἐκφέρεται ἀρνητικῶς: **οὔ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι**=δὲν εἶναι κακὸν νὰ δειπνῇ τις τὴν κατάλληλον στιγμήν | οὕτω καὶ **οὐ χεῖρόν (ἐστι)**=εἶναι καλόν, ἔχει καλῶς || ἐπὶ προσώπων, ὁ χειρότερος (ἐν ἠθικῇ ἐνν.), φαυλότερος | ὁ χειρότερος κατὰ τὴν ποιότητα, κατώτερος κατὰ τὴν ἀξίαν: **οἱ χείρονες** = ἄνδρωποι κατωτέρας ἀξίας (κατωτέρας ποιότητος) | **τρέπομαι ἐπὶ τὸ χεῖρον**=ἐκπίπτω («ξεπέφτω»), «γίνομαι χειρότερα».— ‖ **χεῖρον** ὡς ἐπίρρ.=χειρότερον, «χειρότερα», εἰς κατώτερον βαθμόν, ὀλιγώτερον.— βλ. καὶ **χείριστος** [δι' ἐτυμ. βλ. **χέρης**].

Χείρων, -ωνος, ὁ· εἷς ἐκ τῶν Κενταύρων, κατὰ τὴν μυθολογίαν διδάσκαλος τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ Ἀχιλλέως, τοῦ Ἰάσονος κ. ἄ.· διάσημος **χειρουργός** (βλ. λ.), ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομά του.

χειρ-ῶναξ, -ακτος, ὁ (**χείρ**+**ἄναξ**)· ὁ ἄναξ (τ. ἔ. ὁ κύριος) τῶν χειρῶν του (πρβλ. **κώπης ἄναξ**), ὁ ἐργαζόμενος διὰ τῶν χειρῶν του, ὁ χρησιμοποιῶν τὰς χεῖράς του, ὡς καὶ νῦν χειρῶναξ. ἀσκῶν χειρωνακτικὸν ἐπάγγελμα, τεχνίτης, χειροτέχνης || ὡσ. καὶ **ὡς ἐπίθ.**: **πᾶς ὁ χειρῶναξ λεὼς**=ὅλοι οἱ χειρώνακτες, ὅλη ἡ τάξις τῶν χειρωνάκτων.

χειρ-ωναξία, ἡ, ἰων. **-ίη,** ἡ (**χειρῶναξ**)· ἐργασία τοῦ χειρώνακτος, ἐργασία γινομένη διὰ τῶν χειρῶν, χειρωνακτικὸν ἐπάγγελμα, τέχνη.

Χειρωνίς, -ίδος, θηλ. ἐπίθ. (ἐνν. **βίβλος**)=βιβλίον χειρουργικῆς.

χειρωτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χειρόω**· ὁ δυνάμενος νὰ χειρωθῇ, εὐάλωτος || ἢ ὁ ὑποταχθείς, ὁ χειρωθείς.

χείσομαι, μελλ. τοῦ **χανδάνω** (βλ. λ.).

χείω, ἐπ. ἀντὶ **χέω** (βλ. λ.), χύνω.

χελῖδοῖ, ἀνώμ. κλητ. τοῦ **χελιδών** (βλ. λ.), **ὡσεὶ** ἐξ ὀνομ. **χελιδώ**.

χελῖδονίζω, μελλ. **-ίσω,** ἀττ. **-ιῶ** (**χελιδών**)· τερετίζω ὡς χελιδών, μιμοῦμαι τὰς χελιδόνας εἰς τὴν φλυαρίαν || λαλῶ ἀκαταλήπτως, ὁμιλῶ ξένην γλῶσσαν.

χελῖδόνιον, τὸ (**χελιδών**)· φυτόν τι τῆς τάξεως τῶν μηκώνων, οὗτινος διεκρίνοντο εἴδη, **χελιδόνιον τὸ κυάνεον** (ἢ **γλαυκόν**), καὶ **χελιδόνιον τὸ χλωρόν**· κυρ. εἶναι οὐδ. τοῦ ἐπομ. ἐπίθ.— ‖ μικρὰ χελιδών.

χελῖδόνιος, (α), **ον,** καὶ **-ειος** (**χελιδών**)· ὁ τῆς χελιδόνος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν χελιδόνα || ὁ ὅμοιος πρὸς χελιδόνα || ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς χελιδόνος, καὶ δὴ κατὰ τὸν λαιμόν, τ. ἔ. ἐρυθρομέλας, καὶ λευκὸς κατὰ τὴν ὑστέραν.

χελῖδόνισμα, -ατος, τὸ (**χελιδονίζω**)· τὸ ᾆσμα τῆς χελιδόνος, ἀρχαῖον δημῶδες ᾆσμα, ᾀδόμενον, ἐν Ρόδῳ ὑπὸ τῶν παίδων κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν χελιδόνων (τὴν ἄνοιξιν).

χελῖδών, -όνος, ἡ· ἀνώμ. κλητ. **χελιδοῖ** (ὡσεὶ ἐξ ὀνομ. **χελιδώ**)· ὡς καὶ νῦν, ἡ χελιδών, «τὸ χελιδόνι», λατ. **hirundo**· τὸ τερέτισμα τῆς χελιδόνος **εἶχε** καταντήσει παροιμιώδης ἔκφρασις διὰ πᾶσαν λαλιὰν ξένην ἢ βαρβαρικὴν || **χελιδονίζω**=**βαρβαρίζω** (βλ. λ.) || διὰ τὴν παροιμ. φράσιν **χελιδόνων μουσεῖα** βλ. **μουσεῖον,** πρβλ. καὶ Σχολ. (ἐν Ἀριστοφ. βατρ. 93) **«χελιδόνων μουσεῖα ἀντὶ τοῦ βάρβαρα καὶ ἀσύνετα· καὶ γὰρ παροιμία ἐπὶ τῶν βαρβάρων καὶ πολυλόγων καὶ ἐπαχθῶν ἐστι ταττομένη»** || ὡσ. παροιμ. **μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ** = «ἕνα χελιδόνι δὲν φέρνει ἄνοιξι».— ‖ ἡ μαλακὴ οὐσία (καλουμένη καὶ **βάτραχος**) ἡ ἐν τῷ κοιλώματι τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου, κληθεῖσα οὕτω διότι εἶναι διαχιδὴς ὡς ἡ οὐρὰ τῆς χελιδόνος [δι' ἐτυμ. βλ. **κίχλη**].

χελῦνη, ἡ (**χείλος**)· =**χεῖλος** (βλ. λ.) || **χελύνην ἐσθίω ὑπ' ὀργῆς**=δαγκάνω («τρώω») τὰ χείλη μου ἀπὸ τὸν θυμόν μου [δι' ἐτυμ. βλ. **χεῖλος**].

ΧΕΛΥΣ, -ύος, ἡ·=**χελώνη** (ὡς καὶ νῦν), λατ. **testūdo**. 2) ὡς καὶ τὸ λατ. **testūdo**, ἡ λύρα, διότι, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ὁ Ἑρμῆς κατεσκεύασε τὴν πρώτην λύραν ἐξ ὀστράκου χελώνης, ἐντείνας ἐπ' αὐτοῦ χορδάς.— ‖ τὸ κυρτὸν στῆθος ἢ στέρνον λόγῳ τῆς ὁμοιότητός του πρὸς τὴν ράχιν τῆς χελώνης.

*Ἔτυμ.: **χέλῦς· χελώνη,** αἰολ. **χελύνα· χέλειον**· πρβλ. Ἡσυχ. **«χελεύς· κιθάρα»** (πιθ. ἰαπ. ***ghelēu-**), **«χελύνιον· χελώνιον»**: παλ-σλαυ. žely (χελώνη)· **χελώνη** ⟨ἰαπ. ***ghel-ĝu-nā,** αἰολ. **χελύνα** ⟨***ghel-ĝ̑-nā,** πιθ. συγγ. τῇ ριζ. ***ghel-** (κίτρινος), λιθ. **gelsvas** (ὑποκίτρινος).

χελώνη, ἡ (**χέλυς**)· ὡς καὶ νῦν, χελώνη, «χελώνα», λατ. **testūdo** || παροιμ. φρ. **ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων, ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος!**=ὦ χελῶναι, εὐτυχισμέναι χάρις εἰς τὸ χονδρόν σας δέρμα! 2) τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης.— ‖ ἡ λύρα (βλ. **χέλυς**). — ‖‖ ὡς στρατ. ὅρος (ὡς καὶ τὸ ρωμαϊκὸν **testudo**), ἡ ὁμοία πρὸς ράχιν χελώνης σχηματιζομένη σκέπη (στέγη τρόπον τινὰ) ἀπὸ τὰς ἀσπίδας τῶν στρατιωτῶν, ὅταν τὰς προσῆρμοζον στενώτατα μεταξύ των καὶ προστατευόμενοι ἀπὸ τὴν σχηματιζομένην στέγην ἐπλησίαζον πρὸς τὰ τείχη τῆς πολιορκουμένης πόλεως || **ἐντεῦθεν καὶ ἡ ξυλίνη χελώνη,** ἡ κινητὴ δηλ. ὀροφή, ἡ προφυλάσσουσα τοὺς ὑπὸ τὰ τείχη ἐργαζομένους πολιορκητάς. [δι' ἐτυμ. βλ. **χέλυς**].

χένας, ποιητ. ἀντὶ **χῆνας,** αἰτ. πληθ. τοῦ **χήν**.

χέννιον, τό· εἶδος μικροῦ ὀρτυκίου, ταριχευόμενον καὶ ἐσθιόμενον ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

χερ-άγρα, ἡ·=**χειράγρα** (βλ. λ.).

ΧΕΊΡΑΔΟΣ, τό· ἰλὺς (πηλός, βόρβορος), ἄμμος, «χαλίκια» καὶ ἄλλα μικροπράγματα, καταβαζόμενα ὑπὸ τοῦ ρεύματος τῶν ποταμῶν καὶ σχηματίζοντα προσχώσεις κατὰ τὰς ἐκβολάς των.

*Ἔτυμ.: **χέραδος** (Ἡρακλ. γεν. **χαραδεος** κατ' ἀφομ. τοῦ **-ε-** πρὸς τὸ **-α-**)· **χεράς· χερμάς**· πρβλ. Ἡσυχ. **«χέρμα· χάλιξ»· χερμάδιον· χερμάζω· χερμαστήρ**· ἰαπ ριζ. gher- (τρίβω, κονιοποιῶ), μαρτυρουμένη ἐκ τοῦ σανσκρ. **ghárṣati,** (τρίβω), ἀλλ. **χραίνω, χρίω, χόνδρος** (***χρονδρος· χεραδ-** ⟨***gherĝ̑d-** ἢ ***gherad-**), **κέγχρος** (κατ' ἀνομ. ⟨***gher-ghr-o-s**· πρβλ. λατ. **grānum** βλ. ἐν **γίγαρτον**), λατ. **furfur,** λιθ. **gurus** (εὔθρυπτος).

χέρεια· βλ. **χέρης**.

χερειότερος, α, ον, ἐπ. συγκρ. ἀντὶ **χερείων** (βλ.λ.).

χερείων, ὁ, ἡ, οὐδ. **χέρειον,** ποιητ. ἀντὶ **χείρων** (βλ. λ.).

χέρεσσι, ποιητ. ἀντὶ **χερσί**· βοτ. πληθ. τοῦ **χείρ**.

***ΧΕ΄ΡΗΣ,** ἀπηρχ. ἐπίθ. (ἐξ οὗ ἀσχηματίσθησαν τὰ ἀνώμ. συγκρ. **χείρων** καὶ **χερείων**) ἀπαντῶν ἐν τῇ βοτ. **χέρηι**· αἰτ. **χέρηα**· ὀνομ. πληθ. **χέρηες**· αἰτ. οὐδ. πληθ. **χέρηα**· ἡ **χέρεια**· καὶ τὸ **χέρης** δὲ καθ' ἑαυτὸ ἔχει συγκρ. σημασ.: ἀσθενέστερος, χειρότερος, κατώτερος.

*Ἔτυμ.: ***χέρης· χερείων** καὶ **χερειότερος· χείρων**

καὶ **χειρότερος**· **χείριστος**· **χειρόω**, **χειρόομαι**· σανσκρ. **hrasvá-ḥ** (μικρότερος, βραχύς, μικρός), συγκρ. **hrā́sīyas**, ὑπερθ. **hrā́ṣiṣṭha-ḥ**, **hrásati** (μειοῦμαι, ἐλαττοῦμαι), Ζενδ. **zarahehīš** (μικροτέρα, ἰσχνοτέρα), μεσο-ιρλ. **gerr** (βραχύς), gall. **gerran** (μικρόσωμος), ἰαπ. ***ǧ̑ghéres-**, ***ghres-**, ***ghers-**, ἐπεκτετ. ἐκ τοῦ ***ǧ̑her-**, πρβλ. παλ-ιρλ. **gair** (βραχύς), **garait**, **gairit**, (=λατ. **brevis**), μεσο-ιρλ. **gaire** (ὀλιγοζωΐα).— ἡ ἀνάλυσις τῶν ἑλλην. τύπων εἶναι δυσχερής· κατά τινας **χείρων**, αἰολ. **χέρρων** ‹ **χερ-ζων**, **χείριστος** εἶναι νεοσχημ. ἀντὶ ***χερ-ιστος** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **χείρων**· διὰ τὸ **χειρότερος** πρβλ. ὁμηρ. **ἀσσοτέρω : ἄσσον** κλπ.· διὰ τὸ **χειρόω** πρβλ. **ἐλαττόω**, **μειόω** κλπ.· οἱ τύποι **χέρης**, **χέρεια**, **χέρηες** εἶναι τὰ ὑπόλοιπα παραδείγματος θέματός τινος εἰς **-κ-**, ἐκ τινος ἑλλ. ***ερεσ·F-** (= **inferior**)· ὁ τύπος **χερείων** ἐξεκίνησεν ἐξ οὐδετ. εἰς **-ον**, ἀρχ. θεμ. εἰς **-ο-**, ἔστω ***χέρεσ·Fo-ν** : σανσκρ. **hrasvá-ḥ**.

χερῄων, **ον**, γεν. **-ονος**, δωρ. ἀντὶ **χερείων** (βλ.λ).

χερῐ̄-ἄρης, **-ου**, ὁ (**χείρ**+**ἀράρεῖν**)· ὁ δεξιὸς τὴν χεῖρα, ὁ ἐπιδέξιος εἰς χειροτεχνήματα (εἰς ἔργα γινόμενα διὰ τῶν χειρῶν).

χερῐ̄-φῡ́ρῐς, **ἐς** (**χείρ** + **φύρω**)· ὁ τῇ χειρὶ **φυραθείς**, ὁ ζυμωθεὶς διὰ τῶν χειρῶν.

χερμᾰ́διον, τό· = **χερμὰς** (βλ. λ.), μέγας λίθος, ὁποῖοι ἦσαν οἱ ὑπὸ τῶν Ὁμηρικῶν ἡρώων ἐκσφενδονιζόμενοι κατὰ τῶν ἀντιπάλων των· δὲν εἶναι ὑποκορ. τοῦ **χερμάς**, ἀλλ' οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **χερμάδιος** (βλ. λ.).

χερμᾰ́διος, **α**, **ον** (**χερμάς**)· ὁ ἔχων τὸ μέγεθος ἢ τὸ σχῆμα (τὴν μορφήν) **χερμάδος** (ὀγκολίθου, μεγάλου λίθου), ὁ κατάλληλος διὰ νὰ τὸν ἐκσφενδονίσῃ τις.

χερμάς, **-άδος**, ἡ· **«λίθος χειροπληθής, ὃν τῇ χειρὶ βαστάσαι καὶ ἀνελέσθαι δύναταί τις»** (Ἡσυχ.), πέτρα, χάλιξ, διαστάσεων καταλλήλων διὰ νὰ ἐκσφενδονίζεται ὑπὸ Ὁμηρικοῦ ἥρωος, σχεδὸν ὀγκόλιθος [ἡ ἐκ τοῦ **χείρ** ἐτυμολ., καθ' ἣν **χερμὰς** σημαίνει λίθον τὸν ὁποῖον δύναται νὰ χωρέσῃ ἡ χείρ, εἶναι λίαν ἀμφίβολος· πιθ. ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης, ἐξ ἧς καὶ τὰ **χεράς**, **χέραδος** (βλ.λ.) μετὰ παρεμβολῆς ἑνὸς **-μ-**].

χερμαστήρ, **-ῆρος**, ὁ (**χερμάς**)· ὁ σφενδονήτης, ὁ ἐκσφενδονίζων || ὡς ἄρσεν. ἐπίθ. **χερμαστὴρ ῥίνός** =τὸ λωρίον τῆς σφενδόνης, δι' ἧς ἐκσφενδονίζονται λίθοι.

χερνής, **-ῆτος**, ὁ, καὶ δωρ. **χερνάς**, **-ᾶτος** (**χείρ**)· ὁ ἀποζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του, διὰ τῶν χειρῶν του, ὁ ἀποχειροβίοτος, ὁ χειρώναξ || ἐνδεής, πτωχός.— **II** ὡς ἐπίθ., ἐνδεής, πτωχὸς [δι' ἐτυμ. βλ. **χερνήτης**].

χερνήτης, **-ου**, ὁ· = **χερνὴς** (βλ. λ.), ὁ ζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν του.— **II** θηλ. **χερνῆτις**, **-ῐδος**· γυνὴ ἐργαζομένη διὰ τὸν καθημερινόν της ἄρτον.

Ἔτυμ.: **χερνήτης**, θηλ. **χερνῆτις** (ὁ νήθων τὸ ἔριον καὶ ἀποζῶν ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας του) ‹ **χερ-** (= **χείρ**) + **νῆν** (=νήθειν)· ὑστερογενῆ δὲ εἶναι τὰ ἀρσ. **χερνὴς** καὶ **χερνήτας**· δὲν εἶναι δὲ πιθανὴ ἡ συσχέτισις τοῦ **χερνὴς** (ἐν τῇ σημασ. «πένης») πρὸς τὰ **χρὴ** καὶ **κίχρημι**.

χερ-νῐ́βεῖον, καὶ **χέρ-νῐβον**, τὸ (**χείρ** + **νίζω**)· λεκάνη πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν, λεκάνη πλυσίματος.

χερ-νίπτομαι, μελλ. **-ψομαι** (**χέρνιψ**), μέσον· πλύνω τὰς χεῖράς μου διὰ καθηγιασμένου ὕδατος (καὶ μάλιστα πρὸ τῆς θυσίας) || ραντίζω (καθαρίζω, ἐξαγνίζω ἢ καθιερῶ) δι' ἡγιασμένου ὕδατος, λατ. **lustrare**.— **II** τὸ ἐνεργ. **χερνίπτω** = θυσιάζω μόνον παρὰ Λυκόφρ.

χέρ-νῐψ, **-ῐ́βος**, ἡ (**χείρ**+**νίζω**)· τὸ πρὸς πλύσιν τῶν χειρῶν χρησιμοποιούμενον ὕδωρ, τὸ καθηγιασμένον ὕδωρ, διὰ τοῦ ὁποίου ἔπλυνον τὰς χεῖρας πρὸ τῶν θυσιῶν.— **II** ἐν τῷ πληθ. **χέρνιβες**=καθαρμοὶ (ἁγνισμοί) δι' ἡγιασμένου ὕδατος, λατ. **malluviae** || **εἴργομαι χερνίβων**=ἀποκλείομαι ἀπὸ τοιούτους καθαρμούς, ἑπομένως ἀποκλείομαι ἀπὸ θρησκευτικὰς τελετὰς καὶ θυσίας (**ἐπεβάλλετο δ' ὁ ἀποκλεισμὸς οὗτος εἰς τοὺς διαπράξαντας φόνον, τῶν ἀ-**

ποίων αἱ χεῖρες εἶχον μολυνθῇ τρόπον τινὰ ἀπὸ τὸ χυθὲν αἷμα) || **χερνίβων κοινωνὸς**=ὁ συμμετέχων εἰς καθαρμοὺς δι' ἡγιασμένου ὕδατος, τ. ἔ. ὁ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, σύνοικος, ὁμοτράπεζος. [**χέρνιψ**· **χέρνιβον**· **χερνίπτομαι** ‹ **χερ-** (βλ. **χείρ**)+ἰαπ. ***nigv-** (βλ. **νίζω**)].

χερνίψαντο, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **χερνίπτομαι** (βλ. λ.).

χερο-μῦσής, **ὲς** (**χείρ**+**μύσος**)· ὁ μιαίνων (ὁ μολύνων) τὰς χεῖρας.

χερό-πληκτος, **ον** (**χείρ**+**πλήσσω**)· ὁ πληττόμενος (ἢ πληγείς) διὰ τῆς χειρὸς || ὁ ἦχος (ὁ κτύπος) ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς διὰ τῆς χειρὸς πλήξεως.

χερός, ἰων. καὶ ποιητ. γεν. τοῦ **χείρ**.

χερρό-νησος, ἡ, ἀττ. ἀντὶ **χερσόνησος** (βλ. λ.)· ὡς πρὸς τὰ ἐξ αὐτῆς παράγωγα βλ. ἐν **χερσο-**

χέρρος, ἀττ. ἀντὶ **χέρσος** (βλ. λ.).

χερσαῖος, (**α**), **ον** (**χέρσος**)· ὁ τῆς χέρσου, ὁ τῆς ξηρᾶς, ὁ «στεριανός», ὁ ἐκ χέρσου ιτ. ἔ. στερεᾶς γῆς) συνιστάμενος, ὁ διαμένων (ζῶν, εὑρισκόμενος) ἐπὶ τῆς χέρσου (ἐπὶ τῆς ξηρᾶς) || **ὄρνιθες χερσαῖοι** =πτηνὰ τῆς ξηρᾶς («πουλιὰ τῆς στεριᾶς»), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ὄρνιθες λιμναῖοι** | **ζῷα χερσαῖα** (ὡς καὶ νῦν) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ **πετεινὰ** καὶ πρὸς τὰ **θαλάσσια** || ὡσ. ἐπὶ τῶν διαβιούντων καὶ ἐργαζομένων ἐν τῇ ξηρᾷ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς θαλασσινοὺς (τοὺς ναυτικούς) || μτφρ., **χερσαῖον κῦμα στρατοῦ**= στρατὸς ξηρᾶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν **στόλον**.

χερσεύω, μελλ. **-σω** (**χέρσος**)· ἀμτβ., ζῶ ἢ κεῖμαι ἐν τῇ ξηρᾷ, διατρίβω ἐπὶ τῆς ξηρᾶς || μένω χέρσος, παραμένω χέρσος (ἀκαλλιέργητος, ἄγονος).— μτβτ., καθιστῶ τι χέρσον, μεταβάλλω τι εἰς χέρσον, καθιστῶ ξηρὸν καὶ ἄγονον.

χερσόθεν, ἐπίρρ. (**χέρσος**)· ἐκ τῆς χέρσου, ἐκ τῆς ξηρᾶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **«ἐκ τῆς θαλάσσης»** || ἐκ τῆς γῆς (πάλιν ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **«ἐκ τῆς θαλάσσης»**).

χερσόθῐ, ἐπίρρ. (**χέρσος**)· ἐν τῇ χέρῳ, ἐπὶ τῆς χέρσου, ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.

χέρσον-δε, ἐπίρρ.· πρὸς (εἰς) τὴν χέρσον, πρὸς (εἰς) τὴν ξηράν.

χερσο-νησίτης, ἀττ. **χερρονησ-**, **-ου**, ὁ (**χερσόνησος**)· ὁ κάτοικος τῆς Θρᾳκικῆς Χερσονήσου.

χερσο-νησο-ειδής, **ὲς** (**χερσόνησος** + **εἶδος**)· ὁ ὅμοιος πρὸς χερσόνησον, ὡς καὶ νῦν χερσονησοειδὴς.

χερσό-νησος, ἀττ. **χερρόν—**, ἡ (**χέρσος**+**νῆσος**)· ὡς καὶ νῦν, χερσόνησος, ἡ χέρσος ἅμα καὶ νῆσος, ἡ σχεδὸν νῆσος, λατ. **peninsula**.— ὡς κύρ. ὄν. **Χερσόνησος**=ἡ Θρᾳκικὴ Χ., ἡ ἐκτεινομένη κατὰ μῆκος τοῦ Ἑλλησπόντου || **Χερσόνησος** ἐκαλεῖτο ὡσ. καὶ ἡ Ταυρικὴ Χερσόνησος, ἡ Κριμαία.

χερσονησ-ώδης, ἀττ. **χερρονησ-**, **ες**, συνῳρ. ἀντὶ **χερσονησοειδὴς** (βλ. λ.).

ΧΕΊΡΙΟΣ, ἀττ. **χέρρος**, ἡ· ξηρὰ γῆ, ξηρά, γῆ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θάλασσαν || **χέρσον ἐκνέομαι**=φθάνω εἰς τὴν ξηράν.— **II** ὡς ἐπίθ.. **χέρσος**, **ον**=στερεός, ξηρὸς (ἐπὶ τῆς γῆς) : **χέρσος Εὐρώπα**=ἡ ἠπειρος τῆς Εὐρώπης. **2)** ὡς καὶ νῦν, χέρσος, ἀκαλλιέργητος, ξηρός, ἄγονος, τραχύς, σκληρὸς || **τὰ χέρσα**=ἔρημοι τόποι | **χέρσος λιμήν**=λιμὴν ἀποξηραν θείς. **3)** μτφρ., ἄγονος, στεῖρος, ἄτεκνος (ἐπὶ γυναικῶν). **4)** μετὰ γεν., ὁ ἐστερημένος τινός, ὁ στερηθεὶς ἀπό τι.

Ἔτυμ. : **χέρσος**, **χέρρος**· **χερσαῖος**· **χερσεύω**· **χερσόω** (πρβλ. Ἡσυχ. **«χήρ· ἐχῖνος»** : σανσκρ. **hárṣatē**, **hṛ́ṣyati** (σκληρύνομαι), Ζενδ. **zaršiva-** (λίθος), λατ. **horreo**, **hirsūtus** (λάσιος, τραχύς, δύσκολος, ἀκανθώδης), **hirtus**, **hispidus**, παλ-ιρλ. **garb**, gall. **garw** (τραχύς), bret. **garu** (σκληρός, τραχύς) (ἰαπ. ***ghṛsvo-**), ἀγγλ-σαξ. **zorst**· ἰαπ. ***ǧ̑her-**, ***ǧ̑heres-** (τραχύνομαι, σκληρύνομαι)· καὶ παράλλ. βάσις **gherē-** (**ghrē-**, **ghrō-**, **ghro-**), ἐξ ἧς παράγονται τὰ gall. **garth** (ἀκρωτήριον, ὄρος), μεσο-γερμ. **grat** (ἄκανθα, γένειον στάχυος, «τραχοκοκκαλιά»), **gran**, **grane** (γένειον, ἄκανθα), παλ-γερμ. **grana**, ἀγγλ-σαξ. **zronu**, παλ-norr. **gro,n** (μύσταξ), ἰρλ. **grend** (μύσταξ), gall., bret. **grann**

(=λατ. **cilium, palpebra**, θηλ. βλέφαρον) ἕνεκα τῆς συγγεν. του πρός τό Πολων. **grot, Τσεχ. hrot** (ἰαπ. ***ghrəto-***) (=αἰχμή βέλους, ἀκόντιον), παλ-σλαυ. **granĭ** (γωνία), πολων. **gran'** (γωνία, ἄκανθα, ὁροδετική γραμμή)· βλ. καί *χοιράς, χάρμη*.

χερύδριον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χείρ*· μικρά χείρ, «χεράκι».

χεσείω, ἀφετ. τοῦ *χέζω* (βλ. λ.)· ἔχω διάθεσιν νά ἀποπατήσω; λατ. **cacaturio**.

χεῦαι, χεῦαν, χεῦε, ἐπικ. ἀπρφ., γ' πληθ. καί γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *χέω*.

χεῦμα, -ατος, τό (*χέω*)· τό χεόμενον, τό ἐκχυδέν ‖ ρεῦμα, ρύσις, ροή, τό χύσιμον, ἡ σπονδή.— **II** τό ἀγγεῖον, τό δεχόμενον τό ἐγχεόμενον ὕδωρ, λεκάνη, κύπελλον.

χεύομεν, ἐπ. ἀντί *χέωμεν*, α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. α' τοῦ *χέω*.

ΧΕ'Ω, μελλ. *χεῶ*, ἐπ. *χεύω* ‖ ἀόρ. α' *ἔχεα*, ἐπ. *ἔχευα* ἤ *χεῦα*· προστ. *χέον*, ἐπ. *χεῦον*· ὑποτ. *χέω*, ἐπ. *χεύω*, ἐπ. α' πληθ. *χεύομεν*· ἀπρφ. *χέαι*, ἐπ. *χεῦαι*· μτχ. *χέας*, ἐπ. *χεύας* ‖ ἐπ. μέσ. ἀόρ. *ἐχευάμην* ‖ παθητ., μέλλ. *χυθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐχύθην*· πρκ. *κέχυμαι*· γ' ἑν. ἐπ. ὑπερσ. *κέχυτο* ‖ ὡσ. ἐπ. ἀόρ. δ' *ἐχύμην*, ἀπαντῶν ἐν τῷ γ' ἑν. *ἔχυτο, χύτο*, γ' πληθ. *ἔχυντο, χύντο*, μτχ. *χύμενος*· ριζ. σημ. χύνω, καί δή: **I** ἐπί ὑγρῶν, χύνω, ἐκχέω, ἐκχύνω, ἀφίνω τι νά ἐκρεύσῃ. — παθητ., χύνομαι, ρέω, ρέω ἀφθόνως, ἀναβρύω, ἀναβλύζω. **2)** παθητ., ὑγροποιοῦμαι, τήκομαι, λυώνω, διαλύομαι‖ὡσ. ἐπί τοῦ ἐδάφους μετά τήν βροχήν, μαλακώνω, ἀποβάλλω τήν τραχύτητα (τήν σκληρότητα) τήν πρό τῆς βροχῆς.—μέσον, χύνω τι δι' ἑμαυτόν (πρός ὠφέλειάν μου), κυρ. ἐπί σπονδῶν προσφερομένων πρός τιμήν τῶν νεκρῶν ‖ μετά συστ. αἰτ., *χοὴν χέομαι νεκύεσσι*=χύνω σπονδάς πρός τιμήν τῶν νεκρῶν.— **II** ἐπί στερεῶν, χύνω, σκορπίζω, διασκορπίζω, διασπείρω ‖ ὡσ., ὡς καί τά *χόω, χώννυμι* (βλ. λ. λ.), ἐπισωρεύω χῶμα καί σχηματίζω γήλοφον (τύμβον): *τύμβον χέω*=ἐγείρω τύμβον. **2)** *χέω δοῦρα*=ρίπτω δόρατα βροχηδόν (τά ἐξακοντίζω τό ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀκαταπαύστως). **3)** ἀφίνω τι νά πέσῃ κατά γῆς, ρίπτω κάτω, ρίπτω χαμαί.— παθητ., ρίπτομαι, ἐπισωρεύομαι, συσσωρεύομαι (εἰς τό αὐτό μέρος) ‖ ὡσ. ἐν τῷ παθ., ἐπί ἀνθρώπων, χύνομαι ἔξω («ξεχύνομαι») ὡς ποτσμός, ἐξορμῶ εἰς πυκνάς μάζας (κατά στίφη).— **III** μτφρ., ἐπί ἤχων, ἐκπέμπω, παράγω, «βγάζω». **2)** *ἀχλὺν κατ' ὀφθαλμῶν χέω*=χύνω σκοτεινήν ἀχλύν ἐπί τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπισκοτίζω τήν ὅρασίν τινος, τόν κάμνω νά μή βλέπῃ ‖ *χέω ἥβη* (δημηρ.)=σκορπίζω γύρω ὁμίχλην, κάμνω νά ἀπλωθῇ πέριξ ὁμίχλη.— παθητ., χύνομαι, ἁπλώνομαι: *ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο*=περί αὐτόν δέ ἐχύθη (ἁπλώθη γύρω του) ὁ θάνατος ‖ ἀλλ' ὅμως, *πάλιν χύτο ἀὴρ*=πάλιν ἡ ὁμίχλη διελύθη (ἐξηφανίσθη). **3)** ἐπί προσώπων, *ἀμφ' αὐτῷ χυμένη*= χυθεῖσα περί αὐτόν, περιχυθεῖσα περί αὐτόν, περιπτυχθεῖσα αὐτόν ‖ ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. *κεχυμένος εἴς τι*=ὅλως παραδεδομένος εἴς τι, ἔκδοτος εἴς τι.

Ἔτυμ.: *χέω· χύτρα* (ἰων. *κύθρη*)· *χύτρος* (ἰων. *κύθρος*)· *χῦλος· χῦμός· χύσις· χύτλον· χυτλόω· χυτλάζω· χυτὸς*=σανσκρ. **hutá-ḥ**· *χύδην* (δωρ. *χύδαν*)· *χυδαῖος* (πρβλ. *κοχύω, κοχυδέω*=ἐκρέω ἀφθόνως, Ἡσυχ. *«κοχύ· πολύ, πλῆρες»*· *χεῦμα*=σανσκρ. **hō'man-** (σπονδή), πρβλ. φρυγ. *«ζευμάν· τὴν πηγήν»*, θρᾳκ. *«ζετραία· χύτρη»* (*ᾱgheutr)· *χόος, χοῦς· χοή· χοεύς· χόανος· χοάνη· χόω, χώννυμι, χωννύω· χῶμα*· πρβλ. σανσκρ. **juhō'ti** (δύω), **hūyēlē** (ἔχω δυσιασθῇ), **hō'tar-** (ὁ δυσιάζων), **ā'-huti-ḥ** (σπονδή)(: ἑλλ. *χύσις*), **havanam** (δυσία), Ζενδ. **zaoθra-** (σπονδή), **zaotar** (ἱερεύς), ἀρμ. **jawnem** (καθαγιάζω, δυσιάζω, προσφέρω), ἀλβ. **dŭle** (κηρός), λατ. **fū-tis** (προχόη, «μπρίκι») **fūtilis** (εὔκολος εἰς κενώσεις, εὐκόλως χυνόμενος, εὔθραυστος), **exfūti** (=**effusi**), ἰαπ. ***ghəu-*** (χέω, χύνω)· πρβλ. τό ἑπεκτ. ***ghəu-d*** ἐν τῷ λατ. **fundo**, πρκ. **fūdī** (χέω, σκορπίζω, ἁπλώνω)· γοτθ. **giutan**, ἀγγλ-σαξ. **zéotan**, παλ-γερμ. **gīozan** (χέω), παλ-norr. **gjóta** (ρίπτω)· πρβλ. καί *χώομαι*.

χηλ-αργός, *όν*, καί δωρ. **χᾱλ—** (*χηλή+ἀργός*)· ὁ ἔχων ταχείας τάς *χηλάς* (τ. ἔ. τάς ὁπλάς)· ὁ ταχύπους ‖ *χηλαργοὶ ἅμιλλαι* = ἁμιλλα (τ. ἔ. ἀγών) ταχέων ἵππων.

χηλευτός, *ή, όν*, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *χηλεύω* (βλ.λ.)· πεπλεγμένος, πλεκτός, διπλωμένος, «διπλασμένος».

χηλεύω, μελλ. *-σω* (*χηλή*)· πλέκω δίκτυον, πλέκω, συμπτύσσω, διπλώνω.

ΧΗΛΗ', ἡ· ὡς καί νῦν, χηλή, ὁπλή ἵππου ‖ ὡσ. ὁπλή διχηδής, ὡς ἡ τοῦ βοός ‖ ἐν τῷ πληθ. *χηλαί* καλοῦνται καί οἱ ὄνυχες τῶν πτηνῶν, ἤ οἱ ὄνυχες λύκου, ἤ τοῦ καρκίνου «τά δόντια».— **II** *χηλή* ἐκαλεῖτο ὡσ. καί ὁ λιμενοβραχίων, ἐπί τοῦ ὁποίου ἐκσπῶσι τά κύματα (προφανῶς διότι ἀποτελεῖ προέκτασιν ὁμοίαν πρός τήν ὁπλήν τοῦ καρκίνου π. χ.) ‖ πᾶσα προεξοχή πρός τήν θάλασσαν, ἤ σύμπλεγμα προεξεχόντων βράχων ὄρους τινος, ἀποτελοῦν προπύργιον.

Ἔτυμ.: *χηλή*, δωρ. *χᾱλά* ‹ἰαπ. ***ghā-*** (χαίνω)· βλ. ἐν *χήμη, χαίνω, χάος* κλπ.

χηλίνός, *ή, όν*·=*χηλευτός* (βλ. λ.)

ΧΗΛΟ'Σ, *-οῦ*, ὁ· μέγα κιβώτιον, κασσέλλα (πρός ἐναπόθεσιν ἐνδυμάτων, σκεπασμάτων καί ἄλλων σκευῶν)

Ἔτυμ.: *χηλός* ‹ἰαπ. ***ghā-, ***ghē-*** (χαίνω), πρβλ Ἀπολλ. Δυσκ. *«ἀπὸ τῆς διαστάσεως τῆς κατὰ τὴν ἄνοιξιν γινομένης»*· βλ. καί *χηλή*.

χήμη, ἡ (*χαίνω*)· τό χαίνειν, τό χάσκειν, «χάσκισμα». **2)** εἶδος κογχύλης, «χηβάδας», κληδείσης οὕτω ἐκ τοῦ χαίνοντος ὀστράκου της, λατ. **chama**. **3)** μέτρον ἔχον περίπου τήν χωρητικότητα τοῦ ὀστράκου τῆς *χήμης* («χηβάδας»).

Ἔτυμ.: *χήμη*· πρβλ. Ἡσυχ. *«χήμη· χάσμη· χηραμίς»*· *χηραμός* (βλ. λ.), πρβλ. Ἡσυχ. *«χηραμός· ἡ τῆς γῆς διάτασις»*· *χῶρος, χώρα· χηλή*, δωρ. *χᾱλά· χάσκω· χαίνω*· πάντα ταῦτα προῆλθον ἐκ τινος βάσεως ***ghē-***, ***ghā-*** (μεταπτ. βαθμ. ***ghō-***, ***ghə-***), πρβλ. παλ-norr. **gómir, góme**, παλ-γερμ. **guomo** (ἀνάκτορον), (***ghōmen-***) λιθ. **gomurỹs** (ἀνάκτορον), λεττ. **gámurs** (ἡ τραχεῖα ἀρτηρία), παλ-norr. **gan** (τό ἄνοιγμα τοῦ στόματος) (πρβλ. *χάνος = στόμα*), **gana** (=λατ. **inhiare**)· βλ. *χάος* καί *χειράς*.

ΧΗ'Ν, ὁ καί ἡ, γεν. *χηνός*· ἀνώμ. αἰτ. πληθ. *χέναϛ*· δωρ. *χάν*· (*χαίνω, κέχηνα*)· ὡς καί νῦν, ἡ χήν, ἡ χήνα, «ἀγριόχηνα» ἤ καί ἡ ἥμερος χήν (ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τοῦ ἀνοίγειν τό δυσαναλόγως μέγα ράμφος της), λατ. **anser**.

Ἔτυμ.: *χήν*· παλ-γερμ. **gans**, ἀγγλ-σαξ. **zós**, παλ-norr. **gás** (χήνα), ἰαπ. θεμ. ***ghans-***, πρβλ. ὡσ. σανσκρ. **haṃsá-ḥ, haṃsī** (χήν), Ζενδ. **zā-ə, zyā-ə** (χήν), λατ. **anser, -eris** (***hans-er**), ἰρλ. **gēiss** (Κελτ. ***gans-i-s**) =κύκνος, λιθ. **žaṷsis**, λεττ. **fuss**, παλ πρωσσ. **sansy** (χήν) (τό παλ-σλαυ. **gaˌsĭ**=χήν, εἶναι πιθ. δάνειον ἐκ τοῦ γερμ.)· ἡ ἐκ τοῦ *χαίνω - χάσκω* ἐτυμολ. ἀμφισβητεῖται ὑπό τινων προτιμώντων τήν ἐξ ὀνοματοποιίας προέλευσιν τῆς λ., πρβλ. μεσ-γερμ. **gāgen**, νεο-γερμ. **gackern** (κακκαρίζω).

χην-άλώπηξ, *-εκος*, ὁ (*χήν+ἀλώπηξ*)· εἶδος Αἰγυπτιακῆς χηνός ζώσης ἐντός ὀπῶν.

χήνειος, *α, ον* (*χήν*)· ὁ τῆς χηνός, ὁ ἀνήκων εἰς τήν χῆνα, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τήν χῆνα, ἤ ὅμοιος πρός χῆνα, λατ. **anserinus**.

χήνεος, *η, ον*, ἰων. ἀντί *χήνειος* (βλ. λ.).

χηνίσκος, ὁ (*χήν*), ὑποκορ. τοῦ *χήν* (βλ.λ.), νεαρό (μικρό) χήν.— **II** μτφρ., τό ἄκρον τῆς πρύμνης πλοίου, διότι ἦτο ὑψηλόν καί ἐκυρτοῦτο ὅπως ὁ λαιμός χηνός.

χήρ, ὁ, γεν. *χηρός*· ὁ ἐχῖνος, ὁ ἀκανθόχοιρος, «σκαντζόχοιρος» [δι. ἐτυμ. βλ. *χέρσος*].

χήρα, ἰων. **χήρη,** ἡ· βλ. *χῆρος*.

χηράμβη, ἡ· εἶδος κόγχης (κογχυλίου).

χηράμο-δύτης, *-ου*, ὁ (*χηραμός+δύω*)· ὁ εἰσδύων εἰς ὀπάς [-ᾰ- φύσει, ἀλλά καί -ᾰ- χάριν τοῦ μέτρου].

ΧΗΡΑ͂ΜΟ'Σ, ὁ· ὀπή, «τρύπα», σπήλαιον, κοίλωμα,

χάσμα, ρωγμή. [*χηραμός· χηραμίς* (πλατὺ δστρακον)· δι' ἐτυμ. βλ. *χήμη*].

χήρατο, ἐπ. γ' ἐν. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ *χαίρω*.

χηρεία, ἡ (*χηρεύω*)· ὡς καὶ νῦν, χηρεία, ἡ κατάστασις τῆς χήρας, λατ. **viduitas** ‖ μτφρ., Ἐλλειψις.

χήρευσις, α, ον (*χῆρος*)· ὁ χηρευμένος ‖ μτφρ., ὁ ἐστερημένος, ἀπωρφανισμένος.

χηρεύω, μελλ. *-σω* (*χῆρος*)· ἀμτδ., στεροῦμαι, ἀποστερούμαι, τινος (μετὰ γεν.), εἶμαι ἔρημος ἀπό τι: *νῆσος ἀνδρῶν χηρεύει*=ἡ νῆσος στερεῖται (εἶναι ἔρημος, κενὴ) ἀνδρώπων. 2) ἀπολ., ἔχω ἀποστερηθῆ τοῦ συζύγου μου (ἢ τῆς συζύγου μου), ζῶ ἐν χηρείᾳ, εἶμαι χῆρος (ἢ εἶμαι χήρα), **viduus(-a) sum** ‖ στεροῦμαι τῶν γονέων μου, εἶμαι ὀρφανός, εἶμαι ἀπωρφανισμένος. 3) ζῶ ἐν ἐρημίᾳ, ζῶ ἀπομενονωμένος.— ‖ μτδτ., ἀποστερῶ τινα τοῦ (τῆς) συζύγου, καθιστῶ τινα χῆρον (χήραν) ‖ στερῶ τινα τῶν γονέων του, ἀπορφανίζω ‖ τηρῶ τινα ἐν ἀπομονώσει.

χηρήιος, η, ον, ἰων. ἀντὶ *χήρειος* (βλ. λ.)

χῆρος, α, ον· μετὰ γεν., ὁ ἐστερημένος τινός, ὁ ἀποστερηθεὶς ἀπό τι, ὁ στερούμενος τινος, λατ. **viduus** ‖ ἀπολ., ὁ ἀποστερηθεὶς τοῦ (τῆς) συζύγου, ὁ χηρευμένος, ὡς καὶ νῦν χῆρος, «χηρευάμενος» ‖ ὁ ἀποστερηθεὶς τῶν γονέων του, ὁ ἀπορφανισθείς, ὁ ὀρφανός.— ‖ ὡς οὐσ. ἡ **χήρα** (ἰων. **χήρη**)· ὡς καὶ νῦν, χήρα, τῆς ὁποίας ἀπέθανεν ὁ σύζυγος, λατ. **vidua** ‖ ἐκ τοῦ θηλ. οὐσ. *χήρα* ἐσχηματίσθη ἀκολούθως καὶ ἀρσ. ὁ **χῆρος** (ὡς καὶ νῦν).

Ἔτυμ.: χῆρος· χήρη, χήρα· χηρεύω· χηρόω (βλ. λ.), λατ. ***herō-** ἐν τῷ hērēs- δι' ἐτυμ. βλ. *χῆτος*.

χηρόω, μελλ. *-ώσω*· ἀόρ. α' *ἐχήρωσα*, ἐπ. *χήρωσα*· παθ. *ἐχηρώθην* (*χῆρος*)· ‖ μτδτ., ἀποστερῶ, καθιστῶ τινα ἔρημον, τὸν ἀπομονώνω. 2) μετὰ γεν., ἀποστερῶ τινα ἀπό τι, τοῦ τὸ στερῶ, «τοῦ τὸ παίρνω»: *Ἄργος ἀνδρῶν ἐχηρώθη*=τὸ Ἄργος ἀπέμεινεν ἔρημον ἀνδρώπων ‖ ἀποστερῶ τινα τοῦ (τῆς) συζύγου, καθιστῶ τινα χῆρον ἢ χήραν.— ‖ ἀμτδ., ὡς τὸ *χηρεύω* (βλ. λ.), διατελῶ ἐν χηρείᾳ, ζῶ ἐν χηρείᾳ, εἶμαι χῆρος (χήρα) ‖ εἶμαι ὀρφανός ‖ στερούμαι, εἶμαι ἐνδεής.

χηρωστής, *-οῦ*, ὁ (*χηρόω*)· πλάγιος συγγενής, κληρονομῶν τὸν δανόντα χῆρον, ἐν ἐλλείψει πλησιεστέρων συγγενῶν ‖ κατ' ἄλλους, ὡς τὸ *ὀρφανιστὴς* (βλ. λ.), ὁ ἐνεργῶν ὡς ἐπίτροπος χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ἔτυμ.: χηρωστής· -ωστὴς ‹**-ώ-δ-τᾱ* (ἡ πρᾶξις τοῦ λαμβάνειν, τοῦ εἰσπράττειν): σανσκρ. **ā-tta-** (ἰαπ. ***ā-d-to-s** ἐν τῷ σανσκρ. **dēvá-tta-**ḥ=δεδομένον ἐκ τῶν θεῶν), (ἐκ ρ. **dō-, de-**)· ἔστω λοιπὸν ἰαπ. ***ĝhērōd-** ‹(**ghēro-*+*ō-d-*: **hērēs, -ēdis** ‹ἰαπ. ***ĝhē-rēd-**, **ghēro*+*ē-d-* (ὁ λαμβάνων τὴν κληρονομίαν), πρβλ. σανσκρ. **dāyādá**ḥ (ὁ λαμβάνων τὸ κληρονομικόν του μερίδιον), τ. ἔ. **dāyá-* (κληρονομική μερίς)+*ā-da-* ὁ λαμβάνων)· βλ. *χῆτος*.

χήσεῖτε, δωρ. κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *καὶ ἥσετε*, μελλ. τοῦ *ἵημι*.

χῆτις, -ιος, ἀττ. *-εως*, ἡ=*χῆτος* (βλ. λ.).

***χῆτος, -εος,** τὸ (*χατέω*)· στέρησις, ἔλλειψις, ἔνδεια, ἀπορία (μετὰ γεν.) ἀπαντῶν μόνον ἐν τῇ δοτ. *χήτεῖ, χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς*=ἕνεκα ἐλλείψεως (ἢ ἕνεκα ἀπωλείας, θανάτου) τοιούτου ἀνδρός ‖ *χήτει* (ἰων. δοτ. τοῦ *χῆτις*) *συμμάχων*=ἕνεκα ἐλλείψεως συμμάχων.

*Ἔτυμ.: *χῆτος* (μόνον ἐν τῇ δοτ. *χήτεῖ, χήτει*)· *χῆτις*, ἡ· *χάτος*, τό· *χατέω, χατίζω*· *χῆρος* (βλ. λ.)· *χωρίς*· *χωρίζω, χῶρος, χώρα*· *χωρέω*: σανσκρ. **jáhāti** (παραιτῶ, ἐγκαταλείπω, ἀρνοῦμαι, παραιτοῦμαι), μτχ. **hīnáḥ** (ὁ παρητημένος), Ζενδ. **zā(y)-, zazāiti** (=λατ. **mittere**)· ἡ γεν. ἔννοια εἶναι ἡ τοῦ ἀποχωρισμοῦ, τῆς ἐλλείψεως· βάσις **ghē-, ghēi-, ghī-** (χαίνω)· βλ. καὶ *χάζω, χάος, χήμη, χειράς, κεχάνω, χάζω, χαλάω*.

χητοσύνη, ἡ (*χῆτος*)· ἔλλειψις, στέρησις, ἔνδεια, ἀπορφανισμός, ἀπομόνωσις.

χῆφθᾶ, δωρ. ἀντὶ *καὶ ἥφθη*, γ' ἐν. παθ. ἀορ. α' τοῦ *ἅπτω*.

χθαμᾶλός, *ή, όν* (*χαμαί*)· χαμηλός, ὁ ἐγγὺς πρὸς τὸ ἔδαφος, ὁ ἕρπων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπίπεδος (γεν. ἀντίθ. τῷ ὑψηλός) ‖ μτφρ., ἕρπων, χαμερπής, ταπεινός, λατ. **humilis** [δι' ἐτυμ. βλ. *χθών, χαμαί*].

χθές'ζ, ἐπίρρ., ἐκτετ. *ἐχθές* (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, χθές, ἐχθές, «τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπέρασε», «τὴ χθεσινὴ μέρα» ‖ *πρώην τε καὶ χθὲς ἢ χθὲς τε καὶ πρώην*=χθὲς καὶ προχθές.

Ἔτυμ.: χθές, ἐχθές (κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀντιστοιχίαν *ἐκεῖνος: κεῖνος*)· *χθιζά· χθιζὸς* (‹*χθιζ-όδς*), *χθιζενός, χθεσινός· χθὲς* εἶναι τοπ. ἐστερημένη τοῦ προσφύματος: σανσκρ. **hyáḥ**, νεο-περσ. **dī**, **dīg** (**d-**‹**ĝh-*), παλ-λατ. **here** (***hesi**), **herī**, λατ. **hesternus**, γοτθ. **gistradagis** (αὔριον), ἀγγλ-σαξ. **zeostra**, παλ-γερμ. **gestaron** (χθές), παλ-norr. **i góer**, παλ-σουηδ. **ī gār** (χθές), ἀλβ. **dje** (χθές), παλ-τρλ. **in-dhē**, gall. **doe**, παλ-corn. **doy** (χθές)· πρβλ. ὠσ. gall. **neithiwyr** (χθὲς τὸ βράδυ)· ἐξ ἰαπ. ***ghjes** (***ghdjes**) =χθές.

χθεσῖνός, *ή, όν* (*χθές*)· ὡς καὶ νῦν, χθεσινός, ὁ τῆς χθεσινῆς ἡμέρας («τῆς ἡμέρας ποὺ μᾶς πέρασε») ‖ *ἡ χθεσινὴ κραιπάλη*=ἡ χθεσινὴ μέθη.

χθιζά, ἐπίρρ. βλ. *χθιζός*.

χθιζῖνός, *ή, όν*=*χθεσινός* (βλ. λ.).

χθιζός, *ή, όν* (*χθές*)· =*χθεσινός* (βλ. λ.), ὁ τῆς χθεσινῆς ἡμέρας ‖ *χθιζὸς πόνος*=ὁ κόπος τῆς χθὲς ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ ρήμ. ὡς ἐπιρρ. κατήγορ.: *χθιζὸς ἔβη*=ἀπῆλθε χθὲς ‖ τὰ οὐδ. *χθιζὸν* καὶ *χθιζὰ* κεῖνται μετὰ ἐπιρρ. ἐνν. (=*χθές*): *χθιζά τε καὶ πρώιζα*=*χθές τε καὶ πρώην*=χθὲς καὶ προχθές.

χθόνιος, (*α*), *ον* (*χθών*)· ὁ ἐπὶ τῆς γῆς ὤν, ὁ ἐν τῇ γῇ, ὁ ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπόγειος, ὑποχθόνιος, καταχθόνιος, κυρ. ἐπὶ τῶν θεῶν τοῦ Ἅδου: *θεοὶ χθόνιοι*=οἱ τοῦ κάτω Κόσμου θεοί, οἱ ὑποχθόνιοι, λατ. **inferi** ‖ *χθόνιος Ἑρμῆς* ὡς ψυχοπομπός (ὁδηγῶν τὰς ψυχὰς εἰς τὸν Ἅδην). — ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν γῆν, ἢ ὁ ἐκ τῆς γῆς προερχόμενος (ἐπὶ τῶν Τιτάνων ὡς υἱῶν τῆς Γῆς) ‖ ἐπὶ προσώπων, ὡς τὸ ἐγχώριος, ἐντόπιος. 2) ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐκ τῆς γῆς, ὁ γήινος.

χθονο-στιβής, *ές* (*χθών*+*στιβεῖν*)· ὁ πατῶν τὴν γῆν, ὁ βαδίζων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ γήινος (ἀντίθ. τῷ οὐράνιος)

χθονο-τρεφής, *ές*, γεν. *-έος* (*χθών*+*τρέφω*)· ὁ ἐκ τῆς γῆς τρεφόμενος ἢ τραφείς.

ΧΘΩ'Ν, *ή*, γεν. *χθονός*· ἡ γῆ, τὸ ἔδαφος ‖ *χθόνα δῦναι*=νὰ εἰσδύσῃ τις εἰς τὴν γῆν, νὰ χωδῇ εἰς τὴν γῆν, νὰ ἀποδάνῃ ‖ *ὑπὸ χθονὸς κεκευθέναι*=νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὴν γῆν, νὰ ἐνταφιασθῇ. 2) *οἱ ὑπὸ χθονὸς*=οἱ ὑπὸ τὴν γῆν, οἱ ἐν τῷ κάτω Κόσμῳ ζῶντες, οἱ ἐν τῷ Ἅδῃ, οἱ τεδνεῶτες, αἱ σκιαί, οἱ νεκροί, λατ. **inferi**.— ‖ ἡ Γῆ, προαιωποποιημένη ὡς θεά. — ‖ ὡρισμένον μέρος τῆς γῆς, ὡρισμένη χώρα.

Ἔτυμ.: χθών (‹**χθωμ* πρβλ. καὶ *χθαμαλός*· τὸ *-ν-* ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πτώσεις, ὅπως συνέβη καὶ εἰς τὸ *χιών* ‹**χιωμ*, καὶ εἰς τὸ *εἷς, ἕν*, γεν. *ἑνός* ‹(**sem-*), γεν. *χθονός* ‹ἰαπ. ***ĝdhĝm-**, σανσκρ. **kṣấḥ**, αἰτ. **kṣấm**, τοπ. **kṣámi** (***ĝdhém-i**), γεν. **kṣmáḥ** (γῆ), ἰρλ. **dū** (τόπος), αἰτ. **don** (δέσις); δοτ. **dun**· — *χθόνιος* ‹**χθόμιος*: σανσκρ. **kṣámya-**ḥ (ἐπίγειος)· βλ. *καὶ χαμαί*.

-χι (Α), ἐπιτατ. προσφ., ἐν τοῖς *ναί-χι, οὐ-χί* (βλ. *ναί, οὐ*)=ἰαπ. ***ghi**, σανσκρ. **hi**.

χῖ, τὸ (ἀκριβέστερον **χεῖ**), τὸ ὄνομα τοῦ γράμματος Χ, προσταθέντος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ ὄπ. αὐτῶν παραληφθὲν φοινικικὸν ἀλφάβητον· ἐξ αὐτοῦ τὰ *χτάζω* (σχηματίζω τὸ σχῆμα χ, τακτοποιῶ τι εἰς σχῆμα χ, σημειῶ διὰ τοῦ Χ διὰ νὰ χαρακτηρίσω κάτι ὡς νόδον καὶ μὴ γνήσιον), *χίασμα, χιασμός* (ἡ εἰς σχῆμα Χ τακτοποίησις)› λατ. **chiasmus**.

χῖδρον, τό, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *τὰ χῖδρα*· χλωρὸς σῖτος τετριμμένος ἐκ τῶν σταχύων, ἢ χονδροκοπανισμένος σῖτος (ὡς εἶναι τὰ *ἄλφιτα*),

χονδροκοπανισμένη κριδή ‖ τό ἐκ τοιούτου σίτου παρασκευαζόμενον φαγητόν.

χῑλιᾰκις, ἐπιρρ. (*χίλιοι*)· ὡς καί νῦν, χιλιάκις, χιλίας φοράς, «χίλιες φορές».

χῑλί-ανδρος, *ον* (*χίλιοι*+ *ἀνήρ*)· ὁ περιέχων χιλίους ἄνδρας.

χῑλι-άρχης ἡ **χῑλί-αρχος,** *-ου*, ὁ (*χίλιοι*+*ἄρχω*)· ὁ διοικῶν σῶμα ἐκ χιλίων ἀνδρῶν.— ‖ ἑλλην. στρατ. ὅρος πρός ἀπόδοσιν τοῦ παρά Ρωμαίοις **tribunus militum.**

χῑλι-αρχία, ἡ (*χιλιάρχης*)· τό ἀξίωμα ἢ τό ὑπούργημα τοῦ χιλιάρχου, ἡ διοίκησις σώματος ἐκ χιλίων ἀνδρῶν.— ‖ =*χιλιὰς* (βλ. λ.), χιλιανδρία, ἀριθμός χιλίων ἀνδρῶν.

χῑλιάς, *-άδος*, ἡ (*χίλιοι*)· ὡς καί νῦν, χιλιάς, «χιλιάδα», ὁ ἀριθμός χίλιοι.

χῑλι-έτης, *-ου*, ὁ, ἢ **χῑλι-ετής,** *-έος*, ὁ, ἡ (*χίλιοι*+*ἔτος*)· ὡς καί νῦν, χιλιετής, διαρκῶν ἐπί χίλια ἔτη, ὁ χιλίων ἐτῶν.

Χῑ'ΛΙΟΙ, *αι*, *α*· ὡς καί νῦν, χίλιοι, λατ. **mille** ‖ ὁ ἐντικός ἐν περιληπτ. ἐνν. καί μετά περιληπτ. ὀνομάτων μόνον: *χιλία ἵππος* = χίλιοι ἱππεῖς, *μυρία ἵππος*= δεκακισχίλιοι ἱππεῖς.

Ἔτυμ.: χίλιοι· ἰων. *χήλιοι*, λακ. *χ λιοι*, λεσβ., θεσσαλ. *χέλλιοι* ‹*χεσλιο-=σανσκρ. **sa-hastīya** (δέκα φοράς ἑκατονταπλοῦς): σανσκρ. **sa-hásra-m**, Ζενδ. **haraŋrəm** (χιλιάς), ἰαπ. ***ghesło***· πρβλ. ὡσ. λατ. **mīlle** ‹**smī-** (: ἑλλ. *μία*, θέμ. ***sem-*** (εἷς)· βλ. *εἷς*) +***ĝhslī*** (τό ὅλον σθνθ. ἀπέθη οὐδ. κατ' ἀναλογίαν πρός τό **ducentum, trecentum** κλπ.· κατά τινας τό σανσκρ. **sahásram** εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **sáhaḥ** (δύναμις, νίκη), γοτθ. **sigis** (νίκη, κυρ. ἑκατοντάς δυνάμεως), καί τό ἑλλ. ***χεσλιοι*** θά προήρχετο ἔκ τινος ***sĝhestio-***, λατ. **mīlle** ‹***smī-zĝhslī-***.— τό δημηρ. *ἐννεά-(δεκά-) χειλοι* θά ἔπρεπε μᾶλλον νά ἀναγνωσθῇ *ἐννεα-χείλ̓οι*, *δεκα-χείλ̓οι*· κατ' ἄλλους *χίλιοι* ‹*χίσλιοι παραλλήλως τῷ *χείλιοι* ‹*χέσλιοι*, πρβλ. *χθιζός*: *χθές*.

χῑλιό-ναυς, *-εως*, ὁ, ἡ (*χίλιοι*+*ναῦς*)· ὁ συνιστάμενος ἐκ χιλίων πλοίων (στόλος), ὁ στόλος τῶν χιλίων πλοίων.

χῑλιο-ναύτης, *-ου*, δωρ. **-ναύτας,** *-α*, ὁ, ἡ (*χίλιοι* + *ναύτης*)· ὁ συνιστάμενος ἐκ χιλίων πολεμικῶν πλοίων (στόλος).

χῑλιό-πᾰλαι, ἐπιρρ. (*χίλιοι*+*πάλαι*)· χιλιάκις πάλαι, «πρό ἀμνημονεύτων χρόνων».

χῑλιοστός, *ή*, *όν* (*χίλιοι*), ταχτικόν ἀριθμ.· ὡς καί νῦν, χιλιοστός, χιλιοστός εἰς τήν σειράν, ὁ μετά τόν ἐννεακοσιοστόν ἐνενηκοστόν ἔνατον.

χῑλιοστύς, *-ύος*, ἡ (*χίλιοι*)· στρατιωτικόν σῶμα ἐκ χιλίων ἀνδρῶν.

Χῑ¯ΛΟ'Σ, *-οῦ*, ὁ· χλωρά τροφή τῶν ζώων, χλωρά χόρτα ἢ πόαι κοπτόμεναι εἰς τεμάχια καί τιθέμεναι εἰς τήν φάτνην.

Ἔτυμ.: χῑλός· *χιλόω*· *χῑλεύω*: ἀρμ. **šil**, **šuil**, **šel** (κλάδος, κλωνάρι, καλάμη στάχυος) ‹ἰαπ. ***gh-***· δέν ἀνήκουσιν ἐνταῦθα τά: σανσκρ. **ghásati**, Ζενδ. **gaŋhaiti** (τρώγω, καταβροχθίζω), λατ. **fēnum** (χόρτος), παλαλαυ. **sẽno**, λιθ. **szenas** (χόρτος).

χῑλόω, μελλ. *-ώσω* (*χιλός*)· ἐφοδιάζω μέ *χιλόν* (βλ. λ.), ἄγω εἰς βοσκήν, τρέφω μέ χλόην, τρέφω ἐν φάτνῃ.

χῖμαιρα, ἡ· ἡ αἶξ, λατ. **capra** (θηλ. τοῦ *χίμαρος*, ἃ βλ).— ‖ ὡς κύρ. ὄν. *ἡ Χίμαιρα*, μυθολογικόν τέρας, ἐκφυσῶν πυρίνας φλόγας, μέ κεφαλήν λέοντος, σῶμα αἰγός καί οὐράν δράκοντος, φονευθέν ὑπό τοῦ Βελλεροφόντου.

χῑμαιρο-βᾶτης, *-ου*, ὁ (*χίμαιρα*+*βαίνω*), ἐπίθ. τοῦ Πανός. ὁ αἰγοπόδης, ὁ ἔχων πόδας αἰγός ‖ ὁ ἐπιβαίνων αἰγός.

χῑμαιρο-θῡ́της, *-ου*, ὁ (*χίμαιρα*+*θύω*)· ὁ θυσιάζων αἶγας.

χῑμαιρο-φόνος, *ον* (*χίμαιρα*+**φένω*)· ὁ φονεύων αἶγας, ὁ σφάζων αἶγας.

χῑμᾰρ-αρχος, ὁ (*χίμαρος*+*ἄρχω*)· ὁ ἄρχων τῶν χιμάρων (βλ. λ.), ὁ ἡγεμών τῶν αἰγῶν, ὁ προπορευόμενος αὐτῶν, ὁ ὁδηγῶν τάς αἶγας (ἐπίθ. τοῦ τράγου): *τράγος χιμάραρχος*=ὁ τράγος, ὁ ὁδηγός τοῦ ὅλου ποιμνίου τῶν αἰγῶν.

ΧΙ'ΜΑ¯ΡΟΣ, ὁ· ὁ ἄλλως καί *τράγος* λεγόμενος (ὡς καί νῦν), λατ. **caper.**— ‖ ὡσ. καί θηλ.=ἡ *χίμαιρα* (βλ. λ.), ἡ αἶξ.

Ἔτυμ.: χίμαρος· *χίμαιρα*: παλ-norr. **gymbr** (ἀμνός ἑνός ἔτους)· διά τήν σημασ. πρβλ. γερμ. **einwinter** (μονοετές ἐρίφιον), ἀγγλ. **twinter** (ζῷον δύο ἐτῶν), διά δέ τήν μορφήν πρβλ. λατ. **bīmus** ‹*bhī-mos*, ***dvi-himo-s*** (ἡλικίας δύο ἐτῶν), σανσκρ. **himá-ḥ** (χειμών), ἀρμ. **jmern** ‹***jim-ern***, ἑλλην. *δύσ-χιμος* (δυελλώδης), *χειμέριος*, *χειμερινός*· βλ. καί *χεῖμα*.

χῑμᾰρο-αφακτήρ, *-ῆρος*, ὁ (*χίμαρος*+*σφάζω*)· ὁ σφάζων αἶγας, *χιμαροσφάκτης*, «καπροσφάχτης».

χῖμᾰρος, δωρ. ἀντί *χιμάρους*, αἰτ. πληθ. τοῦ *χίμαρος* (βλ. λ.).

χῖμετλον, τό (*χεῖμα*)· «χιονίστρα», ἕλκος συνεπείᾳ ψύχους δημιουργούμενον ἐπί τῶν δακτύλων χειρῶν καί ποδῶν, λατ. **pernio** [*χίμετλον*, *χῑμέτλη* κατ' ἀνομ. ἐκ τοῦ *χίμεθλον*, *χιμέθλη*· ὡς πρός τό *-ῑ-* πρβλ. *χῑών*: *χεῖμα*· κατ' ἄλλους ἐκ ριζ. ***ĝheis-*** (πληγώνω) τῆς ἐν τῷ σανσκρ. **hiṃsati.**

Χῖο-γενής, *ἐς* (*Χῖος*+*γενέσθαι*)· ὁ Χῖος τό γένος, ὁ καταγόμενος (προερχόμενος) ἐκ Χίου (*ἐπί* οἴνου).

χῖον, τό (*χῖος*)· ἀγγεῖον οἴνου ἐκ τῆς Χίου ‖ ἀγγεῖον οἴνου ὡρισμένης χωρητικότητος χρησιμοποιούμενον ὡς μέτρον ὑγρῶν καί δή τοῦ οἴνου (ἔχωρει $1^1/_2$ *χόας* περίπου).

χῐόνεος, *α*, *ον* (*χιών*)· ὁμοιος πρός χιόνα, λευκός ὡς χιών [*-ῐ-*, ἀλλ' ἐν τῷ ἑξαμέτρῳ καί *-ῑ-* ὁσάκις μετρικοί λόγοι ἐπιβάλλουσι τοῦτο].

χῐονίζω, μελλ. *-ίσω* (*χιών*)· ὡς καί νῦν, χιονίζω, πίπτω ὡς χιών, καλύπτω διά χιόνος ‖ ἀπρσ., *εἰ ἐχιόνιζε τὴν χώρην* (ἐνν. *ὁ Ζεὺς ἢ ὁ Θεός*)=ἐάν (ὁ Ζεύς) ἐκάλυπτε τήν χώραν διά χιόνος (τ. ἔ. ἐάν ἔπιπτε χιών εἰς τήν χώραν) ‖ ἀπολ., *ἐχιόνιζε*=ἔπιπτε χιών, ἦτο χιονόκαιρος.

χῐονο-βλέφᾰρος, *ον* (*χιών*+*βλέφαρον*)· ὁ ἔχων βλέφαρα χιονόλευκα.

χῐονό-βλητος, *ον* (*χιών*+*βάλλω*)· ὁ ὑπό χιόνος βεβλημένος, χιονοσκέπαστος, χιονισμένος.

χῐονό-βοσκος, *ον* (*χιών*+*βόσκω*)· ὁ ὑπό τῶν χιόνων τρεφόμενος (ἐν παθ. ἐνν.).— ‖ ἐν ἐνεργ. ἐνν. *χιονο-βοσκός*, *όν*· ὁ βόσκων (τρέφων) χιόνα, δηλ. ὁ περιβεβλημένος χιόνα.

χῐονο-θρέμμων, *ον*, γεν. *-ονος* (*χιών*+*θρέμμα*)· ὁ τρέφων χιόνα, ὁ περιβεβλημένος χιόνα.

χῐονό-κτῠπος, *ον* (*χιών*+*κτυπέω*)· ὁ ὑπό τῶν χιόνων τυπτόμενος, χιονόβλητος, καταχιονισμένος.

χῐονο-τρόφος, *ον* (*χιών*+*τρέφω*)·=*χιονοθρέμμων* (βλ. λ.), ὁ τρέφων χιόνα, ὁ περιβεβλημένος χιόνα.

χῐονό-χρως, *-ωτος*, ὁ, ἡ (*χιών*+*χρώς*)· ὁ ἔχων δέρμα (σῶμα) λευκόν ὡς ἡ χιών ‖ γεν., ὁ χιονόλευκος.

χῐον-ώδης, *ες* (*χιών*+*εἶδος*), συνηρ. ἀντί *χιονοειδής*· ὁ ὁμοιος πρός χιόνα ‖ ὁ πλήρης χιόνος.

Χίος, ἡ· ἡ γνωστή νῆσος τοῦ Αἰγαίου, καί νῦν οὕτω καλουμένη ‖ ἡ πόλις τῆς Χίου· ἐξ αὐτοῦ τό ἐπίθ.

Χῖος, *α*, *ον* (κατά συναίρ. ἐκ τοῦ *Χίεος*)· ὁ τῆς Χίου, ὁ ἐκ τῆς Χίου καταγόμενος, ἡ ὁ κάτοικος τῆς Χίου, «Χιώτης». ‖ *οἱ Χῖοι*=οἱ κάτοικοι τῆς Χίου ἢ οἱ ἐκ τῆς Χίου καταγόμενοι, οἱ «Χιῶτες».— ‖ *ἡ χῖος* (ἐνν. *βόλος*), τό χειρότερον ῥίψιμον τοῦ κύβου· ἡ πλευρά τοῦ κύβου· ἡ ἐφωδιασμένη μέ μίαν στιγμήν («τήν τοῦ ἄσσου») ἐκαλεῖτο *«χῖος ἀστράγαλος»*, ἡ δ' ἀντίθετος πλευρά τοῦ κύβου, ἡ ἔχουσα ἓξ στιγμάς («ἡ ἑξάρα»), καί θεωρουμένη ὡς ἡ ἐπιτυχεστέρα βολή, ἐκαλεῖτο *«Κῶος ἀστράγαλος»*· ὅθεν καί ἡ παροιμία *«Χῖος πρὸς Κῶον»* ἢ καί ἀντιστρόφως *«Κῶος πρὸς Χῖον»* (πρβλ. καί *Κῶος*).— ἡ παροιμ. *«οὐ Χῖος ἀλλὰ Κεῖος»* ἀφεώρα εἰς τήν ἀντίθεσιν τήν ὑφισταμένην μεταξύ τῶν ταπεινοφρόνων (ἢ τῶν ὑπό τινων καταφρονουμένων) κατοίκων τῆς *Χίου* καί τῶν ὑψηλοφρονούντων κατοίκων τῆς *Κέω*.

χῑράς, -άδος, καὶ **χειράς, άδος,** ἡ (*χείρ*)· ῥῆγμα, σχισμή, «σκάσιμο» χειρῶν ἢ ποδῶν· πρβλ. Ἡσυχ. «*χειράδας· τὰς ἐν τοῖς ποσὶ ῥαγάδας, ἔνιοι δὲ φῦδας*».

Ἔτυμ.: **χῑράς· χῑραλέος·** πρβλ. Ἡσυχ. «*χῑραλέους· τοὺς πόδας κατειργασμένους*» **χῑρόποδ-** (πόδες μετὰ σχισμῶν) ἐκ τινος βάσεως εἰς -ῑ-, Ἔστω *ĝhēi- (*ĝhi-ā-, *ĝhi-ē, *ĝhi- =χαίνω), μαρτυρουμένης ἐν τῷ σανσκρ. **vi-hāyas-** (τὸ ἐλεύθερον διάστημα, ἡ ἀτμόσφαιρα), παλ-σλαυ. **zeja,** (χαίνω), λατ. **hiare, hiscere,** παλ-γερμ. **gīen, gīnen, geinōn** (χασμῶμαι), **in-ginnan** (ἀνοίγω, σχίζω), ἀγγλ-σαξ. **zinan, zánian** (χασμῶμαι), **zinne** (εὐρύχωρος), **ziscian** (κλαίω μὲ λυγμούς), παλ-norr. **gina** (χασμῶμαι), **gin** (στόμα ἀνοικτόν), **geime** (βόθρον θαλάσσης), λιθ. **zióju, zióti** (χαίνω), παλ-σλαυ. **zina_ti** (ὁμ. σημασ.)· βλ. *χαίνω, χήμη, χάος* κλπ.

ΧΙ῎ΤΩ᾽Ν, -ῶνος, καὶ παρὰ τοῖς Ἴωσι πεζογρ. **κιθών, -ῶνος,** ὁ· ἔνδυμα (ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν) φορούμενον ἐσωτερικῶς, μάλλινον ὑποκάμισον φορούμενον «κατάσαρκα», λατ. **lunica**· ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐξέλθουν τῆς οἰκίας των, ἔρριπτον ἐπάνω ἀπὸ τὸν χιτῶνα ἕνα εὐρὺν μανδύαν (εὐρύχωρον ἐπανωφόριον), ὅστις ἐκαλεῖτο *φᾶρος* ἢ *χλαῖνα* ἢ *ἱμάτιον*· ἐνίοτε ὁ χιτὼν ἔφθανε μέχρι τῶν ποδῶν καὶ τότε ἐκαλεῖτο «*χιτὼν ποδήρης*», ὁσάκις δὲ ἔφερε καὶ *χειρίδας* (δηλ. «μανίκια») ἐκαλεῖτο *χειριδωτὸς χιτών*.— **II** ἐπὶ στρατιωτῶν, *χιτῶν* ἐκαλεῖτο ὁ θώραξ, πιθ. ἐκ δέρματος, ἐνισχυμένος ὅμως διὰ λεπίδων (φολίδων) ἢ κρίκων μεταλλίνων: *χιτὼν λεπίδος σιδηρέης* = σιδηροῦς φολιδωτὸς θώραξ.— **III** ἐν τῷ πληθ., τὰ μέρη ὑποδήματος, ἰδίως τὸ κάτω δέρμα (ἡ σόλα) καὶ τὸ δέρμα τῆς ἐπάνω ἐπιφανείας.— **IV** μτφρ., κάθε περίβλημα, κάθε κάλυμμα, θήκη, φλοιός: *λάινος χιτὼν*=τὸ ἐκ λίθων κάλυμμα, ἡ λιθίνη θήκη, τ. ἔ. ὁ τάφος νεκροῦ ‖ *τειχέων κιθῶνες*=τεῖχη (ὡς περιβάλλοντα τὴν πόλιν δίκην χιτώνων)‖ἐν τῷ πληθ. σημ. καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα στρώματα (περιβλήματα) τοῦ κρομμύου.

Ἔτυμ.: ἡ λ. εἶναι πιθ. Σημιτ. προελεύσεως, πρβλ. ἑβρ. **ketōnet** (ποδῆρες ὑποκάμισον μετὰ χειρίδων), ἀραβ. **kattān** (λινοῦν ὕφασμα).

χῑτώνιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χιτών*· μικρὸς (βραχύς, «κοντὸς») χιτών, κυρ. δὲ λεπτὸν γυναικεῖον ἔνδυμα, λεγόμενον καὶ *χιτωνάριον*· πρβλ. καὶ τὸ σημερ. «χιτώνιον».

χῑτωνίσκος, ὁ=*χιτώνιον* (βλ. λ.).

ΧΙ῎Ω᾽Ν, -όνος, ἡ· ὡς καὶ νῦν, χιών, «χιόνι» ‖ κυρ. ἡ πεσοῦσα ἤδη χιών, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *νιφὰς* ἢ *νιφετὸς* (=ἡ πίπτουσα χιών) ‖ *χιὼν τηκομένη* (=τὸ «χιόνι» ὅταν λυώνῃ).— **II** τὸ ἐκ χιόνος προερχόμενον ὕδωρ, ὕδωρ ψυχρὸν ὡς πάγος [δι᾽ ἐτυμ. βλ. *χεῖμα*].

***ΧΛΑ᾽ΔΩ,** καθ᾽ ὑπόθεσιν ἐνεστ. τοῦ πρκ. *κέχλᾱδα,* μτχ. *κεχλαδώς,* καὶ πληθ. *κεχλᾱδότες,* (ἀντὶ *κεχλᾱδότες*)· ἠχῶ, θορυβῶ, κρούω, ἀντηχῶ, ροχθῶ, κοχλάζω, ἀναβλύζω ‖ ἐντεῦθεν τὸ ἀναδιπλ. *καχλάζω* (βλ. λ.).

ΧΛΑΙ῎ΝΑ, ἰων. **χλαίνη, -ης,** ἡ, λατ. **laena**· τετράγωνος εὐρύχωρος ἐπενδύτης ριπτόμενος ὑπεράνω τοῦ χιτῶνος, μανδύας, ἐπανωφόριον· κατεσκευασμένη ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος ἡ χλαῖνα ἐρρίπτετο ὑπεράνω τῶν ὤμων (ἄνευ χειρίδων φυσικά) καὶ ἐστερεώνετο διὰ πόρπης ‖ ἐνίοτε ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ὡς σκέπασμα κατὰ τὸν ὕπνον ‖ ὡμοίαζε πολὺ πρὸς τὸ *φᾶρος* καὶ τὸ *ἱμάτιον* (βλ. λ. λ.).

Ἔτυμ.: **χλαῖνα** (*χλαν-ja*), **χλαίνη· χλανίς, -ίδος·** ἡ συγγ. πρὸς τὸ *χλαμύς* πᾶν ἄλλο ἢ βεβαία εἶναι, καὶ ἡ λ. ἔχει κηρυχθῆ, ὡς σκοτειν. ἐτυμ.· πιθ. εἶναι ξένη λ. (πρβλ. georg. **khlamindi** (=*διπλοῦς*), ὅπερ πιθ. εἶναι δάνειον ἐκ τινος Μικρασιατικῆς γλώσσης.— πάντως τὸ λατ. **laena** εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

χλαινίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χλαῖνα*· μικρὰ χλαίνη, μικρὸν ἐπανωφόριον.

χλαινόω, μελλ. **-ώσω** (*χλαῖνα*)· καλύπτω διὰ χλαίνης, ἐνδύω διὰ χλαίνης ‖ γεν. ἐνδύω, «ντύνω».

χλαίνωμα, -ατος, τό (*χλαινόω*)· τὸ περίβλημα, τὸ κάλυμμα: *χλαίνωμα λέοντος*=χλαῖνα ἐκ δέρματος λέοντος.

χλᾰμῠδη-φόρος, *ον* (*χλαμύς* + *φέρω*)· ὁ φέρων (φορῶν) χλαμύδα, χλαμυδοφόρος ‖ ὡς οὐσ., *ὁ χλαμυδηφόρος*=ὁ ἱππεύς, ἱππότης.

χλᾰμῠδ-ουργία, ἡ (*χλαμύς*+**ἔργω*)· ἡ χλαμυδοποιία, ἡ κατασκευὴ χλαμύδων, ἡ τέχνη ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χλαμυδοποιοῦ (τοῦ κατασκευαστοῦ χλαμύδων).

χλᾰμῠς, -ύδος, ἡ· ὡς καὶ νῦν, χλαμύς, «χλαμύδα», βραχὺς (κοντὸς) μανδύας, τὸν ὁποῖον ἐφόρουν οἱ ἱππεῖς κυρίως ‖ γεν., στρατιωτικὸς μανδύας, μανδύας κήρυκος, ἀκόμη καὶ ὁ μανδύας στρατηγοῦ, λατ. **paludamentum**· ἐστερεώνετο διὰ πόρπης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, περιβάλλουσα δὲ τὸν ἀριστερὸν ὦμον κατέπιπτεν ἐν καμπύλῃ γραμμῇ περὶ τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ σώματος [δι᾽ ἐτυμ. βλ. *χλαῖνα*].

χλᾰνῐ́διον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χλανίς* (βλ. λ.).

χλᾰνῐδο-ποιΐα, ἡ (*χλανίς* + *ποιέω*)· ἡ τέχνη ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κατασκευαστοῦ χλανίδων.

χλᾰνίς, -ίδος, ἡ (*χλαῖνα*)· μάλλινον ἐπανωφόριον διαφέρον τῆς χλαίνης μόνον κατὰ τὸ ὅτι τοῦτο ἦτο λεπτοτέρας κατασκευῆς· τὸ ἐφόρουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς στολισμὸν παρὰ ἀπὸ πραγματικὴν ἀνάγκην, διότι οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα προεφύλασσεν ἀπὸ τὸ ψῦχος· διὰ τοῦτο καὶ τὸ *χλανίδα φορεῖν* ἦτο σημεῖον μαλθακότητος [δι᾽ ἐτυμ. βλ. *χλαῖνα*].

χλᾰνισκῐ́διον, ἢ **χλᾰνίσκιον,** τό, καὶ **χλανίσκος,** ὁ, ὑποκορ. τοῦ *χλανίς*· μικρὰ χλανίς (βλ. λ.).

χλαρός, ά, όν, παρὰ Πινδ. μόνον ἀπαντῶν: *χλαρὸν γελᾶν* (ἐν Πυθ. IX 38) = γελᾶν εὐθύμως, θορυβωδῶς.

Ἔτυμ.: κατά τινας ἀντὶ τοῦ *χλαρὸν γελᾶν, χλοαρὸν γελᾶν*=νεανικῶς, ἡχηρῶς, γελᾶν· κατ᾽ ἄλλους ἀντὶ *λαρὸν* (*ἱλαρὸν*) *γελᾶν* (=γελᾶν μετὰ ἱλαρότητος, μετὰ γλυκύτητος)· κατὰ τὸν Ἡσύχ. ὅμως «*χλαρόν· κόχλαξε*», «*χλαρά· ψαιστὰ ἐν ἐλαίῳ*»· «*χλαρόν· ξυπαρόν, λεπτόν, τρυχαλέον, ὠχρόν*». «*χλαρόν· ἐλαιηρὸς κώθων*»· κατά τινας τῶν νεωτέρων *χλαρὸν γελᾶν* (=*προσηνὲς καὶ ἡδύ*) θὰ ἠδύνατο νὰ προέρχηται ἐξ ἰαπ. *ĝhlā- ἢ *ĝhl̥-* καὶ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν ὁμάδα τῆς λ. *χλωρός* (βλ. λ.).

χλεμερός, ά, όν· χλιαρός, θερμός.

χλεμυρός, ά, όν· χλοερός, χλοανδῶν [πρβλ. Ἡσυχ. «*χλεμυρά· χλοανθοῦντα*» : λιθ. **zélmu** (φυτόν, βλαστός)· ἐκ ριζ. ĝhel- (χλοάζω, πρασινίζω, βλαστάνω)· βλ. *χλωρός*.

χλευάζω, μελλ. **-άσω** (*χλεύη*)· ὡς καὶ νῦν, χλευάζω, περιγελῶ, ἀστεΐζομαι, χωρατεύω, σκώπτω.— **II** μετ᾽ αἰτ. ἐμπαίζω τινά, τὸν περιγελῶ, τὸν σκώπτω, τὸν μεταχειρίζομαι ὑβριστικῶς ἢ περιφρονητικῶς.

χλευασία, ἡ, καὶ **χλευασμός,** ὁ (*χλευάζω*)· ὡς καὶ νῦν. χλευασμός, ἐμπαιγμός, περίγελως.

ΧΛΕΥ῎Η, ἡ· ὡς καὶ νῦν, ἡ χλεύη, ὁ χλευασμός, τὸ οκῶμμα, ὁ περίγελως ‖ *χλεύην ποιῶ* (ἢ *ποιοῦμαι* ἢ, *τίθεμαί*) *τινα*=χλευάζω τινά, καθιστῶ τινα ἀντικείμενον χλευασμοῦ, τὸν γελοιοποιῶ, τὸν θεωρῶ γελοῖον.

Ἔτυμ.: **χλεύη· χλευάζω· χλευασία· χλευασμός· χλεύασμα:** παλ-norr. **gly**· (θεμ. *ghleu-jo), ἀγγλ-σαξ. **zléo** (θορυβώδης εὐθυμία), λιθ. **glaudas** (*gloudo-s) (=ἐλαφρὰ ἀσχολία, διασκέδασις), λεττ. **glaudi, glaudas** (δωπεῖαι), εἶτα παλ-norr. **glaumr** (θορυβώδης δραστηριότης), ἀγγλ-σαξ. **zléan** (ζωηρότης, χαριεντισμός, χαρά), παλ-norr. **gleyma** (εἶμαι περιχαρής), λεττ. **glaums, glùms** (λεῖος, στιλπνός, λαμπρός· εἰλικρινής, ἔντιμος), ρωσσ. **glumŭ** (χαρά, χαριεντισμός)· ἐξ ἰαπ. ***ghleu-**, ἐπεκτ. ἐκ τοῦ ***ghel-**, παραλλ. τῷ *ĝhel-, περὶ οὗ βλ. ἐν *χλιδή, χλίω, χλωρός*.

ΧΑΗ῎ΔΟΣ, ὁ· ἰλύς, βόρβορος, πηλὸς‖τὰ φρυγανώδη περιεχόμενα τοῦ ὑπὸ τοῦ ρεύματος ποταμοῦ συμπαρασυρομένου συρφετοῦ, τὰ ἀπορρίμματα, τὰ ἀποκαθάρματα ‖ ὅσα γενικῶς σαρώνει τις καὶ τὰ ῥίπτει κάπου, τὰ «σκουπίδια», λατ. **quisquiliae.** [σκοτειν. ἐτυμολ.· δι᾽ ἐτυμ. βλ. *καχλάζω*].

χλιαίνω, μελλ. **-ανῶ·** ἀόρ. α᾽ **ἐχλίηνα** (*χλίω*)· ὡς

καὶ νῦν, χλιαίνω, θερμαίνω, «ζεσταίνω», ποιῶ τι χλιαρόν.— παθητ., θερμαίνομαι, «ζεσταίνομαι», γίνομαι χλιαρός (θερμός). 2) μαλακύνω τι διὰ τῆς θερμότητος, ἀναλύω, λυώνω, τήκω.— ‖ μτφρ., διαθερμαίνω, ἐξοργίζω [-ῐ-, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ -ῑ-].

χλιᾰρός, (ά), **όν,** καὶ ἰων. **χλιερός,** (ή), **όν** (**χλίω**)· ὡς καὶ νῦν, χλιαρός, ὑπόθερμος, «χλιός», λατ. **tepidus**. [-ῐ-, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ -ῑ-].

χλῐδαίνω (**χλιδή**)· ποιῶ τι (τὸ καθιστῶ) μαλθακόν, τρυφηλόν.— κυρ. ἐν τῷ παθητ. **χλιδαίνομαι**= εἶμαι τρυφηλός, ζῶ βίον μαλθακόν, διάγω ἐν χλιδῇ, ὀργιάζω ἐν τρυφῇ.

χλῐδᾰνός, ή, **όν** (**χλιδάω**)· μαλθακός, τρυφερός, τρυφηλός, φιλήδονος, πολυτελής, σπάταλος.

χλῐδάω, μελλ. **-ήσω** (**χλιδή**)· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν κακῇ ἐνν., εἶμαι **χλιδανὸς** (βλ. λ.), εἶμαι μαλθακός, τρυφηλός, διάγω ἐν χλιδῇ καὶ ἀκολασίᾳ κλπ. ‖ ἐν καλῇ ἐνν., εἶμαι λεπτός, εἶμαι ἁβρὸς τοὺς τρόπους ‖ **χλιδάω ἐπί τινι**=ὑπερηφανεύομαι διά τι ‖ εἶμαι αὐθάδης, εἶμαι ἀλαζών.

χλῐδή, ή (**χλίω**)· λεπτότης, μαλθακότης, τρυφή, πολυτέλεια, ἡδυπάθεια. 2) ἀκολασία, ἀσέλγεια ‖ ἀλαζονεία, οἴησις, θρασύτης, αὐθάδεια. 3) πᾶν δεῖγμα τοιαύτης τρυφῆς καὶ πολυτελοῦς διαίτης, καὶ δὴ ἐν τῷ πληθ., πολυτελῆ ἐνδύματα, πολύτιμα κοσμήματα, λατ. **deliciae** ‖ ὡσ. δέλγητρα, σωματικὸν κάλλος.

Ἔτυμ.: **χλιδή**· **χλιδάω**· **χλιδών**· **χλίσημα**· **χλῖδος**· **χλιδανός**· πρβλ. Ἡσυχ. «**κεχλιδότα**· **ἀνθοῦντα**»· **χλίω**· **χλισρός, -ερός** (***χλι-Fαρ-**)· **χλιαίνω** (***χλι-Fαν-jω**)· ἐπ. μτχ. ἐν. (δοτ.) **χλιόωντι**: germ. ***zli-(m-)** ἐν τῷ μεσογερμ. **glīmen** (φέγγω, λάμπω), παλ-σαξ. **glīmo** (λάμψις), παλ-γερμ. **gleimo, glīmo** (πυγολαμπίς), ἀγγλ-σαξ. **gloēm** (***zlaimi-**) (λάμψις, κάλλος), **glēo, glīw** (χαρά, μουσική), παλ-norr. **glīa** (λάμπω), **glū** (χαρά), ἰαπ. ***ghli-d-** ἐν τῷ παλ-γερμ. **glīzan** (νεο-γερμ. **gleissen**), παλ-σαξ. **glītan**, ἀγγλ-σαξ. **glītenian**, παλ-norr. **glita**, γοτθ. **glitmunjan** (λάμπω)· πρβλ. ὡσ. λιθ. **zlėjà** (λυκαυγές)· ἐξ ἰαπ. βάσ. ***ĝhelēi-** (: σανσκρ. **hári-ḥ**, Ζενδ. **zairi-**=κίτρινος), ἥτις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἐνετοπίσθη εἰς τὴν εἰδικὴν ἐνν. «χλιαρὰ θερμοκρασία, εὐχάριστος, ἡδυπάθεια, φιληδονία»· βλ. καὶ **χλόη, χλωρός**.

χλῐδημα, -**ατος,** τό (**χλιδάω**)·=**χλιδή** (βλ. λ.).

χλιερός, ή, **όν,** ἰων. ἀντὶ **χλιαρὸς** (βλ. λ.).

ΧΛΙ΄Ω, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ. μόνον· εἶμαι ἢ γίνομαι χλιαρός (θερμός), εἶμαι (γίνομαι) μαλακός, τήκομαι, λυώνω ‖ μτφρ., διάγω ἐν τρυφῇ καὶ ἀκολασίᾳ, εἶμαι τρυφηλός, εἶμαι φιλήδονος, ἡδυπαθῶ, ἀκολασταίνω.

χλόα, ή· βλ. **χλόη**.

χλοάζω, μελλ. **-άσω** (**χλόη**)· εἶμαι ἢ γίνομαι χλοερός, πρασινίζω ‖ εἶμαι πράσινος.— ‖ μεσ., **χλοάζομαι**=τρέφομαι ἐκ χλόης, τρώγω χλόην.

χλο-αυγής, ές (**χλόη** + **αὐγή**)· ὁ ἔχων χλοερὰν λάμψιν (στιλπνότητα).

χλοάω, ποιητ. ἀντὶ **χλοάζω** (βλ. λ.).

χλοερός, ά, **όν**· ποιητ. ἐκτετ. ἀντὶ **χλωρὸς** (βλ.λ.)· ὡς καὶ νῦν, χλοερός, πράσινος.

χλοερο-τρόφος, **ον** (**χλοερὸς**+**τρέφω**)· ὁ τρέφων (παράγων) χλόην (χλοερὰς βοτάνας, πράσινον χόρτον).

χλοερ-ῶπις, -**ιδος,** ἡ (**χλοερὸς**+**ὤψ**)· ἡ φαινομένη χλοερά, ἡ ἔχουσα χλοερὰν ὄψιν.

ΧΛΟΗ, -**ης,** καὶ **χλόα,** -**ας,** ή, ὡσ. ἰων. **χλοίη,** -**ης,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, χλόη, τὰ πρῶτα πρασινωπὰ βλαστήματα τῶν φυτῶν κατὰ τὸ ἔαρ, οἱ τρυφεροὶ βλαστοὶ σίτου ἢ γεν. χόρτου, τὰ τρυφερὰ σπαρτὰ ‖ ποιητ., ἡ πρώτη βλάστησις τῶν δένδρων, ἡ νεαρὰ πρασινάδα των, τὸ φύλλωμά των, τὰ φύλλα των.

Ἔτυμ.: **χλόη**· **χλόος** (***χλοFο-ς**)· **χλοάζω**· **χλοερὸς** (***χλοF-ερὸ-ς**) ⟨ἰαπ. ***ĝhlou-**, πρβλ. λατ. **helvos** (μελιτόχρους), παλ-γερμ., παλ-σαξ. **gelo**, ἀγγλ-σαξ. **zeolo** (κίτρινος) (γερμ. ***zelva-** = λατ. **helvos**· πρβλ. γερμ. ***zula-** ἐν τῷ παλ-norr. **gulr**=κίτρινος), λιθ. **zelvas** (πρασινωπός), ἰαπ. ***ĝhelvo-**, ***ĝhelu**, ***ĝhelou**· πρβλ. ὡσ. Ἡσυχ. (φρυγ.) «**ζζίλικια**· **λάχανα**», παλ-σλαυ. **zlakŭ** (**χόρτος**)· βλ. **χλωρός**.

χλοη-κομέω, μελλ. -**ήσω** (**χλόη**+**κόμη**)· τρέφω κόμην χλοεράν, ἔχω φύλλωμα χλωρὸν ‖ εἶμαι πράσινος ὡς τὸ χλωρὸν φύλλον.

χλο-ήρης, **ες** (**χλόη**+**ἄραρεῖν**)·=**χλοερός, χλωρὸς** (βλ. λ. λ.).

χλοηρός, **ά, όν**·=**χλοερός, χλωρὸς** (βλ. λ. λ.).

χλοη-τόκος, **ον** (**χλόη**+**τεκεῖν**)· ὁ τίκτων (γεννῶν, παράγων) νεαρούς βλαστούς.

χλοη-φόρος, **ον** (**χλόη**+**φέρω**)· ὁ φέρων (παράγων) χλόην (χλωρὸν χόρτον, χλωρὰ φύλλα).

χλοίάω (**χλοίη**), ἰων. ἀντὶ **χλοάω** (βλ. λ.).

χλοίη, ή, ἰων. ἀντὶ **χλόη** (βλ. λ.).

χλούνης, -**ου,** ὁ, ἐπικ. ἐπίθ. τοῦ ἀγρίου χοίρου (κάπρου), χρησιμοποιούμενον καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου τρεφομένου ἢ ζῶντος μόνου ‖ μεθ' Ὅμηρον ὡς οὐσ. **ὁ χλούνης**=ὁ κάπρος, ἀγριόχοιρος.

Ἔτυμ.: **χλούνης**· **χλοῦνις** (βλ. λ.)· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «**χλουνός**· **χρυσός**», ὅπερ συγγενεύει πρὸς τὰ **χλωρός, χλόη, χόλος** κλπ. (βλ. λ. λ.)· ἐξ ἰαπ. ***ghel-** (εἶμαι κίτρινος) (μήπως **χλούνης** = ξανθός ;).— αἱ γνῶμαι τῶν παλαιῶν περὶ τῆς σημ. καὶ τῆς ἔτυμ. τῆς λέξεως διίστανται· κατὰ τὸν Ἀριστοτ. **χλούνης**=**τομίας** (κάπρος εὐνουχισμένος), διότι ὁ τοιοῦτος κάπρος ἐγίνετο μεγαλύτερος καὶ ἀγριώτερος· ἡ σημασ. αὕτη ἀπορρίπτεται ὑπ' ἄλλων, διότι δὲν ἁρμόζει εἰς πολλὰ χωρία. ἐν οἷς τὸ **χλούνης** εἶναι γενικὸν ἐπίθ. τοῦ κάπρου.— κατά τινας ἐξ αὐτῶν (Ἀριστοφ. τὸν Βυζ. κυρ.) **χλούνης**=**μονιὸς** (=ἐρημικός, ζῶν μονήρης)· κατά τινα Σχολ. **χλούνης**=**ἀφριστὴς ἐκ** τινος δωρ. λέξ. **χλουδεῖν**=**ἀφρίζειν**.— ὁ Ἀπολλών. ἑρμηνεύει τὸ **χλούνης** διὰ τοῦ **χλοεύνης** (=**ὁ ἐν τῇ χλόῃ εὐναζόμενος** = ὁ κοιμώμενος ἐπὶ τῆς χλόης).—κατὰ τὸν Ἡσύχ. «**χλούνην**· **τὸν λωποδύτην, τὸν ἐν τῇ χλόῃ εὐναζόμενον**».

χλοῦνις, ἡ· ἀμφίβ. λέξις ἀπαντῶσα παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ (Εὐμεν. 189), ἐτυμολογουμένη συνήθως ἐκ τοῦ **χλόη** καὶ ἑρμηνευομένη «χλοερὰ ἡλικία, νεανικὴ ἀκμή, νεότης, ἀνδοικότης», λατ. **viridis seges**.—κατ' ἄλλους σημ. «εὐνουχισμὸς» (βλ. ἐν **χλούνης**, μετὰ τοῦ ὁποίου συνανήκει ἐτυμολ.).

χλωρ-αύχην, -**ενος,** ὁ, ἡ (**χλωρὸς**+**αὐχήν**)· ὁ ἔχων χλωρὸν (ἤτοι ὠχροπράσινον) αὐχένα, ἐπίθ. τῆς ἀηδόνος (βλ. καὶ **χλωρηΐς**) ‖ ἡ ἔχουσα δροσερὸν αὐχένα («ἁφράτο λαιμό»), ἐπὶ τῆς Δηιανείρας.

χλωρηΐς, -**ίδος,** ποιητ. θηλ. τοῦ **χλωρός,** ἀντὶ **χλωρά**· χλωροειδής, ὠχροπράσινος, ἀνοικτοπράσινος (ἐπίθ. τῆς ἀηδόνος)· πρβλ. Ἡσυχ. «**χλωρηΐς ἀηδών**· **ἤτοι ἀπὸ τοῦ χρώματος, ἢ χλωρά**· **ἢ διὰ τὸ ἐπὶ χλωρῶν καθέζεσθαι δένδρων**».

Ἔτυμ.: **χλωρηΐς**, κατά τινας σύνθ. ἐκ τοῦ **χλωρὸς**+***ἀFιδ-** (: **ἀείδω**)· πιθανώτερον ὅμως εἶναι ὅτι τὸ ἐπίθ. δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν πρὸς ᾆσμα, ἀλλὰ σημ. ἁπλῶς «ὑποπράσινος, πρασινωπός, ἢ κιτρινωπός»· πρβλ. καὶ **χλωραύχην**.

χλωρό-κομος, **ον** (**χλωρὸς**+**κόμη**)· ὁ ἔχων χλωρὰν κόμην, δηλ. πράσινον φύλλωμα.

χλωρός, ποιητ. **χλοερός,** ά, **όν** (**χλόη**)· κυρ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα χλόης (νεοβλάστου σίτου, νέων φύλλων, ἀώρου καρποῦ), κιτρινοπράσινος, ὑποπράσινος, πρασινωπός, πράσινος ‖ ὡσ. ἐπὶ τοῦ μέλιτος καὶ ἐπὶ τῆς ἄμμου, κιτρινωπός, ὑποκίτρινος.— ‖ γενικῶς, ὁ ἔχων ἀνοικτὸν χρῶμα, ὠχρός, «χλωμός». — ‖ ἀσχέτως πρὸς τὸ χρῶμα, ὡς καὶ νῦν, χλωρός, θαλερός, νωπός, «φρέσκος», ἀντίθ. τῷ **ξηρὸς** καὶ «στεγνός» : **τυρὸς χλωρὸς**=«χλωροτύρι» ‖ μτφρ., ἀνθηρός, ἀκμαῖος, νεαρός, ζωηρὸς ‖ μτφρ. ὡσ., τρυφερός, μαλακός, λεπτός, ἁβρός.

Ἔτυμ.: **χλωρὸς** ⟨ἰαπ. ***ĝhlō-**: ἀγγλ-σαξ. **glōm-glōmunz** (λυκαυγές, λυκόφως), παλ-γερμ., μεσ-γερμ. **gluot** (καύσων, διάπυροι ἄνθρακες), norv. **glōs** (βλέμμα, θέα), isl. **glōra** (σπινθηροβολῶ)· τὸ ἰαπ. ***ghlō-** εἶναι μεταπτωτ. βαθμ. τοῦ ***ghlē-** ἐν τῷ παλ-norr. **glámr** (σελήνη), λατ-γερμ. **glaēsum** (ἤλεκτρον)· ἡ μεταπτ. βαθμ. ***ĝhlo-** ἐν τῷ ἰσλ. **glana** (φωτίζομαι): **glan** (λάμψις τῶν στιλπνῶν ἀντικειμένων), **gaul**

Glana (ὄνομα ποταμοῦ), παλ-bret. glanet (ὠχρότης), ἰρλ. glan (καθαρός, ἀμόλυντος)· ἐξ ἰαπ. βασ. *ĝhelē-: *ĝhel(e)- (λάμψις, χρῶμα κίτρινον ἢ πράσινον· δερμότης, καύσων), πρβλ. σανσκρ. hiraṇya-m, Ζενδ. zaranya-, γοτθ. gulþ, λεττ. feļļs, παλ-σλαυ. zlato, ρωσά. zóloto (χρυσός), (*ĝhelto-, *ĝholto-, *ĝh]lo-), νεο-περσ. zard (κίτρινος), λιθ. geltas, παλ-σλαυ. žlĭtŭ (κίτρινος), λιθ. zélti (πρασινίζω), παλ-σλαυ. zelenŭ (πράσινος, χλωρός)· βλ. χλόη, χλιδή, χόλος.

χναύω=κνάω (βλ. λ.), ξέω, ἀποξέω, τρωγαλίζω, περιτρώγω, «ροκανίζω».

*Ἔτυμ.: χναύω· χναῦμα («μεζές»)· χναυρὸς («νόστιμος»)· χναυστικὸς (λίχνος, «λιχούδης»)· ἐξ ἰαπ. *ghneu- (βασ. ghnēu-), καὶ παραλλ. *ghn-eu-, *ghn-ou ἐν τῷ Ὁμήρ. χνόος, χνοῦς, χνόη, ἰων. χνοίη (πρβλ. τὰ ὁμοιοκατάληκτα κνόος, κνοῦς, κνόη)· πρβλ. παλ-norr. gnúa (τρίβω, ἐπιτρίβω), ἀγγλ-σαξ. gnéaþ (φιλάργυρος), gnieþe (χλίοχρος, ἀνεπαρκής)· βλ. χνίει (χναύω : χνίω=ψαύω : ψίω).

χνίει παρ. Ἡσυχ. «χνίει ψακάζει, θρύπτει»· πρβλ. παρὰ τῷ αὐτῷ «χνιαρωτέρα· χνοω⟨δεσ⟩τέρα : παλ-γερμ. gnīdan (=λατ. fricare, ψήχω, τρίβω), ἀγγλ-σαξ. gnidam (τρίβω, κονιοποιῶ), μεσ-γερμ. gnīsl, gneist (ρύπος τοῦ δέρματος, σκῶρος), μεσ-γερμ. gnitte (εἶδος μικρῶν κωνώπων), ísl. gnit («κόνιδα»), παλ-σλαυ. gniti (σήπομαι, λατ. gnīdo (τραχὺ δέρμα, ρυτιδωμένος, ἀνώμαλος), σλαυ. gnida, λεττ. gnīda («κόνιδα»)· ἐκ βασ. ghnēi-, ghni-· πρβλ. καὶ παλ-γερμ. gnagan, παλ-norr. gnaga (περιτρώγω, διαβιβρώσκω) (*ghnē-gh-), ἑλλ. χναύω (βλ. λ.).

χνοάζω, μελλ. -άσω (χνόος)· κυρ. ἐπὶ νεανιῶν· ἀρχίζω νὰ «βγάζω» εἰς τὰς παρειὰς καὶ τὸν μύστακα τὰς πρώτας λεπτὰς καὶ μαλακὰς τρίχας («τὸ πρῶτο χνούδι») ‖ ὡσ. καὶ ἐπὶ τῆς ἐμφανίσεως πολιῶν τριχῶν τοῦ γήρατος: χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα—μόλις ἀρχόμενος νὰ ἀποκτᾷ λεπτὰς τρίχας εἰς τὴν κεφαλὴν («μόλις ἄρχισαν νὰ ἀσπρίζουν οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του»).

χνοάω=χνοάζω (βλ. λ.).

ΧΝΟΗ, ἰων. **χνοίη,** ἡ· ἡ χοινικὶς (βλ. λ.) τοῦ τροχοῦ (τ. ἔ. ἡ σιδηρᾶ σῦριγξ τοῦ τροχοῦ), διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται καὶ περιστρέφεται ὁ ἄξων ἀμάξης, ἢ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ σιδηροῦς ἄξων (βλ. σῦριγξ καὶ χοινικίς). 2) μτφρ., χνόαι ποδῶν=αἱ ἀρθρώσεις περὶ τὰς ὁποίας στρέφονται οἱ πόδες, ὅπως οἱ τροχοὶ περὶ τὸν ἄξονα [δι' ἐτυμ. βλ. χνόη, χναύω].

χνόϊος, α, ον (χνόος)· χνοώδης, κεκαλυμμένος ἀπὸ χνοῦν («χνούδι»).

ΧΝΟΟΣ, ὁ, ἀττ. συνῃρ. **χνοῦς,** γεν. χνοῦ, καὶ ἑτερόκλ. γεν. χνόος· δοτ. χνοΐ· πᾶσα ἐλαφρὰ καὶ πορώδης οὐσία, ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης ‖ τὸ λεπτὸ «χνούδι» μερικῶν καρπῶν (τοῦ ροδακίνου, τοῦ κυδωνίου κ. ἄ.) ‖ ὡς τὰ ἄχνη, λάχνη (βλ. λ. λ.), αἱ πρῶται μαλακαὶ τρίχες αἱ ἐμφανιζόμεναι ἐπὶ τῶν παρειῶν καὶ τοῦ γενείου τῶν νέων, λατ. lanugo [δι' ἐτυμ. βλ. χναύω].

χόα, αἰτ. τοῦ χόος, χοῦς (βλ. λ.).

χοάνεύω, καὶ συνῃρ. **χωνεύω** (χοάνη)· λιώνω καὶ χύνω μέταλλον εἰς μήτραν (εἰς «καλούπι»), εἰς χόανον (βλ. λ.).

χοάνη, καὶ συνῃρ. **χώνη,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, χοάνη, «χωνί».— ‖ =χόανος (βλ. λ.).

χόανος, ὁ (χέω)· κοιλότης (ἢ κοῖλον σκεῦος) ἔνδα ἐτίθετο τὸ πρὸς τῆξιν μέταλλον, καὶ ὁπόθεν (μετὰ τὴν τῆξιν) ἐχύνετο εἰς τὸν τύπον (εἰς τὸ «καλούπι»), τὸ χωνευτήριον ‖ ὡσ. ὁ χωμάτινος τύπος («καλούπι») εἰς ὃν ἐχύνετο εὐθὺς μετὰ τὴν τῆξιν τὸ ὑγρὸν πλέον μέταλλον διὰ νὰ λάβῃ τὸ ὡρισμένον σχῆμα (τοῦ «καλουπιοῦ»).— ‖ — χοάνη (βλ. λ.), χωνίον, «χωνί».

*Ἔτυμ.: χόανος, χῶνος· χοεύς, χόος· χοάνη· χωνεύω : χέω (βλ. λ.).

χόες, οἱ, ὀνομ. πληθ. τοῦ χόος, χοῦς (βλ. λ.).

χοή, ἡ (χέω)· τὸ χύσιμον, ἡ χύσις, κυρ. νεκρικὴ σπονδή (σπονδὴ προσφερομένη εἰς τιμὴν νεκροῦ), λατ. libatio· πρβλ. λοιβὴ ἢ σπονδὴ (ἐπὶ τῶν προσφερομένων πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν)· ἦτο δὲ ἡ χοὴ κρᾶμα ἐκ μέλιτος, ὕδατος καὶ οἴνου. 2) ἐνίοτε, ἡ ὅλη θυσία ὑπὲρ τῶν νεκρων, λατ. inferiae ‖ πᾶσα ἄλλη σπονδὴ πλὴν τῶν νεκρικῶν.— ‖ γεν., ρεῦμα, ροή, νάματα.

*Ἔτυμ.: χοή· χόος, χοῦς· καὶ χοεύς. γεν. χοέως, χοῶς· πληθ. χόες· δι' ἐτυμ. βλ. χέω.

χο-ήρης, ες, γεν. -εος (χοὴ+ἀραρεῖν)· ὁ ἐφωδιασμένος μὲ χοὰς ἢ ὁ περιέχων χοὰς (νεκρικὰς σπονδάς, ἐναγίσματα): ἄγγος χοῆρες=ἀγγεῖον πλῆρες χοῶν.

χοη-φόρος, ον (χοὴ+φέρω)· ὁ προσφέρων χοὰς (σπονδὰς) εἰς τοὺς νεκρούς.

χοϊκός, ή, όν (χοῦς Β)· ὁ ἐκ χώματος, ὁ ἐκ πηλοῦ (ὡς τὸ γήινος, πήλινος, βλ. λ. λ.).— ‖ (χοῦς Α), ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν χοῶν.

χοινῖκίς, -ίδος, ἡ (χοῖνιξ)· =χοινίκη καὶ χνόη (βλ. λ.), σιδηροῦς κρίκος τοῦ τροχοῦ, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ὁποίου εἰσέρχεται ὁ ἄξων ἀμάξης ‖ σιδηροῦς κρίκος πρὸς στήριξιν τοῦ χρυσοῦ στεφάνου. 2) χειρουργικὸν ἐργαλεῖον. 3) ὁ γῦρος τοῦ στεφάνου. 4) =χοῖνιξ II 2 (βλ. λ.).

χοῖνιξ, -ῖκος, ἡ· μέτρον χωρητικότητος ξηρῶν προϊόντων· 1 χοῖνιξ=1/48 τοῦ μεδίμνου, δεδομένου δὲ ὅτι 1 μέδιμνος=38 ὀκ., συνάγεται ὅτι ἡ χοῖνιξ ἰσοῦτο πρὸς 315 δράμια· μία χοῖνιξ σίτου ἦτο τὸ ἡμερήσιον σιτηρέσιον τοῦ στρατιώτου (ἢ τοὐλάχιστον τοῦ δούλου): ὃς κεν ἐμῆς χοίνικος ἅπτηται=ὅστις τρώγει ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἄρτου.— ἐκ τοῦ σχήματος, ἡ σῦριξ τοῦ τροχοῦ τῆς ἁμάξης (ἡ χοινίκη, χνόη, βλ.λ.). 2) εἶδος ξυλίνης ἢ σιδηρᾶς ποδοκάκης (κοιν. «φάλαγγα»), εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεκλείοντο αἱ κνῆμαι τοῦ ὑπὸ τιμωρίαν διατελοῦντος. [ἀγνώστου ἐτυμολ.].

χοιράς, -άδος, ἡ (χοῖρος)· βράχος ὀλίγον ἐξέχων τῆς θαλάσσης (σκόπελος), κλῃθεὶς δὲ οὕτω διότι ὁμοιάζει πρὸς τὰ νῶτα χοίρου: χοιράδες πέτραι=χαμηλοὶ βράχοι, μόλις ἐξέχοντες ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ διὰ τοῦτο ὁμοιάζοντες πρὸς τὴν ράχιν χοίρου (πρβλ. τὸ τοῦ Virgil. dorsum immane mari summo) ‖ χοιρὰς ἀμυδρὰ=βράχος μόλις φαινόμενος (πολὺ χαμηλός) ‖ χοιρὰς Δηλία=ὁ βράχος τῆς Δήλου, ἡ βραχώδης νῆσος Δῆλος.— ‖ μτφρ., ἐν τῷ πληθ., χοιράδες, αἱ=οἱδήματα τῶν ἀδένων τοῦ λαιμοῦ, χοιραδικὰ πρήσματα, λατ. scrophulae [δι' ἐτυμ. βλ. χοῖρος· ἐν τούτοις βλ. καὶ χάρμη II].

χοίρειος, α, ον, ἐπικ. **χοίρεος,** η, ον (χοῖρος)· ὡς καὶ νῦν, χοίρινος («χοιρινός»), ὁ τοῦ χοίρου, ὁ ἀνήκων εἰς χοῖρον.

χοίρεος, α, ον, ποιητ. ἀντὶ χοίρειος (βλ.λ.): χοίρεα (ἐνν. κρέατα), τὰ=τὰ χοίρινα κρέατα, τὰ κρέατα τοῦ χοίρου, «τὰ χοιρινά».

χοιρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ χοῖρος, ὡς καὶ νῦν χοιρίδιον, «γουρουνόπουλο», μικρὸς χοῖρος, νεαρὸς χοῖρος.

ΧΟΙΡΙ'ΝΗ, ἡ· μικρὰ θαλασσία κόγχη (κογχύλιον), τὴν ὁποίαν μετεχειρίζοντο ἐν Ἀθήναις οἱ δικασταὶ ὡς ψῆφον κατὰ τὰς ψηφοφορίας, καὶ ἦτις (κόγχη) καὶ σήμερον ἔτι καλεῖται «γουρουνάκι».

χοιρίον, τό, ὑποκορ. τοῦ χοῖρος· χοιρίδιον (βλ.λ.), «γούρουνόπουλο».

χοιρίσκος, ὁ, ὑποκορ. τοῦ χοῖρος =χοιρίον βλ. λ.)·

χοιρο-κομεῖον, τό (χοῖρος+κομέω)· χοιροτροφεῖον, χοιροστάσιον, σταῦλος χοίρων.

χοιρο-κτόνος, ον (χοῖρος+κτείνω)· ὁ ἀποκτείνων (ὁ σφάζων, φονεύων) χοίρους.— ‖ ἐν παθ. ἐνν., προπαροξ. **χοιρό-κτονος,** ον=ὁ τοῦ σφαγέντος χοίρου, ὁ ἀνήκων εἰς σφαγέντα χοῖρον: αἷμα χοιρόκτονον=αἷμα σφαγέντος χοίρου.

χοιρο-πώλης, -ου, ὁ, δωρ. —πώλας, -α, ὁ (χοῖρος+πωλέω)· ὁ πωλῶν χοίρους.

ΧΟΙ'ΡΟΣ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, χοῖρος, «γουρούνι» ‖ χοιρίδιον, δέλφαξ («γουρουνόπουλο»), λατ. porcus. 2) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον (παρὰ κωμικοῖς).

Ἔτυμ. ἐφ' ὅσον **χοῖρος** (ἰαπ. ***ĝherjo-s**, εἶναι συγγ. τῷ παλ-norr. **griss** (χοιρίδιον γάλακτος), παλ-σαξ., μεσ-γερμ. **grīs** (πολιός) (germ. ***zrīsa-** =ἀσπρόμαυρος), βάσ. **ĝhorē-i**, παραλλ. τῷ ***ĝhorē-u-** ἐν τῷ παλ-norr. **grár**, παλ-γερμ. **grao**, ἀγγλ-σαξ. **zróëz** (ἀγγλ. **grey**, **gray**· germ. ***zrēva-**, ἰαπ. ***ĝhrēvo-**) (=πολιός, λευκομέλας)· πρβλ. καὶ ἀλβ. **dër** (ἦμερος, καὶ ἄγριος χοῖρος) (***ĝhōr-n-**)· ὁ χοῖρος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν σκληρῶν τριχῶν του ἀνάγεται εἰς ῥίζ. ***ĝher-** (=νάρκωσις, ἀκινησία) **ἐν χήρ**, ὁ (=ἀκανδόχοιρος) (βλ. καὶ **χέρσος**, **χάρμη II**)· **ἐκ τούτου χοιράδες** («χοιραδικά, χελώνια») [διὰ τὴν σημασ. πρβλ. ἀλβ. **šūla**= πρησμένοι ἀδένες: **θi** (χοῖρος), λατ. **scrōfula** : **scrofa** («σκρόφα», «γουρούνα»)], ἀττ. **χοιρίνη** (βλ. λ.).

χολάς, -άδος, ἡ (**χολή**), καὶ **ἐν** τῷ πληθ., **χολάδες** =τὰ ἔντερα, τὰ ἐντόσθια. **2)** ἐν τῷ ἑν., ἡ μεταξὺ τοῦ στηθικοῦ χόνδρου καὶ τῶν πλευρῶν κοιλότης.

Ἔτυμ.: **χολάς**· ἀττ. **χόλις**, **-ικος**, ἡ (ἔντερον, χορδή)· ἀγγλ-σαξ. **for-zlendr(i)an** (καταβιβρώσκω, καταβροχθίζω), παλ-σλαυ. **želądĭkŭ** (στόμαχος), ἰαπ. ***ghel-**, σανσκρ. **hir-ā** (ἐντόσθια), λατ. **har-uspex, har-iolus, hi-ra, hill-ae** (ὀηλ. **hir-ulae**), παλ-norr. **gör-n**, πληθ. **gar-nir**· λιθ. **zar-ná** (πρβλ. νεο-γερμ. **darm**).

χολάω (**χολή**)· ὡς τὸ **μελαγχολάω** (βλ. λ.)· εἶμαι πλήρης μελαίνης χολῆς, εἶμαι μελαγχολικός, εἶμαι μανιακός, εἶμαι παράφρων.— **II** =**χολόομαι** (βλ. λ.), εἶμαι ἐξοργισμένος, λυσσῶ, μαίνομαι.

χολέρα, ἰων. **χολέρη**, ἡ· ἡ γνωστὴ φθοροποιὸς νόσος, καθ' ἣν τὰ ὑγρὰ τοῦ σώματος ἐξέρχονται ἐκ τοῦ σώματος δι' ἐμέτου καὶ κενώσεων ὁρμητικῶς ὡς δι' ὑδρορρόας.— **II** =**σωλὴν** (βλ. λ.), ὑδροχόη, ὑδρορρόη στέγης, ὠλὴν δι' οὗ ἀποχετεύονται τὰ ἐπὶ τῆς στέγης πίπτοντα ὄμβρια ὕδατα.

Ἔτυμ.: ἀμφίβολ. λ. (διὰ τὸ πρόσφ. βλ. **ἡμ-ερῶ**)· ὑπὸ τῶν περισσοτέρων ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ **χολή**, ὑπό τινων δ' ἐκ τοῦ **χολάς**· πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. **«τὰς χολέδρας** (sic) **καὶ τοὺς εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν κρηνῶν λεοντομόρφους κατεσκεύασαν οἱ ἀρχαῖοι τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιστάται»**.

ΧΟΛΗ', ἡ· =**χόλος** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν χολή (ὑγρὸν ἐν τῇ κύστει τοῦ ὕπατος), λατ. **fel, bilis** || **χολὴ μέλαινα**=μαύρη χολή (ὀηλ. νοσώδης) || ἐν τῷ πληθ., **αἱ χολαὶ**=ἡ χοληδόχος κύστις.— **II** μτφρ., ὡς καὶ τὸ λατ. **bilis**, ὀργή, μῖσος, πικροὶ (κακοὶ) διαθέσεις, ἀγανάκτησις || πᾶν ὅ,τι προξενεῖ ἀηδίαν καὶ ἀποστροφήν.

ΧΟ'ΛΙΞ, -ῖκος, ἡ· κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. **χόλῖκες**· ὡς τὸ **χολάδες** (βλ. **χολάς**), ἔντερα, ἐντόσθια (τῶν βοῶν συν.), κοιλία, στόμαχος.

χόλιος, (α), ον (**χόλος**)· ὁ πλήρης χόλου, ὁ ἐξοργισμένος, ἢ καὶ ὁ συνήθως ἐξοργιζόμενος.

ΧΟ'ΛΟΣ, ὁ· σπανίως ὡς τὸ **χολή** (ὀλ. λ.).— **II** συν. μτφρ., ὡς τὸ λατ. **bilis**, σφοδρὰ ὀργή, ἀγρία ὀργή, ἄγριος θυμός, μῖσος: **χόλον παῦσαι, χόλον σβέσαι** =νὰ σταματήσῃ (νὰ καταπνίξῃ, νὰ ἐξαφανίσῃ) τὸν θυμόν, νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ὀργῆς || μετὰ γεν., **χόλος τινός**= **1)** (μετὰ γεν. ὑποκειμ. ἢ κτητ.) ἡ ὀργὴ τινος (τὴν ὁποίαν τρέφει τις «μέσα του»). **2)** (μετὰ γεν. ἀντικειμεν.) ἡ ὀργὴ τὴν ὁποίαν τρέφει τις ἐναντίον τινός, ὀργὴ κατά τινος (**ἐνίοτε** καὶ μετὰ δοτ., **ὀργὴ τινι**). **3)** (μετὰ γεν. τῆς αἰτ.) ὀργὴ ἕνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός.

Ἔτυμ.: **χόλος**· **χολή**· **χολικός**· **χολάω**· **χολόω** (ὀλ. λ. λ.): Ζενδ. **zāra-** (χολή), παλ-γερμ., παλ-σαξ. **galla**, ἀγγλ-σαξ. **zealla**, παλ-norr. **gall-** (**-ll-** <**-ln-**) = χολή, λατ. **fel**, γεν. **fellis**, παλ-σλαυ. **žlĭčĭ** (= **χολή**), λεττ. **tschu'lls** (χολή), ἰαπ. ***ĝhel-**, παραλλ. τῷ ***ghel-** ἐν τῷ παλ-σλαυ. **žlĭčĭ**, ρωσσ. **želčĭ**· **ἡ χολὴ** ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τοῦ χρώματός της, πρβλ. παλ-γερμ. **gelo**, λατ. **helvos** (κίτρινος), λιθ. **zelvas** (πρασινωπὸς), (περὶ οὗ ὀλ. ἐν **χλόη**), σανσκρ. **hári-ḥ**, Ζενδ. **zairi-** (κιτρινωπός), gall. **gledd** (πρασινάδα) (ἰαπ. ***ĝhlei-** ἢ ***ĝhlĭ-**), εἶτα (ἐξ ἰαπ. ***ghel-**) παλ-σλαυ. **žlĭčĭ**, ρωσσ. **želiy**, λιθ. **geltas**, παλ-πρωσσ. **gelalynan**, λττ. **dfe'ltains** (κίτρινος).

χολόω, μελλ. **-ώσω**· ταράσσω (ἐρεθίζω) τὴν χολήν τινος || **ὀθεν**, κινῶ τινα εἰς ὀργήν, τὸν παροργίζω, τὸν ἐξερεθίζω, τὸν θυμώνω, λατ. **irrito**.— **II** μέσον καὶ παθητ., μελλ. **χολώσομαι**, τετελ. μελλ. **κεχολώσομαι**· μέσ. ἀόρ. α' **ἐχολωσάμην**, παθ. ἀόρ. α' **ἐχολώθην**· παθ. πρκ. **κεχόλωμαι**· κινοῦμαι εἰς ὀργήν, παροξύνομαι, ἐξερεθίζομαι || **κεχολωμένος τινί**=ἐξοργισμένος ἐναντίον τινός | ἀλλὰ καὶ μετὰ γεν. τῆς αἰτίας: **κεχολωμένος τινός** = ἐξοργισμένος ἕνεκά τινος (προσ. ἢ πράγμ.), θυμωμένος ἐξ αἰτίας τινός (προσ. ἢ πραγμ.).

χολωθείς, εῖσα, έν, μτχ. παθ. ἀορ. α' τοῦ **χολόω**.

χολώθην, ἐπ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ **χολόω**.

χολωσέμεν, ἐπ. ἀπρφ. μελλ. τοῦ **χολόω**.

χολωτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χολόω**· ὀργισμένος πλήρης ὀργῆς, ὀργίλος, θυμώδης, ὀξύθυμος, παράφορος.

χόνδρος, ὁ· πᾶς σφαιροειδὴς ὄγκος, κόκκος, «σπυρί», «σβῶλος», λατ. **granum, mica, grumus**. **2)** χονδροαλεσμένος σῖτος, «πληγούρι». **3)** ζωμὸς παρασκευαζόμενος ἐκ χονδροαλεσμένου σίτου, εἶδος χυλοῦ (πρβλ. **χονδροπτισάνη**) || παροιμ. φράσις ἐπὶ γέροντος: **χόνδρον λείχω**=ροφῶ τοιοῦτον ζωμόν (ἀπὸ «πληγούρι»).— **II** ὡς καὶ νῦν, μαλακὸν ὀστοῦν, τραγανόν, μὴ λαβὸν εἰσέτι τὴν ὀκληράν του σύστασιν, λατ. **cartilago**.

Ἔτυμ.: **χόνδρος** (***χρόνδ-ρο-ς** (κατ' ἀναμ.) : λατ. **frendo** (συντρίβω· ἀμτβ., τρίζω τοὺς ὀδόντας), ἀγγλ-σαξ. **zrindan** (ἀγγλ. **grind**) (=ἀκονίζω, ἀλέθω), γερμ. **grand** (ἄμμος, ψάμμος), **grind** («κόρα» ἄρτου, «κρούστα»), λιθ. **gréndu, gré,sti** (τρίβω, προστρίβω), ἑλλ. **χραίνω** (ὀλ. λ.)· **ἐξ** ἰαπ. ***gheren-d-**, ***gheren-dh-** ὃ εἶναι ἐκτετ. **ἐκ** τινος ***gher-** (τρίβω, κονιοποιῶ), μαρτυρουμένου π.χ. **ἐκ** τοῦ ἑλλην. **χέραδος, χερμάς, χρίω, κέγχρος** (βλ.λ.λ.).

χονδρός, ά, όν (**χόνδρος**)· ὡς καὶ νῦν, χονδρός, παχύς, «στρομπουλός»||κυρ. ὁ ὅμοιος πρὸς χόνδρους (βλ. λ.), οἱ δὲ κόκκοι (οἱ σφαιροειδεῖς αὐτοὶ ὄγκοι) δίδουν τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐνν. τοῦ χονδροῦ (**ἐν** ἀναλογίᾳ πρὸς τὸν ὄγκον των) || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ χονδροῦ ἅλατος: **χονδροὶ ἅλες**=χονδροκομμένο (χονδροτριμμένο) ἁλάτι, «χονδρὸ ἁλάτι», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **λεπτοὶ ἅλες**=«ψιλὸ ἁλάτι».

χόος· βλ. **χοῦς**.

χορ-άγειον, χορ-άγιον, χορ-αγός, δωρ. καὶ ἀττ. ἀντὶ **χορηγ-**— (βλ.λ.λ.).

χόρδευμα, -ατος, τὸ (**χορδεύω**)· ἔντερον ἁλλᾶντος, ἁλλᾶς, «λουκάνικον».

χορδεύω, μελλ. **-σω** (**χορδή**)· κατασκευάζω ἁλλᾶντας («λουκάνικα»)||μτφρ., **χορδεύω τὰ πράγματα**= τὰ πράγματα τῆς πολιτείας (τὰς κρατικὰς ὑποδέσεις) τὰ «κάνω κιμᾶ» (ὀηλ. «τὰ κάνω ἄνω-κάτω, τὰ ἀνακατώνω, ὅπως ἀνακατώνει κανεὶς τὸν κιμᾶ ποὺ βάζομε στὰ λουκάνικα»).

χορδή, ἡ· τὸ ἔντερον, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., **αἱ χορδαί** = τὰ ἔντερα, λατ. **intestina**.— **II** πᾶν τὸ κατασκευαζόμενον ἐξ ἐντέρων, ἤτοι: **1)** χορδὴ λύρας, κιθάρας κ.ἄ., «κόρδα», λατ. **chorda**. **2)** ἁλλᾶς, «λουκάνικον» (βλ. καὶ **χόρδευμα**).

Ἔτυμ.: **χορδή**: σανσκρ. **hirá** (φλέβα), **hira-ḥ** (δεσμὸς ζώνη, περίζωμα), ἀλβ. **zoŗe** (ἐντόσθια, ἔντερα) (**ἐξ** ἰαπ. ***ĝhĕrnā**), λατ. **haru-spex** (οἰωνοσκόπος μαντευόμενος ἐκ τῶν ἐντοσθίων), Φαλίσκων **haracna** (=**haruspex**), λατ. **hīra** (τὸ δεύτερον ἰαχνόν ἔντερον), **hīllae** (τὰ μικρὰ ἔντερα), **hernia** (κάθοδος), παλ-norr. **go,rn** (ἔντερον), πληθ. **garnar** (ἐντόσθια), παλ-norr., παλ-γερμ. **garn**, ἀγγλ-σαξ. **zearn** (νῆμα), λιθ. **zárna** (ἔντερον), πιθ. ἀρμ. **jar** (περιεστραμμένος)· **ἐξ** ἰαπ. ριζ. ***gher-** (ἔντερον), πιθ. συγγ. τῇ ἰαπ. ριζ. ***gher-** (πιάνω, λαμβάνω), περὶ ἧς βλ. **ἐν χείρ, χόρτος** κλπ.

χορεία, ἡ (**χορεύω**)· τὸ χορεύειν, ὁ χορός, καὶ μάλιστα ὁ ἐν κυκλικῇ κινήσει (ὡς καὶ νῦν) γινόμενος, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ μουσικῆς, ὁ θεατρι-

κὸς χορός. 2) πᾶσα κυκλικὴ κίνησις, ὡς ἡ τῶν ἀστέρων.— ‖ μέλος πρὸς ὄρχησιν, «τραγούδι τοῦ χοροῦ».

χόρευμα, -ατος, τὸ (*χορεύω*)· χορευτικὴ κίνησις, χορός.

χορευτέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ **χορεύω**· *δεῖ χορεύειν, δεῖ χορὸν ποιῆσαι.*

χορευτής, -οῦ, ὁ (*χορεύω*)· ὁ ἀποτελῶν μέρος θεατρικοῦ χοροῦ, ὁ χορεύων, ὡς καὶ νῦν χορευτής, εἷς τοῦ χοροῦ ‖ *θεοῦ χορευτής*=ἀφωσιωμένος ὀπαδὸς τῆς λατρείας θεοῦ τινος, ὁ διασώτης θεοῦ τινος.

χορεύω, μελλ. -*εύσω*· ἀόρ. α' *ἐχόρευσα*· μέσον, μελλ. -*εύσομαι*· ἀόρ. α' *ἐχορευσάμην*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐχορεύθην*· πρκ. *κεχόρευμαι*· (*χορός*)· ὡς καὶ νῦν, χορεύω, μετέχω κυκλικοῦ χοροῦ, λαμβάνω μέρος εἰς χορόν ‖ σχηματίζω χορόν, ὀργανώνω χορόν, ἰδίᾳ δι' ἑορτὴν πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος ‖ ἀποτελῶ μέλος τοῦ χοροῦ, γυμνάζομαι εἰς τὸν χορόν ‖ ὅθεν γενικῶς, ἐνασχολοῦμαι εἴς τι, εἶμαι ἔμπειρος περί τι, εἶμαι ἠσκημένος εἴς τι ‖ μετὰ αἰτ. τοῦ συστοίχ. ἀντικ. *χορεύω χορείας* = ἑορτάζω χορευτικοὺς ἀγῶνας, διοργανώνω δραστηρίως θεατρικοὺς χορούς ‖ *φοίμιον χορεύσομαι* = δὰ ἀρχίσω τὰς ἑορτὰς μὲ χορόν (ἢ δὰ χορεύσω τὰ προοίμια τῶν γενησομένων ἑορτῶν) ‖ παθητ. *κεχόρευται ἡμῖν* = ὁ χορός μας ἔχει χορευθῇ (ἔχει τελειώσει), τ. ἔ. ἐξετελέσαμεν τὸ μέρος μας, ὁ ρόλος μας ἐτελείωσεν.— ‖ μτβτ., ἑορτάζω διὰ θεατρικῶν χορῶν.— ‖‖ ὡς μεταβατικὸν ἐνεργείας, κάμνω τινὰ νὰ χορεύσῃ, τὸν κινῶ εἰς ὄρχησιν, «τὸν βάζω στὸ χορό», τὸν καλῶ «στὸ χορό».

χορ-ηγεῖον, τὸ (*χορηγός*)· ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐδιδάσκετο καὶ ἐξησκεῖτο ὁ χορὸς τῶν ἀρχαίων δραμάτων, χοροδιδασκαλεῖον τρόπον τινά.

χορ-ηγέω, ὄωρ. **χορ-ᾱγέω**· μελλ. -*ήσω* (*χορηγός*)· ὁδηγῶ χορόν, εἶμαι ἡγεμὼν (ἀρχηγὸς) χοροῦ θεατρικοῦ.— ‖ παρ' ἀττικοῖς, ἐπὶ τοῦ χορηγοῦ, εἶμαι (καὶ ἐνεργῶ ὡς) χορηγός, καταβάλλω τὰς δαπάνας διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ χοροῦ, προκειμένου νὰ ἀναβιβασθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς θεατρικὸν ἔργον (τραγῳδία, κωμῳδία) ‖ μτφρ., παρέχω τὰ μέσα, ἢ προσπορίζομαι τὰ μέσα, διά τι, διευκολύνω τι: *χορηγεῖ ταῖς αὑτοῦ ἡδοναῖς* = διαθέτει (σπαταλᾷ) ἄφθονα χρήματα διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν σαρκικῶν του ἐπιθυμιῶν.— παθητ., *χορηγοῦμαι,* ὡς καὶ τὸ νῦν ἐπιχορηγοῦμαι, ἐφοδιάζομαι καλῶς μέ τι, λαμβάνω πλουσίαν χορηγίαν: *χορηγοῦσι μὲν οἱ πλούσιοι, χορηγεῖται δὲ ὁ δῆμος* = οἱ μὲν πλούσιοι κάμνουν χρέη χορηγῶν (ἐνεργοῦν ὡς χορηγοί), ὁ δὲ λαὸς ἐπιχορηγεῖται ὑπ' αὐτῶν (λαμβάνει παρ' αὐτῶν ἄφθονα ἐφόδια).— ‖ γενικῶς, παρέχω, χορηγῶ ‖ μετὰ αἰτ. προσ., ἐφοδιάζω τινὰ ἐν ἀφθονίᾳ μὲ πρᾶγμά τι, παρέχω εἴς τινα ἄφθονα ἐφόδια.

χορ-ηγία, ἡ (*χορηγέω*)· τὸ ἄξίωμα τοῦ **χορηγοῦ** (βλ. λ.), τὸ ὑπούργημά του ‖ ἐν Ἀθήναις, μία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων *λειτουργιῶν* (βλ. λ.) ἦτο καὶ ἡ *χορηγία,* τ. ἔ. ἡ δι' ἰδίων ἐξόδων κατάρτισις τοῦ χοροῦ τῶν ἀρχαίων δραμάτων. 2) γενικῶς, αἱ χρηματικαὶ δαπάναι καὶ τὰ ἄλλα μέσα τὰ διατιθέμενα διὰ τὴν προπαρασκευὴν καὶ ἐκτέλεσιν οἱουδήποτε ἔργου ‖ ἡ προμήθεια ζωοτροφῶν ἐν πολέμῳ. 3) ἀφθονία μέσων, πλοῦτος.

χορ-ηγικός, ή, όν (*χορηγός*)· ὁ ἀνήκων εἰς χορηγὸν ἢ χορηγίαν, ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς αὐτά ‖ *χορηγικοὶ ἀγῶνες* = ἀγῶνες (τ. ἔ. δμιλλα μεταξὺ) τῶν χορηγῶν περὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν χορῶν (ποῖος θὰ παρουσιάσῃ τὸν καλλίτερον χορὸν κατὰ τοὺς δραματικοὺς ἀγῶνας).

χοράγιον, τό, ὄωρ. καὶ ἀττ. **χορᾶγιον**· = *χορηγεῖον* (βλ. λ.).

χορ-ηγός, ὁ, ὄωρ. **χορᾱγός** (*χορός* + *ἡγέομαι*)· ὁ ἡγούμενος τοῦ χοροῦ, ὁ ἡγεμὼν τοῦ χοροῦ, ὁ παρὰ μτγν. *κορυφαῖος* ‖ γεν., ὁ ἡγούμενος πομπῆς, πλήθους, ὁ ἀρχηγὸς ὁμίλου. 2) ἐν Ἀθήναις, ὁ ἀναλαμβάνων τὰς δαπάνας διὰ τὸν πλήρη κατάρτισμὸν (διδασκαλίαν καὶ ἐξάσκησιν) χοροῦ δράματός τινος.— ‖ γενικῶς, ὁ χορηγῶν χρήματα δι' οἱονδήποτε σκοπόν, ὁ ἀναλαμβάνων τὰς δαπάνας διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν οἱουδήποτε ἔργου.

χορ-ίαμβος, ὁ (*χόριος* + *ἴαμβος*)· ἐν τῇ Μετρικῇ, πούς τετρασύλλαβος, συγκείμενος ἐξ ἑνὸς *χορείου* (=τροχαίου) καὶ ἑνὸς *ἰάμβου* : *ἱππομήδων* (-⏑⏑-).

χορῑκός, ή, όν (*χορός*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὄρχησιν χοροῦ ἐν τῷ ἀρχαίῳ δράματι ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ χορικὸν* (κυρ. ἐνν. *μέλος*)=τὸ ᾆσμα τοῦ χοροῦ ἐν τῷ ἀρχαίῳ δράματι (κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., *τὰ χορικά*).

ΧΟ'ΡΙΟΝ, τό· πᾶν δέρμα, δορά, «προβιά», λατ. **corium.** 2) τὸ δερματῶδες περίβλημα, ἡ μεμβράνη ἡ περιβάλλουσα τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μήτρᾳ καὶ ἐξερχομένη εὐθὺς μετ' αὐτὸ κατὰ τὸν τοκετόν, ὁ πλακοῦς, τὸ ὕστερον ἢ «ἀκόλουθον». 3) ὁ ὑμὴν ὁ ἔσωθεν τοῦ φλοιοῦ περιβάλλων τὸ περιεχόμενον τοῦ ᾠοῦ. 4) πᾶς ὑμὴν τῶν ἐντέρων ἢ τῶν ἐντοσθίων.— δυσχερείας ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν παρέχει ἡ παρὰ Θεοχρ. (Χ 11) ὄωρ. παροιμ. *«χαλεπὸν χορίῳ κύνα γεῦσαι»* (συνήθως ἑρμηνευομένη, «εἶναι κακὸν νὰ δώσῃ κανεὶς εἰς τὸν σκύλον νὰ φάγῃ δέρμα»), πρβλ. καὶ τὸ παρ' Ὁρατίῳ **canis a corio nunquam absterrebitur uncto.** [*χόριον* ‹ἰαπ. ριζ. ĝher- (συλλαμβάνω, περιλαμβάνω, περιβάλλω, περικαλύπτω), περί ἧς βλ. καὶ ἐν *χείρ, χόρτος*·— τὸ λατ. **corium** (δέρμα) κατ' ἄλλους εἶναι δάνειον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ κατ' ἄλλους εἶναι λέξ. τῆς Λατινικῆς καὶ οὐχὶ δάνειον (ἐκ ριζ. [s]qer-=κόπτω, βλ. καὶ ἐν *κείρω*)].

χόριος, ὁ=*χορεῖος* (βλ. λ.), ὁ μετρικὸς δηλ. πούς, ὁ καὶ τροχαῖος λεγόμενος ἄλλως, συγκείμενος δὲ ἐκ μιᾶς μακρᾶς καὶ μιᾶς βραχείας (— ⏑ : *ἵππος*).

χορο-διδάσκαλος, ὁ (*χορός*+*διδάσκαλος*)· ὁ διδάσκαλος τοῦ χοροῦ τῶν ἀρχαίων δραμάτων, ὁ διδάσκων καὶ ἀσκῶν αὐτόν, καὶ ὅστις συχνότατα ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ τραγικὸς ποιητής. 2) =*χορᾱγός* ἢ *κορυφαῖος* (βλ. λ. λ.), τ. ἔ. ὁ ἡγούμενος τοῦ χοροῦ τοῦ δράματος, ὅστις καὶ πάλιν ἠδύνατο νὰ εἶναι: αὐτὸς ὁ ποιητής, διότι οἱ ἀρχαιότεροι τραγικοὶ δὲν ἠρκοῦντο μόνον εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ χοροῦ, ἀλλ' ἐλάμβανον καὶ οἱ ἴδιοι μέρος κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐμφάνισιν τοῦ χοροῦ ἐν τῷ θεάτρῳ ὡς κορυφαῖοί του.

χορο-ήθης, ες, γεν. -*εος* (*χορός*+*ἦθος*)· ὁ εἰθισμένος εἰς τὴν ὄρχησιν τοῦ χοροῦ.

χορο-θάλης, ές, γεν. -*έος* (*χορός* + *θαλεῖν*)· ὁ θάλλων (λάμπων, διαπρέπων) ἐν τῷ χορῷ.

χορο-μᾱνία, ἡ (*χορός*+*μανία*)· μανία διὰ χορόν, μανικὸς (μανιώδης) χορός.

χορο-τῡπία, ἡ (*χοροτύπος*)· τὸ κτυπᾶν τὸ ἔδαφος κατὰ τὸν χορόν, χορὸς ἔχων διακριτικὸν γνώρισμα τὰ ποδοκροτήματα ‖ χορὸς καθόλου.

χορο-τύπος, ον (*χορός*+*τύπτειν*), ἀντὶ **χοροτύπος**· ὁ ἐν τῷ χορεύειν κτυπῶν τὸ ἔδαφος, ὁ ὀρχούμενος μετὰ ποδοκροτημάτων, γεν. ὁ ὀρχούμενος.— ‖ προπαροξ. **χορο-τῡπος,** ον (ἐν παθητ. ἐνν.) =ὁ πληττόμενος (παιζόμενος) κατὰ τὸν χορόν (πρὸς συνοδείαν τοῦ χοροῦ), ἐπὶ μουσ. ὀργάνου.

χορο-μᾰνής, ές, γεν. -*έος*, καὶ **χορο-μᾰνίης** (*χορός*+*μανῆναι*)· ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὸν χορόν, ὁ μανιώδης διὰ χορόν.

χορόν-δε, ἐπιρρ.· εἰς (πρὸς) τὸν χορόν.

χορο-παίγμων, ον, γεν. -*ονος*, καὶ **χορο-παίκτης,** -ου, ὁ (*χορός*+*παίζω*)· ὁ παίζων ἐν τῷ χορῷ, ὁ ὀρχούμενος εὐθύμως, ὁ ἀστειευόμενος ἐν ᾧ χορεύει.

χορο-ποιός, όν (*χορός* + *ποιέω*)· ὁ καταρτίζων χορόν ‖ ὁ ἡγούμενος (ὁ κορυφαῖος) τοῦ χοροῦ.

ΧΟΡΟ'Σ, -οῦ, ὁ· ὡς καὶ νῦν, χορός· κυρ. ὁ χορὸς ἐν κύκλῳ, ὁ κυκλικὸς χορός ‖ γεν., ἑορταστικὸς (πανηγυρικὸς) χορός, χορευόμενος πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος κατὰ τὴν διάρκειαν ἑορτῶν τελουμένων πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοῦ θεοῦ. 2) ὁ χορὸς (ἐν περιληπτ. ἐνν., ὡς καὶ σήμερον), τὸ σύνολον τῶν μελῶν τοῦ δραματικοῦ χοροῦ (τοῦ χοροῦ τῶν ἀρχαίων δραμάτων), ἡ ὁμὰς τῶν χορευτῶν, σῶμα ἐκ χορευτῶν καὶ ἀοιδῶν. 3) γενικῶς, ὅμιλος, πλῆθος, ἄθροισμα προσώπων, συντροφιά, διάσος ‖ ὡσ. αἱ *αὐταὶ*

σημασ. καὶ ἐπὶ πραγμάτων, ὅπως **χορὸς ἄστρων** (συγκρότημα ἀστέρων), **χορὸς δονάκων**=σειρὰ καλάμων, τ. ἔ. ἡ σύριγξ τοῦ Πανός (ὡς συγκειμένη ἐκ σειρᾶς καλάμων), **χορὸς ὀδόντων** κ..ο.κ.— **II** ὁ τόπος, ἡ εὐρύχωρος **πλατεῖα**, ἔνθα ἐχορεύοντο οἱ τοιοῦτοι χοροί.

Ἡ ἐν χορῷ ὄρχησις τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐπανοήθη ὑπὸ τῶν Δωριέων τὸ πρῶτον, τὴν τελειοποίησίν της ὅμως εὗρεν εἰς τὸν **κυκλικὸν χορὸν** τὸν χορευόμενον ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰ Διονύσια. Ὁ **κύκλιος** ἐκεῖνος χορός, ὁ περὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διονύσου, ὁ καὶ **Διθύραμβος** καλούμενος, ἀπετελεῖτο ἐκ πεντήκοντα (50) προσώπων, αὐτὸς δ' ἐξειλίχθη κατὰ μικρὸν εἰς τὸ **ἀττικὸν δρᾶμα**, τὸ ὁποῖον ἀρχικῶς συνίστατο εἰς ἁπλᾶς διηγήσεις ἀπαγγελλομένας ὑπὸ ἑνὸς ὑποκριτοῦ κατὰ τὰ διαλείμματα τοῦ χοροῦ, ἢ καὶ λαμβανούσας ἐνίοτε τὴν μορφὴν διαλόγου μεταξὺ τοῦ ὑποκριτοῦ τούτου καὶ τοῦ χοροῦ. Ὁ **δραματικὸς** αὐτὸς **χορὸς** διαχρίθη κατὰ μικρὸν εἰς δύο κύρια εἴδη, εἰς τὸν **τραγικὸν χορὸν** ἐκ 12 ἢ 15 προσώπων, καὶ εἰς τὸν **κωμικὸν χορὸν** ἐξ 24 χορευτῶν. Ὁ ποιητὴς ὁ προτιθέμενος νὰ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ σκηνῆς τὸ δραματικόν του ἔργον ἐζήτει ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ἄρχοντα τὴν ἄδειαν νὰ καταρτίσῃ χορόν (**χορὸν ᾔτει**), ὁ δὲ Ἄρχων παρεῖχε ταύτην (**ἐδίδου χορὸν**) συγχρόνως δὲ καὶ **χορηγόν**, ὅστις ἀνελάμβανε τὰς δαπάνας τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ χοροῦ (βλ. **χορηγός**)· ὁ Ποιητὴς ἐπέλεγε τὰ μέλη τοῦ χοροῦ ἐκ τῆς φυλῆς του, συχνὰ δ' ἀνελάμβανε καὶ αὐτοπροσώπως τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐξάσκησίν των εἰς τὴν ὄρχησιν καὶ εἰς τὴν ᾠδήν, καλούμενος τότε καὶ **χοροδιδάσκαλος** (βλ. λ.).

Ἔτυμ.: **χορός**· κατά τινας βασικὴ σημασ. εἶναι «σειρά, τάξις, διάταξις», ὑστερογενεῖς δὲ αἱ «κυκλικὸς χορός, ὁμιλος χορευτῶν κλπ.», θεωρεῖται δὲ ὑπ' αὐτῶν συγγ. τῷ λιθ. **zãras** (τρόπος βαδίσματος), ἰαπ. ***ĝhoro-s** (διάταξις)· πιθανωτέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ γνώμη ὅτι βασικὴ σημασ. εἶναι «τόπος χοροῦ», ἤτοι «χῶρος περιωρισμένος», πρβλ. **χόρ-το-ς** κλπ. ἐκ ριζ. **ĝher-** (λαμβάνω, ἁδράχνω κλπ.· περιφράσσω, περικλείω), τοῦ ἰαπ. ***ĝhoro-s** προσλαβόντος καὶ ταύτην τὴν σημασίαν.

χορτάζω, μελλ. **-άσω** (**χόρτος**)· τρέφω, παχύνω, κυρ. βοσκήματα ἐν σταύλῳ. **2)** ἐπὶ προσώπων, τρέφω, «ταΐζω» ‖ μετὰ γεν., τρέφω μέ τι.

χορτᾰσία, ἡ (**χορτάζω**)· τὸ τρέφειν ἐν σταύλῳ (βοσκήματα) ‖ γεν., τὸ διατρέφειν, τὸ παχύνειν. **2)** τὸ χορτάζεσθαι, ὁ χορτασμός, ἡ πλήρωσις, λατ. **saturatio**.

χόρτασμα, -ατος, τὸ (**χορτάζω**)· τροφὴ ζώων, χόρτος ‖ σπαν., τροφὴ ἀνθρώπων, ζωοτροφίαι, προμήθειαι.

ΧΟ'ΡΤΟΣ, ὁ· περιπεφραγμένος τόπος, περίβολος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔβοσκον ζῶα, ἔκτασις βοσκῆς ‖ **αὐλὴς ἐν χόρτῳ**=εἰς τὸ μέρος τῆς αὐλῆς ἐν ᾧ τρέφονται τὰ ζῶα (ἔνθα τοποθετεῖται ἡ τροφὴ των), τὸ «παχνί» τρόπον τινὰ τῆς αὐλῆς ‖ γεν., τόπος βοσκῆς, πᾶς τόπος ὅπου βόσκουν ζῶα, βοσκή· **χόρτοι λέοντος**=αἱ ἐκτάσεις ἔνθα ἔβοσκεν ὁ λέων.— **II** τροφὴ (ζώων, ἵππων, βοῶν κλπ), ὡς καὶ νῦν χόρτος, «χόρτο, χορτάρι, ἄχυρο», ἀντίθ. τῷ **σῖτος** (=τροφὴ ἀνθρώπων) ‖ γεν., τροφὴ (ἀδιαφόρως ἀνθρώπων ἢ ζώων).

Ἔτυμ.: **χόρτος**=λατ. **hortus**, ὀσκ. **húrz**, αἰτ. **húrtúm** (= λατ. **hortus**), παλ-ιρλ. **gort** (= λατ. **seges**) (κελτ. ***gorto-**, ἰαπ. ***ĝhorto-**), πρβλ. gall. **garth** (περίβολος), νεο-bret. **garz** (φράκτης), λατ. **cohors, -tis** (περίφρακτος αὐλή, κτηνοστάσιον· πλῆθος, ἀγέλη· φρουρά· σῶμα στρατοῦ) (⟨**co-** + ἰαπ. ***ghĝ̥ti-s**), ἰαπ. **ĝher-**(λαμβάνω, συλλαμβάνω, περιλαμβάνω, περιβάλλω, περικλείω, ἐναγκαλίζομαι), περὶ ἧς βλ. ἐν **χείρ, χορὸς** κλπ.· παράγωγα: **χορτάζω· εὔχορτος** (=πλούσιος εἰς χόρτον, εἰς τροφήν)— πρβλ. παλ-σλαυ. **gradŭ** (περίβολος, **περίφραγμα**· πόλις· κῆπος) (ἰαπ. ***gh-**), ἀλβ. **garθ, gardi** (φράκτης), (ἰαπ. ***gh-**), φρύγ. **Mane-gordum** καὶ **Mane-zordum** (πόλις τοῦ Manes), γοτθ. **gards** (ἰαπ. ***ĝhordhi-** =**οἶκος, οἰκία; αὐλή**), **garda** (ἰαπ. ***ĝhorde/on-**), παλ-γερμ. **garto** (περίβολος, κῆπος), παλ-norr. **garðr** (ἰαπ. ***ĝhordho-**) (= περίβολος, τόπος περίφρακτος, τόπος ὠχυρωμένος, αὐλή, κῆπος), ἀγγλ-σαξ. **zeard** (περίβολος, κατοικία, διαμονή), λιθ. **gar̃das** (περίφρακτος τόπος, σύδενδρος τόπος), παραλλ. τοῖς **zar̃dis**, γεν. **zar̃dzo** (μεγάλη ἔκτασις βοσκῆς), λετ. **fa'rdi, fárdi** (δημ. σημ.), παλ-πρωσ. **sardis** (περίβολος) (ἰαπ. ***ĝh-**).

χορ-ωφελήτης, -ου, ὁ (**χορὸς**+**ὠφελέω**)· ὁ ὠφέλιμος τῷ χορῷ, ὁ βοηθῶν τὸν χορὸν ‖ ὁ τέρπων τὸν χορόν, ὁ καθιστῶν αὐτὸν εὔθυμον (φαιδρόν).

χοΰν, ἀπρφ. τοῦ **χόω**· βλ. **χώννυμι**.

χοῦσι, γ' πληθ. τοῦ **χόω**· βλ. **χώννυμι**.

χοῦς (Α), ὁ, καὶ ἡ, γεν. **χοός**· δοτ. **χοΐ**· αἰτ. **χόᾱ**· πληθ., **χόες, χοῶν, χουσί, χόας**· ἀλλ' ἀπαντῶσιν ὡσ. καὶ: ὀνομ. **χοεύς**, γεν. **χοέως, χοῶς**, δοτ. **χοεῖ χοεῖ**, αἰτ. **χοέα χοᾶ**· πληθ ὀν. **χοεῖς**, γεν. **χοέων χοῶν**, δοτ. **χοεῦσι**, αἰτ. **χοέας χοᾶς** (**χέω**)· μέτρον ὑγρῶν, λατ. **congius**=12 **κοτύλαι**. **2)** **οἱ Χόες** = ἡ ἑορτὴ τῶν **Χοῶν** (τῶν ὑδριῶν), πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου, τελουμένη τὴν δευτέραν ἡμέραν τῶν Ἀνθεστηρίων ἐν Ἀθήναις (ἢ τὴν δωδεκάτην τοῦ μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος).

χοῦς (Β), ὁ, καὶ ἡ, γεν. **χοῦ** (καὶ ἀσυναίρ. **χόου**, καὶ **χοός** κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ **χοῦς** Α· δοτ. **χοΐ** (ἐξ ἐπιδράσεως τῆς δοτ. τοῦ **χοῦς** Α)· αἰτ. **χοῦν** (**χέω**)· ὡς καὶ νῦν, χοῦς, χῶμα, σωρὸς χώματος, χῶμα ἐπισωρευθὲν ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀνάχωμα, ὕψωμα, γήλοφος. **2)** = **κονιορτὸς** (βλ. λ.) ἐν **ἐκκλ.** γλ. **3)** **χοῦς θανάτου**= τάφος (Ἑβδ.).

χόω, βλ. **χώννυμι**.

χραίνω, μελλ. **χρᾰνῶ**· ἀόρ. α' **ἔχρᾰνα**=**χράω Α**, ἐγγίζω ἐλαφρῶς, λατ. **stringo** ‖ ἐντεῦθεν, ἀλείφω, χρίω, χρωματίζω. **2)** μτφρ., μολύνω, μιαίνω, κηλιδόνω, «λερώνω», βεβηλώνω.

Ἔτυμ.: **χραίνω** ⟨ἰαπ. ***ghrĝ̥-jo**, παλ-norr. **grunnr** (βυθὸς θαλάσσης) (***ghrĝ̥-tu-** ἀρχικῶς=ἀμμώδες ἔδαφος), παλ-γερμ. **grunt**, νεο-γερμ. **grund**· ἐκ ριζ. **ghren** (τρίβω, ἐπιτρίβω, προστρίβω), ἧς ἐπέκτασις ***ghren-dh-** μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ λιθ. **gréndu, gré.sti**, ἀγγλ-σαξ. **zrindan**, περὶ ὧν **ἐν** λ. **χόνδρος**.

χραισμέω (**χράομαι**)· τοῦ ρήμ. τούτου (ἅπαξ μόνον ἀπαντῶντος κατ' ἐνεστ.) ἀπαντῶσιν οἱ ἀκόλουθοι ἐπ. τύποι: μελλ. **χραισμήσω**, ἀπρφ. **χραισμησέμεν**· ἀόρ. α' **χραίσμησα**· ἀόρ. β' **ἔχρᾰισμον** καὶ ἐπ. **χραῖσμον**, γ' ἑν. ὑποτ. **χραίσμῃ** καὶ **-ῃσι**, ἀπρφ. **χραισμεῖν**· ὡς τὸ **ἀμύνω** (βλ.λ.), ἀποσοβῶ, ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω, τι (τὸ ὀλέθριον) ἀπό τινος; «τὸν γλυτώνω ἀπὸ κακόν τι»: **ὄλεθρόν τινι χραισμεῖν** (ἢ **χραισμῆσαι**) =νὰ ἀποτρέψῃ (νὰ ἀπομακρύνῃ) τις τὸν ὄλεθρον ἀπό τινα ‖ συνηθέστερον μετὰ μόνης δοτ. τοῦ προσώπου, ὑπερασπίζω τινά, βοηθῶ τινα, ἔρχομαι εἰς βοήθειάν του, τὸν προστατεύω, τὸν συντρέχω (ὡς τὸ **ἀρκέω**), ἀλλὰ πάντοτε συνυπάρχει ἡ ἔννοια τῆς ἀποκρούσεως κακοῦ τινος ἢ βλάβης (τ. ἔ. ὑπερασπίζω τινὰ ἀπομακρύνων τὸ ἀπειλοῦν αὐτὸν κακόν, ἢ τὸν ἐπικρεμάμενον κίνδυνον κλπ.) ‖ ὡσ. μετὰ οὐδ. ἀντων. ἢ ἐπιθ., **χραισμέω τι** = παρέχω βοήθειάν τινα ἢ ὠφέλειαν.

Ἔτυμ.: ὁ ἀόρ. β' **ἔχραισμον** ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν πρὸς τοὺς **ἔκτυπον** τοῦ **κτυπέω, ἔπιτνον** τοῦ **πιτνέω, ἔστυγον** τοῦ **στυγέω** κ. ἄ., ἢ μᾶλλον εἶναι παρφχημένος χρόνος ἀχρήστου τινὸς ***χραισμ-jω** (πρβλ. **θέρμετε** ⟨***θερμ-jω**), ἀπάθη δὲ (ὁ **ἔχραισμον**) ἀόρ. λόγῳ τῆς ὑπάρξεως τοῦ πρτ. **ἐχραίσμεον**· κατά τινας τὸ **χραισμέω** (εἶμαι ὠφέλιμος, εἶμαι ἐπίκουρος, ἀρωγός, φέρω βοήθειαν) εἶναι παράγωγον ὀνόματός τινος ***χραι-σμο-ς** (**σι**): **χρῆσθαι χρῆσις=πταῖσμα : πεπτηὼς=γλαινοί : γλῆνος**.

χραισμήιον, τὸ (**χραισμέω**)· μέσον βοηθείας, θεραπεία, φάρμακον.

χραισμησέμεν, ἀπρφ. ἐπ. μελλ. τοῦ **χραισμέω**.

χραίσμῃσι, ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ **χραισμέω**.

χράομαι βλ. **χράω Γ**.

ΧΡΑ'Ω (Α), αἰολ. **χραύω,** μελλ. **-σω**· ἐγγίζω ἐλαφρῶς, νύσσω («τσουγκρανίζω») ἐλαφρῶς, πληγώνω ἐλαφρῶς, λατ. **radere, stringere**.

Ἔτυμ.: **χράω**, αἰολ. **χραύω** (τ. ἔ. **χραΓω**)· πιθ. **χρανυμαι**, **χρανζομαι** (συνόρευω· περιορίζω)· πρβλ. Ἡσυχ. «**χραῦσις· ἄγκυρα μονόβολος**»; **ἀχραής** — ἄδικτος, καθαρός· ⟨ἰαπ. **ghreu-** (τρίβω, ἐπιτρίβω) (βάσις **gherĕu-**), παραλλ. τῷ ὁποίῳ ***ghreu-*** ἐν τῷ παλγερμ. **grioz** (κόκκος ἄμμου, ἄμμος), ἀγγλ-σαξ. **greot** (ἄμμος), παλ-norr. **griót** (λίθος, ἄμμος)· πρβλ. ἰαπ. **ghrĭ̄s**. ***ghreu-d-*** ἐν τῷ λατ. **rudus, -eris** (χαλίκωμα· χῶμα), παλ-γερμ. **gruzzi**, νεο-γερμ. **grütze**· πρβλ. ὡσ. λιθ. **grúdas**, λεττ. **gráuds** (κόκκος), λιθ. **grúdzu, grústi**, λεττ. **grúfchu, grúft** (καταπιέζω, καταδλίβω, συντρίβω), παλ-σλαυ. **gruda** (βῶλος χώματος), gall. **gro** (χονδρή ἄμμος), παλ-γερμ. **grȭz**, ἀγγλ-σαξ. **grēat** (χονδρόκοκκος), ἀγγλ. **great**, νεο-γερμ.: **gross** κλπ.· πρβλ. καὶ **χροιά**· βλ. καὶ **χέραδος, χραίνω, χρίω** κλπ.· ἡ γνώμη ὅτι **χραύω** ⟨ἐναντ. ***κραύσω**: **κρούω** (= πλήττω) εἶναι ἀπόβλητος.

ΧΡΑ'Ω (Β), ἀπαντῶν παρ' Ὁμ. ἐν τῷ ἀορ. β' μόνον (μετὰ δοτ. προσ.)· ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ, ἐνσκήπτω (κατά τινος), ἐνοχλῶ τινα, τὸν παροργίζω, τὸν βλάπτω: **στυγερός οἱ ἔχραε δαίμων** = ἕνας μισητός θεὸς τὸν ἐξηρέδισε (τοῦ ἐπετέδη).— **II** ἔχω ζωηρὰν ἐπιθυμίαν νὰ πράξω τι, εἶμαι πολὺ πρόθυμος νὰ τὸ πράξω ‖ **δ' ἐν. χῇῃς, χρῇσθαι** = **χρῄζεις**.

Ἔτυμ.: ἀπρφ. ἀορ. ***χρα[F]εῖν**, ὁριστ. **ἔχραον** (**ἐπέχραον**)· πρβλ. ὁμηρ. ζα-χρηὴς (ὁρμητικός, βίαιος, ἀκάθεκτος) (⟨ζα- + ***χρηF-ης**), λατ. **in-gruō** (ἐφορμῶ), **con-gruō** (συμπίπτω, συγκρούομαι), λιθ. **griūnú, griūti**, (καταρρέω, καταπίπτω); **griáuju, griáuti** (**grĕu-**) (καὶ μτδτ. = καταβάλλω, κρημνίζω· ὡς ἀμτδ. = βροντῶ, καταβοῶ)· ἐξ ἰαπ. ***ghrĕu-**, ***ghreu-**, ***ghru-**.

ΧΡΑ'Ω (Γ), ἰων. **χρέω**, ἐπ. **χρείω**· μελλ. **χρήσω**· ἀορ. α' **ἔχρησα** ‖ μέσον, μελλ. **χρήσομαι**· ἀόρ. α' **ἐχρησάμην** ‖ παθητ., τετελ. μέλλ. **κεχρήσομαι**, ἀόρ. α' **ἐχρήσθην**· πρκ. **κέχρησμαι** καὶ **κέχρημαι**.— τὸ **χράω** συναιρεῖ τὸ **-αε-** εἰς **-η-**: **χρῇς, χρῇ**, ἀπρφ. **χρῆν** κλπ., ἀλλ' ἐν τῇ ἰων. εἰς **-ᾱ-**: **χρᾷς, χρᾷ, χρᾶν** κλπ.— ἀπαντῶσιν ἁπλῶς καὶ ἰδιορρύθμοι ἰων. τύποι τοῦ μέσου: **χρέομαι, χρέεσθαι, χρεόμενος, ἐχρέοντο**.— Ριζικὴ σημασία τοῦ **χράω** τούτου = «χορηγῶ πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον», ἥτις ὅμως διαφοροποιεῖται εἰς τὰς ἑξῆς:

‖ ὡς ἐνεργ., ἐπὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν χρησμῶν των· δίδω (παρέχω) τὴν ἁρμόζουσαν ἀπάντησιν, ἀποφαίνομαι, χρησμοδοτῶ, διακηρύσσω, δηλῶ, ἀναγγέλλω: **χρήσω βουλὴν Διὸς ἀνθρώποισι** = θὰ ἀναγγείλω εἰς τοὺς ἀνθρώπους (εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος) τὴν θέλησιν τοῦ Διός. **2)** παθητ., ἐπὶ τοῦ χρησμοῦ· χρησμῳδοῦμαι, χρησμοδοτοῦμαι, λέγομαι, παρέχομαι ὡς ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ θεοῦ ‖ **τὸ χρησθὲν** = ἡ ἀπάντησις τοῦ θεοῦ, ὁ χρησμός, ἡ μαντεία. **3)** μέσον, ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν καταφευγόντων εἰς τὸ Μαντεῖον· συμβουλεύομαι τὸν θεόν, συμβουλεύομαι τὸ Μαντεῖον, ἐρωτῶ τὸν θεόν (ἢ τὸ Μαντεῖον) ‖ ἐν τῇ μτχ. παθ. πρκ. **κεχρημένος** = ὁ συμβουλευθεὶς τὸ Μαντεῖον ἢ ὁ λαβὼν χρησμόν (λαβὼν ἀπόκρισιν) παρὰ τοῦ θεοῦ ἢ ἐκ μέρους τῶν ἱερέων τοῦ Μαντείου ‖ **χρῶμαι περί τινος** = συμβουλεύομαι τὸν Θεόν (τὸ Μαντεῖον) διά τι (δι' ὑπόθεσίν τινα), ζητῶ χρησμὸν διά τι ‖ συνηθέστ. μετὰ δοτ., ἐρωτῶ (συμβουλεύομαι) Θεὸν ἢ Μαντεῖον: **ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο** = διὰ νὰ ἐρωτήσῃ (νὰ συμβουλευθῇ) τὴν σκιὰν (τὸ φάσμα) τοῦ Θηβαίου Τειρεσίου ‖ **ὄθεν, χρῶμαι Φοίβῳ, χρῶμαι χρηστηρίῳ, χρῶμαι μαντηίῳ** (= ἐρωτῶ τὸν θεόν, τὸ Μαντεῖον, συμβουλεύομαι τὸν θεόν, τὸ Μαντεῖον, κάμνω χρῆσιν τοῦ Μαντείου), λατ. **uti oraculo**, ἐνταῦθα δὲ προῆλθε καὶ ἡ συνήθης χρῆσις τοῦ **χράομαι** (= μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ), περὶ ἧς βλ. κατωτέρω

‖ ἐν τῷ ἀορ. α' **ἔχρησα**, πρκ. **κέχρηκα**, μετὰ τοῦ ὡς ἐνεστ. τούτων λαμβανομένου **κίχρημι**, τὸ **χράω** προσλαμβάνει διάφορον σημασίαν· παρέχω, ἐφοδιάζω τινὰ μέ τι, ἐπιτρέπω τὴν χρῆσίν τινος ‖ ἐντεῦθεν δὲ μετέπεσεν εἰς τὴν σημασ. τοῦ «δανείζω» ‖ ἐν δὲ τῷ μέσῳ **κίχραμαι**· ἀόρ. **ἐχρησάμην**· ἔχω ἐφοδιάσει ἑαυτόν, λαμβάνω τὴν ὄδειαν νὰ κάμω χρῆσίν τινος, λαμβάνω τί ὡς δάνειον, δανείζομαί τι: **πάδας χρήσας, ὄμματα χρησάμενος** = δανεισθεὶς πόδας καὶ δανεισθεὶς ὀφθαλμούς.

III τὸ μέσον **χράομαι**, ἰων. **χρέομαι**, εἶναι ἐν χρήσει καὶ ὡς ἀποθετ. (μετὰ τοῦ παθ. πρκ. «**κέχρημαι**», μετὰ δοτ., ἐν τῇ σημασ. τοῦ «μεταχειρίζομαι» (λατ. **utor**), πτις ἐξεπηγάσθη ἐκ τῆς βασικῆς σημασ. «συμβουλεύομαι τὸ Μαντεῖον, κάμνω χρῆσιν τοῦ Μαντείου» (βλ. καὶ ἀνωτέρω **χράω I β**). **2)** μτφρ., ἐν ποικίλαις περιπτώσεσι καὶ σημασίαις: ἔχω τι, κέκτημαί τι, ἔχω τι εἰς τὴν διάθεσίν μου (εἰς τὴν χρῆσίν μου), ἐκδηλῶ τι, ἐκφράζω αἴσθημά τι, ἐκδηλώνω κατάστασίν τινα τῆς ψυχῆς, λαμβάνω πεῖραν πράγματός τινος: **φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν** = διότι εἶχε προικισθῆ μὲ ἀγαθὴν διάθεσιν, εἶχε συνετὸν νοῦν (εἶχεν ἐκ φύσεως ἀγαθὸν χαρακτῆρα) ‖ **χρῶμαι ὀργῇ** ἢ **θυμῷ** = εἶμαι ἐξωργισμένος (κυρ. κάμνω χρῆσιν τῆς ὀργῆς μου) ‖ **χρῶμαι συντυχίᾳ, εὐτυχίᾳ, συμφορᾷ** = λατ. **uti fortuna prospera, mala** = εἶμαι εὐτυχής, εἶμαι δυστυχής («ξεμπερδεύω καλὰ — ξεμπερδεύω ἀσχημα») ‖ **χρῶμαι ὁμολογίᾳ** = ἔρχομαι εἰς συμφωνίας, κλείω συμφωνίαν ‖ συχνὰ τὸ **χρῶμαι** μετὰ οὐσ. κεῖται ὡς περίφρ. ἀντὶ μονολεκτικοῦ ρήματος ὁμορρίζου ἢ συνων. τῷ οὐσ.: **χρῶμαι ὠνῇ καὶ πράσει** = **ὠνοῦμαι καὶ πιπράσκω** = ἀγοράζω καὶ πωλῶ ‖ **μόρῳ χρῶμαι** = ἀποθνήσκω, εὑρίσκω τὸν θάνατον ‖ **νίκῃ χρῶμαι** = νικῶ, **δρασμῷ χρῶμαι** = διδράσκω, **φωνῇ χρῶμαι** = φωνῶ ‖ **κέχρημαι πολιτείᾳ** = **πεπολίτευμαι** (βλ. **πολιτεύω**)‖ ὡσ. ἀσκῶ τέχνην τινά, ἀκολουθῶ ἐπάγγελμά τι: **χρῶμαι τέχνῃ** = ἀσκῶ τέχνην τινά, ἀσκῶ ἐπάγγελμά τι ‖ **χρῶμαι ἀνομίᾳ** = μετέρχομαι παράνομα μέσα, ζῶ παράνομον βίον, παραβαίνω τοὺς νόμους. **3)** **χρῶμαί τινι εἴς τι** = κάμνω χρῆσιν πράγματός τινος πρὸς ὡρισμένον τινὰ σκοπόν ‖ ἐν τῷ αὐτ. ἢ ἔνν. καὶ μετὰ οὐδ. ἐπιθ. ὡς ἐπίρρ.: **τί χρήσαιτο τούτῳ;** = ὁποίαν χρῆσιν (τίνος λογῆς χρῆσιν) θὰ κάμῃ τούτου; εἰς τί θὰ τὸ(ν) μεταχειρισθῇ; ‖ **χρῶμαί τινι ὅ,τι βούλομαι** = κάμνω ὁ,τιδήποτε χρῆσιν αὐτοῦ θέλω, τὸ(ν) μεταχειρίζομαι εἰς ὅ,τι θέλω (ὅπως θέλω) ‖ **ἀπορέων ὅ,τι χρήσεται** = μὴ γνωρίζων τί νὰ κάμῃ. **4)** ἐπὶ προσώπων, **χρῶμαί τινι** = ἔχω νὰ κάμω μέ τινα, ἔχω δοσοληψίας μαζί του, ἔχω σχέσεις μαζί του, ἔχω ἐπικοινωνίαν μαζί του, τὸν μεταχειρίζομαι (κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον), τοῦ συμπεριφέρομαι (καλῶς ἢ κακῶς): **χρῶμαί τινι ὡς φίλῳ, ὡς πολεμίῳ** = τὸν μεταχειρίζομαι ὡς φίλον, ὡς ἐχθρὸν (τὸν θεωρῶ φίλον, ἐχθρόν).— ἀλλὰ καὶ τὸ ἁπλοῦν **χρῶμαί τινι**, συχνὰ κεῖται ἀντὶ τοῦ **χρῶμαί τινι φίλῳ** (**χρῶμαί τινι** = ἔχω στενὴν φιλίαν μετά τινος, εἶμαι στενὸς τοῦ φίλος), ὡς τὸ λατ. **uti** κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ πλήρους **uti familiariter** ‖ **παρέχω ἐμαυτόν τινι χρῆσθαι** = δέτω ἐμαυτὸν εἰς τὴν διάθεσίν τινος (τίθεμαι εἰς τὴν διάθεσίν του) ‖ ἀπολ. **οἱ χρώμενοι** = οἱ φίλοι. **5)** ἀπολ., ἢ μετ' ἐπιρρ.: **οὕτω χρῶνται οἱ Πέρσαι** = οὕτω συνηθίζουν οἱ Πέρσαι, τοιαύτη εἶναι ἡ συνήθεια τῶν Περσῶν. **6)** μετὰ αἰτ. πραγμ., **χρέεσθαι πάντα δι' ἀγγέλων** = νὰ ρυθμίζῃ (νὰ διεξάγῃ) τὰ πάντα δι' ἀγγελιαφόρων. **7)** ὁ πρκ. **κέχρημαι** (συχν. μετὰ σημ. ἐν.)· ἔχω χρείαν τινός, χρειάζομαί τι, ἐπιθυμῶ (ποθῶ) τι (μετὰ γεν.): **τοῦ κεχρημένοι**; τίνος πράγματος ἔχοντες ἀνάγκην; τί ἐπιθυμοῦντες; ‖ ἀπολ. ὡς ἐπίθ., διατελῶν ἐν ἀπορίᾳ; ἐνδεής, πένης; πτωχός ‖ ἀλλ' ἡ μτχ. **κεχρημένος** ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ κανονικῇ καὶ συνήθει ἐνν. τοῦ **χράομαι**: **συμφορῇ κεχρημένος** = ἔχων λάβει πεῖραν τῆς δυστυχίας(;) **8)** ὁ παθ. ἀόρ. α' **ἐχρήσθην** κεῖται σπαν. ἐν παθητ. ἐνν.: **αἱ νῆες οὐκ ἐχρήσθησαν** = τὰ πλοῖα δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν.

χρέα, ἐπ. συντετμ. τύπος ἀντὶ **χρέεα**, αἰτ. πληθ. τοῦ **χρέος** (βλ. λ.).

χρέεσθαι, ἰων. ἀντὶ **χρῆσθαι**, ἀπρφ. τοῦ **χράομαι**.

χρεία, ἡ, ἰων. **χρείη** (**χράομαι**)· χρῆσις, λατ. **usus**, καὶ δή: **1)** χρῆσις, ὠφέλεια, κέρδος, πλεονέκτημα, ὑπεροχή, χρησιμότης, ἐκδούλευσις, ἐξυπηρέτησις: **τὰ οὐδὲν εἰς χρείαν** = τὰ οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἢ χρησιμότητα παρέχοντα, τὰ ὅλως ἄχρηστα καὶ ἀνωφελῆ πράγματα. **2)** ἡ ἐνέργεια τῆς χρήσεως, ἡ χρῆ-

σις, ἡ χρησιμοποίησις, ἡ μεταχείρισις· **κτήσις καὶ χρῆσις**=τὸ νὰ ἔχῃ τίς τι καὶ νὰ τὸ μεταχειρίζεται (νὰ τὸ χρησιμοποιῇ), ἡ χρησικτησία (νομ. ὅρος). 3) ἐπὶ προσώπων, οἰκειότης, ἐξοικείωσις, στενὴ γνωριμία, στενὴ φιλία, συναναστροφή.— ‖ ὡς τὸ λατ. **opus**, χρεία, ἔνδεια, ἀνάγκη; ἀναγκαιότης, ἐξαναγκασμός: **ἐν χρείᾳ εἶμι** (ἢ **γίγνομαι**) **τινος**=ἔχω ἔλλειψιν πράγματός τινος, μοῦ λείπει τι, χρειάζομαί τι, στεροῦμαί τινος (=λατ. **opus est mihi aliqua re**). 2) ἔλλειψις, στέρησις, ἔνδεια, πενία, πτωχεία ‖ μετὰ γεν., ἔλλειψις πράγματός τινος, στέρησίς τινος, ἔνδεια ἑνὸς τι. 3) ἡ ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ τίς τὴν βοήθειάν τινος, ἡ ἀνάγκη ἀπὸ τὴν βοήθειάν τινος, καὶ ἐντεῦθεν αἴτησις (παράκλησις) λόγῳ ἀνάγκης ‖ γεν., αἴτησις, παράκλησις. 4) ἀναγκαία ἀσχολία, εἰδικὴ ἀσχολία, ἀπαίτησις: **ἐν πάσαις ταῖς τοῦ σώματος χρείαις**=εἰς ὅλας τὰς σωματικὰς λειτουργίας.

χρείη, γ' ἐν. εὐκτ. ἐν. τρῦ **χρῆ** (ὅλ. λ.).

χρεῖος, τό, ἐπ. ἀντὶ **χρέος** (ὅλ. λ.).

χρεῖος, ον (**χρή**)· χρήσιμος, ὠφέλιμος ‖ ἀναγκαῖος, χρειαζόμενος, κατάλληλος.— ‖ ὡς ἐνεργ., ὁ χρειαζόμενός τι, ἔχων ἀνάγκην τινός, ὁ ἐνδεὴς τινος, ὁ διατελῶν ἐν ἀνάγκῃ τινός (μετὰ γεν.) ‖ ἀπολ., ὁ ἔχων ἀνάγκας, ἐνδεής, πτωχός.

χρείω, ἐπ. ἀντὶ **χρέω, χράω**· χρησμοδοτῶ, δίδω χρησμόν.

χρειώ, -όος, καὶ συνηρ. **-οῦς,** ἡ, ἐπ. ἀντὶ **χρεὼ** (βλ. λ.).

χρεμετίζω, μελλ. **-ίσω**· ὡς καὶ νῦν, ἐπὶ ἵππου, χρεμετίζω, «χλιμιντρῶ»· λατ. **hinnire.**

Ἔτυμ.: χρεμετίζω, χρεμετάω, χρεμίζω, χρεμέθω· πρβλ. Ἡσυχ. «**χρόμη**· **φρυαγμός**», «**χρόμος**· **ψόφος ποιός**· **οἱ δὲ χρεμετισμός**»· ἰων.-αττ. **χρέμπτομαι**· **χρέμης, -ητος· χρόμις, -ιος** (εἶδος ἰχθύος, ὅστις ἐκπέμπει «**ὥσπερ γρυλισμόν**»)· **Χρέμης, Χρεμᾶς, Χρέμυλος, Χρέμων, Χρομύλος, Χρόμων**: Ζενδ. **gram-** (ὀργίζομαι), νεο-περσ. **garam** (ὀργή), παλ-norr. **gramr,** ἀγγλ-σαξ. **zram** παλ-γερμ. **gram** (germ. ***zrama-**) (ἐν ὀργῇ), γοτθ. **gramjan** (**παροργίζειν**), παλ-norr. **grimmr,** ἀγγλ-σαξ. **zrim,** παλ-γερμ. **grim, grimmi** (germ. ***zrimma-** ⟨ἰαπ. ***ghremnó-**) (=ἐν ὀργῇ), ἀγγλ-σαξ. **zrymettan, zre-** (ὠρύομαι, γρυλισμός), παλ-γερμ. **gramizzōn** (=λατ. **fremere, rugire**), παλ-σλαυ. **gromŭ** (βροντή), **vĭz-grĭmĕti** (=**βροντᾶν**), λιθ. **grumėnti** (βροντῶ εἰς μακρινὴν ἀπόστασιν), **grumsti** (ἀπειλῶ), λεττ. **grima** (τραχύς, κακός), **gremst** (μεμψιμοιρῶ, γρυλίζω)· **ἐξ** ἰαπ. ***ghrem-** (βροντῶ, βομβῶ)·—διὰ τὸ λατ. **fremo** βλ. **βρέμω, φόρμιγξ.**

χρεμέτισμα, τό, καὶ **χρεμετισμός,** ὁ (**χρεμετίζω**)· ὡς καὶ νῦν, χρεμέτισμα, «χλιμίντρισμα».

χρέμισαν, συγκεκ. ποιητ. τύπος ἀντὶ **ἐχρεμέτισαν**. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ **χρεμετίζω** (βλ.).

ΧΡΕ'ΜΠΤΟΜΑΙ, μελλ. **-ψομαι,** ἀποθ.· βήχω καὶ «βγάζω» φλέγμα, ἀποχρέμπτομαι, ἐκπτύω.

χρέομαι, ἰων. ἀντὶ **χράομαι** (ὅλ. λ.), μτχ. **χρεόμενος.**

χρεόν, ἰων. ἀντὶ **χρεὼν** (ὅλ. λ.).

χρέος, τό, γεν. **χρέεος,** καὶ συνηρ. **χρέους**· ἐπ. ὀνομ. καὶ αἰτ. πληθ. **χοέᾰ**, ἀττ. **χρέᾶ**· ἐπ. ὀν. ἑν. **χρεῖος**, ἀττ. **χρέως**· (**χράομαι, χρή**): ‖ ὡς τὸ **χρεία** (ὅλ. λ.), ἀνάγκη, ἔλλειψις: **τί δὲ τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;**=ἀλλὰ τί τὸ χρεὰζεται (τί ἀνάγκην τὸ ἔχει) τὸ **πλέκος** (βλ.λ.) αὐτό;— ‖ ἀναγκαῖον ζήτημα, ἀναγκαία «ὑπόδεσις», «ὑπόδεσις», ἀσχολία, ἐργασία, «δουλειά»: **κατὰ χρέος τινὸς ἦλθον**=ἦλθον διότι χρειάζομαί τι(να)· **ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος=ἦλθον Τειρεσίᾳ χρησόμενος**=ἦλθον νὰ συμβουλευθῶ τὸν Τ. ρ. | **ἐν ᾧ** ἀπόλ., **κατὰ χρέος**=ὅπως εἶναι πρέπον (καλόν) ‖ σχεδὸν συνών. τῷ **χρῆμα** (=πρᾶγμα): **ἐφ' ὅ,τι χρέος ἐμὸ-λες;**=διὰ ποῖον ἀνάγκην ἦλθετε; διὰ ποῖον πρᾶγμα (ἢ πρὸς τί) ἦλθετε; | **τί χρέος;=τί χρῆμα;**=τί πρᾶγμα; διὰ τί;— ‖ ὡς καὶ νῦν, χρέος, ὀφειλή, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀποτίσῃ τις: **χρέος ὀφείλεταί μοι**=μοῦ ὀφείλεται χρέος, χρηματικὸν τι ποσὸν παραμένει ὡς ὀφειλὴ εἰς ἐμὲ ἐκ μέρους τινός | **χρέος ἀπολαμβάνω**=λαμβάνω παρά τινος τὸ χρέος (τὸ χρηματικὸν ποσὸν) ποὺ μοῦ ὀφείλει | **χρέος ἀποδίδωμι**=πληρώνω τὸ χρέος μου, ἐπιστρέφω εἰς τινα τὰ χρήματα ποὺ μοῦ εἶχε δώσει ‖ **τὴν οὐσίαν ἅπασαν χρέα κατέλιπε**=ἀφῆκεν ὅλην του τὴν περιουσίαν «χρεωμένην» (βεβαρημένην μὲ χρέη), τ. ἔ. τὰ χρέη ποὺ ἀφῆκεν ἀντιπροσωπεύουν ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν του. 2) μτφρ., ἁμάρτημα, ἁμαρτία, καὶ ἄρα τὸ ἐκ τούτων δημιουργούμενον ἠθικὸν χρέος. 3) χρέος, καθῆκον, ἠθικὴ ὑποχρέωσις, τὸ πρέπον: **κατὰ χρέος**=κατὰ καθῆκον, κατὰ τὸ πρέπον, καθὼς εἶναι τὸ πρέπον (τὸ ὀρθόν) ‖ ὅθεν, ὑπόσχεσις, τὸ ἐκ ταύτης ἀπορρέον χρέος: **ἀρᾶς τίνω χρέος**=ἀποτίνω τὸ χρέος τὸ ἐκ τῆς κατάρας πηγάζον, τ. ἔ. πράττω ὅ,τι ὑπεσχέθην καταρώμενος (ἢ εὐχόμενος).

χρέω, ἰων. ἀντὶ **χράω** Γ (βλ. λ.), χρησμοδοτῶ, δίδω χρησμόν.

χρεώ, ἐπ. **χρειώ,** γεν. **-όος** καὶ συνηρ. **-οῦς,** ἡ (**χρέος, χρεία**)· ἔλλειψις, ἀνάγκη, καὶ ἑπομένως διακαὴς πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία, κατεπείγουσα ἐπιθυμία: **ἦ τι μάλα χρεὼ**=ὄντως ὑπάρχει μεγάλη τις ἀνάγκη ‖ μετὰ γεν., **χρειὼ ἐμεῖο**=ἀνάγκη ἐμοῦ, ἔλλειψις ἐμοῦ (τ. ἔ. ἡ ἀνάγκη τὴν ὁποίαν ἄλλοι ἔχουν δι' ἐμέ, «ἐμὲ ἔχουν ἀνάγκην, ἔχουν τὴν ἀνάγκην μου») | **ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν**=ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη «παλαμαριοῦ». 2) ἐν τῇ φράσει **χρεὼ ἱκάνεται**=ἐγείρεται (δημιουργεῖται, παρουσιάζεται) ἀνάγκη ‖ μετὰ αἰτ. προσ., **χρεὼ ἱκάνει τινὰ**=ἀνάγκη ἐπέρχεται εἴς τινα, «τὸν βρίσκει κάποια ἀνάγκη» ‖ ὡσ. μετὰ τῶν ρημ. **εἰμὶ** καὶ **γίγνομαι: ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται νηὸς**=χρειάζομαι ἓν πλοῖον, ἔχω ἀνάγκην ἑνὸς πλοίου (κατὰ λέξιν: εἰς ἐμὲ δὲ δημιουργεῖται ἡ ἀνάγκη ἑνὸς πλοίου) | **οὐδέ τί μιν χρεὼ ἔσται τυμβοχόης**=οὔτε τάφον θὰ χρειασθῇ (κυρ. οὔτε ἀνάγκη τάφου θὰ δημιουργηθῇ εἰς αὐτόν). 3) ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐλλειπτ. σύνταξις τοῦ **χρεὼ** μετὰ αἰτ. προσ. καὶ ἄνευ ρήμ. λεγομένου ρητῶς (ἐξυπακουομένου δῆμως): **τίπτε δέ σε χρεὼ** (ἐνν. **ἱκάνει**); =ἀλλὰ διατί σὲ καταλαμβάνει ἀνάγκη; (διατί αἰσθάνεσαι ἀνάγκην; διατί εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ πράξῃς οὕτω;) ‖ εἰς τὴν ἐλλειπτικὴν αὐτὴν σύνταξιν κατὰ μικρὸν προσετέθη καὶ γεν. ἀντικειμ.: **τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο**;=ἀλλὰ τί μὲ χρειάζεσαι; (ποία ἀνάγκη δι' ἐμὲ σοῦ δημιουργεῖται;) | **οὔ τί με ταύτης χρεὼ τιμῆς**=δὲν τὴν χρειάζομαι καθόλου αὐτὴν τὴν τιμήν (δὲν μὲ κατέχει καθόλου ἀνάγκη αὐτῆς τῆς τιμῆς) ‖ ἡ τοιαύτη δὲ συμπλήρωσις τῆς ἐλλειπτ. φράσεως προχωρεῖ ἔτι περαιτέρω διὰ τῆς προσθήκης ἀπρφ.: **οὐδέ τί μιν χρεὼ νεῶν ἐπιβαινέμεν**=οὔτε ἔχει ἀνάγκην τινὰ νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὰ πλοῖα (δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην, δὲν τοῦ δημιουργεῖται ἡ ἀνάγκη, νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὰ πλοῖα) [ἐν τῷ ὁμηρ. ἑξαμέτρῳ ὁ τύπος **χρεὼ** χρησιμοποιεῖται ὡς μακρὰ μονοσύλλ.].

χρεώμενος, ἰων. ἀντὶ **χρώμενος,** μτχ. τοῦ **χράομαι** (βλ. λ).

χρεών, τό, ἰων. **χρεόν,** ὡσ. καὶ **χρειών,** ἄκλιτον, ἀπαντῶν δὲ συν. κατ' ὀνομ. καὶ αἰτ.· κυρ. εἶναι οὐδ. τῆς μτχ. τοῦ **χρέω** (ἰων. ἀντὶ **χράω**), ἤτοι **χρεὼν=τὸ χρεὰν γίγνεσθαι**· τὸ ὑπὸ μαντείου διακηρυσσόμενον, τὸ πρέπον νὰ γίνῃ ‖ τὸ ὑπὸ τῆς μοίρας καθωρισμένον, τὸ πεπρωμένον, ἡ Μοῖρα, ἀνάγκη, χρεία ‖ **χρεὼν ἢ χρεόν ἐστι**=(ἰσοδύν. τῷ **χρή**)=εἶναι μοιραῖον, εἶναι ὑπὸ τῆς μοίρας προδιαγεγραμμένον, εἶναι ἀναγκαῖον, ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ, λατ. **oportet.**— ἀπολ, (ὡς μτχ. κατὰ αἰτ. ἀπόλ.) **χρεὼν**=ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον, ἂν καὶ ἦτο ἀνάγκη (ἀναλόγως τῆς ἐννοίας τῶν συμφραζομένων). 2) τὸ σύμφορον, τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον: **μητέρ' εἰ χρεὼν ταύτην προσαυδᾶν**=ἐὰν εἶναι ὀρθὸν (δίκαιον) νὰ τὴν ἀποκαλῇ κανεὶς μητέρα ‖ ἀπολ., καὶ ὡς ἐπίρρ.: **οὐ χρεὼν ἄρχετε**=κυβερνᾶτε οὐχὶ δικαίως [μετρικῶς ⏑—, παρὰ ποιηταῖς ὅμως ἐνίοτε καὶ ὡς μία μακρὰ μονοσύλλ.].

χρέωνται, ἰων. ἀντὶ **χρῶνται,** γ' πληθ. τοῦ **χράομαι.**

χρέως, τό, ἀττ. ἀντὶ **χρέος** (βλ. λ.).

χρεώστης, -ου, ὁ (**χρέος**)· ὡς καὶ νῦν, χρεώστης, ὀφειλέτης, χρεωφειλέτης, ὁ ὀφείλων νοήματα, ὁ χρεωστῶν.

χρε-ωφειλέτης, -ου, ὁ (*χρέως* + *ὀφείλω*)· ὡς καὶ νῦν, χρεωφειλέτης, χρεώστης.

χρή ἡ **χρή,** ἡ = *χρεία* II. (βλ. λ.), ἀνάγκη, χρεία, ἀπαντᾷ δὲ μόνον ἐν τῇ φράσει *χρὴ* 'στὰς ἢ *χρήσταις*, ἥτις ἐπέχει θέσιν μέλλ. τοῦ *χρὴ* (=δὰ εἶναι ἀναγκαῖον).

χρή, ἀπρόσ.· ὑποτ. *χρῇ*· εὐκτ. *χρείη*· ἀπρφ. *χρῆναι*, ποιητ. καὶ *χρῆν*· μελλ. *χρήσει*· διὰ τὴν μτχ. βλ. *χρεών*· πρτ. *ἐχρῆν*, καὶ *χρῆν*· (κυρ. ἀπρόσ. τοῦ *χράω* Γ=δίδω χρησμόν, χρησμοδοτῶ), ἐπομένως ἀπολ. *χρὴ*= εἶναι ὡρισμένον (ὑπὸ τοῦ θείου, ὑπὸ τῆς Μοίρας), πέπρωται, εἶναι ἀναγκαῖον, εἶναι ἀνάγκη ‖ συνηθέστ. μετ' ἀπρφ. καὶ αἰτ. προσ. (ὡς τὸ *δεῖ*, τὰ λατ. *oportet*, *decet*), εἶναι ἀνάγκη νά... πρᾶξη τίς τι, πρέπει νά..., χρειάζεται νά..., ὁρμόζει νά..., εἶναι ὀρθὸν καὶ πρέπον νά...—ἐνίοτε τὸ ἀπρφ. παραλείπεται, διότι νοεῖται εὐκολώτατα ἐκ τῶν συμφραζομένων: *τίπτε μάχης ἀποπαύεαι ; οὐδέ τί σε χρὴ* (ἐνν. *μάχης ἀποπαύεσθαι*)=διατί παύεις νὰ μάχεσαι; ἀλλὰ δὲν «σοῦ ταιριάζει» (αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, νὰ παύῃς δηλ. ἀπὸ τοῦ νὰ μάχεσαι). 3) μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. τοῦ πράγμ.: *οὐδέ τί σε χρὴ ἀφροσύνης*=δὲν σοῦ χρειάζεται (δὲν σοῦ ἁρμόζει) ἡ ἀφροσύνη ‖ *οὔ σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς*=δὲν εἶναι πλέον ἀνάγκη (δὲν ἔχεις πλέον ἀνάγκην) νὰ ἐντρέπεσαι.— II ἐνίοτε μετὰ σημασ. χαλαρωτέρας, ἀπηλλαγμένης δογματισμοῦ καὶ πεποιθήσεως· εἶναι δυνατόν, εἶναι πιθανόν: *πῶς χρὴ τοῦτο περᾶσαι;*=πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διέλθῃ τις δι' αὐτοῦ ;— III τὸ *χρῆν* (ἔναρθρ. ἀπρφ.) = ἡ μοῖρα, τὸ πεπρωμένον.

Ἔτυμ.: *χρὴ* κυρ. εἶναι ἀρχ. οὐσ. (=ἀνάγκη) ἐσχηματισμένον κατὰ τὸ ὁμηρ. *ὁμό-κλη* (: ἀττ. *καλέ-σαι*) καὶ *μεσό-δμη* (: *δέμω*), καὶ συγγ. πρὸς τὴν ὁμάδα τὴν συγκειμένην ἐκ τῆς ὁμηρ. δοτ. *χέρηι*, *χερείων*, *χείρων*, σανσκρ. hrásati (μειοῦμαι, ἐλαττοῦμαι), μεσ-ιρλ. gerr (βραχύς, σύντομος) (ἰαπ. *ĝheres-, *ghres-, *ghers-), παλ-ιρλ. gair (βραχύς), ριζ. ĝher- (ἔλλειψις, ἀνάγκη)· πρτ. *χρῆν* 〈*χρὴ ἦν* (καὶ εἶτα κατ' ἀναλογίαν μετὰ αὐξήσ. *ἐχρῆν*)· ὑποτ. *χρῇ* 〈*χρὴ ᾖ*· ἀπρφ. *χρῆναι* 〈*χρὴ εἶναι*· εὐκτ. *χρείη* 〈*χρὴ εἴη*, ἀντὶ **χρείη* (πιθ. ἕνεκα τῆς πρωΐμου συγχύσεως μεταξὺ τῶν *η* καὶ *ει*)· μελλ. *χρήσται* 〈*χρὴ ἔσται*· τὸ ἀττ. *χρεών*, ἰων. *χρεὸν* (ἀνάγκη, πεπρωμένον) εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀρχ. θηλ. *χρηώ*, *χρεώ*, πρβλ. *χρηοῖ ἀναγκαίῃ*· ἡ κατὰ ἓν -ν προσαύξησίς του ὀφείλεται εἰς ἀναλογίαν πρὸς τὰ: *δέον*, *καλόν*, *κάλλιον*, *προσῆκον*, *ἀναγκαῖον*.— *χρῶμαι* (**χρη-jo-μαι*)· ἀπρφ. *χρῆσθαι*, κρητ. *χρηθθαι*, λακ., λοκρ. *χρῆσται*· μτχ. ἀττ. *χρώμενος*, ἰων. *χρεώμενος*, Ροδ. *χρευμενος*, Δελφ. *χρειμενος*· παθ. ἀορ. γ' πληθ. *ἐχρήσθησαν* (Ἡροδ.), παραλλ. δὲ πρὸς αὐτὸ ἀπρφ. *χρηείσθαι*, πρβλ. Μεγαρ. προστ. *χρηείσθω*, ἀπρφ. Ἡλ. *χρηησται*, Βοιωτ. *χρειεισθη*· *χρησόμενος*· *χρηστός*· *χρῆμα*· *χρῆσις*· *χρήσιμος*· *χρήμη*·—τὸ ἀττ. *χρέως* (**χρη-Fεσ-*), ἰων. *χρέος* (ἀντὶ *χρέως*, κατὰ τὸ *γένος* κλπ.), ὁμηρ. *χρεῖος*, τ. ἔ. *χρῆος*, πρβλ. Κρητ. *χρήια* (**χρησα*) = *χρήματα* (Ἡσυχ.)· *χρήστης*· *χρεώστης* (σχηματισθὲν ἐκ τοῦ *χρήστης* μετὰ τροποποιήσεως ἀναλογικῶς πρὸς τὸ *χρέως*)· ἀττ. *χρεῖος* (**χρηFιος*)· ἀττ. *χρεία* (*χρηFιᾱ*), ἰων. *χρεῖη* (πρβλ. Ἡσυχ. Κρητ. «*χρηΐᾶ*· *πενία*»· ἐπ. *χρηώ*, *χρεώ*· ὁμηρ. *χρήζω* (Ἡλ. *χραι(δ)δω*, Μεγαρ. *χρηδδω*, δωρ. *χρη(ϊ)ζω* (=*θέλω*, *βούλομαι*).— *χρῶ*, γ' ἐν *χρῇ*, εἶναι μεταβατ. ἐνεργείας τοῦ *χρῶμαι* (πρβλ. καὶ *κίχρημι*)· παρὰ Τραγ. *χρήζω*· *χρησμός*· *χρηστήριος*· *χρήστης*, *χρήστωρ* (=*μάντις* καθ' Ἡσυχ.).

χρῇ, συντετμ. ἀντὶ *χρήζεις*.

χρῄζω· παρ' ἀττ. ἐν χρήσει μόνον κατ' ἐνεστ. καὶ πρτ.· ἐπ. καὶ ἰων. **χρηίζω,** δωρ. **χρήσδω** καὶ **χρήδδω** (*χρεία*, *χρή*)· μετὰ γεν. προσ., ἔχω χρείαν τινός, ἔχω ἔλλειψιν τινος, ἔχω ἀνάγκην τινός, τὸ(ν) «χρειάζομαι»: *χρῄζω ἰητῆρος*=χρειάζομαι ἰατρόν | *οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου χρῄζεις*=καὶ δὲν μὲ χρειάζεσαι «νὰ σοῦ κάμω τὸ δάσκαλο» ‖ ἀπολ., ἐν τῇ μτχ., εὑρισκόμενος ἐν ἀνάγκῃ, διατελῶν ἐν ἐνδείᾳ, ἐνδεής, πένης, πτωχός. 2) ἐπιθυμῶ τι σφόδρα, τὸ ποθῶ διακαῶς ‖ ζητῶ ἀπό τινα νὰ πράξῃ τι, τὸν παρακαλῶ νά..., δέομαί τινος ὅπως..., δέλω νά..., ἐπιθυμῶ νά... [σπαν. μετὰ αἰτ. πραγμ., ἡ ὁποία ἄλλως τε πολλάκις ἀνήκει εἰς ἐξυπακουόμενον ἀπρφ., ὅπως π. χ. ἐν τῇ φράσει *φράζ' ὅ,τι χρῄζεις* (ἐνν. *φράζειν*), *ἢ ἐν τῇ ἴθ' ὅποι χρῄζεις* (ἐνν. *ἴέναι*)· ὡσ. σπαν. μετὰ αἰτ. προσ. καὶ πραγμ. (παρ' Ἡροδ.)· συν. μετὰ γεν. προσ. καὶ ἀπρφ.] ‖ μετὰ γεν. πραγμ., ἔχω ἀνάγκην πράγματός τινος, ζητῶ τι, ἀπαιτῶ τι. 3) *μὴ ἔχῃς θανεῖν*=*μὴ ὄφελες θανεῖν*=εἴθε νὰ μὴ ἀπέθνῃσκες, εἴθε νὰ μὴ εἶχες ἀποθάνει. 4) ἡ μτχ. *χρῄζων* ἀπαντᾷ καὶ ἀπολ. ἀντὶ τοῦ *εἰ χρῄζει* (=ἐάν τις θέλῃ, ἐάν τις ἐπιθυμῇ ἢ προτιμᾷ) | ἐνταῦθεν δέ, ἐὰν εἶναι εὐμενῶς διατεθειμένος.

χρήζω· ὡς τὸ *χράω Δ*, δίδω χρησμόν, χρησμοδοτῶ, προλέγω.

χρηία, ἡ, ἰων. ἀντὶ *χρεία* (βλ.λ.), χρῆσις, ἀνάγκη.

χρηίζω, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ *χρῄζω* (βλ. λ.).

χρηίσκομαι, ἰων. παράλλ. τύπος τοῦ *χράομαι*· μεταχειρίζομαι, κάμνω χρῆσίν τινος ‖ ἢ θαμιστ. τοῦ *χρῄζω*· διατελῶ ἐν χρείᾳ τινός, χρειάζομαί τι.

χρῆμα, -*ατος*, τὸ (*χράομαι*)· ὅ,τι μεταχειρίζεταί τις, ἢ κάτι τοῦ ὁποίου ἔχει τις ἀνάγκην ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., ἀγαθά, περιουσία, κτήματα, χρήματα, ἔπιπλα, σκεύη ‖ παροιμ.. *κρείσσων χρημάτων*=ἀνώτερος χρημάτων, ἀπροσπέλαστος εἰς τὰς ἀποπείρας δωροδοκίας του.— II καθόλου, πρᾶγμα, ὑπόθεσις, ἀσχολία, ζήτημα, γεγονός, συμβάν: *κινῶ πᾶν χρῆμα*=θέτω τὰ πάντα εἰς κίνησιν, κινῶ πάντα λίθον, «δὲν ἀφίνω πέτρα ποὺ νὰ μὴ τὴν ἀνακυλίσω» ‖ δοσοληψία, ἐμπορικὴ συναλλαγή, διεξαγωγή, ὡς τὸ λατ. **res.** 2) ἡ λ. *χρῆμα* συχνὰ προστίθεται ἄνευ ἀνάγκης, ἁπλῶς διὰ νὰ ἐνισχύσῃ μίαν λέξιν ἢ τὴν ὅλην ἔννοιαν μιᾶς προτάσεως: *τί χρῆμα ;* ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *τί ;* | *τί δ' ἐστὶ χρῆμα ;* ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ *τί δ' ἔστι ;* (=τί συμβαίνει ;) | *δεινὸν χρῆμα ἐποιοῦντο*=τὸ ἐθεώρουν ὡς τρομερόν. 3) ἡ λ. *χρῆμα* χρησιμοποιεῖται: ὡσ. καὶ πρὸς δήλωσιν πράγματος παραδόξου ἢ ἀσυνήθους: *μέγα σοὺς χρῆμα*=τεράστιος κάπρος | *τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον*=ἡ ἀνυπόφορος δριμύτης τοῦ χειμῶνος. 4) ὡσ. ἡ λ. *χρῆμα* δηλοῖ μέγαν ἀριθμὸν ἢ ὄγκον: *χρῆμα πολλὸν ἀρδίων, νεῶν* κλπ.=ἀπειρον πλῆθος ἀκοντίων, πλοίων κλπ. («ἕνα σωρὸ ἀκόντια, πλοῖα κλπ.» ‖ *ὅσον τὸ χρῆμα παρνόστων*=τί πλῆθος ἀκρίδων ! | *μέγα χρῆμα Δακαινᾶν* = μέγα πλῆθος Λακαινῶν (μέγας ἀριθμὸς Λ., «ἕνα σωρὸ Λάκαινες») | *φιλόψογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ*=τὸ γυναικεῖον φῦλον εἶναι ἐκ φύσεως φιλοκατήγορον.

χρηματίζω, μελλ. -*ίσω*, ἀττ. -*ιῶ*· πρκ. *κεχρημάτικα* (*χρῆμα*)· ἐνεργῶ (διεξάγω, συνεχίζω) ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἔχω χρηματικὰς (ἐμπορικὰς) δοσοληψίας, «ἔχω δοῦναι καὶ λαβεῖν» μέ τινα, «κάνω δουλειὲς μαζί του», μετέρχομαι ἐμπόριον, διαπραγματεύομαι. 2) συσκέπτομαι, συζητῶ, δίδω τὴν γνώμην μου περί τινος. 3) δίδω ἀπάντησιν, ἀποκρίνομαι, κατόπιν σκέψεως. 4) ἐπὶ μαντείου, δίδω χρησμὸν εἰς τοὺς ἐρωτῶντας, ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι, παρέχω συμβουλὴν ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ.— παθητ., λαμβάνω χρησμόν, λαμβάνω ἀπόκρισιν παρὰ τοῦ μαντείου, λαμβάνω τὴν ὑπόδειξιν (συμβουλὴν) τοῦ Θεοῦ.— II μέσον, *χρηματίζομαι*, μελλ. *χρηματιοῦμαι*· διεξάγω ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἐμπορεύομαι, πρὸς ἰδίαν μου ὠφέλειαν, κερδοσκοπῶ, ὡς καὶ νῦν χρηματίζομαι, πλουτίζω ‖ γεν., ἐμπορεύομαι, ἔχω ἐμπορικὰς συναλλαγὰς μέ τινα, «κάνω δουλειὲς» μαζί του.— III παρὰ τοῖς μτγν. τὸ ἐνεργ. *χρηματίζω* προσλαμβάνει ἰδιαιτέρας σημασίας: 1) λαμβάνω ἢ φέρω τὸν τίτλον, φέρω τὸ ὄνομα, καλοῦμαι...: *χρηματίζει βασιλεὺς*=λαμβάνει τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, ἀναγορεύεται βασιλεύς | *οἱ μαθηταὶ Χριστιανοὶ ἐχρημάτισαν πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ*=οἱ μαθηταὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἔλαβον διὰ πρώτην φορὰν τὸ ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ.

χρηματικός, ἡ, ὀν (*χρῆμα*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὰ χρήματα, ὁ ἀφορῶν εἰς τὰ χρήματα, ὁ πλούσιος.

χρημᾰ́τῐσις, -εως, ἡ (*χρηματίζω*)· =*χρηματισμός* (βλ. λ.).

χρημᾰτισμός, -οῦ, ὁ (*χρηματίζω*)· διεξαγωγή έμπορίου, ἡ διαχείρισις δημοσίων ὑποθέσεων, ἡ διαχείρισις ἀξιώματος. 2) ἐπί μαντείου, ὁ χρησμός, ἡ ἀπάντησις, τό δίδειν ἀπάντησιν ‖ ἡ συμβουλή (ἡ ὑπόδειξις) ἡ διδομένη ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ.— **II** (ἐκ τοῦ μέσου) ἡ διεξαγωγή έμπορίου πρός ἴδιον ὄφελος ‖ ὡς καί νῦν, χρηματισμός, ἡ ἀπόκτησις χρημάτων, κέρδος, ὄφελος.

χρημᾰτιστέον, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *χρηματίζω*· πρέπει τις νά ἀποκτᾷ χρήματα, νά χρηματίζεται.

χρημᾰτιστής, -οῦ, ὁ (*χρηματίζω*)· ὁ μετερχόμενος έμπόριον, ὁ έμπορευόμενος, ὁ ἐργαζόμενος διά χρηματισμόν, ὁ «φτιαγμένος γιά νά κάνῃ λεφτά», δραστήριος, «ἄνθρωπος τῆς δουλειᾶς», ἄνθρωπος τοῦ ἐμπορίου.

χρημᾰτιστικός, ή, όν (*χρηματιστής*)· ὁ ἀσχολούμενος μέ τόν χρηματισμόν, ὁ κατάλληλος διά χρηματισμόν, ὁ «φτιαγμένος γιά λεφτά», ὁ ἐπιτήδειος (ἱκανός) ἔμπορος ‖ *χρηματιστικὸς οἰωνός* = οἰωνός προμηνύων κέρδος.

χρημᾰτο-δαίτης, -ου, ὁ (*χρῆμα*+*δατέομαι*)· ὁ διαμοιράζων χρήματα, ὁ διαμοιράζων τήν περιουσίαν του.

χρημᾰτο-ποιός, όν (*χρήματα*+*ποιέω*)· ὁ χρηματῶν πορισ τικός, ὁ κάμνων χρήματα, δηλ. ἀποκτῶν χρηματικήν περιουσίαν.

χρημοσύνη, ἡ (*χράομαι*)=*χρεία* (βλ. λ.), ἀνάγκη, ἔλλειψις, ἔνδεια.

χρῆναι, ἀπρφ. τοῦ *χρή* (βλ. λ.).

χρῆς, χρῆσθα, συντετμ. ἀντί *χρῄζεις* (βλ. *χράω* B II).

χρήσθω, θωρ. ἀντί *χρῄζω*.

χρήσῐμος, (η), ον (*χράομαι*)· ὡς καί νῦν, χρήσιμος, χρησιμεύων εἴς τι, κατάλληλος πρός χρῆσιν, καλός εἰς τό εἶδός του, ἐξυπηρετικός, ὠφέλιμος (ἀντίθ. τῷ *ἄχρηστος*) ‖ τό οὐδ. ὡς οὐσ. *τὸ χρήσιμον*= ἡ χρησιμότης, ἡ ὠφέλεια, ὄφελος, πλεονέκτημα, ὑπεροχή. 2) ἐπί ἀνθρώπων, χρήσιμος, ὠφέλιμος, ἐξυπηρετικός. 3) ὁ χρησιμοποιούμενος, τοῦ ὁποίου κάμνει τις χρῆσιν, τόν ὁποῖον μεταχειρίζεταί τις.

χρησίμως, ἐπίρρ. τοῦ *χρήσιμος*· κατά τρόπον χρήσιμον καί ὠφέλιμον.

χρησίμως, θώρ. ἀντί *χρησίμους*, αἰτ. πληθ. τοῦ *χρήσιμος*.

χρῆσις, -εως, ἡ (*χράομαι*)· ὡς καί νῦν, χρῆσις, μεταχείρισις, χρησιμοποίησις ‖ ἐν τῷ πληθ., συνήθειαι, ἔθιμα. 2) ἡ δύναμις ἤ τά μέσα πρός χρῆσιν, ἡ χρησιμότης. 3) στενή σχέσις, οἰκειότης, γνωριμία, λατ. **usus.**— **II** (*χράω* Γ)· χρησμός, ἀπόκρισις μαντείου.

χρησμο-λογέω, μελλ. -*ήσω* (*χρησμολόγος*)· λέγω χρησμούς, χρησμοδοτῶ, προφητεύω, μαντεύομαι.

χρησμο-λόγος, ον (*χρησμός*+*λέγω*)· ὁ χρησμοδοτῶν, ὁ προφητεύων ‖ *χρησμολόγος ἀνήρ*=μάντις, προφήτης.— **II** ὁ ἑρμηνεύων τούς χρησμούς, ὁ ἐξηγητής τῶν χρησμῶν, ὁ ἑρμηνευτής των.

χρησμο-ποιός, όν (*χρησμός*+*ποιῶ*)· ὁ ποιῶν (δηλ. στιχουργῶν) χρησμούς, ὁ διατυπώνων χρησμούς εἰς στίχους.

χρησμός, ὁ (*χράω* Γ)· ὡς καί νῦν, χρησμός, ἀπόκρισις τοῦ μαντείου, μάντευμα, ἀπάντησις ὑπό τύπον χρησμοῦ.

χρησμοσύνη, ἡ (*χράομαι*)· ὡς τό *χρημοσύνη* (βλ. λ.), χρεία, ἀνάγκη, ἔνδεια, πενία, ἀπορία ‖ θερμή παράκλησις, ἐκλιπάρησις ‖ πόθος, ζωηρά ἐπιθυμία.

χρησμο-φύλαξ, -ᾰκος, ὁ (*χρησμός*+*φύλαξ*)· ὁ φυλάττων χρησμούς, ὁ φύλαξ τῶν ἀπαντήσεων τοῦ Μαντείου.

χρησμ-ῳδέω, μελλ. -*ήσω* (*χρησμῳδός*)· ᾄδω χρησμούς, ἀπαγγέλλω χρησμούς εἰς στίχους (ἐμμέτρως) ‖ δίδω χρησμούς, χρησμοδοτῶ, προφητεύω.

χρησμ-ῳδία, ἡ (*χρησμῳδέω*)· ἀπάντησις τοῦ Μαντείου (χρησμός) ᾀδομένη, ἀπαγγελλομένη (διδομένη) εἰς στίχους (ἐμμέτρως).

χρησμ-ῳδικός, ή, όν (*χρησμῳδός*)· ὁ ἀνήκων ἤ ἁρμόζων εἰς *χρησμῳδόν* (βλ.λ.), ὁ προφητικός, μαντικός.—ἐπίρρ. -*κῶς*.

χρησμ-ῳδός, όν (*χρησμός*+*ᾠδή*)· ὁ ᾄδων χρησμούς, ὁ ἀπαγγέλλων χρησμούς εἰς στίχους, ὁ δίδων ἐμμέτρους χρησμούς ‖ ὁ χρησμοδοτῶν, ὁ προφητεύων, ὁ προφητικός.—ὡς οὐσ. *ὁ χρησμῳδός*=ὁ μάντις, προφήτης.

χρῆσον, δ' ἐν. προστ. ἀορ. α' τοῦ *κίχρημι* (βλ. λ.).

χρηστέον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *χράομαι* (βλ. λ.)· πρέπει νά μεταχειρισθῇ τις,

χρηστεύομαι, ἀποθ. (*χρηστός*)· =*χρηστός εἰμι*= εἶμαι χρηστός, ἀγαθός, συμπεριφέρομαι ὡς χρηστός (ἀγαθός) ἄνθρωπος, εἶμαι χρηστός (εἶμαι πρᾶος, φιλάνθρωπος).

χρηστηριάζω, μελλ. -*άσω* (*χρηστήριον*)· ὡς τό *χράω* Γ, δίδω χρησμόν, χρησμοδοτῶ, προφητεύω.— ἐν τῷ μέσῳ, ὡς τό *χράομαι*· συμβουλεύομαι τό Μαντεῖον, λαμβάνω χρησμόν : *χρηστηριάζομαι θεῷ*= συμβουλεύομαι θεόν τινα, ἐρωτῶ θεόν (ἤ τό Μαντεῖον) ‖ *χρηστηριάζομαι ἱροῖσι*=συμβουλεύομαι τά θύματα, προσπαθῶ νά μαντεύσω τήν θέλησιν τῶν θεῶν διά τῆς ἐξετάσεως τῶν θυμάτων.

χρηστήριον, τό (χυρ. οὐδ. τοῦ *χρηστήριος*, βλ. λ.)· τό Μαντεῖον ‖ ἡ ἕδρα τοῦ Μαντείου, π. χ. οἱ Δελφοί. 2) ἡ ἀπόκρισις τοῦ Μαντείου, ὁ χρησμός.— **II** δῶρον προσφερόμενον ὑπό τοῦ συμβουλευομένου τό μαντεῖον, καθόλου τό θῦμα ἤ καί ἡ προσφερομένη θυσία ‖ μτφρ., ὡς καί νῦν, «θυσία», «θῦμα» (π. χ. «αὐτό πού ἔκαμες ἦταν μεγάλη θυσία ἐκ μέρους σου», «αὐτός εἶναι θῦμά σου»).

χρηστήριος, (α), ον (*χράω* Γ)· ὁ ἀνήκων εἰς Μαντεῖον, ὁ τοῦ Μαντείου, μαντικός, προφητικός, ὁ προλέγων τά μέλλοντα. 2) ὁ ἀνήκων εἰς προφήτην, προφητικός.— **II** (*χράομαι*)=*χρηστικός* (βλ. λ.), κατάλληλος πρός χρῆσιν, προωρισμένος πρός χρῆσιν. χρήσιμος.

χρήστης, -ου, ὁ γεν. πληθ. *χρήστων* (καί οὐχί *χρηστῶν*, κατ' ἀντιδιαστολήν πρός τήν γεν. πληθ. *χρηστῶν* τοῦ ἐπίθ. *χρηστός*)· (*χράω* Γ)· ὁ δίδων ἤ ἑρμηνεύων χρησμούς, προφήτης, μάντις.— **II** (*κίχρημι*)· ὁ δανείζων χρήματα, δανειστής, πιστωτής, τοκογλύφος. 2) (*χράομαι, κίχραμαι*)· ὁ δανειζόμενος, ὀφειλέτης, χρεωφειλέτης.

χρηστικός, ή, όν (*χράομαι*)· ἐπί προσ., ὁ κατάλληλος διά τήν χρῆσιν (τήν χρησιμοποίησιν) πράγματός τινος, ὁ γνωρίζων πῶς νά μεταχειρίζεταί τι. 2) ἐπί πραγμάτων, ὠφέλιμος, χρήσιμος, κατάλληλος πρός χρῆσιν.

χρηστο-λογέω, μελλ. -*ήσω* (*χρηστολόγος*)· λέγω χρηστούς λόγους, ὁμιλῶν χρησιμοποιῶ ἠθικοῦ περιεχομένου λέξεις.

χρηστο-λογία, ἡ (*χρηστολογέω*)· τό λέγειν χρηστάς λέξεις (χρηστούς λόγους) ‖ ὁ λόγος χρηστοῦ ἀνδρός ‖ εὐγενής γλῶσσα.

χρηστο-λόγος, ον (*χρηστός*+*λέγω*)· ὁ λέγων χρηστούς (καλούς) λόγους, ὁ ἀγαθός ἄνθρωπος.

χρηστός, ή, όν, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ *χράομαι*· ἐπί πραγμάτων, ὡς τό *χρήσιμος*, ὁ χρησιμεύων εἴς τι, ὠφέλιμος, ἐξυπηρετικός, κατάλληλος πρός χρῆσιν ‖ τό οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., *τὰ χρηστὰ*=αἱ καλαί ὑπηρεσίαι, αἱ εὐεργεσίαι, τά ὠφέλιμα πράγματα. 2) καλός, εὐνοϊκός‖*τελευτὴ χρηστή*=εὐτυχές ἀποτέλεσμα, εὐνοϊκόν τέρμα, λατ. **res secundae** ‖ ἐπί θυσιῶν, θυμάτων καί οἰωνῶν, ὁ καλός οἰωνός, ὁ καλά προοιωνιζόμενος, αἴσιος, τυχηρός.— **II** ἐπί ἀνθρώπων, ἐν ἠθικῇ ἐνν. (ἀντίθ. τῷ *μοχθηρός, πονηρός*), ἀγαθός, γενναῖος ἐν πολέμῳ, ἀνδρεῖος, ἱκανός ‖ γεν., καλός, τίμιος, ἀξιόπιστος ‖ ἐπί πολιτῶν, νομοταγής, πειθαρχικός, φιλόπατρις, χρήσιμος εἰς τήν πατρίδα, εὐθύς χαρακτήρ ‖ εἰρωνικῶς, *χρηστὸς εἶ ὅτι ἡ γῆ...* =«εἶσαι εὐήθης» νά νομίζῃς ὅτι... («εἶσ' ἕνας βλάκας, νά νομίζῃς πώς...») | εἰρων. ἐπίσης, *οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι*=οἱ «προκομμένοι» αὐτοί ἀπεσταλμένοι μας. 2) ἐπί θεῶν, εὐμενής, ἐλεήμων οἰκτίρμων ‖ ὡς. καί ἐπί ἀνθρώπων, ἀγαθός, πρᾶος, ἤπιος, καλοκάγαθος.

χρηστότης, -ητος, ἡ (*χρηστός*)· ἐπί προσ., ὡς καί νῦν, χρηστότης, τιμιότης, εἰλικρίνεια, δικαιοσύνη. 2) καλοκαγαθία, καλωσύνη, φιλοφροσύνη || ὡς τό *εὐήθεια* ἁπλότης, μωρία, εὐήθεια, ἠλιθιότης.

χρῖμα, -ατος, τό'=*χρῖσμα* (βλ. λ.).

χρίμπτω, μελλ. -*ψω*· μεσ., *χρίμπτομαι*, μελλ. *χρίμψομαι*· μέσ. ἀόρ. α' *ἐχριμψάμην*, παθ. *ἐχρίμφθην*, μτχ. *χριμφθείς*· ποιητ. ἀντί *χρίω* (τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπαρτ. τύπος)· ἐγγίζω (ψαύω) τήν ἐπιφάνειαν σώματός τινος, ἐπιψαύω· χαράσσω, «γκρατζουνίζω», ἀμύσσω (δημιουργῶ ἀμυχάς), πληγώνω, τραυματίζω, λατ. **radere, stringere.** 2) συχνότερον ἐν τῷ παθητ., ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω, προσεγγίζω, (μετά δοτ.): *δόμοις χρίμπτομαι*=πλησιάζω εἰς τήν οἰκίαν | *χριμφθεὶς πέλας*=πλησιάσας ἐγγύτατα.— ‖ ὡσ. καί ἀμτβ. ἐνεργ. μετά τῶν σημασ. τοῦ παθητ., ἔρχομαι πλησίον, πλησιάζω, παραμένω πλησίον. 2) ὡς ἐνεργ. μτβ. ἐνίοτε μετά τῆς αἰτ. *πόδα* ἢ *πόδας χρίμπτουσα βαχίαισι*= διευθύνουσα τά βήματά της πρός τήν ἀκτήν (ἡ παραμένουσα πλησίον τῆς ἀκτῆς) ‖ ὡσ. καί, *ὑπ' ἐσχάτην στήλην ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα*=ἐτήρει τόν ἄξονα τοῦ τροχοῦ πολύ πλησίον τῆς στήλης. [*χρίμπτω* κατ' ἐπέκτ. ἐκ τῆς ἰαπ. ριζ. *ghr-i- (ἀποξέω)· δι' ἐτυμολ. βλ. *χρίω*].

χρῖσαν, ἐπ. ἀντί *ἔχρισαν*, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ *χρίω* (βλ. λ.).

χρῖσμα, -ατος, τό (*χρίω*)· πᾶν ὅ,τι ἐπαλείφεται, πᾶν τό ἐπιχριόμενον, εὐῶδες μύρον (πυκνοτέρας συστάσεως ἀπό τό *ἁπλοῦν μύρον*), ἐν ἀντιδιαστολῇ δέ πρός τό *ἔλαιον*, δι' οὗ ἠλείφοντο οἱ παλαισταί, καί τό ὁποῖον ἀστερεῖτο μύρων· βλ. καί *μύρον*.

Χριστιᾱνός, ὁν, καί ὡς οὐσ. ὁ **Χριστιᾱνός** (*Χριστός*)· ὡς καί νῦν, Χριστιανός, ὁπαδός τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ (Κ. Δ.).

χριστός, ἡ, ὁν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *χρίω*· ὁ ἐπαλειφόμενος, ὃν δύναταί τις νά ἐπαλείψῃ ἐπί τινος, ὁ χρησιμεύων ὡς ἀλοιφή ἢ ὡς μύρον ‖ *φάρμακα χριστά*=ἀλοιφαί, μύρα | *ἔλαιον τό χριστόν*=τό τοῦ χρίσματος ἔλαιον, τό ἐπιχριόμενον ἔλαιον (λεγόμενον καί ἁπλῶς *τό χριστόν*).— ‖ ἐπί προσ., ὁ κεχρισμένος, ὁ χρισθείς. 2) ***ΧΡΙΣΤΟΣ***, ὁ=ὁ ὑπό τοῦ Θεοῦ κεχρισμένος **Σωτήρ**, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς μετάφρασις τοῦ ἑβρ. **Massiah** (=ὁ *Μεσσίας*).

ΧΡΙ'Ω, μελλ. *χρίσω*· ἀόρ. α' *ἔχρισα*, ἐπ. *χρῖσα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐχρίσθην*· πρκ. *κέχρῖμαι* καί μτγν. *κέχρῖσμαι*· ψαύω τήν ἐπιφάνειαν πράγματός τινος ‖ ἐπαλείφω, ἐπιχρίω, μέ εὐώδη μύρα ἢ μέ ἔλαιον, κυρ. μετά τό λουτρόν'—μέσον, *χρίομαι*, ἀόρ. α' *ἐχρισάμην*· ἀλείφω ἐμαυτόν, ἀλείφομαι | *χρίομαι ἰοὺς*=ἀλείφω (μέ δηλητήριον, δηλητηριάζω) τά βέλη μου. 2) ἐπιχρίω (ἐπαλείφω) διά χρώματος, χρωματίζω, βάπτω («βάφω, μπογιαντίζω») ‖ ἐν τῷ μέσῳ, *χρίονται τά σώματα μίλτῳ* = ἀλείφουν («βάφουν») τά σώματά των «μέ μίνιο». 3) νύσσω, κεντῶ, κεντρίζω. 4) παρά τοῖς Ἑβδ., χρίω διά τοῦ ἱεροῦ χρίσματος εἰς ἔνδειξιν καθιερώσεως.

Ετυμ.*: *χρίω* (χρῖσ-jω*)· *ἐγχρίω*· *χρῖμα* (αἰολ. *χρῖμμα*) καί *χρῖσμα*· *χρῖσις*· *χρῖστός*· ἐξ ἰαπ. *ghr-ī-(s-), βάσ. gher-ī- (ἐπιτρίβω), παράλλ. τῷ *gher-ēu- (βλ. ἐν **χραύω*), *gheren- (βλ. ἐν *χραίνω*), *gherend- (βλ. ἐν *χόνδρος*), *gher- (βλ. ἐν *χέραδος*)· πρβλ. σανσκρ. ghṛi, ghar-āmi (=λατ. conspergo), ghrish, gharsh-āmi (ὁμ. σημ.), λιθ. griežù, griẽti («ξαφρίζω» τό γάλα), už-griẽti («ψεκρεύοντας μέ δίχτυ πέφτω πάνω σέ κάτι»).

χροᾱ, χροΐ, ἀνώμ. αἰτ. καί δοτ. τοῦ *χρώς* (βλ. λ.).

χροιά, ἡ, ἐπ. καί ἰων. **χροιή,** ἀττ. καί **χρόα** (*χρώς*)· ἡ ἐπιφάνεια σώματός τινος, ἡ ἐπιδερμίς, τό δέρμα ‖ ἐντεῦθεν δέ καί αὐτό τοῦτο τό σῶμα.— ‖ ὡς καί νῦν, ἡ χροιά, τό χρῶμα τῆς ἐπιφανείας σώματός τινος, τό χρῶμα τοῦ δέρματος, τό χρῶμα (ἡ χροιά) τοῦ προσώπου ‖ *χροιὰν ἀλλάσσω*=μεταβάλλω («ἀλλάζω») χρῶμα ‖ γεν. τό χρῶμα πράγματός τινος.

Ετυμ.*: *χροιά*· *χροΐζω* (*χρόα*)· *χρώζω* (χρω[ε]-ιζω*)· παθ. πρκ. *κέχρωσμαι*· *χρώννῡμι*, -*ῦω*· *χρῶμα*· *χρωματίζω*· *χρώς* (θεμ. *χρωσ-*), γεν. *χρωτός* καί *χροός*· ἑλλ. **χρωF-ιᾶ*, ἰαπ. *ghrōv-jā περιέχουν μεταπτ. βαθμ. τῆς βάσ. gh(e)rēu- (τρίβω), τό δέ **χραύω* (βλ. ἐν *χρίω*) τήν βαθμ. *ghreu-· *χρώς* ‹*gh(e)rōu-s· γεν. *χροός* ἀντί **χρα[F]ός*, ἰαπ. *ghreus-ós κατ' ἀναλογίαν πρός τήν ὀνομ.

χροΐζω, μελλ. -*ίσω*, καί συνῃρ. **χρώζω,** μελλ. -*σω* (*χρόα*)· ἐγγίζω τήν ἐπιφάνειαν σώματός τινος, γεν. ἐγγίζω, δίγω, ψαύω.—μέσον, *χροΐζομαι*=μέ τό σῶμά μου ἐγγίζω τό σῶμα ἑνός ἄλλου, ἔρχομαι εἰς ἐπαφήν, συγκοιμῶμαι συνευρίσκομαι.

χρόμᾱδος, ὁ· ἦχός τις, ψόφος, ἦχος τριγμοῦ, τριγμός [δι' ἐτυμ. βλ. *χρεμίζω*].

χρονίζω, μελλ. -*ίσω*, ἀττ. -*ιῶ* (*χρόνος*)· ἀμτβ., ὡς καί νῦν, χρονίζω, χρονοτριβῶ, δαπανῶ χρόνον, διατρίβω, βραδύνω ‖ διαρκῶ ἐπί πολύ, συνεχίζω, ἐξακολουθῶ, ἀντέχω ‖ μετά μτχ., ἐμμένω ἐν τῷ πράττειν τι, ἐξακολουθῶ (συνεχίζω) νά τό πράττω ‖ μετ' ἀπρφ., βραδύνω (ἀναβάλλω) νά πράξω τι ‖ ἀπολ., βραδύνω, ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ, ἀναβάλλω, εἶμαι βραδύς, εἶμαι βραδυκίνητος.— ‖ ἐπιμηκύνω, παρατείνω, ἀναβάλλω.— παθητ., ἐπιμηκύνομαι, παρατείνομαι, παρέλκομαι, ἀναβάλλομαι ‖ ἀπολ., αὐξάνομαι, ἡλικιοῦμαι, «μεγαλώνω».

χρόνιος, (α), ον (*χρόνος*)· ὁ μετά πολύν χρόνον, ὁ κατόπιν μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὁ ἀργά γινόμενος, ὁ πολύ ἀργά ἐρχόμενος, ἐξωρος. 2) ὁ ἀπό μακροῦ χρόνου γινόμενος (ἢ συμβαίνων): *χρόνιός εἰμι ἀπό βορᾶς*=ἀπό μακροῦ χρόνου δέν ἔχω φάγει («ἔχω πολύν καιρόν νά φάγω») ‖ ὡσ. ὁ μέλλων νά διαρκέσῃ ἐπί πολύν χρόνον: *ἐλαύνω τινά χρόνιον*=τόν ἐξορίζω διά πολλά ἔτη. 3) ὁ διαρκῶν ἐπί πολύ, ὁ ἐξακολουθῶν ἐπί πολύ: *χρόνιοι πόλεμοι*=πόλεμοι διαρκείας, μακροχρόνιοι πόλεμοι ‖ ὁ χρονοτριβῶν, ὁ ἀναβλητικός.—τό οὐδ. πληθ. *χρόνια* ὡς ἐπίρρ.=μετά μακρόν χρόνον.

ΧΡΟ'ΝΟΣ, ὁ· ὡς καί νῦν, χρόνος (ἀορίστως) ‖ ὡσ. ὡρισμένον σημεῖον τοῦ χρόνου, ὡρισμένον χρονικόν διάστημα, χρονική περίοδος, ἐποχή ‖ ἀπολ., κατ' αἰτ. *χρόνον* = διά χρονικόν τι διάστημα, ἐπί τινα χρόνον (μακρόν ἢ βραχύν) | *πολὺν χρόνον*=ἐπί πολύν καιρόν, διά μακρόν χρονικόν διάστημα | *τὸν ἀεὶ χρόνον*=ἀεί ποτε, πάντοτε, «γιά πάντα» ‖ κατά γεν., *ὀλίγου χρόνου* = ἐντός ὀλίγου χρόνου, ἐντός βραχέος χρονικοῦ διαστήματος | *πόσου χρόνου;*=ἐπί πόσον χρόνον; διά πόσον καιρόν; ἐντός πόσου χρον. διαστήματος; ‖ κατά δοτ., *χρόνῳ*=μετά χρόνον, μετά πάροδον μακροῦ χρόνου, ἐπί τέλους. 2) μετά προθέσεων, *ἀνὰ χρόνον*=ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, μετά τινα καιρόν | *διὰ χρόνου*=κατόπιν παρεμβολῆς χρονικοῦ τινος διαστήματος, μετά τινα χρόνον, μετά τινα διακοπήν | *ἐκ πολλοῦ χρόνου*=ἀπό πολλοῦ, πρό πολλοῦ, πρό μακροῦ χρόνου | *ἐν χρόνῳ*=*ὡς τὸ ἁπλοῦν χρόνῳ* (βλ.λ.)=μέ τήν πάροδον τοῦ χρόνου, «μέ τόν καιρόν», ἔπειτα ἀπό καιρόν, ἐπί τέλους | *ἐντὸς χρόνου*=ἐντός ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος | *ἐπὶ χρόνον*=ἐπί τινα χρόνον, διά «κάμποσον καιρόν» | *εἰς χρόνον*=εἰς τό μέλλον, ἐν τῷ μέλλοντι, μετέπειτα, μέχρι τοῦ μέλλοντος, ἕως εἰς τό μέλλον.— ‖ ὁ χρόνος τοῦ βίου, ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἡλικία ‖ *χρόνῳ βραδὺς*=βραδυκίνητος λόγῳ τῆς προβεβηκυίας του ἡλικίας.

**Ετυμ.*: *χρόνος*· *χρόνιος*· *χρονίζω*: *χρόνος* ‹ἰαπ. *ghr-on-os (κατά τό *θρ-όνο-ς* ‹ριζ. *dher-, καί *κλ-όνο-ς* ‹*κέλης*, *κέλομαι*)· πιθ. ἐξ ἰαπ. ριζ. *gher- (=πιάνω, βλ. *χείρ*, καί παραλλ. σημ. χρόνος, ὡς τι τό περιλαμβάνον τά πάντα καί καταλῦον τά πάντα)· ὡς πρός τήν σημασ. πρβλ. σανσκρ. *ṛvan-*, παρα. *ṛar-mān-*, (χρόνος, ἡλικία)· ‖ *γέρων* καί *Κρ-όνο-ς*, ἐάν ἐκ τοῦ *κεραΐζω*.

χρονο-τρῑβέω, μελλ. -*ήσω* (*χρόνος*+*τρίβω*)· ὡς καί νῦν, χρονοτριβῶ, κατατρίβω τόν χρόνον, σπαταλῶ τόν καιρόν μου, χάνω τόν καιρόν μου, ἀργῶ, «χασομερῶ». 2) μετ' αἰτ. *χρονοτριβῶ τὸν πό-*

λεμον=ἐξακολουθῶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸν πόλεμον, τὸν συνεχίζω, τὸν παρατείνω.

χρεός, γεν. τοῦ *χρεὼς* (βλ. λ.).

χρῡσ-ᾰλάκᾰτος, *ον,* δωρ. ἀντὶ *χρυσηλάκατος* (βλ.λ).

χρῡσ-ᾰμοιβός, ὁ (*χρυσὸς*+*ἀμείβω*)· =ἀργυραμοιβός, ὁ ἀνταλλάσσων χρυσόν ἢ χρυσᾶ νομίσματα (μὲ ἄλλα πράγματα) ‖ μτφρ., *Ἄρης σωμάτων χρυσαμοιβός*=ὁ Ἄρης ὁ ἐμπορευόμενος τὰ ἀνδρώπινα σώματα, ὁ ἀπολυτρώνων τὰ πτώματα τῶν πεσόντων ἀντὶ καταβολῆς λύτρων ἐκ χρυσίου (ὁ ἀνταλλάσσων αὐτὰ μὲ χρυσόν).

χρῡσ-ᾰμπυξ, *-ῦκος,* ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*ἄμπυξ*)· ὁ ἔχων χρυσῆν *ἄμπυκα* (βλ. λ.), ὁ ἔχων προμετωπίδιον κόσμημα ἐκ χρυσοῦ (ἐπὶ ἵππων) ‖ ἐπὶ θεαινῶν, ἡ ἔχουσα περίδεσμον (ταινίαν) ἐκ χρυσοῦ.

χρῡσ-ανθής, *ές,* γεν. *-έος* (*χρυσὸς*+*ἄνθος*)· ὁ ἔχων ἄνθος ἐκ χρυσοῦ.

χρυσ-ᾶνιος, δωρ. ἀντὶ *χρυσήνιος* (βλ. λ.).

χρῡσ-αντ-αυγής, *ὲς* (*χρυσὸς* + *ἀνταυγής*)· ὁ ἐκπέμπων χρυσίζουσαν ἀνταύγειαν, ὁ ἀνταυγάζων (ἀντανακλῶν) χρυσίζον φῶς, ὁ ἀπαστράπτων ὡς χρυσός.

χρῡσ-άορος, *ον* (*χρυσὸς*+*ἄορ*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν ξίφος (ξίφος ἐκ χρυσοῦ), ἐπίθ. τῶν θεῶν (βλ. καὶ *χρυσάωρ*).

χρῡσ-ᾰρμᾰτος, *ον* (*χρυσὸς*+*ἅρμα*)· ὁ ἔχων ἅρμα ἐκ χρυσοῦ, ὁ ἐποχούμενος ἐπὶ χρυσοῦ ἅρματος (ἐπίθ. τῆς σελήνης, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἡρώων).

χρῡσ-ασπις, *-ίδος,* ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*ἀσπίς*)· ὁ ἔχων ἀσπίδα ἐκ χρυσοῦ.

χρῡσ-αυγής, *ές,* γεν. *-έος* (*χρυσὸς* + *αὐγή*)· ὁ αὐγάζων (ἀνταυγάζων, ἀντανακλῶν) χρυσῆν ἀνταύγειαν, ὁ λάμπων ὡς χρυσός, ὁ ἐκπέμπων χρυσῆν ἀκτινοβολίαν.

χρῡσ-ᾰ̆ωρ, *-ορος,* ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*ἄορ*)· =*χρυσάορος* (βλ. λ.), ὁ ἔχων χρυσοῦν ξίφος.

χρῡσεῖον, τό (*χρυσός*), καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., τὰ *χρυσεῖα*=μεταλλεῖα χρυσοῦ, χρυσωρυχεῖα (πλῆρες: *χρύσεια μέταλλα*).— ‖ ἐργαστήριον χρυσοχόου.

χρῡσεῖος, *η, ον,* ποιητ. ἀντὶ *χρύσεος* (βλ. λ).

χρῡσ-ελεφαντ-ήλεκτρος, *ον* (*χρυσὸς* + *ἐλέφας* + *ἤλεκτρον*)· ὁ κατεσκευασμένος ἐκ χρυσοῦ, ἐλεφαντοστοῦ καὶ ἠλέκτρου, ἢ ὁ κεκαλυμμένος (καὶ κεκοσμημένος) δι' αὐτῶν (τ.ἔ. δι' ἐγκολλήτων παραστάσεων ἐκ πλακῶν ἐκ χρυσοῦ κλπ.).

χρῡσεο-δόστρῡχος, *ον* (*χρύσεος*+*βόστρυχος*)· ὁ ἔχων χρυσοῦς βοστρύχους (πλοκάμους).

χρῡσεό-δμητος, *ον* (*χρύσεος* + *δέμω*)· ὁ ὡκοδαμημένος (ἢ κατεσκευασμένος) ἐκ χρυσοῦ.

χρῡσεό-κμητος, *ον* (*χρύσεος*+*κάμνω*)· ὁ εἰργασμένος (ἐπεξειργασμένος κατεσκευασμένος) ἐκ χρυσοῦ.

χρῡσεό-κυκλος, *ον* (*χρύσεος* + *κύκλος*)· ὁ ἔχων κύκλον (ἢ δίσκον) ἐκ χρυσοῦ (ἐπὶ τοῦ ἡλίου).

χρῡσεό-μαλλος, *ον*· =*χρυσόμαλλος* (βλ. λ.).

χρῡσεο-μίτρης, *-ου,* ὁ· =*χρυσομίτρης* (βλ. λ.).

χρῡσεό-νωτος, *ον*· =*χρυσόνωτος* (βλ. λ.).

χρῡσεο-πήληξ, *-ηκος,* ὁ, ἡ (*χρύσεος* + *πήληξ*)· =*χρυσοπήληξ* (βλ. λ.).

χρῡσεο-πήνητος, *ον* (*χρύσεος* + *πήνη*)· χρυσοκέντητος, μὲ ὑφάδιον ἐκ χρυσοῦ, χρυσοΰφαντος, ἐνειργασμένος «μὲ χρυσάφι», χρυσοποίκιλτος.

χρύσεος, (*η*), *ον,* ἀττ. συνῳρ. **χρυσοῦς,** *ῆ, -οῦν*· ἐπ. **χρύσειος,** *η, ον* (*χρυσός*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσοῦς, «χρυσός» (ὡς ἐπίθ.), ἐκ χρυσοῦ κατεσκευασμένος (μαλαματένιος) ἢ κεκοσμημένος διὰ χρυσοῦ, χρυσοστόλιστος, χρυσοποίκιλτος ‖ ὡσ. ἐπιχρυσωμένος, ἐπίχρυσος ‖ *χρυσοῦν ἵστημί τινα* — στήνω τὸ ἄγαλμα (θεοῦ) ἢ τὸν ἀνδριάντα (θνητοῦ) τινος ἐκ χρυσοῦ ἢ ἐπιχρυσωμένον. 2) *χρύσεια μέταλλα*=μεταλλεῖα χρυσοῦ, χρυσωρυχεῖα (βλ. καὶ *χρυσεῖον*).— ‖ ὁ ἔχων χρυσοῦν τὸ χρῶμα, χρυσῆν τὴν ἀπόχρωσίν, χρυσοκίτρινος, «χρυσαφένιος», «χρυσαφής».— ‖ μτφρ., ὡς καὶ νῦν, χρυσοῦς, εὐτυχής, εὐτυχισμένος, εὐλογημένος ‖ ἀντεύθεν, οἱ ἰδανικῶς πολιτευόμενοι καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος *χρυσοῦν γένος,* καὶ ὁ πρῶτος καὶ ἄριστος αἰὼν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡσιόδου *χρυσοῦς αἰὼν* [παρ' Ὁμήρῳ οἱ τύποι *χρύσεη, χρύσεην, χρύσεου, χρύσεῳ* κλπ. πρέπει νὰ προφέρωνται διευλλαδῶς ὡς σπονδεῖοι· βλ. καὶ *χρυσὸς* ἐν τέλει].

χρῡσεο-σάνδᾰλος, *ον* (*χρύσεος*+*σάνδαλον*)· ὁ ἔχων σανδάλια ἐκ χρυσοῦ ‖ *ἴχνος χρυσεοσάνδαλον*= τὸ ἴχνος («τὸ χνάρι») ποὺ ἀφίνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπὸ χρυσοῦν σανδάλιον («ἡ πατημασιὰ τους»).

χρῡσεο-στέφᾰνος, *ον*· =*χρυσοστέφανος* (βλ. λ).

χρῡσεό-στολμος, *ον,* ἢ **χρῡσεό-στολος,** *ον* (*χρύσεος*+*στέλλω*)· ὁ (ἐ)στολισμένος μὲ χρυσόν, χρυσοστόλιστος, χρυσοποίκιλτος, χρυσοκέντητος.

χρῡσεό-τευκτος, *ον*· =*χρυσότευκτος* (βλ. λ.).

Χρῡσηΐς, *-ίδος,* ἡ, πατρωνυμ. τοῦ *Χρύσης, -ου,* ὁ· ἡ θυγάτηρ τοῦ *Χρύσου* (βλ. Κ.Ε.Λ.).

χρῡσ-ηλᾰκᾰτος, *ον* (*χρυσὸς*+*ἠλακάτη*)· ὁ ἔχων ἠλακάτην («ρόκαν») ἐκ χρυσοῦ ‖ ὁ ἔχων χρυσοῦν θέλος.

χρῡσ-ήλᾰτος, *ον* (*χρυσὸς*+*ἐλαύνω*)· ὁ κατεσκευασμένος (ἐπεξειργασμένος) ἐκ χρυσοῦ, ὁ ἐκ σφυρηλάτου χρυσοῦ πεποιημένος.

χρῡσ-ήνιος, *ον* (*χρυσὸς*+*ἡνία*)· ὁ ἔχων ἡνίας ἐκ χρυσοῦ.

χρῡσ-ήρης, *ες,* γεν. *-εος* (*χρυσὸς*+*ἀραρεῖν*)· ὁ συνηρμοσμένος διὰ χρυσοῦ, ὁ ἑστερεωμένος διὰ χρυσοῦ, ὁ κεκασμηένος διὰ χρυσοῦ, ὁ χρυσοῦς.

χρῡσίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χρυσίον* (βλ. λ.)· μικρὸν τεμάχιον χρυσοῦ.

χρῡσῖον, τό, ὑποκορ. τοῦ *χρυσὸς* (βλ. λ.)· τεμάχιον χρυσοῦ, γεν. χρυσοῦ ‖ πᾶν τὸ ἐκ χρυσοῦ κατεσκευασμένον, κατειργασμένος χρυσός, νομίσματα ἐκ χρυσοῦ, κοσμήματα ἐκ χρυσοῦ, χρήματα ‖ *ἀργύριον καὶ χρυσίον*=νομίσματα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ‖ ὁ καθιερωμένος ὅμως ὅρος διὰ τὸ χρῆμα ἦτο *ἀργύριον* (βλ.λ.), ὡς ἐν τῇ Λατιν. τὸ **argentum**.— ‖ ὡς ἔκφρασις στοργῆς, «χρυσέ μου, δησαυρέ μου».

χρῡσίς, *-ίδος,* ἡ (*χρυσός*)· χρυσοῦν σκεῦος, ἀγγεῖον ἐκ χρυσοῦ. 2) χρυσῆ ἐσθής, χρυσοκέντητος στολή.

χρῡσῖτης, *-ου,* ὁ, καὶ θηλ. **χρῡσῖτις,** *-ίδος* (*χρυσός*)· ὁ ὅμοιος χρυσῷ, ὁ περιέχων ποσοστὸν χρυσοῦ.

χρῡσο-βᾰφής, *ὲς* (*χρυσὸς*+*βᾰφῆναι*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσοβαφής, «χρυσοβαμμένος», χρωματισμένος μὲ χρῶμα «χρυσαφί», ἐπίχρυσος, χρυσοκέντητος.

χρῡσό-δωλος, *ον* (*χρυσὸς*+*βῶλος*)· ὁ ἔχων δῶλους (χώματος, τ.ἔ. ὁ ἔχων ἔδαφος) ἐκ χρυσοῦ, θηλ. ὁ ἔχων ἔδαφος περιέχον χρυσόν.

χρῡσό-γονος, *ον* (*χρυσὸς*+*γενέσθαι*)· ὁ γεννηθεὶς (προελθὼν) ἐκ χρυσοῦ, ὁ καταγόμενος ἐκ χρυσοῦ, ἐπὶ τῶν Περσῶν, οἵτινες καλοῦνται *χρυσόγονος γενεὰ* ὡς καταγόμενοι ἐκ τοῦ Περσέως, ὃν ἡ Δανάη συνέλαβε συνευρεθεῖσα μετὰ τοῦ Διὸς κατελθόντος πρὸς αὐτὴν ἐν εἴδει χρυσῆς βροχῆς.

χρῡσο-δαίδαλτος, *ον* (*χρυσὸς* + *δαιδάλλω*)· ὁ πλουσίως κεκοσμημένος διὰ ποικίλων χρυσῶν κοσμημάτων.

χρῡσο-δακτῡ́λιος, *ον* (*χρυσὸς*+*δακτύλιος*)· ὁ φορῶν χρυσοῦν δακτύλιον.

χρῡσό-δετος, (*η*), *ον* (*χρυσὸς*+*δέω*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσόδετος, δεδεμένος διὰ χρυσοῦ ‖ πλουσίως κεκοσμημένος διὰ χρυσοῦ, περιβεβλημένος μὲ χρυσόν.

χρῡσο-έθειρ, *—ειρος,* ὁ, ἡ· κλητ. *—έθειρε*· θηλ. *—έθειρα* (*χρυσὸς*+*ἔθειρα*)· ὁ ἔχων χρυσῆν κόμην, *ὁ χρυσόθριξ* (βλ. λ.).

χρῡσο-ειδής, *ὲς* (*χρυσὸς* + *εἶδος*)· ὁ ὁμοιάζων πρὸς χρυσόν.

χρῡσό-ζῡγος, *ον* (*χρυσὸς* + *ζυγόν*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν ζυγόν (ζυγὸν ἐκ χρυσοῦ κατεσκευασμένον).

χρῡσό-θριξ, *-τρῐχος,* ὁ, ἡ, (*χρυσὸς* + *θρίξ*)· ὁ ἔχων χρυσᾶς τρίχας, χρυσῆν κόμην (πρβλ. καὶ *χρυσοέθειρα*).

χρῡσό-θρονος, *ον* (*χρυσὸς* + *θρόνος*)· ὁ ἔχων θρόνον ἐκ χρυσοῦ, ὁ καθήμενος ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, ἐπίθ. τῆς Ἥρας, Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἠοῦς.

Χρῡσο-κᾰ́ρηνος, ον, δωρ. **—ᾶνος** (*χρυσὸς* + *κάρηνον*)· ὁ ἔχων χρυσῆν κεφαλήν.

Χρῡσό-κερως, -ωτος, ὁ, ἡ, καὶ **Χρῡσόκερως, ων,** γεν. **-ω** (*χρυσὸς*+*κέρας*)· ὁ ἔχων χρυσᾶ κέρατα. — ‖ ὁ ἔχων κέρατα κεκαλυμμένα διὰ χρυσοῦ, ὁ ἔχων ἐπίχρυσα (ἐπιχρυσωμένα) κέρατα, ὡς τὸ θῦμα τὸ μέλλον νὰ σφαγιασθῇ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

Χρῡσο-κόλλητος, ον (*χρυσὸς* + *κολλάω*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσοκόλλητος, κεκοσμημένος μὲ χρυσᾶς ἐγκολλήτους παραστάσεις‖γεν., ὁ ἐκ χρυσοῦ, ὁ χρυσός.

Χρῡσό-κολλος, ον (*χρυσὸς*+*κολλάω*)· ὁ συγκεκολλημένος διὰ χρυσοῦ, ὁ *χρυσοκόλλητος* (βλ. λ.), στολισμένος μὲ ἐγκολλήτους παραστάσεις ἐκ χρυσοῦ.

Χρῡσο-κόμης, -ου, ὁ, δωρ. **—μας, -α,** ὁ (*χρυσὸς* +*κόμη*)· ὁ ἔχων χρυσῆν κόμην, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, τοῦ Ἔρωτος κ. ἄ. ‖ ἀπολ. *ὁ χρυσοκόμης* ἀντὶ *ὁ Ἀπόλλων*.— ‖ ὁ ἔχων χρυσᾶ κοσμήματα ἐπὶ τῆς κόμης.

Χρῡσό-κομος, ον (*χρυσὸς* + *κόμη*)· ὁ ἔχων χρυσῆν κόμην ‖ ὁ ἔχων χρυσοῦν πτέρωμα (χρυσᾶ πτερά).

Χρῡσο-κρότᾰλος, ον (*χρυσὸς*+*κρόταλον*)· ὁ κροτῶν, κροταλίζων (ἠχῶν) ἐκ χρυσοῦ.

Χρῡσό-λῐθος, ὁ, ἴσως καὶ ἡ (*χρυσὸς* + *λίθος*)· ὁ χρυσοῦς λίθος, λαμπρὸς κιτρινωπὸς λίθος (ἴσως τὸ νῦν τοπάζιον).

Χρῡσο-λογέω, μελλ. *-ήσω* (*χρυσολόγος*)· ὁμιλῶ περὶ χρυσοῦ.— ‖ συλλέγω χρυσόν (τ. ἔ. χρῆμα).

Χρῡσο-λόγος, ον (*χρυσὸς*+*λέγω*)· ὁ ὁμιλῶν περὶ χρυσοῦ ‖ ὁ λέγων χρυσοῦς λόγους.— ‖ ὁ συλλέγων χρυσόν.

Χρῡσό-λογχος, ον (*χρυσὸς*+*λόγχη*)· ὁ ἔχων χρυσῆν λόγχην (χρυσοῦν ἀκόντιον).

Χρῡσό-λοφος, ον (*χρυσὸς* + *λόφος*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν λόφον (τ. ἔ. λοφίον ἐκ χρυσοῦ) ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας του.

Χρῡσο-λῦρης, -ου, ὁ, δωρ. **—λύρας, -α** (*χρυσὸς*+*λύρα*)· ὁ ἔχων χρυσῆν λύραν (ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος).

Χρῡσό-μαλλος, ον (*χρυσὸς* + *μαλλός*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν μαλλόν, χρυσοῦν ἔριον, ὡς καὶ νῦν χρυσόμαλλος, «χρυσομάλλης».

Χρῡσο-μᾰνής, ὲς (*χρυσὸς*+*μανῆναι*)· ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὸν χρυσόν.

Χρῡσο-μηλολόνθη, ἡ (*χρυσὸς* + *μηλολόνθη*)· ὁ χρυσοκάνθαρος, χρυσοειδὴς κάνθαρος ‖ ὡσ. ὡς δρος ἐκφράζων στοργὴν καὶ «χάδι».

Χρῡσο-μῖτρης, -ου, ὁ (*χρυσὸς*+*μίτρα*)· ὁ φορῶν χρυσῆν *μίτραν* (βλ. λ.), ὁ φορῶν χρυσῆν ζώνην, ἢ χρυσοῦν κεφαλόδεσμον, γεν. χρυσοῦν περίβλημα.— ‖ ὁ διὰ χρυσοῦ δεδεμένος, χρυσόδετος.

Χρῡσό-μορφος, ον (*χρυσὸς* + *μορφή*)· ὁ χρυσοῦς τὴν μορφήν, ὁ ἔχων χρυσῆν μορφήν, ὁ ὅμοιος πρὸς χρυσόν.

Χρῡσό-νωτος, ον (*χρυσὸς*+*νῶτον*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν νῶτον (χρυσᾶ νῶτα, χρυσῆν ῥάχιν), χρυσῆν ἐπιφάνειαν ‖ *χρυσόνωτος ἠνία*=ἡνία κεκοσμημένη διὰ χρυσῶν ἤλων (χρυσοκόλλητος).

Χρῡσό-παστος, *ον* (*χρυσὸς*+*πάσσω*)· ὁ χρυσῷ πεπασμένος, ὁ πασπαλισμένος μὲ χρυσόκονιν, ἐπίχρυσος, ἐπιχρυσωμένος ‖ *χρυσόπαστος τιήρης*=*τιάρα* (βλ. λ.) κατεσκευασμένη ἐξ ὑφάσματος χρυσοϋφάντου ‖ *τὰ χρυσόπαστα*=χρυσοποίκιλτα κομψοτεχνήματα, ἐπίχρυσα χειροτεχνήματα.

Χρῡσο-πέδῐλος, ον (*χρυσὸς*+*πέδιλον*)· ὁ φορῶν χρυσᾶ πέδιλα (πρβλ. *χρυσεοσάνδαλος*).

Χρῡσό-πεπλος, ον (*χρυσὸς* + *πέπλον*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν (χρυσοῦφαντον) πέπλον, ὁ φέρων ἔνδυμα ἐκ χρυσοϋφάντου ὑφάσματος.

Χρῡσο-πήληξ, -ηκος, ὁ, ἡ (*χρυσὸς* + *πήληξ*)· ὁ ἔχων χρυσῆν πήληκα (βλ. λ.), περικεφαλαίαν ἐκ χρυσοῦ).

Χρῡσο-πλόκᾰμος, ον (*χρυσὸς* + *πλόκαμος*)· ὁ ἔχων χρυσοῦς πλοκάμους.

Χρῡσο-ποιός, *ὁν* (*χρυσὸς*+*ποιέω*)· ὁ κατεργαζόμενος τὸν χρυσόν ‖ *ὡς οὐσ. ὁ χρυσοποιός*—ὁ χρυσοχόος.

Χρῡσό-πρᾶσος, ὁ (*χρυσὸς* + *πράσον*)· πολύτιμος λίθος ἔχων χρῶμα κιτρινοπράσινον (πράσινον χρυσίζον).

Χρῡσό-πτερος, ον (*χρυσὸς*+*πτερόν*)· ὁ ἔχων χρυσᾶς πτέρυγας (ἐπίθ. τῆς Ἶριδος).

Χρῡσό-ῥᾰπις, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *χρυσάρραπις* (βλ. λ.).

Χρῡσο-ῥόης, -ου, ὁ, ποιητ. ἀντὶ *χρυσορρόης* (βλ.λ.).

Χρῡσ-όροφος, ον, καὶ **-ώροφος** (*χρυσὸς*+*ὄροφή*)· ὁ ἔχων χρυσῆν ὀροφὴν (στέγην ἐκ χρυσοῦ).

Χρῡσό-ῥᾰπις, -ιδος, ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*ῥαπίς*)· ὁ ἔχων χρυσῆν *ῥαπίδα* (βλ.λ.), ὁ ἔχων χρυσῆν ῥάβδον.

Χρῡσο-ῥρόης, -ου, ὁ, δωρ. **-ρρόας, -α** (*χρυσὸς* + *ῥέω*)· χρυσόρρειθρος, ὁ ῥέων χρυσόν, τοῦ ὁποίου τὸ ρεῦμα περιέχει (παρασύρει) καὶ ψήγματα χρυσοῦ.

Χρυσό-ρρυτος, ον (*χρυσὸς*+*ῥέω*)· ὁ χρυσᾶ ρεύματα ἔχων, ὁ ῥέων μετὰ χρυσοῦ, ὁ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ χρυσόν.

ΧΡΥ΄ΣΟ΄Σ, *-οῦ,* ὁ· ὡς καὶ νῦν, χρυσός, «χρυσάφι», «μάλαμα», λατ. **aurum** : *χρυσὸς κοῖλος*=χρυσὸς κατειργασμένος εἰς σκεύη, σκεύη ἐκ χρυσοῦ, χρυσᾶ σκεύη ‖ *χρυσὸς ἄπεφθος*=χρυσὸς καθαρός, «λαγαρισμένος» (χρυσὸς χωνευμένος, δεδοκιμασμένος, ἐξηυγενισμένος) ‖ *λευκὸς χρυσὸς*=ὡς καὶ νῦν, λευκόχρυσος, χρυσὸς ἀνάμεικτος μετ' ἀργύρου [-ῡ- ἐν τῷ *χρυσὸς* καὶ τοῖς παραγώγοις· οἱ Λυρικοὶ ποιηταὶ συνέστελλον εἰς βραχὺ -ῠ- ἐν τῷ ἐπιθ. *χρύσεος*· ἅπαξ δὲ παρὰ Πινδ. καὶ *χρῦσός*].

Ἔτυμ.: πιθ. δάνειον ἐκ σημιτ. τινος γλώσσης· πρβλ. φοινικ-εβρ. *hārūṣ*=Ἀσσυρ. *hurāšu* (χρυσός), Ἀραμ. *hara'* (κίτρινος).

Χρῡσο-στέφᾰνος, ον (*χρυσὸς*+*στέφανος*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν στέφανον, ὁ ἐστεμμένος διὰ χρυσοῦ στεφάνου.

Χρῡσό-στομος, ον (*χρυσὸς*+*στόμα*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσόστομος, ὁ ἔχων στόμα χρυσοῦν, ὁ λέγων (ἐκστομίζων) χρυσοῦς λόγους, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ὁποίου ἐξέρχονται χρυσοῖ λόγοι.

Χρῡσό-στροφος, ον (*χρυσὸς* + *στρέφω*)· ὁ συνεστραμμένος μετὰ χρυσοῦ, ὁ πλεγμένος ἐκ χρυσοῦ, ὁ πλεγμένος μὲ χρυσόν, ὁ περιτυλιγμένος μὲ χρυσὸν ‖ ἐπὶ τόξου, τὸ ἔχον χορδὴν πεποιημένην ἐκ συνεστραμμένου χρυσοῦ σχοινίου.

Χρῡσο-τέκτων, -ονος, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος τὸν χρυσόν, ὁ χρυσοχόος.

Χρῡσότερος, α, ον, συγκρ. ἐπίθετον ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ *χρυσός*· ὁ πολυτιμότερος τοῦ χρυσοῦ, ὁ περισσότερον χρυσοῦς (μεγαλύτερον ποσοστὸν καθαροῦ χρυσοῦ περιέχων) ἀπό ἄλλον τινά.

Χρῡσό-τευκτος, ον (*χρυσὸς*+*τεύχω*)· ὁ εἰργασμένος (κατεσκευασμένος) ἐκ χρυσοῦ.

Χρῡσο-τευχής, ὲς (*χρυσὸς*+*τεῦχος*)· ὁ ἔχων χρυσᾶ *τεύχεα*, ὁ ἔχων χρυσῆν πανοπλίαν.

Χρῡσό-τοξος, ον (*χρυσὸς*+*τόξον*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν τόξον (τόξον ἐκ χρυσοῦ).

Χρῡσο-τρῐαινος, ον (*χρυσὸς*+*τρίαινα*)· ὁ ἔχων χρυσῆν τρίαιναν.

Χρῡσ-ούᾱτος, ον (*χρυσὸς*+*οὖας*)· ὁ ἔχων ὦτα (ἢ λαβὰς) ἐκ χρυσοῦ (ἐπίθ. *τρίποδος*).

Χρῡσοῦς, ῆ, οῦν, ἀττ. συνηρ. ἀντὶ *χρύσεος* (βλ.λ.).

Χρῡσο-φᾰ́εννος, (*χρυσὸς* + *φαίνομαι*)· = *χρυσοφαὴς* (βλ. λ.).

Χρῡσο-φᾰ́ής, ὲς (*χρυσὸς*+*φάος*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν φάος (φῶς), ὁ λάμπων ὡς χρυσός.

Χρῡσο-φεγγής, ὲς (*χρυσὸς*+*φέγγος*)·=*χρυσαυγὴς* (βλ. λ.), ὁ φέγγων (λάμπων) ὡς χρυσός.

Χρῡσό-φῐλος, ον (*χρυσὸς*+*φίλος*)· ὁ ἀγαπῶν τὸν χρυσόν.

Χρῡσο-φορέω μελλ. *-ήσω* (*χρυσοφόρος*)· φορῶ χρυσᾶ κοσμήματα, φέρω χρυσόν (δηλ. φορῶ χρυσοΰφαντον στολήν). 2) εἶμαι φορτωμένος χρυσόν. 3) πληρώνω φόρον εἰς χρυσόν.

Χρῡσο-φόρος, ον (*χρυσὸς*+*φέρω*)· ὁ φορῶν χρυσοῦν ἱματισμὸν (χρυσοΰφαντα ἐνδύματα), ὁ φορῶν χρυσᾶ κοσμήματα· 2) ὁ μεταφέρων χρυσόν. 3) ὁ παράγων χρυσόν.

Χρῡσο-φύλαξ, -ᾰκος, ὁ, ἡ· ὁ φυλάττων χρυσόν, ὁ φρουρῶν χρυσόν ‖ ὡς οὐσ., ὁ φύλαξ χρυσοῦ, ὁ θησαυροφύλαξ, ταμίας.

χρῡσο-χαίτης, -ου, ὁ, θηλ. *χρῡσό-χαιτις, -ιδος* (*χρυσὸς* + *χαίτη*)· ὁ ἔχων χρυσῆν χαίτην, χρυσῆν κόμην.

χρῡσο-χᾰλῑ́νος, ον (*χρυσὸς* + *χαλινός*)· ὁ ἔχων χρυσοῦν χαλινόν, ὁ ἔχων χρυσοποίκιλτον χαλινόν (*ἐπὶ τῶν ἵππων τῶν Περσῶν*).

χρῡσό-χειρ, -χειρος, ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*χείρ*)· ὁ ἔχων χρυσᾶς χεῖρας, θηλ. ὁ κατάφορτος ἀπὸ χρυσᾶ κοσμήματα τῶν χειρῶν (δακτυλίους κ.τ.ὅ.).

χρῡσο-χῑ́των, -ωνος, ὁ, ἡ (*χρυσὸς* + *χιτών*)· ὁ περιβεβλημένος χρυσοῦν χιτῶνα (θηλ. χρυσοῦφαντον), ὁ ἔχων χρυσοῦν φλοιόν.

χρῡσο-χοεῖον, τὸ (*χρυσοχοέω*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσοχοεῖον, ἐργαστήριον τοῦ χρυσοχόου.

χρῡσο-χοέω, μελλ. *-ήσω* (*χρυσοχόος*)· εἶμαι χρυσοχόος, ἐπαγγέλλομαι τὸν χρυσοχόον, ἐργάζομαι τὸν χρυσόν.— **II** καμινεύω («χωνεύω») μεταλλοῦχον γῆν πρὸς ἐξαγωγὴν χρυσοῦ.

χρῡσο-χοϊκός, ή, όν (*χρυσοχόος*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς χρυσοχόον ἢ εἰς τὴν τέχνην του || *χρυσοχοϊκὴν τέχνην ἐργάζομαι*=μετέρχομαι (ἀσκῶ) τὴν τέχνην τοῦ χρυσοχόου, ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρυσοχόου.

χρῡσο-χόος, ὁ (*χρυσὸς*+*χέω*)· ὁ ἐπιχρυσώνων τὰ κέρατα τοῦ πρὸς θυσίαν προοριζομένου σφαγίου. 2) ὁ τήκων (καμινεύων, «χωνεύων») χρυσόν (ἢ χρυσοφόρα στρώματα γῆς).— **II** *ὁ χρυσοχόος*=ὡς καὶ νῦν, ὁ χρυσοχόος, ὁ ἐπεξεργαζόμενος τὸν χρυσόν.

χρῡσό-χροος, ον, καὶ συνῃρ. **—χρους, ουν** (*χρυσὸς*+*χρόα*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ χρυσοῦ.

χρῡσόω, μελλ. *-ώσω* (*χρυσός*)· ὡς καὶ νῦν, χρυσώνω, ἐπιχρυσώνω.

χρῡσῶ, δωρ. ἀντὶ *χρυσοῦ*, γεν. τοῦ *χρυσός*.

χρῡσωμα, *-ατος,* τὸ (*χρυσόω*)· τὸ κατασκευασθὲν ἐκ χρυσοῦ, χρυσοῦν σκεῦος.

χρῡσ-ωνέω, (*χρυσὸς* + *ὠνέομαι*)· ἀγοράζω χρυσόν, ἢ ἀνταλλάσσω ἄλλα μέταλλα μὲ χρυσόν (ἢ ἀνταλλάσσω ἄλλα νομίσματα μὲ χρυσᾶ).

χρῡσω-ῶπις, -ιδος, ἰδιόρρ. θηλ. τοῦ *χρυσωπὸς* (βλ.λ.).

χρῡσ-ωπός, ὀν (*χρυσὸς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων χρυσοῦς ὀφθαλμούς, ἢ πρόσωπον λάμπον ὡς ὁ χρυσός (*ἐπὶ τοῦ ἡλίου*) || ὁ χρυσοῦς τὸ χρῶμα.

χρῡσωσις, -εως, ἡ (*χρυσόω*)· ἡ ἐπιχρύσωσις.

χρῡσ-ώψ, -ῶπος, ὁ, ἡ (*χρυσὸς*+*ὤψ*)· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ χρυσοῦ, ὁ λάμπων ὡς χρυσός.

χρῶ, συνῃρ. ἐκ τοῦ *χράομαι*, προστ. ἐν. τοῦ *χράομαι* (βλ. λ.).

χρῷ, ἑτερόκλ. δοτ. τοῦ *χρὼς* (βλ. λ.).

χρῴζω, καὶ **χρώζω,** μτγν. καὶ **χρῴννυμι** καὶ **-ύω,** μελλ. *χρώσω*· ἀόρ. α' *ἔχρωσα*· παθητ.. ἀόρ. α' *ἐχρώσθην*· πρκ. *κέχρωσμαι*· (*χρώς*)'=*χροΐζω* (βλ.λ.), ἐγγίζω (ψαύω) τὴν ἐπιφάνειαν σώματός τινος || γεν., ἐγγίζω, προσψαύω, δίγω. 2) χρωματίζω, «βάφω» ἐλαφρῶς || κηλιδώνω, μολύνω, μιαίνω.

χρῶμα, -ατος, τὸ (*χρώννυμι*)· ἡ ἐπιφάνεια σώματός τινος, καὶ δὴ τοῦ ἀνθρωπίνου, ἡ ἐπιδερμίς, τὸ δέρμα.— **II** τὸ χρῶμα τῆς ἐπιφανείας, τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος, ἡ χροιὰ τοῦ προσώπου || *μεθίστημι τοῦ χρώματος*=«ἀλλάζω» χρῶμα.— **III** μτφρ., ἐν τῷ πληθ., κοσμήματα, διακοσμήσεις, ποικίλματα, ἐξωραϊσμός.— **IV** ὡς τεχνικὸς ὅρος ἐν τῇ Μουσικῇ, *χρῶμα*=τροποποίησις τῆς διατονικῆς μουσικῆς [δι' ἐτυμ. βλ. *χροιά*].

χρωμᾰ́τικός, ή, όν (*χρῶμα*)· ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς χρῶμα. 2) κατὰ τὸ πλεῖστον μτφρ., ἐν τῇ ρητορικῇ, ὁ διηνθισμένος, τετορνευμένος, κεκαλλωπισμένος, ἔντεχνος.— **II** *ἡ χρωματικὴ* (ἐνν. *Μουσική*), ἢ τὸ *χρωματικόν*=ἡ χρωματικὴ μουσικὴ τῶν Ἀρχαίων, διάφορος τῆς διατονικῆς ὡς ἔχουσα τὸ τετράχορδον διῃρημένον εἰς ἁπλούστερα διαστήματα.

χρωμᾰ́τιον, τὸ (*χρῶμα*)· χρῶμα, βαφή || μέσον πρὸς χρωματισμόν.

χρώννῡμι'=*χρῴζω* (βλ. λ.).

χρώς, ὁ, γεν. *χρωτός*, δοτ. *χρωτί*, αἰτ. *χρῶτα*· ἐπ. καὶ ἰων. γεν. *χροός*, δοτ. *χροΐ*, αἰτ. *χρόα*· ἀττ. δοτ. *χρῷ*· ὡς τὸ *χροιὰ* καὶ *χρῶμα* (βλ. λ. λ.), ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἐπιδερμίς, δέρμα, ὡσ. δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σῶμα || ἡ σάρξ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὀστοῦν || τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὀργανισμός τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. 2) *ἐν χροΐ*, ἀττ. *ἐν χρῷ* = πλησιέστατα πρὸς τὸ δέρμα, ἐγγύτατα τῆς ἐπιδερμίδος: *κείρω ἐν χροΐ*=κουρεύω μέχρι δέρματος, «σύρριζα» | *ἐν χρῷ κεκαρμένος*=ὁ «κουρεμένος κατακούρι» || μτφρ., *ξυρεῖ ἐν χρῷ τοῦτο* = αὐτὸ τὸ πρᾶγμα «ἐγγίζει κατάκαρδα», «πειράζει κατάκαρδα» | *παραπλέω ἐν χρῷ*=πλέω παρὰ τὴν ἀκτήν, τόσον κοντὰ ὥστε σχεδὸν τὴν ἐγγίζω (πρβλ. τὸ τοῦ Virgil. **radere litus**) | *συνάπτω μάχην ἐν χρῷ* = συνάπτω μάχην ἐκ τοῦ συστάδην.— **II** τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος, ἡ χροιὰ || γεν. χρῶμα || *χρὼς τρέπεται*=τὸ χρῶμά του μεταβάλλεται, «ἀλλάζει» χρῶμα, γίνεται ὠχρός.

χρωστήρ, *-ῆρος,* ὁ (*χρῴζω*)· ὁ χρωματίζων || *χρωστὴρ μόλυβδος*=μολυβδοκόνδυλον.

χρωτίζω, μελλ. *-ίσω* (*χρώς*)· ὡς τὸ *χρῴζω* (βλ.λ.), χρωματίζω, «βάφω».— μέσον, *χρωτίζομαι τὴν φύσιν τινί*=χρωματίζω τὴν φυσικήν μου ἰδιοσυγκρασίαν μέ τι (δίδω εἰς τὴν φύσιν μου τὴν ὄψιν τινός).

χῠ́δην, ἐπίρρ. (*χέω*)· κεχυμένως, «χυτά» || ὄθεν, ἄνευ τάξεως, συγκεχυμένως, ἀναμείξ, ἀδιακρίτως, σωρηδόν.— **II** ἐν ρεούσῃ γλώσσῃ, τ. ἔ. ἐν πεζῷ λόγῳ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *ἐν ποιήμασιν*).— **III** ἀφθόνως, ὁλοσχερῶς.

χῠθείην, εὐκτ. παθ. ἀορ. α' τοῦ *χέω*.

χῡλός, *-οῦ,* ὁ (*χέω*)· χυμός, «ζουμί», ὁπὸς τῶν φυτῶν || ἀφέψημα. 2) τὸ ὑγρὸν τὸ παραγόμενον κατὰ τὴν πέψιν τῶν τροφῶν, ὡς καὶ νῦν χυλός, καὶ γεν. πᾶν παχύρρευστον ὑγρὸν παρασκευαζόμενον δι' ἐπιχύσεως ὕδατος.— **II** ἡ γεῦσις πράγματός τινος, ἐπειδὴ αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ χυμοῦ του.

Ἔτυμ.ε χυλός· χυμός· χύτλον (βλ. λ. λ.)· δι' ἐτυμ. βλ. *χέω*.

χῠ́μενος, ἐπ. μτχ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *χέω*.

χῡμίζω, μελλ. *-ίσω,* ἀττ. *-ιῶ* (*χυμός*)· πάσσω τι εὔχυμον, τὸ κάμνω νὰ ἔχῃ καλὴν γεῦσιν, τὸ ἀρτύω, τὸ καρυκεύω || μτφρ., *χυμίζω ἁρμονίαν* = τραχεῖαν μουσικὴν τὴν καθιστῶ εὔηχον.

χῡμός, *-οῦ,* ὁ (*χέω*)· ὡς καὶ νῦν, χυμός, ὁπός, «ζουμί».— **II** γεῦσις.

χύντο, γ' πληθ. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *χέω*.

χῠ́σις, -εως, ἡ (*χέω*)· ὡς καὶ νῦν, χύσις, χύσιμον, — **II** ὡς τὸ *χῦμα* (βλ. λ.), ὑγρὸν κεχυμένον, ρεῦμα, ρύσις, ροῦς. 2) ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων, σωρὸς ‖ μέγα πλῆθος, ποσότης.

χῠτλάζω, μελλ. *-άσω* (*χύτλον*)· χύνω, ἐκχέω||μτφρ., ἐκτείνω χαμαί, ἐξαπλώνω, τεντώνω: *χύτλασον σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν*=«ξαπλώσου στὸ κρεββάτι».

χῠ́τλον, τὸ (*χέω*)· πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ χυθῇ, ὑγρόν, ρευστόν, καὶ δή: 1) ἐν τῷ πληθ. *τὰ χύτλα*= ὕδωρ πρὸς λοῦσιν, λουτρόν. 2) μεῖγμα ὕδατος καὶ ἐλαίου, καλούμενον ἅλλως καὶ *ὑδρέλαιον*, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτρίβοντο μετὰ τὸ λουτρόν.

χῠτλόω, μελλ. *-ώσω* (*χύτλον*)· πλύνω, λούω, ἀλείφω, χρίω.— μέσον, ἀλείφω ἐμαυτόν (ἀλείφομαι) μετὰ τὸ λουτρόν.

χῠτλώσαιτο, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *χυτλόω*.

χῠτο, γ' ἐν. ἐπ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *χέω*.

χῠτός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ. τοῦ *χέω*· ὡς καὶ νῦν, χυτός, κεχυμένος. 2) ἐπὶ ξηρῶν πραγμάτων, ὁ συσσωρευθείς, συσσωρευμένος, προσκεχωσμένος || *χυτὴ γαῖα*=σωρὸς χώματος, γήλοφος, τύμβος. 3) ὡς οὐσ. *οἱ χυτοί*=λόφοι, ὄχθαι, προχώματα, «μῶλοι», ἀναχώματα.— **II** ὁ γενόμενος ὑγρός, ὁ ρευστοποιηθείς, ὁ χυθεὶς εἰς «καλούπι», ὁ τετηκώς, ὡς καὶ νῦν «χυτός, χυμένος», «καλουπιασμένος» || *ἀρτήματα λίθινα χυτά*=κρεμαστὰ κοσμήματα ἐκ τετηκυίας λίθου (ἐπὶ τῆς ὑάλου).— **III** ὑγρός, ρευστός, ρέων.

χῦτρα, ἡ (*χέω*), ἰων. *κύθρα* καὶ *κύτρα*· καὶ νῦν χύτρα. πήλινον ἀγγεῖον πρὸς βράσιν, «τσουκάλι», λατ. **olla, testa**.— ἐν τῷ πληθ., *αἱ χύτραι*=τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ἔνθα ἐπωλοῦντο χύτραι.— *χύτραι ἐκαλοῦντο ὡσ.* καὶ χύτραι πλήρεις βρασμένων ὀσπρίων, διὰ τῶν ὁποίων συνήθιζον νὰ καθιερώνουν βωμοὺς καὶ

ἀγάλματα κατωτέρων θεῶν· ἐντεῦθεν δὲ καλεῖ φράσις: *ταύτην* (δηλ. *τὴν Εἰρήνην*) *χύτραις ἱδρυτέον* (παρ' Ἀριστοφ. **Εἰρ.** 923) = τό ἄγαλμα τῆς θεᾶς Εἰρήνης πρέπει νά ἱδρύσωμεν (νά καθιερώσωμεν) διά χυτρῶν πλήρων ἀπό δόσπρια.

χῠτρειος, α, *ον* = *χυτρεοῦς* (βλ. λ.), πήλινος || *τά χύτρεια*=πήλινα σκεύη, ἀγγεῖα || *χυτρεῖα* (τά)=αἱ ἀποθῆκαι χυτρῶν ἤ γεν. πηλίνων ἀγγείων.

χῠτρεοῦς, ῆ, οῦν (*χύτρα*)· πήλινος.

χῠτρεύς, -έως, ὁ (*χύτρα*)· ὁ κατασκευάζων χύτρας, «τσουκαλᾶς».

χῠτρῐδι-ν, τό, ὑποκορ. τοῦ *χυτρίς*· μικρά χύτρα, «τσουκαλάκι».

χῠτρίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*χύτρα*)· δέτω ἐντός χύτρας || ἐκδέτω βρέφος ἐντός χύτρας.

χῠτρῖνος, η, ον (*χύτρα*)· ὁ ἐκ πηλοῦ, πήλινος, κεράμειος, χωμάτινος, λατ. **testaceus.**

χῠτρίς, -ίδος (καί -ῖδος) ἡ, ὑποκορ. (ἀλλά μόνον κατά τόν τύπον) τοῦ *χύτρα* ἤ τοῦ *χύτρος* (βλ. λ.).

χῠτρό-πους, -ποδος, ὁ (*χύτρος*+*πούς*)· χύτρα ἤ λέβης μετά ποδῶν || τρίπους σιδηροῦς, ἐφ' οὗ ἐτίθετο ἡ χύτρα, «πυροστμά», εἶδος «φουφοῦς».

χῠτρος, ὁ, ἰων. *κύθρας* καί *κύτρος* (*χέω*)· = *χύτρα* (βλ. λ.) || *οἱ χύτροι*=τά ἐν Θερμοπύλαις θερμά λουτρά.— ■ *οἱ χύτροι* ὡσ.=ἑορτή ἐν Ἀθήναις, οἱονεί ἑορτή τῶν χυτρῶν, ἡ τρίτη ἡμέρα τῶν Ἀνθεστηρίων καί δεκάτη τρίτη τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός.

χῴ, κατά κρᾶσιν ἀντί *καὶ ὁ*

χώσε, ἐπ. β' ἐν. προστ. τοῦ *χώομαι*.

χῶκ, κατά κρᾶσιν ἀντί *καὶ ὁ ἐκ*.

χωλαίνω, μελλ. *-ᾶνῶ* (*χωλός*)· εἶμαι χωλός, ὡς καί νῦν χωλαίνω, «κουτσαίνω», βαδίζω «κουτσά».

χωλεύω (*χωλός*)· εἶμαι ἤ γίνομαι χωλός, χωλαίνω, «κουτσαίνω».

χωλ-ίαμβος, ὁ (*χωλός*+*ἴαμβος*)· χωλός ἤ χωλαίνων ἰαμβικός στίχος, τ. ἔ. στίχος ὅστις εἰς τόν τελευταῖον πόδα ἔχει σπονδεῖον ἀντί ἰάμβου, διό καί ἄλλως λεγόμενος *σκάζων*· λέγεται ὅτι ἐπενοήθη ὑπό τοῦ Ἱππώνακτος.

χωλο-ποιός, ὁν (*χωλός*+*ποιέω*)· ὁ ποιῶν χωλούς, ἐπί τοῦ Εὐριπίδου ὅστις ἠρέσκετο νά ἐμφανίζῃ ἐπί σκηνῆς χωλά πρόσωπα.

ΧΩΛΟ'Σ, ἡ, ὁν· ὡς καί νῦν, χωλός, «κουτσός» || ὡσ. καί ἐπί τῆς χειρός, ὡς τό *κυλλός* (βλ. λ.), «κουλ(λ)ός», κουλ(λ)οχέρης». – ■ μτφρ., ἀνάπηρος ἀτελής, ἐλλιπής, ἐλαττωματικός, λατ. **mancus** [*χωλός· χωλόω· χωλεύω·* ἀδεβ. ἐτυμ.].

χῶμα, -ατος, τό (*χόω, χώννυμι*)· ὡς καί νῦν, χῶμα, γῆ ἀνεσκαμμένη καί συσσωρευμένη, ἀνάχωμα, πρόχωμα || μέγας ὄγκος χώματος ἐπισωρευόμενος ὑπό τῶν πολιορκητῶν ἔξωθεν καί ἐγγύς τῶν τοίχων τῆς πολιορκημένης πόλεως πρός διευκόλυνσιν τῆς ἐκπολιορκήσεώς της || πρόχωμα ἐγειρόμενον παρά τήν ὄχθην ποταμοῦ, ἵνα ἐμποδίσῃ τήν ὑπερχείλισίν του || προκυμαία, ἀποβάθρα, εἰσχωροῦσα βαθέως εἰς τήν θάλασσαν, «μῶλος», λατ. **moles** || ὡσ. ὡς τό λατ. **tumulus,** γήλοφος, χωμάτινον ὕψωμα, τύμβος, «τούμπα».

χῶν, μτχ. τοῦ *χόω*· βλ. **χώννυμι.**

χώνη, ἡ, συνηρ. ἐκ τοῦ *χοάνη* (βλ. λ.), ἡ χύτρα ἐν ᾗ χωνεύεται τό μέταλλον, χωνευτήριον (κοιλότης ἐν ᾗ ἐγχέεται τό τηκόμενον μέταλλον). 2) «χωνί».

χώννῡμι, μτγν. τύπος τοῦ *χόω* (βλ. λ.), ὡσ. καί **χωννύω**· πρτ. *ἐχώννυον*· μελλ. *χώσω*· ἀόρ. α' *ἔχωσα*· παθητ., μελλ. *χωσθήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐχώσθην*· πρκ. *κέχωσμαι*· ἀπαντᾷ ὡσ. καί ὁ κανονικός ἐνεστ. *χόω*, ἀπρφ. *χοῦν*, μτχ. *χών* (*χέω*)· ἀνασκάπτω χῶμα καί τό συσσωρεύω, γεμίζω μέ χῶμα, φράττω μέ χῶμα || *χώματα χόω*=κατασκευάζω πρόχωμα, δημιουργῶ ἀνάχωμα (γήλοφον) || ἐγείρω τύμβον ἐπισωρεύων ὄγκον χώματος ἐπάνω εἰς τάφον. 2) φράσσω τι διά τῆς ἐπισωρεύσεως χωμάτων, περιφράσσω διά χωμάτων.— παθητ., πληροῦμαι διά χωμάτων, πληροῦμαι ἀπό τάς προσχώσεις τάς δημιουργουμένας ἐκ τῆς ἰλύος τῶν ποταμῶν. 3) ἐν τῷ παθητ., ἐπί πόλεων, ἐγείρομαι ἐπί ἀναχωμάτων, ἐπί προσχώσεων. 4) καλύπτω διά σωροῦ χωμάτων, θάπτω, «χώνω» || *χῶσαί τινα λίθοις*=κατακαλύπτω τινά διά λίθων, τόν καταλιθοβολῶ.— παθητ., χώνομαι κάτω ἀπό σωρόν χώματος, ὑπεράνω μου ἐγείρεται τύμβος (σωρός χώματος).

Ἔτυμ. χώννυμι, -θω ‹*χοΓόω*, ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ **χοΓος, χόος, χοῦς· χῶμα·* δι' ἐτυμ. βλ. *χέω*.

χῶνος, ὁ, συνηρ. ἐκ τοῦ *χόανος* (βλ. λ.).

ΧΩ'ΟΜΑΙ, μελλ. *χώσομαι*· ἀόρ. α' *ἐχωσάμην*· ἐπιτ. προστ. *χώσο*· ἐπ. πρτ. *χώστο*· ἀποθ.· ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ, θυμώνω, εἶμαι «χολασμένος», λατ. **irascor** || μετ' αἰτ. *χωόμενος κῆρ* (*θυμόν*)=«πνέων μένεα», «χολασμένος κατάκαρδα» || ὡσ. μετά δοτ., *χώομαι φρεσίν*=εἶμαι θυμωμένος «κατάκαρδα». 2) μετά δοτ. προσ., εἶμαι ἐξοργισμένος ἐναντίον τινός || ὡσ. μετά γεν. προσ. ἤ πράγμ.=εἶμαι θυμωμένος ἐξ αἰτίας τινός (προσ. ἤ πράγμ.) || ὡσ. μετά δοτ. προσ. καί οὐδ. αἰτ. τοῦ πραγμ., *μή μοι τόδε χώσο*=μή μοῦ θυμώνῃς δι' αὐτό τό πρᾶγμα («μή μοῦ βαστᾷς κακία» δι' αὐτό τό πρᾶγμα).

Ἔτυμ.: χώομαι· μτχ. *χωόμενος* (κατ' Ἀρίσταρχον =*συγχεόμενος*· πρβλ. λατ. **confusus animo**)· *χώ*[F]*ομαι: χέ*[F]*ω*=*πλώ*[F]*ω: πλέ*[F]*ω*)· βασική του σημασ. (ὡς ἐκ τοῦ *χέω* προερχομένου) εἶναι ἡ τοῦ «παρασύρομαι, ἀφίνομαι νά παρασυρθῶ»· πρβλ. λατ. **effundi.**

χώρα, ἰων. **χώρη,** ἡ'=*χῶρος* (βλ. λ.), ὁ χῶρος ἤ ὁ τόπος ἐν ᾧ γίνεταί τι ἤ ὑπάρχει τι, γεν. τόπος, θέσις, λατ. **locus** || ἡ ὡρισμένη θέσις τινός, ἡ κατάλληλος θέσις του, τό κατάλληλον μέρος || *κατὰ χώραν εἰμί*=εἶμαι εἰς τήν θέσιν μου | *κατὰ χώραν μένω*=μένω σταθερός εἰς τήν θέσιν μου, κρατῶ σταθερῶς τήν θέσιν μου | *ἐῶ κατὰ χώραν*=ἀφίνω τι εἰς τήν θέσιν του, τό ἀφίνω ὅπως ἦτο | *χώραν λαμβάνω*=λαμβάνω θέσιν, εὑρίσκω τήν θέσιν μου | *ἕως ἂν λάβῃ χώραν τὰ πράγματα*=ἕως ὅτου τά πράγματα τακτοποιηθῶσιν (ἕως ὅτου τό κάθε τι εὕρῃ τήν θέσιν του). 2) μτφρ., ἡ ὡρισμένη θέσις ἑκάστου *ἐν τῷ βίῳ*, τό ἄξίωμα, ἡ τιμή τῆς ὁποίας ἀπολαύει, ὁ ρόλος του ἐν τῇ κοινωνίᾳ: *ἐν ἀνδραπόδων χώρᾳ εἰμί*=εἶμαι εἰς τήν κατάστασιν δούλων, θεωροῦμαι δοῦλος, κατατάσσομαι εἰς τούς δούλους | *ἐν οὐδεμιᾷ χώρᾳ εἰμί*=λατ. **nullo loco haberi**=δέν ἔχω ὑπόληψιν, δέν ὑπολογίζομαι διά τίποτε.— ■ χώρα, γῆ, ἔκτασις γῆς, λατ. **regio** || ἀπολ. *ἡ χώρα*=ἡ πατρίς τινος. 2) ἰδιοκτησία (περιουσία) συνισταμένη εἰς ἀγροτικά κτήματα, ἐγγεῖος ἰδιοκτησία, κτῆμα, ὑποστατικόν, «τσιφλίκι», λατ. **ager.** 3) οἱ ἀγροί, ἡ ἐξοχή (*ἐν ἀντιθέσει πρός τὴν πόλιν*), λατ. **rus.**

χωρέω, μελλ. *-ήσω*, ἀττ. καί *-ήσομαι*· ἀόρ. α' *ἐχώρησα*· πρκ. *κεχώρηκα* (*χῶρος*)· κάμνω χῶρον διά τινα, κάμνω τόπον εἰς τινα, ὑπείκω, ὑποχωρῶ, παραχωρῶ τήν θέσιν μου || ἀποσύρομαι, ὀπισθοχωρῶ, «παραμερίζω», λατ. **cedo, recedo: *νεκροῦ χωρήσουσι*=θά ἀποσυρθῶσιν (θά ἀπομακρυνθῶσιν) ἀπό τό πτῶμα | *ἀπὸ νηῶν ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον*=ἀπεσύρθησαν ἀπό τά πλοῖα (ἀπεμακρύνθησαν ἀπό τό ναυτικόν στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν) πρός τά τείχη τοῦ Ἰλίου. 2) μετά δοτ. προσ., δίδω τόπον εἰς τινα, κάμνω τόπον εἰς τινα, ἀποσύρομαι πρό αὐτοῦ, «παραμερίζω νά περάσῃ».— ■ προβαίνω, προχωρῶ, κινοῦμαι πρός τά ἐμπρός, συνεχίζω, ἐπιχειρῶ, ἀκολούθως δ' ἁπλῶς ὑπάγω ἤ ἔρχομαι, λατ. **incedere: *χωρῶ πρὸς ἔργον*=προβαίνω εἰς τήν ἐνέργειαν, ἔρχομαι εἰς τό ἔργον, ἀρχίζω | *χωρῶ πρὸς ἦπαρ*=προχωρῶ (φθάνω) εἰς τό ἧπαρ, ἐγγίζω εἰς τήν καρδίαν || ἀπολ., ταξιδεύω, ὁδοιπορῶ. 2) ὡσ. καί ἐπί πραγμ., προχωρῶ, ἐξακολουθῶ, συνεχίζω, λατ. **procedere: *οὐ χωρεῖ τοὔργον*=τό ἔργον δέν προχωρεῖ, «δέν ἀβγατίζει». 3) ἔρχομαι εἰς τέλος, ἔχω ἔκβασίν τινα, «παίρνω ἕνα τέλος», φθάνω εἰς ἀποτέλεσμα || ἀπολ., βαίνω καλῶς, ἐπιτυγχάνω, **bene cedere** (ἀντιθ. τῷ **male cedere**) || *παρὰ μικρὰ χωρέω*=φθάνω εἰς μικρόν ἀποτέλεσμα, τό ἀποτέλεσμά μου εἶναι ὀλίγον ἀξιόλογον (ἐπί χρησμοῦ). 4) ἐπεκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, διαδίδομαι, κυκλοφορῶ (ἐπί φημῶν, εἰδήσεων).— ■■ μτβτ., ὡς καί νῦν, «χωράω».

ἔχω χῶρον διά τι, τό περιλαμβάνω, δύναμαι νά τό περιλάβω, περιέχω, ἐμπεριέχω (ὡς τό *χανδάνω*, ὃ βλ.)· ***ὁ κρατὴρ χωρεῖ ἀμφορέας ἑξακοσίους***=ὁ κρατήρ ἐμπεριέχει («χωράει», «παίρνει», «ἠμπορεῖ νά χωρέσῃ») ἑξακοσίους ἀμφορεῖς | ***ἡ πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ***=«δέν τόν χωράει ἡ πόλις», «δέν ἠμπορεῖ νά τόν περιλάβῃ».

χωρίδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***χωρίον*** (βλ. λ.).

χωρίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ*· παθ. πρκ. ***κεχώρισμαι***, ἰων. γ' πληθ. ***κεχωρίδᾶται***· (***χωρίς***)· ὡς καί νῦν, χωρίζω, ἀποχωρίζω, διαχωρίζω, διαιρῶ· — ***οἱ χωρίζοντες***· οὕτως ἀπεκλήθησαν δσοι ἐκ τῶν Παλαιῶν Γραμματικῶν ἀπέδιδον εἰς δύο διαφόρους ποιητὰς τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν.— παθητ., χωρίζομαι, διαχωρίζομαι, ἀποχωρίζομαι, διαιροῦμαι, ὄθεν καί πολύ ἀπέχω, διαφέρω, ἔχω διαφοράν, ποικίλλω ‖ ***νόμοι κεχωρισμένοι***=διαφορετικοί νόμοι (νόμοι ἔχοντες διαφοράν).

χωρίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***χῶρος*** καὶ ***χώρα***· ὡρισμένος χῶρος, ἰδιαίτερός τις τόπος, ἰδιαίτερα θέσις, σημεῖον, τοπικόν διαμέρισμα, περιοχή, χώρα: ***ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου***=ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου (τόπου, μέρους). 2) ὡσ. (ὡς ἐνίοτε τὸ λατ. **locus** καὶ τὸ ἑλλ. ***τόπος***, βλ. λ.), χωρίον (περικοπή) ἀρχαίου Συγγραφέως.— **I** ὀχυρός τόπος, ὀχυρά θέσις, ὀχύρωμα, ἀπομεμονωμένον ὀχυρόν, ὠχυρωμένη πόλις.— **III** κτηματική περιουσία, ἔγγειος ἰδιοκτησία, ἀγρόκτημα, ὑποστατικόν.

χωρὶς (**Α**), ἐπίρρ.· χωριστά, κεχωρισμένως, ἰδιαιτέρως, μεμονωμένως, «κατὰ μόνας»: ***κεῖται χωρὶς ὁ νεκρός***=ὁ νεκρός κεῖται κατά μέρος (ἀπομεμονωμένος). 2) χωριστά, «ἕνας-ἕνας», καθ' ἕκαστον, κατὰ μόνας. 3) ***χωρὶς μὲν..., χωρὶς δὲ...***=ἀπό τό ἕνα μέρος..., ἀπό τό ἄλλο... 4) ***χωρὶς ἢ δκόσοι*** (Ἡρόδ.)=πλήν δσοι... (ἐξαιρουμένων τόσων δσοι...) | ***χωρὶς ἢ...***=ἐκτός. . | ***χωρὶς ἢ ὅτι...***=ἐκτός ὅτι...— **II** μτφρ., ἐπὶ διαφόρου ἢ διακεχριμένου εἴδους (ἢ φύσεως ἢ ποιότητος): ***χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια***=εἶναι δύο διαφορετικά πράγματα τό νά εἴπῃ τις πολλά καί τό νά εἴπῃ τά καίρια [δι' ἐτυμ. βλ **χῆτος*].

χωρὶς (**Β**), προθ. μετά γεν., ἄνευ τινός, χωριστά ἀπό τινος ‖ ἄνευ τῆς βοηθείας τινός ‖ ἄνευ τῆς δελήσεώς τινος ‖ ***χωρὶς θεοῦ***=λατ. **sine dīis**=ἄνευ τῆς εὐνοίας τῶν θεῶν. 2) χωριστά ἀπό τινος, κεχωρισμένως, μακράν ἀπό τινος: ***χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν*** — μακράν τῶν ὀφθαλμῶν μου. 3) ἀνεξαρτήτως ἀπό τινος, χωρίς νά ὑπολογίσῃ τις, ἐκτός τῶν ἄλλων, προσέτι.

χωρισμός, ὁ (***χωρίζω***)· ὡς καὶ νῦν, χωρισμός, ἀποχωρισμός, ἀπομάκρυνσις.

χωρίτης, *-ου*, ὁ, θηλ. **χωρῖτις,** *-ιδος* (***χώρα***, ***χῶρος***)· χωρικός, «χωριάτης», ἀγρότης, ἀγροῖκος ‖ θηλ. ***χωρῖτις***=χωρική, «χωριάτισσα», «χωριατοπούλα».

χωρῑτῐκός, ***ἡ***, ***όν*** (***χωρίτης***)· ὁ ἀνήκων εἰς χωρικόν, ὁ ὅμοιος πρὸς χωρικόν, ἀγροτικός.— ἐπιρρ. *-κῶς*=κατὰ τὸν τρόπον τῶν χωρικῶν.

χῶρος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, χῶρος, θέσις, μέρος, τόπος, ***χωρίον*** (βλ. λ.), λατ. **locus**.— **II** χώρα, γῆ, περιοχή, λατ. **regio** ‖ μετὰ γεν., ἡ περιφέρεια, ἡ ἔκτασις, ἡ ἀνήκουσα εἴς τινα τόπον ἢ ἡ περιβάλλουσα αὐτόν: ***χῶρος τῆς Ἀραβίης*** (Ἡρόδ.)=ἡ χώρα τῆς Ἀραβίας, ἡ Ἀραβία. 2) κτηματική περιουσία, ἔγγειος ἰδιοκτησία, «ὑποστατικόν». 3) οἱ ἀγροί, ἡ ἐξοχή, λατ. **rus** [δι' ἐτυμ. βλ.***χήμη***, ***χῆτος***· ***χῶρος***· ***χώρα***· ***χωρέω***· ἐκ ριζ. ἰαπ. **ĝhēi-* (ἔχω ἔλλειψιν, στεροῦμαι), ἥτις εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ριζ. **ĝhēi-* (χαίνω, χάσκω)].

Χῶρος, *-ου*, ὁ· ὁ βορειοδυτικός ἄνεμος, λατ. **Corus, Caurus**.

χωρο-φῐλέω, μελλ. *-ήσω* (***χῶρος***+***φιλέω***)· ἀγαπῶ τόπον τινά, συχνάζω εἴς τινα τόπον.

χώς, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ***καὶ ὡς***.

χῶσαι, ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***χώννυμι***.

χωσάμενος, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ***χώομαι*** (βλ. λ.).

χωσθῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. α' τοῦ ***χώννυμι***.

χῶσις, *-εως*, ἡ (***χῶσαι***, τοῦ ***χώννυμι***)· ἡ ἐπισώρευσις (ἡ συσσώρευσις) χώματος, ἡ δημιουργία χωματίνης ἐπιχώσεως ἐγγὺς τῶν τειχῶν πολιορκουμένης πόλεως ‖ τό γέμισμα διά χωμάτων ριπτομένων ἐντός κενοῦ κοίλου χώρου ‖ ***ἡ χῶσις τῶν λιμένων***=ἡ ἐπίχωσις τῶν λιμένων λόγῳ τῆς ὁποίας καθίστανται ἀβαθεῖς.

χῶσους, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***καὶ δσους***.

χωστός, ***ἡ***, ***όν***, ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***χώννυμι***· ὁ σχηματισθεὶς δι' ἐπιχώσεων (δι' ἐπισωρεύσεως χωμάτων) ‖ ἐπὶ προσ., ὁ κεχωσμένος, ὁ ἐνταφιασμένος.

Ψ

Χ, ψ, ψῖ, ψεῖ, τό, ἄκλιτον, τὸ εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὡς ἀριθμ. *ψ′*= 700, ἐν ᾧ ,*ψ*=700.000.—Τὸ γράμμα ***ψεῖ*** ἐκπροσωπεῖ φθόγγον οὐχὶ ἁπλοῦν ἀλλὰ σύνθετον, συνιστάμενον ἐξ ἑνὸς τῶν χειλικῶν (π, β, φ) καὶ ἐκ τοῦ συριστικοῦ ***σ*** (ἤτοι ***ψ=πσ, ἢ βσ, ἢ φσ***)· κατὰ πρῶτον εἰσήχθη εἰς τὸ ἰωνικὸν ἀλφάβητον, εἰς δὲ τὸ ἀττικὸν βραδύτερον, ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου (Ὀλυμπ. 94, 2), συγχρόνως μὲ τὰ ***η, ω, ξ***.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ δεικνύει τὸ σχῆμα τοῦ ***ψεῖ*** ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους ἕλλην. ἀλφαβήτοις :

ΟΝΟΜΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ		ΣΧΗΜΑ
ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΟΝ . . .	Ψ
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΝ . . .	Ψ
	ΙΩΝΙΚΟΝ	Ψ
ΑΤΤΙΚΟΝ ΠΡΟΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΝ	ΠΡΟΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . .	ΦΣ
	ΣΟΛΩΝΕΙΟΝ . . .	ΦΣ
	ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ . . .	ΦΣ
	ΑΡΧΙΝΟΥ	Ψ

Πίναξ δεικνύων τὸ σχῆμα τοῦ ***ψεῖ*** ἐν τῷ Ἑλληνικῷ (πανελληνίῳ) ἀλφαβήτῳ κατὰ τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιόδους :

I. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰ. π. Χ. μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος.

II. Ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς κυριαρχίας μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου.

III. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ 4ου αἰ. μ. Χ.

I	Ψ ψ
II	ψ ψ Ψ
III	ψ Ψ Ψ Ψ

Ἀλλοιώσεις τοῦ ψ ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους διαλέκτοις : **1)** ***ἐν*** τῇ Αἰολικῇ διαλ. παρέμεινεν ὁ παλαιότερος διπλοῦς φθόγγος ***πσ***, καὶ δὴ ἐν τοῖς κυρ. ὀνόμ.: ***Πέλοπς*** ἀντὶ ***Πέλοψ***, ***Ἄραπς*** ἀντὶ ***Ἄραψ***. **2)** ἀντὶ τοῦ ***ψ*** συχνὰ κεῖται, ἀκόμη καὶ παρ' ἀττ., τὸ σύμπλεγμα ***σπ***, ὅπερ ἐμφανίζει καὶ μετάθεσιν τῶν δύο φθόγγων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἀναλελυμένον ἰσοδύναμον τοῦ ***ψ*** (ἀντὶ τοῦ ***πσ*** δηλ.) : ***σπάλιον*** ἀντὶ ***ψάλιον***, ***σπέλιον*** ἀντὶ ***ψέλιον***, ***ἀσπίνθιον*** ἀντὶ ***ἀψίνθιον*** (πρβλ. τὴν ἐν τῇ Δωρ. καὶ Αἰολ. ἀνάλυσιν τοῦ ***ξ*** εἰς ***σκ*** ἀντὶ ***κσ***, καὶ τοῦ ***ζ*** εἰς ***σδ***)· ὅπως ἐξ ἀντιστρόφου ἐν τῇ Δωρ. κεῖται ***ψὶν*** ἀντὶ ***σφίν***, ***ψὲ*** ἀντὶ ***σφέ***. **3)** ἐνίοτε τὸ ***ψ*** κεῖται ἀντὶ τοῦ ***σ*** ἢ ***σσ*** (καὶ δὴ παρ' ἀττ.) : ***ψιττακὸς*** ἀντὶ ***σιττακός***, ***κόψιχος*** ἀντὶ ***κόσσυφος***. **4)** ἐν ταῖς λέξ. ***ἄμμος***, ***ἄμαθος*** ἄλλοτε προστίθεται τὸ ***ψ*** (: ***ψάμμος***, ***ψάμαθος***) καὶ ἄλλοτε παραλείπεται.

ψαθάλλω, θαμιστ. τοῦ ***ψάω*** (βλ. λ.)· ψηλαφῶ, μαλάσσω, κνήθω [ἐκ ριζ. ***ψαθ-***, ἐκτετ. ἐκ ρίζ. ***ψα-*** (περὶ οὗ βλ. ἐν ***ψάω***)· ἡ καταλ. ***-άλλω*** ὀφείλεται πιθ. εἰς ἐπίδρασιν τύπων, οἷος ὁ ***ψάλλω*** κ. ἄ.].

ψᾰθῠρός, ***ὀν*** (***ψάω***)· εὔθραυστος, εὔθρυπτος, εὐδιάλυτος, χαλαρός, μαλακὸς (κυρ. ὁ ὑποχωρῶν ὑπὸ πίεσιν).

Ἔτυμ.: ***ψαθυρός***· ἰων. ***ψαθαρός***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ψαθυρόν· ἀσθενές· μαδαρόν· ψαθυρόν»***· ***ψαθ-*** εἶναι ἐπέκτ. ἐκ ρίζ. ***ψα-***, περὶ ἧς βλ. ἐν ***ψάω*** (πρβλ. καὶ ***ψαθάλλω***).

ψαίρω (***ψάω***)· ὡς μτβτ., ἐγγίζω ἐλαφρῶς, προσψαύω ἐλαφρῶς : ***ψαίρει πτεροῖς οἷμον αἰθέρος*** (***ὁ οἰωνός***)=μὲ τὰς πτέρυγάς του ἐπιψαύει ἐλαφρῶς τὸν τρίβον («τὸ μονοπάτι») τοῦ αἰθέρος, τ.ἔ. δροεῖ (ψιθυρίζει) κινούμενος ἐν τῷ αἰθέρι (πρβλ. τὸ παρὰ Virgil. **radere iter liquidum**).— **II** ἀμτβ., κινοῦμαι ἐλαφρῶς, δονοῦμαι, πτερυγίζω, ποιῶ θόρυβον, θροῶ, ψιθυρίζω. [***ψαίρω*** 〈 ****bhsr̥-jō***, ἐκ ρίζ. ****bhs-er-***, περὶ ἧς βλ. ἐν ***ψάω***, ***ψαθάλλω***].

ψαιστίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***ψαιστὸν*** (βλ. ***ψαιστός***)· μικρὸς πλακοῦς, μικρὸν γλύκισμα.

ψαιστός, ***ἡ, όν,*** ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ***ψαίω*** (***ψάω***)· κοπανισμένος, ἀ(λη)λεσμένος· ***ψαιστὴ μᾶζα***=πλακοῦς, γλύκισμα ἐκ κοπανισμένης κριθῆς ἀναμεικτου μετὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου || ***τὰ ψαιστὰ*** (ἐνν. ***ἄλφιτα***, ἢ ***κέμματα***, ἢ ***πόπανα***)=ζυμαρικά, γλυκίσματα, ἐκ χονδροαλεσμένης κριθῆς, χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς θυσίας.

ψαίστωρ, ***-ορος,*** ὁ (***ψαίω***)· ὁ ἀποσπογγίζων.

ψαίω, μελλ. ***-σω*** (***ψάω***)· ἀποτρίβω, ἀποσπογγίζω, κατατρίβω, συντρίβω, κοπανίζω, ἀλέθω, κονιοποιῶ.

Ἔτυμ.: ***ψαίω***· ***ψαιστός***· ***ψαιστόν***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«ψαῖσμα· σῖτον ὀλίγον»***, ***«ψαίνυντες· ψωμίζοντες»***, ***«ψαίνυσμα· ὀλίγον»***· ἡ ρίζ. ***ψαι-*** 〈ἰαπ. ****bzhəi-***, ****bhsəi-***, μεταπτωτ. τύπος ἐκ τοῦ ****bhsēi-***, περὶ οὗ βλ. ἐν ***ψάω***· πρβλ. καὶ ***ψίω***, ***ψίξ***, ***ψιλός***.

ψᾰκάζω, μτγν. **ψεκάζω,** μελλ. ***-άσω*** (***ψακάς***)· βρέχω κατὰ ***ψεκάδας*** (δηλ. μικρὰς σταγόνας), «ψιλοβρέχω», «ψιχαλίζω», «στάζω» || ἄπρος. (ὅπως τὸ ***ὕει***), ***ψακάζει***=«ψιχαλίζει», «πέφτει ψιλὴ βροχή».

ψᾰκάς, μτγν. **ψεκάς,** ***-άδος,*** ἡ (***ψάω***)· πᾶν σμικρὸν τεμάχιον (κόκκος, «ψίχουλο» κλπ.) ἀποτριβόμενον ἢ ἀποκοπτόμενον ἐκ μεγαλυτέρου ὄγκου || ***ἀργυρίου μηδὲ ψακάς***=μηδὲ κόκκος ἀργυρίου («οὔτε τσεντέζιμο») || ὡς περιληπτ. ***ψάμμου ψακάς***=κόκκοι ἄμμου. **2)** κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ὑγρῶν, μικρὰ σταγών βροχῆς, ὀλίγαι σταγόνες βροχῆς, λεπτὴ βροχή, «ψιχάλα» (ἀντίθ. τῷ ***ὄμβρος, ὑετός***) : ***ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάδι*** = αἱ Θῆβαι ἐβράχησαν μέ

«ψιλή δροχούλα» («ἐψιχάλισε στὰς Θήβας») ‖ μτφρ., *φοίνισσα ψακὰς*=βροχὴ αἵματος.

Ἔτυμ.: ψακάς· ψᾱκάζω· ψάκαλος, -ον (νεογνὸν ζῴου)· ἡ ρίζ. ψακ- περιέχει ἐπέκτασιν τῆς ρίζ. ψα- (τοῦ ψάω) κατὰ ἤν -κ-.

ψᾰλάσσω, νεώτ. ἀττ. **-ττω**· ὡς τὸ *ψάλλω, ψαθάλλω* (βλ. λ. λ.), ψαύω ἐλαφρῶς, ψηλαφῶ, δίγω, δέτω εἰς παλμικὴν κίνησιν, ψαύων χορδὴν τὴν κάμνω νὰ ἠχήσῃ [*ψαλάσσω· ἀψάλακτος (=ἄψαυστος)· ἐκ τοῦ ψάλλω* (βλ. λ.), ὅπως τὸ *σταλάζω (σταλάσσω)* ἐκ τοῦ *στάζω*].

ψᾰλῐδό-στομος, *ον (ψαλίς+στόμα)*· ὁ ἔχων στόμα ὅμοιον πρὸς ψαλίδα (ἐπίθ. τοῦ καρκίνου).

ψᾰλίζω, μελλ. *-ίσω* καὶ *-ίξω*, ἀττ. *-ιῶ* (*ψαλίς*)· τέμνω διὰ ψαλίδος, ψαλιδίζω, περικόπτω.

ΨΑ῎ΛΙΟΝ, τό· τμῆμα τοῦ χαλινοῦ, καὶ δὴ κρίκος του ἢ ἅλυσίς του διερχομένη ὑπὸ τὴν σιαγόνα τοῦ ἵππου· ἀπὸ τὸν κρίκον αὐτὸν ἐκρέματο ἡ φορβειά, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἵππος προσεδένετο εἰς τὴν φάτνην ‖ ἐν τῷ πληθ., τὰ *ψάλια*=αὐτὴ αὕτη ἡ ἅλυσις (ὁ πληθ. δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἅλυσις ἀπετελεῖτο ἐκ πολλῶν κρίκων). 2) ἐντεῦθεν, γενικώτερον, ἅλυσις, κάθε ἅλυσις ‖ μτφρ., χαλινός, «χαλινάρι» (ὡς μέσον ἀναχαιτίσεως), περιορισμός, ἐξαναγκασμός [σκοτεινὸν ἐτυμολ.· πιθ. ἐκ τοῦ *ψάλλω*; πρβλ. *ψέλιον*].

ψᾰλίς, -ίδος, ἡ (*ψάω*)· ὡς καὶ νῦν, ψαλίς, ψαλίδιον, «ψαλίδι», λατ. **forfex**.— ‖ εἶδος οἰκοδομήματος χαμηλοῦ μετὰ ψαλιδοειδοῦς στέγης ἐκ πλακῶν, [δι' ἐτυμ. βλ. *σπάλαξ, σφέλας*].

ψᾰ́λλω (ἐπιτατ. ἐκ τοῦ *ψάω*)· μελλ. *ψᾰ́λῶ*· ἀόρ. α' *ἔψηλα*· πρκ. *ἔψαλκα*· ψαύω, ψηλαφῶ, δίγω, ἐγγίζω, δίγων τι τὸ δέτω εἰς κίνησιν, τὸ δονῶ, τὸ διεγείρω ‖ ἕλκω, «τραβῶ», τίλλω. 2) ἕλκω τι καὶ εἶτα τὸ ἀφίνω νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του, δέτω τι εἰς παλμικὴν κίνησιν διὰ τῶν δακτύλων: *τόξου νευρὰν ψάλλω*=διὰ τῶν δακτύλων δέτω εἰς παλμικὴν κίνησιν τὴν νευρὰν τοῦ τόξου (ἕλκων καὶ ἀφίνων αὐτὴν ἐναλλάξ), ὥστε νὰ ἠχήσῃ ‖ παίζω ὄργανον, καὶ βραδύτερον (παρὰ μτγν.) ᾄδω πρὸς κιθάραν (συνοδείᾳ κιθάρας). 3) παθητ., ἐπὶ τοῦ παιζομένου ὀργάνου, παίζομαι, πλήττομαι.

*Ἔτυμ.: ψάλλω· ψαλμός· ψάλτης· ψάλτρια· ψηλαφῶ (*ψᾱλα+ἀφάω)*, πρβλ. *«ψηλαφίνδα παίζειν»* (=«τὸ παιχνίδι ἡ τυφλόμυιγα»): συγγ. τῷ σανσκρ. ā-sphālayati (πλήττω, ἀντικτυπῶ, κάμνω νὰ ἀναπάλλῃ), λατ. **palpo** (ψηλαφῶ), **palpito** (πάλλομαι, κάμνω τι νὰ πάλλῃ), **palpebra** (βλέφαρον, βλεφαρίς), **palpum** (δωπεία), παλ-γερμ. **fuolen**, ἀγγλ-σαξ. **félan**, παλ-σαξ. **gifōlian** (ψηλαφῶ, ἅπτομαι· ὄζω), παλ-σλαυ. **palĭcĭ** (ὁ ἀντίχειρ)· ἐξ ἰαπ. βάσ. *(s)p(h)el-, (s)p(h)al-, τῆς ὁποίας ἡ πρωταρχικὴ σημασ. εἶναι ἴσως ἡ τῆς κινήσεως τοῦ «πήγαινε καὶ ἔλα», καὶ πιθ. ἡ συγγ. πρὸς τὰ *πάλλω* καὶ *πελεμίζω*.

ψᾶλμα, *-ατος*, τὸ (*ψάλλω*)· μέλος παιζόμενον ἐπὶ ἐγχόρδου ὀργάνου.

ψαλμός, *-οῦ*, ὁ (*ψάλλω*), τὸ δέτειν διὰ τῶν δακτύλων εἰς παλμικὴν κίνησιν τὰς χορδὰς ἐγχόρδου ὀργάνου, ἡ δόνησις τῶν χορδῶν. 2) μουσικὴ μελῳδία ‖ μτγν., ᾆσμα ᾀδόμενον πρὸς κιθάραν, ᾠδή, ὕμνος ‖ ψαλμὸς (Ἑβδ., Κ. Δ.).

ψαλμο-χᾰ́ρης, *ἐς (ψαλμὸς + χαρῆναι)*· ὁ χαίρων (τερπόμενος) ἐν ψαλμῷ, ὁ τερπόμενος ἐν τῷ κιθαρισμῷ καὶ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ συνοδευομένῳ ᾄσματι.

ψάλτης, *-ου*, ὁ (*ψάλλω*)· ὁ ψάλλων, ὁ παίζων ἐγχορδον ὄργανον, ὁ κιθαριστής.

ψάλτρια, ἡ, θηλ. τοῦ *ψάλτης* (βλ. λ.).

ψᾰμᾰθος, ἡ (*ψάω*), ποιητ. τύπος τοῦ *ψάμμος* (βλ. λ.)· ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν ἄμμος, ἡ ἄμμος τοῦ αἰγιαλοῦ, ἡ παρὰ τοὺς ποταμοὺς ἄμμος, ἀμμώδης ἔκτασις, «ἀμμουδιές» [*ἄμαθος* = ἀμμώδες ἔδαφος] ‖ παροιμ. ἔκφρασις ἐπὶ ἀπείρου πλήθους: *ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε*=τόσον πολλοὶ ὅσοι εἶναι οἱ κόκκοι τῆς ἄμμου (ἡ ἄμμος) καὶ ἡ κόνις (οἱ κόκκοι τῆς κόνεως)· βλ. καὶ *ψάμμος*.

Ἔτυμ.: ψάμαθος κατὰ συμφυρμὸν ἐκ τοῦ ψάμμος +ἄμαθος· πρβλ. ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄμμος (ἄμαθος+ψάμμος.

ψᾰμᾰ́θ-ώδης, *ες (ψάμαθος+εἶδος)*· = *ψαμμώδης* (βλ. λ.), ἀμμώδης.

ψᾰμᾰθών, *-ῶνος*, ὁ (*ψάμαθος*)· ἀμμώδης τόπος, ἀμμωρυχεῖον, τόπος ἀμμοληψίας, λατ. **sabuletum**.

ψαμμᾰκοσιο-γάργᾰροι, *αι, α (ψαμμακόσιοι+Γάργαρα)*· κωμικὴ λέξις παρ' Ἀριστοφάνει· ἀναρίθμητοι, ἄπειροι, ὅσοι εἶνσι οἱ κόκκοι σωρῶν ἄμμου.

ψαμμᾰκόσιοι, *αι, α*· ἀναρίθμητοι κατὰ τὸ πλῆθος, ἄπειροι ἑκατοντάδες, ὅπως ἄπειροι εἶναι αἱ ἑκατοντάδες τῶν κόκκων τῆς ἄμμου (ἀναρίθμητοι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, «σὰν τὸν ἄμμο τῆς θάλασσας»)· κωμικὴ λέξις σχηματισθεῖσα ἐκ τῶν *ψάμμος+ἑκατὸν* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητ. *διακόσιοι (δίς+ἑκατόν), τριακόσιοι (τρὶς+ἑκατόν)*.

ψάμμη, δωρ. **ψάμμα,** ἡ'=*ψάμμος* (βλ. λ.), ἄμμος.

ψᾰμμῐνος, *η, ον (ψάμμος)*· ἐξ ἄμμου πεποιημένος, ἀμμώδης.

ψᾰμμῖος, *α, ον*'=*ψάμμινος* (βλ. λ.).

ψαμμῖτης, *-ου*, ὁ, θηλ. **ψαμμῖτις,** *-ιδος (ψάμμος)*· ὁ ἐκ *ψάμμου*, ὁ ἐξ ἄμμου, ἀμμώδης.

ψᾰ́μμος, ἡ (*ψάω*)· ἄμμος, κληθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς χαλαρότητος τῆς φύσεώς της (τῆς συστάσεώς της, τῆς συνοχῆς της), ὡς εὐκόλως ἀνορυσσομένη (δι' ἁπλῆς τρόπον τινὰ ψηλαφήσεως) ‖ παροιμ., *ἐκ ψάμμου σχοινίον πλέκειν* (ἐπὶ τῶν ματαιοπονούντων) ‖ ὡσ. ἐπὶ πράγμ. οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχοντος: *ψάμμου ἄξιον*.— ‖ ἀμμώδης ἔκτασις, ἀμμώδης ἔρημος.— τόσον ὁ τύπος *ψάμμος* ὅσον καὶ ὁ παρὰ ποιηταῖς ἀντίστοιχός του *ψάμαθος* ἀποβάλλουσιν ἐνίοτε τὸ ἐν ἀρχῇ *ψ* καὶ ἀπομένουσιν *ἄμμος* καὶ *ἄμαθος*.

*Ἔτυμ.: ψάμμος (*ψαφ-μο-ς* ⟨ἰαπ. *bhsə-bh-)· *ψαφαρός*· ἰων-αττ. *ψῆφος*, δωρ. *ψᾶφος* (βλ.λ.): λατ. **sabulum, sabulō** (⟨ἰαπ. *bhsə-bhlom, χονδρὴ ἄμμος), **saburra** («σαβούρα», ἔρμα θηλ. ἀπὸ χονδρὴν ἄμμον ἀποτελούμενον), ἰταλ. *psaflo-m· πρβλ. προβλ. μεταβολὴν τοῦ **bhs-** εἰς **s-** ἐν τῷ ἑλλ. *ἄμαθος*, παλ-norr. **sandr** (ἄμμος) (ἰαπ. *bhsə-m(ə)dho-)· τὸ ἰαπ. *bhsə-bh- κλπ. εἶναι συγγ. τῷ σανσκρ. **bhas-** (συντρίβω, κονιοποιῶ)· βλ. *ψαίω, ψηρός, ψάω* (πρβλ. καὶ *ψάμαθος*).

ψαμμ-ώδης, *ες (ψάμμος+εἶδος)*· ἀμμώδης.

ψᾱνός, δωρ. ἀντὶ *ψηνός*.

ψᾶρ, γεν. *ψᾶρός*, ἰων. **ψῆρ,** γεν. *ψηρός*, ὁ· πτηνόν, τὸ «ψαρόνι», λατ. **sturnus**.

Ἔτυμ.: ψᾶρ, γεν. *ψᾶρός* (πρωταρχ. κλίσις πιθ. **ψᾶρF-ς*, ἰων. *ψῆρ*: γεν. **ψᾶρF-ος*, ἰων. *ψᾶρός*)· μτγν. *ψᾶρος, ψᾶρός, ψᾶρος* (δμ. σημασ.)· *ψᾶρὸς* ἐπίθ. (βλ. λ.)· πρβλ. *σπαράσιον* (στρουθίον, σπουργίτης) καὶ τὰ σὺν αὐτῷ ἐν *σποργίλος*, παλ-γερμ. **sparo** (νεογερμ. ὑποκορ. **Sperling**), πιθ. καὶ λατ. **parra**.

ψᾱρός, *ά, όν (ψᾶρ)*· ὅμοιος πρὸς *ψᾶρα* κατὰ τὸ χρῶμα, ὁ ἔχων χρῶμα *ψαρός*, δηλ. ἔχων στίγματα, κατάστικτος, «παρδαλός», ἢ ὑπόλευκος, φαιός, σταικτοειδής, «σταχτής».

ψαυκρό-πους, *ὁ, ἡ, -πουν*, τό, γεν. *-ποδος*, καὶ **ψαυκρο-πόδης,** *-ου*, ὁ (*ψαυκρὸς+πούς*)· ὁ δραστήριος (ταχὺς) τοὺς πόδας, εὐκίνητος, ταχύπους, ταχύς.

Ἔτυμ.: ψαυκρόπους, -πόδης· ψαυκρὸς (δραστήριος, εὐκίνητος, ταχύς, καθ' Ἡσύχ.)· βασ. σημ. ἡ τοῦ «ὁ ἀφαιρῶν τὰ ἄνδη, ὁ ξελουλουδίζων»· ὁ ἐγγίζων ἀκροδιγῶς· ὁ ξυρίζων, ταχέως καὶ ἐπιπολαίως ἐπιψαύων τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους διὰ τῶν ποδῶν του· ἐκ τοῦ *ψαύω*· βλ. καὶ *σαῦλος*· πιθ. συγγ. τῷ λατ. **saucius**.

ψαύω, μελλ. *ψαύσω*· ἀόρ. α' *ἔψαυσα*· ἐνεργ.: πρκ. *ἔψαυκα*· παθ. *ἔψαυσμαι (ψάω)*· ὡς καὶ νῦν, ψαύω, ἐγγίζω, ἐφάπτομαι, δίγω (μετὰ γεν.) ‖ μετὰ δοτ. τοῦ ὀργάνου: *ψαῦον κόρυθες φάλοισιν*=αἱ περικεφαλαῖαι ἤγγιζον (ἡ μία τὴν ἄλλην, δηλ. συνεκρούοντο) διὰ τῶν φάλων των (διὰ τῶν λοφίων των).— φαινομενικῶς συντάσσεται μετ' αἰτ. εἰς δύο χωρία τοῦ Σοφοκλ.: 1) (Ἀντ. 857) *ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας, πατρὸς τριπόλιστον οἶτον* (θ. γρ. *οἶκτον*) =ἔθιξες δέματα ποὺ εἶναι δι' ἐμὲ θλιβερώτατα, δηλ. τὴν πολυθρύλητον μοῖραν τοῦ πατρός μου (ὅπου ὅμως δυνατὸν ἡ λ. *μερίμνας* νὰ εἶναι οὐχὶ αἰτ. πληθ. ἀλλὰ γεν. ἑνικ., ἡ δὲ αἰτ. *οἶτον* νὰ εἶναι «παρά-

θεσις» εἰς τὴν ὕλην ἔνν. τῆς προηγουμ. προτάσεως *ἔψαυσας... μερίμνας*, ἤτις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν *ἐποίησάς με μεριμνᾶν*)· καὶ 2) (Ἀντ. 961) *κεῖνος ἐπέγνω ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις*=ἐκεῖνος ἀνεγνώρισεν ἐπὶ τέλους ὅτι προσέβαλλε τὸν θεόν (ὅτι καθήπτετο τοῦ θεοῦ) μὲ σκωπτικὰς ἐκφράσεις (ὅπου ὅμως, κατ' ἄλλους, ἡ αἰτ. *τὸν θεὸν* ἀνήκει εἰς τὸ *ἐπέγνω* καὶ οὐχὶ εἰς τὴν μτχ. *ψαύων*· τ. ἔ. *ἐπέγνω τὸν θεὸν ψαύων*... (ἐνν. *αὑτοῦ*) = ἀνεγνώρισεν τὸν θεόν, καθαπτόμενος αὐτοῦ κλπ.).— ‖ ἐγγίζω ὡς ἐχθρός, ἐπιβάλλω χεῖρα ἐπί τινος («τοῦ βάνω χέρι»), «τοῦ ἐπιτίθεμαι».— ‖‖ ἐγγίζω, φθάνω, ἐπιδρῶ ‖ ὡσ. φθάνω τι, τὸ λαμβάνω ὑπὸ τὴν κατοχήν μου, τὸ ἀποκτῶ, τὸ κερδίζω [δι' ἐτυμ. βλ. *ψάω*· βασικὴ σημασ. ἡ τοῦ «τρίβω, ἐπιτρίβω, ἀποξέω»· πρβλ.· ἑλλ. *κνῦμα* (*τῶν δακτύλων*), παλ-σλαυ. kosna ti (ἅπτομαι, πλησιάζω)· česati (ἀποξέω, κτενίζω, ἀποσπῶ τὰ ἄνθη)· πρβλ. καὶ *ψαίω*, *ψίω*· ριζ. τύπος **bh(e)sĕu-*].

ψᾰφᾰρίτης, *-ου*, ὁ, θηλ. **—ῖτις,** *-ιδος*'=*ψαφαρὸς* (βλ. λ.).

ψᾰφᾰρό-θριξ, *-τριχος*, ὁ, ἡ (*ψαφαρὸς* + *θρίξ*)· ὁ ἔχων τρίχωμα ξηρόν, αὐχμηρόν, τραχύ, ἢ ὁ ἔχων δασύτριχον περίβλημα.

ψᾰφᾰρός, ά, όν, ἴων. **ψαφερός,** *ή, όν* (*ψάω*)· εὔθρυπτος, εὐκόλως μεταβαλλόμενος εἰς κόνιν, «εὐκολότριφτος», εὔθραυστος, χαλαρός, ἀραιός, ἄνευ συνοχῆς.— ‖ ξηρός, κονιορτοβριδής, ἀμμώδης (*ἐπὶ ἐδάφους*) ‖ ὡς οὐσ. *ἡ ψαφαρὰ*=ἡ ἀμμώδης παραλία, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ *ἅλς* [δι' ἐτυμ. βλ. *ψάμμος*· καὶ *ψαθυρός*].

ψᾰφᾰρό-τριχος, *ον* (*ψαφαρὸς*+*θρίξ*)· =*ψαφαρόθριξ* (βλ. λ.).

ψᾰφᾰρό-χροος, *ον*, συνηρ. **—χρους,** *ουν* (*ψαφαρὸς*+*χρόα*)· ὁ ἔχων τραχεῖαν ἐπιφάνειαν, τραχὺ δέρμα, αὐχμηρός, ρυπαρός.

ψᾱφιγξ, ψᾶφος, δωρ. ἀντὶ *ψηφιγξ, ψῆφος* (βλ.λ.λ.).

ΨΑ΄Ω, *ψῶ, ψῇς, ψῇ*, ἀπρφ. *ψῆν* (οἱ φαινομεν. ὁμαλοὶ τύποι *ψᾷς, ψᾷ, ψᾶν* εἶναι ἀσφαλμένοι)· μελλ. *ψήσω*· ἀόρ. α' *ἔψησα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐψήθην*· πρκ. *ἔψημαι*· ψαύω ἐλαφρῶς τὴν ἐπιφάνειαν, τρίβω ‖ ἀποτρίβω, ἀποσπογγίζω, καθαρίζω ‖ διὰ τῆς τριβῆς καθιστῶ τι λεῖον, τὸ λειαίνω, τὸ ὁμαλύνω ‖ διὰ τῆς τριβῆς καταπίβω τι, τὸ συντρίβω, τὸ ἐξαφανίζω.— ‖‖ ἀμτβ., διαλύομαι εἰς κόνιν, ἐξαφανίζομαι, καταρρέω.

Ἔτυμ.: *ψάω*-*ψῶ* (**ψηjω*), ἀπρφ. *ψῆν*· *ψώω*· *ψαίω, ψαιστός*· *ψίω, ψίξ* (βάσ. **bhesēi-**)· *ψαύω* (βασ. bh(e)sĕu-)· *ψήχω, ψῆγμα, ψήκτρα* (πρβλ. Ἡσυχ. «*ψακτήρ· ψήκτρα*», «*ψάκταν· τὴν ψωκτὴν μᾶζαν*»)· *ψώχω* (πρβλ. *σώχω*), *ψῶχος* (κόνις, ἄμμος)· *ψωθία, ψωθίον* (μικρὴ «μπουκιά»)· *ψωμός*, νεοελλ. *ψωμί*· *ψωλός*· *ψωρός, ψώρα*· πρβλ. συγγ. σανσκρ. bhásati, bábhasti, γ' πληθ. bápsati (**-nti*), psáti (συντετριμμένος), bhásman (τέφρα), bhásitaḥ (ὁ κονιοποιημένος), *φάμμη* (**bhasmā*) (=*ἄλφιτα*, Ἡσυχ.), παλ-γερμ. bar (γυμνός), νεογερμ. bar, λιθ. bãsas· ἡ ριζ. *ψᾱ-, ψη-, ψω-, ψᾰ-* ⟨ἰαπ.*bh(e)sā-,*bh(e)sē-,*bhesō-, *bh(e)-sĕu* κλπ.· βλ. καὶ *ψαθάλλω, ψαθυρός, ψάμαθος, ψάμμος, ψηνός, ψιλός, ψῆφος*· προσέτι δὲ καὶ *ὄ-ψον*.

ψε, δωρ. ἀντὶ *σφέ, σφέας*, ὡς *ψὶν* δωρ. ἀντὶ *σφίν*· ἀείποτε ἐγκλιτ.· πρβλ. λατ. i-pse.

ΨΕ΄ΓΩ, μελλ. *ψέξω*· ἀόρ. α' *ἔψεξα*· ὡς καὶ νθν, ψέγω, μέμφομαι, κατακρίνω, κατηγορῶ (ἀντίθ. τῷ *ἐπαινέω*), λατ. vitupero (μετὰ αἰτ.) ‖ *ψέγω τινά περί τινος*=μέμφομαί τινα διά τι ‖ ὡσ. μετὰ διπλῆς αἰτ., *ψέγω τινά τι*=τὸν ψέγω εἰς τι (διά τι) ‖ μετὰ συοτ. αἰτ., *ψέγω ψόγους*.

Ἔτυμ.: *ψέγω*· *ψόγος*· *ψογερὸς* (πρβλ. παρ' Ἡσυχ. *ἄ-ψεκτος· ἀγαθός· παρὰ «Ῥίντωνι Ταραντίνῳ»*, τ.ἔ. *ἄψεκτος*=*ἄψογος*, *ψ* : *σ*-)· ἄβεθ. ἐτυμολ.· κατά τινας ὑπόκειται ἐπέκτασις τῆς ρίζ. τῆς μαρτυρουμένης ἐν τῷ σανσκρ. bábhasti (συντρίβω, κονιοποιῶ), psā'ti (καταμαοῦ, καταβροχθίζω), πρβλ. καὶ παλ-norr. saka (κατηγορῶ), sakard (ὁ κατηγορούμενος), γοτθ. sakan (κατήγορος)· κατ' ἄλλους τὸ *ψέγω* εἶναι παράγ. τοῦ *ψόγος*, ὅπερ προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐπιφων. *ψό-* («*φτσό/*», πρβλ. *ψόφος*.

ψεδνός, *ή, όν* (*ψέω*)· ἀποτετριμμένος, ἀπεξεσμένος, «μαδημένος», ἀραιός ‖ ἐπὶ ἀνθρ., ὁ ἔχων ἀραιὰς τρίχας, φαλακρὸς ‖ γεν., ψιλός, γυμνός.

Ἔτυμ.: ἐκ μεταπτ. βαθμ. τῆς ρίζ. bhes- (τοῦ *ψάω*, βλ. λ.)· τ. ἔ. ἰαπ. **bhs-* ⟩**bxh-* + προσφ. τινί· κατ' ἄλλους πρόκειται περὶ παραφθαρμένου τύπου ἀντὶ **ψαι-δνός* ἢ **ψῑ-δνός*· πρβλ. *ψηνός, ψῑλός*.

ψεδῡρός, ά, όν, ἢ **ψεθυρός**'=*ψίθυρος* (βλ. λ.).

ψείω, ἐπ. ἀντὶ *ψέω* (βλ. λ.), ὅπερ εἶναι ἰων. ἀντὶ *ψάω* (βλ. λ.).

ψεκάζω, ψεκάς· βλ. *ψακάζω, ψακάς*.

ψέκτης, *-ου*, ὁ (*ψέγω*)· ὁ ψέγων, ὁ μεμφόμενος, ὁ ἐπικρίνων, ὁ κατηγορῶν, ὁ διὰ μομφῶν ὑποβιβάζων τὴν ἀξίαν τινός.

ψεκτός, *ή, όν*, ῥηματ. ἐπίθ. τοῦ *ψέγω*· ὁ μεμπτός, ὁ ἄξιος ψόγου, ἀξιόμεμπτος, ὃν δύναταί τις (ἢ καὶ πρέπει) νὰ ψέξῃ, ἀντίθ. τῷ *ἐπαινετός* (βλ. λ.).— ἐπιρρ. *-τῶς*.

ΨΕ΄ΛΙΟΝ, τό (παρὰ μτγν. συχνὰ **ψέλλιον**)· τὸ κόσμημα τοῦ ὄρθριχίονος, «βραχιόλι», λατ. armilla ‖ ἐν τῷ πληθ., *τὰ ψέλια*, συνηθέστατον κόσμημα παρὰ Πέρσαις (πρβλ. καὶ τὰ παρ' ἡμῖν «βραχιόλια», πλείονα τοῦ ἑνὸς συνηρμοσμένα εἰς ἓν ὅλον).

ψελιο-φόρος, *ον* (*ψέλιον*+*φέρω*)· ὁ φέρων (φορῶν) ψέλια.

ψελιόω, μελλ. *-ώσω* (*ψέλιον*)· περιβάλλω ὡς διὰ ψελίου, περιελίσσω.

ψέλλιον, τό, μτγν. τύπος τοῦ *ψέλιον* (βλ. λ.).

ΨΕΛΛΟ΄Σ, *ή, όν*· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προφέρῃ ὡρισμένα γράμματα ἢ συλλαβάς, ὁ ψελλίζων ὡς νήπιον, ὁ βατταρίζων («τσεβδός»), ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀρθρώσῃ πλήρεις τὰς λέξεις (διάφορον τοῦ *τραυλὸς*=ὁ προφέρων γράμμα τι πλημμελῶς, παρεφθαρμένον).— ‖ ἐπὶ λέξεων, ἡ ἀτελῶς ἀρθρουμένη, ἀκατάληπτος, σκοτεινή.

Ἔτυμ.: *ψελλός*· *ψελλίζω*· πιθ. λεξις πεποιημένη ἐκ τοῦ ἤχου (ὀνοματοποιία), πρβλ. παλ-γερμ. lisp, ἀγγλ-σαξ. wlisp («τσεβδός»).

ψευδ-αγγελής, *ές*, γεν. *-έος*'=*ψευδάγγελος* (βλ.λ.).

ψευδ-αγγελία, *ἡ* (*ψευδαγγελής*)· ψευδὴς ἀγγελία; ψευδὴς εἴδησις.

ψευδ-άγγελος, *ον* (*ψευδὴς*+*ἀγγέλω*)· ὁ ἀγγέλλων ψευδῆ, ὁ φέρων ψευδῆ ἀγγελίαν.—*ὡς οὐσ. ὁ ψευδάγγελος*=ὁ ψεύστης ἀγγελιαφόρος.

ψευδ-άδελφος, ὁ (*ψευδὴς*+*ἀδελφός*)· ἐν τῇ Κ. Δ. ὁ ψευδὴς ἀδελφός, ὁ προσποιούμενος τὸν χριστιανόν, ἀλλὰ μὴ ὢν ἐν τῇ πραγματικότητι.

ψευδ-άμᾰμαξυς, *-υος*, ὁ (*ψευδὴς* + *ἁμάμαξυς*)· ψευδὴς ἀναξενδράς, οὐχὶ γνησία ἄμπελος.

ψευδ-άπό-στολος, ὁ· ἐν τῇ Κ. Δ. ὁ ψευδὴς ἀπόστολος ἢ πρεσβευτής.

Ψευδ-αρτᾰβᾶς, ὁ (*ψευδὴς* + *ἀρτάβη*)· κωμικὸν πλαστὸν ὄνομα Πέρσου παρ' Ἀριστοφ.· κατὰ λέξιν, ὁ ἐσφαλμένως μετρῶν, ὁ οἰονεὶ Ψευδομέτρης (βλ. *ἀρτάβη*).

ψευδ ατρᾰφαξυς, *-υος*, ἡ (*ψευδὴς* + *ἀτράφαξυς*)· ψευδὴς ἀτράφαξυς («σπανάκι»), κωμικὸν ὄνομα φυτοῦ παρ' Ἀριστοφ.

ψευδ-αττικός, *ή, όν* (*ψευδὴς*+*Ἀττικός*)· ὁ ψευδὴς (δηλ. ὁ οὐχὶ γνήσιος) ἀττικός, ὁ φαινομενικῶς μόνον ἀττικός (κατ' ἄλλους τονιστέον *ψευδάττικος*).

ψευδ-αυτό-μολος, ὁ, ἡ (*ψευδὴς* + *αὐτόμολος*)· ὁ προσποιητῶς αὐτομολῶν, ὁ προσποιούμενος ὅτι αὐτομόλησεν.

ψευδ-εν-έδρα, ἡ (*ψευδὴς*+*ἐνέδρα*)· ἡ ψευδὴς ἐνέδρα, προσποιητὴ ἐνέδρα.

ψεύδεο, ἐπ. προστ. τοῦ *ψεύδομαι*.

ψευδ-ηγορέω, μελλ. *-ήσω* (*ψευδηγόρος*)· ὁμιλῶ ψευδῶς, λέγω πράγματα μὴ ἀληθῆ, ψεύδομαι.

ψευδ-ηγόρος, *ον* (*ψευδὴς* + *ἀγορεύω*)· ὁ λέγων ψευδῆ, ὁ ψευδολόγος.

ψευδη-λογέω, μελλ. *-ήσω*· = *ψευδολογέω* (βλ. λ.).

ψευδὴς, *ές*, γεν. *-έος* (*ψεύδομαι*)· ἐπὶ πραγμ., ὡς καὶ νθν, ψευδής, μὴ ἀληθής, «ψεύτικος», λατ. mendax, falsus, ἀντίθ. τῷ *ἀληθής*. 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ψευδόμενος, ψευδολόγος: *ψευδὴς φαίνομαι*=ἀποδεικνύομαι **ψευδόμενος**.— ὡς οὐσ. *ψευδής*, ὁ=ὁ ψεύ-

στης ‖ τὰ ψευδῆ=τὰ ψεύδη, ψεύματα, «ψέμματα».— ψευδεῖς λόγοι = ψευδεῖς, συλλογισμοί, σοφίσματα, ἀπά·αι.— II παθητ., ὁ ἐψευσμένος, ὁ ἠπατημένος, ἐξηπατημένος.— ■ παρ' ἀττ. ἀνώμ. ὑπερθ. **ψευδέστατος, η, ον**=ὁ καθ' ὑπερβολὴν ψευδόμενος, μέγας τερατολόγος ‖ ὡς οὐσ. **ὁ ψευδέστατος** = ὁ ἀρχιψεύστης, πρωτοψεύστης.

ψεῦδις, -ιος, ὁ, ἡ, ποιητ. ἀντὶ **ψευδὴς** (βλ. λ.).

ψευδο-δοήθεια, ἡ (**ψευδὴς** + **βοήθεια**)· ψευδὴς βοήθεια, προσποιητὴ βοήθεια.

ψευδο-διδάσκαλος, ὁ (**ψευδὴς**+**διδάσκαλος**)· ψευδὴς διδάσκαλος, «ψευτοδάσκαλος».

ψευδο-κήρῡξ (καὶ —**κῆρυξ**), -**υκος,** ὁ (**ψευδὴς** + **κήρυξ**)· ὁ ψευδόμενος κήρυξ, ψευδὴς κήρυξ, «ψευτοκήρυκας».

ψευδο-κλητεία, καὶ —**τία,** ἡ (**ψευδὴς**+**κλητεύω**)· ψευδὴς κλήτευσις εἰς τὸ δικαστήριον, ψευδὴς ὑπογραφὴ μάρτυρος ἔν τινι μηνύσει ‖ **γραφὴ ψευδοκλητείας**=ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ἐνεχομένου εἰς τὴν ψευδῆ κλήτευσιν ἢ τὴν ψευδῆ ὑπογραφήν.

ψευδό-λιτρος, **ον** (**ψευδὴς**+**λίτρον**)· παρ' ἀττ. ἀντὶ **ψευδόνιτρος**=ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ψευδοῦς νίτρου (ἢ ἐκ νοθευμένης σόδας).

ψευδο-λογέω, μελλ. -**ήσω** (**ψευδολόγος**)· λέγω ψεύδη, διαδίδω ψευδεῖς φήμας, ὡς καὶ νῦν ψευδολογῶ, ψεύδομαι.

ψευδο-λογία, ἡ (**ψευδολογέω**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδολογία, ψευδὴς λόγος, ψεῦδος, ψευδὴς διάδοσις.

ψευδο-λόγος, **ον** (**ψευδὴς** + **λέγω**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδολόγος, ψευδολογῶν, διαδίδων ψευδεῖς φήμας, ψεύστης.

ψευδό-μαντις, -**εως,** ὁ, ἡ (**ψευδὴς**+**μάντις**)· ψευδὴς μάντις, ψευδοπροφήτης, «ψευτοπροφήτης», μάντις ψευδόμενος (προφητεύων ψευδῆ), τοῦ ὁποίου αἱ προφητεῖαι δὲν ἐπαληθεύουν.

ψευδο-μαρτῡρέω, μελλ. -**ήσω** (**ψευδομάρτυς**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδομαρτυρῶ, εἶμαι ψευδομάρτυς, μαρτυρῶ ψευδῶς, δίδω ψευδῆ μαρτυρίαν, ὡς μάρτυς καταδέτω ἀναληθείας.

ψευδο-μαρτῡρία, ἡ (**ψευδομαρτυρέω**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδομαρτυρία, ψευδὴς μαρτυρία, ψευδὴς κατάδεσις μάρτυρος, ψευδορκία ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ., **ψευδομαρτυριῶν ἁλίσκομαι** = καταδικάζομαι ἐπὶ ψευδορκίᾳ | **ψευδομαρτυριῶν αἱρῶ τινα** = τὸν καταδικάζω ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ.

ψευδο-μαρτῡρίου δίκη = καταγγελία (μήνυσις, ἀγωγὴ) ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ (**ἐπὶ** ψευδορκίᾳ).

ψευδο-μάρτυς, -**υρος,** ὁ (**ψευδὴς** + **μάρτυς**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδομάρτυς, ψευδὴς μάρτυς, μάρτυς ψευδόμενος (καταδέτων ἀναληθῆ).

ψευδό-νιτρος, **ον** (**ψευδὴς** + **νίτρον**)· βλ. **ψευδόλιτρος**, ὁ ἐκ ψευδοῦς νίτρου (νοθευμένης σόδας) κατεσκευασμένος.

ψευδο-νύμφευτος, **ον** (**ψευδὴς**+**νυμφεύω**)· ὁ ψευδῶς (οὐχὶ δηλ. πράγματι) νυμφευμένος ‖ **ψευδονύμφευτος γάμος**=ψευδὴς γάμος (μὴ τελεσθεὶς δηλ. ἐν τῇ πραγματικότητι).

ψευδο-πάρθενος, ἡ (**ψευδὴς**+**παρθένος**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδοπάρθενος, ἡ προσποιουμένη τὴν παρθένον, ἀλλὰ μὴ οὖσα πράγματι.

ψευδο-ποιός, **όν** (**ψεῦδος**+**ποιέω**)· ὁ δημιουργῶν (μηχανευόμενος) ψεύδη.

ψευδο-προφήτης, -**ου,** ὁ· ὡς καὶ νῦν, ψευδοπροφήτης, προφήτης ψευδόμενος, προφητεύων ψευδῆ.

ψευδ-ορκέω, μελλ. -**ήσω** (**ψεύδορκος**)· ὡς καὶ νῦν, ψευδορκῶ, ὀρκίζομαι ψευδῶς, γίνομαι ἐπίορκος, εἶμαι ἐπίορκος, παραβαίνω τὸν ὅρκον μου.

ψευδ-όρκιος, **ον** (**ψευδὴς** + **ὅρκιον**)· ὁ ὀρκιοδεὶς ψευδῶς, ὁ ἐπίορκος, ψεύδορκος.

ψεύδ-ορκος, **ον** (**ψευδὴς** + **ὅρκος**)· = **ψευδόρκιος** (βλ. λ.).

ψεῦδος, τό, γεν. -**εος**· ἐπ. δοτ. πληθ. **ψεύδεσσι** (**ψεύδω**)· ὡς καὶ νῦν, ψεῦδος, «ψέμμα, ψευτιά», ἀναλήθεια ‖ δόλος, ἀπάτη.— II ἐξάνθημα («σπυρί») ἐπὶ τῆς ρινός.

ψευδο-στομέω, μελλ. -**ήσω** (**ψευδόστομος**)· ὁμιλῶ ψευδῶς, ψεύδομαι.

ψευδό-στομος, **ον** (**ψευδὴς** + **στόμα**)· ὁ ὁμιλῶν ψευδῶς, τοῦ ὁποίου τὸ στόμα ἑκατομίζει ψεύδη ‖ **ἐπὶ** ποταμῶν, ὁ ἔχων ψευδῆ (δηλ. πεφραγμένα) στόματα (δηλ. ἐκβολάς).

ψευδό-φημος, **ον** (**ψευδὴς** + **φήμη**)· ὁ ψεύδοῦς προφητείας, ὁ ψευδοῦς προοιωνισμοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς ψευδῆ προφητείαν.

Ψευδο-χριστος, ὁ (**ψευδὴς**+**Χριστός**)· ὁ ψευδὴς Χριστός, ὁ νομιζόμενος Χριστὸς (Κ. Δ.).

ΨΕΥ'ΔΩ, μελλ. **ψεύσω**· ἀόρ. α' **ἔψευσα**· παθητ., ἀόρ. α' **ἐψεύσθην**· πρκ. **ἔψευσμαι**· διὰ ψευδολογιῶν ἐξαπατῶ τινα ‖ μετὰ αἰτ. προσ. καὶ γεν. πραγμ., **ψεύδω τινά τινος**=δι' ἀπάτης ἀφαιρῶ ἀπό τινα πρᾶγμά τι, τὸν ἐξαπατῶ εἴς τι: **ἔψευσάς με ἐλπίδος**=μὲ ἐξηπάτησες ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας ποὺ ἔτρεφον, μοῦ διέψευσας τὰς ἐλπίδας μου.— παθητ., ἀπατῶμαι, ἐξαπατῶμαι, πλανῶμαι εἴς τι (ὡς πρὸς τι): **ψεύδομαι γνώμης**=ἀπατῶμαι εἰς τὰς κρίσεις μου, σχηματίζω ἐσφαλμένην γνώμην | **ψεύδομαι δείπνου**=ἐξαπατῶμαι («σγαίνω γελασμένος») ὡς πρὸς τὸ δεῖπνον] **ἐψευσμένοι τῆς τῶν Ἀθηναίων δυνάμεως**=εὑρεθέντες ἠπατημένοι (ἀπατηθέντες, πλανηθέντες) εἰς τὴν γνώμην των περὶ τῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων (σχηματίσαντες ἐσφαλμένην γνώμην περὶ τῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων) ‖ ἀπολ., εἶμαι ἐσφαλμένος, εἶμαι ψευδής: **ἡ τρίτη τῶν ὁδῶν μάλιστα ἔψευσται** =ὁ τρίτος τρόπος ἐξηγήσεως εἶναι ψευδέστατος. — II μετὰ αἰτ. πράγμ., παριστάνω (παρουσιάζω) τι ὡς ψευδὲς ἢ ὡς ἀπάτην, διαψεύδω: **ψεύδει ἡ πίνοια τὴν γνώμην**=ἡ δευτέρα σκέψις διαψεύδει τὴν πρώτην. 2) παραποιῶ τι, τὸ «ψευτίζω», παραβαίνω, ἀθετῶ ‖ παθητ., **ἡ ψευσθεῖσα ὑπόσχεσις**=ἡ μὴ τηρηθεῖσα ὑπόσχεσις | **πάντα πρὸς ὑμᾶς ἔψευσται** =πάντα ψευδῶς ἀνηγγέλθησαν εἰς ὑμᾶς.

Ἀρχαιότερον καὶ συνηθέστερον τὸ ἀποθ. **ψεύδομαι,** μελλ. **ψεύσομαι**· ἀόρ. α' **ἐψευσάμην**· παθ. πρκ. (μετὰ ἐνεργ. σημ.) **ἔψευσμαι**· ὡς ἀπόλ., ὡς καὶ νῦν, ψεύδομαι, λέγω ψεύδη, ψευδολογῶ, φέρομαι ἀπατηλῶς, ἀπατῶ. 2) μετ' ἀπρφ., προσποιοῦμαι, προφασίζομαι, ὅτι... 3) μετ' αἰτ. πραγμ., λέγω ψεῦδός τι, λέγω τι τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀληθές. 4) γεν., εἶμαι ψεύστης, εἶμαι ἄπιστος, εἶμαι ἐπίορκος, εἶμαι ψευδομάρτυς.— II (ὡς τὸ ἐνεργ. **ψεύδω** I), ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, τινα διὰ ψευδολογιῶν.

Ἔτυμ.: **ψεύδω**· **ψεῦδος**· **ψευδής, ές**· **ψεύστης**· **ψυδρός**· **ψυθής**· **ψύθος**· **ψυθών**· σκοτεινὸν ἔτυμολ.· κατά τινας συγγ. τῷ σανσκρ. kṣō'dati (συντρίβω, κονιοποιῶ, ἀλέθω), kṣōda-ḥ (κόνις, ἄλευρον), σανσκρ. kṣudrā-ḥ (μικρός, ἀσήμαντος, «τιποτένιος»), παλαλαυ. chudḥ (μικρός· ἀνεπαρκής· εὐτελής, κακός), ἐξ ἰαπ. *qvs- κατ' ἄλλους ἄλλως.

ψευδ-ώνῡμος, **ον** (**ψευδὴς**+**ὄνυμα**, αἰολ. ἀντὶ **ὄνομα**)· ὁ ἔχων ὄνομα ψευδὲς (πλαστόν), ὁ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα, ὁ ὑπὸ ψευδώνυμον, ὁ ψευδῶς ὀνομαζόμενος.—**ἐπιρρ. -μως.**

ψευδῶς, ἐπίρρ. τοῦ **ψευδὴς**· ὡς καὶ νῦν, ψευδῶς, ἀναλήθως (ἀναληθῶς).

ψευσί-στυξ, -**υγος,** ὁ, ἡ (**ψεῦσις**+**στυγέω**)· ὁ μισῶν τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτην.

ψεῦσμα, τό (**ψεύδω**)· ψεῦδος, ψεῦσμα, ἀναλήθεια, ἀπάτη.

ψευστέω, μελλ. -**ήσω** (**ψεύστης**)· εἶμαι ψεύστης, ψεύδομαι, λέγω ψεύματα, ἀπατῶ, φέρομαι ἀπατηλῶς.

ψεύστης, -**ου,** ὁ (**ψεύδω**)· ὡς καὶ νῦν, ψεύστης, ψευδολόγος, ὁ λέγων ψεύδη, ἀπατεών. 2) ὡσ. καὶ ὡς ἐπίθ., ὡς τὰ **ψευδὴς** (βλ. λ.)· ψευδὴς, «ψεύτικος», ἀπατηλός.

ψεφηνός, ἡ, ὁν (**ψέφος**)· σκοτεινός, ὁμαυρός, ‖ μτφρ., ἐπὶ ἀνθρ., σκοτεινός, ἄγνωστος, ἀσήμαντος, χαμερπής.

ΨΕ'ΦΟΣ, *εος*, τό· σκότος, «σκοτάδι», καπνός, ἀτμός. *Ἔτυμ.*: *ψέφος* (παρ' Ἡσυχ. *ψέφας*)· *ψεφαρός*· *ψεφηνός*· *ψεφαῖος* (βλ. λ. λ)· πρβλ. σανσκρ. kṣáp· πρβλ. καὶ *κνέφας*.

ψέω, ἰων. τύπος ἀντὶ *ψάω* (βλ. λ.).

ψῆ, γ' ἐν. ἐνεστ. τοῦ *ψάω*· ἐν ᾧ **ψῆ** ἐπ. ἀντὶ *ἔψῃ*, γ' ἐν. πρτ. τοῦ *ψάω*.

ψῆγμα, *-ατος*, τό (*ψήχω*)· τὸ διὰ τριβῆς ἢ ἀποξέσεως ἀποκοπὲν ἢ ἐκπεσὸν ἔκ τινος σώματος, ἀπόξεσμα, μικρὸν τεμάχιον, μόριον, ρίνημα, λατ. **ramentum** ‖ *ψῆγμα χρυσοῦ*=κόνις χρυσοῦ ‖ καὶ ἀπολ. *ψῆγμα*=*ψῆγμα χρυσοῦ* (κόνις χρυσοῦ).

ψηκτήρ, *-ῆρος*, ὁ=*ψήκτρα* (βλ. λ.).

ψήκτρα, ἡ (*ψήχω*)· ὡς καὶ νῦν, ψήκτρα, «βούρτσα», ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἀπέξεον τὰ σώματά των οἱ λουόμενοι, εἶδος ξύστρου, ξέοτης («ξύστρα»), ὡς ἡ *στλεγγίς* (βλ. λ.).

ψηλᾰφάω, μελλ. *-ήσω* (*ψάω*)· ὡς καὶ νῦν, ψηλαφῶ, «πασπατεύω», «ψάχνω» διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῆς ἁφῆς διὰ νὰ ὁδηγηθῶ (ὅπως οἱ τυφλοί, ἢ καὶ οἱ ἔχοντες ὅρασιν ἐν τῷ σκότει)· *χερσὶ ψηλαφόων* (ἐπ. ἀντὶ *-φάων*)=προσπαθῶν νὰ ἀνεύρῃ τὸν δρόμον του διὰ τῆς ψηλαφήσεως τῶν χειρῶν του (ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας διὰ νὰ κατατοπισθῇ), ἐπὶ τοῦ τυφλωθέντος Κύκλωπος ‖ μετὰ αἰτ. πράγμ., διὰ τῶν χειρῶν («ψηλαφιστά») προσπαθῶ νὰ ἀνεύρω τι, ζητῶ τι ψηλαφῶν διὰ τῶν χειρῶν.— ‖ ψηλαφῶ, δωπεύω, χαϊδεύω, ψαύω, ἅπτομαι, λατ. **palpare, mulcere** ‖ μτφρ., ἐξετάζω ἐπιμελῶς, ἐρευνῶ σκοτεινήν ὑπόθεσιν [δι' ἔτυμ. βλ. *ψάλλω*].

ψηλᾰφημα, *-ατος*, τό (*ψηλαφάω*)· ὡς καὶ νῦν, τὸ ψηλάφημα, ἡ ψηλάφησις ‖ δωπεία, «χάϊδεμα».

ψηλᾰφόων, ἐπ. μτχ. τοῦ *ψηλαφάω* (βλ. λ.).

ΨΗ'Ν, *ψηνός*, ὁ· μικρὸν ἔντομον ἀναπτυσσόμενον ἐν τῷ καρπῷ τῆς ἀγρίας συκῆς (βλ. *ὄλυνθος*) καὶ τοῦ ἄρρενος φοίνικος [ἐκ τοῦ ***ψᾱ-ην* (βλ. ἐν *ψάω*), πρβλ. τὸ παρ' Ἡσυχ. «*πεπαίνει τὴν βάλανον*», «*ἔστι δὲ ὁ ψὴν εἶδος ζῴου ὅμοιον κώνωπι, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων καὶ πεπαίνει αὐτούς*»].

ψηνίζω, μελλ. *-ίσω* (*ψήν*)· κρεμῶ ἄγρια σῦκα (*ὀλύνθους*) εἰς τὴν ἥμερον συκῆν (ἢ τοὺς καρποὺς τῶν ἀρρένων φοινίκων εἰς τοὺς θήλεις φοίνικας), διὰ νὰ κεντήσωσιν οἱ *ψῆνες* (βλ. *ψήν*) τοὺς καρποὺς των καὶ ἐπισπεύσουν τὴν ὡρίμανσίν των (πρβλ. καὶ *ἐρινάζω*, *ὀλυνθάζω*) ‖ ἐντεῦθεν καὶ μτφρ. (παρὰ τοῖς κωμικοῖς), ἐπὶ τῆς συνουσίας.— ‖ γράφω κωμῳδίαν φέρουσαν τὸν τίτλον «*οἱ ψῆνες*» (ἐπὶ τοῦ Κωμικοῦ Μάγνητος).

ψηνός, δωρ. **ψᾱνός,** ὁ· ὡς τὸ *ψεδνὸς* ἢ *ψιλὸς* (βλ. λ.), *φαλακρὸς* (βλ. λ. ὡς καὶ νῦν)[πρβλ. Λοκρ. κύρ. ὄν. **Ψᾱνός**, παρ' Ἡσυχ. «*ψήλητες· τῶν ἀλεκτρυόνων οἱ νοθογένναι*» (τ. ἔ. πετεινοὶ «χωρὶς χαρχάλι») ⟨ἰαπ. ***bzhā-**, πρβλ. ἅλλ. *ψᾱ-*, *ψη-*, *ψω-*, *ψᾰ-*, (βλ. ἐν *ψάω*, *ψιλός*)].

ψῆξις, *-εως*, ἡ (*ψήχω*)· ἡ ἀπότριψις, ἡ ἀπόξεσις, τὸ ξύσιμον διὰ τῆς ψήκτρας, τὸ «ξύστρισμα» τοῦ ἵππου.

ψῆρ, γεν. *ψηρός*, ὁ, ἰων. ἀντὶ *ψαρ* (βλ. λ.).

ψῆσσα, ἀττ. **ψῆττα,** ἡ· εἶδος πλατέος ἰχθύος, ἡ «γλῶσσα» ἢ ρόμβος, «σιάκι», πλευρονήκτης, λατ. **rhombus.**

Ἔτυμ.: *ψῆσσα* (*-ττα*)· πιθ. συγγ. τῷ *ψήχω*, *ψάω*· διὰ τὴν σημασ. πρβλ. τὸ ἰταλ. **lima**, γαλλ. **limande**: λατ. **līma**.— κατ' ἄλλους συγγ. τῷ λατ. **squālina** («σκυλόψαρο») ⟨ἰαπ. ***sqvāl-**: ***qvsāl-**.

ψηφῖδο-φόρος, *ον* (*ψηφὶς*+*φέρω*)· ὁ δίδων τὴν ψῆφόν του, ὁ ψηφίζων, ὁ ἔχων δικαίωμα ψήφου, ὁ ψηφοφόρος.

ψηφίζω, μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*ψῆφος*)· λογαριάζω ἢ ἀριθμῶ (κυρ. διὰ λιθαρίων), λατ. **calculo.**— ‖ μέσον, *ψηφίζομαι*, μελλ. *-ίσομαι*, ἀττ. *-ισοῦμαι*· ἀόρ. α' *ἐψηφισάμην*· παθ. πρκ. *ἐψήφισμαι*· δίδω τὴν ψῆφόν μου διὰ λιθαρίου ριπτομένου ἐντὸς ψηφοδόχου κάλπης ‖ *ψηφίζομαι ἐς ὑδρίαν*=ρίπτω τὴν ψῆφόν μου εἰς τὴν ψηφοδόχον ὑδρίαν ‖ γεν., ψηφίζω, λατ. **suffragari** ‖ *ψηφίζομαί τινι*=ψηφοφορῶ (ψηφίζω) ὑπὲρ τινος (προσ.). 2) μετ' αἰτ. πραγμ., ψηφίζω διά τι, διὰ τῆς ψήφου μου ἐπιδοκιμάζω τι: *ψηφίζομαί τινι τὸν πλοῦν* = ἐγκρίνω (διὰ τῆς ψήφου μου) τὸ ταξίδιόν τινος ‖ ὡσ. ἀποφασίζω διὰ τῆς ψήφου μου, γεν. ἀποφασίζω: *κλῆρόν τινι ψηφίζομαι*=διὰ τῆς ψήφου μου ἐπιδικάζω (κατακυρῶ) τὴν κληρονομίαν εἴς τινα, 3) μετ' ἀπρφ. δίδω τὴν ψῆφόν μου (ἀποφασίζω) νὰ πράξω τι.— ‖‖ ὁ, ἀόρ. α' *ἐψηφίσθην* καὶ ἐνίοτε ὁ πρκ. *ἐψήφισμαι* εἶναι ἐν χρήσει ἐν παθητ. ἐννοίᾳ, ἀποφασίζομαι διὰ ψηφοφορίας, ἐπιδικάζομαι (κατακυροῦμαι) διὰ ψηφοφορίας: *τοῖς στρατηγοῖς εἴ του προσδέοιντο ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἔκπλουν*=νὰ ψηφισθῇ (νὰ ἀποφασισθῇ διὰ ψηφοφορίας, νὰ ληφθῇ διὰ ψηφοφορίας ἀπόφασις περὶ παντός) ὅ,τι θὰ ἐχρειάζοντο ἐπὶ πλέον οἱ στρατηγοὶ διὰ τὴν ἐκστρατείαν.

ψηφίς, *-ῖδος*, ἡ, ὑποκορ. τοῦ *ψῆφος* (βλ. λ.)· μικρὰ ψῆφος, λιθάριον, «λιθαράκι», «χαλίκι» ‖ λιθάριον δι' οὗ ἀριθμοῦν καὶ ἐλογάριαζον, καὶ δι' οὗ ὡσ. ἐψηφοφόρουν, λατ. **calculus.**

ψήφισμα, *-ατος*, τὸ (*ψηφίζομαι*)· ὡς καὶ νῦν, ψήφισμα, πρότασις ἐπικυρωθεῖσα διὰ ψηφοφορίας, ἀπόφασις ληφθεῖσα διὰ ψηφοφορίας ‖ ἐν Ἀθήναις, ἀπόφασις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου, πρότασις ἐπικυρωθεῖσα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ περιβληθεῖσα τὸ κῦρος καὶ τὴν μορφὴν νόμου διὰ τῆς ψήφου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου, θέσπισμα, δόγμα τῆς Ἐκκλησίας (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *προβούλευμα*, τὴν ἀπόφασιν δηλ. τῆς Βουλῆς, ἥτις ὑπεβάλλετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου πρὸς ψήφισιν) ‖ *γράφω ψήφισμα* =εἰσάγω (φέρω, προτείνω) εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου (ἔγγραφον) πρότασιν πρὸς ἐπικύρωσιν (ἢ ἀκύρωσιν), ὑποβάλλω σχέδιον νόμου τρόπον τινὰ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου ‖ *ψήφισμα ἐπιψηφίζω* (ἐπὶ τῶν Προέδρων)=δέτω πρότασίν τινα εἰς ψηφοφορίαν ‖ *ψήφισμα καθαιρῶ*=καθαιρῶ (καταργῶ, ἀνακαλῶ) ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, λατ. **abrogare.**

ψηφισμᾰτο-πώλης, *-ου*, ὁ (*ψήφισμα*+*πωλέω*)· ὁ πωλῶν ψηφίσματα, ὁ ἐμπορευόμενος ψηφίσματα, ὁ ἔμπορος ψηφισμάτων, ὁ ἀσκῶν ἐμπόριον ψηφισμάτων (ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου).

ψηφο-ποιός, ὁ (*ψῆφος*+*ποιέω*)· ὁ κατασκευάζων ψηφῖδας (λιθάρια)‖μτφρ., ὁ οἰκονομῶν (ἐξαγοράζων) ψήφους, ὁ δωροδοκῶν διὰ τὴν προσέλκυσιν ψήφων.

ψῆφος, δωρ. **ψᾶφος,** ἡ (*ψάω*, *ψέω*)· μικρὸς λίθος, λιθάριον, λεῖον καὶ ἀπεστρογγυλωμένον ἐκ τῆς τριβῆς, οἷα τὰ ἐν ταῖς κοίταις τῶν ποταμῶν ἢ ἐν ταῖς παραλίαις, «χαλίκι, χοχλαδάκι, βότσαλο, βόλι, ψηφῖδα», λατ. **lapillus.**— ‖ λιθάριον ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν ἀρίθμησιν, «μάρκα», λατ. **calculus.**— ἐν τῷ πληθ., *ψῆφοι*=λογαριασμοί, ὑπολογισμοί: *καθαραὶ ψῆφοι*=ἀκριβὴς ἐξίσωσις, πλήρης ἰσολογισμός ‖ *οἱ περὶ τὰς ψήφους* = οἱ λογισταί, οἱ λογιστικοί. 2) παρ' ἀττ., λιθάριον χρησιμοποιούμενον κατὰ τὰς ψηφοφορίας, ὅτε ἐρρίπτετο εἰς τὴν πρὸς τοῦτο ὡρισμένην *ὑδρίαν* (ψηφοδόχον κάλπην), ὡς καὶ νῦν ψῆφος ‖ *ψῆφον φέρω*=δίδω τὴν ψῆφόν μου, ψηφοφορῶ, λατ. **suffragium ferre**‖*ψῆφον κρίνω*, *ψῆφῳ διακρίνω*=ἀποφασίζω διὰ τῆς ψήφου μου ‖ *ψῆφος γίγνεται περί τινος*=γίνεται ψηφοφορία περὶ τινος ‖ *τὴν ψῆφον ἐπάγω*=προτείνω ψηφοφορίαν (ἐπὶ τοῦ προσδρεύοντος), ὡς τὸ *ἐπιψηφίζω* (βλ. λ.) ‖ *ψῆφος* ἐκαλεῖτο ὡσ. τὸ διὰ τῆς ψηφοφορίας ἀποφασιζόμενον, ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐκκλησίας: *ψῆφος καταγνώσεως*=καταδικαστικὴ ἀπόφασις ‖ ἐντεῦθεν, πᾶσα ἀπόφασις, οἱασδήποτε φύσεως ψήφισμα. 3) «*ψῆφος Ἀθηνᾶς*» (λατ. **calculus Minervae**) εἶχε καταστῆ ῥητοριμιώδης φράσις δηλοῦσα ἀθῴωσιν (πιθ. ἐπὶ ἰσοψηφίας)· διότι ἡ Ἀθηνᾶ, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἐπενέβη ὑπὲρ τοῦ Ὀρέστου καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀθῴωσίν του, ὅταν αἱ ψῆφοι τῶν δικαστῶν ἐδημιούργησαν περίπτωσιν ἰσοψηφίας· Ἡ ψηφοφορία «*διὰ ψήφου*» ἦτο βεβαίως ἐντελῶς διάφορος τῆς «*διὰ κυάμου*» (τ. ἔ. διὰ κλήρου)· ἡ *ψῆφος* ἐχρησιμοποιεῖτο κατὰ τὰς δίκας, ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ὁ δὲ *κύαμος* κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρχόντων. Αἱ καταδικαστικαὶ *ψῆφοι* ἦσαν ἐνίοτε τρυπημέναι (*τετρυπημέναι*, ὅπως ἐλέγοντο) πρὸς εὐκολωτέραν διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἀθῳωτικῶν, αἵτινες ἦσαν *πλήρεις* (δὲν ἔφερον δηλ. ὀπήν). 4) *ψῆφος* ἐκα-

λεῖτο ἐνίοτε ἀκόμη καὶ ὁ τόπος ἔνδα διεξήγετο ἡ ψηφοφορία (ὅπως *πεσσοὶ* ἐκαλεῖτο ἐνίοτε καὶ ὁ τόπος, ἔνδα ἔπαιζον τοὺ πεσσούς).

Ἔτυμ.: ψῆφος, δωρ. *ψᾶφος*, λεσβ. *ψᾶφιγξ* (κατὰ τὸ *λᾶῖγξ*)· δι' ἔτυμ. βλ. *ψάμμος*· παράγωγα: *ψηφίζω*· *ψηφίς*· *ψήφισμα*, γορτ. *ψᾱφίμμα*· *ψηφόω*· τ. ἔ. ἐξ ἰαπ. ριζ. *bhsə̄- παραλλ. τῆ *bhsē-*, περὶ ὧν βλ. *ψάω*, *ψάμμος*.

ψήχω, μελλ. *-ξω*, ἐκ τοῦ *ψάω* (ὡς *σμήχω* ἐκ τοῦ *σμάω* καὶ *νήχω* ἐκ τοῦ *νέω*)· ψαύω, δωπεύω, τρίβω, ξυστρίζω (ἵππον), ἀπομάσσω, λατ. **demulcere.**— ‖ φθείρω διὰ τῆς τριβῆς, κατατρίβω εἰς λεπτὰ μόρια, ἀποτρίβω, ἐξαλείφω. [δι' ἔτυμ. βλ. *ψάω*].

ΨΙΑ'ΖΩ, δωρ. **ψιάδδω,** μελλ. *-άσω* (*ψιάς*)'=*ψακάζω* (βλ. λ.). 2) παίζω, πηδῶ, σκιρτῶ, διασκεδάζω, εἶμαι εὔθυμος, ἀστειεύομαι.

Ἔτυμ.: λακ. *ψιάδδω* (=ἀττ. **ψιάζω*)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ψιά· χαρά, γελοίασμα, παίγνια*»· σκοτειν. ἐτυμ.· κατά τινας συγγ. τοῖς *ἐψιᾶσθαι· ἐψία* (βλ.λ.λ.).

ψῑ̆άδος, ἰων. **ψίεδος,** ἡ· στρῶμα (πλέγμα) ἐκ βούρλων ἢ σχοίνων, ὡς καὶ νῦν ψίαδος, «ψάθα», λατ. **storea** [σκοτ. ἐτυμολ.].

ψιάθως, δωρ. αἰτ. πληθ. τοῦ *ψίαθος*.

ψῑ́ας, *-άδος*, ἡ (*ψίω*)'=*ψακὰς* ἡ *ψεκὰς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ψεκάς, «ψιχάλα», ρανίς, σταγὼν ‖ ἐν τῷ πληθ., σταγόνες βροχῆς, «ψιλὴ βροχή».

Ἔτυμ.: *ψιάς*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ψιάζει· ψακάζει*», «*ψίακα· ψακάδα*», «*ψιζομένη· κλαίουσα*» ⟨ἰαπ. **bzhi-* (βάσ. bhesē̆i-)· βλ. *ψίω*, *ψάω*.

ΨΙ'ΖΩ, ἢ **ψίω**· ἐκ τοῦ πρώτου ἔχομεν μελλ. *ψιῶ*, παθ. πρκ. *ἔψισμαι*· ἐκ τοῦ *ψίω* ἔχομεν ἀόρ. α' *ἔψῑσα*, μέσ. μελλ. *ψῑσόμαι*· ὡς τὸ *ψωμίζω* (βλ. λ.), τρέφω, τρέφω διὰ τοῦ μαστοῦ, θηλάζω· ἢ=*ποτίζω* (βλ. λ.).— ὡς μέσον, μασῶ.— ὡς παθητ., τρέφομαι [συγγ. τοῖς *ψωμός*, *ψωμίζω*, πιθ. δὲ καὶ τοῖς *ψίξ*, *ψιχίον*].

ψῑθῡρίζω, δωρ. **ψιθυρίσδω**· μελλ. *-ίσω*, ἀττ. *-ιῶ* (*ψίθυρος*)· ὡς καὶ νῦν, ψιθυρίζω, ὁμιλῶ χαμηλοφώνως, ὁμιλῶ εἰς τὸ οὖς τινος ‖ ὡσ. τονθορίζω, «μουρμουρίζω». 2) ἐπὶ παντὸς θορύβου, μαλακοῦ ὡς ὁ ψίθυρος, οἷος εἶναι ὁ τῶν φύλλων τῶν δένδρων, σειομένων ὑπὸ ἐλαφροῦ ἀνέμου· δροΐζω.

ψῑθῡρισμα, *-ατος*, τὸ (*ψιθυρίζω*)· ὡς καὶ νῦν, ψιθύρισμα, τὸ ψιθυρίζειν, τὸ ὁμιλεῖν χαμηλοφώνως. 2) πᾶς ἐλαφρὸς ἦχος ἢ θόρυβος, τὸ δρόϊσμα, ὁ δροῦς (τῶν φύλλων π. χ. δένδρου, σειομένων ὑπὸ ἐλαφρᾶς πνοῆς ἀνέμου).

ψῑθῡρισμός, ὁ (*ψιθυρίζω*)· ὡς καὶ νῦν, ὁ ψιθυρισμός, τὸ ψιθυρίζειν, τὸ ὁμιλεῖν χαμηλοφώνως (ψιθυριστά). 2) ὁ ψιθυρισμὸς συκοφαντίας, τὸ συκοφαντεῖν, τὸ λοιδορεῖν. 3) ἐλαφρὸς ψόφος, θροῦς, δρόϊσμα.

ψῑθῡριστής, *-οῦ*, ὁ (*ψιθυρίζω*)· ὁ ψιθυρίζων ‖ ὁ διαβάλλων, ὁ συκοφάντης.

ψῑθῡρος, *ον*· ὁ ψιθυριστικός, ψιθυρίζων‖συκοφαντικός.— ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ψίθυρος*=ὡς καὶ νῦν, ὁ ψίθυρος, ὁ ἐλαφρὸς ἦχος ἢ θόρυβος, ὁ θροῦς, τὸ δρόϊσμα.

Ἔτυμ.: ψίθυρος· *ψιθυρίζω* (*-ίσδω*)· *ψιθύζομαι*· *ψιθύρισμα*, *-μός*· πρβλ. Ἡσυχ. «*ψέθυρα· ψίθυρος*», «*ψισθόνες· διάβολοι, ψίθυροι*», «*σοίθης· ψίθυρος, ἀλαζών, διάβολος*»· κατά τινας ἐκ προσφ. **ψυθ-*⟩ *ψιθ-* κατ' ἀνομ.· κατ' ἄλλους ἐν τῷ *ψ-ιθ-* ὑπόκειται ἐπέκτ. τοῦ ἰαπ. **bzh-*, bhs-, μεταπτ. βαθμ. ἐκ τοῦ **bhes-* τοῦ ἐν τῷ σανσκρ. bhástrā (ἀσκός, φυσητήρ), bábhasti (φυσῶ).

ψῑλο-μετρία, ἡ (*ψιλός*+*μέτρον*)· ἡ ἡρωικὴ (ἐπικὴ) ποίησις, διότι δὲν συνωδεύετο ὑπὸ μουσικῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν λυρικὴν ποίησιν.

ΨΙ'ΛΟΣ, *ἡ, όν*· κυρ. ὁ ἀποτετριμμένος (ὡς ἐκ τοῦ *ψάω*, *ψέω*), ὄθεν ὁ διὰ τῆς τριβῆς ἀπομείνας γυμνός, ὁ ἀπογυμνωθείς, γυμνός ‖ μετὰ γεν., ὁ ἀπογυμνωθεὶς ἀπό τι | ἐπὶ χώρας, ἡ ἀποψιλωθεῖσα ἀπὸ τὰ δένδρα της, ἡ ἀπομείνασα ἄδενδρος, ἄδενδρος: *ψιλὴ ἄρουσις*=ἀγρὸς (γεν. ἔκτασις καλλιεργήσιμος) ἄδενδρος (χρησιμοποιούμενος διὰ σιτηρὰ μόνον) ‖ *πεδίον μέγα τε καὶ ψιλόν* = πεδιὰς μεγάλη (ἐκτεταμένη) καὶ ἄδενδρος ‖ ἡ πλήρης ἔκφρασις *γῆ ψιλὴ δενδρέων* (Ἡροδ.)=γῆ ἄδενδρος.— ‖ ἐπὶ ζώων, ὁ γυμνὸς ἀπὸ τρίχας, ὁ στερούμενος τριχώματος ἄτριχος, ὁ γυμνὸς ἀπὸ **πτερά, «**ποὺ δὲν ἔχει πού πουλα», «ἀμάλλιαστος», γυμνός, λατ. **calvus**: *ἴβις ψιλὴ κεφαλὴν*=ἡ Ἰβὶς ἡ μὴ ἔχουσα πτερὰ εἰς τὴν κεφαλήν, ἡ φαλακρά. 2) γενικῶς, γυμνός, μὴ κεκαλυμμένος, ἀκάλυπτος ‖ μετὰ γεν., γυμνὸς ἀπό τι, ἐστερημένος τινός, κεχωρισμένος ἀπό τι: *ψιλὴ σώματος οὖσα ἡ ψυχὴ*=ἡ ψυχὴ οὖσα κεχωρισμένη ἀπὸ τοῦ σώματος ‖ *ψιλὴ τρόπις* = «καρένα» χωρὶς τὰς ἑκατέρωθέν της σανίδας, «ἀκέτη καρένα» ‖ *ψιλὴ θρῖδαξ*=μαρούλι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχουν ἀποκοπῆ τὰ πλάγια φύλλα.— ‖ ἐν τῷ ἀττ. πεζῷ λόγῳ, ὡς ὅρος στρατ., *οἱ ψιλοὶ* (ἐνν. *ὅπλων*) = στρατιῶται ἐλαφρῶς ὡπλισμένοι (*τοξόται, σφενδονῆται*), συνών. τῷ *γυμνῆτες* (βλ. λ.) καὶ ἀντιθ. τῷ *ὁπλῖται* (βλ. λ.)| *ψιλὸς ἵππος* = ὁ ἄνευ ἱπποσκευῆς ἵππος, ὁ ἄνευ σάγματος ‖ γεν., ἁπλοῦς, γυμνός, ἀνυπεράσπιστος. — IV *ψιλὸς λόγος*=ὁ πεζὸς λόγος, ὁ στερούμενος τοῦ γνωρίσματος τῆς στιχουργίας (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ποίησιν) | ὡσ. *ψιλὸς λόγος* = ἁπλοῦς λόγος, ἁπλοῦς ἰσχυρισμὸς ἄνευ ἀποδεικτικῶν ἐπιχειρημάτων. 2) *ψιλὴ ποίησις*=ἁπλῆ ποίησις, ἄνευ μουσικῆς δηλ., τ. ἔ. ἡ *ἐπικὴ* ποίησις ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν *λυρικήν*· πρβλ. *ψιλομετρία*.

Ἔτυμ.: ψιλός· *ψίλαξ*, *-ᾶκος* (ἄτριχος, ἀγένειος, σπανός)· *ψιλόω* ⟨ἰαπ. **bzhī-* ⟨**bh(e)sēi-*· βλ. ἐν *ψάω*.

ψῑλόω, μελλ. *-ώσω*· παθητ. πρκ. *ἐψίλωμαι* (*ψιλός*)· κυρ. ἀποτρίβω, καὶ δὴ ἀποτρίβω τὰς τρίχας, καθιστῶ γυμνόν, ἀπογυμνώνω, ἀφαιρῶ τὰς τρίχας, κάμνω φαλακρόν.— παθητ., ἀπογυμνώνομαι, γίνομαι φαλακρός.— ‖ μετὰ γεν., ἀποστερῶ τι(να) ἀπό τι, ἀπογυμνώνω ἀπό τι, ἀφαιρῶ τι ἀπό τι(να) ‖ *ψιλῶ τινα τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμεως* = ἀφαιρῶ ἀπό τινα τὸ πλεῖστον μέρος τῆς δυνάμεώς του ‖ γεν., τὸν ἀφίνω γυμνὸν καὶ ἀνυπεράσπιστον. 2) ἀποσπῶ τι ἀπὸ ἄλλο τι, «τὸ μαδῶ», «τὸ γδύνω» ‖ παθητ., ἀφαιροῦμαι ἀπό τινος, ἀποσπῶμαι ἀπό τινος: *κρέα ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων* = σάρκες ἀπεσπασμέναι ἀπὸ τὰ ὀστᾶ.

ψῑλῶς, ἐπιρρ. τοῦ *ψιλός*· ἁπλῶς, μόνον.

ψιμίδιον, ψίμιδος κλπ., μτγν. τύποι ἀντὶ *ψιμύθιον* κλπ.

ψιμύδιον ἢ **ψιμμύδιον** (καὶ μτγν. **ψιμίδιον**), τὸ (*ψίμυθος*)· τὸ λευκὸν τοῦ μολύβδου, λατ. **cerrusa**, χρησιμοποιούμενον ὡς ἀλοιφὴ διὰ τὴν λεύκανσιν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ προσώπου.

ψιμῡθιόω, μελλ. *-ώσω*· ἀλείφω διὰ ψιμυθίου, «φκιασιδώνω» ‖ μέσον, *ψιμυθιοῦμαι τὸ πρόσωπον*=χρησιμοποιῶ ψιμύθιον διὰ τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ προσώπου μου.

ΨΙ'ΜΥΘΟΣ, ὁ· ὁ ριζικὸς τύπος τοῦ *ψιμύθιον* (βλ. λ.)· τὸ λευκὸν τοῦ μολύβδου, μεῖγμα ἐξ ὀξειδίου τοῦ μολύβδου καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, λατ. **cerussa**, χρησιμοποιούμενον ὡς λευκαντικὸν τῆς ἐπιδερμίδος, «φκιασίδι».

ψίν, δωρ. ἀντὶ *σφίν*, ὡς **ψὲ** ἀντὶ *σφέ*.

ψίνομαι, ἀποθ.· ἀπορρίπτω τὸν καρπὸν πρὶν ἢ ὡριμάσῃ (ἐπὶ τῆς ἀμπέλου) [*ψίνομαι· ψινάς*, *-άδος* (πρβλ. Ἡσυχ. «*σινάς· ἢ φθαρτική*»)· περιέχει *σ* προερχόμενον ἐκ τοῦ φθόγγου ϱ, πρβλ. Ἡσυχ. «*ψίσις· ἀπώλεια*» (*ψίσις* μτγν. τύπος ἀντὶ *φθίσις*), «*ψείρει· φθείρει*», «*ψατᾶσθαι· προκαταλαμβάνειν*» (: *φθάνω*)· συγγ. ἄρα τῷ *φθίνω* (*ψ-* ἀντὶ *φθ-*) πρβλ. Κρητ. *ψίνοντος*=*φθίνοντος*].

ΨΙ'ΞΙ, ὁ καὶ ἡ, γεν. *ψῑχός*· ὀνομ. πληθ. *ψῖχες* (*ψίω*)· μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, «ψίχα», «ψίχουλο».

ψίττᾰ=*σίττα* (βλ. λ.), δουκολικὸν ἐπίφθεγμα (= ταχέως, εὐθέως, κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Θεοκρ. 4, 45).

ψιττακός, ὁ, ἡ **ψιττάκη,** ἡ· ὡς καὶ νῦν, ψιττακός, «παπαγάλος».

Ἔτυμ.: ψιττακός, καὶ *ψίττακος*, καὶ *σιττακός*, καὶ *βίττακος*· *ψιττάκη*, καὶ *σιττάκη*· ξένη λέξις· ἀγνώστου προελεύσεως· πάντως⟩ λατ. **psittacus**⟩ νεογερμ. **Sittich.**

ψῑχίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ψίξ* (βλ. λ.).

ψίω (Α)· ἀόρ. α' *ἔψῑσα*'=*ψίζω* (βλ. λ.).

ψίω (Β)· σπανιώτ. παρασχ. τῶν *ψάω*, *ψέω*, *ψήχω* (βλ. λ. λ.)· σχίζω ἢ κόπτω εἰς τεμάχια, κατατρίβω ‖ λειαίνω, λεπτύνω ‖ ὄθεν, μασῶ.

Ετυμ.: *ψίω· ψίξ, γεν. ψιχός· ψίχη* (όμ. σημ.)· *ψιχ-άρπαξ, -αγος* (ίαπ. **bzhī-, *bhsī-*, μεταπτ. βαθμ. **bh(e)sĕi-*: σανσκρ. *bábhasti*, άλλ. *ψιλός, ψήχω, ψώχω*· βλ. *ψάω*.

φογερός, *ά, όν* (*φόγος*)· ὁ φιλόψογος, ὁ ἀγαπῶν νὰ ψέγῃ (νὰ κατηγορῇ, νὰ κατακρίνῃ), φιλοκατήγορος ‖ ὄξιος ψόγου, ἀξιόμεμπτος.

φόγιος, *α, ον* (*φόγος*)· φιλόψογος, φιλοκατήγορος.— ‖ ἀξιόμεμπτος.

φόδος, *ὁ* = *ψόφος* (βλ. λ.).— ‖ = *ψόλος* (βλ. λ.) ‖ ἀκαθαρσία.

Ετυμ.: *ψόθος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ψόθος· ψώρα, ἀκαθαρσία», «ψοθίον· αἰθαλῶδες», «ψοθόν· μέλαν»* κατά τινας ἐκ τοῦ *ψόλος* κατὰ διαλεκτικὴν μεταβολήν, ὡς τό **lacryma** ἐκ τοῦ *δάκρυον*· πρόκειται δηλ. περὶ ῥίζ. ἐκτετ. ἐκ τῆς **bhes-** (σανσκρ. *bhas-*=κονιοποιῶ), ὅπερ συμβαίνει καὶ ἐν τῇ λ. *ψόλος* (=αἰθάλη, «καπνιά» (ίαπ. **bzh-olo-s*)· βλ. *ψάω*.

φολόεις, *εσσα, εν* (*ψόλος*)· αἰθαλώδης, καπνώδης, πλήρης αἰθάλης ἢ καπνοῦ ‖ ἐπὶ τοῦ κεραυνοῦ, ὠχρόμαυρος (ἁδὲς ἐρυθροῦ χρώματος) ‖ ἀντίθ. τῷ *ἀργής* (=ὁ ταχέως διάττων) ‖ ὡσ. ἐπὶ ὄψεως, ἀντίθ. τῷ *αἰθός* (βλ. λ.).

φολο-κομπία, ἡ (*ψόλος*+*κομπέω*)· μεγαληγορία («μεγάλα λόγια» ποὺ εἶναι χωρὶς περιεχόμενον, σὰν καπνός)· πρβλ. Σχολ. (ἐν Ἀριστοφ. Ἱππ. 696) *«ψολοκομπίαι· αἰθαλοκομπίαι. μεγαλοδοξίαι, μεγαληγορίαι, καπνοί»* ‖ κενὸς δόρυβος, παραφορὰ (μανία, λύσσα) ἐξατμιζομένη καὶ ἀπολήγουσα εἰς τὸ μηδέν.

ΦΟ'ΛΟΣ, *ὁ* αἰθάλη, καπνός, ἀσβόλη, ἀτμός ‖ ἐπὶ κεραυνοῦ, ὁ μαυρίζων ἀλλὰ μὴ καίων.

Ετυμ.: *ψόλος*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ψελός· αἰθαλός»· ψολόεις* (βλ. λ.)· βλ. *φέψαλος* (πρβλ. καὶ *ψόθος* II).

ψοφέω, μελλ. *-ήσω*· πρκ. *ἐψόφησα* (*ψόφος*)· ποιῶ ψόφον, δημιουργῶ δόρυβον, ἠχῶ, δορυβῶ, κτυπῶ, παταγῶ, λατ. **strepere** ‖ ἐπὶ τοῦ δορύβου τοῦ παραγομένου ὅταν ἀνοίγῃ κανεὶς τὴν θύραν ἔσωθεν, *ψοφῶ τὴν θύραν* (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ *κόπτω ἢ κρούω τὴν θύραν*=κρούω τὴν θύραν, «χτυπῶ τὴν πόρτα», ἔξωθεν διὰ νὰ μοῦ ἀνοίξουν): *εἰ αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν* = ἂν ἀκουσθῇ ὁ τριγμὸς ποὺ παράγεται ὅταν αἱ θύραι ἀνοίγωνται ἔσωθεν (λατ. **si crepuissent fores**).

ψοφο-δεής, *ές,* γεν. *-έος* (*ψόφος*+*δέος*)· ὡς καὶ νῦν, ψοφοδεής, ὁ φοβούμενος καὶ τὸν ἐλάχιστον δόρυβον, ὁ τρέμων καὶ ἐκ τοῦ ἐλαχίστου δορύβου, ὁ εἰς ἄκρον δειλός, ὁ «φοβητσάρης».— *ἐπίρρ. -εῶς*.

ψοφο-μήδης, *ες,* γεν. *-εος* (*ψόφος*+*μῆδος*)· ὁ μηχανώμενος ψόφους (κρότους), ὁ ἀγαπῶν τοὺς δορύβους, ὁ προξενῶν δορύβους, δορυβώδης.

ΨΟ'ΦΟΣ, *ὁ* πᾶς ἄναρθρος ἦχος, δόρυβος, κρότος, ἀκανόνιστος ἦχος (μὴ παραγόμενος ὑπὸ κανονικῆς περιοδικῆς κινήσεως τοῦ ἀέρος), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἔναρθρον *φωνήν* ‖ γεν., δόρυβος, ἦχος, λατ. **strepitus** ‖ ὁ τριγμὸς ὁ ὑπὸ ἀνοιγομένης θύρας παραγόμενος. 2) ἁπλοῦς ἦχος, κενὸς ἦχος, *ψιλὸς* ἦχος ἢ δόρυβος (κενὸς περιεχομένου, δηλ. ἄνευ ὡρισμένης τινὸς σημασίας ἢ ὡρισμένου σκοποῦ) ‖ *τοῦ σοῦ ψόφου οὐκ ἂν στραφείην*=τὸν δόρυβόν σου ποὺ ἔκαμες δὲν θὰ τὸν ἐπρόσεχα κἂν (δὲν θὰ ἔστρεφον κἂν τὴν κεφαλήν πρὸς τὸν θόρυβόν σου) ‖ *ψόφοι*=ἁπλοῖ ἦχοι, κενοὶ ἦχοι, ἄνευ ἐννοίας (μεγάλα ὀνόματα, μεγαλοπρεπεῖς λέξεις, καὶ οὐδὲν πλέον).

Ετυμ.: *ψόφος· ψοφέω*· πρβλ. Ἡσυχ. *«ψόθος· ... θόρυβος», «ψοθάλλειν· ψοφεῖν»*· σκοτ. ἐτυμολ.: πιθ. συγγ. τῇ ἐκ τοῦ ἦχου παποιημένῃ *ψο*, περὶ ἧς βλ. ἐν *ψέγω* (ἐν τέλει).

ψοφ-ώδης, *ες* (*ψόφος*+*εἶδος*)· πλήρης ψόφου, δορυβώδης, ὁ παράγων ἦχον, ἠχηρός ‖ πομπώδης, στομφώδης, φωνασκός

ψῦγῆναι, ἀπρφ. παθ. ἀορ. β' τοῦ *ψύχω* (βλ. λ.).

ψῦγήσομαι, παθ. μελλ. τοῦ *ψύχω*.

ψυδνός, *ή, όν*·=*ψυδρός* (βλ. λ.).

ψύδραξ, *-ακος,* ὁ λευκὴ φλύκταινα ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς ρινὸς ἢ τῆς γλώσσης, φλύκταινα τοῦ ψεύδους, διότι ἐθεωρεῖτο ὅτι ἐδημιουργεῖτο ἐκ τοῦ ψεύδους ‖ ὅθεν, *ψύδραξ*=*ψεῦμα* (βλ. λ.). 2) γεν., φλύκταινα, ἕλκωσις, ἐξάνθημα.

Ετυμ.: *ψύδραξ*· *ψυδράκιον*· *ψεῦμα*: συγγ. τοῖς *ψυδρός, ψεύδω*.

ψυδρός, *ά, όν* (*ψύθος, ψεύδομαι*), μετὰ παραλλ. τύπου *ψυδνός*·=*ψευδὴς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ψευδής, «ψεύτικος» ‖ ψευδόμενος.

ψῦθής, *ές* (*ψύθος*)·=*ψευδὴς* (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ψευδής, ψευδόμενος.

ψῦθος, *-εος,* τό, παράλλ. τύπος τοῦ *ψεῦδος* (βλ.λ.).

ψυκτήρ, *-ῆρος,* ὁ (*ψύχω*)· ψυκτικὸν ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἐψύχετο ὁ οἶνος.— ‖ ἐν τῷ πληθ., *οἱ ψυκτῆρες* =σκιεροὶ καὶ ἐπομένως δροσεροὶ τόποι, ὅπου κατέφευγον κατὰ τὰ θερινὰ καύματα πρὸς ἀναψυχήν.

ψυκτήριον, τό (*ψυκτήρ*)· σύσκιος δροσερὸς τόπος (κυρ. οὐδ. τοῦ ἐπομ.).

ψυκτήριος, *α, ον* (*ψυκτήρ*)· ὁ ψυκτικός, δροσιστικός, ὁ ἀναψύχων, σύσκιος, σκιερός.

ΨΥ'ΛΛΑ˜, ἡ, γεν. *-ης*· ὁ ψύλλος, τὸ γνωστὸν ἐνοχλητικώτατον ἔντομον, λατ. **pulex irritans**.

Ετυμ.: *ψύλλα* (ίαπ. **bzhulja, *bhsulja*), ὅμρ. *ψύλλος*· παλ-σλαυ. **blъ̄cha**, λιθ. **blusà**, λεττ. **blusa**· πρβλ. σανσκρ. *plúṣi-* (ψύλλος), ἀρμ. **lu** ((*bhlus-* ἢ *plus-*), λατ. **pūlex** (ψύλλος), παλ-γερμ. **flōh**, νεο-γερμ. **Floh**· ἐξ ίαπ. **b(h)lus-, *b(h)sul-, *pusl-*, μετὰ μεταθέσ. φθόγγων καὶ ἀλλαγῆς τοῦ ἀρχικοῦ φθόγγου χάριν εὐφωνίας.

ψύλλιον, ἢ **ψυλλίον,** τό· τὸ ψυλλόχορτον ἢ ψυλλοβότανον.

ψυλλο-τοξότης, *-ου,* ὁ (*ψύλλα*+*τοξότης*)· κωμικὴ λέξ. παρὰ Λουκιανῷ (ἐσχηματισμένη κατὰ τὸ *ἱππο-τοξότης*)· τοξόται ἱππάζοντες ἐπὶ ψύλλων.

ψύξασα, θηλ. μτχ. ἀορ. α' τοῦ *ψύχω*.

ψῦξις, *-εως,* ἡ (*ψύχω*)· τὸ προξενεῖν ψῦχος ‖ ὡς καὶ νῦν, ψῦξις, τὸ κρύωμα, τὸ «πάγωμα», ἀντίθ. τῷ *θερμότης*.

ψύττα·=*ψίττα, σίττα* (βλ. λ. λ.).

ψῦχ-ἀγωγέω, μελλ. *-ήσω* (*ψυχαγωγός*)· ὁδηγῶ τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς τὸν Ἅδην (ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ), τὰς καταβιβάζω εἰς τὸν Ἅδην.— ‖ ἀνακαλῶ τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ Ἅδου διὰ θυσιῶν. 2) μτφρ., προσελκύω τὰς ψυχὰς τῶν ζώντων, τὰς θέλγω, τὰς σαγηνεύω, τὰς δελεάζω, λατ. **allicere, pellicere** ‖ ἐν κακῇ ἐνν., ἀποπλανῶ, παραπλανῶ, παρασύρω, «ξελογιάζω», ἐξαπατῶ.

ψῦχ-ἀγωγία, ἡ (*ψυχαγωγέω*)· ἡ διὰ μαγικῶν μέσων ἀνάκλησις τῶν ψυχῶν ἐκ τοῦ Ἅδου. 2) μτφρ., ἡ προσέλκυσις τῶν ψυχῶν τῶν ζώντων, ἡ πειθώ ‖ καθόλου, διασκέδασις, τέρψις, εὐαρέστησις.

ψῦχ-ἀγωγός, *όν* (*ψυχή* + *ἄγω*)· ὁ ὁδηγῶν τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων εἰς τὸν κάτω Κόσμον (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ), ὡς τὸ *ψυχοπομπός* (βλ. λ.).— ‖ ὁ διὰ ἐξορκισμῶν καὶ μαγικῶν μέσων ἀνακαλῶν ἐκ τοῦ Ἅδου τὰς ψυχὰς καὶ ἐρωτῶν αὐτάς, ὁ προκαλῶν τοὺς νεκροὺς εἰς ἐμφάνισιν ‖ ὡς οὐσ. *ὁ ψυχαγωγός* =νεκρομάντις.

ψῦχ-ἀπάτης, *-ου,* ὁ (*ψυχή* + *ἀπατάω*)· ὁ ἐξαπατῶν τὴν ψυχήν (ἢ τὰς ψυχάς) ‖ ἐν καλῇ ἐνν., ὁ εὐφραίνων τὴν ψυχήν, ὁ τέρπων τὰς ψυχάς.

ψῦχεινός, *ή, όν* (*ψῦχος*)· ὁ ψυχρός, ὁ ἀναψύχων, ἀναψυκτικός, δροσιστικός, δροσερός.

ψῦχή, ἡ (*ψύχω*)· πνοή, λατ. **anima**, κυρ. ὡς σημεῖον ζωῆς, ζωή, πνεῦμα ‖ *ψυχή τε μένος τε*=ζωὴ καὶ δύναμις | *ψυχή τε καὶ αἰών* = πνεῦμα καὶ βίος | *ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι*=νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν διὰ τὴν ἀφαιρεθεῖσαν ζωὴν τοῦ Αἰσώπου | *ψυχὴν παρθέμενος*=ριψοκινδυνεύσας (διακινδυνεύσας) τὴν ζωήν του | *μάχομαι περὶ ψυχῆς*= ἀγωνίζομαι διὰ τὴν ζωήν μου (περὶ ζωῆς καὶ θανάτου) | *θέω περὶ ψυχῆς* = τρέχω (τρέπομαι εἰς φυγήν) διὰ νὰ σώσω τὴν ζωήν μου.— ‖ ὡς καὶ νῦν, ἡ ψυχή, τὸ πνεῦμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σῶμα, μετὰ τὴν νέκρωσιν τοῦ ὁποίου ἐκείνη (ἡ ψυχὴ) ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιζῇ κατοικοῦσα ἐν τῷ Ἅδῃ (εἰς τὸν κόσμον τῶν ψυχῶν) ἄυλος, ἄθανατος, διατηροῦσα ἐν τούτοις τὴν μορφὴν τοῦ σώματος εἰς ὃ ἀνῆκεν. 2) γενικῶς, ἡ ψυχὴ ἢ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου (ὡς ἀφῃρημένα ἔννοιαι), λατ. **anima**: *ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνα-*

τός ἐστι=ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνδρώπου εἶναι ἀθάνατος || ὄθεν, *ψυχὴ Ὀρέστου* κ.τ.λ.=*Ὀρέστης | ψυχαί* ἀπολ.=*ἄνθρωποι : ψυχαὶ πολλαὶ ἔθανον*=πολλοὶ ἄνδρωποι ἀπέθανον | ὡσ. καὶ ἐν προσφωνήσεσιν : *ὦ μελέα ψυχή* = ὦ δυστυχισμένον πλάσμα (δυστυχισμένη ὕπαρξις). 3) ὡσ. *ἡ ψυχὴ ὡς ὕδρα τῆς βουλήσεως*, τῶν συναισθημάτων καὶ παθῶν, ὡς καὶ νῦν ψυχή, καρδιά : *ἐκ τῆς ψυχῆς*=ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου, «μὲ ὅλη μου τὴν ψυχή» || πόθος, σαρκικὴ ἐπιθυμία, ὄρεξις, ὁρμή.— ■ ὡς τὸ ὄργανον τοῦ νοῦ, θηλ. ἡ κρίσις, τὸ λογικόν, ἡ διάνοια, ὁ νοῦς, ἀντίληψις, νοημοσύνη.

ψῡχήιος, η, ον (*ψυχή*)· ὁ ἔχων ψυχήν (βλ. λ.), ἔμψυχος, ζῶν, ζωντανός.

ψῡχΐδιον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ψυχὴ* (βλ. λ.), λατ. animula.

ψῡχῐκός, ή, όν (*ψυχή*)· ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ψυχήν ἢ εἰς τὴν ζωήν.— ■ διανοητικός, πνευματικός, νοερός, ἀντίθ. τῷ *σωματικός*. 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑλικὴν ζωὴν μόνον, ζωικός, φυσικός, ἀντίθ. τῷ πνευματικός.

ψῡχο-δαΐκτης, -ου, ὁ (*ψυχὴ* + *δαΐζω*)· ὁ καταστρέφων ἢ φονεύων τὴν ψυχήν.

ψῡχο-δοτήρ, -*ῆρος*, ὁ (*ψυχὴ*+*δίδωμι*)· ὁ δοτὴρ τῆς ψυχῆς, τῆς ζωῆς, ζωοδότης τρόπον τινά.

ψῡχο-λῖπής, *ές* (*ψυχὴ* + *λιπεῖν*)· ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῆς ζωῆς, ὁ ἄνευ ζωῆς ὤν, ἄψυχος.

ψῡχό-μαντις, -*εως*, ὁ (*ψυχὴ*+*μάντις*)· ὁ δι' ἐπῳδῶν (ἐξορκισμῶν) ἀνακαλῶν τὰ πνεύματα τῶν τεθνεώτων ἐκ τοῦ Ἅδου καὶ ἐρωτῶν αὐτὰ περὶ τοῦ μέλλοντος, ὡς καὶ νῦν νεκρόμαντις, ἐξορκιστὴς πνευμάτων.

ψῡχο-μᾰχέω, μελλ. -*ήσω* (*ψυχὴ*+*μάχομαι*)· μάχομαι μέχρι τελευταίας πνοῆς, μάχομαι μέχρις ἐσχάτων, μάχομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, μάχομαι ἀπεγνωσμένως.— ■ ὡς καὶ νῦν, ψυχομαχῶ, ψυχορραγῶ, διατελῶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀγωνίᾳ τοῦ θανάτου.

ψῡχο-πλᾰνής, *ές* (*ψυχὴ*+*πλανέω*)· ὁ ἀποπλανῶν (παραπλανῶν) τὴν ψυχήν, ὁ κάμνων τὴν ψυχὴν νὰ πλανᾶται, ὁ ἐξαπατῶν αὐτήν.

ψῡχο-πομπός, *όν* (*ψυχὴ* + *πέμπτω*)· ὡς καὶ νῦν, ψυχοπομπός, ὁ προπέμπων τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς τὸν Ἅδην, ὁ ὁδηγῶν αὐτὰς ἐκεῖσε, ἢ καὶ ὁ ἐκεῖθεν ἀνάγων αὐτὰς εἰς τὸν ἄνω Κόσμον (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τοῦ Χάρωνος)· πρβλ. καὶ *ψυχαγωγός*.

ψῡχο-ρρᾰγέω, μελλ. -*ήσω* (*ψυχορραγής*)· ὡς καὶ νῦν, ψυχορραγῶ, ψυχομαχῶ, πνέω τὰ λοίσθια, παλαίω μὲ τὸν θάνατον, διατελῶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀγωνίᾳ τοῦ θανάτου, εἶμαι ἑτοιμοθάνατος, λατ. animam agere.

ψῡχο-ρρᾰγής, *ές*, γεν. -*έος* (*ψυχὴ* + *ῥαγῆναι*)· ὁ ψυχορραγῶν, ὁ ψυχομαχῶν, ὁ πνέων τὰ λοίσθια, ὁ παλαίων μὲ τὸν θάνατον.

ψῡχος, -*εος*, τό (*ψύχω*)· ὡς καὶ νῦν, ψῦχος, «ψύχρα», «κρύο», κρυολόγημα, «δροσιά» || παγετός, «παγωνιά», πάγος || ἐν τῷ πληθ., *τὰ ψύχεα, τὰ ψύχη* (ὡς τὸ λατ. frigora)=τὰ ὑπερβολικὰ ψύχη, αἱ περίοδοι τῶν χιόνων καὶ τῶν πάγων ‖ ὡσ. ἡ ἐποχὴ τοῦ χειμῶνος, ὁ χειμών : *ἐν ψύχεσι*=ἐν καιρῷ χειμῶνος.

ψῡχο-σόος, *ον* (*ψυχὴ* + *σῴζω*)· ὁ σώζων τὴν ψυχήν, ὁ ψυχοσώστης τρόπον τινά, ὁ σώζων τὴν ζωήν.

ψῡχο-τᾰκής, *ές* (*ψυχὴ* + *τακῆναι*)· ὁ τὴν ψυχὴν τήκων, ὁ ἐν ᾧ ἡ ψυχὴ (ἡ καρδιὰ) τήκεται, τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ τήκεται.

ψῡχόω, μελλ. -*ώσω* (*ψυχή*)· παρέχω (δίδω, ἐμβάλλω) ψυχὴν (ζωὴν) εἴς τι(να), καθιστῶ τι(να) ἔμψυχον, ἐμψυχώνω, ζωογονῶ.— ■ (*ψῦχος*) ἐν τῷ παθητ., ψύχομαι, γίνομαι ψυχρός.

ψῡχρο-βᾰφής, *ές* (*ψυχρὸς* + *βαφῆναι*)· ὁ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἐμβαπτισθεὶς (ὅπως ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος).— ■ ὁ διὰ ψυχρᾶς βαφῆς μεταδοθεὶς (ἐπὶ χρωμάτων).

ψῡχρο-δόχος, *ον* (*ψυχρὸς*+*δέχομαι*)· ὁ δεχόμενος ἐν ἑαυτῷ ψυχρά ‖ *οἶκος ψυχροδόχος* = δωμάτιον ψυχρολουσίας, χῶρος ἐν ᾧ τις λούεται ἐν ψυχρῷ ὕδατι.

ψῡχρο-λογία, ἡ (*ψυχρὸς* + *λέγω*)· ψυχρὸς λόγος, ἡ χρῆσις λέξεων καὶ ἐκφράσεων ψυχρῶν, ὑπερβολικὴ ἔκφρασις, μεγαλαυχία, μεγαλοποίησις, ὑπερβολή.

ψῡχρο-πότης, -ου, ὁ (*ψυχρὸς*+*ΠΟ*-, ρίζ. χρόνων τινῶν τοῦ *πίνω*)· ὁ πίνων ψυχρὸν ὕδωρ.

ψῡχρός, ά, όν (*ψύχω*)· ὡς καὶ νῦν, ψυχρός, «κρύος», δροσερός, δροσιστικός, λατ. frigidus, ἀντίθ. τῷ *θερμός* ‖ *τὸ ψυχρὸν* (ἐνν. *ὕδωρ*)=ὡς καὶ νῦν, ψυχρὸν ὕδωρ, «παγωμένο νερό», λατ. gelida (ἐνν. aqua) ‖ *ψυχρῷ λοῦνται* = λούονται («παίρνουν τὸ λουτρό τους») ἐν ψυχρῷ ὕδατι ‖ ὡσ. καὶ *τὸ ψυχρὸν*=*ψῦχος* (βλ. λ.).— ■ μτφρ., ἐπὶ πραγμ., ψυχρός, μάταιος, ἄκαρπος, ἀνωφελής, ἀνύπαρκτος, χιμαιρικὸς ‖ *ψυχρὰ νίκη* = ματαία νίκη (ἀνωφελής), ἀπατηλὴ νίκη (θηλ. φαίνεται ὡς νίκη, ἐν ᾧ εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι) ‖ ὡσ. τρομερός, φρικαλέος. 2) ἐπὶ προσ., ψυχρὸς τὴν καρδίαν, «ἄκαρδος», ἀναίσθητος, «ἄπονος», ἀδιάφορος, ἄθυμος. 3) ἐπὶ τῶν χρησιμοποιούντων ἐξωγκωμένας ἐκφράσεις, ὁ ὑπερβολικός, μεγάλαυχος ‖ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν λέξεων ἢ ἐκφράσεων, ἡ ὑπερβολική, ἐξωγκωμένη, μεγάλαυχος.

ψῡχρότης, -*ητος*, ἡ (*ψυχρότης*)· ὡς καὶ νῦν, ψυχρότης, ψυχρὰ κατάστασις, ψῦχος, ἀντίθ. τῷ *θερμότης*.— ■ μτφρ., ἐπὶ προσ., ψυχρότης χαρακτῆρος, ψυχρότης αἰσθημάτων, ἀπάθεια, ἀδιαφορία. 2) ἐπὶ φράσεων, ἡ ὑπερβολικότης, τὸ ἐξωγκωμένον (ἐξόγκωσις) λέξεων καὶ φράσεων.

ψῡχρόω, μελλ. -*ώσω* (*ψυχρός*)· καθιστῶ τι ψυχρόν, τὸ ἀφίνω νὰ παγώσῃ, λατ. frigefacio.— παθητ. γίνομαι ψυχρός, παγώνω, λατ. frigefio.

ψῡχρῶς, ἐπίρρ. τοῦ *ψυχρὸς* (βλ. λ.).

ΨΥ΄ΧΩ, μελλ. *ψύξω*· ἀόρ. α' *ἔψυξα*· παθητ., ἀόρ. α' *ἐψύχθην*· ἀόρ. β' *ἐψῦχην* καὶ *ἐψύγην*· πρκ. *ἔψυγμαι*· πνέω, φυσῶ, ἀναπνέω : *ἦκα μάλα ψύξασα*=*ἐπάνω ἠρέμα κατεπνεύσασα*» (Σχολ.)=λίαν ἀσθενῶς φυσήσασα.— ■ ποιῶ ψυχρὸν ἢ δροσερόν, ψυχραίνω, ἀναψύχω, δροσίζω. 2) ἐν τῷ παθητ., ὡς καὶ νῦν, ψύχομαι, γίνομαι ψυχρός, παγώνω, κρυώνω.

Ἔτυμ. : *ψύχω* · *ψῦχος* · *ψυχρός* · *ψυκτήρ* · *ψυγεύς* · *ψυχή* · ὁ ἐν ἀρχῇ φθόγγος *ψ-* θὰ ἠδύνατο νὰ προέρχεται ἐκ τοῦ ἰαπ. **bzh-*, **bhs-*, μεταπτωτ. βαθμ. τῆς ριζ. bhes- (πνέω, φυσῶ), τῆς ἐν τῷ σανσκρ. bábhasti (πρβλ. *ψ-ίθ-υρο-ς*)· τὸ *-χ-* ἑρμηνεύεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐν *νή-χω*, *ψή-χω* κ ἄ.· κατά τινας εἶναι συγγ. τῷ *φῦσα*, ὡς ἂν τὸ *ψῦ-* προήρχετο διὰ μεταθέσεως φθόγγων ἐκ ριζ. sphu- (πνέω, φυσῶ), ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀπίθανον, διότι δὲν μαρτυρεῖται ἀλλοθεν τοιαύτη μορφὴ τῆς ρίζης.

ψωλός, ὁ (*ψάω*)· ὁ περιτετμημένος, ὁ ἔχων τὴν βάλανον τοῦ αἰδοίου γυμνήν ‖ ὁ λάγνος, ὁ ἀσελγής.

ψωμίζω, μελλ. -*ίσω*, ἀττ. -*ιῶ* (*ψωμός*)· τρέφω ἐμβάλλων εἰς τὸ στόμα τινὸς μικρὰ τεμάχια, ὅπως αἱ τροφοὶ τρέφουσι τὰ νήπια ‖ ὄθεν γεν., τρέφω, παχύνω.

ψωμίον, τό, ὑποκορ. τοῦ *ψωμός*· μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, *βλωμός* (βλ. λ.), «βούκα», «μπουκιά», ψιχίον, «ψίχουλο».

ψωμός, ὁ (**ψώω*, *ψάω*)· τεμάχιον ἄρτου, *βλωμός*, «βούκα, βουκιά, μπουκιά», «κομματάκι» κυρ. κρέατος ἢ ἄρτου ‖ *ψωμοὶ ἀνδρόμεοι*=τεμάχια ἀνδρωπίνης σαρκός.

ψώρα, ίων. **ψώρη,** ἡ (*ψάω*, *ψάω*)· ὡς καὶ νῦν, ἡ ψώρα (τὸ γνωστὸν νόσημα τοῦ δέρματος) ἀνδρώπων καὶ ζώων, κνησμός, φαγούρα, λατ. scabies, psora, impetigo.

ψωρᾰλέος, α, ον (*ψώρα*)· ὡς καὶ νῦν, ψωραλέος, πλήρης ψώρας, «ψωριασμένος», «ψωριάρης», «γεμάτος ψώρα», λατ. scabiosus.

ψώχω, ίων. **σώχω** (*ψώω*)· κατατρίβω, συντρίβω εἰς τεμάχια, λειαίνω.

***ψώω,** παράλλ. τύπος τοῦ *ψάω* (βλ. λ.)· τρίβω, συντρίβω εἰς τεμάχια, λειαίνω, ἁλέθω [**ψάω*· ἐξ αὐτοῦ τὰ : *ψώχω*, *ψῶχος*, *ψωμός*, *ψωρὸς* (=*ψωραλέος*) *ψώρα*].

Ω

Ω, ω, ὦ μέγα, εἰκοστόν τέταρτον (καὶ τελευταῖον) γράμμα τοῦ Ἑλλην. Ἀλφαβήτου· ἐπειδὴ εἶναι τὸ τελευταῖον γράμμα, χρησιμεύει ὡς σύμβολον τοῦ τέλους. τὸ τέλος, ὁ ἔσχατος.— ὡς ἀριθμητ. ***ω′***=800, ἐν ᾧ ,***ω***=800.000· — τὸ ὄνομα ***ὦ μέγα*** (=μέγα ἢ μακρὸν **ο**) εἶναι νεώτερον καὶ ἐπανοήθη πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ γράμματος τούτου ἀπὸ τὸ γράμμα ***ὂ μικρόν*** (=μικρὸν ἢ βραχύ **ο**)· ἀρχικῶς δὲν ὑπῆρχε διάκρισις μεταξὺ τῶν δύο γραμμάτων, καὶ ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις ἐπιγραφαῖς ἀμφότερα φέρονται γεγραμμένα διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβόλου ***Ο***· τὸ σχῆμα ***Ω*** ἐπισήμως εἰσήχθη ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τοῦ Ἄρχοντος Εὐκλείδου (403 π. Χ.) (βλ. καὶ τὰ ἐν ***Ε, ε—Η, η***)·— κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ εἰσήχθη τὸ καὶ νῦν ἐν χρήσει σχῆμα μικρογραμμάτου γραφῆς **ω** (ἀποτελοῦν ἁπλούστευσιν τοῦ **ωο**), καὶ οὕτω ἡ μακρότης τοῦ φθόγγου ἐδηλώθη ἐναργέστερον καὶ διὰ τοῦ σχήματος.

Ὁ παρατιθέμενος πίναξ παρέχει τὸ σχῆμα τοῦ ***ὦ μεγάλου*** ἐν τῷ Ἑλληνικῷ (παν-ελληνίῳ) ἀλφαβήτῳ κατὰ τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιόδους:

I. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰ. π. Χ. μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος.

II. Ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς κυριαρχίας μέχρι τοῦ Αὐγούστου.

III. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ 4ου αἰ. μ. Χ.

I	Ω	Ω
II	Ω Ω Ω ω Ω	
III	Ω Ω Ω Ω ω ω Ω Ω Ω ω ω ω	ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ ꝏ

Ἀλλοιώσεις τοῦ ω ἐν ταῖς ἐπὶ μέρους διαλέκτοις): ‖ ἐν τῇ Ἰων. ἀπαντᾷ ἐνίοτε **ω** ἀντὶ **α**: ***ὦνθρωπος*** ἀντὶ ***ἄνθρωπος***, ***ὦριστος*** ἀντὶ ***ἄριστος***. — ‖ ὡσ. ἐν τῇ Ἰων. οὐχὶ σπανίως ἀπαντᾷ τὸ **ω** ἀντὶ τοῦ **αυ**: ***θῶμα*** ἀντὶ ***θαῦμα***, ***τρῶμα*** ἀντὶ ***τραῦμα***.— ‖‖ ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ. συχνὰ τὸ **ω** κεῖται ἀντὶ τοῦ **ου**: ***ὠρανὸς*** ἀντὶ ***οὐρανός***, ***Μῶσα*** ἀντὶ ***Μοῦσα***, ***κῶρος*** ἀντὶ ***κοῦρος***, ***λιπῶσα*** ἀντὶ ***λιποῦσα***· ὡσ. **ω** ἀντὶ **ου** κεῖται ἐν ταῖς αὐταῖς διαλ. καὶ ἐν ταῖς καταλήξ. τῆς γεν. ἑνικ. καὶ αἰτ. πληθ.: ***βροτῶ, βροτὼς*** ἀντὶ ***βροτοῦ, βροτούς***· ἐπὶ πλέον ἔχομεν ***ὦν*** ἀντὶ ***οὖν, γῶν*** ἀντὶ ***γοῦν***.— ‖‖‖ ἐν τῇ Δωρ. τὸ **ω** τρέπεται εἰς **ᾱ**: ***πρᾶτος*** ἀντὶ ***πρῶτος***, ***πράτιστος*** ἀντὶ ***πρώτιστος***, ***θεᾶρὸς*** ἀντὶ ***θεωρός***· οὕτω καὶ ἡ κατάλ. ***-ων*** τῆς γεν. πληθ. α′ κλίσ. γίνεται ***ᾶν***: ***Μουσᾶν*** ἀντὶ ***Μουσῶν***.

ὦ καὶ ***ὤ***, ἐπιφώνημα ἐκφράζον ἔκπληξιν, χαρὰν ἢ λύπην, γραφόμενον δὲ ἐν τῇ σημασίᾳ ταύτῃ συνήθως ***ὦ*** (μετὰ ὀνομ. ἢ γεν.): ***ὦ τάλας ἐγώ***, ***ὦ τῆς ἀναισχυντίας***. 2) μετὰ κλητικῆς εἶναι ἁπλῆ κλῆσις ἢ προσφώνησις, γράφεται δὲ ***ὦ***: ***ὦ θεοί***, ***ὦ Ζεῦ*** κλπ. ‖ ἀντὶ κλητικῆς κεῖται ἐνίοτε ὀνομαστ.: ***ὦ φίλος***, ***ὦ δῖος αἰθήρ***.

Ἔτυμ.: ***ὦ***, ***ὤ***· ***ὤζω***· ***ὠή*** (=λατ. ***ōhē***) (βλ. λ. λ.)· ***ὠὸπ*** (βλ. λ.), ***ὄπ*** (σῆμα ἀναχαιτίσεως, σταματήματος ἢ παρορμήσεως, διδόμενον εἰς κωπηλάτας): λατ. **ō**, **ōh**, ἐπιφ., γοτθ., μεσ-γερμ. **ō**, σανσκρ. **ā**, **a**, ἀρχ-γερμ **ō-wē**, λιθ. **o**· ἐξ ἰαπ. ****ā***.

ᾯα, καὶ ***ὦα***, ἀσυναίρ. ***ὠία***, ἡ (***ὄις***)· δορὰ προβάτου μετὰ τῶν ἐρίων (=***μηλωτή***, βλ. λ.), ἢ ἔνδυμα ἐνισχυμένον ἢ καὶ ἐξ ὁλοκλήρου κατεσκευασμένον ἐκ τοιαύτης δορᾶς. 2) τὸ ἄνω καὶ κάτω ἄκρον τοῦ ἐνδύματος, ἡ παρυφή, τὸ κράσπεδον, ὁ ποδόγυρος, ἡ «οὐγία», ἐνδύματός τινος.

Ἔτυμ.: ***ᾯα*** ⟨****ὥFᾱ***: **δ**[**F**]**ις** (πρβλ. καὶ ***οἴᾱ***, ***δᾱ***)· πρβλ. Ἡσυχ. «***ὠΐαι***· ***ἄκραι***, ***ἔσχατα***, ***μηλωταί***, ***λέγναι***»· κακῶς ἐθεωρήθη συγγ. τῷ λατ. ***ōra*** ⟨ἰαπ. ****ō***[**u**]**s-ā***, ἀγγλ-σαξ. **ór** (χεῖλος, ὄχθη), παλ-norr. **eyrr** (ἀμμώδης παραλία).

Ὠᾰρῖων, ***-ωνος***, ὁ, ποιητ. ἀντὶ ***Ὡρίων*** (βλ. λ.).

Ὠᾰρῐώνειος, ***α***, ***ον*** (***Ὡαρίων***)· ὁ τοῦ Ὡρίωνος.

ὦας, ***-ατος***, τό, δωρ. ἀντὶ ***οὖας***, ***οὖς*** (βλ. λ. λ.)· οὖς, «αὐτί».

ὠβά, ἡ· ἐν τῇ Λακωνικῇ, ὑποδιαίρεσις τῶν τριῶν μεγάλων φυλῶν ἐν Σπάρτῃ, ἁρμηνευομένη διὰ τοῦ «***κώμη***» παρ' Ἡσυχίῳ καὶ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν παρ' ἀττ. ***φρατρίαν*** [δι' ἐτυμ. βλ. ***οἶη***].

ὠγαθέ, καὶ μετ' ἀναστροφῆς τοῦ τόνου (ἐν περιπτώσει ἐκθλίψεως τῆς τελικῆς συλλ.) ***ὦγάθ'***, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***ὦ ἀγαθέ***.

ὠγμός, ***-οῦ***, ὁ (***ὄζω***)· ἡ κραυγὴ «ὦ ὦ!», τὸ βοᾶν «ὦ ὦ!»

Ὠγῡγία, ἡ· ἡ περίφημος ἐκ τῆς Μυθολογίας νῆσος τῆς Καλυψοῦς.— ‖ τὸ ἀρχαιότατον ὄνομα τῆς Αἰγύπτου.— ‖‖ τὸ ἀρχαιότατον ὄνομα τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας· βλ. **Κ.Ε.Α.**

Ἔτυμ.: ***Ὠγυγίη*** (ἀρχικὴ σημασ. «ἡ μυστηριώδης νῆσος»): σανσκρ. **gū'hati**, **Ζενδ.** **gaozaiti** (κρύπτω) (τὸ ἐν ἀρχῇ ***ὠ-*** πρόθ.): ***κατ'*** ἄλλους εἶναι μᾶλλον ξένη λέξις (σημιτ. καταγωγῆς).

Ὠγῡγιος, (**α**), ***ον***· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Ὠγυγον, ὁ καταγόμενος ἐκ τοῦ Ὠγύγου, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ‖ ὅθεν, παμπάλαιος, πανάρχαιος, προαιώνιος, ἀρχέγονος.

ᾠδᾶς, δωρ. ἀντὶ ***ᾠδῆς***, γεν. τοῦ ***ᾠδή*** (βλ. λ.).

ὦδε, ἀττ. ***ὧδί***, δεικτ. ἐπίρρ. ἐκ τῆς δεικτ. ἀντων. ***ὅδε*** (βλ. λ.): ‖ ἐπὶ τρόπου, οὕτω, τοιουτοτρόπως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ‖ ὡσ. τόσον πολύ, τόσον ὑπερβολικά ‖ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ***οὕτω*** (ἀναφερόμενον εἰς τὰ προηγούμενα) τὸ ἐπίρρ. ***ὧδε*** ἀναφέρεται εἰς τὰ ἑπόμενα· κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον, ὡς ἀκολούθως, ὡς ἑπεται: ***ὧδ' ἠμείψατο***=ἀπήντησε κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. 2) μετὰ γεν., ***ὧδε γένους***=ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν σου ἕως ἐδῶ (τόσον μόνον!). — ‖ ἐπὶ τόπου, ἐδῶ, πρὸς τὰ ἐδῶ.

ᾠδες, γ′ ἐν. πρτ. τοῦ ***οἶδέω*** (βλ. λ.).

ᾨδεῖον, τὸ (***ᾠδή***)· (ὡς καὶ νῦν) ᾨδεῖον, δημόσιον οἰκοδόμημα τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ᾠκοδομήθη μὲν ὑπὸ τοῦ Περικλέους διὰ τὴν διεξαγωγὴν μουσικῶν

ἀγώνων, χρησιμοποιηθὲν ὅμως ὡς δικαστικὸν Μέγαρον. — ΙΙ δεύτερον ᾠδεῖον ἀνηγέρθη ἐν Ἀθήναις δωτικῶς τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.

ᾠδή, ἡ, συνηρ. ἐκ τοῦ ***ἀοιδή*** (***ᾄδω, ἀείδω***)· ὡς καὶ νῦν, ᾠδή, ᾄσμα, «τραγούδι», λυρικὸν ποίημα ‖ ἐν τῷ πληθ., λυρικὴ ποίησις [δι' ἐτυμ. βλ. ***ἀείδω***].

ᾠδήκαντι, δωρ. ἀντὶ ***ᾠδήκασι,*** γ' πληθ. πρκ. τοῦ ***οἴδέω.***

ᾠδῖ, ἀττ. ἐπιτεταμ. τύπος τοῦ ***ὦδε.***

ᾠδικός, ή, όν (***ᾠδή***)· ὁ ἀγαπῶν τὸ ᾄδειν (τὴν ᾠδήν), ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὸ ᾄδειν, ὁ ἡσκημένος εἰς τὸ ᾄσμα, μουσικός.— ἐπίρρ. ***-κῶς***=ὡς καὶ νῦν, μουσικῶς, ἁρμονικῶς.

ᾠδῖνας, αἰτ. πληθ. τοῦ ***ὠδίς*** (βλ. λ.).

ᾠδῖνω, μελλ. ***-ῖνῶ***· ἀόρ. α' ***ὦδῖνα*** (***ὠδίς***)· ἔχω ὠδῖνας, ἔχω πόνον τοκετοῦ, «κοιλοπονῶ» ‖ μετὰ αἰτ., τίκτω, γεννῶ ‖ μτφρ., ἐπὶ τῆς μελίσσης: ***ὠδίνω κηρίον.*** 2) μτφρ., ἐπὶ παντὸς ἰσχυροῦ ἄλγους, ἀλγῶ, πονῶ πολύ, ἀγωνιῶ. 3) ἐργάζομαι σκληρῶς, κοπιάζω πολύ. 4) μτφρ., ἐπὶ τῆς διανοίας, ἐγκυμονῶ στοχασμοὺς (σκέψεις), διατελῶ ἐν ἀγωνίᾳ, προκειμένου νὰ ἐκφέρω τὴν γνώμην μου ἐπὶ δυσκόλου ζητήματος.

Ὠδῖ'Σ (καὶ μτγν. παρὰ τοῖς Ἑβδ. καὶ Κ. Δ. **ὠδῖν), -ῖνος,** ἡ· συνήθως κατὰ πληθ., οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ, τὸ «κοιλοπόνημα» ‖ τὸ τίκτειν, ὁ τοκετός. 2) ἐν τῷ ἑν. σημ. ὡσ. καὶ τὸ προϊὸν (ὁ καρπὸς) τῶν πόνων τοῦ τοκετοῦ, τὸ ἐν πόνοις γεννώμενον, τὸ τέκνον, ὁ γόνος.— ΙΙ γεν., πᾶσα ὀδύνη, ὀξὺ ἄλγος, ἀγωνία, στενοχωρία ‖ μτφρ., ἐπίπονον ἔργον τοῦ πνεύματος.

Ἔτυμ.: ***ὠδίς***· ***ὠδῖνω*** (****ὠδῖνjω***)· μελλ. ***ὠδῖνῶ*** καὶ ***ὠδῖνήσω***· ἀγνώστου ἐτυμολ.· συνήθως θεωρεῖται συγγ. τῷ ***ὀδύνη.***

ᾠδο-ποιός, ***ὁν*** (***ᾠδή***+***ποιέω***)· ὁ ποιῶν ᾠδάς, ὁ ποιῶν ᾄσματα, ἀσματοποιός.

ᾠδός, ὁ, συνηρ. ἐκ τοῦ ***ἀοιδός*** (βλ. λ.)· ὡς καὶ νῦν, ἀοιδός, ὁ ᾄδων, ὁ τραγουδιστής.

ᾠδώσει, ποιητ. ἀντὶ ***ὀδώσει,*** γ' ἑν. ὑπερσ. τοῦ ***ὄζω*** (βλ. λ.).

Ὦεον, τό, ποιητ. ἀντὶ ***ᾠόν*** (βλ. λ.), ὡς καὶ νῦν ᾠόν, «αὐγό».

Ὤζησα, ἀόρ. α' τοῦ ***ὄζω.***

Ὤζω, (ἐκ τοῦ ἐπιφων. ***ὦ*** ἢ ***ὤ,*** ὡς τὸ ***οἴζω*** ἐκ τοῦ ***οἴ, οἰμώζω*** ἐκ τοῦ ***οἴμοι***)· κράζω «ὦ ὤ!»· ἐκ τούτου τὸ ***ὠγμὸς*** (βλ. λ.).

ὠή, ἡ· κραυγὴ διά τῆς ὁποίας καλεῖ τίς τινα πρὸς ἑαυτόν, σύνηθες ἐπιφώνημα προσκλήσεως, ὅταν ἀγνοῶμεν ἢ ὅταν θέλωμεν νὰ ἀποφύγωμεν τὸ ὄνομα τοῦ προσκαλουμένου· «ἔ! ἔ! ἔ σύ!», λατ. **ohe ! heus!**

ὠήθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ***οἴομαι.***

Ὠθεσκε, γ' ἑν. ἰων. πρτ. τοῦ ***ὠθέω.***

Ὠθεῦντο, δωρ. ἀντὶ ***ὠθοῦντο,*** γ' πληθ. μέσ. πρτ. τοῦ

Ὠθέω, πρτ. ***ἐώθουν***· μελλ. ***ὠθήσω*** καὶ ***ὦσω***· ἀόρ. α' ***ἔωσα,*** ἰων. καὶ ἐπ. ***ὦσα***· πρκ. ***ἔωκα***· παθητ., ἀόρ. α' ***ἐώσθην***· πρκ. ***ἔωσμαι,*** ἰων. ***ὦσμαι***· — ἰων. γ' ἐνικ. πρτ. ***ὤθεσκε,*** γ' ἐνικ. ἀορ. α' ***ὦσασκε***· ὡς καὶ νῦν, ὠθῶ, «σπρώχνω», μετακινῶ τι ἐκ τῆς θέσεώς του βιαίως: ***ἐκ μηροῦ δόρυ ὦσε***=ἀπέσπασε βιαίως (ἐξήγαγε, «ἔβγαλε») τὸ δόρυ ἀπὸ τὸν μηρόν (ὅπου εἶχεν ἐμπηχθῆ ἡ αἰχμή του) | ***ξίφος ἂψ ἐς κουλεὸν ὦσε***=ἔσπρωξε τὸ ξίφος πάλιν εἰς τὴν θήκην του | ***ὠθῶ ἐμαυτὸν ἐς τὸ πῦρ***=ὁρμῶ καὶ «πέφτω μέσα» εἰς τὴν πυράν | ***ὠθῶ τὴν θύραν*** — ἀνοίγω τὴν θύραν διὰ τῆς βίας, τὴν παραβιάζω ‖ ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐξαναγκάζω εἰς ὑποχώρησιν ἐν μάχῃ ‖ ὡσ. ἐπὶ ἄλλης, μὴ ἀνθρωπίνης, δυνάμεως (ποταμοῦ, ἀνέμου κλπ.)· διανοίγω δρόμον διὰ τῆς βίας, ἐκβιάζω μίαν λύσιν, εὑρίσκω διέξοδον ‖ μτφρ., ἐπισπεύδω, ἐκβιάζω, ἐπιταχύνω, ἐξωθῶ: ***ὠθῶ τὰ πράγματα***= τὰ ἐπισπεύδω.—ἀπολ., ἐκδιώκω, ἐξορίζω, ἀπελαύνω ἔξω τῆς χώρας.— ΙΙ παθητ., ὡς καὶ νῦν, ἀπωθοῦμαι, σπρώχνομαι, ἐκδιώκομαι ‖ διὰ τῆς βίας ἀνοίγω ὁδὸν δι' ἐμαυτόν.— ΙΙΙ μέσον, ἀπωθῶ τι μακρὰν μου, τὸ ἀπομακρύνω διὰ τῆς βίας, ἀποκρούω ἐχθρόν, τὸν ἀπωθῶ, τὸν ῥίπτω πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἔτυμ.: ***ὠθέω***· ***ὠθισμός***· ***ὦσις*** < Ζενδ. **vąδąγα-** (ἀπωθῶ), σανσκρ. **vadh-** (πλήττω, φονεύω) (μτβτ. ἐνεργ. **vadhayati**), **vádhar-**, Ζενδ. **vadar-** (ὅπλον), σανσκρ. **vadhá-ḥ** (ὅπλον), Ζενδ. **vada-** (σφὴν χρησιμοποιουμένη διὰ τὸ σχίσιμον τῶν ξύλων), σανσκρ. **vádhri-ḥ** (εὐνουχισμένος), ἑλλ. ποιητ. ***ἔνοσις*** (= τιναγμός, κλονισμός) (<****ἐν-Fοθ-σις***)· ἐξ ἰαπ. ****vedh-***, ****vodh-***, ****vōdh-*** (πλήττω, κτυπῶ).

ὠθίζω, μελλ. ***-ίσω***=***ὠθέω*** (βλ. λ.), ὠθῶ, ἀπωθῶ, σπρώχνω.— μεσο-παθητ., ὡς τὸ ***ὠστίζομαι,*** ἀμοιβαίως συνωστίζονται, ὀλληλοσυνωστίζονται, διαγκωνίζομαι πρὸς ἄλλους, διαγωνίζομαι, προσπαθῶ‖μτφρ., ἐρίζω, φιλονικῶ, μαλλώνω, λατ. **altercari.**

ὠθισμός, -οῦ, ὁ (***ὠθίζω***)· ἡ ὤθησις, ἀπώθησις, τὸ «σπρώξιμο» ‖ ὁ συνωστισμός, διαγκωνισμός.— ΙΙ (ἐκ τοῦ παθ.) σύγκρουσις, συμπλοκή, ἡ ἀλληλοαπώθησις τῶν μαχομένων ἐναντίον ἀλλήλων ‖ μτφρ., ***ὠθισμὸς λόγων***=διαπληκτισμὸς λόγων, ζωηρὰ φιλονικία.

Ὀίγνυντο, ἐπ. ἀντὶ ***ᾤγνυντο,*** γ' πληθ. παθ. πρτ. τοῦ ***οἴγνυμι*** (βλ. λ.).

Ὄίετο, ἐπ. ἀντὶ ***ᾤετο.*** γ' ἑν. πρτ. τοῦ ***οἴομαι.***

Ὤιξαι, ἐπ. ἀντὶ ***οἶξαι,*** ἀπρφ. ἀορ. α' τοῦ ***οἴγνυμι.***

Ὤιξε, Ὤιξαν, ἐπ. ἀντὶ ***ᾤξε, ᾤξαν,*** γ' ἑν. καὶ γ' πληθ. ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ ***οἴγνυμι*** (βλ. λ.).

ὤίσθην, ἐπ. ἀόρ. α' τοῦ ***οἴομαι.***

Ὠκα, ποιητ. ἐπίρρ. τοῦ ***ὠκύς***· ταχέως, «βιαστικά».

Ὠκάλέος, η, ον, μτγν. ἐπ. τύπος τοῦ ***ὠκὺς*** (βλ. λ.).

Ὠκέα, ἐπ. καὶ ἰων. ἀντὶ ***ὠκεῖα,*** θηλ. τοῦ ***ὠκύς.***

Ὠκεάνίνη, ἡ (***Ὠκεανός***)· θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ, Νύμφη τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὠκεάνίς, -ίδος, ἡ (***Ὠκεανός***)· θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὠκεάνόν-δε, ἐπίρρ.· εἰς (πρὸς) τὸν Ὠκεανόν, εἰς (πρὸς) τὴν θάλασσαν.

Ὠκεάνός, -οῦ, ὁ· κατὰ τὸν Ἡσίοδ. υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἡ πηγὴ ὅλων τῶν ἄλλων μικροτέρων ὑδατίνων ρευμάτων (ποταμῶν, λιμνῶν, θαλασσῶν...)· κατὰ τὸν Ὅμηρον ἦτο μέγας Ποταμὸς περιβάλλων κυκλοτερῶς ὁλόκληρον τὴν Γῆν, διὸ καὶ συχνὰ καλούμενος ***Ὠκεανὸς ποταμός.*** Κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους τὸ ὄνομα ***Ὠκεανὸς*** διετηρήθη ὡς ὀνομασία τῆς μεγάλης «ἔξω θαλάσσης» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν «ἔσω θάλασσαν» ἢ Μεσόγειον, ἥτις ἐκαλεῖτο ἁπλῶς ***θάλασσα*** ἢ ***πόντος.***

Ἔτυμ.: ***ὠκεανὸς*** (τ. ἐ. τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ῥέει ὡς ποταμὸς πέριξ τῆς γῆς)· ὑπό τινων θεωρεῖται ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ ***ὠκὺς*** καὶ ***νάω***· ἄλλοι ἐν τῷ ἐν ἀρχῇ ὦ- διαβλέπουν στοιχεῖον ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν σανσκρ. πρόθ. ***ā*** (πρός, εἰς· ἐκτός, ἔξω· ἐντός, ἐν τῷ μεταξύ)+***κεῖμαι,*** καὶ θεωροῦν τὸ ***ὠκεανὸς*** συγγ. πρὸς τὸ σανσκρ. **ā-ǰáγāna-**ḥ (ὁ περιβάλλων)· πάντως ***ὠκεανὸς***) λατ. **ōceānus.**

Ὠκειάων, ἐπ. γεν. πληθ. θηλ. τοῦ ***ὠκὺς*** (βλ. λ.).

Ὠκέως, ἐπίρρ. τοῦ ***ὠκύς***· ταχέως.

Ὠκήεις, εσσα, εν, ποιητ. ἀντὶ ***ὠκὺς*** (βλ. λ.).

Ὤκιμον, τό· ἀρωματικὸν φυτόν, «ὁ βασιλικὸς» [***ὄκιμον***· ***ὤκιμον*** (τὸ) (=βοτάνη πρὸς τροφὴν τῶν ζώων, εἶδος τριφυλλίου)· ἐκ ριζ. ****ak-*** (ὀξύς, δριμύς), ὁπότε ἡ ὀνομασία ὀφείλεται εἰς τὴν δριμύτητα τοῦ ἀρώματος· βλ. καὶ ***ἄκαινα***].

Ὠκιστα, οὐδ. πληθ. ὑπερθ. τοῦ ***ὠκύς,*** χρησιμοποιούμενον ὡς ἐπίρρ.· ταχύτατα, τάχιστα.

Ὠκιστος, η, ον, ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ ***ὠκὺς*** (βλ. λ.).

Ὠκίων, ον, γεν. ***-ονος,*** ἀνώμ. συγκριτ. τοῦ ***ὠκὺς.***

Ὤκνεον, πρτ. τοῦ ***ὀκνέω.***

Ὠκῦ-ἄλος, ον (***ὠκὺς***+***ἅλς***)· ὁ ταχέως ἐπὶ τῆς θαλάσσης πλέων, ὁ σπεύδων διὰ θαλάσσης (ἐπίθ. πλοίου).

Ὠκῦ-βολος, ον (***ὠκὺς*** + ***βαλεῖν***)· ὁ ὠκέως (ταχέως) βάλλων, ὁ ταχὺς πλήττων ‖ ταχέως τοξεύων ‖ ὁ ταχέως ἐπιτυγχάνων.

Ὠκῦ-δάκτυλος, -ος, ὁ (***ὠκὺς***+***δάκτυλος***)· ὁ ὀξέως δάκνων (κυρ. ὁ ταχέως δάκνων).

Ὠκῦ-δίδακτος, ον (***ὠκὺς*** + ***διδάσκω***)· ὃ ταχέως διδασκόμενος, ὁ ταχέως μανθάνων, ὁ ταχέως διδαχθείς.

Ὠκῦ-δίνητος, ἐωρ. **-δίνᾶτος,** ***ον*** (***ὠκὺς***+***δίνέω***)·

ὁ ταχέως περιδινούμενος, ὁ ταχέως περιστρεφόμενος.

ὠκῠ-δρόμας, *-ου,* ὁ'=*ὠκύδρομος* (βλ. λ.).

ὠκῠ-δρομος, *ον* (*ὠκὺς+δραμεῖν*)· ὁ ταχέως (ὁρμητικῶς) τρέχων.

ὠκῠ-επής, *ές,* γεν. *-έος* (*ὠκὺς+ἔπος*)· ὁ ταχέως ὁμιλῶν.

ὠκῠ-θοος, *(η), ον* (*ὠκὺς+θέω*)· *ὁ ὠκέως θέων,* ὁ ταχέως τρέχων.— **II** ὁ ταχέως αὐξανόμενος.

ὠκῠ-μάχος, *ον* (*ὠκὺς+μάχομαι*)· ὁ ταχέως (μετὰ σπουδῆς, ἐνδέρμως) μαχόμενος.

ὠκῠ-μορος, *ον* (*ὠκὺς+μόρος*)· κυρ. ὁ ἔχων ταχεῖαν μοῖραν, ὁ ταχέως ἀποθνήσκων, ὁ ἐνωρὶς (προώρως) ἀποθνήσκων, ὁ βραχύβιος.—ὑπερθ. *ὠκυμορώτατος.*— **II** ἐνεργ., ὁ ἐπιφέρων ταχὺν (πρόωρον) θάνατον, ὁ φονεύων ταχέως.

ὠκῠ-πέτης, *-ου,* ὁ (*ὠκὺς+ΠΕΤ-,* ρίζ. τοῦ *πίπτω*)· ὁ ταχέως πετῶν, ὁ ταχέως τρέχων.

ὠκῠ-πλάνος, *ον* (*ὠκὺς+πλάνη*)· ὁ ταχέως περιπλανώμενος.

ὠκῠ-πλοος, *ον* (*ὠκὺς + πλέω*)· ὁ ταχέως πλέων.

ὠκῠ-πόδης, *-ου, ὁ,* ποιητ. ἀντὶ *ὠκύπους* (βλ. λ.), ταχύπους.

ὠκῠ-ποινος, *ον* (*ὠκὺς + ποινή*)· ὁ ταχέως τιμωρῶν, ὁ ταχέως ἐκδικῶν (ἐκδικούμενος) || ἐν παθητ. ἐνν., ὁ ταχέως τιμωρούμενος.

ὠκῠ-πομπος, *ον* (*ὠκὺς+πέμπω*)· ὁ ταχέως πέμπων, ὁ ταχέως μεταφέρων, ταχέως κομίζων.

ὠκῠ-πορος, *ον* (*ὠκὺς+πόρος*)· ὁ ταχέως πορευόμενος, ταχέως ταξιδεύων || ὁ ταχέως ρέων.

ὠκῠ-πος, *ον,* παραλλ. τύπος τοῦ *ὠκύπους* (βλ.λ.).

ὠκῠ-πους, *ὁ, ἡ, ουν,* τό, γεν. *-ποδος* (*ὠκὺς+πούς*)· ὁ ταχὺς τοὺς πόδας, ὁ ταχύπους, «γοργοπόδαρος».

ὠκῠ-πτερος, *ον* (*ὠκὺς+πτερόν*)· ὁ ἔχων ταχείας πτέρυγας, ὁ ταχέως πετόμενος || *τὰ ὠκύπτερα*=τὰ μᾶλλον προεξέχοντα ἐκ τῶν πτερῶν, ἅτινα καὶ τὴν πτῆσιν ἐπιταχύνουσιν.

ὠκῠ-ρόης, *-ου,* ὁ, ὡρ. **-ρόας**'=*ὠκύροος* (βλ. λ.).

ὠκῠ-ροος, *ον* (ἀντὶ τοῦ ἀναμενομένου *ὠκύ-ρροος*) (*ὠκὺς+ῥέω*)· ὁ ταχέως ρέων.

ὠκῦς, *ὠκεῖα, ὠκύ,* γεν. *ὠκέος, -είας, -έος,* ἐπικ. θηλ. *ὠκέᾰ*· ταχύς, γοργός, «γρήγορος, ὀγλήγορος». — ἐπίρρ. *ὠκέως,* συνηθέστ. ὅμως *ὦκα* (= ταχέως, γοργῶς, «γοργά, γρήγορα»).— συγκριτ. καὶ ὑπερθ. *ὠκύτερος, ὠκύτατος,* καὶ ἀνώμ. *ὠκίων, ον,* γεν. *-ονος* (ὡς τὸ λατ. ocior, ocius), *ὤκιστος.*

Ἔτυμ.: *ὠκὺς* ⟨ἰαπ. *ōkús* ⟨σανσκρ. *āçú-ḥ,* Ζενδ. *āsu-š*· πρβλ. παλ-gall. di-auc (νωδρός), νεο-gall. diog, corn. dioc (νωδρός), νεο-bret. diek (ὀκνηρός).— παραθ. *ὠκίων, ὤκιστος*: σανσκρ. *áçīyān, áçistha-ḥ,* Ζενδ. *āsyā, āsišta-ḥ,* λατ. ōcior, ocissimus· ἐνταῦθα ἀνήκει πιθ. καὶ τὸ λατ. acu-pedius (εὐκίνητος, δρομεύς)· ἐξ ἰαπ. ριζ. ***ak-** (ὀξύς) (πρβλ. *ὠκύ-πτερος, ὀξύ-πτερος*)· συγγ. ἄρα τῷ *ὀξύς* (βλ. λ.).

ὠκῠ-σκοπος, *ον* (*ὠκὺς+σκοπέω*)· ὁ ταχέως σκοπῶν, ὁ ταχέως σκοπεύων, ταχέως στοχάζων || ὁ ταχέως ἐπιτυγχάνων.

ὠκῠτης, *-ητος,* ἡ (*ὠκύς*)· ταχύτης, σπουδή, ὀξύτης, γοργότης, «γρηγοράδα».

ὠκῠ-τόκιος (ἡ —τόκειος), *ον* (*ὠκυτόκος*)· ὁ διευκολύνων τὸν τοκετόν, ὁ ἐπιφέρων ταχὺν καὶ εὔκολον τοκετόν || *τὸ ὠκυτόκιον* (ἐνν. *φάρμακον*)= ἰατρικὸν (φάρμακον) συντελοῦν εἰς ἐπίσπευσιν καὶ εὐκολίαν τοῦ τοκετοῦ.

ὠκῠ-τόκος, *ον* (*ὠκὺς + τεκεῖν*)· *ὁ τίκτων* (γεννῶν) ταχέως καὶ εὐκόλως, ὁ ἐπιφέρων ταχὺν καὶ εὔκολον τοκετὸν || ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ γονιμοποιῶν τὴν χώραν.— **II** προπαροξ. *ὠκύ-τοκος, ον* (ἐν παθ. ἐνν.)=ὁ ταχέως γεννηθείς, ταχέως παραχθεὶς || *τὸ ὠκύτοκον*=ταχὺς καὶ εὔκολος τοκετός.

ὦλαξ, *-ακος,* ἡ, ὡρ. ἀντὶ *αὔλαξ* (βλ. λ.).

ὠλάφιον, κατὰ κρᾶσιν, ἀντὶ *ὦ ἐλάφιον.*

ὠλέ-κρᾱνον (καὶ *ὀλέκρανον*), τό, κυρ. *ὠλενό-κρᾱνον* = *ὠλένης κρανίον,* ἡ ἐξέχουσα κεφαλὴ ἢ τὸ ἄκρον τοῦ πήχεως, ὁ ἀγκών.

ὨΛΕ'ΝΗ, ἡ· τὸ κάτω μέρος τοῦ βραχίονος, ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρός, ὁ πῆχυς, λατ. **ulna** || γεν., βραχίων || *περὶ ὠλένας βέρᾳ βάλλω*=ρίπτω τοὺς βραχίονάς μου γύρω ἀπὸ τὸν λαιμόν τινος, περιβάλλω (περιπτύσσομαι) τὸν λαιμόν του διὰ τῶν βραχιόνων μου.

Ἔτυμ.: *ὠλένη, ὠλήν, -ένος,* ὁ· *ὠλέκρανον, ὀλέκρανον* (κατ' ἀνομ. ⟨***ὠλενόκρανον**· διὰ τὴν παραλλαγὴν *ὠλέ- ὀλε-* πρβλ. ἀρμ. **uln : oln** καὶ σανσκρ. **ārṇi-ḥ : aratni-ḥ**)· πρβλ. Ἡσυχ. «*ὠλλὸν* (***ὠλνο-**)· *τὴν τοῦ βραχίονος καμπήν*»· πρβλ. λατ. **ulna** (ἰαπ. ***olenā**) (= ἀγκών· ἀρχ. πῆχυς), παλ-ιρλ. **u(i)len** (gall. **elin** (ἀγκών) (ἰαπ. ***olenā**), παλ-norr. **alin, o.ln, ǫ.ln,** ἀγγλσαξ. **eln,** σανσκρ. **aratni-ḥ** (ἀγκών), Ζενδ. **arəθna-** (ἀγκών),***frā-rāθni-,** νεο-περσ. **ārən-** (***arhn-**), ἀρμ. **oln,** γεν. **olin** (νωτιαῖος σπόνδυλος, σπονδυλικὴ στήλη, ράχις) (ἰαπ. ***olen**), **uln,** γεν. **ulan** (ἰαπ. ***ō-**) ὁμ. σημ.· πρωταρχ. σημ. εἶναι ἡ τῆς κυρτώσεως, πρβλ. σανσκρ. **āṛṇi-ḥ** (***arni-,** ἰαπ. ***ōlni-**)=τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ τμῆμα τῆς κνήμης· ἐξ ἰαπ. ρίζ. **ole-, ōle** (κυρτώνω, καμπυλώνω)· πρβλ. προσέτι ἐπέκτασιν κατὰ ἔν **-q-** ἐν τῷ λιθ. **alkúnė, elkúnė,** λεττ. **e'lkuns,** παλ-πρώσ. **alkunis** (ἀγκών), παλ-σλαυ. **lakŭtĭ** (ρωσσ. **lókotĭ** (περὶ ὧν βλ. ἐν *λάξ*).

ὤλεσα, ἀόρ. α' τοῦ *ὄλλυμι.*

ὠλεσῖ-βωλος, *ον* (*ὄλλυμι+βῶλος*)· ὁ συντρίβων τοὺς βώλους χώματος, ὁ καταθραύων τοὺς χωματίνους βώλους.

ὠλεσῖ-καρπος, *ον* (*ὄλλυμι+καρπός*)· ὁ καταστρέφων τὸν καρπόν του (ἐπὶ δένδρου), τ. ἔ. ὁ ἀποβάλλων τὸν καρπόν πρὶν οὗτος ὡριμάσῃ.

ὠλεσῖ-οικος, *ον* (*ὄλλυμι+οἶκος*)· ὁ καταστρέφων (ἐρημώνων, ἐξολοθρεύων) τὸν οἶκον (τὴν οἰκογένειαν) || ὁ κατασωτεύων καὶ κατασπαταλῶν τὴν πατρικήν του περιουσίαν.

ὤλετο, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. β' τοῦ *ὄλλυμι.*

ὠλίγγη, ἡ'=«ἀκαριαῖον, ἐλάχιστον». **2)** τάσις πρὸς ὕπνον, νυσταγμός. **3)** ρυτίς.

Ἔτυμ.: ἐν τῇ τρίτῃ σημασ. (τῇ παρὰ Πολυδ.) θὰ ἠδύνατο νὰ στηρίζεται ἐπί τινος ***ὠλι-** (τοῦ προσφ. -ng- ἔχοντος ὑποκορ. δύναμιν): σανσκρ. **āli-, ālī** (γραμμή), παλ-norr. **áll** (ἰαπ. ***ēlo-**) (=ἀποχετευτικὸς ἀγωγὸς κήπου, αὐλακιὰ ἀρότρου ἐν τῇ κοίτῃ ποταμοῦ, χαράδρα μεταξὺ ὀρέων· λωρίον κατὰ μῆκος τῆς ράχεως ζώων)· παράγωγα: *ὠλιγξ* (ρυτίς)· *ὠλιγγιάω* (ρυτιδώνω).

ὠλίσθηκα, πρκ. τοῦ *ὀλισθάνω* (βλ. λ.).

ὤλισθον, ἀόρ. β' τοῦ *ὀλισθάνω* (βλ. λ.).

ὦλλος, ὦλλοι, κατὰ ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ *ὅ ἄλλος, οἱ ἄλλοι.*

ὦλξ, ἡ (ἀπαντῶν μόνον ἐν αἰτ. ἑνικ. καὶ πληθ. *ὦλκα, ὦλκας*), ποιητ., κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ *ὦλαξ, αὔλαξ*· αὔλαξ, αὐλάκι [δι' ἐτυμ. βλ *ἄλοξ, αὔλαξ*].

ὠλόμην, μέσ. ἀόρ. β' τοῦ *ὄλλυμι.*

ὠμ-αχθής, *ές* (*ὦμος+ἄχθος*)· ὁ ἐπαχθὴς εἰς τοὺς ὤμους, ὁ βαρὺς εἰς τοὺς ὤμους, ὁ βαρύνων τοὺς ὤμους.

ὦμες, ὡρ. ἀντὶ *ὦμεν,* α' πληθ. ἐν. ὑποτ. τοῦ *εἰμί.*

ὠμ-ηστής, *-οῦ,* ὁ (*ὠμός+ἐσθίω*), ὡς ἀρσ. ἐπίθ.· ὁ ἐσθίων ὠμὰ κρέατα, ὠμοφάγος || ἀπαντᾷ καὶ μετὰ θηλ. οὐσ.: *Ἐχιδνα ὠμηστής.*— **III** γεν., ἄγριος, βάρβαρος, κτηνώδης, θηριώδης [δι' ἐτυμ. βλ. *ὠμός* (ἐν τέλει)].

ὦμμαι, παθ. πρκ. τοῦ *ὁράω,* ἐσχηματισμένος ἐκ τοῦ ***ὄπτομαι.**

ὠμο-βόειος, α, ον, ἰων. **—βόεος,** ἡ **—βόϊνος** (*ὠμός+βοῦς*)· ὁ πεποιημένος ἐξ ὠμοῦ (δηλ. ἀκατεργάστου) δέρματος βοός.— ὡς οὐσ. *ἡ ὠμοβοείη* (ἐνν. *δορά*)=τὸ ὠμὸν δηλ. τὸ ἀκατέργαστον δέρμα βοός (πρβλ. *λεοντέη* κλπ.) || *ἐν ᾧ τὸ ὠμοβόειον* (ἐνν. *κρέας*) —ὠμὸν κρέας βοός.

ὠμο-βοεύς, *-έως,* ὁ (*ὠμός+βοῦς*), ὡς ἀρσ. ἐπίθ.· **—ὠμοβόειος** (βλ. λ.)· ὁ ἐξ ὠμοῦ (ἀκατεργάστου) δέρματος βοός.

ὠμο-βόϊνος, η, ον'—ὠμοβόειος (βλ. λ.).

ὠμο-βρώς, *-ῶτος,* ὁ, ἡ (*ὠμός+βιβρώσκω*)· ἐνεργ., ὁ ἐσθίων ὠμὸν κρέας.

ὠμό-βρωτος, *ον* (*ὠμός* + *βιβρώσκω*)· παθητ., ὁ φαγωδεὶς ὠμός.

ὠμο-γέρων, *-οντος,* ὁ, ἡ (*ὠμός* + *γέρων*)· ὁ ἀκμαῖος ἀκόμη γέρων, γέρων μὲν ἀλλὰ ζωηρὸς ἀκόμη, ὁ μήπω καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ γήρατος· πρβλ. Virgil. **cruda viridisque senectus.**— ‖ ὁ προώρως γηράσας (ὡς ἑρμήνευμα τοῦ ἑπικ. *ὠμὸν γῆρας*).

ὠμο-δάκης, *ἐς* (*ὠμός*+*δακεῖν*)· ὁ ἀγρίως δάκνων ‖ ὁ ἀγρίως δηχθείς, ὁ ἐξαγριωθείς.

ὠμό-δροπος, *ον* (*ὠμός*+*δρέπω*)· ὁ κοπεὶς (συλλεχθεὶς) ὥρως (ἀνώριμος), τὸν ὁποῖον δρέπει τις ὥρον ‖ *νόμιμα ὠμόδροπα* (τὰ) = τὸ δίκαιον τὸ διέπον τὴν πρὸ τοῦ γάμου διαπαρθένευσιν, οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες εἰς τὴν ἀπόσπασιν τῆς παρθενίας (τὴν διακόρευσιν) πρὸ τοῦ γάμου (πρὸ τῆς ὡριμότητος).

ὠμο-θετέω, μελλ. *-ήσω* (*ὠμός*+*τίθημι*)· κατὰ τὰς θυσίας τοποθετῶ ἐπὶ τῶν μηρίων ὠμὰ τεμάχια κρέατος, ἀποκοπέντα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ θύματος· κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐθεωρεῖτο ὅτι προσφέρετο εἰς τὸν θεὸν ὁλόκληρον τὸ θῦμα (τὸ σφάγιον), ἐν ᾧ εἰς τὴν πραγματικότητα ἐφήνοντο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ μόνον οἱ μηροὶ κεκαλυμμένοι μὲ *δημόν* (βλ. λ.) καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν τοποθετούμενα τεμάχια ἐκ τοῦ ὑπολοίπου σώματος τοῦ θυσιαζομένου ζῴου‖τὴν αὐτὴν σημασ. ἔχει καὶ ὡς μέσον.

ὠμό-θῡμος, *ον* (*ὠμός* + *θῦμός*)· ὁ ἔχων ὠμὴν (σκληρὰν, ἀγρίαν) ψυχήν, ὁ σκληρόκαρδος, ἄσπλαγχνος.

ὦ-μοι (οὐχὶ *ὤμοι!*)· = *ὤ μοι* = «ὠμένα», ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, «ἀλλοίμονό μου» (βλ. *ὤ*, *ὤ*), λατ. **hei mihi.**

ὠμο-κρᾰτής, *ές,* γεν. *-έος* (*ὠμός*+*κράτος*)· ὁ ἔχων ὠμὴν δύναμιν, ὁ κάμνων σκληρὰν χρῆσιν τῆς δυνάμεώς του. 2) (ἐκ τοῦ *ὦμος*), ὁ ἔχων ἰσχυροὺς ὤμους, εὐρεῖς ὤμους.

ὠμολογημένως, ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. πρκ. τοῦ *ὁμολογέω*· ὁμολογουμένως, ἄνευ ἀντιρρήσεως.

ὠμο-πλάτη, ἡ (*ὦμος* + *πλάτη*)· ὡς καὶ νῦν, ὠμοπλάτη ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. *ὠμοπλάται,* αἱ, λατ. **scapulae.**

Ὦμος, ὁ· ὡς καὶ νῦν, ὦμος, «νῶμος», τὸ μέρος τοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ τραχήλου μέχρι τοῦ βραχίονος, λατ. **humerus** ‖ *φέρω ὦμοις*=φέρω (βαστάζω) ἐπὶ τῶν ὤμων μου ‖ *ὦμοισι τοῖς ἐμοῖσι* = διὰ τῆς ἰσχύος τῶν ὤμων μου ‖ ὡσ. ἐπὶ ζῴων, ὡς ἐπὶ λέοντος, ἐπὶ ἵππου (λατ. **armus**), ἐπὶ κυνὸς κλπ.

Ἔτυμ.: *ὦμος* πιθ. ‹ἰαπ. **omso-* (ἢ *ὦμος* ‹**ὤμσος*, ἰαπ. **ōmso*)=σανσκρ. *áˌsa-ḥ*, ἀρμ. **us,** γεν. **usoy,** γοτθ. **ams** (ὦμος)· πρβλ. αἰολ. *ἐπομμάδιος* (=ὁ τεθειμένος ἐπὶ τοῦ ὤμου), λατ. **umerus.**

Ὠμός, *ή, όν*· ὡς καὶ νῦν, ὠμός, **ἄψητος,** ἀμαγείρευτος, ἄβραστος, λατ. **crudus,** κυρ. ἐπὶ κρέατος: *ὠμὸν καταφαγεῖν τινα*=νὰ καταφάγῃ τίς τινα ζωντανόν ‖ ἐπὶ τροφῆς, ἄπεπτος, ἀχώνευτος. 2) ὥρος, ἀνώριμος, «ἄγουρος», ἄκαιρος, κυρ. ἐπὶ καρπῶν ‖ ὡσ. ἐπὶ ἀνθρώπων, *ὠμὸν γῆρας* = ὥρον (πρόωρον) γῆρας, γῆρας ἐπελθὸν «πρὶν τῆς ὥρας», ἐν ᾧ δηλ. ἡ ἡλικία τοῦ καταληφθέντος ὑπὸ τοιούτου γήρατος δὲν εἶναι ἀκόμη γεροντική.— ‖ μτφρ., ἄγριος, ἄξεστος, σκληρός, τραχύς, δηριώδης, ἄσπλαγχνος, ἀπάνθρωπος, ἀπαίδευτος.

Ἔτυμ.: *ὠμός* = σανσκρ. *āmá-ḥ*, πρβλ. ἀρμ. **hum,** ἰρλ. **om,** gall. **of** (σκληρός), εἶτα λατ. **amārus** (πικρός, ὀδυνηρός), Κάτω Χωρῶν **amper,** παλ-norr. **apr,** παλ-σουηδ. **amper** (ὀξύς, δριμύς, πικρός), παλγερμ. **ampfaro,** ἀγγλ-σαξ. **ompre** («ξινολάπαδο») (**āmpra-* ‹**amḍra-*), σανσκρ. **amlá-ḥ** («ξινός»), **āmrá-ḥ** (δένδρον τι), ἀλβ. **ám(b)el'e** (γλυκύς).— τὸ ὁμηρ. *ὠμηστής* (βλ. λ.) ‹*ὠμός*+ριζ. *ἐδ-* (τοῦ *ἔσθίω*)· σανσκρ. *āmād-*.

Ὦμοσα, ἀόρ. α' τοῦ *ὄμνυμι* (βλ. λ.).

ὠμό-σῖτος, *ον* (*ὠμός*+*σιτέομαι*)· ὁ ἐσθίων ὠμὴν τροφὴν ‖ ὁ ἐσθίων ὠμὰς σάρκας, ὠμὰ κρέατα, *ὠμοφάγος* (βλ. λ.), σαρκοφάγος, ἀνθρωποφάγος (ἐπίθ. τῆς Σφιγγὸς π.χ.) ‖ ὅθεν, ἄγριος, σκληρός, ἀπάνθρωπος, δηριώδης.

ὠμο-σπάρακτος, *ον* (*ὠμός*+*σπαράσσω*)· ὁ κατασπαραχθεὶς (ὁ σπαραχθεὶς εἰς τεμάχια) ἐν ὠμῇ καταστάσει (ζῶν εἰσέτι).

ὠμότης, *-ητος,* ἡ (*ὠμός*)· ὡς καὶ νῦν, ὠμότης, ὠμὴ κατάστασις, ἡ κατάστασις τοῦ μὴ ὡρίμου (τοῦ ἀώρου) καρποῦ, ἡ κατάστασις τοῦ ἀβράστου, ἡ κατάστασις τοῦ ἀχωνεύτου ‖ ὅθεν, σκληρότης, ἀπεψία.— ‖ μτφρ., σκληρότης, ἀγριότης, βαρβαρότης, ἀπανθρωπία.

ὠμο-φᾰγος, *ον* (*ὠμός*+*φᾰγεῖν*)· ὡς καὶ νῦν, ὠμοφάγος, ὁ τρώγων ὠμὸν κρέας, σαρκοφάγος, ἀνθρωποφάγος.— ‖ σπαν. προπαροξ. **ὠμόφαγος** (ἐν παθητ. ἐνν.), ὁ καταφαγωδὴς ὠμός, ὁ τρωγόμενος ὠμός.

ὠμό-φρων, *-ονος,* ὁ, ἡ (*ὠμός* + *φρήν*)· ὁ ἔχων ὠμὰς τὰς φρένας, ὁ ἔχων ὠμὸν τὸ φρόνημα, ὠμός, σκληρός, ἄσπλαγχνος.— ἐπιρρ. *-φρόνως.*

ὠμωξα, ἀόρ. α' τοῦ *οἰμώζω* (βλ. λ.).

ὠμῶς, ἐπίρρ. τοῦ *ὠμός*· ὡς καὶ νῦν, ὠμῶς, κατὰ τρόπον ὠμόν (σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον).

ὤν, ἰων. ἀντὶ *οὖν* (βλ.λ.), λοιπόν, ἄρα, ὅθεν, ἑπομένως.— ὁ Ἡρόδ. συχνὰ παρεμβάλλει τὸν σύνδεσμον τοῦτον μεταξὺ τοῦ ρήματος καὶ τῆς εἰς αὐτὸ ἀνηκούσης προθέσεως: *ἀπ' ὧν ἔδοντο* ἀντὶ *ἀπέδοντο ὧν.*

ὦνα, ὦναξ, κατὰ ποιητ. καὶ ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ *ὦ ἄνα, ὦ ἄναξ.*

ὠνάθην, δωρ. ἀντὶ *ὠνήθην,* παθ. ἀόρ. α' τοῦ *ὀνίνημι* (βλ. λ.).

ὠνᾰμην, Ὤνᾰτο, α' καὶ γ' ἐν. μέσ. ἀορ. 6' τοῦ *ὀνίνημι.*

ὤνᾱσα, δωρ. ἀόρ. α' τοῦ *ὀνίνημι.*

Ὄνεμος, δωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *ὁ Ἄνεμος.*

ὠνέομαι, καὶ συνηρ. *ὠνοῦμαι·* μελλ. *ὠνήσομαι·* πρτ. *ἐωνούμην,* ἰων. *ὠνεόμην·* ἀόρ. α' *ἐωνησάμην* καὶ *ὠνησάμην·* πρκ. *ἐώνημαι* (ἀλλ' ἡ μτχ. πρκ. *ἐωνημένος* καὶ τὸ γ' ἐν. ὑπερσ. *ἐώνητο* ἀπαντῶσι καὶ ἐν παθ. ἐνν.)·— *ἐπριάμην* χρησιμοποιεῖται ὡς ἀόρ. β', ἐπ. γ' ἐν. *πρίᾱτο·* προστ. *πρίᾱσο, πρίω·* ὑποτ. *πρίωμαι·* εὐκτ. *πριαίμην·* ἀπρφ. *πρίασθαι·* μτχ. *πριάμενος·* (*ὄνος*)· ἀποθετ.· ἀγοράζω, ἀντίθ. τοῖς *πωλέω, πιπράσκω* (ὡς τὸ λατ. **emere** εἶναι ἀντίθ. τῷ **vendere**), προσφέρω τιμὴν ἀγορᾶς, διαπραγματεύομαι τὴν ἀγορὰν πράγματός τινος, «παζαρεύω» ‖ *ὠνοῦμαί τι παρά τινος*=ἀγοράζω τι παρά τινος ‖ καὶ μετὰ γεν. τῆς τιμῆς (τῆς ἀξίας): *ὠνοῦμαι δραχμῆς*=ἀγοράζω τι ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς. 2) ἀγοράζω (κυρ. ἐνοικιάζω) δημοσίους φόρους ἢ δασμούς. 3) ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ. προσφέρω τιμὴν διά τι, προσφέρομαι νὰ τὸ ἀγοράσω, ὅθεν διαπραγματεύομαι, «παζαρεύω», κάμνω προσφοράν, λατ. **liceri** ‖ ὅθεν, ἐξαγοράζω τινὰ διὰ χρημάτων, ἐπιτυγχάνω κάποιον συμβιβασμὸν διὰ τῆς διαθέσεως χρημάτων ‖ ἄρα, δωροδοκῶ, διαφθείρω διὰ χρημάτων, ἐξαγοράζω τὴν εὐνοιάν τινος διὰ χρηματικῶν δώρων, τὸν ἐξαγοράζω.— ‖ ὡς παθητ., ἀγοράζομαι ‖ μτφρ., ἐξαγοράζομαι, δωροδοκοῦμαι. [δι' ἔτυμ. βλ. *πρίασθαι*].

Ὠνή, ἡ (*ὄνος*)· τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἀγοράζειν, ἡ ἀγορά, λατ. **emptio: *ὠνὴ καὶ πρᾶσις*=ἀγορὰ καὶ πώλησις, ἀγοραπωλησία. 2) ἀγορά, προσφορὰ τιμῆς πρὸς ἀγοράν, διαπραγμάτευσις πρὸς ἀγοράν, «παζάρευμα» ‖ ἡ μίσθωσις δημοσίων φόρων καὶ δασμῶν, ἡ σύμβασις τῆς ἐνοικιάσεώς των. 3) τὰ πρὸς ἀγορὰν χρήματα, ἡ τιμή.

Ὠνήμην, ἐπ. μέσ. ἀόρ. 6' τοῦ *ὀνίνημι.*

Ὤνησα, ἀόρ. α' τοῦ *ὀνίνημι.*

Ὠνητής, *-οῦ,* ὁ (*ὠνέομαι*)· ὁ ἀγοραστής.

Ὠνητός, (*ή*), *όν,* ρημ. ἐπίθ. τοῦ *ὠνέομαι*· ὁ ἀγοραθείς, «ἀγοραστός».— ‖ ὁ πρὸς πώλησιν, ὁ δυνάμενος νὰ ἀγορασθῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ἀγοράσῃ, λατ. **venalis.**

Ὦνθρωπε, κατὰ ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ *ὦ ἄνθρωπε.*

Ὦνθρωποι, κατὰ ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ *ὦ ἄνθρωποι.*

Ὤνιος, (α), *ον* (*ὄνος*)· ὁ δυνάμενος νὰ ἀγορασθῇ, ὁ πρὸς ἀγοράν, ὁ πρὸς πώλησιν, «ποὺ πωλεῖται, ποὺ εἶναι γιὰ πούλημα», λατ. **venalis** ‖ *πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;*—πόσον πωλεῖται ὁ σῖτος; πόσον ἠμπορεῖ νὰ ἀγορασθῇ; τί κοστίζει; ποία εἶναι ἡ τιμή

τῆς ἀγορᾶς; || *τὰ ὤνια*=τὰ πρὸς πώλησιν ἀγοραῖα, τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλούμενα, τὰ ἐμπορεύματα τῆς ἀγορᾶς.

Ὄνομα, *-ατος*, τό, αἰολ. ἀντὶ *ὄνομα*.

Ὀνομάδαται, ἰων. ἀντὶ *ὠνομασμένοι εἰσί*, γ' πληθ. παθ. πρκ. τοῦ *ὀνομάζω*.

Ὄνος, ὁ· ἡ τιμή, τὸ ἀντίτιμον, ἡ ἀξία, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ καταβαλλόμενον διὰ τὴν ἀγοράν πράγματός τινος.— **I** τὸ ἀγοράζειν τι, ἡ ἀγορά, ὡς τὸ *ὠνή* (βλ. λ.). [ἐκ τοῦ *ὤνος* τὸ λατ. venum, ὡς τὸ vinum ἐκ τοῦ *οἶνος*, vicus ἐκ τοῦ *οἶκος*].

Ἔτυμ.: *ὦνος* (**Φόσνο-ς*)· *ὠνή*, λεσβ. *ὀννᾶ* (**Φοσνᾶ*)· *ὠνεῖσθαι*, γορτ. *ὤνην* (=πωλεῖν)· σανσκρ. vasná-m (ἰαπ. **vesno-*), vasnayáti (ζητῶ τὴν τιμήν τινος), ἀρμ. gin, γεν. gnoy (τιμὴ ἀγορᾶς), gnem (ἀγοράζω), λατ. **vēnus** (ἰαπ. **vesno-*), μόνον ἐν τῇ αἰτ. vēnum, δοτ. vēnō (πρβλ. vendo ⟨**vēnom do*, vēneō ⟨**venom eō*).

Ὠνοσάμην, μεσ. ἀόρ. α' τοῦ *ὄνομαι*.

Ὠνο-χόει, γ' ἑν. πρτ. τοῦ *οἰνοχοέω* (βλ. λ.).

Ὄνωμαι, παθ. πρκ. τοῦ *οἰνόω* (βλ. λ.).

Ὠξ, δωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *ὁ ἓξ*.

Ὤξε, γ' ἑν. ἀορ. α' τοῦ *ὀΐγνυμι* (βλ. λ.).

Ὠ'Ο'Ν, τό· ὡς καὶ νῦν, ᾠόν, «αὐγό», λατ. OVUM.

Ἔτυμ.: *φὸν* (ἰαπ. *ὄνjo-m), ἑλληνιστ. *ὠόν*, αἰολ. *ὤϊον*, δωρ. *ὦεον*, πρβλ. Ἡσυχ. «*ὤβεα* (τ. ἔ. *ὤFεα*)· *τὰ φά*. *Ἀργεῖοι*»· πρβλ. λατ. ovum, παλ-γερμ. ei, ἀγγλ-σαξ. *eġ*, παλ-norr. egg, γοτθ. ada (d = γοτθ. dd), ἅτινα ἀποκαλύπτουν germ. θέμ. **ajjaz-*, **ajjiz-*, συγγ. τῷ παλ-σλαυ. *(j)aje, ἐξ οὗ ajĭce (ᾠόν)· πρβλ. ὡσ. νεο-περσ. *χāya* (ᾠόν)· πιθ. συγγ. τῷ λατ. avis, σανσκρ. vīḥ, vē'ḥ, Ζενδ. vi- (πτηνόν), **ō'v(j)o-m* ⟨ἰαπ. **ovi-s* (πτηνόν).

Ὅόπ, καὶ **ὅπ**· κραυγὴ τοῦ *κελευστοῦ* (βλ. λ.) ἀποτελοῦσα παράγγελμα πρὸς τοὺς κωπηλάτας νὰ σταματήσουν τὴν κωπηλασίαν, ἢ κατ' ἄλλους (ὅπερ καὶ πιθανώτερον) παράγγελμα ρυθμιστικὸν τῆς κωπηλασίας (ὡς καὶ σήμερον).

Ὄπᾶσα, ἀόρ. α' τοῦ *ὀπάζω* (βλ. λ.).

Ὄπερ, δωρ. ἀντὶ *οὗπερ* (βλ. λ.), ἐπίρρ.· *ὄπου*.

Ὀπόλλον, ποιητ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *ὁ Ἀπόλλον*.

Ὀπόλλων, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *ὁ Ἀπόλλων*.

Ὀπόλοι, δωρ. κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ *οἱ αἰπόλοι*.

Ὄπται, γ' ἑν. παθ. πρκ. τοῦ *ὁράω*.

Ὄπτησα, Ὄπτων, ἀόρ. α' καὶ πρτ. τοῦ *ὀπτάω* (βλ.λ.).

Ὄπωπα, πρκ. β. τοῦ *ὁράω*.

Ὥρα, ἰων. **Ὥρη,** ἡ, λατ. CURA· φροντίς, μέριμνα, πρόνοια, προσοχή. «ἐνδιαφέρον» (ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ.). || *ὥραν ἔχω τινὸς* ἢ *ὥραν ποιοῦμαί τινος*=φροντίζω (προνοῶ, μεριμνῶ) περί τινος, δίδω προσοχὴν εἴς τι(να), ἀποδίδω σημασίαν εἴς τι(να)· βλ. καὶ *οὖρος B*.

Ἔτυμ.: *ὥρᾱ*, ἰων. *ὥρη*· *ὠρεύω* (λαμβάνω φροντίδα περί τινος)· *δυσωρέω* (βλ.λ.)· *εὐθύ-ωρος* (*εὐθυ-ωρία*)· *οὐδενόσωρος* (βλ. λ.)· *ὀλίγωρος* (βλ. λ.)· πρβλ. καὶ *θεωρός*· βλ. *ὁράω*.

Ὥρα, ἰων. **Ὥρη,** ἡ, λατ. HORA· ὡρισμένος (περιωρισμένος) χρόνος, χρονικὴ περίοδος καθοριζομένη διὰ φυσικῶν νόμων, περίοδος ἔτους (μηνός, ἡμέρας) || μέρος τοῦ ἔτους, ἐποχή, ὥρα τοῦ ἔτους· καὶ ἐν τῷ πληθ., αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους || ἐν τῷ πληθ. σημ. ὡσ. καί, τὸ κλῖμα μιᾶς χώρας ὡς ἐξαρτώμενον ἐκ τῶν ἐποχῶν της. **2)** ἡ ἀνθηρὰ ἐποχὴ (ἡ ἐποχὴ τῶν ἀνθέων) τοῦ ἔτους, τ. ἔ. ἡ ἄνοιξις, ἐκαλεῖτο ὡσ. *ὥρα* ἁπλῶς, καίτοι ἀπαντᾷ καὶ ἡ πλήρης ἔκφρασις *εἶαρος ὥρη* ἢ *ὥρη εἰαρινὴ* || *ὥρα* ὁμως ἐκαλεῖτο ὡσ. καὶ τὸ θέρος καὶ ὁ χειμὼν || ἡ τετάρτη ἐποχή, ἡ *ὀπώρα* (δηλ. τὸ φθινόπωρον), δὲν διεκρίνετο ὡς ἰδιαιτέρα ἐποχὴ κατὰ τοὺς ὁμηρικοὺς χρόνους. **3)** μεθ' Ὅμηρον, καθόλου τὸ ἔτος ἐν τῷ συνόλῳ του (τὸ ὅλον ἔτος): *ἐν τῇ πέρυσιν ὥρᾳ*=κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.— **II** μέρος τῆς ἡμέρας, τμῆμα τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἡμέρας ἢ καὶ τοῦ ἡμερονυκτίου || οὕτω καὶ *ὥρα νυκτὸς* = τὸ διάστημα τῆς νυκτός, ἡ νύξ.— **III** ὁ κατάλληλος χρόνος, ἡ κατάλληλος ὥρα, διὰ πρᾶγμά τι, ἡ ὥρα του, ἡ ἐποχή του (μετὰ γεν. πραγμ.): *ὥρα ὕπνου*, *ὥρη δόρποιο*, *ὥρη ἀρότοιο*, *ὥρη γάμου*, *ὥρα ἀνδρὸς* = καιρὸς κατάλληλος νὰ γίνῃ κανεὶς σύζυγος | *ὧραι καρπῶν* =αἱ ἐποχαὶ καθ' ἃς ὡριμάζουσιν οἱ διάφοροι καρποί || *ἐν ὥρῃ*=εἰς καλὴν ὥραν, εἰς κατάλληλον στιγμὴν χρόνου, ἐγκαίρως.— **IV** ἐν τῷ πληθ., τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος ὡς συνυφασμένα μὲ τὰς τέσσαρας ἐποχάς, λαμβανομένων τοῦ μὲν νότου ὡς θέρους, τοῦ δὲ βορρᾶ ὡς χειμῶνος.— **V** παρ' ἀττ. μτφρ., ἡ ἄνοιξις τῆς ζωῆς, ἡ ἀκμὴ τῆς ζωῆς, τὸ ἄνθος τοῦ βίου, ἡ νεότης || ὡσ. καὶ ἡ ἀνδρικὴ ἡλικία.— **VI** παρ' ἀττ. ὡσ. ἐνίοτε ἡ *ὥρα κεῖται* καὶ ἀντὶ τοῦ οὐδ. *τὰ ὡραῖα* = τὰ προϊόντα (οἱ καρποί) τῶν διαφόρων ἐποχῶν τοῦ ἔτους.— **VII** ὡς κύρ. ὄν. *αἱ Ὧραι* κατὰ τὴν Μυθολογίαν ἦσαν αἱ φρουροῦσαι τὰς ἐκ νεφελῶν Πύλας τοῦ Οὐρανοῦ || γενικῶς, αἱ θεράπαιναι τῶν Θεῶν || συχνὰ ἀναφέρονται ὁμοῦ μετὰ τῶν *Χαρίτων* (βλ. λ.): *Ὧραι καὶ Χάριτες*.

Ἔτυμ.: *ὥρα* (ἰαπ. **jōrā*)· *ὥρος*· *ὥριος*, *ὡραῖος*, *ἐννέ-ωρος* (βλ. λ. λ.): Ζενδ. yār- (ἔτος), γοτθ. jēr-, παλ-γερμ. iār, νεο-γερμ. Jahr (ἔτος), ἀγγλ-σαξ. zēar, παλ-norr. ár (ἔτος), παλ-σλαυ. Jara, Τσεχ. Jaro (ἀνοιξις), λατ. hornus (⟨hōjōrino-s), ἐπιθ. προελθὸν ἐκ τοῦ **hōjōrō* (κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο)· παλ-γερμ. hiuro ⟨**hiu, jāru*, νεογερμ. heuer· ἐξ ἰαπ. **je-ro-*, **jō-ro*, ἐξ ἰαπ. ριζ. **ei-*, περὶ ἧς βλ. ἐν *εἶμι*.

Ὡραῖος, *α, ον* (*ὥρα*)· ὁ παραχθεὶς (γενόμενος) ἢ ὁ παραγόμενος (γινόμενος) εἰς τὴν προσήκουσαν ὥραν, εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν («στὴν ὥρα του») || δθεν, ἔγκαιρος, ὥριμος || κυρ. ἐπὶ καρπῶν: *ὡραῖοι καρποὶ* ἢ *τὰ ὡραῖα*=οἱ καρποὶ «τῆς ἐποχῆς», λατ. fructus hornotini ἢ horni. **2)** ὡς οὐσ. *ἡ ὡραία* (πλήρες: *ὥρη ἡ ὡραία*, συνών. τῷ *ὥρα ἔτους*) =ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὡριμάζει ὁ σῖτος ἢ οἱ καρποί || γεν., ἡ καλὴ ἐποχή, ἡ κατάλληλος διὰ πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις (τ. ἔ. ἡ περίοδος τῶν 4—5 μηνῶν τοῦ θέρους καὶ τοῦ ἔαρος).— **II** ὁ συμβαίνων (γινόμενος) κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον, ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος, ἁρμόζων εἰς τὴν ἐποχήν, πρόσφορος.— **III** ἐπὶ προσώπων, ὁ ὥριμος διά τι πρᾶγμα, «στὴν ὥρα του» (μετὰ γεν.): *παρθένος γάμου ὡραίη* (Ἡρόδ.)= παρθένος ὥριμος διὰ γάμον («στὴν ἐποχὴ της, γιὰ παντρειά») (πρβλ. τὸ τοῦ Virgil. jam matura viro, καὶ τὸ τοῦ Ὁρατ. tempestativa viro) || ὡσ. ἐπὶ γερόντων, ὁ ὥριμος διὰ τὸν θάνατον («ποὺ ἦλθε πλέον ἡ ὥρα του νὰ πεθάνῃ»).— **IV** ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας του, ὁ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος διατελῶν, ἀκμαῖος, πλήρης σφρίγους, πλήρης ζωῆς, ὁ διάγων τὴν ἄνοιξιν τῆς ζωῆς του, νεαρὸς || δθεν καὶ ἐπὶ πραγμάτων, ὡραῖος, πλήρης χάριτος, ἐπίχαρις.

Ὡραιότης, *-ητος*, ἡ (*ὡραῖος*)· ἡ ὡριμότης τῶν καρπῶν.— **I** ἡ ἀκμὴ τῆς νεότητος, ἡ ἀκμαία κατάστασις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἡ ἀνθηρὰ νεανικὴ ἡλικία, καλλονή.

Ὡρᾱκιάω, μελλ. *-άσω*· λιποψυχῶ, λιποθυμῶ.

Ἔτυμ.: *ὡρᾱκιάω* ⟨θεμ. *ὡρᾱκ-* (=ἴλιγγος, ζάλη, λιποθυμία): παλ-γερμ. wuorag (**-o-ko*) (=οἰνόφλυξ), παλ-σαξ. wōrig, wōrag, ἀγγλ-σαξ. wériz, ἀγγλ. weary (κουρασμένος), καὶ ἄνευ τοῦ προσφ. *-k-*, παλ-norr. órar (πληθ.=παροξυσμοὶ μανίας, θέμ. **vorā-*), ho,-fud-órar (παραφροσύνη), πιθ. ἑλλ. *ὤρος*, *ὦωρος* (= ὕπνος)· ἐξ ἰαπ. ριζ. **vōr-* (ἴλιγγος).

Ὡράνός, ὁ, δωρ. ἀντὶ *οὐρανός* (βλ. λ.).

Ὡρᾶσι, Ὡρᾶσιν, ἐπίρρ. (*ὥρα*)· ἐν καιρῷ, ἐγκαίρως, κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον.

Ὀρεί-τροφος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ὀρείτροφος* (*ὄρος*+*τρέφω*)· ὁ ἐπὶ τῶν ὀρέων τρεφόμενος.

Ὤρεξατο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ *ὀρέγω* (βλ. λ.).

Ὀρεσί-δουπος, *ον*, ποιητ. ἀντὶ *ὀρεσί-δουπος* (*ὄρος*+*δουπέω*)· ὁ παράγων δοῦπον (ἦχον) ἐπὶ τῶν ὀρέων.

Ὀρεσσί-δώτης, *-ου*, ὁ (*ὥρα* + *δίδωμι*)· ὁ δίδων (παρέχων, παράγων) ὡρίμους καρποὺς κατὰ τὴν προσήκουσαν ἐποχὴν («στὸν καιρό τους»).

Ὄρεσσιν, ἐπ. ἀντὶ *ὄρεσσιν*, δοτ. τοῦ *ὄαρ*.

Ὄρετο, γ' ἑν. μέσ. ἀορ. β' ἐκ τοῦ *ὄρνυμι* (βλ. λ.)

ὡρεύω (ὥρα)· φροντίζω, μεριμνῶ, περί τινος, προσέχω, ἐποπτεύω (μετὰ αἰτ.).
Ὥρη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ὥρα** (βλ. λ.).
Ὥρη, ἡ, ἰων. ἀντὶ **ὥρα** (βλ. λ.).
ὡρη-φόρος, **ον** (**ὥρα**+**φέρω**)· ὁ φέρων τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ὁ φέρων τοὺς (ὡρίμους) καρποὺς εἰς τὴν ἐποχήν των.
Ὤ(ϑ)ει, ἀπρφ. παϑ. πρκ. τοῦ **ὄρνυμι** (βλ. λ.).
ὡρίζεσκον, ἰων. πρτ. τοῦ **ἀορίζω**.
ὡρῖκός, **ή**, **όν** (**ὥρα**)· ὥριμος, εἰς τὴν ἀκμήν του, εἰς τὴν ἀνθησίν του.— **II** εἰς τὴν ἐποχήν του («στὴν ὥρα του»), ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος.— **ἐπίρρ. ὡρικῶς**=ἐγκαίρως, ἐπικαίρως: **ὡρικῶς πυνθάνει**=ἐπικαίρως ἐρωτᾷς (ζητεῖς πληροφορίας).
ὡρῖμος, **ον** (**ὥρα**)· ὡς καὶ νῦν, ὥριμος, ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος, εἰς τὴν ἐποχήν του, «εἰς τὴν ὥραν του».
ὡρίνδην, παϑητ. ἀόρ. α' τοῦ **ὀρίνω** (βλ. λ.).
Ὥριος (Α), (α), **ον** (**ὥρα**)· ποιητ. τύπος τοῦ **ὡραῖος** (=ὥριμος)· ὁ συμβαίνων καϑ' ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ὁ ἐπανερχόμενος καϑ' ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους || ὁ παραγόμενος εἰς τὴν ἐποχήν του (κατὰ τὴν προσήκουσαν ὥραν): **ὥρια πάντα**=πᾶν ὅ,τι παράγουσιν αἱ διάφοροι ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, οἱ καρποὶ τῶν διαφόρων ἐποχῶν τοῦ ἔτους.— **II** ὥριμος, ἔγκαιρος, «τῆς ἐποχῆς».— **III** ὁ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι γινόμενος, ἔγκαιρος, ἐπίκαιρος.
Ὥριος (Β), **ον** (**ὥρος**=ὕπνος)· νυκτερινός.
Ὥριος (Γ), **ον**, δωρ. ἀντὶ **οὔριος** (βλ. λ.).
ὡρισμένος, μτχ. παϑ. πρκ. τοῦ **ὁρίζω** (βλ. λ.).
ὥριστος, κατὰ ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ **ὁ ἄριστος**.
Ὠρίων, **-ωνος**, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων, περίφημος κυνηγός, τοῦ ὁποίου ἠράσθη ἡ Ἠώς· φονευθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἦν ἐπειράϑη νὰ βιάσῃ, εἴτε διὰ βέλους εἴτε διὰ δήγματος σκορπίου, ἠγέρϑη ἐκ νεκρῶν ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.— **II** λαμπρὸς ἀστερισμός (λαβὼν ἐξ αὐτοῦ τὸ ὄνομα), τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτολὴ ἀρχίζει ἀμέσως μετὰ τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον καὶ συνοδεύεται ὑπὸ θυελλῶν [ἐ ἐπ., ἔ ἀττ.].
ὡρμᾶϑη, δωρ. ἀντὶ **ὡρμήϑη**, γ' ἐν. παϑ. ἀορ. α' τοῦ **ὁρμάω**.
ὡρμᾶτο, **ὡρμήϑη**, γ' ἐν. πρτ. καὶ παϑ. ἀορ. α' τοῦ **ὁρμάω**.
ὡρμέαται, **—ᾶτο**, ἰων. ἀντὶ **ὥρμηνται**, **ὥρμηντο**, γ' πληϑ. πρκ. καὶ ὑπερσ. τοῦ **ὁρμάω**.
ὥρμηναν, γ' πληϑ. ἀορ. α' τοῦ **ὁρμαίνω**.
ὦρνῦτο, γ' ἐν. μέσ. πρτ. τοῦ **ὄρνυμι**.
ὡρο-δετέω, μελλ. **-ήσω** (**ὥρα**+**τίϑημι**)· ἀστρολογ. λέξις. **ὡροσκοπέω**, παρατηρῶ τὴν δέσιν τῶν ἀστέρων κατὰ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως ἀτόμου τινός, παρατηρῶ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως, ἑρμηνεύω τὴν τύχην τοῦ γεννωμένου.— **II** κυβερνῶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, εἶμαι ὁ κυρίαρχος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ τινος καὶ ὁ διέπων αὐτόν (ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἱσταμένου, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, ἀστερισμοῦ).
ὦρορε, γ' ἐν. ἀναδιπλ. ἀορ. β' τοῦ **ὄρνυμι** (βλ. λ.).
ὦρος, **-εος**, τό, δωρ. ἀντὶ **ὄρος**, ἰων. **οὖρος** (βλ.λ.λ.).
ὥρσα, ἀόρ. α' τοῦ **ὄρνυμι** (βλ. λ.).
ὦρτο, γ' ἐν. ἐπ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ **ὄρνυμι**.
ὠρῦγή, ἡ—**ὠρυϑμός** (βλ. λ.), «τὸ οὐρλιασμα, τὸ οὐρλιαχτό», ἐπὶ λύκων, κυνῶν κλπ.· καὶ **ὠρυγμός**, ἀντίϑ. τῷ **ὀλαγμός**, καὶ τὸ **ὤρυγμα**, ἐπὶ τῶν κυμάτων· πρβλ. Ἡσυχ. «**ὠρυγή· φωνή, ϑόρυβος· κυρίως δὲ ἡ τῶν κυνῶν φωνή**».
Ἔτυμ.: **ὠρῦγή· ὤρυγμα· ὠρῦγμάς**· διὰ πλείονα βλ. **ἐρυγόντα** καὶ **ὠρύομαι**.
ὠρυϑμός, ὁ· ὠρυγμός, **ὠρυγή** (βλ. λ.), «οὐρλιασμα», βοή, βρυχηδμός (ἐπὶ λέοντος).
ὦρυξα, ἀόρ. α' τοῦ **ὀρύσσω**.
ὠρῦομαι, μελλ. **ὠρῦσομαι**· ἀόρ. α' **ὠρῦσάμην**· ἀποϑ.· ὡς καὶ νῦν, ὠρύομαι, «οὐρλιάζω» (ἐπὶ λύκων, κυνῶν), βρυχῶμαι (ἐπὶ λεόντων), λατ. **rugire** || κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ζώων, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων (κυρ. ἐπὶ ἐξηγηριωμένων ἀνθρώπων, εἴτε ἐξ ὑπερβολικοῦ πένϑους εἴτε ἐξ ὑπερβολικῆς χαρᾶς) || ὡσ. καὶ ἐπὶ τῆς ϑαλάσσης, ροχϑῶ, βρυχῶμαι, «ϑοΐζω».— **II** μτβτ., ϑρηνῶ (κλαίω) τινὰ μετὰ ὠρυγμῶν.

Ἔτυμ.: ἐκ τῆς αὐτῆς ριζ. καὶ τὰ **ὠρυγή**, **ὠρυγμός**, **ὤρυγμα**, **ὠρυϑμός**, **ὀρυμαγδός**, **ὠρύεται** (=ὑλακτεῖ)· **ὠρυόδον** (=μετὰ ὠρυγμῶν, ὡς λύκος ὠρυόμενος)· σανσκρ. **rávati**, **ruvátī**, **ravati** (φωνάζω, βρυχῶμαι), **ráva-ḥ**, **ravátha-ḥ** (βρυχηδμός, κραυγή), λατ. **rūmor**, **ravus**, **raucus** (βραχνός), ἀγγλ-σαξ. **ryn** (**r'y-nan**) (=βρυχῶμαι, ὠρύομαι), μεσ-γερμ. **rienen** (ϑρηνῶ, παραπονοῦμαι), παλ norr. **rymja** (βρυχῶμαι), ἰαπ. ***(e)reu-** (φωνάζω)· βλ. ἐν **ἐρεύγομαι**· τὸ **ὠ-** εἶναι τὸ ἐπιφών. **ὦ** (πρβλ. τὸ γερμ. **weh-klagen**) καὶ τὸ ἰαπ. ἐπιρρ. ***ō**, σανσκρ. **ā** (πρβλ. σανσκρ. **ā ru-**= βρυχῶμαι, φωνάζω, κατὰ τινος).
ὠρχαῖος, κατὰ ἰων. κρᾶσιν, ἀντὶ **ὁ ἀρχαῖος**.
ὠρχείσϑην, γ' δυϊκ. πρτ. τοῦ **ὀρχέομαι** (βλ. λ.).
ὠρχεῦντο, δωρ. γ' πληϑ. πρτ. τοῦ **ὀρχέομαι**.
ὠρώρει, γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ **ὄρνυμι** (βλ. λ.).
ὠρωρέχᾶται, ἰων. ἀντὶ **ὀρωρεγμένοι εἰσίν**, γ' πληϑ. παϑ. πρκ. τοῦ **ὀρέγω**.
ὠρώρυκτο, γ' ἐν. παϑ. ὑπερσ. τοῦ **ὀρύσσω**.
Ὡς· ἀπαντᾷ Α' ὡς ΕΠΙΡΡΗΜΑ τρόπου, καὶ δή: 1) ὡς δεικτικὸν ἐπίρρ. **ὡς** (τονιζόμενον)=**οὕτως** (βλ.λ.), κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὡς ἐπίρρ. τῆς δεικτ. ἀντων. **ὅς** (βλ. λ.) (καϑ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον τὸ **τὼς** εἶναι ἐπίρρ. ἐκ τοῦ "**τός**, καὶ τὸ **οὕτως** ἐκ τοῦ **οὗτος**)· καὶ 2) ὡς ἀναφορ. ἐπίρρ. **ὡς** (ἄτονον)=ὅπως, ὡς ἐπίρρ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. **ὅς** (βλ. λ.).— Β' ὡς ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ **ὡς** (ἄτονον)=**ὅτι**.— Γ' ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ.
Α' ΕΠΙΡΡΗΜΑ: **I** δεικτ. ἐπίρρ. τρόπου **ὡς** (τονιζόμενον)=οὕτω, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, λατ. **sic**. 2) **καὶ ὡς**=καὶ οὕτως, «καὶ ἔτσι ἀκόμη», καὶ μ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλα αὐτά (ὡς τὸ **ὅμως**): **ἀλλὰ καὶ ὡς ἐϑέλω δόμεναι πάλιν** = ἀλλὰ καὶ παρ' ὅλα αὐτὰ (ἀλλ' ἐν τούτοις) εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ δώσω ὀπίσω || μετὰ ἀρνήσ. **οὐδ' ὡς, μηδ' ὡς** = οὐδ' οὕτως, «οὔτε κι ἔτσι», καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων οὐχί, ἐν τούτοις οὐχί, οὐδ' οὕτω, οὔτε καὶ τότε, κατ' οὐδένα τρόπον: **ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέλιγε μάχης κορυϑαίολος Ἕκτωρ**=ἀλλ' οὔτε καὶ τότε (οὔτε καὶ ὑπὸ τὰς συνδήκας αὐτὰς) ἔπαυε νὰ μάχεται ὁ σείων τὴν περικεφαλαίαν Ἕκτωρ. 3) ἐν παρομοιώσεσιν, εἰς τὸ δεικτ. **ὡς** ἀνταποκρίνεται ἀναφορ. **ὡς** (εἴτε προτασσόμενον εἴτε ἐπιτασσόμενον ἐκείνου): **ὡς...**, **ὡς...** (οὕτως..., ὅπως...=λατ. **sic... ut**), ἢ τανάπαλιν **ὡς...**, **ὡς...** (=ὅπως.., «ἔτσι»...) || ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τίϑεται ὡσ. καὶ: **ὥστε...**, **ὡς...** (=ὅπως..., οὕτως «ἔτσι»...).
II ἀναφορικὸν ἐπίρρημα τρόπου **ὡς** (ἄτονον)=ὅπως, καϑώς, λατ. **ut**, ἀκολουϑοῦν κυρίως ἔπειτα ἀπὸ δεικτικὸν ἐπίρρ., τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις συχνὰ παραλείπεται: **κινήϑη δ' ἀγορὴ ὡς κύματα μακρὰ ϑαλάσσης** (τ.ἔ. **οὕτως ὡς**)· —ἐν τῇ τοιαύτῃ χρήσει τὸ **ὡς** δὲν τονίζεται, ἐκτὸς ὅταν κεῖται ἐν τέλει προτάσεως, ἢ ὅταν τίϑεται ἔπειτα ἀπὸ τὴν λέξιν, ἡ ὁποία εἰσάγεται διὰ τοῦ **ὡς** (: **ϑεὸς ὡς** ἀντὶ **ὡς ϑεός**). 2) ἀναφορ. **ὡς** ἀπαντᾷ ἐν τισιν ἐλλειπτικαῖς φράσεσιν: **ὡς ἐμοὶ** ἢ **ὡς γ' ἐμοὶ** (ἐνν. **δοκεῖ**)=ὅπως φαίνεται εἰς ἐμέ, ὅπως «μοῦ φαίνεται», ὅπως ἐγὼ νομίζω | **ὡς ἀπ' ὀμμάτων** (ἐνν. **ἔστιν εἰκάσαι**)=ὅπως (ὅσον) διὰ τῶν ὀφϑαλμῶν δύναταί τις νὰ κρίνῃ («ὅσον ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ μὲ τὸ μάτι») || **οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν**=οὔτε στερούμενος ρητορικῆς ἱκανότητος, κρινόμενος ὡς Λακεδαιμόνιος (Λακεδαιμόνιος ὅπως εἶναι...) | **ἐχρῆτο τῷ οἰκήματι ὡς ταμιείῳ**=ἐχρησιμοποίει τὸ οἴκημα ὡς (κυρ. ὅπως, καϑὼς) ἀποϑήκην. 3) τὸ ἀναφορ. **ὡς** συνάπτεται ὡσ. καὶ μετὰ μετοχῆς αἰτιολογούσης τὴν ἔννοιαν τοῦ κυρίου ρήματος τῆς προτάσεως: **ἀγανακτοῦσιν ὡς ἀδικούμενοι**=ἀγανακτοῦσιν ὅπως (καϑώς, ἐνν. ἀγανακτοῦν) ἄνϑρωποι οἱ ὁποῖοι ἀδικοῦνται (ὅπερ καταλήγει εἰς τό: ἀγανακτοῦσιν ἐπειδὴ ἔχουν τὴν ἰδέαν ὅτι ἀδικοῦνται) || ὡσ. μετὰ μτχ. ἐν ἐρωτήσεσιν: **ὡς τί δὴ ϑέλων**;=ὡσάν (ὅπως, καϑώς) ἄνϑρωπος ποὺ ἐπιϑυμεῖ τί πρᾶγμα; (τ. ἔ. χάριν τίνος πράγματος;) || ὡσ. μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ἀντικείμ. τῆς προτασ.: **εἴργουσιν αὐτὸν ὡς ἀδικοῦντα** = τὸν περιορίζουν ἐν κλειστῷ χώρῳ (τὸν φυλακίζουν) ὅπως ἕνα ὁ ὁποῖος διαπράττει ἀδικήματα (ἐνεργεῖ

κακῶς, κακουργεῖ), καὶ ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ τὸν θεωροῦν ἀδικοῦντα ‖ ὡσ. τὸ ἀναφορ. **ὡς** συνάπτεται καὶ μετὰ μετοχῶν κειμένων κατὰ γεν. ἀπολ.· ***νῦν δέ, ὡς οὕτως ἐχόντων, στρατιὴν ἐκπέμπετε*** (=λατ. **res cum ita sunt**)=νῦν δέ, ὅπως δὰ ἐστέλλετε στρατόν, ἐὰν τὰ πράγματα εἶχον τοιουτοτρόπως, στείλατε στρατόν, ἐν τῷ παρόντι ὅτι εἶναι τοιαῦτα τὰ πράγματα, ἄρα: ἐπειδὴ εἶναι τοιαῦτα, στείλατε στρατόν («μιὰ καὶ τὰ πράγματα ἔχουν ἔτσι, στεῖλτε στρατό»). 4) τὸ ἀναφορ. **ὡς** συνάπτεται ὡσ. καὶ μετὰ προθέσεων: ***ἀνήγοντο ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν***=ἀνήγοντο εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος ὅπως (καθώς, ὡσάν) διὰ ναυμαχίαν (ὅπως δηλ. ἀνάγεται ὁ προτιθέμενος νὰ ναυμαχήσῃ) ‖ ***ὡς ἐπὶ φρυγανισμόν***=ὅπως (καθώς, δηλ. ἀπομακρύνεταί τις) διὰ συλλογὴν φρυγάνων («γιὰ νὰ μαζέψῃ φρύγανα») ‖ συνηθέστατα τὸ ἀναφορ. **ὡς** συνάπτεται μετὰ τῶν προθέσ. ***ἐπί, εἰς, πρός***, σπανιώτερον δὲ μετ' ἄλλων: ***ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη***=ηὐχαριστήθη ὅπως (εὐχαριστεῖται) ὁ ἐν κακῇ καταστάσει εὑρισκόμενος (τ. ἔ. ἐχάρη λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν κακήν του κατάστασιν, ἤτοι ἔνεκα τῆς κακῆς καταστάσεώς του). 5) ἐνίοτε ἡ πρόθεσις παραλείπεται, καὶ τὸ **ὡς** κατήντησε νὰ ἐπέχῃ θέσιν προθέσ.=***εἰς***+αἰτ. (ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὸ λατ. **usque** κατήντησεν ἰσοδύναμον πρὸς τὸ **usque ad**), μόνον ἐπὶ προσώπων ὅμως: ***ὡς τὸν Φίλιππον***= πρὸς (εἰς) τὸν Φίλιππον (***ἐπὶ τόπου ἢ εἰς***)· ἡ τοιαύτη διάκρισις τῆς συντάξεως ἐπὶ προσώπων ἀπὸ τῆς συντάξεως ἐπὶ τόπου καταφαίνεται ἐν τῷ ἀκολούθῳ χωρίῳ τοῦ Θουκυδ. (IV 79) ***ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν*** ‖ ἡ τοιαύτη σύνταξις τοῦ ἀναφορ. **ὡς**+αἰτ. προσ. ἀπαντᾷ παρ' Ὁμήρῳ ἤδη (ἀλλ' ἄπαξ μόνον): ***ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον*** (Ὀδυσ. XVII 218)=πῶς πάντοτε ὁ θεὸς ὁδηγεῖ τὸν ὅμοιον πρὸς τὸν ὅμοιον! 6) μετὰ ἐπιρρημάτων, πρὸς περιορισμὸν ἢ πρὸς ἐπίτασιν τῆς δυνάμεώς των: μετὰ ἐπιρρ. θετικοῦ βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἐννοίας του: ***ὡς ἀληθῶς***=ὅπως ἀληθῶς, τ. ἔ. κατ' ἀλήθειαν, ὄντως, τῷ ὄντι, πράγματι (καίτοι δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ἐπιφώνημα: πόσον ἀληθῶς!), λατ. **quam vere** | ***ὡς ἑτέρως***=καθὼς «διαφορετικά», τ. ἔ. διαφόρως, «διαφορετικά» (ἢ ὡς ἐπιφών.: πόσον «διαφορετικά!»), λατ. **quam aliter** ‖ ὡσ. δύναται τὸ ἀναφορ. **ὡς** καὶ νὰ ἔπηται (νὰ ἀκολουθῇ) ἔπειτα ἀπὸ ἐπίρρημα δηλωτικὸν ἐκτάκτου καὶ θαυμαστοῦ τινος πράγματος: ***θαυμαστῶς ὡς, ὑπερφυῶς ὡς*** κλπ. 7) ὡσ. καὶ μετὰ ἐπιρρ. ὑπερθετ. βαθμοῦ συντάσσεται τὸ ἀναφορ. **ὡς**, ἐπιτείνον τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπερθετ., ὅπως καὶ τὰ ***ὅ,τι, ὅπως*** καὶ τὸ λατ. **quam**: ***ὡς μάλιστα***=λατ. **quam maxime**=ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον | ***ὡς ῥᾷστα***=λατ. **quam facillime**=ὅσον τὸ δυνατὸν εὐκολώτερον | ***ὡς τάχιστα***=λατ. **quam celerrime**=ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ‖ παρομοία εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀναφορ. **ὡς** ἐν ταῖς φράσεσιν: ***ὡς τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον*** (ἁπασαι ὡς καὶ νῦν)=λατ. **plerumque, ut plurimum**. 8) ὡσ. τὸ ἀναφορ. **ὡς** ἐπιτείνει ἐνίοτε τὴν σύναμιν ὑπερθ. ἐπιθ. συναπτόμενον μετ' αὐτοῦ ὅπως ἀκριβῶς καὶ μετὰ τοῦ ὑπερθ. ἐπιρρ.: ***ὡς ἄριστος, ὡς βέλτιστος***=«ὅσον γίνεται», «ὅσο παίρνει», καλλίτερος, ἤτοι ἄριστος.

Β' ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ: 1) **ὡς** εἰδικὸς σύνδεσμος **ὡς**, παριστῶν τὸ δι' αὐτοῦ εἰσαγόμενον ὡς γεγονὸς (=ὅτι), συνών. τῷ **εἰδ.** συνδ. ***ὅτε*** (βλ. λ.), λατ. **quod**. 2) **ὡς** =***ὥστε*** (βλ. λ.), τόσον ὥστε, λατ. **adeo ut, ita ut**: ***εὖρος ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ***=κατὰ τὸ πλάτος τοσοῦτος ὥστε νὰ πλέουν δύο τριήρεις ὁμοῦ. 3) **ὡς** τελικὸς σύνδ. **ὡς**, εἰς δήλωσιν σκοποῦ, συνών. τῷ ***ἵνα*** καὶ τῷ ***ὅπως***, λατ. **ut**· ἵνα, διὰ νά, «γιὰ νά».

Ἐνταῦθα δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῶν ἐλλειπτικῶν ἐκείνων περιφράσεων τοῦ **ὡς** μετ' ἀπρφ.: ***ὡς ἔπος εἰπεῖν***, (**ὡς**) ***συνελόντι εἰπεῖν*** κλπ.· δι' ὅλων αὐτῶν δηλοῦται κάποιος μετριασμὸς ἰσχυρισμοῦ: ***ὡς εἰπεῖν***=λατ. **ut ita dicam**=οὕτως εἰπεῖν («νὰ ποῦμε», «νὰ ποῦμε ἔτσι», νὰ εἴπῃ τις) | ***ὡς ἔπος εἰπεῖν***=διὰ νὰ εἴπωμεν ὅπως συνήθως λέγει τις, «ὅπως τὸ λέει ὁ λόγος» (ἢ: διὰ νὰ εἴπωμεν ἐν ὀλίγοις, μὲ μίαν λέξιν, «καθαρὰ καὶ ξάστερα») | (**ὡς**) ***συνελόντι εἰπεῖν*** = ἵνα εἴπω ἐν συντόμῳ, ἐν ὀλίγοις, μὲ μίαν λέξιν (κυρ., διὰ νὰ εἴπῃ τις ἀφ' οὗ συγκεφαλαίωσῃ, ἐν περιλήψει). 4) ὡς αἰτιολογ. σύνδ. **ὡς**, πρὸς δήλωσιν αἰτίας, αἰτιολογίας, συνών. τῷ αἰτιολ. ***ὅτι*** (= διότι), ἢ τῷ ***ἐπεί***, λατ. **quia, quippe, quandoquidem**· ἐπειδή, διότι. 5) ὡς χρον. σύνδ. **ὡς** ἀντὶ τοῦ ***ὅτε, ἐπεί*** (χρον.), λατ. **ut** ἀντὶ **quando**· ὅτε, ὅταν. 6) ὡς τροπικὸν μόριον ἐνίοτε ἁπανταχοῦ ὡσ. τὸ **ὡς** ἀντὶ τοῦ ***ὅπως***, λατ. **ut** ἀντὶ **quomodo, quemadmodum**· πῶς, κατά τίνα τρόπον. 7) τὸ ἀναφορ. **ὡς** ἁπανταχοῦ ἐνίοτε καὶ ὡς τοπικὸν μόριον, ἀντὶ τοῦ ***ὅπου*** (βλ.λ.). λατ. **ubi**.

Γ' ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ: ‖ ἐνίοτε τὸ **ὡς** ἐν ἀρχῇ προτάσεων φαινομενικῶς ἀνεξαρτήτων, ὡς ἐπιφών. ἐμφαντικόν· πῶς! πόσον! «τί»!, ὡς τὸ λατ. **ut** ἀντὶ τοῦ **quam**: ***ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες***=«πόσο («τί») ἀνόητος ἦσουν»! ‖ κατὰ τὸ πλεῖστον μετ' ἐπιθ. καὶ ἐπιρρ.: ***ὡς ἡλίθιος εἶ***=πόσον ἡλίθιος εἶσαι! | ***ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος***=«τί μεγαλοπρέπεια ποὺ σοῦ ἔχει ὁ καταραμένος»! | ***ὡς ὀξέα κλάζει***=«πόσο διαπεραστικὰ ποὺ ξεφωνίζει»!. 2) ἐν τῇ ἀρχῇ ὡσ. προτάσεων τὸ **ὡς** δύναται νὰ σημαίνῃ καὶ ταχεῖαν ἐναλλαγὴν γεγονότων: ***ὡς ἴδεν, ὣς μιν Ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν***=μόλις εἶδε καὶ εὐθὺς ὁ Ἔρως... (κυρ. ὅπως εἶδε, καθὼς εἶδε, οὕτω, δηλ. τὴν ἰδίαν στιγμήν, ὁ Ἔρως...) | ***ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὣς μευ περὶ θυμὸς ἰάφθη*** = μόλις εἶδον, καὶ εὐθὺς κατελήφθην ἀπὸ μανίαν (ἔγινα τρελλὸς ἀπὸ τὸν κεραυνοβόλον ἔρωτα), καὶ εὐθὺς ἡ καρδία μου ἐπληγώθη... (πρβλ. τὸ παρὰ Virgil. **ut vidi, ut me malus abstulit error**). 3) ὡσ. εἰς ἄλλας περιπτώσεις τὸ **ὡς** ἐκφράζει εὐχήν, συνών. τῷ ***εἴθε***, λατ. **utinam**, μετ' εὐκτ. μόνον· εἴθε νά... Ὡ νά..., «μακάρι νά...»: ***ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος*** = εἴθε νὰ ἀπέθνησκε καὶ ὁποιος ἄλλος... («μακάρι νὰ πέθαινε καὶ ὁποιος ἄλλος...») ‖ καὶ ἀρνητικῶς: ***ὡς μὴ θάνοι***=εἴθε νὰ μὴ ἀποθάνῃ! ‖ ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει συνάπτεται καὶ μετ' ἄλλων λέξεων εὐχῆς: ***ὡς ὄφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι***=εἴθε νὰ εὕρισκες ἐδῶ τὸν θάνατον.

‖ τὸ **ὡς** μετ' ἀριθμητικῶν δηλοῖ ὅτι ὁ ἀριθμὸς πρέπει νὰ λαμβάνεται οὐχὶ κατ' ἀκρίβειαν ἀλλὰ κατὰ προσέγγισιν, ὡς «στρογγυλὸς» ἀριθμός· περίπου, σχεδόν, κατὰ προσέγγισιν, ὡς τὸ λατ. **quasi** ἢ **admodum**: ***ἀπέθανον ὡς πεντακόσιοι***=ἔπεσαν εἰς τὴν μάχην 500 περίπου.

‖ τὸ **ὡς** ἐν τισιν ἐλλειπτικαῖς φράσεσιν: 1) ***ὡς τί*** (ἀνν. ***γένηται;***) = διὰ νὰ γίνῃ τί πρᾶγμα; πρὸς τίνα σκοπόν; διατί; πρὸς τί; 2) ***ὡς ἕκαστος, ὡς ἕκαστοι*** = ἕκαστος χωριστά, λατ. **pro se quisque**: (ὅπως ἔτυχε νὰ εἶναι καὶ νὰ εὑρίσκεται) ἕκαστος χωριστά.

[Κυρίως εἰπεῖν **ὡς** εἶναι ἀρχαία αἰτ. πληθ. τοῦ ***ὅς***, ὅπως ***τὼς*** εἶναι αἰτ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ***ὁ*** ὅπως τὸ **οὕτως** ἐκ τῆς **οὗτος** κλπ.].

Ἔτυμ.: ‖ **ὡς** δεικτ. ἐπίρρ. (ἀνωτ. Α' Ι) καὶ **ὡς** ⟨ἰαπ. ****sō-*** + **-s** (καταλ. προσφ.): παλ-λατ. **sō-c**.

‖ **ὡς** ἀναφορ. ἐπίρρ. (ἀνωτ. Α' ΙΙ) ⟨ἰαπ. ****jōd***, ἀντων. θεμ. **jo-** (βλ. ***ὅς*** Α) + σανσκρ. **yād**, πρβλ. ἰαπ. ****jō*** ἐν τῷ Ζενδ. **yā**· ὡς πρὸς τὴν κλίσιν καὶ τὴν βασ. σημασ. εἶναι παράλλ. τοῖς **τῶς** καὶ **ὡς**, **ὥς**, ὅπερ προέρχεται ἐκ θέμ. ****so-*** (βλ. ἄρθρ. ***ὁ***), καὶ εἶναι συγγ. τῷ παλλατ. **sō-c** (**οὕτω**)· πρβλ. μετάξὺ ἄλλων χρήσεων **ὡς *βέλτιστος***: σανσκρ. **yācchrēṣṭá-ḥ** (**yād ṣr-**)=τὸ καλλίτερον δυνατόν· πρὸς τὸ **ὡς** τοῦτο συνάπτονται τά: **ὡς τε, ὥστε**, δωρ. **ὥτε** (**ὡς *τε*** : **ὥτε**=**ὡς, ὡς** : ***ὅ-θε***).

‖ ὁμηρ. **ὡς** (**Fως**) ἐπιτασσόμενον: ***ἴσαν ὄρνιθες ὡς*** ⟨****σFω-ς*** (**-ς** ἐπιθ.), ἰαπ. ****svō-***: παλγ-αρμ. **sō** (****swō***), γοτθ. **swē** (ὅπως, ὡς), ὀσκ. **svai** (ἐάν), εἶτα ἀλλ. ****σFoδ*** ἐν τῷ ὁμηρ. ***ὅττε***, λοκρ. **Fοτι**, ἀττ. ***ὅτις*** ⟨****σFόδ τε-***, ὁμηρ. ***ὅππως*** ⟨****σFόδ πως*** (: κατά τινας ****Fω-ς***, ἰαπ. ****vō***, συγγ. τῷ λατ. **ve** (=ἤ), ἀλλ. ***ἠ-***[**F**]**ε**, ἰαπ. ****ve***, πρβλ. σανσκρ. **va, vā**).

IV **ὡς** (=πρὸς) (ἀνωτ. Α ΙΙ 5), ἐπὶ προσώπων· κατά τινας πρόκειται περὶ ἀρχ. ὀργαν. (****jω-*** μετὰ ἐωαλκ. σ' ἰαπ. ἀντων. θέμ. ****jo-***, βλ. ***ὅς***) συγγ. τῷ ***ὦ-δε*** (=***δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου***, κατ' αὐτὴν τὴν διεύθυνσιν, πρὸς

τά ἐδῶ) ⟨*σῶ-δε (=παλ-λατ. sō-c=οὕτω, ὅδεν)· ὁ, ἡ ⟨*σο, *σᾱ (=πρὸς ποῦ, πρὸς ὅπου).

ὡς, ἡ **ὡς,** δωρ. ἀντὶ **οὖ** (βλ. λ.)· ὅπου, ποῦ.

ὡς, τό, γεν. **ὠτός,** δωρ. ἀντὶ **οὖς**· τὸ οὖς, τὸ «αὐτί».

ὧσα, ἰων. καὶ ἐπ. ἀντὶ **ἔωσα,** ἀόρ. α' τοῦ **ὠθέω.**

ὦσαιμεν, α' πληθ. εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ **ὠθέω.**

ὡς ἄν, ἐπ. ὡς κε ἢ **ὡς κεν**· = **ὡς** (βλ. λ.) μετὰ προσθήκης συνηπτικῆς ἐννοίας.

ὡσ-αν-εἰ ἢ **ὡς ἂν εἰ**· ὡς καὶ νῦν, ὡσὰν εἰ, ὡσὰν νά, ὡσεί, ὡς ἐάν, «σάν», λατ. **tamquam.**

ὡσαννά, ἑβρ. ἐπιφών. (hoshiah-na)· ***σῶσον δή!*** σῶσόν μας, ἱκετεύομεν!

ὦσασκε, γ' ἑν. ἰων. ἀορ. α' τοῦ **ὠθέω.**

ὡσ-αύτως, ἐπίρρ. τοῦ **ὁ αὐτὸς** (=ὁ ἴδιος)· **(=ὡς** +**αὕτως),** ἐπιτεταμένον **ὣς** (βλ. λ.)· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὅμοιον τρόπον, ὁμοίως, ἀκριβῶς ὅπως ‖ ***ὡσαύτως καί...***=καθ' ὅμοιον τρόπον ὅπως...

ὥσδε, δωρ. ἀντὶ **ὧζε,** γ' ἑν. πρτ. τοῦ **ὄζω.**

ὡσ-εἰ ἢ **ὡς εἰ,** ἐπίρρ.· ὡς καὶ νῦν, ὡσεί, ὡς ἐάν, ὡσάν, «σάν» ‖ ἐπὶ παρρμοιώσεως, ὡς, καθώς, ὅπως, «σάν» | ὡσ. καὶ ***ὡσ-εί-τε.*** — **II** μετὰ ἀριθμητ., περίπου, «πάνω-κάτω» (ὡς τὸ **ὡς** Γ ΙΙ).

ὡσθήσομαι, παθητ. μελλ. τοῦ **ὠθέω.**

ὦσίν, δοτ. πληθ. τοῦ **οὖς** (βλ. λ.).

ὦσμαι, παθ. πρκ. τοῦ **ὠθέω**· μτχ. ***ὠσμένος.***

ὥσ-περ, ἐπίρρ. (**ὡς** + ***περ***)· ὡς καὶ νῦν, ὥσπερ, ὅπως, καθώς, ἀκριβῶς ὅπως ‖ παρ' Ὁμήρῳ μεταξὺ τοῦ **ὡς** καὶ τοῦ ***περ*** συχνὰ παρεμβάλλεται λέξις τις: ***ὡς τοπάρος περ, ὡς ἔσεταί περ.*** **2)** ἐπὶ χρόνου, εὐθὺς ὡς, μόλις ἅμα, λατ. **simul ac.** **3)** περιορίζει ἢ τροποποιεῖ ἰσχυρισμόν τινα, ὡς τὸ ***ὥσπερεί,*** λατ. **tamquam**· οἱονεί, ὡς ἐάν, τρόπον τινά ‖ ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ συνάπτεται συχνὰ καὶ μετὰ ἀπολ. μετοχῆς: ***ὥσπερ ἐξὸν***=ὡς ἐάν ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν μας.

ὥσ-περ εἰ ἢ **ὡσπερεί,** ἐπίρρ.· ἀκριβῶς ὡς ἐάν, ἀκριβῶς ὅπως..., ὡς νά..., λατ. **quasi, tamquam.**

ὡσ-περ-οὖν, ἢ **ὥσπερ οὖν,** ἐπίρρ.· ἀκριβῶς ὅπως, ἀκριβῶς καθὼς ‖ ὅπως πράγματι, ὅπως τῷ ὄντι, ὡς ἀναμφιβόλως: ***εἰ δ' ἔστιν*** (***ὡσπεροῦν ἔστι***) ***θεὸς***= ἀλλ' ἐάν ὑπάρχῃ, ὅπως καὶ πράγματι ὑπάρχει (ὅπως ἀναμφιβόλως ὑπάρχει), θεός.

ὥσ-τε (**ὡς**+-**τε**)· ***Α' ὡς ἐπίρρημα,*** ἔχον τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ **ὡς,** οἵαν ἔχει τὸ ***ὅστε*** πρὸς τὸ **ὅς,** χρησιμοποιούμενον δὲ ἐν παρομοιώσεσιν, παρ' Ὁμήρῳ μάλιστα συχνότερον ἢ τὸ **ὡς**· ὅπως, καθώς, ὁμοίως ὡς, ἀκριβῶς ὅπως. **2)** πρὸς δήλωσιν δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, διὰ τῆς ὁποίας πράττει τίς τι· ὡς τὸ ***ἅτε,*** λατ. **utpote: *τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀφροδίτη ῥεῖα μάλ', ὥστε θεὸς***=αὐτὸν δὲ τὸν ἀνήρπασεν (ἀπὸ τὴν μάχην καὶ οὕτω τὸν ἔσωσεν) ἡ Ἀφροδίτη, εὐκολώτατα δὲ σὰν θεά ποὺ ἦτο.

Β' ὡς σύνδεσμος, πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐνεργείας τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ δή: ‖ παρ' ἀττ. συχνότατα μετ' ἀπρφ. κατὰ τὸ πλεῖστον (=ὥστε νά, διά νά, νά...): ***εἰ δέ σοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι***=ἐὰν δὲ ἡ καρδία σου κατέχεται ἀπὸ διακαῆ ἐπιθυμίαν νὰ (διὰ νὰ) ἐπιστρέψῃ. **2)** ἐνίοτε ὁ **ὥστε** συνάπτεται καὶ μετὰ μτχ. (ὅπως ὁ **ὡς**)· ***ὥστε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν***=καθὼς (ἤ, ἐπειδή) αἱ ὁδοὶ ἐφρουροῦντο. **3)** ὁ **ὥστε** ἀπαντᾷ καὶ συνηνωμένος μετὰ τοῦ **ἤ** (**ἤ ὥστε**) ὡς ὅρος τῆς συγκρίσεως ἔπειτα ἀπὸ ἐπίθ. συγκριτ. βαθμοῦ: ***μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν***=ἀτυχήματα μεγαλείτερα (ἀνώτερα) ἀπὸ τὰ συνήθως προκαλοῦντα τοὺς θρήνους (ἀτυχήματα διὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀρκετὸς ὁ συνηθισμένος θρῆνος) | ***μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν***=ἀτύχημα μεγαλύτερον ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνθέξῃ τις | παρὰ ποιηταῖς ἐνίοτε παραλείπεται ὁ ***ὥστε: νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν***=νόσημα βαρύτερον ἀπὸ ὅσον θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποφέρῃ (νόσημα πολὺ βαρὺ διὰ νὰ τὸ ὑποφέρῃ κανείς) ‖ ἐνίοτε ὁ τοιοῦτος **ὥστε** τοῦ **ὅ'** ὅρου τῆς συγκρίσεως συντάσσεται μετὰ ἐπιθέτου βαθμοῦ θετικοῦ ἀντὶ συγκριτικοῦ (ὁπότε ὁ θετικὸς βαθμὸς ἰσοδυναμεῖ πρὸς συγκριτ. ἢ τοὐλάχιστον πρὸς λίαν ἐπιτεταμένον θετικόν): ***ψυχρὸν ὥστε λούσασθαι***=παρὰ πολὺ ψυχρὸν διὰ νὰ λουσθῇ τις (κυρ. ***=ψυχρότερον ἢ ὥστε λούσασθαι*** — περισσότερον ψυχρὸν ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι διὰ νὰ λουθῇ κανείς). **4)** τὸ ***ὥστε+ἀπρφ.*** σημ. καὶ «ἐπὶ τῷ ὅρῳ νά...», «ὑπὸ τὸν ὅρον νά...» (ἀντὶ τοῦ ***ἐφ' ᾧ*** ἢ ***ἐφ' ᾧτε+ἀπρφ.***)· ***παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς Ἀθηναίοις ὥστε βουλεῦσαι ὅ,τι ἂν ἐκείνοις δοκῇ***=νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀποφασίσουν οἱ Ἀθηναῖοι ὅ,τι αὐτοὺς ὅ,τι δέλουν.— ■ ὁ **ὥστε** συντάσσεται ὡσ. καὶ μεθ' Ὁριστικῆς, μετ' Εὐκτικῆς ἀκόμη καὶ μετὰ Προστ., ὅσάκις ὁ λόγος περιέχει ἔμφασιν: ***βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ ἔξεστι φωνεῖν***=ἔφυγεν, ὥστε ἡμποροῦμεν μὲ τὴν ἡσυχίαν μας νὰ εἴπωμεν ὅ,τι θέλομεν | ***ὥστε, εἰ φρονῶν ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακὸς***=ὥστε, καὶ ἂν ἀκόμη ἔπραττον ὅ,τι ἔπραξα «μὲ τὰς φρένας μου», πάλιν δὲν θὰ ἤμην κακός | ***ὥστε θάρρει***=ἔχε θάρρος ἑπομένως (ὥστε ἔχε θάρρος).

ὠστίζω, μελλ. **-ίσω,** θαμιστ. τοῦ **ὠθέω**· ὠθῶ («σπρώχνω») κατ' ἐπανάληψιν τῇδε κἀκεῖσε (πότε πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πότε πρὸς τὰ ἐκεῖ), συνωστίζω, λατ. **trudo.**— **II** πολὺ συχνότερον τὸ παθητ. **ὠστίζομαι,** θαμιστ. τοῦ **ὠθοῦμαι**· μελλ. ***ὠστιοῦμαι*** (μετὰ δοτ.)· ὡς καὶ νῦν, συνωστίζομαι μετά τινος, ὠθῶ καὶ ὠθοῦμαι, «σπρώχνω καὶ σπρώχνομαι», «στρυμώνω καὶ στρυμώνομαι»: ***εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται***=ὅλοι συνωστίζονται διὰ τὴν πρωτοκαθεδρίαν (ἀγωνίζονται, διαγκωνίζονται, ποῖος θὰ πάρῃ μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας θέσεις).

ὦστοργος, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ***ὁ ἄστοργος.***

ὡσφράμην, ἰων. **ὀσφράμην,** μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ***ὀσφραίνομαι*** (βλ. λ.).

ὄσχη, ὄσχος (ὄσχος), ὀσχοφόρια, ὀσχοφόρος· βλ. ***ὄσχη, ὄσχος,*** κλπ.

ὤσω, μελλ. τοῦ **ὠθέω** (βλ. λ.).

ὠτ-ἀκουστέω, μελλ. **-ήσω (οὖς**+**ἀκούω)**· ὡς καὶ νῦν, ὠτακουστῶ, «κρυφακούω», ἀκροῶμαι κρυφίως καὶ μετ' ἀνυποµονησίας.

ὦ τᾶν ἢ **ὦ τάν·** βλ. ***τᾶν, τάν.***

ὠτάριον, τό, ὑποκορ. τοῦ **οὖς** (βλ.λ.)· μικρὸν οὖς, ὠτίον, «αὐτάκι».

ὥτε, δωρ. ἀντὶ **ὥστε** (βλ. λ.).

ὠτειλή, ἡ (**οὐτάω**)· τραῦμα, πληγή, ἀνοικτὸν τραῦμα (ἐν ᾧ ***οὐλὴ*** = ἐπουλωμένον τραῦμα) ‖ μεθ' Ὁμήρου ***ὠτειλὴ ἐκαλεῖτο*** ἐνίοτε καὶ ἡ **οὐλή,** λατ. **cicatrix.**

Ἔτυμ.: ***ὠτειλή***· αἰολ. ***ὠτέλλᾱ***· πρβλ. Ἡσυχ. ***«βωτάζειν· βάλλειν»,*** ***«γατάλαι*** (τ. ἔ. Fa-)· ***οὐλαί»*** ***ὠτειλὴ*** ⟨*oFa-τ-ελjᾱ, συγγ. τῷ λιθ. **vōtis** (δόλιον τραῦμα), λατ. **vāls** (πληγή), ἰαπ. βάσ. **anō-** (πληγώνω, τραυματίζω)· βλ. καὶ τὰ ἐν ***ἄτη.***

ὠτίον, τό, ὑποκορ. τοῦ ***οὖς*** (βλ. λ.)· μικρὸν **οὖς.**

ὠτίς, -ίδος, ἡ (**οὖς**)· εἶδος πτηνοῦ ἔχοντος μέγεθος χηνὸς μὲ πτερὰ περὶ τοὺς κροτάφους (ὅθεν καὶ ἡ ὀνομασία)· τὸ ἐν Θεσσαλίᾳ «δρόμπλιον».

ὦτος, -ου, καὶ **ὠτός, -οῦ,** ὁ· μακρότερος γλαῦξ, «μποῦφος», «νυχτοκόρακας» [***ὦτος, ὠτός***· ***ὦτίς***· δι' ἐτυμ. βλ. ***οὖς***].

Ὦτος, ὁ· υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἰφιμεδείας (θυγατρὸς τοῦ Ἀλωέως), ἀδελφὸς τοῦ Ἐφιάλτου.

ὤτρῦνα, ἀόρ. α' τοῦ ***ὀτρύνω*** (βλ. λ.).

ὠτώεις, εσσα, εν (οὖς)· ὁ ἔχων ὦτα ‖ ὁ ἔχων λαβάς (ἐπὶ ἀγγείων).

ωὐτὸς (καὶ **ωὐτός),** κατὰ ἰων. καὶ δωρ. κρᾶσιν, ἀντὶ ***ὁ αὐτός.***

ὠφελία, ἀόρ. α' τοῦ ***ὀφέλλω*** (βλ. λ.).

ὠφέλεια, ἰων. **ὠφελίη,** ἡ· παρ' ἀττ. καὶ **ὠφελία,** ἡ (**ὠφελέω**)· βοήθεια, προστασία, συνδρομή, ὑποστήριξις, καὶ μάλιστα ἐν πολέμῳ. **2)** ὡς καὶ νῦν ὠφέλεια, ὄφελος, κέρδος, χρησιμότης ‖ ἐν τῷ πληθ., πηγαὶ κέρδους, κέρδη, πόροι, ὠφελήματα.

Ἔτυμ.: ***ὠφέλεια***· ***ὠφελία***· ***ὠφελέω***· ***ὠφέλιμος***· βλ ***ὄφελος.***

ὠφελέω, μελλ. **-ήσω (ὄφελος)**· βοηθῶ, ὑποστηρίζω, συντρέχω ‖ εἶμαι (ἢ δείκνυμαι) χρήσιμος ἢ ὠφέλιμος εἴς τινα ‖ ἀπολ., εἶμαι χρήσιμος, εἶμαι ὠφέλιμος, ὡς καὶ νῦν ὠφελῶ ‖ ***οὐδὲν ὠφελεῖ***=ὡς καὶ νῦν, δὲν ὠφελεῖ, οὐδεμίαν ὠφέλειαν παρέχει, εἶναι

ὄχρηστος. 2) μετὰ αἰτ. προσ., ὡς τὸ λατ. juvare, ὠφελῶ τινα, εἶμαι ὠφέλιμος εἴς τινα ‖ ὠφελῶ τινά τι (ἢ εἴς τι)=ὠφελῶ τινα εἴς τι (κατά τι), τοῦ παρέχω ὠφέλειάν τινα | μετὰ συστ. αἰτ. ὠφέλειαν ὠφελῶ τινα = παρέχω εἴς τινα ὠφέλειάν τινα | οὐδέν τινα ὠφελῶ=οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῦ παρέχω | ἐνίοτε μετὰ δοτ. προσ., ὡς τὸ λατ. prodesse· εἶμαι ὠφέλιμος εἴς τινα.— ■ παθητ., ὠφελοῦμαι, μετὰ μέσ. μελλ. ὠφελήσομαι, παθ. μελλ. ὠφεληθήσομαι· βοηθοῦμαι, λαμβάνω βοήθειαν (ὑποστήριξιν, συνδρομήν) ‖ ὡς καὶ νῦν, ὠφελοῦμαι, ἀποκομίζω ὠφέλειαν, ἀκοκομίζω (λαμβάνω) κέρδος: ὠφελοῦμαι πρός τινος = ὠφελοῦμαι ἐκ τινος (προσ. ἢ πράγμ.), ἀπό τι(νο) | ὡσ. ὠφελοῦμαι ἐκ (παρά, ἀπό) τινος=(ὁμ. σημ.) ‖ ὡσ. καὶ μετὰ δοτ., ὠφελοῦμαί τινι=ὠφελοῦμαι διά τινος ‖ ὡσ. καὶ μετὰ μτχ.: ὠφελοῦμαι ἰδών =ὠφελοῦμαι ἐκ τῆς θέας πράγματός τινος.

ὠφέλημα, -ατος, τὸ (ὠφελέω)· πᾶν τὸ χρήσιμον ἢ ὠφέλιμον, ὠφέλεια, κέρδος.— ■ γεν. = ὠφελία (βλ. λ.), χρησιμότης, ὄφελος, κέρδος, πλεονέκτημα.

ὠφελήσιμος, ον (ὠφελέω)· χρήσιμος, ὠφέλιμος, ἐξυπηρετικός, ὁ δυνάμενος νὰ ὠφελήσῃ, ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ ὠφεληθῇ.

ὠφέλησις, -εως, ἡ (ὠφελέω)· τὸ βοηθεῖν, τὸ συντρέχειν ‖ βοήθεια, ἐπικουρία ‖ γεν., ὡς τὸ ὠφέλεια, ὄφελος, κέρδος.

ὠφελητέος, α, ον, ρημ. ἐπίθ. τοῦ ὠφελέω· ὃν εἶναι ἀναγκαῖον ἢ πρέπον νὰ βοηθήσῃ τις ἢ νὰ ὠφελήσῃ.— ■ ὠφελητέον=πρέπει νὰ βοηθῇ τις ἢ νὰ ὠφελήσῃ τὴν πόλιν.

ὠφελία, ἀττ. ἀντὶ ὠφέλεια (βλ. λ.).

ὠφέλιμος, (η), ον (ὠφελέω)· ὁ βοηθῶν, ὁ βοηθητικός, ὁ συντρέχων, ὑποστηρίζων, ὁ ἐξυπηρετικός ‖ ὡς καὶ νῦν, ὠφέλιμος, ἐπωφελής, πρόξενος ὠφελείας, χρήσιμος, συμφέρων.—ἐπιρρ. -μως, ὑπερθ. ὠφελιμώτατα.

ὤφελλον, ἐπ. ἀντὶ ὤφελον (βλ. λ.).

ὤφελον, ἀόρ. 6' τοῦ ὀφείλω (βλ. λ.).

ὤφθην, παθ. ἀόρ. α' τοῦ ὁράω.

ὤφλημα, πρκ. τοῦ ὀφλισκάνω· **ὤφλον,** ἀόρ. 6' τοῦ ὀφλισκάνω (βλ. λ.).

ὠφρόντιστος, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ ὁ ἀφρόντιστος.

ὦχα, πρκ. τοῦ οἴγνυμι.

ὤχατο, ἰων. ἀντὶ ὠγμένοι ἦσαν, γ' πληθ. παθ. ὑπερσ. τοῦ οἴγνυμι.

ὄχετο, ὄχοντο, γ' ἑν. καὶ πληθ. πρτ. τοῦ οἴχομαι.

ὤχηκα, ἐπ. ἀντὶ ὤχωκα, πρκ. τοῦ οἴχομαι.

ὤχθησαν, γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ ὀχθέω (βλ. λ.).

ὠχράω, μελλ. -ήσω (ὠχρός)· γίνομαι ὠχρός, ὠχριάζω, «χλωμιάζω», «χλωμαίνω».

ὠχριάω, μελλ. -άσω (ὠχρός)· = ὠχράω (βλ. λ.), γίνομαι ὠχρός, γίνομαι «χλωμός».

ὨΧΡΟΣ, ά, όν· ὡς καὶ νῦν, ὠχρός, «χλωμός», «κιτρινοπράσινος».

*Ἔτυμ.: ὠχρός· ὦχρος· ὠχράω· ὠχριάω· ὠχρὸς= σανσκρ. -ā-ghrā-ḥ ἐν τῷ vy-ā-ghrá-ḥ (τίγρις)· τὸ ἐν ἀρχῇ ὠ-=σανσκρ. ā- ὅπερ ἐν τῷ ἐπιθ. δηλοῖ προσέγγισιν πρὸς τὴν σημασ. τοῦ δευτέρου τμήματος: πρβλ. σανσκρ. ā-nīlaḥ = μαυρειδερός· κατά τινας τὸ ὠχρὸς συναντᾶται μετὰ τοῦ χαροπός· παλ-γερμ. grāo (στακτόφαιος), λιθ. zéréti (ἀκτινοβολῶ).

ὦχρος, ου, ὁ, ἡ ὤχρος, γεν. -εος, τὸ (ὠχρός)· ἡ ὠχρότης, τὸ ὠχρὸν χρῶμα, τὸ κιτρινοπράσινον, καὶ κυρ. τὸ προερχόμενον ἐκ φόβου.

ὤχωκα, ἰων. πρκ. τοῦ οἴχομαι.

ὤψ, ἡ, γεν. ὠπός, αἰτ. ὦπα· ὀν. πληθ. ὦπες (ἐκ τοῦ ὄψομαι, μελλ. τοῦ ὁράω)· ὀφθαλμός, ὄμμα, πρόσωπον, ὄψις ‖ εἰς ὦπα ἰδέσθαι τινί = νὰ κυττάξω τινὰ κατὰ πρόσωπον («κατάματα») ‖ ὡσ. καὶ ἀπολ. εἰς ὦπα ἰδέσθαι=νὰ ἴδῃ κατὰ πρόσωπον ‖ εἰς ὦπα ἔοικε θεῇς = ὡς πρὸς τὴν ὄψιν («στὴν ὄψι, στὸ πρόσωπο») ὁμοιάζει πρὸς τὰς θεάς. [ὄψ ‹ ἰαπ. *ὄqv-, βλ. ὄσσε].

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΛΕΞΙΚΟΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ*

Α

Ἀαρασσός, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Ἀαρών, ὁ· ἑβρ. ὄν.
Ἄβα, ἡ· ὄν. νύμφης.
Ἀβαδδών, ὁ· ἑβρ. λέξις.
Ἀβαεῖται, οἱ· λα. Φρυγίας.
Ἄβαι, αἱ· πόλ. Φωκίδος.
Ἀβάκαινον, τὸ (ἢ -αινα, τά)· πόλ. Σικ.
Ἀβάκενα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ἀβακούμ, ὁ· ἑβρ. λ., ὄν. προφήτου.
Ἄβαλα, τά· πόλ. Αἰθιοπίας.
Ἀβάλας, ὁ· ὄν. λιμένος.
Ἀβάλιοι, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Ἄβαλος, ἡ· νῆσ. Βαλτ. θαλάσσης.
Ἄβαντα, τά· πόλ. ἐπὶ Παρνασσοῦ.
Ἄβαντες, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Ἀβαντία, ἡ· πόλ. Ἠπείρου.
Ἀβαντῖάδης, ὁ· πατρων. (Ἄβας)
Ἀβαντῖᾶς, -άδος, ἡ = Ἀβαντίς.
Ἀβαντίδας, ὁ· τύραν. Σικελίας.
Ἀβαντίς, -ίδος, ἡ· ὄν. Εὐβ., Θεσπρ.
Ἀβαράδα, ἡ· πόλ. Ταπροβάνης.
Ἀβαρβάρη, ἡ· ὄν. νύμφης.
Ἀβαρβίνα, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Ἀβαρές, τό· ὄρ. Παλαιστίνης.
Ἀβάριμον, τό· χώ. Σκυθῶν.
Ἀβαρῖνος, ὁ· ἀρχ. ὄν. Πύλου
Ἄβᾶρις, -ιδος (-ιος), ὁ· μάγος Σκύθ.
Ἀβαρνῖάς κ. Ἀβαρνὶς κ. Ἄβαρνος, ἡ· πόλ., ἀκρ. Ἀσίας.
Ἄβαροι, οἱ· λα. Ἀσίας.
Ἄβας, -αντος, ὁ· βασ. Ἄργους | κ.ἄ.
Ἄβασα, ἡ· νῆσ. Αἰθιοπίας.
Ἀβασγία, ἡ· χώ. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Ἀβασγοί κ. Ἀβασκοί, οἱ· λα. Κολχ.
Ἀβασηνοί, οἱ· ἔθν. Ἀραβίας.
Ἀβαστῖτις, -ιδος, ἡ· χώρ. Φρυγίας.
Ἀβάσκαντος, ὁ· ἰατρ. 2 αἰ. μ. Χ.
Ἄβασκος, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Ἀβαστᾶνοί, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Ἀβατῖκοι, οἱ· λα. Γαλατίας.
Ἄβατον, τό· μνημεῖον ἐν Ρόδῳ.
Ἄβατος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Ἄββα, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἀββά, ὁ· ὄν. μηνὸς (Ἑβδ.).
Ἀββασσος, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Ἄβγαρος ἢ Ἄβγαρ, κ. Αὔγαρος· ὄν. βασιλέως Μεσοποτ.
Ἀβδαλώνυμος, κ. Ἀβδελ— κ. Ἀβδολ—, ὁ· βασ. Σιδῶνος.
Ἄβδειρα κ. Ἄβδειρα, ἡ· πόλ. Ἀφρ.
Ἀβδήμων, ὁ (κ.-μονος, ὁ)· τύρ. Κύπρ.
Ἄβδηρα, τά· ὄν. πόλ. Θρᾴκ. κ.ἄ. πόλ.
Ἀβδηρίτης, ὁ· κάτ. Ἀβδήρων.
Ἀβδίας, ὁ· ὄρ. Ἰουδαίας.
Ἀβδίας, ἢ Ἀβδιοῦ ἡ Ὀβαδίας, ὁ· ὄν. προφήτου.
Ἀβέακος, ὁ· βασ. τῶν Σιράκων.
Ἄβεβ, ὁ· ἑβρ. ὄν. υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ.
Ἀβέλά, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἀβελῖται (ἢ Ἀβελιανοὶ ἢ Ἀβελόνιοι)· μέλη χριστ. αἱρέσεως.
Ἀβέλλα, ἡ· πόλ. Καμπανίας.
Ἀβελλάνη, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἀβελλῖνον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀβελμαχέα, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἄβενναι, τά· ὄρ. Ἀφρικῆς.
Ἀβεντικόν, τό· πόλ. Ἑλβετίας.
Ἀβεντῖνον, τό· ὄρ. Ἰταλίας.
Ἀβερριγῖνες· βλ. Ἀβοριγῖνες.
Ἀβεσσαλώμ, ὁ· υἱὸς τοῦ Δαβίδ.
Ἀβεσσαλών, ὁ· ἑβρ. κύρ. ὄν. διαφ. προσ.
Ἀβησκῶμαι, αἱ· τοποθ. Ρώμης.
Ἀβία, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας.
Ἀβιά, ὁ· ὄν. διαφ. προσ. Π. Δ.
Ἀβιάθαρ, ὁ· ἱερεὺς Ἰσραηλίτης.
Ἀβιανός, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Ἀβιηνός, ὁ· Λατ. ποι. 4 αἰ. μ.Χ.
Ἀβικέννας, ὁ· Ἄραψ ἰατροφιλόσ.
Ἀβῖλη, ἡ· πόλ. Συρίας.
Ἀβῖληνή, ἡ· ἐπαρχία Συρίας.
Ἄβῖλλα, τά· ὄν. διαφ. πόλ. Ἀσίας.
Ἀβίλλιος, ὁ· υἱὸς τοῦ Ρωμύλου.
Ἀβίλυξ, -υκος, ἡ· ὄρ. Ἀφρικῆς.
Ἀβιμέλεχ, ὁ· ἑβρ. ὄν. διαφ. προσ.
Ἄβίννα, ἡ· πόλ. Σουσιανῆς.
Ἄβῖοι, οἱ· λα. νομαδ. Σκυθῶν.
Ἀβιούδ, ὁ· ἑβρ. ὄν.· υἱ. Ἀαρών.
Ἀβιρία, ἡ· χώ. Ἰνδ. (κ. Ἀβχιρία).
Ἀβίσαί, ὁ· στρατηγὸς τοῦ Δαβίδ.
Ἀβῖσάρης, ὁ· Ἰνδὸς ἡγεμών.
Ἀβίσαρος· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἄβισσα· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἀβισσαρεῖς, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Ἀβιστάμένης, ὁ· ἡγεμ. Καππαδ.
Ἀβιτζιανός, ὁ· ἰατρ. Βυζαντίου.
Ἀβιτιανός, ὁ· Βυζ. στρατηγός.
Ἄβιτος, ὁ· ὄν. ἁγίου τῆς Δυτ. Ἐκκλ. καὶ τινος αὐτοκρ. τῆς Δύσεως.
Ἀβλάβιος, ὁ· ὄν. ποιητοῦ τινος κ. ἄ.
Ἄβλατα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Ἀβληρος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Ἀβλιάνα, ἡ· πόλ. Ἀλβανίας.
Ἄβνοβα, τά· ὄρ. Γερμ. («Μέλ. Δρυμός»).
Ἀβομώκριτος, ὁ· ὄν. Βοιωτάρχου.
Ἄβολλα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἀβόλλας, ὁ· ὄν. ποτ.
Ἀβοράκη, ἡ· πόλ. Σινδικῆς.
Ἀβοριγῖνες, οἱ· ἀρχ. κάτ. Λατίου.
Ἀβόρρας (κ. χαβώρας, κ. Ἄβορος, κ. Ἀβώρας), ὁ· παραπότ. Εὐφρ.
Ἄβος, ὁ· ὄρ. Ἀρμ., ποτ. Βρεττ.
Ἀβοτις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀβουδίακον, τό· πόλ. Τυρόλου.
Ἀβουκαῖοι, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Ἄβουλα, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἀβουλίτης, ὁ (κ. -ήτης, κ. -ιτος) σατράπης Σουσιανῆς.
Ἄβουμα, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἀβουνίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Ἀσ. Σαρματ.
Ἄβουρ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀβραάμ, ὁ· ὁ γενάρχης τῶν Ἑβρ.
Ἀβραγάνα, ἡ· πόλ. Σηρικῆς.
Ἀβραδάτας, -α (-ου), ὁ· βασ. Σούσων.
Ἀβράνα, ἡ· νῆσ. Ταπροβάνης.
Ἀβράξας ἢ Ἀβρανάξ· λέξ. ἐγκεχαραγμ. ἐπὶ πολυτ. λίθων
Ἀβρασιάνος, ὁ· ποτ. Ἀγγλίας.
Ἀβρέας, ὁ· Μακεδὼν στρατηγός.
Ἀβρεττηνή, ἡ (κ. -ττανή)· χώ. Μυσ.
Ἀβριγκάται, οἱ· λα. Γαλλ. Νορμανδ.
Ἀβρινάται, οἱ (κ. Ἀβιν-)· λα. Πόντου.
Ἀβριόριξ, -ιγος, ὁ· Γάλλ. στρατηγός.
Ἀβροδίτη, ἡ = Ἀβροδίαιτος (= Ἀφροδίτη).
Ἀβροζέλμης, ὁ· διερμην. βασ. Σεύθου.
Ἄβροι, οἱ· λα. παρὰ τὴν Ἄβρ. θάλ.
Ἄβροια (κ. Ἄβρ-), ἡ· γυνὴ Θεσσαλή.
Ἀβρομάχης, ὁ· Πέρσης σατράπης.
Ἀβροκόμης, ὁ· υἱὸς Δαρείου.
Ἀβρόστολα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Ἀβροτέλης, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Τάραντος.
Ἀβρότονον, τό· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἀβρότονον, ἡ· μήτηρ Θεμιστοκλ.
Ἀβρούπολις, -ιδος (-ιος), ὁ· βασ. Σαπαίων.
Ἄβρυτον, τό· πόλ. Μυσίας.
Ἀβρώ, -οῦς, ἡ· γυνὴ Κανδαύλου.
Ἄβρων, ὁ (κ. Ἄβρ-)· Ἀθην. συγγρ. κ.ἄ.
Ἀβρώνῦχος (κ. -ιχος), ὁ· ὄν. Ἀθην. συγχρ. Θεμιστοκλέους.
Ἀβρώτη, ἡ· σύζ. Νίσου, βασ. Μεγαρ.
Ἀβυδηνός, ὁ· Ἕλλην ἱστοριογρ.
Ἀβυδοκόμης, ὁ· ὑβριστ. ἐπίθ. συκοφ.
Ἄβυδος, ἡ (κ. ὁ)· πόλ. Τροίας· ὁ κάτ. Ἀβυδηνός | κ. πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀβύλη (κ. -ίλη), ἡ· ὄρ. Ἀφρικῆς.
Ἄβυλλοι, οἱ· λα. παρὰ τὸν Νεῖλον.
Ἀβυσταῖοι, οἱ· λα. Διβύης.
Ἄβυστρον, τό· πόλ. Κάτω Ἰταλ.
Ἀβώβας, ὁ· ὄν. Ἀδώνιδος ἐν Παμφυλ.
Ἀβώνου τεῖχος· πόλ. Παφλαγονίας.
Ἄβωρ, Ἀβώρας· βλ. Ἀβόρρας.
Ἄγαβα, τά· πόλ. Συρίας.

---

* Ἡ προσθήκη τοῦ παραρτήματος τούτου (τοῦ Καταλόγου τῶν Κυρίων Ὀνομάτων) ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ εὑρίσκῃ ὁ ἀναγνώστης ἀπάντησιν εἰς ἐνδεχομένην ἀπορίαν του ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν γραφὴν κυρίου τινὸς ὀνόματος· καὶ μόνον εἰς τοῦτο. Διὰ πᾶσαν ἐπιπρόσθετον πληροφορίαν ὁ ἀναγνώστης δέον νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸν Β' Τόμον τοῦ «Θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης», δηλ. εἰς τὸ «Κλασσικὸν Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν».

Ἀγαγγῖναι Αἰδίοπες· λα. Ἀφρικῆς.
Ἀγαδαρχίδας, ὁ· Κνίδιος γεωγρ.κ.ἄ.
Ἀγάδαρχος, ὁ· ὀν. Σαμίου ζωγρ.κ.ἄ.
Ἀγάδεια, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Ἀγάθη, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Ἀγαθήμερος, ὁ· Ἕλλην γεωγράφος.
Ἀγαθίας, ὁ· Βυζ. ἱστοριογρ. καὶ ποιητ. 6ου αἰ. μ. Χ.
Ἀγάθινος, ὁ· Λακεδ. ἰατρ. 1 αἰ. μ.Χ.
Ἀγαθόβουλος, ὁ· κυν. φιλόσ. κ. ἀδελφ. Ἐπικούρου.
Ἀγαθοδαίμων, ὁ· ὀν. μηχαν. Ἀλεξανδρ. | κ.ἄ.
Ἀγαθόκλεια, ἡ· μή. Πτολ. Φιλοπ. | κ.ἄ.
Ἀγαθοκλῆς, ὁ· τύραν. Συρακ. | κ. ἄ.
Ἀγαθοσθένης, ὁ· ἱστορ. καὶ φιλόσ.
Ἀγαθόστρατος, ὁ· ναύαρχ. Ροδίων.
Ἀγαθότυχος, ὁ· κτηνίατρ. 4 αἰ. μ Χ.
Ἀγάθυλλος, ὁ· ποιητ. ἐξ Ἀρκαδίας.
Ἀγάθυρνον, τὸ(·να, τά κ.ἡ) π. Σικελ.
Ἀγάθυρνος, ὁ· υἱὸς Αἰόλου.
Ἀγάθυρσοι, οἱ· λα. Σκυθίας.
Ἀγάθυρσος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀγάθων, ὁ· τραγικὸς ποιητ. | κ.ἄ.
Ἀγάθωνος νῆσος, ἡ· ἐντῷ Ἀραβ.κόλ.
Ἀγαθώνυμος, ὁ· συγγραφεύς τις παρὰ Πλουτάρχῳ
Ἀγάθωπος, ὁ· χαράκτ. πολυτ. λίθων.
Ἀγαῖος, ὁ· υἱ. βασ. Ἀργ. Τημένου | κ.ἄ.
Ἀγάκλεής, ὁ· εἷς τῶν Μυρμιδόνων.
Ἀγακλυτός, ὁ (κ. Ἀγάκλ-) συγγραφ.
Ἀγαλασσεῖς, οἱ· λα. Ἰνδικῆς.
Ἄγαλλα, τά· πόλ. Ἀραβίας.
Ἀγαλλίας, ὁ· Γραμμ. ἐκ Κερκύρας.
Ἀγαλλίς, -ίδος, ἡ· θυγ. προηγ. | κ.ἄ.
Ἀγαμεμνονίδης, ὁ· υἱὸς τοῦ Ἀγαμ.
Ἀγαμέμνων, -ονος, ὁ· βασ. Μυκ. | κ.ἄ.
Ἀγαμήδη, ἡ· μάγισσα, θυγ. Αὐγείου.
Ἀγαμήδης, ὁ· υἱ. Ἐργίνου βασ. Ὀρχομ.
Ἀγαμηδίδας, -ου, ὁ· πα. Θερσάνδρου.
Ἀγάμμεια, ἡ (κ. -μμη)· ἄκρ. Τρωίας.
Ἄγαμνα, τά· πόλ. Μεσοποταμίας.
Ἀγαμός (κ. Ἀγ-), ἡ· πόλ. Ποντοηρακλ.
Ἀγανάγαρα, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀγαναγόρα, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀγάνζαβα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ἀγανίκη (κ. Ἀγλαονίκη), ἡ· θυγ. τοῦ βασ. Θεσσαλ. Ἡγήτορος.
Ἀγάνιππη, ἡ· νύμφ., πηγ. Ἑλικῶν. | κ.ἄ.
Ἀγανός, ὁ· υἱ. Πάριδος καὶ Ἑλένης.
Ἀγάπαιος, ὁ· τύρ. Ὠρεοῦ Εὐβοίας.
Ἀγάπη, ἡ· ὄν. τριῶν Ἁγίων γυναικῶν.
Ἀγαπήνωρ, -ορος, ὁ· βασ. Ἀρκάδων.
Ἀγάπητός, ὁ· ὀν. Ἁγίου κ. ἄ.
Ἀγάπιος, ὁ· ὀν. διαφ. Φιλοσ., Γραμμ., Ἰατρ. καὶ Ἁγίων
Ἀγαπτόλεμος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. τοῦ Αἰγύπτου.
Ἄγαρ, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἄγαρα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀγᾶρηνοί, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Ἀγᾰρίστη, ἡ· θυγ. Κλεισθένους, καὶ μήτηρ Περικλέους.
Ἄγαροι, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἄγαρον ἄκρον, τό· ἄκρ. τῆς Εὐρωπ. Σαρματίας.
Ἄγᾰρος, ὁ· βασ. Σκυθῶν καὶ ποτ. τῆς Εὐρωπ. Σαρματίας.
Ἀγάρρα, ἡ· πόλ. Σουσιανῆς.
Ἀγασθένης, -ους, ὁ· υἱὸς Αὐγείου.
Ἀγᾶσίας, ὁ· γλύπτης | κ. ἄ.
Ἀγᾶσικλέης, ὁ· ὀν. βασ. Σπάρτ. | κ.ἄ.
Ἀγασιμένης, ὁ· ἐκ Σικυῶνος.
Ἀγάσιμος, ὁ· στρατηγὸς Θεσσαλ.
Ἀγασσαί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Ἀγασσαμενός, ὁ· Θρᾷξ βασιλεὺς ἐν Στρογγύλῃ
Ἀγάστροφος, ὁ· υἱ. Τρωὸς Παίονος.
Ἀγαύη, ἡ (κ. -ή)· θυγ. Κάδμου | κ.ἄ.
Ἀγαυός, ὁ· υἱ. τοῦ Πριάμου | κ.ἄ.
Ἄγβαρος, ὁ· ὄλ. Αἰγυπτος
Ἀγβάτανα, τὰ (κ. Ἐκβ-)· πόλ. Μηδ., Συρίας.
Ἀγγαῖος, ὁ· στρατηγὸς τοῦ Κύρου | εἷς τῶν 12 μικρῶν προφητῶν.
Ἄγγαισοι, οἱ· λα. Ἰταλίας.
Ἀγγάνης, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Ἀγγειαί, αἱ· πόλ. Θεσσαλ. Δολοπίας.
Ἀγγελίλαι, οἱ· λα. Σουηδ. καταγωγῆς.
Ἀγγελή, ἡ· δῆμος τῆς Ἀττικῆς.
Ἀγγελία, ἡ· θυγ. Ἑρμοῦ, ἐπών. Ἠοῦς.
Ἀγγέλιος, ὁ· ἐπίσκοπος Κων|πόλεως.
Ἀγγελίων, ὁ· γλύπτης 6ου αἰ. π.Χ.
Ἄγγελος, ὁ· τύρ. Θεσσαλ. | κ.ἄ.
Ἀγγενίδας, ὁ Ἔφορος Σπάρτης.
Ἄγγη, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἀγγίτης, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Ἄγγο(υ)λός, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἄγγουρον, τό· ὄρος Θρᾴκης.
Ἀγγουστία, ἡ· πόλ. Δακίας.
Ἀγγριβάριοι, οἱ· λα. Γερμανίας.
Ἄγγρος, ὁ· ποτ. Ἰλλυρ. (ὁ νῦν Δρίνος)
Ἀγδᾶβατας, ὁ· στρατηγὸς Περσῶν.
Ἀγδάμου, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἄγδαν, ἡ Ἄγδανος, ἡ Ἀγαύα· τόπος τῆς Κυρηναϊκῆς.
Ἀγδηνῖτις, ἡ· περιοχὴ Καρμανίας.
Ἄγδιστις, ὁ, ἡ=Κυβέλη· | ὄρ. Φρυγ.
Ἀγεάναξ, -ακτος, ὁ· ἐκ Κῶ.
Ἀγέας, ὁ· Πυθαγόρειος ἐκ Κρότωνος.
Ἀγελάδας, ὁ· δύο γλύπται Ἀργεῖοι.
Ἀγέλᾶος, ὁ· ὄν. υἱ. Ἡρακλ. | κ.ἄ.
Ἀγέλαστος πέτρα, ἡ· ἐν Εὐβοίᾳ νῆ.
Ἀγελεία (κ. -λέα), ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀγεληΐς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς.
Ἄγελος, ὁ· υἱ. τοῦ Ποσειδῶνος.
Ἀγέλοχος, ὁ· υἱ. Τισαμενοῦ.
Ἀγέμαχος, ὁ· ὄν. Ὀλυμπιονίκου κ.ἄ.
Ἀγέπολις, ὁ· ἐκ Ρόδου.
Ἄγερρος, ὁ· ἐκ Μακεδονίας.
Ἀγεσίλας, ὁ· ὄλ. Ἀγησίλαος.
Ἀγεσίμαχος, ὁ· ὄλ. Ἀγησίμαχος.
Ἄγεστα, ἡ· πόλ. Σικελ. (κατά τινας=Αἴγεστα ἢ Ἐγέστα).
Ἀγέστρατος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Ἀγηδάνα, ἡ· νῆσ. παρὰ τὴν Καρμαν.
Ἀγηδικόν, τό· πόλ. Κελτ. Γαλλίας.
Ἀγήμων, ὁ· ὄν. Ὀλυμπιονίκου κ.ἄ.
Ἀγήν, -ῆνος, ὁ· ὄν. σατυρ. δράματος.
Ἀγηνορίδης, ὁ· υἱὸς Ἀγήνορος.
Ἀγηνόριον, τό· να. Ἀγήνορος ἐν Τύρῳ.
Ἀγηνορίς, -ίδας, ἡ· ἐπίθ. Ἰνοῦς.
Ἀγήνωρ, -ορος, ὁ· ὄν. υἱ. τοῦ Ποσείδ., πατρὸς τοῦ Κάδμου, κ.ἄ.
Ἀγησανδρίδας, ὁ· ναύαρχος Λακεδ.
Ἀγήσανδρος, ὁ· γλύπτης ἐκ Ρόδου.
Ἀγησίας, ὁ· ὀλυμπιονίκης.
Ἀγησίδᾶμος, ὁ· Λοκρὸς Ὀλυμπιον.
Ἀγησίλᾶος, ὁ· ὄν. βασ. Σπάρτης (ἐπὶ Λυκούργου), τοῦ δευτέρου Βασ. Ἀγησιλάου (υἱ. τοῦ Ἀρχιδάμου), κ.ἄ.
Ἀγησίλοχος, ὁ (κ. Ἄγεσ— κ. Ἡγησ—)· ὄν. ἀξιωματούχου ἐν Ρόδῳ.
Ἀγησίμαχος, ὁ· ἀθλητὴς ἐξ Αἰγίνης.
Ἀγησίμβροτος, ὁ· ναύαρχος Ροδίων.
Ἀγησίπολις, -ίδος, ὁ· ὄν. τριῶν βασιλ. τῆς Σπάρτης.
Ἀγησιππίδας, ὁ· στρατηγὸς Σπάρτης.
Ἀγησιστράτη, ἡ· μή. βασ. Ἄγιδος.
Ἀγησίστρατος, ὁ· Ἔφορος Σπάρτ. κ.ἄ.
Ἀγησσός, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἀγήτας, ὁ· στρατηγὸς Αἰτωλῶν.
Ἄγητος, ὁ· Σπαρτ. οὗ τὴν σύζ. ἔλαβε δι' ἀπάτης ὁ βασ. Ἀρίστων.
Ἀγήτωρ, -ορος, ὁ· ἐπίθ. Θεῶν κα ὄν. θνητῶν τινων
Ἀγιάδαι (ἢ Ἀγίδαι ἢ Εὐρυσθενίδαι), οἱ· τὰ μέλη τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων τῆς Σπάρτης.
Ἀγίᾶς, ὁ· ποι. ἐκ Τροιζ., Ὀλυμπιον.
Ἀγιᾶτις, -ιδος, ἡ· σύζ. βασ. Ἄγιδος Δ'.
Ἀγίμβιδα· τόπος Ἰνδιῶν.
Ἀγίνδεας, ὁ· Ρωμαῖος στρατηγός.
Ἀγινις, ἡ· περιοχὴ Σουσιανῆς.
Ἀγιννα· τόπος Ἰβηρίας.
Ἀγιννάται, αἱ· φῦλα Ἰνδιῶν.
Ἀγιννόν, τό· πόλ. ἀρχ. Γαλατίας.
Ἄγιον Ὄρος, τό· = Ἄθως | δρ. Σκυθ.
Ἄγις, -ιδος, ὁ· ὄν. βασιλέων Σπάρτης κ. ἄ.
Ἀγίσυμβα, ἡ· χώρα Ἀφρικῆς.
Ἄγίων, -ωνος, ὁ· κάτ. Δελφῶν.
Ἀγκαῖον, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Ἀγκαῖος, ὁ· ὄν. βασιλ. Ἀρκ. κ. ἄ.
Ἀγκάλη, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἄγκαρα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀγκαυκανοί, οἱ (ἢ Ἰαγκαυκανοί)· λα. Μαυριτανίας.
Ἀγκοράριον, τό· ὄρ. Μαυριτανίας.
Ἄγκος Μάρκιος, ὁ· βασ. Ρώμης.
Ἄγκρινα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἀγκυλή (κ. -λη), ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀγκύλιοι, οἱ· λα. Σικελίας.
Ἀγκυλίων, -ωνος, ὁ· κωμῳδ. Ἀριστοφ.
Ἄγκῶρα, ἡ· πόλ. Ἀσίας.
Ἄγκῶραι, αἱ· πόλ. Σικελίας.
Ἀγκύραιον, τό· ἄκρ. Βιθυνίας.
Ἀγκυρανόν μνημεῖον, τό· ἐπίγραφὴ Ναοῦ Ἀγκύρας
Ἀγκύριον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀγκῶρῶν πόλις (ἢ Ἀγκυρών, -ῶνος, ἢ Ἀγκυρώ), ἡ· πόλ. Αἰγύπτ.
Ἀγκύων, -ωρος, ὁ· βασ. Ἀρκαδίας.
Ἀγκωβαρῖτις, ἡ· περιοχὴ Μεσοποτ.
Ἄγκών, -ῶνος, ἡ· ὄν. πόλ. Ἰταλ. κ.ἄ.
Ἀγλαΐα, ἡ· μία τῶν Χαρίτων | κ. ἄ.
Ἀγλαΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Μεγακλέους.
Ἀγλαϊτάδας, ὁ· ὄν. Πέρσου.
Ἀγλαΐων, -ωνος, ὁ· ὄν. Ἀθηναίου.
Ἀγλαοκρέων, -οντος, ὁ· ὄν. Τενεδίου
Ἀγλαονίκη, ἡ· θυγ. βασ. Θεσσαλ. Ἡγήτορος.
Ἀγλαόπη, ἡ· μία τῶν Σειρήνων.
Ἀγλαόπης, ὁ· ἐπίθ. Ἀσκληπιοῦ.
Ἀγλαός, ὁ· ὄν. υἱοῦ Θυέστου κ. ἄ.
Ἀγλαοσθένης, ὁ· ὄν. Ἱστοριογρ. κ.ἄ.
Ἀγλαόφαμος, ὁ· διδ. Πυθαγόρου.
Ἀγλαοφήμη, ἡ· μία τῶν Σειρήνων.
Ἀγλαόφων, ὁ· ὄν. ζωγράφων.
Ἀγλαυρίδες, αἱ· ἱέρειαι Ἀθηνᾶς.
Ἄγλαυρος (κ. Ἄγραυλος, Ἀγραυλή), ἡ· θυγ. Κέκροπος κ.ἄλλαι.
Ἀγναγόρα, ἡ· ἀδελφὴ Ἀριστομένους.
Ἄγναπτος, ὁ· ἀρχιτέκτων ἐξ Ἠλιδος.
Ἄγνας, ὁ· ποτ. Μαυριτανίας.
Ἀγνᾶς (ἢ Ἀγνάς), ὁ· ὄν. Μάρτυρος.
Ἄγνειον, τό· λιμὴν Κρήτης.
Ἀγνεών, -ῶνος· θέσις Σάρδεων.
Ἁγνή, ἡ· ὄν. Ἁγίας.
Ἄγνη, ἡ· θέσις ἐν Καρίᾳ.
Ἀγνιάδης, ὁ· ὁ Ἀργοναύτης Τίφυς.
Ἀγνίας, ὁ (κ. Ἄγνιος ἢ Ἄγνιος)· ὄν. πατρὸς τοῦ προηγ. κ.ἄ.
Ἄγνίτας, α, ὁ· πρόσων. Ἀσκληπιοῦ.
Ἀγνοδίκη (κ. Ἀγνοδ-), ἡ· ὄν. μαίας.
Ἀγνόδωρος, ὁ· ὄν. Ἀθηναίου
Ἀγνόδεμις, ὁ· ὄν. ἀνδρός.
Ἀγνόδεος, ὁ· ὄν. Ἀθηναίου τινός.
Ἀγνοκλῆς, ὁ· συγγραφεὺς ἐκ Ρόδου.
Ἄγνοῦ κέρας, τό· ὄν. ἄκρ.
Ἀγνοῦς, -οῦντος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.

Ἀγνόφιλος, ὁ· ὄν. Ἀθηναίου.
Ἀγνώ, -οῦς, ἡ· νύμφη Ἀρκαδίας.
Ἄγνων, ὁ· ὄν. στρατ. Ἀθ., ῥήτορ. κ.ἄ.
Ἀγνώνεια, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἀγνωνίδης, ὁ· ῥητ. καὶ δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Ἀγνῶτες, οἱ· λα. Κελτικῆς.
Ἄγξανον, τὸ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀγονέας, ὁ· ἀνὴρ Κολοφώνιος.
Ἀγορά, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἀγοραῖον τεῖχος, τό· πόλ. Ἑλλησπ.
Ἀγοραῖος, ὁ· ἐπών. Θεῶν.
Ἀγορακλῆς, ὁ· ὄν. Ροδίου τινός.
Ἀγοράκριτος, ὁ· Πάριος γλύπτης.
Ἀγοράναξ, -ακτος, ὁ· ποι. ἐκ Ρόδου.
Ἀγόρανις, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Ἀγόρατος, ὁ· ὄν. Ἀθηναίου τινός.
Ἀγορησός, ἡ· πόλ. Καρίας.
Ἀγορῖται, οἱ· λα. Σαρματίας.
Ἀγουδηνοί, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Ἄγουντον, τό· πόλ. τοῦ Νωρικοῦ.
Ἄγρα, ἡ (κ. Ἄγραι, αἱ)· ὄν. περιοχῆς τοῦ δήμου Ἀγρυλῆς κ.ἄ. πόλ.
Ἀγραδάτης, ὁ· ὄν. τοῦ βασ. Κύρου.
Ἀγραία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρ., Ἀρτέμ., καὶ χώρα ἐν Αἰτωλίᾳ.
Ἀγραῖοι, (ἡ Ἀγραεῖς), οἱ· λα. Αἰτωλ. | λα. Ἀραβίας.
Ἀγραῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀγραῖς, -ίδος, ἡ· χώ. τῶν Ἀγραίων ἐν Αἰτωλίᾳ.
Ἀγράνια, τὰ (κ. Ἀγριώνια, κ. Ἀγριάνια)· ἑορτὴ ἐν Ἄργει.
Ἀγραυλή, ἡ (κ. Ἀγραύλη, κ. Ἀγρυλή κ. Ἀγρύλη)· δῆμ. Ἀττ.
Ἀγραύλια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις.
Ἀγραυλίδες, αἱ· ἑταῖ θυγ. Ἀγραύλου.
Ἄγραυλος, ἡ· βλ. Ἄγλαυρος.
Ἀγρέσφων, ὁ· ὄν. Γραμματ.
Ἀγρεύς, -έως, ὁ· ἐπών. τοῦ Ἀπόλλ.
Ἀγρη, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἀγριάδες, αἱ (ἡ Ἀγρωστῖναι)· ἐπών. Νυμφῶν.
Ἀγριᾶνες, οἱ (κ. Ἀγρίαι, Ἀγραῖοι, Ἀγριεῖς)· λα. Θρᾴκης.
Ἀγριάνης, -ου, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Ἀγριάνια, τά· δλ. Ἀγράνια.
Ἀγριάνιος, ὁ· ὄν. μηνός.
Ἀγριανόμη, ἡ· μή Ὀϊλέως.
Ἀγριάσπαι, οἱ· δλ. Ἀριάσπαι.
Ἀγρίζαμα, ἡ· πόλ. Γαλατίας.
Ἀγρικόλας, ὁ· Ρωμ. ὕπατος.
Ἀγρίλιον, τό· πόλ. Βιθυνίας.
Ἀγρίνιον, τό· πόλ. Αἰτωλίας.
Ἀγριόδους, -οντος, ὁ· εἷς τῶν κυνῶν τοῦ Ἀκταίωνος.
Ἄγριοι, οἱ· φυλὴ Αἰθιοπίας.
Ἀγριόπη, ἡ· ὄν. συζ Ὀρφέως | κ.ἄ.
Ἀγριόπης, ὁ· ὄν. συγγραφ.
Ἄγριος, ὁ· ὄν. Κενταύρ., Γίγ. κ. ἄ.
Ἀγριοφάγοι, οἱ· λα. Ἀφρικῆς.
Ἀγρίππας, ὁ· ὄν. Ρωμ. βασ. καὶ στρατ.
Ἀγριππίνη, ἡ· ὄν. ἐπισ. Ρωμ. δεσποινῶν καὶ χριστ. Μάρτυρος.
Ἀγριππῖνος, ὁ· ἐπίσκ. Καρχηδ.
Ἀγριώνια, τά· ἑορ. Βάκχου.
Ἀγρικώνιος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχ.· | ὄν. μηνός.
Ἄγροι, οἱ· λα. Ἀζοφ. θαλάσσης.
Ἀγροίκιος, ὁ (κ. -τιος)· Ρωμ. Γραμμ.
Ἀγροῖτας, ὁ· ἱστορ., ῥήτωρ.
Ἀγροιῶ, -οῦς, ἡ· ὄν. μαγίσσης.
Ἀγρονόμοι, οἱ· ὄν. ἀρχόντων.
Ἄγρος, ὁ· θεὸς Αἰγύπτου.
Ἀγροτέρα, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἀγρότης, ὁ· ἐπών. Πανὸς καὶ Φοίνικ. θεοῦ.
Ἀγρυπνίς, ἡ· ὄν. ἑορ. ἐν Σικελίᾳ.
Ἄγρων, -ωνος, ὁ· ὄν. βασιλ. Λυδ. καὶ Ἰλλυρίας.
Ἀγρωστῖναι, αἱ· ὄν. Νυμφῶν.
Ἀγυιάτας, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ.
Ἀγυιεύς, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ.
Ἄγυιος, ὁ· ὄν. μην. ἐν Κρήτῃ.
Ἀγύλαιος, ὁ· ὄν. Ἐφόρου Σπάρτης.
Ἄγυλλα, ἡ· πόλ. Ἑτρουρίας.
Ἀγύρηνα, ἡ· βλ. Ἀγύριον.
Ἀγύριον, τό· πόλ. Σικελίας.
Ἄγυρις, ὁ· τύρ. Ἀγυρίου.
Ἀγύρριος, ὁ· Ἀθην. δημαγωγός.
Ἀγχάρης, ὁ· ὄν. Πέρσου.
Ἀγχαρία, ἡ· ὄν. Θεᾶς Φαισουλῶν.
Ἀγχάριος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίου.
Ἀγχέσμιος, ἐπίθ. Διός.
Ἀγχεσμός, ὁ (κ. Ἄγχ-)· ὄρ. Ἀττ.
Ἀγχιάλεια, ἡ· βλ. Ἀγχιάλη.
Ἀγχιαλεύς, ὁ· ποτ. Κιλικίας.
Ἀγχιάλη, ἡ· πόλ. Κιλ., Θρ. Ἰλλ.| ὄν. νύμφης.
Ἀγχίαλος, ὁ· ὄν. βασ. κ.ἄ. | πόλ. Θρ.
Ἀγχιμόλιος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Σπαρτιάτ.
Ἀγχίμολος, ὁ· ὄν. σοφιστοῦ ἐξ Ἤλ.
Ἀγχινόη, ἡ· θυγ. Νείλου, μή. Δαναοῦ καὶ Αἰγύπτου.
Ἄγχιος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Ἀγχίπυλος, ὁ· φιλόσ. ἐξ Ἤλιδος.
Ἀγχιρόη (κ. -ρρόη), ἡ· ὄν. νυμφῶν κ.ἄ.
Ἀγχίση, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀγχίσης, -ου, ὁ· ὄν. πα. Αἰνείου κ.ἄ.
Ἀγχισία, ἡ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Ἀγχισιάδης, ὁ· υἱ. Ἀγχίσου (Αἰνείας) | κ. ἄ.
Ἀγχίσου λιμήν, ὁ· ἐν Ἠπείρῳ.
Ἀγχίσου μνῆμα, τό· ἐν τῇ Ἀρκαδ. Ἀγχισίᾳ.
Ἀγχῖται, οἱ· λα. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἀγχιτεία (κ. Ἀλκιδία), ἡ· μή. Παυσαν.
Ἀγχόη, ἡ· χώ. Βοιωτίας.
Ἄγχουρος, ὁ· υἱ. Μίδου, βασ. Φρυγ.
Ἄγχοῦς, ὁ (κ. Ἄγχις), βασ. Φιλιστ.
Ἀγών, -ῶνος, ὁ· θεὸς προστ. ἀγών.
Ἀγωναλεῖς, οἱ· σωματ. Σαλίων Ρώμ.
Ἀγωνάλια, τά· ἑορτὴ ἐν Ρώμῃ.
Ἄγωνες, οἱ· λα. Γαλατίας.
Ἀγωνίς, -ίδος, ἡ· ἑταίρα | τίτλ. κωμῳδίας Ἀλέξιδος.
Ἄγωνος, ὁ· ποτ. Αἰθιοπίας.
Ἀγώριος, ὁ· ἀπόγ. Ὀρέστου.
Ἄδ, ὁ· γεναρχ. Ἀδιτῶν Ἀραβίας.
Ἄδα, ἡ· ἀδελ. Μαυσώλου.
Ἀδάδ, ὁ· βασ. Ἰδουμ. | θεὸς θυέλλης.
Ἄδαδα, ἡ· πόλ. Πισιδ., Συρίας.
Ἀδαδέζερ, ὁ· βασ. Συρίας.
Ἄδαδος, ὁ· βασ. Δαμασκοῦ. Συρ.
Ἀδάδ-Ριμμών· πόλ. ἐν Μεγιδδῷ.
Ἀδαεί· ὄν. μηνὸς Χαλδαίων.
Ἄδαι, αἱ· πόλ. Αἰολ. | χώ. Ἀφρ.
Ἀδαῖοι, οἱ (ἢ Αἰδαῖοι)· λα. Ἀραβ.
Ἀδαῖος, ὁ· ὄν. ποι., συγγρ., κ.ἄ.
Ἀδάμ, ὁ· γεναρχης ἀνθρ. γένους.
Ἀδὰμ κορυφή, ἡ· ὄρ. Κεϋλάνης.
Ἀδάμ-πολις, ἡ· πόλ. πλησ. Ἰορδ. ποτ.
Ἄδαμα, ἡ· πόλ. παρὰ τὴν ἐρυθρ. θάλ.
Ἀδαμάντιος, ὁ· ὄν. ἰατρ., συγγρ. κ.ἄ.
Ἀδάμας, -αντος, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς | ὄν. Τρωὸς κ. ἄ.
Ἄδανα, τά· ὄν. πόλ. Κιλικ. κ. ἄ.
Ἄδανος, ὁ· υἱ. Οὐρ. καὶ Γῆς.
Ἀδάνου νῆσοι, αἱ· παρὰ τὴν Ἐρυθ. Ἀραβίαν.
Ἀδάρ ἢ Νινίβ & Ἀπόλλ. τῆς Βαβυλ.
Ἀδάρ, ὁ· μὴν Ἰουδαίων.
Ἄδαρα, τά· χώ. Παλαιστ.
Ἀδάριμα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀδάρου πόλις, ἡ· πόλ. Περσ. κόλπ.
Ἀδασά· χωρ. Παλαιστίνης.
Ἀδάσπιοι, οἱ· λα. Καυκάσου.
Ἀδασσά· ἑορ. ὄν. τῆς Ἐσθήρ.
Ἄδατα, τά· πόλ. Μεσοποτ.
Ἄδατδα, τά· πόλ. πλησ. Εὐφρ. ποτ.
Ἀδαχα, τά· πόλ. Κοίλης Συρίας.
Ἀδδαία, ἡ· πόλ. Μεσοποτ.
Ἀδδαῖος· ὁλ. Ἀδαῖος.
Ἀδδέος, ὁ· φίλ. Ἰουστιν. ἐκ Συρ.
Ἄδδιδα, τά· πόλ. Ἰουδαίας.
Ἄδδουα (νῦν Ἄδδα)· ποτ. Γαλατ.
Ἀδδύμη, ἡ· θέσις Μαυριτανίας.
Ἄδδων, ὁ· ἐπαρχ. Ἀρμενίας.
Ἀδέα, ἡ· θυγ. Ἀμύντα.
Ἀδέας, ὁ· Σικυώνιος.
Ἄδεβα, τά· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπαν.
Ἀδειγάνες, οἱ· οἱ ἀξιωματοῦχοι τοῦ Σελεύκου.
Ἀδείμαντος, ὁ· στρατ. | ἐπ. ἄρχ. | κ.ἄ.
Ἀδεισάγα (Ἀδείσθρα), ἡ· πόλ. Ἰνδ
Ἀδείσαδροι, οἱ· λα. Ἰνδικῆς.
Ἀδείσαμον, τό· πόλ. Ταπροβάνης.
Ἀδεκτώ (ἡ Ἀλεκτώ)· ὄν. δαίμονος.
Ἀδελαΐς, ἡ· ὄν. Ἀγίας.
Ἀδελφειός, ὁ· ἐπίσκ. Καππαδοκίας.
Ἀδελφόθεος, ὁ· ἀπόστ. Ἰάκωβος.
Ἀδελφόννησος, ἡ· ἡ Προκόννησος
Ἀδέρκων, -ωνος, ὁ· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἀδήδου κώμη, ἡ· τόπ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἀδήνυστραι, αἱ· φρούριον Ἀσσυρίας.
Ἄδης, ὁ (κ. Ἀΐδης, Ἀΐδωνεύς)· ὁ θεὸς τοῦ κάτω Κόσμου, καὶ ὁ κάτω Κόσμος, ὡς καὶ νῦν.
Ἀδηοῖδες, αἱ· ἱέρειαι ἐν Ἄργει.
Ἀδησσός, ἡ· πόλ. Καρίας.
Ἀδηφαγία, ἡ· ὄν. Θεᾶς ἐν Σικελίᾳ.
Ἀδιαβηνή, ἡ· περιοχὴ Ἀσσυρίας.
Ἀδιάβλα, ἡ· πόλ. Ἀλβανίας.
Ἀδιάντη, ἡ· μία τῶν θυγ. Δαναοῦ.
Ἀδιάτομος, ὁ· βασ. Σιττιανῶν.
Ἀδιατόριξ, -ιγος, ὁ· υἱ. Τετράρχου Γαλατίας.
Ἀδιηνός, ὁ· ποτ. Καππαδοκίας.
Ἄδικος, ὁ· ὄν. Πυθαγορείου.
Ἀδικράν, -άνος, ὁ· βασ. Λιβύης.
Ἀδιξ, -ικος, ἡ· ὄν. Ἀφροδ. ἐν Λιβ.
Ἀδισσάρα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἀδμήτη, ἡ· ὄν. θυγ. Εὐρυσθ. κ.ἄ.
Ἄδμητος, ὁ· ὄν. βασ. Φερῶν κ.ἄ.
Ἀδοπισσός, ἡ· πόλ. Λυκαονίας.
Ἄδος, ἡ· πόλ. Κιλικίας.
Ἀδούας, -α, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἀδούεντος, ὁ· ὄν. Ρωμ. ὑπάτ. κ.ἄ.
Ἀδούλας, -α, ὁ· ἡ ράχις τῶν Ἄλπεων ἐν Ἑλβετίᾳ.
Ἀδουλις, ἡ (κ. Ἀδουλίς, Ἀδούλη)· πόλ. Αἰθιοπίας
Ἀδουλλάμη, ἡ· πόλ. τῆς Χαναάν.
Ἄδουρος, ὁ· ἀρχ. ὄν. τοῦ ποτ. Καΐκου.
Ἀδούσιος, ὁ· Πέρσης παρὰ Ξένοφ.
Ἄδρα, ἡ· ὄν. πόλ. Ἀραβίας. κ.ἄ.
Ἀδραβαικάμποι, οἱ· φυλὴ Γερμανικῆ.
Ἀδραῖσται, οἱ· φυλὴ Ἰνδικῆς.
Ἄδραμα, τά· πόλ. Συρίας.
Ἀδραμέλεχος, ὁ· υἱ. βασ. Ἀσσυρ.
Ἀδραμῖται, οἱ· λα. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἄδραμυς, ὁ· ὄν. βασ. Λυδίας.
Ἀδραμύτη, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Ἀδραμύττιον, τὸ (κ. —τειον)· πόλ. Μυσίας.
Ἀδράμυττις, ἡ· νῆσ. Λυδίας.
Ἀδρανόν, τό· πόλ. Σικελίας.
Ἀδρανός, ὁ· Σικελ. θεότης | ὄν. ποτ.
Ἄδραντος, ὁ· ἐξ Ἀθηνῶν τις.
Ἀδράνων, -ωνος, ὁ· χωρ. Σικελ.
Ἀδράστεια, ἡ· ἐπίθ. Νεμέσεως | ὄν. νύμφης κ.ἄ.

Ἀδραστίδης, ὁ· υἱὸς ἢ ἀπόγον. τοῦ Ἀδράστου.
Ἀδραστίνη, ἡ· θυγ. Ἀδράστου.
Ἄδραστος, ὁ· ὄν. βασ. Ἄργους κ.ἄ.
Ἄδραψα· πόλ. Γρκανίας.
Ἀδρήνη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἀδρησταί· βλ. Ἀδραῖσται.
Ἀδρήστη, ἡ· θεραπαινὶς Ἑλένης.
Ἀδρία, ἡ· ὄν. πόλ. Γαλάτ. κ.ἄ.
Ἀδριανεῖα, τά (κ. —άνεια)· ἀγῶνες καὶ ἑορταὶ πρὸς τιμὴν Ἀδριανοῦ.
Ἀδριάνειον τεῖχος, τό· ἐν Ἀγγλίᾳ.
Ἀδριανή, ἡ· ὄν. πόλεων τοῦ αὐτοκρ. Ἀδριανοῦ.
Ἀδριανίδαι, οἱ· κάτ. πόλ. Αἰγίνης.
Ἀδριανίς, -ίδος, ἡ· ὄν. φυλῶν ἐν Μεγάροις καὶ Ἀθήναις.
Ἀδριανιών, ὁ· ὄν. ἐμβολ. ἀττ. μηνός.
Ἀδριανοί, οἱ· ὄν. πόλ. Βιθ. | οἱ Κέλται τῶν παραλ. τῆς Ἀδρ. θαλ.
Ἀδριανός, ὁ (κ. Ἀδρ—)· ὄν. Ρωμ. αὐτοκρ. καὶ πολλ. ἄλλ.
Ἀδριανοῦ θῆραι, αἱ· πόλ. Μυσίας.
Ἀδριανούπολις, ἡ· ὄν. πόλ. Θρ. κ.ἄ.
Ἀδρίας, ὁ (κ. Ἀδριατικὴ θάλ., ἡ -τικὸς κόλπος)· ἡ Ἀδρ. θάλ.
Ἀδριάς, -άδος, ἡ· ἡ Ἀδρ. θάλασσα.
Ἄδριον ὄρος, τό· ὄρ. Δαλματίας.
Ἄδρις, -ιος, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς.
Ἀδρίστας, ὁ· ἀφωρέτης κλωστικῆς.
Ἀδρόμιος, ὁ· μὴν τῶν Θαυμακῶν.
Ἄδροττα, τά· πόλ. Λυδίας.
Ἄδρου· πόλ. Πατρ. Ἀραβίας.
Ἀδρούμητος, ὁ· βλ. Ἀδρύμης.
Ἀδρύμης, -ητος, ὁ (κ. Ἀδρούμητος, ὁ, ἡ Ἀδρύμη, ἡ)· ἱδρυτὴς καὶ πόλ. Λιβύης.
Ἄδρυξ, -υκος, ὁ· πόλ. Σικελίας.
Ἀδυάτης, -εω, ὁ· πα. καὶ υἱ. τοῦ βασ. Λυδίας Ἄρδυος.
Ἀδυρμαχίδαι, οἱ· λα. Λιβύης.
Ἀδύρμαχος, ὁ· βασ. Σκυθ. φυλῆς.
Ἀδύς, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἀδύτη, ἡ· μία τῶν 50 θυγ. τοῦ Δαναοῦ.
Ἄδων, -ωνος, ὁ·=Ἄδωνις.
Ἀδωναῖ· ἐβρ. προσφών. τοῦ Θεοῦ.
Ἀδωναίη, ἡ· ἐπών. Ἀφροδ.
Ἀδωναῖος· ἐπίθ. Ἰουλ. Παραδάτου.
Ἀδώνια (κ. —εια), τά· ἑορ. Ἀφροδ.
Ἀδωνίας, ὁ· υἱ. Δαβίδ.
Ἀδωνιάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ.
Ἀδωνιβεζέκ· βασ. πόλ. Βεζὲκ τῆς Χαναάν.
Ἀδώνιδος κῆποι, οἱ· ἐφήμ. ἄνθη καὶ ἐφήμ. ᾄδοναί.
Ἀδώνιος, α, ον· ὁ τοῦ Ἀδώνιδος.
Ἄδωνις, -ιδος, ὁ (κ. Ἄδων, -ωνος)· οὗ ἠράσθη ἡ Ἀφροδ.
Ἀδωνισεδέκ, ὁ· βασ. τῆς Ἱερουσαλ.
Ἀδωνίσιος, ὁ· ὄν. μην. ἐν Σελευκείᾳ.
Ἀδωνχιράμ (κ. Ἀδωνιράμ, Ἀδωράμ)· ἀρχιτ. Ναοῦ Σολομῶντος.
Ἄδωρα, ἡ· πόλ. Ἰδουμαίας.
Ἀδωραΐμ, ἡ· πόλ. Ἰουδαίας.
Ἀδωρεός, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἀέθλιος, ὁ· ὄν. βασ. Ἥλιδ., ἱστορ., φιλοσ.
Ἀειδαλᾶς, ὁ· ὄν. τριῶν Μαρτύρων.
Ἀείμνηστος, ὁ· στρατ. Πλαταιᾶτ. κ.ἄ.
Ἀειναῦται, οἱ· ὄν. ἀρχόντων ἐν Μιλ.
Ἀείσιτοι, οἱ· οἱ σιτιζόμενοι ἐν Πρυτανείῳ.
Ἀέλιος, ὁ· ἀντὶ Ἥλιος.
Ἀελλά, ἡ (κ. Ἀελλώ)· μία τῶν Ἀμαζόνων.
Ἀελλόπους, -οδος, ἡ· μία τῶν Ἁρπυιῶν.
Ἀελλώ, οῦς, ἡ· μία τῶν Ἁρπυιῶν.
Ἀερία, ἡ· μὴ. τοῦ Αἰγύπτου καὶ ὄν. διαφ. πόλεων.
Ἀερίας, ὁ· μυθ. βασ. Κύπρου.
Ἀέριος, ὁ· αἱρετικὸς 4 αἰ. μ. Χ.
Ἀεροκάρδακες, οἱ· φανταστ. κάτ. τοῦ Ἡλίου.
Ἀεροκόρακες, οἱ· ὡσαύτως ὡς ἄνω.
Ἀεροκώνωπες, οἱ· ὡσ. ὡς ἄνω.
Ἀέροπες, οἱ· κάτ. Τροιζ. εἶδος πτηνῶν
Ἀερόπη, ἡ· ὄν. ἐγγόνης Μίνωος κ.ἄ.
Ἀέροπος, ὁ· υἱ. Ἄρεως καὶ ἄλλοι.
Ἀετία, ἡ· ἀρχ. ὄν. Αἰγύπτου.
Ἀέτιος, ὁ· ὄν. βασ. Τροιζ., φιλοσ., στρατ. κ. ἄ.
Ἀετίων, -ωνος, ὁ· ὄν. γλύπτου, ζωγράφ. κ. ἄ.
Ἀετός, ὁ· ὄν. Νείλου, ἐπίθ. Πύρρου.
Ἄζα, ἡ· πόλ. Γάζα, πόλ. Ἀρμενίας.
Ἀζαγάριον, τό· πόλ. Σαρματίας.
Ἀζάζιον, τό· φρούριον Συρίας.
Ἀζαήλ, ὁ· βασ. Συρίας.
Ἀζαής, ὁ· υἱ. Ποσειδ., βασ. Ἀτλαντίδος
Ἄζαλοι, οἱ· λα. Παννονίας.
Ἄζόμα, ἡ· πόλ. Νουμιδίας.
Ἀζόμορα, τά· ὄρ. Κιλικίας.
Ἄζάν, -ᾶνος, ὁ· υἱ. Ἀρκάδος, γενάρχης Ἀζάνων Ἀρκαδίας.
Ἀζάναι, αἱ· περιοχὴ Ἀρκαδίας.
Ἄζᾶνες, οἱ· κάτ. τῆς Ἀζανίας.
Ἀζάνης, ὁ· στρατηγὸς Ξέρξου.
Ἀζανία, ἡ· χώ. Ἀρκαδίας.
Ἀζανίς, -ίδος, ἡ· μή. Ἀσκληπιοῦ.
Ἄζανοι, οἱ· πόλ. Φρυγίας.
Ἀζάνος, ὁ· ποτ. Ταπροβάνης.
Ἄζαρ, τό· ὄρ. Αἰθιοπίας.
Ἄζαρα, τά· ὄν. διαφ. πόλεων.
Ἀζάραβα, τά· πόλ. Σαρματίας.
Ἀζαρίας, ὁ· ὄν. βασιλ. καὶ προφητῶν τῆς Π. Δ.
Ἄζᾶς, ᾶ, ὁ· ὄρ. Ἰουδαίας.
Ἀζάτα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Ἄζεια, ἡ· πόλ. Τροίας.
Ἀζείδης, ὁ· υἱ. Ἄζάως, ὁ Ἄκτωρ.
Ἀζεικῶται, οἱ· λα. Τροίας.
Ἀζέμιλκος, ὁ· βασ. Τύρου.
Ἄζεστος, ὁ· θέσις πλησίον Ρώμης.
Ἀζεύς, -έως, ὁ· βασ. Ὀρχομ. Βοιωτίας.
Ἀζηκά, ᾶς, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Ἀζήν, -ῆνος, ὁ·=Ἀζάν (βλ. λ.).
Ἀζηνία, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀζήνιος, α, ον· βλ. Ἀζάνιος.
Ἄζης, ὁ· βασ. Σκυθίας.
Ἀζησία, ἡ· ἐπών. Δήμητρ. καὶ Κόρης.
Ἄζικα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἄζικις, -ιος, ἡ· πόλ. Διβύης.
Ἄζιλις, -ιδος, ἡ· βλ. Ἄζιρις.
Ἄζιρις, -ιος, ἡ· χώ. Διβ., πόλ. Ἀρμενίας.
Ἀζόριον, τό· πόλ. Παρραιβῶν.
Ἄζος, ὁ· ἱδρυτὴς Ἀζείας ἐν Φρυγίᾳ.
Ἀζυλ(ε)ία, ἡ· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Ἀζυμῖται, οἱ· ἐπών. τῶν Καθολικῶν.
Ἄζων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἥρ., ποτ. Λυκίας.
Ἀζώριον, τό· βλ. Ἀζόριον.
Ἄζωρος, ἡ· πόλ. Πελαγ., Παρραιβ.
Ἄζωρος, ὁ· πηδαλιοῦχος Ἀργοῦς.
Ἄζωτος, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης κ.ἄ.
Ἀηδόνιον, τό· ὄν. ἑταίρας.
Ἀηδονὶς νῆσος, ἡ· νῆσ. Μαρμαρ.
Ἀηδών, -όνος, ἡ· σύζ. βασ. Θηβῶν Ζήθου.
Ἀήρ, ὁ· ὁ ἀὴρ ὡς θεός.
Ἀήτης, ὁ·=Ζέφυρος | =Αἰήτης.
Ἀδαμάν, -άνος, ὁ· λα. Θεσσαλικός.
Ἀδαμᾶνες, οἱ· βλ. Ἀδαμάν.
Ἀδαμανία, ἡ· χώρα Ἠπείρου.
Ἀδαμάντιον πεδίον, τό· πεδιὰς Φθιώτιδος.
Ἀδαμαντίς, -ίδος, ἡ· ἐπών. Ἕλλης ἀδελ. Φρίξου, θυγ. Ἀθάμαντος.
Ἀδάμας, -αντος, ὁ· ὄν. υἱ. Αἰόλου κ.ἄ.
Ἀδάμβιλος, ὁ· βασ. Μεσσήνης.
Ἀδανάρχος, ὁ· βασ. Βησιγότθων.
Ἀδάνας, ὁ· ἱστορικός.
Ἀδανάσιος ὁ Μέγας· ὄν. Ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας καὶ πολλ. ἄλλ.
Ἀδάνατοι, οἱ· ὀνομασία στρατ. τμημάτων.
Ἀδανεᾶτις, -ίδος, ἡ· φυλὴ Τεγεατῶν.
Ἀδάνιππος, ὁ· βλ. Ἀθήνιππος.
Ἀδέρας, ὁ· ἐξ Ἑρμιόνης, φιλοξενήσας τὴν Δήμητρα.
Ἄδεσις, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἀδηνᾶ, ἡ (κ. Ἀδήνη, Ἀδάνα, Ἀδηναία)· ἡ θεά, θυγ. Διός.
Ἀδηναγόρας, ὁ· Ἀθην. φιλόσ. κ.ἄ.
Ἀδηνάγουρον, τό· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἀδηνάδας, ὁ· Τραχίνιος, φονεὺς Ἐφιάλτου.
Ἀδῆναι, αἱ· ἡ πόλις τῆς Ἀθηνᾶς, πρωτ. Ἀττικῆς | ὄν. πολ. ἄλλ. πόλ.
Ἀδήναια, τά=Παναθήναια.
Ἀδήναιον, τό· ὄν. διαφ. ναῶν Ἀθηνᾶς | ὄν. διαφ. πόλ., φρουρ., λιμ.
Ἀδήναιος, ὁ· ὄν. Γραμμ. ἐκ Ναυκρ. Αἰγύπτ. (2ου αἰ. μ.Χ.) κ.ἄ. πολλῶν.
Ἀδηναῖς, -ίδος, ἡ· ὄν. φυλῶν, ὀν. γυναικῶν καὶ μιᾶς αὐτοκρατείρας.
Ἀδηναῖσται, οἱ· μέλη συλλόγων βασιζομένων ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς Ἀθηνᾶς.
Ἀδηναῖτης, ὁ· ὁ κάτ. τῶν Ἀθηνῶν Διάδων.
Ἀδηναιών, -ῶνος, ὁ· λιμ. Ταυρικῆς.
Ἀδηναίων λιμήν, ὁ· πόλ. Ἀργολίδος.
Ἀδηνᾶς δῶμός, ὁ· νῆσ. Ἀραβ. κόλπου.
Ἀδηνᾶς νῆσος, ἡ· νῆσ. Ἀδρ. θαλάσσ.
Ἀδηνᾶς τεῖχος, τό· φρούρ. Ἀχαΐας.
Ἀδηνᾶς ἀκρωτήριον· ἀκρ. Ἰταλίας.
Ἀδήνη, ἡ=Ἀθηνᾶ | ὄν. κωμοπόλεως.
Ἀδηνικῶν, -ῶνος, ὁ· ὄν. ἱστορ. κ.ἄ.
Ἀδήνιππος, ὁ· ὄν. ἰατροῦ κ.ἄ.
Ἄδηνις, -ίδος, ὁ· ὄν. Χίου γλύπτου κ.ἄ.
Ἀδηνίων, -ωνος, ὁ· ὄν. κωμ. ποτ. κ.ἄ.
Ἀδηνογένης, ὁ· ὄν. γλύπτου κ.ἄ.
Ἀδηνόδωρος, ὁ· ὄν. 3 γλυπτῶν, φιλοσόφων κ.ἄ.
Ἀδηνοκλῆς, ὁ· Ἀθην. στρατηγὸς κ.ἄ.
Ἀδηνόκριτος, ὁ· ὄν. Γραμματ. κ.ἄ.
Ἀδηνούπολις, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Ἀδηνώ, ἡ· θυγ. Δυκομήδους.
Ἄδις, ἡ· πόλ. Συρίας.
Ἀδλίας, -ου, ὁ· ἐξ Ἀθηνῶν, σύγχρονος Διογένους.
Ἀδλιβὶς καὶ Ἀδλιβῖτης, ὁ· βλ. Ἀδριβὶς.
Ἄδλουλα, τά· βλ. Ἄδρουλλα.
Ἀδμόνη, ἡ (κ. Ἀδμονία κ. Ἄδμονον)· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀδοσίων, -ωνος, ὁ· Πυθαγόρ. φιλόσ.
Ἀδοῦα ἢ Ζάδουα· πόλ. Ἀρμενίας.
Ἀδόως, ὁ·=Ἄδως.
Ἀδριβὶς, -εως, ἡ (κ. Ἀδλιβὶς, Ἀδάραμβις, Ἀδάρραβις)· ὄν. πόλ. Αἰγύπτου, Ἀραβίας.
Ἀδρῖται, οἱ· λα. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἄδρουλλα, τά (κ. Ἄδρουλα, Ἄδλουλα)· ἀρχαία πόλ. Ἀραβίας.
Ἀδρυΐλατος, ὁ· ἰατρὸς ἐκ Θάσου.
Ἄδρυς, -υος, ὁ· ποταμὸς Θρᾴκης.
Ἄδυμβρα, τά· πόλ. Καρίας.
Ἀδύμβραδος, ὁ· ἐκ Λακεδαίμονος.
Ἄδυμβρος, ὁ· ἱδρυτὴς π. Ἀθύμβρων.

Ἀδύρ, ὁ· ὄν. μηνός Αἰγύπτου.
Ἀδύρας, ὁ· ὄν. ποτ. Θρ., Σκυθ.
Ἄδυρι· ὄν. Ἴσιδος παρ' Αἰγυπτίοις.
Ἄδυρτις, -ιος, ἡ· θυγ. βασ. Αἰγύπτου Σεσώστριος.
Ἀδώδης, ὁ (ἡ Ἀδωδις)· βασ. Αἰγ. Ἀδωὶς ἀκτή, ἡ· ἡ χερσ. τοῦ Ἄθω.
Ἀδωΐτης, ὁ (κ. Ἀδῶος, Ἀδωνίτης, κ. Ἀδωνικός)· ὁ κάτ. τοῦ Ἄθω.
Ἄδων, ὁ· βλ. Ἄδως.
Ἀδώνη, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Ἀδωνιάς, Ἀδωνικός, Ἀδώνιος, Ἀδωνίτης, βλ. Ἀδωΐτης.
Ἀδῶος, βλ. Ἀδωΐτης.
Ἀδὼρ (κ. Ἀδύρ)· θεότης σκότους, Μήτηρ τοῦ Σύμπαντος.
Ἄθως, ὁ (κ. Ἀθόως, Ἄδων)· τὸ ὄρ. Ἄθως (Ἄγιον Ὄρος)‖ ὄν. Γίγαντος.
Αἶα, ἡ (γεν. Αἴης)· ἡ Κολχίς | ἡ νῆσος τῆς Κίρκης (κ. Αἰαία) | ὄν. χώ., πηγῆς.
Ἀΐᾶ (κ. Ἰαώ)· ἑβραϊκόν. ὄν. τοῦ Θεοῦ.
Αἰαία, ἡ (κ. Αἰαίη)· ἐπίθ. Κίρκης καὶ ὄν. τῆς νήσου της κ.ἄ.
Αἰάκεια, τά· ἑορ. Αἰακοῦ ἐν Αἰγίνῃ.
Αἰάκειον, τὸ· ναὸς Αἰακοῦ ἐν Αἰγίνῃ.
Αἰάκειος, α, ον· βλ. Αἰακίδης.
Αἰάκης, -εος, ὁ· ὄν. τυράννων Σάμου.
Αἰακίδαι, οἱ· υἱοὶ καὶ ἀπόγ. Αἰακοῦ.
Αἰακίδης, ὁ· ἐπών. Πηλέως, Ἀχιλλ. | ὄν. πατρὸς Πύρρου κ.ἄ.
Αἰακός, ὁ· υἱὸς Διὸς καὶ Αἰγίνης.
Αἰαλών, ἡ· ὄν. διαφόρων πόλ. ἐν Π.Δ.
Αἰαμηνή, ἡ· χώ. Ἀραβ., πόλ. Μακεδον.
Αἰάνειον, τό· ἄλσος ἐν Λοκρίδι.
Αἰανή, ἡ (ἡ Αἰάνη ἢ Αἴανα)· πόλ. Μακεδονίας.
Αἰάνης, ὁ· υἱ. Ἀμφιδάμαντος, Τρώς.
Αἰαντίτης, -ίδος, ἡ (κ. Αἰαντία)· χώρα Ναβαταίων ἐν Ἀραβίᾳ.
Αἰανός, ὁ· ἱδρυτὴς πόλ. Αἰανῆς.
Αἰάντεια, τά· ἑορ. πρὸς τιμὴν τῶν δύο Αἰάντων (Τελαμωνίου καὶ Λοκροῦ).
Αἰάντειον, τό· μνημεῖον καὶ ναὸς Αἴαντος ἐπὶ τοῦ Ροιτείου ἀκρωτηρ. | ἀκρ. Μαγνησίας (Τρίκερι).
Αἰαντίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Αἴαντος ‖ ὄν. διαφ. προσώπων.
Αἰαντίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν 10 φυλῶν Ἀττικῆς ‖ ἐπών. Ἀθηνᾶς.
Αἰαντόδωρος, ὁ· μαθ. Σωκράτ., ἀδελ. ζωγράφου Ἀπολλοδώρου.
Αἴας, -αντος, ὁ (σπαν. Αἶας)· ὄν. δύο Αἰάντων (Τελαμωνίου καὶ Λοκροῦ, υἱ. Ὀϊλέως ‖ ὄν. ποτ., ὄρους.
Αἰβοῦδαι, αἱ (νῆσοι)· αἱ σημερ. Ἑβρίδες νῆσοι Ἰρλανδίας.
Αἴβουρα, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Αἰγαί (κ. Αἰγᾶ, Αἰγῆ, Αἰγαία, Αἰγαῖαι, Αἰγέαι, Αἰγίαι)· ὄν. διαφ. πόλεων.
Αἰγαία, ἡ· καὶ ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Αἰγαῖος, α, ον· καὶ ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Αἰγαίων, -ωνος, ὁ· Γίγας Ἑκατόγχειρ | ἐπίθ. Ποσειδ. | ὄν. διαφ. προσώπ.
Αἰγαλέον, τό· ὄρ. Μεσσηνίας.
Αἰγάλεως, -ω, ὁ (κ. τὸ Αἰγάλεων)· ὄρος Ἀττικῆς.
Αἰγᾶν (=Αἰγῶν ἄκρα) ἡ Αἶξ (ἡ)· ἀκρωτ. Μικρᾶς Ἀσίας.
Αἰγάν, ὁ· Μασσαγέτης μισθοφόρος Ἰουστινιανοῦ.
Αἰγάρα, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Αἰγᾶς, -άντος, ὁ· πόλ. Μακ. | ποτ. Φωκ.
Αἰγεῖδαι, οἱ· ὄν. φυλῆς Θηβ., Σπαρτ. | οἱ ἀπόγ. Αἰγέως.
Αἰγείδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Αἰγέως (Θησεὺς κ.ἄ).
Αἰγεῖον, τό· ναὸς Αἰγέως ἐν Ἀθήναις.
Αἴγειρα, ἡ· ὄν. διαφόρων πόλεων.
Αἴγειρος, ἡ· ὄν. νύμφ., πόλ., δένδρ.
Αἰγείρουσα, ἡ· πόλ. Μεγαρίδος.
Αἴγεστα, (κ. Αἰγέστα, Ἐγέστη, Σεγέστη)· πόλ. Σικελίας.
Αἰγεσταῖοι, οἱ· κάτ. Αἰγέστης | οἱ Θεσπρωτοί.
Αἰγέστης, ὁ· εἷς τῶν Τρώων | ὄν. διαφ. προσ.
Αἰγεύς, -έως, ὁ· ὄν. βασ. Ἀθ., πα. Θησέως κ. ἄ.
Αἰγεωνεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. Πρι.
Αἴγη, ἡ· ὄν. βασιλίσσ. Ἀμαζ. κ. ἄ.
Αἰγήεις, ὁ· υἱ. Γαίας, μυθ. τέρας.
Αἰγηίς, -ίδος, ἡ· ὄν. φυ. τῆς Ἀττικῆς.
Αἰγηλοι, οἱ· λα. Μηδίας.
Αἰγίαι αἱ (κ. Αἰγειαί, Αἰγαιαί)· πόλ. Λακωνίας.
Αἰγιάλεια, ἡ· ὅλ. Αἰγιάλη, Αἰγιαλός.
Αἰγιαλεῖς, οἱ· κάτ. Αἰγιαλείας.
Αἰγιαλεύς, -έως, ὁ· ὄν. υἱ. βασ. Ἄργ. Ἀδράστου κ. ἄ.
Αἰγιάλη, ἡ· ὄν. μέρους Πελοπ. κ.ἄ. τόπων.
Αἰγίας, ὁ· τραπεζίτης Σικυῶνος.
Αἰγίδιος, ὁ· ὄν. Ἁγίου Δυτ. Ἐκκλησίας κ. ἄ.
Αἰγιδίων νῆσος, ἡ· παρὰ τὴν Ταπροβ.
Αἰγίβαλ(λ)ος, ὁ· ὄν. πόλ. Σικελίας, ἀκρ. Σικελ. | εἶδος ὀρχήσεως.
Αἰγικορεῖς, οἱ· ὄν. φυλῆς Ἀττικῆς.
Αἰγικόρευς, -εως, ὁ (κ. -ρεύς)· υἱ. Ἴωνος, γενάρχ. τῶν Αἰγικορέων.
Αἰγίκορος, ὁ· ἐπών. Πανός.
Αἴγιλα, τὰ (κ. Αἴγιλον, τό)· πόλ. Δακ. | νῆσ. μεταξὺ Κυθ.-Κρήτης.
Αἰγίλεια, ἡ· νηαὶς Εὐδοτικοῦ.
Αἰγιλιά, ἡ (κ. Αἴγιλα, Αἴγιλος)· δῆ. Ἀττικῆς.
Αἰγίλιο, τά· τόπος Ἐρετρίας.
Αἰγίλιψ, -ιπος, ἡ καὶ ὁ· ὄν. τόπου Ἰθ. ἢ Λευκ. | πόλ. Κεφαλληνίας.
Αἴγιλος, ὁ· ἐπών. ἥρως δήμου Αἰγιλίας.
Αἰγιμιός, ὁ (κ. Αἰγίμιος)· ὄν. βασ. Δωρίδος κ. ἄ.
Αἰγίμορος (κ. -ουρος), ἡ· νῆσ. Διό.
Αἴγινα, ἡ· ὄν. τῆς νήσου κ. ἄ.
Αἰγιναία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Αἰγινήτης, ὁ· ὄν. βασ. Ἀρχ. κ. ἄ. ‖ ὄν. πόλ. καὶ ποταμοῦ.
Αἰγίνιον, τό· πόλ. Θεσσαλίας.
Αἴγιον, τό· πόλ. Πελοποννήσου.
Αἴγιος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτου | ἐπών. Διός.
Αἰγίοχος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Αἰγίπαν, -ανος, ὁ· υἱ. Διός.
Αἰγίπιος, ὁ· ποτ. Ἀσιατ. Σαρμ.
Αἰγίπλαγκτον ὄρος, τό· ὄρ. Μεγαρ.
Αἰγίποδες, οἱ· οἱ περὶ Σκυθ. οἰκοῦντες.
Αἰγιρόεσσα, ἡ (κ. Αἰγιροῦσσα)· μία τῶν 12 αἰολ. πόλ. Μ. Ἀσίας.
Αἰγισθος, ὁ· φονεὺς Ἀγαμέμνονος.
Αἰγιστέας, ὁ· υἱ. τοῦ βασ. Φρυγ. Μίδα.
Αἰγίτιον, τό· κώμη Αἰτωλίας.
Αἴγιτνα, ἡ· πόλ. Διγούρων.
Αἰγλάηρ (=Αἰγλάης), ὁ· ἐπ. Ἀσκληπ.
Αἰγλάτωρ, -ορος, ὁ· ὄν. Κυρηναίου.
Αἴγλη, ἡ· ὄν. μιᾶς τῶν Νηρηίδων κ.ἄ.
Αἰγληίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Γακίνθου.
Αἰγλήτης, -ου, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Αἰγλοί, οἱ· λαὸς Μηδίας.
Αἰγοβόλος, ὁ· ἐπίθ. Διονύσου.
Αἰγοσάγες Γαλάται, οἱ· λα. Μ. Ἀσίας.
Αἰγόσθενα, τά· πόλ. Μεγαρίδος.
Αἰγός ποταμοί, οἱ· πόλ. καὶ ποτ. Θρᾳκ. Χερσονήσου.
Αἴγουσ(σ)α, ἡ (κ. Αἰγοῦσα)· νῆσ. Σικελίας.
Αἴγουσ(σ)αι, αἱ· τρεῖς νησῖδες Σικελ.
Αἴγυλα· βλ. Αἴγιλα.
Αἰγυπιός, ὁ (κ. —ύπιος)· ἐκ Θεσσαλ.
Αἰγυπτιάδαι, οἱ· 50 υἱ. τοῦ Αἰγύπτου.
Αἰγυπτιάς, -άδος, ἡ· θυγ. Αἰγύπτου.
Αἰγύπτιος, α, ον· ἐπίθ. καὶ ὠὐρ. ὄν.
Αἴγυπτος, ὁ· ὄν. υἱ. τοῦ Ἡφαίστου, υἱοῦ τοῦ Βήλου κ.ἄ.
Αἴγυπτος, ἡ· χώ. Ἀφρικῆς.
Αἴγυρος, ὁ· βασ. Σικυῶνος.
Αἴγυς, -υος, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Αἰγώλιος ὁ (κ. -λιός)· ἐκ Κρήτης.
Αἴγων, -ωνος, ὁ· ὄν. βασ. Ἄργους κ.ἄ.
Αἰγών, ὁ· ποτ. Αἰθιοπίας.
Αἰγώνεια, ἡ (κ. Αἰγώνη)· πόλ. Θεσσαλ.
Αἴγωνες, οἱ· λαὸς Ἰταλίας.
Αἰγώνη· βλ. Αἰγώνεια.
Αἴγωστις, ἡ (κ. Αἴγωστος)· πόλ. Λοκρ.
Ἄΐδας· βλ. Ἄδης.
Αἰδεσία, ἡ· Ἑλληνὶς φιλόσοφος.
Αἰδέσιος, ὁ· ὄν. Νεοπλατων. φιλοσ. 4ου αἰ. μ. Χ. κ.ἄ.
Αἴδεσσα, ἡ· βλ. Ἔδεσσα.
Αἰδεστός, ὁ· ὄν. σωφρονιστοῦ ἐν Ἀθ.
Αἴδεψος, ἡ· βλ. Αἰδηψός.
Ἄΐδης, ὁ· βλ. Ἄδης.
Αἰδηψός, ἡ (κ. Αἴδηψος, Αἴδεψος, Αἴδιψος)· πόλ. Εὐβοίας.
Αἴδουοι, οἱ (κ. Αἰδούιοι)· λα. Γαλατ.
Αἰδώ, -οῦς, ἡ· τροφὸς Ἀθηνᾶς.
Αἰδώλιος (κ. Ἔδωλος) λόχος, ὁ· ὄν. ἑνὸς τῶν λόχων Σπαρτ. στρατοῦ.
Ἄΐδωνεύς, -έως, ὁ = Ἄδης | βασ. Μολοσσῶν | ποτ. Τροίας.
Αἰζάν (κ. Αἰζήν), ὁ· υἱὸς Ταντάλου | κάτ. Ἀζανίας.
Αἰζαροι, οἱ· λα. Μαρμαρικῆς.
Αἰζηός, ὁ· βασ. περιοχῆς Πελοπ.
Αἰζική, ἡ· χώ. Θρᾴκης.
Αἰζωνής, ὁ· βλ. Αἰξωνής.
Αἰήτης, ὁ· βασ. Κολχ., πα. Μηδείας.
Αἰητίνη, ἡ· θυγ. Αἰήτου, Μήδεια.
Αἰήτιος, ὁ· Πυθαγόρ. φιλ. ἐκ Πάρου.
Αἴδαια, ἡ (κ. Αἰδαία)· πόλ. Μεσσ. ἢ Λακ.
Αἰδαλεῖς, οἱ· ὑποδιαίρ. φυ. ἐν Κρήτῃ.
Αἰδάλη, ἡ (κ. Αἰδαλία κ. Αἰδάλεια)· νησὶς τοῦ Τυρρην. πελ. | ὄν. ἄ. νήσων.
Αἰδαλίδαι, οἱ (κ. —λεῖδαι, κ. Αἰδαλεῖς)· δῆμος Ἀττικῆς.
Αἰθαλίδης, ὁ· ὄν. υἱοῦ Ἑρμοῦ κ.ἄ.
Αἰδαλίων, ὁ· πειρατὴς Τυρρην. μεταμορφωθεὶς ὑπὸ Διον. εἰς δελφῖνα.
Αἰδαλόεις, -εντος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Αἰδάν, ὁ· ὄν. ἀρχιμους. ναοῦ Ἱεροσολύμων κ.ἄ.
Αἰδερία, ἡ· ὄν. θυγ. Ἡλίου κ.ἄ.
Αἰδέριος, ὁ· ὄν. δύο Μαρτύρων κ.ἄ.
Αἰθερόνεια, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Αἴδη, ἡ· ὄν. φορβάδος τοῦ Ἀγαμ.
Αἴδηξ, -ηκος, ὁ· υἱὸς Ἰανοῦ.
Αἰδήρ, -έρος, ὁ· υἱ. Ἐρέβους κ. Νυκτός.
Αἰδίδας, ὁ· στρατηγὸς Μασσηνίας.
Αἰδικες, οἱ· λαὸς Θεσσαλίας.
Αἰδικία, ἡ· χώ. τῶν Αἰθίκων Θεσσαλ.
Αἰδικλα, ἡ· θυγ. Λαομέδοντος.
Αἰδικος, ὁ· ὄν. σοφιστοῦ κ.ἄ.
Αἰδίλλα, ἡ· ἀδελφὴ Πριάμου.
Αἰδιόλας, ὁ· υἱ. Μενελ. καὶ Ἑλένης.
Αἰδιόπεια, ἡ = Αἰδιοπία.
Αἰδιοπεύς, -ῆος, ὁ = Αἰδιοψ.
Αἰδιόπη, ἡ = Αἰδιοπία.
Αἰδιοπηΐς, -ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ Αἰθιοπεύς.
Αἰδιοπία, ἡ· χώρα Ἀφρικῆς.
Αἰδιοπικός, ἡ, όν· ὁ τῆς Αἰθιοπίας.
Αἰδιόπιος, α, ον = Αἰδιοπικός.

Αἰθιοπίς, -ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ Αἰθίοψ. || μία τῶν σύζ. τοῦ Δαναοῦ.
Αἰθιόπισσα, ἡ=Αἰθιοπίς.
Αἰθίοψ, -οπος, ὁ· πληθ. —οπες· κάτ. Αἰθιοπίδες | ὄν.βασ.,ποτ. | ἐπ.Διός.
Αἰθίων, -ονος, ὁ· ὄν. υἱ. Νύμφ. κ.ἄ.
Αἴθλη, ἡ=Αἰθάλη.
Αἰθονία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Αἰθόπιον, τό· τόπ. Λυδ., Αἰθολίας.
Αἴθος, ὁ· ὄν. διαφ. προσώπων.
Αἴθουσα, ἡ· θυγ. Πεσ. | νῆσ. Ἀφρ.
Αἴθοψ, -οπος, ὁ· ὄν. ἐπῶν. τοῦ Ἡλίου καὶ προσώπων.
Αἴθρα, ἡ· μήτηρ Θησέως.
Αἰθραία, ἡ· ἀρχ. ὄνομα Ρόδου.
Αἰθρία, ἐπών. τῆς πόλεως Ἀτρίας.
Αἴθριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Αἴθυια, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Αἴθυνα, ἡ· ἐπιθ. Ἀθηνᾶς.
Αἰθυσσεῖς, οἱ· λαός Διβύης.
Αἰθώ, ἡ· ὄν. πόλεως.
Αἴθων, -ωνος, ὁ· ἐπίθ. Ὀδυσσέως || ὄν. θεῶν, ἀνδρῶν καὶ ζώων.
Αἶκαι, αἱ· πόλ. Ἰταλίας.
Αἴκαλον, τό· ὀχυρὸν ἐν Ἰταλίᾳ.
Αἰκανοί, οἱ (κ. Αἰκικλοι, Αἴκλοι, Αἰκολανοί, Αἰκουιλοί, Αἶκοι, Αἴκουοι)· λαὸς Ἰταλίας.
Αἰκανός, ὁ· ὄν. ὄρους.
Αἰκατερίνη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Αἴκικλοι, Αἴκλοι· βλ. Αἰκανοί.
Αἴκλος, Αἴκλος, ὁ· ἰδρ. Ἐρετρίας.
Αἶκοι, Αἰκόλανοί, οἱ· βλ. Αἰκανοί.
Αἰκουιλοί, οἱ· βλ. Αἰκανοί.
Αἰκούλανον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Αἴκουοι, οἱ· βλ. Αἰκανοί.
Αἰκοῦον, τό· Ρωμ. ἀποικ. ἐν Δαλματ.
Αἰκουουμφαλίσκον, τό· πόλ. Ἐτρ.
Αἰκυμήλιον, τό· τοποθ. Ρώμης.
Αἴλανα, τά (κ. Αἰλανή, Αἴλανον, Αἴλα, Αἰλάθ)· πόλ. Πετρ. Ἀραβ.
Αἰλία, ἡ· ἡ Ἱερουσαλ. ἐπὶ αὐτοκρ. Αἰλίου Ἀδριανοῦ.
Αἰλιανός, ὁ· ὄν. στρατ. κ. ἄ.
Αἴλιος, ὁ· Αἴλιος Ἀδριανός (αὐτοκρ.), Αἴλιος Ἀριστείδης (σοφ.) κ. ἄ.
Αἶλου κώμη· χωρ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Αἰλουαίωνες, οἱ· λα. Γερμανίας.
Αἰλωρεῖς, οἱ· πόλ. Σικελίας.
Αἰμηρά, ἡ· ἀρχ. ὄν. Ἐπιδαύρου.
Αἰμιλία, ἡ· ὄν. γυναικῶν Ρώμης.
Αἰμιλίανα, τά· πόλ. Ἱσπανίας.
Αἰμιλιανός, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Αἰμίλιος, ὁ· ὄν. ὑπάτων κ.ἄ. Ρωμαίων.
Αἰμίνιον, τό· πόλ. βορ. Δουσιτανίας.
Αἶμονα, ἡ· πόλ. Παννονίας.
Αἴμονες, οἱ· κάτ. Αἰμονίας.
Αἰμονία, ἡ (κ. Αἰμ-)· ἀρχ. ὄν. Θεσσ.
Αἰμονίαι, αἱ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Αἰμονίδης, ὁ=ὁ Μαίων | λατ. ἱερ. Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος.
Αἰμονιεύς, -έως, ὁ· κάτ. Αἰμονίας.
Αἰμόνιος, ὁ· πα. Ἀμαλθείας.
Αἶμος, ὁ· ὄν. υἱ. Ἄρεως κ. ἄ.
Αἷμος, ὁ (κ. Αἷμον, τό)· ὄρ. Θράκης.
Αἰμυλία, ἡ· θυγ. Αἰνείου.
Αἰμύλιος, ὁ· ὀρθότ. βλ. Αἰμίλιος.
Αἶμων, -ονος, ὁ· ὄν. υἱ.Κρέοντος κ.ἄ.
Αἶνα, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Αἰναρέτη, ἡ· μή. Ἀθάμαντος.
Αἰναρία, ἡ· νῆσ. Τυρρην. πελάγους.
Αἰνάριον, τό· πόλ. Ἀχαΐας.
Αἰνεάδης ὁ (κ. -ειάδης)· υἱ. ἢ ἀπόγ. Αἰνείου.
Αἰνέας, ὁ=Αἰνείας | Κορ.στρατ.κ.ἄ.
Αἴνεια, ἡ (κ. Αἰνειάδαι)· πόλ.Μακεδ.
Αἰνειαί, αἱ· πόλ. Θρᾴκης.
Αἰνειάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Αἰνείας, ὁ· υἱ. Ἀγχίσου κ. ἄ.
Αἴνειος, ὁ· ἐπ.ἐκ Κῶ,συμμαθ.Ἱπποκρ.
Αἰνειώνη, ἡ· ὄν. θυγ. Αἰνείου κ.ἄ.
Αἰνεόσπορα, τά· ἀκρ. Ἀφρικῆς.
Αἰνεταί, οἱ· πόλ. Παφλαγονίας.
Αἰνετός, ὁ· υἱ. Δηίωνος.
Αἰνεύς, ὁ· υἱ. Ἀπόλλωνος.
Αἴνη· ναὸς Ἀπόλλ. ἐν Ἐκβατάνοις.
Αἴνηθος, ὁ· ὄν. ὄρους.
Αἰνήιος, ὁ· υἱ. Αἰνέως | ἐπίθ. Διός.
Αἰνηίς,-ίδος,ἡ·τὸ ἔπος τοῦ Βιργιλίου.
Αἰνησίας, ὁ· ὄν. Ἐφόρου Σπάρτ. κ.ἄ.
Αἰνησίδημος (κ. Αἰνεσ-)· φιλόσ. κ.ἄ.
Αἰνήσιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Αἰνησίππη, ἡ· νῆσ. Μεσογ. θαλάσσης.
Αἰνησίφυρα, ἡ· ἀκρ. κ. πόλ. Λιβύης.
Αἰνήτη, ἡ· σύζ. Αἰνείου, μή. Κυζίκου.
Αἴνητος, ὁ· ὄν. Ὀλυμπιον. κ. στρατ.
Αἰνία, ἡ· πόλ. Αἰτωλ. | οἱ κάτ. Αἰνιᾶνες, Αἰνιεῖς, Αἴνιοι.
Αἰνιάδης, ὁ· υἱ. Καλλίου, Ἀθηναῖος.
Αἰνιάνα, ἡ· πόλ. Πόντου κ. Αἰτωλ.
Αἰνιᾶνες, οἱ· λα. Θεσσαλίας.
Αἴνικος, ὁ· κωμ. ποι. Ἀθ. || ὄν. μηνός.
Αἴνιος, ὁ· ὄν. ποτ. Θρ., Τρ. | ὄν. προσ.
Αἰνιπόντη, ἡ· πόλ. ἐπὶ ποτ. Αἴνου.
Αἴνιτος, ὁ· υἱ. Ἀμουλίου.
Αἰνόβαρβος, ὁλ. Ἀηνόβαρβος.
Αἶνος, ἡ· ὄν. πόλ. Θρ., δρ., ποτ. κ.ἄ.
Αἰνύρων χῶρος, ὁ· τόπ. νήσ. Θάσου.
Αἰνών, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Αἶξ, Αἰγός, ἡ· ὄν. πόλ., ἀκρ. | θυγ. Πανός κ. ἄ.
Αἴξων, -ωνος, ὁ=Ἀέξων, ὄν. ἤρ.
Αἰξώνεια, ἡ· πόλ. Μαγνησίας.
Αἰξώνη, ἡ (κ. -νή)· δῆ. Ἀττικῆς.
Ἀΐοι, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Αἰολάδας, ὁ· εἷς τῶν Θηβαίων.
Αἰόλειον, τό· πόλ. Χαλκιδ. Χερσον.
Αἰολεῖς, οἱ· μία τῶν 4 ἑλλην. φυλῶν, ἐκ τοῦ γενάρχ. Αἰόλου.
Αἰόλη, ἡ· θυγ. Αἰτωλοῦ.
Αἰολία, ἡ· σύζ. Καλυδῶνος | νῆσος Λιπάρα ἢ Στρογγύλη.
Αἰολίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Αἰόλου.
Αἰολίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Σμύρνης || χώ. Μ. Ἀσ. | Θεσσ. | Καλυδ. κ. ἄ.
Αἰολίων, -ωνος, ὁ=Αἰολίδης | ὄν. προσώπων.
Αἰολοπεύς, ὁ· μνηστὴρ Ἱπποδαμείας.
Αἴολος, ὁ· θεὸς ἀνέμων | γενάρχ.Αἰολέων | ὄν. προσώπων.
Αἰόλου νῆσοι, αἱ· Λιπάρα καὶ 6 ἄ. νῆσοι βορ. Σικελίας.
Αἰολοσίκων, -ωνος, ὁ· τίτλος κωμῳδ. Ἀριστοφάνους.
Αἰπάσιον πεδίον,τό·περιοχὴ Ἤλιδος.
Αἶπεια, ἡ· πόλ. Μεσσ., Κύπρου.
Αἰπινόν, τό· πόλ. Πελοποννήσου.
Αἰπιόν, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Αἶπυ, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Αἰπύτιοι, οἱ· ἐπίθ. Ἀρκάδων.
Αἴπυτος, ὁ· υἱ. βασ.Ἀρκαδ.Ἑλάτου | ἐγγ. Κυφέλου | υἱ. Νηλέως.
Αἰραί, αἱ· πόλ. Μακεδ., Ἴων., Ἑλλησπ. | λα. Καρμανίας.
Αἰραστυών, -ῶνος, ὁ· ὄν. μηνὸς Ἀμφ.
Αἰρηνόσιοι, οἱ· λα. ἐν Ἰαπωνίᾳ.
Αἶρραδες, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Αἰρώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Οἰνοπίωνος.
Ἄϊς, -ιδος, ὁ=Ἅδης.
Αἶσα, ἡ=Μοῖρα | πόλ. Θρᾴκης.
Αἰσαγέης ὄρος, τό· ὄρος Μ. Ἀσίας.
Αἴσακος, ὁ· υἱ. Πριάμου.
Αἰσανίας,ὁ· πα, Γρίνου, βασ. Θήρας.
Αἴσαρα, ἡ· θυγ. Πυθαγόρα.
Αἴσαρος, ὁ (κ. Αἴσαρ, -αρος)· ποτ. Ἰταλίας.
Αἰσαρωνήσιοι, οἱ· λα. Σαρδινίας.
Αἰσεῖται, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Αἰσερνία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Αἴσηπος, ὁ· π. Μυσ. | υἱ. Ὠκεανοῦ || υἱ. Βουκολίωνος.
Αἰσίας, ὁ· τραπεζίτης Σικυῶνος.
Αἰσιμίδης, ὁ· ὄν. 2 Ἀθην. κ.1 Κερκυρ.
Αἴσιμος, ὁ· ὄν. Ἀθην., παρ' Ἀριστοφ.
Αἰσίνης, ὁ=Αἴσις.
Αἰσιοδός, ὁ=Ἡσίοδος.
Αἴσιον, τό· πόλ.Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλίᾳ.
Αἴσιος, ὁ· ἀδελ. Ἀφόβου, Ἀθην.
Αἴσις, ποταμός, ὁ (κ. Αἴσης κ. Αἰσίνος)· ποτ. Ἰταλίας.
Αἰσίς, ἡ· πόλ. Ὀμβρικῆς.
Αἰσίσιον, τό· πόλ. Ὀμβρικῆς.
Αἰσίων, ὁ· Ἀθ. ῥή., συμμαθ. Δημοσθ.
Αἰσκύλειος ἀγορά· ἐν Ρώμῃ.
Αἰσομία, ἡ· ὄν. φυλῆς ἐν Ρώμῃ.
Αἰσονίδης, ὁ· υἱ. Αἴσονος, Ἰάσων.
Αἰσούειος λειμών, ὁ·πλησίον Ρώμης.
Αἰσυήτης, ὁ· πα. Ἀντήνορος | πατὴρ Ἀλκαθόου.
Αἰσύμη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Αἰσυμνήτης, ὁ· ἐπίθ. Διονύσου.
Αἰσύμνιον, τό· νεκροταφεῖον Μεγαρ. ἡρώων.
Αἴσυμνος, ὁ· ἐπίσημος Μεγαρεύς.
Αἴσυπος, ὁ· Ἡλ. Ὀλυμπιονίκης.
Αἰσχέας, ὁ· ἐξ Ἀχαρνῶν.
Αἰσχίνης, ὁ· ῥή. Ἀθην., σύγχρ. Δημ. | φιλόσ. | εἷς τῶν 30 | κ.ἄ.
Αἰσχρηίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν 50 θυγ. τοῦ Θεσπιοῦ.
Αἰσχρίων, -ωνος, ὁ· ὄν. ποι., ἰατρ., στρατ. | τίτλ. κωμῳδ. Ἀπολλοδ.
Αἰσχριώνη, ἡ· ὄν. φυλῆς Σαμίων.
Αἰσχύλειον, τό·χωρίον ἢ ρητόν Αἰσχ.
Αἰσχυλίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Θαλοῦ.
Αἰσχύλος, ὁ· ὁ τραγ. ποι. | ὄν. ἄλλων Ἀθηναίων καὶ μή.
Αἴσων, -ονος, ὁ· ὄν. βασ.Ἰωλκοῦ κ.ἄ.
Αἴσωπος, ὁ· ὁ μυθογράφος.
Αἰτά, ἡ· ὀχυρὸν ἐν Ἰουδαίᾳ.
Αἴτια, τά· τίτλ. ποιήμ. Καλλιμάχου.
Αἰ(ι)τίνιον, τό· πόλ. Μακεδονίας.
Αἰτναῖος, α,ον·ὁ ἐξ Αἴτνης,ἐπίθ.Διός.
Αἴτνη, ἡ (κ. Αἴτνα)· ὄρ. καὶ πόλ. Σικελίας | ὄν. νύμφης.
Αἰτουανή, ἡ· τμῆμα Μ. Ἀρμενίας.
Αἰτύμανδροι, οἱ· λαὸς Περσίας.
Αἰτωλή,ἡ· ἐπίθ.Ἀρτέμ. ἐν Ναυπακτίᾳ.
Αἰτωλία, ἡ· ἐπαρχία Ἑλλάδος.
Αἰτωλοί, οἱ· οἱ κάτ. τῆς Αἰτωλίας.
Αἰτωλός, ὁ· γενάρχης Αἰτωλῶν.
Ἀΐών, ἡ· πόλις Παλαιστίνης.
Αἰών, ὁ· υἱὸς Κρόνου.
Αἰώρα, ἡ· ἑορ. παίδων ἐν Ἀθήναις.
Ἀκάβη, ἡ· ὄρ. Αἰγύπτου.
Ἀκαβηνή, ἡ· ἐπαρχ. Μεσοποταμίας.
Ἀκαδαμίς, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἀκαδήμεια, ἡ (κ. —μία)· τόπος καὶ φιλοσ. σχολὴ ἐν Ἀθήναις.
Ἀκάδημος, ὁ· ἥρως Ἀθηνῶν.
Ἀκάδρα, ἡ· τόπος Ἰνδιῶν.
Ἀκάθαρτος κόλπος, ὁ· ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα παρὰ τὴν ἄνω Αἴγυπτον.
Ἀκακαλλίς, ἡ· θυγ.Μίνωος κ. Νύμφη.
Ἀκακήσιον, τό· πόλ. Ἀρκαδίας.
Ἀκακήσιος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἀκάκητος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἀκάκιος, ὁ·ὄν.ἐπισκ.,μάρτ.,σοφισ.κ.ἄ.
Ἄκακος, ὁ· υἱὸς Λυκάονος
Ἀκάλανδρος ποταμός, ὁ· ποτ. Λευκανίας.

Ἀκαλανδίς, -ίδος, ἡ· θυγ. βασ. Ἡμαθείας | ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἀκάλη, ἡ· θυγ. Μίνωος.
Ἀκαλησσός, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Ἀκαλλαρίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Εὐμήδους.
Ἀκαμαντίδαι, οἱ· ἀπόγ. Ἀκάμαντος.
Ἀκαμάντιον, τό· πόλ. Μεγ. Φρυγίας
Ἀκάμας, ὁ· ὄν. υἱ. Θησέως κ.ἄ.| ἀκρ. Κύπρου.
Ἀκαμνάκης, ὁ· βασ. Λιβύης.
Ἄκαμψις, -ιδος, ὁ· ποτ. Πόντου.
Ἀκανδίνη, ἡ· νῆσ. Ἀραβ. κόλπου.
Ἀκανδίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Αὐτονόου.
Ἄκανθος, ὁ· ἱδρ. πόλ. Ἀκάνθου | ὄν. Ὀλυμπιονίκου κ.ἄ.
Ἄκανθος, ἡ· ὄν. πόλ. Χαλκιδ. κ.ἄ.
Ἄκαρα, τά· πόλ. Ἀσίας.
Ἀκαραρόός, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Ἀκαρκών, ὁ· ἱστοριογράφος.
Ἀκαρνάν, -άνος, ὁ· γενάρχ. Ἀκαρνάνων.
Ἀκαρνᾶνες, οἱ· κάτ. Ἀκαρνανίας.
Ἀκαρνανία, ἡ· ἐπαρχία Δυτ. Ἑλλ.
Ἀκάστη, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ.
Ἄκαστος, ὁ· υἱ. Πελίου, βασ. Ἰωλκοῦ.
Ἀκεγχρής, ἡ· θυγ. Ὥρου, βασ. Αἰγύπτ.
Ἄκεδον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀκέλης, -ου, ὁ· υἱὸς Ἡρακλέους.
Ἀκέλης, -ητος, ὁ· ποτ. Λυδίας.
Ἀκέρραι, αἱ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀκερσοκόμης, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος
Ἀκεσαμεναί, αἱ· πόλ. Μακεδονίας.
Ἀκεσαμενός, ὁ· βασ. Θρᾴκης.
Ἀκέσανδρος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Κυρήν.
Ἀκεσᾶς, ὁ· ὀφαντουργὸς ἐκ Κύπρου.
Ἀκεσίας, ὁ· ὄν. ἰατρ., ἱστορ. κ.ἄ.
Ἀκεσίδας, ὁ· ἥρως.
Ἀκεσίλαος, ὁ· ὄν. ἰατρ., Ὀλυμπιον.
Ἀκεσίμβροτος, ὁ· ὄν. ἰατρ., ναυάρχου.
Ἀκεσίνης, ὁ· ὄν. ποτ. Ἰνδικῆς, Σικελ.
Ἄκεσις, ὁ· θεὸς ἐν Ἐπιδαύρῳ.
Ἄκεσσα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἀκέστη, ἡ=Αἴγεστα.
Ἀκέστης, ὁ· βασ. Σικελίας.
Ἀκεστόδωρος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Μεγαλοπόλεως.
Ἀκεστορίδαι, οἱ· γέν. ἱερέων Ἄργους.
Ἀκέστωρ, -ορος, ὁ· ποι., ἱστορ. κ.ἄ.
Ἀκεσώ, ἡ· θυγ. Ἀσκληπιοῦ.
Ἄκη, ἡ· πόλ. Γαλιλαίας.
Ἀκήρατος, ὁ· ἱερεὺς Δελφῶν.
Ἄκης, ὁ· ποτ. Ἀσίας.
Ἀκησίας, ὁ=Ἀκεσίας.
Ἀκισμός, ὁ· βασ. Λυδῶν.
Ἄκιβοι, οἱ· λαὸς Σαρματίας.
Ἀκιδαλία, ἡ· πηγὴ Βοιωτίας καὶ ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἀκίδας, -αντος, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Ἀκίδουσα, ἡ· σύζ. Σκαμάνδρου.
Ἀκίδων, -οντος, ὁ=Ἀκίδας.
Ἀκιδίας, -ου, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἀκίλα, ἡ· ἀκρωτ. Ἀραβίας.
Ἄκιλαι, αἱ· πόλ. Σικελίας.
Ἀκιλησηνή, ἡ· ἐπαρχία Ἀρμενίας.
Ἀκινάκαι, οἱ· λα. Βακτριανῆς.
Ἀκινάκης, ὁ· θεὸς τῶν Σκυθῶν.
Ἀκινάσης, ὁ· ποτ. Κολχίδος.
Ἀκίνητος, ὁ· υἱὸς Ἡρακλέους.
Ἄκιον, τό· νῆσ. παρὰ τὴν Ἀφρικήν.
Ἄκιρις, -ιος, ὁ· ποτ. Ἰταλ. Λευκανίας.
Ἄκις, -ίδος, ὁ· ποτ. Σικελ. | υἱ. Φαύνου.
Ἀκιχώριος, ὁ· Γαλάτης στρατηγός.
Ἀκκαβικὸν τεῖχος, τό· πόλ. παρὰ τὰς Ἡρακλείους στήλας.
Ἀκκάμεος, ὁ· στρατηγὸς Ἰουλιανοῦ.
Ἀκ(κ)άρων, -ωνος, ὁ (κ. Ἀκαρών)· πόλ. Φιλισταίων Παλαιστίνης.
Ἄκκι, τό· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἀκκώ, -οῦς, ἡ· Σαμία γυ. δυσειδής.
Ἀκμή, ἡ· ὄν. διαφ. γυναικῶν.
Ἀκμηναί, αἱ· ὄν. νυμφῶν ἐν Ἠλείᾳ
Ἀκμῆνες, αἱ=Ἀκμηναί.
Ἀκμονία, ἡ (κ. —μόνεια, κ. —μωνία)· πόλ. Φρυγίας.
Ἀκμόνιον ἄλσος, τό· ἐν Καππαδ
Ἄκμων, -ονος (κ. -ωνος), ὁ· ὄν. βασ Σακῶν κ.ἄ.
Ἀκοίτης, ὁ· ἐπίθ. Διονύσου.
Ἀκοίτιον, τὸ (κ. Κοίτη, ἡ)· νῆσ. παρὰ τὴν Κρήτην.
Ἄκολα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ἀκόναι, αἱ· πόλ. Βιθυνίας.
Ἀκοντεύς, -έως, ὁ· ὄν. διαφ. Ἡρώων.
Ἀκόντης, -ου, ὁ· υἱ. Λυκάονος, βασ. Ἀρκαδίας.
Ἀκόντιον, τό· πόλ. Ἀρκαδίας | ὄρ. Φωκίδος.
Ἀκοράκα (κ. Ἀκοράβα), ἡ· πόλ. Κοίλης Συρίας.
Ἄκορις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἀκορίς, -ίδος, ἡ (κ. Ἄκωρις)· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀκουαιστατιέλλαι, αἱ· λουτρόπολις ἐν Ἀκιτανίᾳ.
Ἀκούηνον, τὸ (κ. Ἀκούϊνον)· πόλ. Λατίου.
Ἀκουήνσιοι, οἱ· λα. Μαυριτανίας.
Ἀκούης, ὁ· στρατ. Ἀρκαδίας.
Ἀκούϊγκον, τό· πόλ. Παννονίας.
Ἀκουϊτανία, ἡ· χώ. Γαλλίας.
Ἀκουμενός, ὁ· ἰατρ. ἐν Ἀθήναις.
Ἀκουσίλαος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐξ Ἄργους.
Ἀκούτεια, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἄκρα, ἡ· ὄν. πόλ. Σαρμ., Ταυρ. χερσονήσου κ. ἄ.
Ἀκράβαι, αἱ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Ἀκραβατηνή, ἡ· ἐπαρχ. Ἰουδαίας.
Ἀκραβαττά, ἡ· πόλ. Ἰουδαίας.
Ἀκραγαλλίδαι, οἱ· λα. Φωκίδος.
Ἀκράγας, -αντος, ὁ· υἱ. Διός, ἱδρ. ὁμων. πόλ. | ὁ (ἡ) Ἀκρ—πόλ. Σικελ. κ. ποτ. κ. ὄρ. Σικελίας.
Ἀκράδ, ἡ· πόλ. Μαυριτανίας.
Ἀκράδως ἄκρον, τό· ἡ τελευταία ἄκρα τοῦ ἀκρ. «Ἀκτῆς» ἐν Μακεδ.
Ἄκραι, αἱ· ὄν. πόλ. Αἰτωλ., Σικελ.
Ἀκραία, ἡ· ἐπίθ. διαφ. θεαινῶν.
Ἀκραῖα, τά· ὄρ. Ἀργολ., πόλ. Λακ.
Ἀκραῖον λέπας, τό· ὄρ. Σικελ. ἐφ' οὗ πόλ. Ἄκρα.
Ἀκραῖος, ὁ· ἐπίθ. θεῶν μὲ ναοὺς ἐπὶ ὀρ.
Ἀκρασιφεύς, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., ἱδρ. τῆς
Ἀκραιφία, ἡ (κ. -ίαι, αἱ, -αίφιον, -αίφνιον, τό)· πόλ. Βοιωτίας.
Ἀκράκανος, ὁ· παραπ. Εὐφράτου.
Ἄκρασος, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἀκρᾶτοπότης, ὁ· ἥρως Μουνιχίας.
Ἄκρατος, ὁ· ὀπαδὸς Βάκχου λατρευόμενος ἐν Μουνιχίᾳ.
Ἀκρατοφόρος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Ἀκρείτας, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀκρήτη, ἡ· νοσοκόμος Διονύσου.
Ἀκρήφεια, ἡ=Ἀκραιφία.
Ἀκρίαι, αἱ· (κ. -ιαί)· πόλ. Λακωνίας.
Ἀκρίας, ὁ· μνηστὴρ Ἱπποδαμείας.
Ἀκριδοφάγοι, οἱ· λα. Αἰθιοπίας.
Ἄκριλλα, ἡ (κ. -λλαι)· πόλ. Σικελ.
Ἀκρίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Διβύης.
Ἀκρισίας, ὁ· ὄν. Κρόνου ἐν Φρυγίᾳ.
Ἀκρίσιος, ὁ· υἱ. Ἄβαντος, βασ. Ἄργους | στρατ. Σικυῶνος.
Ἀκρισιώνη, ἡ· θυγ. Ἀκρισίου, ἡ Δανάη.
Ἀκρισκωνιάδης, ὁ· ἐπών. Περσέως.
Ἀκρίτας, ὁ· ἀκρ. Μεσσην., Βιθυνίας.
Ἀκρίτη, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Πάτμον.
Ἀκρόβιγα, ἡ· πόλ. Λουσιτανίας.
Ἀκρόδωον, τὸ (κ. -δωοι, οἱ)· πόλ. ἐπὶ κορυφ. Ἄθωνος.
Ἀκροκεραύνια, τά· ὄρ. Ἠπείρου.
Ἀκρόκομος, ὁ· μνηστὴρ Ἱπποδαμείας.
Ἀκροκόρινθος, ὁ· ἀκρόπολ. Κορίνθου.
Ἀκρόλισσος, ὁ· φρούριον Δαλματίας.
Ἄκρον, τό· ὄρος Ἀργολίδος.
Ἀκρόνεως, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Φαιάκων.
Ἀκρόπολις, ἡ· τῶν Ἀθηνῶν | πόλ. Καυκάσου, Λιβ. καὶ Αἰτωλ.
Ἄκρος, ὁ, ἡ· πόλ. κ. λιμὴν Ἄκρας.
Ἀκροσκιρία, ἡ· μέρος τοῦ δάσους «σκιρὰ» τῶν Βρεττίων.
Ἀκρότατος, ὁ· υἱ. κ. ἀπόγ. Κλεομένους Β', βασ. Σπάρτης.
Ἀκρούριον ὄρος, τό· ὄρ. Φωκίδος.
Ἄκρων, -ωνος, ὁ· ὄν. ἰατρ. Ἀκράγ. κ.ἄ.
Ἀκρώρεια, ἡ· κορ. ὄρ. Σικυῶνος ἔνθα ἡ ἐπομ. πόλις.
Ἀκρώρειοι, οἱ· πόλ. Τριφυλίας ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ.
Ἀκρωρείτης, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ. ἐν Σικυ.
Ἀκταία, ἡ· θυγ. Νηρέως, θυγ. Δαναοῦ, ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἀκταῖος, ὁ· πρῶτος βασ. Ἀττ. | πατὴρ Τελαμῶνος.
Ἀκταῖος, α, ον· ὁ ἐκ τῆς Ἀκτῆς (=Ἀττικῆς) | ὁ ἐξ Ἀκτῆς Ἰωνίας.
Ἀκταίων, -ωνος (κ. -ονος), ὁ· ἔγγονος Κάδμου.
Ἀκτανία, ἡ· νῆσ. Γερμ. (βορ.) θαλάσ.
Ἀκτή, ἡ· ἀρχ. ὀν. Ἀττικῆς | χώ. ἐν Ἰωνίᾳ | ἀκρ. Χαλκιδ. | λιμὴν Ἀκαρν. | χώ. Πελοποννήσου.
Ἄκτια, τά· ἑορ. Ἀπόλλ. ἐν ἀκρ. Ἀκτίῳ.
Ἀκτική, ἡ=Ἀττική.
Ἄκτιον, τό· ἀκρ. Ἀκαρν. κ. να. Ἀπόλλ. καὶ κώμη ἀπ' αὐτοῦ.
Ἄκτιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ. κ. Πανός.
Ἀκτίς, -ῖνος, ὁ· υἱ. Ἡλίου, ἱδρ. Ἡλιουπόλεως.
Ἀκτίς, -ῖνος, ἡ· ὄν. γυν., κυνῶν, πλοίου.
Ἀκτισάνης, ὁ· βασ. Αἰθιοπίας.
Ἀκτίτης, ὁ=Ἀττικός (ὃλ. Ἀκτή).
Ἀκτορίδης, ὁ· υἱ. Ἄκτορος, Μενοίτιος, πα. Πατρόκλου.
Ἀκτορίς, ἡ· θαλαμ. Πηνελόπης.
Ἀκτορίων, -ωνος, ὁ=Ἀκτορίδης.
Ἄκτωρ, -ορος, ὁ· ὄν. βασ. Φθίας, πάππου τοῦ Πατρόκλου | κ.ἄ.
Ἀκυληία, ἡ· πόλ. Ἐνετῶν ἐν ἄνω Ἰταλ.
Ἀκύλ(λ)ιος, ὁ· ὄν. στρατ. Ρωμ. κ.ἄ.
Ἄκυτος, ἡ· ὄν. νῆσ. πλησ. Κρήτ. κ. πόλ. νῆσ. Μήλου.
Ἀκύφας, -αντος, ὁ (ἡ)· πόλ. ἐπὶ Οἴτης Θεσσαλίας.
Ἀκχηνοί, οἱ· λα. ἐπὶ ἐρυθρ. θαλ. Ἀραβ.
Ἀκώνιτες, οἱ· λα. Σαρδινίας.
Ἄλαβα, ἡ· πόλ. Ἱσπαν. | νῆσ. Γαπροβ.
Ἀλαβάγειον ἄκρον, τό· ἀκρ. Καρμαν.
Ἀλάβανδα, τὰ (κ. ἡ)· πόλ. Καρίας.
Ἀλάβανδος, ὁ· υἱ. Καρός, ἱδρ. Ἀλαβάνδων.
Ἀλαβαστρίτης, ὁ· ὄρ. Αἰγύπτου.
Ἀλαβάστρων πόλις, ἡ· πόλ. Αἰγύπτ.
Ἄλαβος, ὁ (κ. Ἀλαβών)· ποτ. Σικελ.
Ἄλαγμα, τό· πόλ. Πάρθων.
Ἀλαγονία, ἡ· πόλ. Ἐλευθερολακώνων | θυγ. Διός.
Ἀλαζίρ, -ῖρος, ὁ· βασ. Λιβύης.
Ἀλαζονία, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Ἀλαζόνιος ποταμός, ὁ· ποτ. Ἀλβαν.
Ἀλαζῶνες, οἱ· λα. Σκυθῶν.
Ἀλαί, αἱ· ὄν. δύο δήμων Ἀττικῆς.
Ἀλαία, ἡ=Ἀλέα.

Ἀλαΐα, τά· δορ. Ἀθηνᾶς ἐν Τεγέᾳ.
Ἄλαισα, τά· πόλ. Σικελίας.
Ἄλαισος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἀλαλά, ἡ· θυγ. τοῦ Πολέμου.
Ἀλαλαίου νῆσοι, αἱ· εἰς τὰ παράλ. Αἰθιοπίας.
Ἀλαλίη, ἡ· πόλ. τῆς Κορσικῆς.
Ἀλαλκομεναί, αἱ· πόλ. Θεσσ., Βοιωτ.
Ἀλαλκομενηΐς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀλαλκομένης, ὁ· ἥρως Βοιωτίας.
Ἀλαλκομενία, ἡ=Ἀλαλκομενηΐς | θυγ. Ὠγύγου.
Ἀλαλκομένιον, τό· ναός Ἀθηνᾶς ἐν τῇ πόλει.
Ἀλάμαδα, ἡ· πόλ. Συρ. ἐπὶ Εὐφράτ.
Ἀλαμαν(ν)οί, οἱ· λα. μεταξὺ Ῥήνου κ. Δουνάβεως.
Ἀλαμβατήρ, ὁ· ἀκρ. Ἰνδ. Ὠκεανοῦ.
Ἄλαμος, ἡ· πόλ. Ἀλβανίας.
Ἄλανα ὄρη, τά· ἐν Σκυθίᾳ.
Ἀλανία, ἡ· χώ. Σκυθίας.
Ἀλανοί, οἱ· λαός Σκυθικός.
Ἀλανορσοί, οἱ· λα. Σκυθικός.
Ἀλάπαρος, ὁ· βασ. Βαβυλωνίων.
Ἀλ(λ)άριχος, ὁ· ἡγεμὼν Γότθων.
Ἀλαρόδιοι, οἱ· λα. Ἀσίας (ἐπὶ Εὐξ. Πόντου).
Ἀλαστορίδης, ὁ·υἱ. Ἀλάστορος, Τρώς.
Ἀλάστωρ, -ορος, ὁ· ἡγ. Λυκίων | υἱ. Νηλέως.
Ἀλάτα, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Ἀλαυνοί, οἱ· λα. Νωρικοῦ.
Ἄλβα, ἡ· πόλ. καὶ ποτ. Ἱσπανίας.
Ἄλβα Λόγγα, ἡ· πόλ. Λατίου Ἰταλ.
Ἄλβα Πομπηία, ἡ· πόλ. Λιγουρίας βορείου Ἰταλίας.
Ἀλβάνη, ἡ· πόλ. τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβαν.
Ἀλβανία, ἡ· χώρα Ἀσίας.
Ἀλβάνιαι πύλαι, αἱ· στενὸν Κασπίας θαλάσσης.
Ἀλβανοί, οἱ· λα. τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ἀλβαν.
Ἀλβανόν ὄρος, τό· ὄρ. Ἰταλ. ἐφ' οὗ ἡ πόλ. Ἄλβα Λόγγα.
Ἀλβανόπολις, ἡ· πόλ. Ἀλβανῶν ἐν Μακεδονίᾳ.
Ἄλβας, ὁ· βασ. Λατίου | ὀν. Τιβέρεως.
Ἀλβαυγούστα, ἡ· πόλ. Γαλατίας.
Ἀλβῖνος, ὁ· Πλατων. φιλόσοφος.
Ἀλβίοικοι, οἱ· λαός Ἄλπεων.
Ἄλβιον ὄρος, τό· ὄχυρὸν Ἄλπεων ἐν Δαλματίᾳ.
Ἄλβις, -ιος, ὁ·ποτ. Γ'ερμ. (νῦν Ἔλβας).
Ἀλβίων, -ωνος, ἡ· ἀρχ. ὀν. Ἀγγλίας.
Ἀλβοκήνσιοι, οἱ· λαός Δακίας.
Ἄλβος, ὁ· ἐπών. τοῦ Ρωμ. Ποστουμίου | ἔπαρχος Ἀσίας.
Ἀλβούϊος, ὁ· βασ. Λογγοβάρδων.
Ἄλβουλος, ὁ· ἀρχ. ὀν. Τιβέρεως.
Ἄλγεα, τά· θυγ. τῆς Ἔριδος.
Ἀλγίδος, ἡ (κ. -ιδον, τό)· πόλ. Αἰκούων.
Ἀλγιδών, -ῶνος, ἡ=Ἀλγίδος.
Ἄλγος, ὁ· ποτ. Θεσσαλίας.
Ἀλδησκος, ὁ (κ. Ἀρδησκος)· ποτ. Σαρματίας.
Ἀλέα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδ. | ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀλεβίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος.
Ἀλεγήνωρ, -ορος, ὁ·εἷς τῶν Τρώων.
Ἄλεις, -εντος, ὁ (κ. Ἄληις)· ποτ. Λευκανίας, Κῶ, Ἴων. Ἀσίας.
Ἀλείσιον, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Ἀλεισίου κολώνη, ἡ· λόφος παρὰ τὸ Ἀλείσιον.
Ἀλεκτορίδης, ὁ· υἱὸς Ἀλέκτορος.
Ἀλέκτωρ, -ορος, ὁ· βασ. Ἄργους κ.ἄ.
Ἀλεκτρυών, -όνος, ὁ (κ. -ύων)· ὀν. θεραπόντος Ἄρεως κ.ἄ.
Ἀλεντία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἀλεξάνδρα, ἡ· θυγ. Πριάμου | τίτλ. τραγῳδ. Λυκόφρονος.
Ἀλεξάνδρεια, ἡ· ὀν. τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πόλ. καὶ πλείστων ἄλλων.
Ἀλεξανδρεύς, ὁ· κάτ. Ἀλεξανδρείας.
Ἀλεξανδρεωτικός, ἡ,όν·ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ἀλεξανδρῖνος, η, ον· ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ἀλέξανδρος, ὁ· ὀν. πλείστων ἀπὸ τοῦ Πάριδος καὶ ἑφ.
Ἀλεξάνωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Μαχάονος, ἀπόγ. Ἀσκληπιοῦ.
Ἀλέξαρχος, ὁ· ὀν. στρατηγοῦ Κορινθίου κ.ἄ.
Ἀλεξιανός, ὁ· ὀν. αὐτοκρ. Ρώμης Ἀλεξ. Σεβήρου.
Ἀλεξιάρης, -ους, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀλεξίας, ὁ· ὀν. ἄρχοντος ἐν Ἀθήναις.
Ἀλεξίβιος, ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξ Ἀρκαδίας.
Ἀλεξίδημος, ὁ· πα. Μένωνος ἐκ Θεσσαλίας.
Ἀλεξίκακος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀλεξικλῆς, -έους, ὁ· Ἀθην. στρατ. Πελοπ. πολέμου.
Ἀλεξῖνος, ὁ· φιλόσ. ἐξ Ἤλιδος.
Ἀλεξιππίδας, ὁ· Ἔφορος Σπάρτης.
Ἄλεξις, -ιδος, ὁ· ὀν. Κωμ. ποι. κ.ἄ.
Ἀλεξίων, -ωνος, ὁ·ὀν. Γραμμ., γλύ. κ.ἄ.
Ἀλέξων, -ωνος, ὁ· ὀν. Σπαρτ., κ. ἄ.
Ἀλεός, ὁ· ὀν. βασ. τῆς Τεγέας.
Ἄλεσα, ἡ· περιοχὴ τῶν Μαμερτίνων.
Ἀλεσία, ἡ· πόλ. Γαλλ. Ἀκουϊτανίας.
Ἀλεσίαι, αἱ· πόλ. Λακ. ἐπὶ Ταϋγέτου.
Ἀλέτριον, τό· πόλ. Λατίνων ἐν Ἰταλ.
Ἀλευάδαι, οἱ· οἰκογ. Τυρράνων Θεσσαλ., ἀπόγ. τοῦ ἑπομ.
Ἀλεύας, -ου, ὁ· ἀπόγ. Ἡρακλ., ἐξ οὗ οἱ Ἀλευάδαι.
Ἀλήιον πεδίον, τό· πεδιὰς Κιλικίας.
Ἀληΐς, -ίδος, ἡ· ἀρχ. ὀν. Τίρυνθος.
Ἀληκτώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Γῆς, μία τῶν Ἐρινύων.
Ἀλήμων, -ονος, ὁ· ἐξ Ἀργολ.. ἱδρ. Κρίτωνος.
Ἄληξ, -ηκος, ὁ (κ. Ἄληξ)· ποτ. Βρεττίας.
Ἄλης, -εντος, ὁ· ποτ. πλησ. Κολοφῶνος.
Ἀλήσιον, τό· ὄρ. Ἀρκαδ. | πεδιὰς Τροίας.
Ἀλήσιος, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων Ἱπποδαμείας.
Ἀλῆται, οἱ· θεῖον γένος φοινικ. μυθολογίας.
Ἀλήτης, -ου, ὁ (κ. Ἀλάτας)· ὀν. υἱ. τοῦ Αἰγίσθου κ.ἄ.
Ἀλητία, ἡ (κ. Ἀλήτιον, τό)· πόλ. Ἰταλ. Καλαβρίας.
Ἀλητιάδαι, οἱ· ἐπών. Κορινθίων.
Ἄλθα, ἡ· πόλ. Βαβυλωνίας.
Ἀλθαία, ἡ· θυγ. βασ. Θεστίου κ.ἄ. | πόλ. Ἱσπανίας.
Ἀλθαιμένης, -ους, ὁ· εἷς τῶν Ἡρακλειδῶν.
Ἀλθημένης, ους, ὁ· ἀπόγ. Μίνωος.
Ἄλθηπος, ὁ· υἱὸς Ποσειδῶνος.
Ἀλία, ἡ· ὀν. Νηρηΐδος κ.ἄ.
Ἀλιαί, αἱ (κ. Ἀλία)· ὀν. πόλ. Ἀργολίδος κ.ἄ.
Ἀλιάκμων, -ονος, ὁ· ποτ. Μακεδ.
Ἀλιάρδ(ι)οι, οἱ· λαὸς Ἀφρικῆς.
Ἀλίαρτος, ἡ (κ. ὁ)· πόλ. Βοιωτίας.
Ἀλιάς, -άδος, ἡ· περιοχὴ παραλίων Ἀργολίδος.
Ἀλίας, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἀλίβακα (κ. Ἀλυβάκκα), ἡ· πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Ἀλίβας, ὁ· ὀν. ποτ. Ἄβου | Ἀλιβαντὶς φυλή· πλαστὸν ὀν. φυλῆς (= φυλὴ ναυκρῶν).
Ἀλιεῖς, οἱ·=Ἀλιαί· πόλ. Ἀργολ.
Ἀλίζωνες, οἱ (κ. -ζῶνες)· λα. Ἀσίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου.
Ἀλιθέρσης, -ου, ὁ· υἱ. Μάστορος, Ἰθακήσιος | υἱ. Ἀγκαίου, Ἀργεῖος.
Ἀλικάδρα, ἡ (ἡ Ἀλιδράκα)· πόλ. Μηδίας.
Ἀλίκαρνα, ἡ· μτγν. ὀν. τῆς Χαλκίδος.
Ἀλικαρνασσός, ἡ (καὶ -ᾶσός, καὶ -ησός)· πόλ. Καρίας.
Ἀλικαύων, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Ἄλικος, ὁ· ποτ. ἐν Σικελίᾳ.
Ἀλικύαι, αἱ· πόλ. Σικελίας.
Ἀλίκυρνα, ἡ· κώμη Αἰτωλίας.
Ἀλιλαῖοι, οἱ· λαὸς Ἀραβίας.
Ἀλιλάτ, ἡ· ὀν. τῆς Ἀφροδ. Οὐρανίας ἐν Ἀραβίᾳ.
Ἀλίμαλα, τά· τόπος Λυκίας.
Ἀλιμήδη, ἡ· θυγ. Νηρέως.
Ἀλιμήδης, ὁ· ὀν. Κύκλωπος.
Ἀλιμοῦς, -οῦντος, ὁ (κ. Ἀλ-)· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀλιμούσιος, α, ον· ὁ ἐξ Ἀλιμοῦντος.
Ἄλινδα, τά· πόλ. ὀχυρὰ Καρίας.
Ἀλίνδοια, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Ἀλίνζα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ἄλιον, τό· πόλ. ἐν Ἤλιδι.
Ἄλιον, τό· να. Ἡλίου ἐν Ρόδῳ.
Ἄλιος, ὁ· δωρ. ἀντὶ Ἥλιος.
Ἄλιος, ὁ· υἱ. Ἀλκινόου, βασ. Φαιάκων.
Ἁλιοῦς, -οῦντος, ὁ=Ἅλος.
Ἀλίπεδον, τό· πεδιὰς Ἀττικῆς.
Ἀλιρρόδιος, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος.
Ἄλις, -ιδος, ἡ=Ἥλις.
Ἀλίσαρνα, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Ἀλίσδασα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ἀλίστα, ἡ· πόλ. Κορσικῆς.
Ἀλίστρα, ἡ· μή. Ὠγύγου.
Ἀλιταμβοί, οἱ· λα. Λιβύης.
Ἀλιτέμνιοι, οἱ· λα. Λιβύης.
Ἀλιτηρία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἀλιτήριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἄλιττα, ἡ· ὀν. Ἀφροδίτης ἐν Ἀραβίᾳ.
Ἀλιφαί, αἱ· πόλ. Ἰταλίας.
Ἀλίφηρα, ἡ (κ.-ειρα)·πόλ. Ἀρκαδίας.
Ἀλιφηραία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀλίφηρος, ὁ (κ. Ἀλ-)· υἱ. Λυκάονος.
Ἀλκαθόη, ἡ=Ἀλκιθόη, θυγ. Μινύου.
Ἀλκάθοος, ὁ (κ. -θους)· ὀν. υἱοῦ τοῦ Πέλοπος κ. ἄ.
Ἀλκαῖδης, ὁ· υἱ· ἡ ἀπόγ. Ἀλκαίου.
Ἀλκαῖος, ὁ· ὀν. υἱ. Περσέως | υἱ. Ἡρακλέους κ. ἄ.
Ἀλκαμένης, -ους, ὁ· βασ. Σπάρτ. κ.ἄ.
Ἀλκάνδρη, ἡ· σύζ. Πολύβου, ἐκ Θηβῶν Αἰγύπτου.
Ἄλκανδρος, ὁ· ὀν. υἱ. τοῦ Τροφωνίου ἐκ Λεβαδείας κ. ἄ.
Ἀλκάνωρ, -ορος, ὁ· ὀν· πα. Πανδάρου, Τρῳός, κ. ἄ.
Ἀλκείδης, ὁ· υἱ. ἡ ἀπόγ. Ἀλκαίου.
Ἀλκέτας, ὁ· βασ. Μολοσσῶν | στρατ. Μ. Ἀλεξάνδρου | κ. ἄ.
Ἀλκή, ἡ· θυγ. Ὀλύμπου ‖ ὀν. κυνός.
Ἀλκήνωρ, -ορος, ὁ·εἷς τῶν Ἀργείων.
Ἄλκηστις, -ιος, ἡ· θυγ. Πελίου | σύζ. Ἀδμήτου | κ. ἄ.
Ἀλκιβιάδης, ὁ· ὀν. υἱ. τοῦ Κλεινίου (ὁ περίφ. Ἀλκ.) | κ. ἄ
Ἀλκιδάμας, -αντος, ὁ· διδ, ρητορ., μαθ. Γοργίου | κυν. φιλόσοφος.
Ἀλκιδίκη, ἡ·θ. Ἀλεοῦ, σύζ. Σαλμωνέως.

Ἀλκιθόη, ἡ· θυγ.Μινύου, βασ.Ὀρχομ.
Ἀλκιμέδη, ἡ· θυγ. Φύλακος, σύζ. Αἰσονος.
Ἀλκιμέδων, ὁ στρατ. Μυρμιδόν. ἐν Τροίᾳ | κ.ἄ.
Ἀλκιμένης, -ους, ὁ· υἱ. Γλαύκου | υἱ. Ἰάσονος κ. Μηδείας.
Ἀλκιμίδης, ὁ· υἱ.Ἀλκίμου, ὁ Μέντωρ.
Ἄλκιμος, ὁ· πα. Μέντορος | βασ. Λυδίας | κ.ἄ.
Ἀλκινόη, ἡ· θυγ. Σθενέλου | θυγ. Πολύδου.
Ἀλκίνοος, ὁ· βασ.Φαιάκων | εἷς τῶν 12 υἱῶν Ἱπποκόωντος.
Ἀλκίππη, ἡ· θυγ. Ἄρεως | θυγ. Γιγαντος | κ.ἄ.
Ἄλκις, -ιος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. τοῦ Αἰγύπτου.
Ἀλκίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀλκισθένης, ὁ· πα. τοῦ στρατηγοῦ Δημοσθένους κ.ἄ
Ἀλκίφρων, -ονος, ὁ· Ἕλλην σοφιστὴς καὶ ἐπιστολογρ. κ.ἄ.
Ἀλκμάν, -ᾶνος, ὁ·Λυρ.ποι. 7 αἰ.π.Χ.
Ἀλκμάων, -ονος, ὁ· υἱ. Θέστορος, εἷς τῶν Ἀχ. ἐν Τροίᾳ.
Ἀλκμέων, -ωνος, ὁ (κ. -αίων)· υἱ. Ἀμφιαράου | υἱ. Μεγακλ. | κ.ἄ.
Ἀλκμεωνίδαι, οἱ (κ. -αιωνίδαι)· οἱ ἀπόγ. τοῦ Ἀλκμέωνος
Ἀλκμήνη, ἡ· θυγ. βασιλ. Μυκηνῶν| μήτηρ Ἡρακλέους.
Ἀλκμήνωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου.
Ἀλκομεναί, αἱ· πόλ. Ἰθάκης.
Ἀλκυονεύς, -έως, ὁ· υἱ. Οὐρανοῦ, εἷς τῶν Γιγάντων.
Ἀλκυόνη, ἡ· θυγ. Ἄτλαντος | θυγ. Αἰόλου | κ.ἄ.
Ἀλκυονίδες, αἱ· θυγ. Ἀλκυονέως.
Ἀλκυών, -όνος, ἡ· θυγ. Αἰόλου.
Ἄλκων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἄρεως | υἱ. Ἐρεχθέως | κ.ἄ.
Ἀλλάβα, ἡ· ποτ. Σικελίας.
Ἀλλάντη, ἡ· πόλις Μακεδονίας.
Ἀλλορία, ἡ· πόλις Κρήτης.
Ἀλλάτα, ἡ· πόλ. Πετραίας Ἀραβίας.
Ἀλλόβριγες, οἱ (κ. -υγες κ. -ογες)· ἔθνος τῆς Ναρβων. Γαλλίας.
Ἀλλοπρόσαλλος, ὁ· ἐπίθ. Ἄρεως, διὰ τὸ ἄστατον τοῦ πολέμου.
Ἄλμαινα, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἀλμάνα, ἡ· πόλ. Μακεδ. Μυγδονίας.
Ἄλμος, ὁ· υἱὸς Σισύφου.
Ἀλμυδησσός, ἡ· βλ. Σαλμυδησσός.
Ἀλμύραι, αἱ· πόλ. Λιβύης.
Ἀλμῶπες, οἱ· ἔθνος Πελαγονικὸν ἐν Μακεδονίᾳ.
Ἀλμωπία, ἡ· χώρα Μακεδονίας.
Ἄλμωψ, -ωπος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. | εἷς τῶν Γιγάντων.
Ἀλξίων, -ωνος, ὁ· πα. Οἰνομάου.
Ἀλοκράτης, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀλόννησος, ἡ (κ. -νησος)· νῆσος Θρᾳκικοῦ πελάγους.
Ἀλόπη, ἡ· θυγ. Κερκύονος | θυγ. Ἀκτορος | ὄν. πόλεων.
Ἀλόπιος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἄλος, ὁ, ἡ (κ. Ἄλος)· πόλ. Φθιώτιδος | πολ. Λοκρίδος.
Ἀλοσύδνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀμφιτρίτης συζ. Ποσειδῶνος.
Ἀλούτας, ὁ· ποτ. Καρπαθίων.
Ἄλπεινος, ἡ, ον (κ. -ειος, -ιος, -ινός)· ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Ἄλπεις.
Ἄλπεις, -εων, αἱ· δρὴ Εὐρώπης.
Ἀλπηνοί, οἱ(κ.-ηνός,ἡ)·πόλ.Λοκρῶν.
Ἀλπινός, ἡ, ὀν=Ἄλπεινος.
Ἄλπις, -ιος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἄλπιστος, ὁ· στρατηγὸς Περσῶν.
Ἄλπωνος, ὁ· πόλ. Λοκρῶν.
Ἀλσάδαμος, ὁ· ὄρος Συρίας.
Ἄλσαισ, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Ἄλσιον,τό·Ρωμ.ἀποικίαἐν Ἑτρουρίᾳ.
Ἀλτέρνα, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἄλτης, -αο (κ. -εω), ὁ· βάσ. Λελέγων Τροίας.
Ἀλτῖνον, τό (κ. Ἄλτ-)· πόλις ἄνω Ἰταλίας.
Ἄλτιος, ὁ· ἐπίθ. Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ.
Ἄλτις, -εως, ἡ· ἱερὸν ἄλσος Ὀλυμπί.
Ἀλύαττα, τά· πόλ. Βιθυνίας.
Ἀλυάττεω σῆμα, τό· ὁ τάφος τοῦ ἐπομ. βασιλέως.
Ἀλυάττης, ὁ· βασ. Λυδ., πα. Κροίσου.
Ἀλύβας,-αντος,ὁ(κ.ἡ)· πόλ.Ἰταλίας.
Ἀλύβη, ἡ· πόλ. Εὐξ. Πόντου.
Ἀλυζία, ἡ (κ.-εια)· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Ἄλυκος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἄλυκος, ὁ·υἱ.Σκίρωνος | πόλ.Πελοπ.
Ἀλύπητος, ὁ· Πολέμαρχος Θηβῶν.
Ἀλύπιος, ὁ· ἱστοριογράφος.
Ἄλυπος, ὁ· γλύπτης Σικυώνιος.
Ἀλύριος, ὁ· ἱστοριογρ.
Ἄλυς, -υος, ὁ· ποτάμιος Θεός | ποτ. Μ. Ἀσίας.
Ἀλύσιος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου κ. Διός.
Ἄλυσσος, ἡ· ἰαμ. πηγὴ Ἀρκαδίας.
Ἀλύχμιος, ἡ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ ἐκ πόλ. Ἀλύχμης.
Ἀλφειαία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἀλφειός, ὁ· ποτ.Ἠλείος | ποτ. Θεός.
Ἀλφεσίβοια, ἡ· θυγ. Βίαντος (σύζ. Πελίου) | κ.ἄ.
Ἀλῶα, τά· ἑορ. Δήμητρος ἐν Ἀθήν.
Ἀλωάδαι, οἱ (κ. -εῖδαι)· υἱ. Ποσειδ.
Ἀλωάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἀλωεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος.
Ἀλώνη, ἡ· νῆσος ἐν Προποντίδι.
Ἀλωνίς, -ίδος, ἡ· νῆσ.κ.κόλπ.Ἱσπαν.
Ἀλωπεκή, ἡ (κ. -αί)· δῆμ. Ἀττικῆς.
Ἀλωπεκίσ, ἡ· νησὶς ἐπὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης.
Ἀλωπεκόννησος,ἡ·πόλ. θρᾳκ. Χερσ.
Ἄλωρ, -ορος, ὁ·ποτ.παρὰ τὸ Δυρράχ.
Ἄλωρος, ὁ· πόλ. Πιερίας ἐν Μακεδ.
Ἀλῶτια, τά· ἑορτὴ Ταγεατῶν.
Ἀμαδόκα, ἡ· πόλ. Σαρμαζίας.
Ἀμάδοκα ὄρη, τά· ὀροσειρὰ Σαρματ.
Ἀμάδοκοι, οἱ· λα. Σαρματίας.
Ἀμάδοκος, ὁ· βασ. Ὀδρυσῶν, σύγχρ. Ξενοφῶντος.
Ἀμαδρυάς, -άδος, ἡ· ἀδελ. κ. σύζ. Ὀξύλου.
Ἀμαζόνειον, τό· τόπος ἐν Ἀθήναις.
Ἀμαζόνες, αἱ· ἔθνος πολεμοχαρῶν γυναικῶν (ἐλ. Ἀμαζών).
Ἀμαζόνιος, α, ον· ὁ τῶν Ἀμαζόνων | ἐπίθ. Ἀπόλλ. | Ἀμαζ. ποτ. | Ἀμαζ. ὄρη.
Ἀμαζονίς, -ίδος, ἡ· ἀμαζ. στήλη= ὁ τάφος τῆς ἀμαζ. Ἱππολύτης.
Ἀμαζών, -όνος· ἡ· θυγ. Ἄρεως.
Ἀμάθεια, ἡ· θυγ. Νηρέως.
Ἀμαθεύς, -έως, ὁ· υἱὸς Ἡρακλέους.
Ἀμαθοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Κύπρου, Λακωνίας.
Ἀμαθουσία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἀμαία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος ἐν Τροιζ.
Ἀμακάτις, -ίδος, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἀμακοί, οἱ· λα. Ἀστουρίας.
Ἀμαληκῖται, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Ἀμαληκῖτις, -ίδος, ἡ· τμ.Ἰδουμαίας.
Ἀμάλθεια, ἡ· ἡ αἶξ ἡ θηλάσασα τὸν Δία.
Ἀμανικαὶ πύλαι, αἱ (κ. Ἀμανίδες)· ἐν Κιλικίᾳ.
Ἀμανόν, τό (κ. Ἀμανός)· ὄρ. Ἀσίας, συνέχ. Ταύρου.
Ἀμαντῆνοι, οἱ (κ. Ἄμαντες)· ἔθνος Παννονίας.
Ἀμαντία, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Ἀμαξάντεια, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀμαξία, ἡ· χώ. Κιλικίας.
Ἀμαξιτός, ἡ· πόλ. Τροίας.
Ἀμαξόβιοι, οἱ· ἔθνος Σαρματίας
Ἀμάξοικοι, οἱ=Ἀμαξόβιοι.
Ἀμάρα, ἡ· πόλ. Ἀραβ. ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου.
Ἀμαραΐας, ὁ· ἀκρωτ. Λιβύης.
Ἀμαραντὰ ὄρη, τά· ὄρη Κόλχων.
Ἀμάραντοι, οἱ· ἔθνος Κολχίδος.
Ἀμαρδοί, οἱ(κ.Μάρδοι)·ἔθν.Μηδικόν.
Ἄμαρδος, ὁ· ποτ. Μηδίας.
Ἀμαρεῖς, οἱ· λα. Βακτριανῆς.
Ἀμαριάκαι, οἱ· λα. Μηδίας.
Ἀμάριον, τό· ἄλσος Διὸς ἐν Ἀχαΐᾳ.
Ἀμαροῦσα, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Ἀμαρυγκείδης, ὁ· υἱ. Ἀμαρυγκέως.
Ἀμαρυγκεύς, -έως, ὁ· βασ. Ἐπειῶν ἐν Πελοποννήσῳ.
Ἀμαρυλλίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ποιμενίδος παρὰ Θεοκρ.
Ἀμάρυνδος, ἡ· κώμη Εὐβοίας | Ἀμαρυνθία (κ. -ρυσία)· ἐπ. Ἀρτέμ.
Ἀμάρυνδος, ὁ· ποτ. Ἠλ. | πα. Νάρκισσου | κύων Ἀκταίωνος.
Ἀμάσεια, ἡ· πόλ. Πόντου | πόλ.Γερμ.
Ἀμασίας, -ου, ὁ· ποτ. Γερμανίας | βασ. Ἰουδ., Ἀρμενίας.
Ἄμασις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἀμάσικλος,ὁ (κ. -ιχος)· ἀδελ. Πηνελ.
Ἀμάστορος, ἡ· χωρ. Κυρηναϊκῆς.
Ἀμαστρίνη, ἡ· ἀνεφιὰ Δαρείου, βασίλισσα Ἡρακλείας.
Ἄμαστρις, -εως, (κ. -ιδος), ἡ· θυγ. Δαρείου | πόλ. Παφλαγονίας.
Ἀμβάσται, οἱ· λα. Ἰνδιῶν, Κίνας.
Ἀμβάστης, ὁ· ποτ. Κίνας.
Ἀμβιανοί, οἱ· λα. τῆς Βελγ. Γαλλίας.
Ἀμβιδραυοί,οἱ·Γερμ.λα.τῆςΝωρικῆς.
Ἄμβλαδα, τά· πόλ. Πισιδίας.
Ἀμβουλία,ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ.
Ἀμβούλιοι, οἱ· ἐπίθ. τῶν Διοσκούρων.
Ἀμβούλιος, ὁ· ἐπίθ. Διὸς ἐν Σπάρτῃ.
Ἀμβρακία, ἡ· πόλ. Θεσπρωτίας.
Ἀμβρακιεύς, ὁ· κάτ. Ἀμβρακίας.
Ἄμβρακος, ὁ· ὄχυρὸν ἐν Ἠπείρῳ.
Ἄμβραξ, -ακος, ὁ· υἱ. Θεσπρωτοῦ, ἀπόγ. Λυκάονος.
Ἀμβροσία, ἡ· θυγ. Ἄτλαντος | ἑορ. Βάκχου.
Ἄμβρυσ(σ)ος, ἡ· πόλις Φωκίδος.
Ἄμβρυσσος, ὁ·ἱδρ. ὁμων. πόλ.Φωκίδ.
Ἀμβρύων, ὁ· συγγραφεύς.
Ἀμβρωδάξ, ἡ· πόλ. Πάρθων.
Ἄμβρωνες, οἱ· ἔθνος Κελτῶν.
Ἀμείλιχος, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Ἀμεινιάδης, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Ἀμεινίας, -ου, ὁ· ἀδελ.Αἰσχύλ. | κ.ἄ.
Ἀμεινοκλῆς, ὁ· ὄν. Κορινθίου ναυπηγοῦ κ. ἄ.
Ἀμειψίας, ὁ· κωμ. ποιητὴς ἐν Ἀθήν.
Ἀμέλης,-ητος, ὁ· ὄν. ποτ. τοῦ Ἅδου.
Ἀμενανός, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἀμένθης, -ου, ὁ· τὸ καθαρτήριον τῶν ψυχῶν παρ' Αἰγυπτίοις.
Ἀμερία,ἡ·πόλ.Πόντου | πόλ.Ὀμβρικ.
Ἀμερίας, ὁ· Μακεδὼν Γραμματικός.
Ἀμέστριος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀμήστρατος, ἡ· πόλις Σικελίας.
Ἄμηστρις, -ιος (κ. -ιδος), ὁ· στρατ.

Περσ. | Ἄμηστρις, ἡ· γυνὴ Ξέρξ.
Ἀμίαντος, ὁ· υἱ. Λυκούργου, Ἀρκάς.
Ἄμιδα, ἡ· πόλις Ἀρμενίας.
Ἀμιζώκης, ὁ· ὄν. Σκύθου.
Ἀμίλκας, -α (κ. -ου), ὁ· ὄν. Καρχηδονίων στρατηγῶν.
Ἄμιλος, ἡ· κώμη Ἀρκαδίας.
Ἀμινίας, ὁ· ἐραστὴς τοῦ Ναρκίσσου.
Ἀμίνιος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Ἀμισία, ἡ· πόλ. Γερμανίας.
Ἄμισος, ἡ· πόλ. Πόντου.
Ἀμίστρης, -ου, ὁ=Ἄμηστρις.
Ἀμισώδαρος, ὁ· βασ. Λυκίας.
Ἀμίτερνον, τό· πόλ. Σαβίνων Ἰταλ.
Ἀμιτροχάτης, -ου, ὁ· βασ. Ἰνδῶν.
Ἀμμαία, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Ἀμμαίδαρα, ἡ· πόλ. Λιβύης.
Ἀμμάς, ἡ· τροφὸς Ἀρτέμιδος.
Ἀμμέας, ὁ· τῶν Πλαταιέων τις.
Ἀμμιανός, ὁ· συγγρ. ἐξ Ἀντιοχείας.
Ἀμμινάσπης, ὁ·σατράπ.Ἀλεξάνδρου.
Ἀμμίνη, ἡ· νῆσος Ταπροβάνης.
Ἀμμίτης, -ου, ὁ· ποτ. Χαλκιδικῆς.
Ἄμμοῦς, -οῦ, ὁ=Ζεὺς Ἄμμων.
Ἀμμόχωστος, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Ἀμμώδαρα, τά· πόλ. Αἰθιοπίας.
Ἄμμων, -ωνος, ὁ· θεὸς Αἰγύπτου (κ. Ἀμμοῦν) | βασ.Λιβύης | ποτ.Χαλκιδικῆς.
Ἄμμων, -ωνος, ἡ· πρωτ.Ἀμμωνίας ἐν Λιβύῃ.
Ἀμμωνεῖον,τό·να.τοῦ Διὸς Ἄμμωνος.
Ἀμμωνία, ἡ· χώ. τῆς Μαρμαρικῆς ἐν Ἀφρικῇ.
Ἀμμωνιάς, -άδος, ἡ· ὄν. τριήρους στελλομένης εἰς Δία Ἄμμωνα.
Ἀμμώνιος, ὁ· περιπατ. φιλόσ. ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ἀμνίας, -ου, ὁ· ποτ. Παφλαγονίας.
Ἀμνισός, ὁ· ἐπίνειον Κνωσσοῦ | ποτ. πλησίον Κνωσσοῦ.
Ἀμοιβέας, -ου, ὁ· μουσικ.Ἀθηναῖος.
Ἀμοίνη, ἡ· μία τῶν 50 θυγ. Δαναοῦ.
Ἀμομφάρετος, ὁ·Σπαρτιάτ.λοχαγός.
Ἀμοπάων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Ἀμόργης, -ου, ὁ· στρατηγὸς Περσῶν | ἔγγονος Ὑστάσπου.
Ἀμοργός, ἡ· νῆσος τῶν Σποράδων.
Ἀμόριον, τό· πόλ.τῆς Μικρασ.Γαλατ.
Ἄμος, ἡ· πόλ. Καρίας.
Ἀμούλιος, ὁ· ἀδελ. τοῦ βασ. Λατίου Νουμίτορος.
Ἀμοῦς, ὁ (κ.Ἄμμοῦς)=ὁ Ζεὺς Ἄμμων.
Ἀμούτριον, τό· πόλ. Δακίας.
Ἀμπελίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Ἀμπελιῶται, οἱ· λα. Λιβύης.
Ἄμπελος, ἡ· ὄν. διαφ. ἀκρωτηρίων.
Ἄμπη, ἡ· πόλ. Βαβυλωνίας.
Ἀμπρακία, ἡ· παλαιότ. τύπος ἀντὶ Ἀμβρακία.
Ἄμπυκος, ὁ· υἱ.Ἰαπετοῦ, ἱερεὺς Δήμ.
Ἄμπυξ, -υκος, ὁ· υἱ. Πελίου | ὄν.Λαπίθου | κ.ἄ.
Ἀμυδών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Παιονίας
Ἀμυζών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Καρίας.
Ἀμυδάων, -ονος, ὁ· υἱ. Κρηθέως, ἀδελ. Αἴσονος.
Ἀμύκλα,ἡ·θυγ.Νιόβης καὶ Ἀμφίονος.
Ἀμύκλαι, αἱ· πόλ. Λακωνίας | πόλ. Λατίου.
Ἀμυκλαῖον, τό· ναὸς Ἀπόλλωνος ἐν Ἀμύκλαις.
Ἀμυκλαῖος, ὁ· κάτ. τῆς προηγ. πόλ. | ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀμύκλας, -ου, -α, ὁ· υἱ. τοῦ βασ. Λακεδαίμονος καὶ τῆς Σπάρτης.
Ἄμυκος, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος | εἷς τῶν Κενταύρων.
Ἀμυμώνη, ἡ· μία τῶν 50 Δαναΐδων.
Ἀμύνανδρος, ὁ·ἡγεμ.τῶν Ἀθαμάνων.
Ἀμυνᾶς, ὁ=Ἀμύνανδρος.
Ἀμυνίας, ὁ (κ. Ἀμειν-)· Ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Ἀμύντας, ὁ· ὄν. πολλῶν βασ. Μακεδ.. στρατηγῶν κ.ἄ.
Ἀμύντιχος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ Ἀμύντας.
Ἀμυντορίδαι, οἱ· ἀπόγ. Ἀμύντορος.
Ἀμύντωρ, -ορος, ὁ· υἱ.Ὀρμένου, πα. Φοίνικος.
Ἀμύνων, -ωντος, ὁ· ῥήτωρ ἐν Ἀθήν.
Ἀμύργιοι, οἱ· ἔθνος Σκυθικὸν ἐκ τοῦ γένους τῶν Σακῶν.
Ἄμυρις, -ιος, ὁ· πα. Δαμάσου, ἐκ Σίριος Ἰταλίας.
Ἄμυρος, ὁ· ποτ. Θεσσαλίας.
Ἀμυρταῖος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἀμφαναί, αἱ (κ. αἱα,ἡ)·πόλ.Θεσσαλ.
Ἀμφαξῖτις, -ίδος, ἡ· χώ.Μακεδονίας.
Ἄμφεια, ἡ· ὀχυρὰ πόλ. Μεσσηνίας.
Ἀμφήρης, -ους, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος, ἡγεμὼν Ἀτλαντίδος.
Ἀμφιάλη, ἡ· ἀκρωτ. Ἀττικῆς ἔναντι Σαλαμῖνος.
Ἀμφίαλος, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Ἀμφιάναξ, -ακτος, ὁ· βασ. Λυδίας.
Ἀμφιάραος, ὁ· μάντις, ἡγεμ.Ἄργους.
Ἀμφιαρετον, τό· να. τοῦ Ἀμφιαράου.
Ἀμφίας, -ου, ὁ· φιλόσ. ἐκ Ταρσοῦ.
Ἀμφιγένεια, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας.
Ἀμφιγυήεις, -εντος,ὁ· ἐπίθ.Ἡφαίστ.
Ἀμφιδάμας, -αντος, ὁ | υἱ. Βουσίριδος | υἱ. Λυκούργου | κ.ἄ.
Ἀμφίδικος, ὁ· υἱ. Ἀστακοῦ, Θηβαῖος.
Ἀμφίδολοι, οἱ· πόλ. Πελοπον. ἐπὶ συνόρων Ἠλίδος.
Ἀμφίδωρος, ὁ· εἷς τῶν Μεγαρέων.
Ἀμφιδέα, ἡ· σύζ.Ἀδράστου | μάμμη Ὀδυσσέως | κ.ἄ.
Ἀμφίδεμις, -ίδος, ὁ· υἱ.Ἀπόλλ. καὶ τῆς θυγ. τοῦ Μίνωος.
Ἀμφίδεος, ὁ·δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις.
Ἀμφιδόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἀμφίκαια, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Ἀμφίκλεια, ἡ· θυγ. Ἀριστωνος. μαθήτρια Πλωτίνου.
Ἀμφικλῆς, ὁ· εἷς τῶν Σικελιωτῶν.
Ἄμφικλος, ὁ·εἷς τῶν Τρώων, ἐκ τῶν θυμάτων τοῦ Ἀχιλλέως.
Ἀμφικράτης, ὁ· βασ. Σαμίων | τῶν Ἀθηναίων τις.
Ἀμφικτύονες, οἱ· τὰ μέλη τοῦ Ἀμφικτ. συνεδρίου.
Ἀμφικτυονία, ἡ· ἡ σύνοδος τῶν Ἀμφικτ. | ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἀμφικτύων,-ονος,ὁ·υἱ.Δευκαλίωνος.
Ἀμφιλοχία, ἡ· χώ. Ἀκαρνανίας.
Ἀμφίλοχοι, οἱ· οἱ κάτ. Ἀμφιλοχίας.
Ἀμφίλοχος, ὁ· υἱ.Ἀμφιαράου, ἀδελ. Ἀλκμέωνος.
Ἀμφίλυτος, ὁ· μάντις ἐκ τῶν Ἀχαρνῶν Ἀττικῆς.
Ἀμφίμαλλα, ἡ (κ.-μάλη)· ὀχυρὰ πόλ. Κρήτης.
Ἀμφίμαρος, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος.
Ἀμφίμαχος, ὁ· υἱ. Ἠλεκτρύονος βασ. Μυκηνῶν | κ.ἄ.
Ἀμφιμέδων, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων Πηνελόπης.
Ἀμφίμνηστος,ὁ·τῶν Ἐπιδαμνίων τις.
Ἀμφινεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν νόθων υἱῶν τοῦ Ἕκτορος.
Ἀμφινόμη, ἡ· θυγ. Νηρέως | μήτηρ Ἰάσονος | θυγ. Πελίου.
Ἀμφίνομος, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης.
Ἄμφιος, ὁ· υἱ. Σελάγου | υἱ. Μέροπος, ἀδελ. Ἀδράστου.
Ἀμφίπαγος ἄκρα, ἡ· ἀκρ. Κερκύρας.
Ἀμφίπολις, ἡ· πόλ. Μακεδ. παρὰ τὸν ποτ. Στρυμόνα.
Ἀμφίπυρος, ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος.
Ἀμφιρρόη, ἡ (κ. Ἀμφιρώ)· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Ἀμφισσα, -ης, ἡ· θυγ. Μακαρέως, ἀπόγ. Αἰόλου | πόλ. Λοκρίδος.
Ἄμφισσος, ὁ· υἱ.Ἀπόλ.καὶ Δρυόπης.
Ἀμφίστρατος, ὁ· ἡνίοχος Κάστορος καὶ Πολυδεύκους.
Ἀμφιστρεύς, -έως, ὁ· Πέρσης στρατ.
Ἄμφιτος, ὁ· ποτ. Μεσσηνίας.
Ἀμφιτρίτη, ἡ· θυγ. Νηρέως, σύζ. Ποσειδ., βασίλισσα θαλάσσης.
Ἀμφιτροπαί, αἱ (κ. -τρόπη, ἡ) δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀμφιτρύων, -ονος, ὁ· υἱ βασ. Τίρυνθος Ἀλκαίου, ἀπόγ. Περσέως.
Ἀμφιτρυωνιάδης, ὁ· υἱ. τοῦ Ἀμφιτρύονος, ὁ Ἡρακλῆς.
Ἄμφιων, -ονος, ὁ· βασ. Ὀρχομενοῦ Βοι. | υἱ. Διός, ἀδελ. Ζήθου | κ.ἄ.
Ἀμφότερος, ὁ· υἱ. Ἀλκμέωνος, ἀδελ. Ἀκαρνᾶνας | κ. ἄ.
Ἄμφρυσος, ὁ (κ. Ἄμβρυσος)· ποτ. Θεσσαλίας.
Ἀμψάγας, -αντος,ὁ·ποτ. Νουμιδίας.
Ἄμψαλις, ἡ· πόλ.Ἀσιατ. Σαρματίας.
Ἄμωσις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἀναβαίνων,ὁ·παλ.ὄν.τοῦ Μαιάνδρου.
Ἀναβησίνεως, ὁ· τῶν ἐπισ. Φαιάκων τις.
Ἀνάβουρα, τά· πόλ. Πισιδίας.
Ἀνάγνειαι, αἱ (κ. Ἀναγνία, ἡ)· μητρόπολις Ἐρνίκων Ἰταλίας.
Ἀναγυροῦς, -οῦντος, ὁ· δῆμ. Ἀττ.
Ἀνάζαρβα, ἡ (κ. -ος, ἡ)· πόλ. Κιλικίας (ἡ ἐπειτα Καισάρεια).
Ἀναία, ἡ (κ. Ἄναια, τά)· πόλις Ἰωνίας, ἔναντι Σάμου.
Ἀναίτιος, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθήν.
Ἀνᾶϊτις, -ίδος, ἡ· Περσ. κ. Ἀρμεν. θεότης, ἀνάλ.τῆς Ἀφροδ. ἢ Ἀρτέμ.
Ἀνακαία, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀνάκειον, τό (κ. -εῖον)· ναὸς τῶν Διοσκούρων ἐν Ἀθήναις.
Ἀνάκη, ἡ· πόλις Ἀχαΐας.
Ἀνακρέων, -οντος, ὁ· λυρ. ποιητὴς ἐκ τῆς Τέω.
Ἀνακτόριον,τό·ἀκρ.κ. πόλ.Ἀκαρναν.
Ἀνάκτωρ, -ορος,ὁ· υἱ.Ἠλεκτρύονος.
Ἀνακυνδαράξης,ὁ· πα.Σαρδαναπάλ.
Ἀναμις, -ιος, ὁ· ποτ. Καραμανίας.
Ἄναμος, ὁ· πόλ. Μακεδονίας.
Ἄνανες, οἱ· ἔθνος Γαλλικὸν οἰκοῦν ἐνταῦθεν τοῦ Πάδου.
Ἀναξαγόρας, ὁ· φιλόσ. τῆς Ἰων. Σχολῆς, ἐκ Κλαζομενῶν.
Ἀναξανδρίδης, ὁ· υἱ. βασ. Σπάρτ. Λέοντος | πα. Ἀρχιδάμου.
Ἀνάξανδρος, ὁ· βασ. Σπάρτης.
Ἀνάξαρχος, ὁ· Θηβ. στρατ. τῶν Μυθυμν.| φιλόσ. Ἀβδηρίτης.
Ἀναξιβία, ἡ· σύζ. Πελίου | σύζ. Νέστορος | ἀδελ. Μενελ. κ.Ἀγαμέμν.
Ἀναξίβιος, ὁ· Σπαρτιάτ. ναύαρχος.
Ἀναξίδαμος, ὁ· βασ. Σπάρ., υἱ. Ζευξιδάμου.
Ἀναξικράτης, -ους, ὁ· ἄρχων ἐν Ἀθήναις | τῶν Βυζαντινῶν τις.
Ἀναξίλαος, ὁ· υἱ. βασ. Σπάρ. Ἀρχιδάμου | Μεσσήν. τύρ. Ρηγίου | κ.ἄ.

Ἀναξιμάνδρος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Μιλήτου, μαθ. Θαλοῦ.
Ἀναξιμένης, -ους, ὁ· φιλόσ. Μιλήσ., μαθ. τοῦ προηγ. | ἱστορ. κ. ἄ.
Ἀναξῖνος, ὁ· κατάσκοπος τοῦ βασ. Μακεδονίας Φιλίππου.
Ἀνάξιον, τό· πόλ. Παμφυλίας.
Ἀνάξιππος, ὁ· στρατ. Μεγ. Ἀλεξ.
Ἀναξίρ(ρ)όη, ἡ· θυγ. Κορωνοῦ | σύζ. Ἐπειοῦ.
Ἄνδξις, -ιδος, ἡ· θυγ. Κάστορος | ἱστοριογρ. ἐκ Βοιωτίας.
Ἀναξώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Ἀλκαίου | σύζ. Θησέως | ἱέρεια Δήμητρος.
Ἀναπίας, ὁ·ἀδ.Ἀμφινόμου ἐκ Κατάν.
Ἄναπος, ὁ·ποτ. Σικελ. | ποτ. Ἀκαρν.
Ἀναριάκαι, οἱ· ἔθνος Ἀσίας.
Ἀνάριον, τό· πόλ. μεγ. Ἀρμενίας.
Ἄναρα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἄνας, -α, ὁ· ποτ. Ἱσπανίας.
Ἄναυρος, ὁ· ποτ. Θεσσ.|ποτ. Φοινίκ.
Ἀναφαῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀνάφη, ἡ·νῆσος Αἰγ.παρὰ τὴν Θήραν.
Ἀνάφης, -εω, ὁ· Πέρσης στρατ. τῶν Κισσίων.
Ἀνάφλυστος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἀνάχαρσις, -ιδος, (κ. -ιος), ὁ· Σκύθης ἐλθὼν εἰς Ἀθ. ἐπὶ Σόλωνος.
Ἄνδακα, τά· πόλ. Πόντου | πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀνδανία, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας | πόλ. Ἤλιδος.
Ἄνδανις, -ιος, ὁ· ποτ. Καρμανίας.
Ἄνδειρα, τὰ (κ. ἡ)· πόλ. Μυσίας.
Ἀνδειρινή, ἡ· ἐπίθ. Κυθέλης, τιμωμένης ἐν Ἀνδείροις.
Ἀνδέρικκα, ἡ· ὅλ. Ἀρδέρικκα.
Ἄνδης, -ου, ὁ· υἱὸς Γῆς κ. Οὐρανοῦ.
Ἀνδοκίδης, -ου, ὁ· εἷς τῶν δέκα ῥητόρων ἐν Ἀθήναις.
Ἀνδραίμων, -ονος, ὁ· ἀπόγ. Αἰτωλοῦ, σύζ. Γόργης | υἱ. Κόδρου.
Ἀνδράπα, ἡ· πόλ. Παφλαγονίας.
Ἀνδρέας, -έω (κ. -έου), ὁ· πρόπαπ. Κλεισθένους | ἀγαλματοποιός.
Ἀνδρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πηνειοῦ |ἱδρ. Ἄνδρου.
Ἀνδρακή,ἡ·πόλ. Θρᾴκ. |πόλ.Λυκίας.
Ἄνδριος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Ἀνδρόγεως, -ω, ὁ· υἱ. Μίνωος.
Ἀνδροδάμας, -αντος, ὁ· τῶν Σαμίων τις.
Ἀνδροκλείδας, ὁ· Θηβαῖος ἐκ φατρίας Ἰσμηνίου.
Ἀνδροκλῆς, -έους, ὁ· εἷς τῶν υἱῶν Αἰόλου | δημαγ. ἐν Ἀθήν. | κ. ἄ.
Ἄνδροκλος, ὁ· υἱ. Κόδρου, οἰκιστὴς Ἐφέσου.
Ἀνδρόκοττος, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Ἀνδροκράτης, ὁ· ἥρως τιμώμενος ἐν Πλαταιαῖς.
Ἀνδρόμαχος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου.
Ἀνδρομέδα, ἡ· θυγ. τοῦ βασ. Αἰθιοπίας Κηφέως.
Ἀνδρομέδης,ὁ· ἁλιεὺς ἀποπειραθεὶς βιασμὸν τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδ.
Ἀνδρομένης, -ους, ὁ· πα. Ἀμύντα κ. Ταντάλου, Μακεδών.
Ἄνδρος, ἡ· νῆσος τῶν Κυκλάδων.
Ἄνδρος, ὁ· υἱ· Ἀνίου, μάντις.
Ἀνδροσθένης, ὁ· ὀλυμπιον. | ναύαρχος Μ. Ἀλεξάνδρου.
Ἀνδροτίων, -ωνος, ὁ· δημαγ. | ἱστοριογρ. κ. ἄ.
Ἀνδροφάγοι, οἱ· λα. Σκυθ. Σαρματ.
Ἄνδρων, -ωνος, ὁ· ἐπίσ. Ἀθην. | ἱστοριογρ. ἐξ Ἁλικαρν.
Ἀνδρῶν πόλις, ἡ· πόλ. ἐπὶ τοῦ Δέλτα Αἰγύπτου.
Ἀνεμοίτας, ὁ· τῶν Θηβαίων τις.
Ἀνεμούριον, τό· ἀκρωτ. Κιλικίας.
Ἀνεμώλεια, ἡ (κ. -ώρεια)· πόλ. Φωκίδος.
Ἀνήριοτος, ὁ· ὄν. Σπαρτιατῶν τινων.
Ἀνητοῦσσα, ἡ· πόλ. Λιβύης.
Ἀνθάνα, ἡ=Ἀνθήνη.
Ἄνθας, -ανος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., βασ. Τροιζηνίας.
Ἀνθέας, ὁ· Λίνδιος ποιητής.
Ἄνθεια, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ. | ὄν. διαφόρων πόλεων.
Ἀνθεμίων, -ωνος, ὁ· τῶν Τρώων τις | Ἀθηναῖός τις.
Ἀνθεμοεισὶς λίμνη=Ἀνθεμουσίς.
Ἀνθεμόεσσα, ἡ· νῆσ. τῶν Σειρήνων.
Ἀνθεμοῦς, -οῦντος, ὁ, ἡ· ὄν. διαφόρων πόλεων.
Ἀνθεμουσία, ἡ· χώ. κ. πόλ. Μεσοποτ.
Ἀνθεμοῦσσα, ἡ=Ἀνθεμόεσσα.
Ἄνθερμος, ὁ· γλύπτης ϐ αἰ. π. Χ.
Ἀνθεστήρια, τά· ἑορτὴ Βάκχου ἐν Ἀθήναις.
Ἀνθεστηριών, -ῶνος, ὁ· ὄν. μηνὸς ἐν Ἀθήναις.
Ἀνθεσφόρια, τά· ἑορτὴ Περσεφ. ἐν Σικελίᾳ.
Ἀνθηδών, -όνος, ἡ· πόλ. Βοιωτίας, Παλαιστίνης.
Ἀνθηΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Ζακίνθου.
Ἀνθήλεια, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Ἀνθήλη, ἡ· κώμη Φωκίδος.
Ἀνθήνη, ἡ·κώμη ἐν Κυνουρίᾳ Πελοπ.
Ἄνθιον, τὸ=Ἄντιον.
Ἄνθιος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Ἀνθίππη, ἡ· θυγ. Θεσπιοῦ.
Ἄνθιππος, ὁ· βλ. Ἄντιππος.
Ἄνθος, ὁ· υἱὸς Ἱπποδαμείας.
Ἄνθυλλα· πόλις Αἰγύπτου.
Ἀνιγρίδες, αἱ· νύμφαι ποτ. Ἀνίγρου.
Ἄνιγρος, ὁ· ποτ. Τριφυλίας.
Ἀνίης-ηος, ὁ· βλ. Ἀνίων.
Ἀνίκητος, ὁ· υἱ.Ἡρακλ. | Ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Ἄνιος, ὁ· υἱ.Ἀπόλλ., βασ. Δήλου.
Ἄνιππος, ὁ· τῶν Συρακουσίων τις.
Ἀνίων, -ωνος, ὁ· ὄν.στρατηγοῦ| ποτ. Ἰταλίας.
Ἀννίβας, -α καὶ -ου, ὁ· ὄν. Καρχηδ. στρατηγῶν.
Ἄννιβοι, οἱ· λα. Σηρικῆς ἐν Ἀσίᾳ.
Ἀννίκερις, -ιδος, ὁ· φιλόσοφος | ἁρματηλάτης.
Ἄννιος,ὁ·τῶν ἐν Ῥώμῃ Δημάρχων τις.
Ἄννων, -ωνος, ὁ· ὄν. διαφ. Καρχηδ. στρατηγῶν.
Ἀνόπαια, ἡ·τμῆμα τῆς Οἴτης (ὄρους).
Ἀνοσία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ. ἐν Κορίνθῳ.
Ἀνουβίδειον, τό· ναὸς Ἀνουβίδος.
Ἄνουβις, -ιδος, ὁ· θεὸς Αἰγυπτίων.
Ἀνταγόρας, ὁ· Ῥόδιος ποι. 3 αἰ.π.Χ.
Ἀνταιόπολις, -εως, ἡ·πόλ.Αἰγύπτου.
Ἀνταῖος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων | ἡγεμὼν Λιβύης.
Ἀνταλκίδας, ὁ· τῶν ἐπισ. Σπαρτιατῶν τις.
Ἄνταν̓δρος, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Ἀνταν̓δρος, ὁ· ἀδελ. τυράννου Σύρακ. Ἀγαθοκλέους.
Ἀνταναρίδαι, οἱ· βλ. Ἀντηναρίδαι.
Ἀντάραδος, ἡ· πόλις Φοινίκης.
Ἀντέας, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Ἄντεια, ἡ (κ. -τέα), ἡ· σύζ. βασ. Ἀργους Προίτου, ἡρωμένη Βελλεροφ. | =Ἄντιον.
Ἀντείας, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ | υἱ. Ὀδυσ. καὶ Κίρκης.
Ἄντεμνα, ἡ (κ.-έμναι,αἱ)· πόλ.Ἰταλ.
Ἀντέρως, -ωτος,ὁ·Γραμμ.Ἀλεξανδρ.
Ἀντηναρίδης, ὁ·υἱ.ἢ ἀπόγ.Ἀντήνορ.
Ἀντήνωρ, -ορος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Τρώων | ἱστοριογράφος.
Ἀντιάδης, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. καὶ θυγ. Θεσπιοῦ.
Ἀντιάνειρα, ἡ· θυγ. Μενοιτ., μήτηρ δύο Ἀργοναυτῶν.
Ἀντιγένης, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις | κ.ἄ.
Ἀντιγόνεια, ἡ· ὄν. διαφόρων πόλεων.
Ἀντιγόνη, ἡ· ὄν. θυγ. Οἰδίπ. κ.ἄ.
Ἀντιγονίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν 10 φυλῶν ἐν Ἀθήναις.
Ἀντίγονος, ὁ· ὄν. βασιλέων Μακεδ. | καὶ ἄλλων.
Ἀντίδοτος, ὁ· ἐπών. ἄρχων Ἀθ. | κωμικὸς ποιητής.
Ἀντίδωρος, ὁ· τῶν Δημνίων τις.
Ἀντίδεος, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήν.
Ἀντικάσιον, τό· ὄρος Συρίας.
Ἀντικίνωλις, ἡ· λιμὴν Παφλαγονίας.
Ἀντίκιρρα, ἡ· βλ. Ἀντίκυρα.
Ἀντίκλεια, ἡ· μή. Ὀδυσσέως | μήτηρ Περιφήτου.
Ἀντικλῆς, ὁ· Ἀθηναῖος στρατηγός.
Ἄντικλος, ὁ·εἷς τῶν τοῦ Δουρείου ὑπ.
Ἀντίκραγος, ὁ· ὄρος Λυκίας.
Ἀντίκυρα, ἡ (κ. -ύρα, κ. -ιρρα)· ὄν. διαφόρων πόλεων.
Ἀντιλέων, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους | κ. ἄ.
Ἀντιλίβανος, ὁ· ὄρος Ἀσίας (βλ. Λίβανος).
Ἀντίλοχος, ὁ· υἱ. Νέστορος | κ.ἄ.
Ἀντιμάχη, ἡ· σύζ. Εὐρυσθένους.
Ἀντίμαχος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱῶν Αἰγύπτου | κ.ἄ.
Ἀντιμένης, ὁ· υἱ. Δηιφῶντος.
Ἀντιμενίδας, ὁ· τῶν Δακεδαιμ. τις.
Ἀντίμνηστος, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Ἀντίμοιρος, ὁ· σοφιστής, μαθ. Πρωταγόρου, θρᾷξ.
Ἀντινόεια, ἡ· βλ. Ἀντινόου πόλις.
Ἀντινόη, ἡ· θυγ. Πελίου | κ.ἄ.
Ἀντίνοος, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων Πηνελόπης | κ.ἄ.
Ἀντινόου πόλις, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἄντιον, τό· πόλ. Οὐόλσκων Ἰταλίας.
Ἀντιόπη, ἡ· θυγ. Αἰόλου | μία τῶν Ἀμαζόνων | κ.ἄ.
Ἀντιόφημος, ὁ· πα. Μουσαίου.
Ἀντιόχεια, ἡ· ὄν. πολλῶν πόλεων.
Ἀντιόχης, ὁ· υἱ.Μέλαντος ἐξ Αἰτωλ.
Ἀντιοχιανός, ὁ· ἀσήμαν. ἱστοριογρ.
Ἀντιοχίς, ἡ· μία τῶν φυλῶν ἐν Ἀθήν.
Ἀντίοχος, ὁ· ὄν. διαφ. βασιλέων κ. ἄ.
Ἀντιπατρία, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Ἀντιπατρίς, -ίδος, ἡ· πόλ.Ἰουδαίας.
Ἀντίπατρος, ὁ· ὄν. βασιλ., στρατ.κ.ἄ.
Ἀντίπαφος, ὁ·εἷς τῶν 50υἱ.Αἰγύπτου.
Ἀντίπολις, ἡ· πόλ. Ναρβων. Γαλλίας.
Ἄντιππος, ὁ· τῶν Λακεδαιμ. τις.
Ἀντίρριον, τό· ἀκρ. Αἰτωλίας.
Ἀντίρροδος, ἡ· νῆσ. πρὸ Ἀλεξανδρ.
Ἀντισθένης, ὁ· κυν. φιλόσ. | κ.ἄ.
Ἄντισσα, ἡ· πόλις Λέσβου.
Ἀντίταυρος, ὁ· ὄρ. Ἀσίας (συνέχεια Ταύρου).
Ἀντιφάνης, ὁ· Ῥόδιος κωμ. ποιητής

Ἀντίφας, -αντος, ὁ· υἱὸς Λαοκόωντος, Τρώς.
Ἀντιφάτης,ὁ βασ.Λαιστρυγόνων| κ.ἄ.
Ἀντιφέλλας, ἡ· πόλ. καὶ λιμ.Λυκίας.
Ἀντίφημος, ὁ· Ρόδιος, ἱδρυτὴς Σικελικῆς Γέλας.
Ἀντίφιλος, ὁ· ὄν. ζωγρ., ποι., στρατ.
Ἀντίφονος,ὁ·εἷς τῶν υἱ.τοῦ Πριάμου.
Ἄντιφος, ὁ· υἱ. Πριάμου | κ.ἄ.
Ἀντίφρα, ἡ· κώμη Λιβύης.
Ἀντιφῶν, -ῶντος, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις | κ.ἄ.
Ἀντιχάρης, -ους,ὁ·τῶν Βοιωτῶν τις.
Ἀντρών, -ῶνος, ὁ, ἡ (κ. -ῶνες)· πόλ. Θεσσαλίας.
Ἀντρῶνος ὄνος, ὁ· βράχος παρὰ τὴν ἀνωτέρω πόλιν.
Ἀντωνῖνος, ὁ· ὄν.αὐτοκρατόρων κ.ἄ.
Ἀντώνιος, ὁ· ὄν. ὑπάτων κ.ἄ.
Ἄνυσις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἄνυσις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀνύτη, ἡ· ποιήτρια ἐκ Τεγέας.
Ἄνυτος, ὁ· εἷς τῶν Τιτάνων | κατήγορος τοῦ Σωκράτους.
Ἀνώγων, -ωνος, ὁ· υἱ. Κάστορος.
Ἄνωλος, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἄνωνος, ἡ· πηγὴ ἐν Δακωνίᾳ.
Ἄξεινος καὶ ὄξ- Πόντος, ὁ· βλ. Εὔξεινος.
Ἀξία, ἡ· πόλ. Λοκρίδος.
Ἀξιάκαι, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἀξιόνικος, ὁ· κωμικὸς ποιητής.
Ἀξιός, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Ἀξίοχος, ὁ· υἱὸς τοῦ Ἀλκιβιάδου.
Ἄξιων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Πριάμου | κ.ἄ.
Ἀξός, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἄξυλις, ἡ· κώμη Λιβύης.
Ἄξυλος, ὁ· ἡγεμὼν Θρᾳκῶν.
Ἀοιδή, ἡ· μία τῶν Μουσῶν.
Ἄονες, οἱ· ἀρχ. κάτ. Βοιωτίας.
Ἀονία, ἡ· τὸ ὄρειν. τμῆμα Βοιωτίας.
Ἀόνιος, α, ον=Βοιωτικός.
Ἄορνος, ἡ· ὄν. πόλ. Ἠπείρου, λίμνης κ.ἄ.
Ἀορσοί, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἀπασιός, ἡ (κ. Παικός)· πόλ.Μυσίας.
Ἀπάμα, ἡ· σύζ. Σελεύκου.
Ἀπάμεια, ἡ· ὄν. διαφ. πόλεων.
Ἄπαρνοι, οἱ (κ. Πάρνοι)· λα. παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν.
Ἀπαρύται, οἱ· ἔθνος Περσικόν.
Ἀπάτη, ἡ· θεά, προσωποποίησις ἀπάτης.
Ἀπατούρια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις.
Ἀπατούριος, ὁ· Βυζάντιός τις καθ' οὗ ἔγραψε λόγον ὁ Δημ. | κ.ἄ.
Ἀπάτουρον, τό· χωρ. τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου.
Ἀπάτουρος, ἡ (κ. -ρία)· ἐπίθ.Ἀφροδ.
Ἀπελλῆς, ὁ· περίφημος ζωγράφος, γλύπτης κ.ἄ.
Ἀπελλίκων, -οντος, ὁ· ἐκδότης ἔργων Ἀριστοτέλους.
Ἀπεννῖνος, ὁ (κ.-Ἴνον,τό)· ὄρ.Ἰταλ.
Ἀπεράντεια, ἡ· χώρα Ἠπείρου.
Ἀπεραντοί, οἱ·κάτ.τῆς Ἀπεραντείας.
Ἀπέσας, -αντος, ὁ· ὄρ. Ἀργολίδος.
Ἀπεσάντιος, ὁ· ἐπίθ. Διός, ἔχοντος ναὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀπέσαντος.
Ἀπήμαντος, ὁ· Ἄθην. μισάνθρωπος.
Ἀπήμιος, ὁ (=ἀπήμαντος)· ἐπίθ. Διός.
Ἀπημοσύνη, ἡ·θυγ.βασ.Κρ. Κατρέως.
Ἀπία, ἡ·ἀρχ.ὄν.Πελοπ. | χώ.Φρυγίας.
Ἀπιδανεύς, ὁ· κάτ. Ἀπίας.
Ἀπιδανός, ὁ· ποτ. Θεσσαλίας.
Ἀπίολα, ἡ· πόλ. Οὐόλσκων Ἰταλίας.
Ἄπις, -ιδος (-ιος), ὁ· Αἰγύπτ. θεὸς | βασ. Ἄργους | κ.ἄ.
Ἀπισάων, -ονος, ὁ· τῶν Τρώων τις | κ.ἄ.
Ἀπίων, -ονος,ὁ· Γραμματ.Ἀλεξανδρ.
Ἀπόβαθμοι, οἱ· κώμη Ἀργολίδος.
Ἀποδοτοί, οἱ (κ. -δωτοί)· λα. Αἰτωλ.
Ἀπολλόδωρος, ὁ· ὄν. φιλοσ., στρατ., Γραμμ., γλυπτῶν, ρητόρων.
Ἀπολλοκράτης, ὁ· υἱ. τυράννου Συρακουσῶν Διονυσίου τοῦ νεωτέρου.
Ἀπολλοφάνης, ὁ· κωμικὸς ποιητής.
Ἀπόλλων, -ωνος, ὁ· θεός, υἱ. Διὸς καὶ Λητοῦς.
Ἀπολλωνία, ἡ·πόλ.Ἠπείρ.,Φρυγ.κ.ἄ.
Ἀπολλωνιάς, -άδος, ἡ=Ἀπολλωνία Πισιδίας | πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Ἀπολλωνιάτις, -ίδος, ἡ· χώ.Ἀσσυρίων | λίμνη Μυσίας.
Ἀπολλωνίδης, ὁ· ὄν. ποι. ἐκ Σμύρνης | κ.ἄ.
Ἀπολλώνιον, τό· ἀκρ. Λιβύης | ναὸς Ἀπόλλωνος.
Ἀπολλώνιος, ὁ· ὄν. ποι., μάγου, φιλοσόφου κ.ἄ.
Ἀπολλωνίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἀπόλλωνος πόλεις, αἱ· δύο πόλεις Αἰγύπτου.
Ἀπόμυιος, ὁ· ἐπίθ. Διὸς ἐν Ἤλιδι.
Ἀπόστανα, τά· χωρίον Περσίας.
Ἀποστροφία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἀπουλία, ἡ· χώρα Ἰταλίας.
Ἀππιανός, ὁ·ἱστοριογρ.Ἀλεξανδρεύς.
Ἄππιος, ὁ·Ρωμ. τις ἐξ οὗ ἡ Ἀππία ὁδ.
Ἀπρίης, -ου, ὁ· υἱ. Ψάμμιος, βασιλεὺς Αἰγύπτου.
Ἄπρος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἀπτέρα, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἄπτερος, ἡ· ἐπίθ. θεᾶς Νίκης ἐν Ἀθ.
Ἀραβία,ἡ·σύζ.τοῦ Αἰγύπτου |·ἡ χώρα.
Ἀράβιον ὄρος, τό· ὄρ.Ἀραβ. κατὰ μῆκος Ἀραβικοῦ κόλπου.
Ἀράβιος, ὁ (κ. Ἄραβις, -ιος)· ποτ. Γεδρωσίας ἐν Ἀσίᾳ.
Ἀράβιος κόλπος, ὁ· ὁ Ἀραβικὸς κόλ.
Ἀράβισσα, ἡ· ἡ ἐκ τῆς Ἀραβίας.
Ἄραβῖται, οἱ· οἱ κάτ. τῆς Γεδρωσίας (ὡς οἰκοῦντες περὶ τὸν π. Ἄραβιν).
Ἄραβος, ὁ· βλ. Ἄραψ.
Ἀραδήν, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἄραδος, ἡ· νῆσ. ἔναντι Φοινίκης.
Ἄραζ ος, ἡ· πόλ. Πόντου.
Ἀραιθος, ὁ· ποτ. Ἠπείρου.
Ἀραιδυρέα, ἡ· πόλ. κ. χώ. Ἠλοπον.
Ἄρακκα, ἡ· πόλ. Σουσιανῆς.
Ἄρακος, ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρων Σπάρ.
Ἀρακυνδιάς, -άδος, ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς.
Ἀράκυνθος, ὁ· ὄρος Αἰτωλίας.
Ἄραξα· πόλις Λυκίας.
Ἀράξαι,οἱ (κ.Ἄραξοι)· λα.Ἰλλυρίας.
Ἀραξηνή, ἡ· χώ. Ἀρμενίας.
Ἀράξης, -ου, ὁ· ὄν. ποταμῶν διαφόρων χωρῶν.
Ἄραξος, ὁ· ἀκρωτ. Ἀχαΐας Πελοπ.
Ἄραρ, -αρος, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Ἄραρος, ὁ· ποτ. Εὐφρωπ. Σαρματίας.
Ἀραρώς, ὁ· κωμικὸς ποιητής.
Ἄρας, -αντος, ὁ· ἥρως Φλιοδντος.
Ἀράσπης, -ου, ὁ· τῶν εὐγενῶν Περσῶν τις.
Ἄρατος, ὁ· ὄν. ποι., στρατ., κ.ἄ.
Ἀραυσίων, -ωνος, ὁ· πόλ. Γαλλίας.
Ἀράφεια, ἡ· νῆσ. Καρίας.
Ἀραφήν, -ῆνος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἄραχδος, ὁ· ποτ. Ἠπείρου.
Ἀραχναῖον, τό· ὄρος Ἀργολίδος.
Ἀράχνη, ἡ· θυγ. Ἴδμονος μεταμορφωθεῖσα εἰς ζῷῳον ὑπὸ Ἀθηνᾶς.
Ἀραχωσία, ἡ· ἐπαρχία Περσίας.
Ἀράχωτος, ὁ· ποτ. κ. πόλ. Περσίας.
Ἄραψ, -άβος, ὁ· ὁ κάτ. Ἀραβίας.
Ἄρβα, ἡ· πόλις Ἀχαΐας.
Ἀρβάκη, ἡ· πόλις Κελτιβηρίας.
Ἀρβάκης, ὁ· βασ. Ἀσσυρίων | Μήδος σατράπης.
Ἀρβάνιον, τό· πόλ. Πόντου.
Ἀρβέλη,ἡ (κ.-έλαι,αἱ)·πόλ.Κιλικίας.
Ἄρβηλα, τά· πόλ. Ἀσσυρίων |·κώμη Παλαιστίνης.
Ἄρβηλος,ὁ·εἷς τῶν δῶυ.τοῦ Αἰγύπτ.
Ἄρβιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἄρβις, -ιος, ὁ=Ἄραβις.
Ἀργαδεῖς, οἱ· μία τῶν ἀρχαιοτ. φυλῶν τῆς Ἀττικῆς.
Ἀργαῖον ὄρος, τό· ὄρ.Καππαδοκίας.
Ἀργαῖος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. | υἱ. βασ. Μακ. Φιλίπ. Α' | ἀδελ. Φιλίπ. Β'.
Ἀργαῖς, -ίδος, ἡ· νῆσος τῶν παραλίων Λυκίας.
Ἄργαλος,ὁ·υἱ.Ἀμύκλα, βασ. Σπάρτ.
Ἀργανδώνιον ὄρος,τό·ὄρ.Βιθυνίας.
Ἀργανδώνιος, ὁ· βασ. τῆς Ἰσπαν. Ταρτησσοῦ.
Ἀργάντη, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀργεάδαι, οἱ· λα. Ἀρκαδίας.
Ἀργεία, ἡ· θυγ. Ἀδράστου | κ. ἄ.
Ἀργεῖος, ὁ· ὄν. διαφ. προσώπων.
Ἀργειφόντης, -ου, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἀργέλη, ἡ· μία τῶν θυγ.τοῦ Θεσπιοῦ.
Ἀργεννίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ.Ἀφροδίτης.
Ἄργεννον, τό· ἀκρ. Ἰωνίας | ἀκρ. Σικελίας.
Ἄργεννος, ὁ· υἱ. Λευκώνος, ἀπόγ. Ἀδάμαντος.
Ἀργεννοῦσα, ἡ·=Ἀργινοῦσα.
Ἀργεντόρατον, τό· πόλ.Βελγ. Γαλλ.
Ἀργέστης, ὁ· εἷς τῶν ἀνέμων, υἱ. Ἠοῦς.
Ἀργεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Ἄργη, ἡ·θυγ. Διός, κόρη τῶν Ὑπερβορ.
Ἄργης, -ου, ὁ· εἷς τῶν Κυκλώπων.
Ἄργιλα, ἡ· πόλ. Καρίας.
Ἀργιλεωνίς, -ίδος, ἡ· μή.τοῦ Βρασίδ.
Ἄργιλος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Ἀργινοῦσα, ἡ· πολίχνη ἐπὶ μιᾶς τῶν ἐπομ. νήσων.
Ἀργινοῦσαι, αἱ (κ. -σσαι)· τρεῖς νῆσοι μεταξὺ Λέσβου κ. Αἰολίδος.
Ἀργιόπη, ἡ· θυγ. Νείλου, μή. Κάδμου | νύμφη.
Ἀργιόπιος χῶρος, ὁ· μέρος τῆς Βοιωτίας.
Ἄργιος, ὁ·εἷς τῶν δῶ υἱ. τοῦ Αἰγύπτ.
Ἀργιππαῖοι, οἱ· ἔθν. Σκυθικόν.
Ἄργισσα, ἡ· χωρ. Θεσσαλίας.
Ἀργόλας, ὁ·=Ἀργεῖος.
Ἀργολίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Πελοπον.
Ἀργοναῦται, οἱ· ὁ Ἰάσων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἥρωες οἱ πλεύσαντες εἰς Κολχίδα ἐξ Ἰωλκοῦ.
Ἄργος, ὁ· υἱ. Διός, βασ.Ἄργους | τὸ τέρας «Α.δ πανόπτης» |κύων | κ.ἄ.
Ἄργος, τό· πρωτ. Ἀργολ. | πόλ. Ἀκαρν., Ἠπ., Θεσσ. κ. ἄ.
Ἄργουρα, ἡ· χωρ. Θεσσαλίας.
Ἀργυννος, ὁ·=Ἀργεννος.
Ἀργυρᾶ, ἡ· πόλ. κ. πηγὴ Ἀχαΐας.
Ἀργυρία, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Ἀργυρίππα, ἡ· πόλις Ἰταλίας.
Ἀργυρότοξος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀργυροῦν ὄρος, τό· ὄρ. Ἰσπανίας.
Ἀργυφέη, ἡ· πόλ. Ἤλιδος.
Ἀργυφία, ἡ· γυνὴ τοῦ Αἰγύπτου.

Ἀργώ, -οῦς, ἡ· τὸ πλοῖον τῶν Ἀργοναυτ. | κύων τοῦ Ἀκταίων.| κ.ἄ.
Ἄργῳος λιμήν, ὁ· λ. νήσ. Αἰθαλίας.
Ἀρδαλίδες, αἱ, καὶ Ἀρδαλιώτιδες, -ων, αἱ· ἐπίθ. Μουσῶν (βλ. Ἄρδαλος).
Ἄρδαλος, ὁ· υἱ. Ἡφαίστου, διδάξας τὴν λατρ. τῶν Μουσ. ἐν Τροιζῆνι.
Ἀρδανὶς ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ. Λιβύης.
Ἄρδεα, ἡ· πόλ. Λατίου Ἰταλίας.
Ἀρδέρικκα, ἡ· κώμη Ἀσσυρ. | χωρ. Σουσιανῆς.
Ἄρδηκος, ὁ· υἱ. Ὠκεανοῦ, ποτ. θεός.
Ἀρδηττός, ὁ· λόφ. Ἀθ. παρὰ τὸν Ἴλισ.
Ἀρδία, ἡ· χώ. Ἰλλυρίας.
Ἀρδιαῖος, ὁ· τύρ. Παμφυλίας.
Ἄρδιον, τό· ὄρ. Δαλματίας.
Ἀρδουέννα, ἡ· δάσ. Βελγ. Γαλλίας.
Ἄρδυες, οἱ· λα. Ἑλβετίας.
Ἀρδύνιον, τό· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἄρδυς, -υος, ὁ· βασ. Λυδίας.
Ἀρέθουσα, ἡ· θυγ. Νηρέως | μία Ἐσπερίδων | ὄν. πηγῶν καὶ πόλεων.
Ἀρεία, ἡ· θυγ. Κλεόχου, μή. Μιλήτου.
Ἀρεία, Ἄρειοι, βλ. Ἀρία, Ἄριοι.
Ἀρεία κρήνη, ἡ· κρήνη παρὰ τὰς Θήβ.
Ἀρ(ε)ιοπαγίτης, ὁ· δικαστ. Ἀρ. Πάγ.
Ἄρειος, ὁ· λόγιος ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ἄρειος Πάγος, ὁ· λόφ. πρὸς Δ. Ἀθ.
Ἀρείων, -ονος, ὁ· ἵππος Ἀδράστου.
Ἀρελάται, αἱ (κ.-τον, τό)· πόλ. Γαλλ.
Ἀρεσίας, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθ.
Ἀρεστορίδης, ὁ· υἱ. Ἀρέστ., ὁ Ἄργος.
Ἀρέστωρ, -ορος, ὁ· πα. Ἄργου τοῦ Πανόπτου.
Ἀρεταῖος, ὁ· ἰατρ. ἐκ Καππαδοκίας.
Ἀρέτας, -α, ὁ· βασ. Ἀραβίας.
Ἀρετάων, -ονος, ὁ· τῶν Τρώων τις.
Ἀρεύς, -έως, ὁ· βασ. Σπάρτης | κ.ἄ.
Ἀρεών, ὁ· ποτ. Περσίας.
Ἄρεως (-ος) πεδίον, τό· τόπ. Ρώμης.
Ἀρηγονίς, ἡ· σύζ. Ἀμπυκος, μή. Μόφου.
Ἀρηιάς, ἡ (Βασίλεια)· ἡ Ἀμαζών.
Ἀρηΐδοος, ὁ· βασ. Βοιωτ. Ἄρνης, κ.ἄ.
Ἀρηΐλυκος, ὁ· ἡγ. τῶν ἐν Τροίᾳ Βοιωτῶν | ὄν. Τρωός τινος.
Ἀρήινος, ὁ· σατράπης Φρυγίας.
Ἀρήιος, ὁ· υἱ. Βίαντος, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.
Ἀρήνη, ἡ· θυγ. Οἰβάλου | πόλ. Ἠλιδ.
Ἄρης, -εως (κ.-εος), ὁ· υἱ· Διός, θεὸς πολέμου.
Ἄρης, -ητος, ὁ· φρούριον Εὐβοίας.
Ἀρήτη, ἡ· σύζ. Ἀλκινόου | σύζ. Δίωνος ἐκ Σικελίας.
Ἀρητιάδης, ὁ· υἱ. Ἄρεως | ὁ Κύκνος | ὁ Νίσος.
Ἀρητιάς, -άδος, ἡ· νῆσος Πόντου.
Ἄρητος, ὁ· υἱ. Νέστορος | υἱ. Πριάμου.
Ἄρδμιος, ὁ· πρόξεν. Ἀθην. ἐν Ζελείᾳ.
Ἀρία (κ. -εία), ἡ· ἐπαρχία Ἀσίας.
Ἀριαβίγνης, ὁ· υἱ. Δαρ., ναύαρχ. Περσ.
Ἀριάδνη, ἡ· θυγ. Μίνωος Κρήτ. | κ.ἄ.
Ἄριατος, ὁ· σατράπ. Σάρδεων, στρατ. Κύρου.
Ἀριάκης, ὁ· στρατ. Καππαδοκίας.
Ἀρισμένης, -ου, ὁ· υἱ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἀριανή, ἡ· ἐπαρχία Ἀσίας.
Ἀριανδίδης, ὁ· τῶν Βοιωτῶν τις.
Ἀριανοί, οἱ· κάτ. τῆς ἐπαρχ. Ἀριανῆς.
Ἀριάντας, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Ἀριαπείδης, -ου, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Ἀριαράθεια, ἡ· πόλ. Καππαδοκίας.
Ἀριαράθης, ὁ· βασ. Καππαδ. | κ.ἄ.
Ἀριαράμνης, ὁ· τῶν ἑπτὰ Περσῶν τις.
Ἀριάσπαι, οἱ· λα. Δραγγιανῆς ἐν Περσ.
Ἀριάσπη, ἡ· πόλ. Δραγγιαν. ἐν Ἀσίᾳ.
Ἀριάσπης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀρταξέρξου Μνήμονος.
Ἀρίβαζος, ὁ· Ὑρκανός τις συνωμότης κατὰ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἀριβαῖος, ὁ· βασιλ. Καππαδοκίας.
Ἀριγαῖον, τό· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἀρίγνωτος, ὁ· Ἀθ. κιθαρῳδός | κ.ἄ.
Ἀριδαῖος, ὁ· υἱ. Φιλίππου Μακεδ.
Ἀρίδωλις, -ιος, ὁ· τύραν. πόλ. Ἀλαβάνδων ἐν Καρίᾳ.
Ἀριζαντοί, οἱ· λαὸς Μηδίας.
Ἀρικία, ἡ· πόλ. Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ.
Ἀρικίνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἄριμα, τά· περιοχὴ Κιλικίας.
Ἀριμασποί, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἀριμένης, ὁ = Ἀριαμένης.
Ἀρίμινον, τό· πόλ. Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλ.
Ἀρίμινος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἀρίμμας, ὁ· σατράπης Συρίας.
Ἀρίμνης, ὁ· τῶν Πλαταιέων τις.
Ἄριμοι, οἱ· μυθικὸς λαὸς Ἀσίας.
Ἀριοβαρζάνης, -ου, ὁ· σατρ. Ἰωνίας κ. Φρυγίας | στρατηγὸς Δαρείου.
Ἄριοι, οἱ· οἱ κάτ. ἐπαρχ. Ἀρίας. | ὄν. Μήδων.
Ἀριόμαρδος, ὁ· υἱὸς Δαρείου | ὄνομα διαφόρων Περσῶν στρατηγῶν.
Ἄριος (-ειος), ὁ· ποταμὸς Ἀσίας.
Ἀριουσία, ἡ· πόλ. κ. περιοχὴ Χίου.
Ἄρις, -ιος, ὁ· ποτ. Μεσσηνίας.
Ἀρίσβη, ἡ· σύζ. Δαρδάνου | σύζ. Πριάμου | ὄν. πόλεων.
Ἄρισβος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Ἀριστάγγελος, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Κυρήνης.
Ἀριστagόρας, ὁ· τύρ. Μιλήτου | ὄν. ἄλλων τυράννων.
Ἀριστaίνετος, ὁ· ἐπιστολογράφος.
Ἀριστaῖον, τό· πόλ. Λιβύης.
Ἀριστaῖος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. | ἡγ. Κύπρ.
Ἀριστaιχμος, ὁ· φίλος Φιλ. Μακεδ., ἐξ Ἠλείας.
Ἀρίστανδρος, ὁ· μάντις ἐκ Τελμισσοῦ | γλύπτης Πάριος.
Ἀρίσταρχος, ὁ· περίφ. Γραμμ. | ἀστρον. | κ.ἄ.
Ἀρίστας, ὁ· υἱ. Παρθάονος.
Ἀριστέας, ὁ· στρατ. Κορινθ. | ποιητὴς 6 αἰῶνος π. Χ.
Ἀριστείδης, -ου, ὁ· στρατ. κ. πολιτ. τῶν Ἀθην., ὁ δίκαιος | κ. ἄ.
Ἀριστείδης Αἴλιος, ὁ· ῥήτωρ κ. σοφιστὴς ἐκ Βιθυν.
Ἀριστεραί, αἱ· νῆσοι παραλίων Ἀργολίδος.
Ἀριστεύς, -έως, ὁ· ναύαρ. Κορινθ. | κ.ἄ.
Ἀρίστιππος, ὁ· Θεσσαλός, τοῦ γέν. Ἀλευαδῶν | φιλόσ. Κυρηναϊκ.
Ἀριστίων, -ωνος, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Ἀριστόβουλος, ὁ· στρατ. Μ. Ἀλεξ. | βασ. Ἰουδαίας | κ. ἄ.
Ἀριστογείτων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν Τυραννοκτόνων ἐν Ἀθ. (βλ. Ἁρμόδιος) | κ. ἄ.
Ἀριστογένης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθην.
Ἀριστοδήμη, ἡ· μία τῶν θυγ. Πριάμου.
Ἀριστόδημος, ὁ· ἀπόγ. Ἡρακλ. | βασ. Μεσσηνίας | κ. ἄ.
Ἀριστόδικος, ὁ· Ῥόδιος ποιητ. | κ. ἄ.
Ἀριστοκλείδας, -α, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Αἰγίνης.
Ἀριστοκλῆς, -έους, ὁ· γλύπτης, στρατ., ῥήτωρ, φιλόσ. κ. ἄ.
Ἀριστοκράτης, -ους, ὁ· βασ. Ἀρκαδίας | στρατ. Ἀθην. | κ. ἄ,
Ἀριστόκριτος, ὁ· πα. Ἀυσάνδρου, Σπαρτιάτης.
Ἀριστόκυπρος, ὁ· βασ. Σαλαμ. Κύπρ.
Ἀριστόλαος, ὁ· ζωγράφος Ἀθηναῖος.
Ἀριστόλεως, ὁ· τῶν Θασίων τις.
Ἀριστομάχη, ἡ· μία τῶν θυγ. Πριάμου | ἀδελ. κ. σύζ. τυρ. Συρακ.
Ἀριστόμαχος, ὁ· υἱ. Ταλαοῦ | ἡγ. Ἡρακλειδῶν.
Ἀριστομένης, -ους, ὁ· στρατ. Μεσσηνίας | ναύαρχ. Δαρείου | κ.ἄ.
Ἀριστομήδης, -ους, ὁ· Θεσσαλός, στρατ. Δαρείου.
Ἀριστόμνηστος, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Ἀριστοναῦται, οἱ· πόλ. Ἀχαΐας.
Ἀριστονίκη, ἡ· ἱέρεια Ἀπόλλωνος.
Ἀριστόνικος, ὁ· ῥήτ. κ. πολιτ. Ἀθηναῖος | τύρ. Μηθύμνης | κ. ἄ.
Ἀριστόνοος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Ἀριστόξενος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Τάραντος | κ. ἄ.
Ἄριστος, ὁ· ἱστοριογρ. Μ. Ἀλεξ. | κ.ἄ.
Ἀριστοτέλης, -ους, ὁ· περίφ. Ἀθην. φιλόσ. | κ. ἄ.
Ἀριστότιμος, ὁ· υἱ. Δημαρ., τύρ. Ἠλιδ.
Ἀριστοφάνης, -ους, ὁ· ὁ περίφ. κωμικὸς τῶν Ἀθηνῶν. | Γραμματ. Ἀλεξ. | κ.ἄ.
Ἀριστόφαντος, ὁ· στρατ. Ἀκαρνάνων.
Ἀριστοφιλίδης, -ου, ὁ· ἡγεμὼν Τάραντος.
Ἀριστόφιλος, ὁ· ἐπών. ἄρχων Ἀθην.
Ἀριστοφῶν, -ῶντος, ὁ· ὄν. Ἀθην. ζωγρ., ῥήτ. κ. ἄ.
Ἀρίστυλλος, ὁ· φαῦλος ποιητ. ἐν Ἀθήν.
Ἀρίστων, -ωνος, ὁ· βασ. Σπάρτης | πα. Πλάτωνος | κ. ἄ.
Ἀριστώνυμος, ὁ· ναύαρ. Ἀθην. | βιβλιοθηκάρ. Ἀλεξανδρείας.
Ἀριφράδης, -ου, ὁ· Ἀθην. κιθαρῳδός.
Ἀρίφρων, -ονος, ὁ· πάπ. κ. ἀδελ. Περικλέους | κ. ἄ.
Ἄριων, -ονος, ὁ· λυρικὸς ποιητ. ἐκ Μηθύμνης | κ.ἄ.
Ἄρκαι, αἱ· = Ἄρκη.
Ἀρκαδία, ἡ· χώ. Ἑλλάδος ἐν Πελοπον.
Ἀρκάς, -άδος, ὁ· υἱ. Διός, βασ. Ἀρκαδίας | κύων Ἀκταίωνος.
Ἀρκασίδης, ὁ· υἱ. Ἀρκάδος, ὁ Ἴασος.
Ἀρκέας, -ου, ὁ· Πυθαγόρειος ἐκ Τάραντος.
Ἀρκεισιάδης, -ου, ὁ· ὁ Λαέρτης, πα. Ὀδυσσέως (υἱ. τοῦ ἑπομ.).
Ἀρκείσιος, ὁ· υἱ. Διός, πα. Λαέρτου, πάπ. Ὀδυσσέως.
Ἀρκεσίλαος, ὁ (κ. -λεως, κ. -λας)· στρατ. Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ | ὄν. 4 βασ. Κυρήνης | φιλόσ. | κ.ἄ.
Ἀρκεσίνη, ἡ· πόλ. Ἀμοργοῦ.
Ἄρκευδος, ὁ· ποτ. Συρίας.
Ἀρκεύς, -έως, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Ἄρκη, ἡ· θυγ. Θαύμαντος | πόλ. Φοινίκης.
Ἀρκιρόεσσα, ἡ· πόλ. Πόντου.
Ἀρκόννησος, ἡ· ἔρημος νῆσ. Αἰγ. Πελ | νῆσ. παραλ. Καρίας.
Ἀρκτεύς, -έως, ὁ· στρατ. Αἰγυπτίων
Ἀρκτῖνος, ὁ· ποιητὴς ἐκ Μιλήτου.
Ἄρκτος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Ἀρκτοφόνος, ὁ· εἷς τῶν κυν. Ὠρίωνος
Ἄρκτων ὄρος, τό· Μικρασ. Μυσίας.
Ἄρκυα, ἡ· κύων Ἀκταίωνος.
Ἄρμα, -ατος, τό· κώμη Βοιωτ., Ἀττ.
Ἀρμαμίθρης, -ου, ὁ· υἱὸς Δάτιδος, στρατ. Περσῶν,

Ἀρματίδης, -ου, ὁ· Θεσπιεύς, πατὴρ Διθυράμβου.
Ἀρματοῦς,-οῦντος, ἡ·πόλ.Τρῳάδος.
Ἀρμένη, ἡ· κώ.κ.λιμ. Παφλαγονίας.
Ἀρμενία, ἡ· χώρα τῆς Ἀσίας.
Ἀρμένιον, τό· πόλ. Θεσσαλίας.
Ἀρμένιον ὄρος, τό· ὄρ. Ἀρμενίας, συνέχεια Ταύρου.
Ἀρμίανα,τά·πόλ.τῶν Παρθυαίων Ἀσ.
Ἀρμίνιος, ὁ· στρατ. Γερμανῶν.
Ἄρμνης, -ου, ὁ· ἀπόγ. Κύρου, κ. πρόπαπ. Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἀρμόδιος, ὁ· φί. κ. συνώμ. Ἀριστογείτονος, τυραννοκτόνος.
Ἁρμοζική, ἡ· πόλ. Ἰβηρίας.
Ἁρμοκύδης, -ου, ὁ· τῶν Φωκέων τις.
Ἁρμονία, ἡ· σύζ. Κάδμου, θυγάτηρ Ἄρεως κ. Ἀφροδίτης.
Ἁρμονίαι, αἱ· τόπος Ἀρκαδίας.
Ἁρμονίδης, ὁ· τῶν Τρώων τις | μουσ.
Ἁρμόσατα, τά· πόλ. μεταξὺ Τίγρ. κ. Εὐφράτου.
Ἄρναι, αἱ· πόλ. Χαλκιδικῆς.
Ἀρναῖος, ὁ· ἐπαίτης ἐν Ἰθάκῃ | κ.ἄ.
Ἄρνη, ἡ· θυγ. Αἰόλου | ὄν. πόλεων.
Ἄρνισσα, ἡ· πόλ. Παιονίας.
Ἄρνος, ὁ· ποτ. Ἐτρουρίας.
Ἄρξατα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Ἀροάνιος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Ἀρόερνοι, οἱ· βλ. Ἀρούερνοι.
Ἀροεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Ἀρόη, ἡ· ἀρχ. ὄν. πόλ. Πατρῶν.
Ἀρούερνοι, οἱ· λα. Γαλλίας.
Ἀρούπεινον, τό· πόλ. Ἰλλυρίας.
Ἀρπάγιον, τό· χωρ. Μυσίας.
Ἅρπαγος, ὁ· στρατ. Δαρείου | κ. ἄ.
Ἁρπαλεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. τοῦ βασ. Ἀρκαδίας Λυκάονος.
Ἁρπαλίων,-ωνος,ὁ·Βοι.,Παφλαγ.κ.ἄ.
Ἅρπαλος, ὁ· στρατ. Μ. Ἀλεξ., ἡγεμὼν Βαβυλῶνος.
Ἁρπαλύκεια, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Ἁρπαλύκη, ἡ· θυγ. Κλυμένου κ. Ἐπικάστης.
Ἁρπάλυκος, ὁ· υἱ. βασ.Ἀρκαδίας Λυκάονος | κ. ἄ.
Ἅρπασος, ὁ· ποτ. Πόντου, Καρίας.
Ἅρπινα, ἡ (κ. -νναι)· θυγ. Ἀσωποῦ | πόλ. Ἤλιδος.
Ἅρπινα, τά· πόλ. Δαυίου.
Ἅρπιννα, ἡ· βλ. Ἅρπινα.
Ἁρποκράτης,-ους,ὁ·θεὸς Αἰγυπτίων.
Ἁρπόξαις, -ΐος, ὁ· τῶν Σκυθῶν τις.
Ἅρπυια, ἡ· πόλ.Ἰλλυρίας | κύων Ἀκταίωνος.
Ἅρπυιαι, αἱ· τρεῖς θεαὶ τῆς ἀνεμοζάλης,Ἀελλώ,Ὠκυπέτη, κ. Ποδάργη.
Ἁρπύρεια, ἡ· θυγ. Φινέως.
Ἅρπυς, -υος, ὁ· μυθολ. ποτ. Πελοπον.
Ἄρρα, ἡ· πόλ. Ἰλλυρ. | πόλ. Συρίας.
Ἀρραβία, ἡ· =Ἀραβία.
Ἄρρέσται, οἱ· λαὸς Ἀσίας.
Ἀρρήτιον, τό· πόλ. Ἐτρουρίας.
Ἄρρητος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Πριάμου.
Ἀρρηχοί,οἱ·λα. παρὰ τὴνΜαιώτ.λίμν.
Ἀρριανοί, οἱ (κ. -νά, τά)· χώρα κ. λαὸς Θρᾳκ. Χερσονήσου.
Ἀρριανός,ὁ·φιλόσ. κ.ἱστοριογρ.|κ. ἄ.
Ἄρριας,-ου,ὁ·ἀρχ.δορυφόρωνΜ.Ἀλεξ.
Ἀρριβαῖος, ὁ· βασ. τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Δυγκηστῶν.
Ἀρρύβας, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Ἄρσα, ἡ· πόλ. Ἰσπανίας.
Ἀροάκης, ὁ· Πέρσης στρατ. | βασ. Πάρθων | κ. ἄ.
Ἀρσακία, ἡ (κ. -κη)· πρωτ. Μηδίας.
Ἀρσαμένης, -ους, ὁ· υἱ. Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἀρσάμης, -ου, ὁ· πα. Ὑστάσπου |υἱ. Δαρείου | υἱ. Ἀρταξέρξου | βασ. Ἀρμεν. | κ. ἄ.
Ἄρσην, -ενος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας
Ἀρσηνή, ἡ· λίμνη Ἀρμενίας.
Ἄρσης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀρταξέρξου.
Ἀρσινόη, ἡ·ὄν.πολλῶν γυν. κ.πόλεων
Ἀρσινοΐτης Νομός,ὁ·Νομ.Αἰγύπτου.
Ἀρσίνοος, ὁ· ἡγεμὼν Τενέδου.
Ἀρσίτης, -ου, ὁ· σατράπης Περσῶν.
Ἀρταβαζάνης, ὁ· υἱ. Δαρ.Ὑστάσπου.
Ἀρταβάζης, -ου, ὁ· υἱ.Τιγράνου, βασ. Ἀρμενίας.
Ἀρτάβαζος, ὁ· ἡγεμ. Πάρθων | Πέρσης σατράπης.
Ἀρτάβανος, ὁ· θεῖος Ξέρξου | βασ. Πάρθων | κ. ἄ.
Ἀρταβάτης, ὁ· Πέρσης, πα. Φαρναζάθρου.
Ἄρταβροι, οἱ· ἔθνος Ἰσπανικόν.
Ἀρτάγειρα, τὰ (ἡ)· πόλ. Ἀφρικ. | φρούριον Ἀρμενίας.
Ἀρταγέρσης,ὁ· στρατ. Ἀρταξέρξου.
Ἀρταγιγάρτα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Ἀρτάεζος, ὁ (κ.-οζος)· φίλος Κύρου.
Ἀρταζώστρη, ἡ· θυγ. Δαρείου, σύζ. Μαρδονίου.
Ἀρταῖος, ὁ· τῶν Περσῶν τις | ἀρχ. ὄν. Περσῶν.
Ἀρτακάηνα, ἡ· πρωτ. Ἀρίας.
Ἀρτακάμα, ἡ· σύζ. Πτολεμαίου.
Ἀρτακάμας, ὁ· σατρ. Μεγ. Φρυγίας.
Ἀρτάκανα, τὰ (κ. Ἀρτακόανα κ. Ἀρτακαύαν)· πόλ. τῶν Πάρθων.
Ἀρτάκη, ἡ· ἀκρ. Κυζίκου | πόλ. κ. λιμ. Κυζίκου.
Ἀρτακηνὴ χώρα,ἡ· παράτά Ἄρβηλα.
Ἀρτακία, ἡ·ὄν. πηγῶν ἐν Κυζίκῳ κ.ἀ.
Ἀρτάμης, ὁ· στρατ. Περσῶν.
Ἄρταμις, ἡ· =Ἄρτεμις.
Ἀρτάνης, -ου, ὁ· ἀδελ. Δαρείου |βασ. Ἀρμενίας | κ. ἄ.
Ἀρτάξατα,τά·πρωτ.μεγάλ.Ἀρμενίας.
Ἀρταξέρξης, ὁ· ὄν. 3 βασ. Περσίας.
Ἀρταξίας, ὁ· σατρ. κ. βασ.Ἀρμενίας.
Ἀρταπάτας, -α, ὁ· εὐνοῦχος Κύρου.
Ἄρτας, -α, ὁ· Ἰαπύγιός τις.
Ἀρταῦκτης, -ου, ὁ· ἡγεμὼν Σηστοῦ.
Ἀρταφέρνης, -ους, ὁ· ἀδελ. Δαρ.| ἀνεψ. Δαρ.κ.συστράτ.Δάτιδος | κ.ἄ.
Ἀρταχαίης,-ου, ὁ·υἱ.Ἀρταίου,στρατηγοῦ Ἰνδῶν.
Ἀρτεμβάρης, ὁ·στρατ.Περσῶν | ἐπίσ. Μήδος.
Ἀρτεμίδωρος,ὁ·Ἐφέσ.γεωγράφ.|κ.ἄ.
Ἄρτεμις, -ιδος, ἡ· ἡ θεά, θυγ. Διός κ. Λητοῦς.
Ἀρτεμισία, ἡ· βασίλ. Καρίας, θυγ. Λυγδάμιδος, ἐξ Ἁλικαρν. | σύζυγ. Μαυσώλου.
Ἀρτεμισία, τά·ἑορ.Ἀρτέμ. ἐνΔελφοῖς.
Ἀρτεμίσιον, τό· ὄν. διαφ. ἀκρωτ. κ. ναῶν (Ἀρτέμιδος).
Ἀρτεμίτα, ἡ· πόλ. Βαβυλ. | νῆσος.
Ἀρτεμίχη, ἡ· θυγ. Κλινίου μεταμορφωθεῖσα ὑπὸ Ἀπόλλ. εἰς πτηνόν.
Ἀρτέμων, -ωνος, ὁ· κακὸς λυρ. ποιητής | ἔμπορος.
Ἀρτίμας, -α, ὁ· Πέρσης σατρ.Λυδίας.
Ἀρτίμπασα, ἡ· ἐπίθ.Ἀφροδίτης παρὰ Σκύθαις.
Ἄρτις, ἡ· ἡ ὕστερον Λέβεδος.
Ἀρτίσκος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης ῥέων διὰ τῆς χώρας τῶν Ὀδρυσσῶν.
Ἀρτόντης, ὁ· υἱ. Μαρδονίου | κ.ἄ.
Ἀρτούχας, -ου, ὁ· Πέρσης σατρ.| κ.ἄ.
Ἀρτόχμης, -ου, ὁ· γαμβρὸς Δαρείου.
Ἀρτύβιος, ὁ· στρατηγὸς Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἀρτύλας, -α, ὁ· πα. Ἀριστομένους.
Ἀριύμνησος, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Ἀρτύνης, -ου, ὁ· βασ. Μήθων.
Ἀρτυνία λίμνη, ἡ·παρὰ τὴν Κύζικον.
Ἀρτύντης, ὁ· στρατηγὸς τῶν Παικτύων ἐπὶ Ξέρξου.
Ἀρτυστώνη, ἡ·θυγ.Κύρ,.σύζ.Δαρείου.
Ἀρτύφιος, ὁ· υἱ. Ἀρταβάνου, ἡγεμὼν Γανδαρίων.
Ἀρτώκης, -ου, ὁ· βασ. τῶν Ἰβήρων.
Ἄρτωνις, ἡ· θυγ. Ἀρταβάζου, σύζ. Εὐμένους.
Ἀρτώριος, ὁ· ἰατρὸς Αὐγούστου, ἐκ Σμύρνης.
Ἀρυάνδης, ὁ· Πέρσης σατρ. Αἰγύπτου ἐπὶ Καμβύσου.
Ἀρύβας, -αντος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Φοινίκων ἐκ Σιδῶνος.
Ἀρύβας, -ου, ὁ·=Ἀρύμβας.
Ἀρύηνις, -ιος, ὁ· θυγ. βάσ. Λυδίας Ἀλυάττου.
Ἀρύκανδα, τά· πόλ. Λυκίας.
Ἀρύμαγδος, ὁ· ποτ. Κιλικίας.
Ἀρύμβας, -ου, ὁ· βασ.Ἠπείρου, θεῖος τῆς μη. Μεγ.Ἀλεξ. Ὀλυμπιάδος.
Ἀρύμνιον, τό· ὄρος Ἀχαΐας.
Ἀρύπη, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀρύσης, ὁ· υἱὸς Ὀλοφέρνους.
Ἄρυτος, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Ἀρχάγαθος, ὁ· υἱ. τυράνν. Συρακ. Ἀγαθοκλέους | κ.ἄ.
Ἀρχαγέτας, ὁ· ἐπίθ. Ἀσκληπιοῦ.
Ἀρχαγόρας, -ου, ὁ·λοχαγός τις ἐξ Ἄργους | κ.ἄ.
Ἀρχαιόπολις, -εως, ἡ·πόλ.Κολχίδος
Ἄρχανδρος, ὁ· υἱ. Ἀχαιοῦ, γαμβρὸς Δαναοῦ.
Ἀρχάνδρου πόλις, ἡ· πόλ.Αἰγύπτου.
Ἀρχεάνασσα, ἡ· ἑταίρα τις ἐκ Κολοφῶνος.
Ἀρχεβάτης, -ου, ὁ· υἱ. βασ. Ἀρκαδ. Λυκάονος.
Ἀρχέβιος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Βυζαντίῳ ἰσχυρῶν.
Ἀρχέβουλος, ὁ· Θηβαῖος ποιητής.
Ἀρχέδημος, ὁ· δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις | φιλόσοφος | κ.ἄ.
Ἀρχεδίκη, ἡ· μία τῶν 50 θυγ. Θεσπιοῦ. | κ.ἄ.
Ἀρχέδικος, ὁ·υἱ.Ἡρακλ.|κωμ.ποιητ.
Ἀρχελαΐς, -ΐδος, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης | πόλ. Καππαδοκίας.
Ἀρχέλαοι,οἱ·φυλὴ τιςτῶνΣικυωνίων.
Ἀρχέλαος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ.Αἰγύπτου | υἱ. Περδίκκα | βασ.Σπάρ. | κ.ἄ.
Ἀρχέλοχος, ὁ· υἱὸς Ἀντήνορος ἐκ Τροίας.
Ἀρχέμαχος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους | υἱ. Πριάμου | κ.ἄ.
Ἀρχέμορος, ὁ· υἱ. Λυκούργου ἐκ Νεμέας καὶ τῆς Εὐρυδίκης.
Ἀρχεπτόλεμος, ὁ· υἱ. Ἰφίτου, ἡνίοχος Ἕκτορος | κ.ἄ.
Ἀρχέστρατος,ὁ· Λοκρός τις | στρατ. Ἀθην. | ποτ. ἐκ Γέλας | κ.ἄ.
Ἀρχέτιμος, ὁ· στρατ. Κορινθ. | συγγραφεὺς ἐκ Συρακουσῶν.
Ἀρχηγέτης, -ου, ὁ· ἐπίθ. Ἀσκληπιοῦ | ἐπίθ. Ἀπόλλωνος | κ.ἄ.
Ἀρχία, ἡ·θυγ.Ὠκεανοῦ, ἀδελ.Ἰνάχου.
Ἀρχίας, -ου, ὁ· ἀπόγ.Ἡρακλ. | ἐπών. ἀρχ. ἐν Ἀθήναις | Θηβαῖος πολέμαρχος | τραγ. ποιητὴς | κ. ἄ.

Ἀρχίβιος, ὁ· ἰατρός τις | Γραμματ., υἱ. Πτολεμαίου | κ.ἄ.
Ἀρχίδαμος, ὁ· ὀν. πολλῶν βασ.Σπάρ.
Ἀρχιδημίδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Ἀρχιδίκη, ἡ· Αἰγυπτία ἑταίρα.
Ἀρχίλοχος, ὁ· περίφ. λυρικὸς ποιητὴς ἐκ Πάρου | κ.ἄ.
Ἀρχιμήδης, -ους, ὁ· περίφ. Μαθηματ. | φιλόσ. ἐκ Τράλλεων | κ.ἄ.
Ἀρχῖνος, ὁ· πα. Μυρωνίδου, σύγχρ. Θρασυβούλου | τύρ. Ἄργους | κ.ἄ.
Ἀρχιππος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθ. | κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Ἀρχιτέλης, -ους, ὁ· υἱὸς Ἀχαιοῦ | πα. Εὐνόμου | κ.ἄ.
Ἀρχύτας, -ου, ὁ· Πυθαγόρ. φιλόσ. | Ἔφορος Σπάρτης | κ.ἄ.
Ἀρχωνίδης, ὁ· τύρ. ἐκ Σικελ. | κ.ἄ.
Ἀσαί, αἱ· χωρ.Κορινθίας | χωρ.Θρᾴκ.
Ἀσαιάτης, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος.
Ἀσαῖοι, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἄσανδρος, ὁ· ἡγεμὼν Βοσπόρου | σατράπης Λυδίας.
Ἄσβολος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων | εἷς τῶν κυνῶν Ἀκταίωνος.
Ἀσβύσται, οἱ· λαὸς Ἀφρικῆς.
Ἄσβωτος, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
Ἀσδρούβας, -α (κ. -ου)· ὀν. στρατηγῶν τῆς Καρχηδόνος.
Ἀσέα, ἡ· κώμη Ἀρκαδίας.
Ἀσία, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ | ἐπίθ. Ἀθηνᾶς | κ.ἄ.
Ἀσία, ἡ·ἠμεγάλη Ἤπειρος τῆς Ἀσίας.
Ἀσιάδης, ὁ· υἱ. Ἄσίου, ὁ Ἀδάμας.
Ἀσίας, -ου, ὁ· υἱ.Κότυος, βασ.Λυδίας.
Ἀσιδάτης, -ου, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Ἀσιναῖος κόλπος, ὁ· ὁ Μεσσην.κόλπος (ἡ τῆς Κορώνης).
Ἀσίναρος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἀσίνη, ἡ· ὀν. διαφ. πόλ. Πελοπ., Ἀργολ., Λακων., Μεσσηνίας.
Ἄσιος, ὁ· ἀδελ. Ἐκάβης, Φρὺξ | κ.ἄ.
Ἄσκα (ἡ Ἀσκᾶ), ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Ἀσκάλαφος, ὁ· βασ. Μινύων | υἱὸς Ἀχέροντος.
Ἄσκαλος, ὁ· στρατ. τοῦ βασ. Λυδίας ἱδρύσας τὴν ἐπομ. πόλιν.
Ἀσκάλων, ωνος, ἡ· πόλ. Συρίας.
Ἀσκανία, ἡ· πόλ. Φρυγίας | νῆσος τῶν Σποράδων.
Ἀσκανία λίμνη, ἡ·Φρυγίας,Βιθυνίας.
Ἀσκάνιος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Πριάμου | υἱ. Αἰνείου | κ.ἄ.
Ἀσκληπιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀσκληπ., ὁ Μαχάων || ἐν τῷ πληθ., μεγάλη οἰκογένεια ἰατρῶν | κ.ἄ.
Ἀσκληπιεῖον, τό· ναὸς Ἀσκληπιοῦ.
Ἀσκληπιόδωρος, ὁ· γλύπτης κ.ζωγρ. | στρατ. Μ. Ἀλεξ. | κ. ἄ.
Ἀσκληπιός, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., πα. Ἰατρικῆς, θεοποιηθείς.
Ἀσκληπιοῦ πέτρα, ἡ· βράχος ἐν τῷ Ἰσθμῷ Κορίνθου.
Ἄσκλον, τά (κ.Ἄσκουλον)· ὀν. δύο πόλ. Ἰταλίας.
Ἀσκός, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Ἄσκρα, ἡ (κ. -η)· κώ. Βοιωτ., πατρὶς Ἡσιόδου.
Ἀσκρη, ἡ· νύμφη, ἐξ ἧς ὁ Ποσειδ. ἐγέννησε τὸν ἱδρ. τῆς προηγ. κώ.
Ἀσκώνδας, ὁ· ὀν. παγκρατιαστοῦ.
Ἀσμίραια ὄρη, τά· ὄρος τῆς Σηρικῆς.
Ἀσμιραία χώρα (ἡ πόλις), ἡ· πόλ. καὶ περιοχὴ Σηρικῆς.
Ἄσμουρνα, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Ἄσος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἄσπα, ἡ· πόλ. τῶν Πάρθων.
Ἀσπαβώτα πόλις, ἡ· πόλ. Σκυθῶν.
Ἀσπάδανα, τά· πόλ. Περσίας.
Ἀσπαδίνης, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Ἀσπαδίς, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἀσπαλάθεια, ἡ· πόλ. Ταφίων.
Ἀσπαλαδίς, ἡ· νῆσ. παραλ. Λυκίας.
Ἀσπασία, ἡ. σύζ. Περικλ. | κ. ἄ.
Ἀσπάσιοι, οἱ· ἔθν. Ἰνδιῶν.
Ἄσπενδος, ἡ· πόλ. Παμφυλίας.
Ἀσπίς, -ίδος, ἡ = Ἀκρόννησος | ὀν. πόλ. κ. ὄρ. Ἀφρικῆς.
Ἀσπληδών, -όνος, ἡ· πόλ. Βοιωτ.
Ἀσπορδηνόν (κ. -ρηνόν) ὄρος, τό· ὄρ. πλησ. Περγάμου.
Ἀσπουργιανοί, οἱ· λα. παρὰ τὴν Μαιῶτιν λίμνην.
Ἄσσα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Ἀσσαγέτης, ὁ· ἡγεμὼν Ἰνδιῶν.
Ἀσσάκανοι (κ. -ηνοί), οἱ·ἔθν.Ἰνδιῶν.
Ἀσσάρακος, ὁ· πάππος Ἀγχίσου.
Ἄσσηρα, τά· πόλ. Χαλκιδικῆς.
Ἀσσησία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἀσσησός, ἡ· πόλ. Ἰωνίας παρὰ τὴν Μίλητον.
Ἀσσίναρος, ὁ· ἑλ. Ἀσίναρος.
Ἄσσος, ἡ· πόλις Τρῳάδος.
Ἀσσυρία, ἡ· ἐπαρχία Ἀσίας.
Ἀσσώριον, τό· πόλ. Σικελίας.
Ἀσσωρόν, τό· ὄρ. Σάμου.
Ἄστα, ἡ· πόλ. Σικελ. | πόλ. Ἴσπαν.
Ἀσταβηνοί, οἱ· χώ. Περσίας.
Ἀσταβόρας, ὁ· ποτ. Αἰθιοπίας.
Ἄσται, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Ἀστακηνοί, οἱ· λα. Βακτριανῆς.
Ἄστακος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. | κ. ἄ.
Ἄστακος, ἡ (κ. -κός)· πόλ. Ἀκαρν. | ποτ. Βιθ.
Ἀστάπους, ὁ· ποτ. Αἰθιοπίας.
Ἀστάρτη, ἡ· θεὰ Συρ., Φοιν., ἀντίστ. Ἀφροδίτης (κ. Ἀρτέμ., Ἀθην.).
Ἀστάσπης, -ου, ὁ· Πέρσης στρατ.
Ἀστέας, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Τάραντος.
Ἀστεῖος, ὁ· ἄρχων τις ἐν Ἀθήναις.
Ἀστελέβη, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἀστερία, ἡ· Τιτανίς, Δαναΐς | κ. ἄ.
Ἀστέριον, τό· πόλ. Θεσσαλ. Μαγνησ.
Ἀστέριος, ὁ· ὁ Μινώταυρος | εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν | κ. ἄ.
Ἀστερίς, -ίδος, ἡ·= Ἀστερία.
Ἀστερίων, -ωνος, ὁ· βασ.Κρήτ.| κ.ἄ.
Ἀστερόδεια, ἡ·νύμφ. | μή.Ἀφρ.
Ἀστεροπαῖος, ὁ· υἱ. Πελάγοντος, ἀρχηγὸς Παιόνων ἐν Τροίᾳ.
Ἀστερόπεια, ἡ· θυγ. βασ. Φωκ. Δηιόνος | κ. ἄ.
Ἀστερόπη, ἡ. θυγ. Κεβρῆνος.
Ἄστερος, ὁ·= Ἀστερίων.
Ἀστερουσία, ἡ· ὄρ. Κρήτης | ἀποικ. Κρητῶν ἐν Καυκάσῳ.
Ἀστήρ, -έρος, ὁ· τοξότης ἐξ Ἀμφιπόλεως.
Ἀστούριοι, οἱ· ἔθν. Ταρρακων.Ἰσπαν.
Ἀστράβακος, ὁ· ἥρως Σπάρτης.
Ἀστραία, ἡ· θυγ. Διὸς καὶ Θέμιδος | θυγ. Μίνωος.
Ἀστραῖος, ὁ· εἷς τῶν Τιτάνων | ποτ. Θρᾴκης.
Ἀστρατεία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἀστροάρχη, ἡ· ἑλ. Ἀστάρτη.
Ἀστυάγης, -ους, ὁ· βασ. Μηδίας, πάππος Κύρου.
Ἀστύαλος, ὁ· τῶν Τρώων τις.
Ἀστυάνασσα, ἡ· θεράπαινα Ἑλένης.
Ἀστυάναξ,-ακτος,ὁ·υἱ. Ἕκτορ,|κ.ἄ.
Ἀστυβίης, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀστύγονος, ὁ· νόθος υἱ. Πριάμου.
Ἀστυδάμεια, ἡ· θυγ. βασ. Δολόπων, μή. Τληπολέμου | κ. ἄ.
Ἀστυδάμας, -αντος, ὁ· τραγ. ποι., μαθ. Ἰσοκράτους.
Ἀστυκράτεια, ἡ· θυγ.Ἀμφίον.κ.Νιόβ.
Ἄστυλος, ὁ· ὀλυμπιον. ἐκ Κρότ.|κ.ἄ.
Ἀστύμαχος, ὁ· τῶν Πλαταιέων τις.
Ἀστυνόμη, ἡ· θυγ. Χρύσου | θυγ. Νιόβης | κ. ἄ.
Ἀστύνομος, ὁ· υἱ. Πριάμου | κ. ἄ.
Ἀστύνοος, ὁ· υἱ. Φαέθοντος | κ. ἄ.
Ἀστυόχεια, ἡ=Ἀστυόχη.
Ἀστυόχη, ἡ· θυγ. Ἄκτορος | κ. ἄ.
Ἀστύοχος, ὁ· υἱ. Αἰόλου, βασ. Διπάρων νήσων.
Ἀστυπάλαια, ἡ· θυγ. Φοίνικος | νῆσ., ἀκρ. κ. ἄ.
Ἀστυπαλαῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἀστύπυλος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Ἄστυρα, τά· ὀν. πόλ. Μυσίας | κ.ἄ.
Ἀστυρηνή, ἡ· (κ. -ία,)· ἐπίθ. Ἀρτέμ.
Ἄσυχις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ἀσφαλιαῖος, ὁ· (κ. -άλιος)· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Ἀσφαλίων,-ωνος, ὁ· θεράπων Μενελ.
Ἀσφαλτῖτις, -ίδος, ἡ (ἀνν. λίμνη)= ἡ Νεκρὰ Θάλασσα.
Ἄσχειον, τό· πόλ. Ἀχαΐας.
Ἀσωνίδης, ὁ· Αἰγινήτης Ναύαρχος.
Ἀσωπία,ἡ·περιοχὴ περὶ τὴν Σικυῶνα.
Ἀσωπίδης, ου, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Ἀσώπιοι, οἱ· κάτ. τῆς περὶ τὸν Ἀσωπὸν χώρας.
Ἀσώπιος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Ἀσωπίς, -ίδος, ἡ· θυγ.Ἀσωποῦ | κ.ἄ.
Ἀσώπιχος,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξ Ὀρχομενοῦ.
Ἀσωπόδωρος, ὁ· στρατ.Ἀθην. | κ.ἄ.
Ἀσωπόλαος, ὁ· τῶν Πλαταιέων τις.
Ἀσωπός,ὁ·υἱ.Ὠκεανοῦ | ὀν.διαφ.ποτ.
Ἀσωπός, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Ἀταβύριον, τό (κ. Ἀτάβυρις, -ιος, ἡ)· ὄρ. Ρόδου | πόλ. Συρίας.
Ἀταβύριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἀταιά, ἡ· πόλ. Λακωνικῆς.
Ἀταλάντη, ἡ· θυγ. Ἰάσου κ. ἄ. | ὀν. νήσ. κ. πόλ.
Ἄταξ, -αγος, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Ἀτάραντες, οἱ· ἔθνος Λιβύης.
Ἀτάρβας, -αντος, ὁ· στρατ. Καρχηδ.
Ἀτάρβης, -ου, ὁ· τῶν Ἀθην. τις.
Ἀτάρβηχις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἀτάργατις, -ίδος, ἡ· θεὰ τῶν Σύρων.
Ἀταρνεύς, -έως, ὁ· πόλ. κ. χώ. Αἰολίδος.
Ἀταφυνοί, οἱ· λα. Ἀραβίας.
Ἀτέας, ὁ· βασ. Σκυθῶν ἐν Ταυρίδι.
Ἀτέλλα, ἡ· πόλ. Καμπανίας.
Ἀτέριον, τό· πόλ. Καμπανίας.
Ἄτερνον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Ἄτερνος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ἄτη, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Ἔριδος.
Ἀτήνη (κ. -νία), ἡ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Ἄτης λόφος, ὁ· λόφος Τροίας.
Ἀτηρῖνος, ὁ· ποτ. Ραιτικῆς.
Ἀτθίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Κραναοῦ.
Ἀτιζύης, ὁ· Πέρσης σατράπης.
Ἀτίλιος, ὁ· ὀν. διαφ. ἐπιο. Ῥωμαίων.
Ἀτιντᾶνες, οἱ· λα. Ἠπείρου.
Ἀτιντανία, ἡ· χώ. τῶν Ἀτιντάνων.
Ἀτλαντείη, ἡ· ἀμαδρυάς,σύζ.Δαναοῦ.
Ἄτλαντες, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.
Ἀτλάντιος, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ κ. Ἀφροδ.
Ἀτλαντίς, -ίδος, ἡ· νῆσ. Ὠκεανοῦ.
Ἄτλας, -αντος, ὁ· υἱ. Ἰαπετοῦ, Τιτὰν | ὀν. διαφ. ὀρέων, ποταμῶν.
Ἀτλίτης, -ου,ὁ·εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτ.
Ἄτοσσα, ἡ· ἀδελ. κ. σύζ. Καμβύσου.

Ἀτουατικοί, οἱ· λα. Βελγ. Γαλλίας.
Ἀτουρία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσσυρίας.
Ἄτουρις, -ιος, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Ἄτραι, αἱ(κ.Ἄτραι,τά)· πόλ. Μεσοπ.
Ἀτραμῖται, οἱ· ἔθν. Εὐδ. Ἀραβίας.
Ἀτραμύττειον, τό· βλ· Ἀδραμύττειον.
Ἄτραξ,-ακος,ὁ·ποτ.κ.πόλ.Θεσσαλίας.
Ἀτρεβάτοι, οἱ· λα. Γαλλίας.
Ἀτρείδης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀτρέως.
Ἀτρείων, -ωνος, ὁ=Ἀτρείδης.
Ἀτρεστίδας, ὁ· τῶν Ἀρκάδων τις.
Ἀτρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πέλοπος, βασ. Μυκηνῶν.
Ἀτρόμητος, ὁ· πα. ρήτ. Αἰσχίνου.
Ἄτρομος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Στρατον.
Ἀτροπατηνή, ἡ·τὸ θόρ.τμῆμ.Μηδίας.
Ἀτροπάτης, -ου, ὁ· σατρ. Μηδίας.
Ἄτροπος, ἡ· μία τῶν τριῶν Μοιρῶν.
Ἀτρών, -ῶνος,ὁ·υἱ.τοῦ Κύκλ Ἄργου.
Ἀτταγῖνος, ὁ· υἱ.Φρύνωνος, Θηβαῖος.
Ἀττάλεια, ἡ· πόλ. Λυδίας | πόλ. Παμφυλίας.
Ἀττάλης, -ου, ὁ· υἱ. βασ.Ἰνδῶν Καδυάττου.
Ἀτταλίς, -ίδος, ἡ· φυλὴ Ἀττικῆς.
Ἄτταλος, ὁ· ὄν. διαφ. Μακεδ. στρατ. | ὄν. βασιλ. Περγάμου | κ.ἄ.
Ἀττάλυδα, τά· πόλ. Λυδίας.
Ἀττάσιοι, οἱ· φυ. Μασσαγετῶν.
Ἄττεα, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Ἄττης, ὁ· =Ἄττις.
Ἀττική, ἡ· ἐπαρχία Ἑλλάδος.
Ἀττικίων, -ωνος, ὁ· κωμικ. ὑποκορ.
Ἀττικός, ὁ· ὄν. ἐπιθ. Ρωμ. | ἐθνικὸν τοῦ Ἀττική.
Ἀττικωνικός, ή, όν· κωμ. ἀντὶ Ἀττικός.
Ἄττις, -εως, (κ. -ιδος), ὁ· (κ. Ἄτ(τ)υς)· υἱ. Καλαοῦ ἐκ Φρυγίας.
Ἀτύμνιος, ὁ· υἱ. Διός, ἀδελφ. Μίνωος | κ. ἄ.
Ἄτυς, -υος, ὁ=Ἄττις | υἱ. Κροίσου | κ. ἄ.
Αὔαδα, τά· χωρ. Ἀραβίας.
Αὐαινος, ὁ· κωμ. ὄν. πλαστόν.
Αὔαρα, τά· =Αὔαδα.
Αὐάρικον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Αὔας, ὁ· Αἴας.
Αὔασις, ὁ· =Ὄασις.
Αὔγαρος, ὁ· βασ. Ὀσροηνῶν.
Αὐγέας, ὁ· =Αὐγείας.
Αὐγεία, ἡ· =Αὐγη.
Αὐγειαί, αἱ· πόλ. Λακων., Δοκρ.
Αὐγείας, ὁ· υἱ. Φόρβαντος, βασ.Ἤλιδ.
Αὐγη, ἡ· θυγ. Ἀλεοῦ, ἐκ Τεγέας.
Αὐγηιάδης, ὁ· υἱ. Αὐγείου.
Αὔγιλα, τά· ὄασις κ. πόλ. Λιβύης.
Αὐγούστα, ἡ· ὄν. διαφ. πόλεων.
Αὔγουστος, ὁ· ὄν. Ρωμ. Αὐτοκρ.
Αὐδάτα, ἡ· μία τῶν συζ. Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος.
Αὐενιών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Αὐθητανοί, οἱ· λα. Ταρρακών.Ἰσπαν.
Αὐλαί, αἱ· πόλ. κ. λιμ. Κιλικίας.
Αὐλαῖας τεῖχος, τό· πόλ. Θρᾴκης.
Αὐλίρκιοι, οἱ· λα. Κελτικῆς Γαλλίας.
Αὐλίς, -ίδος, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Εὐβοίας.
Αὐλοκρήνη, ἡ· θέσις τις Φρυγίας.
Αὔλος, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Αὐλών, -ῶνος, ὁ· πόλ.Ἤλιδος,Μεσσ., Χαλκιδικῆς Χερσονήσου | κ.ἄ.
Αὐλωνία, ἡ· βλ. Καυλωνία.
Αὐλώνιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀσκληπιοῦ.
Αὐξησία, ἡ· θεὰ τῆς Εὐφορίας.
Αὔξιμον, τό· βλ. Αὔξουμον.
Αὐξούμη, ἡ πόλ. Αἰθιοπίας.
Αὐξουμις, ἡ·=Αὐξούμη.
Αὔξουμον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Αὐξώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Χαρίτων.
Αὐράνα, ἡ· πόλ. Πετραίας Ἀραβίας.
Αὔρας, ὁ· ποτ. Μοισίας.
Αὔρη, ἡ· θυγ. Λέλαντος κ. Περιβοίας.
Αὔρουγκοι, οἱ· λαὸς Ἰταλίας.
Αὐσάρ, ὁ· ποτ. Ἐτρουρίας.
Αὐσέες (κ. Αὐσεῖς), οἱ·ἔθνος Λιβύης.
Αὔσκιοι, οἱ· ἔθνος Ἀκυϊτανίας.
Αὔσονες, οἱ· κάτ. τῆς Αὐσονίας.
Αὐσονία, ἡ· χώρα Ἰταλίας.
Αὐσονιεύς, -έως, ὁ·=Αὔσων.
Αὐσόνιοι, οἱ =Αὔσονες.
Αὐστάνης, -ους, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Αὐσχίσαι (κ. -ῖται), οἱ· λα.Ἀφρικῆς.
Αὔσων, -ονος, ὁ· υἱ. Ὀδυσ. κ. Κίρκης | κάτ. Αὐσονίας.
Αὐταριᾶται, οἱ· λαὸς Ἰλλυρίας.
Αὐτεσίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Τισαμενοῦ.
Αὐτόδωρος, ὁ· Γραμματ. ἐκ Κύμης.
Αὐτοκάνης ὄρος, τό· ἀκρ. Αἰολίδος.
Αὐτοκλῆς, ὁ· στρατ.Ἀθηνῶν | κ.ἄ.
Αὐτοκράτης, -ους, ὁ· κωμ. ποιητής.
Αὐτολάλα, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Αὐτόλαος, ὁ· υἱ. Ἀρκάδος.
Αὐτολέων, -οντος, ὁ· στρατ. Κροτωνιατῶν.
Αὐτόλυκος, ὁ· υἱὸς Ἑρμοῦ, πάππος Ὀδυσσέως | κ.ἄ.
Αὐτόμαλα, τά· (κ. Αὐτομάλακα))· πόλ. Λιβύης.
Αὐτομάτη, ἡ· μία τῶν 50 Δαναΐδων.
Αὐτομέδουσα, ἡ· θυγ. Ἀλκαθόου.
Αὐτομέδων, -οντος, ὁ· ἡνίοχος Ἀχιλλέως | κ.ἄ.
Αὐτομένης, -ους, ὁ· Ἀθηναῖος, πατὴρ Ἀριγνώτου.
Αὐτόμολοι, οἱ· λαὸς Αἰθιοπίας.
Αὐτονάη, ἡ· θυγ.Νηρέως,Κάδμου κ.ἄ.
Αὐτόνοος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλ. | Τρῶς | κ.ἄ.
Αὐτοσθένης, -ους, ὁ· ἐπών. ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Αὐτόφονος, ὁ· ἀρχ.Θηβέων ἐν Τροίᾳ.
Αὐτοφραδάτης, -ου, ὁ· Πέρσης σατρ.
Αὐτοχαρίδας,ὁ· τῶν Σπαρτιατῶν τις.
Αὐτόχθονες, οἱ· ἐπών. Ἀθηναίων.
Αὐφίδηνα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Αὐφίδιος, ὁ (κ. Αὔφιδος)· ποτ.Ἰταλ.
Αὔφις, -ιδος, ὁ· ποτ. Λατίου ἐν Ἰταλ.
Αὐχάται, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Ἀφαία, ἡ· θεότης Αἰγίνης.
Ἀφάκη, ἡ· πόλ. Λιβύης.
Ἀφακῖτις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἀφάνναι, αἱ· χωρ. Σικελίας.
Ἀφαρεύς,-έως, ὁ·υἱ.Περιήρους | κ.ἄ.
Ἀφαρητιάδαι, οἱ (κ. -ίδαι)· οἱ δύο υἱοὶ Ἀφαρέως (Λυγκεύς κ. Ἴδας).
Ἀφείδας, -αντος, ὁ· υἱ. Ἀρκάδος, ἡγεμὼν Τεγέας | κ.ἄ.
Ἀφέται, αἱ· ἄκρ. κ. λ. Μαγνησίας.
Ἀφεψίων, -ωνος, ὁ· τῶν Ἀθην. τις.
Ἀφθίτης νομός, ὁ· νομὸς τῆς Κάτω Αἰγύπτου.
Ἀφθόνιος, ὁ· ρήτωρ κ. σοφιστής.
Ἄφιδνα, ἡ (κ.Ἄφιδναι, αἱ)· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἄφνειον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Ἀφνειός, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως.
Ἀφνῖτις, -ιδος, ἡ· ἡ ἄλλως λεγομένη Δασκυλῖτις λίμνη.
Ἀφόρμιον,τό·χωρ.παράτὰς Θεσπιάς.
Ἀφράνιος, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Ἀφρική, ἡ· ἡ ἐπὶ Ρωμαίων Λιβύη.
Ἀφροδισία, ἡ· κώμη Λακωνίας.
Ἀφροδίσια, τά· ἑορταὶ Ἀφροδίτης.
Ἀφροδισιάς, -άδος, ἡ· πόλ. Φρυγίας, Καρίας | κ.ἄ.
Ἀφροδίσιον, τό· πόλ. Κύπρου | ἀκρ. Ἰσπανίας | κ.ἄ.
Ἀφροδίτη, ἡ· θεὰ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔρωτος.
Ἀφροδίτης πόλις, ἡ· ὄν. διαφ. πόλ. Αἰγύπτου.
Ἄφυτις, -ιος, ἡ· πόλ. Παλλήνης.
Ἀχαία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἀχαΐα, ἡ· ἐπαρχία Πελοπον. | ἡ ὅλη Ἑλλὰς | ὄν. πόλεων.
Ἀχαιαί, αἱ· βράχοι Σάμου.
Ἀχαΐκαρος, ὁ· μάντις Βοσπορανῶν.
Ἀχαιμένης, -ους, ὁ· βασ. Περσίας, πάππ. Καμβύσου | κ.ἄ.
Ἀχαιμενίδαι, οἱ· ἀπόγ. Ἀχαιμένους.
Ἀχαιοί, οἱ· ἐπὶ Ὁμήρου, οἱ Ἕλληνες | οἱ κάτ. Φθιῶτιδος | ἔθνος Εὐξ. Πόντου.
Ἀχαιός, ὁ· ἀπόγ. Ἕλληνος, γενάρχης Ἀχαιῶν | τραγ. ποιητής.
Ἀχαιῶν λιμήν, ὁ· λιμὴν Τροίας.
Ἀχάρακα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Ἀχαρδέος, ὁ· ποτ. Καυκάσου.
Ἀχαρναί, αἱ· κώμη κ. δῆμ.Ἀττικῆς.
Ἀχαρνεύς, -έως, ὁ· ὁ κάτ. τῶν Ἀχαρνῶν | ὄν. ἀθλητοῦ.
Ἀχάτης, -ου, ὁ· ποτ. Μηδείας, Σικελίας | κ.ἄ.
Ἀχελωΐς, -ίδος, ἡ· ἡ τοῦ Ἀχελῴου | Ἀχελωΐδες, αἱ· ἐπίθ. Σειρήνων | ὄν. διαφ. πόλεων.
Ἀχελῷος, ὁ (κ. -λῴος)· υἱ. Ὠκεανοῦ | ὄν. διαφ. ποταμῶν.
Ἀχέραι, αἱ· ὅλ. Ἀχέρραι.
Ἀχερδοῦς, -οῦντος, ὁ· δῆ. Ἀττ.
Ἀχερόντ(ε)ιος, α, ον· ὁ τοῦ Ἀχέροντος.
Ἀχέροντις, -ιδος, ὁ· ποτ. Βρεττίας.
Ἀχερουσιάς, -άδος, ἡ (κ. -σίς, κ. -σία)· λί. Ἄδου | λί. Ἠπ., Καμπαν. | χερσ. Βιθ.
Ἀχέρραι, αἱ· πόλ. Γαλλ., Ἰταλίας.
Ἀχέρων, -οντος, ὁ· ποτ. Ἄδου | ὄν. διαφ. ποταμῶν.
Ἀχιλλεία νῆσος, ἡ· εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβεως.
Ἀχίλλειον, τὸ (κ. -ήιον)· τὸ ἠρῷον Ἀχιλ. ἐν Σιγείῳ | χωρ. ἐπὶ τῆς θορ. ὄχθης Κιμμερ. Βοσπόρου.
Ἀχίλλειος δρόμος, ὁ· ἀμμώδης ἔκτασις παρὰ τὰς ἐκβ. Βορυσθένους.
Ἀχίλλειος λιμήν, ὁ· λι. Λακωνίας.
Ἀχιλλεύς,-έως,ὁ (κ. -ιλεύς)·ὁ περίφ. ἥρως, υἱ. Πηλέως κ. Θέτιδος.
Ἄχναι, αἱ· χωρ. Βοιωτ., Θεσσαλ.
Ἄχολα, ἡ (κ. Ἀχόλλα)· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἀχραδίνη, ἡ· περιοχὴ πόλ. Συρακ.
Ἀχραδοῦς, -οῦντος, ὁ· δῆ. Ἀττικῆς.
Ἄψευδής, -οῦς,ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἀψεφίων, -ονος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἄψιλαι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Ἀψίνδιοι, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Ἄψινδος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἄψινδος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Ἄψορος, ὁ· νῆσ. κ. πόλ., ὅλ. Ἀψυρτίδες.
Ἄψος, ὁ· ποτ. Ἰλλυρίας.
Ἀψύνδιοι, Ἄψυνδος· ὅλ. Ἀψινδ·
Ἀψυρτίδες νῆσοι, αἱ· δύο νῆσοι Ἀδριατικοῦ πελάγους.
Ἄψυρτος, ὁ· υἱ. Αἰήτου, ἀδελ. Μηδ.
Ἄφος, ὁ (κ. Ἄφως κ. Ἄωος)· ποτ. Ἰλλυρίας (κ. Αἴας).

Β

Βαάλ, ὁ (κ. Βάαλ) θεὸς Φοινίκων.
Βααρσάρης, ὁ· ποτ. Βαβυλωνίας.
Βαβαί, αἱ (κ. Βάββαι)· πόλ. Λιβύης.
Βαβάνομον, τά· πόλ. Πόντου.
Βάβρας, -αντος, ὁ· πόλ. Αἰολίδος.
Βαβρίας, -ου, ὁ (κ. Βάβριος)· μυθογράφος.
Βαβύλας, -α, ὁ· (κ. -λᾶς, -ᾶ)· Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας.
Βαβύλη, ἡ· πόλ. Ὀβρυσσῶν.
Βαβυλών, -ῶνος, ἡ· πρωτ. Βαβυλῶνος | πόλ. Αἰγύπτου.
Βαβυλωνία, ἡ· ἐπαρχία Ἀσίας.
Βαβύρτας, -α, ὁ· τῶν Μασσηνίων τις.
Βάβυς, -υος, ὁ· πα. φιλοσ. Φερεκύδου | κ. ἄ.
Βαβυτάκη, ἡ· πόλ. Περσίας.
Βάγα, ἡ· πόλ. Νουμιδίας.
Βαγαδα(ο)νία, ἡ· χώ. Καππαδοκίας.
Βαγαί, αἱ· φρούρ. Σογδιανῆς.
Βάγαι, αἱ· πόλ. Λυδίας.
Βαγαῖος, ὁ· ἀβλ. Φαρναβάζου.
Βάγας, -α, ὁ· Παφλαγόνιος.
Βάγεια, ἡ (κ. Βαγία)· ἀκρ. Καρμαν.
Βάγιννα, ἡ· χωρ. Ἀρμενίας.
Βαγίσαρα, τά· χώ. ἰχθυοφάγων.
Βαγίστανα, τά (κ. -άνη, ἡ)· πόλ. Μηδ.
Βαγιστάνης, ὁ· Βαβυλώνιός τις.
Βαγίστανον, τό· ὄρ. Μηδίας.
Βαγραδάς, ὁ· ποτ. Ἀφρικῆς.
Βαγραυανδηνή, ἡ· χώ. Ἀσίας.
Βαγώας, -α ἢ -ου, ὁ· ὀν. εὐνούχων καὶ στρατ.
Βαδαΐς, -ίδος, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Βαδάκη, ἡ· πόλ. Σουσιανῆς.
Βαδάρα, ἡ· πόλ. Καρμανίας.
Βαδάς, -ᾶ, ὁ· ποτ. Συρίας.
Βαδάτιον, τό· πόλ. Ταυρ. Χερσον.
Βάδαυσα, τά· πόλ. Μεσοποτ.
Βάδεως πόλις, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Βαδησσός, ἡ· πόλ. Καρίας.
Βάδιζα, ἡ· πόλ. Βρεττανίας.
Βάδις, ὁ· χωρ. Καρμανίας.
Βάδρης, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Βάζιρα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Βαθεῖα, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Βάθιππος, ὁ· πα. Ἀφεψίωνος, Ἀθην.
Βάθος, τό· τόπος ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Βαθυκλῆς, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήν.
Βαθύλαος, ὁ· τῶν Πυθαγορείων τις.
Βάθυλλος, ὁ· ὁποκορ. τοῦ Βαθυκλῆς.
Βαθύς, -ύος, ὁ· ὀν. διαφ. ποτ.
Βαθὺς λιμήν, ὁ· χωρ. Βοιωτίας.
Βάθων, -ωνος, ὁ· ὀν. ποιητοῦ.
Βαΐα, ἡ· ὄρ. Καφαλληνίας.
Βαΐαι, αἱ (κ. Βαΐαι)· πόλ. Καμπανίας.
Βαιάκη, ἡ· πόλ. Χασνίας.
Βαΐβαι, αἱ· πολίχνη Καρίας.
Βαικοῦλα, τά (κ. Βαίκυλα)· πόλ. Ἱσπ.
Βαῖος, ὁ· (κ. Βάϊος)· κυβερν. πλοίου Ὀδυσσέως.
Βαΐταρρα, ἡ· πόλ. Κελτ. Γαλατίας.
Βαιταρροῦς, -οῦντος, ὁ· χωρ. Παλ.
Βαιτέρα, ἡ· βλ. Βαΐταρρα.
Βαιτική, ἡ· ἐπαρχία Ἱσπανίας.
Βαίτιον, τό· πόλ. Μακεδονίας.
Βαῖτις, -ιος, ὁ· ποτ. Ἱσπανίας.
Βαιτουρία, ἡ· χώ. τῆς Βαιτικῆς Ἱσπ.
Βακάρας, -α, ὁ· ποτ. πλησ. Καρχηδ.
Βάκις, -ίδος, ὁ· ὀν. διαφ. μαντείων.
Βακκαῖοι, οἱ· λα. Ἱσπανίας.
Βάκτρα, τά· πρωτ. Βακτριανῆς.
Βακτρία, ἡ (κ. Βακτριανή)· ἐπαρχία Περσίας
Βάκτρος, ὁ· ποτ. Περσίας.
Βάκχειον, τό (κ. -εῖον)· να. Βάκχου | χωρ. Λέσβου.
Βακχιάδαι, οἱ· ἀπόγ. τοῦ Βάκχιδος.
Βακχίς, -ίδος, ἡ· ὀν. ἑταίρας | ὀν. κώμης.
Βάκχις, -ίδος, ὁ· βασ. Κορ. ἀπόγ. Ἡρακλ.
Βάκχος, ὁ· βλ. Διόνυσος.
Βακχυλίδης, ὁ· λυρ. ποιητ. | κ. ἄ.
Βάλα, ἡ· πόλ. Γαλιλαίας.
Βάλαγρος, ὁ (κ. Βάλακρος)· στρατ. Μ. Ἀλεξάνδρου.
Βαλανάγραι, αἱ· πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Βαλαναία, ἡ (κ. -νέα, κ. νεαί)· πόλ. Συρίας κ. Φοινίκης.
Βάλαρα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Βαλαροί, οἱ· λα. νήσ. Κύρνου.
Βάλας, ὁ· ἐπών. βασ. Συρ. Ἀλεξάνδρου.
Βαλβῖνος, ὁ· αὐτοκρ. Ρώμης.
Βάλβος, ὁ· αὐτοκρ. Ρώμης.
Βάλβος, ὁ· Ρωμ. στρατηγός.
Βάλβουρα, τά· πόλ. Λυκίας.
Βαλεαρίδες, αἱ (κ. -λιαρίδες)· δύο νῆσ. Μεσογείου θαλάσσης.
Βαλίος, ὁ· εἷς τῶν ἵππων Ἀχιλλέως.
Βάλις, ἡ· πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Βάλισσος, ὁ· ποτ. Μεσοποταμίας.
Βάλκεια, ἡ· πόλ. Προποντίδος.
Βάλλα, ἡ· βλ. Βάλα
Βάλλαθα, τά· πόλ. Μεσοποταμίας.
Βάλοιον, τό· πόλ. Μακεδονίας.
Βάλτη, ἡ (κ. Βλάστη)· μή. Ἐπιμενίδου.
Βαλύρα, ἡ· ποτ. Μασσηνίας.
Βάμβας, ὁ· βασ. Ἰνδικῆς.
Βαμβύκη, ἡ· πόλ. Συρίας.
Βάνος, ὁ· εἷς τῶν ΟΒ κυνῶν Ἀκταίωνος.
Βάντεια, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Ἰταλίας.
Βάραζα, ἡ· πόλ. Μεγ. Ἀρμενίας.
Βάρατα, ἡ (κ. -ττα)· πόλ. Λυκαονίας.
Βαρβάριον, τό· ἀκρωτ. Δουσιτανίας.
Βαρβαρισσός, ἡ· φρούρ. Συρίας.
Βάργασα, τά· πόλ. Καρίας.
Βάργος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Βαργούσιοι, οἱ· λα. Ἱσπανίας.
Βαργύλια, τά (κ. Βάργυλα)· πόλ. Κάρ.
Βάργυλος, ὁ· σύντροφ. Βελλεροφόντου.
Βαρδύλης, -ου, ὁ (κ. Βάρδυλ(λ)ις, -ιος)· βασ. Ἰλλυριῶν.
Βαρήτιον, τό· χωρ. παραλ. Ἀδρ. θαλάσ.
Βάριον, τό· πόλ. Ἰταλ. Ἀπουλίας.
Βάρις, -εως, ἡ· πόλ. Ἰταλ. κ. ἄ.
Βάρκας, ὁ· Καρχηδ. πρόγ. Ἀννίβα.
Βαρκέτις, -ίδος, ἡ· θυγ. Λευκάνορος.
Βάρκη, ἡ· πόλ. Ἀφρ. Βακτριανῆς.
Βάρρων, -ωνος, ὁ· βλ. Οὐάρρων.
Βαρσήμιος, ὁ (κ. -ήνιος)· βασ. Ἀτρηνῶν ἐν Μεσοποταμίᾳ.
Βαρσίνη, ἡ· θυγ. Δαρ. ἢ Ἀρταβάζου.
Βαρύγαζα, τά· πόλ. Γεδρωσίας.
Βασίας, ὁ· Ἀρκὰς | Ἠλεῖος.
Βασίλεια, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Βασιλεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Ποσ. ἐν Τροιζ.
Βασιληΐδης, ὁ· πα. Ἡροδότου.
Βασιλίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ. | χωρ. Ἀρκαδίας.
Βασιλώ, -οῦς, ἡ· θυγ. φιλοσ. Ἀριστίπ.
Βάσσαι, αἱ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Βασσάκης, ὁ· Πέρσης ἡγ. Θρᾳκῶν.
Βασσαρεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Βασσαρίδες, αἱ· = Βάκχαι.
Βασσιανός, ὁ· ὀν. αὐτοκρ. Ἡλιογαβάλ.
Βασσίδαι, οἱ· οἰκογ. Αἰγίνης.
Βάσσος, ὁ· ὀν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Βαστάρναι, αἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Βαστηκανοί, οἱ· ἔθνος Ἱσπανικόν.
Βάτα, τά (κ. -τά)· πόλ. κ. λιμ. ἀσιατ. Σαρματίας.
Βαταβάκης, -ου, ὁ· ἱερεὺς Κυβέλης.
Βαταβοί, οἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Βάταλος, ὁ· κακοήθης αὐλητής.
Βατανέαι, αἱ· χωρ. Συρίας.
Βάτεια, ἡ· μία τῶν Ναϊάδων, μή. Τυν. δάρου | μή. Ἴλου | κ. ἄ.
Βατή, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Βατίαι, αἱ· πόλ. Ἠπείρ. | χωρ. Ἰταλίας.
Βατίεια, ἡ· λόφος παρὰ τὴν Τροίαν.
Βατίς, -ίδος, ἡ· ἀδελφὴ Ἐπικούρου.
Βάτναι, αἱ· πόλ. πλησ. Εὐφράτου.
Βατραχάρτα, ἡ· πόλ. Βαβυλωνίας.
Βατράχη, ἡ· πόλ. Σαρματίας.
Βάτραχος, ὁ· λι. κ. πόλ. Μαρμαρικῆς.
Βαττάκης, ὁ· βλ. Βαταβάκης.
Βαττιάδης, ὁ· ἀπόγ. Βάττου.
Βάττος, ὁ· ὀν. διαφ. βασιλ. Κυρήν. | κ. ἄ.
Βάτων, -ωνος, ὁ· ἡνίοχος Ἀδράστου | ἱστορ., ῥήτ., ποι. κ. ἄ.
Βαυβώ, -οῦς, ἡ· τροφὸς Δήμητρος.
Βαῦλοι, οἱ· χωρ. Καμπανίας.
Βαῦμαι, οἱ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Βαφύρας, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Βδελυκλέων, -ωνος, ὁ· πλαστὸν ὀν. εἰς βάρος Κλέωνος.
Βέβρυκες, οἱ· λα. Βιθυν. || λα. Γαλλίας
Βεβρύκη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Βεβρυκία, ἡ· χώ. τῶν Βεβρύκων.
Βέλβινα, ἡ· νῆσ. τοῦ Σαρωνικοῦ | βλ. Βελεμίνα.
Βέλγαι, οἱ· (κ. Βέλγες)· ἔθνος Γαλλίας.
Βελεμίνα, ἡ (κ. Βέλμινα)· κώ. Λακων.
Βελέριον, τό· ἀκρωτ. Βρεττανίας.
Βέλεσυς, -υος, ὁ· μάντις Βαβυλωνίας.
Βέλις, -ιος, ὁ· θεὸς Ἡλίου παρὰ Γαλάταις καὶ Ἰλλυριοῖς.
Βελιστίχη, ἡ· γωνὴ Ὀλυμπιον. ἐκ Μακεδονίας.
Βελιών, -ῶνος, ὁ· ποτ. Ἱσπανίας.
Βέλλερος, ὁ· ἡγ. Κορινθίων (βλ. Βελλεροφόντης).
Βελλεροφόντης, -ου, ὁ (κ. -φῶν, -ῶντος)· Ἱππόνοος, ἀπόγ. Σισύφου.
Βελλοάκοι, οἱ· ἔθνος Βελγικόν.
Βέλμινα, ἡ· βλ. Βελέμινα.
Βελμινᾶτις, -ίδος, ἡ· ἡ περὶ τὴν Βέλμιναν χώρα τῆς Λακωνίας.
Βελονοπώλης, ὁ· διαθ. τοκογλ. Ἀθην.
Βέμβινα, ἡ (κ. -νος)· κώ. Ἀργολίδος.
Βένδεια, ἡ· = Βένδις.
Βενδίδεια, τά· ἑορτὴ Ἀρτέμιδος.
Βενδίδειον, τό· ναὸς τῆς Βένδιδος.
Βένδις, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Βενεβεντός, ἡ (κ. Βενεούεντον)· πόλ. Ἰταλίας, κτίσμα Διομήδους.
Βενθεσικύμη, ἡ· θυγ. Ποσ. κ. Ἀμφιτρ.
Βέννα, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Βεργέπολις, ἡ· χωρ. Ἀβδηριτῶν.
Βέργη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης, Γερμανίας.
Βέργιον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Βέργομον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Βεργούλη, ἡ· μασσ. πόλ. Θρᾴκης.
Βερεκύνδιος· ὀρθότ. Βερεκύντιος.
Βερέκυντες, οἱ (κ. -κύνται)· Φρύγ. ἔθν.
Βερεκυντία, ἡ· ἐπίθ. Κυβέλης | πόλ. κ. χώ. περὶ τὸ ὄρ. Βερέκυντον.
Βερεκύντιος, α, ον· ὁ οἰκῶν περὶ τὸ ὄρ. Βερέκυντον.
Βερέκυντος, ὁ· ὄρος Φρυγίας.
Βερενίκη, ἡ (ἀντὶ Φερενίκη)· θυγ. κ. σύζ. διαφ. Πτολεμαίων | ὀν. πόλεων.
Βερενικίς, -ίδος, ἡ· πόλ. τῆς ἐν Ἠπείρῳ Χερσονήσου.
Βέρης, -ητος, ὁ· υἱ. Μακεδόνος.
Βέρης, -ητος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Βέρμιον, τό· ὄρος Μακεδονίας.
Βερόη, ἡ· θυγ. Ἀφροδ. κ. Ἀδώνιδος, συζ. Βάκχου | = Βέροια.

Βέροια, ἡ (κ. -ρροια, κ. Βερόη)· πόλ. Μακεδ. | πόλ. Συρίας | κ.ἄ.
Βέρτισκον, τό· ὄρος Μακεδονίας.
Βέσβικος, ἡ· νῆσος Προποντίδος.
Βεσούβιον, τὸ (κ. Βέσβιον, κ. Οὐεσούϊον)· ὄρος Ἰταλίας.
Βέσσοι, οἱ (κ. Βεσσοί, Βησσοί)· λαὸς Θρᾴκης.
Βεύη, ἡ· πόλις Μακεδονίας.
Ρεῦος, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Βέχειρες, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Βῆγις, -εως, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Βῆλος, ὁ· θεὸς Βαβυλ. | κ.ἄ.
Βήνακος λίμνη, ἡ· λίμνη Γαλλίας.
Βήνη, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Βῆρις, -ιος, ὁ· ποτ. Πόντου.
Βηρισάδης, ὁ· βασιλεὺς Πόντου.
Βηρίσ(σ)ιμος, ὁ υἱ.αὐτοκρ. Αὐρηλίου.
Βῆρος, ὁ· αὐτοκράτωρ Ρώμης.
Βηρυτός, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Βήρωνες, οἱ· λαὸς Κελτιβήρων.
Βηρωσσός, ὁ (κ.Βήρ-)· ἱερεὺς Βήλου.
Βῆσα, ἡ (κ. Βῆσσα)· πόλ. Λοκρίδος | δῆμος Ἀττικῆς.
Βησσοί, οἱ=Βέσσοι.
Βῆσσος, ὁ· σατράπης Βακτρίας.
Βητίων, -ωνος, ὁ· σύντροφος Βίωνος.
Βῆχις, -εως, ἡ· ἡ πρφην Μέτηλις.
Βία, ἡ· θυγ. Τιτᾶνος Πάλλαντος καὶ Στυγός, ἀδελφὴ Κράτους κ. Νίκης.
Βιαντιάδης, ὁ· υἱ. Βίαντος; Ταλαός.
Βιάνωρ, -ορος, ὁ· Κένταυρος | κ.ἄ.
Βιαρκεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Βίας, -αντος, ὁ· εἷς τῶν 7 Σοφῶν | υἱὸς Πριάμου | κ.ἄ.
Βιβλίνη, ἡ· χώρα Θρᾴκης.
Βιβλίς, -ίδος, ἡ· πηγὴ πλησ. Μιλήτου.
Βίδερις, -εως, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Βίδος, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Βίεννος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Βιζύη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Βιζώνη, ἡ· πόλ. Μοισίας.
Βιδυνία, ἡ· ἐπαρχία Μ. Ἀσίας.
Βιδύνιον, τό· πόλ. Βιθυνίας.
Βιδυνοί, οἱ· κάτοικοι τῆς Βιθυνίας.
Βιδυνός, ὁ· υἱ. Διὸς καὶ Τιτανίδος Θρᾴκης.
Βίδυς, -υος, ὁ· σύντροφος τοῦ βασ. Λυσιμάχου | κ.ἄ.
Βιλιστίχη, ἡ· ἐρωμένη τοῦ βασ. Πτολεμαίου.
Βιλλαῖος, ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Βιργίλιος, ὁ· βλ. Οὐῖργίλιος.
Βίσα, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Βισάλται, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Βισάλτης, ὁ· κάτ. Βισαλτίας | Ἀβδηνός τις.
Βισαλτία, ἡ· τμῆμα Μακεδονίας.
Βισάνθη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Βίσουργις, -ίδος, ὁ· ποτ. ἄνω Γερμαν.
Βίστονες, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Βιστονία, ἡ· χώ. Βιστόνων ἐν Θρᾴκῃ.
Βιστονίς, -ίδος, ἡ· ὄν. νύμφης | ὄν. λίμνης ἐν Θρᾴκῃ.
Βίστων, -ονος, ὁ· γενάρχ. Βιστόνων.
Βιστωνίς, ἡ· βλ. Βιστονίς.
Βιτάλη, ἡ· Πυθαγορ. τις θυγ. Δαμοῦς.
Βίτος, ὁ· ὄν. σοφιστοῦ.
Βιτούριγες, οἱ· ἔθνος Γαλλίας | κ.ἄ.
Βίτων, -ωνος, ὁ· υἱ. Κυδίππης, ἀδελ. Κλεόβιος | κ. ἄ.
Βίων, -ωνος, ὁ· ποι. ἐκ Σμύρνης | ἐπῶν. ἀρχ. Ἀθην. | φιλόσ. | κ. ἄ.
Βλαίανδρος, ἡ· πόλ. Μεγ. Φρυγίας.
Βλάσκων, -ωνος, ἡ (κ. -ών)· νῆσ. τῶν Γαλλικῶν παραλίων.
Βλάστα, ἡ· μὴ. Ἐπιμενίδου.
Βλᾶσος, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Βλέμ(μ)ινα· ὄλ. Βελεμίνα.
Βλέμ(μ)υες, οἱ· ἔθνος Αἰθιοπίας.
Βλεπαῖος, ὁ· τραπεζίτης ἐν Ἀθήναις.
Βλεψιάδαι, οἱ· ἀπόγ. τοῦ Βλεψίου.
Βλέψιας, ὁ· παράσιτός τις.
Βλήρα, ἡ· πόλ. Ἑτρουρίας.
Βλησίνων· πόλ. Κορσικῆς.
Βλύσων, -ωνος, ὁ· πα. Ἡρακλείτου.
Βοάγριος, ὁ· ποτ. Λοκρίδος.
Βοάκτης, -ου, ὁ· ποτ. Λιγουρίας.
Βοαμίλκας, -α, ὁ· στρατ. Καρχηδόν.
Βοβώνεια, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βόγος, ὁ· βασ. τῶν Μαυρουσίων.
Βοηδρόμια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις.
Βοηδρόμιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Βόηδος, ὁ· ὄν. ποι., γλύπτου.
Βοῖα ἡ (κ. Βοιαί)· πόλ. Λακωνίας.
Βοϊανόν, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Βοίβη, ἡ· πόλ. Θεσσαλ. | κ. ἄ.
Βοιβηὶς λίμνη, ἡ· λίμνη Θεσσαλίας.
Βοινώα, ἡ=Οἰνόη.
Βοῖοι, οἱ (κ.Βοιοί, κ. Βόϊοι)· ἔθν.Γαλλ.
Βοιόν, τὸ (κ. Βοῖον, κ. Βόϊον)· πόλ. ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ.
Βοιός, ὁ· υἱ. Ἡρακλ., ἱδρυτὴς Βοίας.
Βοΐσκος, ὁ· ποι. Θεσσαλός.
Βοιώ, -οῦς, ἡ· ποιήτρια ἐκ Δελφῶν.
Βοιωτία, ἡ· ἐπαρχία Ἑλλάδος.
Βοιωτός, ὁ· υἱ. Ποσειδ.,γενάρχ.Βοιωτ.
Βόκχορις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Βόκχος, ὁ· βασ. Μαυριτανίας.
Βόλβη λίμνη, ἡ· λί. κ. πόλ. Μακεδ.
Βολβιτίνη, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Βολίνα, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Βολιναῖος, ὁ· ποτ. Ἀχαΐας.
Βολισσός, ἡ (κ. Βόλ-)· πόλ. Αἰολίδος.
Βομβύκη, ἡ· ὄν. αὐλητρίας.
Βορεάδαι, οἱ· οἱ δύο υἱ. τοῦ Βορέου.
Βορέας, ὁ· υἱ. Ἀστραίου κ. Ἠοῦς.
Βορεάς, -άδος, ἡ· θυγ. Βορέου.
Βορῆς, ὁ· εἷς τῶν κυνῶν Ἀκταίωνος.
Βόρσιππα, τά· πόλ. Βαβυλωνίας.
Βορυσθένης, -ους, ὁ· ποτ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Βορυσθενίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Βοσπορ(ι)ανοί, οἱ·κάτ. τοῦ Βοσπόρου.
Βοσπόριχος, ὁ·ἱερεύς τις τοῦ Βυζαντ.
Βόσπορος, ὁ· ὁ Θρᾳκ. Βόσπορος | ὁ Κιμμέριος Β.
Βόσπορος, ἡ· πόλ. Ταυρικῆς Χερσον.
Βόστρα, τά· πόλ. Ἀραβίας.
Βοστρηνός, ὁ· ποτ. Φοινίκης.
Βοτίειον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Βοττία, ἡ· ἐπαρχ. Μακεδονίας.
Βοττιαῖοι, οἱ· κάτ. Βοττίας.
Βούβαρης, ὁ· Πέρσης, υἱ. Μεγαβύζου.
Βούβαστις, -ιος, ἡ· θεὰ Αἰγυπτίων.
Βούβαστος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Βουβών, -ῶνος, ὁ· πόλ. Λυκίας.
Βουδεία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Βούδειον, τό· πόλ. Βοιωτ., Θεσσαλ.
Βούδειος, ὁ·υἱ.Ἄργου, ἱδρ.προηγ.πόλ.
Βουδῖνοι, οἱ· λα. νομάδων Πολωνίας.
Βούδιοι, οἱ· λα. Μηδίας.
Βούδορον, τό (κ. -δόριον κ.-δωρον)· ἀκρωτ. κ. φρούρ. Σαλαμῖνος.
Βούδορος, ὁ· ποτ. Εὐβοίας.
Βούθηρος, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Κυζίκου.
Βούθιος, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Κρότωνος.
Βουθόη, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Βουθρωτόν, τὸ (κ. -ωτός, ἡ)· πόλ. Ἠπείρου.
Βούκαια, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Βουκέφαλα, τά· ἀκρωτ. Ἀργολίδος | =Βουκεφάλεια.
Βουκεφάλας, -α, ὁ· περιβ. ἵππου Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Βουκεφάλεια, ἡ (κ. -λία)·πόλ.Ἰνδιῶν.
Βουκολία, ἡ· χωρ. Αἰγύπτου.
Βουκολίδης, ὁ· υἱ. Βουκολίωνος.
Βουκολικὸν στόμα, τό· ἓν τῶν στομάτων τοῦ Νείλου.
Βουκολίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Λυκάονος | υἱ. Λαομέδοντος.
Βουκολίων, -ωνος, ἡ· κώ.Ἀρκαδίας.
Βούκολος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. | υἱ. Ἱπποκόωντος.
Βουλαγόρας, -ου, ὁ· Ἀθηναῖός τις | Πυθαγόρειός τις.
Βουλεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. μιᾶς τῶν Θεσπιάδων.
Βουλινεῖς, οἱ(κ. Βουλινοί)· λα.Ἰλλυρ.
Βοῦλις, -ιος, ὁ· περίφ. Σπαρτιάτης.
Βοῦλις, -ιδος, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Βούλων, -ωνος, ὁ· ὁ ἱδρύσας τὴν προηγ. πόλιν.
Βούμωδος, ὁ· ποτ. Ἀσσυρίας.
Βουναία, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Βοῦννος, ἡ· ποτ. Ἰλλυρίας.
Βουνόμεια, ἡ (κ. Βούνομος)· ὄν. τῆς Πέλλης ἐν Μακεδ.
Βοῦνος, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ κ.Ἀλκιδαμείας· βασ. Κορίνθου.
Βουολοῦσκοι, οἱ· βλ. Οὐόλσκοι.
Βούπαλος, ὁ· ἀγαλματοποιός.
Βούπορθμος, ὁ· ὄρ. Ἀργολίδος.
Βουπράσιον, τό· πόλ. κ. χώ. Ἤλιδος.
Βοῦρα, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Ἑλίκης | πόλ. Ἀχαΐας.
Βουρδίγαλα, ἡ· πόλ. Ἀκουϊτανῆς Γαλλίας.
Βούριν(ν)α, ἡ· κρήνη νήσ. Κῶ.
Βουσαί, οἱ· λαὸς Μηδίας.
Βούσιρις, -ιδος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., βασ. Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Βούσιρις, -ιδος (-ιος),ἡ·πόλ.τοῦ Δέλτα Αἰγύπτου.
Βοῦσος, ἡ· =Ἔβουσος.
Βουτάδαι, οἱ· ἀπόγ. Βούτου | δῆ.Ἀττ.
Βούτας, -α, ὁ· Μιλήσιος ἀθλητής.
Βούτη, ἡ· =Βουτώ.
Βούτης, -ου, ὁ· υἱ. Τελέοντος, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.
Βουτώ, -οῦς, ἡ· θεότης Αἰγ. | πόλ, κ. λίμνη Αἰγύπτου.
Βουφάγιον, τό· χωρ. Ἀρκαδίας.
Βούφαγος, ὁ· ποτ. κ. ἥρως Ἀρκαδ.
Βουφρᾶς, -άδος,ἡ·νῆσ.,λίμ. Μεσσην.
Βουχαΐτιον, τὸ (κ. Βούχετα, ἡ)· πόλ. Ἠπείρου.
Βράγχας, ὁ· υἱ. Στρυμόνος, ἱδρυτὴς Ὀλύνθου.
Βραγχίδαι, οἱ· ἀπόγ. τοῦ Βράγχου, οἰκογέν. ἱερέων | ὁ τόπος καὶ τὸ μαντεῖον Ἀπόλλ. κ. Ἀρτέμ.
Βράγχος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., μάντις.
Βραγχυλίδης, ὁ· Βοιωτάρχης.
Βρασία, ἡ· θυγ. τοῦ Κινύρα.
Βρασιαί, αἱ· βλ. Πρασιαί.
Βρασίδας, -α, ὁ· στρατ. Λακεδαιμ.
Βρασίδεια, τά· ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ.
Βρασίλας, -α, ὁ· ὄν. ἥρωος ἐκ Κῶ.
Βραυρώ, -οῦς, ἡ· σύζ. Πιττακοῦ.
Βραύρων, -ωνος, ὁ· ἥρως Ἀττικῆς.
Βραυρών, -ῶνος, ἡ· δῆ. Ἀττικῆς.
Βραυρωνία,ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμ.
Βραχμᾶνες, οἱ· φυ. ἱερέων κ. σοφῶν Ἰνδῶν.
Βραχύλη, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Βρενδεάτης, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Βρένδη, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Βρέννος, ὁ· στρατ. Γαλατῶν.

Βρεντέσιον, τό (κ. -ήσιον)· πόλ. κ. λιμ. Ἰταλίας.
Βρέντιοι, οἱ· βλ. Βρέττιοι.
Βρέντος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Βρεττανία, ἡ (κ. Βρετανία)· ἡ μεγάλη νῆσος τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
Βρεττία, ἡ· ἐπαρχία Ἰταλίας.
Βρέττιοι, οἱ· ἔθνος Ἰταλικόν.
Βρέττις, ὁ (κ. Βρέττος)· υἱ. Ἡρακλ.
Βρεῦκοι, οἱ· λα. Παννονίας.
Βρευκόμαγον, τό· πόλ. τῆς Βελγ Γαλλ.
Βρῆννος, ὁ· βλ. Βρέννος.
Βρίαδα, τά· πόλ. Πισιδίας.
Βριαντική, ἡ· χώ. Θρᾴκης.
Βριάρεως, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Βρίγαντες, οἱ· ἔθνος Ἰρλανδίας.
Βριγάντιον, τό· πόλ. Ταρρακων. Ἱσπαν.
Βρίγες, οἱ· =Βρύγες.
Βρικάντιοι, οἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Βρικιννίαι, οἱ· φρούρ. Σικελίας.
Βριλησ(σ)ός, ὁ· δρ. Ἀττικῆς.
Βριμώ, -οῦς, ἡ· ἐπίθ. Ἑκάτης.
Βριξία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βρίσα, ἡ· ἀκρωτ. Λέσβου.
Βρισαῖος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Βρισεύς, -έως, ὁ· πα. Βρισηίδος, βασ. Λελέγων.
Βρισηίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Βρισέως, ἡ Ἱπποδάμεια, αἰχμάλ. Ἀχιλλέως.
Βριτόμαρτις, -εως, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμ. | κ. ἄ.
Βριτόμαρτος, ὁ· βασ. Γαλλίας.
Βρόγγος, ὁ· ποτ. Μοισίας.
Βρόμιος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου | υἱ. Αἰγύπτου.
Βροντεύς, -έως, ὁ· πα. Ταντάλου.
Βρόντης, ὁ· εἷς τῶν Κυκλώπων.
Βροντῖνος, ὁ· τῶν Πυθαγορείων τις.
Βροτέας, ὁ· υἱ. Ταντάλου.
Βρούκτεροι, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Βροῦτος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Βρουττία, Βρούττιοι· βλ. Βρεττία, Βρέττιοι.
Βρυάνιον, τό· πόλ. Ἰλλυρίας.
Βρύαξις, -εως, ὁ· περίφ. γλύπτης.
Βρύας, -αντος, ὁ· ὄν. δύο Πυθαγορ. ἐξ Ἰταλίας.
Βρυγία, ὁ (κ. Βρύγιον, τό)· πόλ. Μακεδονίας.
Βρύγοι, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Βρυγοί, οἱ· λα. Ἰλλυρίας.
Βρύκη, ἡ· =Βεβρύκη.
Βρύλλη, ἡ· θυγ. Μίνωος.
Βρυσειαί, αἱ· πόλ. Λακωνίας.
Βρυστακία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βρύσων, -ωνος, ὁ· Πυθαγορείτης τις.
Βρύττιοι, οἱ· βλ. Βρέττιοι.
Βρυώ, -οῦς, ἡ· Πυθαγορεία τις.
Βρωμίσκος, ὁ (κ. Βορμίσκος)· πόλ. Χαλκιδ. Χερσον.
Βύβασσος, ἡ· πόλ. Καρίας.
Βύβη, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βύβλινα ὄρη, τά· ὄρ. Αἰγύπτου.
Βυβλία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ.
Βυβλίς, -ίδος, ἡ· πηγὴ ἐν Μιλήτῳ.
Βύβλος, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Βυζακία, ἡ (κ. -κίς)· βλ. Βυσσᾶτις.
Βυζάντιον, τό· πόλ. Θρᾴκης, ἡ ἐπειτα Κων]πολις | κ. ἄ.
Βύζας, -αντος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., ἴδρ. Βυζαντίου.
Βύζη, ἡ· θυγ. Ἐρασίνου.
Βύζηνος, ὁ· υἱ. Ποσειδ.
Βύζηρες, οἱ· ἔθνος Πόντου.
Βύκελος, ὁ· ἀθλητὴς Σικυώνιος.
Βύκκων, -ωνος, ὁ· θεράπων τοῦ Ὁμήρου (κατὰ Τζέτζην).
Βυλάζωρα, τά· πολ. Παιονίας.
Βυλλίονες, οἱ· ἔθνος Ἰλλυρίας.
Βύλλις, -ίδος, ἡ (κ. Βυλλίς, κ. Βουλλίς)· πόλ. Ἰλλυρίας.
Βύρσα, ἡ· ἀκρόπολ. Καρχηδ.
Βυρσίνη, ἡ· κωμ. λέξ. ἀντὶ Μυρσίνη.
Βυσσᾶτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Ἀφρικῆς.
Βῶλα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βῶλαξ, -ακος, ἡ· πόλ. Ἴλιδος.
Βωμιεῖς, οἱ· λα. Αἰτωλίας.
Βωμοί, οἱ (κ. Βωμίαι, ὁ)· ὄρ. Αἰτωλίας.
Βωνονία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Βῶρρος, ὁ· (κ. Βώριμος)· υἱ. Οὐπίου, Μαριανδυνός.
Βῶρος, ὁ· υἱ. Περιήρους | κ. ἄ.

Γ

Γάβα, ἡ (κ. Γαβαά)· πόλ. Γαλιλαίας.
Γαβαί, αἱ· δύο πόλεις Περσίας.
Γαβαῖος, ὁ· Πέρσης σατρ. Φρυγίας.
Γαβαθά, ἡ· πόλ. Ἰουδαίας.
Γάβαλα, τά· πόλ. κ. λιμ. Συρίας.
Γαβαλεῖς, οἱ· λα. Ἀκουϊταν. Γαλλ.
Γαβαούπολις, ἡ· =Γαβαά.
Γάβαρα, τά· πόλ. Παλαιστίνης.
Γαβίνη, ἡ· ἐπών. τῆς Ἀργείας Ἥρας.
Γάβιοι, οἱ· πόλ. Ἰταλίας.
Γαβρῆτα, (κ. -ήτα), ἡ· δάσος ἐν Γερμ.
Γάγαι, αἱ· πόλ. Λυκίας.
Γάγγη, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Γάγγης, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς.
Γάγγρα, ἡ· πρωτ. Παφλαγονίας.
Γάδαρα, τά· ὄνομ. πόλ. Παλ., Ἰουδ., Κοίλης Συρίας.
Γαδάτας, -α, (-ου), ὁ· Ἀσσύριός τις.
Γάδειρα, τά· νῆσ. κ. πόλ. Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ.
Γάδιρδα, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Γαδιτανοί, οἱ· κάτ. Γαδείρων.
Γαδιτανός, ὁ· ἐπίθ. Ἡρακλέους.
Γαδρωσία, ἡ· βλ. Γεδρωσία.
Γάζα, ἡ· πόλ. Παλαιστ., Σογδιανῆς.
Γάζαρα, τά· =Γάδαρα.
Γαζίουρα, τά· πόλ. Πόντου.
Γαζωρία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμ.
Γάζωρος, ἡ (κ. Γάσωρος)· πόλ. Μακεδονίας.
Γαθέαι, αἱ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Γαθεάτας, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Γαῖα-Γῆ, ἡ· θυγ. Χάους κ.μή. Οὐρανοῦ.
Γαιάοχος, ὁ (κ. -ήοχος)· ἐπίθ. Ποσειδ.
Γάϊος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπισ. Ρωμαίων.
Γαισάται, οἱ (κ. -σσάται)· ἔθνος Ναρβων. Γαλλίας.
Γαίσων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἰωνίας.
Γαιτουλία, ἡ (κ. Γετ-)· ἐπαρ. Μαυριταν.
Γαιτοῦλοι, οἱ (κ. Γαῖτ-)· ἔθνος Ἀφρ.
Γάλαβα, τά· πόλ. Μεσοποτ.
Γαλακτοφάγοι, οἱ· Σκυθικόν ἔθνος.
Γαλαξαύρα, ἡ· θυγ. Ὠκεαν. κ. Τηθύος.
Γαλάτεια, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Γαλάτη, ἡ· ποιητ. ἀντὶ Γαλατία.
Γαλάτης, ὁ· υἱ. Ἡρ. γενάρ. Γαλατῶν.
Γαλατία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας | τιμῆμ. Εὐρώπης.
Γαλατικὸς κόλπος, ὁ· ὁ τῆς Δυών.
Γαλάτων, -ωνος, ὁ· ζωγράφος.
Γάλαυρος, ὁ· βασιλ. Ταυλαντίων.
Γάλβας, -α, ὁ· αὐτοκρ. Ρωμαίων.
Γαλέτης, ὁ· ἐννοούμενος Πτολεμ. τοῦ Λάγου.
Γαλεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἀπολλ. κ. Θεμιστοῦς.
Γαλεῶται, οἱ· μάντεις Σικελίας.
Γαλήνη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Γαληνός, ὁ· περίφ. ἰατρὸς ἐκ Περγάμου | κ. ἄ.
Γαληψός, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Γαλιλαία, ἡ· ἐπαρχ. Παλαιστίνης.
Γαλίνδιάς, ἡ (κ. -δίς)· θυγ. Προίτου.
Γαλλαϊκή, ἡ· ἐπαρχία Θρᾴκης.
Γαλλήσιον, τό· πόλ. κ. ὄρ. παρὰ τὴν Ἔφεσον.
Γαλλία, ἡ· βλ. Γαλατία.
Γαλλογραικία, ἡ· Γαλατία ἡ ἐν Φρυγ.
Γάλλος, ὁ· =Γαλάτης | ὄν. διαφ. Ρωμαίων | ὄν. ποταμοῦ.
Γάμαλα, τά· πόλ. Παλαιστίνης.
Γάμβρειον, τό (κ. -ιον)· πόλ. Αἰολικῆ.
Γαμηλιών, -ῶνος, ὁ· ἀττικὸς μήν.
Γαμοχαίρων, -ωνος, ὁ· ὄν. παρασίτου.
Γανδάριοι, οἱ· ἀσιατικὸν ἔθνος.
Γανδαρῖτις, ἡ (κ. -ίς)· ἡ χώρα τῶν Γανδαρίων.
Γανόδωρον, τό· πόλ. Βελγ. Γαλλίας.
Γάνος, ἡ· πόλ. κ. φρούριον Θρᾴκης.
Γανύκτωρ, -ορος, ὁ· πα. τῶν φονέων τοῦ Ἡσιόδου.
Γανυμήδα, ἡ· ἡ Ἥβη τῶν Φλιασίων.
Γανυμήδης, -ους, ὁ· υἱ. βασ. Τροίας Τρωός.
Γαραμαῖοι, οἱ· ἔθνος Ἀσσυρίας.
Γαράμαντες, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.
Γαραμαντίς, -ίδος, ἡ· ὄν. νύμφης.
Γαράμας, -αντος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλωνος.
Γαράτης, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Γάργαζα, ἡ· πόλ. Κιμμερίου Βοσπόρου.
Γάργανον, τό· ἀκρωτ. Ἀπουλίας.
Γάργαρα, τά· πόλ. Τρῳάδος.
Γαργαρίς, -ίδος, ἡ· χώ. τῶν Γαργάρων.
Γάργαρον, τό· τμῆμα ὄρους Ἴδης | ἀκρ. Μυσίας.
Γάργαρος, ἡ· βλ. Γάργαρα.
Γαργαφία, ἡ· κρήνη Βοιωτίας.
Γάργη, ἡ· πόλις Αἰδύης.
Γαργηττός, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Γαρεάθυρα, τά· κώμη Καππαδοκίας.
Γαρινδαῖοι, οἱ· ἔθνος Ἀραβίας.
Γαρούνας, ὁ (κ. Γαρούννας, κ. -ύνας)· ποτ. Γαλλίας.
Γαροάουρα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Γαυάνης, -ου, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. Τημένου, ἐξ Ἄργους.
Γαυγάμηλα, τά· κώμη Ἀσσυρίας
Γαῦδος, ἡ· νῆσος πλησίον Κρήτης.
Γαυλ(ε)ίτης, -ου, ὁ· ὄν. Καρὸς | ὁ Σαμίου.
Γαυλών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Παλαιστ.
Γαύρ(ε)ιον, τό· λιμ. κ. φρούρ. Ἄνδρου
Γεδρωσία, ἡ· ἐπαρχία Περσίας.
Γελῆσσα, ἡ (κ. -ισσα)· τροφὸς Ὀρέστου.
Γείρ, ὁ· ποτ. Αἰδύης.
Γέλα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Γελάνωρ, -ορος, ὁ· βασ. Ἄργους.
Γέλας, -α, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Γέλων, -ωνος, ὁ· τύρ. Συρακουσῶν.
Γελωνοί, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Γελωνός, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Ἐχίδνης.
Γελωνός, ἡ· πόλ. Σκυθίας.
Γεμῖνιος, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Γεμῖνος, ὁ· Ρόδιος Μαθηματικός.
Γέναυνοι, οἱ· Ραιτικὸν ἔθνος.
Γενέθλιον, τό· κώμη Ἀργολίδος.
Γενέση, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Γενέσιον, τό· κώμη Ἀργολίδος.
Γενέσιος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Γενετυλλίς, -ίδος, ἡ· θεὰ τῶν τοκετῶν | ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Γενέτωρ, -ορος, ὁ· υἱὸς Λυκάονος.
Γενήτης, ὁ· λιμ. κ. ποτ. Πόντου.
Γενναΐδες, αἱ· =Γενετυλλίδες.
Γεννησαρῖτις, -ίδος, ἡ· λίμ. Παλαιστ.
Γενούα, ἡ (κ. Γενόα)· πόλ. Ἰταλίας.

Γέντα, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Γέντιος, ὁ· βασ. Ἰλλυριῶν.
Γέραιστος, ὁ· υἱ. Διὸς | εἷς τῶν Κυκλώπων.
Γεραιστός, ὁ (κ. ἡ)· ἀκρ.κ.λι.Εὐβοίας.
Γεράνα, ἡ· βασίλ. τῶν Πυγμαίων.
Γεράνεια, ἡ (κ. -ία)· ὄρ. Μεγαρίδος.
Γεράνδραι, αἱ· βλ. Γερόνδραι.
Γεράνωρ, -ορος, ὁ· Λάκων τις.
Γέρας, τό· φρούρ. πλησίον Σικυῶνος.
Γέρασα, τά· πόλ Παλαιστ. | πόλ.Κοίλης Συρίας.
Γεράστιος, ὁ· ὄν. μηνὸς ἐν Σπάρτῃ.
Γεργίθιον, τό· μέρος παρὰ τὴν Λάμψακον.
Γέργις, -ιδος, ἡ (κ. -ιδος, ὁ)· πόλ.Τρῳάδ.
Γέργις, -ιδος, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Γεργοουΐα, ἡ· πόλ.Ἀκουϊταν.Γαλλίας.
Γέρην, -ηνος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. | χωρ. Λέσβου.
Γερηνία, ἡ (κ. Γέρηνα, τά, κ. Γέρηνον, τό)· πόλ. Μεσσηνίας.
Γερήνιος, ὁ· ἐπίθ. Νέστορος.
Γέρης, -ητος, ὁ· φαλακρός τις ἐπαίτης ἐν Ἀθήναις.
Γερητοδεόδωρος, ὁ· κωμ. ἐπίθ. ἀ· χρείου τινὸς Ἀθηναίου.
Γέρισσα, ἡ (κ. -ισα)· πόλ. Ἀφρικῆς.
Γερμανία, ἡ· χώρα Εὐρώπης.
Γερβάνιοι, οἱ· ἔθνος Περσικόν.
Γέρμη, ἡ· πόλ. Ἑλλησπόντου.
Γερόνδραι, αἱ· πόλ. Λακωνίας.
Γερόντειον, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Γερούνειόν, τό· πόλ. Ἀπουλίας.
Γεροῦς, -οῦντος, ἡ· πόλ. Μακεδον.
Γέρρα, τά· πόλ.Συρίας, Αἰγύπτου | κ.ἄ.
Γέρρας, ὁ (κ.Γέρρος)· ποτ.Σαρματίας.
Γέρρος, ὁ (κ. Γέρροι, οἱ)· ἐπαρχία Σαρματίας.
Γερτοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Γέρων, -οντος, ὁ· ποτ. Ἥλιδος.
Γέτας, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Γέτης, -ου, ὁ· κάτ. Γετικῆς.
Γετική, ἡ· χώ. Γετῶν, ἡ Δακία.
Γευσιστράτη, ἡ· γυνὴ Ἀθηναία·
Γεφροῦς, ἡ· πόλ. Κοίλης Συρίας.
Γέφυρα, ἡ· πόλ.Συρίας | πόλ. Βοιωτίας.
Γεφυραῖοι, οἱ (κ. -ρεῖς)· δῆ. Ἀττικῆς.
Γήδειρα, τά· =Γάδειρα.
Γῆλαι, οἱ (κ. Γηλοί)· ἔθνος Μηδικόν.
Γήναβον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Γηρυονεύς, -ῆος, ὁ· =Γηρυόνης.
Γηρυόνης, -ου, ὁ (κ. -υών)· υἱ. Χρυσάορος, βασ. νήσ. Ἐρυθείας.
Γιγαντοφοντίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Γίγαρτον, τό· πόλ. Φοινίκης.
Γίγας, -αντος, ὁ· πληθ. Γίγαντες, τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ κ. Γῆς | ἔθν. Ἠπείρ.
Γίγων, -ωνος, ὁ· βασ Αἰθ.| ἐπίθ. Βάκχου.
Γιγωνὶς ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ. Θερμαϊκ.κόλπ.
Γίγωνος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Γιλιγάμμαι, οἱ (κ.-γάμβαι) ἔθν. Λιβύης.
Γίλλος, ὁ· Ταραντῖνος φυγὼν εἰς Περσ.
Γινδάνες, οἱ (κ. Γινδ-)· ἔθν. Ἀφρικῆς.
Γίνδαρος, ἡ (κ.Γίνδαρα)· πόλ.Συρίας.
Γλαβρίων, -ωνος, ὁ· ὕπατος κ. στρατ. Ρώμης.
Γλάνις, -ιδος, ὁ· ὄν.ποτ. | ἀδελ.Βάκιδος.
Γλαυγανίκαι, οἱ (κ. Γλαῦσαι)· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Γλαυκέτης, ὁ· Ἀθην. δημαγωγός.
Γλαύκη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων | θυγ. Δαναοῦ, Κρέοντος | κ. ἄ.
Γλαύκη, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Ἰωνίας.
Γλαυκίας, -ου, ὁ· γλύπτης | κ. ἄ.
Γλαυκίδης, ὁ· ἐπών.ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Γλαυκίππη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Γλαύκιππος, ὁ· ἐπών. ἄρχ.ἐν Ἀθήναις.
Γλαυκίς, -ίδος, ἡ· μή. Αἰσχίνου.
Γλαυκίων, ὁ· =Γλαυκίας.
Γλαυκοδέα, ἡ (κ.Γλαυκίς)· μή.Αἰσχίν.
Γλαυκοδόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Γλαυκονόμη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Γλαῦκος, ὁ· υἱ· Μίνωος | υἱ.Σισύφου | κ.ἄ.
Γλαῦκος, ὁ· ὄν. ποταμῶν κ. κόλπου.
Γλαύκων, -ωνος, ὁ· ἀδελ. Πλαύτωνος | ποι., ναύαρχ. | κ. ἄ.
Γλαυκῶπις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Γλαφυραί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Γληνεύς, ὁ (κ. Γληνός)· υἱ. Ἡρακλ. κ. Δηιανείρας.
Γλίσας, -αντος, ὁ (κ. Γλίσσας)· πόλ Βοιωτίας.
Γλοῦς, ὁ (κ Γλῶς)· υἱ· τοῦ Ταμῶ, Αἰγύπτ.
Γλυκέρα· ἡ· περίφ. ἑταίρα ἐν Ἀθήναις.
Γλυκέριον, τό· ὑποκορ. τοῦ Γλυκέρα
Γλύκη, ἡ· ὄν. διαφ. γυναικῶν.
Γλυκῖνος, ὁ· τῶν Πυθαγορείων τις.
Γλυκὺς Λιμήν, ὁ· λιμ. κ. πόλ.Ἠπείρου.
Γλύκων, -ωνος, ὁ· ἐπιγραμματοποιός.
Γλυμπεῖς, οἱ· κώ. Λακωνίας.
Γλῶς, ὁ· =Γλοῦς.
Γνάθαινα, ἡ· ἑταίρα τις ἐν Ἀθήναις.
Γναθαίνιον, τό· ὑποκορ.τοῦ Γνάθαινα
Γνάθων, -ωνος, ὁ· ὄνομα παρασίτου.
Γναθωνίδης, ὁ· ὑποκορ. τοῦ Γνάθων.
Γνάϊος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Γνήσιππος, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις | κωμ. ποιητής.
Γνίφων, -ωνος, ὁ· ὄν. φιλαργύρου.
Γνοῦρος, ὁ· πα. Ἀναχάρσιδος.
Γνωσίας, ὁ· Συρακούσιός τις.
Γνωσίδημος, ὁ· τύρ. Ὡρεοῦ Εὐβοίας.
Γόβαινον, τό· ἀκρωτ. Γαλλίας.
Γόγγυλος, ὁ· τῶν ἐπισ. Ἐρετριέων τις.
Γολγοί, οἱ (κ.Γολγόν, τό)· πόλ.Κύπρου.
Γόλγος, ὁ· υἱ.Ἀφροδίτης κ.Ἀδώνιδος.
Γολόσσης, ὁ· υἱ.Μασινίσσα ἐκ Νουμιδ.
Γόμφοι, οἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Γονατᾶς, ὁ· ἐπών. βασιλ. τῶν Μακεδόνων Ἀντιγόνου.
Γονιάδες, αἱ· νύμφαι τινές.
Γόννοι, οἱ (κ. Γόννον, τό, κ. Γόννος, ὁ)· πόλ. Περραιβῶν.
Γοννοπαῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Γονόεσσα, ἡ (κ. Γονοῦσσα, κ. Γονοῦσα)· πόλ. κ. ἀκρωτ. Ἀχαΐας | πόλ. Θεσσαλίας.
Γόργασος, ὁ· υἱ. Μαχάονος | κωμ. ὄν. στρατ. Λαμάχου.
Γόργη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | κ.. ἄ.
Γοργίας, -ου, ὁ· περίφ. σοφ. κ. ῥήτ. ἐκ Σικελίας | κ. ἄ.
Γόργιον, τό· χωρ. Σικελίας.
Γοργίππεια, ἡ (κ. -πία)· πόλ. Σινδικῆς ἐπὶ τοῦ Κιμμερ. Βοσπόρου.
Γοργίων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Ἐρετρ.
Γοργολόφας, ὁ· κωμ. ἐπίθ.στρατ.Δαμάχου.
Γόργος, ὁ· βασ.Σαλαμ. Κύπρου | κ. ἄ.
Γοργοφόνη, ἡ· ἐπίθ.Ἀθηνᾶς | μία τῶν Δαναΐδων | κ. ἄ.
Γοργοφόνος, ὁ· υἱ. Ἠλεκτρύονος.
Γοργυδίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Πριάμου.
Γόργυια, ἡ· χωρ. Σάμου.
Γοργυιεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Γοργύλος, ὁ· ποτ. Λακωνίας.
Γοργύρα, ἡ· σύζ. Ἀχέροντος.
Γοργώ, -οῦς (κ.-όνος), ἡ· πληθ.Γοργόνες, αἱ· τρεῖς ἀδελ. Εὐρυάλη, Σθενώ, Μέδουσα | θυγ. Κλεομένους, σύγ. Λεωνίδα | κ.ἄ.
Γοργώπας, -α, ὁ· τῶν Σπαρτιατῶν τις.
Γοργῶπις, -ιδος, ἡ· λίμνη πλησ.Κορίνθ.
Γορδηνία, ἡ· =Γορτυνία.
Γορδίειον, τό (κ. Γόρδιον)· πόλ.Φρυγ.
Γόρδιος, ὁ· ὄν. βασιλέων Φρυγίας | κ.ἄ.
Γορδίου τεῖχος, τό· πόλ. Φρυγίας.
Γόρδος, ὁ· χωρ. Τρῳάδος.
Γορδυαία, ἡ· χώ. Ἀρμενίας.
Γορδυαῖα ὄρη, τά· ὄρη Γορδιανῆς.
Γορδυαῖοι, οἱ· οἱ παρὰ Ξεν.Καρδοῦχοι.
Γόρδυς, -υος, ὁ· υἱ. Τληπτολέμου.
Γορπιαῖος, ὁ· ὄν. μηνὸς Μακεδ.
Γόρτυν, -υνος, ἡ (κ. Γόρτυς, κ. Γόρτυνα)· πόλ. Κρήτης | πόλ. Ἀρκαδ. | ὄν. νύμφης.
Γορτυνία, ἡ· πόλ.Ἡμαθίας ἐν Μακεδ.
Γορτύνιος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Γόρτυς, -υνος, ἡ· =Γόρτυν.
Γόρτυς, -υνος, ὁ· υἱ.Στυμφάλου | κ.ἄ.
Γοτθία, ἡ (κ. Γοτθική)· χώ.τῶν Γότθων.
Γότθοι, οἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Γοῦδος, ὁ· ἡγεμὼν τῶν Γότθων.
Γουνεύς, -έως, ὁ· ἡγ.τῶν Ἀκαρν.Τρῳας
Γουραῖοι, οἱ· ἔθνος Ἰνδικόν.
Γουράνιοι, οἱ· ἔθνος Ἀρμενίας.
Γοῦτθοι, οἱ· ὁλ. Γότθοι.
Γρααῖοι, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Γραῖα, ἡ· πόλ. Βοιωτ., ἡ Ταναγρα.
Γραῖαι, αἱ· θυγ.Φόρκυος, ἀδελφαὶ Γοργόνων.
Γραῖκος, ὁ· υἱ. Θεσσαλοῦ, βασ. Φθίας.
Γραικός, ὁ, πληθ, Γραικοί, οἱ· οἱ Πελασγοὶ κ. γεν. οἱ Ἕλληνες.
Γράμμη, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Γράμμιον, τό· πόλ. Κρήτης.
Γρανίκος, ὁ (κ. -ικός)· ποτ. Μυσίας.
Γράνις, -ιος, ὁ· ποτ. Περσίας.
Γραός στῆθος, τό· λόφος ἐν Βοιωτίᾳ.
Γραονίσκιον, τό (κ. Γραονίσκοι, οἱ)· πόλ. Ἠτρουρίας.
Γρᾶς, -ᾶ, ὁ· υἱ. Ἀρχελάου, ἀπόγ. Ὀρέστου.
Γρατίων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Γραυκένιοι, οἱ· ἔθνος περὶ τὸν Ἴστρον.
Γρήνικος, ὁ· =Γράνικος.
Γρησίνη, ἡ· πόλ. Χερσῶνος.
Γρηστωνία, ἡ· =Κρηστωνία.
Γρῖνος, ὁ· βασ. Θήρας.
Γρίον, τό· ὄρ. Καρίας.
Γρουμέντον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Γρύλλος, ὁ· πα. κ. υἱ. Ξενοφῶντος.
Γρυμαία, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Γρύνεια, ἡ κ. τὰ (κ. Γρύν(ε)ιον, τό)· πολίχνη Αἰολίδος.
Γρῦνος, ὁ· υἱ. Εὐρυπόλου, ἀπόγ. Τηλέφου.
Γρύττος, ὁ· Ἀθην., ἐχθρὸς Κλέωνος.
Γρώνεια, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Γύαρος, ἡ· μία τῶν Κυκλάδ. νήσων.
Γυγάδας, ὁ· ὁ χρυσὸς ὁ ἀνατεθεὶς εἰς Δελφοὺς ὑπὸ Γύγου.
Γυγαίη λίμνη, ἡ· ἐν Λυδίᾳ | Γυγαίη νύμφη.
Γύγας, ὁ· ἀκρωτ. Τρῳάδος.
Γύγης, ὁ· υἱ. Δασκύλου, ἐκ Λυδίας.
Γύζαντες, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.
Γύης, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Γύδειον, τό (κ.-διον)· πόλ.κ.λιμ.Λακων.
Γυλάκεια, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Γύλαξ, -ακος, ὁ· ἱδρυτὴς Γυλακείας.
Γύλιππος, ὁ· στρατ. Σπάρτης.
Γῦλις, -ιος, ὁ (κ. Γύλλις)· πολέμαρχος Σπαρτιατῶν.
Γύμνης, -ητος, ὁ· κάτ.Γυμνησίων νήσ
Γυμνήσιαι νῆσοι, αἱ =Βαλεαρίδες.
Γυμνίας, ὁ· πόλ. Σκυθηνῶν Ἀσίας.
Γυμνοί, οἱ· λα. Πόντου.
Γυμνοπαιδίαι, αἱ (κ.-αι)· ἑορταὶ Σπάρτ.
Γυμνοσοφισταί, οἱ· Ἰνδοὶ σοφισταί.

Γυναικόπολις, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Γύνδης, ὁ· ποτ. Ἀσσυρίας.
Γυραί, αἱ· βράχοι τοῦ Ἰκαρίου πελ.
Γυρίδας, ὁ· τῶν Σπαρτιατῶν τις.
Γυρτών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
Γύρτων, -ωνος, ὁ· ἀδελ. Φλεγύου.
Γύρινναι, ἡ (κ. -ννώ)· φίλη Σαπφοῦς.
Γυρτώνη, ἡ·=Γυρτών.
Γωβρύας, -ου, ὁ· στρατ. Ἀρταξ.| κ.ἄ.
Γωγαρηνή, ἡ· ἐπαρχία Ἀρμενίας.
Γωρυδάλη, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.

Δ

Δάαι, αἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Δαβία, ἡ· πόλ. Νουμιδίας.
Δαδάκης, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Δάδας, α, ὁ· ἱδρ. Θεμισσοῦς.
Δαδίκαι, οἱ· ἔθνος Περσικόν.
Δάειρα, ἡ· ἑλ. Δαῖρα.
Δαΐδαλα, τά· πόλ. Καρίας | πόλ. Λυδίας | ἑορταὶ ἐν Βοιωτίᾳ.
Δαιδαλίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Δαιδαλίων, -ωνος, ὁ·πα. Αὐτολύκου.
Δαίδαλος, ὁ· ὄν. διαφ. καλλιτεχνῶν.
Δαΐδος, ὁ· τῶν Λακεδαιμονίων τις.
Δαΐμένης, -ους, ὁ· υἱ. Τισαμενοῦ.
Δαιμογοργών, -όνος,ἡ·ἐπίγ.Δαίμων.
Δαῖρα, ἡ (κ. Δάειρα)· νύμφη λατρευομένη εἰς τὰ Ἐλευσίνια.
Δαΐς, -ΐδος, ὁ· κήρυξ τις τῶν Τρώων.
Δαίσιος, ὁ· ὄν. μηνὸς Μακεδ.
Δαισιτιᾶται, οἱ· λαὸς Ἰλλυρίας.
Δαΐφαντος, ὁ· στρατ. Θηβαίων.
Δαϊφάρνης, -ους, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Δαΐφρων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου.
Δάκες, οἱ· κάτοικοι Δακίας.
Δακία, ἡ· χώ. Εὐρώπης.
Δάκτυλοι Ἰδαῖοι,οἱ·δαίμονεςΦρυγίας κ. Κρήτης, συνοδοὶ Κυβέλης.
Δάλδις, -εως, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Δαλίσανδα, ἡ· (κ. -νδός)· πόλ. Ἰσαυρίας.
Δαλίων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Δαλματία, ἡ· χώρα Εὐρώπης.
Δάλμιον, τό· πρωτ. Δαλματίας.
Δαμάγητος, ὁ· βασ. τῆς ἐν Ῥόδῳ Ἰαλυσσοῦ | κ. ἄ.
Δαμάγων, -ωνος, ὁ· Λακεδαιμόνιος.
Δαμάρατος, ὁ· =Δημάρατος.
Δαμάρμενος,ὁ·ἁλιεὺς ἐξ Ἐρετρ | κ.ἄ.
Δάμαρχος, ὁ· Ὀλυμπιονίκης τις.
Δάμας, -αντος, ὁ·πα.ποι. Ἀλκμᾶνος.
Δαμασία, ἡ· πόλ. Οὐινδελικίας.
Δαμασίας,ὁ ἄγγελ.Ὀρέστου |ἀθλητής.
Δαμασίδυμος, ὁ· υἱ. βασ. Κανδαύλου.
Δαμάσιππος, ὁ· ἀδελ. Πηνελόκης|πα. φιλοσ. Δημοκρίτου.
Δαμασίστρατος, ὁ· βασ. Πλαταιῶν.
Δαμασίχθων, -ονος, ὁ· υἱ. Κόδρου | υἱ. Νιόβης | κ. ἄ.
Δάμασκος, ὁ· υἱ.Ἕρμου, ἱδρ. Δαμασκ.
Δασμασκός, ἡ· πρωτ. Κοίλης Συρίας.
Δάμασος, ὁ· εἷς τῶν ἑπτὰ τῆς Ἰταλικῆς Σίριος.
Δαμάστης, -ου, ὁ· =Προκρούστης | κ.ἄ.
Δαμάστιον, τό· χωρ. Ἠπείρου.
Δαμαστορίδης, ὁ· υἱ. Δαμάστορος.
Δαμάστωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Ναυπλίου | πα. Τληπολέμου.
Δαμάτας, ὁ· στρατ. Καδουσίων.
Δαμάτηρ, ἡ· =Δημήτηρ.
Δαμέων, -ωνος, ὁ· υἱ. Φλιοῦντος.
Δαμία, ἡ (κ. Αὐξησία)· θεότ.εὐφορίας.
Δαμιδάλης, -ους, ὁ· ἐκ Φενεοῦ, φιλοξενήσας τὴν Δήμητρα.
Δαμίνδας, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Δᾶμις, -ίδος, ὁ· Βαβυλώνιος, μαθ.Ἀπολλωνίου Τυανέως.
Δάμναι, αἱ· ἔθνος Σηρικῆς.
Δαμναμενεύς, ὁ· εἷς Ἰδαίων Δακτύλων.
Δάμνιοι, οἱ· ἔθνος Βραττανικόν.
Δάμνιππος, ὁ· κόλαξ τις.
Δαμνώ,-οῦς, ἡ· θυγ. Βήλου, σύζ. Ἀγήνορος.
Δαμοδοΐδας, -α, ὁ· γαμβρὸς τοῦ Μεσσηνίου Ἀριστομένους.
Δαμοίτας, -α, ὁ· ποιμὴν τις.
Δαμοκλείδας, ὁ· εἷς τῶν Βοιωταρχῶν.
Δαμοκλῆς, ὁ· αὐλικός τις τοῦ τυρ. Συρακουσῶν Διονυσίου | κ. ἄ.
Δαμόξενος, ὁ· κωμ.ποι.|Κορίνθ. ἀθλ.
Δαμόστρατος, ὁ· πα. ἱστ. Θεοπόμπου.
Δαμοτάγης, -ους, ὁ·Πυθαγόρειός τις.
Δαμότιμος, ὁ· Σικυώνιός τις.
Δαμόφιλος,ὁ·ποι.Κυρην. | Βριωτάρχ.
Δαμοφῶν, -ῶντος, ὁ· γλύπτης Μεσσήνιος | κ.ἄ.
Δάμυλλος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Δαμυρίας, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Δάμυσος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Δαμώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Πυθαγόρου.
Δάμων, -ωνος, ὁ· σοφιστής, διδάσκ. Περικλέους | φίλος Φιντίου.
Δάνα, ἡ· πόλ. Καππαδοκίας.
Δανάη, ἡ· θυγ.Ἀκρισίου κ.Εὐρυδίκης.
Δαναΐδες, αἱ· 50 θυγ. Δαναοῦ.
Δαναΐδης, ὁ· υἱ. Δανάης ἢ Δαναοῦ.
Δανασί, οἱ· οἱ κάτ. τοῦ Ἄργους.
Δαναός, ὁ· υἱ. Βήλου,ἀδελ. Αἰγύπτου.
Δανδάκη, ἡ· πόλ. Ταυρικῆς Χερσον.
Δάνδαμις, -ίδος, ὁ· εἷς τῶν Βραχμάνων | κ. ἄ.
Δανδάριοι, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Δανδαλήται, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Δανούβιος, ὁ (κ. -βις)· ποτ. Εὐρώπ.
Δάοι, οἱ (κ. Δάαι)· νομαδ. λα. Περσίας | =Δάκες.
Δαοῦχος ὁ·=Τάοχος.
Δάοχος,ὁ·Θεσσαλός,φιλ.βασ.Φιλίππου.
Δάρα, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Δαράδαξ, -ακος, ὁ· ποτ. Συρίας.
Δάραδος, ὁ· ποτ. Ἀφρικῆς.
Δάραψα, τά· πόλ. Βακτριανῆς.
Δαρδανεῖς, οἱ· ἔθν. Ἀσιατ. | =Δαρδάνιοι.
Δαρδανία, ἡ· πόλ. Τρῳάδος | ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας | τμῆμα Μοισίας.
Δαρδανίδης, ὁ· ἀπόγονος Δαρδάνου, Πρίαμος, Ἀγχίσης.
Δαρδανίς, ἡ· γυνὴ ἐκ Δαρδάνου | ἄκρωτ. Δαρδανίας.
Δαρδανίων,-ωνος,ὁ·=Δαρδανίδης.
Δάρδανος, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Ἠλέκτρας.
Δάρδανος,ἡ (κ.-ον,τό)·πόλ.Αἰολίδος.
Δαρειογενής, ὁ,ἡ·υἱ.ἢ ἀπόγ.Δαρείου.
Δαρεῖος, ὁ· ὄν. βασιλέων Περσίας.
Δαρεῖται, οἱ· ἔθνος Ἀσιατικόν.
Δαρεῖτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Μηδίας.
Δάρης,-ητος, ὁ· ποι.ἐκΦρυγίας | κ.ἄ.
Δαρητίδης, ὁ· υἱ. Δάρητος.
Δάριδνα, ἡ· πόλ. Παφλαγονίας.
Δάρνα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Δάρνις, -εως, ἡ· πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Δασέα, ἡ (κ.-έαι, αἱ)· πόλ.Ἀρκαδίας.
Δασκύλης, ὁ· =Δάσκυλος.
Δασκυλεῖον,τὸ(κ.-ύλιον)· πόλ.Βιθυν.
Δασκυλῖτις, ἡ· χώ. κ. λί. Βιθυνίας.
Δάσκυλος, ὁ· πα. Γύγου | βασ.Μυσίας.
Δασκύλου κώμη, ἡ· χωρ. Καρίας.
Δάσκων, -ωνος, ὁ· πόλ. Σικελ.| κ.ἄ.
Δασμένδα, ἡ· φρούρ. Καππαδοκίας.
Δάσμων, -ωνος, ὁ· Κορινθ. ἀθλητής.
Δάσταρκον, τό· ὀρ.φρούρ.Καταονίας.
Δάστειρα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Δατάμας,ὁ(κ.-μης)·ἀατρ.Κοίλ.Συρίας
Δαταφέρνης, -ου, ὁ· στρατ. Περσῶν.
Δᾶτις,-ιδος, ὁ (κ.Δάτις)·στρατ.Δαρείου,συστράτ Ἀρταφέρνουςκατὰ Ἑλ.
Δάτον, τὸ (κ. Δάτος,ἡ)· πόλ.Θρᾴκης.
Δαῦλαι, αἱ· πόλ. Βιθυνίας.
Δαυλία, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Δαυλίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Κηφισοῦ | πόλ. Φωκίδος | ἡ περὶ αὐτὴν χώρα.
Δαυνία, ἡ· χώρα Ἰταλίας.
Δαύνιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Δαύνιον τεῖχος, τό· πόλ. Θρᾴκης.
Δαῦνος, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
Δαυρίσης, ὁ· στρατηγὸς Δαρείου.
Δαύσαρα, τά· πόλ. πλησ. Ἐδέσσης.
Δαφναγόρας, ὁ· μουσικός.
Δάφναι,αἱ Πηλούσιαι· φρούρ.Αἰγύπτ.
Δαφναία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Δαφναῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Δάφνη, ἡ· θυγ. Πηνειοῦ | θυγ. Τειρεσίου | ὄν. διαφ. πόλεων.
Δάφνις,-ίδος,ὁ·υἱ.Ἑρμ.|τύρ.Ἀβύδου.
Δάφνος, ὁ·ἰατρὸς Ἐφέσ.|ποτ.Λοκρίδ.
Δαφνοῦς,-οῦντος,ὁ·πόλ.κ.λιμ.Λοκρ.
Δαφνοῦσα, ἡ·=Δαφνοῦς.
Δαφνουσίς, -ίδος, ἡ·λίμνη Βιθυνίας.
Δέβαι, αἱ· ἔθνος Ἀραβίας.
Δεβελτός, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Δεβρίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Δέγμενος,ὁ·εἷς τῶν Ἑκπεῶν Ἤλιδος.
Δεῖγμα, τό· τμῆμα Ἀγορᾶς, ὅπου ἐξετίθεντο δείγματα ἐμπορευμάτων.
Δείναρχος, ὁ· Κορίνθιος ῥήτωρ.
Δεινιάδας, ὁ· Λακεδαιμόν. ναύαρχος.
Δεινίας, ὁ· Ἀθην. ῥητ.κ.δημαγ. | κ.ἄ.
Δεῖνις, -ιος, ὁ· Ὀλυμπιον.ἐξ Αἰγίνης.
Δεινίχα, ἡ· σύζ. τοῦ βασ. Ἀρχιδάμου.
Δεινοκράτης, -ους, ὁ· ἀρχιτέκτων | Πυθαγόρειός τις.
Δεινόλοχος, ὁ· υἱὸς Πύρρου | κωμ. ποιητὴς ἐκ Συρακουσῶν.
Δεινομάχη, ἡ· μήτηρ Ἀλκιβιάδου.
Δεινόμαχος, ὁ· Στωικὸς φιλόσοφος.
Δεινομένης, -ους, ὁ· πα. τῶν τυρ. Ἱέρωνος κ. Γέλωνος | γλύπτης.
Δεινόστρατος, ὁ· γεωμέτρης.
Δεινώ, -οῦς, ἡ·μία τῶν Γραιῶν, ἀδελ. τῶν Γοργόνων, θυγ. Φόρκυος.
Δείνων, -ωνος, ὁ· πολέμαρχος τῶν Λακεδαιμ. | ἱστοριογράφος.
Δειράδες, αἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Δειράς, -άδος, ἡ· χωρ. Κορίνθου.
Δείρη, ἡ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Αἰθιοπίας.
Δεισήνωρ, -ορος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Δεκαίνεος, ὁ· προφήτης τῶν Γετῶν.
Δεκατηφόρος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Δεκέβαλος, ὁ· βασ. τῶν Δακῶν.
Δεκέλεια, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Δέκελος, ὁ· ἥρως ἀναγγελίας τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης.
Δεκιῆται, οἱ· λα. Γαλλίας.
Δεκίητον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Δέκιμος, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Δέκιος, ὁ· ὄν. ἐπισήμων Ρωμαίων.
Δέλτα, τό· τὸ δέλτα τοῦ Νείλου | νῆσ. Ἰνδικῆς | χώ. Θρᾴκης | κ.ἄ.
Δέλφειος βωμός, ὁ· ὁ ἐν Δελφοῖς.
Δελφικός, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Δελφίνης, ὁ· ὁ ἐν Δελφοῖς δράκων Πύθων.
Δελφινία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Δελφίνιον,τό·ναὸς Ἀπόλλ.ἐνΔελφοῖς

| πόλ. κ. λιμὴν Βοιωτίας | κ. ἄ.
Δελφίνιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Δελφοί, οἱ· πόλ. Φωκίδος.
Δελφός, ὁ· υἱ. Ποσειδ., ἱδρυτὴς καὶ βασ. τῶν Δελφῶν.
Δελφοῦσα, ἡ· πηγὴ Δελφῶν.
Δελφουσία, ἡ·=Θέλπουσα.
Δελφύνη, ἡ· θράκαιναἀνθρωπόμορφος.
Δεξαμεναί, αἱ· χωρ. Ἀμβρακίας.
Δεξαμένη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Δεξαμενός, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων | βασ. Ὠλενοῦ.
Δεξιάδης, -ου, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Δεξιδέα, ἡ· Νύμφη, σύζ. Μίνωος.
Δεξίδεος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν. | ποιητὴς | Πυθαγόρειός τις.
Δεξίνικος, ὁ· παράσιτός τις ἐν Ἀθήν.
Δεξιός, ὁ· πατὴρ Ξενοκράτους.
Δέξιππος, ὁ· Λακεδαιμ. τις | ἱστοριογρ.
Δεξιφάνης, -ους, ὁ· ἐκ Κνίδου, πα. ἀρχιτέκτ. Σωστράτου.
Δέραι, αἱ· χωρ. Μεσσηνίας.
Δεράς, τό· φρούριον Σικυωνίας.
Δέρβη, ἡ· κώμη Λυκαονίας.
Δέρβικες, οἱ (κ. Δερβίκκαι)· ἔθνος Ἀσιατικόν.
Δέρβιοι, οἱ·=Δέρβικες.
Δέρδας, ὁ· υἱ. Ἀρριδαίου, ἐξάδελ. Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος.
Δερδενις, -εως, ὁ· πα. Τερπάνδρου.
Δέρεα, τά· πόλ. Ἀρκαδίας.
Δέρδων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Δερκέβιοι, οἱ·=Δέρβικες.
Δερκετώ, -οῦς, ἡ· ἡ ἄλλως Ἀτάργαρτις· θεὰ τῶν Σύρων.
Δερκυλίδας, ὁ (κ. -λλίδας)· Λακεδαιμόνιος στρατηγός.
Δέρκυλλος, ὁ (κ. -ύλος)· Ἀθηναῖος ὑποκριτὴς | κ.ἄ.
Δέρκυνος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., ἀδελ. Ἀλεβίονος.
Δέρριον, τό· χωρ. Λακωνικῆς.
Δερριάτις, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Δέρρις, -εως, ἡ· ἀκρωτ. ἐν Μακεδονίᾳ.
Δερσαῖοι, οἱ· ἔθνος θρᾳκικόν.
Δέρτων, -ωνος, ὁ·=Δέρδων.
Δερτώσσα, ἡ· χωρ. Ἱσπανίας.
Δέσποινα, ἡ· θυγ. Ποσ. κ. Δήμητρος.
Δευκαλίδης, ὁ· = Δευκαλιωνίδης· υἱ. Δευκαλίωνος | Δευκαλίδαι= Ἕλληνες.
Δευκαλίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Προμηθ. | υἱ. Μίνωος | κ. ἄ.
Δευκαλίων, -ωνος, ἡ· νησὶς τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου.
Δευκαλιώνεια, ἡ· σύγγραμ. Ἑλλανίκ.
Δεύνυσος, ὁ· =Διόνυσος.
Δευρίοπος, ἡ· χώ. Μακεδ. Παιονίας.
Δεύς, ὁ· =Ζεύς.
Δηιάνειρα, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων | ἀδελ. Μελεάγρου | κ. ἄ.
Δηιδάμεια, ἡ· θυγ. Λυκομήδους | θυγ. Βελλεροφόντου | κ. ἄ.
Δηικόων, -ωντος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Μεγάρας | τῶν Τρώων τις.
Δηιλέων, -οντος, ὁ· υἱ. Δηιμάχου, ἀδελ. Αὐτολύκου.
Δηίλοχος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Κυζίκου.
Δηίμαχος, ὁ· υἱ. Νηλέως | πα. Αὐτολύκου | κ. ἄ.
Δηιόκης, -ου, ὁ· υἱ. Φραόρτου, βασ. Μηδίας.
Δηιονεύς, -έως, ὁ· υἱ. Εὐρύτου | κ.ἄ.
Δηιονίδης, ὁ· υἱ. Δηιονέως.
Δηιόπεια, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Δηιόπη, ἡ· θυγ. Τριπτολέμου, μή. Εὐμόλπου.
Δηιοπίτης, -ου, ὁ· εἷς τῶν νόθων υἱ. Πριάμου.
Δηιόταρος, ὁ· βασ. Γαλατῶν.
Δηΐοχος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων.
Δηιπύλη, ἡ· θυγ. Ἀδράστου, μή. Διομήδ.
Δηίπυλος, ὁ· σύντροφος Διομήδους.
Δηΐπυρος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων.
Δηιφόβη, ἡ· θυγ. Γλαύκου, ἱέρεια Ἀπόλλωνος κ. Ἀρτέμιδος.
Δηίφοβος, ὁ· υἱ. Πριάμου | κ. ἄ.
Δηίφονος, ὁ· υἱ. Εὐήνου, μάντις.
Δηιφόντης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀντιμάχου.
Δηΐων, -ωνος, ὁ· υἱ. Αἰόλου κ. Ἀλναρέτης | κ. ἄ.
Δηλία, ἡ· πόλ. Καρίας.
Δηλιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Γλαύκου, ἀδελ. Βελλεροφόντου.
Δηλιάς, -άδος, ἡ·=Δηλία, ἐπίθ. Ἀρτέμιδος | ἡ ναῦς ἡ φέρουσα εἰς Δῆλον τοὺς ἀπεσταλμένους.
Δήλιον, τό· να. τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος | πόλ. Βοιωτίας, Λακωνίας.
Δῆλος, ἡ·νῆσ. Κυκλάδ. κ. πόλ. ἐπ' αὐτῆς.
Δημάγετος, ὁ (κ. -γητος, κ. -γέτας)· βασ. Ρόδου, πα. Διαγόρου.
Δημάδης, -ου, ὁ· περίφ. ῥήτ. κ. δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Δημαινέτη, ἡ·Ἀθήν., σύζ. Ἀρχιτέλους.
Δημαίνετος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Δημάρατος, ὁ·βασ. Σπάρτης | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Δημαρέτη, ἡ· ὄν. ποιητρίας.
Δημάριον, ἡ· ὑποκορ. τοῦ Δημώ.
Δήμαρχος, ὁ· στρατ. Συρακουσίων.
Δημέας, ὁ· Ἀθ., πα. Φιλοκράτους | κ.ἄ.
Δημήτηρ, ἡ=Γῆ μήτηρ, θυγ. Κρόνου κ. Ρέας, μή. Περσεφόνης.
Δημητριάς, -άδος, ἡ· πόλ. Θεσσαλ. | πόλ. Ἀσσυρίας.
Δημήτριον, τό· να. Δήμητρος | πόλ. Θεσσαλίας.
Δημήτριος, ὁ· ὄν. βασιλέων Μακεδ. | ῥήτ. Δημήτρ. ὁ Φαληρεύς | κ. ἄ.
Δημογένης, -ους, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ.
Δημοδίκη, ἡ· θυγ. Ἀγήνορος.
Δημόδοκος, ὁ· ποι. κ. μουσ. | στρατ. Ἀθηναίων | κ. ἄ.
Δημοκήδης, -ους, ὁ· ἰατρ. ἐκ Κρότωνος.
Δημοκλείδης, -ους, ὁ· ἐπ. ἄρχ. ἐν Ἀθ.
Δημοκλῆς, -έους, ὁ· ἐπ. ἄρχ. Ἀθ. | δημαγ. Ἀθηνῶν.
Δημοκόων, -ωντος, ὁ· νόθ. υἱ. Πριάμου.
Δημοκράτης, -ους, ὁ· πα. Λυσίου | κ.ἄ.
Δημόκριτος, ὁ· φιλόσ. ἐξ' Ἀβδήρων | κ.ἄ.
Δημολέων, -οντος, ὁ· υἱ. Ἀντήνορος | εἷς τῶν Κενταύρων.
Δημομέλης, -ους, ὁ· συγγ. Δημοαθέν.
Δημόνησοι, αἱ· δύο νησ. Προποντίδος.
Δημονίκη, ἡ· θυγ. Ἀγήνορος.
Δημόνικος, ὁ· ἄρχων ἐν Ἀθ. | ἀρεοπαγίτης ἐκ Μαραθῶνος.
Δημόπολις, -ιδος, ὁ· υἱ. Θεμιστοκλέους.
Δημοπτόλεμος, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων Πηνελόπης.
Δῆμος, ὁ· Ἀθην. τριήραρχος.
Δημοσθένης, -ους, ὁ· ὁ περίφ. Ἀθην. ῥήτωρ | στρατ. Ἀθ. ἐν Σικελίᾳ.
Δημόστρατος, ὁ· δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Δημοτέλης, -ους, ὁ· Σπαρτιάτης κήρυξ | τῶν ἑπτὰ Ἀοχρῶν τις.
Δημοτίων, -ωνος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ.
Δημοῦχος, ὁ· εἷς τῶν ἑπτὰ Τρώων.
Δημόφαντος, ὁ· δημαγ. ἐν Ἀθ. | στρατ. Ἠλείων.
Δημοφίλη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | Σίβυλλα ἐν Κύμῃ.
Δημόφιλος, ὁ· ἀρχηγ. Θεσπιέων ἐνθερμοπύλαις | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Δημοφῶν, -ῶντος, ὁ· υἱ. Θησέως κ. Φαίδρας | κ. ἄ.
Δημοχάρης, -ους, ὁ· ῥήτ. κ. δημαγ. ἐν Ἀθήναις | ἱστοριογράφος.
Δημόχαρις, -ιδος, ἡ· ποιήτρια.
Δημύλος, ὁ· πα. ἀθλητοῦ Γλαύκου, ἐκ Καρύστου.
Δημώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Κωλαι... | κ. ἄ.
Δήμων, -ωνος, ὁ· παροιμιογρ. | κ.ἄ.
Δημῶναξ, -ακτος, ὁ· κυνικὸς φιλόσοφος | κ.ἄ.
Δημώνασσα, ἡ· θυγ. Ἀμφιάρεω | κ.ἄ.
Δηρείτης, -ου, ὁ· ἀπόγ. τοῦ Λακεδαίμονος, πρόγ. Πατρέως.
Δηρουσιαῖοι, οἱ· λα. ἡ φῦ. Περσίας.
Δηρώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων
Δήώ, -οῦς, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Δῖα, ἡ· θυγ. Δηιονέως, μή. Πειρίθου.
Δία, ἡ· ἡ Νάξος | νῆσ. πλησ. Κρήτ. | κ.ἄ.
Διαβῆται, αἱ· νῆσ. πλησ. Κύμης | κ.ἄ.
Διαβλίνται, οἱ· ἔθνος Γαλλικόν.
Διαγόρας, ὁ· δύο βασ. νήσ. Ρόδου | κ.ἄ.
Διάγων, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Διαδουμενιαγός, ὁ· υἱ. αὐτοκρ. Μακρίνου.
Διαδούμενος, ὁ· Πλατων. φιλόσ.
Διαδρόμης, ὁ· πα. τοῦ στρατ. Θεσπιέων Δημοφίλου.
Δίαιξις, -εως, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Δίαιος, ὁ· ἐκ Μεγαλοπόλεως, ἀρχηγ. Ἀχαϊκοῦ Συνεδρίου.
Διακόπηνη, ἡ· χώ. περὶ τὴν Ἀμάσειαν.
Διακρία, ἡ (κ. διάκρ- κ. -ίς)· ἡ ὀρεινὴ Ἀττ. (μετ. Πάρνηθ. κ. Βραυρῶνος).
Διάκριοι, οἱ (κ. -ιεῖς)· οἱ κάτ. Διακρίας.
Διάκριτος, ὁ· πα. Μελησίππ., ἐκ Σπάρτ.
Διακτορίδης, ὁ· ἐκ Κρανῶνος Θεσσαλ., εἷς τῶν μνηστήρ. Ἀγαρίστης.
Διάμπολις, -εως, ἡ· πόλ. Μοισίας.
Διάνιον, τό· νῆσος Ἰταλίας.
Διάς, -άδος, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Δίας, -αντος, ὁ· εἷς τῶν Τιτάνων | πάππος Ἀγαμέμν. | κ. ἄ.
Διάσια, τά· ἑορτὴ Διὸς ἐν Ἀθήναις.
Δίδυμα, τά (κ. -μοι, οἱ)· θέσις Μιλήτου.
Διδυμαῖον, τό· ναὸς Ἀπόλλωνος.
Διδυμαῖος, ὁ (κ. -εύς)· ἐπίθ. Ἀπόλλ.
Διδύμη, ἡ· μία τῶν Λιπάρων νήσων | πόλ. Διδύης | ὄν. γυναικῶν.
Δίδυμοι, οἱ·=Δίδυμα | κώ. Ἀργολίδος.
Δίδυμον τεῖχος, τό· πόλ. Καρίας.
Δίδυμος, ὁ· περίφ. Γραμματ. Ἀλεξανδρ.
Διδώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Βήλου, ἀδελ. Πυγμαλίωνος.
Διέμπορος, ὁ· τῶν Βοιωταρχῶν τις.
Διευχίδας, ὁ· ἱστοριογρ. τις.
Διήγυλις, -ιος, ὁ· βασ. Θρᾳκῶν.
Διηνέκης, -ους, ὁ· εἷς τῶν τριακοσίων ἐν Θερμοπύλαις.
Διθύραμβος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου | ὄν. Θεσπιέως τινὸς πεσόντος ἐν Θερμ.
Διιτρέφης, -ους, ὁ· στρατηγὸς Ἀθην.
Δίκαια, ἡ· πόλ. Θρᾴκ., ἡ Δικαιόπολις.
Δικαιάρχεια, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Καμπανίας.
Δικαίαρχος, ὁ· μαθ. Ἀριστ., φιλόσ. | κ.ἄ.
Δικαιογένης, -ους, ὁ· τραγ. ποιητής.
Δικαιοκλῆς, ὁ· Κνίδιος Γραμματ.
Δικαιόπολις, -εως, ἡ·=Δίκαια | μτγν. ὄν. Ἐγέστης.
Δικαιόπολις, -ιδος, ὁ· πλαστὸν ὄν. Ἀθην.
Δίκαιος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., ἱδρ. πόλ. Δικαίας.
Δίκαιος, ὁ· υἱ. Θεοκύδου, Ἀθηναῖος.
Δίκανος, ὁ· υἱ. Βριάρεω κ. ἀδελ Αἴτνου.
Δίκη, ἡ· προσωπ. Δικαιοσύνης, θυγ. Διὸς κ. Θέμιδ. | μία τῶν τριῶν ὡρῶν.
Δικταῖος, α, ον· ἐπίθ. Διός.

Δίκταμνον,τό·πόλ. κ. ἀκρωτ.Κρήτης.
Δίκτη, ἡ· ὄρ. Κρήτης | χωρ.Μ.Ἀσίας.
Δικτίδιον, τό· πόλ. τῆς χερσον. Ἀκτῆς (ἐπὶ τοῦ Ἄθωνος).
Δίκτυν(ν)α, ἡ· ἐπίθ. τῆς νύμφης Βριτομάρτιδος | ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Δικτυνναία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Δικτύνναιον, τό· ἄκρωτ. Κρήτης.
Δίκτυς, -υος, ὁ· υἱ.Μάγνητος | ποιητ.
Δίμαλος, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Δινδύμη, ἡ·σύζ.Μαίονος,μή.Κυβέλης.
Δίνδυμον, τό (κ. Δίνδυμα, τά)· ὄρ. Μυσίας, Φρυγίας.
Διογένεια, ἡ· θυγ. Κηφισοῦ,μή. Πραξιθέας.
Διογενειανός, ὁ· ὀν.Ἰατρ., Γραμματ.
Διογένης, -ους, ὁ· ὁ περίφ. κυν. φιλόσ.| ὀν. φιλοσ.,ὑποκρ.,ἀρχιτ.| κ.ἄ.
Διόγνητος, ὁ· ἕβδομος τῶν ἰσοθίων ἀρχόντων ἐν Ἀθ. | Ρόδιος ἀρχιτ.
Διόδοτος, ὁ· ὀν. δημαγ., φιλοσ. κ.ἄ.
Διόδωρος,ὁ· ἱστοριογρ. ἐκΣικελ.|κ.ἄ.
Δῖοι, οἱ· Θρᾳκικὸν ἔθνος.
Διόκλεια, τά· ἑορτὴ ἐν Μεγάροις.
Διόκλεια, ἡ· ὀν. γυν. καὶ πόλεων.
Διοκλείδας, ὁ· Συρακουσίος τις.
Διοκλῆς, -έους, ὁ· βασ. Ἐλευσῖνος | βασ. Φερῶν ἐν Μεσσ. | κ. ἄ.
Διοκορύστης,ὁ· εἷς τῶνδώδυἱ. Αἰγύπτ.
Διομέδων, -οντος, ὁ· στρατ. Ἀθην.
Διόμεια, τά· δῆμος Ἀττικῆς.
Διομειαλάζων, -ονος, ὁ· πλαστὸν κωμ. ὄν. διὰ κοθφον Διαμέα.
Διομήδεια, ἡ·=Διομήδη, σύζ. Ἰφίκλου | κ. ἄ.
Διομήδειαι νῆσοι·νῆσ.Ἀδριατ.πελάγ.
Διομήδη, ἡ· θυγ. Ξούθου | θυγ. Ἀπίθου | κ. ἄ.
Διομήδης,-ους, ὁ· Ὁμηρ. ἥρως | κ ἄ.
Διόμιλος, ὁ· τῶν Ἀνδρίων τις.
Δίομος, ὁ· ἥρως, φίλος Ἡρακλέους.
Δῖον, τό· ὄν. πόλεωνΜακεδ.,Εὐβοίας.
Διονυσία, ἡ· ὅλ. Διονυσιάς.
Διονύσια, τά· ἑορταὶ ἐν Ἀθ. πρὸς τιμὴν Διονύσου.
Διονυσιάς, -άδος, ἡ· ὄν.πόλ.κ.νήσων.
Διονυσίδης, ὁ· τραγ. ποιητής.
Διονυσικλῆς, ὁ· γλύπτης ἐκ Μιλήτου.
Διονυσιοκλῆς, -έους, ὁ· ἰατρός.
Διονύσιος, ὁ· ὀν. διαφ. στρατ., τυράννων, Γραμματ. κ. ἄ.
Διονυσόδοτος, ὁ· Λάκων ποιητής.
Διονυσόδωρος,ὁ·σοφιστ.ἐκΧίου| κ.ἄ.
Διονυσοκλῆς,ὁ·ῥήτωρ ἐκ Τράλλεων.
Διονυσόπολις,ἡ·πόλ.Θρᾴκης,Πόντου.
Διόνυσος, ὁ· θεὸς ἀμπέλου,ὁ Βάκχος.
Διοπείθης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθ. | κ.ἄ.
Διόπη, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Διόπομπος, ὁ· Θεσσαλ. σταδιοδρόμος.
Δῖος, ὁ· υἱ. Πριάμου | πα. Ἡσιόδου.
Διὸς Ἱερόν, τό· κώμη Ἰωνίας.
Διοσκορίδης, -ου, ὁ· περίφ. ἰατρός, βοτανολόγος | ἐπιγραμματοπ.
Διόσκοροι, οἱ· ὅλ. Διόσκουροι.
Διοσκουριάς, -άδος, ἡ· πόλ. Κολχίδος, ἡ Σεβαστούπολις.
Διόσκουροι, οἱ· δίδυμοι ἀδελ. Κάστωρ κ. Πολυδεύκης.
Διοσκούρων κώμη, ἡ· χωρ. Λιβύης.
Διόσπολις, -εως, ἡ· ὄν. πόλ.Αἰγ.,Βιθ.
Διοτίμα, ἡ· σοφὴ γυνὴ ἐκ Μαντινείας.
Διότιμος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | κ.ἄ.
Διοτρέφης, -ους, ὁ·ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ.
Διόφαντος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθ. | υἱ. Θεμιστ. | δημαγ., ῥήτ. | κ. ἄ.
Διοχθώνδας, ὁ· ἀδελ. Ὀρχομενοῦ.
Δίπαισ, ἡ· πολίχνη Ἀρκαδίας.
Δίποινος, ὁ· γλύπτης ἐκ Κρήτης.
Διπόλια, τά (κ Διιπόλ-)· ἑορτὴ ἐν Ἀθ.
Δίπυλον, τό· μία τῶν πυλῶν τῶν τειχῶν ἐν Ἀθήναις.
Δίρκη, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Διρφύα, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Δίρφυς, -υος, ἡ· ὄρ. Εὐβοίας.
Δίστα, ἡ· πόλ. Ἀριανῆς ἐν Ἀσίᾳ.
Δίυλλος, ὁ· ὄν. γλύπτου, ἱστοριογρ.
Δίφιλος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις | στρατ. Ἀθην. | δραμ. ποι. | κ. ἄ.
Διφορίδας, ὁ· στρατηγὸς Λακεδ.
Διψακός, ὁ· υἱ. ποτ. Φύλλιδος κ. νύμφης τινὸς ἐκ Βιθυνίας.
Δίων, -ωνος, ὁ· ἱστοριογρ., φιλόσ.κ.ἄ.
Διώνασσα, ἡ· μή. Λυκούργου.
Διώνδας, -α, ὁ· σύγχρονος Δημοσθ.
Διώνη, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ | μία τῶν Νηρηίδων | κ. ἄ.
Διωνία, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Διώνυσσος, ὁ· =Διόνυσσος.
Διωξίππη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Διώξιππος, ὁ· Ἀθ.Ὀλυμπιον.,ποτ.|κ.ἄ.
Δώρης,-ους, ὁ·υἱ.Αἰόλ.|ἡγ.Ἐπει.|κ.ἄ.
Δμήτωρ,-ορος,ὁ·υἱ.Ἰάσον.,βασ.Κύπρ.
Δόασσα, ἡ· χωρ. Καρίας.
Δόθηρες, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Δόθηρος, ἡ· πόλ. Παιονίας ἐν Μακ.
Δοίαντος πεδίον, τό· χώ. Ἀμαζόνων.
Δοίας, -αντος, ὁ· ἀδελ. Ἄκμονος.
Δοιδαλσός, ἡ· πόλ. Προποντίδος.
Δοκέα, ἡ· πόλ. Παφλαγονίας.
Δοκιμία,ἡ(κ.-ἰμειοντό)·πόλ.Φρυγίας.
Δολίονες, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Δολιονίς, -ίδος, ἡ· χώ. τῶν Δολιόνων.
Δολίος, ὁ (κ. δόλ-)· δοῦλος Λαέρτου.
Δολίχη,ἡ· μία Σποράδων | ὄν.πόλεων.
Δολιχίστη,ἡ· νῆσ.Μεσογ. πλησ.Ρόδου.
Δολόασπις, -ίδος, ὁ·ἔπαρχος Αἰγύπτ.
Δόλιχος, ὁ (κ. -χός)· υἱ. Τριπτολέμου | ὄν. ποτ. πλησ. Ἐλευσῖνος.
Δόλογκοι, οἱ· ἔθνος Θρᾳκ. Χερσον.
Δολομηνή, ἡ· ἐπαρχία Ἀσσυρίας.
Δολοπηίς, -ίδος, ἡ· ἡ ἀπόγ.Δολόπων.
Δολοπία, ἡ· χώ. μετ.Θεσσαλ.κ.Ἠπειρ.
Δολοπίων, -ονος, ὁ· πα. Ὑψίνορος, ἱερεὺς Σκαμάνδρου.
Δόλοψ,-οπος,ὁ·υἱ.Ἑρμ.|υἱ.Λάμπ.|κ.ἄ.
Δόλων, -ονος, ὁ· κατάσκοπος Τρώων.
Δομανῖτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Παφλαγ.
Δομετιανός, ὁ· αὐτοκρ. Ῥώμης.
Δομήτιος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπισ. Ρωμαίων.
Δομητιούπολις, ἡ· πόλ. Κιλικίας.
Δονακών, -ῶνος, ὁ· κώμη Βοιωτίας.
Δονουσία, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Ρόδον.
Δόντας, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Δορίσκος, ὁ· πεδιὰς Θρᾴκης.
Δορίσκος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Δορκάς, -άδος, ἡ· ὄν. δούλης τινός.
Δορκεύς, ὁ· υἱ. Ἱπποκόωντος.
Δόρκις, -ιος, ὁ· στρατ. Λακεδ.
Δορσάνης,ὁ· ἐπίθ.Ἡρακλ. ἐν Ἰνδίαις.
Δορυκλείδας, ὁ· Λακεδ. γλύπτης.
Δορυκλεύς, έως, ὁ· =Δορκεύς.
Δόρυκλος,ὁ·εἷς τῶν νόθων υἱ.τοῦ Πριάμου | Ὀλυμπιον. ἐκ Τίρυνθος.
Δορυλάειον,τό(κ.-ύλαον)·πόλ.Φρυγ.
Δορύλαος, ὁ (κ. Δορύλας)· εἷς τῶν Κενταύρων | στρατ. Μιθριδάτου.
Δόρυσσος, ὁ· υἱ. Λεωβότου.
Δόσκοι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Δοτάμας, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Δοῦβις,-ιος, ὁ (κ.-βιος)·ποτ.Γαλλίας.
Δουΐλιος, ὁ· ὄν. Ρωμ. ὑπάτου.
Δουλίχιον, τό· νῆσ. Ἰονίου πελάγ.
Δοῦναξ, -ακος, ὁ· ὄρ. Θρᾴκης.
Δοῦρα, τά· πόλ. Μεσοποτ. ἡ Ἀσσυρ.
Δουράνιος, ὁ· ποτ. Ἀκουΐταν. Γαλλ.
Δουρίας, -α, ὁ· ποτ. βορ. Ἰταλίας.
Δούριος, ὁ· ποτ. Λουσιτανίας.
Δοῦρις,-ιος,ὁ·ἱστοριογρ. | Σάμ.Ὀλυμπιονίκης.
Δουροκόρτορα, τά· πόλ. Βελγ.Γαλλ.
Δουράστόλον, τό· πόλ. Μοισίας.
Δράβησκος, ὁ (κ. -ῆσκος, κ.-ισκος)· πόλ. Μακεδονίας.
Δράβος, ὁ· ποτ. Παννονίας.
Δράγγαι, οἱ· Περσικὸν ἔθνος.
Δραγγιανή, ἡ· χώ. Ἀσίας.
Δράκανον, τό· πόλ. κ. ἀκρ. Ἰκαρίας.
Δράκιος, ὁ· ἀρχηγ. Ἐπειῶν ἐν Τροίᾳ.
Δρακοντίδης, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ.| =Κέκροψ.
Δρακόντιος, ὁ· Σπαρτ. ἐξόριστος εἰς Τραπεζοῦντα.
Δράκοντος νῆσος, ἡ·νῆσ.πλησ.Λιβύ.
Δράκυλλος, ὁ· τῶν Ἀχαρνέων τις.
Δράκων,-οντος,ὁ·Ἀθ.νομοθέτης| κ.ἄ.
Δρασιππίδης, ὁ· ὄν. δραπέτου.
Δράψακα, τά· πόλ. Βακτριανῆς.
Δρέκανον, τό· ἀκρωτ. νήσ. Κῶ.
Δρέπανα, τά· πόλ. Σικελίας.
Δρεπάνη,ἡ·παλ.ὄν.Κερκύρ.|κώ.Βιθυν.
Δρέπανον, τό· ὄν. διαφ. ἀκρωτηρ. (Κρήτ., Σικελ., Ἀχαΐας) | κ. ἄ.
Δρῆσος, ὁ· τῶν ἐπισ. Τρώων τις.
Δρῖλαι, οἱ (κ. Δρίλλαι)· Ἀσιατ.ἔθνος.
Δρίλων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἰλλυρίας.
Δριμώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Δρίον, τό· ὄρ. τῆς Ἰταλ. Δαυνίας.
Δρῖος, τό· ὄρ. Ἀχαΐας.
Δρογγίλον, τό· χωρ. Θρᾴκης.
Δρομάς,-άδος,ἡ·ἐκ τῶν 50 κυνῶν τοῦ Ἀκταίωνος.
Δρομιχαΐτης, -ου, ὁ· βασ. Θρᾴκης.
Δρομοκλείδης, ὁ· ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήν.
Δρόμων, -ονος, ὁ· ὄν. Δούλων.
Δροπικοί, οἱ· Περσ. νομαδικὸν ἔθνος.
Δρόση, Δρόσιλλα, Δροσίς· ὀνόματα θεραπαινῶν.
Δρουεντίας, ὁ (κ. -έντιος)·ποτ.Γαλλ.
Δρουΐδαι, οἱ· =Δρυΐδαι.
Δρουσιπάρα, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Δροῦσος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπισ. Ρωμαίων.
Δρύαλος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Δρύας, -αντος, ὁ· Λαπίθης | εἷς τῶν 50 υἱ. τοῦ Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Δρυάς, -άδος, ἡ· πληθ. Δρυάδες, αἱ· νύμφαι τῶν δασῶν.
Δρυΐδαι, οἱ· γέν.ἱερέωνΚελτ.κ.Γαλατ.
Δρυμαία, ἡ (κ. -ία)·=Δρύμος.
Δρύμος,ὁ·πόλ.Φωκίδος|χωρ.Εὐβ.|κ.ἄ.
Δρυμοῦσσα, ἡ· νησὶς Σμυρν. κόλπου.
Δρύμων, -ωνος, ὁ· τῶν Πυθαγορ.τις.
Δρυνέμετος, ὁ· χωρ. Γαλατίας.
Δρυόπη, ἡ· θυγ. βασ. Δρύοπος | πόλ. Δωρίδος.
Δρυοπία, ἡ (κ. -ίς)· χώ. Θεσσαλίας.
Δρυὸς Κεφαλαί, αἱ· στενὴ διάβασις Κιθαιρῶνος.
Δρύοψ, -οπος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ.,γενάρχ Δρυόπων | νόθ. υἱ. Πριάμου.
Δρῦς, -ός, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Δρῶοι, οἱ· θρᾳκικὸν ἔθνος.
Δρωπίων, -ωνος, ὁ· βασ. Παιόνων.
Δυδαλσός, ἡ·=Δοιδαλσός.
Δυμανᾶται, οἱ· φυλὴ Σικυῶνος.
Δυμᾶνες, οἱ· μία τῶν φυλῶν Σπάρτης.
Δύμας, -αντος, ὁ· πενθερὸς Πριάμου ἢγ. Φρυγίας | κ. ἄ.
Δύμη, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Δυναμένη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Δυνάστη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Δύρας, -ου, ὁ· ποτ. Φθιώτιδος.

Δυρράχιον, τό· πόλ. Ἰλλυρίας.
Δύρτα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Δυσκέλαδος, ἡ· νῆσ. Ἀθριατ. θαλάσ.
Δυσνομία, ἡ· θεότης συμβολικὴ τῶν κακῶν τῆς ἀνομίας.
Δυσπόντιον, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Δυσπόντιος, ὁ· υἱ. Πέλοπος.
Δύστρος, ὁ· ὄν. μηνὸς Μακεδ.
Δύσωρον, τό· ὄρ. Μακεδονίας.
Δωδών, -ῶνος, ὁ·υἱ.Διός κ. Εὐρώπης.
Δωδωναῖος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Δωδώνη, ἡ·θυγ.Ὠκε. | πόλ.Ἠπείρου.
Δωδωνίδες Νύμφαι, αἱ· νύμφαι ἀναθρέψασαι τὸν Δία.
Δωρίδας, -α, ὁ· ἀπόγ. Σισύφου.
Δωρίδες, αἱ·=Νηρηίδες.
Δωριεύς, -έως, ὁ·υἱ. βασ. Ἀναξανδρίδου | υἱ. Διαγόρου | κ.ἄ.
Δώριον, τό· πόλ. κ. ὄρ. Μεσσηνίας.
Δώριον, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Δωρίς, -ίδος, ἡ· θυγ.Ὠκεαν. | μία τῶν Νηρηίδων | ἐπαρχ.Ἑλλάδ. | ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Δωρῖτις, -ίδος, ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς, Ἀφροδ.
Δωρίχα, ἡ· περίφ. Αἰγυπτ. ἑταίρα.
Δώριχος, ὁ· τῶν Συρακουσίων τις.
Δωρόδεος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Δῶρος, ὁ·υἱ. Ἕλληνος, ἀπόγ.Δευκαλίωνος | υἱ. Ἀπόλλ., βασ. Αἰτωλίας.
Δῶρος, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Δωρώ, -οῦς, ἡ·κωμ.ὄν.τῆς δωροδοκίας.
Δωσιάδης, ὁ· ἐπιγραμματοποιός.
Δωτάδας, ὁ· βασ. Μεσσηνίας.
Δωτία, ἡ·θυγ.Ἑλάτου κ.Ἀμφικτυόνης.
Δώτιον πεδίον, τό· πεδιάς Θεσσαλίας.
Δωτίς, -ίδος, ἡ· μή. Φλεγύα.
Δῶτος, ὁ· υἱ.Πελασγοῦ | ἡγ. Παφλαγ.
Δωτώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.

Ε

Ἑβλαία, ἡ· πόλ.τῆς ἀσιατ. Ἀλβανίας.
Ἔβλανα, τά· πρωτ. Ἰρλανδίας.
Ἐβλάνοι, οἱ· λα. Ἰρλανδίας.
Ἑβόδα, ἡ· πόλ. Πετραίας Ἀραβίας.
Ἑβόρακον, τό· πόλ. Βρεττανίας.
Ἑβοῦρα, ἡ (κ. Ἐβ-)· πόλ. Ἱσπανίας.
Ἐβούρωνες, οἱ·λα.ΒελγικῆςΓαλλίας.
Ἔβουσος, ἡ· μία ἐκ τῶν δύο Πιτυουσῶν νήσων τῆς Μεσογείου.
Ἑβραῖος, ὁ·=Ἰουδαῖος.
Ἔβρος, ὁ (κ. Ἔβρος)· ποτ. Θρᾴκης.
Ἐγγύιον, τό (κ.Ἔγγυαν)· πόλ. Κιλικ.
Ἐγέρτιος, ὁ· ὁ συνοικιστὴς τῆς Χίου.
Ἔγεστα, ἡ(κ.Αἴγεστα,κ. Σέγεστα)· πόλ. Σικελίας.
Ἐγκέλαδος, ὁ· υἱ.Ταρτάρου κ. Γῆς, εἷς τῶνΓιγάντων || εἷς τῶνυἱ.Αἰγύπτου.
Ἐγνατία, ἡ· πόλ. Ἰταλ. Ἀπουλίας.
Ἐγνατία ὁδός, ἡ· ἡ περὶ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Ἀπολλωνίαν.
Ἐγχελεῖς, οἱ· λα. Ἰλλυρίας.
Ἐγχέλη, ἡ· χώ. Μακεδ. Ἰλλυρίας.
Ἐγχέλιοι, οἱ·=Ἐγχελεῖς.
Ἔδεσσα, ἡ· πόλ. Συρίας ἢ Μεσοποτ. | πόλ. Μακεδονίας.
Ἐδούμη, ἡ· κώ. Ἰουδαίας.
Ἔδρος, ἡ(κ.Ἄδρος)·νησὶς Ἰρλανδίας.
Ἐδαλίων, -ονος, ὁ·υἱ.Διός, ἐγγ.Δευκαλ.
Ἐδοδαῖα, ἡ· μία τῶν θυγ. τῆς Νιόβης.
Εἰδοδέα, ἡ·θυγ.Πρωτέως | ἀδελ. Κάδμ.
Εἰδομένη, ἡ· (κ. -μενή)·θυγ. Φέρητος | πόλ. Μακεδονίας.
Εἰδώ, -οῦς, ἡ· ὑποκορ. τοῦ Εἰδοδέα.
Εἴζηλος, ἡ· φρούρ. Σικελίας.
Εἰλατίδας, -α, ὁ· υἱ.Ἐλάτου, ὁΑἰπυτός.
Εἰλείθυια, ἡ· ἡ θεὰ τῶν τοκετῶν, θυγ. Διὸς κ. Ἥρας.
Εἰλέσιον, τό· πόλ. Βοιωτίας.
Εἰλήθεια, ἡ·=Εἰλείθυια.
Εἶλως, -ωτος, ὁ (κ. Εἰλώτης)· ὁ κάτ. τῆς πόλ. Ἕλους | πληθ. Εἵλωτες =οἱ ἐν Σπάρτῃ δοῦλοι.
Εἰναλία, ἡ· ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.
Εἰνοδία, ἡ· ἐπίθ. Ἑκάτης.
Εἶρα, ἡ· ὄρ. Μεσσηνίας.
Εἰρεσίαι, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Εἰρεσίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Εἰρήνη, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Θέμιδος, μία τῶν τριῶν ὡρῶν.
Εἰρκτή, ἡ·(κ. -αί,αἱ)· φρούρ. Σικελίας.
Εἰκάβη, ἡ·θυγ.Δύμαντος, σύζ. Πριάμου | μία τῶν Δαναΐδων.
Ἑκάδημος, -μία· βλ.Ἀκάδημος, -μία.
Ἑκαέργη, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος | κ. ἄ.
Ἑκάεργος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἑκάλη, ἡ·δῆμ.Ἀττ.| θυγ.Μίνωος | κ.ἄ.
Ἑκαμήδη, ἡ·θυγ.Ἀρσινόης ἐκΤενέδου.
Ἑκαταῖος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Μιλήτου | φιλόσ. ἐξ Ἀβδήρων | τύρ. Καρδίας.
Ἑκάτη, ἡ· μία τῶν Τιτανίδ.,ὁποχθ.θεά.
Ἑκατόγχειρες, οἱ· οἱ Γίγαντες Βριάρεως, Γύης κ. Κόττος.
Ἑκατόμβαιος, ὁ·ἐπίθ.Ἀπόλλων., Διός.
Ἑκατομβαιών, -ῶνος, ὁ·ὄν.ἀττ.μηνός.
Ἑκάτομνος, ὁ· βασ. Καρίας.
Ἑτατόμπεδον, τό· πόλ. Ἠπείρου.
Ἑκατόμπεδος, ἡ· τόπος Συρακουσῶν.
Ἑκατόμπεδος, ὁ·ὀπαλαιότ.Παρθενών.
Ἑκατόμπυλος, ἡ· πόλ. Λιβύης | κ. ἄ.
Ἑκατόννησοι, αἱ· τὰ σημερινὰ Μοσχονήσια.
Ἑκατονταπύλους, ἡ=Ἑκατόμπυλος.
Ἑκατονταχειρία, ἡ· πόλ. Ἠπείρου.
Ἑκάτων, -ωνος, ὁ· Στωικὸς φιλόσ.
Ἑκατώνυμος, ὁ· Σινωπεύς τις.
Ἑκβάσιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἑκβάτανα, τά· πρωτ. Μηδίας.
Ἔκδικος, ὁ· Λακεδαιμ. ναύαρχος.
Ἐκδίππα, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Ἔκκριτος, ὁ·ἀρχηγὸς τιςτῶνΕἰλώτων.
Ἔκνομος, ὁ (κ.-μον,τό)·ὄρ.Σικελίας.
Ἐκπρέπης, -ους, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Ἕκτηνες, οἱ (κ. -ῆνες, κ. Ἕκτηνες)· κάτ. Βοιωτίας, ἐπὶ βασ. Ὠγύγου.
Ἕκτωρ, -ορος, ὁ· υἱὸς Πριάμου κ. Ἑκάβης.
Ἔκφαντος, ὁ· Θάσιός τις | κ.ἄ.
Ἐλαία, ἡ· πόλ. Αἰολ. | πόλ. κ. λιμ. Ἠπείρου, Βιθυνίας | κ.ἄ.
Ἐλαιαγάβαλος, ὁ· ὁ θεὸς Ἥλιος τῶν Φοινίκων | Ρωμ. αὐτοκράτωρ.
Ἐλαιᾶτις, -ίδος, ἡ·τμῆμα Θεσπρωτίας.
Ἐλάϊον, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Ἔλαιος, ὁ· ποτ. Βιθυν. | χωρ. Μεσσην. | κ. ἄ.
Ἐλαιοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ.Θρᾳκ.χερσ. | πόλ. Χοανίας | κ. ἄ.
Ἐλαιοῦσσα, ἡ·πόλ.κ.νῆ.Ἀττ.,Ρόδ.κ.ἄ.
Ἐλάρα, ἡ· θυγ. Μινύου, μή. Τιτυοῦ.
Ἔλασσος, ὁ· εἷς τῶν ἑπτὰ Τρώων.
Ἐλάτεια, ἡ·πόλ. Φωκ., Θεσσ.,Ἠπ.κ.ἄ.
Ἔλατος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων | κ.ἄ.
Ἐλάτρεια, ἡ·=Ἐλάτεια Ἠπείρου.
Ἐλατρεύς, ἑως, ὁ·εἷς αὐλητῶν Φαιάκ.
Ἔλατ(τ)ωνός, ὁ·ἱπποκόμ.Ἀμφιαράου.
Ἐλαφηβόλια, τά· ἑορτὴ Ἀρτέμιδος.
Ἐλαφηβολιών, -ῶνος, ὁ· ἀττ. μήν.
Ἐλαφηβόλος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἐλαφιαία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἐλάφιον, τό· γυνὴ ἐνΗλιδι, τροφὸς Ἀρτέμ. | ὄν. ἑταίρας.
Ἐλάφιος μήν, ὁ·=Ἐλαφηβολιών.
Ἔλαφος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Ἐλβώ, -οῦς, ἡ·νῆσος Κάτω Αἰγύπτου.
Ἐλέα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας, πατρὶς φιλοσ. Ζήνωνος κ. Παρμενίδου.
Ἐλειμιῶται, οἱ· λα. Μακεδονίας.
Ἔλειος, ὁ·υἱ.Περσέως κ. Ἀνδρομέδας.
Ἐλένη, ἡ·θυγ. Διός, ἀδελ. Διοσκούρων, σύζ. Μενελάου | ὄν. νήσων.
Ἕλενος, ὁ·υἱ.Πριάμ.κ.Ἑκάβ., μάντις.
Ἔλεος, ὁ·θεότης, προστάτ. δυστυχῶν.
Ἐλεός, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Μίλητον.
Ἐλεοῦς, -οῦντος, ὁ·=Ἐλαιοῦς.
Ἐλεοῦσα, ἡ·=Ἐλαιοῦσσα.
Ἐλευθεραί, αἱ·πόλ.ἀττ. |πόλ.Κρήτης.
Ἐλευθέριον, τό· πολίχνη Μυσίας.
Ἐλευθέριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἐλεύθερος, ὁ· ποτ. Φοινίκης.
Ἐλευθερούπολις, ἡ· πόλ. Παλαιστίν.
Ἐλευθήρ, -ῆρος, ὁ·υἱ. Ἀπόλλ. ἱδρ. Ἐλευθερῶν Ἀττικῆς.
Ἐλευθώ, -οῦς, ἡ·=Εἰλείθυια.
Ἐλευσινιάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Ἐλευσινίδης, ὁ·υἱ.Ἐλευσ·ν.,ὁ Κελεός.
Ἐλευσίς, -ῖνος, ὁ(κ.-ῖνος,ὁ)·υἱ.Ἑρμοῦ, πα. Κελεοῦ κ. Τριπτολέμου.
Ἐλευσίς, -ῖνος, ἡ(κ.Ἐλευσίν)· πόλ. κ. δῆμος Ἀττικῆς.
Ἐλεφαντίνη, ἡ· νῆσος Νείλου.
Ἐλεφαντίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν συζ.Δαν.
Ἐλεφήνωρ, -ορος, ὁ·υἱ.Χαλκώδοντος κ.Μελανίπ. | εἷς τῶν μνηστ. Πηνελ.
Ἐλεών, -ῶνος, ὁ(κ.Ἐλ-)· κώ. Βοιωτ. | πόλ. Θεσσαλίας.
Ἐλικάων, -ονος, ὁ· υἱ. Ἀντήνορος, σύζ. Λαοδίκης.
Ἑλίκη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | κ.ἄ.
Ἑλίκη, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας | πόλ.Θεσσαλ.
Ἑλικών, -ῶνος, ὁ·ὄρ.Βοιωτ., ἱερὸν τῶν Μουσῶν κ. Ἀπόλλωνος.
Ἑλικωνιάδες, αἱ· ἐπίθ. τῶν Μουσῶν.
Ἑλικωνίς, -ίδος, ἡ·μία τῶνΘεσπιάδων | ὄν. κρήνης (=Ἱπποκρήνη).
Ἐλίμεια, ἡ· χώρα Μακεδονίας.
Ἐλιμειῶται, οἱ (κ.Ἐλειμιῶται)·λα.Ἰλλ.
Ἕλιξ, -ικος, ὁ·υἱ.Λυκάονος βασ.Ἀρκαδ.
Ἕλιξος, ὁ· στρατ. Μεγαρέων.
Ἐλισάρνη, ἡ· βλ Ἀλίσαρνα.
Ἐλισσοῦς, -οῦντος, ὁ· κώ. Ἀραβίας.
Ἐλίσσων, -οντος, ὁ·ποτ.Ἤλιδος | ποτ. Ἀρκαδίας | κ. ἄ.
Ἐλίσυκοι, οἱ· λα. Ἰταλ. Λιγουρίας
Ἔλλα, ἡ· ἐμπορ. πόλ. Ἀσίας.
Ἑλλάνικος, ὁ· ὄν. δύο ἱστοριογρ, ἐκ Λέσβου κ. ἐκ Μιλήτου.
Ἑλλάνωρ, -ορος, ὁ· βασ. Ἄργους.
Ἑλλάς, -άδος, ἡ·τμῆμαΘεσσαλ. |ἡΘεσσαλ. | ἡ ἄλλη Ἑλλὰς πλὴν Πελοπον. | ἡ Εὐρώπη ἡ μεταξὺ Θρᾴκης, Ἰλλυρίας, Ἰον.κ.Αἰγ.πελάγ.μέδλας τἀγνὴσ. |Μεγ.Ἑλλάς,ἡ κάτω Ἰταλ.
Ἑλλάς, ἡ· μή. Γοργόνος ἐξ Ἐρετρίας.
Ἕλλη, ἡ· θυγ.Ἀθάμαντος κ. Νεφέλης, ἀδελ. Φρίξου.
Ἕλλην, -ηνος, ὁ· υἱ. Δευκαλίωνος. κ. Πύρρας, βασ. Φθίας· ἐξ αὐτοῦ ὠνομάσθησαν οἱ Ἕλληνες.
Ἑλλήσποντος, ὁ· ὁ μεταξὺ Ἀσίας κ. Εὐρώπης πορθμός.
Ἕλλοι, οἱ· =Σελλοί.
Ἑλλόμενον, τό· χωρ. κ. λιμ. Δευκάδ.
Ἑλλοπία, ἡ·μέροςΕὐβ. | μέρ.Ἠπείρου.
Ἕλλοψ, -οπος, ὁ· υἱ. Ἴωνος ἢ Διός.
Ἑλλωτία, ἡ (κ. Ἑλλωτίς)· ἡ Ἀττικὴ | ἡ Εὐρώπη.
Ἑλμαντική, ἡ· πόλ., Δουσιτανίας
Ἕλος, -ους, τό·πόλ. Λακεδ., Ἀργολίδος—κ.ἄ.

Ἐλουήττιοι, οἱ· ἔθνος τῆς Βελγ.Γαλλ.
Ἐλουσοί, οἱ· λα. Ναρβων. Γαλλίας.
Ἐλπήνωρ, -ορος, ὁ· σύντροφος Ὀδυσ. μεταμορφωθεὶς ὑπὸ Κίρκης.
Ἐλπίας, -ου, ὁ· Γραμματ. τις Ἀθην.
Ἐλπίνης, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἐλπινίκη, ἡ· ἀδελφὴ Κίμωνος.
Ἔλυμα, τά· πόλ. Ἰλλυρίας.
Ἐλυμαῖς, -ίδος, ἡ· χώ. Σουσιανῆς | ἐπαρχ. Μηδίας.
Ἐλυμία, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Ἐλυμνία, ἡ· νῆσος Εὐβοίας.
Ἐλύμνιον, τό· χωρ. Εὐβοίας.
Ἔλυμοι, οἱ· λα. Σικελίας.
Ἔλυμος, ὁ· εἷς τῶν υἱῶν Πριάμου.
Ἔλυρος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἐλωρις, -ίδος, ὁ·Πυθαγόρειος ἐκ Σάμ.
Ἔλωρος, ὁ (κ. Ἔλωρος)· ποτ. Σικελ.
Ἔλωρος, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἔμβας, -α, ὁ· ἀρχηγὸς Ἀρμενίων.
Ἐμβάσιος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.
Ἔμβατα, τὰ (κ. Ἔμβατον τό)· ὁ μεταξὺ Χίου καὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἐρυθρῶν πορθμός.
Ἐμβόλιμα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Ἔμεσ(σ)α, ἡ (κ. Ἔμεσος)· πόλ. Συρ.
Ἐμμενίδαι,οἱ·ἡγεμ. οἰκ. Ἀκράγαντος.
Ἐμπεδίας, -ου, ὁ· τῶν Λακεδαιμ. τις.
Ἐμπεδοκλῆς, -έους, ὁ· περίφ. Πυθαγόρ. φιλόσ.
Ἔμπεδος, ὁ· πα. Ἀθην. Καλλιστράτου | τῶν Πυθαγορ. τις | κ. ἄ.
Ἐμπέραμος, ὁ· Σπαρτ. πολέμαρχος.
Ἔμποδος, ὁ· ἱστοριογρ.
Ἐμπορεῖα, τά· χωρ. Ἀφρικῆς.
Ἐμπορεῖον, τὸ (κ.-ιον)· πόλ. Ταρρακων. Ἱσπανίας.
Ἔμπουσα, ἡ· ὑποχθόνιον τέρας
Ἔμπυλος, ὁ· ρήτωρ ἐκ Ρόδου.
Ἐναίσιμος, ὁ· υἱ. Ἱπποκόωντος μετα σχὼν εἰς θήραν Καλυδων. κάπρου.
Ἐναρέτη, ἡ· θυγ. Δημάχου, μή. Σαλαμωνέως.
Ἐναροφόρος,ὁ·υἱ.Σπαρτ.Ἱπποκόωντ.
Ἐνδαΐς, -ίδος, ἡ·=Ἐνδηΐς.
Ἐνδηΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Χειρωνος, μή. Πηλέως κ. Τελαμῶνος.
Ἔνδιος, ὁ·Ἔφορ.Σπάρ.,φιλ.Αλκιβιάδ.
Ἔνδοιος,ὁ·γλύπτ. Ἀθην.,μαθ.Δαιδάλ.
Ἐνδυμίων, ωνος, ὁ· υἱ. Ἀεθλίου.
Ἔνετοί, οἱ· ἔθνος Παφλαγονίας.
Ἐνιῆνες, οἱ· =Αἰνιᾶνες.
Ἐνικεύς, -έως, ὁ· Ὀλυμπιονίκης τις.
Ἐνιπεύς,-έως,ὁ·ποτ.Θεσσαλ.|ποτ.Ἥλ.
Ἐνιπώ, -οῦς, ἡ· δούλη,μή.Ἀρχιλόχου
Ἐνίσπη, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Ἔννα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἐννεάκρουνος, ἡ· πηγὴ ἐν Ἀθήναις.
Ἐννέα ὁδοί, αἱ· θέσις Θρᾴκης.
Ἔννομος, ὁ· ἡγ.Μυσῶν, μάντις | κ ἄ.
Ἐνοδία,ἡ·ἐπίθ.Ἑκάτης κ.Περσεφόνης.
Ἐνοδίας, -ου, ὁ· βλ. Εὐοδίας.
Ἐνόδιος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἐνόπη, ἡ· πόλ. Μεσσην., ἡ Γερηνία
Ἐνοσίδας, ὁ(κ.Ἔννοσ-)·ἐπίθ.Ποσειδ.
Ἐνοσίχθων, -ονος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδ.
Ἔνουδος,ὁ·υἱ.Ἀγκαίου, ἀπόγ.Ποσειδ.
Ἐντεδίκη, ἡ· μία τῶν 50 Θεσπιάδων.
Ἔντελλα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἔντιμος, ὁ· Κρής, ἱδρυτὴς Γέλας.
Ἐνυάλιος, ὁ· ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως | κ.ἄ.
Ἔνυδρα, τά· πόλ. Συρίας.
Ἐνυεύς, -έως, ὁ· βασ. Σκύρου.
Ἐνυώ, -οῦς, ἡ· θεὰ τοῦ πολέμου | μία τῶν Γραιῶν.
Ἐξάδιος, ὁ· εἷς τῶν Δαπιθῶν.
Ἐξαίνετος, ὁ· Ὀλυμπιονίκης.
Ἐξαμπαῖος, ὁ· πηγὴ ἐν Σκυθίᾳ.
Ἐξαμύας, -ου, ὁ· πα. Θαλοῦ.
Ἐξάπολις, -εως, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Ἔξαρχος, ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρ. Σπάρτης.
Ἐξηκεστίδης, ὁ· πα. Σόλωνος.
Ἐξήκεστος, ὁ· ἰατρὸς τις Ἀθην. |κ.ἄ.
Ἐξόλη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Ἑορδαία,ἡ(κ.-ία)·χώ.Ἰλλυρικῆς Μακ.
Ἑορδοί, οἱ· Ἰλλυρικὸν ἔθνος.
Ἐπακρία, ἡ· μία τῶν 12 πόλ.Ἀττικῆς.
Ἔπακριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἐπακταῖος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδ. ἐν Σάμῳ.
Ἐπάκτιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἐπάλτης, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Λυκίων.
Ἐπαμεινώνδας, -α, (-ου), ὁ (κ.-ινώνδας)· ὁ περίφ. στρατ. τῶν Θηβαίων | ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἔπαρδος, ὁ· ποτ. Μηδίας.
Ἔπαφος, ὁ· υἱ. Διὸς κ.Ἰοῦς,βασ. Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Ἐπειγεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἀγακλέους, Μυρμιδών.
Ἐπειοί, οἱ· ἀρχ. κάτοικοι Ἤλιδος.
Ἐπειός, ὁ· υἱ. Ἐνδυμίωνος, βασ.Ἤλιδ. | υἱ. Πανοπέως, κατασκευαστὴς τοῦ Δουρείου Ἵππου.
Ἐπήβολος, ὁ· μάντις τῶν Μεσσηνίων.
Ἐπήρατος, ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρ. Σπάρτης.
Ἐπήριτος, ὁ· υἱ.Ἀφείδαντος.
Ἐπιάλτης, ὁ· δωρ. ἀντὶ Ἐφιάλτης.
Ἐπιγένης, -ους, ὁ· υἱ. Ἀντιφῶντος | υἱ. Κρίτωνος.
Ἐπίγονος, ὁ· Ἐπίγονοι=οἱ υἱοὶ τῶν ἑπτὰ στρατευσάντων ἐπὶ Θήβας.
Ἐπιδάμνιος, ὁ· πα. τῆς Ἑλένης, θεραπαίνης τῆς Ἀφροδίτης.
Ἐπίδαμνος, ἡ· πόλ. Μακεδ. Ἰλλυρίας.
Ἐπιδαυρία,ἡ·ἡ περὶ τὴν Ἐπίδαυρ. χώ.
Ἐπίδαυρος,ὁ·υἱ.τοῦ Ἄργου κ.Εὐάδνης.
Ἐπίδαυρος, ἡ· ὄν. πόλ. Ἀργολίδος. Λακων., Δαλματίας κ. ἄ.
Ἐπιδήλιον, τό· πολίχνη Λακωνίας.
Ἐπιδήλιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἐπιδότης, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἐπιεικία, ἡ· δρ. πλησίον Σικυῶνος.
Ἐπιζεφύριοι Λοκροί, οἱ· οἱ οἰκοῦντες περὶ τὸ ἀκρωτ.Ζεφύριον ἐν Ἰταλίᾳ.
Ἐπίζηλος,ὁ· Ἀθην. τυφλωθ. ἐν Μαραθ.
Ἐπιδαλαμίτης, ὁ·ἐπίθ.Ἑρμ.ἐν Εὐβοίᾳ.
Ἐπιθέρσης, ὁ· Ὀλυμπιονίκης ἐξ Ἐρυθρῶν | Γραμματ. ἐκ Νικαίας.
Ἐπικάστη, ἡ·ἡ Ἰοκάστη | θυγ. Καλυδῶνος | θυγ. Αὐγείου.
Ἐπικέρδης, -ους, ὁ· Κυρηναῖός τις.
Ἐπικηφισιά, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἐπικλείδας,ὁ·ἀδελ.βασ.Σπάρτ. Κλεομ.
Ἐπικλῆς, -έους, ὁ· τῶν Τρώων τις | Ἀθηναῖος, πα Πρωτέου.
Ἐπικνημίδιοι Λοκροί, οἱ· οἱ οἰκοῦντες περὶ τὸ δρ. Κνημῖδα.
Ἐπικούριος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἐπίκουρος, ὁ· περίφ. φιλόσ. | πατὴρ στρατ. Πάχητος.
Ἐπικράδιος,ὁ· πυγμάχος ἐκ Μαντιν.
Ἐπικράτης, -ους, ὁ· ῥή. κ. δημαγ. ἐν Ἀθ. | ἀδελ.ῥήτ.Αἰσχίνου | κωμ.ποτ.
Ἐπίκτητος, ὁ· Στωικὸς φιλόσοφος.
Ἐπικύδης,-ους, ὁ·Σπαρτ. | Συρακούσ.
Ἐπικυδίδας,ὁ· στρατ. Λακεδαιμονίων.
Ἐπίκωμος, ὁ· πα. Καρνεάδου.
Ἐπιλαΐς, -ίδος, ἡ·μία τῶν Θεσπιάδων.
Ἐπίλαος, ὁ· υἱ. Νηλέως κ. Χλωρίδος.
Ἐπιμένης, -ους,ὁ·τῶν Μακεδόνων τις.
Ἐπιμενίδης, -ου, ὁ· ἐκ Κνωσσοῦ, θεωρούμενος ὡς θεόπνευστος.
Ἐπιμήδης,-ους,ὁ·εἷς τῶν Ἰδαίων Δακτ.
Ἐπιμηδεύς,-έως,ὁ·υἱ.Ἰαπ.ἀδελ.Προμ.
Ἐπιμηλιάδες, αἱ· νύμφαι δασῶν.
Ἐπιμηλίδης, ὁ·ἱδρ. Θεσσ. Κορωνείας.
Ἐπιμήλιος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἐπιπολαί,αἱ·βραχ.τόπος πλησ. Συρακ.
Ἐπιπόλη, ἡ· θυγ. Τραχίωνος, μετασχ. τῆς εἰς Τροίαν ἐκστρατείας.
Ἐπιπυργίδια,ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς, Ἑκάτης.
Ἐπισθένης,-ους,ὁ·ἡγεμὼν πελταστῶν ἐξ Ἀμφιπόλεως | κ. ἄ.
Ἐπίστροφος,ὁ υἱ.Ἰφίτ.ἀρχ.Φωκ.|κ.ἀ
Ἐπίστωρ,-ορος,ὁ·εἷς τῶν ἑπτὰ Τρώων.
Ἐπιτάδας, -α, ὁ· Σπαρτ. στρατηγός.
Ἐπιτάλιον, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Ἐπιτελίδας,ὁ·ἡγ.τῶν ἐν Τορώνῃ Σπαρτ.
Ἐπιφάνεια,ἡ·πόλ.Συρ.| πόλ.Κιλ. |κ.ἄ.
Ἐπίφρων,-ονος,ὁ·Ἀθην.τις|Πυθαγόρ.
Ἐπιχάρης, -ους, ὁ· Σικυώνιος.
Ἐπίχαρμος,ὁ·Πυθ.φιλόσ. κ.ποι.ἐκ Κῶ.
Ἐπόκιλλος, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Ἔποχος,ὁ·υἱ.Λυκούργου ἐξ Ἀρκαδίας.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, οἱ· οἱ μετὰ τοῦ Ἀδράστου στρατεύσαντες εἰς Θήβας.
Ἑπτάπορος, ὁ· ποτ. Τρφάδος.
Ἑπτάξα,ἡ·σύζ.βασ. Κιλίκ. Συεννέσεως.
Ἔπωπεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ποσειδ.,ἀδελφὸς Αἰόλου | δρ. νήσ. Πιθηκούσης.
Ἐραί, αἱ· πόλ. Ἰωνίας, ἐναντι Χίου
Ἔρανα, ἡ· κώμ. Μεσσηνίας.
Ἐρασίκλεια, ἡ· Ἀθηναία τις.
Ἐρασινίδης,-ου,ὁ·Ἀθην.στρατ.ἐν Ἀργινούσαις | Κορινθ. στρατηγός.
Ἐρασῖνος,ὁ· ἐξ Ἄργους | υἱ.Ἡρακλ. | ὄν. διαφ. ποτ.Ἄργολ., Ἀρκαδ. κ.ἄ.
Ἐρασίξενος, ὁ· περιβ. οἰνοπότης.
Ἐράσιππος, ὁ·υἱ.Ἡρακλέους.
Ἐρασίστρατος,ὁ·εἷς τῶν 30τυρ. | πα. Φαίακος | περίφ. ἰατρός.
Ἐράτειρα, ἡ· πόλ. Ἠπείρου.
Ἐρατίδαι, οἱ· οἰκογ. εὐγενῶν Ρόδου.
Ἐρατοκλείδης,-ου, ὁ· πα. Φαλίου, ἐκ Κερκύρας, Ἡρακλείδης.
Ἔρατος, ὁ· βασ. Ἄργους | κ.ἄ.
Ἐρατοσθένης,-ους,ὁ·εἷς τῶν30τυρ.ἐν Ἀθ. | Γραμματ.,γεωγρ.,ἐκ Κυρήν.
Ἐρατώ,-οῦς,ἡ,μία τῶν Μουσῶν|μία τῶν Νηρηίδων | μία τῶν Δρυάδων.
Ἐρβησσός, ἡ(κ.Ἔρβ-)·πόλ Σικελίας.
Ἔρβιτα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἐργάνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἐργαστηρία, ἡ· κώμη Μυσίας
Ἐργάτις, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἐργέτιον, τό· πόλ. Σικελίας.
Ἐργῖνος, ὁ· βασ.Ὀρχ.|εἷς Ἀργον.|κ.ἄ.
Ἐργίσκη, ἡ· πολίχνη Θρᾴκης
Ἐργοκλῆς, έους,ὁ·τῶν Ἀθηναίων τις.
Ἐργοτέλης,-ους,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐκ Σικ.
Ἐργόφιλος, ὁ· Δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Ἐρδωνία, ἡ (κ.Ἐρδ-κ.Ἐρδον-)· πόλ. Ἰταλ. Ἀπουλίας.
Ἔρεβος,-ους,τό·τέκν.τοῦ Χάους | σκοτεινὸν τόπος Ἅδου.
Ἐρεβύμιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἐρεικοῦσσα, ἡ·=Ἐρικοῦσσα.
Ἐρεμβοί, οἱ· Ἀραβικὸν ἔθνος.
Ἔρεσσος,ἡ (κ.Ἐρεσσός)·πόλ. Λέσβου.
Ἐρετμεύς,-έως, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Ἐρέτρια,ἡ·πόλ.Εὐβοίας | πόλ. Φθιώτ.
Ἐρετριεύς, -έως, ὁ· υἱ. Φαέθοντος.
Ἐρευβαλίων,-ωνος,ὁ·βασ.Ἀρκαδίας.
Ἐρεχθείδης,-ου,ὁ·υἱ·ἠλπόγ. Ἐρεχθέως.
Ἐρεχθεῖον,τό·ναός Ἐρεχθέως. |ως.
Ἐρεχθεύς,-έως,ὁ·=Ἐριχθόνιος·βασ. Ἀττ. | ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Ἐρεχθηΐς,-ίδος,ἡ·φυ.Ἀθ.|πηγ.Ἐρεχθ.
Ἐρημήσιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ἐρίβοια,ἡ·=Περίβοια |μία τῶν Ἀμαζ.
Ἐριβώτης,-ου,ὁ· εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.

Ἐρίγυιος, ὁ· στρατ. **Μεγ.Ἀλεξάνδρου.**
Ἐρίγων (κ. -ώνη), -ωνος (κ. -όνος), ὁ· ποιητὴς Μακεδών.
Ἐριδανάτας, -ου, ὁ·ἐπίθ.Ἡρακλ.ἐνΤά-
Ἐριδήμιος, ὁ·ἐπίθ.ΔιόςἐνΡόδῳ. |ραντ.
Ἐριδακίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ποιμενίδος.
Ἐρίκεια, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἐρικοῦσ(σ)α, ἡ·μία τῶν νήσων **Αἰόλου** | νησὶς βορ. **Κερκύρας.**
Ἐρινεός, ὁ(ἡ)·πόλ.Δωρίδ.,Φθιώτ.,χωρ. Ἀττ. | ποτ. **Σικελίας** | κ.ἄ.
Ἐριν(ν)ύς, -ύος, ἡ· πληθ. ἐριν(ν)ύες, αἱ· τρεῖςθεαὶ τιμωροὶ ἀνοσιουργημ.
Ἐριούνιος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Ἔρις, -ιδος, ἡ·θυγ.Νυκτ.,θεάδιχονοίας.
Ἐριοθένεια, ἡ· θυγ. Ἀριστοκράτους.
Ἐρίτιμος, ὁ· Ἰσθμιονίκης ἐκ Κορίνθου.
Ἐρίτιμος, ἡ·σύζ.μάντεως Ἀμφιαράου.
Ἔριφος, ὁ· κωμ. ποιητῆς.
Ἐριφύλη, ἡ·θυγ.Ταλαοῦ,σύζ. Ἀμφιαρ.
Ἐριχθόνιος, ὁ·=Ἐρεχθεύς,υἱ.Ἡφαίστου,βασ.Ἀττ.|υἱ.Δαρδάν.βασ.Τροί.
Ἐριῶπις, -ίδος, ἡ· θυγ.Ἰάσ.κ.Μηδείας | σύζ. Ὀϊλέως, μὴ. Αἴαντος.
Ἔρκτη, ἡ· ὄρ. κ. φρούρ. Σικελίας.
Ἐρκύνα, ἡ· ποτ. Βοιωτίας.
Ἑρκυνᾶτος δρυμός, ὁ· δάσος Γερμαν.
Ἑρμαγόρας, -ου, ὁ· Ἑρμῆς ἀγοραῖος | ῥήτωρ ἐκ Τήμνου Αἰολίδος.
Ἑρμαῖα ἄκρα, ἡ·ἄκρωτ. Λιβύης.
Ἑρμαῖον, τό·να.Ἑρμοῦ | ὄν.Ζάκρωτηρ.
Ἑρμαῖος, ὁ· λόφ. νήσου Ἰθάκης.
Ἑρμαιώνδας, ὁ· Θηβαῖός τις.
Ἑρμαπ(π)ίων, -ωνος, ὁ· Γραμματ. τις.
Ἑρμαφρόδιτος, ὁ· υἱ.Ἑρμοῦ κ.Ἀφροδ.
Ἑρμείας, ὁ·=Ἑρμῆς | τύρ.Ἀταρνέως.
Ἑρμῆς, ὁ·υἱ.Διόςκ.Μαίας, ἀγγελ. θεῶν.
Ἑρμησιάναξ, -ακτος, ὁ·ποι. ἐκ Κολοφ.
Ἑρμησίλεως, -ω, ὁ·πρόξ.Ἀθ.ἐκΛέσβου.
Ἑρμῖνος, ὁ· περιπατ. φιλόσοφος.
Ἑρμιόνη, ἡ· θυγ. **Μενελάου κ.** Ἐλένης | πόλ. Ἀργολίδος.
Ἑρμιονικόν, τό· ἄκρωτ. Ἀργολίδος.
Ἑρμιονικὸς κόλπος, ὁ· κόλπος τῶν παραλίων Ἑρμιονίδος.
Ἑρμίππη, ἡ· θυγ. Βοιωτοῦ, μὴ.Μινύου.
Ἑρμιππος, ὁ· κωμ. ποι., φιλόσ. | κ. ἄ.
Ἑρμίσιον, τό· πόλ. Ταυρικῆς Χερσον.
Ἑρμιών, -όνος, ὁ·κτίτωρ τῆς Ἑρμιόν.
Ἑρμογένης, -ους, ὁ· υἱ. Ἱππονίκου, μαθ. Σωκρ. | ῥήτωρ ἐκΤαρσοῦ|κ.ἄ.
Ἑρμοδίκη, ἡ· σύζ **Μίδα.**
Ἑρμόδωρος, ὁ· φιλόσ. Ἐπικούρειος, σύγχρ.Δουκ. | μαθ.Πλάτων | κ.ἄ.
Ἑρμοκλῆς, -έους, ὁ· Ῥόδιος γλύπτης.
Ἑρμοκράτης, -ους, ὁ· στρατ. Συρακ.
Ἑρμοκρέων, -οντος, ὁ·γλύπτ. | ποι.
Ἑρμόλαος, ὁ· εἷς τῶν ἀξιωματικῶν **Μεγ.Ἀλεξάνδρου.**
Ἑρμόλυκος, ὁ· παγκρατιαστὴς Ἀθην.
Ἑρμόνδοροι, οἱ· **Γερμανικὸν ἔθνος.**
Ἔρμονδις, ἡ (κ. -δίς)· πόλ.Αἰγύπτου.
Ἑρμονδίτης, ὁ· Νομὸς Αἰγύπτου.
Ἑρμόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἑρμοπολιτικὴ φυλακή, ἡ·φρούρ.Αἰγ.
Ἕρμος, ὁ· ποτάμ. θεὸς | εἷς τῶν υἱῶν Αἰγύπτου | δῆμος Ἀττικῆς | κ.ἄ.
Ἑρμότιμος, ὁ· φιλόσ. | **εὐνοῦχος Ξέρξου** | **κ.ἄ.**
Ἑρμοτύβιες, οἱ· **μέρος τῆς φυλῆς τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ.**
Ἑρμούπολις, ἡ·=Ἑρμόπολις.
Ἑρμόφαντος, ὁ· στρατ. Μιλησίων.
Ἕρμων, -ωνος, ὁ· στρατηγ. **Ἀθην.** | στρατ. Συρακ. | **Μεγαρεύς.**
Ἑρμῶναξ, -ακτος, ὁ· Γραμματ. τις | Ἑρμών- κώμη=πόλ. **Εὐξ.Πόντου.**
Ἑρμώνασσα, ἡ· πόλ. **Ἀσιατ. Σαρματ.**
Ἔρμωνδις, -ιος, ἡ·=Ἔρμονδις.
Ἕρμωτον, τό· πόλ. Τρῳάδος.
Ἔρνικοι, οἱ (κ.-ικες)· Ἰταλ. ἔθνος
Ἐρξίας, -ου, ὁ· συγγραφεύς τις.
Ἐρξικλείδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ.ἐν'Αθ.
Ἐροιάδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἐρπυλλίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Ἕρση, ἡ· μία τῶν συζ. Δαναοῦ | κ. ἄ.
Ἐρύαλος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Τρώων.
Ἐρύθεια· ἡ·μία τῶν Ἐσπερίδων | θυγ. Γηρυόνου | νῆσ. Ἀτλαντ.Ὠκεανοῦ.
Ἐρυθῖνοι, οἱ (κ.-θρῖνοι)·πόλ.Παφλαγ.
Ἐρύθρά, ἡ·θυγ.τοῦΓίγ.Πορφυρίωνος | =Ἐρυθραί.
Ἐρυθρὰ βῶλος, ἡ· πόλ.Αἰγύπτου.
Ἐρυθρὰ θάλασσα, ἡ· ὡς καὶ νῦν.
Ἐρυθραί, αἱ· πόλ.Βοιωτ. | μία τῶν 12 Ἰωνικῶν πόλεων.
Ἐρυθραῖον ἄκρον, τό· ἄκρωτ. Κρήτ.
Ἐρυθραῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἡρακλέους.
Ἐρύθρας, -α, ὁ· υἱ.Ἡρακλ.κ.μιᾶς τῶν Θεσπιάδων.
Ἐρύθριος, ὁ·υἱ.Ἀθάμαντ.κ.Θεμιστοῦς.
Ἐρυθρόν, τό· χωρ. Κυρηναϊκῆς.
Ἐρυθρός, ὁ·υἱ.Ραδαμάνθυος | υἱ.Περσέως | κ.ἄ.
Ἐρύκη, ἡ· φρούρ. Σικελίας.
Ἐρυκίνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἐρυμάνθη, ἡ· θυγ. Βηρυσσοῦ.
Ἐρύμανθος, ὁ· υἱ. Ἀρκάδος | υἱ. Ἀπόλλ. | δρ.Ἀρκαδ. | ποτ.Ἀρκαδ.
Ἐρύμας, -αντος, ὁ·εἷς τῶν ἐπισ.Τρώων | κ.ἄ.
Ἐρυμναί, αἱ· πόλ.Θεσσαλ., Λυκίας.
Ἔρυξ, -υκος, ὁ·υἱ.Ποσειδ. | δρ.Σικελ. | πόλ. Σικελίας.
Ἐρυξίας, ὁ·εἷς τῶν ἐν'Αθ.10 ἀρχόντων.
Ἐρυξιδαΐδας, ὁ· πα. Φιλοχαρίδα.
Ἐρυξίμαχος, ὁ·υἱ.Ἀκουμενοῦ, ἰατρός.
Ἔρυξις, -ιδος, ὁ·Ἀθην.,υἱ.Φιλοξένου.
Ἐρυξώ, -οῦς, ἡ·σύζ.Ἀρκεσιλάου,βασ. Κυρήνης.
Ἐρυσίκη, ἡ (κ. -ίχη)· θυγ. **Ἀχελῴου** | πόλ.Ἀκαρνανίας.
Ἐρυσίχθων, -ονος, ὁ· υἱ. **Κέκροπος** | υἱ. Τριόπα, βασ. **Θεσσαλίας.**
Ἔρυτος, ὁ·=Εὔρυτος, **υἱ.Ἑρμοῦ, εἷς** τῶν **Ἀργοναυτῶν.**
Ἔρχεια, ἡ· χωρ. κ. δῆμ. **Ἀττικῆς.**
Ἐρχομενός, ὁ· ἀρχ. ὄν. **Ὀρχομενοῦ.**
Ἔρως, -ωτος, ὁ·υἱ.Οὐρανοῦ κ.τοῦΧάους ἢ Νυκτός | ἢ υἱ. **Ἀφροδ.,** θεὸς τῆς ἀγάπης.
Ἐρωτιανός, ὁ·**Ἕλλην** συγγραφεύς.
Ἔρωχος, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Ἑσπέρα, ἡ·μία τῶν Ἐσπερίδ. Νυμφῶν.
Ἑσπερία, ἡ (ἐνν. γῆ)· ἡ **Ἰταλία** | μία τῶν **Ἐσπερίδων.**
Ἑσπέριος, ὁ·ὁ δράκων ὃς ἐφύλασσε τὰ μῆλα τῶν **Ἐσπερίδων.**
Ἑσπερίς, -ίδος, ἡ·θυγ **Ἐσπέρου**|πληθ. **Ἐσπερίδες Νύμφαι,β** ἢ **4** τὸν ἀριθμὸν | νῆσοι **Ὠκεανοῦ.**
Ἕσπερος, ὁ· υἱ. **Ἠοῦς, ἀδελ. Ἀτλαντος,** πα.**Ἐσπερίδος.**
Ἑστία, ἡ· θυγ. Κρόνου κ. **Ῥέας.**
Ἑστίαι, αἱ· ἄκρωτ. Θρᾴκης.
Ἑστίαια, ἡ (κ. -ιαία)· πόλ. Εὐβ., ὁ Ὠρεὸς | πόλ. Θεσσαλ. | πόλ.Ἀχαρν.
Ἑστιαιῶτις -ίδος, ἡ·ἡ **περὶ** τὴν Ἑστιαίαν χώρα Θεσσαλίας.
Ἑστιάς, -άδος, ἡ· ἄκρωτ. Θρᾴκης.
Ἑστιόδωρος, ὁ· στρατ. **Ἀθηναίων.**
Ἑστίωνες, οἱ· ἔθνος τῆς Ραιτίας.
Ἑσώπις, -ίδος, ἡ· λόφος τις περὶ τὴν **πόλ. τῶν Ἐπιζεφυρίων** Λοκρῶν.
Ἑταζέτα, ἡ· σύζ.Νικομήδους,βασ.Βιθ.
Ἑταίρα, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ἑτέαρχος, ὁ·βασ.Κρήτης|βασ.Λιβύης.
Ἔτεννα, ἡ· πόλ. Παμφυλίας.
Ἑτεοβουτάδαι, οἱ· ἐπίσ.οἶκογ. ἐν'Αθ.
Ἑτεοκλῆς, -έους, ὁ·υἱ.Οἰδίποδ. | βασ. Ὀρχομενοῦ.
Ἑτέοκλος, ὁ·εἷς τῶν Ἑπτὰ ἐπὶΘήβας.
Ἑτεοκλυμένη, ἡ· θυγ. **Μινύου.**
Ἑτεόκρητες, οἱ·μία τῶν 5 φυ.Κρήτης.
Ἑτεόνικος, ὁ·στρατ.Ἀστυόχου, ἁρμοστὴς Θάσου | κ.ἄ.
Ἑτεωνεύς, -έως, ὁ· Σπαρτ., σύμβουλος Μενελάου.
Ἑτεωνός, ὁ· ἀπόγ. Βοιωτοῦ| πόλ.Βοι.
Ἑτοιμοκλῆς, -έους, ὁ· Σπαρτ. Ὀλυμπιονίκης.
Ἑτρουρία, ἡ· ἡ ἄλλως Τυρρηνία.
Ἑτροῦσκοι, οἱ=Τυρρηνοί.
Ἑτύμανδρος, ὁ· ποτ. Περσ.Δραγγιαν.
Ἑτυμοκλῆς, ὁ· Λακεδαιμ. τις.
Εὖα, ἡ· κώμη Ἀργολίδος.
Εὐάγγελος, ὁ· κωμ. ποι.| κιθαρ.| κ.ἄ.
Εὐάγης, -ους, ὁ· κωμ. ποιητής.
Εὐαγόρας, -ου, ὁ·υἱ.Νηλέως| υἱ.Πριάμ. | βασ. Σαλαμῖνος Κύπρ. | κ. ἄ.
Εὐαγόρη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Εὔαγρος, ὁ· εἷς τῶν Λαπιθῶν.
Εὐάδνη, ἡ.θυγ.Ποσειδ.|θυγ.Στρυμ.|κ.ἄ.
Εὐάδλος, ὁ· οὐτιδανός ῥήτωρ κ. συκοφάντης | σταδιοδρόμος.
Εὐαιμονίδης, -ου, ὁ· υἱ. Εὐαίμονος, ὁ Εὐρύπυλος.
Εὐαίμων, -ονος, ὁ· υἱ. Λυκάονος,Ἀρκὰς | εἷς τῶν μνηστήρων Ἑλένης.
Εὐαίνωτος, ὁ· στρατ.Λακεδαιμονίων.
Εὐαίχμη, ἡ· θυγ. Ὕλλου | θυγ. Μεγαρ.
Εὐαίων, -ωνος, ὁ· Ἀθην.δημαγ. | κ.ἄ.
Εὐόλας, -α, ὁ· Σπαρτ. στρατηγός.
Εὐάλκης, -ους, ὁ· Ἀθην., φίλ. Ἀγησιλάου | συγγραφεύς.
Εὐαλκίδης, -ου, ὁ· στρατ. Ἐρετριέων.
Εὐαμερίων, -ονος, ὁ· ἥρως ἐν Σικυῶνι (Ἀσκληπιός).
Εὐάνδρη, ἡ· μία τῶν Ἀμαζόνων.
Εὔανδρος, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ | υἱ. Πριάμου | βασ. Λυκίας | κ. ἄ.
Εὐάνεμος, ὁ· ἐπίθ. Διὸς ἐν Σπάρτῃ.
Εὐάνδης, -ους, ὁ·υἱ.Βάκχ.κ.Ἀριάδνης.
Εὐάνωρ, -ορος, ὁ·Πυθαγ.ἐκ Συβάρεως.
Εὐάρδη, ἡ (κ.Εὔαρδις)·ὄν.ἑταίρ.ἐν'Αθ.
Εὐαρέτη, ἡ·θυγ.Ἀκρισ.,σύζ.Οἰνομάου.
Εὐάρνη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Εὐάρχιππος, ὁ·εἷς τῶν Ἐφόρ.Σπάρτης.
Εὔαρχος, ὁ·τύρ.Ἀστακ.|ἔφ.Σπάρ.|κ.ἄ.
Εὖας, -α, ὁ· λόφος πλησ. Σελλασίας.
Εὐάσπλα, ἡ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Εὔβιος, ὁ· υἱ. **Μέγητος κ. Περιβοίας** | γλύπτης Θηβαῖος.
Εὔβοια, ἡ· θυγ. ποτ.Ἀστερίωνος | μία τῶν Θεσπιάδων | θυγ.Ἀσωποῦ | ἡ νῆσ. Εὔβοια | ὄν. δρ., ποταμοῦ.
Εὐβότας, -ου, ὁ· Κυρηναῖος ἀθλητής.
Εὐβουλεύς, -έως, ὁ·ἐπίθ. Βάκχ. κ.Ἄδου| υἱ.Τροχίλου,ἀδελ. Τριπτολέμ.
Εὐβούλη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | θυγ. τοῦ Λέω, ἐξ Ἀθηνῶν.
Εὐβούλίδης, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ.| γλύπτης, φιλόσ. | κ. ἄ.
Εὔβουλος, ὁ·στρατ.·Ἀθην. | δημαγ.κ. ῥήτ. | ἐπών.ἄρχ.Ἀθ. | φιλόσ.|κ.ἄ.
Εὐβώτας, -α, ὁ·σταδιοδρόμ.ἐκΚυρήνης.
Εὐβώτη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Εὐδαίμων, -ονος, ὁ·εἷς τῶν υἱ.Αἰγύπτ.
Εὐδαμίδας, ὁ· υἱὸς Ἀρχιδάμου, βασ. Σπάρτης | κ. ἄ.
Εὐδάμιππος, ὁ· **φίλος τις τοῦ Θεοκρ.**

Εὔδαμος, ὁ=Εὔδημος.
Εὐδάνεμος, ὁ ἥρως ἐν Ἀθήναις.
Εὔδημος,ὁ ἐπών. ἄρχ., φιλόσ.Ἀθ.|κ.ἄ.
Εὔδικος, ὁ Ἔφορος Σπάρτης | κ.ἄ.
Εὐδοκία, ἡ σύζ.αὐτοκρ.Θεοδοσ. | κ.ἄ.
Εὔδοξος, ὁ Κνίδιος φιλόσ. | Κυζικηνὸς γεωγράφος.
Εὐδώρα,ἡ θυγ.Ὤκε. | μία τῶνΝηρηίδ.
Εὔδωρος, ὁ υἱ. Ἑρμοῦ, εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῶν Μυρμιδόνων | κ. ἄ.
Εὐέλθων, -οντος,ὁ βασ.Σαλαμ.Κύπρ.
Εὐελπίδης, -ου, ὁ κωμ. πλαστὸν ὄν.
Εὐεργέται, οἱ ἐπίθ. Ἀριασπῶν.
Εὐεργέτης, -ου, ὁ ἐπίθ. βασ. Πτολεμ.
Εὐεργετίδας, -α, ὁ Μασσήν.εὐπατρίδ.
Εὐεσπερῖται, οἱ ἔθνος Κυρηναϊκῆς.
Εὐέτης,-ου,ὁ κωμ.ποι. | Πυθαγόρ.τις.
Εὐετίων, -ωνος, ὁ στρατ. Ἀθηναίων.
Εὐήγορος, ὁ Ἀθην., τῶν ἐπισήμων.
Εὐήμερος,ὁ ποι.,ἱστοριογ.,φιλόσ.|κ.ἄ.
Εὐηνία, ἡ. θυγ. Αἰήτου,βασ.Κολχίδος.
Εὐηνίνη, ἡ θυγ. Εὐήνου.
Εὐήνιος, ὁ μάντις ἐξ Ἀπολλωνίας.
Εὐηνορίδης,ὁ υἱ.Εὐήνορ.,Δειώκριτος.
Εὔηνος, ὁ (κ. Εὐηνός) υἱ. Ὠκεανοῦ | βασ. Αἰτωλῶν |ὄν.ποτ.Αἰτωλ.,Μυσ.
Εὐήνωρ, -ορος, ὁ εἷς τῶν αὐτοχθόνων Ἀθην. | ἐπίσ. Ἰθακήσιος | κ. ἄ.
Εὐηρείδης,-ου,ὁ υἱ.Εὐήρους,ὁ Τειρεσ.
Εὐήρης, -ους, ὁ υἱ. Ἡρακλ. | πα.Τειρεσίου | κ. ἄ.
Εὔθηρος, ὁ Ἀθην., φίλ. Σωκράτους.
Εὐθίας, -ου, ὁ ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις.
Εὐθύδημος, ὁ ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | στρατ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Εὐθύδικος, ὁ Χαλκιδεύς τις.
Εὐθυκλῆς, -έους, ὁ ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις | κ. ἄ.
Εὐθυκράτης,-ους,ὁ Ὀλύνθιος στρατηγὸς | γλύπτης, μαθ. Λυσίππου.
Εὐθύκριτος, ὁ ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Εὐθυμένης,-ους,ὁ ἐπών.ἄρχ.Ἀθ.|κ.ἄ.
Εὐθυμία,ἡ θεὰ τῆς χαρᾶς κ.εὐφροσύν.
Εὔθυμος, ὁ υἱ. Ἀστυκλέους.
Εὔθυνος, ὁ ἀθλητὴς Σάμιος | κ. ἄ.
Εὔθυς,-υος, ὁ Σπαρτ., πα. Χαρμίδου.
Εὐθύφρων,-ονος, ὁ μάντις ἐν Ἀθήν.
Εὐίππη, ἡ μία τῶν Δαναΐδ. | θυγ. Χείρωνος | πόλ. Καρίας | κ. ἄ.
Εὔιππος, ὁ υἱ· Θεστίου | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Εὔκαδμος, ὁ γλύπτης Ἀθην. | κ. ἄ.
Εὔκαιρος, ὁ μαθ. Ἀριστοτέλους.
Εὐκαμπίδας,ὁ Ἀρκὰς πράκτωρ Φιλίπ.
Εὐκαρπία, ἡ πόλ. Φρυγίας.
Εὔκλεια, ἡ ἐπίθ.Ἀρτέμ. ἐν Θήβ.κ.Κορ.
Εὐκλείδης, -ου, ὁ εἷς τῶν 30 τυράνν. | ὁ περίφ. Μαθηματικὸς | κ.ἄ.
Εὐκλῆς,-έους,ὁ Ἀθην. στρατ. | στρατ. Συρακουσῶν.
Εὔκλος, ὁ χρησμολόγος ἐκ Κύπρου.
Εὔκοσμος, ὁ υἱ.Λυκούργου ἐκ Σπάρτ.
Εὐκράντη, ἡ (κ.-άτη)·μία τῶνΝηρηίδ.
Εὐκράτης, -ους,ὁ δημαγ.ἐν Ἀθ.|ἀδελ. στρατ. Νικίου | κ.ἄ.
Εὐκρατίδεια, ἡ πόλ. Βακτριανῆς.
Εὐκρατίδης, -ου, ὁ βασ. Βακτριανῆς.
Εὔκριτος, ὁ φίλος Θεοκρίτου | κ.ἄ.
Εὐκτήμων, -ονος, ὁ στρατ. Ἀθην.| δημαγ.Ἀθην. | ἐπών.ἄρχ.Ἀθην.
Εὐλαῖος, ὁ ποτ. Σουσιανῆς.
Εὐλιμένη, ἡ μία τῶν Νηρηίδων.
Εὐμάθης, -ους, ὁ εἷς τῶν 30 τυράνν. ἐν Ἀθήναις.
Εὐμάθιος, ὁ ἐρωτικὸς συγγραφεύς.
Εὔμαιος, ὁ χοιροβ.Ὀδυσσ. | στρατηγ. Μεγ.Ἀλεξάνδρου.
Εὔμαχος, ὁ υἱ.Χρύσιος, στρατ.Κορινθ.
Εὐμείδη, ἡ μία τῶν Θεσπιάδων.
Εὐμείδης, -ους, ὁ υἱ. Ἡρακλ. κ. μιᾶς τῶν Θεσπιάδων.
Εὐμένεια, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Φρυγίας | πόλ. Καρίας.
Εὐμένης, -ους,ὁ στρατ.Μ.Ἀλεξάνδρ. | ὄν. βασ. Περγάμου | κ.ἄ.
Εὐμενίδες, αἱ·κατ'εὐφημ.αἱ'Ερινύες.
Εὐμήδης, -ους, ὁ πα. Δόλωνος κ.Πριάμου | ἱερεὺς Ἀθηνᾶς | κ.ἄ.
Εὔμηλος, ὁ υἱ.Ἀδμήτου | ποι. ἐκ Κορίνθου | κ.ἄ.
Εὐμήτης, -ου, ὁ·εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος.
Εὐμόλπη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Εὐμολπίδης, -ου, ὁ υἱ.ἢ ἀπόγ.Εὐμόλπου | Εὐμολπίδαι, οἰκογέν. ἱερέων Δήμητρος | κ.ἄ.
Εὔμολπος, ὁ υἱ. Ποσειδῶν. κ.Χιόνης | βασ.Ἐλευσινίων | κ.ἄ.
Εὔμων, -ονος, ὁ εἷς τῶν υἱ.Λυκάονος.
Εὔνηος, ὁ (κ. Εὐνεύς)·υἱ.Ἰάσον. | κ.ἄ.
Εὐνίκη, ἡ μία τῶν Νηρηίδων.
Εὔνικος, ὁ κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Εὐνόα, ἡ ὄν. δούλης.
Εὐνομία, ἡ μία τῶν τριῶν Ὡρῶν.
Εὔνομος,ὁ βασ.Σπάρ.| ναύαρ.Ἀθ.|κ.ἄ.
Εὔνοστος, ὁ ἥρως Τανάγρας, ἀπόγ. Κηφισοῦ | λιμ.παρὰ τὴν Ἀλεξ.
Εὐξάνθιος, ὁ υἱ.Μίνωος κ.Δεξιθέας.
Εὔξεινος Πόντος, ὁ·ἡ Μαύρη θάλασσα.
Εὐξενίδης, ὁ κωμ. ποιητὴς | Εὐξενίδαι, οἰκογέν. Αἰγίνης.
Εὐξένιππος, ὁ ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Εὔξενος, ὁ Λακεδ. ἡγεμὼν ἐν Ἀσίᾳ.
Εὐξίδεος, ὁ Ἡλ.πράκτωρ Φιλίπ.|κ.ἄ.
Εὐοδεύς, -έως,ὁ ἐπών.Λοχαγοῦ τινος.
Εὐόδιος, ὁ ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Εὐόρας, -α, ὁ μέρος τι τοῦ Ταϋγέτου.
Εὐπάγιον, τό· πολίχνη Ἤλιδος.
Εὐπαΐδας, -α, ὁ Ἐπιδαυρίς τις.
Εὐπάλαμος, ὁ υἱ.Μητίων.,πα.Δαιδάλ.
Εὐπαλία, ἡ=Εὐπόλιον.
Εὐπαλῖνος, ὁ Μεγαρεὺς ἀρχιτέκτων.
Εὐπάλιον, τό· πόλ. Λοκρῶν Ὀζολῶν.
Εὐπατορία, ἡ (κ.-τόριον,τό)·πόλ.Ταυρικῆς Χερσον. | πόλ. Πόντου.
Εὐπάτωρ, -ορος, ὁ ἐπών.Μιθριδάτου.
Εὐπείθης,-ους,ὁ πα.Ἀντινόου,Ἰθακή.
Εὔπλοια, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Εὐπολέμεια, ἡ· θυγ. Μυρμιδόνος.
Εὐπόλεμος, ὁ Ἀθην. τις παρὰ Πλάτ.
Εὔπολις, -ιδος, ὁ κωμ ποι.Ἀθηναῖος.
Εὐπόμπη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Εὐπορία, ἡ· πόλ. Μακεδ., κτίσμα Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Εὐπυρίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Εὐριπίδης, -ου, ὁ ὁ περίφ. δραματικ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Εὔριπος, ὁ·πορθμὸς μεταξὺ Εὐβοίας κ. Ἀττ-βοιωτίας.
Εὐρυάδης, ὁ εἷς τῶν μνηστήρ. Πηνελ.
Εὐρυάλη, ἡ· μία τῶν Γοργόνων | θυγ. Μίνωος.
Εὐρύαλος, ὁ περίφ. ἥρως, εἷς τῶν Ἐπιγόνων κ. Ἀργοναυτῶν | στρατ Σπαρτιάτης | κ.ἄ.
Εὐρυάναξ, -ακτος, ὁ συστράτ. Παυσανίου ἐν Πλαταιαῖς.
Εὐρυάνασσα, ἡ· θυγ. Πακτωλοῦ, μή. Πέλοπος.
Εὐρυβάτης, ὁ κήρ. Ὀδυσσ. | κήρ. Ἀγαμ. | εἷς Ἄργον.| στρατ. Ἄργους.
Εὐρύβατος, ὁ υἱ.Εὐφήμου |Λακεδαιμ. Ὀλυμπιονίκης | κ.ἄ.
Εὐρυβία, ἡ·θυγ.Πόντου κ.Γῆς|Θεσπιὰς | Ἀμαζὼν | κ.ἄ.
Εὐρυβιάδης, -ου, ὁ Σπαρτ.ἀρχιστράτ· ἐν Ἀρτεμισίῳ.
Εὐρύβιος, ὁ υἱ.Νηλέως|υἱ.Εὐρυσθέως.
Εὐρύβοτος, ὁ Ἀθην.Ὀλυμπιονίκης.
Εὐρυβώτας,ὁ Κρὴς ἀρχηγὸς τοξοτῶν.
Εὐρυγάνεια,ἡ·θεω.σύζ.Οἰδίπ.,μή.Ἴσμ.
Εὐρυδάμας, -αντος, ὁ εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτου | εἷς Ἀργοναυτῶν | κ.ἄ.
Εὐρυδάμη, ἡ·σύζ.βασ.Σπάρ.Λεωτυχίδ
Εὐρυξαμίδας, -α, ὁ·υἱ.Ἄγιδος Δ',βασ. Σπάρτης.
Εὐρύδαμος, ὁ στρατηγὸς Αἰτωλῶν
Εὐρύδημος,ὁ πα.προδότου Ἐφιάλτου.
Εὐρυδίκη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | θυγ. Ἀδράστου | κ.ἄ.
Εὐρύηλος, ὁ φρούρ. πλησ. Συρακουσ
Εὐρύθεμις, -ιδος, ἡ· σύζ.Αἰτωλοῦ Θεστίου.
Εὐρυθόη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Εὐρύκαπυς, -υος, ὁ υἱ. Ἡρακλέους.
Εὐρύκη, ἡ· θυγ. Θεσπιοῦ,μή. Τελευταγόρου.
Εὐρύκλεια, ἡ· τροφὸς Ὀδυσσέως.
Εὐρυκλείδης, -ου, ὁ πα. στρατ. Εὐρυβιάδου | ῥήτωρ Ἀθην.
Εὐρυκλῆς, -έους, ὁ Ἀθην. μάντις.
Εὐρυκράτης, -ους,ὁ πα.Ἀναξάνδρου, βασ. Σπάρτης.
Εὐρυκρατίδης, ὁ υἱ.Ἀναξάνδρου,βασ. Σπάρτης.
Εὐρυκύδη, ἡ· θυγ. Ἐνδυμίωνος.
Εὐρυλέων, -οντος, ὁ υἱ.Αἰνείου|κ.ἄ.
Εὐρύλοχος, ὁ εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου | στρατ. Λακεδ. | κ. ἄ.
Εὐρύμαχος, ὁ μνηστὴρ Ἱπποδαμείας | μνη. Πηνελόπης | κ. ἄ.
Εὐρυμέδη, ἡ·μ.Βελλεροφ.|θυγ.Οἰνέως.
Εὐρυμέδουσα, ἡ· δούλη Ναυσικᾶς.
Εὐρυμέδων,-οντος,ὁ βασ.Γιγάντων,| υἱ.Μίνωος | στρατ.Ἀθην. | κ. ἄ.
Εὐρυμέδων,-οντος,ὁ ποτ.Παμφυλίας
Εὐρυμεναί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Εὐρυμένης,-ους, ὁ υἱ. Νηλέως κ.Χλωρίδος | ἀδελ. Δίωνος Συρακ.
Εὐρυμίδης,ὁ υἱ. Εὐρύμου, ὁ Τήλεφος.
Εὔρυμος, ὁ πα. μάντεως Τηλέφου.
Εὐρυνόμη,ἡ·θυγ.Ὠκ.|μή.Ἀδράστ.|κ.ἄ.
Εὐρύνομος,ὁ εἷς τῶνμνηστήρ.Πηνελ.| εἷς τῶν Κενταύρων.
Εὐρυπτόλεμος, ὁ Ἀθ., υἱ. Πεισιάνακτος, συγγ. Ἀλκιβιάδου.
Εὐρυπύλη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων|κ.ἄ.
Εὐρύπυλος,ὁ υἱ.Εὐαίμονος|υἱ. Ποσειδ. υἱ. Ἡρακλ. | κ.ἄ.
Εὐρυπῶν, -ῶντος,ὁ υἱ.Σόου, ἀπόγ. τοῦ βασ. Σπάρτης Προκλέους.
Εὐρυπωντίδαι, οἱ· οἰκογέν. εὐγενῶν ἐν Σπάρτῃ, ἀπόγ. τοῦ προηγ.
Εὐρυσάκης,-ους,ὁ υἱ. ΤελαμωνίουΑἴαντος, βασ. Σαλαμῖνος.
Εὐρυσθένης,-ους,ὁ εἷς τῶνυἱ.Αἰγύπτ.| υἱ.Ἀριστοδήμου, βασ.Σπάρτης.
Εὐρυσθεύς,-έως,ὁ υἱ.Σθενέλου,ἔγγον. Πέλοπ.,ἀπόγ.Περσ., βασ. Μυκηνῶν.
Εὐρύστερνον,τό· ναὸς Γῆς ἐν Ἀχαΐᾳ.
Εὐρυτᾶνες,οἱ· λα. Αἰτωλίας.
Εὐρυτειαί,αἱ·πόλ. Οἰχαλίας ἢ Ἀχαΐας.
Εὐρύτη,ἡ·θυγ.Ἱπποδάμαντ.μή.Οἰνέως.
Εὐρύτιμος, ὁ Κορίνθ., πα. Ἀρχετίμου.
Εὐρύτιος,ὁ υἱ.Σπάρτωνος,πα.Γαλατεί.
Εὐρυτίων,-ωνος,ὁ εἷς τῶνΚενταύρ.|υἱ. Ἄρεως κ. Ἐρυθείας | κ. ἄ.
Εὔρυτος,ὁ εἷς τῶν Γιγάντων | εἷς Ἀργοναυτῶν | βασ.Οἰχαλίας | κ. ἄ.
Εὐρυφάεσσα, ἡ·ἀδελφ.κ.σύζ.Ὑπερίον.
Εὐρύφαμος,ὁ Πυθαγόρ. ἐκ Μεταποντ.
Εὐρυφῶν, -ῶντος, ὁ =Εὐρυπῶν.

Εὐρύωψ,-οπος,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ. Θεσπιάδος Τερψικράτης.
Εὔρωμος, ἡ· πολίχνη Καρίας.
Εὐρώπεια, ἡ· βλ. Εὐρώπη.
Εὐρώπη,ἡ·θυγ.Τιτυοῦ|θυγ.Ὠκεαν.|θυγ. Φοίνικος | κ. ἄ.
Εὐρώπη,ἡ·μία τῶν τριῶν μεγ.ἠπείρων.
Εὔρωπος,ἡ(κ.-πός)· πόλ.Μακεδ.Ἡμαθίας | πόλ. Συρίας | κ. ἄ.
Εὔρωπος,ὁ·υἱ.Μακεδόνος κ.Ὠρειθυίας, θυγ. Ἐρεχθέως.
Εὐρώτας,-α,ὁ·υἱ.Μύλητος, βασ. Λακ.| ποτ. Πελοπον | ποτ. Θεσσαλίας.
Εὐρωτώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Εὔρωψ,-ωπος,ὁ·υἱ.Αἰγιαλ.|υἱ.Φορωνέ.
Εὐσέβεια,ἡ·ὄν.δύο πόλ. Καππαδοκίας.
Εὐσέβιος, ὁ· ἐπίσκοπος Καισαρείας.
Εὔσειρος, ὁ· υἱ. Ποσειδῶνος.
Εὐσήνη, ἡ· πόλ. Πόντου.
Εὐσθένης, ὁ· ὄν. σοφιστοῦ.
Εὐστάθιος,ὁ·περίφ. σχολιαστ. Ὁμήρ., ἀρχιεπ. Θεσσ/νίκης | κ. ἄ.
Εὐστόχιος, ὁ· ἰατρὸς Ἀλεξανδρεύς.
Εὔστροφος, ὁ· τῶν Ἀργείων τις.
Εὔσωρος,ὁ·πα.Ἀκάμ.., ἡγ. Θρᾴκ.|κ. ἄ.
Εὐταία,ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Εὐτελίδας,ὁ·Λακεδ..νικητὴς παντάθλ. | γλύπτης Ἀργεῖος.
Εὐτέρπη, ἡ· μία τῶν 9 Μουσῶν.
Εὐτρήσιοι, οἱ· κάτοικοι Εὐτρησίου.
Εὐτρήσιον, τό· κώμη Ἀρκαδίας.
Εὔτρησις, -ιος, ἡ· κώμη Βοιωτίας.
Εὐτύχης, -ους, ὁ· υἱ. Ἱπποκόωντος.
Εὐτυχίδας, ὁ· σταδιοδρόμος τις.
Εὐτυχίδης,ὁ·γλύπτης,μαθ.Λυσσίππου.
Εὐφάης,-ους, ὁ· υἱ. Ἀντιόχ.βασ.Μεσσ.
Εὐφαμίδας, -ου, ὁ· στρατ. Κορινθίων.
Εὐφάνης,-ους,ὁ·πρόγ. Τιμασάρχ.,Αἰγ.
Εὐφήμη, ἡ· ἡ τροφὸς τῶν Μουσῶν.
Εὐφημίδης,-ου,ὁ·υἱ. ἢ ἀπόγ.Εὐφήμου.
Εὐφήμιος, -ου, ὁ· ῥήτωρ Ἀθηναῖος.
Εὔφημος,ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Εὐρώπ., εἷς Ἀργοναυτῶν | κ.ἄ.
Εὐφήτης,-ου,ὁ·ἡγ. τῆς ἐν Ἥλ.Ἐφύρης.
Εὐφίλητος,-ου,ὁ·πα.στρατ. Χαροιάδ.
Εὔφορβος,ὁ·υἱ.Πανθόου,εἷς τῶν Τρῴων | ἐπίσ. Ἑρετριεύς.
Εὐφορίδης,ὁ· Ἀχαρν., ἀνθρακοπώλης.
Εὐφορίων,-ωνος,ὁ·υἱ.Ἀχιλλέως | πα. Αἰσχύλου | κ. ἄ.
Εὐφραῖος,ὁ·μαθ.Πλάτων., ἐξ Εὐβοίας.
Εὐφράνωρ,-ορος, ὁ· ζωγρ., γλύπτης | φιλόσ. ἐκ Σελευκείας.
Εὐφράτας, -α, ὁ· Πέρσης στρατ.
Εὐφράτης, -ου, ὁ· ποτ. Ἀσίας.
Εὐφρόνιος,ὁ·πλούσιός τις ἐκ Σουνίου.
Εὐφροσύνη,ἡ·μία τῶν τριῶν Χαρίτων.
Εὔφρων,-ονος,ὁ·κωμ.ποι.|Σικυώνιος·| πάππος Πυθαγόρου.
Εὐχαρίδης,-ου, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Εὐχάριστος,ὁ·ἐπῶν.ἄρχων ἐν Ἀθήναις.
Εὔχειρος, ὁ· γλύπτης Κορίνθιος.
Εὐχήνωρ,-ορος,ὁ· εἷς τῶν υἱ.Αἰγ.|κ. ἄ.
Εὐωνυμία, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Εὐώνυμος, ὁ· υἱ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς.
Εὐώνυμος,ἡ·μία τῶν Λιπάρων νήσων.
Εὐῶπις, -ιδος, ἡ· θυγ. τοῦ Τροιζῆνος.
Ἐφάρμοστος,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξ Ὀποῦντ.
Ἐφεσία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἔφεσος,ὁ·υἱ.Καΰστρ., ἰδρ. πόλ.Ἔφεσ.
Ἔφεσος, ἡ· πόλ. Ἰωνίας.
Ἐφιάλτειον, τό· ἄκρωτ. Καρπάθου.
Ἐφιάλτης, -ου, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων | ὁ προδώσας τοὺς ἐνθερμοπ. | κ.ἄ.
Ἔφορος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Κύμης|κ.ἄ.
Ἔφιππος,ὁ·κωμ.ποι.|συγγρ.Ὀλύνθιος.
Ἐφουδίων, -ωνος, ὁ· Ὀλυμπ. Ἀρκάς.
Ἐφύρα,ἡ·ἡ Κόρινθ.|πόλ.Ἦλ.,Φθ. | κ.ἄ.
Ἐχέδωρος, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Ἐχειαί, αἱ· πόλ. Λακωνίας.
Ἐχεκλῆς, -έους, ὁ· υἱ. Ἄκτορος, ἡγ. Μυρμιδόνων.
Ἔχεκλος, ὁ·υἱ. Ἀγήνορ., Τρὼς | κ.ἄ.
Ἐχεκράτεια, ἡ· Πυθαγορεία τις.
Ἐχεκράτης, -ους, ὁ· πα. Ἠετίωνος, πάπ. Κυψέλου | κ. ἄ.
Ἐχεκρατίδης, ὁ· πα. Ὀρέστου, βασ. Θεσσαλ. | σοφιστ. ἐν Ἀθήν. | κ. ἄ.
Ἐχέλας, ὁ· υἱ. Πενθίλου.
Ἐχελίδαι, οἱ· δῆ. Ἀττικῆς.
Ἐχέμβροτος, ὁ· αὐλῳδ. ἐξ Ἀρκαδίας.
Ἐχεμένης, -ους, ὁ· ἱστοριογ.ἐκ Κρήτ.
Ἔχεμος, ὁ· υἱ. Ἀερόπου, βασ. Τεγέας.
Ἐχέμων, -ονος,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Πριάμου.
Ἐχένηος, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Ἐχέπωλος, ὁ· τῶν Τρώων τις | υἱ.Ἀγχίσου, ἡγ. Σικυωνίων.
Ἐχέστρατος,ὁ·υἱ.Ἀγιδ.,βασ.Σπάρτ.
Ἐχέτλα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἔχετλος, ὁ· ἥρως Ἀττικῆς.
Ἐχετομίδας, ὁ·τῶν Λακεδαιμον. τις.
Ἔχετος, ὁ· βασ. Ἠπείρου.
Ἐχέφρων, -ονος, ὁ· υἱ. Νέστορος | υἱ. Πριάμου | κ. ἄ
Ἔχιδνα, ἡ· θυγ.Χρυσάορος κ.Καλλιρρόης | εἷς τῶν κυνῶν Ἀκταίωνος.
Ἐχινάδες, αἱ· νησίδες Ἰονίου πελάγ.
Ἔχινος, ὁ· πόλ. Ἀκαρν. | ἀκρωτ. κ. πόλ. Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ
Ἐχινοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Φθιώτιδος.
Ἔχιος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλ. | κ.ἄ.
Ἐχίων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν Σπαρτῶν ἐν Θήβαις | εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.
Ἑωσφόρος, ὁ· υἱ· Ἀστραίου κ. Ἠοῦς

Z

Ζάβα,ἡ (κ. Ζαβαί)· πόλ. κ.νῆσ.Ἰνδιῶν.
Ζάβατος, ὁ· ποτ. Ἀσσυρίας.
Ζαβράμ, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Ζάγκλη, ἡ· Μεσσήνη Σικελίας.
Ζαγρεύς, ὁ· ἐπών. Βάκχου, ὁ Ὄσιρις τῶν Αἰγυπτίων.
Ζάγρος, ὁ· ὄρος Ἀσίας.
Ζαδράκαρτα, τά· πρωτ. Ὑρκανίας.
Ζαδράμη, ἡ· χωρ. Ἀραβίας.
Ζαδριάδης, -ου, ὁ· σατρ. Ἀντιόχου ἐν Ἀρμενίᾳ.
Ζάκανθα, ἡ· πόλ. Ταρρακων. Ἰσπαν
Ζάκυνθος, ἡ· νῆσ. Ἰονίου πελάγους.
Ζάκυνθος, ὁ· υἱ.Δαρδάνου ἐξ οὗ ἡ νῆσ.
Ζαλάκη, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ζάλευκος, ὁ· μέγ.νομοθ. Λοκρῶν Ἰταλ.
Ζάληκος, ὁ· μικρὸς ποτ.Παφλαγονίας.
Ζάλμοξις, ὁ· βλ. Ζάμολξις.
Ζάμα, ἡ· ὄν.πόλ.Νουμιδίας,Καππ,|κ.ἄ.
Ζάμολξις, -ιδος,(κ. -εως) ὁ· μαθ. Πυθ.
Ζάν, γεν. Ζανός· βλ. Ζήν.
Ζάρα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Ζαραγγαῖοι,οἱ(κ.Ζάραγγοι)·Περσ.ἔθ.
Ζαράμα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ζάραξ, ακος, ὁ (κ. Ζάρηξ)· πόλ. Εὐβ.
Ζαρίασπα,ἡ(κ. -άσπη)·πόλ.Βακτρίας.
Ζαριάσπης, ὁ· ποτ. Βακτριανῆς.
Ζαύηκες, οἱ· ἔθνος Λιβύης.
Ζέα, ἡ· κολπίσκος Πειραιῶς.
Ζέλεια, ἡ· (κ. Ζέλη)· πόλ. Τρῳάδος.
Ζεῦγμα, τό· πόλ Κομμαγηνῆς.
Ζευξίδαμος, ὁ· πα. βασ. Σπάρτ. Ἀρχιδάμου | κ. ἄ.
Ζευξίδας, -α,ὁ· τῶν Λακεδαιμον. τις.
Ζευξίππη, ἡ· μία τῶν Νυμφῶν, σύζ. Πανδίονος | κ. ἄ.
Ζεύξιππος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., βασ. Σικυῶνος | εἷς τῶν Ἐφόρ.Σπάρτ.| κ.ἄ.
Ζεῦξις, -ιδος, ὁ· περίφ. ζωγράφ. | κ.ἄ.
Ζευξώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ.
Ζεύς, γεν. Διός, ὁ· υἱ. Κρόνου κ. Ῥέας, ὑπέρτατος Θεός.
Ζεφύριον, τό· ὄν. διαφ. ἀκρωτηρίων.
Ζεφυρῖτις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ζέφυρος, ὁ· υἱ.Ἀστραίου κ.Ἠοῦς, εἷς τῶν ἀνέμων.
Ζῆδος, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Ἀντιόπης, ἀδελ. Ἀμφίονος.
Ζῆλα, τά· πόλ. Πόντου.
Ζήλαρχος, ὁ· ἀγορανόμος τις.
Ζήλας,-α, ὁ·υἱ.Νικομήδ.,πα.Προυσίου
Ζῆλις, -ιδος, ἡ· πόλ. Μαυρουσίας.
Ζῆλος, ὁ· υἱ. Στυγὸς κ. Πάλλαντος.
Ζηνεύς, -έως, ὁ (κ. Ζῆνις, -ιδος)· συγγραφεὺς ἐκ Χίου.
Ζηνοβία, ἡ· βασίλ. Παλμύρας, ἀπόγ. Πτολεμαίων | πόλ. Συρίας.
Ζηνοδότιον, τό· φρούρ. Μεσοποταμ.
Ζηνόδοτος, ὁ· Γραμματ. ἐξ Ἐφέσσου.
Ζηνόδωρος, ὁ· γλύπτης | Γραμματ.
Ζηνόδεμις, -ιδος, ὁ· πλοίαρχος ἐκ Μασσαλίας | φιλόσ. | κ. ἄ.
Ζηνοφάνης, -ους, ὁ· τύρ. Κιλικίας.
Ζήνων, -ωνος, ὁ· φιλόσ. ἐξ Ἐλέας | Στωικὸς φιλόσ. ἐκ Κιτίου.
Ζήρυνθος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Ζήτης, -ου, ὁ· υἱ. Βορέου κ.Ὠρειθυίας.
Ζοιτεία, ἡ (κ. Ζοίτειον, τό)· χωρ.Ἀρκ.
Ζομβίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ζοῦμοι, οἱ· Γερμανικὸν ἔθνος.
Ζοῦχις, -ιδος, ἡ· πόλ. κ. λίμ. Λιβύης.
Ζύγαινα,ἡ νῆσ. ἐρυθρᾶς θαλάσσης.
Ζυγία, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Ζυγοί, οἱ (κ. Ζύγιοι). Σκυθικὸν ἔθνος.
Ζωβίδαι, οἱ· ἔθνος Καρμανίας.
Ζωΐλος, ὁ· ῥήτ. κ. Γραματ. ἐξ Ἀμφιπόλεως | κ. ἄ.
Ζωναρᾶς, ὁ·Ἑλλ.ἱστοριογ.ἐκ Κ|λεως.
Ζώνη, ἡ· πόλ. κ. ἀκρ. Θρᾴκης.
Ζωπυρίων, -ωνος,ὁ·δοῦλός τις|Γραμμ.
Ζώπυρος, ὁ· στρατ. Δαρείου | δοῦλος Περικλ. | κ. ἄ.
Ζωράμβος, ὁ· (κ. Ζωρόμβας)· ποτ. Καρμανίας.
Ζωροάστρης, -ου, ὁ· σοφ. νομοθέτης, ἰδρ. θρησκείας Περσῶν.
Ζώσιμος, ὁ·ἱστοριογρ.ἐκ Κων|πόλεως.
Ζωστήρ, ὁ· ἥρως, ὁ· ἀκρωτ. Ἀττικῆς
Ζωστηρία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ζωστήριος, ὁ· ἐπίθ. Διός

H

Ἥβη, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Ἥρας.
Ἥβων, -ωνος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου
Ἡγέλεως, ὁ· υἱ. Τυρρηνοῦ.
Ἡγέλοχος, ὁ· κωμ. ποι. | ἱππαρχος Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Ἡγεμόνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος | μία τῶν Χαρίτων (λεγομ. κ. Αὐξώ).
Ἡγέμων, -όνος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν. | κωμ. ποι. | κ. ἄ.
Ἡγέπολις, -ιδος, ὁ· Κῷος, πα. Ὀλυμπιόν. Φιλίνου.
Ἡγερία, ἡ· νύμφη ἐν Ἰταλίᾳ.
Ἡγέστρατος, ὁ· πλοίαρχ.ἐκ Μασσαλ.
Ἡγήμων, -ονος,ὁ·κωμ.ποι. | δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Ἡγησάνδρα, ἡ· θυγ. Ἀμύκλα.
Ἡγησανδρίδας, ὁ· Θεσπιεύς, στρατηγὸς Βοιωτῶν | κ ἄ.
Ἡγήσανδρος, ὁ· πα. Ἑκαταίου | εἷς τῶν στρατ.τῶν μετὰ Ξενοφ.Μυρίων.

Ἡγησιάναξ, -ακτος, ὁ· ποι. κ.συγγρ. Ἀλεξανδρείας.
Ἡγησίας, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | φιλόσ. ἐκ Κυρήνης | κ. ἄ.
Ἡγησίβουλος, ὁ· πα. Ἀναξαγόρου.
Ἡγησικλέης, ὁ· ἀντὶ Ἀγασικλῆς.
Ἡγησίλεως, ὁ· ἀντὶ Ἀγησίλαος.
Ἡγησιππίδης, ὁ· ἀντὶ Ἀγησιππίδης.
Ἡγήσιππος, ὁ· κωμ. ποι. | Ἀθ.ῥήτωρ.
Ἡγησιπύλη, ἡ· θυγ. βασ.Θρᾳκῶν Ὀλόρου, σύζ. Μιλτιάδου.
Ἡγησίστρατος, ὁ· νόθος υἱ. Πεισιστράτου | μάντις Ἥλ. | κ. ἄ.
Ἡγητορία, ἡ· νύμφη Ῥόδου.
Ἡγητορίδης, ὁ·υἱ.Ἀντιγόρ., Κῷ.|κ.ἄ.
Ἡγῖνς, -ου, ὁ· ἀδελ. μάντεως Τισαμενοῦ, Ἠλεῖος.
Ἡδύλειον, τὸ (κ. -ιον)· δρ. Φωκίδος.
Ἡδύλη, ἡ· ποιήτρια.
Ἡδύλος,ὁ·ἐπιγραμματοποιὸς ἐκ Σικελ.
Ἡδυφῶν, -ῶντος, ὁ· ποτ. Ἀσσυρίας.
Ἡδωνοί,οἱ (κ.-ῶνες)·Θρᾳκικόν ἔθνος.
Ἡδωνός, ὁ· ἀδελ. Μύγδονος.
Ἡερίβοια, ἡ· ἑλ. Ἐρίβοια.
Ἡέροπος, ὁ· ἀντὶ Ἀέροπος.
Ἡετίδης, ὁ· ἑλ. Ἡετιωνίδης.
Ἡετίων, -ωνος,ὁ·υἱ.Ἐχεκράτ.Λαπίθ.| ἡγ. Θηβ.Κιλικ. | υἱ.Ἰάσονος | κ.ἄ.
Ἡετιώνεια, ἡ· (κ. -ν(ε)ία)· ἀκρ. Ἀττ.
Ἡετιώνη,ἡ·θυγ.Ἡετίων.,Ἀνδρομάχη.
Ἡιόνες, αἱ· κώμη Ἀργολίδος.
Ἡιονεύς, -έως, ὁ· βασ. Θρᾴκης | κ.ἄ.
Ἡιόνη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἡιών, -όνος, ἡ· πόλ. Μακεδ., ἐπίνειον Ἀμφιπόλεως.
Ἡλακάταιον, τό· ὄρ. Θεσσαλίας.
Ἡλεία, ἡ·=Ἦλις.
Ἡλεῖος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., πα. Αὐγείου | υἱ. Ταντάλου.
Ἡλέκτρα, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ | μία τῶν Δαναΐδων | θυγ. Ἀγαμέμν. | κ.ἄ.
Ἡλέκτραι πύλαι, αἱ· μία τῶν πυλῶν ἐν Θήβαις.
Ἠλεκτρίδες νῆσοι· νῆσ.Ἀδρ. πελάγ.
Ἠλεκτρύων, -ωνος (κ. -ονος), ὁ· υἱ. Περσέως, βασ. Μυκηνῶν | κ.ἄ.
Ἠλεκτρυώνη, ἡ· θυγ. Ἠλίου | θυγ. Ἠλεκτρύωνος, ἡ Ἀλκμήνη.
Ἠλιάδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Ἠλίου.
Ἠλιάναξ, -ακτος,ὁ·ἀδελ.Στησιχόρου.
Ἠλιάς, -άδος, ἡ· πληθ. Ἠλιάδες= θυγατέρες Ἠλίου, ἀδελ.Φαέθοντος.
Ἠλιόδωρος, ὁ· Γραμματ. ἐκ Φοινίκης | ῥήτωρ | ἱστοριογρ.
Ἥλιος, ὁ· θεὸς τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ἀδελ. Σελήνης κ. Ἠοῦς.
Ἡλιούπολις,-εως,ἡ·πόλ.Αἰγ|πόλ.Συρ.
Ἦλις, -ιδος, ἡ· ἐπαρχ.κ.πόλ.Πελοπον.
Ἠλύσιον πεδίον, τό·τόπ. νῆσ. Μακάρ.
Ἠλώνη, ἡ· πόλ.Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλ
Ἡμαθία, ἡ· ἐπαρχ. Μακεδονίας.
Ἡμαθίδες, αἱ· αἱ 9 θυγ. τοῦ Πιέρου, βασ. Ἡμαθίας.
Ἡμαθίων, -ωνος, ὁ·υἱ.Τιθων.βασ.Αἰθ.
Ἡμιθέα, ἡ· θυγ.Κύκνου | θυγ. Σταφύλου κ. Χρυσοθέμιδος,ἀπόγ.Βάκχου.
Ἡμιθέων, -ωνος, ὁ· Συβαρίτης τις.
Ἡμίκυνες,οἱ· μυθ. ἔθνος Ὑπερβορείων.
Ἡμωδὰ δρη, τά· ὄρος.Σκυθίας κ. Ἰνδ.
Ἠνιοπεύς, -έως, ὁ (κ. Ἡν-)· ἡνίοχος Ἕκτορος.
Ἠνιόχεια, ἡ (κ. -ία)· χώρα Κολχίδος.
Ἠνιόχη, ἡ (ἄλλως Εὐρυδίκη)· σύζυγ. Κρέοντος βασ. Θηβῶν.
Ἠνίοχοι, οἱ· Ἀσιατικὸν ἔθνος.
Ἤνοψ, -οπος, ὁ· πα. Σατνίου | πα. Κλυτομήδους.
Ἤπειον, τό· πολίχνη Τριφυλίας.
Ἤπειρος, ἡ· γεν., ἡ στερεὰ (οὐχὶ νῆσος) | ἐπαρχ. Ἑλλάδος | κ. ἄ.
Ἠπιδανός, ὁ· ἀντὶ Ἀπιδανός.
Ἠπιόνη,ἡ·σύζ.Ἀσκληπ.μὴ.Μαχάονος.
Ἤπυτίδης, ὁ· υἱ. Ἠπύτου, τῶν ἐπισ. Τρώων.
Ἥρ,Ἥρός, ὁ·υἱ.Ἀρμενίου ἐκ Παμφυλ.
Ἥρα, ἡ· θυγ. Κρόνου κ.Ῥέας,σύζ.Διός.
Ἡραία, ἡ· πολίχνη Ἀρκαδίας.
Ἡραιεύς, -έως,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Λυκάονος.
Ἡραῖον, τό· ναὸς τῆς Ἥρας | ὄν. ἀκρωτ. | πόλ. Θρᾴκης | κ. ἄ.
Ἡράκλεια, ἡ· ὄν. διαφ. πόλεων.
Ἡρακλείδης, -ου, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Ἡρακλέους (Τληπόλεμος, Τήμενος κ.ἄ.)|ὄν.διαφ.στρατ.|ὄν.ἰατρῶν|κ.ἄ.
Ἡράκλειον, τό·ναὸς Ἡρακλέους | ὄν. διαφ. πόλ. κ. ἀκρωτ.
Ἡρακλεῖος, ὁ· ποτ. Βοιωτίας.
Ἡράκλειτος, ὁ· περίφ. φιλόσ. Ἴων. Σχολῆς | κ. ἄ.
Ἡρακλεόπολις, -εως, ἡ· ὄν.διαφ.πόλ.
Ἡρακλέους Ἱερόν,τό· να.Ἡρακλέους.
Ἡρακλέους λιμήν, ὁ· λιμ. Ἀκαρναν. | λιμ. Ἑτρουρίας.
Ἡρακλέους νῆσος, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Σαρδινίαν.
Ἡρακλέων,-ωνος, ὁ· Ἐφέσ.Γραμματ.
Ἡρακλῆς, -έους, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Ἀλκμήνης. ἥρως κ. ἡμίθεος.
Ἡράκων, -οντος, ὁ· Μακεδών τις|κ.ἄ
Ἡράρασα, ἡ· πόλ. ἐπαρχ. Κασπείρων τῆς Ἰνδικῆς.
Ἥρητον,τὸ(κ.Ἥρητος,ἡ)·πόλ.Σαβίν.
Ἡριγόνη, ἡ· θυγ. Ἰκαρίου | θυγ. Αἰγίσθου | κ. ἄ.
Ἡριδανός, ὁ·μυθολ.ποταμός| ποτ.Ἀττικῆς.
Ἥριννα, ἡ· περίφ. ποιήτρια.
Ἡριππίδας, -α, ὁ· Λακεδ. ναύαρχος.
Ἡρόδικος, ὁ·ἀθλητὴς ἐκ Σηλυμβρίας, ἰατρὸς ἐν Ἀθ. | Λεοντῖνος, ἀδελ.σοφιστοῦ Γοργίου.
Ἡρόδοτος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐξ Ἁλικαρν. | φιλόσοφος | κ.ἄ.
Ἡρόδωρος, ὁ· Γραμματ. ἐκ Πόντου κ. ἱστοριογράφος.
Ἡρομένης, -ους, ὁ·τῶν Μακεδόν. τις.
Ἡρόπυθος, ὁ·εἷς τῶν ἐν Ἀθ.ἀρχόντων.
Ἡρόστρατος, ὁ·ἐξ Ἐφέσου, πυρπολητὴς τοῦ ἐκεῖ ναοῦ Ἀρτέμιδος.
Ἡρόφαντος, ὁ· τύρ. τοῦ ἐν Ἑλλησπ. Παρίου ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου.
Ἡροφίλη, ἡ· μία τῶν Σιβυλλῶν, πρὸ τῶν Τρωικῶν.
Ἡρόφιλος, ὁ·περίφ.ἰατρὸς ἐκ Χαλκηδόνος | κυν. φιλόσοφος.
Ἥρω, -οῦς, ἡ·ἱέρεια Ἀφροδ. ἐν Σηστῷ (βλ. Λέανδρος) | κ.ἄ.
Ἡρώδας, -α, ὁ· Συρακούσιός τις.
Ἡρώδης, -ου, ὁ· ὁ Ἀττικός, σοφιστὴς ἐκ Μαραθῶνος.
Ἡρωδιανός, ὁ· υἱ.Γραμματ.Ἀπολλωνίου | ἱστοριογράφος.
Ἥρων, -ωνος, ὁ· ὄν.τριῶν Μαθηματικῶν | κ.ἄ.
Ἡρώνδας, -α, ὁ· ἰαμβογράφος.
Ἥρως, -ωος, ὁ· ἰατρὸς (ἄλλως Τόξαρις κ. Καλαμίτης).
Ἡρῶων πόλις, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἡσίοδος, ὁ· περίφ. ποιητής.
Ἡσιόνη, ἡ· θυγ. Ὠκεαν., σύζ. Προμηθ. | θυγ. Λαομέδοντος | κ.ἄ.
Ἡσκυλῖνος λόφος, ὁ· εἷς τῶν ἑπτὰ λόφων Ῥώμης.
Ἡσσάς, ἡ· πόλ. Λοκρίδος.
Ἡσυχεία, ἡ(κ.-ία)·μία τῶν Θεσπιάδων.
Ἡσύχιος, ὁ·Λεξικογράφ.ἐξ Ἀλεξανδρ. | Μιλήσιος, ἐπικληθεὶς Ἔνδοξος.
Ἥτεια, ἡ(κ.Ἥτις,-ιδος)· πόλ.Λακων.
Ἡφαιστεῖον, τό· ναὸς Ἡφαίστου.
Ἡφαιστία, ἡ (κ. -ιάς)· πόλ. Λήμνου | δῆμος Ἀττικῆς.
Ἡφαιστίνη,ἡ·μία τῶν συζ.τοῦ Αἰγύπτ.
Ἡφαιστίων, -ωνος, ὁ· στενώτ. φίλος Μεγ.Ἀλεξ. | ὄν.δύο Γραμματ.Ἀλεξανδρείας.
Ἥφαιστος, ὁ· θεὸς τοῦ πυρός.
Ἡφαίστου ἀγορά, ἡ· χωρ.Ἰταλίας.
Ἠχώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νυμφῶν.
Ἠώνη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Ἠώ, -οῦς,ἡ·θεὰ τῆς αὐγῆς κ.τοῦ πρωινοῦ φωτός.

Θ

Θάββα, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Θάγουροι, οἱ· λα. Σηρικῆς ἐν Ἀσίᾳ.
Θάγουρον, τό· ὄρ. Ἀσιατ. Σηρικῆς.
Θαῖς, -ΐδος, ἡ· περίφ.ἑταίρα ἐν Ἀθήν.
Θαλάμαι, αἱ·φρούρ.Ἠλιδος|πόλ.Μεσ.
Θάλα ὄρος,τό·ὄρ. Γαιτουλίας ἐν Ἀφρ.
Θάλασσα, ἡ· θυγ. Αἰθέρος κ.Ἡμέρας, σύζ. Ὠκεανοῦ.
Θάλεια, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων |μία τῶν 9 Μουσῶν | μία τῶν Χαρίτων.
Θαλῆς, -οῦ (κ. Θάλητος), ὁ· περίφ. φιλόσ. Ἴων. Σχολῆς.
Θαλήτας, -α, ὁ· ποι.κ. μάντις ἐκ Γόρτυνος Κρήτης.
Θαλία, ἡ·=Θάλεια.
Θαλιάδες, αἱ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Θαλλός, ὁ· πλούσιος κάπηλος ἐν Ἀθ.
Θαλλώ,-οῦς,ἡ·μία τῶν Ὡρῶν παρ' Ἀθ.
Θάλπιος, ὁ· υἱ.Εὐρύτου, ἀρχ.Ἐπειῶν.
Θάλπουσα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Θαλύσια, τά· ἑορτὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν γεννημάτων.
Θαλυσιάδης, ὁ· υἱ. Θαλυσίου, ὁ Ἐχέπολος.
Θαμαναῖοι, οἱ· Περσικὸν ἔθνος.
Θάμαρ, ἡ· γυνὴ Ἰούδα |θυγ.Δαυὶδ |κ.ἄ.
Θαμαρώ, ἡ· πόλ. Ἰουδαίας.
Θαμβράδας, ὁ· στρατηγὸς Σακῶν.
Θαμίεια, ἡ (κ. Θαμία)· πόλ. Θεσσαλ.
Θαμιμασάδας, ὁ· ὁ Ποσειδῶν παρὰ Σκύθαις.
Θαμνήρια, τά· πόλ. Μηδίας.
Θαμοῦς,-οῦ,ὁ·μυθ.βασ.Αἰγυπτ.Θηβῶν.
Θαμύρας, ὁ (κ. Θάμυρις, -ιδος)· ποιητὴς ἐκ Θρᾴκης.
Θανάκη, ἡ· θυγ. Μεγασσάρου | θυγ. Κινύρα.
Θάνατος, ὁ· υἱ. Νυκτός, ἀδελ.Ὕπνου.
Θαννύρας, -α, ὁ· υἱ. βασ.Ἰνάρου, βασ. Λιβύης.
Θαργήλια, τά·ἑορτὴ Ἀπόλλ.κ.Ἀρτέμ. ἐν Ἀθήναις.
Θαργηλία, ἡ·βασίλ.Θεσσαλ ,ἐκ Μιλήτ.
Θαργηλιών, -ῶνος, ὁ·ὄν.μηνὸς ἐν Ἀθ.
Θάρρηξ, -ηκος,ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Θάρσυ, -οπος, ὁ· βασ. Μολοσσῶν.
Θάρυβις, -ιος, ὁ· στρατ. Λυδῶν, ἐκ Λυρνησσοῦ.
Θαρύπας, -α, ὁ· βασ. Μολοσσῶν | κ.ἄ.
Θάσιος, ὁ· ἐπίθ. Ἡρακλέους.
Θάσος, ὁ· υἱὸς Ποσειδῶνος.
Θάσος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Θαυμακία, ἡ·πόλ.Θεσσαλ.Μαγνησίας.
Θαυμακοί, οἱ· πόλ. Φθιώτιδος.
Θαύμακος, ὁ· πα. Πολάντος, ἱδρυτὴς προηγουμ. πόλεως.

Θαύμας, -αντος, ὁ· υἱ. Πόντου κ. Γῆς | εἷς τῶν Κενταύρων.
Θάψακος, ἡ· πόλ. Συρίας.
Θάψος,ἡ·πόλ.Σικελίας | πόλ.Λιβύης.
Θεάγγελα, τά· πόλ. Καρίας.
Θεαγενείδης, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Θεαγένης, -ους, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Μεγαρέων | Θάσιος ἀθλητ. | κ.ἄ.
Θεάγης, ους, ὁ· Ἀθην., υἱ. Δημοδόκου, μαθ. Σωκρ. | κ.ἄ.
Θεαίνετος, ὁ· μάντις ἐκ Πλαταιῶν.
Θεαίτητος, ὁ· Ἀθην., υἱ. Εὐφρονίου, μαθ. Σωκράτους.
Θεανδρίδαι, οἱ· ἀπόγ. Θεάνδρου, οἰκογ. ἐν Αἰγίνῃ.
Θεανώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | ἀδελ.Ἐκάβης |σύζ. Πυθαγόρα|κ.ἄ.
Θεαρίδας,· α,ὁ· τῶν Βοιωταρχῶν τις.
Θεάριον,τό·ἱερ.τόπος Πυθίου Ἀπόλλ. ἐν Αἰγίνῃ.
Θεάριος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ.ἐν Τροιζῆνι.
Θεαρίων, -ωνος, ὁ·Αἰγινήτης |περίφ. ἀρτοποιός, Ἀθην.
Θεασίδης, ὁ· υἱ. Λεωπρέπους, Σπαρτ.
Θεία,ἡ·θυγ.Οὐρ.κ.Γῆς,μή.Ἠλ..Σελ.,Ἡ-
Θειαῖος,ὁ·ἀθλητής,Ἀργεῖος. [οῦς.
Θειαντιάς, -άδος, ἡ (κ. Θειαντίς, κ. -ίνη)· θυγ. Θείαντος.
Θείας, -αντος, ὁ· βασ. Ἀσσυρίας.
Θεῖβαι, αἱ· ἀντὶ Θῆβαι.
Θειοδάμας, -αντος, ὁ·βασ. Δρυόπων.
Θεισόα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Θειώδας,-α, ὁ· φιλόσ. ἐκ Δαοδικείας.
Θέλδα, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Θελμινισσός, ἡ· πόλ. Συρίας.
Θελξινόη, ἡ· μία τῶν 4 ἀρχ. Μουσῶν.
Θελξίων, -ονος, ὁ· βασ. Σικυῶνος.
Θέλπουσα,ἡ· πόλ.Ἀρκαδ.|ὄν.Νύμφης.
Θεμελιοῦχος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Θέμις, ἡ· θυγ.Οὐρ.κ.Γῆς|μή.Ἀγχίσου.
Θεμίσκυρα, ἡ (κ.-ύρα)· ποτ. Πόντου, καθέδρα Ἀμαζόνων.
Θεμισκύρειος ὄκρα,ἡ·ἄκρωτ.Πόντου (ἄλλως Ἡράκλειον).
Θεμισταγόρας,-α, ὁ· Ἐφέσιος συγγρ.
Θεμίστιος, ὁ· πάππος Πυθέου, Αἰγιν.| σοφιστὴς κ. ῥήτωρ.
Θεμιστογένης,ὁ· ἱστοριογρ.ἐκΣυρακ.
Θεμιστοκλῆς,ὁ· περίφ.στρατ.κ.πολιτ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Θεμιστονόη,ἡ·θυγ.Κήϋκος,σύζ.Κύκν.
Θεμιστώ,-οῦς,ἡ·μίατῶνΝηρηΐδ. | κ.ἄ.
Θεμίσων,-ωνος,ὁ· τύρ.Ἐρετρίας|βασ. Κύπρου | περίφ. ἰατρὸς | κ. ἄ.
Θεμισώνιον,τό·πόλ.Πισιδ.ἢ Φρυγίας.
Θέμμη, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Θεναι, αἱ (κ. Θένναι)· πόλ. Κρήτης.
Θεογείτων,ὁ·Θηβαῖος,πράκτ.Φιλίππ.
Θεογένης,-ους,ὁ·εἷςτῶν 30τυράννων.
Θεόγνητος,ὁ·κωμ.ποιητὴς|Ὀλυμπιονίκης ἐξ Αἰγίνης.
Θεόγνις,-ιδος,ὁ· γνωμ.ποι.ἐκΜεγάρ.| εἷς τῶν 30 τυρ. | τραγ. ποι. | κ. ἄ.
Θεογονία,ἡ·τίτλοποιήματ.Ἡσιόδου.
Θεοδάμας,-αντος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντ.
Θεοδέκτης,-ου,ὁ· φιλόσ., ῥήτ. κ. ποι.
Θεοδοσία,ἡ·πόλ.Ταυρικῆς Χερσονήσ.
Θεοδόσιος,ὁ·Μαθηματ.ἐκΒιθ. | Γραμματ. Ἀλεξανδρ.
Θεοδοσιούπολις,-εως, ἡ·πόλ.Ἀρμεν.
Θεοδότας,ὁ·στρατ.Ἀντιόχ.ι βασ.Συρ.
Θεοδότη,ἡ·περίφ.ἑταίρα ἐν Ἀθήναις, ἐρωμένη Ἀλκιβιάδου.
Θεόδοτος,ὁ· ἐπών. ἄρχ.Ἀθ.|ῥήτ.|κ. ἄ.
Θεοδωρίδας,-α,ὁ·Συρακούσ.ποιητής.
Θεοδωρίς,-ίδος,ἡ·φαρμακὶς ἐκ Λήμν.
Θεόδωρος,ὁ·ἐπ.ἄρχ.ἐνΑθ.|τραγ.ποι.| φιλόσ.Κυρην. | περίφ. ὑποκρ.|κ. ἄ.
Θεόκλεια, ἡ· ἑταίρα ἐν Ἀθήναις.
Θεοκλῆς,ὁ·γλύπτ.ἐκΣπάρτ.|ποι.|κ. ἄ.
Θέοκλος,ὁ· Μεσσήνιος μάντις.
Θεοκλύμενος,ὁ·μάντ.ἐξ Ἄργους|κ. ἄ.
Θεόκοσμος, ὁ· γλύπτης Μεγαρεύς.
Θεοκρίνης,-ους,ὁ·ὑποκρ.τραγ.ἐνΑθ.
Θεόκριτος,ὁ·περίφ.βουκολ.ποι.| κ. ἄ.
Θεόλυτος, ὁ· τῶν Ἀκαρνάνων τις.
Θεόμανδρος,ὁ· σοφιστὴς Κυρηναῖος.
Θεομήστωρ,-ορος, ὁ· τύρ. Σάμου.
Θεόμνηστος,ὁ·γλύπτης ἐκ Σάρδεων.
Θεονόη,ἡ· θυγ.Πρωτέως κ.Ψαμμάθης.
Θεοξένιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Θεόξενος,ὁ·συγγρ.ἱστορ.τοῦ Ἀναχάρ.
Θεόπομπος,ὁ·υἱ.Νικάνδρ.,βασ.Σπάρτ. | περίφ.ἱστοριογρ.Χίος | κ. ἄ.
Θεόπη,ἡ·μίατῶν3θυγατ. τοῦ Ἀθ.Λεῶ., τῶν θυσιασθεισῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως.
Θεούπολις, ἡ· ἡ ἐν Συρίᾳ Ἀντιόχεια.
Θεότιμος,ὁ·Λακεδαιμ.,φίλ.Θεόγνιδος.
Θεοφάνη, ἡ· θυγ. Βισάλτου.
Θεοφάνης,ὁ·ποι.κ.ἱστορ.,ἐκ Μυτιλήν.
Θεοφάνις, ὁ· ποτ. Μ. Ἀσίας.
Θεόφιλος,ὁ·ἰατρ.κ.κωμ.ποι.Ἐπιδαύρ.
Θεόφραστος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθ. |περίφ. φιλόσ. | κ. ἄ.
Θεόχρηστος, ὁ· Κυρην. Ὀλυμπιονίκ.
Θεράμβω, ἡ· πόλ. Μακεδ. Παλλήνης.
Θεράπνη,ἡ·θυγ.Λέλεγ.|=Θεράπναι.
Θεράπναι, αἱ· πολίχνη Λακωνικῆς.
Θέρμα, τά· πόλ. Αἰτωλίας.
Θέρμαι, αἱ· πόλ. Σικελίας. [κης).
Θερμαῖος κόλπος,ὁ·ὁθερμαΐκ. (θ]νί-
Θέρμη,ἡ·πόλ.Μακεδ.,ἡ ἐπειτ.Θεσ]νίκη
Θερμησία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Θέρμιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Θέρμισσα,ἡ· μία τῶν Λιπάρων νήσων.
Θέρμον,τό(κ.-ος,ἡ)=Θέρμα.
Θερμοπύλαι,αἱ·τὰ στενὰ τῶν Θερμοπ
Θέρμουθις,ἡ·ἐπίθ.Ἴσιδος παρ᾽Αἰγυπτ
Θέρμυδρα,τά (κ.-ύδραι,αἱ)· λιμ. Μίνδου ἐν Ῥόδῳ.
Θερμώδων,-οντος,ὁ·ποτ.Καππαδοκ. | ποτ. Βοιωτίας.
Θέρμων,-ωνος,ὁ·τῶνΣπαρτιατῶντις.
Θερσαγόρας,-α, ὁ· Λαμψακηνὸς ποτ-
Θέρσανδρος,ὁ· υἱ. Πολυνείκους | υἱ. Σισύφου | κ. ἄ.
Θερσίλοχος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Λυκίων.
Θέρσιος,ὁ· νικ. ἁρματοδρ., Θεσσαλός.
Θέρσιππος,ὁ·Μακεδών,σταλεὶς ὑπὸΜ. Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρεῖον.
Θερσῖται, οἱ· ἔθνος οἰκοῦν ἐνΙσπανίᾳ.
Θερσίτης,ὁ· υἱ.Ἀγρίου, ὁ δυσειδέστερος τῶν Ἑλλήνων.
Θεσμία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Θεσμοφόρια,τά·ἑορτ.Θεσμίας Ἀρτέμ.
Θεσμοφοριάζουσαι, αἱ· τίτλος κωμῳδίας Ἀριστοφάνους.
Θεσμοφόρος, ὁ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Θέσπεια, ἡ· θυγ. Ἀσωποῦ.
Θεσπιάδαι,οἱ· οἱ 52υἱ.Ἡρακλ. ἐκ τ Ὼ 50 θυγατ. Θεσπιοῦ.
Θεσπιάδες, αἱ· ἐπίθ. Μουσῶν.
Θεσπιαί, αἱ· πόλ. Βοιωτίας.
Θεσπιάς, -άδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Θέσπιος,ὁ·υἱ.Ἐρεχθέως, ἡγ. Θεσπιῶν.
Θέσπις,-ιδος,ὁ· τραγ. ποι. | αὐλητής.
Θεσπρωτία,ἡ(κ. -τίς, -ίδος)· ἐπαρχία Ἠπείρου.
Θεσπρωτοί,οἱ·οἰκάτ.τῆςἐνΗπ.Θεσπρ.
Θεσπρωτός,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Λυκάον |βασ.
Θεσσαλία,ἡ·ἐπαρχ.Ἑλλάδος. [Ἠπεί.
Θεσσαλίσκος, ὁ· τῶν Θηβαίων τις.
Θεσσαλιῶτις, -ίδος, ἡ· μία τῶν 4 ἐπαρχιῶν παλ. Θεσσαλίας.
Θεσσαλονίκη, ἡ· θυγ. Φιλίππου, σύζ. Κασσάνδρου | ἡ πόλ. Θεσ]νίκη.
Θεσσαλός, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Χαλκιόπης | υἱ. Αἱμονος | υἱ. Ἰάσον.|κ. ἄ
Θέσταλος, ὁ· υἱ. Ἡρακλέους.
Θεστία, ἡ· πόλ. Αἰτωλίας.
Θεστιάδης,-ου,ὁ·υἱ.Θεστίου,Ἴφικλος
Θεστιάς, -άδος, ἡ· θυγ. Θεστίου, ἡ Ἀλθαία.
Θέστιος, ὁ· υἱ. Ἄρεως κ. Δημαναόσης, ἀπόγ. Ἀγήνορος.
Θεστορίδης,ὁ·υἱ.Θέστορος,ὁ Κάλχας.
Θέστυλις, -ιδος, ἡ· ὄν. δούλης.
Θέστωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Ἴδμονος, εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν | κ. ἄ.
Θετίδειον, τό (κ. -ιον)· να. Θέτιδος ἐν Θεσσαλ.
Θέτις, -ιδος, ἡ· Νηρηΐς, μή. Ἀχιλλ.
Θεύδ, ὁ (κ. Θόδ, κ. Θαούτ)· ὁ Ἑρμῆς τῶν Αἰγυπτίων.
Θέων, -ωνος, ὁ· ζωγρ. ἐκ Σάμου | ὄν. διαφ. φιλοσ. | κ. ἄ.
Θέωρος, ὁ· Ἀθην., περιβόητ. διὰ τὴν ἐπιορκίαν.
Θῆβαι, αἱ· πόλ. Αἰγύπτου | πόλ.Βοιωτίας | κ. ἄ.
Θηβαιεύς, -έως, ὁ· Θηβαῖος.
Θηβαῖς, -ίδος, ἡ· ἐπικ. ποίημα | τμῆμα Αἰγύπτου.
Θήβη, ἡ· θυγ. Ἀσωποῦ | θυγ. Προμηθ | πόλ. Μυσίας | =Θῆβαι | κ. ἄ.
Θηγανοῦσα, ἡ· ἑρημόν.Μεσσην.κόλπ.
Θημακός, ὁ(κ. Θημακοί, οἱ)· δῆ.Ἀττ.
Θήνα, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Θήρα, ἡ· μία τῶν Σποράδων | πόλ. Παλαιστίνης
Θηραμένης, -ους, ὁ· στρατ. κ. δημαγ. Ἀθην. | Λακεδαιμόνιός τις.
Θήρας, -α, ὁ· ἀπόγ. Τισαμενοῦ.
Θηρασία, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Κρήτην
Θηρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Οἰνέως κ. Ἀλθαίας | κ. ἄ.
Θηρικλῆς, -έους, ὁ· ἐπών. ἀρχ. Ἀθ.| Κορίνθ. κεραμεύς.
Θηρίμαχος, ὁ· υἱ Ἡρακλ. κ. Μεγάρας | κ. ἄ.
Θηριππίδης, ὁ· ἐπίτροπος τοῦ Δημοσθ.
Θῆρις, -ιος, ὁ· υἱ. Ἀριστα͡ίου, Κρής.
Θηρώ, οῦς, ἡ· τροφὸς Ἄρεως | θυγ. Φύλαντος.
Θήρων, -ωνος, ὁ· τύρ. Ἀκράγαντος | γλύπτης ἐκ Βοιωτίας.
Θησεύς, -έως, ὁ· ἥρως κ. βασ. Ἀθην.
Θήχης, ὁ· ὄρος Πόντου.
Θιαγόλη,ἡ·νῆσ.τῶν ἐκβολῶν Ἴστρου.
Θίβραχος, ὁ· Ἀθην. πολέμαρχος.
Θίβρων, -ωνος,ὁ (κ.Θίμβρων)· στρατ Λακεδαιμονίων.
Θίσβη, ἡ (κ. Θίσβαι, αἱ)· πόλ. Βοιωτίας | κ. νύμφη.
Θμοῦῖς, ἡ·πόλ. Αἰγύπτου.
Θοαί, αἱ·βραχώδ.νησίδ.παραλ.Ἀκαρν.
Θόανα,τά·πόλ.Πατρ.Ἀραβ.|=Τύανα
Θοαντιάς,ἡ·θυγ.Θόαντος,Ὑψιπύλη.
Θόας, -αντος, ὁ· βασ. Καλυδῶνος | βασ.Λήμνου | βασ. Ταυρίδος | κ.ἄ.
Θόη, ἡ· θυγ. Ὠκε. κ. Τηθύος | Νηρηΐς.
Θόλος,ἡ (ὁ)· δημόσ. οἴκημα διαμονῆς Πρυτάνεων κ. ἄ. ἐν Ἀθήναις.
Θυραί, αἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Θορικός, ὁ (κ.Θόρ-)· μία τῶν 12 ἀρχ πόλ. Ἀττικῆς.
Θόρναξ, -ακος, ὁ· δρ. κ. κώ. Δακων.
Θόρναξ, -ακος, ἡ· σύζ. Ἰαπετοῦ.
Θούδημος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Θούδιππος, ὁ· Ἀθην. καταδικασθεὶς εἰς θάνατον μετὰ τοῦ Φωκίωνος.

Θουκλῆς, -έους, ὁ· πα. στρατ. Εὐρυμέδοντος | κ.ἄ.
Θούκριτος, ὁ· =Θεόκριτος.
Θουκυδίδης, ὁ· ὁ περίφ. ἱστορικὸς | υἱ. Μιλησίου, στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Θούλη, ἡ· νῆσος Ὠκε., Ἰσλανδία.
Θούμαντις, -εως, ὁ· μάντις Ἀθην.
Θούμνα, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Θουρία, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας.
Θουρίμαχος, ὁ· βασ. Σικυῶνος.
Θούριοι, οἱ· πόλ. Ἰταλ. Λευκανίας.
Θουριάμαντις, -εως, ὁ· μάντις Ἀθην.
Θούριος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Θουφάνης,-ους,ὁ· Ἀθην.φιλ.Κλέωνος.
Θούφραστος, ὁ· σοφιστὴς τις.
Θόων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Θόωσα, ἡ· νύμφη τις, θυγ. Φόρκυος.
Θοὠτης,-ου,ὁ· κήρ. Μενεσθέ.ἐν Τροίᾳ.
Θρᾴκη, ἡ· χώ. Εὐρώπης | ἡ ἐν Ἀσίᾳ.
Θρᾴκιον, τό· πεδίον πρὸ τῶν θρᾳκίων πυλῶν ἐν Βυζαντίῳ.
Θράμβος, ἡ· βλ. Θεράμβω.
Θρᾷξ, -ᾳκός, ὁ· κάτ. Θρᾴκης | Θρᾷκες, οἱ=Ἀσιατικὸς λαός.
Θρασιμένη λίμνη, ἡ· βλ. Τρασιμένη.
Θράσιος, ὁ· εἷς τῶν ἑπτὰ σοφ. Παιόνων | μάντις ἐκ Κύπρου.
Θρᾴσις, -ιδος, ὁ·πα.Ὀλυμπ. Ἀριστοδ.
Θρᾷσσα, ἡ· θυγ. Ἄρεως κ. Τηρήνης.
Θρασούλακης, ὁ· Ἕλλην ἱστοριογρ.
Θρασύβουλος, ὁ· τύρ. Μιλήτου | τύρ. Συρακ. | ὁ καταλύσας τὴν τυραννίδα τῶν 30 | κ. ἄ.
Θρασουδαῖος, ὁ· υἱ. Ἀλεύα, ἐκ Δαρίσ.|Θηβαΐδ τις | Πυθιονίκης | κ.ἄ.
Θρασυκλῆς, -έους, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Θρασύλαος,ὁ·Θεσσ., πράκτωρ. Φιλίπ.
Θράουλλος,ὁ(κ.-σύλος)· στρατ.Ἀργ. | εἷς τῶν 10 στρατ. ἐν Ἄργιν. | κ.ἄ.
Θρασύλοχος,ὁ·πράκτωρ.Φιλίππ.|κ.ἄ.
Θρασύμαχος, ὁ· σοφιστὴς ἐκ Χαλκηδ.
Θρασυμήδης, -ους, ὁ· υἱ. Νέστορος | γλύπτης ἐκ Πάρου.
Θρασυμηλίδας, -α, ὁ· Σπαρτ. ναύαρχ.
Θρασύμηλος, ὁ· ἡνίοχος Σαρπηδόνος.
Θράσων,-ωνος,ὁ·Ἀθην.,φιλ.Φιλίππου.
Θρασώνδας, -α, ὁ· τῶν Θηβαίων τις.
Θρασωνίδας, -α, ὁ· Ἠλεῖος δημοκράτης | πλούσιος ἐκ Κορίνθου.
Θραῦστος, ἡ(κ.-στόν, τό)·κώ. Ἥλιδ.
Θρεψίππας, ὁ (κ. Θρέψιππος)· υἱ. Ἡρακλ. καὶ μιᾶς τῶν Θεσπιάδων.
Θρία, ἡ (κ. Θρῖα, κ. Θριαί, αἱ)· χωρ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς | Θριάσιον πεδίον | Θριάσιαι πύλαι (τὸ Δίπυλον).
Θριαί, αἱ· νύμφαι Παρνασσοῦ.
Θρινακίς,ἡ(ἀντὶ Τρινακρία)·ἡ Σικελία
Θριοῦς, -οῦντος, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Θρόνιον, τό· πόλ. Ἐπικνημιδίων Δοκρῶν | πόλ. Θεσπρωτίας.
Θρόνοι, οἱ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Κύπρου.
Θρυόεσσα, ἡ· ἀντὶ Θρύον.
Θρύον,τό·πόλ.Ἥλιδος(κ.Θρυόεσσα).
Θυαμία, ἡ· πόλ. κ. φρούρ.Σικυωνίας.
Θύαμις, -ιδος, ὁ· ποτ. Ἠπείρου.
Θύαμος, ὁ· ὄρ. Ἠπείρου.
Θυάτειρα, τά· πόλ. Λυδίας.
Θυέστης, -ου, ὁ· υἱ.Πέλοπ.,πα.Αἰγίσθ.
Θυΐα,ἡ·θυγ.Κηφισοῦ|περιοχὴ Δελφῶν.
Θύλακος, ὁ· γλύπτης τις.
Θυμαρίδης, ὁ· Πυθαγόρ.ἐκ Τάραντος.
Θυμβραῖος, ὁ·ἐπίθ.Ἀπόλ.|εἷς Τρώων.
Θύμβραρα, τά· πόλ. Λυδίας.
Θύμβρη, ἡ· πολίχνη Τρῳάδος.
Θυμβρία, ἡ· κώμη Καρίας.
Θύμβριον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Θύμβριος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Θύμβρις,-εως, ἡ·νύμφη τις, μή.Πανὸς | πηγὴ Σικελίας.
Θυμίλος, ὁ· γλύπτης τις.
Θυμοιτάδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Θυμοίτης, -ου, ὁ· ἀρχ. βασ.Ἀττ.|κ.ἄ.
Θυμοκλῆς, -έους, ὁ· ἐπιγραμματοπ.
Θυμοχάρης,-ους,ὁ· στρατ.Ἀθηναῖος.
Θυμώνδας, -α, ὁ· υἱὸς Μέντορος.
Θυνηὶς νῆσος, ἡ· βλ. Θυνία νῆσος.
Θυνία, ἡ· βορ. παραλία Βιθυνίας.
Θυνία νῆσος, ἡ· νῆσ. Θρᾴκης, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου.
Θυνιάς, -άδος, ἡ· ἀκρωτ.κ.λιμ.Θρᾴκ.
Θυνοί, οἱ· Θρᾳκικὸν ἔθνος.
Θῦος,ὁ·Παφλαγ.διαβ.ἐπὶπολυφαγίᾳ.
Θυραῖος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. τοῦ Λυκάονος.
Θυρέα, ἡ· πόλ. κ. χώ. Ἀργολίδος.
Θυρεᾶτις, -ίδος,ἡ·περὶτὴνΘυρέανχώ.
Θυρεύς,-έως,ὁ·υἱ.Οἰνέως κ.Ἀλθαίας.
Θυρίδες, αἱ· ἀπότομος ἄκρα παρὰ τὸ ἀκρ.Ταίναρον (νῦν Κάβο Γρόσσο).
Θύριον, τό· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Θύρσις, -ιδος, ὁ· δν. βουκόλου.
Θύρσος, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Θῦς, γεν. Θυός, ὁ· βασ. Παφλαγονίας.
Θυσσαγέται, οἱ·Ἀσιατ.ἔθνος Σαρματ.
Θυσσός, -οῦ, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Θύστρος, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Θυτεῖον, τό· μέρος τοῦ Κιρραίου πεδίου ἐν Φωκίδι.
Θυωνεύς, -έως, ὁ· υἱ.Βάκχου, πα.Θόαντος, βασ. νήσου Λέσβου.
Θυώνη, ἡ· ἡ Σεμέλη.
Θυώνιχος, ὁ· Σικελὸς τις.
Θώδ· βλ. Θεῦδ.
Θώκνεια, ἡ (κ.Θωκνία)· πόλ.Ἀρκαδ.
Θῶκνος, ὁ· υἱὸς Λυκάονος.
Θών, γεν. Θῶνος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Θῶνις, -ιος, ὁ·=Θών.
Θῶνις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Θωνῖτις, -ίδος, ἡ· λίμνη Ἀρμενίας.
Θῶνος, ὁ· ὁ Σαρδανάπαλος.
Θώραξ, -ακος, ὁ· Θεσσαλός τις,ἀπόγ. Ἀλευαδῶν|στρατ. Σπαρτιατ.|κ.ἄ.
Θωρυκίων, -ωνος, ὁ· Ἀθην. τελώνης ἐν Αἰγίνῃ.
Θωσπία, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Θωσπῖτις λίμνη, ἡ· ἐν Ἀρμενίᾳ.

Ι

Ἰαβαδίου νῆσος, ἡ· νῆσος Ἀσίας.
Ἰάβρουδα, ἡ· πόλ. Κοίλης Συρίας.
Ἰαβώκ, ὁ· ποτ. Παλαιστίνης.
Ἰάδερα, ἡ· πόλ. Δαλματίας.
Ἰάδμων, -ονος, ὁ· εὔπορος Σάμιος.
Ἰάζυγες, οἱ· ἔθνος Σαρματίας.
Ἰάδριππα,τὰ(κ.-Ἵππη,ἡ)·πόλ.Ἀραβίας.
Ἰαινώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Φόρκυος.
Ἴαιρα, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἴακχος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Ἰάλεμος,ὁ·υἱ.Ἀπόλλ.,ἐλεγειακὸς ποι.
Ἰάλμενος, ὁ· υἱ.Ἄρεως κ.Ἀστυόχης.
Ἰάλυσος,ὁ·υἱ.Κερκάφου,ἀπόγ.Ἡλίου.
Ἰαλυσός, ἡ· πόλ. Ρόδου.
Ἰάμβη, ἡ· θυγ. Πανὸς κ. Ἠχοῦς.
Ἰάμβλιχος, ὁ· Νεοπλατωνικὸς φιλόσ.
Ἰαμενός, ὁ· εἷς τῶν ἡρώων Τροίας.
Ἰαμίδαι, οἱ· ἀπόγ.Ἰάμου, οἰκογέν.μάντεων ἐν Ἤλιδι.
Ἰαμνεία, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Φοινίκης ἢ Παλαιστίνης.
Ἴαμος, ὁ· περίφ. μάντις, υἱ.Ἀπόλλ.
Ἰάνασσα, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἰάνειρα, ἡ· μία τῶν θυγ. Ὠκ.|Νηρηίς.
Ἰάνθη, ἡ· θυγ Ὠκεαν. κ. Τηθύος.
Ἰανίσκος, ὁ· βασ. Σικυῶνος.
Ἴανος, ὁ (κ. Ἰανός)· θεὸς Λατίνων
Ἰαξάρτης, -ου, ὁ· ποτ. Σογδιανῆς.
Ἰάονες, οἱ· κάτ. Ἀττ. κ. Μεγάρων.
Ἰαπετιονίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ἰαπετοῦ.
Ἰαπετιονίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Ἰαπετοῦ.
Ἰαπετός, ὁ· εἷς τῶν Τιτάνων,υἱ.Οὐρανοῦ κ. Γῆς, πα. τῶν Προμηθέως, Ἐπιμηθέως κ. Ἀτλαντος | κ.ἄ.
Ἰάποδες, οἱ· Ἰλλυρικὸν ἔθνος.
Ἰάπυγες, οἱ· κάτ. Ἰαπυγίας.
Ἰαπυγία, ἡ· ἐπαρχία Ἰταλίας.
Ἰαπυγία ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Ἰάπυξ, -υγος, ὁ· υἱ. Δαιδάλου.
Ἰάρβας, -α, ὁ· βασ. τῆς ἐν Ἀφρικῇ Γαιτουλίας.
Ἰαρδάνης,ὁ=Ἰάρδανος(ποτ.Ἡλιδ.).
Ἰάρδανος, ὁ· βασ. Λυδίας, πα. Ὀμφάλης | ποτ. Ἥλιδος κ. Κρήτης.
Ἰάς, -άδος, ἡ·=Ἰωνική.
Ἰασαία, ἡ· κώμη Ἀρκαδίας.
Ἰασίδης, -ου, ὁ· υἱ.Ἰάσου, ὁ Ἀμφίων.
Ἰασικὸς κόλπος, ὁ· ὁ παρὰ τὴν Ἰασὸν τῆς Καρίας κόλπος.
Ἰάσιος, ὁ·βασ.Ὀρχομενοῦ|υἱ.Λυκούργ.
Ἰασίων, -ωνος,ὁ·υἱ.Διὸς κ.Ἠλέκτρας.
Ἰασονία ἄκρα, ἡ· ἀκρ.Εὐξείν.Πόντου.
Ἰασόνιον ὄρος, τό· ὄρ. Μηδίας.
Ἴασος, ὁ· υἱ.Ἄργου, πα.Ἀγήνορ.|κ.ἄ.
Ἴασος, ἡ (κ. Ἰασσός)· πόλ. Καρίας.
Ἰασώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Ἀσκληπιοῦ.
Ἰάσων, -ονος, ὁ· ἀρχηγὸς Ἀργοναυτῶν | τύρ. Φερῶν Θεσσαλ. | κ.ἄ.
Ἰατροκλῆς, -έους,ὁ·πράκτωρ Φιλίππου ἐν Ἀθήναις | κ.ἄ.
Ἴαχη, ἡ·νύμφη σύντροφοςΠερσεφόνης.
Ἰαωλκός, ἡ·=Ἰωλκός.
Ἴάων, -ονος, ὁ· ποτ. Πισάτιδος | κ.ἄ.
Ἰβάνωλις, -ιος, ὁ· πα.Ἡρακλείδου,ἐκ Καρίας.
Ἴβηρ, -ηρος, ὁ· ποτ. Ἰβηρίας.
Ἰβηρία, ἡ· Ἱσπανία | ἡ μεταξὺ Κολχίδος κ. Ἀρμεν. χώρα.
Ἴβυκος, ὁ· λυρ. ποιητὴς ἐκ Ῥηγίου.
Ἴγγανοι, οἱ· ἔθνος Ἰταλ. (Λίγυρες).
Ἰδαία, ἡ· θυγ. Δαρδάνου | ἐπίθ. Κυβέλης | νύμφη τις.
Ἰδαῖος,ὁ·κήρυξ Τρώων,υἱ.Πάριδ.|κ.ἄ.
Ἴδακος, ὁ (ἡ)· πόλ. Θρᾳκ. χερσον.
Ἰδάλιον, τό· ἄκρωτ. κ. πόλ. Κύπρου.
Ἰδάνδυρσος, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Ἴδας, -α, ὁ· υἱ.Ἀφαρέως, ἐκ Μεσσήν., εἷς Ἀργοναυ.|εἷς τῶν υἱ.Αἰγύπ.|κ.ἄ.
Ἴδη, ἡ· θυγ. Μελισσέως, τροφὸς Διός | θυγ. Κορύβαντος, μή. Μίνωος | ὄρ. Κρήτης, Φρυγίας.
Ἰδεύς, -έως, ὁ· υἱ. Θεστ., βασ. Αἰτωλ.
Ἴδμων, -ονος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., μάντις | υἱ. Αἰγύπτου.
Ἰδομεναί, αἱ (ἑλ.κ.Εἰδομένη)·δύο λόφοι παρὰ τὴν Ἀμβρακίαν Ἀκαρν.
Ἰδομενεύς, -έως, ὁ· υἱ. Δευκαλ. κ.ἔγγον.Μίνωος | εἷς τῶν υἱ. Πριάμου.
Ἰδομένη, ἡ·=Εἰδομένη, πόλ.Μακεδ.
Ἰδοὐβεδα, ἡ· ὄρ. Ἱσπανίας.
Ἰδουμαία, ἡ· χώ. Ἰουδαίας.
Ἰδριάς, -άδος, ἡ· χώ. κ.πόλ.Φρυγίας.
Ἰδριεύς, -έως, (κ. Ἰδρ-)· βασ. Καρίας.
Ἰδυῖα, ἡ· θυγ.Ὠκ., σύζ.Αἰήτ.βασ.Κολχ.
Ἱερά,ἡ(νῆσος)· μία τῶνΛιπάρ.|μία τῶν Αἰγουσῶν | μία τῶν Σποράδων.
Ἱεράκων νῆσος,ἡ· νῆσ.παραλ.Ἀραβ.
Ἱεράκων πόλις, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ἱεραμαί, αἱ· πόλ. Καρίας.
Ἱεραμένης, -ους, ὁ· Πέρσης.
Ἱέραξ, -ακος, ὁ· ναύαρχος Λακεδαιμ.
Ἱεράπολις, -εως, ἡ· πόλ. Φρυγίας| πόλ. Συρίας.

Ἱεράπυδνα,ἡ (κ. -υτνα)· πόλ.Κρήτης.
Ἱέρασος, ὁ· ποτ. Δακίας.
Ἱερεῖς, οἱ· Θρᾳκικὸν ἔθνος.
Ἱεριχοῦς, -οῦντος, ὁ (κ. Ἱεριχώ, ἡ)· πόλ. Ἰουδαίας.
Ἱέρνη, ἡ· νῆσος Ἰρλανδία.
Ἱεροκαισάρεια, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ἱερόκλεια, ἡ· ὄν. ἑταίρας Ἀθην.
Ἱεροκλῆς,-έους,ὁ·μάντις Ἀθ.|ἐκλεκτ. φιλόσ. | Γραμματ. | κ. ἄ.
Ἱερομνήμη, ἡ· θυγ. Σιμόεντος.
Ἱερομνήμων, -ονος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἱερόν, τό· λόφ. Βιθυν. | ἀκρ. Ἰσπαν.
Ἱερόν ὄρος, τό· ὄρος Πόντου | ὄρος Θρᾴκ. χερσον.
Ἱεροσόλυμα, τά· πόλ. (πρωτ.)Ἰουδαί.
Ἱεροφῶν, -ῶντος, ὁ·ναύαρχος Ἀθην.
Ἱέρων,-ωνος,ὁ·τύρ.Συρακουσῶν | εἷς τῶν 30 τυρ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Ἱερώνυμος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Ἀνδρου| φιλόσ. | στρατ. κ. ἱστοριογρ. | κ.ἄ.
Ἱέται, αἱ· φρούρ. Σικελίας.
Ἰηλυσός, ἡ· ἀντὶ Ἰαλυσός.
Ἰήνυσος, ἡ· πόλ. Παλαιστ. ἢ Συρίας.
Ἰήπυγες, Ἰηπυγία· βλ. Ἰάπυγες, Ἰαπυγία.
Ἰήσων, -ονος, ὁ· βλ. Ἰάσων.
Ἰητραγόρης, ὁ· ἐπίσ. Μιλήσιος, συνεργάτης Ἀριστα γόρου.
Ἰδαγένης, -ους, ὁ· Σαμιός τις.
Ἰδαιμένης, -ους, ὁ· εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Λυκίων.
Ἰδάκη, ἡ· νῆσος Ἰονίου πελάγους.
Ἴδακος, ὁ· ἥρως ἐπών. Ἰθάκης.
Ἰδαμάτρης, -ου, ὁ (κ. -μίτρης)· Πέρσης ναύαρχος.
Ἰδυκλῆς, -έους, ὁ·ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήν.
Ἰδώμη,ἡ·φρούρ.Θεσσαλ. | ὄρ.κ.φρούρ. Μεσσηνίας.
Ἰδωμία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἰδωρία, ἡ· φρούρ. Ἀκαρνανίας.
Ἰκαρία, ἡ·νῆσος Αἰγ.πελ. | δῆμ.Ἀττικῆς | ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἰκάριος, ὁ (κ. -ίων)· υἱ.Περιήρους, ἀδελ. Τυνδάρεω, πα.Πηνελ.|ῆρ.Ἀττ.
Ἰκαριώνη, ἡ· θυγ.Ἰκαρίου,Πηνελόπη.
Ἰκαρομένιππος,ὁ·τίτλ.διαλ.Λουκιαν.
Ἴκαρος, ὁ· υἱ. Δαιδάλου | Ὀλυμπιον. ἐξ Ὑπερησίας.
Ἴκαρος, ἡ· ἡ νῆσ. Ἰκαρία | νῆσ. Περσικοῦ κόλπου.
Ἰκέσιος, ὁ· πα. Διογέν. | ἰατρός τις.
Ἰκεταονίδης, ὁ· υἱ. Ἰκετάωνος, ὁ Μελάνιππος.
Ἰκέτας, -α, ὁ· βασ. Ἀρκαδίας.
Ἰκετάων, -ωνος, ὁ· υἱ.Δαομέδ., ἀδελ. Πριάμου, πα. Μελανίππου.
Ἰκέτης, -ου, ὁ·τύρ.τῶν Σικελ.Λεοντίν.
Ἴκιον ἄκρον, τό· ἀκρ. Βελγ.Γαλλίας.
Ἴκκος, -ου, ὁ· σοφιστὴς ἐκ Τάραντος | πύκτης ἐξ Ἔπιδ. | κ. ἄ.
Ἰκμάλιος, ὁ· τέκτων τις Ἰθακήσιος.
Ἰκόνιον, τό· πρωτ. Λυκαονίας.
Ἰκός, ἡ· νησὶς Αἰγαίου, πλησ.Σκύρου.
Ἰκόσιον, τό· πόλ. Μαυριτανίας.
Ἰκτῖνος, ὁ· περίφ. ἀρχιτέκτων.
Ἰλάειρα, ἡ· θυγ.Ἀπόλλ.κ. Φιλοδίκης, σύζ. Κάστορος | ἐπίθ. Σελήνης.
Ἴλαρις, -ιδος, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Ἴλαρχος,ὁ·εἷς τῶν Ἐφόρων Σπάρτης.
Ἴλας, -α, ὁ· ἀντὶ Ἰόλαος, διδάσκ. Ἀγησιδάμου ἐν τῇ Γυμναστικῇ.
Ἰλάσαρος, ὁ· βασ. Ἀραβίας.
Ἰλαττία, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ἱλεργέται,οἱ (κ. -έργητες)· Ἰσπ.ἔθν.
Ἵλερδα,ἡ (κ.-έρδα)·πόλ.Ταρρ.Ἰσπαν.
Ἴλευς, -έως, ὁ· ἀντὶ Ὀϊλεύς.
Ἰλιάς,-άδος,ἡ·τὸ περίφ.ποίημα Ὁμήρ.
Ἰλιεύς, -έως, ὁ· κάτ. Ἰλίου.
Ἰλιοκολώνη, ἡ· χώ. Τρῳάδος.
Ἴλιον,τό (κ.Ἴλιος,ἡ)·δύο πόλ.Τρῳάδ.
Ἰλιονεύς, -έως, ὁ· υἱ. Φόρβαντος, εἷς τῶν Τρώων | εἷς τῶν υἱ. Νιόβης.
Ἴλιος, ἡ· ὅλ. Ἴλιον, τό.
Ἰλίπα, -ας, ἡ· πόλ. Ἰσπανίας.
Ἰλισσιάδες, αἱ· ἐπίθ. Μουσῶν.
Ἰλισσός, (κ. Ἰλ-)· ποτ. Ἀττικῆς.
Ἰλλυρία, ἡ· χώ. Εὐρώπης.
Ἰλλυριός, ὁ· υἱ. Κάδμου κ. Ἁρμονίας.
Ἴλος, ὁ· υἱ. Δαρδάνου, βασ. Δαρδανίας | υἱ. Τρωὸς | κ. ἄ.
Ἰλούργεια,ἡ(κ.-γία κ. -γίς)·πόλ.Ἰσπ.
Ἰματος, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Ἴμσον ὄρος, τό (κ. Ἴμαος, ὁ, κ. -αον, τό)· ὄρ. Ἀσίας.
Ἰμβραμος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ ἐν Καρίᾳ.
Ἰμβρασία, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Ἴμβρασος, ὁ· ποτ. Σάμου.
Ἴμβριος, ὁ· υἱ. Μέντορος ἐκ Καρίας.
Ἴμβρος,ὁ·εἷς τῶν παίδων τοῦ Αἰγύπτ.
Ἴμβρος, ἡ· νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
Ἰμέρα, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ἰμεραῖον, τό· πόλ. Θρᾴκης.
Ἰμεραῖος, ὁ· ἀδελ.Δημητρ.Φαληρέως.
Ἰμέρας, -α, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἰμέριος,ὁ·γραμμ.κ.σοφιστ.ἐκΠρούσης.
Ἰμεύσιμος,ὁ·υἱ. Ἰκαρίου κ.Περιδοίας.
Ἰμίλκας,ὁ(κ.Ἰμίλκων)·=Ἀμίλκας.
Ἴμμα, ἡ· πόλ. Συρίας. [που.
Ἰμμάραδος,ὁ(κ.Ἴμμαρος)·υἱ.Εὐμόλ-
Ἰνάρως,ὁ·βασ. Αἰγύπτ. υἱ. Ψαμμητίχ.
Ἰναχίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ἰνάχου | Ἰναχίδαι=Ἀργεῖοι.
Ἰναχίς,ἡ(κ. Ἰναχιώνη)· θυγ. Ἰνάχου.
Ἴναχος,ὁ·υἱ.Ὠκεαν.,πα.Ἰοῦς| ὄν. ποτ. Ἀργολ. κ. Ἀκαρνανίας.
Ἰνδαβάρα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ἰνδία,ἡ(κ.Ἰνδική)·μέγα μέρος Ἀσίας.
Ἰνδός,ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς | ποτ. Καρίας.
Ἰνδοσκυδία,ἡ·ἡ πέραν τοῦ Ἰνδοῦ χώρα.
Ἴνησσα, ἡ (κ.Ἴννησσα)· πόλ. Σικελ.
Ἴννα, ἡ· πηγὴ τις ἐν Θρᾴκῃ.
Ἰνσομβρες,οἱ(κ.-οι)·Γαλλικὸν ἔθνος.
Ἰνταφέρνης,ὁ·εἷς τῶν 7 ἐπισ. Περσῶν.
Ἰντεμέλιοι,οἱ· κάτ.τῆς Ἰταλ. πόλ.Ἀλβίου Ἰντεμελίου.
Ἰντεράμνα,ἡ·πόλ.Ὁμβρικ.ἐνἈν.Ἰταλ.
Ἰντεράμνιον,τό·πόλ.Οὐόλσκων Ἀατίν.
Ἰντερκατία,ἡ·πόλ.Ταρρακ.Ἰσπ. [ου
Ἴνυκον, τό (κ. -ος)· πόλ. Σικελίας.
Ἰνώ,-οῦς,ἡ·θυγ. Κάδμου κ.Ἁρμονίας.
Ἰνῶα, τά· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν Ἰνοῦς.
Ἴνωπος,ὁ(κ.-πός)·πηγὴκ.ἅλσ.ἐνΔήλῳ.
Ἰξίαι, αἱ· χωρ. Ρόδου.
Ἴξιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Ἰξίων,-ονος,ὁ· βασ.Θεσσαλίας,υἱ.Ἀντίονος κ. Περιμήλης.
Ἰόβας,-α,ὁ·ἐκΝουμιδ., φίλ. Πομπηίου.
Ἰοβάτης, ὁ· βασ. Λυκίας.
Ἰόβης,-ου,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.μιᾶς Θεσπιάδος.
Ἰοβιανός, ὁ· αὐτοκρ. Ρώμης. [δος.
Ἰοδάμεια,ἡ(κ.-δάμα)·ἱέρεια Ἀθηνᾶς.
Ἰόεσσα, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Ἰοκάστη,ἡ·θυγ.Μενοικέως,σύζ.Λαΐου.
Ἰόκαστος, ὁ· υἱ. Αἰόλου.
Ἰολαΐδας, -α, ὁ· στρατ. Θηβαίων.
Ἰόλαος,ὁ(κ.Ἰόλας)·υἱ.Ἰφικλ. | στρατ. Μακεδόνων | κ. ἄ.
Ἰόλη, ἡ·θυγ. βασ. Οἰχαλίας Εὐρύτου.
Ἰόλλας,ὁ·=Ἰόλαος.
Ἰόνη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἰόνιος, α, ον·ὁ τῆς Ἰοῦς|Ἰόνιος πόντος ἢ κόλπος|Ἰόνιον πέλαγος.
Ἰόπη,ἡ·θυγ.Ἰφικλέους,σύζ.Θησ. | θυγ Αἰόλου | πόλ. Παλαιστίνης.
Ἰόρας, ὁ· ὄρ. Γαλλίας.
Ἰορδάνης, -ου, ὁ· ποτ. Ἰουδαίας.
Ἴος,ἡ·νῆσ.Αἰγαίου,μία τῶν Σποράδων.
Ἰός, ἡ· φρούρ. Λακεδαίμονος.
Ἰουβενάλιος,ὁ· Ρωμ. σατυρ. ποιητής.
Ἰουγούρδας, -α, ὁ· βασ. Νουμιδίας.
Ἰουδαία, ἡ· ἐπαρχ. Παλαιστίνης.
Ἰουερνία, ἡ·=Ἱέρνη.
Ἰουλία,ἡ.θυγ.Αὐγ.κ.σύζ.Ἀγρίπ. | κ.ἄ.
Ἰουλιακόν, τό· πόλ. Γερμανίας.
Ἰουλιανός,ὁ·Ρωμ.αὐτοκρ.| ἡγ.Αἰγύπτ. | φιλόσ. | κ. ἄ.
Ἰουλιάς, -άδος, ἡ· πόλ. Γαλιλαίας.
Ἰουλιούπολις, -εως, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Ἰούλιος, ὁ· ὄν. διαφ. αὐτοκρ. Ρώμης.
Ἰουλίς,ἡ·πρωτ.νήσ.Κέω,πα.Σιμωνίδ.
Ἰουράσιος,ὁ(κ.Ἰουρασσός)·=Ἴορας.
Ἰουστῖνος, ὁ· Ρωμ. ἱστοριογρ.
Ἰοφῶν,-ῶντος,ὁ·τραγ.ποι.υἱ.Σοφοκλ.
Ἰοψ,-οπος, ὁ· Λακεδ. ἥρως.
Ἶπνοι,οἱ(κ.Ἴπνοι)·σπήλ.τοῦΠηλίουδρ
Ἴπνος,ἡ(ὁ)·πόλ. τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν
Ἴπνους, -οῦντος, ὁ· χωρ. Σάμου.
Ἱππαγόρας,-ου,ὁ·συγγραφεύς τις|κ.ἄ.
Ἱππάκρα, ἡ· πόλ. Καρχηδόνος.
Ἱππάλκιμος,ὁ(κ.Ἱππαλκμος)·υἱ.Ἰτωνοῦ,ἔγγ.Βοιωτ.|υἱ.Πέλοπ.εἷς Ἀργοναυτῶν.
Ἵππανα,ἡ,(κ.τά)·πόλ.Σικελ.
Ἱππαρέτη,ἡ·θυγ.Καλλίου,σύζ.Ἀλκιβ.
Ἱππαρῖνος,ὁ·Συρακ., πα. Δίωνος | υἱ. Διονυσίου τοῦ πρώτου.
Ἵππαρις, -ιος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἱππαρχία,ἡ·ἀδελ.Μητροκλ.,σύζ. Κράτητος
Ἱππαρχίδης,ὁ·Πυθαγ.ἐκΡηγ.
Ἱππαρχος,ὁ·υἱ.Πεισιστρ.|ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήν. | τύρ. Εὐβοίας ‖ κ. ἄ.
Ἵππασος, ὁ· πα. ἀργον.Ἄκτορος | υἱ Κήυκος | κ. ἄ.
Ἱππεύς,-έως,ὁ·υἱ. Ἡρακλέους καὶ τῆς Θεσπιάδος Πρόκριδος.
Ἱππημολγοί, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Ἱππία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ἱππίας,-ου,ὁ· υἱ.Πεισιτρ.| σοφιστὴς ἐξ Ἤλιδος | κ. ἄ.
Ἵππιος,ὁ·ἐπίθ.Ποσειδ. | ποτ.Μ.Ἀσίας.
Ἱπποβότραι,οἱ·οἱ ἀριστοκρ. Χαλκιδεῖς
Ἱπποδάμας, -αντος, ὁ· υἱ.Ἀχελῴου | εἷς τῶν υἱ.Πριάμ· | ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθ.
Ἱπποδάμεια, ἡ· θυγ. Ἀδράστου | θυγ. Οἰνομάου | θυγ. Ἀγχίσου | κ. ἄ.
Ἱππόδαμος,ὁ· ἀρχιτ.Μιλήσιος | κ. ἄ.
Ἱππόδετος, ὁ· ἐπίθ. Ἡρακλέους
Ἱπποδίκη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Ἱππόδρομος,ὁ· υἱ. Ἡρακλ.κ. τῆς Θεσπιάδος Ἀνθίππης.
Ἱππόζυγος,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.τῆςΘεσπιάδος Ἱπποκράτης.
Ἱπποδόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων | μία τῶν θυγ. Πελίου | κ. ἄ.
Ἱππόδοος,ὁ·ἀπόγ.Ἄρε.|νόθ.υἱ.Πριάμ. | εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου | κ.ἄ.
Ἱπποδόων, -ωντος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Ἀλόπης | κ. ἄ.
Ἱπποδοωντίς,ἡ·μίατῶν10φυλ.Ἀττικ.
Ἱπποκένταυροι,οἱ· υἱ.Ἴξίονκ.Νεφέλ.
Ἱπποκλείδης,-ου,ὁ·υἱ.Τισάνδρου | κ.ἄ.
Ἱπποκλῆς,-έους,ὁ·Πυθιονίκ.Θεσσαλ. | Ἀθην. ναύαρχος | κ. ἄ.
Ἱπποκλος,ὁ·ἡγεμὼν Λαμψάκου.
Ἱπποκορύστης,-ου, ὁ· βασ. Σπάρτης | εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου.
Ἱπποκόρωνα, τά· χωρ. Μ. Ἀσίας.
Ἱπποκορώνιον, τό· χωρ. Κρήτης.
Ἱππόκουρα, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.

Ἱπποκόων, -ωντος, ὁ· βασ. Σπάρτης | κ.ἄ. | ποτ. Σικελίας.
Ἱπποκράτη,ἡ·μία τῶν 50 θυγ.Θεσπιοῦ.
Ἱπποκράτης,-ους,ὁ·πα. Πεισιστράτου |υἱ. Μεγακλέους|στρατ.Ἀθην.|ὁ περίφ. ἰατρὸς | κ. ἄ.
Ἱπποκρατίδας, -α, ὁ· βασ. Σπάρτης.
Ἱππόλα, ἡ· πόλ. Λακωνικῆς.
Ἱππόλεω ἄκρη, ἡ· ἀκρ. Εὐρωπ.Σαρμ.
Ἱπολοχίδας, -α, ὁ· Θεσσαλός τις.
Ἱππόλοχος, ὁ· υἱ. Βελλεροφόντου | εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθήναις.
Ἱππολύτη, ἡ· θυγ. Κρηθέως, σύζ. Ἀκάστου | θυγ.Ἄρεως, βασ.Ἀμαζόν.
Ἱππόλυτος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων | υἱ. Αἰγύπτου | υἱ. Θησέως | κ. ἄ.
Ἱππομάχος, ὁ· μάντις Λευκάδιος | εἷς τῶν 30 τυράννων | κ. ἄ.
Ἱπομέδουσα, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Ἱπομέδων, -οντος, ὁ· υἱ. Ἀριστομάχου,εἷς τῶν «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας».
Ἱππομένης, -ους, ὁ· πα. Μεγαρέως, ἐξ Ὀγχηστοῦ | κ. ἄ.
Ἱππόνησος, ἡ· πόλ.Καρίας|πόλ.Λιβύ.
Ἱππόνικος, ὁ·ὀν. ἐπισήμ.Ἀθην.|στρατ. Ἀθην. | στρατ. Μακεδ. | κ. ἄ.
Ἱπποπόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ἱπποποΐδας, -α, ὁ· στρατ. Λακεδ.
Ἱππονόμη, ἡ· θυγ.Μενοικέως, μή.Ἀμφιτρύωνος.
Ἱππόνοος, ὁ· υἱ. Πριάμου | πα. Καπανέως | κ. ἄ.
Ἱππόποδες, οἱ· λα.Εὐρωπ.Σαρματίας.
Ἵππος, ὁ· ποτ. Κολχ.|πόλ. Γαλιλαίας, Σικελ. | νῆσ. Ἐρυθρ. Θαλάσσης.
Ἱπποσθένης, -ους, ὁ· Ὀλυμπιονίκης | Πυθαγόρ. φιλόσ. | κ. ἄ.
Ἱππόστρατος, ὁ·υἱ.Ἀμαρυγκέως|κ.ἄ.
Ἱπποτάδης, -ου, ὁ· ἀπόγ. Ἱππότου, ὁ Αἰολος.
Ἱππότης, -ου, ὁ· υἱ. Φύλαντος | υἱ. Ποσειδ. | κ. ἄ.
Ἱπποτίων, -ωνος, ὁ·ἡγ. Ἀσκανίας.
Ἵππου ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ. Ἀφρικῆς.
Ἵππου κρήνη, ἡ· πηγὴ Ἑλικῶνος.
Ἵππου κώμη, ἡ, χωρ. Λυκίας.
Ἵππου μνῆμα,τό·χωρ.παρὰτὴνΣπάρτ.
Ἱππουρίς, -ίδος, ἡ· νησὶς Αἰγαίου.
Ἵππυλος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Ἵππυς, -υος, ὁ· ποτ. ἐκ Ρηγίου Ἰταλ.
Ἱππώ, -οῦς, ἡ· θυγ.Ὠκ. κ. Τηθύος | μία τῶν Ἀμαζ.|μία τῶνΘεσπιάδων|κ.ἄ.
Ἵππων, -ωνος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Μήλου.
Ἱππών, -ῶνος, ὁ· πόλ. Καρχηδ. | πόλ. Νουμιδίας.
Ἱππῶναξ, -ακτος, ὁ· σατυρ. ποιητὴς | Γραμματ. | κ. ἄ.
Ἱππωνιάτης κόλπος, ὁ· κόλπ. Ἰταλ.
Ἱππώνιον, τό· πόλ. Βρεττίας ἐν Ἰταλ.
Ἵππωτος, ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.μιᾶςΘεσπιάδ.
Ἱρά, ἡ (κ. Ἱρὰ)=Εἶρα· ὄρ.Μεσσηνίας.
Ἵρασα, ἡ (κ. Ἴρασα)· ὄασις Λιβύης.
Ἱρή, ἡ (κ. Ἴρη)· πόλ. Μεσσηνίας.
Ἱρὴ ἄκρη, ἡ·=Ἱερ. ἀκρ. ἐν Ἱσπανίᾳ.
Ἶρις,-ιδος, (κ.-ιος), ἡ·θυγ. Θαύμαντος, ἄγγελος Θεῶν (κ. δὴ Ἥρας).
Ἶρις, -ιδος, (κ. -ιος), ὁ· ποτ. Παφλαγ.
Ἶρος,ὁ· ἐπαίτης Ἰθάκ., κατάσκ. μνηστήρων Πηνελ. | υἱ.Ἄκτορος | κ.ἄ.
Ἰρπηνοί, οἱ (κ. -ινοί)· Ἰταλ. ἔθνος.
Ἶρρα, ἡ· θυγ. Ἀρραβαίου, ἡγ. Αυγκηστῶν Ἠπείρου.
Ἰρτιος, ὁ· Ρωμ. Ἱστοριογράφος.
Ἶς, ἡ· πολίχνη Βαβυλωνίας.
Ἴς, ὁ· ποτ. Βαβυλωνίας.
Ἰσαγόρας, -ου, ὁ· υἱ. Τισάνδρου, ἐπῶν. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἰσάδας, -α, ὁ· τῶν Λακεδαιμον. τις.
Ἰσαία, ἡ· θυγ. Νηρέως.
Ἰσαῖος, ὁ· περίφ. ῥήτ. ἐν Ἀθήν.
Ἰσάμνιον, τό· ἄκρ. Ἰρλανδίας.
Ἴσαμος, ὁ· ποτ. Βακτριανῆς.
Ἰσανδρος, ὁ· υἱ. Βελλεροφόντου.
Ἰσάνδης, -ους, ὁ· βασ. Θρᾳκῶν.
Ἰσάνωρ,-ορος,ὁ·εἷς τῶν·Εφόρ.Σπάρτ.
Ἴσαρ, -αρος, ὁ (κ. Ἰσάρας)· ποτ. Γαλλίας.
Ἴσαρος, ὁ· ποτ. Οὐϊνδελικίας.
Ἰσαρχίδας, -α, ὁ· υἱ. Ἰσάρχου, στρατ. Κορινθίων.
Ἴσαρχος, ὁ· Κορινθ., πα. προηγ. | ἐπῶν. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Ἴσαυρα, τά· πόλ. Ἰσαυρίας.
Ἰσαυρία, ἡ· ἐπαρχία Μ. Ἀσίας.
Ἴσαυροι, οἱ· οἱ κάτ. Ἰσαυρίας.
Ἴσβος, ἡ· πόλ. Ἰσαυρίας.
Ἴσβουρος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ἴσεια, τά· ἑορτὴ ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τιμὴν τῆς Ἴσιδος.
Ἴσειον, τό· (κ.Ἰσεῖον)· ἱερὸν Ἴσιδος, πόλ. Αἰγύπτου.
Ἰσθμιόνικος, ὁ· ὀν. Ἀθηναίου.
Ἴσθμιος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδ. | υἱ. Τημένου | κ. ἄ.
Ἰσθμός, ὁ· Ἰσθμὸς Κορ. | Κιμμερικὸς Ἰσθ. | Ἰσθ.Παλλήνης | Ἰσθ.Λευκάδ.
Ἰσιακῶν λιμήν,ὁ· λιμ.Εὐρωπ.Σαρματ.
Ἰσίας, -ου,ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρ. Σπάρτης.
Ἰσίδωρος, ὁ· ὁ χαρακηνός, ἱστορ.|κ.ἄ.
Ἶσις, -ιδος, ἡ· θεὰ τῶν Αἰγυπτίων.
Ἰσμαρίς, -ίδος, ἡ· λίμνη Θρᾴκης.
Ἴσμαρος, ὁ· πόλ. Θρᾴκης.
Ἰσμήνη, ἡ· θυγ. Ἀσωποῦ | θυγ. Οἰδίποδος | κρήνη Βοιωτίας.
Ἰσμηνία, ἡ· ὀν. Θηβαίας.
Ἰσμηνίας, -ου, ὁ· περίφ. αὐλητὴς|κ.ἄ.
Ἰσμήνιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλ. | υἱ. Ἀπόλλ. | ὀν. λόφου.
Ἰσμήνιχος, ὁ·=Ἰσμήνιος.
Ἰσμηνοδώρα, ἡ· αὐλήτρια ἐκ Βοιωτ.
Ἰσμηνόδωρος, ὁ· τῶν Θηβαίων τις.
Ἰσμηνός, ὁ· υἱ. Ἀσωποῦ, ποτ. Θεὸς | υἱ.Ἀμφίονος κ. Νιόβης|ποτ.Βοιωτ.
Ἰσοκράτης, -ους, ὁ· στρατ. Κορινθ.| περίφ. ῥήτ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Ἰσόλοχος, ὁ· πα. στρατ. Πυθοδώρου.
Ἴσομβρες, οἱ·=Ἰνσουμβροι.
Ἴσος, ὁ· νόθ. υἱ. Πριάμου.
Ἴσος, ἡ· πολίχνη Βοιωτίας.
Ἰσπαλις, (κ. Ἴσπ-),-ιος, ἡ· πόλ. Ἱσπ.
Ἰσπανία, ἡ· (κ. Ἱσπ-)· χώ. Εὐρώπης (ἡ Ἰβηρία).
Ἴσσα, ἡ· ὀν. Λέσβου|νῆσ. Ἀδριατ.θαλ.
Ἴσση, ἡ· θυγ. Μακαρέως.
Ἰσθηδών, -όνος, ἡ· πόλ. Σκυθίας | πόλ. Σηρικῆς.
Ἰσσός, ἡ (κ. Ἴσσοι, οἱ)· πόλ. κ. λιμὴν Κιλικίας.
Ἰσσώριον, τὸ (κ.Ἰσσῶρ-)· ὄρ. Λακων.
Ἰστιαία, ἡ (κ.Ἰστίαια, ἰων.ἀντὶ Ἑστίαια)· πόλ. Εὐβοίας|δῆμ. Ἀττικῆς.
Ἰστιαιεῖς, οἱ· λαὸς Εὐβοίας.
Ἰστιαῖος, ὁ· ἡγεμὼν Μιλήτου | κ.ἄ.
Ἰστιαιῶτις, -ιδος, ἡ· ἐπαρχ. Θεσσαλ.
Ἰστοί, οἱ· ἀκρ. κ. λιμ. Ἰκαρίας | κ.ἄ.
Ἰστορίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Τειρεσίου.
Ἰστρία,ἡ·χώ.Εὐρ.(ἡ νῦν χερσ.Ἴστρια) | πόλ. Μοισίας.
Ἰστρόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Μοισίας.
Ἴστρος, ὁ· ποτ. Εὐρώπης | εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτου | ἱστοριογρ. | κ.ἄ.
Ἴστρος, ἡ·=Ἰστρία.
Ἰστώνη, ἡ· ὄρ. Κερκύρας.
Ἰσχαγόρας, -α, ὁ· στρατ. Λακεδαιμ.
Ἴσχαλις, ἡ· πόλ. Βέλγων.
Ἰσχάνοος, ὁ· πα. τοῦ Αἰγιν. Πύθου.
Ἴσχενος, ὁ· υἱ. ἑνὸς τῶν Γιγάντων.
Ἰσχέπολις, -ίδος, ὁ· υἱ. Ἀλκάθου.
Ἰσχόλαος, ὁ· τῶν Λακεδαιμ. τις | κ.ἄ.
Ἰσχόμαχος, ὁ· τῶν πλουσίων Ἀθην. τις | κ.ἄ.
Ἰσχόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Πόντου.
Ἴσχυς, -υος, ὁ· υἱ.Ἐλάτου ἐξ Ἀρκαδ.
Ἰταβέλιος, ὁ· στρατηγὸς Περσῶν.
Ἰταβύριον, τό· βλ. Ἀταβύριον.
Ἰταλία, ἡ· χώ. Εὐρώπης.
Ἰτάλικα,ἡ(κ. -ἰκη, κ.-ική)· πόλ.Ἱσπαν.
Ἰταλική, ἡ· πόλ.Ἰταλίας,τὸ ρωμ.Κορφίνιον.
Ἰταλός, ὁ· ἀρχ. βασ. Πελασγῶν, ἢ Σικελῶν ἢ Ἰταλῶν.
Ἰταμένης, -ους, ὁ· Πέρσης σατράπης.
Ἰταμὸς λιμήν, ὁ· λιμ. Πετρ.Ἀραβίας.
Ἴτανος, ὁ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Κρήτης.
Ἰτέα, ἡ·μία τῶν Δαναΐδων|δῆμ.Ἀττικ.
Ἴτιον, τό· ἀκρ. κ. λιμ. Βελγ. Γαλλίας.
Ἰτύκη, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ἴτυλος, ὁ· υἱ. Ζήθου βασ. Θηβῶν.
Ἰτυμονεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ὑπερόχου, ἐξ Ἤλιδος.
Ἴτυς, -υος, ὁ· υἱ Τηρέως κ. Πρόκνης.
Ἴτων, -ωνος, ὁ·=Ἴτωνος.
Ἴτων, -ωνος, ἡ· πόλ. Φθιώτιδος |κ.ἄ.
Ἰτώνη, ἡ·θυγ.Δυκτίου | πόλ.Ἰταλίας.
Ἰτωνίς, ἡ (κ.Ἰτωνίς)· ἐπίθ.Ἀθηνᾶς.
Ἴτωνος, ὁ· υἱ. Ἀμφικτύονος.
Ἰυγξ, -υγγος, ἡ· θυγ.Πανὸς κ.Ἠχοῦς.
Ἰύρκαι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Ἰφεύς,-έως,ὁ·εἷς τῶνἐνΤροίᾳΛυκίων.
Ἰφθίμη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων | θυγ.Ἰκαρίου, ἀδελ. Πηνελόπης.
Ἰφιάνασσα, ἡ· μία τῶν θυγ. Προίτου, θυγ. Αἰτωλοῦ | κ.ἄ.
Ἰφιάνειρα, ἡ· θυγ. Μεγαπένθους|κ.ἄ.
Ἰφιγένεια, ἡ· θυγ. Ἀγαμέμν. |θυγ.Θησέως | ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ἰφιγόνη, ἡ·=Ἰφιγένεια.
Ἰφιδάμας,-αντος,ὁ· υἱ.Ἀντήνορ.|κ.ἄ.
Ἰφικλείδης, -ου, ὁ· υἱ. Ἰφίκλου, ὁ Ἰόλαος.
Ἰφικλῆς, -έους,ὁ·υἱ.Ἀμφιτρύονος|κ.ἄ.
Ἰφικλος, -ου, ὁ· υἱ.Φυλάκου, βασ.τῆς ἐν Θεσσ. Φυλάκης, εἷς Ἀργον.| υἱ. Θεστίου |κ.ἄ.
Ἰφικράτης, -ους, ὁ· στρατ.Ἀθην.|κ.ἄ.
Ἰφιμέδεια,ἡ·θυγ.Τρίοπ.,σύζ.Ἀλωέως.
Ἰφιμέδουσα, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Ἰφιμέδων, -οντος, ὁ· υἱ. Εὐρυσθέως.
Ἰφινόη, ἡ· θυγ. Προίτου | θυγ. Ἀλκαθόου |θυγ. Νίσου |κ.ἄ.
Ἰφινόμη, ἡ· μία τῶν Ἀμαζόνων.
Ἰφίνοος, ὁ·υἱ.Δεξίου, εἷς τῶν ἐνΤροίᾳ Ἑλλήνων.
Ἴφις, -ιος, ὁ· υἱ. Ἀλέκτορος | υἱ. Σθενέλου | κ.ἄ.
Ἴφις, -ιος, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων |θυγ. Ἐνυέως.
Ἰφιτίδης, -ου, ὁ·υἱ. Ἰφίτου, Ἀρχεπτόλεμος.
Ἰφιτίων, -ονος, ὁ· υἱ. Ὀτρυντέως, ἐκ Λυδίας.
Ἴφιτος, ὁ·υἱ.Εὐρύτου|υἱ. Αἰμονος,βασ. Ἤλιδος | κ.ἄ.
Ἰχάρα, ἡ· νῆσος Περσικοῦ κόλπου.
Ἰχθυοφάγοι, οἱ· Ἀραβ. ἔθνος | κ.ἄ.
Ἴχναι, αἱ·πόλ.Μακεδ.|πόλ.Φθιώτ.|κ.ἄ.
Ἰχναία, ἡ· ἐπίθ. Φθιώτιδος.
Ἶψος, ἡ (κ. Ἴψος)· πόλ. Φρυγίας.
Ἰώ, -οῦς, ἡ·θυγ.Ἰνάχου,βασ.Ἀργ.|κ.ἄ.
Ἰωάννης, -ου, ὁ· ὁ Τζέτζης, ποι. κ. Γραμματ. ἐκ Βυζαντίου.

Ἰωβάρης, -ου, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς.
Ἰώλκιος, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Ἰωλκός, ἡ· πόλ. Θεσσαλ. Μαγνησίας.
Ἴων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ξούθου, γενάρχης Ἰώνων | τραγ. ποιητής | κ.ἄ.
Ἴων, -ωνος, ὁ·ποι.Ἠπείρου ἢ Θεσσαλ.
Ἰωνία, ἡ· ἡ Ἀττικὴ ‖ἡ Ἀχαΐα |ἡ ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἰωνία.
Ἰωνίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ἰωνίδες, αἱ· Νύμφαι.
Ἰωνόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Παφλαγον.
Ἴωξος,ὁ·υἱ Μελανίππ.,ἀπόγ.Θησέως.
Ἰώσηπος,ὁ·=Ἰωσήφ|Ἰουδ.ἱστοριογρ.
Ἰωτάπατα, τά· ὀχυρὰ πόλ.Γαλιλαίας.
Ἰωτάπη, ἡ· πόλ. Κιλικίας.

K

Κάανδος, ὁ· υἱ. Ὠκεαν. ἢ Ποσειδ.
Καβαδηνή, ἡ· ἐπαρχ. Καρμανίας.
Κάβαλες, οἱ· ἔθνος Λιβύης.
Καβάλιοι, οἱ· κάτ. τῆς Καβαλίδος.
Καβαλίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. κ. πόλ. Μ. Ἀσίας.
Καβαλλίων,-ωνος, ὁ(ἡ)·πόλ.Κελτῶν.
Κάβας, -α,ὁ πα.Ἀργείου Ἀκουσιλάου.
Κάβασος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Κάβειρα, τά· πολίχνη Πόντου.
Καβείρα, ἡ· θυγ. Πρωτέως.
Καβειρία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Καβειρίδες, αἱ· νύμφ.,ἀδελ.Καβείρων.
Κάβειροι, οἱ· μυστηριώδεις θεότητες.
Κάβειρος, ὁ· ὄρ. Φρυγίας.
Καβελλιών, -ῶνος, ἡ·=Καβαλλίων.
Καβηλεῖς, οἱ·=Καβάλιοι.
Καβησ(σ)ός, -οῦ, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Καβύλη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Καβυλλῖνον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Καδμεία, ἡ· ἀκρόπολις Θηβῶν.
Καδμεῖος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Καδμείωνες, οἱ·ἀπόγ.Κάδμου, Θηβαῖ.
Καδμειώνη, ἡ·θυγ. Κάδμου,ἡ Σεμέλη.
Κάδμος, ὁ·υἱ.βασ.Φοινίκης'Αγήνορος, βασ.Θηβῶν | τύρ.Κῶ | Μιλήσιος ἱστοριογρ. | κ. ἄ.
Κάδοι, οἱ· πόλ. Φρυγίας.
Καδούσιοι, οἱ· Μηδικὸν ἔθνος.
Κάδυτις, -ιος, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Κάειρα, ἡ· ἡ κάτ. τῆς Καρίας.
Κάδεια, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Καδάρσιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Καΐαττας κόλπος, ὁ· ὁ τῆς Καιήτης ἐν Ἰταλ.
Καιήτη, ἡ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Καικίλιος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπισ. Ρωμαίων.
Καΐκινός, ὁ (κ. Καικῖνος)· ποτ. Ἰταλ.
Κάϊκος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Καϊκουδον, τό· χωρ. Λατίου.
Καιναί, αἱ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Καινείδης, ὁ· υἱ. Καινέως, ὁ Κορωνός.
Καινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἐλάτου,βασ.Λαπιθῶν | υἱ.Κορωνοῦ, εἷς Ἀργοναυτ.
Καινὴ πόλις, ἡ (κ. Καινήπολις)· ἡ νέα Καρχηδών| πόλ. Αἰγ.| πόλ. Λακων.
Καινίνη, ἡ· πόλ. Σαβίνων ἐν Ἰταλίᾳ.
Καῖνος, ὁ· ποτ. Ναρβων. Γαλλίας.
Καῖνυς, -υος, ἡ (κ. Καινύς, -ύος)· ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Καιπίων, -ωνος, ὁ· ὄν. Ρωμ. ὑπάτων.
Καίρατος, ὁ· ποτ. Κρήτης.
Καιρέα, ἡ (κ. Καίρη)· πόλ.Τυρρηνίας.
Καῖσαρ, -αρος, ὁ· Ρωμ. αὐτοκρ. | ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Καισαραυγούστα,ἡ·πόλ.Ταρρακ.Ἱσπ.
Καισάρεια, ἡ· πρωτ.Καππαδοκ.|πόλ.κ. λιμ.Ἀφρικ. | πόλ. Παλαιστ. | κ.ἄ.
Καισάριος,ὁ·ἰατρός τις ἐπὶ Ἰουλιανοῦ.
Καισαρίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἰουλ. Καίσαρος κ. Κλεοπάτρας.
Καισήνα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Κάκος, ὁ· υἱ. Ἡφαίστου, Γίγας κ. ληστὴς ἐν Ἰταλίᾳ
Κακύπαρις, -εως, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Καλαβρία, ἡ· ἡ ἀνατολ. Χερσόν.Ἰταλ.
Καλάθη, ἡ· πόλ.παρὰ Ἡρακλ.Στήλας.
Καλάθιον, τό· ὄρ. Κυρηναϊκῆς.
Κάλαιδις, -ίδος, ἡ· ὄν. δούλης τινός.
Κάλαϊς, -ίδος, ὁ· υἱ. Βορέου κ.Ὠρειθείας, εἷς Ἀργον. | Πυθαγόρ. τις
Καλάμαι, αἱ· πόλ. Μεσσηνίας.
Καλάμητις, -ίδος,ἡ·μία τῶν Θεσπιάδ.
Κάλαμις, -ίδος, ὁ· περίφ. γλύπτης.
Καλαμίτης,-ου, ὁ· ἢ ὡς Ἀττ.,ἰατρός.
Καλαμόδρυς, -υος, ὁ· ἀδηφάγος τις ἐκ Κυζίκου.
Κάλαμος, ὁ· πολίχνη Φοινίκης.
Καλανός, ὁ (κ. Κάλ-)· Γυμνοσοφ. τις.
Καλαός, ὁ· πα. Ἄττυος, ἐκ Φρυγίας.
Κάλας, -α, ὁ· υἱ. Ἀρπάλου.
Καλασάρνα, ἡ· χωρ. Λακωνίας.
Καλασίριες,οἱ·μοῖρα Αἰγ.πολεμιστῶν.
Καλατία, ἡ· πόλ. Καμπανίας.
Κάλατις, -ίδος, ἡ·=Κάλλατις.
Καλαύρεια, ἡ (κ. -ρία)· νῆσ. Ἀργολ. κόλπου (νῦν Πόρος).
Καλάων, -οντος, ὁ· ποτ.πλησ.Κολοφ.
Κάλβις, ἡ· ποτ. Λυκίας.
Κάλετοι, οἱ· ἔθνος Βελγ. Γαλλίας.
Καλὴ ἀκτή, ἡ· ἀκτὴ κ. πόλ. Σικελ. | πόλ. Κρήτης.
Καληδόνια ὄρη, τά· ὄρη Σκωτίας.
Κάλης, -ητος (κ. Κάληξ)· ποτ. Βιθυν.
Καλησία, ἡ· πόλ. Καμπανίας.
Καλήσιος, ὁ· υἱ. Αἰόλου ἐκ Τροίας.
Καλήτωρ,-ορος, ὁ· υἱ. Κλυτίου.
Καλιάνδη,ἡ·μία τῶνΝυμφ.,σύζ.Αἰγύπ.
Καλλαϊκοί, οἱ· ἔθν. Ταρρακων. Ἱσπαν.
Κάλλαισχρος, ὁ· πα.Κριτίου, Ἀθην.| υἱ. Διατίμου, Ἀθην.
Κάλλας, -αντος, ὁ· ποτ. Εὐβοίας.
Καλλάτηβος, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Κάλλατις, -ίδος, ἡ· πόλ. Μοισίας.
Καλλία, ἡ· κώ. Ἀρκαδίας.
Καλλιάδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | πα. Καλλίου | στρατ.Ἀθην. | κ.ἄ.
Καλλιάνα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Καλλιάναξ, -ακτος,ὁ· πα.Ὀλυμπιον., ἐκ Ρόδου.
Καλλιάνασσα, ἡ· θυγ. Νηρέως.
Καλλιάνειρα, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Καλλίαρος, ἡ· πόλ. Λοκρίδος.
Καλλίαρχος, ὁ·ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήναις.
Καλλίας, -ου, ὁ· υἱ. Τημένου | πα.Ἵππον. | ἐπών. ἄρχ. ἐν.Ἀθ. | κ.ἄ.
Καλλίβιος, ὁ· Λακεδ. ἁρμοστὴς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν 30 Τυράννων.
Καλλίβροτος, ὁ·πα.ἀθλητοῦ Δ κωνος.
Καλλίγα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Καλλίγειτος, ὁ· Μεγαρεύς, πράκτωρ Φαρναβάζου.
Καλλιγείτων, -ονος, ὁ·Βυζάντιός τις.
Καλλιγένεια, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Καλλιδίκη, ἡ·μία τῶν Δαναΐδων | κ.ἄ.
Καλλίδρομον,τό (κ.-ος,ὁ)·ὄρ.Θερμοπ.
Καλλιδόη,ἡ·θυγ.Κελεοῦ,ἐξ'Ελευσῖνος.
Καλλικλῆς,-έους,ὁ·θετὸςΤιμησάρχου, Αἰγινήτης | δημαγωγ. ἐν'Αθήναις.
Καλλικολώνη, ἡ· λόφος Τρφάδος.
Καλλικράτης, ὁ· ναύαρχος Κορινθ. | γλύπτης ἐκ Λακεδ. | κ. ἄ.
Καλλικρατίδας, -α, ὁ· ναύαρχ.Λακεδ.
Καλλικρίτη, ἡ· μία τῶν Νυμφῶν.
Καλλίμαχος, ὁ· στρατ. Ἀθην. | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | ποιητὴς | κ. ἄ.
Καλλιμέδων, -οντος, ὁ· ῥήτ.ἐν'Αθήν.
Καλλίμορφος, ὁ· ἰατρ. κ. ἱστοριογρ.
Καλλίνικον, τό· πόλ. Μεσοποταμίας.
Καλλίνικος,ὁ·ἐπίθ.Ἡρακλ.|υἱ.Σελεύκ.
Καλλῖνος, ὁ·ἐλεγειακὸς ποι.ἐξ Ἐφέσ.
Καλλινοῦσα, ἡ· ἀκρωτ. Κύπρου.
Καλλιξένα, ἡ· ὄν. Θεσσαλῆς ἑταίρας.
Καλλίξενος, ὁ· ῥήτωρ Ἀθην. | κ.ἄ.
Κάλλιον, τό· πόλ. Αἰτωλίας.
Καλλιόπη, ἡ (κ. -εια)· μία τῶν Μουσῶν | πόλ. Παρθίας.
Καλλιπίδαι, οἱ· Σκυθικὸς λαός.
Καλλίπολις, -εως, ἡ·πόλ.Ἰταλ. | πόλ. Σικελ. | πόλ. Θρᾳκ. χερσον. | κ.ἄ.
Κάλλιπος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Καλλιρ(ρ)όη, ἡ· θυγ.Ὠκεαν.κ.Τηθύος| θυγ. Σκαμάνδρου | θυγ.Ἀχελῴου | κρήνη παρὰ τὰς Ἀθήνας | κ.ἄ.
Καλλισθένης, ους, ὁ·Ὀλύνθ.,ἀνεψ.κ. μαθ. Ἀριστοτέλ. | δημαγ. Ἀθην., φίλ. Δημοσθ. | κ. ἄ.
Καλλίστη,ἡ· νῆσ. Αἰγ. (ἡ Θήρα)·ἐπίθ.
Καλλίστιον,ἡ·ὄν.γυναικός. [Ἀρτέμ.
Καλλιστόνικος, ὁ· Θηβ. γλύπτης.
Καλλιστράτη, ἡ· ἑταίρα ἐκ Λέσβου.
Καλλιστρατία, ἡ· κώμηΠαφλαγονίας.
Καλλίστρατος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην.| δημαγ. κ. στρατ. Ἀθηναίων.
Καλλιστώ,-οῦς,ἡ·θυγ.Λυκάον. |περίφ. ἑταίρα ἐν Ἀθήναις.
Καλλιτέλης,-ους,ὁ·υἱ.ἢ μαθ. γλύπτου Ὀνατᾶ, ἐξ Αἰγίνης.
Καλλιφάνεια,ἡ·μίατῶνΩκεανίδωνΝυμφ.
Καλλιφῶν,-ῶντος,ὁ· ζωγρ. ἐκ Συρακ.
Καλλίχορον, τό· φρέαρ ἐν Ἐλευσῖνι.
Καλλύδιον, τό· φρούρ. Φρυγίας.
Κάλλων,-ωνος,ὁ·γλύπτης ἐξ Αἰγίνης.
Καλόν, τό· ἀκρωτ. Ἀφρικῆς.
Καλὸν στόμα, τό· στόμιον τοῦ Δουνάβεως, τὸ πρὸς μεσημβρίαν.
Καλοῦς, -οῦντος, ὁ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Κάλπαι, αἱ=Κάλπη.
Κάλπας, -ου, ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Κάλπη,ἡ·πόλ.κ.λιμ.Βιθυνίας | ἀκρωτ. κ. πόλ. Ἱσπανίας.
Καλπούρνιοι,οἱ·ὄν.ὑπάτ.κ. ἐπισ. Ρωμ.
Καλύβη,ἡ·νύμφ.,μή.Βουκολίωνος|πόλ. Θρᾴκης (=Καβύλη).
Καλύδναι,αἱ· νησῖδες Αἰγ. Πελ. | νησ. περὶ τὴν Κάλυμνον κ. Κῶ.
Κάλυδνος, ὁ· υἱ. Οὐρανοῦ.
Καλυδών,ὁ·υἱ.Αἰτωλ.κ.Προνόης | κ.ἄ.
Καλυδών,ἡ·πόλ.Αἰτωλ.κ.ἡ πέριξ χώρ.
Καλυδώνιοςκάπρος,ὁ·ἀγριόχ.Καλυδ.
Καλύκαδνος,ὁ· ποτ. Τραχείας Κιλικ.
Καλύκη, ἡ· θυγ. Αἰόλου κ. Ἐναρέτης.
Καλυκῶπις,-ίδος,ἡ· θυγ.βασ.Φρυγ.'Ατρέως | ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Κάλυμνα,ἡ·νῆσ. Αἰγαίου,μία Σποράδ.
Κάλυνδα, ἡ· πόλ. Καρίας.
Καλυψώ,-οῦς, ἡ· θυγ. Ὠκε. κ. Τηθύος.
Κάλχας,-αντος,ὁ·υἱ.Θέστορος,μάντις.
Καλχηδών, -όνος, ἡ·=Χαλκηδών.
Καλχινία,ἡ·θυγ.Λευκίππου, ἐκ Σπάρτ.
Κάλχος, ὁ· υἱ. Δαυνίων.
Κάλως,-ω, ὁ· ἀνεψ. κ. μαθ. Δαιδάλου.
Καμάρα, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Καμάρινα,ἡ (κ. -ίνα)· θυγ.Ὠκε. | πόλ. Σικελίας | κ. ἄ.
Καμαρῖνον,τό·πόλ.ὈμβρικῆςἐνΙταλ.
Καμαρῖται,οἱ·ἔθν.τῆς ἐν'Ασίᾳ 'Αλβαν.
Καμβαδηνή, ἡ· ἐπαρχ. Μηδίας.
Κάμβαλα, τά· πόλ. Ἀρμενίας.
Καμβαύλης,-ου,ὁ·ἡγ. Κελτογαλατῶν.
Κάμβλης,-ητος,ὁ·βασ.Λυδ.,περιδ.ἀδηΚαμβόδουνον,τό·πόλ.Ραιτίας. [φάγ.
Καμβυσηνή, ἡ· ἐπαρχ.'Αρμενίας.

Καμβύσης,ὁ·ἡγ.Περσ.|υἱ.Κύρ.τοῦ Μεγ., βασ. Περσίας | ὄν. ποταμῶν.
Κάμειρος,ὁ· υἱ. Κερκάφου,βασ.Ρόδου.
Κάμειρος, ἡ· πόλ. Ρόδου.
Καμειρώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Παναδάρεω.
Καμερία, ἡ· πόλ. Σαβίνων ἐν Ἰταλίᾳ.
Καμικός,ἡ(κ.Κάμ-)·πόλ. κ. ποτ.Σικελ.
Κάμιλλος,ὁ· ἐπίθ.Ἑρμοῦ | εἷς τῶν Καβείρων | ὄν. Ρωμ. στρατ. | κ. ἄ.
Κάμιρος, ἡ·=Κάμειρος.
Κάμμης, -εω, ὁ· τύρ. Μιλήτου.
Καμοῦν, τό· πόλ. Συρίας.
Καμπανία, ἡ· ἐπαρχ. Ἰταλίας.
Κάμπη, ἡ· καταχθόνιον τέρας.
Καμπόδουνον,τό·πόλ.Οὐϊνδελικίων.
Κάμψα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Κάναθος, ἡ· πηγὴ Ἀργολίδος.
Κάναι, αἱ· πόλ. Αἰολίδος.
Κανάκη, ἡ· θυγ. Αἰόλου κ. Ἐναρέτης.
Καναρία νῆσος,ἡ·νῆσ.Ἀτλαντικ.Ὠκ.
Καναστραῖον,τὸ (κ. Κάναστρον)· ἀκρωτ. Χερσον. Παλλήνης.
Κανάχη, ἡ· ἀδελφ. κ. σύζ. Μακαρέως.
Κάναχος, ὁ· γλύπτης ἐκ Σικυῶνος.
Κάνδαλος, ὁ· εἷς τῶν παίδων Ἤλιου.
Κανδαύλης, ὁ· βασ. Λυδίας.
Κανδαουῖα, ἡ· ὀρειν.τόπος Ἰλλυρίας.
Κανδρηνή, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Κάνδυβα,ἡ (κ.-ύβη)· πολίχνη Λυκίας.
Κάνδυβος, ὁ· υἱ. Δευκαλίωνος.
Κάνη,ἡ(κ.Κάνης ὄρ.,τό)·ἀκρωτ.Αἰολ.
Κάνηθος,ὁ·υἱ.Λυκάονος ἐξ Ἀρκαδίας | υἱ. Ἄβαντος,Εὔβ. | ὄρος Εὐβοίας.
Κανθάριον, τό· ἀκρωτ. Σάμου.
Κάνθαρος,ὁ·ἥρ.Ἀττ.|γλύπτ.ἐκ Σικυῶ.
Κανθαρώλεθρον,τό· ὀρειν.μέρ.Θρᾴκ.
Κάνθος, ὁ· υἱ. Κανήθου ἐξ Εὐβοίας.
Κάννα,ἡ,(κ.Κάνναι, αἱ)· κώμ. Ἀπουλ.
Κανταβρία,ἡ· ἐπαρχ. Ταρρακ. Ἱσπαν.
Κάντιον, τό· ἀκρωτ. νήσ. Βρεττανίας.
Κανύσιον, τό·πόλ. Ἰταλ. Ἀπουλίας.
Κάνωβος,ὁ (κ. Κάνωπος)· πόλ. Αἰγύπτου |ὁ κυβερνήτης νηὸς Μενελάου.
Καούαροι, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Καπανεύς,-έως,ὁ·υἱ.Ἱππονόου,εἷς τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.
Καπανηιάδης,ὁ·υἱ.Καπαν.,ὁ Σθένελος.
Καπάτων,-ωνος,ὁ·Λοκρόςτις ἐξ Ἰταλ.
Καπέδουνον, τό· πόλ. Ἰλλυρίας.
Κάπετος,ὁ·εἷς τῶν μνηστήρ.Ἱπποδαμ.
Καπετώλιον, τό· βλ. Καπιτώλιον.
Καπίννα, ἡ· πόλ. Ἐτρουρίας.
Καπιτώλιον,τό·ἠκορυφ.Καπιτωλ.λόφ.
Καππαδοκία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Καππάδοξ, -οκος, ὁ· ποτ. Καππαδοκ.
Καππώτας, -ου, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Καπρέαι, αἱ· νῆσ. Μεσογ. θαλάσσης.
Καπρία, ἡ· λίμνη Παμφυλίας.
Κάπρος, ὁ· Ὄλυμπιον. Ἠλεῖος | ποτ. Φρυγ. | ποτ. Ἀσσυρ. | κ. ἄ.
Καπύαι, αἱ·=Καφύαι.
Καπύη, ἡ· πόλ. Ἰταλ. Καμπανίας.
Κάπυς, -υος, ὁ· υἱ. Ἀσσαράκου, πα. Ἀγχίσου.
Κάρ, Καρός, ὁ· υἱ. Φορωνέως, ἀδελ. Μυσοῦ κ. Λυδοῦ | ὁ κάτ. Καρίας.
Κάραλις, -εως, ἡ· ἀκρωτ. κ. πόλ. ἐπὶ τῆς νήσου Σαρδινίας.
Καράλλις, ἡ (κ. Καράλλεια)· πόλ. Ἰσαυρίας.
Καραμβίς, -εως,(κ. -ίδος), ἡ· ἀκρωτ. Παφλαγονίας.
Κάρανα, τά· πόλ. Γαλατίας ἡ Ἀρμεν.
Καρανῖτις,-ίδος,ἡ·ἐπαρχ.·Ἀρμενίας.
Κάρανος, ὁ· εἷς τῶν ἀπογ. Ἡρακλ.| υἱ.Φιλίπ.κ.Κλεοπ.| στρατ.Μ.Ἀλεξ.
Κάρβινα, ἡ· πόλ. Ἰαπυγίας.
Κάρβων, -ωνος, ὁ·ὄν. ἐπίσ. Ρωμαίων.
Καρδαμύλη,ἡ·πόλ.Λακων.|νησίς Χίου.
Καρδία, ἡ· πόλ. Θρᾴκ. Χερσονήσου.
Καρδοῦχοι, οἱ· ἔθνος Ἀρμενίας.
Κάρδυς, -υος, ὁ· πα. Κλυμένου.
Καρηνῖτις, -ίδος, ἡ·=Καρανῖτις.
Κάρησος, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Κάρησος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Καρδαία, ἡ· πόλ. δυτ. νήσου Κέω.
Καρία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας | ἀκρόπ. Μεγάρων | κ. ἄ.
Καρίνη, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Καρίς, -ίδος, ἡ· οὕτω ἐκαλεῖτό ποτε ἡ Κῶς.
Καρίων, -ωνος,ὁ· ὄν.δ:ύλου|ποτ.Ἀρκ.
Καρκαδιόκερτα, τά· πρωτ. Σοφηνῆς ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ.
Καρκίνη, ἡ (κ. Κάρκινα)· πόλ. Ταυρικῆς χερσον.
Καρκινῖτης κόλπος, ὁ·κόλπος Εὐρωπ. Σαρματίας.
Καρκίνος, ὁ· υἱ. Ξενοτίμου στρατ. Ἀθην. | τραγ. ποιητὴς | κ. ἄ.
Καρμάλας, -α, ὁ· ποτ. Καταονίας.
Καρμάνη, ἡ· πρωτ. Καρμανίας.
Καρμανία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Καρμανίς, -ίδος, ἡ·=Καρμανία | ἀκρωτ. Καρμανίας.
Καρμαντίδης, ὁ· πα. ῥήτ. Γοργίου.
Καρμάνωρ,-ορος,ὁ· Κρής,πα.Εὐβούλ.
Καρμέντις, -ίδος, ὁ· μία τῶν νυμφῶν, μάγισσα.
Κάρμη, ἡ· θυγ. Εὐβούλου, μὴ. Βριτομάρτεως.
Κάρμηλος, ὁ. ὄρ. Ἰουδαίας.
Κάρμιν(ν)α, ἡ· νῆσ. Ἰνδικῆς.
Κάρμων, -ωνος, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Κάρνεα, τά·=Κάρνεια.
Καρνεάδης, ὁ· φιλόσ. ἐκ Κυρήνης.
Καρνεάτης, ὁ· ὄρ. Σικυωνίας.
Κάρνεια, τὰ (κ. -εα)· ἑορτὴ Σπάρτης εἰς τιμὴν Καρνείου Ἀπόλλωνος.
Καρνεῖος, ὁ (κ. Κάρ-, κ. -ήιος)· ἐπίθ. Ἀπόλλ. | κυν. φιλόσ. ἐκ Μεγάρων | ὄν. μηνός.
Καρνίων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Κάρνοι, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Κάρνος, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Εὐρώπης | ἡ μάντις Ἀκαρνάν.
Κάρουρα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Κάρουσσα, ἡ· πόλ. Ἀσσυρίας.
Καροφαντίδας, -α, ὁ· Πυθαγ. τις ἐκ Τάραντος.
Κάρπαθος, ἡ· νῆσ. Αἰγ. πελάγους.
Καρπασία, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Κύπρου.
Καρπάτης, -ου, ὁ· τὰ νῦν Καρπάθ. ὄρ.
Καρπήοιοι, οἱ· =Καρπητανοί.
Καρπητανία, ἡ· τμῆμα τῆς Ταρακων. Ἱσπανίας.
Καρπητανοί, οἱ· Ἱσπανικὸν ἔθνος.
Κάρπις, -ιος, ὁ· ποτ. Παννονίας.
Καρπώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Ὡρῶν.
Κάρραι, αἱ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Κάρρας, -α, ὁ· ποτ. Μεσοποτ.
Καρσόδουνον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Κάρρωτος, ὁ· Κυρηναῖος Πυθιονίκης.
Καρσέολοι, οἱ· πόλ. Λατίου.
Κάρσουλοι, οἱ· πόλ. Ὀμβρικῆς.
Καρταία, ἡ· =Καρδαία.
Καρτέρεια, ἡ·=Κρατέρεια.
Καρτέρων,-ωνος,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Λυκάον.
Καρτήια, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Καρύαι,αἱ(κ.-υαι)·κώ.Λακεδ.|πόλ.Ἀρκ.
Καρύανδα, ἡ· πόλ. Καρίας.
Κάρυστος, ὁ· υἱ. Χείρωνος.
Κάρυστος,ἡ·πόλ.Εὐβοίας|χωρ.Λακων.
Καρχηδών, -όνος, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς | ἡ νέα Καρχ., πόλ. Ἱσπανίας.
Κάσαμβος, ὁ·υἱ.Ἀριστοκράτ., Αἰγινή.
Κασβαναία, ἡ·=Καστανάια.
Κασιλῖνον, τό· πόλ. Καμπανίας.
Κάσινος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Κάσιον ὄρος, τό·ὄρ.Αἰγύπ.|ὄρ.Σελευκ
Κάσιος, ὁ· ἐπίθ. Διὸς | ποτ.Ἀλβανίας
Κασιῶτις, -ίδος,ἡ (πέτρα)·ἀκρ.Αἰγύπ
Κασμέναι, αἱ (κ. -ένη, ἡ)· πόλ. Σικελ
Κάσος, ἡ· νῆσος Αἰγ. πελάγους.
Κασουργίς, -ίδος ἡ· πόλ.Γερμανίας.
Κασπάτυρος, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Κάσπειρος, ἡ· πόλ. Ἰνδικῆς.
Κάσπιαι Πύλαι, αἱ· στενόν μεταξὺ Μηδίας κ. Ὑρκανίας.
Κάσπιοι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Κασάνδρα, Κασάνδρεια· βλ. Κασσ-
Κασσανδάνη, ἡ·σύζ.Κύρου,μή.Καμβύ
Κασσάνδρα, ἡ· θυγ. Πριάμου, μάντις.
Κασσάνδρεια, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Κάσσανδρος, ὁ· υἱ. Ἀντιπάτρου, βασ. Μακεδονίας.
Κασσιέπεια, ἡ (κ. Κασσιόπη)· θυγ. Ἀράβου.
Κασσιόδωρος, ὁ· ὁ μεταφράσας τὸν Ἰώσηπον εἰς τὴν Λατινικήν.
Κάσσιος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπίσ. Ρωμαίων.
Κασσιτερίδες, αἱ· νῆσοι Ἀτλαντ.Ὠκ.
Κασσιφόνη, ἡ· θυγ. Κίρκης κ. Ὀδυσσ.
Κασαιῶτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Συρίας.
Κασσωπαῖοι, οἱ· λα. Κασσωπίας χώ.
Κασσώπη, ἡ· πόλ. Μολοσσῶν |λιμ.Χαονίας | πόλ. κ. λιμ. Κερκύρας.
Κασσωπία, ἡ· ἐπαρχ. Ἠπείρου.
Κασσωτίς, -ίδος, ἡ·Νύμφη Παρνασσοῦ.
Καστάβαλα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Κασταλία, ἡ· πηγὴ Παρνασσοῦ | πόλ. Κιλικίας.
Καστάλιος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. ἢ Δελφοῦ.
Καστάλων, -ωνος,ὁ (κ.-λών,-ῶνος)· πόλ. Ἱσπανίας.
Κάστανα, τά· πόλ. Θεσσαλ.|πόλ.Πόντ.
Καστανάια, ἡ· πόλ. Θεσσ. Μαγνησίας.
Καστανία, ἡ· χωρ. πλησ. Τάραντος.
Καστανὶς αἶα, ἡ· ἡ περὶ τὴν Καστανάιαν χώρα.
Καστιάνειρα, ἡ· σύζ. Πριάμου, μή. Γεργυθίωνος.
Κάστνιον ὄρος, τό· ὄρ. Παμφυλίας.
Καστορίων, -ωνος, ὁ· ποτ. ἐκ Σόλων.
Κάστρον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Κάστυλον, τό·=Καστανῶν.
Καστωλός, ὁ· πόλ. Λυδίας.
Κάστωρ, -ορος, ὁ· ὁ ἕτερος τῶν Διοσκούρων, υἱ. Τυνδάρεω, ἀδελ. Πολυδεύκους |συγγραφ.ἐκ Ῥόδου |κ.ἄ.
Καταβαθμός, ὁ· ἀκρωτ. κ.χωρ.Ἀφρικῆς | κώ. Μαρμαρικῆς.
Κατάδουπα, τά· καταῤῥάκτης Νείλου.
Καταιόνιον, τό· ἀκρωτ. Ἀφρικῆς.
Κατάνη, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Καταονία, ἡ· ἐπαρχ. Καππαδοκίας.
Καταῤῥάκτης, ὁ· τοῦ Νείλου ἐν Αἰθιοπίᾳ|ποτ.Παμφυλίας|ποτ.Φρυγίας.
Κατόαροι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Κατόριγες, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Κατρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Μίνωος κ. Κρήτης, πα. Ἀλθαιμένους.
Κάτων, -ωνος, ὁ· ὄν. διαφ. ἐπίσ.Ρωμ., ὀπάτων κλπ.
Καύαρος, ὁ· βασ. Γαλατῶν.
Καύδιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Καυή, ἡ· κώμη Μυσίας.
Καυίνδανα, τά· χωρ. Ἰσαυρίας.
Καύκασα, τά·λιμ.κ.νῆσ.παρὰ τὴν Χίον.
Καυκάσια ὄρη, τά·=Καύκασος.
Καύκασος, ὁ (κ.-ον)· ὄροσειρὰ Ἀσίας

μεταξὺ Εὐξ. Πόντου κ. Κασπίας.
Καύκη, ἡ· πόλ. Ταρρακων. Ἱσπανίας.
Καύκων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος | υἱ. Κελαινοῦ | ποτ. Ἥλιος.
Καύκωνες, οἱ· βαρβαρ. ἔθνος Μ. Ἀσίας |κάτ. μεταξὺ Ἠλιδ. κ. Μεσ. ἐν Πελοπ.
Καύλαρις, ὁ· ποτ. Καρίας.
Καυλωνία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Καΰνιος, ὁ· ἐπίθ. Ἔρωτος.
Καῦνος, ἡ· πόλ. Καρίας.
Κεῦστριος, ὁ· υἱ. Ἀχιλλέως.
Κάϋστρος, ὁ· ποτ. Ἰωνίας| ποτ. Φρυγ.
Καΰστρου πεδίον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Καφαρεύς, ὁ·=Καφηρεύς.
Κάφαυρος, ὁ· υἱ. Ἀμφιδέμιδος κ. νύμφης Τριτωνίδος.
Καφηρεύς, -έως, ὁ· ἀκρωτ. Εὐβοίας.
Καφησίας, -ου, ὁ· αὐλητὴς τις.
Καφισός, ὁ· ἀντὶ Κηφισός.
Καφύα, ἡ (κ. Καφυά, κ. -φύαι, αἱ, κ. -φυαί, αἱ)· πόλ. Ἀρκαδίας.
Κέβης, -ητος, ὁ·Θηβαῖος μαθ. Σωκράτ.
Κεβρήν, -ῆνος, ὁ· ἐκ Φρυγίας, πα. Ἀστερόπης κ. Οἰνόης | ποτ. Τρῳάδος.
Κεβρήν, ἡ (κ. Κεβρήνη)· πόλ. Τρῳάδος.
Κεβρηνία, ἡ· χώ. Τρῳάδος.
Κεβριόνης, -ου, ὁ· νόθος υἱ. Πριάμου, ἡνίοχος Ἕκτορος| τῶν Γιγάντων τις.
Κεγχρέαι, αἱ (κ. -εαι) κ. Κεγχρειά, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Κορίνθου| πόλ. Ἀργολίδ.
Κέγχρεια, ἡ· πηγὴ Ἀργολίδος
Κεγχρειός, ὁ (κ. -ίας)· υἱ. Ποσειδ. κ. Πειρήνης.
Κέγχριος, ὁ· ποτ. πλησίον Ἐφέσου.
Κέγχρις, -ιδος, ἡ· μία τῶν 9 θυγ. τοῦ Πιέρου.
Κεδρέαι, αἱ (κ. -εῖαι)· πόλ. Καρίας.
Κέθηγος, ὁ· ὄν. Ρωμ. Ὑπάτου.
Κειριάδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κέκαλος, ὁ· ὄν. Μεγαρέως τινός.
Κεκροπία, ἡ· ἡ ἀκρόπ. Ἀθηνῶν κ. ὅλη ἡ Ἀττική.
Κεκροπίδης, -ου, ὁ· ἀπόγ. Κέκροπος | πληθ. Κεκροπίδαι = Ἀθηναῖοι.
Κεκροπίς, -ίδος, ἡ· Ἀττικὴ |μία τῶν δέκα φυλῶν Ἀττικῆς.
Κέκροψ, -οπος, ὁ·ὄν. δύο μυθικῶν βασ. Ἀττικῆς.
Κεκρυφάλεια, ἡ (κ. -ία)· νησὶς Σαρωνικ.
Κελάδων, -οντος, ὁ·ποτ. Ἥλιος| Λαπίθης τις.
Κελαδώνη, ἡ· πόλ. Λοκρίδος.
Κελαιναί, αἱ· πόλ. Φρυγίας.
Κελαινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἡλεκτρύωνος.
Κελαινός, ὁ·υἱ. Ποσειδ. κ. Κελαιν. | κ. ἄ.
Κελαινώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | θυγ. Ἄτλαντος | κ. ἄ.
Κελεαί, αἱ· κώμη Φλιασίας.
Κελέας, -α, ὁ· τῶν Λακεδαιμονίων τις.
Κελένδερις, -εως, ἡ·πόλ. κ. λιμ. Τροιζ
Κελεός, ὁ· υἱ. Φάρου, ἔγγονος Κραναοῦ, βασ. Ἐλευσῖνος.
Κελευσιάνωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Ἰφιδος.
Κελεύτωρ, -ορος, ὁ·υἱ. Ἀγρίου, Τρῴς.
Κέλλιον δρος, τό·εἷς Ἑλλήνων Ῥώμης.
Κέλμις, -ιος, ὁ·εἷς τῶν Ἰδαίων δακτύλ.
Κέλσα, ἡ· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπανίας.
Κέλσος, ὁ Ἐπικούρ. φιλόσ. | Ρωμ. ἰατρ.
Κέλται, οἱ· βλ. Κελτοί.
Κελτίβηρες, οἱ· κάτ. τῆς Κελτιβηρίας.
Κελτιβηρία, ἡ·μέρος Ταρρακων. Ἱσπαν.
Κελτική, ἡ·χώ. τῶν Κελτῶν, ὅλη (ἢ μόνον ἡ Λουγδουνικὴ) Γαλλία.
Κελτοί, οἱ· οἱ Γαλάται, ἢ Γάλλοι ἄλλως καλούμενοι.
Κελτολίγυες, οἱ· Ἰταλικὸν ἔθνος.
Κελτοσκύδαι, οἱ· Ἀσιατ. ἔθνος.
Κελυδνός, ὁ· ποτ. Ἠπείρου.
Κέμμενον ὄρος, τό· (κ. Κεμμένη, ἡ)· ὄρ. Γαλλίας.
Κενομανοί, οἱ· Κελτικὸν ἔθνος.
Κένταυροι, οἱ· ἄγριον Θεσσαλ. ἔθνος.
Κένταυρος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. Στίλβης.
Κεντήνιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Κεντόριπα, τά (κ. Κεντούριπαι, αἱ)· πόλ. Σικελίας.
Κεντρίτης, -ου, ὁ· ποτ. Ἀρμενίας.
Κέντρωνες, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Κέος, -ου, ἡ· ἀντὶ Κέως.
Κεραμεικός, ὁ·τμῆματῆς πόλεως Ἀθηνῶν κόλπος Καρίας.
Κεραμεῖς, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κέραμος, ὁ υἱ. Βάκχου, ἐπών. ἥρως τοῦ ἐν Ἀθήναις Κεραμεικοῦ.
Κέραμος, ἡ· πόλ Καρίας.
Κεράμων, -ωνος, ὁ·τῶν Ἀθηναίων τις.
Κερασμῶν ἀγορά, ἡ· πόλ. Μ. Ἀσίας.
Κέρας, -ατος, τό· ἀκρωτ. Θρᾴκης.
Κερασοῦς, -οῦντος, ἡ·πόλ. ἐπαρ. Πόντ.
Κέρατα, τά·ὄρος κ. ἀκρωτ. μεταξὺ Μεγάρων κ. Ἀττικῆς.
Κεραύνια, τά· ὄρη μεταξὺ Ἠπείρου κ. Μακεδ. Ἰλλυρ. (πρβλ. τὰ νῦν Ἀκροκεραύνια) |ὄρ. Ἀσιατ. Ἀλβανίας.
Κεραύσιον, τό· ὄρος Ἀρκαδίας.
Κέρβερος, ὁ· κύων πεντηκοντακέφαλος (ἢ τρικέφαλος).
Κερδύλιον, τό· χωρ. Θρᾴκης.
Κερδώ, -οῦς, ἡ· σύζ. Φορωνέως.
Κέρδων, -ωνος, ὁ· ὄν. δούλου.
Κερεάται, οἱ· πόλ. Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ.
Κερησσός, ὁ· φρούρ. Βοιωτίας.
Κέρθη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Κερκάσωρος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Κερκαφίδης, ὁ· υἱ. Κερκάφου | ἐν τῷ πληθ. οἱ Ρόδιοι.
Κέρκαφος, ὁ·υἱ. Ἡλίου, βασ. Ρόδου | υἱ. Αἰόλ., πα. Ὀρχομενοῦ | ὄρ. Ἰωνίας.
Κερκέσουρα, ἡ = Κερκάσωρος.
Κερκέστης, -ου, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου.
Κερκέται, οἱ· ἔθνος Ἀσιατ. Σαρματίας.
Κερκετεύς, -έως, ὁ·ὄρ. Σάμου | τμῆμα τῆς ὀροσειρᾶς Πίνδου.
Κερκηίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Κερκιδᾶς, -ᾶ, ὁ· Ἀρκάς, πράκτωρ Φιλίπ. | ποι. κ. νομοθ. Μεγαλοπόλ.
Κερκίνη, ἡ·ὄρ. Παιονίας | = Κέρκινναι.
Κερκίνιτις, ἡ· λίμνη Μακεδονίας.
Κέρκινναι, ἡ· νῆσ. κ. πόλ. Ἀφρικῆς.
Κέρκυρα, ἡ·θυγ. Ἀσωποῦ κ. Μεθώνης| ἡ νῆσος τοῦ Ἰονίου πελάγους.
Κερκυών, —όνος, ὁ (κ. —ύων)· υἱ. Ποσειδ. ἢ Ἡφαίστ. | υἱ. Ἀγαμήδους.
Κέρκωπες, οἱ· λαὸς περὶ τὴν Ἔφεσον.
Κέρκωψ, -ωπος, ὁ·Πυθαγ. φιλόσ. κ. ποι.
Κέρνη, ἡ·νησὶς ἐναντι δυτ. παραλ Ἀφρ.
Κερρητανοί, οἱ· ἔθνος Ταρρακ. Ἱσπαν.
Κερσοβλέπτης, ὁ· ἡγεμὼν Θρᾴκης.
Κέρσος, ὁ· ποτ. Κιλικίας.
Κερτόνιον, τό (κ. -ώνιον)· πόλ. Μυσίας.
Κερύνεια, ἡ (κ. -ία)· πόλ. Ἀχαΐας | πόλ. Κύπρου.
Κερυνίτης, ὁ· ποτ. Ἀχαΐας.
Κερυνῖτις, -ιδος, ἡ· ἔλαφος Κερυνείας.
Κέρχνεια, ἡ· ἀντὶ Κεγχραιαί.
Κερωνία, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Κερωπός, ἡ· νῆσ. Ἰονίου πελάγους.
Κεστρίνη, ἡ· ἐπαρχία Θεσπρωτίας.
Κεστρῖνος, ὁ·υἱ. Ἐλένου, βασ. Ἠπείρου.
Κέστρος, ὁ· ποτ. Παμφυλίας.
Κέστρος, ἡ· πόλ. Κιλικίας.
Κευθώνυμος, ὁ· πα. Μενοιτίου.
Κεφαλαί, αἱ· ἀκρωτ. Μεγ. Σύρτεως.
Κεφαλή, ἡ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Κεφαλίων, -ωνος, ὁ·ἱστοριογρ. | ῥήτωρ.
Κεφαλλήν, -ῆνος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Κεφαλληνία, ἡ· νῆσος Ἰονίου πελάγ.
Κεφαλοίδιον, τό· πόλ. Σικελίας.
Κέφαλος, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ | υἱ. Δηιονέως | Ἀθην. δημαγ. | Συρακ. ῥήτ. | κ. ἄ.
Κεφάλων, -ωνος, ὁ· βλ. Κεφαλίων.
Κέως, -ω, ἡ· νῆσ. Αἰγ. πελάγους (Τζιά).
Κήγλουσα, ἡ· μή. Ἀσωποῦ.
Κηδαί, αἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κηδαλίων, -ωνος, ὁ· ὑπηρ. Ἡφαίστου.
Κηδίδης, -ου, ὁ· ἀρχ. διθυραμβοποιός.
Κήδων, -ωνος, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Κηκείδης, ὁ·=Κηδίδης.
Κηλαινεύς, -έως, ὁ=Κελαινεύς.
Κηλοῦσα, ἡ·μή. Ἀσωποῦ| ὄρ. Σικυῶνος.
Κηναῖον, τό· ἀκρωτ. Εὐβοίας.
Κῆνις, -ιδος, ὁ· Ἀθην., πα. Ἀδειμάντου.
Κῆποι, οἱ· τοποθεσία πλησ. Ἀθηνῶν | πόλ. Κιμμερίου Βοσπόρου.
Κηρεύς, -έως, ὁ· ὄρ. Εὐβοίας.
Κήριλλοι, οἱ·πόλ. Βρουττίων ἐν Ἰταλίᾳ.
Κήρινθος, ἡ· πόλ. Εὐβοίας.
Κήρυκες, οἱ· γένος ἱερέων ἐν Ἀθήναις.
Κηούκειον, τό (κ. -ιον)· ὄρ. παρὰ τὴν Ἔφεσον | ὄρ. παρὰ τὴν Τανάγραν.
Κήρυξ, -υκος, ὁ·υἱ. Ἑρμοῦ κ. Πανδρόσου.
Κήτειοι, οἱ· λα. Μυσίας.
Κήτειος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Κητεύς, -έως, ὁ· υἱ. Λυκάονος, πα. Καλλιστοῦς.
Κηττοί, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κητώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Πόντου, μή. Γραιῶν κ. Γοργόνων | Νηρηΐς.
Κήϋξ, -υκος, ὁ·υἱ. Ἑωσφόρου, βασ. τῆς ἐν Φωκίδι Τραχινίας.
Κηφεύς, -έως, ὁ·υἱ. ἢ ἀδελ. Λυκούργ. ἐξ Ἀρκαδ., βασ. Τεγέ. |βασ. Αἰθ. |κ. ἄ.
Κηφῆνες, οἱ· ἀρχαιότ. ὄν. Περσῶν.
Κηφισιά, ἡ (οὐχὶ Κηφισία, οὗτε -σσία, μία τῶν 12 ἀρχ. πόλ. Ἀττικῆς.
Κηφισίς, -ίδος, ἡ· ἡ Κωπαΐς λίμνη.
Κηφισόδημος, ὁ· ὄν. συκοφάντου.
Κηφισόδοτος, ὁ·ἐπών. ἄρχ. Ἀθ. | ῥ. κ. στρατ. Ἀθην. | γλύπτης | κ. ἄ.
Κηφισόδωρος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | γλύπτης, υἱ. Πραξιτέλους | κ. ἄ.
Κηφισός, ὁ (κ. -ισσός)· ποτ. Ἀττικῆς | ποτ. Φωκίδος | ποτ. Ἀργολίδος.
Κηφισοφῶν, -ῶντος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | υἱ. Κλέωνος, ῥήτωρ | κ. ἄ.
Κία, ἡ·=Κέως.
Κίαβρος, ὁ (κ. Κίαμβρος)· ποτ. Μυσίας.
Κιανός, ὁ· ὁ τῆς Κίου | Κιανὸς κόλπος τῆς Προποντίδος.
Κίβυρα, ἡ·πόλ. Φρυγ. |πόλ. Παμφυλίας.
Κιβωτός, ἡ· ἡ ἐν Φρυγ. Ἀπάμεια | τεχνητὸς λιμὴν πλησ. Ἀλεξανδρείας.
Κιγδαγάτας, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Κίγκιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Κιδαρία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Κιζάρα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Κίζαρι, ἡ· φρούρ. ἐπαρχ. Πόντου.
Κιθαιρών, -ῶνος, ὁ· ὄρ. Βοιωτίας.
Κιθαιρώνιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Κιθαρίστη, ἡ·πόλ. κ. λιμ. Ναρβων. Γαλλ.
Κικέρων, -ωνος, ὁ·περίφ. ῥήτωρ κ. πολιτικὸς τῆς Ῥώμης | ὁ υἱός του.
Κίκονες, οἱ· Θρᾳκικὸν ἔθνος.
Κικονία, ἡ· χώ. τῶν Κικόνων.
Κικύνηθος, ἡ· νησὶς Παγασαίου κόλπ.
Κίκυννα, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κιλικία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Κίλιξ, -ικος, ὁ·υἱ. Ἀγήνορ. | κάτ. Κιλικ.
Κίλισσα, ἡ· ἡ κάτ. τῆς Κιλικίας.
Κίλλα, ἡ·θυγ. Λαομέδοντος, ἀδελ. Πριά-

μου |ἀδελ. Ἐκάβης |πόλ.Μ.Ἀσίας.
Κίλλας, -α, ὁ· ἡνίοχος Πέλοπος.
Κιλλικῶν, -ῶντος,ὁ·Μιλήσ.προδότης.
Κιλλουτά, ἡ· νῆσος'Ινδικῆς θαλάσσης.
Κίμαρος, ἡ· ἀκρωτ. Κρήτης.
Κίμβροι, οἱ· Γερμαν. ἔθνος.
Κιμινία, ἡ· λίμνη Τυρρηνίας.
Κιμμέριοι, οἱ· μυθ. λα. οἰκῶν περὶ τὸν Ὦκ.| Σκυθ. ἔθνος Ταυρικῆς χερσον.
Κιμμέριον, τό·πόλ.τῆς'Ασιατ.Σκυθίας | τὸ Κιμμέριον ὄρος τῆς Ταυρίδος | τὰ Κιμμέρια πορθμεῖα, λιμὴν ἐπὶ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου.
Κιμμερὶς (-ίδος, ἡ) γῆ·=Κιμμερία (ἡ Κριμαία).
Κίμωλος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Κίμων, -ωνος, ὁ· πα. Μιλτιάδου | υἱ. Μιλτ., περίφ. στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Κίναδος, ὁ· κυβερνήτης Μενελάου.
Κινάδων, -ωνος, ὁ· Σπαρτιάτης.
Κιναίθων,-ωνος,ὁ·Λακεδαιμ.ποιητὴς
Κινδύη, ἡ· πόλ. Καρίας.
Κινέας, -α, ὁ· βασιλ. Θεσσαλῶν | ὃν. Θεσσαλῶν τινων.
Κινησίας,-ου,ὁ·Ἀθην.διθυραμβοποιός.
Κινυράδαι, οἱ· ἀπόγ. Κινύρου.
Κινύρας, -α, ὁ·βασ.Κύπρ |τύρ.Βύβλου.
Κίνυφος, ὁ=Κίνυψ.
Κίνυψ, -υπος,ὁ·ποτ.Λιβ. κ.ἡ πέριξ χώ.
Κίνωλις, -εως, ἡ· πολίχνη Παφλαγον.
Κίος, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Κίος, ὁ· εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.
Κῖος, ὁ· κάτ. Κίου | ποτ. Μοισίας.
Κίρκαιον,τό (κ. -αῖον)· πόλ.κ.ἄκρ.Ἰτ.
Κίρκη, ἡ· θυγ. Ἡλίου κ. Πέρσης.
Κίρρα, ἡ· νύμφη τις | πόλ. Φωκίδος.
Κίρτα, ἡ· πρωτ.Νομιδίας ἐν Ἀφρικῇ.
Κίρφις, -εως, ὁ· ὄρ. Φωκίδος.
Κίρφις, -εως, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Κίσαμος, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Κρήτης.
Κισθήνη, ἡ·πόλ.Αἰολίδος | νησὶς παραλ. Λυκίας.
Κισσαίδα, ἡ· ὄν. ποιμενίδος.
Κισσεύς, -έως, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου, βασ. Θρᾴκης | πα. Ἐκάβης.
Κισσηίς,-ίδος, ἡ· θυγ.Κισσέως,Θεανώ.
Κισσία, ἡ· ἐπαρχ. Σουσιανῆς.
Κισσίδας, -α, ὁ· Συρακούσιός τις.
Κίσσος,ὁ·πα.Ἀλθαιμένους|=Κισσεύς,
Κισσός, ἡ· πόλ. κ. ἀκρωτ. Μακεδ.
Κισσοῦσσα, ἡ· πηγὴ πλησ. Θηβῶν.
Κίτιον, τὸ (κ. -ττιον)· πόλ. Κύπρου.
Κίτρον, τό· ἡ ἐν Μακεδ. Πύδνα.
Κίττος, ὁ·ὄν.Τραπεζίτου | ὃν. δούλου.
Κίχυρος, ἡ· πόλ. Θεσπρωτίας.
Κλάδαος, ὁ (=Κελάδων)· ποτ.Ἠλιδ.
Κλαζομεναί, αἱ· πόλ.Μικρασ.Ἰωνίας.
Κλάνις, -εως, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων | ποτ. Λατίου | ποτ. Τυρρηνίας.
Κλάρος, ἡ· πόλ. Ἰωνίας.
Κλαστίδιον, τό· πόλ. Γαλατίας.
Κλαυδία, ἡ· ὄν. Ρωμαίας.
Κλαυδιανός, ὁ· ποιητὴς Ρωμαῖος.
Κλαυδιόπολις, -εως, ἡ·πόλ.Βιθυνίας·| πόλ. Ἰσαυρίας ἢ Καππαδ. | κ. ἄ.
Κλαύδιος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Κλεαγόρας,-ου,ὁ·ζωγράφ.ἐκΦλιοῦντ.
Κλεάδης, -ου, ὁ· τῶν Πλαταιέων τις.
Κλεαίνετος, ὁ· Ἀθην., πα. Κλέωνος.
Κλεαίχμα, -ας, ἡ· Πυθαγορεία τις.
Κλεανακτίδαι, οἱ· ἀπόγ. Κλεάνακτος.
Κλεάναξ, -ακτος, ὁ· Τενέδιός τις.
Κλεανδρίδας,-α,ὁ·πα. στρατ.Γυλίππ.
Κλέανδρος, ὁ· τύρ. Ἰέλας | ἀθλητὴς ἐξ Αἰγίνης | κ. ἄ.
Κλεάνδης, -ους,ὁ·Στωικὸς φιλοσ.,ἐξ Ἄσσου Λυκ. | Κορίνθ.ζωγρ. | κ.ἄ.
Κλεάνωρ, -ορος, ὁ· Ὀρχομένιός τις.
Κλεάρατος, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Κλεάρετος, ὁ· λοχαγὸς τῶν Μυρίων.
Κλεαρίδας, -α,ὁ·Λακεδ.,ἡγ.Ἀμφιπόλ.
Κλεαρίστη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Κλεάριστος, ὁ· φίλος Θεόγνιδος.
Κλέαρχος, ὁ· Λακεδ. στρατ. τῶν μετὰ Ξενοφ. | τύρ. Ἡρακλείας Πόντου | φιλόσ. ἐκ Σόλων | κ.ἄ.
Κλειγένης, -ους, ὁ· πλούσ. μέτοικος ἐν Ἀθήναις.
Κλεῖδες, αἱ· νησῖδες τῶν παραλ. Κύπρου | ἀκρωτ. Κύπρου.
Κλειδημίδης, ὁ· υἱ. ποι. Σοφοκλ. | ἢ ὑποκριτὴς τῶν τραγῳδιῶν του.
Κλείδημος, ὁ· ἱστοριογράφος.
Κλείδικος, ὁ·υἱ. Αἰσιμίδου,Ἀθην.ἄρχ.
Κλειναγόρας, -ου, ὁ· ἱερ.Ἀμφικτυόν.
Κλεινίας, -ου, ὁ· πα. Ἀλκιβιάδου|υἱ. Ἀξιόχου | πα. στρατ. Θεοπόμπου.
Κλεινόμαχος, ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρ.Σπάρτ.
Κλειοπάτρη, ἡ· ἀντὶ Κλεοπάτρα.
Κλεΐππίδης, -ου, ὁ· υἱ. Δεινίου, ναύαρχος Ἀθηναίων.
Κλείς, ἢ Κλεῖς, -δος, ἡ· μία τῶν Νυμφῶν | θυγ. ἢ μή. Σαπφοῦς.
Κλεισθένης, -ους, ὁ· τύρ. Σικυῶνος | υἱ. Μεγακλέους, ἐγγ. προηγ. | κ.ἄ.
Κλεισιδίκη, ἡ· θυγ. Κελεοῦ, ἐξ Ἐλευσ.
Κλείσοφος, ὁ· παράσιτος Φιλίππου ἐκ Σηλυμβρίας.
Κλειταγόρα, ἡ· ποιήτρια.
Κλείταρχος, ὁ· τύρ. Ἐρετρίας | κ. ἄ.
Κλειτέλης, ὁ· Κορίνθιός τις.
Κλείτη, ἡ (κ. Κλειτή)· μία τῶν Δαναΐδων | κ. ἄ.
Κλειτόμαχος, ὁ· Θηβ. Ὀλυμπ. | περιπατ. φιλόσ.ἐκ Καρχηδ. | κ. ἄ.
Κλεῖτος, ὁ·εἷς τῶν 50υἱ.Αἰγ.|υἱ.Πεισάνορος | περίφ. στρατ. Μ.· Ἀλέξ.|κ.ἄ.
Κλειτώ, -οῦς, ἡ· θυγ.Εὐήνορος κ. Λευκίππης.
Κλείτων, -ωνος, ὁ· περίφ.ἀνδριαντοπ.
Κλείτωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Λυκάονος|βασ. Ἀρκαδ. | ποτ. κ. πόλ. Ἀρκαδίας.
Κλειώ,-οῦς,ἡ· μία τῶν 9Μουσῶν | κ.ἄ.
Κλέοβις, -ίδος, ὁ· υἱ. Ἱερείας Κυδίππης, ἀδελφὸς Βίτωνος.
Κλεόβοια, ἡ· θυγ. Θεστίου.
Κλεοβούλη, ἡ· θυγ. Αἰόλου, μὴ. Μυρτίλου | μὴ. Δημοσθένους | κ. ἄ.
Κλεοβουλίνη, ἡ· ποιήτρ., ἐκΜύνδου.
Κλεόβουλος, ὁ· εἷς τῶν 7 Σοφῶν, ἐκ Λίνδου | κ. ἄ.
Κλεογένης,-ους,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξ"Ηλιδος | κ. ἄ.
Κλεόδαιος, ὁ (κ.-δαῖος, κ. -δας), υἱ. Ὕλλου,πα. Ἀριστομάχου | υἱ. Εὐρυβιάδου, πα. Κροίσου.
Κλεόδαμος, ὁ· περιπατ. φιλόσ. | κ.ἄ.
Κλεοδίκη, ἡ· μή. Ἀσωποῦ.
Κλεοδόξη, ἡ· μία τῶν θυγ. Νιόβης.
Κλεοδώρα, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | κ.ἄ.
Κλεοίτας, -α, ὁ· Ἀθην. γλύπτης.
Κλεόκριτος, ὁ·ἐπῶν.ἄρχ.ἐν'Αθήν.|κ.ἄ.
Κλεόλα, ἡ· θυγ. Διαντος.
Κλεόλαος, ὁ (κ. -λας)· υἱ. Ἡρακλ. ἐκ δούλης τῆς'Ομφάλης.
Κλεόμαχος, ὁ· τραγ. ποιητὴς | κ. ἄ.
Κλεόμβροτος, ὁ· ἀδελ. Λεωνίδου, πα. Παυσανίου|βασ. Σπάρτ.|φιλόσ.|κ.ἄ.
Κλεομέδων, -οντος, ὁ· υἱ. δημαγωγ. Κλέωνος | κ. ἄ.
Κλεομένης, -ους,ὁ·ὄν.τριῶνβασιλέων Σπάρτης | κ. ἄ.
Κλεομήδης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθην. | εἷς τῶν 30 Τυράννων | κ. ἄ.
Κλεονίκη, ἡ· ὄν. παρθένου ἐκ Βυζαντίου | σύζ. τυρ.Ἐρυθρῶν Κνωποῦ.
Κλεόνικος, ὁ· ὄν. Θεσσαλοῦ τινος.
Κλεοπάτρα, ἡ· θυγ. Βορέου | μία τῶν Δαναΐδων.| σύζ.βασ.Περδίκκα | ὃν. βασιλισσῶν Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Κλεοπατρίς,-ίδος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Κλεόπομπος,ὁ· πα.Παρνασσοῦ|στρατ. Ἀθηναίων | κ. ἄ.
Κλεοσθένης,ὁ·εἷςτῶν'ΕφόρωνΣπάρτ.
Κλεόστρατος,ὁ·ἀστρονόμ.ἐκ Τενέδου.
Κλεότιμος,ὁ·πράκτωρΦιλίπ.,'Ηλεῖος.
Κλεόφαντος, ὁ· υἱ Θεμιστοκλέους κ. Ἀρχίππης | κ.ἄ.
Κλεοφίλη, ἡ·σύζ. Δυκούργου ἐξ Ἀρκαδίας, μή. Ἀγκαίου.
Κλεοφῶν, -ῶντος,ὁ· στρατ. κ. δημαγ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Κλεοχάρεια, ἡ· μία τῶν Ναϊάδων.
Κλέοχος,ὁ· πα. Ἀρέας, πάπ. Μιλήτου.
Κλεύας, ὁ· ἀντὶ Κλεύης.
Κλεύβοτος, ὁ· Ταγεάτης τις.
Κλεύδαμος, ὁ· ἀντὶ Κλεόδημος, πα. Ὀλυμπιονίκου Ἀσωπίχου.
Κλεύης,-ου,ὁ·υἱ.Δώρου,ἀπόγ.Ἀγαμέμ.
Κλεύνικος, ὁ· ἀντὶ Κλεόνικος.
Κλεψύδρα, ἡ· πηγὴ Ἀκροπόλεως Ἀθην.|ἑτέρα ἐπιτῆςΜεσσην.Ἰθώμης.
Κλέων, -ωνος, ὁ· ῥήτ. καὶ δημαγ. Ἀθην. | τύρ. Σικυῶνος | κ.ἄ.
Κλεωναί, αἱ· πόλ. Ἀργολ.| πόλ. Φωκίδος | κ.ἄ.
Κλεώνη, ἡ· μία τῶν 12 θυγ. Ἀσωποῦ.
Κλεώνης, -ου, ὁ· υἱ. Πέλοπος.
Κλεώνυμος, ὁ· Θηβαῖος Ἰσθμιονίκ| Σπαρτιάτης, υἱ. Σφοδρίου | κ.ἄ.
Κληΐδες, αἱ· ὄλ. Κλεΐδες.
Κλήμης, -εντος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων|φιλόσοφος κ. συγγραφεὺς | κ.ἄ.
Κληπίδαυα,ἡ·πόλ. Εὐρωπ.Σαρματίας.
Κληοώ,-οῦς, ἡ· θυγ. Κλήσωνος.
Κλήσων, -ωνος, ὁ· υἱ. Λέλεγος.
Κλῖμαξ,-ακος, ἡ· ὄρ. Δυκίας|ὄρ.Συρίας|ὄρ.μεταξὺ Ἀρκαδ.κ.Ἀργολίδος.
Κλίτερνα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Κλονίη, ἡ· μία τῶν Νυμφῶν.
Κλονίος, ὁ· υἱ. Ἀλέκτορος, ἡγ. τῶν ἐν ΤροίᾳΒοιωτῶν|εἷς τῶν υἱ.Πριάμου.
Κλουνία, ἡ· πόλ.Ταρρακων.'Ισπανίας.
Κλούνιον, τό· πόλ. Κορσικῆς.
Κλούσιον, τό· πόλ. Ἔτρουρίας.
Κλούσιος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Κλυδαί, αἱ· πόλ. Καρίας.
Κλυμένη, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων|σύζ. βασ. Αἰθιοπ. Μέροπος |Νηρηίς|κ.ἄ.
Κλύμενος, ὁ· βασ. Μινυῶν 'Ορχομενοῦ | υἱ. Οἰνέως|υἱ.Φορωνέως |κ. ἄ.
Κλύσμα,-ατος, τό· λιμ. κ. φρούρ.'Ερυθρᾶς Θαλάσσης.
Κλυσώνυμος, ὁ· υἱ. Ἀμφιδάμαντος.
Κλυταιμ(ν)ήστρα,ἡ·θυγ.βασ. Σπάρτης Τυνδάρεω,ἀδελ.Ἑλένης.κ.Διοσκούρων, σύζ. Ἀγαμέμνονος.
Κλυτία,ἡ·μία τῶν'Ωκεανίδων·| μή.βασ. Κῶ Χάλκωνος | κ.ἄ.
Κλυτιάδης,-ου, ὁ(κ.-ίδης)·υἱ. κ. ἀπόγ. Κλυτίου, ἀπόγ. Ἀμφιάρεω | Κλυτιάδαι=γένος μάντεων ἐν Ἤλιδι.
Κλυτίος, ὁ (κ.Κλύτ-)· εἷς Γιγάντων | ἀδελ. Πριάμου | υἱ. Εὐρύτου | κ.ἄ.
Κλυτίππη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Κλυτοδώρα, ἡ· θυγ. Λασομέδοντος.
Κλυτομήδης, -ους, ὁ·υἱ. Ἔνοπος,Αἰτωλός.
Κλυτόνηος, ὁ· υἱ. βασ. Φαιάκων 'Αλκινόου | κ.ἄ.
Κλύτος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου | κ.ἄ.

Κλωδώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν 3 Μοιρῶν.
Κλωνάριον, τό· ὄν. ἑταίρας τινός.
Κλωπίδαι, οἱ· κωμ. παρῳδ. τοῦ δήμου Κρωπίδαι.
Κνακάδιον, τό· ὄρ. Δακωνίας.
Κνάκαλος, ὁ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Κνακίων, -ωνος, ὁ· ποτ. Δακωνίας.
Κνημίς, -ῖδος, ἡ· ὄρ. κ. πόλ.Λοκρίδος.
Κνῆμος, ὁ· ναύαρχος Σπαρτιατῶν.
Κνήμων,-ωνος,ὁ·ἀνὴρ τιςπαράΛουκι.
Κνιδία, ἡ·ἐπίθ.·Ἀφροδ.|χερσόν.Καρίας.
Κνίδος, ἡ· πόλ. Καρίας.
Κνοῖδος, ὁ· πα. Αἰγιν. Νικοδρόμου.
Κνοῦφις, -ιδος, ὁ·θεός τῶνΑἰγυπτίων.
Κνωπός, ὁ (κ. Κνῶπος)· υἱ. Κόδρου, βασ.Ἐρυθρῶν|πόλ.κ.ποτ.Βοιωτίας.
Κνωσός,ἡ (κ.Κνωσσός)·πόλ.Κρήτης.
Κοάρα, ἡ· πόλ. Συρίας.
Κόβων, -ωνος, ὁ· κάτ. Δελφῶν.
Κογκόλερος, ὁ· Ἑλληνιστί ὁ Σαρδανάπαλος.
Κοδάτη, ἡ· νῆσος Ἰνδικῆς.
Κοδρᾶτος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Κοδρίδης, ου, ὁ· υἱ. ἡ ἀπόγ. Κόδρου | Κοδρίδαι=Ἀθηναῖοι.
Κόδρος, ὁ· τελευτ. βασ. Ἀθηνῶν, υἱ. Μελάνθου.
Κοδωκίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κοία, ἡ· μία τῶν Ἀμαζόνων.
Κοιαντίς, -ίδος, ἡ· θυγ.Κοίου,ἡΔητώ.
Κοικώα, ἡ· ὄν. δούλης.
Κοῖλα, τά· σπηλαιώδη παράλια Εὐβ. τὰ μεταξὺἀκρωτ.Καφηρέως κ.Χερσονήσου | Χίου | Ναυπακτίας.
Κοίλη, ἡ· χωρ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Κοίλη Συρία, ἡ (κ.Κοιλοσυρία)· ἡ πεδιὰςΣυρίαςμεταξὺΔιβάνου κ.Ἀντιλιβάνου.
Κοίλωσ(σ)α, ἡ· ὄρ. Σικυωνίας.
Κοῖνος, ὁ· στρατ. Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Κόϊντος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων | Κόϊντος Σμυρναῖος, ἐπικ. ποιητής.
Κοίνυρα, τά· ὀρεινὸν τμῆμα Θάσου.
Κοιογένεια, ἡ· ἡ Δητώ, θυγ. Κοίου.
Κοῖος, ὁ· εἷς τῶνΤιτάν., υἱ.Οὐρ.κ.Γῆς.
Κοιρανίδας,ὁ·υἱ.Κοιράνου,ὁΠολύϊδος.
Κοίρανος, ὁ· τῶν ἐπισ.Λυκίων τις|πα. μάντεως Πολυΐδου, ἐκ Κορίνθ |κ.ἄ.
Κοιρατάδας, -α, ὁ· Θηβ. ἀρχηγὸς τῶν ἐν Βυζαντίῳ Βοιωτῶν φρουρῶν.
Κοισύρα, ἡ· πλουσία τις ἐξ Εὐβοίας.
Κοῖτοι, οἱ· Ἀσιατικὸν ἔθνος.
Κόκινδος, ὁ· ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Κοκκαλίνη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Κοκκήϊος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Κοκκύγιον ὄρος, τό· ὄρ. Ἀργολίδος.
Κοκκώκα, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κοκκωνᾶς,-ᾶ, ὁ·ὀπαδὸς γόητος Ἀδωνοτειχίτου, ἐκ Βυζαντίου.
Κοκύλιον, τό· πόλ. Μ. Ἀσίας.
Κολαινίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κόλαινος, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ, βασ. Ἀττικ.
Κολακώνυμος, ὁ· ἀντὶ Κλεώνυμος.
Κολάνικα, ἡ· πόλ. Βρεττανίας.
Κολάξαϊς, -ίος, ὁ· υἱ. τοῦ βασ. τῶν Σκυθῶν Ταργιτάου.
Κόλαπις, -ιδος, ὁ· ποτ. Παννονίας.
Κολασσαί, αἱ·=Κολοσσαί.
Κολλατία, ἡ (κ. -εία)· πόλ. Ἰταλίας.
Κολλατῖνος, ὁ·εἷς τῶν ἐπισ.Ρωμαίων.
Κολλίνα,ἡ·μία τῶν πυλῶν τῆςΡώμης.
Κολόη, ἡ· λίμνη Λυδίας.
Κολοκασία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Κολοσσαί, αἱ· πόλ. Φρυγίας.
Κολοφών, -ῶνος, ἡ· μία τῶν 12 Ἰων. πόλεων Μ. Ἀσίας.
Κολοφωνία, ἡ· θυγ. βασ.Ἀττ.Ἐρεχθ.
Κολοφωνίων λιμήν,ὁ·λιμὴνΜακεδον.
Κολυμβάς, -άδος, ἡ· θυγ. Πειραίου.
Κολυττός, ὁ (κ.Κολλυτ(τ)ός)· χωρ.κ. δῆμος Ἀττικῆς.
Κολχίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Κόλχοι, οἱ· κάτ. τῆς Ἀσιατ.Κολχίδος.
Κολωναί, αἱ·πόλ.Τρῳάδος|πόλ.πλησ. Λαμψάκου | κ.ἄ.
Κολωνάτας, -α, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Κολώνη, ἡ· κώμη Μεσσην. | ἀκρωτ. Βιθυνίας | κ.ἄ.
Κολωνίς, -ίδος, ἡ·νησὶς Ἀργολ.κόλπ.
Κολωνός, ὁ· λόφος Ἀττικῆς καὶ περὶ αὐτὸν χωρίον κ. δῆμος.
Κολώτης, -ου,ὁ· Πάριος γλύπτης |Ἐπικούρειός τις.
Κομαγηνή, ἡ· βλ. Κομμαγ-.
Κομαιθώ,- οῦς, ἡ·θυγ. Πτερελάου, βασιλέως τῶν Τηλεβόων.
Κόμανα, τά·πόλ.Καππαδ.|ἐπαρχ.Πόντου.
Κομανία, ἡ· φρούρ. Μυσίας.
Κόμαροι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Κόμαρος, ὁ· λιμὴν Ἠπείρου.
Κομάτας, -α, ὁ· ὄν. βουκόλου τινός.
Κομβάβος, ὁ· θεράπων Σελεύκου τοῦ Νικάτορος.
Κομῆδοι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Κομητᾶς, -ᾶ, ὁ· ποιητής τις.
Κομήτης, -ου, ὁ· εἷς τῶν Λαπιθῶν|εἷς τῶν υἱ. Τισαμενοῦ | κ.ἄ.
Κομηών, -ῶνος, ὁ· Ῥόδιος πολιτευόμ.
Κομμαγηνή, ἡ· ἐπαρχ. Συρίας.
Κομμενάσης, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Κόμμοδος, ὁ· Ρωμ. αὐτοκρ. | κ.ἄ.
Κομπασεύς, -έως, ὁ·κωμ.πλαστὴ λέξ.
Κομπάσιον, τό· χωρ. Ἀρκαδίας.
Κόμψα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Κόμψατος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Κονδοχάτης, -ου, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Κονδυλέα, ἡ· κώμη Ἀρκαδίας.
Κονδυλεᾶτις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμ.
Κονδύλη, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κόνιον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Κονίσαλος, ὁ·θεὸς σύντροφ. Πριάπου.
Κονιστοργίς, ἡ· πόλ. Λυσιτανίας.
Κοννᾶς, ὁ (κ. Κόνν-)· βλ.Κόννος.
Κοννίδης, ὁ· παιδαγωγὸς Θησέως.
Κόννος, ὁ· Ἀθ.αὐλητὴς ἢ κιθαρῳδός.
Κονούενοι, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Κοντάδεοδος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Κόνων,-ωνος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθ.|στρατ. Ἀθην. | ζωγρ. ἐκ Κλεωνῶν | κ. ἄ.
Κοπαδίων,-ωνος, ὁ· ὄν. παρασίτου.
Κοπράτας,-α, ὁ· ποτ. Σουσιανῆς.
Κοπρεάτος, ὁ· κωμ. πλαστὸν ὄν.
Κοπρεύς,-έως,ὁ·υἱ.Πέλοπος ἐξ Ἤλιδ.
Κοπρία, ἡ· παραλία Σικελίας.
Κοπτός, ἡ· πόλ. Αἰγυπτ. Θηβαΐδος.
Κόρα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Κόραγος, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Κορακήσιον, τό· φρούρ. Κιλικίας.
Κοράκιον, τό· ὄρ. πλησίονΚολοφῶνος.
Κορακόννησος,ἡ·νῆσ.κ. πόλ. Λιβύης.
Κόρακος πέτρα, ἡ· βράχος Ἰθάκης.
Κόραξ,-ακος,ὁ·βασ.Σικυων. | υἱ. νύμφ·Ἀρεθ.|κ.ἄ.|ὄρ.Αἰτωλ.|ποτ. Κολχίδ.
Κοραξοί, οἱ· ἔθνος Κολχίδος.
Κορασσίαι, αἱ· ἔρημος νῆσοςΑἰγαίου.
Κορβάσα, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Πισίας.
Κορβίλων, -ωνος, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Κορδάκα, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κόρδυβα,ἡ·πρωτ.τῆςΒαιτικῆς Ἱσπαν.
Κορδύλη, ἡ· λιμὴν τοῦ Πόντου.
Κορδυτός, ἡ· πόλ. Παμφυλίας.
Κορέθων,-οντος,ὁ· εἷς τῶνυἱ.Λυκάονος ἐξ Ἀρκαδίας.
Κορησσία, ἡ· πόλ. τῆς νήσου Κῶ.
Κορησσός,ὁ·ὄρ.κ.κώ. Μικρασ.Ἰωνίας.
Κορία,ἡ·ἐπίθ. Ἀρτέμ | πόλ. Βρεττιαν.
Κοριδοργίς,-ίδος, ἡ· πόλ. Γερμανίας.
Κόρινθος,ὁ·υἱ.Διός | ἀκρόπ.Κορίνθου.
Κόρινθος,ἡ·ἠπειρίφ. πόλ.Πελοποννήσ.
Κόρινναἡ(κ.-ίνναἡ)·ποιήτρ.ἐκΤανάγρ.
Κόριννος, ὁ· ἐπ ποιητής, ἐξ Ἰλίου.
Κορίολλα,ἡ (κ.-ιόλλα)· πόλ. Ἰταλίας.
Κοριολανός, ὁ· ἐπιφ. στρατ. Ῥώμης.
Κορίσκος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Σκήψεως.
Κόρκυρα,ἡ· ἀντὶ Κέρκυρα | ἡΜέλαινα, νῆσος Ἀδριατικῆς θαλάσσης.
Κορνηλία,ἡ·ὄν.διαφ. Ρωμ. Δεσποινῶν.
Κορνήλιος,ὁ·ὄν. διαφ. ἐπισ. Ρωμαίων.
Κόρνικλος, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Κόροιβος,ὁ· υἱ.βασ. Φρυγ. Μύγδονος | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Κοροκουδάμη, ἡ· κώ. Ταυρίδος.
Κόροντα, τά· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Κόρος, ὁ· ποτ. Περσίας.
Κόρραγον, τό· φρούρ. Μακεδονίας.
Κόρσειαι, αἱ (κ. -σέαι)·=Κορασσίαι.
Κορσεία,ἡ(κ.Κορσιαί,αἱ)· κώ. Βοιωτ.
Κόρσικα, ἡ (κ. Κορσίς)· ἡ Κορσική (ἡ Κύρνος τῶν Ρωμαίων).
Κορσωτή, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Κόρτωνα, ἡ· πόλ. Τυρρηνίας.
Κορύβας,-αντος,ὁ·υἱ.Κυβέλ. κ. Ἰασί. | Κορύβαντες,οἱ ἱερεῖς Κυβέλης.
Κορύδαλλα·πόλ.Ῥόδου | πόλ.Λυκίας.
Κορυδάλλαι, αἱ (κ. Κορύδαλαι)· μία τῶν Χαλκιδονίων νήσων.
Κορυδαλλός,ὁ· χωρ. κ.δῆμ.·Ἀττικῆς | ὄρ. Ἀττικῆς.
Κορύδαλλος,ὁ· Ἕλλην ἐξ Ἀντικύρας Φωκίδος.
Κορύδων, -ωνος, ὁ· ὄν. βουκόλου.
Κορυδαλία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κόρυδος,ὁ·υἱ.Πάριδος κ.Οἰνόνης | Ἀρκάς τις | ἀρχ. βασ.Ἰταλίας | κ. ἄ.
Κορύλας,-α,ὁ·Πέρσης σατρ.Παφλαγον.
Κόρυς,-υος, ὁ· ποτ. Ἀραβίας
Κορυφαία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κορυφαῖον,τό·λόφ.παρὰτὴν Ἐπίδαυρ.
Κορυφαῖος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Κορυφαντίς, -ίδος, ἡ· κώ.Μυτιλήνης.
Κορυφασία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κορυφάσιον,τό·ἄκρ.κ.φρούρ. Μεσσην.
Κορυφή,ἡ(κ.-ύφη)· θυγ.Ὠκεανοῦ | ὄρ. Ἰνδιῶν | κ. ἄ.
Κορφίνιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Κορώβιος, ὁ· τῶν Κρητῶν τις.
Κορώνεια,ἡ·πόλ.Βοιωτ.|πόλ.Φθιώτιδ.
Κορώνη, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας.
Καρωνίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Φλεγύου, μή. Ἀσκληπιοῦ | μιᾶτῶν Ὑάδων | κ.ἄ.
Κορωνός,ὁ(κ.Κόρ-)·βασ.Λαπιθῶν |πα. βασ. Σικυῶνος Κόρακος | κ. ἄ.
Κόσας, -α, ὁ· ποτ. Λατίου Ἰταλίας.
Κόσσα, ἡ (κ. Κόσσαι, αἱ)· πόλ. κ. λιμ. Τυρρηνίας.
Κοσσαία,ἡ·ἐπαρχ.Περσ. |πόλ. Τυρρην.
Κοσσαῖοι, οἱ· λῃστρ. ἔθνος Μηδίας.
Κόσσουρα,ἡ(κ.Κόσσυρος)· νησὶς μεταξὺ Σικελ. κ. Ἀφρικῆς.
Κόταινα, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Κοτάμβα, ἡ· πόλ. Περσίας.
Κοτινοῦσα, ἡ· ἡ νῆσος τῶν Γαβείρων.
Κόττας, -α, ὁ· ὄν. διαφ. Ρωμαίων.
Κοττίαρις, ὁ· ποτ. Σινικῆς.
Κόττος, ὁ· εἷς τῶν Ἑκατογχείρων.
Κόττυφος, ὁ· στρατ. Ἀρκάδων.
Κοτυάειον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Κοτύλαιον, τό· ὄρ. Εὐβοίας.
Κοτυλεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Ἀσκληπιοῦ.
Κοτύλιον ὄρος, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.

Κότυρτα,ἡ (κ.-ύρτα)· χωρ. Λακωνίας.
Κότυς,-υος,ὁ βασ. Θρᾴκης | βασ. Παφλαγονίας | κ. ἄ.
Κότυς,-υος, ἡ· = Κοτυττώ.
Κοτυτταρίς, -ίδος, ἡ· μάγισσά τις.
Κοτύττια,τά·ἑορ.πρὸς τιμ.Κοτυττοῦς.
Κοτυττώ,-οῦς,ἡ·θεὰ ἀκολασ.ἐνΘρᾴκῃ.
Κοτύωρα, τά· πόλ. ἐπαρχ. Πόντου.
Κούαδοι, οἱ (κ. -ᾶδοι)· Γερμαν. ἔθνος.
Κουΐντα, ἡ· ὄν. Ρωμ. γυναικῶν.
Κουϊρῖνος,ὁ· ὄν. Ρωμύλου μετὰ θάνα
Κουκούδα,ἡ· πόλ. Κολχίδος. [τον.
Κουκουσός, ἡ· πόλ. Καππαδοκίας.
Κούναξα,τά·χωρ.Μεσοποτ.ἢ Βαβυλῶν.
Κούνεος, ὁ· ἐπαρχ. Ἰσπανίας.
Κουράλιος,ὁ·ποτ.Θεσσαλ.|ποτ.Βοιωτ.
Κουρής,-ῆτος,ὁ·δᾳδινοῆς.τὴν ἔνοπλον ὄρχησινἐνΚρήτῃ,ἐξ οὗ οἱ Κουρῆτες
Κουρῆτες,οἱ·ἀρχ.κάτ.Αἰτωλίας·| ἀρχ. ἱερεῖς Διὸς ἐν Κρήτῃ.
Κουρῆτις,-ίδος,ἡ·ἡ περὶτὸνΠλευρῶνα χώ. τῶν Κουρήτων.
Κούριον,τό·πόλ.Αἰτωλ. | πόλ.Κύπρου.
Κούρτιος, Ροῦφος, ὁ· Ρωμ.ἱστοριογρ.
Κουφαγόρας, -α, ὁ· υἱ. Ἐπιζήλου.
Κόων,-ωνος,ὁ·υἱ.Ἀντήνορ.,ἐκΤροίας.
Κόως, ἡ· ἀντὶ Κῶς.
Κραγαλεύς, -έως, ὁ· υἱ. Δρύοπος.
Κράγος, ὁ·ὄρ.κ.πόλ.Λυκίας|ὄρ.Κιλικ.
Κραδία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Κρᾶδις, ιος,ὁ·ποτ.Ἀχαΐας| ποτ.Ἰταλ.
Κράμβις, -εως, ὁ· υἱ.Φινέως κ.Κλεοπ.
Κράμβουσα, ἡ· πόλ. Λυκίας | νῆσ. Μ. Ἀσίας, ἐναντι Κιλικίας.
Κρανάη, ἡ· θυγ. βασ. Ἀττ. Κραναοῦ | νῆσ. πλησ.Ἀττ.|νῆσ. Λακων. κόλπ.
Κραναΐα, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Κραναΐδαι, οἱ· οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἀπόγ. τοῦ βασ. Κραναοῦ.
Κραναῖοι,οἱ·κάτ.μέρους τῆς Ἀττικῆς.
Κραναΐχμη, ἡ· θυγ. Κραναοῦ.
Κραναοί,οἱ· οἱἀρχ.Πελασγ.τῆς Ἀττικ.
Κραναός,ὁ βασ. μετὰ τὸν Κέκρ.βασ.Ἀττ.
Κρανάπης, ὁ (κ. -σπης)· ἡγεμὼν τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Δασκυλίου.
Κράνειον,τό·ἄλσος κυπαρίσσων παρὰ τὴν Κόρινθον.
Κράνιοι, οἱ· πόλ. Κεφαλληνίας.
Κράνιον, τό·=Κράνειον.
Κραννών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Πελασγιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ.
Κράπαθος, ὁ· ἀντὶ Κάρπαθος.
Κράσσος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Κραταιΐς, -ΐδος, ἡ· μὴ. Σκύλλης.
Κραταιμένης, -ους, ὁ· Χαλκιδεύς τις ἐξ Εὐβοίας.
Κρατέας, -α, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Κράτεια, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Κρατέρεια,ἡ·νησὶς παρὰ τὴνΣμύρνην.
Κράτερος, ὁ(κ.-ρός)· εἷς τῶν στρατ. τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.
Κρατεύας, -α, ὁ·=Κρατέας | Μακεδὼν φονεὺς βασ. Μακεδ. Ἀρχελάου
Κρατήρ,-ῆρος, ὁ· κόλπος Ἰταλίας.
Κράτης,-ητος, ὁ· κωμ. ποιητής |Θηβ. φιλόσ.|Γραμματ. ἐκ Μαλλοῦ Κιλικίας (Κράτης ὁ Μαλλώτης)|κ.ἄ.
Κρατησικλῆς, -έους, ὁ· πα. τοῦ Μακεδ. ναυάρχου Θρασυμηλίδα.
Κρατησιππίδας,-α, ὁ· ναύαρχ. Λακεδ.
Κρατίδας,-α, ὁ· υἱ. Κράτητος.
Κρατιεύς, -έως, ὁ·πα.Ἀναξιβίας, συζ. **Νέστορος.**
Κρατῖνος, ὁ·κωμ. ποιητὴς | στρατ.Ἀθην. | Λακεδ. γλύπτης | κ.ἄ.
Κράτιππος, ὁ· Ἕλλ. ἱστοριογρ. | φιλόσ. ἐκ Μυτιλ. | κ.ἄ.
Κρατύλος, ὁ· φιλόσ., διδάσκ.Πλάτων.
Κραῦγις, -ίδος, ὁ· πα. Φιλοποίμενος.
Κρεῖον, τό· ὄρ. Ἀργολίδος.
Κρεῖος, ὁ· υἱ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς, πατὴρ Ἀστραίου.
Κρείων, οντος, ὁ· ἀντὶ Κρέων.
Κρεμαστή, ἡ· ἐπίθ. τῆς Θεσσαλ. Λαρίσης | χωρ. παρὰ τὴν Ἄδυδον.
Κρεμών, -ῶνος (κ.Κρεμώνη,ἡ)· πόλ. Ἰταλίας.
Κρεοντιάδης, ὁ· υἱ. Κρέοντος | υἱ.Ἡρακλ.κ.Μεγάρας,θυγ.τοῦΚρέοντος.
Κρεσφόντης, -ου,ὁ·υἱ. Ἀριστομάχου, Ἡρακλείδης.
Κρεῦσις, -ιδος, ἡ (κ. -ιος)· πόλ.κ.λιμ. Βοιωτίας.
Κρέων, -οντος, ὁ·υἱ.Μενοικέως.ἀδελ. Ἰοκάστης, βασ.Θηβῶν | βασ.Κορίνθου | κ.ἄ.
Κρεῶνδαι, οἱ· ἀπόγ. Κρέοντος (ἀντὶ Κρεοντίδαι).
Κρεώφυλος, ὁ· φίλος Ὁμήρου, Χῖος ἢ Σάμιος.
Κρηθεΐδας, -α, ὁ· υἱ. Κρηθέως.
Κρηθεῖς, -ῆδος, ἡ· θυγ. Κρηθέως, ἡ Ἱππολύτη.
Κρηθεύς,-έως,ὁ·υἱ.Αἰόλου κ.Ἐναρέτ.
Κρήθων, -ωνος, ὁ· υἱ. ἡγεμ. Φερῶν Διοκλέους.
Κρήμνα, ἡ· πόλ. Ἰσαυρίας.
Κρημνοί, οἱ· πόλ. Σκυθίας.
Κρῆναι, αἱ· χωρ. Ἀκαρνανίας.
Κρῆναται πύλαι, αἱ· μία πύλη Θηβῶν.
Κρηνίδες, αἱ· πόλ. Θρᾴκ.| πόλ. Βιθυν.
Κρής, Κρητός, ὁ· υἱ. Διὸς κ.νύμφης Ἰδαίας | εἷς τῶν Γιγάντων | κ.ἄ.
Κρήσιον, τό· ὄρ.Ἀρκαδίας|πόλ. Κύπρ.
Κρήσιος, ὁ· ἐπίθ. Διονύσου.
Κρῆσσα, ἡ· κάτ. τῆς Κρήτης | λιμὴν Θρᾴκ. Χερσον.| πόλ. Παφλαγονίας.
Κρηστών,-ῶνος, ἡ (κ. -ώνη)·Πελασγ. πόλ. Θρᾴκης.
Κρηστωνία, ἡ· ἐπαρχ. Θρᾴκης.
Κρηταιεύς, -έως, ὁ· ἀντὶ Κρής.
Κρήτη, ἡ· σύζ. Μίνωος | θυγ.Δευκαλίωνος | ἡ μεγαλόνησος Κρήτη |κ.ἄ.
Κρητηνία, ἡ· χωρίον Ῥόδου.
Κρητίνης, -ου, ὁ· πα. τυρ. Ἀναξιλάου ἐκ Ῥηγίου Ἰταλίας.
Κρίασος, ὁ· υἱ.Ἄργου κ. Εὐάδνης.
Κριδωτή, ἡ·πόλ.Θρᾴκ.Χερσον.|ἀκρωτ. Ἀκαρνανίας.
Κρίμισ(σ)α, ἡ· ἀκρωτ.κ. πόλ.Ἰταλίας.
Κριμισ(σ)ός, ὁ·ποτ. Ἰταλ.|ποτ. Σικελ.
Κριναγόρας, -α,ὁ·ἐπιγραμματοποιὸς ἐκ Μυτιλήνης.
Κρίνακος, ὁ· υἱ. Διός, πα. Μακαρέως.
Κρίνιππος, ὁ· πα. Τηρίλλου, τύρ. Σικελ. Ἱμέρας.
Κρινώ,-οῦς,ἡ·μία τῶν συζ.τοῦΔαναοῦ.
Κρῖος,ὁ·=Κρεῖος|εἷς τῶνΤιτάνων|εἷς τῶν ἑπισ. Αἰγινητῶν|πόλ. Ἀχαΐας | ποτ. Λυδίας.
Κριοῦ μέτωπον, τό· ἀκρωτ. Κρήτης | ἀκρωτ. Ταυρικῆς Χερσονήσου.
Κριοφόρος,ὁ·ἐπίθ.Ἑρμοῦ ἐνΤανάγρᾳ.
Κρῖσα,ἡ(κ.ὀρθότ.Κρίσσα)· πόλ.Φωκίδ.
Κρισαῖος (κ. ὀρθότ. Κρισσαῖος) κόλπος, ὁ· κόλπος Φωκίδος.
Κρισίη, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Κρῖσος, ὁ· υἱ. Φώκου, πάπ.Πυλάδου.
Κρίσ(σ)ων,-ωνος,ὁ·σταδιοδρόμος τῆς Σικελίας.
Κρίταλλα, τὰ (κ.-λλοι, οἱ)· πόλ.Καππαδοκίας.
Κριτίας, -ου,ὁ· υἱ.Δροπίδου|εἷς τῶν 30 Τυρ. | συγγραφ. | γλύπτης | κ.ἄ.
Κριτόβουλος, ὁ· υἱ. Κρίτωνος, Ἀθην | ἰατρὸς βασ. Μακεδ. Φιλίππου.
Κριτόδημος, ὁ· Κῷος ἰατρὸς | ὀλυμπιον. ἐκ Κλείτορος.
Κριτολαΐδας, -α, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Κριτόλαος, ὁ· περιπατ φιλόσ.|στρατ. Ἀχαιῶν | κ.ἄ.
Κρίτων, -ωνος, ὁ· μαθ.κ.φίλ. Σωκράτ.
Κριῶα, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Κρόβυζοι, οἱ· Θρᾳκικὸν ἔθνος.
Κρόεσσα, ἡ· θυγ.Ἰνοῦς, μὴ.Βύζαντος.
Κροῖσμος, ὁ· τῶν Τρώων τις.
Κροῖσος, ὁ·υἱ.Ἀλυάττου, βασ.Λυδῶν.
Κρόκάλη, ἡ· νύμφη, σύντροφος Ἀρτέμιδος | ὄν. ἑταίρας.
Κροκεαί, αἱ (κ.-έαι)· πολίχνη Λακων.
Κρόκιον πεδίον, τό· πεδιάς Φθιώτιδ.
Κροκοδείλων πόλις,ἡ·δύο πόλ.Αἰγύπ.
Κροκύλεια, τά· χωρ. ἢ νησὶς Ἰθάκης.
Κροκύλειον, τό (κ.-ιον)·πόλ.Αἰτωλίας ἢ Ἀκαρνανίας.
Κροκύλος, ὁ· ποιμὴν τις.
Κρόκων, -ωνος, ὁ· πα. Μεγανείρας.
Κρομ(μ)υών, -ῶνος, ὁ (κ. -ύων)· πόλ. Μεγαρίδος.
Κρονίδης, ὁ· υἱ. Κρόνου, Ζεύς.
Κρόνιον, τό·ναὸς Κρόνου |ὄρ."Ηλιδος.
Κρόνιος, ὁ·εἷς τῶν μνηστήρ.Ἱπποβαμ.
Κρόνιππος, ὁ· κωμ. πλαστὸν ὄνομα.
Κρονίων, -ωνος (κ.-ονος)·υἱ.Κρόνου.
Κρόνος,ὁ·υἱ.Οὐρανοῦ κ.Γῆς,πα.ἐκ τῆς Ῥέας τῶν: Διός, Ποσειδ., Πλούτ., Ἥρας, Δήμητρος κ. Ἑστίας.
Κρονοσόλων, ὁ· νομοθ. τῶν Κρονίων.
Κροσσαίη, ἡ· ἡ Χαλκιδ.χερσόνησος.
Κρόταλος,ὁ·εἷς τῶν μνηστ. Ἱπποβαμ.
Κρότων, -ωνος,ὁ·ἥρως τῶνΚροτωνιατῶν ἐν Ἰταλ.|πόλ. Βρεττίων Ἰταλ.
Κροτωπιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Κροτώπου.
Κρότωπος, ὁ· βασ."Αργ.,υἱ.Ἀγήνορος.
Κρουναί, οἱ· πηγὴ Ἤλιδος | πηγὴ Ἀρκαδίας | πόλ. Μοισίας.
Κρουσίς, -ίδος, ἡ·=Κροσσαίη.
Κρουστομερία, ἡ· πόλ. Σαβίνων Ἰταλ.
Κρύα, ἡ· πόλ. Λυκίας.
Κουασσός, ἡ· πόλ. Καρίας.
Κρωβίαλος, ἡ· πόλ. Παφλαγονίας.
Κρωβύλη, ἡ· χωρ. Θρᾴκης.
Κρ.βύλος, ὁ (κ. Κρώβ·)· τῶν Ἀθηναίων τις | κ. ἄ.
Κρῶμνα, ἡ· φρούρ. Παφλαγονίας.
Κρῶμνοι, οἱ (κ. Κρῶμοι)· χωρ. ὀχυρὸν Ἀρκαδίας.
Κρῶμος, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
Κρῶπαι, αἱ·=Κρωπεία.
Κρωπειαί, αἱ (κ. -ειά, ἡ, κ. -ιά, κ.-ιάς)· δῆμος Ἀττικῆς.
Κρῶφι, τὸ· ὄρ. τῆς Αἰγυπτ. Θηβαΐδος.
Κτέατος, ὁ· υἱ. Ἄκτορος κ. Μολιόνης.
Κτενοῦς, -οῦντος,ὁ·πόλ.κ.λιμ.Ταυρί.
Κτημένη, ἡ·=Κτιμένη.
Κτησίας, -ου, ὁ· περίφ. ἱστοριογρ. ἐκ Κνίδου | ἰατρ. Ἀρταξέρξου | κ. ἄ.
Κτησίβιος,ὁ·μαθημ. ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Κτησικλῆς, -έους, ὁ· ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθ. | ἱστοριογρ. | γλύπτης | κ. ἄ.
Κτησίλαος,ὁ· γλύπτης σύγχρ.Πολυκλ.
Κτήσιον, τό· λιμὴν Κύπρου.
Κτήσιος, ὁ·ἐπίθ. Διὸς κ. Ἑρμοῦ, πα. χοιροβ. Κύμαίου.

Κτήσιππος,ὁ·εἷς τῶν μνηστ.Πηνελ.| υἱ. Ἡρακλ.κ.Δηιανείρ.|μαθ.Σωκρ.|κ.ἄ.
Κτησιφῶν, -ῶντος,ὁ·υἱ.Λεωσθέν.,θαυμαστὴς Δημοσθ.|Ἀθην.πρὸς Φίλιπ.
Κτησιφῶν, -ῶντος, ἡ· πόλ. Βαβυλων.
Κτήσυλλα,ἡ·θυγ.Ἀλκιδάμ.ἐκ νήϊ.Κέω.
Κτιμένη, ἡ· θυγ. Λαέρτου, ἀδελ.Ὀδυσ. | πόλ. Δολόπων ἐν Θεσσαλίᾳ.
Κυαμόσωρος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Κυάνεαι, αἱ· νησίδες Θρᾳκ. Βοσπόρου (ἢ βράχοι, αἱ Συμπληγάδ. Πέτραι).
Κυανή, ἡ· Νύμφη τις ἐν Σικελ. | θυγ. Λιπάρου, -σύζ. Αἰόλου.
Κυάνιππος, ὁ· υἱ. Ἀδράστου | κ.ἄ.
Κυαξάρης, -ου, ὁ· υἱ. Φραόρτου, βασ. Μηδίας | υἱ. κ. διάδ. Ἀστυάγους.
Κύβελα, τὰ (κ. -λλα)·ὄρ.κ.χωρ.Φρυγ.
Κυβέλεια, τά· κώ. Ἰωνίας Μ. Ἀσίας.
Κυβέλη, ἡ·θεὰ Φρυγίας,ἡ Ῥέα,ἡ Γαῖα, ἡ Ἑστία.
Κυβερνίσκος, ὁ· υἱ. τοῦ Σίκα ἐκ Λυκίας, ναύαρχος Περσικοῦ στόλου.
Κυβήβη, ἡ· φρυγιστὶ ἡ Κυβέλη.
Κύβιστρα, τά·πόλ.Καταον.ἐν Καππαδ.
Κυδαθήναιον, τό· δῆμος Ἀττικῆς.
Κυδίας, -ου, ὁ· ζωγρ.ἐκ Κύθνου | κ.ἄ.
Κυδίππη, ἡ·μὴ.Κλεόβιος κ.Βίτων.|κ.ἄ.
Κύδνος, ὁ· ποτ. Κιλικίας.
Κυδραγόρα, ἡ (κ. Κυνδρ-)· θυγ. Ἀτρέως, ἀδελ. Ἀγαμέμνονος.
Κύδραι, αἱ· πόλ. Χαονίας ἐν Ἠπείρῳ.
Κύδραρα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Κύδων, -ωνος, ὁ·υἱ.Ἀπόλλ.κ.νύμφ.Ἀκακκαλίδος, ἴδρυτ. τῆς ἐν Κρήτῃ Κυδωνίας|Βυζάντιος προδώσας τὸ Βυζάντιον εἰς τοὺς Ἀθηναίους.
Κύδωνες, οἱ· κάτ. Κρήτης.
Κυδωνία, ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς | πόλ.Κρήτ.
Κυδωνιάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ.Ἀρτέμιδος.
Κύζικος, ὁ· υἱ. Αἴνου, βασ. Δολιόνων.
Κύζικος, ἡ· νῆσ. Προποντίδος | πόλ. κ. λιμ. ὁμών. τῆς νήσου.
Κυθείρη, ἡ (κ. Κυθέρεια, κ. -έρη)· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Κύθηρα,τά·νῆσ.τῆς Δακων.θαλάσσης.
Κυθήριος, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Κύθηρος, ὁ (κ. -ρον, τό)· μία τῶν 12 ἀρχ. πόλ., δῆμος Ἀττικῆς.
Κύθνος, ἡ· μία τῶν Κυκλάδων νήσων.
Κυκήσιον, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Κυκλάδες, αἱ· αἱ 12 νῆσ. τοῦ Αἰγ.πελ.
Κυκλεύς, -έως,ὁ· πα.τοῦ περιφ. ποιητοῦ Ἀρίονος, ἐκ Δέσβου.
Κυκλοβόρος, ὁ· χείμαρρος Ἀττικῆς.
Κύκλων, -ωνος, ὁ· Ἀργεῖός τις.
Κύκλωψ, -ωπος, ὁ·κυρ.ὁ Πολύφημος | πληθ. Κύκλωπες=Γίγαντες, υἱοὶ Οὐρανοῦ κ. Γῆς.
Κύκνος, ὁ· υἱ. Ἄρεως κ. ἄλλων θεῶν.
Κυλάραβις, -ιδος, ἡ (κ. Κυλλάρ-)·Γυμνάσιον παρὰ τὸ Ἄργος.
Κυλάραβος, ὁ (κ. -άβης)· ἀρχ. βασ. Ἄργους, υἱ. Σθενέλου.
Κυλλάνα, ἡ·=Κυλλήνη.
Κυλλήν, -ῆνος, ὁ· υἱ. Ἐλάτου.
Κυλλήνη, ἡ·ὄρ.Ἀρκαδ. | πόλ.Ἤλιδος | νύμφη ἐξ Ἀρκαδ. | κ. ἄ.
Κύλων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. ἐν Ἀθ. ἐπιχειρήσας νὰ γίνῃ τύραννος.
Κυματολήγη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Κύμη,ἡ·μία τῶν Ἀμαζόνων | πόλ. Μ. Ἀσίας | πόλ. Καμπανίας.
Κυμοδόμη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Κυμοδόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Κυμοπόλεια, ἡ· θυγ. Ποσειδ. κ. σύζ. Ἑκατόγχειρος Βριάρεω.
Κυμώ, -οῦς, ἡ·θυγ.Νηρέως κ.Δωρίδος.
Κύνα, ἡ· θυγ. τοῦ βασ. Μακεδ. Φιλίππου, σύζ. Ἀμύντου.
Κυναίγειρος, ὁ· ἀδελφ.ποι. Αἰσχύλου.
Κύναιδα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Κύναιδος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος | Ραφῳδὸς ἐκ Χίου.
Κυνάρητος, ὁ· υἱ.Κόδρ.,ἱδρ.Μυοῦντος.
Κυνδιάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Κυνέας, -ου, ὁ· Θεσσαλός, φίλ. κ.σύμβουλος βασ. Ἠπείρου Πύρρου.
Κύνης,-ητος,ὁ·υἱ.Θεολύτου,Ἀκαρνάν.
Κυνήσιοι, οἱ (κ.Κύνητες)· Ἴσπαν.ἔθν.
Κυνητικόν, τό·χώ.τῆς ἐπαρχ.Λυσιταν.
Κύνδιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Κύνδος, ὁ· ὄρ. νήσου Δήλου.
Κυνία, ἡ· λίμνη Αἰτωλίας.
Κυνίσκα, ἡ· θυγ. βασ. Σπάρτης Ἀρχιδάμου | ἀδελ. Ἀγησιλάου | κ.ἄ.
Κυνίσκος, ὁ· ἐπών.Ζευξιδάμου, υἱ.τοῦ βασ. Σπαρτ.Λεωτυχίδου|ὀλυμπιον. ἐκ Μαντινείας | κ.ἄ.
Κύννα, ἡ· ὄν. Ἀθηναίας ἑταίρας.
Κύννιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Κυνοκέφαλοι, οἱ· μυθικὸν ἔθνος.
Κυνόπολις, -εως, ἡ·βλ.Κυνῶν πόλις.
Κυνόρτας, ὁ· βασ. Λακεδαιμ., πάππος Τυνδάρεω.
Κυνόρτιον, τό· ὄρ. Ἀργολίδος παρὰ τὴν Ἐπίδαυρον.
Κῦνος, ὁ· πα. Λαρύμνης|πόλ.κ.ἀκρωτ. κ. λιμ. Ὀπουντίων Λοκρῶν.
Κυνόσαργες, -εος, τό·τοποθεσία ἔξω τῶν Ἀθηνῶν.
Κυνός κεφαλαί, αἱ· δικόρυφος λόφος Θεσσαλ. | χωρ. Βοιωτίας.
Κυνόσουρα, ἡ· νησὶς κ. ἀκρωτ.Ἀττικῆς|ἀκρ. Σαλαμῖν.|ἀκρ. Ἀρκαδίας.
Κυνός πόλις, ἡ· πόλ. ἐπὶ τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου.
Κυνός σῆμα, τὸ (κ.Κυνόσημα)·ἀκρ. Θρᾳκ. Χερσον. | ἀκρωτ. Καρίας.
Κύνουλκος, ὁ·εἷς τῶν Δειπνοσοφιστ.
Κύνουρα, ἡ· πόλ. Ἀργολίδος.
Κυνουρία,ἡ,χώρα Ἀργολ.(νῦν Ἀρκαδ.).
Κύνουρος, ὁ· υἱ. Περσέως.
Κυνώ,-οῦς, ἡ· τροφὸς Κύρου Μεγάλου.
Κυνῶν πόλις, ἡ· (κ. Κυνόπολις)· ὄν. πόλεων Αἰγύπτου.
Κυπαρισσοῆεις, -εντος, ὁ· πόλ. κ ἀκρ. Τριφυλίας | ποτ. Μεσσηνίας.
Κυπαρισσία,ἡ·=Κυπαρισσοῆεις·| ἀκρ. Μεσσην.|πόλ. κ. λιμ. Λακων.|κ.ἄ.
Κυπάρισσος, ὁ· υἱ. Μινύα, ἀδελ. Ὀρχομενοῦ.
Κυπάρισσος, ἡ· πολίχνη Φωκίδος.
Κύπασις,-εως, ἡ,πόλ.Θρακ.Χερσονήσ.
Κύπη, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Κυπρία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Κύπρις,-ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ.
Κυπρογένεια, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ,
Κυπρόδεμις,-ιδος, ὁ·τοπάρχης Ῥόδου.
Κύπρος, ἡ· μία τῶν μεγαλυτ. νήσων τῆς Μεσογείου.
Κύρα, τὰ (κ. Κῦρα)· πόλ. Σογδιανῆς.
Κύραυνις,-ιος, ἡ· νησὶς Λιβύης
Κύρβαντες, οἱ· ἀντὶ Κορύβαντες.
Κυρβία, ἡ· ἡ πρότερον Κυδίππη.
Κύρη, ἡ(κ.Κυρή)· ἱερὰ πηγὴ ἐν Διβύῃ | νῆσος Περσικοῦ κόλπου.
Κυρηβίων, -ωνος, ὁ· ἐπών. Ἐκικράτους, ἀδελφοῦ τοῦ ῥήτ. Αἰσχίνου.
Κυρηναία, ἡ· ἐπαρχία Λιβύης.
Κυρήνη,ἡ,θυγ.Ὑψέως,υἱοῦ τοῦ Πηνειοῦ |νύμφη τις|ὃν. ἑταίρας Ἀθ.|κ.ἄ.
Κυρήνη, ἡ·ἡ χώ. τῶν Κυρηναίων|πόλ. τῆς Κυρηναϊκῆς.
Κυρῖνος, ὁ·=Κουῖρῖνος.
Κύρις,-εως,ἡ·πόλ.τῶν Σαβίνων ἐν Ἰταλ.
Κύρνος, ὁ· φίλος τοῦ ποι. Θεόγνιδος | υἱ. Ἡρακλέους | κ. ἄ.
Κύρνος, ἡ· ἡ νῆσ. Κορσικὴ τῆς Τυρρηνικ. θαλάσσης | χωρ. Εὐβοίας
Κυρόπολις, -εως, ἡ·=Κύρα, τά.
Κῦρος, ὁ· υἱ. Καμβύσου, βασ. Ἀσίας,| υἱ.Δαρείου, ἀδελ.βασ.Ἀρταξέρξου| ποτ. Ἀσίας | ποτ. Περσίας | κ.ἄ.
Κύρου πεδίον, τό· πεδιὰς Λιβύης.
Κύρου πόλις, ἡ (κ. Κυρούπολις)· = Κύρα, τά.
Κυρρήστης, -ου, ὁ (κ. Κυρρέστης)· κάτοικος τῆς Κυρρηστικῆς.
Κυρρηστική,ἡ·χώ.τῆς Μακεδονίας περὶ τὴν πόλιν Κύρρον.,ἐπαρχ. Συρίας.
Κύρρος, ὁ· πόλ. Μακεδονίας | πόλ. τῆς Κυρρηστικῆς ἐν Συρίᾳ.
Κυρσίλος, ὁ· Ἀθην.ἐναντιωθεὶς κατὰ τοῦ Θεμιστοκλ., προτείναντος τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν Ἀθηνῶν | κ.ἄ.
Κύρτωνες, οἱ· πολίχνη Βοιωτίας.
Κυρτώνιον, τό· πόλ. Ἑτρουρίας.
Κύτα, ἡ· πόλ. Κολχίδος.
Κυταία, ἡ (κ. Κυταῖς)·χώ. Κολχίδος.
Κύταιον, τό· πόλ. Κρήτης.
Κυτηΐς, -ίδος, ἡ ·=Κυταία.
Κυτίνιον, τό· μία τῶν 4 δωρ. πόλ. ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ.
Κυτίσ(σ)ωρος,ὁ·υἱ.Φρίξου κ.Χαλκιόπ.
Κυτώνιον, τό· πόλ. μεταξὺ Μυσίας κ Λυδίας.
Κύτωρος, ἡ· πόλ. Παφλαγονίας.
Κύφαινα, τά· πόλ. Λακωνίας.
Κύφαρα, πόλ. Θεσσαλίας.
Κύφος, ὁ·υἱ. Περραιβοῦ|ὄρ.Θεσσαλίας.
Κύφος, ἡ· πόλ.Περραιβίας ἐν Θεσσαλ.
Κυχρεία, ἡ· ἐπίθ. νήσου Σαλαμῖνος.
Κυχρεύς,-έως, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Σαλαμῖνος, βασ. Σαλαμῖνος.
Κύψελα, τά· πόλ. Ἀρκαδίας | πόλ. Θρᾴκης | κ.ἄ.
Κυψελίδης,ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ.Κυψέλου|Κυψελίδαι=Συναστικὸς οἶκ. Κορίνθ.
Κύψελος, ὁ·υἱ. Αἰπύτου, βασ. Ἀρκαδ.| υἱ. Ἠετίωνος, ἀπόγ. Βακχιδῶν|πα. Μιλτιάδου | κ.ἄ.
Κωγαίωνον, τό· ὄρ. Δακίας.
Κώης, -εως, ὁ· τύρ. Μυτιληναίων.
Κώδων,-ωνος, ὁ· νησὶς Λακων. κόλπ. | νησὶς παρὰ τὴν Λιβύην.
Κώκαλος,ὁ·βασ.τῆς ἐν Σικελ.Καμίκου.
Κώκυτος, ὁ· ποτ. Ἅιδου|ποτ. Θεσπρωτ.
Κωκυτός, ὁ· ἰατρός, μαθ. Χειρωνος.
Κῶλι, τό· πόλ. Ἰνδικῆς.
Κωλιάς,-άδος, ἡ (ἄκρα)· ἀκρωτ.Ἀττ.
Κωμαρχίδης, ὁ· κωμικ.πλαστὴ λέξις.
Κώμβρεια, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Κωμίας,-ου, ὁ· ἐπών. ἀρχ. ἐν Ἀθήναις.
Κωμιωνή, ἡ· ἐπαρχία Παρθίας.
Κῶμον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Κωνάρας, -α, ὁ· ὄν. βουκόλου.
Κωνκορδία, ἡ· πόλις Ἰταλίας.
Κωνσεντία,ἡ·πόλ.Βρεττίας ἐν Ἰταλίᾳ.
Κωνσταντῖνος, ὁ· ὁ ἐπικληθεὶς Μέγας, Ρωμ. αὐτοκρ. |τιον
Κωνσταντινούπολις, ἡ· ὃλ. Βυζάν·
Κωνστάντιος, ὁ·Ρωμ.στρατ.κ.αὐτοκρ.
Κώνστας,-αντος, ὁ· ὄν. Ρωμαϊκόν.
Κωνώπα, ἡ (κ.-πη)· πόλ. Αἰτωλίας.
Κῶπαι, αἱ· πόλ. Βοιωτίας.
Κωπαῖς, -ίδος, ἡ· λίμνη Βοιωτίας.
Κωράλιος, ὁ·=Κουράλιος.
Κώραλις, :ιος, ἡ· λίμνη Δυκαονίας.
Κῶρυ, τό· νῆσος Ἰνδικῆς.
Κωρυκία,ἡ·Νύμφη τις, θυγ.τοῦ ποταμ. θεοῦ Πλείστου.

.ωρύκιαι Νύμφαι, αἱ· θυγατέρες τοῦ Πλείστου.
Κωρυκίδες, αἱ· Νύμφαι (βλ. Κωρύκιαι)·
Κωρύκιον ἄντρον, τό· σπήλαιον Παρνασσοῦ.
Κώρυκος, ὁ (ἡ)· ἀκρωτ., πόλ. κ. λιμ. Κιλικίας | πόλ. Λυκίας ἢ Παμφυλίας | ἀκρωτ. Κρήτ. | δρ. Ἰωνίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ.
Κῶς, ἡ· νῆσος Ἰκαρίου πελάγους.
Κωφάτος, ὁ· Ἰνδός τις.
Κωφήν, -ῆνος, ὁ (κ. Κώφης, -ου, ὁ)· ποτ. Ἰνδικῆς.
Κωφὸς λιμήν, ὁ· λιμ. Τορωναίου κόλπου ἐν Μακεδονίᾳ.

Λ

Λάα, ἡ (κ. Λᾶας)· βλ. Λᾶς.
Λάαδα, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Λάβα, ἡ (κ. Λάβαι, αἱ)· πόλ. Εὐδ. Ἀραβ.
Λάβαξ, -ακος, ὁ· Ὀλυμπιονίκ. ἐκ Λεπρέου.
Λάβαρα, τά· πόλ. Καρίας.
Λάβας, ὁ· τῶν Σικελιωτῶν τις.
Λάββα, ἡ· θυγ. Ἀμφίονος, μὴ Κυφέλου.
Λαββακίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Λαββάκου.
Λάββακος, ὁ· βασ. Θηβῶν, πα. Λαΐου.
Λάββαλον, τό· φρούρ. Συρακουσῶν.
Λαβέριος, ὁ· Ρωμ. μιμογράφος
Λαβέων, -ωνος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Λάβηρος, ἡ· πόλ. Ἰρλανδίας.
Λάβης, ὁ· κωμ. παρφδ. τοῦ ὀν. τοῦ στρατ. Λάχητος.
Λαβιῆνος, ὁ (κ. -ηνός)· ὄν. ἐπισ. Ρωμ.
Λαβικόν, τό· πόλ. Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ.
Λαβίνιον, τό· βλ. Λαουΐνιον.
Λαβότας, -α, ὁ· ποτ. Συρίας.
Λάβρανδα, τά· κώμη τῆς Καρίας.
Λαβρανδεύς, ὁ (κ. -δηνός)· ἐπίθ Διός.
Λαβύνητος, ὁ· βασ. Βαβυλῶνος | βασ. Ἀσσυρίας.
Λαβύρινθος, ὁ· πολύπλοκος οἰκοδομή | ὁ Λαβύρ. τῆς Αἰγύπτου | ὁ Λαβύρ. Κρήτης | κ.ἄ.
Λαβώτας, -α, ὁ· ἔπαρχος Σπαρτιάτης | βασ. Σπάρτης, υἱ. Ἐχεστράτου.
Λαγέτας, -α, ὁ· πρόπαππ. τοῦ Στράβωνος ἐκ μητρός.
Λαγιάδης, ὁ· υἱ. Λάγου, ὁ Πτολεμαῖος.
Λάγινα, τά· πόλ. Καρίας.
Λαγίσκα, ἡ (κ. -ιον)· ὄν. ἑταίρας.
Λάγκεια, ἡ· πηγὴ ἐν Λακωνίᾳ.
Λάγκη, ἡ· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπανίας.
Λάγος, ὁ· πα. τοῦ βασ. Αἰγ. Πτολεμαίου.
Λάγουσα, ἡ· νησὶς Αἰγαίου, μία τῶν Σποράδων.
Λαγυνίων, -ωνος, ὁ· κωμ. ὄν. παρασίτ.
Λαγύρα, ἡ· πόλ. Ταυρικῆς Χερσονήσ.
Λάδας, -α, ὁ· περίφ. ἀθλητής.
Λάδη, ἡ· νησὶς Αἰγαίου ἔναντι Μιλήτου.
Λαδίκη, ἡ· θυγ. Βάττου, σύζ. βασ. Αἰγύπτου Ἀμάσιος.
Λάδοκος, ὁ· υἱ. Ἐχέμου ἐξ Ἀρκαδίας.
Λάδων, -ωνος, ὁ· ὁ δράκων τῶν μήλων τῶν Ἑσπερίδων | ποτ. Ἀρκαδίας | υἱ. Ὠκεανοῦ κ. Τηθύος.
Λαέρκης, -ους, ὁ· ὕπαρχ. Ἀχιλλέως ἐπὶ τῶν Μυρμιδ. | τεχνίτης ἐξ Ἰθάκ.
Λαέρτη, ἡ· φρούρ. Κιλικίας.
Λαέρτης, -ου, ὁ· πα. Ὀδυσσέως.
Λαερτιάδης, ὁ· υἱ Λαέρτου, Ὀδυσσεύς.
Λαέρτιος, ὁ· = Λαέρτης.
Λαζοί, οἱ· Ἀσιατ. ἔθνος ἐν Κολχίδι.
Λαθρία, ἡ· θυγ. Θερσάνδρου.
Λαιαῖοι, οἱ· Μακεδονικὸν ἔθνος.
Λαιανδρίς, -ίδος, ἡ· σύζ. βασ. Σπάρτης Ἀναξάνδρου.
Λαΐας, -α, ὁ· ἀπόγ. Τισαμενοῦ, ἐκ Σπάρτ.
Λαΐας, -α, ὁ· υἱ. καὶ διάδ. τοῦ βασ. Ἡλίδος Ὀξύλου, ἀδελ. Αἰτωλοῦ.
Λαιβῖνος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Λαίλιος, ὁ· ὄν. γενεᾶς ἐπισ. Ρωμαίων.
Λάϊος, ὁ· υἱ. Λαβδάκου, βασ. Θηβῶν, πα. Οἰδίποδος.
Λαΐς, -ίδος, ἡ· ὄν. δύο περιφ. ἑταιρῶν.
Λαισποδίας, -ου, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Λαιστρυγόνες, οἱ· ἔθν. ἀνθρωποφάγ.
Λαΐττος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Λάκαινα, ἡ· θηλ. τοῦ Λάκων.
Λακεδαιμόνιος, ὁ· υἱ. Κίμωνος, ναύαρχος Ἀθηναίων.
Λακεδαίμων, -ονος, ὁ· υἱ. Διὸς κ. τῆς νύμφης Ταϋγέτης.
Λακεδαίμων, -ονος, ἡ· ἔπαρχ. Πελοπ. | πρωτ. Λακων., ἡ ἄλλως Σπάρτη.
Λακέρεια, ἡ· πόλ. Θεσσαλ. Μαγνησίας.
Λακιάδαι, οἱ (κ. Λακκ-)· δῆμ. Ἀττικῆς.
Λακιβούργιον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Λακίνιον, τό· ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Λακίνιος, ὁ· λῃστὴς ἐν Ἰταλίᾳ.
Λάκιος, ὁ· ἥρως Ἀττικῆς.
Λάκμος, -ου, ὁ (κ. Λάκμων, -ωνος, ὁ)· τὸ βόρ. τμῆμα ὀροσειρᾶς Πίνδου.
Λάκμων, -ωνος, ὁ· βλ. Λάκμος.
Λακράτης, -ους, ὁ· Ὀλυμπιον Σπαρτ. | Αἰτωλὸς στρατηγός.
Λακρατίδας, -α, ὁ· Ἔφορος Σπάρτης.
Λακρατίδης, -ου, ὁ· Ἀθ. Μαραθωνομάκ.
Λακρίνης, -ου, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Λάκριτος, -ου, ὁ· σοφιστ. ἐκ Φασηλίδος.
Λακτάντιος, ὁ· Ρωμ. συγγραφεύς.
Λακύδης, -ου, ὁ· φιλόσ. ἐκ Κυρήνης, διάδ. Ἀρκεσιλάου.
Λάκων, -ωνος, ὁ· Πλαταιεύς τις | Πυθαγόρειός τις | κ.ἄ.
Λακωνία, ἡ (κ. -νική)· ἐπαρχ. Πελοπ.
Λακωνικὸς κόλπος, ὁ· ἐν Πελοποννήσῳ, μεταξὺ Μαλέας κ. Ταινάρου.
Λάμαχος, ὁ· στρατ. Ἀθην., υἱ. Ξενοφ.
Λαμαχίππιον, τό· κωμ. πλαστὴ λέξις.
Λαμέδων, -οντος, ὁ· βασ. Σικυῶνος.
Λαμία, ἡ· θυγ. Ποσειδ. | θυγ. Βήλου | ὄν. αὐλητρίας | πόλ. Φθιώτιδος.
Λαμίας, -ου, ὁ· κωμ. πλαστὸν κυρ. ὄν.
Λάμιος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ., ἐξ ἧρ. Λαμίας.
Λάμις, -ιδος, ὁ· Μεγαρεύς τις.
Λαμίσκος, ὁ· Πυθαγόρειος φιλόσοφος.
Λάμνιος, Λᾶμνος κλπ.· ἀντὶ Λημν-
Λάμος, ὁ· βασ. Λαιστρυγόνων | ποτ. Βοιωτ. | ποτ. κ. πόλ. Κιλικίας.
Λάμπεια, ἡ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Λαμπέτεια, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Λαμπετίδης, ὁ· υἱ. Λάμπου, ὁ Δόλοψ.
Λαμπετίη, ἡ· θυγ. Ἡλίου κ. νύμφη Νεαίρας, ἀδελ. Φαεθούσης.
Λαμπεύς, -έως, ὁ· ἐπίθ. Πανός.
Λάμπη, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Λαμπιδώ, -οῦς, ἡ· σύζ. τοῦ βασ. Σπάρτης Ἀρχιδάμου κ. μὴ Ἄγιδος.
Λάμπις, -ιδος, ὁ· πλούσ. ναύκληρος ἐξ Αἰγίνης | κ.ἄ.
Λαμπιτώ, -οῦς, ἡ· Σπαρτιᾶτίς τις | ὄν. ἑταίρας ἐκ Σάμου.
Λάμπιχος, ὁ· τύρ. Σικελ. Γέλας.
Λάμπος, ὁ· υἱ. βασ. Τροίας Λαομέδοντος | υἱ. Αἰγύπτ. κ. Γοργόνης | κ.ἄ.
Λαμπρά, ἡ· θλ. = Λαμπτραί.
Λαμπρίας, -ου, ὁ· ἀδελ. κ. υἱ. Πλουτ | κ.ἄ.
Λαμπροκλῆς, -έους, ὁ· υἱ. Σωκρ. | μουσικός τις κ. διθυραμβοποιός.
Λαμπρόμαχος, ὁ· Ἰσθμιον. ἐξ Ὀποῦντ.
Λάμπρος, ὁ· διδάσκ. μουσικῆς ἐν Ἀθ.
Λαμπτήρ, -ῆρος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Λαμπτραί, αἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Λάμπων, -ωνος, ὁ· υἱ. Λαομέδ. | Αἰγιν., πα. Πυθέα | ἱερ. κ. μάντ. ἐν Ἀθ. | κ.ἄ.
Λαμπώνιον, τό· τ. ὁλ. Τρφάδος.
Λαμύνδιος, ὁ· λυρ. ποι. ἐκ Μιλήτου.
Λάμφιλος, ὁ (κ. Λάφ-)· τῶν Λακεδ. τις.
Λάμψακος, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Λάμψος, ὁ· χωρ. πλησ. Κλαζομενῶν.
Λάνασσα, ἡ· θυγ. τυρ. Συρακ. Ἀγαθοκλ.
Λανίκη, ἡ· μή. Πρωτέως.
Λανούβιον, τό· πόλ. Λατίου ἐν Ἰταλ.
Λαόγονος, ὁ· υἱ. Ἀνήτορος, τῶν ἐπισ. Τρώων τις | υἱ. Βίαντος, ἐκ Τροίας.
Λαογόρας, -α, ὁ· βασ. Δρυόπων.
Λαογόρη, ἡ· θυγ. Κινύρα.
Λαοδάμας, -αντος, ὁ· υἱ. Ἀντήνορος | υἱ. βασ. Φαιάκων Ἀντινόου | κ.ἄ.
Λαοδάμεια, ἡ· θυγ. Βελλεροφόντ. | σύζ. Πρωτεσιλάου | σύζ. Θυέστου | κ.ἄ.
Λαοδίκεια, ἡ· ὄν. πόλ. Φρυγίας, Συρίας, Μηδίας | κ. ἄ.
Λαοδίκη, ἡ· Νύμφ., μή. Νιόβης | θυγ. Πριάμου | θυγ. Ἀγαμέμν. | κ. ἄ.
Λαοδόκιον, τό· πεδίον κ. κώ. Ἀρκαδ.
Λαοδόκος, ὁ· υἱ. Ἀντήνορος, Τρὼς | υἱ. Πριάμου ἢ υἱ. Βίαντος | κ. ἄ.
Λαοδόη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων | μή. Λυκάονος | μή. Ἐχίονος | κ. ἄ.
Λαοδόης, -ου, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Θεσπιάδος Ἄντιδος.
Λαοκόων, -ωντος (-οντος)· ὁ· υἱ. Πορθάον. | ἱερ. Ποσειδ. ἐν Τροίᾳ | κ.ἄ.
Λαοκόωσα, ἡ· γυ. Ἀφαρέ. μή. Λυγκέως.
Λαομέδεια, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Λαομεδοντιάδης, ὁ· υἱ. Λαομέδοντος | ὁ Πρίαμος ἢ ὁ Λάμπος.
Λαομέδων, -οντος, ὁ· υἱ. Ἴλου, βασ. Τρῳάδος, πα. Πριάμου | κ. ἄ.
Λαομένης, -ους, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. μιᾶς τῶν Θεσπιάδων. [λης.
Λαομήδης, -ους, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Ὀμφά-
Λαονόμη, ἡ· θυγ. Γουνέως, μή. Ἀμφιτρύωνος | θυγ. Ἀμφιτρ., σύζ. Πολυφήμου | θυγ. Πηλέως | κ. ἄ.
Λᾶος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Λαουΐνία, ἡ· θυγ. βα. Λατίν., σύζ. Αἰνεί.
Λαουϊνιασηνή, ἡ· χώρα Καππαδοκίας.
Λαουΐνιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Λαοφόντη, ἡ· θυγ. Πλευρῶνος κ. Ξανθίππης, σύζ. Θεστίου.
Λάπαθος, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Κύπρου.
Λοπέρσαι, οἱ· ἐπών. τῶν Διοσκούρων Κάστορος κ. Πολυδεύκους.
Λαπίδαι, οἱ (γεν. Λαπίδων κ. -θῶν)· Θεσσαλ. ἔθνος, συγγ. τῶν Κενταύρ.
Λαπίδαιον, τό· κώ· Λακωνίας.
Λαπίδη, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
Λαπίδης, -ου, ὁ· ἥρως Σπάρτ., πα. Διομήδης | υἱ. Ἀπόλλ., ἀδελ. Κενταύρου, ἡγ. Θεσσαλ. | κ. ἄ.
Λάπιδος, ὁ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Λάρα, ἡ· ρωμ. ὄνομα.
Λάρανδα, τά· πόλ. Λυκαονίας.
Λαρεντία, ἡ· ὄν. Ρωμ. δεσποινῶν.
Λαρήνσιος, ὁ· Ρωμ. ὄνομα.
Λαρινᾶτις, -ίδας, ἡ· χώ. Ἰταλίας.
Λάρινον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Λάριος λίμνη, ἡ· λίμνη Ἰταλίας.
Λάρισα, ἡ (κ. Λάρισσα)· θυγ. Πελασγοῦ | ἀκρόπ. Ἄργους | πόλ. Θεσσαλ. Πελασγιώτ. | πόλ. Φθιώ. | πόλ. Τρῳ. | κ. ἄ.
Λάρισος, ὁ· βλ. Λάρισσος.
Λάρισσος, ὁ· ποτ. Ἥλιδος.
Λάριχος, ὁ· Μυτιλην. τις | ἀδελ. Σαπφ.
Λάρολον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Λαρτιάδης, ὁ· ἀντὶ Λαερτιάδης.
Λάρτιος, ὁ· ἀντὶ Λαέρτιος.
Λάρυμνα, ἡ· πόλ. Βοιωτ. | πόλ. Δοκρίδ.

Λᾶς, ὁ (γεν. Λᾶ)· οἰκιστὴς χωρίου Ἀραπίνου, πλησ. Σπάρτης.
Λᾶς λᾶος, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Λασδένης, -ους, ὁ· Θηβαῖός τις |Ὀλύνθιός τις | κ. ἄ.
Λασδενία, ἡ· ἑταίρα ἐκ Μαντινείας.
Λάσιος, ὁ·εἷς τῶν μνηστ. Ἱπποδαμείας.
Λασίων, -ωνος, ὁ· πόλ. Ἤλιδος.
Λασόνιοι, οἱ· Ἀσιατικὸν ἔθνος.
Λᾶσος, ὁ· υἱ. Χαρίνου, ποιητὴς ἐξ Ἑρμιόνης. [λεῖος.
Λαστρατίδας, -α, ὁ· Ὀλυμπιον., Ἡ-
Λασύρτας, -α, ὁ· Λασιώνιός τις.
Λατίνη, ἡ·ἠχώ.τῶνΔατίνων,τὸΛάτιον.
Λατῖνος, ὁ· υἱ.Ὀδυσσ. κ. Κίρκης|βασ. Λατίου | κ.ἄ.
Λάτιον, τό· ἐπαρχ. Ἰταλίας.
Λάτμος, ὁ· ὄρ. Καρίας|πόλ. Καρίας |
Λατοΐδης, ὁ· ἀντὶ Λητοΐδης. [κ.ἄ.
Λατός, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Λάτραμυς, -υος, ὁ· υἱ.Διον.κ.Ἀριάδν.
Λάτυμνος, ὁ· ὄρ. Ἰταλ. Βρεττίας.
Λατώ, ἡ· ἀντὶ Λητώ.
Λαύρεντον, τό· πόλ. Λατίου.
Λαύρη, ἡ· ὄν.Ρωμ.γυν. |πόλ.Ἰταλίας.
Λαυριακόν, τό· πόλ. Γερμανίας.
Λαύριον, τό· ὄρ. Ἀττικῆς.
Λαφάης, -ους, ὁ· τύρ. Ἄργους | γλύπτης ἐκ Φλιοῦντος.
Λαφάνης, -ους, ὁ·υἱ.Εὐφορίωνος, Ἀρκάς, εἷς τῶν μνηστήρ.Ἀγαρίστ.|κ.ἄ.
Λαφάων, -οντος, ὁ·Πυθαγόρ.ἐκΜεταποντίου.
Λάφιλος, ὁ· ὄλ. Λάμφιλος.
Λαφρία, ἡ·ἐπίθ.Ἀρτέμιδ κ.Ἀθηνᾶς.
Λάφριος,ὁ·ἐπίθ.Ἑρμοῦ|υἱ.Καταλίου.
Λαφύστιον, τό· ὄρ. Βοιωτίας.
Λαφύστιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Λαχάρης, -ους, ὁ· τύρ. Ἀθηνῶν.
Λάχεσις, -εως, ἡ·μίατῶντριῶνΜοιρῶν.
Λάχης, -ητος, ὁ· στρατ Ἀθηναῖος.
Λάων, -ωνος, ὁ· κωμ. ποιητής.
Λέαγρος, ὁ·στρατ.Ἀθην.,υἱ.Γλαύκων.
Λεάδης, -ους, ὁ· υἱ. Ἀστακοῦ.
Λέαινα, ἡ· Ἀθηναία ἑταίρα.
Λέανδρος, ὁ· ἐραστὴς Ἡροῦς, ἐξ Ἀβύδου | κ.ἄ.
Λεάνειρα, ἡ· θυγ. τοῦ Ἀμύκλα.
Λέαρχος, ὁ· υἱ. Ἀθάμαντος κ. Ἰνοῦς| γλύπτης ἐκ Ρηγίου | κ.ἄ.
Λεβάδεια, ἡ· (κ. -ία)· πόλ. Βοιωτίας.
Λεβαίη, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Λέβεδος, ἡ· πόλ. Μ. Ἀσίας.
Λεβήν, -ῆνος, ὁ (κ.-βήνα)·πόλ.Κρήτ.
Λέβινδος, ἡ·νῆσ.Αἰγ., μία Σποράδων.
Λέδων, -οντος, ἡ· πόλ. Φωκίδος.
Λειαγόρη, ἡ· θυγ. Νηρέως.
Λείβηδρον, τὸ (κ -δρα, τά)· χωρ.Πιερίας, πατρὶς Ὀρφέως | ὄρ. Βοιωτ.
Λείγηρ, -ηρος, ὁ· ποτ. Κελτικῆς.
Λειμώνη, ἡ· βλ. Ἡλώνη.
Λειπεφίλη, ἡ·θυγ.Ἰολάου,σύζ.Φύλαντ.
Λειπόξαϊς, -ΐος, ὁ· υἱ. βασ. Σκυθῶν Ταργιτάου.
Λεῖρις, -ιος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Λείχας, ὁ·=Λίχας.
Λειψύδριον, τό· χωρ.Ἀττικ. ἄνυδρον.
Λειώδης, -ους, ὁ· υἱ. Οἰνοπος, εἷς τῶν μνηστ. Πηνελόπης.
Λεκώκριτος, ὁ· υἱ. Ἀρίσβου|εἷς τῶν μνηστ. Πηνελόπης.
Λέκτον, τό· ἄκρωτ. Τρῳάδος.
Λέλεγες, οἱ· πανάρχ. Ἕλλην. ἔθνος, ἐλθὸν ἐκ Καρίας κ. Τρῳάδος.
Λέλεξ, -εγος, ὁ· βασ. Μεγάρων, υἱ.Ποσειδ. | βασ. Λακεδαίμ.,πα.Εὐρώτα.
Λεμάνη, ἡ· λίμνη Βελγ. Γαλλίας.
Λέμβιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Λεμοβίκες, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Λέντουλος, ὁ·ὄν.ἐπισ.Ρωμ. κ.ὑπάτων.
Λεοννάτος, ὁ (κ. Λεόνν- κ. Λεονᾶτος)·στρατ.Μ.Ἀλεξ.,κ.ἡγ.Φρυγίας.
Λεοντεύς, -έως, ὁ·υἱ.Κορωνοῦ, εἷς τῶν μνηστ. Ἑλένης | μαθ. Ἐπικούρου.
Λεοντιάδης, -ου, ὁ·στρατ. Θηβαίων ἐν Θερμοπύλαις | πολέμαρχος Θηβ.
Λεοντῖνοι, οἱ· πόλ. Σικελίας.
Λεόντιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας|πόλ. Ἀχαΐας | κ. ἄ.
Λεοντίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν δέκα φυλῶν Ἀττικῆς.
Λεοντίσκος, ὁ· Μεσσήν. Ὀλυμπιον.| υἱ. Πτολεμαίου | κ.ἄ.
Λεόντιχος, ὁ· Ἀθην. τριήραρχος.
Λεοντομένης, -ους, ὁ· υἱ. Τισαμενοῦ.
Λεοντόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Αἰγύπτ.
Λέοντος κώμη, ἡ· κώμη Φρυγίας.
Λεόντων πόλις, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Λέπιδος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίου.
Λεπόντιοι, οἱ· ἔθνος Ραιτίας.
Λεπρέας, ὁ·=Λέπρεος.
Λέπρειον, τό· (κ-ρεον)· πόλ.Ἤλιδος.
Λέπρεος, ὁ·υἱ.Πυργέως,ἰδρ.Λεπρείου.
Λεπρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Καύκωνος κ. Ἀστυδαμείας.
Λεπρίνα, ἡ· πόλ. Ἤλιδος.
Λεπτὴ ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ.Παφλαγονίας.
Λεπτίνης, -ου, ὁ· τῶν ἐπισ.Ἀθηναίων τις | ἀδελ. τυρ. Συρακ. Διονυσίου.
Λέπτις, -εως, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς |κ.ἄ.
Λερία, ἡ·=Λέρος.
Λέρνα, ἡ (κ.-η)·λίμ.ποτ.πόλ.Ἀργολίδ.
Λέρος, ἡ·νῆσοςΑἰγ.μιατῶν Σποράδων.
Λεοβόδεμις, -ιδος, ὁ· γλύπτης ἐκΜυτιλήνης.
Λεσβοκλῆς, -έους, ὁ· συγγρ. ἐκΜυτιλ.
Λέσβος, ὁ· υἱ. Λαπίθου.
Λέσβος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου πελάγους.
Λεσβῶναξ, -ακτος, ὁ· υἱ. Ποτάμωνος ἐκ Λέσβου, σοφιστὴς κ. ῥήτωρ.
Λεσχεινάριος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος,
Λέσχης, -εω, ὁ·κυκλικὸςποι.ἐκΜυτιλ.
Λετρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πέλοπος.
Λέτρινα, ἡ (κ.-Ἴνοι,οἱ)·πολ. Ἤλιδος.
Λευκά, τά· πόλ. Καλαβρίας ἐν Ἰταλ. | ὄρ. Κρήτης | θέσις Καρίας.
Λευκαδία, ἡ· ἡ νῆσος Λευκάς.
Λευκάδιος, ὁ· υἱ. Ἰκαρίου, ἀδελ. Πηνελόπης | ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Λευκαί, αἱ· πόλ. Ἰωνίας.
Λευκαὶ Στῆλαι, αἱ· χώ. Φρυγίας.
Λευκανία, ἡ· χώ. Ἰταλίας.
Λευκανοί, οἱ· κάτ. τῆς Λευκανίας.
Λευκάριστος, ἡ· πόλ. Γερμανίας.
Λευκάς, -άδος, ἡ· πόλ. τῆς ὁμωνύμ. νήσου Λευκάδος|Λευκὰς πέτρη= βράχος τῶν ἠπειρωτ. παραλίων.
Λευκασία, ἡ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Λευκάσιον, τό· κώμη Ἀρκαδίας.
Λεύκασπις, -ιδος, ἡ· λιμὴν Ἀφρικῆς.
Λευκάτας, -α, ὁ· ἄκρ. νήσ. Λευκαδίας.
Λευκή, ἡ·νῆσ.Εὐξ.Πόντου|πόλ.Λακων.
Λευκὴ ἀκτή, ἡ·κώμ.Θρᾴκ.|ἀκρωτ.Εὐβ.
Λευκὴ κώμη, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Λευκίμμη, ἡ· ἀκρωτ. Κερκύρας.
Λεύκιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Λευκίππη, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων|θυγ. Μινύου ἐξ Ὀρχομ.|μή.Πριάμου|κ.ἄ.
Λευκιππίδες, αἱ· θυγ. Λευκίππου.
Λεύκιππος, ὁ· υἱ. Περιήρους, ἀδελ. Τυνδάρεω | φιλόσ. Ἑλεάτης | κ.ἄ.
Λευκοθέα, ἡ· θυγ. Κάδμου, ἡ Ἰνὼ | νησὶς Ἰταλίας.
Λεῦκοι, οἱ· Γαλλικὸν ἔθνος.
Λεύκολλα, ἡ· λιμὴν Κύπρου.
Λεύκολλος, ὁ (κ. Λούκ-)·ὄν.Ρωμαίων.
Λευκολόφας, α, ὁ·ὄν.μαλθακ.νέου·Ἀθ.
Λευκολοφίδης, -ου, ὁ· πατὴρ τοῦ·Ἀθ. στρατ. Ἀδειμάντου.
Λευκόν ὄρος, τό·=Λευκὰ ὄρη|Λευκὸν πεδίον, τό·=Λευκὴ Ἀκτή.
Λευκόν τεῖχος, τό· Φρούριον τῆς Μέμφιδος ἐν Αἰγύπτῳ.
Λευκονοεύς, έως, ὁ· ὁ κάτ. τῆς Λευκονόης, δήμου Ἀττικῆς.
Λευκονόη, ἡ (κ. -κάνιον, τό)· θυγ. Μινύα | δῆμ. Ἀττικῆς.
Λευκοπέτρα, ἡ· ἀκρωτ. Ἰταλίας.
Λεῦκος, ὁ· εἷς τῶν συντρόφων Ὀδυσσ. | ποτ. Μακεδονίας.
Λευκόσυροι, οἱ· ἔθνος Καππαδοκίας.
Λεύκοφρυς, -υος, ἡ· πόλ. Μ. Ἀσίας|| παλαιότ. ὄν. τῆς Τενέδου.
Λεῦκτρα, τά· κώ. Βοιωτίας | κώ. Λακων. | πόλ. Ἀρκαδ. | κ. ἄ.
Λεῦκτρον, τό·=Λεῦκτρα.
Λευκυανίας, -ου, ὁ·ποτ. Ἤλιδ.κ. Ἀρκ.
Λεύκων, -ωνος, ὁ·υἱ.Ἀθάμαντος κ.Θεμιστ.|ἡγ.τμήμ.Ταυρίδ.| χωρ.Κυρην.
Λευκώνης, -ου, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. καὶ τῆς Θεσπιάδος Αἰσχρηΐδος.
Λευκωνία, ἡ·=Λευκώνιον.
Λευκωνίδαι, οἱ· ἀπόγ. τυρ. Λεύκωνος.
Λευκώνιον, τό· πόλ. νήσ. Χίου.
Λευκωπεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πορθάονος κ. Εὐρυδίκης, ἀδελ. Οἰνέως.
Λευκωσία, ἡ, μία τῶν Σειρήνων | νῆσος τῆς Τυρρην. θαλάσσης.
Λευτυχίδης, -εω, ὁ·ἀντὶ Λεωτυχίδης.
Λέχαιον, τό· λιμὴν Κορίνθου.
Λεχεάτης, -ου, ὁ·ἐπίθ.Διὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Λέχης, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Πειρήνης.
Λεωβώτης, -ου, ὁ· βασ. Σπάρτ., ἀνεψ. Λυκούργου.
Λεωγόρας, -ου, ὁ·πα.τοῦ ῥήτορ.Ἀνδοκίδου | κ. ἄ.
Λεωγόρος, -ου, ὁ· βασ. Σάμου.
Λεωδάμας, -αντος, ὁ· ῥήτ. κ. δημαγ. Ἀθην. | ναύαρχ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Λεώδοκος, ὁ·υἱ.Βίαντος|εἷς Ἀργοναυ.
Λεωκήδης, -ους, ὁ· υἱ. Φείδωνος, τυράννου τοῦ Ἄργους.
Λεωκόριον, τὸ (κ. -εἰον)· ἡρῷον τῶν θυγ. τοῦ Λέω ἐν Ἀθήναις.
Λεωκράτης, -ους, ὁ·στρατ.Ἀθηναίων.
Λεώκριτος, ὁ·βλ.Λειώκριτος. [τίου.
Λεωκύδης, ὁ·Πυθαγόρ.τιςἐκ Μεταπον-
Λέων, -οντος, ὁ·υἱ.Αυκάον. ἐξ Ἀρκαδ.| βασ.Σπάρτης | στρατ.Ἀθην. | κ. ἄ. | κώμη Σικελίας | ποτ. Φοινίκης.
Λεωνίκη, ἡ· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπανίας.
Λεωνίδας, ὁ· ὄν. βασιλέων Σπάρτης| φιλόσ.ἐκ Ρόδου | στρατ.Βυζαντίων.
Λεωνίδης, -εω, ὁ· ἰατρὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας | Γραμματ. τις.
Λεώνυμος, ὁ· Κροτωνιάτης τις.
Λεωπρέπης, -ους, ὁ·πα.Σιμωνίδου τοῦ Κείου ποιητοῦ.
Λέως, -ω·ὁ· ἥρως Ἀττικῆς.
Λεωσθένης, -ους, ὁ·στρατ.Ἀθηναίων.
Λεωτροφίδης, ὁ· Ἀθην. λυρ. ποιητής.
Λεωτυχίδας, -ου, ὁ· βασ.Σπάρτης | υἱ. βασ. Σπάρτης Ἀγιάδος.
Λεωχάρης, -ους, ὁ· Ἀθην. γλύπτης.
Λήγαι, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Λήδα, ἡ· θυγ. Θεστίου, σύζ. Τυνδάρεω.
Ληδαῖος, ὁ·ποτ.Κρήτης|ποτ.Μ.Ἀσίας.
Ληδανὸν πεδίον, τό· πεδ. Δαβαδείας.
Λήθη, ἡ·ποτ.Ἅδου | ποτ. Δυσιτανίας| κρήνη Βοιωτίας.
Λήθος, ὁ· βασ. Πελασγῶν Δαρίσης.

Λήθων,-ωνος, ὁ· ποτ. Λιβύης.
Λήιτος, ὁ· υἱ. Ἀλέκτορος, Βοιωτός | εἷς τῶν Ἀργοναυτῶν.
Ληκυθίων, -ωνος, ὁ· ὄνομα δούλου.
Λήκυθος, ἡ· φρούρ. Μακεδονίας.
Λήλαντον πεδίον, τό·πεδιάςΕὐβοίας.
Λήλαντος, ὁ· ποτ. Εὐβοίας.
Λῆμνος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Λήναιον,τό·να.Διονύσου |θέσ.ἐνΑθήν.
Λήναιος,ὁ(κ.-ναῖος)· ἐπίθ. Διονύσου.
Ληξόβιοι,οἱ·ἔθνοςτῆς Λουγδουν. Γαλ-
Ληπόντιοι,οἱ·ἔθνοςΡαιτίας. [λίας.
Λήρων,-ωνος,ἡ·νῆσ.ἔναντι Γαλλ.πα-
Λῆσσα,ἡ·κώ. πλησ.Ἐπιδαύρου. [ραλί.
Λητογένεια,ἡ·θυγ. Λητοῦς,Ἄρτεμις.
Λητοΐδης,ὁ· υἱ. Λητοῦς, ὁ Ἀπόλλων.
Λητούπολις, -εως, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Λητώ,-οῦς,ἡ·θυγ.Τιτᾶν.Κοίου κ. Φοί-
βης,μή.Ἀπόλλ.κ.Ἀρτέμ.(ἐκ Διός.).
Λητωιάς,-άδος,ἡ(κ.-ΐς,-ΐδος)· ἡ Ἄρ-
τεμις, ὡς θυγ. Λητοῦς.
Λιβάνιος,ὁ·ῥήτ.κ.σοφιστ.ἐξ'Αλεξανδρ.
Λίβανος, ὁ· ὄρ. Συρίας κ. Φοινίκης.
Λίβηδρα, τά·=Λείβηδρα.
Λιβία,ἡ·ὄν. Ρωμαίων Δεσποινῶν | σύζ. Αὐγούστου | κ. ἄ.
Λίβιος,ὁ·ΤίτοςΛίβιος·Ρωμ.ἱστοριογρ.
Λιβοφοίνικες,οἱ·Φοίνικεςἀποικήσαν-
τες εἰς Διβύην.
Λιβύη,ἡ·θυγ.·Ἐπάφου κ.Μέμφιδος|χώ. Ἀφρικῆς.
Λιβυκός, ἡ, όν,‖Λιβυκὸν πέλαγος | Λιβυκὸν ὄρος.
Λιβυρνικὸς παράπλους, ὁ· ἡ παρα-
λία τῆς χώ. τῶν Λιβυρνῶν.
Λιβυρνίς, -ίδος, ἡ·χώ.τῶνΛιβυρνῶν | Λιβυρνίδες,αἱ=40 νῆσοι κείμε-
ναι περιξ τῆς χώ. τῶν Λιβυρνῶν.
Λίβυς,-υος,ὁ|πληθ.Λίβυες,οἱ=οἱκάτ.
τῆςΛιβύης |Λίβυς, ἀδελ. Λυσάνδρ.
Λίβυσσα, ἡ· ἡ κάτ.Λιβύης|πόλ.Βιθυν.
Λιβυστικός, ἡ, όν· ἀντὶ Λιβυκός.
Λιβυστῖνοι, οἱ· ἔθνος τῆς Κολχίδος.
Λιβυστίς,-ίδος, ἡ· ἀντὶ Λιβυκή.
Λιβυφοίνικες, οἱ·=Λιβοφοίνικες.
Λίβων, -ωνος, ὁ· Ἥλειος ἀρχιτέκτων.
Λίγγονες, οἱ (κ. -ωνες)· ἔθνος τῆς Λουγδουνικῆς Γαλλίας.
Λίγεια, ἡ· μία τῶν Σειρήνων.
Λίγηρ,-ηρος,ὁ(κ.Λίγειρ)· ποτ. Γαλλί-
Λιγύη,ἡ·=Λιγυστική. [ας.
Λίγυς,-υος, ὁ· κάτ. τῆς Λιγυστικῆς.
Λιγυστιάς,-άδος, ἡ· ἀντὶ Λιγυστική.
Λιγυστικός,ἡ,όν·ὁτῆςΛιγουρίας |Λι-
γυστικὴ χώρα=ἐπαρχ. βορ.Ἰταλ.
Λιγυστινός, ὁ·=Λίγυς.
Λιγυστίς, -ίδος,ἡ·=Λιγυστική.
Λίδη, ἡ· ὄρ. Καρίας.
Λίδαγος, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Λιδοτομίαι,αἱ· βραχώδης τόπος πλη-
σίον Συρακουσῶν (κ. Λατομίαι).
Λίθρος,ὁ·ὄρ.μεταξὺΠόντ. κ.Ἀρμενίας.
Λικάττιοι, οἱ· ἔθνος Οὐϊνδελικίας.
Λικύμνα, ἡ· ἀκρόπολις Τίρυνθος.
Λικύμνιος, ὁ· υἱ Ἠλεκτρύωνος|ῥήτωρ ἐκ Σικελίας | λυρ. ποι. ἐκ Χίου.
Λίλαια,ἡ·μία τῶνΝαϊάδων, θυγ. Κηφι-
σοῦ | πόλ. Φωκίδος.
Λίλαντον, τό· βλ. Λήλαντον.
Λιλύβαιον,τό·ἀκρωτ.κ.πόλ. Σικελίας.
Λιλύβη,ἡ·ἀντὶΛιλύβαιον. [βαίου.
Λιλυβηὶς ἄκρα, ἡ·τὸἀκρωτ.τοῦ Λιλυ-
Λιμαίας,ὁ·=Λήθηςποταμός.
Λιμενήιον, τό (κ. Λιμενεῖον)· χωρ. παρὰ τὴν Μίλητον.
Λιμενία, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Λιμνάδες, αἱ·νύμφ.ἐφοροιτῶνΛιμνῶν.
Λίμναι,αἱ·τοποθεσ.Ἀθην. πλησ.Ἀκρο-
πόλ.|προάστ.Σπάρτης|χωρ. μεταξὺ Μεσηνίας κ. Λακωνίας | κ. ἄ.
Λιμνεία, ἡ· κώμη Ἀκαρνανίας.
Λιμναῖος, ὁ· τῶν Μακεδόνων τις.
Λίμνος,ὁ·Μακεδὼν τιςἐκΧαλαίστρας.
Λιμνώρεια, ἡ· θυγ.Νηρέως κ.Δωρίδος.
Λίμυρα, τά· πόλ. Λυκίας.
Λίμυρος, ὁ· ποτ. Λυκίας.
Λινδία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Λίνδιοι, οἱ· χωρ. Σικελίας.
Λινδόνιον, τό· πόλ. Βρεττανίας.
Λίνδος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Κερκάφου κ. Κυδίππης.
Λίνδος, ἡ· πόλ. Ρόδου.
Λίνον, τό· πόλις Τρῳάδος.
Λίνος, ὁ· Θηβ. μουσ. κ. ῥαψῳδὸς | εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος, ἐξ Ἀρκαδίας.
Λίξα, ἡ· πόλ. Λιβύης.
Λίξος, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου | ποτ.Λιβύης.
Λίπαξος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Λιπάρα, ἡ· νῆσ. Αἰόλου κ. πόλ.ἐπ' αὐ-
τῆς|Λιπάραι(νῆσοι), αἱ·νῆσ.Αἰόλ.
Λίπαρος,ὁ·υἱ.Αὔσονος,πενθερὸς Αἰόλ.
Λιπόξαϊς -ιος, ὁ· τῶν Σκυθῶν τις.
Λιριμιρίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Γερμανίας.
Λίσ(σ)αι, αἱ· πόλ. Μακεδονίας.
Λίσσος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Λισσός, ἡ (ὁ)· πόλ. Δαλματίας.
Λιταί, αἱ· θεαί, θυγ. Διός, χωλαί.
Λιτυέρσης, -ου, ὁ· ἀδελ. Μίδα.
Λιχάδες, αἱ· τρεῖς νησίδες Εὐβοίας.
Λίχας, -α, ὁ (κ.Λείχας)·ὁπηρ.Ἡρακλ. | τῶν Σπαρτιατῶν τις | κ.ἄ.
Λίχινδος, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Λόβων, -ωνος,ὁ· Ἀργεῖος συγγραφ.
Λογγῖνος, ὁ· περίφ. ῥήτωρ κ. φιλόσ.
Λόγγος, ὁ· Ἕλλην μυθιστοριογράφος | ποτ. Σκωτίας.
Λοίμιος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Λόκρα, ἡ· ποτ. Κορσικῆς.
Λοκρίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχία Ἑλλάδος | ἐπαρχ. Κάτω Ἰταλίας.
Λοκροί, οἱ· οἱ πρότερον Λέλεγες,διαι-
ρούμενοι εἰς Ἐπικνημιδίους, Ὀπουντίους, Ὀζόλας καὶ Ἐπιζεφυ-
ρίους,|πόλ. Ἰταλίας.
Λοκρός, ὁ· βασ. Λοκρίδος | γλύπτης.
Λόλλιος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων.
Λόξας, -α, ὁ· ποτ. Σκωτίας.
Λοξίας, -ου, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Λοξώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Βορέου.
Λοπάδιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας | πόλ.Βιθυν.
Λοπάδουσα, ἡ (κ. -οῦσσα)· νῆσ. παραλίων Καρχηδόνος.
Λόρδων, -ωνος, ὁ· κωμ. θεός.
Λόρυμα· βλ. τὸ ὀρθότ. Λώρυμα.
Λούγδουνον,τὸ(κ.-οῦνον)·πόλ.Γαλλ.
Λούγδουνος, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Λούγδουνος, ὁ· ὄρ. Γαλλίας.
Λούγοδον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Λουδίας, ὁ· βλ. Λυδίας.
Λουέριος, ὁ (κ.-έρνιος)· Γαλάτης τις.
Λούϊοι, οἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Λοῦκα, ἡ· πόλ. Τυρρηνίας.
Λουκερία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Λουκιανός, ὁ· συγγραφεὺς ἐκ Συρίας, τοπάρχης Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Λουκίλλα, ἡ· ὀν. Ρωμ. γυναικῶν.
Λουκίλλιος, ὁ· Ρωμ. σατυρ. ποιητής.
Λούκιος, ὁ· βλ. Λεύκιος.
Λουκοτοκία, ἡ· ἡ πόλ. τῶν Παρισίων.
Λούκουλλος, ὁ· Ρωμ. στρατηγός.
Λουκρητία,ἡ·ὀν. Ρωμαίων Δεσποινῶν.
Λουκρήτιος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων. Τυρρηνίας.
Λουπερκάλια, τά· ἑορτὴΠανὸςἐνΡώμ.
Λουπίαι, αἱ· πόλ. Ἰταλίας.
Λουπίας, ὁ· ποτ. Γερμανίας.
Λουσηίς, -ίδος, ἡ· ἡ τῶν Λουσεῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Λουσιά, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Λουσία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Λουσίας, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Λουσιτανία, ἡ·=Λυσιτανία.
Λουσοί, οἱ (κ. -σσοί)· πόλ. Ἀρκαδίας.
Λούσωνες, οἱ· Κελτιβηρικὸν ἔθνος.
Λουτάτιος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων.
Λόφις, -ιος, ὁ· ποτ. Βοιωτίας.
Λοχαῖος, ὁ· πα. ὀλ]νίκου Ἀνδροσθέν.
Λυαῖος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Λύβας, -αντος, ὁ· δαίμων Τεμέσης.
Λυγαῖος, ὁ· πα. Πολυκάστης.
Λύγδαμις, -ι(δ)ος, ὁ· βασ.Σκυθῶν τύρ. Νάξου | κ.ἄ.
Λυγκεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἀφαρέως | υἱ. Αἰγύπτου | κ.ἄ.
Λυγκησταί, οἱ· Μακεδονικὸν ἔθνος.
Λυγκηστίς, ἴδος, ἡ· ἐπαρχ.Μακεδον.
Λύγκος, ἡ· πρωτ. Λυγκηστίδος.
Λύδδα, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Λύδη, ἡ· ἐρωμένη ποι. Ἀντιμάχου.
Λυδία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Λυδιάδας, ὁ·στρατ.Ἀχαϊκῆς Συμπολ.
Λυδίας, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Λυδός, ὁ· υἱ. βασιλ. Λυδίας Ἄτυος.
Λυκαθηττός, ὁ (κ. -τός)·λόφος Ἀθην.
Λυκαίνιον, ἡ (κ. -νίς)· ὀν.γυναικῶν.
Λύκαιον, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Λυκαῖος, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Λυκάων, -ονος, ὁ (κ. Λύκ-)· ὁ Ἀπόλλ.ἐν Σι-
κυῶνι | ἐπίθ. Διὸς | ἐπίθ. Πανός.
Λυκάμβας, -α, ὁ (κ. -βης)· Θηβαῖος.
Λυκαμβιάδες, αἱ· θυγ. τοῦ Λυκάμβα.
Λύκανδος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Λυκάονες, οἱ· κάτ. Λυκαονίας.
Λυκαονία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Λυκαονίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Λυκάονος.
Λυκάρητος, ὁ· ἐκ.Σάμου,ἀδελ.Τυράνν.
Λυκάριος, ὁ·εἷς τῶν Ἐφόρων Σπάρτης.
Λυκάστης, -ου, ὁ· υἱ. Μίνωος Α'
Λυκαστία, ἡ· πόλ. Πόντου.
Λύκαστος, ἡ (κ. ὁ)· πόλ. Κρήτης| κ.ἄ.
Λυκάων, -ονος, ὁ· υἱ. Πελασγοῦ, βασ. Ἀρκαδίας|πα. Πανδάρου|υἱ. Πριά-
μου | κ.ἄ.
Λυκέας, ὁ· συγγραφ. ἐξ Αἰγύπτου.
Λύκειον, τὸ (κ. -εῖον)· γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις.
Λύκειος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Λυκηγενής, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Λυκία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Λυκίδας, -α, ὁ· Κένταυρός τις|βουκολ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Λυκίδης, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Λύκιον, τό· τὸ ἐν'Αθ.ἡρῷον τοῦΛύκου.
Λύκιος, ὁ· υἱ.Λυκάονος|γλύπτης|κ.ἄ.
Λύκις, -ιδος, ὁ· κωμ. ποιητής.
Λυκίσκος, ὁ· ἐπών. ἀρχ.Ἀθ.|Μεσσ.τις.
Λυκόα,ἡ·πόλ.Ἀρκαδ.πλησ. Μαινάλου.
Λυκομήδης, -ους, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. Παρθενόπης | βασ. Σκύρου | κ.ἄ.
Λυκομηδίς,ἡ·θυγΛυκομήδ.Δηϊδάμεια.
Λυκόμων, -ωνος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων.
Λυκόρμας, -α, ὁ· ποτ. Αἰτωλίας.
Λυκόρτας, -α, ὁ·πα. Πολυβίου, στρατ. Ἀχαιῶν.
Λύκος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. | υἱ. Αἰγύπτου| κ.ἄ. | ὀν. πολλῶν ποταμῶν.
Λοῦνα, ἡ·=ὁ Σελήνης λιμήν, πόλ.
Λυκόσουρα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Λυκούργεια, τά· ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ πρὸς τιμὴν τοῦ Λυκούργου.
Λυκοῦργος, ὁ· ὁ περίφημ. νομοθέτης Σπάρτης | κ.ἄ.

Λυκουρία, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Λυκοφόντης, ὁ· ἑλ. Πολυφόντης.
Λυκόφρων, -ονος, ὁ· υἱ. τυρ. Κορίνθ. Περιάνδρ.|τύρ.Φερῶν Θεσσαλ.|κ.ἄ.
Λύκτιος, ὁ· Κρής, πανθερὸς Μίνωος.
Λύκτος, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
Λύκτος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Λύκων, -ωνος, ὁ· Σπαρτ., υἱ. Ἱππο-κόωντος|ὁ κατήγ. τοῦ Σωκρ.|κ.ἄ.
Λυκώνη, ἡ· δρ. Ἀργολ.|πόλ. Θρᾴκης.
Λύκων πόλις, ἡ·δν.δύο πόλ.Αἰγύπτου.
Λυκωπεύς, -έως, ὁ·υἱ.Ἀγρίου κ.θεῖος τοῦ Τυδέως | κ.ἄ.
Λυκώπη, ἡ· πόλ. Αἰτωλίας.
Λυκώπης,ὁ·Λακεδαιμ.δράσας ἐνΣάμῳ
Λυκώρεια, ἡ·ἀκρώρειακ.πόλ.Παρνασ.
Λυκωρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἀπόλλων.κ. νύμφ. Κωρυκίας.
Λύρα, ἡ· κώ. Βιθυν.|ἑταίρα τις.
Λύρβη, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Λυρκεία, ἡ· χωρ. Ἀργολίδος.
Λύρκειον, τό· δρ. Ἀργολίδος.
Λύρκος, ὁ·υἱ. Φορωνέως|υἱ. Ἄβαντος.
Λύρνα, ἡ·=Λυρνησσός.
Λυρνατία, ἡ· χω. Μυσίας.
Λυρνησ(σ)ός, ἡ· δν. πόλ. Μυσίας, Παμφυλ.
Λύρνος, ὁ· υἱ. Ἀγχίσου κ. Ἀφροδ.
Λυσαγόρας, ὁ· Πάριος, υἱ. Τισίου.
Λυσάνδρα, ἡ· θυγ.βασ.Αἰγ.Πτολεμαί.
Λυσάνδρια, τά· ἑορτὴ Σάμου πρὸς τιμὴν τοῦ Λυσάνδρου.
Λυσανδρίδας, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Λύσανδρος, ὁ·περίφ. στρ.Σπάρτ.|κ.ἄ.
Λυσανία, ἡ· δν. ἑταίρας.
Λυσανίας, ὁ· ἐπών. ἄρχ.·Ἀθην. | πα. Αἰσχίνου | κ.ἄ.
Λύση, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Λυσιάνασσα, ἡ·μιατῶνΝηρηίδων|κ.ἄ.
Λυσίας, ὁ· υἱ. Κεφάλου, ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις | κ.ἄ.
Λυσιάς, -άδος, ἡ·πόλ.Φρυγίας | πολ. Συρίας.
Λυσίβιος,ὁ·Πυθαγόρ.τις ἐκ Τάραντος.
Λυσιδίκη, ἡ· θυγ. Πέλοπος, σύζ. Μή-στορος | μία τῶν Θεσπιάδων|κ.ἄ.
Λυσιθείδης,-ου, ὁ·υἱ.Λυσιθέου,·Αθην.
Λυσίδεος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθην.
Λυσίδοος, ὁ· νόθος υἱ. Πριάμου
Λυσικλῆς,-έους, ὁ· δημαγ.·Ἀθην.|κ.ἄ.
Λυσικράτης, -ους, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ·Ἀθην. | στρατ. ·Ἀθην. | κ.ἄ.
Λυσιμάχεια, ἡ (κ.-ία)· πόλ. καὶ λιμ. Αἰτωλ. | πόλ. Θρᾴκης.
Λυσιμάχη, ἡ· θυγ. Ἄβαντος, μὴ. ·Α-δράστου | θυγ. Πριάμου.
Λυσίμαχος,ὁ·πα.κ.υἱ.·Ἀριστεί.|στρατ. Μεγ.·Ἀλεξ.|γραμματ. ἐξ ·Ἀλεξ.|κ.ἄ.
Λυσιμέλεια, ἡ· λίμνη Σικελίας.
Λυσιμένης, -ους, ὁ· Σικυωνιός τις.
Λυσίνομος, ὁ· υἱ. Ἠλεκτρύωνος κ. ·Αναξοῦς.
Λυσίππη,ἡ·Θεσπιάς,μὴ.·Ερασίππ.|κ.ἄ.
Λύσιππος,ὁ·περίφ.γλύπτ.Σικυών.|κ.ἄ.
Λῦσις,-ι(δ)ος, ὁ (κ. Λύσις)· ·Αθην.(τί-τλος διαλόγου Πλάτωνος)| Πυθαγ. φιλόσ. ἐκ Τάραντος | κ.ἄ.
Λυσιστράτη, ἡ·τίτλ.κωμῳδ.·Αριστοφ.
Λυσίστρατος, ὁ·Ἀθην. χρησμολόγος| ἐπών. ἄρχ. ·Αθην.| γλύπτης | κ.ἄ.
Λυσιτανία, ἡ (κ. -τάνεια)· ἐπαρχ. Ἱ-σπανίας.
Λῦσος, ὁ· γλύπτης ἐκ Μακεδονίας.
Λύσων -ωνος, ὁ· γλύπτης | κ.ἄ.
Λυταία, ὁ· θυγ. Ὑακίνθου.
Λυτάτιος, ὁ· ὄν. Ῥωμαίων.
Λυτήριος, ὁ· ἐπίθ. Πανός.
Λυτιέρσας, ὁ· υἱ. βασ. Φρυγ .Μίδα.
Λύττος, ἡ·=Λύκτος.
Λυχνιδός, ἡ· λί. κ.πόλ.Μακεδ.Ἰλλυρ.
Λώρυμα, τά· πόλ. Καρίας.
Λωτοφάγοι, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.

Μ

Μᾶ, Μᾶς,ἡ·θεράπαιναΡέας|ἐπίθ.Ρέας.
Μαάρβας,-α, ὁ· Καρχηδόνιός τις.
Μααράρης, ὁ· ποτ. Βαβυλωνίας.
Μάγαρσα,τά (κ.-σός)·κώ. κ.λι.Κιλικ.
Μάγας,-α, ὁ· ἀδελ. Πτολ. Φιλαδέλ-φου, ἡγεμ. Κυρήνης.
Μάγδολος, ἡ (κ.-ωλος)· πόλ. Αἰγύπτ.
Μαγία, ἡ· πόλ. Ραιτίας ἐν Ἑλβετίᾳ.
Μάγνα, ἡ· νῆσος Λιβύης.
Μάγνης,-ητος, ὁ· υἱ.Αἰόλουκ.·Εναρέ-της | υἱ.·Αργου κ.Περιμήλης |κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Μαγνησία, ἡ· ἐπαρχία κ. πόλ. Θεσ-σαλ. | πόλ. Λυδίας | κ.ἄ.
Μαγνόπολις,-εως, ἡ· ἡ πρότερον Εὐ-πατορία, πόλ. Πόντου.
Μάγοι, οἱ· ἱερατ. γένος παρὰ Μήδοις.
Μάγων,-ωνος,ὁ·δν.δύοΚαρχηδ.στρατ.
Μαδάτας,-α, ὁ· Πέρσης τις.
Μαδία, ἡ· πόλ. Κολχίδος.
Μαδύης, ὁ (κ.Μάδυς-υος)· βασ.Σκυθ.
Μάδυτος, ἡ· πόλ. Θρᾴκ. Χερσονήσου.
Μαζαία, ἡ· θυγ. βασ. Βοσπόρου Λευκ-άνορος.
Μαζαῖος, ὁ· Πέρσης τις.
Μάζακα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Μαζάκης, ὁ· Πέρσης σατρ.Αἰγύπτου.
Μαζάρης, ὁ· Πέρσης τις.
Μάζαρος, ὁ· Μακεδών τις.
Μάζυες,οἱ·λα.·Αφρικαν.Μαυριτανίας.
Μάθως, -ω, ὁ· Λίβυς τις.
Μαῖα, ἡ· θυγ. ·Ατλαντος κ. Πλειόνης, μὴ. ·Ερμοῦ | κ.ἄ.
Μαιάδης, ὁ· υἱ. Μαίας, ὁ ·Ερμῆς.
Μαιάνδριος, ὁ· τύραννος Σάμου.
Μαίανδρος, ὁ· ποτ. Μ. ·Ασίας | κ.ἄ.
Μαιάνδρου πεδίον, τό·πεδιάς μεταξὺ Καρίας κ. Λυδίας.
Μαιανδρούπολις,-εως,ἡ·πόλ.·Ιωνίας.
Μαιάς, -άδος, ἡ·=Μαῖα.
Μαιδοβιδυνοί,οἱ·Μαϊδοῖῆ Βρύγες μετ-οικήσαντες εἰς ·Ασίαν ἐξ Εὐρώπης.
Μαῖδοι, οἱ· ἔθνος Θρᾴκης.
Μαιήτης, ὁ· ἰων. ἀντὶ Μαιώτης.
Μαιῆτις, -ιδος, ἡ· ἰων. ἀντὶ Μαιῶτις.
Μαικήνας, -α, ὁ· ἐπίσ. Ρωμαῖος.
Μαιμακτήρια,τά·ἑορτὴ ἐν ·Αθήν. πρὸς τιμὴν Μαιμάκτου Διός..
Μαιμακτηριών, -ῶνος, ὁ· ·Αττ. μὴν.
Μαιμαλίδης,ὁ·υἱ.Μαιμάλ.Πεισανδρος.
Μαινάδες, αἱ· ἱερεῖαι τοῦ Διονύσου.
Μαίνακα, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς ·Ισπανίας.
Μαίναλον, τό· ὄρ. ·Αρκαδίας.
Μαίναλος, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
Μαίναλος, ἡ· πόλ. ·Αρκαδίας.
Μαίνοβα, ἡ· πόλ.Βαιτικῆς·Ισπανίας.
Μαιονία, ἡ· ἡ Λυδία.
Μαιονίδης,ὁ·υἱ Μαίονος,ἠγεννηθεὶςἐν Μαιονίᾳ, ὁ ·Ομηρος.
Μαιόνιος, ὁ·ὁ τῆς Μαιονίας, Λυδικός.
Μαῖρα,ἡ·μίαΝηρηίδων | θυγ.Προίτου| θυγ. ·Ατλαντος | κ. ἄ.
Μαισά,-ᾶς,ἡ· μὴ. αὐτοκρ.·Ηλιογαβάλ.
Μαισάδης,ὁ· πα. Σεύθου, βασ.Θρᾴκης.
Μαίσων,-ωνος,ὁ·κωμ.ὑποκρ.ἐκΣικελ.
Μαίων,-ονος,ὁ·υἱ.Αἵμονοςἐκ Θηβ.|κ.ἄ.
Μαιῶτις, ἡ·λίμνη (νῦν·Αζοφ.θάλασσα).
Μάκαι,οἱ(κ.Μακαῖοι)· ἔθνος Λιβυκόν.| ἔθν.μεταξὺ Καρμανίας κ.·Αραβίας.
Μάκαρ,-αρος,ὁ·υἱ.·Ηλίουκ.Ῥόδου | υἱ. Αἰόλου, βασ. Λέσβου.
Μακαρέαι, αἱ· πόλ. ·Αρκαδίας.
Μακαρεύς,-έως, ὁ· υἱ. Λυκάονος | υἱ. Αἰόλ.|υἱ.·Ιάσονος κ Μηδείας | κ. ἄ.
Μακαρία,ἡ·θυγ.·Ηρακλ.κ.Δηιανείρας | πηγὴ ἐν Μαραθῶνι |χώ. Μεσσηνίας | πόλ. ·Αρκαδίας.
Μακάριος, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Μακάρων νῆσοι, αἱ· μυθ. νῆσοι τῶν περάτ. τοῦ ·Ωκεαν. | δασις Λιβύης.
Μακεδνοί,οἱ(κ. δνόνέθν.)· λα. Πίνδ.
Μάκεδνος,ὁ·εἷςτῶνπαίδων Λυκάονος.
Μακεδόνες, οἱ· οἱ κάτ. Μακεδονίας.
Μακεδονία, ἡ· ἐπαρχ. Εὐρώπης.
Μακεδών,-όνος,ὁ·υἱ.·Οσίριδος | κ. ἄ.
Μάκελλα, ἡ· πόλ. κ φρούρ. Σικελίας.
Μάκεστος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Μακέτης, ὁ· ἀντὶ Μακεδών.
Μακινή, ἡ· χώ. ·Αραβίας.
Μακιστεύς, ὁ· ἀντὶ Μηκιστεύς.
Μακιστία, ἡ· ἡ περὶ τὸν Μάκιστον χώ.
Μακίστιος, ὁ· βλ. Μασίστιος.
Μάκιστος,ὁ·υἱ.·Αθάμαντ.| πόλ.·Ηλιδ.
Μακκώ,-οῦς,ἡ·δν.γυν. παρ' ·Αριστοφ.
Μάκνα, ἡ· πόλ Πετραίας ·Αραβίας.
Μακόδαμα, τά· πόλ. ·Αφρικῆς.
Μάκρα, ἡ· νῆσ. παρὰ τὴν Λυκίαν.
Μακραὶ πέτραι, αἱ· βράχος κάτωθι ·Ακροπόλεως ·Αθηνῶν.
Μακρὰ τείχη, τά· τὰ ἑνοῦντα ·Αθήνας κ. Πειραιᾶ.
Μάκρας,-α, ὁ (κ. Μάκρα πεδίον, τό)· πεδιὰς Κοίλης Συρίας.
Μάκρης,ὁ·χωρ.μετ.·Ετρουρ. κ.Λιγουρ.
Μακρία, ἡ· ἀκρωτ. ·Ιωνίας.
Μακριεῖς, οἱ· ἔθνος Εὐξείνου Πόντου.
Μακρῖνος, ὁ· αὐτοκρ. Ρωμαίων.
Μάκρις,-ιδος, ἡ· θυγ. ·Αριστοίου | ἡ νῆσος Εὔβοια. [θιοπίας
Μακρόβιοι,οἱ·ἔθν.ὑπερβορείων|ἔθν.Αἰ-
Μακρόβιος,ὁ·συγγραφεὺς 4ου αἰ. μ.Χ.
Μακροὶ Κάμποι,οἱ·πεδιάς βορ.·Ιταλίας.
Μακροπώγωνες,οἱ·ἔθν.πλησ. Πόντου
Μάκρωνες,οἱ·λα.Πόντου, οἱ ὕστε Σάν-
Μακτώριον,τό·πόλ.Σικελίας. [νης
Μακυνία,ἡ (κ. -ύνεια, κ. -υνος)·πόλ. Αἰτωλίας.
Μαλαιώτης,ὁ·ἀρχ. Τυρρην.Πελασγῶν.
Μάλακα, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς ·Ισπανίας.
Μάλακος, ὁ· συγγραφεὺς τις.
Μάλγις,-ιδος,ὁ· τῶν Βοιωταρχῶν τις.
Μαλέα ἄκρα,ἡ(κ.Μάλεια,κ.Μαλέαι, αἱ)· ἀκρωτ. τῆς Πελοπον. | ἀκρωτ. Λέσβου | κώ. ·Αρκαδίας.
Μαλεάτης, ὁ· ἐπίθ. ·Απόλλωνος.
Μαλήνη, ἡ· κώ. Μ. ·Ασίας.
Μάλης, -ου, ὁ· Αἰτωλός τις.
Μαλδάκη, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Μαλία, ἡ· πόλ. Φθιώτ. | πόλ.Ταρρακ. ·Ισπανίας | ἀκρ. Λέσβου.
Μαλιακὸς κόλπος,ὁ· ὁ παρὰ τὰς Θερ-μοπύλας.
Μαλιεύς,-έως,ὁ· ὁ κάτ. τῆς Μαλίδος χώ. | =Μαλιακός.
Μάλλιος, ὁ· ὁ παρὰ Ρωμ. Manlius.
Μαλλόεις, -εντος, ὁ·=Μαλόεις.
Μαλλοί, οἱ· ἔθνος ·Ινδικῆς.
Μαλλός, ἡ· πόλ. Κιλικίας.
Μαλόεις,-εντος,ὁ· πόλ.κ.λιμ.Λέσβου.
Μαλοί, οἱ·=Μαλλοί.
Μαλοίτας, -α, ὁ· ποτ. ·Αρκαδίας.
Μαλοῦς, -οῦντος, ὁ· χωρ. Τρῳάδος| ποτ. ·Αρκαδίας.
Μαλχίων, -ωνος, ὁ· Σύρος τις.
Μάλχος, ὁ· σοφιστής τις.
Μάμαος, ὁ· ποτ. ·Ηλιδος.

Μάμερκος, ὁ· τύρ. Κατάνης.
Μαμέρτιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Μαμμαία, ἡ· μή. αὐτοκρ. Σεβήρου.
Μαμμάκυδος, ὁ· πλαστόν ὄν. εὐήθους.
Μαμούριος, ὁ· ὄν. Ρωμαίου.
Μαναπία, ἡ· πόλ. Ἰρλανδίας.
Μανδάνη, ἡ· θυγ. βασ. Μηδίας Ἀστυάγους, μή. Κύρου τοῦ Μεγάλου.
Μάνδανις, -ιος, ὁ· τῶν Βραχμάνων τις.
Μανδ. ὑδιοι, οἱ· ἔθνος Λουγδ. Γαλλίας.
Μανδράβουλος, ὁ· τῶν Σαμίων τις.
Μανδροκλῆς, ὁ· Σάμιος ἀρχιτέκτων.
Μανέδων, -ωνος, ὁ (κ. Μανεδώς, -ῶ)· Αἰγύπτ. ἱερεὺς κ. συγγραφεύς.
Μανέρως, ὁ· υἱ. τοῦ πρώτου βασ. τῆς Αἰγύπτου | θρηνητ. ᾄσμα.
Μάνης, -ου, ὁ· ἐν Φρυγ. ἢ Παφλαγ. ὄν. δούλων | ποτ. Λοκρίδος | κ. ἄ.
Μανδυρέα, ἡ· κώ. Ἀρκαδίας.
Μανία, ἡ· ἐν Φρυγ. ὄν. δούλ. γυναικ. σύζ. Ζήνιος, σατρ. Δαρδανίας | κ. ἄ.
Μανόδωρος, ὁ· ὄν. δούλ. παρ' Ἀριστοφ.
Μαντιανή λίμνη, ἡ· λίμνη Ἀρμενίας.
Μαντίδεος, ὁ· Ἀθην. στρατηγός.
Μαντίνεια, ἡ (κ. -νέη, πόλ. Ἀρκαδίας.
Μαντινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Λυκάον. | κ. ἄ.
Μάντιος, ὁ· υἱ. Μελάμπου.
Μάντουα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Μαντώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Τειρεσίου, περίφ. μάντισσα | κ. ἄ.
Μαξήρα, ἡ· ποτ. Ὑρκανίας.
Μαξῆραι, οἱ· λα. Ὑρκανίας.
Μαξιμῖνος, ὁ· Ρωμ. αὐτοκράτωρ.
Μάξιμος, ὁ· Νεοπλατ. φιλόσ., ἐκ Τύρου | ἀστρολόγος | κ. ἄ.
Μάξυες, οἱ· ἔθνος Λιβύης.
Μάπην, ὁ· υἱ. Σιρώμου, Τύριος.
Μάραγδος, ὁ· Ἄραψ τις.
Μάραδα, τά· χωρ. Ἀρκαδίας.
Μαραδήσιον, τό· πόλ. Καρίας.
Μάραδος, ὁ· κώ. Φωκ. | ἡ Μάρ-, πόλ. Συρ.
Μαραθοῦσα, ἡ· νῆσ. Αἰγαίου.
Μαραθών, -ῶνος, ὁ· υἱ. Ἐποπέως, ἐκ Σικυῶνος | ἡ περίφ. κώμη Ἀττικῆς.
Μαράκανδα, τά· πόλ. Σογδιαν. ἐν Ἀσίᾳ.
Μαρακόδρα, ἡ· πόλ. Βακτριανῆς.
Μαροκοί, οἱ· ἔθνος Αἰτωλίας.
Μαράφιοι, οἱ· ἔθνος Περσικόν.
Μαράφιος, ὁ (κ. Μάραφις, -ιος)· βασ. Περσῶν.
Μάργαλα, τά (κ. Μαργάλαι, αἱ), καὶ Μάργανα, τά· πόλ. Ἤλιδος.
Μαργιανή, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Μαργίδουνον, τό· πόλ. νήσ. Βρεττιαν.
Μαργίτης, ὁ· τίτλος κωμ. ποιήμ. Ὁμήρ.
Μάργος, ὁ· ποτ. Μαργιανῆς | ποτ. Ἰλλυρίας ἢ Μοισίας.
Μάρδοι, οἱ (κ. Ἀμαρδοί)· ἔθν. Ἀσίας.
Μαρδόνιος, ὁ· υἱ. Γωβρύου, γαμβρ. Δαρ.
Μαρδόντης, -ου, ὁ· ἀρχηγ. τῶν ἐκ τῆς Ἐρυθρ. θαλ. στρατιῶν Ξέρξου.
Μάρδος, ὁ (κ. Ἄμαρδος)· ποτ. Μηδίας.
Μαρδυηνοί, οἱ· ἔθν. Σογδιανῆς ἐν Ἀσίᾳ.
Μάρδων, -ωνος, ὁ· στρατ. τῶν Λυδῶν.
Μαρέη, ἡ (κ. Μάρεια)· πόλ. Αἰγύπτου.
Μάρεια κ. Μαρεῶτις λίμνη, ἡ· μεγ. λίμνη παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.
Μᾶρες, οἱ· Ἀσιατ. ἔθνος.
Μάρης, -ου, ὁ· ἀρχ. Ἰταλός, γενάρχ. Αὐσόνων.
Μαρία λίμνη, ἡ· = Μάρεια.
Μαρίαβα, ἡ· πόλ. Σαβαίων.
Μαριάμμη, ἡ (κ. -μμία)· πόλ. Κοίλ. Συρ.
Μαριανδυνοί, οἱ· ἔθνος Βιθυνίας.
Μαριανδυνός, ὁ· υἱ. Φινέως ἢ Φρίξου.
Μαρίδη, ἡ· φρούρ. Μεσοποταμίας.
Μαρικᾶς, ᾶ, ὁ· τίτλ. κωμῳδ. Εὐπόλιδος.
Μαριλάδης, ὁ· κωμ. πλαστόν ὄν. ἀνθρακέως ἐξ Ἀχαρνῶν.
Μαρῖνος, ὁ· Γεωγρά. ἐκ Τύρ. | ἰατρ. | κ. ἄ.
Μάριον, τό· πόλ. Κύπρου (ἡ Ἀρσινόη).
Μάρις, -ιος, ὁ· υἱ βασ. Λυκίας Ἀμισωδάρου | ποτ. Σκυθίας.
Μάρισος, ὁ· ποτ. Δακίας.
Μαρίων, -ωνος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Ἀλεξ.
Μαριωνίς, -ίδος, ἡ· ὄν. δύο πόλ. Γερμαν.
Μάρκελλος, ὁ· Ρωμ. στρατ. | κ. ἄ.
Μαρκελλῖνος, ὁ· βιογράφ. Θουκ. | κ. ἄ.
Μαρκιανός, ὁ· Γεωγρ. ἐκ Ποντοηρ. | κ. ἄ.
Μάρκινα, ἡ· πόλ. Σαμνιτῶν Καμπανίας.
Μαρκόμαν(ν)οι, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Μάρκος, ὁ· ὄν. ἀνδρῶν παρὰ Ρωμαίοις.
Μάρμαξ, -ακος, ὁ· εἰς τῶν μνηστ. Ἱππόδ.
Μαρμαρίδαι, οἱ· κάτ. τῆς Μαρμαρικῆς.
Μαρμαρική, ἡ· ἐπαρχία Λιβύης.
Μαρμάριον, τό· πόλ. Εὐβοίας.
Μαρμωλῖτις, -ίδος, ἡ· χώ. Παφλαγον.
Μαρόβουδον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Μαροβοῦδος, ὁ· βασ. τῶν Μαρκομάνων.
Μαρούϊον, τό· πόλ. Σαμνιτ. ἐν Ἰταλίᾳ.
Μαρουκῖνοι, οἱ· Ἰταλικόν ἔθνος.
Μάρπησσα, ἡ· θυγ. βασ. Αἰτωλ. Εὐήνου | = Μάρπησσος.
Μάρπησσος, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Μάρπησσος, ὁ· ὄρ. Πάρου.
Μάρση, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Μάρσοι, οἱ· ἔθνος Ἰταλ. | ἔθνος Γερμαν.
Μαρσύας, -ου, ὁ· υἱ. Ὀλύμπου, ἐκ τοῦ γένους τῶν Σατύρων | ποτ. Φρυγίας | ποτ. Συρίας.
Μαρτυρούπολις, εως, ἡ· πόλ. Ἀρμεν.
Μαρφαδάτης, ὁ· Καππαδόκης τις.
Μαρψίας, -ου, ὁ· Ἀθην. δημαγωγός.
Μάρων, -ωνος, ὁ· υἱ Εὐάνθου, Θρᾷξ | εἷς τῶν 300 τοῦ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλαις | κ. ἄ.
Μαρώνεια, ἡ· πόλ Κικόνων ἐν Θρᾴκῃ.
Μασαισύλιοι, οἱ· ἔθνος Νουμιδίας.
Μάσης, -ητος, ὁ· πόλ. Ἀργολίδος.
Μασινίσσας, -α, ὁ· βασ. τῶν Μασαισυλίων ἐν Λιβύῃ.
Μάσιον ὄρος, τό· συνέχεια τοῦ Ταύρου.
Μασίστης, -ου, ὁ· υἱ. Δαρείου, στρατ. Περσῶν.
Μασίστιος, ὁ· στρατ. ἱππικοῦ Περσῶν.
Μασίστρης, -ου, ὁ· Πέρσης σατράπης.
Μασκάμης, ὁ· Πέρσης σατρ. ἐν Δορίσκῳ.
Μασκᾶς, -ᾶ, ὁ· ποτ. Μεσοποταμίας.
Μάσπιοι, οἱ· Περσικόν ἔθνος.
Μασσαβατική, ἡ· χώ. Μηδίας.
Μάσσυγα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Μασσαγέται, οἱ· Σκυθικόν ἔθνος.
Μασσάγης, -ου, ὁ· στρατ. Λιβύων.
Μασσαλία, ἡ· πόλ. κ. λιμ Ναρβων. Γαλλ.
Μασσανάσσης, ὁ· = Μασινίσσας.
Μάσσικος, ὁ· ὄρ. Καμπανίας.
Μασσίκυτος, ὁ· ὄρ. Λυκίας.
Μασσυλεῖς, οἱ (κ. Μάσσυλοι)· ἔθνος Νουμιδίας.
Μάσταυρα, ἡ· πόλ. Καρίας ἢ Λυδίας.
Μάστειρα, ἡ· σύζ. βασ. Κιμμερ. Βοσπόρου Λευκάνορος | χωρ. Θρᾴκης | κ. ἄ.
Μαστία, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Μαστουσία, ἡ· ἀκρωτ. Θρᾴκ. Χερσον.
Μάστωρ, -ορος, ὁ· πα. Λυκόφρονος, Κυθήριος ἐξ Ἰθάκ., πα. Ἀλιθέρσου.
Μασυλεῖς, οἱ (κ. Μάσυλοι)· = Μασσυλεῖς.
Μασυντίας, -ου, ὁ· δοῦλός τις παρ' Ἀριστοφάνει.
Μασχάνη, ἡ· πόλ. Ἀραβίας.
Μάταλλος, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Μάταυρος, ὁ· = Μέταυρος.
Μάτερνος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Ματιανή, ἡ· ἐπαρχ. Μηδίας.
Ματιανοί, οἱ· ἔθνος Μηδίας | λαὸς Καππαδοκίας.
Ματρέας, -ου, ὁ· λαοπλάνος τις ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ματρῖνος, ὁ· ποτ. Πικεντίνων κ. λιμ. ἐπὶ τῆς Ἀδριατ. θαλάσσης.
Μᾶτρις, -ιδος, ἡ (κ. Μάτρις)· Ἀθην. συγγραφ. | ὑμνογράφος Θηβ. | κ. ἄ.
Μάτρων, -ωνος, ὁ· παρῳδὸς ἐκ Πιτάνης.
Μαυάκης, ὁ· ἀρχηγὸς Σκυθῶν.
Μαυρητανία, ἡ (κ. Μαυριτ-)· = Μαυρουσία.
Μαῦρος, ὁ· = Μαυρούσιος.
Μαυρουσία, ἡ (κ. -σίς)· ἐπαρχ. Ἀφρικ.
Μαυρούσιος, ὁ· κάτ. τῆς Μαυρουσίας.
Μαυσάκας, -α, ὁ· Μαυρούσιός τις.
Μαυσώλειον, τό· ὁ τάφος τοῦ Μαυσώλου ἐν Ἁλικαρνασσῷ.
Μαύσωλος, ὁ· ὄν. δύο βασ. Καρίας.
Μαχαιρεύς, -έως, ὁ· κάτ. Δελφῶν.
Μαχαιροῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Παλαιστ.
Μαχανίδας, -ᾶ, ὁ· τύρ. Λακεδαίμονος.
Μαχάρης, -ους, ὁ· υἱ. Μιθριδάτου.
Μαχάτας, -α, ὁ· Ἀχαιός τις | πα. Ἁρπάλου | κ. ἄ.
Μαχάων, -ονος, ὁ· υἱ. Ἀσκληπιοῦ, ἡγ. τμήμ. Θεσσαλ., περίφ. ἰατρ. | κ. ἄ.
Μάχιμος, ὁ· εἷς τῶν κυνῶν Ἀκταίωνος.
Μαχλαῖοι, οἱ· ἔθνος Ἰνδικῆς.
Μάχλυες, οἱ· ἔθν. Λιβύης | ἔθν. Σκυθικόν.
Μαχλυΐνη, ἡ· χώ. Μαχλύων. [ας.
Μαχούριβοι, οἱ· λα. Ἀφρικ. Γαιτουλί-
Μάχων, -ωνος, ὁ κωμ. ποι. ἐκ Κορ. ἢ Σι-
Μεγαβάζης, -ου, ὁ· Πέρσης στρατ. [κυ.
Μεγάβαζος, ὁ· ὄν. Περσῶν στρατηγῶν.
Μεγαβάτης, -ου, ὁ· ἀρχηγ. Περσ. στόλου, συγγ. Δαρείου | κ. ἄ.
Μεγάβυζος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Περσῶν | ἀρχιερ. τῆς ἐν Ἐφέσῳ Ἀρτέμιδος.
Μεγαδόστης, -ου, ὁ· Πέρσ., πα. Μασκά-
Μεγαίνετος, ὁ· Ἀθηναῖός τις. [μου.
Μέγαιρα, ἡ· μία τῶν 3 Ἐρινύων.
Μεγακλείδης, -ου, ὁ· συγγραφεύς τις.
Μεγακλῆς, -έους, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Μεγακρέων, -οντος, ὁ· Ἀβδηρίτης τις.
Μεγαλάγυρος, ὁ· τυραννόφρ. Λέσβιος.
Μεγάλα πεδία, τά· πεδιὰς Ἀφρικῆς.
Μεγάλαρτος, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Μεγάλαρτος, ὁ· ἥρως Βοιωτίας.
Μεγάλη Ἑλλάς, ἡ· ἡ Κάτω Ἰταλία.
Μεγάλη πόλις, ἡ· βλ. Μεγαλόπολις.
Μέγαλλος, ὁ· Σικελός τις ἢ Ἀθηναῖος.
Μεγαλόβυζοι, οἱ (κ. Μεγάβυζοι)· εὐνοῦχοι ἱερ. τῆς ἐν Ἐφέσῳ Ἀρτέμιδος.
Μεγαλόμαζος, ὁ· = Μεγάλαρτος.
Μεγαλόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Μεγαλοστράτη, ἡ· ποιήτρια, ἐρωμένη Ἀλκμᾶνος.
Μεγαλοφάνης, ὁ· διδάσκ. Φιλοποίμεν.
Μεγαμήδη, ἡ· θυγ. Ἀρναίου, σύζ. Θεστί-
Μεγαμηδίδης, -ου, ὁ· υἱ. Μεγαμήδους, πα. Πάλλαντος. [ου.
Μεγάνειρα, ἡ· θυγ. Κρότωνος, σύζ. Ἀρκάδος | σύζ. Νηλέως.
Μεγανίτας, -α, ὁ· ποτ. Ἀχαΐας.
Μεγάπανος, ὁ· στρατ. Ὑρκανῶν.
Μεγαπένθης, -ους, ὁ· υἱ. Προίτου | υἱ. Μενελάου | κ. ἄ.
Μεγάρα, ἡ· θυγ. βασ. Θηβῶν Κρέοντος.
Μέγαρα, τά· πόλ. Μεγαρίδ. | πόλ. Σικελ.
Μεγαρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἱππομένους κ. Οἰνόπης | υἱ. Κρέοντος | κ. ἄ.
Μεγαρίς, -ίδος, ἡ· ἡ περὶ ξ Μεγάρων χώ.
Μέγαρος, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Νύμφης.
Μέγας, -α, ὁ· Αἰγινήτ., πα. Δαμίδος | κ. ἄ
Μεγασθένης, ὁ· ἱστοριογρ. τις | κ. ἄ.

Μεγαφέρνης,-ους, ὁ· Πέρσης τις.
Μεγεσσάρας,-α,ὁπα. τῆς Φαρνάκης, πάππ. τοῦ Κινύρα.
Μέγης,-ητος,ὁ·υἱ.Αὐγείου(ἢΦυλέως), εἷς τῶν μνηστήρων Ἑλένης.
Μεγιάλιος, ὁ· τῶν Σπαρτιατῶν τις.
Μέγιλλα, ἡ· δν. ἑταίρας.
Μέγιλλος,ὁ·Λακεδαιμ. | Κορινθ.|κ.ἄ.
Μεγιστεύς,ὁ·νεανίας,φίλ.Ἀνακρέοντ.
Μεγίστη, ἡ· νῆσ. πλησ. Ρόδου.
Μεγιστίας,ὁ· περίφ.μάντις,Λακεδαιμ.
Μεγιστόνης,ὁ· θεῖος βασ.Κλεομένους.
Μεγιστώ, -οῦς, ἡ·θυγ. Πελάγοντος.
Μεδεών,-ῶνος,ὁ·υἱ. Πυλάδουκ. Ἠλέκτρας|δν.πόλ.Βοιωτ.,Φωκ.,Ἀκαρν.
Μεδιόλανα, τά (κ. -λανον, τό)· πόλ. Γαλλίας | πόλ. Ἰταλίας.
Μεδιοματρικοί,οἱ·λα. Βελγ. Γαλλίας.
Μεδιών, -ῶνος, ὁ·=Μεδεών.
Μεδοακοί, οἱ· ἔθνος βορ. Ἰταλίας.
Μεδόακος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Μέδοισα, ἡ· θωρ. ἀντὶ Μέδουσα.
Μεδοντιάς,-άδος,ἡ(κ.-ίς,-ίδος)·ἑταίραἐξ Ἀβύδου,ἐρωμένη Ἀλκιβιάδου.
Μέδουλ(λ)οι, οἱ· ἔθνος Γαλλίας.
Μέδουσα,ἡ· μία τῶν Γοργόνων | θυγ. Πριάμου | κ. ἄ.
Μέδων, -οντος,ὁ·υἱ. Ὀϊλέως, ἀδελφ. Αἴαντος | υἱ.Κόδρου | κ.ἄ.
Μέθανα,ἡ(κ. -ώνη)· φρούρ. ἐπὶ ὁμων. ἀκρωτ. μετ.Ἐπιζεφυρ.κ.Τροιζῆνος.
Μέθαπος, ὁ· Ἀθην. ἱστορικός.
Μεθάρμη,ἡ·θυγ. Πυγμαλ.,σύζ.Κινύρα.
Μεθουριάδες· αἱ (κ. -ίδες)· νησίδες πλησ. Μεγάρων.
Μεθύδριον, τό· πόλ. Ἀρκαδίας.
Μέθυμνα, ἡ· βλ. Μήθυμνα.
Μεθώνη,ἡ· δν. πόλ. Ἀργολ., Μεσσην., Μαγνησ., Μακεδ., κ. ἄ.
Μειδίας, -ου, ὁ·Ἀθην. ὀρτυγοτρόφος | τῶν ἐπισ. Ἀθηναίων τις | κ. ἄ.
Μειδυλίδης, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Μειδύλος, ὁ· πα. Βακχυλίδου.
Μεικιάδης,-ου,ὁ·ναύαρχ.Κερκυραίων.
Μειλανίων,-ωνος, ὁ· υἱ. Ἀμφιδάμαντος,πα.Παρθενοπαίου | κ.ἄ.
Μελάγγεα,τά(κ.-άγγεια)· χωρ.Ἀρκ.
Μελαγκρίδας,-α,ὁ· Λακεδ. ναύαρχος.
Μελάγχλαινοι,οἱ· Σκυθ. ἔθνος Ἀσίας.
Μέλαγχρος, ὁ· τύραν. Μυτιλήνης.
Μέλαινα,ἡ·θυγ. Κηφισοῦ, μή. Δελφοῦ.
Μέλαινα ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ. Βιθυν., Λυδίας | κ. ἄ.
Μελαιναί, αἱ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Μελαιναεαί, αἱ· κώ. Ἀρκαδίας.
Μελαινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
Μελαινίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Μελαῖοι, οἱ· ἔθνος Ἰταλίας.
Μελάμβριον, τό· χωρ. Θεσσαλίας.
Μελαμνίδας, -α, ὁ· Μακεδών τις.
Μελάμπεια, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Μελάμποδες, οἱ· οἱ Αἰγύπτιοι.
Μελαμποδίδης, ὁ· υἱ. Μελάμποδος, ὁ Θεοκλύμενος.
Μέλαμπος, -ου, ὁ (κ.Μελάμπους,-οδος)·ἰατρ.κ.μάντ.,ἀδελ.Βίαντ.|κ.ἄ.
Μελάμπυγος,ὁ·ἐπίθ.Ἡρακλ.|Μελάμλίδος=βράχος τοῦ ὄρ. Ἀνοπαίας.
Μελάμφυλλος,ἡ·ἀρχαιότ. δν. Σάμου.
Μελαναιγίς, -ίδος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Μελανδέπται, οἱ (κ.-δῖται)·Θρᾳκ.ἔθν.
Μελανεύς,-έως, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., βασ. Δρυόπων | κ.ἄ.
Μελανδεύς, -έως, ὁ· ἐπιστάτης τῶν αἰγοβοσκῶν Ὀδυσσέως.
Μελάνδιος, ὁ· στρατ. Ἀθην. | τραγ. ποιητής | κ.ἄ.
Μέλανδος, ὁ· υἱ Νηλέως, βασ. Ἠλίδος | κ.ἄ.
Μελανδώ,-οῦς, ἡ· ἀδελ. Μελανθίου, ἀμφίπολος Πηνελόπης.
Μελάνια, τὰ(κ.-ία)·χωρ. Κιλικίας.
Μελανίππεια, ἡ· μία τῶνΧελιδον.νήσ.
Μελανίππη, ἡ· θυγ.Χείρωνος,μάντις | βασίλ. Ἀμαζόνων | κ.ἄ.
Μελανιππίδης, -ου, ὁ· υἱ. Μελανίππου, διθυραμβοποιὸς ἐκ Μήλου.
Μελάνιππος, ὁ· υἱ. Ἀστακοῦ|υἱ. Θησέως | υἱ. Πριαμιδῶν | κ. ἄ.
Μελανίων,-ωνος, ὁ· βλ. Μειλανίων.
Μέλανος, ὁ· ἀκρωτ. Κυζίκου.
Μελανόσυροι, οἱ· οἱ πέραν τοῦ Ταύρου Σύροι.
Μελάνοψ,-οπος, ὁ·=Μελάνωπος.
Μελάντας,-α, ὁ· πα. Θεοφράστου.
Μελάντης,-ου, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Μελάντιοι πέτραι,(ἡ δειραί),αἱ·σκόπελοι πλησ. Θήρας.
Μέλαντος, ὁ· χαμερπὴς κόλαξ.
Μελάνωπος, ὁ· Ἀθην., πα. Λάχητος | υἱ. Λάχητος, δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Μέλας,-ανος, ὁ· υἱ. Φρίξου κ. Χαλκιόπης | κ. ἄ.
Μέλας, ὁ· δν. ποτ. Φθιώτ., Θρᾴκης, Βοιωτ. κ. ἄ.
Μέλασκόλπος,ὁ·κόλποςΘρᾳκ.Χερσον.
Μέλδοι, οἱ· ἔθνος Λουγδουν. Γαλλίας.
Μελεαγρίς, -ίδος, ἡ· ἡ τοῦ Μελεάγρου|Μελ- νῆσοι· νησίδες Πάδου.
Μελέαγρος,ὁ· υἱ.Οἰνέως κ.Ἀλθαίας | στρατ. Μ.Ἀλεξ.|ἐπιγραμματ. | κ.ἄ.
Μελέας,-α, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
Μελέδημος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Μελέτη, ἡ·μία τῶν τριῶνἀρχ.Μουσῶν.
Μέλης,-ητος, ὁ· κιθαρῳδός, πα.Κινησία | ποτ. Ἰωνίας | ποταμ. Θεός.
Μελησαγόρας, ὁ· Χῖος ἱστοριογράφ.
Μελήσανδρος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Μελησίας, ὁ· Ὀλυπιον. ἐξ Αἰγίνης | υἱ.Θουκυδ.,ἀντιπάλου Περικλέους.
Μελησιγενής, ὁ· Ὁμηρος· ὡς γεννηθεὶς παρὰ τὸν ποτ. Μέλητα.
Μελήσιππος, ὁ·εἷς τῶν ἐπισ. Σπαρτ.
Μελία, ἡ· θυγ. Ὠκε., σύζ.Ἰνάχου|κ.ἄ.
Μελίαι,αἱ·Νύμφαι,θυγ.Γῆς κ.Οὐρανοῦ.
Μελίβοια, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων | θυγ. Νιόβης | πόλ. Θεσσαλίας
Μελιγουνίς,-ίδος, ἡ· νῆσ. Λιπάρα.
Μελίη, ἡ·θυγΝηρ.κ.Δωρίδ. |=Μελία,
Μελικέρτης,-ου, ὁ· υἱ.Ἀθάμ.κ.Ἰνοῦς.
Μελίνη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων, μή. Δασμέδοντος.
Μελιννώ,-οῦς, ἡ· ποιήτρια.
Μέλινος, ὁ· λιμὴν Ἀραβ. κόλπου.
Μελιξώ,-οῦς, ἡ· αὐλητρίς τις.
Μελίσανδρος, ὁ·ποιητὴς ἐκΜιλήτου.
Μελισίας, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Μέλισσα, ἡ· σύζ. Περιάνδρου|κώ.Φρυγίας | κ. ἄ.
Μέλισσαι, αἱ·Νύμφαι,θυγ.βασ.Κρήτης Μελισσέως|ἱέρειαι Δήμ.κ.Ἀρτέμιδ.
Μελισσεύς, ὁ· βασ. Κρήτης.
Μέλισσος, ὁ· Θηβ. Νεμεονίκης | φιλόσ. κ. πολιτ. ἐκ Σάμου.
Μελιστίχη, ἡ·δν.γυναικ.παρ"Ἀριστοφ.
Μελιταία, ἡ (κ. Μελίτ-)· ἡ πρότερον Πύρρα, πόλ. Φθιώτιδος.
Μελίτεια, ἡ· θυγ.Λυκομήδους |θυγ.Φιλομήδους, Κρῆσσα | = Μελίταια.
Μελιτεύς,-έως, ὁ· υἱ. Διὸς κ. νύμφης Ὀρθηίδος.
Μελίτη, ἡ· θυγ.Νηρέως κ.Δωρίδος|νῆσ. Ἀδρ.θαλ.| νῆσ.Μεσ.θαλ.| δῆμ.Ἀττ.
Μελιτηνή, ἡ·ἐπαρχ.κ.πόλ.Καππαδοκ.
Μελιτίδης, ὁ· κωμ. πλαστ. δν.βλακός.
Μέλιτος, ὁ·τραγ. ποι.,κατήγ.Σωκράτ.
Μελίτουα(σ)α, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Μέλιττα, ἡ· βλ. Μέλισσα.
Μελλαρία, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς Ἱσπαν.
Μέλλων,-ωνος, ὁ· Θηβαῖός τις.
Πέλπεια, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Μέλπις,-ίδος, ὁ· ποτ. Λατίου.
Μελπομένη, ἡ· μία τῶν 9 Μουσῶν.
Μέλσος, ὁ· ποτ. Ἀσσυρίας.
Μέλτας,-α, ὁ·υἱ.Λακίδου,βασ.Ἄργους.
Μέλων, -ωνος, ὁ· ἀρχ. τῶν Σιγάμβρων | Βοιωτός τις.
Μεμβλίαρος, ὁ· υἱ. Ποικίλου | νῆσ. πλησίον Θήρας.
Μεμνόνειον, τό· ἀκρόπ.Αἰγυπτιακῶν Θηβῶν | ἀκρόπ. Σούσων.
Μεμνόνια, τὰ (ἐνν.Βασίλεια)· ἀκρόπ. Σούσων.
Μέμνων, -ονος, ὁ· βασ. Αἰθιόπων, | στρατ. Λυδίας, Ῥόδιος | κ. ἄ.
Μένδη, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Μένδης,-ητος, ὁ· ΘεόςΑἰγυπτ.,ὁ Πάν.
Μένδης, -ητος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Μενεδαῖος, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Μενέδημος, ὁ·φιλόσ., μαθητ. Πλάτ. | στρατ. Μεγ. Ἀλεξάνδρου | κ. ἄ.
Μενεκλείδης, ὁ· Θηβ. δημαγωγός.
Μενεκλῆς,-έους,ὁ·Ἀθ.ρήτωρ | συγγρ.
Μενεκράτης,-ους, ὁ· ἰατρὸς Συρακ. | γεωγρ. ἐξ Ἐλαίας | κ. ἄ.
Μενέκωλος, ὁ· Συρακούσιός τις.
Μενελάεια, τό· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν Μενελάου ἐν Θεράπνῃ Λακωνίας.
Μενελάϊον ὄρος, τό· πλησ. Σπάρτ.
Μενελάϊος λιμήν, ὁ· ἐν Κυρήνῃ.
Μενελαΐς, -ίδος, ἡ· πηγὴ Ἀρκαδίας.
Μενέλαος, ὁ· υἱ. Ἀτρέως,ἀδελ. Ἀγαμέμν.|πα.Ἀμύντα|ἀστρον..μαθ.|κ.ἄ.
Μενέξενος, ὁ· τίτλος διαλόγουΠλάτ.
Μενεπτόλεμος,ὁ·υἱ.βασ.Θεσσαλ.Ἰφίκλου | Ὀλυμπιον. ἐξ Ἀπολλωνίας.
Μενέσαιχμος, ὁ· Ἀθην., κατήγορος ῥήτορος Λυκούργου.
Μενεσθεύς,-έως, ὁ· υἱ. βασ. Ἀθην. Πετεοῦ | υἱ. Ἰφικράτους.
Μενεσθέως λιμήν, ὁ· λιμὴν Ἱσπαν.
Μενέσθης,ὁ·εἷςτῶνἐνΤροίᾳ·Ἑλλ.|κ.ἄ.
Μενέσθιος, ὁ· υἱ.Ἀρηιθόου, βασ. Βοιωτ. Ἄρνης | ἔγγον. Πηλέως.
Μενεσθώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδ.
Μενέστωρ, -ορος, ὁ·Πυθαγόρ. τις ἐκ Συβάρεως.
Μενετηίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Μενέτου, ἡ Ἀντιάνειρα.
Μενέτωρ, -ορος, ὁ· συγγραφεύς τις.
Μένης, -ητος, ὁ· στρατ. Μεγ. Ἀλεξ.
Μένιος, ὁ· Σπαρτ., πα.Εὐρυδάμης,σύζ. βασ. Λεωτυχίδου.
Μενίππη, ἡ· μία Νηρηίδων | θυγ. Ὡρίωνος κ. ἀδελ. Ἀστυόχης.
Μενιππίδης,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.μιᾶς Θεσπ.
Μένιππος, ὁ·τύρ. Ὡρεοῦ|κυν.φιλ.|κ.ἄ.
Μενοικεύς, -έως,ὁ·πα.κ.υἱ.Κρέοντος.
Μενοιτιάδης,ὁ·υἱ.Μενοιτ.,ὁ Πάτροκλ.
Μενοίτιος,ὁ·υἱ.Ἰαπετοῦ,ἀδελ.Προμηθέως|ἀδελ.Αἰακοῦ,πα.Πατρόκ.|κ.ἄ.
Μενουθιάς,-άδος, ἡ·νῆσ.Ἰνδ.Ὠκεαν.
Μένουδις, ἡ· κώ. Αἰγύπτου.
Μενούνιος, ὁ· πα. τῆς συζ. τοῦ βασ. τῶν Ἰλλυριῶν Τευθίωνος.
Μέντης, -ου, ὁ· υἱ. Ἀγχιλάου, βασ. Ταφίων | ἡγ. Κικόνων.
Μέντωρ, -ορος,ὁ·τῶν Τρώων τις | υἱ. Εὐρυσθέως | κ. ἄ.
Μένων, -ωνος.ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθην.| εἷς τῶν στρατ. τῶν Μυρίων | κ.ἄ.

Μέρδις, -ιος, ὁ=Σμέρδις, βασ.Περσ.
Μερμερεύς, -έως, ὁ υἱ.Ἰάσον.κ.Μηδ.
Μέρμερος,ὁ τῶν ἐν Τροίᾳ Μυσῶν τις | υἱ. Ἰάσον. κ. Μηδείας | κ. ἄ.
Μερμησσός, ἡ· κώ. Φρυγίας.
Μερμόδας,-α,ὁ ποτ.Ἀσια.Ἀλβανίας.
Μερμνάδαι, οἱ δυναστ.οἶκος ἐνΛυδίᾳ.
Μέρμνων, -ωνος, ὁ· ὄν. βουκόλου.
Μερόη, ἡ νῆσ.Αἰθιοπ.κ.πόλ.ἀπ' αὐτῆς.
Μέροπες, οἱ κάτ.τῆς νήσ.Κῶ|μυθ.ἔθν.
Μερόπη, ἡ θυγ."Ατλαντος,σύζ.Σισύφ., μή. Γλαύκου | θυγ. βασ. Ἀρκαδίας Κυψέλου | κ. ἄ.
Μεροπὶς νῆσος, ἡ=Κῶς.
Μεροπὶς γῆ, ἡ μυθώδ. χώ. Μερόπων.
Μέροψ, -οπος, ὁ· βασ.νήσ.Κῶ | ἡγεμ. πόλ. Περκώτης | κ. ἄ.
Μεσαβατική, ἡ (κ. Μασσαβ-)·ἐπαρχ. Περσίας.
Μεσαμβρία, ἡ· ὄν. 2 πόλ. Θρᾴκης.
Μεσάτη, ἡ· ἀκρωτ.Ἰωνίας ἐνΜ.Ἀσίᾳ.
Μεσάτις, -ιδος,ἡ (κ.-εως)·πόλ.Ἀχαΐ.
Μεσαυλίος, ὁ· δοῦλός τις τοῦ Ὀδυσ.
Μεσημβρία, ἡ·=Μεσαμβρία.
Μεσήνη, ἡ· χώ. Βαβυλωνίας.
Μέσης, -ους, ὁ· υἱ. Πυλαιμένους, ἡγ. Μαιόνων.
Μεσόα, ἡ· χωρ. Λακωνικῆς.
Μεσόβοα, -ων, τά· χωρ. Ἀρκαδίας.
Μεσοποταμία, ἡ· χώ. μεταξὺ Τίγριδος κ. Εὐφράτου.
Μέσπιλα, ἡ· πόλ. Ἀσσυρίας.
Μέσσα, ἡ·=Μέσση.
Μεσσαβάται, οἱ· κάτ. Μεσσαβατικῆς.
Μεσσάνα, Μεσσάνιος·=Μεσσήν-.
Μεσσαπέαι, αἱ· χωρ. Λακωνικῆς.
Μεσσαπία, ἡ· χερσόν. Ἰταλίας.
Μεσσάπιον, τό· ὄρ. Βοιωτίας.
Μέσσαπος, ὁ· Βοιωτός τις.
Μέσση, ἡ· κώ. Λακωνικῆς.
Μεσσηίς,-ίδος,ἡ πηγὴ Φερῶνθεσσαλ.
Μεσσήνη,ἡ θυγ.Τρίοπος | =Μεσσηνία | πόλ.Μεσσηνίας κ. Σικελίας.
Μεσσηνία, ἡ· ἐπαρχ. Πελοποννήσου.
Μεσσηνὶς γῆ, ἡ·=Μεσσηνία.
Μεσσόα, ἡ·=Μεσόα | φυλὴ Σπάρτ.
Μεσσόλα, ἡ· κώ. Λακωνικῆς.
Μεσσωγίς, -ίδος, ἡ· ὄρ. Λυδίας.
Μέταβον, τό·=Μεταπόντιον.
Μέταβος, ὁ· υἱ. Σισύφου.
Μεταγένης, -ους, ὁ· Λακεδαιμ. τις | κωμ. ποιητὴς | κ. ἄ.
Μεταγώνια, τά· παραλία Λιβύης.
Μεταγώνιον, τό·ἄκρωτ.Μαυριτανίας.
Μεταγωνῖτις,·ίδος,ἡ·=Μεταγώνια.
Μετόλκης, -ους, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου.
Μέταλλον, τό· κώ. Κρήτης.
Μετάνειρα, ἡ· σύζ. Κελεοῦ, μή. Τριπτολέμου | κ. ἄ.
Μέταπα, ἡ· πόλ. Αἰτωλίας.
Μεταπόντιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Μέταυρος, ὁ· ὄν. 2 ποτ. Ἰταλίας.
Μετόχριον, τό· φρούρ. Βοιωτίας.
Μέτηλις, -ιδος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Μέτοπος, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Συβάρεως.
Μέτουλον, τό· πόλ. Ἰλλυρίας.
Μέτων,-ωνος, ὁ· υἱ.Παυσανίου,Ἀθην. ἀστρονόμος | κ. ἄ.
Μετώπη, ἡ θυγ.ποτ.Λάδωνος|σύζ.ποτ. Σαγγαρίου | ποτ. Ἀρκαδίας.
Μέτωπος, ὁ·=Μέτοπος.
Μεχερῖνος, ὁ·=Μυκερῖνος.
Μήδα, ἡ· θυγ. βασ. Θρᾳκῶν Κοθήλα.
Μήδεια, ἡ· θυγ. βασ.Κολχίδος Αἰήτου | πόλ. Ἀσίας | κ. ἄ.
Μήδειος, ὁ· υἱ. Ἰάσονος κ. Μηδείας.
Μηδεσικάστη, ἡ· θυγ. Πριάμου.
Μηδία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Μήδιος, ὁ· Λαρισσαῖος, φίλ. Μ. Ἀλεξ.
Μηδίς,-ίδος,ἡ·=Μηδική | Μηδὶς γῆ =Μηδία.
Μήδοκος, ὁ· βασ. Ὀδρυσῶν Θρᾳκῆς.
Μῆδος, ὁ· υἱ.Αἰγέως κ.Μηδείας | βασ. Περσῶν | ποτ. Περσίας | κ. ἄ.
Μηδοσάδης, -ου, ὁ· πρέσβυς τοῦ ἡγεμ. Θρᾳκῶν Σεύθου.
Μήδων, -ωνος, ὁ· εἷς βασιλ."Αργους.
Μήδυμνα,ἡ·θυγ.Μακαρέ.|πόλ.Λέσβου.
Μηδώνη, ἡ· ἀντὶ Μεδώνη.
Μηίονες, οἱ· ἀντὶ Μήονες.
Μηκιστεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ταλαοῦ, ἀδελ. Ἀδράστου| υἱ. Λυκάονος |κ.ἄ.
Μηκιστιάδης, ὁ· ὁ Εὐρύαλος (ὡς υἱ. Μηκιστέως).
Μηκύβερνα, ἡ·πόλ.Μακεδ.Παλλήνης.
Μηκώνη, ἡ· ἡ Σικυών.
Μήλης, -ου, ὁ· βασ. Λυδίας.
Μηλιακός, ὁ·=Μαλιακός.
Μηλιάς, -άδος, ὁ·=Μαλιάς.
Μηλιεύς, -έως, ὁ·=Μαλιεύς.
Μηλόβοσις, -ιος, ἡ· μία τῶν Ὠκεαν.
Μῆλος, ἡ· νῆσ. Αἰγαίου, μία Κυκλάδ.
Μήν, Μῆνος,ὁ·πρῶτος βασ.Αἰγύπτου.
Μήν, Μηνός, ὁ· ἡ Σελήνη ὡς θεότης Φρυγίας.
Μηνᾶς, -ᾶ, ὁ· Λακεδαιμ. τις | κ.ἄ.
Μῆνιγξ, -ιγγος, ἡ· πόλ. κ.νῆσ.Ἀφρικ.
Μήνιος, ὁ· ποτ. "Ηλιδος.
Μηνογένης, ὁ· Γραμματικός τις.
Μηνόδοτος, ὁ·ἰατρὸς ἐκ Νικομηδείας | γλύπτης Ἀθηνῶν.
Μηνόδωρος, ὁ· ἰατρός τις|γλύπτ.Ἀθ.
Μηνοφάνης, -ους,ὁ·στρατ.Μιθριδάτ.
Μηνόφιλος, ὁ· ποιητὴς ἐκ Δαμάσκοῦ.
Μηονίς, -ίδος, ἡ· ἀντὶ Μαιονίς.
Μηουανία, ἡ· πόλ. Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλ.
Μηριόνης, -ου, ὁ·υἱ.Μόλουἐκ Κρήτης| πα. Διομήδους | κ.ἄ.
Μηρόν, τό· ὄρ. Ἰνδιῶν.
Μήστρα, ἡ· θυγ. "Ερυσίχθονος.
Μήστωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Περσέως κ.Ἀνδρομέδας | νόθ. υἱ. Πριάμου | κ.ἄ.
Μήτα, ἡ· θυγ."Οπλητος, σύζ Αἰγέως.
Μητιάδουσα, ἡ· σύζ. Κέκροπος.
Μητιονίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Μητίονος.
Μητίοχος, ὁ· υἱ. Μιλτιάδου.
Μῆτις, -ιδος (-ιος), ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ κ. Τηθύος, πρώτη σύζ. Διός.
Μητίχη, ἡ· Ἀθην. ἑταίρα.
Μήτιχος, ὁ=Μητίοχος |Ἀθην. ἀρχιτέκτων.
Μητίων, -ονος, ὁ· υἱ."Ερεχθέως, πάπ. Δαιδάλου.
Μήτρα, ἡ·=Μήστρα.
Μητραγάθης, -ου, ὁ· Πέρσης τις.
Μήτρας, -α, ὁ (κ. -τρᾶς)· Χῖός τις.
Μητροβάτης, -ου, ὁ· Πέρσης τις.
Μητρόβιος, ὁ· ὄν. ποιητοῦ.
Μητρόδωρος, ὁ· ἡγ. Προκοννήσου|ὄν. φιλοσόφων | κ.ἄ.
Μητροκλῆς, -έους, ὁ· κυν.φιλόσοφος.
Μητρόπολις, -εως, ἡ· κώ. Ἀκαρναν.| πόλ. Θεσσαλ.| πόλ. Φρυγίας | κ. ἄ.
Μίγδων, -ωνος,ὁ·στρατ. Σπαρτιατῶν.
Μίγκιος, ὁ· πόλ. Ἰταλίας.
Μιγώνιον, τό· χωρ.νήσου Κρανάης.
Μιγωνῖτις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ.Ἀφροδίτης.
Μιδάειον,τό·πόλ.Φρυγ.ἐπὶ Σαγγαρίου.
Μίδαμος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου.
Μίδας, -α, ὁ· υἱ. Γορδίου, βασ.Βρύγων | ὄν. Φρυγῶν βασιλέων | κ.ἄ.
Μίδεα, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Μιδέα, ἡ· πόλ. Ἀργολίδος.
Μίδεια, ἡ· θυγ. Φύλαντος | =Μιδέα
Μίδου κρήνη, ἡ· πηγὴ ἐν Φρυγίᾳ.
Μιδυλίδαι, οἱ· ἐπίσ. οἰκογ. Αἰγίνης.
Μίδαικος,ὁ·συγγραφ.περὶ μαγειρικῆς.
Μιθραδάτης, -ου,ὁ·ἀντὶ Μιθριδάτης.
Μίθρας,-α(-ου),ὁ·θεότ.Περσ.,ὁ"Ηλιος.
Μιθραύστης, -ου, ὁ· ἡγ. Ἀρμενίας.
Μιθριδάτης, -ου,ὁ·σατρ.Λυκαονίας κ. Καππαδ.|ὄν.διαφ.βασ.Πόντου|κ.ἄ.
Μιθριδάτιον, τό· κώ. Γαλατίας.
Μιθρίνης, ὁ· Πέρσης, σατρ. Καππαδ.
Μιθροβαρζάνης, -ους,ὁ·Πέρσ.Μάγος.
Μίκα,ἡ·ὄν.κορασίδος παρ' Ἀριστοφάν.
Μικίψας, -α, ὁ· υἱ. κ. διάδ. Μασινίσσα.
Μικίων, -ωνος, ὁ·=Μικκίων.
Μίκκα, ἡ·=Μίκα.
Μικκίων, -ωνος, ὁ· ζωγράφος Ἀθην.
Μίκκος, ὁ· σοφιστὴς σύγχρ. Σωκράτ.
Μίκυδος, ὁ· ὑπηρ. Ἀναξιλάου, τυράν. τοῦ Ρηγίου | κ.ἄ.
Μίκυλλος,ὁ·ὑποδηματ. παρὰ Λουκιαν.
Μίκυλος, ὁ· ὄν. ποιητοῦ τινος.
Μίκων, -ωνος, ὁ· περίφ. ζωγρ. κ. γλύπτης | ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν. | κ.ἄ.
Μίλατος, ἡ· ἀντὶ Μίλητος.
Μιλητόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Μίλητος, ἡ· πόλ. Ἰωνίας Μ. Ἀσίας | πόλ. βορ. Κρήτης | κ.ἄ.
Μίλητος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. Ἀρείας,ἔγγον. Μίνωος.
Μίλτας, -α, ὁ·Θεσσαλός τις.μαθ.Πλάτ.
Μιλτιάδης, -ου,ὁ·υἱ.Κυψέλου,ἡγ.Θρᾳκης|ὁπερίφ.στρατ.ἐνΜαραθῶν.|κ.ἄ.
Μιλτιάδια, τά· ἑορτὴ Θρᾳκῶν πρὸς τιμὴν Μιλτιάδου.
Μιλτοκύθης, -ου, ὁ· ὄν. Θρᾳκός τινος.
Μιλτώ, -οῦς, ἡ· ἡ νεωτέρα Ἀσπασία.
Μιλύαι, οἱ· κάτ. τῆς Λυκίας.
Μιλύας, -ου, ὁ· ἀπελεύθερός τις τοῦ Δημοσθένους.
Μιλυάς, -άδος, ἡ· ἡ Λυκία.
Μίλων, -ωνος, ὁ· ἀθλητὴς ἐκ Κρότωνος | κ.ἄ.
Μίμας -αντος, ὁ· υἱ. Αἰόλου | εἷς τῶν Κενταύρων| εἷς τῶν Γιγάντων| κ.ἄ.
Μίμνερμος, ὁ· αὐλητὴς κ. ποιητὴς ἐκ Κολοφῶνος.
Μιμνόμαχος,ὁ·Πυθαγόρ.ἐκ Τάραντος.
Μιναία, ἡ· χώ. Εὐδαίμ. Ἀραβίας.
Μιναῖοι, οἱ· ἔθνος Ἀραβίας.
Μίνδαρος, ὁ· ναύαρχος Σπαρτιατῶν.
Μίνδης ὄρος, τό· ὄρ. "Ηλιδος.
Μίνιος, ὁ· ποτ. Λυσιτανίας.
Μινναῖοι, οἱ·=Μιναῖοι.
Μιντοῦρναι, αἱ· πόλ.Λατίου ἐν Ἰταλ.
Μινύαι, οἱ· ἔθνος Αἰολίδος ἐν Βοιωτίᾳ | οἱ Ἀργοναῦται.
Μινύας, -ου, ὁ· υἱ. Χρύσου, ἔγγον. Ποσειδ., πα. Ὀρχομενοῦ, γενάρχ. τῶν Μινυῶν.
Μινυάς, -άδος, ἡ· θυγ. Μινύου | ἡ Μινυὰς γῆ=ἡ χώρα τῶν Μινυῶν.
Μινύειος, ὁ (κ. Μινυήιος)·ὁ τοῦ Μιν. | Μιν. Ὀρχομενός (ὁ ἐν Βοιωτίᾳ)| ποτ. "Ηλιδ. | ποτ. Θεσσαλ.
Μινυηΐς, -ίδος, ἡ·θυγ.Μιν.,ἡ Κλυμένη.
Μίνυτος, ὁ· εἷς τῶν παίδων Ἀμφίονος κ. Νιόβης.
Μινώα, ἡ(κ. -ώη)·ἀκρωτ.κ.φρούρ. τῆς Μεγαρίδος | νησὶς πλησ. Νισαίας | πόλ. Κρήτης | κ.ἄ.
Μινωΐδες νῆσοι, αἱ·τινὲς τῶν Κυκλάδ.
Μίνως,-ωος,ὁ·υἱ.Διὸς κ.Εὐρώπης;βασ. Κρήτης| υἱ. Λυκάστου, ἔγγον. προηγ., βασ. Κρήτης.
Μινώταυρος, ὁ· τερατόμορφος υἱ.Πασιφάης (συζ. Μίνωος).

Μισγολαΐδας,-α, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Μισγόλας,-α, ὁ· Ἀθην.,υἱ.Ναυσικράτ.
Μισγομεναί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Μισηνόν, τό· (κ. Μισ-)· ἀκρωτ. καὶ πόλ. Ἰταλικῆς Καμπανίας.
Μίσηνος, ὁ (κ. -νός)· σύντροφος Ὀδυσ. | πηδαλιοῦχος νηὸς Αἰνείου.
Μίτρα, ἡ· ἡδύρανία Ἀφροδ.παρὰΠέρσ.
Μιτραδάτης,-ου, ὁ·= Μιθραδάτης| ποιμὴν Ἀστυάγους.
Μιτραῖος, ὁ· Πέρσης τις.
Μιτροβάτης,-ου, ὁ· σατρ. Βιθυνίας.
Μιτυλήνη, ἡ· ἓλ. ὀρθότ Μυτιλήνη.
Μίτυς,-υος,ὁ· Ἀργειόςτις|ποτ.Μακεδ.
Μνασάλκας, ὁ· ἐπιγραμματοποιὸς ἐκ Σικυῶνος.
Μνασέας,-ου, ὁ· Ἀργεῖος, πράκτωρ Φιλίππου | στρατ. Φωκέων | κ. ἄ.
Μνασιγείτων,ονος, ὁ· Ἀθην. συγγρ.
Μνάσινος, ὁ (κ.-σίνης)·υἱ Πολυδεύκ.
Μνασίππος, ὁ· στρατ.Λακεδαιμονίων.
Μνασίων, -ωνος, ὁ· ραψῳδός τις.
Μνασκίρης,-ου, ὁ· βασ. Πάρθων.
Μνασύριον, τό· πόλ. Ρόδου.
Μνάσων,-ωνος, ὁ·ἡγ.ἘλατείαςΦωκ.
Μνεῦις,-ιος,ὁ· ταυροειδὴςθεόςΑἰγύπτ.
Μνημοσύνη, ἡ· θυγ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς, μία τῶν Τιτανίδων.
Μνήμων,-ονος, ὁ· ἰατρὸς ἐκ Σίβης.
Μνησαγόρας, -ου, ὁ· συγγραφεύς τις.
Μνησαρέτη, ἡ·ὄν.τῆςἑταίραςΦρύνης.
Μνησαρχίδης, ὁ· υἱ. Μνησάρχου, ὁ Πυθαγόρας.
Μνήσαρχος, ὁ· πα. τοῦ Πυθαγόρου, ἐκ Σάμου | πα.Εὐριπίδου | κ. ἄ.
Μνησίδημος, ὁ· ἐπών. ἄρχων Ἀθην.
Μνησιδείδης,-ου, ὁ· υἱ. Μνησιθέου| ἐπων.ἄρχ.·Ἀθ.|εἷς τῶν 30τυρ.ἐν'Αθ.
Μνησίδεος, ὁ· ἰατρ. κ. κωμ. ποι. ἐν Ἀθήναις | κ. ἄ.
Μνησικλῆς,-έους, ὁ· περιθ. συκοφ.| ἀρχιτέκτων Προπυλαίων | κ. ἄ.
Μνησίλεως, -ω, ὁ· υἱ. Πολυδεύκους κ. Φοίβης.
Μνησίλοχος, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθήναις | κωμ. ποι. | κ. ἄ.
Μνησιμάχη, ἡ· θυγ.Δεξαμενοῦ.
Μνησίμαχος, ὁ· κωμ. ποι. |ἱστοριογρ.
Μνησιπτόλεμος, ὁ· ἱστοριογρ. παρ' Ἀντιόχῳ.
Μνησίφιλος, ὁ· εἷς τῶν ἐν Ἀθήν. ἀρχόντων | ἱστοριογρ. | κ. ἄ.
Μνήστρα, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Μοαγέτης, ὁ· τύραν. ἐν Κιβύροις.
Μοδίανα, ἡ· πόλ. Εὐδ. Ἀραβίας.
Μοδόγουλλα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Μοδόκαι, οἱ· λα. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Μόδονος, ὁ· ποτ. νῆσ. Ἱέρνης.
Μόδρα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Μόδων,-ωνος,ὁ·ἐπών.τῆςΜοθών.|κ.ἄ.
Μοδώνη, ἡ· θυγ. Οἰνέως |=Μεδώνη.
Μοῖνος, ὁ· ποτ. Γερμανίας.
Μοιραγέτης, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Μοῖραι, αἱ· θυγ. Νυκτός, Κλωθώ, Λάχεσις, Ἄτροπος.
Μοιριάδης, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Μοῖρις, -ιδος (-ιος), ὁ· βασ.Αἰγύπτιου | Γραμματικὸς | κ.ἄ.
Μοίριχος, ὁ· Κορίνθιός τις.
Μοιροκλῆς,-έους,ὁ·τῶν'Αθ.ρητόρ.τις.
Μοιρώ,-οῦς, ἡ· βλ. Μυρώ.
Μοισαῖος, ὁ· ἀντὶ Μουσαῖος.
Μοισία, ἡ (κ. Μυσία)·ἐπαρχ.Εὐρώπης.
Μοισοί, οἱ (κ. Μυσοί)· οἱ κάτ. τῆς ἐπαρχ. Μοισίας.
Μολίνη, ἡ·=Μολιόνη.
Μολίονες, οἱ·υἱ.Μολιόνηςκ.Ἄκτορος.
Μολιόνη, ἡ· σύζ. Ἄκτορος.
Μολιονίδαι, οἱ·=Μολίονες.
Μολίων,-ωνος, ὁ· ἡνίοχος Θυμβραίου | υἱ. Εὐρύτου.
Μόλοβρος,ὁ·πα.στρατηγ.Ἐπιτάδα.
Μολόεις, -εντος, ὁ· ποτ. Βοιωτίας.
Μόλορχος, ὁ(κ.-κος)·πένης κάτ.Κλεωνῶν.
Μόλος, ὁ·υἱ. Ἄρεως, ἀδελ.Θεστίου|υἱ. Δευκαλίων., ἔγγον.Μίνωος | κ.ἄ.
Μολοσσία,ἡ(κ.-ττία)·ἐπαρχ.Ἠπείρου.
Μολοσσός, ὁ (κ. -ττός)· υἱ.Πύρρου κ. Ἀνδρομάχ.,βασ.Μολοσσίας |στρατ. Ἀθηναίων. | κ.ἄ.
Μολουρίς (-ίδος)πέτρα,ἡ· βράχος ἐν Μεγαρίδι.
Μολπαδία, ἡ· μία τῶν Ἀμαζόνων θυγ. Σταφύλου.
Μολπία, ἡ· θυγ. Σκεδάσου.
Μόλπις, -ιδος, ἡ· συγγραφεύς τις.
Μολύκρ(ε)ια, ἡ· (κ. -(ε)ιον)· πόλ. κ. λιμ. Αἰτωλίας.
Μόλων,-ωνος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις | τραγ. ὑποκριτής.
Μονάχη, ἡ· νῆσος Ἰνδιῶν.
Μονήσιοι, οἱ· ἔθνος Γαλλίας.
Μονήτ(τ)ιον, τό· πόλ.Ἰαπόδων'Ιλλυρ.
Μονίμη, ἡ· σύζ. Μιθριδάτου,ἐκΜιλήτ.
Μόνιμος, ὁ· Λακεδαιμόνιόςτις|Συρακ. φιλόσοφος.
Μόνοικος, ἡ (κ. Μονοίκου λιμήν, ὁ)· πόλ. Λιγυστικῆς ἐν Ἰταλίᾳ.
Μόνος, ὁ· τῶν δεινοσοφιστῶν τις.
Μοργαντίνη, ἡ·=Μοργάντιον.
Μοργάντιον, τό· πόλ. Σικελίας|πόλ. Ἰταλίας.
Μοργέντιον τό·=Μοργάντιον.
Μόργητες, οἱ· Ἰταλ. ἔθνος.
Μορζεύς,-έως, ὁ· βασ. Παφλαγονίας.
Μοριμινή, ἡ· ἐπαρχ. Καππαδοκίας.
Μορινοί, οἱ· ἔθνος Βελγ. Γαλλίας
Μόριχος, ὁ· ὄν. ποιμένος.
Μόρσιμος, ὁ· τραγ. ποιητής.
Μόρσων,-ωνος, ὁ· ὄν. βουκόλου.
Μόρυς,-υος, ὁ·υἱ.ἹπποτίωνοςἐκΦρυγ.
Μόρυχος, ὁ· τραγ. ποιητής.
Μορφεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ὕπνου, θεὸς ὀνείρων.
Μορφώ, -οῦς, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Μόρων,-ωνος, ὁ· πόλ. Λυσιτανίας.
Μόσυνοι,οἱ (κ.Μοσύνοικοι)· ἔθν.Πόντ.
Μοσχίνα,ἡ· Ἀθην.ποιήτρια. [του.
Μοσχίων,-ωνος, ὁ· τραγ. ποι.|ἰατρός.
Μόσχοι, οἱ· ἔθνος Ἀσίας.
Μόσχος,ὁ·ποι.εἰδυλ.| ἀστρολόγος|κ.ἄ.
Μοτίνη, ἡ·=Μουτίνη. [λίας.
Μοτύη,ἡ·ὄν. γυναικ. | πόλ.κ.λιμ.Σικε-
Μούζουρις, -ιδος, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Μούλιος,ὁ·σύζ.Ἀγαμήδης, θυγ.Αὐγεί.
Μούμμιος,ὁ·Ρωμ.ὕπατος|ὄν.Ρωμαίων.
Μοῦνδα, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς Ἱσπανίας.
Μοῦνδος, ὁ· ποτ. Λυσιτανίας.
Μουνιχία,ἡ(κ.-υχία)· εἷς τῶν λιμ.Πει-
Μουργίσκη,ἡ·φρούρ.Θρᾴκης. [ραιῶς.
Μουρυχίδης, ὁ· Ἑλληνοπόντιός τις.
Μοῦσαι,αἱ·αἱ9 θυγ.Διόςκ.Μνημοσύνης.
Μουσαῖος,ὁ·εἷς τῶν Γιγάντων | μυθολογ. ποι., υἱ. Εὐμόλπου | κ. ἄ.
Μουσάριον,τό· ὄν. ἑταίρας.
Μουσεῖον,τό·να. Μουσῶν | οἰκοδόμημα πλησ.Ἀκροπόλ. | κώ.Μακεδον.
Μουσικανός, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Μοῦσος, ὁ· γλύπτης τις.
Μουσώνιος,ὁ·φιλόσ.ἐκΤυρρην. | κ. ἄ.
Μουτίνη,ἡ·πόλ.|Ἰταλίας|πόλ.Ἰβηρίας.
Μουτίνης, ὁ· στρατ. Καρχηδονίων.
Μόψιον, τό· λόφ. κ. πόλ. Θεσσαλίας.
Μοψοπία, ἡ· ὄν. Ἀττικῆς.
Μόψοπος, ὁ· βασ. Ἀττικῆς.
Μόψος, ὁ· μάντις Θεσσαλὸς | κ. ἄ.
Μόψου ἑστία(ἡ πόλις), ἡ· πόλ. Κιλικ.
Μυγδονία,ἡ·ἐπαρχ.Μακεδ. | χώ.Φρυγίας | τμῆμα Μεσοποταμίας.
Μύγδων,-ωνος,ὁ(κ.-ών, -ῶνος)·βασ. Βεβρύκων | βασ. Φρυγίας | κ. ἄ.
Μύδων,-ωνος,ὁ· Τρῳαδίτης | πα. φιλοσόφ. Ἀρχελάου | κ. ἄ.
Μυέκφορις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Μύης, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Μῦθος, ὁ· κῆπος ἐν Σικελίᾳ.
Μυῖα,ἡ· θυγ. Πυθαγόρου | κ. ἄ.
Μυκάλη, ἡ· ὄρ. κ. λόφος Ἰωνίας.
Μυκαλησσός,ἡ (κ. -ττός)· πόλ. κ. ὄρ. Βοιωτίας.
Μυκερῖνος,ὁ·υἱ.Χέοπος, βασ. Αἰγύπτ.
Μυκῆναι, αἱ·πόλ.Ἀργολ.,ἕδρα Ἀγαμέ.
Μυκηνεύς, ὁ· υἱ. Σπάρτωνος, ἔγγονος Φορωνέως.
Μυκήνη,ἡ· θυγ. Ἰνάχου, σύζ.Ἀκέστορος | πόλ. Ἀργολίδος.
Μύκοι, οἱ· Περσικὸν ἔθνος.
Μύκονος,ἡ(κ.-ωνος)·μίατῶνΚυκλάδ.
Μυλαί, αἱ· πόλ. κ. λιμ. Σικελίας.
Μύλασ(σ)α, τά· πόλ. Καρίας.
Μυλάων, -οντος, ὁ· ποτ.Ἀρκαδίας.
Μύλης, -ητος, ὁ· υἱ. Λέλεγος.
Μυλητίδαι, οἱ· φατρία Συρακουσῶν.
Μύλινος, ὁ· Γίγας ἐν Κρήτῃ.
Μύλιττα,ἡ· ἡ Ἀφροδ. παρ' Ἀσσυρίοις.
Μυλλίας, ὁ· μαθ. Πυθαγόρ.,Κροτωνιά-
Μύνδος, ἡ· πόλ. Καρίας. [της.
Μύνης,-ητος,ὁ·σύζ.Βρισηίδος,ἐκ Λυρνησσοῦ.
Μυόν(ν)ησος,ἡ·πόλ.κ.ἀκρωτ.Ἰωνίας | νησὶς παραλίων Θεσσαλίας.
Μυονία, ἡ· πόλ. Ὀζολῶν Λοκρῶν.
Μυὸς ὄρμος, ὁ· = Ἀφροδ. ὅρμος, ἐπὶ τοῦ Ἀραβ. κόλπου.
Μυοῦς, -οῦντος, ἡ·πόλ.Καρίας | κ.ἄ.
Μύρα, τά· πόλ. Λυκίας.
Μυρίανδρος, ἡ· πόλ. Συρίας.
Μυρίκη,ἡ· νῆσ. Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.
Μυρικοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Τρῳάδος.
Μύρινα,ἡ(κ.-ίνη)·θυγ.Τεύκρου,σύζ. Δαρδάνου | μία Ἀμαζόνων | κ. ἄ.| πόλ. Λήμνου | κ. ἄ.
Μύρκινος, ἡ· χώ. κ. πόλ. Θρᾴκης.
Μύρλεια, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Μυρμηκίδης, ὁ· γλύπτης ἐκ Μιλήτου.
Μυρμήκιον, τό· πόλ. Σκυθίας.
Μύρμηξ,-ηκος,ὁ·σκόπελοςΑἰγ.πελάγ.
Μυρμιδόνες,οἱ· παλ.Αἰγινῆται μετοικήσαντες εἰς Φθιώτιδα.
Μυρμιδόνη, ἡ· μία τῶν 50 Δαναΐδων.
Μυρμιδών,-όνος,ὁ· υἱ.Διὸς κ.Εὐρυμεδούσης | κ. ἄ.
Μύρος, ὁ· ἐπών. ἄρχ.ἐν Ἀθήναις.
Μύρρα, ἡ· θυγ. Κινύρα,μή. Ἀδώνιδος.
Μυρρίνη,ἡ·θυγ.Καλλίου,σύζ. τυρ. Ἱππία(υἱ.τοῦΠεισιστρ.)|ὄν.ἑταιρ.|κ.ἄ.
Μυρρινίδιον,τό·ὑποκορ.τοῦΜυρρίνη.
Μυρρινοῦς,-οῦντος, ὁ· δῆμ.Ἀττικῆς.
Μυρσίλος,ὁ·ὄβασ. Λυδῶν Κανδαύλης | τύρ. Μυτιλήνης | κ. ἄ.
Μύρσινος, ἡ· = Μυρτούντιον, πόλ. Ἤλιδος.
Μύρσος,ὁ·βασ.Λυδ.,πα.Κανδαύλ. |κ.ἄ.
Μύρων, -ωνος, ὁ· ὄν. ποιμένος.
Μυρτάλη, ἡ· ὄν. ἑταίρας | κ. ἄ.
Μυρτία, ἡ· ὄν. Ἀθηναίας.
Μυρτίλος,ὁ· υἱ. Ἑρμοῦκ.Κλεοβούλης, ἡνίοχ.βασ.Ἤλιδος Οἰνομάου | κωμ. ποιητ. | κ. ἄ.
Μύρτιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας.

Μύρτιον, τό· χωρ. Θρᾳκ. Χερσονήσου (λεγόμ. κ. Μυρτώνιον).
Μύρτις, -ιος, ὁ· Ἀργεῖός τις.
Μύρτις, -ιος, ἡ· ὄν. ποιητρίας.
Μυρτόεσσα,ἡ· μία τῶν Νυμφ. Ἀρκαδ.
Μύρτος, ἡ· νησὶς Αἰγαίου πελάγους.
Μυρτούντιον, τό· πόλ. Ἤλιδος | κ.ἄ.
Μύρτουσ(σ)α, ἡ· δρ. Λιβύης.
Μυρτώ,-οῦς,ἡ· ὄν. γυναικὸς | δευτέρα σύζ. Σωκράτους | κ. ἄ.
Μυρτώνιον, τό·=Μύρτιον.
Μυρτῷον πέλαγος,τό·μεταξὺ Κρήτης κ. Εὐβοίας.
Μυρτώσιον αἶπος,τό·=Μύρτουσα.
Μυρώ,-οῦς,ἡ·ποιήτρ. ἐκ Βυζαντ. |κ.ἄ.
Μύρων,-ωνος,ὁ·περίφ.γλύπτης | τύρ. Σικυῶνος | κ. ἄ.
Μυρωνιανός, ὁ· συγγραφεύς τις.
Μυρωνίδης,ὁ· στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Μῦς, Μυός, ὁ·ἐπίσ.τις ἐν Καρίᾳ|κ.ἄ.
Μυσία,ἡ·ἐπαρχ. Μ.Ἀσίας | =Μοισία | θέσις Ἀργολ. | ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Μύσιος, ὁ· Ἀργεῖός τις φιλοξενήσας τὴν Δήμητρα | ποτ. Μυσίας | κ. ἄ.
Μυσ|ς(-ίδος) αἱ᾽α, ἡ·=Μυσία
Μύσκελλος, ὁ· υἱ. Ἄλκμον.,Ἀργεῖος.
Μύσκων, -ωνος, ὁ· στρατ. Συρακουσ.
Μυσός,ὁ·κάτ.Μυσίας | ἀδελ.Καρὸς κ. Λυδοῦ | ποτ. Μυσίας.
Μυστιχίδης, ὁ· ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήναις.
Μύσων,-ωνος,ὁ·εἷς 7 σοφῶν,Χηνιεύς.
Μυτιλήνη, ἡ· θυγ. Μακαρέως ἢ Πέλοπος | πόλ. Λέσβου.
Μύτων,-ωνος,ὁ·υἱ.Ποσειδ.κ.Μυτιλήν.
Μυχός, ὁ· λιμ. Φωκίδος.
Μῶλος, ὁ·=Μόλος.
Μώμεμφις, -ιδος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Μῶφι, τό· ὄρ. Αἰγύπτου.
Μωφίς, -ίδος, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.

N

Ναάνα, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Νάαρδα, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Νάβαρις,-ιδος, ἡ·πόλ.Ἀριαν.ἐν Ἀσίᾳ.
Ναβαρζάνης, ὁ· Πέρσ.στρατ.Δαρείου.
Ναβαταῖοι, οἱ·ἔθν.Πετραίας Ἀραβίας.
Ναβιανοί, οἱ· ἔθνος Ἀσιατ.Σαρματίας.
Νάβις, -ιδος, ὁ· βασ. ἢ τύρ. Σπάρτης.
Ναβουκοδρόσορος,ὁ·βασ.Ἀσσυρίων, ὁ Ναβουχοδονόσωρ τῆς Γραφῆς.
Ναβουριανός, ὁ· Χαλδαῖος Μαθηματ.
Ναγάδιβα, ἡ (κ. -δινα) ·πόλ. κ. νῆσ. τῆς Ἰνδικῆς Ταπροβάνης.
Νάγαρα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν (λεγομ. ἄλλως Διονυσόπολις κ. Νύσσα).
Νάγιδος, ἡ· πόλ.μετ.Κιλικ.κ.Παμφυλ.
Νάζαβα, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ναζιανζός, ἡ· πόλ. Καππαδ. (ἡ πρότ. Διοκαισάρεια).
Ναθώ, ἡ· νομὸς Πτολεμαίου.
Ναΐς,-ίδος,ἡ·νύμφ.ὑδάτων,Ναϊὰς|θυγ. Ζήθου | μία Νηρ.ίδων | κ. ἄ.
Ναϊσσός,ἡ(κ.Νάϊσσος)·πόλ.Μοισίας.
Νακόλεια, ἡ πόλ. Φρυγίας.
Νάλιφος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Νάμαδος, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Ναμνῖται, οἱ· ἔθν. Λουγδουν.Γαλλίας.
Νάννακος, ὁ· βασ. Φρυγίας. [νώ.
Ναννάριον τό(κ.Νάννιον)·ὕποκ.Νάν-
Ναννώ,-οῦς,ἡ·αὐλητρίς,φίλ.Μιμνέρμ.
Νάνος, ὁ (κ. Νᾶνος κ. Νάννος)·βασ. Γαλατῶν.
Νάξιος, ὁ· υἱ.Πολέμωνος, βασ. Καρῶν.
Νάξος, ὁ· υἱ. Ἐνδυμίωνος.
Νάξος, ἡ·μία Κυκλάδ.| πόλ.Σικελίας.
Νάοκλος, ὁ· εἷς τῶν υἱῶν Κόδρου.
Νάπαρις, -ιος, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Νάρ, Ναρός, ὁ (κ. Νάρνος)· ποτ. Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλίᾳ.
Ναράγαρα, τά· πόλ. Ἀφρικῆς.
Ναρβών, -ῶνος, ἡ (κ. Νάρβων)· πόλ. Ναρβωνικῆς Γαλλίας.
Ναρβωνῖτις, -ίδος, ἡ·ἐπαρχ.Γαλλίας.
Ναρθάκιον ὄρος, τό·ὄρ.κ.πόλ.Φθιώτ.
Ναρθηκίς,-ίδος,ἡ·νησὶς πλησ.Σάμου.
Ναρκαῖος, ὁ· υἱ.Βάκχου, κτίτωρ ναοῦ Ἀθηνᾶς ἐν Ἤλιδι.
Νάρκισσος, ὁ·υἱ. Κηφισοῦ κ. νύμφης Λειριόπης.
Ναρνία,ἡ·ἡ περὶ τὸν Νάρνον Ὀμβρική.
Νάρνος, ὁ·=Νάρ.
Ναρύκη, ἡ (κ. Νάρυκος κ. Νάρυξ)· πόλ. Ὀζολῶν Λοκρῶν.
Ναρυκίδας, ὁ· υἱ. Δαμαρέτου.
Νάρων, -ωνος, ὁ· ποτ. Δαλματίας.
Νάσαλα, ἡ· νῆσ. Ἐρυθρ Θαλάσσης.
Νασάμων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἀμφιθέμιδος κ. Τριτωνίδος.
Νασαμῶνες, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.
Νασικᾶς, -ᾶ, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Νᾶσος, ἡ·=Νῆσος | νῆσ. Ὀρτυγία, ἐν Συρακούσαις.
Νάστας, -α, ὁ· Πυθαγόρειός τις.
Νάστης, -ου, ὁ· υἱ. Νομίονος, ἄρχ. τῶν ἐν Τροίᾳ Καρῶν.
Νατίσων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἀκυληΐας.
Ναύαρις, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Ναύβαρον,τό·πόλ.Εὐρωπ.Σαρματίας.
Ναυβολεῖς, οἱ· κώ. Φωκίδος.
Ναυβολίδης,ὁ·υἱ.Ναυβόλ.,ὁ Ἰφιτ.|κ.ἄ.
Ναύβολος, ὁ· βασ. Φωκίδος, πα. Ἀργον. Ἰφίτου | κ. ἄ.
Ναυκλείδας, -α, ὁ· εἷς τῶν Ἐφόρων Σπάρτης | Πλαταιεύς τις | κ. ἄ.
Ναυκλῆς, -έους, ὁ· στρατ.Λακεδαιμ.
Ναῦκλος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Κόδρου.
Ναυκράτης, -ους, ὁ· υἱ. Δαμοτίμου, ἐκ Σικυῶνος.
Ναύκρατις, -εως (κ. -ιος), ἡ· πόλ. ἐπὶ τοῦ Δέλτα Αἰγύπτου.
Ναυκύδης, -ους, ὁ· περίφ. γλύπτης ἐξ Ἄργους, ἀδελ. Πολυκλείτου.
Ναύλοχος, ὁ· πόλ.Θρᾴκης|λιμ.Σικελ.
Νούπακτος, ἡ· πόλ.κ.λιμ.Λοκρ.Ὀζολ.
Ναυπλία, ἡ· πόλ.κ.λιμ.Ἀργολ.κόλπου.
Ναυπλιάδης, -ου,ὁ·υἱ.Ναυπλ.,ὁ Πρωτ.
Ναύπλιος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Δαναΐδος Ἀμυμώνης | κ. ἄ.
Ναύπορτον, τό· πόλ. Παννονίας.
Ναυσιγένης, -ους, ὁ·ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθ.
Ναυσιδόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Ναυσίδοος, ὁ· υἱ.Ποσειδ.κ.Περιβοίας, βασ. Φαιάκων |υἱ.Ὀδυσ. κ. Καλυψ.
Ναυσικάα, ἡ· θυγ. βασ. Φαιάκων Ἀλκινόου κ. Ἀρήτης.
Ναυσικλείδης, -ου, ὁ· ποιητής.
Ναυσικλῆς, -έους, ὁ· στρατ. Ἀθην.
Ναυσικράτης, -ους, ὁ· ῥήτωρ τις ἐξ Εὐβοίας | ὑποκρ. κωμῳδιῶν | κ.ἄ.
Ναυσικύδης, -ους, ὁ· ἀλφιτοπώλης τις ἐξ Ἀθηνῶν.
Ναυσιμάχη,ἡ·πλαστ.ὄν.παρ᾽Ἀριστοφ.
Ναυσίμαχος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Ναυσιμέδων, -οντος, ὁ· υἱ. Ναυπλίου, ἀδελ. Παλαμήδους.
Ναυσίνικος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Ναυσίνοος, ὁ· υἱ Ὀδυσ. κ. Καλυψοῦς ἢ Κίρκης, ἀδελ. Ναυσιθόου.
Ναυσίσταθμος,ὁ(κ.Ναύσταθμον,τό)· ὁρμητήριον Κυρηναϊκῆς ἐν Λιβύῃ.
Ναύτακα, τά· πόλ. Σογδιανῆς.
Ναυτεύς, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Νέα, ἡ (κ. Νέαι, αἱ)· νῆσ. παρὰ τὴν Λῆμνον | φρούρ. Μυσίας.
Νέαιδος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Νέαιρα, ἡ· νύμφη τις | θυγ. Πηρέως | θυγ.Στρυμόνος | θυγ.Νιόβης |κ.ἄ.
Νέαιχμος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις.
Νεάνδρεια, ἡ (κ. -ία, κ. Νεάνδριον, τό)· κώ. Αἰολίδος.
Νεάνθης, -ους, ὁ· ῥήτ. ἐκ Κυζίκου.
Νέανδος, ὁ· υἱ. Πιττακοῦ, ἐκ Λέσβου.
Νεάπολις, -εως, ἡ· πόλ. Ἰταλ.|πόλ. κ. λιμ. Μακεδ | πόλ. Κολχίδος | κ.ἄ.
Νέαρχος, ὁ· ναύαρχος Μ.Ἀλεξ. | τύρ. Ἤλιδος | κ.ἄ.
Νεβρίς, -ίδος, ἡ· ὄν. βουλῆς.
Νέβρισσα, ἡ (κ. Νάβρ-)· πόλ. Βαιτικῆς Ἱσπανίας.
Νεβροφόνη,ἡ·νύμφη,σύντροφ.Ἀρτέμ.
Νεβροφόνος, ὁ· υἱ.Ἰάσ. κ.Ὑψιπύλης.
Νέδα, ἡ·νύμφη,θυγ.Ὠκε.| ποτ.Μεσσην.
Νεδουσία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Νέδων, -οντος, ὁ· ποτ.κ.πόλ.Μεσσην.
Νειλεύς, ὁ· βλ. Νηλεύς.
Νειλόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Νείλος, ὁ· περίφ. ποτ. Αἰγύπτου.
Νειτῆτις, -ιδος, ἡ· θυγ. ἔασ. Αἰγύπτου Ἀπρίου.
Νεκρόπολις, -εως, ἡ· προάστειον Ἀλεξανδρείας.
Νεκτάναβις, -ιδος, ὁ (κ. Νεκτανεβός)· βασ. Αἰγύπτου.
Νεκώς, -ῶ, ὁ· πα. κ. υἱ. Ψαμμητίχου. βασ. Αἰγύπτου.
Νελαΐδας, -α,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξ Ἤλιδος.
Νέμουσος, ἡ· πόλ. Ναρβων. Γαλλίας.
Νεμέα, ἡ· χωρ. Ἀργολίδος.
Νέμεα, τὰ (κ. -εια)· ἑορταὶ κ. ἀγῶνες ἐν Νεμέᾳ.
Νεμεός, -άδος, ἡ·ὄν.ἑταίρας ἐν Ἀθήν. | ὀν. αὐλητρίας | κ.ἄ.
Νέμειον, τό·να.Νεμαίου Διὸς ἐν Λοκρίδ.
Νεμεσιανός, ὁ·Καρχηδόνιος ποιητής.
Νεμέσιος, ὁ· ἐπίσκοπος Ἐμέσης.
Νέμεσις, -εως,ἡ,(ἄλλως Ἀδράστεια)· θυγ. Νυκτὸς κ. Ἐρέβους.
Νεοβούλη, ἡ· θυγ. Λυκάμβου, μνηστὴ Ἀρχιλόχου.
Νεοκαισόρεια, ἡ· πόλ. ἐπαρχ.Πόντου.
Νεοκλείδης, -ου, ὁ· Ἀθην.ῥήτωρ|Μαθηματικὸς τις.
Νεοκλῆς, έους, ὁ· πα. Θεμιστοκλέους | Βοιώταρχος | κ.ἄ.
Νεόκριτος, ὁ· Πυθαγόρειός τις Ἀθην.
Νεολαΐδας, -α, ὁ (κ. -ᾶδας)· υἱ.Προξένου, Ἀρκάς.
Νεόμηρις, -εως, ἡ·μία τῶν Νηρηίδων.
Νέον τεῖχος, τό· πόλ. Αἰολέων ἐν Μυσίᾳ | φρούρ. Θρᾴκης.
Νεοπτολέμεια,τά·ἑορτὴ Δελφῶν πρὸς τιμὴν Νεοπτολέμου.
Νεοπτόλεμος, ὁ (ἄλλως Πύρρος)· υἱ. Ἀχιλλέως κ. Δηϊδαμείας|βασ.Μολοσσῶν | στρατ. Μ. Ἀλεξ. | κ.ἄ.
Νεόχαβις, ιος, ὁ· πα. τοῦ βασ. Αἰγύπτου Βοκχόριδος.
Νέπετα, ἡ (κ.Νέπιτα)·πόλ.Τυρρηνίας.
Νέριον, τό· ἀκρωτ. Ταρρακων.Ἱσπαν.
Νερούῖοι, οἱ· ἔθνος Βελγ. Γαλλίας.
Νέρων, -ωνος, ὁ· Ρωμ. αὐτοκράτωρ.
Νέσος, ὁ·=Νέσσος.
Νέσσος,ὁ·εἷς τῶν Κενταύρ.|=Νέστος.
Νέσσων, -ωνος, ὁ· υἱ. Θεσσαλοῦ.
Νεσσωνίς, -ίδος, ἡ· ὄν. Θεσσαλίας | Νεσσ- λίμνη· πλησίον Δαρίσσης.
Νεσταῖοι, οἱ· ἔθνος Ἰλλυρίας.
Νεστάνη, ἡ· κώμη Ἀρκαδίας.
Νέστιοι, οἱ·οἰκοῦντες περὶ τὸν Νέστον.
Νεστορίδης,ὁ·υἱ.Νέστορ.,Ἀντίλοχος.

Νέστος, ὁ (κ.Νέσσος)· υἱ.Ὠκεανοῦ κ. Τηθύος | ποτ. Θρᾴκης.
Νέστωρ, -ορος, ὁ· υἱ.Νηλέως,βασ.Πύλου | ποιητὴς ἐκ Λυκίας | κ.ἄ.
Νευρίς, -ίδος, ἡ·χώ.ΝευρῶνἐνΣκυθίᾳ.
Νευροί, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Νευρώδη ὄρη, τά· ὄρ. Σικελίας.
Νεφαλίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Μίνωος.
Νεφέλη, ἡ· σύζ. Ἀθάμαντος, μή. Φρίξου κ. Ἕλλης|μή. Κενταύρων|χωρ. Πηλίου | κ. ἄ.
Νέφθυς, -υος, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Ἥρας ἢ Ῥέας, θεὰ Αἰγυπτίων.
Νέφος, ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.Θεσπιάδος Πραξιθέας.
Νεχραῖοι, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Νέων, -ωνος, ὁ· στρατ. τῶν Μυρίων, Λακεδαιμόν.|Μεσσήν., πράκτωρΦιλίππου.
Νέων, -ωνος, ἡ (κ. Νεῶνες, οἱ)·πόλ. Φωκίδος.
Νήαιδος, ὁ· ἀντὶ Νέαιδος.
Νηΐδ, ἡ· ἡ Ἀθηνᾶ παρ' Αἰγυπτίοις.
Νήιον, τό· ὄρ. Ἰθάκης.
Νηΐς, -ίδος, ἡ· ἀντὶ Ναΐς.
Νήιτος, η, ον· ὁ τῆς Νηΐδος | Νήιται Πύλαι=μία τῶν7πυλῶν ἐνΘήβαις.
Νηλείδης, -ου, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Νηλέως.
Νηλεύς, -έως, ὁ· υἱ.Ποσειδ.κ.Τηρούς, ἀδελ. Πελίου·υἱ. Κόδρου|φιλόσ.| κ. ἄ. |ποτ.Εὐβοίας.
Νηληιάδης, ὁ·=Νηλείδης.
Νηληίς, -ίδος,ἡ·θυγ.Νηλέως, ἡ Πηρώ.
Νηλία, ἡ· πόλ. Θετταλομαγνησίας.
Νηλώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Νημερτής, -οῦς, ἡ·μία τῶνΝηρηίδων.
Νηρεῖς, -ίδος, ἡ· βλ. Νηρηΐς.
Νηρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πόντου κ.Γῆς,πα. 50 θυγατέρων, τῶν Νηρηίδων.
Νηρηΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Νηρέως κ. Δωρίδος| Νηρηΐδες,αἱ·50θυγ.Νηρέως.
Νήρικος, ἡ· πόλ. Λευκάδος.
Νηρίς, -ίδος, ἡ· κώ.Ἀργολ. ἢ Μεσσην.
Νήριτον, τό· ὄρ. Ἰθάκης.
Νήριτος, ὁ· υἱ. Πτερελάου, οἰκιστὴς Ἰθάκης.
Νησαία, ἡ·=Νισαία.
Νησαίη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Νησιώτης, ὁ· ὁ γλύπτης Κρητίας.
Νησώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων
Νηφαλίων, -ωνος, ὁ·=Νεφαλίων.
Νῆφος, ὁ·=Νέφος.
Νίβαρος, ὁ· ὄρ. Ἀρμενίας.
Νίγειρ, -ειρος, ὁ· ποτ. Ἀφρικῆς.
Νίγειρα μητρόπολις, ἡ· πόλ. Γαιτουλίας ἐν Ἀφρικῇ.
Νίγρητες, οἱ(κ.Νιγρῖται)· ἔθνος Ἀφρ.
Νιγρῖνος, ὁ· ρωμαϊκὸν ὄνομα.
Νίγρος, ὁ· ἀρχιστράτηγος Ρωμαίων.
Νικαγόρα, ἡ· σύζ. Ἐχετίμου, μή. Ἀγασικλέους, ἐκ Σικυῶνος.
Νικαγόρας,-ου,ὁ·Μεσσήνιός τις|Γραμματεὺς κ. σοφιστὴς Ἀθην. | κ. ἄ.
Νίκαια, ἡ· θυγ. Ἀντιπάτρου |ὄν. διαφ. πόλ.(Βιθυν.,Λιγυρίας,Ἰνδιῶν κλπ.) | φρούρ. πλησίον Θερμοπυλῶν.
Νικαίνετος, ὁ·ἐπιγραμματ. ἐξ Ἀδδήρ.
Νικάνδρα,ἡ·ἱέρεια τοῦἐνΔωδώνῃ μαντείου | κ.ἄ.
Νίκανδρος, ὁ· υἱ. βασ. Σπάρτης Χαριλάου | ἰατρός, Γραμματικὸς | κ.ἄ.
Νικάνωρ, -ορος, ὁ· στρατ. Χαόνων| στρατ. Μ.Ἀλεξ | Γραμματ. κ. ἄ.
Νικαρέτη, ἡ· ὄν. διαφ. γυναικῶν.
Νίκαρχος,ὁ· Ἀθην.συκοφάντης | Ἀρκάς τις | κ. ἄ.
Νικασίπολις,-ίδος,ἡ· μία τῶν συζ.Φιλίπ.τοῦ Ἀμύντου, μή. Θεσσαλονίκ.
Νίκασος, ὁ· τῶν Μεγαρέων τις.
Νικάσυλος, ὁ· Ὀλυμπιον(κ. ἐκ Ῥόδου.
Νικοτόριον, τό· ὄρ. Ἀυσουρίας.
Νικάτωρ,-ορος, ὁ· ὁ βασ. Σέλευκος.
Νίκη,ἡ·θυγ.Στυγὸς κ.Πάλλαντος | μία τῶν Θεσπιάδων.
Νικήρατος,ὁ·πα.τοῦστρατ.Νικίου | υἱ. Νικίου | ἐπών. ἄρχων'Αθην. | κ.ἄ.
Νικήτης, ὁ· ἀντὶ Νικήτας, ἰατρός τις.
Νικηφόρα, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Νικηφόριον, τό· πόλ. κ. φρούρ. Μεσοποτ., ἡ ὕστερον Λεοντόπολις.
Νικηφόριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Νικιάδης,ὁ· υἱ. Νικίου, Ἀθηναῖος.
Νικίας,-ίου,ὁ·υἱ.Νικηράτου,ἐπών.ἄρχ. ἐν Ἀθ. | ζωγράφος Ἀθην. | κ.ἄ.
Νικίππη,ἡ·μίατῶν Θεσπιάδ.|θυγ. Πέλοπος, μή. Εὐρυσθέως | κ. ἄ.
Νίκιππος,ὁ· τύρ. τῆς νήσου Κῶ | κ. ἄ.
Νικοβούλη,ἡ· φευδών. συγγραφ. τινός.
Νικόδαμος,ὁ·γλύπτηςτιςἐκΜαινάλου.
Νικόξημος, ὁ·ἐπών. ἄρχ.Ἀθην. | κ. ἄ.
Νικοδίκη, ἡ· ὄν. Ἀθηναίας.
Νικόδρομος, ὁ·υἱ.Ἡρακλ. κ. Θεσπιάδ. Νίκης | Αἰγινήτης τις | κ. ἄ.
Νικόδωρος,ὁ· ἐπών. ἄρχ.Ἀθ.| πύκτης ἐκ Μαντινείας.
Νικοθόη, ἡ· μία τῶν Ἀρπυιῶν.
Νικοκλῆς,-έους, ὁ· ἐπών.ἄρχ.Ἀθην. | τύρ.Κύπρου | τύρ.Σικυῶνος | κ. ἄ.
Νικοκράτης,-ους,ὁ· ἐπών. ἄρχ.Ἀθην.
Νικοκρέων,ὁ·βασ. Σαλαμῖνος Κύπρου.
Νικολάδας,-α,ὁ·υἱ. Νικολάου, Πυθιονίκης ἐκ Κορίνθου.
Νικολαΐδας,-α, ὁ· Ταραντῖνός τις.
Νικόλαος,ὁ(κ.Νικόλεως,κ.-λας)· πα. κ. υἱ. Σπαρτιάτου Βούλιδος.
Νικόλοχος, ὁ· ναύαρχ. Σπαρτιατῶν
Νικομαχίδης,-ου, ὁ· Ἀθηναῖός τις,υἱ. Νικομάχου.
Νικόμαχος,ὁ·υἱ.Μαχάονος,ἰατρός,βασ. Φερῶν|ἐπών.ἄρχ.Ἀθ.|ζωγραφ.|κ.ἄ.
Νικομήδεια, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Νικομήδης,-ους,ὁ·υἱ.βασ.Σπάρτ.Κλεομβρότ.|πα. Ἀριστομ |ὄν. βασιλέων Βιθυνίας | κ. ἄ.
Νικόπολις,-εως,ἡ·πόλ.Ἠπείρου κ.Ἀκαρν.|πόλ. Ἀρμεν. πόλ. Αἰγ. | κ.ἄ.
Νικοστράτη,ἡ·μή. Εὐάνδρου | ἑταίρα Ἀθην. | κ. ἄ.
Νικόστρατος,ὁ· υἱ. Μενελ.κ.Ἑλένης | στρατ.Ἀθην.|ἐπών.ἄρχ.|ζωγρ.|κ. ἄ.
Νικοτέλεια, ἡ· μή. Ἀριστομένους.
Νικοτέλης,-ους,ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | διαδ.οἰνοπότης ἐκ Κορίνθου | κ. ἄ.
Νικοφάνης,ὁ·Ἀρκάς τις ἐκ Μεγαλοπ.
Νικόφημος,ὁ· ἐπών.ἄρχ.Ἀθην. | κ. ἄ.
Νικοφῶν,-ῶντος, ὁ· κωμ. ποι. | κ. ἄ.
Νίκυλλα, ἡ· ὄν. γυναικός.
Νικώ, -οῦς, ἡ· διαδ. ἑταίρα ἐκ Σάμου.
Νίκων,ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθην.|Θηβαῖός τις.
Νικωνία, ἡ (κ. Νικώνιον, τό)·πόλ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Νικωνίδας, -α, ὁ· Θεσσαλός τις.
Νινευή, ἡ· βλ. Νῖνος.
Νινία, ἡ· πόλ. Δαλματίας.
Νῖνος, ὁ· υἱ. Βήλου, βασ. Ἀσσυρίων.
Νῖνος,ἡ·πόλ.Ἀσσυρίας|πόλ.Βαβυλων.
Νινύας,ὁ·υἱ.Νίνου κ.Σεμιράμιδος, βασ. Ἀσσυρίας. [ρωνέως.
Νιόβη,ἡ·θυγ.Ταντάλουκ.Δίας| θυγ.Φο-
Νιρεύς,-έως,ὁ·υἱ.Χάροποςκ.Ἀγλαΐας, ἐκ Σύμης.
Νῖσα, ἡ (κ. Νίσσα)· πόλ. Βοιωτίας.
Νίσαια,ἡ(κ.-αία)·πόλ.Μεγαρίδος | χώ. Μαργιανῆς.
Νισαῖον πεδίον, τό· πεδιὰς Μηδίας.
Νισαῖος, ὁ·τύραννος, διαδ. οἰνοπότης.
Νίσιβις, -εως, ἡ· πόλ. Μυγδονίας.
Νῖσος, ὁ· υἱ. βασ. Ἀττικ. Πανδίονος, πα. Σκύλλας, βασ. Μεγάρων.
Νίσσα, ἡ·=Νῖσα.
Νισυρεύς,-έως, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Νίσυρος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου, μία τῶν Σποράδων | πόλ. νήσου Καρπάθου.
Νίτητις,-εως,ἡ·θυγ.βασ.Αἰγύ.Ἀπρίου.
Νιτιόβριγες, οἱ· ἔθνος Γαλλίας.
Νιτρία, ἡ· (κ. -ίαι, αἱ)·πόλ Αἰγύπτου.
Νίτωκρις, -ιος, ἡ· σύζ. Νεβουχοδονόσορος | βασίλ. Αἰγύπτου.
Νικφάτης, ὁ· στρατ.Περσῶν |ὄρ.Ἀρμεν.
Νίψα, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Νιψαῖοι, οἱ· ἔθνος Θρᾴκης.
Νόαρος, ὁ· ποτ. Γερμανίας.
Νοήμων, -ονος, ὁ· υἱ. Φρονίμου ἐξ Ἰθάκης | κ. ἄ.
Νόης, -ου, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Νόδων, -ωνος, ὁ· Ἐρετριεύς τις, πα. Αἰσχίνου.
Νοῖγα, ἡ· πόλ. Ἰσπανίας.
Νομάδες, οἱ· οἱ μὴ ἔχοντες μόνιμον διαμονὴν βοσκοὶ ποιμνίων |οἱ κάτ. Νουμιδίας.
Νομαδική, ἡ· ἡ Νουμιδία.
Νομαία, ἡ· ὄν. ποιμενίδος.
Νομαντία, ἡ· πολ. Ταρρακ.Ἰσπανίας.
Νομάς, -άδος, ὁ· ὁ κάτ. Νουμιδίας.
Νομᾶς, -ᾶ, ὁ·=Νουμᾶς.
Νομήτωρ, -ορος, ὁ·=Νουμήτωρ.
Νομία, ἡ· νύμφη Ἀρκαδίας.
Νόμια ὄρη, τά· ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Νόμιος, ὁ· ἐπίθ.Ἀπόλλ.|ἐπίθ.Ἑρμοῦ.
Νομιστήριον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Νομίων, -ονος, ὁ· πα. Ἀμφιμάχου.
Νόννος, ὁ· Αἰγύπτιος ποιητής.
Νοσσίς, -ίδος, ἡ·ποιήτρια ἐκΛοκρῶν.
Νότιον, τό· πόλ. κ. ἀκρωτ. Αἰολίδος.
Νότος, ὁ· υἱ. Ἀστραίου κ. Ἠοῦς
Νότου κέρας, τό· ἀκρωτ. Ἀφρικῆς.
Νοῦβαι, οἱ· λα. Ἀφρικῆς.
Νούδιον, τό· πόλ. Ἤλιδος.
Νουκερία, ἡ· ὄν. δύο πόλ. Ἰταλίας.
Νουμᾶς Πομπίλιος, ὁ· βασ. Ρώμης.
Νουμήνιος, ὁ· συγγρ. ἐξ Ἡρακλείας.
Νουμήτωρ, -ορος, ὁ· υἱ. βασ. Ἄλβας Πρόκα.
Νουμιδία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀφρικῆς.
Νουρσία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Νοῦς, -οῦ, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Νουτρία, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Νυκτεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ὑριέως, πα. Ἀντιόπης | πα. Καλλιστοῦς.
Νυκτηΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Νυκτέως, ἡ Ἀντιόπη | κ. ἄ.
Νύκτιμος, ὁ· υἱ. κ. διάδ. Λυκάονος, βασ. Ἀρκαδίας.
Νύμβαιον, τό· λίμνη Λακωνίας.
Νύμφα, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Νύμφαι, αἱ· κατώτεραι θεότητες.
Νυμφαίη, ἡ· νῆσος Καλυψοῦς.
Νύμφαιον, τὸ (κ. -αῖον)· ἱερὸν Νυμφῶν | πόλ. κ. λιμ. Ταυρίδος | κ.ἄ.
Νυμφαῖος, ὁ· μουσικὸς ἐκ Κρήτης.
Νυμφάς, -άδος, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Νυμφασία, ἡ· πηγὴ Ἀρκαδίας.
Νύμφις,-ίδος,ὁ·συγγρ.ἐκΠοντοηρακλ.
Νυμφόδωρος,ὁ·υἱ.Πύθου,Ἀδδηρ.|κ.ἄ.
Νύξ, Νυκτός, ἡ· θεότης, θυγ. Χάους, ἀδελ. Ἐρέβους.
Νῦσα,ἡ·θυγ.Ἀριστοίου,τροφὸςΔιονύσ. | ὄν. διαφ. πόλ. (Ἰνδιῶν, Αἰθιοπ., Βοιωτ., Εὐβ. κλπ.) | ὄν. ὀρέων.
Νυσηΐς. -ίδος, ἡ· Νυσηΐδες νύμφαι,

αἱ θρέψασαι τὸν Διόνυσον.
Νῦσος ,ὁ· ὁ ἀναθρέψας τὸν Διόνυσον.
Νύσσα, ἡ· ἀδελφὴ Μιθριδάτου.
Νυχεία, ἡ Νύμφη τις | πηγὴ ἐνΤάφῳ.
Νῶλα, ἡ (κ. Νώλη)· πόλ. Ἰταλίας.
Νώμεντον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Νωνακριάτης, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Νώνακρις, -ιδος, ἡ· σύζ. Λυκάονος | πόλ. Ἀρκαδίας.
Νῶρα,τὰ (κ.ἡ)·πόλ. Σαρδιν.|κώ.Καππ.
Νῶραξ,-ακος,ὁ·υἱ.Ἑρμοῦκ.Ἐρυθείας.
Νώρεια,ἡ (κ.-ήεια)· μητρόπολ. Νωρικῶν Γερμανίας.
Νωρικοί, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Νωρικόν, τό· χώ. Γερμανίας.

Ξ

Ξάνθη, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Ξάνθης, -ου, ὁ· στρατ. Μάρδων.
Ξανθίας, -ου, ὁ· ὄν. δούλου παρ' Ἀριστοφ. | διδάσκ. ἀθλητικῆς. Ἀθην.
Ξανθικλῆς, -έους, ὁ· στρατ. Μυρίων.
Ξάνθιοι, οἱ· ἔθνος Ὑρκανίας.
Ξάνθιον πεδίον, τό· πεδιάς Λυκίας.
Ξανθίππη,ἡ·θυγ.Δώρου | σύζ. Σωκράτους | θυγ. Περιάνδρου | κ. ἄ.
Ξάνθιππος,ὁ· υἱ.Μέλαντος | πα. κ. υἱ. Περικλέους | στρατ.Λακεδ. | κ. ἄ.
Ξανθίς,-ίδος, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Ξάνθος,ὁ·βασ.Τροιζῆνος| βασ.Θηβῶν | κ.ἄ.|ὄν.διαφ.ποτ.(Τροίας, Λυκίας).
Ξανθώ,-οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων·
Ξειναγόρης, ὁ·=Ξεναγόρας.
Ξεινοφῶν, ὁ·=Ξενοφῶν.
Ξεναγόρας,-α,ὁ·περιδ.οἰνοπότ.ἐκ Ρόδου.
Ξεναίνετος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθην. |δου.
Ξενάρης,-ους,ὁ·εἰςτῶν Ἐφόρ. Σπάρτ.
Ξενάρκης,-ους,ὁ·πα.Ἀριστομ.,Αἰγιν.
Ξέναρχος,ὁ·κωμ. ποιητής | περιπατ. φιλόσ. | κ. ἄ.
Ξενέα, ἡ· ὄν. ποιμενίδος.
Ξενιάδης, ὁ· Κορίνθιος φιλόσ. | κ.ἄ.
Ξενίας,-ου,ὁ·στρατ. τῶν Μυρίων, Ἀρκὰς | πλούσιος Ἠλεῖος.
Ξένιος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Ξενίς, -ίδος, ἡ· ὄν. δούλης.
Ξενόδαμος,ὁ· υἱ. Μενελ. | Ὀλυμπιον. ἐξ Ἀντικύρας | λυρ.ποι. Κυθήριος.
Ξενοδίκη,ἡ·θυγ.Συλέως |θυγ.Μίν.|κ.ἄ.
Ξενόδοκος,ὁ·Μεσσήν.Ὀλυμπιονίκης.
Ξενόκλεια,ἡ·ἱέρεια Δελφικ. μαντείου.
Ξενοκλείδης,ὁ·ναύαρχ.Κορινθ. | κ. ἄ.
Ξενοκλῆς,-έους, ὁ·στρατ.Λακεδαιμ. | τραγ.ποι.,πατ.κ.υἱ.Κρατίνου | κ.ἄ.
Ξενοκράτης,-ους,ὁ·φιλόσ.ἐκΧαλκηδ. | ἀδελ. Θήρωνος | κ. ἄ.
Ξενοκρίτη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Ξενόκριτος,ὁ·λυρ.ποι.|Θηβ. γλύπτης.
Ξενοφάνης,-ους,ὁ·πα. στρατ. Δαμάχου | φιλόσ. ἐκ Κολοφῶνος | κ. ἄ.
Ξενοφάντης,-ου,ὁ·Πυθαγόρ.ἐξ Ἰταλ.
Ξενοφαντίδας,-α,ὁ·Λακεδαιμόν. τις.
Ξενόφαντος, ὁ· Ἀθ. διθυραμβοποιός.
Ξενόφιλος,ὁ·Πυθαγόρ.φιλόσ.ἐκΘρᾴκ.
Ξενόφρων,-ονος,ὁ·υἱ.Φαιδίμου |κ.ἄ.
Ξενοφῶν,-ῶντος,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐκ Κορίνθ.|στρατ.Ἀθην. | ὁπεριφ.στρατ., φιλόσ. κ. ἱστοριογρ. | κ ἄ.
Ξένυλλα,ἡ·ὄν.γυναικὸςπαρ'Ἀριστοφ.
Ξένων,-ωνος,ὁ·ἀρχηγ Θηβαίων| ἱστοριογρ. | τύρ. Ἑρμιόνης | κ.ἄ.
Ξερξηνή, ἡ· ἐπαρχία Ἀρμενίας.
Ξέρξης,-ου, ὁ· υἱ. Δαρείου Ὑστάσπου, βασ.Περσῶν|υἱ.ἈρταξέρξουΑ'|κ.ἄ.
Ξιμηνή, ἡ· ἐπαρχία Πόντου.
Ξιφωνία, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ξόϊς,-εως(-ιος),ἡ·πόλ.τοῦΔέλταΑἰγύ.
Ξοῦθος,ὁ·υἱ.Ἕλληνος κ.νύμφ.Ὀρσηίδος | Ἀθην. τραπεζίτης.
Ξυλόπολις,-εως, ἡ·πόλ. Μακεδονίας.
Ξυνία, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
Ξυνοίκια,τά·=Συνοίκια·ἑορτὴ ἐν Ἀθ. εἰς ἀνάμν.τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ἀθ.
Ξυπέτη, ἡ· δῆμ. Ἀττικῆς.

Ο

Ὄα, ἡ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ὀάνοι, οἱ· λα. νήσ. Ταπροβάνης.
Ὄαξος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Ὄαρος, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Ὄασις, -εως, ἡ·=Αὔασις (Αἰγυπτ. λέξις), δασις ἐν μέσῳ ἐρήμου.
Ὀβάνα, ἡ (κ. Ὀβ-)· πόλ. Ἀσσυρίας.
Ὀβόκας, -α, ὁ· ποτ. Ἰρλανδίας.
Ὀβόλκων, -ωνος,ἡ·πόλ.Βαιτ.Ἱσπαν.
Ὀβριάρεως, ὁ·=Βριάρεως.
Ὄβριμος,ὁ·εἷς τῶν 50 υἱ.Αἰγύπτ.|κ.ἄ.
Ὄγκα,ἡ(κ.Ὄγγα)·ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Βοιωτ.
Ὄγκειον, τό (κ.Ὄγκιον)·κώ.Ἀρκαδ.
Ὄγκος, ὁ· υἱ.Ἀπόλλ., ἡγ.Ἀρκαδίας.
Ὄγμιος, ὁ·ὁ Ἡρακλ. παρὰ Γαλάταις.
Ὀγρύλη,ἡ·=Ἀγρύλη,κώ.Σαρδινίας.
Ὀγχησμός, ὁ· λιμ. Θεσπρωτίας.
Ὀγχηστός, ὁ· υἱ. Ποσειδ. ἢ Βοιωτοῦ | υἱ. Ἀγρίου.
Ὀγχηστός, ἡ·πόλ.Βοιω.|πόλ.Θεσσαλ.
Ὀδησσός,ἡ·πόλ.Θρᾴκ. ἐπὶ Εὐξ.Πόντ.
Ὀδίος,ὁ·ἡγ.ἈλιζόνωνΒιθυνίας | κ.ἄ.
Ὀδιούπολις,-εως, ἡ·κώ.Ποντοηρακλ.
Ὀδοιδόκος, ὁ· υἱ. Ὀποῦντος, πα.Ὀϊλέως.
Ὀδομαντική, ἡ· χώ. Ὀδομάντων.
Ὀδόμαντοι, οἱ (κ.-ες)· ἔθνος Θρᾴκης.
Ὀδρύσαι, οἱ· ἔθνος Θρᾴκης.
Ὀδρυσίς, ἡ· χώ.τῶν Ὀδρυσῶνθρᾴκης.
Ὀδύσσεια, ἡ· τὸ ποίημα τοῦ Ὁμήρου | πόλ Βαιτικῆς Ἱσπανίας.
Ὀδυσσεύς, -έως, ὁ· υἱ. Λαέρτου, ὁ περίφημος Ὁμηρικὸς ἥρως.
Ὀζόλαι, οἱ· λα. Λοκρίδος.
Ὀή, ἡ· (κ.Οἰή)· δῆμος Ἀττικῆς.
Ὀθρηίς,-ίδος,ἡ·Νύμφη,μή.Μελιτέως.
Ὀθρυάδης,-ου,ὁ·τῶν ἐπισ.Σπαρτ.τις.
Ὀθρυονεύς, -έως, ὁ· ἐκ Καθησσοῦ, σύμμαχος Τρώων.
Ὄθρυς, -υος, ἡ· ὄρ. Θεσσαλίας.
Οἶα, ἡ· ὄν. ἑταίρας | κώ. νήσ. Θήρας
Οἴαγρος, ὁ·βασ.Θρᾴκ.|ὁποκρ τραγῳδ.
Οἰάνδεια,ἡ(κ.-δη)·πόλ.Ὀζολῶνλοκρ.
Οἶαξ, -ακος,ὁ·υἱ.Ναυπλίουκ.Κλυμέν.
Οἰαξίς, -ίδος, ἡ·=Ὄαξος,
Οἴβαλος, ὁ·υἱ.Περιήρους ἢ βασ.Σπάρτης Κυνόρτα.
Οἰβάρης, -ους, ὁ· υἱ. Μεγαβύζου|σατράπης Βιθυνίας.
Οἰβώτας, -α, ὁ· Ἀχαιὸς Ὀλυμπιον.
Οἰδάνης, -ου, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς.
Οἰδίπους, -οδος, ὁ· υἱ. βασ. Θηβῶν Λαΐου κ. Ἰοκάστης.
Οἴη, ἡ·=Ὀή, δῆμ. Ἀττ.| κώ.Αἰγίνης.
Οἰκλείδας, ὁ· ἀντὶ Ὀϊκλείδης,υἱ.Ὀϊκλέους.
Ὀϊκλῆς, -έους, ὁ· υἱ.Ἀντιφάτου, πα. Ἀμφιαράου.
Ὀϊλεύς, -έως, ὁ· υἱ. Δεωδόκου, βασ. Λοκρῶν | κ. ἄ.
Ὀϊλιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Ὀϊλέως,Αἴας ὁ Λοκρός.
Οἶμη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Οἰνειάδαι, οἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
Οἰνειάς,-άδος,ἡ·ἡ περὶτοὺςΟἰνιά.χώ.
Οἰνείδης, -ου, ὁ· υἱ. Οἰνέως, ὁ Τυδεὺς κ. Μελέαγρος.
Οἰνεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πορθάονος, βασ. Καλυδῶνος|εἰςτῶνἡρώων'Αττ.|κ.ἄ.
Οἰνεών,-ῶνος,ὁ·κώ.Ὀζολῶνλοκρῶν.
Οἰνιάδαι, οἱ· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Οἰνόανδα, τά· πόλ. Λυκίας.
Οἰνόβιος, ὁ· τῶν ἐπισ.Ἀθηναίων τις.
Οἰνόη, ἡ· νύμφη Ἀρκαδίας | φρούρ. κ. δῆμ. Ἀττικ. | πόλ. Ἤλιδος | κ. ἄ.
Οἰνοίη,ἡ·=Οἰνόη |ἡ νῆσ.Σικινος|κ.ἄ.
Οἰνόμαος, ὁ· περίφ. ἥρως Ἤλιδος | κυν. φιλόσοφος | κ. ἄ.
Οἰνοπάρας, -α, ὁ· ποτ. Συρίας.
Οἰνοπία, ἡ· ὄν. νήσ. Αἰγίνης.
Οἰνοπίδης, ὁ· υἱ.Οἰνοπος, ὁ Ἕλενος | Χίος Μαθηματικός.
Οἰνοπίων, -ωνος, ὁ· υἱ. Βάκχου,βασ Χίου | κ. ἄ.
Οἰνοῦς,-οῦντος,ὁ·ποτ.κ.χωρ.Λακων.
Οἰνοῦσσαι, αἱ· νησίδεςΑἰγαίου | νῆσ. Μεσσην. κόλπου.
Οἰνόφυτα, τά· πόλ. ἢ τόποςΒοιωτίας
Οἶνοψ, -οπος, ὁ·πα.Λειώδ.πα.Ὑπερβ
Οἰνωᾶτις, -ιδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Οἰνώνη, ἡ· ἡ νῆσ. Αἴγινα | νύμφη, Τρῳάδος | κ. ἄ.
Οἰνωτρία, ἡ· τμῆμα τῆς κάτω Ἰταλ | δλη ἡ Ἰταλία.
Οἰνωτρίδες, αἱ· νησίδες Ἰταλίας.
Οἰνωτροί,οἱ·κάτ.ΟἰνωτρίαςἐνΙταλίᾳ.
Οἴνωτρος,ὁ·υἱ.βασ.Ἀρκαδ.Λυκάονος.
Οἰόβαζος, ὁ· τῶν Περσῶν τις.
Οἴοκλος, -ου, ὁ·υἱ.Ποσειδ.κ."Ασκρης
Οἰόλυκος, ὁ· υἱ. Θήρα ἐκ Σπάρτης | Θεσσαλός τις.
Οἷον τό Δεκελεικόν· δῆμ. Ἀττικῆς | Οἷον τό Κεραμεικόν·ἕτεροςδῆμ. Ἀττικῆς | κ. ἄ.
Οἰόρπατα· Σκυθ. ὄν. Ἀμαζόν., ἀνδροκτόνοι.
Οἰοστρέβλης, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Θεσπιάδος Ἡσυχίας.
Οἰσύμη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Οἶτα, ἡ·=Οἴτη.
Οἰταῖος, ὁ· ἐπίθ. Ἡρακλέους.
Οἴτη, ἡ· ὀροσειρὰ Θεσσαλίας.
Οἰτόλινος, ὁ· ᾄσμα ἐπὶ θανάτῳΛίνου.
Οἰτόσυρος, ὁ·ὁ Ἀπόλλ. παράΣκύθαις
Οἴτυλος,ὁ·Ἀργείοςἥρως|πόλ.Λακων.
Οἰχαλία, ἡ· ὄν.πόλ. Θεσσαλ.,Μεσσην., Αἰτωλίας, Εὐβοίας.
Οἰχάρδης, ὁ· ποτ. Συρικῆς ἐν Ἀσίᾳ.
Οἰωνίχος, ὁ· τῶν Ἀθηναίων τις.
Οἰωνός, ὁ· υἱ. Λικυμνίου ἐξ Ἀργολίδος, Ὀλυμπιονίκης.
Ὄκρικλοι, οἱ (κ. Ὀκρίκολα, ἡ)·πόλ. Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλίᾳ
Ὀκταβία, ἡ· ὄν. Ρωμ. Δεσποινῶν.
Ὀκτάβιος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων
Ὀκτομασάδης, -ου, ὁ· ἀδελ.Σκύλου, βασ. Σκυθῶν.
Ὀλανή, ἡ· φρούρ. Ἀρμενίας.
Ὄλβα, ἡ (κ.-η)·πόλ.Κιλιξ.ἢΠαμφυλ.
Ὀλβία, ἡ· πόλ. Εὐρωπ. Σαρματίας, Βιθυν.,Παμφυλ.κ.ἄ.|Ὀλβία πόλις, ἡ· πόλ. Σαρδινίας.
Ὀλβιάδης, -ου, ὁ· περίφ.Ἀθην.ζωγρ.
Ὀλβιόπολις, ἡ·=Ὀλβία,
Ὄλβιος, ὁ·=Ἀροάνιος, ποτ. Ἀρκαδ.
Ὄλγασσος, ἡ· ὄρ. Παφλαγονίας.
Ὀλέαστρον, τό· πόλ. Ἰβηρίας.
Ὀλίατος, ὁ· ἡγ. Μυλάσσων,ἐν Καρίᾳ.
Ὀλιγαιδίδαι, οἱ·ἐπίσ.οἰκογέν.Κορίνθ.
Ὀλιζών, -ῶνος, ἡ· πόλ Θεσσαλίας.
Ὀλίσιππον, τό·πόλ.Λυσιταν.ἐνΙσπαν.
Ὀλκάδες, οἱ· πόλ. Ταρρακων.Ἱσπαν.
Ὀλμειός, ὁ· ποτ. Βοιωτίας.

'Ολμιαί, οἱ· ἀκρωτ. Φρυγίας.
"Ολμοι, οἱ· πόλ. Φρυγίας|πόλ. Κιλικ.
"Ολμωνες, -ων, οἱ· κώ. Βοιωτίας.
'Ολυνθεύς, -έως, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
'Ολοσσών, -ῶνος, ἡ·πόλ.Θεσσαλίας.
"Ολορος,ὁ·βασ.Θρᾳκῶν|πα.Θουκυδ.
"Ολουρις, ἡ·="Ολουρος.
"Ολουρος, ὁ·φρούρ.'Αχαΐας|κώ.Μεσσ.
'Ολοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Κρήτης.
'Ολοφέρνης, ους,ὁ(κ.'Ολ-κ.'Οροφ-). ὀν. Περσῶν στρατ. βασ. Καππ.|κ.ἄ.
'Ολόφυξος, ἡ· πόλ. Θρᾳκης ἢ Μακεδ.
"Ολπαι, αἱ (κ. "Ολπη, ἡ)· φρούρ. 'Ηπείρου | πόλ. Λοκρίδος.
"Ολπις, -ιος, ὁ· ὀν. ἁλιέως.
'Ολυμπηνή, ἡ· πόλ. Μυσίας.
'Ολυμπία, ἡ· ἐπίθ. Εἰλειθυίας.
'Ολυμπία, ἡ· τόπος"Ηλιδ. ἐν Πελοπον.
'Ολύμπια, τά·οἱ 'Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες.
'Ολυμπιάς,-άδος,ἡ·θυγ.Νεοπτολέμου, μή.Μ.'Αλεξ.|χρον.διάστ.4ἐτῶν κ.ἄ.
'Ολυμπιεῖον, τό (κ. -ίειον)· ναός 'Ολυμπ. Διός | κώ. Σικελίας.
'Ολυμπιηνοί, οἱ·='Ολυμπηνή.
'Ολυμπιόδωρος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν 'Αθήν. | ὀν. φιλοσόφων.
'Ολύμπιον, τό·='Ολυμπιεῖον.
'Ολυμπιοσθένης, ους,ὁ·γλύπτης τις.
"Ολυμπος, ὁ· αὐλητὴς ἐν Φρυγ. | υἱ. 'Ηρακλ. κ.Θεσπιάδος Εὐβοίας | ὀν. γλύπτου, φιλοσόφου.
"Ολυμπος, ὁ· ὀν. ὀρέων (Θεσσαλ., Μυσίας.Λυκίας, Λακων.,Κύπρου κ.ἄ.).
'Ολύμπουσα, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
"Ολυνθος, ὁ· υἱ. βασ.Θρᾳκῆς Στρυμόνος | υἱ. 'Ηρακλέους κ.ἄ.
"Ολυνθος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
'Ομαγύριος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
'Ομάριον, τό· ναός 'Ομαγυρίου Διός πλησίον Αἰγίου.
'Ομβρική, ἡ· χώ. 'Ιταλίας.
"Ομβρος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
"Ομβρωνες, οἱ· ἔθνος Εὐρωπ.Σαρματ.
'Ομηρίδαι, οἱ· γενεὰ ραψῳδῶν ἐνΧίῳ.
"Ομηρος, ὁ· ὁ περίφ. ἐπικ. ποιητὴς | τραγ. ποιητὴς ἐξ 'Αθηνῶν.
'Ομόλη, ἡ· ὄρ. Φθιώτιδος.
'Ομόλιον, τό·='Ομόλη|πόλ.Μαγνησ.
'Ομόλιππος, ὁ· υἱ.'Ηρακλ. κ. Θεσπιάδος Ξανθίδος.
"Ομολος, ἡ·='Ομόλη.
'Ομολοΐς, -ΐδος, ἡ(κ.-λωΐς)· μία τῶν θυγ. Νιόβης | 'Ομολοΐδες πύλαι· μία τῶν ἐν Θήβαις πυλῶν.
'Ομφάλη, ἡ· θυγ. βασ. Λυδῶν 'Ιαρδάνου, σύζ. Τμώλου.
'Ομφάλιον, τό· πόλ. Κρήτης
"Ονιαδος, ὁ·γλύπτης, ἀδελ.Φυλάκου.
"Οναρος, ὁ· ἱερεὺς Βάκχου ἐν Νάξῳ.
'Ονασίας, -ου, ὁ· ζωγράφος τις.
'Ονασιμήδης, -ους, ὁ· γλύπτης τις.
'Ονατᾶς, -ᾶ, ὁ· γλύπτης ἐξ Αἰγίνης.
"Ονατος, ὁ·Πυθαγόρειοςἐκ Κρότωνος.
'Ονεᾶται, οἱ· φατρία τις ἐν Σικυῶνι.
"Ονεια ὄρη, τά· ὀρεσιρά Μεγαρίδος.
"Ονειον, τό· ὄρ. Κορινθίας.
'Ονείτης, -ου, ὁ· υἱ. 'Ηρακλ. κ. Δηιανείρας, ἀδελ. "Γλλου.
'Ονήσανδρος, ὁ· συγγραφ. κ.Πλατωνικὸς φιλόσοφος.
'Ονησίκριτος, ὁ·ἀρχικυβερν.Μ.'Αλεξ. | κυνικὸς φιλόσοφος.
'Ονήσιλος, ὁ· υἱ. Χέρσιος, ἀδελ. τοῦ βασ. Σαλαμῖνος Κύπρου Γόργου.
'Ονήσιμος, ὁ· Σικυώνιός τις.
'Ονήσιππος, ὁ υἱ.'Ηρακλ. κ. Θεσπιάδος Χρυσηΐδος.
'Ονήτωρ, -ορος, ὁ· ἱερ.Διὸς"Ιδης|κ.ἄ.
"Ονοβα, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς 'Ισπανίας.
'Ονόκαρσις, -εως, ἡ· χωρίονΘρᾴκης.
'Ονομακλῆς, -έους, ὁ· στρατ.'Αθην.| εἷς τῶν 'Εφόρων Σπάρτης.
'Ονομάκριτος, ὁ· ποι.κ.μάντις 'Αθην.
'Ονομάντιος, ὁ· εἷς τῶν'Εφόρ.Σπάρτ.
'Ονόμαρχος, ὁ· στρατ. Φωκέων.
'Ονόμας,-αντος, ὁ· Σπαρτιάτης.
'Ονόμαστος, ὁ· υἱ. Αἰγαίου, 'Ηλεῖος| 'Ολυμπιον. ἐκ Σμύρνης.
'Ονόσανδρος, ὁ·='Ονήσανδρος.
'Ονοσκελέαι, αἱ· πλαστὸν ὀν.θαλασσ. γυναικῶν.
"Ονου γνάθος, ἡ· ἀκρ. Λακωνίας.
"Ονουφις, -ιος, ὁ·εἷς τῶν τριῶν ἱερῶν ταύρων ἐν Αἰγύπτῳ.
"Ονουφις, -ιος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
'Ονόχωνος, ὁ· ποτ. Θεσσαλίας.
'Οξεῖαι, αἱ· ἐρημόνησοι παραλ.'Ακαρνανίας.
'Οξυάδρης, -ου, ὁ·Πέρσης τις, ἀδελ. Δαρείου.
'Οξυάρτης, -ου, ὁ·Πέρσης, πα. Ρωξάνης, συζ. Μ. 'Αλεξάνδρου.
'Οξύβιοι, οἱ· ἔθνος 'Ιταλ. Λιγουρίας.
'Οξυδερκώ, -οῦς, ἡ· ἐπίθ. 'Αθηνᾶς.
'Οξυδράκαι, οἱ· ἔθνος 'Ινδιῶν.
"Οξυλος,ὁ·υἱ."Αρεως κ.Πρωτογενείας | υἱ. Αἵμονος, βασ "Ηλιδος.
'Οξύνεια, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
'Οξύνιος, ὁ· υἱ. "Εκτορος.
'Οξύντης, -ου, ὁ· πα. Θυμοίτου.
'Οξύπορος, ὁ· υἱ. Κινύρα, ἀδελ.'Αδώνιδος.
'Οξύρυγχος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
'Οπικία, ἡ· χώ. 'Ιταλίας.
'Οπικοί, οἱ· λα. 'Ιταλίας, οἱ Αὖσονες ἢ "Οσκοι.
'Οπλεύς, -έως, ὁ· Λαπίθης τις | υἱὸς Ποσειδ.|υἱ.Λυκάονος, ἐξ'Αρκαδίας.
"Οπλης, -ητος, ὁ· υἱ."Ιωνος, πανθερὸς βασ. 'Αθηνῶν Αἰγέως.
"Οπλητες, οἱ· μία τῶν 4 ἀρχ. φυλῶν 'Αττικῆς.
'Οπλίας, ὁ (κ.'Οπλίτης)· ποτ.πλησίον 'Αλιάρτου.
'Οπλόδαμος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
'Οπόεις, -εντος, ὁ· ἀντὶ 'Οποῦς.
'Οποίη,ἡ·σύζ.τοῦ βασ.ΣκυθῶνἈκόλου.
'Οποῦς, -οῦντος, ὁ· υἱ.Διὸς κ.Πρωτογενείας, βασ. 'Επειῶν|υἱ. Λοκροῦ | πόλ. 'Οπουντίων Λοκρ.|πόλ. "Ηλιδ.
'Οππιανός, ὁ· ποιητὴς ἐκ Κιλικίας.
'Οπώρα, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
'Οράτιος, ὁ·περίφ.Ρωμ. λυρ. ποιητής.
'Ορβηλός, ὁ· ὀροσειρὰ μεταξὺ Μακεδον. κ. Θρᾴκης.
'Οργᾶς, -ᾶ, ὁ· ποτ. Φρυγίας.
"Οργεσσοι, οἱ· ἔθνος 'Ασιατ. Σκυθίας.
"Οργης,-ους,ὁ·πα.'Αντιπάτρ.,Θάσιος.
'Οργομεναί, αἱ· πόλ. 'Ιλλυρίας.
'Ορδάνης, -ους, ὁ· Πέρσης τις.
'Ορδησσός, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
'Ορδούϊκες, οἱ· λα. Ρωμ. Βρεττανίας.
'Ορειάδες Νύμφαι, αἱ· αἱ τῶν ὀρέων.
'Ορειβάσιος, ὁ· ἰατρὸς ἐκ Περγάμου.
'Ορείη,ἡ·μία τῶνΘεσπιάδων|δρ.Αἰτω-
"Ορειος,ὁ·εἷς τῶνΚενταύρων. [λίας.
'Ορέσανδρος, ὁ· Πυθαγόρειός τις ἐκ Λευκανίας.
'Ορέσβιος, ὁ· πλούσιος Βοιωτός.
'Ορεσβάσιον, τό (κ. -έσβειον)· πόλ. 'Αρκαδίας.
'Ορεσδεύς, -έως, ὁ· υἱ. Λυκάονος| υἱ. Δευκαλίωνος,βασ.Λοκρῶν'Οζολῶν.
'Ορεσδίς, -ίδος, ἡ· χώ. 'Αρκαδίας.
'Ορέσται,οἱ·ἔθνος μεταξὺ 'Ηπείρου κ "Ιλλυρίας.
'Ορέστειον, τό· πόλ. 'Αρκαδίας.
'Ορέστης, -ου, ὁ· υἱ.'Αγαμέμν.κ Κλυταιμήτρας|υἱ.'Αχελῴου κ. Περιμήδης | κ.ἄ.
'Ορεστία,ἡ·ἡ περὶτὸ'Ορέστειον χώρα.
'Ορεστιάς, -άδος, ἡ (κ.-στίς, -ίδος)· χώρα 'Ορεστῶν.
'Ορεστόριος, ὁ· ἀρχηγὸς Γαλατῶν.
'Ορέται,οἱ (κ.Τορ-)·ἔθνος'Ασιατ Σαρματίας.
'Ορθαγόρας, -α, ὁ· Θηβαῖος αὐλητὴς |τύρ.Σικυωνίων|Κορινθ.ἰατρὸς|κ.ἄ.
'Ορθαία, ἡ· μία τῶν θυγ. 'Υακίνθου.
'Ορθάνης, -ους, ὁ·θεότης ὁμοία πρὸς Πρίαπον, λατρευομένη ὁμοῦ μετὰ τῆς 'Αφροδίτης.
"Ορθη, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας
'Ορθία, ἡ· ἐπίθ. 'Αρτέμ. ἐνΛακωνίᾳ.
'Ορθοκορυβάντιοι, οἱ· λα. Μηδίας.
"Ορθουρα, ἡ· πόλ. 'Ινδικῆς.
"Ορθρος, ὁ· δικέφαλος κύων,γέννημα Τυφῶνος κ. 'Εχίδνης.
"Ορθων, -ωνος, ὁ· Συρακούσιός τις.
'Ορθωσία, ἡ· ἐπίθ. 'Αρτέμ.| πόλ. Καρίας | κ.ἄ.
'Ορθωσίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Συρίας.
'Οριβάσιος, ὁ· ἀντὶ 'Ορειβάσιος.
'Ορίκαδμος, ὁ· ὀν. ἀθλητοῦ τινος.
"Ορικος, ὁ· υἱ.'Απαπείθους, βασ.Σκυθ.
'Ορμενίδης, ὁ· υἱ.'Ορμέν.,ὁ'Αμύντωρ.
'Ορμένιον, τό· πόλ. Θεσσαλίας.
"Ορμενος, ὁ· υἱ. Κερκάφου | κ.ἄ.
'Ορμίαι, αἱ·=Φορμίαι.
'Ορνεαί, αἱ (κ. -εαι)· πόλ.'Αργολίδος | κώ. μεταξὺ Κορίνθ. κ. Σικυῶνος.
'Ορνεύς,-έως,ὁ·υἱ.'Ερεχθ.,πα.Πετεοῦ.
'Ορνέων ὄκρα, ἡ·ἄκρ.νήσ.Ταπροβάν.
'Ορνέων νῆσος, ἡ· νῆσος 'Ινδικῆς.
'Ορνίδων πόλις, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
'Ορνυτίδης, ὁ·υἱ.'Ορνύτ.,ὁ Ναύβολος.
'Ορνυτίων,-ωνος,ὁ·υἱ.Σισύφ.πα.Φώκ.
"Ορνυτος, ὁ· πα. Ναυβόλου | κ.ἄ.
'Οροάτης,ὁ (κ. -άτις, -ιος)·ποτ.Περσ.
'Οράβα, ἡ· πόλ. 'Ασσυρίας.
'Οράβατις, -ιος, ἡ· πόλ. 'Ινδικῆς.
'Οροβίαι, αἱ· πόλ. Εὐβοίας.
'Οράβιος, ὁ· Ρωμ. στρατηγός.
"Οροβις,-ιος,ὁ (κ."Ορβις)·ποτ.Γαλλ.
'Οροιβάντιος, ὁ· ποιητ.ἐκ Τροιζῆνος.
"Οροιδος, ὁ· βασ. Παραυαίων 'Ηπείρ.
'Οροίτης, ὁ· Πέρσης στρατ.Σάρδεων.
'Οράντας, -ου,ὁ (κ. -ης)·ἡγ.Περσῶν | σατρ.'Αρμενίας |σατρ. Μυσίας|ποτ. Συρίας | ὄρ. Μηδίας.
"Ορος, ὁ· υἱ. Λυκάονος.
'Ορόσπεδα, τά· ὄρος 'Ιβηρίας.
'Οροφέρνης,-ους,ὁ(κ.'Ορροφ-)·νόθ. υἱ. βασ. Καππαδ. 'Αριαράθου.
'Οροεδίκη,ἡ·θυγ.Κινύρα κ.Μεθάρμης.
'Ορσηίς,-ίδος,ἡ· νύμφη, σύζ."Ελληνος, μὴ. Δώρου, Ξούθου, Αἰόλου.
'Ορσηνή, ἡ· ἐπαρχία 'Αρμενίας.
'Ορσίλοχος,ὁ·υἱ.'Αλφειοῦ,ἡγ.Φερῶν·| στρατ. Μεσσην. ἐν Τροίᾳ | κ.ἄ.
'Ορσινόμη,ἡ·θυγ.Εὐρυν.σύζ.Λαπίθου.
"Ορσιππος, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
'Ορτήσιος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων.
'Ορτίλοχος, ὁ·='Ορσίλοχος.
"Ορτιππος, ὁ·="Ορσιππος.
'Ορτόσπανα, τά· πόλ. Περσίας.
'Ορτυγία, ἡ· ὄν. Δήλου ἢ Ρηνείας | νησὶς Συρακουσῶν.
"Ορτων, -ωνος,ὁ·πόλ.κ.λιμ.'Ιταλίας.
"Ορυξ, -υγος, ἡ· πόλ. 'Αρκαδίας.
'Ορφεύς, -έως, ὁ· ἀρχαιότ.ποι.κ.μου-

σικός κ. πολιτικός ἀναμορφωτής.
Ὄρφνη, ἡ· ὑποχθόν. νύμφη, μή. Ἀσκαλάφου.
Ὀρφώνδας, -α, ὁ·Θηβ.ἁρματοδρόμος.
Ὀρχηνοί, οἱ· φυλὴ Χαλδαίων.
Ὀρχόη, ἡ· πόλ. Βαλυλωνίας.
Ὀρχαμενός, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Ἡσιόνης, ἰδρ. Βοιωτ. Ὀρχομ. | υἱ. Λυκάον., ἰδρ. Ἀρκαδ. Ὀρχομ. | ὄν. πόλεων Βοιωτίας, Ἀρκαδίας, Εὐβοίας.
Ὄσικα, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Ἀλβανίας.
Ὄσιρις, -ιδος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου λατρευθεὶς μετὰ θάνατον ὡς θεός.
Ὄσκιος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Ὄσκοι, οἱ (ἄλλ. Ὀπικοί)· λκ. Ἰταλ.
Ὀσροηνή, ἡ· χώ. Μεσοποταμίας.
Ὀσροηνοί, οἱ·οἱ κάτ.τῆς προηγ.χώρ.
Ὀσρόης, -ου, ὁ· ἡγ. Ἀράβων, ἄλλ. Ὀξυρόης.
Ὄσσα, ἡ· ὄρ. Θεσσαλ. | ὄρ. Ἠλιδος.
Ὀσσάδιοι, οἱ· ἔθνος Ἰνδικῆς.
Ὀστόβαρα, ἡ· πόλ. Βακτριανῆς.
Ὀστρακίνα, ἡ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Ὀστρακίνη, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Ὀτάνης, -ου, ὁ· ὄν. ἐπισ. Περσῶν.
Ὀτάσπης, -ου, ὁ· στρατ. Χαλδαίων.
Ὀτρεύς, -έως, ὁ· βασ. Φρυγῶν.
Ὀτρήρη, ἡ· βασίλισσα Ἀμαζόνων.
Ὀτροία, ἡ· κώ. Βιθυνίας.
Ὀτρυνεῖς, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Ὀτρυντείδης,ὁ·υἱ.Ὀτρυντέ.Ἰφιτίων.
Ὀτρυντεύς,-έως,ὁ·πα.Ἰφιτίω.Αυδός.
Ὄτυς, -υος, ὁ· βασ. Παφλαγονίας.
Οὐάδμων,-ονος,ἡ·λίμνη Ἐτρουρίας.
Οὐακκαῖοι, οἱ· ἔθν.Ταρρακ.Ἱσπανίας.
Οὐακούα, ἡ· πόλ. Λυσιτανίας.
Οὐαλεντία, ἡ· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπαν.
Οὐαλερία, ἡ· ὄν. Ρωμ.γυν.|πόλ.Ἰταλ.
Οὐάλης, -εντος, ὁ·Ρωμ.αὐτοκράτωρ.
Οὐάπανες, οἱ· πόλ. Κορσικῆς.
Οὐαρία, ἡ· πόλ. Βαιτικῆς Ἱσπανίας.
Οὔαρος, ὁ· ὁ. Ρωμαίων | ποτ. Ναρβέων. Γαλλίας.
Οὐάρρων, -ωνος,ὁ·ὄν.ἀνδρ.παράΡωμ.
Οὐάσκονες, οἱ (κ. -ωνες)· ἔθν. Ταρρακων. Ἱσπανίας.
Οὔβιοι, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Οὐδαῖος, ὁ· εἷς τῶν Θηβ. Σπαρτῶν.
Οὐελία·=Ἐλέα.
Οὐελίτραι, αἱ· πόλ. Λατίου.
Οὐενάφριον, τό· πόλ.Σαμνιτῶν'Ιταλ.
Οὐένετοι, οἱ· =Ἐνετοί | ἔθνος Λουγδουν. Γαλλίας.
Οὐενουσία, ἡ· πόλ.Σαμνιτῶν'Ιταλίας.
Οὖερα, τά· κώ. Μηδίας.
Οὐερβανός, ἡ· λίμνη ἄνω Ἰταλίας.
Οὐεργίλιος, ὁ· περίφ. Ρωμ. ἐπ.ποιητ.
Οὐέρεσις, -ιος, ὁ· πόλ. Λατίου.
Οὐέρητον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Οὐέρκελλοι, οἱ· πόλ. ἄνω Ἰταλίας.
Οὐεσούϊον,τὸ (κ.-ιος,ὁ)ὄρ.Κάτ.Ἰταλ.
Οὐετουλώνιον, τό· πόλ. Τυρρηνίας.
Οὔζιτα, τά· πόλ. Νουμιδίας.
Οὐήιοι, οἱ· πόλ. Τυρρηνίας.
Οὐήναια, τά· χωρ. Καππαδοκίας.
Οὐήρων, -ωνος, ἡ·πόλ. ἄνω'Ιταλίας.
Οὐήστινοι, οἱ· λα. Σαμνιτῶν ἐν Ἰταλ.
Οὐΐεννα, -ης, ἡ· πόλ. Ναρβων. Γαλλ.
Οὐϊμινάλιος λόφος, ὁ· εἷς τῶν 7 λόφων Ρώμης.
Οὐΐνδαλος, ὁ· πόλ. Ναρβων.Γαλλίας.
Οὐΐνδελικοί, οἱ· Γερμανικὸν ἔθνος.
Οὐϊργίλιος, ὁ·=Οὐεργίλιος.
Οὐκαλέγων,-οντος,ὁ·εἷς τῶνΤρώων.
Οὖλδυρνος, ὁ· ὄλ. Οὐλτοῦρνος.
Οὐλίας, -ου, ὁ· πα. Θεσσαλίου, Ἀργείος.
Οὖλυμπος, ὁ· ὄλ. Ὄλυμπος.
Οὖνοι, οἱ· Ἀσιατ. ἔθνος, οἱ νῦν Μογγόλοι ἢ Καλμοῦκοι.
Οὔξιοι, οἱ· Περσικὸν ἔθνος.
Οὐξισάμη, ἡ·νῆσ.τῶν παρὰ Γαλλίας.
Οὐολατέρραι, αἱ· πόλ. Ἐτρουρίας.
Οὐολόγεσος, ὁ· βασ. Πάρθων.
Οὐολοῦσκοι, οἱ· ὄλ. Οὐόλσκοι.
Οὐολσίνιοι, οἱ· πόλ. Τυρρηνίας.
Οὐόλσκοι, οἱ· λα. Λατίου.
Οὐολτοῦρνος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Οὖπις, -ιδος, ὁ· ἐπίθ. Ἀρτέμ. | ἐπίθ. Νεμέσεως | κ. ἄ.
Οὐρανία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδ. | μία Μουσῶν | μία Ὠκεανίδων | κ. ἄ.
Οὐρανίδης, ὁ· υἱ. Οὐρανοῦ, ὁ Κρόνος| Οὐρανίδαι,οἱἐν τῷ Οὐρανῷ θεοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺςΚαταχθονίους.
Οὐρανίων, -ωνος, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Οὐρανοῦ | Οὐρανίωνες,οἱΤιτᾶνες, ἢ οἱ Ὀλύμπιοι θεοί.
Οὐρανός, ὁ· υἱ. Ἐρέβους κ. Γῆς.
Οὔρειον, τό· πόλ. Ἰταλ. Ἀπουλίας.
Οὔρειος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Οὐρία, ἡ· λί. Ἀχαρν.| πόλ. Καλαβρίας (Ὑρία).
Οὐρίων, -ωνος, ὁ=Ὠρίων.
Οὐροτάλ, ὁ· ὁ Διόνυσος ἐν Ἀραβίᾳ.
Οὔρσων, -ωνος, ὁ· πόλ. Ἱσπανίας.
Οὖτιοι, οἱ· λαός Περσίας.
Οὖτις, ὁ (κ. Οὔτις)· πλαστ.ὄν.Ὀδυσσ.
Ὀφελέστης,-ου,ὁ·ἐκ τῶνἐπισ.Τρώων.
Ὀφέλτας, -α,ὁ·βα.Θεσσαλ. ἡγ.Κρήν.
Ὀφέλτης,ὁ·υἱ.Λυκούργ.|υἱ.Πηνέ.|κ.ἄ.
Ὀφέλτιος, ὁ· Τρφαδίτης | εἷς τῶν ἐν Τροίᾳ Ἑλλήνων.
Ὀφιεῖς, οἱ (κ. Ὀφιονεῖς)· λα.Αἰτωλ.
Ὀφιονεύς,-έως,ὁ·τυφλὸς μάντ.Μεσσ.
Ὀφιοῦσα,ἡ·πόλ.Εὐρωπ.Σκυθ.|μία τῶν Πιτυουσῶν νήσων τῆς Μεσογείου.
Ὄφις, -εως, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Ὀφίων, -ωνος, ὁ·εἷς τῶν Τιτάνων βασιλεύσας ἐν τῷ Οὐρανῷ πρὸ τοῦ Κρόνου | κ.ἄ.
Ὄφλιμος, ὁ· ὄρ. Πόντου.
Ὀφρύν(ε)ιον, τό· πόλ. Τρῳάδος.
Ὄχη, ἡ· ὄρ. Εὐβοίας | ἡ Εὔβοια.
Ὄχιμος, ὁ·υἱ. Ἡλίου, πα. Κυβίππης.
Ὄχνη, ἡ· θυγ.Κολωνοῦ,ἐκ Τανάγρας.
Ὄψιμος, ὁ· Πυθαγόρειός τις.

Π

Πάβιοι, οἱ· λαὸς Ἀσίας.
Παγαί, αἱ·=Πηγαί.
Παγασαί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας.
παγασαῖος,ὁ·ὁ τῶνΠαγα.|ἐπίθ.Ἀπόλ.
Παγασήιος,α,ον·=Παγασαῖος. |ος.
Παγασηίς, -ίδος, ἡ·θηλ.τοῦΠαγασήι-
Παγασητικός, ή, όν | Παγασ- κόλπος, ὁ τοῦ Βόλου.
Πάγασος, ὁ· ἀντὶ Πήγασος.
Παγγαῖον, τό· ὄρ. Μακεδονίας.
Παγκάστη, ἡ·=Πακάτη.
Παγκράτης, -ους, ὁ· Αἰγύπτιος μάγος | Ἀρκὰς συγγραφ. | κ. ἄ.
Παγκρέων, -οντος, ὁ· υἱ. τοῦ Βυζαντίου Λέοντος, μαθ. Ἀριστοτέλους.
Πάγος, ὁ· ὄρ. πλησ. Σμύρνης.
Πάγραι, αἱ· πόλ. Συρίας.
Πάγρασα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Παγχαία, ἡ· μυθ. νῆσ. Ἐρυθρ. Θαλάσ.
Παγώνδας, -α, ὁ· Βοιώταρχός τις | Θηβ. ἁρματοδρόμος.
Πάδαγρος, ὁ· ποτ. Περσίδος.
Παδαῖοι, οἱ· νομαδικὸν ἔθνος Ἰνδιῶν.
Παδόα, ἡ· βραχίων ποτ. Πάδου.
Πάδος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Παδύανδος, ἡ· πόλ. Καππαδοκίας.
Παδυμίας, -ου, ὁ· περίφ.Αἰγύπ.ὑφάντ
Παιάν, -ᾶνος, ὁ· ὄλ. Παιήων.
Παιανία, ἡ· ὄν. δύο δήμων Ἀττικῆς.
Παιάνιον, τό· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Παιδάριτος, ὁ (κ.-ρητος)·στρ.Λακεδ.
Παιήων, -ονος,ὁ (κ. Παιάν,κ.Παιών)· Ἰατρ.Θεῶν|ὁ'Απόλ.,ἐπίθ.ἄλλ.Θεῶν.
Παιονία,ἡ· ἐπαρχ.Μακεδ.|=Παννονία.
Παιονίδαι, οἱ δῆμος Ἀττικῆς.
Παιονίδης,-ου,ὁ·υἱ.Παίον.,Ἀγάστροφ.
Παιονική (χή), ἡ· ἡ Παιονία.
Παιόπλαι, αἱ· λαὸς τῶν Παιόνων.
Παῖος, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Παισίκαι, οἱ· λαὸς Περσίας.
Παισός,ἡ·πόλ.Μυσίας(ἄλλ.Ἀπαισός).
Παῖτοι, οἱ· λαὸς Θρᾴκης.
Παίων, -ονος, ὁ· υἱ. Ἐνδυμίωνος | υἱ. Ἀντιλόχου.
Παιών, -ῶνος, ὁ·=Παιήων.
Παιωναῖος, ὁ· εἷς τῶν Κουρήτων.
Παιωνία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς
Παιώνιος,ὁ·γλύπτ.ἐκ Μένδης Θρᾴκης.
Πακάτη, ἡ· ἑταίρα ἐκ Λαρίσης.
Πάκορος, ὁ· ἡγ. Πάρθων.
Πακτίων,-ωνος,ὁ·Πυθαγόρ.ἐκΤάραντ.
Πάκτυες, οἱ· κάτ. Πακτυϊκῆς χώρας.
Πακτύη, ἡ· κώ. Θρᾳκ. χερσονήσου,
Πακτύης,-ου,ὁ·Λυδός τις | ὄρ.Ἰωνίας.
Πακτυϊκή, ἡ· ἐπαρχία Ἰνδιῶν.
Πακτωλός, ὁ· ποτ. Λυδίας.
Πάκωρος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Πολαιὰ κώμη, ἡ· κώ. Λακωνίας.
Παλαιὰ πόλις, ἡ· ἡ τῶν Ἐμποριτῶν ἐπί τινος νησίδος.
Παλαίβυβλος,ἡ·ἡ παλ.Βύβλ.ἐνΦοινίκ.
Παλαιγάμβριον, τό· πόλ. Αἰολίδος ἐν Μ. Ἀσίᾳ.
Παλαιμόνιος, ὁ· υἱ. Λέρνου, Αἰτωλός, εἷς Ἀργοναυτῶν.
Παλαίμων, -ονος, ὁ· ὁ Μελικέρτης | υἱ. Ἡφαίστου ἢ Αἰτωλοῦ | κ.ἄ.
Παλαίπαφος, ἡ· ἡ παλ.ΠάφοςΚύπρου.
Παλαιπερκώτη, ἡ· ὄλ. Περκώτη.
Παλαιρός, ἡ· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Παλαίσκηψις, -εως, ἡ· ἡ παλ.Σκῆψις.
Παλαιστής, -οῦ, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Παλαιστίνη, ἡ· χώρα Ἀσίας.
Παλαιστινός, ὁ (κ. -ῖνος)· υἱ. Ποσειδ., βασ. Θρᾳκῶν.
Παλαίτυρος, ἡ· ἡ Παλαιὰ Τύρος.
Παλαίφατος, ὁ· Ἕλλην συγγραφεύς.
Παλαίχθων, -ονος, ὁ· πα. Πελασγοῦ.
Παλάκιον, τό· πόλ. Ταυρικῆς χερσον.
Πάλακος, ὁ· υἱ. Σκιλούρου, Σκύθης.
Παλαμήδης, -ους, ὁ·υἱ. βασ. Εὐβοίας Ναυπλίου | Δειπνοσοφιστὴς | κ. ἄ.
Παλάνδας, -α, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Πάλαντα, τά· πόλ. Κορσικῆς.
Παλόντιον, τό· ὄλ. Παλλάντιον.
Παλάτιον, τό·εἷς τῶν 7 λόφων Ρώμης
Παλεῖς, οἱ (κ. -λῆς)· κάτ. τῆς ἐν Κεφαλλὴν. Πάλης.
Παλεύς, -έως, ὁ·υἱ.Κεφάλου, ἱδρυτὴς πόλ. Πάλης.
Πάλη, ἡ· πόλ. Κεφαλληνίας.
Παλίβοθρα, τά· βλ. Παλίμβοθρα.
Παλική, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Παλικοί, οἱ· παῖδες Διὸς κ.νύμφης Θαλίας | λίμνη ἐν Σικελίᾳ.
Παλίμβοθρα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Παλίνδρομος ἄκρα, ἡ· ἀκρωτ.Ἀραβ.
Πάλινθος, ὁ· τὸ μαυσωλεῖον Δαναοῦ ἐν Ἄργει.
Παλίνουρος, ὁ (κ -ούριον,τό)·ἀκρωτ. Κάτω Ἰταλίας.
Πάλιον, τό· ἀντὶ Πήλιον.

Παλιρεῖς, οἱ·ἀντὶ Παλαιρεῖς (βλ. Παλαιρός).
Παλλαδᾶς, -ᾶ, ὁ (κ. -άδας)· ἐπιγραμματοποιὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας | κ. ἄ.
Παλλάδιον, τό· ἄγαλμα Ἀθηνᾶς | δικαστήριον ἐν Ἀθήναις.
Παλλάδιος, ὁ·ἰατρὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Παλλαντία, ἡ· πόλ. Ἰβηρίας.
Παλλαντίδης, ὁ· υἱ. Πάλλαντος|Παλλαντίδαι, ἀπόγ. Πάλλαντος ἐν Ἀθ.
Παλλάντιον, τό· πόλ. Ἀρκαδίας | = Παλάτιον.
Παλλάντιος λόφος, ὁ· ἐν Ρώμῃ.
Παλλάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς|θυγ. Τρίτωνος | Παλλάδος πέτρα, ἡ· ὄρ. Τροιζηνίας.
Πάλλας, -αντος, ὁ· πα. Σελήνης | εἷς Τιτάνων,|εἷς Γιγάντων| υἱ. Πανδίονος | υἱ. Λυκάονος | κ.ἄ.
Παλλήνη, ἡ· Χερσόν. Μακεδ.|πόλ.Μακεδ. | δῆμος Ἀττικῆς | κ.ἄ.
Πάλμα, ἡ· πόλ. Βαλεαρίδων νήσων.
Πάλμυρα, ἡ (κ. -ύρα)· πόλ. Συρίας.
Παλμυρηνή, ἡ· ἐπαρχ. Συρίας.
Πάλμυς, -υος, ὁ·υἱ.Ἱπποτίωνος,Τρώς.
Παλοῦς, -οῦντος, ὁ·=Πάλη.
Πάλτος, ἡ· πόλ. Συρίας.
Παμβωτάδαι, -ῶν, οἱ· δῆμ.Ἀττικῆς.
Παμβωτάδης, ὁ· ὁ ἐκ Παμβωταδῶν.
Παμένης, -ους, ὁ· Θηβαῖός τις.
Πάμιλος, ὁ· βλ. Πάμμιλος.
Πάμισος, ὁ· ὄν. ποτ. Φθιώτιδος, Μεσσηνίας, Ἤλιδος κ. ἄ.
Παμμένης, -ους, ὁ· Ἀθηναῖος | Θηβαῖος | κ.ἄ.
Πάμμιλος, -ου, ὁ· Μεγαρεύς, οἰκιατὴς Σελινοῦντος.
Πάμμων, -ονος, ὁ· υἱ. Πριάμου|Σκύριός τις.
Παμφάης, -ους, ὁ· Ἀργεῖος ξενίσας Διοσκούρους | κ. ἄ.
Παμφία, ἡ (κ. -ιον, τό)· πόλ. Αἰτωλ.
Παμφίλη, ἡ· συγγραφ. ἐξ Ἐπιδ. ἢ Αἰγύπτου | ὄν. ἑταίρας | κ.ἄ.
Πάμφιλος, ὁ· εἷς τῶν 50 υἱ. Αἰγύπτου| στρατ. Ἀθ.|ζωγράφ.|ποιητὴς| κ.ἄ.
Παμφύλη, ἡ· θυγ. Ραχίου κ. Μαντοῦς.
Παμφυλία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Πάμφυλοι, οἱ· κάτ. Παμφυλίας | φυλὴ Σικυῶνος.
Πάμφυλος, ὁ· υἱ. Αἰγιμίου, ἀδελ. Δώμαντος, βασ. Δωριέων Πίνδου.
Πάμφως, -ω, ὁ (κ. -φώς)· Ἀθην. ποιητὴς παλαιότερος Ὁμήρου.
Πάν, Πανός, ὁ· θεὸς ποιμένων ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Παναθήναια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις εἰς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς.
Πάναινος, ὁ·ζωγράφος, ἀδελ.Φειδίου.
Πανοῖοι, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Πάναιρος, ὁ· Θεσσαλός τις.
Παναίτιος, ὁ· ὄν. δύο στωικ. φιλοσ. ἐκ Ρόδου | κ.ἄ.
Παναιτώλιον, τό· ἡ συνέλευσις λαῶν Αἰτωλίας.
Πανάκεια, ἡ· θυγ. Ἀσκληπιοῦ.
Πάνακρα, τά· ὄρ. Κρήτης.
Πάνακρον, τό· πόλ. Κύπρου.
Πάνακτον, τό· φρούρ. Ἀττικῆς.
Πανάρετος, ὁ· φιλόσ., μαθ. Ἀρκεσιλάου.
Παναχαία, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Παναχαιίς, -ίδος,ἡ·ὅλη ἡ Ἀχαΐα|ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Παναχαιοί, οἱ· οἱ Πανέλληνες.
Πανδαία, ἡ· θυγ. Ἡρακλέους.
Πανδάρεος, -ου, ὁ (κ -εως, -ω)· υἱ. Μέροπος ἐκ Μιλήτου|Ἐφέσιός τις
Πάνδαρος, ὁ· υἱ. Λυκάονος, περίφ. τοξότης.
Πανδατερία, ἡ (κ.-τωρία)· νῆσ.Ἰταλ.
Πανδέλετος, ὁ· Ἀθην. συκοφάντης.
Πάνδημος, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Πάνδια, τά· ἑορτὴ ἐν Ἀθήν. πρὸς τιμὴν Διός.
Πανδίη, ἡ· θυγ. Διὸς κ. Σελήνης.
Πανδιονίδης,ὁ·υἱ.Πανδίονος,ὁAἰγεύς.
Πανδιονίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Πανδίονος, ἡ Πρόκνη|μία τῶν 10 φυ. Ἀττικῆς.
Πανδῖων, -ονος, ὁ·υἱ.Ἐριχθονίου πα. Ἐρεχθέως, βασ. Ἀθ.|υἱ. Κέκροπος, βασ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Πάνδοκος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Πανδοσία,ἡ·πόλ.Θεσπρωτ.|πόλ.Ἰταλ.
Πανδρόσ(ε)ιον, τό· ἱερὸν Πανδρόσου ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν.
Πάνδροσος, ἡ· θυγ. βασ. Κέκροπος κ. Ἀγλαύρου
Πανδώρα, ἡ· ἡ πρώτη γυνὴ σταλεῖσα ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τιμωρίαν των|θεὰ τῶν βασάν.
Πάνδωρος, ὁ·υἱ.Ἑρεχθέως, ἀδελ.Πανδίονος.
Πανεάς, -άδος, ἡ· κώ. Φοινίκης.
Πανεῖος, α, ον·ὁ τοῦΠανός|Πανεῖον, τό=τό ἱερὸν τοῦ Πανὸς Πανεῖα (ἀνν.δείματα)=οἱΠανικοὶ φόβοι.
Πανέλληνες, οἱ·ἅπαντες οἱ Ἕλληνες.
Πανελλήνιον, τό· ὄρ.Αἰγίνης, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ ναὸς τοῦΠανελληνίου Διός.
Πάνεμος, ὁ· ὁ παρ' Ἀθην. Μεταγειτνιών.
Πανήγορος, ὁ· Μακεδών τις.
Πανθαλίς, -ίδος,ἡ·θεραπαιν.Ἑλένης.
Πάνθεια, ἡ· σύζ. Ἀβραδάτου|σύζ. αὐτοκρ. Μάρκου Ἀντωνίνου.
Πανθιαλάται, οἱ· φυλὴ ἐν Περσίᾳ.
Πανθίας, -ου, ὁ· γλύπτης ἐκ Χίου.
Πανθοΐδας, -α, ὁ· διδάσκ. φιλοσόφου Λύκωνος.
Πανθοΐδης, -ου, ὁ· υἱ. Πανθόου, ὁ Πολυδάμας.
Πάνθοος, ὁ (κ. συνηρ. -θους)· υἱ.Ὀρθάα, ἱερεὺς Ἀπόλλωνος.
Πανιαρδίς, -ίδος, ἡ· πόλ.Ἀσιατ.Σαρματίας.
Πανιάς, -άδος, ἡ· ἡ τοῦ Πανός.
Πάνιον, τό· λόφος Παλαιστίνης.
Πανίσκος, ὁ· μικρὸς Πάν.
Πανίτης, -ου, ὁ· Μεσσηνιός τις.
Πανίωνες, οἱ·=ἅπαντες οἱ Ἴωνες.
Πανιώνια, τά·ἑορτὴ Ἰώνων πρὸς τιμὴν Ποσειδῶνος.
Πανιώνιον, τό· ἱερὸν ἄλσοςΠοσειδ.ἐπὶ τοῦ ὄρ. Μυκάλης.
Πανιώνιος, ὁ· Χῖος σωματέμπορος.
Παννονία, ἡ· χώ. Εὐρώπης.
Παννυχίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Πανόλβιος, ὁ· ποιητής τις.
Πανοπεύς, -έως, ὁ· υἱ. Φώκου, πα.Ἐπειοῦ | πόλ. Φωκίδος.
Πανόπη,ἡ·μίαΝηρηίδ.|μίαθεσπιάδων.
Πανοπῆϊάδης,ὁ·υἱ.Πανοπέ., ὁ Ἐπειός.
Πανόπολις,-εως,ἡ· βλ. Πανός πόλις.
Πάνορμος,ὁ·πόλ.Σικελ.|λιμ.Ἠπείρου | λιμ. Ἀχαΐας | κ. ἄ.
Πανὸς ὄρος, τό· ὄρ. Ἀττικῆς.
Πανὸς πόλις, ἡ· πόλ. Αἰγυπτ.Θηβαΐδ.
Παντάγνωτος, ὁ· ἀδελ. τυράν. Σάμου Πολυκράτους.
Παντακίας, ὁ· βλ. Παντακύας.
Παντακλῆς,-έους,ὁ· Ἀθην.τις | Ἔφορος Σπάρτης.
Παντακύας, -ου, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Πανταλέων,-οντος,ὁ· ἀδελ. βασ. Λυδῶν Κροίσου | βασ.Ἐλεατῶν | κ.ἄ.
Παντάρης,-ους,ὁ·πα.τυρ.Γέλας'Ἱπποκράτους.
Παντάρκης,-ους,ὁ·Ὀλυμπιονίκ.ἐξ'Η-
Πανταυχος,-ου,ὁ·Μακεδ.τις. [λείας.
Παντεύς,-έως,ὁ·τῶν Σπαρτιατῶν τις.
Παντελίδας,-α, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Παντίκα,ἡ· Κυπρία τις ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Ὀλυμπιάδος.
Παντικάπαιον,τό· πόλ.κ. λιμ. Ταυρίδ.
Παντικάπης,-ου,ὁ·ποτ.Εὐρωπ.Σαρμα-
Παντίμαθοι,οἱ·Ἀσιατ.λαός. [τίας.
Παντίτης,-ου,ὁ·Σπαρτιάτηςδιασωθεὶς ἐκ τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης.
Πανύασις,-ίδος,ὁ· ποι. συγγ. Ἡροδότ.
Πάνυσος, ὁ· ποτ. Μοισίας.
Πανῶν πόλις, ἡ·=Πανός πόλις.
Πάξαμος, ὁ· συγγρ. «Ὀφαρτυτικῶν».
Παξαυγούστα, ἡ· πόλ. Κελτ.Ἰβηρίας.
Παξοί, οἱ· δύο νησίδ.Ἰονίου Πελάγους.
Πάος, ἡ· κώ. Ἀρκαδίας.
Παπαῖος, ὁ· ὁ Ζεὺς παρὰ Σκύθαις.
Πάππος,ὁ·συγγρ.«ὀνειροκριτικῶν», ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Πάπρημις,-ιος,ἡ·πόλ.ἐπὶΔέλτα Αἰγύπ.
Παραβάλλων,-οντος,ὁ· πα. Λαστρατίδου, Ἠλεῖος.
Παράβυστον,τό·δικαστήριον ἐν'Αθήν.
Παράδεισος,ὁ·πόλ.Συρίας|πολ.Σικελ.
Παραδεμίδας, -α, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
Παραιβάσιον,τό·μνημεῖονἐν'Αρκαδίᾳ.
Παραιβάτης ου,ὁ· τῶν Σπαρτιατ. τις.
Παραίβιος,ὁ·θεράπ. βασ.Θρᾳκ.Φινέως.
Παραιτάκαι, οἱ·=Παραιτακηνοί.
Παραιτακηνή, ἡ· ἐπαρχ. Περσίδος.
Παραιτακηνοί, οἱ· νομάδες οἰκοῦντες τὴν προηγ. χώραν.
Παραιτόνιον,τό· πόλ.κ.λιμ.Αἰγύπτου.
Παραλάται, οἱ· Σκυθικὸν ἔθνος.
Παραλία, ἡ·=Πάραλος.
Παράλιοι, οἱ·οἱ κάτ.τῆςἐν'Αττ. Παράλου | οἰκάτ. τῆς Θεσσαλ. Μαλίδος.
Πάραλοι, οἱ· = Παράλιοι | οἱ ναῦται τῆς τριήρους Παράλου.
Πάραλος,ἡ·ἡἀπὸΣουνίου μέχρι Ἀθην. δύτ.παραλ.|πόλ.Μαλίδ.| ἰατρὶς τριήρ.
Πάραλος,ὁ·υἱ.Περικλ.|υἱ.Δημοδόκου.
Παραπίτα, ἡ· σύζ. Φαρναβάζου.
Παραποταμία, ἡ (κ. -άμιοι, οἱ)· πόλ. Φωκίδος.
Παρασωπία,ἡ·ἡπαρὰ τὸν Ἀσωπὸν χώ. τῆς Φθιώτιδος.
Παρασωπιάς,-άδος,ἡ·=Παρασωπία.
Παραυαῖοι, οἱ· λα. Θεσπρωτίας.
Παραχελωΐται,οἱ(κ.-ῳΐται)· κάτ. τῆς παρὰ τὸν Ἀχελῷον χώρας.
Παραχοάδρας, ὁ· ὄρ. Μηδίας.
Παρδόκας,-α,ὁ· δοῦλός τις παρ' Ἀρι-
Πάρεια,ἡ·νύμφ.,σύζ.Μίνωος. [στοφ.
Παρεισάδης,ὁ·τύρ. Ταυρικῆς Χερσόν.
Παρέντιον,τό·πόλ. κ. λιμ. Ἰστρίας.
Παρδάων, ὁ· βλ. Πορδάων.
Παρδεῖνοι, οἱ· λαός Ἰλλυρίας.
Παρδενία,ἡ·ἐπίθ."Ηρας | ἡνῆσ.Σάμος.
Παρδενίας, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Παρδένιον,τό· πόλ. Μυσίας | πόλ. κ. ἀκρ.Ταυρίδος | πόλ. Εὐβοίας | ὄρ. Ἀργολίδος—Ἀρκαδίας.
Παρδένιος,ὁ·συγγρ.ἐκΝικαίας|Γραμμάτ.| ἐπικ. ποιητ.|ποτ. Παφλαγον.
Παρδενίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Παρθενόπαια, ἡ·=Παρθενόπη.
Παρθενοπαῖος,ὁ·εἷς<τῶνἑπτὰ ἐπὶΘήβας>|υἱ.Ταλαοῦ,ἀδελ.Ἀδράστ.|κ.ἄ.
Παρθενόπη, ἡ·θυγ.Στυμφάλ.|θυγ.Ἀλ-

καίου|μίατῶνΣειρήνων|ἡ πόλ.Νεάπολις Ἰταλίας.
Παρθενόπολις,-εως,ἡ·πόλ. Μακεδον.
Παρθένος,ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς | θυγ. Ἀπόλλωνος κ. Χρυσοθέμιδος.
Παρθενών,-ῶνος,ὁ· ὁ περίφ. ναὸς Ἀθηνᾶς ἐν Ἀκροπόλει.
Παρθηνοί, οἱ·=Παρθεινοί.
Παρθία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Παρθινοί, οἱ·=Παρθεινοί.
Παρθίς, -ίδος, ἡ·=Παρθία.
Πάρθος, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Παρθυαία, ἡ·=Παρθία.
Παρθυαῖοι, οἱ·=Πάρθοι.
Παρικάνη, ἡ· πόλ. Περσίας.
Παρικάνιοι,οἱ·κάτ.Παρικάνης ἐν Περσίᾳ | Σκυθ. ἔθνος.
Πάριον, τό· πόλ. κ. λιμ. Μυσίας.
Πάρις,-ιδος,ὁ·υἱ. Πριάμου κ. Ἑκάβης, ἀπαγωγεὺς Ἑλένης.
Παρισάδης, ὁ·=Παρεισάδης.
Παρίσιοι, οἱ· λα. Λουγδουν. Γαλλίας.
Πάρμα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Παρμενίδης, ὁ· φιλόσ.ἐξ Ἐλέας | κ.ἄ.
Παρμενίων,-ωνος,ὁ· στρατ.Φιλίππου κ. Μεγ. Ἀλεξάνδρου | κ. ἄ.
Παρμένων, -ωνος (κ. -οντος), ὁ· Βυζαντιός τις | μῖμός τις.
Παρμισός, ὁ· ποτ. Θεσσαλίας.
Πάρμυς,-υος,ἡ·σύζ. Δαρείου Ὑστάσπ.
Παρνασ(σ)ίς, -ίδος,ἡ· ἡ περὶ τὸνΠαρνασσὸν χώρα.
Παρνασ(σ)ός,ὁ·υἱ·Ποσειδ.|δρ. Φωκίδος—Λοκρίδ. | κώ. Καππαδοκίας.
Πάρνης, -ηθος, ἡ(κ.ὁ)· δρ. Ἀττικῆς.
Παρνησός, ὁ· δρ. Μηδίας.
Πάρνοι, οἱ·=Ἄπαρνοι.
Πάρνων,-ωνος,ὁ·δρ.Λακων. - Ἀργολ.
Παροπαμισάδαι, οἱ· Ἀσιατ. ἔθνος.
Παροπάμισος,ὁ(κ.-ον,τό)·δρ. Ἀσίας.
Πάρος,ἡ·νῆσ.Αἰγαίου,μίατῶνΚυκλάδ.
Παρπαμισ(σ)ός, ὁ (κ. -νισ(σ)ός)·= Παροπάμισος.
Παρρασία, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Παρράσιοι, οἱ· λα. Ἀρκαδίας.
Παρράσιον ὄρος, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Παρράσιος,ὁ·ἐπίθ.Ἀπόλλ. ἐν Ἀρκαδ. | υἱ. Λυκάονος | ζωγράφ. | κ. ἄ.
Παρρησιάδης,ὁ·πλαστὸνδν.παράΛουΠαρυάδρης,-ου,ὁ·ὄρ.Μ.Ἀσ. |κιανῷ.
Παρύσατις,-ιδος, ἡ· θυγ.Ἀρταξ. Α' κ. σύζ.Δαρείου τοῦ Ὤχου, μὴ.Ἀρταξ. Β' κ. Κύρου τοῦ νεωτέρου.
Πάρφορος, ὁ· Κολοφώνιός τις.
Παρωρεᾶται, οἱ· κάτ. Παρωρείας.
Παρώρεια, ἡ (κ. -εία, κ. -ία)· πόλ. Ἀρκαδ. | χώ. Ἠπείρου.
Παρωρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Τρικολώνου.
Πασαργάδαι, οἱ· Περσικὸς λαός.
Πασαργάδαι, αἱ· πόλ. Περσίδος.
Πασέας, -ου, ὁ· Ἀθηναῖός τις | πα. Ἀβαντίδου, τυρ. Σικυῶνος.
Πασίας, -ου, ὁ· τοκιστής τις ἐν Ἀθήν.
Πασιδέα, ἡ· μία Χαρίτων|μία Νηρηίδ.
Πασίδεμις, -ιδος, ὁ· ἰατρός τις.
Πασιδόη, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Πασικλῆς, -έους, ὁ· πα. Φιλίστου,Ἀθην. | νόθ. υἱ. Πασίωνος | κ.ἄ.
Πασίκυπρος, ὁ· βασ. Κύπρου.
Πασίμαχος, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Πασίμηλος, ὁ· Κορίνθιός τις.
Πασιππίδας, -α, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Πασιτελίδας, -α, ὁ· στρατ. Λακεδαιμ.
Πασιτίγρης, -ητος,ὁ(κ.-τίγρις,-ιδος)· ποτ. Σουσιανῆς ἐν Περσίᾳ.
Πασιφάη, ἡ· θυγ.Ἡλίου κ. Περσηίδος, ἀδελ. Κίρκης, σύζ. Μίνωος | κ.ἄ.
Πασίων, -ωνος, ὁ· στρατ. Μυρίων, ἐκ Μεγάρων | =Πασσίων.
Πασσαρών, -ῶνος, ὁ· πόλ.Μολοσσῶν.
Πασσίων, -ωνος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Πατάβιον, τό·=Παταούϊον.
Παταικίων, -ωνος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Πάταικοι, οἱ (κ. -αϊκοί)· πυγμαῖοι θεοὶ τῶν Φοινίκων.
Παταϊκός, ὁ (κ. Πάταικος)· Σικελός τις | Ὀλυμπιον. ἐκΔύμης Ἀχαΐας.
Πάταλα, τά (κ. -άλη, ἡ)· πόλ.Ἰνδιῶν.
Παταούϊον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Πάταρα, τά· πόλ. Λυκίας.
Πατάρβημις, -ιος, ὁ· θεράπων βασ. Αἰγύπτου Ἀπρίου.
Πατησιάδης,ὁ·εἷς τῶνΕφόρ.Σπάρτης.
Πατιζείθης, -ους, ὁ· εἷς τῶν ἐν Περσίδι μάγων.
Πατιράμφης, -ους, ὁ·ἡνίοχος Ξέρξου.
Πάτμος,ἡ·νῆσ.Αἰγαίου,μία Σποράδων.
Πάτουμος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Πάτραι, αἱ· πόλ. Ἀχαΐας.
Πατρακεύς,-έως,ὁ·κώ.Κιμμερ.Βοσπό.
Πατρεύς, -έως, ὁ· υἱ. Προυγένους, ἄγγον. Ἀγήνορος.
Πατρόκλεια, ἡ· τίτλος 16ης ραψῳδίας τῆς Ἰλιάδος τοῦ Ὁμήρου.
Πατροκλείδης, -ου, ὁ·δημαγ.ἐν Ἀθήν.
Πατροκλῆς, -έους, ὁ·φιλάργ.Ἀθην. | ναύαρχ. Νικάνορος | γλύπτης|κ.ἄ.
Πάτροκλος,-ου,ὁ·υἱ.Μενοιτίου, φίλος Ἀχιλλ. | ναύαρχ.Πτολεμαίου|κ.ἄ.
Πατρόκλου νῆσος, ἡ·νησ.πλ.Σουνίου.
Πατρώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Πατρῴα, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Πάταλλα, τά·=Πάταλα.
Παῦλος, ὁ· ρωμ. ὄν. (Paulus)|ἰατρὸς ἐξ Αἰγίνης | ἀστρονόμος | κ.ἄ.
Παυσανίας, ὁ· υἱ. Κλεομβρότου, ὁ περίφ.στρατ.Λακεδ.ἐν Πλαταιαῖς| υἱ. Πλειστοάν., βασ. Σπάρτης |περιηγ.
Παυσίας, -ου,ὁ·ζωγρ.ἐκΣικυῶν. | κ.ἄ.
Παυσίμαχος, ὁ· γεωγράφος ἐκ Σάμου.
Παύσιππος, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Παύσιρις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Παύσων, -ωνος, ὁ· παράσιτος Ἀθην.| Ἀθην. ζωγράφος.
Παφία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Παφλαγονία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Πάφος, ἡ· ὄν. δύο πόλ. Κύπρου, ἡ Παλαιὰ Πάφος κ. ἡ Νέα Πάφος.
Πάφος, ὁ· υἱ. βασ. Κύπρου Κινύρα.
Πάχης, -ητος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Πάχυνος, ὁ (ἡ)· ἀκρωτ. Σικελίας.
Πεγκάλας, -α, ὁ· ποτ. Φρυγίας.
Πεδιαῖος, ὁ· ποτ. Κύπρου.
Πεδιάς, -άδος, ἡ· θυγ. Μήνυος ἐκ Λακεδαίμ. | δῆμ. κ. τμῆμα Ἀττικῆς.
Πεδιέες, οἱ (κ.Πεδιεῖς)·πόλ.Φωκίδος.
Πεδνηλισσός,ἡ (κ.Πεδνιλ-)·πόλ.Πιτι.
Πειθαγόρας, -ου, ὁ· μάντις τις|τύρ. Σελινοῦντος.
Πειθίας, -ου, ὁ· Κερκυραῖός τις.
Πειθώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων| θεὰ τῆς πειθοῦς κ. εὐγλωττίας.
Πεῖθων, -ωνος, ὁ· μαθ. Πλάτωνος | σατρ. μέρους Ἰνδιῶν | κ.ἄ.
Πειραί, αἱ· κώ. Ἀχαΐας.
Πειραῖδης,ὁ·υἱ.Πειραίου,Εὐρυμέδων.
Πειραιεύς, -έως, ὁ· ὁ λιμ. Ἀθηνῶν.
Πείραιον, τό· λιμ. κ. φρούρ. Κορίνθου.
Πείραιος, ὁ· υἱ. Κλυτίου, Ἰθακήσιος.
Πειραιός, ὁ·λιμ.μετ.Καρίνθ.κ.Ἐπιδαύ.
Πειράνα, ἡ· ἀντὶ Πειρήνη.
Πείρανθος, ὁ· υἱ. Ἄργου κ. Εὐάδνης.
Πειρασία, ἡ (κ. Πειρεσιαί, αἱ)· πόλ. Θεσσαλ. Μαγνησίας.
Πειρήν,-ῆνος,ὁ·πα.Ἰοῦς,ὁ Ἴναχος |υἱ. Γλαύκου, ἀδελ. Βελλεροφόντου.
Πειρήνη, ἡ· θυγ. Ἀχελῴου | μία τῶν Δαναΐδων | πηγὴ ἐν Κορίνθῳ.
Πειρίθοος, ὁ (κ. -θους)· υἱ. Διὸς ἢ Ἰξίωνος κ. Δίας, βασ. Λαπιθῶν.
Πείρους, ὁ (κ. Πείρως)· υἱ. Ἰμβράσου, ἐξ Αἴνου.
Πέτρος, ὁ· ποτ. Ἀχαΐας.
Πειροῦσται, οἱ· λα. Ἰλλυρίας.
Πείρως, -ω, ὁ· ἑλ. Πείροος.
Πειρωσσός, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Πείσανδρος, ὁ·υἱ.Ἀντιμάχου,ἐκΤροίας | εἷς μνηστήρ. Πηνελόπ. | ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | ποιητ. | κ.ἄ.
Πεισηνορίδης, ὁ·υἱ Πεισήνορος, πα. Εὐρυκλείας.
Πεισήνωρ, -ῆρος, ὁ· τῶν Τρώων τις | κήρυξ ἐν Ἰθάκῃ | κ.ἄ.
Πειοδέταιρος, ὁ· πλαστ. ὄν. παρ' Ἀριστοφ.
Πείσιας, -ου, ὁ·Ἀργεῖός τις| γλύπτης
Πεισίδαι, οἱ· ἑλ. Πισίδαι.
Πεισιδίκη, ἡ· θυγ. Αἰόλου κ.Ἐναρέτης | θυγ. Πελίου | θυγ. Νέστορος.
Πεισίδωρος, ὁ· Ὀλυμπιονίκης τις.
Πεισικράτης, ὁ·Πυθαγόρ.ἐκΤάραντος.
Πεισιστρατίδης, ὁ· υἱ. Πεισιστράτου.
Πεισίστρατος, ὁ· υἱ. Νέστορος | τύρ. Ἀθην., πα. Ἱππάρχου κ. Ἱππίου.
Πεῖσος, ὁ·υἱ.Ἀφαρέως,ἀδελ.Λυγκέως.
Πείσων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθήν. | ὄν. Ρωμαίων.
Πελαγονία, ἡ· ἐπαρχ. Μακεδονίας.
Πελάγων, -οντος, ὁ· ἐκ Πύλου, ὑποστράτ. Νέστορος | τῶν Λυκίων τις, σύντροφ. Σαρπηδόνος | κ.ἄ.
Πελάργη, ἡ· θυγ. Ποτνέως, εἰσαγαγοῦσα τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων.
Πελαργοί, οἱ· ἑλ. Πελασγοί.
Πελασγία, ἡ· ἡ χώ. τῶν Πελασγῶν (ἡ ὅλη Ἑλλάς, ἢ ἡ Πελοπόν., ἢ τὸ Ἄργος, ἢ Ἀρκαδία).
Πελασγιάς, -άδος, ἡ·=Πελασγία.
Πελασγικὸν Ἄργος, τό·τὸ ἐν Θεσσαλίᾳ|Πελασγικὸς Ζεύς, ὁ· ὁ ἐν Δωδώνῃ·|Πελασγικὸν τεῖχος, τό· τὸ πρὸς Β' Ἀκροπόλεως.
Πελασγίς, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας.
Πελασγιῶτις, -ιδος, ἡ·ἐπαρχ.Θεσσαλ.
Πελασγοί, οἱ·ἀρχαιότ.κάτ.Θεσσαλ. κ. Ἠπείρου.
Πελασγός, ὁ· υἱ. Διὸς κ. Νιόβης, βασ. Ἄργους | πα. Λίμωνος | κ.ἄ.
Πελεβρόνιον,τό·πόλ.ἢ τόποςΘεσσαλ.
Πελειάδες, αἱ· ἱέρειαι μαντείου Δωδώνης | =Πλειάδες.
Πελεκᾶς, -ᾶντος, ὁ· ὄρ. Μ. Ἀσίας.
Πελία, ἡ· θυγ. Πύλαντος, ἐκ Μεγάρων.
Πελιάδες, αἱ· θυγατέρες Πελίου.
Πελίας, -ου, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Τυροῦς, ἀδελ. Νηλέως, βασ. Ἰωλκοῦ.
Πελίγνας, -α, ὁ· μάγειρος Ὀλυμπιάδος καὶ Μ. Ἀλεξάνδρου.
Πελιγνοί, οἱ· Ἰταλικὸν ἔθνος.
Πελιναῖον, τό· ὄρ. Χίου.
Πέλινναι, ἡ(κ. Πελινναῖον, τό)· πόλ. Ἑστιαιώτιδος Θεσσαλίας.
Πέλλα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Πελλάνα, ἡ· ἀντὶ Πελλήνη, πόλ. Λακωνίας. [λήνης.
Πελλανίς, -ίδος, ἡ· πηγὴ πλησ. Πελ-
Πέλλην, -ηνος, ὁ· υἱ. Φόρβαντος.
Πελληναῖον, τό·=Πελιναῖον.
Πελλήνη, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Πέλλης, -ου, ὁ· πα. Ὑπερασίου, πάπ Ἀστερίου.

Πέλλινα, ἡ=Πέλιννα.
Πέλλιχος, ὁ· πα.στρατ.Ἀριστέως,Κορίνθιος. [Πελοπία.
Πελόπεια, ἡ· μία τῶν θυγ.Πελίου | =
Πελόπη, ἡ· κώμη Αυδίας.
Πελοπηϊάδης, ὁ· ἀντὶ Πελοπίδης.
Πελοπήιος, α, ον· ἀντὶ Πελόπιος.
Πελοπία, ἡ· μή. ΚύκνουἰμάτῶνΝιοβίδων|θυγ.Θυέστου,μή. Αἰγίσθου|κ.ἄ.
Πελοπίδας, -ου, ὁ· περίφ. στρατ. Θηβ.
Πελοπίδης, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Πέλοπος.
Πελόπιος, α, ον· ὁ τοῦ Πέλοπος.
Πελοπόννησος, -ου, ἡ· ἡ χερσόν. τῆς Πελοποννήσου.
Πέλοψ, -οπος, ὁ· υἱ. βασ. Φρυγ. Ταντάλου | κ.ἄ.
Πέλται, αἱ· πόλ. Φρυγίας.
Πέλωρ, -ωρος, ὁ· εἷς τῶν Σπαρτῶν, ἐν Θήβαις. [κελίας.
Πελωριάς, -άδος, ἡ (κ. -ίς)· ἀκρωτ.Σι-
Πέλωρος, ὁ· = Πέλωρ | κυβερνήτης τῆς ναυαρχίδος τοῦ Ἀννίβα.
Πεμφρηδώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Γραιῶν.
Πενελόπη, ἡ· ἀντὶ Πηνελόπη.
Πενέσται, οἱ· οἱ δοῦλοι Θεσσαλ.|λαός Ἰλλυρίας.
Πενθεσίλεια, ἡ·βασίλισσα'Αμαζόνων.
Πενθεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἐχίονος κ. Ἀγαύης, θυγ. Κάδμου, βασ. Θηβῶν.
Πενθίλος, ὁ· υἱ.Ὀρέστου κ. Ἐριγόνης
Πενθύλος,ὁ·στρατ.Παφίων. [|κ.ἄ.
Πεντάπολις, -εως, ἡ· χώ. Μ. Ἀσίας | ἡ Κυρηναϊκὴ Λιβύης.
Πεντέλη, ἡ· κώ. κ.δῆμ.Ἀττικῆς||Πεντελικόν ὄρος, τό· ὄρ. Ἀττικῆς.
Πεπάρηθος, ἡ· νῆσ. Αἰγαίου (ἡ Σκόπελος).
Περαία, ἡ·ἡ τῶνΡοδίων, μέροςΚαρίας | μέρος Παλαιστίνης.
Περαιβία, Περαιβοί· βλ. Περραιβ-.
Περαιθηΐς, -ίδος, ἡ· κώ. Ἀρκαδίας.
Πέραιθος, ὁ· υἱ. Λυκάονος, ἱδρυτὴς προηγουμ. κώμης.
Πέρατος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Καλχινίας, βασ. Σικυῶνος.
Περγαία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Πέργαμα, τά· βλ. Πέργαμον.
Περγαμηνός, ή, όν· ὁ τῆς Περγάμου.
Περγαμίδης, ὁ· ὁ κάτ. Περγάμου, ὁ Λαομέδης.
Πέργαμον, τὸ(κ.-γαμα,τά, κ.-γαμος, ἡ)· ἀκρόπ.Τροίας πόλ.(πρωτ.)Μυσ.
Πέργαμος, ὁ·υἱ.Ηὐρρου κ.Ἀνδρομάχ.
Πέργαμος, ἡ· = Πέργαμον | φρούρ. Μακεδ. Πιερίας.
Περγασ(σ)ή, ἡ· κώ κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Περγασίδης, ὁ· ὁ Δηικόων, υἱ. Περγάμου.
Πέργασος, ὁ· πα. Δηικόωντος. [σου.
Πέργη, ἡ· πόλ. Παμφυλίας.
Περδίκκας, -ου, ὁ· ὄν. 3 βασ.Μακεδον. | στρατ. Μ. Ἀλεξάνδρου.
Πέρδιξ, -ικος, ἡ· ἀδελφὴ Δαιδάλου.
Περεγρῖνος, ὁ· ὁ ἐπιλεγόμ. Πρωτεύς, Κυνικὸς φιλόσ. ἐκ Παρίου.
Περεύς, -έως, ὁ· υἱ.Ἐλάτου κ. Λαοδίκης, ἀδελ. Στυμφάλου.
Περίαλλα, ἡ·ἱέρεια ΜαντείουΔελφῶν.
Περίανδρος, ὁ· υἱ. Κυψέλου τύραννος Κορίνθου | τύρ. Ἀμβρακίας.
Περίαπις, -ίδος, ἡ· θυγ.Φέρητος κ.μή. Πατρόκλου.
Περιάς, -άδος, ἡ· πόλ. Εὐβοίας.
Περίβοια, ἡ· θυγ.Ἀκεσαμενοῦ|θυγ.Εὐρυμέδοντος | σύζ. βασ. Κορίνθ. Πολύβου | κ.ἄ..
Περιγένης, -ους, ὁ· στρατ.Ἀντιόχου.
Περιγούνη, ἡ· θυγ. λῃστοῦ Σίνιδος.
Περιήρης, -ους,ὁ·υἱ.Αἰόλου, βασ.Μεσσην.|ἡνίοχος βασ.Μενοικέως | κ.ἄ.
Περιδοῖδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Περίδοος, ὁ·=Πειρίδοος.
Περικλείδας, -ου, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
Περικλῆς, -έους, ὁ· περίφ. πολιτ. κ. στρατ.Ἀθην.,υἱ.Ξανθίππου κ.Ἀγαρίστης|νόθ.υἱ. προηγ., στρατ.Ἀθην.
Περικλυμένη, ἡ· θυγ. Μίνωος, μή. Ἀδμήτου· θυγ. Μινύου, μή. Ἰφίκλου.
Περικλύμενος, ὁ· υἱ. Νηλέως κ.Χλωρίδος, εἷς Ἀργοναυτῶν|υἱ. Ποσειδ., ἔγγον.Τειρεσίου | κ.ἄ.
Περικτιόνη, ἡ· θυγ. Κρητίου, μή.Πλάτωνος | Πυθαγορεία τις.
Περίλαος, ὁ (κ.-λεως)· υἱ.Ἰκαρίου κ. Περιβοίας|στρατ. Ἑλλήνων ἐν Μυκάλῃ | τύρ. Ἄργους | κ.ἄ.
Περίλεως, ὁ·=Περίλαος.
Πέριλλος, ὁ·ἀγαλματοποιὸς ἐκ'Ακράγαντος | κ.ἄ.
Περιμήδη, ἡ· θυγ.Αἰόλου κ.Ἐναρέτης | θυγ.Εὐρυσθέως|θυγ.Ἀδμήτου κ.ἄ.
Περιμήδης, -ους, ὁ· ἑταῖρος Ὀδυσσ.| εἷς τῶν Κενταύρων.
Περιμήλη, ἡ· θυγ. Ἀμυθάονος | θυγ. Ἱπποδάμου | κ.ἄ.
Πέριμος, ὁ· υἱ.Μέγητος, εἷς τῶν ἐπισ. Τρώων.
Περινείκη, ἡ· θυγ. Ἱππομάχου, μή. Ἱ-
Πέρινθος, ἡ· πόλ. Θρᾴκης. [φίτου.
Πέρινθος, ὁ· Ἐπιβαύριός τις, ἑταῖρος Ὀρέστου.
Περίπατος, ὁ· ἡΣχολὴ τοῦ'Αριστοτέλ.
Περιπόλιον, τό· φρούρ. Ἰταλίας.
Περιπόλτας,-α,ὁ·μάντιςἐνΘεσσαλίας.
Περισθένης, -ους, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου κ. Καλιάνθης.
Περίφας,-αντος,ὁ·υἱ.Αἰγ. κ. Γόργης. | υἱ. Οἰνέως | βασ. Ἀττ. | κ. ἄ.
Περίφημος, ὁ· ἥρως Σαλαμῖνος.
Περιφήτης,-ου, ὁ· υἱ.Ἡφαίστουκ.Ἀντικλείας, λῃστὴς|υἱ. Κοπρέως|κ.ἄ.
Πέρκαλος,ἡ·σύζ.βασ.Σπάρτ.Δημαράτ.
Περκώπη, ἡ·=Περκώτη.
Περκώτη, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Περμησ(σ)ός, ὁ· ποτ. Βοιωτίας.
Πέρνη, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Περοίδας,ὁ· ἀρχηγ. ἱππικοῦ Μ.'Αλεξ.
Περουσία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Περπερηνή, ἡ· πόλ. Μυσίας.
Περραιβία, ἡ· ἐπαρχ. Θεσσαλίας.
Περραιβοί, οἱ· λαός Θεσσαλίας.
Περρίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Πέραι,οἱ·εἰκάτ.τῆςΠερσίδοςἐνἈσίᾳ.
Περσαῖος,ὁ·φιλόσ.Κύπρ. |=Πέρσης.
Περσαίπολις,ἡ·=Περσέπολις.
Περσεία, ἡ· πηγὴ ἐν Μυκήναις.
Περσείδης,ὁ·υἱ.ἢἀπόγ.Περσέως |Περσεῖδαι =οἱ Ἀχαιμενίδαι Περσίας.
Περσέπολις,-εως, ἡ· πρωτ. Περσικοῦ Βασιλείου.
Περσέπτολις,-ίδος,ὁ· υἱ. Τηλεμάχου κ. Πολυκάστης.
Περσεύς,-έως,ὁ·υἱ.Διόςκ.Δανάης | υἱ. Νέστορος | βασ. Μακεδ. | κ. ἄ.
Περσέφασσα, ἡ·=Περσεφόνη.
Περσέως σκοπιά,ἡ· μέρος Αἰγύπτου.
Πέρση, ἡ· μία Ὠκεανίδων.
Περσηϊάδης, ὁ·=Περσείδης.
Περσηΐς -ίδος,ἡ·θυγ.Πέρσου, Ἑκάτη|| θυγ. Περσέως, Ἀλκμήνη | κ.ἄ.
Πέρσης,-ου,ὁ·υἱ.Τιτᾶν.Κρίου κ.Εὐρυβίας | υἱ. Περσέως κ. Ἀνδρομέδας| ἀδελ. Ἡσιόδου | κ. ἄ.
Πέρσιος, ὁ· Ρωμ. σατυρ. ποιητής.
Περσίς,-ίδος,ἡ·=ἡ Περσικὴ χώρα.
Περτίναξ,-ακος,ὁ· Ρωμ. αὐτοκράτωρ.
Περφερέες,οἱ·=Θεωροί,οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν ὑπερβορείων. [νοῦς.
Πεσσινόεις, -εντος, ὁ ἀντὶ Πεσσι-
Πεσσινοῦς,-οῦντος,ὁ(ἡ)·πόλ.'Ασιατ. Γαλατίας.
Πέσσιον, τό· πόλ.Εὐρωπ. Σαρματίας.
Πεταλία,ἡ·νησίς(ἠνησίδες) ἐν τῷ στομίῳ Εὐρίπου (νῦν «Πεταλιοί»).
Πετεών,-ῶνος,ὁ·κώ Βοιωτίας.
Πετεώς,-ῶ,ὁ·υἱ.Ὀρνεοῦ, πα. Μενεσθέ-
Πετηλία, ἡ·πόλ.Β.Ἑττίων'Ιταλ. [ως.
Πέτισις, -ιος, ὁ· ἔπαρχος Αἰγύπτου.
Πετόσιρις,-ίδος,ὁ· φιλόσ. κ. ἀστρολόγος ἐξ Αἰγύπτου.
Πέτρα,ἡ·χωρ.πλησ.Κορίνθ.|κώ.Ἥλιδ.| πρωτ. Πετρ.'Αραβίας | κ. ἄ.
Πετραία, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Πετραῖος,ὁ·ἐπίθ.Ποσειδ. | εἷς τῶνΚενταύρων.
Πετραχός,ὁ·κρημν.πλησ.Χαιρωνείας.
Πετροκόριοι, οἱ· λαὸς Γαλλίας.
Πετροσάκα, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Πέττα,ἡ· θυγ. βασ. Μασσαλίας Νάνου.
Πευκανέες, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Πευκείδης,ὁ·υἱ.Πευκέως,εἷς Κενταύρ.
Πεύκελα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Πευκελεῶτις, ἡ· χώ. Ἰνδιῶν.
Πευκεντῖνος,η,ον·=Πικεντῖνος.
Πευκέστης,-ου,ὁ·υἱ.Μακαρτάτου,Μα-
Πευκετία,ἡ·χώ.'Ιταλίας. [κεδών.
Πευκέτιοι,οἱ·κάτ.τῆς'Ιταλ.Πευκετίας.
Πευκέτιος,ὁ·υἱ.βασ.'Αρκαδ.Λυκάονος.
Πεύκη,ἡ·νῆσ.ἐπὶτῶνἐκβολ.Δουνάβεως.
Πευκολα'Γτις,-ίδος,ἡ·πόλ.κ.χώ.'Ινδι.
Πέφνος,ἡ·πόλ. κ. νῆσ. παραλ. Λακων.
Πεφρηδώ,-οῦς,ἡ·=Παμφρηδώ.
Πηγαί, αἱ· πόλ. κ. λιμ. Μεγάρων.
Πηγαία, ἡ· νύμφη Ἀρκαδίας.
Πήγασος,ὁ·ὀπτερωτὸςἵππος Βελλεροφόντου | Βοιωτός τις | κ. ἄ.
Πήδαιον, τό· χωρ. Τρῳάδος.
Πηδαῖος, ὁ· υἱ. Ἀντήνορος.
Πηδάλιον, τό· ἀκρωτ. Κύπρου.
Πήδασα, τά· πόλ. Καρίας.
Πήδασον,τό·=Πήδασα.
Πήδασος,ὁ·υἱ.Βουκολίωνος,Τρὼς | εἷς ἵππων Ἡετίωνος.
Πήδασος, ἡ· πόλ. Λελέγων ἐν Τροίᾳ | πόλ. Μεσσηνίας.
Πηλαγονία, ἡ·=Πελαγονία.
Πηλεγών,-όνος,ὁ·υἱ.Ἀξιοῦκ.Περιβοί-
Πηλείδης,ὁ·υἱ.Πηλέως,ὁ'Αχιλλ. [ας.
Πηλεύς,-έως,ὁ·υἱ.Αἰακοῦκ.Ἐνδηίδος, θυγ.Χείρωνος,πα.'Αχιλλέως.
Πήλη, ἡ· νησὶς παραλίων Μ. Ἀσίας.
Πηληϊάδης,-εω,ὁ·=Πηλείδης.
Πήληκες, οἱ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Πηλιάς,-άδος,ἡ·ἡἐκτοῦΠηλίου ὄρους.
Πήλιον, τό· ὄρ. Θεσσαλίας.
Πηλούσιον,τό·πόλ.κ.φρούρ.Αἰγύπτου.
Πηλώδης λιμήν, ὁ· λιμ. Ἠπείρου.
Πηνειδς,ὁ·ποτ Θεσσαλ. | ποτ.Ἤλιδος.
Πηνέλεως,-ω,ὁ·υἱ.Λείτου,εἷς τῶν'Αργοναυτῶν κ. μνηστὴρ Ἑλένης.
Πηνελόπεια, ἡ·=Πηνελόπη.
Πηνελόπη,ἡ·θυγ.Ἰκαρίου, σύζ.'Οδυσσέως | κ. ἄ.
Πήρεια, ἡ· χώ. Θεσσαλίας.
Πηρώ,-οῦς,ἡ·θυγ.Νηρ.κ.Χλωρίδ.| κ.ἄ.
Πίγρης,-ητος, ὁ· Παίων τις | ναύαρχ. Καρῶν | κ.ἄ.
Πίδοκος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Πιδύτης, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Τρώων.
Πίελος, ὁ· υἱ.Πύρρου κ.Ἀνδρομάχης.
Πιέρεια, ἡ· νύμφη, σύζ. Δαναοῦ.
Πίερες, αἱ· λαὸς Θρᾴκης.

Πιερία,ἡ(κ.-ρίς,-ίδος)·ἐπαρχ.Μακεδονίας | ἐπαρχ. Συρίας.
Πιερίδες, αἱ· ἐπίθ. τῶν Μουσῶν.
Πίερος,δ·υἱ.Μάγνητος, πα.Γακίνθου | βασ.Ἡμαθίας | κ. ἄ. | δρ. Θεσσαλ.
Πιερώτης, -ου δ· κάτ. Πιερίας.
Πιθηκοῦσαι,αἱ·ὑόνησῖδ.παραλ.Ἰταλ.
Πικεντία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Πικεντῖνη, ἡ· ἐπαρχ.Ἰταλίας.
Πικεντῖνοι, οἱ· λα. Ἰταλίας.
Πίκτονες, οἱ· λα. Γαλλίας.
Πικτώνιον, τό· ἀκρωτ. Γαλλίας.
Πίλωρος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Πίμπλα, ἡ(κ.Πίμπλεια)·κώ. κ. δρ. Μακεδ. Πιερίας.
Πίναρα, τά· πόλ. Λυκίας.
Πίναρος, δ· ποτ. Κιλικίας.
Πίνδαρος,δ· ὁ περίφ. λυρ. ποιητὴς ἐκ Θηβῶν | τύρ. Ἐφέσου.
Πίνδασος,δ·δρ.πλησ.Ἐπιδαύ.|δρ.Μυσ.
Πινδένισσος, ἡ· φρούρ. Κιλικίας.
Πίνδος,δ(ἡ)·ποτ. Λοκρίδος | ποτ. Δωρίδος | δρ. Θεσσαλίας.
Πίννα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Πιντία, ἡ· πόλ. Ταρρακ. Ἱσπανίας.
Πιξώδαρος,δ·υἱ.Ἑκατόμνου,βασ.Καρ.
Πίρωμις,-ιος,δ·Αἰγυπτ.ἢ Κοπτικὴ λέξ. (=ἥρως).
Πίσα,ἡ· πόλ. Ἤλιδος | πόλ. Ἰταλίας.
Πισᾶτις, -ίδος, ἡ· χώ. Ἤλιδος.
Πισιδία, ἡ· ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Πίσιλις, -εως,ἡ· πόλ. Καρίας.
Πισίνδα, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Πίσος, δ· υἱ. Περιήρους.
Πισσούθνης,δ·υἱ.Ὑστάσπ.,σατρ.Σάρδ.
Πίστιρον, τό·=Πίστυρος.
Πιστοκράτης, -ους, δ· πα.φιλοσ. Πύρ-
Πίστυρος,ἡ·πόλ.Θράκης. [ρωνος.
Πστων, -ωνος, δ· γλύπτης τις | κ. ἄ.
Πίσων, -ωνος, δ· ὀν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Πιτάνη,ἡ·θυγ. ποτ. Εὐρώτα | πόλ.Λακωνίας | πόλ. κ. λιμ. Αἰολίδος.
Πιτανάτης, δ· κάτ. Πιτάνης.
Πιτανᾶτις, -ίδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Πιτθεῖδης, δ· υἱ. Πιτθέως.
Πιτθεύς,-έως,δ·υἱ.Πέλοπ.,βασ. Τροιζ.
Πίτθος, δ· κώ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Πιτίας,-ου,δ· εἷς τῶν Ἐφόρων Σπάρτης.
Πιττακός,δ·εἷς τῶν 7 Σοφῶν ἀρχ.Ἑλλάδος | βασ. Ἠθωνῶν.
Πιττάλακος, δ· Ἀθηναῖός τις.
Πίτταλος, δ· ἰατρὸς ἐν Ἀθήναις.
Πιτύα,ἡ(κ.Πιτύεια)·πόλ.Μυσίας | νῆσ. Ἀδριατικῆς Θαλάσσης.
Πιτυοκάμπτης,-ου, δ· ὁ λῃστὴς Σίνις.
Πιτυοῦς,-οῦντος,δ·πόλ.Κολχίδος|χώ. Μυσίας.
Πιτυοῦσ(σ)α,ἡ·νῆσ.Ἀργολ.κόλπ.| νησίδες Ἰσπαν.παραλίων | κ. ἄ.
Πίτυς,-υος, ἡ· νύμφη, ἐρωμένη Πανός.
Πίων,-ονος, δ· δρ. πλησ. Ἐφέσου.
Πλαγγών, -όνος, ἡ· ὀν. ἑταίρας.
Πλάγγων,ονος,δ(κ.-ών)·μυρεψόχτις.
Πλαγκταὶ πέτραι,αἱ· νῆσοι Σικελ.πορθμοῦ | =Κυάνεαι.
Πλαδάνη, ἡ· ὀν. δούλης.
Πλακεντία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Πλακία,ἡ·θυγ.Ἀτρέως,σύζ.βασ.Τροίας Ἴλου | πόλ. Μυσίας.
Πλάκος, ἡ· δρ. Μυσίας.
Πλανησία, ἡ· νῆσ. Ἱσπανίας.
Πλάταια,ἡ·θυγ.Ἀσωποῦ | πόλ. Βοιωτ. (κ. Πλαταιαί, αἱ).
Πλαταιαί,αἱ=Πλάταια,πόλ.περίφ.διὰ τὴν παρ'αὐτὴννίκηντῶν Ἑλλήνων.
Πλαταιεῖς, οἱ· κάτ. Πλαταιῶν | τάξις δούλων ἐν Ἀθήναις.
Πλαταιΐς,-ίδος,ἡ· χώ. τῶν Πλαταιῶν.
Πλαταμώδης,-ους,δ· ἀκρωτ. Μεσσην.
Πλατάνιος, δ· ποτ. Βοιωτίας.
Πλατανίστιος, δ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Πλατανιστοῦς,-οῦντος,δ· πόλ. Ἤλιδος | ἀκρωτ. Λακωνίας.
Πλατανιστῶν,-ῶνος, δ· ποτ. Ἀρκαδ.
Πλάτανος, ἡ· κώ. Φοινίκης.
Πλάτεα,ἡ(κ.Πλατεῖα)·νῆσ. παραλίων Κυρηναϊκῆς.
Πλάτων,-ωνος,δ·εἰς τῶν υἱ.Λυκάον.| ὁ περίφ.φιλόσ.,υἱ.Ἀρίστωνος κ.Περικτιόνης|κωμ.ποτ.|δν. ἄλλων φιλοσ. | κ. ἄ.
Πλαῦτος,δ·κωμ.κ. οατυρ. Ρωμ. ποιητ.
Πλειάδες,αἱ·αἱ 7 θυγ.Ἀτλ.κ.Πλειόνης.
Πλειαδένης,-ους,δ·υἱ.Ἀτρέως,πα.Ἀγαμέμν., κ. Μενελάου.
Πλειοδενίδαι,οἱ·υἱ.Πλειοσθένους,δ Ἀγαμέμνων κ. Μενέλαος.
Πλεισταίνετος, δ· Ἀθην. ζωγράφος, ἀδελ. Φειδίου. [δάμου.
Πλείσταινος,δ·υἱ.στρατ.Αἰτωλ. Εὐρυ-
Πλείσταρχος, δ· υἱ. περιφ. Λεωνίδα, ἀνεψ.Παυσαν. | ἀδελ. Κασσάνδρου.
Πλειστοάναξ,-ακτος,δ·υἱ.τοῦ στρατ. Σπαρτ.Παυσαν.,πα.βασ.Παυσανίου.
Πλειστόλας, -α, δ· Σπαρτιάτης τις.
Πλειστός, δ· ποτ. Φωκίδος.
Πλειστῶναξ, δ·=Πλειστοάναξ.
Πλείστωρος, δ· θεὸς Θρᾳκῶν.
Πλευρᾶτος, δ· Ἰλλυριός τις.
Πλευρών,-ῶνος,δ·υἱ.Αἰτωλοῦ κ. Προνόης, ἀδελ. Καλυδῶνος.
Πλευρών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Αἰτωλίας.
Πληγάδες, αἱ·=Συμπληγάδες.
Πληιάδες, αἱ·=Πλειάδες.
Πληιόνη,ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ,μή.Πλειάδ.
Πλημμύριον, τό· ἀκρωτ. Σικελίας.
Πλημναῖος,δ·υἱ.Περάτου ἐκ Κορίνθου.
Πληξαύρη,ἡ·μία Ὠκεανίδ.|μία Νηρηίδ.
Πλήξιππος,δ·υἱ.Θεστίου κ.Εὐρυθέμιδ. | υἱ. Φινέως κ. Κλεοπάτρ. | εἷς τῶν παίδων Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Πλινθίνη, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Πλινθινήτης, δ· κάτ. πόλ. Πλινθίνης.
Πλίνιος, δ· περίφ. Ρωμ. φυσικὸς κ. ἀρχαιολόγος | ἀνεψιὸς τοῦ προηγουμ.
Πλουμβαρία, ἡ· νῆσ. Ἰδηρίας.
Πλούταρχος,δ·περίφ. ἱστοριογρ.κ.φιλόσ.ἐκ Χαιρων. |τύρ.Ἐρετρίας |κ.ἄ.
Πλουτεύς, -έως, δ·=Πλούτων.
Πλουτιάδης,-ου, δ· φιλόσ. ἐκ Ταρσοῦ.
Πλοῦτος,δ· υἱ. Ἰασίονος κ. Δήμητρος, θεὸς πλούτου.
Πλουτώ,-οῦς,ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Πλούτων,-ωνος,δ· υἱ. Κρόνου κ.Ρέας, θεὸς Ἅδου.
Πλυνός, δ· λιμὴν Λιβύης.
Πλυντήρια,τὰ(ἑνν.ἱερά)·ἑορτ.ἐν Ἀθήν.
Πλωδειά,ἡ(κ.-ειαί,αἱ)·δῆμος Ἀττικῆς.
Πλωταί,αἱ·αἰθυστερονΣτροφάδες νῆσοι.
Πλωτῖνος, δ· Ἀλεξανδρινὸς φιλόσ.
Πλωτινούπολις,-εως,ἡ· πόλ. Θρᾳκῆς.
Πνύξ,Πνυκός,ἡ· λόφος ἐν Ἀθήναις.
Πνυταγόρας,-ου, δ· βασ. Κύπρου.
Ποδαλείριος,δ· υἱ. Ἀσκληπιοῦ, ἀδελ. Μαχάονος, βασ. Τρίκκης.
Ποδάνεμος, δ· Φλιάσιός τις.
Ποδάργη, ἡ· μία τῶν Ἁρπυιῶν.
Πόδαργος, δ· εἷς τῶν Ἵππων Ἕκτορος κ. Μενελάου.
Ποδάρης,-ους, δ·τῶν Μαντινέων τις.
Ποδάρκη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Ποδάρκης, -ους, δ· δν. Πριάμου|υἱ.Ἰφίκλου, ἀδελ. Πρωτεσιλάου | κ.ἄ.
Ποδῆς, -οῦς, δ· υἱ.Ἠετίωνος, Τρώς.
Ποδούκη, ἡ· πόλ. νῆσ. Ταπροβάνης
Ποίας, -αντος, δ· υἱ. Θαυμάκου, παΦιλοκτήτου | κ.ἄ.
Ποιήεσσα,ἡ·πόλ.Λακων.|πόλ.τῆς Κέω.
Ποικίλη, ἡ (ἐνν. στοά)· περίφ. οἰκοδόμημα Ἀθηνῶν.
Ποικίλον, τό· δρ. Ἀττικῆς.
Ποιμανδρία, ἡ· ἀρχ. δν. Ταναγρας.
Ποίνινον, τό (κ. -νος, δ)·δρ.Ἰταλίας.
Ποῖον, τό· τμῆμα τοῦ δρ. Πίνδου.
Πόλα, ἡ (κ. Πόλαι, αἱ)· πόλ. Ἰταλ. Ἰστρίας.
Πολέμαρχος, δ· ναύαρχ.Λακεδ.|ἀδελ. ῥήτορος Λυσίου | κ.ἄ.
Πολεμοκράτης, -ους, δ· υἱ. Μαχάονος, ἰατρὸς | Μακεδόνων τις.
Πολέμων, -ωνος,δ·Ἀθην.φιλόσ.|περιηγητ. κ. οτωικ. φιλόσ.|σοφιστ.|κ.ἄ.
Πολεμώνιον, τό· πόλ. κ. λιμ. Πόντου.
Πολίαγρος, δ· Ἀθηναῖός τις.
Πολίαρχος, δ· Ἀθην., τύπος ἐκφύλου.
Πολιάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Πολιεύς, -έως, ἡ· ἐπίθ. Διός.
Πόλιον, τό· πόλ. Τρῳάδος.
Πόλιος, ὁ (κ. Πόλλ·)· εἶδος οἴνου.
Πολίοχος, δ· κωμ. ποιητής.
Πόλις,-εως,ἡ·κώ.Αἰγύπτ.|πόλ.Λοκρίδ.
Πολισμα, τό·=Πόλιον.
Πολίτης, -ου,δ·υἱ.Πριάμου κ.Ἑκάβης| ἑταῖρος Ὀδυσσ.|Ὀλυμπιον. ἐκ Καρίας | κ.ἄ.
Πολίχνα, ἡ (κ.-χνη)· χωρ.Λακων.|κώ. Τρῳάδος | πόλ. Κρήτης | κ.ἄ.
Πόλιχος, δ· εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος.
Πολλεντία, ἡ· πόλ. ἐπὶ μιᾶς τῶν Βαλεαρίδων νήσων.
Πόλλης, -ητος,δ·βασ.Ὀδομάντ.Θρᾳκ.
Πόλλιος, δ· βλ. Πόλιος.
Πόλλις, -ιος, δ· Ἀργεῖός τις| ναύαρχ. Λακεδ. | τύρ. Συρακουσῶν | κ.ἄ.
Πόλλιχος, δ· Συρακούσιός τις.
Πολτυοβρία, ἡ· πόλ. Θρᾳκ. (ἡ Αἶνος).
Πόλτυς, -υος, δ· υἱ. Ποσειδ., βασ. Αἴνου, ἀδελ. Σαρπηδόνος.
Πολυαινίδας, -α, δ· Σπαρτιάτης τις.
Πολύαινος, -ου,δ·Συγγραφ.ἐκ Μακεδ. | Μαθηματ. ἐκ Λαμψάκου.
Πολυάνδης, -ους,δ·στρατ.Κορινθίων.
Πολύαρχος, δ· στρατ. Αἰτωλῶν.
Πολύας, -ου, δ·κήρυξ Ἑλλήνων ἐν Ἀρτεμισίῳ, ἐξ Ἀντικύρας.
Πολυβιάδης, -ου, δ· στρατ.Σπαρτιατ.
Πολύβιος, δ· περίφ. ἱστοριογρ. ἐκ Μεγαλοπόλεως.
Πολύβοια, ἡ· ἀδελ. Γακίνθου.
Πόλυβος, δ·βασ.Κορίνθ.|υἱ. Ἀντήνορ., Τρῳ:|εἷς μνηστήρ.Πηνελόπης|κ.ἄ.
Πολυβώτης, -ου, ὁ· εἷς Γιγάντων.
Πολύγνωτος, δ· περίφ. ζωγράφος.
Πολύγονος, δ· υἱ. Πρωτέως.
Πολυδάμας, -αντος, δ· υἱ. Πανθόου, μάντις|υἱ.Νικίου, ἀθλητής, Θεσσαλὸς | κ.ἄ.
Πολυδαμίδας, -α, δ· Λακεδαιμόν. τις.
Πολύδαμνα, ἡ·σύζ.τοῦ Αἰγυπτ.Θῶνος.
Πολυδέκτης, -ου, δ·υἱ.Μάγνητος,βασ. Σερίφου|βασ.Σπάρτης, ἀδελ. νομοθ. Λυκούργου | ἐπίθ. Ἅδου.
Πολυδεύκεια, ἡ· πηγὴ ἐν Θεραπναις Λακωνίας.
Πολυδεύκης, -ους,δ·ὁ ἕτερος τῶν Διοσκούρων,ἀδελ.Κάστορος κ.Ἑλένης | Γραμματ. ἐκ Ναυκράτιος | κ.ἄ.
Πολυδώρα, ἡ· μία Ὠκεανίδων|θυγ.Πηλέως | θυγ. Μελισάγρου, σύζ. Πρωτεσιλάου | κ.ἄ.
Πολύδωρος, δ·υἱ.Πριάμου|υἱ.Κάδμου,

βασ. Θηβῶν | βασ. Σπάρτης | κ.ἄ.
Πολυείδης, -ους, ὁ· ὄν. ἀνδρός.
Πολύευκτος, ὁ· Ἀθηναῖος ῥήτωρ.
Πολύζηλος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν. | κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Πολυθερσείδης, ὁ· υἱ. Πολυθέρσου, Κτήσιππος.
Πολύΐδος, ὁ· παρίφ.μάντις ἐκ Κορίνθ. | υἱ. Εὐρυδάμαντος, ἐκ Τροίας.
Πολυκάστη, ἡ·θυγ.Νέστορ.|μή.Πηνελ.
Πολυκάων, -ονος, ὁ· υἱ.Λέλεγος, ἥρ. βασιλείου Μεσσηνίας.
Πολύκλεια, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Πολύκλειτος, ὁ· παρίφ.γλύπτης κ.ἀρχιτέκτων | ἱστοριογράφος | κ.ἄ.
Πολυκλῆς, -έους, ὁ· ψευδών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | Ὀλυμπιον. ἐκ Κυρήνης |κ.ἄ.
Πολυκράτης, -ους, ὁ· τύραννος Σάμου | Ἀθην. ῥήτωρ | κ.ἄ.
Πολύκριτος, ὁ· υἱ. Κρίου, ἐξ Αἰγίνης, ἀριστεύσας ἐν Σαλαμῖνι | κ.ἄ.
Πολυκτορίδης, ὁ· ὁ Πείσανδρος, υἱὸς Πολύκτορος.
Πολύκτωρ, -ορος, ὁ· εἷς υἱ. Αἰγύπτου | υἱ. Πτερελάου | κ.ἄ.
Πολύλαος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ.κ.Θεσπιάδος Εὐρυβίας.
Πολυμέδων, -οντος, ὁ· νόθ.υἱ.Πριάμ.
Πολυμήδη, ἡ· θυγ. Αὐτολύκου, μή. Ἰάσονος.
Πολυμήδης, -ους, ὁ· Θεσσαλός τις|Ἐπικούρειος φιλόσ.
Πολυμήλη, ἡ· θυγ. Φύλαντος |θυγ.Πηλέως, μή. Πατρόκλου | κ.ἄ.
Πολυμήστωρ, -ορος, ὁ· βασ. Θρᾳκῶν | βασ. Ἀρκαδίας.
Πολύμνηστος, ὁ· ἐκ Θήρας, οἰκιστὴς Κυρήνης|ποιητ. ἐκΚολοφῶνος|κ.ἄ.
Πολύμνια, ἡ· μία τῶν Μουσῶν.
Πόλυμνις, -ίδος,ὁ·πα.Ἐπαμεινώνδου.
Πολυνείκης, -ους, ὁ· υἱ. Οἰδίποδος κ. Ἰοκάστης | κ.ἄ.
Πολύν(ε)ικος, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Πολυνόη, ἡ(κ.-νόμη)·μία τῶνΝηρηΐδ.
Πολυξένη, ἡ· θυγ.Πριάμου κ.Ἑκάβης | μία τῶν Δαναΐδων.
Πολυξενίδας, ὁ· Ρόδιός τις.
Πολύξενος, ὁ· ἡγ.Ἐλευσῖνος| βασ."Ηλιδ.| υἱ.Ἀγασθένους|υἱ.Ἰάσον.|κ.ἄ.
Πολυξώ, -οῦς, ἡ· Νύμφη τις |μή. Ἀντιόπης | κ.ἄ.
Πολυπαίδης, -ου,ὁ·φίλ.ποι.Θεόγνιδος.
Πολυπείδης,-ους,ὁ·Ὀλυμπιον.Λακεδ.
Πολυπέρχων, -οντος, ὁ· =Πολυσπ-.
Πολυπημονίδης, -ου,ὁ·υἱ. Παλυπήμ-.
Πολυπήμων,-ονος,ὁ·πα.λῃστ Σίνιδος | λῃστ. πλησ.Ἐλευσ.(ὁΠροκρούστ.).
Πολυποίτης, -ου, ὁ· υἱ. βασ. Λαπιθῶν Πειριθόου | κ.ἄ.
Πολυπρέπων, -οντος,ὁ·παρίφ.αὐλητ.
Πολυρρηνία, ἡ· πόλις Κρήτης.
Πολυσθένης,-ους,ὁ·ξένος πολιτογραφηθεὶς ἐν Ἀθ.ἀνεργείαις Τιμοθέου.
Πολυσπέρχων, -οντος, ὁ· Αἰτωλός, στρατ. Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Πολύστρατος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Πολύτεκνος, ὁ· τύραννος Χίου.
Πολυτίμητος, ὁ· ποτ. Σογδιανῆς.
Πολύτροπος, ὁ· στρατ. Λακεδαιμον.
Πολυφείδης, -ους,ὁ·υἱ.Μαντίου,μάντ.
Πολύφημος, ὁ·υἱ.Ποσει.κ.νύμφ.Θοώσ., εἷς Κυκλώπ.|υἱ. Ἐλάτου, Λαπίθης.
Πολυφοίτης, -ου, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Πολυφόντης, -ου, ὁ· υἱ. Αὐτοφόντου| | κήρ. Λαΐου | κ.ἄ.
Πολυφράδμων, -ονος, ὁ· πα. τραγ. ποι. Φρυνίχου.
Πολύφρων,-ονος,ὁ·ἀδελ. ἢ θεῖος τυρ. Φερῶν Ἰάσονος | στρατ. Αἰτωλῶν.
Πολυχάρης,-ους,ὁ·Μασσήνιος νικήσας ἀγῶνα σταδίου|εἰς 30 τυρ. Ἀθ.|κ.ἄ.
Πολυχαρίδας,-α,ὁ·ἱερεύς τις ἐν Ἀθήν.
Πολύχαρμος,ὁ·ἵππαρχος Λακεδαιμον.
Πομπέϊα, ἡ·=Πομπηΐα.
Πομπηΐα, ἡ (κ. -ήιοι,οἱ)·πόλ.Ἰταλίας.
Πομπήιος, ὁ· ὄν. ὑπάτ. κ.ἄ. ἐπισ.Ρωμ.
Πομπηιούπολις, -εως, ἡ· πόλ.Παφλαγονίας | πόλ. Κιλικίας.
Πομπίλιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Πόμπος, ὁ· βασ. Ἀρκαδίας.
Πομπώνιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Ποντία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Ποντῖνος, ὁ· ὄρ. κ. ποτ. Ἀργολίδος.
Ποντομέδουσα, ἡ·μία τῶνΝηρηΐδων.
Ποντόνοος, ὁ· κήρυξ βασ. Φαιάκων Ἀλκινόου.
Ποντοπόρεια, ἡ· μία τῶν Νηρηΐδων.
Πόντος,ὁ·υἱ.Γῆς,πα.Νηρέως | ὁΕὔξεινος Πόντος | ἐπαρχ. Μ. Ἀσίας.
Ποπλικόλας, -α, ὁ· Ρωμ. ὕπατος.
Πορδαονίδης, -ου, ὁ· υἱ. Πορθάονος.
Πορδάων,-ονος,ὁ(κ.Πορδεύς,-έως)· υἱ. Ἀγήνορος, βασ. Καλυδῶνος.
Πορδεύς, -έως, ὁ·=Πορδάων.
Πορδμός, ὁ· λιμ.Ἐρετρίας ἐν Εὐβοίᾳ.
Πορκία, ἡ· μία τῶν ἐπισ. γενεῶν Ρώμης | ὄν. Ρωμαίων γυναικῶν.
Πόρκιος, ὁ· ὄν. Ρωμαίων.
Πόρος, ὁ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Ποροσελήνη,ἡ·νησίδμετ.Λέσβ.κ.Μυσ.
Πόρπαξ, -ακος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Πορσήνας, -α, ὁ (κ. -νᾶς)· βασ. Τυρρηνῶν ἐν Ἰταλίᾳ.
Πορφυρίς, -ίδος, ἡ· ἡ νῆσ. Νίσυρος.
Πορφυρίων,-ονος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων | βασ. Ἀττικῆς.
Ποσειδάων, -ωνος, ὁ·=Ποσειδῶν.
Ποσείδειον,τὸ (κ.-δήιον,κ.-διον)·να. Ποσειδ.|πόλ.Μ.Ἀσ.|ἀκρ. Βιθ.| κ.ἄ.
Ποσείδιππος, ὁ· κωμ. ποιητὴς | ἐπιγραμματοποιὸς ἐκ Σικελίας.
Ποσειδῶν, -ῶνος, ὁ· θεός, υἱ. Κρόνου κ. Ρέας, ἀδελ. Διός.
Ποσειδωνία, ἡ· πόλ.Ἰταλ. Λευκανίας.
Ποσειδωνιάς, -άδος, ἡ· πόλ. πλησ. Τροιζῆνος.
Ποσειδώνιον, τό· ἱερὸν Ποσειδῶνος | χωρ. Ἰταλ. Βρεττίας.
Ποσειδώνιος, ὁ· φιλόσ., γεωγρ., ἱστορ. ἐκ Συρίας | κ.ἄ.
Ποσιδήιον, τό· ἀντὶ Ποσείδειον.
Πόσσις,-ίδος, ὁ· συγγρ. ἐκΜαγνησίας.
Πόταμις, -ίδος, ὁ· στρατ. Συρακουσ.
Ποταμός, ὁ· κώ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Ποτάμων, -ωνος, ὁ· εἷς υἱ. Αἰγύπτου | φιλόσ. ἐξ Ἀλεξάνδρ. | κ.ἄ.
Ποτεντία, ἡ· πόλ. Πικεντίνης ἐν Ἰταλ.
Ποτέολοι, οἱ· ἡ πόλ. Δικαιαρχία.
Ποτίδαια, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Ποτιδανία, ἡ· κώ. Ὀζολῶν Λοκρῶν.
Ποτίολοι, οἱ·=Ποτέολοι.
Ποτνεύς, -έως, ὁ· πα. Πελαργοῦ.
Ποτνιαί, αἱ· κώ. Βοιωτίας.
Πότνια Θεαί,αἱ·ἡ Δήμητρα κ.Περσεφ.
Πουλυδάμας, -αντος, ὁ·=Πολυδάμ.
Πραίνεστος, ὁ· υἱ. Λατίνου, ἔκγονος Ὀδυσσέως κ.Κίρκης.
Πραίνεστος, ἡ· πόλ.Λατίου ἐν Ἰταλ.
Πραῖσος, ἡ· πόλ. Κρήτης.
Πραιτετιανή, ἡ· χώ. Ἰταλίας.
Πράκτιος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Πράμνη, ἡ· ὄρ. νῆσ. Ἰκαρίας.
Πράνιχος, ὁ· ποιητής τις.
Πραξαγόρα, ἡ· ὄν. γυναικός.
Πραξαγόρας, ὁ· πα. Θεοκρίτου | περίφ. Ἰατρ. ἐκ Κῶ.
Πράξανδρος, ὁ· ἱδρ.Λαπάθ.ἐνΚύπρῳ.
Πραξιάδης, -ου, ὁ· πα.Ἀναξιμάνδρου.
Πραξίας, -ου, ὁ· Ἀθην. γλύπτης.
Πραξίβουλος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην.
Πραξιδάμας, -αντος, ὁ· πάππ.Ἀλκιμίδου ἐξ Αἰγίνης.
Πραξιδίκη, ἡ· θεὰ λατρευομένη ἐν Ἀθήν., ἀδελ. Ὁμονόης κ. Ἀρετῆς.
Πραξίεργος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Πραξιδέα, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων|θυγ. Φρασίνου, σὺζ. Ἐρεχθέως | κ.ἄ.
Πραξίλεως, -ω, ὁ· πα. Ξεναγόρου.
Πράξιλλα, ἡ· ὄν. ποιητρίας.
Πραξινόη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Πραξῖνος, ὁ· ναύαρχος ἐκ Τροιζῆνος.
Πρᾶξις, -εως,ὁ·πλούσιός τις ἐκΜυτιλ.
Πρᾶξις, -εως, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Πραξίτας,-α, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Πραξιτέλης, -ους, ὁ· παρίφ. γλύπτης Ἀθην. | ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθ. | κ. ἄ.
Πρᾶς, -αντός,ἡ,(κ.Πράς)·πόλ.Περραιβ.
Πρασιαί, οἱ (κ. -ἰαι)· κώ. κ. δῆμ.Ἀττικῆς | πόλ. Λακωνίας.
Πρασιάς, -άδος, ἡ· λίμνη Θρᾴκης.
Πράσιοι, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Πράσον, τό· ἄκρωτ. Ἀφρικῆς.
Πρατίνας, ὁ· σατυρ. ποι.ἐκΦλιοῦντος.
Πραῦλος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Τρῳάδος.
Πρεπέσινδος, ἡ· νησὶς Αἰγαίου.
Πρέπις, -ιδος, ὁ· μαλθακός τις Ἀθην.
Πρέσβων, -ωνος, ὁ· υἱ.Φρίξου κ.Χαλκιόπης.
Πρευγένης, -ους, ὁ· υἱ. Ἀγήνορος, πα. Πατρέως.
Πρῆμνις, -ιδος, ἡ· πόλ. Αἰθιοπίας.
Πρηξαγόρης, ὁ· ἀντὶ Πραξαγόρας.
Πρηξάσπης,-ους,ὁ·εἷς τῶν ἐπισ.Περσ.
Πρηξῖνος, ὁ· ἀντὶ Πραξῖνος.
Πριαμίδης, -ου, ὁ· υἱ. Πριάμου.
Πρίαμος, ὁ·υἱ.Λαομέδοντ.,βασ.Τροίας.
Πρίαπος, ὁ·υἱ.Διονύσου κ.Ἀφροδίτης.
Πρίαπος, ἡ· πόλ. Μυσίας κ.Προποντίδ.
Πρίας, -αντος, ὁ· εἷς τῶν μνηστήρων Ἱπποδαμείας.
Πρίασος, ὁ·υἱ.Καινέως|εἷς Ἀργοναυτ.
Πριήνη, ἡ· πόλ. Καρίας
Πρίηπος, ὁ· ἀντὶ Πρίαπος.
Πριόλας, -α,ὁ·υἱ.Δαικύλου,ἀδελ.Λύκ.
Πριούερνος, ἡ (κ. Πρίφερνον, τό)· πόλ. Λατίου Ἰταλίας.
Πρίων, -ωνος, ὁ· χωρ. Ἀφρικῆς.
Πρόαινος, ὁ· ναύαρχος Κορινθίων.
Προβάλινθος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Πρόδικος, ὁ· σοφιστὴς Κεῖος | ποιητὴς ἐκ Φωκάας.
Πρόερνα, ἡ· πόλ. Φθιώτιδος.
Προθοήνωρ, -ορος, ὁ· υἱ.Ἀρεϊλύκου, εἷς τῶν ἐν ΤροίᾳΒοιωτῶνἀρχηγῶν.
Πρόθοος, ὁ· υἱ. Ἀγρίου | υἱ. Λυκάονος | υἱ. Θεστίου | κ.ἄ.
Προθόων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Προικόννησος, ὁ·=Προκόννησος.
Προιτίδης, ὁ·υἱ.Προίτου,Μελαμπένθης.
Προιτίς, -ίδος, ἡ·ἡ τοῦ Προίτου|Προιτίδες πύλαι(μία τῶνἐν Θήβαις πυλῶν)|Προιτίδες κόραι (αἱ θυγ. τοῦ Προίτου).
Προῖτος, ὁ·υἱ."Αβαντος,βασ.Τίρυνθος| υἱ. Θερσάνδρου | κ.ἄ.
Πρόκλεια, ἡ· θυγ. Κλυτίου.
Προκλῆς, -έους, ὁ· υἱ. Ἀριστοδήμου, ἀδελ. Εὐρυσθέως | ἡγ.Ἐπιδαύρου| στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Πρόκλος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίου.
Πρόκνη, ἡ· θυγ.βασ.Ἀττ.Πανδίον|κ.ἄ.

Προκόννησος, ἡ· νῆσ. Προποντίδος.
Πρόκρις, -ιδος, ἡ· μίαθεσπιάδων|θυγ. Ἐρεχθέως.
Προκρούοτης, -ου,ὁ· ὁ περίφ. λῃστὴς Δαμάστης ἢ Πολυπήμων.
Πρόλαος, ὁ· πα. Λάμπου, Ἠλεῖος.
Πρόλοχος, ὁ· εἷς τῶν Λαπιθῶν.
Προμαθεύς, ὁ· ἀντὶ Προμηθεύς.
Προμαθίδας, -α, ὁ·Γραμματ. κ.ποιητ. ἐξ Ἡρακλείας.
Προμαθίων,-ωνος,ὁ·ἱστοριογράφ.τις.
Πρόμαχος, ὁ· υἱ. Παρθενοπαίου | υἱ. Αἰσονος, ἀδελ. Ἰάσονος | κ.ἄ.
Προμένεια, ἡ· ἱέρεια τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου
Προμεύς,-έως, ὁ· εἷς τῶν Δολιόνων.
Προμηθεύς, -έως, ὁ· υἱ. Τιτᾶνος Ἰαπετοῦ,πα.Δευκαλίωνος,δημαγ.Θεσσαλίας | κ.ἄ.
Πρόμηθος, ὁ· υἱ. Κόδρου, Ἀθηναῖος.
Προναία, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Πρόναος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Πρόνησος, ἡ· πόλ. Κεφαλληνίας.
Προνόη, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων | θυγ. Φόρβαντος, σύζ. Αἰτωλοῦ.
Πρόνομος, ὁ· αὐλητὴς ἐκ Θηβῶν.
Πρόνοος, ὁ· υἱ. Φηγέως, ἀδελ. Ἀγήνορος | εἷς τῶν ἅπτα Τρώων.
Προξενίδας, -α, ὁ·πλούσιος Ἀθηναῖος | διαιτητὴς τῶν ἐν Ἤλιδι ἀγώνων.
Πρόξενος, ὁ·Λοκρὸς Ἰταλίας|Βοιωτός τις | Συρακούσ. | Τεγεάτης | κ. ἄ.
Πρόπις, -ιος, ὁ· κιθαρῳδὸς ἐκ Ρόδου.
Προπόδας, -α, ὁ· υἱ. Δαμοφῶντος, ἐκ Κορίνθου.
Πρεσπόντίς, -ίδος,ἡ·ἡ μεταξὺ Ἑλλησπόντου κ.Θρᾳκ.Βοσπόρου θάλασσα.
Προπύλαια,τά·ἡεἰσοδος Ἀκροπόλεως.
Προπύλαιος, ὁ· ἐπίθ. Ἑρμοῦ.
Προσάκτιος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Προσηλύστιος, ὁ· ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Πρόσπαλτα, τά· κώ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Πρόσυμνα, ἡ· θυγ. ποτ. Ἀστερίωνος | πόλ. Ἀργολίδος.
Πρόσχιον, τό· πόλ. Αἰτωλίας.
Προσωπίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Προσωπῖτις, -ιδος, ἡ· νῆσ. Αἰγύπτου.
Προῦμνις, -ιδος, ὁ· πα. Βάκχιδος, ἐκ Κορίνθου.
Προῦσα, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Προυσιάς, -άδος, ἡ· πόλ. Βιθυνίας, ἡ πρότερον Κίος.
Προυσίας, -ου, ὁ· υἱ. Ζήλου, βασ. Βιθυνίας | υἱ. κ. διάδ. προηγουμ.
Προχύτη, ἡ· νῆσ. Σικελίας.
Πρυμνησία,ἡ(κ.-ο(σ)ός)·πόλ.Καρίας.
Πρυμνεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Πρυμνώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Πρύτανις,-ιδος,ὁ·εἷς τῶν ἅπτα.Λυκίων | υἱ. Εὐρυφῶντος, βασ. Σπάρτης.
Πρώμνη, ἡ· σύζ. Βουφάγου.
Πρών, -ωνός (κ. -ῶνος),ὁ·ὄρ.Κορινθ.
Πρῶναξ, -ακτος, ὁ· υἱ. Ταλαοῦ κ. Λυσιμάχης, πα.Λυκούργ.κ.Ἀμφιθέας.
Πρώνησος, ἡ·=Πρόννοι.
Πρωρεύς, -έως, ὁ· εἷς τῶν Φαιάκων.
Πρῶρος, ὁ·Κυρηναῖος, ὀλυμπιον.|κ.ἄ.
Πρωταγόρας, -ου, ὁ· περίφ.σοφιστής, Ἀβδηρίτης | κ.ἄ.
Πρωταγορίδας, -α,ὁ· συγγρ.ἐκ Κυζίκ.
Πρώταρχος, -ου, ὁ· φιλόσ.ἐκ Καρίας| πα. Ἀθην. Λεωκρίτου.
Πρωτέας,-ου,ὁ·υἱ.Ἐπικλέους,ναύαρχ. Ἀθην. | υἱ. Ἑλλανίκης, τροφοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου | κ.ἄ.
Πρωτεσίλαος, ὁ· υἱ. Ἰφίκλου, ἡγ.τῶν ἐν Τροίᾳ Θεσσαλῶν.
Πρωτεύς, -έως, ὁ· θαλάσσ.θεός | υἱὸς Αἰγύπτου κ. Ἀργυφίας | κ.ἄ.
Πρώτη, ἡ (κ. Πρωτή)· νῆσ. Μεσσην. | νῆσ. Προποντίδος.
Πρωτιάδαι, οἱ· ἀπόγ. τοῦ Πρώτου ἐν Μασσαλίᾳ.
Πρωτογένεια, ἡ· θυγ. Δευκαλίωνος κ. Πύρρας | θυγ. Καλυδῶνος.
Πρωτογένης, -ους, ὁ· ζωγράφος ἐκ Ρόδου | κ.ἄ.
Πρωτοδύης, ὁ· Σκύθης τις.
Πρωτόλαος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐκ Μαντι-
Πρωτόμαχος,ὁ·στρατ.Ἀθην. [νείας.
Πρωτομέδεια, ἡ·μία τῶν Νηρηίδων.
Πρωτομέδουσα, ἡ·μία τῶνΝηρηίδων.
Πρῶτος, ὁ·υἱ.Εὐξένου κ.Ἀριστοξένης.
Πρωτοφάνης, -ους, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐκ Μαγνησίας.
Πρωτώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Πτελέα, ἡ· χωρ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς|πρότερον ἡ Ἔφεσος | κ.ἄ.
Πτελεόν, τό· πόλ.Ἠλίδος|πόλ. κ. λιμ. Θεσσαλ. | πόλ. Θρᾴκης.
Πτελέων, -οντος, ὁ·ἑραστὴς τῆςΠρόκριδος.
Πτερέλαος, ὁ (κ.-λας)·υἱ.Ταφίου,βασ. νήσου Τάφου | κ.ἄ.
Πτερία,ἡ·μητρόπολ.ἐπαρχ.Καππαδοκ.
Πτοιόδωρος,ὁ·Κορίνθ.Ἰσθμιονίκ.|κ.ἄ.
Πτολέδερμα, τά· κώ. Ἀρκαδίας.
Πτολεμαῖον,τό·Γυμνασιονἐν Ἀθήναις.
Πτολεμαῖος,ὁ·ὀν.δέκακ.πλέονβασ.Αἰγύπτου | ἱστοριογρ. | φιλόσ. | κ.ἄ.
Πτολεμαΐς,-ίδος,ἡ·πόλ.Φοινίκ. |πόλ. Κυρήνης | πόλ. Αἰγύπτου | κ. ἄ.
Πτολιπόρθης,ὁ·υἱ.Ὀδυσσ.κ.Πηνελόπ.
Πτόλιχος,ὁ·γλύπτ.ἐξ Αἰγίνης|γλύπτης ἐκ Κερκύρας.
Πτυχία, ἡ· νῆσ. πλησ. Κερκύρας.
Πτῶον, τό· ὄρ. Βοιωτίας.
Πτῶος, ὁ· υἱ. Ἀθάμαντος κ. Θεμιστοῦς | ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Πυανέψια,τά·ἑορτὴ Ἀθηναίωνπρὸς τιμὴν Θησέως.
Πύγελα, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Ἰωνίας.
Πυγμαῖοι, οἱ· ἔθνος Ἀφρικῆς.
Πυγμαλίων,-ωνος,ὁ·βασ.Κύπρου|βασ. Τύρου, ἀδελ. Διδοῦς.
Πύδιος, ὁ· ποτ. Μ. Ἀσίας.
Πύδνα, ἡ· πόλ. Μακεδ. Πιερίας.
Πυδάγγελος,ὁ·τραγ.ποι.|Βοιωτός τις.
Πυδαγόρας,ου,ὁ· ὁ περίφ.φιλόσοφος | ναύαρχ.Λακεδ. | γλύπτης | κ. ἄ.
Πυδαίνετος, ὁ· ἱστοριογράφος τις.
Πυδάρετος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήν. | κ.ἄ.
Πύδαρχος,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐκ Μαντινείας.
Πυδέας,-ου,ὁ·Νεμεονίκ.ἐξ Αἰγίν.|ἐπών. ἄρχ.ἐν Ἀθ.|γεωγρ. ἐκ Μασσαλ.|κ.ἄ.
Πύδερμος,-ου,ὁ·ἱστοριογρ.ἐξ Ἐφέσου | ποιητ. ἐκ Τέω | κ.ἄ.
Πυδεύς,-έως,ὁ·=Πύδιος,ἐπίθ.Ἀπόλλ.
Πυθήν,-ῆνος, ὁ· ναύαρχ. Κορινθίων.
Πύθης,-εω,ὁ·υἱ.Ἰσχονόου ἐξ Αἰγίνης | =Πυθέας | κ. ἄ.
Πυθία, ἡ· ἱέρεια Ἀπόλλ. ἐν Δελφοῖς.
Πύθια,τά·οἱΠυθικοὶἀγῶνες πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος.
Πυθιάς,-άδος,ἡ·ἡμεταξὺδύοΠυθ.ἀγών. μεσολαβ.τετραετία|δν. ἑταίρας|δν. ὁδοῦ | κ. ἄ.
Πύθιον,τό·να.Πυθίου Ἀπόλλ.| πόλ.Μακεδ., Θεσσαλ. κ. ἄ.
Πυθιονίκη, ἡ· δν. ἑταίρας.
Πύθιος,ὁ· ὁ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλων | δν. Λυδοῦ τινος | κ. ἄ.
Πυθογένης,ὁ· ἀδελ. Σκύθου, ἐκΣικελ.
Πυθόδημος,ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις
Πυθόδοτος,ὁ·ἐπών. ἄρχ.Ἀθην. | κ. ἄ.
Πυθοδωρίς,-ίδος,ἡ·θυγ.Πυθοδώρου,ἐκ Τράλλεων.
Πυθόδωρος,ὁ·Ἀθην., υἱ.Ἰσολόχ.|γλύπτηςἐκΘηβ|φιλόσ.ἐκ Κυζίκου|κ .ἄ.
Πυθοκλείδης,-ου,ὁ·σοφιστὴςἐκ Κέας.
Πυθοκλῆς,-έους,ὁ·πα.Φαίδρου,Ἀθην. | ῥήτ. κ. δημαγ.Ἀθην. | κ. ἄ.
Πυθόκριτος,ὁ· ἐπών. ἄρχ.Ἀθην. | αὐλητὴς ἐκ Σικυῶνος.
Πυθόλαος,ὁ·ὀφονεύσαςτὸντύρ. Φερῶν Ἀλέξανδρον.
Πυθόνικος, ὁ· συγγραφ.Ἀθηναῖος.
Πυθόπολις,-εως,ἡ·πόλ .Καρίας | πόλ.
Πυθόστρατος,ὁ·Ἀθηναῖόςτις |Βιθυν.
Πυθοφάνης,-ους,ὁ· Μακεδών τις.
Πυθώ,-οῦς,ἡ(κ.Πυθών, -ῶνος)·ἡ πόλ. τῶν Δελφῶνκ. ἡ περὶ αὐτὴν χώρα.
Πύθων,-ωνος,ὁ·ὀφοβ.δράκ.φονευθ.ὑπὸ Ἀπόλλ.|ῥήτ.Βυζ. |στρατ. Μ. Ἀλεξ.
Πυθῶναξ, -ακτος, ὁ· πα.Ἀρθμίου, ἐκ Ζελείας.
Πυλάδης,-ου,ὁ·υἱ.Στροφίου, φίλ.Ὀρέστου | ὑποκριτὴς τραγῳδ. | κ.ἄ.
Πύλαι,αἱ·αἱθερμοπύλ.|αἱτῆςΒαβυλων. | αἱτῆςΚιλικίας|αἱτῆςΣυρίας |κ.ἄ.
Πυλαιμένης, -ους, ὁ· βασ. Παφλαγόν.
Πύλαιος, ὁ· υἱ. Λήθου, ἡγ. Πελασγῶν.
Πυλάργη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Πυλάρτης,-ου, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Πύλας,-α,ὁ·βασ. Μεγάρων, υἱ. Κτήσωνος, ἀπόγ. τοῦ Λέλεγος.
Πυλάων,-ωνος,ὁ·υἱ. Νηλέ. κ.Χλωρίδ.
Πυλήνη, ἡ· πόλ. Αἰτωλίας.
Πύλος,ὁ·υἱ."Αρε.κ.Δημονίκ.ἀδελ.Θεστ.
Πύλος, ἡ· ὀν. 3 πόλ.Πελοπον. (Ἠλιδ., Τριφυλ., Μεσσηνίας).
Πύξα, ἡ· κώ. νήσου Κῶ.
Πυξοῦς,-οῦντος,ὁ· ποτ. κ. πόλ. Ἰταλ.
Πυραίχμης, ὁ·στρατ.ΠαιόνωνἐνΤροίᾳ.
Πυραλλίς, -ίδος, ἡ· ὀν. ἑταίρας.
Πύραμος, ὁ· ἑραστ.Θίσβης,Βαβυλών. | ποτ. Κιλικίας.
Πύρασος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Πύρασος, ἡ· πόλ. Φθιώτιδος.
Πυργίων, ὁ· συγγραφεύς τις.
Πύργος,ὁ(ἡ)κ.Πύργοι, οἱ·πόλ."Ηλιδος.
Πυργώ,-οῦς, ἡ· σύζ. Ἀλκαθόου.
Πυρετός, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Πυρηναία, ἡ· ἐπίθ. Ἀφροδίτης.
Πυρηναῖα,τά·ὄρ.μεταξ.Ἱσπαν.κ.Γαλλ.
Πυρήνη,ἡ·νύμφη τις,μή.Κύκνου | θυγ. Βέβρυκος | πόλ. Κελτῶν | κ. ἄ.
Πύρης,-ητος, ὁ· ποιητὴς ἐκ Μιλήτου.
Πυριλάμπης, -ους, ὁ· θεῖος Χαρμίδου, Ἀθ.|Ὀλυμπιον.Ἐφέσ.|γλύπτ.Μασσ.
Πυρίπνοος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων.
Πυρίπτη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Πυριφλεγέδων,-οντος, ὁ· ποτ."Αδου.
Πύρρα,ἡ·θυγ.Ἐπιμηθ. κ.Πανδώρ. |θυγ. Κρέοντ.|πόλ.κ. λιμ.Λέσβου|ἀκρωτ. Φθιώτιδος | πόλ. Καρίας.
Πύρρανδρος, ὁ· Ἀθηναῖος συκοφάντ.
Πυρρίας,-ου,ὁ·Ἀρκὰς τις|στρατ.Αἰτωλῶν | κ. ἄ.
Πύρριχος,ὁ·πα.Ἀριστωνος,Κορίνθιος| Κρὴςἐπινοήσαςτὴνἐνοπλονδρχησιν | κώ. Λακωνίας.
Πυρρίων,-ωνος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.ἐν Ἀθήν.
Πυρρόλοχος, ὁ· Ἀργεῖός τις.
Πύρρος, ὁ· υἱ. Ἀχιλλ. κ. Δηιδαμείας, ἄλλ. Νεοπτόλεμος | βασ. Ἠπείρου | ποιητὴς ἐκ Λέσβου.
Πύρρων,-ωνος, ὁ· φιλόσ. ἐξ Ἤλιδος | Πυθαγόρ. ἐκ Μεταποντίου.
Πυστίλος, ὁ· ἱδρ. Ἀκραγάντος.
Πύτνα, ἡ· λόφος Κρήτης.

Πώγων,-ωνος, ὁ· λιμ. Τροιζῆνος.
Πωλλιανός, ὁ· ποιητής τις.
Πῶλος, ὁ· σοφιστὴς ἐξ Ἀκράγαντος | Ἀθην. ὑποκριτὴςτραγῳδ. | κ.ἄ.
Πωμέτιον, τό· πόλ. Λατίου Ἰταλίας.
Πῶρος, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Πωταχίδαι, οἱ· πατριά τις ἐν Τεγέᾳ.

P

Ῥάβεννα, -ης, ἡ· πόλ.κ.λιμ.Ἰταλίας.
Ῥάγα, ἡ·=Ῥάγεια.
Ῥάγαι, αἱ· πόλ. Μηδίας.
Ῥάγεια, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Ῥαγιανή, ἡ· ἐπαρχία Μηδίας.
Ῥαδάμανθυς, -υος, ὁ· υἱ. Διός, ἀδελ. Μίνωος, βασ. νήσ. Αἰγαίου.
Ῥαδινή, ἡ· γυνὴ ἐκ Σάμου.
Ῥάδιος, ὁ· υἱ. Νηλέως κ. Χλωρίδος.
Ῥαθηνός, ὁ· ἀνὴρ ἐκ Σιδηνῆς Πόντου.
Ῥαθίνης, -ου, ὁ· στρατ. Φαρναβάζου.
Ῥαιδεστόν,τό·πόλ.Θρᾴκης,ἡΒισάνθη.
Ῥαιτέαι, αἱ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Ῥαιτία, ἡ· χώ. Εὐρώπης, ἀπό Δουνάβεως μέχρι Ῥήνου.
Ῥαμβάκας, -α,ὁ·τῶν ἐπισ.Μήδων τις.
Ῥαμβακία, ἡ· κώ. Λυδίας.
Ῥαμνοῦς, -οῦντος, ὁ· κώ.κ.δῆμ.Ἀττ.
Ῥαμνουσία, ἡ· ἐπίθ. Νεμέσεως.
Ῥαμνουσιάς, κ.-σίς·=Ῥαμνουσία.
Ῥαμφίας,-ου, ὁ· πα Κλεάρχου,Λακεδ.
Ῥαμψίνιτος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Ῥαούεννα, ἡ·=Ῥάβεννα.
Ῥαπτόν ἄκρον, τό· ἀκρωτ. Λιβύης.
Ῥάπφα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ῥαριάς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος.
Ῥάριον, πεδίον, τό·ἡ πεδιὰς Ἐλευσῖν.
Ῥᾶρος, ὁ· υἱ. Κραναοῦ, πα. Τριπτολέμου, Ἐλευσίνιος.
Ῥατίατον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Ῥέα, ἡ· θυγ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς,σύζ.Κρόνου, μή. Διός, Πλούτων., Ποσειδ.
Ῥέας κόλπος, ὁ· ὁ Ἀδριατικὸς ἢ ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος.
Ῥεάτιον,τὸ (κ.Ρέατον)·πόλ.Σαβίνων.
Ῥειδρον, τό· λιμ. Ἰθάκης.
Ῥεῖτοι, οἱ· μικραὶ ἁλμυραὶ λίμναι μεταξὺ Ἐλευσῖνος κ. Ἀθηνῶν.
Ῥεῖτος, ὁ· ῥύαξ πλησ. Σολυγείας ἐν Κορίνθῳ.
Ῥηβαῖος, ὁ·=Ῥήβας.
Ῥήβας, -α, ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Ῥηγία, ἡ· πόλ. νήσ. Ἰέρνης.
Ῥηγίλλα, ἡ·σύζ.Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.
Ῥήγιλλον, τό· πόλ. Σαβίνων Ἰταλίας.
Ῥηγίνα, ἡ· ποτ. Θρᾴκης (ὁ Ἐριγών).
Ῥήγινον, τό· πόλ. Οὐϊνδελικίας.
Ῥήγιον, τό· ἀκρωτ. κ. πόλ. Ἰταλίας.
Ῥηγνίδας, -α, ὁ· υἱ. Φάλκου, ἔγγον. Τημένου.
Ῥηγοῦλος,ὁ·Ρωμ.ὕπατος κ.ναύαρχος.
Ῥῆμοι, οἱ· λα. Βελγικῆς Γαλλίας.
Ῥήναια, ἡ (κ. -αία)·=Ῥήνεια.
Ῥήνεια, ἡ· νησὶς Αἰγαίου.
Ῥήνη, ἡ· νύμφη τις, σύζ. Ὠΐλέως.
Ῥῆνος, ὁ· ποτ. Γερμανίας.
Ῥηξήνωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Ναυσιθόου, ἀδελ. βασ. Φαιάκων Ἀλκινόου | κ.ἄ.
Ῥηξίβιος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Ὀποῦντος | Πυθαγόρ. ἐκ Μεταποντίου.
Ῥῆσος, ὁ·βασ.Θρᾳκῶν | υἱ.Ὠκε.κ.Τηθύος | ποτ. Τρῳάδος | κ.ἄ.
Ῥιανός, ὁ· ποιητὴς ἐκ Κρήτης.
Ῥίγμος, ὁ· υἱ. Πείρου, ἡγ. Θρᾳκῶν.
Ῥιζοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Θεσσαλ.| πόλ. κ. λιμ. Πόντου.
Ῥίζων, -ωνος (κ.-ονος),ὁ πόλ.Δαλμ.
Ῥίνδων, -ωνος,ὁ·τραγ.ποι.Συρακούσ.
Ῥινοκόλουρα, τὰ (κ. -όρουρα)·πόλ. Αἰγύπτου ἢ Συρίας.
Ῥίον, τό· ἀκρ. Ἀχαΐας | ἀκρ. Αἰτωλίας | πόλ. Μεσσηνίας.
Ῥιπαῖα ὄρη, τά· ὄρ.μυθ.βορ.Οἰκουμέν.
Ῥίπη, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Ῥόδανος, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Ῥοδανουσία, ἡ· ἡ περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ροδανοῦ χώρα.
Ῥοδάσπης,-ους,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Φραάτου.
Ῥόδεια, ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων.
Ῥόδη, ἡ· θυγ. Ποσειδ.κ.Ἀμφιτρίτ.|μία τῶν Δαναΐδων | πόλ. Ἰσπανίας.
Ῥοδία,ἡ·=Ῥόδεια | θυγ. Δαναοῦ|πόλ. Λυκίας.
Ῥοδίος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Ῥοδίππη, ἡ· γυνή τις παρ' Ἀριστοφ.
Ῥόδιππος, ὁ·Πυθαγ. τις ἐκ Κρότωνος.
Ῥοδογούνη, ἡ· σύζ. Δαρείου Ὑστάσπ., μιᾷ. Ξέρξου | θυγ. Ἀρταξέρξ. | κ.ἄ.
Ῥοδόκλεια, ἡ· χορεύτρια.
Ῥοδόπη,ἡ· μία τῶν Ὠκεανίδων | θυγ. Πόντου | ὄρ. Θρᾴκης.
Ῥόδος,ἡ· νύμφη, θυγ. Ἀφροδ. | νῆσος Καρπαθίου πελάγους.
Ῥοδουντία,ἡ·φρούρ. πλησ. Θερμοπυλ.
Ῥόδων, -ωνος, ὁ· ἰατρός τις.
Ῥοδῶπις,-ιδος, ἡ· ὀν. ἑταιρῶν.
Ῥοῖκος, ὁ·εἷς τῶνΚενταύρ. | γλύπτης.
Ῥοιμητάλκας, -ου,ὁ· βασ. Θρᾳκῆς.
Ῥοίτειον,τό·ἄκρωτ. κ. πόλ. Τρῳάδος.
Ῥομβίτης, -ου, ὁ· λιμ. Μαιώτιδος.
Ῥόπαλος, ὁ· υἱ.Ἡρακλ. | υἱ.Φαίστου.
Ῥουβίκων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ῥούβων, -ωνος,ὁ·ποτ.Εὐρωπ.Σαρματ.
Ῥοῦς, ὁ· κώ. Μεγαρίδος.
Ῥουσκίνων, -ωνος, ὁ· ποτ. Ναρβων. Γαλλίας | πόλ. Γαλλίας.
Ῥουτηνοί,οἱ· λα. Ἀκουϊτανῶν Γαλλίας.
Ῥουτιλλία,ἡ·γένοςἐπισ.Ρωμαίων.
Ῥούτουλοι, οἱ· λα. Λατίου.
Ῥουφῖνος, ὁ· ὀν. ἐπισ. Ρωμαίων.
Ῥοῦφος, ὁ· ἰατρὸς ἐξ Ἐφέσου.
Ῥύμμος, ὁ· ποτ. Ἀσιατ. Σκυθίας.
Ῥύνδακος, ὁ· ποτ. Μ. Ἀσίας.
Ῥύπαι, αἱ (κ. Ρύπες)· πόλ. Ἀχαΐας.
Ῥύτιον, τό· πόλ. Κρήτης.
Ῥώμη,ἡ· μητρόπ.Ρωμαϊκοῦβασιλείου.
Ῥῶμος, ὁ· ἀδελ. Ρωμύλου.
Ῥωμυλία, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Ῥωμύλος,ὁ·υἱ.Ρέας Σιλβίας, θυγ.Νουμίτορος, ἀδελ. Ῥώμου.
Ῥωξάνη,ἡ·θυγ.Πέρσου Ὀξυάρτου,σύζ. Μεγ. Ἀλεξάνδρου.
Ῥωξολανοί,οἱ·ἔθν.Εὐρωπ.Σαρματίας.
Ῥωπάρας,-α,ὁ·Πέρσ.σατρ.Βαβυλῶνος.
Ῥῶσος,ἡ(κ.Ῥωσός)·πόλ. Συρίας.

Σ

Σαβά, ἡ (κ. Σαβαί)· πόλ. Εὐδ. Ἀραβ.
Σαβάζιος, ὁ· θεὸς τῶν Φρυγῶν κ.Θρᾳκῶν, υἱ. Κυβέλης.
Σαβαί, αἱ·=Σαβά.
Σαβάκτης, -ου, ὁ· κακοποιὸς δαίμων.
Σαβακώς, -ῶ, ὁ (κ. -βάκων, -ωνος)· βασ. Αἰθιοπίας.
Σαβάρα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Σαβάτα, ἡ· λίμνη Ἑτρουρίας.
Σάββη, ἡ· θυγ. Βηρώσου, Σιβύλλα Βαβυλωνίων κ. Αἰγυπτίων.
Σαβίκτας, -α, ὁ· σατρ. Μεγ.Ἀλεξάνδρ. ἐν Καππαδοκίᾳ.
Σαβῖνα, ἡ· ὀν. Ρωμ. Δεσποινῶν.
Σαβῖνοι, οἱ· ἔθνος Ἰταλίας.
Σαβῖνος, ὁ· Γραμματ. κ. ποιητής.
Σάβις, ὁ· ποτ. Βελγ. Γαλλίας.
Σάβος, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν | βασ. Ἀραβίας.
Σαβύλινδος, ὁ· στρατ. Μολοσσῶν.
Σάβυλλος, ὁ· ἐκ Γέλας τῆς Σικελίας.
Σαγαλασσός, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Σαγάπολα,τά·ὄρηΓαιτουλίας ἐνΑφρ.
Σαγαρτία, ἡ· χερσόν.Κασπίας θαλάσ.
Σάγγαλα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Σαγγάριος, ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Σάγουντον, τό· πόλ. Ταρρακ. Ἰσπαν.
Σάγρας, -α, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Σαγύλιον,τό·ὄχυρ.πόλ.ἐπαρχ.Πόντου.
Σαγχωνιάδων, -ωνος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Φοινίκης.
Σάδα, ἡ· πόλ. Ἰνδιῶν.
Σαδάκυρα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Σάδοκος, ὁ· υἱ. Σιτάλκους, βασ.Θρᾳκ.
Σαδράκαι, αἱ·ἕδρα Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου ἐν Ἀσσυρίᾳ.
Σαδυάττης, -ου, ὁ· υἱ. Ἄρδυος, βασ. Λυδῶν.
Σαιδήνη, ἡ (κ. -ηνή)· ὄρ. Αἰολίδος.
Σάϊοι, οἱ· λαὸς Θρᾳκῆς.
Σάϊς, -ιος (κ. -εως), ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Σαιόαρα, ἡ· θυγ. Κελεοῦ.
Σαϊτικόν, τό· ἓν τῶν στομίων Νείλου.
Σακάδας, -α, ὁ· λυρ. ποιητὴς κ. κιθαριστής, ἐξ Ἄργους.
Σάκαι, οἱ· οἱ Σκύθαι παρὰ Πέρσαις.
Σάκας, -α, ὁ· γεν.Σκύθης,|δοῦλος,οἰνοχόος βασ. Ἀστυάγους | ἐπίθ. τραγ. ποιητοῦ Ἀκέστορος.
Σακασηνή, ἡ· ἐπαρχ. Ἀρμενίας.
Σακατία, ἡ· πόλ. Εὐδαίμ. Ἀραβίας.
Σακεσίναι, οἱ· ἔθνος Ἀσίας.
Σάκων, -ωνος, ὁ·κάτ.Σικελ.Ζάγκλης.
Σάλα, ἡ·πόλ.Ἀρμενίας|ποτ.Μαυριτ.
Σαλογασσός, ἡ·=Σαγαλασσός.
Σαλογκών, -ῶνος, ὁ· ποτ. Ἰλλυρίας.
Σάλαγος, ὁ· υἱ. Οἰνοπίωνος.
Σαλαιδος, ὁ· Λακεδαιμόν.|νομοθέτης Κροτωνιατῶν.
Σαλαμίς (κ. -μίν), -ῖνος, ἡ· θυγ. Ἀσωποῦ,νῆσ.Σαρων.κόλπ.|πόλ.Κύπρου.
Σάλας, -α, ὁ· ποτ. Γερμανίας.
Σαλασσοί, οἱ· λα.Κελτικὸς ἐνΙταλίᾳ.
Σαλγανεύς, -έως, ὁ· κώ. Βοιωτίας.
Σαλεντινοί, οἱ· λα. Ἰταλ. Καλαβρίας.
Σάλερνον, τό· πόλ.Πικεντίνων Ἰταλ.
Σάλη, ἡ· πόλ. Θρᾳκῆς.
Σαλῖναι, αἱ· ἅλυκαὶ ἐν Δακίᾳ.
Σαλμακίς, -ίδος, ἡ· πηγὴ ἐν Καρίᾳ | φρούρ.ἐπὶ ὄρ.πλησ.Ἁλικαρνασσοῦ.
Σαλμαντική, ἡ· πόλ. Λυσιτανίας.
Σαλμυδησσός, ὁ (κ. -σός)· πόλ.κ.λιμ. Θρᾳκῆς.
Σαλμωνεύς, -έως, ὁ· υἱ. Αἰόλου, βασ. Θεσσαλίας.
Σαλμώνη, ἡ· πόλ. Ἤλιδος [=Σαλμώ·
Σαλμώνιον, τό·ἀκρωτ.Κρήτης [νιον.
Σαλμωνίς, -ίδος, ἡ (ἄκρα)·=Σαλμώ·
Σαλόη, ἡ· λίμνη παρὰ τὸ Σίπυλον.
Σάλπη, ἡ· Λεσβία τις.
Σάλπιγξ, -ιγγος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Σάλυες, οἱ· ἔθνος Ναρβων. Γαλλίας.
Σαλύνδιος, ὁ·βασ.Ἀγραίων Ἀκαρνάν.
Σαλώμη, ἡ· ἀδελφὴ Ἡρῴδου.
Σάλων, -ωνος, ἡ (κ. -λῶναι, αἱ)· πόλ. Δαλματίας | πόλ. Βιθυνίας.
Σαμάρεια,ἡ·πόλ.κ. ἐπαρχ.Παλαιστίν.
Σαμαριανή, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Σαμάται, οἱ·=Σαρμάται.
Σάμβανα, τά· πόλ. Ἀσσυρίας.
Σάμβας, -α, ὁ· αὐλητής τις.
Σαμβαύλας, -α, ὁ· αὐλητής τις.
Σάμβος,ὁ·σατρ.Μεγ.Ἀλεξάνδρου.
Σάμη,ἡ·νῆσ.Ἰον.πελ.|πόλ. Κεφαλλην.

Σαμία, ἡ· ἐπίθ. Ἥρας|θυγ. Μαιάνδρου | πόλ. Σάμου ¦ πόλ. Ἠλιδος.
Σαμικόν, τό· κώμ. κ. φρούρ. Ἠλιδος.
Σάμινθος, ἡ· πόλ. Πελοποννήσου.
Σάμιος, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Σάμιππος, ὁ· Ἀρκάς τις.
Σαμνῖται, οἱ· ἔθνος Ἰταλίας.
Σαμοθρᾴκη, ἡ·νῆσ. Αἰγαίου πελάγους.
Σαμόθρᾳξ, -ακος, ὁ·κάτ. Σαμοθρᾴκης.
Σαμόλας, -α, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Σᾶμος, ὁ· ἀντὶ Σῆμος, Ἀρκάς τις.
Σάμος, ἡ· νῆσ. Ἰκαρίου πελ. |=Σάμη | =Σαμοθρᾴκη.
Σαμόσατα, τά· πόλ. Συρίας.
Σαμώνιον, τό·=Σαλμώνιον | πεδιὰς παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.
Σαναχάριβος, ὁ· βασ. Ἀραβ.κ. Ἀσσυρ.
Σάνδακος, ὁ· υἱ. Ἀστυνόου, ἀπόγονος Τιθωνοῦ.
Σανδάλιον, τό· φρούρ. Πισιδίας.
Σάνδης, -ου, ὁ· φιλόσ ἐκΛαμψάκου.
Σάνδιος λόφος, ὁ· πλησίον Μυσοῦντος ἐν Ἰωνίᾳ.
Σανδρόκοττος, ὁ· βασ. Παλιβόθρων Ἰνδιῶν.
Σανδώκης, -ου, ὁ· υἱ. Θαμασίου ἐξΑἰολίδος.
Σάνδων, -ωνος, ὁ· πα. φιλοσ. Ἀθηνοδώρου, Ταρσεύς.
Σάνη, ἡ· πόλ. Χερσον. Παλλήνης|πόλ. Θρᾴκης.
Σαννῖται, οἱ·=Σαμνῖται.
Σαννίων, -ωνος, ὁ·Ἀθηναῖός τις|τραγ. ὑποκριτής.
Σάννοι, οἱ· νομαδικὸν ἔθνος Πόντου.
Σαννυρίων, -ωνος, ὁ· κωμ. ποι.|κωμ. πρόσωπον κωμῳδιῶν.
Σάντονες, οἱ (κ. -ονοι, κ. -ωνες)· λα. Γαλλίας.
Σαξιτανία, ἡ· πόλ. Ἱσπανίας.
Σαοκόρας, -α, ὁ· ποτ. Μεσοποταμίας.
Σάος, ὁ· ποτ. Παννονίας.
Σάπαι, οἱ· λαὸς Θρᾴκης.
Σαπαῖοι, οἱ·=Σάπαι.
Σάπειρες, οἱ·=Σάσπειρες.
Σάπις, ὁ· πόλ. Ἰταλίας.
Σάπορδα, τά· πόλ. Πισιδίας.
Σάπρα, ἡ· λίμ. Μυσίας| λίμ. Ταυρίδος.
Σαπυσελάτων, ωνος, ὁ·δρ.Ἀργολίδ.
Σαπφώ, -οῦς, ἡ· περίφ. λυρ. ποιήτρια ἐκ Μυτιλήνης | ἑταίρα τις.
Σαράγγαι, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Σάρακα, τά· πόλ Εὐδαίμ. Ἀραβίας.
Σαράκη, ἡ· πόλ. Κολχίδος.
Σάραμβος, ὁ· οἰνοπώλης ἐνΑθήναις.
Σαρσπανά, τά· φρούρ. Κολχίδος.
Σαραπάραι, οἱ· ἔθνος Θρᾳκικόν.
Σαραπεῖον, τὸ(κ.-ιεῖον)· να. Σαράπιδ.
Σάραπις, -ιδος, ὁ· θεὸς Αἰγυπτίων.
Σαργεύς, -έως, ὁ· στρατ. Σικυωνίων.
Σαρδανάπαλος, ὁ (κ. -αλλος)· βασ. Ἀσσυρίων.
Σάρδεις, -εων, αἱ(κ.-ιες)·πρωτ.Λυδίας.
Σάρδος, ἡ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Σαρδώ, -οῦς, ἡ (κ. -ών, -όνος)· νῆσ. Μεσογείου θαλάσσης.
Σάρισα, τά· πόλ. Μεσοποταμίας.
Σαρματία, ἡ· μέγα μέρ. Βορ.Εὐρώπης.
Σάρνος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Σάρος, ὁ· ποτ. Μ. Ἀσίας.
Σαρπηδονία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Σαρπηδών, -όνος, ὁ· υἱ. Διός κ. Εὐρώπης,ἀδελ.Μίνωος|βασ. Λυκίας|κ. ἄ.
Σάρσινα, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Σάρτη, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Σάρων, -ωνος, ὁ· βασ. Τροιζῆνος.
Σαρωνία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Σαρωνικὸς κόλπος, ὁ·μεταξὺ Ἀττικῆς κ. Ἀργολίδος.
Σαρωνίς, -ίδος, ἡ·=Σαρωνία|ἡΣαρωνὶς δάλ., ὁ Σαρων. κόλπος.
Σάσπειρες, οἱ· ἔθνος Ἀρμενίας.
Σάσων, -ωνος, ἡ· νησὶς παραλ. Ἠπείρ.
Σάταλα, τά· πόλ. Ἀρμενίας.
Σατάσπης, ους, ὁ·Πέρσ. Ἀχαιμενίδης.
Σατίων, -ωνος, ὁ· πόλ. Ἰλλυρίας.
Σατνιόεις, -εντος, ὁ·χείμαρρ. Μυσίας.
Σατορνῖνος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων | φιλόσ. μαθ. Σέξτου Ἐμπειρικοῦ.
Σάτραι, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Σατράκης, ὁ· ἀρχηγός τις Σκυθῶν.
Σατταγύδαι, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Σατύρα, ἡ· ὀν. ἑταίρας.
Σατυρίδες, αἱ· νῆσ. ἔξω Ἡρακλ.Στηλ.
Σατυρίων, -ωνος, ὁ· φιλόσ. | γελωτοπ.
Σάτυροι, οἱ· τραγόμορφοι δαίμονες, ὀπαδοὶ Διονύσου.
Σάτυρος, ὁ·εἷς τῶν 30 τυρ. Ἀθην | τραγ. ὑποκρ. Ἀθην., υἱ. Θεόγνιδος | φιλόσ. | τύρ. Ἡρακλ. Πόντ.|κωμ. ποι.|κ. ἄ.
Σατύρων, -ωνος, ὁ·=Σατυρίων.
Σατύρων νῆσοι αἱ·νῆ.παραλ. Ἰνδιῶν.
Σαύλιος, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Σαυνῖται, Σαυνῖτις·= Σαμνῖται, Σαμνῖτις.
Σαυρομάται, οἱ· παλ. κάτ. Σαρματίας.
Σαώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Νηρηίδων.
Σάων, -ωνος, ὁ·υἱ. Διός, οἰκιστὴς Σαμοθρᾴκης | κ. ἄ.
Σεβάστεια, ἡ (κ. -στή)· πόλ. Πόντου πρωτ. Ἀρμενίας.
Σεβαστόπολις, -εως, ἡ·=Σεβάστεια| =Διοσκουριάς.
Σεβαστός, ὁ· ὁ τῶν Ρωμ. Augustus Καῖσαρ.
Σεβέννυτος, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Σεβηριανός, ὁ·ὁ τῶν Ρωμ. Severianus
Σεβῆρος, ὁ· ὁ τῶν Ρωμ. Severus.
Σεβρός, ὁ·υἱ. Ἱπποκόωντος, ἥρ. Λακω.
Σεγέστη, ἡ·=Ἔγεστη.
Σεγόδουνον, τό· πόλ. Γαλλίας.
Σεγουβία, ἡ· πόλ. Ταρραχ. Ἱσπανίας.
Σεγουσιανοί, οἱ·λα. Γαλλίας|λα. Ἰταλ.
Σεγούσιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Σεδών, -ῶνος, ὁ·ἱερεὺς Ἡφαίστου, βασ. Τάνις Αἰγύπτου.
Σειλήνη, ἡ· ὀν. γυναικός.
Σειληνός, ὁ·βασ. Νύσης ἐν Λιβύῃ, τροφὸς κ. διδάσκ. Διονύσου.
Σειμήδης, -ους, ὁ· ἀντὶ Θεομήδης.
Σείπομπος, ὁ· ἀντὶ Θεόπομπος.
Σειρήν, -ῆνος, ἡ |πληθ. Σειρῆνες, πτερωταὶ παρθέν. παραλ. Ἰταλ. κ. νήσ.
Σειρηνὶς πέτρα, ἡ· ἄκρωτ. Σειρηνουσ.
Σειρηνοῦσαι, αἱ·τρεῖς νησίδ. τῶν παραλίων τῆς Καμπανίας.
Σειρηνουσῶν ἀκρωτήριον, τὸ(κ.ἄλλ. Ἀθήναιον)· ἀκρ. Ἰταλίας.
Σειρῖτις, -ιδος, ἡ·=Σιρῖτις.
Σείτιμος, ὁ· ἀντὶ Θεότιμος.
Σεκοῦνδος, ὁ·=Ρωμ. Secundus, ποιη.
Σελάνα, ἡ(κ.-αία)·=Σελήνη.
Σελάρτιος, ὁ· κωμ. πλαστ. ὄν.
Σελασία, ἡ·=Σελλασία.
Σέλγη, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Σελγησσός, ἡ·=Σαγαλασσός.
Σέλδωμος, ὁ· τῶν Καρῶν τις.
Σελεάδας, -α, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐκ Λακεδ.
Σελεύκεια, ἡ·πόλ. Βαβυλων. | πόλ. Συρ. | πόλ. Κιλικίας | κ. ἄ.
Σελευκίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Συρίας.
Σελευκόβηλος, ἡ· = Σελεύκεια ἡ πρὸς τῷ Βήλῳ.
Σέλευκος, ὁ·ὀν. διαφ. στρατ. κ. βασ. Συρίας | κ. ἄ.
Σεληναία, ἡ·=Σελήνη.
Σελήνη, ἡ·θυγ. Ὑπερίωνος, ἀδελ. Ἑλέν.
Σελήνης λιμήν, ὁ· λιμὴν Τυρρηνίας.
Σελήνης ὕδωρ, τό· ἱερὰ πηγὴ πλησ. Θαλαμῶν.
Σεληνοῦς, -οῦντος, ὁ·=Σελινοῦς.
Σεληπιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Σεληπίου, ὁ Εὔηνος.
Σελινοῦς, -οῦντος, ὁ·πόλ Σικελ. |ποτ. Ἠλιδ.|ποτ. Ἀχαΐ. |ποτ. Κιλικ.|κ. ἄ.
Σελλασία, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Σελλήεις, -εντος, ὁ ποτ. Ἠλιδ. | ποτ. Τρῳάδος.
Σελλοί, οἱ·ἱερεῖς τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντεί-
Σέλλος, ὁ·υἱ. Αἰσχίν., Ἀθηναῖος. [ου.
Σέλουρος, ὁ·ληστὴς ἐνΣικελίᾳ.
Σεμέλη, ἡ·θυγ. Κάδμου κ. Ἁρμονίας.
Σεμίραμις, -ιδος, ἡ· βασίλισσα Ἀσσυρίων | βασίλισσα Βαβυλῶνος.
Σενέκας, -α, ὁ·Ρωμ. φιλόσ. κ. ποιητής.
Σέν(ν)ονες, οἱ·λα. Λουγδουν. Γαλλίας.
Σεντῖνον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Σένωνες, οἱ·=Σέννονες.
Σεραπίων, -ωνος, ὁ· ποιητής τις.
Σερβωνίς, -ίδος, ἡ· λί. μεταξὺ Παλαιστίνης κ. Αἰγύπτου.
Σεριφος, ἡ·νῆσ. Αἰγ. πελ., μία Κυκλάδ.
Σερμύλη, ἡ· πόλ. Χαλκιδικῆς.
Σέρρ(ε)ιον, τό·ἄκρωτ. κ. φρούρ. Θρᾴκ.
Σεσάρηθος, ἡ·πόλ. Ταυλαντ. Ἠπείρου.
Σέσωστρις, -ιος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Σευάλκης, -ου, ὁ· Πέρσης στρατηγός.
Σεύθης, -ου, ὁ·ὀν. δύο βασ. Ὀδρυσ. Θρᾴκ.
Σηκοάνας, -α, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Σηκοανοί, οἱ· ἔθνος Γαλλίας.
Σηλυ(μ)βρία, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Θρᾴκης.
Σημαχίδαι, οἱ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Σῆμος, ὁ (κ. Σᾶμος)·=Σᾶμος | Δήλιος ποιητής.
Σήνα, ἡ (κ.-η κ.Σηνογαλλία)·πόλ. Ἰτ.
Σήνωνες, οἱ·=Σένονες.
Σήπεια, ἡ· χωρ. Ἀργολίδος.
Σηπία, ἡ· δρ. Ἀρκαδίας.
Σηπιάς, -άδος, ἡ·ἄκρωτ. κ. πόλ. Θεσσαλ.
Σηπιοῦς, -οῦντος, ὁ· ὁ ὕστερ. Σιπούς.
Σήρ, Σηρός, ὁ· ποτ. Ἐρυθρ. θαλ.| Σῆρες, οἱ· ἔθνος μεγάλης Ἀσίας.
Σήραμβος, ὁ· γλύπτης ἐξ Αἰγίνης.
Σηρία, ἡ· νῆσ. Ἐρυθρ. θαλάσσης.
Σησάμης, ὁ (κ. -ας)· τῶν Μυσῶν τις.
Σήσαμον, τὸ (κ. -ος, ἡ)·πόλ. Παφλαγ.
Σηστός, ἡ· πόλ. Θρᾳκ. ὑπερσονήσου.
Σητία, ἡ· πόλ. Λατίου.
Σθεινώ, ἡ· ἀντὶ Σθενώ.
Σθενέβοια, ἡ· θυγ. βασ. Λυκίας Ἰοβάτου, σύζ. Προίτου.
Σθενελαΐδας, -α, ὁ· εἷς τῶν γερουσιαστῶν Σπάρτης.
Σθενέλαος, ὁ· υἱ. Ἰθαιμένους|Λακεδ.
Σθενέλας, ὁ·=Σθενέλαος.
Σθενέλη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων | θυγ. Ἀκάστου, μὴ. Πατρόκλου.
Σθένελος, ὁ· υἱ. Αἰγύπτου | υἱ. Καπανέως | υἱ. Περσέως | κ. ἄ.
Σθένις, -ιδος, ὁ· γλύπτης τις.
Σθενώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν Γοργόνων.
Σθενωνίδας, -α, ὁ· Πυθαγόρειός τις ἐκ Λοκρῶν.
Σίβαι, οἱ· ἔθνος Ἰνδιῶν.
Σίβυλλα, ἡ (=Θεοβούλη ?)·γυνὴ προφῆτις | ἡ Λιβυκὴ ἢ Τρωικὴ | ἡ Ἐρυθραία | ἡ Κυμαία | κ. ἄ.
Σιβύρτιος, ὁ·πα. Κλεισθέν. |σατρ. Καρμ.
Σίγανα, τά· πόλ. Ἀραχωσίας ἐν Ἀσίᾳ.
Σίγγος, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.

Σιγειάς ἄκρα, ἡ· ὁλ. Σίγειον.
Σίγειον, τό· ἀκρ. κ. πόλ. Τρῳάδος.
Σιγή, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Σίγμανις, ὁ· ποτ. Γαλλίας.
Σιγνία, ἡ· πόλ. Λατίου Ἰταλίας.
Σίγριον, τό· ἀκρωτ. κ. λιμ. Λέσβου.
Σιγύνναι, οἱ (κ. Σίγυνοι)· λκ. Θρᾴκης.
Σίγυνοι, οἱ=Σιγύνναι.
Σίδαι, αἱ· χωρ. Βοιωτίας.
Σίδη, ἡ· σύζ. Ὡρίωνος|μία Δαναΐδ.|πόλ. Λακωνίας | πόλ. Παμφυλίας | κ.ἄ.
Σιδηνή, ἡ· χώ. Μ. Ἀσίας|πόλ. Τρῳάδος.
Σιδηρώ, -οῦς, ἡ· σύζ. Σαλμωνέως.
Σιδικηνοί, οἱ· λα. Ἰταλ. Αὐσονίας.
Σιδόεις, -εντος, ὁ (κ. -δοῦς)· φρούρ. Κορίνθου.
Σιδοῦσσα, ἡ· φρούρ. Ἰωνίας.
Σιδών, -ῶνος, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Σιδνίδες, αἱ· νύμφαι Μαγαρίδος.
Σίδων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Ὄσσης, βασ. Θρᾴκης.
Σιδωνία, ἡ· ἐπαρχ. Θρᾴκης κ. Μακεδ.
Σικανία, ἡ· ἡ Σικελία.
Σικανοί, οἱ· οἱ κάτ. Σικελίας.
Σικανός, ὁ·ποτ. Ἰδηρίας|στρατ. Συρακ.
Σικελία, ἡ· νῆσ. Μεσογ. θαλάσσης.
Σίκημος, ἡ (κ. Σίκημα, τά)· πόλ. Παλαιστίνης ἢ Ἀραβίας.
Σίκιννος, ὁ· δοῦλος κ. παιδαγ. τέκνων Θεμιστοκλέους.
Σίκινος, ὁ·υἱ. Θόαντος κ. τινος νύμφης.
Σίκινος, ἡ· ἠπρότ. Οἰνόη, νῆσ. Αἰγαίου.
Σίκκα, ἡ· πόλ. Νουμιδίας.
Σικυών, -ῶνος, ὁ· υἱ. Μαραθῶνος (ἢ Μητίωνος ἢ Ἐρεχθέως ἢ Πέλοπος).
Σικυών, -ῶνος, ἡ (ὁ)· πόλ. Πελοπον.
Σικυωνία, ἡ· ἐπαρχ. Πελοποννήσου.
Σίκων, -ωνος, ὁ· ὄν. δούλων.
Σιλανίων, -ωνος, ὁ· Ἀθην. γλύπτης.
Σιλανός, ὁ·=Σιληνὸς |μάντις Ἀμβρακιώτης | Ἤλειος | ἱστοριογρ. | κ.ἄ.
Σίλαρις, -ιδος, ὁ (κ.-ος, ἡ)· ποτ. Ἰταλ. Λυκαονίας.
Σιλβανός, ὁ· ἀγροτ. θεὸς Ἰταλίας.
Σιληνός, ὁ·=Σειληνός.
Σιλουανός, ὁ·=Σιλβανός.
Σιμάγγελος, ὁ· Βοιώταρχος τις.
Σίμαιδα, ἡ· ἑταίρα ἐκ Μεγάρων | Σικελή τις.
Σίμαιδος, ὁ· Σύμαιδος.
Σιμάριστος, ὁ· Γραμματικός τις.
Σιμίχη, ἡ· δούλη, μή. βασ. Μακεδον. Ἀρχελάου | ἑταίρα τις.
Σιμιχίδας, -α, ὁ· υἱ. Σιμίχου.
Σίμιχος, ὁ· ὑποκορ. τοῦ Στμος.
Σιμμίας, -ου, ὁ·Θηβαῖος φιλόσ.|ποι. κ. Γραμματ. ἐκ Ρόδου | γλύπτης|κ.ἄ.
Σιμμίχη, ἡ·=Σιμίχη.
Σιμμόεις, -εντος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Σιμοείσιος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Στμος, ὁ·Σικελιώτης, ἱδρ. Ἱμέρας|ἰατρ. | φιλόσ. || ποιητ. |βασ. Ἀρκαδ.|κ.ἄ.
Σιμοῦς, -οῦντος, ὁ· Σιμόεις.
Σιμπλίκιος, ὁ· φιλόσ. ἐκ. Κιλικίας.
Σιμύλος, ὁ·ὑποκρ. τραγῳδ. Ἀθην.|κωμ. ποιητής.
Σίμυρα, τά (κ. -ρος, ἡ)· πόλ. Συρίας.
Σίμων, -ωνος, ὁ· Ἀθην. σοφιστής|συγγρ. | γλύπτης ἐξ Αἰγίνης | κ.ἄ.
Σιμωνακτίδης, ὁ· συγγραφ. ἐκ Χίου.
Σιμωνίδης, -ου, ὁ· περίφ. λυρ. ποιητὴς ἐκ Κέω | ἐλεγ. ποιητ. ἐξ Ἀμοργοῦ | στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Σῖναι, οἱ· ἔθνος Ἀσίας.
Σίναρος, ὁ· ποτ. Κιλικίας.
Σίνδα, τά·πόλ. Πισιδ.|κώ. Ἀσιατ. Σαρμ.
Σινδοί, οἱ· κάτ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Σινδόμανα, τά· πόλ. Ἰνδικῆς.
Σίνδος, ἡ(κ. Σίνθ.)·πόλ. Μακεδ. Μυγδον.
Σίνις, -ιδος, ὁ· περιβ. λῃστὴς (ὁ Πιτυοκάμπτης).
Σινόεσσα, ἡ· πόλ. κ. λιμ. Λατίου.
Σινόη, ἡ· νύμφη ἀναθρέψασα Πᾶνα.
Σιντηΐς, -ίδος, ἡ· ἡ νῆσος Λῆμνος.
Σιντία, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Σίντιες, οἱ· οἱ κάτ. Λήμνου, πειραταί.
Σίντοι, οἱ· ἔθνος Μακεδονίας.
Σινώπη, ἡ· θυγ. Ἀσωποῦ κ. Μεθώνης | ὄν. ἑταίρας | πόλ. Παφλαγονίας.
Σιούφ, ἡ· πόλ. ἐπὶ τοῦ Δέλτα Νείλου.
Σιποῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Ἰταλίας.
Σιπυληνή, ἡ· ἐπίθ. Ρέας.
Σίπυλος, ὁ· ὄρ. Μ. Ἀσίας|πόλ. Λυδίας | εἷς τῶν Νιοβιδῶν.
Σίρακες, οἱ· ἔθνος μεταξὺ Μαιώτιδος κ. Κασπίας.
Σιρακηνή, ἡ· ἡ χώ. τῶν Σιράκων.
Σίρβων, ἡ (κ. -νίς)· βλ. Σερβωνίς.
Σίρις, -ιος, ὁ (κ. Στρις)·=Σεῖρις, ποτ. Ἰταλ. Λευκανίας.
Στρις, ἡ· πόλ. Λευκανίας|πόλ. Θρᾴκης.
Σίρμιον, τό· πόλ. Παννονίας.
Σιρομίτρης, -ου, ὁ· Πέρσης τις.
Σιροπαίονες, οἱ· κάτ. τῆς ἐν Παιονίᾳ Σίριος.
Σίρωμος, ὁ·υἱ. Εὐέλθωνος, βασ. Κύπρου.
Σισάμνης, -ου, ὁ·Πέρσης, πα. Ὀτάνου.
Σισάπων, -ωνος, ἡ·δύο κῶμαι Ἴσπαν.
Σισιμάκης, -ου, ὁ· στρατ. Περσῶν.
Σισίν(ν)ης, -ου, ὁ· Σκύθης τις | Πέρσης τις | ἀρχηγ. Καππαδοκῶν.
Σισκία, ἡ· πόλ. Παννονίας.
Σισυφίδης, -ου, ὁ· υἱ. ἢ ἀπόγ. Σισύφου, ὁ Ὀδυσσεύς.
Σίσυφος, ὁ· υἱ. Αἰόλου κ. Ἐναρέτης, ἱδρ. κ. βασ. Κορίνθου.
Σιτ(τ)άκη, ἡ· πόλ. Βαβυλωνίας |πόλ. Ἀσσυρίας.
Σίτακος, ὁ· ποτ. Περσίδος.
Σιτάλκης, -ου, ὁ·ὄν. δύο βασ. Ὀδρυσῶν Θρᾴκης | κ.ἄ.
Σίττα, ἡ·=Σιτάκη.
Σιττακηνή, ἡ·=Σιτακηνή.
Σίττιος, ὁ· διαδ. λάγνος Ρωμαῖος.
Σιττόκατις, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Σιτώ, -οῦς, ἡ·ἡ Δήμητρα παρὰ τοῖς Συρακουσίοις.
Σίφαι, αἱ· πόλ. κ. λιμ. Βοιωτίας.
Σίφνος, ἡ·νῆσ. Αἰγαίου, μία Κυκλάδων.
Σκαία, ἡ· θυγ. Δαναοῦ κ. Εὐρώπης.
Σκαιαὶ πύλαι, αἱ· μία τῶν Πυλῶν τῶν Θηβῶν.
Σκαιόλας, -α, ὁ·ὁ παρὰ Ρωμ. Scaevola, ἐπίσ. Ρωμαῖος.
Σκαῖος, ὁ· υἱ. Ἱπποκόωντος.
Σκαλαβισκός, ἡ·ἐπίσ. πόλ. Λυσιτανίας.
Σκαμάνδριος, ὁ· υἱ. Ἕκτορος, ὁ ἄλλ. Ἀστυάναξ | υἱ. Στροφίου, εἷς τῶν ἐπισ. Τρώων.
Σκάμανδρος, ὁ· ποτ. Τρῳάδος.
Σκαμανδρώνυμος, ὁ· πα. τῆς Σαπφοῦς, ἐκ Λέσβου.
Σκαμβωνίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Σκάμων, -ωνος, ὁ·συγγραφ. ἐκ Μυτιλ.
Σκανδαρία, ἡ (κ. -άριον, τό)· ἀκρωτ. νήσου Κῶ.
Σκάνδεια, ἡ· πόλ. νήσ. Κυθήρων.
Σκαπτησύλη, ἡ (κ. Σκαπτὴ ὕλη)·πόλ. Θρᾴκης.
Σκάρδων, -ωνος, ἡ·πόλ. Ἰταλ. Λιβουρνίας.
Σκάρφεια, ἡ· πολίχνη τῶν Ἐπικνημιδ. Λοκρῶν.
Σκάρφη, ἡ·=Σκάρφεια |πόλ. Βοιωτίας, ἡ Ἐτεωνεὺς (παρ' Ὁμήρῳ).
Σκεβλίας, -α, ὁ· ὄν. δούλου. [ρος.
Σκειρῖται, Σκεῖρος·=Σκιρῖται, Σκῖ-
Σκείρων, -ωνος, ὁ·περιβ. λῃστὴς δρῶν περὶ τὰς Σκειρωνίδας Πέτρας.
Σκελλίας, ὁ (κ. Σκέλλιος)· πα. Ἀριστοκράτους, Ἀθηναῖος.
Σκερδιλαΐδας, ὁ· στρατηγός τις.
Σκέφρος, ὁ· υἱ. Τευγάτου.
Σκηπίων, -ωνος, ὁ·=Σκιπίων.
Σκῆψις, -εως, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Σκιά, ἡ· πόλ. Βοιωτίας|χωρ. Ἀρκαδίας.
Σκίαδις, ὁ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Σκίαθος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Σκιάς, -άδος, ἡ·=Σκιά.
Σκίδρος, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Σκιλλοῦς, -οῦντος, ὁ·πόλ. Τριφυλίας.
Σκίλουρος, ὁ·ἀρχηγ. Σκυθῶν Ταυριδος.
Σκιπίων, -ωνος, ὁ· ὄν. ἐπισ. Ρωμαίων (ὑπάτων κ. στρατηγῶν).
Σκίρα, τά (κ. Σκίρον, τό)· χωρ. Ἀττικ.
Σκιράδιον, τό· ἀκρωτ. Ἀττικῆς.
Σκιράς, -άδος, ἡ· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς | ἡ νῆσος Σαλαμίς.
Σκιρῖται, οἱ· λόχος Σπαρτιατῶν.
Σκιρῖτις, -ιδος, ἡ· χώ. Ἀρκαδίας.
Σκῖρον, τό·=Σκίρα.
Σκίρος, ὁ· ἥρως Σαλαμῖν.|μάντ. Δωδών.
Σκίρτος, ὁ· ποτ. Μεσοποταμίας.
Σκιρτώνιον, τό· πόλ. Ἀρκαδίας.
Σκίρων, κλπ.· βλ. Σκείρων κλπ.
Σκιρώνδας, -α, ὁ· Βοιώταρχός τις.
Σκιρωνίδης, -ου, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Σκίταλοι, οἱ· ἀσελγεῖς δαίμονες.
Σκίτων, -ωνος, ὁ· τύπος ἀκολάστου | ὑπηρέτης ἰατροῦ Δημοκήδους.
Σκιώνη, ἡ· κώ. Χαλκιδικῆς|ἑταίρα τις.
Σκληρίας, ὁ· κωμ. ποιητ. ἐκ Τάραντος.
Σκόδρα, ἡ· πόλ. Δαλματίας.
Σκόλλις, ἡ· ὄρ. Ἤλιδος κ. Ἀχαΐας.
Σκολοπόεις, -εντος, ὁ·ποτ. Μ. Ἀσίας.
Σκόλοτοι, οἱ· οἱ Σκύθαι.
Σκομβρσρία, ἡ·ἡ ἄλλ. Ἡρακλέους νῆσος παρὰ τὴν Ἰσπανίαν.
Σκόμβρον, τό (κ. Σκόμιον)·ὄρ. Θρᾴκης.
Σκοπάδαι, οἱ·οἱ ἀπόγ. τοῦ Σκόπα, ἐπίσ. οἶκος Θεσσαλίας.
Σκόπας, -α, ὁ· τύραννος τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Φερῶν | περίφ. γλύπτης | κ.ἄ.
Σκόπασις, ὁ· βασ. τῶν Σκυθῶν.
Σκόπελος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου.
Σκόπιον, τό·χωρ. παρὰ τὰς Βοιωτ. Θήβ.
Σκορδίσκοι, οἱ·Κελτικὸν ἔθνος ἐν Παννονίᾳ.
Σκοτάνη, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας. [νονίᾳ.
Σκοτοῦσσα, ἡ (κ. Σκότ-)· πόλ. Θεσσαλ. Πελασγιώτιδος.
Σκύθαινα, ἡ· ὄν. δούλης.
Σκύθης, -ου, ὁ·υἱ. Ἡρακλ., γεναρχ. Σκυθῶν|βασ. Ζαγκλαίων ἐν Σικελ.|κ.ἄ.
Σκυθία, ἡ· χώ. Σκυθῶν.
Σκυθῖνος, ὁ·ἕλλην ἐπιγραμματοποιός.
Σκυθόπολις -εως, ἡ· πόλ. Γαλιλαίας.
Σκυλάκη, ἡ· πόλ. Πελασγῶν Μυσίας.
Σκυλάκιον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Σκύλαξ, -ακος, ὁ· ὄν. δύο Γεωγράφων ἐκ Καρίας | ποτ. Πόντου.
Σκύλης, -ου, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Σκύλλα, ἡ· τερατόμορφος θυγ. νύμφ. Κραταιΐδος ἢ τοῦ Φόρκυος κ. Ἑκάτης | θυγ. βασ. Μεγαρ. Νίσου.
Σκύλλαιον, τό· ἀκρωτ. Ἀργολίδος |ἀκρωτ. κ. πόλ. Ἰταλίας.
Σκυλλήτιον, τό·=Σκυλάκιον.
Σκυλλίας, -ου, ὁ(κ. -ης)· περίφ κολυμβητὴς ἐκ Σικυῶνος.
Σκύλλις, -ιδος, ὁ· γλύπτης, υἱ. Δαιδάλου ἐκ Κρήτης.

Σκύλλος, ὁ = Σκυλλίας κ. Σκύλλις.
Σκύμνος,ὁ Γεωγράφ.ἐκ Χίου | θαυματοποιός, σύγχρ. Μ.' Αλεξάνδρου.
Σκύππιον, τό' κώ. πλησ. Κολοφῶνος
Σκύρας, -α, ὁ' ποτ. Λακωνίας.
Σκύριος, ὁ' πα. βασ. 'Αττικ. Αἰγέως.
Σκυρμιάδαι, οἱ' λα. Θρᾴκης.
Σκῦρος, ὁ' ποτ. 'Αχαΐας.
Σκῦρος,ἡ'νῆσ.Αἰγαίου,μία Κυκλάδων.
Σκῶλος,ὁ'κώ.Βοιωτ.|πόλ.Χαλκ.Θρᾴκ.
Σκώπασις, -ιος, ὁ' βασ. Σκυθῶν.
Σμάραγος, ὁ' θορυβώδης δαίμων.
Σμερδίης,ὁ'ὡραῖοςνεανίας,προσφιλὴς τυρ. Πολυκράτους.
Σμέρδις,-ιος,ὁ'υἱ.Μεγ.Κύρου | περίφ. Πέρσης μάγος | κ. ἄ.
Σμερδομένης,-ους, ὁ' Πέρσης στρατ.
Σμῆνος, ὁ' ποτ. Λακωνίας.
Σμίκρης,-ητος,ὁ'στρατ.'Αρκάδων.
Σμικρίων,-ωνος, ὁ' 'Αθηναῖός τις.
Σμικύθης,ὁ'τυραννίσκος τις ἐν Θρᾴκῃ.
Σμικυθίων, -ωνος, ὁ' 'Αθηναῖός τις.
Σμίκυθος,ὁ'υἱ.Χοίρου,Αἰγινήτης |κ.ἄ.
Σμίλα, ἡ' πόλ. Μακεδονίας.
Σμῖλις,-ιδος, ὁ' γλύπτης ἐξ Αἰγίνης.
Σμινδυρίδης,ὁ'Συβαρίτης,εἷς μνηστήρων 'Αγαρίστης.
Σμινδυές, -έως, ὁ' ἐπίθ. 'Απόλλωνος.
Σμίνθη, ἡ' πολίχνη Τρῳάδος.
Σμίνθιον,τό'να.Σμινθεύς | =Σμίνθη.
Σμύρνα,ἡ(κ.Μύρρα)'θυγ.Θείαντος,μή. 'Αθώνιδος | μία 'Αμαζόνων.
Σμύρνα,ἡ(κ.Σμύρνη)'πόλ.Ἰωνίας.
Σόανδος, ἡ' πόλ. Καππαδοκίας.
Σόανες, οἱ' ἔθνος Κολχίδος.
Σόατρα, τά' πόλ. Λυκαονίας.
Σογδιανή, ἡ' ἐπαρχία 'Ασίας.
Σόγδοι,οἱ' λα. 'Ινδιῶν | =Σογδιανή.
Σόδομα, τά' πόλ. Ἰουδαίας.
Σόηβοι, οἱ'=Σουῆβοι.
Σοῖδας,-α,ὁ'γλύπτ.τις ἐκ Ναυπάκτου.
Σολκοί, οἱ'=Σουλχοί.
Σόλλιον, τό' πόλ. 'Ακαρνανίας.
Σολμισσός, ὁ' δρ. πλησ. Ἐφέσου.
Σολόεις,-εντος, ὁ' ἀκρωτ. Μαυριτανίας ἐν 'Αφρικῇ | πόλ. Σικελίας.
Σόλοι,οἱ'πόλ.Κύπρου | πόλ.Κιλικίας.
Σολοῦς,-οῦντος,ὁ'=Σολόεις.
Σολύγεια, ἡ' κώ. ὀχυρ. Κορινθίας.
Σόλυμα, τά'=Ἱεροσόλυμα.
Σόλυμοι, οἱ' κάτ. Λυκίας.
Σόλων,-ωνος,ὁ' περίφ. νομοθ. 'Αθην.
Σόος,Σοῦς,ὁ'βασ. Σπάρτ.,υἱ.'Αριστοδ.
Σοσσινάται, οἱ' ἔθνος Σαρματίας.
Σουάγελα, τά' πόλ. Καρίας.
Σούγαμβροι, οἱ' ἔθνος Γερμανίας.
Σουγδιάς,-άδος, ἡ'=Σογδιανή.
Σούεσ(σ)α, ἡ' πόλ. Λατίου.
Σουέσσουλα, ἡ' πόλ. Ἰταλίας.
Σουητώνιος,ὁ'Γραμματ.κ.ῥήτ.Ρώμης.
Σουΐδας, -α, ὁ' Λεξικογράφος.
Σούκρων,-ωνος,ὁ'πόλ. Ταρρακ.'Ισπα.
Σούλγας, -α, ὁ' ποτ. Γαλλίας.
Σοῦλμον, τό' πόλ. Γαλλίας.
Σουλχοί, οἱ' πόλ. Σαρδινίας.
Σουμάτειον, τό' χωρ. 'Αρκαδίας.
Σουματεύς,-έως,ὁ'υἱ.Λυκά.ἐν 'Αρκαδ.
Σουματία,ἡ(κ.-μητία)'=Σουμάτειον.
Σουνιαῖθων, -ωνος, ὁ' = Σαγχωνιάθων.
Σουνιάρατος, ὁ' ἐπίθ. Ποσειδῶνος.
Σουνιάς,-άδος,ἡ'ἡ τοῦ Σουνίου, ἐπίθ. 'Αθηνᾶς | Σουνιὰς ἄκρα,ἡ=Σούνιον.
Σούνιον, τό' ἀκρωτ. 'Αττικῆς | κώ. κ. δῆμος 'Αττικῆς.
Σοῦρα, τά' πόλ. Συρίας.
Σουρασηνοί, οἱ' ἔθνος 'Ινδιῶν.
Σοῦς, ὁ'=Σόος.
Σοῦσα, ων,τά' πόλ. πρωτ. Σουσιανῆς.
Σουσαρίων,-ωνος,ὁ'κωμ.ποι.ἐκ Μεγά-
Σούσας,-α,ὁ'Πέρσ.στρατηγός. [ρων.
Σουσία, ἡ' πόλ. 'Αριανῆς ἐν Παρθίᾳ.
Σουσιανή, ἡ' ἐπαρχ. Περσίας.
Σουσιάς,-άδος'ἡ'=Σουσιανή.
Σουσισκάνης,-ους,ὁ'στρατ. Αἰγυπτί-
Σούτριον,τό'πόλ.Τυρρηνίας. [ων.
Σοῦχος,ὁ'ὁ ἱερόςκροκόδειλος ἐν'Αρσινόῃ Αἰγύπτου.
Σοφαίνετος,ὁ'εἷς τῶν στρατ. τῶν Μυρίων, Στυμφάλιος.
Σόφιλος,ὁ'πα. Σοφοκλ. | τραγ. ποιητ. ἐκ Θηβῶν ἢ Σικυῶνος.
Σόφιος,ὁ' 'Ολυμπιον. ἐκ Μασσηνίας.
Σοφοκλῆς,-έους,ὁ'ὁπερίφ.τραγ.ποιητὴς | στρατ.'Αθην. | Γραμματ.|κ.ἄ.
Σόφων,-ωνος,ὁ' συγγραφεύς τις.
Σπάδα, τά' κώ. Περσίδος.
Σπαλάθρα, ἡ' πόλ. Θεσσαλίας.
Σπαράδοκος,ὁ'πα.Σεύθ.,βασ. Θρᾴκης.
Σπαράμειζος,ὁ'εὐνοῦχ.τις Σαρδαναπ.
Σπαργαπείθης, -ους, ὁ' βασ. Σκυθῶν.
Σπαργαπίσης,-ου,ὁ' υἱ.τῆςβα.Τομύρι-
Σπάρδοκος,ὁ'=Σπαράδοκος. [δος.
Σπάρτακος,ὁ'περίφ.μονομάχοςΡώμης κ. ἀρχηγ.στάσεως τῶν δούλων|κ.ἄ.
Σπάρτη,ἡ'ἡπεριφ. πρωτ. Λακεδαίμον.
Σπάρτωλος,ὁ(κ. -λός)' ποτ. Μακεδον.
Σπάρτων,-ωνος, ὁ'υἱ. Φορωνέως, πα. Μυκηνέως | υἱ. Τιταμενοῦ.
Σπασίνης,-ου,ὁ'βασ.Χάρακος (ἐπὶ 'Αραβ. κόλπου).
Σπαῦτα, ἡ' λίμνη 'Ατροπατηνῆς.
Σπειώ,-οῦς, ἡ' μία Νηρηίδων.
Σπερδίας,-ου,ὁ'υἱ.'Ανερίστ.ἐκ Σπάρτ.
Σπερχειός,ὁ'ποτ. Θεσσαλ. | ποτ. Θεός.
Σπέρχις, ὁ'=Σπερδίας.
Σπεύσιππος,ὁ'Αθην.φιλόσ.,μαθ.Πλάτ.
Σπιθριδάτης,-ου,ὁ'Πέρσ.στρατ.|σατρ. Ἰωνίας κ. Λυδίας.
Σπῖνα,ἡ'πόλ.τῆςἐνετῶθ.Πάδου Γαλατ.
Σπίνθαρος,ὁ'φιλόσ.ἐκΤάραντ.'| τραγ. ποιητὴς | ἀρχιτέκτων | κ. ἄ.
Σπιταμένης, -ους, ὁ' Πέρσης στρατ.
Σπίτταλος, ὁ' ἰατρὸς ἐν 'Αθήναις.
Σπολήτιον, τό' πόλ. Ἰταλ.' Ὁμβρικῆς.
Σποράδες, αἱ'νῆσοι Αἰγ. ἐκτὸς Κυκλ.
Σπόργιλος, ὁ'κουρεὺς ἐν 'Αθ.|τῆ.'Αττ.
Στάγ(ε)ιρα, τὰ (κ. -ρος ἡ)' πόλ. Μακεδον., πα. 'Αριστοτέλους.
Στάγης, ὁ' Πέρσης τις.
Σταγόνιον, ἡ' ὄν. γυναικός.
Σταδία, ἡ' ἡ Ρόδος.
Σταδιεύς, -έως, ὁ' γλύπτης 'Αθην.
Σταδμοί, οἱ' χωρ. Λακωνίας.
Στάλκας, -α, ὁ' Ἠλεῖός τις.
Σταμένης,-ους, ὁ' σατρ. Βαβυλωνίας.
Σταμνίας, -ου, ὁ' κωμ. πλαστὸν ὄν.
Στασάνωρ,-ορος, ὁ'στρατ.Μεγ.'Αλεξ.
Στασέας, -ου, ὁ'φιλόσ.ἐκ Νεαπόλεως.
Στασῖνος, ὁ' ποιητὴς ἐκ Κύπρου.
Στασίχορος, ὁ' ἀντὶ Στησίχορος.
Στάφυλος, ὁ' υἱ. Διονύσου, εἷς 'Αργοναυτῶν|ἱστοριγρ.ἐκ Ναυκράτεως.
Στειριά, ἡ' κώ. κ. δῆμ. 'Αττικῆς.
Στεῖρις, -ιδος, ἡ' =Στίρις.
Στεντορίς,-ίδος, ἡ'λίμνη Θρᾴκης.
Στέντωρ, -ορος, ὁ' κήρυξ τῶν 'Ελλήνων ἐν Τροίᾳ.
Στενύκλαρος, ἡ' πόλ. Μεσσηνίας.
Στέρνοψ, ὁ (κ. -ροψ)' υἱ. Μέλανος ἐξ Αἰτωλίας.
Στερόπη, ἡ' θυγ. 'Ατλαντος, μία τῶν Πλειάδων | θυγ. Πλευρῶνος | κ. ἄ.
Στερόπης, -ου, ὁ' εἷς τῶν Κυκλώπω
Στεφάνη, ἡ'πόλ.Παφλαγ.|πόλ.Φωκί
Στέφανος, ὁ' υἱ. Θουκυδ.,'Αθην.| κωποιητ. | συγγραφ. τις | Γραμματ ἐκ Βυζαντίου | κ. ἄ.
Στῆλαι, αἱ' αἱ 'Ηράκλ. Στῆλαι (ἑκατέρωθεν στενοῦ Γιβραλτάρ) | 'Ινδικαὶ Στῆλαι (ὄρη 'Ινδιῶν).
Στησαγόρας, -ου, ὁ' πα. κ. υἱ. Κίμωνος | κ. ἄ.
Στήσανδρος, ὁ' Σάμιος κιθαρῳδός.
Στησήνωρ, -ορος, ὁ' τύρ. Κουρίου ἐν Κύπρῳ.
Στησικλῆς, -έους, ὁ' ναύαρχ. 'Αθην.
Στησίλαος, ὁ' στρατ. 'Αθην. ἐν Μαραθῶνι | κ. ἄ.
Στησίμβροτος, ὁ' ραψῳδὸς ἐκ Θάσου | συγγραφ. τις.
Στησίχορος,ὁ'περίφ.λυρικὸς ποιητὴς ἐκ Σικελίας | κ ἄ.
Στίλβη, ἡ' θυγ. Πηνέως κ. νύμφ. Κρεούσης, μή. Λαπίθου κ. Κενταύρου.
Στιλβίδης, -ου, ὁ' περίφ. μάντις'Αθην.
Στιλβωνίδης, -ου, ὁ'πλαστ. κωμ. ὄν.
Στίλπων, -ωνος, ὁ'φιλόσ.ἐκΜεγάρων.
Στίρις, -εως, (-ιδος), ἡ' πόλ. Φωκίδος.
Στιφάνη, ἡ' λίμνη Πόντου.
Στιχίος, ὁ'στρατ. τῶν ἐν Τροίᾳ 'Αθην.
Στοβαῖος, ὁ' κάτ. τῶν ἐν Μακεδ. πόλ. Στόβων | 'Ιωάννης ὁΣτοβαῖος,"Ελλην Συγγραφεύς.
Στόβοι, -ων, οἱ' πόλ. Μακεδονίας.
Στοιχάδες, αἱ' νῆσοι Μασσ. θαλ. μεταξὺ Μασσαλίας κ. Λιγουρίας.
Στόμιος, ὁ' 'Ολυμπιον.ἐξ"Ηλιδ.]γλύπτ.
Στόνοι, οἱ' "Εθνος τῶν "Αλπεων.
Στόρας, -α, ὁ' πόλ. Ἰταλίας
Στράβαξ,-ακος, ὁ' στρατ.'Αθηναίων.
Στράβων,-ωνος, ὁ' περίφ. Γεωγράφ. ἐκ Πόντου.
Στρατάρχας, -α, ὁ' ἀθελ. Λαγώτα, προπάππου τοῦ Στράβωνος.
Στρατίς, -ίδος, ἡ' πόλ. 'Αρκαδίας.
Στράτιον, τό' πόλ. 'Ακαρνανίας.
Στρατίος, ὁ' υἱ. Νέστορος κ. 'Αναξιδίας | υἱ. Κλυμένου | κ. ἄ.
Στράτιχος ὁ' βλ. Στράνιος.
Στρατοβάτης, -ου, ὁ' υἱ. 'Ηλεκτρύωνος κ. 'Αναξοῦς.
Στρατόδημος, ὁ' Λακεδαιμόν. τις.
Στρατοκλῆς, -έους, ὁ' εἷς τῶν στρατ. τῶν μετὰ Κύρου Μυρίων | φιλόσ. ἐκ Ρόδου | κ. ἄ.
Στρατόλας, -α, ὁ'-'Ηλεῖός τις.
Στρατονίκεια, ἡ' πόλ. Καρίας.
Στρατονίκη, ἡ' θυγ. Πλευρῶνος | μία τῶν Θεσπιάδων | ἀθελ. Παρθίκκα | κ ἄ.|πόλ. Μακεδ.=Στρατονίκεια.
Στρατόνικος. ὁ' 'Αθην. κιθαρῳδός.
Στράτος, ὁ' πόλ.'Ακαρν.|πόλ.'Αχαΐας.
Στράττις,-ίδος, ὁ' τύρ. Χίου | κωμ. ποιητ.'Αθην. |συγγραφ.ἐξ'Ολύνθου.
Στράτων, -ωνος, ὁ'-'Αθην. | δύο βασ. Σιδῶνος | φιλόσ. | κ. ἄ.
Στράτωνος νῆσος,ἡ'νῆσ.'Αραβ.κόλπ.
Στράτωνος Πύργος,ὁ' πόλ. Παλαιστ.
Στρέψα, ἡ' πόλ. Μακεδονίας.
Στρεψιάδης,-ου, ὁ'Ἰσθμιονίκης | κ.ἄ.
Στρογγύλη, ἡ' μία τῶν νήσων Αἰόλου Σικελίας.
Στρογγυλίων,-ωνος, ὁ' γλύπτης τις.
Στροῖβος, ὁ' 'Αθην.,πα.Λεωκράτους.
Στρομβιχίδης, -ου, ὁ' ναύαρχ. 'Αθην.
Στρόμβιχος, ὁ' πα. 'Αθην. Διοτίμου.
Στρούθας, -α, ὁ' Πέρσης τις.
Στρουθίας, -ου, ὁ' ὄν. παρασίτου
Στρουθοῦς-οῦντος, ὁ' ἀκρ. 'Αργολίδ.

Στρούχατες, οἱ· ἔθνος Μηδίας.
Στροφάδες, οἱ· νησίδες Ἰονίου πελ.
Στρόφακος, ὁ· Θεσσαλός τις.
Στροφή, ἡ· πηγὴ παρὰ τὰς Θήβας.
Στροφίας, ὁ· πα. Σκαμανδρίου, τῶν ἑπισ. Τρώων | βασ. Φωκίδος.
Στρυβήλη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Στρύμη, ἡ· πόλ. Θασίων ἐν Θράκῃ.
Στρυμόδωρος, ὁ· Ἀχαρνεύς τις.
Στρυμονίας, -ου, ὁ· ὄν. ἀνέμου ἐνθράκῃ.
Στρυμώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Σκαμάνδρου, σύζ. Ἀσωμέδοντος.
Στρυμών, -όνος, ὁ· ποτ. Θράκης.
Στυβέρρα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Στύγνη, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων.
Στύμβαρα, τά· = Στυβέρρα.
Στυμφαλίς, -ίδος, ἡ | Στυμφ- λίμνη (ἐν Ἀρκαδίᾳ) | Στυμφαλ- ὄρνιθες (σαρκοβόρα ὄρνεα).
Στύμφαλος, ὁ βασ. Ἀρκαδίας, υἱ. Ἐλάτου κ. Λαοδίκης | υἱ. Λυκάονος | δρ. Ἀρκαδίας | ποτ. Ἀρκαδίας.
Στύμφαλος, ἡ (δ)· πόλ. Ἀρκαδίας.
Στύμφη, ἡ· δρ. Ἠπείρου.
Στύξ, -υγός, ἡ· μία Ὠκεανίδ. | ὑποχθόν. ποτ. | πηγὴ ἐν Ἀρκαδίᾳ | κ.ἄ.
Στύρα, τά· πόλ. Εὐβοίας.
Στύφων, -ωνος, ὁ· Λακεδαιμ. τις.
Σύαγρος, ὁ· ἀρχ. ποιητής, σύγχρ. Ὀρφέως κ. Μουσαίου | κ.ἄ.
Συάδρες, -α, ὁ· γλύπτης ἐκ Σπάρτης.
Συβαριάδης, -ου, ὁ Ὀλυμπιονίκης ἐκ Σπάρτης.
Σύβαρις -ιδος (·εως), ἡ· πόλ. Ἰταλίας | ποτ. Λευκανίας.
Σύβοτα, τά· νησίς παρὰ τὴν Κέρκυραν | λιμὴν Ἠπείρου.
Συβρίδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Σύεδρα, τά· κώ. Κιλικίας.
Συέννεσις, -ιος, ὁ· ὄν. βασιλέων Κιλι-
Σύεσσα, ἡ· = Σούεσσα. [κίας.
Συήνη, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Σύδος, -α, ὁ· ποτ. Ἀχαΐας.
Συκέα, ἡ· πόλ. Κιλικίας.
Συκῆ, ἡ· φρούρ. Σικελίας.
Συκούριον, τό· πόλ. Θεσσαλίας.
Συλέα, ἡ· θυγ. Κορίνθου, μή. λῃστοῦ
Σύλκοι, οἱ· = Σολχοί. [Σίνιος
Σύλλας, -α, ὁ· περίφ. στρατ. Ρώμης.
Σύλλειον, τό· = Σύλλιον.
Συλλεύς, -έως, ὁ· βασ. Αὐλίδος, υἱ. Ποσειδ. Συλλέως πεδίον (πεδιὰς Μα-
Σύλλιον, τό· πόλ. Παμφυλίας. [κεδον.)
Συλοσῶν, -ῶντος, ὁ· ἀδελ. τυρ. Σάμου Πολυκράτους.
Σύμαιθος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Συμβάκη, ἡ· πόλ. Ἀρμενίας.
Σύμβολα, τά· χωρ. Ἀρκαδίας.
Συμβόλων λιμήν, ὁ· λιμ. Ταυρίδος.
Σύμη, ἡ· νύμφη τις, μή. Χθονίου | μία τῶν Σποράδων νήσων | κ.ἄ.
Σύμμαχος, ὁ· ὄν. παλαιστοῦ.
Συμπληγάδες, αἱ· νῆσοι (ἄλλως Συνδρομάδες κ. Κυάνεαι).
Σύνναδα, τά· πόλ. Φρυγίας.
Συννόων, -ωντος, ὁ· γλύπτης, ἐξ Αἰγίνης.
Σύντριψ, -ιβος, ὁ· ὄν. κακοποιοῦ δαίμονος συντρίβοντος τὰς χύτρας.
Συπαληττός, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Σύρα, ἡ· = Σῦρος | ἡ κάτ. Συρίας | ὄν. δούλης.
Συράκουσαι, αἱ (κ. -οῦσαι, κ. -οσσαι)· πόλ. Σικελίας.
Σύργις, -ιος, ὁ· ποτ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Συρία, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσίας.
Σύρμος, ὁ· βασ. Τριβαλλῶν.
Σῦρος, ἡ· νῆσος Αἰγαίου πελάγους.
Σύρος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. Σινώπης | ὄν. δούλων | ὁ κάτ. Συρίας.
Σύρρεντον, τό (κ. -εντόν)· πόλ. Ἰταλ.
Σύρτις, -εως (-ιος, -ιδος)· τεναγώδης μέρος τῶν βορ. παραλίων Ἀφρικῆς.
Σύρφαξ, -ακος, ὁ· Ἐφέσιός τις.
Σῦς, Συός, ὁ· ποτ. Μακεδονίας.
Σφαγία, ἡ· = Σφακτηρία.
Σφαιρία, ἡ· νησὶς παραλ. Ἀργολίδος.
Σφαῖρος, ὁ· φιλόσ. ἐκ Βοσπόρου | κ.ἄ.
Σφακτηρία, ἡ· νῆσ. παραλ. Μεσσηνίας.
Σφενδάλη, ἡ· κώμ. κ. δῆμ. Ἀττικῆς.
Σφήκεια, ἡ· ἀρχαιότ. ἡ Κύπρος | πόλ. Εὐβοίας.
Σφῆλος, ὁ· υἱ. Βουκόλου, πα. Ἰάσου,
Σφηττός, ὁ· κώ. κ. δῆμ. Ἀττικ. [Ἀθην.
Σφῆττος, ὁ· υἱ. Τροιζῆνος, ἱδρυτὴς τοῦ ἐν Ἀττικῇ Σφηττοῦ.
Σφίγξ, -ιγγός, ἡ· φοβερὸν μυθολ. τέρας.
Σφοδρίας, -α, ὁ· στρατ. Σπαρτιατ. | κ.ἄ.
Σφραγίτιδες Νύμφαι, αἱ· αἱ τιμώμεναι περὶ τὸ Σφραγίδιον ἄντρον τοῦ Κιθαιρῶνος.
Σφυρόμαχος, ὁ· δημαγ. ἐν Ἀθήν. | κ.ἄ.
Σφῦρος, ὁ· υἱ. Μαχάονος.
Σχεδία, ἡ· πόλις Αἰγύπτου πλησίον Ἀλεξανδρείας.
Σχεδίος, ὁ· υἱ. Ἰφίτου κ. Ἱππολύτης |
Σχερία, ἡ· ἡ νῆσος Φαιάκων. [κ.ἄ.
Σχοινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ἀθάμαντος κ. Θεμιστοῦς, πα. Ἀταλάντης.
Σχοῖνος, ὁ· πόλ. Βοιωτ. πλησ. Θηβῶν.
Σχοινοῦς, -οῦντος, ὁ· λιμ. Κορινθίας | κώ. Ἀρκαδίας | ποτ. Βοιωτ. | κ.ἄ.
Σωγένης, -ους, ὁ· Νεμεονίκης ἐξ Αἰγίνης.
Σῶγχις, -ιδος, ὁ· Αἰγύπτιος ἱερεύς.
Σωδάμας, -αντος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Ἄσσου | κ.ἄ.
Σώδαμος, ὁ· υἱ. Ἐπηράτου, ἐκ Τεγέας.
Σωζομενός, ὁ· Βυζαντ. ἱστοριογράφ.
Σωκλείδης, -ου, ὁ· υἱ. Σωκλέους | Αἰγινήτης | Σπαρτιάτης.
Σωκλῆς, -έους, ὁ· υἱ. Λυκάονος, ἐξ Ἀρκαδίας.
Σῶκος, ὁ· υἱ. Ἱππάσου, τῶν ἑπισ. Τρώων.
Σωκράτης, -ους, ὁ· ἀνδρῶν ἁπάντων σοφώτατος· Ἀθην., υἱ. Σωφρονίσκου κ. Φαιναρέτης | ναύαρχ. Ἀθην. | στρατ. τῶν Μυρίων | κ.ἄ.
Σωκρατίδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην.
Σῶμις, -ιδος, ὁ· γλύπτης.
Σώπατρος, ὁ· παρῳδὸς ἐκ Πάφου.
Σωπείδης, -ους, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Σώπολις, -ιδος, ὁ· υἱὸς Ἑρμοδώρου, στρατ. ἱππικοῦ Μ. Ἀλεξ. | κ.ἄ.
Σώρα, ἡ· πόλ. Οὐόλσκων Λατίου.
Σώρακτον, τό· ὄρ. Ἰταλίας.
Σωρανός, ὁ· ἰατρ. ἐξ Ἐφέσου | κ.ἄ.
Σωσάνδρα, ἡ· ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως.
Σωσθένης, -ους, ὁ· ἡγ. ἱππικοῦ Περσῶν.
Σωσίας, -ου, ὁ· υἱ. Φιλοκλέωνος, Ἀθην. | κ.ἄ.
Σωσίβιος, ὁ· ὑπουργὸς τοῦ βασ. Αἰγύπτ. Πτολεμαίου | τραγ. ποιητ. | Γραμματ. | κ.ἄ.
Σωσιγένης, -ους, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | Φιλόσ. | ῥήτωρ | κ.ἄ.
Σωσίθεος, ὁ· τραγ. ποιητ. ἐκ Συρακούσ.
Σωσικλῆς, -έους, ὁ· τραγ. ποι. Συρα. | κ.ἄ.
Σωσικράτης, -ους, ὁ· κωμ. ποι | Γραμματ. ἐκ Ρόδου | ἀστρονόμ. | κ.ἄ.
Σώσιλος, ὁ· συγγραφ. ἐξ Ἰλίου, διδάσκ. Ἀννίβα.
Σωσιμένης, -ους, ὁ· πα. Τηνίου Παναιτ.
Σώσιμος, ὁ· Ἀθην. τραπεζίτης.
Σωσίνομος, ὁ· υἱ. Νεάρχου, Ἀθην.
Σωσίπατρος, ὁ· κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Σῶσις, -ιδος (-ιος), ὁ· Συρακούσιός τις τῶν ἐπισήμων.
Σωσίστρατος, ὁ· Εὐδοξεύς, πράκτωρ Φιλίππου.
Σωσιφάνης, -ους, ὁ· ποιητής τις.
Σῶσος, ὁ· φιλόσ., γλύπτης | κ.ἄ.
Σωστράτη, ἡ· ὄν. γυναικ. παρ' Ἀριστοφ.
Σωστρατίδας, -α, ὁ· υἱ. Σωστράτ. | Ἔφορος Σπάρτ. | πα. στρατ. Σοφοκλέους.
Σωστράτιος, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Σικυῶνος.
Σώστρατος, ὁ· πα. Ἀγησία, ἐκ Συρακ. | υἱ. Λαοδάμαντος, Αἰγινήτ. | ἀρχιτέκτ. | γλύπτης | κ.ἄ.
Σωσώ, -οῦς, ἡ· ὄν. γυναικός.
Σωτάδης, -ου, ὁ· κωμ. ποι. | φιλόσ. | κ.ἄ.
Σώτειρα, ἡ· πόλ. Ἀριανῆς.
Σωτήρ, -ῆρος, ὁ· ἐπίθ. Διός.
Σωτηρίδας, -α, ὁ· Σικυώνιός τις.
Σωτήριχος, ὁ· ποιητής τις.
Σωτίων, -ωνος, ὁ· φιλόσ. ἐξ Ἀλεξανδρ.
Σωφάνης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθ. ἐν Πλατ.
Σωφηνή, ἡ· ἐπαρχ. Ἀρμενίας.
Σώφιλος, ὁ· Παγκρατιαστὴς Ἀθην.
Σωφρονίσκος, ὁ· πα. κ. υἱ. Σωκράτους.
Σώφρων, -ονος, ὁ· μιμογράφ. ἐκ Συρακ.
Σῶχα, τά (κ. Σῶχοι, οἱ)· πόλ. Συρίας.

Τ

Τάβαι, αἱ· πόλ. Καρίας | πόλ. Παροίδος.
Τάβαλος, ὁ· Πέρσης, σατρ. Σάρδεων.
Ταβέαι, αἱ· πόλ. Φρυγίας.
Ταβιανή, ἡ· νῆσ. Περσικοῦ κόλπου.
Ταβιηνή, ἡ· ἐπαρχ. Παρθίας.
Ταβούλης, -ου, ὁ· Πέρσης τις.
Ταγαί, αἱ· πόλ. Παρθίας.
Τάγης, -ου, ὁ· ὑποστράτ. Τισσαφέρνους.
Τάγος, ὁ· ποτ. Ἰσπανίας.
Ταϊζάλοι, οἱ· ἔθνος Σκωτίας.
Ταίναρον, τό· ἀκρ. κ. πόλ. Λακωνίας.
Ταίναρος, ἡ (ὁ)· = Ταίναρον | Ταίν-, ὁ· υἱ. Ἐλάτου κ. Εὐρυμέδας.
Τάκιτος, ὁ· Ρωμ. ἱστοριογράφος.
Τάκομψος, ἡ· = Ταχομψώ.
Ταλαβρόκη, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Ταλα(ι)ονίδης, ὁ· υἱ. Ταλαοῦ, Ἄδραστ.
Ταλαός, ὁ· υἱ. Βίαντ., βασ. Ἄργους | κ.ἄ.
Ταλαρία, ἡ· πόλ. Σικελίας.
Ταλετόν, τό· ἀκρώρεια Ταϋγέτου.
Ταλθυβιάδης, ὁ· υἱ. ἡ ἀπόγ. Ταλθυβίου.
Ταλθύβιος, ὁ· κήρυξ Ἀγαμέμνονος.
Τάλμενα, τά· λιμὴν Ἰνδιῶν.
Τάλως, -ω, ὁ· ἀνεψ. Δαιδάλου | ἀνὴρ ἐκ χαλκοῦ, ἔργον Ἡφαίστου | κ.ἄ.
Τάμαρος, ὁ· ἀκρ. Ἰνδικῆς ποτ. Βασσετταν.
Τάμασος, ἡ (κ. -σσός)· πόλ. Κύπρου.
Ταμίαδις, -εως, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Τάμυνα, ἡ (κ. -ύναι, αἱ)· πόλ. Εὐβοίας.
Ταμυράκη, ἡ· ἀκρ. παραλ. Εὐξ. Πόντου.
Ταμύρας, -α, ὁ· ποτ. Φοινίκης.
Ταμωνῖτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Συρίας.
Ταμώς, -ῶ, ὁ· Αἰγύπτιος σατρ. Ἰωνίας, ναύαρχ. Κύρου τοῦ νεωτέρου.
Τάναγρα, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Τάναΐς, -ίδος, ὁ· ποτ. Εὐρωπ. Σαρματίας | = Ἰαξάρτης.
Τάναΐς, -ίδος, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Σαρματ.
Ταναοξάρης, -ους, ὁ· υἱ. Μεγ. Κύρου.
Ταναός, ὁ· = Τάνος.
Τάνητον, τό· = Τάννητος.
Τάνις, -εως, (κ. -ιος), ἡ· πόλ. Αἰγύπτ.
Τάννητος κώμη, ἡ· κώ. Ἰταλίας.
Τάνος, ὁ· ποτ. Ἀργολίδος.
Ταντταλίδης, -ου, ὁ· υἱ. ἡ ἀπόγ. Ταντάλ.
Ταντταλίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Ταντάλου.
Τάνταλος, ὁ· υἱ. Διός, βασ. Φρυγίας, πα.

Πέλοπ.κ.Νιόβης |υἱ.Θυέστου | κ.ἄ.
Τανυοξάρης, ὁ=Τανοξάρης,
Τάξακις, ὁ· βασ. Σκυθῶν.
Τάξιλα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ταξίλης,-ου, ὁ· βασ. Ἰνδιῶν.
Τάξιλος, ὁ· στρατ. Μιθριδάτου.
Ταουΐα, ἡ· πόλ. Γαλατίας.
Τάοχοι, οἱ· λα. Ἀσίας.
Τόπη, ἡ· πόλ. Ὑρκανίας.
Ταπόσειρις,-ιδος,ἡ·ὄν.δύο πόλ.Αἰγύπ.
Τάπουροι, οἱ·=Τάπυροι.
Ταπροβάνη, ἡ· νῆσ. Ὠκεανοῦ ἐναντι παραλ. Ἰνδιῶν.
Ταπύριοι, οἱ (κ. Τάπυροι)· νομαδ. λα. Μηδίας.
Ταρακίνη, ἡ·=Ταρρακωνία.
Ταρακών,-ῶνος, ἡ·=Ταρρακών.
Ταράξιππος,ὁ·εἶδοςβωμοῦἐν Ὀλυμπίᾳ, προκαλοῦντ. ταραχὴν εἰς ἵππους
Τάρας,-αντος,ὁ(ἡ)· πόλ. κ. λιμ. Ἰταλ.
Ταράσκων, -ωνος, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Ταρβασσός, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Τάρβελλοι, οἱ· λα. Γαλλίας.
Ταργίτιος,ὁ·υἱ.Διόςκ.μιᾶςτῶνθυγατέρων Βορυσθένους.
Ταριχέαι,αἱ(κ.-χεία,ἡ)· πόλ. Παλαιστ.
Ταρκυνία, ἡ· πόλ. Ἴτσλ. Τυρρηνίας.
Ταρκύνιος,ὁ·υἱ.Κορινθ.Δημαράτου,ὃν. δύο βασ. Ρωμαίων.
Τάρνη, ἡ· πόλ. Λυδίας.
Ταρόδουνον, τό· πόλ. Γερμανίας.
Ταρπηία,ἡ, θυγ. Σαβίνου Ταρπηίου
Τάρπητες, οἱ· λα. Σκυθίας.
Τάρρα,ἡ· πόλ. Κρήτης |πόλ. Λυδ.|κ.ἄ.
Ταρρακίνα,ἡ·πόλ. Οὐόλσκων Ἰταλίας.
Ταρράκων,-ωνος,ἡ·πόλ.Ἱσπανίας.
Ταρσήιον,τό· πόλ.Ἱσπαν. ἡ Ἀφρικῆς.
Τάρσιος, ὁ· ποτ. Μυσίας.
Ταρσός,ἡ(κ.Ταρσοί,οἱ)·πόλ.Κιλικίας | πόλ.Βιθυν. | δῆμ. Ἀττικῆς.
Ταρτησίς,-ίδος,ἡ·χώ.Ἱσπανίας.
Ταρτησσός, ὁ (ἡ)· πόλ. κ. ποτ.Ἱσπαν.
Τάρφαρα, τά· πόλ. Εὐβοίας. Ἀραβίας.
Τάρφη, ἡ· πόλ. Λοκρίδος.
Τάσιος,ὁ·ἀρχηγ. Ρωξολανῶν κατὰ Μι·
Τάττα,ἡ· λίμνη Λυκαονίας. [θριδ.
Ταΰγέτη,ἡ·θυγ Ἄτλαντ., μία Πληιάδ
Ταΰγετον,τό(κ.-γετος,ὁ,κ.-γετα,τά) ὄρ. Λακωνίας.
Ταυλάντιοι, οἱ· λα. Ἰλλυρίας.
Ταυρέας, -ου, ὁ·Ἄθην.,διατηρῶν Πα
Ταύρη, ἡ·=Ταυρική. [λαίστραν
Ταυρίανον, τό· ὄρ. Βρουττίων.
Ταυρική, ἡ· ἡ χώ. τῶν Ταύρων. Ταυρίς (Κριμαία)|Ταυρ-ὄρη (ὄρη Κριμαίας).
Ταυρῖνοι,οἱ(κ.--ρίσκοι)·ἔθνος τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Γαλλίας.
Ταυρίοκος,ὁ·Μακεδόντις |Γραμματικ.
Ταυρίων, -ωνος, ὁ· στρατ Ἀχαιῶν.
Ταυροβόλος,ἡ,ἐπίθ.Ἀθηνᾶς,ἐν Ἄνδρ
Ταῦροι,οἱ·οἱ κάτ. τῆς Ταυρικῆς.
Ταυροκέφαλος, ὁ ἐπίθ. Διονύσου
Ταυρομένιον, τό· πόλ. Σικελίας.
Ταυροπάρθενος, ἡ· ἐπίθ. Εὐρώπης.
Ταυροπόλιον, τό· ἱερὸν τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος ἐν Ἰκαρίᾳ.
Ταυρόπολις,-ιδος,ὁ· υἱ. Βάκχου κ.Ἀριάδνης.
Ταυροπόλος,ἡ(κ. πόλη) ἐπίθ.Ἀρτέμ.
Ταῦρος,ὁ·=Τάλως,φύλ.Κρήτ. |υἱ.Νηλέ.κ.Χλωρίδ.|ὄρ.Ἀσ.|ἀκρωτ.Σικελ.
Ταυροσθένης,-ους,ὁ·Ὀλυμπιον.ἐξΑἰ-
Ταυροσκύθαι,οἱ·ἔθν.Σκυθικόν. [γίν.
Ταυροφάγος, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου.
Ταυροφόνος, ὁ ἐπίθ. Ἡρακλέους.
Ταύχειρα,τά·πόλ.Κυρηναϊκ.ἐν Λιβύῃ.
Ταφιασσός,ὁ· ὄρ. Καλυδωνίας χώρας.
Τάφιοι,οἱ·ἔθν.Ἀκαρναν.οἱἄλλ.ΤηλεβόΤάφιος,ὁ·υἱ.Ποσειδ.κ.Ἱπποθόης. [αι.
Ταφιοῦσσα,ἡ (κ. Τάφος)· νῆσ. μεταξὺ Ἀκαρναν. κ. Λευκαδίας.
Ταφόσιρις,-ιδος,ἡ = Ταπόσειρις.
Τάφραι,αἱ·πόλ.Ταυρικῆς Χερσονήσου.
Τάφρη, ἡ·=Τάφραι.
Τάφριοι, οἱ λα. Εὐρωπ. Σκυθίας.
Τοχεμψώ,-οῦς,ἡ(κ.-χομψώ)· νῆ.Ἀφρ.
Ταχώς, -ῶ, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
Τέανον,τό(κ.-νόν)·πόλ. Ἰταλ.Ἀπουλίας | πόλ. Καμπανίας.
Τέαρος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Τέασπις, -ιος, ὁ· Πέρσης τις.
Τεατέα, ἡ· πόλ. Σαμνιτῶν Ἰταλίας.
Τέβερις, ὁ·=Τίβερις.
Τέβρος, ὁ· εἷς υἱ. Ἱπποκόωντος.
Τεγέα, ἡ πόλ. Ἀρκαδίας.
Τεγεάτης,-ου,ὁ·κάτ. Τεγέας | εἷς υἱ. Λυκάονος.
Τεγεᾶτις,-ιδος,ἡ·ἡ περίτὴν Τεγ.χώρα.
Τέγεστρα, ἡ·=Τεγέστη.
Τέγυρα, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Τεγύριος, ὁ· βασ. Θρᾴκης.
Τεδρώνιον, τό· πολίχνη Φωκίδος.
Τειθράσιος, ὁ·=Τιθράσιος.
Τειρεσίας,·ου,ὁ·περίφ.μάντ.,Θηβαῖος.
Τεισαμενός,ὁ·=Τισαμενός.
Τεῖσπης, -ου, ὁ· υἱ. Μεγ. Κύρου.
Τειχιόεις,-εντος, ὁ·=Τειχιοῦς.
Τειχίον, τό(κ.-Τείχ-)· πολίχνη Αἰτωλ.
Τειχιοῦς,-οῦντος,ὁ·φρούρ.Θεσσαλίας.
Τειχιοῦσσα, ἡ· φρούρ. Μ. Ἀσίας.
Τεῖχος,-ους,τό· φρούρ.Πελοποννήσου.
Τέκμησσα,ἡ·θυγ.Τελεύταντοςἐκ Φρυγ.
Τέκμων,·ωνος, ἡ· πόλ. Ἠπείρου.
Τεκτόσαγες, οἱ· λα. Γαλλίας.
Τελαμών,·ῶνος, ὁ· υἱ. Αἰακοῦ, ἀδελ. Πηλέως | πόλ. κ. λιμ. Τυρρηνίας.
Τελαμωνιάδης,-ου,ὁ·υἱ.Τελαμῶνος,ὁ Αἴας.
Τελαμώνιος,ὁ·υἱ. Τελαμῶνος, ὁ Αἴας
Τελέας,-ου, ὁ· Ἀθην. ἀδηφάγος | Κορίνθ., πα. Χρυσίλλης.
Τελέδαμος,ὁ·Ἀργεῖος,πράκτ. Φιλίπ·
Τελέθριον,τό·ὄρ. Εὐβοίας. [που
Τελένικος, ὁ ποιητὴς ἐκ Βυζαντίου.
Τελέοντες,οἱ·μιλατῶν ἀρχαιοτ. 4 φυλῶν Ἀττικῆς.
Τελέσαρχος,ὁ·Σάμιός τις |Αἰγινήτης | κ. ἄ.
Τελέσας, -αντος, ὁ Ἀθην. ῥήτωρ
Τελεσθώ, -οῦς,ἡ·μία τῶν Ὠκεανίδων.
Τελεσιάδας, -α, ὁ· Θηβαῖός τις
Τελεσίας,-ου,ὁ·τῶνἐπὶσ. Θηβαίων τις.
Τελεσικράτης,-ους,ὁ· Πυθιονίκης ἐκ Κυρήνης.
Τελέσιλλα,ἡ· ποιήτρια ἐξ Ἄργους.
Τελεσίνικος, ὁ· Κορίνθιός τις.
Τελεσταγόρας,ὁ· πλούσιος ἐκ Νάξου.
Τελέστας,-α,ὁ·νόθ.υἱ. Πριάμου | λυρ. ποιητ. ἐκ Σελινοῦντος | κ. ἄ.
Τελεσφόρος, ὁ· ἵππαρχος Λυσιμάχου.
Τελευταγόρας,-α, ὁ· υἱ· Ζήνωνος Ἐλεάτου | κ. ἄ.
Τελεύτας,-αντος, ὁ πα. Τεκμήσσης.
Τελευτίας,-ίου,ὁ· στρατ. Ἀγησιλάου, στρατ. Λακεδαιμονίων.
Τελέων,-οντος, ὁ· πα. ἀργον.Ἐριβώτου | κ. ἄ.
Τέλης,·ου,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.Θεσπ.Λυσιδί·
Τέλης,-ητος,ὁ·φιλόσοφός τις. [κης.
Τέλλην,-ηνος, ὁ· αὐλητής.
Τελλῆναι,οἱ(κ.-ήνη,ἡ)·πόλ.Λατ.Ἰταλ.
Τελλιάδης,-ου,ὁ·υἱ.ἡ ἀπόγ. Τελλίου | Τελλιάδαι,οἱ·οἰκογ.μάντ. ἐν Ἤλιδ.
Τελλίας,-ου,ὁ·μάντιςἐξ Ἤλιδ. | στρατ. Συρακουσίων.
Τέλλις,-ιδος,ὁ· πα. Βρασίδου | υἱ. Τισαμενοῦ | κ. ἄ. [νος.
Τέλλος,ὁ·Ἀθην μακαριζόμ.ὑπὸ Σόλω·
Τελμισσιάς,-άδος, ἡ· ἀκρωτ. Λυδίας.
Τελμισσός,ἡ·=Τελμησσός·πόλ. Λυκίας | πόλ. Πισιδίας | κ. ἄ.
Τελμισσός, ὁ· υἱ.Ἀπόλλ.κ.Θεμιστοῦς| ὄρ. Λυδίας | ποτ. Σικελίας.
Τελφήσιον, τό·=Τιλφούσιον,
Τελφοῦσσα, ἡ·=Τιλφοῦσα.
Τέλφουσσα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Τελχίν,-ῖνος,ὁ· οἱ. Εὐρώπης | πα. Ἄπιος, βασ. Σικυῶνος.
Τελχῖνες, οἱ· κάτ. Ρόδου.
Τελχινία, ἡ· ἡ Κρήτη.
Τελχινίς, -ίδος, ἡ· ἡ Ρόδος.
Τεμβρίων,-ωνος, ὁ· οἰκιστὴς Σάμου.
Τέμβρος, ὁ· πόλ. Κύπρου.
Τεμένεια, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Τεμενίτης,-ου,ὁ(κ.-ῖτις,ἡ)·ἀκρ.Σικελ.
Τεμέσα,ἡ (κ. Τέμεσσα)· πόλ. Κύπρου (ἄλλ.Τάμασσος)|πόλ.Ἰταλ.(Τέμψα).
Τέμμικες, οἱ· ἀρχ. κάτ. Βοιωτίας.
Τέμπεα, τά(κ.Τέμπη)·κοιλὰς Θεσσαλ.
Τέμψα, ἡ·=Τεμέση.
Τενάγων, -οντος, ὁ· Βάκτριός τις.
Τέναρος, ὁ· Συγγραφεύς τις.
Τενέα, ἡ· κώ. Κορινθίας.
Τενέας -ου, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Τένεδος, ἡ· νῆσ. Αἰγ. πελάγους.
Τενεᾶται, αἱ· πηγαὶ Ἀρκαδίας.
Τένης, -ου, ὁ (κ. Τέννης)· υἱ.Κύκνου, βασ. Κολωνῶν Τρῳάδος.
Τέντυρα, τὰ (κ. -υρίς, ἡ)·πόλ.Αἰγυπτ. Θηβαΐδος.
Τεργέσται, αἱ (κ. -τη, ἡ, κ. -τον, τό)· πόλ. Ἴστριας ἐπὶ Ἀδρ. θαλάσσης.
Τέρεινα, ἡ·=Τέρινα.
Τερέντιος, ὁ· κωμ. ποιητ. Ρωμαίων.
Τερηδών, -όνος, ἡ· πόλ. Βαβυλων.| αὐλητρὶς ἐν Ἀθήναις.
Τέρινα, ἡ· πόλ. Ἰταλ. Βρεττίας.
Τέρμερα, τά· πόλ. Μ. Ἀσίας.
Τερμέριον, τό· ἀκρωτ. Καρίας.
Τέρμερος, ὁ· λῃστὴς Θεσσαλίας.
Τερμησσός, ἡ· πόλ. Πισιδίας.
Τερμίλαι, οἱ· λα. Κρήτης.
Τερμισσός, ἡ·=Τερμησσός.
Τέρμος, ὁ· ποτ. Σαρδινίας.
Τέρμων, -ονος, ὁ· θεὸς τῶν Ρωμαίων.
Τέρπανδρος, ὁ·λυρ.ποιητ.ἐκ Λέσβου.
Τερπιάδης, -ου, ὁ·υἱ.Τερπίου,Φήμιος.
Τερψίας, -ου, ὁ· Ἰσθμιονίκ.,ἐκ Κορίνθ.
Τερψικλῆς, -έους, ὁ· συγγραφεύς τις.
Τερψικράτη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων. μή. Εὐρύποπος.
Τερψιχόρη, ἡ· μία τῶν Μουσῶν.
Τερψίων, -ωνος, ὁ· μαθ. Σωκρ.,Μεγαρεύς | κ.ἄ.
Τετράμνηστος, ὁ· ναύαρχ. Περσικοῦ στόλου, Σιδώνιος.
Τετράπολις, -εως, ἡ· τμῆμα Ἀττικῆς | τμῆμα Δωρίδος | τμῆμα Συρίας.
Τετραπυργία, ἡ· πόλ. Καππαδοκίας | χωρ. Κυρηναϊκῆς.
Τεύγλουσα, ἡ·=Τεύτλουσα.
Τευθέα, ἡ· κώ. Ἤλιδος.
Τευθέας, -ου, ὁ· ποτ. Ἤλιδος.
Τεῦθις, -ιδος, ἡ·=Τευθέα.
Τευθρανία, ἡ· πόλ. Μυσίας κ. ἡ περὶ αὐτὴν χώρα.
Τευθρανίδης, ὁ· υἱ.Τεύθραντος, ὁ Ἄξυλος.
Τεύθρας, -αντος, ὁ· βασ.Μυσίας Ἕλλην ἐκ Μαγνησίας.

Τευθρώνη, ἡ· πόλ. Λακωνίας.
Τευκρίς, -ίδος, ἡ· ἡ Τρῳάς.
Τευκροί, οἱ· οἱ κάτ. Τευκρίδος.
Τεῦκρος, ὁ·υἱ.Σκαμάνδρου,βασ.Τρῳάδος | υἱ. Τελαμ., ἀδελ.Αἴαντος|κ.ἄ.
Τευμησ(σ)ός, ἡ· κώ. κ. ὄρ. Βοιωτίας.
Τευρίσκοι, οἱ· λα. Δακίας.
Τεῦτα, ἡ· βασίλισσα Ἰλλυρίας.
Τευταμίας, -ου, ὁ· βασ. Λαρίσης.
Τευταμίδης, ὁ· υἱ.Τευταμίου,ὁ Λῆθος.
Τεύταμος, ὁ· πα. Βίαντος, Πριηνεύς | ἀρχηγ. ἀργυρασπίδων ἐν Μακεδον.
Τευτίαπλος, ὁ· τῶν ἐπισ. Ἠλείων τις.
Τεύτλουσα, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Ρόδον.
Τεύτονες, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Τέχνων, -ωνος, ὁ· ἀρχ. αὐλητής.
Τέως, -ω, ἡ· πόλ.Ἰωνίας, πα.Ἑκαταίου, Ἀνακρέοντος κ.ἄ.
Τηθύς, -ύος, ἡ· θυγ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς, σύζ. Ὠκεανοῦ.
Τηλεβόαι,οἱ (κ. -όοι)· ἔθν. Ἀκαρναν., οἱ ὕστερον Τάφιοι.
Τηλεβόας, -α, ὁ· ἀπόγ. Λέλεγος | εἷς υἱῶν Λυκάονος | ποτ.Ἀρμενίας.
Τηλεβοῖς, -ίδος, ἡ· μέρος Ἀκαρν. ἔνθα ᾤκουν οἱ Τηλεβόαι.
Τηλεγόνη, ἡ· θυγ.Φάριος,ἔγγ.Ἑρμοῦ.
Τηλέγονος, ὁ·εἷς υἱ.Πρωτέως|βασ.Αἰγύπτου |υἱ. Ὀδυσ. κ. Κίρκης | κ.ἄ.
Τηλέδαμος, ὁ· υἱ. Κασσάνδρας.
Τηλεκλείδης, ὁ· κωμ. ποιητής.
Τηλεκλῆς, -έους, ὁ· εἷς Δολιόνων| Σάμιός τις | Φωκαεύς τις.
Τήλεκλος,ὁ·υἱ.Ἀρχελάου,βασ.Σπάρτ.
Τηλέμαχος, ὁ· υἱ. Ὀδυσσ. κ. Πηνελόπης | Ὀλυμπιον. Ἠλεῖος | κ.ἄ.
Τήλεμος, ὁ· περίφ.μάντις,υἱ.Εὐρύμου.
Τηλέπυλος, ἡ· πόλ. Λαιστρυγόνων.
Τηλεφάνης, -ους, ὁ·δύο αὐληταί|κ.ἄ.
Τηλέφασσα, ἡ· σύζ. Ἀγήνορος, μή. Κάδμου | κ.ἄ.
Τηλεφίδης, ὁ· υἱ.Τηλέφου,ὁ Εὐρύπυλ.
Τήλεφος,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.Αὐγης|Μακεδ. τις·| Γραμματ. ἐκ Περγάμου | κ.ἄ.
Τηλίνης, -ους, ὁ· ἱερεὺς χθονίων θεῶν ἐν Σικελίᾳ.
Τῆλος, ἡ· νησὶς Αἰγαίου.
Τῆλυς, -υος, ὁ· ἡγεμὼν Συβάρεως.
Τημενίδαι, οἱ· ἀπόγ. τοῦ Τημένου,μετοικήσαντες ἐξ Ἄργους εἰς Ἰλλυρ.
Τημένιον, τό· κώ. Ἀργολίδος.
Τήμενος, ὁ· υἱ. Ἀριστομάχου, εἷς Ἡρακλειδῶν.
Τῆμνον, τό· ὄρ. Μυσίας.
Τῆμνος, ἡ· πόλ. Αἰολίδος Μ. Ἀσίας.
Τήνερος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., μάντις.
Τῆνος, ἡ·νῆσ. Αἰγαίου,μίαΚυκλάδων
Τήραιος, ὁ· βασ.Χάρακος, ἐν τῷ·Ἀραβ. κόλπῳ.
Τήρεια, ἡ· βασίλισ. κ. πόλ. Μυσίας.
Τηρεύς, -έως,ὁ· βασ. Θρᾴκης, υἱ. Ἄρεως | κ. ἄ.
Τήρης, -ους (-εω), ὁ· ὃν. δύο βασ.Ὀδρυσῶν Θρᾴκης.
Τηρίας, -ου, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Τηρίβαζος, ὁ·Πέρσης σατρ.Ἀρμενίας.
Τηριδάη, ἡ· δούλη Μενελάου, μή. Μεγαπένθους.
Τηριδάτης, ὁ· εὐνοῦχος Κύρου νεωτ.
τήριλλος, ὁ· τύρ. Σικελ. Ἱμέρας.
Τηῦγετον, τό· ἀντὶ Ταΰγετον.
τιαραντός, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
τίασα, ἡ· θυγ. Εὐρώτα.
τιβαρηνία,ἡ (κ.-νίς)·ἡ χώ.Τιβαρηνῶν.
τιβαρηνοί, οἱ· λα. παραλ.Εὐξ.Πόντου.
τιβεριάς, -άδος, ἡ· πόλ. Γαλιλαίας.
τιβεριόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Φρυγίας.
Τιβέριος, ὁ· βασ. Ρώμης, θετὸς υἱ. κ. διάδ. τοῦ Αὐγούστου.
Τίβερις, -εως (κ. -ιδος), ὁ· ποτ.Ἰταλ.
Τιβία, ἡ· ἡ Φρυγία.
Τίβιον, τό· ὄρ. Φρυγίας.
Τίβιος, ὁ·ὄν.Φρυγ. δούλ.παρ'Ἕλλησιν.
Τίβισις, -ιος, ὁ· ποτ. Θρᾳκῆς.
Τίβισκος, ὁ· ποτ. Δακίας.
Τίβουρα,τὰ (κ.Τίβυρις,ἡ)·πόλ.Λατίου.
Τίγασις, -ίδος, ὁ· υἱ.Ἡρακλ. κ.Θεσπιάδος Φυλείδος.
Τίγγις, -ιος (κ. -εως), ἡ· πόλ. Ἀφρικ.
Τιγράνης, -ού, ὁ· στρατ. Μήδων | ὃν. διαφ. βασ. Ἀρμενίων | κ.ἄ.
Τιγρανόκερτα, τά· πόλ. Ἀρμενίας.
Τίγρης, -ητος, ὁ (κ. -ις, -ιδος)· ποτ. Ἀσίας | πρτ. Πελοποννήσου.
Τίγρις, -ιδος, ὁ·=Τίγρης.
Τιγυρηνοί, οἱ· ἔθνος ἀρχ. Ἑλβετίας.
Τίειον, τό·=Τίον.
Τιδαῖος, ὁ· στρατ.Περσῶν, υἱ.Δάτιδος.
Τιδοραία, ἡ (κ. -ᾶα)· πόλ. Φωκίδος| κορυφὴ Παρνασσοῦ.
Τίδρας, -αντος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Τιδραύστης, -ου, ὁ·Πέρσης, σατρ.Λυδ.
Τιδωνός, ὁ·υἱ. Λαομέδοντ.κ.Στρυμοῦς.
Τίκινον, τό (κ. -νος, ἡ)· πόλ. τῆς ἐκεῖθεν τοῦ Πάδου Γαλατίας.
Τίκινος, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Τιλαταῖοι, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Τιλλίβορσος, ὁ· περιβ. λῃστής.
Τιλφοῦσ(σ)α,ἡ·νύμφη Βοιωτίας| πηγὴ πλησίον Ἁλιάρτου.
Τιλφούσιον, τό (κ. -σσιον)· ὄρ. κ.πόλ. Βοιωτίας.
Τιμαγένης, -ους, ὁ· ἱστοριογρ. κ.ῥήτ. ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Τιμάγητος, ὁ· ὃν. ἀνδρός.
Τιμαγόρας, -ου, ὁ· Ταγεάτης τις·κ. ἄ.
Τιμαία, ἡ· σύζ. βασ. Σπάρτ. Ἄγιδος.
Τιμαιδώ, -οῦς,ἡ·θυγ.Ἀριστοδίκ.τινός.
Τιμαίνετος, ὁ· περίφ. ζωγράφος | ἀθλητὴς ἐκ Φλιοῦντος
Τίμαιος, ὁ· Πυθαγόρ.φιλόσ.|ἱστοριογρ. ἐκ Σικελίας | σοφιστὴς | κ.ἄ.
Τίμαλκος, ὁ· υἱ. Μεγαρέως, σύμμαχος Διοσκούρων κατὰ Ἀφιδνῶν | κ.ἄ.
Τιμάνδρα, ἡ· θυγ.Τυνδάρεω,σύζ.Ἐχέμου | μή. Λαΐδος.
Τιμανδρίδας, -α, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
Τίμανδρος, ὁ· Μακεδών τις.
Τιμάνδης, -ους, ὁ· Κορίνθιός τις|Ὀλυμπιον. ἐκ Κλεωνῶν.
Τιμανορίδας, -α, ὁ· Κορίνθιός τις.
Τιμάνωρ, -ορος, ὁ· υἱ.Τιμάνθους;ναύαρχος Κορινθίων.
Τιμάρατος, ὁ· Πυθαγόρ., νομοθέτ. Λο-
Τιμαρέτεια, ἡ·=Τιμαρέτη. [κρῶν
Τιμαρέτη, ἡ· ἱέρεια τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου.
Τιμάρης, -ους, ὁ Πυθαγόρ.ἐκΛοκρῶν.
Τιμαρχίδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἀρχ.Ἀθην.| γλύπτης | κ.ἄ
Τίμαρχος, ὁ· δημαγ. Ἀθην |Ἐπικούρ. φιλόσ | κ.ἄ.
Τιμάσαρχος,ὁ·υἱ.Τιμοκρίτου,Αἰγινήτ.
Τιμασίδεος, ὁ· Κροτωνιάτης τις
Τιμασίων, -ωνος,ὁ·εἷς στρατ.Μυρίων.
Τίμαυον, τό· ἡρῷον τοῦ Διομήδους.
Τίμαυος, ὁ· ποτ. Ἰστρίας.
Τιμαχίδας, -α, ὁ· συγγραφ. ἐκ Ρόδου
Τιμέας, -ου, ὁ· υἱ. Πολυνείκους, εἷς Ἐπιγόνων
Τιμηγενίδης, -εω, ὁ·Θηβαῖος,σύμβουλος Μαρδονίου.
Τιμησιάναξ, -ακτος, ὁ· Πυθαγόρειος ἐκ Πάρου.
Τιμησίας, -ου, ὁ·=Τιμήσιος.
Τιμησίδεος, ὁ· ἐκ Δήλου, συνωμότης Κύλωνος | τραγ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Τιμήσιος, ὁ· Κλαζομένιος, οἰκιστὴς Ἀβδήρων.
Τίμνης, -εω, ὁ· τῶν ἐπισ. Σκυθῶν τις.
Τιμόδημος, ὁ· Ἀθην., Νεμεονίκης|πα. Τιμολέοντος, Κορινθ. | κ.ἄ.
Τιμόδεος, ὁ· πα. κ. υἱ. Κόνωνος|τραγ. κ. λυρ. ποι.ἐκ Μιλήτ.|αὐλητὴς|κ.ἄ.
Τιμόκλεια, ἡ· Θρᾴσσα τις|Θηβαία|κ.ἄ.
Τιμοκλῆς, -έους, ὁ· ἐπών. ἀρχ. Ἀθην. | κωμ.ποι. | γλύπτης | φιλόσ.|κ.ἄ.
Τιμοκράτης, -ους, ὁ· ἐπών.ἀρχ.Ἀθην. | στρατ. Λακεδ.|εἷς τῶν κατηγόρων τῶν 10 στρατ. ἐν Ἀργινούσαις κ.ἄ.
Τιμοκρέων, -οντος, ὁ· κωμ. ποι. ἐκ Ρόδου, φίλ. Σιμωνίδου
Τιμόκριτος, ὁ· ὃν. ἀνδρῶν.
Τιμόλαος, ὁ (κ. -λας)· Κορίνθιος|ῥήτ. κ. ποι. ἐκ Λαρίσης |Θηβαῖος| κ.ἄ.
Τιμολέων, -οντος, ὁ· περίφ. στρατ.κ. πολιτικὸς Κορίνθου | κ.ἄ.
Τιμόμαχος, ὁ· στρατ. Ἀθην. | περίφ. ζωγράφος ἐκ Βυζαντίου.
Τιμονόη,ἡ·ὃν.γοναικός, θυγ.Τιμοθέου.
Τιμόξενος,ὁ·στρατ.Σκιωναίων|στρατ. Κορινθ. | στρατ. Ἀχαιῶν.
Τιμόπτολις, -ίδος, ἡ· Ἠλεῖος, υἱ.Λάμπιδος.
Τιμοσθένης, -ους, ὁ· Ὀλυμπιονίκ. ἐξ Αἰγίνης|ἐπών. ἀρχ. Ἀθην.|ναύαρχ. Πτολεμ/αίου Β' | κ.ἄ.
Τιμόστρατος, ὁ· κωμ. ποιητὴς | κ.ἄ.
Τιμοφάνης, -ους, ὁ· Κορινθ., ἀδελφ. Τιμολέοντος | κ.ἄ.
Τιμόχαρις, -ίδος, ὁ· ἀστρολόγος
Τιμύχα, ἡ· Πυθαγορεία ἐκ Λακεδαίμ.
Τιμώ, -οῦς, ἡ· ἱέρεια τις ἐκ Πάρου.
Τίμων, -ωνος, ὁ· ἐπίσ. τις ἐκ Δελφῶν·| υἱ.Ἐχεκρατίδου,ἐπικληθεὶςΜισάνθρωπος | φιλόσ. |κ.ἄ.
Τιμῶναξ, -ακτος, ὁ· εἷς τῶν ναυάρχ. Περσικοῦ Στόλου κατὰ τὰ Μηδικά, Κύπριος.
Τιμώνιον, τό· φρούρ. Παφλαγονίας.
Τιμῶσα, ἡ· σύζ. Ὀξυάρτου.
Τίον, τό (κ. ἡ Τίος)· πόλ. Βιθυνίας.
Τίρεως, -ω, ὁ· εὐνοῦχός τις Δαρείου.
τιρίβαζος, ὁ·=Τηρίβαζος.
Τίριζις, -εως, ὁ· ἄκρωτ. Θρᾴκης.
Τιρίστασις, -εως, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Τίρυνς,-υνθος, ἡ· πόλ. Ἀργολίδος.
Τίρυνς, -υνθος, ὁ· υἱ. Ἄργου. ἱδρ.τῆς ὁμωνύμου πόλεως.
Τισαγόρας, -α, ὁ· γλύπτης τις.
Τίσαι, αἱ·=Τίσση
Τισαῖον ὄρος, τό (κ. -σαῖη ἄκρη, ἡ)· ὄρ. κ. ἀκρωτ. Θεσσαλίας.
Τισαμενός,ὁ·υἱ.Ὀρέστου κ.Ἑρμιόνης. βασ Ἄργους |βασ Θήβῶν| Ἠλεῖος μάντις | κ.ἄ.
Τίσανδρος, ὁ· υἱ. Ἰάσονος κ. Μηδείας | Αἰτωλὸς | Ἀθην. | Νάξιος | κ. ἄ.
Τισιάδης, -ου, ὁ·εἷς τῶν Ἠλιαστῶν ἐν Ἀθήναις.
Τισίας, -ου, ὁ· ῥητοροδιδάσκαλος ἐκ Συρακουσ. | στρατ. Ἀθην. | κ.ἄ.
Τισικράτης, -ους, ὁ· Ὀλυπιονίκης ἐκ Κρότωνος.
Τισίμαχος, ὁ· Ἀθην.,πα.στρατ.Τισίου.
Τισιφόνη, ἡ· μία Ἐριννύων | θυγ.Ἀλκμέωνος κ. Μαντοῦς.
Τισιφονος, ὁ· τύρ. Φερῶν Θεσσαλίας.
Τισσαφέρνης, -ους, ὁ Πέρσης, σατρ. Μ Ἀσίας.
Τίσση, ἡ· πόλ. Σικελίας.

Τιτακίδαι, οἱ· δῆμ. Ἀττικῆς.
Τίτακος, ὁ· Ἀθηναῖος ἀποκαλύψας εἰς Διοσκούρους τὴν ἁρπαγὴν Ἑλένης.
Τιτάν,-ᾶνος, ὁ· | πληθ. Τιτᾶνες, οἱ· υἱοὶ Οὐρανοῦ κ. Γῆς.
Τίτανα, τά·=Τιτάνη, κώ. Σικυωνίας.
Τιτάνας, -α, ὁ· εἷς υἱῶν Λυκάονος.
Τιτάνη, ἡ· ὄν. γυν. | κώ. Σικυωνίας.
Τιτανίς,-ίδος,ἡ | πληθ.Τιτανίδες, αἱ· θυγ.Οὐρανοῦ κ. Γῆς,ἀ·ελ. Τιτάνων.
Τίτανος, ὁ· ὄρ. Θεσσαλίας.
Τιταρήσιος, ὁ· ποτ. Θεσσαλ. | ἐπίθ. Λαπίθου Μόψου.
Τίταρον, τὸ (κ. -ρῶν, -ῶνος, ἡ)· πόλ. κ. ὄρ. Θεσσαλίας.
Τιτήν, Τιτηνίς· =Τιτάν, Τιτανίς.
Τίτορμος, ὁ· δουκόλος ἐς Αἰτωλίας.
Τίτος, ὁ· ὄν. ἐπισ.Ρωμαί.| αὐτοκρ.Ρώμ.
Τιτυός, ὁ· υἱ. Γῆς, φόβερὸς Γίγας.
Τίτυρος,ὁ·ἀντὶΣάτυρος|βουκόλος τις.
Τίφα, ἡ· ἀντὶ Σίφα.
Τίφυς,-υος,ὁ·υἱ.Ἀγνίου,κυβερνήτ.Ἀργ.
Τιφύση, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Τλαπόλεμος, ὁ· ἀντὶ Τληπόλεμος.
Τλημονίδας, -α, ὁ· Λακεδαιμ., ἡγ. Πελταστῶν.
Τληπόλεμος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Ἀστυόχης | στρατ. Ἀθην. | ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | στρατ. Μ. Ἀλεξ. | κ. ἄ.
Τλησίας, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Τλῶς, -ῶ, ἡ· πόλ. Λυκίας ἢ Πισιδίας.
Τμάρος, ὁ·=Τόμαρος.
Τμῶλος, ὁ· υἱ. Ἄρεως κ. Θεογόνης, βασ. Λυδίας | ὄρ. Λυδίας.
Τνέφαχθος, ὁ·πα.Βοκχόρ.,βασ.Αἰγύπ.
Τολιατοβόγιοι, οἱ· μία τῶν τριῶν φυλῶν τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ Γαλατῶν.
Τόλμαιος, ὁ· Ἀθ.,πα.στρατ. Τολμίδου.
Τολμίδης, -ου, ὁ· στρατ. Ἀθην., υἱ. Τολμαίου | κήρ. νεωτ. Κύρου | κ.ἄ.
Τόλοφος, ὁ· Αἰτωλός τις.
Τολοφῶν, -ῶνος, ἡ· πόλ. Λοκρῶν Ὀζολῶν.
Τολῶσσα, ἡ· πόλ. Γαλλίας.
Τομαῖον ὄρος, τό· =Τομεύς.
Τομαριάς, -άδος, ἡ· ἡ (ἐκ) τοῦ ὄρους Τομάρου.
Τόμαρος, ὁ· ὄρ. Θεσπρωτ.ἐν Ἠπείρῳ.
Τομεύς, -έως, ὁ· ὀρεινὸν τμῆμα Μεσσηνίας | =Τόμοι.
Τόμοι, οἱ·πόλ.Μοισίας ἐπὶ Εὐξ.Πόντου.
Τομοῦραι, αἱ· αἱ μαντεῖαι τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου.
Τομοῦροι, οἱ· ἱερεῖς τοῦ ἐν Δωδ. μαντ.
Τόμυρις, -ιος, ἡ· βασίλ. Μασσαγετῶν ἐν Σκυθίᾳ.
Τόξαρις, -ιδος, ὁ· Σκύθης τις | κ. ἄ.
Τοξεύς,-έως, ὁ·υἱ. Οἰνέως κ.Ἀλθαίας.
Τοξικράτη, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Τόξιλοι, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Τορεᾶται, οἱ· λα. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Τόρος, ὁ· ὄρ. Σικελίας.
Τορύλαος, ὁ· Θεσσαλός τις.
Τορωναῖος, α, ον· ὁ τῆς Τορώνης | Τορ-κόλπος(ἐν Μακεδονίᾳ) | Τορ-άκρη (τὸ ἀκρωτ.).
Τορώνη, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Τουδώ, -οῦς, ἡ· σύζ. Κανδαύλου
Τοῦκις, -ιδος, ἡ· πόλ. Ἰσπανίας.
Τουλλία, ἡ· γενεὰ ἐπισ Ρωμαίων | ὄν. Ρωμ. Δεσποινῶν
Τούλλιος, ὁ· βασ. Ρώμης|όν. Ρωμαίων.
Τουρδιτανία, ἡ· ἐπαρχ. Ἰσπανίας.
Τουρδιτανοί, οἱ· ἔθνος Ἰσπανίας.
Τουρδοῦλοι, οἱ· ἔθν. Ἰσπ. Λυσιτανίας
Τούσκλον, τὸ (κ. Τούσκουλον)· πόλ. Λατίου.
Τόχαροι, οἱ· ἔθνος Βακτριανῆς.
Τραγαία, ἡ· = Τραγέαι.
Τραγασαί, αἱ· χωρ. Τρῳαδος
Τραγέαι, αἱ (κ. -ἴα, ἡ)· νῆσοι παρὰ τὴν Σάμον | πόλ. Νάξου.
Τράγιον, τό· πόλ. Λακωνίας.
Τράγος, ὁ· ποτ. Ἀρκαδίας.
Τραγούριον, τὸ (κ. -ύριον)· πόλ. κ. λιμ. Δαλματίας.
Τραϊανός, ὁ· Ρωμ. αὐτοκράτωρ.
Τραϊανούπολις, -εως, ἡ· πόλ. Κιλικίας | πόλ. Θρᾴκης.
Τράλλεις,-εων, αἱ· πόλ. Λυδίας.
Τραλλία, ἡ· ἐπαρχ. Ἰλλυρίας.
Τρανίψαι, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Τράπεζα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Τραπεζόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Φρυγίας ἢ Καρίας.
Τραπεζοῦς, -οῦντος, ἡ (ὁ)· πόλ. Ἀρκαδίας | πόλ. Πόντου.
Τραπεζοῦς, -οῦντος, ὁ· ὄρ. Ταυρίδος.
Τραπεζών, -ῶνος, ὁ· λόφος παρὰ τὴν Ἀντιόχειαν.
Τράριον, τό· κώ. Αἰολίδος.
Τρασιμένη, ἡ· λίμνη Τυρρηνίας.
Τράσπιες, οἱ· ἔθνος Σκυθικόν.
Τρασυμένη, ἡ· Τρασιμένη.
Τραῦος, ὁ· ποτ. Θρᾴκης.
Τραυσοί, οἱ· ἔθνος Θρᾴκης.
Τραχεῖα,ἡ· τόπος τις πλησ. Ἐφέσου.
Τραχειώτης, -ου, ὁ· κάτ. Τραχείας.
Τραχίν, -ῖνος, ἡ· =Τραχίς.
Τραχίνη, ἡ· ἡ Ταρρακινὴ ἐν Ἰταλίᾳ.
Τραχίνιαι πέτραι,·αἱ· τὰ περιβάλλοντα τὴν Τραχῖνα ὄρη.
Τραχίς,-ῖνος, ἡ· πόλ. τῆς ἐν Φθιώτιδι Τραχινίας | κώ. Φωκίδος.
Τραχύ, τό· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Τράχωνες,οἱ·δύο ὄρη παρὰ τὴν Δαμα-
Τρεβίας, ὁ· ποτ. Ἰταλίας. [σκόν.
Τρεῖς Κεφαλαί,αἱ·=ΔρυόςΚεφαλαί.
Τρεμιδοῦς, -οῦντος, ὁ· κώ. Κύπρου.
Τρήθηροι, οἱ· βλ. Τρηούηροι.
Τρηβούλα, ἡ· πόλ. Σαβίνων.
Τρηούηροι, οἱ (κ. Τριθηροί)· λα. τῆς Βελγικῆς Γαλλίας.
Τρῆρες, οἱ· λα. Θρᾴκης.
Τρῆρος, ὁ· χώ. Θρᾴκης | ποτ. Λατίου.
Τρήτα, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Τρητόν, τό· ὄρ. Ἀργολίδος.
Τρηχίν, Τρηχίνιος, βλ. Τραχίν, Τραχίνιος.
Τρῆχος, ὁ· τῶν Αἰτωλῶν τις.
Τριβαλλοί, οἱ· ἔθνος Θρᾴκης.
Τριδεντῖνοι, οἱ· λα. Ραιτίας.
Τριεφῶν, -ῶντος, ὁ· πλαστὸν ὄν. παρὰ Λουκιανῷ.
Τριήρης, -ους, ἡ· φρουρ. Φοινίκης.
Τρίκαλα, τὰ (κ. -λον, τό)· φρούρ. Σικελίας.
Τρικάρανα, τὰ (κ. -νον, τό)· ὀχ. χωρ. Φλιασίας ἐν Πελοπον.
Τρίκ(κ)η, ἡ· πόλ. Θεσσαλ., πατρὶς Ἀσκληπιοῦ.
Τρικόλωνοι, οἱ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Τρικόλωνος, ὁ· υἱ. Λυκάονος, Ἀρκάς.
Τρικόριοι,οἱ· λα. Ναρβών. Γαλλίας.
Τρικόρυθον,τὸ(κ.-θος,ἡ)· χώ. κ. δῆμ. τῆς ἐν Ἀττ. Τετραπόλεως.
Τρίκρανα, τά· χωρ. Ἀρκαδίας.
Τρικωνιεύς, ὁ·=Τριχωνιεύς.
Τριμηδοῦς,-οῦντος,ἡ·= Τρεμιδοῦς.
Τρινακία,ἡ(ἀντὶΤρινακρία)·ἡ,Σικελία.
Τρίνασος, ἡ· λιμ. Ἰνθείου Λακωνίας.
Τρινέμεια, ἡ (κ. Τρινεμεῖς, οἱ)· δῆμ. Ἀττικῆς.
Τριόκαλα, τὰ=Τρίκαλα.
Τριόπας,-α,ὁ(κ.-όπης,-ου)·υἱ. Ποσειδ· κ.Κανάκης|πα.ἠυἱ.Φόρβαντος|κ. ἄ.
Τριοπίδης,-ου,ὁ·υἱ.Τριόπα| κάτ.Τριοπίου.
Τριόπιον,τό·ἀκρωτ.κ.πόλ.τῆςἐνΚαρίᾳ Κνιδίας.
Τρίοπος, ἡ· πόλ. τῆς νήσου Κῶ.
Τρίοψ, -οπος, ὁ·=Τριόπας.
Τρίποδες,οἱ·μιᾶτῶν ἐν Ἀθήναις ὀδῶν.
Τριποδίσκιον,τό(κ.-ίσκοι,οἱ,κ.-ίοκος, ὁ, κ. -ίσκη, ἡ)· κώ. Μεγαρίδος.
Τρίπολις,-εως,ἡ·χώ.Ἀρκαδίας | πόλ. Φοινίκ. | πόλ. Φρυγίας | κ. ἄ.
Τριπολίτις,-ιδος,ἡ·χώ.Μακεδ., ἢ ἄλλ. Πελαγονία.
Τριπτόλεμος,ὁ·υἱ.βασ.Ἐλευσ.Κελεοῦ.
Τριπυργία, ἡ· χωρ. Αἰγίνης.
Τρίταια, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Τριτανταίχμης,-ου, ὁ· ἀατρ. κ. στρατ. Περσῶν.
Τριτέαι,αἱ(κ.Τρίτειαι-αια)·πόλ.Φωκί.
Τριτογένεια,ἡ(κ.-γενής, -οῦς)· ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Τριτώ, -οῦς, ἡ·=Τριτογένεια.
Τρίτων,-ωνος,ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Ἀμφιτρίτης|Τρίτωνες,οἱ· υἱ. Τρίτωνος | χείμαρ.Λιβύης|Νεῖλος|ποτ. Βοιωτ.
Τριτωνιάς,-άδος,ἡ(κ.-νίς, -ίδος)· λι. Λιβύης|νύμφ.Διός.|ἐπίθ.Ἀθηνᾶς|κ.ἄ.
Τριφάλης, -ητος, ὁ· κωμῳδ.Ἀριστοφ.
Τριφυλία, ἡ· ἐπαρχ. Ἤλιδος.
Τριφυλίς,-ίδος, ἡ·=Τριφυλία.
Τρίφυλος,ὁ·υἱ.Ἀρκάδ. κ.Λαοδαμείας.
Τριχώνειον, τό·πόλ. Αἰτωλίας.
Τριχωνίς,-ίδος, ἡ· λίμνη Αἰτωλίας.
Τροία,ἡ(κ.Τρῳάς)·χώ.Μ.Ἀσίας| =Ἴλιον, πόλ. κ. πρωτ. Τροίας.
Τροιζήν, ῆνος, ἡ· πόλ. Ἀργολίδος.
Τροιζήν,-ῆνος,ὁ·υἱ.Πέλοπος, ἱδρ.πόλ. Τροιζῆνος.
Τροίζηνος,ὁ·υἱ.Κέαντος,πα.Εὐφήμου.
Τρόκμοι,οἱ·λα.Γαλατίας ἐν Μ.Ἀσίᾳ.
Τρόμης, -ητος, ὁ· πα. Αἰσχίνου.
Τρόπαια, τά· χωρ. Ἀρκαδίας.
Τρουεντῖνος,ὁ·ποτ.Ἰταλ. Πικεντίνης | -ντίνη, ἡ· πόλ. Ἰταλίας.
Τροφώνια,τά·ἑορτὴ ἐν Λεβαδείᾳ πρὸς τιμὴν Τροφωνίου Διός.
Τροφώνιος,ὁ·υἱ.Ἐργίνου ἐξ Ὀρχομενοῦ Βοιωτίας.
Τροχίλος,ὁ·υἱ.Καλλιῤῥόης,ἱερ.ἐν Ἄργ.
Τροχοειδής,ἡ (κ.Τροχόεσσα)· λίμνη ἐν Δήλῳ.
Τρυγαῖος,ὁ·πλαστὸν ὄν. ἀμπελουργοῦ.
Τρύφαινα, ἡ· ἑταίρα Ἀθηνῶν.
Τρυφέρα, ἡ· ὄν. γυναικός.
Τρυφιόδωρος,ὁ·ποιητὴς ἐξ Αἰγύπτου.
Τρύφων, -ωνος,ὁ·ἐπών.βασ.Αἰγύπτου Πτολεμ Δ'|Γραμματ.Ἀλεξ.|κ.ἄ.
Τρῳαί,αἱ(κ.Τρῳαί)·=Τρῳάδες.
Τρῳάς,-άδος,ἡ·γυνὴἐκΤροίας | ἡ χώ. τῆς Τροίας.
Τρωγιλία,ἡ(κ.-ίλιον,τό)·ἀκρωτ.Ἰωνί-
Τρώγιλος,ὁ·λιμὴνΣυρακουσῶν. [ας.
Τρωγῖτις,-ίδος,ἡ·λίμνηΛυκαονίας.
Τρωγλοδύται,οἱ(κ.-ῦται)·οἱ οἰκοῦντες εἰς σπήλαια Ἀραβ. κόλπου.
Τρωγλοδυτική,ἡ·ἡ,χώ.τρωγλοδ.Αἰθιο.
Τρωιάς, -άδος, ἡ· ἀντὶ Τρωική.
Τρωίλος,ὁ·υἱ.Πριάμουκ.Ἑκάβης.
Τρώς, Τρωός, ὁ· υἱ.Ἐριχθονίου κ. Ἀστυόχης | υἱ.Ἀλάστορος | κ.ἄ.|ὡς ἐθνικόν, ὁ κάτ. Τροίας.
Τρώτιλον, τό· ἀντὶ Τρώγιλος.
Τύανα, τά· πόλ. Καππαδοκίας.
Τυανῖτις, -ιδος, ἡ· ἡ περὶ τὰ Τύανα χώ. Καππαδοκίας.

Τύδας, -α, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Κρότωνος.
Τυδείδης, -ου, ὁ·υἱ. Τυδέως, δἰσομήδης.
Τυδεύς, -έως, ὁ· υἱ. βασ. Καλυδῶνος Οἰνέως κ. Περιβοίας, πα. Διομήδους.
Τύκα, ἡ·=Τύχη.
Τύλλιος, ὁ·=Τούλλιος.
Τύλος, ἡ·=Οἴτυλος|νῆσ. Περσ. κόλπ.
Τύμνης -εω, ὁ·πα. Ἰστιαίου|ποιητής.
Τυμφαία, ἡ· χώ. Ἠπείρου.
Τύμφη, ἡ· ὄρ. κ. πόλ. Ἠπείρου.
Τυμφρηστόν, τό· ὄρ. Θεσσαλίας.
Τυνδάρεως, -εω, ὁ (κ. -ρεος)·υἱ. βασ. Σπάρτ. Οἰβάλου κ. νύμφ. Βατείας.
Τυνδαρεώνη, ἡ·θυγ. Τυνδάρ.·ἡ Ἑλένη.
Τυνδαρίδης, -ου, ὁ· υἱ. Τυνδάρεω, Πολυδεύκης.
Τυνδάριον, τό·=Τυνδαρίς, πόλ. Σικελ.
Τυνδαρίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Τυνδάρου, ἡ Ἑλένη | πόλ. Σικελίας.
Τυνδάριχος, ὁ· ποιητής τις.
Τύνης, -ητος, ὁ (ἡ), κ. Τύνις, -ιδος, ἡ· πόλ. Ἀφρικῆς.
Τύννιχος, ὁ· Εὐβοεύς τις ἐκ Χαλκίδος.
Τυννώνδας, -α, ὁ· Εὐβοεύς τις.
Τύπαιον, τό· ὄρ. Τριφυλίας.
Τυπάναια, ἡ (κ. -νέα, κ. -νέαι, αἱ)· πόλ. Ἤλιδος.
Τυραγέται, οἱ·=Τυριγέται.
Τυράμβη, ἡ· πόλ. Ἀσιατ. Σαρματίας.
Τυραννίων, -ωνος, ὁ· Γραμματ. ἐξ Ἀμισοῦ.
Τύραννος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Πτερελάου.
Τύρας, -α, ὁ· ποτ. Εὐρωπ. Σαρματίας.
Τυρέδιζα, ἡ·=Τυρόδιζα.
Τυρία, ἡ· μία γυναικῶν Αἰγύπτου.
Τυριαῖον, τό· πόλ. Λυκαονίας.
Τυριάσπης, -ους, ὁ·Πέρσης σατράπης.
Τυριγέται, αἱ (κ. Τυρῖται)· οἱ περὶ τὸν ποτ. Τύραν Γέται.
Τυρμίδαι, οἱ (κ. -εἶδαι)· δῆμ. Ἀττικῆς.
Τύρνος, ὁ· βασ. Ρουτούλων Ἰταλίας.
Τυρόδιζα, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Τύρος, ἡ· πόλ. Φοινίκης.
Τυρρηνία, ἡ· ἐπαρχ. Ἰταλίας.
Τυρρηνός, ὁ· υἱ. βασ. Λυδίας Ἄτυος, οἰκιστὴς Τυρρηνίας | υἱ. Ἡρακλ. κ. Ὀμφάλης.
Τυρσηνία, Τυρσηνικός κλπ. ἀντὶ Τυρρηνία, Τυρρηνικός.
Τύρσητα, τά (κ. ἡ)· πόλ. Σαμνιτῶν Ἰταλίας.
Τυρταῖος, ὁ· Ἀθην. ἢ Μιλήσ. ποιητής.
Τύρταμος, ὁ· ὁ φιλόσ. Θεόφραστος
Τυρώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Σαλμωνέως, σύζ. Κρηθέως.
Τύσκλος, ἡ (κ. Τύσκλανον, τό)·=Τοῦσκλον.
Τυφαόνιος, α, ον·=Τυφώνιος | Τυφαόν- ὄρος (ὄρος μεταξὺ Ὀλύμπου κ. Θηβῶν παρ' Ἡσιόδῳ).
Τυφωεύς, -έως, ὁ·=Τυφών.
Τυφών, -ῶνος, ὁ· εἷς τῶν Γιγάντων ἔχων 100 κεφαλάς | ἀδελ. Ἴσιδος κ. Ὀσίριδος παρ' Αἰγυπτίοις.
Τυφώς, -ῶ, ὁ·=Τυφών.
Τύχη, ἡ· μία Νηρηϊδῶν|μία Ὠκεανίδων | θεὰ τῆς Τύχης.
Τυχιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Τυχίου.
Τυχίος, ὁ· σκυτοτόμος ἐξ Ὕλης.
Τύχων, -ωνος, ὁ· θεὸς Τύχης | δοῦλος Πλάτωνος κ. Ἀριστοτέλους.
Τώμυρις, -ιδος, ἡ·=Τόμυρις.

Υ

Ὑαγνις, -ιδος, ὁ·πα. τοῦ Φρυγὸς Μαρσύου, ἐπινοήσας τὴν αὐλῳδίαν.
Ὑάδες, αἱ·ἑπτὰ ἀστέρες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ταύρου.
Ὑαία, ἡ· κώ. τῶν Λοκρῶν Ὀζολῶν.
Ὑακινθις, -ίδος, ἡ·ἑταίρα τις|Ὑακινθίδες, αἱ· αἱ θυγ. τοῦ Ὑακίνθου.
Ὑάκινθος, ὁ· υἱ. Ἀμύκλα, ἐκ Σπάρτ., περίφ. διὰ τὸ κάλλος |κ. ἄ.
Ὑάμεια, ἡ· πόλ. Μεσσηνίας.
Ὑάμπεια, ἡ· κορυφὴ Παρνασσοῦ.
Ὑάμπολις, -εως, ἡ· πόλ. Φωκίδος | πόλ. Βοιωτίας.
Ὑανθίδας, -α, ὁ· υἱ. Προπόδα.
Ὕαντες, οἱ·οἱ πρῶτοι κάτ. Βοιωτίας.
Ὑαντίς, -ίδος, ἡ·=Αἰτωλία.
Ὕας, -αντος, ὁ·υἱ. Ἄτλαντος κ. Πληιόνης.
Ὑᾶται, οἱ·ἀρχ φυλὴ Σικυῶνος. [όνης.
Ὕβα, ἡ (κ. Ὑβάδαι, οἱ)· δῆμ. Ἀττικῆς.
Ὕβλα, ἡ (κ. -λη)· τρεῖς πόλ. Σικελίας.
Ὕβλων, -ωνος, ὁ· βασ. Σικελίας.
Ὑβρέας, -ου, ὁ·ῥήτωρ κ. πολιτ. ἐκ Μυλάσσων.
Ὑβρίας, -ου, ὁ· ποιητὴς ἐκ Κύπρου.
Ὑβριστης, -ου, ὁ· ποτ. Καυκάσου.
Ὑγγενεῖς, οἱ· λα. Μ. Ἀσίας.
Ὑγίεια, ἡ· θυγ. Ἀσκληπιοῦ|ἐπίθ. Ἀθηνᾶς.
Ὑγῖνος, ὁ· Ρωμ. μυθογράφος. [νᾶς.
Ὕδαρα, τά· κώ. Ἀρμενίας.
Ὑδάρνης, -ους (ους), ὁ· εὐθενὴς Πέρσης | στρατ. Ἀθανάτων τοῦ Ξέρξου|κ. ἄ.
Ὑδάσπης, -ου (ους), ὁ (κ. Ὑδάσπις, -εως)· ποτ. Ἰνδιῶν.
Ὕδη, ἡ· πόλ. Αὐλίας|πόλ. Λυκαονίας.
Ὕδισσα, ἡ (κ. -ισσός)· πόλ. Καρίας.
Ὕδρα, ἡ·δράκων ἐννεακέφαλος|λίμνη Αἰτωλίας.
Ὑδραώτης, -ου, ὁ· ποτ. Ἰνδικῆς.
Ὑδρέα, ἡ· νῆσ. Ἀργολικοῦ κόλπου.
Ὑδροῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. κ. λιμ. Καλαυρίας ἐν Ἰταλίᾳ.
Ὑδροῦσσα, ἡ· νησὶς Σαρωνικοῦ |νῆσ. Τῆνος | νῆσος Ἄνδρος.
Ὑέλη, ἡ·=Ἐλέα.
Ὑετίς, -ίδος, ἡ πηγὴ παρὰ τὴν Μίλητον, ου, ὁ· ἐπίθ. Βάκχου. [τον.
Ὑηττός, ἡ· κώ. Βοιωτίας.
Ὕκκαρα, τά (κ. Ὕκκαρον, τό)· πολίχνη Σικελίας.
Ὕλαι, αἱ·=Ὕλη.
Ὑλαίη, ἡ· ἐπαρχ. Σκυθίας.
Ὑλαῖος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Ὑλακίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ὑλάκου, πλαστ. ὄν. Ὀδυσσέως.
Ὕλας, -α, ὁ· υἱ. Θειοδάμαντος κ. Κυήκης | κ. ἄ.
Ὑλεύς, -έως, ὁ· ἥρως μετασχὼν τῆς θήρας Καλυδωνίου κάπρου.
Ὕλη, ἡ· πόλ. Βοιωτίας | πόλ. Καρίας | πόλ. Κύπρου.
Ὑλίας, -ου, ὁ· ποτ. Ἰταλίας.
Ὑλικός, ὁ· ποτ. Ἀργολίδος.
Ὑλική, ἡ· λίμνη Βοιωτίας.
Ὑλλαϊκός, ὁ· λιμὴν Κερκύρας.
Ὕλλιοι, οἱ (κ. Ὑλλεῖς)· μία τῶν ἀρχ. τριῶν φυλῶν Σικυῶνος|οἱ κάτ. τῆς χώρας Ὑλλίδος ἐν Ἰλλυρίᾳ.
Ὑλλίς, -ίδος, ἡ· χερσόν. τῆς Ἰλλυρίας ἐπὶ τῆς Ἀδριατ. θαλάσσης.
Ὕλλος, ὁ· υἱ. Ἡρακλ. κ. Δηιανείρας | κ. ἄ. | ποτ. Ἰωνίας.
Ὑμέης, -ου, ὁ· στρατ. Περσῶν.
Ὑμήν, -ένος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. Μούσης Καλλιόπης.
Ὑμησσός ὁ (κ. -ττός)· ὄρ. Ἀττικῆς.
Ὑμηττός, ὁ·=Ὑμησσός.
Ὑμήττ(ε)ιος, α, ον· ἐπίθ. Διός.
Ὑμνία, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος.
Ὑμνίς, -ίδος, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Ὕπαιπα, τά· πόλ. Αὐλίας.
Ὑπάκυρις, -ιος, ὁ·ποτ. Εὐρωπ. Σαρματ
Ὑπάνα, ἡ (κ. Ὕπανα, τά)·πόλ. Τριφυλ.
Ὕπανις, -ιος, ὁ· ποτ. Εὐρωπ. Σαρματίας|ποτ. Ἀσιατ. Σαρματ.|πόλ. Ἰνδικ.
Ὕπαρνα, τά· φρούρ. Καρίας. [ῶν.
Ὕπατα, τά (κ. Ὑπάτη, ἡ)·πόλ. Θεσσαλ.
Ὑπάτης, -ου, ὁ· Θηβαῖός τις.
Ὑπατία, ἡ· θυγ. Μαθηματ. Θέωνος ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ὑπατόδωρος, ὁ· Θηβαῖός τις.
Ὕπατον, τό (κ. -ος, ὁ)· ὄρ. Βοιωτίας.
Ὑπειροχίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ὑπειρόχου, Ἰτυμονεύς.
Ὑπείροχος, ὁ· εἷς τῶν ἑπισ. Τρώων.
Ὑπείρων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν Τρώων.
Ὑπεράνδης, -ους, ὁ· υἱ. Δαρείου, πεσὼν ἐν Θερμοπύλαις.
Ὑπεράσιος, ὁ· πα. ἀργοναύτου Ἀστερίου, ἐκ Παλλήνης.
Ὑπερβερεταῖος, ὁ· μὴν τοῦ Μακεδον. ἔτους.
Ὑπέρβιος, ὁ· εἷς παίδων Αἰγύπτου|υἱ Οἴνοπος, ἥρως Θηβαίων.
Ὑπέρβολος, ὁ· Ἀθην. δημαγωγὸς|αὐλῳδὸς ἐκ Κυζίκου.
Ὑπερβόρειοι, οἱ· μυθ. ἔθνος οἰκοῦν τοὺς πέραν τοῦ Βορρᾶ ἀγνώστους τόπους | οἱ πέραν τοῦ Ἴστρου Σκύθαι ἢ γειτονές των.
Ὑπέρεια, ἡ· πηγὴ Θεσσαλίας | ἀρχ. κατοικία τῶν Φαιάκων ἐν Σικελ.
Ὑπερείδης, -ου, ὁ· =Ὑπερίδης.
Ὑπερεχίδης, -ου, ὁ·Ἀθην. πα. Καλλίου.
Ὑπερηίς, -ίδος, ἡ =Ὑπέρεια.
Ὑπερήνωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Πανθόου | υἱ. Ἀπόλλ. κ. Αἰθούσης | υἱ. Ποσειδ. κ. Ἀλκυόνης | κ. ἄ.
Ὑπέρης, -ητος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., βασ. Τροιζῆνος.
Ὑπερησίη, ἡ· πόλ. Ἀχαΐας.
Ὑπερίδης, -ου, ὁ· περίφ. ῥή. κ. δημαγ. ἐν Ἀθήναις.
Ὑπεριονίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ὑπερίονος, ὁ Ἥλιος.
Ὑπερίππη, ἡ· θυγ. Ἀρκάδος, σύζ. Ἐνδυμίωνος | μία Δαναΐδων.
Ὑπερίων, -ονος, ὁ· εἷς τῶν Τιτάνων, υἱ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς | =Ἥλιος.
Ὑπερμένης, -ους, ὁ· Λακεδαιμόν. τις.
Ὑπερμνήστρα, ἡ·μία Δαναΐδων | θυγ. Θεστίου, μὴ. Ἀμφιάρεω.
Ὑπερόχη, ἡ· μία τῶν Ὑπερβορείων Παρθένων.
Ὑπεροχίδης, ὁ·=Ὑπειροχίδης | ὄν. Ἀθην. τινός.
Ὑπέροχος, ὁ· συγγρ. ἐκ Κύμης.
Ὑπέρφας, -αντος, ὁ·πα. Εὐρυγανείας, δευτέρας συζ. Οἰδίποδος.
Ὕπιος, ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Ὑποβῆβαι, αἱ· πόλ. Βοιωτίας, αἱ ὕστερον Ποτνιαί.
Ὑπονήιος, ὁ (ἡ)· ἐπίθ. Ἰθάκης (ὁ κείμενος ὑπὸ τὸ ὄρ. Νήιον).
Ὑποπλάκιος, α, ον· ἐπίθ. τῶν ἐν Τροφάδι Θηβῶν (ὁ κείμενος ὑπὸ τὸ ὄρ. Πλάκον τῆς Μυσίας).
Ὕργις, -ιος, ὁ· ποτ. Σκυθίας.
Ὑρία, ἡ· κώ. Βοιωτίας | πόλ. Ἰαπυγίας ἐν Ἰταλίᾳ.
Ὑριεύς, -έως, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Ἀλκυόνης.
Ὕριον, τό· πόλ. Ἀπουλίας ἐν Ἰταλ.
Ὑρκανία, ἡ· ἐπαρχ. Περσίας ἐν Ἀσίᾳ.
Ὑρμίνη, ἡ· θυγ. Νηλέως, μὴ. Αὐγείου | πόλ. Ἤλιδος | ἀκρωτ. Ἤλιδος.
Ὑρνήθιον, τό· χωρ. πλησ. Ἐπιδαύρου

Ὑρνηθώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Τημένου, σύζ. Δηιφόντου.
Ὑρράδιος, ὁ· πα. Πιττακοῦ, Θρᾷξ.
Ὑρτακίδης, -ου, ὁ· υἱ. Ὑρτάκου, ὁ Ἄσιος.
Ὑρτακος, ὁ· Τρῳαδίτης, πα. Ἀσίου.
Ὑρτιος, ὁ· ἡγ. Μυσῶν, υἱ. Γυρτίου.
Ὑσία, ἡ (κ. Ὑσιαί, αἱ)· πόλ. Βοιωτ.| κώ. Ἀργολ. | δῆμ. Ἀττικῆς.
Ὕσκανα, τά· πόλ. Ἰλλυρίας.
Ὕσμων, -ωνος, ὁ·Ὀλυμπιον. Ἥλιδος.
Ὑσταίχμας, -α, ὁ· στρατ. Περσῶν.
Ὑστάνης, -ου, ὁ· Πέρσης τις.
Ὑστάσπης, -ου(ς), ὁ· υἱ. Ἀχαιμένους, πα. Δαρείου Α' | υἱ. Δαρείου, ἡγ. Βακτρίων.
Ὑφάντειον, τό· δρ. Φωκίδος.
Ὕφασις, -ιος, ὁ· =Ὕπανις.
Ὑψεύς, -έως, ὁ· υἱ. Πηνειοῦ κ. νύμφ. Κρεούσης, βασ. Λαπιθῶν.
Ὕψηις, -ίδος, ἡ·θυγ.Ὑψέως,ἢ Κυρήνη.
Ὕψηλις, -ιος, ἡ· κώμη Αἰγύπτου.
Ὑψήνωρ, -ορος, ὁ· εἷς ἐπιο. Τρώων | υἱ. Ἱππάσου, ἑταῖρος Ἀντιλόχου ἐν Τροίᾳ.
Ὑψηχίδας, -α, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Ὑψικλῆς, -έους, ὁ· Σικυώνιος ἀθλητὴς | ἀστρονόμος κ. μαθηματικός, ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Ὑψικράτης, -ους, ὁ· ἱστοριογρ. ἐξ Ἀμισοῦ τοῦ Πόντου.
Ὑψιπύλεια, ἡ· =Ὑψιπύλη.
Ὑψιπύλη, ἡ·θυγ.βασ.Λήμνου Θόαντος.
Ὕψισται πύλαι, αἱ· μία τῶν Πυλῶν τῶν Θηβῶν.
Ὑψόεις, -εντος, ὁ· πόλ. Ἥλιδος.
Ὑψοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Ἀρκαδίας.

Φ

Φάβιος, ὁ· ὀν. ἐπιο. Ρωμαίων.
Φάβρα, ἡ· νησὶς παραλίων Ἀττικ.
Φαβρατερία, ἡ· πόλ. Λατίου.
Φαβωρῖνος, ὁ· περίφ. ῥητ. κ. φιλόσ. ἐξ Ἀρλεσων Γαλλίας.
Φάγρης, -ητος, ὁ· φρούρ. Μακεδονίας.
Φάγρος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ. κ. νύμφ. Ὀρθρηίδος.
Φαέθουσα, ἡ· θυγ.Ἡλίου κ. Νεαίρας,
Φαέθων, -οντος, ὁ· υἱ. Κεφάλου κ. Ἠοῦς | υἱ. Ἡλίου κ. νύμφ. Κλυμένης | ἐπίθ. Ἀφύρτου | εἷς τῶν ἵππων Ἠοῦς.
Φαεινίς, -ίδος, ἡ· ἱέρ. Ἥρας ἐν Ἄργει.
Φαεννά, -ᾶς, ἡ· μία τῶν δύο Χαρίτων παρὰ Λακεδαιμονίοις.
Φαζημών, -ῶνος, ὁ· κώ. Πόντου.
Φαζημωνῖτις, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ.Πόντου.
Φαίακες, οἱ· οἱ κάτ. τῆς Φαιακίας.
Φαιακία, ἡ (κ. -κίς, -ίδος)· νῆσ. Φαιάκων (ἡ Κέρκυρα).
Φαίαξ, -ακος, ὁ· υἱ. Ποσειδ., πα. Ἀλκινόου κ. Λοκροῦ | στρατ. Ἀθην.
Φαιδίμη, ἡ·Περσὶς τις, σύζ.Καμβύσου.
Φαίδιμος, ὁ· βασ. Σιδωνίων | εἷς τῶν Νηρειδῶν,εἷς 30 τυρ. ἐν Ἀθην.|κ. ἄ.
Φαίδρα, ἡ·θυγ.βασ. Κρήτης Μίνωος Β'.
Φαιδρία, ἡ· κώ. Ἀρκαδίας.
Φαιδρίας, -ου, ὁ·εἷς τῶν 30τυρ. ἐν Ἀθ.
Φαίδριον, τό· θεραπαινὶς Ἐπικούρου.
Φαῖδρος, ὁ· Ἀθην., μαθ. Σωκρ.|στρατ. Ἀθην. | ποιητὴς μύθων | κ. ἄ.
Φαΐδυμη, ἡ· =Φαιδίμη.
Φαίδων, -ωνος, ὁ· Ἠλεῖος, μαθ.Σωκρ. | ἐπών. ἀρχ. ἐν Ἀθήν. | κ. ἄ.
Φαιδώνδας, α, ὁ· μαθ. Σωκρ. ἐκ Κυρήνης ἢ Θηβῶν.
Φαιναγόρη, ἡ· =Φαναγορία.
Φαιναρέτη, ἡ, μὴ. Σωκράτους.
Φαινέας, ὁ· ἀρχηγός τις Αἰτωλῶν.
Φαίνιππος, ὁ·Ἀθηναῖός τις| ἐπών.ἀρχ. ἐν Ἀθήναις.
Φαῖνοψ, -οπος, ὁ υἱ.Ἀσίου ἐν Ἀβύδου.
Φαινώ, -οῦς, ἡ· νύμφη τις, σύντροφος Περσεφόνης.
Φαισάνα, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Φαισοῦλαι, αἱ (κ. Φαίσ-, κ.-όλα, ἡ, κ. Φαίσολα, τά)·πόλ.Τυρρην.ἐν Ἰταλ.
Φαῖστος, ὁ· υἱ. Βώρου, ἐκ Λυδίας |βασ. Σικυῶνος, υἱ. Ροπάλου | κ.ἄ.
Φαιστός, ἡ· πόλ. Θεσσαλ. Ἑστιαιώτιδος | πόλ. Κρήτης.
Φαῖτος, ὁ· συγγραφ. παρ' Ἀθηναίῳ.
Φαίων, -ωνος, ὁ· ἐπών. ἀρχ. Ἀθην.
Φάκιον, τό· πόλ. Θεσσαλ.Ἑστιαιώτιδ.
Φακοῦσσα, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Φάλαικος, ὁ· στρατ. Φωκέων | τύρ. Ἀμβρακίας | κ. ἄ.
Φαλαισία, ἡ (κ -ίαι,αἱ)·κώ.Ἀρκαδίας.
Φάλακρα,τά·(κ.-άκραι,αἱ)·πόλ.Κυρην.
Φαλακρόν, τό· ἀκρωτ. Κερκύρας.
Φάλανδον, τό· δρ. Ἀρκαδίας.
Φάλανδος, ὁ· υἱ. Ἀράκου, Λακεδ., οἰκιστὴς Τάραντος | ἱδρ. ἐπομ.πόλ.
Φάλανδος, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Φάλαννα, ἡ· θυγ. Τύρου |πόλ.Θεσσαλ.
Φάλανον, τό·=Φάλαννα(πόλ.Θεσσ.).
Φάλαρα, τά· κώ. κ. λιμ. Θεσσαλίας.
Φάλαρις, -ιδος(-ιος), ὁ·τύρ.Ἀκράγαντ.
Φάλαρος, ὁ· ὀν. βουκόλου|ποτ. Βοιωτ.
Φαλάσσρνα, ἡ (τά)· πόλ.κ.λιμ.Κρήτ.
Φαλέριον, τό·=Φαλίσκον.
Φάληρον, τὸ (κ. -ος,ὁ)·δῆμ.κ.λιμ.Ἀθ.
Φάληρος, ὁ· Λαπίθης τις | Ἀθην., εἷς Ἀργοναυτῶν.
Φαλίας, -ου,ὁ·υἱ.Ἡρακλ.κ.μιᾶς Θεσπ.
Φαλῖνος, ὁ· διδάσκαλος πολεμικῆς.
Φάλιος, ὁ· Κορίνθιος, ἱδρ.Ἐπιδάμνου.
Φαλίσκον, τὸ (κ. -κος,ἡ)·πόλ.Τυρρην.
Φάλκης, -ου, ὁ· εἷς τῶν ἐπιο. Τρώων | υἱ. βασ. Ἄργους Τημένου.
Φαλώρη, ἡ (κ. -ρία)· πόλ. Θεσσαλ.Ἑστιαιώτιδος.
Φαναγόρας, -α, ὁ· Παίων τις | ἱδρ. Φαναγορίας.
Φαναγόρεια, ἡ (τά)·=Φαναγορία.
Φαναγορία, ἡ·πόλ.Ἀσιατ.Σαρματίας.
Φαναί, αἱ· ἀκρωτ. κ. λιμ. Χίου | κωμ. πλαστὸν ὀν. πόλ.
Φανάρια, ἡ· εὔφορος χώ. Πόντου.
Φάνης, -ητος, ὁ·θεός τις ἐν τοῖς μυστηρίοις τοῦ Ὀρφέως|Ἁλικαρν.τις.
Φανίας, -ου, ὁ· φιλόσ. ἐκ Λέσβου | Ἀθην. ἐξ Ἀφιδνῶν | κ.ἄ.
Φανόδημος, -ου, ὁ· συγγραφ. τις.
Φανοκλῆς, -έους, ὁ· ποι. ἐλεγείων.
Φανόκριτος, ὁ· συγγραφεὺς τις.
Φανόμαχος, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Φανός, ὁ· πλαστὸν ὀν. Γραμματέως τοῦ δημαγ. Κλέωνος.
Φάνος, ὁ·υἱ.Διονύσου, εἷς Ἀργοναυτῶν.
Φανοσθένης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθην., Ἀνδριος.
Φανοστράτη, ἡ·περίφ.ἑταίρα ἐν Ἀθήν.
Φανόστρατος, ὁ· πα. Δημητρίου τοῦ Φαληρέως|ἐπών. ἀρχ. ἐν Ἀθήναις.
Φανοτεύς, -έως, ὁ· πόλ. Φωκίδος.
Φανοτίς, -ίδος, ἡ· χώ. Φωκίδος.
Φάντης, -ου, ὁ· εἷς υἱῶν Αἰγύπτου.
Φάντων, -ωνος, ὁ·Πυθαγόρ.ἐκ Φλιοῦν.
Φανώ, -οῦς, ἡ· θυγ. Νεαίρας ἐν Ἀθήν.
Φαραί, αἱ·πόλ.Ἀχαΐας | πόλ. Μεσσην. | πόλ. Λακωνίας | πόλ. Κρήτης.
Φαρανδάκης, -ους, ὁ· Πέρσης τις.
Φαρανδάτης, -ους, ὁ· ἡγ. Κόλχων κατὰ τὰ Μηδικά.
Φάραξ, -ακος, ὁ· ναύαρχ. Λακεδ.|κ. ἄ.
Φαρασμένης, -ους, ὁ· βασ. Χωρασμίων ἐν Ἀσίᾳ.
Φάρβαιθος, ἡ (κ. Φάρβητος)· πόλ. Αἰγύπτου.
Φᾶρις, -ιος, ἡ· πόλ.. Λακωνίας.
Φάρις, -εως, ὁ· υἱ. Ἑρμοῦ κ. Φιλοδαμείας, ἱδρ. Φερῶν Μεσσην.
Φαρισμάνης, ὁ·=Φαρασμάνης.
Φα_καδών, -όνος, ἡ (κ. -κηδών)· πόλ. Θεσσαλ. Ἑστιαιώτιδος.
Φαρμάκεια, ἡ· νύμφη κρήνης παρὰ τὸν Ἰλισσόν.
Φαρμακοῦσσαι, αἱ· νησῖδες μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Σαλαμῖνος.
Φαρνάβαζος, ὁ· Πέρσης σατράπης | σατρ. Φρυγίας | κ. ἄ.
Φαρναζάβρης, ὁ· ἡγ. τῶν μετὰ Ξέρξου Ἰνδιῶν.
Φαρνάκη, ἡ·θυγ.Μεγασσάρ.,μὴ.Κινύρ.
Φαρνάκης, -ου, ὁ· σατρ. Μυσίας|ὃν. δύο βασ. Πόντου | κ. ἄ.
Φαρνακία, ἡ· πόλ. Πόντου.
Φαρναπάτης, ὁ· στρατ. Πάρθων.
Φαρνάσπης, -ου, ὁ· πενθερὸς Κύρου τοῦ Μεγ.
Φαρνούχης, ὁ (κ. -χος)· ἀρχ.ἱππικοῦ ἐπὶ Ξέρξου | διερμηνεὺς Μεγ. Ἀλεξάνδρου, ἐκ Λυκίας.
Φάρος, ἡ· νησὶς πλησ. Ἀλεξανδρ. | νησὶς παραλίων Δαλματίας.
Φαρσαλία, ἡ, ὀρχηστρὶς ἐκ Θεσσαλίας.
Φάρσαλος, ἡ· πόλ. Θεσσαλίας.
Φάρσαλος, ὁ· υἱ. Ἀκρισίου.
Φάρτη, ἡ (κ.Φάρη)·μία τῶν Δαναΐδων.
Φαρύγαι, αἱ· πόλ. Λοκρίδος.
Φαρύγιον, τό· ἀκρωτ. Φωκίδος.
Φαρυκαδών, -όνος, ἡ· πόλ. Θεσσαλ.
Φάσηλις, -ιδος, ἡ,(κ.-λίς)·πόλ.Παμφυλ.
Φασιανή, ἡ· θεά τις ἐν Κολχίδι.
Φᾶσις, -ι(δ)ος, ὁ·ποτ.κ.πόλ.Κολχίδος.
Φάσσος, ὁ· εἷς παίδων Λυκάονος.
Φάσων, -ωνος, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Φαῦλλος, ὁ· Πυθιονίκης ἐκ Κρότωνος | στρατ. Φωκέων.
Φαύρα, ἡ·=Φάβρα.
Φάων, -ωνος, ὁ· ναυτίας ἐκ Μυτιλήν., ἐρωμένος Σαπφοῦς | Πυθαγόρ. τις.
Φεά, ἡ (κ. Φειά)· πόλ. Ἥλιδος.
Φείδας, -αντος, ὁ· ἡγ. τῶν ἐν Τροίᾳ Βοιωτῶν.
Φειδίας, -ου, ὁ· ὁ περίφ. γλύπτης, υἱ. Φαρμίδα | κ.ἄ.
Φειδιππίδης, -ου, ὁ· Ἀθην. ἡμεροδρόμος | κ.ἄ.
Φείδιππος, ὁ· υἱ. Θεσσαλοῦ, εἷς τῶν μνηστήρων Ἑλένης | κ.ἄ.
Φειδόστρατος, ὁ·Γραμματικὸς Ἀθην.
Φειδώλας, -α, ὁ· Κορίνθιός τις.
Φείδων, -ωνος, ὁ· βασ. Θεσπρωτῶν | βασ.Ἄργους|εἷς τῶν 30 Τυρ.Ἀθην.
Φελλεύς, -έως, ὁ·ὀρεινὸς τόπος Ἀθην.
Φελλίας, -ου, ὁ· ποτ. Λακωνίας.
Φελλίη, ἡ· κώμη Ἀχαΐας.
Φελλός, ἡ· πόλ. Λυκαονίας.
Φέλλων, -ωνος, ὁ· ποτ. Τριφυλίας.
Φενεός (κ. Φένεος), ὁ, ἡ· ποτ. Ἀζανίας ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Φεραί, αἱ· πόλ. Θεσσαλίας | =Φαραί (Μεσσηνίας).
Φερακλῆς, -έους, ὁ· ἐπών.ἀρχ.Ἀθην.
Φεραύλας, -α, ὁ· Πέρσης τις.
Φέρεκλος, -ου, ὁ· υἱ. Ἁρμονίδου, ἐκ Τροίας, ναυπηγός.
Φερεκράτης, -ους, ὁ· κωμ. ποιητής.

Φερεκύδης, -ους, ὁ· φιλόσ.ἐκ Συρίας, διδάσκαλος Πυθαγόρα | ἱστοριογρ.
Φερενδάτης, -ου, ὁ· στρατ. τῶν μετὰ Ξέρξου Περσῶν.
Φερενίκη, ἡ·θυγ.Διαγόρου τοῦΡοδίου.
Φερένικος, ὁ·ποι.|Ἠλεῖος Ὀλυμπιον.
Φερέντιον, τό (κ. -ντινόν)· πόλ. Λα-
Φερεσσεύης,-ου,ὁ·Πέρσης τις. [τίου.
Φερετιάδης, -ου, ὁ· υἱ. Φέρητος, Εὐ-
μήλος. [του Γ'.
Φερετίμη, ἡ· σύζ. βασ. Κυρήνης Βάτ-
Φερεύς, -έως,ὁ·υἱ.Οἰνέως κ.Ἀλθαίας.
Φέρης, -ητος, ὁ· υἱ.Κρηθέως, ἱδρυτὴς Φερῶν | υἱ. Ἰάσονος κ. Μηδείας.
Φερητιάδης, ὁ·=Φερετιάδης.
Φερίας, -ου, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐξ Αἰγίνης.
Φέρουσα, ἡ· μία Νηρηΐδων.
Φερρέφασσα, ἡ· (κ. -ττα)·=Φερσεφόνη=Περσεφόνη.
Φερσεφόνη, ἡ·=Περσεφόνη.
Φερών, ὁ· υἱ.Σεσώστριος, βασ.Αἰγύπτ.
Φερωνία, ἡ· πόλ. Τυρρηνίας.
Φηγαία, ἡ· δύο δῆμοι Ἀττικῆς.
Φήγεια, ἡ (κ. -ία)· ἡ Ψωφὶς ἢ ἡ Ἐρύ-
μανθος ἐν Ἀρκαδίᾳ.
Φηγεῦς, -έως, ὁ· υἱ. Δάρητος, ἱερεὺς τοῦ ἐνΤροίᾳ να.τοῦ Ἡφαίστου| βασ. Ψωφίδος, πα. Ἀγήνορος.
Φηγοῦς, -οῦντος, ὁ· δῆμος Ἀττικῆς.
Φήμιος, ὁ· ὁ παρίφ. ἀοιδὸς Ἰθάκης.
Φημονόη, ἡ·ἱέρεια τοῦ Δελφικοῦ μαντείου, θυγ. Ἀπόλλωνος.
Φηνώ, -οῦς, ἡ· θυγ.Κλυτίου, ἐξ Ἀθην.
Φηραί,αἱ·=Φεραί,πόλ.Μεσσην.κ.Βοι-
Φηραία, ἡ· πόλ. Ἀρκαδ. [ωτίας.
Φηρητιάδης, ὁ·=Φερητιάδης.
Φθειρῶν ὄρος, τό· ὄρ. Καρίας.
Φθία, ἡ· μία τῶν θυγ. Νιόβης|σύζ. Ἀ-
μύντορος|μή. Δώρου|πόλ. Θετταλίας, πα. Ἀχιλλ., καὶ ἡ περὶξ χώρα.
Φθῖος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Λαρίσης, ἱδρ. Φθίας| υἱ. Λυκάονος, Ἀρκάς |κ.ἄ.
Φθιώτης, ὁ· ὁ κάτ. Φθιώτιδος.
Φθιῶτις, -ιδος, ἡ· τμῆμα Θεσσαλίας.
Φιάλεια, ἡ (κ. -λία)·=Φιγαλία.
Φίαλος, ὁ· υἱ. Βουκολίωνος
Φίβαλις, -εως, ὁ· χωρ. Ἀττικῆς.
Φιγαλία, ἡ· πόλ. Ἀρκαδίας.
Φίγαλος, ὁ· υἱ. τῶν υἱ. Λυκάονος.
Φιδήναι, αἱ (κ. -ήνη, ἡ)· πόλ. Σαμνιτῶν ἐν Ἰταλίᾳ.
Φίκ(ε)ιον, τό (ἄλλως Σφίγειον)· ὄρος Βοιωτίας.
Φίλα, ἡ· ὄν. ἑταίρας|σύζ.Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου | πόλ. Μακεδ. Πιερίας.
Φιλάγριος, ὁ· ῥήτ. ἐκ Ρόδου|ἰατρ. τιῦ.
Φιλαδέλφεια, ἡ (κ. -ία)·πόλ.Κιλικίας |πόλ. Λυδίας|πόλ. Κοίλης Συρίας.
Φιλαί, αἱ· πόλ. Αἰγύπτου.
Φιλαΐδαι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Φιλαίμων, -ονος, ὁ·εἷς υἱῶνΠριάμου.
Φιλαινέτη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Φιλαινίς, -ίδος, ἡ· Λευκαδία συγγρ. | ὄν. ἑταίρας.
Φιλαίνων δῶμοι, οἱ· λιμὴν Ἀφρικῆς.
Φιλαῖος, ὁ· υἱ.Αἴαντος, πρόγ.Μιλτιάδ.
Φιλαλήθης, -ους, ὁ· πατὴρ ἰατροῦ Ἀλεξάνδρου.
Φιλαμμονίδας, -α, ὁ· υἱ. Φιλάμμονος, ὁ Εὐμολπος.
Φιλάμμων, -ονος, ὁ (κ. -ωνος), ὁ· μουσ. κ.κιθαριστὴς ἐκ Θρᾴκης|κ.ἄ.
Φιλανόριον, τό· χωρ. Ἀργολίδος.
Φιλάων, -ονος, ὁ· υἱ. Χάρσιδος, ἀδελ. βασ. Κύπρου Γόργου.
Φιλέας, -ου, ὁ· Σάμιος, πα. Ροίκου|ἀκρωτ. κ. χωρ. Θρᾴκης.
Φιλέραιτος, ὁ· υἱ. ὀρχηστρίδος τινὸς | κωμ. ποιητῆς, υἱ.τοῦ Ἀριστοφ.|κ.ἄ.
Φιλέψιος, ὁ· πένης τις Ἀθηναῖος.
Φίληβος, ὁ· τίτλος διαλόγου τοῦ Πλά-
Φιλημάτιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας. |τωνος.
Φιλήμων,-ονος,ὁ·πα. Ἀμεινιάδ.|κωμ. ποι.ἐκΚιλικ.|Γραμματ. Ἀθην.|κ.ἄ.
Φιληρατίς, -ίδος, ἡ· ὄν. γυναικός.
Φιλήσιος, ὁ· εἷς τῶν στρατ. τῶν μετὰ Κύρου Μυρίων.
Φιλήτας,-α,ὁ· Ὀλυμπιον.ἐκΣυβάρεως.
Φιλητᾶς,-ᾶ,ὁ·Γραμματ.κ.ποιητ.ἐκΚῶ.
Φιλητορίδης, ὁ· υἱ. Φιλήτορος, ὁ Δη-
Φιλιάδης,ὁ·τύρ.Μεσσηνίας. [μοῦχος.
Φιλίνη, ἡ· μή. ποι. Θεοκρίτου.
Φιλίννα, ἡ· ὄν. γυναικός.
Φιλίννιον, ἡ·ὑποκορ. τοῦ προηγουμέν.
Φιλῖνος, ὁ·πλούσιος Ἀθην.|ἱστοριογρ. ἐξ Ἀκράγαντος|Ὀλυμπιον. | κ.ἄ.
Φιλιππίδης, -ου, ὁ· Ἀθην.,μαθ.Πρωταγόρου | κωμ. ποιητ. | κ.ἄ.
Φίλιππσι, οἱ· πόλ. Μακεδονίας.
Φίλιππος,ὁ·ὄν.βασιλέωνΜακεδον.|κ. ἄ.
Φιλιππο(ύ)πολις,-εως,ἡ·πόλ.Θρᾴκης | =Θῆβαι (αἱ Φθιωτικαί).
Φιλίσκος,ὁ·ἐπών.ἄρχ.Ἀθην.|κωμ.ποι.| τραγ. ποι. | κυνικ. φιλόσ.· | κ. ἄ.
Φιλίστα, ἡ· σύζ. Πέρρωνος.
Φιλισταῖοι, οἱ· κάτ. Παλαιστίνης.
Φιλιστίδης,ὁ·υἱ.Φιλίστου|τύρ. Εὐβοϊκοῦ Ὠρεοῦ.
Φιλιστίων,-ωνος,ὁ·Συρακούσ. θαυματοποιὸς | κωμ. ποιητ. | κ. ἄ.
Φίλιστος,-ου,ὁ·δύο ἱστοριογρ.ἐκΣυρακουσῶν | κ. ἄ.
Φίλιτις, -ιος, ὁ· Αἰγύπτιος ποιμήν.
Φιλλυρίδας,-α, ὁ· βλ. Φιλυρίδης.
Φιλογένης,-ους,ὁ·Ἀθην.,ἱδρ. Φωκαΐ.
Φιλοδάμεια,ἡ·θυγ. Δαναοῦ, μή. Φάρεως, ἱδρ. Φερῶν.
Φιλόδημος,ὁ·Ἐπικούρ.φιλόσ. κ.ποιητὴς ἐκ Γαδάρων Συρίας.
Φιλοδίκη, ἡ· θυγ. Ἰνάχου.
Φιλοίτιος, ὁ· ποιμὴν Ὀδυσσέως.
Φιλοκλέων,-ωνος,ὁ·πλαστόνδυν. παρ' Ἀριστοφάνει.
Φιλοκλῆς,-έους,ὁ·τραγ.ποιητ.| ἐπών. ἄρχ.ἐνΑθήν.| ναύαρχ. Ἀθην.| κ. ἄ.
Φιλοκόμμοδος,-ου,ὁ· δοῦλος αὐτοκρ. Κομμόδου.
Φιλοκράτης, -ους, ὁ· στρατ. Ἀθην.| ἐπών. ἄρχ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Φιλοκτήτης, -ου, ὁ·υἱ. Ποίαντος, «τίτλος τραγῳδ. Σοφοκλέους».
Φιλόκυπρος,ὁ·τύρ. Σαλαμῖν. Κύπρου.
Φιλοκύων, -ονος, ὁ· Σπαρτιάτης ἀνδραγαθήσας ἐν Πλαταιαῖς.
Φιλόλαος,ὁ·υἱ.Μίνωος,κ. νύμφ. Παρείας | Πυθαγόρ. ἐκ Κρότωνος.
Φιλομάχη,ἡ·θυγ.Ἀμφίον.,σύζ.Πελίου.
Φιλομέδουσα,ἡ·σύζ. Ἀρνιθόου, βασιλέως Βοιωτ. Ἄρνης.
Φιλομήλα,-ας,ἡ(κ.-μήλεια)·θυγ. βασ Ἀττ.Πανδίονος |=Πολυμήλη, μή. Πατρόκλου.
Φιλομηλείδης,-ου,ὁ·υἱ. Φιλομήλης, ὁ Πάτροκλος | βασ. Λέσβου.
Φιλομήλιον, τό· πόλ. Φρυγίας.
Φιλόμηλος, ὁ· Ἀθην., ἐκ Ναιανίας | στρατ. Φωκέων | κ. ἄ.
Φιλόμνηστος, ὁ· συγγραφεύς τις.
Φιλόν(ε)ικος,ὁ·Ἀθηναῖός τις | φιλόσ. ἐκ Μεγάρων.
Φιλονόη,ἡ·θυγ.Τυνδάρ.κ.Λήδας | σύζ. Βελλεροφόντ.(ἄλλως Ἀντίκλεια).
Φιλονόμη ἡ·θυγ.Νυκτίμουκ. Ἀρκαδίας, σύντροφος Ἀρτέμιδος.
Φιλόνομος, ὁ· υἱ. Ἠλεκτρύωνος.
Φιλοξένη, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Φιλόξενος,ὁ·ποιητ.ἐκΚυθήρων|Γραμματ. ἐξ Ἀλεξάνδρ. | κ. ἄ.
Φιλοπο(ί)μην,-ενος,ὁ·περίφ.στρατ.Ἀχαιῶν | κ. ἄ.
Φιλόπονος, ὁ· Γραμματικός τις.
Φιλοστέφανος,ὁ· κωμ. ποιητ. | ἱστοριογρ. ἐκ Κυρήνης.
Φιλοστόργιος, ὁ· συγγραφεύς τις.
Φιλόστρατος, ὁ· ῥήτωρ Ἀθην.|πα. φιλοσ. Πολέμωνος | συγγραφ. «Εἰκόνων» κλπ., ἐκ Λήμνου | κ. ἄ.
Φιλοτερία, ἡ· πόλ. Παλαιστίνης.
Φιλότιμος, ὁ· γλύπτης ἐξ Αἰγίνης |κ.ἄ.
Φιλούμενος, ὁ· Ἰατρός τις.
Φιλοφάνης,-ους· σοφιστής τις.
Φιλοχάρης,-ους,ὁ· Ἀθην., ἀδελ. ῥήτ. Αἰσχίνου.
Φιλοχαρίδας,-α,ὁ· Λακεδαιμόνιός τις.
Φιλόχορος,ὁ·Ἀθην.,Γραμματ.κ. ἱστο-
Φιλύλλιος,ὁ·κωμ.ποιητής. [ριογρ.
Φιλύρα, ἡ· θυγ. Ὠκεανοῦ, μή. Κενταύρου Χείρωνος | ἡ ἄλλ. Κλυμένη, σύζ. Ναυπλίου | κ. ἄ.
Φίλυρες, οἱ· ἔθνος παραλ.Εὐξ.Πόντου.
Φιλυρηΐς, ἴδος, ἡ· πόλ. Φιλύρας | νησὶς παραλ. Εὐξ. Πόντου.
Φιλυρίδης, -ου, ὁ·υἱ. Φιλύρας, ὁ Κένταυρος Χείρων.
Φιλώ, -οῦς, ἡ· ὄν. γυναικός.
Φίλων, -ωνος, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐκ Κερκύρας | Φιλόσ., διδάσκ.Κικέρωνος | γεωγράφος|μαθηματ. κ. μηχ.|κ.ἄ.
Φιλώνδας, -α, ὁ· ὄν. βουκόλου.
Φιλωνίδης, -ου, ὁ· πλούσιος Ἀθην. ἢ Μιλήσιος | κωμ. ποιητὴς | κ. ἄ.
Φιλωνίς, -ίδος, ἡ· μή. Κήϊκος | κ ἄ.
Φίλωνος κώμη, ἡ· κώ. Αἰγύπτου.
Φιλώτας,-α, ὁ·υἱ.Παρμενίωνος, στρατ. Μεγ. Ἀλεξ. | κ. ἄ.
Φιλωτέρα, ἡ· ἀδελφὴ Πτολεμαίου Β' | λιμὴν Αἰγύπτου.
Φιλωτερίς, -ίδος, ἡ· =Φιλωτέρα.
Φινείδης, -ου, ὁ· υἱ. Φινέως.
Φίνειον, τό·=Φινόπολις.
Φινεύς, -έως, ὁ· υἱ. Βήλου κ. Ἀγχινόης|υἱ.βασ. Φοινίκ.Ἀγήνορος|κ.ἄ.
Φινόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Θρᾴκης.
Φιντίας, -ου, ὁ· Πυθαγόρ., φίλος Δάμ.
Φίντις, -ιος, ὁ· ἡνίοχός τις ἐκ Συρακ.
Φιντύλος, ὁ· ὄν. ἀνδρός.
Φίξ, ικός, ἡ· ἀντὶ Σφίγξ.
Φλᾶ, ἡ· νῆσος τῆς ἐν Βοιωτίᾳ λίμνης Τριτωνίδος.
Φλάβιος, ὁ (κ. Φλαούϊος), Φλαμ(μ)ίνιος,ὁ· ὀνόματα Ρωμαίων.
Φλέγρα, ἡ (κ. -αι, αἱ)· τὸ καὶ Φλεγραῖον πεδίον· ἡ πεδιὰς τῆς Γιγαντομαχίας.
Φλεγύα, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Φλεγύαι, αἱ· λῃστρικὸς λα. Βοιωτίας.
Φλεγυαντίς, -ίδος, ἡ· χώ. Φλεγύων ἐν Βοιωτίᾳ.
Φλεγύας, -ου, ὁ· υἱ. Ἄρεως κ. Χρύσης, βασ. Λαπιθῶν.
Φλεγυηΐς, -ίδος, ἡ· θυγ. Φλεγύου, ἡ Κορωνίς.
Φλέγων,-ωνος,ὁ·ἱστορ. ἐκ Τράλλεων.
Φλεών, -ῶνος, ὁ· ἐπίθ. Διονύσου.
Φλιαί, αἱ· =Φλιοῦς.
Φλίας, -αντος, ὁ· υἱ. Διονύσου κ.Χθονοφύλης, εἷς Ἀργοναυτῶν.
Φλιασία, ἡ (κ. Φλιουντίς, -ίδος)· ἡ περὶ τὸν Φλιοῦντα χώ.
Φλιοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. Σικυωνίας ἐν Πελοπον.

Φλογίδας, -α, ὁ· Σπαρτιάτης τις.
Φλύα, ἡ (κ. Φλυεῖς, οἱ)· δῆμ. Ἀττικ.
Φόβη, ἡ· μία τῶν Ἀμαζόνων.
Φόβος, ὁ· υἱ. Ἄρεως κ. Ἀφροδίτης, θεὸς Φόβου.
Φοιβαία λίμνη, ἡ· ἡ ὕστερον Σαρωνίς.
Φοίβη, ἡ· θυγ. Οὐρανοῦ κ. Γῆς | θυγ. Λευκίππου | θυγ. Τυνδάρεω, ἀδελ. Κλυταιμήστρας | κ. ἄ.
Φοιβίδας, -α, ὁ· στρατ. Λακεδαιμόν.
Φοιβίς, -ίδος, ἡ· ὀν. ἑταίρας.
Φοῖβος, ὁ· ἐπίθ. Ἀπόλλωνος.
Φοίνικες, οἱ· κάτ. Φοινίκης | οἱ Καρχηδόνιοι.
Φοινίκειον ὄρος, τό· ὄρ. Βοιωτίας.
Φοινίκη, ἡ· χώ. Ἀσίας, μετ. Συρίας κ. Αἰγύπτ.|πόλ.Χαονίας ἐν Ἠπείρῳ.
Φοινικικός, ή, όν· ὁ τῶν Φοινίκων,| Καρχηδόνιος.
Φοινικίς, -ίδος, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Φοινικοῦς, -οῦντος, ὁ· πόλ. κ. λιμ. Κρήτης | λιμ.Μεσσηνίας | λιμ.Κυθήρων | λιμ. Σικελίας | λιμ. Λυκίας | κ. ἄ.
Φοινικοῦσσα, ἡ· μία τῶν νήσων Αἰόλου | πόλ. Συρίας.
Φοινικοῦσσαι, αἱ· νῆσοι παραλ.Λιβύης.
Φοίνιξ, -ικος, ὁ· (κ. Φᾶϊνιξ)· ἀδελ. Κάδμου | υἱ. Ἀμύντορος, παιδαγ. Ἀχιλλέως | κ. ἄ. | ποτ. Λοκρίδος, Ἀχαΐας κ. ἄ.
Φοίνισσα, ἡ· ἡ κάτ. τῆς Φοινίκης.
Φοιτεῖαι, αἱ· πόλ. Ἀκαρνανίας.
Φοίτειον, τό· κώ. Αἰτωλίας.
Φοίτιος, ὁ· υἱ.Ἀλκμέων.,ἱδρ.Φοιτειῶν.
Φολέγανδρος, ἡ· νῆσ. Αἰγαίου, μία τῶν Σποράδων.
Φολόη, ἡ· ὄρ. Πελοποννήσου μεταξὺ Ἤλιδος κ. Ἀρκαδίας.
Φόλος, ὁ·εἷς Κενταύρων, υἱ. Σιληνοῦ κ. νύμφ. Μελίας.
Φόρβας, -αντος, ὁ· βασ. Λέσβου | βασ. Ἄργους| υἱ.Λαπίθουκ.Ἑρμιόν.|κ.ἄ.
Φόρβος, ὁ·πα.Προνόης,πενθ. Αἰτωλοῦ.
Φορκίδες, αἱ·θυγ. Φόρκυος κ. Κητοῦς, αἱ Γραῖαι κ. αἱ Γοργόνες.
Φόρκος, ὁ(κ.Φόρκυν)'=Φόρκυς.
Φόρκυνος λιμήν, ὁ· λιμὴν Ἰθάκης.
Φόρκυς, -υνος (-υος), ὁ· υἱ. Πόντου κ. Γῆς | ἡγ. Φρυγῶν.
Φορμίαι, αἱ·αἱ πρότ.Ὁρμίαι·πόλ.Λατίν.
Φόρμις, -ιος, ὁ·στρατ.Συρακουσ. [ου.
Φορμίσιος, ὁ· Ἀθην. πωγωνοφόρος.
Φορμίων, -ωνος, ὁ·στρατ.Ἀθην.|ἐπών. ἄρχ. Ἀθηναίων| ὑποκρ. τραγῳδιῶν | φιλόσ. | κ. ἄ.
Φόρμος, ὁ·=Φόρμη | ναύαρχ.Ἀθην.
Φορωνεῖδαι, οἱ· υἱοὶ Φορωνέως,ὁ·Ἀμφιάραος κ. Ἄδραστος.
Φορωνεύς, -έως, ὁ·υἱ.Ἰνάχου κ.Ὠκεανίδος Μελίας, βασ. Ἄργους.
Φορωνίς, -ίδος, ἡ· θυγ. Φορωνέως[τίτλος ποιήματ. τοῦ Ἑλλανίκου.
Φοῦνδα, ἡ· πόλ. Λατίου.
Φράδοπα, τά(κ.Φράοατα)·πόλ. τῆς ἐν Μηδίᾳ Ἀτροπατηνῆς.
Φραάτης, -ου, ὁ· ὄν. βασιλέων Πάρθων.
Φράδμων, -ονος, ὁ· γλύπτ. ἐξ Ἄργους.
Φραόρτης, ὁ·πα.κ.υἱ.βασ.Μηδίας Δηιόκου.
Φρασίας, -ου, ὁ·Ἀθηναῖος τις. [κόν.
Φρασίδαμος, -ου, ὁ· Κῷός τις.
Φρασικλείδης, -ου, ὁ·ἐπών.ἄρχ. Ἀθην.
Φράσιμος, ὁ·πα.Πραξιθέ.πενθ.Ἐρεχθέ.
Φρασίος, ὁ· Κύπριος μάντις.
Φράστωρ, -ορος, ὁ· ὄν.Ὀλυμπιονίκου.
Φραταγούνη, ἡ·σύζ. Δαρείου Ὑστάσπ.
Φραταφέρνης, -ους, ὁ· Πέρσης τις.
Φρέαρροι, οἱ· δῆμος Ἀττικῆς.
Φρέγελλα, ἡ(κ.-λλαι, αἱ)·πόλ. Λατίου.
Φρεγηνία, ἡ· πόλ. Τυρρηνίας.
Φρεντανή, ἡ· χώ. τῶν Φρεντανῶν.
Φρεντανοί, οἱ· λα. Ἰταλίας.
Φρικίας, -ου, ὁ· Ὀλυμπιον. ἐκ Θεσσαλί.
Φρίκιον, τό· ὄρ. Λοκρίδος.
Φρίκιος, ὁ· εἷς τῶν Κενταύρων.
Φρίκων, -ωνος, ὁ· ὀν. ἀνδρός.
Φρικωνεύς, έως, ὁ·κάτ.τῆς ἐν Αἰολίδι Κύμης (=Φρικωνίδος).
Φρικωνίς, -ίδος, ἡ(κ.-νῖτις, -ιδος)· ἡ ἐν Αἰολίδι Κύμη | ἡ ἐν Μυσίᾳ Λάρισα.
Φρίξα, ἡ(κ.-ξαι, αἱ)·πόλ.Τριφυλίας.
Φρίξος, ὁ·υἱ.βασ.Βοιωτ. Ἀθάμαντος κ. Νεφέλης | ποτ. Ἀργολίδος.
Φρίξου λιμήν, ὁ·λιμὴν Χαλκηδόνος ἐν Ἑλλησπόντῳ.
Φρίξου πόλις, ἡ·πόλ. τῆς Ἀσ.Ἰβηρίας.
Φρονίμη, ἡ·θυγ.τοῦ βασ.Κρήτ.Ἐτεάρχ.
Φροντίδας, -α, ὁ· Πυθαγόρ. ἐκ Τάραντ.
Φρόντις, -ιδος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Φρίξου κ. Χαλκιόπης | υἱ. Ὀνήτορος, κυβερνήτης νηὸς Μενελάου.
Φρόντις, ἡ·σύζ.Πανθόου, μή.Εὐφόρβου.
Φρόντων, -ωνος, ὁ· ὀν. Ρωμαίων.
Φρουραρχίδας, -α, ὁ· Λάκων τις.
Φροῦροι, οἱ· λα. Ἀσίας.
Φρύγες, οἱ· κάτ. Φρυγίας.
Φρυγία, ἡ· ἐπαρχ.Μ.Ἀσίας|χωρ.πλησ. Θεσσαλ. Οἴτης | ὀν. δούλης.
Φρύγιος, α, ον: Φρυγία δαίμων (ἡ Κυβέλη)|Φρύγιος λίθος(ἐκ Συνναδικός, εἶδος μαρμάρου) |Φρύγιον ἄστυ (ἡ Τροία).
Φρύνη, ἡ· περίφ. ἑταίρα Ἀθηνῶν.
Φρύνις, -ιδος, ὁ κιθαρῳδὸς ἐκ Μυτιλήνης | Λακεδαιμόνιός τις.
Φρυνίσκος, ὁ· εἷς τῶν στρατ. Μυρίων.
Φρύνιχος, ὁ·τραγ.ποι.|κωμ.ποι.|στρατ. Ἀθηναίων | Γραμματ. | κ. ἄ
Φρύνων, -ωνος, ὁ· Ὀλυμπιον., στρατ. Ἀθην. | πράκτωρ Φιλίππου, Ἀθην.
Φρυνώνδας, -α, ὁ·μοχθηρὸς Ἀθηναῖος.
Φρύξ, -υγός, ὁ·ὁκάτ.Φρυγίας | ὀν.δούλου παρ' Ἀριστοφάνει.
Φρύξος, ὁ· ποτ. Ἀργολίδος.
Φύη, ἡ·Ἀθηναία, ἐξαισίου ἀναστήματ., ὑποδυθεῖσα τὴν Ἀθηνᾶν.
Φυκιάδας, -α, ὁ·Πυθαγόρ.ἐκ Κρότωνος.
Φυκοῦς, -οῦντος, ὁ·ἀκρωτ. κ. πόλ. Κυρηναϊκῆς.
Φυλακεῖς, οἱ· φυλὴ ἐν Ταγέᾳ.
Φυλάκη, ἡ·πόλ.Φθιώτιδος | κώ. Ἀρκαδίας | δύο χωρ. Αἰγύπτου.
Φυλακηίς, -ίδος, ἡ·θυγ.Φυλάκου, ἡ Ἀλκιμήδη.
Φυλακίδης, ὁ·υἱ. Φυλάκου, ὁ Ἴφικλος | ἰσθμιονίκης ἐξ Αἰγίνης.
Φυλάκιος, ὁ· κάτ. τῆς Φυλάκης.
Φύλακος, -ου, ὁ· υἱ. Δηίωνος κ. Διομήδης, εἷς Ἀργοναυτ. | ἥρως Δελφῶν.
Φυλακτρίς, -ίδος, ἡ· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Φύλαρχος, ὁ·ἱστοριογρ.Ἀθην ἢ Σικυών.
Φύλας, -αντος, ὁ·βασ.τῆς ἐν Θεσπρωτίᾳ Ἐφύρας,πα.Πολυμήλης κ.Ἀστυόχ.| υἱ.Ἀντιόχου, βασ. Δρυόπων.
Φυλείδης, -ου, ὁ·υἱ. Φυλέως, ὁ Μέγης | πα. Πυθαγγέλου, Θηβαῖος.
Φυλεύς, -έως, ὁ·υἱ. βασ.Ἤλιδ.Αὐγείου, πα. Μέγητος|στρατ. Μεσσην.|κ. ἄ.
Φυλή, ἡ· δῆμος κ. φρούρ. Ἀττικῆς.
Φυληίς, -ίδος, ἡ· μία τῶν Θεσπιάδων.
Φυλλαῖος, ὁ·ἐπίθ.Ἀπόλλωνος ἐν Φύλλῳ τῆς Θεσσαλίας.
Φυλλήιον, ὄρος, τό·ὄρ.Θεσσαλίας παρὰ τὴν πόλ. Φύλλον.
Φυλληίς, -ίδος, ἡ· ἡ τοῦ ποτ. Φυλλίδα ἐν Βιθυνίᾳ.
Φυλλίδας, ὁ·=Φυλλείδης|Θηβαῖ. τις.
Φύλλις, -ιος, ὁ· συγγραφ.περὶ Μουσικ.
Φυλλίς, -ίδος, ἡ· θυγ. βασ.Θρᾴκης Σιθῶνος|χώ. Θρᾴκης|ποτ. Βιθυνίας.
Φύλλος, ὁ (ἡ)· πόλ. Φθιώτιδος.
Φυλόμαχος, ὁ· Ἕλλην γλύπτης.
Φυλώ, -οῦς, ἡ· μία τῶν θεραπαινίδων Ἑλένης. [πρεσον.
Φύρκος, ὁ· φρούρ.Ἤλιδος παρὰ τὸ Ἀέ-
Φυρόμαχος, ὁ· γλύπτης | διαδ. πολυφάγος | κ.ἄ.
Φυσάδεια, ἡ· μία τῶν Δαναΐδων [πηγὴ παρὰ τὸ Ἄργος.
Φύσιος, ὁ· εἷς τῶν παίδων Λυκάονος.
Φύσκα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Φύσκος, ὁ· ὄρ.Ἰταλίας|ποτ.Ἀσσυρίας.
Φύτειον, τό·=Φοίτειον.
Φυταλίδαι, οἱ· οἱ ἀπόγ. τοῦ Φυτάλου, πατριὰ τις ἐν Ἀθήναις.
Φύταλος, ὁ· ἀρχ. κάτ. τῆς Ἀττικῆς, φιλοξενήσας τὴν Δήμητρα.
Φύτειον, τό· πόλ. Ἤλιδος, ἀπό τινος
Φυτία, ἡ·=Φοίτειαι. [Φυτέως.
Φώκαια, ἡ· πόλ. Ἰωνίας μὲ δύο λιμένας, πρὸς Β. Ἑρμου.
Φωκαῖις, -ίδος, ἡ (κ. -καῖς)· ἡ κάτ.τῆς Φωκαίας| ἡ ἐρωμένη Κύρου τοῦ νεωτέρου, ἡ Μιλτώ.
Φωκαΐτης, -ου, ὁ·ὁ τῆς Φωκαίας|φωκοστατήρ (χρυσοῦν νόμισμα τῶν Φωκαέων).
Φωκέαι, αἱ·φρούριον τῶν Λεοντίνων ἐν Σελινοῦντι.
Φωκεύς, -έως, ὁ· ὁ κάτ. Φωκίδος.
Φωκίδης, -ου, ὁ· Ἀθηναῖός τις.
Φωκικόν, τό· τὸ οἰκοδόμημα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Δελφῶν εἰς Δαυλίδα.
Φωκίς, -ίδος, ἡ· ἐπαρχ. Ἑλλάδος.
Φωκίων, -ωνος, ὁ· περίφ. στρατ.κ.πολίτικός ἐν Ἀθήναις.
Φῶκος, ὁ· υἱ. Αἰακοῦ κ. νύμφ. Ψαμμάθης, ἀδελ. Πηλέως|υἱ. Ὀρνυτίωνος ἢ Ποσειδῶνος.
Φώκριτος, ὁ· Βυζάντιός τις.
Φωκυλίδης, -ου, ὁ· φιλόσ. κ. ποιητὴς ἐκ Μιλήτου.
Φωρῶν λιμήν, ὁ· λιμὴν Ἀττικῆς ὑπὸ τὸ ὄρος Κορυδαλόν.
Φώτιος, ὁ· Χάων τις ἐξ Ἠπείρου.

Χ

Χάα, ἡ· πόλ. Ἤλιδος ἐν Τριφυλίᾳ.
Χάβακα, τά· φρούρ.Σιδηνῆς ἐν Πόντῳ.
Χάβηρος, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Χαβλάσιοι, οἱ· λαὸς Ἀραβίας.
Χαβρίας, ὁ· ἐπών. ἄρχ.Ἀθην. | στρατ. Ἀθηναίων.
Χαβρίου κώμη, ἡ· χωρ. ἐπὶ τοῦ Δέλτα Αἰγύπτου.
Χαβρίου χάραξ, ὁ· χωρ. Αἰγύπτου.
Χαβώρας, -α, ὁ· ποτ. Μεσοποταμίας.
Χαδησία, ἡ (κ. Χαδισ-)· πόλ. Πόντου.
Χαδήσιος, α, ον· ὁ ἐκ τῆς Χαδησίας, ἐπών. Ἀμαζόνων.
Χαδίσιος, ὁ· ποτ. ἐπαρχ. Πόντου.
Χαιρέας, -ου, ὁ·υἱ.Ἀρχεστράτου, ναύαρχ. Ἀθην. | ἱστοριογρ.|πυγμάχος Σικυώνιος.
Χαιρέδημος, ὁ· πα. Πατρόκλου|ἀδελ. Ἐπικούρου.
Χαιρεκράτης, -ους, ὁ· Ἀθην., ἀδελ. Χαιρεφῶντος, ὀπαδὸς Σωκράτους.
Χαιρέλεως, -ω, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν
Χαιρεστράτη, ἡ·μή.Ἐπικούρου. [Ἀθ.

Χαιρέστρατος, ὁ· ὀν.διαφ.Ἀθηναίων.
Χαιρεφάνης, -ους, ὁ·ἐπών.ἀρχ.Ἀθην.
Χαιρέφιλος, ὁ·ταριχοπώλης ἐν Ἀθήν.
Χαιρεφῶν, -ῶντος, ὁ· Ἀθ., φ.Σπάρτ.
Χαιρήμων, -ονος, ὁ· τραγ. ποιητ.|Αἰγύπτ. ἱστοριογράφος|στωικ. φιλόσ. ἐξ Ἀλεξανδρείας.
Χαιρησίλεως, ὁ· υἱ. Ἰασίου, πα. Ποιμάνδρου. [φόρων.
Χαιρίδας, -α, ὁ·εἷς τῶν ἐν Σπάρτῃ Ἐ-
Χαῖρις,-ιδος,ὁ· ἀξιόζ αὐλητ. ἐν Ἀθ.
Χαίρων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἀπόλλ., ἐπών. Χαιρωνεὺς | Ἀθην. Πολέμαρχος,| τύραννος Πελλήνης.
Χαιρώνδας, -α, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην.
Χαιρώνεια, ἡ· πόλ. Βοιωτίας.
Χαιρωνίδης, ὁ·=Χαιρώνδας.
Χαῖτος, ὁ· εἷς τῶν παίδων Αἰγύπτου.
Χάλαιον, τό· πόλ. Λοκρῶν Ὀζολῶν.
Χαλάστρα, ἡ· πόλ. Μακεδονίας.
Χάλβης, -ου, ὁ· κήρυξ Βουσίριδος ἐν Αἰγύπτῳ.
Χαλδαία, ἡ· τμῆμα Βαβυλωνίας.
Χαλδαῖοι, οἱ· οἰκάτ.Χαλδαίας|οἱ ἄλλ. Χάλυβες|ἱστορατ. φυλ. Βαβυλωνίων.
Χαλέστρη, ἡ·=Χαλάστρα.
Χαλεώς, -ῶ, ὁ·=Χάλαιον.
Χάλκαι, αἱ (κ. Χάλκεια, ἡ)·=Χάλκη.
Χάλκη, ἡ· νῆσ. Καρπαθίου πελάγους.
Χαλκηδών, -όνος, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Χαλκία, ἡ·=Χάλκη | =Χαλκίς.
Χαλκιδεύς, -έως, ὁ·ναύαρχ.Λακεδαιμ.
Χαλκιδική, ἡ· ἐπαρχ.Μακεδον.|ἐπαρχ. Συρίας.
Χαλκιδικόν, τό· ὄρ.Σικελ.
Χαλκίοικος, ἡ·ἐπίθ.Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτ.
Χαλκιόπη, ἡ· θυγ. βασ. Κολχίδος Αἰήτου, σύζ. Φρίξου| θυγ. βασ. τῆς Κῶ Εὐρυπύλου | κ.ἄ.
Χαλκίς, -ίδος, ἡ·μία τῶν 12 θυγ. Ἀσωποῦ κ. Μεθώνης | πόλ. Εὐβοίας | πόλ. Αἰτωλ.| πόλ. Μακεδ. | κ.ἄ.
Χαλκῖτις, -ιδος, ἡ· νῆσ. Προποντίδος | ἐπαρχ. Ἰνδιῶν.
Χαλκωδόνιον, τό· ὄρ. Θεσσαλίας.
Χαλκωδοντιάδης, ὁ·υἱ.ἡ ἀπόγ. Χαλκώδοντος | πληθ. -άδαι, οἱ·=οἱ Εὐβοεῖς.
Χαλκώδων, -οντος, ὁ·βασ. τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Ἀβάντων | υἱ. Μέροπος, βασ Κῶ | κ.ἄ.
Χάλκων, -ωνος, ὁ· Μυρμιδών τις, πα. Βαθυκλέους | =Χαλκώδων.
Χάλος, -ου, ὁ· ποτ. Συρίας.
χάλυβες, οἱ· λα. ἐπαρχ. Πόντου | ἔθνος Ἀρμενίας.
χαλύβη, ἡ· πόλ. ἐπαρχ. Πόντου.
Χάλυβοι, οἱ· =Χάλυβες.
Χαλυβών, -ῶνος, ὁ· πόλ. ἐπαρχ. Χαλυβωνίτιδος ἐν Συρίᾳ
Χαλωνῖτις, -ιδος, ἡ· ἐπαρχ. Ἀσσυρ.
Χσμαιλέων, -οντος, ὁ· συγγραφ. ἐξ Ἡρακλείας τοῦ Πόντου.
Χαμαρηνή, ἡ· ἐπαρχ. Καππαδοκίας
Χαμύνη, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος ἐν Ἤλιδι.
Χάνης, ὁ· ποτ. τῆς ἐν Ἀσίᾳ·Ἀλβανίας.
Χάον, τό· ὄρ. Ἀργολίδος.
Χαονία, ἡ· ἐπαρχ. Ἠπείρου.
Χαράδρα, ἡ· πόλ. Φωκίδος|ποτ. Μεσσηνίας | πόλ. Χαονίας.
Χάραδρος, ὁ· χείμαρρος ἐν Ἀργολίδι | πόλ. Φωκίδος | πόλ. Ἀχαΐας.
Χαρακηνή, ἡ· χώρα Βαβυλωνίας.
Χαρακηνός, ὁ· κάτ. τοῦ Χάρακος.
Χάραξ, -ακος, ὁ· ἱστοριογρ. ἐκ Περγάμου | πόλ. Ταυρίδος | πόλ. Χαρακηνῆς ἐν Βαβυλωνίας | κ. ἄ.
Χάροξος, ὁ· υἱ· Σκαμανδρωνύμου, ἀδελ. Σαπφοῦς.
Χάρης, ητος, ὁ· Ἀθην. | ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθην. | στρατ. Ἀθην. | γλύπτ. ἐκ Ρόδου | ἱστοριογρ. Μεγ. Ἀλεξ., ἐκ Μιλήτου | κ. ἄ.
Χαριάδης, -ου, ὁ· παράσιτός τις | Χαριάδαι, οἱ· ἐπίσ. γενεά ἐξ Αἰγίνης.
Χαρίδαμος, ὁ· =Χαρίδημος.
Χαρίδας, -α, ὁ· Κυρηναῖός τις.
Χαρίδημος, -ου, ὁ· στρατ. Ἀθηναίων.
Χαρίκλεια, ἡ· σύζ. Ἐφεσίου τινός.
Χαρικλείδης, -ου, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήναις | κωμ. ποιητής.
Χαρικλῆς, -έους, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ.ἐν Ἀθήν. | υἱ. Ἀπολλοδώρου, ναύαρ. Ἀθην. | κ. ἄ.
Χαρικλώ, -οῦς, ἡ·Νύμφη τις, μή. μάντεως Τειρεσίου |ἑτέρα νύμφη, σύζ. Κενταύρου Χείρωνος | θυγ. βασ. ΣαλαμῖνοςΚυχρέως,σύζ. Σκίρωνος.
Χαρίλαος, ὁ (κ.-λας, κ. -λεως, κ.Χάριλλος)· υἱ. ἢ διάδ. βασ. Σπάρτης Πολυδέκτου,διαδ. ἀδηφάγος|κ.ἄ.
Χαρινάδης, -ου, ὁ· Ἀθην.,παροιμιώδης διὰ τὴν βραδυκινησίαν του.
Χαρῖνος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. Ἀθην.. | πα. Αἰσχίνου | Ἥλειος·Ὀλυμπιον.|κ.ἄ.
Χαρίξεινος, ὁ· Σικυώνιός τις.
Χαριξένη, ἡ· Ἀθηναία διαδ. διὰ τὴν ἡλιθιότητά της.
Χάριππος, ὁ· Ἀθηναῖός τις | περιδ. ἀδηφάγος.
Χάρις, -ιτος, ἡ | πληθ. Χάριτες, αἱ· τρεῖς θυγ. Διός, ἀκόλουθοι Ἀφροδ.
Χαρίσανδρος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.
Χαρισία, ἡ· χωρ. Ἀρκαδίας.
Χαρισιάδης, ὁ· Ἠλεῖός τις.
Χαρισίαι, αἱ· =Χαρισία.
Χαρίσιος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Λυκάονος.
χαλ.ιστος, ὁ· ποτ. Κολχίδος.
Χαριτιμίδης,-ου, ὁ· ἀρχηγός τῶν εἰς Αἴγυπτον σταλέντων Ἀθην.
Χαριτώ, -οῦς, ἡ· ὄν. γυναικός.
Χαρίτων λόφος, ὁ· ὄρ. Λιβύης.
Χαρίτων, -ωνος, ὁ· Ἀκραγαντῖνος | συγγραφεύς τις.
Χαρμάνδη, ἡ· πόλ. Μεσοποταμίας.
Χαρμαντίδης, -ου, ὁ· Ἀθην., μαθ. σοφιστοῦ Θρασυμάχου.
Χαρμίδης, -ου, ὁ· Ἀθην., υἱ. Γλαύκωνος, θεῖος πλάτωνος | Ἠλεῖος Ὀλυμπιονίκης | πα. Φειδίου.
Χαρμῖνος, ὁ· ναύαρχος Ἀθην. | Λακεδαιμόνιός τις.
Χάρμιον, ἡ (κ. Χαρμιώνη)· θεραπαινὶς Κλεοπάτρας.
Χάρμιππος,ὁ·Στωικόςφιλόσ.ἐκΜεγάρ.
Χάρμις, -ιδος, ὁ· υἱ. Διοφῶντος.
Χάρμις, -ιδος, ἡ· πόλ. Σαρδινίας.
Χαρμόδας, -α, ὁ· πόλ.κ. λιμ. Ἀραβ. κόλπου.
Χαρμόλαος, ὁ (κ -λεως)· νεανίας ἐκ Μεγάρων περιφ. κάλλους | κ.ἄ
Χάρμος, ὁ· Ἀρκάς τις.
Χαροιάδης, -ου, ὁ· συστράτ.Λάχητος.
Χαροπῖνος, ὁ· ἀδελ. Ἀρισταγόρου, ἐκ Μιλήτου.
Χάροπος, ὁ· βασ. Σύμης, πα. Νηρέως | Ἠλεῖός τις | κ. ἄ
Χάροψ, -οπος,ὁ· =Χάροπος | Αἰγινήτης τις | κ. ἄ.
Χάρτας, -α, ὁ· γλύπτης ἐκ Σπάρτης.
Χάρυβδις, -εως (-ιος), ἡ· θαλάσσιον τέρας Σικελ. πορθμοῦ (δηλ. βράχος), ἐναντι Σκύλλης | βάραθρον πλησ. Ἀντιοχείας.
Χάρων, -ωνος, ὁ· υἱ. Ἐρέβους κ. Νυκτὸς | Θηβαῖος, φίλος Πελοπίδα | ἱστοριογρ. ἐκ Λαμψάκου | κ. ἄ.
Χαρώνδας, -α, ὁ· νομοθ. κ. φιλόσ. ἐκ Κατάνης τῆς Σικελίας
Χαρώνειος, α, ον· ὁ τοῦ Χάρωνος.
χατραμίς, -ίδος, ἡ· =τῷ ἑπομένῳ.
Χατραμωτῖτις, -ιδος, ἡ· ἐπαρχ. Εὐδαίμ. Ἀραβίας.
Χάττοι, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Χαττουάριοι, οἱ· ἔθνος Γερμανίας.
Χαυκίς, ίδος, ἡ· χώ. Γερμανίας.
Χαῦκοι, οἱ· ἔθνος Γερμανικόν.
Χαύων, -ονος, ἡ· πόλ. Μηδίας.
Χείλων, ωνος, ὁ· =Χίλων.
Χειλωνίς, -ίδος, ἡ· θυγ.Χείλωνος|κ ἄ
Χείμαρρος, ὁ· ποτ. Ἀργολίδος.
Χειμέριον, τό·ἄκρ. κ. λιμ. Θεσπρωτ
Χείμων, -ωνος, ὁ· Ὀλυμπιον.,ἐξ Ἄργ
Χειρίσοφος, ὁ· Λακεδαιμ., εἷς τῶν στρατ. τῶν μετὰ Κύρου Μυρίων | γλύπτης ἐκ Κρήτης.
Χειρόβμαχος, ὁ (κ. Χειρίμ-)· υἱ. Ἡλεκτρύωνος κ. Ἀναξοῦς.
Χείρων, -ωνος, ὁ· περίφ. Κένταυρος. υἱ. Κρόνου κ. Φιλύρας.
Χειρωνίς, -ίδος, ἡ· ἡ τοῦ Χείρωνος | «Χειρωνίδες ἄκραι», τό Πήλιον.
Χελιδόνεαι, (κ. Χελιδόνιαι) νῆσοι, αἱ· νησῖδες ἐναντι τοῦ προηγ. ἀκρ
Χελιδονία ἄκρα, ἡ· ἀκρ. Λυκίας.
Χελιδόνιον, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Χελιδονίς, -ίδος, ἡ· =Χειλωνίς,
Χελυδόρεα, τά· ὄρ. Ἀρκαδίας.
Χελωνάτας, -α, ὁ· ἀκρωτ. Ἤλιδος.
Χελώνη, ἡ· ἀκρωτ. νῆσ. Κῶ.
Χελωνῖτις, -ιδος,ἡ·νῆσ.Ἐρυθρ.θαλάσ.
Χελωνοφάγοι, οἱ· λα. Αἰθιοπίας.
Χέμβις, -ιδος, ἡ·=Χέμμις.
Χέμμις, -εως (-ιος), ἡ· πόλ. Θηβαΐδος ἐνΑἰγύπτῳ | πλωτὴ νῆσ.ἐντὸςΒουτικῆς λίμνης ἐν Αἰγύπτῳ.
Χέοψ, -οπος, ὁ· βασ. Αἰγύπτου.
χερρόνησος, ἡ·=χερσόνησος.
Χερσίας,-ου ὁ·ἐποποιὸςἐξ Ὀρχομενοῦ.
Χερσιδάμας, -αντος, ὁ· υἱ. Πριάμου | εἷς τῶν υἱ. Πτερελάου.
Χερσικράτης, -ους, ὁ· εἷς τῶν Ἡρακλειδῶν, οἰκιστὴς Κερκύρας.
Χέρσις, -ιος, ὁ· πα. Ὀνησίλου, βασ. Σαλαμῖνος Κύπρου.
χερσίφρων,-ονος, ὁ·περίφ.Ἀρχιτέκτ.
Χερσόνησος,ἡ·ἡθρᾳκ.Χερσ.| ἡΤαυρι. Χερσόν.(ἡΣκυθική)|ἡΤραχεῖα ἢ μικρὰ|ἡΚαρική|κ.ἄ.|ἀκρωτ.Ἀργολίδ.
Χηλαί, αἱ· χωρ. Θρᾴκης|χωρ. Βιθυν.
χήν, -ηνός, ἡ· χωρ. Λακων.ἢΘεσσαλ.
Χηνίδας,-α,ὁ·ὄν.ἀνδρὸς παράΛουκιαν.
Χηνοβοσκία, ἡ· πόλ. Αἰγύπτου.
Χηροῦσκοι, οἱ· Γερμανικὸν ἔθνος.
Χήσιον, τό· ἀκρωτ. Σάμου.
Χήσιος, ὁ· ποτ. Σάμου.
Χθόνιος, ὁ· εἷς τῶν υἱ. Αἰγύπτου|εἷς τῶν ἐν Θήβαις Σπαρτῶν|υἱ.Ποσειδ., οἰκιστὴς νήσ. Σύμης|ἡ χθονία·θυγ. Φορωνέως | θυγ. Ἐρεχθέως | κ.ἄ.
χθονοφύλη, ἡ·θυγ. τοῦ Σικυῶνος,σύζ. Φλιάντος.
Χιλᾶς, -ᾶ, ὁ·Πυθαγόρ.ἐκ Μεταποντίου.
Χίλεος, ὁ· Ταγεάτης τις.
Χιλιόκωμον, τό· πεδιάς μὲ 1000 κώμας περὶ τὴν Ἀμάσειαν.
Χίλων, -ωνος, ὁ·εἷς τῶν 7 Σοφῶν ἀρχ. Ἐλλάδος|Λακεδαιμ., υἱ. βασ.Σπάρτης Ἀρχιδάμου.
Χίμαιρα, ἡ· τερατόμορφον θηρίον ἐν Λυκίᾳ,ὄρ. Λυκίας ἢ Κιλικίας|κ.ἄ.

Χιόνη, ἡ· θυγ. Βορέου κ. Ὠρειθυίας.
Χίονις, -ιδος, ὁ· Λακεδαιμόνιός τις|Λοκρός τις|γλύπτης ἐκ Κορίνθου.
Χίος, ἡ· νῆσ. Αἰγαίου κ. πόλις.
Χιτώνη, ἡ· ἐπίθ. Ἀρτέμιδος ἐν Ἀττικῇ καὶ Συρακούσαις.
Χίων, -ωνος, ὁ· ἐπών. ἄρχ. ἐν Ἀθήν.| υἱ. Μάτριδος ἐξ Ἡρακλείας.
Χλόη, ἡ· ἐπίθ. Δήμητρος|ὄν. γυναικός.
Χλῶρις, -ιδος, ἡ (κ. Χλωρίς, -ίδος)· θυγ.βασ.Θηβῶν Ἀμφίονος κ.Νιόβης.
Χοάθρας, -α, ὁ· βασ. Μηδίας.
Χόανα, τά· πόλ. Μηδίας.
Χοαρηνή, ἡ·=Χωαρηνή.
Χοάσπης, -ου, ὁ (κ. Χόασπις, -ιδος)· ποτ. Ἰνδιῶν | ποτ. Σουσιανῆς.
Χοιράδες, αἱ· νησίδες πλησ. Ταράντος | =Φαρνακία (πόλις).
Χοιρέαι, αἱ· χωρ. Εὐβοίας.
Χοιρίλλος, ὁ· κωμ. ποιητ. Ἀθηναῖος.
Χολαργία, ἡ (κ. Χόλαρχος, ὁ, κ. -γοι, οἱ)· δῆμος Ἀττικῆς.
Χολλεῖδαι, οἱ (κ. -ίδαι)·δῆμ.Ἀττικῆς.
Χολοζύγης, -ου, ὁ·κωμ.ἐπών.Δημοσθ.
Χομαροί, οἱ· λα. Βακτριαν. ἐν Ἀσίᾳ.
Χοραομία, ἡ·=Χωρασμία.
Χορζηνή, ἡ· χώ. Ἀρμενίας.
Χοριήνης, -ου, ὁ· Παραιτακηνός τις.
Χρέμης, -ητος, ὁ (κ.Χρεμύλος)·κωμ. ὀνόμ. γερόντων.
Χρέμων, -ωνος, ὁ· εἷς τῶν 30 τυρ. ἐν Ἀθήναις.
Χρεμωνίδης, -ου, ὁ· Στωικὸς φιλόσ.
Χρηστόδημος, -ου,ὁ·Συγγραφεύς τις.
Χρῆστος, -ου, ὁ· υἱ. βασ. Βιθυνίας Νικοδήμου Β'.
Χριστόδωρος, ὁ· ποιητής τις. [νος.
Χρομία, ἡ·θυγ.Ἰτωνοῦ, σύζ. Ἐνδυμίω-
Χρομίος,ὁ·εἷς τῶν υἱ.Πριάμου|εἷς τῶν υἱ. Νηλέως κ. Χλωρίδος | εἷς τῶν υἱ. Πτερελάου | κ.ἄ.
Χρόμις, -ιος, ὁ·=Χρομίος, | υἱ.Μήτονος, ἡγ. τῶν ἐπικούρων τοῦ Πριάμου Μυσῶν | κ. ἄ.
Χρόμων, -ωνος, ὁ· Μεσσήνιός τις.
Χρύσα, ἡ· πόλ. Τρῳάδος.
Χρυσανθίς, -ίδος, ἡ· Ἀργεία τις.
Χρυσάντας,·α,ὁ·εἷς τῶν ἐπισ.Περσῶν.
Χρυσαόρις, -ίδος, ἡ· πόλ. Καρίας | ἡ ὕστερον Στρατονίκεια.
Χρυσάριον, ἡ· ἑταίρα τις.
Χρύσας, -α, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Χρυσάωρ, -ορος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Μεδούσης.
Χρύσερμος, ὁ· Συγγραφεύς τις.
Χρυσεύς, -έως, ὁ· Πέρσης τις.
Χρύση, ἡ· ἀδελ.Ξενοπειθείας.ἐκ Σπάρτης|θυγ."Ἅλμου(γεωγρ.)πόλ.Τρῳάδος | νησὶς παρὰ τὴν Λῆμνον.
Χρυσηΐς, -ίδος, ἡ· ἡ ἄλλ. Ἀστυνόμη, θυγ. Ἱερ. Χρύσου | μία Νηρηίδων| μία τῶν Θεστιάδων.
Χρύσης, -ου, ὁ·ἱερεὺς Ἀπόλλ.ἐνΤρῳάδι|υἱ. Μίνωος κ. νύμφ.Παρείας|κ.ἄ.
Χρύσιλλα, ἡ· Κορινθ.,θυγ. Τελέαντος.
Χρυσίππη, ἡ· μία Δαναΐδων.
Χρύσιππος,ὁ·υἱ.Πέλοπος κ.Ἀστυόχης | εἷς υἱ. Αἰγύπ. | Στωικ. φιλόσ.|κ.ἄ.
Χρῦσις, -ίδος, ὁ· Κορινθ.πα.Εὐμάχου.
Χρυσοάνας, -α, ὁ· ποτ. Ἰνδιῶν.
Χρυσογένεια, ἡ· θυγ. Ἄλμωνος, μὴ. Χρύσου.
Χρυσογόνη, ἡ· ὄν. γυναικός.
Χρυσόγονος, ὁ· δοῦλός τις Σύλλα | αὐλητής τις.
Χρυσόθεμις, -ιδος, ἡ· θυγ. Ἀγαμέμνονος κ. Κλυταιμνήστρας.
Χρυσοπέλεια,ἡ·μία τῶν Ἀμαδρυάδων.
Χρυσόπολις, -εως, ἡ· πόλ. Βιθυνίας.
Χρυσόρθη, ἡ· θυγ. Ὀρθοπόλιδος, μὴ. Κορωνοῦ.
Χρυσορ(ρ)όας, -ου, ὁ· ποτ. Ἀργολίδος | ποτ. Συρίας.
Χρῦσος, ὁ· δοῦλός τις.
Χρυσόστομος, -ου, ὁ· ἐπών. φιλοσ. Δίωνος.
Χυρετίαι,αἱ·πόλ.Ἑστιαιώτ.ἐνΘεσσαλ.
Χύτριον,τό·χωρ.Ἰωνίας, ἔνθα αἱ Κλαζομεναί.
Χύτροι,οἱ (κ. -οἱ)· ἱερὰ πηγὴ|παρὰ τὰς Θερμοπύλας | = Χύτρος.
Χύτρος, ἡ· πόλ. Κύπρου.
Χωαρηνή, ἡ· ἐπαρχ. Παρθίας.
Χῶνες,οἱ· κάτ. τῆς Χωνίας ἐν Ἰταλίᾳ.
Χώνη,ἡ·πόλ.Ἰταλ.Λευκανίας.
Χωνία, ἡ· χώ. Σογδιανῆς.
Χωράσμιοι, οἱ· λα. Περσίας.
Χωρηνή, ἡ·=Χωαρηνή.

Ψ

Ψάκον, τό· ἀκρωτ. Κρήτης.
Ψαλυχίδαι, οἱ· γενεὰ ἐπισ. Αἰγίνης.
Ψαμάθεια, ἡ(κ.-άθη)·μία τῶν Νηρηίδων | σύζ.βασ. Ἄργους Κροτώπου.
Ψαμαθοῦς,-οῦντος, ὁ (κ. Ψαμμαθ-)· πόλ. κ. λιμ. Λακωνίας.
Ψαμμήνιχος, ὁ·=Ψαμμίτιχος.
Ψάμμις,-ιος,ὁ·υἱ.κ.διάδοχ. τοῦβασ.Αἰγύπτου Νεχῶ.
Ψαμμίτιχος,ὁ·υἱ.Νεχῶ,εἷςτῶν12ἡγεμ. Αἰγύπτου | πα. Αἰγυπτ. Ἰνάρου.
Ψαῦμις,-ιος,ὁ·υἱ."Ακρων. ἐκ Καμαρίν.
Ψαφίς,-ίδος,ἡ·χωρ.κ.δῆμ.Ἀττικῆς.
Ψευδοπενιάς,-άδος,ἡ·ἀκρωτ.Λιβύης.
Ψευδοφίλιππος, ὁ· δοῦλός τις ὀνόματι Ἀδρίσκος.
Ψήσσιοι,οἱ(κ.Ψησσοί)·λα.Ἀσ.Σαρματ.
Ψίλ(λ)ις, -ιδος,ὁ· ποτ. Βιθυνίας.
Ψιλολώβης,-ου,ὁ·πλαστ. ὄν. παρασίτ.
Ψύλλοι, οἱ· λα. Κυρηναϊκῆς.
Ψύρα,τά (κ. Ψυρίη, ἡ)· νησὶς Αἰγαίου.
Ψυττάλεια,ἡ(κ.Ψυτάλη, κ. Ψυταλία)· νησὶς Σαρωνικοῦ.
Ψύχιον, τό· χωρ. κ. λιμ. Κρήτης.
Ψύχρος, ὁ· ποτ. Κολχίδος.
Ψωφίς,-ίδος(κ.-ῖδος),ἡ· θυγ. Ξάνθου | πόλ. Ἀρκαδίας.

Ω

Ὦανις, -ιος, ὁ· ποτ. Σικελίας.
Ὠαρίων, -ωνος,ὁ·=Ὡρίων.
Ὠβαρηνοί, οἱ· λα. Ἀρμενίας.
Ὠγενός,ὁ(κ.Ὠγήν,-ῆνος)·=Ὠκεανός.
Ὠγυγία,ἡ·ἡΒοιωτ. | νῆσ.Μεσογ.θαλ.| μία τῶν Νησίδων.
Ὤγυγος, ὁ· ἀρχαιότ. βασ. Ἀττικῆς βασ. Ἀχαΐας.
Ὦγυρις, -ιδος, ἡ· νῆσ. ἔναντι παραλ Καρμανίας.
Ὠερόη, ἡ·ποτ.Βοιωτ. | θυγ. Ἀσωποῦ.
Ὠκαλέα, ἡ (κ.-λέη, κ.-λέαι, αἱ)· κώ. Βοιωτίας.
Ὠκάλεια,ἡ·θυγ. Μαντινέως, σύζ. Ἀβαντος, μὴ. Προίτου κ.Ἀκρισίου.
Ὠκεανίνη, ἡ (κ.-ίς)· θυγ. Ὠκεανοῦ κ. Τηθύος.
Ὠκεανός,ὁ·υἱ.Οὐρανοῦ κ. Γῆς, ὁ πρεσβύτερος τῶν Τιτάνων.
Ὤκελλον, τό· πόλ. Ἰταλίας.
Ὤκελλος, ὁ· Πυθαγόρ. φιλόσ. | κ. ἄ
Ὦκιμον, ἡ· ὄν. ἑταίρας.
Ὠκύαλος, ὁ· εἷς τῶν ἐπισ. Φαιάκων.
Ὠκυθόη, ἡ· μία τῶν Ἁρπυιῶν.
Ὤκυλλος, ὁ (κ. -λλός)·=Ὤκελλος.
Ὠκυπέτη, ἡ· μία τῶν Ἁρπυιῶν | μία τῶν Δαναΐδων.
Ὠκυρόη,ἡ(κ.-ρόη)·μίατῶνΩκεανίδ. | θυγ. Χείρωνος κ. Χαρικλοῦς.
Ὤκυτος, ὁ· Κορίνθιός τις.
Ὠλέαρος, ἡ·=Ὠλίαρος.
Ὠλενία, ἡ· ἡ αἰξ ἡ θηλάσασα τὸν Δία.
Ὠλενία πέτρα, ἡ· ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρ. Σκόλλεως.
Ὠλενίας,ὁ (κ. Ὠλένιος)· υἱ. Οἰνέως, ἀδελ. Τυδέως.
Ὤλενος,ἡ(ὁ)·πόλ.Αἰτωλίας | μίατῶν 12 πόλ. Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας.
Ὠλῆν,-ῆνος, ὁ· ἀοιδὸς ἐκ Λυκίας.
Ὠλίαρος, ἡ· νησὶς παρὰ τὴν Πάρον.
Ὠμάρης,-ους,ὁ·στρατ.Ἑλλήν.μισθοφ.
Ὦξος, ὁ· ποτ. Ἀσίας.
Ὦπις, -ιδος, ὁ·=Οὖπις.
Ὤπις, -ιδος, ἡ· πόλ. Ἀσσυρίας.
Ὥρα, τά· πόλ. Ἰνδιῶν.
Ὧραι, αἱ· θυγατέρες Διὸς κ. Θέμιδος.
Ὡράτιος,ὁ·=Ὁράτιος,Ρωμ.λυρ. ποι.
Ὠρείθυια, ἡ· θυγ. βασ.Ἀττ.Ἐρεχθέως κ. Διογενείας | μία τῶν Νηρηίδων.
Ὠρείτης, -ου, ὁ· κάτ. Ὠρεοῦ Εὐβοίας.
Ὠρεός, ὁ (ἡ)· πόλ. Εὐβοίας.
Ὠρητανία, ἡ· ἐπαρχ.Ταρρακ.Ἰσπανί.
Ὠρητανοί, οἱ· λα. Ταρρακ.Ἰσπανίας.
Ὠρία, ἡ· ἡ περὶ τὸν Ὠρεὸν χώρα.
Ὠρικόν,τό(κ."Ωρικος,ὁ)· πόλ. κ. λιμ. Ἠπείρου.
Ὠρῖται, οἱ· λα. Ἰνδιῶν.
Ὠρῖτις,-ιδος,ἡ·χώ."Ωριτῶνἐν Ἰνδικῇ.
Ὠρίων,-ωνος, ὁ·υἱ."Γριέως ἢ Ποσειδ. κ. Εὐρυάλης.
Ὠρομάξης,-ου,ὁ(κ.-άσδης)· Πέρσης, πα. Ζωροάστρου.
Ὠρομέδων, -οντος,ὁ· ὄρ. νήσου Κῶ | πα. Συεννέσιος.
Ὦρος,ὁ·υἱ.Ὀσίριδ.κ."Ισιδος,λατρευόμενοςὡς ὁ Ἥλ.|συγγραφ.τις Αἰγύπτ.
Ὠρωπία, ἡ· ἡ περὶ τὸν Ὠρωπὸν χώρα.
Ὠρωπός, ὁ· πόλ. Βοιωτίας.
Ὦστία,ἡ(κ. Ὦστια, τά)· πόλ. Λατίου.
Ὦτος, ὁ· υἱ. Ποσειδ. κ. Ἰφιδαμείας, ἀδελφ. Ἐφιάλτου.
Ὤχος, ὁ· ἐπών. Ἀρταξέρξου Γ' | ποτ. Βακτριανῆς.
Ὤψ,Ὠπός,ὁ·υἱ.Πεισήνορος,πα.Εὐρυκλείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Η ΠΡΟΣΩΙΔΙΑ

(ἤτοι ἡ **χρονικὴ ποσότης** τῶν συλλαβῶν τῶν λέξεων τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς)
παρεχομένη εἰς 6 πίνακας τοῦ Franz Passow *

ΠΙΝΑΞ ΠΡΩΤΟΣ

Γενικοὶ κανόνες.

1. Ἡ διδασκαλία περὶ τῆς χρονικῆς ποσότητος, τῆς ***προσῳδιακῆς*** (ἐνν. ***τέχνης***) ἢ καὶ ἁπλῶς ***προσῳδίας*** καλουμένης, καθιστᾷ γνωστὴν τὴν χρονικὴν ποσότητα (τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐκφορᾶς) τῶν μεμονωμένων συλλαβῶν, ἤτοι τοὺς κανόνας, οἵτινες διέπουσι ταύτην καὶ τὴν αὐξομείωσίν της.

2. Ἡ διδασκαλία περὶ τῆς ***προσῳδίας*** τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς δέχεται δύο μόνον ***χρόνους***, πᾶσα δὲ συλλαβὴ ἔν τινι δεδομένῃ περιπτώσει δὰ ἀνήκῃ εἴτε εἰς τὸν ἕνα ἐκ τούτων εἴτε εἰς τὸν ἄλλον.

3. Οἱ δύο οὗτοι ***χρόνοι***, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων μετροῦνται αἱ συλλαβαὶ τῆς Ἑλληνικῆς, εἶναι οἱ: ***χρόνος βραχὺς*** καὶ ***χρόνος μακρὸς*** (λατ. **tempus breve** καὶ **tempus longum**), ἔχοντες μεταξύ των τὴν ἀναλογίαν 1:2 (τ. ἔ. ὁ βραχὺς εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ μακροῦ, ἢ ὁ μακρὸς εἶναι διπλάσιος τοῦ βραχέος).

4. Πᾶσα ἑπομένως συλλαβὴ τῆς Ἑλληνικῆς εἶναι ἢ ***συλλαβὴ βραχεῖα*** (**syllaba brevis**), ἢ ***συλλαβὴ μακρὰ*** (**syllaba longa**), διὰ τὸν λόγον δ' αὐτὸν ἑκάστη συλλαβὴ κατὰ τὴν προφοράν της ἢ προφέρεται ἐν συντομωτέρῳ χρόνῳ (***συστέλλεται***, λατ. **corripitur**), ἢ προφέρεται ἐν παρατεταμένῳ χρόνῳ (***ἐκτείνεται***, λατ. **producitur**).

Σημ.: Ὑπὸ τῶν Γραμματικῶν καθιερώθησαν ὡς σύμβολα διὰ τὴν βραχεῖαν μὲν συλλαβὴν τὸ κάτω ἡμικύκλιον μικροῦ κύκλου (τὸ ἀνοικτὸν πρὸς τὰ ἄνω), εἶδος τυποποιημένου ἀνοικτοῦ ***ὑ ψιλοῦ*** (⏑), ***ὑψιλὸν*** καὶ ὑπ' αὐτῶν (τῶν Γραμμ.) καλούμενον, λατ. virgula, διὰ τὴν μακρὰν δὲ συλλαβὴν μικρὰ ὁριζοντία γραμμὴ (ἰσομήκης —), ***κεραία*** καλουμένη ὑπὸ τῶν Γραμματικῶν, λατ. **linea**.

5. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν συλλαβῶν αὐτῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων εἶναι ἓν ἐκ τῶν δύο, ἡ βραχεῖα ἢ μακρά, ὑπάρχει καὶ πλῆθος συλλαβῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων δύναται ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της νὰ εἶναι ἄλλοτε βραχεῖα καὶ ἄλλοτε μακρά· εἶναι ἡ διπλῆ ἢ δίχρονος τρόπον τινὰ συλλαβή, ἡ ***συλλαβὴ κοινὴ*** ἢ ***συλλαβὴ ἀμφίδοξος***, ὅπως ὑπὸ τῶν Γραμματικῶν ἐκαλεῖτο (λατ. **syllaba communis** ἢ **syllaba anceps**)· ἐξυπακούεται βεβαίως, ὅτι ἑκάστη κοινὴ συλλαβὴ ἐν τῇ πραγματικότητι (ἐν τοῖς Κειμένοις δηλ. τῶν Συγγραφέων) μόνον τὴν ἑτέραν ἐκ τῶν δύο προσῳδιακῶν ἰδιοτήτων της δύναται νὰ ἔχῃ ἐν ὡρισμένῳ τινὶ χωρίῳ. ἐν αὐτῷ δηλ. δύναται νὰ εἶναι μόνον βραχεῖα ἢ μόνον μακρὰ (ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀμφότερα), ἐν ᾧ ἡ αὐτὴ συλλαβὴ τῆς αὐτῆς λέξεως ἐν ἄλλῳ χωρίῳ δύναται νὰ εἶναι τὸ ἀντίθετον.

6. Ἡ προσῳδία ἑκάστης συλλαβῆς ρυθμίζεται εἴτε ἐκ τῆς φυσικῆς ποιότητος (ἐκ τοῦ φυσικοῦ δηλ. χρόνου) τοῦ φωνήεντός της, εἴτε ἐκ τοῦ συμπλέγματος τοῦ δημιουργουμένου ἐκ τῆς ἑνώσεως τοῦ φωνήεντος τῆς συλλαβῆς μεθ' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων συμφώνων, εἴτε σπανιώτερον ἐκ τῆς ἑνώσεως τοῦ φωνήεντος τῆς συλλαβῆς μετ' ἄλλων φωνηέντων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ συλλαβὴ εἶναι ***φύσει*** (λατ. **naturā**) ***βραχεῖα*** ἢ ***μακρά***· εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην εἶναι ***θέσει*** (**positione**) ***βραχεῖα*** ἢ ***μακρά***.

7. Ἔχομεν ἑπομένως νὰ καθορίσωμεν κανόνας τῶν βραχειῶν συλλαβῶν, κανόνας τῶν μακρῶν συλλαβῶν, καὶ κανόνας τῶν διχρόνων συλλαβῶν· ἔχομεν πρὸς τούτοις νὰ καθορίσωμεν ἐπακριβῶς τὴν ἐπίδρασιν, τὴν ὁποίαν ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς φυσικῆς ποιότητος τοῦ φωνήεντος μιᾶς συλλαβῆς ἡ συνένωσίς του μετ' ἄλλων φθόγγων εἰς ἑνιαῖον σύμπλεγμα.

Α'. Ἡ βραχεῖα συλλαβή.

Ι. Ἡ φύσει βραχεῖα.

Ἐκ τῶν φωνηέντων δύο εἶναι τὰ φύσει βραχέα, τὰ ***ε*** καὶ ***ο***· ἑπομένως καὶ αἱ συλλαβαὶ αἱ περιέχουσαι ἓν ἐκ τούτων εἶναι καὶ αὐταὶ φύσει βραχεῖαι (ἐφ' ὅσον δὲν ἐμπίπτουσιν εἰς μίαν τῶν ἐν ***Β ΙΙ*** μνημονευομένων περιπτώσεων μετατροπῆς τῶν φύσει βραχειῶν συλλαβῶν εἰς θέσει μακράς): ***ἐκ, ἐν, λέγε, λόγος, ὅσος, ὁλοός, ἔλεος***.

ΙΙ Ἡ θέσει βραχεῖα συλλαβή
(ἢ ἡ βράχυνσις φύσει μακρᾶς συλλαβῆς)

1. Πᾶσα φύσει μακρὰ συλλαβὴ (ἔχουσα δηλ. μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον) δύναται νὰ λαμβάνεται ὑπὸ τῶν Ποιητῶν ὡς βραχεῖα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι ἡ συλλαβὴ αὕτη πρέπει νὰ τελειώνῃ εἰς φωνῆεν καὶ οὐχὶ εἰς σύμφωνον, ἡ δὲ ἑπομένη συλλαβὴ νὰ ἀρχίζῃ πάλιν μὲ φωνῆεν καὶ ὄχι μὲ σύμφωνον· ἐπὶ πλέον τοῦ ὅρου αὐτοῦ, διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν ἡ συλλαβὴ αὐτὴ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς θέσει βραχεῖα, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ πίπτῃ ἐπὶ ἄρσεως τοῦ μετρικοῦ ποδὸς (ἐπὶ βραχέος δηλ. χρόνου τοῦ ποδός). Ἡ τοιαύτη ***θέσει*** βραχεῖα συλλαβὴ καλεῖται ***συλλαβὴ κοινή***.

α) Συχνότατα (παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς δὲ κατὰ κανόνα) ἡ τοιαύτη βράχυνσις τῆς φύσει μακρᾶς συλλαβῆς λαμβάνει χώραν ἐπὶ τῆς τελικῆς συλλαβῆς τῆς λέξεως: ***ἡμένη ἐν βένθεσσι —ἄμφω ὁμῶς— δέχθαι ἄποινα—αἰοὶ γάρ τοι ἔρις—Ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος***.

---

* Die Lehre vom Zeitmaasse der Griechischen Sprache auf sechs Tafeln dargestellt, von Franz Passow. Οἱ πίνακες οὗτοι, προσηρτημένοι ἐν τέλει τοῦ Handwörterbuch der Griechischen Sprache, 1831 (τοῦ αὐτοῦ Συγγραφέως), θεωροῦνται καὶ σήμερον ἔτι θεμελιώδεις.

Σημ. 1 Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἐλεγειακοῖς καὶ παρὰ τοῖς Λυρικοῖς Ποιηταῖς ἡ τοιαύτη βράχυνσις δὲν εἶναι σπανία· ἀντιθέτως δὲ οὐδόλως σχεδὸν ἀπαντᾷ εἰς ἰαμβικὰ καὶ τροχαϊκὰ μέτρα.

β) Ὀλιγώτερον συχνὴ εἶναι ἡ τοιαύτη βράχυνσις φύσει μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου (λόγῳ ἀμέσου ἐπακολουθήσεως φωνήεντος) ἐν τῷ μέσῳ λέξεως.

Σημ. 1. Παρ' Ὁμήρῳ ἡ τοιαύτη (ἐν *β'*) βράχυνσις παρατηρεῖται ἐπὶ τῆς παραληγούσης τῶν λέξεων **οἷος, ἑνός, ἐπειή, ἔμπαιος,** ἐν τῇ τετάρτῃ ἀπὸ τοῦ τέλους συλλαβῇ τῆς λ. **χαμαιευνάδες,** ἐν τῇ γεν. **ἥρωος** καὶ ἐν τῇ ὑποτ. **βέβληαι.**

Σημ. 2. Πολὺ συχνοτέρα ἐμφανίζεται ἡ χρῆσις τῆς ποιητικῆς αὐτῆς ἀδείας παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Ποιηταῖς, καὶ δὴ παρὰ τοῖς Κωμικοῖς· κατὰ προτίμησιν βραχύνουσιν οὗτοι τὴν δίφθογγον **οι** τῶν λέξεων **οἷος, ποῖος, τοιόσδε, τοιοῦτος, ποιεῖν** καὶ τῆς λ. **οἶσι** (*δ'* ἐν. τοῦ **οἶομαι**)· διὸ καὶ ἐκδόται τινὲς ἔγραψαν **ποεῖν** ἀντὶ **ποιεῖν,** χωρὶς ὅμως νὰ δύνανται νὰ ἐξοικονομήσωσι καθ' ὅμοιον τρόπον τὰ πράγματα καὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων λέξεων.—Σπανιωτέρα εἶναι ἡ βράχυνσις τῆς διφθόγγου **αι,** περιοριζομένη σχεδὸν ἐπὶ ἐπιθέτων τινῶν, οἷα τὰ: **γεραιός, παλαιός, δείλαιος, κρυφαῖος.** Ἐπὶ πλέον οἱ Ἀττικοὶ χρησιμοποιοῦσιν ὡς βραχεῖαν πάντοτε τὴν παραλήγουσαν τῶν ἰδιορρύθμων ἀντωνυμικῶν τύπων **τουτονί, αὑταιί** κλπ.

Σημ. 3. Οἱ Βουκολικοὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἀκολουθοῦσι κατὰ τὸ πλεῖστον τὰς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Ποιηταῖς χρήσεις, ἐν ᾧ οἱ Ἐπιγραμματοποιοὶ ἐπεκτείνουσι τὴν ποιητικὴν αὐτὴν ἄδειαν καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων λέξεων. Τὰ πρωτεῖα πάντως εἰς τὴν δυνατότητα τῆς ποιητικῆς αὐτῆς ἀδείας τῆς βραχύνσεως φύσει μακρῶν συλλαβῶν διατηροῦν πάντοτε αἱ προθέσεις **αι** καὶ **οι** (πρβλ. *Γ. Ι. 1,* ἐξαιρ. *1*).

2. Ἡ ὅλως διόλου αὐθαίρετος βράχυνσις ἑνὸς φύσει μακροῦ φωνήεντος ἢ μιᾶς (φύσει μακρᾶς βεβαίως) διφθόγγου πρὸ ἑνὸς συμφώνου ἀπαντᾷ μόνον παρὰ πολὺ μεταγενεστέροις Ποιηταῖς, οἵτινες ἐστερροῦντο βαθείας γνώσεως τῶν περὶ τὴν προσῳδίαν, ἢ καὶ ἠδιαφόρουν δι' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς μόνον ἴσως ἐπὶ τῆς διφθόγγου **ου** τῶν κυρίων ὀνομάτων, ὁσάκις αὕτη προήρχετο ἐκ τοῦ βραχέος λατιν. u, π.χ. ἐν τῷ **Πόστουμος.**

Β' Ἡ μακρὰ συλλαβή.

Ι. Ἡ φύσει μακρά.

Φύσει μακρὰ εἶναι:

1. Τὰ δύο φωνήεντα **η** καὶ **ω.**
2. Ἅπασαι αἱ δίφθογγοι **αι, αν, ει, ευ, ηυ, οι, ου, ωυ,** ὡς καὶ αἱ καταχρηστικαὶ **ᾳ, ῃ, ῳ.**
3. Τὰ δίχρονα, ὁσάκις εἶναι προϊόντα συγχωνεύσεως δύο φωνηέντων, π. χ. τὸ δίχρονον **α** ἐν τῇ λέξει **ἀργὸς** ἀντὶ **ἀεργός,** τὸ δίχρονον **ι** ἐν τῇ λέξει **ἰρὸς** ἀντὶ **ἱερός.**
4. Τὰ δίχρονα, ὁσάκις τονιζόμενα περισπῶνται: **δρᾶμα, πᾶσα, κνῖσα, Ἶνες, ῥῦμα, ὗλαι.**

Φύσει μακρὰ εἶναι ἑπομένως πᾶσα συλλαβὴ περιέχουσα ἓν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, καὶ χρησιμοποιοῦνται αὗται πάντοτε ὡς μακροὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐπεμβαίνει καμμία ἐκ τῶν συνθηκῶν, αἵτινες ἐπιφέρουσι τὴν βράχυνσιν τῆς φύσει μακρᾶς συλλαβῆς, καὶ τὰς ὁποίας εἴδομεν ἐν *Α. ΙΙ. 1.*

ΙΙ. Ἡ θέσει μακρὰ συλλαβὴ
(ἢ ἡ χρονικὴ ἔκτασις φύσει βραχείας εἰς μακράν).

1. Πᾶσα φύσει βραχεῖα (ὡς βραχὺ φωνῆεν περιέχουσα) συλλαβὴ δύναται νὰ χρησιμοποιῆται ὡς μακρά, ὁσάκις ἀμέσως μετὰ τὸ βραχὺ φωνῆέν της ἀκολουθοῦσι δύο ἢ περισσότερα σύμφωνα. Ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν συμφώνων τούτων διακρίνομεν τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιπτώσεις:

α) Τὰ σύμφωνα ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν, εἰς ἣν καὶ τὸ βραχὺ φωνῆεν: **Ἕλλην, ἕσπερος, ἑσθλός, ὄμμα, ὄλβιος, ὄστρακον.**

β) Μόνον τὸ πρῶτον σύμφωνον ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν, ἐν ᾧ τὸ δεύτερον (ἢ τὰ ὑπόλοιπα) εἰς τὴν ἑπομένην λέξιν: **τῶν ἀμόθε͡ν γε—θεὰ θύγατε͡ρ Διός—οἷόν δή νυ θεοὺς—γῆμ' ἄλοχόν μνηστήν.**

γ) Καὶ τὰ δύο (ἢ περισσότερα) σύμφωνα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἑπομένην λέξιν: **μήτε͡ μνάασθε—γένεσθω θνητῶν—ἄνδρᾶ θνητὸν ἑόντα—σταθμῷ ἐνὶ βρομέωσι.**

Σημ. Εἰς τὰς περιπτώσεις *β* καὶ *γ* ἐξυπακούεται βεβαίως, ὅτι ἀμφότεραι αἱ λέξεις ἀνήκουσιν εἰς ἕνα στίχον.

Ἐξαιρέσεις.

1. Ἡ χρονικὴ αὐτὴ ἔκτασις τῆς φύσει βραχείας συλλαβῆς, τῆς κειμένης πρὸ δύο συμφώνων, δὲν πραγματοποιεῖται (παραλείπεται), ὁσάκις ἐκ τῶν δύο ἀκολουθούντων συμφώνων τὸ πρῶτον εἶναι **ἄφωνον** καὶ τὸ δεύτερον **ὑγρὸν (muta cum liquida).** Ἡ παράλειψις αὕτη τῆς ἐκτάσεως παρατηρεῖται κατὰ κανόνα μὲν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς Ποιηταῖς, οὐχὶ δὲ σπανίως παρὰ τοῖς ἄλλοις. Ἀπαραίτητος ὅμως πρὸς τοῦτο ὅρος εἶναι, ἀμφότερα τὰ σύμφωνα νὰ ἀνήκωσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως. Ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου ἤδη ἡ φύσει βραχεῖα παραμένει τοιαύτη (καὶ δὲν γίνεται θέσει μακρά) κυρίως πρὸ τῶν: **βρ, δρ, θρ, κρ, πρ, τρ, φρ, χρ, κλ, πλ, τλ. χλ·** καταφαίνεται δ' ἐκ τούτου ὅτι τὰ ὑγρὰ **ρ, λ** διηυκόλυνον ἐξαιρετικὰ τὴν βράχυνσιν. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἐλεγειακοῖς τοῖς Ἐπιγραμματοποιοῖς καὶ τοῖς Βουκολικοῖς, ἡ χρονικὴ ἔκτασις τῆς φύσει βραχείας παραλείπεται καὶ ὁσάκις τὸ δεύτερον ἐκ τῶν συμφώνων εἶναι ἔνρινον ἤτοι πρὸ τῶν: **θμ, κμ, τμ, κν, φν, χν.** Παραδείγματα (ἀμφοτέρων τῶν περιπτώσεων): **νεβρός, ἕδρα, πλέθρον, νεκρός, λεπρός, πέτρα, νεφρός, λέχριος, ὀκλάζω, ὅπλον, ὄτλος, ὄχλος,** καὶ **ἀριθμός, ἀκμή, τέκνον, πότμος, ἄφνω, τέχνη.**

2. Ἐν τούτοις ἡ φύσει βραχεῖα συλλαβὴ ἐκτείνεται εἰς θέσει μακρὰν (καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ δεύτερον ἐκ τῶν συμφώνων εἶναι ὑγρὸν ἢ ἔνρινον) εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α) Πάντοτε καὶ ἀνεξαιρέτως, ὅταν τὰ δύο σύμφωνα ἀνήκωσιν εἰς δύο λέξεις καὶ οὐχὶ εἰς μίαν, π. χ. **ἐκ λεχέων,** ἢ καὶ ὅταν ἀκόμη ἀνήκωσιν (φαινομενικῶς μόνον) εἰς μίαν λέξιν σύνθετον, ἀποτελοῦντα τὸ τέλος τοῦ πρώτου συνθετικοῦ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου: **ἐκ-λείπω, ἐκ-λαμβάνω, ἔκ-νομος, ἔκ-ριν.**

β) Πάντοτε καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως, ὁσάκις τὸ ὑγρὸν προηγεῖται τοῦ ἀφώνου: **ἐλπίς, ἐμπίς, πόντος, ἔνδον, ἔλκω, ἔρχομαι.**

γ) Πάντοτε καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως, ὁσάκις ἀμφότερα τὰ ἑπακολουθοῦντα σύμφωνα εἶναι ὑγρὰ ἢ ἔνρινα, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἂν εἶναι τὰ αὐτὰ ἢ διάφορα: *Ἕλλην, πολλά, βλέμμα, ὄμμα, δένος, κόννος, στερρός, ὄρρος, ἕλμινς, ὅλμος, βέλεμνον, ὄμνυμι, ἔρμα, ὁρμή, στέρνον, ὄρνις.*

Σημ. Μόνον πρὸ τοῦ *μν* παραμένει ἐνίοτε βραχεῖα ἡ φύσει βραχεῖα συλλαβή, κατά τινας δὲ τὸ αὐτὸ συμβαίνει ἐνίοτε καὶ πρὸ τῶν συμπλεγμάτων *μβ* καὶ *μφ*.

δ) Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συνήθως πρὸ τῶν *βλ, γλ, γμ, γν, δμ, δν* (**media ante liquidam**), ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ ἐξαιρέσεων τοῦτο.

2. Τὴν αὐτὴν ἐκτατικὴν δύναμιν πρὸς τὰ δύο ἢ πλείονα σύμφωνα ἔχουσι καὶ τὰ τρία διπλᾶ *ζ, ξ, ψ: τράπε¯ζα, ἔρε¯ξα, ἔρε¯ψα,* ὅ¯*ζος, λᾶξός, ἐπῶψ,* ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ διπλοῦν σύμφωνον εἶναι ἀρχικὸν τῆς ἑπομένης λέξεως: *ὠδύσαο Ζεῦ, χαῖρε¯ ξεῖνε, ἦν τε¯ ψυχήν.*

Ἐξαίρεσις: Παρ' Ὁμήρῳ τὸ *ζ* χάνει ἐνίοτε τὴν ἐκτατικὴν αὐτὴν δύναμιν τοῦ διπλοῦ συμφώνου, ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει μόνον ἐπὶ κυρίων ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα μετρικῶς δὲν οἰκονομοῦνται ἐν τῷ στίχῳ, οἷα εἶναι τὰ *Ζάκυνθος* καὶ *Ζέλεια*. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἡ φύσει βραχεῖα δὲν ἐκτείνεται παρ' Ὁμήρῳ εἰς θέσει μακρὰν καὶ πρὸ τοῦ *σκ* τῶν λέξεων *Σκάμανδρος* καὶ *σκέπαρνον*. Μεθ' Ὅμηρον ποιηταί τινες (πλὴν τῶν Ἀττικῶν) ἔχουσιν ἀπομιμηθῆ τοῦτο καὶ ἐπὶ ἄλλων λέξεων, καὶ ἔχουσιν ἐπεκτείνει τὴν ποιητικὴν αὐτὴν ἄδειαν καὶ πρὸ τοῦ *σμ*.

3. Ἀκόμη καὶ ἓν ἕκαστον ἐκ τῶν τεσσάρων ὑγρῶν ἢ ἐνρίνων *λ, μ, ν, ρ*, καὶ ἰδίᾳ τὸ τελευταῖον, ἔχει τὴν δύναμιν, ὥστε εὑρισκόμενον ἐν ἀρχῇ λέξεως νὰ καθιστᾷ θέσει μακρὰν τὴν εἰς φύσει βραχὺ φωνῆεν ἀπολήγουσαν βραχεῖαν συλλαβὴν τῆς προηγουμένης λέξεως· τοῦτο συμβαίνει συχνὰ παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς, ἐν ᾧ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς μόνον τὸ *ρ* ἔχει τὴν δύναμιν ταύτην. Εἶναι ὅμως ἀπαραίτητον ἡ ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἐπεκτεινομένη συλλαβὴ νὰ πίπτῃ ἐπὶ *θέσεως* ποδὸς (ἐπὶ μακροῦ δηλ. μετρικοῦ χρόνου) καὶ οὐχὶ ἐπὶ *ἄρσεως*.

4. Σπανιώτερον (παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὐδέποτε), καὶ ὡσαύτως μόνον ἐπὶ τῆς *θέσεως* ποδός, τὴν δύναμιν αὐτὴν τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τῆς εἰς βραχὺ φωνῆεν ἀπολήγούσης φύσει βραχείας συλλαβῆς τῆς προηγουμένης λέξεως ἔχει καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς ἑπομένης λέξεως ὑπάρχον συριστικὸν *σῖγμα (σ-)*.

5. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας (ὡς αὗται διεγράφησαν ἀνωτέρω ἐν *3* καὶ *4*) καὶ ἄλλα σύμφωνα ἔχουσι τὴν δύναμιν αὐτὴν νὰ καθιστῶσι θέσει μακρὰν μίαν φύσει βραχεῖαν συλλαβήν, καὶ ἰδίᾳ, συχνότατα μάλιστα, τὸ *δ* τῆς λέξεως *δήν* καὶ τῶν μίαν οἰκογένειαν ἀποτελουσῶν λέξεων *δέος, δείδω, δεινός* κλπ., σπανιώτατα δὲ τὰ δασέα *χ, φ, θ*.

Σημ. Εἶναι αὐτονόητον βεβαίως ὅτι εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ἡ βραχεῖα συλλαβὴ ὡς σύνολον ἐκτείνεται εἰς (θέσει) μακράν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ βραχὺ φωνῆεν, τὸ ὁποῖον *πάντοτε* καὶ ὑπὸ *οἱασδήποτε συνθήκας* παραμένει βραχύ.

Γ' Τὰ δίχρονα.

Τὰ τρία φωνήεντα *α, ε, ο*, καλοῦνται δίχρονα, δύνανται τ. ἔ. νὰ εἶναι καθ' ἑαυτὰ καὶ μακρὰ καὶ βραχέα (ἄλλοτε μακρὰ καὶ ἄλλοτε βραχέα). Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἓν ἑκάστῃ ὡρισμένῃ περιπτώσει δύνανται νὰ λαμβάνωνται ἀδιαφόρως, ἄλλοτε ὡς μακρὰ καὶ ἄλλοτε ὡς βραχέα. Ἀντιθέτως, ἡ χρονικὴ ποσότης ἑκάστου διχρόνου ἐν ἑκάστῃ δεδομένῃ χρήσει του διέπεται ὑπὸ αὐστηρῶς καθωρισμένων κανόνων, καὶ μόνον εἰς ἐλαχίστας περιπτώσεις ἡ χρονικὴ των ποσότης εἶναι ἀδιάφορος. Καὶ οἱ κανόνες αὐτοὶ εἶναι ἐν μέρει μὲν γενικοί, ἰσχύοντες ἐξ ἴσου καὶ διὰ τὰ τρία δίχρονα, ἐν μέρει δὲ εἰδικοὶ ἀφορῶντες εἰς ἓν ἕκαστον ἐκ τῶν διχρόνων.

Ι. Γενικοὶ κανόνες περὶ διχρόνων.

1. *Τὸ δίχρονον εἶναι βραχύ:*

α) Ὁσάκις κεῖται ἐν τῇ ληγούσῃ τρισυλλάβων ἢ πολυσυλλάβων, προπαροξυτόνων δὲ λέξεων: *Κέρκυρᾰ, τριαινᾰ́, ἵστημῐ́, ῥοδόπηχῠς.*

β) Ὁσάκις κεῖται ἐν τῇ ληγούσῃ δισυλλάβου ἢ πολυσυλλάβου, προπερισπωμένης δὲ λέξεως: *Μοῦσᾰ́, πρᾶγμᾰ́, ἦρῐ́, κλῦθῐ́, θῆλῠ́ς.*

Σημ. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει ἐπὶ τοῦ τονισμοῦ ἡ χρονικὴ ἔκτασις τῆς συλλαβῆς «λόγῳ θέσεως»· δι' ἄλλων λέξεων δηλ. ἡ «θέσει μακρὰ» συλλαβὴ κατὰ τὸν τονισμὸν λαμβάνεται ὡς βραχεῖα: *αὖλαξ, ἐριβῶλαξ, κατῶρυξ, κρατερῶνυξ, πλειστῶναξ* κ. ἄ. Αἱ λέξεις αὗται δηλ. καὶ αἱ ὁμοιαι των διατηροῦσι τὴν περισπωμένην, διότι διὰ τῆς προσθήκης *ξ* καθίστανται μὲν «θέσει μακρὰ» ἡ συλλαβή, τὸ φωνῆεν ὅμως τῆς συλλαβῆς παραμένει βραχὺ (πρβλ. *Β. ΙΙ. 5, Σημ*).

Ἐξαιρέσεις.

1. Ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀνωτέρω δύο κανόνας, καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸν τονισμόν, ὡς βραχέα φωνήεντα λαμβάνονται κατ' ἐξαίρεσιν καὶ αἱ δύο δίφθογγοι *αι, οι* ἐν τέλει τῶν λέξεων (ἄνευ τελικοῦ συμφώνου), καὶ οὕτω αἱ λέξεις, αἵτινες περιέχουσι ταύτας, διατηροῦσι τὴν ὀξεῖαν ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης καὶ τὴν περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγούσης των: *τύπτομαι, ἄνθρωποι, ἀρνύμενοι, Μοῦσαι, πῶλοι.*

Ἐπανέρχεται ἐν τούτοις ἡ ἰσχὺς τῶν βασικῶν κανόνων τοῦ τονισμοῦ, αἱρομένης τῆς μνημονευθείσης ἐξαιρέσεως, εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ τῶν διφθ. *αι, οι* τῶν ρηματ. τύπων τοῦ γ' προσ. τῆς Εὐκτικῆς: *φεύγοι, ποιήσαι.*

β) Ἐπὶ τῆς διφθ. *οι* τοῦ ἐπιρρ. *οἴκοι.*

γ) Ἐπὶ τῆς αὐτῆς διφθ. *ο* τῶν συνδέτων μετὰ ἐγκλιτικῶν μορίων: *οἵμοι, ἤτοι* κ.τ.ὁ.

2. Ὁ τονισμὸς τῆς προπαραληγούσης παραμένει ἀνεκτὸς καὶ ἐπὶ τῶν τύπων τῆς λεγομένης «Ἀττικῆς κλίσεως», τῶν περιεχόντων *ω* ἐν τῇ ληγούσῃ των: *Μενέλεως, Ἴλεως.*

3. Τὸν τονισμὸν τῆς προπαραληγούσης ἀνέχεται ἐπίσης καὶ τὸ *ω* τῆς καταλήξ. τῆς Ἰων. γενικῆς τῆς πρώτης κλίσεως: *δεσπότεω.*

2. *Τὸ δίχρονον εἶναι μακρόν:*

α) Ὁσάκις τονιζόμενον περισπᾶται: *δρᾶμα, πρᾶγμα, πᾶσα* (βλ. *Β. Ι. 4*).

β) Ὁσάκις κεῖται ἐν τῇ ληγούσῃ μιᾶς τρισυλλάβου ἢ πολυσυλλάβου λέξεως, ἀλλ' ἡ παραλήγουσα τονίζεται δι' ὀξείας: *ἑλάᾱ, παιδείᾱ, φιλίᾱ, πτελέᾱ, μακρόρρῑν, ἐπιδείκνῡς.*

γ) Ὁσάκις κεῖται ἐν τῇ ληγούσῃ δισυλλάβου λέξεως, τῆς ὁποίας ἡ παραλήγουσα εἶναι φύσει μακρὰ καὶ ὅμως δέχεται ὀξεῖαν καὶ οὐχὶ περισπωμένην: *λείᾱ, κνήστῑ* (δοτ.), *κώμῡς.*

ΠΙΝΑΞ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Οἱ εἰδικοὶ κανόνες τῆς προσῳδίας ἑκάστου τῶν διχρόνων.

Α'. Ἐν ταῖς πτωτικαῖς καταλήξεσιν.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Ἄλφα (α).

I. α) ***Διὰ τὰς καταλήξεις τῆς ὀνομ., αἰτ. καὶ κλητ. ἐν. ἀριθ. θηλ. γέν.*** **(-α, -αν** καὶ **-α)**, αἵτινες ἔχουσι τὴν αὐτὴν πάντοτε χρονικὴν ποσότητα, ἰσχύουσι γενικῶς οἱ ἑπόμενοι δύο κανόνες: **1.** τὸ **α** εἶναι ***βραχύ***, ὁσάκις ἡ λέξις εἶναι ἢ προπερισπωμένη ἢ προπαροξύτονος. **2** τὸ **α** εἶναι ***μακρόν***, ὁσάκις δέχεται ἐφ' ἑαυτοῦ εἴτε περισπωμένην εἴτε ὀξεῖαν, ἢ ὁσάκις ἡ φύσει μακρὰ παραλήγουσα τονιζομένη ὀξύνεται. Κατωτέρω παρέχομεν εἰδικωτέρους κανόνας ἀναλυτικοὺς τῶν δύο τούτων γενικῶν κανόνων:

1. ***Τὸ α εἶναι βραχύ:***

α) Εἰς πάντα τὰ δισύλλαβα οὐσιαστικὰ τὰ λήγοντα εἰς **-αιᾰ** (: ***γαῖᾰ, αἶᾰ, γραῖᾰ, μαῖᾰ***), καὶ εἰς τινα πολυσύλλαβα ὀνόματα πόλεων καὶ χωρῶν: ***Λίλαιᾰ, Πλάταιᾰ Φώκαιᾰ, Ἱστίαιᾰ.***

Σημ. Τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ ***γραίᾱ*** εἶναι θηλ. τοῦ ***γραῖος.***

β) Εἰς πολλὰ ὀνόματα λήγοντα εἰς **-ειᾰ**, καὶ δή:

α' Εἰς τρισύλλαβα ἢ πολυσύλλαβα ριζικὰ οὐσιαστικὰ προπαροξύτονα: ***κράνειᾰ, κώδειᾰ, πέλειᾰ τρυφάλειᾰ.***

β' Εἰς τρισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα θηλυκὰ κύρια ὀνόματα γυναικῶν καὶ τόπων, τῶν ὁποίων ἡ κατάλ. **-εια** ἐσχηματίσθη ἐκ τινος βραχυτέρου τύπου καταλήξεως εἰς ***-η: Μήδειᾰ, Μίδειᾰ, Πίμπλειᾰ Ῥόδειᾰ, Κορώνειᾰ, Μαντίνειᾰ, Καλλιόπειᾰ, Κασσιόπειᾰ, Περσεφόνειᾰ, Πηνελόπειᾰ, Τερψιχόρεια.***

γ' Εἰς τὰ οὐσιαστικὰ τὰ σχηματισθέντα ἐξ οὐδετέρων εἰς ***-ος: ἀκρώρειᾰ, πρυμνώρειᾰ, μισγάγκειᾰ, πανάκειᾰ*** (ἐκ τῶν οὐδ. ***ὄρος, ἄγκος, ἄκος***), ὡς καὶ εἰς τὰ καθ' ὁμοιον τρόπον σχηματισθέντα θηλυκὰ κύρια ὀνόματα: ***Ἀριστοκράτειᾰ, Ἠριγένειᾰ, Ἰφιγένειᾰ, Κυπρογένειᾰ, Τριτογένειᾰ*** (ἐκ τῶν οὐδ. ***κράτος, γένος***).

δ' Εἰς τὰ οὐσιαστικὰ τὰ παραγόμενα ἐκ ρημάτων εἰς ***-εύω***, ἢ ὀρθότερον ἐξ ἀρσενικῶν εἰς ***-εὺς*** προσώπου θηλωτικῶν: ***βασίλειᾰ, ἱέρειᾰ, πανδόκειᾰ.***

ε' Εἰς τὰ ἀφῃρημένα οὐσιαστικὰ τὰ παραγόμενα ἐξ ἐπιθέτων εἰς ***-ης***: ***ἀλήθειᾰ, ὑγίειᾰ, ἀσέβειᾰ, δυσσέβειᾰ, εὐσέβειᾰ, εὔκλειᾰ, εὐμάθειᾰ, συνήθειᾰ, φιλοκέρδειᾰ.*** Ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις καὶ τὰ: ***εὐκλείᾱ*** παρ' Αἰσχύλῳ, ***ὑγιείᾱ*** παρ' Ἀριστοφ. κ. ἄ., παρ' Ὁμήρῳ δὲ εἶναι συνήθης ἡ κατάλ. ***-είη.***

ς' Εἰς τὰ σύνθετα ποιητικὰ ἐπίθετα, ἅτινα μόνον ὡς θηλυκὰ ἀπαντῶσιν, ὅπως π.χ. εἰς τὰ Ὁμηρικὰ ***εὐπατέρειᾰ*** καὶ ***δυσαριστοτόκειᾰ***, εἰς τὰ ***ἡδυέπειᾰ, θεσπιέπειᾰ, καλλιτόκειᾰ*** κ.τ.ὅ.

ζ' Εἰς τὰς καταλήξεις τοῦ θηλυκοῦ τῶν εἰς ***-υς*** ἐπιθέτων: ***βαθεῖᾰ, γλυκεῖᾰ, ἡδεῖᾰ, ἡμίσειᾰ, θῆλειᾰ, λίγειᾰ*** (μτγν. ***λιγεῖᾰ***), ***ὀξεῖᾰ, ὠκεῖᾰ.***

Σημ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ὄνομα Μούσης ***Θάλεια*** ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ ἐπιθετ. τύπου ***θάλεια*** (θηλ. τοῦ ἀχρ. ***θάλυς***), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ ***Θαλίᾱ*** (ὄνομα μιᾶς τῶν Χαρίτων) καὶ πρὸς τὸ προσηγορ. ***θαλίᾱ.***

γ) Ἐκ τῶν λέξεων τῶν ληγουσῶν εἰς ***-ια*** εἰς τὰς ἀκολούθους μόνον περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ δισύλλαβα ἐπίθετα ***δῖᾰ, ἴᾰ*** καὶ ***μίᾰ*** (***οὐδεμίᾰ, μηδεμίᾰ***), εἰς τὰ δύο τρισύλλαβα ἐπίθετα ***δμπνιᾰ*** καὶ ***πότνιᾰ***, ὡς καὶ εἰς τὰ δύο κύρια ὀνόματα ***Λάμιᾰ*** καὶ ***Πολύμνιᾰ***. Καὶ εἰσήγαγον μὲν μεταγενεστέρως οἱ Ποιηταὶ καὶ ἄλλας παρομοίας βραχύνσεις τοῦ τελικοῦ **α**, οὐδεμία ὅμως ἐξ αὐτῶν ἐπεκράτησε τελικῶς.

β' Εἰς τὰ τρισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα θηλυκὰ οὐσιαστικὰ εἰς ***-τριᾰ***, τὰ παραγόμενα ἐξ ἄρσεν εἰς ***-τηρ: αὐλήτριᾰ, ὀρχήστριᾰ, ψάλτριᾰ, τυμπανίστριᾰ.***

δ) Εἰς τὰ τρισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα εἰς ***-οιᾰ***, τὰ ὁποῖα σχηματίζονται ἐκ τῶν ***βοῦς, νοῦς, πλοῦς, πνοῦς*** καὶ τοῦ ἀχρ. ***χροῦς (χρώς): Εὔβοιᾰ, Μελίβοιᾰ, Περίβοιᾰ, ἄνοιᾰ, εὔνοιᾰ, ἀγχίνοιᾰ, ἄπλοιᾰ, εὔπλοιᾰ, εὔπνοιᾰ, εὔχροιᾰ.*** Οὐχὶ σπανίως ἐν τούτοις παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς τὰ παράγωγα τῶν ***νοῦς, πλοῦς*** καὶ ***χρὼς*** ἔχουσι τὴν λήγουσαν μακράν, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δὲ Ποιηταῖς ἀπαντᾷ ***ἀνοίᾱ, ἀγνοίᾱ***, τὰ ὁποῖα εἶναι τῆς παλαιοτέρας Ἀττικῆς διαλέκτου.

ε) Εἴς τινα ὀνόματα εἰς ***-υιᾰ***, τὰ ὁποῖα βεβαίως εἶναι ἢ προπερισπώμενα ἢ προπαροξύτονα: ***μυῖᾰ, κυνάμυιᾰ, αἴθυιᾰ, Εἰλείθυιᾰ, Ὠρείθυιᾰ.*** Ἀνεξαιρέτως δὲ εἰς πάντας τοὺς θηλυκοὺς τύπους τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεργητ. παρακειμένου: ***εἰδυῖᾰ, λελακυῖᾰ, βεβαυῖᾰ.***

ς) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς ***-δᾰ*** καὶ ***-θᾰ***, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶναι κύρια ὀνόματα, προηγεῖται δὲ τοῦ ***δ*** ἢ ***θ*** ἓν ἀκόμη σύμφωνον: ***ἄρδᾰ, μάλθᾰ, μίνθᾰ, νάφθᾰ, ἄκανθᾰ, κολόκυνθᾰ.***

ζ) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς ***-λᾰ:***

α' Ὅσάκις τῆς καταλήξ. ***-λα*** προηγεῖται ἡ δίφθ. ***αυ: ναῦλᾰ, παῦλᾰ, ἀνάπαυλᾰ.***

β' Ὅσάκις τὸ λάμβδα εἶναι διπλοῦν (**λλ**): ***βδέλλᾰ, Σκύλλᾰ, ψύλλᾰ, ἄελλα, ἄμαλλα, δίκελλα, Θύελλα, Χρύσιλλα*** κ. ἄ. θηλυκὰ κύρια ὀνόματα.

γ' Ὅσάκις προηγεῖται τοῦ **λ** ἕτερον σύμφωνον: ***τρίγλᾰ.*** — ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει οἱ Γραμματικοὶ προτιμῶσι κατάλ. εἰς ***-η.***

η) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς ***-μα***, ὁσάκις τοῦ **μ** προηγεῖται ἄλλο σύμφωνον: ***θέρμᾰ, τόλμᾰ, τόρμᾰ.***

θ) Εἰς τὰ λήγοντα εἰς ***-νᾰ***, καὶ δή:

α' Ὅσάκις τοῦ ***ν*** προηγεῖται φωνῆεν ***ι***, ἢ ***υ***, ἢ μία τῶν διφθόγγων ***αι, ει, ευ, οι: Αἴγινᾰ, ἄμυνᾰ, σίγυνα, Λάκαινᾰ, μύραινᾰ, βούπεινᾰ, τέρεινᾰ, ἔρευνᾰ, δέσποινᾰ.*** — Ἐν τούτοις ἐπὶ τῶν ληγόντων εἰς ***-ινα*** προτιμᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ κατάλ. εἰς ***-η.***

β' Ὅσάκις τοῦ ***ν*** προηγεῖται ἓν ἀκόμη ***ν*** ἢ ἄλλο τι τῶν ὑγρῶν καὶ ἐνρίνων: ***γέννᾰ, Δίκτυννᾰ, Ἥρινναᾰ, Κέρκιννᾰ, Φίλιννᾰ*** (κ. ἄ. κύρ. ὀνόμ. γυναικῶν), ***πρύμνᾰ, μέριμνᾰ, Μήθυμνᾰ, Σμύρνᾰ.***

γ' Ὀσάκις τοῦ ν προηγεῖται δ : **Πύδνᾰ, ἔχιδνᾰ.**— Ὅπου προηγεῖται ἄλλο τι τῶν συμφώνων, προτιμᾶται ἡ κατάλ. εἰς **-η**.

ι) Εἰς τὰς λέξεις τὰς ληγούσας εἰς **-ρα**, καὶ δή :

α' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἡ δίφθ. **αι : σφαῖρᾰ, Μαῖρᾰ, μάχαιρᾰ, νέαιρᾰ, Ἰοχέαιρᾰ.**

β' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἡ δίφθ. **ει**, καὶ δή :

α'' Εἴς τινα διαύλλαβα ἢ τρισύλλαβα ριζικὰ οὐσιαστικά : **πεῖρᾰ, σπεῖρᾰ, στεῖρᾰ, ἔθειρᾰ**, τὰ ὁποῖα καθίστανται εὐδιάκριτα διὰ τῆς περισπωμένης ἐπὶ τῆς παραληγούσης ἢ ὀξείας ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης.— (ἀπαντᾷ ἐν τούτοις καὶ **σπείρᾱ** ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ **σπεῖρᾰ**).

β'' Εἰς πάντας τοὺς εἰς **-ειρα** θηλυκοὺς ἐπιθετ. τύπους, οἵτινες σχηματίζονται ἐξ ἄρσεν. εἰς **-ηρ** (**: κράντειρᾰ, πίειρᾰ, τινάκτειρᾰ, τοξεύτειρᾰ, προηγήτειρᾰ**), ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰ ἐπίθετα καὶ εἰς τὰ θηλυκὰ κύρια ὀνόματα, τὰ παραγόμενα ἐκ τοῦ **ἀνήρ : ἀντιάνειρᾰ, βωτιάνειρᾰ, κυδιάνειρᾰ, Δηιάνειρᾰ, Ἰάνειρᾰ, Μετάνειρᾰ**.

γ' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἡ δίφθ. **οι : μοῖρα** (τὸ μοναδικὸν παράδ. τῆς περιπτώσεως αὐτῆς).

δ' Ὀσάκις τοῦ ρ τρισυλλάβων ἢ πολυσυλλάβων λέξεων προηγεῖται ἡ δίφθ. **ου : ἄρουρᾰ, κυνόσουρᾰ**, ὡς καὶ ἐν τῷ τοπωνυμίῳ **Βοῦρᾰ**.

ε' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται μακρὸν **υ : σφῦρᾰ, ἄγκῡρᾰ, γέφῡρᾰ, Κέρκῡρᾰ, ὄλῡρᾰ.**— (Μόνον τὸ **κολλύρα** ἔχει καὶ τὰς δύο τελευταίας συλλαβὰς μακράς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ παροξύνεται).

ς' Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα τὰ ἔχοντα διπλοῦν ρ (**-ρρ-**) : **Κίρρᾰ, Μύρρᾰ, Πύρρᾰ.**

Σημ. Περὶ τῶν **Τάναγρα** καὶ **σκολόπενδρα** βλ. ***Ι. α. 2. ν. ς. σημ.***

κ) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-σᾰ** καὶ **-σσᾰ : αἶσᾰ, κνῖσᾰ, Μοῦσᾰ, Πῖσᾰ, Ἀρέθουσᾰ, θῆσσᾰ, Κρῆσσᾰ, ὄσσᾰ, πίσσᾰ, βύσσᾰ**· ὡσαύτως εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς **-εις** ἐπιθέτων : **δακρυόεσσᾰ, λαχνήεσσᾰ, ψολόεσσᾰ**, καὶ εἰς πάντα τὰ εἰς **-σα** λήγοντα θηλυκὰ τῶν μετοχῶν : **φέρουσᾰ, μειδιῶσᾰ, ἀνύσασᾰ, βληθεῖσᾰ.**— [Ἀντιθέτως πάντα τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς **-σος** καὶ **-σσος** ἐπιθέτων λήγουσιν εἰς **-η** (**: μέση, δισσή, λισσή**), ὅπως ἐπίσης εἰς **-η** λήγουσι κατὰ προτίμησιν καὶ τὰ ὀνόματα εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ τοῦ **σ** ὑπάρχει ρ : **ἔρση, ἕρση, κόρση**].

λ) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-ζᾰ, -ξᾰ** καὶ **-ψᾰ**, διότι εἰς πάντα ταῦτα τοῦ **α** προηγεῖται **σ** ἐνυπάρχον εἰς τὸ διπλοῦν σύμφωνον : **πέζᾰ, κόρυζᾰ, μύξᾰ, ἄμαξᾰ, δίψᾰ.**

μ) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-τᾰ** καὶ **-ττᾰ** (**: δίαιτᾰ, νῆττᾰ, ψῆττᾰ**), καὶ ἑπομένως παντοχοῦ ὅπου οἱ Ἀττικοὶ μετατρέπουσι τὴν κατάλ. **-σσα** εἰς **-ττα**, ὡς ἐν τῷ **θάλαττᾰ.**

[***Σημ.*** Ἡ ἀρχαιοτάτη ἐπικὴ ποίησις, τὴν ὁποίαν ἐν προκειμένῳ μιμοῦνται καὶ μεταγενέστεροι Ποιηταί, συχνὰ τὸ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω κανόνας βραχὺ **α** τῆς Ὀνομ., Αἰτ. καὶ Κλητ. τὸ ἐκτείνει εἰς μακρὸν διὰ μετατροπῆς του εἰς **η** (πρβλ. ***Ι α. 1. β. ε.*** καὶ **δ**). Ἀντιθέτως οἱ Δωριεῖς μετατρέπουν τὴν κατάλ. **η** εἰς μακρὸν **α**].

2. ***Τὸ α εἶναι μακρόν :***

α) Εἰς τὰ ὀλίγα ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-αᾱ : ἑλάᾱ, Ναυσικάᾱ, Ἀθηνάᾱ.**

β) Εἰς τὰς τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους λέξεις, τὰς ληγούσας εἰς **-αιᾱ**, αἵτινες εἶναι ἢ ἐκτεταμένοι τύποι ὀνομάτων εἰς **-η : ἀλκαίᾱ, γαληναίᾱ, Ἀθηναίᾱ** (ἐκ τῶν **ἀλκή, γαλήνη, Ἀθήνη**), ἢ θηλυκὰ ἐπιθέτων εἰς **-αιος : γραΐᾱ, δικαίᾱ, δειλαίᾱ.** Μόνον τὸ θηλ. **Ἀντιπέραιᾰ** (ἀπὸ τῶν Ἀλεξανδρινῶν Ποιητῶν καὶ ἐφεξῆς) ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν.

γ) Εἰς πάντα τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-εᾱ**, τὰ ὁποῖα συνήθως εἶναι παροξύτονα καὶ σπανίως ὀξύτονα (**: Ῥέᾱ, πτελέᾱ, αἰγανέᾱ, γενεά, θεά**), ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς **-εος** ἐπιθέτων : **χρυσέᾱ, λευγαλέᾱ, φοιταλέᾱ.**

δ) Εἴς τινα ὀνόματα λήγοντα εἰς **-ειᾱ**, καὶ δή :

α' Εἴς τινα διαύλλαβα ριζικὰ ὀνόματα : **θείᾱ, λείᾱ, μνείᾱ, χρείᾱ, Ῥείᾱ,**

β' Εἰς πάντα τὰ εἰς **-εια** ὀξύτονα ὀνόματα : **ζειά, παρειά, φορβειά.**

γ' Εἴς τινα εἰς **-εια** οὐσιαστικὰ σχηματισθέντα κατὰ Ἰωνικὴν ἔκτασιν ἐξ οὐδετέρων εἰς **-ος : ἔγχειᾱ, ἐλεγχείᾱ, ὀνειδείᾱ**, ἐκ τῶν **ἔγχος, ἔλεγχος, ὄνειδος.**— Εἰς αὐτὰ ἐν τούτοις ὁ ἰωνικὸς τύπος εἰς **-είη** εἶναι πολὺ εὐχρηστότερος.

δ' Εἰς τὰ ἀφῃρημένα οὐσιαστικὰ τὰ παραγόμενα ἐκ ρημάτων εἰς **-εύω : ἀγνείᾱ, βασιλείᾱ, λατρείᾱ, πορείᾱ.**

ε' Ἰδίᾳ εἰς τὰ θηλυκὰ πάντων τῶν εἰς **-ειος** ἐπιθέτων : **βοείᾱ, βροτείᾱ, ἀνδρείᾱ, Γοργείᾱ.**

ε) Εἰς πάσας σχεδὸν τὰς λέξεις τὰς ληγούσας εἰς **-ια** (ἐκ τῶν ὁποίων αἱ περισσότεραι εἶναι παροξύτονοι καὶ αἱ ὀλιγώτεραι ὀξύτονοι), εἴτε οὐσιαστικὰ εἶναι αὗται (**: σοφίᾱ, κονίᾱ, ἀτιμίᾱ, σποδιά, καλιά, αἱμασιά**), εἴτε θηλυκὰ ἐπίθετα ἐξ ἀρσενικῶν εἰς **-ιος** (**: ἁλίᾱ, πολιά**).

ς) Εἴς τινα οὐσιαστικὰ εἰς **-οᾱ** (ἄλλα παροξύτονα καὶ ἄλλα ὀξύτονα) : **πόᾱ, χρόᾱ, ῥοά, στοά.**

ζ) Εἰς τὰ διαύλλαβα ριζικὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-οιᾱ** (**: Τροίᾱ, πνοίᾱ, ῥοιά, χρσιά**), ὡς καὶ εἰς τὰ θηλυκὰ πάντων τῶν εἰς **-οιος** ἐπιθέτων : **οἵᾱ, ποίᾱ, τοίᾱ, ἀλλοίᾱ.**

η) Εἰς ὀλιγάριθμα οὐσιαστικὰ λήγοντα εἰς **-υᾱ : γύᾱ, καρύᾱ, οἰσύᾱ, σικύᾱ.**

θ) Εἰς τὰ οὐσιαστικὰ τὰ λήγοντα εἰς **-νιᾱ**, ἀλλὰ μόνον ὅταν ταῦτα εἶναι ὀξύτονα : **μητρυιά, ἀγυιά, ὀργυιά** (εἰς τὰς δύο τελευταίας ὅμως λέξεις τόσον ὁ τονισμὸς ὅσον καὶ ἡ προσῳδία κυμαίνονται μεταξὺ τῶν τύπων **ἀγυιὰ** καὶ **ἄγυιᾰ**, **ὀργυιὰ** καὶ **ὄργυιᾰ**).

ι) Εἰς ὀλίγα τινὰ οὐσιαστικὰ λήγοντα εἰς **-ωᾱ : ὠά, ἀλωά.**

κ) Εἰς τὰ θηλυκὰ κύρια ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-δᾱ** καὶ **-θᾱ : Λήδᾱ, Γανυμήδᾱ, Ἀνδρομέδᾱ, Κισσαίθᾱ, Σιμαίθᾱ, Μάρθᾱ.**

λ) Εἰς ὀλιγάριθμα θηλυκὰ κύρια ὀνόματα λήγοντα εἰς **-λᾱ** (**: Γέλᾱ, Φιλομήλᾱ**), ὡς καὶ εἰς τὰ δύο οὐσιαστικὰ **ἀλαλὰ** καὶ **σκανδάλᾱ.**

μ) Εἰς ὀλίγα θηλυκὰ κύρια ὀνόματα λήγοντα εἰς **-μᾱ : Διοτίμᾱ.**

ν) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-ρᾱ**, καὶ δή :

α' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἢ **ε**, ἢ βραχὺ **α**, ἢ βραχὺ **υ : ἡμέρᾱ, ἁρά, χαρά, κιθάρᾱ, θύρᾱ, λύρᾱ, πορφύρᾱ, φιλύρᾱ** (διὰ τὸ **κολλύρα** πρβλ. ***Ι. α. 1. ι. ε'***).

β' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται **η** ἢ **ω : Ἥρᾱ, πήρᾱ, χώρᾱ, ὀπώρᾱ.**

γ' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἡ δίφθ. **αι**, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν λέξιν **ἑταίρα**, ἥτις κεῖται πιθανῶς ἀντὶ τοῦ **ἕταρα** τοῦ **ἕταρος** (διότι ἄλλως τὸ **α** τῆς ληγούσης τῶν τοιούτων εἶναι βραχύ, πρβλ. ***Ι. α. 1. ι. α'***).

δ' Ὀσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἡ δίφθ. **αυ : αὖρᾱ, λαύρᾱ, σαύρᾱ.**

ε' Ὀσάκις τοῦ ρ δισυλλάβων οὐσιαστικῶν προηγεῖται μία τῶν διφθόγγων **ει, ευ** ἢ **ου : δειρά, σειρά, νευρά, πλευρά, οὐρά.** Κατὰ κανόνα βεβαίως τὰ τοιαῦτα εἶναι ὀξύτονα.

ς' Ὁσάκις τοῦ ρ προηγεῖται ἓν ἢ πλείονα σύμφωνα (: *μίτρᾱ, πέτρᾱ, Ὕδρᾱ, Λίθρᾱ, Ἠλέκτρᾱ, Φαίδρᾱ*), ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰ ἐκ τοῦ *ἀνήρ* παραγόμενα θηλυκὰ κύρια ὀνόματα: *Ἀντάνδρᾱ, Εὐάνδρᾱ, Κασσάνδρᾱ*.

Σημ. Μόνον εἰς τὰ ὀνόματα *Τάναγρᾱ* καὶ *σκολόπενδρᾱ* ἡ λήγουσα εἶναι βραχεῖα. Μεταγενέστεροι Ποιηταὶ μεταχειρίζονται ἐνίοτε μὲ βραχεῖαν λήγουσαν καὶ τὴν λέξιν *πάτρᾱ*.

ζ' Εἰς τὰ θηλυκὰ πάντων τῶν εἰς *-ρος* ἐπιθέτων, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν ταῦτα εἰς τὴν ἀρσενικὴν ὀνομαστικὴν φέρουσι τὸν τόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης ἢ ἐπὶ τῆς παραληγούσης: *ἄκρᾱ, ἑτέρᾱ, φοβερά, φλαύρᾱ, μοχθηρά, πονηρά*.

I. *β) Κατάληξις τῆς ἑνικῆς ὀνομαστ. τῶν ἀρσενικῶν:*

1. Τὸ α τῶν ληγόντων εἰς *-ας* ἀρσενικῶν εἶναι πάντοτε μακρόν: *Ὕλᾱς, Βορέᾱς, νεανίᾱς, Ἑρμείᾱς*. (Μόνον παρὰ λίαν μεταγενεστέροις Ποιηταῖς, οἷος ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, ἀπαντᾷ ἐνίοτε ὡς βραχὺ τὸ *-ας* τῆς ὀνομ. τῶν κυρίων ὀνομάτων).

2. Ἡ παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς κατάλ. *-α* εἶναι πάντοτε βραχεῖα (*-ᾰ*): *ἱππότᾰ, Θυέστᾰ, ἀκάκητᾰ, εὐρύοπᾰ, μητίετᾰ, κυανοχαίτᾰ, νεφεληγερέτᾰ*· ὁσάκις δὲ ἀπαντᾷ ὡς μακρὰ πρόκειται περὶ «θέσει μακροῦ α». Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ *-α* τῆς Κλητικῆς.

II. *Κατάληξις τῆς Γενικῆς τοῦ ἑνικοῦ:*

1. Ἡ κατάλ. *-ας* τῆς γεν. τῶν θηλυκῶν ἔχει τὸ α πάντοτε μακρόν.

2. Ἡ παλαιὰ Δωρική—ποιητικὴ κατάλ. *-αο* τῶν ἀρσενικῶν ἔχει τὸ α μακρὸν πάντοτε, εἴτε εἰς *-ας* εἴτε εἰς *-ης* λήγουσι ταῦτα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ: *Βορέᾱο, Ἀτρείδᾱο, Ὀρέστᾱο*. Τὸ αὐτὸ φυσικὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς δωρικ. καταλ. τῆς γεν. *-ᾱ*, τῆς προελθούσης ἐκ συγχωνεύσεως τῆς καταλ. *-αο: Ἀτρείδᾱ, ὀρνιθοθήρᾱ*.

III. *Κατάληξις τῆς Δοτικῆς τοῦ ἑνικοῦ:*

Ἡ κατάλ. *ᾳ* εἶναι πάντοτε καὶ ἀνεξαιρέτως μακρά, ὅπως δεικνύει τὸ ὑπογεγραμμένον ἰῶτα.

IV. *Κατάληξις τῆς Αἰτιατικῆς τοῦ ἑνικοῦ.*

1. Ἡ προσῳδία τοῦ α τῆς θηλυκῆς καταλ. *-αν* ρυθμίζεται ἀπολύτως ἐκ τῆς προσῳδίας τοῦ *-α* τῆς ὀνομαστικῆς· ὁσάκις δηλ. τὸ *-α* τῆς ὀνομ. εἶναι βραχύ, ὁμοίως βραχὺ εἶναι καὶ τὸ *-α* τῆς αἰτ. *-αν*, ὡς καὶ ταὐτάπαλιν.

2. Ἀντιθέτως ἡ κατάλ. *-αν* τῶν ἀρσενικῶν ἔχει τὸ *-α-* μακρὸν πάντοτε (*-ᾱν*).

V. *Κατάληξις τῆς Κλητικῆς τοῦ ἑνικοῦ:*

1. Ἐν τοῖς θηλυκοῖς ἡ χρονικὴ ποσότης τοῦ *-α* τῆς καταλ. ἐν τῇ Κλητικῇ ἀκολουθεῖ τὴν χρον. ποσότητα τοῦ *-α* τῆς Ὀνομαστικῆς· εἶναι δηλ. ὅ,τι καὶ ἐκεῖνο.— (Μόνον τὸ *νύμφη* ἔχει παρ' Ὁμήρῳ βραχεῖαν τὴν κατάληξιν τῆς Κλητικῆς, *νύμφᾰ*· ὡσ. δὲ καὶ παρ' Ἀλεξανδρινοῖς ἀπαντᾷ Κλητικὴ *κοῦρᾰ*, δωρ. *κῶρᾰ*, ἀντὶ τοῦ ἰων. *κούρη* καὶ τοῦ ἀττ. *κόρη*).

2. Ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς τὸ *-α* τῆς Κλητικῆς εἶναι πάντοτε μακρόν, ὁσάκις ἡ Ὀνομαστικὴ λήγει εἰς *-ας*. Ἀντιθέτως τὸ *-α* τῆς Κλητικῆς τῶν ληγόντων εἰς *-ης* εἶναι κατὰ κανόνα βραχύ, καὶ μόνον παρὰ μεταγεν. Ποιηταῖς ἀπαντᾷ ἐνίοτε ὡς μακρὸν ἢ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ *η*.

VI. Εἰς τὴν κατάληξιν τῆς *Ὀνομαστ.*, τῆς *Αἰτιατ.* καὶ τῆς *Κλητ.* τοῦ *Δυϊκοῦ* τὸ *-α* εἶναι πάντοτε μακρὸν (*-ᾱ*).

VII. Ἐν τῇ *Γενικῇ* τοῦ *Πληθυντικοῦ* τὸ α τῆς παλαιᾶς δωρικῆς-ποιητικῆς καταλ. *-ᾱων* εἶναι πάντοτε μακρόν: *θεάων, δδυνάων, μελισσάων, ἀδινάων, ἀσπιστάων*. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει βεβαίως καὶ περὶ τῆς ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῆς *-άων* προερχομένης καταλ. *-ᾶν*, τῆς ὁποίας τὸ *-α-* εἶναι ἐπίσης πάντοτε μακρόν, ὅπως ἄλλως τε μαρτυρεῖ καὶ ἡ περισπωμένη, τὴν ὁποίαν λαμβάνει: *μοιρᾶν, Μοισᾶν, Ἀτρειδᾶν*.

VIII. Ἐν τῇ *Αἰτιατικῇ* τοῦ *Πληθυντικοῦ* ἡ κατάλ. *-ας* ἔχει τὸ *-α-* πάντοτε μακρόν (*-ᾱς*). Μόνον παρὰ τοῖς Δωρικοῖς Ποιηταῖς ἀπαντᾷ τοῦτο καὶ ὡς βραχύ, πάντως ὅμως καὶ παρ' αὐτοῖς ἡ βραχύτης τοῦ α ἀπαντᾷ πολὺ συχνότερον εἰς τὰ θηλυκὰ παρὰ εἰς τὰ ἀρσενικά.

Ἰῶτα (ι)

Ἐν ταῖς καταλήξεσι τῆς πρώτης κλίσεως τὸ *ἰῶτα* ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους δύο περιπτώσεις: 1) Εἰς τὴν παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς κατάλ. τῆς Γεν. καὶ Δοτ. ἑνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ *-ηφῐ* καὶ *-ηφῐν*, καὶ 2) εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην κατάλ. τῆς Δοτικῆς πληθυντικῆς εἰς *-ησῐ(ν)* ἢ *-αισῐ(ν)*. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἶναι πάντοτε βραχύ.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ

Ἄλφα (α)

Ἐν τῇ δευτέρᾳ κλίσει τὸ α ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὰς καταλ. τῆς πληθυντικῆς *Ὀνομ., Αἰτ.* καὶ *Κλητ.* τῶν οὐδετέρων, εἶναι δὲ ἀείποτε βραχύ. (Διότι εἰς ὀνόματα ὁποῖα τὰ: *κανᾶ, ὀστᾶ, ἁπλᾶ* ἡ μακρότης τῆς ληγούσης εἶναι φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκ συναιρέσεως προελεύσεως τοῦ α: *κάνεα, ὀστέα, ἁπλόα*).

Σημ. Διὰ τὴν σπανίαν καταλ. τῆς πληθ. θηλ. γεν. εἰς *-ᾱων* πρβλ. τὰ ἐν τῇ Πρώτῃ κλίσει (VII).

Ἰῶτα (ι)

Ἐν ταῖς καταλήξεσι τῆς δευτέρας κλίσεως τὸ *ἰῶτα* ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς περιπτώσεις: 1) Εἰς τὴν παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς ἐκτεταμένην κατάλ. τῆς Γεν. καὶ Δοτ. Δυϊκοῦ *-οιῖν*· καὶ 2) εἰς τὴν παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς ἐπίσης κατάλ. τῆς Γεν. καὶ Δοτ. ἑνικ. καὶ πληθ. εἰς *-οφῐ(ν)*· καὶ 3) εἰς τὰς ἀρχαιοτάτας καταλ. τῆς Δοτ. πληθ. *-οισῐ(ν)*. Καὶ εἰς τὰς τρεῖς αὐτὰς περιπτώσεις τὸ *-ι* εἶναι βραχύ.

ΠΙΝΑΞ ΤΡΙΤΟΣ

Οἱ εἰδικοὶ κανόνες τῆς προσῳδίας ἑκάστου τῶν διχρόνων.

Α'. Ἐν ταῖς πτωτικαῖς καταλήξεσιν.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Ἄλφα (α)

I. ***Ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἑνικοῦ:***

1. Ἡ κατάλ. **-ᾰ** (ἡ ἀνήκουσα ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ οὐδέτερα, καὶ δὴ εἰς τὴν Ὀνομ., Αἰτ. καὶ Κλητ.) εἶναι πάντοτε βραχεῖα: ***μέγᾰ, σῶμᾰ, πρᾶγμᾰ, μίμημᾰ.***

Ἐξαίρ. Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ ἀττ. ***κάρᾱ*** ἔχον μακρὰν τὴν λήγουσαν.

2. Ἡ κατάλ. **-αν** διέπεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων κανόνων:

α) Τὸ **-α-** τῆς κατάλ. τῶν ἀρσενικῶν εἰς **-άν**, γεν. **-ᾶνος** εἶναι πάντοτε μακρόν: ***Πάν, παιάν, Τιτάν, Αἰνιάν.*** Μακρὸν ὡσ. εἶναι τὸ **-α-** καὶ τῶν συνθέτων εἰς **-αν**: ***Ἑρμόπᾱν, εὐπαίᾱν.***

β) Εἰς τὰ οὐδέτερα τῶν ἐπιθέτων, τῶν ληγόντων εἰς **-ᾱς**, γεν. **-ᾰντος**, ἡ κατάλ. **-ᾰν** ἔχει τὸ α βραχὺ ἐν τῇ Ὀνομ. Αἰτ. καὶ Κλητ.: ***μέλᾰν, τάλᾰν.***

γ) Ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ οὐδέτερα τῶν Μετοχῶν, τῶν ληγουσῶν εἰς **-ᾱς**, γεν. **-αντος**, ἡ κατάλ. **-ᾰν** εἶναι πάντοτε βραχεῖα: ***φιλῆσᾰν, λαλῆσᾰν, ἱστάν, βάν.***

Σημ. Ἐν τῷ οὐδ. ***πᾶν***, γεν. ***παντός***, τὸ **-α-** τῆς καταλ. **-αν** εἶναι βεβαίως μακρόν, ὅπως μαρτυρεῖ καὶ ἡ περισπωμένη· ἐν τούτοις εἰς τὰς λέξεις, τὰς συνθέτους ἐκ τοῦ ***πᾶν*** ὡς β' συνθετικοῦ, κατὰ κανόνα τὸ **-α-** λαμβάνεται ὡς βραχύ: ***ἅπᾰν, πάμπᾰν, σύμπᾰν, πρόπᾰν, παράπᾰν, ἐπίπᾰν.*** Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ ***πᾶν*** ὡς α' συνθετικοῦ: ***πᾰνάξιος, πᾰνάριστος.*** (ἐν Ὀδυσσείᾳ ἡ λ. ***πᾰνάπαλος*** ἔχει τὴν ἀρχικὴν συλλαβὴν μακρὰν διὰ δύο λόγους· πρῶτον διότι αὕτη πίπτει ἐπὶ τῆς μακρᾶς θέσεως τοῦ δακτύλου, καὶ δεύτερον διότι ἀσκεῖ ποιάν τινα ἐπίδρασιν τὸ ἀκολουθοῦν ἔνρινον.

3. Ἡ κατάληξις **-ᾱρ.** Ἡ προσῳδία ταύτης ρυθμίζεται κατὰ τοὺς ἑπομένους κανόνας.

α) Εἰς τὰ μονοσύλλαβα ὀνόματα, τὰ λήγοντα εἰς **-ᾱρ**, τὸ **-α-** εἶναι πάντοτε μακρόν (: ***Κάρ, ψάρ***), μακρὸν δ' ὡσαύτως διατηρεῖται καὶ εἰς τοὺς ὑπολοίπους πτωτικοὺς τύπους.

β) Εἰς τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα καὶ τῶν τριῶν γενῶν ἡ κατάλ. **-ᾰρ** εἶναι πάντοτε βραχεῖα (: ***ἄλκᾰρ, δάμᾰρ, ἔᾰρ, ἦμᾰρ, ἧπᾰρ, μάκᾰρ, νέκτᾰρ***), παραμένει δὲ τοιαύτη καὶ εἰς τοὺς τύπους τῶν ὑπολοίπων πτώσεων.

Ἐξαίρ. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὅμως ἡ λήγουσα τῶν δύο λέξεων ***στέᾱρ, φρέᾱρ,*** κεῖται ὡς μακρά.

4. Τῆς καταλ. **-ας** ἡ προσῳδία διέπεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων κανόνων:

α) Τὸ **-α-** τῆς καταλ. τῶν ἀρσενικῶν, τῶν ληγόντων εἰς **-ᾱς**, γεν. **-αντος**, εἶναι πάντοτε μακρόν, εἴτε ὀξύτονα εἴτε παροξύτονα εἶναι τὰ ἀρσενικὰ ταῦτα: ***Αἴᾱς, Ἄτλᾱς, γίγᾱς, ἐλέφᾱς, ἀνδριάς, ἱμάς.*** — Μακρὸν ὡσαύτως εἶναι καὶ τὸ **-α-** τῶν ἀρσενικῶν τῶν Μετοχῶν τῶν ληγουσῶν εἰς **-ᾱς**, γεν. **-αντος**: ***τύψᾱς, φιλήσᾱς, παραστάς,*** ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἐπιθ. ***πᾶς***, γεν. ***παντός***, καὶ τῶν ὀλίγων ὀνομάτων τῶν ληγόντων εἰς **-ᾱς**, γεν. **-ᾶντος** (: ***Γλισσᾶς***), καὶ τοῦ ***λᾶς***, τοῦ προελθόντος κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ ***λᾶας.*** — Περαιτέρω, μακρὸν εἶναι τὸ **-α-** ἐν τῷ οὐσ. ***κράς***, γεν. ***κρᾱτός*** καὶ ἐν ταῖς ἐκ τοῦ ***κεράννυμι*** σχηματιζομέναις λέξεσιν: ***ἀλίκρᾱς, μελίκρᾱς, χαλκόκρᾱς*** (γεν. ὅλων εἰς **-ᾱτος**)· καὶ τέλος μακρὸν εἶναι τὸ **-α-** τῶν ὀνομ. εἰς **-ᾱς** τῶν δύο ἐπιθ. ***μέλᾱς, -ᾶνος*** καὶ ***τάλᾱς, -ᾶνος*** (μόνον ἐν τῇ Δωρικῇ διαλέκτῳ τὸ ***τάλας*** ἐχρησιμοποιεῖτο ἐνίοτε μετὰ βραχείας τῆς λῆγούσης: ***τάλᾰς***).

β) Εἰς τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-ᾰς**, γεν. **-ᾰδος** (γέν. ἀρσεν. ἢ θηλυκ. ἢ καὶ ἀμφοτέρων) τὸ **-α-** εἶναι βραχύ: ***Ἀρκάς, ἐφάς, Ἑλλάς, λαμπάς, μυριάς, φυγάς*** βραχὺ διατηρεῖται τὸ **-α-** καὶ εἰς τοὺς τύπους τῶν ὑπολοίπων πτώσεων.

γ) Βραχὺ εἶναι ἐπίσης πάντοτε καὶ τὸ **-α-** τῆς καταλ. τῶν οὐδετ. εἰς **-ᾰς**, γεν. **ᾰτος** ἢ **ᾰος** (: ***δέπᾰς, δέρᾰς, κέρᾰς, σέλᾰς, τέρᾰς***) τόσον ἐν τῇ ὀνομ. ὅσον καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεσιν.

δ) Βραχὺ τέλος εἶναι τὸ **-α-** τῆς καταλ. **-ᾰς** τῶν δύο ἀνωμάλων ἀρσενικῶν ***λᾰᾶς*** καὶ ***μέ)ᾰς.***

II. Ἐν τῇ ***δοτικῇ*** τοῦ ***ἑνικοῦ*** τὸ **-α-** ἀπαντᾷ μόνον εἴς τινας μεμονωμένους συνηρημένους τύπους (: ***γήρᾳ¯, δέπᾳ¯, σέλᾳ¯,*** ἀντὶ ***γήραϊ, δέπαϊ, σέλαϊ***) καὶ εἶναι βεβαίως ἐν πᾶσι τούτοις μακρόν.

III. Ἐν τῇ ***αἰτιατικῇ*** τοῦ ***ἑνικοῦ*** τὸ **-α-** τῆς καταλ. τῶν μὲν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν εἶναι συνήθως βραχύ, τῶν δὲ οὐδετέρων πάντοτε βραχύ.—Βραχὺ ὡσαύτως διατηροῦσι τὸ **-α-** καὶ εἰς τὴν αἰτιατικὴν τῶν εἰς **-ᾶν** τὰ δύο ἀνώμαλα ***λᾰᾶς*** καὶ ***μέγᾰς*** (πρβλ. ***I. 4. δ***).

Ἐξαιρέσεις.

1. Μακρὸν εἶναι τὸ **-α-** τῆς αἰτ. τῶν εἰς **-εύς** (: ***βασιλέᾱ, ἱππέᾱ, ἱερέᾱ, φονέᾱ, χοᾶ***), ἀλλὰ μόνον παρ' Ἀττικοῖς, ἐν ᾧ ἐξ ἀντιθέτου οἱ Ἴωνες βραχύνουσι συνήθως τὴν λήγουσαν καὶ ἐκτείνουσι τὴν παραλήγουσαν: ***Βασιλῆᾰ, Ἀχιλλῆᾰ.*** Ἐν τούτοις ἀπαντᾷ καὶ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ***φονέᾰ*** μετὰ βραχείας λῆγούσης, ἐπίσης δὲ καὶ οἱ Ἐπικοὶ μεταχειρίζονται ἐνίοτε τὸ α ὡς βραχύ, ὁσάκις προηγεῖται τούτου βραχὺ φωνῆεν, καίτοι ἡ συναίρεσις τῶν δύο τελικῶν συλλαβῶν **-εα** εἰς μίαν μακρὰν εἶναι συνηθεστέρα.

2. Μακρὸν κατ' ἐξαίρεσιν εἶναι καὶ τὸ **-α** τῆς Αἰτιατ. (λόγῳ συναιρέσεως) ἐπὶ τῶν ἑπομένων δύο περιπτώσεων:

α) Εἰς τὰ ἐκ τοῦ ***κλέος*** παραγόμενα κύρια ὀνόματα εἰς **-ης**: ***Ἐτεοκλέᾱ, Ἡρακλέᾱ, Περικλέᾱ.*** Οἱ ἐπικοὶ Ποιηταὶ προτιμῶσι μὲν τὴν κατάλ. **-ῆᾰ**, ἐν τούτοις ἐνίοτε χρησιμοποιοῦσι τὸ **-α** ὡς βραχὺ καὶ ὅταν ἀκόμη προηγῆται τούτου βραχὺ φωνῆεν.

β) Εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ λήγοντα εἰς *-ης*, παραγόμενα δὲ ἐκ τοῦ *δέος, κλέος, χρέος* καὶ ἄλλων ὁμοίων οὐσιαστικῶν: *ἐνδεᾶ, ὑπερδεᾶ, ἀκλεᾶ, δυσκλεᾶ, εὐκλεᾶ, ἀχρεᾶ, εὐφυᾶ*. Οἱ Ἀττικοὶ ἐν τούτοις καὶ οἱ μεταγεν. ἐπικοὶ Ποιηταὶ βραχύνουσι καὶ τῶν λέξεων τούτων τὸ *-α* τῆς αἰτιατ., ἀκολούθως δὲ μεταβάλλουσι καὶ τὸν τονισμόν.

IV. Ἐν τῇ ***Κλητικῇ*** τοῦ ***Ἑνικοῦ*** ἡ προσῳδία τοῦ *-α* διέπεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων κανόνων:

1. Ἡ κατάλ. *-α* τῆς Κλητικῆς εἶναι πάντοτε βραχεῖα, ἀλλ' ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὰ οὐδέτερα.

2. Ὡς πρὸς τὴν κατάλ. τῆς Κλητικῆς *-αν* ἰσχύουσι τὰ ἀκόλουθα:

α) Εἶναι μακρὰ (*-ᾱν*) εἰς τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐν τῇ Ὀνομ. λήγουσιν εἰς *-ᾱν* καὶ εἶναι ὀξύτονα, καθὼς καὶ ἐν τοῖς μετ' αὐτῶν συνθέτοις (περὶ ὧν βλ. ἐν ***I. 2. α***).

β) Εἶναι δὲ βραχεῖα ἡ κατάλ. *-ἄν* τῆς Κλητικῆς τῶν ἀρσενικῶν τῶν ληγόντων εἰς *-ᾱς*, γεν. *-αντος* (: ***Αἴας, γίγας***), ὡς καὶ αἱ δύο κλητικαὶ ***μέλαν***, καὶ ***τάλαν*** (τῶν ἐπιθ. ***μέλας, τάλας***) καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθετα (πρβλ. ***I. 4. α.***).

V. Ἐν τῇ ***Ὀνομαστικῇ*** τοῦ ***Πληθυντικοῦ*** *-α* ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὰ Οὐδέτερα (τὸ αὐτὸ ἄλλως τε ἰσχύει καὶ διὰ τὸ *-α* τῆς Αἰτ. καὶ Κλητ.), καὶ εἶναι βραχύ: ***στήθεᾰ, στόματᾰ, ἄστεᾰ, πώεᾰ***. Βραχὺ ἐπίσης εἶναι παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς καὶ τὸ *α* τῶν συντετμημένων τύπων ***δοῦρᾰ, κέρᾰ, κρέᾰ*** (ἀντὶ ***δούρατα, κέρατα, κρέατα***).

Ἐξαιρέσεις.

1. Ἐξαιρεῖται καὶ εἶναι μακρὸν παρ' Ἀττικοῖς τὸ *α* τῆς Ὀνομ., Αἰτ. καὶ Κλητ. Πληθυντικοῦ τῶν εἰς *-εος* οὐδετέρων (ὁποῖα εἶναι τὰ: ***δέος, κλέος, σπέος, χρέος***) ὡς προερχόμενον ἐκ συναιρέσεως: ***δέᾱ, κλέᾱ*** κ.λ.π. (ἐκ τῶν ***δέεα, κλέεα*** κ.λ.π.). Ἀντιθέτως παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς οὐχὶ σπανίως καὶ ἐν τοῖς τύποις αὐτοῖς τὸ *α* εἶναι βραχύ.

2. Ἐξαιρεῖται ὡσαύτως καὶ εἶναι μακρὸν (ὡς προερχόμενον ἐπίσης ἐκ συναιρέσεως) τὸ *α* τῆς Ὀνομ., Αἰτ., καὶ Κλητ. Πληθυντικοῦ τῶν οὐδετέρων εἰς *-ᾱς* γεν. *-αος* ἢ *-ατος* (οἷα εἶναι τὰ: ***γέρᾱς, δέπᾱς, κέρᾱς, κρέᾱς, σέλᾱς*** κ. ἄ.), ἤτοι ***γέρᾱ, κέρᾱ, κρέᾱ*** κ.λ.π. Παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς ἐμφανίζεται ἐνίοτε βράχυνσις τοῦ *α* καὶ ἐπὶ τῶν τύπων τούτων.

VI. Ἐν τῇ ***Αἰτιατικῇ*** τοῦ ***Πληθυντικοῦ*** τὸ *-ᾰς* τῆς καταλ. τῶν ἀρσενικῶν καὶ θυλυκῶν εἶναι κατὰ κανόνα βραχύ, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἰωνικὴν κατάλ. *-ιᾰς*, ἥτις προῆλθεν ἐξ ἀναλύσεως τῆς καταλ. *-εις*: ***πόλιᾰς, Σάρδιᾰς***.

Ἐξαιρέσεις.

1. Ἐξαιρεῖται καὶ εἶναι μακρὰ ἡ κατάλ. *-ᾱς* τῆς Αἰτιατ. τῶν ληγόντων εἰς ***-εύς***: ***ἱερέᾱς, ἱππέᾱς***, ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς μόνον· διότι οἱ Ἴωνες ἐκτείνουσι τὴν παραλήγουσαν καὶ βραχύνουσι τὴν λήγουσαν (: ***ἱερῆᾰς, ἱππῆᾰς***), καὶ τοι ἐνίοτε κεῖται παρ' αὐτοῖς βραχὺ *-α-*, ἂν καὶ προηγεῖται αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν (πρβλ. καὶ ***III. 2. α.***).

2. Ὡς μακρὸν ἐπίσης μᾶς ἐμφανίζεται κατ' ἐξαίρεσιν καὶ τὸ *-ᾱς* τῆς αἰτιατ. πληθυντ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν (***ἡμᾶς, ὑμᾶς, σφᾶς***) ἤδη διὰ τῆς περισπωμένης του. Ἐν τούτοις προσῳδία καὶ τονισμὸς ὑπόκεινται εἰς ἀλλοίωσιν κατὰ τὰς διαφόρους περιπτώσεις ἐγκλίσεως τόνου (: ***ἧμᾰς, ὕμᾰς, σφᾰς***), ἐκτὸς δ' αὐτῶν οἱ Ποιηταὶ χρησιμοποιοῦσι καὶ τοὺς τύπους ***ἡμάς, ὑμάς, σφὰς*** μετὰ βραχέος *α*.

Ἰῶτα.

I. Ἐν τῇ ***Ὀνομαστικῇ*** τοῦ ***Ἑνικοῦ***:

1. Ἡ κατάλ. *-ῐ* ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ οὐδέτερα, εἰς τὰς ὀλίγας δὲ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπαντᾷ ἐν ταῖς καταλήξεσι τῆς Ὀνομ. Αἰτ. καὶ Κλητ., ἔχει τὸ ***ἰῶτα*** πάντοτε βραχύ: ***μέλῐ, σίναπῐ***.—Βραχὺ εἶναι ὡσαύτως εἰς τὰ οὐδέτερα τῶν ἐπιθέτων (: ***ἴδρῐ, ἄχαρῐ***) καὶ εἰς τὰς ἀντων. ***τῐ*** καὶ ***τὶ*** καὶ τὰ μετ' αὐτῶν σύνθετα ***οὔτῐ, μήτῐ*** κ.ο.κ.

Ἐξαίρ. Ἐξαιρεῖται καὶ εἶναι μακρὸν τὸ ***ἰῶτα*** μόνον εἰς τὰς ὀνομασίας τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου (: ***ξῖ, πῖ, φῖ, χῖ, ψῖ***) καὶ εἰς τὸ ἐκ συντμήσεως προελθὸν ***κρῖ***.

2. Ἡ κατάλ. *-ῖν*, γεν. *-ῖνος*, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἀπαντᾷ συχνότερον ἡ κατάλ. *-ις*, ἔχει τὸ ***ἰῶτα*** μακρόν: ***γλωχῖν, δελφῖν, Τελχῖν***.

3. Ἡ κατάλ. *-ις* παρουσιάζει τὰ ἀκόλουθα φαινόμενα:

α) Εἰς τὰ μονοσύλλαβα ***νὶς*** καὶ ***λίς***, ὡς καὶ εἰς τὸ ἐπίθ. ***λίς***, τὸ ***ἰῶτα*** εἶναι μακρὸν (διό καί τινες τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν ἔγραφον τὸ οὐσ. ***λῖς*** καὶ ὡς ***λῖς***).

β) Εἰς τὰ ριζικὰ ὀνόματα, ἅτινα λήγουσιν εἰς *-ῖς*, γεν. *-ῖνος* καὶ εἶναι ὀξύτονα, τὸ ***ἰῶτα*** εἶναι μακρὸν (: ***ἴς, θίς, ῥίς, ἀκτίς, γλωχίς, δελφίς, ᾠδίς***), διατηρεῖται δὲ τοιοῦτον καθ' ὅλας τὰς πτώσεις.— Μακρὸν ὡσαύτως εἶναι τὸ ***ἰῶτα*** καὶ εἰς πάντα τὰ ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα εἶναι συντεθειμένα μετὰ τοιούτων οὐσιαστικῶν καὶ εἶναι παροξύτονα: ***εὔῤῥῖς, χρυσάκτῖς, ἀριστόδῖς***.

Ἐξαιροῦνται ἡ ἐρωτημ. ἀντων. ***τίς, τίνος*** καὶ ἡ ἀόρ. ***τὶς, τινός***, τῶν ὁποίων τὸ ***ἰῶτα*** εἶναι πάντοτε βραχύ.

γ) Εἰς τὰ δισύλλαβα οὐσιαστικά, τὰ λήγοντα εἰς *-ῖς, -ῖδος*, καὶ ὄντα ὀξύτονα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρχικὴ συλλαβὴ εἶναι φύσει ἢ θέσει μακρά, τὸ ***ἰῶτα*** τῆς καταλ. εἶναι συνήθως μακρὸν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις: ***ἀψίς, βαλβίς, κνημίς, σφραγίς, ψηφίς***. Μακρὸν εἶναι ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ ὀξύτονα τρισύλλαβα οὐσιαστικὰ ***βατραχίς, βλεφαρίς, κανονίς, κεραμίς, πλοκαμίς, ῥαφανίς***, ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπίθετα τὰ μετὰ τοιούτων οὐσιαστικῶν συντεθειμένα.— Ἐν τούτοις εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς ἡ ἀλλοίωσις τῆς προσῳδίας τοῦ ***ἰῶτα*** εἶναί τι λίαν συχνόν, τόσον ὥστε καταντᾷ εἰς τὸ τέλος ζήτημα χρήσεως καὶ ἀτομικῆς προτιμήσεως ἑκάστου συγγραφέως.

δ) Εἰς τὰ ριζικὰ οὐσιαστικὰ τὰ λήγοντα εἰς *-ῖς*, γεν. *-ῖνος* καὶ παροξυνόμενα τὸ ***ἰῶτα*** εἶναι μακρὸν καθ' ὅλας τὰς πτώσεις: ***ἄγλῖς, δέλλῖς, μέρμῖς, ὄρνῖς***. (τοῦ ***ὄρνις*** ἐν τούτοις τὸ ***ἰῶτα*** παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καὶ τοῖς μτγν. Ἐπικοῖς οὐχὶ σπανίως εἶναι βραχύ).

ε) Εἰς πάντα τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα, τὰ λήγοντα εἰς *-ῖς*, καὶ τῶν ὁποίων ἡ γεν. λήγει ἀττ. μὲν εἰς *-εως*, Ἰων. δὲ εἰς *-ιος*, τὸ ***ἰῶτα*** εἶναι βραχύ: ***μάντῐς, πόλῐς, πόσῐς, Νέμεσῐς, ἴδρῐς***.

στ) Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ριζικῶν ὀνομάτων, ἅτινα λήγουσιν εἰς **-ῐς**, γεν. **-ῐδος** (ἐφ' ὅσον δὲν ἀνήκουσιν ἐν **3. γ.**, ἀνωτέρω), καὶ **-ῑτος**, τὸ **ἰῶτα** εἶναι δι' ὅλων τῶν πτώσεων βραχύ, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐπὶ τίνος συλλαβῆς πίπτει ὁ τόνος: **ἔρῐς, Πάρῐς, χάρῐς.**— Ἄνευ ἐξαιρέσεως ἰσχύει τοῦτο ἐπὶ τῶν θηλυκῶν εἰς **-ις**, γεν. **-ιδος**, ὅσα παράγονται ἐξ ὀνόματος πρωτοκλίτου, ἢ ἐκ τινος ἀρσενικοῦ ὀνόματος, καὶ εἶναι ὀξύτονα: **ἀκρίς, βολίς, τυραννίς, στρατηγίς, Ἑλληνίς.** Ὡσαύτως ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν ὀξυτόνων θηλυκῶν κυρίων ὀνομάτων, ἐπὶ τῶν πατρωνυμικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἄλλων τύπων παραχθέντων θηλυκῶν ἐπιθέτων (**: Δαΐς, Φυλλίς, Ἀτλαντίς, Πελοπίς, Ταναλίς, Φοιβηίς, Ἡλιωτίς**), ὡς καὶ ἐπὶ δικαταλήκτων ἢ μονοκαταλήκτων εἰς **-ις** (γεν. **-ιδος** καὶ **-ιτος**) ἐπιθέτων: **ἀναλκίς, εὔχαρις, δίκλις.**

II. Ἐν τῇ **Δοτικῇ** τοῦ **Ἑνικοῦ** τὸ **ἰῶτα** εἶναι πάντοτε βραχύ: **ἀνδρί, γυναικί, παιδί, αἰῶνῐ, δαίμονῐ.**
Ἐξαιροῦνται αἱ ὀλίγαι περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ ἐν τέλει τῆς δοτικῆς **ἰῶτα** προέρχεται ἐκ συναιρέσεως διπλοῦ **ἰῶτα**: **κνήστῑ** ἀντὶ **κνήστιῐ, μήτῑ** ἀντὶ **μήτιῐ, Θέτῑ** ἀντὶ **Θέτιῐ** κ. ο. κ.—Ἐπίσης καὶ ἐν τῇ δωρ. ἑνικ. δοτ. τῶν ἀντωνυμιῶν πρώτου καὶ δευτέρου προσ. **ἐμίν, τίν,** καὶ **σεῖν,** τὸ **ἰῶτα** εἶναι πάντοτε μακρόν, καίτοι κατά τινας ἐν **σεῖν** ἐχρησιμοποιήθη τοῦτο καὶ ὡς βραχύ. Ἀντιθέτως εἶναι βραχὺς παρὰ Πινδάρῳ ὁ σπάνιος δωρ. τύπος τῆς ἀντωνυμ. τρίτου προσ. **ἵν** (οὐχὶ **ἶν**) (πρβλ. καὶ **VII σημ.**).

III. Ἐν τῇ **Αἰτιατικῇ** τοῦ **Ἑνικοῦ** ἡ κατάληξις **-ῐν** εἶναι πάντοτε βραχεῖα (**: κόνῐν, μάστῐν, πόλῐν, φύσῐν**), ὡσαύτως δὲ βραχὺ εἶναι τὸ **ἰῶτα** τοῦ **-ῐν** καὶ εἰς τοὺς ποιητικοὺς τύπους τῆς ἀντωνυμίας γ' προσώπου **μῖν** καὶ **νῖν.**— Ἀντιθέτως τὸ **ἰῶτα** τῶν δύο μονοσυλλάβων αἰτιατικῶν **κῖν** καὶ **λῖν** εἶναι μακρόν. (Διὰ τὴν αἰτιατ. τῶν οὐδ. εἰς **-ι** βλ. **I. 1**).

IV. Ἐν τῇ **Κλητικῇ** τοῦ **Ἑνικοῦ** τὸ **ἰῶτα** εἶναι πάντοτε βραχύ: **μάντῐ, νεᾶνῐ, φάτῐ, Ἄδωνῐ, Δάφνῐ, Δύσπαρῐ, Κύπρῐ, Νέμεσῐ.**

V. Ἐν τῇ παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς ἀσυναιρέτῳ καταλήξει τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς τοῦ Δυϊκοῦ **-οιῖν** ἀντὶ **-οιν** (**ποδοῖῖν**) τὸ **ἰῶτα** εἶναι πάντοτε βραχύ, ὡς καὶ ἐν τῇ δευτέρα κλίσει.
Σημ. Τὸ **ἰῶτα** εἶνα πάντοτε βραχὺ ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς τύπους τοῦ Δυϊκοῦ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν **νῶῐ(ν), σφῶῐ(ν).**

VI. Ἐν τῇ **Ὀνομαστικῇ** τοῦ **πληθυντικοῦ** τὸ **ἰῶτα** ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὴν ἐκ τῆς καταλ. **-ιες** κατὰ συναίρεσιν προερχομένην κατάλ. **-ῖς**, ὅπου εἶναι βεβαίως μακρόν: **ὄρνῖς, ὄφῖς, πόλῖς.** Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν κατάλ. τῆς αἰτιατ. **-ῖς**, προελθοῦσαν ἐκ τῆς **-ιας** κατὰ συναίρεσιν.

VII. Ἐν τῇ **Δοτικῇ** τοῦ **Πληθυντικοῦ** τὸ **ἰῶτα** εἶναι πάντοτε βραχύ: **ἀνδράσῐ, γυναιξῐ(ν), παισῐ(ν), αἰῶσῐ(ν), δαίμοσῐ(ν).**
Σημ. Ἐν τῇ δοτικῇ πληθυντ. τῶν προσωπικῶν ἀντων. α' καὶ β' προσ. **ἡμῖν** καὶ **ὑμῖν** τὸ **ἰῶτα** κατ' ἀρχὴν εἶνσι μακρόν. Ὅπου ὅμως αἱ Δοτικαὶ αὗται εἶναι ἐγκλιτικαί, ἐκεῖ παρὰ τοὺς τύπους **ἦμῑν** καὶ **ὕμῑν** ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς καὶ Ἀττικοῖς ποιηταῖς καὶ οἱ τύποι **ἦμῖν** καὶ **ὕμῖν** (μετὰ βραχέος **ἰῶτα**).—Βραχὺ ὡσαύτως εἶναι πάντοτε τὸ **ἰῶτα** εἰς τοὺς δωρ. τύπους **ἠμίν** καὶ **ὑμίν**, ὡς καὶ εἰς τοὺς αἰολ. τύπους **ἄμμι(ν), ὔμμι(ν).**—Βραχὺ ἐπίσης ἔχουσι πάντοτε τὸ **ἰῶτα** καὶ οἱ τύποι τῆς τριτοπροσώπου προσωπ. ἀντων. **σφίσι(ν), σφίν.**

VIII. Διὰ τὴν συνῃρημένην κατάλ. αἰτ. πληθυντ. **-ῖς** βλ. ἐν **VI.**

Ὑ ψιλόν.

I. Ἐν τῇ **Ὀνομαστικῇ** τοῦ **Ἑνικοῦ**:

1. Ἡ κατάλ. **υ**, ἥτις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ οὐδέτερα, εἶναι πάντοτε βραχεῖα (τόσον ἐν τῇ Ὀνομ. ὅσον καὶ ἐν τῇ Αἰτιατ. καὶ Κλητικῇ): **ἄστῠ, γόνῠ, πῶῠ.** Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν οὐδετ. τῶν εἰς **-υς** ἐπιθ. (**: βαθύ, ἡδύ, θῆλύ, ἡμισύ**), ὡς καὶ περὶ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας β' προσ. **σύ**, δωρ. **τύ.**
Ἐξαίρεσις: Τὸ **ὖ ψιλὸν** εἶναι μακρὸν κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὸ ἄκλιτον **γρῦ**, τὸ ὁποῖον ὅμως δύναται νὰ εἶναι ἐπίρρ., καὶ εἰς τὰ εἰς **-υ** λήγοντα ὀνόματα τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου **μῦ, νῦ, ὖ ψιλόν.**

2. Ἡ κατάλ. **-υν** ρυθμίζεται ὡς πρὸς τὴν προσῳδίαν κατὰ τοὺς ἀκολούθους κανόνας:

α) Ἡ κατάλ. τῶν ὀνομάτων εἰς **-ῦν** (γεν. **-ῦνος**) ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** μακρὸν κατὰ τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν: **Γόρτῦν, μόσσῦν, πόλτῦν, Φόρκῦν.** Κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν ὅμως τοῦτο εἶναι βραχὺ μὲν ἐν τῇ Ὀνομ. μακρὸν δὲ ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν.

β) Ἡ κατάλ. **-ὖν**, γεν. **-ὑντος** τοῦ οὐδ. τῆς μετοχῆς τῶν ρημ. εἰς **-υμι** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** βραχύ: **δεικνύν, ζευγνύν.**

3. Ἡ κατάλ. **-ὖρ** φαίνεται ὅτι κατὰ κανόνα ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** βραχύ, ἀλλ' ὅμως εἶναι πολὺ ὀλίγα τὰ εἰς αὐτὴν λήγοντα ὀνόματα: **μάρτῦρ, ψίθῦρ.**
Ἐξαίρεσις: Μόνον ἡ λ. **πῦρ** ἔχει (ὡς καὶ ἡ περισπωμένη μαρτυρεῖ) τὸ **ὖ ψιλὸν** μακρὸν ἐν τῇ Ὀνομ., Αἰτ. καὶ Κλητ.— Μακρὸν φαίνεται νὰ εἶναι ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ λέξει **Κέρκῦρ.**

4. Ἡ κατάληξις **-υς** διέπεται ὑπὸ τῶν ἑπομένων κανόνων:

α) Εἰς τὰ μονοσύλλαβα ὀνόματα **δρῦς, μῦς, σῦς**, τὸ **ὖ ψιλὸν** εἶναι μακρόν (ὅπως ἄλλως τε φαίνεται καὶ ἐκ τῆς περισπωμένης, συνάγεται δ' ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν ὑποκοριστικῶν εἰς **-ῦς**, ὡς **ἀπῠῦς** καὶ **Διονῦς**). Τὸ μακρὸν ὅμως **ὖ ψιλὸν** τῆς ὀνομ. μετατρέπεται εἰς βραχὺ εἰς τοὺς τύπους τῶν ἄλλων πτώσεων, οἵτινες ἔχουσι μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν ἀπὸ τὸν τύπον τῆς ὀνομ.: **δρῠός, μῠες,** (ἀλλ' ὅμως πάλιν **δρῦν, μῦν**).— (ἐν τούτοις παρ' Ἡσιόδῳ ἀπαντᾷ ἐν ἀρχῇ στίχου **δρῠός**, παρόμοιαι δὲ ἐξαιρέσεις ἀπαντῶσι καὶ βραδύτερον).

β) Τὰ εἰς **-ῦς** (γεν. **-ῦος**) λήγοντα δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ριζικὰ ὀνόματα, ὀξύτονα δέ, ἔχουσι μακρὸν τὸ **ὖ ψιλὸν** ἐν τῇ Ὀνομ. καὶ Αἰτ. (**ῦς, ῦν**): **ἀχλύς, ἰθύς, ἰχθύς, κλιτύς, λιγνύς, νηδύς, ὀφρύς, ἐδητύς, Ἐριννύς,** ἐν ᾧ εἰς πᾶσας τὰς ἄλλας δισυλλάβους καταλήξεις τὸ **υ** εἶναι βραχύ. Ἐν τούτοις ἡ ποιητικὴ χρῆσις ἐπί τινων ἐκ τῶν λέξεων τούτων (**ἀχλύς**,

κλειτύς, νηδύς) παρουσιάζει βράχυνσιν τῆς ληγούσης.— Ἡ βράχυνσις αὕτη τῆς ληγούσης εἶναι πάντως κατὰ πολὺ συχνοτέρα ἐπὶ τῶν μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τούτων συνθέτων ἐπιθέτων.

γ) Ἡ κατάλ. **-ῡς** (γεν. **-υντος**) τοῦ ἀρσεν. τῶν μετοχῶν τῶν εἰς **-υμι** ρημάτων ἔχει τὸ ***ὖ ψιλὸν*** μακρὸν ἐν τῇ ὀνομ.: ***δεικνύς, ὀλλύς, καταδύς.***

δ) Ἡ κατάλ. τῶν εἰς **-ὖς** (γεν. **-ὕος**) ληγόντων ὀνομάτων, τῶν ὁποίων ἡ λήγουσα παραμένει ἄτονος, ἔχει τὸ ***ὖ ψιλὸν*** βραχὺ εἰς ὅλας τὰς πτώσεις: ***γένυς, γῆρυς, στάχυς, πέλεκυς.***

ε) Πάντα τὰ οὐσιαστικὰ τὰ λήγοντα εἰς **-ὖς** ἐν τῇ ὀνομ., ἔχοντα δὲ ἐν τῇ καταλ. τῆς γενικῆς μὴ καθαρὸν **-ος** (τ. ἔ. μετὰ συμφώνου πρὸ αὐτοῦ), ἔχουσι τὸ ***ὖ ψιλὸν*** βραχὺ καθ' ὅλας τὰς πτώσεις: ***μάρτυς*** (**-ῡρος**), ***πηλαμύς*** (**-ύδος**), ***χλαμύς*** (**-ύδος**), ***κόρυς*** (**-ῡθος**).

Ἐξαίρεσις: Ἐξαιροῦνται τὰ δύο οὐσιαστ. ***δαγύς*** (**-ῦδος**) καὶ ***κώμυς*** (**-ῡθος**), τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὸ ***ὖ ψιλὸν*** μακρὸν εἰς ὅλας τῶν τὰς πτώσεις.

ς) Ἐν τῇ καταλήξει τοῦ ἀρσεν. τῶν εἰς **-ὖς, -εια, -ὖ** ἐπιθέτων τὸ ***ὖ ψιλὸν*** εἶναι πάντοτε βραχύ: ***βαθύς, ἡδύς, θῆλυς.***

II. Ἐν τῇ ***Δοτικῇ*** τοῦ ***Ἑνικοῦ*** δὲν ἀπαντᾷ ***ὖ ψιλόν.***

III. Ἐν τῇ ***Αἰτιατικῇ*** τοῦ ***Ἑνικοῦ:***

1. Ἡ κατάλ. **-ῦν** εἶναι μακρὰ εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α) Εἰς τὰς μονοσυλλάβους αἰτιατικὰς ***δρῦν, μῦν, σῦν*** (ὅπως δείκνυει καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν περισπωμένη, πρβλ. ***I. 4. α.***).

β) Εἰς τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ριζικὰ ὀνόματα εἰς **-ῦς** (γεν. **-ῦος**) ὀξύτονα (πρβλ. ***I. 4. β.***). — Ἐν τούτοις ἡ παρὰ ποιηταῖς χρῆσις κάμνει ἐνίοτε ἐξαίρεσιν ἐπί τινων καὶ βραχύνει τὸ ***ὖ ψιλόν: ἰχθύν, ἀχλύν, νηδύν*** (μετὰ ***ὖ***).

2. Ἡ κατάλ. **-ὖν** εἶναι βραχεῖα εἰς τὰς ἑπομένας κατηγορίας:

α) Εἰς πάντα τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς **-ὖς**, τῶν ὁποίων ἡ λήγουσα εἶναι ἄτονος: ***κόρυν, πῆχυν, στάχυν, πέλεκυν*** (πρβλ. ***I. 4. δ.***).

β) Ἐν τῷ ἀρσενικῷ πάντων τῶν εἰς **-υς** ἐπιθέτων: ***βαθύν, ἡδύν, θῆλυν, ἡμισυν, εὐσταχυν, λευκοφρυν*** (πρβλ. ***I. 4. στ.***).

Ἡ προσῳδία τοῦ **υ** τῆς Αἰτιατικῆς ἑπομένως ρυθμίζεται συμφώνως πρὸς τὴν τοῦ τῆς Ὀνομαστικῆς.

Διὰ τὸ **υ** τῆς αἰτιατικῆς τῶν οὐδετέρων πρβλ. ***I. 1.***

IV. Ἐν τῇ ***Κλητικῇ*** τοῦ ***Ἑνικοῦ*** ἡ σπανίως ἄλλως τε ἀπαντῶσα κατάλ. **-υ** ἀκολουθεῖ τὴν προσῳδίαν τῆς Ὀνομαστικῆς· ὅθεν ***ἰχθὺ*** μετὰ μακρᾶς τῆς ληγούσης, ἐν ᾧ ***βότρυ, πρέσβυ, στάχυ, πολύσταχυ*** κ.τ.ὅ. μετὰ βραχείας ληγούσης.

V. Ἐν τῇ ***Ὀνομαστικῇ*** τοῦ ***Πληθυντικοῦ*** τὸ ***ὖ ψιλὸν*** ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὴν κατάλ. **-ες**, τὴν προερχομένην ἐκ τῆς καταλ. **-νες** διὰ συγχωνεύσεως, καὶ εἶναι ἑπομένως μακρόν: ***κλιτῦς, ὀφρῦς, γένῦς.*** — Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἰσχύει καὶ διὰ τὴν κατάλ. τῆς αἰτ. **-ῦς**, τὴν προερχομένην κατὰ συναίρεσιν ἐκ τῆς καταλ. **-νας.**

VI. Διὰ τὴν ἐκ συναιρέσεως προερχομένην κατάλ. **-ῦς** βλ. V.

ΠΙΝΑΞ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Εἰδικοὶ κανόνες τῆς προσῳδίας ἑκάστου τῶν διχρόνων.

Α'. Ἐν ταῖς πτωτικαῖς καταλήξεσι τῶν οὐσιαστικῶν.— Ἐν πάσαις ταῖς καταλήξεσι τῶν ἄλλων πτώσεων τῆς τρίτης κλίσεως, αἵτινες, ἐκ τῆς καταλήξεως τῆς ἑνικῆς Γενικῆς ὁρμώμεναι, διατηροῦσι τὸ ὀνοματικόν της θέμα καὶ τὴν προσῳδίαν της.

Ἄλφα.

I. Γεν. εἰς **-αβος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-αψ** ἔχει τὸ **-α-** βραχὺ πανταχοῦ: ***φάψ, φᾰβός, Ἀρᾰψ, -αβος*** κ.λ.π.

II. Γεν. εἰς **-αγος** ἐξ ὀνομ. εἰς **-αξ** ἔχει:

1. **α** μακρὸν εἰς τὰ ὁρσεν. γένους μονοσύλλαβα οὐσιαστικά: ***ῥάξ, ῥᾱγός.***

2. **α** βραχὺ εἰς τὰς ἑπομένας δύο περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ θηλυκ. γένους μονοσύλλαβα οὐσιαστικά: ***στὰξ*** (ἄχρ. ἐν τῇ Ὀνομ.), γεν. ***στᾰγός.***

β' Εἰς τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα: ***ἅρπαξ*** (***ἁρπᾰγος***), ***λάλαξ, λάτραξ, τέτραξ.***

III. Γεν. εἰς **-αδος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ᾰς**, θηλ γένους (πρβλ. ***Πίν. Ἄλφα, I. 4. β.***), ἔχει τὸ **α** πάντοτε βραχύ: ***Ἑλλάς, φυγάς, -άδος.***

IV. Γεν. εἰς **-ακος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-αξ** ἔχει:

1. **α** μακρὸν εἰς τὰς ἑπομένας τρεῖς περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ μονοσύλλαβα ἀρσενικοῦ γένους οὐσιαστικά: ***βλάξ, βλᾱκός, πτάξ, πτᾱκός.*** (Τὸ παρ' Αἰσχύλῳ ἀπαντῶν ***πτάκα*** μετὰ βραχέος τοῦ **α** τῆς παραληγ. εἶναι αἰτιατ. ἐκ ***πτὰξ*** θηλυκοῦ γένους).

β' Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν δισυλλάβων ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ἰδίᾳ ὅταν εἶναι ἐπίσης φύσει ἡ θέσει μακρὰ καὶ ἡ συλλαβὴ τῆς ῥίζης: ***βώμαξ, θώραξ, κνώδαξ, κόνδαξ, κόρδαξ, κρώμαξ, λάβραξ, νόσσαξ, οἶαξ, πήλαξ, πλούταξ, πόρπαξ, στόμφαξ, σύρφαξ, Φαίαξ, φόρταξ.*** Ἐπίσης μακρὸν εἶναι τὸ **α** τῆς καταλ. εἰς τὰ μετὰ τῶν οὐσ. τούτων σύνθετα ἐπίθετα (: ***λινοθώρᾱξ***), εἰς τὸ σύνθετον ***ἵραξ***, καὶ εἰς τὰ δωρικὰ ***μύρμαξ*** καὶ ***δρπαξ***, οὐχὶ σπανίως ὅμως καὶ εἰς τὰ ἔχοντα βραχεῖαν τὴν συλλαβὴν τῆς ῥίζης (τ. ἔ. τὴν παραλήγ.): ***βάβαξ, νέαξ, ῥύαξ, στόαξ, φέναξ,***

φλύαξ (γεν. **-ᾱκος**).— Τοῦ οὐσιαστ. **καύαξ** ἢ **κάβαξ** τὸ **α** εἶναι ἄλλοτε βραχὺ καὶ ἄλλοτε μακρόν, καίτοι παρὰ Ποιηταῖς ἐπικρατεῖ τὸ μακρόν **α**.

Ἐξαιρέσεις: Ἐξαιροῦνται καὶ ἔχουσι βραχὺ τὸ **-α-** τὰ **κλῶναξ, λεῖμαξ, μεῖραξ, σαῦσαξ,** ἢ **σαῦταξ** (**-ᾱκος**), διὸ καὶ προπερισπῶνται.

γ' Εἰς ὀλίγα τινὰ τρισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα: **ἴέραξ, νεόσσαξ, ὀρθίαξ, Ἐπιδαύραξ** (**-ᾱκος**).

2. **σ** βραχὺ εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ μονοσύλλαβα θηλυκὰ οὐσιαστικά: **δράξ, κλάξ, πλάξ, σπάξ** (**-ᾰκός**).

β' Εἰς τὰ δισύλλαβα θηλυκὰ παράγωγα ἢ ὑποκοριστικά, τῶν ὁποίων ἡ συλλαβὴ τῆς ρίζης (ἡ παραλήγ.) εἶναι φύσει μακρά (**: αὔλαξ, βῶλαξ, θρῖδαξ, θρῖναξ, κλῖμαξ, μῖλαξ, πῖδαξ, σμῖλαξ**), ὡς καὶ εἰς τὰ μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τούτων σύνθετα ἐπίθετα: **ἐριβῶλαξ, κλαυσιβῶλαξ, πολυπῖδαξ** (**-ᾰκος**).

γ' Εἰς τὰ δισύλλαβα ριζικὰ καὶ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, τῶν ὁποίων ἡ συλλαβὴ τῆς ρίζης (δηλ. ἡ παραλήγ.) εἶναι βραχεῖα ἢ τὸ πολὺ «θέσει μακρά» [**: ἄβαξ, ἄνθραξ, δίφραξ, δόναξ, κάμαξ, κόλαξ, κόραξ, λάρναξ, λίθαξ, μάσταξ, μύλαξ, μύσταξ, ὄμφαξ, πίναξ, πύνδαξ, σκύλαξ, σπάλαξ** (ὁμοῦ μετὰ τοῦ τρισυλλάβου **ἀσπάλαξ**), **ὕσσαξ, φύλαξ, χάραξ**], ὡς καὶ εἰς τὰ μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τούτων σύνθετα ἐπίθετα.

Σημ. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι σχετικῶς πρὸς τὴν προσῳδίαν τῆς καταλ. **-ακος** δὲν ἔχει κατορθωθῇ ἡ διατύπωσις κανόνων ἁπλῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ πλήρων, ἐξαντλούντων πάσας τὰς περιπτώσεις, καὶ εἶναι ἑπομένως ἀναγκαῖον νὰ ἐμπιστευώμεθα καὶ νὰ στηριζώμεθα εἰς τὴν μνήμην μας δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἐπὶ μέρους οὐσιαστικοῦ.

V. Ἡ γενικὴ εἰς **-ανος** ἀκολουθεῖ τοὺς ἑπομένους κανόνας:

1. Ἐξ ὀνομ. εἰς **-ᾱν** ὀρθοτ. οὐσιαστικῶν (***Πίν. 3, Ἄλφα Ι. 2. α.***) ἡ γεν. **-ανος** ἔχει μακρὸν τὸ **-ᾱ-: Πάν, παιάν, Τιτᾶν** (**-ᾶνος**).

2. Τῶν δύο ἐπιθ. **μέλᾱς** καὶ **τάλᾱς** ἡ γεν. **-ανος** ἔχει βραχὺ **α** εἰς τὰς τρισυλλάβους πτώσεις: **μέλᾰνος** κ.λ.π. (***πρβλ. Πίν. 3, Ἄλφα Ι. 4. α.***).

VI. Ἡ Γενικὴ εἰς **-αος** τῶν εἰς **-ᾱς** οὐδετέρων (***Πίν. 3, Ἄλφα, Ι. 4. γ.***) ἔχει τὸ **-α-** πάντοτε βραχύ: **κέρας, σέλας** (**-ᾶος**).

Μόνον τῶν λίαν μεταγεν. Ποιητῶν τις θὰ ἀπετόλμα **κέρᾱα** (πρβλ. κατωτ. ***IX σημ. α***).

VII. Ἡ Γενικὴ εἰς **-απος** ἐξ ὀνομ. εἰς **-αψ** ἔχει κατὰ κανόνα βραχὺ τὸ **-α-: Θέραψ, λαῖλαψ, πλινθοβάλαψ** (**-ᾰπος**).

Ἐξαίρεσις: μακρὸν ἔχουσι τὸ **-α-** μόνον τὸ **δράψ, δρᾱπὸς** καὶ τὸ τῶν Ταραντίνων **λάψ**.

VIII. Ἡ Γενικὴ εἰς **-αρος** ἐξ ὀνομ. εἰς **-αρ** (***Πίν. 3, Ἄλφα, Ι. 3***) ἔχει:

1. **α** μακρὸν εἰς τὰ μονοσύλλαβα ὀνόματα: **ψάρ, Κᾶρ** (**-ᾱρός**).— (Παρὰ μεταγεν. Ποιηταῖς εἰς τὰς ἐκ τοῦ **Κᾶρ** πολυσυλλ. πτώσεις, ὅπως π. χ. εἰς τὸ **Κάειρα**, τὸ **α** εἶναι βραχύ. Διὰ τὴν γεν. **κᾰρὸς** τοῦ **κὰρ** βλ. Λεξικὸν ἐν λ.).

2. **α** βραχὺ εἰς τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα ὀνόματα: **ἔαρ, μάκαρ, νέκταρ** (**-ᾰρος**).

Σημ. Διὰ τὰ **στέαρ** καὶ **φρέαρ** βλ. κατωτ. ***IX σημ. γ.*** καὶ ***Πίν. 3, Ἄλφα, Ι. 3. σημ.***

IX. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ατος** ἐξ οὐδετέρων εἰς **-ᾰ** καὶ **-ᾱς** (***Πίν. 3, Ἄλφα, Ι. 1. καὶ 4. γ.***) ἔχει τὸ **α** πάντοτε βραχύ: **δῶμα, ὄμμα, πρᾶγμα, στόμα** (**-ᾰτος**). Κατ' ἀναλογίαν πρὸς αὐτὰ σχηματίζονται καὶ ἀνώμαλοι τύποι (ὅπως **ὀνείρᾰτα** κ.ἄ.), ὡς καὶ οἱ τρισύλλαβοι τύποι τῶν πτώσεων τῶν **στέαρ, -ᾰτος**, καὶ **φρέαρ** (**φρεῖαρ**), **-ᾰτος**.

Σημ. α. Τοῦ **κέρας, -ᾰτος** ἀπαντῶσι παρ' Ἀνακρέοντι καὶ Εὐριπίδῃ οἱ τύποι **κέρᾰτα, κέρᾰτε** μετὰ μακροῦ **α**, καὶ παρ' Ἀριστοφ. τὸ σύνθετον **ὑψικέρᾰτα**. Ἐντεῦθεν ἐρμηνεύονται καὶ οἱ ἐπικ. ἐκτετ. τύποι **κεράατα** (παρ' Ἀράτῳ κ. ἄ.) καὶ **τεράατα** παρὰ Κοΐν. Σμυρναίῳ, ὡς καὶ ἡ παρ' Ὁμήρῳ γεν. **κρατός**, καὶ κατὰ μετρ. ἐπέκτασιν **κρᾶατος**, δοτ. **κρᾶατι** (ἐξ ἀχρ. ὀνομ. **κράς**).

Σημ. β. Εἰς τὰς ἐκ τοῦ **κεράννυμι** σχηματιζομένας λέξεις τὸ **α** εἶναι μακρόν: **μελίκρᾱς, -ᾱτος** (βλ. ***Πίν. 3, Ἄλφα, Ι. 4. α.***).

Σημ. γ. Παρ' Ἀττικοῖς τὸ **α** τῆς ἀνωμάλου Γενικῆς **φρέᾱτος** (τοῦ **φρέαρ**) εἶναι συνήθως μακρόν.

X. Ἡ Δοτικὴ πληθυντικὴ εἰς **-ᾶσι** ἔχει τὸ **-α-** βραχύ.

Ἐξαίρεσις: Μακρὸν εἶναι τὸ **α** ἐν τῇ Δοτ. πληθ. πασῶν τῶν λέξεων τῶν ληγουσῶν εἰς **-ᾱν** γεν. **-ᾶνος, -ᾰν** γεν. **-αντος, -ᾱς** γεν. **-αντος**, καὶ **ᾱς** γεν. **-ᾶτος: παιᾶσι, φιλήσᾱσι, γίγᾱσι, ἱμᾶσι, μελίκρασι.**

Ἰῶτα.

I. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιβος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιψ** ἔχει τὸ **ἰῶτα** κατὰ κανόνα βραχύ: **λίψ λῑβός, χέρνιψ, εὔτριψ, οἰκότριψ, παιδότριψ** (**-ῐβος**) κ. ἄ.

II. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιγος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιξ** ἔχει:

1. Μακρὸν τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ δισύλλαβα οὐσιαστικά, τῶν ὁποίων ἡ συλλαβὴ τῆς ρίζης (ἡ παραλήγ.) εἶναι ἐπίσης μακρὰ (φύσει ἢ θέσει): **μάστιξ, πέμφιξ, τέττιξ** (**-ῑγος**).

2. Βραχὺ **ἰῶτα** εἰς τὰ μονοσύλλαβα ἐκεῖνα, ἐν οἷς τοῦ φωνήεντος προηγοῦνται δύο σύμφωνα (**: πνίξ, πνῐγός**), ὡς καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ βραχέος θέματος σχηματιζόμενα σύνθετα: **σύμμιξ, -ῐγος.**

III. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιδος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ις** ἔχει:

1. Μακρὸν τὸ **ἰῶτα** εἰς πάντα τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐν τῇ Ὀνομ. ἔχουσι μακρὸν τὸ **ἰῶτα** (βλ. ***Πίν. 3, Ἰῶτα, Ι. 3. γ.***).

2. Βραχὺ **ἰῶτα** εἰς τὰ ἔτι πολυαριθμότερα ὀνόματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐν τῇ Ὀνομ. ἔχουσι τὸ **ἰῶτα** βραχὺ (βλ. ***Πίν. 3, Ἰῶτα, Ι 3. στ.***).

IV. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιθος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ις** ἔχει τὸ ἰῶτα πάντοτε μακρόν (βλ. **Πίν. 3, Ἰῶτα, *I. 3. δ.***).

V. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ικος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιξ** ἔχει:

1. Μακρὸν τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰς ἑπομένας δύο περιπτώσεις:

α' Πάντοτε μακρὸν εἰς τὰ μονοσύλλαβα, ἐν οἷς προηγεῖται τοῦ **ἰῶτα** ἓν μόνον φωνῆεν ἢ οὐδέν: **ῑξ, φρῑξ (-ῑκός)**, καὶ κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὸ **φρῐξ, φρῐκός**.

β' Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μακρὸν εἰς τὰ δισύλλαβα, ἐν οἷς ἡ συλλαβὴ τῆς ῥίζης (ἡ παραλήγ.) εἶναι μακρὰ φύσει ἢ θέσει [: **ἄϊξ, βέμβιξ, πέρδιξ, σκάνδιξ, σπάδιξ, φοίνιξ (-ικος)**], καθὼς καὶ εἰς τὰ μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τούτων σύνθετα ἐπίθετα: **πολυάϊξ, τριγάϊξ (-ικος)**.

Ἐξαίρεσις: Τὸ **χοῖνιξ** ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ. Τὸ δὲ **Θρῆιξ** ἔχει τὸ **ἰῶτα** βραχὺ μὲν πάντοτε παρ' Ὁμήρῳ, ἀδιάφορον δὲ παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον (δηλ. ἄλλοτε βραχὺ καὶ ἄλλοτε μακρόν).

2. Βραχὺ τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ ὀνόματα ἐν οἷς τοῦ **ἰῶτα** προηγεῖται λάμβδα: **ἥλιξ, Κίλιξ, κύλιξ, στάλιξ (-ικος)**.

Ἐξαίρεσις: μακρὸν εἶναι τὸ **ἰῶτα** εἰς τὸ **ἄλλιξ, -ικος** παρὰ τῷ Εὐφορίωνι (ἀκολουθεῖ ἑπομένως τὰ ἀνωτέρω ἐν *1. β.*).

VI. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ινος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιν** καὶ **-ις** ἔχει τὸ **ἰῶτα** μακρὸν πάντοτε (βλ. **Πίν. 3, Ἰῶτα, *I. 2*** καὶ ***3. β.***).

Ἐξαίρεσις: Παρ' Ὁμήρῳ (ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ) κεῖται ἡ δοτ. **σταμίνεσσι** μετὰ βραχέος τοῦ **ἰῶτα** διὰ μετρικοὺς λόγους.

VII. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ῑς** ἔχει τὸ **ἰῶτα** βραχὺ πάντοτε: **ἔχις, ἴδρις, μῆτις (-ῐος)**.

Σημ. Οἱ παλαιοὶ Γραμματικοὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ δισύλλαβοι πτώσεις τῶν **κὶς** καὶ **λὶς** ἔχουσι καὶ αὐτὰ τὸ **ἰῶτα** μακρὸν ὅπως ἡ Ὀνομ., εἰς ὅλα ἐν τούτοις τὰ ὑπάρχοντα ποιητικὰ χωρία, ἐν οἷς ἀπαντῶσι διούλλαβοι τύποι τούτων, τὸ **ἰῶτα** εἶναι βραχὺ (πρβλ. καὶ **ὖ ψιλὸν VI**).

VIII. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιπος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιψ** ἔχει:

1. Μακρὸν τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ μονοσύλλαβα: **ῑψ, θρῖψ, κνῖψ, ῥῖψ (-ῑπός)**.

2. Βραχὺ τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ πολυσύλλαβα: **ἥλιψ, -ῐπος**.

IX. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιτος** ἐξ ὀνομ. εἰς **-ῑ** ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **μέλι, μέλῐτος**.

X. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιφος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιψ** ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **νῖψ** (ἄχρ. ἐν Ὀνομ.), γεν. **νῐφός, κατῆλιψ, -ῐφος**.

XI. Ἡ Γενικὴ εἰς **-ιχος**, ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ιξ** ἔχει:

1. Μακρὸν τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰς ἑπομένας δύο περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ μονοσύλλαβα, ἐν οἷς μόνον ἓν σύμφωνον προηγεῖται τοῦ φωνήεντος: **ψῖξ, ψῖχὸς** (ἔνθα τὸ **ψ** δὲν ἰσχύει ὡς διπλοῦν).

β' Εἰς τὰ δισύλλαβα, ἐν οἷς καὶ ἡ συλλαβὴ τῆς ῥίζης (τ. ἔ. ἡ παραλήγ.) εἶναι μακρὰ (φύσει ἢ θέσει): **ὄρνιξ, -ῖχος**.

2. Βραχὺ τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ μονοσύλλαβα, ἐν οἷς τοῦ φωνήεντος προηγοῦνται δύο σύμφωνα, ὡς καὶ εἰς τὰ μετὰ τοιούτων οὐσιαστικῶν σύνθετα ἐπίθετα: **θρῖξ, τρῐχὸς** (καὶ **καλλίθριξ, -τρῐχος**), **στῖξ** (ἄχρ. ἐν τῇ Ὀνομ.), γεν. **στῖχός**.

Υ̓͂ ψιλὸν

I. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υγὸς** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υξ** ἔχει κατὰ κανόνα τὸ **ὖ ψιλὸν** βραχύ (: **Στὺξ Στῠγός, Φρὺξ -ῠγός, ἄντυξ -ῠγος, ὄρτυξ -ῠγος, πτέρυξ -ῠγος**), ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὰ ἐκ τοῦ **ζεύγνυμι** ἐσχηματισμένα ἐπίθ. **ἄξυξ, δίζυξ (-ῠγος)** κ. ἄ.

Ἐξαίρεσις: Μόνον τοῦ **κόκκυξ**, ἡ Γενικὴ εἶναι **κόκκῡγος**. Κατὰ τοὺς παλαιοὺς Γραμματικοὺς τὸ **ὖ ψιλὸν** ἐν τῇ λέξει ταύτῃ ἦτο δίχρονον.

II. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υδος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ῦς** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ: **πηλαμύς, χλαμύς, (-ύδος)**.

Ἐξαίρεσις: Μόνον τὸ **δαγὺς δαγῦδος** ἔχει κατ' ἐξαίρεσιν τὸ **ὖ ψιλὸν** μακρὸν καθ' ὅλας τὰς πτώσεις.

III. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υθος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υς** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ: **κόρυς, κόρῠθος**.

Ἐξαίρεσις: Μόνον τὸ **κώμυς, -ῡθος** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** μακρὸν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις.

IV. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υκος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υξ** ἔχει:

1. μακρὸν τὸ **ὖ ψιλὸν** εἰς τὰ δισύλλαβα, τῶν ὁποίων ἡ ῥιζικὴ συλλαβὴ (ἡ παραλήγ.) εἶναι φύσει (καὶ οὐχὶ θέσει) μακρά: **δοῖδυξ, κήρυξ, κήυξ (-ῡκος)**. — Κατ' ἐξαίρεσιν ἐκ τῶν ἐχόντων θέσει μακρὰν τὴν παραλήγουσαν τὸ μὲν **βέμβυξ, -ῡκος** ἔχει πάντοτε μακρὸν **υ**, τὰ δὲ **σάνδυξ, -υκος** καὶ **Βέβρυξ, -κος**, ἔχουσι τοῦτο ἄλλοτε βραχὺ καὶ ἄλλοτε μακρόν.

2. Βραχὺ τὸ **ὖ ψιλὸν** εἰς τὰς ἀκολούθους δύο περιπτώσεις:

α' Εἰς τὰ μονοσύλλαβα: **πνύξ, πνῠκός**.

β' Εἰς τὰ δισύλλαβα, τῶν ὁποίων ἡ συλλαβὴ τῆς ῥίζης (ἡ παραλήγ.) εἶναι ἢ βραχεῖα ἢ μόνον θέσει μακρά: **ἄμπυξ, Ἔρυξ, κάλυξ (-ῠκος)**.

V. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υνος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ῦν** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** πάντοτε μακρόν: **μόσυν, Φόρκυν (-ῡνος)**.

Ἀντιθέτως ἡ γεν. **κυνὸς** (τοῦ **κύων**) ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** βραχύ.

VI. Ἡ Γενικὴ εἰς **-υος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-ῦ** καὶ **-ῦς** ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** πάντοτε βραχύ, τόσον εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις **δρῦς, μῦς, σῦς**, ὅσον καὶ εἰς τὰς δισυλλάβους καὶ ἄλλας λέξεις (: **νᾶπυ, ἀχλύς, ἰχθύς, γένυς, γῆρυς**, γεν. **-ῠος** ἐπὶ ὅλων), ἀδιαφόρως τοῦ ἂν τὸ **ὖ ψιλὸν** ἐν τῇ Ὀνομ. εἶναι μακρὸν ἢ βραχύ (πρβλ. **Πίν. 3, ὖ ψιλόν, 4. α. β. δ.**).

VII. Ἡ Γενική εἰς **-υπος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υψ** ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** μακρόν: **γρῡ̀ψ γρῡπός, γῡ̀ψ γῡπός.**

VIII. Ἡ Γενική εἰς **-υρος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υρ** ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ: **πῦρ πῠ́ρός, μάρτυρ -ῠ́ρος, ψίθυρ -ῠ́ρος,** ἀσχέτως πρὸς τὸ ἂν τὸ **ῠ ψιλὸν** εἶναι ἐν τῇ Ὀνομαστικῇ μακρὸν ἢ βραχύ.

Ἐξαίρεσις: Τὸ **Κέρκῡρ, -ῡρος** φαίνεται ὅτι εἶχε μακρὸν τὸ **ῠ ψιλόν.**

IX. Ἡ Γενική **-υχος** ἐξ Ὀνομ. εἰς **-υξ** ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** πάντοτε βραχύ: **πτύξ, ὄνυξ, στόνυξ, (-ῠ́χος).**

Β'. Ἐν ταῖς καταλήξεσι τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἀντωνυμιῶν.

Ἄλφα.

I. Τὸ **ᾰ̈λφα** τῆς καταλ. τῶν ὑπερθετικῶν **-ᾰτος, -ᾰτη, -ᾰτον** εἶναι πάντοτε βραχύ: **πιστότᾰτος, σοφώτᾰτος, λαλίοτᾰτος** κ.τ.δ.

II. Τὸ **ᾰ̈λφα** τῆς ριζικῆς συλλαβῆς τοῦ θηλ. **πᾶ·α** εἶναι μακρὸν πάντοτε. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς καταλήξ. τοῦ θηλυκοῦ ὅλων τῶν Μετοχῶν τῶν ληγουσῶν εἰς **-ας: φωνήσᾱσα, γελάσᾱσα, βᾶσα, στᾶσα.**

Ἰῶτα.

I. Τὸ **ἰῶτα** τῶν καταλήξεων συγκριτ. βαθμοῦ **-ιων,** οὐδ. **-ιον,** γεν. **-ιονος** εἶναι:

1. Βραχὺ πάντοτε παρ' Ὁμήρῳ καὶ τοῖς παλαιοτέροις Ἐπικοῖς γενικῶς: **γλυκίων, κακίων, αἴσχῐον, ἄλγῐον, κέρδῐον, ῥίγῐον.** Πρέπει ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι οἱ Ποιηταὶ οὗτοι συνήθως μεταχειρίζονται τὰ οὐδέτερα μόνον.
2. Δίχρονον ἐν τῇ κυριολεξίᾳ του (δηλ. ἄλλοτε μακρὸν καὶ ἄλλοτε βραχύ) παρὰ τοῖς μεταγεν. Ἐπικοῖς, τοῖς Ἐλεγειακοῖς καὶ τοῖς Ἐπιγραμματοποιοῖς.
3. Μακρὸν κατὰ κανόνα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς: **κακῖων, καλλῖων, ἥδῑον.** Αὐτὴ ἑπομένως ἡ προσῳδία πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἡ ἐπικρατεστέρα ἐν τῇ Ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ.

Ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις μεμονωμέναι τινὲς ἐξαιρέσεις παρὰ τοῖς Τραγικοῖς, ὅπως π.χ **ἥδῐον** (κατὰ τὴν ἐπικὴν χρῆσιν) παρ' Εὐριπίδῃ.

II. Ἐν τοῖς ἀντωνυμικοῖς ἐπιθέτοις Δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τὸ **ἰῶτα** εἶναι βραχύ: **νωΐτερος, σφωΐτερος.**

Υ̓͂ ψιλόν.

I. Τὸ **ῠ ψιλὸν** τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν καταλήξεων εἰς **-ῠτερος, -ῠτατος** εἶναι πάντοτε βραχύ: **βραχύτερος, γλυκύτερος, πρεσβύτερος, ταχύτατος** κ.λ.π.

Γ'. Ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς.

Ἄλφα.

I. Τὸ ἄκλιτον **ᾰ̈λφα** τῆς ληγούσης τῶν ἀριθμητικῶν ἀπολύτων εἶναι πάντοτε βραχύ: **ἑπτᾰ́, ἐννέᾰ, δέκᾰ, δώδεκᾰ, πεντήκοντᾰ** κ.λ.π.

II. Εἰς τὴν προπαραλήγουσαν τῶν δεκάδων τὸ **ᾰ̈λφα** εἶναι εἰς μὲν τὸ ἀπόλυτον **τριᾱκοντα** καὶ εἰς τὸ τακτικὸν **τριᾱκοστὸς** καὶ εἰς τὰ μετ' αὐτοῦ σύνθετα (π.χ. **τριᾱκοντάζυγος**) μακρόν· εἰς δὲ τὸ ἀπόλ. **τεσσαρᾰκοντα** καὶ τὸ τακτικὸν **τεσσαρᾰκοστὸς** βραχύ. Αἱ ὑπόλοιποι δεκάδες ἔχουσιν **η** ἀντὶ **α (πεντήκοντα** (κ.λ.π.).

Ἐξαίρεσις: Μεταγεν. δμως Ποιηταὶ ἔχουσι τὸ **τριᾱκοντα** καὶ μετὰ βραχέος τοῦ **ᾰ̈λφα** τῆς προπαραληγούσης.

III. Εἰς τὴν τετάρτην ἀπὸ τοῦ τέλους συλλαβὴν τῶν ἑκατοντάδων τὸ **ᾰ̈λφα** τοῦ μὲν **διᾱκόσιοι, τριᾱκόσιοι** εἶναι μακρόν, τῶν δὲ ὑπολοίπων **τετρᾰκόσιοι, πεντᾰκόσιοι** κλπ. εἶναι βραχύ. Τὰ τακτικὰ δὲ καὶ ἐν τούτῳ παρακολουθοῦσι τὰ ἀπόλυτα (**τριᾱκοσιοστός, τετρᾰκοσιοστός**).

IV. Βραχὺ εἶναι πάντοτε τὸ **ᾰ̈λφα** εἰς τὴν κατάλ. **-ατος** τῶν τακτικῶν (**: ἑνᾰ́τος, δέκᾰτος**), εἰς τὴν κατάλ. **-πλάσιος** τῶν πολλαπλασιαστικῶν ἐπιθέτων (**: διπλάσιος, τριπλάσιος**), καὶ εἰς τὰς Δωρικὰς καταλήξεις **-ᾰτι** καὶ **-ᾰτιοι (: εἰκᾰτι, διακᾰτιοι**).

Ἰῶτα.

Ἐν τῇ καταλήξει τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιρρημάτων **-ῐς** καὶ **-κῐς,** καὶ συντετμ. **-κῐ́,** τὸ **ᾰ̈λφα** εἶναι πάντοτε βραχύ: **δίς, τρίς, τετρᾰκῐς, χιλιᾰκῐς, τετρᾰκῐ́, ἑξᾰκῐ́** κ.τ.δ.

Ἐξαίρεσις: Παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται τὸ **τρῖς** καὶ μετὰ μακροῦ τοῦ **ἰῶτα** ἐν μακρᾷ θέσει μετρικοῦ ποδός.

Δ'. Ἐν ἀκλίτοις λέξεσιν ἢ μορίοις.

Ἄλφα.

I. Τὸ **ᾰ̈λφα** ὡς ἐπιρρηματικὴ κατάληξις εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βραχύ: **ῥᾰ́, αἶψᾰ̈, ἄλλᾰ́, ἅμᾰ̈, ἄρᾰ̈, λίγᾰ̈, μάλᾰ̈, ῥέᾰ̈, τάχᾰ̈, μάλιστᾰ́, καναχηδὰ** κ. ἄ. Βραχὺ ὡσαύτως εἶναι καὶ εἰς τὰ συσχετικὰ μόρια (**ἔνθᾰ̈, ἡνίκᾰ̈, πηνίκᾰ̈** κ.ἄ.), ὡς καὶ εἰς τὰς προθέσεις: **ἀνᾰ́, διᾰ́, μετᾰ́, κατᾰ́, παρᾰ́, ἕνεκᾰ́.**

Ἐξαιρέσεις.

1. Μακρὸν εἶναι τὸ **ᾰ̈λφα** ἐν τῇ ληγούσῃ τῶν δοτικοφανῶν λεγομένων ἐπιρρημάτων: **ἰδίᾱͅ, δημοσίᾱͅ** κ. τ. ὅ.

2. Μακρὸν εἶναι τὸ **ἄλφα** ἐν τῇ ληγούσῃ τῶν ἐπιρρημάτων, τῶν ὁποίων ὁ ἀρχικὸς τύπος ἔληγεν εἰς **-η : κρύφᾱ, λάθρᾱ, πέρᾱ, οὐδαμᾱ, μηδαμᾱ.**

Σημ. Ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις καὶ μετὰ βραχέος τοῦ ἐν τῇ ληγούσῃ **ἄλφα** ἐπιρρηματ. τύποι **κρύφᾰ, λάθρᾰ, οὐδαμὰ** καὶ **μηδαμὰ** (ὡσεὶ οὐδέτερα πληθ. ἀριθ.).

3. Μακρὸν εἶναι τὸ **ἄλφα** καὶ ἐν τοῖς Δωρ. τύποις τῶν ἐπιρρ. **ἀμᾶ, κρυφᾶ, παντᾶ,** ἐπίσης δὲ καὶ ἐν τῷ Δωρ· **κᾶ** ἀντὶ **κε,** ὡς καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις **αἴκᾰ,** καὶ **ὅκᾰ.**

Σημ. Ἀντιθέτως παραμένει βραχὺ τὸ **ἄλφα** ἐν τοῖς **πόκᾰ, ὁππόκᾰ, ἄλλοκᾰ** (ἀντὶ **πότε, ὁππότε, ἄλλοτε**) καὶ ἐν τῷ **γᾰ** (ἀντὶ **γε**).

II. Τὸ **-αν** ὡς κατάληξις μορίων ἔχει :

1. Μακρὸν τὸ **ἄλφα** εἰς τὰ ἐπιρρ. **ἄγᾱν, λίᾱν, πέρᾱν,** εἰς τὸ δωρ. **πράν,** καὶ εἰς ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα φαίνεται ὅτι ἀρχικῶς ἦσαν αἰτιατικαὶ δηλυκοῦ γένους : **μακρὰν** κ. τ. ὅ.
2. Βραχὺ τὸ **ἄλφα** εἰς τὸ μόριον **ἄν,** ὡς καὶ εἰς τὰ μετ' αὐτοῦ σύνθετα **ὅτᾰν, ὁπότᾰν** κ.ο.κ., εἰς τὸ **ἐὰν** καὶ εἰς τὸ ἐπιρρ. **πάμπᾰν.**

Μόνον τοῦ **ὅταν** ἡ λήγουσα ἀπαντᾷ ἴσως παρὰ μεταγεν. Ποιηταῖς καὶ ὡς μακρά.

3. Ἀδιάφορον τὸ **ἄλφα** (τ. ἔ. δίχρονον, ἄλλοτε μακρὸν καὶ ἄλλοτε βραχύ) εἶναι εἰς τὸ **ἄν** (‹**ἐὰν** διὰ συγχωνεύσεως), καίτοι ἐν αὐτῷ εἶναι κατὰ πολὺ συχνότερα ἡ χρῆσις τοῦ **ἄλφα** ὡς μακροῦ, ὑπό τινων μάλιστα Κριτικῶν δὲν γίνεται κἂν δεκτὴ ἡ βραχύτης του.

III. Τὸ **-ᾱρ** ὡς κατάληξις μορίων ἔχει τὸ **ἄλφα** πάντοτε βραχύ : **γάρ, ἀτάρ, αὐτάρ, ἄφαρ, εἶθαρ, αὐτημᾶρ, ἐννημᾶρ, παντημᾶρ.**

IV. Τὸ **-ας** ὡς κατάληξις ἐπιρρημάτων ἔχει τὸ **ἄλφα** βραχύ : **ἀγκάς, ἀνδρακάς, ἀτρεμᾶς, πέλᾰς.**— Μόνον τὸ ἐπίρρ. **πέρᾱς** ἔχει τὸ **ἄλφα** μακρόν.

V. Τὸ **-ᾰκις** (καὶ συντετμ. **-ᾰκι**), ὡς κατάλ. τῶν πολλαπλασιαστικῶν ἀριθμητ. ἐπιρρημάτων, ἔχει τὸ **ἄλφα** πάντοτε βραχύ : **τετράκις, χιλιάκις, πολλάκις, ποσάκις.**— Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τοῦ **ἄλφα** τῶν καταλήξεων τῶν τοπικῶν ἐπιρρ. εἰς **-ᾰχου** καὶ **ᾰχη** (: **παντᾰχοῦ, πολλᾰχοῦ, ἀλλᾰχῆ**), ὡς καὶ περὶ τοῦ **ἄλφα** τῶν καταλ. τῶν ἀρνητικῶν ἐπιρρ. **οὐδᾰμῶς, οὐδᾰμοῦ, οὐδᾰμόθεν, οὐδᾰμῇ, μηδᾰμῶς** κ.ο.κ.

Ἰῶτα

1. Μακρὸν πάντοτε εἶναι τὸ **ἰῶτα** τὸ ἐν τέλει τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν (**οὑτοσί, αὐτηί, τουτί, ὀδί, ἐκεινοσί** κ.λ.π.), ὡς καὶ τὸ ἐν τέλει τῶν ἐπιρρ. **οὕτωσί, νυνί** καὶ **δευρί.**— Μακρὸν ὡσαύτως εἶναι καὶ τὸ **ἰῶτα** τῶν **τουτογί, οὑτοσίν, τουτουσίν, οὑτωσίν.**
2. Βραχὺ πάντοτε εἶναι τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰς ἀκολούθους ἓξ περιπτώσεις :

α' Εἰς τὰ διασύλλαβα μόρια **ἔτῐ, ἦρῐ, ναίχῐ, οὔχῐ, ὕψῐ.**

β' Εἰς τοὺς συντετμ. τύπους **ἄχρῐ, μέχρῐ, χῶρῐ, νόσφῐ, πάλῐ, τετράκῐ, πολλάκῐ, ποσάκῐ** κ. τ. ὅ (ἀντὶ **-ιν** καὶ **-ις** βλ. κατωτ. ***III*** καὶ ἀνωτέρω ***Γ***, **ἰῶτα**).

γ' Εἰς τὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα τὰ λήγοντα εἰς **-θι : κεῖθῐ, αὐτόθῐ, οἴκοθῐ, Κορινθόθῐ** κ.τ.ὅ.

δ' Εἰς τὰ ἐπιρρήματα τὰ παραγόμενα ἐκ ῥημάτων εἰς **-ζω** καὶ τονιζόμενα ἐπὶ τῆς ληγούσης : **Αἰολιστί, Ἰαστί, Δωριστί, μελεϊστί, ὀνομαστί** κ.τ.ὅ.

ε' Εἰς τὰ ἐπιρρήματα τὰ ἐπεκταθέντα ἐξ ἐπιρρ. εἰς **-ως** καὶ λήγοντα εἰς **-στί : νεωστί, μεγαλωστί, ἱερωστί.**

Κατὰ τοὺς παλαιοὺς Γραμματικοὺς τὸ **ἰῶτα** τῶν τελευταίων τούτων ἦτο ἄλλοτε μακρὸν καὶ ἄλλοτε βραχύ.

3. Δίχρονον (τ. ἔ. ἄλλοτε μακρὸν καὶ ἄλλοτε βραχύ) εἶναι τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰ ἐπιρρήματα, τὰ παραγόμενα ἐξ ἐπιθ. καὶ λήγοντα εἰς **-τι, -κτι** καὶ **-στι : ἀκακητί, ἀκλαυτί, ἀμογητί, ἀνάτί, ἐγερτί, ἀστακτί, ἀστενακτί, ἀνωιστί.** Ὁσάκις ἐν τούτοις τὸ **ἰῶτα** εἶναι μακρόν, οὐχὶ σπανίως εἴς τινα ἐκ τῶν ἐπιρρημάτων αὐτῶν μετατρέπεται εἰς **-ει.**

II. Τὸ **-ιν** ἐν τέλει ἀκλίτου λέξεως ἢ μορίου ἔχει τὸ **ἰῶτα :**

1. Μακρὸν εἰς τὴν ὄκλιτον προσηρτημένην εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας συλλαβὴν **-ιν,** ὁσάκις προηγεῖται ταύτης **σ : οὑτοσίν, ἐκεινοσίν, τουτουσίν,** ὡς καὶ εἰς τὸ ἐπίρρ. **οὕτωσίν** (πρβλ. καὶ ***Ι.*** 1.).
2. Βραχὺ εἰς τὸ τέρμα τῶν ἐπιρρ. **πρίν, νόσφῐν, πάλῐν.**

Ἐν τούτοις παρὰ τοῖς παλαιοτέροις Ἐπικοῖς τὸ **πρὶν** ἀπαντᾷ καὶ μετὰ μακροῦ **ἰῶτα,** ἀκόμη καὶ ἐν ὄρσει (βραχεῖα χώρα) ποδός.

III. Τὸ **-ις** ὡς κατάληξις ἐπιρρημάτων ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ : **ἄλῐς, ἄμυδῐς, λίκριφῐς, ἄχρῐς, μέχρῐς, πολλάκῐς** κλπ. (πρβλ. ἀνωτ. ***Γ.*** **ἰῶτα**).

Υ̓͂ ψιλόν.

I. Τὸ **ὖ ψιλὸν** ὡς κατάληξις ἐπιρρημάτων εἶναι πάντοτε βραχύ : **νύ, εὐθύ, πίγχῠ, πάνῠ, πρόχνῠ, μεταξύ.**

Μόνον ἐν τῷ **ἄντικρυ** τὸ **υ** εἶναι δίχρονον.

II. Τὸ **-υν** ἔχει :

1. Μακρὸν τὸ **ὖ ψιλὸν** ἐν τῷ ἐπιρρ. **νῦν** καὶ ἐν τῷ **νῦνί.**
2. Βραχὺ τὸ **ὖ ψιλὸν** ἐν τῇ προθ. **σὺν** (**ξὺν**) καὶ ἐν τῷ ἐγκλιτικῷ **νὺν** (ὡσ. δὲ καὶ ἐν τῷ **τοίνῠν**).

III. Τὸ **-υς** ὡς κατάλ. ἐπιρρημάτων ἔχει τὸ **ὖ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ : **ἐγγύς, εὐθύς.**

Μόνον ἐν τῷ **ἄντικρυ** τὸ **υ** εἶναι δίχρονον.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΜΠΤΟΣ

Εἰδικοὶ κανόνες τῆς προσῳδίας ἑκάστου τῶν διχρόνων.

Ε'. Ἐν τοῖς ῥήμασιν.

Ε'. α'. Ἐν ταῖς καταλήξεσι πάντων τῶν προσώπων τῶν διαφόρων χρόνων.

Ἄλφα.

I. Τὸ ***ἄλφα*** εἶναι ***βραχὺ*** εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

1. Ἡ κατάληξις ***-α*** ἔχει:

α' Βραχὺ ***ἄλφα*** ὡς κατάλ. ἀμφοτέρων τῶν ἐνεργ. παρακ. (α' καὶ β') καὶ τοῦ ἐνεργητ. ἀορ. α': ***πέφυκᾰ, τέθεικᾰ, λέληθᾰ, ἔτυψᾰ, ἐφίλησᾰ, ἔδωκᾰ, ἀφῆκᾰ.***

β' Βραχὺ ***ἄλφα*** ὡς κατάλ. τοῦ α' πληθ. προσ. τοῦ μεσοπαθητ. ἐνεστῶτος εἰς ***-μεθᾰ***, ποιητ. καὶ ἰων. ***-μεσθᾰ: τυπτόμεθᾰ, τεταρπώμεσθᾰ.***

γ' Βραχὺ ***ἄλφα*** ἐν τῇ ποιητ. καὶ ἰων. προσηρτημένῃ συλλ. ***-σθα*** τοῦ β' προσ. ἐνεργ. ἐνεστ.: ***ἐθέλησθᾰ, κλαίοισθᾰ, οἶσθᾰ.***

δ' Βραχὺ ***ἄλφα*** ὡς κατάλ. τοῦ γ' προσ. τοῦ ἐπικ. συγκεκομ. ἐνεργ. ἀορ.: ***ἔκτᾰ, οὖτᾰ.***

2. ***ᾰθι***, ἡ κατάλ. τοῦ β' ἐνικ. προσ. τῆς προστακτ. ἐνεργ. ἐνεστ. τοῦ ***ἵστημι*** καὶ τοῦ ***τέτλαμεν***, ἔχει βραχὺ τὸ ***ἄλφα: ἵστᾰθι, τέτλᾰθι.***

3. Αἱ καταλ. ***-ᾰμαι, -ᾰμεν, -ᾰμεναι, -ᾰμην, -ᾰμεθον, -ᾰμεθα, -ᾰμενος, -ᾰμενη, -ᾰμενον***, ἔχουσι τὸ ***ἄλφα*** βραχύ.

4. Ἡ κατάλ. ***-ᾰν*** ἔχει τὸ ***ἄλφα*** βραχὺ πανταχοῦ ὅπου ἀπαντᾷ.

Ἐξαιρεῖται βεβαίως καὶ ἔχει μακρὸν τὸ ***ἄλφα*** ἡ ἐκ συναιρέσεως προελθοῦσα κατάλ. ***-ᾶν*** τοῦ ἀπαρεμφ. τῶν εἰς ***-αω*** ῥημάτων: ***γελᾶν, τιμᾶν*** κ.τ.δ. (οὐχὶ ***γελᾰ́ν, τιμᾰ́ν!***), ὡς καὶ οἱ κατὰ ἐπικὴν ἐπέκτασιν τύποι ἀπαρεμφάτων ***ἀντιάᾶν, ναιετάᾶν, ὁράᾶν.***

5 ***-ᾰναι***, ἡ κατάλ. ἀπαρεμφ. τοῦ ἐνεστῶτος τῶν εἰς ***-ημι*** ῥημάτων καὶ τινων ἀνωμάλων παρακειμ., ἔχει τὸ ***ἄλφα*** βραχύ: ***ἱστάναι, τεθνάναι.***

Μόνον παρ' Αἰσχύλῳ ἀπαντᾷ ἅπαξ τὸ ἀπαρεμφ. ***τεθνᾶναι*** μετὰ μακροῦ τοῦ ***ἄλφα.***

6. ***ᾰο***, ἡ κατάλ. τοῦ β' ἐνικ. προσ. τοῦ μέσου ἀορ α', ἔχει τὸ ἄλφα βραχύ: ***ἐτύψᾰο, ἐμήνᾰο.***

7. ***-ᾰς***, ἡ κατάλ. τοῦ β' ἐνικ. προσ. ἀμφοτέρων τῶν παρακειμένων (α' καὶ β') καὶ τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α' ἐν τῇ Ὁριστικῇ, ἔχει τὸ ***ἄλφα*** βραχύ.

Ἐξαιροῦνται βεβαίως (καὶ ἔχουν μακρὸν τὸ ***ἄλφα***) αἱ διὰ συναιρέσεως σχηματισθεῖσαι καταλήξεις ***-ᾱς*** καὶ ***-ᾳς*** τοῦ β' ἐνικ. ἐνεστ. καὶ παρατ. τῶν εἰς ***-αω*** ῥημάτων: ***φυσᾷς, ἐφύσας***· ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς ἐπικῶς ἐπεκτεταμένους τύπους ***ὁρᾰ́ᾳς*** κ.τ.δ.

8. ***-ᾰσι, -ᾰσᾰ́ν*** καὶ ***-ᾰσο***, αἱ καταλ. τῶν ῥημάτων εἰς ***-ημι*** ἔχουσι τὸ ***ἄλφα*** βραχὺ (ἡ δευτέρα μάλιστα εἰς ἀμφοτέρας τὰς συλλαβάς).

9. Αἱ καταλ. ***-ᾰται, -ᾰτε, -ᾰτην, -ᾰτο, -ᾰτον, -ᾰτω, -ᾰτωσαν***, ἔχουσι τὸ ***ἄλφα*** βραχύ.

Ἐξαιροῦνται βεβαίως αἱ ἐκ συναιρέσεως προερχόμεναι δμοιαι καταλήξεις τῶν ῥημάτων τῶν συνῃρημένων εἰς ***-άω: τιμᾶται, γελᾶτε*** κ.ο.κ.

Σημ. 1. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὁ ἀκόλουθος κανών: τὸ βραχὺ ***ἄλφα*** τῆς ληγούσης καὶ παραληγούσης τῶν ἱστορικῶν χρόνων διατηρεῖ τὴν προσῳδίαν του καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς τύπους, ἔνθα καταλαμβάνει τὴν θέσιν τῆς παραληγούσης ἢ προπαραληγούσης, παραμένει δὲ βραχὺ καὶ ὁσάκις εὑρεθῇ πρὸ δύο συμφώνων, ὅπως εἰς τὰς καταλήξεις ***-ασθην, -ασθον, -αντο.***

Σημ 2. Εἰς τοὺς ἐπικοὺς τύπους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ μακρὸν ***α*** ἐπεκτείνεται εἰς ***-ᾱᾰ*** (βλ. ***II. 1. β. καὶ I. 4. καὶ 7 ἐξαιρ.***), τὸ πρῶτον ***α*** εἶναι πάντοτε βραχύ, ἐν ᾧ τὸ δεύτερον διατηρεῖ τὴν μακρότητά του.

II. Τὸ ***ἄλφα*** εἶναι ***μακρὸν*** εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

1. Ἡ κατάλ. ***-α*** ἔχει:

α' Μακρὸν ***ἄλφα*** ὡς κατάλ. β' ἐνικ. προσ. τῆς Προστακτικῆς τοῦ β' ἐνεργ. ἀορ. εἰς τοὺς συνδέτους τύπους τῶν ***βαίνω*** καὶ ***ἵστημι: κατάβᾱ, πρόβᾱ, ἀνάστᾱ, παράστᾱ.***

β' Μακρὸν ***α*** καὶ ***ᾳ*** εἰς πάσας τὰς καταλήξεις τῶν ῥημάτων εἰς ***-αω***, τὰς προερχομένας διὰ συναιρέσεως ἐκ τῶν ***-αε*** καὶ ***-άει: βοᾷ, βόᾱ, ἐβόᾱ***· ὡσαύτως εἰς τὰς ἐπικὰς ἐπεκτάσεις ***-ᾱᾶν*** καὶ ***-ᾰᾴ: βοάων, ἀσχαλάᾳ*** κ.τ.δ. (πρβλ. ***I. 4. καὶ 7. σημ.***).

γ' Μακρὸν ***ἄλφα*** ἐν τῇ δωρ-ποιητ. καταλ. ***-α*** τοῦ β' ἐνικ. προσ. τοῦ μέσ. ἀορ. α', ἥτις προέρχεται ἐκ συναιρέσεως τῆς ὁμαλῆς καταλ. ***-αο: ἐπάξᾱ*** διὰ συναιρ. ἐκ τοῦ ***ἐπήξαο*** ἀττ. ***ἐπήξω.***

2. ***-ᾱς***, ἡ ἀρσεν. κατάλ. τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α' καὶ τῆς μτχ. τῶν εἰς ***-ημι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ἄλφα*** μακρὸν (πρβλ. ***καὶ Πίν. 3, ἄλφα I. 4. α***).

3. ***-ᾱσᾰ***, ἡ κατάλ. τῆς θηλυκ. μτχ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α' καὶ τῆς μτχ. τῶν ***-ημι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***α*** τῆς παραληγ. μακρὸν καὶ τὸ ***α*** τῆς ληγούσης βραχύ: ***γελάσᾱσᾰ, στᾶσᾰ.***

4. ***-ᾶσι***, ἡ κατάλ. τοῦ γ' πληθ. προσ. τοῦ ἐνεργ. παρακειμένου, ὡς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῶν εἰς ***-μι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ἄλφα*** μακρόν: ***τιθέᾶσι, ἱστᾶσι, δεικνύᾶσι, διδόᾶσι.***

Ἐν τούτοις παρὰ Ξενοφῶντι καὶ ἑνίοις μτγν. κεῖται τὸ ***ἄλφα*** τοῦτο καὶ ὡς βραχύ· ἀλλοτε μάλιστα καὶ ἐν Ὀδυσ. Η 114 καὶ Λ 304 ἀνεγίνωσκον ***πεφύκᾰσι*** καὶ ***λελόγχᾰσι.***

Ἰῶτα.

Ἡ κατάλ. τῶν ῥηματικῶν τύπων ***-ι*** (καὶ ***-ιν***) ἔχει πάντοτε τὸ ***ἰῶτα*** βραχύ, ὄχι μόνον εἰς τὸ γ. πληθ. πρόσ. ἐνεστ., παρακ. καὶ ἐνεργ. μέλλ. (***: λέγουσῐ, πεφρίκασῐ, φιλήσουσῐ, κτειοῦσῐ***), ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ α' πρόσ. ἐνεργ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-μι*** ῥημάτων (***: τίθημῐ*** κ.λ.π.), εἰς τὸ γ' ἐν. πρόσ. τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-μι*** ῥημάτων (***: τίθησῐ, ἑστί, φησί*** κ.λ.π.), εἰς τὴν ποιητικὴν προσηρτημένην συλλαβὴν ***-σι*** (***παμφαίνησῐ*** κ.τ.δ.), καὶ τέλος εἰς πάντας τοὺς τύπους τῆς Προστακτικῆς, τοὺς λήγοντας εἰς ***-θῐ*** καὶ ***-τῐ: ἵσταθῐ, στῆθῐ, φάνηθῐ, κέκλυθῐ, τύφθητῐ.***

ῠ ψιλόν.

I. *Βραχὺ* εἶναι τὸ ***ῠ ψιλὸν*** εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

1. ***-ῠᾶσι***, ἡ κατάλ. τοῦ γ' πληθ. προσ. τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ: ***δεικνύασιν***.
2. ***-ῠθι***, ἡ κατάλ. τοῦ β' ἐν. προσ. τῆς Προστ. τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ.
3. ***-ῠμαι, -ῠμεν, -ῠμεναι, -ῠμην, -ῠμεθον, -ῠμεθα, -ῠμενος, -ῠμενη, -ῠμενον***, πᾶσαι καταλήξεις τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχουσι τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ.
4. ***-ῠν***, ἡ κατάλ. τοῦ οὐδετ. τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεστῶτος ἢ τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ: ***δεικνύν, φύν***.
5. ***-ῠναι***, ἡ κατάλ. τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει βραχὺ τὸ ***ῠ ψιλόν***: ***δεικνύναι***.
6. ***-ῠσαι, -ῠσαν*** καὶ ***-ῠσο***, αἱ καταλ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχουν τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ.
7. ***-ῠται, -ῠτε, -ῠτην, -ῠτο, -ῠτον, -ῠτω, -ῠτωσαν***, αἱ καταλ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχουσι τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ.

II. *Μακρὸν* εἶναι τὸ ***ῡ ψιλὸν*** εἰς τὰς ἑπομένας περιπτώσεις:

1. Εἰς τὴν κατάλ. τοῦ β' ἐν. προσ. τῆς Προστακτικῆς τοῦ ἐνεστ., ὡς καὶ τοῦ γ' ἐνικ. προσ. τοῦ παρατατ. καὶ τοῦ ἐνεργητ. ἀορ. β' τῶν ῥημάτων εἰς ***-νμι***: ***δείκνῡ, ἐδείκνῡ, ἔδῡ, ἔφῡ*** (καὶ ἐπικ. ***δῦ, φῦ***).
2. ***-ῡμι***, ἡ κατάλ. τοῦ α' προσ. ἐνεργ. ἐνεστ., ἔχει τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν: ***δείκνῡμι***.
3. ***-ῦν***, ἡ κατάλ. τοῦ α' ἐνικ. προσ. τοῦ ἐνεργητ. παρατ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων ἔχει τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν: ***ἐδείκνῡν***· ὁμοίως ἔχει μακρὸν τὸ ***ῡ ψιλὸν*** καὶ ἡ κατάλ. ***-ῦν*** τοῦ α' ἐνικ. προσ. καὶ τοῦ συγκεκομμένου γ' πληθ. τοῦ ἀορ. β': ***ἔφῡν***.
4. ***-ῦς***, ἡ κατάλ. τοῦ β' ἐνικ. προσ. τῶν ἐνεστ., παρατ. καὶ ἀορ. β', ὡς καὶ τοῦ ἀρσεν. τῆς μετοχῆς, τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν.
5. ***-ῦσα***, ἡ κατάλ. τοῦ θηλ. τῆς μετοχῆς τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν: ***δεικνῦσα***.
6. ***-ῦσι***, ἡ κατάλ. τοῦ γ' ἐν. προσ. τοῦ ἐνεργητ. ἐνεστ. τῶν εἰς ***-νμι*** ῥημάτων, ἔχει τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν: ***δείκνῦσι***.

Ε'. ϛ'. Ἐν τοῖς θεματικοῖς φωνήεσι τῶν ῥημάτων.

I. Κατάληξις τοῦ Ἐνεστῶτος καὶ τοῦ Παρατατικοῦ.

Ἄλφα.

Εἰς τὴν κατάλ. τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ. ***-αω***, τοῦ μέσ. καὶ παθητ. ἐνεστ. ***-αομαι***, τοῦ ἐνεργ. παρατ. ***-αον***, τοῦ μεσο-παθητ. παρατατ. ***-αόμην***, τὸ θεματικὸν (συνδετικὸν) φωνῆεν ***α*** εἶναι κατὰ κανόνα βραχύ.

Ἐξαιρέσεις.

α'. Οἱ δισύλλαβοι ἀττικοὶ τύποι ***κάω*** καὶ ***κλάω*** (ἀντὶ ***καίω*** καὶ ***κλαίω***) ἔχουσι πάντοτε μακρὸν τὸ ***α***, κατ' ἀναλογίαν δὲ πρὸς αὐτὰ φαίνεται ὅτι ἐχρησιμοποιήθη μετὰ μακροῦ ***α*** ὑπὸ μεταγεν. Ἐπικῶν καὶ τὸ ***νάω***.— Τὸ ***ἰάομαι*** ἔχει πάντοτε μακρὸν τὸ ***α***.

β'. Καὶ εἰς τὰ ἄλλα δὲ ῥήματα, τὰ ἔχοντα τὸ ***α*** βραχύ, ἐνίοτε τὸ ***α*** χρησιμοποιεῖται ὡς μακρὸν ὁσάκις τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη τοῦ μέτρου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι τὸ ***ἄλφα*** κεῖται ἐν τῷ μέσῳ δύο μακρῶν συλλαβῶν (***: διψάω, διψάοντα, πεινάων, ἠγάασθε, ἀναμαιμάει, ὑπεμνάασθε, μενοινάᾳ***), ὁ κανὼν δ' οὗτος ἰσχύει ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ προηγουμένη τοῦ ***α*** μακρὰ συλλ. ἀνήκῃ εἰς ἄλλην (προηγουμένην) λέξιν: ***μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν*** (Ὀδυσ. ***I 39***), καὶ ***ἄτιμον ἕδεις, μνᾶᾳ δὲ γυναῖκα*** (Ὀδυσ. ***XVI 431***).

Εἶναι αὐτονόητον βεβαίως ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἐξαιρέσεις αὗται ἀπαντῶσιν εἰς τοὺς Ἐπικούς, τοὺς Ἐλεγειακοὺς καὶ τοὺς Λυρικούς, διότι οἱ Ἀττικοὶ χρησιμοποιοῦσι πάντοτε τοὺς συνηρημένους τύπους.

Ἰῶτα.

Διὰ τὰς καταλ. ***-ιω*** τοῦ ἐνεργητ. ἐνεστ., ***-ιομαι*** τοῦ μέσ. καὶ παθητ. ἐνεστ., ***-ιον*** τοῦ ἐνεργητ. παρατ., ***-ιόμην*** τοῦ μέσ. καὶ παθητ. παρατ., δὲν ὑπάρχει σταθερὸς κανὼν ῥυθμίζων τὴν προσῳδίαν τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος ***ι***. Γενικῶς δύναταί τις νὰ εἴπῃ τόσα μόνον:

1. Εἰς τοὺς δισυλλάβους ῥηματικοὺς τύπους τὸ ***ῑ̃ῶτα*** εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον δίχρονον, ἡ δὲ προσῳδία του ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἑκάστοτε ἀνάγκης τοῦ μέτρου.
   α' Βραχὺ εἶναι πάντοτε τὸ ***ῑ̃ῶτα*** παρ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ ***δίω***, παρ' Ἀττικοῖς δὲ ἐν τοῖς ***τίω*** καὶ ***φθίω***.
   β' Μακρὸν εἶναι συνήθως ἐν τοῖς ***πρίω*** καὶ ***χρίω***.
2. Εἰς τοὺς τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους ῥηματικοὺς τύπους τὸ ***ῑ̃ῶτα*** εἶναι κατὰ κανόνα μακρόν: ***δηρίω, ἰδίω, κονίω, κυλίω, μηνίω***.

Ἐξαιρέσεις.

α' Βραχὺ εἶναι πάντοτε τὸ ***ῑ̃ῶτα*** ἐν τῷ ***ἐσθίω*** καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ῥήμασι, τὰ ὁποῖα εἶναι παράλληλοι τύποι ῥημάτων εἰς ***-ιζω***, ὅπως π.χ. τὸ ***ἀτίω*** εἶναι παράλληλος τύπος τοῦ ***ἀτίζω*** καὶ τὸ ***μαστίω*** τοῦ ***μαστίζω***.

β' Δίχρονον εἶναι τὸ ***ῑ̃ῶτα*** ἐν τῷ ***ἀΐω*** καὶ ***ὀΐω***, καίτοι συνήθως εἶναι βραχὺ μὲν ἐν τῷ ***ἀΐω***, μακρὸν δὲ ἐν τῷ ***ὀΐω***, τὸ δὲ ***κηκίω*** ἔχει τὸ ***ῑ̃ῶτα*** βραχὺ μὲν παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς, μακρὸν δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ὡσαύτως ἀπαντᾷ παρ' Ὁμήρῳ καὶ ***ἐμήνῐε*** καὶ ***ἴδῐον*** (τὸ πρῶτον μάλιστα καὶ παρὰ τοῖς Τραγικοῖς ἀκόμη), μετὰ βραχέος δηλ. τοῦ ***ῑ̃ῶτα***, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον πάντοτε ὅτι καὶ ἡ μετὰ τὸ ***ῑ̃ῶτα*** ἀκολουθοῦσα συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα.

3. Εἰς τὰς καταλ. *-ιαω, -ιαομαι* τὸ *ἰᾶτα* εἶναι πάντοτε βραχύ: *ἀντιάω, κυδιάω, φυσιάω, σκιάω, δηριάομαι.*

Μόνον ἐν τοῖς *ἀνιάω* καὶ *ἰάομαι* εἶναι μακρὸν τὸ *ἰᾶτα*, παρὰ μτγν. δὲ Ποιηταῖς τὸ τοῦ *ἀνιάω* εἶναι δίχρονον.

Ὑ ψιλόν.

Διὰ τὰς καταλ. *-υω* τοῦ ἐνεργ. ἐνεστ., *-υομαι* τοῦ μέσ. καὶ παθητ. ἐνεστ., *-υον* τοῦ ἐνεργ. παρατ., *-υμην* τοῦ μέσ. καὶ παθητ. παρατ., δὲν ὑπάρχει οὐδεμία κανὼν ῥυθμίζων τὴν προσῳδίαν τοῦ θεματικοῦ (συνδετικοῦ) φωνήεντος *ὐ ψιλοῦ*· δύνανται μόνον νὰ παρατηρηθῶσι τὰ ἑπόμενα:

1. Εἰς τοὺς δισυλλάβους ῥηματικοὺς τύπους τὸ *ὐ ψιλὸν* εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δίχρονον, ὡς π.χ. ἐν τοῖς *βλύω, βύω, θύω* (=θυσιάζω), *λύω, μύω, πτύω, φλύω, φύω*, ὡς καὶ ἐν τῷ μέσ. *ξύομαι*· (ἐν τῷ *πτύω* ὅμως τὸ *υ* εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον μακρόν).

α' Βραχὺ πάντοτε εἶναι τὸ *υ* ἐν τοῖς *βρύω* καὶ *κλύω*.

β' Μακρὸν πάντοτε εἶναι τὸ *υ* ἐν τοῖς *θύω* (=ὁρμῶ), *ξύω, τρύω, ὕω*.

2. Εἰς τοὺς τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους ῥηματικοὺς τύπους:

α' Τὸ *ὐ ψιλὸν* εἶναι δίχρονον, ὁσάκις ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι μακρὰ (εἴτε φύσει εἴτε θέσει): *ἀπύω, γηρύω, εἰλύω, ἑλινύω, ἐρητύω, ἠμύω, ἰθύω, κωλύω, κωκύω, μηνύω, μηρύω, πληθύω, πιδύω, ποιπνύω, ὠρύομαι, ἀχλύω, δακρύω, ἰδρύω, ὀϊζύω.*

Ἐξαιρέσεις.

α' Πολλὰ ῥήματα, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ πρὸ τοῦ *υ* συλλαβῇ ἔχουσι βραχὺ *α ἢ ε* καταστάντα «θέσει μακρά», παρὰ τοῖς παλαιοτέροις Ἐπικοῖς ἔχουσι τὸ *ὐ ψιλὸν* πάντοτε βραχύ: *ἀρτύω, ἐντύω, ἑλκύω.*

β' Τὸ ῥῆμα *ἰσχύω* ἔχει τὸ *ὐ ψιλὸν* πάντοτε μακρόν.

β' Τὸ *ὐ ψιλὸν* εἶναι βραχύ, ὁσάκις ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα (*ι ἀνύω, ἀρύω, ἀφύω, ἐρύω, μεθύω, σταχύω, τανύω*)· βραχὺ δ' ἐπίσης εἶναι καὶ εἰς πάντα τὰ ῥήματα ὅσα λήγουσι μὲν εἰς *-νυω*, ἔχουσιν ὅμως καὶ ἐκ παραλλήλου τύπους εἰς *-νυμι*, ἀπὸ τῶν ὁποίων καὶ ὡρμήθησαν: *δεικνύω* (*δείκνυμι*), *μειγνύω* (*μείγνυμι*), *ὀλλύω* (*ὄλλυμι*), *ὀμνύω* (*ὄμνυμι*).

Μόνον ἐν τῷ *ἀλύω* εἶναι δίχρονον τὸ *ὐ ψιλόν*.

II. Κατάληξις τοῦ μέλλοντος α' καὶ τοῦ ἀορίστου α'.

Ἄλφα.

Ἐν ταῖς καταλήξεσιν *-ασω* τοῦ ἐνεργ. μέλλ. α', *-ασομαι* τοῦ μέσου καὶ παθητ. μέλλ., *-ασα* τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α', καὶ *-ασάμην* τοῦ μέσ. ἀόρ. α', τὸ *ἄλφα* εἶναι:

1. *α* μακρόν, ὅταν προηγῶνται αὐτοῦ ἀμέσως (ἄνευ μεσολαβήσεως συμφώνου τινός) τὰ *ι, ε, ο, ῆ ῥ*: *ἰάσω, ἐρυθριάσω, ἑστιάσω, μειδιάσω, ἁλοᾶσω, βοᾶσω, μακκοᾶσω, ἀκροᾶσομαι, γηρᾶσω, ὁρᾶσω, φωρᾶσω, εἴāσα, ἠκροᾱσάμην.*

Ἐξαιρέσεις.

α' Ἐκ τῶν ῥημάτων τῶν ἐχόντων *ι* πρὸ τοῦ *α* μόνον ὁ τύπος *ἀντιάσω* ἐξαιρεῖται καὶ ἔχει τὸ *ἄλφα* βραχύ.

β' Ἐκ τῶν ῥημάτων τῶν ἐχόντων *ῥ* πρὸ τοῦ *α* ἔχουσι κατ' ἐξαίρεσιν τὸ *ἄλφα* βραχὺ οἱ τύποι *κερᾶσω*, ὁ μτθτ. *περᾶσω* (τοῦ *περάω - πιπράσκω = πωλῶ*), καὶ *ἐρᾶσομαι*.

γ' Ἐπιπροσθέτως μεταγεν. Ποιηταὶ συχνὰ παραβιάζουσι τὸν ἀνωτέρω (ἀρ. 1.) κανόνα ἐπὶ μεμονωμένων περιπτώσεων: *εἴāσε* ἀντὶ *εἴāσε* κ. ἄ.

2. *α* βραχὺ ἔχουσιν αἱ αὐταὶ καταλήξεις εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α' Ὁσάκις ἀμέσως πρὸ τοῦ *ἄλφα* ὑπάρχει σύμφωνον (πλὴν τοῦ *ῥ*) καὶ κυρίως τὸ *λ* ἢ *μ*: *ἐλάσω, θλάσω, κλάσω, χαλάσω, γελάσομαι, ἐλάσω, δαμάσω, κρεμάσω, σκεδάσω, πετάσω, σπάσω, ἀγάσομαι.*

β' Ὁσάκις ἡ τοῦ μέλλ. κατάλ. *-ασω* προέρχεται ἐξ ἐνεστ. εἰς *-αζω*: *ἀτιμάσω* (*ἀτιμάζω*), *βαστάσω, βράσω, δικάσω, φράσω.*

γ' Ὁσάκις ἡ τοῦ μέλλ. κατάλ. *-ασω* προέρχεται ἐξ ἐνεστ. εἰς *-ασσω* (ἀττ. *-αττω*): *ἱμάσω, πάσω, πλάσω* (ἐξ ἐνεστ. *ἱμάσσω, πάσσω, πλάσσω*).

Ἰῶτα.

1. Ἐν ταῖς καταλήξεσιν *-ισω* τοῦ ἐνεργ. μέλλ. α', *-ισομαι* τοῦ μέσ. καὶ παθ. μέλλ., *-ισα* τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α', καὶ *-ισαμην* τοῦ μέσ. ἀορ. α', ἡ προσῳδία τοῦ θεματικοῦ (συνδετικοῦ) φωνήεντος *ἰᾶτα* ἀκολουθεῖ κατὰ κανόνα τὴν προσῳδίαν τοῦ *ἰᾶτα* ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ συμφωνεῖ ἀπολύτως πρὸς αὐτήν. Γενικῶς ὅμως ἐπικρατεῖ μία τάσις πρὸς τὴν μακρότητα τοῦ *ἰᾶτα*, οὕτω δὲ τὸ δίχρονον *ἰᾶτα* τοῦ ἐνεστ. (περὶ οὗ βλ. ἐν *I, ἰᾶτα, 1. 2. ἐξαίρ. β'*) ἐν τῷ μέλλ. καὶ ἀορ. α' μεταπίπτει ἀποφασιστικῶς εἰς μακρὸν *ἰῶτα*· ἐνίοτε δὲ συμβαίνει τοῦτο καὶ ὁσάκις τὸ *ἰᾶτα* τοῦ ἐνεστ. εἶναι βραχύ, ὅπως π.χ. ἐν τοῖς *τίσω* καὶ *φθίσω* (καίτοι ἐν τῷ δευτέρῳ οἱ Ἀττικοὶ διατηροῦσι τὸ *ἰᾶτα* βραχύ).

2. Ἀντιθέτως τὸ *ἰῶτα* εἶναι ἀνεξαιρέτως βραχύ:

α' Ὁσάκις ἡ τοῦ μέλλ. κατάλ. *-ισω* προέρχεται ἐξ ἐνεστῶτος εἰς *-ιζω*: *ἐρίσω, κομίσω, νομίσω, ὑβρίσω.*

β' Ὁσάκις ἡ τοῦ μέλλ. κατάλ. *-ισω* προέρχεται ἐξ ἐνεστ. εἰς *-ισσω* (ἀττ. *-ιττω* ἢ *-ιζω*): *βλίσω, καθίσω, πτίσω.*

γ' Ἐν τῷ καλουμένῳ ἀττ. μέλλ. εἰς *-ιω* καὶ μέσ. εἰς *-ιουμαι*: *κομῶ, κομοῦμαι.*

Ὑ ψιλόν.

1. Ἐν ταῖς καταλήξεσιν *-υσω* τοῦ ἐνεργ. μέλλ. α', *-υσομαι* τοῦ μέσ. καὶ παθ. μέλλ., *-υσα* τοῦ ἐνεργ. ἀορ. α', καὶ *υσάμην* τοῦ μέσ. ἀορ. α', ἡ προσῳδία τοῦ θεματικοῦ (συνδετικοῦ) φωνήεν-

τος **υ** συμφωνεῖ κατὰ κανόνα πρὸς τὴν προσῳδίαν τοῦ **υ** ἐν τῷ ἐνεστῶτι. Γενικῶς ὅμως κυριαρχεῖ τάσις πρὸς ἐπιμήκυναιν, εἰς τρόπον ὥστε, ὁσάκις τὸ **υ** εἶναι δίχρονον ἐν τῷ ἐνεστῶτι (πρβλ. *I, ὖ ψιλόν, 1. 2. α.*), ἐνταῦθα μεταπίπτει ἀποφασιστικῶς εἰς μακρὸν *ὖ ψιλόν*. Διὰ τοῦτο τὸ **υ** εἶναι μακρὸν ὄχι μόνον ἐν τοῖς *ξύσω, τρύσω* κ. τ. ὁ., ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς *βύσω, δύσω, λύσω, φλύσω, φύσω* κ.τ.ὁ.

2. Βραχὺ ἀντιθέτως εἶναι τὸ *ὖ ψιλόν*:

α' Ἐν τοῖς *βλύσω, κύσω*, (τοῦ *κυνέω*), *πτύσω*.

β' Εἰς τοὺς τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους ῥηματικοὺς τύπους, ἐν οἷς ἡ πρὸ τοῦ **υ** συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα (βλ. *I, ὖ ψιλόν, 2. β.*).

γ' Ὁσάκις ἡ τοῦ μέλλ. κατάλ. *-υσω* προέρχεται ἐξ ἐνεστ. εἰς *-υζω*: *κλύσω* (τοῦ *κλύζω*).

III. Κατάληξις τῶν ἐνεργητικοῦ α' παρακειμ. καὶ ὑπερσυντελ.

Ἄλφα.

Ἐν ταῖς καταλήξεσι τῶν ἐνεργ. παρακ. καὶ ὑπερσ. α' *-ακα, -ακειν* ἡ προσῳδία τοῦ θεματ. (συνδετ.) φωνήεντος **α** συμφωνεῖ πάντοτε καὶ ἀπολύτως πρὸς τὴν τοῦ **α** ἐν τῷ μέλλ. α', καὶ εἶναι ἑπομένως μακρὸν ἢ βραχὺ τὸ **α** ἐνταῦθα ὁσάκις εἶναι καὶ ἐκεῖ. Ὅθεν:

1. Μακρὸν εἶναι τὸ **α** ἐν τοῖς *ἠρυθρίᾱκα, εἰστίᾱκα, δέδρᾱκα, πεφώρᾱκα, ἑώρᾱκα* (βλ. *II, ἄλφα, 1.*).

2. Βραχὺ εἶναι τὸ **α** εἰς τὰς ἑπομένας περιπτώσεις:

α' Ὁσάκις τοῦ **α** προηγεῖται ἀμέσως οἱονδήποτε σύμφωνον (πλὴν τοῦ **ρ**): *ἐλήλακα, ἔσπακα*.

β' Ὁσάκις ὁ ἐνεστὼς λήγει εἰς *-αζω*.

γ' Ὁσάκις ὁ ἐνεστὼς λήγει εἰς *-ασσω*, ἀττ. *-αττω*.

δ' Εἰς τοὺς ἐπικοὺς καὶ ἰωνικοὺς τύπους, εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει ἐκπέσει ὁ χρονικὸς χαρακτὴρ *-κ-*: *βέβᾰα, γέγᾰα, δέδᾰα, μέμᾰα*.

Ἐξαιρέσεις: Ὁ ἀνώμ. μέλλ. *κεράσω* ἔχει παρακ. *κέκρᾱκα*, καὶ ὁ *περάσω, πέπρᾱκα* (πρβλ. *II, ἄλφα, 1. ἐξαίρ. β.*).

3. Εἰς τὰ βαρύτονα ῥήματα ἡ προσῳδία τοῦ *ἄλφα* τῶν ῥηματικῶν τύπων τῶν χρόνων τούτων ἀκολουθεῖ τὴν προσῳδίαν τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος τοῦ ἐνεστῶτος: *γέγρᾰφα* τοῦ *γρᾰφω*.

Ἰῶτα.

Ἡ προσῳδία τοῦ *ἰῶτα* τῶν καταλ. *-ικα, -ικειν* τῶν ἐνεργ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ἀκολουθεῖ τὴν προσῳδίαν τοῦ *ἰῶτα* τῆς καταλ. τοῦ μέλλοντος· ὅθεν:

1. Τὸ *ἰῶτα* εἶναι μακρόν, ὁσάκις ὑπῆρξε μακρὸν καὶ εἰς τὸν ἐνεστῶτα καὶ εἰς τὸν μέλλοντα· ἐπίσης τείνουν πρὸς τὴν μακρότητα τοῦ *ἰῶτα* καὶ οἱ τύποι τῶν ῥημάτων, τῶν ὁποίων ὁ ἐνεστὼς καὶ ὁ μέλλων ἔχουν δίχρονον *τὸ ἰῶτα*.

2. Βραχὺ εἶναι τὸ *ἰῶτα* εἰς τὰς ἑπομένας περιπτώσεις:

α' Ὁσάκις ὁ ἐνεστὼς λήγει εἰς *-ιζω*.

β' Ὁσάκις ὁ ἐνεστὼς λήγει εἰς *-ισσω* (ἀττ. *-ιττω*).

γ' Εἰς τοὺς ἐπικοὺς καὶ ἰωνικοὺς τύπους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔχει ἐκπέσει ὁ χρονικὸς χαρακτὴρ *-κ-*: π. χ. *δεῐδῐα*.

δ' Ὁσάκις ὁ ῥηματικὸς τύπος ἔχει τὸν λεγόμενον Ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν: π. χ. *ἀλήλῐφα* τοῦ *ἀλείφω*.

3. Διὰ τὰ βαρύτονα ῥήματα δὲν ὑπάρχει κανὼν σταθερός. Καὶ ἀκολουθεῖ μὲν συχνὰ ἡ προσῳδία τοῦ *ἰῶτα* τοῦ παρακ. τὴν τοῦ ἐνεστῶτος (π.χ. *τέτρῐφα* τοῦ *τρῑ́βω*), δὲν λείπουν ὅμως καὶ αἱ ἐξαιρέσεις (π.χ. *ἔρρῐφα* τοῦ *ῥῑ́πτω*).

Υ̓͂ ψιλόν.

Ἐν ταῖς καταλ. *-υκα, -υκειν* τῶν ἐνεργ. παρακ. καὶ ὑπερσ. ἡ προσῳδία τοῦ *-υ-* ἀκολουθεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν τοῦ ἐνεργ. μέλλοντος· ὅθεν:

1. Μακρὸν εἶναι συνήθως τὸ *ὖ ψιλόν*, ὁσάκις εἶναι μακρὸν καὶ εἰς τὸν ἐνεστῶτα καὶ εἰς τὸν μέλλοντα· ὁσάκις ὅμως ἐν τῷ ἐνεστ. τοῦτο εἶναι δίχρονον, μεταπίπτει εἰς βραχὺ ἐν τῷ παρακειμένῳ (: *λέλῡκα, τέθῡκα, κέχῡκα*), ἐν ᾧ τὸ **υ** τῶν *δέδῡκα, μέμῡκα* (τοῦ *μύω*), *πέφῡκα* παραμένει μακρόν.

2. Βραχὺ δὲ εἶναι τὸ *ὖ ψιλόν* εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α' Ὁσάκις ὁ ἐνεστὼς λήγει εἰς *-υζω*.

β' Εἰς τοὺς ἐπικοὺς καὶ ἰωνικοὺς τύπους, ἐκ τῶν ὁποίων ἔχει ἐκπέσει ὁ χρονικὸς χαρακτὴρ *-κ-*: π.χ. *πέφῠδα*.

γ' Ὁσάκις ὁ ῥηματ. τύπος τοῦ παρακειμένου ἔχει τὸν λεγόμενον Ἀττικὸν ἀναδιπλασιασμόν: *ὀρώρῠχα* τοῦ *ὀρύσσω*.

3. Διὰ τοὺς τύπους τῶν βαρυτόνων δὲν ὑπάρχει σταθερὸς κανών· οὕτω τοῦ *κῡ́πτω* ὁ παρακείμ. εἶναι *κέκῡφα*, ἐν ᾧ ἀντιθέτως τοῦ *κύπτω* εἶναι *κέκῠφα* καὶ τοῦ *βρύχω βέβρῠχα*.

IV. Κατάληξις τῶν παθητ. παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ.

Ἄλφα.

Ἐν ταῖς καταλ. *-αμαι, -αμην* τῶν παθ. παρακ. καὶ ὑπερσ. τὸ θεματ. (συνδετ.) φωνῆεν **α** εἶναι κατὰ κανόνα μακρόν: *δέδρᾱμαι, πέπρᾱμαι, πεφώρᾱμαι, ἑώρᾱμαι*. Διότι ὁσάκις τὸ **α** εἶναι βραχὺ καθ' ἑαυτὸ ὁ παθητ. παρακείμ. λήγει συνήθως εἰς *-ασμαι, -αδμαι, -αμμαι* (καὶ δὲν λήγει εἰς *-αμαι*): *πέπλασμαι, πέχασμαι, ἔσπασμαι, πέπαδμαι, πέφραδμαι, τέθραμμαι, τέτραμμαι, ἔστραμμαι*· Ὁσάκις ὅμως τὸ σύμφωνον δὲν διπλασιάζεται, τὸ βραχὺ **α** τοῦ ἐνεργητ. παρακειμ. ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ παθητ. παρακειμ.: *ἐλήλᾱμαι* λόγῳ τοῦ *ἐλήλᾰκα, τέτᾱμαι* λόγῳ τοῦ *τέτᾰκα*. Βραχὺ ὡσαύτως εἶναι τὸ **α** καὶ τῶν ὀλιγαρίθμων ἐνεστωτικῶν τύπων εἰς *-αμαι*: *δύνᾰμαι, μάρνᾰμαι, πέτᾰμαι*.

Ἰῶτα.

Ἐν ταῖς καταλήξ. *-ιμαι, -ιμην* τῶν παθητ. παρακειμ. καὶ ὑπερσ. τὸ θεματ. (συνδετ.) φωνῆεν *ἰῶτα* εἶναι κατὰ κανόνα μακρόν: *τέτῑμαι*. Συχνότερος ἐν τούτοις εἶναι ὁ διπλασιασμὸς τοῦ συμφώνου: *τέτριμμαι, νενόμισμαι, ἔπτισμαι*. Ἀπαντᾷ ὅμως καὶ ἡ βράχυνσις τοῦ *ἰῶτα*: *ἐφθῐ́μαι* (βλ. *II, ἰῶτα, 1.*).

Υ̓͂ ψιλόν.

Ἐν ταῖς καταλήξεσιν *-υμαι, -υμην* τῶν παρακ. καὶ ὑπερσυντελ. τὸ φωνῆεν *υ* εἶναι κατὰ κανόνα μακρόν: *τέτῡμαι, πέπνῡμαι*. Συχνότερος ὅμως εἶναι ὁ διπλασιασμὸς τοῦ συμφώνου: *κέκρυμμαι*. Ἀπαντᾷ ὅμως καὶ ἡ βράχυνσις τοῦ *υ*: *λέλῠμαι, κέχῠμαι* λόγῳ τῶν *λέλῠκα, κέχῠκα, ἴδρῠμαι* κ.τ.ὅ.

V. Κατάληξις τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου α'.

Ἄλφα.

Τὸ *α* τῆς καταλ τοῦ παθητ. ἀορ. *-αθην* εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μακρόν: *ἐδρᾰ́θην, ἐφωρᾰ́θην*. Ἀντιθέτως τὰ ῥήματα, ἐν οἷς κυριαρχεῖ ἡ βραχύτης τοῦ ἄλφα, σχηματίζουσι κατὰ κανόνα παθητ. ἀόρ. εἰς *-ασθην*. Μόνον τῶν εἰς *-νω* ῥημάτων τὸ *α* τοῦ παθητ. ἀορ. εἶναι πάντοτε βραχύ: *ἐλᾰ́θην, ἐκτᾰ́θην, ἐτᾰ́θην* (πρβλ. κατωτ. VIII, *3.*).

Ἰῶτα.

Τὸ *ι* τῆς καταλ. τοῦ παθητ. ἀορ. α' *-ιθην* εἶναι κατὰ κανόνα βραχύ, ἀλλ' εἰς *-ινθην* λήγουσι μόνον τὰ εἰς *-ινω* ῥήματα: *ἐκλῐ́θην, ἐκρῐ́θην*. Τὰ ἄλλα σχηματίζουσι συνήθως παθητ. ἀόρ. εἰς *-ινθην* καὶ *-ισθην*.

Υ̓͂ ψιλόν.

Τὸ *υ* τῆς καταλ. παθητ. ἀορ. *-υθην* εἶναι κατὰ κανόνα βραχύ: *ἐλῠ́θην, ἐχῠ́θην, ἰδρῠ́θην*.

VI.

Ἐν ταῖς καταλήξεσι τοῦ *ἐνεργητ. μέλλοντος β'* (τοῦ ἀττικοῦ), τοῦ *μέσου ἀορίστου β'*, καὶ τοῦ *παθητ. ἀορίστου β'* τὸ δίχρονον πάντοτε βραχύνεται:

Οὕτω τὸ *ἄλφα* εἶναι βραχὺ ἐν τοῖς τύποις: *βᾰ́λῶ, πτᾰ́ρῶ, ἔκρᾰγον, ἔπτᾰρον, ἐγρᾰ́φην, ἐκᾰ́την, ἐπλᾰ́γην* κλπ.

Τὸ *ἰῶτα* εἶναι βραχὺ ἐν τοῖς: *κλῐ́νῶ, κρῐ́νῶ, ἔλῐπον, ἔπῐον, ἐτρῐ́βην, ἐκλῐ́θην* κλπ.

Τὸ *ῠ ψιλὸν* εἶναι βραχὺ ἐν τοῖς: *ἀμῠ́νῶ, ἔφῠγον, ἔῐ̈χον, ἐψῠ́γην, ἐκρῠ́βην* κλπ.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὰ παράγωγα: π.χ. *διατρῐ́βή, διαφῠ́γή, παραψῠ́χη* κλπ.

VII. Κατάληξις τοῦ θ' παρακειμένου.

Τὸ *ἄλφα* τῆς παραληγούσης τοῦ τέρματος τοῦ δευτέρου παρακειμένου εἶναι γενικῶς μακρόν: *ἔᾱγα, ἔᾱδα, κέκρᾱγα, ἄρᾱρα*.

Τὸ *ἰῶτα* τῆς παραληγούσης τοῦ τέρματος τοῦ δευτέρου παρακειμένου γενικῶς εἶναι μακρόν: *ἔρρῑγα, τέτρῑγα, πέφρῑκα*.

Τὸ *ῦ ψιλὸν* τῆς παραληγούσης τοῦ τέρματος τοῦ δευτέρου παρακειμένου γενικῶς εἶναι μακρὸν *μέμῡκα* (τοῦ *μυκάομαι*) κ. ἄ.

VIII.

Σχετικῶς πρὸς τὴν προσῳδίαν τῶν διχρόνων τῶν ῥημάτων, τῶν ἐχόντων θεματικὸν χαρακτῆρα ἐν τῶν ἡμιφώνων *λ, ν, ρ* πρέπει νὰ σημειωθῶσι καὶ τὰ ἀκόλουθα:

1. Ταῦτα σχεδὸν κατὰ κανόνα σχηματίζουσι μέλλοντα β' (τὸν ἀττικὸν ἄλλ. λεγόμενον)· τὸ δίχρονον φωνῆεν τῆς παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τούτου εἶναι πάντοτε βραχύ: *ψᾰ́λῶ, φᾰ́νῶ, πτᾰ́ρῶ, τῐ́λῶ, κρῐ́νῶ, ἀμῦ́νῶ, κῦ́ρῶ, φῦ́ρῶ*. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν προσῳδίαν τοῦ διχρόνου φωνήεντος ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ.
2. Ἐν τῷ ἐνεργητ. καὶ μέσῳ ἀορίστῳ α' τὸ δίχρονον φωνῆεν, τὸ πρὸ τῶν *λ, ν* ἢ *ρ*, εἶναι πάντοτε μακρόν: *ἐμάρᾱνα, ἐπίᾱνα, ἐκέρδᾱνα, ἔχθᾱρα, ἦρα*, ἀπρφ. *ἆραι, ἠλάμην*, ἀπρφ. *ἁ¯λασθαι, ἔτῖλα, ἔκρῑνα, ὤρῑνα, ἔπλῡνα, ἐβράδῡνα, ἔφῡρα*.
3. Τὸ δίχρονον φωνῆεν τοῦ ἐνεργητ. καὶ παθητ. παρακειμένου καὶ τοῦ παθητ. ἀορ. α' εἶναι πάντοτε βραχύ: *τέτᾰκα, τέτᾰμαι, ἐτᾰ́θην, κέκρῐκα, κέκρῐμαι, ἐκρῐ́θην, πέπλῦκα. πέπλῦμαι, ἐπλῠ́θην*.

ΠΙΝΑΞ ΕΚΤΟΣ

Εἰδικοὶ κανόνες τῆς προσῳδίας ἑκάστου τῶν διχρόνων εἰς τὰς συνηθεστέρας ἐκ τῶν καταλήξεων τῶν παραγώγων.

Α'. Εἰς τὰς παραγωγικὰς καταλήξεις τῶν οὐσιαστικῶν, τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιρρημάτων.

Ἄλφα.

1. *-αα*, ἡ αἰολ. καὶ ἀττ. κατάλ. οὐσιαστικῶν, ἀντὶ *-αια*, ἔχει καὶ τὰ δύο *ἄλφα* μακρά: *ἐλᾱ́, Ἀθηνᾱ́, Ἀχᾱ́α* (ἀντὶ *ἐλαία, Ἀθηναία, Ἀχαία*). Μακρὸν παραμένει ὡσαύτως τὸ *α* καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα (: π.χ. *Ἀχᾱϊκός*), ὡς καὶ εἰς τὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σχηματισθέντα αἰολ. οὐσιαστικὰ (π.χ. *Ἀλκᾱ́ος* ἀντὶ *Ἀλκαῖος*) καὶ ἐπίθετα (π.χ. *ἀρχᾱ́ος* ἀντὶ *ἀρχαῖος*).

Σημ. Τοῦ ***Ναυσικάα*** τὸ ***α*** τῆς παραλγ. εἶναι βραχύ, διότι δὲν ὑπόκειται τύπος ***Ναυσικαία***.

2. **-αδηv**, ἡ ἐπιρρημ. κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***ἐπιστροφάδην, πρωτροπάδην*** (πρβλ. *6.*).

3. **-αδης**, ἡ κατάλ. τῶν πατρωνυμ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***Ἀλκιβιάδης, Βορεάδης, Λαερτιάδης, Μενοιτιάδης, Ὀϊλιάδης, Τελαμωνιάδης.***
Μόνον τὸ ***αὐθάδης*** ἔχει τὸ ***α*** μακρόν.

4. **-αδιον**, ἡ ὑποκοριστικὴ κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** κατὰ κανόνα βραχύ: ***λαμπάδιον.***
Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ οὐσιαστικά, παραγόμενα ἀπ' εὐθείας ἐκ μακρῶν θεμάτων: ***ἐλάδιον.***

5. **-αδιος, -αδια, -αδιον**, ἡ ἐπιθετικὴ κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** βραχύ: ***διχθάδιος, μινυνθάδιος, ὀρθάδιος.***

6. **-αδον**, ἡ ἐπιρρημ. κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***ἀναστάδόν, κατωμάδόν, ὁμιλάδὸν*** (πρβλ. *2.*).

7. **-αδος**, ἡ κατάλ. οὐσιαστικῶν, ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***κέλάδος, κίνάδος, ὅμάδος.*** Βραχὺ παρα μένει τὸ ***α*** καὶ εἰς πάντα τὰ παράγωγά των: ***κελάδέω, εὐκέλάδος*** κ.τ.ὅ.

8. **-αεύς**, ἡ κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ ***α*** μακρὸν πάντοτε: ***πυρκαεύς, Νικαεὺς*** (πρβλ. *9.* καὶ *12.*).

9. **-αης**, ἡ ἐπιθετ. κατάλ. ἐκ ρημάτων εἰς **-αω** καὶ κυρ. ἐκ τῶν ρημάτων ***ἄω, ἄημι*** : π. χ. ***ἁλιάης, δυσάης, πολυάης*** κ.τ.ὅ., ἔχει τὸ ***α*** μακρὸν πάντοτε· μακρὸν ὡσαύτως εἶναι καὶ τὸ ***α*** τῶν ***ζᾱής, ἀκρᾱής, εὐκρᾱής, ἀχρᾱής.***

10. **-αθος** καὶ **-αθων**, καταλήξεις ὀνομάτων, ἔχουσι τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***κάλἄθος, κύἄθος, ψάμἄθος, Μαρἄθών.***

11. **-αϊκος, -αϊκη, -αϊκον**, κατάλ. ἐπιθέτων, ἔχει τὸ ***α*** μακρόν: ***Ἀχαϊκός, Πλατᾱϊκὸς*** (πρβλ. *1.*).

12. **-αΐς**, κατάλ. θηλυκ. ὀνομάτων, ἔχει τὸ ***α*** μακρόν: ***Θαΐς, Λαΐς, Ναΐς, Ἀχαΐς, Κυτᾱΐς.***
Ἀντιθέτως τὸ ὁραεν. Κύριον ὄνομα ***Κάλᾱΐς*** ἔχει τὸ ***α*** βραχύ.

13. **-ακιον**, ἡ ὑποκοριστικὴ κατάλ., ἔχει **τὸ** ***α*** βραχύ: ***πινάκιον, ῥάκιον.***
Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις αἱ παραγόμεναι ἀπ' εὐθείας ἐκ τινος μακροῦ θέματος: ***θωρᾱκιον.***

14. **-ακις**, ἡ ἐπιρρημ· κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***πολλάκις, δισσάκις.***

15. **-ακος, -ακη, -ακον**, ἡ ἐπιθετ. κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***μαλἄκός, βιβλιἄκός, θηριἄκός.*** Βραχὺ ἐπίσης εἶναι πάντοτε καὶ τὸ ***α*** τῆς καταλ. **-ακος** τῶν οὐσιαστικῶν: ***θύλἄκος.***

16. **-αλεος, -αλεα, -αλεον**, ἡ ἐπιθετ. κατάλ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***δαιδἄλέος, δειμἄλέος, σιγἄλέος, ταρβἄλέος.***
Ἀμφίβολον παραμένει εἰσέτι, ἂν τὸ ***φοιταλέος*** ἔσχε ποτὲ τὸ ***α*** μακρὸν εἰς τὰ χορικὰ τῶν Τραγικῶν.

17. **-αλις**, ὑποκορ. κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***τροφἄλίς.***

18. **-αλος**, κατάλ. οὐσ., καὶ **-αλος, -αλη, -αλον**, ἐπιθετ. κατάλ., ἔχουσι τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***πάσσἄλος, Θεσσἄλός, Τάντἄλος, ἁπἄλός, δαιδἄλος, χθαμἄλός.*** Βραχὺ ὡσαύτως εἶναι τὸ ***α*** καὶ ἐν ταῖς καταλήξεσι τῶν οὐσιαστικῶν **-αλη** καὶ **-αλον** ***ἰσχυτάλη, σπατάλη, κύμβἄλον, πέτἄλον, σάνδἄλον.***
Ἐξαίρεσις: Μακρὸν εἶναι τὸ ***α*** ἐν τοῖς ***κόβᾱλος, Στύμφᾱλος*** καὶ ***Φάρσᾱλος***, ὡς καὶ ἐν τῷ δισυλλάβῳ ***δᾶλός.***

19. **-αμα**, κατάλ. οὐσιαστικῶν παραγομένων ἐκ ρημάτων εἰς **-αω**, ἔχει τὸ ***α*** τῆς παραληγούσης πάντοτε μακρόν: ***δρᾱμα, νᾶμα, θέᾱμα, θυμίᾱμα, ὅρᾱμα, φύρᾱμα.***

20. **-αμις**, ὑποκορ. κατάλ. οὐσιαστικῶν, ἔχει τὸ ***α*** βραχύ: ***πλοκἄμίς, πυρἄμίς.***

21. **-αμος, -αμη, -αμον**, ἡ ἐπιθετ. κατάλ., καὶ **-αμος** κατάλ. παραγώγων οὐσιαστικῶν, ἔχει τὸ ***α*** πάντοτε βραχύ: ***ἰτἄμός, κάλἄμος, πλόκἄμος, ποτἄμός.***

22. **-αμων**, κατάλ. παραγώγων οὐσιαστ., ἔχει τὸ ***α*** βραχύ: ***πλατἄμών, τελἄμών.***
Ἐξαιρέσεις: Τῶν ἐπιθέτων εἰς **-αμων, -αμον**, γεν. **-αμονος**, παραγομένων ἐκ ρημάτων εἰς **-αω** καὶ παοξυτόνων, τὸ ***α*** εἶναι πάντοτε μακρόν: ***θεᾱμων.***

23. **-ανη**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ ***α*** βραχύ: ***βοτάνη, λεκάνη, ὁρκάνη, στεφάνη.***

24. **-ανος**, κατάλ. οὐσιαστ., καὶ **-ανος, -ανη, -ανον**, κατάλ. ἐπιθέτων, παρέχουσι τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις προσῳδίας τοῦ ***α***:

α' Μακρὸν ἔχουσι τὸ ***α*** εἰς τὰ Ἐθνικά, ἐν οἷς τοῦ ***α*** προηγεῖται ἐν ***ἰῶτα*** (: ***Ἀσιᾱνός, Κιᾱνός, Καριᾱνός***), ὡς καὶ εἰς τὰ ἄρσεν. κύρια ὀνόματα, ἐν οἷς τοῦ ***α*** προηγεῖται ἐν ***ἰῶτα***: ***Εὐτυχιᾱνός, Ἡρωδιᾱνός, Λουκιᾱνός, Μαρκιᾱνός.***
Ἐν τούτοις μεταγενέστεροι ποιηταὶ χρησιμοποιοῦσι τὰ τοιαῦτα κύρια ὀνόματα καὶ μετὰ βραχέος τοῦ ***α***, ὁσάκις ἐπιβάλλει τοῦτο ἡ ἀνάγκη τοῦ μέτρου: ***Ἰουλιἄνός, Ἰουοτινιἄνός, Ὀππιἄνός***, ἰδίως ὁσάκις διὰ τῆς βραχύνσεως ταύτης ἐπιτυγχάνεται δάκτυλος.

β' Δίχρονον ἔχουσι τὸ ***α*** τὰ Ἐθνικά, ἐν οἷς τοῦ ***α*** προηγεῖται σύμφωνον: ***Ἀλβανός, Ἀλανός, Βρετανός, Γερμανός.*** Ἐν τούτοις καὶ ἐν αὐτοῖς τὸ μακρὸν ***α*** εἶναι πολὺ συχνότερον τοῦ βραχέος.
Ἐξαίρ. βραχὺ εἶναι τὸ ***α*** ἐν τοῖς ***Δάρδἄνος, Σικἄνός, Ἀπιδἄνός, Ἠριδἄνός.***
Σημ. Ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω Ἐθνικῶν παραγομένων κυρίων ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων εἰς **-ανια, -ανιος, -ανικος** (ὅπως π.χ. ***Βρετανία, Γερμανία, Γερμανικός, Δαρδάνιος, Σικάνιος***) ἡ προσῳδία τοῦ ***α*** ἀκολουθεῖ πιστῶς τὴν τοῦ ***α*** ἐν τῇ ριζικῇ λέξει.

γ' Βραχὺ ἔχουσι τὸ ***α*** τὰ προσηγορικὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα: ***βάλἄνος, κοίρἄνος, οὐρἄνός, ἰκἄνός, μηκεδἄνός, πιθἄνός.*** Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν εἰς **-ανον**: ***δρέπἄνον, λείψἄνον, ξόἄνον.***

25. **-αος**, κατάλ. οὐσ. καὶ ἐπιθ., ἔχει συνήθως τὸ ***α*** βραχύ: ***Δανἄός, Οἰνόμἄος, ἀγ᾽ἄός.***
Ἐξαίρ.: Μακρὸν εἶναι κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ***α*** εἴς τινα σύνθετα, κυρ. μετὰ τοῦ ***λαός***: (***Μενέλᾱος, Ἀρχέλᾱος***), εἰς τὰ ***Ἀμφιάρᾱος, Ἄνᾱος*** κ. τ. ὅ., πλὴν δὲ τούτων εἰς τὸ αἰολ. **-αος** ἀντὶ **-αιος**: π. χ. ***Ἀλκᾶος*** (πρβλ. ἀνωτ. *1*).

26. **-αριον**, ὑποκορ. κατάλ. οὐσ., ἔχει τὸ ***α*** βραχύ: ***ἀνθρωπᾰριον, παιδᾰριον.***
Ἐξαίρ.: Παρὰ μτγν. ὅμως Ποιηταῖς ταῦτα ἀπαντῶσιν ἐνίοτε καὶ μετὰ μακροῦ τοῦ ***α***, κατὰ τὸ Λατινικὸν ὑπόδειγμα: ***κελλᾱριον, σουδᾱριον.***

27. **-αρος**, κατάλ. οὐσ. καὶ ἐπιθ., ἔχει τὸ ***α*** κατὰ κανόνα βραχύ: ***βάρβᾰρος, κόμᾰρος, μάρμᾰρος, ἱλᾰρός, καθᾰρός, ψαφᾰρός.***
Ἐξαιρ.: Μακρὸν εἶναι τὸ ***α*** ἐν τοῖς ***ἀνιᾱρός, φάλᾱρος, φλύᾱρος.***

28. **-ασις**, κατάλ. οὐσ. σχηματισθεῖσα ἐκ ρημάτων εἰς **-αω** (ἐχόντων ***α*** μακρὸν ἐν τῷ μέλλ.), ἔχει ὡσαύτως ***α*** μακρόν: ***δρᾱ̆σις, ἴᾱσις, πείρᾱσις, φύρᾱσις.*** Μακρὸν εἶναι ὡσαύτως καὶ τὸ ***α*** τῶν ἄρσεν. Κυρίων ὀνομάτων: ***Ἄμᾱσις.***
Ἀντιθέτως τὸ ***δύνᾰσις*** ἔχει τὸ ***α*** βραχύ, ὡς ἐκ τοῦ ***δύνᾰμαι*** παραγόμενον.

29. **-ασος**, κατάλ. ὀνομ., ἔχει τὸ ***α*** μακρόν: ***Ἀλικαρνᾱσός, Παρνᾱσός.*** Ὡσαύτως μακρὸν παραμένει τὸ ***α*** καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα: ***Παρνᾱσιάς.***

30. **-ατης**, κατάλ. ἀρσεν. ὀνομάτων, **-ατις**, κατάλ. θηλ., ἔχουσι:
α' Μακρὸν τὸ **α** εἰς τὰ Ἐθνικά, ἐν οἷς τοῦ **α** προηγεῖται φωνῆεν: **Ἀσιάτης, Σπαρτιάτης, Τεγεάτης**, θηλ. **Ἀσιᾶτις** κλπ.· μακρὸν ὡσαύτως εἶναι καὶ τὸ **α** οὐσιαστικῶν δηλούντων πρόσωπα καὶ παραγομένων ἐκ ῥημάτων ληγόντων εἰς **-αω: ἀκροᾶτής, θεᾶτής, περᾶτής**.
β' Βραχὺ τὸ **α** εἰς τὰ Ἐθνικὰ καὶ τὰ κύρια ὀνόματα, ἐν οἷς τοῦ **α** προηγεῖται σύμφωνον: **Γαλάτης, Δαλμάτης, Σαρμάτης, Σαυρομάτης, Ἀντιφάτης, Σωκράτης**· βραχὺ ὡσαύτως εἶναι καὶ τὸ **α** τῶν οὐσιαστικῶν τῶν παραγομένων ἐκ τῶν ῥημάτων **βαίνω** καὶ **ἵστημι: ἁβροβάτης, ἰχνοβάτης, ὀρειβάτης, παραστάτης**, θηλ. **ὀρειβάτις, παραστάτις** κλπ.
Κατ' ἐξαίρεσιν ἔχουσι μακρὸν τὸ **α** τὰ κύρια ὀνόματα **Ἀχάτης, Εὐφρᾴτης, Λευκάτης, Νιφάτης**.

31. **-ατιον**, ὑποκορ. κατάλ., ἔχει τὸ **α** κατὰ κανόνα βραχύ: **δωμάτιον, ἱμάτιον, κρουμάτιον**. Κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως ἔχουσι τὸ **α** μακρὸν αἱ λέξεις αἱ παραγόμεναι ἐκ μακροῦ θέματος.

32. **-ατις**, βλ. ἐν **-ατης (ἀριθ. 30. α', β'.)**.

33. **-ατος, -ατη, -ατον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει:
α' Μακρὸν τὸ **α** εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ παραγόμενα ἐκ ῥημάτων εἰς **-αω** ἐχόντων **α** μακρὸν καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ: **ἀρᾶτός, θηρᾶτός, ἰᾶτός, ὁρᾶτός, φωρᾶτός**. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν παραγώγων καὶ συνθέτων τύπων: **θηρᾶτέος, ἰᾶτέος, θηρᾶσιμος, ἰᾶσιμος, θηρᾶτικός, φωρᾶτικός, πολυάρᾶτος, εὐθήρᾶτος, Ἄρᾶτος, Δημάρᾶτος**, καὶ ἰδίως ἐπὶ πασῶν τῶν λέξεων τῶν σχηματιζομένων ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ῥήμ. **κεράννυμι: ἄκρᾶτος, εὔκρᾶτος, μελίκρᾶτος, ἀκρᾶσία, εὐκρᾶσία, κρᾶτὴρ** κ.τ.δ.
β' Βραχὺ εἶναι τὸ **α** εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ παραγόμενα ἐκ ῥημάτων ἀναγομένων εἰς βραχὺ **α: δυνᾰτός, ἐρᾰτός, στᾰτός, βᾰτός**, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ μὴ παραγόμενα ἐκ ῥήματος (π. χ. **ὑπᾰτος, πύμᾰτος**). Βραχὺ ὡσαύτως εἶναι τὸ **α** καὶ ὅλων τῶν παραγώγων καὶ συνθέτων τύπων (**: βᾰτέος, τᾰτέος, πολυήρᾰτος, Νικήρᾰτος, ἡμάτιος, ὑστάτιος, δραμᾰτικός, κλημᾰτικός, μαθημᾰτικός**), καὶ κυρίως τῶν παραγομένων ἐκ τῶν ῥημάτων **βαίνω, ἵστημι** καὶ **τείνω: δύσβᾰτος, σύστᾰτος, παρατᾰτικὸς** κ.τ.δ.

34. **-αφος** καὶ **-αχος**, καταλ. οὐσιαστ., ἔχουσι βραχὺ τὸ **α: ἔδᾰφος, κρότᾰφος, φλήνᾰφος, οὐρῐ̆αχος**.

35. **-άων**, κατάλ. οὐσιαστ. καὶ ἰδίως ἀρσεν. κυρ. ὀνομάτων, ἔχει μακρὸν τὸ **α** (**: διδυμάων, Ἀλκμάων, Ἀρεταάων, Ἑρμάων, Δυκάων, Ποσειδάων, Τυφάων**), ὡς καὶ τῶν ἐκ τούτων παραγομένων πατρώνυμικῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων: **Ἀλκμᾱονίδης, Δυκᾱονία, Τυφᾱόνιος**.

Ἰῶτα.

1. **-ια**, κατάλ. οὐσ. α' κλίσ. καὶ θηλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** κατὰ κανόνα βραχύ. Ἀσφαλέστατα ἐν τούτοις βραχὺ εἶναι τοῦτο μόνον εἰς τὰς λέξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ πρὸ τοῦ **ἰῶτα** συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα (**σοφία, φιλία, σκοπιά**), ὡς καὶ εἰς τὰς λέξεις, αἵτινες ἔχουσι καὶ τὴν λήγουσαν βραχεῖαν (π.χ. **ποιήτρια**, πρβλ. **Πίν. δεύτερον, Ι. 1. γ. α'**), καὶ εἰς τὰ δισύλλαβα **ἴα** καὶ **μία**.

Ἐξαιρέσεις.

α' Ὡς μακρὸν γενικῶς λαμβάνεται τὸ **ἰῶτα** εἰς τὰς τρεῖς λέξεις: **ἀνία, καλιά, κονία**. Ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις καὶ αὗται, καὶ κυρ. ἡ πρώτη, μετὰ βραχέος τοῦ **ἰῶτα**.
β' Μακρὸν πάντοτε εἶναι τὸ **ἰῶτα** τῶν δισυλλάβων λέξεων, τῶν ἀρχομένων ἀπὸ δύο συμφώνων: **θρία, στία, Φθία, φλιά**.
γ' Μακρὸν πάντοτε εἶναι τὸ **ἰῶτα** ἐν τῷ θηλ. ἐπιθ. **δῖα** ὡς προελθόντι ἐκ τοῦ **διία** κατὰ συναίρεσιν.
δ' Πρὸς τούτοις οἱ Ποιηταί, καὶ ἰδίᾳ οἱ Ἐπικοί, κατὰ ποιητικὴν ἄδειαν χρησιμοποιοῦσι κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ μέτρου μὲ μακρὸν **ἰῶτα** καὶ ἐκείνας τὰς λέξεις, ἐν αἷς τοῦτο εἶναι ἀποδεδειγμένως βραχύ. Ἀποκλειστικῶς δὲ φαίνεται ὅτι συμβαίνει τοῦτο ὅπου τὸ **ἰῶτα** εὑρίσκεται ἐν μέσῳ δύο μακρῶν συλλαβῶν: **Ἀκαδημία, ἀτιμία, ὁρμιά**.

2. **-ιαδης**, πατρωνυμ. κατάλ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **Ἀλκιβῐ́άδης, Δατρῐ́άδης**.

3. **-ιατης**, θηλ. **-ιατις**, κατάλ. Ἐθνικῶν, ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **Σπαρτῐ́άτης** (πρβλ. **ἀρ. 8**).

4. **-ιδεύς**, ὑποκορ. κατάλ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **ἀηδονῐ́δεύς, λυκῐ́δεύς**.

5. **-ιδης**, πατρωνυμ. κατάλ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **Δευκαλῐ́δης, Εὐριπῐ́δης, Θουκυδῐ́δης, Πριαμῐ́δης**.
Σημ.: Ὁ παρὰ Θεοκρίτῳ ἁπάντων τύπος **Δαγίδης** (μετὰ μακροῦ **ἰῶτα**) κεῖται ἀναμφιβόλως ἀντὶ τοῦ ὀρθοτέρου **Δαγιάδης**.

6. **-ιδιον**, ὑποκορ. κατάλ., ἔχει:
α' Βραχὺ **ἰῶτα**, ὁσάκις τῆς ὑποκορ. καταλήξεως προηγεῖται σύμφωνον ἢ φωνῆεν: **ξιφῐ́διον, φυκῐ́διον, χοιρῐ́διον, γηῐ́διον, βοῐ̈́διον**.
β' Μακρὸν **ἰῶτα**, ὁσάκις τοῦτο ἔχει προέλθῃ ἐκ διπλοῦ **ιι** κατὰ συναίρεσιν: **ἱματῐ́διον, οἰκῐ́διον**.

7. **-ιδιος, -ιδια, -ιδιον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει βραχὺ τὸ **ἰῶτα**: **γενεθλῐ́διος, λαθρῐ́διος, μοιρῐ́διος**.

8. **-ιητης, -ιητις**, καταλ. οὐσ., ἔχουσι τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **πολῐ́ήτης, πολῐ́ῆτις** (πρβλ. **3**).

9. **-ικος, -ικη, -ικον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **Ἀττῐ́κός, κωμῐ́κός, τραγῐ́κός, νυμφῐ́κός, τηλῐ́κος**.
Ἐξαίρεσις: Μακρὸν εἶναι τὸ **ἰῶτα** τῆς καταλ. ταύτης μόνον εἴς τινα κύρια ὀνόματα (**: Γράνῑκος, Κάῑκος**), ὡς καὶ εἰς πάντα τὰ οὐσθετα τὰ ἔχοντα ὡς θ' συνθετικὸν τὴν λ. **νίκη: καλλίνῑκος, Ἀνδρόνῑκος, Βερενῑ́κη, Εὐνῑ́κη, Φερένῑκος**.

10. **-ιλος**, κατάλ. οὐσιαστ., καὶ **-ιλος, -ιλη, -ιλον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχουσιν:
α' Μακρὸν **ἰῶτα** εἰς τὰ προπαροξύτονα οὐσιαστικά: **ἄργῑλος, ὄμῑλος, στρόβῑλος**. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς οὐσιαστ. καταλ. **-ιλον: πέδῑλον**. Μακρὸν ἔχουσι τὸ **ἰῶτα** καὶ τὰ **χῖλός, ψῖλός**.
β' βραχὺ **ἰῶτα** ἔχουσι τὰ παροξύτονα οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα: **Ζωῐ́λος, ναυτῐ́λος, κωτῐ́λος, ποικῐ́λος, πομπῐ́λος**.

11. **-ιμα**, κατάλ. οὐσιαστ. παραγομένων ἐκ ῥημάτων εἰς **-ινω**, ἔχει συνήθως τὸ **ἰῶτα** βραχύ: **κλῐ́μα, κρῐ́μα**.
Ἐν τούτοις παρ' Αἰσχύλῳ ἀπαντᾷ καὶ **κρῖμα**, διττογραφεῖται δὲ καὶ τὸ **κλῐ́μα (κλῖμα)**.

12. **-ιμος, -ιμη, -ιμον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ **ἰῶτα** πάντοτε βραχύ: **ἄνθῐμος, κάρπῐμος, νόστῐμος, ὄμβρῐ̆μος, χρήσῐμος**.

Σημ. Αἱ λέξεις ***λῖμός, σῖμός, ἄτῑμος, Διότῑμος, βούλῑμος, ἴφθῑμος*** (πᾶσαι μετὰ μακροῦ τοῦ ***ῑ̃ω̃τα***), δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐξαιρέσεις, διότι ἐν αὐταῖς τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἀνήκει εἰς τὸ θέμα καὶ οὐχὶ εἰς τὴν παραγωγικὴν κατάληξιν.

13. **-ινα**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ θηλυκὰ κύρια ὀνόματα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς Λατινικῆς (: ***Ἰουστῖνα, Σαβῖνα*** κλπ.), ὡς καὶ εἰς τὰ καθ' ὁμοιον τρόπον ἐσχηματισμένα τῆς Ἑλληνικῆς: ***Ἀῖγῖνα, Καμᾰ́ρῑνα***.

14. **-ινερος, -ινεα, -ινεον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** βραχὺ πάντοτε: ***ἰτρῖνεος, λαῖνεος***.

15. **-ινη**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ πολυσύλλαβα θηλυκὰ οὐσιαστικὰ καὶ κύρια ὀνόματα (: ***ἀγχιστῖνη, ἐργαστῖνη, ἡρωῖνη, ἰατρῖνη, Ἀδρηστῖνη, Ἀλητῖνη, Νηρηῖνη, Ὠκεανῖνη***), ὡς καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τρισύλλαβα (: ***ἀξῖνη, δωτῖνη, πυτῖνη, ὑσμῖνη, Μυρῖνη***), καὶ εἰς τὸ δισύλλαβα ***δῖνη*** καὶ ***κλῖνη***.

Ἐξαίρεσις: Βραχὺ εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὸ ὄνομο πόλεως ***Μολυβδῖνη***, ὡς καὶ εἰς τὰ: ***ἐλλαπῖνη, Ἀσῖνη, μυρσῖνη*** καὶ ***σατῖνη***, δίχρονον δὲ ἐν τῷ ***μυρτῖνη***.

16. **-ινης**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** βραχὺ εἰς τὰ ἄρσεν. κύρια ὀνόματα: ***Αἰσχῖνης, Λεπτῖνης***.

Τὰ μετὰ μακροῦ ***ῑ̃ω̃τα βαθυδῖνης, ἐριδῖνης***, καὶ ἄλλα σύνθετα ἐκ τοῦ ***δῖνη*** ὡς θ' συνθετ., δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐξαιρέσεις, διότι ἐν αὐτοῖς τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἀνήκει εἰς τὴν συλλαβὴν τοῦ θέματος καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κατάληξιν.

17. **-ινος**, κατάλ. οὐσ., καὶ **-ινος, -ινη, -ινον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχουσιν:

α' Μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ Ἐθνικὰ καὶ εἰς τὰ ἄρσεν. κύρια ὀνόματα: ***Λατῖνος, Μαμερτῖνος, Ἀρχῖνος, Ἐργῖνος, Καλλῖνος, Φιλῖνος***, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα (: ***Λατῖνιάς***)· ἐπίσης μακρὸν εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** τῆς καταλ. ταύτης εἰς τὰ προσηγορικὰ τὰ τονιζόμενα ἐπὶ τῆς παραληγούσης (: ***γυρῖνος, ἐρυθῖνος, ἐχῖνος, ἰκτῖνος, κορακῖνος***), ὡς καὶ εἰς μερικὰ ὀξύτονα (π.χ. ***ἐρῑνὸς*** καὶ ***χαλῑνὸς***) καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα (***ἀχάλῑνος, χαλῑνωτήριον*** κ.τ.δ.).

Σημ. 1. Ὅσα ἐκ τῶν εἰς **-ινος** καὶ **-ινον** οὐσιαστικῶν εἶναι προπαροξύτονα ἔχουσι κατὰ κανόνα βραχὺ τὸ ***ῑ̃ω̃τα***· ἀπαντῶσιν ἐν τούτοις καὶ τούτου τοῦ κανόνος ἐξαιρέσεις, καὶ ἰδίᾳ τὰ: ***κάμῑνος, κυκλάμῑνος*** ἢ ***κυκλάμῑνον, κύμῑνον, ὕσγῑνος, σέλῑνον***.

Σημ. 2. Κατ' ἐξαίρεσιν βραχὺ εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** τῆς λ. ***καρκῖνος***, καίτοι καὶ τοῦτο ἀπαντᾷ ἐν χειρογράφοις τοῦ Ἀριστοτέλους ὡς προπερισπώμενον.

β' Βραχὺ τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιθέτων: ***βύσσῑνος, δάφνῑνος, ἐλάτῑνος, ὑακίνθῑνος, δειελῖνός, εἰαρῖνός, ἑσπερῖνός, ἑωθῖνός, νυκτερῖνός, ἀληθῖνός, θαμῖνός, ταχῖνός***

Σημ. Ἤδη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀπαντῶσι μετὰ μακροῦ ***ῑ̃ω̃τα*** τὰ: ***μεσημβρῑνός, ὀρθρῑνός, ὀπωρῑνός***, καὶ ***μετοπωρῑνός***· ἐν αὐτοῖς ὅμως τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** φαίνεται ὅτι εἶναι μᾶλλον δίχρονον παρὰ μακρόν.

18. **-ιονίδης**, πατρωνυμ. κατάλ., ἔχει τὸ ἐν ἀρχῇ ***ῑ̃ω̃τα*** πάντοτε μακρόν: ***Ἰαπετῑονίδης, Ταλαϊονίδης, Ἑλατῑονίδης*** (πρβλ. *28*).

19. **-ιρις**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει μακρὸν πάντοτε τὸ ἀρχικὸν ***ῑ̃ω̃τα***, ἀλλ' ἀπαντᾷ μόνον εἰς κύρια ὀνόματα: ***Ἶρις*** (ἀπαντῶν καὶ ὡς προσηγορ.), ***Σῖρις, Βούσῑρις, Ὄσῑρις***.

20. **-ισις**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει βραχὺ τὸ ἀρχικὸν ***ῑ̃ω̃τα***: ***τίσις, φθίσις, ὄπλῐσις***. Μόνον τὸ ***Ἴσις*** ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** μακρόν.

21. **-ισος**, κατάλ. οὐσ., ἔχει μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα***: ***Ἀμνῖσός, Κηφῖσός, Παροπαμῖσός***· μακρὸν ὡσαύτως εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα: ***Ἀμνῖσις, Κηφῖσιάς***, ὡς καὶ εἰς τὴν κατάλ. **-ισης**: ***Ἀγχῖσης***.

22. **-ιτερος**, ἀντωνυμ. κατάλ., ἐπιθ., ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** βραχύ: ***νωῖτερος***.

23. **-ιτη**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ θηλυκὰ κύρια ὀνόματα ***Ἀμφιτρῖτη, Ἀφροδῖτη***. Δίχρονον εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἐν λ. ***Μελῖτη***.

24. **-ιτης**, κατάλ. ἀρσεν. ὀνομ. (θηλ. **-ιτις**), ἔχει μακρὸν τὸ ***ῑ̃ω̃τα***, τόσον εἰς τὰ ἐθνικὰ καὶ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα ὅσον καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τὰ δηλοῦντα πρόσωπα: ***Συβαρῖτης, Χερρονῖτης, Θερσῖτης, ἀκτῖτης, ὁδῖτης, ὁπλῖτης, ζεφυρῖτις, ληῖτις, λιμενῖτις, ὠκεανῖτις***.

Ἐξαίρεσις: Μόνον τὰ ***κρῑτὴς*** καὶ ***κτῑτης*** ἔχουσι βραχὺ τὸ ***ῑ̃ω̃τα***, καὶ τοῦτο φυσικὰ διότι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἀνήκει εἰς τὸ θέμα, ὅπερ ἐν αὐτοῖς εἶναι βραχύ.

25. **-ιτις** (βλ. ἐν **-ιτης**, ἀρ. *24*).

26. **-ιτος, -ιτη, -ιτον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** κατὰ κανόνα βραχύ, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰ δισύλλαβα τὰ σχηματιζόμενα ἐκ ρημάτων (: ***κρῑτός***), ὡς καὶ εἰς τὰ σύνθετα ***δύσκρῑτος, Δημόκρῑτος, λυτόκτῑτος, παλίντῑτος*** κ.τ.δ.

Ἐξαίρεσις α'. Μακρὸν εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** μόνον εἴς τινα ἐξαιρετικῶς πολυσύλλαβα παραγόμενα ἐκ ρημάτων εἰς **-ω**: π.χ. ***πολυδήρῑτος***.

Ἐξαίρεσις β'. Μακρὸν εἶναι ὡσαύτως τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἐν τῷ ἐπιθ. ***λῑτὸς*** καὶ ἐν τῷ οὐσ. ***ἀκόντῑτον***.

27. **-ιχος**, ὑποκορ. κατάλ. οὐσ. καὶ κατάλ. ἐπιθ., ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** πάντοτε βραχύ ***ἄρρῐχος, ὀρτάλῐχος, Θυώνῐχος, Τύννῐχος, δολῐχός, μείλῐχος***.

Μόνον τὸ οὐσ. ***ταρῑχος*** ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** μακρόν.

28. **-ιων**, κατάλ. οὐσ., συνηθεστάτη ἰδίᾳ εἰς κύρια ὀνόματα, ἔχει:

α' Μακρὸν ***ῑ̃ω̃τα*** εἰς τὰ κύρια ὀνόματα τὰ ἐν τῇ Γενικῇ λήγοντα εἰς **-ιονος** (: ***Ἀμφῑων, Ἀρῑων, Δολῑων, Ἰξῑων, Πανδῑων***, γεν. ***Ἀμφῑονος, Ἀρῑονος*** κ.λ.π.), ὡς καὶ εἰς τὰ παράγωγά των (: ***Ἰξιονίδης, Πανδιονίδης, Πανδῑόνιος*** κ.τ.δ.), ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὰ δισύλλαβα καὶ τριοσύλλαβα προσηγορικά, τὰ βραχύοντα ἐν τῇ Γενικῇ τὸ **ω** (λήγοντο δηλ. εἰς **ονος**): ***κῑών, πῑών, πρῑών, βραχῑών***, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα.

Ἐξαίρ. 1. Δίχρονον εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἐν τῇ λ. ***Κρονῖων***, γεν. ***Κρονῖονος*** καὶ ***Κρονῖωνος***. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ λ. ***Ὡρῖων, -ίωνος*** οἱ Ἐπικοὶ χρησιμοποιοῦσι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ὡς μακρὸν κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου. Βραχὺ πάντοτε εἶναι τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** ἐν τῇ λ. ***Ὡαρῖων -ίωνος***.

Ἐξαίρ. 2. Ἡ λ. ***ἦῖων***, γεν. ***ἤονος*** ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** πάντοτε βραχύ, ἐν ᾧ ἐν τῇ λ. ***χιών***, γεν. ***χιόνος*** ἔχει τοῦτο κατὰ τὸ πλεῖστον βραχύ.

β' Βραχὺ ***ῑ̃ω̃τα*** ἔχει ἡ κατάλ. **-ιων** εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, τὰ ὁποῖα διατηροῦσι τὸ **ω** καὶ ἐν τῇ Γενικῇ: ***Βίων*** (γεν. ***Βίωνος***), ***Βουκολίων -ίωνος, Δευκαλίων -ίωνος, Ἑτείων -ίωνος, Οἰνοπίων -ίωνος***· διατηρεῖται δὲ βραχὺ τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** καὶ εἰς τὰ παράγωγα τῶν λέξεων τούτων.

29. **-ιωνη**, πατρωνυμ. κατάλ. θηλυκῶν, ἔχει τὸ ***ῑ̃ω̃τα*** βραχύ: ***Δῖώνη, Ἀκρισῐώνη, Ἰναχῐώνη***.

Υ ψιλόν.

1. **-υα**, κατάλ. οὐσιαστ., φαίνεται ὅτι κατὰ κανόνα εἶχε τὸ **ῠ ψιλὸν** μακρόν. π.χ. **ἰγνύα**. Ἡ κατάληξις πάντως αὕτη ἀπαντᾷ πολὺ σπανίως.
   Βραχὺ ἐν τούτοις εἶναι τὸ **ῠ ψιλὸν** ἐν λ. **καρύα**.
2. **-υγη, -υγων**, καταλ. οὐσιαστ., συνήθως ἔχουσι τὸ **ῠ ψιλὸν** μακρόν: **ἀμαρῦγή, ἰῦγή, ὁλολῦγή, πῦγή, ὠρῦγή, ὁλολῦγών**.
   Μόνον ἡ λ. **μαρμαρῠγή** ἔχει βραχὺ τὸ **ῠ ψιλόν**.
3. **-υδιον**, ὑποκορ. κατάλ., ἔχει:
   α' Βραχὺ τὸ **ῠ ψιλόν**, ὁσάκις τὸ θέμα τῆς λέξεως λήγει εἰς βραχὺ **υ**: **βοτρύδιον**.
   β' Μακρὸν τὸ **ῠ ψιλόν**, ὁσάκις τὸ θέμα τῆς λέξεως λήγει εἰς μακρὸν **υ**: **ὕδιον, ἰχθῦδιον**.
4. **-υδον**, ἐπιρρημ. κατάλ., ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** κατὰ κανόνα μακρόν: **βοτρῦδόν, Ὡρῦδόν**.
5. **-υκος**, κατάλ. οὐσ., ἔχει συνήθως βραχὺ τὸ **ῠ ψιλόν**: **Ἄμῠκος, Ἴβῠκος, Κώρῠκος**. Πάντοτε βραχὺ ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** ἡ ἐπιθετικὴ κατάλ. **-υκος, -υκη, -υκον**: π.χ. **Λιβῠκός**.
   Σημ. Τὰ **Ἄμυκος** καὶ **Κώρυκος** ὅμως ἀπαντῶσι καὶ μετὰ μακροῦ **ῡ**.
6. **-υλη**, κατάλ. οὐσιαστ., συνήθως ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** βραχύ: **ἀρβύλη, κοτύλη, σταφυλή**.
   Ἐξαίρεσις: Μόνον τὰ **ὕλη, φῦλή** καὶ **σφονδύλη** ἔχουσι μακρὸν τὸ **ῠ ψιλόν**.
7. **-υλις**, ὑποκορ. θηλ. κατάλ. οὐσ., ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** βραχὺ πάντοτε: **Θεστῠλίς, θηγῠλίς, πηγῠλίς**.
   Μόνον τὸ **Παμφῦλις** ἔχει μακρὸν τὸ **ῠ ψιλὸν** ὡς σύνθετον τῆς λ. **φῦλον**.
8. **-υλος**, κατάλ. οὐσ., συχνὰ ὑποκορ., καὶ **-υλος, -υλη, -υλον**, κατάλ. ἐπιθετ., κατὰ κανόνα ἔχουσι τὸ **υ** βραχύ: **αἰσῠλος, αἰμύλος, βράβῠλος, δάκτῠλος, καμπύλος, πίτῠλος**, καὶ **ἐρωτύλος, μικκύλος, Αἰσχύλος, Βακχύλος, Ἡδύλος, Σιμύλος**.
   Ἐν λ. **σκῦλον** (ἢ **σκύλον**) τὸ **υ** εἶναι δίχρονον ἐν λ. **χῦλὸς** τὸ **υ** εἶναι μακρόν.
9. **-υμα**, κατάλ. οὐσιαστικῶν παραγομένων ἐκ ρημάτων εἰς **-υω** καὶ **-υνω**, ἔχει:
   α' Μακρὸν τὸ **υ** εἰς τὰς λέξ. **θῦμα, κῦμα, λῦμα, ῥῦμα** (τοῦ **ῥύω=ἐρύω**), **φῦμα, ἔδρυμα, φίτῦμα**, καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν παραγώγων ἐκ ρημ. εἰς **-υω**.
   β' Βραχὺ τὸ **υ** εἰς τὰς λέξεις **πλύμα, ῥύμα** (τοῦ **ῥέω**), **χύμα**, καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν παραγώγων ἐκ ρημ. εἰς **-υνω**.
10. **-υμος, -υμη, -υμον**, κατάλ. ἐπιθ., καὶ **-υμος**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχουσι τὸ **ῠ ψιλὸν** πάντοτε βραχὺ εἰς τὰς τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους λέξεις: **δίδῠμος, ἐλῠμος, ἔτῠμος, νήδῠμος, εὐώνῠμος, φερώνῠμος**.—Ἀντιθέτως εἶναι μακρὸν τὸ **ῡ ψιλὸν** εἰς τὰς λέξεις **θῡμός, ῥῡμός, χῡμός**.
    Τὰ σύνθετα τοῦ **θῡμὸς** (**ἄθῡμος, εὔθῡμος** κ. ο. κ.) ἔχουσι φυσικὰ τὸ **υ** μακρόν, διότι τοῦτο καὶ ἐν τῇ συλλαβῇ τῆς ῥίζης εἶναι μακρόν.
11. **-υνα**, κατάλ. οὐσιαστ., ἐκ ρημάτων εἰς **-υνω**, ἔχει μακρὸν τὸ **ῠ ψιλόν**: **ἄμῦνα**.
12. **-υνη**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει:
   α' Μακρὸν τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰ πλεῖστα τῶν τρισυλλάβων οὐσιαστικῶν: **αἰσχύνη, δελφύνη, εὐθύνη, χελύνη**. Εἰς πολλὰ ἐν τούτοις ἐξ αὐτῶν ἡ προσῳδία δὲν εἶναι σταθερὰ ἀλλὰ κυμαίνεται, ἀνεγνωρισμένως δὲ δίχρονον εἶναι τὸ **ῠ ψιλὸν** τῶν λέξεων **κορύνη, σιγύνη, ταμύνη, ταρύνη**. Παρὰ τῆς Ἐπικοῖς ἐπικρατεῖ ἡ βράχυνσις τοῦ **υ**, παρ' Ἀττ. δ' ἀντιθέτως ἡ μακρότης του.
    Ἐξαίρεσις: Πάντοτε βραχὺ εἶναι τὸ **ῠ ψιλὸν** ἐν λ. **δῠ́νη**, διότι προέρχεται ἐκ βραχέος δέματος.
   β' Βραχὺ τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰ πολυσύλλαβα ἀφηρημένα οὐσιαστικὰ εἰς **-σύνη**: **δεσποσύνη, δουλοσύνη, κερδοσύνη, μεθημοσύνη** κ.τ.δ., ἀνεξαιρέτως δέ.
13. **-υνος**, κατάλ. οὐσ., καὶ **-υνος, -υνη, -υνον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχουσιν:
   α' Μακρὸν τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰ πλεῖστα τῶν τρισυλλάβων ὀνομάτων ὁσάκις τοῦ **υ** δὲν προηγεῖται **σῖγμα** (: **Βιθῦνός, βόθῦνος, εὔθῦνος, κίνδῦνος, σίγῦνος**, μετὰ τῶν παραγώγων των)· μακρὸν ὡσαύτως εἶναι τὸ **ῠ ψιλὸν** καὶ ἐν τῷ **ξῦνός**.
    Σημ. 1: Παρὰ μτγν. ὅμως Ποιηταῖς ἀπαντῶσιν αὐθαίρετοί τινες ἀποκλίσεις ἀπὸ τοῦ κανόνος τούτου, ἰδίᾳ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα: π. χ. **Βιθῦνὸς** παρὰ τῷ **Βιθῦνός, Παχῦνὸς** παρὰ τῷ **Παχῦνός, Ἀκίνδῦνος** (ὡς ὀνόματα ἀνδρῶν) κ.δ.
    Σημ. 2. Εἰς πάντα τὰ παράγωγα τῆς λ. **γῦνή** (π. χ. **ἄγῦνος, ἀνδρόγῦνος** κ.λ.π.) τὸ βραχὺ **υ** τοῦ δέματος παραμένει φυσικὰ βραχύ.
   β' Βραχὺ τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ λήγοντα εἰς **-συνος**: **δεσπόσῠνος, θάρσῠνος, πίσῠνος** κ.τ.δ., ἄνευ ἐξαιρέσεώς τινος.
14. **-υρα**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει:
   α' μακρὸν τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰς λέξεις, αἵτινες ἔχουσι τὴν λήγουσαν βραχεῖαν καὶ εἶναι ἐπομένως προπαροξύτονοι: **ἄγκῦρα, γέφῦρα, Θεμίσκῦρα, Κέρκῦρα, ὅλῦρα, πλήμμῦρα**.
    Παρὰ μεταγεν. Ποιηταῖς ἀπαντῶσιν ἐξαιρέσεις τινές: π. χ. **γέφῦρα**.
   β' Βραχὺ τὸ **ῠ ψιλὸν** εἰς τὰς λέξεις, αἵτινες ἔχουσι τὴν λήγουσαν μακρὰν καὶ εἶναι ἐπομένως παροξύτονοι: **θύρα, λύρα, πορφύρα, φιλύρα**.
    Ἐξαίρεσις: Μόνον τὸ **κολλύρα** ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** πάντοτε μακρόν,
15. **-υριον**, ὑποκορ. κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ **ῠ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ: **ἀργύριον, μαρτύριον**, ἐξαιρουμένων τῶν λέξεων τῶν προερχομένων ἐξ ἄλλων, ὅπου τὸ **υ** εἶναι μακρόν: **λεπῦριον** ἐκ τοῦ **λέπῦρον**.
16. **-υρον** καὶ **-υρος**, καταλ. οὐσ. καὶ ἐπιθ., ἔχουσι τὸ **ῠ ψιλὸν** κατὰ κανόνα βραχύ: **ἄργῠρος, μάρτῠρος, Ζέφῠρος, Σάτῠρος, καπῦρός, λιγῠρός, ὀχῠρός, ἄχῦρον, ἐνέχῦρον**.

Ἐξαίρεσις.

Μακρὸν εἶναι τὸ **υ** τῶν οὐσιαστ. **πῦρὸς** καὶ **τῦρός**, τῶν οὐδετ. **λάφῦρον, λέπῦρον, πίτῦρον**, καὶ τοῦ **Νίσῦρος**· μακρὸν ὡσαύτως εἶναι τὸ **υ** εἰς τὰ ἐπίθετα, τῶν ὁποίων μακρὰ εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ πρὸ τοῦ **υ** συλλαβή: **ἰσχῦρός, οἰζῦρός**· δίχρονον δὲ τέλος εἶναι τὸ **υ** τῶν λέξ. **ἀναγυρός, πάπυρος** καὶ **ἄλμυρὸς** (βραχὺ παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, μακρὸν παρὰ τοῖς ἀττικοῖς).
17. **-υσιος, -υσια, -υσιον**, κατάλ. ἐπιθ., ἔχει βραχὺ τὸ **ῠ ψιλόν**: **Ἠλύσιος, τηῦσιος** (πρβλ. ὅμως **ἀρ. 19**).
18. **-υσις**, κατάλ. οὐσ., ἔχει τὸ **υ** βραχύ: **δύσις, λύσις, φύσις, ἄνῦσις**.
    Δίχρονον εἶναι τὸ **υ** ἐν λ. **ἔδρυσις**.
19. **-υσος**, κατάλ. οὐσιαστ., ἔχει τὸ **υ** μακρόν: **χρῦσός, Ἀμφρῦσός, Διόνῦσος, Ἰηλῦσός, Μῦσός**,

Ὡσαύτως μακρὸν εἶναι τὸ *υ* εἰς τὰ ἐκ τούτων παράγωγα: ***Θαλῦσιος, Θαλῦσιάδης***, καὶ εἰς τὴν κατάλ. *-υσης*: ***Καμβύσης***.

Ἀντιδέτως τὸ *υ* τοῦ προοηγορ. ***μύσος*** εἶναι πάντοτε βραχύ.

20. ***-υτης***, κατάλ. οὐσ., ἔχει:

α' Μακρὸν τὸ ***ῡ ψιλὸν*** εἰς τὰ ἀρσεν. κύρια ὀνόματα καὶ εἰς τὰ ἀρσεν. προοηγορικὰ τὰ δηλοῦντα ἰδιότητας καὶ χαρακτηρισμοὺς ἀνδρῶν, ὡς καὶ εἰς τὸ δηλ. *-υτις*: ***Ἀρχῦτης, πρεσβῦτης, πρεσβῦτις***. ***Ἐξαίρεσις***: Βραχὺ ἔχει τὸ *υ* ἡ λ. ***θύτης***.

β' Βραχὺ εἶναι τὸ ***ῠ ψιλὸν*** εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ θηλυκὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικὰ τῆς τρίτης κλίσεως, τὰ παραγόμενα ἐξ ἐπιθέτων εἰς *-υς*: ***βραδῠτης, ὀξῠτης, ταχῠτης*** (καὶ ***βραδῠτής, ταχῠτής, -ῆτος***) κ.τ.ὅ.

21. ***-υτις*** (θλ. ἐν ***-υτης***, ἀριθ. *20*).

22. ***-υτος***, κατάλ. οὐσ., καὶ ***-υτος, -υτη, -υτον***, κατάλ. ἐπιθέτων παραγομένων ἐκ ρημ. εἰς ***-νω***, ἔχουσιν:

α' Μακρὸν τὸ ***ῡ ψιλὸν*** εἰς τὸ μονοσύλλαβον οὐσ. ***σκῦτος***, εἰς τὰ τρισύλλαβα οὐσιαστικά, τὰ ἔχοντα μακρὰν καὶ τὴν πρὸ τοῦ *υ* συλλαβήν (***Βηρῦτός, γωρῦτός, κωκῦτός***), ὡς καὶ εἰς τὰ ἐπίθετα τὰ παραγόμενα ἐκ ρημάτων εἰς *-νω*, καὶ ὁρμηθέντα ἐξ ἑνὸς μακροῦ *υ* τοῦ παρακειμένου: ***δακρῡτός, ἱδρῡτός, τρῡτός***.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν παραγώγων καὶ τῶν συνθέτων: ***ἱδρῡτέος. ἱδρῡσιμος, ἀδάκρῡτος, ἄτρῡτος, ἁλίτρῡτος, Ἀτρῡτώνη*** κ. ὅ.

β' Βραχὺ τὸ ***ῠ ψιλὸν*** εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, τὰ παραγόμενα ἐξ ἐπιθέτων εἰς *-υς* (: ***Ἄπῠτος, Εὔῡῠτος***), εἰς τὰ οὐσιαστικὰ τὰ ἔχοντα τὴν πρὸ τοῦ *υ* συλλαβὴν βραχεῖαν (π.χ. ***φορῦτός***), εἰς τὰ ὀξύτονα ἐπίθετα (***πινῠτός***), καὶ εἰς τὰ ρηματικὰ ἐπίθετα ρημάτων ἐχόντων βραχὺ *υ* ἐν τῷ παρακειμένῳ (: ***λῠτός, πλῠτός, ῥῠτός***), ὁμοῦ μετὰ τῶν παραγώγων καὶ τῶν συνθέτων των: ***λῠτέος, δῠτικός, λῠτικός, δύσλῠτος, κατάρρῠτος, χρυσόρρῠτος, ἄδῠτος***.

23. ***-υφος, -υχος, -υχον***, κατάλ. οὐσ. καὶ ἐπιθ., ἔχουσι τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχὺ (: ***ἀργῠφος, κόσσῠφος, ἠσῠχος, βόστρῠχος***), βραχὺ δ' εἶναι τοῦτο καὶ εἰς πάντας τοὺς ἐκτεταμένους τύπους (: ***ἀργῠφος, ἠσῠχία*** κ.τ.ὅ.). Μόνον τὰ ***κῡφὸς*** καὶ ***κέλῡφος*** ἔχουσι τὸ ***ῡ ψιλὸν*** μακρόν.

24. ***-υων***, κατάλ. οὐσ., συνήθως διατηρεῖ τὸ *ω* καὶ ἐν τῇ Γενικῇ, καὶ ἔχει ἑπομένως τὸ ***ῠ ψιλὸν*** βραχύ: ***Ἀμφίτρῠων, Ἠλεκτρῠών*** (πρβλ. ***Ἰῶτα 28. β.***). Ἀλλὰ καὶ ὅσα βραχύνουσι τὸ *ω* ἐν τῇ Γενικῇ (λήγοντα εἰς ***-ονος***) ἔχουσι καὶ αὐτὰ κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ *υ* βραχύ: π.χ. ***ἀλεκτρῠών, ἀλεκτρῠόνος***.

Μόνον τοῦ ***Ἠλεκτρύων*** ἀπαντᾷ καὶ παράλληλος τύπος μετὰ γεν εἰς ***-ονος*** καὶ μακροῦ *υ*.

Β'. Ἐν ταῖς παραγωγικαῖς καταλήξεσι τῶν ρημάτων.

Ἄλφα.

1. ***-αζω*** ἔχει τὸ *α* φύσει βραχύ· ἑπομένως μόνον λόγῳ τῆς θέσεως τοῦ *α* πρὸ τοῦ διπλοῦ συμφώνου *ζ* γίνεται ἡ περιέχουσα αὐτὸ συλλαβὴ «θέσει μακρά».

Ἐξαίρεσις: Φύσει μακρὸν εἶναι κατ' ἐξαίρεσιν τὸ *α* μόνον εἰς τὰ τρία ρήματα ***ματάζω, σφαδάζω, τεράζω*** ὡς προϊὸν συναιρέσεως ἐκ τῶν ***ματαΐζω, σφαδαΐζω, τεραΐζω***· κατά τινας τὸ αὐτὸ φαίνεται νὰ ἔχῃ συμβῇ καὶ ἐν τῷ ***κράζω***.

2. ***-αθω*** ἔχει τὸ *α* πάντοτε βραχύ: ***διωκάθω, εἰργάθω, ἐργάθω***.

3. ***-ανω*** ἔχει τὸ *α* βραχύ: ***βλαστάνω, κυδάνω, λαμβάνω, λανθάνω, μανθάνω, οἰδάνω, τυγχάνω***.

Ἐξαιρέσεις.

α' Μακρὸν εἶναι πάντοτε τὸ *α* τοῦ ρήμ. ***ἱκάνω***.

β Μακρὸν παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς, ἀλλὰ βραχὺ παρ' Ἀττικοῖς, εἶναι τὸ *α* τῶν ***κιχάνω*** καὶ ***φθάνω***. Ἀντιδέτως τὸ ***ἰῶτα*** τοῦ ***κιχάνω*** εἶναι βραχὺ παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς καὶ μακρὸν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

Ἰῶτα.

1. ***-ιζω*** ἔχει τὸ ***ἰῶτα*** φύσει βραχύ· ἑπομένως μόνον λόγῳ τῆς θέσεως τοῦ ***ἰῶτα*** πρὸ τοῦ διπλοῦ *ζ* γίνεται ἡ συλλαβὴ του «θέσει μακρά».

Μόναν τὸ ***τρίζω*** φαίνεται ὅτι εἶχε τὸ ***ἰῶτα*** φύσει μακρόν

2. ***-ινω*** ἔχει τὸ ***ἰῶτα*** μακρόν: ***κλίνω, κρίνω, ὁρίνω, πίνω, ὠδίνω***.

Ἐξαίρεσις: Μόνον τὰ ρήμ. ***τίνω*** καὶ ***φθίνω*** (ἅτινα παρὰ τοῖς Ἐπικοῖς ἔχουσι τὸ ***ἰῶτα*** κανονικῶς βραχὺ) ἀπαντῶσι παρ' Ἀττικοῖς (καὶ πρότερον παρὰ τοῖς Ἑλεγειακοῖς) μετὰ βραχέος τοῦ ***ἰῶτα***.

Ὑ ψιλόν.

1. ***-ύζω*** ἔχει τὸ *υ* φύσει βραχύ· μόνον ἑπομένως λόγῳ τῆς θέσεώς του πρὸ τοῦ διπλοῦ *ζ* γίνεται ἡ συλλαβὴ «θέσει μακρά».

Μόνον τὸ ***τρύζω*** φαίνεται, ὅτι εἶχε τὸ *υ* φύσει μακρόν

2. ***-υθω*** ἔχει τὸ *υ* πάντοτε βραχύ: ***φθινύθω***.

3. ***-υνω*** ἔχει τὸ *υ* μακρὸν πάντοτε: ***αἰσχύνω, βραδύνω, δηθύνω, ἐντύνω, μηκύνω, παχύνω, φορύνω***,

4. ***-υρω*** ἔχει τὸ *υ* πάντοτε μακρόν: ***ἀθύρω, κύρω, μορμύρω, πορφύρω, σύρω, φύρω***, καὶ εἰς τοὺς μέσους τύπους ***κιγύρομαι, μινύρομαι, μαρτύρομαι, μύρομαι, δύρομαι*** κ.τ.ὅ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΠΙΝΑΚΕΣ:

1. Πίναξ Α': Ἀριθμητικὰ συστήματα.
2. Πίναξ Β': Μῆνες καὶ ἡμέραι παρ' Ἀττικοῖς.
3. Πίναξ Γ': Ὀλυμπιάδες.
4. Πίναξ Δ': Ἑορταί.
5. Πίναξ Ε': Μέτρα μήκους καὶ ἐπιφανείας.
6. Πίναξ ΣΤ': Μέτρα χωρητικότητος ὑγρῶν καὶ στερεῶν.
7. Πίναξ Ζ': Ἀττικὰ Νομίσματα.

ΠΙΝΑΞ Α'

Ἀριθμητικὰ συστήματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Μονάδες			*Ἑκατοντάδες*		
Ι	α'	1	Η	ϱ'	100
ΙΙ	β'	2	ΗΗ	σ'	200
ΙΙΙ	γ'	3	ΗΗΗ	τ'	300
ΙΙΙΙ	δ'	4	ΗΗΗΗ	υ'	400
Γ	ε'	5	Γ_{H}	φ'	500
ΓΙ	ϛ'	6	Γ_{H}Η	χ'	600
ΓΙΙ	ζ'	7	Γ_{H}ΗΗ	ψ'	700
ΓΙΙΙ	η'	8	Γ_{H}ΗΗΗ	ω'	800
ΓΙΙΙΙ	ϑ'	9	Γ_{H}ΗΗΗΗ	ϡ'	900
Δεκάδες			*Χιλιάδες*		
Δ	α'	10	Χ	,α	1000
ΔΙ	ια'	11	ΧΧ	,β	2000
ΔΙΙ	ιβ'	12	ΧΧΧ	,γ	3000
ΔΙΙΙ	ιγ'	13	ΧΧΧΧ	,δ	4000
ΔΙΙΙΙ	ιδ'	14	Γ_{X}	,ε	5000
ΔΓ	ιε'	15	Γ_{X}Χ	,ϛ	6000
ΔΓΙ	ιϛ'	16	Γ_{X}ΧΧ	,ζ	7000
ΔΓΙΙ	ιζ'	17	Γ_{X}ΧΧΧ	,η	8000
ΔΓΙΙΙ	ιη'	18	Γ_{X}ΧΧΧΧ	,ϑ	9000
ΔΓΙΙΙΙ	ιϑ'	19	Μ	,ι	10000
ΔΔ	κ'	20	ΜΜ	,κ	20000
ΔΔΔ	λ'	30	κ.ο.κ.	κ.ο.κ.	
ΔΔΔΔ	μ'	40		,ϱ	100.000
Γ_{Δ}	ν'	50			
Γ_{Δ}Δ	ξ'	60			
Γ_{Δ}ΔΔ	ο'	70			
Γ_{Δ}ΔΔΔ	π'	80			
Γ_{Δ}ΔΔΔΔ	ϟ'	90			

Τὸ ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ σύστημα ἀριθμογραφίας ἀπαντᾷ κυρίως ἐν ἐπιγραφαῖς, καὶ ἦτο ἐν χρήσει παρ' Ἀττικοῖς. Ὡς βάσιν ἔχει τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ὀνομάτων ὡρισμένων βασικῶν ἀριθμῶν· τὸ Π (ἐν παλαιοτέρῳ σχήματι Γ) τοῦ ΠΕΝΤΕ, τὸ Δ τοῦ ΔΕΚΑ, τὸ Η τοῦ ΗΕΚΑΤΟΝ, τὸ Μ τοῦ ΜΥΡΙΟΙ. Ἀκόμη καὶ ἡ κάθετος γραμμὴ τοῦ ἀρ. 1 εἶναι τὸ ἀρχικὸν τῆς λ. ΙΟΣ (ἴος — μόνος, εἷς). Εὐνόητοι ἑπομένως εἶναι οἱ συνδυασμοὶ Γ_{Δ} — πεντάκις δέκα — πεντήκοντα, Γ_{H} — πεντάκις ἑκατόν = πεντακόσιοι, Γ_{X} = πεντάκις χίλιοι — πεντακισχίλιοι, Γ_{M} — πεντάκις μύριοι — πεντήκοντα χιλιάδες, ὡς καὶ τὰ σπανιώτερα συμπλέγματα $\overset{M}{\Delta}$ — δεκάκις μύριοι — ἑκατὸν χιλιάδες, καὶ $\overset{M}{\vdash}$ — ἑκατοντάκις μύριοι = ἓν ἑκατομμύριον.

Μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐχρησιμοποιήθη διὰ πρώτην φορὰν καὶ καθιερώθη ἔκτοτε τὸ ἀριθμητικὸν σύστημα τῆς δευτέρας στήλης. Τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου ἐφωδιασμένων διὰ μιᾶς μὲν ὀξείας δεξιόθεν, προκειμένου νὰ σημάνωσιν μονάδας, δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας, δι' ἑνὸς δὲ εἴδους τόνου κάτωθεν ἀριστερά, προκειμένου νὰ σημάνωσι τὰς χιλιάδας. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπήρκουν τὰ 24 γράμματα, ἐπηυξήσαν ταῦτα εἰς 27 προσθέσαντες ἄλλα τρία σημεῖα: πρῶτον τὸ ϛ (καλούμενον «ἐπίσημον» ἢ «ἐπίσημον βαῦ» ἢ «στίγμα»), τὸ ἑβρ. ἢ Φοιν. «Βαῦ», ταυτιζόμενον πρὸς τὸ αἰολ. F (δίγαμμα) καὶ τὸ λατ. f· τοῦτο τὸ παρενέβαλον μεταξὺ τῶν ε καὶ ζ πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀριθ. 6.—δεύτερον τὸ ϟ, καλούμενον *κόππα* (τὸ ἑβρ. ἢ φοινικ. «κοφ», λατ. q), τὸ ὁποῖον παρενέβαλον μεταξὺ τῶν π καὶ ϱ πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀριθ. 90.— καὶ τρίτον τὸ ϡ, καλούμεναν λόγῳ τοῦ σχήματός του «σαμπῖ» (διότι ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ συγχώνευσιν τοῦ *σὰν* ἢ *σῖγμα* καὶ τοῦ *πῖ*), τὸ ὁποῖον ἔθεσαν μετὰ τὸ ω' πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀριθ. 900. Διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν 27 αὐτῶν συμβόλων ἠρίθμουν ἀπὸ τῆς μονάδος (1) μέχρι τοῦ 999.999. Ἔστωσαν παραδείγματά τινα: κγ' = 23, ρα' = 101, ρι' = 110, ρις' = 116, ϡη' = 990, ϡηθ' = 999, ,αηϡ = 1090, ,ϡηθϡηθ' = 999.999. Συνήθως ἠρίθμουν μέχρι τοῦ ,ρ=100.000, διὰ τοὺς παραιτέρω δὲ ἀριθμοὺς μετεχειρίζοντο τὸ ἐπίθετον *μύριοι* ἡνωμένον μετὰ τῶν ἐπιρρημ. *δεκάκις, εἰκοσάκις* κλπ. (π.χ. *δεκάκις μύριοι*=100.000, *ἑκατοντάκις μύριοι*=ἑκατομμύριον, *χιλιάκις μύριοι*=δέκα ἑκατομμύρια, *μυριάκις μύριοι*=ἑκατὸν ἑκατομμύρια. Διὰ τὸ ἑκατομμύριον ἐχρησιμοποίουν ἐνίοτε καὶ τὸ $\overset{..}{\varrho}$ ἢ τὸ $\overset{P}{M}$ (ὅπου P=100.000 καὶ M = 10.000.).

ΠΙΝΑΞ Β'. Μῆνες καὶ ἡμέραι παρ' Ἀττικοῖς.

	Οἱ Μῆνες τοῦ ἔτους			
1	Ἑκατομβαιών	30	περίπου 15 Ἰουλ.—15 Αὐγ.	Θερινοὶ μῆνες
2	Μεταγειτνιών	29	» 15 Αὐγ.—15 Σεπτεμβρ.	
3	Βοηδρομιών	30	» 15 Σεπτεμβρ.—15 Ὀκτωβρ.	
4	Πυανεψιών	29	» 15 Ὀκτωβρ.—15 Νοεμβρ.	Φθινοπωρινοὶ μῆνες
5	Μαιμακτηριών	30	» 15 Νοεμβρ.—15 Δεκεμβρ.	
6α	Ποσειδεών Α'	29	» 15 Δεκεμβρ.—15 Ἰανουαρ.	
6β	Ποσειδεών Β' (ἢ δεύτερος ἢ ὕστερος)	30	. . . . .	ἐμβόλιμος μήν
7	Γαμηλιών	30	» 15 Ἰανουαρ.—15 Φεβρουαρ.	Χειμερινοὶ μῆνες
8	Ἀνθεστηριών	29	» 15 Φεβρουαρ.—15 Μαρτίου	
9	Ἐλαφηβολιών	30	» 15 Μαρτ.—15 Ἀπριλ.	
10	Μουνυχιών	29	» 15 Ἀπριλ.—15 Μαΐου	Ἐαρινοὶ μῆνες
11	Θαργηλιών	30	» 15 Μαΐου—15 Ἰουνίου	
12	Σκιροφοριών	29	» 15 Ἰουν.—15 Ἰουλ.	

Αἱ ἡμέραι τοῦ Ἀττικοῦ μηνός.

Ἀξ. ἀριθ. ἡμερῶν	ἀριθ. δεκάδων	ἡμέραι δεκάδος	*Ὀνομασία ἡμερῶν ἑκάστης δεκάδος*
1		1	νουμηνία [μηνὸς] Ἱσταμένου (ἢ ἀρχομένου)
2		2	δευτέρα » »
3		3	τρίτη » »
4		4	τετάρτη » »
5	I	5	πέμπτη » »
6		6	ἕκτη » »
7		7	ἑβδόμη » »
8		8	ὀγδόη » »
9		9	ἐνάτη » »
10		10	δεκάτη » » (ἢ προτέρα)
11		1	πρώτη ἐπὶ δέκα (ἢ πρώτη μηνὸς μεσοῦντος)
12		2	δευτέρα » » » δευτέρα » »
13		3	τρίτη » » » τρίτη » »
14		4	τετάρτη » » » τετάρτη » »
15		5	πέμπτη » » » πέμπτη » » (δίχομηνία)
16	II	6	ἕκτη » » » ἕκτη » »
17		7	ἑβδόμη » » » ἑβδόμη » »
18		8	ὀγδόη » » » ὀγδόη » »
19		9	ἐνάτη » » » ἐνάτη » »
20		10	εἰκάς » » » δεκάτη » »
			Ἐν τοῖς μετ' Ἀλέξανδρον χρόνοις
21		1	δεκάτη φθίνοντος (ἢ ὑστέρα) πρώτη μετ' εἰκάδα (ἢ ἐπὶ εἰκάδι)
22		2	ἑνάτη » δευτέρα » » » »
23		3	ὀγδόη » τρίτη » » » »
24	III	4	ἑβδόμη » τετάρτη » » » »
25		5	ἕκτη » πέμπτη » » » »
26		6	πέμπτη » ἕκτη » » » »
27		7	τετάρτη » ἑβδόμη » » » »
28		8	τρίτη » ὀγδόη » » » »
29		9	δευτέρα * » ἐνάτη * » » » »
30		10	ἕνη καὶ νέα ** (ἢ τριακάς) ἕνη καὶ νέα ** (ἢ τριακάς)

Οἱ μῆνες παρ' Ἀρχαίοις ἦσαν σεληνιακοί, ὑπολογιζόμενοι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀλλαγῆς τῆς σελήνης. Ὡς πρώτη τοῦ μηνὸς (*νουμηνία*) ἐλαμβάνετο ἡ ἡμέρα, εἰς τὸ λυκόφως τῆς ὁποίας ἔκαμνε τὴν ἐμφάνισίν του τὸ λεπτὸν δρέπανον τῆς νέας σελήνης, καὶ ἐπηκολούθουν αἱ ὑπόλοιποι ἡμέραι τοῦ μηνὸς μέχρι τῆς ἐπανεμφανίσεως τοῦ ἰδίου δρεπάνου τῆς ἑπομένης νέας σελήνης. Ἡ πανσέληνος ἑπομένως (*ἡ δεχομηνία*) ἔπιπτεν ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ μεταξὺ τῶν δύο ἐμφανίσεων χρονικοῦ διαστήματος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ οὕτω καθοριζόμενος σεληνιακὸς αὐτὸς μὴν ἠρίθμει 29 ἡμέρας καὶ 13 περίπου ὥρας, διὰ πρακτικοὺς καθαρῶς λόγους καθώρισαν τοὺς μῆνας ἐναλλὰξ ἐξ 29 ἡμερῶν καὶ ἐκ 30 ἡμερῶν, καὶ τοὺς μὲν δευτέρους τοὺς ὠνόμαζον *πλήρεις* τοὺς δὲ πρώτους *κοίλους*. Ἐν τῇ καθημερινῇ ζωῇ ὅμως ὅλοι οἱ μῆνες ὑπελογίζοντο γενικῶς ὡς διαρκείας 30 ἡμερῶν ἕκαστος.

Ἐπειδὴ δὲ ἔγινεν ἀμέσως αἰσθητόν, ὅτι ἡ τροχιὰ δώδεκα σεληνιακῶν μηνῶν ἐπανέφερεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους, ὑπελογίσθη τὸ ἔτος ὡς ἀποτελούμενον ἐκ δώδεκα μηνῶν. Μετὰ πάροδον ὅμως ὀλίγων ἐτῶν ἀντελήφθησαν, ὅτι εἶχε σημειωθῇ σημαντικὴ διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον καὶ μετὰ προσεκτικοὺς ὑπολογισμοὺς εὑρέθη, ὅτι ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν ἀσημειοῦτο διαφορὰ κατά τι μεγαλυτέρα τοῦ μηνός. Πρὸς ἀπόσβεσιν τῆς διαφορᾶς αὐτῆς καθιερώθη ἡ κατὰ ὡρισμένας χρονικὰς περιόδους προσθήκη ἑνὸς 13ου μηνός, ὥστις ἐκαλεῖτο *ἐμβόλιμος* ἢ *ἐμβολιμαῖος*, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου τὸ ἀντίστοιχον ἔτος ἀνήρχετο εἰς 384 ἢ 383 ἡμέρας ἀντὶ τῶν 354. Τὰ κατὰ τὸν ἐμβόλιμον μῆνα ἐρρυθμίσθησαν ἐπακριβῶς ἀπὸ τοῦ Σόλωνος καὶ ἐφεξῆς. Διὰ πρακτικοὺς πάντως λόγους ὑπελογίζετο καὶ τὸ ἔτος ὡς κατὰ μέσον ὅρον ἐκ 360 ἡμερῶν ἀποτελούμενον.

---

* Αἱ ἡμέραι αὗται δὲν ὑπῆρχον βεβαίως εἰς τοὺς μῆνας τοὺς ἀποτελουμένους ἐξ 29 ἡμερῶν.

** *Ἕνη καὶ νέα* = ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἐν ᾗ τελειώνει ἡ παλαιὰ σελήνη καὶ ἀρχίζει ἡ νέα (πρβλ. καὶ *νουμηνία* = *νέα μήνη* = νέα σελήνη = ἡ πρώτη ἑκάστου μηνός).

ΠΙΝΑΞ Γ'

Χρονολογικὸς πίναξ τῶν Ὀλυμπιάδων

Ὀλ.	κ. Ρ.	π. Χ.	Ὀλ.	κ. Ρ.	π. Χ.	Ὀλ.	κ. Ρ.	π. Χ.	Ὀλ.	κ. Ρ.	π. Χ.	Ὀλ.	κ. Ρ.	π. Χ.
1.1	—	776	40.1	134	620	80.1	294	460	120.1	454	300	158.1	606	148
2.1	—	772	41.1	138	616	81.1	298	456	121.1	458	296	159.1	610	144
3.1	—	768	42.1	142	612	82.1	302	452	122.1	462	292	160.1	614	140
4.1	—	764	43.1	146	608	83.1	306	448	123.1	466	288	161.1	618	136
5.1	—	760	44.1	150	604	84.1	310	444	124.1	470	284	162.1	622	132
6.1	—	756	45.1	154	600	85.1	314	440	125.1	474	280	163.1	626	128
6.4	1	753	46.1	158	596	86.1	318	436	126.1	478	276	164.1	630	124
7.1	2	752	47.1	162	592	87.1	322	432	127.1	482	272	165.1	634	120
8.1	6	748	48.1	166	588	88.1	326	428	128.1	486	268	166.1	638	116
9.1	10	744	49.1	170	584	89.1	330	424	129.1	490	264	167.1	642	112
10.1	14	740	50.1	174	580	90.1	334	420	130.1	494	260	168.1	646	108
11.1	18	736	51.1	178	576	91.1	338	416	131.1	498	256	169.1	650	104
12.1	22	732	52.1	182	572	92.1	342	412	132.1	502	252	170.1	654	100
13.1	26	728	53.1	186	568	93.1	346	408	133.1	506	248	171.1	658	96
14.1	30	724	54.1	190	564	94.1	350	404	134.1	510	244	172.1	662	92
15.1	34	720	55.1	194	560	95.1	354	400	135.1	514	240	173.1	666	88
16.1	38	716	56.1	198	556	96.1	358	396	136.1	518	236	174.1	670	84
17.1	42	712	57.1	202	552	97.1	362	392	137.1	522	232	175.1	674	80
18.1	46	708	58.1	206	548	98.1	366	388	138.1	526	228	176.1	678	76
19.1	50	704	59.1	210	544	99.1	370	384	139.1	530	224	177.1	682	72
20.1	54	700	60.1	214	540	100.1	374	380	140.1	534	220	178.1	686	68
21.1	58	696	61.1	218	536	101.1	378	376	141.1	538	216	179.1	690	64
22.1	62	692	62.1	222	532	102.1	382	372	142.1	542	212	180.1	694	60
23.1	66	688	63.1	226	528	103.1	386	368	143.1	446	208	181.1	698	56
24.1	70	684	64.1	230	524	104.1	390	364	144.1	550	204	182.1	702	52
25.1	74	680	65.1	234	520	105.1	394	360	145.1	554	200	183.1	706	48
26.1	78	676	66.1	238	516	106.1	398	356	146.1	558	196	184.1	710	44
27.1	82	672	67.1	242	512	107.1	402	352	147.1	562	192	185.1	714	40
28.1	86	668	68.1	246	508	108.1	406	348	148.1	566	188	186.1	718	36
29.1	90	664	69.1	250	504	109.1	410	344	149.1	570	184	187.1	722	32
30.1	94	660	70.1	254	500	110.1	414	340	150.1	574	180	188.1	726	28
31.1	98	656	71.1	258	496	111.1	418	336	151.1	578	176	189.1	730	24
32.1	102	652	72.1	262	492	112.1	422	332	152.1	582	172	190.1	734	20
33.1	106	648	73.1	266	488	113.1	426	328	153.1	586	168	191.1	738	16
34.1	110	644	74.1	270	484	114.1	430	324	154.1	590	164	192.1	742	12
35.1	114	640	75.1	274	480	115.1	434	320	155.1	594	160	193.1	746	8
36.1	118	636	76.1	278	476	116.1	438	316	156.1	598	156	194.1	750	4
37.1	122	632	77.1	282	472	117.1	442	312	157.1	602	152	194.4	753	1
38.1	126	628	78.1	286	468	118.1	446	308						
39.1	130	624	79.1	290	464	119.1	450	304						

Ὑπόμνημα:

1) Ὅπως φαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἀντιστοίχων χρονολογιῶν (ἀπὸ κτίσεως Ρώμης καὶ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως), ἑκάστη τῶν ὁποίων διαφέρει τῆς τε προηγουμένης καὶ τῆς ἑπομένης κατὰ 4 ἔτη, ἐν τῷ πίνακι σημειοῦται μόνον τὸ πρῶτον ἔτος ἑκάστης Ὀλυμπιάδος, παραλειπόνται δὲ τὰ ἄλλα τρία.

2) Ἀρχικῶς οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐχρονολόγουν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου τῶν ***ἐπωνύμων Ἀρχόντων***, οἱ δὲ Σπαρτιᾶται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀνομάτων τῶν πρώτων (καὶ κυριωτέρων) ***Ἐφόρων***, καὶ ἄλλοι ἀλλαχοῦ ἄλλως. Ἡ ἐπὶ τοιούτων ὅμως βάσεων χρονολόγησις δὲν ἱκανοποίει, καὶ ἐχρειάζετο κάτι τὸ γενικῶς ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἀναγνωρισμένον καὶ ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰς τοπικὰς συνθήκας. Οὕτω ἡ κατὰ Ὀλυμπιάδας χρονολογία καθιερώθη ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 3ου αἰ. π.Χ.. Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος (1, 1) συμπίπτει πρὸς τὸ ἔτος 776 π. Χ.

3) Διὰ τὴν μετατροπὴν χρονολογίας τῶν Ὀλυμπιάδων εἰς χρονολογίαν βασιζομένην ἐπὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τἀνάπαλιν ἔστω τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα: ὡς ἔτος τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας μᾶς παραδόθη ἡ 75, 1 Ὀλυμπιάς· τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ναυμαχία συνέβη κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς 75ης Ὀλυμπιάδος· ὅτι ἑπομένως εἴχον παρέλθει 74 πλήρεις Ὀλυμπιάδες καὶ 1 ἔτος τῆς 75ης. Πρέπει ἑπομένως νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸν ἀριθμ. 74×4=296, εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸ 1 ἔτος τῆς ἑπομένης Ὀλ. (76ης), δηλ. 297, καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸν ἀριθμ. 777 (ἀφ' οὗ, ὅπως εἴπομεν, τὸ πρῶτον ἔτος τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος συμπίπτει πρὸς τὸ 776 π. Χ.)· ἑπομένως 777—297=480 π. Χ.

Ἂν τώρα δοθῇ ἀντιθέτως ἡ χρονολογία τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ ζητηθῇ ἡ ἀναγωγή της εἰς τὴν χρονολογίαν τῶν Ὀλυμπιάδων, θὰ πρέπῃ νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸν ἀρ. 480 ἀπὸ τὸν 777 (777—480=297) καὶ τὸ ὑπόλοιπον 297 νὰ τὸ διαιρέσωμεν διὰ τοῦ 4 (297 : 4 = 74 καὶ ὑπόλ. 1), ἤτοι ἔχομεν 74 πλήρεις τετραετίας (Ὀλυμπιάδας) καὶ μετὰ τοῦ ἑνὸς περισσεύοντος ἔτους φθάνομεν τὴν 75, 1 Ὀλυμπιάδα.

ΠΙΝΑΞ Δ'

Αἱ κυριώτεραι ἑορταὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

I. Ἑκατομβαιών (Ἰούλ—Αὔγ.).
8. Θησεῖα.
11.—16. Ὀλύμπια.
12. Θερινὰ Νέμεα. Κρόνια
16. Συνοίκια.
24.—29. Μεγάλα Παναθήναια.
28.—29. Μικρὰ Παναθήναια.
Ἑκατόμβαια (;)
Θερινὰ Ἴσθμια.
Ὑακίνθια.
Γυμνοπαιδίαι.

II. Μεταγειτνιών (Αὐγ.—Σεπτ.).
7. Κάρνεια.
Μεταγείτνια.

III. Βοηδρομιών (Σεπτ.—Ὀκτώβρ.).
3. Ἐλευθέρια.
5. Γενέσια.
6. Μαραθώνια.
Βοηδρόμια.
12. Χαριστήρια.
16.—25. Μεγάλα Ἐλευσίνια μυστήρια. Ἀγλαούρια.

IV. Πυανεψιών (Ὀκτ.—Νοέμβρ.).
6. Κυβερνήσια.
7. Πυανέψια καὶ Ὠσχοφόρια.
5. 6. 8. Θησεῖα.
10.—14. Θεσμοφόρια.
27.—29. Ἀπατούρια.
30. Χαλκεῖα.

V. Μαιμακτηριών (Νοέμβρ.—Δεκ.)
20. Μαιμακτήρια.

VI. Ποσειδεών (Δεκ.—Ἰαν.).
(6). Μικρὰ Διονύσια
Ποσειδώνια

VII. Γαμηλιών (Ἰαν.—Φεβρ.).
8.—11. Λήναια.
12. Χειμερινὰ Νέμεα.
27. Γαμήλια.

VIII. Ἀνθεστηριών (Φεβρ.-Μαρτ.).
1. Ὑδροφόρια.
11.—13. Ἀνθεστήρια. (11. Πιθοιγία, 12. Χόες, 13. Χύτροι).
19.—21. Μικρὰ Ἐλευσίνια μυστήρια.
23. Διάσια.

IX. Ἐλαφηβολιών (Μάρτ.—Ἀπρ.).
8. Ἀσκληπίεια.
8.—13. Μεγάλα Διονύσια.
14. Πάνδια.

X. Μουνυχιών (Ἀπρ.—Μάϊ.).
1. (7) Πύθια.
6. Δελφίνια.
16. Μουνύχια καὶ ἐπινίκιος ἑορτὴ τῆς περὶ τὴν ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνα μάχης.
19. Διάσια ἢ Ὀλυμπίεια.
Ἀδώνια.
Κυβερνήσια (ἢ 6. Πυανεψ.).
Ἐαρινὰ Ἴσθμια (ἢ τὸν ἑπόμενον μῆνα).

XI. Θαργηλιών (Μάϊος—Ἰούν.).
6.—7. Θαργήλεια καὶ Χλόεια
7. Δαφνηφορία.
19. Καλλυντήρια.
20. Βενδίδεια.
25. Πλυντήρια.
Μικρὰ Δήλια.

XII. Σκιροφοριών (Ἰούν.—Ἰούλ.).
12. Σκιροφόρια.
13. Ἀρρηφόρια.
14. Βουφόνια καὶ Διῖπόλια
28. Ἡράκλεια.

ΠΙΝΑΞ Ε'

Πίνακες μέτρων ἐπιφανείας καὶ μήκους.

Ἑλληνικὰ μέτρα ἐπιφανειῶν								*Τετραγωνικὰ μέτρα*
Ποὺς								0,0950
36	Ἑξάπους							3,420
100	$2\frac{7}{9}$	Ἄκαινα						9,504
$833\frac{1}{3}$	$23\frac{4}{27}$	$8\frac{1}{3}$	Ἡμίεκτος					79,200
$1666\frac{2}{3}$	$46\frac{8}{27}$	$16\frac{2}{3}$	2	Ἕκτος				158,400
2500	$69\frac{4}{9}$	25	3	$1\frac{1}{2}$	Ἄρουρα			240
10000	$277\frac{7}{9}$	100	12	6	4	Πλέθρον		950

ΠΙΝΑΞ Β' (συνέχεια)

Ἑλληνικὰ μέτρα μήκους												Χιλιοστὰ τοῦ μέτρου
Δάκτυλος												09,3
2	Κόνδυλος											38,5
4	2	Παλαιστή, Δῶρον, Δοχμὴ Δακτυλοδοχμὴ										77,1
8	4	2	Διχὰς ἢ Ἡμιπόδιον									154,1
10	5	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$	Διχὰς								192,7
11	$5\frac{1}{2}$	$2\frac{3}{4}$	$1\frac{3}{8}$	$1\frac{1}{10}$	Ὀρθόδωρον							211,9
12	6	3	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{5}$	$1\frac{1}{11}$	Σπιθαμὴ						231,2
16	8	4	2	$1\frac{3}{5}$	$1\frac{5}{11}$	$1\frac{1}{3}$	Ποὺς					308,3
18	9	$4\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{4}$	$1\frac{4}{5}$	$1\frac{7}{11}$	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{8}$	Πυγμὴ				346,8
20	10	5	$2\frac{1}{2}$	2	$1\frac{9}{11}$	$1\frac{2}{3}$	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{9}$	Πυγὼν			385,3
24	12	6	3	$2\frac{2}{5}$	$2\frac{2}{11}$	2	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{3}$	$1\frac{1}{5}$	Πῆχυς		462,4
72	36	18	9	$7\frac{1}{5}$	$2\frac{6}{11}$	6	$4\frac{1}{2}$	4	$3\frac{3}{5}$	3	Ξύλον	1390=1 μ,39
96	48	24	12	$9\frac{3}{5}$	$8\frac{3}{11}$	8	6	$5\frac{1}{3}$	$4\frac{4}{5}$	4	$1\frac{1}{3}$ Ὀργυιὰ	1850=1 μ,85

Μεγαλύτερα Ἑλληνικὰ μέτρα μήκους											Μέτρα
Ποὺς											0,308
$1\frac{1}{2}$	Πῆχυς										0,462
$2\frac{1}{2}$	$1\frac{2}{3}$	Βῆμα									0,77
6	4	$2\frac{2}{5}$	Ὀργυιὰ								1,83
10	$6\frac{2}{3}$	4	$1\frac{2}{3}$	Κάλαμος, Ἄκαινα ἢ Δεκάπους							3,08
60	40	24	10	6	Ἄμμα						18,48
100	$66\frac{2}{3}$	40	$16\frac{2}{3}$	10	$1\frac{2}{3}$	Πλέθρον					30,83
600	400	240	100	60	10	6	Στάδιον Ὀλυμπιακὸν ἢ Στάδιος				184,97=0,025 μιλ.
1200	800	480	200	120	20	12	2	Δίαυλος			369,94=0,050
2400	1600	960	400	240	40	24	4	2	Ἱππικὸν		739,87=0,100
7200	4800	2800	1200	720	120	72	12	6	3	Δόλιχος	2219=0,300

ΠΙΝΑΞ ΣΤ'

Πίνακες μέτρων χωρητικότητος ὑγρῶν καὶ στερεῶν.

Ἑλληνικὰ μέτρα χωρητικότητος										Ἀττικὰ μέτρα ὑγρῶν	Λίτραι
Κοχλιάριον											0,0046
2	Χήμη										0,0091
$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$	Μύστρον									0,0114
5	$2\frac{1}{2}$	2	Κόγχη								0,0228
10	5	4	$1\frac{1}{2}$	Κύαθος							0,0456
15	$7\frac{1}{2}$	6	4	2	Ὀξύβαφον						0,0684
30	15	12	6	3	2	Τέταρτον					0,137
60	30	24	12	6	4	2	Κοτύλη, Τρυβλίον, ἢ Ἡμίνα				0,274
120	60	48	24	12	8	4	2	Ξέστης			0,547
720	360	288	144	72	48	24	12	6	Χοῦς		3,283
5760	2280	2304	1152	576	384	192	96	48	8	Κεράμιον	26,26
8640	4320	3456	1728	864	576	288	144	72	12	$1\frac{1}{2}$	Ἀμφορεύς, Μετρητής	39,39

Ἑλληνικὰ μέτρα διὰ ξηρὰ ἀντικείμενα								Λίτραι
Κοχλιάριον								0,0046
10	ΚΥΑΘΟΣ							0,0456
15	$1\frac{1}{2}$	Ὀξύβαφον						0,0684
60	6	4	ΚΟΤΥΛΗ ἢ Ἡμίνα					0,274
120	12	8	2	ΞΕΣΤΗΣ (Sextarius)				0,274
240	24	16	4	2	ΧΟΙΝΙΞ			1,094
960	96	64	16	8	4	Ἡμίεκτον		4,377
1920	192	128	32	16	8	2	Ἕκτεὺς (Modius)	8,754
11520	1152	768	192	96	48	12	6	ΜΕΔΙΜΝΟΣ 52,53

ΠΙΝΑΞ ΣΤ' (συνέχεια)

Ἑλληνικὰ σταθμά: *1) Σχέσεις τῶν τριῶν κυρίων συστημάτων*

Αἰγινητικόν : Εὐβοϊκὸν ἢ Ἀρχαῖον Ἀττικὸν = 6 : 5.
» Σολώνιον ἢ μεταγενέστερον Ἀττικὸν = 5 : 3.
Εὐβοϊκόν : Σολώνιον = 25 : 18.
1 Αἰγινητικὸν τάλαντον = 6000 Αἰγινητικαὶ δραχ. = 7200 Εὐβ. = 10000 Σολώνια.
1 Εὐβοϊκὸν τάλαντον = 5000 Αἰγινητικαὶ δραχ. = 6000 Εὐβ. = 8333⅓ Σολώνιαι.
1 Σολώνιον τάλαντον = 3600 Αἰγινητικαὶ δραχ. = 4320, Εὐβ. = 6000 Σολώνιαι.

2) Αἰγινητικὰ σταθμά, Ἀττικὰ καὶ Εὐβοϊκὰ ἐμπορικὰ σταθμά. Ἀττικὰ σταθμὰ τοῦ ἀργύρου						*Γραμμάρια*
Χαλκοῦς						0,091
8	Ὀβολὸς					0,728
48	6	Δραχμὴ				4,366
4800	600	100	Μνᾶ (Mina)			436,6
288000	36000	6000	60	Τάλαντον (Talentum)		νο χιλιογρ. 26196,2=26,20

ΠΙΝΑΞ Ζ'
Πίναξ Ἀττικῶν νομισμάτων.

Ἀττικὰ χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα												*Χρυσαῖ δραχμαὶ (περίπου)*
Λεπτὸν												0,0029
7	Χαλκοῦς											0,0206
14	2	Δίχαλκον										0,041
28	4	2	Ἡμιωβόλιον									0,082
56	8	4	2	Ὀβολὸς								0,16
112	16	8	4	2	Διώβολον							0,32
168	24	12	6	3	$1\frac{1}{2}$	Τριώβολον						0,48
224	32	16	8	4	2	$1\frac{1}{3}$	Τετρώβολον					0,65
336	48	24	12	6	3	2	$1\frac{1}{2}$	Δραχμὴ				0,97
672	96	48	24	12	6	4	3	2	Δίδραχμον			1,94
1344	192	96	48	24	12	8	6	4	2	Τετράδραχμον . .		3,88
33600	4800	2400	1200	600	300	200	150	100	50	25	Μνᾶ . .	97,07
2016000	288000	144000	72000	36000	18000	12000	9000	6000	3000	1500	60 Τάλαντον	5823,33

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΡΗΤΩΝ, ΓΝΩΜΙΚΩΝ, ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΩΔΩΝ ΦΡΑΣΕΩΝ

Α'. Ἐκ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς

1. ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν μὴ κρείττονα εἶναι τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον· γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα κακὸν ἐστι μέγα.

Καλὴ σύζυγος εἶναι ἐκείνη ποὺ εἶναι ὑπήκοος τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὄχι ἐκείνη ποὺ ἐξουσιάζει τὸν ἄνδρα· αὐτὴ εἶναι μέγα κακόν.

Φιλήμονος ἀδήλων, ἀπόσπ. 44 (Meineke).

2. ἄγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.

Μὲ τὸν καιρὸ φωτίζεται ἡ ἀλήθεια.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι, Ἀπόσπ. 256 (Koerte).

3. ἀεὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.

Ἀνέκαθεν οἱ πτωχοὶ θεωροῦνται προστατευόμενοι τῶν θεῶν.

Μένανδρος.

4. ἀθάνατόν ἐστι κακὸν ἀναγκαῖον γυνή.

Ἡ γυνὴ εἶναι τὸ αἰώνιον ἀναγκαῖον κακόν.

Φιλήμονος ἀδήλων, ἀπόσπ. 103 (Meineke).

5. αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν ἀγάλματα ἀγορᾶς εἰσιν.

Ἄνθρωποι, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ σάρκες χωρὶς μυαλό, δὲν διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀνδριάντας ποὺ εἶναι στημένοι στὴν ἀγορά.

Εὐριπίδου Ἠλέκτρα 387.

6. αἱ δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι.

Ὅτι τὸ κάθε τι πρέπει νὰ τὸ βασανίζωμεν εἰς τὴν σκέψιν μας καὶ νὰ μὴ ἐνεργῶμεν ὡσὰν αὐτόματα.

Εὐριπίδου Ἱππόλ. 436.

7. αἰδὼς γὰρ ἐν κακοῖσιν οὐδὲν ὠφελεῖ· ἡ γὰρ σιωπὴ τῷ λαλοῦντι σύμμαχος.

Τὸ νὰ δείχνεσαι ἐντροπαλὸς ἀνάμεσα σὲ κακοὺς δὲν ὠφελεῖ καθόλου, διότι ἡ σιωπὴ ἡ δική σου ἀποβαίνει σύμμαχος τοῦ φλυαροῦντος κακοῦ.

Σοφοκλέους ἀπόσπ. 667.

8. αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

Πάντοτε νὰ ἀριστεύῃς καὶ νὰ διακρίνεσαι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ὁμήρου Ἰλ. VI 208.

9. Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ.

(Ἐπὶ ἐπιχειρούντων πράγματα ἀκατόρθωτα).

Λουκιανοῦ, Πρὸς ἀπαίδευτον 28.

10. Αἰθίωψ οὐ λευκαίνεται.

Βλ. ἀρ. 9.

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι, I 68.

11. αἰσχρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

Νεαρὰ σύζυγος αἰσθάνεται πάντοτε ἀηδίαν καὶ ἐντροπὴν διὰ τὸν γέροντα σύζυγον.

Ἀριστοφάνους ἀπόσπ. 497.

12. αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ, μὴ μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτεῖν δοκῶ.

Ἐντρέπομαι νὰ κάνω δῶρα εἰς φίλον μου πλούσιον, καὶ φοβοῦμαι μήπως μὲ περάσῃ γιὰ ἄφρονα, κινδυνεύω δὲ ἐνῶ δίδω νὰ θεωρηθῶ ὡς ζητῶν.

Σύγκρισις Μενάνδρου καὶ Φιλιστίωνος σ. 358.

13. ἄκουε πολλά, λάλει καίρια.

Ἠμπορεῖς νὰ ἀκούῃς ὁσονδήποτε πολλά, ἀλλὰ ὅ,τι λέγεις πρέπει νὰ λέγεται «στὴν ὥρα του».

Βίας I σ. 65, 7 (Diels- Kranz).

14. ἀληθὴς ὁ λόγος, ὡς δὶς παῖς γέρων.

Εἶναι ἀληθινὴ ἡ παροιμία, ὅτι ὁ γέρος εἶναι δύο φορὲς παιδί.

Κρατίνου Ἀπόσπ. 24 (Edmonds).

15. ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἕλκεσι βρύων.

Κάνει τὸ γιατρὸ σ' ἄλλους, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶναι ὁ ἴδιος γεμᾶτος ἀπὸ πληγές.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 1071.

16. ἁλωτὰ γίγνετ' ἐπιμελείᾳ καὶ πόνῳ ἅπαντα.

Μὲ ἀδιάκοπον φροντίδα καὶ συνεχῆ μόχθον ὅλα κατορθώνονται.

Μενάνδρου Δύσκολος 862.

17. ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή.

Τὴν ὥρα ποὺ γδύνεται μιὰ γυναίκα μπρὸς σὲ ἄλλον ἄνδρα, ἐκείνη τὴν ὥρα πετάει ἀπὸ πάνω της καὶ κάθε τσίπα.

Ἡροδότου I 8.

18. ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει.

Ἡ ἀμάθεια κάμνει τὸν ἄνθρωπον τολμηρὸν μέχρι θρασύτητος, ἐνῷ ἡ περίσκεψις τὸν κάνει διστακτικόν.

Θουκυδίδου Β 40, 3.

19. ἀνάγκᾳ δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

Μὲ τὴν ἀνάγκην δὲν τὰ βάνουν οὔτε οἱ θεοί. (Πρβλ. ἀνάγκη καὶ θεοὶ πείθονται).

Σιμωνίδης Κεῖος, 4, 21.

20. ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύει πλέον.

Ἡ ἀνάγκη ἔχει τὴν μεγαλυτέραν ἰσχὺν ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα.

Εὐριπίδου Ἑλ. 514.

21. ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστι κακόν.

Δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγάλο κακὸ ἀπὸ τὴν ἀναρχίαν.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη 672.

22. ἀνάσχου πάσχων· δρῶν γὰρ ἔχαιρες.

Ὅταν πάσχῃς νὰ κάνῃς ὑπομονήν· ἔτσι πάλι ἤσουν στὶς χαρές σου, ὅταν σὺ ἔδρας καὶ ἄλλοι ἔπασχον ἐξ αἰτίας σου.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 1075.

23. ἀναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.

Ἡ παιδεία εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ μόνον κτῆμα ποὺ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ κανείς.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 2.

24. ἀναφαίρετον ὅπλον ἀρετή.

Ἀντισθένης—Διογ. Λαέρτιος VI 2,5,12

25. ἂν δ' ὁ γέρων χορεύῃ, τρίχας γέρων μὲν ἐστιν, τὰς δὲ φρένας νεάζει.

Ἂν δὲ ὁ γέρος χορεύῃ, θά πῇ πὼς τὰ μαλλιά του εἶναι γέρικα, ἐνῶ τὰ μυαλά του νεάζουν

Ἀνακρέων.

26. ἄνδρες γὰρ πόλις καὶ οὐ τείχη, οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί.

Τὸ ἔμψυχον ὑλικὸν (οἱ πολεμισταὶ) κάνουν τὴν πόλιν (τὴν πατρίδα, τὸ κράτος), καὶ ὄχι τὰ ἄδεια τείχη ἢ τὰ ἄδεια καράβια.

Θουκυδίδου VII 77, 7.

27. ἄνδρες πόληος πύργοι ἀρήιοι.

Ἀμυντικοὶ πύργοι μιᾶς πόλεως εἶναι οἱ γενναῖοι ἄνδρες της.

Ἀλκαῖος

28. ἀνδρήιος οὐχὶ ὁ τῶν πολεμίων κρατέων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἡδονέων κρέσσων.

Ἀνδρεῖος δὲν εἶναι μόνον ὅποιος νικᾷ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ ὁ μὴ κυριαρχούμενος ἀπὸ τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας.

Δημοκρίτου ἀπόσπ. 214 (Diels-Kranz).

29. ἀνδρὶ μελετητέον οὐ τὸ δοκεῖν εἶναι ἀγαθόν, ἀλλὰ τὸ εἶναι, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ.

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει κυρίως νὰ φροντίζῃ ὄχι νὰ φαίνεται καλός, ἀλλὰ νὰ εἶναι πραγματικά, καὶ εἰς τὸν οἶκόν του καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Πλάτωνος Γοργίας 527 B.

30. ἀνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλάσσεται.

Τὰ σπλάγχνα τοῦ κακοῦ δὲν μαλάσσονται.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 31.

31. ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Ὁ χαρακτὴρ ἑνὸς ἀνθρώπου διαγινώσκεται ἀπὸ τὸν τρόπον ποὺ συζητεῖ

Μενάνδρου Ἀπόσπ. 66 (Körte).

32. ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος.

Τῶν διασήμων ἀνδρῶν τάφος εἶναι ὅλη ἡ γῆ.

Θουκυδίδου II 43, 3.

33. ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν, ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος οὐ βούλεται.

Δίκαιος δὲν εἶναι ὅποιος δὲν κάμνει ἀδικίαν, ἀλλὰ ὅποιος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὴν κάμῃ ἀλλὰ δὲν θέλει.

Φιλήμονος ἀδήλων ἀπόσπ. 10 (Meineke).

34. ἄνθρωπός εἰμι, ἥμαρτον.

Σὰν ἄνθρωπος ποὺ εἶμαι ἡμάρτησα.

Ἡρώνδου Μιμίαμβοι V 27.

35. ἄνθρωπος ὢν γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν,

Εἶσαι ἄνθρωπος καὶ πρέπει νὰ ξέρῃς πῶς νὰ συγκρατῇς τὴν ὀργήν σου.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 20.

36. ἂν καλὸν ἔχῃ τις σῶμα καὶ ψυχὴν κακήν, καλὴν ἔχει ναῦν καὶ κυβερνήτην κακόν.

Ὡραῖον σῶμα μὲ κακὴν ψυχὴν εἶναι ὡραῖο καράβι μὲ ἀνίκανον κυβερνήτην.

Σύγκρισις Μενάνδρ. καὶ Φιλιστ. σ. 366.

37. ἀντὶ γὰρ πυρὸς πῦρ ἄλλο μεῖζον ἠδὲ δυσμαχώτερον ἔβλαστον αἱ γυναῖκες.

Στὸν κόσμο αὐτὸ τὸ πιὸ χειρότερο καὶ πιὸ δυσκολοκαταμάχητο κακὸ ἀπὸ τὴ φωτιὰ εἶναι αἱ γυναῖκες.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 544.

38, ἅπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὑρίσκει πόνος.

Ὁ κόπος καὶ ὁ μόχθος τοῦ ἀναζητοῦντος τὰ ἀνευρίσκει ὅλα.

(Meineke) ἀποσπ. ἀνωνύμων κωμικῶν 343, B.

39. ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπών τις δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.

Ὅλα εἶναι δύσκολα, ὅταν κανεὶς ἀπομακρύνεται «ἀπὸ τὸ φυσικό του» καὶ κάμνει πράγματα ποὺ δὲν τοῦ ταιριάζουν.

Σοφοκλέους Φιλοκτ. 902.

40. ἅπαντα τίκτει χθών, πάλιν τε λαμβάνει.

Ὅλα τὰ γεννᾷ ἡ γῆ καὶ ὅλα αὐτὴ τὰ παίρνει πάλι πίσω.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 195.

41. ἅπαντας αὐτῶν κρείσσονας ἀνάγκη ποιεῖ.

Ὅλους ἡ ἀνάγκη τοὺς κάνει νὰ κάμνουν πράγματα ἀνώτερα τῶν δυνάμεών των.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 22.

42. ἅπαντας ἡ παίδευσις ἡμέρους τελεῖ.

Ὅλους τοὺς ἐξημερώνουν τὰ γράμματα.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 41.

43. ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ νουθετεῖν σοφοί, αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν, οὐ γιγνώσκομεν.

Ὅλοι εἴμαστε σοφοὶ εἰς τὸ νὰ νουθετοῦμε τοὺς ἄλλους, ὅταν ὅμως οἱ ἴδιοι πέσωμεν εἰς σφάλμα δὲν τὸ καταλαβαίνομε.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 1042.

44. ἅπαν τὸ κέρδος ἄδικον ὂν φέρει βλάβην.

Τὰ ἄδικα κέρδη εἶναι πάντοτε ἐπιβλαβῆ.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 6.

45. ἅπας ἐρυθριῶν χρηστὸς εἶναί μοι δοκεῖ.

Ὅλοι ὅσοι ἐρυθριοῦν μοῦ φαίνονται ὅτι εἶναι χρηστοί.

Μενάνδρου ὁμοπάτριοι, Ἀπόσπ. 301 (Körte).

46. ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπόντ' ἔργ' ἔχῃ, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν.

Κάθε λόγος ποὺ δὲν συνοδεύεται καὶ ἀπὸ ἔργα ἀποδεικνύεται πρᾶγμα μάταιον καὶ ἄνευ περιεχομένου.

Δημοσθένους Ὀλυνθ. II 12.

47. ἃ πάσχοντες ὑφ' ἑτέρων ὀργίζεσθε, ταῦτα τοὺς ἄλλους μὴ ποιεῖτε.

Μὴν κάνετε στοὺς ἄλλους ὅ,τι σᾶς ἐξοργίζει ὅταν τὸ παθαίνετε ἀπὸ ἄλλους.

Ἰσοκράτους Νικοκλῆς 61.

48. ἀ πενία τέχνας ἐγείρει.

Ἡ πενία εἶναι ἡ μήτηρ τῶν τεχνῶν.

Θεοκρίτου εἰδύλλια XXI 1.

49. ἀπιστοῦνται δ' οἱ λάλοι κἂν ἀληθεύωσιν.

Δὲν πιστεύονται δὲ οἱ φλύαοοι κι ὅταν ἀκόμη λέγουν τὴν ἀλήθειαν.

Πλουτάρχου περὶ ἀδολεσχίας 503 D.

50. ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ.

Ἡ ἀλήθεια λέγεται μὲ ἁπλᾶ λόγια.

Εὐριπίδου Φοίνισσαι, 469.

51. ἃ ποιεῖν αἰσχρόν, ταῦτα νόμιζε μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν.

Ὅσα εἶναι ντροπὴ νὰ τὰ κάνῃς δὲν πρέπει οὔτε καὶ νὰ τὰ λές.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 15.

52. ἀπορία ψαλτου βήξ.

(Ὅτι ὁ ψάλτης βήχει διὰ νὰ κρύψῃ τὴν παραφωνίαν του).

53. ἀπ' οὐρᾶς τὴν ἔγχελυν ἔχεις.

Κρατεῖς τὸ χέλυ ἀπὸ τὴν οὐρά· ἐν μτφρ. ἐνν. μεγάλο μπελᾶ ἔβαλες στὸ κεφάλι σου.

Ἔρασμος.

54. ἀργὸς μὴ ἴσθι... ἀνιαρὸν ἀργία.

Νὰ μὴ μένῃς χωρὶς δουλειά .. ἡ ἀργία εἶναι ἀνιαρά.

Θαλῆς I 64,7 (Diels-Kranz).

55. ἄρχειν οὐδενὶ προσήκει, ὃς οὐ κρείσσων ἐστὶ τῶν ἀρχομένων.

Εἶν' ἀταίριαστο νὰ ἄρχῃ ὁποιος δὲν εἶν' ἀνώτερος τῶν ἀρχομένων.

Κῦρος.

56. ἄρχεσθαι μαθὼν ἄρχειν ἐπιστήσῃ.

Ὅταν μάθῃς νὰ εἶσαι ἀρχόμενος (ὑπήκοος), τότε θὰ μάθῃς νὰ εἶσαι ἄρχων.

Σόλων I 63, 18-19 (Diels-Kranz).

57. ἀρχὴ ἄνδρα δείξει.

Τὸ ἄξίωμα θὰ δείξῃ τὸν ἄνθρωπον· ὅτι .δηλ. ὁ χαρακτὴρ ἑνὸς ἀνθρώπου ἐμφανίζεται κυρίως κατὰ τὴν διαχείρισιν ἀξιωμάτων.

Ἀριστοτ. Ἠθ. Νικομάχ. V 1, 16.

58. ἀρχὴ ἥμισυ παντός.

(Ὅτι ὅταν ἕνα πρᾶγμα ἀρχίσῃ καλά, πὲς πὼς εἶναι καὶ μισοκαμωμένο).

Ἀριστοτέλους Ἠθ. Νικομ. 1098 b 7.

59. ἃ ψέγομεν ἡμεῖς, ταῦτα μὴ μιμώμεθα.

Νὰ μὴ μιμούμεθα ὅσα κατηγοροῦμεν οἱ ἴδιοι, ὅταν τὰ κάνουν ἄλλοι.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 5.

60. βασιλικόν ἐστιν εὖ ποιοῦντα κακῶς ἀκούειν.

Εἶναι ἡ μοῖρα τοῦ βασιλέως καὶ εὐεργετῶν ἀκόμη νὰ κακολογῆται.

Πλουτάρχου Ἀλεξάνδρου Ἀποφθέγμ. 32.

61. βέλτιον ὀψιμαθῆ καλεῖσθαι ἢ ἀμαθῆ.

Πιὸ καλὰ νὰ σὲ λένε ὀψιμαθῆ παρὰ ἀμαθῆ.

Φιλιστίων–Ἰω. Δαμασκηνὸς II 13, 14.

62. βέλτιόν ἐστιν ἅπαξ ἀποθανεῖν ἢ ἀεὶ προσδοκᾶν.

Προτιμότερο νὰ πεθάνῃς μιὰ φορὰ παρὰ νὰ περιμένῃς τὸ θάνατο ὅσο ζῇς· πρβλ. καὶ ἑπόμενον.

Πλουτάρχου Καῖσαρ LVII 4.

63. βέλτιον θανεῖν ἅπαξ ἢ διὰ βίον τρέμειν (βλ. καὶ προηγούμενον).

Προτιμότερο νὰ πεθάνῃς μιὰ φορὰ παρὰ νὰ τρέμῃς κάθε μέρα γιὰ τὴ ζωή σου.

Αἴσωπος.

64. βέλτιον ὑφ' ἑτέρου ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐπαινεῖσθαι.

Προτιμότερον νὰ ἐπαινεῖσαι ἀπὸ ἄλλον παρὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου.

Δημοκρίτου Ἀπόσπ. 114 (Diels-Kranz).

65. βίον καλὸν ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ ἔχῃς.

Καλὴ ζωὴ περνᾷς, ἂν μείνῃς ἀνύπανδρος.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 78.

66. βίος ἀνεόρταστος μακρὴ ὁδὸς ἀπανδόκευτος.

Ζωὴ χωρὶς ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις ὁμοιάζει πρὸς μακρὰν ὁδοιπορίαν χωρὶς κανένα πανδοχεῖον κατὰ τὴν διαδρομήν.

Δημοκρίτου Ἀπόσπ. 230 (Diels-Kranz).

67. βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ ῥᾴδιον.

Δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ζήσῃς χωρὶς λύπες τὴ στιγμὴ ποὺ εἶσαι θνητός.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 58.

68. βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.

Βραδέως μὲν νὰ σκέπτεσαι, νὰ ἐκτελῇς ὅμως ταχέως τὰς ἀποφάσεις ποὺ θὰ καταλήξῃς.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 34.

69. βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.

Πρὸ παντὸς τοὺς γονεῖς σου νὰ τιμᾷς πάντοτε καὶ προθύμως.

Φιλήμων.

70. βούλου δ' ἀρέσκειν πᾶσι μὴ σαυτῷ μόνον.

Πρέπει νὰ θέλῃς νὰ ἀρέσκῃς εἰς ὅλους καὶ ὄχι μονον εἰς τὸν ἑαυτόν σου.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 76.

71. βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ.

(Ἐπὶ δωροδοκουμένων διὰ νὰ τηρήσουν σιγήν· ὡσεὶ ἐπὶ τῆς γλώσσης των ἐτοποθετεῖτο βαρὺ νόμισμα μὲ εἰκόνα βοός).

Αἰσχύλου Ἀγαμ. 36.

72. βραδέως ἐγχείρει· δ δ' ἂν ἄρξῃ, διαβεβαιοῦ.

Νὰ μὴ βιάζεσαι νὰ ἀρχίσῃς κάτι· ἀλλ' ὅταν τὸ ἀρχίσῃς, καταπιάσου μαζί του στὰ γεμᾶτα.

Βίας

73. βραδέως μὲν φίλος γίνου, γινόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν· ὁμοίως γὰρ αἰσχρὸν μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἑταίρους μεταλλάττειν.

(Νὰ μὴ σπεύδῃς νὰ γίνεσαι φίλος μὲ κάποιον, ὅταν ὅμως γίνῃς, νὰ προσπαθήσῃς νὰ εἶσαι σταθερός· διότι εἶναι ἐξ ἴσου ἄσχημο τὸ νὰ μὴν ἔχῃς κανένα φίλον ὅπως καὶ τὸ νὰ ἀλλάζῃς συχνὰ φίλους).

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 24.

74. βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς.

Τέρψις προερχομένη ἀπὸ ἀνήθικον ἡδονὴν ποτὲ δὲν διαρκεῖ πολύ.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 362, 23.

75. βραχὺς ὁ βίος ἀνθρώπῳ εὖ πράσσοντι, δυστυχοῦντι δὲ μακρός.

Ἡ ζωὴ εἰς μὲν τὸν εὐτυχοῦντα φαίνεται πὼς διαρκεῖ ὄχι πολύ, εἰς δὲ τὸν δυστυχοῦντα ἀπεναντίας φαίνεται ἀτελείωτη.

Ἀπολλώνιος–Στοβαῖος, Ἀνθολόγ. CXXI 34.(Meineke)

76. βροτοῖς πέφυκε τὸν πεσόντα λακτίσαι.

Εἶναι στὴ φύσι τῶν ἀνθρώπων, ὅποιος σκοντάψῃ στὴ ζωὴ νὰ τοῦ δίνουν μιὰ κλωτσιά.

Αἰσχύλου Ἀγαμ. 885.

77. γάμει δὲ μὴ τὴν προῖκα, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα.

(Νὰ νυμφεύεσαι δὲ ὄχι τὴν προῖκα, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα).

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 98.

78. γαμεῖν ἐκ τῶν ὁμοίων· ἐὰν γὰρ ἐκ τῶν κρειττόνων, δεσπότας, οὐ συγγενεῖς, κτήσῃ.

(Νὰ παίρνῃ κανεὶς γυναῖκα τῆς σειρᾶς του· γιατὶ ἂν πάρῃ ἀπὸ καλύτερο σόϊ, ἀποκτᾷ ἀφεντικὰ καὶ ὄχι συγγενεῖς).

Κλεόβουλος I 63, 9-10 (Diels-Kranz).

79, γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.

Ὁ σκεπτόμενος νὰ νυμφευθῇ ἔχει κι ὅλας πάρῃ τὸ δρόμο τῆς μετανοίας.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 91.

80. γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν.

Προσπάθει δὲ νὰ χαλιναγωγῇς τὴν γαστέρα σου.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 81.

81. γέρων γενόμενος μὴ φρόνει νεώτερα, μηδ' εἰς δνειδος ἕλκε τὴν σεμνὴν πολιάν.

Κι ὅταν γεράσῃς, νὰ μὴν κάνῃς νιοῦ καμώματα, κι οὔτε νὰ λερώνῃς τ' ἄσπρα σου μαλλιά.

Σύγκρισις Μενάνδρ. καὶ Φιλιστ. σ. 366.

82. γῆ πάντα τίκτει καὶ πάλιν κομίζεται.

Ὅλα ἀπὸ τὴ γῆ γεννιοῦνται καὶ σ' αὐτὴν ξαναγυρνοῦν.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 89.

83. γηράσκω δ' ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

Προχωρῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου γήρατος εἰς τὸ βαθὺ διδάσκομαι πάντοτε πολλά.

Σόλωνος ἀποσπ. 22, 7.

84. γλώσσης κρατεῖν, καὶ μάλιστα ἐν συμποσίῳ.

Νὰ συγκρατῇς τὴν γλῶσσάν σου καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὴν διάρκειαν συμποσίου.

Χίλων—Διογ. Λαέρτιος I 69.

85. γνῶθι σαυτόν.

Γνώρισε τὸν ἑαυτόν σου.

Χίλων I 63, 25 (Diels-Kranz).

86. γύμναζε σεαυτὸν πόνοις ἑκουσίοις, ὅπως ἂν δύνῃ καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

Νὰ ἐκγυμνάζεσαι εἰς τοὺς ἑκουσίους κόπους διὰ νὰ ἠμπορῇς νὰ ὑπομένῃς καὶ τοὺς ἀκουσίους.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόν. 21.

87. γυμνοὶ γὰρ ἤλθομεν οἱ πάντες, γυμνοὶ καὶ ἀπελευσόμεθα.

Γυμνοὶ ἤλθομεν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον (γυμνοὶ ἐγεννήθημεν) καὶ γυμνοὶ θὰ ἀπέλθωμεν τοῦ κόσμου τούτου.

Αἰσώπου μῦθοι CDX

88. γυναῖκες, ἃς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται, κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώτατοι.

Οἱ γυναῖκες εἶναι τὰ πιὸ ἀνίκανα πλάσματα γιὰ τὸ καλό. ἐν ᾧ γιὰ ὅλα τὰ κακὰ εἶναι τὰ πιὸ ἱκανὰ καὶ σοφά.

Εὐριπίδου Μήδεια 408.

89. γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.

Ἡ σιγὴ εἶναι στολίδι διὰ τὰς γυναῖκας.

Σοφοκλέους Αἴας 293.

90. γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιόν ἐστ' οἰκίας.

Χρηστὴ σύζυγος εἶναι τὸ τιμόνι τοῦ σπιτιοῦ.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 99.

91. δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων.

Χρειάζονται χρήματα· χωρὶς αὐτὰ δὲν γίνεται τίποτε ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα.

Δημοσθένους Ὀλυνθ. I 20

92. δεῖ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων.

Πρέπει νὰ κάνῃ κανεὶς ὑπομονὴν δι' ὅσα κακὰ τοῦ συμβαίνουν καὶ νὰ αἰσιοδοξῇ διὰ τὸ μέλλον.

Ἰσοκράτους Ἀρχίδαμος 48.

93. δεινὸν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.

Εἶναι τρομερὸς ὁ ὄχλος, ὅταν παρασύρεται ἀπὸ κακοὺς δημαγωγούς.

Εὐριπίδου Ὀρέστης 772.

94. δεῖ τὸ βέλτιστον ἀεί, μὴ τὸ ῥᾷστον ἅπαντας λέγειν.

Οἱ πάντες πρέπει πάντοτε νὰ λέγωμεν ὅ,τι εἶναι ἄριστον καὶ ὄχι ὅ,τι εἶναι εὐκολώτατον.

Δημοσθένους περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ 72.

95. δεῖ τοῖς πολλοῖς τὸν τύραννον ἀνδάνειν.

Ὁ ἡγεμὼν πρέπει νὰ εἶναι εὐχάριστος εἰς τὸν λαόν.

Εὐριπίδου ἀπόσπ. 171.

96. δεσπότης δούλου δεῖται καὶ δοῦλος δεσπότου.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἔχει τὴν ἀνάγκην τοῦ δούλου του καὶ ὁ δοῦλος τὴν ἀνάγκην τοῦ οἰκοδεσπότου.

Ἀριστοτέλους Ἠθ. Εὐδήμια VII 5,4.

97. διὰ γυναικῶν ὕβρεις πολλαὶ τυραννίδες ἀπολώλασιν.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἀκολασίας καὶ αὐθαδείας γυναικῶν ἔχουν ἀφανισθῇ πολλαὶ τυραννίδες.

Ἀριστοτέλης

98. διὰ τοῦτο δύο ὦτα ἔχομεν στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ λέγωμεν.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἔχομεν δύο αὐτιὰ ἀλλὰ ἓν στόμα· διὰ νὰ ἀκούωμεν μὲν περισσότερα, νὰ λέγωμεν δὲ ὀλιγώτερα.

Ζήνων—Διογένης Λαέρτιος VII 23.

99. δίκαια δράσας συμμάχους ἕξεις θεούς.

Ἂν αἱ πράξεις σου εἶναι δίκαιαι, θὰ ἔχῃς συμμάχους σου τοὺς θεούς.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 126.

100. δὶς παῖδες οἱ γέροντες.

Οἱ γέροντες εἶναι δυὸ φορὲς παιδιά.

Πλάτωνος Νόμοι I 646 A.

101. δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν αἰσχρὸν προσκρούειν λίθον.

Εἶναι ἐντροπὴ νὰ σκοντάφτῃ κανεὶς δυὸ φορὲς ἐπάνω στὴν ἴδια πέτρα.

Ζηνόδοτος-Ἔρασμος, Chiliades Adag. 'iteratus error,

102. δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ συνέσεως οὐκ ἀσφαλῆ κτήματα.

Ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος, ὅταν δὲν συνοδεύωνται ἀπὸ σύνεσιν, δὲν εἶναι ἀσφαλῆ ἀποκτήματα.

Δημοκρίτου ἀπόσπ. 77 (Diels-Kranz).

103. δός μοι ποῦ στῶ καὶ τὴν γῆν κινήσω.

Δός μου ἕνα σημεῖον (ἔξω τῆς γῆς) νὰ σταθῶ καὶ ἠμπορῶ νὰ σοῦ κινήσω τὴν γῆν· (ἀνακάλυψις τοῦ μοχλοῦ).

Ἀρχιμήδης.

104. δράσαντι γάρ τι καὶ παθεῖν ὀφείλεται.

Ὅποιος κάνει κακὸν εἰς ἄλλους θὰ πάθῃ καὶ ὁ ἴδιος κατ' ἀνάγκην κακὰ ἀπὸ ἄλλους.

Αἰσχύλου ἀπόσπ. 282 (Dindorf).

105. δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.

Ὅταν πέσῃ ἡ δρῦς, ὅλοι γίνονται ξυλοκόποι ἐπάνω της· (ὅτι ὅταν κανεὶς δυστυχήσῃ, ὅλοι κυττάζουν νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν του).

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 123.

106. δύο ἡμέραι γυναικός εἰσιν ἥδισται, ὅταν γαμῇ τις κακφέρῃ τεθνηκυῖαν.

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς γυναικὸς δύο ἡμέραι εἶναι αἱ πλέον γλυκεῖαι διὰ τὸν σύζυγον, ὅταν τὴν ὑπανδρεύεται καὶ ὅταν τὴν κηδεύῃ.

Ἱππῶναξ, ἀπόσπ. 29 (Bergk).

107. δῶρα πείθειν καὶ θεοὺς λόγος.

Κάποια παροιμία λέγει, πὼς τὰ δῶρα ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ πείθουν καὶ τοὺς θεοὺς ἀκόμη.

Εὐριπίδου Μήδεια 964.

108. ἐὰν ἔχωμεν χρήματα, ἕξομεν φίλους.

Ἐὰν ἔχωμεν χρήματα, θὰ ἀποκτήσωμεν φίλους.

Μένανδρος.

109. ἐὰν ᾖς φιλομαθής, ἔσει πολυμαθής.

Ἂν ἀγαπᾷς τὴν μάθησιν (καὶ εἶσαι μελετηρός), σύντομα θὰ μάθῃς πολλά.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 18.

110. εἴπερ ἴσην ῥώμην γνώμῃ, Δημόσθενες, εἶχες, οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

Ἂν εἶχες σωματικὴν δύναμιν ἴσην πρὸς τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σου, ποτὲ δὲν θὰ ἐκυριάρχουν τῶν Ἑλλήνων οἱ Μακεδόνες.

Πλουτάρχου Δημο-θένης XXX.

111. εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

Ὁ καλλίτερος οἰωνὸς διὰ τὸν πολεμιστὴν εἶναι νὰ μάχεται ὑπὲρ τῆς πατρίδος του· (ἀπάντησις τοῦ Ἕκτορος, ὅταν τοῦ εἶπον ὅτι οἱ οἰωνοὶ ἦσαν δυσμενεῖς).

Ὁμήρου Ἰλιάδος Μ 243.

112. ἐκ τοῦ ὁρᾶν γίγνεται τὸ ἐρᾶν.

(Ὅτι, ὅταν συχνοβλέπωνται ὁ νέος καὶ ἡ νέα, ἐρωτεύεται συχνὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον).

113. ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖς.

(Ἐπὶ τερατολόγων).

Διογενιανὸς II 67 (Corp. Paroem. Gr., E. L. A LEUTSCH).

114. ἐμοῦ θανόντος γαῖα μειχθήτω πυρί· οὐδὲν μέλει μοι· τἀμὰ γὰρ καλῶς ἔχει.

Μετὰ τὸν θάνατόν μου ἂς μὴ μείνῃ πέτρα ἐπὶ πέτρας· δὲ δίνω δεκάρα· τὰ δικά μου μιὰ φορὰ εἶναι ἐν τάξει.

Τραγικῶν ἀδέσπ. 513.

115. ἕνα... ἀλλὰ λέοντα.

(Πρὸς δήλωσιν τοῦ ὅτι κάποιο μοναδικὸν ἔμψυχον ἢ ἄψυχον προϊὸν εἶναι ὑπερφυσικῆς ἀξίας).

Αἰσώπου μῦθοι 167 I 2 (Hauszath).

116. ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.

Εἶναι κατὰ κάποιο τρόπο ἔμφυτο νόσημα τοῦ τυράννου, νὰ μὴ ἐμπιστεύεται τοὺς φίλους του.

Αἰσχύλου Προμηθ. Δεσμώτης 224.

117. ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα.

(Ὅτι καὶ ἀπὸ τὸ ἐλάχιστον πρᾶγμα διαγινώσκεται ἡ ταυτότης ἑνὸς προσώπου, ζῴου κλπ.).

Ἀλκαῖος—Πλούταρχος, περὶ τῶν ἐκλελοιπότων χρηστηρίων III.

118. ἐπεὰν ἡμίονοι τέκωσι.

Ὅταν γεννήσουν τὰ μουλάρια (δηλ. ποτέ).

119. ἐπὶ δυοῖν ὁρμεῖν.

Ἔχω ρίξῃ καὶ τὶς δύο ἄγκυρες τοῦ πλοίου· ἔχω ἀγκυροβολήσῃ καὶ μὲ τὶς δύο ἄγκυρες (ἔχω δηλ. λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν δυσκόλων καταστάσεων).

120. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.

Στέκεται ἐπάνω στὴν κόψι τοῦ ξυραφιοῦ (ὅτι κάτι εὑρίσκεται εἰς κρισιμωτάτην θέσιν).

Ὁμήρου Ἰλιάδος Κ 173.

121. ἑπτὰ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν Ὁμήρου· Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφών, Σαλαμίς, Ἴος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

Ἑπτὰ πόλεις φιλονικοῦν διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ Ὁμήρου.

A. Gellius N.A. III 11.

122. ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος.

Ἡ δουλειὰ δὲν εἶναι ντροπή· ντροπὴ εἶναι νὰ κάθεσαι καὶ νὰ μὴν κάνῃς τίποτε.

Ἡσιόδου Ἔργα κλπ. 311.

123. ἔργον εὑρεῖν συγγενῆ πένητός ἐστιν· οὐδεὶς γὰρ ὁμολογεῖ ἑαυτῷ προσήκειν τὸν βοηθείας τινὸς δεόμενον· αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ.

Εἶναι δύσκολον νὰ εὕρῃς συγγενῆ πτωχοῦ· διότι κανεὶς δὲν ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι συγγενής του ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην βοηθείας· διότι μόλις τὸ ὁμολογήσῃ περιμένει νὰ τοῦ ζητηθῇ καὶ βοήθεια.

Μενάνδρου Ἀδελφοὶ β', Ἀπόσπ. 6 (Körte).

124. ἔρως ἀνίκατε μάχαν.

Ἔρωτα σὺ ἀκαταμάχητε...

Σοφοκλέους Ἀντιγ. 781.

125. ἐσμὲν οἱόν ἐσμεν, οὐκ ἐρῶ κακόν, γυναῖκες.

Εἴμαστε αὐτὸ ποὺ εἴμαστε—δὲν θὰ πῶ τί εἴδους κακὸν—εἴμαστε γυναῖκες.

Εὐριπίδου Μήδεια 889.

126. ἔσσετ' ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή

Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, ποὺ θὰ ἀφανισθῇ κάποτε καὶ ἡ ἱερὰ πόλις τοῦ Ἰλίου·

Ὁμήρου Ἰλιάδος Δ 164· Ζ 448.

127. ἔστ' ἐλπὶς ἡ βόσκουσα τοὺς πολλοὺς βροτῶν.

Τοὺς περισσοτέρους θνητοὺς τοὺς βοσκάει (τοὺς τρέφει) ἡ ἐλπίδα.

Σοφοκλέους ἀπόσπ. 862.

128 ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου κρείσσων γένοιτ' ἄν. ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.

Κάποτε - κάποτε ἡ σιγὴ θὰ μποροῦσε νὰ ἀποδειχθῇ προτιμοτέρα ἀπὸ τὸν λόγον· ἀλλὰ κάποτε ὁ λόγος ἀπὸ τὴν σιγήν.

Εὐριπίδου Ὀρέστης 638.

129. ἔστι δὲ μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός· ἡ μὲν γὰρ ἑαυτῆς οἶδεν υἱόν, ὁ δὲ οἴεται.

Ἡ μητέρα ἀγαπᾷ τὰ τέκνα περισσότερον ἀπὸ τὸν πατέρα· διότι αὐτὴ μὲν γνωρίζει ὅτι εἶναι ἰδικά της, ἐνῷ ἐκεῖνος ἁπλῶς τὸ νομίζει.

Μενάνδρου ἀδήλων ἀπόσπ. 112 (Meineke).

130. ἐς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν μοι δοκῶ.

Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν θὰ καταφέρω ἀπολύτως τίποτε (ἐπὶ ματαιοπονούντων).

Λουκιανοῦ Τίμων, 18.

131. ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὔποτ' ἂν πάθοις βλάβην.

Δυσπιστῶν πρὸς τοὺς ἐχθρούς σου δὲν θέλεις ποτὲ ὑποστῇ βλάβην.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 164.

132. ἕως κόρακες λευκοὶ γένωνται.

Ἕως ὅτου νὰ ἀσπρίσουν τὰ κοράκια· δηλ. ποτέ.

133. Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει

Ὁ θεὸς μισεῖ καὶ ἀπεχθάνεται τὰς μεγαλαυχίας τῶν ἀλαζόνων.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη, 128.

134. ζηλωτὸς ὅστις ηὐτύχησεν εἰς τέκνα.

Εἶναι ἀξιοζήλευτος ὁποιος ὑπῆρξεν εὐτυχὴς στὰ παιδιά του.

Εὐριπίδου Ὀρέστης, 542.

135 ζῇ χύτρα, ζῇ φιλία.

Ὅσο ἔχεις καὶ κρατιέσαι ἀπὸ παράδες ἔχεις καὶ φίλους.

136. ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν.

Ἡ ἅμαξα σύρει τὸν βοῦν! πρβλ. βάζοντας τὸ κάρο μπρὸς ἀπὸ τὸ ἄλογο!

Λουκιανοῦ Νεκρικοὶ διάλογοι VI 2.

137. ἡ ἀρχὴ ἥμισυ τοῦ παντός.

Ἕνα καλὸ ἀρχίνισμα μιᾶς ἐργασίας ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης ἐργασίας (βλ. καὶ ἀριθ. 140).

Ἀριστοτέλους Ἠθ. Νικομ. 1098 b 7.

138 ἡ γὰρ Κύπρις πέφυκε τῷ σκότῳ φίλη· τὸ φῶς δ' ἀνάγκην προστίθησι σωφρονεῖν

Ἡ Ἀφροδίτη καὶ τὰ ἀφροδίσια ἀγαποῦν τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, ἐν ᾧ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐξαναγκάζει πρὸς σωφροσύνην.

Εὐριπίδου Ἀπόσπ. 524.

139. ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν.

Πολλοὺς τοὺς κατέστρεψε ἡ γλῶσσα τους.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 205.

140. ἡ δ' ἀρχὴ λέγεται ἥμισυ εἶναι παντός.

Λέγεται δὲ ὅτι ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου· βλ. καὶ ἀρ. 137·

141. ἡδέως μὲν ἔχε πρὸς ἅπαντας, χρῶ δὲ τοῖς βελτίστοις.

Μὲ καλωσύνην μὲν νὰ φέρεσαι πρὸς ὅλους, νὰ συναναστρέφεσαι ὅμως τοὺς ἀρίστους.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον, 20.

142. ἥδιστον ἄκουσμα ἔπαινος.

Τὸ πλέον γλυκὺ ἄκουσμα εἶναι τὸ ἄκουσμα τοῦ ἐπαίνου.

Ξενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα, II 1,31.

143. ἦθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.

Τὸ ἦθος ἑνὸς ἀνθρώπου ἐλέγχεται μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 219.

144. ἡ κόμη τοὺς μὲν καλοὺς εὐπρεπεστέρους ὀρᾶσθαι ποιεῖ, τοὺς δὲ αἰσχροὺς φοβερωτέρους.

Ἡ κόμη (τὰ μαλλιὰ) τοὺς ὡραίους τοὺς κάνει νὰ φαίνωνται ὡραιότεροι, ἐν ᾧ τοὺς ἄσχημους τοὺς ἀσχημίζει πιὸ πολύ.

Πλουτάρχου Λύσανδρος, 1 2.

145. ἡλιξ ἥλικα τέρπει.

Πρβλ. γέρων γέροντι γλῶτταν ἡδίστην ἔχει, παῖς παιδί·

Πλάτωνος Φαῖδρος, 240 c.

146. ἡ μὲν γὰρ φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν, ἡ δὲ μάθησις δίχα φύσεως ἐλλιπές, ἡ δ' ἄσκησις χωρὶς ἀμφοῖν ἀτελές.

Διότι ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ μάθησιν εἶναι κάτι τὸ τυφλόν· ἀλλὰ καὶ ἡ μάθησις χωρὶς φύσιν ἐπιδεκτικὴν μαθήσεως εἶναι κάτι τὸ ἐλλιπές· ἡ δὲ ἄσκησις χωρὶς τὰ δύο ἄλλα, δηλ. χωρὶς φύσιν καὶ μάθησιν, εἶναι κάτι τὸ ἀτελές.

Πλούταρχος, Περὶ παίδων ἀγωγῆς IV.

147. ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ῥώμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν.

Ἡ μὲν ἀντοχὴ τοῦ σώματος φθίνει κατὰ μικρόν, ἐν ᾧ ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς τῶν γενναίων δὲν γηράσκει ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ξενοφῶντος Ἀγησίλαος, XI 14.

148. ἡ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλέστερον.

Εἰς ὅλα τὰ πράγματα ἡ μέση ὁδὸς εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα (ὅτι αἱ ἀκρότητες, αἱ ὑπερβολαί, πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται).

Μένανδρος.

149. ἡ πόλις ἡμῶν τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι.

Ἡ πόλις μας ἔχει καταστήσει τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι ὄνομα ὄχι πλέον τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς διανοίας.

Ἰσοκράτους Πανηγυρικός, 51.

150. ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς = ἢ ταύταν ἢ ἐπὶ ταύτας.

Ἢ θὰ γυρίσῃς ἀπὸ τὸν πόλεμον φέρων τὴν ἀσπίδα σου ἢ νὰ σὲ φέρουν ἐξαπλωτὸν (νεκρὸν) ἐπάνω εἰς αὐτήν.

Πλουτάρχου Λακαινῶν ἀποφθέγματα, 16.

151. ἡ τέχνη μιμεῖται τὴν φύσιν.

Ἡ τέχνη ἀπομιμεῖται τὴν φύσιν· παίρνει ὡς μοντέλλο της τὴν φύσιν.

Ἀριστοτέλους Φυσικὰ II 194α, 21.

152. ἡ τέχνη τέλειος, ἡνίκ' ἂν φύσις εἶναι δοκῇ.

Ἡ τέχνη τότε εἶναι τελεία, ὅταν φαίνεται ὅτι εἶναι πραγματικὴ φύσις.

Λογγῖνος, Περὶ ὕψους XXII 2.

153. ηὔχετο δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς ἁπλῶς τἀγαθὰ διδόναι, ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας ὁποῖα ἀγαθὰ ἐστι.

Ηὔχετο εἰς τοὺς θεοὺς ἁπλῶς νὰ παρέχουν τὰ ἀγαθά, διότι ἐπίστευεν, ὅτι οἱ θεοὶ γνωρίζουν ποῖα εἶναι ἀγαθὰ καὶ ποῖα δὲν εἶναι.

Ξενοφῶντος Ἀπομν. I 3, 2.

154· ἡ φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.

Ἡ ἀγάπη τοῦ χρήματος γεννᾷ ὅλα τὰ κακά.

Ψευδο-Φωκυλίδου Γνῶμαι 42.

155. θανάτῳ πάντες ὀφειλόμεθα

Ὁ θάνατος εἶναι τὸ χρέος ποὺ πρέπει νὰ πληρώσωμε ὅλοι μας.

156. θανεῖν βροτοῖσι πημάτων ἀπαλλαγή.

Ὁ θάνατος γιὰ τοὺς θνητοὺς εἶναι ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰς συμφοράς των.

Αἰσχύλου Π.Δ., 754.

157. θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.

Πιὸ καλὴ μιὰ στάλα τύχης ἀπὸ ἕνα πιθάρι μυαλά.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 240.

158. θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις.

Ὅταν εἶναι θέλημα θεοῦ μπορεῖς καὶ σ' ἕνα ἄχυρο ἐπάνω νὰ ταξιδεύσῃς.

Εὐριπίδου Θυέστης, Ἀπόσπ. 397.

159. Θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.

(Ἡ ἔκβασις μιᾶς προσπαθείας κ. τ. ὁ. εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν θεῶν· ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ θεοῦ).

Ὁμήρου Ἰλιάδος P 514.

160. ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.

Τὰς συμφορὰς τῶν φίλων νὰ τὰς θεωρῇς ἰδικάς σου.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 263.

161. ἵππου μὲν ἀρετὴν ἐν πολέμῳ, φίλου δὲ πίστιν ἐν ἀτυχίᾳ κρίνομεν.

Τοῦ ἁλόγου τὴν γενναιότητα τὴν κρίνομεν εἰς τὸν πόλεμον, τοῦ δὲ φίλου τὴν πίστιν τὴν κρίνομεν εἰς τὴν δυστυχίαν.

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι, IX 10.

162. ἴσον ἐστὶν ὀργῇ καὶ θάλασσα καὶ γυνή.

Θάλασσα καὶ γυναίκα μοιάζουν στὸ θυμό·

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 264.

163. ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστίν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.

Ὁ ὄχλος ἔχει ἰσχύν, ἀλλὰ δὲν ἔχει νοῦν.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 265.

164. ἰσχὺς καὶ τεῖχος καὶ ὅπλον σοφοῦ ἡ φρόνησις.

Ἡ φρόνησις τοῦ σοφοῦ εἶναι ἡ ἰσχύς του καὶ τὸ τεῖχός του καὶ τὸ ὅπλον του.

Πυθαγόρας–Στοβαῖος, Ἀνθολογ. III 24.

165. ἰχθὺν νήχεσθαι διδάσκεις.

Δασκαλεύεις τὸ ψάρι νὰ κολυμβᾷ (εἰρωνικῶς ἐπὶ τῶν λεγόντων πράγματα πασίγνωστα καὶ νομιζόντων πὼς κάτι κάνουν).

Μακάριος, Παροιμίαι, IV 83.

166. Καδμεία νίκη

Νίκη ποὺ ἐστοίχισε περισσότερα ἀπὸ τὰ κέρδη πού προσεπόρισε· πρβλ. Πύρρειος Νίκη.

Ἡροδότου I 166.

167. καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων.

Ὁ κεραμεὺς μισεῖ τὸν κεραμέα καὶ ὁ τεκτων τὸν τέκτονα (ὅτι οἱ ὁμότεχνοι ποτὲ δὲν τὰ πηγαίνουν καλά).

Ἡσιόδου Ἔργα κλπ., 25.

168. κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.

Ἐὰν συναναστρέφεσαι κακούς, θὰ γίνῃς καὶ σὺ κακός.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 274.

169. κρεῖττον τοῖς ποσὶν ὀλισθεῖν ἢ τῇ γλώσσῃ.

Εἶναι προτιμότερο νὰ γλιστρήσουν τὰ πόδια σου παρὰ ἡ γλῶσσά σου.

Ζήνων–Διογ. Λαέρτιος, VII 26.

170. κρεῖττον εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν· οἱ μὲν γὰρ νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντας ἐσθίουσιν.

Προτιμότερο νὰ πέσῃς σὲ κοράκια παρὰ σὲ κόλακες· γιατὶ οἱ κόρακες τρῶνε πτώματα, ἐνῶ οἱ κόλακες ζωντανούς.

Ἀντισθένης–Διογ. Λαέρτιος VI 4.

171. Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται.

Καλλίμαχος, Ὕμνος πρὸς Δία, 8.

171. κρίνει φίλους ὁ καιρὸς ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.

Ὅπως ἡ γνησιότης τοῦ χρυσοῦ ἐλέγχεται μὲ τὸ πῦρ, ἔτσι καὶ τοὺς πιστοὺς φίλους τοὺς δοκιμάζομεν εἰς τὰς δυστυχίας.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 276.

173. λάθε βιώσας.

Φρόντισε νὰ περάσῃς τὴν ζωήν σου ὅσον τὸ δυνατὸν πιὸ ἀθόρυβα· χωρὶς ἐπιδείξεις κλπ.

Δημοκρίτου–Μακάριος, Παροιμ. V 47.

174. λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος· λαός τοι καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ ἀκατάσχετα πάντα.

Καμμιὰ ἐμπιστοσύνη νὰ μὴν ἔχῃς στὸ λαό· ὁ ὄχλος εἶναι εὐμετάβλητος. Λαὸς καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ εἶναι καὶ τὰ τρία στοιχεῖα ποὺ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀναχαιτίσῃ.

Ψευδο–Φωκυλίδου Γνῶμαι, 95-96.

175. λύπης δὲ πάσης γίνετ' ἰατρὸς χρόνος.

Ὁ χρόνος θεραπεύει πᾶσαν λύπην.

Διφίλου ἀδήλων, ἀπόσπ. 36 (Meineke).

176. μέγα βιβλίον μέγα κακόν.

Τὸ ὀγκῶδες βιβλίον εἶναι μεγάλη συμφορά.

Καλλίμαχος, ἀπόσπ. 465 (Pfeiffer).

177. μέγας δὲ πλευρὰ βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.

Καὶ τὸ βώδι εἶναι μεγαλόσωμο κι ὅμως μὲ ἕνα μικρὸ ραβδὶ τὸ πηγαίνομε κεῖ ποὺ θέλομε.

Σοφοκλ. Αἴας, 1253.

178. μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.

Θεωρῶ τιποτένιον ὁποιον ἀγαπᾷ ἕνα φίλο του περισσότερο ἀπὸ τὴν πατρίδα του.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη, 182.

179· μέτρον ἄριστον.

Ἡ μετριοπάθεια εἶναι τὸ ἄριστον· ἡ μέση ὁδὸς εἶναι ἡ ἀσφαλεστάτη.

Κλεόβουλος I 63, 2 (Diels-Kranz).

180. μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς.

Ποτὲ μὴ βγάλῃς ἀπόφασιν πρὶν ἀκούσῃς καὶ τὰ δύο μέρη.

Φωκυδίδου Γνῶμαι, 87.

181. μηδὲν ἄγαν.

Τίποτε εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν.

Χίλων ἢ Σόλων ἢ Θαλῆς κλπ.–Θεόγν. 335.

182. μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις.

Κανένα νὰ μὴ κάνῃς φίλον προτοῦ ἐξετάσῃς, πῶς φέρθηκε στοὺς φίλους του ὡς τώρα.

Ἰσοκράτους Πρὸς Δημόνικον, 24.

183. μηδέποτε δοῦλον ἡδονῆς σαυτὸν ποίει· λάγνης γυναικὸς ἔστιν οὐκ ἀνδρὸς τόδε.

Μὴν ἀφίνεις τὸν ἑαυτόν σου νὰ γίνεται δοῦλος τῆ ἡδονῆς· αὐτὸ εἶναι ἴδιον λάγνης γυναικὸς καὶ οὐχ ἀνδρός.

Ἀναξανδρίδου ἀδήλων, ἀπόσπ. 9 (Meineke).

184. μηδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἔλπιζε λήσειν· καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σεαυτῷ γε συνειδήσει.

Μὴ ἐλπίσῃς ποτέ σου, ὅτι κάνοντας κάτι αἰσχρὸ θὰ διαφύγῃς τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων· γιατὶ καὶ ἂν ὅλους τοὺς ξεγελάσῃς, ἡ συνείδησίς σου βεβαίως δὲν ξεγελοιέται καὶ θὰ σὲ ἐλέγχῃ.

Ἰσοκράτους Πρὸς Δημόν. 16.

185. μὴ εἰς τὴν αὔριον ἀναβάλλου· ἡ γὰρ αὔριον οὐδέ ποτε λαμβάνει τέλος.

Νὰ μὴ ἀναβάλλῃς διὰ τὴν αὔριον· διότι αὐτὴ ἡ αὔριον δὲν τελειώνει ποτέ· (ὅτι δηλ. ὁ ἀναβλητικὸς οὐδέποτε πραγματοποιεῖ τι).

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

186. μὴ ἐν πολλοῖς ὀλίγα λέγε, ἀλλ' ἐν ὀλίγοις πολλά.

Μὴ λέγε ὀλίγα μὲ πολλὰ λόγια, ἀλλὰ πολλὰ μὲ λίγα λόγια.

Πυθαγ.–Στοβαῖος, Ἀνθολόγ. XXXV 8.

187. μὴ νουθέτει γέροντ' ἁμαρτάνοντά τι· δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.

Μὴ χάνεις τὸν καιρόν σου νουθετῶν γέροντα, ὅταν πέφτῃ ἔξω σὲ κάτι· εἶναι δύσκολον πρᾶγμα νὰ μεταφυτεύσῃς ἕνα γέρικο δένδρο.

Φιλήμονος ἀδήλων, ἀπόσπ. 54 (Meineke).

188. νεκρὸν ἰατρεύειν καὶ γέροντα νουθετεῖν ταὐτόν.

Τὸ νὰ προσπαθῇς νὰ νουθετήσῃς γέροντα εἶναι τὸ ἴδιο ὡσὰν νὰ προσπαθῇς νὰ θεραπεύσῃς νεκρόν.

189. νέοις τὸ σιγᾶν κρεῖττόν ἐστι τοῦ λαλεῖν.

Διὰ τοὺς νέους εἶναι προτιμότερον νὰ σιωποῦν παρὰ νὰ ὁμιλοῦν.

190. νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον οὕτω γὰρ οὔτ' εὐτυχῶν ἔσει περιχαρής, οὔτε δυστυχῶν περίλυπος.

Οὐδὲν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων νὰ θεωρῇς ἐξησφαλισμένον· διότι τοιουτοτρόπως καὶ ὅταν εὐτυχῇς δὲν θὰ χαίρεσαι ὑπερβολικά, καὶ ὅταν δυστυχῇς δὲν θὰ γίνεσαι περίλυπος.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 42.

91. ξίφους πληγὴ κουφοτέρα γλώσσης· τὸ μὲν γὰρ σῶμα, ἡ δὲ τὴν ψυχὴν τιτρώσκει.

Ἡ γλῶσσα πληγώνει πιὸ βαθειὰ ἀπὸ τὸ ξίφος· δ ὅτι ἐκεῖνο πληγώνει τὸ σῶμα, ἐνῶ αὐτὴ πληγώνει τὴν ψυχήν.

Πυθαγόρας.

192. ὁ γέρων δὶς παῖς.

Ὁ γέρων εἶναι δύο φορὲς παιδί.

Πλάτωνος Νόμοι, I 646 A.

193. ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

Ὁ ἀγράμματος ἄνθρωπος δὲν βλέπει κι ἂς ἔχει μάτια.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι, 438.

194. ὁ δὲ πλοῦτος ἡμᾶς, καθάπερ ἰατρὸς κακός, πάντας βλέποντας παραλαβὼν τυφλοὺς ποιεῖ.

Ὁ δὲ πλοῦτος μᾶς παραλαμβάνει ὅλους βλέποντας καὶ σὰν κακὸς ἰατρὸς μᾶς κάνει ὅλους τυφλούς.

Ἀντιφάνους ἀδήλων, ἀπόσπ. 61 A, B (Meineke).

195. οἷα κεφαλὴ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει !

Τί κρῖμα! τόσο ὡραῖο κεφάλι καὶ νὰ μὴν ἔχῃ κουκκούτσι μυαλὸ μέσα.

Αἰσώπου Μῦθοι, 27 I 3 (Hauszach).

196. οἱ αὐτοὶ περὶ τῶν αὐτῶν τοῖς αὐτοῖς τὰ αὐτά.

Τὰ αὐτὰ πρόσωπα λέγοντα τὰ ἴδια πράγματα πρὸς τὰ ἴδια πάντοτε πρόσωπα περὶ τῶν ἰδίων πραγμάτων (περὶ κουραστικῆς ἐπαναλήψεως).

197. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.

Οἱ ἄνδρες ἀπὸ δειλία ἀποδείχτηκαν γυναῖκες, καὶ οἱ γυναῖκες ἔδειξαν ἀνδρεία σὰν ἄνδρες.

Ἡροδότου VIII, 88.

198. οἱ μὲν ζῶσιν, ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δ' ἐσθίει, ἵνα ζῇ.

Ἐκεῖνοι μὲν ζοῦν διὰ νὰ τρῶνε, αὐτὸς δὲ τρώγει διὰ νὰ ζῇ.

Ἀθηναίου IV 158 f.

199. οἱ μὲν λοιποὶ ζῶσιν, ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δὲ ἐσθίω ἵνα ζῶ.

Οἱ ἄλλοι ζοῦν διὰ νὰ τρώγουν, ἐνῶ ἐγὼ τρώγω διὰ νὰ διατηροῦμαι εἰς τὴν ζωήν.

Σωκράτης–Στοβαῖος, Ἀνθολογ. VII 21

200. ὁ κόσμος σκηνή, ὁ βίος πάροδος.

Ὁ κόσμος εἶναι μία σκηνὴ θεάτρου, ἡ ζωὴ δὲ εἶναι μία πρᾶξις τοῦ δράματος.

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι, XII 58.

201. ὁ κόσμος σκηνή, ὁ βίος πάροδος· ἦλθες, εἶδες, ἀπῆλθες.

Ὁ κόσμος εἶναι μία σκηνὴ θεάτρου, ὅπου ἡ ζωὴ τοῦ ἀτόμου εἶναι μία πρᾶξις δράματος· ἦλθες, εἶδες, ἀπῆλθες.

Δημόκριτος II 165, 7 (Diels-Kranz).

202. ὁ λύκος τὴν τρίχα οὐ τὴν γνώμην ἀλλάττει.

Ὁ λύκος ἀλλάζει τρίχα ἀλλὰ δὲν ἀλλάζει γνώμην.

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι, XII 66.

203. ὁ μὴ δαρεὶς οὐ παιδεύεται.

Ὅποιος δὲ φάῃ ξύλο δὲν γίνεται ἄνθρωπος.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 422.

204. ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.

Ὅποιον ἀγαποῦν οἱ θεοὶ πεθαίνει νέος.

Μενάνδρου ἀπόσπ. 111 (Körte).

205. ὃν οὐ τύπτει λόγος οὐδὲ ῥάβδος.

Ὅποιος εἶν' ἀναίσθητος εἰς πλῆγμα λόγου, αὐτὸς δὲν αἰσθάνεται οὔτε τὸ κτύπημα ῥάβδου.

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι, XII 77.

206. ὅπου γυναῖκες εἰσί, πάντ' ἐκεῖ κακά.

Ὅπου ὑπάρχουν γυναῖκες, ἐκεῖ ὅλα εἶναι κακά.

Μενάνδρου Supplementum Γνωμ. Μονοστ. 57.

207. ὁρᾶτ' ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος.

Κυττάξτε πόσο ἄπιστο εἶναι τὸ γυναικεῖο φῦλο.

Εὐριπίδου I. T. 1298.

208. ὅρκους ἐγὼ γυναικὸς εἰς ὕδωρ γράφω.

Τοὺς ὅρκους τῆς γυναικὸς τοὺς γράφω στὸ νερό· δηλ. τοὺς θεωρῶ ὡς ἀνυπάρκτους.

Σοφοκλέους ἀπόσπ. 742.

209. οὐδὲ γὰρ ἄνευ σμικρῶν τοὺς μεγάλους φασὶν οἱ λιθολόγοι λίθους εὖ κεῖσθαι.

Οἱ λιθολόγοι λέγουν πὼς χωρὶς τοὺς μικροὺς λίθους οὔτε οἱ μεγάλοι στέκονται καλά.

Πλάτωνος Νόμοι, X 902 E.

210. οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.

Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ εἶναι ὁ ἴδιος σοφὸς σ' ὅλα.

Θεόγνιδος 902.

211. οὐδὲν ἀλυσιτελέστερόν ἐστι φιλοδοξίας.

Δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα περισσότερον ἀνωφελὲς ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν

Θεόφραστος—Διογένης Λαέρτιος V 2, 41.

212. οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε· τοῦτο καὶ πόλεις πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησι δόμων· τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἴστασθαι βροτῶν.

Δὲν καθιερώθη ποτὲ ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος πιὸ ὀλέθριο ἔθιμο ἀπὸ τὸν ἄργυρον (ἀπὸ τὸ χρῆμα)· αὐτὸ ἐκπορθεῖ πόλεις· αὐτὸ ξεσηκώνει ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ σπίτια τους· αὐτὸ παρασύρει καὶ διαστρέφοντας τὰ καλὰ μυαλὰ τὰ σπρώχνει πρὸς αἰσχρὰς πράξεις.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη, 295.

213. οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον.

Δὲν ὑπάρχει θηρίον πιὸ ἀκαταμάχητο ἀπὸ τὴν γυναῖκα.

Ἀριστοφάνους Λυσιστράτη, 1014.

214. οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνή, κακόν.

Οὐδὲν κακὸν εἶναι τόσον τρομερὸν ὅσον ἡ γυνή.

Εὐριπίδου ἀπόσπ.

215. οὐδὲν οὕτω πιαίνει τὸν ἵππον ὡς βασιλέως ὀφθαλμός.

Τίποτε δὲν παχαίνει τὸ ἄλογο τόσον, ὅσον τὸ μάτι τοῦ βασιλιᾶ (ἡ ματιά, ἡ προσωπικὴ περιποίησις τοῦ κυρίου του).

Πλουτάρχου Περὶ Παίδων Ἀγωγῆς, XIII 9 D.

216. οὐδὲν σιωπῆς ἔστι χρησιμώτερον.

Δὲν ὑπάρχει τίποτε περισσότερον χρήσιμον ἀπὸ τὴν σιωπή.

Μένανδρος Ἀπόσπ. 288 (Meineke).

217. οὐδέποτ' ἀθυμεῖν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ, τὰ βελτίω δὲ προσδοκᾶν ἀεί.

Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἀπογοητεύεται ὁ δυστυχῶν, ἀλλὰ ποέπει πάντα νὰ προσδοκᾷ καλλίτερες ἡμέρες.

Ἀπολλοδώρου Παιδίον, ἀπόσπ. 9 (Edmonds).

218. οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τραχὺν ἐχῖνον.

Τὸν ἀχινὸ δὲν θὰ μπορέσῃς ποτὲ νὰ τὸν λειάνῃς.

Ἀριστοφάνους Εἰρήνη, 1086.

219. οὐδὲ σ' ἀρέσκει τὸ παρόν, τὸ δ' ἀπὸν φίλτερον ἡγεῖ.

Καὶ δὲν σοῦ ἀρέσει τὸ παοὸν (ὅ,τι δηλ. ἔχεις), ἀλλὰ ὅ,τι σοῦ λείπει (ὅ,τι δὲν ἔχεις) τὸ νομίζεις ἀγαπητότερον.

Εὐριπίδου Ἱππόλ. 184.

220. οὐ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον ἐσθ' ὁ πλοῦς.

Δὲν ἠμπορεῖ ὁ καθένας νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Κόρινθον.

Ζηνόβιος, Παροιμίαι, V 37 (Wachsmyth-Hense).

221. οὔτε παρὰ νεκροῦ ὁμιλίαν, οὔτε παρὰ φιλαργύρου χάριν δεῖ ζητεῖν.

Ὅπως ἀπὸ νεκρὸν δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῇς νὰ σοῦ μιλήσῃ, ἔτσι καὶ ἀπὸ φιλάργυρον δὲν πρέπει νὰ ζητᾷς νὰ σοῦ κάμῃ χάριν.

Σωκράτης—Στοβ., Ἀνθολ. X 55 (Wachsmyth-Hense).

222. ὄχλος ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων καὶ ἀσυνετώτατον.

Ὁ ὄχλος εἶναι τὸ πιὸ ἀστάθμητο καὶ πιὸ ἀσύνετο πρᾶγμα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.

Δημοσθένους XIX 136.

223. ὁ χοῖρος ἥδεται κόπροις καὶ βορβόρῳ.

Ὅπως ὁ χοῖρος χαίρεται σὰν κυλιέται στὶς κοπριὲς καὶ στὸ βόρβορο, ἔτσι καὶ ὁ... κάθε βρωμάνθρωπος χαίρεται στὶς παλιανθρωπιές.

Κλήμης Ἀλεξανδρεύς

224. πάντων δ' ὅσ' ἐστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει γυναῖκές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτόν.

Ἀπὸ ὅλα τὰ ἔμψυχα καὶ μὲ σκέψι πλάσματα οἱ γυναῖκες εἴμαστε τὸ πιὸ ἄθλιο πλάσμα.

Εὐριπίδου Μήδεια, 230.

225. παρέρχεται ὡς ὄναρ ἥβη.

Ἡ περίοδος τῆς ἥβης περνάει σὰν ὄνειρο.

Θεοκρίτου Εἰδύλλια XXVII 8.

226. πενία καθ' αὑτὴν ἐστιν ἰσχυρὰ νόσος· ἔρωτα προσλαβοῦσα δύο νόσους νοσεῖς.

Ἡ πενία καθ' ἑαυτὴν εἶναι τρομερὰ νόσος· ἂν μάλιστα προστεθῇ σ' αὐτὴν καὶ ὁ ἔρωτας, τότε ἔχεις δυὸ ἀρρώστειες.

Φιλιστίων, Μεν. καὶ Φιλιστ. Γνῶμαι, 53

227. περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν.

Νὰ θεωρῇς ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ ἀφήσῃς εἰς τὰ παιδιά σου καλὴν φήμην παρὰ μ γαν πλοῦτον.

Ἰσοκράτους πρὸς Νικοκλέα, 32.

228. πίθηκος ὁ πίθηκος κἂν χρυσᾶ ἔχῃ σάνδαλα.

Ὁ πίθηκος εἶναι πίθηκος ἔστω καὶ ἂν φορέσῃ χρυσᾶ σανδάλια.

Μακάριος, Παροιμίαι, VII 12.

229. πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

Γιὰ τὴ νεαρὴ γυναῖκα εἶναι πικρὸ πρᾶγμα ὁ ἡλικιωμένος σύζυγος.

Εὐριπίδου Φοίνιξ, ἀπόσπ. 807.

230. πλοῦτος ἀλόγιστος προσλαβὼν ἐξουσίαν καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας ἀνοήτους ποιεῖ.

Πλοῦτος χωρὶς σύνεσιν, ὅταν ἀποκτᾷ καὶ ἐξουσίαν, καθιστᾷ ἀνοήτους καὶ ἐκείνους ποὺ ἐθεωροῦντο μυαλωμένοι.

Μενάνδρου ἀδήλων ἀπόσπ. 119 (Meineke).

231. πολλῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν θηρίων μέγιστόν ἐστι θηρίον γυνή.

Πολλὰ εἶναι τὰ θηρία ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, τὸ πιὸ τρομερὸ ὅμως ἀπὸ ὅλα εἶναι ἡ γυναίκα.

Μενάνδρου Ἀπόσπ. 422 (Körte).

232. πολυλογία πολλὰ σφάλματα ἔχει, τὸ δὲ σιγᾶν ἀσφαλές.

Ἡ πολυλογία εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς πολλὰ σφάλματα, ἐνῶ ἡ σιγὴ ἐξασφαλίζει.

Ἀπολλώνιος–Στοβ., Ἀνθολογ. XXXVI 28.

233. πολυμαθίη νόον οὐ διδάσκει.

Ἡ πολυμάθεια δὲν ὀξύνει τὴν διανόησιν.

Ἡράκλειτος I 160, 3 (Diels-Kranz).

234. πονηρὰ φύσις μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβομένη δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς.

Ὁ πονηρὸς (κακὸς) ἄνθρωπος, ὅταν ἀποκτήσῃ μεγάλην ἐξουσίαν, προκαλεῖ κοινωνικὰς συμφοράς.

Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφ. 147.

235. πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, οὐκ ἂν δικάσαις.

Πρὶν ἀκούσῃς καὶ τὰ δύο μέρη, δὲν ἠμπορεῖς νὰ βγάλῃς ἀπόφασιν.

Ἀριστοφάνους Σφῆκες, 725.

236. προπέτεια πολλοῖς ἐστιν αἰτία κακῶν.

Ἡ αὐθάδης προπέτεια εἶναι αἰτία πολλῶν κακῶν.

Μενάνδρου Supplementum Γνωμ. Μονοστ. 69.

237. πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Ἕκαστον ἐκ τῶν προϋπαρξάντων κρίνεται σύμφωνα μὲ τὴν τελευταίαν ἔκβασιν.

Δημοσθένους Ὀλυνθιακὸς I 11.

238. ῥώμη δὲ μετὰ φρονήσεως ὠφέλησεν ἄνευ δὲ ταύτης πλεῖον τοὺς ἔχοντας ἔβλαψεν.

Ἡ δὲ σωματικὴ δύναμις ὅταν μὲν συνοδεύεται ἀπὸ φρόνησιν ὠφελεῖ, ἐνῶ χωρὶς αὐτὴν μᾶλλον βλάπτει τοὺς ἔχοντας αὐτήν.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόν. 6.

239. σιγᾶν τὴν ἀλήθειαν χρυσόν ἐστι θάπτειν.

Τὸ νὰ ἀποσιωπᾷς τὴν ἀλήθειαν εἶναι ὡσὰν νὰ θάπτῃς χρυσόν.

Πυθαγόρας.

240. σπεῦδε βραδέως.

Σπεῦδε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεώς σου, ἀλλ' ἀφοῦ πρῶτα μελετήσῃς τὸ πρᾶγμα μὲ περίσκεψιν προτοῦ πάρῃς ἀπόφασιν.

241. στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.

Οὐδεὶς ἀγαπᾷ τὸν ἀναγγέλλοντα δυσάρεστα πράγματα.

Σοφοκλέους Ἀντιγ. 277.

242. τὴν γυναῖκα τὴν σώφρονα οὐ δεῖ τὰς τρίχας ξανθὰς ποιεῖν.

Ἡ μυαλωμένη γυναίκα δὲν πρέπει νὰ βάφῃ τὰ μαλλιά της ξανθά.

Μενάνδρου ἀδήλων Ἀπόσπ. 679 (Körte).

243. τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν, ἥτις σέθεν ἔγγιστα ναίει.

Νὰ παντρεύεσαι γυναῖκα ἀπὸ τὸν τόπο σου (πρβλ. παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο).

Ἡσιόδου Ἔργα κλπ., 700.

244. τὴν φιλαργυρίαν εἶπε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν.

Τὴν φιλαργυρίαν τὴν ἀπεκάλεσε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν.

Διογένης–Διογένης Λαέρτιος VI 50.

245. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν ἀθάνατοι, μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν.

Οἱ ἀθάνατοι θεοὶ προϋπόθεσιν τῆς ἀρετῆς ἔταξαν τὸν ἱδρῶτα, μακρὺς δὲ καὶ ἀνηφορικὸς εἶναι ὁ δρόμος ὁ ὁδηγῶν εἰς αὐτήν.

Ἡσιόδου Ἔργα κλπ., 289.

246. τῆς παιδείας τὴν μὲν ῥίζαν εἶναι πικράν, τὸν δὲ καρπὸν γλυκὺν (φασίν).

Τῆς παιδείας λέγουν ὅτι ἡ μὲν ῥίζα εἶναι πικρὰ ὁ δὲ καρπὸς γλυκύς.

Ἰσοκράτους ἀπόσπ. 19 (IV Budé).

247. τὸ γαμεῖν, ἐάν τις τὴν ἀλήθειαν σκοπῇ, κακὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' ἀναγκαῖον κακόν.

Ἡ παντριά, ἂν θέλῃ κανεὶς νὰ ἐξετάζῃ τὴν ἀλήθειαν, εἶναι κακόν, ἀλλ' ἀναγκαῖον κακόν.

Μενάνδρου ἀπόσπ. 578 (Körte).

248. τὸ γὰρ ἄκαιρον πανταχοῦ λυπηρόν.

Διότι τὸ ἄκαιρον (δηλ. τὸ κάθε τι ποὺ δὲν γίνεται στὸν καιρό του) εἶναι παντοῦ καὶ πάντοτε πρόξενον λύπης.

Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον 31.

249. τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἵους ἂν εὔξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς σεαυτοῦ παῖδας.

Πρὸς τοὺς γονεῖς σου νὰ φέρεσαι ὅπως θὰ ἤθελες νὰ φέρωνται καὶ τὰ παιδιά σου πρὸς σέ.

Ἰσοκράτους Πρὸς Δημόνικον 14

250. τὸν φθόνον ἔνιοι τῷ καπνῷ παρεικάζουσι· πολὺς γὰρ ἐν τοῖς ἀρχομένοις διὰ τὸ φλέγεσθαι, προεκπίπτων, ὅταν ἐκλάμψωσιν, ἀφανίζεται.

Μερικοὶ τὸν φθόνον τὸν παρομοιάζουν πρὸς τὸν καπνόν, ποὺ στὴν ἀρχὴ βγαίνει πολὺς καὶ πυκνός, καὶ μόλις φουντώσουν οἱ φλόγες, αὐτὸς ἀφανίζεται.

Πλουτάρχου, εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον 787 C.

251. τρία κάππα κάκιστα· Κρῆτες, Καππαδόκες, Κίλικες.

Σουΐδας

252. φησὶν ἡ παροιμία παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι.

Ἡ παροιμία λέγει πὼς οἱ γέροντες γίνονται παλίμπαιδες.

Λουκιανοῦ τὰ πρὸς Κρόνον 9.

253. φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.

Εἶναι δύσκολον τὸν ἐκ φύσεως κακὸν νὰ τὸν ἀλλάξῃς καὶ νὰ τὸν κάμῃς καλόν.

Μενάνδρου Γνῶμαι Μονόστιχοι 531.

254. φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.

Διότι οἱ ἐπισπεύδοντες τὴν λῆψιν ἀποφάσεως δὲν εἶναι ἀσφαλεῖς (συχνὰ σφάλλονται).

Σοφοκλέους Ο. Τ. 617.

255. ὦδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτεκε μῦν..

Κοιλοπονοῦσε τὸ βουνὸ καὶ συνεκλονίζετο ἀπὸ τοὺς πόνους· καὶ τὰ ἐχρειάσθηκε ὁ Ζεύς· μὰ κεῖνο ἐγέννησε ἕνα ποντικό.(Ἐπὶ τῶν φαφλατάδων καὶ μπλοφαδόρων).

Ἀποστόλιος, Παροιμίαι XVIII 57.

Β'. Ἐκ τῆς Λατινηκῆς

1. ab hoc et ab hac
(ἀσκόπως, ἄρρητ' ἀθέμιτα, ἄλλ' ἀντ' ἄλλων)
2. ab imo pectore
(ἐκ βάθους καρδίας, ὁλοψύχως)
3. ab irato
(ἐξ ὀργῆς, ἐν ἐξάψει ὀργῆς, πιένω στὸ θυμό)
4. ab origine
(ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς)
5. ab uno disce omnes
(ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὡς ἀπὸ παραδείγματος δύνασαι νὰ μάθῃς ὅλους τοὺς ἄλλους) (πρβλ. ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα)
6. ab urbe condita
(ἀπὸ κτίσεως Ρώμης)
7. abusus non tollit usum
(ἡ κατάχρησις δὲν αἴρει (δὲν καταργεῖ) τὴν χρῆσιν
8. ad hoc
(δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀκριβῶς, ἐπὶ τούτῳ, ἐπίτηδες)
9. ad libitum
(κατὰ βούλησιν, κατ' ἐκλογήν)
10. ad referendum
(ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀναφέρῃς· τ. ἔ. μετ' ἐπιφυλάξεως)
11. ad rem
(εἰς τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ θέμα)· τ. ἔ. καταλλήλως
12. ad unum
(μέχρις ἑνός, μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου)
13. ad usum
(συμφώνως πρὸς τὴν χρῆσιν, κατὰ τὸ ἔθιμον)
14. ad vitam aeternam
(εἰς αἰωνίαν ζωήν· γιὰ πάντοτε· διὰ παντός· αἰωνίως)
15. aequo animo
(μὲ ἀτάραχον ψυχήν, ἐν γαλήνῃ ψυχῆς, μὲ ἀπάθειαν, μὲ σταθερότητα)
16. aeternum vale
(ἀντίο γιὰ πάντα, ὑγίαινε διὰ παντός, χαῖρε εἰς αἰῶνας αἰώνων)
17. agitato
(ζωηρῶς, μετὰ πάθους)
18. alea jacta est (καὶ alea jacta esto)
(ἐρρίφθη ὁ κύβος) (καὶ ἐρρίφθω ὁ κύβος).
19. alma mater
(ἡ τροφὸς μήτηρ)
20. alter ego
(ὁ ἄλλος ἑαυτός μου· ἕτερος ἐγώ· πανομοιότυπόν μου· ὁ Σωσίας μου· ἀχώριστός μου φίλος)
21. audi et alteram partem
(ἄκουσον καὶ τὴν ἑτέραν πλευράν)· πρβλ. μηδενὶ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν τὸν μῦθον ἀκούσῃς
22. aurea mediocritas
(ἡ χρυσῆ μετριότης, μεσότης)· πρβλ. μέτρον ἄριστον
23. Ave Caesar, morituri te salutant
(χαῖρε, Καῖσαρ, οἱ μελλοθάνατοι σὲ χαιρετίζουν)
24. beati pauperes spiritu
(μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι)
25. beati possidentes
(μακάριοι οἱ κατέχοντες)
26. bis dat qui cito dat
(δὶς δίδει ὁ ταχέως δίδων)
27. bona fide
(καλῇ τῇ πίστει)
28. casus belli
(αἰτία, ἀφορμή, πολέμου)
29. caveant consules
(νὰ λάβουν τὰ μέτρα των, νὰ φροντίσουν, νὰ μεριμνήσουν, οἱ ὕπατοι· ἂς φυλαχθῶσιν οἱ ὕπατοι)
30. cogito, ergo sum
(σκέπτομαι, ἄρα ὑπάρχω)
31. contraria contrariis curantur
(τὰ ἐναντία θεραπεύονται διὰ τῶν ἐναντίων)· πρβλ. ἀριθ. 165 similia similibus curantur.
32. cuique suum
(ἑκάστῳ τὸ ἑαυτοῦ)
33. curriculum vitae
(αὐτοβιογραφία· βιογραφικὸν σημείωμα)
34. de facto (ἀντίθ. de jure)
(ἔργῳ, ἐμπράκτως, πράγματι· ἀντίθ. κατὰ τὸν νόμον, κατὰ τὸ δίκαιον, αὐτοδικαίως)
35. de gustibus non disputandum
(περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος, οὐδεμία χωρεῖ συζήτησις)· ὅτι ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ σκέπτεται ὅπως τοῦ ἀρέσει
36. de jure (βλ. de facto)
37. delenda Carthago
(ἡ Καρχηδὼν πρέπει νὰ καταστραφῇ, νὰ ἀφανισθῇ)· οἱ λόγοι δι' ὧν ὁ Κάτων ἐπεράτωνε κάθε ἀγόρευσίν του ἐν τῇ Συγκλήτῳ: ceterum censeo, Carthaginem esse delendam.
38. deo ignoto
(τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ)· λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύσσοντος τὸν Θεὸν ἐν Ἀθήναις
39. deo juvante
(θεοῦ εὐδοκοῦντος)
40. de profundis
(ἐκ βαθέων, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου)
41. deus ex machina
(ἀπὸ μηχανῆς θεός)· ἐπὶ ἀπροσδοκήτου βοηθείας
42. divide ut regnes (ut imperes)· διαίρει ἵνα βασιλεύῃς (ἵνα ἐξουσιάζῃς)· ἐντεῦθεν divide et impera (διαίρει καὶ κυβέρνα)
43. doctus cum libro
(σοφός, πεπαιδευμένος, τῇ βοηθείᾳ τοῦ βιβλίου)
44. dominus vobiscum
(ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν· ὁ θεὸς μαζί σας)
45. dulce et decorum est pro patria mori
(γλυκὺ καὶ ὡραῖον τὸ ὑπὲρ πατρίδος θνήσκειν)
46. dura lex, sed lex
(σκληρὸς (ἄδικος) ὁ νόμος, ἀλλὰ εἶναι νόμος)
47. ecce homo
(ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος)
48. errare humanum est
(τὸ πλανᾶσθαι ἀνθρώπινον)
49. est modus in rebus
(ἔστι μέτρον ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασιν)· πρβλ. πᾶν μέτρον ἄριστον
50. et in Arcadia ego!
(καὶ ἐγὼ ἔζησα ἐν Ἀρκαδίᾳ!) ὅτι καὶ ἐγὼ κάποτε ὑπῆρξα εὐτυχὴς
51. ex (ab) abrupto
(ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προπαρασκευῆς)
52. ex aequo
(ἐξ ἴσου, ἀπὸ τοῦ ἴσου, ἐξ ἡμισείας)
53. ex cathedra
(ἀπὸ τῆς ἕδρας, ὡς ἀπὸ τρίποδος, αὐθεντικῶς, κατηγορηματικῶς)
54. exceptis excipiendis
(ἐξαιρουμένων τῶν ἐξαιρετέων)
55. exempli gratia (et verbi gratia)
(παραδείγματος χάριν)
56. ex nihilo nihil
(ἐκ τοῦ οὐδενὸς οὐδὲν γίνεται)

57. ex professo
(ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐξ ἐπίτηδες, ἀναφανδὸν)
58. extra muros
(ἔξω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως)
59. ex ungue leonem
(ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα)
60. favete linguis
(εὐφημεῖτε· σιγᾶτε, σιωπᾶτε)
61. gloria victis—vae victis
(δόξα τοῖς ἡττηθεῖσιν—οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις)
62. graecum est, non legitur
(ἑλληνικόν ἐστι, δὲν ἀναγινώσκεται)
63. gratis pro deo
(δωρεὰν δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ)
64. grosso modo
(περιληπτικῶς, κεφαλαιωδῶς, προχείρως καὶ ἀτελῶς, ἀκατέργαστα)
65. habeas corpus
(δύνασαι νὰ ἔχῃς τὸ σῶμά σου· δύνασαι νὰ εἶσαι ἐλεύθερος ἐπὶ ἐγγυήσει)
66. Hannibal ad (vel ante) portas
(ὁ Ἀννίβας πρὸ τῶν πυλῶν)
67. hic est nunc
(ἐδῶ καὶ εὐθὺς ἀμέσως)
68. hic jacet
(ἐνθάδε κεῖται)
69. hic jacet lepus
(ἐνθάδε κεῖται ὁ λαγωός) δηλ. ἐδῶ εἶν' ὁ κόμπος (ἡ δυσκολία)
70. hodie mihi, cras tibi
(σήμερον ἐμοί, αὔριον σοί)
71. homo homini lupus
(ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ λύκος)
72. homo sum; humani nihil a me alienum puto
(ἄνθρωπός εἰμι· οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων θεωρῶ ὅτι εἶναι ξένον πρὸς ἐμὲ)
73. honoris causa
(τιμῆς ἕνεκεν)
74. honor alit artes
(ἡ τιμὴ τρέφει τὰς τέχνας)
75. hospes, hostis
(πᾶς ξένος εἶναι ἐχθρὸς)
76. in abstracto
(θεωρητικῶς, ἐν τῇ θεωρίᾳ)
77. in aeternum
(διὰ παντός, αἰωνίως, εἰς τὴν αἰωνιότητα)
78. in extenso
(ἐκτενῶς, ἐν ἐκτάσει, ὁλοσχερῶς, τελείως)
79. in extremis
(κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ἐν ὥρᾳ θανάτου)
80. in globo
(ἐν σφαίρᾳ, συλλήβδην, ἐν ὅλῳ, ὁλοσχερῶς)
81. in manus (tuas)
(ἐν χερσὶν ὑμῶν, εἰς χεῖράς σας)
82. in medias res
(εἰς τὸ μέσον τῶν πραγμάτων, ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ πράγματα αὐτὰ καθ' ἑαυτά· ἄνευ περιστροφῶν)
83. in saecula saeculorum
(εἰς αἰῶνας αἰώνων, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα)
84. in situ
(ἐν θέσει, ὅπου εὑρίσκοντο)
85. in vitro
(ἐν ὑαλίνῳ σωλῆνι)
86. in vivo
(ἐν ζωῇ· ἐν καταστάσει ζωῆς)
87. jure et facto
(δικαίῳ καὶ πράγματι· καὶ ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων)
88. jus est ars boni et aequi
(δίκαιον εἶναι ἡ τέχνη τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἴσου)
89. jus privatum
(ἰδιωτικὸν δίκαιον ἢ πολιτικὸν δίκαιον)
90. jus publicum
(δημόσιον δίκαιον)
91. lapsus calami
(παραδρομὴ καλάμου, τῆς πέννας· γραφικὸν λάθος)
92. lapsus linguae
(παραδρομὴ γλώσσης· γλωσσικὸν λάθος)
93. latet anguis in herba
(ὁ ὄφις κρύπτεται εἰς τὴν χλόην)
94. Margaritas ante porcos
(μαργαρίτας πρὸ τῶν χοίρων, ἐνν. μὴ ῥίπτετε)
95. mens sana in corpore sano
(νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ)
96. mirabile visu
(θαῦμα νὰ τὸ βλέπῃ τις)
97. modus vivendi
(τρόπος τοῦ ζῆν)
98. more majorum
(κατὰ τὸ ἔθος τῶν προγόνων)
99. mutatis mutandis
(μεταβληθέντων τῶν μεταβλητέων· μεταβληθείσης τῆς εἰμαρμένης)
100. mutato nomine
(μεταβληθέντος τοῦ ὀνόματος, ὑπὸ ἄλλο ὄνομα)
101. nascuntur poetae, fiunt oratores
(γεννῶνται οἱ ποιηταί, γίνονται οἱ ῥήτορες)
102. natura non facit saltus
(ἡ φύσις δὲν κάμνει ἅλματα)
103. nil medium est
(δὲν ὑπάρχει μέσος ὅρος)
104. nil novi sub sole
(οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον)
105. non bis in idem
(οὐχὶ δὶς διὰ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα)
106. non multa sed multum
(οὐχὶ πολλὰ ἀριθμητικῶς ἀλλὰ πολὺ ποιοτικῶς)
107. non omnia possumus omnes
(δὲν δυνάμεθα οἱ πάντες τὰ πάντα)
108. non possumus
(δὲν δυνάμεθα)
109. nosce te ipsum
(γνῶθι σαυτὸν)
110. obscurum per obscurius
(τὸ σκοτεινὸν διὰ τοῦ περισσότερον σκοτεινοῦ)
111. omne ignotum pro magnifico
(κάθε ἄγνωστον λογίζεται μεγαλειῶδες)
112. omnia mecum porto
(τὰ πάντα φέρω μαζί μου· πρβλ. ὅ,τι ἔχω τὸ φορῶ καὶ κλέφτη δὲ φοβοῦμαι)
113. omnia vincit amor
(τὰ πάντα νικᾷ ὁ ἔρως)
114. onus probandi
(τὸ βάρος, ἡ ὑποχρέωσις, τῆς ἀποδείξεως)
115. ore rotundo
(μὲ τὸ στόμα στρογγύλον, τ. ἔ. μὲ στόμφον, μὲ μεγαληγορίαν)
116. o sancta simplicitas!
(ὦ ἁγία ἁπλότης, εἰλικρίνεια!)
117. os homini sublime dedit (Deus)
(ἔδωκεν (ὁ θεὸς) εἰς τὸν ἄνθρωπον πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν οὐρανὸν)

118. o tempora! o mores!
(ὦ καιροί, ὦ ἤθη!)

119. o terque quaterque beati!
(ὦ τρὶς καὶ τετράκις μακάριοι, εὐτυχισμένοι!)

120. otium cum dignitate
(ἀνάπαυσις μετὰ ἀξιοπρεπείας)

121. o ubi campi!
(ὦ ποῦ εἶναι οἱ ἀγροί! πόσον ποθητὸς εἶναι ὁ ἀγροτικὸς βίος!)

122. panem et circenses
(ἄρτος καὶ παραστάσεις ἱπποδρομίου)

123. parcere subjectis et debellare superbos
(νὰ φείδεσθε τῶν ταπεινῶν καὶ νὰ καταπολεμῆτε τοὺς ἀλαζόνας)

124. parturiunt montes; nascetur ridiculus mus
(ὠδίνουσι (κοιλοπονοῦσι) τὰ ὄρη· θὰ γεννηθῇ γελοῖος μῦς)· πβλ. ὠδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν

125. patere quam ipse fecisti legem
(νὰ ὑπομένῃς τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἔθεσες ὁ ἴδιος)

126. pauca, sed bona
(ὀλίγα μὲν ἀλλὰ καλὰ)

127. per fas et nefas
(διὰ δικαίου καὶ ἀδίκου, δι' ὅλων τῶν μέσων)

128. per jocum!
(χάριν παιδιᾶς, γιὰ ἀστεῖο)

129. persona grata
(πρόσωπον εὐχάριστον, ἀρεστὸν)

130. piscem natare doces
(τὸν ἰχθὺν διδάσκεις νὰ κολυμβᾷ)

131. post hoc, ergo propter hoc
(μετὰ τοῦτο, ἄρα ἐξ αἰτίας τούτου)

132. post mortem nihil est
(μετὰ θάνατον οὐδὲν ἐστιν)

133. potius mori quam faedari
(προτιμότερον τὸ θνήσκειν τοῦ ζῆν αἰσχρῶς)

134. primo mihi
(ἐμοὶ πρῶτον)· τὸ δόγμα τοῦ φιλαύτου καὶ ἐγωιστοῦ)

135. primum vivere, deinde philosophari
(πρῶτον ζῆν καὶ εἶτα φιλοσοφεῖν)

136. primus inter pares
(πρῶτος μεταξὺ ἴσων, μεταξὺ ὁμοίων)

137. pro aris et focis
(ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν)

138. pro domo sua
(ὑπὲρ τοῦ οἴκου του, ὑπὲρ ἑαυτοῦ)

139. pulsate et aperietur vobis
(κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν)

140. qualis pater, talis filius
(οἷος ὁ πατήρ, τοιοῦτος καὶ ὁ υἱὸς)

141. qui bene amat, bene castigat
(ὅστις ἀγαπᾷ καλῶς, τιμωρεῖ καλῶς)

142. quid novi?
(τί νέον; τί νέα ὑπάρχουν;)

143. quieta non movere
(μὴ κίνει τὰ ἀκινητοῦντα)

144. qui habet aures audiendi, audiat
(ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω)

145. qui scribit, bis legit
(ὁ γράφων ἀναγινώσκει δίς)

146. quod scripsi, scripsi
(ὃ γέγραφα, γέγραφα)

147. quos vult jupiter perdere, dementat prius
(=μωραίνει Κύριος ὃν βούλεται ἀπολέσαι)

148. quot capita, tot sensus
(ὅσα πρόσωπα, τόσαι γνῶμαι)

149. quousque tandem?
(ἕως πότε τέλος;)

150. redde Caesari quae sunt Caesaris, et quae sunt dei deo
(ἀπόδος τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ)

151. regis ad exemplar
(κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ βασιλέως)

152. requiescat in pace
(ἂς ἀναπαύεται ἐν εἰρήνῃ)

153. res angusta domi
(ἰσχνοὶ χρηματικοὶ πόροι ἐν τῇ πατρίδι)

154. res judicata pro veritate habetur
(τὸ δεδικασμένον λογίζεται ὡς ἀλήθεια)

155. res, non verba
(ἔργα, οὐχὶ λόγους)

156. res nullius
(τὸ οὐδενὸς πρᾶγμα, τὸ εἰς οὐδένα ἀνῆκον πρᾶγμα)

157. res perit domino
(τὸ πρᾶγμα ἀπόλλυται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κυρίου)

158. res sacra miser
(ἱερὸν πρᾶγμα ὁ δυστυχὴς)

159. rule, Britannia
(κυβέρνα, βρεταννία)

160. salus populi suprema lex esto
(ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ ἔστω ὁ ὑπέρτατος νόμος)

161. sanctum sanctorum
(τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων)

162. scribitur ad narrandum non ad probandum
(γράφεται πρὸς διήγησιν, οὐχὶ πρὸς ἀπόδειξιν)

164. sic transit gloria mundi
(οὕτω παρέρχεται ἡ δόξα τοῦ κόσμου)

165. similia similibus curantur (cf. ἀρ. 31 contraria contrariis curantur)

166. sine ira et studio.
(ἄνευ ὀργῆς καὶ σπουδῆς)

167. (contitio) sine qua non
(ὅρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ)

168. sit tibi terra levis
(γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν)

169. si vis pacem, para bellum
(ἂν θέλῃς εἰρήνην, παρασκεύαζε πόλεμον)

170. sol lucet omnibus
(ὁ ἥλιος φέγγει δι' ὅλους)

171. sponte sua
(ἐξ οἰκείας προαιρέσεως, αὐθορμήτως, αὐτοπροαιρέτως)

172. stans pede in uno
(ὄρθιος ἐπὶ ἑνὸς ποδὸς)

173. statu quo
(ἐν ᾗ καταστάσει πραγμάτων)

174. sub jove
(ὑπὸ τὸν Δία· ὑπὸ τὸν οὐρανόν· ἐν ὑπαίθρῳ)

175. sui generis
(τοῦ ἰδικοῦ του γένους, τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ χαρακτῆρος· ἰδιόρρυθμος· ἰδιότροπος)

176. Summum jus, summa injuria
(ἄκρα δικαιοσύνη, ἄκρα ἀδικία)

177. Sunt lacrimae rerum
(ὑπάρχουσι δάκρυα τῶν πραγμάτων)

178. Suo tempore
(κατὰ τὴν ἐποχήν του, στὸν καιρό του)

179. supremum vale
(ὕστατον χαῖρε)

180. tenere lupum auribus
(κρατεῖν τὸν λύκον ἀπὸ τῶν ὤτων· εὑρίσκεσθαι εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀμηχανίας)

181. tempus edax rerum
(χρόνος ὁ παμφάγος τῶν πραγμάτων)
182. terminus ad quem
(τὸ ὅριον πρὸς ὃ τὸ τέρμα)
183. terminus a quo
(τὸ ὅριον ἀπὸ τοῦ ὁποίου· ἡ ἀφετηρία)
184. testis unus, testis nullus
(εἷς μάρτυς, οὐδεὶς μάρτυς).
185. tibi gratias ago
(χάριτας ὁμολογῶ σοι, ὀφείλω σοι)
186. timeo Danaos et dona ferentes
(φοβοῦμαι τοὺς Δαναούς καὶ δῶρα φέροντας)
187. timeo hominem unius libri
(φοβοῦμαι τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἑνὸς βιβλίου)
188. 189. totus in illis
(ὁλόκληρος εἰς τὰ πράγματα ἐκεῖνα, δηλ. βυθισμένος)
189. ubi bene, ibi patria
(ὅπου εἶναι καλὰ διά τινα, ἐκεῖ εἶναι ἡ πατρίς του)
190. ubi solitudinem faciunt, pacem appellant
(ὅπου δημιουργοῦν ἐρημίαν, τὴν ὀνομάζουν εἰρήνην)
191. una salus victis, nullam sperare salutem
(μία σωτηρία ὑπάρχει διὰ τοὺς ἡττημένους, νὰ μὴ ἐλπίζουν καμμίαν σωτηρίαν)
192. unguibus et rostro
(διὰ τῶν ὀνύχων καὶ τοῦ ράμφους· τ. ἔ. ἐρρωμένως)
193. unum et idem
(ἓν καὶ τὸ αὐτὸ)
194. urbi et orbi (cf. per mare per terras, vel terra marique)
(ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ οἰκουμένῃ· παντοῦ)
195. ut fata trahunt
(ὅπως ὁδηγοῦν τὰ πεπρωμένα)
196. uti, non abuti
(χρῆσις, ὄχι κατάχρησις)
197. ut supra (cf. vide supra)
(ὡς ἀνωτέρω)
198. vade in pace
(πορεύου ἐν εἰρήνῃ)
199. vade retro, Satana
(ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ)
200. vae soli!
(οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον τῷ μόνῳ)
201. vae victis
(οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις)
202. vanitas vanitatum, et omnia vanitas.
(ματαιότης, ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης)
203. variorum (sc. cum notis variorum scriptorum)
(διαφόρων σχολιαστῶν σημειώσεις)
204. velut aegri somnia
(ὅπως τὰ ὄνειρα τοῦ ἀρρώστου)
205. veni, vidi, vici
(ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα)
206. verba volant, scripta manent
(οἱ λόγοι ἵπτανται, τὰ γραπτὰ μένουν)
207. victis honos
(τοῖς ἡττημένοις ἡ τιμὴ)
208. vide supra
(βλέπε ἀνωτέρω· πρβλ. ἀριθ. 197)
209. vivere parvo
(ζῆν ἐν ὀλίγῳ· λιτῶς)
210. vive valeque
(ζῆθι καὶ ὑγίαινε)
211. volenti non fit injuria
(τῷ θέλοντι δὲν προσγίνεται ἀδικία)
212. vox clamantis in deserto
(φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ)
213. vox populi, vox dei
(λαοῦ φωνή, θεοῦ φωνή)

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ